Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lectura super quinque libros Decretalium

Nicolaus <de Tudeschis>

[Basel], 1480-81

urn:nbn:de:bsz:31-315909

Visual Library

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

B 152

Arbitrat. Arbitrator Cuncipr. dñm. mr. cor. c. Cantuariensis & Jo. Anian. vnd. ibid. ꝓlegñ. ꝓcurat.

H. d. 12312.

vol. III/III

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Voniam. Hic principium voluminis nō exi
git in probemio et preludijs aliter instare non censui attamen quia sup hoc secūdo libro aliorum iuris ca nonici difficillimo ac magis vti li quem de pre/

sentí in hac amplissima et ornatissima Venarum vr/be ordinarie lego labente anno dñi. M.CCC.xxx. ini/cium scribēdi sumpsi fluxis decem annis quibus iugi ter in hoc volumie decretaliū publice legēdo elabora/ui. nefas existimauī illotis vt ita dixerim manibus in terpretationis materiam attingere maxime quia cu/iusq; rei potissima ps principium est iuxta sententiaz iurisconsulti. l. i. ff. de or. iur. ē mihi quo cāmodo iure meo scientiam vendicare et non illi scientie et toti⁹ bo nitatis artifici tribuere. ipsius eñ sapientia et fortitu/do sunt ipe mutat tempa et etates. regna transfert atq; constituit. ipse revelat. pfunda et abscondita. et no uit in tenebris constituta et lux cū eo est. Daniel. ij. c. nullius eñ assertōnis imbecillitas sacra valet enume rare misteria nisi supno fuerit erudita magisterio. testā te sapientie fonte salomone dñs dat sapientiam et ex ore eius sapientia et prudentia. nam qui sine saluato/re salutem vult habere et sine vera sapientia existimat prudentem se fieri posse non sanus sed eger est non sa piens sed stultus in egritudine assidua laborabit et i cecitate noxia stultus et demens permanebit. xxvi. q. vj. qui sine salvatore. Hinc Ambrosius super epistola ad collocen. et transumptiue in. §. sed ecōtra. xxxvij. di. amis ratō supne scientie vel terrene creature in eo est qui caput est eaz et auctor. at qui hunc nouerit ni/hil vltra querat quia hic est pfecta virtus et sapientia quicquid alibi queritur hic pfecte inuenitur. nam qui xp̄m nouit thesaurum sapiētie et scientie inuenit. quia id nouit qō vtile est. his annectitur ꝓgrue qō bellissi me hiero. inquit. xvi. q. i. reuertimini si quis doctus et eruditus i lege domini potest et alios erudire non de/bet sue assignare prudentie ingenioq; qō possidet sed grās agat primū deo qui cuncta largitur. deinde do/ctoribus eius ac ministris per quos adeo eruditus ē si eis grās non egerit et scientiam sibi vendicauerit in penuriam maledicetur. q; si eruditus intelligens lar gitorem deum et agens his gratiam p quos adeo eru ditus est humiliauerit se et in honorem dei cibos intu lerit. hoc est sapientie alimenta ꝓlo ministrauerit stati aperientur sup eo catharacte celi et effundetur pluuia spūalis super eum et mandabit nubibus suis vt plu ant super eum imbrem roris sui et habundantia re/rum omnium perfruetur. Quapropter ego Nicolaus de tudisco catbanie. siculus inter doct. minus ipius scie capitis et auctoris. plene et pie mentaliter ac voca liter vero compendiose predictū inuoco vna cum boe cio inquiens. O qui perpetua mūdum rōe gubernas Terraq; q; celi sator qui tpus ab euo. Ire iubes sta

bulis qz mentis das cuncta moueri. Da pr̃ angustaz menti conscendere sedem. Da fontẽ lustrare boni. da lucẽ reperta. Inter conspicuos animi defigere visus. Consilius itaqz de implorato auxilio ad ipius bonorem cuius res agitur pijssime ac deuotissime virginis ipsius genitricis marie gloriosissime. Agate patrone ac cõpatriote mee lucie p̃clarissime sicule cuius hodie pie vigilia colimus. non minus benedicti cui⁹ a puericia habitum gero ad destinati operis pfectõnẽ fidẽtioꝛi et feliciori animo cõdescendo et in. plecatõne hũc ordinem seruabo. primo nanqz plixe et supflue p alios scriptis resecatis. prius tacendo vel ad loca sua remittendo obscure que tacti⁹ declaratis colligam notabiliꝰ magis substantifica et que ut plurimũ cum materia exãiãda non existunt. secõ ilico condescendã ad glo. Ber. que cũ exibeant se cũctoꝝ conspectui et ad tex. declaratõnem tendant p prius vtile expedire decreui. Et quicquid extractis p doct. ad glo. est applicabile eis annectere nitame repetendi eadem in effectu materia ministretur. tertõ si quid p doct. ad glo. non applicabile apponitur qõ ad intellectũ. c. necessario tẽdit vel nõ. sit dignũ ad materiam imminẽtem ptinẽs per oppositõnes vel qõnes. put magis erit materie cõsentaneum applicabo. et tã huiusmodi operis finem qz supꝛ alijs libris sup quibus ifata sunt scribere intendo attingere mihi⁹ concedat p̃bus lucie instantibus altissimus a quo cuncta bona p̃cedunt. Amen

de iudiciis.

Hec Rubrica põt continuari ad p̃cedentia duobus modis. et p̃mo sic. Supra in p̃cedentibus ti. visum est de p̃paratoriis iudicioꝝ nunc ad ipa iudicia veniẽdum est. vel secõ sic. Supra visum est de instrumentis quibus iudices iudicant videlz de constitutõnibus et cõsuetudinibus. Item de iudicũ ptãtib⁹ et modis creandi iurisdictionem et ptãtem iudicandi ad ipa iudicia veniendum est. Pot continuari et tertio ad p̃cedentem. ti. et sic magis ad ꝓpositum. In p̃cedenti ti. visum est de arbitris vel qz arbitria sunt redacta ad instar iudicioꝝ. l. i. ff. de arbi. ideo annectitur tĩ. Ad materiã rubrice facit. ij. q. i. ꝛ. v. q. iiij. xiij. q. i. xv. q. vij. xv. q. vi. xxx. q. vlti. §. bis aũt vsqz ad fi. Repetitur iste ti. in vi. et in clem. Et quia tractaturi sumus de iudicijs. videndum est p̃mo quid sit iudiciũ. Jo. b nomẽ equiuocũ est. habet enĩ multa significata ꝺ quib⁹ Hosti. ꝛ Host. in summis eoꝝ. et per Jo. an. in Rubrica huius ti. i vi. et nõ. regula in iudicijs. de re. in. li. vi. Qñqz enĩ sumitur p discretõne. Vñ dr̃ q infans ꝛ furiosus carent iudicio. ut in. c. ex pte. ꝑ cor. nicol. iij. q. vij. §. tria. ff. ꝺ iudi. cũ p̃tor. qñqz enĩ p examinatone seu deliberatõne lix. di. c. i. Qñqz p auctẽ. lxij. di. c. i. Qñqz p pena. l. di. et purgabit. qñqz ín instantia cãe discutiende ꝛ ptibus cius. ut. l. ꝓperandũ. C. de iudi. ꝛ j. de v. sig. c. ferus. iiij. q. iij. c. i. et in multis similibus et ita sumitur hic. et in hac significatõne diffinitur sic p aliquos summistas q est actus trium psonaꝝ videlicet iudicis actoris et rei in iudicio contestatiõnis. q diffinitõ damnat hic p recolende memorie p̃dem ꝛ p̃ceptoꝛem meũ dñm Fran. ꝺ zabarell. postea cardinalẽ dignissimũ cui plurimũ debeo et rõne doctrine et nimie affectõnis quã in me gerebat qua doctis non dedignatus est in cardinalatus apice p̃stitutus me minimũ ad doctoratũ. primo uere. Adnect⁹ qz hec diffinitõ nõ euacuat naturã diffiniti nec est puertibilis cũ suo diffinito. Nam qñqz est iudicium sine actore ut qñ iudex. p̃cedit p inquisitõez ex officio ut j. de accu. c. qualr et qñ. qũz est sine reo ut qñ maleficio exĩte notorio iudex inquirit in genere fmꝺ formaz quã notabiliꝰ tradit Inno. in. c. bone. s. de clesset. saluari hec diffinitio. primo hñdo respectum ad cõiter accidentia. ut pbat in pal. c. i. iiij. q. iij. Jtẽ saltim ficte semp sunt tres psone. qz fama hꝫ loco accusatoris ut in pal. c. qualr et qñ. Ipse vero diffinit sic q est inuestigatio quã facit iudex fm iur̃ ordinẽ per varios modos ad veritatẽ dicicẽdã et illicitã custodiendam. vel diffine sic fm Ayz. in sũma. et Bal. de cal. b q est cã in iure reddendo nccio posita cũ interpositõe psonarum et quelibet istaꝝ ad bonũ sensum sustentabilis est. Et dr̃ iudicio quasi inrisdictõ. quia ibi quid iuris sit discutitur. vide tex. in. c. forus ꝺ v. sig. Et hãc primam et vlti. sentit Inno. in. c. quintanallis. ꝺ iure iur̃. vbi diffinit quid sit arbitriũ. sed ꝓtra has diffinitõnes facit. c. forus in p̃n. j. de v. sig. vbi dicit q origo ꝛ materia negocij appellat cã a casu q̃ dum ꝓponit cã dr̃ duz discutit iudiciũ notatur cũ finit iusticia nũ capatur. Ex quo euidenter colligit q ipa discussio cãe appellatur iudiciũ. pono ergo hãc diffinitõez Judiciũ ẽ cãe discussio q̃ corã iudice iuridice fit. Ex q etiã ifero q ꝓprie aĩ lit. ꝓtest. non dr̃ iudiciũ qꝺ tenz glo. nõ. in. l. iudiciũ. ff. de iudi. facit. l. amplius. ff. rẽ. ra. ha. ꝛ b intelligo respectu ipius cãe sed q ad b ut ꝓfessio vel qꝺ aliud dicatur facta in iudicio seu in iure. satis est q iudex sedeat in loco ius dicendi vel reddendi cãa cũctis aliis non sit ꝓtestata ad b. allego qꝺ legitur et nõ. in. l. nolumus. ff. de iuris. actõ. et. l. si ꝓfessus. ff. ꝺ iudi. ꝛ qꝺ ibi nõ. Bar. et aptius tenet bar. in. l. j. C. de ꝓfes. ꝛ p Inn. in. c. qualr ꝛ qñ. j. de accu. in v. non negamus. Ex quo ad hũc effectũ diffinio sic. Judiciũ ẽ locus in q̃ iudex ius reddendi gratia consistit. Ex hec est prima additio mei nico. Secõ principaliter quero ad declaratõnem rubrice quare dixit de iudi. in plurali so. secundũ doct. quia iudiciorum aliud criminale. ut qñ agit de crimine criminaliter. vt in. c. at si clerici. et. c. cũ non ab hoie j. e. Aliud ciuile ut. cũ non tangitur crimen. ut j. e. c. cetez. et. c. dilecti. et. c. causam qꝺam mixtum.

vt cum agitur de crimine ciuiliter. s. de pena. tue. t. j. de accu. sup his. Aliud ordinarii. ut. j. e. c. examinata. Aliud extraordinarii de quo. j. e. c. nouit. An aut processus seu iudicium p inquisitores sit ordinarii vel extraordinarium repio Inno. sibi contrarii. Nam in. c. cum opteat. de accu. dixit q est extraordinarii. ℔ in. c. dilecto. de sen. ex. li. vi. dicit q est ordinarii pma tenuit gl. i. c. qñ. de pba. ℔ dicit q diuerso respectu ꝑt appellari ordinarii et extraordinarii. Nam ex eo quia a iure pmo aliter hec via est introducta et in ea seruatur ordo iuris licz non vsquequaq; ꝑt dici iudicii ordinarium. ad hoc. c. sup his. t. c. qualr et qñ. de acc. facit. c. i. j. e. ti. li. vi. Sed alio respectu q; non procedit pparente accusatore. de accu. c. accedens. t qd nō. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. et quia nō vsquequaq; ser natur ordo iuris. ut in. c. qualr et qñ. de accu. §. debet Et quia tanta pena regulariter non imponit ō iure canonico ut. j. subijciam. ℔ ꝑt dici extraordinarii. ℔ in materia exorbitanti et odiosa credere q appellatone ordinarij iudicij non veniet iudicium p inquisitonē. q; ñ est ex toto ordinarium ut patet ex predictis et in materia stricta verba sunt accipienda ꝓpriꝰ in suo pfecto significato. nt. l. ait ꝓtor. §. hec verba. ff. de neg. gel. et nō. in. c. in nostra. de iureiurā. Item redeundo ad primū ꝙsitum qdam est iudicii spūale. j. e. exhibita. aliud tpale ut quia ō re mere tpali. j. e. venerabilis. an autem sit dare iuditium mixtum cū spūali annexū ut cum agitur de iurepatronat'. doc. coiter hic q nō. q; istud est ius spūale attenta sua origine. ut. j. de iurepa. quia clerici. hoc vltimū non puto ver. quia imo ꝑt dici mixtū respectu tpalitatis et spūalitatis q; ꝓcipat de vtroq; nec ꝑtse accedit ad alterū extremorum sicut ōr iudicium mixtū qñ agit de crimine ciuiliter. ut s. dixi. licet enī iuspronatus sit vnicū ius indiuisibile tñ quo ad intellectū dr mixtum. ad hoc habes bo. gl. in. c. pie mentis. xvi. q. vij. nec procedūt que dicūt doc. Et maxime do. an. de bu. q fm suā naturā originariā sit mere spūale. qd non est ver. nā añqs ecclesia dispēsaret cū laico patrono ut posset consequi iuspronatus in ecclesiastico būficio hoc ius nōdum erat inesse deductum. Item ꝓsiderato radicitus ipo iurepatronatus nō potest dici q sit spūale merū vel q aliqñ fuerit quia p ꝓtationē proni nullū ius spūale adquiritur ꝓtato. sed ē qddam initiū et inchoamentū ad ius spūale obtinendū. vt ꝓbatur in. c. q autē. et in. c. pastoralis. de iurepa. ℔ inde est q vto ꝓtato pōt pron? laicus aliū ꝓtare. vt in. c. cū autē. e. ti. qd videtur etiam sentire Inno. in. c. q; sicut de elect. post prin. vbi dicit q ideo electio non ꝓceditur laico in eccia ut in. c. nobis. de iurepa. sed presentatio sic quia p electōem iniciatur mrimoniū inter electum et ecclesiam. ut in. c. fi. de transla. ꝓla. sed ꝓtare non est ius mere spūale sed annexum spūali nec contrahitur aliqō vinculū inter

pūtatum et ecclesiam cum nullum ius sibi ex hoc adquiratur. de iurepatro. pastoralis qō ꝓb. Et sic apte sentit qō etiam habito respectu ad naturā suā nō pōt dici ius mere spūale. vñ fuit ꝓcessum laico quia non erat mere spūale. si enī esset ius mere spūale nō execraretur p ꝓcessionem factam laico cū ipsum ius ꝓferendi qñq; expullegio conceditur laico nec p hoc execraretur l. xiij. di. c. adrianus Et nō. Jo. an. in. c. ij. de ꝓben. li. vi. Et p tanto hoc ius ōr annexum spūali quia parat viam ad obtinendā institutōem qui est ius mere spūale. vt dicā. j. e. c. quanto. possent et hec iudicia aliter distingui ℔ ñ caro q; ꝓdicta satis sufficiant ad satisfactōnem quesitū. Quare dixit in plurali de iudicijs An autem iudicium attentatum sup possessione seu quasi rei spūalis dicatur spūale ut sic tractetur qñ agitur petitorio. qō est pulchra et tangam eam. in. c. ij. j. de iudi. et in. c. lras. de iuram. calū. Tertio quero ō vtili qōne maxime canonistis qui non hñt alibi materiaz ita declaratam. An qñ venit imponenda pena pecuniaria dicatur iudiciū criminale. an ciuile. do. an. hic dicit q glo. iuris ciuilis varauit. ipe ꝙ breuiter dicit q cā ciuilis ōr cuius finis est ꝓmodū ꝓtis et interesse puatum Causa criminalis cuius finis est interesse publicum et vindicta publica. Causa mixta que ꝓticipat ō vtroq; ex quo concludit q pena pecuniaria fisco applicanda sit criminalis. qō tenet etiam Inno. in. c. q liter et qñ. ij. de accu. all. l. iij. §. i. ff. de ꝓua. quia ita i tenditur vindicta publica p penā pecuniariā sicut per penā corpis seu fame. sed ego latius attingo istum articulum. ꝓmo enī circa hoc reperio triplicē opi. prima vt si pena venit applicanda fisco iudicium dicat criale si ꝓti dicatur ciuile seu ciuiliter agi. ita nō. gl. in. l. iij. ff. de sepul. vio. Secūda opi. est ut si venit pena imponenda pecuniaria semp dicatur agi ciuiliter. si corpalis criminaliter ut nō. glo. in. l. si qua p calūniam. C. de epi. et de. l. qui sepulchra. C. ō sepul. vio. et. l. i. qñ ciui. actō. Tertia opi. ut si agatur de crimine semp dicatur agi criminaliter siue pena veniꝛ applicanda fisco siue ꝓti. ℔ hanc opi. sentit glo. iu. l. lex cornelia. ff. ō in int. Et hec vltima opi. videtur apte ꝓtra tex. c. p tuas. el. i. j. de sumo. ppe fi. et. c. tue. dr. ꝓtara. et. c. sup his. de accu. Bar. in pall'. l. iij. de sepul. vio. tenet primam opi. et dicit eam veram et coiter teneri Inno. in pall. c. qualiter et qñ. Sed ꝓtra ꝓdicta fortiter videtur obstare. c. p tuas. palle. vbi agebatur de crimine simonie ad puationem būficij. t tñ ōr agi ciuiliter nec pena ibi applicatur parti. et ideo puto satis posse dici q tunc ppie agitur criminaliter quando directa via crimen deducatur ad iudiciū ut puniatur acrius qꝫ potest. Et sic ut imponatur pena ordinaria siue pena applicetur fisco siue ꝓti. quia debemus considerare quod principaliter agitur et non quod venit in consequentiā. ff. ō. auc. tu. l. i. et qō nō. in. c. de cetero de homi. Aut

crimen deducitur nō sic directa via.ut.s. dicatur.t dr agi ciuiliter q̄z q̄z pena non veniat applicanda pti.vt optime ꝓbatur in pal.c.p tuas.et.c.sup his.facit.c. qualiter et qñ.ij.in.v. verum.de accu.Et dicatur tūc agi ciuiliter quasi curialiter et remota stricta severitate sicut et verba dicuntur ciuiliter intelligi qñ cessat amara interptatio.ut.l.si qui.ff.de serui.facit qō cōiter dicunt glo.iuris.ciuilis q damnatus p inquisitōem de crimine de quo damnatus p accusatōnem efficeretur infamis caret infamiā.ut nō.glo.in.l.iij.§.p.ff. de suspec.tuto.et.l.si.L.e.vbi p Ly.et.l.i.L.ō mo. mul.licet Bar.aliter de hoc vltimo dicat in.l.infamē .ff.de publi.iudi.vbi vide et p Spe.in ti.de sentē.§. .i.v.quid de istis .et Bal.qui sequitur Bar.in.l.etiam.L.de furtis .vbi tñ plene vide p Bal.tñ pro hac dicta optime facit dispō iuris canonici dum punit mitius quando ꝓcedit p viam inquisitōnis q̄z p accusationem.ut in.c.qualiter et qñ .et.c.inquisitois.j. ō accu.Jus ciuile tñ hanc viam in modo puniendi facere non videtur sed vniformiter videtur ꝓcedere ad vindictam .arg.in.l.iij.L.de sepul.vio.t.l.ea quidē .L.de accu.sentit Bar.in.pal.§.p.t in.l.ij.§.si publico.ff.de adul. An aūt t qñ pena pecuniaria que p delicto imponitur applicetur fisco vl pti vide p bar. in.l.agraria.ff.ō termi.mo.Et breuiter distingue tria membra.aut ius introducit accusationē t regulariter applicatur fisco.l.multarum.L.de mo.mul. aut introducit actoz et applicatur pti.l.iij.ff.de sepul.vio. aut loquitur simpli et videtur introducere accusationem.arg.in.l.iij.L.de sepul.vio.Nico.abb.

E quouultdeo ꝑōt multiplr summari fm varios intellectus.et primo sic.Qui ꝓmisit nō declinare iudicem penitere non potest vel ad eūdem intellectum sic et darius.Pactum de non declinādo iudice alias suo qui exceptōne ltima repelli poterat ē irrevocabile.Vel aliter fm alium itellectum.Pactū de respondendo coram iudice non suo in pñtia iudicis et iudice acceptante factū pacificentē iurisdictioni iudicis submittit ideo postea non admittitur pcessantia.Iste intellectus cōm quem summauit do.anto. potest esse verus in se non tñ cōuenit littere.ut .j.subij icam. Aliter summat do.car.quo ad alium effectum et sic consilium ꝓuinciale de causis contra epōs sue prouintie cognoscere potest.z certe licet iste sit verus in se tamen est indubitabilis .nec in tex.de hoc fiebat aliqua disceptatio. Ideo tene primū intellectum.Sed respectu alterius effectus ego summo sic. contumax in non comparendo vel non respōdendo excōicari potest.beneficio aūt primari non debet hoc .d. Diuiditur in.2.nas ptes .In prima ponit factum et contumacie punitio.In secunda repellitur actoris iniusta petitō.scda ibi nam adimi.Ad fm pe.diuiditur in tres.In.i. prima ponitur facti narratio In scda iuris positio.In tertia incidentis qōnis decisio.secunda ibi placuit.tertia ibi nam. Nō.primo qolim nedum cause clericorum inferiorum.sed etiaz epoz tractabantur in pcilio ꝓuinciali.et ita citati tenebantur excepte ltima cessante respondere.vi.q.iij. .c.ij.et de quibus causis poterat consilium cognoscere seu nūc possit.j. subijciam. Scdo nō.ibi aduersarius q qui mihi aduersatur in lite mecū conten dendo de iure potest dici aduersarius et sic ex contēptione iuridica et facta a iure non improbato oriē.qñ qz inimicicia non tñ ad contrahendam inimicicia inspicitur solum an iusta vel iniusta cā processerit.sed an habuerit cōmouere aīm alterius ad odiū.ad hoc.c. meminimus.et.c.repellantur .de accu.et.xxiij.q.v. non est crudelis.vbi etiam iudex qñqz incurrit odiuz ex administratione iustitie concordat.c.qualiter t qñ .ij.de accu.Et facit hoc ad statutum quo repellit aduersarius contra aduersariū ab aliquibus actibus.t vide ad hoc glo.mirabilem iuncta decisione illius.c. .s.de offi.dele.cum sup.que dicit q aduersariū meuz in vna lite possum recusare si contra me datur in iudicem in alia cā nedū si litigiū est sup re ꝓpria sed etiaz super re ecclesie et nō.bene hoc dictum. Hoc enim induco p illa opi.q̄ platus iudicans in cā eccie pōt recusari ut nō.Pau.ij.q.vij.si quis erga.et do.ant. in.c.cum venisset.j.e.et sentit Ly.in.l.vnica.L.ne ds in sua causa .Si enī recuso iudicem in facto ꝓprio qz habet aliam litem cum eccia mea.et sic quodāmodo lis mea iudicatur fortius possum recusari si volo esse iudex in cā eccie mee.Et p hoc optime in.c.insinuante.de offi.dele.vbi in cā ecclesie recusatur dns clericus. ergo fortius ipe clericus.Fateor tñ q si non recusare tur posset esse iudex.et sic intellīgo.c.si quis erga.ij. q.vij.et consilia iura. An aūt rōne istius pendētie litis possit repelli a testimonio ferendo contra me in alia causa.dicit Jo.an.in addi.Spe.i ꝑca de testi.i v.est sciendum.et v.sexto.q non repellitur ex hac a testimonio quia aliquam causam cum eo habueram.f loquit ō ꝓterito ñ aūt apit qd si hz cāz ō pñti all. isti. ō exau.tu.§.itē,ppt.t i auc.ō testi.§.si vo odios' do. an.putat hō p iudicē arbitrādū q̄ta fides sit tali adhibenda.ar.l.iij.ff.ō.testi.nō tñ putat ppt hō ex toto ip sum repellēdū hō vltimū sic idistincte ñ plz.Quid enī si ꝓcēdūt ō oib' bonis l maiori ptē q casu inimicicia capitalis solet inter tales oriri ar.de testi.spo.c.frequēs .li.vi.Nam qñqz etiā ex spoliatōne ꝑticularis rei cōducitur inimicicie capitales.j. ut lite non ꝓtes.accedens.secundo hoc casu deberet extoto repelli.ad hoc quod notat in capitulo cum oporteat.et in capitulo. Inquisitionis.de accu.et in ꝑalle.auc.de testi.et vide quod dicam in.c.ꝓterea.de testi. cogen. Item quid

si fuit cā criminalis. vide ibi. Tercio nō q̄ ad hoc ut valeat citatio opter q̄ fiat auctē iudicis ad instantiam ptis si enī fiat p iudicē t nō ad instantiaz partis nō valet ut nō. Bar. in. l. ad emptoriū. ff. de iudi. facit. l. iiij. §. ō aūt iudiciū. ff. de dam. infec. non enī dz iudex interponere officiū suū ad vtilitatē priuatā. nisi petat ut ibi. t nō. Jnno. in. c. ad nr̄am. ij. de iureiurā. vide p Hpe. in ti. ō cita. §. sequit. v. illud aūt. t v. itē nō q̄ ipetitator Jn dubiō tñ si apparet citatōez ōscripta t citatōis ꝓmissionē t relatōz dz plumi requisitōez ptis pcessisse exā requisito ad validitatē act' nec pt dici aliter citatio cum effectu. facit qō nō. Jnn. in. c. inno tuit. de eo qui furti. oz. rece. p. l. sciēdū. ff. de v. obli. t qō ibi nō. t insti. ō fideiuss. §. fi. t insti. de inuti. stipu. §. si ita scriptū. t q̄ ibi nō. bar. in auc. si quis i aliquo C. de eden. t tz Guil. de suza. in pal. l. ad emptoriū. t do. an. ō fac tex. cū gl. in. l. ij. C. de dotī. pmiss. t qō scribit bar. in. l. qui in aliena. ff. de acqui. here. nec pt ps ꝓpria auctē citare ut. l. neminē. C. de exhibē. t introdu. reis. t qō nō. glo. in. c. cū sit romana. j. de appel. Et ideo in. c. dilecti. de ma. t obe. t an ō sit verū i distincte. j. subij. ciam. Nō iudicē posse interrogare nō solū pt litis ꝓtest. circa tenditia ad decisionē pncipalis negocij ut in. c. cū Johānes. de fi. instru. xxx. q. v iudicāteu. sed etiā añ litis ꝓtest. ad ordinādū iudicium t ut excludat materiā ꝓponendi dilatorias fori ut hic t qō nō. in. c. penul. de iure calū. t in. l. i. t. l. qui seruū. ff. de intero. actio. Et regulariter vbicūq̄ equitas mouet iudicē pt ptem interrogare. ut. l. vbicunq̄. ff. de intero. actio. t in pal. c. iudicātem. t nō. in pall'. c. penul. Et ex ō nō vnam practicam excludendi dilatorias. Si enim ps interrogata an velit ibi expiri nūdet q̄ sic. non pt amplius recusare iudicē ut hic qō intellige nisi ex noua cā uel si antiquitus orta erat occulta ad primū. c. insinuante. de offi. dele. ad scōm nō. vi. q. iij. scitote. ubi ē bona glo. t qō ibi nō. Cal. in. c. ij de or. cogni. t sic p actum citra ꝓtestatōem litis t termini statutōem ad ꝓpositōem dilatoriam excludūtur dilatorie. qō limitat. c. inter mōsteriū. de re iudi. et. c. pastoralis. de excep. Nō conciliū ꝓuinciale habere ptātem excōicandi etiā epos illius ꝓuincie quia ex quo dz iurisdictōem ut in pal. c. scitote. vi. q. iij. ergo t ptātem excōicandi. ad hoc. c. cū ab ecclesiar. ō offi. or. t de ma. t obe. c. cū in ecclesijs. solū enī interdicit cōcilio ptās deponēdi epos. iij. q. vi. c. quis. t. c. accusamus. Fortius hoc videt procedere in cilio generali vacāte papatu congregato. de quo aliquid dicam in. c. lz t. c. significasti. de elect. Nō ar. q̄ excōmunicatus donec satisfecerit non liberatur ex sola satisfactōe sed vltra eam requiritur absolutio ex quo semel eiectus est extra ecclesiam debet cum solemnitate debita reconciliari. Vide quod nota. Jnno. in. c. cum bone. de eta. t qualī. all'. bonam glo. t singularem in cle. i. de decī. super verbo donec. secus dic in suspēsione. sic lata ut ibi nō. p glo. t Jnn. in pal. c. cuz bone. Nō iudicem posse mulctare cōtumacē etiam altera parte nō petente. imo plus dico q̄ partī nulla respectu mulcte iponende cōpetit actio p totū expeditur iudicis officio cuius interdictio t auctas ptemnitur ut eleganter nota. bar. in. l. ij. ff. si quis in ius vo. Nō q̄ excōmunicat' non dz ex ō solo priuari bñficio pt tñ priuari reddit'. Et an excōicatus sit priuat' ipo facto reddit' bñficij an veniat priuādus p sniam dicī in. c. pastoralis. j. de appel. Nō q̄ ex defectu nō residēdi i ecclesia ꝓpter impedimentuz excōicatōis non dz sequi priuatio bñficij ne duplici pena ꝓtet, t q̄ ista impotentia surgit ex sequela pene imposite ideo non imputat ut optime probat in. c. q̄ diuersitatē. ō ꝓcesp̄bent. t vide bonā glo. in regula imputari. de re. iu. li. vi. Secus q̄n delictū non residētie immediate prouenit ex culpa prelati. q̄ tunc citra ꝓtest. li. pōt priuari ut. j. de cle. non resi. p totum. t maxime i. c. ex tue. e. ti. Nota contumaciā in non veniendo. uel añ ꝓps t sine licentia recedendo excōicatōe dignam. xi. q. iij. certum. t glo. singularis i. c. duo. xcvi. di. dicit q̄ quelibet cōtumacia digna est excōicatione. t tanto est maior q̄sto ex minori re surgit quod nota. Ex ō et ex tex. nō q̄ cōtumacia est peccatū mortale aliter nō posset excōicatio ferri. xi. q. iij. nulli. t. c. nemo. maximū eñ est peccatum inobedientia. viij. q. i. sciēdum. vnde cōtumax dz infidelis. lxxxi. di. si qui presbiteri. Et ex hoc infero ad id de qō sepe dubitaui. qūo debent intelligi canones qui dicunt q̄ pro leui culpis non debet infligi excōicatio. ut in pall'. c. nemo. t. c. null' cum excōmunicatio non ferat ab homine nisi p cōtumacia siue ꝓcedat delictum sine non ut dicit glo. nota. i. c. epi. xi. q. iij. probatur i. c. sacro. de sen. excō. dico enim verificari i contumacia i non parendo pro re leui ul' quando excōicat per statuta vel generaliter. hoc non fiendū est, p re leui. sed si contumacia in non comparendo etiam ex re leui surgit. tunc fortius est excōmunicatione digna ut. s. dixi quia videtur fortius cōtemnere Item qui non comparet peccat duplicīter quia non paret nec comparet. Ille vero qui comparet sed non paret peccat tantum in vno. ideo mitī' puniendus ut in simili nota. glo. in de. vnica. de dolo et contu. vide tex. cum glo. in. l. creditor. §. iussus. ff. de appel. Et hoc nota. quia alibi hanc limitatōnem non legi. Nota ex tex. t ex predictis q̄ non omne peccatum mortale est priuatōne bñficij dignum etiam si ꝓpter peccatum sequatur excōicatio t detur i ea aliqualis perseuerantia que etiam habet aggranare primum delictum. ar. in. c. fi. de pēnis. t. xi. q. iij. rursus t. c. quicunq̄. debet ergo esse grane delictum vt bñficij priuationem exposcat. ad hoc induco bo. tex. xxi. q. vij. iuuentum. t plene dicam in. c. at si clerici. j. eo.

Nō vltimo ibi videri argumentū qō p b verbum
rñdetur de iure. z sic videt' q p idem verbum pt ferri
sniā. hz ent iudex iudicare iudicio intellect' cui pgruit
b verbū videri sile. ff. de arbi. l. quod tñ. §. si arbitri.
z idē dicendū est in medicis z alijs pitis in arte q ad
hibent ad videndū an aliqua mulier sit pregnans vel
an cicatrix sit remāsura ul' aliqs sit idoneus ad docto
ratū uel qd sile. ut. l. i. §. i. ff. de ver. inspi. z qō nota-
bar. i pal. l. quod tñ. §. si aliter. ubi plene dispūtat qd
i teste q rñdet p verbum mihi videt'. z p eandē i phe-
ffoz. z sic itelige z limita. c. fraternitat. ō frigi. Ve
nio ad glo. p ordinem expediēdas. z primo oppono
ad tex. de fals. latinitate i eo q dicit quē. Nam cū re
gat a verbo, pmiserat ex parte añ deberet dicere qui z
sic dz esse casus nominatiui vñ obstat. c. ad audientiaz
de xp. z. l. plauti'. ff. de au. z ar. le. so. dicit gl. i. q b
ponit' quem, p qui. z sic casus, p cāu. z all'. pcor. Unde
etiam de sacra vnc. c. i. v. de secūda. z Jo. xiij. sermo
nem quē vos audistis nō ē meus. z Uirg. verbq quaz
statuo vestra ē. Et ex b nota q vbi falsa latinitas
pt saluari p figurā non viciat. z idez pt dici i rescripto
aplico de quo dic ut nō. in palle. c. ad audientiam. Et
de istis figuris vide bo. glo. in. c. for'. j. de v. signi. vl
tra glo. pe. dicit hic q alia littera bz qui z tunc cessat
obiectio. Deōo oppo. cū glo. ij. q iste epūs non de-
beat iterrogari an velit ibi rñdere qī iudiciū redditur
in inuitum. ut. l. inter stipulantem. §. i. ff. de v. obli. z
j. e. c. intelleximus. so. glo. duplr. primo q ex supba-
bandāti fuit interrogatus z sic ad maiorē cautelā non
autem de necessitate. qz omnes cāe tunc tractabantur
in sinodo ut. s. dixi. z. xi. q. i. relatum. sed sm hoc su-
perflua fuisset interrogatio. Jdeo gl. forte soluit. Secō
mō z aliter q fuit interrogatus ne haberet postēa se-
mel consensit materiam recusandi iudicem z sic ad ex
cludēdam declinatoriā fori que alias potuisz postea
opponi quod itellige ut. s. dixi. sed hec solutio nō pla
cet glo. quia non potuisset totum sinodum recusare.
ideo residet in prima solutōne. sed hoc vltimuz cōiter
dāmatur per doc. quia imo tota vniuersitas posset re
cusan ex cā. allegant. c. licz. j. ti. prox. Ego adduco
bonum tex. in cle. pastoralis. §. pysana. de re iudi. ubi
etiā tota ciuitas posset recusari ex causa legitima. Et
p hoc glo. in. c. in singulis. j. de sta. regu. que vult vni
uersitatis iudicium posse ex causa recusari. imo pl' di
cit Uin. sinodum recusari posse quando metropolita
nus vel maiores qui pūnt sunt suspecti. iij. q. v. quia
suspecti. s. de procura. consulti. dicit do. an. q si alij
epi assistentes metropolitano in concilio essent simpli-
ces psultores tūc ex eo qz maiores sunt suspecti ex q
metropolitanus non est suspectus arbitrio superioris
esset pōderandum an ex hoc posz recusari tota sino
dus deberet eni psiderari qualitas capitis an de faci
li moneret ad dicta aliorum. sed qz isti epi sunt cōiudi
ces. ut nō. xv. q. vij. epūs. z in. c. irrefragabili. de offi.
ordi. z iij. q. viij. in summa. sine quoz consensu nō in
dicat archiepūs. ut nō. Jnno. de preben. graue poterit
etiaz ex hoc archiepūs alias non suspectus recusari re
cusando totum sinodū. Ego puto q si remotis suspe-
ctis remanet sinodus in pfecto numero qui riquiritur
sm qualitatem q ppter causę suspitōnem quoruūdam
non poterit tota sinodus recusari. ar. in. c. fi. de. pau.
z in. c. dilecto. de testi. z in regula vtile. de re. in. li. vi.
z qō nō. in. c. gratum. de postu. pla. z in. l. sicut. ff. q
cuiusq uniuersi. cum ius aliqz recusatorum remaneat
in non recusatis. ut in iurib' palle. z sm b decidit qō
sm do. an Jan possit recusari ordinarius si assessor sit
suspectus uel consultor. dicit enim q si constitutio ar
tat cum ad sequendū concilium poterit recusari. si ve
ro non artat. artat tñ ad habendum debz considerari
qualitas persone ut dictum est. hoc dictum mihi non
placet qz cum assessor consequenter recipiatur, ppter
impitiam iudicis z bz cōsulere in his que sunt iuris
ut. ff. de offi. assess. p totum. nihil operabitur constātia
iudicis maxime cum ipe iudex ex facili cā possit recu-
sari ut nō. in. c. cum R. de offi. dele. z in. c. accedēs. j.
ut lite ñ pte. forti' poterit recusari assessor ex ultima cā
z si non admittit exceptio satis redditur ipe iudex su-
spectus, p b adduco tex. aptuz in. c. statutū. §. assesso
rem. de xp. li. vi. ubi expsse dr q assessor dz ee neutri
pti suspectus. inōztuz tñ. s. dixi sinodū recusari posse
b limitat p doc. in sinodo inferiori. Cōciliū eñ genera
le totum recusari non posset z maxime b teneo quan-
do papa b pallio pōt. iij. q. ix. cuncta p mundū. z. c.
p principalem. naz tota ecclia errare nō possz. xxiij
q. i. a recta. iuncta gl. nō. et ō bap. maiores. in pin. z
qō ibi nō. z b casu posset saluari ista glo. sz relata ad
tex. qui loquit' ō, puincali pallio non pcedit nisi forte
dicat q glo. habuit respectuz ad id qō cōiter pting it
non eñ solet accidere facliter ut tota vniuersitas red
datur suspecta. Ex pdictis pcluditur q ista secūda
so. satis sustineri pt q interrogatio fuit facta ad finem
excludendi exceptōem declinatoriā. Ellia so. extra gl.
datur p Uin. Ibi. z sequaces q forte fuit iterroga
ms quia ius renocandi domum forte habuit. v. q. ij. c
i. ubi de hoc. ff. de iudi. l. ij. z. j. ti. pri. c. vlti. sed non
placet Jo. de lig. quia si concilium esset congregatuz
ut corrigarentur corrigendi non competebat privile-
gium sed tunc competeret si ob aliam causam fuisset
congregatum z optime loquitur quia iste erat de epi
scopis, pincie qui tantum venerat pro correctōe mo
rum. z sic esset dispō. c. fi. j. ti. proximo. z. l. ij. ff. de iu
di. Ellia so. datur per Jsd. e. z abbatem q fuit iterroga
tus. quia causa criminalis episcopi est de maioribus
z maiores etiam sine causa ad papam transferri pos-
sunt. j. de appel. c. ut debitus. in fi. Hec so. mihi non
placet quia aut cā erat ita ardua ut ipo facto trāsferat

ad iudicium aplicum ut causa fidei uel depositõis epi uel plis ꝛ tunc eius voluntas nihil operet. de offi. le. quod translatõem. de bap. maiores. ꝛ de iura. ca. c. i. aut nõ erat talis cã ꝛ tunc lz immineret depositõis pena tñ respectu cognoscẽdi paliũ erat iudex. ut in. c. accusatus. ꝛ in. c. ꝙuis. iij. q. vi. Uel saluãdo opini. Uin. ꝛ ꝑbi. dic ꝙ in criminalibus nõ videtur qs in cõcilio ñdere nisi fuerit citatus ꝛ expolita sibi fuerint crimina ut sic parãtus veniat ad respõdendũ. ut in. c. fi. v. q. ij. secus. in ciuilibus vt ij. c. quoniam. ꝓ. iij. di. tenetur enim quilꝫ respondere ibi pro aliquibus spãlibus negocijs in vocatõe notatis fuerit synodus ꝓgregata. nã tunc si qs ꝓueniet sup alio ꝓpeteret ius reuocãdi domũ. Ita notãter dixit Inno. in. c. graue. de ꝓben. qd autẽ in cõcilio generali an ꝓpetat ꝓuento ius reuocandi domũ. dic ut ibi p eum. tu vide etiaz in ꝟ quod dixi in. c. ij. de dila. Additio Ni. Tene ꝫ primã solõem glo. ꝙ ex supbabũdanti fuit interroga tus ut nullam haberet occasionẽ saltim de facto decli nandi iudiciũ. Et ex hac solõne nõ ꝙ non solũ iudex põt interrogare ũstante necessitate iuris lz etiã ut pre cludat exceptõnibus facti. ar. c. ꝓuenit. de ar. uel tene scõam ut põnderetur via declinatorijs legitime oppo nendis. ar. c. pastoralis. de excep. Tercio posslz di ci diminando tñ ut qdam dixerunt ꝙ palium non erat suus iudex ut qz forte erat de aliena ꝓuincia ꝛ fuit in terrogatus vt sic, prorogaret iurisdictõem cõcilij. lz tunc oporteret põsupponere quod ꝓmisit suo iudice psente alias nõ valeret etiã eppssa, prorogatio p nõ. in. c. signi ficasti. j. ti. px. ꝛ de offi. ordi. c. ad reprimendaz quod etiã est diminare ut j. dicam. Item ob. littera dum dicit ꝙ actor petijt ut introduceretur ad cõcilium nõ eni fuisset facta citatio per synodũ de tanto viro nili fu isset de iurisdictõe eorũ ideo nõ placet Tercio prin cipaliter opponitur cũ. iij. glo. ꝓtra tex. in eo ꝙ fuit in terrogatus an vellet cũ aduersario expiri. reus eni nõ expitur sed dicitur se defendere. actor expitur propie seu agit. iij. q. iij. c. i. ꝛ de cã poss. ꝛ propie. c. pasto ralis. Glo. respondet ꝙ hic expiri ponitur, p defende re aliquando tamen ponitur pro agere ut in ꝓtrarijs Et dic ꝙ istud videtur regulare pro hoc est bon' tex. in. c. dispõdia. §. reus quoꝫ. de ꝛp. li. vi. Ubi actor dicitur propie experiri. Experitur eni ius suum pronocando reum ad iudicia Quarto op. cum glo. se. vi detur enim ꝙ fuit locus penitentie ex parte epi. per. l. si conuenerit. ff. de iurisd. om. iudi. ubi dicitur ꝙ si pro mitto respondere coram certo iudice põssum penitere re integra. Jo. glo. non recte soluit contrarium sed di cit ꝙ locus est penitentie per'. c. cum laici. de iurepa. sed non hic. quia non potest penitere in alterius pre iudicium. sed per hoc non soluitur contrarium nec. c. cum laici. facit quia fm do. an. ibi nõ dicitur ꝙ possit penitere sed ꝙ non posset fieri accumulatio dic meli?

ꝙ illud. c. bñ dicit ꝙ ẽ locus pnie sed loquitur i alio casu videlicet qñ patronus ꝓpria auctõe ꝓcessit ipam ecclesiam clerico que concessio nõ valet qz ad eã non ptinet concedere ecclesiam ꝑ põtare ad ecclesiam ideo potuit penitere qz actus fuit ipso iure nullus. secus si primo pserauisset vñ ipi epo scõo aliũ qz tunc ꝓcedit dictum dñi anto. ꝙ non põt penitere nili accumulan do. ut in. c. cum autẽ. ō iurepa. ꝛ quod ibi nõ. ꝛ plene p Jo. an. in regula iure cõi. de re. iur. li. vi. in mercu. ꝛ ꝛ quicqd sit illud. c. non facit ad ꝓpositum nec soluit ꝓtrarium de. l. si conuenerit. in vlti. glo. goff. ꝛ ꝑbi. dicant ꝙ. l. illa loquitur cum consensit i iudicẽ alienũ hoc. c. cum pleuit in iudicem ꝓprium. ꝛ ẽ est fm Jo. an. qõ dicant moderni ꝙ ibi fuit pactum de iurisdicti one danda. quo cãu licet penitere añ litẽ ꝓtest. agetur tñ ad interesse all. nõ. j. ti. proxi. significasti fm Uin. hic aũt agebat de iurisdictõe non declinanda. ꝛ eo ca su penitere nõ lz exquo semel pleuit ut hic. ꝛ remittit Jo. ad Spe. ō ppe. iudi. adi. §. i. v. sed nunqd potest sub v. x. sub quo sunt. xv. qõnes de hac materia. Et quo ad ꝓpositã questionem refert Hosti. dicere ꝙ et si potuisset iste epõs penitere non tñ ꝓtumaciter recede re quod videtur mihi sine omne ratõne. Si enim po tuisset penitere non cõmisisset ꝓtumaciam in receden do cũ sequenti die responderit sibi nõ placere non enĩ videt latitare qui si esset pñs nõ cogeretur ad respon dendũ. ut dicit tex. in. l. non videtur. ff. de iudi. duo ꝫ sunt hic videnda, primo ꝙle peccatũ seu ꝓmissio hic in tercesserit ꝛ quare non potuit penitere. scõo de effectu pacti ō prorogãda iurisdictõe non sui iudicis quo ad primũ cõiter hic tenet. ꝛ nõ etiaz in. l. si ꝓuenerit pal. ꝙ iste tex. loquitur in pacto de non declinanda iuris dictione sui iudicis qui forte aliqua exceptõne legiti ma puta recusatõnis uel priuilegij potuisset recusari tũc enim ꝑ pactum efficeret irrenocabile nisi ex supue nienti causa ut dicitur in glo. ꝛ. s. dixi. lex autem con traria loquitur in iurisdictõne de nouo danda. ideo ẽ locus penitẽtie re integra facilius enim ꝓseruatur iuris dictio iam in esse deducta que ẽ fauorabilis ꝙs ꝙ crea tur de nouo. quod videtur quid odiosum cũ fiat recel sus a iudice ꝓprio. Item ꝛ melius qñ agitur de iurisdi ctione declinanda soluz sed agitur de abdicanda qua dam facultate recusandi que est in pte non autẽ de tri buendo aliqd iudi. merito in tali peccato non requiri tur iudicis penitentia ꝑ sufficit pñia ptis ar. c. ꝙs peri culosum. vij. q. i. ꝛ. L. de pac. l. si qs in pscribẽdo. ꝛ ex quo semel approbauit iudicem non põt sine noua cã illum recusare ut in regula quod semel. de re. iur. li. vi xxxij. q. v. horrendus. ꝛ optime. c. cum inter monaste rium. de re iudi. sed quando agitur de iurisdictõe de nouo dãda qz nõ põt tribui nisi iudex psentiat merito añꝫ iudex adeat ẽ locꝰ penitẽtie ut in pal. l. si ꝓueni rit. ꝛ qz de modico piudicio tractat ut statim subijciaz

in se. mēbro. ꝛ ex his infirmata remanet hec cōis lect. q̄ ē verissima. Aduertēdū ñ q̄ do. an. ꝛ do. Lar. hic senserūt aliā lec. post Jo. de lig. ut loquat tex. iste etiā i peccato iurisdictōe, progāda ꝛ ideo nō fuit locꝰ pne re integra sicut i pal. l. si conuenerit. Nā ex tali puentōe corā iudice facta videt queri ius iudicium q̄ ad iudicē nō possit pacīscens alias penitere. videntur ñ sentire Jo. de lig. q̄ solutōo interesse uel penā liberet. ff. do. an. alit dic̄ incul cādo multa verba in effectu vult q̄ aut corā iudice est pactū initiū de progādo in futuꝝ ꝛ tūc videt q̄ possz penitere saltim solutōo interesse nisi dicat eū pōse compelli q̄ promissio ē iudicialis ꝛ facta iudici vī ne fallat fidē duobꝰ ꝛ maxime iudici pōse ad ß cōpellit. ar. ff. de pau. l. filiusfa. §. fi. ꝛ qō ibi nō. ꝛ in. l. ff ꝛ hec. §. defendere. ff. de pau. allegari possent nō. in de. l. de procura. ꝛ qō nō. bar. in. l. stipulatōes nō diuidunt. ff. de v. ob. vbi vult q̄ pōse pōt qs ꝓpelli ad factū q̄ñ obligatio cōcernit iudicialia p nō. in pal. inrib. Quōq; pactū sonat submissionē ō p̄ñti ut q̄ interrogatꝰ coram concilio an velit ibi rñdere dicat q̄ sic. ꝛ promittit ibi respōdere seu principali submittit. ꝛ tūc statim ,progat iurisdictio tenēdo opi. q̄ p aliū actū citra litis ꝓtesta. possit iurisdictio ,progari ad qō facit qō nō. in. c. inter mōsterii. de re iudi. ꝛ p bar. in. l. quidā cōsulebāt. ff. eo. facit. l. est receptuz. ff. de iu. om. iu. ꝛ ij. q. vij. nos si ꝓpeter. sz si teneat opi. q̄ nō ,progetur iurisdictio citeriori actu a ꝓtest. lit. qō videtur tenere glo. in pall. l. si cōuenerit. facit qō nōt bar. ff. de iudi. l. i. ꝛ Jo. an. in addi. Spe. de cōpe. iudi. adi. §. i. v. qd erit. tūc non erit p hoc ,progata sz fuerit facta cōuentio i p̄tia iudicis nō tamen poterit penitere ß ꝓpellit ,progare ꝛ ibidē litigare vigore pacti facti cū iudice. ꝛ ad ß adducit istā decre. ꝛ sic daretur sm eū nou' itellect' ad ß. c.

Ego primo dico q̄ hec lect. non pōt adaptari ad ß. c. q̄ aut iste epūs erat de hac ,puincia africana aut non. primo cāu non pōt aliquo mō ꝓcedere qz agebat ad depositōem cōcilii erat iudex respectu cognoscē di. sz respectu decidēdi solus papa. ut. s. dixi. ꝛ sic nō potuisset iste etiā expresse ,progare iurisdictōnem ꝓcū respectu depositōis fiēde qz ß ē reseruatꝰ pape adeo q̄ etiam legato de latere ptās deponendi ꝛ etiā trāsferendi voluntarie est interdicta. de offi. le. q̄ translationem. ꝛ de transla. pla. c. i. ꝛ in palle. c. accusatus. et. c. cūis. Si vero non agebatur ad depositōem sed ad aliam penā arbitriam uel determinatā citra tñ depositōnem ꝛ tunc concilium erat iudex. ut. s. dixi. vi. q. iij. scitote. quinimo esset solus metropolitanus vt in c. quia cognouimus. x. q. iij. et j. de sen. ex. sacro. nō. Jo. an. de offi. ordi. ut litigātes. li. vi. aut iste epūs erat alterius ,puincie ꝛ tunc istud pactū nihil valuisset etiā si expresse voluisz prozogare qz non interuenit sul si periorīs licentia que in ,progatōne etiā fienda p epm requiritur ut nō. Jo. an. post hosti. in. c. ad reprimendam. de offi. ordi. ꝛ nō. i. c. significasti j. ti. px. ꝛ maxime cum agitur de crimie ut hic agebatur. nec apparet vere vel plumptiue q̄ superioris cōsensus vel presentia interfuisset. imo potius innuitur oppositū q̄ iste fuit introduct' ad concilii vbi non interfuit nisi ,ppij iudices illi' prouincie ꝛ sic quocunqz se vertat veritas hec lect. huic tex. applicari non pōt tene ergo cōmunē opi. Sed an hec dicta sint vera in se breuiter puto q̄ si precise requireretur li. ꝓtest. ad iurisdictōnem prorogandā ut voluit glo. in. l. si cōuenerit. videt q̄ ōstāncunqz pactum interfuerit coram iudice tñ lz penitere saltim soluto interesse quare exquo sua iurisdictio nō est ,progata non pōt vti actu cōpulsionis q̄ non valeret quicqd ageret ut j. e. c. at si clerici. ꝛ C. si a ñ ꝓpe. iudi. per totum. nisi diceres q̄ licz non sit ,progata in principali est tamen prorogata quo ad actū cōpulsionis qz exquo in illo tribunali promisit videtur respectu hui' articuli teneri rōne contract' seu quasi ut j. di. eam respectu cōuentōis fiende sup interesse sm vnaz opi. ꝛ facit glo. nō. in. l. i. ff. si quis in ius vo. nō ie. et qō nō. glo. in. c. romana. §. cōtrahentes. ꝛ in ꝓceden ti. c. ō so. compe. li. vi. Et licet hōc videatur subtile tñ cum difficultate defenderetur sz puto q̄ hac subtilitate cessante posset dici q̄ exquo ,pmittit quis coraz iudice alieno respōdere ꝛ de ꝓsenti ꝓsensit in iudicem pītem ꝛ acceptantem satis ,progata sit eī' iurisdictio etiam citra li. cōtest. primo p. l. i. ff. de iudi. ubi tex. requirit tñ ad iurisdictōnem prorogandam q̄ subiiciāt se iurisdictioni ꝛ consentiāt. ꝛ sic sufficit actus submissionis cum cōsensu ad idē. l. est receptum. ff. de iurisdi. om. iudi. vbi ñ dz de actu submissionis. Ad idē ad duco tex. opti. in. c. significasti j. ti. px. ibi tñ se subiecit iurisdictōni alterius. si nō solueret i termino ꝛ fuisset ex hoc ,progata iurisdictio si nō fuisset clericꝰ vel si habuisset ꝓsensum sui iudicis ut apte innuit illa litera bene speculāti hoc satis tacite sentit Bar. in. d. l. si cōuenerit. vbi dicit iurisdictōnem prorogatam ex pacto facto solū inter ptes si postea etiaz aliquē actum citra litis contest. exercent in iudicio requiritur ergo actus vt index adeat q̄ solū adiri requirit illa lex ꝛ sic sufficit q̄ partes a principio adeant se submittendo quia apparet de expresso consensu partium iudicis acceptantis. nam litis contesta. requiritur quando non interuenit consensus expressus coram iudice vel saltim tacitus per aliquem actum denotantē ꝓsensum purum ꝛ sic intelligo glo. in pall. l. si conuenerit. non tamen de necessitate requiritur expressus ꝓsensus ut nō. Jn no. in. c. ad petitionem j. de accu. ꝛ Bar. in preall. l. i de iudi. in fi. ꝛ ß bene nota. pro intellectu. l. si conuenerit. ꝛ. l. i. de iudi. quia ibi per doc. expresse non tangitur ꝛ hec sufficiāt quo ad clarum intellectum huius

t. Sed quia in materia progatõis respectu pacti de respondendo ad ḋd valeat et qñ sit locꝰ prie t ar data pria in casu in quo fieri põt debeat itereꝫ semp ꝑ canonistas habeꝫ recursus ad materiã huius. c. cũ in ꝟitate hec materia sit satis vtilis et nimis sparsa p doc. in diuersis locis t prolixe et confuse hic tacta per do. an. ideo hic explicabo clare sm articulũ de quo ꝓ mitti videlicet ḋd operꝫ hoc pactũ de respondẽdo co rã alieno iudice in ptia ipsius iudicia non factũ et in b sũt tres opi. principales vna est vã. hic recitata per Jo. an. qui simplr dicit paciscentẽ posse penitere vsq ad litẽ. cõtes. ꝙ teneri ad interesse. Scda opi. ꝑncipal' est q hoc pactũ non valet nec quo ad agendum nec q ad exapiendum et sic est prorsus cõtraria prime licet eã ꝓnitere impune antecꝺ detur progatio iurisdictio nis. t hanc opi. tenet ꝙ de. t recitat Ly. in. l. si qui ex cõsensu. C. de epi. au. et mouetur ḋa ex q lex b simplr citer ꝓmittit non debet aliqua pena puniri. vt. l. grac chus. C. de adulti. xpij. q. iiij. qui peccat et cã permis sionis legis potuit esse sm ꝓ. qz periculosũ ẽ corã iu dice suspecto litigare. vt. l. aptissimi. C. de iudi. iij. q. v. qz suspecti. hãc opi. sequitur Jo. an. in addi. Spe. in ti. de cõpetẽ. iudi. adi. §. i. ỽ. ꝑ quid si promisi. t ad hãc equitatẽ mouetur pluriꝫ rõnib'. ꝓma est quia ista dictio est a solo ptium cõsensu nõ eñ hic agitur de iu risdictione a lege vel superiore tributa. Secũda qz in dex non põt ex b aliquid interesse ptãdere. Tercia qz per hanc pñiam redditur ad ius commune t ad iuris dictionẽ ordinariaz q̃ fauorabilis ẽ. Quarta qz lex de cõuentione lõquens hoc ꝓmittit. vt i pall. l. si cõuene rit. Quinta qz i multis casibus pnia admittit q̃ nõ. ꝑ gl. in regula qõ semel. de re. iu. li. vi. in quibus non est tanta rõ vel saltim maior sicut b. Tercia ꝑncipa lis opi. est q valeat pactũ quo ad obligandaz ꝓtem pti sm naturã ipsius peccati vt si est nudũ pactũ pro ducat solum exceptionẽ. si vestitũ tũc poterit agi ex sti pulatione ad interesse vel ad penã si apposita ẽ. Hanc opi. tenet Ja. ỗ are. t Bar. i preall. l. si cõuenerit t se quitur Guil. de cu in pall. l. i. de iudi. recitat. Ly. in ꝑ all. l. si qui ex cõsensu. imo etiã plus dicũt isti q etiaz si pactũ nudũ intercessit poterit agi ad interesse actõe de dolo. ar. in. l. si. t. l. si cum mihi. ff. de dolo. t hanc opi. sequit b do an. t mihi placet. q̃ cũ eñ lex ꝓmittit penitere tñ debet intelligi sine preiudicio ptis. nõ eñ est presumẽdũ q̃ principes voluerit indulgẽ seu ꝓmit tere pñiam cũ alterius ꝓiudicio ptis. ꝑ princeps non fecit mentionem de interesse qz vt plurimũ contigit q re integra nullũ interesse põt ps ptẽdere. seaus si ꝟe ritate interesse ptendat. ar. opti. induco ex. l. ij. §. si qs a principe. ff. ne quid in loco publi. ubi dicit tex. q si quis ipetrauit a pricipe vt possit edificare in loco pu blico nõ vid cocessum vt cũ icõmodo alterius edifi cium fiat ad idem. c. super eo. ẽ. de offi. dele. etiã si cõ cõcio et indulgentia fieret motu ꝓprio ad hoc qõ nõ. Jo. an. in. c. li motu proprio de preben. li. vi. et Johã Cal. in. c. mandatũ. s. ỗ rescrip. et do. de. rota sua de cisione cxvij. Item nulla bona equitas suggerit ꝙ trariũ sed potius hanc opi. suadet. cum enim hoc pa ctum sit licitum. vt in. c. significasti. ꝑ. ti. proxi. Intelli ge in latco vt ibi. t in. l. i. ff. de iudi. cũ si. et in decto vbi intervenisset consensus sui iudicis. nec aliquã cõti neat turpitudinẽ non apparet ratio quare impune t cũ ꝓiudicio partis possz recedi ab illa equitate natura li que suadet pacta seruari debere. vt. l. i. ff. de pac. et. c. de pact. per totum. vnde concludendo q cum sm ius canonicum agitur ex nudo pacto. semper poterit agi ad interesse vel ad penam si apposita est non antẽ actionem de dolo que non competit vbi datur aliud ius agendi. ut in. l. de dolo. ff. de dolo. ꝑ de iure ciuili di stingue. s. vt ad predicta optie facit qõ legitur. t nõ. i c. p mag de arbi. t. c. dilecti. ꝑ. de so. cõpe. vbi de actõe ad interesse. vide qõ legit t nõ. in. c. consulnit de offi. dele. Jn glo. in verbo nisi gratiam. et in. c. vno. §. ad hoc de pace iura. fir. col. x. et ibi per bal. vbi colligitur q quando a lege aliquid indulgetur quod tende re potest in alterius preiudicium intelligitur saluo inter esse partis aduerse. Sed circa predicta nõ dubitatur de duab' vtilib' qõnib' t ꝓmo nũqd rõne interesse possit ꝓueniri corã illo iudice corã quo ꝓmisit rñdere t videtur ꝓmo q nõ qz ex q adhuc nõ est progata iu risdictõ t licitũ est penitere ỗ põt in istũ iurisdictiõez exercere qz sua ꝓferret a nõ suo iudice cõtra. c. at si cle rici. s. e. so. ꝓtrana opi. ẽ cõior. licet eñ i ꝓncipio nõ sit in dex. secus tñ sup itereꝫ. qz executio hi' obligatõis de linata nedũ ad locũ ipsius iudicis. ꝑ ad ipsi' tribunal vñ q ad illud censetur ibi cõtraxisse. ar. c. dilecti. ꝑ. ti. p xi. t i pall. c. romana. §. cõtrahentes. t. l. cõtraxisse. t sunt nõ. dicta. Guil. de cu. i. l. l. ff. de iudi. scrit. Spe. i ti. de ꝓpe. in adi. §. i. ỽ. ḋd si pactũ. t do. an. b tenet licet Jo. de lig. velit hic distinguere an corã iudice fe at promissio. t tũc possit ibi ꝓueniri ad penã vel itereꝫ aut ꝙ absentia. et tũc debet cõueniri corã iudice suo. ꝑ primũ dictũ plus placet si tibi reperitur p ea que su perius dixi. t vltra ea adduco. l. exigere. ff. de iudi. vbi dos exigitur in loco ad quẽ fuit destinatus effect' ꝟi monij optie etiã facit. l. i. ff. si quis i ius vo. cũ gl. vbi cauetur q si qs ꝓmittit alicui sistere i iudicio sortitur fo. vbi ꝓmisit sistere. quia tibi videtur cõtraxisse. ut in pal. l. cõtraxisse. t i. l. omẽ. ff. de iudi. facit nõ. i. c. si. de rescrip. vbi nota q iudex impetratus per falsum re scriptum potest etiam de tecta inualiditate rescripti cõ demnare impetrantem in expensis licet non sit iudex super principali. ad idem tex. in clemẽ. i. de rescri.

Secũda questio est ad idem quid si iurauit etiam. ibi. respondere an saltim rõe iuramenti possit compelli. t videtur quod sic vt iuramentum aliquid operetur ar-

ad hoc in. c. cū cōtingat. et. c. si vero. de iureiurā. et i. l. cū pr in. §. fili' matre. ff. dele. ij. In cōtrariū facit ḡre turametū recipit intellectū fm subiectā materiā super qua prestat. vt. l. fi. ff. qui satisda. co. do. anto. dicat ꝫ pnū tuti' ee anime iuratis. ꝫ fm verius qđ placet. Et adduco ꝑ scđo nō. dictū. Inno. in. c. ꝙ tuas de arbi. vbi dicit qꝫ si iurauí stare arbitrio alicuius debet intelligi fm subiectā materiā. scz qꝫ stabo vel soluā penam Et vide bo. tex. in. l. fi. C. de nō nu. pecu. et qđ nō Jo an. in regula scienti. de re. iu. li. vi. in nouella. Sed cōtra oia ꝓdicta op. de. c. dilecti. j. ti. proxi. vbi dicit tex. quē posse ꝓuenire vbi ꝓmisit respondere vel soluere. so. primo dico qꝫ in oēm illud refertur ad casum illi' c. videlicet vt teneat respondere coram delegato illud c. nō obstat qꝫ agit de iurisdictione ñ declināda respectu priuilegij et sic sumus in terminis huius. c. et sic videt intelligere. Jo. an. i addi. Spe. de ꝓpe. in. adi. §. i. v. quid si fit pactū. In ōntū vero intelligitur de ordinario exponit ibi vel pro et. si enim promisit respondere et soluere tūc rōe destinate solutionis qꝫ ibi contraxisse videt. tenet rndere. ibi. et de intellectu illius. c. plene ibi dicet habent etiā locū supra dicta quādo simpliciter promisit rndere. secus si est adiectū aliqđ accumulans forum foro. vt quia promisit soluere. et quia ista materia quottidiana Est. semper enim vt pluriūum solet apponi in contractu qꝫ promisit soluere florentie. senis. bononie. et vbicumqꝫ petitum fuerit ibi respondere nūqđ possit vbiqꝫ cōueniri fm qꝫ ẏba generaliter sūt plata. et in hoc sūt multe ambiguitates et intricate hic procedit do. an. vñ nō sequendo ordinē suum sed sumendo aliqua dicta alibi posita et aliqua addendo sic distinguie sumendo opi. magis cōmunes qꝫ aut promisit soluere i certo loco specificato et nō est locus penitentie. ibi enī videt contraxisse fm omnes et in ꝑall'. l. cōtraxisse. et. c. dilecti. et ꝑall'. c. romana. §. cōtrahētes. et hoc si ibi inueniat al'. dic vtha betur in preall'. §. contrahentes. Hoc tamen commune dictū leuito ꝑ gl. que reputat singularis. in. l. i. ff. si qs in ius vo. nō ierit qñ simpliciter promisit soluere. secus si vltra promissionē renunciauit suo foro qꝫ tunc etiā si sibi non inueniat habet locū remissio vt remittatur ad locū vbi destinauit solutionē hoc enī voluit renūciando foro suo. Et hoc dictū uō. tu canonista ppetuq ꝑ singulari limitatōe illi'. §. cōtrahētes. q̄ ꝓmuniter a canonistis assignari nō solet. Aut ꝓmisit soluere in pluribus locis specifice notatis. et copulatiue ꝓiunctis. vt promitto soluere bononie et florentie et dubidit obligatio et tenet ptē in quolibet istoꝝ locoꝝ soluere. vt nō. bar. i. l. iij. §. si qs ita. ff. de eo q cer. lo. Aut expressit aliq̄ loca clausula secuta generali vt cōiter fit et tunc ne delusoria videatur obligatō si fieret diuisio in tot loca vicz actum fm bar. ubi vt in vno tantum loco soluat. Sed an tūc vbiqꝫ posset peti Bar. i ff sibi vī ꝓtrari'. nā i. l. si cōuenerit distinguit qꝫ aut ꝓmisit soluere vbicūqꝫ colluerit creditor. Et ista generalitas restrigitur ad loca i qb' al' poterat ꝓueniri al' sequeretur qꝫ ad loca remotissima cū posset trahere et vbiqꝫ oportet cū hīe sacū ꝑtū. ꝓtra. l. ratū. et. l. qđ dicim'. ff. đ solu. logt tñ bar. qñ generaliter ꝓmisit. et idē. Bul. de cu. i. l. si qs ad declinādā. C. de epi. et cle. aut promisit soluere vbicūqꝫ fuerit inuent' et tūc poterit ꝓueniri ibi vbi fuerit inuē' psonaliter maxie fm eū si dixerit vbicūqꝫ inuentus fuero intuscia quia tunc defacili potuit cogitare omia loca tuscie. sed in alio loco idem bar. sentit aliter. s. in. l. tiaū et meuiū. §. tutores. ff. de de admini. tut. vbi ꝑ illū tex. tenet qꝫ pōt cōueniri vbicūqꝫ locoꝝ fuerit inuent' psonaliter etiā extra domicilium. Et logt etiā qñqꝫ generalit ꝓmisit et sic fortius qñ expressa sūt certa loca secuta clausula generali. Et hāc opi. tenuit. Ja. de are. et Spe. i ꝑall'. §. e. v. qđ si fit pactū. et. Jo. de lig. ff et mihi placet hec opi. qñ nulli' lo e' expssus. ff in genere ꝓmisit vbicūqꝫ solue. et tunc vbicūqꝫ fuerit inuent' psonaliter ibi posset cōueniri et nō dz pctm restringi ad loca vbi alias poterat ꝓueniri qꝫ ista ẏba fuerūt addita ad ampliādā facultatē cōueniendi q̄ dñs aliqđ ꝓpari. ar. de priuil'. si papa. et. c. i bis. e. ti. i antigo. Si vero aliq̄ loca sūt expssa secuta clausula generali et tūc poterit ꝓueniri ad loca similia. ar. i. cle. nō potest de pcu. et de relanpti. sedes. ff de vino tri. et ole. le. l. si. §. cui dulcia. Et credo qꝫ etiaz vbi ꝓmisit solue generaliter dñs ꝓsiderari ẏba qꝫ aut ꝑ ẏba sonātia liberā et nudā volūtatē et potest ꝓueniri vbicūqꝫ fuerit inuent'. vt. ō. dixi in ꝓcedēti membro qđ ad hūc casū restringo et limito. vt si dixit ꝓmitto solvere vbicūqꝫ volueris b enī ẏbū volueris denotat liberā volūtatē. vt. l. cū qđā. ff. de le. ij. et. l. si fideicōmis. §. q̄q̄. ff. de le. iij. et ad predicta facit tex. in prealle. §. tutores. aut ꝓmisit ꝑ ẏba sonāta arbitriū boni viri vt si dixit ꝓmitto soluere et rndere vbicūqꝫ tibi placebit vel vbi tibi visum fuerit vel equum estimaueris vel ꝑ similia ẏba q̄ sonāt arbitriū boni viri et de ẏbo plac. ꝓbatur i. l. thaīs. §. sororē. ff. đ fideicō. li. facit tex. i. c. vm. j. ti. ꝓi. cū. ibi nō. ꝑ glo. i. l. i ꝓsonā. §. generaliter. ff. de re. iur. de alijs ꝓbat i ꝑall'. §. q̄q̄. et nō. i. c ij. đ cor. iur. Et tūc recurritur ad arbitriū boni viri arbitri ꝑal. ti. c. veniēs et ibi. gnt allis. de iurisdi. facit l. ff et si qs. §. quesitū. ff. si qs cautō. Aut dixit ꝓmitto soluē vbicūqꝫ petieris et tūc vbicūqꝫ fuerit iuctus poterit interpellari ut satis inuit tex. i ꝑall. §. tutores. et ita tenet bar. ibi et vide Spe. i ꝑal. §. i. v. Itē qd si fit pactū. secus dic si dixit ꝓmitto rndere vbicūqꝫ vel i quo cūqꝫ loco iuēt' fuero. tūc enī cuz ñ sit destinata solutō ad alīqz locū ff sit pactū đ ꝓrogāda iurisdictōe licitū ē pētere añ li. ꝓtest. cū sit loc' pnie etiā qñ specifice ꝓmisit ut i ꝑalleg. l. si conuenerit. forti' si generaliter et sic

modicū opanr illa verba et nō. Bar. in pall. l. si puenerit. et Spe. in. §. i. v. quid g̃ si dictū fuit. et pro hoc habet dare hec vtilis et quottidiana materia. Oppo. cū gl. in. v. donec satisfecerit videt enī q̃ nō debeat differri absolutio donec satisfecerit. ꝑ statim debeat absolui ꝑstita cautione iudicō sisti tū fuerit iste excōmunicat⁹ ꝓpter ꝓtumaciā. Rñdet glo. q̃ sm antiqua tpa cā excōmunicati tractabat anteq̃ absolueret hodie secus cc. z dic vt in glo. Et de materia remitto plene ad nō. in. c. ex pte. el. i. de ver. sig. vbi tāgit ꝓprie materia. et vide hodie tex. in. c. venerabilibus. §. secus. cū. §. precedenti de sen. excō. li. vi. Op. cū glo. fi. de. c. rursus. z. c. quicūq̃. xi. q. iij. vbi excōmunicatus privat beneficio so. dicit glo. q̃ ante lapsum anni non debet privari sed postea sic. et sic sentit glos. q̃ perseverans in excōmunicatione p annū debet ꝑdere bñficiū ante vero non maxie hic vbi lis nō erat ꝓtes. doc. vt refert Jo. an. dicūt hoc verū nisi crimen eēt notoriū. j. de accu. euidentia quasi sentiant q̃ tūc nō expectet lapsus ani vel nisi ageret de federe matrimonij. j. vt lite nō cōtest. q̃n ꝓpter suspitionē tī dilapidatōis eciā q̃nq̃ interdicitur administratio. vt de offi. dele. venerabili fm Gof. Aduerte q̃ doc non ꝓprie attingunt materiam huius glo. z. c. bñ enī nō agit de privatōe ꝓpter crimē de hoc enī satis plene tractat in. c. vitatis de do. z cōtu. et ibi plene dicet. et. iij. q. ix. in sūma. nec de ꝓuatione propter absentiā. de hoc enī plene dicet. j. vt lite non cōtes. q̃n. §. si vero et de de. nō reī. ex tue. ꝑ proprie agitur de privatione fienda ꝓpter ꝑseuerātiā i excōicatione. et sic solū oportet h̄ discutere intellectum c. rursus. et. c. quicūq̃. Unde obmissis vbis do. an. qui supflue aliqua narrat nec plene discutit intellectū hoꝝ duoꝝ. c. et in hoc repit sibi cōtrarius vt statī dicā

Aduertendū q̃ multe i intellectu hoꝝ. c. opi. reperiūtur. Spe. in ti. de accu. §. sequit in prin. tenet q̃ excōmunicatus non auditur amplius sup illo crimie post lapsū anni sed ex tāta contumacia habet pro cōfesso. z sentit q̃ nō sit ipso facto ꝓuatus bñficio. dicit enī q̃ post annū excōmunicatōis poterit aggrauari sententia, ꝓcedendo ad suspensionē vl̄ privationē bñficij gl. in pal. c. rursus. dicit q̃ audit sup crimine ꝑ non super bñficio. et idē sentit h̄ gl. et colle. in. c. ꝓtigit. j. de. do. z cōtu. in vbo constituat. in prin. vbi sentit q̃ ex solo trāscursu anni. Idem dare vult Jnno. in. c. cū bone memo. z qua. quem sequit archi. i pr̄tal. c. rursus. sed do bu. vōr ibi sētire id q̃ Spe. l. vt solū habeat ꝓ puncto do. an. reperit sibi ꝓtrarius. nā hic dicit q̃ sup aliqs a beneficio auditur. ꝑ in. c. vitatis. de do. et contu. tenet q̃ indistincte nō audit ꝑ per oia habet ꝓ cōfesso. Ego cōsidero q̃. c. rursus. z. c. quicūq̃ nullā faciunt mentionem de beneficijs ꝑ tm̄ dicūt q̃ nulla vox eorum penitus audiatur. et sic apte innuūt q̃ super crimine non sunt audiendi quasi iuris interpretatione habeāt pro cōfessis. z ideo non videtur q̃ pro quolibet delicto debeat esse privat⁹ vel privari beneficio. quare nō debet operari plus ficta quā vera cōfessio. si enim fuisset vere cōfessus parum crimen non ꝓuaretur. xvi q. vij. inuentum. ideo puto sic distinguēdū. q̃ aut cā ꝓ qua excommunicatur est digna privatione beneficij ipso iure et perseverantia in excommunicatione per annum erit privatus ipso iure. aut est digna privatione per sententiam et tunc per lapsum anni non erit privatus ipso facto sed opus est sententia. et sic reduco ad concor. opiniones cōtrarias. Aut illud delictum ꝓ q̃ fuit excommunicatus non inducit privationem ipso facto nec dat facultatem privandi. quia parum est respectu privationis. et tunc nō erit privatus per lapsum anni nec privari debet. sed imponetur pena arbitraria ac si fuisset vere confessus exquo pena pro illo delicto nō est in iure expressa. aliās illa imponeretur nec obstat si dicat q̃ pro illo nouo delicto qz stetit tanto tempore in excōmunicatōe debet privari quia sufficit q̃ propter hoc delictū habeat ꝓ cōfesso. nō enī debet duplici pena cōteri de iudicat si clerici. in fi. nec pena ex pena procedere dz de cōcess. preben. qz diuersitatē

Nō. glo. in regula imputari. de re. iur. li. vi. Fateor tm̄ q̃ si post lapsum anni adhuc sustinet excōmunicationē indurato corde q̃ ex hoc nouo delicto ꝓtracto postea fuit habitus ꝓ cōfesso qz non caret scrupulo hereticē prauitatis poterit privari beneficijs z sic pōt intelligi. c. cū bone. vbi pōderat q̃ per triennū stetit in suspensione nō enī sufficiebat solus annus sic communiter ibi dicūt doc. z non bene z hoc nō. pro limitatione eoꝝ que ibi nō. et maxime p Jnno. ad predicta vide bo. gl. i. c. cū cōtumacia. de here. li. vi. q̃ nō biliter dicit q̃ i aliꝭ crimin⁹ ab hereli stās in excōmunicatōe p annū habet ꝓ convicto de illo crimine. z optime facit ille tex. in ar. ibi enī habet simplr̄ ꝓ cōicto. vñ debet et hereticꝰ ꝓdemnari. nō enī privat tātū beneficijs et si hoc procedit in crimine hereꝭ vbi non procedit ex ꝑsumptione de facili. vt j. de ꝓsūp. c. literas. fortius ꝓcedet in aliꝭ delictis. Et vñ surgit ista tacita. cōfessio et cōuicto col. ex. c. nullus. de ꝑsump. iuncto. c. cū cōtumacia. Nā ex sola cōtumacia qs presumit noces et conferri licet illa confessio nō sufficiat ad cōdēnationē. vt nō. in pal. c. nullus. ꝑ secuta postea excōmunicatōe z data ꝑseuerātia p annū augmētat illa ꝑsūptio z efficit vehemēs. vt in pall. c. cū cōtumacia z illa nūc sufficit ad cōdennationē. ar. de ꝑsump. affert te Et ex his habes vez itellectū illoꝝ. c. rursus. z. c quicūq̃. et super qua ratione fundatur eoꝝ dispositio tene tamen perpetuo menti. glo. in. c. cōtingit. de. do. et cōtu. que dicit illa. c. nō hīe locū qñ agit mere ciuiliter vt per lapsum anni perdat ius suū ꝑ, procedunt qñ agit ciuiliter vel criminaliter de crimine. z ita i eis nō. tunc etiam in odium criminis surgit maxima ꝑsumptō ꝓtra contumacem. Explicitis glosis et his que

poterunt congrue ad glosam applicari. Opp. ꝓtra tex. q ille epūs nō potuerit pro simplici ꝓtumacia ex cōmunicari. requirit eñ trina citatō. de sen. ex. sacro. xxiij. q. iij. de illicita. de sen. ex. statuim'. et. c. cōstitutionē. li. vi. so. dicit dñs Hn. spāle in excōmunicatiōe ad cui' solennitatē nō exigit citacio et monitō que solū exigitur ad purificādū delictū cōtumatie qua aliter detecta vt q; manifesta est cōtumacaa nō requirit alia citatio. dicit tñ q in alijs sñis vt mulcte requirit noua citatio non eñ pōt iudex mulctare ꝓpter cōtumaciā nisi citet de nouo ad se excusandū. vt nō. Bar. in. l. ij. ff. si quis in ius vo. dicit tñ satis cōgrue posse dici. q qñ agitur de pena cōtumacie ꝓmisse in iudicis cōspectu vbi nulla cadit excusatio et illa potest infligi absq; alia citatione maxime si pars est presens. Vi autē aliqua cadere pōt excusatio vt in mulcta abstuti citato imponenda ꝛ exigitur citatio. vt in. d. l. ij. et ibi infert q cōdemnatio expensarum potest fieri cōtra absētē absq; alia citatiōe si cōtumacia fuit manifesta alias secus sicut dictū est i mulcta. licet aliter sentiat Ly. p' ꝓde. in. l. sancimus. C. de iudi. vbi dicit cōtumacem indistincte posse cōdempnari absq; alia citatione.

Aduerte q; do. an. nūc videtur sibi cōtrarius. q. s dixerat q esset speciale in excōmunicatione vt data ꝓtumacia manifesta possit iudex sine nova citatiōe excōmunicare postea vero dicit q etiā mulctare ꝛ in expēsis cōdēnare potest si ꝓtumacia est manifesta. vnde dico q i b nulla est specialitas in excōmunicatione. ꝑ trina monitio requiritur vbi cōtumacia nō est manifesta. ac vbi manifesta est nō est opus tribus citationibus que ad solam cōtumaciā ꝓuincendā requirunt. frustra ergo fierent vbi cōtumacia manifesta est. vt sentit hic collec. facit glo. i d. c. illicita. xxiij. q. iij. Et apte tenz Inno. in. c. ad petitionē. de accu. ꝛ allego textū. apertum in. c. qñ vt. lite nō cōtes. in pmo responso vbi textus dicit parat q̄ quis sit cōtumax. q; peremptoria citatione recepta comparee non vult. vel seipsū occultat vel impedit ne citatio ad eum peruenire valeat. Unde dicit Inno. in preall'. c. ad petitionē. si citatus ñdet nuncio se non velle cōparere non est vlterius citandus cum ergo in iuditio iste dixerit se non velle coram eis respondere ꝛ recessit satis manifesta est eius contumacia. vt i. capi. venerabilib'. §. secus de sen. ex li. vi et idē dico q ad aliā mulctā indicendā. ar b ꝛ eorum que superius dixi. Itē et q sñia diffinitiua potest ferri exquo certum est absenti defensionē non cōpetere vt i. l. ij. §. q̄ d frumētaria. ff. de admi. ze. ad ciui. pti. et q̄ ibi nō. p bar. ꝛ in. c. cū olim de re iudi. ꝛ in. c. cū sit romana in fi. de appel. Et sic intelligo q̄ nō. bar. in preall'. l. ij. ff. si quis in ius vo. Si aūt cōtumacia ñ ē notoria an requiratur citacio ad mulctā iponēdā. vide primo q sic p. l. ij. ꝛ q ibi nō. bar. ff. si quis in ius vo. In cōtrariū facit q̄ nō. idem bar. i. l. si finita. §. inlta ff. de dam. infec. et in. l. cōsentaneū. C. quō et quādo iudex. vbi dicit q si iudex citauit ptē pēptorie vel tribus edictis vel vnica citatōe cū cōminatōe ꝓcedendi ad vlteriora nō requirit noua citatō quin possit procedere ad missionē in possessionē. ꝑ repio. bar. hec dicta notabiliter ad cōcordiā reducentē. in. l. desertorem ff. de remi. vbi dicit q quedā ē pena cōtumacie q̄ respicit ipm ꝓcessū in q̄ cōmissa est contumacia vt feare sñam vel dare ꝓ missionē ex pmo vt scō decreto. et tūc nō requirit alia citatō quedā pena venit extrinsec' scz nō cōcernēs ipm ꝓcessum vt cōdēnare i pena pecuniaria vel ꝓhibē ab aliq̄ officio ꝛ tūc etiā post pentoriū requirit alia citatio ad finē cōdēnandi. vt in illa. l. desertorē. q̄ō est valde notandū. ꝛ ad hoc. l. aut q̄ alitter. ꝛ qō ibi nō. ff. vi aut dā. Et qō nō. Inno. in fili. i. c. cōsuluit. de offi. dele. posset eñ cōpetē aliq̄ defectio

Quid aūt dicēdū i cōdēnatōe expensarum requirat noua citatō. vide tex. cū glo. in. c. cōstitut' de procu. et Inno. i. c. querelā. et Jo. an. in. c. fi. de do. et cōtu. vbi vidē cōcludi q nō. ꝑ repio bar. in. l. nō ignorat C. de fruc. ꝛ lit. expen. ita distinguēte q aut citatio fuit facta simpliciter vt veniat ad se defendendū et tūc i cōdēnatione requirit noua citatō q̄ ad aliud nunc agit bar. in. l. aut qui alit. Aut facta fuit cōminatō de ꝓcedēdo ad vlteriora. et tūc nō requirit vt i. l. cōsentaneū fm vnā lect. C. quō et qñ iudex. Et ex b et dicto ꝓcedenti infert q in hoc sit differia inter cōdemnationē expensarum et actū missionis et ideo dico supplendū i hac cōdēnatōe expensarum q̄ō. s. dixi i actu missionis vt si citatō fuisset pēptorea vel monitō fuisset facta p iudicē que habet vi pemptorij. vt. l. ij. C. quō et qñ iudex et nō. per gl. in. c. cōsuluit de offi. dele. non requiretur noua citatio. et sic pōt intelligi. c. ꝓstitut'. et qō nō. i. c. querelā. de procu. Quotiens iudex possit in eadem cā mulctare nō tāgit b p canonistas nec alibi q̄ō memineri. m. et est q̄ō valde vtilis et quotidiana. tex. in. l fi. C. de mō. mul. videtur innuere q nō vltra tres vices. Jn cōtrariū facit tex. in. l. nūc. ꝑ. ff. de prīna. delic. et i. c. i. d penis vbi ptz/q̄ō quotiens quis deliquit. totiēs puniēdus ē. ꝑ tu distingue post bar. in pall'. l. nūc. ꝙ post prin. q aut delictū cōmittitur circa idem et nō adiuriā alteri' et habet locū preall'. l. vlt. vt non possit vltra terciā vicē. Exemplū quis citat' sub certa pena ut respōdeat positionib' et nō venit citat' iterum sub alia pena nō venit pōt iterū citari sub alia pena et nō amplius ut ibi. Si aūt nō concurrūt circa idē ad ne niūt ad iniuriā alteri' et tūc hñt locū iura ꝓtraua q̄ō nō. Ex q. s. in nō bilib' dixi quē ñ posse citari sine iudicis auctē an b sit vīm. bar. ꝓcludit i. l. neminē. C de exhibendis et introdu. reis. q nec personalis nec realis citatio fieri potest sine iudicis auctoritate ut ibi C. de epīsco. et clericis. l. omnes. nec placet sibi q̄ō sentit Innocentius in. c. qñ de ꝓbatio. ut nuncius

general ad citatões hoc possit qz fm eũ ꝓmissio gene
ral ad hũc casuz se nõ extẽdit ar. in l. i. §. ò iure t do.
impe. fallit fm eũ in calib⁹ in ꝗbus a iure ꝓmittit vt
cape deprehẽduz in fragrãti crimine. vt. l. i. §. ò rap.
uir. t l. si qs in seruitute. ff. ò fur. Itẽ dic qꝫ fallit in de
bitore fugiẽte. vt. l. aut ptor. §. si debitorẽ. t qò ibi nõ
ff. de bis q̃ in frau. cre. vide qò nõ. insti. de act. in pn.
in vbo in iudicio. Itẽ vide glo. valde singlarem in. l.
nullis. §. de iudi. q̃ apte sentit qꝫ si offensorẽ meũ nõ
possuz ad iudiciũ adducere t sic timeõ de fuga qꝫ pos
sum ꝓpria aũcte vlcisci. ꝓ hoc facit illa. l. t qò nota.
glo. i. di. ius gentiũ inã in defectũ iusticie pt ꝗs ꝓpria
aũcte sibi ius facere vt ibi nõ. Et idẽ nõ. Inn. in c. oliz
de. i. ꝯ. de rescri. spo. An aũt in casu fuge possit credi
tor ꝓpria auctoritate citare vbaliter debitorẽ q̃ ad ef
fectũ ꝓcuiẽdi iurisdictiõz iuxta. c. ꝓposuisti ꝯ. ũ. ppi.
t. l. si quis postea. ff. de iudi. do. an. putat qꝫ nõ. quia
illa citatio debz esse ltima vt ibi nec ob. qꝫ ꝓmittatur
realis qz illa est puri facti. ſ ista ẽ iuris ideo ltime debz
esse fcã. t ꝓ hoc allego bo. glo. in pal. c. cũ sit romana
in vbo. nec solent q̃ dicit qꝫ licet tu ꝓpria aũcte appelles
me vt veniã ad iudicẽ ego nõ teneor venire. t idẽ Inno.
in. c. dilecti. de ma. t obe. An aũt si appareat ci
tationẽ fcãm ꝓ nuntiũ ſ nõ ꝓstat de ꝓmissione iudicis
an illa ꝓsumat. Buil. de iuza qꝫ sic in. l. ad emptoriũ
ff. de iudi. Bar. ꝓtra in. l. sciendũ. ff. de. v. ob. qz hec
est solẽnitas q̃ ꝓuenit actũ ideo nõ ꝓsumit. vt nõ in. l.
l. C. de fi. instru. t iure aste. fi di. x. Ego puto posse eã
dici qꝫ si nuncius sit alias bone fame t agit de modico
ꝓiudicio ꝓsumat cõmissio. ad hoc qò nõ. Inno. in. c.
i. de cle. peregri. facit quod legitur et nota. in. c. cũ no
scitur. de bis que fiũt a pla. t in. c. cũ dilect⁹ de ꝓsue.

In glo. sup ea. t in. c. ad audientiam. de prescrip.
Quero an ꝓ illa vba nullus eidẽ cõicet ferat excõica
tio hec ſra videt velle qꝫ sic vt indicat verba sequẽtia ibi
donec fuerit absolut⁹. Jo. an. tenz qꝫ sic maxime si ad
dant illa vba donec fuerit absolutus. t hoc vex dicit
duobus ꝓarrentibus qꝫ iudex hoc intẽdat t talis sit
ꝓferens qui excõicare possit. nõ eñ refert qd ex eqpol
lentib⁹ fiat aliaſ aũt cũ talia vba cadãt etiã in iudices
q excõicari nõ ꝓnt de immu. eccle. c. vl. li. vi. ex sua si
gnificatiõe nõ excõicat ex q̃ sequit fm eũ qꝫ talis com
muũicando alijs nõ peccaret. vel celebrãdo irregularis
nõ esset t hoc tenet Buil. de mõte laudino in de. fre
quẽs. ò excel. pla. Jo. ò tig. ꝓtra sez qꝫ hec vba indu
cant excõicatõz etiã si addat vbuz illud donec satisfa
ctione ꝛc. qz si excõicatõem inducerent eqpollerẽt isti
excõico te donec absoluaris. t sic vellet absolutionem
impẽdi tã vinclo soluto ex mõ sententiãdi vñ ꝓtingret
quandã repugnantiã. Et ad hãc dece. nũdz qꝫ hic in
teruenerũt vba apta t disposita imptãtia excõicatiõz
ſ vltimũ ego credo qꝫ ſ interuenerẽt alia vba. nec hic
referũt vba snie. ſ in effectu nec aliqs videt ita supin⁹

vt ꝓ tlia vba excõicatiõez ꝓferret t maxie hodie p. c.
i. de sen. ex li. vi. tñ si faceret t cõstaret de mente satis
procederet opi. Jo. an. quia excõiatio qualitercũqz fera
tur tenet licz nõ seruet forma ex q̃ constat de mẽte. vt
nõ in pal. c. i. t in. c. sacro ꝯ. de snia ex. t. ij. q. i. in sum
ma t. xi. q. iij. in sũma. vñ qz raro accidit et ideo non
multũ insisto. ſ breuiter cõcludo post do. an. qꝫ si ẽ cer
ta de mente qò velit vel nõ velit excõicare fuanda est
mens rõne supdicta. ſi de mente dubitat. Et tũc si ꝓ
ferũtur hec verba a non hñte ptãtem certũ est qꝫ nõ in
ducũt excõicationẽ t idẽ vbi ſ intenderet quia ex quo
deficeret ptãs non sufficeret volũtas. de offi. dele. cuz
sup. t. l. multũ interest. C. si ꝗs sibi vl alteri. ò pe. di.
i. quẽ penitz. quia t absoluere nõ põt etiã in casu ne
cessitatis. vt in pal. c. quẽ penitz. t nõ. glo. in. c. pastoral.
§. ꝑ. de offi. dele. li. ꝓferunt ab hñte ptãtez tũc si dicit
nullus talis excõicet donec absoluat satisfactione ꝓmissa
inducit excõicatio ꝓsupponunt eñ hec verba vltia vin
culum. ar. ff. de v. ob. l. decem. t de despon. impu. ad
dissoluendũ. Et ꝓ hoc facit qz ecclesia videtur in actu
excõicationis quẽ declarare esse extra ecclam. vt nõ.
xxiij. q. i. c. qò amqz. qò satis innuũt verba ꝓmissa
nõ ob. motiuũ. Jo. an. quia talia verba cadunt in nõ
hñtem ptãtem quia tunc ex defectu potestatis verba
impropriantur. Intelligi enim debent ad limites po
testatis. de sen. ex. a nobis. nec ob. dictũ. Jo. de lig.
qꝫ hec verba inducerent repugnantiam quia ex sola
mente excõicatis. volentis tollere vinculum nõ tollit
nisi actu interedat absolutio. ad hoc glo. nõ. in de.
i. de reg. ſ si simpliciter ꝓferuntur hec verba nullus
cõicet tali et tunc si premissa causę cognitione foret in
apparatu excõicandi, ꝓferetur excõicatio. facit qò nõ.
in simili in. c. tue. t. c. tua. de spon. alias secus cũ hec
verba de sui natura excõicationez non inferunt. ar. in
c. si. de immu. eccle. li. vi. nec ẽ obſuata debita forma ec
clie. ar. in. c. i. de sen. ex. di. vi. vnde esset ꝓsumere de
licitum in ꝓferente contra. c. ad audientiaz. de ꝓscyp.
Et ad hoc allego notabile dictum. Inno. in. c. cũ tu.
de teste vbi dicit qꝫ in foro iudiciali presumendum est
in mitiorem partem vt censeatur non ligatus ſ in fo
ro penitentiali secus et sic limita hoc dictum. Et pro
hoc vide bo. glo. in. c. i. ꝯ. de seru. quam sic intelligo

Ultimo ꝓ aliquibus quero quid importat ſ nomen de q̃ vult deo. so. dic qꝫ est nomen ꝓprium et fm
hosti. de est ꝓpositio quo vult deo ꝓprium nomen et
tunc constructũ verbo placuit. vt sit sensus placuit scz
concilio de quo vult deo epo ꝛc. Potest etiã intelligi
vt totũ sit nomẽ ꝓpriũ t tũc regat a verbo cõicet vt sit
sensus qꝫ nullus cõicet de quo vult deo ꝛc. ꝓma expo
sitio plus placet ꝓpter verbum eidem quod sequitur
et solet imponi hoc nomen qz desideratur significatuz
in nominato quasi velit qꝫ deus vult et q̃si consimile
nomen habetur ꝯ. de simo. c. iij. in supscriptione vbi

de hoc nomine deodatus ꝛ alibi deus dedit in ſuprā
ſcriptōe de ſimo.tāta.ꝛ lz laudabile ſit habere bonuz
nomē ar.ex nō.p glo.in.phe.de.in prin.vbi Jo.an.
extollit nomē,ppriū.ꝛ p Accur.in.l.facta.§.ſi i dāda
ff.ad treb.vbi interptat nomē ſuū dicēs qz accurrit et
ſuccurrit contra tenebras iuris ciuilis ꝛ turpe nomen
oino cauendū ē ut ibi nō.p Jo.an.in.c.cū fin aplin
de preben.tñ in veritate non valet ar.ab etimologia
nois,ppriꝰ qz hec noīa imponūtur ad beneplacitum
ut nō.bar.in.phe.infortiati ſup ꝟba ſec' dic ꝺ etimo-
nois appellatiui tūc enī ar. negatiue ſumptū ſemper
valet.vt.pbat optime in.l.ij.ff.ſi cer.pe.dū mutuū ꝺr
qz de meo fit tuū vbi ḡ de meo nō fit tuū nō ē mutuū
ꝛ ꝺr teſtiñ ḡſi mētis teſtatio vbi non ē mētis teſtatio
nō eſt teſtiñ vt.l.i.ff.de teſta.ꝛ ꝺr cleric' a cleros qꝺ
udē ē qꝺ ſors qz elect' in ſortē dñi .Ei enī nō ē electus
in ſortē dñi nō ē cleric' ſz cōtra ꝟ facit qz imꝑator ꝺr
auguſt' ab augēdo ꝛ tamen ſi non auget ſz diminuit.
nihilomin' ꝺr imꝑator.vt nō.gl.i.phe.ff.veteris.Et
papa dicit' pōtifex qz facit pōtez id ē viā alijs exēplo
vite ꝛ doctrine ꝛ tñ ſi ꝟ non facit ſz ē malus nihilomi
nus papa ē ut nō.in.c.i.de pſti.li.vi.Ad idē.ix.q.iij
alioquz.ꝛ.c.nemo.ꝛ qꝺ nō.in.c.ſi papa.xl.di.ſo.pu
to poſſe dici qꝺ primū procedit qñ nomē imponit ſeu
ſumitur ex eſſentiali natura ſua vt mutuū teſtiñ ꝛē.ſz
qñqz nomē aſſumit nō ex eſſentiali nata rei ꝟ ex eo qꝺ
deliderat' ſeu rationabiliter ꝺz eſſe in noiato ꝛ tūc nō
ꝓcedit ar.dicit enī auguſtus qz imꝑator ꝺz eſſe,ppo-
ſiti augendi imperiū ſic ꝛ pontifex qz ꝺz pontem face
re ſi tamē non facit peccat.ſz ex hoc tamē non deſinit
eſſe papa qꝺ nō.an autē valet ar.ab etimologia ſeu
ab alluſione vocabuli affirmatiue ſumptū cōiter ꝓdu
ditur qꝺ ſic ſi non cōtradicit diffinitōni.Diffinitio enī
ꝓfertur etimologie qz euacuat diffinitū ſm genus et
ſubſtantiales dīias ad hoc.l.i.ff.de do.ꝛ qꝺ nō.in.l
omnis diffinitio.ff.de re.iu.Et ideo dicit ibi tex.qꝺ omis
diffinitio in iure ꝑicaloſa eſt Exemplum teſtiñ dicitur
ſm etimologiam ſuam quaſi mentis teſtatio.ḡ omis
mentis teſtatio ē teſtiñ qꝺ nō valet qz ex ꝟ ſequeretur
qꝺ codicillus eſſz teſtamētū.vtle ñ valet affirmatiue
ſumptū ex quo ꝓtradicat diffinitioni ꝺ qꝺ dicit nō.ꝛ le
gitur in prealle.l.i.ff.de teſta.vbi nota.per Bar.ꝛ ſu
per ꝟba infortiati Ad vnum tamē aduerte qꝺ cōis
vſus loquendi in quacunqz materia ſp preferꝛ ꝓprio
ſignificato verborum ſiue illud ꝓprium ſignificatum
ꝺr ex diffinitōne ſiue ex etimologia ſiue iuris aucte
ut.l.liberoꝝ.§.quod tamē caſſius.ff.de le.iij.ꝛ.l.cuz
delamonis.§.a ſnia.ff.de fun.inſtruc.ꝛ inſtru.le.ꝛ.l.
labeo.ff.de ſuppel.le.et in.c.ex litteris.j.de ſpō.ꝛ no
ta.Bar.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.ꝛ iu.Et Jnn.
i.c.olim.ꝺ v.ſig.ꝛ gl.in.c.nōnulli.de ꝛp. Quid
autē dicendū ē de noibus verbalib' nungd poſito ſo
lo act' exercicio ponat ꝛ nomen. Exēplum doctor ꝺr
a docendo.an eoipo qꝺ docet dicatur doctor et imꝑa
tor ab impando.an ex eo qꝺ imꝑat poſſit dici imꝑa-
tor calumniator a calumniando an ſtatim cum calū-
niatur ꝺr calūniator et idem in ſimilibus ſo.cōdude
poſt bar.in.phe.ff.veteris.qꝺ interdum hec noia ꝟba
lia habent ſignificare aliquam dignitatē ſeu aliquod
exercitium ad quā vel ad qꝺ non ſufficit ſolus actus
exercentis ſed dependet ab alio et tunc exercitiū illi'
nominis ꝟbalis non habet inducere illum effectū ut
ꝺr in doctore qui ꝺr a docendo.Nam ut ſit doctor
non ſufficit ut legat ſed qꝺ ſit approbatus optimū cō-
ſperante conſilio ut.l.mgros.C.de,pfeſ.et me.li.x.Et
ideo ſi non habet iſtud ꝑambulū non ꝺr doctor ſic in
imꝑatore.habet enī dignitatē que nō dependet ex ſo
lo nomine ſed ex quibuſdam ꝑambulis ut ex electōe
et coronatione.e.de dec.venerabilem .vñ ꝑ vel ab-
bas vel dñs qui imꝑat non pōt dici imꝑator ex ſolo
exercitio impandi quia ex ſolo nomine dependet ex
ſeipſo.Interdum iſta nomina ꝟbalia ſonant in delic
tum ut calumniator et preuaricator et tūc ex ſolo vno
actu verificantur ut.C.athletas.§.preuaricator.ff.de
his qui no.infa.Fallit in tribus delictis q ḡuis ſo-
nant in delictū nō verificantur ex ſolo vno actu ut in
abigeo.qꝺ ē nomē ꝟbale ab abigo gis.ut.l.i.ff.ꝺ a-
bigeis Item fallit in errore quia ex ſolo vno actu nō
ꝺr erro ſed vbi frequenter ſine cā vagatur ut.l.quid
ſit fugitiu'.§.erroñ.ff.de edi.edic Item in plagio
vt.l.ſi abducta.cū glo.C.de furt.vbi plagiū ꝓmittit
qñ ex conſuetudine quis ſumpſit ſeruos alienos ñ vbi
ſemel tñ Item fallit in mercatore ut.l.i.§.i.ff.de
tributaria.vbi mercator ē,ppríe ille qui plures nego-
ciatōes facit non vnā tñ qꝺ eſt notandū ſm bar.ſed
ego allego optimū tex.in.l.ſemp.§.negociatores.ff
de iure immu.que ſinglr ꝓbat qꝺ immunitas cōceſſa
mercatoribus ſeruatur in illo qui maiorē ptem facul-
tatum tenet in mercantijs.Hoc facit ꝓtra id qꝺ nō.
ipe Bar.in.l.legatis ſeru'.ff.dele.iij.vbi dixit qꝺ lo-
cator conducnoū pōt dici mercator p illū tex. Et q
inferebat ad ſtatutum quo cauet qꝺ libris mercatoruz
credatur vſqz ad certā quātitatē qꝺ mihi nō placz tū
qz hec eſt qꝺā immunitas a ſtatuto mercatōi ꝓceſſa-
tū qz cū talis locator nō pōt dici mercator.ut.l.mētis
appellatōe.iuncta gl.ff.ꝺ v.ſig.tñ dicit bar.ꝟ ꝓmitti ꝛ
referri ad vulgi opi.q dicat mercator ar.in.l.ſciendū
.§.illud ff.de edi.edic.Adhꝺ dicta applica nōbile di-
ctū Jo.ꝺ lig.i.phe.de.vbi dicit qꝺ ſcholares etiā ſch
olas itrātes nō attendentes nec ſtudentes ñ gaudēt pui
legio ſcholariū adducit nō.p gl.i.l.vnica.C.ꝺ ſtudijſ
liberā.vbi.ro.li.xi.ꝛ videt tex.i.l.ſi qs.C.ꝺ ꝓome-
ſticis.ꝛ ꝓtectorib'.ꝛ idē ſi inhoneſte viuit.C.ꝺ curio
ſis.et ſtatio.l. agentes.alias incipit per id tpus li.
pñ. Adde ad hoc notabile dictum Bar.in lege.
ſemper.de iure immu.ff. vbi per illum textum .dicit
quot illi qui ſunt in collegio alicuius artis ſed artem

illam non exercent non debēt gaudere ꝓuilegio artis
facit.l.i.§.negociatorē.ff.e.t.xvi.q.i.generaliter.
Ultimo dīam inter ethimologiā interptatōz et deri-
nationem.vide p pau.de liza.in ꝓhemio ꝓall.s.de.
Nicolaus abbas.

Decernimus: Non summatur per Jo.an.qz breue.sed
pōt sic summari. Laici ecclastica negocia
tractare nor debēt ꝑ prelatoz iudicio disponantur.ꝛ
dicit.Et tres sunt partes.scda ibi.ꝛ epi,tercia ibi.nec
ꝓpter. Nota ꝓmo qꝺ laici nec ꝓncipaliter nec mi
sterialiter ꝓnt tractare negocia ecclastica sm spiritua-
lia non enī ipi tanquā hntes ptātem nec eoz iudicio
ꝛ auctoritate disponi debēt p ꝓlatos. Scdo nota
qꝺ appellatōe ꝓlatoz non solū veniunt epi ꝛ archiepi.
ꝑ etiā abbates ꝓcordat.c.i.de cta.ꝛ qua.et in.c.in dē
nitatibus.de elec.li.vi.vbi ꝓbatur qꝺ abbates habēt
dignitatē et sic vidz qꝺ sint ꝓferendi aliis clericis pri
matis.vide glo.in.c.a subdyacono.xciij.di.ꝛ nō.per
Jo.de lig.in de.et si principalis.de ꝛpi.ꝛ de.i.co-
ti.vbi ponit an vbum abbas sonet in nomē dignitati
an officij. Nota ibi maxime de illis ꝛc.qꝺ causaꝝ
ecciaꝝ alia est mere ciuilis.alia spūalis.alia crimialis
alia mixta.ꝛ ꝓsequetur ut nō.xi.q.i.in summa.ꝛ de
omnibus istis laici se impedire non hnt vt h.ꝛ.s.de
ꝓsti.eccia sancte marie.vbi statutū factū p laicos nō
valet.xcvi.di.hī quidem. Condescendo iuxta di-
uinē ad glo.ꝛ ꝓma est facilis.scdam diuido in duas
ptes.scda ibi vidz etiā. Opp.ꝓmo ꝓtra tex.de.c.
exposita.s.de arbi.vbi patz qꝺ in laicos a clericis cō
promitti potest.ꝛ sic poterūt tractare negocia ecclasti
ca.so.sm glo.ꝓpria auctoritate tanqꝫ hntes ptātem
laici non ꝑnt tractare negocia ecclastica.ꝛ hoc innuit
vbum ꝓsumant.ꝑ delegari p epm poterunt cause pe-
cuniarie seu mere ciuiles non aūt criminales seu spiri
tuales ꝛ sic etiā de mere ciuilibus potest in eos com-
ꝓmitti vt in ꝓtrario.papa vero pōt delegare crimina
les et spūales ꝛ ciuiles laico.glo.all'.iura. Dz con
tra hoc scdo opp.ꝛ vidz qꝺ nedū epūs possit imo tenea
tur.xi.q.i.te quidē.glo.remittit ad nō.in.c.ꝓtingit.d
arbi.sed ibi recte non soluit.sed ꝓmo dic qꝺ illud.c.id
quit de causis non spectantibus ad ecciam quas dz
epūs dimittere laicis.de iudi.nouit.ꝛ ita glo.ibi nō.
vel dic sm Jo.an.hic post Tan.qꝺ hec decre. loquit
sm ꝓsuetudinem reprobatā.s.dz ꝓsue.c. ad audiētiā
ꝛ latius materiā.ꝛ attingi Nota ꝓmo ex gl.qꝺ cāe
ciuiles ꝑnt laicis p epm delegari sed non spūales vel
crimiales.idem nō.xcvi.di.hī quidem.ꝛ xcv.di.ꝓ-
uenit.xxxij.di.§.verum.q dicit epm nō posse dā
dare laico ptātem excōcandi ꝑ papa sic qd etiā tenēt
hic doc.ꝛ quē possit papa delegare vel epūs vide per
glo.in pal.c.ꝓuenit.et p Inn.ꝛ alios in.c.quanto.d
ꝓsue.vbi plene Fran.limitat h dictū glo.qꝺ epūs possit
delegare laicis cās ciuiles clericoz qñ clerici non inue
niuntur idonei alias nō.allegat.c.relatū.ꝛ ne de. vel
mo.et de reli.do.c.inter quatuor.q iura h non ꝓbāt
Ulī Jo.de lig.et cōiter doc.moderni tenēt oppositum
dicētes qꝺ licz hoc sit equum nō tn necessariū maxie
si cōmittitur nudus articulus ar.eius qd nō.gl.et ar
dyn.in.c.statutū.§.i.de ꝛptie.li.vi.in glo.in v.ido
et Guil.in Spe.dele.§.ii.v.quid si certus articulus.
nō ob.c.significasti.ꝛ.ti.ꝓxi. vel patz qꝺ in iudicem
laicū clericus ꝓsentire nō pōt etiā cum licentia epi qz
illud intelligit qñ clericus vult iurisdictōz iudicis lai
ci ꝓrogare.hic loquit qñ epūs vult delegare.ꝓmū fie
ri nō potest ut ibi.sed scdm sic ut h. Et hec rō diuersi-
tatis est.qz in ꝓrogatione iudex iudicaret iure,ꝓprio
et si ꝓtigeret appellari appellaretur ad superiorē ipi? laici
ꝛ sic clericus iudicaret a laico sed in delegatōe secus.
qz delegatus vtitur iure ꝛ vice delegātis ꝛ sic illa ē in
risdictio ecclastica cum delegatus nihil hz iure,ꝓprio
vt.l.i.ff.de offi.eius cui man.est iurisdic. et in.c.p.et
.g.et.c.sane.de offi.dele.ꝛ ab isto appellatur ad ipm
epm delegantē. Nō scdo ex glo.significatū huius
vbi ꝑsumat referatur enī ad eum qui explicat rem ꝓ
pria auctē cum non possit licz ex demandatōe ꝛ dele
gatione possit.ꝛ sic facit ad statutū quo cauetur ut qꝫ
non ꝑsumat aliqd attemptare debz enī intelligi noie
ꝓprio non vice alterius nisi aliud impediat. facit qd
nō.Jo.an.in regula pōt quis p aliū.d re.iur.li.vi. in
merau.. Tertio nō ex glo.et ex dictis doctoz epz
sm aliam ꝓlatum non artari ad cōmittendū cām etiā
tempalez laico respectu ipoz clericoz.imo ut.s. dixi
de honestate non dz cōmittere nisi clericis.ꝑ generali
ter ꝓclude post do.an.qꝺ si cā est spūalis seu crimial'
seu ciuilis de ꝓsona clericoz non artat etiā ex debito
honestatis ꝓlatus ad delegandū.ꝛ ꝓ h allego quod
habet in auē.ut clerici apud ꝓprios epos.vbi dz qꝺ
de negocijs ecclasticis iudices laici nihil debēt scire.
facit etiā boc.c.si cā est crimialis ꝛ sanguinis artatur
ad delegandū laicis vt si ꝓlatus habz tempalē iuris-
dictōz in loco.de quo dic ut in.c.sniaz.ne de.vi mo.
ꝛ melius ut habet hodie in.c.si.c.ti.li.vi.si cā est cri-
minalis et non sanguinis nec ꝓcernit ꝓsonam clerici.
satis est honestū vt eligat ne ꝓpter has causas dis
trahant a diuinis.ut in pal.c.te quidē..qd sic pōt in-
telligi sm aliū sensuz siue intellectū si tn ꝓgnosceret ñ
viciaret dispō cū vere sit iudex.facit.c.i archiepatu.de
rap.Idē dico si ē cā mere ciuilis ꝛ tpalis ut honestū
sit qꝺ cōmittat exquo nō tangit clericū vel ecciam tn ꝑ
se cognoscere potest si vult.ar.in.c.romana.§. debet
de appella.li.vi.et in.c.si duobus.c.ti.i antiquis.
An aūt ꝓlati ꝑnt vel debeāt suscipe delegatōes a iu-
dicibus secularib' de honestate vidz qꝺ ñ ꝑ pal.c.te q
dem.ꝛ si recipiāt putat do.an.qꝺ peccāt qz non de-
bent forensium causarum esse disceptatores. ar.L.

An ꝓlati ꝑnt in suspensis gravitatis N.
An epūs possit suspendere simplices clericos O.

ō tenta.l.ꝓsulta.xcvi.di.cum ad vez. non tñ pernicia
bitur iudiciū qz hñt habitum iurisdictōis talis. de iu
di.nouit.z qō ibi nō.ḃ tñ limita p. c.in archiepatu.
de rap.vbi patz ex tñsione pape qz licite etiā plati as
sumunt delegatōes pncipū.z restringo illud.c.qñ de
legat cā cuius decisio ꝓcernit bonū totius xpianitati
qz tunc omnes clerici debēt esse solicīti.ar.c.i. de bo
mi.li.vi.z quod nōt Jnn.de vo.qz sup his. alias au
tem nō debēt assumere delegatōes pncipū.ut in.c.se
pe.xxiij.q.viij.z in palle.c.te quidem.qz sic ꝑt itelli
gi. Et expediendo materiā tactā p glo. opp. aliter
ꝓtra tex.de.c.vno.de sindi.vbi innuit qz laicus ꝑt ee
sindicus ecclie gnimmo et in cā spūali potest esse ,pcu
rator.ut in.c.i.de ,pcu.li.vi.so.dicunt doc.qz laici nō
ꝑnt tractare negocia ecclastica suo noie vt quasi ius
hñtes in eis sed noie ecclie illa tractare ꝑnt vt in ꝓtra
rijs sile qō de filiofa.ōr.vt in.c.qui generaliter. de.p
cura.li.vi. An aūt possit esse administrator vniversa
lis bonoz ecclie ut yconomus. Jnn.sentit qz non .dic
ẽ qz laici generalē administratōz vel iurisdictōz hñe ñ
ꝑnt sup clericos maxime de spūalibus.z idem hosti.
facit.lxxxix.di.iudicatum.xvi.q.vij.in noua. Idem
nōt hosti.z Jo.an.post eum.de sindi.c.vno. vbi dic
qz non pōt laicus esse vicarius vel yconomus vel ge
neralis administrator bonoz vel ꝑsonaz ecclasticarum
p hoc facit qō nōt Archi.xvi.q.vij.laicis. vbi dic qz
triplex est dispositio rerum ecclasticaz. q̄daz est aucto
rizabilis.z hec spectat ad solum epm.z q̄dam misteri
alis.z hec ptinet ad yconomū.q̄dam solicitudinis.
z hec competere pōt laicis quasi sentiat qz yconom
ōr habere in eccia ministeriū.id ē officiū aii generali
ter oia administrat.ꝑ qñ est ,pcurator seu sindicus ad
vnā vel ꝑtes cās non ,ppie ōr hñe officiū iecia ꝑ po
tius quādā solicitudinē.z sic intelligē archi.in.c.i no
na.xvi.q.vij.vbi sentit qz non pōt esse sindicus.debz
em̄ intelligi de generali qui censet hñe officiū in eccia
nō de spāli. Nam sindicus ad vnā vel plures causas
equipatur ,pcuratori.ut nōt Jo.an.in.c.ij.de,pcura.
li.vi.z nō.in.c.ptractandis.j.q.jura.calū.sed collec.
hic dicit qz generalis administrator nō pōt esse loco ꝑ
lati absentis vel loco illi⁹ qui reputatur absens vt ē
minor ut in.c.ij.de eta.z qua.ꝑ si prelatus ꝑsit spūa
libus hñ pōt cōmitti cura tpaliū laicis maxime vbi
clericus non repitur ydoneus.all'nō.ibi p Jnno.vbi
nōbiliter dicit qz laicis general' administratio ꝓmitti
non pōt ita ut sup omnes dñetur vt ibi. sed spālis ad
ministratio quarūdā rerum ꝓmitti pōt ita ut superiori ad
ministratori rideat qō mihi placz. Et ad hoc indu.co
glo.notabilē in.c.iudicatū.xxxix. di. que dicit qz ille
epūs ibi fuit reꝓhensus qz yconomū fecerat laicum cū
tñ deberet esse clericus. alias autē laicis hñ pōt com
mitti cura rusticoz et aliōz bonoz ecclasticorum. et sic apte
sentit illa gl.cum dicit z aliōz bonoz qz cura omniū
tpaliū hñ pōt demandari laicis. qz ex hoc ñ ꝑsunt
ecclesijs vel clericis nec impediūt se de spūalib'. Nā
vides qz oiñes redditus eccie ꝑnt laico locari. vt in.c.
q̄relam. ne plati vices suas fortius tanquā minister
eccie potesit habere curā ne clerici abstrahant a diui
nis.ar.de sindi.c.vno.z sic intelligo qz non possit eē
yconomus.id est habere generalem administrationem
omniū bonoz ecclesie tempaliū z spūaliū vt sic presit
omnibus. z ita loquit'.c.ij.de eta.et qua. et hoc repio
hoc sentire. Bal.de eal.dicit enim qz laic' pōt ꝓstitui yco
nomus eccie vacantis in tpalibus. z sic dicit debere
intelligi nō.in.d.c.in noua.z sic sentit qz multo fortiꝰ
poterit si eccia non vacat cum tūc habeat rectorē ime
diatū supra se.ad hoc nō.in.d.c.i noua.qō nōt do.an.
vidz hic transire simplr cum primo dicto z nihil attin
git de pdictis.et facit etiā quod statim dicā. dic etiaz
qz laicus non pōt esse ,pcurator etiā ad vnū actū spi
ritualē si habz ibi exercere iudicio suo actum spūalitat
ideo non pōt ꝓstitui ,pcurator ad eligendū ut nō. Jo.
an.i regula qō alicui seo nō lz.ō re.in.li.vi.facit. xcvi
di.bñ quidem.z regula pall.z limita dictū .c.i.de ,p
cur.li.vi.qō tñ tacite satis hoc valt. Ex his infert
ad qōz nunquid possit esse oparius eccie.id ē habere
fabrice officium faciendo.z putat hic do.an. qz nō ex
quo habz colligere obuentiones spūales.z qz haberet
officium in eccia vt distribuere redditus ad libitū i fa
brica eccie.nec etiā fm eum posset laicus ꝓstitui,ꝓpo
noie pncipalis collector et administrator spūaliū obuē
tionū all'nō.per archi.in pal.c.in noua.plus etiā pu
tat qz non pōt ꝓstitui sindicus ad alienāda bona vel
iura ecclastica vel vnā rem singularē.qz ibi veniret vt
pncipalis dispositor rerum ecclasticaz.hec dicta mi
hi ex toto non placet.sicut enim laicus pōt ꝓstitui ,pcu
rator ad lites etiā spūales.ut in pal.c.i.de ,pcura.li.
vi.ita et fortius vidz qz possit ꝓstitui ad negocia mere
tempalia z ad vendendā aliquā rem eccie cum ex hoc
nulla ēminentia habet in eccia vel sup clericos ꝑ vt
nudus minister et maxime qz in hoc laici magis sunt
instructi.z facit hec littera que ,phibet eis hec nego
cia administrare qñ ꝑsumunt ḃ nomie ,ppio. Item ḃ
officium non repitur eis interdictū nec in genere nec i
specie ergo cō.ar.in pall.c.i.de ,pcura.li.vi. nec etiaz
puto procedere qō dicit qz non possit deputari prin
cipaliter collector obuentionū spūaliū. nā lz ipm ius
percipiendi sit quid spirituale nec cadit in laicum. et
ita intelligitur.c.cautam.de prescrip.z.x.q.ij.hāc cō
suetudinem tamen ipi fructus non sunt quid spiritua
le.hinc est qz fructus decimarum possunt laicis loca
ri ut.c.i nostra.de loca.facit qō nō.in.c.ut sup.ō re.
ec.non alie.vnde non video quare laicus ad hos fru
ctus colligendos qui sunt quid temporale deputari
tanquā ,pcurator z administrator non possit maxime
iuxta ꝓsuetudinez aliquorum locoz vbi clerici vadūt

ad rusticos p decimis pcipiendis. Nam honestius
z honorabilius videtur ipis clericis et ecclesijs ut alios laicos tanq̃ factores mittãt et deputẽt q̃ q ipsi vadant. et nec ex b laicus iurisdictõnẽ videt habere et pheminẽtiã sup clericos vel eccliam et sic cessabrõ quã ponit Inno. in. c. ij. de eta. et qualit. de officio fabrice etiam putarem q si deputatus ad illud officium esset quodãmodo sup clericos et haberet pheminẽtiã z potestatem distribuendi redditus inter clericos et pcipiendi vt est hic senis vbi tale officiũ est valde honorabile in eccia adeo q optz q efficiat miles puto q talis officium non posset concedi laico extra auctem applicar. c. ij. de eta. z q̃. et qõ ibi z hic nõ. Inno. z. lxxxix. di. iudicatum. f si haberet pauz z nudũ officiũ puerẽ di aliquos redditus in fabricã eccie et tunc z tenetur alij psone ecclastice reddere rõz administratõis non video quare debeat b laicis interdici cũ sicut eis põt õ putari cura rerũ tpaliũ vt. s. dixi. ita et hec cura fabrice maxime cũ ipi in b magis sunt expti q̃ clerici z de rici non abstrahant a diuinis z sic põt pstruari qualit pluetudo totius orbis vbi laici ad hec officia deputãtur. Quero nunqd laicus possit esse vicarius epi. cõiter doc. tenẽt q nõ. ut nõ. in. c. in noua. xvi. q. vij. z in. c. ptingit. de arbi. z in. c. vlo. de sindi. z pro hoc facit glo. huius. c. que dicit q cãe spũales non pũt cõmitti laicis etiã tanq̃ delegatis p epm. fortius g nõ põt epus eum facere vicariũ qui haberet cognitionẽ sup spũalibus ordinariã. vt nõ. in. c. suã. de offi. vica. xxv di. plectis. z nõ. in. c. ij. de offi. vica. li. vi. b intellige i spũalibus. f vbi bz tpalem iurisdictõz in loco. bñ pt vicarius laicũ pstituere. vt in. c. fi. ne de. vel mo. li. vi. se i spũalibus secus. plus dicunt doc. in. c. Johannes. de de. pinga. et in. c. vno. co. ti. li. vi. q etiã dic exquo ẽ pingatus esse nõ põt. qr nõ gaudz puilegio ecclastico nisi in duobus de quibus in pall. c. vno. et dic plenius ut ibi nõ. b an possit esse assessor iudicis ecclastici. Hosti. hic q sic. all. nõ. in. c. ptingit. de arbi. Sed aduerte tu canonista circa qõ versat officium assessoris. Nam multi laici pauz intelligẽtes excedunt in b p textu huius officij limites facultati. vñ vide de hoc officio inspe. de offi. assess. §. officium. z qõ legit et nõ. in. l. i. ff. e. et inter cetera nota q assessor iudicare nõ põt. ut dicit glo. in pall. l. i. z Spe. vbi. s. nullã eñ. habz iurisdictõz. vt in. l. ij. C. de assesso. poterit tñ sibi cã delegari si eius qualitas patitur. vt nõ. in preal. glo. l. i. sed tunc erit delegatus z nõ assessor. Unde iudex ipe cessante delegatione habz sniaz ferre z non assessor. z in hoc vidi multos laicos assessores excedere. vnde talis sententia nõ valebit. ỗ sen. et re iudi. c. fi. li. vi. nisi eet illustris psona et epus velz sibi committere nudum misteriũ legendi. z intellige i pitia episcopi ut ibi. Item nõ potest assessor torqre sed hoc debet facere ipe iudex. vt est tex. iuncta glo. in

vbo testibus. in auc. ut defun. seu fu. §. illud. et debet ipe ordinarius esse pñs in cognitione cãe. non est dz ipse assessor p se audire sine iudice ut in pall. §. illud. qr ut. s. dixi ipe habz officium pfulendi nõ aũt habz iurisdictõz z sic acta reperiuntur facta sine iudice. Itez aduerte qr licet possit esse assessor nõ dñi põt sibi committi facultas dictandi in spũalibus sniam vnde non põt cã spũalis delegari clerico cum pditione ut ferat sniam. put talis laicus dictauerit. vt nõ. Jo. an. in. c. si. p debilitate. de offi. dele. secus puto si fuerit dictus put talis laicus pfuluerit. qr tunc valet. Nã assessor dat palium. Et hoc vltimũ tenz Inno. b. dicit eñ q palium a laicis bñ requirere pñt. tale eñ palium nõ tenetur iudex sequi secus si fieret commissio vt paste net sequi palium qr tũc disponeret res ecclastica contra dispositõz hui⁹. c. qõ etiã sequit b do. an. An laicus possit esse notari⁹ in negocijs ecclasticis et spiritualibus. dic ut nõ. in. c. qr. ppter. ỗ elec. et j. ne de. vel mo. sicut an possit laicus pdicare z sic sibi cõmitti pdicationis officiũ. vide glo. xcvi. di. bñ quidẽ. q dic q põt ex delegatõe epi non aũt ppria aucte. facit. c. cum ex iniuncto. ỗ here. vide etiã gl. xxxiij. di. mulier. z xxxiij. q. v. mulierẽ. vbi nõ. de muliere. et dic q officium pdicãdi est curatũ. ut nõ. in de. i. de regu. z in. c. dudum. de sepul. z p pmo dicto vide melioré tex. cũ gl. xxi. q. i. adijcimus. q dicit mulieres et laicos viros posse predicare de licentia sacerdotis. Uz inquantũ illa glo. dicit de muliere non puto glo. verum dicere. qr illud est virile officium. ut in pall. c. mulierẽ. z qõ ibi nõ. vñ qõmodo detraberet fidei z honori cristianitatis z qr hoc est piculosum. Nam ppter imbecillitatẽ sexus de facili posset errare. z p b facit tex. in pall. c. mulier. vbi simplr phibet de mulieribus non aũt sic loquit de masculis. Uz nunquid saltim clerico pingato possit epus cãm criminalem clerici cõmittere. vidz qr sic. cũ dispensatiue possit bñficiũ ecclasticum obtinere. vt nõ. in. c. Johannes. de de. piu. Cõtrariũ tenet collec. hic qr isti pñt dici seculares sub nostra regula non degẽtes. z nõ differunt a laicis nisi i duobus de quibus in pall. c vno. de de. pinga. li. vi. Et ad illud qõ dz qr põt obtinere bñficium dic ut ibi. et hoc verum etiam ipo clerico psentiente. qr hoc surgit ex incapacitate ipius pingati et non in fauorẽ ipi⁹ de rici. ar. in. c. significasti. j. ti. pr. consensus tamen clerici cuius causa cõmittitur videtur requiri qñ committitur causa mere ciuilis ut sentit archi. in. c. bene quidem. xcvi. di. quod non puto necessariũ. quia exquo laicus non est incapax potest epus hoc cõmittere ex sua iurisdictione. ar. c. sane. j. ti. proxi. z quod nõ. ibi glo. ad hoc. l. vna. C. qui pro sua iurisdi. Uenio ad glo. vlti. que colligit ar. qr omnes prelati ecclesiarum sunt iudices ordinarij. et nota semp hanc glo. iuncto tex. Ex qua habes viã ognoscendi qui dicant

plati. Nam ꝓprie dicantur qui habent ordinariã iu
risdictõz. et q lato sumpto vocabulo quilibz clericus
hñs curam animaꝝ ỏr esse prelatus. ut ꝓbatur in. c.
ma. de cle. egro. et qõ nõ. in. c. cum ab eccliaꝝ. de off.
ordi. fm vnũ intellectũ non ita late appellatõe plato-
rũ veniũt alij hñtes ꝓrogatiuã maioꝛẽ siue iurisdictõe
vt plebanus appellatur eñ pastor. lxiij. di. p in plebi
bus. Item decani archipbiteri ꝛ ꝑsimiles. in. c. i. de
eta. et qua. de fo. compe. romana. §. nec etiã. li. vi. vi
de archi. in. c. vt animaꝝ. de ꝑsti. li. vi.. ꝛ qõ nõt Inn
no. in. c. firmiter. de sum. tri. ꝛ in. c. qñ. ut li. nõ ꝓcst.
. §. porro. vbi dicit q hñs curaz animaꝝ ỏr platus ꝛ
intelligẽ fm ꝓdicta. stricte vero solum dicunt plati ha
bentes iurisdictõz. ut ꝓbatur ỉ iuncta glo. et in de.
oudum. §. in ecclesijs. de sepul. vbi rector et plat⁹ po
nunt sepatim. ꝛ vide ibi p pau. Et ad hanc distinctõz
ỏz reduci glo. in de. i. de elec. in v. platuz. Et hoc sen
tiunt hic satis doc. dum dicunt q olim hic in littera
vbi est vbum archiepi erat archidyconi et fuit reno-
tum fm Hos. et Jo. an ad denotandũ nõ omnem ar
chydiaconũ esse platum salti illum qui non p electõz
assumitur ſ p epm instituitur. lxxiij. di. quozũdã. Nã
qñqz eligitur. xcij. di. legimus. quare aũt ponderat
an eligatur. doc. non declarãt sed dico q ideo qz vni
uersitas eligendo tribuit iurisdictõz electo salti i ipos
de collegio. ut nõt Inn. in. c. cum ab eccliaꝝ. de offi.
ordi. ꝛ in. l. fi. C. de iurisdic. om. iu. p qõ dico q si as-
sumptus p epm ad aliquã dignitatẽ habz iurisdictõz
puta de pluctudine. licz non habeat collegiũ satis etiã
põt stricte appellari prelatus exquo alijs pẽit in iuris
dictione. ꝛ q archidiaconus dicatur platus. vide tex.
in. c. romana. §. i. de appel. li. vi. et in. c. cum in canci.
cũ glo. sua. in. § inferiora. de elec. et in. c. romana. §.
nec etiã. de so. cõpe. li. vi. in. c. i. de eta. ꝛ qua. sed hec
omnia iura et similia intellige fm ꝓdicta. Qui autem
dicãtur hñe dignitatẽ vide idem dicendũ. Sed vide
qõ plene dicã in. c. de multa. de ꝓben. Et ex ꝓdictis
babet quare archiepi postponũtur hic in ordine litte
re abbatibus. qz ut. s. dixi olim i littera erat archidia
coni. ex quo collige q hodie abbates sunt ꝓferendi
archidiaconis et sunt digniores archidiaconis. valet
eñ ar. ab ordine littere. vide bo. glo. in. c. quozundã.
de elec. li. vi. in vbo ꝓdicatoꝝ. ꝛ tex. in. c. epi. xvij. di.
ꝛ qõ nõ. in. c. bene quidem. xcvi. di. in gl. in vbo me
violanẽ. que dicit q ex ꝓrogatiua sedendi ꝛ subsci
bendi. ꝛ rñdendi ꝓgnoscitur maioritas dignitatis et
etiã probat in preal. c. epi. Explicitis glo. oppo.
ꝓtra tex. et vide qz laicus possit tractare etiã spũalia.
vt probat. i. q. i. q quidã. de pe. di. i. quem penitet. i
quibus iuribus patz q salti laici in necessitate pñt ba
ptisare ꝛ ꝓfessionẽ audire. dic ut nõ. in. c. quãto. de cõ
siue. vbi plene dixi. Et inter cetera dicit Inn. ibi ꝛ fuit
nõ. dictum glo. in. c. vlti. xxiij. q. i. q in his que spec
tant ad clericos illud solum licz laicis qõ ꝓcessuz eis
a iure specifice reperitur qõ nõ. ꝛ p hoc põt solui qõ legit
ꝛ nõ. xvij. di. nec licuit. ꝛ xxiij. q. v. princeps. ꝛ. c. cõ li
guribus. vbi in casu scismatis et subuersionis fidei et
data incorrigibilitate põt laicus exercere iurisdictionẽ
suam in clericos. sed sunt casus spãles et dic ut nõ. i
c. cum non ab homine. Ultimo opp. ꝓra tex.
in eo. q vtitur vbo decernimus. cũ p hãc ꝓstitutionẽ
non inducatur ius nouũ. cum idem esset statutũ. ut in
. c. eccia. de consti. dicit Jo. an. post Frã. q per hoc ver
bum diffinitur casus dubius vt hic. et tunc iura vtun
tur vbo statuimus qñ ius nouũ prodit. Innouamus
qñ innouat antiquũ. ꝛ solet hoc dictũ multũ allegari
sed do. Car. dicit q vbum statuimus ꝛ vbum decer
nimus idez importãt. et q p vtrũqz ius nouũ iducit.
sed nihil allegat ſ ego dico quo ad hec vba ꝛ filia ut
debeamus primo inspicere materiã subiectam ꝛ si ma
teria est noua inducitur nouũ ius. secus si materia est
antiqua. verba eñ appropriant fm subiectã materiaz
vide bo. glo. in de. vna. de ꝓcu. pben. in v. censemus.
ꝛ. xi. q. iij. rogo. ꝛ. i. di. humanũ genus. ꝛ de v. sig. ex
iui. in de. si vo materia est dubitabilis tunc recurre ad
ꝓprium significatũ verboꝝ qõ dicitur. vt in silꝫ notat
Bar. in. l. omnes popli. ff. de iusti. ꝛ iu. vel qz i iure
non habet vel ex diffinitõe vel ex etimologia si diffi
nitioni nõ ꝓtradicat. vt. l. i. ff. de testa. et i. c. auz scim
. j. de pben. Et mihi placet dictũ do. Car. sicut de ver
bo censemus. ꝛ nõ. glo. in palle. de. vna. Mi. abbas.

Vanto. Laici cãs cõnexas spũalibus
tractare non pñt. vel sic ma
gis specifice ꝛ ad litterã. Cã iurispatronat⁹
spectat ad iudicũ eccie. h. d. Et nõ dividit. Nõ p
mo q cã iurispatronatus nõ est mere spũalis nec tan
quã mere spũalis subijcitur iurisdictõi iudicis eccliasti
ci sed tãquã ꝓiuncta ꝛ connexa spũalibus q facit ad il
lud qõ dixi sup. ꝛ ica. Secõ nota q mixtã sequit
naturã simplicis dignioris. ius eñ ꝓnatus quo ad
intellectum est ptim tpale et ptim spũale. ut nõ. glo. i
c. pie mentis. xvi. q. vij. ꝛ sequitur naturã spũalitatis
vt hic et in. c. de iure j. de iurepatro. ꝛ de transac. c. p.
ad hoc. c. q in dubijs. de ꝓcura. ec. vel altar. Ter
cio nota q connexa iudicantur et ordinantur sicut ea
quibus connectuntur. assumunt enim sibi eandez na
turam ex connexione et cohesione. l. que religiosis. ff.
de rei vendi j. de parro. super eo. ff. communi dividũ.
. l. arbor. et quod nõ. glosa in. c. licet. xvi. q. iij. et ex
hoc infero glosatorem bene dicere in. c. litteras. de iu
ramen. calum. que dicit q sicut olim non iurabatur
de calumnia in causa spirituali. ita nec in causa iuris
patronatus. Ex qua glosa iuncto isto textu dico quia
si causis spũalibus certus modus procedendi a iure
traditur victur statutus etiã causis connexis ꝛ ꝓiun
ctis spũalibus. et sic de similibus ꝛ ỉ nisi materia sit

colligere obuẽtõnes ſpũales. ⁊ qz haberet officiũ in eccleſia: vt diſtribuere redditus ad libitũ in fabrica eccle. nec etiã ſm eũ poſſet laicus cõſtitui ꝓprio noĩe ꝑncipalis collector ⁊ adminiſtrator ſpũalium obuẽtionũ. all'. no. ꝙ Archi. in ꝓalle. c. in noua. plus etiã putat ꝙ nõ poteſt cõſtitui ſyndic⁹ ad alienãda bona vel iura eccliaſtica: vel vnã rem ſingularẽ. qz ibi veniret vt ꝑncipal' diſpoſitor rex eccleſiaſticar'. Hec dicta mihi ex toto nõ placent. ſiẽ enim laicus põt ꝓſtitui ꝓcurator ad lites etiã ſpũales. vt in ꝓalle. c. ſ. de ꝓcu. li. vj. ita ⁊ fortiꝰ valeꝫ ꝙ poſſit cõſtitui ad negocia mere ꝛpalia. vt ad vendendã aliquã rem eccleſie cũ ex hoc nullã ꝓeminẽtiam habet in eccleſia vel ſup clericos: ſed vt nudꝰ miniſter. et maxime qz in hoc laici magꝭ ſũt inſtructi. et facit hec lra q̃ phibet eis hec negocia adminiſtrare qũ ꝓſumũt ⁊ ꝓſunt hoc noĩe ꝓprio. Item hoc officiũ non repit eis interdictũ nec in genere: nec in ſpecie. ergo ⁊c. ar. in ꝓalle. c. ſ. de ꝓcura. li. vj. Nec etiã puto ꝓcedere qõ dicit ꝙ nõ poſſit deputari ꝑncipaliter collector obuentionũ ſpũaliũ. nam licet ipm ius ꝙcipiendi ſit quid ſpũale: nec cadit in laicũ. ⁊ ita intelligit. c. cauſam. de ꝓſcript. et ꝛ. q. ſ. hanc cõſuetudinẽ. tñ ipſi fructus non ſunt quid ſpũale. Hinc eſt ꝙ fructus decimarũ poſſunt laicis locari. in. c. veſtra. de loca. facit. qõ no. in. c. vt ſup. de re. cc. non alie. vide nõ video quare laicus ad hos fructus colligendos q̃ ſunt quid temporale deputari tanq̃ ꝓcurator et adminiſtrator non poſſit: maxime iurta cõſuetudinẽ aliquoꝝ locoꝝ vbi clerici vadũt ad ruſticos ꝓ decimis ꝙcipiẽdis. Nam honeſtꝰ et honorabilius videt ipſis clericis ⁊ eccleſijs vt alios laicos tanq̃ factores mittant ⁊ deputẽt q̃s ꝙ ipſi vadant. et nec ex hoc laicꝰ iuriſditionẽ videt habere. nec ꝓeminentiã ſup clericos vel eccleſiã. ⁊ ſic ceſſat ratio quã põit Inno. in. c. ij. de eta. ⁊ q̃li. De officio fabrice etiã putarẽ ꝙ ſi deputatus ad illud officiũ eſſet quodãmõ ſuper clericos. ⁊ haberet ꝓeminẽtiã ⁊ poteſtatẽ diſtribuẽdi redditus inter clericos ⁊ ꝙcipiẽdi. vt eſt hic ſenis. vbi tale officiũ ẽ valde honorabile in eccleſia: adeo ꝙ oporꝛet ꝙ efficiat miles. puto ꝙ tale officiũ non poſſet ꝓcedi laico citra auctem aplicã. ar. c. ij. de eta. ⁊ quali. et qõ ibi et hic no. Inno. et lxxxix. di. iudicatũ. Sed ſi haberet purũ et nudũ officiũ cõuertendi aliquos reddit⁹ in fabricã eccleſie: et teneꝫ alij pſone eccliaſtice reddẽ rõnẽ adminiſtratõis nõ video: q̃re debeat hoc laicis inhibi: cum ſicut eis põt deputari cura rerũ ꝛpaliũ. vt ſup̃ dixi: ita et hec cura fabrice. maxime cũ ipſi in hoc magis ſunt exptiq̃ clerici. ⁊ vt clerici non abſtrahant a diuinis. ⁊ ſic poteſt cõſeruari q̃ ſi cõſuetudo totius orbis vbi laici ad hec officia deputantur. Quero: nũquid laicus poſſit eſſe vicarius epi? cõiter doc. tenent ꝙ non. vt no. in. c. in noua. xvj. q. vij. ⁊ in. c. cõtingit. de ar. ⁊ in. c. vno. de ſyndi. ⁊ ꝓ hoc facit glo hui⁹. c. q̃ dicit ꝙ cauſe ſpũales non poſſunt ꝓmitti laicis etiã tanq̃ delegatis per epm. Fortius ergo nõ poteſt epus cum facere vicariũ: qui haberet etiã iuriſditionẽ ſuper ſpũalib⁹ ordinariã. vt no. in. c. ſuã. de offi. vica. xxv. di. plectis. ⁊ no. in. c. ij. de off. vica. li. vj. hoc intellige in ſpũalib⁹. ſed vbi habet ꝙalem iuriſditionẽ in loco: bene poteſt vicariũ laicũ cõſtituere. vt in. c. fine de. vel mo. li. vj. ſed in ſpũalib⁹ ſecus. plus dicũt doc. i. c. Joãnes. de de. ꝓiug. ⁊. in. c. vno. c. ti. li. vj. ꝙ etiã clericus ex quo eſt cõiugatus eſſe non põt. qz non gaudet ꝓuilegio eccliaſtico: niſi in duobus. de quib⁹ in ꝓalle. c. vno. et dic pleni⁹ vt ibi no. Sed an poſſit eſſe aſſeſſor iudicis eccleſiaſtici? doc. vt Hoſti. hic ꝙ ſic. all'. no. in. c. cõtingit. de arbi. Sed aduerte tu canoniſta circa qõ verſat officiũ aſſeſſoris. Nam multi laici parũ intelligẽtes excedũt in hoc ꝓtextu hui⁹ officij limites huius facultatis. vnde vide de hoc officio in ſpe. de offi. aſſeſ. §. officiũ. ⁊ qõ legit ⁊ no. in. l. j. ff. e. Et inter cetera non ꝙ aſſeſſor iudicare nõ poteſt. vt dicit glo. in ꝓall'. l. j. ⁊ Spe. vbi ſup̃. nullã enim habet iuriſditionẽ. vt. in. l. ij. C. de aſſeſ. Poterit tñ ſibi cauſa delegari ſi eius q̃litas patit'. vt no. in ꝓalle. glo. l. j. ſed tũc erit delegat⁹ ⁊ nõ aſſeſſor. Tũ iudex ipe ceſſante delegatiõe habet ſententiã ferre ⁊ non aſſeſſor. et in hoc vidi multos laicos aſſeſſores excedere. vnde talis ſentẽtia non valebit. de ſen. et re iudi. c. ſi. li. vj. niſi eſſet illuſtris perſona. et epus vellet ſibi cõmittere nudũ miniſteriũ legẽdi'. ⁊ intellige in ꝓſentia epi. vt ibi. Item non poteſt aſſeſſor torquere: ſed hoc debet facere ipe iudex. vt eſt rex. iuncta glo. in ẏbo teſtib⁹. in auth'. vt defun. ſeu ſu. §. illud. coll'. vj. Et debet ipſe ordinari⁹ eſſe preſens in cognitiõe cauſe. nõ eni debet ipſe aſſeſſor ꝓ ſe alldire ſine iudice. vt in ꝓall'. §. illud. qz vt ſup̃ dixi ipſe habet officiũ ꝓſulendi: non aũt habet iuriſditionẽ. et ſic acta reperirent facta ſine iudice. Item aduerte: qz licet poſſit eſſe aſſeſſor: nõ tñ poteſt ſibi cõmitti facultas dictãdi in ſpũalibus ſententiã. vnde nõ poteſt cauſa ſpũalis delegari clerico cum ꝓditiõe: vt ferat ſententiã. put talis laicus dictauerit. vt no. Jo. an. in. c. ſi ꝓ debilitate. de offi. deleg. Sec⁹ puto ſi fuerit dictũ. put talis laicꝰ ꝓſuluerit. qz tunc valet. nam aſſeſſor dat ꝓſiliũ. Et hoc vltimũ tenet Inno. hic. dicit enim ꝙ cõſiliũ a laicis bene requirere poſſunt. tale enim cõſiliũ nõ teneꝫ iudex ſequi. Secus ſi fieret cõmiſſio vt ꝑcise teneret ſequi conſiliũ. qz tũc diſponeret res eccliaſtica iudicio laicoꝝ cõtra diſpoſitionẽ huius. c. qõ etiã ſequit hic dꝰ. An. An laicus poſſit eſſe notarius in negocijs eccliaſticis et ſpũalib⁹? dic vt no. in. c. qz ꝓpter. de elec. ⁊. j. ne cle. vel mo. ſiẽ. An poſſit laicus ꝓdicare ⁊ ſic ſibi cõmitti ꝓdicatõis officiũ? vide glo. xcvj. di. bene quidẽ. que dicit ꝙ poteſt ex delegatione epi: non aũt ꝓpria auctẽ. facit c. cũ ex iniũcto. de here. vide etia glo. xxiij. di. mulier. ⁊. xxxiij. q. v. mulierẽ. vbi no. de muliere. Et dic ꝙ officiũ ꝓdicandi eſt curatũ. vt no. in de. ſ. de regula. in de. dudũ. de ſepul. Et ꝓ primo dicto vi de meliorẽ ter. cũ glo. xvj. q. j. adijcim⁹. que dicit mulieres ⁊ laicos viros poſſe ꝓdicare de licẽtia ſacerdotis. Sed in ꝗtum illa glo. dic de muliere: nõ puto glo. vez dicere. qz illud eſt virile officium. vt

in ꝓall'.c.mulierē.ꝛ qō ibi no.vñ quodāmō detra here fidei ꝛ honori xpianitatis. Et qz hoc est pcu losum. nā ꝓpter imbecillitatē sex⁹ de facili posset errare.ꝛ ꝓ hoc facit tex.in ꝓall'.c.mulier.vbi simpliciter ꝓhibet de mulierib⁹.nō autē sic loquit de masculis. Sz nūquid saltē clerico ꝛiugato possit epūs causam criminalē clerici cōmittere? videt q sic:cū dispēsatiue possit būficiū ecclīasticū obtinere.vt no.in.c. Joānes.ō de.ꝛiug. Cōtrariū tenet Collec.hic. qz illi pūt dici seculares sub nra regula nō degētes:ꝛ nō differūt a laicis nisi in duobus.de qb⁹ in ꝓalle.c.vno. de cle.ꝛiuga.li.vj. Et ad illud qō dr q pōt obtinere būficiū ecclesiasticū dic vt ibi.ꝛ hoc vex etiā ipso clerico ꝛsentiente.qz hoc surgit ex incapacitate ipsi⁹ ꝛiugati:ꝛ nō in fauorē ipsius clerici.ar.in.c.significasti.j.ti.,pri.cōsensus tñ clerici cui⁹ causa cōmittit videt? reḡi qñ ꝛmittit causa mere ciuilis.vt sentit Archidi. in.c. bñ quidē.xcvj.di.q nō puto necessariū.qz exquo laic⁹ nō est incapax:pōt epūs hoc ꝛmittere ex sua iurisditōe.ar.c.sane.j.ti.,pri. et qō no.ibi glo.ad hoc.l.vna.C.q ꝓ sua iurisd. Uenio ad glo.vlti. q̄ colligit ar.q oēs ꝓlati eccliax sūt iudices ordinarij. Et no.sp hāc glo.iūcto tex.ex q̄ habes māz cognoscēdi q dicunt ꝓlati. Nam ꝓprie dicunt q hūt ordinariā iurisditionē.Et dic q late sumpto vocabulo q̄libet cleric⁹ habens curā aiax dr esse ꝓlatus.vt ꝓbat in.c.tua.de cleri.egro. ꝛ qō no.in.c. cū ab eccliax.de offi.ord.fm vnū intellectū non ita late appellatiōe ꝓlatox veniunt alij hūtes ꝓrogatiuam maiorē sine iurisditiōe:vt plebanus.appellatur eni pastor.lxiij.di.Si in plebib⁹. Itē decanū.archiꝑb̄i.ꝛ ꝓsbles in.c.j.de eta.ꝛ q̄li. de fo.ꝓpe.romana.§. nec etiā.li.vj. vide Archi.in.c.vt aiax.ō ꝓsti.li.vj.ꝛ qō no.Inno.in.c.firmiter.ō sūma trini.ꝛ in.c.qñ.vt lit.nō ꝓtes.§. porro.vbi dic q habens curā aiax dr ꝓlat⁹.ꝛ itellige fm ꝓdicta.Stricte xo solū dicunt ꝓlati habētes iurisditōez.vt ꝓbatur hic iūcta gl.ꝛ in de.dudū.in.§. in ecclesijs. de sepult. vbi rector curat⁹ꝛ ꝓlat⁹ ponit sepatim. ꝛ vide ibi p Pau. ꝛ ad hanc distinctionē debet reduci glo.in cle.j.de elec.in x. platum. Et hoc sentiūt hic satis doc. dum dicūt q olim hic in lra vbi est xbū archiepi erat archidiaconi.et fuit remotū fm Goff.ꝛ Jo.an.ad Benotādū non omnē archidiaconū esse ꝓlatū:saltē illū q nō p electionē assumit:§ p epm iuesti.lxxiij.di.quozundā. Nā q̄q dicit.xcij.di.legimus . Quare autem ponderat an eligat:doc.nō declarāt.sed dico q ideo.qz vniuersitas eligēdo tribuit iurisditionē electo saltem in ipsos de collegio.vt no. Inno.in.c.cū ab ecclesiarū.de offi.ordi.et in.l.fi.C. de iurisdi.om.iu.p qō dico q si assumpt⁹ p epm ad aliquam dignitatem habet iurisditionē:puta de cōsuetudine licet nō habeat collegiū. Satis etiā pōt stricte appellari ꝓlatus:exquo alijs pest in iurisditione.Et q archidiacon⁹ dicat ꝓlatus:vide tex.in.c.romana.§. j.de appel.li.vj.ꝛ in.c. cū in cunctis.cū glo.sua in §.inferiora.de elec.ꝛ in.c.romana.§. nec etiā.de so.ꝓpe.li.vj.in.c.j.de eta.ꝛ q̄li. § hec oia iura ꝛ similia intellige fm ꝓdicta. Qui aūt dicunt hꝛe dignitatē videt idem dicēdū. sed vide q plene dicā in.c.de multa.de pbēn. Et ex ꝓdictis habes quare archiepūs postponūt hic in ordine lre abbatib⁹. qz vt supra dixi:olim in lra erat xbū archidiaconi. Ex q̄ collige q hodie abbates sunt ꝓferēdi archidiaconis:et sunt digniores archidiaconis . valet eni ar.ab ordine lre.vide bo. glo.in.c. q̄rundā.ō elec.li.vj.in xbo ꝓdicatox.ꝛ tex.i.c.epūs.xvij.di. ꝛ qō no.in.c. bene quidē.xcvj.di.in glo.in verbo mediolanēsi. q̄ dicit q ex ꝓrogatiua sedēdi.ꝛ subscribendi.ꝛ rñdendi cognoscit maioritas dignitatis.ꝛ etiā ꝓbat in ꝓalle.c.epūs. Explicitus glo. op.cōtra tex.ꝛ videt q laic⁹ possit tractare etiā spiritualia.vt ꝓbatur.j.q.j.q quidā.de pe.di.j.quē petiet. in qb⁹ iurib⁹ ptz q saltē laici in necessitate pūt baptizare ꝛ cōfessionē audire.dic vt no.in.c. q̄nto.de cōsue. vbi plene dixi. Et inter cetera dic Inno.ibi.ꝛ fuit no.dictū.glo.in.c.vlt. xxiij.q.j. q in his q̄ spectāt ad clericos illud solū licet laicis qō cōcessum est a iure specifice reperit.qō no. Et p hoc pōt solui qō legit et no.xvij.di. nec licuit.et xxiij.q.v.ꝓncipes.et.c.ō ligurib⁹.vbi in casu scismatis et subuersiōis fidei ꝛ data incorrigibilitate potest laic⁹ exercere iurisdictionē suā in clericos:§ sunt casus speciales.ꝛ dic vt no.in.c.cum non ab homine.j.eo. Ultimo op.ꝓtra tex.in eo q vtit xbo decernim⁹.cū per hanc cōstitutionē nō inducatur ius nouū,cum idē esset statutū.vt in.c.ecclesia de cōsti. Dic Jo.an.post Fran. q p hoc verbū diffinit casus nō dubius vt hic.et tunc iura vtuntur verbo statuimus:quādo ius nouū ꝓditur. ꝛ verbo innouamus qñ innouat antiquū . Et solet hoc dictū multū allegari.Sed do. Lardi.dicit q verbū statuim⁹ ꝛ verbū decernim⁹ idem important.ꝛ q p vtrūq; ius nouū inducit:sed nihil allegat.Sed ego dico quo ad hec xba ꝛ similia vt debeamus ꝑmo inspicere materiā subiectā.et si materia est noua inducit nouū ius.sec⁹ si materia est antiqua,verba eni appropriant fm subiectā materiā.vide bo.glo.in cle.vna.de ꝛcess. ꝑben.in xbo censem⁹.et.xj.q.iij.rogo. et.j.di. humanū gen⁹. ꝛ de.ver.sig.extui.in de. Si xo materia est dubitabilis:tunc recurre ad ꝓpriū significatū verbox qō elicit.vt in simili no. Bar.in.l.omnes populi. ff.de iusti.ꝛ iur. vl'q:in iure exꝓssū hoc nō habet: vel ex diffinitiōe:vel ex etymologia si diffinitioni nō cōtradicat.vt.l.j.ff.de testa.et in.c.cum fm.j. de ꝑben.Et mihi placet dictū do.Lardi.sic ō verbo censem⁹.ꝛ no.glo.in ꝓall'.cle.vna.

q **Tanto.** Laici causas cōnexas spūalibus tractare nō possunt. Uel sic magis specifice ꝛ ad lram causa iurisꝑfonar⁹ spectat ad iudicū eccle. h.d. ꝛ nō dimidit. No.primo q causa iurisꝑatronar⁹ nō est mere spūalis:nec tanē mere spūalis sbjcitur iurisditiōi iudicis ecclīastici:sed tanē ꝛiuncta ꝛ cōnexa spūalibus.qō facit ad illud qō dixi.s.super Raca. Secūdo no.q mixtū sequit naturam simplicis digniorꝭ . Jus eni patronatus quo ad

intellectū ē partim tēpale: ⁊ partim ſpūale. vt no. glo. in. c. pie mētis. xvj. q. vij. ⁊ ſequit naturā ſpū alitatis vt hic. ⁊ in. c. de iure. j. de iurepatrona. et de trāſac. c. p̄terea. ad hoc. l. q̄ in dubijs. de cōſe. ecde. vel alta. Tertio no. q̄ ꝓnexa iudicant ⁊ oꝛ dinant ſicut ea quib⁹ ꝓnectunt. aſſumūt enim ſibi eandē naturā ex cōnexione ⁊ cohesione. l. q̄ religi oſis. ff. de rei ven. j. de paro. ſup eo. ff. cōi diui. l. arboꝛ. ⁊ qō no. glo. in. c. licet. xvj. q. iij. ⁊ ex hō infe ro glo. bene dicere in. c. lras. de iura. calū. q̄ dicit q̄ ſicut olim nō iurabat ō calūnia in cauſa ſpūali: ita nec in cauſa iuriſpatronatus. Ex q̄ glo. iuncto iſto tex. dico q̄ ſi cauſis ſpūalib⁹ certus modus p̄cedendi a iure traditꝰ: videt ſtatut⁹ etiā cauſis con nexis ⁊ cōiunctis ſpūalib⁹. ⁊ ſic de ꝓſilibus. et hoc niſi materia ſit odioſa ⁊ valde exoꝛbitans. vt dico in p̄alle. c. lras. licet ab aliquib⁹ ⁊ min⁹ bñ illa glo. repꝛobet. No. vltimo caſuꝫ in quo ius poſſeſſū ab aliquo non ſoꝛtit naturā poſſeſſoꝛis. vñ laicus hic rōne iuriſpatronat⁹ qō poſſidet cora iudice ec cleſiaſtico cōuenit: licet ꝑſona ſua ſit ſubiecta ſecu lari. rōnē. j. videbit. Decimo ad glo. ꝓmo q̄ro q̄re cauſa iuriſpatronat⁹ dꝭ ꝓnexa ſpūali. Rñdet glo. q: ipm iuſpatronat⁹ nō eſt mere ſpūale: ꝑ ānexum. ideo ipſi⁹ cauſa dꝭ ānexa. aſſumit eni ſibi naturā. q: magis dignū. min⁹ dignū ad ſe trahit. vt in glo. Sed ꝓtra hoc ⁊ ꝓtra tex. pōt formari foꝛ tis oppoſitio ex ſeḡnti ꝓpoſicula glo. ibi ⁊ laic⁹. ſic la icus nō pōt poſſidere ius mere ſpūale. de p̄ſcrip. cauſam. ⁊ tñ poſſidet ius ānexū ſpūalib⁹ vt hic. ſta videt q̄ licet iudex ſecularis nō poſſit cognoſce re de cauſa mere ſpūali. de oꝛdi. cogni. tuā. poſſit tñ cognoſcere de cauſa ꝓnexa ſpūali. Sol. glo. nō ſoluit: ꝑ ſimplr dicit q̄ laic⁹ poſſidere pōt illud ius annexū: ꝑ nō mere ſpūale. Jnno. dicit in iure ſepul chꝛoꝝ. Hoſti. dicit q̄ mere ſpūale laic⁹ non tractat nec poſſidet: ſed mere tēpale tractat ⁊ poſſidet. hoc ꝯo ius cōnexū nō tractat vt hic: ꝑ poſſidet vel q̄ ſi ⁊ hoc de gra. j. de iurepatro. c. iij. Do. An. hic ſequēdo Hoſ. in ſūma de iurepatro. §. j. vltra me diū. dicit iuſpatronat⁹ realiē eſſe q̄d ſpūale. q̄ pa tet. q: vendi non pōt ſic nec ſpūale: niſi cū vniuer ſitate. vt in p̄all. c. de iure. Sz q: ex diſpēſatiōe ec cleſie cadit in laicū: p tanto dꝭ ānexū iuri ſpūali. ⁊ ſic nō inſpecta natura ſua: ꝑ inſpecto illo accidēte ſurgente ex diſpenſatiōe eccleſie. p hoc q̄ō no. in c. pie mētis. p̄alle. vbi dicit glo. q̄ iuſpatronat⁹ eſt ſpūale: ꝑ nō mere. quia cadit in laicū. Quedā eni vt ipſe dicit ſunt mere et eſſentialr ſpūalia. vt anima. gra. virtutes ⁊ ſimilia. Quedā ſunt ſpūalia: ꝑ nō mere ⁊ eſſentialr. q: tūc non ꝓpter ſe: ꝑ ꝓpter ali ud: vt ſunt bñficia vasa oꝛdinata ad ſacrificiū ⁊ ſi milia iura ſpūalia q̄ oꝛdinant ad finem ſpūaliū: vt ad finē anime ad miniſtros ſuſtērandos. ⁊ iſta tā to magis dicunt ſpūalia: quāto magis appꝛopin quant fini rei ſpūalis. ⁊ ō his vide bo. glo. in ſum ma. j. q. j. Ad ꝓpoſitū ergo q̄ ꝑ electionē ꝓncipia tur matrimoniū inter eccliaz ⁊ electū: magis dicit ius ſpūale q̄ iuſpatronat⁹: q̄ō non initiat mꝭ imo niū cum p̄ſentato: ꝑ tñ p̄parat perſonā cum q̄ de bet cōtrahi. ⁊ hoc etiā p̄ncipalr nō cadit in laicum niſi ex diſpenſatiōe eccleſie. ꝑ noluit eccl̄ia diſpen ſare cū laico circa electionē. q: eſt act⁹ magis ſpūa lis. ⁊ ideo infert q̄ cū eſſentialiē iuſpatronat⁹ poſ ſit dici mere ſpūale debet q̄ ad oia iudicari vt ius ſpūale: niſi aliud in ꝛriū a iure ſit exp̄ſſum. ⁊ ideo vbi ſpūalis cauſa deberet tractari ſimplr ⁊ de pla no idē dicendū eſſet de iurepatro. Et ſic p hoc ſen nit apte do. An. q̄ ideo eccl̄aſtic⁹ cognoſcat ⁊ nō ſe cularis de cauſa iuriſpatro. q: ipm ius realiter et eſſentialiē eſt mere ſpūale. Sz hoc dictū nunq̄ mi hi placuit. q: vt ſup̄ dixi ſup ꝛ̄ica ipm ius anteq̄ fuerit ꝓceſſū laico nō fuit deductū in eſſe. et ſic nō pōt dici q̄ oꝛiginaliter eſt mere ſpūale. nec etiā ex ſtatu antiquo ſibi inſito pōt dici eſſe mere ſpūale: cū patron⁹ nihil aliud facit q̄ p̄tare p̄ſonā inſti tuendā per ſuꝑioꝛē. vnde in hoc tñ ſatiſfit deſide rio ſuo vt oꝛdinet ⁊ inſtituat p̄ſona ſm voluntatē ſuam. et colligit dare ex. c. j. xvj. q. v. vbi vide bo. tex. et ca. cauſa. q. vij. decernimus. nō aūt ex tali p̄ſentatiōe acq̄rit aliq̄ō ius ſpūale. Hinc eſt q̄ pa tron⁹ laicus pōt variare aliū p̄tando. de iurepa tro. cū aūt. Et ex pluribus p̄tatis pōt ep̄us inſti tuere ſecundū vel tertū. vt in. c. paſtoꝛal. e. ti. qō nō eſſet ſi aliq̄ō ius acq̄reret p̄tato. ar. de p̄ben. c. ſi tibi abſenti. li. vj. Vſi tex. in. c. q̄ aūt. ō iurepa tro. dicit q̄ p̄tatio eſt quoddā inchoamētū oꝛdi natur eni ad ſpūalitatē obtinendā. ⁊ ideo nō pōt dici ius ſpūale merū: cū nullā ſpūalitatē exerceat patron⁹ in actu p̄tandi. ſed p tanto dꝭ ānexū iu ri ſpūali: q: nō debet pueniri ad inſtitutionē ſine p̄tatiōe. vt tñ iuſ. p̄all. ⁊ in. c. illud. de iurepatro. Cū ergo p p̄tationē pueniat ad iſtā inſtitutionē q̄ eſt mere ſpūalis: p tanto dꝭ annexū iuri ſpūali. q: annexū huic iuri inſtituēdi: et facit p̄paramētū ad ius ſpūale obtinendū. et iſta eſt vera ratio que nō ſolet aſſignari p doc. ⁊ hoc videt ſenſiſſe Jnno. in. c. q̄ ſicut. de elec. poſt p̄in. Dicit eni q̄ ideo ele ctio nō cōcedit laico: ſed p̄ſentatio ſic. q: p electio nem initiat matrimoniū inter electū ⁊ eccleſiā. ad hoc. c. ſi. de tranſla. p̄la. Sed p̄tare nō eſt ius mere ſpūale: ꝑ annexū. nec ꝓtrahit aliq̄ō vinculū int p̄tatū ⁊ eccleſiā: cū nullū ius ex hoc ſibi acquira tur. vt in. d. c. paſtoꝛalis. et ſic apte vult Jnno. q̄ iſtud ius p̄tandi fuit cōceſſū: q: nō erat q̄d mere ſpirituale. Non q̄ bñ dicit iſte: q: fuit cōceſſū laico eſt annexū. nam ex ꝓceſſione res mere ſpūalis non efficit. nam ⁊ ius conferendi cōcedit q̄ncq̄ p̄nci pibus. vt no. p Jo. an. in. c. ij. de p̄ben. li. vj. patz lxiij. di. hadrian⁹. non tñ p hoc q̄ ꝓcedit laico dici tur annexū ſpūali. Ex hoc etiā voluit hic glo. ſi. ſi bñ ponderet. dū dicit q̄ laicus poſſit poſſidere ius patro. q: nō eſt mere ſpūale. ⁊ intellige de gratia. ſic etiā de gratia potuiſſet ius eligendi poſſidere. vt in p̄all. c. hadrian⁹. ꝑ eccleſia noluit intantū diſ penſare. Jtē ex alio ꝓfundit illa ratio ⁊ dictū do. An. nam ſi eēt ius mere ſpūale in ſe et in alijs da to q̄ cadit in laicū deberet vt ius ſpūale tractari: ſequeret q̄ ſicut ius mere ſpūale nō tranſit cū vni uerſitate ſeculari. quia nō poteſt venire acceſſorie

ad temporalitatē· cū sit p:ius alterius nature. vt no. Inno. in. c. ex lr̄is. de iurepatro. Idem dicendū esset de iurepa. vt non trāsiret cū vniuersitate qō tñ est falsū vt patz in p̄all'. c. ex lr̄is. et. c. cū fm. e. tī. Nec obstat alia ratio. q: ordinar̄ ad finē spūalium. q: hoc est quoddā p̄ambulū ꝛ inchoamentū a remotis. non enī omne ordinamentū ad finem rei spūalis ꝛ anime dr̄ spūale. Exēplū in libris ecclesiasticis q̄ ordinant̄ ad finē anime ꝛ rei spūalis: nō tñ sunt spūales nec sacri. Dic ḡ directe soluendo ꝛrariū. q licet laic⁹ possideat: non tñ p hoc debet inferri q iudex laic⁹ de illo iure possit cognoscere. q: laicus ex gratia ꝛ quadā tolerantia illud possidet. j. ō iurepa. c. iij. vt laici inducerent̄ ad cōstructionē· fundationē· et dotationē ecclesiar̄. vñ hec ꝓcessio exorbitans nō debet extendi: maxime in p̄iudiciū ecclesie. ar. j. de p̄uile. sane. vij. q. j. petisti. ꝛ in regula qō ob gr̄am. et in regula in argumētū. de re. iur̄. li. vj. et. C. de legi. l. qō fauore. et l. qō vero. ff. e. tī. Dic etiam q licet cōcessio illa nō extendat̄ ad istū casum: extendit̄ tñ ad oēs actus cōsecutiuos ad ius possidendi. vnde trāsit ad heredes etiam extraneos sicut res p̄phana. xvj. q. vij. filijs. Item transit cum vniuersitate: vt in iuribus p̄alle. Sz diceres. cū de cōnexis idem debet esse iudiciū vt hic. et magis dignū trahit ad se minus dignum. de cōse. ec. vel alta. c. vno. li. vj. quō iuspa. qō est annexū spūalitati. ꝛ est magis dignū transit cū vniuersitate. dic vt dico in. c. ex lr̄is. et c. de iure. de iurepa. Sz circa p̄dicta q̄ro: nunq̄d laicus iudicans de vniuersitate secularī in q̄ē iusp̄atronat⁹ valeat iudiciū accessoriū respectu iurisp̄atronat⁹. Do. An. q sic. per. c. ex lr̄is. co. ti. ꝛ sic dicit se ꝓsoluisse. Ego allego ad hoc glo. singul'. in c. filijs. xvj. q. vij. q̄ dicit iudicē secularē posse p̄uare laicū iurepa. cū vniuersitate: sed p se nō posset. ar. opti. in p̄alle. c. ex lr̄is. et. c. cum fm. ꝛ intelige q necꝫ in libello necꝫ in sentētia fiat mētio de iurepatro. alꝫ non valeret iudiciū. q: censeret̄ venire p̄ncipaliter. ar opti. ex his q̄ no. Jo. an. in. c. vno. de iurpa. li. vj. in nouella. vbi dicit non valere venditionem si venditor dicit vendo villam et iuspatrō. q̄ in ea est. secus si simplr̄ venderet villam. q: tūc transit iuspa. vt in p̄alle. iurib⁹. Et fm hanc distinctionē intelligo glo. in. c. satis puersū. lvj. di. et in cle. pastoral'. de re iudi. qō no. doc. in c. nobis. de iurepa. q ꝓpter delictum lese maiestatis laicus nō p̄uat̄ iurepatro. q: cum illud habet p̄papa nō pōt p̄uari ab impatore. debet enī intelligi q̄ñ nō est in alīq vniuersitate seculari. quia tūc transiret rōne delicti ex quo surgit p̄uatio illius vniūsitatis sine vigore ſnie p̄uate illius vniuersitatis tēporalis. ꝛ hoc singularit̄ no. q: doc. nullibi apiūt q memineri: m: ſ loquūtur indistincte. Vt. s. dixi. Ultimo no. glo. in eo q in fi. dicit. q ius funerādi potest laicus possidere: sed dñiū hr̄e nō potest. Idem Inno. q̄ sentit q ius sepulture non est ius mere spūale: sicut nec ipm iuspa. ſ est annexū spūalitati. ſ Hinc est q dicit ſ Hosti. in. c. abolēde. de sepul. q ipſ ipso iure funerandi tolerant̄ laici sic in ipso iurepa. cū sit in cimiterio qō est sacrū. ꝛ sic est spūali annexū. Aduerte q: dictū glo. ꝛ doc. in eo q dicūt q laicus possidere possit ius funerādi ꝓcedit in loco facto religioso ex sola illatiōe corp̄is humani sicut olim fiebat de iure ciuili. ꝛ ita loquit̄. l. j. ō mor. inferē. quā allegat glo. nō ām puto ꝓcedē in sepulchro existēti in cimiterio sacrato seu in ecclesia. q: cū ipm cimiteriū seu ecclesia sit sacrata et res mere spūalis nō potest laicus mere possidere: nec totā rem: nec p̄tē. de ꝓscript. causā. ꝛ. l. q̄ de tota. ff. de rei vēn. Et ideo dico q laicus tale sepulchrū ꝓprie nō possidet nec q̄si: sed tolerant̄ in hac pmissione et facultate ex q̄dā hūanitate. ar. xiij. q. ij. q̄sta est. facit qō no. in. c. abolēde. de sepul. et p glo. xiij. q. ij. ſ. itē queri. Et ita intellige dictū Hosti. qō etiā sentit hic Collec. dicens q nisi laico permitteret̄ sepulchr̄a maior̄ suor̄ fieret eis p̄iudiciū. qō placet. allegat in ar. qō ō postulatōe nō admissa. no. in. c. pe. ō postu. p̄la. ꝛ facit in silī. c. ad apostolicā. de sym. Sed circa hoc q̄ro ad quem spectat cognitio cum agit̄ de iure funerādi? Do. An. p p̄dicta dixit q si agit̄ reali p ipso vsu funeris cognitio spectat ad ecclīasticū. ſ si agit̄ de impēsa funeris repetēda vl̄ facienda cognoscet iudex laic⁹. intellige inter laicos vt. ff. de reli. ꝛ sumpt. fu. l. ꝛ si q̄s. ſ. plerīq̄. Idem si agit̄ de vsu funeris actiōe p̄sonali. Ex hoc infert q si ageret actōe p̄sonali. ō iurpatro. ꝓmisso donari. q: forte posset hec causa tractari corā iudice seculari. Hoc dictum mihi nō placet. q: ipsa donatio seu ꝓmissio hui⁹ iuris tāq̄ annexa. spūali subijcit̄ iurisditiōi iudicis ecclīastici. ar. in. c. vno. de iurepa. li. vj. ad ecclīam enī spectat decernere an tenuerit ꝓmissio vel nō. ꝛ an sit obligatus ad tradendū vel nō: ex q̄ agit̄ de re subiecta ecclesie. vt in p̄alle. c. vno. et. j. de iurepa. cū laica. et. c. illud cum si. ꝓ hoc qō no. glo. in. c. sanct̄ puersium. lvj. di. ꝛ in cle. pastoralis. de re iudi. vbi dr̄ q iudex laicus non potest indirecte p̄uare laicum etiā ꝓpter delictū hoc iurepa. cum illud obtineat ab ecclesia ꝛ nō a p̄ncipe seculari. vt sup̄ dixi. ita in ꝓposito nō potest laicus decernere ꝓmissionem valere vel cōpellere laicū ad tradendū. ꝛ idē dico cū agit̄ de iure sepulchri actōe p̄sonali. nō enī potest iudex laicus aliq̄d decernere actōe p̄sonali directe vel indirecte circa cimiteriū vel ipam ecclesiā. maxīe q: vt sup̄ dixi laici tolerant̄ in hac facultate ex ꝓmissione ꝛ quadā hūanitate.

a **¶ si clerici.** Clericū cōuictū vl̄ cōfessū de crimine corā iudice seculari ex eo nō punit ep̄us. ſ corā se cōuictū vel cōfessum punit pena debita: nisi cum illo dispēset. qō potest in adulterio ꝛ minoribus. depositū ꝛo non statim tradit curie seculari. h. d. vsq̄ ad finē. Et diuidit in q̄tuor ꝑtes fm q quatuor sunt dicta. secūda ibi si ꝛo. tertia ibi de adulterijs. quarta ibi ſ nō debet. Et q: ſ. de adulterijs habet materiā separā et notabilē. ideo ꝓmo lego istud p̄incipiū vsq̄ ad illud ſ. Et ꝓmo no. ibi cōuicti vel cōfessi duplicē modū delictū ꝓbandi cōtra aliquē. videlicet ꝙ cōfessionē ꝛ ꝓuictiōez.

que fit p teſtes vel inſtrumẽta. t q̃ p teſtes etiã dũtaxat duos poſſit crimen ꝓbari. vide. ij. q. iiij. c. j. et. §. ſi. t vide glo. no. t ſingu. in. c. pſul. ij. q. iiij. q̃ dicit q etiã cõtra papã de crimine ſufficiũt duo teſtes. An aũt de iure ciuili vbi venit imponẽda pena vltimi ſuplicij ſufficiunt teſtes duo. vide tex. no. in. l. q̃ ſententiã. C. de pẽnis. An aũt p ſcripturam poſſit ꝓbari delictũ. vide tex. in. c. vlti. de iureiurã. li. vj. t plene p Joan. in regula ſemel malus. de re. iuſ. li. vj. in mercu. Et no. ex hoc t ex tex. q ꝓfeſſus nõ dr̃ ꝓprie cõuictus: cũ hic ponatur illa duo vt diuerſa et habeãt dũſa vocabula. ar. l. ſi idem. C. de codicill'. Cõfitendo enĩ videtur ſeipm̃ ꝓdere qõ no. ꝓpter ſtatuta faciẽtia mentionem de cõuictis q nõ ꝓphendant ꝓfeſſi. facit. l. eũ qui. ff. de iureiurã. t qõ no. in. l. fi. C. de cõpen. l. penult. al's vlti. ff. de rei ven. et. xij. q. j. nõ dicatis. et. l. q̃ſq̃s. ff. ad. l. iul'. maie. No. ſecũdo q nedũ acta facta coram iudice incõpetenti non ſufficiũt ad cõdemnationẽ: ſed nec etiã confeſſio. et ſic colligẽ q acta t cõfeſſio iudicanti a pari quo ad nullitatez actus. qõ itellige qñ vitiũ pariter cõcernit vtrũq; al's ſecꝰ. vñ tenet ꝓfeſſio licet al's acta ſint nulla ex defectu cõte. liti. vt no. Jnno. in. c. fi. de reſti. ſpo. et no. in de. cõſtitutionẽ. de ẽlec. et hoc q: defectꝰ cõteſtationis cõgnit̃ acta t nõ cõfeſſionẽ que ad ſui validitatẽ nõ exigit illam telã iudicij. vt no. dicit Jnno. in. c. q̃liter t quãdo. ij. de accuſa. t. j. aliquid tangam in ſequẽti notabili. No. in ver. ſi vo. q ad hoc q ꝓfeſſio facta ſup crimine plene ꝑiudicet oportet q fiat in iudicio et in pẽtentia iudicis ſui: quo caſu plene ꝑiudicat etiam nullo ꝓcedente ꝓceſſu. ar. hic t ſingulariter no. Jnno. in pall'. c. q̃liter t q̃ſi. ad idem induco tex. in. c. j. de accuſa. li. vj. et Bar. in. l. ſi confeſſus. ff. de cuſto. t exhibi. re. vbi dicit hoc dictũ Jnno. ꝓcedere qñ cõfeſſio ſit ꝓncipaliter t ꝓpter ſe. tũc enĩ valet ſine ꝓceſſu. ar. in illa. l. ſecꝰ ſi fiat inciderẽter p quandã cõſequentiã. l. ſi filiũ. C. ỏ libe. cauſa. Et hoc dictũ Bar. no. p limitatione illiꝰ dicti Jnno. q: non ſolet hic allegari. t adduco p hac limitatiõe Bar. bo. glo. in. c. ex penitẽtibus. l. di. in ſi. que no. dicit. q ſi ꝓmouẽdus cõfiteret ſuũ crimen nõ debet ex hoc puniri: ꝑ ſolũ repelli ab ordinis ſuſceptiõe. q: ad hoc nõ agebatur. Et aduerte q: dicit facta in iure nõ ſolũ qñ fit in pſentia iudicis: ſed oportet q iudex ſedeat pro tribunali. vt. l. pe. ff. de iuſti. et iuſ. vide tex. cum glo. no. ij. q. j. in. §. qñ autẽ. et hoc qñ cauſa exigit plenam ꝓbationẽ. Si vo exigit ſemiplenã tũc ſufficit iudicẽ inniti ꝑ locũ iudicij. vide bo. tex. cũ glo. in. l. voluit. ff. de interro. acti. No. q nõ omne crimẽ eſt depoſitõe dignũ. ſed quedã ſunt ſuſpenſione digna: quedã depoſitiõe. Et no. differẽtiam inter depoſitionẽ et ſuſpenſionẽ. Depoſitio enĩ ẽ ab altari miniſterio perpetua remotio. Suſpenſio vo eſt ad tẽpus. Et de multiplicia ſpecie ſuſpenſionis. vide bo. glo. in cle. cupiẽtes. ỏ penis. in ver. nõ nouã. t ibi etiã no. an ſuſpenſus ab officio ſit etiã ſuſpenſus a bñficio. No. paria eſſe q̃ ad pene impoſitionẽ quẽ eſſe ꝓuictũ de crimine p legitimã ꝓbationẽ: vel cõfeſſum. t ſic non agit̃ hic mitius cum confeſſo. qõ intelligẽ ſm no. glo. in. c. de hoc. de ſymo. quando timore ꝓbationis in iudicio confitet. q: talis cõfeſſio nõ habet meritũ. ſeçus ſi ſpõte confitet. xij. q. j. non dicatis. t. l. q̃ſq̃s. C. ad. l. iul'. maie. Putat tñ Hoſti. in pall'. c. ỏ hoc. q etiã in ꝓmo caſu ſit ſibi aliq̃liter parcẽdũ: qõ videtur valde equũ. ad hoc induco. l. eũ qui. ff. ỏ iureiurã. No. vltimo penã cõmẽſurandã delicto. xxiij. q. j. nõ afferam'. de his q̃ ſi. a pla. queſiuit. l. reſpiciendũ. ff. de penis. Qñq; tñ aliquoꝝ maleficiorũ ſuplicia acrius puniunt̃ q̃ ipſa delicta exigant: ne multis craſſantib' ſit locus exẽplo. vt dicit tex. in. l. aut facta. in fi. ff. ỏ penis. Hinc eſt q in foro anime plus puniũt interficiẽs vxorẽ q̃ matrem. licet matricidiũ ſit grauꝰ delictum. q: hoies ſunt ꝓmptiores ad interficiendũ vxores q̃ mtres. vt in c. admonere. iũcto. c. latorẽ. xxxiij. q. ij. t vide gl. in pall'. c. admonere. Venio ad glo. et q̃ro vna cũ glo. ꝓma: an ꝓcedat tex. indiſtincte in eo q dicit ex hac cõfeſſione facta in iudicio ſeculari clicũ nõ cõdemnandũ: glo. rñdet q non. dicit tñ q ſi ex tali cõfeſſione grauata eſt multũ eius opi. indicet ſi; bi purgatio in q̃ ſi deficit pñiet: q̃ſi interp̃tatiue ꝓuictus. No. ꝓmo ex hac glo. q licet infamia facti trahat originem ab actu geſto coram ſeculariꝰ ſeu in iudicio vetito: nihilomin' indicẽda eſt purgatio. Hoſti. dicit q ỏ indiſtincte et de facili debet eccliaſtic' ꝓcedere hoc caſu ad purgationẽ. q: laici clicis oppido ſunt infeſti. ij. q. vij. laici. Ego dicõ glo. optime dicere dũ exigit q multũ ſit eiꝰ opi. ꝑturbata. nam ꝓpter ſcandalũ euitandũ indicẽda eſt purgatio vndecunq; infamia ꝓceſſerit. ad hoc allego bonã glo. in. c. q̃liter et q̃ſ. el. ij. de accu. in verbo a maliuolis. et glo. in. c. cũ dilecti. j. de purga. cano. in ver. apud bonos. et vide qõ ibi dico.

No. ſecũdo ex eadẽ glo. q deficiens in purgatione nõ dicit vere cõuict': ſed interp̃tatiue. qõ no. ꝓpter ſtatuta faciẽtia mentionẽ de cõuictis. non enĩ extendunt̃ ad hũc caſũ. l. iij. §. hec aũt. ff. ỏ nego. geſ. Et tales ficte ꝓfeſſiões nõ extẽdunt̃ ad alias pſonas ſicut ſi eẽnt vere. qõ intellige vt legit̃ et no. in. l. eius qui delatorẽ. ff. ỏ iure fiſ. vbi eſt bo. tex. t ibi p Bar. in. l. cũ filius. ff. de v'. obli. et in. l. ij. C. de iura. calũ. t dicã aliq̃d in. c. pe. de iura. calum. Et vnde ſurgit hec facta cõfeſſio cũ quis deficit in purgatiõe: vide bo. glo. in. c. inſinuatũ. j. de ſymo. et de materia vide in. c. accedẽs. j. de accu.

Secũdo opo. cũ eadẽ glo. in fi. ỏ. c. multi. ij. q. j. vbi dicit̃ quẽ non eſſe ꝓhibendũ a cõmuniõe: ni ſi fuerit cõuictus in iudicio eccliaſtico vl' ſeculari. et ſic cõuictio vel cõfeſſio facta coram ſeculari ꝑiudicat. glo. remittit ad ibi no. Et ibi ꝓmo ſolui q̃ iudicũ ſeculare accipit̃ ibi pro cauſa tẽporali: debet tñ eſſe cõuictus coram iudice ſuo. Secũda ſolutio q poteſt intelligi de laico cõuicto coram iudice ſeculari. Et ex hac ſolutiõe nota q acta facta coram iudice ſeculari fidem faciũt coram eccliaſtico. vt ibidẽ cõuictus phibeat̃ a cõmunione: niſi ſatiſfecerit de delicto. Jn hac ſolutiõe cõſidero q: aut acta ꝓducunt̃

corã eccleſiaſtico ad eundẽ effectũ et inter eaſdem
ꝑſonas: ſeu de illis excipiaĩ ꝛ in dubio faciũt fidẽ.
vt in.c.fi.de excepť.li.vj.et in auť.de ſan.epiſ.§.ſi
ẽo pri⁹.colľ.ix.facit qõ no. Jnno.in.c.j.de off.or
di. Aut ꝓducunť vt iudex eccliaſtic⁹ cõpellat exer
cendo ſuã cẽſurã ꝛ adiuuãdo iudicẽ ſecularẽ: ꝛ di
co q̃ idẽ.ſicut enim ſecularis adiuuat eccliaſticũ.
xxiij.q.v. adminiſtratores. ita et eccliaſtic⁹ debet
iuuare iudicẽ ſecularem.vt no. Jnno. in.c.licꝫ ex
ſuſcepto. de fo.cõpe.vbi dicit q̃ ſi ſubditi impato
ris ſunt rebelles: debet eccleſia iuuare impatorẽ:
ꝛ domare rebellionẽ ſubditorũ.xcvj. di.cũ ad ve
rum.qõ no. Aut acta ꝑncipaliter deducunť ꝑ par
tem vt eccliaſticus puniat ex delicto in actis com
prehenſo tacite forte: ꝛ tunc non videť q̃ poſſit.qz
tũc variať modus agendi. de teſti.veniens.ff.de
excep.rei iudi.l.ꝛ an eadẽ. Et de delicto vnius ho
minis ſepi⁹ queri nõ debet.l.licet.ff.nau.cau.ſta.
ꝛ.c.de his.j.de accu. Sꝫ poteſt ſaluari rõne peni
tentie imponẽde vbi nõ req̃runť ꝓbatiões ita ſtri
cte: ꝫ ſufficit tenuis ꝓbatio: cum iudiciũ hereticõ
rum in hoc informat eccleſiã. vt dic̃ ibi glo.xxiiij.
qij.ſi quis. et in hoc caſu ſaluo illã glo. et in caſib⁹
ꝑdictis. Tertia ſo.põt colligi ex illa glo. vt loquať
de clerico cõuicto in iudicio ſeculari. ꝫ tunc cũ agi
tur ad penitẽtiã indicendã: q̃nimo ſi etiã de crimi
ne cõſtaret ꝑ viam exceptionis ſufficeret hec ꝓba
tio ad iſtum effectũ: imo vnus teſtis ſufficit ſm il
lam glo.q̃ ad ſententiã medicinalẽ. allegat.c. ſup
eo. de ꝓſang.ꝛ affi. de cõſe. di.iiij.cũ itaq̃. Et licet
doc. hic trãſeãt cũ ꝫ dicto: tñ nõ puto ꝛex. Primo
ꝑ hũc ter. q̃ dicit q̃ ex hac ſentẽtia ſeu cõfeſſiõe nõ
ſunt aliq̃tenus cõdemnãdi. vñ pondero illuã ver
bum vniuerſale, phibẽs oñe genus pene. Jtem
ex impoſitõe penitẽtie grauareť multũ iſtius opi.
qz putareť ex ꝫ facinoroſus. nec puto etiaꝫ q̃ vn⁹
teſtis de veritate criminis ſufficiat ad penitentiã
imponendã: ꝑ illã auctem euãgeliũ. Si peccauerit
in te frater tuus ꝛc. j.e.c.nouit. vbi requiriť ſaltẽ
ꝓſentia duorũ etiã ad pniam indicendã: quãq̃ de
nũcians ꝓpteť in numero teſtiũ. vt in.c.in oñi.
de teſti. Poſſet tñ ſaluari dicta opi. vt imponatur
penitẽtia ex ꝓcis geſtis corã iudice ſecũari. qñ vo
luntarie clicus corã eo litigabať. tum qz nõ habet
aliq̃d excuſatõis. tum qz agiť de medicina poterit
tũc penitẽtia imponi. ad hoc faĉ qõ ſtatim dicã in
cõfeſſione. ꝛ qõ no. glo. in.c. ſi diligenti. de fo.cõ
pe. in ẽbo ſi ꝑ cis. Dant alie ſolutiones ad.c.mul
ti. Sꝫ qz deuiãt ꝛ ſunt minus vere: nõ curo recita
re. ſufficiũt enĩ ꝑdicte ꝛ magis vera ꝛ ꝓſentanea il
li ſſe ẽ illa. q̃ loquať de ꝓuicto corã iudice ſuo. Cõ
cludo ergo ex hac glo. ꝓxima duo. Primũ q̃ non
indiſtincte vigore talis ꝓfeſſionis indicit iſta pur
gatio: ꝫ tũc tm̃ ſi ſurgat ex ea vehemẽs infamia ꝟ
ꝓſitentẽ. Secundũ q̃ ex tali ꝓfeſſione facta corã iu
dice ſeculari: nõ debet clicus nec directe nec indi
recte dãnari niſi modo ꝑdicto. ꝛ ſic non ꝓpellit ꝑſi
ſtere in ꝓfeſſione. Vlin. hic dicit q̃ ex iſta ꝓfeſſione
oritꝫ ꝑſumptio ꝛ quodãmodo ꝑiudiciũ. quare faci
lius poterit cõdẽnari. C. de libe. cauſa. l. iubem⁹.

ff. de iureiuſ. l. ſi dño patroni. Jnno. in.c.q̃ inq̃ſi
tionẽ. de elec. ad qõ ſe hic remittit: dicit hãc ꝓfeſſi
onẽ hꝫ hũc effectũ. qz ꝓpellit corã ſuo iudice ꝓſti
tuť in illa ꝑſiſtere: aut dare illi intellectũ ita q̃ illã
excuſet. alꝫ nõ admittit ſi vult variare. et ſic pote
rit ceſſante excuſatõe ex illa dãnari. qz qõ ſua q̃ſq̃
dilucida voce ꝛc. l. generaliť. C. de nõ nu. pe. et. j.
de ꝓba. per tuas. ꝛ hãc opi. recitat Archi. ꝛ ꝑau.
ij.q.j. multi. Sꝫ idẽ Jnno. videť ſentire oppoſitũ.
in.c. interpoſita. de appel. et in.c. quã ſit. de exceſ.
ꝑlã. vbi vult q̃ cõfeſſio facta extra iudiciũ non ꝑiu
dicat vt ex illo crimie dãnet. fateť tñ q̃ poterit pu
niri tanq̃ maledicus exquo de crimine gloriaťur. et
ſic apte videť ſibi ꝓtrari⁹. maxime cũ in.c.q̃ inq̃ſi
onẽ. apte dicat ꝓfeſſionẽ etiã extra iudiciũ ſup cri
mine factã ꝑiudicare nõ ſolũ ſup bũficijs obtinen
dis: ꝫ etiã ſup habitis ꝑdẽdis. qz ex hac cõfeſſione
incurrit infamiã ꝓpter quã debet ꝑdere beneficiũ.
l.iij. C. de. dig. li. xij. ꝛ cũ ꝑmo dicto Jnno. vt
cogať ꝑſiſtẽ: trãſit ꝫ do. Lar. Do. an. ꝫ bu. vꝫ ꝑmo
apte velle q̃ hec cõfeſſio facta corã iudice ſeculari
ſic vetito nõ habeat vim nec iudiciaľ nec extiudici-
alis. qz ꝟ ius. ar. in ti. ꝓri. ſi diligẽti. et l. nõ dubi-
um. C. de legi. ad hoc ter. hic q̃ dicit nullaten⁹ cõ
demnãdi. ad idẽ de off. dele. cũ ſup. ꝛ de renunci.
qõ in dubijs. Fateť tñ ſe vidiſſe cõſultũ ꝛ repeten-
do terminatũ. q̃ hec cõfeſſio debet ſaltẽ valere vt
extiudicialis. qz extraiudicialis nõ req̃rit ꝑſonã iu-
dicis. tñ exã iſte erat incõpetẽs: pinde debet habe
ri ac ſi nõ eſſet iudex vt ſic facta extiudicialiter. Nã
inutile videť hic ſepabile ab vtili. nõ ergo vitiabit
vtile ꝑ inutile. vt in regula vtile. de re. iu. li. vj. faĉ
qõ no. Bu. in.l.cũ nõ ſolũ. §. neceſſitatẽ. C. ꝺ bo.
q̃ li. Ad qõ tñ reſpõdet. qz ex eo q̃ intẽdit cõfiteri
tanq̃ corã iudice ꝓfeſſio nõ eſt ſepabilis. qz forma-
liter intẽdit ꝓfiteri. ꝛ ſublata forma tollitur actus.
Nec valet tũc illud: ſi nõ valet qõ ago vt ago ꝛc. ꝺ
offi. dele. cũ ſup. Sꝫ poſtea in fi. idẽ do. An. videť
ſentire q̃ ex ea ſurgit iudiciũ vt poſſit poni ad tor
turas. ar. corũ que no. glo. in.l. capite q̃nto. ff. de
adulte. ꝫ ibi dicit de cõfeſſione extraiudiciali. ꝛ ſic
viãť recedere ab eo qõ ſupꝝ dixi. niſi excuſetur q̃
hanc ſecundã opi. poſuerit ſm illã opi. q̃ habet vt
valeat talis cõfeſſio vt extiudicialis. Ego puto q̃ ſi
talis ꝓfeſſio fit ꝑ tractũ ꝛ inuitũ corã iudice incõpe
tẽti. ꝛ tũc nõ ꝓpellet ꝑſiſtere in ea. nec ex ea ſurgit
aliq̃ iudiciũ ſufficiãs ad torturã. ꝑ quo videť tex.
hic in ꝓncipio iũcto ẽ. ſi ẽo. Nam in ꝓncipio dicit
q̃ ex hac ꝓfeſſione nõ ſunt aliq̃ten⁹ cõdemnãdi. et
ſatis in effectu ꝓdẽnarent ſi ꝓpelerent ꝑſiſtere in
tali cõfeſſione: vel ſi ponerent ad torturã. ar. ij.q.
vj. non ſolent. ẽ. ante ſententiã. Jtẽ ſtatim in ẽ. ſi
ẽo. dicit illos ꝓdẽnãdos ſi corã epo ſuo in iure fu-
erũt hoc cõfeſſi. et ſic ſatis apte innuit nobis q̃ ex
ꝓnia ꝓfeſſione nõ debet iudex ꝓcedere ad aliquã
penã. Nec valet ſimilitudo de cõfeſſione extraiu-
diciali. qz ibi nihil ꝟ ius agiť. nec daĉ materia vſur
pandi iuriſdictionẽ alteri⁹. ꝫ qñ fit ꝑ tractũ corã iu-
dice vetito tũc ius violaťur. ꝛ materia iuriſditionẽ
eccleſiaſticã violãdi tribuiť. et ꝑſumptio eſt q̃ fue-

rit extorta metu. qz laici clericis ogpido sunt infesti. ij. q. vij. laici. ⁊ p hoc q̄ no. glo. in. l. impialem. de phibi. feu. alie. in li. feudoz. in v̄bo vtuos ppe mediū. Si v̄bo pfessio fieret p volūtarie ibi litigantem: tūc diceres ex illa cōfessiōe surgere iudiciū vt supponak tozture: non q̄ in veritate confessio vale at tanq̄ facta in iure. qz in iudicio verito. vt no. in palle. c. si diligēti p doc. in glo. super v̄bo si p eis. sed exquo volūtarie ibi litigabat ⁊ sponte pfessus est: surgit psumptio nō modica. nā ex iudicijs dē supponi tozture. vt no. in. l. iij. C. ad. l. iul. maie. vbi glo. no. dicit q̄ sufficit vnus testis. foztius spōtanea cōfessio licet in iudicio verito facta. ⁊ p hoc qō legit ⁊ no. in. c. qō in dubijs. et. c. admonet. de renū. Et sic in veritate sentit Jnno. in palł. c. per inquisitionē. vbi post illam solutionez dicit q̄ potest dici q̄ hic ideo non valet in aliquo cōfessio. qz fuit violētus tractus. Jtē ne in aliquo laicoz iura sup clicos agzobent. Et sic cū hac vltima solutiōe trāsit ibi Jnno. ⁊ iō in hac videt psistere licet cōmuniter ⁊ male solet allegari simplr primū dictū. ⁊ hoc etiam reperio sentire hic Lotec. ⁊ videt hec equa ⁊ salubzis distinctio reducēs ad cōcozdiā varias opi. Et in ☞tum dixit q̄ si fuit facta spōte surgit iudiciū vt supponak tozture limito nisi fuerit facta cōfessio calore iracundie. qz tūc ad nihilū p̄iudicat etiā si sit facta in iudicio cōpetenti. vide tex. cū glo. no. in. c. ex lris. de diuoz. non enī lubzicū lingue ad penā facile est trahendū. vt notabilr dicit tex. in. l. famosi. ff. ad. l. iul. mais. Jtem limito vt cōpellak p̄dicto casu psistere qñ agit de crimine. secus si mere ciuiliter. ad hoc bo. tex. ſm vnam lec. cōmuniter agzobatā in. c. olim. de rescript. qō p̄cedit etiā si esset cōfessio facta cozā duobus ex tribus iudicibus: vt ibi ſm aliū intellectū. Multo ergo foztius p̄cedit hoc qñ esset facta cozā iudice verito. ⁊ sic limito dictū Jnno. vltra oēs alios. Sed qz sup̄ facta est mentio de confessiōe facta extra iudiciū. ⁊ qz opi. aliquoz habet vt hec cōfessio facta cozā iudice incōpetenti non valeat vt iudicialis: ꝫ habeat vim extraiudicialis: ut sup̄ dixi. Quero quem effectū habeat confessio facta extra iudiciū sup crimine: glo. in. l. capite q̄nto. ff. de adulte. dicit qō facit iudiciū qō supponak tozture. Jdem ibi Bar. ⁊ dñi ō rota. deci. dxxxiij. Jnno. in palł. c. p inquisitionez. sentit q̄ ex ea poterit p̄uari beneficijs etiam habitis ratione infamie inde surgentis. Ja. de are. in. l. quoniā. ff. ō his q̄ no. infa. dicit q̄ p̄iudicat si fiat cū causa. vt qz confitek se fecisse certū delictum ⁊ de certa psona: ⁊ fuit p̄sens cuius interest. ita q̄ habeat requisita ad confessionē in ciuili.. Et hāc opi. in effectu sequit hic do. Andicens q̄ vbi hec requisita interueniant facit solū iudiciū vt sup̄ dictū est. nisi sumak vt specificū delictū gloziatiōis: iuxta no. p Jnno. in. a. q̄ sit. de excess. p̄la. ⁊ vt sup̄ dixi. Sed ſm p̄dicta Jnno. remanet sibi ☞trarius. Et ideo vt ad cōcozdiā dicta sua reducank dico sic. q̄ aut pfessio sua fuit facta oīno extra iudiciū. aut in iudicio p̄cedente p̄cessu. aut in iudicio nullo tū p̄cedente p̄cessu. Primo casu p̄ncipali qñ cōfessio fuit facta in iudicio p̄cedente p̄cessu. concludo q̄ si habuit sua substātialia valet: et habet p conuicto. non autē p pdemnato. et sic ferenda est sententia exquo sum⁹ in criminali. vt p̄bak in. l. si cōfessus. ff. ō custo. ⁊ exhi. re. ⁊ no. Bar. in. l. infamem. ff. de pub. iudi. ⁊ ibi plene. ⁊ limita vt no. in c. ij. de cōfes. Tertio casu qñ fuit facta confessio nullo p̄cedente p̄cessu. dic vt sup̄ dixi in notabilibus. q̄ aut alīqs cōfitek directe et p̄ncipalr in iudicio ⁊ valet adeo q̄ poterit imponi pena q̄ntūcūq; maxima: pportionalis tū delicto. quia cōfessio nō exigit ad sui validitatē telā iudicij. et ita est singulare dictū Jnno. in palle. c. q̄liter ⁊ qñ. de accu. facit palłe. l. si cōfessus. ⁊ bo. tex. in. c. j. ō accu. li. vj. Aut indirecte ⁊ per quādā pſequētiā. ⁊ tūc nō sufficit ad cōdemnationē. vt no. Bar. in palle. l. si cōfessus. vbi sic limitat dictū Jnno. all. i palł. l. si filium. C. de libe. causa. Ego allego glo. notabilē in c. ex penitētibus. l. di. ⁊ qō no. glo. j. de cōfes. c. fi. que exigit ad validitatē cōfessiōis q̄ iudex ad hoc sedeat. q. l. interrogatā. iūcta. l. iubem⁹. et qō i eis no C. ō libe. cā. et qō no. doc. ⁊ maxime Cal. in. c. tua. de coha. de. et mult. vbi dicit iudicē non posse punire ex officio maleficiū cōmissum ipso sedente p tribunali. qz ad hoc nō sedebat. dic tū de hoc vt j. dicam. oportet ergo q̄ delictū confiteak p̄ncipaliter ⁊ directe iudice ad hoc sedēte. Et intelligo iudicē ad hoc sedere si p tribunali sedens interrogauit aliquē de delicto: vel iudice sedente aliquis

cõparuit corã eo tanq̃ corã iudice. et ꝓncipaliter cõfessus est se ꝓmisisse certũ delictũ. ad hoc. l. here des palã. §. in testamẽtis. ff. de testa. Uenio ad glo. ij. quã diuido in q̃tuor ptes. In ꝓma pte allegat ꝓcor. In secũda pte tacite sentit vnã oꝓpositionem: ꝛ soluit ibi ex eo. In tertia format vnã aliam q̃stionẽ: ibi ꝑ si clicus. In quarta formar aliã: ibi ꝑ pone. Capio ergo secundã ptẽ ꝛ oꝓpo. ꝛ videt q ex tali cõfessione deberet puniri. vt in. c. inolita. ꝛ c. placuit. xj. q. j. et. j. ti. pri. si diligenti. Sol. dicit glo. hic fuerũt inuiti tracti als punirent: vt in contrarijs. Frã. xo vt hic refert Jo. an. dicit se ỏ hoc nõ curare an volẽtes vel inuiti fuerãt tracti. licet enĩ de illo sit curandũ vbi tractat de pena illoꝝ iurium vt ibi: tñ hic queritꝫ solũ an cõfessio vel ꝓbatio ꝓiudicat ita q ecclasticus iudex ex illa ꝓdẽnet semp est dicẽdũ q nõ: siue fuerit spõtane⁹ siue iuratus. ꝛ cum illa transeũt cõiter doctores. Ego dico ꝑut dixi supꝫ glo. ꝑcedenti: que refert an iuuit⁹ an spõtaneus quo ad hoc vt ꝓmo casu nõ sufficit etiã ad torturã. secũdo sic vt plene dixi supꝫ. Quero expediẽdo tertiã ptẽ glo. hic dicit q ꝓfessio facta p clericũ corã iudice seculari. vel sentẽtia ab eo lata non ꝓiudicet: nũquid hoc sit verũ etiã in causa recõuentiõis? glo. cõcludit q non. q in causa p recõuentẽz efficit suus iudex. allegat iura cõia. ꝛ hoc dicit vex qñ agitur de crimine ciuiliter: secus si criminaliter. q criminalr nõ potest clericũ cõuenire nec recõuenire corã seculari. quia in criminali locum nõ habet recõuentio fm glo. q non relatiue crimnis ꝛc. Aduerte iste passus ar clicus possit recõueniri corã iudice laico est valde tritus q doc. Et q hodie iudicio meo pax habet vtilitatis p ea q̃ statim dicã: ideo breuiter ꝛ succincte ꝛ clar⁹ ꝓcæteri expediã accipiẽdo cões cõclusiões: et ponẽdo casus minus dubitabiles: ꝛ reducẽdo totã materiã ad vnũ articulũ dũtaxat. Et primo dico q in causa spũali seu annexa nõ habet locũ recõuentio corã seculari. ar. in. c. tuã. de ordi. cogni. ꝛ q fi. sint le. latoꝝ. vbi ptz q de tali causa etiã incidẽter non cognoscit: fortius nec p viã recõuentiõis. ꝛ hoc tenet glo. iij. q. viij. cui⁹ in agẽdo. et Inno. et cõiter doc. in. c. j. ne mu. pe. nõ eni esset hoc casu iurisdictionẽ ꝓrogare: sed pot⁹ extẽdere seu trãsferre de specie ad speciẽ. Item recõuentio ampliat iurisdictionẽ si dat defectus in iurisdictõe respectu psone: nõ autẽ respectu cause. q tũc cessat ratio. l. cũ papinian⁹. C. ỏ sen. tũc eni ñ solũ psona dedignat: ꝑ natura cause. vt in simili dicit Bar. in aut. et cõsequenter. C. e. In causa xo criminali supra patuit quicq̃d voluerit glo. Ihosti. tñ in. c. j. de mu. pe. dicat q si agit ad degradationẽ non ꝓcedit recõuentio. q iudex laicus illã examinare nõ potest: imo nec electus cõfirmatus fm eũ. de quo in. c. tralatus sam. ỏ elec. ꝛ sic põt intelligi: qõ no. hic. Si xo de crimine agit criminalr ad penã corꝑoralẽ vel tpalem: ꝛ crimen est canonicũ ꝛ idem dicit. q laici talia examiare vel iudicare nõ possunt. vt in aut. de man. ꝓn. §. si xo. colr. tij. ꝛ in aut. vt de. apud ꝓpios epi. §. si xo ecclasticũ. et sic etiã potest intelligi qõ hic dicit. Si xo ex recõuentiõe venit pena ciuilis ꝛ pecuniaria: locus est recõuentiõi ꝛ diffinitioni ad requisitionẽ ipsius iudicis secularis. si opus erit epus exequet. ar. j. ti. pri. postulasti. Jo. an. hic ꝛ in. c. j. de mu. pe. ꝛ q̃si cõiter canoniste cõcludunt ꝓtrariũ facientes regulã. q sup crimine clicinõ habet locũ recõuentio coram iudice seculari: si ue veniat imponẽda pena pecuniaria: siue pena infamie. siue agat criminaliter: siue ciuiliter. q̃ in respectu criminis indistincte vident ꝓhibere vt clericus a laico nullo modo iudicari possit. vt in. c. vno. de cle. cõiu. li. vj. vbi idem tenet Archidia. ꝛ in. c. ij. j. ti. pri. facit. c. clerici. j. e. imo pl⁹ dicit hic Jo. an. q etiã p modũ exceptiõis nõ põt laicus de crimine clerici cognoscere puta vt repellatur a testimonio. ỏ quo remittit ad no. in. c. vex. j. ti. pri. vbi dicã. Et ꝓclusio ꝑdicta mihi placet. q habito respectu ad psonã clerici potest causa dici spũalis: ita q si solũ deficit iurisditio respectu psone: si etiã respectu cause. ꝛ sic nõ esset extẽdere iurisditionẽ de psona ad psonã: ꝑ transferre iurisditionẽ ad aliã speciẽ ꝛ qualitatẽ causaꝝ qõ nõ facit recõuentio. vt no. in. c. j. de mu. pe. ꝛ in. auth. ꝛ cõsequẽter. ꝑall. Restat ergo examinare vnũ solum articulũ. an in causa mere ciuili ꝓcedat recõuentio corã iudice seculari? ꝛ in hoc multi summi doc. variauerũt et diuserũt se in duas sentẽtias. Et primã opi. vltra aliquos antiquos q recõuentio fieri possit tenuerũt glo. cõiter vt hic. et. ij. q. j. multi. ꝛ in multis alijs locis. Item Inno. in. c. ij. j. ti. pri. Ihosti. hic. Jo. an. ꝛ Jo. cal. ꝛ Bar. in. d. auth. ꝛ cõsequẽter. fundamẽtũ istoꝝ ẽ. q iura indistincte iurisditionẽ in causa recõuentõis ꝓrogãt: nec clicos excipiũt. Et hanc opi. fm Jo. an. approbat antiq̃ ꝓsuetudo: ꝛ minime est mutãda. ff. ỏ le. j. l. minime. Itẽ ꝓtraria opi. fm eũ sapet tyranniã q laicus posset recõueniri corã ecclasticо: ꝛ clicus nõ corã seculari. Itẽ fm Cal. videm⁹ q clicus non potest exꝑte ꝓrogare iurisditionẽ alterius iudicis etiã ecclasticі sine cõsensu ꝓpꝛij iudicis. vt in. c. si gravificasti. de fo. cõpe. ꝛ tñ volũtarie ꝓtrahẽdo vel delinquẽdo in aliena dioceſi potest ibi ꝓueniri in c. dilecti. ꝛ in. c. postulasti. de fo. cõpe. Fortius ergo debet ꝓcedere recõuentio q̃ vt plurimũ fit iuito actore: als fm eũ sequeret absurdũ q clericus bonoꝝ. ꝓueniẽs mutuũ. clicũ mutuũ nõ possit ibi recõueniri. q non habet consensũ sui iudicis: qõ sonat in absurdum. ar. c. j. et. ij. ỏ mu. pet. et. iij. q. viij. cui⁹ in agẽdo. ꝛ ꝑ has rationes nitꝫ respondere ad aliq̃ motiua alteri⁹ partis. Item fm Bar. in ꝑall. auth. et cõsequẽter. hoc videt ꝓbari ꝑ illũ text. q quotiens deficit iurisditio ꝓuilegio ꝓsone illa auth. suꝑplet ꝛ vult ꝓrogationem habere locũ non obstante ꝓuilegio persone recõuente. Non obstat q clericus non potest ꝓrogare iurisditionem laici: ꝛ maxime sine cõsensu sui iudicis. quia illud procedit in ꝓrogatiõe hominis: non autem in ꝓrogatione que fit per legem. sicut videm⁹ q iurisditio delegata est improrogabilis ꝑ hominẽ: ꝛ tamen per legem ꝓrogatur in recõuentiõis cau-

sa. vt in pall. c. j. et. ij. de mu. peti. Nec etiam obstat eū q̄ priuilegiū clerica sit totius ordinis clicalis. q̄ eodē modo est fauor publice vtilitatis: ne legati missi ad curiam cōueniant. iuxta no. in. c. fi. j. ti. prī. et. l. ij. ff. ō iudi. & tñ progat iurisditio in causa recōuentiōis. vt in pall. l. i. §. ß si agat. ff. de iudi. Hec sunt pncipalia & fortia motiua hanc sentētiam tenentiū et inducentiū fere p casu qō habet in aut. de san. epi. §. reuerēdissimis. colla. ix. Contrariā sententiā tenent Ja. bu. & Pe. de bel. parti & Mar. Sill. & Archi. in pall. c. vno. de cle. cōiu. li. vj. Jo. de lig. hic. do. Lan. & do. An. mouentur principalr. q̄ regula tradit negatiue clicū nō posse trahi vel litigare cora iudice seculari. xj. q. j. c. j. et. ij. cū multis similib⁹. Item vniuersalr iura loquūtur clicū nō posse cōueniri cora iudice seculari. et apponūt vltra hoc penā. vt in. c. qualr. j. c. et in. c. si diligenti. j. ti. prī. et in aut. statuim⁹. C. de epi. & de. Item q̄ certi casus a iure exprimunt in quib⁹ clerici⁹ damnat a seculari. vt no. j. c. cū non ab hoie. in quib⁹ nō repit casus recōuentōis. q̄ remanet iste casus sub regula. & p hoc vidit tex. fm vnā lec. in. c. fi. j. e. ti. Inducit Mar. Sill. et Ja. bu. vnū forte motiuū: dicentes q̄ recōuentio progat accumulādo: nō mutādo iurisditōez ad diuersam speciē. q̄ nō esset progare ß creare de nouo. & hoc nō facit recōuentiōez. plus enī est creare de seculari ad ecclīasticū q̄ de seculari ad seculare iudiciū. In habētibus enim symbolū facilis ē trānsitus: non sic in habētibus omnimodā dissimilitudinem. Item fm Pe. ō bel. prī. progatio surgit a pncipio volūtario facultatis progādi. q̄ dicūt iura q̄ nō debet dedignari hr̄e illū iudicem cōtra se quē elegit p se. l. cū papinian⁹. C. ō sen. & interlo. om. iudi. & in pall. c. cui⁹ in aḡēdo. et dedignari & nō dedignari & quid velle agere cadunt sup eo p prie. q̄ agere pōt & nō agit. vbi ergo deficit potestas progandi in cōuento nō potest hr̄e locū progatio. quia hic nulla surgit seu notat dedignatio. & idē Pau. de leaza. ij. q. j. multi. et Jo de lig. hic. & est optima & vrgens ratio. Itē nec ex legū dispositione debet induci ista progatio. q̄ illa non habet potestatē in clicos. de pnsti. ecclēa sancte Maria. xcvj. di. bene quidē. et. c. cū ad uex. et. c. si imperator. Et p hoc rñdet ad aut. & cōsequēter. & ad §. reuerēdissimis. nec etiā surgit hoc ex voluntate canonis cū hoc nullibi sit expssum: imo loquūtur vniuersalr negatiue: vt sup dixi. Itē fm do. An. fundamentū progationis licet nō surgat ā volūtate. quia vt plurimū fit actore inuito: surgit tñ a potentia volendi & velle debendi. vt sic nō dedignetur eū habere contra se &c. que ratio cessat in non valētes. Item causa clerici attenta ipsius persona quodāmodo est spūalis. Item hec regula q̄ quis possit recōueniri tradit in genere. non ergo debet referri ad speciem specialiter puisam. vt. l. sanctio. ff. de penis. & regula generi. de re. iur. li. vj. specialiter enim de clicis cauet vt non iudicentur a laicis. Item nō sequit̄ q̄ dicit Cal. delinquēdo et cōtrahendo subijcit quis iurisditiōi non sui iudicis absq̄ sui licentia. ergo p actum recōuentionis. Nam vt sentit hic Jo. de lig. & alij delinquēdo et cōtrahendo subiciunt iurisditiōi ecclēiastice licet ille nō sit suus iudex. & sic nō offendit vniuersaliter iurisditio ecclēiastica: sed tñ certa species. sed q̄ recōuenit coram iudice seculari offenderetur iurisditio clericorū. Nec ob. c. verū. j. ti. prī. fm cōmunē lec. q̄ loqtur de clico. quia cum ille casus sit exorbitans. non debet trahi ad cōsequentiā. vt in regula odia. de re. iur. li. vj. et. l. q̄ ō. ff. de legi. Item ibi laicus dns feudi ratiōe directi dominij q̄ obtinet potius dicit iudicare in re sua q̄ de clerico. ar. bo. c. j. de feu. vbi ratōe huius directi dominij inducit casus specialissim⁹ cōtra omnes regulas iuris canonici. vt domin⁹ feudi habens feudū pignoratū a vasallo. non tenetur fructus cōputare in sortē si abstineat a seruitio debito per vasallum. quia videtur quodāmodo suam rem possidere. Et sic ego respōdeo ad illum tex. qui videtur pma fronte multū vrgere. et hanc vltimā sententiā ego sequar. Cōsidero enim clericos exemptos a laicoz iurisditiōe: nedum ex legib⁹ impatoris &c. vt in aut. vt cleri. apud ppri. epi. coll. viij. cum multis similib⁹. sed etiam a sanctissimis pontificib⁹. et q̄ō plus est principaliter a deo. vt no. Inno. in. c. ij. ō ma. & obe. & ē bo. glo. in. c. si imperator. xcvj. di. & hec iura diuina & humana loquūtur generaliter & indistincte absonū videtur q̄ per leges generalr loquentes in materia recōuentionis hec tanta et alta priuilegia debeant recipere lesionem: cum generalit̄ traditur a legibus & canōibus q̄ ea que speciali nota sunt digna: nisi specialiter exprimātur videnr̄ neglecta & non cōprehensa sub dispositione generali: licet ex proprio significato verborū comprehendātur vt optime dicit tex. in. c. cūis. de pbendis. li. vj. et. ff. de iniur. l. item apud labeonē. §. hoc edictū. Nec illud sine magna psumptiōe est q̄ nunq̄ post legem recōuentiōis prodita aliquod ius noviter emanans hunc casum attigerit. Item consi dero q̄ clerici non iudicantur a laicis. quia reputantur maiores & sanctiores. vnde notanter dicit tex. in. c. demiq̄. xcvj. di. quomodo hi qui humanis rebus pretiunt et non diuinis presse permissum est de his per quos diuina ministrantur iudicare presumant penitus ignoram⁹. Que quidem ratio optime militat in recōuctōis causa. & prius cessat ratio posita in pallega. l. cum papinianus. cum ipse clericus velle nō debeat in reuerentiam diuinorum que ministrat subijci & iudicari per laicum. nec verisimile q̄ papa contra hanc rationē vrgentem in causa recōuentionis voluerit iura illa ad clericos extendere. Et hanc rationem reperi scholaris. que etiam nunc placet. Nec obstat si dicatur q̄ etiam maior se subijciendo minori potest ab eo iudicari. vt. l. est receptum. ff. ō iurisdi. om. iudi. quia dico illam legē procedere in cō. qui se alteri pōt subijcere: nec derogat honori ac priuilegio sui superioris: sed clericus nō potest hanc submissionē facere cōtra honorē ipsius dei & eius

sacramēta que ministrat. ar. optimū in. c. cū tēpo re in fi. de arbi. t p hoc qō no. dicit Jo. an. in. c. ec desia sancte Marie. de ?sti. q papa non potest se submittere iurisditiōi laicoꝝ. qz redūdaret in de decus ipsius xpi. t ad. c. nos si incōpetēter. respō det q illud p;ocedit ex magna humilitate. qō no. qz ruditer solet multū allegari illud. c. nos si incō petenter. Ad vnū tū vltimo aduerte. qz Jo an. se multū fundat: hic etiam super cōsuetudine. Et do. An. t Jo. de lig. dicūt ?suetudinē hoc nō posse opari: nisi daret exp̄ssus vel tacitus ?sensus pape: vel eius tolerātia ex certa scientia. qz alīs potꝰ foret co;ruptela. Sed ego in hoc potius sentio cū Jo. an. qz negari nō potest q̄n iste casus reddatur valde dubitabilis ex tantoꝝ doc. opiniōibus. ar. coꝝ q̄ no. glo. in. c. j. de postula. p̄la. li. vj. t in. l. re gula. ff. de iuſ. t fac. igno. ergo cōsuetudo attēdē da est. q̄ est optima legū interp;es. ē. de cōsue. cū dilectus. ff. de le. si ō interp;tatiōe. Et hec sufficiāt de isto notabili t subtilissimo passu. Assumēdo nūc vltimā partē glo. q̄rō p̄supposita illa opi. q de ricus possit recōuenīri de crimine ciuiliter coram seculari: nūquid si ibi cōdemnet in causa recōuen tionis de furto vel alīo crimine qō infamet. possit eōus ex tali sentētia ex qua infamis videt vel con fessione illū voponere? glo. videt in effectu q nō. tum' qz nō efficit infamis cū ciuiliter actū sit. tū qz cū ad hoc actū nō sit: nō debet imponi pena ordi naria. de ordi. cog. c. ij. dicit tū q si ex hac cōfessio one seu sententia grauata sit eius opi. poterit ta men ab officio suspendi. ar. ij. q. v. p;esbyter. Sz p examinatiōe huiꝰ glo. plura sunt videnda. Pri mo enim sentit q dānatus ciuiliter de crimine qō infamet nō efficit infamis. cuius ?riū no. glo. in c. cum te. de re iudi. t illa ;erior t cōiter approbat. qō etiam tenet glo. ij. q. j. multi. Nam iura cōiter dicunt damnatū de crimine publico esse infamē. nec distinguit an criminaliter an ciuiliter agat. l. j. et l. athletas. et. l. furti. ff. de his q̄ no. infa. t. l. infa mem. ff. de pub. iudi. vbi hoc no. glo. t Bar. suffi cit enim q habeat causam publici iudicij: vt ibi. et hoc quo ad p;imū. Secūdo sentit glo. q confes sus crimen de quo q̄s damnatꝰ efficeret infamis incurrit infāmiā. Sed hanc q̄stionē male explicāt doc. nostri. ꝯ optime Bar. in p̄alle. l. infamē. Tū scias q in hoc sunt opi. nam glo. in. l. ictus fustiū. ff. de his q̄ no. infa. tenet q incurrat infamiā quā tumcūqz sentētia inde nō sit secuta. et ita videt te nere Jnno. in. c. sup his. de penis. et videt p̄bari in. l. q̄n. ff. de his q̄ no. infa. vbi p;z q trāsigēs su per furto efficiat infamis. quia transigendo ante sententiam videt delictum confiteri. Bar. in p;e alle. l. infamē. dicit q regulariter cōfessus in iudi cio nō efficit infamis ante sententiā. qz edictū p;o ris videt requirere ad hoc vt efficiat infamis q sit de crimine damnatus. vt. l. j. ff. de his q̄ no. infa. sed in causa criminis cōfessus nō habet p cōdem nato. vt. l. si ?fessus. ff. de custo. t exhi. re. t hoc in causa criminali. In ciuili vo cōfessus habet p con uicto. t ?dēnato. vt. l. j. ff. de cōfes. t ideo in casib⁹ in quibus quis ;efficeret infamis p sentētiā: efficeretur infamis p solā cōfessionē rōne p̄dicta. Et sic possunt intelligi glo. t opi. cōtrarie. Fallūt p̄dicta q̄n post confessionē sequit ictus fustium. qz statim tūc etiā in ꝑmo casu efficitur infamis. vt in p̄all'. l. ictus fustiū. Itē fallit q̄n trāsigit. vt in p̄all'. l. quoniam. Et doc. t Bar. in p̄alle. l. infamē. dant opti mā cautelā si q̄s vult euitare infamiā q̄ soluat cō demnationē ante sententiā: et euadet sic iudiciū: t p ?sequēs infamiā. ar. l. si reus. ff. de p;cura. Et p̄dicta dicta Bar. limito fm notabile dictum Jo. an. in addi. spe. in ti. de cōtu. §. sequit. in p̄n. post Ja. de bel. q̄n ex vera cōfessione cōdēnat seu p;ce dit vera ?fessio. secus si damnat ex ficta confessio ne. ppter cōtumaciā. qz talis confessio vel sentētia ita secuta non infamat. ar. addu. ex his q̄ le. t no. in. l. eius q̄ delatorē. ff. de iure fis. t p Bar. in. l. cū filius. ff. de. v. ob. t in. l. iij. §. hec vba. ff. de nego. ges. debent enim verba odiosa in hac materia ve rificari in casu vero t nō ficto. vt in p̄dictis iurib⁹.

Tercio glo. vult q infamat⁹ de facto suspenda tur ab officio donec se purgauerit. t ita vident se qui doc. et dicit Ihosti. eū suspendendū ppter hāc infamiā tm̄ t non ppter crimē. cū illud nō sit p̄ba tum quo ad penā ecclīastīcā imponēdā. qz nec ad hoc agebat. licet aliqui ;tra. sed dictū Ihosti. videt verius t cōius. t sic trāsiit hic doc. Sed aduerte qz repio Jnno. valde singulariter limitare hoc di ctum in. c. q̄liter t q̄n. el. ij. j. ō accu. ppe fi. vbi di cit q licet iudex q̄ tulit sententiā cum ageret de cri mine ciuiliter nō possit p̄uare virtute illius instan tie. neqz etiam alius respectu instātie facte cū age retur de crimine ciuiliter. tū eōus ppri⁹ seu p̄lat⁹ potest illā suis bñficijs p;iuare. qz p sententiā crī men ē effectū notoriū. vnde p;cedet de nouo p via accusatiōis vel inquisitiōis. t p;ducet sententi am ad p̄bationē delicti. ar. in. c. tua. de coha. cle. t multi. sic etiam dicit q p eandem sententiā de cri mine latā p̄bare? infamis in alio iudicio: et repel letur a testimonio et ab ordi. de testi. testimoniū. t sic mirabiliter vult Jnno. q acta facta cū agere? ciuiliter p̄iudicāt cum agit in alio iudicio criminaliter. Cui⁹ cōtrariū apte vult glo. in. l. si q̄s a se fun dum. C. ad. l. iul'. de vi pub. Idē sequit Bar. in. l. ij. ff. vi bo. rap. Nam p̄bationes in criminali debēt esse luce clariores. vt. l. sciāt cūcti. C. de p̄ba. cano nizata. ij. q. viij. sciant cūcti. vide tū Bar. qui post Ja. de are. tenuit ?riū. in. l. iij. §. si q̄s dolo. ff. ō ta bu. exhi. vbi dixit q p̄bationes in ciuili faciūt fidē. cū agit criminaliter p illum ter. ibi magis manifestet tē. Sz saluādo posset dici q tales p̄bationes faci unt aliquā fidē in criminali vnde coadiuuāt alias p̄bationes. t sic posset intelligi ille ter. quē nō.

Additio. Nicolai. Et hanc opinionem sequor. quia aliter se defendis set si fuisset actum criminaliter. Et facit quod no. Hede. de Senis ?silio. xxiij. in. ij. q. Et idē in veri tate repio tenere Jnno. in. c. p inq̄sitiōez. de elec. vbi dicit q etiam si contra aliquem agentē t p̄sen tem t se defendentē p̄bare? crimen: nisi ageretur

de crimine criminaliter non debet puniri: cum cõtra probatiões siue sint testium siue instrumentorum multa possent obijci. que ꝛ si aliquãdo taceat is cõtra quẽ obijciunt nõ debet puniri: nisi inq̃stũ modus agendi patit. secus dicit in confessiõe: vbi quis non potest propzie cõfessioni cõtradicere. vt C. de nõ nu. pe. l. generaliter. et in. c. per tuas. de pba. ꝛ hoc uerbum no. Et sic primũ dictũ Inno. potest ꝓcedere in confessiõe: vt suus iudex fundãdo se super illa possit procedere ad punitionem: licet in alio iudicio sit facta. qõ est valde notanduz. Item dico quãdo virtute sententie est effectus infamis. licet ageret ciuiliter. tunc enim cũ infamia sequat infamatũ quocũq; se vertat: sicut lepza leprosum. j. q. j. cito turpem. de testi. testimoniũ. poterit iste puniri ꝛ ꝑuari beneficijs suis et etiam deponi. quia nõ debet ꝓmitti vt infamis infamia iuris administret. Nec curandũ q̃litercũq; sit actũ exquo vere infamis est. quia nõ punietur directe crimẽ probatũ ciuiliter: sed infamia inde surgẽs. ꝛ ita intelligo illud aliud dictũ Inno. in ꝓall'. c. q̃liter ꝛ quando. Et per illud dictum Inno. Federi. de Senis consuluit consilio ꝓall'. q si cõuent' vno iudicio actione depositi: negauit depositum iuramento interposito: si probat postea depositum q per hoc in alio iudicio probat illum esse periurũ ꝛ infamem. ꝛ sic ꝑsupposito q clicus hic potuerit recõueniri cum in veritate sit effectus infamis: licet ageret de furto ciuiliter vt supꝝ dixi. poterit virtute infamie deponi seu saltem priuari beneficijs suis. qõ glo. ꝛ doc. hic non cõsiderant. ꝛ q ꝓpter infamiam iuris quis sit priuatus vel saltem priuandus beneficijs: voluit Inno. in ꝓall'. c. per inquisitionem. et no. etiam in. c. inter dilectos. de excess. prela. et Jo. an. in. c. j. de accusa. li. vj. in nouella. vbi vult q etiam episcop' ex hoc poterit deponi. alle. l. iudice. C. de dignita. li. xij. et l. infamia. C. de curio. li. x. Ego allego bo. tex. cum glo. in. l. ij. ·§· miles. ff. de his qui no. infa. in ꝓalle. c. inter dilectos. ꝛ qõ le. et no. in. c. querelã. de iureiurã. Et ex ꝓdictis conclude q infamia iuris inducit depositionẽ seu facultatẽ deponẽdi seu priuãdi. Infamia vero facti inducit facultatem suspendẽdi. Et aduerte quia licet glo. hic ꝛ doc. cum ea transeant vt posset suspendi ꝓpter infamiã facti: tamen hoc non est indistincte verũ: sed debet iudex ꝓcedere per inquisitionẽ. et si crimina non possunt probari ꝛ infamia adhuc vigeꝛ: debet purgationẽ indicere. vt dictũ fuit in prima glo. Sed si infamia inducit scandalũ vel crimen est magnũ: tunc statim poterit suspendi pendẽte ꝓcessu. ita no. ꝓ glo. no. in. c. si ꝓsbyt. ij. q. v. ꝛ Jo. an. in ꝓalle. c. j. de accu. li. vj. ꝛ doc. in. c. ij. ꝛ in. c. in' sollicitudines. ó purga. cano. Et hec bene notabis tanq̃ quotidiana.

Quero vna cum glo. in verbo legitima. qz tex. dicit q si potuerũt ꝓuinci legitima ꝓbatione ꝛc. q̃ est ista legitima ꝓbatio? dicit glo. q ꝓ testes omni exceptiõe maiozes. ꝛ qui dicantur testes omni exceptione maiozes: allego bo. glo. in ꝛ. j. de cõsan. ꝛ affi. que dicit illos omni exceptiõe maiozes: qui nulla exceptõe legitima repelli possunt. quã bene no. ꝓpter statuta in his terminis loquẽtia. Et idẽ no. glo. insti. de inuti. sti. ·§· item verboꝝ. q̃ etiã dicit illum esse idoneũ q̃ nulla exceptiõe repelli põt. quã etiã notabis ꝓpter statuta. Et vltimate dicit hec glo. penã imponendã fm qualitatẽ ꝛ quãtitatem criminis. qz tex dicit q si crimina exigunt depositionẽ debet deponi. si suspẽsionẽ debet suspẽdi. Ideo hic cõgrue annectit questio q̃ sunt crimina suspensiõe digna. ꝛ q̃ depositiõe: ꝛ que degradatiõe. Ad primũ dicat hic do. An. q digna suspensione sunt omnia quib' quis de facto est infamat'. ij. q. v. ꝑsbyter si a plebe. et. c. si mala fama. j. de purga. cano. c. ij. debet tũ crimen esse tale fm eũ q populus inde scandalizet ꝛ non leue. de hoc dic vt plenius supꝝ dixi. Et attende qz do. An. nõ recte rñdet ad questitũ. qz hic tex. loquit de crimine de quo cõstabat ꝓ cõfessionẽ vel probationẽ. ꝛ tamen dicit q debet suspẽdi si crimẽ hoc meret. ꝛ sic non verificat tex. infamia facti tñ. Unde Jo. an. super tex. ponit exemplũ in fornicarijs. p. c. clericos. j. de cõha. cle. ꝛ muli. Quapropter respõdendo directe ad questitũ: dico q licet ꝓpter talẽ infamiam facti clicus possit suspendi: iuxta ea que supza dixi. nihilomin' quedã sunt crimina que etiaz ꝓbata exposcũt suspensionẽ ꝛ nõ depositionẽ: vt hic. ꝛ ar. in. c. sicut. et. c. clicos. ó coha. cle. ꝛ muli. et. xxxij. di. ꝑsbyter. et. c. nullus. de iureiurã. ꝛ de re iudi. c. j. li. vj. ꝛ de ẽn. ex. cum medicinalis. co. li. Dico ergo q ea que sũt in iure exꝑssa: vt in ꝓdictis casibus et similib' exposcunt suspensionẽ. vsi nõ potest dari certa regula: sed iudex informabit motũ animi sui ex his q̃ in iure exꝑmunt. ar. l. nõ possunt. ff. de legi. ꝛ de ꝛsti. trãslato. cõmittit ergo hoc arbitrio supioris. Mã q̃q; crimen non est ita graue q exposcat depositionẽ: ꝛ tunc poterit suspendi. nam si ꝓbatũ est crimen per modũ inquisitionis vnde venit minus puniẽdus q̃ si ageret ꝓ viam accusatõis. vt in ꝓall'. c. q̃liter ꝛ quãdo. ꝛ qõ ibi no. ꝛ vide ad ꝓdicta tex. cũ glo. in. l. hodie. ff. ó penis. Ad secũdũ q̃ crimina sint depositiõe digna: multe sup hoc reperiunt glo. maxime in decreto. ꝑ allego tres ꝓncipales et magistrales. Prima est. lxxxj. di. c. j. Secũda est. xv. q. viij. in prima. et ponũt duas opi. Una ẽ q oẽ crimẽ exigat depositionẽ nisi in iure reperiat. et ista glo. videt magis eq̃ nisi detineat incorrigibilitas. nec sufficiat ꝓma cõtumacia. Sed glo. iij. videt magis hoc restringere: dicẽs quẽ nõ deponẽdũ: nisi ꝓ maximo crimine. hoc ꝓbat' in. c. si. j. q. v. et illam glo. co adiuuo. ꝓ. c. tue. de penis. ꝛ per aliũ tex. no. xvj. q. vij. inuentũ. qui singulariter dicit. q quis etiã beneficio priuari nõ debet: nisi ꝓ graui crimine. Et q̃ dicant crimia grauia q̃ ad hoc: dic vt dixi in ꝓcedẽti q̃stiõe q iudex informabit motum animi sui ex his q̃ in iure videntur imponere penã depositõis. qz de filꝰ ad filia ꝛc. Et attende qz puto q non debet attendere multũ ad canões antiquos. quia illi de facili imponebãt

penā depositionis. Nam vt valde singulariē inqt tex. in. c. fraternitatis. xxxiij. di. etas nostri tpis qua nō solū merita · ꝫ etiā corpa defecerunt censuram antiquoꝝ canonmu non patiē manere. Unde dicit Goff. in sūma. ō coha. de. ꝛ muli. q̄ oīne delictū ꝛ crimen mortale de rigore exposcit depositionem. l. di. si epūs. lxxxj. si diacon⁹. nō aūt de eq̄tate ꝛ misericordia iuris · nisi habeat aliquā aliā q̄litatem aggrauātē. vt statim subijciā. Et ponit hic do. An. post Goff. aliqs q̄litates quib⁹ cōcurrentibus indici debet ꝛ fieri depositio. Et p̄mo omne delictū cū incorrigibilitate. vt in. c. cū nō ab hoie. j. e. sed vt dixi nō sufficit indistincte p̄ma cōtumacia. vt. no. dicit glo. in pall'. c. j. lxxxj. di. Itē omne delictū cū irregularitate. de quo in. c. nisi cū pdē. · §. ppter cōscientiā. de renūci. aliquid p Inno. in c. cū nostris. de cōcess. p̄ben. Itē si delictū est publicum et scādalosū. xxx. q. j. nō debet. Itē ꝫ delictū est diu ꝓtinuatū. lxxxj. di. p̄sbyter. in glo. j. ꝛ in. c. j. de de. peuſ. Itē si habet q̄litatē enormitatis. j. ō penis. c. tue. Itē si habet in se infamiā iuris. vt supplene dixi. ꝛ idē dic in silib⁹. Et in veritate p̄ōt dari p regula qō supra dixi. q̄ crimen debet esse maximū. nam q̄litates p̄dicte faciūt ꝛ inducūt enormitatē criminis. ꝛ ad cognoscendū q̄ crimina dicantur enormia vltra id qō supra dixi: vide tex. cū glo. in. l. ℔ C. de requi. reis. ꝛ glo. in. l. ad ea. ff. de reg. iuſ. Et p̄dicta inducunt ad q̄stionē an ppter fornicationē ds debeat deponi: in q̄ glo. et tex. vident multū variari. vt. lxxxj. di. p̄sbyter. vbi videt notari q̄ sic. Jn ꝟriū facit. lxxxij. di. p̄sbyter. et. ij. q. vij. latoꝝ. et vide glo. in. c. maximianus. lxxxj. di. Do. An. hic cōcludit post Goff. in sūma. inti. ō cohabi. de. ꝛ muli. q̄ si fornicatio est notoria · scandalosa · vel diu cōtinuata: est digna depositiōe. ō excess. p̄la. q̄s sit. ō testi. ex pte ade. Et p supdicta et in pall'. c. p̄sbyter. lxxxj. di. si nō habeat illas q̄litates ꝛ tūc si cōmittit cum moniali idē. Sed dic meli⁹ q̄ hoc casu nō cōmittit simplex fornicatio: imo cōcurrunt tria crimia. videlicet adulteriuz q̄ spōsa dei sacrilegiū q̄ ledit sacr. incestus q̄ cū ꝓsanguinea nata. q̄ filij dei sum⁹. ꝛ ō q̄libet istoꝝ p̄t accusari. vide glo. ꝓo. in. c. ℞ginib⁹. xxvij. q. j. ꝛ ō pena istoꝝ vide. xxvij. q. j. si ds eps. ꝛ. c. si q̄ monacha. et. c. si ds rapuerit. Idez q̄ debet fieri depositio ꝫ cū virgine vel cū nupta. lxxxj. di. si ds clicus. ij. q. vij. latoꝝ. Idē si cū ꝓsanguinea. vt ibi no. Idē si cum filia spūali vel cū ea quā ad penitentiā recepit. xxx. q. j. nō debet. Idē si cū soluta nō virgine si eā duxerit in vxorē de facto. xxxiij. di. fraternitatis. et lxxxj. di. si ds āmodo. q̄ dcf. vel vo. c. ij. si non duxit eā in vxorē · sed simplr eam cognouit. nec ꝓcurrit aliq̄ de q̄litatib⁹ p̄dictis · et tūc si ē in sacris idē. q̄ ibi est annexū adulteriū spūale. ar. de frig. fraternitat. ꝛ hoc tenet ℙau. de leaza. in de. j. de offi. ordi. Et p ℔ habes bo. tex. in. c. a multis. de etate. ꝛ q̄li. Si nō est in sacris licet de rigore deponend⁹ sit: de eq̄tate tñ nō deponit fm eos. Sed aduerte q̄ in veritate in cōclusiōe penultyma et vltima nimis rigoroſe isti ꝓcedūt. Nam p̄mo videm⁹ in. c. clicos. ꝛ in. c. sicut. de coha. de. ꝛ muli. q̄ papa mādat istos nedū simplices fornicatores: ꝫ etiā cōcubinarios · p̄mo admoneri ad dimittendas ꝓcubinas. Itē vrgeri p sentētiā interdicti et suspēsiōis. ꝛ vltimo loco si nō acq̄euerint deponi. Itē in. c. si aūt. e. ti. dicit q̄ si non dimiserint ꝓcubinas ad p̄mam ꝛ secundā et tertiā monitionē epi · q̄ tūc liceat ipsi epo p̄dictos clicos ꝓemptores a bñficijs suis remouere · ꝛ interdicē eis officiū. et sic duo nocolligunt ex illo tex. ℙrimo dū dic liceat · q̄ nō p̄cise epūs hoc tenet facere licet ꝓtemnāt: ꝫ potest ad aliam penā mitiorē ꝓcedere. q̄ verbū etiā pōderauit ibi ℍosti. Secūdo in eo q̄ in fi. dicit q̄ debet interdici eis officiū. ꝛ sic nō mādat deponi etiā secuta inobediētia in dimittēdo. Itē ipsemet papa in. c. ex pte ade. j. de testi. etiā sacerdotē non mandat deponi ppter delictū ꝓcubinatus: ꝫ ñ p̄uari beneficio suo. Et ideo ꝓcludo q̄ memini dixisse in pall'. c. sicut. ō coha. de. ꝛ muli. q̄ cū iura circa delictum fornicatiōis ꝛ ꝓcubinat⁹ vario modo disponant: q̄ſq̄ apponēdo penā acerbā: q̄ſq̄ mitem: et q̄ſq̄ mit⁹ ꝓcedēdo · q̄ſq̄ mediā viā amplectendo vt ptz ex iurib⁹ supra allegatis: q̄ hoc relinquit arbitrio supioris. vt ꝓsideratis circūstantijs ꝛ scandalo inde surgente ꝛ ꝓsuetudine patrie: apponet penam q̄ſq̄ depositiōis · q̄ſq̄ suspēsiōis · ꝛ q̄ſq̄ p̄uationis a bñficijs. q̄ſq̄ p̄ius moneat · q̄ſq̄ sine monitiōe p̄uet ex q̄ ꝓstat de delicto. sibi enī videtur data optio ex quo varias penas ꝛ modos ꝓcedendi a iure reperim⁹ traditos. iuxta no. ꝑ glo. in c. fraternitatis. xxxiij. di. et in. c. a crapula. de vi. ꝛ hone. de. et. xxj. q. ij. in sūma. et q̄ no. ℍosti. in c. ij. de de. nō resi. in simili q̄stiōe. ita tñ q̄ semp in isto delicto iudex declinet ad mitiorē partē. quia pauci vt dic̄ Gregor⁹ sine vitio incōtinētie repiūtur. l. di. in. c. q: tua. et q: etas nr̄i tpis ꝛē. et meli⁹ ē adeo redargui de misericordia q̄s de seueritate. xxvj. q. vlti. alligāt. Et sic intellige Goff. in sūma. de coha. de. ꝛ mulie. vbi dicit q̄ p̄i⁹ ꝑ simplici fornicatiōe clicus debet suspēdi. ꝛ postea data inobedientia debet deponi. Et idem ℍosti. e. ti. in summa · §. q̄liter imponat. ꝛ hoc no. q: sepe illa iura vario modo disponentia fecerūt me dubitare: ꝛ male p doc. solent declarari. vt patet p̄dicta. Ad tertiū que sint crimia degradatiōe actuali digna: glo. in. c. ad abolendā. j. de hereti. ad quam quotidie solet fieri remissio: dicit q̄ in trib⁹ casib⁹ aliqs relinquit curie seculari stari post depositiōez. ℙrimus in crimine herosis. ꝛ idem vult glo. in. c. cum nō ab homine. j. e. sed ille casus non recte excipit a regula. quia si vult se corrigere non traditur curie seculari · ꝫ detrudit in carcerē ad agendā penitentiā. vt in. c. pe. ō hereti. q̄nimo hodie ista pena carceri pōt alterari ꝛ ꝓmutari in aliā. vt in. c. vt cōmissi. e. ti. li. vj. Et an ℔ casu debeat deponi et q̄d in papa: vide bo. tex. cū gl. xxj. di. nūc. ꝛ p̄dicta vera intellige: nisi sit relapsus. q: tūc sine vlla audiētia tradit curie secari. vt i. c. sup eo. ꝛ i. c. accusat⁹. e. ti. li. vj. ꝛ in relapso p̄t indistincte verificari cōis glosatoris theorica. Secūd⁹ casus fm illā glo. est

in crimine falsi. de cri. fal. ad falsariox. Cōtra istū casū videt tex. in. c. nouim⁹. §. fi. j. de x̄. sig. Et qz vario modo illud. c. intelligit: dic vt ibi. cōis tamē opi. doc. habet q ibi sit spāle in illo casu. Tertio casus ppt calumniā vel ꝓtumeliā quā qs intulit ep̄o suo. iste enī deposit⁹ statim tradet curie secl'ari. xj. q. j. si qs sacerdotū. et idem q̄tū ad hūc casū tenet glo. in. c. fi. d̄ testi. cogē. & glo. in. c. cū nō ab hoie. j. c. dic illud. c. si qs sacerdotū ꝓcedere in incorrigibili. z ita etiā sentit glo. licet dubitauerit in p̄all'. c. si qs sacerdotū. z clari⁹ in. c. si q̄ sunt. ij. q. vij. et in. c. nouim⁹. j. de x̄. sig. z ista opi. tāq̄ minox̄ obit approbat p doc. in. c. fi. de testi. cogē. z in p̄all'. c. cū nō ab hoie. dux enī esset dicere q ppt homicidiū nō traderet curie seculari. vt in. d. c. cū non ab homine. z q ꝓpter simplex cōuitiū illatū ep̄o debere tur trad curie imediate. Extra illos tres casus dicit p̄dicta glo. q nō tradit curie secl'ari deposit⁹: si est corrigibilis. & do. An. hic excipit aliū casum in sortilego. alle. c. admoneāt. xxvj. q. vij. z nihil vltra dicit. Sz credo q nō bñ dicat. ꝓmo qz illud. c. nō dicit q sortileg⁹ debet secl'ari curie tradi: & q debeat degd'ari si cleric⁹ est. Laic⁹ anathematizari. vñ cū materia sit odiosa et valde exorbitās: debet intelligi de degradatiōe x̄bali. z hoc ꝓbo per tex. opti. in. c. tua. de penis. vbi tradit regula q ꝓ magnis sceleribꝰ debet clic⁹ degd'ari et detrudi in monasteriū. z sic vtit x̄bo degd'ari. z ita intelligit de degdatōe x̄bali. qō ptz p sequētia. qz detrudit in mōasteriū. si enī fieret actualis statim eēt de foro seculari. vt in. c. ij. de penis. li. vj. Itē non est verisile q voluerit clicū tradi curie secl'ari ad mortem z laicū simplr excōicari. satis enī est vt ꝓhibeat sub magnis sceleribus: z sic sub dispositione. c. tue. de penis. ꝓ hoc optime facit theorica doc. in. c. q̄nto. de iureiur. vbi dicūt q si ꝓ aliq̄ delicto imponat pena capitalis: debem⁹ intelligē nō de pēa mortis: & de alia minori: cū triplex sit pena capitalis. vt no. Inno. d̄ accu. q̄lit̄ z q̄ñ. el. ij. ita ad ꝓpositū cū deposit⁹ dicat degradat⁹: debem⁹ intelligere de degdatiōe x̄bali. z ꝓ hoc videt bo. tex. in. c. si qs epūs. xvj. q. v. vbi istis ꝓsulētib⁹ haruspices z sortilegos imponit pena detrusiōis: q tū veniūt q̄si pari pena puniēdi. ar. xxiij. q. iij. q aliox̄. ad idē. c. nō oportet. et. c. aliq̄nti. xxvj. q. v. vbi man dat istos sacrilegos abijci ab ecclia. non aūt tradi curie seculari. facit. c. ex tuax̄. de sortile. Aliū casū repio excepti ꝓ Bonaguidā: vt recitat Jo. an. in. c. cū nō ab hoie. j. c. videlicet in scismatico. ꝓ. c. de ligurib⁹. xxiij. q. v. & glo. in p̄alle. c. cū nō ab hoie. j. c. intelligit illud. c. d̄ incorrigibili. qō etiā placet Jo. an. z sic nō ponit p̄alē casū: & generalē. Dicit tū ibi Jo. an. q si esset scisma ꝺ romanā ecclesiam: tūc posset ꝓcedere illud dictū Bonagui. quia tūc posset includi sub casu heresis. secꝰ si extra epm. vt no. sup x̄rica de scisma. Istud dictū Jo. an. mihi indistincte nō placet. Aut enim qs credit ecclesiam esse penes altex tñ: q̄ñ aliqui se gerūt ꝓ sūmis pōtificibus. z tūc est scisma sine heresi. vt dic glo. notabilis z singularis in. §. j. xxiij. q. j. Aut credit ecclesiā posse cōsistere penes duos insolidū: z tūc est scisma cū heresi. qz venit cōtra istū articulū. z vnā sanctā ecclesiā. vt dicit glo. no. in. c. nō aūt. vij. q. j. Et in hoc casu posset saluari opi. Jo. an. Idē q̄ñ multi erigerēt capita ꝺ romanā ecclesiā: facientes nouā sectā z noua statuta inducētia. vt audiui de quibusdā fratricellis. et tūc etiā est scisma cū heresi. z sic pōt intelligi. xxiij. q. j. c. inf scisma. z. c. se. Et sic residet cōis opi. q regularit deposit⁹ nunq̄ tradit curie seculari: nisi sequat incorrigibilitas. etiā si cōmisisset crimē homicidij. ꝓ. c. cū nō ab homine. qō etiā sequit hic do. An. nam ibi ꝓ homicidio nō fit traditio. Et aduerte qz ꝓ illud. c. dico eq̄ parationē penax̄: quā facit Inno. in. c. q̄lit̄ et q̄ñ. de accu. nō esse bonam in casu isto. Ibi enī dicit q vbi de iure ciuili est pena mortis sibi similis de iure canonico est degradatio z traditio curie seculari. Nam de iure ciuili ꝓ homicidio z adulterio est pena mortis. vt. l. iij. de sica. et. l. q̄uis. C. d̄ adul. z. l. vna. C. de rap. virgi. z tū de iure canōico non degradat ꝓ his delict: nisi data incorrigibilitate. vt in. d. c. cū nō ab hoie. Et circa istam materiā disputaui sub bone memorie do. ꝺpe. de ancharano doc. famosissimo. bonoñ. dū essem scholaris. z cōclusimus in illa disputatiōe circa istā materiā q. c. cum nō ab homie. dum homicide imponit tñ penam dispositiōis z non degradatiōis seu traditionis curie seculari: debet intelligi z restringi in homicidio nō qualificato: ita q nō transit in aliā speciem criminis grauiorem: puta paricidium assassinamentū. homicidiū sacerdotis. ꝓditionē cum spoliatione bonox̄. Itē debet intelligi in vno homicidio. non in pluribus frequētatis diu. vnde si homicidiū vel furtū sit qualificatū nō simplex. vt quia sacerdotem interfecit ꝓditorie. z rebus z pecunia spoliauerit. z sic hac cupiditate ductus. vel interfecit dolose patrē vel matrem. vel ecclesiam incēdit. vel ecclesiam rebus deputatis ad diuinū cultum spoliauit. vel ordinauit prodere patriam. certe in istis grauissimis delictis non videt vendicare sibi locum. c. cum non ab homine. nec cōmunis theorica doc. vt sufficiat sola depositio. sic nec in illo qui plura cōmisit homicidia. latrocinia. falsitates vl crimina atrocia. vnde tales sunt per episcopum degradandi et tradendi curie seculari. et ad hoc inducit ipse do. ꝺpe. plures rationes: et referam meliores. Et primo. certum est enim q pene debēt cōmensurari z adequari delictis: vt maiora delicta maiori pena. z minora delicta minori pena puniant. et in delictis paribus pares pene. vt in. c. non afferamus. xxiij. q. j. z in. c. quesiuit. de his que fi. a ma. par. capi. facit q̄ no. Inno. in prealle. c. qualiter z quādo. de accusa. vbi cōmensurat penas iuris ciuilis penis iuris canōici. Itez premittendū est quod dicit tex. in p̄alle. c. cum nō ab homine. q quādo ecclesia nō habet vltra quid faciat ꝺ delinquentē relinq̄t eū curie seculari. vñ cū ꝓ simplici homicidio et ꝓ simplici furto canon deponat clericū z ipm detrudat. vt in p̄all'. c. cum non ab homine. iūcto. c. tuc. de penis videt q in

homicidio qualificato vel iterato: vel pro delictis valde enormib⁹ non sit fm canones repire penas pdignas. ppter quas si fm leges ⁊ ius diuinū veniret imponēda pena mortis. de homi. c. j. ⁊ deberet etiā in tali mors exaggerari. i. vindicta acerbissime mortis affligi ppter assiduitatē criminū tam atrociū. ar. l. nemo. C. de epi. audi. videt enim q̄ ex hoc ecclia nō habet pēnā cōdignā ꝓtra talē hoiem sceleratū: debet talē tradere curie seculari. ar. in pall'. c. cū non ab hoie. vbi dimittit iudici seculari simplicē homicidā ppter cōtemptū canonice disciplinē ⁊ pene: ne possit eē pditio plurimox se in seuis enormitatib⁹ imiscēdo. maior enī debet sumi vindicta de illo q̄ iam tot scelera cōmisit q̄z de illo de quo timet cōmitti. quare ꝓtra illū qui iam ꝓmisit fortius pſumendū est. vt in regula semel mal⁹. de re. iur. li. vj. Et dicit lex q̄ illis nullaten⁹ indulgendū est q̄ impunitatē veteris delicti nō emendationi potius q̄z consuetudini deputarunt. vt in predicta. l. nemo. in fi. Ex his patet q̄ pena perpetui carceris nō est ꝓdigna. nam imponi heretico redeūti ad vnitatē ecclesie. vt in. c. pe. ò here. Itē arguēdo a maioritate rōnis: videt q̄ degradatio ⁊ traditio iudici seculari infligat a canonib⁹ p crimi nibus valde minoribus q̄z sit homicidiū. vt ꝓtra falsariū lex papie ⁊ ꝑsimiles de quib⁹ dubitat. vt. s. non ob. si dicat q̄ ppter identitatē vel maioritatem rōnis non debem⁹ extendere cōstitutiōes penales. de pe. di. j. pene. ⁊ qō no. Jo. an. in regula odia. ò re. iur. li. vj. in mercu. q̄ nō ppterea q̄ est eadē ratio vl' maior fit extēsio: ꝑ tacite cautū videtur. vide glo. no. in. c. j. de tēpo. ordi. li. vj. ⁊ maxime vbi de delicto de q̄ agit pena certa non reperit in canonib⁹ diffinita. sunt enī q̄plura delicta grauissima in quib⁹ non repit pena certa in canonib⁹ diffinita: ꝑ in legibus sic. vt cōtra illos q̄ tēpla dei effregerūt. ꝓbusserūt. spoliauerūt. ⁊ sacerdotes occiderūt: vel parētes vel patriā pdiderūt. Cōtra tales enī seuissime pene de iure ciuili sunt. Nā q̄dā danant ad bestias. q̄dā igni ꝓburunt. q̄dā p frusta scinduntur vt assassini. vt. l. capitaliū. de penis. l. iij. §. leg⁹ cornelie. ad. l. corne. de sica. et. l. pena paricidij. ff. ad. l. j. ꝓ pōpeiā. de pari. dicem⁹ nēpe in sacerdote perpetrāte talia sit pena cōdigna carceratio seu detrusio in monasteriū vbi laic⁹ forte soci⁹ criminis cōburit damnat ad bestias: vl' sutus culleo iactat in pfundū maris: vel p frusta diuidit: certe tantā dissimilitudinē int clericos ⁊ laicos talit delinquētes inducere esset absurdum. vñ tales sunt degradādi p eēm: ⁊ tradēdi curie seculari p supdicta: et posset circa hoc tradi noua doctrina. q̄ vbicūq̄ p leges imponit p delicto atrocissimo altera de pdictis penis seuissimis vel similibus. q̄ in ecclesia nō repit ꝓdigna pena sillis pdictis exequenda. q̄ cū ecclia nō habeat vltra q̄d faciat in talib⁹ ꝫ clerici talia cōmittentē: poterit iudex laic⁹ ꝓtra talē clericū pcedere sup tali crimine atrocissimo: ⁊ episcopū in sentētia ⁊ pcessu preuenire: et eo degradato legali pena punire. ⁊ ita adhuc habet locum §. si vo crimen. ꝙ. §. si vo pſens. in auth. ò san. epi. vbi tex. loquit de ista puentione ⁊ degradatiōe sequēti. qō potest tolerari fm eū etiā in clerico deferente habitū ⁊ tonsurā semper si talia delicta sint ita notoria q̄ non possunt aliq̄ tergiuersatōe celari. Hoc vltimū videt mihi satis dux: vt iudex secularis possit pcedere ꝓtra clericū: maxime incedentē in habitu ⁊ tonsura ante degradationē factā p eēm. vt sic ex tali delicto enormissimo maxime nō cōtinuato pdat ipso facto priuilegiū fori. ꝓtra no. in. c. si iudex laic⁹. ò sen. ex. li. vj. ⁊ mēli⁹ in. c. perpendim⁹. e. t. in antiqs. Et ideo hoc vltimū mihi nō placet: sed remittā ad ea q̄ plene dicā in illo. c. perpēdim⁹. vbi est ppria materia ⁊ merito. est enī tex. apt⁹ in ꝫriū in. c. cū nō ab hoie. maxime in pncipio in vbo q̄busc̄q̄ criminib⁹. j. e. et. c. derici. e ti. in vbo de omni crimine. nec valet cōsuetudo in contrarium: vt ibi.

Additio. Nicolai. Sz q̄ p iudicē suū capiat clericū ⁊ tradat curie seculari: satis placet. Et p pmis dictis vt tradat curie seclari p homicidio qualificato: facit tex. in. c. j. de homi. vbi homicida voluntari⁹ ⁊ studiosus debet ab altari euelli ita vt moriat. Nā p illud vbū euellas debet intelligi de clerico homicida. nā ipse ppzie dr euelli ab altari q̄ altari seruit: non laicus q̄ nō seruit: imo remot⁹ stare debet. vt in. c. j. de vi. et ho. de. ⁊ puatio vt ē euellere pſuponit habitū. de despō. impu. ad dissoluendū. ⁊. l. decē. ff. de vi. ob. Est enī ppzie euellere q̄ impſsū ⁊ infixū est. sicut ē dicus respectu fyitij altarij. c. solite. de ma. ⁊ obe. Nō ob. q̄ ecclia nō imponit pēnā mortis. ⁊ ideo nō pōt intelligi in clerico. q̄ dicta lex Exodi canonizata est int ꝓstitutiōes canōicas dū de morte loquit nō se refert ad pīatū ecclie: ꝑ dicit moriat impsonalit. Sz dū dicit euellas: vba sua dirigit ad pīatum: q̄si dicat amoueas seu degrades ita vt moriatur. s. p ministrū iusticie secularis. ⁊ sic ecclia non infligit directe pēnā mortis: ꝑ indirecte. s. degradādo ⁊ tradēdo seu relinquēdo iudici seculari. simile in. c. fi. ne de. vel mo. li. vj. Et ad hec vltima predicta: q̄ passus est nouus. piculosus. et subtilis: adduco vltra alios textū valde notabilē ⁊ singularē i hac materia. de vo. sig. c. nouim⁹. vbi tex. loqns ò crimie falsi. dic q̄ siqs ppt̄ crimē vl' aliō flagitiū gue nō solū dānabile: ꝑ etiā dānosū fuerit degdat⁹ tāq̄z exul⁹ priuilegio clericali: seculari foro p ꝓsequntiā applicet ⁊c. ⁊ sic q̄ ad degdatōez infligēdā nō se restringit ad crimē falsi vl' aliud certū crimen. imo videt dare regulā gnālem q̄ fiat degdatio q̄n crimē est dānabile ⁊ dānosū. vt q̄ guissimū in se: ⁊ dānosū q̄ ad exēplū aliorū. Si enī spāle eēt in crimie falsi vt ptz ex pdictis: ille tex. oino supfluēret. Nec ꝑt intelligi de incorrigibili: cū crimē falsi ⁊ aliud gue nō solum dānabile ⁊c. iudicent ibi a pari q̄ ad pēnā degdatiōis. ⁊ in crimie falsi nō req̄rit incorrigibilitas: vt. s. videt. ꝙ ibi tex. aptissim⁹ p pdicta smia et ꝫ cōem theoricā glo. ⁊ doc. allego etiā tex. nōpīlē ⁊ singlarē in hac mā. j. ò homi. c. j. li. vj. vbi papa toto ꝓcilio approbante disposuit. q̄ mādates iterfici seu iterfici faciētes aliquē hoiez p

assassinatū. Item assassinos receptātes ⁊ defendē tes vel occultātes: siue sint clerici vel laici ipso facto excōicatos esse ⁊ depositos ab oñi ordine. officio ⁊ dignitate diffidatos esse cū oñibus bonis suis mūdanis a toto pl'o xp̄iano: vt ibi plene cōtinetur. quō ergo est p̄sumendū q̄ grauissime delinquētes vellet ecclesia in suo foro retinere? Tamen vt ptz ex p̄dictis p atrocissimo delicto non solum relinq̄t clericū iudici seculari: sed etiā p̄mittit ip̄m impune offendi cū bonis suis a quocūq; ⁊ in pena imponēda: exquo nō est exp̄ssa in iure debemus nos cōformare penis impositis ppt̄ alia delicta. xxiij. q. j. nō afferam⁹. vnde dic̄ tex. nō. in. l. respiciendū. ff. de penis. respiciendū est iudicanti ne quid aut dur⁹: aut remiss⁹ p̄stituat q̄ ipsa causa deposcit. Nec enim aut seueritatis: aut clementie gr̄a affectāda est. § perpēso iudicio put queq; res exposstulat statuendū est ⁊c. facit. c. sunt q̄dā. xxiij. q. v. vbi dic̄t q̄ ista grauissima delicta debēt punire p̄ncipes seculares. vt si q̄s iuterfecit pontificem. ep̄m. p̄sbyter⁹ ⁊c. Item induco istum tex. in fi. dū dicit q̄ nō debet quēlibet depositū tradē curie seculari. q̄si dicat q̄ indifferēter hoc facere nō debet: q̄si q̄q; hoc facere debeat etiā nō data incorrigibilitate: vt q̄ delictū illud exigit. Item facit in ratōe sui dū dicit q̄ non debet hoc facere. q̄ functus est officio suo: qō intelligi sufficienter puniendo. Nec ob. c. q̄m. §. fi. vt lic̄. nō p̄tes. Item facit secūda ratio. q̄ non debet ip̄m bis punire: seu duplici pena afficere eū. qō intelligi debet q̄ sufficit altera pēa. Nec ob. c. ad falsarios. de cri. fal. et. c. statuim⁹. xxj. q. j. § vbi delictū est atrocissimū seu diu p̄tinuatū: nō videt sufficere sola pena depositiōis. nec in veritate videt functus officio suo: cū delictū p hanc penā nō sit sufficiēter punitū. ergo ex mēte hui⁹. c. pōt p̄cedi etiā ad traditionē curie secularis. Sicut ergo q̄ nō pōt cōgrue puniri de facto relinquit curie. j. e. c. cū nō ab hoīe. ita et q̄ hoc nō pōt de iure p̄pter defectū pene. ⁊ sic intelligo cōez theoricā glo. vt habet in. c. nec licuit. xxij. di. ⁊ in. c. cū nō ab hoīe. j. e. et in. c. ad abolēdā. de here. vbi tradit q̄ q̄diu q̄s p̄t corrigi p ecclīaz q̄ntumcūq; sit criminosus: nunq̄ tradēdus est curie seculari. ⁊ intelligat q̄ potest corrigi de iure et de facto p supd̄icta q̄ singulariter nō. q̄ nullibi ita copiose iste articulus examinat: et quotidie venit in p̄actica. Et adde ad p̄dicta tex. nō. in. c. si quis laicus. xxij. q. v. vbi p̄sbyter vl'⁹ alius cleric⁹ vel ep̄us degradat p̄ iurationē factā ⁊ra principē seu. d. terre. vt nō. doc. in. c. petitio. de iureiur. et posset intelligi de actuali degradatiōe ppter īmanitatē criminis. ar. l. quisq̄s. ad. l. iul'. maiesta.

De adulterijs. §. in p̄n. c. Vel sic.

Sūmar⁹ est iste. §. s̄. in p̄n. c. Vel sic. In adulterio et minorib⁹ pōt cū clericis pacta penitentia ep̄us dispensare. depositū aūt p suis excessibus nō tradit indifferēter curie seculari. h. d.

Nō p̄mo vnā regulā in materia dispēsatōis circa delicta: vt in adulterio ⁊ criminibus adulterio minorib⁹ ep̄us dispēsare possit. et pōdera: q̄ solū fit mentio de ep̄o. Inferioribus ergo p̄latis hec facultas nō videt p̄cessa. de q̄ aliq̄d. j. Sēdo nō. q̄ depositus nō est statim de iudicio seculari. retinet q̄ p̄uilegiū nisi aliud intercedat. ad hoc. c. cū non abhoie. j. c. lxxxj. di. dictū. et in. c. ij. de penis. li. vj.

Tertio nō istū tex. ad id q̄ dixi sup̄ in p̄cedenti p̄te tex. q̄ q̄ delictū nō est sufficiēter punitū p solam depositionē debet tradi curie seculari. Nam hic reddit duplex ratio q̄re depositus nō statim tradit curie seculari. Prima q̄ functus est officio suo. Secūda q̄ nō debet quis duplici pena affligere. q̄ rōnes cessant q̄ delictū nō ē sufficiēter punitū p alterā penā. ppt̄ atrocitatē delicti. vt in x. ad falsarios. j. de cri. fal. et. xxj. q. j. statuim⁹. et in. c. q̄m. in fi. vt lic̄. nō p̄tes. Et hic in glo. alia nō colligo. q̄ vel sunt examinata sup̄ in p̄cedēt⁹: vl' venit⁹. j. examinānda. Ideo iuxta ordinē venio ad examinationē māteriē vna cū glo. ist⁹. §. ⁊ diuido istā glo. p̄ncipal'r in duas ptes. Prio formar vnā opp̄ositionē ⁊ soluit: ibi etiā nitit. Sēdo āmectit q̄st onē aliā ibi ex verbis istis. Oppo. q̄ capitēdo p̄mā ptē in eo q̄ iste tex. īnuit adulteria p̄putāda int̄ minora crimina. et sic ob. xxxij. q. vij. q̄d in oībus. vbi dic̄t. Quid in oībus criminib⁹ adulterio graui⁹? Sol'. dicit p̄mo glo. q̄ ista l'a nō stat implicatiue: § denotat raritatē. q̄si dicat q̄ raro cōmittunt delicta q̄b⁹ adulteriū nō sit maius: seu rara sunt delicta q̄ excedāt istud. Secūdo soluit q̄ dr̄ grauis. i. cōius. et fuit illud dictū in detestationē criminis vt magis vitaret. q̄ multa alia reperiunt delicta adulterio maiora. vt incest⁹ ⁊c. simile no. j. q. iij. q̄uenit. Cōdude ergo post glo. ⁊ doc. hic ⁊ Archi. in p̄all'. c. quid in oīnibus. q̄ q̄tū ad criminis quātitatē non est maius alijs. xxxij. q. vij. adulterij malū. q̄tum vō ad criminis cōitatē et frequētationē est maius alijs. q̄ cōmuni⁹ ⁊ frequentius cōmittit̄ illud q̄ alia. q̄tū vō ad pene impositionē potest dici ita graue sicut alia. q̄. p ipso sicut pro alijs magnis imponit̄ pena mort̄ Leuit̄. xx. c. et. l. q̄uis. C. de adul. Deut. xxij. c. Et fuit hoc dictū Lau. in p̄all'. c. quid in omnibus. ⁊ Jo. an. hic. Sed certe hec solutio nō p̄cedit: maxime de iure canōico. q̄ p adulterio nō fit degradatio actual'. ⁊ tū p q̄busdā alijs sic fit: sic dixi sup̄ p̄ma p̄te. Item de iure ciuili in q̄busdā delictis modus acerbissime pene inducit: vt in paricidis ⁊ assassinis. ⁊ tū nō sic in adulterio. vñ alie solutiones vident verior⁹. Item dic̄ Vincē. hic q̄ q̄tū ad delicti exten̄sionē hoc ē de q̄uorib⁹. q̄ nō solū delinquit in se: § in plures q̄ tale delictū p̄mittit. q̄ duorū aie polluunt. Et licet doc. videant seq̄ hoc dictū: nō tū videt tex. q̄ in delicto incest⁹. ⁊ cū excedit p̄ nāz duor⁹ aie polluunt. ⁊ tū illa sūt valde maiora. vt in p̄all'. c. adulterij malū. iō tene p̄cedētes solutōes. Sēdo p̄ncipal'r opp̄onit cū seq̄nti p̄te gl. videt ei q̄ ñ solū ep̄s dispēsat i adulterio ⁊ i minoribus: imo et in maiorib⁹. dispēsat ei in hereti. k. di. p̄sbr⁹. fac̄ q̄ hodie habet i. c. vt cōmissi. ō here. li. vj. in v̄. ⁊ illor⁹. Item cū sacrilego. l. di. si q̄s p̄sbyt. ⁊ in capitalib⁹ criminib⁹ occult⁹. l. di. de his. Sol'. ex glo. p̄nt breuiter colligi tres solutōes. Prima fm

quosdã q̃ epus non dispensat: nisi vbi repiã iure
pmissum. ⁊ sic in adulterio ⁊ in minorib⁹. q̃ pmis-
sum reperiẽ poterit dispẽsare ⁊ in alijs vbi hoc re-
periret specifice pmissum. alꝫ secus. ar. de pſump.
nõne. ⁊ de tẽpo. ordi. dilectus. Secũda opi. ꝑn
cipalis est: vt in delictis possit semp epus dispẽsa-
re: nisi specifice repiaꝫ ꝓhibitũ. patet. q̃ licet hic di
cat de minorib⁹ adulterio: nihilomin⁹ ⁊ in maiori
bus dispensat. vt ptz ꝑ ꝓdicta. et sic vacat hic ar. a
cõtrario sensu. q̃ hic repiꝫ exp̃sse cõtrarũ in iure.

Tertia opi. colligiꝫ ꝓpe fi. glo. in ver. imo epus
vſ ⁊c. q̃ aut loq̃mur in canonibus penitẽtialib⁹: ⁊
in istis dispensat epus: nisi inueniaꝫ ꝓhibitus. Et
item dicit de sacerdote. aut loq̃mur in canõib⁹ pe-
nalibus. i. inferentibus penã in foro cõtentioso. ⁊
tũc si inferũt penã depositiõis vel suspensiõis pro
enormib⁹ criminib⁹ nõ dispensat epus. vt in. c. mi
ror. l. di. cũ si. hoc vult tota glo. in effectu. ℙrimã
opi. sequũtur hic do. ℙhi. ⁊ Fran. et ꝓbaꝫ hoc dic-
tum ꝑ canões fm Jo. an. xxiij. q. iij. cũ quib⁹. et
c. sc. qõ incipit canonũ. vbi epi dicunꝫ ℳagistri et
custodes canonũ. Jtẽ canones sunt ab oĩib⁹ ser-
uandi. xxv. q. j. nulli phas. de cõsti. c. j. ergo illos
relaxare non licet: nisi cui pmissũ est. xxv. q. ij. am-
putato. Nec ob. fm Fran. c. nup. alꝫ ꝑ ꝓtrario. q̃
loquiꝫ de absolutiõe excõicatiõis q̃ ex facilitate cau
sa pmittiꝫ q̃ dispẽsatio. q̃ nolũt iura q̃ quis in ex-
cõicatiõe decedat. de appel. q̃ frõte. ad hoc de sen.
ex. cũ illoꝝ. vbi patet q̃ maior est dispẽsatio q̃ ab-
solutio. facit qõ no. de elec. cupientes. §. ceterũ. li.
vj. in glo. est ergo Collec. hic tenet secundã opi.
q̃ in oĩbus delictis epus dispenset: nisi ꝙ sibi cepi
tur exp̃sse ꝓhibit⁹. Nec ob. hec lꝫa. q̃ minora vo-
cat oĩa delicta vbi epus nõ ꝓhibet. ⁊ hãc dicit te
nuisse Jnno. licet postea mutauerit eandẽ in ad-
ditiõe ⁊ minus bene fm eũ. Alij aliter ⁊ vario mo-
do dicunt. sed attingendo ipsam rem et principa-
liores opiniões: scias q̃ ℍosti. hic ⁊ Jo. an. eũ seq̃
videtur: dicit q̃ epus dispensare potest in adulte-
riq̃ ⁊ minoribus. vbi exp̃sse in iure hoc nõ ꝓhibet.
Jn maiorib⁹ ꝙ non: nisi vbi exp̃sse concedit. et ꝑ
hoc dicit materiã esse darã ⁊ nullã recipere calum-
niam. Et dꝫ Jo. an. q̃ hoc habuit ex eo qõ hic no.
Lan. ⁊ Goff. ⁊. in. c. sane. ij. j. de cle. cõiug. ꝑ quã
decre. arguit q̃ dispẽsat cũ puro. ⁊ de materia hu
ius glo. plene no. in spe. ti. ij. §. ij. ℣. nũc de epoꝝ.
⁊ in ℣. i his ergo. ⁊ i ℣ sc. Et hãc opi. ℍosti. sequit
etiã Jo. de lig. ⁊ dicit q̃ reducit ad opi. que habet
q̃ epus non dispẽsat: nisi in casib⁹ in iure exp̃ssis.
ꝑ hoc q̃ epus est custos canonũ. et q̃ dispensatio
est odiosa. et hanc opi. etiã sequit Archidi. in. c. li-
cet canon. de elec. li. vj. Do. Lar. hic tenet q̃ ꝑt dis-
pensare in adulterio ⁊ minorib⁹. i. in criminibus
que sunt de minori numero criminũ. Et q̃ dicant
minora crimina remittit ad nõ. in. c. nisi cũ pridẽ.
de renũ. et dic̃ q̃ peccatũ dicit maius seu grauius
ꝯtum amplius recedit a deo. Et qñ dicaꝫ amplius
recedere a deo: hoc cõmensurabit̃ ex ꝓtemptu. de
iureiurã. cum quidã. ⁊ qõ ibi no. hec opi. nõ ꝓba-
tur iure. Jtem difficile esset ꝓbare ꝓtemptũ cuia
cõsistat in animo. Do. An. nihil boni hic dicit de
suo. Unde causa breuitatis distinguo ponẽdo di
cta aliox: et aliqua addẽdo tribuẽdo vnicuiq̃ qõ
suũ est. q̃ aut queriꝫ nũquid possit epus dispẽsare
cõtra canonẽ superioris: aut cõtra canonem ꝓpriũ.
ℙrimo casu aut est canon penitẽtialis. et potest.
q̃ penitẽtie hodie sunt arbitrarie: vt hic in glo. et
ita cõiter tenet. ad hoc. c. de⁹ qui. de pe. ⁊ re. et de
pe. di. j. mensura. nisi casus appareat reseruatus.
⁊ de casibus reseruatis vide qõ nõ. in. c. ij. ꝺ pe. ⁊
re. li. vj. ꝑ glc. ⁊ doc. ⁊ per ℍosti. in sũma. de pe. ⁊
re. §. ij. Et hoc ꝓcedit etiã si canon imponat certã
penam. illã enim potest etiã sacerdos regulariter
mitigare. vide bo. glo. in. c. mẽsurã. de pe. di. j. et
in. c. de his. l. di. vide tex. opti. in. c. quẽ penitet. ꝺ
pe. di. j. Et nescio alibi meliorẽ tex. exp̃sse loquen-
tem de dispẽsatõe in foro anime dũ dicit. Ipsi enĩ
sacerdotes plus possunt ꝓficere vel cõfitẽtib⁹ par
cere ⁊c. Alia enĩ iura simpliciter dicũt q̃ penitẽtie
sunt arbitrarie: sed intelligunt arbitrio boni viri.
vnde aliud est dispẽsare: aliud arbitrari ꝓ digna
penitentiã, ꝙ hoc vide bo. glo. et singularẽ quam
semp tene menti in ꝑalle. c. mensurã. que ꝓsequit
qñ dispensat sacerdos minorẽ penã imponẽdo. ⁊
qñ inique arbitrat: nũquid ille sit tur⁹ quo ad de-
um. Si vero est canon penalis seu depositiuus: si
exp̃sse indulget dispensationẽ inferiori vel exp̃sse
negat: casus est plan⁹. Si vo exp̃sse non indulget
nec exp̃sse negat. ⁊ tũc aut dicit dispensationẽ pos
se fieri licet aliter exp̃sse nõ indulgeat: et põt epus
dispensare. ar. c. nuper. de sen. ex. ⁊ tenẽt hic Jo.
de lig. ⁊ Jo. cal. et fuit originaliter nõ. dictũ Jnno.
in. c. dilectus. ꝺ tẽpo. or. ⁊ nõ. in. c. postulastis. de
cleri. ex. mistrã. in glo. iij. Sz do. An. circa hoc vi-
detur facere differentiã: an cõstitutio sit cõaliꝫ: an
alia. vt primo casu nõ possit inferior. ar. eox q̃ no.
in. c. cum dilecti. de elec. ⁊ in cle. j. de elec. Secũdo
casu sic. Sed ista differẽtia mihi nõ placet: nec iu-
re ꝓbaꝫ. ex quo enim cõstitutio cuiuscũq̃ sit indul
get dispensationẽ: satis videt concedere epis. ma
xime vt ℣ba aliquid operent. nã respectu pape nõ
potest intelligi. q̃ auctas pape semp intelligiꝫ ex-
cepta. de elec. significasti. et sic dispẽsando episco-
pus hoc casu facere nõ dicit contra cõaliũ: sed po
tius exequit ꝓaliũ indulgens dispensationẽ. Se-
cus si cõaliũ non indulgeret dispensationẽ: ꝑ ge-
neraliter disponerẽt. quo casu loquũtur iura alle-
gata ꝑ do. An. ⁊ ꝑ ꝓdicta cõcludiõe facit. q̃ dispẽ-
satio nõ est stricti iuris respectu dispẽsantis: imo
quid fauorabile: vt. j. dicã. cum sepe dispẽsatio sit
necessaria ⁊ debita. vt no. ꝓ. c. vt cõstituerẽt. l. di.
⁊. c. dño sancto. et. j. q. vij. exigunt. et. c. dispensa-
tiones. et facit qõ statim dicã in sequẽti membro.
Et hoc intelligo verũ etiam si cõstitutio cõaliꝫ eẽt
canon late tenẽtie. licet do. An. etiã in hoc teneat
cõtrariũ. et dicit hoc tenere Archi. in. c. sic. xv. di.
Sed in veritate Archi. loquiꝫ qñ cõstitutio simpli
citer ꝓcedẽ. Aliud est qñ ꝓstitutio indulget gene
raliter dispensationẽ. q̃ tunc satis habemus tacitam cõaliꝫ mentẽ. Qñq̃ cõstitutio loquiꝫ gnãliter

nec ꝓmittendo nec vetando dispẽsationẽ. ⁊ tũc in delictis dispẽsare potest in adulterio ⁊ in minoribus: nisi repiat ꝓhibit⁹. Jn maiori ẋo nõ põt: nisi exp̃sse videat indulta. vt in opi. Hosti. ⁊ Archidi. Jn alijs ẋo a delictis regularit nõ dispẽsat: nisi reperiant sibi idulta. hoc ꝓbat hic et in c. dilect⁹. de tẽpo. or. ⁊ cõiter tenet. qz ꝓ dispẽsationẽ vulnerãtur iura supiorũ. xxiij. q. iij. displicet. patet ex diffinitiõe dispensatiõis q̃ ponit ꝑ glo. notabilẽ quã tene mẽti. ❧ q. vij. ¶. nisi rigor. qõ non licet inferiori. vt in de. ne romani. de elec. et in. c. cũ inferior⁹ de ma. ⁊ obe. ⁊ sup̃ dixi. Et q̃ dicant crimia minora: dic hoc relinquendũ arbitrio supiorũ fm do. An. ⁊ bñ. q̃ habebit ꝑsiderare an delictũ causet irregularitatẽ. ar. in. c. nisi. de renũ. ⁊ animũ delinquẽtis ⁊ ꝓtemptũ. vt sup̃ dixi post do. Lar. et oẽs alias circũstantias ad exequationẽ ⁊ cõparatiõez pene ⁊c. Et aduerte ad vnũ dictũ nõbile in materia q̃ nõ debem⁹ arguere in hac facultate dispẽsandi ab idẽtitate vel maioritate ratiõis. Unde licet repiat dispẽsatio cõcessa in vno casu. nõ tñ debet extendi ad casũ similẽ vel habentẽ maioritatẽ ratiõis. qz materia deuiat a iure cõi. ita notabiliter dicit ¶e. de Senis ꝑsi. xiij. ⁊ Jo. an. in regula q̃ a iure. de re. iur. li. vj. in mercu. ar. in. l. qõ ẋo. ff. de le. ⁊ in regula in ar. de re. iur. li. vj. Et hoc tenet licz Cal. aliter sensit hic. ꝑ nihil boni inducit. Posset tñ satis eẽ dici q̃ si casus prolixus habet rõnẽ pmissionis exp̃ssam q̃ extendat vbi repit eadẽ ratio. qz tũc nõ fit extensio: ꝑ potiꝰ includit ex tacita mente pmittentis. ar. opti. ex nõ. ꝑ glo. in. c. ꝙ. ẋ tẽpo. or. li. vj. ⁊ in. c. ꝙuis. de elec. e. li. et in de. j. de elec. et ꝑ Dy. in regula vltima. de re. iur. li. vj. et ꝑ Ly. in l. nõ dubiũ. C. ẋ le. facit. l. cũ pater. ¶. dulassimis. ff. de le. ij. ad p̃dicta vide in rrariũ. ter. singularem in. c. ꝑ venerabilẽ. q̃ fi. sint le. post p̃n. vbi dispensatio extenditur ad minora ꝓcessa. Potest dici q̃ quedã est dispẽsatio nõ odiosa. ꝑ potiꝰ gratiosa. ⁊ fit extensio sicut in ꝑuilegio ꝓcesso ꝓtra ius vt ibi. vt i. c. ex pte. el. iij. ẋ dec. vide tñ qõ ibi nõ. Quedam est dispẽsatio multũ odiosa. et illa nõ extẽditur vt. l. q̃ ẋo. ff. de legi. qõ videt de mente Jo. an. in addi. spe. in ti. de lega. ¶. vlti. ẋ. iij. vide qõ no. ꝑ eum in. c. postulasti. de rescripti. Et ꝑ hoc allego glo. nõ. in de. vna. de offi. iudi. in ẋ. sacerdotiũ. q̃ sic potest intelligi.

Additio. Predicta limita vt eps nõ possit dispẽsare nisi vbi reperitur pmissum. nisi subsit maxima q̃ vrgẽs causa. ita reperio sentire ⁊ tenere do. de rota. dec. ccl v. ⁊ etiã Bal. vt credo in. l. oẽs populi. ff. ẋ iusti. ⁊ iur. q̃ ꝓtex. no. in. l. si hominẽ. ff. man. dicit ex causa epm posse statuere ꝓtra iura. ⁊ sic fortius dispẽsare. sic eni ibi ꝓcurator generalis ꝑ cõtra speciale ꝓuisa ꝑ dñm ex causa. ita ⁊ epus ꝫ canones. ꝑ hoc intelligo q̃i supuenit causa noua. vel antiqua verisiliter non agitata ꝑ papã: sicut intelligit lex illa in ꝓcuratore. vt ibi no. Bar. Et si hoc dictũ est verũ qõ videt satis rõnabile. limitat nõbiliter istã materiã ⁊ materiã statutoꝝ. ⁊ cõiter nõ solet induci ꝑ canõistas. Et ꝓ eo facit qõ no. in simili Jnno. in. c. qõ sup̃ his de voto circa ptãtem pape respectu infidelium. Secũdo mẽbro ꝓncipali an possit eps dispensare ꝫ ppriã ꝓstitutionẽ? Jnno. in. c. dilectus. ẋ tẽpo. or. dicit in addi. q̃ nõ. quẽ sequit Archi. in c. licet canon. de elec. li. vj. Cõtrariũ sentit Jnno. in. c. cũ ad monasteriũ. j. de sta. re. vbi tenet q̃ cõditor canonũ licet ꝫ suã ꝓstitutionẽ dispẽsare etiam sine causa. qz sicut fuit motus ad cõdendũ. ita ad tollendũ seu dispensandũ. Pro hoc dicto secũdo allego Jo. an. in regula generi ꝑ speciẽ. de re. iur. li. vj. in mercu. et exp̃ssiꝰ ẽz alibi tenet in regula cui licet. ẋ re. iur. li. vj. in solutiõe q̃ñis. vbi dicit epm posse tollere ⁊ dispẽsare ꝫ suã ꝓstitutõez. ⁊ ẋ dicẽdum vniuersz. et minime sunt mutãda ⁊c. quicq̃d sentiat Archi. in p̃alle. c. licet canon. ⁊ hoc dictũ bñ notabis. qz. c. cõiter ignorat. et Jnno. in p̃alle. cũ ad monasteriũ. nõ loquit specifice in cõstitutõe epi. Do. An. limitat. nisi ꝓstitutio trãsiuerit in ꝑuilegiũ vel ꝓtractũ. ⁊ sic p̃t intelligi ꝓtraria opi. Et ꝓ hoc allego qõ no. Bar. in. l. qõ semel. ff. de decre. ab or. fa. vel nisi ꝓstitutio esset iurata. qz tũc stante ꝓstitutiõe nõ potest dispensare. cum. seip̃m a iuramẽto absoluere non põt. facit qõ nõ. in. c. dilecto. de p̃bẽ. ⁊ qõ no. Jo. an. sup̃ glo. in. c. j. de supplẽ. neg. pla. li. vj. post Hosti. vbi põit vnũ nõ. dictũ limitãs oia dicta p̃cedẽtia et loquẽtia in hac materia. dicens q̃ vbi canones imponũt leges ipsis epis non dispensant. nisi hoc specifice repiat ꝓcessũ. Hoc dictũ melius caderet sb̃ p̃cedẽti mẽbro.

Additio. Allegat p̃alleg. c. dilect⁹. vide etiã Archi. xxvij. q. j. virgies. Predicta ꝙ restringunt ad canones se dirigẽtes ad subditos. ⁊ ꝓ hoc dicto allego glo. in. c. fi. j. q. v. vbi nõ. q̃ epus nõ potest dispẽsare cũ symoniaco in bñficio q̃ñ fuit sibi data pecunia. fac etiã de. fi. ẋ re. cc. non alie. vbi patz q̃ nõ auctorizat in facto ꝓprio. ⁊ qõ ibi no. in glo. in fili. Sz circa p̃dicta dubitat ꝓmo an epus dispẽset cũ incestuoso. ⁊ dic hic Jo. an. q̃ sic. remittit ad no. xxvij. q. j. ẋginẽ. Ego remitto ad melius nõ. in. c. si q̃ ẋgo. et. c. si quis sacro. e. causa et q̃stiõe. Et sic habes epm posse dispensare cũ adultero. Item cũ incestuoso. Sz dubitat. nũquid possit dispensare cũ adultero ⁊ incestuoso simul. vt q̃ cognouit cõsanguineã maritam? Uln. q̃ nõ. vt refert Jo. an. p. l. vim passam. ¶. pscriptiõe. ff. de adul. Plia. l. inducit. qz aliter ibi disponit circa adulteriũ tñ. aliter q̃n ẽ ꝑiũctũ adulterũ cũ incestu. et facit hoc ꝫ Bar. in. l. j. ff. de ẋ. obli. vbi dicit q̃ habens p̃tẽ dispẽsandi cũ adultero. itẽ cũ incestuoso potest dispẽsare. cũ adultero et incestuoso simul p. l. si ita. ff. ẋ libe. ⁊ posthu. vbi appellatõe simpliciũ veniũt mixta. Et hãc opi. Uln. ꝫ opi. Bar. videt hic sequi do. An. qz hec facultas dispẽsandi in q̃stũ ius relaxat. et qz iure singulari ꝓcedit est stricti iuris. ⁊ ꝑ hac pte fuit bononie disputãdo determinatũ. et vide ꝑ Cal. ⁊ alios in. c. ꝑ venerabilẽ. qui fi. sint le. Sz certe saluando Bar. ⁊ ꝫ hoc dictũ Uln. põt dici q̃ aut dispẽsatio ꝓsiderat q̃ ad ius ꝓcedẽtis. ⁊ est interp̃tanda late.

ar. in simili opti. in. c. cū dilect⁹. ꝛ qō ibi no. de cō-
sue. Jnq̄tū enī cōcedit alicui potestas dispēsandi
in aliquib⁹ casib⁹ nemini fit ꝓiudiciū nisi cōceden-
ti. nec ex pte eius cui ꝓcedit reperit aliq̄ odiū. vñ
debet late interp̄tari tanq̄ beneficiū p̄ncipis. ar.
c. si cui. de p̄ben. li. vj. et de v̄. sig. olim. et qō nō. p
Jnno. in. c. cū dilecti. ō dona. ꝛ in. c. dudū. de p̄u-
ule. facit. l. rescripta. C. de p̄ci. impa. offe. et opti-
me in. c. cū tibi de benignitate. de ver. sig. ꝛ p hoc
habes bo. glo. iūcto tex. in. c. fi. de symo. et sentit
ibi Jo. an. hāc distinctionē in lec. et hoc casu p̄ce-
dit opi. Bar. licet ipsemet senserit p̄riaz opi. in. l.
vim passam. §. p̄scriptis. ff. de adulť. §. p his q̄ dixi
ꝛ p̄ illam theoriā Jo. an. Tin. ꝛ Fe. sup̄ recitatā al
lego tex. nōbilē quez nescio alibi in. c. p venerabi-
lem. qui fi. sint le. in v̄. j. vbi est materia dispensati
onis. vbi dr̄ q id qō in maioribus ꝓcedit. in mino
ri ꝓcessuz esse videť. ꝛ nō. illū tex. perpetuō. p hoc
facit q: nō est odiosum. p̄sus vt in dispēsando ali
quis teneat locū p̄incipis. imo gratiosum. ꝛ hoc
tenet Fe. de Senis consi. cxiij.

Additio. Nam is cui cōcedit iustis cau-
sis exigēntibus maxime inferi-
or cui ꝓcedit dispēsatiō nō debet ꝺ facere sine cau
sa: vt. j. subijciam. ꝛ causa exigēte q̄nq̄ dispēsatio
est debita. vt sup̄ dixi. Aut cōsiderat dispēsatio ex
parte eius cū quo dispensat. ꝛ tūc ꝓcedit dictū cō-
trariū vt minus quo ad p̄sonā suam recedat a iu-
re cōmuni q̄ fieri possit. Jn eo enī repit odiū et si-
bi ius cōmune ꝺicit. ꝛ ideo satis est q ei dispēsa-
tio aliq̄d opet. ar. opti. in. c. j. et. ij. ō fi. p̄sby. li. vj.
ꝛ. c. qō dilectio. de ꝓsan. ꝛ affi. Sz si q̄s tū vellet te
nere ꝺ Bar. posset dicere q respectu matēi sup
q̄ cōcessio p̄ncipis fit est q̄d odiosū. qz dat materia
vulnerādi iura. ß de eq̄tate illud dictū videť tex.
ß de rigore ꝛ subtilitate iuris fortē ꝓcedit opi. cō-
traria. Jtē dubitat an cū scismatico ep̄us possit
dispēsare? ꝛ glo. hic q sic p. c. vt cōstituerek. l. di. et
dicit Jo. an. q hoc fuit dictū Jo. qō repetit Bar.
j. de scisma. c. ij. in fi. vl̄t. glo. ß dicit Jo. an. q illud
c. vt ꝓstitueret. hic allegatū hoc nō ꝓbat licet finis
dicat q ꝓpter gues scissuras dissensionū vbi mul
toꝝ straȝes ꝓcet detrahat seueritati. sed opi. glo.
puto satis iustineri posse p ea q̄ sup̄ dixi. qz satī est
q generalr̄ repiat dispēsatio ꝓcessa. Jtē qz dispen
sat cū heretico. vt in p̄all. c. vt ꝓmissi. ꝛ scisma ē he
resis: capiēdo ꝓprie scisma vt capiūt cōiter antiq̄
iura. p his q̄ recedunt ab eccl̄ia romana. ꝛ fortius
q̄dhuc si nō est heresis. p hoc qz in illo. c. vt ꝓstitue-
ret. exp̄mit ratio dispensatiōis. et sic extendit ad
casum habentē identitatē ratiōis p supius dicta.

Jnsup̄ circa hāc materiā dispensatōis ānecto no
tabile dictū Jnno. in. c. cū ad monasteriū. de sta.
regu. circa validitatē dispensatiōis. q si isti inferi-
ores quib⁹ ꝓcedit facultas dispēsandi in certis ca
sibus dispēsant sine causę cognitiōe. talis dispēsa
tio ē nulla. vel retractabit ꝛ dispēsans puniet. l. di.
q in aliq̄. Nā alr̄ nō videť dispēsatio. ß dissipatio.
qz. p̄pe dispēsatio ē iur⁹ cōis relaxatio facta cū cau
se cognitiōe ab eo q̄ habet p̄tātez dispēsandi. vide
bo. gl. ad materiā in p̄all. §. nisi rigor. Idē Jnno.
in alio loco extraneo posuit aliud nōbile dictū ad
materiā. dicēs q ep̄is licet q̄si semp in b̄ficijs dis-
pensare. vt ipse nō. in. c. ij. de cle. nō ordi. minist.
Nā dispēsat cū nō ordinato ministrāte: vt ibi. Jtē
cū homicida. ō cle. pug. in duel. c. fi. et. l. di. studea-
at. An aūt inferiorib⁹ ep̄is liceat cū eoꝝ subditis
dispensare in casibus a iure cōcessis. vt in adulte-
rio minorib⁹ ꝛ silibus. Jnno. ꝺo dicit in. c. ij. ō eo
q̄ fur. or. rece. q inferiores nunq̄ dispensant ꝺ ca-
sones etiā vbi dispēsatio a iure ꝓcedit. nisi specifi
ce eis concedat. Hinc est q iura semp loquūtur de
ep̄is. ꝛ qui volūt hoc ꝓcūere inferiorib⁹ semp exp
mūt. vt in p̄alle. c. ij. et. c. cū illoꝝ. et. c. ij. ō sen. ex.
cū si. Et nō. Archi. in. c. cū ex eo. de elec. li. vj. sen-
tit etiā idē Jnno. in. c. fi. in fi. de postu. p̄la. ꝛ Spe.
in ti. de le. §. sunt q̄ȝ. in fi. Talia enī ḡtia ep̄is tāq̄
sponsis ꝛ vniuersalib⁹ ordinarijs reseruant. sic in
simili dicim⁹ in excōicatiōe a canone lata. vt regu
lariter null⁹ valeat p̄ter ep̄m ab illa absolu. vt est
tex. cū glo. in de. j. ō p̄uile. Et Fe. ꝺsi. xiij. nisi iste
inferior hꝫet iurisditionē q̄si ep̄alem: sm Fe. ꝛ bñ.
qz tūc posset ofa q̄ spectāt ad iurisditionē ep̄alem.
qō no. p hoc glo. in cle. j. de re. cc. non alie. vbi ta
lis interponit auctez rei ecclīastice alienāde. et qō
no. Jnno. in. c. ij. de trāsac. Quero ad declara
tionē l̄re. hic enī dr̄ q ep̄us dispēsat in adulterio ꝛ
minorib⁹ criminibus ꝛc. nūquid possit dispēsare
postq̄ deposuit clericū: an ꝺo tūc ante depositio-
nem? Tin. hic vt refert Jo. an. tenet q ante depo
sitionē. qz cū deposito non dispēsat. allegat. ij. q.
vj. c. ideo. et remittit Jo. an. ad nō. in. c. clerici. de
cle. ex. mūst. ꝛ ita cōiter cum hoc dicto transeūt hic
doc. Sz q: hec q̄stio est pulchra et q̄si clauis hui⁹
materie. volui eā indagare lati⁹. et vltra hic tacta
repio plures opi. licet hic valde succincte transeūt
doc. ō q̄ mirandū ē. Et p̄mo est glo. in p̄all. c. ibo.
vbi distiguit an sit ꝺbaliť depositꝰ. an actualr̄. vt
p̄mo casu possit ep̄us restituere. secūdo non. Alia
glo. ē in. c. si q̄s p̄sbr. vij. q. j. q̄ distinguit int depo
situ ex crimie. ꝛ depositū ex ꝓtumacia. vt p̄mo ca-
su ep̄us nō restituat. secūdo sic. Alia est in. c. ep̄s.
xj. q. iij. q̄ dic q si fuerit depositꝰ iniuste: puta p fal
sos testes ep̄us restituit. alr̄ nō. ß videť loq̄ in de-
gradato referēdo eā ad tex. glo. in. c. clerici. ō cle.
ex. mūst. videť ꝓcludere q depositū nō possit resti-
tuere nisi iniuste fuisset depositꝰ. glo. in. c. ex tue.
de de. nō resi. tenet: ß nihil firmauit. repi Spe. al
tius attingentē hāc materiā in ti. de le. §. nūc ostē-
dendū. v̄. nono. vbi post multa videť sic cōcludē.
q aut queriť de degdato actualr̄. aut de deposito
ꝺbaliter. ¶ Primo casu aut petit de iure restitutio.
vt qz allegat falsitas testiū vel q̄d sile. et p̄ōt. vt in
p̄all. c. ep̄us. Aut de gra et nō p̄ōt. qz reseruat soli
papę. ꝛ in hoc casu intelligit. c. ideo. super q̄ se fun
dant hic doc. Secūdo casu in ꝺbaliť deposito diť
indistincte q p̄ōt. ꝛ ad hoc allegat hoc. c. ꝛ sic apte
sentit ꝺ opi. hic recitatā. vt etiā post depositionez
p̄ōt ep̄us dispēsare. qō placet. ꝛ sentit etiā hic Col
lec. ꝛ satis p̄ōt defendi ꝛ teneri tanq̄ fauorabilis.

ꝛ facit iste tex. in distincte ꝓmittens dispensationē in adulterio ꝛ minorib⁹. ꝛ maxime in eo qđ sequit post mentionē factā de depositiōe. ꝛ vide glo. magistra. in. c. q̄uis. de rescript. li. vj. q̄ satis hoc sentit. ꝛ hoc exp̄sse p istū tex. repio tenere Archi. post Pe. in. c. j. xv. q. vlti. Sz circa hoc instat aliud ꝫrium ō q̄ sepe dubitaui. nec repi exp̄sse tactū p doc. quō poterit ep̄us dispēsare post ꝯdemnatiōez. cū p sniam latā sup adulterio cōdēnatus efficiat infamis. ꝛ sic ds alijs crimib⁹ publicꝫ. vj. q. j. infames. l. j. et. ij. ff. de his q̄ no. infa. Et ep̄us fm cōem opi. traditā in. c. cū te. ō re iudi. nō restituat fame. ar. in. l. j. §. de qua. ff. de postu. qz hoc reseruat ꝓncipi vt ibi. Sz dico tenēdo ꝓmū q̄ licet infamia sit irrogata: nihilomin⁹ pōt ep̄us in adulterio in minoribus dispēsare. qz tūc restitutio fame venit p q̄ndā ꝯsequentiā in eo q̄ restituit ꝫ sniaz suā in casu sibi ꝯcesso. ꝛ p hoc optime facit tex. in pall. §. de q̄. vbi patz q̄ inferior restituēdo in integꝝ aduersus sententiā suā in casu quo pōt p ꝯsequētiā restituit ad famā si talis erat snia q̄ infamabat. licet directe et ꝓncipaliꝫ nō potuisset restituere fame. ꝛ est in hoc ille tex. valde singularis. Sic dico ad ꝓpositū q̄ licet directe ep̄us nō posset restituere quē fame: tū indirecte ꝛ p quādā cōsequentiā pōt. ꝛ de hoc ē casus nō. hic fm istū intellectū. ꝛ sic intellige ꝛ restringe Archi. in. c. ep̄s. xj. q. iij. vbi nō. p illū tex. infamem posse restitui de iure canōico. ꝛ hoc nō. Sz circa facultatē dispēsandi q̄ro. nūquid possit ep̄s dispēsare in casib⁹ a iure ꝓmissis sine ꝯsensu capli sui: videꝫ ꝓmo q̄ nō p tex. hic. dū dicit cū clicis. intelligendo q̄ hoc verbū denotat causā agentē seu efficientē. ꝑ itelligēdo q̄ denotat clicos cū quib⁹ dispensat nō colligit hoc ex tex. Jo. an. videꝫ hic sentire q̄ nō requirat ꝯsensus capli. ꝛ remittit ad nō. p glo. in. c. cū ex eo. de elec. li. vj. ꝛ ibi videꝫ ꝯcludere q̄ generaliꝫ in facultate dispēsandi nō requirat ꝯsensus capli. ꝛ sequit hic do. An. et do. Lar. et p hoc fm do. An. qz ius dispēsandi ꝓpetit ep̄o ō iure spāli in q̄ nō habet cōitatē cū capło. iuxta no. in c. verū. de fo. ꝯpe. ꝛ de elec. cū in cūctis in fi. et sequit Spe. in ti. de leg. iij. §. antepenūlti. in ꝓn. Aduerte qz p rōnē suā sentit do. An. q̄ ptās dispēsandi in casib⁹ ep̄is ꝯcessis nō deuoluit ad caplm sede vacante. exā hec potestas ꝓpetit ep̄o iure singulari. iuxta no. in pālle. c. verū. cuius ꝫriū apte tenet Fe. ꝯsiliō. xxix. vbi plene hoc ꝯsequit. et hoc plus placet. maxime attenta illa rōne q̄ dispensatio aliq̄ est debita. vt sup̄ dixi. vnde ē iurisditiōis ep̄alis ꝛ ꝓpetit suo iure. Unde est q̄ inferiorib⁹ hoc nō ꝯcedit. vt sup̄ dixi. Mā ꝛ in casib⁹ maiorib⁹ hec potestas deuoluit ad caplm. vt no. in de. vna. de re. ꝓmu. ꝛ in. c. vno. de mā. ꝛ obe. ꝛ cognoscit de causis magnis. vt in. c. ad abolendā. de here. ꝛ in de. j. c. ti. Et ob hoc dico ep̄m debere requirere ꝯsiliū sui capli seu ꝯsensū in dispēsatiōe. si causa ē ardua vel casus est arduꝰ. iuxꝫ no. p Jnno. in. c. nouit. de his q̄ fi. a pla. Si enī ep̄us non debet audire causas subditoꝝ sine ꝯsilio capli. xv. q. vij. ep̄us nullius. et sic exercere nō pt qđ est debitū. multo fortiꝰ non debet posse dispēsare: cū p eā vulnerarentꝫ iura. xxiij. q. iiij. displicet. et sup̄ dixi. Et hanc opi. q̄ ep̄us solus non possit tenet Hosti. vel Jnno. in. c. q̄ dei timorē. de sta. re. ꝛ Archi. in pall. c. cū ex eo. de elec. li. vj. et videꝫ tex. cū glo. j. q. v. c. fi. et sentit glo. in. c. ex penitētib⁹. l. di. licet do. An. hic dicat ꝛ minus bñ q̄ ꝓma opi. cōiter teneat. Non ob. ratio glo. in pālle. c. cū ex eo. in eo q̄ dicit q̄ iura cōit faciūt mentionē de solo ep̄o. qz hoc ideo est. qz ipe est auctor in dispēsando. licet teneat requirere cōsensū siue ꝯsiliū capli. Do instātiā. Jura cōiter dicūt q̄ ꝓuisio ecclesiaꝝ spectat ad ep̄m. x. q. j. regēda. et. c. nouerint. ꝛ q̄si p totū. et. xvj. q. vij. oēs basilice. Jtem q̄ institutio clici ꝛ destitutio spectat ad ep̄m. vt in. c. cū ex inūcto. de here. in. fi. Jtē q̄ coꝝ ep̄o suo ꝯueniēdus est clicus. xj. q. j. de persona. et. j. ti. ꝓri. si q̄s ꝫ clicū. ꝛ tū nō pōt hec oia solꝰ ep̄us facere. imo debet habere ꝯsiliū seu ꝯsensum capli sui. vt in pall. c. nouit. ꝛ in. c. quāto. de his q̄ fi. a pla. ꝛ in pālle. c. ep̄us nullius. cū si. Sz ideo fit mentio tñ de ep̄o. qz vt sup̄ dixi ipse est auctor et dispensator. nō eni tenet sequi ꝯsiliū: ꝑ requirere. vt in. c. cū in veteri. ō elec. ꝛ in. c. cū olim. de arbi.

Sz circa hoc moueo vnū notabile dubiū ad materiā. an capitulū sede vacāte possit dispensare cū clico ne deponat. et sic in casib⁹ huiꝰ. §. Mā Fe. de Senis in loco pālle. formal tñ q̄stionē: nūqđ possit dispēsare capitulū in casu. c. cū ex eo. in decidēdo tū generaliꝫ videt ꝯcludere in oñi dispēsatiōe. vt potestas deuoluat ad capitulū. non tū attingit specifice istū casum. Sz ratio dubitādi in isto casu est hec. qz non videt q̄ capitulū possit cognoscē de causa. cp̄ositiōis clicoꝝ cū hoc sit ordinis. vñ etiā solus ep̄us non potest. ꝑ debet secū adiūgere numerū ep̄oꝝ a canonib⁹ determinatū. vt. xv. q. vij. c. si aūt. et. c. si q̄s. ꝛ plene ibi in sūma. et in. c. j. et. ij. de penis. li. vj. Unde dicit glo. in. c. trāsmissam. de elec. q̄ etiā electꝰ ꝛ ꝓfirmatꝰ in ep̄m nondū cōsecratus: nō pōt cognoscere de tali causa. multo ꝯ fortius nec capitulū si non pōt illā penā imponē. ergo nec in illa dispēsare. sic in sequēti q̄stione dr de electo. Sz hoc non obstāte puto ꝫriū. nam etiā p̄supposito q̄ nō possit cognoscē nec deponere. tū poterit dispēsare ne deponat. qz dispēsatiō est mere iurisditiōis. ꝯ pōt illā exercere. Nec obstat q̄ nō possit illā penā imponere. qz illud ꝓtingit ex eo q̄ ē ordinis. vide bonū sile. in. c. suffraganeis. de elec. ꝛ qō no. in. c. j. de transla. pla. in glo. penul. q̄ ē notabilis. vñ potest ꝓmittere decisionē ꝛ cognitionē alijs: sic facit in lr̄is q̄s tradit ordinādis in. c. iij. ō tēpo. or. li. vj. Et ita puto dicēdū in electo ꝓfirmato nondū ꝯsecrato vt dispensare possit: cū sit iurisditiōis p sup̄dicta. ꝛ p nō. p Jnno. in pall. c. suffraganeis. licet hic doc. dicāt eū posse dispēsare in penis q̄s imponere pōt: ꝑ nō in alijs. Sz non video bona rōnē diuersitatis necessario cōcludentē. ꝛ p hoc facit qō nō. Jo. an. in. c. ij. de penis. li. vj. vbi dicit q̄ licet numerꝰ ep̄oꝝ requirat de iure in cognitiōe cause dū agit de depositiōe p iura supius allegata. de ꝯsuetudine tñ solus ep̄us cognoscit ꝛ per

se ⁊ p vicariũ qñ non intendit ꝓcedere ad actualẽ degdationẽ. ⁊ p hac cõsuetudine optime facit iste tex. et c. cũ non ab homie. j. e. et c. postulasti. j. ti. ꝓri. et c. ij. de offi. vica. li. vj. Et sic poterit hodie cognoscere ⁊ penã imponere solus electꝰ ⁊ capl'm sede vacante. ⁊ de electo tenuit Jnno. in. d. c. trãs missam. de elec. De capitulo allego tex. aptũ in. c. ad abolendã. ꝺ here�. ybi cognoscit ꝯ clicũ etiã de heresi. et ĩ cle. j. e. ti. ⁊ videt etiã ꝓbari q̃ possit illũ tradere curie seculari. Jn ꝯriũ tñ multũ facit. c. j. de here. li. vj. vt hodie etiã requiratꝰ numerꝰ epoꝝ qñ intendit ad depositionẽ actualẽ. Et quicqd sit in hoc illud tñ puto vez. vt semp possit capl'm dispensare ⁊ etiã electus cum sit mere iurisditionis.

Quero ad declarationẽ lre. nũquid possit epꝰ cũ accusato dispẽsare iuito accusatore? doc. hic cõmuniter tenẽt q̃ sic. qz prãs dispẽsandi libere ꝯceditur epo. ⁊ bñficiũ iuris nemini est auferẽdũ. vt in regula indultũ. de reg. iuꝛ. li. vj. dũ tũ accusatꝰ egerit penitentiã. de q̃ in spe. in ti. de aboli. §. j. ꝺ. § cũ sup̃. ⁊ hoc intellige verũ qñ dispẽsatio solũ venit in ꝓiudiciũ publicũ. nec tangit interesse ꝑuatũ alꝫ nõ posset. facit ad hoc. qꝺ no. Jo. an. in. c. dudum. de elec. post Jnno. et ꝓ hoc dicit Jo. de lig. q̃ si sit dispensatũ cũ aliq̃ pendente impetratiõe q̃ est obtentũ q̃ ille priuaret bñficio suo. ⁊ certo ꝓferretur q̃ nõ valet dispẽsatio in ꝓiudiciũ impetrantis cui saltẽ fuerat ius q̃sitũ ad rem. ꝺ hoc. l. di. vt ꝓstitueret. et qꝺ no. in. c. q̃uis. ꝺ rescrip. li. vj. Jtẽ hec dispẽsatio nõ ꝓualidat electionẽ nullã q̃ ꝓcessit ꝓ regulã non firmat. de re. iuꝛ. li. vj. de q̃ tñ dic vt no. Jnno. in. c. nisi. §. ꝓpter. de renũ. An aũt posset dispẽsare cũ accusatore q̃ nõ ꝓbauit? Spe. in ti. ij. §. nũc de epoꝝ. ꝺ. § nũquid cũ accusatore. q̃ nõ. quẽ sequũtur hic Jo. an. ⁊ do. An. tũ qz nõ egit penitentiã. tũ qz punit ex ꝓsumptõe calũnie. Dñs meus do. Lar. hic tenet oppositũ. qz eadẽ est ratio in accusatore ⁊ accusato. ⁊ hoc q̃tenꝰ dispensatio nõ tangit interesse ꝑuatũ. § ꝓ hoc ꝺino non tollit fundamentũ tenentiũ ꝯriũ. Vñ dico q̃ etiã dispẽsare põt cũ accusatore. qz dispensat in adulterio ⁊ minoribus. § accusator deficiẽs est in minori delicto q̃ sit accusatus. tũ qz accusatꝰ si vere cõmisit adulteriũ teneret ex vere ꝺelicto. § ille tenet ex q̃dã calũnia ⁊ pfidia. ⁊ maxime qz ꝓsumptiue dicitur reus. q̃ casu multũ tpanda ẽ sniã: qñ. ff. ꝓcedit ex ꝓsumptiõe. vt no. Jnno. in. c. qz verisimile. de ꝓsump. Jtẽ nõ est saltẽ maius delictũ qꝺ patet ex idẽtitate penaꝝ. Jtẽ non ob. q̃ nõ egerit pniam. q̃re fateor q̃ prꝰ agat pniam ⁊ postea dispẽsabit. hic enĩ requirit pactio pnie. ne delictũ ꝺino trãseat impunitũ. satis enĩ est q̃ tpe dispensatiõis ficte de iste egerit pniam. Nã ⁊ accusatus nõ egit penitentiã ante ꝯuictionẽ. tñ cũ eo dispensat. s. imposita pnĩa pacta. ita ⁊ in accusatore. Et puto q̃ in casu hui⁹. c. non sufficeret pegisse ptẽ pnie. sicut hic vult do. An. ꝓ. c. ex tenore. de tẽpo. or. qz illud. c. loquit in alio casu. s. qñ peccatũ erat occultũ. ⁊ est illud quoddã cõsiliũ. hic ꝺo loquit in peccato manifesto. ⁊ ybi ficta est dispẽsatio. vñ ne videat si-

ne pnĩa trãsire ꝺebet pactio pnie ꝓcedere dispensationẽ. vt clare innuit lra. a cui⁹ verbis nõ est recedẽdũ: maxime in hac materia. ar. c. j. et. ij. de fi. ꝑsby. li. vj. Sz q̃ro an eps debeat dispẽsare? doc. hic dicũt q̃ sic. pacta pnĩa. vñ exponũt tex. põt. i. debet. Sz ꝑglo. in. c. dño sancto. et. c. vt ꝓstitueret. l. di. et. j. q. vij. exigit. videt ꝯcludẽ q̃ ybi subest causa tenet epus dispẽsare: alꝫ peccat. non tñ per hoc dat reo actio ad petendã dispensatiõez. § põt implorare officiũ supioris. ar. c. nullus. de iurepa ro. Et cũ hac op̃gl. trãseũt hic moderni. Sz ꝓsidero q̃ ista exposito quã hic faciũt doc. est impro pria ⁊ ff. l. nõ quiqd. ff. de iudi. ⁊ de offi. dele. c. cõ suluit. ⁊ qꝺ ibi nõ. non enĩ quicqd iudicis potestati subiacet iuris necessitati submittit: vt in iuribus ꝓalle. Jtẽ seqret q̃ aliq̃ posset dispẽsare sine causa. qñ. s. dispẽsatio nõ est debita. qꝺ apte sentit hic do. An. dicens q̃ qñ sine causa petit non est debita. ⁊ hoc fm eũ voluit dicere Archidi. in. c. licet ca non. de elec. li. vj. ⁊ in. d. c. vt ꝓstitueret. ybi dic̃ q̃ dispẽsatio q̃cq̃ est tñ ꝑmissa. ⁊ hec est gra. q̃cq̃ ẽ debita. ⁊ ẽ tũc ius cũ sit executio iusticie. ⁊ hoc dictũ seu hoc sentire est ꝯ id qꝺ. ꝺ. dixi fm Jnno. in c. cũ ad monasteriũ. de sta. reg. ybi dic̃ q̃ nõ valet dispẽsatio sine causa. vel est retractãda. facit etiã qꝺ nõ. glo. in ꝑall. §. nisi rigor. Et iõo dico q̃ q̃cq̃ in dispẽsatiõe vertit vtilitatẽ publica. vt qz scandalum euitat. vel eccl'ia multũ meliorat ex ꝑsona illius q̃ alꝫ erat valde vtilis eccl'ie. ⁊ ista est debita. ⁊ peccat epus nõ dispẽsando. ⁊ in hoc poterit implorari officiũ supioris. Et in hoc casu intelligo iura supius allegata q̃ sic in veritate loquũtur. ⁊ maxime. c. vt cõstitueret. in fi. Q̃cq̃ tñ ꝑiacet vtilitas ꝑsone. vt qz alꝫ est bone cõditiõis licet inciderit in hoc delictũ. ⁊ videt satis ꝓtri⁹. ⁊ tũc dico q̃ epus põt. nec peccat nõ dispẽsando. et ita ꝓprie loquat iste tex. dũ vtit ꝛbo potest. non enĩ peccat faciẽdo iusticiã. ex q̃ nõ vertit interesse publicũ: qz saltẽ pena est vtilis in exẽplũ. iij. di. facte sunt aũt leges. Si aũt nulla ꝑest causa. nec in ꝑsona patiẽte. nec extrinsecus respectu publici interesse: tũc dico q̃ dispensatio fieri nõ põt. vel si fieret nõ valeret vel irritaret. ⁊ dispẽsãs puniret. vt in ꝑall. dicto Jnno. ⁊ hoc bñ nõ. Ultimo hic q̃ro vt integre habeat materia hui⁹. c. an ꝓ simplicẽ dispensationẽ factã ꝓ epm intelligat dispensatũ in acq̃sitis et acquirẽdis ordinib⁹ ⁊ bñficijs? ꝑe. ⁊ Ab. q̃ sic. Cũ enĩ fm eos dispẽsatio sit bñficiũ est late interꝑtandũ. de ꝛna. cũ dilecti. dc̃ ꝺ. sig. olim. qꝺ intelligit ipse q̃ ad iura q̃ ipse dispẽsans ꝓferre põt. ⁊ sic nõ obstat de ꝓsan. ⁊ affi. q̃ dilectio. ⁊ facit de ꝑuil. qz circa. ⁊ nõ bñ hoc dictũ. facit etiã ad hoc qꝺ dixi sup̃. Defendendo Bar. dicunt etiã q̃ ꝓ dispensationẽ epi nõ erit habilitatꝰ ad epatũ. ad hoc de elec. innotuit. ⁊ sic notorij fornicatores ⁊ alij filles quãtũcunq̃ egerunt pniam nõ põt sine licẽtia pape in epos ꝓmoueri. qꝺ satis est graue fm Ab. Do. An. in effectu dicit q̃ si fuit dispensatũ q̃ ad solã depositiõis penã nõ imponendã. nõ poterit ꝓmoueri. Si ꝛo simpliciter quo ad ꝓmotiões futuras poterit ad

epatū ꝓmoueri·exquo ablata est macula pacta penitentia.ꝛ hoc mihi placet.ꝛ adduco.c.fer̄.l.di. vbi ptz q̄ post pn̄iam incipit esse nou⁹ homo·nec debet cōsiderari in eo qō fuit.qz incipit esse qō nō fuit.Exquo enī illud delictū nō inducit irregularitatē satis epi dispēsatio videt sufficere.ar.hic et in p̄all.l.j.§.de qua.ff.de postu.ad hoc glo.nō.in c.fideliorꝫ.l.di. que colligit p illū tex.exēplo sancti Petri q̄ potiꝰ eligēdus est q̄ peccauit ꝛ penituit q̄z q̄ nunq̄z peccauit.qz ille scit melius cōpati infirmitatibus aliorꝫ q̄z iste.ꝛ firmior nūc videt ad resistēdum q̄ semel lapsus est ꝛ conuersus.Et ad materiā dispensatiōis an debeat extēdi vide qō no.glo.in c.qz intantū.de p̄ben.et.vij.q.j. si q̄s in clero.plene p Archi.in p̄all.§.nisi rigor.et in.c.exigūt.j.q. vij.ꝛ de rescrip.c.statutū.§. cū aūt.li.vj.in glo.dignitate.et qō no.Jo.an.in.c.ex tuc.de de.nō residē.extenditur enim ad necessaria cōsecutiua.vt ibi no. Nicolaus.

c Eterū quia. Vasallus paratus corā d. ore spōdere corā alio super feudo ꝓcedi nō debet.h.d. Vel sic. Cognitio feudi inter vasallos spectat ad dñm feudi. Vel tertio. Vasallus coraz dño feudi cōuenīēdus est·etiā si dñs feudi sit psona ecclīastica:dūmodo ibi actor possit suā iusticiā ꝓsequi·als loci ordinarius poterit adiri.ꝛ fm hoc est casus notabilis. Diuidit.qz primo ponit excessus.secūdo ꝓhibitio.ibi nos.Et illa diuidit in duas.Nam p̄mo ꝓhibet.secūdo limitat restringēdo ꝓhibitionē.ibi q̄diu. Nota primo q̄ dñs feudi habet iurisditionē ordinariā in vasallos respectu cause cōcernēntis feudū.qō ꝓbat ex eo.qz hec iurisditio sibi ꝓcedit a lege.vt in li.feu.in.l.impialē.de ꝓhi.feu.ali.et hic.ꝛ in.c.vex.j.ti.pri.et in.c.nouit.j.e.cū si.lex enī cōfert iurisditionē ordinariā. vt nō.p Inno.in.c.cū ab eccliaꝝ.de offi.ordi.ꝛ in c.quāto.e.ti. Ho.glo.in.c. suspitiōis.et in.c.p.et g.de offi.dele.ꝛ tex.iūcta glo.in.l.ꝛ qz.ff.de iurisdi.om. iudi.ex quo infero q̄ eiꝰ iurisditio poterit ꝓgari.credo tū q̄ ꝓgatio fieri nō poterit nisi respectu cōsimilis cause feudalis.Secus ꝺo si ect causa alteriꝰ nature.qz tūc non esset ꝓgare·sed quodāmodo nouā iurisditionē creare·qō nō pōt facere recōuēntio.vt nō.in.c. at si clerici.ō.e.ꝛ plenius p Inno.in.c.j.j.ō mu.peti.ꝛ p Bar.in auē. ꝛ cōsequēter.C.de sen.ꝛ de materia dic vt dicā in p̄all.c.j. Et hoc apte sentit Ly.in.l. testamēta.ar. illius.l.C.de testa.Et ex hoc etiā infero q̄ ex eo q̄ habet ordinariā pōt alij ꝓmittere.ar.in.l.vna.C. q̄ ꝓ sua iurisdi.et in.c.pastoralis.de off.ordi.ꝛ in c.vt litigātes.e.ti.li.vj. Secūdo nō casū in q̄ priuatus seu ꝑlatus citra epm̄ habet iurisditionē ordinariā respectu certaꝝ psonaꝝ seu certaꝝ causarum etiā ꝑuatiue ad iurisditionē epi. Tertio nota q̄ vniuersalr subiectus epo non tenet respectu certe rei ꝑulegiate corā eo de illa re rīdere.ar.c. cū capella.j.de priuil. Nō q̄ iurisditio data p legem inferiori respectu certe cause·videt ꝑdurare ꝛ effectū hīe inq̄rū ille velit ꝛ possit iurisditōez exercere.data ergo impotētia ꝓpter rebellionē subditor vel voluntatē ipsius iudicis·devoluit iurisditio ad ordinariū ipsius ꝓuenti.vt est hic tex.opti. in dño feudi.ꝛ limitat mirabiliter.l.illā impialē.ō ꝓhi.feu.ali.in li.feu. Idē videt etiā esse in iurisdictione acq̄sita ex ꝓscriptiōe.allego tex.valde notabilem iudicio meo in.c.irrefragabili·§.excessus. de offi.ordi.Et nō.qz p illū tex.puto supplēdū istū vt ordinariꝰ possit ad instantiā actoris si dñs videtur negligens statuē sibi certū terminū infra quē iusticiā admīstret:vel als ipse faciet.ad idē qō no. in sīli in.c.ex pte hastēsis.de ꝓces.p̄ben. Vltimo induco istū tex.vltra oēs alios ad vnū nōbile dictū q̄ qū respectu certe cause p legem ciuilē iurisdictio attribuit vniuersalr alicui·q̄ talis etiā ꝓhibēdit clicos actiue ꝛ passiue in quibꝰ viget illa q̄litas sup qua funda: iurisditio etiā in ꝑiudiciū ordinarie iurisditiōis epi.vt hic colligit exp̄sse. Nam hec iurisditio respectu feudi tributa est dño feudi p.l. ciuilē.vt in p̄alle.l.impialē.ꝛ nihilomin⁹ vendicat sibi locū in clicis actiue ꝛ passiue in quibꝰ repit illa q̄litas.Si enī laicus est dñs feudi habet iurisditionē vt hic etiā si vasalli sunt clici·in eos exercet iurisditio p dñm feudi remoto epo loci.ar. hic et in c.verū.j.ti.pri.fm cōez lec.facit qō habet in auē. habita.C.ne fi.p pfe.q̄ simplr disponēs p scholaribꝰ dando eis certos iudices:habeat locū etiā in scholaribꝰ clicis.qō tñ plenꝰ ceteri attigā int.c.si diligenti.j.ti.pri. Et pōt defendi primū dictum.qz hec dispositio imperatoris pōt se hīe ad cōmodū et incōmodū respectu clicoꝝ.qz si sunt dñi hīt iurisditionē vt hic.ꝛ ar. eoꝝ q̄ no.in.c.j.ō no.ope.nūci.ꝛ dicti in.d.c.j.de cōsti. Ite papa videt approbare hic illā dispositionē legalē.et in.c.nouit.j.c.ti. facit qō no.in glo.in.c. reprehensibile.xxiij.q.viij. Insup induc istū tex.do.An.ad ꝓbandū·q̄ vbi respectu certe cause a lege tribuit iurisditio alicui eoipso videt exēpta a potestate iudicis ordinarij: quādo imprimit iurisditio respectu persone et nō territorij. secus si respectu territorij per nō. in.c. pastoralis.et in.c.cum ab ecclesiarum. de offi.ordi.ꝛ in.c.quāto.e.ti.ꝛ videt corrupte loqui. Maz iura p eū allegata ꝓbāt ꝓriū huiꝰ dicti.et ille tex. potest adduci etiā p ꝓrio in eo q̄ nō ex toto eripit hanc causā a iurisditōe ordinarij·ꝑ inq̄rū dñs feudi est vigil ꝛ sollicit⁹.ꝛ dat pōtētia faciēdi.qz data potētia ꝛ volūtate non habet se ordinarꝰ impedire.ꝛ quicq̄d ipse senserit dico istud dictum nō esse vex indistincte.qm̄ rectori cuiuscūq̄ licti collegij in causis ꝓcernēntib⁹ ipsi⁹ pfessiōez dat iurisditio a lege in psonas illoꝝ de collegio. nec p hoc adepta est potestas ordinario loci etiā respectu earūdem causaꝝ.ꝛ dat iurisditio etiā sine territorio.vñ datur iurisditio inferiori accumulatiue ꝛ nō priuatiue ad iurisditionē ordinariā.vt.l.fi.C.de iurisdi. om.iudi.ꝛ qō no.Inno.in p̄alle.c. cū ab eccliaꝝ. et in.c.dilecto.de excess.pla.xj.q.j. de psona.et in p̄alle.c.quāto.Fateor tū q̄ dño feudi tribuit iurisditio ꝑuatiue ad iurisditōez ordinariā·saltē data potestate et volūtate in iusticia ministrāda.vt hic

ꝓbat apte. et in ꝑalle. l. imperialē. et. j. ti. j. ex trās-
missa. et. c. ex tenore. Sed dubitari pōt de rōne
diuersitatis inter hūc casū t ꝓdictū. t hāc puto di
uersitatis rōnē. noluit enī dare lex rectori collegij
iurisditiōem priuatiue ad ordinariū. qz causa agi-
tanda ita ꝓcernit ipm rectorē sicut loci ordinariū.
vñ noluit ipm ꝑuilegiare ꝛ ordinariū in totum. ꝯ
in casu nostro causa agitāda respectu feudi mere
cōcernit ipm dūm penes quē remānsit directū dñi-
um. ideo voluit lex q dñs feudi hꝫet ꝓmo iudica-
re. qz quodāmodo iudicaret sup re ꝓpria. et quia
melī⁹ infōrmat⁹ iudicat. ꝯ in defectū ne iustitia de
ficeret data volūtate vel impotētia voluit ordina-
rium adiri. Itē vasallus est magis subiect⁹ dño q̄
subditus inferioris ꝑlati ipsi ꝑlato. qz vasall⁹ sbia-
cet nō solū respectu nudi exercitij iurisditiōis. sed
respectu feudi: et sic respectu certe rei. subdit⁹ ꝺo
tñ subiacet supiori respectu nudi exercitij iurisdi-
tionis. ad hoc qō no Bar. in. l. j. ff. ō iudi. et ō no.
ope. nūci. l. j. facit etiā qō in sīl no. Inno. in. c. q̄n
to. de offi. ordi. vbi dicit q in his q̄ sunt regule ab-
bas ꝓcedit eꝑm respectu monachoꝝ cū etiā in eis
magis debēt obedire monachi abbati q̄ epo. qō
etiā nō. gl. in. c. q resistit. xj. q. iij. In alijs ꝺo que
non sunt regule eꝑus t abbas hñt pariter iurisdi
tionē. nec est necesse fm eū q ꝓmo ꝓueniat coram
abbate. Et idē in plebanis t alijs ꝓpositis ecclesia
rum. hoc tū vltimū lan⁹ examino in. c. si qs ꝛ cleri-
cum. j. ti. prī. in repetitiōe. et forte dicā in ꝑalle. c.
quanto. vbi materia melī⁹ cadit. Sꝫ qz sup dixi q
questio feudalis debet ꝓmo tractari coꝝ dño feu-
di: qd si ordinari⁹ loci ferat aliquā sniam sup hoc
nō data negligētia dñi feudi: nūquid teneāt in ca
su in quo iurisditio spectabat ad dūm feudi? Ho-
sti. q nō. ꝑ tex. hic in ꝛbo ꝓhibem⁹. et ar. in. c. sup
lr̄is. de rescrip. et remittit ad nō. plene. j. ti. prī. c.
licet. Primo excludā casus minus dubitabiles si
sentētia puta excōicatiōis lata sit in inuitū t nolē-
tem coraꝝ ordinario litigare: tūc credo opi. Hosti.
simplr̄ ꝓcedere. qz talis sentētia repit̄ lata ꝛ iuris
ꝓhibitionē vt hic. ergo nulla. vt. C. de legi. nō du
biū. et. c. at si clerici. ꝯ. eo. facit qō no. Inno. in. c.
si. de acc̄u. ꝛ de testa. Rainuti⁹. t optime facit tex.
in. c. j. ꝯ. ex ꝑte. de cōcess. ꝑbē. li. vj. et idem dico de
quolibet actu gesto in iuitū ante legitimē progra-
tionē. iurisditio enī est trāslata de ordinario in do
minū feudi: vt hic. Secūdus casus est qñ vasall⁹
sponte litigauit coꝝ ordinario dño sciēte t ꝓdicē-
te. t tūc etiā non valet sentētia. qz repit̄ lata cōtra
ius t a iudice nō suo. non enī potest vasallus pro
gare iurisditionē alteri⁹ inuito dño feudi. vt nō.
hic Inno. t Bar. in. l. j. ff. ō iudi. t in. l. j. ꝯ. t post.
ff. de no. ope. nūci. t glo. in ꝑalle. l. impialē. ꝯ. ꝑte-
rea. Tertⁱ⁹ casus est qñ dño ignorante vasalli liti
gauerūt coꝝ ordinario. et idē credo rōne ꝓdicta.
qz nō potuerūt progare iurisditionē sine cōsensu
dñi feudi. t ꝑ cōsequēs repit̄ sentētia lata a nō suo
iudice. vt in iurib⁹ all̄. supi⁹. facit qō nō. in. c. signi
ficasti. de so. cōpe. t tenet Andreas de Isernia in
ꝑalle. ꝯ. ꝑterea. t do. An. hic. Quart⁹ casus ma-
gis dubitabilis est. qñ dñs sciuit vasallos litigare
coꝝ ordinario t non ꝓdixit. et hoc casu tenet ꝓdi-
ctus Andreas acta coꝝ ordinario tenere. qz fecit
sibi ꝓiudiciū tacendo. ar. ff. de re iudi. l. sepe. et. c.
plti. j. c. Simile in illo q̄ sciuit suū procuratorē age-
re de eo de quo sibi ꝓmisit t nō ꝓtradicit. facit
enī sibi ꝓiudiciū. de offi. dele. cū olim. secus dicit si
non potuit ꝓhibere. t sic soluūtur multa ꝓtraria.
all̄. ix. q. ij. c. j. facit. c. ex trāsmissa. t qō ibi nō. j. ti.
prī. Do. An. dicit se putare q etiā si sciat t taceat
non valet iudiciū. qz cū hic nō agat de cōmodo ta
centis non debet haberi ꝓsentiēte. Hec ob. q
iste al's est ordinari⁹ iudex. qz exercitiū est deuolu
tū ad dūm feudi. ar. de rescript. c. ab excōicato. et
qō ibi no. Item nō ob. fm eū q inhibita iurisdi-
one nihilomin⁹ valet qō agit. ad hoc qō no. de re-
script. super lr̄is. qz illud ꝓcedit qñ alteri exerciti
um nō est attributū: ꝯ trī ꝓhibito est facta. Ego
puto dictū Andree verius vt valeant acta hoc ca
su trī fauore iudicioꝝ. qz debem⁹ in dubio interꝑ
tari. vt act⁹ maxime iudicialis magis valeat q̄ pe
reat. vt lr̄iū sit finis. ar. c. finez. de do. t cōtu. et. l.
quidā estimauerūt. ff. si cer. pet. t in. c. abbate. j. ō
ẋ. sig. et. l. quotiens. ff. de ẋ. obli. Et optime facit
dictū Inno. in. c. ex ꝑte decani. ō rescript. vbi dic̄
q si alīq̄s agit nomine meo in iudicio t non ꝓtra-
dico. videor tacite sibi dare mādatū. facit optime
qō in simili nō. glo. in regula delictū. de re. iur. li.
vj. qz non tractat hic saltem de aliquo graui ꝓiudi
cio dñi. Nā et si iudicare sit honor. est trī onus. vñ
vt hoc onus iudicandi euitet. satis pōt ꝑsumi taci
tus cōsensus. ad hoc qō nō. Inno. in. c. vt debit⁹.
de appel. vide bo. glo. in. c. si ꝓtra vnū. ō off. dele.
li. vj. i ꝛbo ꝓbari. facit. l. qui patit. ff. man. Itē sic̄
ex parte ꝓgantis sufficit tacitus cōsensus. vt sen
tit Inno. in. c. ad petitionē. de accu. et facit. l. j. ff.
ō iudi. cū si. dixi in. c. j. ꝯ. e. ita t ex ꝑte supiorīs ha
bētis cōsentire. t facit qō plene no. de hoc brocar
do: an tacēs habeat ꝓ ꝓsentiente. et qō ibi dicā in
c. nonne. de ꝑsumpt. t hec nō. qz possunt adduci
ad psonas clericoꝝ litigantium coꝝ alieno iudice
qui simili modo nō possunt progare iurisditionē
alteri⁹ sine ꝓsensu dñi. i. supiorīs. vt in. c. significa
sti. ꝑalle. Venio ad glo. quā diuido in tres par-
tes. secūda ibi t si alter. tertia ibi ꝯ iudicio. Que
ro igit̄ capiēdo primā partē: qd si dñs feudi est ne
gligens facere iustitiā: videt glo. q deuoluit iuris
ditio ad aliū. sed glo. nō dic̄ qs sit iste alius. Glo.
t doc. in ꝑalle. ꝯ. ꝑterea. in. l. impialē. sentiūt q ordi-
nari⁹ rei. t satis sentit hic glo. in fi. nā res de fa-
cili reuertit̄ ad naturā suā. xxxv. di. ab ex ordio. t
l. si vn⁹. ff. de pac. Et qz vt dixi in notabilib⁹ iuris-
ditio videt istis data in ꝗtum ꝑ eos explicat iuris-
ditio. alīs ꝯ remanet sub suo iudice. et videt exꝑssū
in simili in. c. irrefragabili. ꝯ. excessus. de off. ordi.
Et hoc credo ꝓcedē vt ordinari⁹ rei succedat: nisi
sit dñs supior mediatus. tūc puto ꝑ illam negligē
tiam dñi imediati supplendā. t ꝑ hoc allego casuꝫ
fm vnū intellectū. in. c. ex trāsmissa. j. ti. prī. sicut
enim ille supplet t corrigit iniquitatē ꝑ viam appel

lationis·ita ⁊ negligentiã. de quo ibi latius dicã.

Secũdo ãro cũ secũda pte glo. q̃d si alter de vasallis nollet rñdere coꝝ dño: glo. dic q̃ põt illũ punire. Quã aũt iurisditionẽ poterit ille exercere in puniẽdo: dic vt generaliꝫ dicã in. c. si q̃s ꝯ clericũ. j. ti. prj. et melꝰ quo ad casũ nostꝝ. vt habet in li. feu. de milite vasallo q̃ ꝓtumax ẽ. c. dño. vbi ẽ bo. ter. cũ glo. ⁊ fuata illa solẽnitate posset ꝓuari feudo. Vltimo in tertia pte glo. oppo. de. c. ex parte. b. j. ti. prj. vbi dñs feudi fuit ꝓteritus. Sol. ibi agebaꝫ possessorio· ideo potuit agi coꝝ ordinario. Hoc aũt. c. et silia iura ꝓcedũt q̃n agit petitorio. q̃ casu gl. distinguit tres casus. q̃ si q̃stio ortꝫ inꝰ dñm et vasallos occasiõe feudi· tũc p alios vasallos ista q̃stio debet determinari. Si ꝙ inter duos vasallos tunc dñs feudi debet cognoscere vt hic. Si ꝙ inꝰ vasallũ ⁊ tertiũ· tũc dñs nõ cognoscat ne sit iudex in causa sua. ⁊ ꝯ vult glo. in effectu. Doc. hic multum insistũt· et q̃ multa ꝙba quoꝝ dicta in effectu aliq̃ addẽdo breuiter ꝛcludo· q̃ aut est q̃stio inter dñm ⁊ tertiũ: qui forte dicit dñm sibi obligatũ ad infeudandũ· vel vendendũ· vel q̃d sibi. ⁊ puto ordinariũ rei adeundũ. q̃ lex dat iurisditionẽ paribus curie seu vasallis· q̃n q̃stio ẽ inter dñm et vasallũ. vt in pall'· §· ꝓterea. extra illũ casũ. remanet ergo iurisditio apud ordinariũ. q̃ casus omissus relinquit in dispõsitiõe iurꝭ cõis. vt no. in. c. suscepti. de rescript'. li. vj. ⁊ qõ ibi nõ. maxime q̃ cum ista iurisditio sit supinducta ⁊ ꝓiudicãs iurisditiõi ordinarie est restringẽda. vt in silꝭ dic glo. singu. in de. vlti. de offi. ordi. Aut q̃stio est inter vasallũ ⁊ tertiũ de q̃ ꝓstat q̃ nõ est vasallus· ꝑ forte dicit q̃ ipse debet instrui. vel aliter litigat sup feudo cum vasallo: et tũc etiã ordinarius cognoscit. vt dic hic glo. ⁊ bñ q̃ iura dant iurisditionẽ dño inter vasallos nõ inter extraneos etiã cõtendẽtes de feudo. ad hoc in li. feu. ꝺ pace tenẽda· §· si ꝙ. et· §· se. Et p hoc casu ⁊ ꝓcedenti vide bo. glo. in pall'· §· ꝓterea. in ꝙbo termien'. Et facit iste tex. ibi in eos q̃s cõstiterit ab eccl'ia tua ⁊c. Et sic põt intelligi glo. q̃ ꝓma frõte videꝫ valde dura. nec alꝭ audiui illam glo. allegari in pall'· §· ꝓterea. in ꝙbo duos. q̃ requirit ad hoc vt dñs cognoscat q̃ litigãtes sint alꝭ vasalli respectu alioꝝ feudoꝝ. ⁊ q̃ ista questio sit etiã feudalis. Si enim glo. intelligeret q̃ si nõ sint vasalli nisi respectu vniꝰ feudi ꝺ q̃ ꝓtendũt: tũc dñs nõ possit cognoscere exq̃ alꝭ nõ sunt vasalli. respectu alioꝝ feudoꝝ. vel q̃n q̃libet ꝓtẽderet se vasallũ. vñ nõ putarẽ glo. ꝓcedere. q̃ iura nullibi videnꝰ requirere q̃ vltra illud feudũ de quo est ꝓtẽtio sint alꝭ vasalli. vt hic. ⁊ in. c. vex. j. ti. prj. et. c. ex trãsmissa. c. ti. ⁊ in. c. nouit. j. c. ⁊ in pall'. l. impiale. ⁊ tãgã in sequẽti mẽbro. Si ꝙ est q̃stio inter vasallum ⁊ vasallũ. ⁊ tũc si q̃stio non tãgit feudũ nec natura feudi· nec agit ex legibꝰ feudoꝝ: ꝑ ex iniurijs illatis in feudo vl' alibi. vel vertit alia q̃stio ciuilis vel criminalis: tũc dñs non iudicat fm oẽs. q̃ lex dat iurisditõez inq̃ntũ tangit natura feudi seu agitur de feudo: vt hic ibi occasiõe illaꝝ ⁊c. ⁊ in pall'. l. impiale· §· preterea. nisi fm Inno. eẽt sibi infeudata iurisditio in loco. q̃ tunc siue q̃stio sit feudalis siue nõ semp cognoscet. p hoc põt adduci. c. romana· §· debet. de appel. li. vj. iũcta glo. Si ꝙ est q̃stio feudal' seu tãgẽs naturã feudi. ⁊ tũc aut vasalli ꝓtendũt diuersos iuestitores· et sic nõ cognoscunt vnũ dñm: ⁊ agitabit q̃stio coꝝ ordinario. vt in pall'· §· si ꝙ. cum seq̃nti. Si ꝙ ꝓtendũt vnũ et eundẽ inuestitorẽ seu dñm. ⁊ q̃libet vult ostẽdere de iure suo. ⁊ tũc ad dñm spectat cognitio de q̃stione vt hic. et ita tenẽt hic doc. Si ꝙ vnꝰ vult docere ꝺ titulo ⁊ alius nullũ titulũ ostendit· tũc agetur coram ordinario. ad hoc videt tex. fm vnũ intellectũ in pall'· §· si ꝙ. ⁊ sentiũt ibi scribẽtes. Sz nõ apparet ratio ãre ista q̃stio non deberet agitari coꝝ dño feudi· exquo vterq̃ fatet se vasallũ· nisi dicas saluãdo illud dictũ q̃ eo casu ñ ofidẽdo titulũ: videt potius iuasoꝝ et occupatoꝝ q̃ vasallus licet alleget se vasallũ. nec est in possessione feudi. ⁊ ꝓꝰ hoc facit ista lra que iudicat q̃ debeat ꝓstare istos litigãtes esse vasallos. vt ibi ptz· ꝓstat possessiões tenere in feudũ ⁊c. et sic oportet q̃ vterq̃ sit vasallus. ⁊ q̃ ꝓstet ad hoc vt fundetur dñi iurisditio. ad hoc glo. in pall'· §· ꝓterea. Aut cõtentio est inter dñm ⁊ vasallũ. ⁊ si est sup re vel iniurijs non tangẽtibus feudũ ordinarij ẽ rei cognitio. q̃ iste casus relinquit dispositiõi iuris cõis. vt in pall'· §· preterea. Si ꝙ q̃stio est feudalis quoq̃ modo tangens naturã feudi· siue agat ad ꝓuationẽ ex legibus feudoꝝ· siue ad tributũ vel aliud seruitiũ aut buto debitũ seu alio modo agendũ est coraz paribus curie. possunt tñ si volũt fm doc. hic etiã coꝝ alio iudice litigare. quia nulli hoc casu fit preiudicium exquo dñs est ꝓtentus. ꝑ alia pte inuita non credo q̃ possunt pares dimitti. Nã exquo hoc beneficiũ dat a lege nõ est auferẽdũ regula indultũ. de re. iur. li. vj. facit qõ no. in silꝭ in. c. q̃ ꝓpter. de elec. in q̃stione illa· an possit fieri cõpromissũ inuita minori pte: Et dicũt doc. hic q̃ q̃n agit coꝝ domino vel paribꝰ occasiõe feudi debet hoc exprimi in libello. ⁊ hoc nõ. Exquo infert q̃ q̃n incerta q̃litas tribuit iurisditionẽ iudici illa semp exprimenda est in libello ad ꝛcludendã iurisditionẽ iudic. hic tñ idẽ Inno. in alia pte sentit q̃ etiaz fm libello nihil exprimat. tñ q̃ videt omne ius suũ in iudicium deducẽ. facit. c. cũ ecclia sutrina. ꝺ causa pos. et ꝓprie. et. l. solemꝰ. ff. de iudi. Potest videri deducta causa feudalis. vñ dic q̃ si agit coꝝ ordinario simplr rei vendicatiõe· põt excipi q̃ illa q̃stio ẽ feudalis: vt infra dicã. Sz de hac q̃stiõe an necessario sit exprimẽda illa q̃litas: dicã plenissime in. c. si clericus laicũ. de so. cõpe. Quid aũt si nõ sunt pares curie: dicit hic Inno. q̃ eligent' arbitri ad si militudinẽ iudicis suspecti. ꝺ appel. cũ speciali. qõ putet Hosti. vex q̃n dñs est actoꝛ. secus si vasallꝰ. q̃ tũc aget coꝝ ordinario dñi. ar. xj. q. j. si clericꝰ. Sed glo. in pall'· §· preterea dicit agendũ coꝝ ordinario rei indistincte. ⁊ illa videt verioꝛ. q̃ exq̃ mo dus a lege inductus seruari non põt· debet res ⁊ iurisditio redire ad naturã suã. ar. hic in dño. Et quia hec iurisditio tanq̃z supinducta ⁊ preiudicãs

iurisditiõi ordinarie est restringenda. vt in pãlle. de. fi. de offi. ordi. in glo. pe. vt supᵃ dixi. Qui autem dicunt pares curie? dic q vasalli eiusdez dñi. vt in pãlle. §. pterea. Et dicunt pares fm Jnno. qz debẽt hre ꝓsilia feuda. vt si est causa comitũ. tunc alij comites vasalli erũt iudices. si int inferiores. t tũc iferiores hñtes ꝓsilia feuda. t sic ō ꝓsilibus. Dicunt ḡ pares a paritate feudoꝝ. Vl fm Hosti. dicunt pares. qz sunt a partibᵘ parit eligẽdi. Primũ dictũ videt verius. qz ius istos deputat t non partiũ electio. nisi fm q infra dicam fm vnã opi.

Ad idẽ q̃ro nũquid ofhes pares erũt iudices si sunt plurimi? Jn hoc Jnno. t alij ponũt diuersas opiniões. Maz quidã dicũt q nõ. ꝑ solũ ex plurib⁹ dñs eligat vnũ. t vasallus eligat aliũ. ar. xj. q. j. si ḳs clericᵘ. t videt ista placere Jnno. Alij dicũt vt ipse refert q isti pares eligũt tm̃ ex se duos vel ḳt voluerint. qz ipsoꝝ est iurisditio. Cũ eni ḳs a lege data sit hec iurisditio. possunt cui volũt eã demãdare. ar. lxiij. di. c. j. ij. et. iij. t melᵘ. ff. de iurisdi. om. iudi. l. t qz. ꝛ. de rescript. c. pastoralis. j. rñso.

Et nota duo ex hoc dicto. Primo q vbi lex dat iurisdictionẽ etiã plurib⁹ exꝑsſis nois apellatiuis. non videt eam deferre in solidũ: ꝑ oñibus simul. Jtẽ q possunt oñes alicui causam delegare licet sint deputati in certis casibus tm̃. Ex q̃ infero q doc. collegij huiᵘ ciuitatis deputati p cõciliũ generale in causa apellatiõis poterũt vnã causaz seu plures ꝓmittere aliquibᵘ ex eis cũ habeãt hãc iurisdictionẽ ex statuto populi. t sic a lege. iuꝝ no. in simili p Bar. in. l. fi. ff. de penis. et. l. v. ff. de v. obli. imo etiam si essent delegati a ꝓncipe hoc posſent. vt in. c. sup q̃stionũ. §. si vo. de offi. delt. q̃ꝫ sit causa apellatiõis. vt ibidẽ legit t nõ. t ꝫ indubitatũ de iure canonico. Quid aũt de iure ciuili nũquid causa apellatiõis possit cõmitti? glo. in pãlle. c. sup q̃stionũ q non. p auk. ad hec. C. de iudi. ꝑ tu dic melᵘ vt nõ. per Ly. in pãlle. auk. t p doc. in pãlle. t. super q̃stionũ. Et ista opi. mihi multũ placet. ar. opti. in pãlle. c. pastoralis. in hoc tm̃ seruet cõsuetudo. q̃ est optima legũ interpres. de cõsue. cũ dilectus. t sic põt intelligi glo. in pãlle. §. preterea. Jn multis tm̃ locis fm Hosti. de cõsuetudine solus dñs pares eligit. t ipsos curia ꝓstituit. Primũ tm̃ magis cõgruit iuri t equitati fm Hosti. sed mihi cessante cõsuetudine plus placet pcedẽs dictum. Sed circa pdicta quero. q̃d si q̃stio int vasallos vel inter dñm t vasallũ est possessoria. vt qz agit interdicto vñ vi: nũquid habeant locũ supdicta? Jnno. ponit hic tres opi. Prima est vt agat semp coram ordinario loci. qz ñ potest dici ista q̃stio feudalis. ad hoc. c. ex pte. j. ti. pri. Secũda opi. est vt agat coram dño feudi. exquo agit ad restitutionem feudi. Tertia opi. est vt distinguamus int laicũ spoliatũ t clericũ. vt primo casu agat coram dño feudi. secũdo casu possit clericᵘ vasallᵘ spoliatᵘ coram iudice ecclastico ꝓuenire suũ spoliatorẽ dñm siue vasallũ. qz sacrilegiũ est. qõ est crimẽ ecclasticum. xvj. q. j. in canõibus. qõ ꝓcedit fm eũ etiam si dubiũ sit de spoliatiõe. ar. xxiiij. q. iij. si ḳs ō potẽtibᵘ. t idẽ ibi videt tenere Archi. hic vo Jnno. videt tenere pmã opi. vt agat coram ordinario loci. ꝑ in. c. ex pte. b. pãlle. pcise tenet causam tractãdã coram dño feudi dñtaxat. Dicit tm̃ hic moderãdo hoc dictũ. q si agat de spoliatõe facta p dñm: tunc nõ debet ãgi interdicto vnde vi: ꝑ actiõe in factũ. t hoc ꝓpter reuerentiã dñi. Nam interdictũ infamat. secus si dñs agat de spoliatõe facta a vasallo qz tunc poterit agere interdicto vnde vi coram paribus curie. ar. in sili. l. j. §. int dictũ. ff. de vi et vi ar. ¶ bi libertus non ũgit sup spoliatiõe interdicto vñ vi q̃ contra dñm? ꝑ ecõtra ꝛc. Et hec vltima opi. videt verior de iure. q̃ꝫ q̃ꝫ enim int dicta sunt psonalia. tm̃ sunt scripta in rem. vt. l. j. ff. de interdic. et nõ. in pãlle. c. ex pte. b. Exquo ḡ agit de feudo licet possessorio. debet tm̃ agi coram dño si q̃stio est inter vasallos vel coram paribus. si q̃stio est inter dñm t vasallũ marie cũ possit excipi cõtra agentẽ respectu ꝓprietatis feudi. ar. eoꝝ q̃ nõ. in. c. si cõstiterit. de accu. t in. c. ad decimas. de resti. spo. li. vj. t i. c. cõstitutᵘ. de fi. ꝓpty. t in. c. in lris. de resti. spo. et hec cognitiq tm̃ spectat ad dñm feudi. sicut in sili dicã si agit possessorio de re spũali vt agat coraz iudice ecclastico. vt no. in. c. fi. j. e. t in. c. lras. de iura. calum. facit. c. causam. de ꝓscript. vbi ptz q eiusdem nature est possessio cuiᵘ est ꝓprietas. Et qz pall. §. pterea. dicit indistincte q̃stionẽ de feudo agitãdã coram dño vel paribus fm distinctionẽ pdictã. Nõ ob. pdictũ. c. ex pte. b. vbi fuit actũ coram ordinario qz vt dic hic Jnno. ibi spoliatio fuit facta a tertio: vel agebat? Sed ibre dotalitij. t sic nõ erat q̃stio feudalis. vl melᵘ vt nõ. in pãlle. c. ex pte. b. ibi agebatur per viduã spoliatã. t sic p miserabilẽ psonã oppressã. Quo casu qz miserabiles psone oppresse sũt sub ꝓtectiõe ecclasticã: pñt suos spoliatores cõuenire coram iudice ecclastico. vt clare colligitur ex illo tex. t idẽ in ecclia spoliata. Nota ḡ ex oib⁹ pdictis ꝓmo q sacrilegiũ nedũ ꝓmittit q̃ꝫ inuadũtur res ecclastice. ꝑ etiã q̃ꝫ inuadunt res t bona patrimonialia clericoꝝ. qõ indistincte dico ꝓcedere q̃ꝫ agitur interdicto vñ vi: cũ illud sit psonale et agit dz violentia illata psone. vt. l. j. ff. de interdic. t sic ledit ipsa psona q̃ est sacra t spũalis. ar. de sen. ex. c. nup. Secũdo ex hoc dicto Jnno. nõ. q vbi debet agitari causa ꝓprietatis. ibi est agitãda causa possessiõis. Tertio nõ. q crimẽ sacrilegij spectat ad iudicẽ ecclesiasticũ etiã respectu laicoꝝ quãtũcũq̃ ō delicto dubitet. Et meritis ḡ cause tm̃ debet videt an sit reus cõdemnãdus vel absoluẽdus. vt nõ. Jnno. in. c. ꝓquestᵘ. j. ti. ꝓri. t latius attingam materiã in. c. si clericus laicũ. de so. ꝓpe. Sz quero. q̃d si dñs vel vasallus cõuentᵘ coram ordinario excepit q causa est feudalis. t vasallus cõuentus coram dño dicit causam nõ esse feudalẽ? dicit hic Jnno. q si excipit coram ordinario ipse ꝓmo cognoscit de hac q̃stione ꝓiudiciali. ar. l. si ḳs ex aliena. ff. de iudi. Et hoc dicit verũ q̃ꝫ egit ita generaliter vt vtraq causa possit includi. vt qz egit rei vẽdicatiõe nulla exꝑssa causa. et sic tam dñiũ vtile q̃ꝫ directũ põt includi. ar. ff. de except. rei iudi. l. si ma-

ter.§.an eandē.secus si tale ād expssit.exquo clare pateat ōstionē nō esse feudalē.q: tūc nō admittitur exceptio.Exemplū fm eū.si i libello dixit vē dico talē rem:q: ōsiui dñiū p pscriptionē vtile vel directū.vel p emptionē a dño.vel aliquā aliā causam. Nō primo ex hoc dicto Jnno.tene mēti q in libello cōcepto sup rei vendicatōe nō solū venit directū dñiū.§ vtile.Sic intelligo glo.et Bar. in.l.si minor.§.j.ff.de euic.t hoc q: libellus est late interptandus in fauorē būij libellantis. vt.l.si quis intentiōe ambigua.ff. de iudi.et in.c.lre.de dila.t qō nō. Jnno.in.c.cum ad sedem.j.de resti.spo.als aūt stricte pcheēderet tm directū dñium.vt nō. in.l.j.ff. si ager vect.vel emphi. pe.q: verba debent sumi in potiori significato. Secundo nota q libell⁹ generalis nō restringit omnino ad qualitatē iudicis.§ debet late intelligi put congruit iuri actoris.licet enī agat cora ordinario.nihilomin⁹ non excludit vtile dñiū.t sic ōstio feudalis.als non admitteret exceptio. Jtem ex eodem verbo potest notari q: causa feudalis pōt deduci licet hoc non exprimat clare in libello.vt clare sentit b Jnno.dū dicit q potest excipi q ōstio ē feudalis qñ generalr pponit rei vendicatio.qō facit cōtra id qō ipsemet hic sensit.vt supra dixi. Ultimo ex hoc dicto Jnno.nō bene q p pscriptionē acq̄ritur vtile t directū dñium.qō facit cōtra no. in.l.obligationū fere.§. placet.ff.de act.t obli.t melius in.l.j.ff. de aq plu.ar.vbi dicit glo.q tm acquirit vtile dñium. Sed tu limita hoc.t restringe respectu vtendi t disponēdi de re pscripta.§ quo ad directū dñiū qō inheret ossibus dñi.t est de iure naturali non pcedit pscriptio.ar.cor q nō.glo.in.l. iij.ff.p socio.et vide p Jo.an.in regula possessor. de re.iur.li.vj.in mercu.tangā in.c. ad aures.de pscrip.t plenī⁹ dixi sup ꝛica. Et ex pdictis potest defendi libellus cōcept⁹ sup rei vendicatiōe exp̄ssa causa. q: ē dñs.certe si pbat pscriptionē debet obtinere in causa.t obtinui in facto.q: vt dixi licz stricte appellatōe dñij intelligat de directo.tñ in libello sec⁹ ratiōe pdicta.debet enī intelligi fm qualitatē pbationū.t fm q cōgruit libellanti seu eius intentiōi.ad hoc qō no. Jnno.in.c.ij. de ordi.cogni.t dicam.in.c.dilecti.j.c. Jtem q: per pscriptionem acquirit directū dominū saltem quo ad facultatē disponēdi: vt supra dixi.qō bene no. Et idē sentit aperte Bar.post glo.in.l.si minor.§.j.ff.de euic.et.l.ad pbationē.C.loca.qō no.

Additio. Secūdo casu pncipali quādo excipit cora domio de impotētia iudicij.t tunc aduerte ad modum excipiendi. Aut non negat feudum nec negant se vasallos.§ pars cōuenta dicit q questio nō est feudalis.t tūc poterit dñs cognoscere de ista piudiciali questiōe ad finem fundandi iurisdictionē suam.ar.l.si quis ex aliena.ff.de iudi.t de rescript.c.super lris.nec domin⁹ in hoc potest recusari vt suspect⁹ cū tantūmodo agat de nudo exercitio iurisdictiōis.Aut negatur rem esse feudalē.t tunc Jnno.primo dicit q potest tunc domin⁹ cognoscere sicut quisq; cognoscit an sua sit iurisditio t pnunciabit se esse iudicem.non autem rem esse feudalem.et sic non erit iudex i facto pprio. Postea recitat opi.contrariā in qua residet vt non cognoscat.quia vide ref iudex in causa sua.semp enī pnunciaret se iudicem.t sic res iudicaret feudalis contra id.C.ne quis in sua causa. Unde causa agetur cora ordinario rei.et si ibi iudicabit causa feudalis:fiet remissio ad dominū feudi. Nota tamen fm eum q negās dominū esse dominū feudi:eoipso cadit a iure feudi.viij.di.quo iure.et.ff. ō rei vendi.l.fi. et est exp̄ssus fm Hosti.in li.feu.si de feudo fuerit cōtrouersia.c.si vasallus. et de.l.cozadi.c.si fuerit.Sed tu distingue vt ibi dicit q aut p̄sus negauit feudū spectare ad dominū.et tunc indistincte priuatur. Aut dixit se nescire.t tunc si fraudulenter hoc asseruit cum sciret seu scire debuit feudum spectare ad dominū.et idem.Si vō fraudulenter hoc nō dixit tūc non priuabit.Et sic tempera dictū doc.hic. Et nota ex p̄cedēti dicto Jnno. q domin⁹ feudi non potest cognoscere an sua sit iurisditio cum negat domin⁹.et sic non debet habere locum in eo.l.si quis ex aliena.cum similib⁹. ff.de iudi.Et est ratio.quia non cōtenditur de nudo exercitio iurisditiōis:imo de pprietate t cōmodo exercitio iurisditiōis:imo de pprietate t cōmodo ipius iudicis.quo casu non potest cognoscere an sua sit iurisditio.ad hoc no.bo.glo.ff.ad municip.l.fi.c.ad audientiam.ō appel.et qō no. Jnno. in.c.venerabili.de cēnsi. dicam plene de ista materia in.c.super lris.de rescript.Et p̄dicta procedunt quādo querit de potestate iudicādi in instātia principali. Sed nūc quero ad quem debeat appellari? Jnno.hic varie loquit.et doc. post eum intricate. Mihi placz ista opi.breuis.q aut est primus superior videlicet domin⁹ mediatus.et ad eum appellabit tam a parib⁹ q̄ a dñis.etiam si dominus sit psona ecclīastica.et primus superior sit laicus.hoc probat in.c. ex transmissa.j.ti.pri.fm vnam lec.et melius in.c.romana.§.debet.iuncta glo. de appel.li.vj.et hoc quia iudicat persona ecclesiastica hoc casu vt laicus.exquo habuit feudū a laico.t no.in.c.solite. de ma.t obedi. Si vō nō est ibi primus superior.tunc appellabit dominus tribunalis.et sic ordinari⁹ cui subiecta est res. Si ergo domin⁹ est persona ecclīastica tunc appellabitur ad ecclesiasticū:si secularis ad secularem.quia exquo iste ē subiectus ordinario loci.ad eum spectat corrigere inferiorīs iudicis iniquitatem. ad hoc.c.romana.§. debet.ō appel.li.vj. Et facit iste tex.vbi ordinari⁹ potest supplere negligētiam.ergo debet iniquitatem corrigere. Nam appellatio est de minori ad maiorem iudicem prouocatio.vt no.glo.in.c.ij.de psuetu.li.vj.facit.c.si duobus. in fi. de appel.facit quod no.in.c. cum ab ecclesiarum.de offi.ordi.vbi dicitur q isti inferiores iudices sunt subditi ordinarijs superioꝝb⁹ locorum. et idem Bar.in.l.fi.C.de colleg.illici. Si vō feudū est ecclīasticū.sed pares sunt seculares.adhuc puto q appellabit ad iudicē ecclesiasticū ordinarium loci.q: agit de re ecclesiastica.ar.in.c.si clicus

laicū.j.ti.pri. Ulteri⁹ quero quē ordinē seruabunt hic isti in ꝓcedendo? dicit hic Jnno.t cōiter doc.q ordinē iudiciariū seruare tenent.q? sūt iudices ordinarij.qō bene no.Ex q̄ colligo q is cui datur iurisditio etiā int certas psonas debet in modo ꝓcedēdi et sentētiādi seruare iudiciariū ordinē. Jn decidēdo vo seruabūt ꝓsuetudines feudorū.et eis deficiētib⁹ recurrēt ad legē cōez.vt in.c.vno. de cogni.feu.coll.x.Et sic abbates.ꝓponūt.rectores.t sūles pūt t debent ꝓtra subditos seruare ordinem iudiciariū.t sic audire causas ꝓtētiosas.nisi aliud habeat regula religiosor.de q̄ dic vt dico in repetitiōe.c.si ds ꝓtra clericū.j.ti.pri. Ultimo hic q̄ro in q̄ loco debent isti sedere ꝓ tribunali? vi de glo.in ꝑalle.§.ꝑterea.in v̄.cognitio.t in v̄bo ꝓpares.t dic q salua honestate debet attēdi locus vbi ꝑdecessores iudicare cōsueuerūt.vt.l.pe.ff.ō iusti.t iur.t pōt de istis dici sicut de alijs iudicib⁹ sine territorio.de quibus dic ꝑ doc.in.c.cum contingat.j.ti.pri.

O Jlecti filij. Sufficit actori factū ꝓponē.nec cogit nomen actōis exp̄mē.h.d. Uel aliter t melio⁹ quo ad intellectū. Nomen actōis in libello exp̄rimere pars non cogit.debet tñ factū ita dare ꝓponere vt ex eo ius agēdi colligat.h.d. Et due sunt partes. Jn p̄ma q̄rela. Jn secunda ꝓuisio.ibi ꝓuideatis. Nota p̄mo q actio nō est de necessitate in libello exp̄menda.Et ex hoc t ex.tex.colligit do.Ant.q de iure canonico nō est necessari⁹ vsus actiōis.§ sufficit subesse equitatē iuris agendi.et sic reducunt ad illā equitatē iuris gentiū.que erat anteq̄z ius ciuile esset ꝑditū.q? sola eq̄tate naturali agebat.t factū simplr ꝓponebat.t manu regia iusticia administrabat.Hoc dictū nō puto verum simplr vt ex toto sit sublat⁹ vsus actiōis.t sic in iudicio nō veniēt q̄ actionū natura inducit.non enī est recedendū a iure ciuili.nisi q̄ten⁹ repit exp̄ssuz in canonib⁹. vt in.c.j.ō no.ope.nū.§ nullibi hoc repit:§ pot⁹ oppositū.vt colligit in.c.examinata.in fi.j.e.et in.c.j.j.ti.pri.t optime facit.c.cum ad sedem.de resti.spol.vbi papa pnūciauit interdictū vsi vi non ꝓpetisse.t sic aꝓbat vsū specificū seu specifica natura actiōis.t repellit agentē vbi in effectu actio nō ꝓpetit. Nec ob.iste tex.imo pot⁹ facit ꝓ.hic enī nō dr q nō subsistente actiōe.i.iure agēdi possit agi.§ q nō debet inq̄ri vt formalit exp̄rimat nomen actionis.t h̄ etiā ē de iure ciuili.vt infra subijcā. Et p hoc tex.ibi sicut a multis fieri solet.nō enī dicat sicut de iure ciuili.t sic tñ intendit excludere pniciosā subtilitatē actiōis.non aūt naturā actionū t vsū.p̄sus pfugare.cū vix sine illis recte possit iudicari. Fateor tñ q q̄cq̄ nō data formalitate agendi de iure ciuili.erā subest equitas iurisgentiū poterit agi de iure canonico.de q̄ dicendū vt in.c.j. de pac.§ de hoc iure nō agebat hic. Nota secūdo ibi t rei veritatē.t ibi inuestigare curetis.iudicē posse supplere t ex officio ꝓcedere circa ꝓclusionē libelli t eius vitia.nec dr ꝓcedere de facto.§ pot⁹ de iure.debet enī curare vt

dec̄ litiū finis.vt l.q̄dā estimauerūt.ff.si cer.pe.et c.finē.de do.t ꝓtu.t sic ne iudiciū sit frustratoriū vt in.c.causā.j.c. et vide bo.glo.in.c.j. de elec.li.vj.imo t si ineptitudo libelli non dep̄hendat in libello.§ al's est ineptꝰ nō debet iudex ex officio suo lacerare libellū.vt no.Jnno.in.c.j. de offi.vica.t facit tex.iste.Ego allego ad hoc bo.tex.in.c.facer dotib⁹.xj.q.j.t ex illo.c.j.iūcto dicto Jnno. Nota iudicē posse iudicare fm illud q̄ ē sibi notū:vt notoriū sine aliq̄ ꝓbatōe fienda in iudicio.ad hoc facit tex.cū glo.in.l.j.C.q̄ t aduer.ds.sec⁹ si esset ei notū:non vt notoriū § vt ꝓbato.q? tūc req̄runt ꝓbationes.vt in ꝑall.l.f.t fac.ij.q.j.§ sciēdū.et.§ q̄ autē.et.c.de⁹ oipotēs.et.l.illicitas.§ veritas. ff.de off.ꝑſl. De materia tñ vide glo.ij.q.j.de manifesta.t plene in.c.vſa.ō coha.de.t mulie. Nota tertio q̄d importāt ista v̄ba in ꝓmissiōib⁹ ꝓceda tur simplr et pure tē.Excludūt enī fm dō. An.ꝓcessū rigoriosū a iure ciuili inductū.et ꝓcedēdū est fm equitatē iurī canōici.nihilomin⁹ seruato ordine iudiciario q̄ ad alia. de q̄ in de.dispēdiosā.ō iudi.ita dic ipse. Sz iudicio meo nō bñ.nec hoc notabile colligit ex isto tex.Hic enī nulla fit mētio de iure ciuili.vt supꝛ dixi.vñ nō tollit hec decre.vsum actiōis.vt ꝓius dixi.nec etiā ordinē iudiciariū a iure ciuili inductū exp̄sse in canōibus non improbatū.vt ꝓbat infra p totū tit̄ū libr.vbi semp fit ꝓsecutio de ordine iudiciario seruādo. Itē fm h̄ de. dispēdiosā.de iudi.t de.sepe.ō v̄.sig. nullā spālitatē inducerēt.q̄ ē falsū:vt in eis ptz.imo pl⁹ dico q etiā legat⁹ de latere nō possit ꝓmittē causam sblato ordine iudiciario vt ꝓceda simplr t de plano tē.vt dicit glo.no.in.c.fi.de here.li.vj.Et ido colligo alit vnū aliud satis notabile ex tex.vt ꝓ hec v̄ba ꝓcedatis pure t simplr tē.nō tollit ordo iudiciari⁹.§ tñ sbtilitas pniciosa.q̄ est bñ notādū.q? sepe hec v̄ba ponunt in ꝓmissiōib⁹ ꝓncipū.t ꝓ hoc q? ista v̄ba pure t simplr importāt ex ꝓpio significato idē q̄ sine plica t inuolutiōe t sine malicia.ad hoc glo.in de.sepe.de v̄.sig.in v̄bo simpliciter.Sz certū est q ordo iudiciari⁹ adinuētus est non ad decipiendū et inuolucdū.§ potius vt ois cesset malitia t in fauorē publicū. Hinc ē q̄ his solēnitatib⁹ etiā ptes renūciare nō possent.vt no.in c.fi.de re iudi.li.vj.et in.c.de causis.de offi.dele.

Circa hoc quero quid si dicat in aliqua cōmissione ꝓcedas non obstante iuris solēnitate? dic post Bar.in.l.filiusfa.ff.de dona.q per hec verba censetur solum sublata solēnitas iuris ciuilis.nō aūt solēnitas iuris diuini seu iurisgētiū.t ideo hoc casu sufficiēt duo testes.quia hoc est de iure diuino t gentiū.licet alis cessantibus illis verbis ex natura cause requirant plures. Jtem poterūt recipi testes infames qui repelluntur tñ a iure ciuili seu positiuo.ar.in.c.per tuas.de symo.el.j.et hoc in die feriata. non autem recipiuntur non citata parte. quia citatio est species defensiōis que est de iure gentiū.nec potest tolli per ius positiuū.vt in de. pastoralis.de re iudi.t latius ad materiā ibi vide. t q̄ nō.in.l.meminerint.C.vſi vi.t de hoc aliq̄d

dicã.in.c.sepe.de resti.spol.ꝛ hoc etiã notabiliter ꝓsequit Bar.in loco ꝑalle. Quid si potestas haberet libeꝝ arbitriũ exiure municipali seu ꝓmissione.qd intelligit sibi ꝓcessũ: Et no.dicit ibi Bar. q ex hoc nõ põt ledere ius alteri⁹:licet habeat potestatem circa ea q̃ sunt iuris positiui.ꝛ dic vt no. opti.glo.in cle.sepe.de ẏ.sig.in ẏbo defensiões.

Querit etiã ibi Bar. qd si fuerit dictũ vt possit iudicare ꝓut voluerit:dicit q vol⁹ intelligit exclusus.ar.in.l.creditor.§.luti⁹. ff.man.et põt dici vt supꝝ.q ꝑ hoc nõ põt ledere ius alteri⁹. Nã sic ꝓmittens nõ põt tollere ius alterius sine causa.ita nec cõmissari⁹.qz nemo plus iuris in aliũ trãsferre potest q̃ ipse in se habet.vt in.c.nup. de do. post diuor.resti.ꝛ vide qõ no Bar.in extraag.ad reꝓmendam.in ẏbo videbit.in fi.ꝛ qõ dicã in.c.j. de ꝓsti.

Quid q̃t si fuerit dictum vt ꝓcedat sine figura iudicij: vide bo.glo.in cle.sepe.de ẏ.sig.in ẏbo ꝛ figura.nam tũc aliter est dicendũ q̃s ꝑ ẏba posita hic in tex. Sed anteq̃s veniã ad materiã examinandã q̃ro de intellectu.c.dic fm doc.q potest eẽ dupler. Prim⁹ est q causa istoꝝ fratrũ vertebat coram isto archiep̃o tanq̃ corã iudice:qui ꝓpellebat istos ad exꝓmendã actionẽ.ꝛ de eo fuerũt isti fratres cõquesti.vñ ꝓmittit causã vt sequit. Ali⁹ intellectus est q isti qui cõpellebãt erant iudices delegati isti⁹ archiep̃i.ꝛ hoc faciebãt qz iste archiep̃us sub hac forma cõmiserat.vel vigore statuti archiep̃alis.Et ex ẏ vltimo intellectu nota archiep̃m nõ posse cõmittere causã tractandã fm rigorẽ ꝛ subtilitatẽ pniciosã iuris ciuilis.reiecta equitate canõica. Nota secũdo nõ valere statutũ ep̃i vel archiep̃i disponẽs causam tractandã citra equitatẽ vel benignitatẽ canonicã.ꝛ sic nõ valeret statutũ disponẽs vt ex pacto nudo nõ possit agi. Et regulariter cõcludo q nõ valet statutũ ꝯ ius canonicũ ꝛ eius equitatẽ.de quo ꝑ Jo.an.in.c.fi. de offi.archi ꝑsby.ꝛ in.c.fi.de apel.li.vj.facit glo.in de.ne romani.de elec.videt tex.in.c. qõ sup his.de ma.et obe.ꝛ forte ibi tangã.ꝛ in.c.fi.de cõsue. Veniõ nũc ad glo.ꝛ ꝓmo expediendo glo.oꝑpono.videt enim q subtilitas sit amplectẽda et nõ spernẽda.vt j.de fel.capellanus.ad idem bo.tex.in.l.vna.C. de ꝓfes.qui in vrbe ꝓstanti.li.xij.vbi dicitur q doctor legens debet habere subtilitatẽ interꝑtandi. Glo.hec ẏria nõ attingit neq̃ soluit:ꝑ solũmodo attingit quedã generalia ad cõcordantiã tex.q in causis ecclasticis hmõi subtilitates sunt euitãde. qz tendunt ad pniciẽ.Sed tu conclude post Host.et Jo.an.q multiplex est ſbtilitas.Quedã tendit ad capiẽdos et ad decipiẽdos simplices in iudicio seu extra.et ista reprobat:vt hic.et.xvj.q. j.si cupis. Quedã tendit ad interꝑtationẽ iuriũ.ꝛ si est rationabilis ꝛ iuri ꝓsentanea nõ est improbanda:imo necessaria.vt in ꝑalle.l.vna.ꝛ in.c.capellan⁹ de fel.ꝛ facit tex.in.l.nõ pũt.ff. de legi.et idẽ q̃ adhibet subtilitas extra iudiciũ ad veritatem eliciẽdã etiã in foro aie.vt in.c.j. de pe.di.vj. ibi diligẽs inq̃sitor.subtilis inuestigator sapiẽter ꝛ q̃si astute interroget peccatorẽ ꝛc. Quedã enim est irrationabilis.q si volũt tantũ ſbtilizare q seipsos nõ intelligũt.ꝛ ẏba puertunt.ꝛ hec sunt reprobãda.xlix.di.c.j.vbi de hoc.et.xxiij.q.iij.cũ sancti. Vñ dic impator Justinian⁹.Eox vanã subtilitatẽ tam risim⁹ q̃ corrigendã esse censuim⁹.C. de le.l. vltl. Dic etiã q duplex ẽ simplicitas.Quedã ẽ cõtraria discretõi.ꝛ hec reprobat.xxxix.di.Petr⁹.ꝛ in ꝑall.c.si cupis. Vñ dic Hosti.in ꝑalle.c.capellanus q sunt q̃dã nimis cerimoniales insistẽtes ifre ꝯmẽtẽ ꝯ.c.ꝓterea.et.c.intelligẽtia. ó ẏ.sig. Quedã simplicitas est ꝯria dolositati.ꝛ ista amplectenda ẽ.ꝛ ó ista intelligit dictũ euãgelij. Estote simplices sic colũbe. xvj.q.j.si cupis.ꝛ vide ibi bo.tex.cum gl.ꝛ ista dr simplicitas amica ẏritat. ó iusticiar. veritat. Capio gl.ij.quã ꝑncipalr diuido in duas ptes.secunda ibi actio enī.Et oꝑpo.ꝯ.tex.in eo q dicit actionẽ nõ esse ꝓponendã.de.c.j.de mu.peti.ó.c. examiata.ꝯ.c. cũ sllib⁹.vbi ptz q etiã fm canones est exꝓmenda actio.ꝑ hoc qz sine actõe nemo exprit.vt.l.si pupilli.ff.ó neg.ges. So.aut q̃rit fm leges.ꝛ est actio exꝓmenda. Aut fm canones ꝛ tũc si qs vult exꝓmere ꝑt.ꝛ si ineptã ꝓponit:ꝑt postea ꝓponẽ aptã.vt in ꝑall.c. examiata.non tñ ꝓpellet exꝓmere si nõ vult.nisi fm Lau.qñ ex causa narrata plẽs actiões oriri possent.ar. ff. arbo. fru.ce.l.j.ꝛ.l.si colon⁹. Si ei ego ago ꝯ titiũ qz arbores meas incidit.dubitari põt an velim agẽ ex edicto arboꝝ furtiue cesaꝝ.an ex.l.aquilia. Itẽ si peterẽ furtiue ſbtractũ.dubitari põt an agat actione ad exhibendũ.an rei vendicatiõe.an cõditione furtiua.an actiõe furti.et hñt isti diuersi modi diuersos modos agẽdi.ꝛ aliter fit cõdemnatio in vna ꝙm alia.Et ideo hoc casu dicebat Lau.ꝛ rectrat glo.exꝓmẽdã actiõez.als nõ.Causa ẏo petẽdi semp ẽ exꝓmẽda.als nõ audit.ó lib.ob.c.viti.ꝛ hñ in ꝓsonali. In reali ẏo nõ tenet hoc exꝓmere.nisi velit. In effectu hoc vult ꝓma ps glo.ꝑ ꝑdicta melius ordinata ꝛ declarata q̃s loquit. In scõa pte glo.q̃rit qd sit actio:et rñdet vt habet in glo.hic sunt aliq̃ examinãda ꝑ itellectu glo.et materie.et vt hñt noticia terminoꝝ.qz hic fit mẽtio de actõe ꝛ de causa.ꝛ alibi de obligatiõe q̃ sit differẽtia inter hec. Scõo nũquid cã sit exꝓmẽda ꝛ q̃. Tertio qd ó actõe.Et sic habet dare materia glo. Quo ad ꝓmũ dic vt no.plene insti.ó acti.ī ꝓn.ff.ó edẽ.l.j. vbi ponunt plẽs opiniões. Mihi placz illa opi.q causa sit ipm factũ ex q̃ orit illa obligatio vt ꝯhere vel q̃si.delinq̃re vel q̃si ꝛc. Obligatio orit ex ipso facto iure approbato.ꝛ ẽ ius.vñ diffinit q obligatio ẽ iuris vinculũ q̃ necessitate astringimur ad aliq̃d dãdũ vl faciẽdũ fm iura nre ciuitat.ó q̃ dic vt insti.ó obli.in ꝓn. Actio ẏo ꝓcedit ex obligatõe.vñ obligatio dr mr actõis.vt.ff.ó ꝓcu.l.licz.§.ea.Et pono exẽplũ vt tu canonista itelligas.mutuaui ti bi.x.ex isto facto orit obligatio.qz obligar ad reddẽdũ.vt.l.ij.et.l.cũ qd.ff.si cer.pe.et.c.dilecti.j. ti.pri.cũ sl.ꝑ executõe hui⁹ obligatiõis orit actio q̃ ẽ q̃ddã ius agẽdi.vt ī gl. vt certi ꝓditio ſpãlis vl gnãlis.fm no.in.l.certi ꝓditio.ff.si cer.pe.ꝛ sic de alijs actiõibus.vñ si peto. x. causa petẽdi est ipm

mutuū·qz mutuaui vt ſtatim dicā. Ad ſecundū an ſit cauſa exp̄menda in libello: dic vt plene no. per glo. ⁊ doc. in l. j. ff. de eden. ⁊ in c. ij. de libel. ob. Et p intellectu huiꝰ glo. breuiter dic q; duplex eſt cauſa tā in pſonali q̄ in reali. vna remota. alia ꝓpinqua. Remota in pſonali ē ip̄m factū ex q̄ oꝛitur obligatio. vt ago qz mutuaui. Cauſa ꝓpinq̄ ē ipſa obligatio. nam ꝙo ago·qz es mihi obligat⁹. In reali ꝙo cauſa remota eſt ip̄m factū ex q̄ cauſatur dn̄ium ſeu ius agendi. vt peto rem qz fuit mihi legata. vel qz fuit mihi vēdita ⁊ tradita. Cauſa ꝙo ꝓpinq̄ eſt ip̄m dn̄ium ſeu ip̄m ius cauſatū ex illo facto. Cōcludē ḡ cū q̄rit an cauſa ſit exp̄menda q; int pſonali debet exp̄imi cauſa remota. vt qz mutuaui. nec ſufficit exp̄mere cauſā ꝓpinquā·qz obligatus es. qz cū multe poſſent eē obligatiōes ſeu cauſe nō poſſet reus ex hm̄oi cauſe ꝓpinque exp̄ſſiōe deliberare mature: an debeat cedere vel cōtendere. vt. j. de lib. ob. c. ſi. et no. in p̄alle. l. j. ff. de edē. vñ debet exp̄mere cauſā remotā·nō tñ tenet exp̄mere cauſā ꝓpinquā. qz p̄ſumit ꝓpinqua ex exp̄ſſione remote. Si enī peto. x. qz mutuauit· p̄ſumit obligatio de p̄ſenti. ar. in l. j. C. de pba. Vñ dicim⁹ q; ſufficit q; libellus ꝛcludat p̄ſumptiue. vt. l. oēs. §. luti⁹. ff. de his q̄ in frau. cre. qō tñ limita fm q; no. Bar. in l. cū q̄d. ff. ſi cer. pet. tangā in c. ij. de libel. ob. In reali ꝙo cauſa remota nō eſt neceſſario exp̄menda. ſed ſi vult p̄ot. debet tñ exp̄mē cauſam ꝓpinquā·vt qz ſum dn̄us. tum cū vna ſit cauſa dn̄ii acq̄rendi·nec potuit acq̄rere ex plurib⁹. vt in c. inē dilectos. ō ſi. inſtru. et. l. ⁊ an eadē. §. actiones. ff. de excep. rei iudi. ſatis p̄t reus inſtrui ex cauſe huiꝰ exp̄ſſiōe. tum qz vtile eſt ipſi reo vt non exp̄maī cauſa remota. qz ſi generaliꝛ egit totū ius ſuū videī in iudiciū deduxiſſe. et ſi ſuccubuit non poterit agere ex aliq̄ alia cā. vt j. c. abbate ſane. ō re iudi. li. vj. ⁊ in p̄all·§. actōes. dicā plene in p̄all. c. ij. de libel. obla. ⁊ ſic intellige ⁊ limita iſtam glo.

Ad tertiū an actio ſit exp̄mēda in libello: aduerte qz capiēdo actionē ꝓ quadā antiqua ſolēnitate et formula verboꝝ·in q̄ q cadebat a ſyllaba cadebat a toto. ⁊ nō eſt neceſſe hodie talē formā ſeu ſolennitates obſuare·nec de iure canonico nec ciuili. vt. C. de formul' ſubla. l. vnica. Aut ſumm⁹ actionem ꝓprie ꝓ effectu ⁊ iure agendi·put eſt q̄ddā ius ꝓſequēdi in iudicio qō ſibi debeī. et iſtud ius cū ſit incorꝓale nō p̄ot exp̄mi. vt no. in l. edita. C. de eden. ⁊ neceſſe eſt exp̄mere ip̄m factū ex q̄ ꝛdubatur ip̄m ius agendi. vt in c. ſi. de lib. obla. Aut capiī actio ꝓ noie ipſi⁹ iuris agendi: vt eſt rei vendicatio·actio ad exhibendū·certi ꝛditio·actio furti·⁊ ſiles. et tūc due ſunt opi. tam de iure canōico q̄ de iure ciuili. Mā de iure canonico quidā tenēt indiſtincte actionē nō eſſe neceſſario exp̄mendaz. vt hic no. Inno. Alij vt Laurē. q; vbi p̄ſit plures actiōes oꝛiri ex facto narrato debet exp̄mi actio· qō ſentit hic Hoſti. dicens q; regulariter fm canones ſufficit exp̄mere factū·niſi iudex ex cauſa rationabili videat reū decipi poſſe ſi nō vltra exp̄matur. qz tunc ſupplebit iudex ex officio ſuo. vt. ff. de offi. aſſeſſo. l. j. ex eadē cauſa ꝓmitteret aduocatū poſitionib⁹ rſidere. j. c. c. paſtoralis. Itē de iure ciuili ſunt etiā opiniōes. Mā quidā tenēt q; ſit ſemper exp̄menda. vt Inno. hic allegat. ff. de admi. tu. l. quotiēs·§. j. et inſti. de acti. in p̄in. ſ. melⁱ⁹ allegaret. ſ. fi. C. de interdic. ⁊ hāc opi. tenet glo. iuris ciuilis in p̄alle. l. j. ff. de eden. ⁊ glo. hic. Et allegat ibi gl. rationē: qz vtile eſt reo vt exp̄maī. quia forte ꝓponet eam ineptā ⁊ ſuccūbet. Sz certe iſta non eſt bona ratio talīq̄ deceptiua. q; non debemus alicui parare laqueū. vt. j. ō reſti. ſpo. c. lfas. ⁊ de materiā vide Spc. in ti. ō acti. et peti·§. j. vbi ponit opiniones. ſed cōis opi. legiſtaꝝ habet in. l. edita. C. de eden. ⁊ in l. j. ff. c. Et opi. Jo. an. ⁊ ſequaciū eſt vt nō ſit neceſſe exp̄mere. qz ex ꝓpoſitione facti ſemp p̄ot elici mod⁹ agēdi ſeu actio intēta. ⁊ hoc tam de iure canonico q̄ ciuili. qō etiaz tenet glo. viij. di. q̄ iure. et repio Accur. gloſatorē iuris ciuilis mutaſſe opinionē. vñ in auī. ō intro. ⁊ exhibē. reis. in p̄n. colla. v. in x̄bo libellū. dic de ꝓſuetudine ſeruari vt nō exp̄imaī actio·et q; etiā lege p̄ot ꝓbari. Mā cū reus poſſit eſſe certⁱ⁹ p rem ⁊ cauſam ſatis eſt. alleg. p̄alle. l. j. ff. de eden. ij. reſpōſo. ⁊ qō ſubijcit in p̄alle. auī. qō bñ nota. Et qz poteſt ꝓtingere q; ex eodē facto p̄ſit plures actiones cōpetere·q̄ tūc videaī intētata diſtinguit no. Ly. in p̄alle. l. edita. poſt aſſos ꝛdc. q; aut ſunt plures cōpetētes ad diuerſa et p̄ſumitur intentata illa q̄ cōpetit. ar. ff. de libe. ⁊ poſthu. l. gallus·§. j. facit qō no. in. c. ꝓſtitutus. de reli. do. Aut ſunt plures ꝓpetētes eidem. ⁊ tūc aut vna ē generalis ⁊ alia ſpecialis·aut ambe generales aut ambe ſpeciales. Si vna generalis ⁊ alia ſpecialis p̄ſumit intētata ſpecialis. ar. ff. de le. iij. l. hoc legatū. et. l. idē legato·§. pinde. et j. legatis. tenet etiā Bar. in. l. j. ff. de eden. Si ambe ſunt ſpeciales vel ambe generales. ⁊ tūc aut ex facto ꝓpoſito vtraq; p̄ot colligi·⁊ ſubdiſtingue. aut fm alterā aliquid eſt ſupfluū narratū·fm aliā nihil: ⁊ videbiī intentata illa fm quā nihil eſt ſupfluū. qz x̄ba debent aliq̄d opari. Exemplū ex legato mihi facto ꝓpetūr mihi plures actiōes. vt. l. j. C. cōia de le. ⁊ no. in. c. Rainutius. et. c. Rainaldus. ō teſta. Modo pone qō dixi in libello q; teſtatoꝛ rem ſuā mihi legauit·⁊ ideo ⁊ē. certe videoꝛ intēdere rei vendica. alꝫ ſi diceremus intentatā pſonalē actionē eſſet ſupfluitas. qz nihil operaref illud verbū rem eſſe ſuā. nam rem alienā poteſt teſtatoꝛ legare·⁊ actio pſonalis ꝓpetit a tra heredē. ut inſti. de le. §. nō ſolū. ⁊ qō no. in c. filius. de teſta. ⁊ verba debēt aliq̄d opari. de p̄uile. ſi papa. li. vj. et. l. ſi q̄ñ. C. de inoffi. teſta. Si x̄bo fm vtraq; actionē eſſet ſupfluitas·tunc p̄eſumeretur intentata illa ꝓ quam verba minus ſupfluūt. vt in exemplo ꝓpoſito cum dico mihi legatam rem teſtatoꝛis. nam ſi dicerem⁹ intentatā actionem ex teſtamēto tunc ſupfluit. quia nō oporꝛtet dicere rem eſſe teſtatoꝛis·vt ſup̄ dixi. Si dicimus intentatā rei vendicationē tūc ſupfluit. quia non oporꝛtet allegare cauſam remotā in rei vendicatione·vt ſup̄ dixi. ſed ſufficit dicere q; ſum dn̄us cum

minus supfluit. q; potuit exprimi ad maiorē declarationē. t ideo ista psumet intētata. ar. in pall'. l. si qñ. et. c. si papa. vñ fm alios doc. ibidē non pōt libellus formari. ita q; ꝯcludat qn statim possit sciri q̄ actio intētet. q; oēs actiones de mūdo habēt media distincta. et iura informātia distincta. q̄ propter non est necesse q; actio in libello exprimat. Sz replicādo pdicta sub epilogo. aut vna tm̄ ex facto narrato colligit actio. t illa psumit intētata. si plures ꝯpetūt: aut plures actiones possunt colligi. t tunc aut vna est generalis alia specialis. aut vtraq; est generalis vel vtraq; est spālis. t tūc psumit intentata p quā nihil supfluit. t fm vtrāq; esset supfluitas psumeret intētata illa p quā ẏba min⁹ supfluunt. vt supꝰ dixi. t hec est vera fm eos: nisi sit inserta illa clausula in libello nō astringēs se ad pbandum singula tc̄. q; tūc nō psumit intētata illa per quā nihil vel min⁹ supflueret. ꝯ illa ex q̄ leuius sequit ꝯdēnatio. Hoc vltimū limitat do. An. si cui a principio in libello opponeret. als si disputaret ad merita. dicit q; in dubio videt deducta competēs actio t in q̄ pbat. t si vtraq; cōpetere posset videt intētata magis vtilis actori in obtinēdo. alle. no. in. c. conquerēte. de offi. ordi. ꝯ in. l. ꝯ si possessor. ꝯ. ff. ff. de iureiurā. et Bar. in. l. iné stipulantē. ꝯ. j. ff. de ẏ. obli. Sz hoc dictū mihi nō placet. nā si a principio mihi fuit obiectū nō esset opus disputationibus. sed staretur interpretatōi actoris. vt in. l. si qs intentione. ff. de iudi. t in. c. lre. de dila. Tñ teneo pmū dictū. q; exā vtraq; pōt ꝯpetere. t est cōsentanea pbationi iam facte. debeat fieri ꝯdēnatio in illa q̄ est minoris pudicij. q; in ꝯdemnatione rei sunt fauorabiles. ff. de re. iuꝰ. l. fauorabiles. t iura sunt pmptiora ad absoluendū q̄ ad cōdemnādum. vt in. c. ex lris. de pba. t. c. inter dilectos. de fi. instru. t de re iudi. c. vlti. cū lītb⁹. t hoc apte reperio tenere Jnno. in. c. ij. de ordi. cogni. de q̄ nō faciūt hic mentionē doc. Et ponit in hac materia q̄dā ẏba pulchra t clara q̄ nota tu maxime canōista. dicēs stultū esse iudicē q̄ libellū generalē recipit ex quo varij modi agendi pūt cōpetere. cū aliꝯ fiat ꝯdēnatio in vna q̄ in alia. ꝯ debet libellātē cōpellere ad exprimendā actionē seu causaz agēdi: ex q̄ causa possit colligi modus agēdi. Dic tñ q; si ita generaliꝯ est receptꝰ libellus valet. ar. in. l. fi. C. ō anna. except. t fiet ꝯdēnatio fm illā que minorē cōdemnationē requirit. vt. ff. de re. iuꝰ. l. semp. et. l. fauorabiles. t palleg. c. iné dilectos. de fi. instru. nisi fm eū in medio litis ex pbationib⁹: vel q; hoc dicit exprīsse appareat aliter agere velit. q; tūc fm hoc ferenda est sentētia. alꝯ. pall'. l. si qs intētione. q̄ verba optime nota. Cōclude ꝯ q; si libellꝰ ē admissus sine omi exprīssione cause. t nō fuit oppositū valet. vt in pall'. l. fi. C. de āna. except. t no. in. c. ij. et. iij. de libel. oblaꝯ. ꝯ oportet q; postea dare actor pbet intentionē suā. als succūbit. ar. l. si in rem. ff. ō rei ven. t qō ibi no. p Bar. iudex tñ nō debet libellū talē recipe. Jdē est si exprīssit aliquā causā. ꝯ ita generalē q; varij modi agendi possunt elici. licet enī ex postfacto sit facienda expressa interpretatio: fm q; Jnno. t Ly. supꝰ dixerūt. tñ sapiēs iudex non debet hoc admittere ꝓpter dubitationes t cauillationes q̄ postea fiunt. ar. in. ꝯ. curare. insti. de act. et xxx. q. v. iudicantē. et in. l. fi. C. de fideicōmiss. fm Jnno. in palle. loco. Et sic limito dictū Ly. ipm tñ nouitē actionis nō ꝓpellit exprimere. satis enī est q; sibi ꝓpetat ius agendi seu actio. et ita intelligit. l. si pupilli. ff. de nego. gest. q̄ dicit q; sine actione nemo exprit. s. sine actione cōpetenti. non aūt ꝓpellit exprimere. Et idē dicit de iure canōico. q; oportet q; sibi cōpetat actio seu aliq̄d aliud qō teneat locū seu vicē actionis. vt officij iudicis imploratio. vt in. c. ij. de offi. iudi. t in. c. j. de pac. vbi tangā an ex nudo pacto ꝓpetat actio seu officij imploratio. q̄q; tñ etiā de iure ciuili nulla cōpetēte actione vl' officij iudicis implorātōe iudex debet ex officio suo ꝓuidere pri. q̄ñ videt aduersariū locupletari cū iactura alterius. vt est casus singularis in. l. plane. ff. de peti. here. facit. l. si t me. ff. si cer. pet. Et p hoc habet dare materia huiꝰ. c. Reliq̄ ẏo his cōnexa. s. quid debeat cōtinere libellus: dicā in. c. j. ij. et. iij. de libel. oblaꝯ. Nico. abbas.

Ntellexim⁹ Excōicatus pōt cōuenire. h. d. Sic cōiter summat. Ego ẋo summo magis generaliter t pinguius. Excōicatus in iudicio nisi tanq̄ reus stare nō potest. h. d. Primo ponit q̄stio. Secūdo respōsio. ibi respōdem⁹. Tertio rīsionis ratio. ibi ne videat. Nota ꝓmo ex ver. stare qō est verbū generale excōmunicatū non posse stare in iudicio nisi tanq̄ reū. Cum enīz ꝓmittat istum casum in materia ꝓhibita. videtur formare regulā in oppositū. xxxij. q. vij. domin⁹. Et ex hoc inferꝯ q; non potest stare vt iudex. neq; vt aduocatus. neq; vt testis. vt in. c. decernimus. de sen. ex. li. vj. Jtem neq; vt assistens actori. quia hoc verbum stare est generale. et periculosum est sibi non vitare alios. ō de. ex. mini. c. illud. Jtem nec vt notarius cause. q; talis stat in iudicio qō sibi non cōceditur. quia sibi non creditꝰ durante excōmunicatione. iij. q. iiij. nullus. t qō no. in palle. c. decernim⁹. t in. c. quoniā contra. de pba. Jtem nec vt ꝓmouens inquisitionē. j. de accusa. cum dilectus. nec vt accusator seu promotor publice cause. de except. a nobis. et. j. eo. exhibita. Et generaliter potest dici excōmunicatū repellendū a iudicio nisi in casib⁹ a iure exprīssis. vt ẏ t in. c. pe. t vlt. de except. t idem dicit extra iudiciū vt regulariter repellatur. cum sibi omnis cōmunio ꝓhibeatur. xj. q. iij. cum excōmunicato. nisi in casib⁹ sibi ꝓmissis. vnde non solum repellit ab actibus iudicialibus. vnde non solum repellit ab actibus iudicialibus et priuatis. vt notanter dicit tex. in. c. pia. de except. li. vj. vbi vide maxie in nouella multa pertinētia ad materiam. Nota secūdo q; verba generalia dispositiōis edite in odium alicuius non debēt referri ad eum casum qui cederet in fauorem odiosi. cōcor. c. et si necesse. de ẏo. posset diuor. resolue. q; qō statutū est in odiū nō debet cedere in fauorē t ꝓmodū. sic ecōtra statutū in fauorē

nō debet tēdere in odiū. vt in regula qō ob gr̄az. de re. iur̄. li. vj. ⁊ in. l. quod fauore. C. de le. mens enī ꝓstitutōis ⁊ nō verba ponderāda sunt. j. q. j. marchion. ⁊ in regula vltima. ⁊ qō ibi no. de reg. iur̄. li. vj. ⁊ in. l. scire leges. ff. de leg. Vltimo ex mēte ⁊ ex rōne lr̄e colligo excōicato pmittendā cō munionē qī cedit in sui odiū. et q̄ phibita reportaret cōmodū. ⁊ intellige oīa p̄dicta phibita in excōicato excōicatiōe maiori. excōicato enim minori non phibef ꝓmunio hominū. ꝑ tñ participatio sacramētor̄. vt in. c. a nobis. de excep. ⁊ in. c. si celebrat. de de. ex. mi. Itē noie excōicatiōis intelligimus de maiori. vt in. c. pe. de sen. ex. Nunc venio ad glo. quā diuido in tres ptes. In p̄ma replicat ⁊ coadiuuat lr̄am. In secunda opponit tacite ⁊ soluit. In tertia q̄rit. secūda ibi ꝑ quid si. tertia ibi ꝑ nūquid. Oppo. igit cū secūda pte. videf enim istū excōicatū reū nō ꝓpellendū ad ꝓstituēdū ꝓcuratorē: cū nemo sit ad hoc ꝓpellēdus. de ꝓcu. q̄relam. Itē p̄incipalis psona habet iurare de calūnia vt in auf̄. principales. C. de iura. calū. g̃ oportebit q̄ ipse interueniat in iudicio. So. glo. ꝯcludit istū nō ꝓpellendū si nō vult. ⁊ dic vt in ea. ⁊ sic fm istū intellectū glo. istud verbū debet. positū in tex. nō inducit necessitatē. Idem Inno. Hosti. et Pe. cū hac opinione glo. cōiter trāseūt alij doc. p̄ter Jo. cal. q̄ dicit istū cogendū ad cōstituēdū ꝓcuratorē. q̄ vba debēt accipi ꝓpe. nisi resultet absonꝰ intellectus. vt. l. nō aliter. ff. de le. ij. ꝑ hic nullus absonus intellectꝰ resultat. si verbū debet importat necessitatē. cū etiā piculosum sit sibi se ingerere ꝓmunioni hominū. Nec ob. si dicaf q̄ q̄s nō ꝓpellaf ꝓcuratorē cōstituere. q̄ illud vex regularit. ꝑ qūq̄s q̄s ꝓpellit rōne delicti. vt p̄z in bānito. Nec ob. si dicaf q̄ forte neminē repiet q̄ velit officiū accepta re. q̄ hoc est sibi imputandū quare nō petit absolutionē. vñ hoc est sibi vtile. q̄ facilius recepisset. Ego semp tenui opinionē q̄ p̄dicte non ꝓpellaf. sed q̄ tñ ex debito honestatis. fundamētū meū est in c. cū inter. de excep. vbi dī q̄ oīs legitima defensio excōicato reseruaf. ne actore impugnāte reus ꝓcūcef. q̄ tñ alīs veniret absolūēdus. ꝑ certe istud ꝓtingeret de facili si nō audiref nisi ꝓcuratorē cōstituere. Quid enī si nullū repiret vel minus idoneū ⁊ causa ꝑsertim ē ardua: certe absurdū est dicere ꝯ eū ꝓcedēdū. cū paria sunt nullū hē vel minus legitimū. vt. in. c. ij. de transla. p̄la. ⁊ sic legitima defensio subtraheref sibi ꝯ. d. c. cū inf̄. ⁊ ꝯ oēz equitatē. Nec ob. dictū Cal. dū dicit sibi imputandum q̄re absolutionē nō petit. q̄ nō debet in hoc puniri. q̄ nō petit exā trahif ⁊ nō trahit. ⁊ satī est q̄ puniaf alīs penis iuris. vñ. c. cū inf̄. hāc ꝓsideratiōnē non habuit. ꝑ indistincte voluit q̄ exā impugnaf q̄ sibi reseruef oīs legitima defensio. Hoc corroboro fortꝰ. q̄ iste defectꝰ vt nō ingeraf se cōmuniōi hominū causaf nō imediate ex culpa sua. ꝑ ex pena excōicatiōis. ⁊ ideo nō debet ex hoc puniri ne pena ex pena pueniat. ar. bonū de ꝓcef. p̄ben. q̄ diuersitatē. ⁊ qō no. glo. in regula imputari. de re. iur̄. li. vj. ad idē facit. c. decernim⁹. ō sen. ex. li. vj. vbi papa mādat ꝓpelli iudices seculares vt repellant excōicatos ab agēdo patrocinādo. et nihil dic de ꝓcto. Itē cōio itelligif excōicato inhibita q̄ten⁹ tēdit ad sui ꝓmodū ñ q̄ten⁹ impugf̄. ar. ff. ⁊ in. c. si vo. ō sen. ex. Itē q̄d si cā ē crimialis in q̄ nō inuenit ꝓcuratorē. nōne iste admittef sine ꝓcuratore? certe sic. ⁊ tñ tex. iste loquif indistincte q̄ debet ꝓstituere ꝓcuratorē. debet g̃ intelligi qū potest ⁊ ex honestate vbi fieri pōt. ꝑ hoc tex. in. c. fi. de excep. vbi dī q̄ excōicat⁹ pōt appellare. ⁊ appellationē ꝓsequ. ⁊ lr̄as impetrare sup appellatōe sua. ⁊ nulla ibi fit mētio de ꝓcuratore. ꝑ semp vba dirigunf ad ipm excōicat⁹. imo tex. inuit oppositū dū dicit q̄ pat excōicato ꝓdesset appellare si non posset appellationē ꝓsequi et sup ea lr̄as impetrare. q̄ esset exp̄sse ꝯ opi. Cal. Si enī esset sibi imputāduz q̄ nō inuenit ꝓcuratorē: q̄d ꝓdesset sibi q̄ admittatur ad defendendū si nō pōt defensionē ꝓsequi vel pōt ꝑ min⁹ legitime. q̄ ꝓcurator est min⁹ idoneus. Fateor tñ q̄ hoc vbū debet ex ꝓpio significato importat necessitatē. ad hoc allego glo. nōbi lem in cle. attendētes. de sta. re. et. xxv. q. j. c. j. vide plen⁹ ꝑ Bar. inf̄. li. ij. C. de pigno. ꝑ vbi cuidēter surgit iniq̄tas q̄pit impropriē. vt nō importet necessitatē. vt in. c. j. de despon. impube. ⁊ qō no. ibi. ⁊ p glo. in p̄all. c. j. xxv. q. j. Sz ex p̄dictis patz q̄ surgeret iniq̄tas si importaret necessitatē. ⁊ maxime si est ita inops vt nō valeat ꝓcuratorē ꝓstituere. vñ dic glo. in auf̄. vt sine. phi. ma. colla. vij. q̄ ineptū est nō fallē regulā vbi eq̄tas suadet. Sz nūc ꝑsupposita ꝓma opinione q̄ cōpellaf ꝓcuratorē ꝓstituere. oppo. ⁊ videf q̄ hec decre. ponat impossibile: cū nemo debeat ei ꝓmunicare tanq̄ excōmunicato nullus vellet esse suus ꝓcurator: cū ⁊ cōfabulatio cum tali phibita sit. xj. q. iij. excōmunicatos. et. c. cum excōmunicato. So. dicit Tūn. q̄ pater filiꝰ tutor ⁊ similes psone que licite cōmunicare possunt assument istud officiū. xj. q. iij. quoniā multos. Vel aliter fm eum. exquo permittif excōmunicato ꝓcuratorē cōstituere ad sui defensionē quilibet hoc officiū assumere potest. et in hoc sibi cōmunicare. j. de sen. ex. cum volūtate. ⁊ plus dicāt q̄ si aliq̄s eū impediret in dādo ꝓcuratorē. pōt ipse cōqueri ⁊ agere licet sit excōmunicatus. Et similiter si aliquis vadat romā p̄o iniectiōe manuum in clericū vt absoluatur. ⁊ offendaf in via potest cōqueri ⁊ audietur. vt. j. de excep. c. vlti. ⁊. ff. de iudi. l. si longius. fm Tūn. hoc dictū limito verum vt possit cōqueri ⁊ agere quādo durat impedimentū ⁊ iniuria circa actum sibi pmissum. vt q̄ impeditur cōstituere ꝓcuratorē. Item impeditur ire romā. secus si iniuria illata cessauit seu nō ꝑstat impedimentū. quia tūc cessat illa ratio vno permisso ⁊c. super qua fundatur vt possit agere. Unde etiam si excōmunicatus fuit ꝑspoliatus: nō auditur ꝑ cēs restitutionē. qō intellige cum limitatiōe p̄dicta si nō p̄stat impedimentū circa executionē actus sibi pmissi. vt no. glo. in. c. ex insinuatione. de ꝓcura. in verbo canonicū. ⁊ in. c. in nomine dñi. xxiij. di. ⁊ in. c. dilect⁹. j. ē. de rescript. ⁊

no. Jnno. in. c. cū nostris. de cōcess. ꝓben. qō no.

An aūt excōicatus possit petere saltem restitutionē vroris? vide bo. glo. in. c. quoniā. xj. q. iij. ⁊ Jo. an. in. c. inter alia. de sen. ex. et plenius. in. c. quoniā. §. in alijs. vt lic. non cōtes. ⁊ in. c. cū inter. de excep. Jtem qō dixi q non pōt petere restituti onem. limita vt sit verū quādo venit vt actor. secꝰ si venit vt reus. vtputa qz cōtra ipsum cōuentū ⁊ cōtumacē facta fuit missio. tunc enī audit petēdo restitutionē. vt cōcludit spe. in ti. de cōtu. §. fi. ver. sed pone. qō tamē limita quādo venit principaliꝫ ad se defendendū. ⁊ in cōsequentiā petit restituti onem possessiōis. secus autē si principaliter peteret restitutionē. puta dicendo q nō legitime facta fuit. tūc enim qz verꝰ actor est nō audit ante absolutionē. ita repio tenere Bar. et bene in. l. de pupillo. §. fi. ff. ō no. ope. nūci. Jn tertia parte glo. querit. numquid excōicatus possit recōuenire suū actorē? ⁊ respōdet q nō ꝑ exceptē. ⁊ potest appellare ⁊ oīa facere que tendūt ad sui defensionē. Sz nūc opono cōtra p̄dicta ⁊ cōtra tex. in. c. post cessi onem. de proba. vbi videt q non possit cōstituere ꝓcuratorē. So. dic̄ Jnno. q istud ē speciale in reo ꝓpter causam que hic ponitur. Jdem tamē dicit in actore in causa absolutiōis ⁊ alijs causis quas agere ꝓmittit vt possit cōstituere ꝓcuratorem. melius enim est vt causam agat p aliū q̄ꝫ p se. nec fm Jo. an. hoc est cōtrariū ei qō no. in. c. cum desideres. de sen. ex. quia hic de ꝓcuratore ad litigādū. ibi de ꝓcuratore ad absolutionē petendam. Tu de hoc vltimo an possit excōmunicatus petere absolutionē per ꝓcuratorē: dic vt plene nō. in p̄alle. c. cum desideres. ⁊ ibi bona glo. ⁊ vide bonā glo. iūcto tex. in. c. q̄nto. ij. q. v. Et ad. c. post cessionē allegatū pro cōtrario respōdeo aliter ⁊ melius. q ibi non loquit de excōmunicato volente cōstituere ꝓcuratorem. sed de ꝓcuratore excōmunicato qui non potest esse nec pro parte actoris. nec pro parte rei. Et ratio differētie est. qz officium ꝓcuratoris est voluntariū. nec potest dici q veniat ad se defendendū cum veniat ꝑ alio. sed hic nos loquimur in excōmunicato qui vult constituere ꝓcuratorem nō excōmunicatū qui potest in causa defensionis: exquo defensio sibi permittit. ⁊ hec est vera solutio illius. c. Nota tamē dictum Jnno. q in omnibus casibus in quibus potest excōmunicatus esse in iudicio. potest constituere ꝓcuratorē. ⁊ optime facit iste tex. Jdē dic̄ Jnno. in simili. videlicet in religioso. vt vbi potest esse ꝑ se in iudicio: potest ⁊ ꝓcuratorem cōstituere. ⁊ optime facit iste tex. Hoc vltimū ponit Jnno. in. c. cum J. et A. ō re iudi. ⁊ simile no. Bar. in. l. seryꝰ. ff. ō ali. et cib. leg. Sed putat hic do. An. q eo casu quo excōmunicatus litigat per ꝓcuratorem super sua excōmunicatione. vt in casu. c. per tuas. de sen. ex. non teneatur ante ingressum cause petere absolutionē. sicut teneret quādo litigat per se: vt ibi. quasi tūc non videat cōtemnere. Cōtrariū puto verū. nam dispositio. c. ꝑ tuas. fundat̄ super eo ne iste videatur cōtemnere excōicationē. sed certū est istum cō temnere non petendo absolutiōez licet litiget per ꝓcuratorē. qō patet ex eo. qz dicendo excōicationem fatet̄ se ligatū: vt ibi. ⁊ in. c. cum cōtingat. de off. dele. ergo debet petere absolutionē exquo cō mode potest. ⁊ ipse ꝓuocat ad iudiciū ⁊ non ꝓuocatur. nō enim debet expectare euentū litis. quia nihil operat̄ quo ad hoc vt absolutionē cōsequat̄. frustra enim expectat̄ euētus cuiꝰ nullus est effectus. vt in p̄alle. c. cum cōtingat. ⁊ videt̄ ibi casus de hoc ꝓpe finem dum dicit. q quādo quis se asserit excōicatū licet iniuste. nunq̄ audiꝰ ꝓbationes sunt admittende anteq̄ fuerit absolutus. nō enim dicit q non est ipse ꝑsona aliter audiēdus: sed q eius ꝓbationes non sunt admittēde. qō ꝓcedit etiam si litigat per ꝓcuratorem. nec aliqua equitas suadet oppositū. imo istam partē cum pseuerando in excōicatione citius mori p̄sumat̄ ꝓpter peccatuꝫ. xj. q. iij. ebi. Sed circa idem quero. supꝝ dictum est excōicatū posse ⁊ debere ex honestate se defendere per ꝓcuratorē. an possit per ꝓcuratorē generalem? Archi. hoc tetigit in. c. j. de rescrip. li. vj. et dicit q licet possit in causa defensiōis ꝑstituere ꝓcuratorem speciālē et p cū se defendere vt hic. nō tamen audiret̄ ꝓcurator generalis etiam sup articulo defensiōis: nisi fuisset dictum q posset agere omnia que ipsemet p̄sens facere possit. quasi velit q ista clausula. vt possit oīa que ipse p̄sens facere possit habeat vim specialis mandati. Do. An. hic reprobat vtrūq; dictū. dicit enim q ad defendendū excōicatū non requirit speciale mandatū. qz aut est ad negocia cōstitutus et valet. tenendo q excōicatus possit cōtrahere. de quo in. c. veritatis. de do. ⁊ ꝓtu. Aut ad iudicia ⁊ etiam valet. nec exigit speciale mandatū. sed in isto mādato generali excludunt cause in quibꝰ non pōt agere. ⁊ includunt cause in quibus pōt agere. ar. l. rescripto. §. j. ff. de mune. ⁊ ho. Jtem non ꝓcedit secūdū dictum fm eū. qz illa clausula non habet vim specialis mandati. ⁊ sic tenendo q exigeret speciale mādatum illa clausula non sufficeret per no. in p̄alle. c. exposuit. de dila. Sed certe quo ad vtrunq; dictum Archi. bene loquit si subtiliter ponderet dictum suū. ⁊ male reprobat. Et quo ad primū dico q Archi. nō requirit p̄cise mandatū speciale in articulo defensionis: sed vult q per mandatū generale ad impetrandū non possit ꝓcurator defendere excōmunicatū seu appellationē ꝓsequi quasi illud mādatū ad impetrandū se nō extendat ad articulum defensiōis. secus autem si mandatū esset generale ad agendū ⁊ defendendū. qz tunc bene poterit. et ita debet intelligi Archi. ad hoc. c. q ad agendū. et. c. qui generaliter. de ꝓcu. li. vj. Jtē in secūdo dicto nō meret reprobari. qz licet Jo. an. teneat in. c. exposuit. p̄alle. q talis clausula nō habeat vim specialis mandati. cōtrariū tamē est verum. vt no. Bar. in. l. procurator cui libera. ff. de ꝓcura. ⁊ tenet idem do. An. in p̄alle. c. exposuit. ⁊ sic in hoc videtur sibi cōtrarius. ⁊ probatur dictū Archidia. et Bar. in. l. creditor. §. Iurius. ff. man. vbi hoc idem no. Bar.

Additio. Sz quero. quid si excõicatus incepit agẽ nec a p̃cipio fuit expulsus. nũquid reus possit instare vt ꝓpellatur agere exquo semel edidit actõez. iuxta formã aut. qui semel. C. quõ t qñ iudex. Inno. in. c. excepti. j. de excep. q sic. t ibidẽ dicit qñ non est cõuentus vt reus. cogi tñ agere iuxta materiã. c. significauit. de testi. et. c. lator. qui. ff. sint le. Nam si cõtrarium diceret. sequeret absurditas q excõicatio p̃desset excõicato. t noceret aduersario nõ excõicato: qõ esse non debet. ar. hic. t hoc bene no. Et sic habes casum in quo excõicatus agit. nec debet p iudicẽ repelli. t hoc q: hoc nũc tendit in sui p̃iudicium exquo reus instat. et sic facit ad id qõ supꝰ dixi. q: fortius potest stare vt reus extrahik in suũ dampnũ. An aũt excõicatus possit agere vt reus ꝓditione. l. diffamari. C. de inge. t ma. vel si actor desistit petere vt cõpellat ꝓsequi iuxta formã p̃dicte aut: dic q non. q: hoc tendit ad eius cõmodũ. exquo hoc petit t vult satisfacere volũtati sue. ar. hic t in. l. pe. ff. de condi. ob cau. t in. l. si pignore. ff. de furt. hoc tenet hic do. An. t no. in p̃alle. c. exceptionẽ. Sz quero. nũquid teneat iudiciũ si excõicat⁹ fuit de facto admissus ad agendũ. nec fuit repulsus: dic q si litigauit cora delegato p se impetrato durante excõicatiõe non tenet iudiciũ. q: rescriptũ fuit nullũ. vt in. c. j. de rescript. li. vj. secus si litigauit cora ordinario vel delegato impetrato ab alio vel a se ante excõicationẽ. de quo tñ dic vt pleni⁹ no. in. c. j. de rescrip. in. vj. p̃alle. t in. c. pia. d excep. e. li. Et ibidẽ vide rationẽ diuersitat. etiam p̃dicta ꝓcedunt siue sit occulte siue publice excõicatus. licet ꝑe. ꝯ t non bñ. q: ih his q̃ ꝓcernũt p̃uatã vtilitatẽ nonest differẽtia inter publicũ t occultũ. vt singulariter no. Inno. in. c. cũ dilect⁹. de cõsue. t Jo. an. in p̃alle. c. j. Sed q: hic dr q excõicatus nõ põt esse in iudicio agendo: qd de int: dicto vel suspenso: doc. hic cõiter tenẽt q ish bene po⁹ unt agere. q: non sunt remoti a cõione hominum. ad hoc. c. a nobis. de excep. Sed ãro quid de piuro: videk q non possit agere. q: cum in iudicio habeat iurare saltẽ de calũnia: t ipse a iurãdo repellẽdus sit. exquo semel fuit piur⁹. vt in. c. paruuli. xxij. q. v. ergo agere non potest. Jo. de lig. t Collec. hic ꝯ. t bene. q: piuriũ non repugnat directe facultati agendi. imo quilibet criminosus quia als repelleret ab agendo ꝓ publico interesse admittitur cum ius ꝓpriũ ꝓsequik. iij. q. vj. omnibus.

Nec ob. q nõ debet admitti ad iurãdũ. q: illud verũ est in sacramẽto honoris nõ oneris. sicut est in iuramento calũnie. t sic intelligik. c. paruuli. vt ibi no. Archi. ad hoc allego tex. notabilez in. c. cũ in ecclesijs. de ma. t obe. vbi cõpellunk illi canonici in cor: p̃iudiciũ iterũ iurare. licet a principio venissent cõtra iuramentũ etiã super eadem re p̃stitum. Ultimo quero. an cõdemnatus in metallũ vel deportatus repellak ab agendo sicut excõicatus. t an cõtra eos agi possit: tractat hic Jo. õ lig. ℔ breuiter dico q in his que habere possunt poterunt agere et cõtra eos agi. Et que possunt habere ish damnati in metallũ seu deportati. vide tex. cum ibi no. in. l. si in metallũ. ff. de his que p non scrip. ha. et. l. quidã. ff. de pe. vbi est bo. tex. et ibi per Bar. An aũt monachus possit agere. maxime sine licentia abbatis: tractat Collec. p̃ plene no. in. c. cũ dilecta. de rescrip. ad qõ me remitto. t ali quid dicam in. c. olim. et. c. ex parte. de accu. Sequitur. c. clerici.

c **Clerici.** Clericus de oñi crimie debet cora ecclastico iudice cõ ueniri. ꝓcc valet cõsuetudo cõtraria. h. d. Duo facit. Primo legem ꝓbat. Secũdo ꝯsuetudinem improbat. ibi nec debet. Et pone casũ q ꝯsuetudo regia erat q omnes fures puniret iudex laicus. t hanc cõsuetudinẽ papa hic damnat. t in ratione decidẽdi arguit hic papa p locũ a maiori. et ideo facit hic mentionẽ de lege. als nõ faceret ad ꝓpositũ. quasi dicat fm Jo. an. si canon hoc casu non vincat legem scriptã t cõmunẽ. fortius legez non scriptã t particularẽ vel localẽ. Ho. ꝓmo q leges ciuiles sequũtur canonũ dispositionẽ. et sic in effectu non põt dari ꝓtrarietas inter canones t leges. qõ intelligẽ in materia spectãte ad ecclesiam. t sic potest dici q etiã de iure ciuili mulier nubens infra annũ luctus non efficit infamis. q: canon ꝓmittit. vt in. c. pe. et vlti. de secun. nupt. nec vsu: ꝓmittunt de iure ciuili. nec ꝓcubinat⁹. quia materia spectat ad ecclesiã. t canon ꝓhibet. t sic ꝺ alijs. qõ tenigi in. c. cũ sit generale. de fo. cõpe. facẽ qõ no. Jo. an. in regula sine culpa. li. vj. in merẽ. secus in materia indifferẽti. quia tũc data cõtrari etate inter canonẽ t legẽ canon seruak in foro suo t lex in foro suo. vt no. glo. in regula possessor. de reg. iur. t ibi Jo. an. li. vj. in mercu. tex. cũ glo. in ç. ij. de arbik. e. li. Et de materia dic vt dicã pleni⁹ in. c. j. de no. ope niun. t facit tex. in aut. quõ oportet epi. §. j. coll. j. vbi imperator dicit se velle ꝓsequi t seruare reglas sacras. vt in. l. cũctos populos. C. de sum. tri. t fi. ca. Et ex hoc t ex tex. nota fm Fran. t Jo. an. q doc. decretorũ etiam si sint laici debẽt ꝓcedere doctores legũ. Et hoc dictũ ꝓbo sic. Quelibet scientia dicit nobilior quãto subiectũ ipsius scientie est nobili⁹. ar. hic t in p̃alle. aut. quõ oportet epi. sicut in simili dicim⁹. q tanto qs melior est quãto meliorũ⁹ p̃est. vt in aut. ꝺ defen. ciui. Sed subiectũ canonice scientie est nobili⁹ q̃ subiectum ciuilis scientie. q: subiectũ in ciuili scientia est homo dirigibilis simplr in bonũ ꝯmune. sed subiectũ in canonica scientia est homo dirigibilis non solum vel simplr in bonũ cõmune. sed etiã in deũ fm sacras regulas. vt plene no. ꝫ. in ꝓmio hui⁹ cõpilationis. et aliqd p Jo. an. in regula peccatũ. de re. iur. li. vj. in mercu. Sed doc. legũ debẽt p̃cedere doctores artiũ t medicine. q: eor scientia est nobilior ratiõe subiecti. ꝯmaxime in medicina cuius subiectũ est homo egrot⁹. Theologia ẋo habet subiectũ nobilius ceteris. q: p̃cipalis sermo est de deo. qõ ptz ex etymologia vocabuli. Si ẋo vnus est doctor vtriusq iuris. alter ẋo tñ decretor: tunc debet p̃cedere habens vtrũq gradum.

odiosa et valde exoitans ut dico in gal. c. lras licet ab aliquibus et minus bñ illa glo. reprobet Nō vltimo casum i quo ius possessum ab aliquo nō sortit naturam possessoris .vñ laicus hic rōne iuris pronatus qō possidet corā ecclesiastico iudice puenit iz psona sua sit subiecta seculari rōnē .f. videbitis Dicto ad glo. z pmo ḡro quare cū iuris pronatus dicatur pnexa spūali. respondet glo. qz ipm ius pronatus non é mere spūale sed annexū. ideo ipse, cā dicit annexa. assumit eñ sibi naturā quia minus dignū ad se trahit vt i glo. Iz ptra hoc et ptra tex. pōt formari tal' oppositio ex sequēti ptcula glo. ibi et laicus .sicut Laic' nō pōt possidere ius mere spūale. de pscrip. cām et tamē possidet ius annexū spūalib' vt hic. ita videtur qd licz iudex secularis nō possit ognoscere de cā mere spūali de or. ognit. tuā. pōt tñ ognoscere de cā pnexa spūali. so. gl. nō soluit sed simpliciter dicit qd laicus possidere pōt illud ius annexum sed nō mere spūale. Idem dicit in iure sepulcroz. post. dicit qd mere spūale laicus ñ tractat nec possidet. Iz mere tpāle tractat z possidet. hoc vero ius pnexū non tractat vt hic. sed possidet vel quasi z b de grā .f. de iurepatro. c. iij. do. an. hic seqn do Goff. in summa ō iurepatro. §. i. vltra medū dicit iuspronatus realr esse qd spūale qō patet quia vendi non pōt sicut nec spūale nisi cū vniuersitate. ut in pal. .c. de iure. sed quia ex dispensatione eccie cadit in laicum, p tanto dr annexū iuri spūali et sic non inspecta natura sua sed inspecto illo accidente surgente ex dispensatōne eccie, p hoc qō nō. glo. in. c. pie mentis. pall. vbi dicit glo. qd inspatronat' est spūale Iz nō mere. quia cadit in laicū. Quedā eñ ut ipse dicit sunt mere et essentialiter spūalia. vt anima. gīa. vtutes z similia . Quedā sunt spūalia sed nō mere z essentialiter quia tunc nō ppter se sed ppter aliud. ut sunt bñficia vasa ordinata ad sacrificiū et similia iura spūalia que ordinantur ad finē spūalium ut ad finē animē ad ministros sustētandos et ista tanto magis dicunt spūalia quātomagis appropinquant fini rei spūalis et de his vide bo. glo. insumma. i. q. i. Ad ppositū ergo quia p electionē principiat matrimoniū. iter eccīam z electuz magis dicit ius spirituale qd inspatronatus qō nō inciat matrimoniū cū pītato. sed tantū pparat psonā cū qua debet pcrabi et hoc etiā pncipaliter nō cadit i laicum nisi ex dispensatione eccie sed noluit eccia dispensare cū laico circa electionē. quia est actus magis spūalis. et ideo infert qd cū essentialiter ius possit dici mere spūale debet quo ad omnia iudicari ut ius spūale nisi aliud in ptrarium a iure sit expssum. Et ideo vbi. spūalis cā deberet tractari simpliciter et ō plano. Idē dicendū esset de iurepa. Et sic p b apte sentit do. an. qd ideo eccīastica pnosat et non secularis. de cā iurispa. quia ipm ius realiter et essentialit est mere spūale sed hoc dictum nunqz mihi placuit. qz ut. s. dixi sup

Rubrica. ipm ius antequ fuerit pcessum laico nō fuit deductum in esse et sic non potest dici qd originaliter é mere spirituale nec etiā ex aliquo sibi insito pōt dici esse mere spūale. cū patronus nihil aliud facit qd pītare psonam instituendā p superiorē. vide in hoc tñ satisfit desiderio suo ut ordinetur et instituatur psona secundum voluntatē suā. z colligitur clare ex. c. i. xvi. q. v. vbi vide bo. tex. et ea .cā. q. vij. decernimus. nō aūt ex tali pītatione acquirit aliqō ius spūale. Vnde qd patron' laicus pōt variare aliū pītando. de iurepa. cum aūt Et ex pluribus pītatis pōt eps instituere secundū vt tertium ut in. c. pastoralis eo. ti. qō nō esset si aliquod ius acquireret pītato ar. de preben. c. si tibi absenti. li. vi. vñ ille tex. qō aūt de iu. pa. dicit quod pītatio est qōdam inchoamētū ordinatur eñ ad spiritualitatem obtinendā. et ideo non pōt dici ius spūale merum cū nullā spūalitatē exerceat patronus in actu pītandi. sed p tanto dicitur annexū iuri spūali. qz non debet pueniri ad institutionē sine pītatione. ut in palle. et in. c. illud . de iurepa. Cum ergo per pītationem pueniatur ad istam institutōnē que é mere spūalis p tanto dicitur annexū iuri spūali quia annexum huic iuri instituendi et facit pparamentum ad ius spūale obtinendum et ista est vera ratio que non solet assignari p doc. et hoc videtur sensisse Inno. in. c. qd sicut de elect. post pn. dicit eñ qd ideo electio non pcedit laico sed pītatio sic. quia p electionē iniciat matrimonium inter electū et eccīam. ad b. c. fi. de transla. pla. sed presentare nō est ius mere spūale sed annexū. nec pcrabitur aliquod vinculū inter pītatū z eccīam cum nullū ius ex hoc sibi acquirat. ut in. d. c. pastoralis. et sic apte vult Inno. qd istud ius pītandi fuit pcessū quia non erat quid mere spūale. nō ergo vt dicunt isti quia fuit pcessum laico est annexū. nā ex pcessione res mere spūalis non expcratur nā et ius pferendi pcedit quandoqd principibus ut nō. per Jo. an. in. c. ij. ō pbē. li. vi. patet lxiij. di. adrianus. non tamē p b qō pcedit laico dicit annexum spūali et hoc etiā voluit hic glo. fi. si bene ponderet dū dicit qd laicus possit possidere iuspa. qz nō est mere spūale. et intellige de gratia. sic etiam de gratia potuisset ius eligendi possidere. vt in pal. c. adrianus. sed ecclia noluit in tantum dispensare.

Item ex alio pfunditur illa ratio et dictum do. an. Nam si esset ius mere spūale in se et in alio preter id qō cadit i laicum deberet vt ius spūale tractari sequeretur qd sicut ius mere spūale non transit in vniuersitate secolari quia nō pōt venire accessorie ad tpalitates cum sit prorsus alterius nature ut. nō. Inno. in. c. ex litteris. de iurepa. Idem dicendū esset de iurepa. ut ñ transiret cū vniuersitate. qz tñ est falsum vt patet in pall. c. ex litteris. z. c. eū scdm. eo. ti. nec ob. alia rō quia ordinatur ad finē spūalium. qz hoc est quoddā pambulum et inchoamentum a remotis non enim omne or-

dinamentum ad finem rei spiritalis ⁊ anime ꝺr spūa
le Exemplum in libris eccliasticis qui ordinant ad fi-
nem anime ⁊ rei spiritalis nō tñ sunt spūales nec sa-
cri dic ergo directe soluendo ꝓtrariū ꝙ lz laicus possi
deat. non tñ ꝑ hoc debet inferri ꝙ iudex laicus de illo
iure possit ꝓgnoscere. quia laicus ex gratia et quadaz
tollerantia illud possidꝫ .j. de iurepa. c. iij. ut laici indu
cerentur ad ꝓstructionē. fundationē. ⁊ dotationē eccla-
rum. vñ hic ꝓcessio exorbitans non debet extendi ma
xime in ꝓiudicium eccie ar. de ꝓuile. sane. vij. q. i. pe-
tisti. et in regula. qꝺ ob gratiā. et in regula in argumē
tum. de re. iu. li. vi. et. L. de legi. l. qꝺ fauore. et. l. qꝺ
vero. ff. eo. ti. dic etiam ꝙ licet ꝓcessio illa non exten-
datur ad istum casum. extendit tñ ad istos actus con
secutivos ad ius possidendi. vnde transit ad heredes
etiam exteneos sicut res ꝓphana. xvi. q. vij. Illijs. Itē
transit cū vniuersitate vt in iuribus pal. Dz dicere cū
de ꝓnexis idem dz esse inditiū ut hic et magis dignū
trahit ad se minus dignum. ꝺ ꝓse. ecc. vel alta. c. vno.
li. vi. quō iuspa. qꝺ est annexum spūalitati et ē magis
dignum transit cum vniuersitate dic ut dico in. c. ex lit
teris. et. c. de iure. de iu. pa. Sed circa ꝑdicta qro
nunquid laicus iudicans de vniuersitate seculari in q̄
est iuspa. valeat iudiciū accessoriū respectu iurispatro-
natus do. car. ꝙ sic p. c. ex litteris. eo. ti. et sic dicit se
ꝓsuluisse. Ego allego ad ꝫ glo. singu. in. c. filijs. xvi.
q. vij. que dicit iudicem secularē posse ꝓuare laicū iu-
pa. cū vniuersitate seꝙ se nō posset ar. op. ip. ꝓall. c.
ex litteris. et. c. cū scōm. Et intellige ꝙ neqz in libel-
lo neqz in sententia fiat mentio ꝺe iurepa. alias nō va
leret iudicium. qz censeret venire ꝓncipaliter ar. opti.
ex his que nō. Jo. an. in. c. vno. de iurepa. li. vi. in no
uella. vbi dicit non valere venditionē si venditor dicit
vendo villam et iuspa. qꝺ in ea est. secus si simplicit
venderet villam qz tunc transit iuspa. ut in ꝓal. iuribus
et scōm hanc distinctōnē intelligo glo. in. c. satis per-
uersum. vi. di. in cle. pastoralis. de re iudi. qꝺ nō. doc
in. c. nobis. de iurepa. ꝙ ꝓpter delictū lese maiestatis
laicus non ꝓuatur iurepa. qz cū illud habeat a papa si
potest ꝓuari ab imꝑatore. debet enī intelligi qñ nō ē
in aliqua vniuersitate secularj. quia tūc transiret rōne
delicti ex quo surgit ꝓuatio illius vniuersitatis sine
vigore sententie ꝓuate illius vniuersitatis temporalis
et hoc singulariter nō. quia doc. nullibi aperiūt ꝙ me
mineri. sed loquūt indistincte ut. s. dixi. Ultimo
nō. glo. in eo. qꝺ in fine dicit ꝙ ius funerandi pōt lai
cus possidere. sed dominiū habere nō pōt. Hoc Inn.
qui sentit ꝙ ius sepulture non ē ius mere spūale. sicut
nec ipm iuspa. sed est annexum spūalitati. Hinc est ꝙ
dicit hosti. in. c. abolende. de sepul. ꝙ in ipo iure fune
randi tolerantur laici sicut in iurepa. cum sit in cimite-
rio qꝺ est sacrum. et sic spūali annexum. Aduerte
quia dictum glo. et doct. in eo. ꝙ dicunt ꝙ laicus pos

sidere possit ius funerādi, pcedit i loco facto religioso
ex sola illatione corporis humani sicut olim fiebat de
iure ciuili et ita loquitur. l. i. de mor. inferē. quā allegat
glo. non aūt puto, pcedere in sepulcro exīti in cimite-
rio sacrato seu in eccia. quia cū ipsum cimiterū seu ec
clesia sit sacrata et res mere spiritalis non potest lai-
cus mere possidere nec totā rem nec ptem. de ꝓscrip.
cām. et. l. que de tota. ff. de rei ven. et ideo dico ꝙ lai-
cus tale sepulcr, ꝓprie non possidet nec quasi. Dz to-
lerantur in hac ꝓmissione et facultate ex quadā huma
nitate ar. xiij. q. ij. questa est. et facit qꝺ nō. in. c. abo-
lende. de sepul. et p glo. xiij. q. ij. §. ite querit. Et ita in
tellige dictū hosti. qꝺ etiā sentit hic Collec. dicens ꝙ
nisi laico ꝓmitteret sepulcr, maiorū suor, fieret eis pre
iudiciū. qꝺ placet. allegat in ar. qꝺ de postulatōne nō
admissa nō. i. c. pe. de postu. pla. et facit ñ sili. c. ad
aplicam. de simo. Sed circa hoc quero ad quē spe
ctat ꝙgnitio cū agitur de iure funerandi. do. an. ꝙ pre
dicta dixit ꝙ si agitur reali, p ipso vsu funeris ꝙgnitio
spectat ad ecclesiasticū sed si agitur de impensis fune-
ris repetenda vel faciēda cognoscet iudex laicus In
telligе inter laicos ut. ff. de relig. vel sump. fu. l. ut li ꝙ
§. plerīqꝫ. Idem si agitur ꝺe vsu funeris actōne plo
nali. et hoc infert si ageretur actōne psonali. ꝺ iurepa.
ꝓmisso donari. qꝺ forte posset hec cā tractari coram iu-
dice seculari. hoc dictū mihi non placet qz ipsa dona-
tio seu, ꝓmissio huius iuris tanqꝫ annexa spūali subi
citur iurisdictiōi iudicis ecclesiastici. ar. in. c. vno. ꝺ iu-
repa. li. vi. ad ecclesiā enim spectat decernere an tem
erit, ꝓmissio vel non. et an, sit obligatus ad tradendum
vel non ex quo agitur de re subiecta eccie. vt in ꝓall. c.
vno. et .j. de iurepa. cū laici. et. c. illud cū si, ꝑ hoc qꝺ
nō. glo. in. c. satis puersum. lvi. di. et in de. pastoralis
de re iudi. vbi dicit ꝙ iudex laicus non pōt indirecte
ꝓuare laicū etiā, ꝓpter delictū hoc iurepa. cū illud ob-
tineat ab eccia et non a ꝓncipe seculari ut. s. dixi ita in
ꝓposito non pōt laicus decernere, ꝓmissionē valere vt
ꝓpellere laicum ad tradendum et idem dico cū agitur
de iure sepulcri actione psonali. nō enī pōt iudex laic⁹
aliqꝺ decernere actōne psonali directe vel indirecte
circa cimiterium vel ipam eccliam. maxime qz ut. s. di
xi laici tolerantur, in hac facultate, ex permissione ⁊ q̄-
dam humanitate. ⁊ Ni. abbas.

Tsi clericus Clericum connictum vel confessum de crimine, co
ram iudice seculari ex eo non punit ep̄s sed
coram se puictum vel ꝓfessum punit pena debita nisi
cum illo dispenset qꝺ potest in adulterio et minorib⁹
depositum vero non statim tradit curie seculari. h. di-
cit vsqz ad finem. Et diuiditur in quatuor partes ꝑm
ꝙ quatuor sunt dicta. secunda ibi si vero. tertia ibi de
adulterijs. quarta ibi sed non debet. Et quia. §. ꝺ ad
ulterijs habet materiam sepatam et nōbilem. Ideo

A

ꝑmo lego iſtud ꝑncipiū vſq3 ad illum.§. Et ꝑmo nō.ibi ꝓiūcti l' ꝓfeſſi duplicé modū ꝺicitū ꝓbandi ꝓtra aliquē videlicet ꝑ ꝓfeſſionē et ꝓuictionē que fit ꝑ teſtes vl' inſtrumēta et q ꝑ teſtes etiā dumtaxat duos poſſit crimen ꝓbari vide.ij.q.iij.c.i.et.§.ſi.et vide glo.nō. et ſingulariſ.in.c.ꝑſul.ij.q.iij.que ꝺicit q etiā contra papā ſufficiūt duo teſtes. Ex aūt de iure ciuili vbi venit ipponenda pena vltimi ſupplicij ſufficiūt teſtes maxime duo.vide tex.nōbilem in.l.qui ſententiā.C.de penis.an aūt ꝑ ſcripturā poſſit ꝓbari delictum.vide bonū tex.in.c.vltimo.de iureiur.li.vi.et plene ꝑ Joan.in regula ſemel malus.dere.iu.li.vi.in mercu.

Et nō.ex hoc et ex tex.q ꝓſensus nō ꝺicatur ꝓpríe cō uictus cū hic ponant illa duo ut diuerſa et ḃeant diuerſa vocabula ar.l.ſi idem.C.de codicillis. Conſtendo eñ videtur ſeām ꝓdere qō nō.ꝓpter ſtatuta facientia mentionē de ꝓuictis q non ꝓꝓhendant ꝓfeſſi facat.l.cum q.ff.de iureiur.et qō nō.in.l.ſi.C.ꝺ ꝓpé. et.l.pe.alias vlt.ff.de re ven.et.xij.q.i.non ꝺicatis. et.l.quiſquis.ff.ad.l.iul.maie. Nō.ſcō.q neduz acta facta coram iudice incōpetenti nō ſufficiūt ad cōdemnationē ſed nec etiā ꝓfeſſio Et ſic collige q acta t ꝓfeſſio iudicant a pari quo ad nullitatē actus qō intelligē qñ vicīū pitet ꝓcessit vtrūq3 alias ſecus. Unō tenet ꝓfeſſio licet alias acta ſint nulla ex defectu ꝓteſtat. ut nō.Inno.in.c.ſi.de reſti.ſpo.et nota in de.ꝓſtitutionē.de elec.Et hoc quia defectus ꝓteſtatōis ꝓcernit acta et non ꝓfeſſionē, que ad ſui ualiditatē nō exigit illam telā iudicij, ut nō.ꝺicit Inno.in.c.qualiter t qñ.ij.de accu.et j.aliquid tangam.in ſeqnti nōtabili

Nota.in.v.ſi vero q ad hoc q ꝓfeſſio facta ſuper crimine, plene periudicet oportet q fiat in iudicio et in pñtia iudicis ſui quo caſu plene ꝑ iudicat etiā nullo ꝑcedente, ꝓceſſu ar.hic et ſingulariter nō.Inno.i ꝓall. c.qualiter et qñ.ad idem adduco tex.in.c.i.de accu. li.vi.et bar.in.l.ſi ꝓfeſſus.ff.de cuſto.t exhi.re.vbi ꝺicit hoc ꝺictum Inno.ꝓcedere qñ ꝓfeſſio fit ꝓncipaliē et ꝓpter ſe.tunc enī valet ſine ꝓceſſu ar.in illa.l. ſecus ſi fiat incidenē ꝑ quandā conſequentiā.l.ſi filiū.C.de libe.cā.et hoc ꝺictū bar.nō.ꝑ limitatōne illi' ꝺicti Inno.quia non ſolet ḃ allegari.Et adduco ꝑ hac limitatōne bar.glo.bonā in.c.ex penitentibus.l.ꝺi.i ſi.que nō.ꝺicit q ſi ꝓmouendus ꝓfiteat ſuū crimē non debet ex hoc puniri ſed ſolum repelli ab ordinis ſuſceptione quia ad hoc non agebatur. Et adduerte q ꝺicatur facta in iure non ſolum qñ fit in pñtia iudicis ſ oportet q iudex ſedeat ꝑ tribunali.vt.l.pe.ff.de inſti. et iur.vide tex.cum glo.nō.ij.q.i.in.§.qñ aūt.et hoc qñ cā exigit plenā ꝓbationē Si vero exigit ſemiplenā tunc ſufficit iudicē itinerare ꝑ locū iudicij vide bo.tex. cum glo.in.l.noluit.ff.de intro.act. Nō q nō omne crimen eſt depoſitōne dignū.ſed quedā ſunt ſuſpēſione dignā.quedā depoſitōne.Et nō dīnam inē de-

poſitionē et ſuſpenſionē.Depoſitio.n.ē ab altaris miniſterio ꝑpetua remotio.Suſpenſio vero eſt ad tps et de multiplici ſpē ſuſpenſionis vide bo.gl.in clericis.de pe.in.v.non nouā.et ibi etiā nota an ſuſpenſus ab officio ſit etiam ſuſpenſus a beneficio.

Nō.paria eſſe quo ad penē impoſitōnē quē eſſe ꝓuictum de crimine ꝑ legittimā ꝓbatōnē vel ꝓfeſſum.et ſic non agitur hic min' cū ꝓfeſſo qō itellige ſcōm nō glo.in.c.de hoc.de ſimo.qñ timore,pbatōnis in iudicio ꝓfitetur quia talis ꝓfeſſio non habet meritum.ſecꝰ ſi ſponte ꝓfitetur.xij.q.i.non ꝺicatis.et.l.quiſquis. C.ad.l.iul.maie.putat tñ hoſti.in.pall.c.de ḃ qō et an in ꝑmo caſu ſit ſibi aliqualiter ꝓcedū qō videtur valde equū.ad hoc adduco.l.eū qui.ff.de iureiur.

Nō.vltimo penēm ꝓmenſurandā ꝺelicto.xxiij.q.i. non aſſeramus.de bis que ſi.a ꝓla.q̄limit.l.reſpiciendum.ff.de pens.qñq3 tñ aliquoꝝ maleficiorū ſupliꝯ acrius puniūt q ipſa relicta exigant ne multis craſſantibus ſit locus exemplo.vt ꝺicit tex.in.l.aut facta in ſi.ff.de penis.Hinc eſt q in foro aie plus punit inferiens vxorē q̄ mrem licet matricidium ſit grauī' ꝺelictum.quia homines ſunt ꝓmptiores ad iteruꝺicendum vxores q̄ matres ut in.c.admonere.iuncto.c latoꝝ.xxxiij.q.ij.et vide glo.in ꝓal.c.admonere.

Venio ad glo.et quero vna cū gl.ꝓma an,ꝓcedat tex. in diſtincte in eo q ꝺicit ex hac ꝓfeſſione facta in iudicio ſeculari ꝺenuo non ꝓdemnandū glo.nō.ꝺicit q ñ quia ſi ex tali ꝓfeſſione grauata eſt multū eius opi.in ꝺictus ſibi purgatio in qua ſi ꝺeficiat puniet,quaſi interꝑtatiue ꝓuictus. Nō.ꝑmo ex hac glo.q licet in famia facti trahat originem ab actu geſto coram ſecularibus ſen in iuditio vetito nihilominus indicēda eſt purgatio.boſti.ꝺicit q non indiſtincte et de facili ꝺebeccleſiaſticus,ꝓcedere hoc caſu ad purgatōnē qz laici de nicis oppido ſūt infeſti.ij.q.vij.laici Ego ꝺico gl.optie ꝺicere ꝺum exigit q multū ſit eius opi.grauata.nam ꝓpter ſcandalum euitandū indicenda eſt purgatio vñ cāq3 in famia,ꝓceſſerit.ad hoc allego.bo.glo.in.c.q licet et qñ el.ij.de accu.in v.a malitioſis.et glo.in.c. cum ꝺilecti j.de purga.cano.Ju.v.apud bonos.t vi de quod ibi ꝺico. Nō.ſcō.ex eadē glo.q ꝺeficiēs in purgatione non ꝺr vere ꝓuictus ſed interꝑtatiue qō nō.ꝑ ſtatuta facientia mentionē de ꝓuictis.non.n.extenduntur ad hunc caſum.l.iij.§.hoc aūt.ff.de negoge.et tales ficte ꝓfeſſiones non extenduntˉ ad alias ꝑſonas ſicut ſi eſſent vere qō intellige vt le.et nō.i.l.aꝰ qui ꝺelatorem.ff.de iure fiſ.vbi eſt bonus tex.et per Bart.in.l.cū filiꝰ.ff.de v.ob.et in.l.ij.C.de iura.calū.et ꝺicam aliquid in.c.pe.de iura.calū.Et vñ ſurgit hic ficta conſeſſio cum quis ꝺeficit in purgatione vīō bo.glo.in.c.inſinuatū j.de ſimo.et de materia in.c. accedens j.de accu. Secundo oppo.cū eadē gl.in ſi.de.c.multi.ij.q.i.vbi ꝺicitur quem non eſſe,phibē-

dum a cõione nisi fuerit ꝓuictus i iudicio eccliastico vt
seculari. et sic ꝓuicto vel ꝓfessio facta corã seculari pu-
dicat glo. remittit ad ibi nõ. et ibi ꝑmo soluit ꝙ iudi-
cium seculare accipitur ibi, ꝑ cã tpali. debet tñ esse cõ
uictus coram iudice suo. Scda so. ꝙ põt intelligi ỗ lai
co ꝓuicto corã iudice seculari. Et ex hac so. nõ ꝙ acta
facta coram iudice seculari fidem faciũt corã eccliastico
vt ibidez ꝓuictis, phibeatur a cõmunione nisi satisfece
rit de delicto. In hac so. ꝓsidero ꝙ aut acta ꝓducant
coram eccliastico ad eundẽ effectũ ꝛ inter ealdẽ ꝓsonas
seu de illis excipiat et indubio faciũt fidem ut in. c. fi.
de excep. li. vi. et in auc̃. de sanc. epi. §. si vero pius fa
at qỗ nõ. Inno. in. c. i. de offi. ordi. aut producũt ut
iudex eccliasticus ꝓpellat exercendo suã censurã et ad-
iuuando iudicem secularem et dico ꝙ idẽ. sicut eñ se-
cularis adiuuat eccliasticũ. xxiij. q. v. ad ministratores
ita et eccliasticus debet iuuare secularẽ ut nõ. Inno. in
. c. licet suscep. de so. ꝓpe. vbi dicit ꝙ si subditi impato
ris sunt rebelles debet eccia iuuare imperatorem et do
mare rebellionem subditoꝝ. xcvi. di. cũ ad verum qỗ
nõ. Aut acta principaliter deducant ꝑ ptem ut eccia-
sticus puniat ex delicto in actis ꝓprehenso tacite forte
et tunc non videtur ꝙ possit. qz tũc variaꝛ modus agẽ
di de testi. veniens. ff. de excep. rei iudi. l. et an eadem
Et de delicto vnius homis sepius queri nõ debet. l.
licet. ff. nau. cau. sta. et. c. de bis. ij. de accu. sed pt sal-
uari rõne penitentie imponũde. vbi non requirunt pro
bationes ita stricte sed sufficit tenuis ꝓbatio cũ iudici
um hereticoꝝ in hoc informat eccliã ut dicit ibi glo.
xxiij. q. i. quisquis. et in hoc casu saluo illã gl. et in ca
sibus ꝓdictis. Tertia so. põt colligi ex illa glo. vt lo-
quatur de clerico ꝓuicto in iudicio seculari. sed tunc cũ
agitur ad penitentiã indicendam quinimo si etiam de
crimine ꝓstaret ꝑ viam exceptõis sufficeret hec ꝓbatõ
ad istum effectum imo vnus testis sufficit scõm illam
glo. quo ad sententiã medicinalem allegat. c. sup eo.
de ꝓsang. et affi. de ꝓse. di. iiij. cũ itaqz. et licet doc. hic
transeant cũ hoc dicto tñ non puto vez ꝑmo ꝑ hunc
tex. qui dicit ꝙ ex hac sententia seu confessione nõ sũt
aliquatenus ꝓdemnãdi. vñ pondero illud verbũ vni-
uersale, phibens omne genus pene. Item ex impositi-
one penitentie grauaretur multũ istius opi. qz puta
retur ex hoc facinorosus nec puto etiã ꝙ vnus testis
de veritate criminis sufficiat ad pniam imponendam
per illã auctem euangelij si peccauerit in te fr tuus tc.
. j. eo. c. nouit vbi requirit saltẽ ꝓsentia duoꝝ etiam ad
pniam indicendã quãqz denuntias ꝓputet in numero
testium ut in. c. in oi ỗ testi. posset tñ saluari dicta opi.
vt ponat penitentia ex actis gestis corã iudice secula
riqñ volũtarie clericus corã eo litigabat. tunc eñ tũ
qz non habet aliqd excusatõis. tũ quia agitur de me
dicina poterit tunc pnia ponи. ad hoc facit ꝙ statim
dicam in confessione. et qỗ nõ. glo. in. c. si diligenti ỗ

so. ꝓpe. in. v. si. ꝑ eis Bank alie soloes ad. c. multi. sed
quia deuiant ꝛ sunt minus vere nõ auro recatare suffi-
ciunt. n. ꝓdicte et magis vera et ꝓsentanea illi ire est
illa que loquatur de ꝓuicto corã iudice suo. Concludo
ergo ex hac glo. ꝑma duo ꝑmũ ꝙ non indistincte vi-
gore talis ꝓfessionis iudicit ista purgatio. sed tũc tñ
si surgat ex ea vehemens infamia ꝓtra confitentẽ. Se-
cundum ꝙ ex tali confessione facta corã iudice secula-
ri non debet clericus nec directe nec indirecte dãnari
nisi modo ꝓdicto et sic non ꝓpellitur ꝓsistere in ꝓfessio
ne. Unc. b dicit ꝙ ex ista ꝓfessione oritur ꝓsumptio q̃
dam ex qua facilius posset ꝓdemnari. L. de libe. cã.
l. iubemus. ff. de iureur. l. si duo ꝓcuratores. Inno. in. c. ꝙ
inquisitionẽ. de elec. ad qỗ se hic remittit. dicit hãc co
fessionẽ habere hunc effectum quia ꝓpellitur corã suo
iudice constitutus in illa ꝓsistere aut dare illi intellec-
tum ita ꝙ illam excusaret alias nõ admittatur si vult va
riare et sic poterit cessante excusatione ex illa damna-
ri quia ꝙ sua dilucida voce tc. l. grialiter. L. de ñ nu-
pe. et . j. pe, pba. ꝑ tuas. et hanc opi. recitant Archi. ꝛ
Pau. ij. q. i. multi. Sed idẽ Inn. videt sentire oppo.
in. c. interpolita. de appel. et in. c. quã sit. de excel. pla.
vbi vult ꝙ ꝓfessio facta ex̃ iudicio non ꝓiudicat ut ex
illo crimine damnetur, fatetur tñ ꝙ poterit puniri tã-
qz maledicus exquo de crimine gloriatur. et sic aperte
videtur sibi ꝓtrarium maxime cũ in. c. ꝙ inquisitionez
apte dicat confessionẽ etiam ex̃ iudicium sup crimine
factam ꝓficiscat non solum super beneficijs obtinendis
sed etiam sup habitis ꝓdendis quia ex hac ꝓfessione
incurrit infamiam ꝓpter quã debet ꝓdere beneficiũ. l. ij
. C. de digni. et cũ ꝑmo dicto Inno. vt cogatur ꝓsiste
re tranlit hic do. carõ. do. an. de bu. videtur ꝑmo apte
velle ꝙ hec ꝓfessio facta coram iudice vtrito non ha-
beat vim nec iudicial' nec extraiudicial' qz contra ius
ar. j. ti, ꝓpi. si diligenti. et. l. non dubiũ. C. ỗ le. ad hoc
tex. hic qui dicit nullatenus ꝓdemnandi. ad idem de
offi. dele. cũ sup. et de renũ. qỗ in dubijs. Fatet tñ se
vidisse consultum et repetendo terminatũ ꝙ hec con-
fessio debet saltem valere ut extraiudicialis. qz extra-
iudicialis non requirit ꝓsentiam iudicis tñ ex quo
iste erat incõpetens ꝑ idem debet haberi ac si nõ esset
iudex ut sicut facta extraiudicialiter. Nam inutile videt
hic sepabile ab vtili ergo nõ viciabit vtile ꝑ inutile. ut
in regula vtile de regũ. iur. li. vi. facit quod nõ. Bu. in
. l. cum non solũ. §. necessitate. C. ỗ bo. que li. Ad qỗ
tñ ñdet qz ex eo ꝙ intendit confiteri tanqz corã iu-
dice confessio nõ est sepabil' qz formaliter intendit cõ-
fiteri et sublata forma tollitur actus. Nec valet tũc il-
lud si non valet quod ago ut ago tc. de offi. dele. cum
super. sed postea in fi. idem do. an. videtur sentire ꝙ ex
ea surgit iudiciũ. vt possit poni ad torturas. ar. eorum
que nõ. glo. in. l. capite ẽnto. ff. ỗ adul. sed ibi dicitur
de confessione extraiudiciali et sic videtur recedere ab

eo quod .s. dixi nisi exaudiatur q̄ habe scām opi. posita erit scām illam opi. que habet vt valeat talis ꝓfessio vt extraindicialis. Ego puto q̄ talis ꝓfessio sit per tractum et inuitū coram iudice incōpetenti. et tunc nō ꝓpellitur plistere in ea nec ex ea surgit aliq̄ iudicium sufficiens ad torturā pro quo videtur tex. hic in p̄ncipio iuncta .v. si vero. Nam in p̄ncipio dicit q̄ ex hac confessione non sunt aliquatenus ꝓdemnandi et satis in effectu ꝓdemnarentur si ꝓpellerentur plistere in tali ꝓfessione. vel si ponerentur ad torturā ar. ij. q. vi. nō solent. v. ante sententiā. Item statim in .v. si vero dicat illos ꝓdemnādos si coram ep̄o suo in iure fuerūt hoc confessi. et sic satis apte innuit nobis q̄ ex p̄ma confessione non debet iudex ꝓcedere ad aliā penam nec valet similitudo de confessione extraiudiciali. quia ibi nihil ꝓtra ius agitur nec datur materia vsurpandi iurisdictionem alterius sed q̄n fit p tractum coram iudice verito tunc ius violatur materia iurisdictionē eccl̄asticam violandi tribuitur et ꝑsumptio est q̄ fuerit extorta metu quia laici clericis oppido sunt infesti. j. q. vj. laicos. et p hoc q̄ nō. glo. in. l. in p̄ncipiale. de p̄hibi. feu. alie. in libro feudor. In verbo dūt. ppe medium. Si vero ꝓfessio fieret p voluntarie ibi litigantē. tunc dicerez ex illa confessione surgere iudicium ut supponat torture non q̄ in veritate confessio valeat tanq̄ facta in iure quia in iudicio verito vt nō. in p̄all. c. si diligenti. p doctō. in glo. sup verbo si. p eis. sed ex quo voluntarie ibi litigabat et sponte ꝓfessus est surgit p̄sumptio nō modica. Nam ex indicijs quis supponit torture ut nō. in. l. iij. C. ad. l. iul. maie. vbi glo. nō. dicit q̄ sufficit vn' testis fortius spontanea ꝓfessio licet in iudicio verito facta. et p hoc quod le. et nō. in. c. q̄ō in dubijs. et. c. admonet. de renū. et sic in veritate sentit Jnn. in p̄al. c. p inquisitōnē. vbi post illam solutionē dicit q̄ p̄ō dici q̄ hic ideo non valet in aliquo ꝓfessio quia fuit violentus tractus. Item ne in aliquo laicoz iura super clericos approbentur et sic cū hac vltima solutōe trāsit ibi Jnno. Et ideo in hac videtur plistere. licet cōiter et male solet allegari simplr̄ p̄mū dictum et hoc etiaz reperio sentire hic. Collec. et videtur hec eq̄ et salubris distinctio reducens ad ꝓcordiam varias opi. Et iquātum dixit q̄ si fuit facta sponte surgit iudiciū ut suppo natur torture limito nisi fuerit facta ꝓfessio calore ire vel candie quia tunc ad nihilum p̄iudicat etiam si sit facta in iudicio cōpetenti. vide tex. cū glo. nō. in. c. ex lris. ō dinoz. non em̄ lubricū lingue ad penā facile est trahendum vt nō. dicit tex. in. l. famosi. ff. ad. l. iul. maie. Itē limito ut ꝓpellatur p̄dicto casu plistere q̄n agitur ō crimine. secus si mere ciuiliter ad hoc bo. tex. ⁊m vnam lect. cōiter approbatam in. c. olim. de ꝓscrip. q̄ō. ꝓcedit etiam si esset ꝓfessio facta coram duobus ex tribus iudicibus vt ibi scām alium intellectum multo ergo fortiꝰ ꝓcedit hoc quando esset facta coram iudice verito. et sic limito dictum Jnn. vltra omnes alios. sed quia. s. facta est mentio ō ꝓfessione facta extra iudiciū. et quia opinio aliquoz habet ut hic iudicialis habeat vim ex traiudicialis ut. s. dixi. Quero quē effectū habeat ꝓfessio facta extra iudicium sup crimine gl. in. l. capite quinto. dicat q̄ facit iudiciū q̄ō supponat torture. Idē ibi bar. et domini de rota dec. cxxxiij. Jnno. in p̄all. c. p inquisitionē. sentit q̄ ex ea poterit p̄uari bñficijs etiam habitis rōne infamie inde surgentis. Ja. ō are. in. l. q̄n. ff. de his qui nō. infa. dicat q̄ p̄iudicat si fiat cum cā. et quia confitetur se fecisse certū delictum et de certa ꝑsona ⁊ fuit p̄ius cuius interest ita q̄ habeat requisita ad confessionem in ciuili et hanc opi. i effectu sequitur hic do. an. dicens q̄ vbi hec requisita interuenunt. facit solum iudicium ut. s. dictum est. nisi sumit vt specificē delictum gloriatōnis Juxta nō. p Jnno. in. c. q̄ sit. ut. s. dixi. sed sm p̄dicta Jnno. remanet sibi ꝓtrarius. et ideo vt ad ꝓcordiam dicta sua reducantur dico q̄ sic. q̄ aut ꝓfessio sua fuit facta omnino extra iudicium aut in iudicio procedente ꝓcessu aut in iudicio nullo tamen procedente ꝓcessu primo casu. aut indiscrete ꝓfessus et nō ꝑsente pte et sic nō intervenientibus requisitis ad ꝓfessionē in ciuili de quibus dicet in. c. fi. de ꝓfess. Et non sufficit ad ꝓbationē delicti cōfessati bñ tñ sufficeret q̄nus sumit sibi nomē specificū vt dicatur maledicus vel ō delicto gloriosus et sic intelligē nō. in. l. capite. quinto. ff. de adul. et p Jnn. in. d. c. q̄ sit. potuit tñ sup delicto ꝓfessato supponi torture. ar in p̄al. l. capite quinto. et. s. dixi q̄ si vnus testis sufficit vt in p̄al. l. iij. nō. multo fortius ꝓfessio licz facta sit extra iudiciū. Si vero confessio habuit sua substantialia vt q̄ p̄ite pte ꝓtra. et tunc valebit ut probatoria et declaratoria. sicut dicimus in ciuili. l. publia. ff. de po. non em̄ apparet rō quare non debeat valere si autē in ciuili cum agatur tantum de p̄iudicio ꝓfitētis. et sic ꝓcedit dictum Ja. de are. et hoc videtur voluisse Jnn. in p̄al. c. p inquisitōnē dicit em̄ ibi q̄ talis ꝓffio facta extra iudicium etiam valet ad p̄uatōnem dūmodo nō coram inhibito iudice fecerit ꝓfessionē. et etiam est necesse q̄ ꝓfessus sit ei expresse licet extra iudicium ut in p̄al. l. generaliter et alias solēniter. ut. iij. q. ix. si debitum. p que vba apte sentit et vult q̄ dēt intervenire debite solemnitates et sic etiam ptis p̄tia q̄ de solemnitate requiritur ad validitatem confessionis. l. certum. §. si quis absente. ff. de ꝓfess. Et ex hoc habes nō. dictum Jnno. sic intellectū et ꝓcordatum cū dicto Ja. de are. et reducitur ad ꝓcor. cū dicto Jnn. in p̄al. c. q̄ sit. ut intelligatur q̄n ꝓfessio nō habuit sua substantialia ⁊ etiā ibi satis colligitur et hec bñ nō. q̄ sepe et sepe de hoc dubitaui. Secundo casu p̄ncipali q̄n ꝓfessio fuit facta in iudicio ꝓcedente ꝓcessu. cōcludō q̄ si habuit sua substātialia valet et hētur p confecto. nō aūt p ꝓdēnato ⁊ sic ferenda est sententia ex quo sumas

in criminali ut ꝓbatur in.l.si reus.ff.ꝺ custo.et exhib. re.et nō.bar.in.l.infamē.ff.de pur.indi.et ibi plene. et limita vt nō.in.c.ij.de ꝓfes. Tertio casu qñ fuit facta ꝓfessio nullo ꝓcedente,ꝓcessu.dic nt.s.dicī i no tabilibus q aut aliquis ꝓfitetur directe et ꝑncꝑaliter in iudicio et valet adeo q poterit imponi pena quā cuiꝫ maxima,ꝓportionalis tñ delicto quia ꝓfessio ñ exigit ad sui validitatē telā iudicij et ita elt singulare di ctum Jnno.in ꝑall.c.qualit et qñ.de accu.facit.ꝑall. .l.si reus.et bo.tex.in.c.i.de accu.li.vi.aut indirecte z p qndam ꝓsequentiā et tunc non sufficit ad ꝓdemna tionē ut nō.bar.in ꝑall.l.si reus.vbi sic limitat dictuꝫ Jnno.all.in .ꝑal.l.si filiū.L.de libe.cā.Ego allego. gl.nō.in.c.ex penitētib'.l.di.et qꝺ nō.glo.j.de ꝓfes. .c.fi.que exigit ad validitatē ꝓfessionis q iudex ad ꝺ sedeat p.l.interrogatā. iūcta.l.iubemus.et qꝺ in eis nō.L.de libe.cā.et qꝺ nō.doc.maxime Cal.in.c.tua de coha.de.et mulie.vbi dicit iudicem nō posse pu nire ex offi.maleficiū ꝓmissum ipo sedente,p tribunali quia ad hoc non sedebat dic tñ de ꝺ vt j.dicā.oportz ergo q delictum ꝓfiteatur ꝑncꝑaliter z directe iudice ad hoc ſedente.Et intelligo iudicem ad hoc sedere si,p tribunali sedens interrogauit aliquē de delicto vl' iudice sedente aliquis ꝓparuit coram eo tanqꝫ coā iu dice et ꝑncꝑaliter ꝓfessus est se ꝓmisisse certū delictū. ad ꝺ.l.heredes palam.§.in testis.ff.de testa. Ve nio ad glo.ij.quā diuido in qnatoꝫ ptes.Jn prima pte allegat ꝓcor.Jn ſcda pte tacite sentit vꝫ oppositi onem et solvit ibi ex eo.Jn tertia formatat vnā aliam questionē.ibi sed si clericus .Jn quarta formatat aliaꝫ. ibi sed pone.Lapio ergo ſcdam ptem et op.et videtur q ex tali ꝓfessione deberet puniri ut in .c.inolita.z.c. placuit.xi.q.i.et j.ti.pxi.si diligenti.so.dicit glo.hic fuerunt inuiti tracti al' punirent ut in ꝓtrarijs.Jtā.vo vt hic refert.Jo.an.dicit se de hoc curare an volentes vel inuiti fuerant tracti.lz enī ꝺ illo sit curandū,vbi tra ctatur de pena illorum iuriū.vbi tñ de hoc queritt solū an ꝓfessio vel ꝓbatio ꝑdicat.ita q ecclasticus iudex ex illa ꝓdemnet semꝑ est dicendū q nō sine fuerit spō taneus siue inuitus et cū illa transeūt cōiter doc.Ego dico,put dixi sup glo.ꝓcedenti que refert an inuitus an spontaneus.quo ad hoc ut ꝑmo casu nō sufficit eti am ad torturam.sꝺo sic ut plene dixi.s. Quero expediendo ſcdam vel tertiā ptem glo.hic ꝺr q con fessio facta p clericū coā iudice secularī vel sentētia ab eo lata non ꝑdicet.nunqꝺ ꝺ sit vez etiā in cā recon uentionis.gl.ꝓcludit q nō quia in cā p reconuentionē efficitur suus iudex allegat iura cōia.et hoc dicit verū qñ agitur de crimine ciuilit.secus si criminaliter .quia criminaliter non pōt clericū ꝓuenire nec reconuenire co ram seculari quia in criminali locū non habet recon uentio ſcdm glo.quia nō relatione crimis ꝛc. Ad uerte iste passus an clericus possit reconueniri coā iudi ce laico est valdt certus p doc.Et quia hodie iudicio meo paz habet vtilitatis p ea que statim dicā Jdeo breuiter et succincte et clarius ꝑceteris expediam acci piendo ꝓmūes ꝓclusiones et ponendo casus mūr' du bitabiles et reducendo totam materiam ad vnū arti culum dumtaxat.z ꝑmo dico q in cā spūali seu ānexa non habet locū reconuentio coā,seculari ar.in.c.tuaz de ordi.cogni.et qui.fi.sunt le.latoz.vbi patet q ꝺ ta li cā etiam incidenter non cognoscat fortius nec p viā reconuentionis.et ꝺ tenet glo.iij.q.viij.cui' in agēdo Et Jnno.z cōiter doc.in.c.i.de mu.peti.non em essz hoc casu iurisdictionem ꝓrogare sed potius extendere seu transferre de specie ad speciē.Jtē reconuentio am pliat iurisdictionem vbi datur effectus in iurisdictione respectu psone non aūt respectu cāe.quia tunc cessat rō.l.cū papinianus.L.de sen.tunc em solū psona de dignatur .sed natura cāe.ut in sili dicit Bar.in auē.z consequenter .L.eo.Jn causa vero criminali.s .patu it qd voluerit gl.hoſt.tñ in.c.i.de mu.peti.dicit q si agitur ad degradationē non,pcedit quia iudex laicus illam examiare nō pōt.imo nec electus ꝓfirmat' ꝑm eum.de quo in.c.transſa.de elec.z sic pōt intelligi qꝺ nō.hic.Si vero de crimine agitur criminaliter ad pe nam corpalem vel crimen est canonicū z ideꝫ dicit q laici talia examinare vel iudicare nō ꝑnt.vt in auē.de mā.ꝑn.§.si vero.colla.iij.et i auē.ut de.apud,ppriol epi.§.si vero ecclasticū.et sic etiā pōt intelligi qꝺ hic dicitur. Si vero ex reconuentione venit pena ciuil. et pecuniaria.locus est reconuentōi z ꝺffinitioni ad requisitionē ipius iudicis secularis si opus erit cps ex equetur ar.j.ti.proxi. postulasti.Jo.an.hic et in.c.i. de mu.peti.z quasi cōiter canoniste ꝓcludūt facientes regulam q super crimine clerici non habet locū recō uentio coram iudice seculari siue veniat ꝺponenda pe na pecuniaria siue pena infamie siue agatur crimina liter siue ciuiliter quia iura respectu crimis indistincte videntur,ꝓhibere vt clericus a laico nullo mō iudicari possit.vt in.c.vno de cle.cōiu.li.vi.vbi idem tenet ar dū.et in.c.ij.j.ti.pxi.facit.c.clericī.j.eo.imo plus dic hic Jo.an.q etiā p modū exceptōis non pōt laicus de crimine clericī cognoscere puta ut repellatur a testi monio de quo remittit ad nō.in.c.verū.j.ti.pxi.vbi dicam.Et ꝓclusio ꝑdicta mihi ꝓlacet.quia habito re spectu ad psonam clericī pōt cā dici spūalis ita q nō solum deficit iurisdictio respectu psone sed etiā respe ctu cause.et sic non esset extendere iurisdictōnē de p sona ad psonā sed transferre iurisdictōnē ad aliā speꝫ et qualitatē cāz qꝺ non facit recōuentio ut nō.in.c.i. de mu.peti.et in auē.et consequenter ꝑall. Restat ergo examiare vnā solū articulū.an in cā mere ciuili,p cedat reconuentio coā iudice secularī z in ꝺ multi sūmi doc.variauerūt z diuiserūt se in duas sententias.z ꝑ mo vltra aliqs antiqs q recōuēto fieri possit tenuerūt

glo. ꝓmuniter ut hic. et. ñ. q. i. multi et in multis alijs locis Ité Inn. i. c. ñ j. ti. pr. host. ꝟ Jo. an. ⁊ Jo. cal. et Bar. in auč. et ꝓsequenter fundamentū istorum est quia iura indistincte iurisdictōnē in. cā reconuentōnis ꝓgāt nec clericos excipiunt. Et hāc opi. scōm Jo. an. approbat antiq̄ ꝓsuetudo et minime est mutanda. ff. de le. mie. Item ꝓtraria opi. scōm eū saperet tirannū q̄ laicus posset reconueniri cora ecclesiastico ⁊ clericus non cora seculari. Item scōm cal. videm⁹ q̄ clericus non pōt eppe ꝓrogare iurisdictionē alterius iudicis etiam ecclastici sine ꝓcensu ꝓpij iudicis ut in. c. significasti. de fo. ꝓpe. et nī voluntarie ꝓtrahendo vl delinquendo in aliena diocesi pōt ibi ꝓueniri in. c. dilecti. et in. c. postulasti. de fo. ꝓpe. fortius ergo debet p cedere reconuentio que ut plurimū fit inuito actore al scōm eum sequeret absurdū q̄ clericus bonoñ. pueniens mutuū. clericū matinē. non posset ibi reconueniri. quia nō habet consensum sui iudicis qō sonat in absurdum ar. c. i. et. ñ. de mu. pen. et. iij. q. viij. animus in agēdo. ⁊ p has rōes nitit̄ rideꝝ ad aliqua motiua alterius ptis Item scōm bar. in pal. auč. et ꝓsequēter ꝟ videt ꝓbari p illū tex. quia quotiēs deficit iurisdictio ꝓuilegio ꝓsone. illa auč. supplet et vult ꝓrogationem hīe locū nō obstante ꝓuilegio ꝓsone reconuente nō obstat q̄ clericus non pōt ꝓrogare iurisdictōnē laica et maxime sine ꝓcensu sui iudicis. quia illud ꝓcedit in ꝓrogatione homis non aūt in ꝓrogatione que fit p legem sicut videmus q̄ iurisdictio delegata est im ꝓrogabilis p hominē et tī p legem ꝓrogatur in reconuentionis cā ut in pal. c. i. et. ij. mutu. peti. nec etiā obscōm eum q̄ ꝓuilegium clerici sit totius ordinis clericalis quia eodē mō est favor publice utilitatis ne legati missi ad curiam ꝓueniantur iuꝛ nō. in. c. fi. j. ti. ꝓpo. et. l. ñ. ff. de iudi. et tī ꝓrogatur iurisdictō in cā reconuentionis. ut in pal. l. ñ. §. sed si agat. ff. de iudi.

Hec sunt ꝓncipalia et fortia motiua hanc sententiam tenentiū et inducentiū fere p casu q̄ habetur in auč. ō sanc. epi. §. sactissimis. coll. ix. Contrariā sententiā tenent Ja. bu. Pde. de bel. pti. mar. sill. et archi. in pall. c. vno. de de. ꝓm. Jo. de lig. bit do. car. et do. an. moueutur ꝓncipaliter quia regula traditur negatiue clericum non posse trahi vel litigare coram iudice seculari ꝓ. q. i. c. i. et. ij. cū multis similibus Item vniuersaliter iura loquūtur clericū non posse ꝓueniri cora iudice seculari et apponūt vltra ꝑ penam ut in. c. qualiter. j. co. et in. c. si diligenti. j. ti. ꝓpo. et in auč. statuimus. C. de epi. et de. Item quia certi casus a iure exprimuntur in quibus clericus dānatur a seculari ut nō. j. c. cū nō abhomie. in quibus non repitur casus reconuentionis. ergo remanet iste casus snb regula et p hoc videt tex. scōm vnā lect. in. c. si. eo. ti. Inducūt mar. sill. et Jabn. vnū forte motiuū dicentes q̄ reconuentio ꝓrogat acumulando non mutando iurisdictōnem ad diuersam speciē q̄ nō esset ꝓrogare ꝟ creare de nouo ⁊ hoc non facit reconuentionē plus em̄ est creare de seculari ad ecclasticū q̄m ō seculari ad seculare iudiciū In hīis b⁹ em̄ simbolū facil̄ ē translit⁹ nō sic in hīnibus olimodam dissimilitudinē. Ité Fm do. Pde. de bel. pti. ꝓrogatio surgit a ꝓncipio volūtario facultatis ꝓrogandi q̄ dicūt iura q̄ non debet dedignari hīe illū iudicē ꝓtra se quem eligit p se. l. cū papinianus. et in pal. c. cuius in agendo. et dedignari et nō dedignari et qd velle agere cadunt sup eo. ppie quia agere pōt et non agit. vbi ergo deficit ptās ꝓrogandi in puncto nō pt hīre locum ꝓrogatio q̄ ꝟ nulla surgit seu nō. dedignatō ⁊ idem Pdan. ō liaz. ñ. q. i. multa. et Jo. de lig. ꝟ et est optima et vrgens rō. Item nec ex legis dispōne debz induci ista ꝓrogatio quia illa nō habet ptātē in dicos de ꝓst. eccia sancte marie. xvi. di. bñ qdem. et. c. cū ad verū ⁊ c. si impator. Et p ꝟ rīdetur ad auč. et ꝓsequēter. et ad. §. reuerendissimis. nec etiā surgit ꝟ ex voluntate canonis cū ꝟ nullibi sit expssum imo loquūt vniuersaliter negatiue ut. s. dixi. Item scōm do. an. fundamentū ꝓrogatōis lz nō surgat a volūtate q̄ ut plurimum fit actore inuito surgit tī a potentia volendi et velle debendi ut sic non dedigneturꝫ eū habere ꝓtra se cc. q̄ rō cessat in nō valente Item cā clerici attenta ipius ꝓsona quodāmodo ē spiritual. Ité hec regula q̄ quis possit ꝓueniri traditur i grie. nō ergo debz referri ad spām spāliter, posiam ut. l. sanctis. ff. de penis. et regula gūne de re. iu. li. vi. spāliter em̄ de dictis cauet ut non iudicentur a laicis. Item nō sequit̄ qō dicat Cal. deliquendo et ꝓtrahendo subicit̄ qs iurisdictioni nō sui iudicis absq̄ sui licētia ergo p actū reconuentōnis. Maz vt sentit ꝟ Jo de lig. et alij delinquēdo ⁊ ꝓtrahendo subiciunt̄ iurisdictōi ecciastice lz ille nō sit suus iudex et sic nō offendit̄ vniuersaliter iurisdictō ecciastica. sed tantū certa spēs sed q̄ reconueniret cora iudice seculari offenderet iurisdictō dicēdū. Nec ob. c. vez. j. ti. ꝓpo. secundū cōem lec. qō loquit̄ de clerico. q̄ cū tale cas sit exorbitans nō debet trahi ad ꝓnām ut i regula odia. de re. iu. li. vi. et. l. qō vero. ff. de legi. Ité ibi laic⁹ dīcit feudi rōne directi dominij qō obtinet potius ꝺz iudicare in re sua q̄m de clerico. ar. bo. c. i. ō seu. vbi rōe bonus directi dominij idacisca⁹ spāliter ꝓtra oēs regulas iur canonici ut dīcs feudi hīs feudū pignoratū a vasallo nō teneat fructū ꝓputare in sorte si abstineat a fructu ōbito p vasallū q̄ videtur quodāmō suā rem possidere Et sic ego rīdeo ad illū tex. q̄ videt ꝓma facie te multū vrgere ⁊ hāc vltimā sententiā ego sequar. Cō sidero em̄ clicos exptos a laicoꝝ iurisdictōe nedū ex legibus ipatoris ꝛc. ut in auč. q apud ꝓprios epi q̄z mitis silib⁹ ꝟ etiā a sanctissimis pōtifib⁹ ⁊ qō pl⁹ est ꝓncipaliter a deo ut nō Inn. i. c. ij. ō ma. et obe. ⁊ ē bo. gl. in. c. si ipator. xcvi. di. ⁊ hec iura diuina et hūana loquūt̄ gnaliter ⁊ idistincte absonū videt q̄ p. l. generalit

d 4

loquentes in materia reconuentõis hic tanta ex
uilegia debeant recipe lectionẽ cũ generaliter traditur
a legibus et canonibus q ea que spãli nota sunt dig
na nisi specialiter exp̃mantur videant neglecta et non
p̃pensa sub dispõne generali licet ex ppio significa
to vboꝝ p̃pendant ut optime dicit tex. in. c. q̃uis. d
p̃ben. li. vi. t. ff. de iureiur. l. ite apud labeonẽ. §. fi. edi
ctum. Sed illud sine magna p̃sumptõne est q nunq̃
post. l. reconuentõnis p̃dicti aliq̃s ius nouiter emanãs
hunc casum attigerit. Item plidero q dicti non indi
cantur a laicis q reputant maiores et sanctores. vnõ
nõuiter dicit tex. in. c. denicq̃. xcvi. di. quo hi q hũanis
rebus p̃sunt t nõ diuinis posse p̃missum est de his p
quos diuina ministrant iudicare plumãt penitus ig
noramus que quidẽ rõ optime militat in reconuẽtõis
cã t. p̃sus cessat rõ posita in pal. l. cum papinianus
cũ ipe clericꝰ velle nõ debeat in reuerẽtiã diuinoꝝ que
ministrat subici et iudicari p laicũ. nec ꝓsilit, q papa
ꝓra hanc rõnem vrgẽte in cã reconuentõnis voluerit
iura illa ad clericos extendere. Et hanc rõnẽ repisdo
laris que etiã nũc placet. Nec ob. si dicat q etiã ma
ior se subiciendo minori põt ab eo iudicari vt. l. est re
ceptum. quia dico illã. l. p̃cedere in eo qui se alteri pt
subicere nec derogat honori ac p̃uilegio sui superioris
ꝑ clericꝰ ñ põt hãc submissionẽ facere ꝓtra honorẽ ip
sius dei et ecꝰ sacra q̃ ministrat ar. optimũ in. c. cũ tẽpe.
in fi. de arbi. et p hoc q̃ nõ. dicit Jo. an. i. c. eccia scẽ
marie de ꝓsti. q papa non põt se submittere iudicio
ni laicoꝝ. qz redundat in dedecus ipius xpi. et ad. c.
nos. si incõpetenter. respõdet q si illud, p̃cedit ex ma
gna humilitate q̃ nõ. qz rudit solz multũ allegari il
lud. c. nos si icõpetẽter. Ad vnũ tñ vltimo aduerte qz
Jo. an. se multum fũdat hic etiã sup p̃suetudinẽ t do.
an. et Jo. de lig. dicit p̃suetudinẽ hoc nõ posse opari
nisi daretur exp̃ssus vel tacitus p̃sensus pape vel tole
rantia ex certa scientia qz alias pot̃ foret corruptela.
sed ego in hõ potius sentio cũ Jo. an. q negari nõ põt
quin ille casus reddat valde inhabitabilis ex tantoꝝ
doct. opi. ar. eoꝝ q̃ nõ. glo. in. c. i. de postu. pla. li. vi.
et in regula. ff. de inr. et fact. ignio. ergo p̃suendo attẽ
denda ẽ que ẽ optima legũ interpres. s. de p̃sue. c cũ de
lectus. ff. de le. si ꝺ interptatõne. et hec sufficiãt ꝺ isto
nobili t subtilissimo passu. Assumẽdo nũc vltimã
ptem glo. q̃re p̃supposita illa opi. q clericꝰ possit recõ
uenirí ꝺ crimine ciuiliter coram seculari nunq̃d si ibi cõ
demnetur in cã reconuentõis de furto vel alio crimine
q̃ infametꝫ possit eps ex tali sententia exqua infamis
videtur vel p̃fessione illã ꝺponere glo. respõdet i effe
ctu q̃ nõ. tũ qz nõ efficitur infamis cũ ciuiliꝫ actũ sit.
tũ qz cũ ad hoc actũ nõ sit nõ debet iponi pena ordi
naria. de or. cogni. c. ij. dicit tñ q si ex hac confessione
seu sententia granata sit eius opi. poterit tñ ab officio
suspendi ar. ij. q. vi p̃sbiter. sz p examinationẽ ciuil

glo. plura sunt videnda. ꝓmo eñ sentit q damnatus
ciuiliter de crimie q infametꝫ nõ efficiat infamis. cuius
ꝓtrariũ. nõ. gl. in. c. cũ te de re. iudi. et illa verior t cõi
ter approbatur q̃ etiã tenet glo. ij. q. i. multi. Nã iu
ra cõiter dicũt dãnatũ de crimie esse infamẽ. nec distin
guit an criãliter an ciuiliter agat. l. i. et. l. athletas.
et. l. furt. ff. de bis q̃ nõ. infa. t. l. infamẽ. ff. de pub. iu.
vbi hoc nõ. gl. et bar. sufficit eñ q hẽat cãm publici
iudicij ut ibi. t ꝺ quo ad ꝓmũ. Secꝺo sentit gl. q cõ
fessus crimẽ ꝺ quo quis dãnatus efficeret infamis i
currit infamiã. sed hãc q̃z male explicãt doct. nñi. sed
optime bar. in pal. l. infamẽ. vnde scias q in hoc sunt
opi. Nam gl. in. l. ictus fustium. ff. de is qui nota. in
fami. tenet q incurrat iuãmiã, quãtumcũq̃ sententia
inde non sit secuta et ita videtur tenere Jnno. in. c. sup
bis. de penis. et videtur ꝓbari in. l. qñ. ff. de bis qui
nõ. infa. vbi patz q transligẽs sup furto efficiat ifamis
quia transligendo añ sententiã videtur delictũ p̃fiteri.
Bar. in p̃al. l. infamẽ ꝺicit q regulariter p̃fessus i iu
ꝺicio non efficitur infamis añ sententiã. quia edictum
ꝓtoris videtur regrere ad hoc ut efficiatur infamis q
sit de crimine dãnatus ut in. l. i. ff. de bis q̃ nõ. infa. vi
in cã criminis p̃fessus nõ habet p ꝺẽnato. ut. l. si cõ
fessus. ff. de custo. et exhi. re. et hoc in cã criminali.
In ciuili vero p̃fessus hẽtur p̃ iudicato t ꝺẽnato. ut. l.
. i. ff. de p̃fes. et idem in casibus in quibus qs efficeret in
famis p sniam efficeretur infamis p solam p̃fessionem
rõne p̃dicta. Et sic pñt intelligi gl. opi. ꝓtrarie Fallũt
p̃dicta qñ post confessionẽ sequitur ictus fustiũ. qz sta
tim tunc etiã in ꝑmo casu efficitur infamis ut in p̃al. l.
ictus fustium. Item fallit qñ trausligitur. vt in p̃al. l. qñ
et doc. et bar. in p̃al. l. infamẽ faciũt optimã cautelam
si quis vult euitare in famiã q̃ soluat ꝺdemnatõnem
añ sniam et euadet sic iudiciũ. ar. l. si reus. ff. de pa.
Et p̃dicta dicta bar. limito scõm nõ. dictũ Jo. an. in
addi. Spe. in ti. de contu. §. sequitur in ꝑn. post Ja.
de bel. qñ ex vera p̃fessione cõdemnatur seu p̃cedit ve
ra confessio. secus si damnatur ex ficta cõfessione, ppẽ
contumatiam qz talis confessio seu sententia ita secu
ta non infamat ar. adduco ex bis q̃ le. et nõ. in. l. eius
qui delatorẽ. ff. de iure fis. et p bar. in. l. cũ filius. ꝺ. v.
ob. et. l. iij. §. hec verba. ff. ꝺ neg. ge. dñt eñ ꝓba odio
sa in hac materia verificari in casu vero et nõ ficto vt i
p̃dictis iuribus Tertio glo. vult q infamatus ꝺ facto
suspẽdatur ab offitõ donec se purgauerit t ita videnꝫ
sequi doc. et dicit hosti. cũ suspẽdendũ, ppter hãc infa
miã tantũ et nõ, ppter crimẽ cũ illud nõ sit, pbatũ quo
ad penã ecclasticã imponẽdam qz nec ad hõ agebatur
lz aliqui ꝓtra scõm dictũ hosti. viꝺ verius t cõius t sic
transeũt hõ doc. Sz aduerte qz repio Jnn. valde singu
lariter limitare hõ dictũ in. c. q̃liter t qñ. d. ij. ꝺ acc.
ppe fi. vbi dicit quot licet iudex qui tulit sniam cum a
geretur de crimine ciuiliter non possit priuare virtute

illius instantie neqz etiã alius respectu instantie facte cũ agatur de crie ciuiliter tñ ep̃s ꝓpzius seu ꝑtes posit illum suis bñficijs ꝑuare. qz ꝑ sniam crimen est effectum notorium vñ ꝓcederet de nouo p vĩã accusatõis vel inquisitõis et ꝓduceret sniam ad ꝓbatõz delicti. ar. in. c. tua. de coha. de. et muli. sic etiã dicat qꝫ p eandẽ sniam de crimie latam ꝓbaret infamis in alio iudicio z repellet a testimoniõ z ab ordinib⁹. de testi. testimoniũ. z sic mirabiliter vult b Jnno. qꝫ acta facta cũ agerentur ciuiliter ꝓiudicia cũ agitur in alio iudicio criminaliter. Cuius ꝓrarij apte vult glo. in. l. si quis a se fundũ. C. ad. l. iul. de vi. Idem sequit Bar. in. l. ij. ff. vi bo. rap. Nã ꝓbatões in criminali debẽt esse lucidariores. ut. l. sciant cuncti. C. de ꝓba. canonisata ij. q. viij. sciãt cuncti. Vide tñ bar. qui posit Ja. d are. tenuit ꝓrarij in. l. ij. §. si quis dolo. ff. de tabu. exhi. vbi dicat qꝫ ꝓbatões in ciuili facit fidẽ ei agit criminaliter p illũ tex. ibi magis manifestet zc. ꝑ satisdo posset dici qꝫ tales probatões faciũt aliquã fidẽ in criminali. vñ coadiuuãt alias ꝓbatões. et sic posset intelligi ille tex. quẽ nota. Gadino Nico. Et hãc opinionem sequor. qz aliter se defendisset si fuisset actum criminaliter Et facit qd̃ nõ. Fre. de senis. ꝓsilio. xxiij. in. ij. q. Et idẽ in veritate repto tenere Jnno. in. c. p inquisitõz. de elec. vbi dicat qꝫ etiã si ꝓtra aliquẽ agentẽ z pñtem z se defendentẽ ꝓbaretur crimen nulli agenti ac crimie criminaliter non dz puniri cum ꝓtra ꝓbatões siue sint testiũ siue instrumentoz multa possint obijci que z si aliqñ taceat is ꝓtra quẽ obijciunt non dz puniri nisi inquãtũ modus agendi patitur secus dicat i cõfessione vbi quis non pot ꝓprie ꝓfessioni ꝓtradicere. ut. C. d non nu. pe. l. generaliter. z in. c. p tuas. de proba. z b verbum nõ. et sic primũ dictũ Jnno. pot ꝓcedere i cõfessione ut suus iudex fundando se sup illa possit ꝓcedere ad punitõz licet in alio iudicio sit facta qd̃ est valde notandũ. Idem dico qñ virtute snie est effect⁹ infamis lz ageretur ciuiliter tũc eñ cum infamia seqt̃ infamatũ quocũqz se vertat sicut lepra leprosum. i. q. i. cito turpẽ. de testi. testimoniũ potent iste puniri et ꝑuari bñficijs suis et etiã deponi qz nõ dz ꝑmitti vt infamis infamia iuris admistret. nec curandũ q̃liter cũqz sit actũ exq̃ vere infamis ẽt qz nõ puniet directe crimen ꝓbatum ciuiliter ꝑ infamia inde surgẽs et ita intelligendo illud aliud dictũ Jnno. in pal. c. qualiter z qñ. Et p illud dictũ Jnno. Fre. de senis ꝓsulnit ꝓsilio pal. qꝫ si ꝓuentus vno iudicio actõe depositi negauit depositũ iuramento interposito si ꝓbatur postea depositum qꝫ p hoc in alio iudicio probat illum esse ꝑiurũ et infamẽ z sic ꝑsupposito qꝫ clericus b potuerit reconueniri cũ in veritate sit effectus infamis lz agere tur de furto ciuiliter. ut. s. dixi poterit ẽtute infamie deponi seu saltẽ primari bñficijs suis qd̃ glo. et doct. b non ꝓsiderant et qꝫ ꝓpter infamiam iuris quis sit ꝓbatus vel saltem ꝓuandus voluit Jnno. in pall. c. p inquisitõz. z nõ. etiã in. c. inter dilectos. de excess. prela. et Jo. an. in. c. i. de accu. li. vi. in nouella. vbi vult qꝫ etiã ep̃s ex hoc poterit deponi all. l. iudicez. C. de dignit. z. l. infamie. C. d decurio. li. x. Ego allego bo. tex. cum glo. in. l. ij. §. miles. ff. de his qui nõ. infa. et in preal. c. inter dilectos. et qd̃ le. et nõ. in. c. q̃relam. de iureiu. Et ex ꝓdictis ꝓdude qꝫ infamia iuris inducit depositõz seu facultatẽ deponendi seu ꝓuandi. Infamia vero facti inducit facultatẽ suspendendi. Et ad uerte qz lz glo. hic et doc. cum ea transeãt ut posset suspendi ꝓpter infamiã facti tñ hoc non est indistincte verum ꝑ dz index ꝓcedere p inquisitõz. z si crimia nõ pñt probari et infamia adhuc viget dz purgatõz inducere ut dictũ fuit in ꝓma glo. ꝑ si infamia inducit scandalũ vltra crimen est magnũ tunc statim poterit suspendi pendente ꝓcessu. ita nõ. p glo. nõ. in. c. si ꝓsbiter. ij. q. v. z Jo. an. in pal. c. i. de accu. li. vi. z doc. i. c ij. z in. c. inter solicitudines. d pur. cano. z hec bñ nõ tanq̃z quotidiana. Quero vtrũ glo. in v. legitia qz tex. dicat qꝫ si potuerint ꝓuinci legitima ꝓbatõe zc que est ultima ꝓbatio dicat glo. qꝫ p testes omni exceptione maiores. et qui dicantur testes omni exceptione maiores. allego bo. glo. in. c. i. de ꝓsang. z affq̃ dicẽ illos omni exceptõe maiores q nulla exceptõe ultima repelli pñt quã bñ nõ ꝓpter statuta in his terminis loq̃ntia. Et idẽ nõt glo. insti. de inuti. stipu. §. ite vbor. que etiã dicit illum esse idoneũ q nulla exceptõe repelli pt quã etiã nõ ꝓpter statuta. z vltimate dicit hec glo. penã imponendã ꝑm qualitatẽ et q̃ntitatẽ crimis. qz tex. dicit qꝫ si crimia exigunt depositõz dz deponi li suspensionẽ dz suspendi. Jdeo b congrue annectit q̃o que sunt crimia suspensione digna et q̃ depositõe z que degradatõe. Ad ꝓmũ dicit hic do. anto. qꝫ digna suspẽsione sunt omnia quibus qs de facto est infamatus. ij. q. v. ꝓsbiter si a plebe. z. c. si mala fama. j. de pur. cano. c. ij. dz tñ crimen esse tale ꝑm cum qꝫ ꝓplus inde scandalizet z nõ leue. d hoc dicit ut plenius. s. dixi. Et attende qz do. anto non recte mdz ad q̃situm. qz b tex. loquit de crie de quo constabat p ꝓfessionẽ rei probatõz z tñ dicit qꝫ dz suspẽdi si crimẽ b meret z sic ñ verificat tex. in infamia facti tñ. Cñ Jo. an. sup tex. ponit exemplũ i fornicarijs p. c. clericos. j. de coha. cle. z muli. qua ppter rñdẽdo directe ad q̃situm dico qꝫ licet propter talem infamiã facti clericus possit suspendi iuxta ea q̃. s. dixi. nihilominus quedam sunt crimina que etiam probata exposcunt suspensionẽ z non depositionem ut hic et ar. in. c. sicut. z. c. clericos. de coha. cle. et muli. et. xxxij. di. ꝓsbiter. z. c. nulli. de iureiu. et de re iudi. c. i. li. vi. z d sen. ex. cũ medicina. li. eo. Dico g̃ qꝫ ea q̃ sunt i iure ẽxpꝛ̃ssa vt ip̃dictis calib⁹ z silib⁹ exposcãt suspẽsiõz vñ nõ põt dari certa regula ꝑ index informabit motũ

Quod sit ꝓmulgata infamia facti

Infamia facti

Legitia ꝓbatio Quere

Quod dicat tres testes omni exceptione

Que crimina sint suspensionis digna et depositione et degradatione

animi sui ex his q̄ in iure exp̄munt. ar. l. non p̄sūt. de legi. z de p̄sti. trāslato. cōmittit ergo b̄ arbitrio iudicis. Nā q̄q̄z crimē n̄ ē ita graue q̄ exposcat depositōz z tūc poterit suspendi. vel si p̄batū est crimen p modū inq̄sitōis vñ venit mitius puniēdus q̄ si ageretur p viā accusatōis ut in p̄al. c. q̄liter z q̄n. z quod ibi nō. et vīd ad p̄dicta tex. cū gl. i. l. bodie. ff. ō penis

Ad scōm q̄ cria sint depositōe digna. multe reperiunt sup b̄ gl. maxime i decreto. s̄ allego tres p̄cipales et mḡrales. p̄ma est. lxxxi. di. c. i. scōa ē. xv. q. viij. in summa. z ponūt duas opi. vna ē q̄ omne crimē deposcit depositōz nisi casus in iure sit exceptus. Alia facit regulā in p̄trariū ut nullū crimen exigat depositōz nisi detur incorrigibilitas nec sufficit p̄ma pertumacia

Dz gl. iij. vīd magis b̄ restringere dicēs quē nō deponendū nisi p maxio crie. b̄ p̄bat̄ in. c. fi. i. q. v. z illā gl. coadiuuo p. c. tue. de penis. z p aliū tex. nō. xvi. q. vij. inuentū. q̄ singl̄r dicat q̄ qs etiā b̄ficio p̄ uari nō dz nisi p graui crie. z que dicant̄ cria grauia quo ad b̄ dic ut dixi i p̄cedenti q̄ōe q̄ index informabit motū animi sui ex his que in iure videntur imponere penā depositōis. q̄ de silibus ad filia rē. Et attende q̄ puto q̄ nō dz attendere multū ad canones antiquos q̄ illi ō facili imponebāt penā depositōis Nā ut valde singl̄r inq̄t tex. in. c. fraternitatis. xxxiij di. etas nostri tp̄is quibus nō solū merita s̄ etiā corpora defecerūt censuris antiquoz canonū ñ p̄tit̄ manere. hinc dicit Boff. in summa. de coha. de. et mulie. q̄ oīe delictū et crimen mortale de rigore exposcit depositōz. l. di. si ep̄s. lxxxi. di. si dyaconus. nō aūt ō equitate z misericordia iuris nisi b̄eat aliq̄s aliā q̄litatē aggrauantē ut statim subiūcā. Et ponit b̄ do. ato. post gof. aliq̄s qualitates q̄bus p̄currentibus indici dz et fieri depositio. et p̄mo omne delictū cū incorrigibilitate. ut in. c. cū nō ab hoie. j. e. s̄ ut dixi nō sufficit i distinctē p̄ma pertumacia ut nō. dicit gl. i p̄al. c. i. lxxxi di. Itē oīe delictū cū irregularitate. de quo in. c. nisi cū p̄dē. §. ppter p̄sciam. de renū. aliquid p̄ Inn. in. c cū nostris. ō p̄cel. p̄bē. Itē si delictū est publicū z scā dalosum. xxx. q. i. nō dz. Itē si delictū est diu pertinuatū. lxxxi. di. p̄sbiter. in glo. i. et in. c. i. de de. p̄cul. Itē si bz qualitatē enormitatis. j. de pe. c. tue. Itē si bz in se infamiā iuris. ut. s. plene dixi. et idē dic in silibus et in veritate p̄t dari p regula q̄ō. s. dixi q̄ crimen dz esse maximū. nā qualitates p̄dicte faciūt z inducunt enormitatē crimis z ad p̄gnoscendū q̄ crimia dicant̄ enormia vltra id q̄ō. s. dixi. vide tex. cū glo. in. l. i. C de requir. reis. et glo. in. l. ad ea. ff. de re. iu. Et p̄dicta inducunt ad q̄z an ppter fornicatōz quis debeat deponi. In quo glo. vīd et tex. multū variari ut lxxxi. di. p̄sbiter. vbi vīd notari q̄ sit in p̄trariū. facit lxxxij. di. p̄sbiter. et. ij. q. vij. latet. et vide gl. in. c. maximianus. lxxxi. di. do anto. b̄ p̄dicit post Boff. de coha. de. et mu. et in summa illius ti. q̄ si fornicatio est notoria scandalosa vel diu p̄tinuata est digna depositōe. de excess. p̄la. quā sit. ō test. ex pte adē. z p supradicta. z in p̄cal. c. p̄sbiter. lxxxi. di. si nō habeat alias qualitates et tunc si cōmittitur cū moniali idem. s̄ dic melius q̄ hoc casu non cōmittit simplex fornicatio imo p̄currunt tria crimina videlicz adulterium. q̄ sponsa dei sacrilegiū q̄ ledit sacrū. Incestus q̄ cum p̄sanguinea nr̄a. q̄ filij dei sumus. et de quo libet istoz p̄t accusari vide glo. nō. in. c. virginibus. xxvij. q. i. et de pena istoz vide. xxvij. q. i. si quis q̄s z. c. si qua monacha. et. c. si quis rapuerit. Idem q̄ debz fieri depositō si cum virgine vel cum nupta. lxxxi. di. si quis clericus. ij. q. vij. latoz. Idem si cum cō sanguinea. ut ibi nō. Idem si cum filia spūali vl̄ cū ea quā ad penitentiā recepit. xxx. q. i. non debet. Idem si cum soluta non virgine si eam duxerit in vxorem de facto. xxxij. di. fraternitatis. et. lxxxi. di. si q̄l̄ āmodo q̄ de. vl̄ vo. c. ij. si non duxit eam in vxorem s̄ simplic̄r cam p̄gnouit nec p̄carnit aliqua de q̄litatibus p̄dictis et tūc si ē in sacris idē q̄ ibi ē annexū adulteriū spūale. ar. de fri. fraternitatis. z hoc tz Pau. de liza. i. die. i. de of. ord. et p b̄ hēs bo. tex. in. c. a multis. de eta. z qualī. si nō ē i sacris. lz de rigore deponēdus sit de eq tate tñ nō deposuit sm eos. Dz aduerte q̄ in veritate in penultima et vltima nimis rigorose isti procedunt Nam p̄mo videmus in. c. clericos. et in. c. sicut. ō coha. de. et mu. q̄ papa mādat istos nedum simplices fornicatores s̄ etiam p̄cubinarios p̄mo moneri ad dimittendas p̄cubinas. Item vigeri p sniam interdicti et suspensionis et vltimo loco si non acquieuerint deponi. Item in. c. si aūt. eo. ti. dicit q̄ si nō dimiserit p̄cubinas ad p̄mā z scōaz et tertiā monitōz epī q̄ tūc liceat ipi epo p̄dictos clericos p̄temptores a b̄ficijs suis remouere et interdicere eis officiuz. et sic duo nō. colligūt ex illo tex. p̄mo dū dic liceat q̄ nō p̄sit epo ex hoc teneatur facere licz p̄tendat s̄ p̄t ad aliā penaz mitiorē p̄cedere qō vbū etiā p̄deruit ibi hosti. De cūdo i eo q̄ i fi. dicit q̄ dz interdici eis officiū z sic nō mādat deponi etiā secuta iobedientia i dimittēdo. Itē ponet papa i. c. ex pte ade. j. de test. etiā sacerdotē fi mādat deponi ppt̄ delictū p̄cubinat̄ s̄ tm̄ puari b̄ficio suo. Et io p̄cludo q̄ memi dixisse i p̄al. c. sic. de coha. de. z mu. q̄ cū iura dēa delictū fornicatōis z cō cubiat̄ vario mō disponāt q̄ñq̄z apponēdo penā acerbā. q̄ñq̄z mitē. z q̄ñq̄z mitt̄ p̄cedēdo. q̄ñq̄z mediā vīa ēplectēdo. ut pz ex iurib̄. s. alle. q̄ b̄ rdingt̄ arbitrio iudicis ut p̄sideratis circūstātijs z scādalo inde surgēte z p̄suetudie patrie apponet penā q̄ñq̄z depositōis q̄ñq̄z suspēsionis. z q̄ñq̄z p̄uationis a b̄ficijs. q̄ñq̄z p̄ius moneat. q̄ñq̄z sine monitione p̄uet. exquo constat de delicto. sibi añ vīd data optio exquo varias

penas et modos ꝓcedendi a iure accipimus traditos iuxta nō. ꝑ glo. in. c. fraternitatis. xxxiij. di. et in. c. a crapula. de vi. et ho. de. t. xxi. q. ij. in summa. et qō nōt hosti. in. c. ij. de cle. non resi. t in sili qōne ita tñ q; semp in isto delicto iudex declinet ad remissionē ptez q; pauci ut dicit Hie. sine vicio incōtinentie reperiri. i. di. in. c. q; tua. t q; etas nostri tpis tē. et melius ē a deo redargui de misericordia q; de severitate. xxvi. q. vi. alligant. t sic intelligē Hos. in summa. de coha. cle. et mu. vbi dicit q; prius ꝓ simplici fornicatōe clericus dz suspendi t poste. data inobedientia de bz dp̄onī idem host. eo. ti. in summa. §. q̄liter imponat t b̄ nota. q; sepe illa iura vario mō disponentia fecerūt me dubitare t male ꝑ doct. solent declarari vt patz ꝑ p̄dicta. Ad tertiū que sint crimia degradatōe actu ali digna. glo. in. c. abolendū. j. de here. ad quā quotidie solet fieri remissio dici q; in tribus casibus aliquid relinquit curie seculari statim post depositōz. p̄mus in crimie heresis. t idē vult glo. in. c. cum nō ab homic. j. eo. ꝑ ille casus nō recte excipitur a regula. q; si vult se corrigere nō traditur curie seculari ꝑ detrudi tur in carcerē ad agendā pniam. ut in. c. pe. de hereti. quinimo hodie ista pena carceris pōt alterari t commutari in aliā. ut in. c. vt cōmissi. eo. ti. li. vi. et an hoc casu debeat deponi et quid in papa vide bonū textuz cum gl. xxi. di. nunc. t p̄dicta vera intellige nisi sit relapsus q; tunc sine vlla audientia tradatur curie scī ut in. c. sup eo. et in. c. accusatus. eo. ti. li. vi. et in relapsu pōt indistincte verificari cōis glosatoris theorica.

Secūs casus scōm illā glo. ē in crimie falsi. de crimi. fal. ad falsariozē. Cōtra istū casū. vidz tex. i. c. nouum. §. si. j. de v. sig. t q; vario mō illud. c. intelligit. dic ut ibi. cōis tñ opi. doc. hz q; ibi sit spāle in illo casu.

Tercius casus ꝓpter calumniā vel ꝓtumeliā quā qs intulit epō suo. iste eñ depositus statim tradetur curie seculari. xi. q. i. si quis sacerdotum. et idem quātū ad hunc casum tenz glo. in. c. fi. de testi. cogen. ꝑ glo. in. c. cum nō ab homic. j. e. dicit illud. c. si quis sacerdotū ꝓcedere in incorrigibili. et ita etiā sentit glo. licz dubitauerit in pal. c. si quis sacerdotū. t clarius in. c. si qui sunt. ij. q. vij. et in. c. nouim. de v. sig. et ista opinio tanquā mitior cōiter approbat ꝑ doc. in. c. fi. de testi. cogen. et in pal. c. cum nō ab homic. dux eñ esset dicere q; ꝓpter homicidiū nō traderet curie. ut in. c. cum nō ab homic. t q; ꝓpter simplex ꝓcidiū illatū epō deberet tradi curie immediate extra illos tres casus. dicit p̄dicta glo. q; non traditur curie seculari depositus si est corrigibilis. ꝑ do. an. ibi excipit alium casum i sortilego. all. c. admoneat. xxvi. q. vij. t nihil vltra dicit sed credo q; nō bñ dicat. primo q; illud. c. non dicē q; sortilegus debz curie tradi sed q; debeat degradari si clericus est. si laicus anathematizari. vñ cum materia sit odiosa et valde exorbitās debz intelligi de degradatōe verbali. et hoc probo ꝑ tex. opti. i. c. tue. de penis. vbi traditur regula q; ꝓ magnis sceleribus debz clericus degradari et detrudi in mōsteriū. t sic vtitur vbo degradari. et ita intelligit de verbali qō patet ꝑ sequētia q; detrudit. si eñ fieret actualis statim esset ꝺ foro seculari. ut in. c. ij. de penis. li. vi. Item non est verisimile q; voluerit clericum tradi curie seculari ad mortem et laicum simpliciter excommunicari. satis eñ est ut ꝓprehendat sub magis sceleribus. et sic sub dispositōe. c. tue. de penis. ꝓ hoc optime facit theorica doc. in. c. quāto. de iureiur. vbi dicunt q; si ꝓ aliq; delicto imponatur pena capitalis debemus intelligere nō de pena mortis sed alia minori cum triplex sit pena capitalis vt ibi nō. ita ad ꝓpositū cū depositus dicat degradatus dēmus intelligere de degradatiōe vbali. et ꝓ b̄ vidz bo. tex. in. c. si quis epī. xxvi. q. v. vbi istis ꝓsulentibus aruspices et sortilegos imponit pena detrusionis qui tñ veniunt quasi pari pena puniēdi. ar. xxiij. q. iij. qui alioz. ad idē. c. non oportuz. t c. aliquāti. xxvi. q. v. vbi mandat istos sacrilegos abici ab eccia. nō autē tradi curie seculari. facit. c. de sortileg. Aliū casum repio exceptū ꝑ bonaguidā. ut recitat Jo. an. in. c. cum nō ab homic. j. eo. videlicz in scismatico ꝑ. c. de liguribus. xxiij. q. v. ꝑ glo. in pall. c. cum nō ab homic. j. e. intelligit illud. c. de incorrigibili. qō etiā placz Jo an. t sic non ponit spāle casum ꝑ generalē. dicit tñ ibi Jo. an. q; si esset scisma ꝓtra romanā eccia tunc posset ꝓcedere illud dictuz bonaguidi. q; tunc posset includi sub casu heresis. secus si. cō tra epm. ut nō. sup xxica de scisma. istō dictū Jo. an. b̄ mihi indistincte nō placet. Aut eñ quis credit eccliā esse penes alterū tñ qñ aliqui se gerūt ꝓ summis pontificibus et tunc est scisma sine heresi. ut dicē glo. nō. et singularis in. §. i. xxiij. q. i. aut credit eccliā ꝓ se ꝓsistere penes duos insolidū t tūc ē scisma cū heresi. q; venit ꝓtra istū articulū et vnā sanctā eccliam vt dicit glo. nō. in. c. nō aūt. vij. q. i. Et in b̄ casu posset salvari opi. Jo. an. Idem qñ multi erigerint capita contra romanam ecclesiam facientes nouam sectam et nouā statuta inducentia. ut audiui de quibusdā fratricellis. et tunc etiam est scisma cum heresi. et sic potest intelligi. xxiij. q. iij. c. inter scisma. et. c. sequenti. Et sic residet communis opinio q; regulariter depositus nunquam traditur curie seculari nisi sequatur incorrigibilitas etiam si cōmisisset crimen homicidij. ꝑ. c. cum non ab homine. quod etiam sequitur hic do. Anto. Nam ibi pro homicidio non fit traditio. Et aduerte. quia per illud. c. dico equiperationem penarum quam facit Inno. in ꝓallegato. c. qualiter. t qñ. de accusa. non esse bonam in casu isto. ibi enim dicit q; vbi de iure ciuili est pena mortis sibi similis de iure canonico est degradatio t traditio curie seculari. Nam de iure ciuili pro homicidio adulterio est pena

mortis.ut.l.iij.de sicca.et.l.quāuis.C.de adul.et.l.
vna.C.de rap.virgi.et tñ de iure canonico nō degra
datur,p his delictis nisi data ꝓcōtigibilitate.ut in
.d.c.cuz non ab hoie.z circa istā materiam disputaui
sub bone memorie do.Jō.de.ancharano doc.famo
sissimo bono.dum essem scholaris.z ꝑclusimꝰ ī illa
disputatōe circa materiā q.c.cum nō ab homic. duz
homicide imponit tñ pena depositōis z nō degrada
tionis seu traditōis curie seculari dz itelligi et restrigi
in homicidio nō qualificato.ita q nō tranlit in aliam
spām crimis grauiorē puta paricidiū assessinatū ho
micidiū sacerdotis ,pditione cum spoliatōe bonoruz
Item dz intelligi in vno homicidio nō in plurib' fre
q̄ntatis diu.vnde si homicidiū vel furtū sit qualifica
tū nō simplex ut q sacerdotē interfecit ,pditorie et re
bus et pecunia spoliauerit z sic hac cupiditate ductus
vel interfecit dolose patrē vel matrē vel ecclam incen
dit vel ecciam rebus deputatis ad diuinū cultuz spo
liauit vel ordinauit ,pdere patriā.certe in istis grauis
simis delictis nō vidz vendicare ibi solum.c.cum ab
homie.nec cōis theorica doc.ut sufficiat sola depositio sic nec in illo q plura cōmisit homicidia latrocinia
falsitates vel crimina atrocia.vnde tales sunt p ep̄m
degradādi z tradendi curie seculari.Et ad h̄ inducit
ipe dñs Jō.de.plures ratōes z referā meliores. Et pri
mo certū est cñ q pene debeāt ꝓmensurari z adeq̄ri
delictis ut maiora delicta maiori pena z minora deli
cta minori pena puniant.z in delictis paribus pares
pene.ut in.c.non afferamus.xxiij.q.i.z in.c.q̄situ.
de bis que fi.a ma.ptē ca.facit qō nōt Jnn. in p̄all.
c.q̄liter et q̄n.de accu.vbi ꝓmensurat penas iuris ci
vilis penis iuris canonici.Itē p̄mittendū est qō dic̄
tex.in p̄all.c.cum nō ab homie.q q̄n eccia nō habet
vltra quid faciat ꝓtra delinq̄ntē relingt cum curie se
culari.vnde cū ,p simplici homicidio et pro simplici
furto canō deponat clericū z ip̄m detrudat.ut in p̄al.
.c.cum nō ab homie.iuncto.c.tue.de penis.vidz q ī
homicidio qualificato vel iterato vel ,p delictis valde
enormibus nō sit fm canones repire penas ꝑdignas
postq̄ ergo fm leges et ius diuinū veniret ,imponen
da pena mortis.de homi.c.i.z deberz etiā i tali mor
exagitari.i.vidicta acerbissime mortis affligi,ppt̄ assi
duitatē criminū tā atrociū.ar.C.nemo.C.ō epi.audi.
vidz cñ q exquo eccia nō habz penā ꝑdignā ꝓtra ta
lem hominē sceleratū debz talē tradere curie seculari.
ar.i p̄al.c.cū nō ab homie.vbi dimittit iudici seculari
simplicē homicidā ,ppter ꝓtemptū canonice disciplie
et pene non possit esse pditio plurimoz se in sectis et
enormitatibus immiscendo.maiori cñ dz sumi vin
dicta de illo qui iam tot scelera cōmisit q̄ de illo ō q̄
timetur cōmitti quare ꝓtra illū qui iam cōmisit fortꝫ
p̄sumendū est.ut in regula semel malus.de re.iu.li vi
et dicit lex q illis nullatenus indulgendū est q impu
nitatē veteris delicti nō emendatōi potius q̄ ꝓsuetu
dini deputarūt.ut in p̄dicta.l.nemo. Ex his pz q
pena ppetui carceris nō est ꝑdigna.Nā imponit he
retico redeunti ad vnitatem eccie.ut in.c.pe.de hereti.
Item arguēdo a maioritate rōis vidz q degradatio
z traditio iudici seculari infligatur a canonibus ,p cri
mibus valde minoribus q̄ sit homicidiū vt ꝓtra fal
sarium litteraz pape et ꝓsimiles de quibus dubitat.
ut.s.nō ob.si dicat q ,ppter identitatez vel maiorita
tem rōis nō debemus extendere ꝓstōes penales.de
pe.di.i.pene.et qō notat Jo.an. in regula odia.de
re.in.li.vi.in mercu.qz nō ,ppterea qz est eadē ratō vi
maior nō sit extensio p̄ tacite cautñ vidz.vide gl. nō. i
c.i.de temp.or.li.vi.z maxime vbi de delicto de quo
agit pena cta ñ repit i canōib' diffinita sunt cñ q̄plu
delicta grauissima in quibus nō repit pena certa i ca
nonibus diffinita.p in legibus sicut ꝓtra illos qui tē
pla dei effregerūt cōbusserūt spoliauerunt et sacerdo
tes occiderunt vel penes vel patriā ,pdiderunt.Con
tra taleq cñ saeuissimę pene de iure ciuili sunt. Nā qñ
q dānantur ad bestias.qñq igne cōburunt. qñq p
frustra scindunt ut assessini.vt.l.capitaliū.de penis.l
iij.§.l.cornelia.ad.l.corneliū.de sicca.z.l. pena patri
cidij.ad.l.pōpeiā.de patri.dicemus nempe talia i sa
cerdote ppetrante sit pena ꝑdigna carceratio seu ōtru
sio in monasteriū vbi laicus forte socius crimis cōbu
ritur dānat ad bestias vel in aculio sutus iactatur ī ,p
fundū maris vel ,p frustra diuiditur certe tantā dissili
tudinē inter clericos et laicos taliter delinquētes idu
cere esset absurdū.vnde tales ,sunt degradādi p ep̄m
z tradendi curie seculari p̄ supradicta.Et posset circa
hoc tradi noua doctrina q vbicunq p legē imponi
tur pro delicto atrocissimo altera de predictis penis
seuerissimis vel similibus.qz in eccia non repitur cō
digna pena similis p̄dictis exequenda q tanquā ec
clia nō habeat vltra quid faciat in talibus ꝓtra deri
cum talia cōmittentē poterit iudex laicus ꝓtra talem
clericū procedere sup tali crimie atrocissimo z ep̄m in
sinia z processu punire z eo ōgradato legali pena pu
nire.z ita adhuc habet locum.§.si vero crimen.et.§.
si vero p̄ns.in auē.de sanc.epi.vbi tex.loquit de ista
puentōe z degradatōe sequēti qō pōt tolerari fm eū
etiā in clerico deferente bitum z tonsurā semp si talia
delicta sint ita notoria q nō p̄sit allq̄ tergiuersatōe ce
lari.hoc vltimū vidz mihi satis durū ut iudex scl'aris
possit procedere contra clericum maxime incedentē ī
habitu z tonsura ante degradatōz factā ,per ep̄z, vt sic
ex tali delicto enormissimo maxime non ꝓtinuato p
dat ipo facto p̄uilegium fori ꝓtra nō.in.c. si iudex lai
cus.de sen.ex.li.vi.et melius in.c.perpēdimus.e. ti.
in antiqua.Et ideo hoc vltimū mihi non placet.sed
remittā ad ea que plene dicam in illo.c.ppendimus.
vbi est ,ppie materia z merito.est enim tex. apertus

in ꝓrariū in .c. cum non ab homie. maxime in ꝑn. i v°. quibuscunq; crūibus. ī. eo. t. c. clerici. eo. ti. in v° de omni crimie. nec valet ꝓsuetudo in ꝓrariū ut ibi.

Addi. Nā. sed q ꝑ iudicem suū capiatur clericus et tradatur curie seculari satis placz. Et ꝑ ꝑmis dicī vt tradatur curie seculari ꝑ homicidio qualificato fa cit tex. in. c. i. de homi. vbi homicida voluntari' t sti dio ius dz ab altari euelli ita ut moriatur. Nā ꝑ illud verbū euellas. debz intelligi ō clerico homicida. Nā ipe ꝓpe dz euelli ab altari q altari fuit. ñ laic' q ñ fuit imo remot' stare dz. ut in. c. i. de vi. et hō. de. et ꝓua tio ut est euellere ꝓsupponit habitū. de despon. impu. ad dissoluendū. l. decē. ff. de v°. ob. Est en ꝓprie euel lere qō ipssum et infixum ē sicut est clericus respū seruitij altaris in. c. solite. de ma. t obe. Nō ob. q ec clesia non ꝓponit penā mortis. t ideo nō pōt intelli gi in clerico q; dicta lex exodi. canonisata est inter cō stitutōes canonicas dū de morte loquit' non se refert ad ꝓlatum eccie l' dicat moriat' ipsonaliter. sed dum dicat euellas verba sua dirigit ad prelatū. quasi dicat ammoueas seu degrades ita ut moriatur. l. p ministrū iustitie secularis. et sic eccia nō infligit directe penam mortis sed indirecte. s. degradando et tradēdo seu re liquēdo iudici seculari. simile in. c. si. ne de. vel mo. li. vi. Et ad hec vltima predicta q; passus est nouus pe riculosus et subtilis. Adduco vltra alios tex. valde nō bilem t singularē in hac materia de v. sig. c. nouim' vbi tex. loquēs de crimine falsi dicit q; si quis ꝓpter hoc crimen vel aliud flagicium graue non solū dāna bile l' etiā damnosum fuerit degradatus tanq; exutus ꝓuilegio clericali seculari foro p ꝓnitiam applicet' rē. t sic quo ad degradatōz infligendā non se restringit ad crimen falsi vel aliud certū crimen imo vid' dare re gulā generalē q; fiat degradatio q̄n crimen est dāna bile et damnosum vt q; grauissimū in se et dānosum quo ad exemplū alioz. si em spāle esset in crimine fal si ut patz ex predictis ille tex. oino supflueret. nec pōt intelligi de incorrigibili cum crimen falsi et aliud gra ue non solū damnabile et cetera iudicentur ibi a pari quo ad penā degradatōis et in crimine falsi nō req rit' incorrigibilitas vt. s. vid' ergo ibi tex. aptissi mus ꝑ pdicta sinia et ꝓtra cōem theoricā glo. et doc. allego etiā tex. nō. et singularē in hac materia. ī. ō ho mi. c. i. li. vi. vbi papa toto ꝓsilio approbāte disposuit q; mandātes interfici seu interfici facientes aliquē bo minē p assessinū. Item assessinos receptātes et defē dentes vel occultātes siue sint clerici vl' laici ipso facto excōicatos esse et depositos ab omni ordine officio t dignitate diffidatos esse cū omnibus bonis suis mū danis a toto ppl'o xpiano vt ibi plene ꝓtinetur. quō ꝑ est ꝑsumendū q; grauissime delinquētes vellet eccia in suo foro retinere. cum ut patz ex predictis ꝑ atrocis simo delicto non solū relinquit clericū iudici seculari

ꝑ etiā ꝓmittit ipm impune offendi cū bonis suis a q; cunq; et in pena imponenda exquo ñ ē expssa in iure debemus nos ꝓsumare penis impositis ꝓpter alia delicta. xxiij. q. i. nō offeramus. vnde dic' tex. nō. i. l respiciendū. ff. de penis. respiciendū est iudicanti ne q̄d aut durius aut remissi' ꝓstituat' q; ipa cā deposcit nec eā aut seueritatis aut clemētie gratia affectanda est sed ppenso iudicio ꝓut q; res expostulat statuen dū rē. facit. c. sunt q̄dam. xxiij. q. v. vbi dz q; ista gra uissima delicta debent punire ꝓncipes seculares ut si quis interfecit pontifice epm ꝓsbiterꝫ rē. Item in casu istū tex. in fi. dum dicit q; nō dz quilibz deposi tum tradere curie seculari. q. d. q; indifferēter ō facere nō debz quasi q̄libz hoc facere debeat etiā nō data in corrigibilitate vt q̄n delictū illud exigit. Itē facit i ra tione sui dū dicit q; nō debz ō facere. qz iunctus ē of ficio suo q; intelligē sufficienter puniēdo. Nec ob. c. q̄n. §. fi. vt li. nō ꝓtest. Item facit scda rō. qz non debz ipm bis punire seu duplici pena afficere eū. qō intelligi debz q̄n sufficit altera pena. Nec ob. c. ad fal sariorꝫ. de cri. fal. t. c. statuimus. xxvi. q. i. ꝑ vbi delictū est atrocissimū seu diu ꝓtinuatū tūc vid' sufficere so la pena depositōis. nec in veritate vid' iunctus offi cio suo. cū delictū ꝑ hāc penā nō sit sufficienꝫ punitū ergo ex mēte huius. c. pōt ꝓcedi etiā ad traditionez curie secularis. sicut ꝑ q̄n non pōt ꝓgrue puniri de fa cto relinquit curie. ī. e. c. cum nō ab homie. ita et q̄n ō non pōt de iure ꝓpter defectū pene. t sic intelligo cō munē theoricā gl. ut hīc in. c. nec licuit. xxiij. di. et i. c. cum nō ab homie. ī. e. et in. c. abolēdā. de here. vbi tra ditur q; quādiu quis pōt corrigi ꝑ eccīam q̄ntūcūq; sit criminosus nunq; tradendus est curie seculari et in telligatur q̄n pōt corrigi de iure et de facto ꝑ supradi cta q̄ singl' nō. qz nullibi ita copiose iste articulus ex aminat et quotidie venit in practica. Et adde ad pre dicta tex. nō. in. c. si quis laic'. xxvij. q. v. vbi ꝓsbiter vel alius clericus vel epūs degradat ꝑ ꝓuratōz factaz ꝑ ꝓncipē seu dōm terre. vt nō. doc. in. c. petitio. de in reint'. et posset intelligi de actuali degradatōe ꝓpter inhumanitatē crimis. ar. l. quisquis. ad. l. iul'. maie.

quādiu q; pt corrigi q; certus quādūq; sit criminosus nō ē tradendus curie ꝓtin

De adulteriis.

Summatus est iste §. s. in ꝑn. c. vel sic

In adulterio et i minoribus potest cum clericis pe nacta penitentia episcopus dispensare. depositum an tem pro suis excessibus non tradit indifferenter curie seculari. hoc dicit. Nota primo vnam regulam in materia dispensationis circa delicta vt in adulterio t criminibus adulterio minoribus episcopus dispen sare possit. et pondera quia solum fit mentio de epi scopo. inferioribus ergo ꝓlatis hec facultas non vide tur concessa. de quo aliquid. ī. Scdo nō q; deposi tus ñ ē statī de iudicio seculari. retuz ergo ꝓuilegiū nisi aliud intercedat. ad hoc. c. cum non ab homie. ī.

eo.lxxxi.di.dictum.z in.c.ij de penis.li.vi. Ter cio nota istū tex.ad id qđ dixi.s.in p̄cedenti p̄te tex. z qđ qñ delictum non ē sufficienter punitū p̄ solā dp̄o sitōz dz tradi curie seculari. Nam hic reddit duplex rō quare depositus nō statim tradit curie seculari. pri ma qz functus est officio suo. Secūa qz non dz quem duplici pena affligere que ratōes cessant qñ delictuz non ē sufficiēter punitū. p̄ alterā penā ꝓpter atrocita tem delicti. ut in.c.ad falsariop̄.j.de cri.fal.et.xvi.q.i statuimus.et in.c.qñ.in fi.ut li.non p̄test. z hic i gl. Ellia nō colligo.qz vel sunt examiata.s.in p̄cedentibus.vel veniūt.j.examinānda. Ideo iuxta ordinem v: nio ad examinatōz materie vna cum glo.istius .§. et diuido istam glo. p̄ncipaliter in duas p̄tes. p̄mo for mat vnā oppōz.et soluit ibi etiā nititur. scōo aliam ibi ex verbis istis. Opp.ergo capiendo p̄mā p̄tem in eo qđ iste tex.innuit adulteria cō putanda inter miora crimina.et sic ob.xxxij.q.vij.qđ in omnibus. vbi dz qđ in oibus adulterio grauius.so.dicit p̄mo gl.qđ ista littera nō stat implicatiue ꝑ denotat raritatē.q.d.qđ raro cōmittunt delicta quibus adulteriū non sit mai? seu rara sunt delicta que excedant istud. Secōo sol uit qđ dz grauius.i.cōmunius.z fuit illud dictū i de testatōz criminis ut magis vitaret quia multa alia re p̄untur delicta adulterio maiora ut incestus ꝛc.simile nō.i.q.iij.p̄cuit. Concludo ergo post glo. et doc.ꝫ et archi.in p̄al.c.qđ in omnibus.qđ quantū ad crimi nis quantitatē nō est maius alijs.xxxij.q.vij.adulte rij malum. quantū vero ad crimis cōitatem z freqn tatōz est maius alijs qz cōmunius z frequētius com mittit illud q̄ alia. quantū vero ad pene impositōez p̄t dici ita grave sicut alia. qz ꝓ isto sicut ꝓ alijs ma gnis imponitur pena mortis Leuit.xxx.c.l.inter.xx et.l.quāuis.C.de adult.Deutronomij.xxij.c. Et fu it hoc dictū Lan.in p̄al.c.quid in oibus.et Jo. an. hic.sed certe hec so.non p̄cedit maxime de iure cano nico qz ꝓ adulterio non fit degradatio actualis z tñ ꝓ quibusdā alijs sicut dixi sup̄ p̄ma parte. Item de iure ciuili in quibusdā delictis mors acerbissime indi catur.ut in patricidijs z assessinis z tñ non sic in adul terio.vñ alie solutōes vident veriores. Item dic vn. hic qđ quātū ad delicti extensionē ꝫ est de grauioribꝰ qz non solū deliquit in se ꝑ in plures qui tale delictū cōmittit.qz duoz anime polluunt. Et licz doc.videāt sequi hoc dictū. ñ tñ videt verum.qz in delicto incestus et cum exceditur ꝓtra naturā duoz anime pollu untur.z tñ illa sunt valde maiora.ut in p̄al.c.adulte rij malū. ideo tene p̄cedentes so. Secōo p̄ncipaliter oppo.cū seqnti p̄te gl.vidz ea q ñ solū eps dispēsat i adulterio z i minoribus imo et in maioribus. dispen sat eā i hereti.l.di.p̄sbiteros. facit qđ hodie hētur i.c ut cōmissi.de heret.li.vi.i v̄.z istoz. Itē cū sacrilego .l.di.si qs p̄sbit.z in capitalibꝰ crimibus occultis.l. di.de bis.so.ex glo.p̄nt breuit colligi tres so. Pdi ma fm quosdā qđ eps nō dispensat nisi vbi repit a iu re permissum.et sic in adulterio et i minoribus.quia permissum repitur potuit dispensare z in alijs vbi ꝫ repiretur specifice p̄missum alias secus.ar. de p̄sum. nōne.z de tēp.or.dilectus.. Secūa opi.p̄ncipaliq est ut in delictis possit sp eps dispensare nisi specifice reperiat ꝓhibitū ps.qz lz hic dicat de minoribꝰ adul terio nihilominus z in maioribus dispensat.ut patet p̄ dicta.z sic vacat ꝫ ar.a ꝓtrario sensu qz ꝫ repit ex p̄sse ꝓtrarium in iure. Tercia opi.colligit ꝓpe fi. glo.in v̄.immo eps vid̄z tē.qđ aut loqmur in canoni bus p̄nialibus z in istis dispensat eps nisi inueniatur ꝓhibitus. Et idē dicit de sacerdote. aut loqmur in ca nonibus penalibus.i.inferentibus penā in foro ꝓten tioso z tunc si inferūt penā depositiōis vel suspēcionis ꝑ enormibus crimibus nō dispensat eps.ut in.c.mi roz.l.di.cū silibus. ꝫ vult tota glo.in effectu.prima dz opi.sequunt ꝫ do. Pdi.z Fran.z ꝓbatur ꝫ dictum p̄ canones fm Jo.an.xxiij.q.iij.cū quibus. z seq. qđ incipit canonū. Vbi epi dicunt magistri z custodes canonū. Item canōes sunt ab omnibus seruādi.xxv. q.i.nulli fas.de p̄sti.c.i. ergo illos relaxare ñ lz. nisi cui p̄missum est.xxv.q.ij.amputato. Nec ob. scōm Fran.c.nup.alle.ꝑ ꝓtrario.qz loqtur de absolutione excōicatōis que ex faciliori cā p̄mittitur q̄ dispēsatio. qz nolūt iura qđ quis in excōicatōe decedat.ō appell. qua fronte.. ad hoc de sen.ex.cū illoz.vbi dz qđ mai oz est dispensatio q̄ absolutio. facit qđ nō.ō elec.ca pientes.§.cetez.li.vi.in glo.est ergo. Collec. ꝫ tenet scōam opi.qđ in omnibus delictis eps dispenset nisi vbi repitur expresse ꝓhibitus. nec ob. hec lra. qz mino ra vocat omnia delicta vbi eps non ꝓhibetur. et hāc dicit tenuisse Inn. licet postea mutauerit eandē in ad ditōe z minus bñ fm eum. Alij aliter z vario mō di cunt ꝫ attingendo ipam rem z p̄ncipaliozes opi. scias qđ hosti. hic z Jo.an. eum sequi vidz. dicit qđ eps di spensare p̄t in adulterio et minoribus vbi expresse in iu re hoc non ꝓhibetur. In maioribus vo nō nisi vbi ex p̄sse ꝓcedit z p̄ ꝫ dic materiā ee dare z nullā recipe ca lūniā. Et dic Jo.an.qđ ꝫ habuit ex eo qđ ꝫ nō. Tā. z gof.z i.c.sane.ij.j.ō de.p̄nig.p̄ quā deere. arguit qđ dispēsat cū p̄uro.z ō mā ꝫ gl.plene nō.i spe.ti.ij.§ .ij.v̄.nunc ō epoz.e v̄.i his q̄.z v̄.se. Et hāc opi. ho sti.segt etiā Jo.ō lig.z dic qđ reducit ad opi. q̄ hz qđ eps ñ dispēsat nisi i casib' i iure expssis. p ꝫ qz eps ē custos canonū z qz dispēsatio ē odiosa.z hāc opi. ee segt Archi.in.c.licz canō.de elec.li.vi.do.Car. ꝫ tz qđ p̄t dispensare in adulterio z minoribus.i.i crimibus q̄ sunt de minori numero criminū et que dicant mino ra crimina remittit ad notata in.c. nisi cum prīden. de renū. Et dicit qđ peccatū dz maius seu grē' incōstū ap̄li' recedit a do.z qñ dicat ap̄li' recedē a do ꝫ p̄mē

surabile ex contemptu. de iureiur. cum quidã. t qõ ibi nõ. hec opi. ñ. pbat iure. Itẽ difficile est ꝙbare ꝓtẽptum cum cõsistat in animo. do. anto. nibil boni hic dicãt de suo. Unde cã brevitatis distinguo ponendo dicta aliorum t aliqua addendo tribuendo vnicuiq; quod suum est. q; aut queritur nunqd possit epo dispẽsare ꝓtra canonẽ supioris. aut ꝓtra canonẽ ꝓpũ primo casu. aut est canõ pniat et pt qz pnie hodie sunt arbitrarie vt hic in gl. t ita cõiter tenet. ad hoc. c. de qui. de pe. et re. et de pe. di. i. mensurã. nisi casus appareat reservatus t de casibus reservatis. vide quod nõ. in. c. ij. de pe. et re. li. vi. p glo. et doc. et p hosti. i summa. de pe. et re. §. ij. et hoc ꝓcedit etiã si canon ponat certã penã. illã eñ pt etiã sacerdos regulariter mitigare. vide bo. gl. in. c. mensurã. de pe. di. i. t i. c. de bis. l. di. vide tex. opti. in. c. quẽ penitet. ꝺ pe. di. i. t nescio alibi meliorẽ tex. exꝓsse loqntẽ de dispensatione in foro anime dum dicat ipi eñ sacerdotes ꝓlusptñt ꝓficere vel ꝓsitentibus ꝑcere tẽ. Alia enim iura simplr dicant q; pnie sunt arbitrarie. ſ intelligunt arbitrio boni viri. vnde aliud est dispensare. aliud arbitrari ꝓdignã pniam. p hoc vide bo. glo. t singularem quã sp tenet menti in pal. c. mensurã. que ꝓsequit qñ dispensat sacerdos minorẽ penã iponendo t qñ iniq arbitrat nunqd ille sit tutus quo ad deũ. si vero est ca non penalis seu depositionis li exꝓsse indulget dispensatoꝝ iferiori l' exꝓsse negat. casul ẽ plan'. si vo exꝓsse nõ indulgz nec exꝓsse negat. et tunc aut dicit dispensatoꝝ posse fieri licz aliter exꝓsse non idulgeat. t põt eps dispensare. ar. c. nup. de sen. ex. et tenet ꝺ Jo. de lig. et Jo. cal. et fuit originaliter nõ. dictũ Inn. in. c. dilectus. de temp. or. et nõ. in. c. postulasti. de cle. exmi. In glo. ij. ſ do. anto. circa hoc vidz facẽ dram an ꝓstitutio sit concilij. an alia. ut ꝓmo casu nõ possit iferior. ar. eoꝝ q nõ. i. c. cũ dilecti. de elec. et in de. i. ꝺ elec. Ꝺcꝺo casu sic. sed ista dra mihi non placz nec iure ꝓbatur. ex quo eñ ꝓstitutio cuiuscũq; sit indulget dispensatoꝝ satis vidz ꝓcedere epis maxime vt verba aliqd operentur. nã respectu pape non põt intelligi ãre auctas pape semp intelligit excepta. de elec. significasti. et sic dispensando eps hoc casu facere non dz contra ꝓcilii ſ potius exegitur concilii indulgẽs dispensatoꝝ. secus si ꝓcilium nõ indulgeret dispensatoꝝ. sed generalit disponeret. quo casu lõquunt iura alle. per do. An. t p ꝓdicta ꝓclusione facit qz dispensatio non est stricti iuris respectu dispensatoris. immo qd favorabile. ut ſ. dicã. cum sepe dispensatio sit necessaria et debita. ut nõ. in. c. ut ꝓsit ecclesia. l. di. et. c. domino sancto. et. i. q. vij. exigunt. et. c. dispensationes. et facit quod statim dicã in sequenti mẽbro. Et hoc intelligo verum etiam si constitutio concilij esset candelate sententie. licet do. anto. etiã in hoc teneat cõtrarium vt dicit. hoc tenz Archi. in. c. sicut. xv. di. sed i ꝟitate archi. loquit qñ ꝓstitutio simplr ꝓcidet. Aliud ẽ qñ ꝓstitutio indulget generaliter dispensatoꝝ. qz tunc satis hãnus tacitã conciliꝝ mentẽ. qñq; ꝓstitutio logtur generaliter nec ꝓmittendo nec vetando dispensationes t tunc in delictis dispensare põt. in adulterio et in minoribus non reperiatur ꝓhibitus. In maiori vero non põt. nisi exꝓsse videat indulta ut in opi. hosti. t archi. an aliis vero a delictis regulariter non dispensat nisi reperiant sibi indulta. hoc ꝓbatur ꝺ et in. c. dilectus. de temp. or. t cõiter tenetur qz p dispensatoꝝ vulnerãtur intra supioris. xxij. q. iij. displicet. patz ex diffinitiõe dispensationis q ponitur p gl. nõ. quã tene mẽti. i. q. vij. §. nisi rigor. qõ non licz inferiori. ut in clene romani. de elec. t. c. cum inferior. de ma. et obe. et .s. dixi. t que dicant crimina minora dic hoc relinqn dũ arbitrio supioris. sm do. anto. et bñ qui hãbit cõsiderare an delictũ causat irregularitatẽ. ar. in. c. nisi. ꝺ renun. t animũ delinqntis t ꝓtemptũ. ut. s. dixi post do. Lar. t omnes alias circũstantias ad exequatioꝝ et compatioꝝ penar. tẽ. Et aduerte ad vnũ dictũ notabile in materia q; non debemus arguere in hac facultate dispensandi ab identitate vel maioritate rõis. vnde licz repiatur dispensatio ꝓcessa in vno casu non tñ dz extendi ad casum similẽ vel bñtem maioritatez ratõis. qz materia deuiat a iure cõi. ita nõ. dicit Fre. de senis ꝓsilio. xiij. et Jo. an. in regula q̃ a iur. de reiu. li. vi. in mercu. ar. in. l. qõ ꝓtra. ff. de le. et i regula in ar. de re. iu. li. vi. Et ꝺ tene. licz Cal. aliter sentiat ꝺ ſ nihil boni induxit. posset tñ satis eque dici q; si casus ꝓmissus habz ratoꝝ ꝓmissionis exꝓssam q; extẽdatur vbi reꝑitur eadẽ ratio qz tunc non fit extensio ſ potius includitur ex tacita mente ꝓmitentis. ar. opt. ex nõ. p glo. in. c. i. de temp. or. li. vi. et in. c. quãuis. de elec. co. li. t in de. i. de elec. et p By. in regula vltima de re. iu. li. i. et p Ly. in. l. non dubiũ. C. de le. fac. l. cũ pr. §. dulcissimis. ff. de le. ij. ad pdicta vide i cõtrariũ tex. singularẽ in. c. p venerabilez. q fi. sint le. pn. vbi dispensatio extenditur ad minora concessa põt dici q; quedam est dispensatõ non odiosa ſ ꝓli gratiosa et fit extensio sicut in ꝓuilegio ꝓcesso contra ius ut ibi. ut in. c. ex pte. el. iij. de dec. vide tñ qõ ibi nõ. Quedã ẽ dispẽsatio multũ odiosa t illa non extenditur. l. q; vero. ff. de legi. qõ vidz de mente Jo. an. i ad di. spe. in ti. de leg. §. ul. v. iij. vide qõ nõ. p eum in. c. postmodum. de ꝓbis. Et p hoc allego glo. nõ. in de. vna. de offi. in. in. v. sacerdotium. que sic potest intelligi. Addi. pdicta limita ut epus non possit dispensare nisi vbi reperitur ꝓmissum nisi subsit maxima t vrgẽs causa. ita reperio sentire t tenere do. de ro. dec. cclv. et etiam Bal. ut credo in. l. omnes populi. ff. de iu. sti. et iure. qui per textum nõ. in. l. si hominem. ff. mã. dicit ex causa episcopus posse statuere ꝓtra iura t sic fortius dispensare. sicut eñ ibi ꝓurator generalis ꝓt

ptra spāliter ꝓuisa ꝑ dñm ex cā. ita et epūs ptra canones. sed hoc intelligo qñ supuenit cā noua vel antiq̄ verisimiliter nō agitata ꝑ papā sicut intelligit. l. illa in pauratore. ut ibi nōt bar. Et si ꝫ dictū est verū qđ vidē satis rōnabile limitat nōbiliter istā materiā ⁊ materiā statutor ⁊ cōiter nō solz inducī ꝑ canonistas. Et p eo facit qđ nō. in sili Inn. in. c. qđ sup his. ō voto circa ptātem pape respectu infideliū. Scđo mēbro principali an possit epūs dispensare ptra ꝓpriā ꝓsti tutōz. Inn. in. c. dilectus. de tem. or. dicit i addi. q ñ quē sequit archi. in. c. licet canō. de elec. li. vi. Cōtrarium sensit Inn. in. c. cū ad monasteriū. j. de sta. reg. vbi tenet q ꝓditor canonū licz ptra suā ꝓstōz dispensare etiā sine cā. q ꝛ sicut fuit motus ad ꝓdendū ita ad tollendū seu dispensandū. pro hoc dicto scđo allego Jo. an. in regula. generi ꝑ spēm. de re. in. li. vi. i mer. Et expssius ꝯz alibi tenet in regula cui licet de re. iur. li. vi. in solutōe qōis. vbi dicit epm posse tollere et dispensare ptra suā ꝓstōz. et hoc dicit seruare vniuersum et mime sunt imitanda tē. quicqd sentiat archi. in ꝑalle. c. licet canon.. Et ꝫ dictū bñ nota. q ꝛ cōiter ignoratur. ⁊ Inn. in ꝑall. c. cū ad monasteriū. nō logt specifice in ꝓstōe epi. do. anto. limitat nisi ꝓstitutio trā siuerit in ꝓuilegiū vel ꝓtractum. ⁊ sic pōt intelligi contraria opi. Et ꝑ ꝫ allego qđ nōt bar. in. l. qđ semel. de decre. ab or. fa. ff. vel nisi ꝓstitutio cēt iurata. q ꝛ tē stante ꝓstōe non pōt dispensare. cum sepm a iuramēto absoluere non pōt. facit qđ nō. in. c. dilecto. de ꝓben. ⁊ qđ nō. Jo. an. sup glo. in. c. iō sup. negli. pla. post hosti. vbi ponit vnū nō. dictū limitās omnia dicta pcedentia ⁊ loquētia in hac materia dicēs q vbi canones imponūt legem ipis epīs nō dispensant nisi ꝫ specifice reperiatur ꝓcessum. hoc dictū melius caderz sub pcedenti mēbro. Addi. allegat ꝑalle. c. dilectus. vide etiā archi. xxvij. q. i. virgines. ꝑdicta ergo restringunt ad canones se dirigentes ad subditos. et ꝑ hoc dicto allego glo. in. c. fi. i. q. v. vbi nō. q epūs non pōt dispensare cū simoniaco i bñficio qñ fuit sibi data pecunia. facit etiā de. fi. de re. ec. non alie. ut patz q non auctorisat in facto ꝓprio. et qđ ibi nō. in glo. in simili

Sed circa pdicta dubitat ꝓmo an epūs dispēset cū incestuoso. ⁊ dicit ꝫ Jo. an. q sic. remittit ad nō. xxiij. q. i. virginem. ego remitto ad medios nō. in. c. si qua virgo. ⁊. c. si quis sacro. e. cā. et. q. et sic habes episcopū posset dispensare cum adultero. Itē cum incestuoso. Oz dubitat nūqđ possit dispēsare cū adultero ⁊ incestuoso simul. ut qꝛ cognouit ꝓsanguineā maritatā. Dicē. q non. ut refert Jo. an. ꝑ. l. vim passam. §. ꝓscriptōe ff. de adul. illa. l. iducit qꝛ alit ibi dispōnit circa adulterium tm̄ aliter qñ est ꝓiunctū adulteriū cum incestu et facit hoc contra bar. in. l. ij. ff. de ỹ. ob. vbi dicit q hñs ptātem dispensandi cum adultero. Itē. cum incestuoso ꝑt dispensare cum adultero et incestuoso. simul

ꝑ. l. si item. ff. de libe. et postu. vbi appellatōe simplicium veniunt mixta. Et hanc opi. vn. ptra opi. bart. videtur hic seq̄ do. an. q̄ hec facultas dispensandi in quantū ius relaxat ⁊ qꝛ iure singulari ꝓceditur est strictī iuris. et ꝑ hac ptē fuit bononie disputādo determinatū. et vide ꝑ Cal. ⁊ alios in. c. ꝑ venerabilez. qui fi. sint le. sed certe saluando bar. ⁊ ptra hoc dictū vn. ꝑt dici q aut dispensatio ꝓsideratur quo ad ius ꝓcedentis ⁊ est interptanda late. ar. in simili opti. in. c. cū dilectus. ⁊ qđ ibi nō. de ꝓsue. Inquantū em̄ ꝓcedit alicui ptās dispensandi in aliquibus casibus nemini fit ꝓiudicium nisi ꝓcedentī. nec ex ptē eius cui ꝓcedit reperitur aliqđ odium. Unde oz late interptari tanq̄ bñficium ꝓncipis. ar. c. si cui. de ꝓben. li. vi. et de ỹb. sig. oli. et qđ nō. ꝑ Inno. in. c. cū dilecti. de dona. ⁊ in. c. dudum. de ꝓui. facit. l. rescripta. C. de ꝓpi. impa. offe. et in. c. cum tibi de benignitate. de ỹ. sig. ⁊ ꝑ ꝫ habes bo. glo. iuncta tex. in. c. fi. de sumo. ⁊ sentit ibi Jo. an. hanc distinctōz in lec. et hoc casu ꝓcedit opi. bar. licet ipemet senserit ptrariā opi. in. l. vim passam. §. ꝓscīp. ff. de adul. sed ꝑ his que dixi ⁊ ptra illam theoricam Jo. an. ⁊ Fre. s. recitatam allego tex. nō. quē nescio alibi i. c. ꝑ venerabilez. qui fi. sint le. in ỹ. i vbi est materia dispensatōis vbi dꝛ q̄ id qđ in maioribus ꝓceditur in minori ꝓcessum esse vidꝛ. ⁊ nō illuz tex. ꝓpetuo. ꝑ hoc facit qꝛ non ē odiosum ꝓprius ut in dispensando alicui teneat locum ꝓncipis imo gratiosum. ⁊ hortatiuz Fre. ꝓsilio. dxlij. Additio et ei cui cōcedit ex subditis iustis causis exigentibus maxie aiz inferiori cui concedit dispensatio non dz hoc facere sine cā. ut. j. subdūcā ⁊ cā exigente qñq̄ dispensatio est debita. ut. s. dixi. aut ꝓsideratur dispensatio ex parte eius cum quo dispensatur ⁊ tunc ꝓcedit dictū ptrariū vt minus quo ad ꝓsonā suā recedatur a iure cōi quō fieri possit. In eo em̄ reperitur odium ⁊ sibi ius cōe cōtradicat. ⁊ ideo satis est q ei dispensatio aliqđ operet. ar. opti. in. c. i. et. ij. de fi. ꝓbiteroꝝ. li. vi. et. c. qđ dilecto. de ꝓsang. ⁊ affi. sed si quis tñ vellet tenere contra bar. posset dicere q respectu materie sup qua ꝓcessio ꝓncipis fit ē qđ odiosū. qꝛ dat materia vulnerādi iura ꝑ de ætate illud dictū vidꝛ verum ꝑ de rigore ⁊ subtilitate iuris forte ꝓcedit opi. ptraria. Itez dubitat an cū scismatico epūs possit dispensare. ⁊ glo. ꝫ q sic. p. c. ꝓstituretur. l. dsꝛ dicit Jo. an. q hoc fuit dictuz Jo. qđ repetit Bar. j. de scisma. c. ij. in fi. vlti. glo. sed dicit Jo. an. q illud. c. ut ꝓstitueret ꝫ allegatū hoc nō ꝓbat. licz finis dicat q ꝓpter graues scissuras dissensionū vbi multoꝝ strages iacet detrabat seueritati. ꝑ opi. gl. puto satis sustineri posse ꝑ ea que. s. dixi. qꝛ satis est q generaliter reperiatur dispensatio concessa Item quia dispensat cum hereticō. ut in ꝑalleg. c. ut cōmissi. et scisma est hereſis capiendo ꝓprie scisma vt capitū cōiter antiqua iura pro his que recedūt ab

ecclesia romana ⁊ fortius adhuc si non ē heresis et p̄ b̄ q̄ in illo.c.ut p̄stitueret.exp̄imit rō.dispēsatōis ⁊ sic extēdatur ad casuz habēte idētitatem rōnis p̄ superius dicta. Insup circa hāc materiā dispēsationis annecto nōbile dictū Inn.in.c.cū ad mōsterū.ō sta. reg.circa validitatem dispēsationis q̄ si isti inferiores quibus p̄cedit facultas dispēsandi certis casib' dispensant sine cause cognitōe talis dispēsatio ē nulla uel re tractabit ⁊ dispēsans puniet.l.di.q̄.in aliq̄. Nā alias non videt dispēsatio ꝑ dissipatio q̄.p̄p̄ie dispēsatio ē iuris p̄munis relaxatio facta cū cause cognitōne ab eo q̄ hz p̄tātem dispēsandi.vide bō.gl.ad materiam i p̄alle.§.ubi rigor. Idem Inn.in alio loco cōmeo posuit aliud nōbile dictū ad materiā dicēs q̄ epūs licet q̄si semp in būficijs dispēsare ut ipe nō.in.c.ij. de cle. nō resi.nisi.Nā dispēsat cū nō ordinato ministrāte ut ibi Itē cū homicida ō de.pug.in duel.c.si.⁊.l.di. studeat. An aūt inferiorib' epūs liceat cū eoz subditis dispēsare i casib' a iure p̄cīs vt i adulterio minoribus ⁊ similib' Inn.vero dicit in.c.ij. ō go q̄ fur.or. recepit.q̄ inferiores nunq̄z dispēsant p̄tra canones etiam ubi dispēsatio a iure p̄cedit nisi specifice eis p̄cedatur. Hinc ē q̄ iura sp̄ loquuntur ō epūs ⁊ q̄ñ volūt b̄ p̄cedere inferiorib' semp exp̄imūt ut in p̄al.c.ij.⁊.c. cum illoz.⁊.c.ij.de sen.ex.cū si.Et nō archi.in.c.cū ex eo ō elec.li.vi.sentit etiaz idē Inn.in.c.si.in fi. de postu. p̄lat Spe.in ti.de le.§.sunt ḋ.in fi.Talia enī ḡuta epūs tanq̄z sp̄ōlis ⁊ vniuersalib' ordinarij reseruātur sicut in simili dicām' i excōicatione a canone lata ut regulariter nullus valeat p̄ter epm̄ ab illa absoluere ut ē tex.cū glo.i de.i.ō pui.Et fre.p̄silio.xiij. nisi iste inferior haberet q̄si iurisdictōem epalem sm fre.⁊ bñ q̄ tūc posset oia q̄ spectāt ad iurisdictōnem epalē qō nō.p̄ b̄ gl.in de.i.de re.ecc.non alie.ubi talis iterponit auctoritatē rei ecclastice alienāde ⁊ qō nō.Inn.i c.ij.de transac. Quero ad declaratōez lre. hic an ō q̄ epūs dispēsat in adulterio ⁊ minoribus ⁊c.nunqd possit dispensare posq̄z deposuit clericū an ꝙ tñ añ depositōem Alii.hic ut refert Jo.an tz q̄ añ depositionē q̄ cū deposito non dispēsat allegat.ij.q.vi.c.iō ⁊ remittit Jo.an.ad nota.in.c.clerici.de de.ex.mis.⁊ ita cōiter cuz b̄ dicto trāseūt hic doc.sz q̄ hec q̄stio ē pulcra ⁊ q̄si dānis huj' materie volūtē indagare latius ⁊ vltra hic tacta regto, plures opiniones lz b̄ valde succincte trāseant doc.de q̄ mirandū ē ⁊ primo est glo.in p̄al.c.iō ubi distinguit an sit verbaliter deposi tus an actualiter.ut primo casu possit epūs restituere. scōo nō Alia gl.ē i.c.si q̄s p̄latus.vij.q.i.q̄ distinguit inter depositū ex crimine ⁊ depositū ex ꝓtumacia. vt ꝑmo casu epūs non restituat.scōo sic.Alia ē in.c.epūs. xi.q.iij.que dicit q̄ si fuerit depositus iniuste puta p̄ falsos testes epūs restituit alias non.sz videt loqui in degradato referēdo cū ad tex.glo.in.c. clerici. de de-

ex.mis.videt ꝓcludere q̄ depositū non possit restituere nisi fuisset iniuste depositꝰ gl.in.c.ex tue.de cle. nō resi.tetigit sed nihil firmauit.reperi Spe.altius attingentē hāc materiā in ti.ō le.§.nūc ostendendū.v̄. no no.ubi post multa videt sic ꝓcludere q̄ aut q̄ritur de degradato actualiter aut de depositō v̄baliter. ꝑmo casu aḡt petit de iure restitutio. ut q̄ allegat fallitas testiū uel q̄d simile ⁊ p̄t ut in p̄al.c.epūs aut de gr̄a.⁊ non p̄t.q̄ reseruat soli pape ⁊ in b̄ casu intelligit.c. ideo.sup quo se fundāt hic doc.scōo casu i verbaliter depositō dicit indistincte q̄ p̄t ⁊ ad b̄ alle.hoc.c. et sic aḡte sentit p̄tra opi.b̄ recitatā ut ⁊ pꝰ depositōez p̄t epūs dispēsare qō placet ⁊ sentit eē b̄ Collec.⁊ sat̄ p̄t defendi ⁊ teneri tanq̄z fauorabilis ⁊ facit iste tex. indistincte p̄mittens dispēsatōnem in adulterio ⁊ minoribus ⁊ maxime ei eo qō sequit̄ post mentionē factam ō depositōe.⁊ vide gl.magnā.in.c.q̄uis.li.vi. de ꝛ̄p. que satis b̄ sentit.⁊ b̄ expresse p̄ istū tex.repio tenere ar chi.post ꝓpe.in.c.i.xv.q.vlti. Sed circa b̄ instat aliud cōtrariū de quo sepe dubitaui nec reperi expresse tactū p̄ doc.qūo poterit epūs dispēsare pꝰ ꝓdemnatione cū p̄sniam latā sup adulterio ꝓdemnat' efficiat infamis ⁊ sic de alijs criminib' publicis.vi.q.i.infames.l.i.⁊.ij.ff.ō bis q̄ nō.infa.⁊ episcopus sm communē opi.traditā.in.c.cuz te.de re iudi.non restituat fame.ar.in.l.i.§.de qua.ff.de postu.q̄ non reseruat p̄incipi ut ibi.sz dico tenēdo primū q̄ lz infamia sit irrogata nihilomin' p̄t epūs in adulterio minoribus dispēsare quia tunc restitutio fame venit p̄ quandam consequentiam in eo quod restituit contra sententiam suam in casu sibi concesso ⁊ pro hoc optime facit tex. in p̄alle.§.de q̄ ubi patz q̄ inferior restituēdo i integr̄ aduersus sniam suaz in casu qō p̄t p̄ p̄niam restituit ad famā.si talis erat snia que infamabat. lz directe et principaliter non potuisset restituere fame.⁊ est i b̄ ille tex.valde singularis sic dico ad ꝓpositum q̄ lz directe epūs non posset restituere quē fame.tñ indirecte ⁊ p̄ quandaz p̄niam p̄t ⁊ de b̄ ē casus nōbilis hic sm istū intellectū ⁊ sic intellige ⁊ restringe archi.in.c.epūs xi.q.iij.vbi nō.p̄ illū tex.infamē posse restitui de iure canonico ⁊ hoc nō.Sz circa facultatē dispēsandi ḡro nunqd possit epūs dispēsare in casibus a iure p̄missis sine cōsensu capituli sui videt primo q̄ non p̄ tex.hic dum dicit cū clericis intelligendo q̄ b̄ verbum denotat casum agentē seu efficientez sed intelligendo q̄ denotat clericos cum quibus dispēsatur non colligitur hoc ex tex.Jo.an.videtur hic sentire q̄ non requirat p̄sensus cāpituli ⁊ remittit ad nota.per glo.in.c.cum ex eo de elec.li.vi.⁊ ibi videtur cōcludere q̄ generaliter in facultate dispensandi non requiratur cōsensus capituli ⁊ sequitur hic do.An.⁊ do.Car.⁊ pro b̄ sm do.an.q̄ ius dispensandi ꝓpetit epō ō iure spāli iq̄ non habet cōmunitatem cum capitulo ꝑxta nota. in

.c.verum.de fo.cõpe.ꝛ de cle.cum in canonis .in fi.ꝛ sequitur spe.in ti. de le.iij.§.añ pe. in prin. Aduerte qz p rationē suam sentit do.an.q potestas dispēsandi in casibus epīs ꝓcessis non deuoluitur ad capitulū sede vacāte exquo hec ptās cōpetit epō iure singulari iuxta nō.in pal.c.vez.cuius ꝓtrarium ꝙte tz fre.ꝓsilio.xxix.ubi plene ꝺ prosequit ꝛ ꝺ plus placet,maxie attenta illa rōne q dispensatio aliqñ est debita. ut.s. dixi vñ ē iurisdictōnis ep̄alis ꝛ ꝓpetit suo iurī. hinc ē q inferioribus ꝺ non ꝓceditur ut.s.dixi. Nā ꝛ in casibus minoribus hec ptās deuoluitur ad capitulū ut nō.in de.vna.de re.ꝓmu.ꝛ in.c.vno.de ma.ꝛ ꝺbe.et cognoscit de causis magnis ut in.c.ad abolēdum.de here.ꝛ in cle.i.e.ti.Et ob hoc dico ep̄m debere requirere ꝓsilium sui capituli seu ꝓsensum i dispēsatōne si cā est ardua vel casus est arduus iuxta nō.p Jnno.in.c. nouis.de his que fi.a ꝑla.si enim ep̄s non ꝺz audire causas subditoꝝ sine ꝓsilio capituli.xv.q.vij.epōs nullus.ꝛ sic punire non ꝑt quod ē debitū.multo fortius non ꝺz posse dispensare cum p eam vulnerarent iura. xxiij.q.iij.displicet.ꝛ.s.dixi.ꝛ banc opi.q ep̄s sol⁹ non possit tz hosti.in.c.q dei timorē. de sta. re.ꝛ archi.in ꝑalle.c.cū ex eo.de elec.li.vi.ꝛ videt tex.cū gl. i.q.v.c.fi.ꝛ sentit gl.in.c.ex penitētib⁹.l.di.licet do. an.hñ dicat ꝛ mīⁿ bene q pma opi. ꝓmuniter tenetur non ob.rō glo.in ꝑall'.c.cum ex eo.in eo q dicit q iura ꝓmuniter faciunt mentionē de solo ep̄o qz hoc ideo ē.qz ip̄e ē auctoꝝ in dispēsando tz tenetur requirē ꝓsensum siue ꝓsiliū capituli. Bo instantiā Jura ꝓmuniter dicunt q ꝓsilio ecclesiaꝝ spectat ad ep̄m.x.q.i. regēda.ꝛ.c.nouerint.ꝛ q̄si p totum.ꝛ xvi.q.vij. oēs basilice. Jtē q institutio clerici ꝛ destitutio spectat ad ep̄m vt in.c.cū ex iniuncto.de here.in fi. Jtē q coram ep̄o suo recōueniendus ē cleric⁹.xi.q.i.de ꝓsona. ꝛ j-ti.ꝓx.si quis ꝓtra clericū .ꝛ tñ non pōt hec oīa sol⁹ ep̄s facere primo ꝺz habere ꝓsilium seu ꝓsensum capituli sui ut in ꝑalle.c.nouit.ꝛ in.c.q̄sto.ō his que fi.a ꝑla.ꝛ in ꝑalle.c. ep̄s nulli⁹.cū si.sed ideo mentio fit tñ de ep̄o.qz ut.s.dixi ip̄e ē auctoꝝ ꝛ dispensator non enī tenetur sequi ꝓsiliū tz requireꝝ vt in.c.cum i veteri de elec.ꝛ in.c.cum olim.de arbi. Tz circa hoc moueo vnam nōbile dubiū ad materiā an capitulum sede vacāte possit dispēsare cuz'clerico an deponatur ꝛ sic i casib⁹ h⁹.§.Nā fre.ō senis i loco ꝑalle.formatur tñ questionē nunqd possit dispēsare capitulū in casu capituli cū ex eo.in decidendo tñ generaliter videt cō cludere in omni dispensatōne ut ptās deuoluat ad capitulū non tñ attingit specifice istū casum Prō dubitandi in isto casu ē hec qz non videtur q capitulū possit cognoscere de causa depositionis clericoꝝ cuz hoc sit ordinis.vnde etiaz solus ep̄s non ꝑt sed debz secū adiungere numerum ep̄oꝝ a canonibus determinatū ut.xv.q.vij.c.si aūt.ꝛ.c.si quis.ꝛ plene ibi i summa ꝛ in.c.i.ꝛ ij.de pen.li.vi.hinc dicit glo.in.c. trāsmissa.de elect.q etiam electus ꝛ confirmatus in ep̄m non dum consecratus non potest cognoscere de tali causa multo ergo fortius nec capitulum si non pōt illaz penam imponere ergo nec in illa dispēsare sicut i sequēti questione ꝺz de electo tz hoc non obstāte puto contrarium nam tnā p̄supposito q non possit cognoscere nec deponere.tñ poterit dispensare ne deponat qz dispensatio ē mere iurisdictōis ergo potest illā exercere nec obstat qō non possit illam penam imponere. qz illud ꝓtingit ex eo quare est ordinis.vide bonū simile in.c.suffraganeis.de elec.ꝛ qō nō.in.c.i.ō trāsla.pla.in glo.pe.que ē nōbilis vñ potest ꝓmittere de cisionē ꝛ cognitionē alīus sicut facit in lris quas tradit ordinandis in.c.iij.de tempo.or.li.vi.Et ita puto dicēdum in electo ꝓfirmato nondum consecrato ut dispēsare possit cū sit iurisdictionis p supradicta et p nō.p Jnno.in ꝑalle.c.suffraganeis.licet ꝺ doc.dicāt eum posse dispensare in penis quas imponere potest sed non i alīus. sed non video bonā rōnem diuersitatis necessario ꝓcedentē ꝛ pro hoc facit qō nō.Jo.an.in c.ij.de penis.li.vi.q tz de iure numer⁹ ep̄orum requiratur de iure in cognitōe cause dum agit de depositione p iura supius allegata de ꝓsuetudine tñ solus ep̄us cognoscit ꝛ p se ꝛp vicarium qñ non intendit ꝓcedere ad actualez degradationē.ꝛ pro hac ꝓsuetudie optime facit iste tex.ꝛ.c.cum non ab homine.j.e.ꝛ.c.postulastis.j.ti.ꝓxi.ꝛ.c.ij.de offi.vica.li.vi.ꝛ sic poterit hodie cognoscere ꝛ penā imponere sol⁹ electus et capitulū sede vacante.ꝛ de electo tenuit Jnn.in.c.transmissam.de elec.de capitulo allego tex. aptum in.c. ad abolendum.de here.vbi cognoscit contra clericuz etiam de hereſi ꝛ in de.i.e.ti.ꝛ videtur etiam probari q possit illum tradere curie seculari. Jn contrarium tñ multum facit.c.i.de here.li.vi. ut hodie etiā requiratur numerus ep̄oꝝ qñ intenditur ad depositionem actualem.Et quicqd in hoc illud tamen puto verum ut semp possit capitulum dispensare ꝛ etiam electus cum sit mere iurisdictionis. Quero ad declaratiōnem littere nunqd possit ep̄us dispensare inuito accusatore doc.hic cōmuniter tenent q sic qz potestas dispensandi libere conceditur ep̄o ꝛ beneficiuz iuris. neminī est auferendum ut in regula indultum.de re.iur. li.vi.dum tamen accusatus egerit penitentiam ō quo in Spe.in ti.de aboli.§.i.v.sed cū sup̄ Et ꝺ intellige vez qñ dispēsatio solū venit i ꝓiudiciū publicū nec tā gitur itereſſe priuatū alias nō posset.facit ad ꝺ quod nota.Jo.an.in.c.ducū.de elec.post Jnno.ꝛ p ꝺ dicit Jo.de lig.q si sit dispensatū cum aliquo pendente impetratōne qua est obtentum q ille priuaretur.ꝛ beneficio suo certo conferretur qō non valet dispensatio in preiudicium impetrantis cui saltem fuerat inquesitum ad rem ō hoc.l.di.ut constitueretur ꝛ quod

nō.in.c.q̄uis de rescrip.li.vi. Itē hec dispensatio nō pualidat electōem nullā q̄ pcessit p regulā non fur/mat.de re.in.li.vi.de q̄ tñ dic ut nō.Inn.in.c.nisi.§ ppter.de renū.An aūt posset dispēsare cū accusatore qui nō,pbauit Spe.i ti.ñ.§.nūc ō ēpoz.v. ſ nunqd cū accusatore.qō nō quē sequunt Jo.an.t do.an. tū q: nō egit pnia.tū q: punit ex ꝓsumptōne calūnie dñs me' do.Lar.hic tz oppositū q: cadē ē rō in accu satore t accusato t ß quatin' dispēsatio nō tangit iter esse puatū ſ p ß oino non tollit fundamētū tenentiū ꝓtraniū vñ dico q: etiā dispensare ꝑt cū accusatore q: dispēsat i adulterio t minorib' sz accusator deficāt ē in minori delicto q̄ sit accusatus. tum q: accusatus si vere ꝓmisit adulteriū teneret ex vere delicto.ſ ille te neret ex q̄daz calūnia t pfidia t maxime q: ꝓsumpti ue ōz re' quo casu multū tempanda ē snia qñ sez,pce/ditur ex ꝓsumptōe ut nō.Inno.in.c.q: verisimile.de ꝓsump.Itē nō ē saltē mai' delictū qō ptz ex idēcitate pene.Itē ñ ob.q: ñ egerit pniam q̄re fateoz q: pri' ager pniaz t postea dispēsabit.ß eni req̄rit pactio pe nitētie ne delictū oino trāseat impunitū satis eni ē q: tpe dispēsationis fiende iste egerit pniam.Nā t accu satus non egit pniam añ ꝓuictionē tñ cū eo dispensat sez impposita pnia pacta ita t i accusatore t puto q: in casu hui' capituli non sufficisset pegisse pter pnie sic hic vult do.an.p.c.ex tenore.de tēpo.oz.q: illō.c.lo quitur i alio casu qñ peccatū erat occultum t est illud quoddā ꝓsiliū.ß vero loquit in peccato manifesto. et ubi fieda ē dispensatio vñ ne videat sine pnia transire oz pactio pnie p̄cedere dispēsationē ut dare innuit lit tera a cui' verbis nō ē recedendū maxime in hac ma teria argu.c.i.t.ij.de fi.pl.li.vi. Sed q̄ro an ēpus debeat dispēsare doc.hic dicāt q: sic pacta pnia. Añ exponūt tex.pōt.i.debet. ſ glo.in.c.dño sancto.t.c. ut cōstitueret.i.q.vij.exigunt.vident ꝓcludere q: vbi subest cā tenet ēpus dispēsare al' peccat.non tñ p ß dat reo actio ad petendū dispēsationē ſ pt implorare offi ciū supioris ar.c.null' ō iure pa. Et cū hac opi.glo. trāseūt ß moderni ſ ꝓsidero q: ista expositio quā ß fa cīūt doc.ē ipropria t ptra.l.nō qcqd.ff.ō of.iuz.t ō of.dele.c.ꝓsuluit.t q̄ō ibi nō.eñ qcqd iuō.ptāti sub ijcitur iuris necessitati submittit ut i iurib' pal.Itē se quereť q: aliq̄n posset dispēsare ne cā qñ sez dispēsa tio nō ē debita q̄ō apte sentit hic do.an.dicens q: qñ sine cā petit non ē debita.t ß sm eū voluit dicē archi. in.c.lz canō.de elec.li.vi.t.d.c.vt ꝓstitueret ubi dicit q: dispēsatio qñq̄ ē tñ pmissa t hec ē gra.qñq̄ ē de bita t ē ius cū sit executio iusticie t ß dictū seu ß senti re ē ptra id qō.s.dixi sm Inno.in.c.cū ad mōsteriū de sta.regu.ubi dicit q: non valet dispēsatio sine cā ul' est retractanda.facit etiā qō nota.glo.in pal.§.nisi ri gor t ideo dico q: qñq̄ in dispensatōe vertit vtilitas publica ut q: scādalū euitat uel ecclesia multū medio/rat ex ꝑsona illius q̄ alias erat valde vtilis ecclesie t ista ē debita.t peccat ēpus non dispēsando t i ß pote rit implorari officiū supioris t i ß casu itelligo iura su pra' allegata q̄ sic i veritate loquūt t maxie.c. vt ꝓsti tueretur.in fi.quandoq̄ tñ subiacet vtilitas persone us q: alias ē bone ꝓditionis lz inciderit in ß delictuz t videt satis ꝓtritus.t tūc dico q: ēpus pōt nec peccat nō dispēsando t ita,ppie loquat iste tex.dū vtit ver bo pōt.non eñ peccat faciēdo iusticiā exā non ỹtitur interesse publicū q: saltē pena ē vtilis i exemplū.iiij. di.facte sunt aūt leges.Si aūt nulla subest cā nec i p sona patiēte.nec extrinsec' respectu publici interesse.tūc dico q: dispēsatio fieri non pōt.uel si fieret uel non valeret uel irritaret t dispēsans puniret.ut in palle.di cto Inn.t ß bñ nō. Ultimo hic q̄ro ut integre ba beat materia b'.c.an p simplicē dispēsatōem facta p ēpm itelligat dispēsatū i acquisitis t acgrādis ordini bus t bñficijs.Pe.t ab.q: sic cū eni sm eos dispen satio sit bñficium ē late interptandū.de dona.cū dile ctus.ō v.li.g.olim.qō intelligit ipse quo ad iura que ipse dispēsans ꝓferre pōt.t sic non obstat de ꝓsan.et affi.q: dilecto.t facit de pui.q: circa t nō bñ ß dictū facit etiā ad ß qō dixi.s.defendēdo Bar.dicūt etiam q: p dispēsationē ēpi non erit habilitat' ad ēpatuz.ad ß de elec.innotuit.t sic notoriū fornicatores t alū si/miles q̄ntumcūq̄ egerint pniam non pōt sine licētia pape in ēpos ꝓmoueri qō ē satis q̄ue sm ab.Jo.an. in effectu dicit q: si fuit dispēsatum q̄ ad solā depositi onis penā imponēdaz non poterit,promoueri si vō sim pliciter quo ad,promotiones futuras poterit ad ēpatuz ꝓmoueri exquo sublata ē macula pacta pnia t ß mihi placet t adduco.c.ferrū.l.di. ubi ptz q: p' pniam in cipit.esse nou' hō.nec oz ꝓsiderari in eo q: fuit q: incē pit esse qō non fuit exquo eñ illud delictū non indu cit irregularitatē satis ēpi dispensatio vidz sufficē ar. hic in pal.l.i.§.de qua.ff.de postu.ad ß gl.nō.in.c. fidelior.l.di.q̄ colligit p illuz tex. exēplo sauct' Pe. q: pot' diligēdus ē q̄ peccauit.t penituit. q̄s qui nūq̄ peccauit.q: ille scit meli' ꝓpati infirmitatib' alioz q̄s iste.t firmior nunc videt ad resistēdū q̄ semel lapsus ē t reuersus.Et ad materiā dispensatōis an debeat ex tendi vide qō nōt glo.in.c.q: in tñ.de pben.t.vij.q .i.si quis in clero.plene p archi.in pal.§.nisi rigor t in.c.exigunt.i.q.vij.t de rescrip.c.statutū.§. cuz aūt li.vi.In gl.dignitate.t qō nō.Jo.an.in.c.ex tue.de cleri.non residen.extendicur enim ad necessaria con secutiua.ut ibi nō.

Eterū quia Vasallus patus co/ram dño respondere coram alio sup feudo ꝓueniri non debet.h.d.Vel sic ꝓgnitio feudi iter vasallos spectat ad dñm feudi Vel tercio Vasallus corā dño feudi ꝓueniendus ē etiaz si dñs feudi sit ꝑsona ecclesiastica dummodo ibi acter

possit iusticiam suã ꝓsequi alias loci ordinarius potest adiri ⁊ fm hoc ē casus nōbilis. diuidit qꝫ ꝑmo ponitur excessus. scdo, phibitio ibi nos. Et illa diuiditur in duas. Nã primo, phibet. Scdo limitat restringendo, phibitōnem ibi q̄diu. Nō primo qꝫ dñs feudi hꝫ iurisdictōem ordinariã in vasallos respectu cause concernētis feudum qō, phat ex eo qꝫ hec iurisdictio sibi ꝓcedit a lege ut in li. feu. in. l. impialē. de, phibi. feu. alie. ⁊ hec. ⁊ in. c. vexꝫ. ti. px. ⁊ in. c. nouit. ī. eo. cum sit lex oñ ꝓfert iurisdictōem ordinariã ut nō. ꝑ Jnn. in. c cum ab ecclesiaꝝ. de offi. ordi. ⁊ in. c. q̄nto. e. ti. nota glo. in. c. suspicionis. ⁊ in. c. p. ⁊ g. de offi. dele. ⁊ tex. iuncta glo. in. l. ⁊ qꝫ. ff. de iurisdi. om. iudi. Exquo infero qꝫ eꝰ iurisdictio poterit ꝓrogari credo tñ qꝫ ꝓrogatio fieri non poterit nisi respectu cōsimilis cause feudalis secꝰ vero si ēt cā alterius nature. qꝫ tūc non ēt ꝓrogare ꝑ quodāmō nouã iurisdictōnem creare qō non pōt facere recōuentio ut nō. in. c. at si clerici. ō. eo. ⁊ plenius ꝑ Jnn. in. c. i. ī. de mutuis petitōibus ⁊ per bar. in auc. ⁊ consequenter. L. de sen. ⁊ de materia dicit ut dicā i ꝑal. c. j. Et hꝫ apte sentit Ly. i. l. testā. ar. illius. l. L. de testa. Et ex hꝫ etiã infero qꝫ hꝫ ordinariã ⁊ pt alij ꝓmittere. ar. in. l. vna. L. qui pro sua iurisdi. ⁊ in. c. pastoralis de offi. ordi. ⁊ in. c. ut litigantes. e. ti. li. vi. Scdo nō casum in quo ꝓinat eꝰ seu ꝓlatus cūtra eꝑm hꝫ iurisdictionē ordinariaꝫ respectu certaꝝ ꝓsonaꝝ seu certaꝝ causaꝝ etiaꝫ ꝓuatiue ad iurisdictionem eꝑi. Tercio nō qꝫ vniuersaliter subiectus eꝑo non tenet respectu certe rei ꝓuilegiate exam eo de illa re respōdere ar. c. cū capella. ī. ō ꝓui. Nō qꝫ iurisdictio data ꝑ legez inferiori respectu certe cause videt ꝑ durare ⁊ effectum habere inq̄ntum ille velit ⁊ possit iurisdictōem exercere data q̄ impotentia ꝓpter rebellionē subditoꝝ uel voluntatem ipius iudicis deuoluit iurisdictio ad ordinariū ipius ꝓuenti ut est hic tex. op. in dño feudi ⁊ limitat mirabiliter. l. illã imperialem. de, phi. feu. alí. in li. feu. idē videtur etiã esse i iurisdictione acquisita ex ꝓscriptōe. allego tex. valde notabilem iudicio meo in. c. irrefragabili. §. excessus. de offi. or. Et nō qꝫ ꝑ illū tex. puto suppleꝺuz istū ut ordinarius possit ad instantiã actoris si dñs videtur negligens statuere sibi certum terminū infra quē iusticiam admistret uel alias ipe faciet. ad idē qō nō. in similí. in. c. ex pte astensis. de ꝓcess. prebē. Ultimo induco istum tex. vltra omnes alios ad vnuz nōbile dictum qꝫ quādo respectu certe cause ꝑ legem ciuilem iurisdictio attribuitur vniuersaliter alicui qꝫ talis etiaz ꝓprehendit clericos actiue ⁊ passiue in quibus viget illa qualitas super quo fundatur iurisdictio etiam in preiudicium ordinarie iurisdictionis eꝑi ut hic colligitur expresse. Nã hec iurisdictio respectu feudi tributa ē dño feudi ꝑ. l. ciuilē. vt in ꝑal. l. impialez. ⁊ nihilominus vendicat sibi locum in clericis actiue ⁊ passiue i quib⁹ repitur illa q̄litas. Si enim clericus ē dñs feudi hꝫ iurisdictōnem ut hic. ⁊ si vasalli sunt clerici in eos exercetur iurisdictio ꝑ dñm feudi remoto eꝑo loci. ar. hic ⁊ in. c. vexꝫ. ī. ti. px. fm ꝓmunē lec. facit quod habetur in auc. habita. C. in fi. pro patre simpliciter disponēs de scholarib⁹ dando eis certos iudices habeat locū etiam in scholaribꝰ clericis quod tñ plani⁹ ceteris attingā in. c. si diligēti. ī. ti. proxi. Et ꝑt defendi primū dictum qꝫ hec dispositio imperatoris pōt se habere ad cōmodū ⁊ incōmodū respectu clericoꝝ qꝫ si sunt dñi habēt iurisdictōem ut hic ⁊ argu. eoꝝ que nō. in. c. i. de no. ope. nū. ⁊ dixi i. d. c. i. ō ꝓsti. Jtē papa videtur approbare hic illã dispositionē legalem ⁊ in. c. nouit. ī. e. ti. facit qō nō. in glo. in. c. reprehensibi le. xxiij. q. viij. Jnsup induc istum tex. do. an. ad ꝓbandum qō ubi respectu certe cause a lege tribuitur iurisdictio alicui eo ipo videt exempta a ptāte iudicis ordinarij qñ imꝑmitur iurisdictio respectu psone ⁊ ñ territorij secus si respectu territorij ꝑ nō. in. c. pastoralis. ⁊ in. c. cū ab ecclesiaꝝ. de offi. ordi. ⁊ in. c. quanto eo. ti. ⁊ videtur corrupte loqui Nã iura p eam allegata ꝓbant ꝓtrariū huius dicti ⁊ iste tex. pōt adduci etiaz ꝑ ꝓtrario. Jn eo qꝫ non ex toto eripit hanc cām a iurisdictōe ordinarij sz inq̄ntum dñs feudi ē vigil ⁊ sollicitus ⁊ datur potētia. facit pro qꝫ data potentia ⁊ voluntate nō hꝫ se ordinari⁹ impedire ⁊ quicqd ipe senserit dico istud ꝓcessz non esse vex indistincte qm̄ rectori animarum licti collegij in causis ꝓcernētib⁹ ipsius ꝓfessionem dat iurisdictio a lege in ꝑsonas illoꝝ de collegio. nec ꝑ hꝫ adempta est potestas ordinario loci etiã respectu eoꝝdē causarum ut datur iurisdictio etiã sine territorio vnde datur iurisdictio inferiori accumulatiue ⁊ non ꝓuatiue ad iurisdictōem ordinariã vt. l. si. C. de iurisdi. om. iudi. ⁊ qō nō. Jnn. in ꝑal. c. cū ab ecclesiaꝝ. ⁊ in. c. dilecto. de excess. pla. xi. q. i. ō per sona. ⁊ in ꝑalle. c. q̄nto. Fateor tamen qꝫ domino seu di tribuitur iurisdictio ꝓuatiue ad iurisdictionem ordinariam saltem date potestate ⁊ voluntate in iusticia ministranda ut hic probatur ⁊ aperte in ꝑalle. l. imperialem. ⁊ ī. ti. proxi. ex transmissa. ⁊. c. ex tenore Hꝫ dubitari potest de ratōne diuersitatis inter hunc casum ⁊ predictuz ⁊ hāc puto diuersitatis rationem noluit enim dare. l. rectori collegij iurisdictionem ꝓuatiue ad ordinarium quia causa agitanda ita concernit ipsum rectorem sicut loci ordinarium vnde voluit ipsum ꝓuilegiare contra ordinarium in totum sed i casu nostro causa agitanda respectu feudi more cōcernit ipsum dominum penes quem remansit directum dominium. Jdeo voluit. l. qꝫ dominus feudi habere primo iudicare qꝫ quodāmō super re ꝓpria ⁊ quia melius informatus iudicat sed in defectum ne iusticia deficeret data volūtate uel impotētia voluit ordinarii adiri Jtem vasallus est magis subiectus domino q̄ꝫ

subditus inferioris plati ipi plato. q⁹ vasall⁹ subiacet nō solū respectu nudi exercicij iurisdictōnis ꝑ respectu feudi ⁊ respectu certe rei. subdit⁹ vero trī subiacet superiori respectu nudi exercicij iurisdictōis ad ꝺ qꝺ nō bar. in. l. i. ff. de iudi. ⁊ de no. op. nun. l. i. facit etiā qꝺ in simili nō. Inn. in. c. ānto. de offi. or. ubi dicit q⁹ in bis que sunt regule abbas p̄cedit ep̄m respectu monachoꝝ eū etiā in eis magis ꝺebēt obedire monachi abbati ꝙ̄ ep̄o q⁹ etiā nō. glo. in. c. qui resistit. xi. q. iij. Jn alijs vero que nō sunt regule ep̄s ⁊ abbas habēt pter iurisdictōem nec ē necesse fm eū q⁹ ꝓmo ꝙueniat coꝝ abbate Et idē in plebanis ⁊ alijs p̄positis eccle siaꝝ ꝺ trī vltimū lati⁹ exaīo. in. c. si qs ꝓtra clericuꝝ j. ti. ꝓpi. in repetitōe ⁊ forte dicā in p̄al. c. ānto. ubi materia meli⁹ cadit Dꝫ qꝛ. s. dixi q⁹ q̄stio feudalis ꝺꝫ primo tractari coraꝝ dño feudi. qd si ordinari⁹ loci serat aliquā sniam sup hoc non data negligētia dñi feudi nunquid teneat in casu in quo iurisdictio spectabat ad dñm feudi hosti. q⁹ nō per ter. hic in verbo. phibemus. ⁊ ar. in. c. sup lris. de rescrip. ⁊ remittit ad nota. plene j. ti. ꝓpi. licet. primo excludā casus min⁹ dubitabiles si snia puta excōicationis lata sit in inuitū ⁊ nolentem coraꝝ ordinario litigare tunc credo opi. hosti. simpliciter, pcedere qꝛ talis snia reputur lata ꝓtra iurisꝑ phibitōnem ut hic ꝙ nulla ut. C. de legi. l. non dubiū ⁊. c. at si clerici. s. eo. facit quod nō. Jnno. in. c. fi. de accu. ⁊ de testa. rainutius. ⁊ optime facit tex. in. c. i. §. ex pte. de ꝓcess. ꝑben. li. vi. ⁊ idē dico de quolibꝫ actu gesto in inuitū aī legitimam prorogationē iurisdictionem ē translata de ordinario in dñm feudi ut ꝺ Se cūdus casus ē qñ vasall⁹ sponte litigauit coraꝝ ordinario dño sciēte ⁊ ꝓtradicente ⁊ tunc etiaꝝ non valet sententia qꝛ reputur lata contra ius ⁊ a iudice nō suo. nō enī potest vasallus prorogare iurisdictionē alterius inuito domino feudi ut nō. hic Jnn. ⁊ bar. in. l. i. ff. de iudi. ⁊ in. l. i. §. ⁊ post. ff. de ⁊ no. op. nū. ⁊ gl. in p̄al. l. impialem. §. p̄. Tercius casus ē qñ dño ignorāte vasalli litigauerunt coram ordinario. Et idem credo ratione p̄dicta. qꝛ non potuerunt prorogare iurisdictionem sine ꝓsensu domini ⁊ p ꝓsequens snia lata a non suo iudice. ut in iuribus all⁹. superius facit quod nō. in. c. significasti. de fo. ꝓpe. ⁊ tenet Andreas de Isarnia. vt in p̄al. §. p̄. ⁊ do. an. hic. Quart⁹ casus magis dubitabilis ē qñ dominus sciuit vasallos litigare coram ordinario ⁊ non ꝓtradixit ⁊ hoc casu tenet predictus Andreas acta coram ordinario tenere qꝛ fecit sibi p̄iudiciū tacendo ar. ff. de re. iudi. l. sepe. ⁊. c. pe. j. e. simile. in illo qui sciuit suum procuratorem agere de eo de quo sibi non cōmisit ⁊ non ꝓtradicit. facit sibi enī p̄iudiciū de offi. dele. cum olim. secus dicit si nō potuit prohibere ⁊ sic soluūtur multa ꝓtraria alle. ix. q. ij. c. i. facit. c. ex trālmissa. ⁊ quod ibi nō. j. ti. ꝓpe. Bo. ar. dicit se putare q⁹ etiam si sciat ⁊ taceat nō valet iudicium qꝛ cum hic non agatur de cōmodo tacentis non debet haberi pro consentiente. nec ob. q⁹ iste alias est ordinarius iudex q⁹ exercicium est devolutū ad dominum feudi ar. de rescrip. c. ab excōicato ⁊ qꝺ ibi no. Item non ob. fm eum q⁹ inhabita iurisdictione nihilominus valet quod agitur ad hoc quod nō. de rescrip. sup litteris qꝛ illud p̄cedit qñ alteri exercitium non est tributū. sed trī prohibitio ē facta. Ego puto dictum Andree verius ut valeant acta hoc cū trī fauore iudiciorū. qꝛ debemus indubio interpretari ut actus maxime iudicialis valeat ꝙ pereat ut litium sit finis ar. c. finem de dolo ⁊ ꝓtu. ⁊. l. quidaꝝ extimauerūt. ff. si cer. pe. ⁊ in. c. abbate j. ꝺ v. lig. ⁊. l. q̄tiens ff. de v. ob. Et optime facit dictum Jnn. in. c. ex parte decani. de ꝛ̄p. ubi dicit si aliquis agit nomine meo in iudicio ⁊ non contradico videor tacite sibi dare mandatum. facit optime quod in simili nō. glo. in regula delictum. de regu. iu. li. vi. qꝛ non tractatur hic saltez de aliquo graui p̄iudicio domini. Nam ⁊ si iudicare sit honor est tamen onus. vnde ut hoc onus iudicā di euitet satis potest p̄sumi tacitus ꝓsensus ad ꝺ qꝺ nō. Jnn. in. c. vt debitus de appel. vide ho. glo. in. c. si contra vium. de offi. dele. li. vi. in verbo probari. facit. l. qui patitur. ff. mandā. Itez sicut ex parte prorogantis sufficit tacitus ꝓsensus. ut sentit Jnn. in. c. ad petitionem. de accu. ⁊ facit. l. i. ff. de iudi. cum si. dixi i. c. i. s. e. ita ⁊ ex pte superioris habentis consentire. Et facit quod plene nō. de hoc Bocardo. an tacens habeatur pro ꝓsentiente dicam in. c. nōne. de p̄sum. et hec nota qꝛ possunt adduci ad ꝓsonas clericorum litigantium coram alieno iudice qui simili modo non possunt prorogare iurisdictionem alterius sine ꝓsensu domini. i. superioris. ut in. c. significasti. p̄al. Ale nio ad glo. quam diuido in tres ptes. scā ibi. ⁊ si alter. tercia ibi. sed iudicio. Quero igitur capiendo primam partem quid si dominus feudi est negligēs facere iusticiam Rñdetur gl. q⁹ devoluitur iurisdictio ad alium sed gl. non dicit quis sit iste alius gl. ⁊ doc. in p̄al. §. p̄. in. l. impialem. sentiunt q⁹ ordinarius rei ⁊ satis sentit hic glo. in fi. Nam res de facili reuertit ad materiam suam. xxv. di. ab exordio. ⁊. l. si vnus. ff. ꝺ pac. Et qꝛ ut dixi in notabilibus iurisdictio videtur istis data inq̄ntum per eos explicatur iurisdictio. alias ergo remanet sub suo iudice. ⁊ videtur exp̄ssum in simili in. c. irrefragabili. §. excessus. de offi. or. ⁊ ꝺ credo procedere ut ordinarius rei succedat nisi sit dominus superior mediatus tunc puto p negligentiam dñi immediati supplēdū ⁊ pro ꝺ allego casum scī vnū intellectū in. c. transmissa. j. ti. ꝓpi. sicut enim ille supplet ⁊ corrigit iniquitatē p viam appellatōis ita et negligentiā. de quo ibi latius dicā. Secdo q̄ro cuꝝ scā pte gl. quid si alter de vasallis nollet respōdere coram dño gl. dicit q⁹ pōt illum punire quam autem

iurisdictõem poterit ille exercere in puniẽdo dic ut generaliter dicam in.c.si qs contra clericũ .j.ti.px. t menus q ad casum nostr ut habet in li.feu.de milite vasallo qr ptumax est.c.dñs ubi est bo.tex.cũ glo.t seruata illa solẽnitate posset punari feudo Ultimo in tercia pte glo.opp.de.c.ex pte.b.j.ti.pri.ubi dñs feudi fuit pterritus.Do.ibi agebat possessorio ido potuit agi coram ordinario Hoc aũt.c.t similia iura ꝓcedunt qñ agit petitorio q casu.gl.distinguit tres casus.qr si questio vertit iter dñm t vasallos occasione feudi.tũc p alios vasallos ista questio dr determinari.si vero inter duos vasallos.tũc dñs feudi dr cognoscere ut b. Si vero inter vasallũ t terciũ tũc dñs non cognoscit ne sit iudex in cã sua.t b vult glo.in effectu doct. hic multũ insistũt t p multa verba qr dicta in effectu alii qua addẽdo breuiter ꝓcludo qr aut ẽ questio inter dominũ t terciũ qui forte dicit dñm sibi obligatũ ad infeudandũ uel vendendũ uel qd simile.t puto ordinariũ rei adeũdum qr lex dat iurisdictõem pibus curie seu vasallis qñ questio est inter dñm t vasallum ut in pal.§.p.extra illũ casus remanet ergo iurisdictio apd ordinariũ qr casus obmissus relinquit in dispositõne iuris ꝓmunis ut nõ.in.c.susceptũ.de rẽp.li.vi.t qd ibi nõ.maxime qr cum ista iurisdictio sit sup inducta t ꝓiudicans iurisdictioni ordinarie ẽ restringẽda.ut in simili dicit glo.singulariter in cle. vltima de offi. or. Aut questio est inter vasallũ t terciũ.de q ꝓstat qr nõ est vasallus ꝑ forte dicit qr ipe dr institui vel aliter litigat sup feudo cũ vasallo t tunc etiaz ordinarius cognoscat ut dicit hic glo.t bñ qr iura dant iurisdictõem domino inter vasallos non inter extraneos etiã ꝓtendentes de feudo ad b in li.feu.de pace tenenda.§.si vero t.§.se.Et p hoc casu t ꝓcedenti.vide bo.glo.in pal.§.p.in ỹbo.determinent. Et facit iste tex. ubi in eos quos ꝓstituit ab ecclesia tua tc.Et sic pt intelligi gl. que prima fronte videt valde dura nec alias audiui illam glo.allegari in palle.§.p.in verbo duos.que requirit ad hoc ut dñs cognoscat qr litigãtes sint alias vasalli respectu aliox feudox t qr ista questio sit etiaz feudalis Si eñ glo.itelligeret qr si nõ sint vasalli nisi respectu vni⁹ feudi de q ꝓtendit.tũc dñs non posset cognoscere exquo alias sunt vasalli respectu aliorum feudox.uel qñ quilibet ꝓtendet se vasallũ non putarem gl.procedere qr iura nullibi vident requirere qr vltra istud feudũ de quo ẽ ꝓtentio sint alias vasalli ut hic t in.c.vex.j.ti.prox.t.c.ex transmissa.e.ti.t in.c nouit.j.e.t in pal.l.impialem.Et tangã in sequẽti mẽbro. Si vero est qstio inter vasallũ t vasallũ t tũc si questio nõ tangit feudũ nec naturã feudi nec agitur ex legibus feudox ꝑ ex iniurijs illatis in feudo.ut alibi uel vertit alia questio ciuilis uel criminalis tunc dominus non iudicat fm omes qr lex dat iurisdictionẽ inqntum tangit natura feudi seu agitur de feudo ut b ibi occasione illarũ tc.t in palle.l.impialez.§.p. nisi fm Inn.est sibi infeudata iurisdictio in loco qr tunc siue questio sit feudalis siue nõ semp cognoscet.p b põt adduci.c.romana.§.dz.ꝺ ap.li.vi.iuncta gl. Si vero ẽ qstio feudalis seu tangẽs naturã feudi.t tũc aut vasalli pretendunt diuersos inuestitores t sic non cognoscũt vnũ dominũ t agitabit questio corã ordinario ut in pal.§.si vero cũ sequãt. Si vero ptendũt vnũ t eũdem inuestitorẽ seu dominum t quilibet vult ostendere de iure suo.t tunc ad dominũ spectat qstio ut hic t ita tenẽt hic doc. Si vero vnus vult docere de titulo.t ali⁹ nullũ titulũ ostendit.tũc agit coram ordinario ad b videt tex.fm vnũ intellectũ in palle.§ si vero.t sentiũt ibi scribentes ꝑ non apparet ratõ qre ista qstio non deberet agitari corã domino feudi exq vterq fatet se vasallũ nisi dicas saluãdo illud dictum qr eo casu non ostendẽdo titulũ videtur potius inuasor t occupator qz vasallus.licet verbo allegat se vasallũ nec est i possessione feudi t.p b facit ista litera q iudicat qr debeat ꝓstare istos litigantes esse vasallos ut ibi patet ꝓstat possessiones tenere in feudz tc.Et sic oportet qr vterq sit vasall⁹ t qr ꝓstet ad hoc ut sumatur domini iurisdictio ad b glo.in pal.§.p. Aut ꝓtentio ẽ iter dominũ t vasallum t si est sup re uel in iurijs nõ tangẽtib⁹ feudum ordinarij est rei cognitio qr iste casus relinquit dispositioni iuris cõmunis ut i pal.§.p.Si vero questio est feudalis quoquo mõ tãgens naturã feudi siue agat ad priuationẽ ex legibus feudox siue attributum uel aliud seruiciũ a tributo debitum seu alio modo agendũ est corã patribus curie possunt tñ si volunt fm doc.hic etiam coram alio iudice litigare qr nulli hoc casu fit ꝓiudicium exquo dom⁹ est ꝓtentus sed alia pte inuita non credo qr pñt pares dimitti exquo hoc beneficiũ datur a lege non ẽ ferendũ regula indultum.de re.iur.li.vi.facit qr nõ.in simili in.c.qr.ppter de elec.in ꝓma questione illa.an possit fieri ꝓmissum inuita minori parte t dicunt doc.hic qr qñ agitur coram dño uel paribus occasione feudi debet b exprimi in libello t hoc nõ. Ex q infert qr quando certa qualitas tribuit iurisdictõnem iudici illa semp exprimẽda ẽ in libello ad ꝓcudendaz iurisdictionem iudicis hic.tamen idem Inno.in alia parte sentit qr etiam si in libello nihil exprimatur tamen qr videtur omne ius suum in iudicium deducere facit.c.cum ecclesia sutrina.de cã pos.t.ppie.t.l. solemnus.ff.de iudi.potest videri deducta etiam feudalis vnde dicit qr si agitur coram ordinario simpliciter rei vendicatõne potest excipi qr illa questio est feudalis.ut.j.dicam.sed de hac questione an necessario sit exprimenda illa qualitas dicam plenissime in.c. si decanus laicam.de fo.compe. Quid autẽ si nõ sunt pares curie dicit hic Innoc.qr eligentur arbitri ad similitudinem iudicis suspecti de appel.cum spãli

quod putat hosti. vez qñ dñs est actor sec⁹ si vasall⁹ qz tūc aget corā ordinario dñi. ar. xi. q. i. si clericus ꝑ glo. in pal. §. p. dicit agendū coraz ordinario rei indistincte z illa viōr verior qz exquo modus a lege indictus suam nō pt dz reus z iurisdictio redire ad materiā suā ar. hic in dño. z qz hec iurisdictio tanq̄z supinducta z pindicās iurisdictioni ordinarie ē restringēda vt in pal. de. fi. de offi. or. in gl̄. pe. ut. s. dixi. Qui aūt dicāt pares curie dic qꝫ vasall⁹ eiusdē dñi ut in pal. §. p. z dicunt pares fm Imo. qz debēt habere consimilia feuda ut si ē cā comitū tunc alij comites vasalli erunt iudices. si iter inferiores z tūc inferiores habentes cōsimilia feuda z sic de ꝓsimilib⁹. dicunt ḡ pares a paritate feudoz vel fm hosti. dicunt pares qz sunt a ptib⁹ piter digēdi primū dictum videt verius qz ius istos deputat z non ptiū electio nisi fm qō. j. dicā fm vnā opi. Ad idē quero nūqd oēs pares erunt iudices si sunt plurimi in b Inn. z alij ponūt diuersas opi. Nā qdam dicunt qꝫ non solū ex pluribus dñs eligat vnū z vasallus eligat aliū. ar. xi. q. i. si qs clericꝰ. z videt ista placere Inno. Alij dicunt ut ipe refert qꝫ isti pares dicunt tñ ex se duos vel quot voluerit qz ipoz est iurisdictio Cū enī eis a lege data sit hec iurisdictio pōt cui volunt eam cōmādare ar. lxiij. di. c. i. ij. z. iij. z melius. ff. ō iurisdi. om. in. l. z qz. s. de ẏp. c. pastoralis. primo nōso. Et nō quo ex b dicto primo vbi lex dat iurisdictōem etiā planibus expssis nominib⁹ appellationis nō videt eā deferre in solidum sed omnib⁹ simul Itē qꝫ pōt omnes alicui cām delegare lz sint deputati in certis casibus tñ. Ex quo infero qꝫ doc. collegij hui⁹ ciuitatis deputati p statutū generale in cā appellatōis poterūt vnā cām seu plures ꝓmittere aliquib⁹ ex eis cū habeāt hāc iurisdictōem ex statuto populi. z sic a lege Iuxta nō. in simili p bar. in. l. fi. ff. de penis. z. l. v. ff. de v̄. ob. imo etiā si essent delegati a principe b possent ut in. c. sup q̄stionum de of. dele. quāq̄z sit cā appellationis ut ibidez legit z nō. z b indubitatū de iure canonico Quid aūt de iure ciuili nunqd cā appellatōis possit ꝓmitti glo. in pal. c. sup questionū. qꝫ non p auc. ad hec. C. de iudi. sed tu dic medi⁹ ut nō. p Cy. in pal. auc. z p doc. in pal. c. super questionū. Et ista opi. mihi multuz placet ar. op. in pal. c. pastoralis. in b tñ seruet ꝓsuetudo que ē optima legū iterpres. ō ꝓsue. cū dicat. Et sic pōt intelligi glo. in pal. §. p. In multis tñ locis fm hosti. ō ꝓsuetudine sol⁹ dñs pares eligit z ipos curia ꝓstituit primuz tñ magis ꝓgruit iuri z equitati fm hosti. ꝑ mihi cessante ꝓsuetudine plus placet pcedēs dictū Sed circa pdicta quero qd si questio inter vasallos vel iter dominū z vasallum est possessoria ut qz agit interdicto vñ vi. nunqd habeāt locū supdicta Inn. ponit b tres opi. prima ē ut agatur semp coram ordinario loci qz non pōt dici ista questio feudalis. ad b. c. ex pte j. ti.

ꝓx. Secūda opi. ē ut agat inter laicum spoliatum z clericum coram dño feudi exquo agit ad institutōnem feudi Tercia opi. ē ut distinguam⁹ inter laicum spoliatum z clericū vt primo casu agat coram dño feudi secūdo casu possit clericꝰ vasall⁹ spoliat⁹ coram iudice ecclesiastico puenire suū spoliatorē dñm siue vasallū qz sacrilegiū ē qō est crimē ecclesiasticum. xvi. q. i. i canonib⁹. qō ꝓcedit fm eum etiā si dubium sit de spoliatōe ar. xxiij. q. iij. si qs de potentib⁹. Et idē ibi videt tenere archi. hic vero Inn. videt tenere primā opi. ut agat coram ordinario loci ꝑ in. c. ex pte b. pal. pāse tz cām tractandam dño feudi. dūtaxat dicit tñ hic moderando b dictum qꝫ si agatur de spoliatōe facta p dñm tunc non dz agi interdicto vnde vi. ꝑ actōe in factum z b ꝓpter reuerentiā dñi Nā primum interdictum infamat secꝰ si dñs agat de spoliatōe facta a vasallo. qz tunc poterit agere interdicto vñ vi. corā paribꝰ curie ar. in simil. l. i §. interdictum. ff. de vi z vi ar. ubi libertꝰ non agit sup spoliatōe interdicto vnde vi. ꝓtra dñm ꝑ ecōtra li c. Et hec vltima opi. videt verior de iure quāq̄z eni interdicta sunt ꝓsonalia tñ sunt scripta in rem. ut. l. i. ff. de interdic. z nō. in pal. c. ex pte b. Exquo ḡ agit de feudo lz possessorio dz tñ agi corā dño si questio est iter vasallos. vel corā paribꝰ si questio ē iter dñm z vasallū maxime qz possit excipi ꝓtra agentē respectu ꝓprietatis feudi ar. eoz q̄ nō. in. c. si ꝓsiterit. de acca. z in. c. ad decimas. de resti. spo. l. vi. z in. c. ꝓstitut⁹ de fi. ꝑs. z in. c. in lr̄is. de resti. spoli. Hec cognitio tñ spectat ad dominum feudi sicut in simili dicā. si agit possessorio de re spūali ut agat coram iudice ecclesiastico ut nō. i c. fi. j. e. z in. c. lr̄as. de iura. ca. facat. c. cām. de ꝑscrip. vbi ptz qꝫ eiusdē nature ē possessio cui⁹ ē ꝓprietas et qz ꝓallegat⁹. §. p. dicit indistincte qōem de feudo agitandā corā dño vel paribꝰ fm distinctōnem ꝓdictam. Nō ob. c. ex pte. b. ubi fuit actū coram ordinario qz ut dicit hic Inno. ibi spoliatio fuit facta a tercio vel agebat ibi iure dotalicij z sic non erat questio feudalis vl̄ melius ut nō. in pal. c. ex pte. b. ibi agebat p viduam spoliatā z sic p miserabilē ꝓsonā oppressam q̄ cāu qz miserabiles persone oppresse sunt sub ꝓtectōne eccle pōt suos spoliatores ꝓuenire coram ecclesiastico ut clare colligit ex illo tex. z idē in ecclesia spoliata. Nota ergo ex oīb⁹ ꝓdictis primo qꝫ sacrilegium nedum cō mittitur qñ inuaduntur res ecclesiastice ꝑ etiam res z bona patrimonialia clericoz qō indistincte dico ꝓcedere quando agitur interdicto vnde vi. cum illud sit personale z agitur de violentia illata ꝓsone vt. l. i. ff. de interdictis z sic leditur ipa persona que est sacra z spiritualis gr. de sen. ex. c. nuper. Secundo ex hoc dicto Inno. nota. qꝫ ubi debet agitari causa ꝓprietatis ibi est causa possessionis Tercio nota qꝫ crimē sacrilegij spectat ad iudicem ecclesiasticum etiaz respectu laicoz q̄tumcunq̄z de delicto dubitet. ex meritis

ergo cause ꝫ dep̄hendet an sit reꝰ ꝓdēnandus uel absoluēdus ut nō. Jnn. in. c. ꝓquest' j. ti. pr. ꝛ latius attingī materiā i. c. si clericꝰ laicū. ò fo. ꝓpe. Dz q̄ro qd si dn̄s ꝛ vasallꝰ ꝓuent' coꝝ ordinario excipit q̄ cā ē feudalis uel vasallꝰ ꝓuētus coꝝ dn̄o dicat cāy nō ē feudalē dicat hic Jnn. q̄ si excipit coꝝ ordinario ipse ꝑmo cognoscit de hac q̄ōe ꝑiudiciali ar. l. si qs ex aliena. ff. de iudi. ꝛ hoc dicat verū q̄n egit ita gīaliter ut vtraq; cā possit ꝛcludi ut q̄ egit rei vendicatōe nulla exp̄ssa cā ꝛ sic tā dn̄ium vtile q̄ directum pōt ꝛcludi ar. ff. de except. rei iudi. l. si mater. §. eandez. secꝰ si tale qd exp̄ssit exquo clare pateat q̄em non ē feudalem q̄ tūc non admittit exceptio. exemplū fm eū si i libello dixit vēdico talē rem q̄ quesmi dn̄ium p̄ scriptionem vtile uel directū uel ꝑemptionez a dn̄o uel aliq; alia cām. Nō primo ex ꝫ dicto Jnn. ꝛ tenementi q̄ in libello ꝓcepto sup rei vendicatōe nō solū venit directū dn̄ium sed vtile. Sic intellige glo. ꝛ Bar. in. l si minor. §. i. ff. de euic. ꝛ ꝫ q̄ libellꝰ ē late interptandus i fauorē dn̄ij libellātis ut. l. si qs intentōe dubia ff. de iudi. ꝛ in. c. ſe. de dila. ꝛ qd nō. Jnn. in. c. cum ad sedē j. de resti. spo. alias aūt stricte ꝑ ꝑhenderet tm̄ directum dn̄ium ut nō. l. i. ff. si ager vect. uel emphy. pe. q̄ ꝛba debēt sumi i potiori significato. Scdo nō q̄ libellꝰ generalis nō restringit oino ad q̄litatem iudicis ꝫ dz late intelligi, put ꝓgruit iuri actoris licet em̄ agat coꝝ ordinario nihilomin⁹ nō excludit vtile dominiū ꝛ sic questio feudalis alias nō admitteretur exceptio. Jtez ex eodē verbo p̄t notari q̄ cā feudalis p̄t deduci ꝫ nō exprimat clare i libello ut clare sentit ꝫ Jnn. dū dicit q̄ p̄t excipi q̄ q̄ ē feudalis q̄n generaliter ꝓponitur rei vendicatio. quod facit ꝓtra id qd ipemet hic sentit ut. s. dixi. Ultimo ex ꝫ dicto Jnn. nō bñ q̄ p̄ scriptōem acquirit vtile et directū dominiū qd facit ꝓtra nō. in. l. obligationum fere. §. placet. ff. de act. ꝛ ob. ꝛ mei⁹ in. l. i. ff. de aqua plu. ar. ubi dicit gl. q̄ tm̄ acquirit utile dn̄ium sed tu limita ꝫ ꝛ restringe respectu vtendi ꝛ disponēdi de re ꝓscripta. sed q̄ ad directum dominiuz q̄ inberet ostib⁹ domini ꝛ ē de iure nature. li nō ꝓcedit p̄ scriptio ar. eorumque nō. gl. in. l. iij. ff. pro socio. vide p Jo. an. in regula possessor. de regu. iu. li. vi. ē micrau. tangā i. c. dl aures. de p̄ scrip. ꝛ pleni⁹ dixit sup ꝛ ica. Et ex p̄dictis potest defendi libellus traditus sup rei vendicatione exp̄ssa cā quia ē dn̄s. certe si probat p̄ scriptōem debet obtinere in causa. ꝛ ita obtinuit in facto. quia vt dixi licet stricte appellatione dominij intelligat de directo tm̄ in libello sec⁹ rōne p̄dicta. debet enim intelligi fm qualitatem probationum ꝛ fm q̄ congruit libellāti seu eius intentioni ad hoc quod nota. Jnno. in. c. ij. de ordi. cogni. ꝛ dicam in. c. dilecti j. eo. Jtē q̄ p prescriptionem acquiritur directū dominium saltez quo ad facultatē disponendi ut. s. dixi. qō bñ nō. Et idē sentit aperte Bar. post gl. in. l. si minor. §. i. ff. de euic. ꝛ. l. ad probationē. L. loca. qō nō Addi. Secūdo cāu principali q̄n excipit coꝝ dn̄o de impotentia iudicij ꝛ tūc aduerte ad modum excipiēdi Aut nō negat feudū nec negāt se vasallos sed ꝑ ꝓuenta dicat q̄ questio nō ē feudalis ꝛ tūc poterit dn̄s cognoscere de ista p̄iudiciali q̄ōe ad finē fundādi iurisdictōem sam ar. l. si qs ex aliena. ff. de iudi. ꝛ ò rescrip. c. super lr̄is nec dn̄o in ꝫ p̄t recusari ut suspect⁹ cū tātūmodo agat de nudo exercicio iurisdictōnis. Aut negat rem esse feudalē ꝛ tūc Jnno. primo dicit q̄ p̄t tūc dominꝰ cognoscere sicut quisq; cognoscit an sua sit iurisdictō ꝛ pnūciabit se esse iudicē nō aūt rem esse feudalē ꝛ sic non erit iudex in facto, ꝓpio postea recitat opi. cōtrariā in qua relidet ut nō cognoscat q̄ videret iudex in cā sua semp enī pronūciaret se iudicē ut sic res iudicatur feudalis ꝓtra id. L. ne qs in sua cā. Vñ cā agitur coram ordinario rei ꝛ si sibi iudicabit cā feudalis fiet remissio ad dominū feudi. Nō tñ fm eum q̄ negans dominū esse dominū feudi eoipo cadit a iure feudi. viij. di. quo iure. ꝛ. ff. de rei vendi. l. fi. ꝛ ē exp̄ssum fm Hosti. in li. feu. si de feudo fuerit ꝓtronersia. c si vasallus. ꝛ ò. l. coradi. c. si fuerit. sed tu distingue ut ibi ò q̄ aut prorsus negauit feudū spectare ad dn̄m ꝛ tūc indistincte primat. aut dixit se nescire ꝛ tūc si fraudulēter ꝫ asseruit cū sciret seu scire debuit feudum spectare ad dominum ꝛ idē Si vero fraudulēter hoc nō dixit. tunc priuabit ꝛ sic tpa dicū doct. ꝫ. Et nota ex p̄cedenti dicto Jnn. q̄ dn̄s feudi non p̄t cognoscere an sua sit iurisdictio cū negat dominꝰ ꝛ sic non dz habere locum in eo ut. l. si qs ex alieno. cū similib⁹ ꝛ est ratio q̄ non ꝓtendit de nudo exercicio iurisdictōnis. imo de ꝓprietate ꝛ ꝓmodo ipi⁹ iudicis q̄ cāu non p̄t cognoscere an sua sit iurisdictio ad ꝫ nō bonam gl. ff. ad munic. l. fi. c. ad audiētiā. de appel. ꝛ q̄ nō. Jnn. in. c. venerabili. de censi. dicā plene de ista materia in. c. sup lr̄is. de rescrip. Et predicta procedunt quando queritur de ptāte iudicandi in instantia principali.

Sed nunc quero ad quem debeat appellari Jnn. hic varie loquitur ꝛ doc. post eum intricate. mihi placet ista opi. breuis q̄ aut est proximus superior valet dominus mediatus ꝛ ad eum appellabitur tam a paribus q̄ a dominis etiā si domin⁹ sit ꝑsona ecclesiastica ꝛ proximus superior sit laicꝰ hoc probatur i. c. trāsmissa j. ti. propi. fm vnam lec. ꝛ melius in. c. romana. §. debet iuncta glo. de appel. li. vi. ꝛ hoc quia iudicatur persona ecclesiastica hoc cāu ut laicus erā habuit feudum a laico ꝛ nota. in. c. solite. ò ma. ꝛ obe. Si vero non est ibi proximus superior. tunc appellabitur domin⁹ tribunalis ꝛ sic ordinarius cui subiecta ē res Si ergo dominus est persona ecclesiastica tunc appellabitur ad ecclesiasticam. Si secularis ad secularem, q̄ exquo iste est subiectꝰ ordinario loci ad eū spectat

corrigere inferioris iudicis iniquitatē ad ħ.c. romana §.debet.de appel.li.vi. Et facit iste tex.ubi ordinar⁹ ꝑt supplere negligentiā.q̄ dz iniquitatē corrigere. Nā appellatio est de minori ad maiorē iudicē prouocatio ut nō.in.c.ij.de ꝓsue.li.vi.facit.c.si duob⁹.in fi.ō appel.facit qō nō.in.c.cū ab ecclesiar.de offi.or.ubi dr q̄ isti inferiores iudices sunt subditi ordinarijs superioribus locoꝝ.t idē Bar.in.l.fi.C.de colle.illi. Si vo feudū ē ecclesiasticū ꝑ pares sunt seculares adhuc puto q̄ appellabit ad iudicē ecclesiasticū ordinarium loci qz agitur de re ecclesiastica.ar.in.c.si clericus laico .j.ti.pr. Ulter⁹ quero quē ordinē seruabūt hic isti in ꝓcedēdo.dicit hic Inn.t cōiter doc.q̄ ordinē iudiciarium qz sunt iudices ordinarij.qō bñ nō. Ex q̄ colligo q̄ is cui dat iurisdictio etiā inter certas personas dz in mō ꝓcedēdi t sinandi suare iudiciariū ordinem. In decidēdo vero seruabit ꝓsuetudines scaidoꝝ t eis deficientibus recurret ad.l.cōm.vt in.c.vno. de cogni.seu.col.x. Et sic abbates prepositi rectores t similes pñt t debēt ꝓra subditos suare ordinē iudiciariū t sic audire causas ꝓtentiosas nisi aliud habeat regula religiosoꝝ.de q̄ dic ut dico in repetitōe.c.si quis ꝓra clericum.j.ti.proxi. Ultimo hic quero in quo loco debēt isti sedere pro tribunali vide glo.in pal.§.p̄.in verbo cognitio.t ī verbo p pares. t dic q̄ salua honestate dz attēdi locꝰ vbi p̄decessores iudicare consueruēt ut.l.pe.ff.de iusti.t iure.a. t p̄ de istis dici sicut de alijs iudicib⁹ sine territorio. de quibus dic p doc.in.c.cum contingat.j.ti.proxi. Ni. abb.

Hecri filii. Sufficit actori factuz ꝓponere nec cogit⁹ nomen actōis exp̄mere.h.d. Ad aliter t melius q̄ ad intellectū. Nomē actōis i libello exprimere ꝑs non cogit⁹.dz tñ factū ita dare ꝓponere ut ex eo ius agēdi colligatur.h.d.t sunt due ꝑtes. In prima querela. In scōa prouisio ibi prouideatis Nō primo q̄ actio nō ē de necessitate ī libello exprimēda Et ex ħ t ex tex.colligit do.an.q̄ de iure canonico non ē necessar⁹ vsus actōis sed sufficit subesse equitatē iuris agēdi t sic reducūtur ad illā equitatē iuris gentiū que erat antecq̄ ius ciuile eēt proditū.qz sola equitate naturali agebatur t factum simplr proponebatur.t manu regia iusticia administrabatur hoc dictuz non puto verus simplicit̄ ut ex toto sit sublatus vsus actionis t sic in iudicio non veniāt que actionū nata inducāt non eni est recedendū a iure ciuili nisi quaten⁹ reperitur exp̄ssum in canonib⁹ ut in.c.i.de no.ope.nun. sz nullibi ħ reperitur ꝑ potiꝰ opponitur ut colligitur i.c. exaiata.in fi.j.e.t in.c.i.j.ti.prox.t optime facit.c. cuz ad sedē.de resti.spo.ubi papa pronūciauit interdictū vnde vi.non ꝓpetijsse t sic approbat vsum specificum seu specificam naturā actōis t repellit agēte vbi ī effectu actio non ꝓpetit nec ob. iste tex. imo potius facit

ꝓ ħ eni non dr q̄ non subsistente actōe.l.iure agēdi possit agi sz q̄ non dz inquiri vt formaliter exprimat nomen actōis. Et ħ etiam ē de iure ciuili ut.j. subħcia t pro ħ tex. ibi sicut a multis fieri solet. non eni dicit sicut de iure ciuili.t sic tñ intendit excludere pernicio sam subtilitatē actōis nō aūt naturā actionū t vsum prorsus ꝑfugare cū vix sine illis recte possit iudicari. fateor tñ q̄ q̄cq̄ non data formalitate agēdi de iure ciuili exquo subest equitas iuris gentiū poterit agi de iure canonico. de quo dicendū ut in.c.i. de pact.sz ō ħ iure non agebatur hic Nō scōo ibi inquiratis. t ibi inuestigare curetis iudicem posse supplere t ex officio procedere circa ꝓclusionē libelli t eius vicia nec dicitur procedere de facto sz potiꝰ de iure. dz eni curare ut detur litiū finis ut.l.quidā extimauerunt.ff.si cer. pe.t.c.finē. de do.t ꝓtu.t sic ne iudiciū sit frustratoriū ut in.c.cūm.j.e.t vide bo.glo.in.c.i. de dec.li.vi. imo t si ineptitudo libelli non deꝓhendat in libello sz alias ē nota dz iudex ex officio suo lacerare libellū vt nōbliter nō. Inno.in.c.i. de offi.iudi.t facit tex.ille Ego allego ad ħ bonum tex.in.c. sacerdotibus .xi.q .i.t ex illo.c.i.iūcto dicto Inno.nō iudicem posse iudicare sm illud quod ē sibi notum ut notoriū sine aliqua probatōe fienda in iudicio ad ħ facit tex. cū glo. in.l.i.C. qui t aduersus quos secus si esset ei notū nō ut notoriū sed ut priuato. quia tunc requiruntur ꝓbationes ut in pal.l.i.t facit.ij.q.i.§.sciendum t.§.qñ aūt.j.c.de⁹ omnipotēs.t.l.illicitas.§.veritas.ff. de offi.ꝓsi. de materia tamen vide glo.ij.q.i. de manifesta. et plene.in.c.nostra.de coha.de.t multi. Nō tercio qd importāt ista verba in ꝓmissionibus procedatur simplicit̄ t pure ꝛc. excludunt eni sm do.an. pessim rigorosum a iure ciuili inductū. Et procedendum ē sm equitatem iuris canonici nihilominus suato ordine iudiciario quo ad alia.de quo in de.dispendiosam.de iudi.ita dicit ipe.sed iudicio meo nō bene nec hoc notabile colligitur ex isto tex. hic eni nulla fit mentio de iure ciuili ut supra dixi.vnde non tollit hec decre.vsum actionis ut prius dixi nec etiam ordinem iudiciarium a iure ciuili inductum expresse in canonibus non improbatur ut ꝓbatur.j.per totum istum librum.ubi semp fit ꝓcessus de ordine iudiciario seruando. Item sm hoc de.dispendiosam.de iudi.t de.sepe.de vbo.sig.nullam specialitatē inducerēt qō ē falsum ut in eis patet imo plus dico q̄ etiam legat⁹ de latere non possit cōmittere causam sublato ordine iudiciario ut procedatur simplicit̄ t de plano ꝛc.ut dicit glo.nō.in.c.fi.de here.li.vi. Et ideo colligo aliter vnum aliud satis notabile ex tex.ut per hec verba procedatis pure et simplicit̄ ꝛc.nō tollitur ordo iudiciarius sed tñ subtilitas perniciosa qō est bñ notandum qz sepe hec verba ponuntur in ꝓmissionib⁹ principū t pro ħ quare ista verba pure t simplr importāt

e 5

ex.ppio significato idem qđ sine plica ⁊ involutõne ⁊ sine malicia. ad hoc gl. in cle. sepe. de ver. sig. i vbo simpliciter. ℔ certũ ẽ qđ ordo iudiciar⁹ adimentus est nõ ad recipiendũ ⁊ involuendũ sz pot⁹ ut omnis cesset malicia ⁊ in fauorẽ publicũ. Hinc ẽ qđ his solẽnita tib⁹ etiam ptes renũciare non possent. ut nõ. in. c. fi. ỗ re. iudi. li. vi. ⁊ in. c. de causis. de offi. dele. Circa ℔ quero qd si dicat in aliqua ꝓmissione procedas non obstãte iuris solẽnitate dic post Bar. in. l. filiusfa. ff. ỗ dona. qđ p hec verba censet solum sublata solẽnitas iuris ciuilis non autẽ solẽnitas iuris diuini seu iuris gentium. ⁊ ideo ℔ casu sufficient duo testes quare hoc ẽ de iure diuino ⁊ gentiũ sz alias cessantib⁹ illis verbis ex natura cause requirentur plures. Itẽ poterunt recipi testes infames q̃ repelluntur nĩ a iure ciuili seu positiuo ut ar. in. c. p tuas. de symo. el. i. ⁊ ℔ in die feriata. nõ aũt recipiunt non citata pte. qz citatio ẽ species defensionis que ẽ de iuregentiũ nec ꝑt tolli p iuris positiuũ. ut in de. pastoralis. de re iudi. ⁊ lati⁹ ad materiã ibi vide ⁊ qđ nõ. in. l. meminerint. C. vñ vi. ⁊ de hoc aliqd dicã in. c. sepe. de resti. spo. ⁊ ℔ etiaz nõbili ter prosequit etiã Bar. in loco ꝑall'. Quid si ptãs haberet libez arbitriũ ex iure municipali seu ꝓmissione qđ intelligitur sibi ꝓcessum ⁊ nõ. dicit qđ ex ℔ non ꝑt ledere ius alteri⁹ licet habeat ptãtem circa ea que sunt iuris positiui ⁊ dic ut nõ. op. glo. in de. sepe. de verbo. sig. in verbo defensiones. Querit etiam ibi bar. qd si fuerit dictuz ut possit iudicarz put voluerit dicit qđ dolus intelligit exclusus. ar. in. l. creditor. §. lutius. ff. mã. ⁊ ꝑt dici ut. s. qđ p ℔ nõ ꝑt ledere ius alteri⁹. Nam sicut ꝓmittens non põt tollere ius alteri⁹ sine cã ita nec ꝓmissarius qz nemo plus iuris in aliũ transferre ꝑt qz ipe hz ut in. c. nup. de do. post dotez. resti. ⁊ vide quod nõ. bar. in extra. ad reprimendaz. et qđ dicã in. c. i. de ꝓsti. Quid aũt si fuerit dictũ ut ꝓcedat sine figura iudicij vide bonã glo. in de. sepe. de verbo. sig. In verbo ⁊ figura. Nã tunc aliter est dicẽdum qz p verba posita hic in tex. Sed anteqz veniam ad materiã examinandã quero de intellectu. c. dic fm doc. qđ ꝑt esse duplex. prim⁹ est qđ eã istoz fratrũ verebat coram isto archiepo tanqz coram iudice q̃ cõpellebat istos ad exprimendã actionem. ⁊ de eo fuerunt isti fratres ꝓquesti vñ ꝓmittit cãm erat sequit Aliꝰ intellectus ẽ qđ isti qui ꝓpellebant erant iudices delegati istius archiepi ⁊ hoc faciebant quia iste archiepus sub hac forma ꝓmiserat uel vigore statuti archiepalis Et ex ℔ vltimo intellectu nõ archiepm nõ posse ꝓmittere cãm tractandã fm rigorẽ ⁊ subtilitatẽ pniciosam iuris ciuilis reiecta equitate canonica Nõ secũdo non valere statutũ epi uel archiepi disponẽs cãm tractandã extra equitatem uel benignitatẽ canonicam et sic nõ valeret statutum disponẽs ut ex pacto nudo nõ possit agi. ⁊ regulariter ꝓcludo qđ non valet statutum ꝓtra ius canonicũ ⁊ eius equitatez. de quo p Jo. an. in. c. fi. de offi. archiepi. ⁊ in. c. fi. de appel. li. vi. facit gl. in cle. ne romani. de dec. videt tex. in. c. qđ sup his. de ma. ⁊ obe. ⁊ forte ibi tangã. ut in. c. fi. de ꝓsue. Clemio nũc ad glo. ⁊ primo expediẽdo glo. oppono. vidi eni qđ subtilitas sit amplectãda ⁊ non spernãda vi. ỹ. ỗ fer. capellanus. ad idem bo. tex. in. l. vna. C. de pfe. q̃ i vrbe ꝓstanti. li. xij. ubi dr qđ doctor legens dz habere subtilitatẽ interpẽtãdi Sed hec ꝓraria nõ attingit nec̃ soluit. ℔ solũmodo attingit quedam generalia ad concordãtiã tex. qđ i cauſ ecclesiasticis hmõi subtilitates sunt euitande qz ducunt ad pniciem. Sz tu ꝓclude p⁹ Cli. hosti. ⁊ Jo. an. qđ multiplex ẽ subtilitas. quedã tendit ad capiẽdos ⁊ ad decipiendos simplices in iudicio seu ex. ⁊ ista reprobat ut hic. ⁊ xvi. q. i. si cupis quedã tẽdit ad interpẽtationẽ iuriñ ⁊ si ẽ rõnabilis ⁊ iuri ꝓsentanea non ẽ improbãda imo necessaria ut i ꝑ. l. vna. ⁊ in. c. capellan⁹. ⁊ facit tex. in. l. non ꝑit. ff. de le. ⁊ idẽ qñ adhibet subtilitas extra iudicium ad veritatem diligẽdã etiaz in foro aie. ut in. c. i. de peni. di. vi. ibi diligens inquisitor subtilis inuestigator sapienter ⁊ quasi astute interroget peccatorẽ ꝛc. Quedã enim est irrationabilis qñ volunt tñ subtilizare qđ se ipos non intelligũt ⁊ verba puertũt ⁊ hec sunt reprobanda. xlix. di. c. i. vbi de hoc. ⁊. xxiij. q. iij. cũ sancti vñ dicit imperator Justinianus. coz vanam subtilitatem vidimus ⁊ corrigendam censuim⁹. C. de le. l. vl. Dicit etiam qđ duplex est simplicitas. quedã ẽ contraria discretioni. ⁊ hec reprobatur. xxxix. di. petrus. ⁊ i ꝑ. c. si cupis. Unde dicit hosti. in ꝑ. c. capellanus qđ sunt qdam nimis ceremoniales insistentes lre ꝓtramentem cõtra. c. p. ⁊ in. c. intelligentia. de verbo. sig. Quedã simplicitas est contraria dolositati. ⁊ ista amplectanda est ⁊ de ista intelligitur dictum euangelij estote simplices sicut colũbe. xvi. q. i. si cupis. ⁊ vide ibi bo. tex. cum gl. ⁊ ista dicitur simplicitas amica veritatis de iureiur. veritatis. Capio glo. ij. quã pn dpaliter diuido in duas ptes. secũda ibi actio eni. et oppo. ꝓtra tex. in eo qđ dicit actionem non proponendam. de. c. i. de mu. pet. de. c. exaiata. j. e. cum similibus. ubi patet qđ etiam fm canones est exprimenda actio. pro hoc quia sine actõne nemo experitur ut. l. si pupilli. ff. de nego. gest. so. aut quereitur fm leges ⁊ ẽ actio exprimenda. aut scoz canones ⁊ tunc si qs vult exprimere potest. ⁊ si ineptaz proposuit potest postea proponere aptam. ut in prealle. c. examinata non tamen cõpellet̃ exprimere si non vult nisi fm lau. qñ ex cã variata plures actões oriri possent ar. ỗ arbor. fur. ee. l. i. ⁊ l. si colonus. Si eni ego ago ꝓtra ticiũ qz arbores meas incidit dubitari põt an velim agere ex edicto arborum furtiue cesserz. an ex. l. acquilia. Itẽ si peterẽ furtiue subtractuz dubitari põt an agat actione ad exhibendum an rei vendicatõne. an condictione

furtiua. an actõe furti. ꝛ habẽt ĩsti diuersi mõl diuersos modos et aliter fit ꝓdenatõ i vna q̃ i alia ꝛ ideo ꝑ cãm dicebat lau. vt recitat gl. exp̃mẽda actiõs alias nõ. Cã vo petẽdi sp ẽ exp̃mẽda al nõ audit. de lib. obli. c. vlti. ꝛ ꝑ in psonali. Jn reali vo nõ tenet ꝑ exp̃mere nisi velit. Jn effectu ꝑ vult p̃ma ps glo. per p̃dicta melius ordinata ꝛ declarata q̃ loq̃t in scda pte gl. q̃ rit qd sit actio et rñdet vt hĩ i glo. Hic sũt aliq̃ examinanda ꝓ intellectu gl. et materie ꝛ vt habeat noticia termioꝝ. qz hic fit mentio de actõe ꝛ de cã et alibi de obligatõe q̃ sit dña iter bene scdo nũqd cã sit exp̃mẽda et q̃ tercõ q̃d de actõe. et sic hĩ clare mã glo. Quo ad p̃mũ dic vt nõ plene inst. de acti. i p̃n. ꝛ ff. ꝺ edẽdo. l. i. vbi ponũt plures opy. mihi placet illa opi q̃ cã sit ipsũ factũ exquo oritur illa obligatõ. vt ꝓtrahere. vel quasi delinquere vel quasi ex̃ Obligatõ oritur ex ipso facto iuris approbato et est ius. vñ diffinit q̃ obligatio ẽ iur̃ vinclũ q̃ necessitate astringimur ad aliq̃d dãdũ vl faciendũ sm iura nre ciuitatis. de quo dic. vt in inst. de ob. i p̃n. actio vo ꝓcedit ex obligatõe. vñ obligatõ dicit mr actõis. vt. ff. ꝺ procura. l. licz. §. ea ꝛ pono exemplũ. vt tu canonista itelligas mutuaui tibi. x. ex isto facto oriť obligatio qz obligaris ad reddẽdum vt. l. ij. ꝛ. l. cũ quid. ff. si cer. pe. ꝛ. c. dilecti j. ti. p̃i. cuz similib̃ ꝑ executiõe hui obligatõis oritur actio q̃ ẽ qõ dã ius agẽdi. vt i gl. vt certi ꝓdito spãlis vel generalis sm nõ. in. l. certi cõditio. ff. si cer. pe. sic de aliis actionib̃. vñ si repeto. x. cã petẽdi est ipm mutuũ. qz mutuaui vt stati dicã. Ad scõm an cã sit exprimẽda in libello dic vt plene nõ. ꝑ glo. ꝛ doc. in. l. ff. de edendo ꝛ in. c. ij. de libel. ob. Et ꝑ intellectu hui gl. breuiter dic q̃ duplex ẽ cã. tã in psonali q̃ in reali/vna remota alia ꝓpinq̃. Remota i psonali ẽ ipm factũ ex quo oriť obligatõ. vt ago qz mutuaui. Cã ꝓpinqua ẽ ipa obligatio. nã ideo ago. qz es mihi obligatus. Jn reali vo cã remota ẽ ipm factũ ex q̃ causat dominiũ seu ius agẽdi vt peto rem quia fuit mihi legata. vel quia fuit mihi vendita ꝛ tradita. Cã vo ꝓpinq̃ ẽ ipm dominium. seu ipm ius causatũ ex illo facto Conclude q̃ cuz queriť an cã sit exprimenda q̃ in psõali debet exprimi cã remota. vt qz mutuaui. nec sufficit exprimere cãm. ꝓpinquã qz obligatus es. ga cũ multe possent ee obligatõnis cãe nõ posset re ex humanõi cãe, ꝓpinq̃ expressione deliberate mature an debeat cedere vel condẽdere. vt j. de libel. obla. c. fi. ꝛ nõ. i ꝑall. l. i. ff. ꝺ edendo. vñ debet exprimere cãm remotã nõ tñ tñť exp̃mere cãm propinquã qz pſumiť ꝓpinqua exp̃ssiõe remote. si cñ peto. x. qz mutuaui pſumiť obligatõ de pũtiar. in. l. i. C. de ꝓba. vñ dicm̃ q̃ sufficit q̃ libell̃ concludat pſumptiue. vt. l. omnes. §. lucius. ff. de bũs q̃ in fraud. cre. qõ tñ limita sm qõ nõ. Bar. i. l. cũ qd. ff. si cer. pe. tãgã in. c. ij. de libel. obla. Jn reali vo causa remota non est necessario exp̃menda. ꝑ si vult põt. ꝺz tñ exp̃mere cãm ꝓpinquã vt qz sum dñs tĩ qz cum vna sit cã dominium acquirẽdi nec potuit acgrere ex pluribus. vt i. c. inter dilectos. de fide instru. ꝛ. l. an eadem. §. actiones. ff. de except. rei iudi. satis põt reus i strui ex cãe huiꝰ expressione. tamen qz vtile est ipsi reo vt nõ exprimat cã remota. quia si generaliter egit totam iuris suũ videtur in iudicium deduxisse. ꝛ si succubuit non poterit agere ex aliqua alia cã. vt i. c. abbate sine de re iudi. li. vi. et in ꝑalle. §. actiones. dicã plane in preall. c. ij. de libel. ob. et sic intellige et limita istaz glo. Ad tertiũ an actio sit exp̃menda in libello. aduerte quia capiendo actionẽ ꝓ quadam antiqua solennitate et formula verborum in qua qui cadebat a sillaba cadebat a toto ꝛ ñ est necesse hodie talem formã seu sollennitates obseruare nec de iure canonico. nec ciuili. vt. C. de for. subla. l. vnica Aut summa actionem ꝓprie ꝓ effectu ꝛ iure agendi prout est quoddam ius prosequẽdi i iudicio quod sibi debetur et istud ius cũ sit icorpale ñ põt exprimi. vnõ. in. l. edita. C. de edẽ. ꝑ ncce ẽ exp̃mẽ ipm saltem ex q̃ cõcludat ipm ius agẽdi. vt i. c. fi. ꝺ libela. obl. aut capit actõ ꝓ nõie ipi iur̃. agẽdi vt ẽ rei vẽ. actõ exhibẽ. certi ꝓdito actõ furti. ꝛ sile. ꝛ tũc due sũt opinio. tã de iur̃ canonico q̃ de iure ciuili. Vã de iure canonico q̃dã tenẽt idistincte actõz nõ ee necessario exp̃mẽdã. vt ꝺ nõ. Jno. Alij vt lau. q̃ vbi p̃nt plures actões oriri ex facto narrato ꝺz exp̃mi actio q̃ sentit ꝺ Hosti. dicẽs q̃ regulariter sm canones sufficit exp̃mere factũ nisi iudex ex cã rõnabili videat reũ decipi posse si vltra ñ exp̃mat. qz tũc supplebit iudex ex officio suo. vt. ff. ꝺ officio. assel. l. i. ꝛ ex eadẽ cã p̃mitteret aduocatũ positõib̃ re spõdẽ j. e. c. pastoral Jtẽ de iure ciuili sũt etiã opinãdã tñt q̃ sit sp exp̃mẽda. vt Jñ. ꝺ a. l. ff. ꝺ admitu. l. q̃tiẽs. §. i. ꝛ isti. ꝺ act. i p̃n. ꝑ mei allegaret. l. fi. C. de iter. ꝛ hãc opi. tz gl. iur̃ ciuil. i p̃al. l. i. ff. de edẽ. ꝛ gl. ꝺ ꝛ allegat ibi gl. rõez. qz vtile ẽ reo vt exp̃matur ga forte, ꝓponet cãm ieptã. ꝛ succũbet. ꝑ certe ista nõ ẽ bona rõ tãq̃ deceptiua qz nõ debem̃ alicui parere la queũ. vt j. de resti. spo. c. lras. ꝛ de mã vide spe. i ti. de acti. ꝛ peti. §. i. vbi ponit opi. ꝑ tõis opi. legistraz ꝺz i. l. edita. C. de edẽdo. ꝛ i. l. i. ff. e. ꝛ opi. Jo. an. ꝛ secũ ei ẽ vt nõ sit necesse exp̃mere. qz ex ꝓpositõe facti sp põt elici mod̃ agẽdi seu actio itẽrata. ꝛ ꝺ tã de iure canonico q̃s ciuili qõ etiã tenet gl. viij. di. q̃ iure. ꝛ repio Accur. glosato.. iuris ciuilis mutasse opiniõz. vñ in aut. de itromit. ꝛ exhibẽ. reis in principio col. v. i vbo libellũ dicit de ꝓsuetudine seruari. vt non exp̃matur actio. et qõ etiam lege põt probari. Vã cũ reꝰ possit esse certus per rem ꝛ cãm satis est all. preall. l. i. ff. de eden. secundo respondeo q̃ et subiicit in ꝑall. auc. qõ ꝺñ nõ ꝛ qz põt ꝓtige q̃ ex eodẽ facto possũt plures actões ꝓpetẽ q̃ tũc videat itẽrata dstinguit nõ. Ly. i ꝑall. l. edita post alios doc. q̃ aut sũt plures cõpetentes ad

diuersa et presumit intentata illa que ꝓpetit. ar. ff. de liber. et postu. l. gallus. §. i. facit qđ nō. in. c. cōstitut'. de rel. do. Aut sūt plures cōpetentes ad idem. et tūc aut vna est generalis et alia specialis. aut ambe generales. aut ambe speciales. Si vna generalis et alia specialis tunc presumitur intentata specialis. argu. ff. de le. iij. l. hoc legatū. et l. idem legato. §. pinde. et l. legatis. tenet etiā. Bar. in. l. i. ff. de eden. Si ambe sunt speciales vel ambe generales. et tunc aut ex facto ꝓposito vtraq; pōt colligi et libelli stingue. aut fm alteram aliqd est superflue narratū fm aliā nihil et vide bi intentata illa fm quā nihil est supfluū. qz ẏba dīt aliqd opari. Exemplum ex legato mihi facto. cōpetāt mihi plures actiones. vt. l. i. C. cōia de. et nō. in. c raynucius. et. c. raynald' ō testa. Modo pone qđ dixi in libello. qz testator rem suam nihil legauit. et iō cē. certe videor intentare rei vendi. alias si diceremus intentatā psonalē actionē eēt supfluitas. qz nihil opa ret illud verbū rem esse suā. nā rem alienam potest testator legare et actio psonalis ꝓpetit cōtra heredem. vt insti. de le. §. non solū. et qđ nō. in. c. fili' de testa. et verba dīt aliqd operari de pulle. si papa li. vi. et. l. si qñ. C. de inoffi. testa. Si vero fm vtraq; actionē esset supfluitas. tūc psumeret intētata illa p quā verba minus supfluunt vt in exemplo ꝓposito cū dico mihi legatā rem testatoris. nā si diceren' intentatā actionem ex testō tunc supfluit. qz non oportet dicere rē ee testatoris. vt. ō. dixi si dicim' intentatā rē ven. tunc superfluit qz non oportet allegare cām remotā in rei vendicatiōe. vt. ō. dixi. sed sufficit dicere qđ sum dīus cū minus superfluit. qz potuit exprimi ad maiorem declarationē. et iō ista presumet intentata. ar. in pelle. l. si qñ. et. c. si papa. vñ fm alios doc. vt ibidem non pōt libellus formari ita qđ ꝓcludat dn statim possit sciri q̄ actio intentetur. qz omnes actiones de mundo habēt media distincta et iura informantia distincta. quapropter nō est necesse qđ actio i libello exprimat. sed replicādo pretacta sub epilogo. aut vna tm ex facto narrato colligit actio. et illa presumitur intentata. si plures vna est generalis alia specialis. si vtraq; est generalis vel vtraq; est specialis psumit intentata p quā nihil supfluit. et si fm vtraq; esset supfluitas. presumeretur intentata illa p quā verba minus superfluunt. vt supdixi et hec vera fm eos nisi sit inserta illa clausula in libello non astringēs se ad probandum singula. cē. qz tunc non presumitur intentata illa p quā nihil vel minus supflueret. ſ illa ex qua leuius sequit condemnatio hoc vltimū limitat do. An. si cui a principio in libello opponeret alias si disputaret ad. merita dicit ꝓbat nō icōpetens et si vtraq; ꝓpetere posset videtur intentata magis vtilis actor in obtinendo all'. nō. in. c ꝓquerente. de offi. or. et in. l. sed si possessor. §. fi. ff. ō hurciurā. et Bar. in. l. iter stipulātē. §. i. ff. de verbo. ob.

ſ hoc dictū mihi non placet. Nam si a principio mihi fuit obiectum non esset opus disputationibus. sed staret interpretatōi actoris. vt in. l. si qs intentōe. ff. ō iudi. et in. c. lre de dila. Unde teneo pmū dictū qz ex quo vtraq; pōt cōpetere et est cōsentanea probationi iam facte. debeat fieri cōdēnatio in illa que est minoris preiudicij. qa in cōdemnatōe rei sunt fauorabiliores. ff. de re. iu. l. fauorabiliores. et iura sunt ꝓmptiora ad solnēndū ēs ad cōdemnandum. vt in. c. ex lris de. pba. et. c. inter dilectos de fide instru. et de re iudi. c. vlt. cū similibus et hoc apte reperio tenere Inno. in c. §. de ordi. cogni. de quo non faciunt hic mentiones doc. Et ponit in hac materia quedā verba pulcra et dara que nō. tu maxime canonista. dicens stultum ee iudicē. qui libellū generale recipit ex quo varij modi agendi possunt cōpetere cū aliter fiet cōdemnatio. in vna quā in alia ſ debet libellante ꝓpellere ad exprimendā actionem seu causam agendi ex qua cā possit colligi modus agendi. dic tn qđ si ita generaliter est receptus libellus valet ar. i. l. fi. C. de anna. excep. et si et cōdēnatio fm illā que minorem condemnationem requirit vt. ff. de re. in. l. semp et. l. fauorabiles. et ꝑall. c. inter dilectos de fide instru. nisi fm eos in medio litis ex probatiōib' . vel qz hoc dixit expresse appareat ꝗliter agere velit. quia tunc fm hoc ferenda. ē sīa all' ꝑall. l. si quis intentione. que verba optime nō Lō clude ꝙ qđ si libellus ē admissus sine oi expssione cāe et nō fuit oppositū vz vt in ꝑal. l. fi. C. de anna. excep. et nō. i. c. ij. et. iij. de libd. obla. ſ oportet qđ postea dare probet intentionē suā alias succūbit ar. l. si in rem. ff. de rei vendi. et qđ ibi nō. per Bar. Iudex tn nō dz libellum talem recipe idē est si expressit aliquā cām ita generalē qđ varij mōi agēdi pñt elici. licet eñ ex post facto sit facienda expressa interpretatio. fm qđ Inno. et Ly. supī dixerūt tn sapiēs iudex nō dz ℔ admittere. ꝓpter dubitatōes et cauillatōes q̄ postea fiunt. ar. in. §. curare. insti. de actio. et. xxx. q. v indicātē. et. i. l. fi. C de fide instr. fm Inno. i ꝑall. loco et sic limito dictū Ly ipm tn nomē actōis nō cōpellit exprimere. satis eñ est qđ sibi ꝓpetat ius agendi seu actio. et ita intelligit. l. si papilli. ff. de neg. gel. q̄ dicit qđ sine actiōe nemo expe ritur scilicet sine actione competenti non autem compellit exprimere. Et idē dicit de iure cānico qz oportet qđ sibi actō seu aliqd aliō quod teneat locū seu vicem actōis vt officij iplorato. vt in. c. ij. de of. in. et i. c. i. ō pac. vbi tāgā an ex nudo pacto ꝓpetit actō seu officij iplorato. qñq; tn etiā ō iure ciuili nulla ꝓpetāte actōe certus p rem et cām satis et all. ꝑal. l. i. ff. de eden. sce rēso. et qđ subijcit in ꝑal. auc. qđ bene nō. qz pōt cōtio qđ in dubio videt deducta cōpetens actio et in q̄ non actio. et etiā lege pōt probari. Nā cū reus possit esse vel iudicis imploratione iudex debet ex officio suo. prouidere parti quādo videt aduersarium locupletari

cū iactura alteri⁹ vt est casus singularis in.l.plane.ff. de peti.here.facit.l.si ⁊ me.ff.si cer.peta. Et per hoc habes clare materia huius.c.reliqua vero his cōexa scz qō debeat cōtinere libellus dicam i.c.i.ij.⁊.iij.de libel.obla.Ni.abb.

Excōicatus pōt ꝓueniri.sed **Ntelleximus** non cōuenire.h.d.sic cōmuniter sūmatur.Ego vero summo magis generaliter et pinguius. Excōmunicatus in iudicio nisi tangz reus stare non pōt.h.d.Primo ponit questio.Secō responsio.ibi.respondem⁹. Tercio responsionis ratio. ibi ne videatur. Nō primo ex vbo stare qō est verbum generale excōmunicatū non posse stare i iudicio nisi tangz reum.cum enim permittat istum casum in materia prohibita videtur formare regulā in oppositū xxxij.q.vij.dns.⁊ ex hoc infert ꝙ non potest stare vt iudex negz vt aduocat⁹ negz vt testis.vt in.c.decernimus.de sen.ex.li.vi. Item negz vt assistens actori qz hoc vbū stare est generale et periculosū est sibi non vitare alios ō de.excō.mist.c.illud. Item nec vt notari⁹ cāe qz talis stat in iudicio. Itē quare sibi non creditur durante excōicatōe.iij.q.iij.nullas.et qō nō in ꝑall. c.decernimus.⁊ in.c. qm̄ cōtra. de proba. Item nec vt promouens inquisitionē.j.de accu.cum dilect⁹.nec vt accusator.seu promotor publice cause.de except. a nobis.et.j.eo.exhibita.et generaliter potest dici excommunicatum repellendum a iudicio nisi in casibus a iure expressis vt hic et i.c.pe.et vlt.de except.et idē dic extra iudicium regulariter repellat cū sibi omnis cōio,phibeat.xi.q.iij.cum excōmunicato nisi i casib⁹ sibi p̄missis vnde non solum repellitur ab actib⁹ iudicialibus et publicis.sed etiā a cōmunibus.vt nō dicat tex.in.c.pia.de except.li.vi.vbi vide maxime in notella multa ptinentia ad materiā. Nota secundo ꝙ vba generalia dispositiōis edite in odium alicuius nō debent referri ad cū casum qui cederet in fauorem odiosi.cōcor.c.et si necesse de do.post diuor. resti. qz qō statutū est in odiū nō debet cedere in fauorē et cōmodum.sicut ecōtra statutū in fauorem non debet tēdere in odiū. vt i regula qō ob grām de re.iu.li.vi.et i.l.ꝙ fauore.C.de le.mēs em̄ cōstitutōis et nō verba ponderanda sūt.i.q.i.marchion.et i regula vlt.et qō ibi nō.de re.iur.li.vi.et i.l.scire.leges.ff.de le. Ultimo ex mente et ex rōe līe colligo excōicato p̄mittendam cōionē qm̄ cedit i sui odium et qua prohibita reportaret cōmodū.et intellige oia predicta ,phibita in excōmunicato excōmunicatōe maiozi excōmunicato em̄ minozi nō ,phibet cōio hominū.⁊ tm̄ pticipatio sacramētoz.vt i.c.a nobis de except.et i.c.si celebrat de cle.excō.mist. Itē note excōmunicatōis itelligim⁹ de maiozi.vt in.c.pe.de sen.excō. Nūc venio ad glo. quā diuido i tres ptes. In pma replicat et coadinuat lrāz. In scōa opponit tacite et soluit. In tercia qrit.

scōa ibi.⁊ qd si.tercia ibi sed nūquid. Opp. igitur cū scōa pte.vr eū istū excōmunicatū rei nō ꝓpellendū ad cōstituendū ꝓcuratorē cū nemo sit ad h̄ ꝓpellendus⁹ de.procu.querelā. Itē pncipalis psona hz iurare de calū.vt in aut.pncipales.C.de iura.calū.⁊ oportebit ꝙ ipe iteruenīat in iudicō. Sed glo.,pcludit istū nō repellendū si nō vult et dic vt in ea.et sic scōm istū itellectū glo.istud vbū hz positū in tex.nō iducit necessitatē. Idē Inno.Abb.Pe.cū hac opi.glo.cōmuniter trāseūt alij doctores preter Joha.cal.,qui dicit istū cogendū ad ꝓstituendū ,procuratorē,qa vba dīt ac cipi,ꝓprie nisi resultet absonus intellect⁹.vt.l.ñ aliter .ff.de le.iij.⁊ h nullus absonus itellect⁹ resultat si verbū hz importat necessitatē.cū etiā periculosū sit sibi se ingerere cōtēni hōim.nec ob.si dicat ꝙ quis nō ꝓpellatur,procuratorē ꝓstituere.qz illud vbm regulariter ⁊ qūq; qs ꝓpellit rōe delicti.vt pz in bannito. Nec ob.si dicat ꝙ forte nemīnē repiet qui velit officiū acceptare qz hoc ē sibi iputādū.quare nō petit absolutōz.vnde h̄ ē sibi vile qz facilius recepisset ego sp tenui opi. ꝙ pās nō ꝓpellat.⁊ ꝙ tm̄ ex debito honestatis fūdamētū meū est in.c.cū inter.de except.vbi dz ꝙ ois legitia defēsio excōmunicato refutat ne actore ipugnāte re⁹ cōdēnet ꝙ tm̄ alias veniret absolūd⁹.⁊ certe istud ꝓcingeret de facili si non audiret nisi ,procuratorē cōstituert. qd em̄ si nullū repiret vel min⁹ idoneū.⁊ cā pserti est ardua certe absurdū ē dicere ꝓtra eū ,pcedendū cū pars sūt nullū h̄e vel min⁹ legitimū.vt in.c.ij.de trāsla.pla.⁊ sic legitia defensio subtraheret sibi ꝓtra.c.cū iter.et oēm egitatem.nec ob.dictū .Cal.dū dicit sibi iputādū āre absolutionē nō petit. qz nō dz in h̄ puniri qz nō petit ex quo trahit et non trahit et satis ē ꝙ puniat alīs pena iur. Vñ.c.iter hāc ꝓsideratōz ñbabuit.⁊ indistincte voluit ꝙ exā ipugnat ꝙ sibi reseruetur omnis legitima ōsensio h̄ corroboro fortius,qz iste ōfectus vt nō igerat se cōmuniōi hoim cātur non imediate ex culpa sua ⁊ ex pena excōicatōis et ideo dz ex h̄ puniri ne pena ex pena,pueniat.ar bonū ō ꝓcess.ꝓbē. qz diuersitatē.et qō nō.gl.i regula iputari.de re.iur. li.vi.ad idē facit.c.decernim⁹.de sen.ex.li.vi.vbi papa mādat ꝓpelli iudices seculares.vt repellāt excōicatos ab agēdo ꝓcūnādo et nihil dicit de cōuēto Itē cōio itelligit excōicato ihibita āten⁹ tēdit ad sui ꝓmodū nō āten⁹ ipugnat.ar.h̄ et i.c.si vo.de sen.excō

Item qd si cā ē criminalis i q̄ nō iteruenit ,procurator, nōne iste admittet sine,procuratore certe sic et tm̄ tex. iste loquit indistincte ꝙ dz cōstituere,procuratorē.debet ergo intelligi quando potest.et ex honestate vbi fieri potest pro hoc textus in capitulo finali de exceptōibus vbi dicitur ꝙ excommunicatus potest appellare et appellationem prosequi et lr̄as impetrare super appellatōne sua,et nulla ibi fit mētio de,procuratore.⁊ semper verba diriguntur ad ipm excōicatū.immo tex.innuit

oppositū dū dicit q; pax excōicato prodesset appella re si nō posset appellationē, plequi ꝛ sup ea lras ipe trare qō eēt expīsse ꝓtra opi. cal. Di enī eēt sibi ipatan dū qz nō inuenit, pauratorē. qd, pdesset sibi q; admit tat ad defendendū si nō pōt defensionē, plequi. vel pt ꝑ minus legitime qz, pauratoz est min⁹ idone⁹. fateoz tñ q; hoc verbū dz ex, ppio significato iportat necef sitatē ad ꝺ allego gl. notabilē in cle. attenderes ō sta. rega. xxv. q. i. c. i. vide plen⁹ p bar. in. l. iij. ff. de pi gno. ꝑ vbi euidenter surgit inigtas capit ipropē ut nō iportat necessitatē ut in. c. i. de despon. impu. ꝛ q; nō ibi ꝛ p glo. i pall. c. i. xxv. q. i. ꝑ ex pdictis pz q; surge ret iniquitas si iportaret necessitatē ꝛ maxime si ē ita iopo ut ñ valeat, pauratorē cōstituere. vñ dicit glo. in auē. vt sine probibi. ma. col. vij. q; ineptū ē nō falle re regulā vbi eqtas suadet. Dz nūc ꝓsupposita pri ma opinione q; cōpellat, pauratorē ꝓstituere oppo. et videt q; hec vere. ponat ipossibile cū nemo debeat ei cōicare tanq; excōicato nullus vellet eē su⁹ pauratoz. cū ꝛ ꝓfabulatio cū tali, pbibita sit. xi. q. iij. excōicatos ꝛ. c. cū excōicato. Bo. dicit Aln. q; pater fili⁹. tutoz. ꝛ filius plone q; licite cōicare pñt assumūt istud officiū xi. q. iij. qñ multos. Ad aliter fm eū eqd pmitti tur excōicato, pauratorē cōstituere ad sui defensionem quilibet hoc officiū assumere pōt ꝛ in hoc sibi cōicare .j. de sen. excō. cū voluntate ꝛ plus dicit q; si aliquis eū ipediret in dādo, pauratorē pōt ipe ꝓqueri ꝛ agere. licet sit excōicat⁹. ꝛ sitr si aliquis vadat roma, p iniecti one manuū in clericū ut absoluat ꝛ offendat in via pt ꝓqueri ꝛ audiet ut .j. de excep. c. vl. ꝛ ff. de iudi. l. si lō gius fm Aln. hoc dictū limito vez ut possit cōqueri ꝛ agere qñ durat impedimētū ꝛ iniuria circa actuz sibi pmissum ut qz impedit cōstituere, pauratorē. Itē im pedit ire romā sec⁹ si iniuria illata cessauit seu nō pre stat impedimentū. qz tūc cessat illa rō vno pmisso rē sup qua fundat ut possit agere. vñ etiā si excōicat⁹ fuit spoliatus nō audit petens restōem qō intellige cum limitatione pdicta si nō pstat ipedimentū circa execu tionē actus sibi pmissi. ut nō. gl. in. c. ex insinuatione. de proca. in verbo canonicū. ꝛ in. c. in nōe dñi. xxiij. di. ꝛ in. c. dilectus. i. s. de rer. ipl. ꝛ nō. Jnn. in. c. cū nostris. de cōcel. pben. qō nō. Aln aūt excōicatus possit petere saltē restitutionē vxoris. vide bonā gl. in c. qñ. xi. q. iij. ꝛ plen⁹ in. c. qñ. §. in alijs. ut lit. non ꝓte. ꝛ in. c. cū inter. de excep. Itē qō dixi q; non pōt petere restitutionē limita ut sit verū qñ venit ut actoz sec⁹ si venit ut re⁹ utputa qz ꝓtra ipm ꝓcuntū ꝛ contu macē facta fuit missio. tūc eni audit petēdo restōem ut cōcludit spe. in ti. de ꝓtumacia. §. fi. ỹ. sed pone q; tñ limita qñ venit ꝑncipaliter ad se defendēdū ꝛ i ꝓmiaz perit restitutionē possessionis. secus autem si ꝑncipali ter peteret restitutionem puta dicendo q; non legitie facta fuit. tunc eni quia reus actoz est non audit ante absolutionem ita reperio tenere Bar. ꝛ bene. in. l. de pupillo. §. si. ff. de no. ope. nun. Jn tertia pte glo. querit nūquid excōicat⁹ possit recōuenire suū actoez ꝛ rñdet q; nō ꝑ excipere. ꝛ pōt appellare ꝛ oia facere q; tendunt ad sui defensionē. Dz nūc oppo. cōtra pre dicta ꝛ cōtra tex. de. c. post cessionē. de, pba. vbi videt q; nō possit cōstituere, pauratorē. Do. dicit Jnnoc. q; istud ē spēale in leo ꝓpter cām q; bic ponit. Idem tñ dicit in actore in cā absolutōis ꝛ alijs cāis qs agere pmittitur ut possit ꝓstituere, pauratorem melius enim est ut cām agat p aliū qz p se nec fm Jo. an. ꝺ ē cōtra rium ei qō notat in. c. cum desideres. de sen. excō. qz bic de procuratore ad litigandum ibi de procuratore ad absolutionem petendā. Tu de hoc vltimo an pos sit excōmunicatus petere absolutionē p procuratoez dic ut plene nō. in preall. c. cum desideres ꝛ ibi bona glo. ꝛ vide bonā glo. iuncta tex. in. c. quāto. ij. q. v. ꝛ ad. c. post cessionē allegatū, p cōtrario rñdeo aliter et melius q; ibi nō loquit de excōicato nolente cōstitue re procuratorem sed de, pauratore excōicato qui non pōt esse nec pro parte actoris nec pro parte rei. ꝛ ratio differentie est qz officiū procuratoris ē volūtariū nec potest dici q; veniat ad se defendendū cū veniat pro alio. sed hic nos loquimur in excōmunicato qui vult cōstituere, pauratorē nō excōicatū qui pōt in cā defen sionis eq; defensio sibi pmittitur ꝛ hec ē vera solu tio huius. c. Nota tamē dictū Jnn. q; in omnib⁹ cāis in quibus pōt excōicatus esse in iudicio pōt cō constituere procuratorē. ꝛ optime facit iste tex. Idem dicit Jnn. in simili videlicet in religioso ut vbi pōt eē per se in iudicio pōt ꝛ procurat oē ꝓstituere ꝛ optime facit iste tex. Hoc vltimum ponit Jnno. in. c. cum. i. ꝛ. a. de re iudi. ꝛ simile nō. Bar. in. l. seruus. ff. de ali. ꝛ cl. le. sed putat hic Bo. Aln. q; eo casu quo excomo municatus litigat per procuratorem super sua excōi catione. ut in casu. c. per tuas. de sen. excom. non te neatur ante ingressum cāe petere absolutionem sicut teneretur quando litigat per se ut ibi quasi tunc non videat contēnere cōtrariū puto verum. Nā dispositō. c. per tuas fundatur sup eo ne iste videat cōtēnere ex cōicationē. sed certū est istum cōtēnere nō petendo ab solutionem licet litiget p procuratoez qō patet ex eo quia dicendo excommunicationem fatet se ligatuz ut ibi ꝛ in. c. cum contingat de offi. dele. ergo debet pe tere absolutionem ex quo cōmode pōt ꝛ ipse prouo cat ad iudicū ꝛ nō prouocat. nō eni dz expectare eē tū litis qz nihil opat quo ad hoc ut absolutionē cōse quat, frustra eni expectat euent⁹ cuius nullus ē effect⁹ ut in prealle. c. cum cōtingat. ꝛ videt ibi casus ō hoc prope finem dū dicit q; qñ qs se asserit excōicatuz lz iniuste. nūq; eius ꝓbatōnes sunt admittēde antez su erit absolutus. nō eni dicit q; nō ē ipe ꝓsonaliter audi endus. lz q; ei⁹ probatōes nō sunt admittende quod procedit etiaz si litigat per procuratoem nec aliqua

egtas suadet oppositū imo istā ptē eū plcuerando i ex cōicatione cūi' moti plumat ꝓpter peccatū .xi. q.iij. epi. Sed circa quero supra dictū ē excōicatū posse et debere ex honestate se dēfendere p ꝓcuratorē an ḃ possit per ꝓcuratorē generalē archi. hoc tetigit j.c.i. d re scrip.li.vi. & dicit q ly possit i cā defensionis cōstituere procuratorē spēalē & p eā se defendere vt hic non tñ audiret ꝓcurator gñalis etiā sup articulo defensionis nisi fuisset dictū q posset agere oia q ipemet pñs facere possit q̄si velit q ista clausula ut possit oia que ipe pñs facē possit habeat vi specialis mandati. Bo. an. hic reprobat vtrūq; dictū. dicit eni q ad defendē dū excōicatū nō requirit speciale mādatū qz aut ē ad negocia cōstitut' & valet tenendo q excōicatus possit cōtrahere de quo in.c. veritatis de do. & cōtu. aut ad iudicia. & etiā valet nec exigitur spēle mandatū sed in isto mandato generali excludunt cāe in quib' nō pōt agere & includunt cāe in quib' pōt agere. ar. l. rescripto. §. i. ff. de mune. & bono. Itē nō ꝓcedit scōm dictū fm eū qz illa clausula nō hz vim specialis mandati et sic tenēdo q exigeret spēale mandatū illa clausula nō sufficeret p nō. in palle. c. exposuit de dila. sed certe q ad vtrūq; dictū archi. bene loquit si subtiliter ponderet dictū suū & male reprobat. Et quo ad primū dico q archi. nō requirit pcise mandatū spēale i articulo defensionis sed vult q p mandatū generale ad impetrā dū nō possit procurator dēfendere excōicatū seu appellatione proseq quasi illud mandatū ad impetranduz se nō extendat ad articulū defensionis. secus autez si mandatū esset generale ad agendū & defendendū. qz tunc bene potest & ita debet intelligi archi. ad. hoc. c qui ad agendū. & c. qui generaliter de procu. li. vi.

Itē i scōo dicto nō meret reprobari qz ly Jo. an. tenet in. c. exposuit pal. q talis clausula nō habeat vi specialis mādati. ꝓtrariū tamē ē vez ut nō. Bar. in. l. ꝓcurator cui libera. ff. de ꝓcura. & tenet idē do. An. in palle. c. exposuit. & sic in hoc videt sibi cōtrari' & probat dictū archi. & bart. in. l. creditor. §. luti'. ff. man. vbi hoc idē nō. Bar. addi. Sed quero quid si excōicatus incepit agere nec a pncipio fuit expulsus nūquid re' possit instare ut cōpellat agere ex quo semel edidit actionē iuxta formaz auc. q semel. C. quō & qñ iudex. Inn. in. c. excepti. j. de except. q sic & ibidē dicit qñ nō ē cōuent' ut reus cogit tamē aliquis agere in ꝑ materiā. c. si significauit. de testi. & c. lator qui fi. sint le. Vā si cōtrariū diceret sequeret absurditas q excōicatio prodesset excōicato & noceret aduersario non excō municato. qō esse nō dz. ar. ḃ & hoc bene nō. & sic habes casum in q excōicatus agit nec dz per iudicez repelli ex hoc qz hoc nūc tendit in sui ꝓiudiciū ex q re' instat. & sic facit ad id qō. s. dixi. qz forti' pt stare ut reus ex quo trahit in suū damnum. An aūt possit excōicatus agere ut reus cōditione. l. diffamari. C. ō inge. & ma. vel si actor desistit petere ut cōpellat prosequi iuxta formā pdicte auc. dic q nō qz hoc tendit ad eius cōmodū ex quo ḃ petit & vult satisfacere volūtati sue. ar. hic & in. l. penul. ff. de con di. ob cām. & in l. si pignore. ff. de fur. tenet hic do. an. & nō. in. pall. c. exceptionē. Sed quero nūq̄d teneat iudicari si excōicatus fuit de facto admissus ad agendū nec fuit repulsus dic q si litiganit coraz delegato p se impetrato durante excōicatione non tenet iudiciū qz rescriptum fuit nullū. ut in. c. i. de rescrip. li. vi. secus si litiganit coram ordinario vel delegato impetrato ab alio vl'a se ante excōmunicationē. de quo tñ dic ut plenius nō. i c. i. de rescrip. preall. & in. c. pia de excep. e. li. Et ibidē vide rōem diuersitatis etiā pdicta, ꝓcedunt siue sit occulte siue publice excōicatus. licet pe. ꝓtra. & nō. bene qz in his q̄ cōcernūt puatā vtilitatē nō est differentia inter publicū & occultū. ut sin gulariter nō. Inn. in. c cū dilectus de cōsue. & Jo. an. in pall. c. i. sed quia ḃ dicit q excōmunicatus nō pōt ee in iudicio agēdo q̄d de interdicto vel suspenso. doc. hic cōiter tenent q isti bene pñt agere. qz nō sunt remoti a ꝓmunione hoīm ad hoc. c. a nobis de excep. Sed quero quid de p iuro. videt q non possit agere qz cum i iudicio habeat iurare saltem de calūnia & ipse a iurando repellēd' sit ex quo semel fuit periurus. vt in. c. paruli. xxij. q. v. ergo agere non potest. Jo. de lig. & Collec. hic cōtra & bene. quia periurium non repugnat directe facultati agendi immo quilibet criminosus qui al's repelleret ab agendo pro publico interesse admittit cuz ius ꝓprium prosequitur. iiij. q. vi. omnib'. nec obstat q nō debet admitti ad iurandum. quia illud vez est in sacramento honoris non oneris. sicut est i iuramento calūnie. & sic intelligitur. c. paruli. ut ibi nōt. archi. ad hoc allego tex. nō. in. c. cum in ecclesijs. de ma. & obe. vbi repelluntur illi canonici in eorum preiudicium iterum iurare licet a pncipio venissent cōtra iuramētū etiā sup eadē re pstitū Ultio q̄ro an condēnat' i metallū vel deportat' repellat ab agēdo sic excōicat' & an ꝓtra eos agi possit. tractat hic Jo. de lig. ly breuiter dico q i his q̄ habere pñt potenūt agē & ꝓtra eos agi. & q̄ pñt habere isti dānati i metallum seu deportati vide tex. cū ibi nōtis in. l. si in metallum ff. de bis q̄. p nō scriptis ba. & l. quidaz. ff. de penis. vbi ē bon' tex. & ibi p bar. An aūt monach' possit agē maxie sine licētia abbatis tractat ḃ coll. ꝑ plene nō i. c. cū dilecta. de rescrip. ad qō me remitto & aliq̄d di cā i. c. oli. & in. c. ex pte. de accu. Sequit. c. clerici. & c.

Clerici. Clericus de omni crimine debet coram iudice ecclesiastico conueniri. nec valet consuetudo cōtraria. h. d. duo facit. Primo legē probat. secundo consuetudinem improbat. sibi non debet. Et pone casum q consuetudo regia erat q omnes fures puniret. et

hanc ꝓsuetudinẽ papa hic dãnat. ꝛ in rõne decidendi
Arguit hic papa ꝑ locũ a maiori. ꝛ tõ facit hic mẽtio
né de lege alias nõ faceret ad ꝓpositum q. d. fm Joh.
an. si canon hoc casu nõ vincat legẽ scriptam ꝛ cõem
fori⁹ legẽ nõ scriptã ꝛ ꝑticularẽ vel localẽ. ℕõ pri
mo q leges ciuiles sequũt canonũ dispositionẽ. ꝛ sic
in effectu nõ põt dari cõtrarietas inter canones ꝛ le-
ges. qõ intellige i materia spectanti ad eccliam. ꝛ sic
põt dici q etiã de iure ciuili mulier nubẽs infra ãnuꝫ
luct⁹ nõ efficit infamis. qz canon ꝓmittit. ut in. c. pe.
ꝛ vlti. de sẽnis nup. nec vsure ꝓmutunt de iure ciuili
nec cõcubinat⁹. qz materia spectat ad eccliam ꝛ eanõ
phibet. ꝛ sic de alijs qõ tetigi in. c. cũ sit generale. de
fo. cõpe. facit qõ nõ. Jo. an. in regula qz sine culpa.
li. vi. in mercu. secus in materia indifferenti. qz tunc
data cõtrarietate inter canonẽ ꝛ legẽ. canon seruat in
foro suo. ꝛ. l. in foro suo. ut nõ. gl. in regula possessor
de re. iur. in mercu. li. vi. tex. cũ gl. in. c. ij. de arbi. e. li
ꝛ de materia dic ut dicã⁹ plen⁹ in. c. i. de no. ope. nũ.
ꝛ facit tex. in auc. quõ optet epi. §. i. col. i. vbi ipator
dicit se velle ꝓsequi ꝛ seruare regulas sacras. ut i. l. cũ
ctos populos. C. de sum. tri. ꝛ fi. catho. ꝛ ex hoc ꝛ ex
tex. nõ. fm fran. ꝛ Jo. an. q doc. decretor etiã si sint
laici debẽt precedere doc. legũ. ꝛ hoc dictũ ꝓbo sic q
libet scia dicit nobilior quãto subiectũ ipi⁹ scie ẽ nobi
li⁹ arg. hic ꝛ in ꝓall. auc. quõ oportet epi. sicut in simi
li dicimus q tanto quis melior est quanto meliori-
bus preest vñ in auc. de defen. cini. sed subiectũ cano-
nice scie ẽ nobili⁹ q̃ subiectũ ciuilis scie. qz subiectuꝫ
in ciuili scia ẽ hõ dirigibilis simplr. in bonuꝫ cõe. sed
subiectũ in canonica scia ẽ hõ dirigibilis nõ solũ vel
simplr in bonũ cõe ꝫ etiã in deum fm sacras regulas
ut plene nõ. s. in ꝓhemio huius ꝓpillatõis ꝛ aliqd ꝑ
Jo. an. in regula peccatũ de reg. iur. li. vi. in mercu. ꝫ
doc. legũ debẽt ꝑcedere doc. artiũ ꝛ medicine. qz eo
rum scia ẽ nobilior rõne subiecti ꝛ maxime in medici
na cui⁹ subiectũ ẽ hõ egrot⁹. theologia vero hꝫ subie
ctũ nobilius ceteris. qz ꝓncipalis sermo ẽ de deo. qõ
ꝓz ex thiimologia vocabuli si vero vn⁹ ẽ doctor vtriuſ
q̃ iuris. alter vero tñ decretor tũc dꝫ precedere hñs
vtrũq; gradũ. qz duo vincula vincũt vnũ. ut in. c. i. ỏ
trau. ꝛ pa. ꝛ in. l. si. C. de odop. ꝛ in quẽ. post frẽs. C.
de legi. here. vt dicit do. pe. de ancha. in. c. i. de par-
roch. q si ille qui satis mediocriter studuisset in vna
assumpsisset postea gradũ honoris in alia, prius sibi
incognita. ꝛ ut multi sunt legiste qui doctorant in ca
nonibus qui, prius ignorãt nedũ iura canonica ꝫ etiã
modũ ꝑcedendi i decretis. ꝛ qõ deter⁹ ẽ etiã ispas ru
bricas decretaliũ ignotas habẽt. tũc enĩ debet prece
dere habẽs vnũ gdũ ꝛ altiori scia ꝓfulgẽs ar. i. l. nõ
C. de offi. magi. Et ꝓ hoc facit q nõ. arch. i. c. de qui
busdã. xxxvij. di. vbi dicit q promotus a corrupti do
ctorib⁹ nõ dꝫ gaudere ꝓuilegijs doc. alle. bo. tex. in si
mili in. l. vna. C. de athle. li. x. ꝛ facit tex. iuncta gl. in
l. C. de ãno. ciui. li. x. vbi dicit q stipendia sunt trahẽ
da nõ ꝓ titulo dignitatis vel ꝓ numero scolariũ. ꝫ fm
merita. Jõ colligit ibi gl. ar. ꝓtra insufficientes doct.
vt scolares eruditi ꝓferant hoc dictũ illi⁹ gl. intellige
vt preferant in cãu in q̃ nõ requirit titulus doctorat⁹
ad legendũ vero sine doctoratu ꝓferri nõ debẽt quan
tũcũq; sint idonei qz nisi prius doctorent nõ admit-
tunt ad legendũ ut. l. magistros. C. de ꝓfes. ꝛ medic.
li. x. ꝛ bar. in. l. vna. C. de athle. e. li. ꝛ archi. in dicto
c. de quibusdã. latissime tractat. Jtẽ in honorib⁹ iam
datis minor iꝫ sufficientior nõ ꝓferẽ. secus in deferẽ
dis qõ declara ut nõ. bar. in. l. ij. §. prius. ff. de vul. ꝛ
pupil. ꝛ sic intellige tex. in. l. honores. ff. de decu. iun
cta. l. i. ff. de albo. scriben. qõ nõ. Js enĩ grad⁹ ce
teros antecellat quẽ stipendia meliora vel labor pro
lixior fecerint ante ire ut ibi dicit tex. in. d. l. nemo ꝛ fa
cit ille tex. in. ar. q doctor qui diu legit ꝛ meliora sti
pendia habet q̃ ali⁹. dꝫ ꝑcedere qõ satis puto, ꝑcede
re qñ legit adminus ꝫ. xx. ãnos. qz tunc adipiscit⁹ di
gnitatẽ ꝓncipat⁹ seu cõmittat⁹. vt in. l. vna. C. de pro
fes. que in vb. cõstanti. li. xij. licet postea q̃ ali⁹ q̃ tan
to tẽpore nõ legit fuerit doctorat⁹. qz iste adept⁹ ẽ di
gnitatẽ quã ille ꝓmo nõ hꝫ ꝛ sic nõ est simplr seruan
dus ordo tpis. de maio. ꝛ obe. statuim⁹. Et an docto
ratus sit dignitas remitto te ad nõta per Bart. in. l.
sed eo tempore. de testa. mili. ff. ꝛ ad nõ. tex. j. de ma
gis. quanto ibi plene dicam. Tertio nõ. q licitum
est arguere de lege ad consuetudinẽ per locũ a maiori
ut quod non possit facere lex. nõ possit facere consue
tudo ut hic optime probatur ꝛ pro hoc quia cõsuetu
do inducitur tacito consensu⁹. ut. l. de quibus. ff. de le.
lex vero ꝑ expressuꝫ ꝛ regulariter validior ẽ expressus
consensus q̃ tacitus qõ de se ptz. ut nõ. in regula scie
ti de re. iur. li. vi. in mercu. ꝛ facit glo. in. l. i. C. vbi de
cri. agi oportet. nec obstat si dicatur q consuetudo de
rogat legi quia illud est ex legis permissione ꝛ nõ ali
ter. ꝛ idem potuisset facere lex. quod consuetudo ar. i
c. fi. de consue. iuncto. c. i. de consti. li. vi. ꝛ sic etiam
colligit qõ dicit glo. nõ. insti. de iure na. gentium vel
ciuili. §. ex non scripto⁹ q consuetudo habet tres pro
prietates. imitatur enim legem quia succedit loco le
gis vbi deficit lex. l. q̃. consue. xi. di. in his interpreta
tur legem in. c. cum dilectus. de consue. ꝛ. l. si de iter
pretatione. ff. de ꝛ derogat legi. ut in prealle. c. fi.
de consue. omnia enim hec facit ex consensu legis. l.
omnes populi. ff. de iusti. ꝛ iure. alias non posset infe
rior tollere legem superioris. de elec. in de. ne roma
ni. ℕota vltimo q nec lex ciuilis nec consuetudo
potest facere q dericꝰ cõueniat de aliquo crie coram
iudice seculari ꝛ eaꝫ tex. simpliciter loquit⁹ de derico
dꝫ intelligi in quocũq; ordine ꝓstituto ꝛ hoc nõ. tex.
ff. eo. cũ nõ ab hoie. ꝫ qz iste tex. loquitur in crimine

gd dicendū in cā ciuili. doc. b t bene dicūt idē nō ent in criali nec ciuili pt cleric' ꝓuenire coꝝ seculari. ut .j. e. c. qualiter t qn̄. t. c. si diligenti .j. ti. pxi. pbat de in re ciuili in auc. statuim'. L. de epi. t de. vbi etiā ind ex ciuilis punit ex cōtrafactione dicā in. c. si diligēti .j. ti. pxi. nec etiā valet cōsuetudo in ciuili lz sciat t tolleret qz irrōnabilis est nec patientia iuuat qz multa p patientiā tolerant. tc̄. de p̄ben. cū ij dudū. t hoc vltimū ponūt hic Jo. de lig. t gasp de cal. in. c. decernimus ō. e. Et hoc dictū ego pbo sic. Cōsuetudo ꝓtra libertatē ecclīasticā nō valet. ut i auc. cassa. L. ō sacro sanc. ecc. ℔ q cleric' ꝓueniat coꝝ iudice seculari ē contra libertatē ecclīasticā ut pz ex nō. in. c. nouerit. t. c. grauē de sen. excō. t. d. auc. cassa. ḡ. tc̄. Ultimo Jo. an. t Host. adducūt istā litterā in ar. qz cā ecclīastica ē tractanda t finienda fm canones t sacras regulas nulla cōtradictione obstante in auc. de sanc. epi. §. si aūt ecclīastica t se. vsqz ad. §. p omnib' t in auc. de mādnci. §. si vero canonicam. col. iij. t pñt epi. quācūqz psonā trāsgredientē sacrā regulā punire i auc. ō sanc. epi. §. vt aūt ois ecclīastic'. coll. ix. fm eos. t idem qō pa' dixi nō. in. c. i. de cōsti. t dicā plene i. c. quod clericus de so. cōpe. Oppo. imo videt qp qn̄ laicus pōt iudicare de clerico ut .j. e. cū nō ab hoie. Do. dicunt doc. qp illud loquitur in depōsito. sed hoc intellige ut ibi nō. t melius in. c. ij. de penis. li. vi. gl. nihil habent.

Ausam que. Judex, puidere debz ne collegiū litiget ꝓ
rā eo sine auctoritate p̄lati. t sic cōiter summatur. alit summa t generalius. Judex ex officio, puidere debet vt debite solēnitates seruent in iudicijs quib' obmissis iudicia reddit frustratoria. prio cām ꝓmittit. scdo delegatū instruit. tertio cām instructiōis ponit. Scda ibi, puideas. tertia ibi ire si. tc̄. Et quia littera ē nimis decisa ideo figuro sic casum. Canonici vulmeñ. monasterij tanqz actores habebāt cām in curia romana cōtra fratres sancti albani. demū fuerunt littere ipetrate sup hac cā in ptibus ad iudicē delegatū. t volens papa puidere vt ista qō semel sopita nō possit ampli' suscitari ex defectu solēnitatis mandat delegato ipm instruēdo vt habet i lra Nō primo qp isti de monasterio sancti albani qñqz appellant fratres qñqz monachi ut pz in lra. t sic monachi appellant fratres. qñqz t idē dic de monialib' q̄ pñt appellari sorores. ut in. c. cām. o. de elec. Et dic qp quilibet xp̄ianus pōt appellari frater. qz oēs sumus fratres in xp̄o. vñ in ꝓmitiua eccla oēs fideles appellabant discipuli vel fratres. ℔ postqz apli fecerūt cōciliū anthiocen'. appellati sunt xp̄iani. vide tex. cū gl. i. c. sacrosancta. xp̄ū. di. t dicunt xp̄iani a xp̄o. in. c. vno de sacra vnctione. Et vide qō ibi nō. p glo. i. c. decet de imm. eccle. li. vi. qz lauacz regenerationis facit nos vocare deū p̄ren ut dicit tex. i. c. ad mensam. xi. q. iij. ℔ p excellentiā religiosi appellant fratres. qz sunt vel debent esse magis cōiuncti in xp̄o. sicut in simili dicim' ō religiosis t omēs boni xp̄iani pñt appellari religiosi. ut nō. sup rubrica de regu. t transeū. ad reli. t in. c. eccle sia sancte marie. de consti. t sicut appellatione vrbis intelligit de roma. in ti. de iure na. gen. t ciui. in. §. sed quotiens. vnde dico qp proprie t stricte oēs monachi t religiosi profitentes tria substātialia regule siue sint mendicātes siue habeāt bona in cōi. possunt dici fratres rōne predicta, p hoc tex. in de. extini de paradiso. de. v. sig. t in. de. dudū. de sepul. t in. c. nimis. de ex cel. prela. vbi mendicantes appellant frēs. Jtē isti de tertio ordine sancti francisci appellant fratres. Jn decam ex eo. de sen. excō. sed dic qp non simpliciter. sed fratres de penitentia. vñ isti nō sunt, proprie t stricte religiosi nec, proprie dicunt habere regulā. ℔ pot' quādā modum viuendi vt ē gl. nō. in de. i. de reli. do. t i decam ex eo. pall. Monachi vero proprie t stricte pñt dici illi qui virtute regule stant solitarie i monasterio nec immiscēt se predicationib'. nisi habeant admīistrationē. dicunt eni monachi a solitudine t vnitate. vide tex. in. c. placuit. d. ij. xvi. q. i. t in. c. addicim'. t c. doctos. t. c. nō sunt. t. c. de p̄scriptiū. cum multi si militibus. c. causa t. q. vnde omnes monachi pñt dici fratres sed nō cōuenit quare non omnes fratres monachi. t fm cōem vsum loquēdi illos appellam' monachos qui ordine sancti benedicti habētes bona i cōmuni alios vero mendicātes appellamus fratres. vñ puto qp in statutis t dispositionib' odiosis t restringibilib' appellatione fratrum nō veniant monachi qz debet attendi cōis vsus loquēdi. ut. l. labeo. ff. ō sup pd. le. t. l. liberorum. §. qō tamen cassi' dele. iij. t. l. cum delamonis. §. asinā. ff. de fun. instru. t ole. le. nō Bar. p̄sertim i materia statutoz. in. l. oēs populi. ff. ō iusti. t iure. facit qō nō. in. c. ex litteris. de spon. t dixi ō. e. c. i. Et dico idem in monialib' quia ex cōi vsu loquendi iste de ordine mendicantiū appellātur sorores alie vero moniales. Nota qp dixi in scō summario qp vbicunqz iudex videt ex defectu alicuius solennitatis iudicium deficere t esse frustratoriū debz iudex supplere ex officio. quia illud non venit solum ad commodū partiū sed ad publicū. ne lites sint immortales. ad qō euitandū iudex bonus debet elaborare ad hoc. c. fi. de do. t contu. t in. l. quidam estimauerunt ff. si cer. pe. t per hoc solet allegari quotidie iste tex. t vide glo. optimam in. c. i. de elec. li. vi. Hinc est qp ex officio supplet circa defectum libelli ut nō. Jnno. in. c. i. de libel. obla. t vide quod nō. in spe. de iura. calū. §. superest. v. qd si tutor. Nō iudicē non debere pati ut capitulū maxime religiosoz litiget in iudicio sine autoritate p̄lati siue sit ille abbas siue episcopus siue alio nomine nūcupetur ut hic. qō intellige quando

autoritas sine ꝓsensus de iure ē requirend⁹ ꝛ q̄ obmiss
so iudicū reddit̄ irritū. ꝛ declarat̄ū q̄ꝛ sup hac ꝛōne fundat̄
ista lr̄a ꝛ q̄n debeat de iure requiri. plenē. nō. i. c. edo
cet. de rescrip. dic ut ibi. Nō q̄ qs pōt ē epūs ꝛ
abbas diuerso respectu qō intellige ut .j. subb̄ iā.
Ultio iduco istū tex. simplr ad ꝓbandū q̄ etiā in cā
in qua nō pōt cōuentus agere sine autoritate ꝛ ꝓsen
su ꝓlati. valet tñ ipetratio facta p solū ꝓuētū absq̄ cō
sensu ꝓlati ꝛ satis ē ut ꝓsensus habeat̄ in actu agendi
nā ut ꝑz hic ꝛ maxime i antiq̄ cā erat cōmissa audiē
da ꝛ diffiniēda ad instantiā soli⁹ ꝓuent⁹ ꝛ tñ absq̄
noua ipetratione pōt agi coā iudice sic ipetrato dū
mō in actu agendi habeat̄ ꝓsensus ꝓlati qō bñ nō. ꝛ
tz Jo. an. in addi. spe. i ti. de rescrip. ꝓnta. §. rōne q̄
cius in fi. vbi idē dicit ecōtra si cā erat solius ꝓuent⁹ ut
q̄ dimissa ē administratio in tñ ut solus ꝓle.⁹ nō pos
sit agere q̄ nihilomin⁹ poterit rescriptū ipetrare gl. ē
facilis ꝛ de materia iā remissi ad plēnie nō. in. c. edoce
ri. de ꝛptis. ꝛ ut omis cesset obiectio posset intelligi
hec decre. fm. Jnn. q̄ istud negociū erat cōe cōuētui
ꝛ epō. ꝛ iō nō poterat cōuent⁹ intrare iudicū sine au
toritate epi vel erat negociū grāde q̄ cāu nō agit vn⁹
sine alio ut nō. de his q̄ fiūt ā ꝓla. q̄sto ꝛ in antiq̄ di
citur fm Jo. an. q̄ agebat sup quadā eccl̄ia. Nō.
ex hac vltima solutōe Jnn. q̄ tz bona sint dimissa iter
epm ꝛ capitulū tñ negocia grauia nō expedit vn⁹ sine
alio ad idē. c. i. de ꝓcu. q̄ sic pōt intelligi. Jtē nō
tādo q̄ negociū sup eccl̄ia dicit̄ gratie. fac. c. ij. de ꝓ
cu. Jtē dicat Clin. q̄ vñ ꝓuenit caplm sup maleficio
nō exigit ꝓsensus superioris. q̄ tangit factū ꝓpriū ꝛ q̄
vniuersitas seu caplm possit accusari de maleficio nō
in. c. dilectus. d. ij. de simo. ꝛ plene p bar. in. l. aut fa
cta. ff. de penis. Tz opponit̄ ꝛ videt̄ q̄ iste nō pos
sit esse epūs ꝛ abbas. j. de cōcess. ꝓben. cū nris. v. epūs
nō potuit habere ꝓpositurā cū epātu. doc. hic cōiter
dicūt q̄ forte monasteriū erat vnitū epātui ad hoc. c.
i. ne sede vacā. vel erat cathedralis eccl̄ia regularis si
cut multe sunt in anglia. ꝛ in istā vltimā solutionē ma
gis inclināt doc. ꝛ dic q̄ in cicilia due sunt eccl̄ie ca
thedrales regulares. vna ē archiepalis ut panormi
eccl̄ia montis regalis. alia ē epalis ut eccl̄ia cathani
en. vbi ego habitū a puericia sumpsi sancti benedicti
nec sunt ibi alij canonici seculares nec abbas. ꝑ epūs
ē loco abbatis. vt hic ꝛ cōuent⁹ seu capitulū canoni
corꝫ seu monachorꝫ facit vnū corp⁹ cū epo. vñ oia ex
pedimt̄ cōiter per epm ꝛ cōuentū ꝛ dic q̄ tales mo
nachi ꝑnt appellari canonici ut ē tex. iūcta gl. lviij. di.
c. ij. nec etymologia vocabuli ꝓtradicit. nā canoni
cus dicit̄ a canone. ꝛ canon idē ē q̄ regula seu quedā
norma viuendi. ut. iij. di. canon. vñ canonic⁹ q̄si cano
nice institutus. vel largo mō quilibet beneficiat⁹ legi
time posset dici canonicus. ad ꝫ q̄ nō. Jo. an. i. c. i.
de elec. li. vi. vsus tñ cōiter loquendi accipit ꝓ cano
nicis cathedralis eccl̄ie. ut tangam .j. de vi. ꝛ ho. de
ricoꝫ sup rubrica. ꝛ hic incidenter soleo recitare semp
hanc. q. nūq̄d talibus monachis eccl̄ie cathedralis
qui possūt utrūq̄ appellari canonici possit cōmitti cau
sa per sedē apostolicā sicut cōmitti pōt canonicis secu
laribus eccl̄ie cathedralis. ut in. c. statutū. de rescrip. li.
vi. Arch. hāc. q. format in ꝑall. c. statutū ꝛ cōdu
dit cōmissionē nō valere nisi religio exprimatur. Ego
vero alias legendo scolaris tanq̄ substitutus a doc
tore meo allegani cle. ꝛ si ꝑncipalis ō ꝛptis tenui cō
trariū ꝛ postea fact⁹ doctor hāc opi. semper secutus
sum. ꝛ mouebar ꝑncipaliter p illā cle. vbi ꝑz q̄ rdi
giosus obtinēs ꝓioratū cōuentualē etiā mannalē ꝑt
esse delegatus pape tanq̄ habēs dignitatē vigore. c.
statutū vbi simplr fit mentio de habentib⁹ dignitatē
nec distinguit̄ inter seculares ꝛ religiosos. vñ exq̄ qua
litas requisita ad delegationē suscipiendā reꝑit̄ in re
ligiosis. efficiunt̄ habiles ꝛ capaces sicut seculares et
p hoc optime nō. xvi. q. i. sunt nōnulli. ꝛ. c. doctos ꝛ
c. moderamine. quāto enī quis sanctior ꝛ excellētior
tanto potentior ꝛ habilior ut in ꝑall. c. sunt nōnulli.
Ad ꝓpositū ergo sicut in. c. statutū appellatione habē
tium dignitates veniunt religiosi dignitates habētes
ita appellatione canonicorum eccl̄ie cathedralis ve
nire debent monachi eccl̄ie cathedralis regularis qui
dicantur canonici ut. s. dixi. nec religio facit in ꝫ eoꝝ
conditionem exteriorem imo meliorem ut in ꝑall. c.
sunt nonnulli. ꝛ. c. doctos. ꝛ maxime in hac materia
vbi non tractatur de odio. imo pot⁹ de fauore. ut mā
datum pape facilius executioni mandetur. Jtē i istis
mandatis cessat rō prohibitionis. c. statutū. nam de
rici ꝛ religiosi simplices nequeunt esse delegati pape
quia ut plurimum sunt ignari litterarum ꝛ pauperes
ꝛ indecens est ut tales gerāt personam pape que qui
dem ratio cessat in istis religiosis eccl̄ie cathedralis.
quia cōiter in eis ut in plurimū instituunt̄ ciues opti
mi status ꝛ conditionis. ꝛ dedicant se studio litterar⁹
ꝛ multum prealijs clericis honorantur in loco. Sed
cōtra tex. ꝛ predicta oppo. ꝛ videtur q̄ talis epūs non
debeat appellari abbas. nam ratione dignitatis epi
scopalis ꝓesse potest eccl̄ie regulari cum dicatur
propter excellentiā dignitatis epalis religiosissim⁹ et
sanctissimus. ut in sc̄e. de sanc. epi. in rubro ꝛ nigro.
ꝛ in. c. ex multo. j. de voto. vndē. c. vilissimus. i. q. l.
dicit vilissimus computandus est qui precellit alios
dignitate nisi precellat scientia ꝛ sanctitate. videmus
insuper q̄ epūs potest recipe aliquos ad ꝓfessionē sine
monasterio ꝛ deputare eis aliquē honestum locuꝫ ad
habitandum ut nō. Jnno. in. c. porrectū de regu.
Jtem si assumptus est in abbatem alterius monaste
rij ꝛ renunciat abbatie remanet sub iurisdictōe ꝛ dispo
tōe epi. ut nō. fre. de senis i consilijs suis ꝛ Jo. d lig.
post eum in de. ne in agro. de sta. regula. Jtem si

assumit religiosus ad ecclesiam curatā seculares est sub epō z nullā cōtionē hz āplā cū monasterio.xvi.q.i.ne p quoslibet.z nō.gl.i pal.de.ne i agro.z hec oīa z multa filia fac i monasterio eps iux nota in.c. cōto.et i.c.cū ab eccliax de offi.ordi. Quero ḡ quare i tali ecclesia vbi hz minorē iurisdictionē nō dicat eps respectu monachoz.sī abbas.so.credo rideri posse dupliciter.prio qz monasteria a principio fuerūt edificata vt sub abbatis regimie gubernarent vt i.c.cū ad monasteriū de statu.regu.z in regula monachoz vt ser/uetur antiqua institutio.Eps in tali eccla dicat abbas respectu monachoz.Est enī nomē solitudinis z oneris z etiā honoris.iux nō.p doc.i cle. abbates de rescrip.vel aliter.z hoc puto ver' qz eps eccle regularis ppie ē abbas.nec pōt dici abbas sī loco abbatis vt q̄cq̄d erat explicandū per abbatē explicabit p istū sicut in sili dicim' qz in quibusdā ecclesijs habet eps loco canonici nō tñ ē ver' canonic'.de q̄ plene dic ut nō.in.c.postulasti.de cōcē.pben. Et qz iste ppie nō sit abbas ptz.qz talis pōt ee nō religiosus.ppter excellentiā dignitatis epalis.vt.pbat in.c.nullus. de dec.li.vi. Nō gl.in.c.qz dei timorē de sta.regu.ex quo ḡ nō ē,pfessus nō pōt dici,ppie abbas.nā z abbas monach' ē ut in.c.fi.de simo. Pro ista snia primo induco tex.apertū in.c.i.ne se.vacā.vbi monasterii fuit electū in ecclesiā cathedralē z vnitū cathedrali ecclie ut eps eēt eps vtriusqz z sī nō dicit ibi vt eēt abbas.ad idē.c.nullus.pall.vbi tñ fit mentio ō epo z de.i.in fi.de dec.cū filiabus.z faciūt oia q̄.s.dixi.z dic qz qz iste ē eps z est loco abbatis respectu monachoz qñ venit actus exercend' per istū ut abbatē et epm simul poterit illū actū exercere vno cōtextu. nec ē necesse qz dicat hoc facio ut abbas z hoc ut eps.eq̄ iste due potēie sūt vnite sīl ex dispositōe superioris ad ō qō nō.i.c.cū it canōicos.ō de.z p gl.i. c.ut circa.de de.li.vi.z p io.an.i.c.ne,p defectu.e.ti.i fi.z p do.de rota dec.ccv.Et etiā puto qz cū vnic' act' expediēd' est qui pertinet ad abbatē nō est necesse qz dicāt se explicare illū actū ut abbas sī sufficit qz faciat ut eps.lz faciat loco abbatis.ut in pal.c.i.ne sede vacā. Et pro hoc hoc expsse dum dicit qz dz iudex prouidere ut isti monachi intrent cū auctoritate z assensu epi sui.Non enī dicit z abbatis sui.z tamē requirit in actu explicando per epm loco abbatis ut sequitur in tex.z sic intelligo tex.qz iste pōt se proponere abbatē.i. loco abbatis z sic oia que debēt monachi explere cuz auctoritate z cōsensu abbatis expleant cum actoritate et consensu epi/scopi.z hec omnia nota.quia alibi ita plene non examinant. Ultimo quero de vtili z notabili questione dicit hic qz isti monachi actores debēt negocium proponere cum autoritate superioris ne si succūberent valeat superior ex defectu eius consensus litem sopitam suscitare.z sic colligitur qz non valeret talis sententia lata contra eos. Quid dicendum si esset lata pro eis z in fauorem ipsorum numquid teneat ex quo non habuerunt consensum prelati. Pe.ut hō refert Jo.an.qz sic ar.in.l.non eo minus.C. de,pact. vbi sententia lata in fauorem minoris tenet.sed si esset lata contra minorem non teneret.quia constituit pro curatorem sine curatore.z licet cū hac opinione transeant communiter hic doc.z maxime Collec. qui dicat qz etiam si testibus receptis z publicatis episcop' videns causam bene procedere petat concludi z sentēti am ferri.z aduersari' dicat iudicium sine,pcessu nullum.quia non intervenit consensus episcopi a principio non est aduersari' ipse audiendus sicut in minori dicimus.tamen do.An.tenet oppositum scz sententiā non valere etiam pro conventu sicut in simili dicimus sententiam non valere etiam pro non contumace eq̄ nō fuit seruata debita citationis forma siue solēnitas. vt nō.glo.in.l.ea que.C.quomodo z quādo iudex. nec etiam tenet lata pro furioso.ut nō.in.l.furioso.ff. de re iudi.nec ob.qō dicitur de minore in preall.l.nō eo minus.quia illud procedit fm eum quando nullitas surgit a principio meri fauoris.sed nullitas hō nō surgit ex mero fauore conventus.sed ex defectu potestatis.quia non habet potestatem solus conventus ran in iudicio deducere in preiudiciū ecclie. z iō non valet sententia lata etiā pro cōuentu. Et quāq̄ alias hanc opinionem fuerim secutus tandem adhibita diligenti inuestigatione puto primū dictuz non bene re,pbari/z sic qz sententia lata,in fauorē ecclesie nō habito in actu litigandi consensu plati teneat.Et prio moueor per text.iuncta glo.notabili.de qua ibi Bart.z alij faciūt manifestū in.l.si tutor.C.in quibus can.in inte.re.non est necesse.vbi patet qz sententia lata cōtra tutorē qui nō cauit,p tutelari officio ē nulla qz nō habebat legitimā administrationē.z tamen glo.ibi dicit qz si fuisset lata sententia in fauorem pupilli tenuisset iure singulari.i.fauore pupilli.arg.illius.l.non eo minus.ecce ergo qz ibi sententia erat nulla ex defectu potestatis.qz tutor nō poterat administrare.ex quo non caueat z tamen valet in fauorem pupilli iure singulari.ergo idē i ecclesia que vtitur iure minoris. ō i inte. resti.c.i. Item quasi,in terminis videtur pro hoc casus in.c.si qua de rebus.xij.q.ij. vbi patet qz licz cōtractus gestus de rebus ecclesie ea vacante sit nullus attamen si in fauorem ecclesie est receptum vt si cedat in vtilitatē ecclesie possit eps postea creatus talem,cōtractum in veritate nullum ex defectu potestatis habere ratum.z pro hoc vide bonam gl.in.c.i. ne sede vacan.in verbo sede vacante.que est notabilis z singularis.ad hoc ad idem facit glo.notabilis.in.l.si'mater §.hoc iure.ff.de excep.rei iudi. que dicit qz sententia lata cuz falso,procuratore pōt haberi rata p dōm siue sit lata contra dominuz.l.iij.§.falsus.ff.rem ra.ba.siue p domino z illam gl.sequitur ibi bar.sic ad ppositū

cū ꝓcuratus agat noie eccl̃ie ꝑt ꝓlat⁹ illā ſniam ratā habere tz a ꝓncipio nō ꝓſenſerit. exq̄ nūc vult ꝓſentire. ⁊ hec rō cōcludit q̄ ꝑōt haberi rata etiā in re cōit hoc q̄n defecit ex ſolo ꝓſenſu ep̄i. ſic̄ ſnia lata cū falſo ꝓcuratore. Ite in cāu p̄al. l. nō eo mīn⁹ ſnia erat nulla etiā ex defectu ptātis. q: mari⁹ ibi nō erat ꝓſtitutus ꝓcurator ab vxore legitime. cū vxor eēt minor ⁊ nō intervenit auctoritas curatoris ⁊ ſic nō habebat potestatē deducēdi rē ad iudiciū ⁊ tñ ſi ſnia ē lata ꝓ minore tz vt ibi cōcludo q̄ oīa p̄dicta q̄ ant ſolū deficiebat ꝓſenſus ep̄i. vt q: negociū erat cōe ⁊ cōuen⁹ egit nomine eccl̃ie. ⁊ tūc ſnia ꝑt haberi rata etiā iure cōi vt. s. dixi in ꝓcuratore falſo. Aut deficiebat auctoritas ep̄i q: negociū erat ꝓuen⁹ ꝑ erat arduū ⁊ tūc poterit haberi rata in re ſingulari. vt in iure. s. alle. Tz aduerte q: tex. in. l. nō eo min⁹. ⁊. l. ſi tutor loquit q̄n ꝑ⁹ litigabat ꝓ minore nō legitime cōſtitut⁹. Quid autez ſi ipe minor erat in iudicio nō legitime cōſtitut⁹ nunquid eo mō ſnia lata ꝓ eo valet dico q̄ ſic. eadem rōne ⁊ hoc nō gl. in. l. i. C. qui legit. ꝓſon. ſtan. i iud. nō ha. Et idē dic in eccl̃ia ſimili rōne ⁊ ꝓ p̄dicta ſnia quā teneo induco vltra p̄dicta iſtū text. vbi papa mandat, puideri ut iterueniet auctoritas ep̄i ne iſtis auctoribus ſuccūbētib⁹ ſnia nō valeat. ⁊ ſic diis ſopita reſtaurēt ⁊ ſic aparte imuit q̄ ſi, ꝑ eis ferret ſnia nō poſſz infringi. ex quo ergo, puidet tñ in vno cāu videt q̄ i alio nō poſſit lis reſtaurari ar. c. nonne de ꝓſumpt. ⁊ xxv. di. qualis

Vim non ab. Cleric⁹ depoſitus i corrigibilis cōꝑimitur ꝑ curiā ſecularē. hec ſūmatio cōis nō placet q̄n videt cōtra tex. vt .j. ſubjciā. iō ſummo ſic Clericus depoſit⁹ incorrigibilis excōicand⁹ ē ⁊ ſuceſſiue anathematizand⁹. ⁊ ſi ſic nō reſipuerit ꝑ iudicem ſecularē cōꝑimend⁹ ē. cōis diuiſio. ſcda ibi conſultation. Nō primo q̄ laicis qualitercūq̄ ⁊ quātacunq̄ fulgeāt dignitate nō eſt licitū iudicare de clericis. vñ⁹ it glo. in. c. duo ſunt. xcvi. di. q̄ nulla dignitas ſecularis ſibi ē ſacerdotio. ad idē. xi. q. i. ſacerdotibus vbi tex. nō de imꝑatore loquēs. Nō ibi in quocūq̄ ordine zē. gaudere clericū priuilegio fori vt nō valeat cōuenire coā iudice ſeculari etiā ſi ſit primē tonſure tñ. ſm Hoſt. s. de era. ⁊ quali. c. cū cōtingat imo plus dicit q̄ verbū clericis hic ſumit large. vñ ꝓhendit perſonas eccl̃iaſticas q̄ gaudēt eodē priuilegio. xxj. q. i. duo ſunt genera. xvij. q. iij. ſi qs ſuadente .j. de ſen. excō. porro. Et idē videt ſm eū de familia ep̄i. ar. s. de offi. archi. c. ſi. vbi de hoc. ego fateor q̄ iſti gaudēt ꝫ priuilegio fori ut plene dicā .j. e. in c. cū veniſſent. ꝑ nō fuit de mēte iſtius. c. illos cōprehendere ꝑ tñ habētes ordinē qō ꝓz ꝑ ea que tex. ſub ñcit de depoſitione q̄ nō cadit in nō habentē ordinē.

Nō q̄ rōne delicti nō ſolū venit deponēd⁹ cleric⁹ in ſacris ꝓſtitut⁹ ꝑ etiā ſi ē inferioris grad⁹ ⁊ cuiuſcūq̄ ſit ordinis. facit. c. ij. ⁊ qō ibi nō. de de. excō. minist. Nō fm Hoſt. q̄ ꝑ furto homicidio ⁊ ꝑiurio ꝑt qs deponi. ⁊ ſic ꝑ perurio nō ſolū ꝑt cleric⁹ ꝑuari beneficijs ut ꝫ in. c. querelā. de iureiur. ſed etiā deponi ⁊ ex his criminib⁹ potest in multis alijs iforman q̄n exigant depoſitionem vt plene dixi in. c. at ſi clerici. s. c. Nō q̄ etiā depoſit⁹ ꝓ crimie cauſante irregularitatē vt ē homicidiū nō ꝓdit ipo facto ꝓuilegium fori imo remanet ſub iuriſdictione eccl̃ie. lxxxi. di. dictum. ſed degradatio actualis ipo facto priuat omni priuilegio eccl̃iaſtico. ut in. c. ij. de penis. li. vi. vel ſecuta irregularitate poſt depoſitionē fm formam hic traditaz. Et nō. bene q̄ ꝑ ſimplici homicidio vel furto nō tradit⁹ cleric⁹ ſtatim curie ſeculari. ſed oino vide qō dixi in ꝓcall. c. at ſi clerici. loquit enī iſtud. c. quādo eccl̃ia ꝑōt condignā penitētiā iponere. Ti vo non ꝑōt relinquit de facto curie ſeculari ut hic in ſi.

Idē ſi nō ꝑōt de iure q: ita grauiſſimū eſt delictū q̄ nō habet cōdignā penā. ar. in. c. i. de homi. li. vi. et dixi plene in ꝓcall. c. at ſi clerici. Nō q̄ dicatur cō tenere q̄ ſepe monit⁹ non vult ab actu illicito deliſtere. Nota ibi cū eccl̃ia non habet. zē. fm Hoſt. nō eſſe vtendum temporali gladio niſi ꝓmiſſo ſpirituali. ad idem de here. c. excōicam⁹. §. i. ō homici. poſtulaſti. de cleri. excō. miniſt. c. ij. nō enī dz vti gladio alterius añ⁹ vrat ſuo. ⁊ idē dicendū de iudice ſeculari de quo per Hoſti. in ſumma de treug. ⁊ pace. §. quid ſi iuſtū bellū. ⁊ p hoc in. q. facti dixit do. an. iudicem eccl̃iaſticū nō poſſe artare ſecularē iudicē ad carceran dū clericos niſi habeat ptātē carcerādi clericos ⁊ carceres habiles ad cuſtodiendū ⁊ detinendum. ad hoc c. adminiſtratores. ⁊. c. principes. xxiij. q. v. ⁊. c. ſi imperator ⁊. c. duo ſunt. xcvi. di. facit. c. i. de offi. ordi. An autem epiſcopus poſſit habere de iure communi officiales armatos al. interrogatus in. q. facti. reſpondit q̄ non ar. in iure ꝓcall. ⁊ dicam plene in. c. ſignificaſti. de offi. dele. Nota vltimo q̄ poſtq̄ cleric⁹ ſuis demeritis exigentibus efficitur de foro ſeculari. pena non eſt imponenda ad voluntatem eccl̃ie. ſed prout videbitur iudici ſeculari ſufficit enim q̄ legitimam penam imponat quantūcūq̄ eccl̃ia aliter itercedat ad hoc. c. nouimus. de verborum ſigni. ⁊ in. c. ij. de penis. lib. vi. Venio ad glo. ⁊ primo quero vna cum glo. i. quia tex. requirit deprehenſionem legitimam in delicto reſpectu clerici quando dicatur legitima. reſpondet gl. q̄ debent intereſſe aliqui clerici deprehenſioni ⁊ detentioni ſpacio. xx. horarum. Item dicit q̄ etiam per laicum poteſt clericus deprehendi in facinore vt ſic per detentionē crimen fiat notoriū dū tamē hoc faciat de auctoritate p̄lati ip⁹ clerici. arg. de ſen. excō. c. ut fame. Pro examinatiōe glosuo ſunt principaliter videnda. primum an ſit

verum indistincte qō gl. sentit ut non liceat laicis capere clericū in delictis vel aliter ex iusta cā. Secōo an ex deprehensione ītime facta inducat notōrietas. ita q sine alia ꝓiunctione possit deprehensus puniri. Quo ad ꝑmū gl. hic sentit q non. imo q etiā in detentōne xx. horaꝝ debēt adesse clerici. Et aduerte tu canonista. vt intelligas gl. ideo eīn facit mentionē de detentione. xx. horaꝝ qz ciuilibus ls capere criminosum in domo sua reptū. et detinere ꝑ ītō. xx. horaꝝ et nō amplius. ut sic delictū suū patefiat inferi et alijs. ut i. l. capite quinto. ff. de adul. Ex quo ad principale dictum Jo. an. post antiquos doctōres videtur velle q vbi potest clericus peracti sine pena excōicationis fortius potest detineri ut in casibus ꝓtentis in. c. iij. de sen. ex. et si. Et ꝓ hoc adduco bo. tex. in fili in. l. nec in ea lege. ff. de adul. vbi dicit tex. qui pōt occidere adulterium multo magis poterit iuris ꝓtumelia afficere ꝛc. immo plus dicit Jo. an. post doct. q si licentia ꝑlati haberi non pōt quia est i fuga pōt sine metu excōicationis licite detineri. et sic intelligatur decre. et fame. ar. ff. de his que infrau. cre. l. ait ꝓtor. §. si debitorem tū haberi dz discretio ut caralius detineatur q̄z laicus

Nō. ergo quia allegando illam. l. ait ꝓtor. sentiūt isti doc. q etiā clericū debitorē fugientem liceat capere etiam laicꝰ. sicut laicus laicū. ut nō. in ꝑal. §. si debitorem. per bar. et sentit gl. insti. de ac. inprin. hosti. in summa. de sen. ex. §. quis dz sub. §. ꝓ prius v. fallit. dicit q an capiens delinquentē clericū fugiētē ut ducat ad iudicem euitet excōicationem nolle se diffinire et quasi de hoc dubitauerit an talis captura possit tute fieri. et idem archi. recitat simpliciter in. c. ꝑbiter. lxxx. di. sed idem hosti. in. c. nup. de sen. ex. dicit se nō fateri q vbi leges capturam ꝓmittunt possit clericus capi nisi detur ius canonicum exꝑssum. Bo. an. transit multum lente dicendo. q si vis esse cautus ꝛ absq; scrupulo facere tales capturas facias q officiales laici deputentur in hoc executores et captores a ꝑlatis suis et sic dicit se ꝓsoluisse epō castellano sed hoc ē nichil dicere. Quid eīn si isti officiales non sunt ꝑsentes in iniuria acerrima que mihi vel filio meo illata est p clericū quē si dimisero capiet fugam aūq; exponā prelato suo querelā. Itē quid si fugit cū re mea vel est debitor meus in magna quantitate certe sic restringere istam materiā. ut non possit capi est generare scandalum in mentibus laicoꝝ ꝛ q̄dā potius tirranie q̄z iustīcie executio. vñ duo sunt hic videnda. ꝑmū nūq̄d liceat capere clericum ut eius delictū patefiat et a suo iudice puniatur. Secōm an liceat capere clericū debitorē fugientem vel rem meā asportantē. Quo ad ꝑmū videtis opi. rigidā. hosti. ut nunq̄z permittat captura nisi detur exꝑssum ius canonicū ꝛ idē tenet lau. in de. i. de of. or. Jo. de lig. collec. et do. car. hic sentiūt talē captura fieri nō posse nisi capictis intulit ratōe primati

interesse Bar. tū in ꝑal. de. i. sentit q possit capi etiaz sit capientis spāliter non interest Inno. in. c. ut fame. de sen. ex. vbi videtur ꝑmo velle q iudices eccliastici etiam non habentes iurisdictionē in clericos et etiā socij clerici pōt capere ut ducant ad iudicē sed laicis hoc non liceat. sed pōt intelligi illud dictū q̄n nō timet ō fuga vnde ipse idem Inno. in. c. si vero. eo. ti. notabiliter dicit q si clericus ab inferenda iniuria etiā tertio nō pōt aliter ꝓpelli pōt capi et ligari sine metu excōicatōnis et etiam sine peccato imo talis meretur ar. xxiij. q. iij. fortitudo. et idem ꝓ defensione rerū vel pro recuperatōe illico facienda. ar. opti. de restī. spo. olim. nā ille epūs nō fuit solus cū accessit ad recuperandā possessionē et manus iniecit vna cū alijs in illos hospitalarios nec notantur de excōicatione nisi modū excesserint qō ē nō. Et lz. ille media via Jo. de lig. et sequacium sit equatū in veritate puto q licita sit captura et meritoria si timetur verisimiliter de fuga vel aliter ab iniuria ꝓpelli nō potest nisi capiatur sine hoc fiat ꝓ publico interesse sine ꝓ ꝑuato. nā ꝓsidero et facio iuramentū. ex. c. si quis suadente. xxij. q. iij. vbi ꝑz euidenter q ad incurrēdā hanc excōicationē requirit dolus seu temeritas. ut ꝑz dum dicit si quis suadente diabolo manus iniecerat violentas in clericum. si eīn capio vt ducā ad iudicē ꝛ puniatur. ex quo timetur de fuga vel aliter ꝓpelli non potest. in quo nō. hec diabolica ꝑsuasio imo diuina fortitudo vt delicta non remaneāt impunita in quo versatur vtilitas publica et inducit etiā ꝑuata. vt in. c. ut fame. de sen. ex. vñ canon dicit lex dz furta cohibere. adulteria punire. ipsos ō terra ꝑdere. xxiij. q. v. rex dz et. c. ꝑce. et oēs dñt iuuare legē ꝓ publicā vtilitate cōscriptā. ar. xxiij. q. iij. non inferēdā. ꝛ maxie cū lex ō ꝓmittat. nec canon ꝓtradicat legi si quis in fuitute. ff. de fur. et q̄ō nō. bar. in. l. fi. C. ō exhi. ꝛ intro. re. ꝛ gl. in. l. nullus. C. de inde. que est nōbilis. et maxie quādo vult defendere socium ab iniuria inferenda. ad hoc facit optime. c. fortitudo cū tribus. c. se. et. c. dilecto. ō sen. ex. li. vi/non enī caret scrupulo societatis occulte qui manifesto desinit obuiare facinori. ut in. ꝑal. c. dilecto. et in. c. qui pōt. xxiij. q. iij. nec canon aliquo mō resistit. nec quo ad verba nec q̄ ad mentem. cū canon tantū intendat illaqare iniuriam inferentē. dico diabolica ꝑsuasione. ut. s. dixi maxie cū videat q ius ciuile sit in hoc fundatum sup optima rōne ꝛ naturali ꝛ vtilitate publica in tali captura. et sic omnis cessat dolus. et ꝓ ꝑs cessat ois dispositō. c. si quis suadente. Et hac rōe puta etiā q familia ptātis pōt impune capere clericum de nocte illicite incedentem et presentare suo prelato. quia hoc faciunt ad impediēda delicta q̄ forte ꝑ eum possent ꝓmitti quia qui male agit odit lucez in. c. ꝓsuluit. de offi. de. quod etiam tenet bal. in. l. si q̄ C. de epi. et de. Et idem dico in iudice seculari. ut etiā de die possit capere clericum ꝛ presentare iudici suo si

f

verisimiliter timetur de fuga ipsius clerici dñ adiretur prelatus suus ar. in .auē. de defen. ciui. vbi index capit qui alias non hz iurisdictionē in capiente et in .l. de sertorem. ff. de re mili. secus si nō timeret ō fuga. z sic intelligo Anno. in. pal. c. ut fame. ad dicta bñ facit pal. c. olim. de re. spo. si. n. possum inijcere manus ut sc̄ius recuper rem suam un ꝓtinenti fortius ꝑ vtilitate publica ut ipe efficiat timidior ad in iuriam ꝓmittēda Et ut ceteri metum hēant ar. de postu. pla. c. bone. i.

Quo ad sc̄dm an possit capi p creditorē si est i fuga ꝓstitutus. vel si recedat cū re mea. breuit ꝑcludo q̄ sic quicūq; sentirit hosti. in pal. §. si debitorē. qō tenet bartran. in pal. de. i. et collec. z do. car. b. Et satis hoc sentit Anno. in pal. c. si vero. optime facit pal. c. olim de re. spo. vbi licitū est pro rebus reaptandis inuade re clericum cū moderamie incal pate tutele & nō solus principalis creditor b ipune facere pōt. imo sibi auxiliantes. nam eps non fuit ibi solus ad expellendū. ut etiam dicit Anno. in pal. c. si vo Item hic penitus ce ssat dolus. qui requirit in pal. c. si quis suadente.

Ad sc̄dm principale. an ex tali deprehensione ltima facta surgat notorietas. vt sine alia ꝓiūctōe possit deprehensus puniri. gl. hic sentit q; sic. sed tex. facit in oppositum cū videat requirere duo copulatiue ad factum puniendi q̄ fuerit ltime deprehensus et ꝓuictus. et sic sola deprehensio non sufficit. ille articulus pōt subdiuidi. et primo q̄d si capiatur laicus in delicto vel clericus a clericis. Scdo q̄d si capiatur clericus a laicis. Ad primū gl. variant. nā q̄dā sentiunt q̄ deprehensio tantū inducit infamiā ut nō. glo. in. c. ex lr̄arū. de eo qui duxit in ma. et in. c. scisitatibus. xv. q. vlti. glo. in. l. capite. quinto sentit q̄ nisi repiat in actu veneree solum induxit indiciū ut supponat torture sz gl. in. c. si quis diaconus. l. di. et in. c. pbiter. lxxx. di. videretur distinguere q̄ si multitudo assit in actu deprehensionis in delicto ita q̄ viderunt et deprehenderūt cū in delicto. tunc inducitur notoriū. sec' si mltitudo fuit admissa in actu deprehensionis. et non in delicto. vt quia postq̄ cepit quis aliquē in domo sua vocauit vicinam. tunc ex delictū nō efficit notoriū. sed oritur infamia seu indicium sm quātitatē multitudinis admisse. Et idem in veritate sentit glo. i. pal. l. capite dnto. Do. an. hic dicit q̄ deprehensio pōt inducere indicium tm̄. Item infamiā tantū Itē et notorium sm qualitatem deprehensionis z multitudinis astantiū. si. n. deprehensio fit paucis astantibus maxie in delicto de facili non publico. ut est adulterium nō inducit nisi indicium tm̄ hoc tm̄ mihi nō placet si deprehensio a paucis fuit facta in actu delicti. q: tunc inducit nō solū indiciū imo manifestū. q: ꝓbari pōt. siue viderint ipsos prius adulterantes seu furātes etiā p rimalā et succesiue. ut est bo. gl. in. c. nihilominus. iij. q. ix. siue viderint et deprehenderint i actu ꝓpinquo. nt solū cū sola nudum cū nuda sen in actu oscli. ut est gl. notabilis. et bar. in pal. l. capite qnto. et optime facit tex. in. c. litteris. et in. c. iij. de p̄sum. imo plus dicit bar. in. l. furem. ff. de fur. q̄ crimen efficitur manifestum siue capiatur in actu ꝓpinquo siue in ipso facinore allegat illā. l. iuncta. l. si quis in seruitutem. ff. c. iō dicit q̄ si aliquis capiatur in domo alicuius pulcre mulieris adulterium dicitur manifestum Et sic dicit dēre intelligi. l. capite quinto. vbi nō plus glo. requirit q̄ captura fiat saltem un actu ꝓpinquo quod plus placz. ut quia viderūt eū in camera solū cū sola vel oscultātem mulieren. vel in similibus actib'. ar. in pal. c. lris. et in. c. iij et intelligo dictū bar. q̄ sit manifestū. i. ꝓbabile. et sic quatenus manifestum distinguit a notorio iux̄ nō. in. c. vestra. de coha. de. et mu. Sz pauci fuerūt in actu deprehensionis in delicto Si vero multitudo que sufficit ad notoriū tūc inducer' manifestū. i. notoriū. ut sic, ꝓprie loquitur bar. in pal. l. furem. Ex predictis ergo ꝑdudo q̄ dictū do. an. dū dicit q̄ captura paucis astantibus facit indiciū debet intelligi et restringi q̄n pauci fuerunt adhibiti p' deprehensione seu ꝓsumationem delicti. non aūt si in ipo delicto vel actu ꝓpinquo. quia tunc b sufficit quo ad ꝓbationē. ut. s. dixi. si deprehensio fiat plib' astantibus p' delictū ita q̄ nō viderunt delictū supplenec viderūt actū ꝓpinquū ad delictū. tunc inducitur infamia. et sic intellige gl. s. all. et sic intellige etiā istum tex. qui vltra deprehensionē exigit ꝓiunctionē ad effectum puniendi. si deprehensio fiat in actu delicti astante toto ꝓplo vel maiori pte ꝓpli supple. vel tot qui bñt inducere notoriū deprehensione. et ita, pcedit ista gl. et b satis fuit de mente gl. in pal. c. si quis diaconus. l. di. et. c. pbiter. lxxxi. di. Sed aduerte quia tūc notoriū non causat ex ipso facto deprehensionis sed ex actu capiendi sensu corpeo. et iō dic melius vt deprehensio aliqd inducat q̄ si fiat in actu, ꝓpinquo delicti sz non in ipso delicto inducit notorium. vt in pal. l. furem. iūcta. l. si quis in seruitute. ff. de fur. et vult bar. in pal. l. furē. Et sic recte pōt intelligi tex. cū gl. non diuinando in pal. c. pbiter. vbi ex sola deprehensione punitur deprehensus. Ad fm mēbrum subdistinctionis q̄n dicas capit a laicis. an inducatur notoriū. breuit dico q̄ in cūib' de qb'. s. dixi nō inducit notoriū q̄n laicus capit a laicis. vel dic' a clericis. multo forti' nō inducet q̄n dicus capitur a laicis. puto tm̄ q̄ facit indiciū vel infamiā iux̄ ea q̄. s. dixi per ea que nōnt in. c. at si clerici. s. e. et facit q̄d nō. in. c. quīn. z. c. tā lris. Ideo testi. pōt em̄ laici testificari ꝓtra dicū saltē ad indiciū et infamiam inducēdā. vt dicā i. c. de cetero. de testi. vbi nō. q̄ inducit notoriū gl. hic. z in pal. c. pbiter. volunt q̄ fuerunt admissi clerici. l' q̄ laici deprehenderunt ꝙ auctoritate plati. Idem sentit hic hostien. dicens q̄ sola deprehēsio tm̄ sufficit ad infamiaz inducendā. ut. l. palā. §. que in adulterio. ff. de adul.

nisi crimen deprehendatur a clericis ab eo missis et coram vicinia publice tunc redditur notorium ut non sit locus inficiationi.de coha.cle.et mu.c.tua.et.c.fi.t sic dicit dre intelligi pal.c.pbiter.sed si capitur a laicis non pter h reputat puictus.allegat.ij.q.vj.laici.t.s.e.c.at si clerici.Io.an.dicit q si pls eet pns nō solū in actu deprehensionis sed in actu delicti.ut qz deprehenditur in fragāti crimē tūc inducit notorium. nec requirit q oēs vel maior pa sint clerici sed sufficit q sint laici alias duz fortz aliquis posset obtare notorium ptra clericum.ad hoc.c.cū dilecti.de purg.ca.vbi dicitur delictū notoriū c' pls multis est.Itē notorium pbendit in se famosum sed ptra clericū infamatū laici testificantur ut nō.de acca.c.p.et qz non est possibile q inter tot nō sint aliqui nō infesti.Et lz do.an.loquit aliquantulū inter dentes nec dare expimit intentionē suā dū dicit q non requirit q omes sint dci vl maior ps.non tñ exprsse dicit sufficere clericis imo excludis licet in veritate hoc sentiat p verba sequentia dū dicit q sufficiunt laici et sic de necessitate nō requruntur clerici. mihi tñ placet opi.vt in hoc nō sit dra inter clericū et laicum t an deprehensio fiat a clericis an a laicis.sz vbi cunqz clericus capitur in fraganti crie vel in actu,ppinquo semp inducit notorietū.iura.n.in h nō faciūt dram vt pz in.c.vestra.et in.c.tua.et in.c.fi.de coha.cleri.t mu.et videt tex.in pal.c.cū dilecti.de pur.ca.vbi dr. q crimen istius pbiteri adeo fuerat publicū et notorium q nullus inficiationi locus penitus exhibebat.ut puta cuius vniuerse vicinie populus testis erat tē.Et sic ad inducendū crimen notorietū etiā ptra pbiterum sufficit populus vicinie.et appellatione cpli tñ veniūt laici ut in.c.si suia.de sen.ex.li.vi. Et pondera qz tex.in pal.c.cū dilecti tñ loquitur de vicinia seu d populo vicinie.et in vicinia non solent pmunit habitare pbiteri alij pter prochialem.Itē satis est q tex.ibi tñ se fundat sup populo vicinie nec requirit pntiā sacerdotum seu clericorum sz ergo laici regulariter aliās non testificentur contra clericū qñ agitur criminaliter de quo tñ ple.dicā in.c.de cetero.d testi.tñ qñ crimē est notorium bñ testificantur ut ibi optie,pbatur.qz in tota vicinia seu in maiori pte non presumit d facili corruptela.Et hoc vltimū sentit hic Io.an.p' lau.super hac glo.dum dicit q crimen redditur notorietū si laici fuerunt pntes lz aliaq laici non psit testificari ptra clericos qli sentiat q in isto casu notorietatis poterūt sz quatenus requirūt q fuerunt adiuncti aliqui clerici.l' q habuerunt licentiā a plato non placz.quia h nullo iure,pbatur et captura satis est ltima vt.s.dixi.vel etiam sine captura qñ viderūt clericū in ipso delicto vel in actu,ppinquo.et hec nō.qz quotidiana Nūc venio ad glo.ij.et oppo.ptra tex.de pcatione et superfluitate.nā pmo.d.q dz excōicari.et sic eo nō redeunte dz anathematisari et tñ anathema ē excōicatō.xvi.q.ij.vltis.et sic idem repetit sol.gl.metu ptrarij exponit excōicari.i.suspendi ut sic differat a seqnti verbo.sz ptra hanc so.gl.facit.quia si iam depositus est qūo potest suspendi.cū depositio includit in se suspensionē.s.e.c.at si clerici.nisi intelligas fm Io.an.post pe.t abbatē q suspendatur ab in gressu ecclie vel similibus tanqz laicus.sed ista est nimia extorsio.Iō alij ut gol.intelligunt pmo de excōicatōne minori.anathema vero de excōicatōne maiori.Et idem Inn.qd nō placet per.c.penul.j.de sen.ex.Iō dic melius post host.et Io.an.et sequentes.q pmo dz excōicari sine solemnitate de qua.xi.q.iij.dñt.sed postea dz excōicari cū solemnitate que habetur in isto.c.dñt.et ista dr anathema de qua habetur ad gala.i.et.i.ad chorin.vl.et dr anathema fm derivatores ab ana quod est sursum et theca.qd est figura quedam ad formā lre que olim iprimebatur in frontibus dānatorū.dr ergo anathema quasi anatheca.i.supna maledictō.d quo etiā habetur.xxiij.q.iij.gulielmus. Et aduerte quia illud anathema,ppie dicitur mucro ēpalis.ut in pal.c.visis quia tantū epi dñt eā,pferre.nec credas q sit maioris potentie qz sit excōicatio sine solemnitate sed fit ad maiorem terrorem et ut cū maiori difficultate obtineat absolutōez.vnde,pfertur per epm astantib' xij. sacerdotibus cum candelis accens quas dñt p' promulgationē sue,pcere et pedibus pcalcare vt ibi.et qualiter postea fiat absolutio vide in.c.cū aliquis.xi.q.iij.glo.vltima est facilis ponit eni ordinē,pcedendi qñ,pcessus principiatur,ppter pcumatiam et qñ principiatur,ppter crimen et nō.eam.Et in eo q ponit alii quos casus in quibus post depositionē fit traditō curie seculari.dic ut plenissime dixi in.c.at si clerici.s.e. vbi ple.ex ea aui istam glo. Explicita materia glo. op.nunc ptra tex.in eo q dicit q si post excōicatōnem et anathema clericus depositus reputur incorrigibilis quia ecclesia non habet vltra qd faciat pmēdus ē p secularem ut ei deputetur exilium tē.videtur.n.q imo vltra anathema ecclesia possit iponere aliam penā cū multe sint ut nō.glo.in.c.ad reprimendā de offi.or.et Io.an.in.c.p hūani.de homi.li.vi.nam pōt exponere omnia bona tpalia.ut ibi.et in.c.excōicamus.j.de here.hēt penā vberē ultra sanguis effusionē in.c.i archiepatu.de rap.iprimit caractarē etiam in facie in.c. ad audientiam.de cri.fal.inducit seruitutem.vt in.c. ita quorundam.de inde.hēt penam exilij seu relegationis.ut in.c.i.de calū.et.l.di.accedens.et tamen tex. videtur velle hic ptrarium in fi.et quod plus ē pōt diffidare quem cū oibus bonis suis ut a quocūqz possit impune occidi.ut in pal.c,p hūani.falsum est ergo quod ecclesia non hz vltra qd faciat.Io.Io.an.et abbas t cōiter doc.intelligunt q ecclesia nō habet vltra quid faciat non ex defectu penaz sed,ppter potentiā illius criminosi.ut quia non poterat corrigi de facto.et hec

ꝓmunis lec. est ad istã tex. ꝓtra quã fortiꝫ oppo. de fi. tex. vbi innitur q; per iudicem secularem iste poterat compᷣmi ergo et per ecclesiasticum quia poterat invocare eius auxilium. et ipse tenetur ꝑstare illud tanq; ecclesie minister. xxiij. q. v. administratores. de off. or. c. i. xi. q. i. petimus. et eius auxilio invocato poterat imponere penã equlij vel aliam ltimã de ꝑdictis. Et videtur tex. expssus in. c. ut fame. de sen. ex. vbi clericos incorrigibiles iudex ecclesiasticus detrudit i arta custodia. et hoc ꝓtrarium fecit me multum alias dubitare. et lz videatur vigere tñ ꝓpter alia vba ꝓtenta in tex. et ꝓtraria. s. alle. optet illiam lec. tenere q; de facto non potuit ꝓprimi p ecclesiam nam si iste potuisset de facto corrigi iterando delicta maxime non fuisset excõicatus cum ista non sit pena delicti sed ꝓtumacie. vt in. c. sacro. de sen. ex. et nõ. iij. q. xi. eꝑi. sed fuisset relegatus vel in arta custodia emãcipatus vt ꝑ pal. c. ut fame. et. c. tue de penis. vel alia pena afflictus Item falsum esset q; ecclesia non haberet vltra quid facere si posset illum capere ut in pal. c. vt fame. et. c. penal. de here. Et qõ nõ. Inno. in. c. qualiter et qñ. de acc. ij. vbi ponit equipatões penaꝝ iuris canonici ad ius ciuile. et ad ꝓtrarium põt riderí q; forte de facili capere nõ poterat per familiam ptãtis fortassis ad hoc sepe et sepius adhibitam. vñ ecclesia non vult ãplius hãre curam ipsius sed dimittit eum iudici seculari qui poterit habere maiorem solertiam in capiendo eum cũ ꝓpenderit ipsum esse de foro suo vel fugę ut sepe accidit de facto q; iste clericus captus sepe capturã illusit effrangendo carceres deteriora ꝓmittendo. et sic ꝑ non potuit eum comode castigare cum non hãeat penã mortis. relinquit iudici ergo seculari vt iponat ltimã penã. et hic est verus intellectus capli supplet. ergo ad. c. vt fame et ad alia iura de incarceratione loquũtia. et per ꝫ colligitur obiectio que solet fieri a plerisq; laicis detrahentibus iudicio ecclesie et dicentibus valde indignũ exi stere vt laicus ꝓ homicidio moriatur. clericus vro tñ deponatur cum possit esse talis clericus maxie q; nihil de tali depositõne curabit certe vt. s. dixi sola depositio non est sufficiens pena. si posset de facto puniri. sed debet detrudi in monasterium vel in arto carcere adeo q; vita sibi sit tormentũ mors vo solatium. ut in. c. nouimus de v̄. sig. et sic pẽt dici adẽpta spe euadendi. durior eñ est mors cũ longiori langore afficiatur. secdo op. de. c. nouim' . de v̄. sig. et de penis. c. ij. li. vi. vbi secularis iudex non ꝓprimit clericũ añ tradicõnem seu degradatõnẽ actualẽ q; fit cũ solẽnitate ꝺ qua in pal. c. ij. et hic in ꝓtinenti punit data incorrigibilitate. Sto. tres repio opi. principales . ꝑma pe. qui dixit fatendo ꝓtrarium q; ille dz prius degradari et postea ꝓpmi. et sic supplz ad istum tex. per ista iura. Scda est opi. hosti. dicentis q; istud ꝓpmere faciet secularis ad requisitionẽ ecclesie. ut . j. de de. ex. minis. c. ij. in fi. siue p ipsius traditionẽ z non aliter p q; etiam intercedit ecclia ne mors infligatur in pal. c. nouim' sed iudex secularis faciat qꝺ sibi videtur et quod sit necessaria tradicio videtur etiam tenere Jo. de lig. movetur ar. satis a remotis dicit enim q; sicut dñium non transit sine traditione . C. de pactis . l. traditionibus ita nec hic ꝓprietas p seculares nisi tradatur. z ꝓpterea iura vtuntur hoc vbo tradere. Tertia opi. principalis est Jo. an. qui dixit q; istud. c. non intelligitur in degradato in quo non putat necessarium q; sequat incorrigibilitas sed statim dicit eum ꝺ foro seculari ut in. pal. c. ij. et. c. nouim' . s Jntelligit hoc. c. et bene in vbaliter deposito nec est necesse hm eum q; sequat degradatio data incorrigibilitate. lz possit fieri non tñ e necesse. quia qui citra depositõnẽ monitus tertio ingerit se enormitatibus pdit ꝓuilegium clericale de sen. ex ꝓtingit. ij. et. c. ad audientiam. et. c. ꝓpendimus. multo fortius perdet iam depositus q; adhuc postea monitus est. et hac opi. sequũt cõiter moderni. et dicit do. an. q; ꝓcedit absq; dubio quãdo incorrigibilitas surgit ex trina monitone . sed si aliter esset incorrigibilis vt quia ꝑato se imisceret . tunc ẽ magis sed nihilominus tenet primam quia hec decretal' videtur hoc ꝓbare scdm eum. sed aduerte quia p hoc sentit do. an. q; incorrigibilitas absq; alia monitione exiuit istum depositum ꝓuilegio clericali qꝺ in veritate non est verũ vñ lz cõiter solet allegari hoc. c. q; data incorrigibilitate post depositionẽ depositus sit tradendus curie seculari vel saltꝫ fm aliam opi. efficiatur de foro seculari hoc tñ lia non ꝓbat nisi diciatur incorrigibilitas scdz modum hic traditũ . vnde pondera q; tex. ponit ꝺ tres gradus pene anteq; deueniat ad ꝓpulsionẽ fiendaꝝ p iudicem secularem' ꝑmus gradus est pene q; deponi scdus gradus est q; secuta incorrigibilitate excõicatur. et sic non efficitur statim secuta incorrigibilitate ꝺ foro seculari. Jtem ad excõicatiõnẽ infligendã dz ꝑcedere trina monitio vt se corrigat . ut in. c. sacro ꝺ sen. ex. et in. c. ꝓstitutionẽ. c. ti. li. vi. et sic non põt deueniri ad effectum ꝓpsitionis fiende p secularem qñ ꝑcedat monitio lz aliter et minus bñ sentiat do. an. Tertius gradus est quia si adhuc post excõicationẽ non resipiscat debet anathematizari. et si vult redire et ut priam agere adhuc remanet sub ꝓtectõne ecclesie. lz si ꝓtẽnit oẽs istos tres gradus ꝑene et sic pueniꝫ in ꝓfundum malorum demũ ꝓprimitur p iudicem secularẽ. optet ergo q; incorrigibilitas dicat non ex simplici iteratione delicti. sed ꝑcedente isto triplici pene gradu p iudicez ecclesiasticam. Et sic etiam requirit istud quartũ. q; ecclesia non habeat vltra quid faciat. p hoc tex. optim' in. c. vt fame . j. de sen. ex. vbi ꝺdemnatus iterãs illud delictum vel pena nõ efficit de foro seculari. si ecclia põt istum punire sed detrudet eum i arto carcere. z sic cum ecclesia non hãeat quid vltra faciat. vel quia facto

nō pōt ipm hāre. vl' sepe habuit et illusit captura dete
riora vel alia cria ꝓmittendo vel negādo. nec pōt hāre
spes de correctione inēotinenti pōt ꝓmi p seculares.
non ergo requiritur de necessitate alia degradatō seu
ecclie requisitio. cū sola trina mōnitō sufficiat ad ex
uendum cū omni ꝓuilegio clericali vt. s. dixi. fortius
qn̄ ꝑmo ꝑcessit ꝺpositō et secuta ē excōicatio cū moni
tionibus debitis et anathematis ꝓmulgatō cū tanta
solemnitate non requirit alia traditio cū nec tex. ō tra
ditione vl' degradatione seu requisitione faciat aliquā
mentionem. puta tn̄ do. car. hic regri añ oia q̄ p iudi
cem ecclesiasticū declaret clericū esse incorrigibilem.
alias si coram seculari excipet de suo ꝓuilegio nō pos
set secularis ꝓnoscere an sit de foro suo. alle. de sen. ex
. c. si iudex laicus. li. vi. vel pōt intelligi fm̄ eum vt ces
set omne ꝓtrarium vt dicit hosti. vt puniat secularis
ad requisitionē iudicis ecclesiastici de de. ex. minis. c.
ij. sed certe si subtiliter hec materia ꝓsideret nulla ō ne
cessitate requiritur reqsitio p ea que. s. dixi nec etiam
declaratio quia exquo ꝑcessit depositio secuta est ex
cōicatio et anathematis ꝓmulgatō. et iste non recepis
set accedendo ad ecclesiasticū et offerendo se ad pniaz
satis luce clarius ꝓstat de eius incorrigibilitate t ma
xime si dep̄hendit in delicto fragranti. nā eo ipso q̄ p
durat in ista ptinatia pōit ꝓuilegium ne alicꝫs loc' in
ficationi relictus est. ar. in. c. euidentia. de acc. et in. c.
q̄sto. ij. de trās. pla. vbi ꝓz q̄ ōz notorie eo ipso q̄ eps
de sua ecclesia transit ad aliā fortius ōz notorium qn̄
triplici gradu pene ꝑmisso iste repitur inherere suis ii
quitatibus. et sic non ob. ꝓtrarium qō posset forma
ri de caplo cū fm̄ de here. li. vi. vbi requirit sētencia ō
darationis añq̄ bona hereticī occupentur per secula
ren. pcedit ēn nisi factū esset aō notorie q̄ nulla est
opus declaratōne quia icertis nō certis opus est cō
iecturis. in. c. ij. de re. in. vi istud tex. ō declaratione etiā
nullam facit mentionem. quia ut dixi nō est necessa
ria et inq̄stū dubitaretur aliquo casu q̄ de facili eueni
re non arbitror dico q̄ poterunt recipi testes lite non
pte. et pte etiam nō citata. t hoc ꝑpter periculū fuge. facit
quod in fili nō. Inno. in. c. i. ō homi. li. vi. vt vbi time
tur periculum possint testes recipi. li. non pte. te p te nō
vocata. qō est valde nōndum. Et ad hoc induco tex.
in. c. fi. de her. li. vi. et sentit etiam bar. in. l. ait ꝓtor. §.
si debitorem. ff. de his que in frau. cre. al's aūt cessan
te illo metu vbi iudex vult declarare quē incidisse in
aliquā penam debet eum vocare et eo pnte de causa
ꝓgnoscere vt est glo. in. de. pnti. de censi. et in. de. ij.
de penis Et p̄ dictis facit qō dicam in se. q. Quero
qualiter deprehendet corrigibilitas et incorrigibili-
tas. do. an. dicit q̄ corrigibilitas dep̄hendetur si stati
eo depposito se corrigat vel dicat se patum corrigere.
et tunc imponetur ei pnia et in monasteriam detrude
tur ad istam pniam pagendam. de penis. c. tue In-

corrigibilis vero est qn̄ reuertitur ad ꝓra delicta. vel
in istis pseuerat vel ter monitus non desistit. nō tn̄ pu
tat eum incorrigibilē ut tradatur curie seculari. sed pe
nitentiam sibi iniūctā non obseruet hec vltima dicta
mihi non placent t ꝑmo inq̄stū dicit eū icorrigibilez
cū reuertit ad ꝓra delicta. vel in istis pseuerat. nam
idem intelligo. et si non redeat ad ꝓra nec pseueret
in illis. sed satis est quod redeat seu committat alia de
licta. satis enim tunc ōz incorrigibilis. ar. hic et in. l.
ij. in fi. C. de epi. audi. ad idem tex. in. c. vt fame. de
sen. ex. ibi ad filia vel peiora facile labentur ꝛc. Idem
dico tn̄ si non sunt similia vel peiora. sed illud tn̄ fuit
dictum i detestationē illoꝝ. nam si. p minori culpa ter
moniti non desistunt pdunt ꝓuilegiū. quanto fortius
qn̄ ꝑcessit monitio et tot penarū gradus secuti sunt. t
p hoc tenēin eo q̄ alternatiue loquitur de homicidio. et
dicit q̄ si est incorrigibilis ꝛc. Nō ēn̄ pōt intelligi de
eo qui pseuerat in eodē hōicidio vel ad idem reuertit.
tum quia ad illud in spē non possit reuerti. tum q̄ nō
est verisimile ut ad illud redirz etiā in genere. et sic to
tiens ꝓmitteret homicidiū et ante excōicatōnē et post
et etiam p' ꝓmulgationē anathematis ac si esset leo
fortissimus. hoc ergo nō patitur ista lra in aliqua sui
pte. nec rō naturalis admittit. Itē inq̄stū dicit q̄ so-
lus neglectus penitentie debite non inducit incorrig
bilitatem certe istud non videtur sine dubitatōne tenē-
dum. si. n. iudex eum deputauit carceri ad agendam
pniam et iste inde fugam accepit nec vocatus vult re-
dire. dicemus ne eum corrigibilē certe mīme. immo
ꝓsumptio est maxime ꝓtra eum q̄ alia deteriora ꝓmit
tet. vt ꝓbatur in. c. ut fame. pal. et in. c. ltas. de ꝓsum.
li. di. accedens. facit. c. testimoniū. et qō ibi nō. ō testi.
Iste. n. ōz emēdatus qui egit pniam ut ibi. Item iste
resistendo de facto et vitando debitā penā ꝓtrahit no
uum delictū. et maxime rebellionis et ꝓtumacie. viij. q
. i. sciendum. lxxxi. di. si quis ꝓbiteri. ꝓpter qō certe se
natis tot monitionibus et censure suis debz ꝓuilegio
ꝓuari. ar. in iuribus pal. c. ꝓtingit. et. c. audi[illegible]. Itē
hoc ꝓbatur p. ꝓpriū significatū vbor icorrigibilis ēn
est si non vult agere pniaz t penā delicti ꝓsoluere nec
ꝓmitti se capi a iudice suo. et verum est dicere q̄ eccia
non habet vltra quid faciat ꝓmissis istis censure sen-
tentijs. Concludere ergo sic saluando aliquo casu
dictū do. an. q̄ aut non pegit pniam sibi iniūctam. tn̄
exhibet pnitiam suā. ita q̄ iudex pōt ipm aliter punire
et tunc non ōz incorrigibilis quo ad hoc vt per iudi-
cem secularem possit puniri. q̄ ecclesia hz quid faciat
et sic cessat rō tex. nec dz excōicari nec anathematisari
q̄ ferunt ille insie. ꝓpter ꝓtumaciā. Exēplū iudex de-
positum clericū detrusit i monasterium ut ibi agat pe
nitentiam in pane et aqua. et iste exit monasterium et
vagatur in ꝓuinꝯs et alijs solacijs. certe iudex nō ex
cōicabit eum. exquo facit i sui pnitia sed eum detrudet

in artum carcerē et iste est tex. aptus i. c. vt fame t isto casu saluari potest opi. do. an. lz ipse loquatur nimis generaliter et non bñ. qñq; pnia non pacta capit fugam t occultat se vl' aliter de facto impedit. ut index nō possit eum artare. t tūc nulli dubium q; iste est incorrigibilis q̄tūcunq; iste non reperiatur in nouo delicto. qz non vult se corrigere a pori. et videt pseuerare saltem in aio et hēre portem aīm in interioribus medullis reconditū. vt dicit tex. ō pe. di. ij. c. i. tū qz presumptio est q; ista seu similia vel deteriora ꝓmittat. ut in pal. c. vt fame. tū quia ꝓtrahit maximū delictū iobedientie et rebellionis in resistendo et nō pendo vt. s. dixi. ideo debet anathematizari et excōicari. vt in tex. et demū cū ecclia non habeat quid faciat vltra ꝓpt mendus est p potestatē secularem vt ponat debitaz penitentiam. p delicto. et hoc. ppie videtur. elle lia. dum simpliciter dicit ut deputet exilium seu alienā penam ltimaz inferat ne restringit se ad puniendū nouū delictum magis q̄ antiquū. et hoc nō. qz nullibi ita enacuatur hec materia sicut b Aduerte tū quia vbi facit suam pniam ita q; debita pnia sit iponenda nō tū per b tū dz attenuari q; verisimiliter moueatur. vñ nōt Jo. de lig. in de. i. de pe. et remiſ. q; carcer istis deputandus non dz esse nimis artus ut certe .j. paucos dies verisimiliter moriantur. vnde tales officiales sic procedentes efficiūtur regulares fm eū qđ bñ nō. in practica qz multi decipiunt. t intellige q; efficiūt irregulares secuta morte Et. p b vbi tex. singulare i. c. nouim' de ver. significatione vbi dicitur q; ex pane t aloris et aqua angustie sustentandus. rē. t sic nota verbum sustentandus nō ergo illico ꝓsumendus est. Jtem in eo quod dicit ibi q; mors dz eis esse solatium vita tormentum. et sic vult q; viuant vel vitam ducant in ingl pnia vnde caueant sibi plati nostri tpis qui aliqñ ponunt in gabea et necessaria subtrahant adeo q; mors cito est verisimiliter ꝓsecutura siue subsecutura

Via. Hoc. c. legitur duobus modis i gl. t tertio ex gl. sed qz primus modus legēdi positus i glo. videtur ꝓmanis t mihi placet. et ideo summe sic. per Rescriptū impetratum ꝓtra violentū ꝓuenit qui scienter successit in vicū. h. d. ꝓmo narrat factū. secō. pulchet ibi papim'. Nō. i. fm hunc intellectum q; sicut iudiciū transit qñq; ō vna psona ad aliam psonam cū alteratione q̄litatis. quia aliter fit ꝓdemnatio ꝓtra eum ad quē transit. aliter ꝓtra eum cōtra quē iudiciū inchoatū est vt in. l. tam ex ꝓtractibus. ff. de indi. et qđ ibi nō. bar. vbi pz q; instantia iudicij inchoata ꝓtra filium q̄ tenet insolidum ex ppria ꝓtractu transit eo mortuo in ptem q̄ tñ tenetur de peculio ut ibi sit Rescriptū. qñq; transit in alium cum hac alteratione et mutatōne modi. pceden di. qz cū ipso spoliatore agebatur interdicto. vnde vi. vt in. c. cū ad sedem de restī. spo. t cū isto sēcho q; scienter successit in vicū agetur ꝓditōne. c. sepe. de. re. spo. vt. j. dicam. Nō. ij. q; Rescriptū non solum aliqñ transit in psonā non expressam i eo sed etiā in translatio ne alteraī modus. pcedēdi. et intelligo qñ aliquo mō pōt modus agendi ꝓtra scōm includi sub Rescripto impetrato ꝓtra pdecessorē alias secus p nō. c. sup lris. de Rescrip. et ibi tangam Nota tertio q; eccleia pōt vici illius sacerdotis cui fuit collata lz non hēat dñiū eccleie sed titulū potius administrationū. vt in. c. ij. j. ō dona. Et ex hoc nō. q; gūs non semp ōnotat dñiū sed quandā facultatē seu ius administrandi t possidēdi de quo vide bo. glo. in. c. i. de postu. pla. ppriē tñ denotat dñium de quo plene. p bar. in. phenio. ff. nouit vbi dicit q; qñq; ex ꝓmuni via loquēdi denotat nudā detentōnē. vñ comodatarius qñq; dicit iste equ' mei vel ticij sic etiam dicit de hoc. pnoie suum. pōt etiam quis dicere beneficium esse suū ex quo sibi est collatum vt in. c. si tibi absenti. de pben. li. vi. licet. ppriē denotet dñium. vt. viij. di. quo iure et qō ibi nō. et in. l. qui tus muti'. ff. de au. et ar. le. Op. ꝓtra tex. et videt q; vigore mius Rescripti impetrati ꝓtra pdecessorē non possit ꝓueniri successor. quia Rescriptū nō extenditur ad psonas nō expssas i eo. ut in. c. pe de. offi. de. Jtē Rescriptū non extendit etiā ad vicem successorē. ut i. c. significauit. s. de Rescript. Jtē iudicis datō nō transit ad heredem istius qui non erat in reb' būanis tpe ipetratōnis rescripti. ut. ff. que sen. sine ap. resc. l. eum qui. Jo. in hac materia gl. allegat q̄tuor ar. i pn. q; Rescriptū dz extendi et tria pdicta ad ptem negatiuā qō nō dz extendi t tandē soluendo ponit duas le. ctiones vnā approbat. vult ergo pmo gl. q; i veritate iste ꝓueniat vigore istius pmi Rescripti. qz si ꝓueniret vigore istius scōi superflue illa decre. esset posita b. nec ob. ꝓtraria. qz verū est q; rescripta non extendūtur ad psonas oino alias. sed iste qui scienter successit in vicium non est oino alius imo q̄si filius et censetur quasi idem in odiū sui. Et q̄dāmō videt hēre ratū factū pdecessor sicut in filij hētur in. c. i. de ali. iu. mat. Alia lec. ē fm alios ut refert glo. q; hic fuit. pcessiz ex vi scōaz lrarū. nec potuisset p pmas qō tñ gl. nō approbat sed hanc scōam lec. tenet gof. hosti. Jnno. egi. t vin. t moueuntur maxime p verbū papimus positū in lra. ñ enī simplicit mōdet sz papit sic. pcedēdū. Et sic vigore huiusmodi mādati. sed pmā lec. gl. videt tenere b do. an qz nobiliorē ē t fm eā tex. decidit casuz dubitabilē. sed nil adducit ad iustificatōnē ipsi'. Ego aūt eā sequor et pmo adduco auctē Jo. an. q; eā sentit apte i regula is qui in ius. de reg. iu. li. vi. in mer. vbi distinguit generaliter qñ Rescriptū trāsit in successorē. et dicit q; trānsit in eū q; scienter succedit in vicū. alle. b. c. idē sili mō distinguēduz tz Jo. cal. in. c. significauit. ō Rescriptis.

Jtē adduco rōez vbicūq; ex vnico iure possunt dici duo intellectus quoz vn' ē dubitabil' reliqu' vo nō dān' semp sequi dubitabilē. ut sic nobis etiā de aliq

seruiat ut in.l. Idem labeo.ff. de carb.edic et in.l.i.ff ad muni.facit.c.cū in ire. de off.dele.t.c.rursus.q de.vel vo.sed fm cōez intellectū doc.hic nihil opatur istud.c.quia nulli dubium est q vigore scōi rescripti. poterat pcedi nec de aliquo nobis seruiret imo est oī no superfluū contra illud q papa pollicitus est.s.in.p benio. et ptra.c.si romanor. xix.di.ut qd eīs mēbra nas occupat ꝛc. Item b ñ apparet q ad supplicatō nem. papa dederit hoc scōm mādatū sed poti⁹ ad q̄ relam ptis pquerentis de ipsis iudicibus volentibus forte pcedere.t ideo papa dixit p̄cipimus et non re spondemus.qz ut satis colligitur ex mente et ex vbis lre ptz q papa nō fuit hic psultus a iudicibus.t ideo ex hoc tollitur fundamentū doc.quare dz extendi ad casum sil'em sicut extendit decre.epla.ut dixit gl.et ut intelligas decre.epla dz quā papa solus vel cū psilio cardinalium statuit ad psultatōnē alic⁹.t de hoc t de diuersis noibus pstitutōnū ecclarum.vide.iij.di. in summa.qualiter sentiat glo.q rescriptū datū ad alte rius psultatōnē censeat decre.epla.sicut ergo reliqua iura trahunt ad silia.sic t ista rescripta.t lz Jo.an.b dicat.q lz trahatur ad similia quo ad iuris diffinitō nem.nō tñ q ad iurisdictionē delegati.dico illud verū nisi quādo dubitat vtrū dēat transire in successorē.qz tunc si papa respondet seu p̄cipit in casu dubij ut tra hatur satis tunc decidit casus dubius.iō dz transire etiā quo ad iurisdictionē.nam sicut papa diffinit t p̄ cipit in cā dubij,pcedendi.ita et nos diffinire dēmus de re in.in causis.secus aūt qñ facto non existente on bio papa mandarz seu cāz pmitteret seu extendere re scriptum.qz tunc non est in similibus extendendum et hoc casu,pcedit dictū Jo.an.quia tunc ius non de ciditur sed quado in casu dubio mandat extendi satis tunc decidit⁹ ius qō apte intelligit ex eo.qz alias ista decre.esset oīno supflua et nō fuisset posita b nā papa mandat.s.in,pbenio q dēmus vti hac compilatōne in iudicijs et in scholis et in casibus silibus in.c.cum dilecta.de pbr.vti.et iuti.et in.c.translato.de psti.cū si.Et hunc intellectum suadet equitas ne iste spoliat⁹ vexetur in multiplicī,pcessu et in varia ipetratōne līa rum cū boni iudicis sit cito dirimere lītē.vt.l.quidam existimauerunt.ff.si cer.pe.t in.c.fi.ō do.t ptu.Et qz in hoc tractat de modico vel nullo p̄iudicio alteri⁹ si cut in sili dicamus q rescriptū extenditur re integra ad vtem successorē.ut nō in.c.significanit.de rescrip.t in pal.regula is qui in ius Item hoc suadet odium sci enter succedentis in vicium.ar.in.c.i.de ali.iu.vñ qō opatur ista ficta identitas psonarum que est inter de functum et heredē vtem rōne successionis opetur hoc casu odium ist⁹ qui scienē successit in vicium et suc cessio pticularis vt sic fingatur eadē psona.Item sicut vi demus q simili equitate motus papa introduc nouū remediū ptra istos scienter succedētes in vicū.ut in .c.sepe.de re.spo.fortius dēmus dicere q rescriptuz extendi in istum vbi nō tractatur de tanto p̄iudicio.et p hec dico decre.tñ,pcedere cū hac exceptione qñ suc cessor est vitiosus.ut qz sciebat vel scire dēbat rem in vasam et nilomin⁹ eā q̄litercūq; occupet qō satis inuit hec littera.et clarius gl.et idē do.an.dicit et bñ secus esse si sine vicio fuisset bñficium ingressus.lz ptra eum ppetaret p̄dicio capti reintegra.iij.q.i.hoc satis inui tur ex tex.et ex iuribus alle.in ptrariū. Sed cōtra hanc lec.ob.dū mandat,pcedi inter istum successorez et ipetrantem sicut fuisset,pcessum inter occupatorem si viueret et ipetrantē.et tñ in veritate nō pōt sic,pcedi quia ptra p̄mū dictū ppetebat interdictū vī vi.ut i.c. cū ad sedem.de re.spo.et ptra successorē ppetit p̄dicio .c.sepe.e.ti. Do.dictio .sicut ut dicunt hic cōiter doc. non denotat b oīmodā similitudinē sicut in simili ba betur in.c.j.de sum.tri.v.cum ergo .et hec expositio oīno est fienda siue teneatur prima lec.siue scda.quia siue,pceditur vigore p̄mi rescripti siue virtute secundi non mutatur forma alitas actōnis.vide exqno ius agē di ptra scōm saltem in genere actōnis pōt p̄bēdi sub forma rescripti.dz tñ extendi ad successorē.sec⁹ si nul lo mō pōt p̄bendi sicut in simili nō.in.c. sup lr̄is.de rescrip.et p hoc est iustificata lec.glo. Aliā lec.po nit hic do.mans do.car.dicens istū pueniri rōne p̄mi rescripti.et q plus est pueniet interdicto vī vi tanq̄ successor vlis.certū est.n. q interdictū vī vi dat ptra successorē vlem.ut.l.i.in fi.et.l.iij.ff.de vi et vi ar.nō. gl.in.c.cum ad sedem de re.spo.et eccla est quedam vniuersalitas.vt nō.in.c.cū ad sedē.t qō ibi nō.Inn de re.spo.sicut enī p actōnē intentatā ptra p̄decessorē qñ bene erat obligatus pueniūr successor. ut in.c.di lecti.j.ti.p̄i.ita et successor vicio suo possit pueniri ne sit melioris p̄ditōnis occupator q̄ non occupator.ut in.c.eum qui de p̄ben.li.vi.vnde iste intrudendo se in eccīam videt successor vniuersalis istius defuncti.t p cedit hoc maxie intelligendo q iste fuerit ingressus eccīam sine aliquo titulo.sz q̄si p̄tinuādo se ad possessionem defuncti,p quo facit littera in verbo ingressus Idē tñ putat etiā si cū titulo vicioso ingrederet.qz ba betur p nō titulo t censebitur possessor vlis.Et p hoc intellectu adducit gl. Jano.in.c.eam te.ō rescrip.vbi hoc sentit p b.c.sed ego hāc lec.nō approbo t dico q ptra eam est tex.in.c.cū ad sedē.pal.vbi ptra eōm qui succedit in eccīa vel hospitali.t sic in vniuerso nō ppe tit interdictū exquo ipse nō,pbauit se spoliasse seu spo liare mandasse vel eam ratā habuisse.et p b quia licet ptra successorē vlem detur interdictū vī vi et ecclesia dicatur qd vniuersum tamē ille q se intrudit in ista ec clesia non dz successor vlis rep̄sentās p̄sonā defuncti vt ptra eum ppetat interdictū vī vi.qz non succedit in vniuersum ius defuncti.ita q actōnes transeūt in euz et ptra eū etiā si hoc ius cāret a defuncto sed habetur

loco legatarij .vt.l.quotiens.C.de here.instit.vnde di
cit glo.in.c.significauerũt.de testi.q id qđ dicit suc
cessorem posse ꝓuenire interdicto vnde vi hz locũ i suc
cessore et herede iuris.non aũt successore rei subtracte
qđ etiam apte inuit iste tex.in.l.i.§.hoc interdictũ be
redi.ff.de vi et vi ar.iste eñ ẽ ille ꝙ fingit eadez ꝑsona
cũ defuncto.C.de epi.l.i amonẽdi ꝑal.z in ꝑal.l.quo
tiens.z h nõ ỏz q iste fuerit heres istius spoliatoris z
q istã ecclesiã teneret tanq̃z heres.imo potiꝰ inuit op
po.dũ ỏz q post mortẽ illius.iste postmodũ ẽ eaz in
gressus et sic aũcte,ꝓpria vel forte alio titulo minꝰ le
gittimo. Item nemo sane mentis crederet se posse in
re hereditario in eccia succedere cum sacre et religiose
tes in nullius bonis sint.xij.q.i.videtes.de ꝓben.c.
.i.e.c.rõ.z.ff.de re.dimi.l.in tñ.§.sacre opter.et ipse
met. Jnno.in.c.eã te.recedit postea ab isto dicto q h
non fuit generalis successor.sed in re ista tñ.et aptius
etiam ꝓtra hanc sentit hic Jnn.dicõs q instantia in
choata cũ clerico cũ quo agebatur petitorio sup eccia
non transit in successorẽ in ecclesia.qz instãtia nõ tran
sit nisi in successores vniuersales.qualis scõm eũ nõ
est iste quia nõ caulat ius suũ a defuncto.sec' si fuisset
actũ noie ecclesie z sic aptissime vult q successor i ec
clesia non ỏz heres vlis.ita q actões z instantia trã
seant ꝓtra illũ sicut ꝓtra heredẽ vl'em nisi fuisset actum
noie eccie z nõ cũ ꝑsona .quia tunc cũ dignitas non
moritur ut ỏ rescriptis.si gratiose li.vi.ij.q.ij.liberti.
bene trãsit instãtia et actões in successorẽ que i effe
ctu dantur ꝓtra ecclesiam et iste est,ꝓprius casus.c.
dilecti.de fo.ꝓpe.alle.ꝑ illa lec.et non bñ.tenie ergo
q hic trãsit rescriptũ in successorẽ vicioslz rõne ꝑdicta

Sed quero quid si instãtia fuisset inchoata cũ de
functo nunquid trãseat ꝓtra successorẽ vt sic,ꝓbatõnes
sibi facte,ꝑsint istĩ ipetranti.Jnn.b varie loquit.dicit
.n.q si cã esset cepta contra spoliatorẽ etiã si lis eẽt ꝓt.
et etiã in cã ꝓclusum ita q sola sniа ferenda restet non
feretur ex istis actis snia ꝓtra successorẽ cũ h iterdictũ
vnd vidꝛ ꝑsonale.ff.de vi z vi ar.l.i.§.pe.iimo si age
retur reali opteret q ꝓtra nouũ ꝑdecessorẽ intẽtaretur
noua actõ.ar.op.ff.de peti.here.l.pen.ff.de rei ven.
.l.si is qui.nisi forte esset heres i quẽ bñ daret actõ pꝰ
li.ꝓte.ff.de rei ven.l.si is.et.l.si aũt.§.i.et hãc decre.
dicit se intelligere q opteat a capite de nouo incẽpere
ꝓtra successorẽ et non agitur ꝓtra successorẽ interdicto
vñ vi.nisi sciens recepisset a spoliatore .j. de re.spo.se
pe. Nõ.bñ h vltimũ qđ non retulit hic Jo.an.in
nouella.de quo miror exquo primo aptissime sentit.
Jnn.q nedũ rescriptum transit ꝓtra successorẽ i vitiũ
imo etiam ichoata instantia ꝓtra ꝑdecessorẽ z sic sen
tit istã lec.quã.s.approbaui.lz in alia gl.eã,nõ teneat
nã si vult q transeat instãtia rõne vicij.fortius trãsibit
rescriptũ .et h dictũ ẽ valde notabile.nec apte iure,ꝓ
batur sed equitas suggerit ut sicut transit rescriptũ qđ

alias non trãsit nisi in successorem vl'em.ita eadẽ rõne
transeat instantia exquo fingit quasi eadem ꝑsona cũ
defuncto.z hoc etiã videt hic placere do.an.z genera
liter an et qñ transeat instantia ꝓnt colligi aliq̃ casꝰ ex
gl.Jnno.et ꝑmus sit de patre in filiũ lz non sit he
res exquo succedit in eius bona.qz fingit eadẽ ꝑsona
ꝑ repũtatõnẽ vt.l.tã ex contractibus .ff.de iudi.facit
.ff.de mino.pater,ꝑ filio.hodie vero videt papa suc
cedere filio ut heres.de quo tñ dicit ut hẽtur in auẽ.de
here.que ab intẽ.in fine. Decꝰ casus est ex defun
cto in heredem vl'em.qz fingitur eadẽ ꝑsona cũ defun
cto.ut.s.dixi. Tertiꝰ casus est qñ instantia fuit i
choata cũ defuncto nomine dignitatis vel admistra
tõnis.tunc .n.transit in successorẽ in dignitate.qz dig
nitas nunq̃z moritꝛ.z i effectu magis videt durare cõ
tra dignitatẽ seu ꝑ dignitate q̃z trãsire in successorẽ.ut
in.c.dilecti.de fo.ꝓpe.et qđ nõ.Jnno.in.c.significa
sit.de Rescriptis.secus dicit Jnno.si instantia esset
inchoata cũ defuncto nõ rõne dignitatis, lz ꝑ iure suo
vt quia tunc nõ litigabatur sup iure eccie.qz tunc non
transit in successorẽ.qz iste successor nõ cãt ius in illa
dignitate seu bñficio defuncti sed illud hz a collatore.
et sic instantia istius nec ꝑdest nec obest sibi.tu de hoc
vltimo dic ut hodie hẽtur in.c.ij.ut lite.pen.li.vi.
Quartus casus qñ quis.egit ꝑ ꝓcuratorẽ tũc transit
instantia in dñium.ff.de ꝓcu.in cãe.An h sit verum.
simpliciter vide glo.et bar.in.l.mutari.ff.e. Quin
tus casus est qñ mortuo accusatore ꝓstat de crimine
accusati ꝑ eius ꝓfessionẽ.qz tunc ne delictũ remaneat
ipunitũ iudex,ꝓsequẽdo istã instantiã rõe publici iteꝛe
illum ꝑuniet ut in.l.q̃uis.C.de adul.nã et hoc face
ret etiam si accusator desistere vellet .j.de collu.cumia
Et ꝑ hoc hẽs dare glo.Jnno.quã do.an.h multipli
cater inuoluit. Aduerte tñ q inq̃ntũ dixi instantiam
transire in successorẽ vl'em fallit ꝓut do.an.in fisco suc
cedente in bonis alicuius in quẽ non transit instantia
inchoata cũ defũcto z est rõ ꝓut quoscũ qz nõ ẽ ꝓprie
heres sed quasi .sed hec rõ sibi non placet ꝑ ꝑal.l.tã
ex ꝓtractibus .ff.de iudi.vbi instãtia transit in patrez
qui tñ,ꝓprie nõ erat heres.sed rõ specialitatis ẽ.quia
fiscus hz sepatos iudices et,ꝑ h q alind sit in fisco,ꝓ
batur in.l.si ꝓstante .ff.so.ma. Aduerte quia hec
fuit opi.bar.in ꝑal.l.si constante lz de eo hic nõ faciat
mentionẽ do.an.sed simpliciter qm hoc dicto trãseat
vnde ut latius videas dubium hoc scias q Ja.ỏ are.
in ꝑal.§.fi.respondeo ad ꝯtraria que possent for
mari q instantia debeat ibi transire in fiscum ꝑ.l.fuꝰ
.ff.de his qui nõ.infa.et in.l.i.C.si pen.ap.mors in
terue.dicebat q contraria loquit in herede.sed fiscus
in prealle.§.fi.non erat heres ut etiam probatur i.l.
inter fideiussores.§.fi.ff.de fideiusso'.et in.l.quoti
ens de anno.quasi velit quot vbi fiscus proprie fuisset

heres defuncti quia ab ipo fuisset institutus. tunc bn̄ transiuisset in fiscum. sed in p̄all. l. fi. non fuit fiscus institutus heres. sed bona fuerunt publicata rōe delicti que ratio non placz bar. qz ad hoc ut transeat instantia non est necesse q ille sit heres sed sufficit q in eam transeunt bona vlter sicut ps in patre in predicta .l. tam ex ptractibus. et ideo dicit q ibi spāle est in fisco qz habet suos iudices. sed bal. in p̄al. §. fi. tenet ptra bar. dicens q ex dicto suo sequeret q si quis institueret heredem fiscum q in eum nō transiret instantia quod ē falsum ſm eum. sed tn̄ ad hoc q debeat transire qn̄ fiscus est institutus hes nihil allegat bal. sed solum rñdet ad istum. §. fi. q ideo ibi instantia ñ transit in fiscum qz fiscus succedit bonis z non pſone. immo ānihilatur pſona in qua erat fundatū iudiciū. vñ ea annihilata expirat iudicium. non antē ē sic i herede qz repñtat pſonam defuncti. vnde nō succedit per ānihilatōz pſone. sed p repñtatōz. Et ex hoc infert q filij succedentes p auč. bona damnatoz. L. ō bo. dā. non succedant in instantia. qz sunt successores bonoz z non pſone ut ibi. Bo. licet bal. ptra bar. ita ꝓcludit ibi. tn̄ sup vsica de re diui. ff. in quarta colū. vidz sentire ptrarium videlicz cum bar. et idem etiā vidz tenere bo. an. in. l. si ut ꝓponis. L. de bo. dam. z satis mihi illa opi. bar. placet. exquo non habemus ꝓpriē casū q qn̄ fiscus est institutus heres in eum trāseat instantia. z in p̄al. §. fi. simplr̄ dz q in fiscum nō trāseat ista instantia. intelligat ergo generaliter. exquibz iudices oino sepatos. nam video q etiā qn̄ succedit tn̄ ē bonis z non pſone. p omnia tenet ac si esset heres et successor. ut in p̄al. l. si ut ꝓponis. L. de bo. dam. et ī l. ij. L. ad. l. iul. de vi. pu. Jtez omnia iura. L. vbi cāe fiscales loquunt indistincte vt de omnibus bonis pti nentibus ad fiscum z de alijs causis fiscalibus non exerceri iudices sed ipi ꝓparatores fisci seu rōnales debent cognoscere. z p hoc vidz bo. tex. simile in clerico nam regulariter heres ꝓueniendus est vbi defunctus ꝓueniri debuit. ut. l. heres absens. ff. de iudi. z tamen si clericus succedit laico non ꝓuenitur coram iudice defuncti ſ coram iudice suo eccliastico. qz bz oino iudices suos sepatos et alterius qualitatis qz haberz defunctus. vt nō. in. c. nullus clericus. xi. q. i. et in regula is qui in iure. de re. iu. li. vi. vide tn̄ ad hoc notabilem limitatōz quā ponit bar. in. d. l. absens. ff. de iudi. dicens hoc ꝓcedere qn̄ clericus allegat ꝓuilegium in corpore iuris clausum. secus si allegat aliud ꝓuilegiū impetratū a papa. puta vt non possit ꝓueniri coram suo epo. tunc etiā hoc ꝓuilegio non ob. ꝓueniendus ē vbi defunctus debuit ꝓueniri. qz. l. heres absens tollit ꝓuilegiū in ꝓtrariū. z hoc clarius voluit glo. in. d. l. heres absens. allegat. l. ij. §. legati. ff. de iudi. q ñ. ergo idem dicendū in fisco ꝓpter rōne cū hēat suos iudices sepatos sicut clericus. nec ob. si dicat q in p̄dictis iuribus nihil dz q instātia fuit inchoata cum defuncto. qz ꝓpter similē rōnē instantia non transiret sicut nō transit facultas ꝓueniendi. Et p hoc infert ad vnū ꝓpter quod institi in precedenti. q. plusqz oportebat quantū ad canonistas q instantia inchoata ꝓtra laicum defunctū non transit in eccliam seu clericam heredem sicut non transit in fiscum ꝓpter similē rōnē. qō etiā tenet b̄ do. an. et sic extende qō nōt gl. in regula is q̄ in is. p̄alle. et in. c. nullus clericus. et bar. in. l. heres absens. ff. de iudi. videlicet q clericꝰ ñ pōt ꝓueniri coram iudice laico vbi defunctus erat ꝓueniendus. ut ꝓcedat etiā si instantia fuisz inchoata cum defuncto vt in eo nullo mō transeat sicut nec facultas ꝓueniēdi coz̄ eodem iudice. z sicut non transit in fiscū ꝓpter similē rōnē et hec sufficiant ad clarā declaratōz. c. Et generaliter an z qn̄ ꝓceptum sit trāsmissibile in alium. vidē plene p Jo. an. in regula is qui. et p Jo. cal. in. c. signifi. cauit. de ꝓcessis. vbi dicam

Vnueniſſet

De dubijs ꝓuilegioz apostolice sedis solus papa cognoscit z non inferior. b. d. Nota ꝓmo q iuris ꝓmulgatio qnōz fit p vbū volumus. z maxime in ꝓncipe qui istud ꝓsumit velle qō iuris est. Glo. diuidi pōt ꝓncipaliter in tres ptes. ꝓmo querit de rōne lre. scdo q̄rit nunqd salte incidēter possit inferior cognoscere. tercio opponit. scda ibi. ſ nunqd. tercia ibi. ſ qualiter. ꝓma ps est clara.

Quero in scda pte an saltē incidenter possit iudex inferior cognoscere. glo. concludit capiendo finem eius q ille tex. possit ꝓmo intelligi de ꝓuilegijs concessis aplice sedi. z de his solus papa cognoscit. de transla. ꝓla. c. i. et. xxi. di. in nouo. Vel pōt scdo itelligi d̄ ꝓuilegijs ꝓcessis p papā. z tunc papa p se vl p suos delegatos de istis iudicat. inferior vero citra mandatum pape cognoscere pōt incidenter si sunt vba clara z non aliter. Colligendo dicta doc. ꝓcludo q aut q̄stio ꝓncipaliter deducit sup intellectu ꝓuilegij apostolici z non debz adiri inferior vt illud interptet. vt b̄ sentit glo. z clarius Jnn. qz eius est interpretari cui ē condere. z puto hoc etiā si casus est clarus. qz nō spectat ad inferiorē talis declaratio ut faciat ius quo ad omnes. sic eñ nec leges quo ad omnes interptari pōt vt. l. fi. L. de le. z notat Jnn. in. c. cum spāli. de app. aut q̄rit nunqd incidenter. ut qz cā vtitur coz̄ inferiori z allegat ꝓuilegiū z tunc i ꝓcessu pape ꝓcedentis ñ pōt vt hic dicit do. an. z bn̄ per. c. cū tpe. de arbi. p b̄ qz res inter alios acta nō ꝓiudicat alijs. L. res inter alios acta. p totum. z de fi. instru. c. inter dilectos. sicut dicimus q ꝓscriptio inducta ꝓtra inferiorē exemptū nō ꝓiudicat pape. imo oportet ut inducat cū alijs q̄litatibus requisitis ad ꝓscriptōz ꝓtra eccliam rōnaz vide bo. glo. in. c. ad audientiā. d̄ ꝓscrip. in v. ꝓncipr et d̄ ca. mo. c. dilectus. i gl. i v. generet. Idē putat

do.an.si verteretur in dubiũ de ptãte ipius pape ꝓce
dentis q̃ inferior non põt ꝓgnoscere ꝛ licꝫ nihil alle
get.tñ satis facit p̃al.c.i.de transla.p̃la.idem tꝫ Inn.
in.c.ex parte.el.i.de ver.sig.ix.q.iij.c.isti.ꝛ.c.i.et.c.
nemo.et.c.se.b̃ etiã voluit glo.b̃ in fi. nã disputare
an papa potuerit eũt disputare seu diffinire sup p̃uile
gijs concessis ipsi sedi apostolice.et sic de facto ꝛ po
testate apostolica q̃ũ non licꝫ ut in p̃al.c.i.et.xvij.q.
.iiij.§.qui autẽ.et.ix.q.iij.cuncta p mundũ. Aut
ꝯritur nunqd inferior possit ꝓgnoscere ꝛ diffinire inci
dẽt inter ptes.et ad ip̃az p̃iudiciũ nõ directe super
mente p̃uilegij.ꝑ an p̃uilegiatus sit capax seu p̃uile
giũ an sit surrepticiũ.ꝛ cõiter doc.sentiũt q̃ sic qꝛ nũc
potius inducat de p̃uilegiato q̃s de p̃uilegio,p ꝫ q̃ũ
nõ.in simũi in.c.i.ꝛ.ij.de ꝓbr.vtl.vel inuti.et in.c.su
per litteris.de ꝛptis.et in.c.i.de li.ꝓte.li.vi.i nouel
la.Aut dubitatio est solum circa verba p̃uilegij.et tũc
si casus est clarus seu de facili decidibilis põt inferior
ꝓgnoscere ad p̃iudicium ptium fm omnes. Et pro ꝫ
adduco hanc rõz.nã video q̃ in decisionibus cãrum
iudex inferior interp̃tat legem scriptã in p̃iudiciũ ptiũ
vt nõt Inn.in.c.cum spãli.de ap.facit.l.vnica.C.de
p̃sc.qui in vr.ꝓstan.li.xij.ꝛ scriptũ sit generaliter q̃
solus p̃nceps interp̃tatur legem.in.l.fi.C.de le.ꝛ in
.c.inter alia.de sen.ex.fortius poterit interp̃tari legẽ
non scriptã incidenter.Si vero casus ẽ dubitabilis ꝛ
tunc puto q̃ si põt de facili adiri p̃nceps eius erit in
terp̃tatio.ar.ꝫ.et de sen.ex.inter alia.et in.l. ex facto
in p̃n.ff.de vul.et pu.al'.data longa instantia seu dif
ficultate adeũdi si poterit decidi casus p rõz naturа
lem et verisimilẽ qui põt ꝓbari p expressa verba p̃ui
legij.vel p aliud sile.tunc puto q̃ inferior hoc etiam
poterit.Et p hoc allego casum optimũ iudicio meo
in p̃al.l.ex facto.vbi imperator ꝓfessa erat cuidam p̃uile
gium ut filio muto liceret substituere mutus duxit vxo
rem et natus est ei filius.q̃rebatur a iurisconsulto an
rumperet testamentũ paternũ. qui rñdit q̃ beneficia
p̃ncipum ipi p̃ncipes solent interp̃tari. tñ voluntatẽ
principis inspicientibus põt dici eatenus ad eum tri
buere voluisse quatenus filius eius in eadem valitudi
ne p̃duraret.ꝛ sic rõne naturali motus iurisc̃sultus i
terp̃tatus ẽ p̃uilegium p̃ncipis in casu saltẽ dubita
bili.ad idem q̃ũ notat Ly.in.l.nõ dubũ.C.de legi.
vbi dicit q̃ si lex non exp̃mit ratiõz possumus cogita
re rõz naturalẽ que potuit mouere p̃ncipez et p illã eã
venire ꝓtra verba seruando mentẽ.facit.l. faire oportet
.§.sufficit.ff.de excu.tu.facit q̃ũ nõ.Inn.in p̃alle.c.
cum spãli.Itẽ ad multa p̃dicta facit tex.in.c.cũ pso
ne.de p̃ui.li.vi.ꝛ.c.accepimus.de fi.instru.vbi oñdũ
tur p̃uilegia inferioꝛi.ut sic videat an falsitate an alia
impugnatõe notari possint.sed vbi dubiũ ꝓsistit in in
tentione p̃ncipis et nullo mõ põt decidi ex sui diffi
cultate vl' non sine magno dubio.tunc solius p̃ncipis
est interp̃tatio.ad predicta vide op.sile in.c. venerabi
lem.de elec.ibi tex.dicit q̃ an iuramentũ sit seruandũ
vel ne spectat ꝫ decernere ad iudiciũ aplicũ.et tñ di
cit spe.in ti.de legat.§. nunc oñendum. v. xxiij.q̃
etiã eps põt impetrari iuramentũ.alle.de pigno.c.si
gnificante.ꝛ ad.c.venerabilẽ rñdet q̃ ꝓcedit in nego
cio arduo et inter psonas magnas. vel q̃ñ vult dare
licentiã ꝓtraueniendi sine pmutatõe vel cõmutatione
in melius.ita dicamus in hac interp̃tatõne p̃uilegij

An aũt teneat sententia inferioꝛ ꝓgnouit vbi non po
terat cognoscere.do.an.dicit se credere q̃ nõ.qꝛ hic ẽ
defectus ptãtis.Ego credo sniam teneꝛe q̃tenus tan
git p̃iudicium litigantiũ.ar.bo.in.c.cum tempe.ꝫ ar
bi.et eoꝛ que nõ.in p̃al.c.ad audientiam. de p̃scꝛ.
et in.c.inter dilectos.de fi.instru.vide bo.gl.in.c.vo
lumus.xvi.q.iij. Op.ꝓtra tex.ꝛ predicta.Et vi
detur q̃ papa non possit suũ p̃uilegium interpretari.
qꝛ nemo iudex in cã ꝓpria.ut in iuribus alle.i tercia
pte glo.. Jn effectu glo.rñdet dupliciter.p̃mo mõ q̃
papa põt ee iudex in cã sua sicut imperator in cã fiscali
ꝛ nõ hãc similitudinẽ.Secõ dicit tacite q̃ sicut p̃la
tus põt esse testis in cã ecclie sue. Itẽ iudex ita i papa
rñdet.dicit tñ ꝓsultius papã facere si alijs hanc cãm
cõmittat.de hac materia an prelatus possit ee iudex
in causa sua seu eccie.vide q̃ũ nõ.in.c.si quis.ab eꝑo
ꝛ in.c.si ds erga.ij.q.vij.et i.c.i.ꝺ male.j. de penis.
c.romana.li.vi.et de ꝟ.sig.c.ex pte.ad q̃ iura remit
tit ꝫ Jo.ar.et se censi.c.venerabilẽ.Do.an.hic lati'
ꝓsequitur.ꝛ dicꝫ dudendo dicta sua ꝛ alioꝛ ꝛ multa
addendo q̃ aut q̃rimus in papa.et tunc aut est cã pa
trimonialis.aut alias ciuilis psonã eius tangẽs et põt
de absoluta potentia.sicut dicimus in imperatoꝛe ut vo
luit glo.hic.et hoc ex supioris defectu.ut i.c.ix.ꝺ de.
et tenet hic do.an.sed Inn.sentit in.c.ex pte. de ver.
sig.q̃ hñt eligi arbitri vel põt ipse cãs delegare.si.n.
imperator in causa fiscali dat ꝓuratoꝛes qui hñt ordi
nariam.C.vbi clẽ fiscales.p totum.ꝛ.C.si aduer.fi.l.i.
et.ij.fortius poterit papa dare delegatũ.ꝛ idez videt
sentire glo. in.c.cum dilecta.de ꝓbr.vtl.vel inuti.vbi
dicit q̃ poterit esse iudex in causa ecclesie sue.ꝛ sic sen
tit q̃ non in ꝓpria causa sed dic hoc procedere de
honestate.tamen de absoluta potestate potest ipe co
gnoscere.sicut in simili notat bar.in alio non recogno
scente superiorem ut possit esse iudex in causa sua.vt i
l.i.§. ne quis in sua cã.all'.l.ꝛ ꝫ liberius.ff. de here.
insti.et glo.in.l.si alius.§.bellissime. ff.quod vi aut
clam.et in.l.est receptum.ff.de iurisdic.om.iud. Ego
allego bonam glo.in.c.guilisarius.xxiij.q.iij.super
verbo anathematizari.et glosa in.c. si quis pecuniaꝫ
lxxix.di.v. querit. quid si papa repetitur ab aliqua
muliere asserente se esse vxorem illius. et ipse negat
apud quem cognoscetur ꝛ ipe rñdꝫ q̃ nõ est cogẽdus
stare iudicio alicuius sed põt excipe dicens. dominus

est qui me iudicat. ix. q. iij. allorum. Item imperator iudicat in cā sua ciuili. ut est tex. in. l. t hoc tiberius. ff de here. instituendis. ergo fortius papa qui nec in spiritualibus nec in tpalibus superiorē recognoscit qō tñ .s. dixi in non recognoscente superiorē ut possit esse iudex in cā sua. limita ut dicā in. c. nouit. j. e. in quodaz nōbili t sup glo. vbi tangā. An corā papa saltē aliq mō possit pueniri directe t non p viam denūciatiōis in casu tñ i q iudicat in cā ppria puto q ñ ppe possit dici iudex maxime inquātū iudicat d ipso. qz nemo pōt sibiipi impare. l. pe. ff. ō arbi. ꝑ hoc ptingit ex superioris defectu t hoc in ciuili cā. Jn cā vero pprij delicti papa etiā pōt esse iudex. qz a nemine pōt iudicari nisi in cā heresis vel nisi delictum sit notoriū scādalosum. et ipe sit incorrigibilis. vt est tex. cum glo. nō. in. c. si papa. xl. di. secus autē si non bz istas qualitates. q: tunc non pōt de isto delicto accusari etiam si largo mō diceretur hereticus. ut dicit gl. valde nō. in palle. c. si quis pecuniā. de delicto simonie que largo mō dr heresis. de simo. quotiēs et tñ papa de ea iudicari non pōt sed ipenet pōt scipz qđammō ꝑdemnare. vide p archi. xxi. di. nunc autem excipe casum in ciuili qui habet in. c. si duo. lxxix. di. qñ duo ꝓtendunt de papatu. tunc ipi nō ꝓgnoscunt sed ꝓcilium ē iudex. ut nō. hug. in palle. c. si duo. et idē dic in cā heresis. ut nō. idem archi. in. c. in fidei fauorē. de here. li. vi. Si vero delictū cōmittit ꝓtra papā tunc sive sit notoriū sive occultū ipe pōt esse iudex ꝓtra alium. ut nō. Jnn. in palle. c. ex pte. t sic fortius poterit esse papa iudex in cā ecclie ut b. t nō. in pal. c. cū dilecta. qđ in veritate ut dicit hosti. b nec ipe nec alius plātis ē dñs rez eccie. xvi. q. i. c. ul. de pben. c. iij. vnde pape non licz alienare bona eccie sine cā. xij. q. ij. nō liceat pape. nec bz locum successio in eccia dei. de fi. pl. c. ex transmissa. et apud quē sit dñium rerum eccie. vid p Jnn. in. c. cum sup. de cau. pos. et ppri. et p glo. in c. cā carpen. ō ver. sig. Fatetur tñ hosti. b q tam diu papa vivit dñs dr et pōt adequari quadrata rotundis t omnia disponere tangz dñs salua violatōe fidei dicit tñ archi. post bug. i. c. ñ liceat. xij. q. ij. q̄ papa alienans bona eccie sine cā rōnabili et honesta vt qz ꝓsumit in turpes vsus vel dat ꝓsanguineis ut eos divites faciat p alijs. vel ut ꝓstruant sibi palacia peccat mortaliter qō bñ nō ad hoc alle. c. qui abstulerit. xij q. ij. et. c. videmus. et. lxxxvi. di. non satis. Ex hoc infero q si papa in hoc excederet notorie et esset incorrigibilis cum non possz ex hoc eccia escandalisari q poterit de hoc accusari i ꝓcilio p illā gl. singula. in p̄ alle. c. si papa. xl. di. Jn dubio tñ ꝓsumendū ē q papa ex cā rōnabili faciet ad b. qō notat glo. in. c. nō est. de voto. t p legistas in. l. fi. C. si ꝓtra ius vel vti. pub. t. l. ꝓscribo. eo. ti. t p Ly. t in. c. que in eccias. ō ꝓsti. t hoc casu saluo dictū hosti. ex quo singulariē nō q valet alienatio quā papa facit qualitercūqz faciat.

Adde ad p̄dicta. c. a nobis. de decī. et qō ibi nō. p doc. vbi dicunt q etiā laicis decimas ad tēpus pōt remittere. de quo ibi. Caueat tñ sibi ut si diligens pat familias. al'. ve anime sue t terribilius iudicabit ipe qz alius. ix. q. iij. alioz. t hoc in p̄pa. Jn inferiori vo p̄ lato ꝓdude q si factū vel iniuria est notoria pōt ꝓcedere etiā in facto ꝓprio. qz tūc potius est ex ecutor iuris qz iudex. qz in facto notorio non fertur sntia vel admittus nō cum solennitate sed exequit iuris dispositōz. de accu. euidentia. t. c. qm̄. de fi. pl. et b tenz Jnno. in p̄alle. c. ex parte. t Ly. post Ja. de are. in. l. vna C. ne quis in sua cā. t bar. in. l. si qs. ff. de penis. collec. t do. an. b hoc intelligo t limito qñ. p illo delicto seu iniuria pena certa est in iure exp̄ssa. secus si venit i penenda arbitrio iudicis. qz tunc in arbitrādo possz excedere modum. Hinc ē q a iudice arbitrāte penā pōt appellari. ut est glo. nō. in. c. sup his. de accu. facit. l. bodie. in fi. ff. de penis. vñ tunc nō diceret merus ex ecutor sed iudex. ideo pōt tunc ut suspectus recusari. ad b qō nō. archi. post alios doc. in. c. qz suspecti. iij q. v. t qō nō. in. c. ꝓposuit. de appel. t tenz Jo. an. p̄ host. i. c. cū spāli. e. ti. Si vero factū vt iniuria sive delictū nō est notoriū. t tunc si tangit ꝓsona sua p̄ncipaliter non pōt esse iudex. iij. q. iij. c. i. t. C. ne quis i sua cā. in rubro et nigro. xxiij. q. iij. inter multiplices et. cā. v. q. de occidendis. xi. q. i. si clericus. Idem si cā spectat rōne eccie ad mensam ipius p̄lati. qz satis suspectus est exquo comodū et incomodū ad eūz spectat. ij. q. vi. biduum. ō. palam. sic eñ tunc non pōt actoritare. qz videret in facto ꝓprio interponere auctoritatē. vt in de. et si vna. de re. ec. non alie. ita nec iudicare. t hoc tenz hic collect. et do. an. facit qō nō. i actu testificandi p Jo. an. in. c. insup. de testi.. Aut causa p̄ncipaliter spectat ad eccīam suā seu iniuria tangit dignitatē suā p̄ncipaliter t tunc pōt esse iudex. ut i. c. guilisarius. xxiij. q. iij.. nō. glo. in. c. si quis erga. ij. q. vij. t. c. si quis ab epo. et Ly. in p̄alle. l. vna C. ne quis in sua cā. et Jnn. in p̄alle. c. ex parte. t gl. b. dic tamē notabiliter paulus in p̄alle. c. si quis erga. q qz in p̄sōnam tangit eum satis eum potest recusare. ar. ō off. dele. c. insinuante. vbi recusat ꝓsanguineus p̄lati i cā ecclie sue. fortius pōt recusari ipse p̄latus. t facit glo. nō. in. c. cū sup abbatia. de of. dele. Et idē sentit Ly. post pe. in p̄al. l. vna. ut saltē aliūs associet. Et loquit ibi Ly. qñ iniuria p̄ncipaliter tangit dignitatē. vñ idē est in causa ecclesie sue. quod est valde equuz ut lites sine omni suspitione procedant. iij. q. v. quia suspecti. et. C. de iudi. l. apertissimi. et. l. cum speciale. nam videmus q iudex recusatur ex facili causa. ut notatur in. c. cum. R. de offi. dele. pro hoc quia canonicus potest recusari in causa canonici. ut in p̄allegato. c. cū. R ergo multo fortius p̄latus in cā ecclie sue. cum maioz

sit affectio inter ꝓlatum ⁊ ecciam suam q̄s inter canonicam ⁊ canonicatū suū. ut nō. in. c. relatū el. ij. de testa. ⁊. xij. q. v. c. fi. et de penis. c. ij. Item video q̄ vbi aliq̄ cōmodū saltem in ꝓntiaz venit applicandū iudici. ñ ꝑt ēe iudicare icidēt in videdo an sua sit iurisdictio. ut nō. in. l. ō iure. ff. ad munici. facit q̄ nō. gl. i. c ad audientiā. de appel. ⁊ Jnno. in. c. venerabili. de cē si. et in ꝓal. c. ex pte. sed si est in cā ecclie cum ex ea vi uat et habeat liberā facultatē disponēdi ergo ⁊c. ⁊ hec vera inquantū iudicat seu ꝓcedit iudicialiter cognoscendo. Si vero ꝓcedat extraiudicialiter ad defensiōz iurīū ꝓprie ecclie vel suoz. tunc pōt fulminare sniam censure vt notat Jnno. in ꝓalle. c. venerabili. de censi. facit. c. dilecto. de sen. ex. li. vi. et sic pōt intelligi. c. venerabilibus. §. similiter. de sen. ex. li. vi. vel q̄ iniuria erat notoria. ꝑ hoc consuluit lapus. alle. xxxix. q̄ plebanus hīs eccias subiectas pōt excōicare rectores illa rum ecciaz non soluentiū canonē antiquitus debitum. quia illud erat debitum ecclesie. et sic consequenter capituli. ⁊ sic non erat iudex in causa propria et maxime q̄n eccia supior habet ꝑalem iurisdictionē vel quasi. q̄ tales reddituus subrogant in locum q̄rte debite de iure cōi. Et forte loquit de quarta. ō qua. ꝓ q. iij. vnio. in tex. et glo. que hodie an sit debita. dico plene in. c. requisisti. de testa. et sic sup tali debito vt notorio pōt sententiare. q̄ potius est ibi executor q̄s iudex ut. s. dixi. et maxime q̄n facit ad defensionē iuris sui. Et nō ex hoc q̄ aptissime sentit q̄ q̄n delictū ꝓlati est notorium pōt ꝓcedere in facto ꝓprio etiam fulminādo censurā. Idem ꝑ omnia dic ut iudex possit ꝓcedere q̄n impeditur sua iurisdictio. ut in. c. i. de penis. li. vi. et in. c. i. de of. dele. quod etiā ꝓcedit i iudice delegato. ut nō. in ꝓalle. c. i. ꝑ Jnn. ⁊ notat idez Jnno. in. c. dilectus. j. ō penis. secus dic si delegati iurisdictio non impeditur. sed iniuria sibi infert. q̄ etiaz si sit notoria ad punitionē ꝓcedere non pōt lz secus sit in ordinario. ut nō. Jnno. in ꝓal. c. dilectus. ⁊ colledi. et dic ut plenius de delegato nō. in ꝓalle. c. i. ⁊ c. dilectus. ꝑ predicta glo. dicit in. c. si quis ab epō. ij q. vij. q̄ si quis dicit epō tu es filius rustici non potest de hoc epō cognoscere. quare ē iniuria ꝑsonal. ꝑ si dicat tu es symoniacus q̄ hec iniuria tāgit eccias potest de hoc cognoscere. sed ego non video rationem ꝓcludētē quare in secō casu dicatur iniuriā potius tāgere ꝓpriam dignitatem q̄s in primo. vnō in hoc dico aniaduertendū q̄ tanta est ꝓiunctio inter ꝓlatuz et ecciam suam q̄ omnis iniuria illata persone tangit in ꝓsequentiā ecciam ⁊ econtra. vt dicit gl. nō. in. c. solomitane. lxiij. di. vnde si volumus scire an ꝓlatus possit esse iudex debemus ꝓsiderare id quod est ꝓncipale. si enī intendit quis principaliter inferre iniuriaz ꝑsone. tunc iniuria est personalis licet tangat in ꝓntiaz ecciam. Si vero intendit inferre iniuriam dignitati ut q̄ ꝓncipaliter non habuit respectum ad ꝑsonam. et tunc est realis. nam iniuria ꝙgnoscitur ⁊ distinguit ex voluntate inferētis. ut in. c. cum voluntate. de sen. ex. et. ff. de iniur. l. qui in iure. et ideo dico q̄ si dicendo tu es symoniacus intendebat iniuriā inferre ꝑsone et non poterit de hoc cognoscere. facit ad ꝓdicta quod nō. gio. in. c. de cetero. de homi. que dicat regulariter i spiritualibus cām ꝓpinquā ⁊ non remotā. Ex q̄ro an teneat snia lata contra ꝓdicta. dic ut sentit Jnn. in ꝓal. c. ex parte. vbi iudex esse non pōt. quia esset iudex in causa sua. non valet snia ut. l. ne quis in causa sua. quod intellige etiā si aduersarius ꝑsentiret. ñ enī pōt istum facere iudicem in cā ꝓpria. q̄nimmo etiam nec tanquā in arbitrum ꝑsentire. ut. l. pen. ff. de arbi. secus si vellet sibi dare potestatē tanquā arbitratori. et sicut ꝓcederet extraiudicialiter. q̄ tunc posset. ut i. c. veniens. et in. c. q̄ntam allis. de iureiu. et quod in eis nō. Et ideo credo q̄ supior pōt punire iniuriaz ꝓpriam etiam occultam q̄n ꝓcedit extraiudicialiter ꝑ viam correctionis et impositōis cuiusdam pene vl̄ penitentie. et sic pōt intelligi glo. bar. bxix. i. c. ⁊ q̄ omnes dat dat. xlv. di. que dicit ꝓlatum posse iniuriā ꝓpriā punire q̄n hoc non facit animo vlciscendi ꝑ corrigēdi et facit quod ibi nōt archi. et maxime ꝺ ꝓcedit in religiosis in quibus procedit correctio sine strepitu iudicij. ut de ap. ad nostrā. et. c. irrēhensibilis. et ō sta. re. ea que. In casibus vero in quibus dixi quē posse iudicem esse licet possit recusari. tenebit snia nisi recusetur. q̄ vere iudex est et iurisdictōz habet lz dubitabile ꝑ exceptōz antequā elidatur iurisdictio tenent gesta. ut nō. in. c. ceterum. de rescrip. et in. c. postremo. ō appel. et in. c. inter mōasterium. de re iudi. et i. c. ad hec ⁊. c. ꝓposuit. de ap. facit quod dicā in. c. cum ꝓtingat de. fo. compe. vbi etiā tangā an iudex seu ꝓlat' possit saltē punire iniuriā illatam suis seu familie sue. vel in eorum cā saltem cimili ius dicere.

Quit ille Quilibet laicus rōne peccati ⁊ maxime ꝓiurij vl̄ pacis fracte corā iudice ecclastico conuenitur. ita cōiter summatur. Ego vero summo sic. Judex ecclesiasticus pōt ꝑ viam denunciatōis euāgelice seu iudicialis ꝓcedere ꝓtra quemlibz peccatorē etiā laicuz maxime ratione periurij vel pacis fracte. Et diuidit i tres partes principales. In prima excusat se papa dicens q̄ non intendit iudicare de feudo sed de peccato. In secunda ibi. non igitur. ostendit q̄ rex nō debet processum suum ad iniuriam reuocare. Et hoc ꝓbat diuersis exemplis et testimonijs scripturarum. In tercia ibi. ne ergo. ꝓcludit q̄ ipe papa ꝺ dissimulare nō dz ⁊ ꝓcludit sub triplici forma. Nō ex ꝓncipio deū nil ignrare. ē enī secretoz ꝙgnitor. xxxij. di. erubescāt. ⁊ dz scies oia. ō elec. fūdamēta. §. pinde. li. vi. q̄ hōi ē impossibile. vnde marcus varro narrat omnia noscere est impossibile pauca non laudabile. Ex qb⁹ dic q̄ ēe dēmones nesciūt occultas cogitatōes

hoim licet aliqñ p aliqua signa extrinseca scīāt predi
cere.xxvi.q.iij.c.quodā loco.t nō.glo.in.c.sciendū
ca.cī.et.q.nec etiā veraciter scīūt pdicere futura.qñ
qz tñ pdicunt quatuor de causis.de quibus p tex. et
glo.nō.in palle.c.sciendū.solius eīn dei est futura ve
raciter pscire.xxvi.q.v.§.i.t omnino secreta pscruta
ri.ut in palle.c.erubescat.t.vi.q.i.si omnia. Nō.
q iurisdictio ecclastica t secularis debent se adinuicē
adiuuare non autē ptendere vel adinuicem pturbare.
xcvi.di.si impator.t.c.duo.xxiij.q.v. pncps .ca.c.
administratores.et j.qui fi.sint le.cām.t qō notat Jn
no.in.c.licet ex suscepto j.ti.x.vbi nōbiliter dicit q
si subditi impatoris sint rebelles t inobedientes ipi
pncipi oz papa eum iuuare t domare rebellionē sub
ditoz.ar.i.c.cum ad verū.xcvi.di. Et ex hoc t ex
tex.nō.q licet iurisdictio tpalis sit penes papā in ha
bitu at j.dicā.nō tñ pt inferiores puare sua iurisdictōe
sine cā.qz exercitiū h' iurisdictōis ē ,prius sibi interdi
ctuz vt j.dicā. Nō quinqz regsita in denūciatione
euangelica.pmū ut frater tuus peccet in te.t oz frat
quilibet cristianus.xi.q.iij.ad mensam.t de multipli
ci fraternitate nō.in.c.Jobānes.de regu.t p Jo.an.
Et dicunt cristiani fratres.qz vnū recognoscāt patrez
scz p sacramentū baptismatis.ut nō.in pal.c.ad mē
sam.t dixi plene i.c.cām.s.eo.t ex hac expositōe cēs
cōiter facīūt doc.ut capiat frater ,p cristiano.infert q i
fidelis denunciare non possit.f credo posse attēptari
vt etiā ipe denuncietur si peccat ptra legē nature vl cō
tra legem eoz in moralibus.nā in istis casibus papa
habz iurisdictōz in eos.ut nō.Jnno.in.c.qō sup his.
de vo. Et ipi dicunt ,primi nñ quos debemus di
ligere t lucrifacere quantū possumus rōne būanitati.
cum sint nostre nature pticipes.vñ appellatōe ,primi
veniūt iudei t sarraceni et alij infideles.vide tex.cum
glo.de pe.di.ij.c.primos.t quanqz pene b ptente ñ
cadāt directe in eos.pñt tñ cōpelli indirecte.ut in .c.
post miserabilē.de vsu.t.c.quāto.eo.ti.in fi.t sic non
obstat.c.gaudemus.de diuoz.oz peccare in te scēm
doc.i.te vel scīente.vl.i. in dānatōz tuā.si b celaueris
si non monueris si monitōe nō ,pficiente eccie nō de
nunciaueris.vel qz offendit vel ledit te ut litera innit
in se. Scdm regsitū est q fiat q̄dam secreta moni
tio in qua oz oñdere peccatū sinū monendo t obsecrā
do q desistat t peniteat.t qz in hac non adhibetur te
stis poterit ,pbari p iuramentū solius denūciationis
fm doc.qñqz tñ pōt fieri denūciatio sine admonitōe
vt j.subjcia. Tercio requritur q si non adimplet t
desistit adhibeat vnus vel duo testes corā quib' fiat
scda monitio.et ista poterit ,pbari p illum testē et iu
ramentū denunciantis.ut in.c.in omni j.de testi.agit
eīn de modico pindicio. Quarto exigit q postea
fiat denunciatio eccie.i.plato suo.ut b in y.q si.
Quinto q coram.prelato probet iste denunciās pec
catū istius t se obseruasse formā in denunciādo. ex q
infertur q vbi ad substantiā alicuius act' exigit certa
forma fundās se sup illo actu ,pbare oz formā pcessus
se.ad b.c.i.de re.ec.non alie.li.vi. Nō q excōica
tus oz haberi sicut gentilis t infidelis. dictio tñ sicut
posita i tex.ñ' ōnotat oīmodā silitudinē fm doc.t bñ
qz cum gentili licz loqui f non cū excōicato.ut in.c.
ab excōicato iuncto.c.ad mensam.xi.q.iij.t ibi vide
rōnis diuersitatē.vnde in b sunt deteriozis pditionis
excōicati qz gentiles sed in hoc sunt siles qz vterqz est
segatus a sacīētis eccie.Et qz vterqz viōz esse mēbrā
dyaboli.xi.q.iij.audi deniqz. Nota ex tex.singla
riter iuncto tex.c.p venerabilē.qui fi.sint le.q pnu
ceps secularis etiā superiorem nō recognoscēs nō pōt
directa via pueniri corā papa.b eīn papa excusat se id
facere rōne peccati t p viā denunciatōis.t tñ rex fran
cie nō recognoscāt superiorē in tpalibus.ut in palle.c.p
venerabilem.limita b ut dicam j.sup glo.in v.iudica
re.licet Jnn.b dicat q de iure subest pape.f iste tex.
facit in oppo.inquantū dicit q potuit se subjcere.qz
tē facit qō nō.bar.in.l.vna.C.ne qs in sua cā t dixi
.s.c.pz.q non recognoscens superiorem pōt ee iudex
in cā sua ,pria.t sic non subjcitur pape. Cessat enim
rō litere si non arguitur eius peccatū.nec ob.c. licet
ex suscepto j.ti.prox.vbi in defectu imperij succedit
papa.qz oz intelligi quo ad illos in qbus impator
habebat iurisdictionē.qz subrogatus non oz plus ha
bere qz ille in cuius locum subrogat.de sup.negli.p
la.i de.vna.t de do.diuoz.re.c.nup.t in regula is q
in ius.de re.iu.facit qō notat glo.in.c.qñ.x. di.vbi
nō q de impatore non appellatur ad papā.Nō q p
ptrariā pscuetudinē seu pīlegium detrahit iurisdictiōi
dñoz feudoz.ut non ipi domini cognoscant.sed isti
ad quos pscuetudo vel pīlegium iurisdictionem defert
Et vide q notat in sili Bal.in.c.si quis per triginta.
si de seu.su.ptro.col.x.vbi tangit an vasallus possit p
scribere ptra dñm ut non teneatur ad seruitia.t cōclu
dit q sic.t vide qō dicam in.c.ad audientiā.de pre
scrip. Nota in v.non igitur.q impator ē subiect'
in spiritualibus nedum pape sed etiā ep̄o loci.ad hoc
.c.duo sunt.xcvi.di.t vide qō notatur in.c.omnes.
de maio.et obe.et in.c.omnes.de pe.et re.Ex quib'
dic q etiam suo pīsbitero parrochiali subiectus est.et
ex his deprehenditur et cognoscitur excellentia dig
nitatis eccliastice t sacerdotalis ad regalē t secularem
cū nullus clericus quantūcūqz minimus sit etiā sub
iectus impatori.ut.s.e.cum nō ab homie.vnde dicit
glo.in palle.c. duo sunt.q nulla dignitas secularis
similis est sacerdotio. Nota q descendens de de
scendēt' alicuius oz descendisse de eius genere.
Nō q cū procedit ad correctōz peccati ñ ē fēda distin
ctio inter magnū t paruū. An mō tñ cohercēdi t pu
niēdi t i generib' penaz bñ fit dña.ut nō.in.c.q ptra

pacem. xxiij. q. i. vbi ē bonus tex. cum glo. facit. c. sa
ne. de of. dele. et in. c. iij. e. ti. li. vi. Nō quid est pax
ē. n. vinculū caritatis et ut pax habeat debz geri bellū
xxiij. q. i. nulli existimare. Caritas autē est dilectio dei
et pximi. z cum caritas sit spūalis virtus qua salua-
mur. de pe. di. ij. caritas. Ideo circa pacē z iuramētū
spālium cognoscit eccia sm hosti. Nota q cum ō
pace fracta pstat seu dubitat cuius culpa pcesserat vio
latio pōt cognoscere papa. z dz rōne peccati cōpelle-
re ad pacem reformandā seu ad treugas ineundas.

Ad hoc an sit licitū inferioribus ptātibus. dic q
sic respectu subditoz. de quo p bar. in. l. pgruit. ff. de
offi. pli. et. l. ambitiosam. ff. de decre. ab. oz. fa. dixit
plene sup xtica. de trau. et pa. Et vide tex. nō. innota
gl. q ēpl pōt etiā cōpellere ad pcordiā. xc. di. placuit
Nō singulariť ex v̄. postremo. q treuga ad tēpus
facta pōt appellari pax. nam tex. iste dicit q rex frācie
non seruauit pacis federa vsq ad pfixum terminū. et
sic cum fuerit ita positū tēpus non pōt intelligi nisi ō
treuga. qō tenz Jo. an. in addi. spe. de trau. et pa. p'
pn. vbi inducit ō ad. q. antiqtus disputatā. Quidaz
bōs guerrā cum alio dño, pmisit cuidā nobili dare sti
pendiū p centū eqtibus ad adiuuandum eum donec
guerra esset finita. demū ille, pmissor fecit treugā cuz
inimico suo ad annū et vltra donec reuocabile. queriť
an teneať pmissor interim ad stipendiū. et vidz cōdu
dere q non etiā si fuisset dictū donec pax fieret. et ibi
vide latius. Nō vltimo ordinē pcedendi in denū
ciatione iudiciali. qz de plano tē. et dicā. j. latius.

Prima glo. ponit casum. et dic melius implēdo
put colligitur ex fi. līe. q papa post denūciatiōz sibi
factam p regem anglie scripsit regi francoz ut dēret
seruare compositōz. ipe vero rescripsit quandā excusa
tionem assumendo quā tñ non probauit. vnde papa
commisit epo eboracen. z cuidam abbati ut tam q̄ri-
moniā regis anglie q̄s excusationē regis francie audi
rent. corā quibus rex francoz nunq̄z voluit compare
re. vnde non fuit passus q isti cognoscerent. quappē
papa scripsit legato qui erat in partibus. ut habeť in
v̄. ne igitur. ut si rex francie non faceret ut ibi dz. dēret
totam terram regis subiicere interdicto. Et qz papa ti
muit ne plati et ppli scandalizarenť et, puocarenť ex
hoc mandato quasi papa vellet faneri regi anglie. et
violare iurisdictionē regis francie. et q etiā, ppter hoc ñ
seruarent interdictū ferendū p legatum papa scripsit
platis per franciā pstitutis vt in littera habetur. Itē
ut pz in antiqua mandauit platis ut sniaz quā ferri cō
tigerit seruent alis cōminabatur q istos puniret de in
obedientia. z ex his habes dare casum. Querit
glo. ij. nunquid penes papā sit vteq gladius an vo
habeat ptātem tm̄ in spūalibus. pmo allegat q tm̄ i
spūalibus. et ad hoc adducit plura Secō pcludit
in effectu q habet iurisdictōz in spūalibus habitu z ac
tu. z in tempalibus habet habitu sed executōz pmisit
eccia imperatoribus z pncipib' seculi. z remittit ad nō.
in. c. cūm. ij. qui fi. sint le. Jo. an. inducit aliqua q̄ ten
dunt solum ad pbandū q executio gladij tpalis est
interdicta pape z cuilibet ecciastico. q̄. j. adducā. sed p
mo subnectā ad confirmatōz gl. q̄ ponit h' Jo. de lig. ad
probandū q papa habet iurisdictōz tpalem habitu.
qz in hñtibus ordinē in vniuerso impossibile est esse
duo eque pfecta. sed imperator non ē maioz. ergo non
erit equalis. Itē multitudo pncipatuū mala est. Itē
qz imperator est dñs tpalium. papa spūalium. z tem-
poralia ordinant in finē spūalium. i. q. iij. si qs ob
iecerit. sicut ergo alia dñatur corpi sic papa imperatori.
Item pncipatus pape est infulus a deo. xxi. di. in no
uo. pncipatus tpalis ab homine. xcij. di. legimus. q̄
pncipatus dei dz ēē pncipatui homis. Itē petrus
vt dei vicarius habuit oimodā ptātem. sic et alij suc-
cessores in vicariatu. Item pncipatus optimus ē vbi
vnus pncipat. ij. politico. vnus ergo pnceps in orbe
Item qz sic est in regimine celesti. z q executio sit iné
dicta inducit Jo. an. illud Jo. xviij. Cōuerte gladiuz
tuum in vaginā. z illud bernardi ad eugeniū. aggrede
re subditos. s. verbo sed nō ferro q̄d vsurpare gladiuz
temptas quē semel visus es mittere in vaginā z pma
ad thimotheū. iij. c. q̄m oportz non esse pcussorem.
Itē minister noui testamenti ē mister mansuetudinis
z sacramenti vnitatis. sacramentū vo altaris rēpsen-
tat vnionē xpi et eccie quā significat vnio aie ad cor-
pus. qz sicut aia viuificat corpus. sic xps p hmōi sac̄
mentū viuificat eccīam. z ideo executio gladij mate-
rialis qui diuidit aiam a corpe penes ministrum sacra
menti vnitatis esse non dz. vñ dicit ber. in loco pal-
gladiū materialē habz papa nutu. imperator vero iussu
miles vsu vel manu. z hoc etiā innuit extrauagās bo
nifacij vnā sanctā. sed ego addo glo. nō. i cle. ad nrm
de here. in v̄bo. eccie q̄ elegant, pbat hanc pclusionē
q papa sit summus z omnes sunt ei subiecti. vidz etiā
glo. in pal. c. cūm. z p Jnno. in. c. licet ex suscepto. j.
ti. pr. p hosti. in palle. c. p venerabilem. z in summa.
qui fi. sint le. §. qualiter et a quo. Et ut habeas ali
qua pncipia i hac materia scias q duplex est ptās.
vna spūalis que est penes summū pontificē. alia tem
poralis que est penes regem seculi. ut in. c. solite. de
ma. z obe. Spiritualis autem p̄or est tempali i trib'
ut dicit hosti. in loco palle. in dignitate seu maioritā-
te. Itē in institutōe. Itē in auctoritate seu ptāte. Est
enī p̄or in maioritate. sicut spūs ē maior corpore. et ē
p̄or in institutione. vnde sacerdotium melchisedech
precessit. l. scriptam. de quo in. c. translato. de cōsti.
Item per sacerdotem deo iubente fuit ordinata rega
lis potestas. i. regum. c. viij. in fi. ibi. dixit dñs ad sa-
muelē. cōstitue super eum regem. Est p̄or potestate et
auctoritate. quia spūalis potestas instituit et iudicat

tpalia.de elec.venerabilē.xv.q.vi.alius. Itē ꝓz hec maioritas rōne subiecti quāto gs melioribus ꝑsit tā to maior est.ut in auc̄.de defen.ciui.§.nos igit̄. f ani ma cui papa ꝑsit.ꝑferenda ē oīb⁹ rebus būanis q̄bus impator ꝑsit.xij.q.i.papinus.ergo papa ꝑ est impatori. Item b ꝓbat ex vi fidei.sicut em ponere duo p̄incipia est hereticū.ut de sum.tri.t fi.ca.c.i t.ij.sic et ponere duos vicarios equales in terris est hereticū.facit glo.nō.in.c.non ent̄.vij.q.i. Sit enīz eccia militās diuinitus exemplata ad eccīa triūphāte dicente. Io.in apo.c.xij. in p̄n. Et vidi hierusalē sanctā nouā descendentē de celo t̄. Et moysi dictum est exodi.xxv.q̄ omnia faceret fm exemplū sibi mōstratū. Cum igit̄ in eccia triumphāte sit vnus p̄nceps sūmus.cuius obedientie tota ipa eccia ꝓfectissime ē subiecta.scz deus necessario sequit̄ q̄ etiā eccie militanti vnus summus p̄nceps ꝑsideat.impator ille ec̄ nō ꝓt cū ñ valeat ꝑesse in spūalibus.ergo ē papa q t tpalibus ꝑesse pōt et non p alios mistros seculi vindicatz sanguinis exercere.nā t sacerdotes exercuerūt et habuerūt vtrāq; ptātē.xi.q.i.relatū.t nō.Inn.in pall. c.licz ex suscepto. Item ipe xp̄s vtrāq; ptātem i hoc seculo exercuit qñ voluit vnō flagello facto ō funiculo eiecit vendētes t emētes ō templo.cathedras vēdentium columbas euertit t mensas nūmulariorz effundens.ut habet matthei.xxi.t marci.xi.c.t.i. q.iij. c. ex multis.vnde in psalmo.deus iudiciū tuū regi da. tē. Et hāc ptātē simplr transtulit i petrū dicēdo. pasce oues meas.non distinguens in mō pascendi. imo cum petrus diceret.ecce duo gladij.ꝺ xp̄s nōdit.satis ē non dixit nimis est. Item cum vellet vti gladio xp̄s ꝓhibuit dicens. mitte gladiū tuū in vaginā.non dixit abijce gladium.vnde tm ꝓhibuit executōz rōne sup dicta.omnia em̄ ista ponderāda sunt.cum xp̄s fere sp loq̄retur figuratiue.nec ob.si dicat q̄ imperium et sacerdotiū ꝓfluxerunt ex eodem p̄ncipio scz a deo.in auc̄.quō oportet epi.in p̄n.t in.c.solite. de ma.t obe. fecit deus duo magna luminaria t̄.ut ibi. Et alibi ca non dicit cum ad verum ventū t vltra sibi nec ipator iura pontificatus arripiet. nec pōtifex iura impatoris vsurpet.qm̄ idem mediator dei et hoim homo xp̄us hiesus actibus ꝓp̄ijs et dignitatibus distinctis officia ptātis vtriusq; discernit t̄.xcvi.di.q; fatendū est q̄ impium sicut sacerdotiū,pcessit a deo.t nedū summū impium.imo q̄libz inferior ptās ōr a deo.vnō in passione xp̄s ait ad pilatū.non hāres in me ptātem vllā nisi ēt data tibi desup.f hec ptās nō desinat in p̄ncipem secularē imediate a deo.f ꝑ debitā t subalternatā emanatiōz a vicario hiesu xp̄i.apud quem sunt iura celestis et terreni imperij.dicit tex.xxij.di.oēs lib⁹ inc est q̄ impium transfertur de certo genere plonarum ad aliud genus.ut in.c.venerabilem.ō elec.imperatorem iungit approbat confirmat reprobat et deponit causis exigentibus t ab eo iuramentū fidelitatis recipit.ut in.c.venerabilem.et in.c.ad apostolice. de re iudi.li.vi.et in de.ne romani.de iureiur. et fm hoc intelligi ꝺz apostolus ad romanos.xiij.non est ptās nisi a deo. Et subdit.que aūt sunt a deo ordiata sunt vel pōt ñderi ad p̄missum ptrariū et aliter. q̄ qualit̄ ꝓsideratur ptās tempalis respectu exercitij est ex dei voluntate penes secularē.f isti exercentes istos duos gladios hāt se adinuicē ut minor et maior. et sic vn⁹ sit supmus et in eccia militāti sicut in triūphanti. nec b ob.q̄ xp̄s tributū soluit.et q̄ sunt cesaris.cesari mādauit donari.qm̄ ipe soluit ut vitaret scandalum.matthei xvij.c.et.xxvij.q.i.iam nūc. Item soluit tributum inquantū homo et ut daret alijs exemplū soluēdi.xi.di.si tributū.et.c. magnū.sicut et legem spūaliter in oīb⁹ obseruauit.lz sibi non incūberet necessitas.nec sup̄ dixit reddite omnia cesari q̄ sunt cesaris.nam dictio que restringit.ut nō.in.l.i. C.ō sum. tri.t fi.ca.et in.c.fi.de cle.non resi. Iussit ergo reddi non oia sed que sunt sua. Ex quibus oībus et multis alijs q̄ pōt adduci.q̄ brevitatis cā obmitto. satis cōcludit q̄ papa sit maior impatore.et q̄ penes ip̄z papam sit supma ptās lz non hāt exercitiū gladij tempalis. Sed diceres ad qd valet ista maioritas et p̄rogatiua cum non valeat papa pturbare illā in p̄dictō nē tempalis p̄ncipis nec mīmere nec exercere p se.ut i c.si impator.et i.c.cum ad verū.xcvi.di.et hic. et in c.cūm.qui fi.sint le.et ipe deus exercitiū interdicit ut .s.dictū ē ñdetur q̄ valet ad multa. Et p̄mo ut ipm impatorē alterquā inferiorē destituat exigentib⁹ causis sicut et pluries legit̄ factum.nā eum approbet et cōfirmet.ut in.c.palle.ꝑ venerabilē. Item in oībus arduis negocijs et maximis difficultatibus generātibus scandalā in xp̄ianitate papa pōt hmōi maioritatis ratione se intromittere etiam inter laicos.t exercere istā potestatem sibi a deo attributā.et optime patet in.c. pro humani.de homi.li.vi.et in de.pastoralis.de re iudi.xv.q.v.alius.et in p̄alle.c.venerabilem.de elec. sicut enim ipe christus qui non erat solitus hanc potestatē exercere ipaz tamē exercuit i arduo facto et concernente decorē cultus diuini vt qñ flagello facto de funiculis t̄.ita et ipse papa licet regulariter exercere non debeat.attamen instantibus negocijs arduis b potest.ar.op.in simili in.l.si hominem.ff.man. et eorum que notat Inno.in.c.quod super his. de vo.et vbi ista negociorum necessitas non contingit habent locum inra generaliter loquentia q̄ papa debet presse spiritualibus.imperator temporalibus. et hec sufficiant quo ad hunc passum.et vide barto.ff. de requiren. reis.in.l.i. vbi dicit damnantem fuisse post mortem de heresi quasi damnatum.quia in quadaz sua disputatione tenuit quam postea in quodam suo libro quem fecit super monarchia imperium.

non descendere ab eccia. nam ut ipe bar. dicit ecclesia pulcerrimis rōnibus teng ptrarium. et vide in extra / uaganti bonifacij vnam sanctam. z sic limita et intelli ge bar. in l. hostes. ff. ō capti. et postli. reuer. Hl. in v. ethnic' allegat concor. sed non declarat vōbulū Jdeo q̄ro qd vult seu quid importat hoc vbum dicit Jo an. ut fertur q ethna sit mons in arabia. fm aliosʒ in cicilia. ut dicit seneca in epla. v. in prin. de quo ex it riuul' sulfurus. z ptinuo viget ignis. z sic isti erūt in igne cōtinuo. vel fm hug. dr ethnicus ab ethnos qd est gentilis. tales ergo merito sunt vitandi. et ꝓbatur hec expositio. i. q. i. nonne. vbi tex. exponit ethnici. i. gentiles. z dicunt gentiles infideles. quia tales sunt q̄les sunt geniti. qz. non sunt regenerati baptismate. et dic q quelibet expositio est bona. tñ puto q ꝓprie dicatur ethnicus ab isto monte ethna qui in veritate est in cicilia et distat a ciuitate mea fere ꝑ. xiij. mili aria. s. a ciuitate catbanie. et iste mons est valde fructi ferus. z habet os latissimū et ꝓfundissimuʒ. ita ut ter minus eius et solus eius nullo mō videri possit. z ex istius ore a tempore beate agathe vsqʒ ad hodiernū diem bis exiuit seu processit ingens ignis et multa mala fere incredibilia fecit p loca in quibus habuit transitum z longe deteriora fecisset si non forent meri ta beate agathe cum eius reliquijs z velo deuotissi / me ꝓplus habuit obuiā. vnde fertur ab aligb' maxie ex narrati i vita patrum q ibi sit os inferni. quod sati potest teneri tenendo q infernus sit sub terra. de quo vide tex. cum glo. xxiij. q. iij. c. hec autez vita. in ꝓn. vnde appellatur excōmunicatus ethnicus quasi dam natus. quia nisi resipiscat ppetuo erit in inferno. vnō z omnes gētiles et infideles possunt dici ethnici isto respectu. et sic potest intelligi. c. none. i. q. i. publican' autem dicitur quasi publice peccās. fm Jo. an. Et dicit q olim omnes existentes contra legem indeorū appellabantur publicani quasi peccatores. vnde i euā gelio. quare cum peccatoribus z publicanis mandu cat z bibit magister vester zc. vnde excōicati pñt dici publicani zc. quia publice exist̄ūt in peccato. Hl. in v. peccat q̄rit. dr in tex. q rex anglie erat patus ꝓ bare q rex francie peccabat in ipm quomō peccabat in eum. Rñdet eum offendendo seu ledendo. dicit tñ q aliter accipitur vbum peccare in. c. si peccauerit. ij q. i. quasi velit dicere glosa q in. c. si peccauerit illud vbum si peccauerit in te. zc. exponit. i. te sciente. sed b iste peccat in eum. i. in eius lesionē. sed dic ut dixi i notabilibus q ista auctoritas pt intelligi vtroqʒ mō. qō satis ꝓbatur b Hl. in v. iudicare. op. ptra tex. dicit eñ papa q nō intēdit iudicare de feudo et tñ in effectu iudicat dū compellit ad satisfactōʒ. glo. rñdet q nō iudicat directe de feudo. sed indirecte. sic ratōe peccati inducēdo ad pniam. qz aliter penitere nō pt nisi satisfaciat. dicit hosti. q ꝓcessus pape pt excu / sari duplicāter. ꝑmo ꝓgnoscēdo quo ad verā naturam feudi z de ipo feudo. ut qz rex francie non debet eē in dec in cā ꝓpria. z sic nō poterat ipe cognoscere. nec pares curie debant ꝓgnoscere. qz merito erāt suspecti regi anglie. vnde licet rex francie b vellet ut ꝓgnosce / ret ꝑ suaʒ curiam exquo tñ erat merito suspecta regi anglie. non debebat hoc fieri. Jdeo ꝓpter defectum indicis potuit adiri papa. vt in auē. ut dixit iudi. §. si vero ptingit. col. i. Nota ex hoc dicto q hñs cāʒ ptra non recognoscētē supiorē potest directe istū con / uenire corā papa qui rōne istius generat' z supme po testatis quā habz utrūs. dixi poterit de b ꝓgnoscere. qō vidr satis rōnabile. Et hoc apte sentit glo. i. c. ex transmissa. j-ti. ꝓx. z facit qz nemo potest esse azepha lus z sine capite. xxij. di. nulla. Et ꝓ b vide singu lare dictū Jnn. in. c. licet ex suscepto. j-ti. ꝓx. vbi dicit q qñ necesse est semp recurrendum ad papā siue sit necessitas iuris. qz alit' ñ sit iudex superior siue facti. pu ta quia de facto minores iudices non pñt suas sinias exequi. nec valet ꝓscriptio in ptrarium. de ꝓscrip. ausʒ non liceat. z ptra summā ptātem non currit ꝓscriptio. vt nō. Jnn. in. c. bone. ei. ij. ō postu. ꝓla. z sicut deficit ente imperio de facto succedit papa. in. c. liczʒ-ti. ꝓx. ita. z cum deficit de iure qz est talis ꝑsona q̄ non re / cognoscit imperatorē. ut dr de rege francie in. c. p vene rabilem. qui fi. sint le. z de rege hyspanie. in. c. adria / nus. lxiij. di. p glo. z hoc nō. z hanc iurisdictōʒ exerce re pōt ꝓcea que dicta sunt in gl. ij. z p ea que le. z nō. in. c. p venerabilē. qui fi. sint le. z quod. s. dixi in. c. cum venissent. s. eo. z in hoc. c. nōbiliter intellige q̄ ipe nō recognoscens superiorē ꝓcedit ptra subditū suū vt tunc possit esse iudex in facto proprio. secus si non subditus. vel saltem nō omnino subditus. ut erat rex anglie. z ille vellet agere ptra eum. qz tunc pōt istum ꝓuenire corā papa. qō nō. non tñ probatur ex tex. ut stati dicā. sʒ dictū satis ē rōnabile nemo pōt ꝓscribere ptra summā ptātem pape. ut non sit isti subiectus. ut nō. Jnn. in. c. bone. ij. de postu. ꝓla. qz esset acepha / lus qō esse non debʒ. xxij. di. nulla ratōne. Secō ꝓncipalit̄ pt saluari ꝓcessus pape rōne violatōis iura mēti z pacis. z huic rōni vidr initi papa in isto tex. vt sic ꝓncipiēr ꝓgnoscat rōne peccati z in ꝓsequtiā ō feu / do. ut etiā sentit glo. aliogn seqretur fm hosti. q q̄ñ / cunqʒ vasallus cōmitteret felloniā ptra dñm z quan / tūcūqʒ iuste dānaret semp hāret recursum ad eccīam. dicit tñ q etiā in b casu nō esset semp denegāda audi entia nā eē pt q iniq̄ z iniuste. ꝓcessum erit z rōne pec / cati possʒ b eccia exaiare sūmarie z fm q inuenerit ad mittere vl repellere tle zc. ar. C. de adul. l. qm̄ alexan drū. z C. ō fal. v. z pʒ i eo qō le. z nō. i. c. pastoral. § qz vo. ō of. dele. Nō ex b dicto hosti. q vbi dubi tat ō peccato eccia ad fundādā iurisdictōʒ suam inci / denter ꝓgnoscere pōt an subsit peccatū quod videtur

esse ꝓtra id qđ ipem̃et nō. hosti. in. c. si cleric⁹ laicū .j. ō so. ppe. ubi vult q si laic⁹ ꝓuent⁹ corā iudice eccliastico p clericū negat illā rem esse eccliē non possit ecclesiastic⁹ incidēter de illa re cognoscere cui⁹ ꝓtrarium sentit b in fin. Et hoc dictum credo ver⁹ ut ibi dicam

Scđo nō ex b dicto q p iniusta snia pt haberi retursus ad eccliaz p viā denūciationis qđ satis putat, p cedere do. an. qñ acq̃uit snie tm̃és appellare ob tirā niden superioris. nec⁹ si snie acquiesset q: tūc ille qui obtinuit sniaz satis pt ex hoc suã ꝓscientiā excusare. qđ tñ limita scđm nō. p Inn. in. c. q: plerīq;. de imma. ecc. ubi tangā. Aduerte q: bar. hāc. q. tāgit i ex̄uagā ti ad rep̃mendā in v. denunciatōem t ibi absolute cō cludit q sup snīato p iudicē ꝓpriū nō hz locū hec denūciatio. q: nō pt ampli⁹ ꝓgnosci de peccato obstāte exceptōne rei iudicate ut. l. si qs cū totū. ff. de re iudi. nā spāle ē ut qñcunq; possit ꝓgnosci. ad hoc all. tex. nō in. l. diui. ff. de penis Idē videt tenere Bal. in. l. si qs p triginta. si de feu. fu. ꝓtro. coll. c. ꝑ excēpit si cā est ecclīastica seu allegat vsuraria ꝑuitas. t nō hoc vltimū illi tñ nullā mentōez faciūt de dicto hosti. b i ꝓtrariū ego p ꝓcordia dicerē sic q aut victor in cā cōfiteretur snīam iniustā t dz denūciatio admitti. q: talis snia ē renocāda ut singulariter ponit Inn. in. c. q: plerīq;. de immu. ecc. p hoc q: ꝑsumptio iuris t ō iure admittit ꝓbatōem in cōtrariū p confessionē illi⁹ ad cui⁹ validitatem ius ꝑsumit ut nō. Ly. t alij doc. in auc. ꝑsentā necessse. C. de dona. añ nup. Idez dico ubi notorie ꝓstaret de iniustitia snie p nōbile dictū Inn. in. c. fraternitatis de frigi. t malefi. facit. c. inter ceteras. t qđ ibi dicit .j. ō re iudi. ubi vero cessat confessio victoris seu notorietas ē magis dubiū ꝑ i hoc casu dicerē q aut ista denūciatio pt p clara indicia ꝓbari q victor peccat q: scit sententiā iniustā tunc deberet admitti denūciatio non obstante q denūciatus dicat q' eā ꝓscia teneat vel exponat rei iudicate exceptōem nam ꝑma exceptio nō obstat. q: assertio sua ꝓfundet⁹ per clara indicia, ꝓbanda in ꝓtrariū q̃ ꝑualent vni assertioni. ar. in. c. ij. ō renū. li. vi. t. l. dolū. C. ō dolo. t. l. nō omēs. §. si qs a b. barīs. ff. de re. mi. t qđ ipse bar. nō. in dicta ex̄uagā ti in v. denūciationi in pe. q. t qđ .j. dicā i materia denunciatōis nec ob. scđa exceptio. l. rei iudicate. q: ad aliud agit nūc q̃ ꝑmo. l. ut denunciat' corrigat a peccato ꝑmo aūt agebat ꝑncipalr de ipsa re. t sic cessat. l cū q̃rebat. ff. de excep. rei iudi. facit qđ in fili nō. Inno. in. c. inter dilectos. de excess. ꝓla. t ō rōne peccati snia non trālit i rem iudicatā ut in. c. lator. de re iudi. facit optime. d. l. diui. Si princeps secularis nō ꝓgnoscit ad relaxandū penā corꝑis fortius dz hoc facere tm̃ dex ecclīastic⁹ per penā iuris ꝓsideret tm̃ index ea q̃e nō. Inn. in. c. tenor. de re iudi. Gl. sup verbo ipm op. t videt q rex francie non poterat cognoscē ō feudo q: qñ q̃stio ē iter dñm t vasallum. dñs nō cognoscit ꝑ pares curie. vt in. l. imperialez. de ꝓbi. feu. alie. t nō. in. c. cetez. s. e. gl. fatetur ꝓtrariū ꝑ q hoc non respōdet ad istum tex. q: videt innuere oppositū i v̄bo ad ipm. ꝑ pt dici q hec cū verteb̄at inter vasallos. uel meli⁹ spectat ad ipm. i. ad suā curiā. t sic videt ꝓtra id qđ. s. dixi post hosti. q papa hic directe nō intendit cognoscere de feudo. Glo. sup verbo ꝓsuetudinem colligit q ꝓsuetudo parificat ꝓuilegio hoc limito data capacitate ꝓsone alias lōge pl⁹ pōt ꝓuilegiū q̃ cō suetudo vt in. c. q̃sto. cum ibi nō. de ꝓsuetudine t vide pulcr dictū Jo. an. in. c. ij. de ꝓben. li. vi. ubi dicit q laic⁹ non pōt ꝓferre t̄ñficia etiam si ꝓtulit tāto tpe de cui⁹ contrario memoria hoim non exīstit t ex ꝓuilegio pape statim posset. l. xiij. di. adrian⁹. Gl. i verbo quicunq; oppo. ꝓtra tex. in eo. q papa allegat hic legē abrogatā dz ꝙ sustinere penam. C. de veteri iure enu. l. vl. Rñdet primo q pt allegari non ut faciat ius t ut cā decidat scđm illaz. ꝑ ut habeat ipse notīcia vt ostendat q̃stam devotōnem habuit, promulgator ad ecclesiā Scđo soluit q. l. pōt allegari lz sit abrogata ꝓpter rōnem sui q: rō non colligit. ut. l. eas. ff. de capi. di. ō eni allegat ꝓpter sui rōem q imperator t alius ꝑnceps secularis dedignari non dz. ut cā ei⁹ audiatur p eccliē exemplo illoz ꝑncipaz. Et vide p hoc bonā glo. in. c. fuerūt. vij. di. Et istas solutōes etiam ponit Inno. hic Tercio pōt solui ut sentit Jo. an. q ꝑncep⁹ pōt bñ arguere p. l. obrogatā. l. ij. §. t nemini C. de ꝓsti. pe. nō aūt inferior a principe. Quarta solutio nōbilis pōt itelligi ex dictis Inn. hic qui dicit q illa. l. cōcessit ꝓuilegiū ecclesie. vñ adhuc hodie durat q. d. q non potuit abrogari in preiudiciū ecclesie cui fuit illud i ꝓuilegiū concessum. Et nō singlr q: solet quotidie allegari hoc dictū ad ꝓbandū q ꝓuilegium cōcessum non subdito pt revocari ampli⁹ per ipm ꝓcedentē. nam hz suā vim incōtinenti. cū perueniet i notīciā ꝓuilegiati. ut in. c. i. §. ex parte. de ꝓcū. ꝓben. li. vi. t sic non potest ampli⁹ revocari. cum sit ius q̃si situm t ꝓcedens non est dñs seu superior. t idē tenet archy. in. c. quicunq; xi. q. i. ar. in. l. perfecta. C. ō donā. que sub mō vbi patz q donatio semel perfecta nō revocat. Et Jo. an. in. c. constitutus. de rel. domi. ſz ꝓtrarium facit quod ipse Inno. nota. in. c. in nostra. de iniur. vbi vult q ꝓmune obligās se p statuta ad resarciēda damna singulor⁹ in bello amissa. pōt illud statutum revocare. t satis videtur innuere hec littera. Bo. an. b sentit q illō ꝓcedit q̃n statutū emanauit in fauorē subiecti t ñ habuit a ꝑncipio ꝓcursum equitatis t ratōis natural. q: nulla rō suberat naturalis q̃ ibi induceret cōe ad illud statutū faciēdū t idē si habuiſſz rōnem. ex quo revocat per habentē ptātem in ꝓuilegiatos ut ibi. hoc dictum Inn. hic procedit q̃n ꝓuilegiū ꝓcessum ē nō subdito ego puto q qñ ꝓuilegiū ꝓcessum ē non subdito non posset amplius revocari.

ut in hoc dicto Jnn. Et idē puto si fuisset processum per viā statuti et trāsuisset i protractum siue i puentōnem. ut qz dicit statutū. Quicunqz venerit ad habitandū i talī territorio sit immunis ab oñi collecta. certe si aliq̄ extraneus venerūt ad ibi habitādum non potest allegare illud statutū quo ad illos reuocari. qz illud trāsiuit i qualitatem protractū q̄ etiā princeps obligat ut nō. in. c. i. de pba. et hoc expresse voluit Bar. in. l. bi. q. ff. de iure immunitatis. et. l. qō semel. ff. de decreto. ab or. fa. et in. l. oēs populi. ff. de iusti. et iure. Sed respectu eoz q̄ non dū venerūt tenet Bar. in. d. l. oēs populi q̄ pōt reuocari ex quo res ē integra ar. i. l. si pecunia. ff. de pdi. ob cām qō prima frōte vidz pter dictum Jnn. hic. ꝙ pcorda tur q̄ dictū bar. procedit qñ statutū fuit generaliter editū qz tunc vidz quidā protract⁹ innominat⁹ qui re integra pōt reuocari ut. d. l. si pecunia. ꝙ dictū Jnno. procedit in priuilegio specialiter nō subdito processo qō immediate habuit vim suā cū puenit in noticiā priuilegiati. de concess. pben. c. i. li. vi. Et ex his optime annecto qōnē disputatam p dōm angelū de pusio subtilissimum legū doctorē in electōe ptātis fuit statutū q̄ de omni pena pecuniaria quaz exigeret deberet hīe ipse ptās quartā pten et tpe electōis. p homicidio seu alio crimie erat pena pecuniaria postea cū fuit electus et officium acceptauit fuit illa pena pecuniaria p statutum mutata i penā corpalem queritur vtz hmōi statuti mutatio noceat ptāti q̄ minus habeat dictā qrtam pten pene pecuniarie ipōe formā primi statuti. Et p⁹ multa pdudit q̄ si huic mutatōi ptās pretradixit q̄ sibi debeatur. non cui potuit ꝟ statutū mutari in cui⁹ piudicium ar. op. in. l. in pcedēdo. ff. de aq̄ plu. ar. et C. de fui. et aq̄. l. aquā. et allegat. p casu pal. l. q̄ semel. cū sua gl. ff. de decre. ab or. fa. et. l. lutius. in fi. ff. ad munic. et ꝟ singlr nō. Ex qbus infero q̄ si sunt aliq̄ statuta cōsuetudinia priuilegia doc. legentibus in ciuitate q̄ talia statuta mutari non pōt in piudiciū doc. forensiū pdu cendum tpe quo edidēbāt illa statuta. et satis bz equitatem. forte eni. promiserunt se pduci illo salario. ppter immunitates qs statuta locoz deferebant eis. si vero ut reuertar. ad primum dictū priuilegiū processum ē subdito maxime p vīa statuti. et tūc aut bz actū successiuum et tūc pōt reuocari. saltē q̄ ad futuros actus. et ita loquit c. in nostra. et dictū Jnno. ibi qz omnis res p quascūq causas nascit tē. in regula. i. de re. iuris ꝙ si bz actū momētaneum ita q̄ priuilegium statim suū effectū sortitum ē non puto posse reuocari. qz trāsiuit in ius gentium. nisi subsit cā. propter quam etiam ea q̄ sunt et competunt de iure gentiū pōt reuocari p nō. per Jnno. in. c. quecūq in ecclesiarū. de pbēn. et per legistas. in. l. fi. C. si pctra ius uel vti. pub. Et ex predictis habes vnum casum in quo lex abrogari non potest adde alium notabilem qñ est canonizata per papam ut tunc saltem in foro ecclie remaneat cū effectus. qz censetur lex pape

ut ē tex. in. c. in primis. ij. q. i. iuncta glo. nōbili in ꝟ. lex. Et de materia an et quando possit allegari. l. abrogata. vide qō nō. in. pheinio huius pcipatōnis per archy. in. c. frequēs. de rescri. spo. li. vi. et de pcess. prebē. c. auctē. co. l. Et qō nō. in sum. hosti. de imu. ec. §. inq̄stum sub. §. ꝙ nec illa. immunitas. ꝟ. nec credendum ē. et ꝟ. se. Ultimo gl. hic colligit ar. q̄ eccliā pōt inducere legē cum ꝙ ipa facit ꝙ ptra se eā recipere non teneat. et hoc expresse asserendo tz hic Jnno. et facit cxxvij. di. si quid veri. et quod nō. in. c. ꝙ. de solu. ubi hosti. ponit aliqs regulas. an et qñ pstitutio laicorum bz obseruari in foro ecclīastico. nō etiā in. c. ecclia sancte marie. de pscri. nec ob. si dicat q̄ ex quo ecclesia recipit aliqd p se tenet etiā recipe ptra se. iiij. q. iij. si quis testibus. qz sēm hosti. istud ē spāle fauore ecclesie et in eius lesionē retorqueri nō bz ut. C. de le. l. qō fauore vel dic ut nō. in. c. fraternitatis. j. de here. Glo. i verbo corripe facit tria. primo tacite opp. et soluit. secundo opp. et non soluit sēda ibi ar. ptra tercia ibi qñq.

Opp. primo in eo q̄ tex. dicit ad officiū pape pertinere corripe ō quolibet peccato tē. nā ex hoc euacuatur forus secularis cum puniat delicta laicoz. et ad hoc deputati sunt iudices seculares et pncipes. xpiāni. q. v. sunt qdam. t. c. rex bz. t. c. administratores. t. c. pncipes. cū multis silibus. Sed. gl. meu ptrariū supplet ad lrām q̄ pōt ecclesia cognoscere saltē indirecte. i. inducendo indirecte ad satisfactōem compellēdo ad pniam qō generaliter procedat et debeat intelligi ut j. subiciā Sed. op. ō. l. hereditas. ff. ō pti. here. Et aduerte qz illa. l. pōt adduci p et ptra. ibi enī dz q̄ ad iudicē ecclesiasticū ptinet. lz nulla actio oppetat cōpellere heredes. ut faciat sepulchz defuncto. vñ pcor. cum tex. inq̄stum cōpellit laicum. facit ptra qz directe impedit se de laicis. ꝙ dic q̄ ē casus nōbilis et spālis. qz actus ē pius sicut i alijs pijs actib⁹ recurritur ad ecclesiā. ut nō. j. de testa. c. cū esset. et. c. relatum. et de reli. do. c. de sinodochis. Tercio opp. ptra tex. q̄ non semp peccans puniendus est. vt in. l. si furiosus. §. si oliuā. ff. ad. l. acquil. vbi colligens oliuā maturam alterius peccat. et tamē nō tenet pena. l. acquil. Sed. scōz doc. non ē simplr verū q̄ remaneat impunit⁹. aut eni colligit oliuas imaturas et tenetur ad damnū. l. acql. ut ibi. aut colligit maturas et tenet restituere oliuas et pdit expensas. uel laborē quē subijt in colligēdo. uel aliter. l. acquil. ppedit p damno dato. Vñ si colligit maturas nulli damnum dedit exquo eas restituit. sed p ꝟ non tollit quin p malo aio alia pena teneatur. et etiā furti. qz ptractauit rē alienā. nā et malū puniri bz q̄uis inde sequat bonū. vide tex. cū gl. i. xxiij. q. v. relegētes Glo. in ꝟbo de plano q̄rit qz tex. dic q̄ ꝟ erat procedēdū de plano q̄lis erit iste processus. Rñdet dupliciter. primo q̄ non in forma iudicij. ꝙ i modum denūciationis vel aliter de plano. i. sine strepitu iudiciorū.

llosti. dicit standū ꝑme expositioni cōi hec est enī de
nūciatio iudicialis in q̄ ꝓcedendū ē de plano. ꝑ nō ē
veritatis examinatio obmittenda ut .j. dicā. q. o. q̄ ex
toto nō excludit forma iudicij. Ve mō ꝓcedēdi in
q̄libet specie denunciatōis ⁊ ipaꝝ effectu aduerte. qz
b host. ut i plurib⁹ alijs locis hui⁹. c. ⁊ ꝓmuniter doc.
sentiant q̄ hec denūciatio fuit iudicialis. Cōtra quod
ego op. ex isto tex. ubi i plib⁹ locis ⁊ maxie i ꝓncipio
fundat se sup auctē euāgelicā. Itē postea subicit q̄ rex
anglie erat parat⁹ ꝓbare q̄ circa b facti fuauerat seu
ꝓcesserat fm formā euāgelicā. Itē forti⁹ papa. j. subicit
q̄ cū sit vocat⁹ ad regimē ecclesie non ꝑt mandatū de
uinum non exandire ut non ꝓcedat scōm formaꝫ ipi⁹
scz dei. ⁊ sic apte innuit q̄ ista fuit denūciatio euangeli
ca. cui⁹ ꝓtranū cōiter dicūt hic doc. nec aliter ad tex.
rident. sed ego ad ꝓbandū q̄ hec denūciatio fuit iudi
cialis. ꝓmo induco tex. in eo q̄ hāc cām ꝓmittit ō le
gatis iudicialiter. lz non oīno tractandā licz enī dicat
q̄ de plano procedāt. non tñ dixit q̄ sine figura iudi
cij. b enī verbū de plano non tollit oīez solēnitatem
ordinis iudiciarij. ut nō. in de. sepe. de ẏbo. sig. In
glo. sup verbo ⁊ figura. Itē forti⁹ induco tex. i eo
q̄ mādat istis delegatis ut audiāt querimoniā regis
anglie ꝓtra regē francie ex q̄bus verbis ꝓtz q̄ rex an
glie simpliciter se nō fundat sup peccato ꝑ etiā sup in
teresse ꝓprio ⁊ sic nō erat denūciatio euāgelica q̄ solū
tendit ad correctōem peccati ⁊ nō fundat se sup inter
esse ꝓpriū. sicut facit iudicialis ut .j. dicaꝫ. Itē induco
mandatū factū legato ut totā terrā regis subiciat iter
dicto. Et sic nō stat i meris finib⁹ denūciatōis euāge
lice que vult q̄ non parēs habeat ꝑ ethnico ⁊ publi
cano non obstāt motiua superi⁹ facta qz dico q̄ ideo
b allegat auctas euāgelica qz hec iudicialis inducta
ē ad instar euāgelice sicut enī ibi procedit rōne pecca
ti ita ⁊ i ista. lz finis sit iudicialis ut vltra correctōem
etiā denunciatōis fuer illesus. vñ sicut in illa requirit
monitio ⁊ q̄ ostendat peccatū. ita ⁊ in ista. vñ ōz pro
cedere papa b scōm formā euāgelicā. qz ē inducta ad
instar illi⁹ ⁊ bz quodammō omnimodā similitudinē et b
sentit multū tacite Jo. an. in q̄dam apostilla sup ẏbo
scōm formā ipius vide putat Jo. an. sup gl. se. q̄ hec
denunciatio iudicialis fit i scriptis ponrigenda ⁊ q̄ sit
lis ꝓtestanda. ad b vide tex. in verbo ne igitur. ⁊ i ver
bo vtꝫ iusta sit ⁊c. Et sequit bar. i extrauagāti ad
rēmendā in verbo denunciatōem. ubi aliq̄ bona tan
git ad materiā hui⁹ capli Glo. vltima q̄rit qz papa
mādat hic discuti exceptōes opponēdas ꝓtra denūci
atione q̄ exceptōes admittant. Rūdet q̄ exceptio cri
minis siue denūcians ꝓsequat iniuriā propriā siue ali
enam Jo. an. dicit b procedere in denunciatōe euāge
lica ⁊ canonica. sed i euangelica admitterent infames
dummodo egerint pniam de delicto. ut nō. hic Jo.
an. Ulin. Inn. ⁊ bar. brix. ij. q. i. si peccauerit. In iu-

diciali vero de q̄ intelligit Jo. an. hanc lrāz loqui pu
tat sec⁹ in hac enī ⁊ criminosus audiet. nili forte excō
catio obstaret ut .j. de except. exceptōem. uel alia spoli
atio siue depredatio ut .j. de ordi. cognit. c. ij. ⁊ fi. uel
alia exceptio ꝓiudicialis ⁊ hoc nō q̄ ꝓtra iudicialem
denunciatōem admittit exceptio spoliatōnis. extēdit
enī multa ista iura. Nō hoc dictū sequit Bar. i ex
trauaganti ad repimēda in ẏ. denūciatōez ubi ꝑ hoc
decidit q̄ obstāte exceptōe macedo nō ꝑt creditor cō
tra filiumfa. istā denunciatōem facere qz lz obligatio
naturalis teneat filiumfa. ut. l. qz naturalis. ff. ad ma
ce. tñ huic obligatōi ꝓiudicat beneficiū macedoniani
qō fuit introductū in odiū ipi⁹ creditoris ⁊ in favorez
parentū ⁊ delicta coercenda. ut. l. i. ff. e. ad hoc allego
Inno. in. c. qz plerīq⁹. de immu. ecc. ubi ꝑ b expresse
tz filiumfa. non teneri ad restituendū etiaz in foro aie
allegat etiā aliā subtilē rōnem. s. qz nihil ē apud hanc
filiumfa. cuius dñium nō habeat. nā rei sibi mutuate
dñium in eū trāsit ut. l. ij. ff. si cer. pe. ꝓtra exceptōem
aūt que ꝓtra eū interꝑtari ꝑt legitimā exceptōnem bz
vnde cū exceptio sit ei data ꝓtra hāc actōnem ab eo q̄
actōem dedit sibi sufficit ⁊ tutus ē etiā q̄ ad deū scōm
eū exquo dic male sensisse. Bar. in. l. si pene cā. ff. de
ꝓdi. inde. vbi dicit q̄ liberat⁹ cā pene tenetur restitue
re in foro anime qō ē ꝓtra ꝓdicta. ⁊ facit qō nō. Bal.
in. c. si qs ꝑ triginta. si de feu. fi. ꝓtro. coll. x. ubi dicit
q̄ in istis executōibus penaꝝ non bz locū hec denū
ciatio. Sed qz supꝝ facta ē mentio de multiplici de
nunciatōe q̄ro quotuplex ē denunciatio doc. hic ꝓmu
niter dicūt q̄ q̄druplex sit spēs denunciatōis. alia est
enī euangelica alia iudicialis alia canonica ⁊ alia re
gularis discutiam⁹ quamlibet de ꝑ se qz materia est
quotidiana Et ꝓmo circa euāgelicam quero. vñ pro
cedat hec denūciatio an ab actu iusticie an ab actu ca
ritatis de hoc vide per archy. ij. q. i. si peccauerit. ubi
cōcludit q̄ q̄tenus ordinat ad tollendū peccatū pro
cedit ab actu caritatis. ꝑ quaten⁹ ordinat ad instruen
dum alios ꝑ exemplum procedit ab actu iusticie. xi.
q. iij. ꝓcipue. Secō queri⁹ an quilibet teneatur ad
hanc denunciatōnem faciendā ex ꝓcepto. an ex ꝓsilio
tñ Jo. an. ⁊ Inn. dicunt ꝓbabiliter teneri ex ꝓcepto pro
hoc. qz verba euangelica sunt impatiui modi. ut patz
vñ ⁊c. q̄ obligant sicut verba ꝓceptiva. qz qō precipit
impat. xiij. q. i. qō ꝓcipit sed in non prelato dicūt q̄
ē ꝓsilij. ⁊ ad hanc nō tenetur nisi sicut ad alia pia opa
Jo. de lig. dicit q̄ aut queri⁹ de denunciatōne fienda
circa ꝓmissum ⁊ non est ꝓcepti. aut de denunciatōne
fienda circa ꝓmittendum ⁊ est precepti. rō quia circa
cōmissum sit denunciatio propter pniaz quam impo
nere non potest prelatus. nec ad ipam ꝓpellere. ꝑ cir
ca ꝓmittendum non sit denunciatio ad pniam cū de
lictum adhuc non sit commissum. sed tendit ne peccet
qō pōt quilibet prelat⁹ prohibere. si enī teneꝝ quilibz

propulsare iniuriaz fiendã socio. de sen. ex. ẽpto. r. c. dilecto. c. ti. li. vi. multomagis tenetur ꝓpulsare pcu-lam anime. Bo. an. dicit q̃ lz hec distinctio sit equa tñ q̃ ad foz pniale subest eadem rõ ut peccatoz corri-gat. ideo scõm eum satis ꝑt teneri indistincte primuz dictũ archy. hõc. q. lati⁹ ꝑ ceteris plene attingit i ꝑ alle. c. si peccauerit. r tandẽ sumplr ꝓcludit q̃ ẽ ꝑcepti r maxime p illã auctem. Aug. ò verbis dñi si neglexe ris corrigere pcor eo qui deliquit factus es. error eni cui non resistit approbat. lxxxiij. di. error. dicit tñ q̃ li cet sit ꝑcepti non tñ ẽ semp peccatũ si obmittat. nam quedã sunt ꝑcepta negatiua r ista obligãt semp et ad semp. i. oñi tpe qz phibent act⁹ peccatoz q̃ oñi tẽpo re sant mali de iureur. r si xp̃us quedã sunt ꝑcepta af firmatiua r hec inducũt act⁹ virtutũ non quolibet tẽ poze de necessitate fieri debent. ꝑ debiti tpibus r fua-tis circũstantijs debitis ad ẽ quod nõ. de ꝓse. di. v. nũq̃z ita nec hoc ꝑceptum de monitõe fienda obligat omni tpe sed suatis circũstantijs debitis que debent semp interuenire ad ẽ ut act⁹ sit virtuosus vñ p⁹ mul-ta ꝓduditq̃ hec admonitio ꝑt obmitti. qñq̃z merito rie qñq̃z cũ peccato mortali. qñq̃z cũ peccato veniali. Meritorie obmittit qñ qs desistit a denũciando qz timet ne denuncian⁹ fiat deterior allegat Aug. de ciui tate dei in prin. ego allego rõez quã in sili ponit Jo. an. post beatũ thomã in. c. i. de sen. ex. li. vi. cũ pecca-to mortali obmittit qñ probabiliter ꝑsumit q̃ ad ei⁹ monitõem corriget. r tñ ꝓpter timorẽ uel trepiditatẽ obmittit. allegat. l. di. si qs dyaconus. xl. di. si papa. Cuz peccato vo veniali obmittit qñ efficitur tardior ad corrigendũ ꝓpter timorẽ uel trepiditatẽ non tamẽ obmitteret si ꝓstaret ei q̃ omnino corrigeret ex denun ciatione sua. r ẽ mõ viri sancti nonnũq̃z scõm eum ob mittunt corrigere delinquẽtes. ij. q. vij. plerigz. r hec in non plato. In plato aũt dicit esse peccatũ si obmit tit corrigere ubi ꝑt sine scãdalo. Bo. an. simplr sequit archy. nil aliud inducẽdo Collec. facit illã distinctõez ciuꝑ peccatũ ꝓmissum r peccatum ꝓmittendũ seu eõ missum reiterandum. ut ꝓma spectet correctio pecca-torum ad ꝑlatum ad quẽ spectat correctio peccatoz. scõa ad quemlibet xp̃ianum. r ab eo videtur habuisse illã opi. Jo. de lig. Et vide ò materia p glo. in pal. c. si peccauerit. r positi opinionib⁹ videt ꝓcludere q̃ quo ad ꝑlatos sit ꝑcepti q̃ ad alios cõsiliũ sicut hic voluit Inn. Ego satis credere hãc denunciatõem esse i pre-cepto indistincte nec excusare dz aliquem q̃ credebat eã effici deteriorem ꝓsidero eñ q̃ hec denunciatio fit ꝓpter duo. ut iste peccator corrigat r ut ceteri metum habeãt, pbat. xlv. di. lz illud ibi peccantẽ coꝝ oñib⁹ argue ut ceteri metũ habeãt facit. iij. di. facte aũt sunt Itẽ dñs in euãgelio vult. ut si nõ audit nec obtempe rat ecclesie habetur pro etbnico r publicano r sic nõ habuit respectum ut efficeretur deterior. r ꝓfecaret quodãmodo in infidelitate Item ꝓsidero q̃ i aliꝭ bonũ sequimur ex punitõe vni⁹ ꝓpter bonũ exemplũ alioz q̃z damnum si iste efficeretur deterior. vide tex. pulcz. xxiij. q. iij. ẽ iniusta maxime ꝓpe finẽ. ibi cum vni indulget indigno ad ꝓfectũ ꝓuocat vniuersos. fa cilitas eñ venie incentiuũ tribuit delinquendi. r alibi non miscẽda erat vni pcere r oñes ad diserimẽ addu cere. Concludo q̃ q̃ cũ verba euãgelica clara r ge neralia sint. nec etiaz si ꝓstaret q̃ efficeret deterior de nunciatus cessãt defect⁹ oñis denũciationis q̃ salte ꝓpter verecũdiam suã alij arcerent a similibus. r sic sub est alius effect⁹ denunciatõis r sic semp remanet sub ꝑcepto. Et p hanc rõem ꝓcludo idẽ esse circa peccatũ ꝓmissum ut subiciat pnie. qz non penitẽdo remanet i peccato de tertio. testimoniũ. r alij efficiuntur audacio res ad peccatum ꝓmittẽdum. qz facilitas venie tẽ. nec obstat q̃ priuat⁹ non ꝑt imponere pniam fateor. lz dz instare ut ille agat uel p superiorem ꝓpellatur agere. de spon. c. i. nã r circa ꝓmittendũ ipe non ꝑt directe, ubi bere lz indirecte denunciãdo eccie. ita r circa ꝓmissuz vt inducat ad pniam r malum exemplum non inferat ad posteros. xi. q. iij. ꝑcipue. r q̃ sit ꝑceptũ ptz ex il-la auctẽ Augustini si neglexeris corrigẽ tẽ. Item q̃ verba impatiua obligant sicut ꝑceptiua exquo subie cta materia non suadet oppositũ ar. op. in de. exiui de paradiso. de vbo. sig. v. nos itaq̃. r verba ꝑceptiua necessitãt. xxij. q. i. qõ ꝑcipit. Itẽ ad elemosinam cor poralem qs necessario tenet qñ mors corpalis imm net nisi subueniatur. lxxxvi. di. pasce ubi nõbiliter di-cit tex. pasce fame morientẽ. quisquis pascẽdo hoiem suare ꝑt si non paueris occidisti. g̃ fort⁹ tenetur ad di mosinã spũalem qñ ea cessante, pxim⁹ incurrit p pec-catũ mortale mortẽ ppetuã. xxi. di. vnũ oratiũ r ẽ est vnũ genus elimosine. xlv. di. tria sunt genera. Itẽ nõ obuiando corporali morti cuz ꝑt peccat r videz ipe oc cidere vnde dicit canon mortẽ languẽtib⁹ probat infli gere qui hãc cum possit nõ expulit. xciij. di. c. i. ergo fort⁹ tenetur euitare mortẽ ppetuam. r spũalez maxi me qz error cui non resistit approbat r veritas cũ mi-nime defensatur oppimitur. negligere quippe cũ pos-sis pturbare peruersos nihil aliud ẽ q̃z fouere. nec ca ret scrupulo societatis occulte q̃ manifesto facinori de sunit obuiare vt in ꝑ alle. c. error. lxxxiij. di. Itẽ ob mittens hanc denunciatõem ꝓncipit non amare, pxi-mum sicut tenetur ergo non ẽ in caritate r sic peccat. de pe. di. ij. proximos. r hec quo ad istã questionem Si vis tenere opi. archy. potes dicere q̃ ãtenus de-nunciatio ordinatur ad destruendũ alios p exemplũ procedit ab actu iustitie ut. s. in. i. q. dixi ẽ aute ꝑti net ad superiorem non aũt ad priuatũ vis eñ moueri dz ad tollendũ peccatũ q̃ non cessat. si ꝓbabilius credat q̃ ille efficeretur deterior. Dz quero visum ẽ. s. an hoc denunciatio specialiter sit ex ꝑcepto nunc quero

an subditus teneat sub hoc p̄cepto p̄latum corrigere t videt q̄ non etodi. xix. bestia q̄ montem tetigerit lapidabit. t ar. xxiij. q. ij. nullaz. t pau. dicit seniorē ne increpueris. ij. q. vij. paul' dicit. Jtē dicit gre. sanctoz vitā null' corrigere p̄sumat nisi q̄ de se meliora sensit. Sed quis non dz meliora sentire de se q̄s de suo prelato. ar. i. q. i. vilissim'. ḡ cē. Archy. in p̄al. c. si peccauerit. dicit inq̄stum ē act' iustitie. nō p̄tinet ad subditos respectu p̄lati. xxi. di. inferior. t. c. submittit. ℔ inq̄stuz ē act' caritatis sic. non tñ cū p̄sumptōne. uel. premia. vñ dicit apostol' seniorē non increpueris ℔ obsecra vt p̄iem. ut in p̄al. c. apostol'. vnde asina reprehendit balaā. ij. q. vij. secuti sunt. §. Jtē cū balaā. nō obstat primū motiuū q̄ tūc p̄lat' inordinate tāgitur q̄n irreuerenter obiurgat t ei detrahitur. sicut chaim. p̄ri suo xvi. di. in scripturis. t. ij. q. vij. ista chaim. t sic etiaz rñde ad scām. Ad terciū nōbiliter dic q̄ p̄sumere se simplr meliorē q̄s p̄lat' su' signū ē p̄sumptōis t superbie ℔ estimare se meliorē q̄stum ad aliqd non ē p̄sumptōis scām archy. q̄ null' in hac vita ē q̄ nō habeat aliquē defectū t aliqd bonū. de pe. di. iij. qd ḡ. t di. ij. si enim. xxv. di. nunc aūt. nec tñ q̄ p̄latū suū monet semp̄ p̄pter h̄ se existimat meliorē uel maiorē ℔ ei auxiliū impt̄it. ar. ij. q. vij. ammonēdi. t. c. sancta q̄p pe rusticitas. ad p̄dicta induco bonam gl. in. c. nolite xxi. di. q̄ queritur an liceat subditis reprehēdere p̄latuz et solnēdo dicit q̄ triplex ē reprehensio impiola que fit impio t ptāte. Et hec tñ maioribz p̄ceditur. Alia socialis que minoribz p̄ceditur Tercia temeraria que infamādi cā fit t hec nulli p̄ceditur Sed circa h̄ q̄ro an crimē pape possit denunciari scām regl'am euāgelicam si peccauerit cē. t videtur q̄ sic ut. s. generaliter dixi de crimine cuiuslibet p̄lati. Et q̄ appellatōne fratris venit quilibet xp̄ian'. xi. q. iij. ad mēlaz etiā si sit rex ut h̄ repio gl. hoc tangentē in. c. si papa. xl. di. t dicit q̄ non p̄t denūciari nili sit tale crimē q̄ ō eo possit accusari. q̄ alias eēt inutilis talis denunciatio cū nō possit postmodū denunciari superiori q̄ nō ē de elec. lz Ego credo q̄ hec denūciatio debeat fieri etiā si sit tale crimē de q̄ non possit accusari saltē i secreto t in p̄tia aliquoz testiū. lz postea non possit fieri denūciatio superiori. q̄ saltem forte ipse corriggeret p̄ hāc monitionem t lucratus erit denūcians animā denunciati pōt eñ t dz facere q̄stum in eo est ut a peccato corrigat. p hoc habes bonū tex. in de. ij. de here. §. notarij. ubi notarij t officiales ammonēt t corripiūt inquisitores hereice p̄uitatis in secreto q̄n in eoz officio excedunt lz illoz excessus p̄ testes p̄bari non p̄nt facit qđ nō. glo. in. c. plerūq̄z. ij. q. vij. hinc est q̄ paul' reprehendit ij. q. vij. paulus petz. Et maxime hoc procedit tenendo illā opi. q̄ pro peccato omnino occulto bz locum hec denunciatio de quo. s. dicā Dz quero. s. visum est q̄s teneatur denunciare. nūc quero an quilibz possit denunciare gl. in. c. si peccauerit t doc. hic dicūt cōmuniter q̄ omnes t etiā infames t irregulares admittūtur dummō non p̄sentirent in crimine q̄z non refert q̄s denunciet dummō aīam fratris lucret. xxiij. q. v. pdest. de iureiur. quēadmodū etiā si p̄i' iuraret nō denunciare q̄z tale iuramētū fuit illicitū. ut ibi exquo tēdit p̄ncipaliter ad correctōem peccati. t nō ad p̄pri um interesse sed si existeret in peccato non dz admitti non enī p̄sumit venire bono zelo. vñ notabiliter dicit archy. in p̄al. c. si peccauerit. q̄ quāq̄s exñs i peccato non admittat ad denunciandū act' tñ correctōis i eū cadere p̄t q̄z non ē in eo defectum ex toto iudiciū rationis ℔ ppterea redd̄it indign' ad corrigendū si peccatum maius p̄misit t corrigit de minori allegat illud Matth. vij. q̄ videt festucam in oculo cē. iij. q. vij. Jtē in euāgelio. scdo ex superbia corrigentis qui peccata sua pensandēs alium increpat. t nō. p̄tra illud. xi. q. iij. in canonicis. Tercio q̄z q̄sto peccatū ē maius ipi' corrigētis. tāto magis p̄t scādalum imminere. xl. di. multi. vñ p̄cludit archy. in loco p̄al. t bñ q̄ lz perseverans i peccato nō admittat ad hāc denūciatōem p̄pter tria p̄missa. tñ si humiliter de facto corrigeret non peccaret nec acquireret sibi nouam damnatōem

Nūc quero. p q̄bus peccatis locū habeat talis denunciatio. t p̄mo dico q̄ pro peccatis manifestis certum est locū habere ut in. c. ℔ illud. xlv. di. t h̄ vbi peccatum erat manifestū si vero ē occultū t tunc videtur opi. inter doc. ℔ de. hic tz q̄ idē in occulto Jo. an. tz q̄ hoc denunciatio hz locū non in peccato oīno occulto sed qđ p̄bari pōt q̄z omnino occulta sunt dei iudicio relinquēda. vi. q. i. si omnia. vñ dicit q̄ cauere debet denūcians q̄ peccatorē p̄uincere possit. q̄z etiam si ēt episcopus non crederet. vi. q. ij. si tñ. t. c. si planit. Et hoc vidz voluisse glo. in p̄all'. c. si peccauerit archy. dicit ibi q̄ q̄diu ē spes de correctōe p̄ secretaz monitōem dz illam pluries reiterare. nec dz vltra p̄cedere. Si vero ammonitio nō proficit dz procedere ad testiū productōem q̄stumcūq̄z peccatū sit occultū nisi forte timeretur q̄ deterior fieret. Et aduerte quia quatenus dicit archy. p̄cedendum ad testium productōnem ptz q̄ sentit de peccato non omnino occulto sed qđ probari pōt. qđ etiā sentit Jo. an. hic t gl. in. c. si peccauerit p̄al. Jnn. hic in p̄ncipio loquit multum generaliter dicēs q̄ si q̄s scit priuatū delictū alicuius priuati circa illum dz p̄sequi mandatū euangelicum t tandem i priuato debet eum habere pro ethnico t publicano. ar. in p̄all'. c. si peccauerit. Cōcludo breuiter capiēdo mentē iurium t doc. q̄ aut peccatū est occultum sed non oino q̄z probari pōt t tūc scām omnes habet locum denunciatio. si vero sit omnino occultū quia nemo scit p̄ter denunciantem t tunc directa denunciatio habere locum non potest. non enim potest p̄uinci. t sic non potest p̄ ecclesiam haberi p̄ ethnico

ꝛ publícano ut hic.ꝛ ita procedit opi. Jo.an. ſz dz facere ille qui ſcit ꝯtum in ſe ē. dz eni denunciare illi fortē eni lucrabitur fratrē ſuū. qđ ē de māte euangelica. ſi aut eni volentē ſe ꝓcipitare debes ſi potes cohibere. lz ſolus ſis. xxiij. q. iiij. ipa pietas. ꝛ. c. diſplicet. ita ꝛ fortꝫ debes obuiare peccato. lz ſolus ſcias. ar. op. in c. ſi ſacerdos de offi. or. ꝛ ſi te non audierit dic ꝓlato ut pro eo oret ꝛ eum inꝯctum i ſe ē inducat ſecrete ad pniaz. hec eni pñt prodeſſe ꝛ non obſſe. optime facit tex. in. c. hoc iure. xxxij. q. v. Ex his habes qꝫ vnꝰ ſolꝰ teſtis non ſufficit etiā ad pniam imponendaz nā eſſet actus hmōi denūciatōis ē ut qs arceatur a peccato nō aut ē ut puniatur ꝛ tñ auctas enāgelij dicit. adhibe te cum vnō ul duos tē. ꝛ ſic non ſolū crimē probari nō ꝓt ꝑ denunciantē. imo optet qꝫ ipa denunciatio ꝓbet ſaltem ꝑ ipm denunciantē. ꝛ aliū de teſti. c. l dñi. vbi bona gl. facit etiā tex. in. c. plerūqꝫ. ij. q. vij. ubi dr qꝫ bonus vir dz tacere. qñ ſolꝰ ſcit peccatū alterꝰ ꝛ ſic ꝑbare non ꝓt. facit ꝓal. c. ſi ſacerdos. Nūc queriꝫ ò forma bꝰ denūciatōis euāgelice ille tex. vidr velle qꝫ debeat ꝓcedere duplex monitio. vna dz probari ꝑ monentē. Deīa ꝑ monentē ꝛ aliū teſtē adhibitū Archy. multū late, ſequit in. c. ſi peccauerit ꝛ tandē ꝓcludit ſi peccatū eſt publicū nulla exigit monitio ínxta illud peccantē coꝝ oīb⁹ argue in. c. ſ illud. xlv. di. qꝫ tūc non ſolū peccat i ſe ſed i alios ꝑ malū exemplū. xi. q iij. ꝓcipue. Et nō ꝫ dictū archy. quia apte ex ꝫ ſentit qꝫ in hac denūciatōe non ſolū habet reſpectꝰ ad peccantē. ſ etiā ad alios qui efficiunt deteriores per eꝰ exemplū qđ. s. latius dixi. ſi vero peccatū ē occultuz ſubdistin gnit qꝫ ſi ſunt talia peccata occulta que infecrant ꝓximis nocumentū tpale uel ſpūale puta traditio ciuitatis hoſtibus. Vel occulta hereſis q̄ multos dz inficere. cū hic peccet i alios ſtatim denūciabit monitione non ꝓmiſſa niſi forte ꝓſtaret qꝫ ad eꝰ monitionem ſtatim vellet corrigi. nā quilibet dz ita corrigere ſi ꝓt ut illius fama nō ledat qui vtilis ē ipi peccāti nō ſolū i tpalibus in qbus homo ꝯtum ad multa patit detrimentū amiſſa fama de exceſſ. ꝓla. iter dilectos ꝛ de teſti. teſtimoniū. ſ etiā ꝯtum ad ſpūalia qꝫ ꝓtimore infamie multi retrahunt a peccato cū aut ſciāt ſe infamatos libentius peccant. ar. de pe. di. i. quis aliqñ nā in, pfundū maloꝝ peccatoꝝ veniēs ꝓtemnit. s. eo. cū ñ ab hoie. xvij. di. nec licuit vñ dicit Ihiero. corrige duos ē frater ſeorſum ne ſi ſemel verecundiā amiſerit i peccato ꝑmaneat. ſi aut talia ſunt peccata q̄ non inferunt nocumēta niſi ſibi ipi tūc adhibeant monitōes ꝺ qbus hic nō. Scdo fuanda ē fama peccātis. qꝫ vno infamato alij infamant qꝫ dr clerici uel religioſi ꝫ fecerūt ídō voluit do. ut ꝓcederet monitio. ꝛ ſi nō, ꝑdeſt tūc publice fiat denunciatio ut liberet a pcō. qꝫ ꝓſciētia ꝑferꝫ fame. ordo aut iuris in hac denunciatōe neceſſario non ē ſcdm Jnno. de do. ꝛ ptu. c. i. ꝛ ſic non, ē ꝓcedendum in forma iudicij. ut ſentit gl. penul. ꝛ ibi dixi ſcdm hoſti. ꝛ admittunt omēs ad teſtimonium. quāqꝫ ſunt infames dummō non ꝓbauerēt in crimine vñ q̄ admittunt ad denunciandū etiā ad teſtimonium admittunt. qđ dicit Jnno. ꝓcedere ubi ſola pnia de crimine q̄rit ꝛ nō aliqđ tpale nec indirecte nec incidēter qꝫ tūc tñ alij legitimi teſtes admittunt qđ bñ nō. vñ nōetiā qꝫ in hac denunciatōne q̄tuor ſunt neceſſaria. ſ. ꝓſona corrigēs. cām correctōis. modꝰ corrigēdi. finis correctōis. ꝓſona corrigēs dz eſſe iuſta ꝑ punitōnem. xlv. di. diſciplina ſancta ꝑ ꝓpaſſionē. ut petrus. l. di. fidelior. ꝛ. c. ꝓſiderandū. Scdm ē cā correctōnis q̄ ē triplex. ſ. nota. ij. q. i. nomē. Itē vera. ij. q. i. in primis. Itē ſufficiēs. e. cā. ꝛ. q. nemo Tercius ē modus agēdi ꝛ corrigēdi. ſ. ut crimen occultū ſecrete corrigat publicū publice. ut i. c. ſi peccauerit. e. cā. ꝛ. q. Quartum ē finis correctōis. ſ. ut peccans puniat ꝛ ſic corrigat. ut ꝰ metu ceteri corrigant. Et ex ꝫ vltimo habes finē huiꝰ denūciatōis euāgelice. ꝫ Jo. an. hic latius loquit dicēs qꝫ effectus huiꝰ denunciatōnis ē. vt peccator ē penitēat non ut officio. uel beneficio ꝓuetur niſi retēto ordine uel bñficio penitē non poſſit ò tēp. or. c. vl. ꝛ tunc ꝑ ꝓniam non directe ꝓuocat. ſ. qꝫ aliter penitere nō ꝓt Jnn. ꝫ dicē i ꝓn. qꝫ ſi peccatū ē occultū dz ꝓuatim ꝓſequi mandatū euāgelicum ꝛ tādez i pnato eū habere dz ꝑ ethnico ꝛ publicano. ſi vo ē publicum tūc manifeſte dz ꝓſequi mandatū euāgelicum denunciādo crimē eius iudici ꝛ probādo ꝑ teſtes ꝛ tādem poſt pniam dz eccliа eū habere ꝑ ethnico ꝛ publicano publice etiā ſi ñ eſſet excōicatꝰ. ſ. vt nō habeat familiaritatē cum eo. ſed nō tenet cum vitare in eccliа nec in menſa nec i alijs hmōi. Do. an. dicit ſe putare qꝫ ſi peccatum ē occultum notum ſolum denunciāti finis ē denunciare ꝓlato q̄ poſſet prodeſſe ꝛ nō nocere q̄ ꝓlatus plura dz remedia primū ut inſiſtat oīonibꝰ orādo pro eo. ſcdo ut inſiſtat monitionibus occultis exhortādo ꝛ eum a peccato retrahendo. tercio ut peccatorē occulte eniteat ſacramēta negādo. ꝛ ſi ſic ꝓficere non videat eū in genere excōicare ꝓt. ar. de offi. or. ſi ſacerdos. Ego dico ꝫ nō procedere ſi eñ peccatum ē ſoli denunciāti notū. ut ipe ꝓſupponit non ꝓt nec dz ꝓlatꝰ ſacrm ſubtrahere nec eū i genere excōicare. imo plus dico nec eum etiā i pnato vitare exquo ſibi nō ꝓſtat. nam ſoli denunciāti credendū non eſt ad hoc ut ꝓlatꝰ ad aliquē actū pūdicialē ꝓcedat. quinimo non credit denunciāti ſoli ſup denunciatōne iā facta. vñ optet qꝫ adhibeat. ſecū vnum ul duos teſtes tē. multo ꝛ fortiꝰ non credit ſibi ſup veritate criminis alias de facili poſſit alios aliquē facere pnuari ſacramētis ꝛ cōione ꝓlati. Et ideo quando peccatum ē tñ notuz denunciāti ipe ſolus eum ꝓuatim vitabit ꝛ ita ſentit hic etiam Jnno. Si vero peccatum eſt publicū tunc dicit do. an. qꝫ poteſt adhibere ꝑdicta remedia ꝛ etiā

publice vitare. sed p hanc vīā non dz sniare eum specifice. qz hec non ē via omnino iudicialis nec denegā tur alia remedia iudicialia. z forte scōm eū poterit denegare sacra nisi appareat de pnia. exquo pseuerat in crimine. Aduerte qz do. an. discrepat a dicto Jo. an. in duob⁹. primo qz non possit iudex p hāc vīā denunciatōis euāgelice aliquam sniam ferre i denunciatum Secdo qz vōz oino negare qz possit priuari beneficio uel officio lz nō possit aliter penitere nisi dz pcedi aliis iuris remedijs Ego vero teneo cū Jo. an. qz possit excōmunicare z aliā censurā eccle exercere i denūciatū si non vult se corrigere. Et si aliter nō pt penitere nisi priuet officio ul' bñficio poterit illo priuari z qz possit fieri prīatio si aliter non peniteat. pbo tali rōne licet Jo. an. nihil inducat iste denunciat⁹ si nō audit eccle siā. i. si nō desistit a peccato habēdus ē pro ethnico z publicano z sic tanq̄ gētilis q̄ bñficiū dimittēdū sibi non ē. viij. di. q̄ iure. lxxxi. di. c. si q̄ pl̄biteri. z si vult a peccato desistere nō pt nisi dimittat bñficiū si tale est crimē qō impedit retentōem bñficij uel officij q̄ bene ficio priuari dz licet ad b̄ exp̄sse z directe actū non sit ar. op. in. c. inquisitōis. de accu. in prin. nec dz penite re nisi bñficiū uel officiū dimittat scōm q̄litatem crimi nis. z si non vult penitere habēdus ē tanq̄ gentilis z publice peccās. ergo bñficium sibi dimitti non debet de excess. pla. inter dilectos z sic exercendo dictū Jo. an. Quod autē possit excōicari uel alia snia cēsure p celli apte sentiūt Jo. an. z hosti. in b. c. in vbo audie rit. qui subaudiunt qz ppter b̄ ipm qz noluit obtēpe rare ecclie qz eū excōicauit z sic excōicat⁹ steterit q̄si dicāt qz si denunciat⁹ non vult desistere a peccato ad requisitionē ecclie dz tūc excōicari. z tunc habēdus ē ut ethnic⁹ z publican⁹ lz ipi nihil inducāt. tñ b. pmo pbo p. c. multi. ij. q. i. ubi pz qz q̄tumcūq; qs sit pec cator non dz regulariter euitari nisi pri⁹ ab eccl̄ia am moneat. s. p cēsuras ecclīasticā non eni tenemur euita re aliquē ex sola ptumacia i non veniendo uel non pa rēdo nisi sequat snia cēsure. ar. c. i. s. e. z. xi. q. iij. excō municatos. z. c. cū excōicato vñ cū hic dicat qz sit ha bēdus sicut ethnic⁹ z publican⁹ si eccliam non audie rit dz intelligi p⁹ sniam censure q̄ dz ferri in nō volen tem se corrigere. xi. q. iij. certū. Jtē exp̄sse facē littera i verbo cū eni ubi p̄missa forma euāgelica dicit qz ad ec clesiam spectat de quolibet peccato corripe quēlibet xp̄ianum. z si correctōem pretempserit p districtionem ecclesiasticam debet coercere z sic excōmunicare etiaz spiritualiter quod clarius indicant verba sequētia dū innuūt qz non est aliter procedendum cum magno q̄z cum parvo ut in. c. maiorib⁹. de preben. z sic loquitur de processu specifice fiendo in personam denunciati. Jtez iste nō est omnino forus penitentialis. cū exigā tur testes ut b. z in. c. in omni. de testi. poterit ergo p cedere ad censuram nec ob. si dicatur qz tpe quo dixit

xp̄s illa vba si peccauerit rē. non erat forma excōica tionis. qz lz non esset forma specifica tñ debebat itel ligi qz eccl̄ia declararet illos incorrigibiles z ex̄ eccle siam positos tanq̄ gentiles z publicanos hodie in ef fectu facit excōmunicatio. vide bonaz glo. in. c. quod cunq;. xxiij. q. i. Ultimo circa istā denunciatōem euangelicam quēritur q̄re sic dicatur. Do. sic dz a cau sa efficiēti seu originali qz ab euāgelio inuēta z hec suf ficiāt quo ad denunciationem euangelicā Nūc cō descendo ad iudicialem z hec duplex. quedā publica quedā priuata. vt dicunt hic cōiter doc. publica ē illa que ꝓpetit ex officio puro z mero in qua non requiri tur monitio. si iudex ex officio suo z p denunciatōnez suoz officialium in ea procedit z habet locum in noto rijs tñ. C. de accu. ea quidem. z. xxxv. q. vi. c. epūs. i synodo. ff. de custo. z exhi. re. l. diu⁹. z de offi. pfec. vr. l. i. §. sane. vide. iij. q. iij. §. aliqñ. in tex. z glo. ho die inductū ē vnum nouū p extrauagantē ad reprimē dam ut in crimine lese maiestatis possit procedi p de nunciationē factam a quocunq;. z dicāt ibi bar. qz iste denunciator bz vim cuiusdam mādatoris. seu accusa toris z ideo desistens incidit in turpillianū. ff. ad tur pil. l. i. §. incidit Et de hoc ē ibi dicendū ut plene nō. p bar. Judicialis vero priuata ꝓpetit lesō ppter suū interesse. z ista qñq; in foro ciuili. qñq; de plano ex pedītur etiam si non precessit monitio. ut qñ ille qui opprimitur non pt agere ut qz seruus uel ptāti alter⁹ subditus insti. de his q̄ sunt sui uel alie. iuris. §. pen. z. ff. de offi. pfec. vr. l. i. §. quod aūt. Et idē dicāt i mo nachis z puersis ꝓquerentibus de iniustis gwaminī bus suoz prelatoz pro hoc qō nō. Jnno. in. c. insinu ante. qui de. vel vo. z p Jo. an. in. c. cum singula ō p ben. li. vi. z in. c. p̄senti. de offi. or. e. li. z idem in his q̄ spectant ad foz venale ut res vendatur iusto precio. ō quo in. c. i. de emp. z ven. z. ff. ō offi. pfec. vr. l. i. §. ca ra camis z p Ly. in. l. i. C. de epi. and. quanq;. Idē in rusticis oppressis. ff. de offi. pcō. l. nec. §. de plano Jn foro aūt canonico requirit monitio. ut hic expedi tur tamē de plano ut in fi. littere dz z ita dicit Jo. an. z cōiter doc. dicāt qz lz p̄cedētem denūciationē. s. euā gelicam iudex ecclesiastic⁹ indistincte admittat. istam tamē iudicialē indistincte non debet admittere. sz tñ in defectū iustīcie. uel si crimē de sui natura est ecclesia sticum. uel rōne pacis uel iuramēti. uel quādo crimen est notorium uel quando non audit in foro seculari. vt quando obligatio ē naturalis tñ. An pro obli gatione naturali tñ possit in distincte recurri ad iudi cem ecclesiasticū dic ut plene nō. Bar. in extrauagā. ad reprimendam in verbo denunciationem z p Bal. in. c. si quis p triginta. si de feu. fue. ꝓto. coll. x. z con clude qz vbi ex iuris ciuilis obseruatione nutriret pec catum ut in obligatione naturali que oritur ex p̄sensu ud cū quis locupletatur cum alterius iactura pōt ad

ecclesiã recurri ut j.c.i.de pac.t.c.eũ haberet.de eo q̃ dux.i ma.sec' ubi ius ciuile ꝓpter iustã t ratõnabilez cãm non curat de illa naturali ut i velleiano.t macedoniano.t vide qd dicã in.c.fi.de prescrip. Idem scõm Inno.si denegat ius agẽdi i foro ciuili inspecto rigore ut in pacto nudo t in iuramẽto q̃ etiã ō inre canonico actõem non ꝓducãt t sic apte sentit ꝟ Inn.q̃ de iure canonico non dat actio ex nudo pacto uel iuramẽto ꝟ tñ ꝓpetit denunciatio iudicialis ꝟ de pacto dic ut dicã de pac.c.i.de iuramẽto dic ut nõ.in.c. cuz venissent de insti. Idẽ ẽ scõm doc.ut habeat locũ hec denuciatio iudicialis si eã ꝓponat miserabilis ꝑsona t oppressa.ar.ꝟ t in.c.q̃liter.de pactis.t.lxxxvij.di. ꝑ totũ.t q̃ dicant miserabiles ꝑsone.vide bo.tex.i.c .i.de postu.t in.c.significãtibus.ō offi.dele.t ibi plene Inno.prosequit.t idẽ in ꝟ dic de iure ciuili.vbicũ qz aliqs ꝓpter potentiã se iuuare non ꝓt uel audet facere hanc querelã supiori.q̃ ꝓcedit ex officio ut notabar.in extraugan.ad reprimẽdã.Et probat in.l. denũciamus.C.de bis q̃ ad eccliã.ꝓfu.t in.l.illicitas.§ ne potẽtiores.de offi.ꝑsi.t vtrobiq̃ ꝑ Ly.t Bar.Et vide in spe.in ti. de denũ.§.i.v.vt aũt.ubi dicit q̃ si qs timet rõne superioritatis.qz ei' ẽ dñs uel tyrannus poterit denunciare.t si ꝓpter potẽtiã timet denunciare.poterit superior ecclesiasticus ex officio procedere.ꝑ pene impositõez t ꝑ sufficiẽtem cautõem de restituendo.t de ꝑsum.lẽas.de sen.ex.grauẽ.Et putat ꝟ do. an. q̃ ubi timor impediret monitionẽ poterit sine ea ꝓcedi.ar.in.c.si iust' met'.de appel. qđ ꝓpetit etiaz ei q̃ propter iuramẽtũ exortũ illicite excludit a petitõne iusti debiti dz tñ ꝓncipaliter se fundare sup peccato t tẽdere ad finẽ correctionis.ut nõ.in.c.ad nostrã .ij.ō iureũr.t in.c.quemadmodũ.e.ti.Itẽ indistincte facit hãc denũciationẽ ẽpo is qui ignat ab illo q̃ subest ime diate impatori.Et difficilis ẽ adit' ad impatorẽ.Et ꝟ in q̃cunqz ꝑte litis grauet uel ex.in auẽ.ut diffe.indi. §.si uero ptingit.coll.ix.In bis t silib' casib' reduci bilib' ad istos locũ hz denũciatio .Si eni indistincte admitteret hec denunciatio.iã ꝑiret tpalis gladij iurisdictio.t omnis cã devolueret ad fore ecclesiasticũ qđ non ẽ dicẽdum ut hic t in.c.cãm.q̃ fi.sunt le.t i.c.venerabilẽ.de dec.Et.xcvi.di.cum ad vez.t.c.duo.t.c si impator.cũ silj. Quero qũo formabit libellus seu petitio seu denunciatio i illa specie.So.sentit hic Inno.q̃ dz sic formari ꝓpone in terminis lre. Dicit rex anglie.dñe index.Rex francie tz comitatũ pictauiensem in ꝑiculum aie sue uel ꝑtra ꝑsciam suã cuz ad me ꝑtineat.vñ peto officiũ vestz.ut cogatis eũ ad penitentiam Et sic in silj credo etiã q̃ ꝓssit ꝓcedere vt res restituat.seu q̃ lesus fuerit indemnis.Bar.tñ in dicta extraugã.ad reprimẽdã singulariter sequit primum dictum Et subicit forma sñie erit ꝓbata denunciatione q̃ iudex mãdabit sibi ut agat pniam seu corrigat se.Et ad hoc poterit ꝑ excõicationem ꝓpelli ad ꝟ allegat istũ tex. Et nõ ꝟ vltimum pro bis q̃.s. dixi.pro hoc iste tex.ubi mãdat audiri querimoniam regis anglie Et vide qđ nõui.s.in.q.i.q̃ ponit diffez inter denunciatõem iudicialẽ t extrãgelicã.dz tñ ꝟ pete re ꝑ quandaz ꝓniam ꝑ quã ꝓncipaliter petit illũ cogi ad pniam.t hoc vez nisi iuramentũ sibi obstet ut.s. dictũ ẽ. Sed quero ẽn iudex indistincte ꝓgnoscet facta ista denunciatõe.licet denunciat' neget ꝓtenta i denunciatione Inno.dicat multa.t in effecta ꝓducit q̃ aut ꝓstat notorie de peccato.t tunc non admittitur exceptio sua.Sicut enĩ de peccato ꝓstat ita dz t de satisfactõe ꝓstare.xlv.di.ꝟ illud.Si vero peccatũ non ẽ notoriũ .t tũc si illa,ꝓbatio fit ex ꝑte denunciãtis q̃ res ẽ sua.uel sibi debita sufficit q̃ denunciat' dicat se nõ tenere illã rem ꝓtra ꝑsciam t q̃ non spectat ad officiũ iudicis ꝟ cognoscere.Si tñ denuncians vellet ꝑbare q̃ teneat cõtra ꝑsciam seu cum peccato. licet hoc sit difficile probare,admittẽdus ẽ.t si probaret denũcians quod res ẽ sua uel sibi debita. t non probaret q̃ ille teneret ꝓtra ꝑsciam sufficit denunciato allegare aliquã iustã cãm puta q̃ ad eum ꝑuenit exemptõe uel aliq̃ iusta cã.neqz illã tenet probare.qz satis ẽ ad excludendã iurisdictõem iudicis ecclesiastici nõ ꝓstare q̃ ꝓtra ꝑsciam teneat. Hec dicta non placet hostiensi dicit eni q̃ si probat rem fuisse denunciãti ꝓcludit peccatũ in foro cõe.nisi aliud,ꝓbet qz res ꝑsumit eius cui' añ fuit si aliud non ꝓbat.C.de ꝓba.l.cũ res.t.l. sine possidetis.t.xlv.di.ꝟ illud.Et exquo ꝓstat de intentione actoris nisi probet exceptio sufficiẽter in ꝓtrarium actor obtinebit.c.vno.ut ecclesiastica bñ. Sed Inno.t Jo.an.videnť velle hoc dictũ hostiensi,ꝓcedere q̃ agit directe.Sz q̃ agit ꝑ modũ denũciatõis quãq̃ possessor debeat ꝓponere ꝓbabilẽ excutionem puta res ẽ indicata mihi uel pignori obligata vel qđ sibi ñ tñ necessitat possessor probare.sed sufficit q̃ satisfaciat ꝑscie sue.nisi ille vellet probare ꝓtrarium qz contra ꝑsciam ut.s.dixi.uel si peccatũ esset notoriũ uel scandalum.Bar.in ꝓdicta extrauagã.ad reprimẽdã dicit q̃ si denunciat' nullã cãm excusandi ꝑsciam allegat ñ sufficit.Si vero allegat aliquã iustam cãm. tunc si dependet ex eius facto,quia dicit se solvisse uel emisse uel qđ simile si primo negauit t probatũ ẽ ꝓtra eũ nõ dz stari suo assertioni qz ẽ ꝓsumptio ꝓtra eum ex negatione ꝓcedenti.ar.ff.de proba.l.cũ de indebito.C.ō nõnu.pe.auẽ.ꝓtra qui propriã.t in.c.fi.j.de solu.Si est ꝑsona intentõez actoris.dicit tñ se solvisse uel emisse standũ ẽ excusationi sue si aliter non probat actor intẽtum suum.ff.de iureiur.l.eum qui.Si vero denunciator probat aliter q̃z ex ꝓfessione.tunc recurrendum est ad coniecturas cuius vite t fame sit denunciat' vtrum eius assertioni debeat credi ut.l.non omnes.§.a barbaris.ff.de re mili.vtrum res parua sit uel magna.ff.

de iureur.l.f.ꝛ si.Si vero causa ē talis q̄ ab alio dependet.qz dicit se habere ab alijs ꝛ qȝ eis credidit tūc videndi sunt illi q̄ sunt ꝛ cui⁹ opinionis.ꝛ an b̄ habuerit ante litē motā de testi.lȝ ex q̄daȝ ꝛ sufficit si habuit a suo procuratore.ff.pro emptore.l. qđ vulgo. Idez si defunct⁹ aliqd sibi dixit qȝ esset heres.tūc eñ recte illi credit.ff.de bo.liber.l.qui aū maior.alias si excusaret pscīam suā sine cā uel p̄sumptōib⁹ non legitimis nō sufficeret.qz lȝ nō teneat ꝑtra pscīam. tunc tñ cum pscia tȝ erronea ꝛ sic peccat de sen.ex.inquisitioni nec sufficit p̄obare defunctū tenere ꝑtra pscīam.nisi ꝓbetur ꝛ heredē ꝑtra pscīam tenere ꝙ q̄ dicit heredē ante certificādā q̄s denūciet.l.qȝ te.ff.si cer.pe.Prius enī dȝ peccatū p̄cedere q̄s denuntiet vt i auē.si peccauerit ꝛ b.Dȝ si heres non patit certificari i b̄ peccat.ꝛ perinde ē ac si certificat⁹ eēt.l.i.ff.qđ vi.aut dā.Est etenī affectata hec ignorātia de q̄ dz ignorās ignorabitur facit.c.ij.ō temp.or.li.vi. Do.an.dicit qȝ si tenet dictū Inn.multū ledit virtus h⁹ denunciatōis.facile enī ē denunciatio aliquā excusatōnem allegare Prio eo tñ facit qz in istis in qbus agit de secreto pscie stat dicto ip̄i⁹ de sen.excō.Si vero.de homi.significasti Putat tñ qȝ in foro pscie mere penitētiali stādum sit dictio denunciati.Idē putat q̄ ad vīā denunciatōnis euāgelice nō iudicialis.Caueat tñ qȝ rōne illī pscīam informet si agit via iudiciali.si nihil ē probatū uel p̄bari p̄t de peccato est standū dicto denūciantis si notorie pstat de delicto planū ē qȝ dȝ tunc iustificare ex p̄batione suā pscīam si pstat ex confessione denuncianti.ex quo aliter nō probat potent ipam sola excusatōne iustificare.si vero probatōe aliq̄ cōstat i foro iudiciali vere uel p̄sumptiue ita qȝ pcludit peccatū.tūc ē dubium ex eo qz iste modus procedendi exigit certitudinē peccati.nō solū apparētiam.ꝛ dato qȝ appareant testes de ponētes p b̄ necessario nō pcludit peccatū.Possunt enī dicere falsum.ꝛ lȝ dicāt vez multe cause extrinsece potuerūt accidere quas innotescere nō p̄t denunciat⁹ ita qȝ non ꝑtra pscīaȝ.Ideo cū agat de pulsatōe pscie sue.putat qȝ allegata aliqua iusta cā ꝛ p̄stito iuramēto qȝ de illa non p̄t facere fidem ut qz non dȝ probatōes in ꝓmptu uel alias pdidit qȝ stabitur iuramento eius scōm qualitatē psone asserentis ꝛ iurātis. Sed i veritate b̄ videtur velle.Bar.si bñ cōsideretur dictū eius cuius dicta sunt satis rationabilia.Nā ex p̄sumptionibus satis cōcluditur peccatū de cle.nō resi.c.i.ō p sump.c.iij.ꝛ in.c.lr̄is.ꝛ in.c.lr̄as. facit.l.cum quere batur.L.vñ vi.Sed qz ille modus procedēdi ē extraordinarius sufficiūt probabiles coniecture ad probandum pscīam eius ꝛ per b̄ p̄t decidi multe qōnes q̄s ponit Bar.in.d.extrauā.ad reprimendā. q̄s cā breuitatis obmitto.ꝛ ibi videre poteris late. Dȝ quero in quo differt hec denūciatio iudicialis ab euāgelica So.ponas maiores ꝛ nobiliores differētias q̄ colligūtur ex dictis doc.ꝛ ꝑmo differūt qz in euāgelica admittitur quilibet dūmodo nō p̄sueret i crimine ut.s dixi.b nō admittitur nisi ille cuius specialiter interest

Itē i illa solū agit ad correctōem peccati.i ista nō solū agit ut corrigat peccatū Dȝ ut res restituat et lesus fuetur indemnis Item i illa procedit nō in mō iudicij.ut.s.dixi.Dȝ in ista procedit iudicialiter lȝ expediat de plano. vt in tex.ꝛ qd importet verbū de plano.vide p bar.i extraua.ad reprimēdā in ỹ.si plang.ꝛ in tex.vñ danda ē i scriptis fīēda lītis cōtestatio ut ptz i tex.ibi vtz iusta sit.Et sinia ferēda est etiam in scriptis ar.in de.sepe.de ỹ.sig.lȝ nō debeant dari ita prolixe dilatōes sicut q̄n agit directe.Item b nō recipiunt testes nisi legitime exquo agitur ad finem rei restituēde.Dȝ in illa admittūtur oēs infames.exquo nō p̄sueret in crimine ut.s. dixi scōm Inn. Item in euāgelica nō admittūtur criminosi ad denunciādū.ff in ista sic.qz ꝓtextu crimīnis nō dȝ qs repelli a prosecutione sui iuris.ut sup gl.fi.dixi Ite in illa sufficiunt due monitōes.q̄z vna probatur ꝙ monāt. Et alia ꝙ eum vel saltē alium testē.In ista vero dicit hosti.ꝛ cōmuniter doc.post eū.qȝ requirit tercia monitio Et saltem duaȝ vltimaȝ plena probatio all.de accu.cū dilectus.ꝛ c.q̄liter ꝛ q̄n.ij.§.fi.ỹ.sic ꝛ denūciatōnem. de symo.lȝ bely.§.cū igitur. b dictū nanq̄ mihi placuit.neq̄ iure aliquo probatur ut reꝑatur trina monitio.Nā iura.s.allegata b̄ non probāt.Et b expresse probatur qȝ sufficit illa que requiritur i euangelica i q̄ sufficit duplex monitio ut.s.dixi lȝ hosti.vadat hic ex torquēdo īram ꝛ minus bñ.Nec placuit illud dictuȝ do.an.qz illud fallit in matrimonio ꝓtrahēdo. ut tūc non requiritur aliqua monitio.all.glo.in.c.ad dissoluendū.de despō.impu.Et idē dicit in peccato cōmittendo.ut qz dico qȝ ibi non ē ꝓpria denūciatio iudici alis.cū denunciātis specialiter non interest.qz in hac denunciatōe requirit ut.s.dixi. Unde potⁿ fit ibi quedā intimatio iudici ut procedat ad peccatū impediendū.Et i hac intimatōne nō requirit aliqua monitio ut ibi facit quod nō.in.c.ad nr̄am.i.de iurarū. Nō enī video q̄re in iudiciali vera nō requirat monitio pro peccato ꝓmittēdo nisi ꝑiculū eēt in mora.cum forte corrigeret ex sola ꝓmotōe ꝛ non eēt op⁹ denūciare. Et p hec habes i quo differūt Et quis sit esse ctus vtriusq̄ denunciatōis ꝛ qs modus procedendi

Ultimo p̄t queri quare dz iudicialis dic qz i iudicio fit ꝛ iudicialiter procedat.lȝ nō vsquequaq̄ ut statim dicā.ꝛ ē tercia spēs denūciationis q̄ vocat canonica.ꝛ dz canonica qz a canonibus inuenta habuit tamen ortum scōm Inno.a lege veteris testamenti. Et ista canonica ē scōm doct.duplex.nam quedam ē specialis ꝓpetens illi soli cuius interest habere plātū bonum vel bonum ecclesiasticam subditum. Et sit ad b vt quis de beneficio remoueatur.xvij.q.vij.filijs.de

offi.ctisto.c.i.t de syno.lz bely.t requirit trina monitio fiat i iudiciali scom doc.t facit glo.ij.q.vij. qua ppter.f tu dic melius ut.s.dixi i iudiciali.qo sufficit bina.nec ptariu iure,pbat/Ellia est generalis t publica t fit qñ agit de matrimonio dissoluendo vel de eius impedimento.de spo.c.p.t de clade.desponsa.cu inhibistio Et hac iudex ex officio prosequit.si denuncians ea prosequi detractat de spo.cu i tua scom Jo.an.f Innocentius loquit b magis generaliter dicit enim q e ista denunciatio canonica de crimine ptermittendo.s.ut ab eo pcessat.t de hac dicit loqui.c.ad dissoluendu. Et idem dicit in crimini bus ppetratis si recipiut augmentum per multiplicatoem actuu uel,ppter ptinuatoem iniurie fiant eq̃ qs plistit i iniuria rapine.t ad hac dicit quelibet teneri si credit proficere sua denunciatoem t ipsi denunciatori no e gue nimis denunciare t sic loquit xxij.q.v.b videtur.t nimis gue dicit esse denunciatori si propter b deberet desistere a suis negocijs.uel si ppter b deberet incurrere inimicicias uel alia picula quacq̃ eni bona sit denunciare ad b tñ qs ñ artatur si cut nec ad alia pia opa nisi qñ sic se offert optunitas uel comoditas proficiendi.Jo.an.dicit se no credere q b locu habeat i canonica.qz ad pena non artat aliquis ad denunciandu t credo ipm bñdicere.na subest remediu denunciatois euangelice.ubi tñ agit ad penitentia.t no ad pena.t ad hac puto quenlibet teneri ut.s.dixi. Ultima denunciatio dz regularis t dz regularis.qz scom quasdas religiosoz instões expitur t proceditur de plano t simplr nec appellat de appel. ad nostra.t.c.reprehensibilis.t.c.cu speciali fm Jo. an.t de materia denunciationis vide spe. in ti.de denun.§.ij.v.ut aut.Et dicit b Jnno.q etia de alia denunciatoe facit mentoem canones t leges que non e modus agendi f pcedit accusatoem t de hac denunciatione loquit.ij.q.vij.c.quapropter.t.c.se.t.c.fi.de accu.t de calu.c.fi.t i multis alijs t facile e invenire exemplu de tali denunciatoe tam i decreto q̃s i decretalibus t in auc.ut iudi.sine quoquo suffra.§.si qs.t §.necessitate,t.§.se.t de hac spe modicu agimus secundu eum.qz non e modus agendi.t dic q hec monitio seu denunciatio fit ex urbanitate quadam .ff. de ser.ur.pdi.l.quida biben.Et bz unu nobile effectum qz si fit antecq̃ reus vocetur ad iudiciu non sufficit q vocat pfiteat debitu ad vitanda pdemnatonem expesaz factaz circa citatoem t libelli pceptoem sec si no fuit primo monit.t statim pfitetur ut no.Guil. de cu.in.l.omes.C.de epi.t de.Et sequit Jo.an.hic qo mihi satis placet qñ requirit interpellatio .ad constituendu eu in mora ar.in.l.mora.ff.de usuris .t.l.ex legati.cu.ff.de verbo.ob.secus puto ubi mora pmitti tur sine aliq̃ interpellatoe vt i obligatone ad die pacta .Est eni qd sibi imputandu aduenite die si ñ soluit ar.i.c.fi.de loca.t pduc.t.C.e.l.ij.t ptrahe.t pmit-

stipu.l.magna t.ff.de verbo.ob.l.quoties V. Secundo

Principalis psona p se t no p aduocatum dz

Astoralis factu,pponere i iudicio nisi sit indiscreta.primo statuit.scdo a statuto unu casum excipit ibi nisi Et pro figuratoe casus scias scom hosti.q eps bely.iter ceteras consultatones inserui quo cauilloli aduocati deu non timetes nec doies reuerates aduertebat clericulos a,ppalida veritate facti non sustinetes q clericuli sine ipis de facto aliquid proponerent t huic morbo papa medetur. Nota primo q ea q plistit in facto debet p ptes t no p aduocatos ,ppoi t pro b vide q no.in.l.hj.i prin.C.de iura.calu. Jn gl.i verbo utriusq; t iferi q cu litis pt.fiat p ,ppositoez negocij petitionem t responsionem ad illa.l.una.C. de litis pt. t.j.e.ti.c.uno.p ipas pncipales ptes t no p aduocatos fieri dz si tu aduocatus ,ponere pnte clericulo t no ptradicte t similiter aduocat eo pnte responderet satis videt facta litis ptest.tex.induco nobile in.c.cu cam. de appel.t ibi p gl.in verbo.li.ptest. No scdo q indiscreta psona pt esse i iudicio sine curatore.f eius defect dz suppleri p aduocatu t intellige qñ adeo non e indiscreta q careat sensu.si eni e furiosus no pt stare i iudicio nec valeret snia etia pro eo lata.l.furioso.t qo ibi no.ff.de re.iudi. No tercio ex b t ex tex. qs dicatur indiscret nam b t scom pmune usum loquendi summit pro istis simplicib psonis.q non omno carent discretone talis eni simplicitas ptraria discretioni reputabatur etia i platis adeo q impedit a promotone t repellit ut legitur t no.i.c.petr.xxxix.di.vide qo no. glo.in.c.si cupis.xvi.q.i.glo.facit duo querit t solut scdo tacite opponit t solut.scda ibi nisi Quero dz b q principalis psona dz factu proponere p se nuqd simpliciter dz p se rndere.gl.rndet q sic.puto tñ q si aduocat rndeat iudice t pte no cotradicentib pfessio piudicat t valet etia quo ad litem contestandam ut in pall. c.cuz cam.t.l.i.t.iij.C.de ero.aduo.t qo no.Jo. an.in.c.in pntia.de,pba.in v.proponi. Opp.t videtur q imo p alium possit factum proponi quancq̃ ptes non sint indiscrete.ut in .l.non solu.ff. de procura.t in.l.i.ff.qo cuiusq; uniuer.Jo.dicit gl. q istud fallit qñ tenetur qs rndere rone officij.ut in procuratore sed dic q iste non e ppie casus fallacie.unde recte non excipitur a regula hic tradita.hic enim papa no intendit excludere procuratores qui dicuntur principales psone.cum efficiantur domini instantie ut in c.ij.de procura.li.vi.adeo qz sententia ferenda est in personas eorum.C.de sen.l.i.sed tantum intendit excludere aduocatos si tamen dominus instior esset qs procurator.tuc iudex ex officio suo possit prouidere ut ipse dominus veniat ad respondendu p se ut e tex. notabilis in .l.fi.C. de procurat. t nota glo. fi.in.c. si.de iudi.li.vi.et sic limita hanc etiaz in procuratore

scdo gl. excipit casum etiã i vniuersitate q̃ p aliũ nidz iste etiã casus non recte excipit qz nõ p aduocatũ ꝑ p syndicũ nidet. z an p se vniuersitas iuret de calũ. aut p aliũ. tãgit hic Inn. ꝑ tu dic ut plene nõ. i. c. i ptractandis. ī. de iura. calũ. z in. c. pñtiũ ò testi. li. vi. z bo die clare pz qz dſqz põt p aliũ iurare dũmodo det sibi spẽale mãdatũ. ut i. c. n. de iura. calũ. li. vi. Tertio gl. excipit casum i excõicato q etiã nõ bñ excipitur qz nõ p aduocatũ ꝑ p. pauratorẽ nidet z sic itelligo. c. intellexim⁹. s. eo. Quarto excipit casuz in ẽpo z i psona illustri. ꝑ dic idẽ i istis q in ꝓcedentib⁹. qz constituũr. pauratorem. Itẽ excipit casum indiscreta. psona iste casus recte excipit. qz exñs p se in iudicio nidet z factũ. pponere põt p aduocatũ ut ꝺ. Itẽ excipit casum in furioso z nõ bñ. qz furiosus nõ põt stare in iudicio. ꝑ litigat p procuratorẽ. vñ curator z nõ aduocatus hz. pponere factũ Excipit etiã casuz i. pdigo iste casus posset tolleranı añq̃ sibi interdicat bonis. qz satis ꝺz indiscreta psona. ut. ſ. ff. de cura. fur. z i. e. ex pte. de ꝓsue. nõ eni eoipo administratio. pdigo ẽ interdicta. ut nõ. p bar. in. l. is cui. ò ꝺ. ob. ꝑ postq̃ dat⁹ ẽ sibi curator. q deputari ꝺz. ut in ꝑ all. l. ij. nõ. p cedit exceptio. qz curator p se poterit respõdere z supplere illi⁹ defectũ. Ultimo excipit casum in mulie re luxuriosa z põt intelligi dupliciter. s. respectu libidinis luxuriosa. z sic ꝓprie z iproprie respectu luxuriose. pdigalitatis. ut nõ. in. l. z mulieri. ff. de cura. fur. Et vtroq̃z mõ satis põt dici indiscreta cũ sit prodiga fame z psone sue z bonoz suoz. Et in isto cõcludo q añq̃ dat sibi curator satis põt. ꝓcedere exceptio. ut litigans p se supleat defect⁹ p aduocatũ. ꝑ si dat sibi curator qui dari ꝺz ut in ꝑ al. l. z mulieri tunc casus non recte excipit. qz tũc defectus supplet p curatorẽ. arg. in. l. si curatore bñs. C. de in ite. restit. minoris. z circa hunc casum vide qõ nõ. speculator in ti. ò actore. §. i. v. itẽ opponit ꝓtra actorẽ. z. v. se. vbi querit an viro luxurioso det curator sicut mulieri z cõcludit q nõ iõ eni dat magis mulierib⁹ q̃z masculis. qz in ea ardet magis stimulus carnis. z magis obprobrioſuz ẽ amicis z generi si mulier polluaret q̃z masculus. Itẽ sexus mulieris magis fragilis z debilis est q̃z masculin⁹. Extra hos casus exceptos in gl. doc. hz excipiũt casuz i pluribus fideiussoꝛib⁹ & heredib⁹ vñ⁹ i. l. iam tñ. §. pen. ff. iudi. sol. ꝑ in veritate ille casus nõ bene excipit ab ista regula ibi eni ponitur solũ spẽale ut plures fideiussores rei vel heredes debeãt ꝓstituere vnũ defensorez seu. pauratorẽ. z nõ quilibet debeat ꝓstituere vnũ propte sua ne defensio p plures cissa aliq̃ incõmodo affi ciat actorẽ. z sic nõ dicitur ibi q p aduocatũ factuz. ponatur. Itẽ excipiũt casum in pluribus exercitoꝛib⁹ eiusdẽ nauis. ut. l. i. §. si plures. ff. de exercito. z. l. se. ꝑ dic silimõ q nõ recte excipitur qz ibi tñ ꝺz q si sunt plures exercitores eiusdẽ nauis tũc cũ quolibz illoꝝ agi põt in solidũ ne in plures aduersarios distrũgat q cũ vno ꝓtraxit. z sic nõ dicitur ibi q p aduocatum nideant. Excipiũt casuz insup alium. s. in muliere religiosa. p. c. ij. e. ti. li. vi. sed ibi nõ dicitur q p aduocatum. sed q nõ vocetur ut ad iudiciũ veniat psonaliter nec etiã admittatur si venire vellet ſz ꝺz cõstituere pauratorẽ z sic sumus ex casum hui⁹. c. dicit eni breviter q̃d dicit ꝺ doc. z maxime hosti. q regl̃ quis ꝺz proponere factuz p se q̃ñ p se litigat nisi sit talis p sona q̃ se regere nescit. ꝓpter indiscretionẽ z tunc etiaz p aduocatũ suppleatur ei⁹ defect⁹ in. pponẽdo z nidẽ do. z iste ẽ propri⁹ casus hui⁹. c. nõ aũt intẽdit excludere vsuz procuratoris cũ q̃libet regulariter licitũ sit. ꝓstituere. pauratorẽ z per eũ proponere z nidere z litẽ cõtestari ut. l. i. ff. de. pau. z. s. e. ti. li. vi. per totũ z in infinitis iurib⁹ ciuilib⁹ z canonicis. Et hoc etiã sentiunt ꝺ doc. in alia pte. s. sup verbo p seipos dicentes. q nõ intendit hec decretalis excludere vsum. pauratorũ per quos etiã põt lis cõtestari ꝑ intendit q ꝺs qui cãm. psequitur siue sit ꝓncipalis dñs. siue eius. pauratoꝛ hz factũ narrare. Et in ꝺ dicũt bñ. sed mirãduz est quare postea exceperũt illos casus nõ facientes ad materiã. Itẽ aduerte q ꝺz excludat aduocatos in. ꝓpositione. z responsione facti. nõ tñ propter ꝺ intendit excludere officiũ aduocatoꝝ. vñ ut dicũt hic communiter doc. q̃d ius tangit expediat aduocatos vñ formabit libellum z apte alias repelleretur. ī. eo. examinata. z. l. i. ff. si me. fal. mod dixit. Item versabitur officium suum exceptionibus z positionibus formã dis z similibus. Item poterit interesse in responsionibus ad positiones ut caueat ne camillosa positõne ob scura vel duplici dientulus capiatur. z sic itelligit hosti. ff. de offi. procon. l. nec quicq̃z. §. aduocatos. ego remitto te ad glo. c. i. de confess. li. vi. que dicit q ad positiones debet respondere pars non autem aduocatus. z q solent cauti iudices tunc respondentes ad uocatos expellere vnde dicit q aduocatus qui docet dientulum falsuz nidere teneturaduersario illi⁹ damnum refarcire q̃ ob hoc ꝓmlit puta ex onere. pbandi vel amissione cãe. l. ꝺi. sepe. de iniur. c. si. ff. ad. l. aq̃. l. qui occidit. §. relt. q̃ nõ. Adde tñ hic vnũ nõbile dictũ Hosti. in. c. dilecti. s. eo. vbi dicit q propter simplicitatem partis. si timetur ne res ipositionib⁹ ad positiones capiatur ꝺz permitti aduocatũ nidere ar. ꝺ q̃ bene nõ. z plus dicit ꝺ Inn. q̃ nõ ẽ maluz si in discreta persona etiã compellatur factum p aliũ exponere z nidere. Expedit eni reipublice ne gs re sua male vtatur. Instit. de his q̃ sunt sui vel alie. iur. §. sed ꝺ tẽpore regulariter g̃ officiũ aduocari versatur i. his q̃ sunt iuris. ad ea vero q̃ ꝓsistũt i facto debẽt partes ꝓncipales nidere z factũ ꝓponẽ. etatẽ enim habent de se loquãtur de cõse. di. iij. cũ. p paruulis. ꝓsumitur eni ò facto suo meli⁹ scire veritatẽ q̃z aduocati vel extranei.

ar. de ẏpū. ab excōicato cū suis ꝓcor. veritas eni ab
his qui melius eā sciūt inquirenda ē ut. s. de elec. c.
scriptū. ⁊ j. q ma. accu. po. viđr ⁊ ō testi. pūtiuz. li. vi.

Xaminata. Si actor ineptā actōz ꝓponit reus absoluit ab instantia iudicij si postea aptā ꝓponit. reus rīdere cogit. Et diuido i quatuor ptes. In pria ꝓnunciatiōis rō. In scōa ipi⁹ rōis declaratio. ibi qz cum. In tertia ꝓnūciatio ibi vide. In quarta protestatio ibi tñ. ⁊ lz ita cōit sūmet ⁊ꝓcedat q̄ ad corticē tñ q̄ ad itellectū nō ꝓcedit simplr qz itētio erat hic ineꝑta ⁊ nō actio. vel saltē actio ⁊ intētio erāt ineꝑte. ut j. patebit. nec tenet indistincte ꝙ ex sola ineptitudine actionis debeat ꝙs succūbere si intētio ē apta de quo j. plene subjūgā. ió q̄ ad intellectū summo sic si actio ⁊ intētio sunt ineꝑte vel sola intētio dz re⁹ absolui ab instantia iudicij. itez tamē actor audiet si aūt egerit. ⁊ ꝓ hoc intellectu facit lr̄a in eo ꝙ papa ꝓnunciauit intentionē ist⁹ nō tenere nō dixit actionē. ⁊ q̄ꝙ lr̄a faciat mētionē etiā de actione ꝙ fuerit incongrua. dic ꝙ fuit incōgrua respectu illius ad quē dirigebat. ⁊ respectu cōclusiōis. qz petebat restitutionē possessionis. ꝑ pōt ita intelligē ꝙ actio erat apta ⁊ intētio tñ ineꝑta ut j. dicet. vel summa sic ꝑm do. car. In rei ven. si cōstat q̄cunqz reū nō possidere nec possedisse ab iitio litis ⁊ actorē hoc sciuisse. ei⁹ intētio ꝓnunciat ineꝑta h. d. ꝑ hec summatio ē nimis specialis. ió tene precedentē ⁊ figura sic casum ꝓprehendēdo vtrāqz lec. dū est qō inter quosdā nobiles seu milites de cāpania ex vna ꝑte ⁊ quēdā nobilē. OS. de riparia ex altera ꝑte sup iure ꝑonat⁹ cuiusdā eccīe dicto. OS. possidente dictū ius patronat⁹ fuit factū sequestrū de ꝯcordia ptiū in quēdā vicedōm. i. vicariū epi tandem. qz forte huius cāe decisio ꝓtrahebat in longū iste nobilis vir OS. dedit petitionē ꝓtra milites. in q̄ narrabat se fore patronū ⁊ petebat se ꝓnunciari ꝓpōnū ⁊ milites cōdēnari ad restōem possessionis dicte eccīe ⁊ ex depositionibus testiū ꝓductoꝝ ꝑ eū ꝑm vnū intellectuz ad fundandā intentionē suā apperuit ꝙ possidente dicto nobili sequestrata fuit possessio penes illum vicedōm ex quo papa cognouit ꝙ ist⁹ nobilis intētio nō erat apta qz cōdudebat ad restituendā possessionē eccīe ⁊ de duob⁹ altez erat vnū. aut ꝙ possessio transiret i sequestrū ⁊ nō cōperebat rei vendicatio ꝓtra nobiles seu ꝓfessoria ad restituendū. exq̄ ipi nobiles nō possidebāt. vel nō trālierat in sequestrū ⁊ sic remāserat penes istū nobilē petentē restitui ⁊ sic int⁹ habebat. qō petebat merito milites absoluunt ab instātia iudicij. ⁊ iste est patus intellect⁹. Nota ꝓio ꝙ vsus actionum non est sublatus de iure canonico. licet contrariū notauerit do. An. in. c. dilecti. s. eo. hoc colligitur aperte hic in ꝓin. ⁊ in fi. vbi dicitur ꝙ isti milites tenentur rīdere si ꝓposuerit iste nobilis actionē aptam ⁊ congruentem. ⁊ sic volens agere etiam de iure canonico debet proponere actionē aptā ⁊ congruentē non dico ꝙ exprimat nomen actionis. qz ad hoc nō tenet aliquo iure ut dixi in prealle. c. dilecti. ⁊ iste est ꝓpri⁹ casus illius. c. sed ita proponere factum ⁊ ita condudere ut appareat ipm intentare actionē competentem

Nota secundo ꝙ si constat de ineptitudine intentionis anteq̄ liqueat de iure ipius actoris fertur absolutoria pro reo ab instātia iudicij. ⁊ pro actore nihil pronunciat nisi forte protestando ius suū ut hic. secus autē si de non possessione rei cōstat postq̄ actor fundauit intētionem suā. vt qz cōstat ipm esse dominum rei petite. qz tūc fert snia in fauorem vtriusqz rei ⁊ actoris qz pronūciat ipm dōm. ⁊ rei. qz absoluit ab instantia iudicij. ut in. l. si a te. ff. de except. rei iudi. vbi tex. nō. ⁊ valebit ista snia actori. qz postea reo possidē te mādabit illa snia executioni absqz nouo iudicio ut ibi nō. ⁊ in. l. iiij. ff. de re iudi. pōt etiā dici ꝙ hic intentio nō erat solū ineꝑta. ꝑ etiā actio scōm aliā lec. intelligendo ꝙ iste nobilis ageret rei vendicatione stricta q̄ ꝓpetit pro reb⁹ tpalibus tñ. tunc eni non debet. ꝑ eo aliquo mō pronūciari. ar. in. c. q̄liter ⁊ q̄. ij. ō accu. ⁊ in. c. licet hedy. de ẏmo. Nō tertio intelligendo tex. ꝙ iste non ꝓduxit testes ꝑ q̄ fecit articulos sup q̄bus volebat ꝓducere testes ex q̄bus ꝓstitit intentōez ist⁹ ineptā. quod satis videt innuere ista lr̄a q̄ ꝙs videtur confiteri id qō ponit in articulis seu capīs ⁊ ō intellige quo ad ō ut si appareat ineptitudo libelli vel aliqua repugnantia debeat repelli vt hic. nō aūt quo ad hoc ut si repiatur sibi ꝓtrari⁹ habeat ꝑ ꝓuro etiaz si iurauerit. ut nō. Jo. an. in. c. cum impositionib⁹. de iureiur. li. vi. in nouella. qō sic intelligo. lz do. An. in c. fi. de cōfes. intelligat cū simplr ꝙ nō habeat ꝑ confesso. sed non est verum ut satis probatur scōm istum intellectum pro periuro autē haberi non debet qz ꝑci se non asserit. sed probare intendit. sed ut repellat sal⁹ haberi debet pro confesso. qz non dz admitti ad probandū qō probatū non relenat in. c. cum contingat. de offi. dele. ꝓtēta vero i libello ꝙs videt ꝓsteri. ut in l. cū ꝑcū. C. de libe. causa. adeo ꝙ tenet actiōe iniuriaz si aliqō delictū aduersarij interuenit ut in. l. ite apud labeonē. §. si quis libello. ff. de iniur. facit. v. q. i. c. i. cū se. sic etiā ꝓtenta in rescripto videt confiteri etiaz si rescriptū reprobetur tanqz tacita veritate impetratuz ut nōt. Jo. an. in prealle. c. cum impositionibus. ⁊ de hac materia vide. j. de confes. c. fi. Nota ꝙ ex prio positōe ineꝑte actionis vel intentione quis nō perdit cām ꝑ tñ frustratur i instantia iudicij a qua re⁹ absoluitur. vnde postea audit volēs apte agere ⁊ vide vnū notabile dictū Cy. in. l. ij. C. de proba. vbi dicit ꝙ si i inq̄sitiōe vl accusatiōe dictū ē ō passiōe cū sanguis effusione ⁊ postea probat tñ de passiōe dz sec̄ absolutio ꝑ postea poterit inq̄sitio vel accusatio instituj

sup sola possessione qđ nō. Nō.scōm intellectus ꝙ ꝑ agebat rei vendicatiōe fm Jnn.ꝙ ꝑt res corpal' vendicari rōne iuris incorpalis.ꝙ habeo i rc.ar.in.l qui tabernā.ff.de ꝓtrahē.ep.t dele.i.l.si dom' t fm ꝑ libellus fuit sic format'.vēdico talē eccliaz a talib' militib' qz habeo in ea ius ꝓnat' qđ bñ nō.in practica ſ ꝑ intelligo ut rōne iuris possit vendicare ipam rē qñ illa possidente illā rē iste nō ꝑt vti iure suo. ar. op.in.c.ꝓsanis de resti.spo.sec' aūt crederē si clericꝰ possideret eccliam.nec ꝑstat ipedimētū respectu iuris ꝓnat'.imo ali' possidz ius ꝓnat'. qz tūc nō vendicat eccliam rōne isti' iuris qz ista sunt prorsus diuersa ar.in illo.c.ꝓsanis t in.l.naturaliter.§.nihil cōe.ff.de acq.pos.vñ poterat ꝑ nobilis vendicare eccliā si milites possedissent q ad ꝑ ut dimitteret libera p ipm postea ordināda t defendenda. xvi.q. vj. filijs atq nepotib' t i.c.cū venerabilis de except.

Nō fm pe.ꝙ sequestz cadit i re imobili t corpali ꝓ iure incorporali i ea ꝓpetāti.vñ nō proprie colligit ꝑ ꝙ res icorpalis sequestret. Nō ꝙ in rei vēdicatione requirunt duo extrema.vnū ex pte agentis.s.dñium aliud ex pte rei.s.possessio vel detentatio.ut.l.si i rez t.l.officiū.ff.de rei vendi.vñ nō ꝓcedit iudiciū si rē nō possidet t idē dic i ꝓfessoria actione scōm alium intellectū quatenꝰ i cōfessoria ꝓcludit etiā rē ꝓstitui ut ꝑ

Nō bona practica ꝓnunciandi qñ apparet intentionē ineptā dz eni ꝓnunciare intentionē ineptā t aduersariū ab ea absoluere t sic videt hec lra ꝓbare ꝙ absoluens ab instantia iudicij dz exprimere cām absolutionis in snia.t dicit do.an.intñ hoc vez ꝙ aliter non valeat absolutio.allegat anē.de iudi.§.optz t dicit ꝑ tenere Jo.an.in.c.fi.de do.t cōtu. Dz aduerte qz ꝑ dictū ñ puto vez.nec do.Jo.an.ꝑ ita dic ꝙ bi eni solū dicat ꝙ iudex volēs ex cā absoluere a ꝓdūatōe expensaz dz cām exprimere i snia vñ nihil dicit qñ vult absoluere ab instantia nec tangit an aliter snia sit nulla. vñ dico ꝙ hoc dictū Jo.an.etiā nō est vez prio quia nullo iure cauet ꝙ quis teneat exprimere cām i absolutoria ab instantia vel ab expens.imo regula ē in contrariū ut non teneat qs exprimere cām in snia.ut i.c. sicut de re iudi.nec alibi probat ꝓtrariū.nec ob.§.opter sup quo fundāt isti doc.qz ibi tñ dicit ꝙ si iudex vult absoluere ab expensis dz ꝑ exprimere qđ debet intelligi q.s.vult absoluere seu ꝙ absoluit nō autē ꝙ exprimat ipam cām absolutionis ꝙ apte sentit ibi gl.t ꝑ qz nō absoluēdo vel cōdēnando videt in culpa vbi fuerit petitū t teneť de suo.ut in.l.sanctim'.C.đ iud. t ꝙ qñ absoluit ab instantia iudicij ꝓpter ineptitudinē actiōis nō teneat cām exprimere.adduco gl.aptā in.l.i.ff.si mes.fal.mo.di.que apte tenet snias tenere licet non exprimat cā.qz expssio sit ne respectu alteri' actionis fiat ꝑiudiciū pti.sed certe nō obstat exceptio rei indicate si vult proponere aliā actionē etiam si sim

plr fuerit absolutus.ut in.c.abbate sane.de re iudi.li.vi.t i.l.t an eadē.ff.đ excep.rei iud.vtile ē tñ ut iudex ꝑ cāu exprimat cām ne videat absoluisse diffinitiue et male fac aliter faciendo.p ꝑ bon' tex.iuncta gl. in.l. pperandū.C.de iudi.§.illo in pn.Si tñ non exprimit t snia ut dicit gl.t bñ in.d.l.i.ff.si mes.fal.mo. di.p ꝑ bonū silē in.l.be cāe.ff.de suspec.tuto. vbi dicit ꝙ iudex dz exprimere cām cū remouet tutorē.ut appareat an remaneat infamis vel nō.tñ si nō exprimit tenet snia t ꝓsumit indubio remotus ex facilioꝛi cā.ar.in.l si ꝓses.ff.de pe.dico in silī ꝙ si iudex absoluit reum t non expressit an diffinitiue an ꝓpter ineptitudinē aliquam si nō pōt certificari pacta vel p testimoniū iudicis t assistentiū in iudicio ad q̄ ꝑmo est recurrendū ut voluit spe.in loco ꝑ.statim allegando ꝓsumā eū absolutū diffinitiue.qz in dubio ꝓ eo ꝓsumendū ē ar.in.l. fauorabiliores.ff.de reg.iur.t in.c.fi.de re iudi.t i.c. ex litteris.de.ꝓba.t hoc iudicio meo apte sentit glo. in.d.§.illo potest tamē actor agere ex illa cā. qđ est verū si prius expressit certā cām secus si egit nulla cā expssa in.c.abbate.de re iudi.li.vi.Quid aūt si iudex simplr absolait reū .nec dixit ab istātia an ꝓsumat ꝙ ab istātia an diffinitie absolut' sit vid ꝙ spe.i ti.đ off. iudi.§.đ sentt.v.qđ si re' Ultio iduco hūc tex.singulariter vltra omnes ꝙ suscapiēs libellū in rei vendicatione t litē cōtestās nō videt se liti offerre ut teneat si nō repit possidere imo debet absolui quandocunqz cōstat eū non possidere t illi' actor is intentionez esse ineptā qđ singulariter nō.pro limitatōe illius.l.is ꝙ se obtulit.ff.de re vendi.vbi dicit tex.ꝙ is q̄ se obtulit defensioni sine cā cum nō possideret si actor ignorat nō est absolvend' ꝛc̄.dz eni intelligi an qñ interrogatus an possideret.Rñdet ꝙ sic.secus si simplici ter cepit libellū t litē ꝓtestatus ē ut hic vbi fuit deuentum ad testiū productionē t cōdudebat rē restitui. et nihilominus absoluitur reus cum constat eū non possidere t sic est ꝑ casus expssus de quo videt bar. face re magnū fectū.in.l.si a te.ff.de except.rei iudi. dicēs ꝙ iste tex.est scribendus lris aureis. Et nōt.ex ꝑ t ex tex.ꝙ semp dz seq absolutō qñcunqz t in q̄cūqz parte iudicij cōstat de ineptitudine libelli. Et hec notabilia bene nōbis.p q̄ in multis ꝑ.c.remanet declarata t multa alia iura Glo.i.querit qs dicat sequester t respondet vt in ea.t inquātū gl.exigit ꝙ res sit in iudiciū deducta vt procedat sequestrum. dicit do. An.hoc nō esse necessariū sufficit eni sup ei' iure posse disceptari.licet adhuc res in iudicio deducta nō sit

Sed aduerte quia gl.nō requirit ꝙ res sit deducta adhuc in iudicium ꝑ i litigiū qđ ꝑt intelligi de litigio extraiudiciali.vt qz forte altercātes super aliqua re conueniunt facere sequestrum t postea in iudicio litigare.Item etiam in necessaria sequestratione non est opus ꝙ sit in iudicium deducta. Unde si iudex

viderit ptes ꝓcurrere ad aliquã rẽ et timeat ne veniãt ad arma pot añ oia seq̃stratũ facere ar. ff. de vsufru. l. eg̃ssimũ. Et nõ. Jo. de lig. in de. vna de seq̃st. pos. et fruc. iquãtũ postea gl. exigit. q̃ fiat a plurib⁹. ꝟ ꝓcedit in seq̃stratione volũtaria. s. q̃ fit volũtare ptiũ sec⁹ in necessaria q̃ fit auctõe iudicis. ut. s. dixi qõ etiã tz ꝟ bost. ad ꝟ. c. olim. de ꝛpti. ꝛ de sequest. pos. ꝛ fruc. c. i cũ silibus. Et q̃s dicat ꝓprie sequester. allego tex. ex pssum in. l. seq̃ster. ff. de ỽbo. sig. q dicit q̃ seq̃ster dr apud quẽ plures eandẽ rẽ de qua cõtrouersia ẽ depo suerũt dica⁹ ab eo qõ occurrenti aut quasi sequãti eos q̃ ꝓtendũt ꝓmittẽ. Et ꝓcedit hec diffinitio in seq̃stratione volũtaria. Gl. ij. querit. de rõne lr̃e in decidendo quare isti milites fuerũt absoluti ex eo qz ꝓsti tit istũ nobilẽ possidere tpe sequestri. Et rñdet ponendo duplicẽ intellectũ aut enim iste dicebat se possidere añq̃ deponeret apud sequestrũ. ꝛ tunc cũ nõ declinat possidere nisi ea mẽte deposuisset ut faceret sequestrũ possessorẽ nõ poterat agere rei vendicatõe cõtra milites qui nõ possidebãt. nã rei vendicatio ꝓpetit cõtra possessorẽ licet q̃q̃ ꝓpetat ꝓtra detentorẽ rõne detẽtionis. ut. l. officiũ. ff. de rei ven. tũ isti milites nõ possidebãt nec detinebãt nec etiã poterat agere ꝓtra eos iudicio possessorio ex̃q̃ nõ possidebãt. Si vero dicebat se possedisse postq̃ deposuerat rẽ ꝟ ipm sequestr⁹ fecit custodẽ ꝛ sic cũ adhuc etiã possideat nõ poterat agere ꝓtra milites rei vendicatione vel iudicio possessorio rõe ꝑdicta. dixit tũ gl. q̃ poterat iste nobilis duplex remediũ intentare. ꝓmo enim poterat agere cõtra sequestr⁹ actione depositi sequestraria. ff. depos. l. el apud quẽ. §. i. Secõdo poterat agere ꝓtra milites actione ꝓssoria seu negatoria. nã ꝓssoria dat possidẽti ne inquietet. ff. si ser. ven. l. ꝛ si forte. si qs enim ẽi possessione seruitutis ne vicin⁹ alti⁹ tollat si ille vult alti⁹ edificare. tũc ꝑ cõfessoriã pot vicinũ ꝓhibere q̃si velit dicere glo. q̃ si isti. milites inquietabãt istũ nobilem sup̃ iure pronat⁹ poterat ꝓhibere ne impediret se de iure pronatus intentãdo ꝓssoriã dicẽdo q̃ ad se ptinet. poterat etiã agere negatoria ad eundẽ effectũ. negatoria enim dat dño qui negat aliũ habere seruitutez ꝛ istã actionẽ intentãdo poterat agere cõtra milites negando milites ius habere in eccla. petendo ne inquietarẽt eũ sup̃ iure pronat⁹ Ex his hẽs recitatã ꝛ declaratã glo. ꝑ cui⁹ verificatõe multa sunt exaiandа. Et prio in eo q̃ dicit gl. q̃ in sequestris. nõ transit possessio cui⁹ ꝓtrariũ nõ gl. in de. i. de sequest. pos. et fruc. ꝛ put gl. repiunt ꝓtrarie ita circa ꝟ due sunt opiniones ꝓncipales. ꝟ cõiter tenet q̃ aut ẽ sequestratio volũtaria. s. cũ ptiũ volũtate ꝛ trãslit possessio i sequestrũ. aut necessaria vt qz auctoritate iudicis ꝛ nõ transit ita tz Ly. ꝛ multi alij in. l. i. C. ꝟ. phi. sequest. ꝛ Ja. de are. ꝛ bar. i. l. interesse. ff. de acq. pos. sequunt cõiter doc. hic ꝛ Jo. de lig. i ꝑ. al. de. vna. Et pro hac diuersitate inter volũtariã ꝛ necessariã adducũt doct. inter cetera sil'e in nouatõe q̃ volũtaria tollit ꝓuilegia antiq̃ actionis ꝛ fideiussiones ꝛ pignora necessaria vero nõ ff. de noua. l. aliã Jtẽ alia ẽ cã fideiussionis necessarie ꝛ alia volũtarie. ut i. l. si fideiussor. ff. qui sa. da. co. ꝛ nõ. in. c. ab arbitris. de offi. de. li. vi. Et facit dispositio illius. c. vbi pinguius succurrit in necessitate cõstituto. Jtẽ certi sint modi ꝑdendi possessionem ꝛ iste nõ repit̃ de illis. s. ꝑ sequestrationẽ a iudice factã ꝛ q̃q̃ iudex possit facere possessionẽ ꝑ. d. l. q̃ vniuersas. ff. de acq. pos. nõ tñ in dubio ꝓsumit̃ velle tñ ꝓnibus ꝓiudicare. nõ ob. si dicit̃ q̃ qd facit iudex videt facere ps. ut. l. ob cãm. ff. de cuic. qz licet illud sit verũ tamẽ latẽ⁹ interꝓtamur factũ ptiũ q̃q̃ iudicis ptes enim sequestrando potuerunt exꝓssse excipe possessionẽ. ut ꝑ. al. l. interesse. vnde iputandũ ẽ eis si simpliciter deposuerũt. ar. in. l. quicq̃d astringende. ff. de ỽb. obl. ꝛ qõ dixi q̃ in necessaria sequestratione nõ transit possessio. Jntelligẽ nisi iudex hoc exꝓsserit qõ pot scõm Bar. in preall. l. interesse. ꝛ dicit exꝓssum. in. c. i. de sequest. pos. ꝛ satis sentiũt doc. Ex ꝓdictis dicit tñ Jo. an. q̃ tz in cãu predicto ꝑdat possessio nõ tamẽ perdunt beneficia ꝓpetentia possidenti tpe sequestri. puta q̃ sibi non incumbat onus petendi vel ꝓbandi aduersario non probante ꝛ his similia qõ bene nõt. dicunt tamen legiste sm Jo. an. q̃ onus sequestri tollit a possessore si satis dat in. l. senat⁹. ff. de offi. ꝓsi. dicit tamen hoc nõ procedere in cãu de. vnice de seq̃st. pos. ut ipe nõ. in spe. super prima rubrica in fi. Et de hac materia remitto ad nõta. in. c. ij. ꝺ sequest. pos. illud enim sit ex causa ne vicios̃e incumbat possessioni beneficij. ar. in. c. i. de eo qui mit. in pos. li. vi. ꝛ ne succumbens in cã litem protelet malicios̃e sumptus facẽdo ex fructibus beneficij. Secõdo dicit gl. q̃ iste poterat agere ꝓtra sequestr⁹ actione depositi. Jo. an. ꝛ Hostie. dicũt q̃ aut añ ꝓpletã ꝓditionẽ sequestri q̃ ẽ ut res assignet̃ vincenti. si aduersar⁹ iudiciũ suscipe nollet poterit agi cũ sequestro prescriptis verbis. ff. de dolo. l. si oleum vel cõtra eosdem milites de dolo. vt ibidem dicitur. ꝟ post cõpletã cõditionẽ agendũ ẽ cum sequestro actione depositi sequestraria ut. ff. ꝺ posi. l. ei apꝺ quem. §. i. Ꝺ ergo nulla actio ꝓpetebat cõtra seq̃stru⁹ quia nõdũ iste nobilis viceret vel nec p milites steterat quo mĩ⁹ iste vinceret. ꝟ q̃. s. visum est an ꝛ q̃n sequester possideat ꝛ quando possit contra eũ agi.

Nunc quero an iste penes quem factus fuit sequestrum potuisset presentare pendente sequestro. Jnn. tenet q̃ sic quia dz fructus rei sequestrate percipe etiam si non fuerit possessor. Et ex ꝺ sentit Jnno. q̃ potestas eligendi seu presentandi est penes eum apud quem est potestas fruct⁹ colligendi tz nõ sit possessor qõ si esset verum multum extenderet. c. consultationi b⁹. de iurepatronat⁹. ꝛ. c. querelã. de elec. hosti. tacite

sentit cõtrariũ i eo q dicit q iste nõ pẽpit fruct' tãq̃ patron'. t sic videt velle q ad hoc ut qs possit pse rare optet q sit i possessione t fruct' pcipiat ut pron' qõ sequit' b do.an.p q adduc.c.cũ bartold' de re iu di.vbi debitor hñs in pign' ius pronat' cũ vniuersi tate nõ pñtat.qz fructus colligit noie alieno.pmũ di ctũ tenet b Jo.de lig.Ego puto q lite pendente non possit sequestrari nec is qui pio possidebat nec qui nũc valide pñtare possidet qñ ad hoc fit sequestr.ne fruct' dissipent.ut possit restitui victoriã optinenti in cã ut in.c.ij.de sequest.pos.sed si seqster pñtaret t ad mitteret ipius pñtatio dissiparent fruct' iure pñona tus nec possent restitui victi qõ ẽ extra fine seqstri nec iste q p possidebat t nũc possidz qñ seqstrũ fuit necess sariũ.pot pñtare qz nõ pot colligere fruct'.ad b enz fuit factũ sequestrũ ne possit ab aliquo b ius exercere t sic hẽs casum in q aliqs ẽ possessor t tñ nõ pot p sentare.animo etiã si sequestrũ factũ nõ sit tñ pendãte lite nõ pot possessor valide pñtare q ad b ut admitta tur eius pñtatio.qz si succũberet in cã nõ posset resti tuere fructus pceptos p' lit.pt.petra.l.ceptũ.C.de rei ven.t iste ẽ ppri' casus.c.ex lris.de iure pronatus.t ibi plane dico/puto tñ q si lis nõ erit sopita .j. quor menses si proni sunt seculares vel .j. sex.si sunt clerici q nõ dz pindicare iuri epi q minus possit postea pro uidere ut in.c.qñ.de iure piona. Ad pdicta facit qz t is qui possidet etiã noie ppio valide non pñtat exq̃ bz pscia rei alien.quia ẽ malefidei possessor.et sic nõ pt uti fructib'.s.q̃ min' teneat restituere.ut nõ. Jnn.in.c.ij.de in inte.resti.t in.c.lris.de resti.spo.

Tertio dicit gl.q cõtra detentorẽ lz nõ possideat pt tñ agi rei vendicatione.de b remitto me ad nõta in c.qñ frequenter.§.q si sup reb' ut lit.nõ pt.vbi dicã

Vltimo dicit gl.q iste nobilis debuisset agere cõ tra milites negatoria vel pfessoria mõ pdicto. Et ad euidentiã scias q iste due actiones dant.p iurib' ven dicandis.t dicunt reales actiões.vñ sicut rei vendi catio dicit realis.t dat.p re corpali.ita t iste actiões dicunt reales t ppetũt p iurib' incorporalib' ut isti. de act.§.sequit.t.ff.si ser.ven.l.ij.t ibi nõ.quare ap pellant negatoria t pfessoria sunt eni sic appellate iste actiões inspcõ sensu.t effectu seu intellectu/qz is qui agit pfessoria dicit in effectu seruitutẽ sibi competere agens vero negatoria dicit seruitutẽ aduersario nõ cõ petere.vnde in effectu agens pfessoria assert. agens vero negatoria negat qõ intellige ut.s.dixi.t ut ple ne nõ.in iurib'.s.allegat.sed petra b dictũ gl.facit qz iste actiones ppetũt dñis pdioz.ut in.l.ij.§.hec aũt actio.ff.si ser.ven.dicit eni ibi tex.q hec actio in rem pfessoria nulli alij q̃ dño fundi ppetit. seruitutẽ enim nemo ali' vendicare pot q̃ is qui dñium infundo'vi cino bz cui seruitutẽ dicit deberi. Itẽ ibi dicit in pn. illi'.l.de negatoria q' ppetit dño neganti seruitutẽ alij

ppetere ẽ pfonus ecclie rõne fundationis seu dot nõ ẽ dñs q̃ nõ pt agere istis iurib' siue istis actionib'.so. fm Gof.t Host.b pcedit in directis actionib'.vtiles vero ppetũt nõ dñis ut cõductor vectigalis.ff.de ser uitu.l.ei q.vel fm Jo.an.lz nõ habeat pron' dñium ecclie.bz tñ dñium illi' iuris vel fm do.An.iura illa loquũt i seruitutib' realib' q debent a re rei quo cãu optz q agẽs sit dñs fundi dñanti. Jn pfonalib' autẽ sufficit quẽ ẽ dñz iuris.ut pz i vsufructuario.ff.si vsu fru.pe.p totũ.ego dico q gof.t hosti.nõ ponderave runt illã.l.ij.in pn.ibi eni dicit q iste actões in rẽ cõ petunt p seruitutib' realib' ad exẽplum earũ q ad vsu fructũ pertinent t sic vt ibi nõbiliter dicit glo.i. pmo fuerunt inuẽte iste actiones circa vsufructũ. t sic circa ius pfonale q̃z circa seruitutes vñ nõ vtiles imo dire cte cõpetũt.ad idẽ tex.i.l.vti fruc.§.h.iuncta gl. i ver bo agenti.ff.si vsufru.pe.t instit.de acti.§.ij.sicut ergo vsufructuario agenti ut libere vti sibi liceat iure suo cõ petat directa pfessoria. t sic pfono agenti p iure suo nisi diceres q verba legis nõ proportinãt mãe nre.p tñ mens legis.cũ pfonus nõ sit vsufructuari' q po tius ppetit vtilis actio q̃z directa.inẽ nõ.p Ly.i.l.ex placito.C.de pscrip.v.sed nõ ẽ vis in effectu q̃ ppe tat.ut.ff.de neg.ge.l.actio. Cõcludo igit gl. bene dicere q iste potuisset agere actione pfessoria vl' nega toria nõ tñ debuisset pcludere possessionẽ restitui exq̃ aduersarij nõ possidebãt p mõ suppadicto ut in recita tione gl.Ex gl.q̃ cõcludit q actio t intentio hic erãt inepte. Jntentio vero erat inepta.quia pcludebat ad restitutionem cum aduersarij non possidebant/actio erat inepta.quia rei vendicatio datur pro re corpora li.vnde debuisset agere negatoria vel confessoria.qz actiones competunt p iuribus incorporalib' t ẽq̃z multũ hic intricate,pcedant doc.tamen non sequẽdo eorum ordinem scias q hoc.c.potest intelligi multi plicater.primo ut statim dixi q actio t intentio fuerũt inepte.Vz contra hũc intellectũ facẽ quare pap. b in decidendo solũ se fundat sup ineptitudine itentionis ut pz ibi.vñ tuã intẽtiõez.tẽ. Itẽ absoluit milites .qz constitit eos non possidere.si eni actio etiaz fuisset in epta.ut quia rei vendicatio non competijsset hic iam a principio papa libellum non admisisset.ut in.c.i.de offi.vica.Et qõ ibi nõ.Jnno. facit.c. sacerdotibus. pi.q.i.t.c.causam.s.eo.sed tunc demum pronuncia uit cum constitit istos milites non possidere. vñ dico q rei vendicatio potuit hic competere capiendo eam late que dat pro iurib' in re.ut.l.i.§. per hanc. ff.de rei vendicatione.Et expressius probat in.c. cum ve nerabilis.de excep.in fi.vbi dicit q eps vendicabat ecclam sibi subiectam t hoc rõne iuris epalis. quod habebat in ea lz dominium illi' ecclie nõ haberz facẽ qõ nõt.Jnno.in.c.olim causaz.de resti.spo. Jn ver bo dominium.t.l.qui tabernam.ff.de ptraben.emp.

ꝛ qꝺ nō ꝺ Inn.ꝛ.s.dixi in nōbilꝺ⁹.Et ꝺ exꝑſſe ſen
tit bar.i.l.rem.§.loca ſacra. ff.ꝺ rei.ven.vbi dicit qꝫ
loca ſacra ꝛ religioſa nō poſſum⁹ vendicare vendicati
one directa q̄ſi nña ꝛ ſic intelligim⁹ tex.in.d.§.loca.
ꝑ ins qꝺ habem⁹ in eis poſſum⁹ vendicare adiecta.
cū de iure canonico ut dicimus de libero hoie in.d.l.
ꝓ hāc ſic poſſet fm cū laic⁹ vendicare ins patronat⁹
qꝺ hz in eccl̄ia qꝺ nō. Potuiſſet ſecꝺo ꝓpetere rei
vendicatio ſtricte ſumpta capiendo.ſ.rei vendicatōez
ꝓ ꝓfeſſoria.qꝛ illa pōt dici rei vendicatio cū ſit actio
realis Et verba libelli debēt late intelligi ut includant
itentū libellanti ut nō.in.c.cōſtitut⁹.de rei.do.ꝛ nō.
Inn.in.c.ceterꝫ.o.e.ꝛ in.c.ij.de ordi.cog.ꝛ qꝺ nō.ff
l.edicta.C.de eden.facꝫ.l.ſi qs intentione dubia. ff.de
iudi.ꝛ nō.in.c.cū ad ſedē.j. ꝺ reſti.ſpo.Et ꝓ ꝑ allego
tex.apte i.l.ij.ff.ſi ſer.ven.§.i.vbi qs ꝺr ſeruitutē vē
dicare ꝛ loquit de actione ꝓfeſſoria ſic ꝺ pōt intelligi
ꝑ intentio erat inepta q̄tenus cōcludebat ad rei reſtit
utiōez ꝛ agebat ꝓfeſſoria tanq̄ ꝓtra poſſeſſorem.
Dz ꝓtra hunc intellectū facit lra i pn.q̄ dicit actionem
iſtius fuiſſe ineptā ꝛ incōgruentē.ꝑ dicit etiā ſentiūt
ꝺ doc.qꝫ iō dicit actio inepta qꝛ intentio fuit inepta.
ꝛ ſic dicit ineptitudo actōis habito reſpectu ad mod⁹
cōcludendi ut ſatis colligit i lra potuiſſet etiā iſte no
bilis agere cōtra milites interdicto vti poſſideti.j. de
ꝓba.lz qꝺ intelligē ſi ipe poſſidebat nūc vl̄ tpe ſeque
ſtri.nā ꝑ ſequeſtr⁹ qō ꝑdit cōmodū poſſeſſiōis.ut.s.
dixi.ꝑ qꝛ.s.viſum ē q̄ intentio ē inepta vl̄ actio ꝛ in
tentio ſimul ē inepta. Nūc quero qd ſi itentio ē apta
ſeu cā agendi actio vero ē inepta. Exēplū peto fundū
q̄ ad me ꝑtinet iure dñij.ꝛ ꝓpono actionē ex locato.
nūquid ꝓbato dñio debeā optinere. Inn.ꝺ tz qꝫ ſic.
nihil tamē allegat ille poſſi.ꝺ dictū reprobat ꝑ hāc de
cretalē.ꝑ iſta decretalis paꝛ facit qꝛ loqꝫ q̄n intentio
erat inepta vel intētio ꝛ actio ſil.vñ ſpeculator⁹ et Jo.
an.in addi.ſpe.in ti.de acti.ꝛ peti.§.ſequit.v. ꝺ q̄s.
ꝛ Jo.cal.ſequnt ꝺ dictū Inn.qꝛ exꝑſſio actionis ſit
ex ſupuacuo ex q̄ ꝓſtat de cā agendi.vñ illa inutil⁹ ad
iectio nō hz viciare id qꝺ vtiliter ē exꝑſſum cū inutile
ſit ſepabile ab utili.vt in regula vtile. de re. iur.li.vi.
ꝛ bar.in.l.i.ff.de eden.mouēt.qꝛ ſi nō exꝑſſiſſet no
mē actionis ꝓceſſiſſet iudiciū.ut nō.in.c.dilecti.s.e.
q̄ idē ē ſi exꝑſſiſſet inepte ar.in.l.i.i pn. C. de rei vx.
ac.nec ob.fm eū.l.i.ff.ſi mel.fal.mo.di.vbi videt ꝓ
bari ꝓtrariū qꝛ ibi nō ſolū fuit actio inepta ꝑ etiā cā al
legat gl.ibi ſup verbo ex locato q̄ dicit actōe locati ꝛ
ei⁹ cā exꝑſſa q̄ſi velit dicere qꝫ nō ſolū ibi exꝑſſit iep
tā actionē.ſ.actionē locati q̄ in illo cāu nō ꝓpetebat ꝑ
etiā ei⁹ cām.ut qꝛ dixit qꝛ locaui cū i cāu illi⁹.l. non
caderet locatio.dicit tñ cal.ꝺ qꝫ ſi ab initio opponeret
de ineptitudine ꝛ illam nō vellet actor remouere re
pelleretur.qꝛ ex ꝺ apparet qꝫ ipius intētio eſſet iepta
non ergo debet audiri.Et idē videt tenere.Cy.in.l.i.
C.de bis que deſant aduo.Joꝺ.de lig. nititur has
opiniones.ad concordiam reducere.an cauſa cōpre
bendatur in ſola narratione.ut quia dico qꝫ ſum do
minus ꝛ peto eum compelli ad relaxandum. ꝛ ꝺ acti
one ex locato ꝛ tunc non poteſt ferri ſententia qꝛ non
reperitur apta concluſio an cauſa repetitur etiam i cō
cluſione ut quia dico quare peto eum compelli ad re
laxandum quia ſum dominus.ꝛ hoc actione ex loca
to ꝛ tunc poteſt pronunciare quia concluſio eſt apta
licet illa exꝓeſſionis adiectio actionis ſit inutilis.do.
Aln.videtur cēſpitare vnde non videtur firmare pdē
ſed magis videtur tendere ad opinionem Hoſti. ta
men propter dictum Cy.in.l.ij.C. de locato. vbi di
cit qꝫ ſi locator narrat quia locauit ꝛ petit ex cōducto
non eſt pro eo ſententiandum. Item ex actione agit
ꝛ non ex ſola cauſa circumſcripta actione alias ſuper
flua fuiſſet inuentio actionis ad hoc.l.ij.§.deinde ex
bis.ff.de ori.iuris illa q̄ ē ex qua agit ſiue ſit exꝑſſa.
ſiue tacite collecta.ſ. q̄ actor cām exꝑmit aptā ꝛ actio
nē ineptā reſtringit cām ad actionē exꝑſſam. ꝛ exclu
dit tacitā q̄ dicebat ex cā exꝑſſa.ar.in.l.ſi.C.de do.
promiſ.ꝛ in.l.ſi cū dotē.ff.ſo.ma.ꝛ in de.ꝓſtitutiōez
de dec.q̄ puto qꝫ de rigore inſ.ꝓcedat hec opinio ꝓtra
ria ꝛ maxime per tex.qui ſemꝑ mihi fuit viſus multū
reſtringere in.l.i.§.ſi.ff.ſi mel.fal.mo.di.nō cauillan
do lram q̄cqd dicat.bar.in ꝑalle.l.i.de eden. nā tex.
in ꝑalle.l.i.ſi mel.fal.mo.di.dic qꝫ ſi ex locato ꝛ cōdu
cto ſuit actū nō tenet etiā intentio ꝛ ſic nihil dicit de
exꝓeſſione cauſe.imo potius innuit oppoſitum ꝛ ap
te videtur innuere qꝫ intentio inficitur ex ineptitudine
actionis ꝛ hoc etiam ſentit ibi vna gl. que dicit qꝫ ibi
viciatur intentio ꝓpter actionem ineptam.ꝛ ſic etiā
ſimpliciter tranſit ibi bar.ſecundum intellectum illuꝫ
licet aliud poſtea ſenſerit in ꝑall.l.i.de eden.fateor ta
men qꝫ de equitate ꝓcederet opinio ꝓtraria qꝛ ex quo
dā errore videt exꝑſſa illa inutilis actio ꝛ poti⁹ debz
inſpici.qꝺ in veritate agitur q̄s qꝫ ꝑ errorē exprimitur
ad hoc optime facit tex.in.l.illiciras.§.veritas.ff.de
offi.preſi.vbi dicit tex.qꝫ veritas rerum erroꝛib⁹ ge
ſtorum non viciatur.ꝛ ideo preſes ꝓnuncie id ſequa
tur qꝺ ꝓuenit eū ex fide eoꝝ q̄ ꝓbant ꝛc̄. ad idē. vñ.
di.veritate manifeſta.ꝛ i.l.ſi ꝑ errorē.ff.ꝺ iur.o.indi.
cū q̄ ex cāe exꝑſſione ꝛ probatiōibus ſecutis manife
ſte cōſtat de iure actoris ꝛ bona intentione eius nō de
bet ille error iuris executionē impedire ex quo nō in
ducit equipacationē ꝛ alterationē intentionis maxie
probatione ſecuta.ꝛ per hoc tollo fundamētum do.
Aln.non enim videtur reſtringere cām ad exꝓeſſam
actionem cū cōtrariū pateat ex probationibus ſecuti
q̄ tm̄ proportionatur cāe ꝛ nō inutili actioni. nā ex q̄
litate probationū indicam⁹ de intētione agenti ut nō
Inno.in.c.ceterum.de indi.ꝛ in.c.ij. de ord. cog.ꝛ
fateor qꝫ ex cā nō agit ſed ex actione. ſed dico qꝫ agit

ex illa actione q̃ tacite oritꝫ ex cã narrata fm iuris di/
spõan t nõ ex iutili expssa.p b̃ q: ex iutili,puisiõe bo
minis nõ excludit,puisio ꝓperẽs de iure cõi ut nõ .i.l
ĥ.L.de iure emphy.t p Ly.i.l.fi.L.de pac.ꝓuẽ.Et
fac̃ q: mã libelli ẽ valde late iterꝑtanda i fauorẽ acto
ris.ut nõ.b Jnn.ar.in.l.si qs intentiõe.t.l.solemnis
ff.de iudi.vt semp ferat sntia si mã ẽ,ꝓportionabilis.
lz iprope.de q̃ per spe.i ti.de acti.t peti.§.b̃ q̃ notã
dũ i pn.vbi ponit pulex dictũ t i loco.s.allegato.
Et vide per eũdẽ i ti.de offi.iudi.§. deseruit. ỹ.i sntia
q̃.cũ se.vbi dicit q: si petitio ꝑt adaptari ad intẽtiõez
lz iprope sp dz seq sntia ar.in.l.si q̃s intẽtõe.ff.ꝺ iud.
fac̃.c.cõstitut'.de rei.do.cũ sua gl. Et per host.in
c.ꝙrente.de off.ordi.t per bar.i.l.si mr.ff.ꝺ excep.
rei iudi.t hãc eqtatẽ amplecterer in iudicio ar.c.fi.de
transl.t in.l.placuit.L.de iudi.t ad cãz.l.i.L.si mes.
fal.mo.di.rnderem q̃ ibi etiã itentio fuit inepta quia
dicebat se locasse.t tamẽ ibi nõ cadebat locatõ.t b̃ sa
tis ꝑt colligi ex ꝑncipio ist'.l.vñ ꝑncipũ ips'.l.ẽ q̃si
rõ decisiõis finis illi'.l.t hec sufficiãt q̃ ad mãm mul
ta alia tractat ꝺ do.an.q̃ faciũt poti' ad mãm titul.
de libel.obla.vbi dicet. Nũc venio ad gl.vltimã
q̃ formar duas oppositiones t solvit.t scda ibi. Item
ex hoc loco. Op.igit ꝑmo.n.videt q: iudex ꝺbuit
a ꝑncipio reijcere ex suo officio istũ libellũ ar.c.cãz.ꝺ
offi.dele.t in.c.i.de offi.vica.Do.si vicio libelli ẽ pa
tens ꝓcedit ꝓtrariũ t idẽ vult Jnn.b̃ ut in cãu.l.i.ff.
si mes.fal.mo.di.vbi ineptitudo erat expssa t idẽ etiã
dic vbi nõ erat expssa in libello.ꝑ alias ẽ notoria.ut
nõ.Jnn.in.c.i.de offi.vica.t Jo.an.b̃ t fac̃.c.sacer/
dotib'.pi.q.i.si vero ineptitudo nõ ẽ patẽs.iudex nõ
dz incõtinenti libellũ reijcere.q: nõ dz supplere de fõ
sed dz expectare donec pstet sibi de ineptitudine ex.p
bationib' ut hic host.t abbas nituñ reprobare hoc
dictũ gl.dicẽti.q: videre an apta sit petitio ẽ supple/
re de iure t nõ de facto.sed dic t mel' post Joh.an.
saluando gl.q̃.ꝓcedit q̃ dubiũ ꝙsistit i facto.nõ cuiz
dz iudex factũ dubiũ hre,p certo t,ppria auctoritate
examiare.expũ b̃ poterat eñ dubitari a ꝑncipio an
isti milites possiderẽt vñ iudices nõ dñt ꝓcedere ex of
ficio,producendo testes ad,pbandã possessionez. ꝑ vbi
dubiũ ꝙsistit in iure.tũc iudex ex officio suo dz supplẽ
ne iudiciũ reddat deusoriũ.ut nõ,in ꝑalle.c.cãm.t p
gl.in.c.i.de elec.li.vi. Circa vltimã ptẽ glo.dic de
mã ut plene dixi.in.c.dilecti.s.e. Vltio queritur
q: b̃ dicit q: isti rei tenent postmodũ rnderе ꝓposita
actione apta nũq̃d post absolutionẽ factã ab instãtia
iudicij propter ineptã actõem duret iurisdictio dele/
gati.ut cognoscere possit.si postea,ꝓponat actio apta
pe.t ab.t Bul.in spe.in ti.de offi.iudi.§.deseruit.ỹ
quid si,ꝓponẽs.q: sic q: vsq; ad diffinitiuã sntiam et
executioni mãdata vel saltẽ vsq; ad ãnũ hz delegataz
iurisdictionẽ.de offi.dele.querenti.Et idẽ tenet Jnn.
de offi.de.ꝓsuluit.dicẽ tñ pe.t Bul.naso tenebat cõ
trariũ p decre.in lris.t.c.significãtib'.de off.dele.ꝑ
dicit Jo.an.q: p ꝓia pte fac̃.c.penl'.j.e.q̃si velit di/
cere sic ibi pẽpta instantia nõ perit iurisdictio delega/
ta ut ibi,ꝓbat fm vnũ intellectũ.sic q̃ ferat sntia super
observatione iudicij cũ solũ ꝓmat instantia nõ autez
pit cã. Et ad.c.i lris rndetur q: ista sntia sup observati
one iudicij dt interlocutoria t nõ diffinitiua fm Jo.
an. qõ nõt. Idẽ p' glo.,ꝓcludit bar.in.l.titia.ff.
de acqu.vbi plene b̃,psequit exq̃ infert q: nõ est neꝯe
ut feratur sntia in scripti q: tenet ibi bar.t intellige quã
do iudex absoluit.ab observatiõe iudicij nõ iponẽdo
finẽ cãe.ut q: dicit absoluo te,ꝓpter libellũ male con
ceptũ vel,ꝓpter absentiã accusatoris.secus si dicat ab
solvo te.q: solvisti.vt' q: actor nõ probauit tũc enim
est diffinitiua nec audit' amplius actor obstante excepti
one rei iudicate qõ intelligo servata dispõne. c. abba
te sane.de re iudi.li.vi.dic q̃ q: aut liquet iudici ꝺ me
ritis cãe t,pnũciabit diffinitiua aut non liquet ꝑ appa
ret libellũ ineptũ.aut itentio seu actio t,pnũciabit in
terlocutorie absoluendo ab instantia iudicij.vñ iteruz
poterit de novo iudiciũ inchoari.ut b̃ t p glo. in.l.p
erandũ.§.t siquidẽ.L.de iudi.hz tñ hic interlocu
toria viddicet diffinitiue.ut nõ.bar.in.d.l. titia.t bñ
facit qõ nõ.glo.in auc̃.habita.L.ne fi.p pa.Et dic b̃
verissimũ vbicunq; actio intentanda noniter põt ali
quo modo includi in rescripto delegatorio.alias sec'
per nõta in.c.super litteris.de rescrip.t i.c. pe.t gl.
de offi.dele,t p b̃ reseco hic aliqua superflue per Bo.
an.tacta.t hec sufficiant ad intellectum capituli.

Vm deputati.

Ꝺ receptores templi pro do
mib' suis agere t defendere pñt.nec ob.eis
religio.vel q: ignota sit eoruz origo.h.d.duo fac̃.pri
mo ponit iniuriam que inferebatur preceptoribus tẽ
pli.secdo eã deinceps inhibet fieri ibi ne quis Nõ
primo q: magister t fratres militie tẽpli sunt persone
religiose.facit.c. canonica t qõ ibi nõt .j. de sen.ex.
Et qui dicantur,ppríe religiosi vide qõ nõ.glo.i de.
i.de reli.do.t in cle.cum ex eo.de sen.excommuni.t
per Jo.an .j. de regularibus.in rubrica.t in.c. eccliã
sancte marie.de constit. . Nõ q: eo ipo q: ꝺs prefici
tur alicui administrationi adipiscit t obtinet facultа
tem agendi.super iuribus illius administratõis. etiã
si sit administrator manualis.ut quia possit remove
ri ad nutum superioris ut hic.t in cle.i.de rescript.
Tertio nota q: prorsus ignoti possunt per eoz superi
orem prefici istis administrationibus nec pñt epi resi
stere vel eos ob ꝓtextu ad agendũ non admittere exq̃
enim non recipiũt institutionem ab epo nec prosunt
populo non est curandus de ignota eoz origine t cre
dendũ ẽ supiorẽ ꝓficere idoneũ sic tpa.c.fi.de de.pe.
qõ nõt.p istis fratribus t ꝓceptorib' sancti antonij

qui cõiter sunt vltramõtani. ꝛ eoꝝ origo nobis cõiter ẽ ignota. dz eni i istis attendi magis ꝓuersatio q̃ ori go. Nõ q religiosus hñs admiſtratõez p̃t p se in iudicio esse nec exceptio religionis obstat. honestũ tñ cẽt ut ꝓstitueret, pauratorẽ si posset. ꝛ sic intellige capitulum vnũ de sindi. cũ gl. de q̃ ibi. Nõ iudicem ecclasticũ posse ꝛ debere cohercere iudicẽ secularẽ nõ adminiſtrantẽ iusticiã clericis ꝛ personis ecclasticis. ex defectu eni iusticie p̃t haberi recursus ad eccliam de quo plene dicet i. c. licet ex suscepto .j. ti. p̃x. fac. c. adminiſtratores. xxiij. q. v. Nõ. vltimo q religiosus maxime alicui adminiſtrationi p̃latus p̃t dicẽt p̃sumit divina gr̃a vocat⁹ ꝛ de duplici gr̃a divina op ante ꝛ coopante seu grat̃ data ꝛ gratuz faciente. vide gl. in de. i. de magistris. Quero cũ gl. de cã mouente istos iudices ad querendũ de origine istoꝝ preceptoꝝ. Rñdet q poterat ee duplex. ꝓia q forte isti poterãt esse infames ꝓsueuerũt ḡ infames fugere locationis sue. ꝛ si erãt infames. nõ poterãt esse p̃ceptores cũ negz pauratores negz iudices ee p̃nt. iij. q. vij c. i. ꝛ in. c. infames. Scõa rõ esse p̃t q dubitabãt ne isti eẽnt serui q regulariter in iudicio stare nõ p̃nt. ꝑ his nõ obstantib⁹ tenent istos admittere ſm gl. ex triplici rõne. ꝓia q quilz p̃sumit ydone⁹ ꝛ nõ infamis Scõa q p̃sumunt liberi ex quo sunt in possessiõe libertatis. Tertia q si aliquẽ patiebant defectũ ꝓtius talis defectus abolet p ingressum religionis. iquãtũ gl. dicit q infamis nõ p̃t ee ꝓpurator. ꝓtraniũ ẽ vez de iure ciuili ut insti. de except. de iure vero canonico plene dicã in. c. imꝑatoris .j. de iura calũ. vbi ō hoc inquãtũ dicit q seru⁹ nõ p̃t stare in iudicio dic ō verum si cõstat eũ ee seruũ. si vero putat liber valent oia gesta rõne publici officij. ut. l. barban⁹. ff. de offi. p̃si. iij. q. vij. §. tria. v. vez. ꝛ in. l. i. C. de testa. ꝛ p Inn. in. c. nihil de elec. In quãtũ vltio dicit q per ingressuz religionis tollit omnis infamia seu macula dicit nõ. glo. nõbilis ꝛ sup ea. in. c. ij. de aposta. Nũc quero q iste tex. facit mentionẽ de istis p̃ceptorib⁹ a qb⁹ isti p̃nt institui dicãt host. Jo. an. ꝛ do. an. sequit eos q cõsiderandũ ẽ vtz p electionẽ creentur vel curã habeant. aut simplicẽ gerãt custodiã sine cura. In p̃mis casibus diocesani auctoritas interuenire dz. ut infra de sta. mo. monachi. §. priores. ꝛ. c. cum ꝛ plantare. §. in ecclesijs. de priuilegijs. In scõo vero cãu quando habẽt simplicẽ custodiã sine cura sufficit q a suo superiore simpliciter deputent. de sta. mo. monachi. §. prioratus. ꝛ. c. cũ ad monasteriũ. §. tales. de ꝓsilio tñ sine ꝓsensu collegioz nili fm eos aliud superioz optineat ex priuilegijs vel ex antiqua ꝓsuetudine q̃ derogat iur̃. de his q̃ fiũt a p̃latis. c. ea noscit. ꝛ ō elec. sacro sancta. hec distinctio vsqueq̃z mihi nõ placuit vñ distinguo sic q aut prioratus vel admiſtratõ subest imediate epo ꝛ tũc ei⁹ cõfirmatõ requirit si ꝓcedit p electionẽ. xviij. q. ij. c. i. ꝛ qõ ibi nõ. gl. si vero non hz collegiũ nec p̃onũ tũc libera institutio spectat ad epm. xvi. q. vij. oẽs basilice. de hereticis cũ ex iniũcto in fi. ꝛ qõ nõ. gl. in. c. q̃z q̃z. de elec. li. vi. ꝛ qõ nõ inn. in. c. cũ venerabilis de excep. in fi. si vero subest p̃lato inferiori puta abbati vel magistro vt hic ꝛ tunc recipit institutionẽ ab eo licet sit ibi collegiũ. ar. in. c. vltis xvi. q. vij. ꝛ qõ nõ. in de. i. de ꝛp. ꝛ in de. i. de re. ecc. nõ alie. Et si hz curã animarum seruã q habet in. c. i. de capel. mo. li. vi. An aũt teneat requirere ꝓsiliũ sui collegij tam i ꝓficiendo q̃z in amouendo. dic ut nõ. in. c ea noscit ꝛ in. c. cũ ad monasteriũ p̃all. Quero secũdo. qz de ptate ꝛ officio hoꝝ p̃ceptoꝝ clare nõ habet in iure quale sit istoꝝ officiũ dicit hic Jnn. q cõparat eos institoribus q p̃ponunt negocio dñico ō q bus satis p eũ in. c. q quibusdã de fideiuss. ꝛ per totũ ti. ff. de instit. ꝛ ℔ hz locũ fz cũ vbi dom⁹ q̃ hz supioꝛẽ p̃ceptoꝛẽ qui instituit inferioꝛẽ est dña. nõ tm dom⁹ i feriozis. ꝑ etiã rez eius. al' sec⁹. ff. de instit. act. l. iij. ꝛ i l. cuicũqz. §. i. ꝛ. §. ꝛ si filio. Jtẽ cõparat eos custodibus vel ꝓmendatarijs vel visitatorib⁹ vel vicarijs qz curare ꝛ visitare debẽt loca sibi per maioꝛẽ mgim cõmendata ꝛ hoꝝ visitatoꝝ officiũ habet. lxi. di. obtũ. ꝛ. c. se. lxiij. di. si i plebib⁹. lxx. di. sanctoꝝ cũ silib⁹ Et p̃nt hmõi p̃ceptores remoueri q̃cũqz ad arbitrium superioris vel superioꝝ si ples sunt supioꝛes qui hãc ptatẽ habeãt ꝛ nõ solũ p̃nt isti p̃ceptores inferioꝛes agere ꝛ conueniri ꝓ domib⁹ sibi deputat̃ ꝑ etiã superior seu superiores si plures sunt arg. infra de resti. spo. oli causam. ꝛ. ff. de instit. l. quicunqz. ꝛ. ff. de exerci. l. i. §. magistrum cum similibus. Et electio est agentũ quem conueniat. an inferiorem vel inferiorem vt in iurib⁹ prealle. sicut dicimus in contrahente cum institore seu exercitore ut in eius facultate sit quem conueniat an preficientem an institorem seu exercitorem vt in iuribus preall. Sed aduerte quia ista procedũt ut ipse met Jnno. vult quãdo superior domus est domina. domus inferioris ꝛ rerum ipsius. Quid aũt si domus inferior hz sua iura sepata a domo superiori. et forte tñ rñdet sibi de certa pensione sicut cõiter cõtingit hic i italia in preceptoribus sancti antonij quib⁹ tunc cõparabant isti preceptores. Et puto q ꝓpatat isti prioribus manualib⁹ si deputantur per inferiorem vel alijs habentibus dignitatẽ perpetuã si habẽt collegiũ a q̃ eligunt̃ de quib⁹ in cle. i. ꝛ se. de ꝛp. ꝛ in c. ij. ꝛ in. c. cum ad monasteriũ. de sta. reg. Dz circa hoc quero cũ superior possit semper agere ꝓ inrib⁹ inferioris dom⁹. ut in. c. olim. de resti. spo. ꝛ in cle. i. de rescriptis ac etiam inferior ut hic ꝛ in p̃alle. de. i. quis eoꝝ preferetur si concurrant ad agendũ. Jnno. in ℔ articulo multũ varie loquit nec alicubi clare firmat pedes ꝛ tetigit hãc materiã p̃cipaliter i q̃tuor locis ut hic. ꝛ in. c. olim causam. de resti. spo. ꝛ in. c.

cū venerabilis. de reſi. do. ꝛ aliqd poſuit. i. c. pquerēte in pn. de offi. or. ꝛ enī prio dicit qꝫ ſi inferior pt remoueri ad libitū ſupioris ſemp pſert ſupior. qꝛ ſi pt illuꝫ ab adminiſtratione remouere qꝺ ē magis forꝺ. a. p ſecutione cāe ſpiritualis. ar. ff. de. pcu. l. in cāe. ſi vero pceptor ē ppetuꝰ. ꝛ ſic nō pt remoueri ad libitū ſupioris nō pt ſupior agere. de reb' ad hūc locū ptinēb' niſi i defectū pceptoris. allegat nō. de reſti. ſpo. olim. ꝛ de reſti. c. cū olim. nec etiā ē vis qꝫ ſupior nō pt amouere inferiorē ſine cōſilio ꝛ etiā ſine cōſenſu aliqꝝ qꝛ nec etiā prelat' alia maiora ꝺz facere ſine ꝓſilio capituli. ut ⁊. de his q̄ fiūt a plātis. c. quāto. ꝛ tñ agere ꝛ pueniri pōt ſine ꝓſilio alicuꝰ ut nō. in. c. edoceri. de reſcript. nec etiā ē vis i ꝺ an bona buiꝰ loci. inferioris ſint diſtincta a bonis loci ac dom' ſupioris dūmodo remotio ſit ad velle ſuperioris ꝛ ei obedire teneat deſtando ibi ꝛ recedendo ꝛ qꝫ cōſtet qꝫ q̄ inde āmouet miniſter minoris ſuperior adminiſtrat. qꝛ ꝛ ſeparata ſint bona in tñ etiā qꝫ nō poſſit illa portare ad maiorem domū tñ adminiſtratio nō ē diuiſa que bene pōt eſſe apud plures vel tutores vel adminiſtratores ut nō. i pall. c. edoceri. alij ꝺicāt ꝛ forte melius fm eū qꝫ non eſt forte vis vtꝝ pceptor ſit tpalis an ppetuꝰ. Itē nō ē vis an poſſit remoueri ſine cā vel nō. Itē an vacāte domo inferioꝛi veniat adminiſtratio ad ſupiorē vt nō ß in hoc tñ ē vis an ambo ſimul poſſint adminiſtrare libere ꝛ qꝺ ſit maior in adminiſtratione ꝛ ſic ābo poterūt pueniri ꝛ maior preferꝛ ꝛ ſic ē in exercitorib' ut. ff. de exerci. l. i. §. cū autē. ꝛ in pre. ꝛ in filioſa. L. ꝺ bo. que li. l. cū nō ſolū Et idē in inſtitorib'. ff. de iſti. act. l. quicunqꝫ. Et idē ferre in ꝓpoſito ꝛ i canonico. qñ agit de pbenda. ut in. c. ex litterris. de proba. ꝛ in vicarijs. xciij. di. c. ſi. ꝛ. xciij. di. c. i. Itē nō ē vis ſi totū lucrū vel dānū ſpectat ad aliquē dūmodo alterius ſit adminiſtratio ut nō. in pall. c. edoceri. fatetur tamē qꝫ ꝓ his locis religioſis multi agere poſſunt ꝛ rñdere etiā ſi nō habeāt adminiſtrationē. ſed non cogūt de q̄ bus nō ⁊. de reſti. ſpo. c. cū olim. poſtea dicit Inno. qꝫ plus ſibi placet qꝺ ipe nō. de reſi. do. c. cū venerabilis ꝛ ibi pōit duas opiniones. prio enī dicit qꝫ ex q̄ abbas ſupior �something eccliam in ꝓprios vſus vel alioꝛ vt ſibi placet inſte defendit eccleſiam qꝛ cū eſt ſua ex q̄ cōmodū ꝛ incōmodū ad eū ptinet ſuo nomine. ij. q. vi. biduū. §. propriā. nec eſt vis qꝫ hec eccla hēat proprijū ꝛ ppetuū vicariū plātū cuſtodē vel cōmēdatariū vel etiā qꝫ bona eius nō ſint diſtincta a bonis monaſterij. qꝛ abbas magis ꝓprie dicit prelatꝰ vel cuſtos illius ecclie q̄ ille plātus vel cuſtos qui ibi moratur ille abbas dicit poſſidere eccliam ꝛ eiuſdē poſſeſſionē tenere p inferiorē plātū vel cuſtodē. de reſti. ſpo. cū veniſſent ꝛ de ſup. neg. pla. ſicut. Itē apud abbatem ſunt non ſolū ōnia ꝛ poſſeſſiones rex. ſed etiā actiones. ar. ꝺ reſi. do. c. cōſtitut'. ſaltē tamē qꝫ vterq; pōt

ꝓueniri qꝛ tūc vna cenſet adminiſtratio amboꝝ ſicut dicit vnū ꝓſultoriū officialis ꝛ epi. ponit ꝛ alia opi. qꝫ ꝛ aliud ſit tā in ppetuis plātis ꝛ neceſſarijs q̄ in temporalibus ꝛ voluntarijs. qꝛ ſic ꝑmi nō pōt remoueri a prelatura ſine cā. ſic nec ab agendo. In tēporalib' aūt ſecus. qꝛ tūn cuſtodibus ꝓpanꝫ ꝛ ſic i hoc accedit ad ꝺ qꝫ ipe nō. ꝺ dicit tñ qꝫ ſi plātus ſupior nō hēret eccliam i ꝓprios vſus. ꝺ tūn eſt ꝓnor' tunc i cā iuris ꝓnatus ageret ꝛ rñderet ſupioꝛ. In alijs vero tangentib' eccliam ageret ꝛ rñderet plāt' inferioꝛ. ad ꝺ ō offi. or. c. cū nos. ꝛ de appel. c. bone. Et ſubijcit vnum nōbile dictū qꝫ vbi ſunt plures qꝫ cōuenīri pōt ſuper cadē qōe nōie alicuius eccle qꝫ nō ꝺz iudex ꝓcedere ad miſſionē i poſſeſſionē. etiā ſi vn' ſit cōtumax. niſi oēs vocent. ff. de mio. l. emili'. ꝛ ar. ff. ex q. ca. i poſ. ea. l. hoc aūt. Et hoc nōbile dictū ſequit gl. i cle. i. de reſcript ꝛ optie facit hec. l. ꝺ aūt q̄ all'. Inno. vbi dicit qꝫ nō ꝺz fieri miſſio cōtra pupillū niſi prius citent oēs qui pupillū defendere pōt. vñ ſi habet plures tutores oēs debent citari ꝛ habeāt ptātē in ſolidū. l. ſi. de auc. pſ. In cōtrariū tñ facit. l. de pupillo. §. ſi plurimum. ff. de no. ope. nū. vbi ꝓbat qꝫ ſi multi ſunt dñi eiuſdē rei ſatis ē alteri eoꝝ nūciare nouū op' So. dic qꝫ ibi loquit in denūciatione reali. nā denunciatio ex pte eius cui fit eſt realis ſō ſufficit vni in ipſa renunciare ut nō. ibi Bar. p. l. i. §. pe. ff. de ventre inſpi. vbi denūciatio ꝺz fieri oib' quoꝝ intereſſe pōt et eo mō ſolui pōt ꝓtrariū qꝺ formari. pōt. de. l. cuius. ff de dā. infec. vbi ſatis ē denūciare vſufructuario. ꝛ p ꝺ dubito an bar. ꝛ alij bene dicāt in eo qꝫ volūt qꝫ ex cōtumacia ſolius ꝓcuratoris pōt pueniri ad miſſionem ex primo decre. p. l. iij. L. de. pcu. vbi hoc nō. Bar. ꝛ idem dixit in. d. l. cuius. multi tñ ꝓtra vt ipe refert i. d l. iij. ꝛ ipemet videt ibi dubitare per ea q̄ nō. gl. in. c. cauſam. de dolo ꝛ contu. primo enim ꝺz citari dñs ꝛ poſtea ꝓcurator ſi domin' nō repit ꝛ hoc ē ver' per dictā. l. ꝺ aūt. ꝛ ad. d. l. iij. dic ut ibi nō. dicitur poſſe qꝫ pōt fieri miſſio ß pretor deliberabit. ⁊c. Et Inno. tamen ſentinit primum in. c. i. vt lit. non cōte. ꝛ dic ſibi plus placere ꝺ q̄ qꝺ nōuit de reſti. ſpo. olim cum ꝛ hic ſubijcit etiā qꝫ vbi legitimus defenſor eccleſie ē conuentus ſententiā lata ꝓtra eum mandabitur executioni cōtra eccliam. nec cogitur ſatiſdare dū defendit de iudicato ſoluendo. ff. de adminiſtratione tuto. l. vulgo. ſecus in alijs non habentibus legitimam adminiſtrationem. nam illi bene admittuntur ad defendendū etiā ſine mandato cum ſatiſdatione. L. de ſatiſda. l. i. ꝛ de procu. l. exigendi. hoc' dicit Innoc. in dicto. c. cum venerabilis. ſed in. c. olim cām. de reſti. ſpo. dicit qꝫ ſi agitur de iuribus ad aliquā domū pertinentibus ſufficit ſi agit magiſter illi' dom'. allegat iſtum tex. ſi vero de ſubiectione vel reſtōne alicui' domus agitur debz agē mgr ſuperior vel prouincie vel

cunitat; allegat illud.c.oli cũm.possit etiã dici fm eũz
qz maior põt sp agere si vult z si magna ẽ cã dz requi
rere frẽs imo pl' sibi videt qz p domib' istis q̃ sic sũt
subiecte alijs qz de reb' eaz facũt z disponũt ad libi
tũ suũ z põceptorẽ ãmouẽt qñ volũt oẽs illi qui hmõi
prãtem hñt imediate sup domos illas' põt agere et
etiã cõueniri z erit sp in optõe maioris vt ipe ceteris
pferat si voluerit ar.i.põall.c.oli.si eni põt remouere ab
administratione miores multo fortẽ põt remouere cum
a lite agenda z etiã qz sua magis interest qz maiorez
ptãtẽ hz in domo ar.ij.q.vi.§.ppriaz tñ si maior fini
norẽ remouerit ipe mgr tenet p se vel per aliũ litẽ agẽ
alioqn ptra domũ tanq̃z ptra ptumacẽ,pcedit. Si ve
ro nõ sint sic oino subiecte tñ aliq̃ mõ sunt subiecte nã
aliq̃ sunt de archidiaconatu alicui' aliq̃ de archip
sbiteratu.aliq̃ rñdent abbatib' de tpalib'' vel alijs
eccliasticis psonis rõne iuris põnat' z aliq̃ etiam
laicis.In oibus eni istis casib' z silib'.prio loco lz
agere z rñdere administratoribus baz domoz zli ne
gligẽtia vel alia iusta cã subsit põmissa aliqua summa
ria cognitione p indicẽ q̃ dz de cã cognoscẽ etiã oẽs
pdicti z alij psimiles agere poterũt.xvi.q.i.pstitutũ.
z.i.q.vij.filijs.xij.q.ij.nõ lz z.j. de re.ecc.nõ alie.c.
si quis pbiteroz z plus etiã sibi videt qz eps sp agẽ
z rñdere possit pro eccijs sibi subditis.de suc.ab in
tes.c.fi.z melius.L.de sacrosan.ecc.l.sanctim' vbiõz
qz eps z etiã yconom' z custos vasoz agẽ põt ipe eni
ẽ pordinatoz i cũctis.xxv.di.plectis z ipius ẽ ois cu
ra.x.q.i.c.ij.de se.xvi.q.vij.oẽs.basilice.z videt per
põmissa.c.qz eps.i agẽdo dz alijs pferi.dic tñ qz iuõz
q dz de cã cognoscere videre poterit qs pferat z ma
xime attẽdet in cãe cognitione qz q̃ ad tpalia põz ẽ cã
inferioris ministri q̃z epi.x.q.ij.qz.z.j. de re.ecc.non
alie.c.i.z in spũalib' saltẽ q̃ epm tangũt põz ẽ eps q̃z
inferiores ministri.Et h̃ pcise tenet Bar.in.d.l. sancti
mus.z ibi ẽ tex.cũ gl.qz eps agit,p eccijs sibi subiecti
z dicit ibi bar.qz dz tunc agere nõ noie,ppzio ꝑ noie
capelle sicut agit p sanguinẽ',p iuncto z nõt. ex h̃ qz
eps agit,p eccia sibi subiecta lz nõ vacet.Idẽ si va
cat ut in.c.fi.de suc.ab intes.z sic intellige ibi Inn.z
ita tenẽt hosti.z vide ibi tex.expssum,p dicto bart.vt
epus agat noie ipius capelle.Et his z alijs attentis
circa psonaz discretionẽ z fidẽ z circa interesse vniuſ
cuiusq̃z eligit ydoniorẽ ar.ff.de popula.acti.l.i.ꝺ ca
nonicis aũt quo agere põt remittit ad nõ.in.c.cũ oli
de testi.Itẽ dicit qz in oib' pdictis si illi quoz interest
volunt assistere alijs.q̃ agunt nõ prohibent z etiam
põt appellare.j. de re iudi.c.cũ sup. Sed ptra pre
dicta oppo.de.c.edoceri.vbi dicit qz si admistratiões
sunt diuise qz ille solus põt agere qui administrat re
spondet qz,pcedit vbi nulla cã subest quare ali' agat
hic secus.Itẽ illa decre.hz locũ vbi sunt administra
tiones penitus diuise.sed inter epm z ministros non
sunt diuisi imo sunt ambo administratores sed vnus
sub alio z idẽ qꝺ.s.dictũ ẽ dicit de alijs qui remouẽt
minores ministros quo volunt.vt sunt tẽplarij z huius
modi alij.Et subijcit vnũ mõbile dictũ qz lz superiores
ad quos non immediate pertinent temporalia nec ec
clie administratores agere possunt ut dictum ẽ z ei
am aliquando preferunt alijs.tamẽ dicit illas inferi
ores domos esse sine legitimo defensore.i.immedia
to si prelatus spiritualis est mortuus z ideo nõ currit
prescriptio contra eas quia non cessat cã cõstitutiõis
s.non est qui spiritualem curã eius agat.hec sunt di
cta Inn.in pal.c.olim.ꝑ in.c.cõquerente de offi.or.nõ
p illũ tex.abbatẽ posse agere pro capellis suis.ne in
debite onere grauent de offi.or.c.i.Sed si plati ipsa
rum ecclesiaz velint agere ipi proponunt ar. eoz que
nõ.in.c.edoceri.sed posset dici fm cũ qz lõ abbas in
d.c.cõquerente.fuit admissus qz illa iura epalia dice
bat ad se ptinere.hic sunt verba Inn.quasi originа
lia oia q̃ in multis locis spsa generant ꝓfusionẽ quã
dam z curiosus volui hic annectere qz materia ẽ no
tabilis z quotidiana z tangit nedũ istos põceptores ꝑ
epos z alios platos z cõiungendo ista dicta Inn.sic
distinguo post do.an.aliquib' additũ.aut agitur ꝺ fa
cultate agendi z de iure pferendi inter epm z capitulũ
quãdo cõcurrũt ad agendũ z an vnus possit agere si
ne alio dic ut nõ plenius in.c.edoceri.Quãdoqz agi
tur de iure pferendi inter epm z aliũ seculare platũ in
feriorem vel inter alium superiorẽ nõ epm z inferiorẽ p
latũ seculare z sat eq̃ põt teneri qꝺ tz Inn.i pal.c.olim
z ut.s.retuli.Quãqz agit de iure pferendi inter platũ
regulare z suũ inferiorẽ.z tunc aut agit de iure tangen
te tñ superiorẽ vt de iure subiectionis vel de ptãte sub
stituendi z prelat' pferr ar.de ma.z obe. inter q̃nior.
z de pscrip. auditis z cõtra eũ dirigendus ẽ libellus.
puto tamẽ qz etiã inferior admittet ad defensionẽ. qz
sua interest nõ mutare superiorẽ ut nõ.Inn.in.c. andr
facit.c.exposuit de dilationib' si agit de bonis.z in
nibus inferioris dom' z cã ẽ ardua z defensio spectat
ad superiorẽ vel saltez inferior non aget sine consensu
superioris prelati.ar.eorum q̃ nõ.in.c.edoceri. de re
scrip.z per Inn.in.c.requisisti.ad finem de testa. Si
vero cõcurrũt quis pferat isto cãu vel qñ cã nõ est ar
dua tunc si põt apparere ex consuetudine priuilegio vl
statuto quis sit superior in administratione ille pferatur
vt vult Innocen.hic.arg.in patre z filio in bonis ad
uenticijs.l.i.L.de bo.mater. z.l. cum oporteat. L.
de bo.que lib.Si vero consuetudo nihil disponit tũc
attende ad qualitatem subiectionis. Et distingue.
tria membra quandoqz ecclesia est subiecta superio
ri quo ad predatum z eius bona. quandoqz quo ad
predatum tantum quandoqz quo ad ius patronatus
põt addi z quartum quando ẽ subiecta quo ad aliqꝺ
ius spũale aut tẽporale.prio cãu quãdo ẽ subiecta q̃

S' Subumor, Lector Nõ tua membra P

ad bona.ꝛ prelatū qz de bonis iudicat ad libitum et etiā ō plato ipm ad placitū remouendo ꝛ tūc lz inferior possit agere ut ḃ.ꝛ in de.i.de ꝓp. tñ si supior cō curnit ei pferē tangz habēs maiorē admistratōem.ꝛ in hac sniam vidr Jnn.cōiter indinare ꝛ tz zenze.i de.i pal.ꝛ est satꝭ rōnabile.ut pferat is de cui maiori pindi cio tractat ad ḃ adduco op.ar.i.l.si plures.ff.de acu.ubi dicit tex.qꝫ si plures cōcurrunt ad accusandum in publicis iudic.iudex dz eligere cā cognita habēdo respectū ad dignitatē psonaꝝ ad interesse cuiusqz ad etatē ad mores ꝛ li.ad idē optime facit.l.si marit⁹.§. fi.ff.de acu.ꝛ adde alias rationes Jnn.s.recitatas. Secdo cāu ꝑncipali qñ ē subiecta q̄ ad platū tñ ꝛ tūc aut ē remouibilis ad nutū supioris ꝛ tūc pferr supior ut cōiter sentit Jnn.qz si pōt remouere illum ex toto forta ab illa lite.si vō platus ē ꝑpetuus.ita qꝫ nō pōt ammoueri sine cā ꝛ tunc Jnno.variat.videt tñ magis indinare ut pferat ceteris pribus.inferior tñ ex cā pōt eligere inder superiorē.ut si inferior ē negligēs ul' alia ca subsit.alias puto illū inferiorē pferēdum exquo est ꝑpetuus.qz ille ē defensor ecclie imediatus Optie fa car.c.fi.de offi.archyp̄.ꝛ in.c.i.de re.ecc.non alie.li. vi.ubi ep̄s eccliā vacāte nō alienat ei⁹ bona.nisi det si bi rectorē uel defensorē q̄ spāliter curā ei⁹ agat ꝑsumit eñ illū habere maiorē curā.ꝛ facit illud dictū Jnn.in c.olim cām.ubi prelato inferiori mortuo nō curnit ꝓscriptio ecclesie.lz superior pōt agere ad idē facit .c.si duo.de prebē.li.vi. Itē istⁱ spāliter iterest cū inde vi uat ꝛ imediate eius curā agat.ar.i preal.l.si plures.ꝛ l.si marit⁹ fateor tñ qꝫ superior pōt assistere i lite ut ō dixi.ꝑm Jnn.ar.in.l.si suspecta.ff.de inoffi.testa.ꝛ ḃ idē dicit zenze.in preal.de.i. Tercio casu ꝑncipali qñ subiecta ē quo ad ius patronat⁹ tñ.dic ut.s.dixi ꝑm Jnn.ꝛ zenze.in.d.de.qꝫ si agit de iure patronat⁹ cuz spectat ad superiorē iō ille sol⁹ admittit.ij.q.vi. biduū ỹ.palā.si vero de iuribꝰ ecclie tūc preferr prelat⁹ cum ipse ꝑncipaliter admistratōem habeat ꝛ nō patron⁹ ad ḃ.x.q.i.nouerint.patronus tñ ecclesiasticus lz fa cultatē circa bona tpalia exigēdi rōnem ꝓut dr in.c. cū ꝛ plātare j.de ꝓuilegijs.Ultimo mēbro qñ eccliа ē subiecta q̄ ad aliqd ius tēporale vel spūale dic ut.s dixi ꝑm Jnn.in.c.olim.de restⁱ.spo.Lompetit ḡ ius agēdi spūalibus admistratoribus domoz.sed i subsi dium admittit superior ad ḃ qō nō in.c. cum olim.de testi.Et nō ex p̄dictis illud dictū Jnno.in.c.cum ve nerabilis.qꝫ ubi plures pñt agere ꝛ defendere nō dz fieri missio ꝓpter ꝓtumaciā vnius.nisi omēs alij citēt ꝛ idē tenēt doc.gl.ꝛ pau.in d.cle.i. Itē nō singula riter illud dictum Jnno.in.c.olim.qꝫ ꝓtra ecclesiā in feriorē vacantē nō curnit ꝓscriptio licet superior pos sit agere reddit cām qz non cessat cā ꝓstitutōis qz nō habet legitimū ꝛ spālem defensorē Hosti. ibi dicit qꝫ nescit de qua ꝓstōe loquat.dicit aūt qꝫ ꝓstones ne se de vacāte.ut testes nō recipiāt.ꝛ qꝫ nihil innouent ꝓce dunt in eccliа cathedrali tñ. Est tñ ꝓstō q̄ de inferiori bus loquit q̄ dicit iura eccliе minui nō posse vacante eccliа qz nō ē spālis defensor q̄ iura illius agat de re. ecc.non alie.c.i.li.vi.Bo.anto.dicit se credere qꝫ lo quat de.c.ō q̄rta.de ꝓscrip.ꝑ certe illud.c.loquit ō ec clesia cathedrali.ꝑ pōt dici qꝫ Jnn. fuit motus pon⁹ ex mente iurium q̄s ex ỹbis. Jdeo tñ non curnit pre scriptio ꝓtra ecclesiā vacātē qz caret legitimo ꝛ imedi ato defensore.vñ idē dicendum.ē in ecclesijs inferiori bus sicut tñ epūs directe nō alienat bona eccliе vacā tis non dato defensore.ut in.c.i.de re. ecc. nō alie.li. vi.p̄al.ita nec indirecte patiēdo ꝓscriptōem curre. Et i hac materia sic cōcludo qꝫ respectu prescriptōis cur rentis.in preiudiciū eccliе inferioris hz locū.ti.ne se. vacā. Jdē respectu alienatōnis rer ipsius eccliе va cantis ut i p̄al.c.i.ꝛ in gl.in ỹbo eccliа.ꝑ respectu acti onis mouēde uel defensionis suscipiēde ille ti. locum non hz in inferioribus ecclesijs.nam pōt tūc epūs uel alius superior imediatus agere ꝛ defensionē insciпe. vt in.c.fi.de suc.ab intest.ꝛ de.i.de ꝓp. facit.l. sanximus.C. de ss.sanc.ec. Et idē patat Jnn.i preal.c.fi. ut superior possit agere ꝓ collegio sibi subiecto Hz q̄ro de rōne diuersitatis.q̄re respectu ꝓscriptōnis ꝛ re spectu alienationis hz locum ti.ne se.va.ꝛ sic non re spectu actōis mouēde uel defensionis suscipiēde.So. puto qꝫ i duob⁹ p̄mis casib⁹ agit de gui preiudicio ip sius eccliе inferioris.ideo non dz curere prescriptio nec alienatio fieri dz si eccliа caret imediato defenso re quāḡ epūs possit ꝓ illa agere.tñ cum multis sic im plicitus nō ꝓsumit ita diligēs in factis priculanbus inferiorū eccliа quemadmodū ut ipsi spāles admi nistratores.ar.in.c.fi.de offi.archiꝑ.ꝛ in p̄al.c. cum eccliа vacat dr carere legitimo defensore lz epūs pro ea.possit agere.ut dicit tex.in p̄al.c.i.ꝛ vide ibi glo.i ỹbo defensore.ꝑ qñ epūs vult agere uel defendere non agitur de preiudicio illius eccliе. imo de fauore. qz exquo epūs assumit in se admistratōem presumptio ē qꝫ studiose ꝛ diligēter gerat.ar.ꝓ.q.i. ꝓ totum.vide in ar.ad p̄dicta qō nō.in de.ꝛ si vna.de re.ecc. nō ālie. In glo.in ỹbo defensor. q̄ est notabilis. Ultimo quero an domus seu eccliа reneatur ex facto istoꝝ ꝓceptoꝝ seu cōmendatoꝝ.So.dicit Jnno.qꝫ ex dolo istorum ꝛ in ꝓtractibus admisso non tenet dom⁹ .seu eccliа nisi sint facta ex ḃ locupletioꝝ.ff.qñ ex fac.tu.l. dolus.ꝛ.C.qñ ex fa.tu.l.si in rē.ꝛ.ff.de tribu.l.sed ꝛ si.§.i.ꝛ nō.de depo.guil.ꝛ.ff.de ac.emp.l. iulianus §.idē iulianus.de culpa aūt ꝓceptoꝝ tenet loc⁹ in soli dum si pōt fuari indēnis a preceptore.alias non.ff.ō admi.tu.l.fi.in ꝓn.si aūt bona fide cōtraxit ꝓceptor tenet locus insolidū.etiā si sit inde paupior.ut .j.ō p̄ cā.c.ij.ff.de mi.l.pr̄.§.si sepe.ꝛ.ff.de exc.l. illud.§. i.sed pōt in inte.restitui.dr aūt ꝑm cum dolo tutoris

b

uel preceptoris facũ si accepit uel retinuit sciẽter plꝰ
q̃z debeã. ff. de tribu. l. ß ꝛ si. §. si vnus. Et idẽ si nõ re
tinuit q debuit retineri. ff. de trib. l. qõ in heredẽ. §.
fi. si aũt ignorãt secꝰ dũmõ restituat q̃z cito põt. ut. ff
de trib. l. illud. §. si cui. Executio aũt rei iudicate sem
per fit ꝓtra locũ sicut ꝓtra pupillũ. ff. de re. iudi. l. si se
pe. ꝛ de admi. tu. l. ij. §. i. ꝛ ß bene nõ tanq̃z q̃tidiana
Ex q̃bus etiã collige q prelatus iudicat ut tutor seu
ut curator cũ q̃rit̃ur an ex eius facto teneat ecclia Idẽ
dic cuz q̃rit̃ur an eius heres ꝛ q̃liter teneatur ex facto
prelati defuncti ut ẽ gl. nõbilis in. c. ex presentium ỏ
pign. i gl. in fi. ꝛ p Inn. in. c. cum in officijs ỏ testa.

Valiter et quando

Judi-
ces ec-
clesiastici debent de clericis laicis iusticiã fa
cere. ꝛ sic cõiter summat. Et sm hãc summatõem ista
decre. ẽ de indubio qõ esse non dz. de offi. dele. cum i
iure. ꝛ. ff. ad carbo. l. qõ labeo. ꝛ ff. ad munici. l. i. iõ
ut aliqd afferat summo sic plati debent laicis de clerici
cis appellatõe frustratoria non obstante iusticiã facere
ad seculare foꝝ. tñ clerici a laicis trahi non debẽt etiaz
data ipsoꝝ prelatoꝝ negligẽtia. h. d. Et tria facit. pri
mo precipit. scõo impedimẽtum removet ibi non ob
stãte. tercio ꝙmen suspicat ꝛ phibetur ibi ne ꝙ dece
tu. Nõ ꝓmo q licet iudex negligat iusticiã facere
tñ non dz per ß qs ius sibi dicere sed dz habere recur
sum ad superiorẽ ipsius iudicis ar. ß ꝛ in. c. lz. j. ti. pꝛ.
Jn defectu tñ supioris licitũ ẽ cuilz ius sibi dicere ut
nõ. Inn. in. c. olim cãm. de resti. spo. ꝛ nota. i. di. ius
gen. in gl. ꝛ text. cũ bona gl. L. de iudi. l. nullus. tetigi
aliqd in. c. i. s. e. Nõ scõo a ꝓtrario sensu huius li
tere. q licet regulariter de iure ciuili nõ appellet ab in
terlocutoria. l. añ sñe tps. L. quoꝝ ap. non reci. ꝛ in. c
sup eo. j. de appel. Et tñ si cã vertit̃ inter clericũ ꝛ laicũ
in foro ecclesiastico. potest ex instо ꝙmine appellari
qõ ꝓcedit etiã respectu laici. qz in ꝓparatoriis debẽt
fuari statuta fori. ubi iudiciũ exercetur. ut. l. iij. ff. ỏ te
sti. in. c. qõ clericis. ubi ple. dicã de fo. ꝓpe. ꝛ ß exꝑsse
tenet archyd. ij. q. vi. non ita. Nõ ibi q oino. arg.
bo. ad materiam. c. at si clerici. s. e. q clericus nullo
modo possit reconueniri coram iudice seculari. cum per
hãc dictõnem omnino videat vniuersaliter excludere
oñe tractũ tenẽtes tñ ꝓtrariũ dicũt q hec litera exclu
dit trabentẽ ꝛ sic ꝓuenientẽ. non aũt reconuenientem. ꝛ
dicit Hostiẽ. q verificat hec vniuersalitas oino etiã. si
ne clericꝰ inuitꝰ trahat sine volẽs inuito nel ꝓsenciente
epõ. j. ti. pxi. c. si diligenti. ꝛ. c. significasti. sine agat ci
uiliter sine criminaliter sine epõs faciat iniusticiam sine
non sed si tu vis tenere cõtrariũ potes dicere q satis
dz trahi in cã reconuentionis cum saltẽ accesserit ad iu
dicium seculare in cã ꝓuentõis. ꝛ tũc cõpellit respõde
re in cã reconuentõis. Item in cã ꝓuentõis põt desiste
re sed non sic in cã reconuentionis cũ iudicium reddat

in inuitum. ut in. c. intellexim⁹. s. e. ꝛ in. l. iter stipu
lantẽ. §. i. ff. de verbo. ob. ꝛ sic satis dz trahi exquo in
uitus ꝛ accedẽs ꝓ alia cã tenet respõdere. trahit enim
respectu intentionis sue. Expediendo gl. i. opp. ỏ
c. pastoralis. ꝛ. c. ut debitus. j. de ap. ubi patet q ap
pellatões frustratorie ipso iure non tenẽt. glo. fatet cõ
trarium ꝑ sm ß non videtuꝝ hec decre. de aliquo pui
dere. vñ põt dici q omnis appellatio olim q̃ non erat
manifeste friuola deferebat cãm ad papam. ij. q. vi. ad
romanã ꝛ nõ. j. de appel. ut debitus. sed hec decre. pui
det q laico litigãte ꝓtra clericũ non admitteret appel
latio si in veritate essz frustratoria ꝛ potest dici frustra
toria sm Goff. Hosti. ꝛ Ꝑde. omnis illa. in q̃ non as
signatur ꝓbabilis cã. hodie vero dicit plene le. ꝛ nõ.
in. c. pastoralis. ꝛ in. c. ut debitus. ỏ ap. Dcõa gl.
q̃rit an clerici volẽtes põt ꝓuenire coram iudice secularꝭ.
ꝛndet q non ut in. c. si diligẽti. ꝛ in. c. significasti. j. ti.
pxi. ꝛ etiã si epõs ꝓsentiret ut in preal. c. significasti. qõ
intellige. ut dixi. c. ij. s. eo. Opp. cõtra tex. de. c. lz.
ꝛ. c. ex trãsmissa. j. ti. prox. ubi index ecclesiasticus sup
plet negligentiã iudicis secularis q̃ idẽ econuerso. gl.
ista respondet q ecclesiasticus bene supplet negligẽtiaz
iudicis secularis. sed nõ econuerso sed glo. nõ reddit
rõnem diuersitatis vnde dic sm Goff. ꝛ Jo. an. q rõ
diuersitatis est. qz olim omnes cause clericoꝝ ꝛ laicoꝝ
deferebãtur ad iudicẽ ecclesiasticũ. j. qui si. sint. le. c. p
venerabilem. xi. q. i. relatum. Et ideo si laicus redeat
ad suum ꝓmeum foꝝ non videtur conditio deterior
cum redit ad materiam suã. ff. de pac. l. si vnus. §. q
sic. ad hoc. xxxv. di. ab exordio. Item ß ẽ naturale q
maior miseris negligentiã suppleat. xi. q. iij. sanxim⁹.
Hec rõnes mihi oino non satisfaciũt. sed repetũt ipm
quare. vnde dico q ratio fundamẽtalis ẽ qz ecclia hz
iurisdictõem in temporalibus saltẽ in habitu. ut plene
dix. in. c. nouit. s. eo. quã iurisdictõem exercere potest
et debet data negligentia iudicis secularis. q̃ censetur
minister ecclie ut ibi dictũ fuit sed iudex secularis nõ
habet iurisdictõnem in clericos nec habitu nec actu.
imo ẽ prius huius iurisdictõis incapaxꝛ. ar. in. c. cau
sam. de prescrip. ꝛ. xi. q. i. sacerdotibus. ꝛ inferior ec
clesiastico. xcvi. di. deniqz. ꝛ in de. romani. ỏ iureiur.
Jdeo nullo mõ potest negligentiaz iudicis ecclesiastꝭ
ci supplere. nunq̃z enim mior supplet negligentiã maio
ris nisi in casibus in iure exꝑssis ut nõ. Jnno. in. c.
qz diuersitatem. de ꝓcess. prebẽ. nec ob. predictis. xi.
q. i. si quis cum clerico. ꝛ in aucẽ. ut clerici apõ ꝓpriꝭ
epi. in prin. col. vi. naz illa iura in ꝓtium dicũt q epõ
negligante disceptatio debet ꝓuenire ad ciuilem iudi
cem sunt revocata sm Jo. an. ꝛ bern. similiter nõ ob.
xvi. q. vij. filijs cum glo. sua quia gl. illa non bene di
cit. nec ob. ibi text. quia ibi dz regi. Epõ negligente uꝰ
nolente non ut rex iudicet sed quod negocium tangit
qõ nõ. facit regula quod oñes tangit de re. in. li. vi.

r in.c.ad hec.de offi.archi.Et dico q si certū est ꝗs negocium tāgit deberent specifice vocari si vero ignoranter vocabūtur p edictū ad b.c.fi.ō dec.li.vi. r qō nō.Inn.in.c.vlt.q̄ mo.accu.pos.ut ꝓpareat dampnꝫ saa putauerit iteresse.pōt etiā fieri citatio specifice respectu certe psone qñ dubitat an eius interest ut cōpareat si saa putauerit iteresse.vide gl.op.in.l.ea gdem C.si mā.fu.alie.ut manumitt. Glo.ij.querit quia tex.mādat inquiri etiā de ꝓtingentib? que dicāt ꝓtingentia in casu isto r respondet q ea q̄ pertinūt ipaz decionē vtputa de zelo rē.r nō.glo.p significatōe huꝰ verbi ꝓtingētia.alibi habet de dependētibus r tāgentibus vt in.c. si annū.e.ti.li.vi.r in.c. diſpendiosam. eo.ti.in de. Quero ḡre isti putabāt se esse inquisitores r q̄ possent ꝓcedere lite nō ꝓte. ꝙndet gl.iij.q ꝓpter ỽbum inquirēt positū in cōmissione.ꝓcedit enī inquisitor.li.non ꝓte.in ꝓtumatiā ptis.ut j.ut lit.non ꝓtest.c.quoniā frequēter.ſ dicit glo.q isti errauerunt ut dr in lra.Et conclude latius colligēdo dicta doc. r aliqua addēdo.dic enī q isti errauerunt multiplr. primo inq̄tum se reputabāt inquisitores ubi nō erat.tū q? ꝓmissio erat facta inter partes r sic nō in modum inquisitōis.nec obstat ỽbum inquirerēt quia ē largo mō ꝓportionabile iudicib?.ut.s.dixi.tū q? appolita erat clausula vocatis vocādis rē. vigore cui? fm doc. debebāt procedere iudicialiter qō nō .ut.s.dixi. tum q? non erat forma solita apponi i ꝓmissione inquisitionis.ut videlicet cū ad nos p clamosam insinuatōez puenerit rē.nel accedētes psonaliter ad locū. Itē q? si fuissent etiā inquisitores non debebant ꝓcedere sup ꝑncipali r exceptionib? ꝑiudicialibus ut ptz in.c. cū oporteat.de accu.r in.c.veniens.e.ti. r in.c.i.r.j.e. ti.li.vi. Itē non poterant procedere ad receptōem testium.li.non ꝓte.tum q? ps non erat ꝓtumax qō requiritur vt i.c.qñ frequēter.§.sunt r alij r q̄ ibi nō. ut li.nō ꝓtest.tū q? qñ procedit p inquisitōnem cum parte ꝑncipalit prosequēte inquisitōez dz fieri litis cōtestatio nec debet procedi etiā data cōtumacia lit. nō ꝓtest.ut in.c.cū dilectus.j.de pur.can.r qō nō.Inn. in.c.cū venerabili.de test.dicā plene i pal.§.sunt.r i c.cū J.r a.de re.iudi.vide tex.cum glo.in.c.veritatis de dolo r ꝓtu.r gl.in.c.cū J.r.a.pal.sentiūt q̄ ꝓtra ꝓtumacē pt procedi in cā inquisitōis li.nō ꝓtest.r tūc optet dicere ad.c.cum dilectus.q ibi ponit allegatio partis.r dic ut dicā in.c.veritatis ꝑdicto.in dubio autem qñ non apparet an superior voluerit dare inquisitorē an iudicē dicit nōbiliter Inno.r doc.cōiter post eum q̄ exquo non apparet euidenter q fuerit deputatus i modū inquisitōis ꝑsumen? q̄ in modū iudicial' cōmissionis Idē tz spe.in ti.de inquisitore.§.i.ỽ.qd si in lra.q? res de facili redit ad materiam suā .xxxv. di.ab exordio nā rescripta sunt semper ad ius cōmune reducēda.de rescrip.cum.r.l.ex pacto.ff.de pub.r

pup.Quero quid si isti i veritate fuissent ꝓspiratores nunqd fuisset repellēdi gl. i ỽbo ꝓspiratōnem dicit q̄ sic q̄ ꝑsumūt inimici nec debēt admitti ad testimoniū rē.Inn.r Goff.dicūt q̄ in casu ꝓspiratio videt licita qñ.ſ.clerici iurāt r statuūt q̄ teneāt se simul. r nō permittēt ꝑlatū dilapidare ud excōicatum nō admittant ud heretico non obediāt.r his silia.probē habes bonam tex.cū gl.in.c.sane thessolonicē.xvi.q.vij.cauendū est tñ fm hosti.ne sub b ꝓtextu ꝓspiratio illicita nutriat.i dubio tñ dicit Inn.in.c.i.de sciſma.r Hin.in c fi.de testa.cogē.q̄ semp ꝑsumēdū ē contra cōspiratores.xi.q.iij.si qs clericoz. ubi de b q̄ nō. maxie si hāt imperpetuū vel grialiter r vide q̄ nō. Jo.an. in.c .ij.de ỽbo.sig.r dic q̄ cōspirator etiā ex cā licita non admittit i testē ꝓtra illū cōtra quē cōspirauit q? ꝑsumitur eius inimic? ſ ꝓtra alios sic ut nō.Inn.in.c.cum J.r a.de re iudi.in fi.r idē putarē i facultate accusandi r se opponēdi cōtra illū.cōtra quē ꝓspirauit. vnde itelligerē istū tex.indistincte in q̄libet ꝓspiratore.nā ad causandū inimiciciā ñ inspicim? an ꝓcesserit cā licita ul illicita ſ an ꝓcesserat tñe qd qō bz,pu ocare ad inimiciciā animū alteri? dic ut in.c.meminim? r i.c. repellāt r qō in eis dico j.de accu. Op.r vidz q̄ ptextu excōi.non debeāt isti repelli a defensione eccīe eoz.j.ō excep.dilecti.Jo.dicit gl.in ỽ.excōicationē q̄ si ipsi veniūt agēdo repellūt.ut b q? excōicati nō pñt agere. exq̄ colligit abbas b q̄ excōicat? nō pt ꝓsequi populares actōes qō nota.facit in.c.pia.de excep.li.vi.in pn.si vero electus agit ꝓtra se opponētē illi.exq̄ veniunt ut rei bñ admittunt ad defensionē eccīe de b dic vt nō.in.c.dilecti.r.c.cū inter.de excep.r.c.sup his. de accu.Et ꝑdudo breuit q̄ aut excōicatus venit ꝑncipaliter agendo r nō admittit ut b.aut spāliter vocat ad iudiciū p electū q? ꝑs se opponebat r nō repellitur q? venit stimulat? stimulo actōis.aut nō vocatus ſ venit sponte se opponēdo.r tūc aut p iteresse,ꝓpio q? incurreret ꝑiudiciū nisi se opponeret. pone exēplū qñ executor vult ꝓuidere.r b venit i ꝑiudiciū excōicati r admittit.vnde tūc ex̄iudicialiter bñ pt appellare. licet dicat talis appellatio ꝓuocatio ad cām ut nota. Jo.an.in.c.pia.ō excep.li.vi.aut venit p iteresse suę eccīe ad opponēdū cōtra electū r admittit.q? pt dici iteresse ꝓuatum cū eius interest habere bonū ꝑlatz vij.q.i.audacter.ab eo enī dz iudicari i foro ꝓtioso r aie.vñ satis necessitat ad se opponēdū. ad b quod nō.Inn.in pal.c.sup his.si aut venit p iteresse publico.nō admittitur.ad b allegat istū tex.r.c.cum inter. de excep.r quod ibi nota.Inno.sed contra hoc facit q? isti opponebant se pro interesse eccīe eorum.r tamen debebant repelli.si.erāt excōicati.sed intellige b quando veniunt ꝑncipaliter agendo electo nihil petē tetunc enī sunt meri actores r nullū vertit ꝑiudicium eccīe si autem electus petit puta ꝓfirmatōnem tunc

admittunt ad opponēdū qz tunc sunt rei nō oino volū
tarij propter p̄iudicium eccie eoz qō venit p̄ter
ip̄iudiciū p̄uatū. Quero an valuit, p̄cessus istorū
iudicum. glo. i verbo puertēdo qz nō qz fines mādati
tē. ſ certe hec ratio gl. mihi nō placet. qz nulla specifi
ca forma fuit istis prefixa i mō procedēdi. sed tm̄ fuit
eis iniūctum qz vocati, vocandis tē. q̄ verba cū insint
ex nata rei. nō facūt seu inducūt nouā formā. ad hoc
qō nō. Inn. in. c. prudentiā. de offi. dele. t, pbat in fili
in. c. cum ad sedē. de resti. spo. ubi dicā. Jtē p̄supposi
to qz induxisset nouā formā tm̄ isti b̄ seruauerunt cum
vocauerūt istos. Jtē iste tex. expresse reddit aliā rōem.
qz puerterūt iuris ordinē t sic nō formā eis tradita ſ
formā iuris. vñ dic b̄ Olin. qz, p̄cessus b̄ ñ valuitqz fa
cz̄ ꝓtra intentōez delegāti. ō p̄bē. c. fi. qō etiā tz host.
ſ certe b̄ nō colligit ex tex. sed tm̄ notat factuz eoz. qz
puerterūt iuris ordinē ut. s. dixi Nō tm̄ gl. t istoz di
ctum. qz sentiūt qz etiā citra appellatōem, p hic fuisz
nullus. exquo simul voluerūt ꝓcedere sup p̄ncipali. t
except. p̄iudicialibus Et idē sentit host. super tex. t
ad lr̄am q̄ māda inquiri de appellatōe supplet maxi
me qz idē fm eū si nō fuisset appellatū exquo nō fuit
seruat' ordi. iuris. nec i lite ꝓtest. nec in ordine cogno
scēdi. Et tz do. an. b simplr trāseat cum host. tm̄ in. c.
tuā. de ordi. cog. sentit qz, p̄cessus nō reddit null' ex il
lo capite qz simul fuit, p̄cessuz sup p̄ncipali, t p̄iudicia
lib' except. tz op' ē appellare. distinguit tm̄ qz aut sup
p̄ncipali, p̄cedit per vnū iudicē puta secularē t super
p̄iudicialib' exceptōibus, p̄cedit p alium puta eccle sti
cum ut in cā illiue. c. tuā. t valet, p̄cessus nisi appel
let qz ñ p̄t notari ꝓtrarietas i iudice, p̄cedēte exq̄ solū
super p̄ncipali procedit ſ secus dicit i termis hui'. c.
qm̄ idē iudex procedit super emergēti t sup p̄ncipali.
qm̄ tūc in eo notat ꝓtrarietas. t sic p̄cessus ē null'
ipso iure citra remediū appellatōis hunc intellectum
ad istū tex. vidz tacite sentire fre. cōsilio. cxxi. tz enim
iste, simultane' processus repugnātiā quandā qz dila
tōie diant nō procedēdū. t iudex, procedēdo maxie
videt dilatorias reicere t tm̄ nihilomin' p̄cedit super
ipsis dilatoriis t sic videt sibiipi ꝓtrar' dns Lar. b
tz oppositum dicens qz iste ordo vt p̄us discutiant p̄
iudicialia non ē de substātia vt vitiet processus. alias
aliter gestus nisi excipiat t appellet dat sile i alio or
dine ut p̄discutiat possessoriū anteq̄z petitoriū. l. i. C.
de appel. facit qō nō. in. l. si mācipium. ff. de auc. t in
l. fi. C. cōi diui. tu tm̄ cōsidera qz iste tex. p̄t induci, p
t cōtra. t primo facit qz processus sit nullus ibi. ſ. puer
tendo iuris ordinē tē. peruersio autē ordinis eiusdem
cause reddit processum nullū. ut. l. prolatā cōiunctam
glo. maxie in fi. C. de sen. t sic nō obstaret sile dictuz
do. Lar. qz procedit in peruersione ordinis cause ad
causam q̄ regulariter non viciat ut nō. in p̄al. l. prola
tam per glo. et bar. t. in. l. i. C. de appell. t b̄ casu p̄t
procedere qō nō. glo. t Bar. in. l. sed si ante. ff. de ex
cep. ubi nō. qz si agitantur due cause simul quaz vna
ē p̄iudicialis ad alteram valet processus si nō oppo
natur. facit. c. i. de resti. spo. t qō nō. in. c. fi. de ordi.
cog. Jn cōtrarium qz processus valeat facit ista lr̄a in
q̄ntum papa mādat inquiri de appellatōne. ad hoc tm̄
p̄t videri vltra responsionem host. q̄ videtur diminare
supplendo maxime qz ideo mādat de hoc inquiri. qz
deduxit nullitatem per viam appellatōis qō poterat
ut. s. dixi. ideo exquo consequebatur per viam appel
lationis oportebat qz eaz iustificaret non tm̄ sequit qz
renunciatio processu appellatōnis potuisset prosequi
nullitatē uel sine appellatōe ar. in cle. i. de sen. t re iu
di. Et hoc euidenter colligitur hic nā ex alio capite, p
cessus erat nullus. qz li. non contest. testes recepti fu
erunt ut in. c. i. de li. contest. t tm̄ papa nihilominus
mādat inquiri de appellatōne qō non contingit nisi
ratōe predicta. ideo ex b̄ tex. non possumus nos sun
dare. licet aliud senserit do. Lar. Sed ad sustinēdum
qz processus valeat possumus ex alio nos fundare vi
delicet qz quidā ordo ē de substātia q̄dam de iusticia.
peruersio ordinis iusticie non bz viciare ipso facto ut
nō. glo. ij. q. i. in summa. t. xvij. q. iij. vxor. nec alicu
bi expresse probat qz iste ordo sit substantific' citra ap
pellatōem t exceptōem. Et hec lr̄a lz expresse non fa
cat. tm̄ potius pōt adduci ad istā ptem q̄z ad aliā cum
papa mandat inquiri de ap. si ꝓstiterit eaz interuenis
se ex aliquo istoz grauaminū. vñ non posset prosequi
exceptionē simultanei processus nisi doceat de appel
latione. sed aliā exceptōnem defectus. ſ. cōtestationis
posset renūciato processu appellationis. Et forte pa
pa, ppter hoc mandat inquiri de appellatione qz sine
appellatōne nō obtinuisset ex alia exceptōe tm̄. t ipse
prosequebatur vtrūqz t ista potest ee alia solutio Jtē
facit qz hic tractatur p̄ncipaliter de fauore ptium ut
exceptōes prediscutiantur t huic fauori ps videt taci
te renunciare non appellādo pro hoc. c. tuā. de ordi.
cog. ibi si fuerit requisitus tē. facit etiaz optime. c. ad
dissoluendū. de despō. impu. ubi papa processit i p̄n
cipali saluis exceptōibus dilatoriis qō nō fecisset si
ordo oino fuisset de substātia. ad idem. c. ex ꝓquestio
ne. de resti. spo. iūcta glo. magna in fi. Jtē eadē ē ratō
hic ut p̄discutiant ista p̄iudicialia q̄ ē in duab' causis
q̄z vna ē p̄iudicialis ad alterā. q̄ idē ius dz ee. Item i
dubio debem' facere interp̄tatōem ut res pon' valeat
q̄z pereat. ut. j. ō v̄. sig. c. abbate. t. ff. de v̄bo. ob. l. quo
tiens. t p b̄ habes hūc articulū lōge medi' discussum
q̄z alibi Dz diceres exq̄ p̄cessus erat nullus in du
bio ex defectu ꝓtest. lit. q̄re iste appellauit. dic ut forte
euitaret facti grauamen nam iudices solēt, p̄cedere ad
vlteriora nisi appelletur. t dicūt hic pe. t ab. qz i casu
huius. c. sufficiebat probare ob has causas appella
tum nec est necesse de ipsa veritate docere. t b̄ ideo qz

vt amoneat ud instet coraz supiore ud adiuum t hoc tz ibi archy. ud dic q fm tpa antiq loqmur. Que ro qz tex. b indistincte phibz clericu trahi ad iudiciu seculare. an salte i ca reali possit pueniri coram seculari collect. refert hosti. in summa tenet q sic in ti. de fo. co pe. §. ij. t pro b facit. c. qd clericis. t. c. si diligeti. j. ti. px. ubi tm disponit circa actones criminales t ciuiles seu personales. ad idem tex. in auc. ij bodie. C. de epi. t de. ubi tm phibet in criminali t psonali. vn sec' videt in reali. ubi psona no dz obligata nec trahit psona tz res. ipse vero collect. tz ptrariu. primo p istu tex. vbi in distincte phibet ad iudiciu seculare trahi. fac auc. statuim'. C. de epi. t de. ubi phibet ne trahat in crimia li seu ciuili. t idem disponit in. c. si diligeti. certum e q ca realis e ciuilis. Itē certum e si psona e exempta. g t res. ff. de cōsti. l. fi. facit q no. archy. in. c. vno. ō de. priu. li. vi. t sic dicit curia tenere. vn si iudex secularis i ca reali codēnaret clericu cancellaria oaret lras super nullitate. Sed tu aduerte qz hosti. ibi no sic loquit put allegat collectari' sed dicit q iudex secularis pōt supplere negligētia iudicis ecclesiastici i realib'. ut b i pn. non aute i psonalib' ut b in fi. Et si b dictum essz vez valde esset nobile. ß b. c. qd allegat hoc probare non videt. imo poti' ptrariu loquit eni vniformiter t generaliter t qz timuit gnaliē facti prohibuit indistincte ne trahant etiā i defectu iustitie seu i casu negligentie. nā fm intellectu hosti. esset separe caudā a capite ptra. c. maiores. de bap. t qd no. in gl. de verbo tota auctas. Itē semp subest ratio quā. s. allegani ne inferior suppleat negligētia superioris t posuit host. illd dictum in pal. §. ij. v. ß nulla. Itē nullo iure probat igit statim' regul' iuris ut adeat superior iudex negligēs. de iurepatro. null'. t qd no. in. c. pastoralis. de offi. or. t in. c. i. de sup. neg. pla. t. ix. q. iij. i summa pro dicto tm collectarij. q cleric' non possit in realib' conueniri coraz seculari. vide tex. aptissimu in. c. fi. j. e. fm cōem lec. ubi etiā si dat aliq connexitas cāe ut possessionis t pprietatis. t qstio possessoria fuerit tractata coram iudice seculari clerico actore ibi exīte non tm dz ibi tractari cā pprietatis qn cleric' efficit re' sz dz conueniri coram suo iudice g multo forti' qn nulla dat cāe pnexitas. Itē optime facit. c. si cleric' laicum. j. ti. prox. ubi sup cā reali ipius clerici. pt trahere laicu coram ecclesiastico si rē costat esse suā forti' g qn cleric' ē re' t conuenit reali dz conueniri coram suo iudice Itē sicut i casu dubij. laic' conuenit reali coram seculari. qz actor debz sequi foz rei. ut ibi ita t qn cleric' conuenit dz coram suo iudice trahi. non em dz violari illa regula actor se quat foz rei vt in. c. cum sit generale cū silib' j. ti. px. ad idē adduco tex. expssum i. c. sane j. de fo. cōpe. vbi in. q. reali iter epos adit primas loci. nō aūt iudex secularis. Et p pdicta pato Guil. nō bn dixisse in. l. ō his C. de epi. t de. q dicat clericu posse trahi coraz iudice seculari rone tributi soluēdi ex suis possessionibus qz fm eum magis conuenit possessio qz psona. vn Bal. ibi b dictu reprobat dicens. qz licet possit mitti i possessionē pro tributo. persona tn non pt per iudicē secularem distringi seu conueniri. t profco de iure ciuili. p cederet dictum Bail. p tex. illius. l. de his. sz de iure diuino t canonico secus. xi. q. i. c. i. t. ij. t. xcvi. di. imperator. iuncta gl. quinimo dico etiam si possessio caderet in cōmissum non dz pnceps secularis extendere manum nisi pius declaret per iudicē ecclesiasticu. p tex. nō. in. c. cū fm leges. de hereti. li. vi. facit. l. eius q de latorē. t qd ibi not Bar. de iur. fis. t qd dicam i sili i c. verum. j. ti. proxi. Mandata tua delectabar

Ausam que Judex habēs psumlem cām a iudicio remouet. uel sic t dan' Judex habēs ut pua tus pene consimilem causam quam hz ut iudex a iudicando reuocetur. b. b. primo recitat delegatōem cause secdo cām remotionis vni' delegati t alium subrogat ibi qz vero. Nō primo iudicē posse generaliter recusari ex causa propter quam verisimiliter concluditur nimis fauorabilem existere alteri parti cōcor. c. accedens. ij. ut lit. non ptest. t multas legitimas cās recusandi iudicē vide p Jo. an. in. c. legitima. de appell. li. vi. Nō secdo qz hz delegat' possit reuocari qūcunqz l. iudicium soluit. ff. de iudi. non tn decet sine cā reuocare vn papa b assignauit cām remotōis. quedaz eni iniuria videtur irrogata cum sine cā reuocatur ar. i. c. ut debitus de ap. hinc ē q si cōpromittētes semel ab arbitro recesserunt non possunt facere illū cōpelli ad pronunciandū qz intulerunt sibi contumeliā. ff. de arbi. l. litigatōes. Glo. i. primo repetit tex. fortificādo ipm per duo silia. secdo qrit an omnis similitudo sufficiat t dicit q non. dz eni esse similitudo in spē. ut qz iudex hz ut puatus cām sup exceptōe t cōmittit sibi cō similis cā sup exceptōne non eni sufficit similitudo in genere respectu eiusdē qualitatis. ut qz quelibz sit spūalis. si eni hz iudex ut primatus cām decimaz non reuocabit a iudicādo. in cā iurispatronatus uel alia spūali Jdem sentit Jnno. dicit eni q requirit similitudo. sed non omnimoda ido dixit tex. pene. vix eni omnino similis inueniretur t que in hoc sit similis dicit relinquēdum arbitrio boni iudicis. t idez hosti. t Jo. an. t pone exemplū fm eos dico consuetudinem in regno ut stet dicto pone sup cōtractu t tu quē iudicē impetrani in alia cā dicis idē vel de verbis dubijs priuilegioz eadē questio ē inter iudicē t aduersariu suū Jdē sentit abbas addens vnū bonam verbū magis daz dicens q tunc iudex repellit ppter similitudinē causeqn ex hac similitudine cā iudicis qua hz cū alio forti oz redderet sicut b cū enim ptās archidiaconi ex solapsuetudie imitat. s. ō offi. arch. c. fi. q psuetudo ex vinis ecclesijs ppendit. s. de psue. c. cū olim. maxime

in pcuratorib⁹ .j. de censi. sup eo. de ḡbus ꝺ agebatur
ut patet ex tex. de facili pronunciaret archy. pro alio
archidyacono contra monachos ut per hoc haberet
op. ar. seu ꝓsumptōnem in cā sua. diceret enī mihi de
bent monachi i procuratōibus deseruire sicut recipit
talis archy. in tali mōsterio qꝺ ē in ꝺioc. vie. Con
cludit ꝯ qꝺ cū ex similitudine cause cā iudicis fortius red
di poterit tunc cause similitudo repellit iudicē. alias se
cus Idē in effectu vult do. an. dicens tunc similitudi
nem cause dari. qñ ex decisione cause coꝝ iudice con
cluditur ad decisionē cause quaz habet ut ꝓnatus. qz
q̄ rōne putat equū qꝺ petit ut pars. putabat equum
qꝺ indicat ut index cum ꝓscia non possit esse diuisa in
eodē facto. ar. c. pe. de elec. li. vi. Dz ꝓtra ꝺ opp. qꝺ de
hac similitudine non sic sit tūnēdū qz iudex ubi iste li
tigat tanꝯ ꝓnatus non teneꝝ sequi sentātiā ist⁹. maxi
me cum sciat eum aliqualiter suspectum. legiꝺ enī t
non exēplis iudicat vt in. l. nemo. C. de sen. t res iter
alios acta alijs etiā habētibus ꝓsimilē cām nō ꝓdest
neqz nocz in. l. i. C. de transac. facit. c. iter dilectos. ꝺ
fi. instru. Do. fateor qꝺ iudex nō mouebit ex sntia ist⁹.
ꝑ nihilominus ille reddit suspectus in iudicādo quia
affectōem bz aliam ptem quā putat equam t ideo re
moueri dz. Cōdudo ergo etiā qꝺ si cā non sit omnino
similis. ex quo tñ reddit aliqualiter suspect⁹ ex affecti
one quam bz ad cām suā pt remoueri nā ex facili cā in
dex remouetur maxime delegatus ut nō. in. c. cū R.
de offi. dele. t in. c. dilecto. ꝺ testi. Ultimo gl. que
rit an hec cā sit sufficiens ad recusandum iudicē sicut
ad surrogandum glo. ponit duas opi. vna ē qꝺ nō. ꝺ
eni fuit facta surrogatio. t pro ꝺ intellectu facit antiq̄
litera que sic erat. dicti vero abbas t conuētus nolen
tes alteri parti respondere nisi nos ꝓmo consulerent
super priuilegijs a Ro. pont. indultis monasterio eo
rūdem. dilectum. b. eiusdem monasterij monachum
ad sedē apl̄icam trāsmiserunt nihilominus supplican
tes quatinus te fili decane loco pilien. archi. supdicti
surrogare ad decisionē istius negocij dignaremur tc.
Est enī alia ꝺcia ut dicit pe. inter surrogatōem t recu
satōem qz recusatio ꝓponitur coꝝ iudice ꝺ recusat ut
in. c. sup q̄stionū. de offi. dele. t. c. si cōtra vnū. e. ti. li.
vi. surrogatōis petitio fit coꝝ superiore. alia opi. ē qꝺ suf
ficiat etiā ad recusandū t hanc tz ꝺ glo. t cōiter doc. t
pro hoc facit quod. s. dixi qz ex facili causa iudex re
cusatur maxime quando arguit nimis fauorabilis al
teri parti facit. c. personas de testi. t. l. pretor. ff. de iu
risdi. om. iu. t quod nota. Inno. in. c. irrefragabili. de
offi. or. ubi patet qꝺ is qui fuit aduocatus seu qui de
dit consilium in causa repellitur tanꝯ suspectus adiu
dicando fortius iste qui ꝓpalauit animum suum in
tentando consimilem causam vt ꝓnato ar. in. l. ij. C
de falsarijs.

Si iudices de princip alit
Xhibita exceptōibus ꝓiudicialibus
simul cognoscāt ned sup ꝑncipali lite nō cō
test. testes recipiūt licite ab eis appellat. In ꝓma po
nit appellanꝯ petitio In scōo appellatōis cōmissio.
scōa ibi. qz vero. Nō decetū posse sine ambitōnis
nō nedū electōis sue ꝓfirmatōem petere ut in. c. quaz
sit. t in. c. cupientes. de elec. li. vi. sed etiā ipam electio
nem defendere si ab alijs impugnat. s. de ꝓsue. c. cū
dilect⁹. t dei inte. testi. c. ij. cū silibus. scōo nō qꝺ cum
cā cōmittit inter ptes ꝙbum inquiras nō inducit no
uum modū ꝓcedēdi nec facit iudicē cui cōmittit cā in
quisitorē sz simplicē iudicē. vñ in omib⁹ fuare dz or
dinem iudiciarū. Intelligūt ꝯ ꝙba fm subiectaz ma
teriam. xi. q. i. rogo. t de ꝙp. cūm nā iudex largo mō
ꝑt dici inquisitor t in cā sibi cōmissa inquirere. debēt
enī cūcta rimari t ad veritatē inquirendā pōt ptes in
q̄cunqꝯ pte iudicij interrogare. xxx. q. v. iudicāte. t. ff.
ꝺ interro. act. l. ybicuqꝯ. sicut t al⁹ ꝺr executor inqꝯtus
ꝓcedit ad finē exequendi iusticiam t reddēdi vnicuiqꝯ
qꝺ suū ē de ꝙp. falsitat⁹. t. j. ti. px. si qs ꝓtra clericū.

Nō bñ ex isto tex. qꝺ exceptio excōicationis repel
lit excōicatum nedū a ꝓsecutōne iuris ꝓpij t ꝓnati ꝑ
etiā a prosecutōe iuris publici exquo volūtarie se op
ponit. t nō necessitat⁹ de quo i. c. dilecti. t. c. significa
uerunt. de excep. Nō ꝺ casum expssum qꝺ a sntia nul
la pōt appellari. ꝺ eni sntia erat nulla. saltē eo respectu
qz li. norit ꝑ. testes fuerūt recepti Idē nō. in. c. dilecto
. j. de appel. t j. ut lit. nō ꝓtest. ꝑ totum. lz glo. de ꝺ du
bitauerit. in. l. i. C. qñ appellare nō ē necess. Cautum
tñ ē fuare practicā quā ibi ponit gl. ut dicat appellās
dico sniam nullā t inqꝯtum ē aliqua dico eā iniquam
t ab ea appello t tūc sufficit ꝓbare nullitatē uel iniu
sticiam. facit. c. ꝓstitutus. de in inte. restit. ꝺ materia vi
de plene in pal. c. dilecto. t ꝑ Bar. in. l. si expssum. ff.
de ap. Nō appellatōem iustificari nō solū si appellās
se offert suā exceptōem incōtinenti ꝓbare. sed etiam si
simplr se offerat ꝓbatuꝝ non eni tenet offerre realiter
ꝓbatōes. ut sentit Jo. an. in. c. iterposita. de appel. lz
sufficit qꝺ non expectet dilatōes longiores. ut ē bon⁹
tex. j. in. c. lras. de restit. spo. Nota qꝺ ꝓsequēs nul
litatē appellatōis mee nō obtinet sup tali ꝓcessu nisi
ꝓbet appellatōem t sic non sufficeret probare nullita
tem super iusticia inchoata sup appellatōis processu
t sic intellige. tex. in fi. Nō vltimo tex. pro illa clā vo
catis vocādis tc. qꝺ index cū clā dat⁹ teneat⁹ obserua
re formā iudicialē imo pl⁹ dicūt do. ꝺ ro. decis. lxxxiij
qꝺ etiā executor cū hac clā datus non est mer⁹ ꝑ mixt⁹
vñ tenet assumē ptes iudicis qꝺ bñ nō. facit qꝺ nō.
gl. magna ꝓpe fi. i de. vna. ꝺ offi. dele. t qꝺ nō. Jo.
an. i addi. spe. i ti. ꝺ peti. t poss. §. qūo. in ꝓn. v. ut ꝺ
articul⁹. t v. vers. qꝺ dicā i. c. ꝙquerēte. de restit. spo. t
hec sufficiāt ꝓ nōbilib⁹. cetera veniunt exaianda cum

glo. Quero q̄ sunt vocādi vtute hui⁹ clausule vocatis vocādis tē. Glo. i. dicit q̄ illi obtulit se, pbatuꝝ t non fuit admissus de appellatōe iterposita. Et ꝟ nō ꝓ intellectu hui⁹. c. ut videat se offerre lz nō obtulerit pbationes incontinenti qō etiā tenet̄ sup̄ i nōbilib⁹ Oppo. q̄ ex defectu ꝓtestatōis non dz ꝟ ꝓcessus irritari. q̄ agebat de electōe. ut i. c. q̄m. §. porro. ut li. nō pl̄. Go. dicit gl. pen'. illud, pcedere data ꝓtumacia rei q̄ ꝟ nō erat. t sic limita q̄. s. dixi q̄ etiam data ꝓtumacia nō potuisset, pcedi sine ꝓtestatōne exq̄ erat spēalis pscutor⁹ inq̄sitōis, pcedit enī illud gialiter ꝑ illō procedit i casu spēali t fauorabili. vñ hodie siue sit contumax siue nō p̄t procedi ꝟ casu vt i multis alijs sine cōtestatōe lit̄ ut i de. dispēdiosaz. de iudi. t i de. sepe. ō vbo. sig. Ultimo nōt gl. vltra t tene eam menti. t de materia dic ut plene nō. in. c. ij. de ꝛp. per glo. t doct. et per Bar. in. l. diuus. ff. de re iudi. t dicam in d. c. ij. vbi cadit

Instantia iudicij non

Enerabilis

pit p lapsum triennij h. d. sic cōiter summat. lz p̄t summari t alit lapsu triēnij nō obstāte p̄t delegat⁹ in cā sibi cōmissa procedē Et sunt due ptes In ꝑma ptis ꝙquestio In scōa pape prouisio. ibi mādam⁹ Nō ꝑmo q̄ ꝙmissa decisione cāe videt cōmissa ipi⁹ cāe cognitio. q̄ enī vult ꝙsequēs vult t antecedens t oīne id p qō puenit ad illō. c. p̄. t. c. prudentiā. de offi. dele. t i. c. ex pte. de spon. l. ad legatū. t. l. ad rē mobilē. ff. ō procur. t i. l. ij. ff. de iurisd. o. iudi. vide p doc. in. c. sup q̄nū. ō of. dele. t in de. auditor. de rescrip. Scōo nō papam posse ꝑmittē cām q̄ vertit iter clericū t laicū lz laicus sit re⁹ ut ꝟ ptz. Et forte ꝟ contingit iō q̄ ꝟ allegabat sacrilegiū ut. j. ti. proxi. c. cōquest⁹. vel processit de cōsensu ptis. vel dic ut dicit gl. nō. in. c. si cleric⁹ laicū. t c. ex trāsmissa. j. ti. proximo. Nota tercio q̄ decisio cāe q̄nq̄s prorogat p subterfugia t cauillatōes partis aduerse. t cauillatōis nata ē ut ab euidēter veris p breuissimas mutatōes disputatio ad ea q̄ euidēter falsa sunt producatur. ut dicit tex. in. l. nata. ff. ō vbo. sig. Oppo. expediēdo glo. de. l. pperandū. C. de iudi. ubi ptz q̄ lapsu triēnij perit instātia. cui⁹ ꝓtrariū videt innuere hec lra. Go. hec gl. procedit multū intricate. t in effectu sentit q̄tuor lect. ꝑma q̄ cōtrariū, pcedit fm leges ꝟ fm canones ut sic. fm canones nō pereat instātia p lapsum triēnij. Scōa lec. ē q̄ nulla sit in hoc dīa iter leges t canones. ꝑ ꝟ iō fuit repulsa exceptio q̄ dicebāt iurisdictōem iudicis delegati expirasse pempta instātia qō nō ē verū. vñ poterāt dicē non tenemur rīdere nisi dec⁹ nou⁹ libell⁹ t fiat noua cōtestatio t oia fiāt de nouo. ꝑ nō sic excipiebāt ꝑ dicebāt q̄ non tenebant rīdere coram delegato. Tercia lec. ē q̄ qñ stat p rās t ei⁹ cauillatōes quomin⁹ cā sit decisa infra triēnium nō perit instātia ut. l. properādū. pal. in fi. et per ꝟ habes expeditā t suppletā hanc terciā lect. t habes generaliter an t qñ currit instātia de iure dnili et qñ ꝓpetat restitutio. vñ ꝟ ponderat q̄ fuit cā dilatata ꝓpter subterfugia t cauillatōes istoꝝ reoꝝ Quarta lec. est q̄ ꝟ ideo nō perit instātia quia lis nō fuerat cōtestata t tps triennij currit a tpe lit. pl̄. vt i pal. l. ꝓperādū ꝟ nō placet gl. q̄ imo lis fuit cōtestata ut ptz ex antiq̄. t colligit satis ex isto tex. Quinta lec. ponit ꝟ p Goff. q̄ sicut. l. pperandū excipit cās fiscales ut i eas non perit instātia ita hec decre. cās eccie. non aūt proprias cās clericoꝝ fm eū. Alij ut Ioā. dicūt ꝟ q̄ bñ perit instantia. ꝑ restituit eccl̄ia sicut minor. t dicit q̄ cū instātia iudicij perit i re minoris. minor pactus cōuenit tutorē. ut in. l. properādum. §. ul. lz alias habeat electōem. ff. de mio. l. etiā. §. i. Et idē si tutor cōtraxit sine minore in reb⁹ eius. C. si tu. uel cura. l. iij. t vlt. ꝑ hanc electōem nō hz ubi minor lesus ē ex contractu procuratoris q̄ ꝓus conuenit procuratorē q̄s restituat. ff. de mino. l. cū nra. t ex his habes. vñ. lec. ad istum tex. nūc examinem⁹ quālibet de pse. ꝑma est q̄ aliud fm leges aliud fm canones. Idē tz gl. in. c. si. j. de do. t ꝓtu. ubi meli⁹ declarauit opi. suā q̄s alibi Idez host. ꝟ Spe. in ti. de dele. §. restat ꝟ. itē q̄ instātia. t ꝟ. ꝑ nunqd oia. t glo. in. §. ad hec sanctimus ij. q. vi. Et glo. iuris ciuilis in pal. l. properandum. et Inn. in. c. cōsuluit. de offi. dele. licet hic vacillauerit t ita tenēt cōiter doc. moderni. Sz contra hāc lect. ego oppo. q̄ nullibi probat apte q̄ de iure canonico nō pereat instātia. t sic q̄ inducat ius nouū diuersum a iure ciuili q̄ standum iuri ciuili per iura vulgaria. non enī obstat iste tex. q̄ hic excipiebāt q̄ p lapsum triennij nō tenebāt rīdere coram delegato ac si finisset pempta iurisdictio delegata qō ē falsum ut. j. dicā nec papa hic dicit q̄ instātia nō perīt ꝑ q̄ teneat rīdere nō obstāte illa exceptōe. t pro ꝟ q̄ cū papa non vtat hic vbo statuim⁹. nec alio verbo inducāte ius nouū ꝑ verbum mandam⁹ apparet q̄ non inducat ius nouum. t maxie cū rīdeat t mādet ad q̄relam ptis. ar. eoꝝ que nō. ꝓ glo. in. c. cōsultatōi. de tē. ordi. t in auc. ut ijme dio lit̄ sacras in. non fi. §. si vero. ō testi. cām q̄ Itē si hic statueret ius nouū nō extēderet ad instantiā iaz pemptam si enī aīa ꝟ. c. nō erat cautū q̄ instantia periret exquo contrariuz non repiebat de iure canonico sn. c. i. de no. op. nū. t ꝓ ꝙsequēs non extēderetur ꝟ. c. ad istū casum q̄ t si cōstitutio ꝙcerneret ꝓparatoria t modū procedēdi non tñ concerneret pēdētia respectu actuū ꝓteritoꝝ lz frendoꝝ ut dicit gl. nō. in. c. lz canō. de elec. li. vi. t in de. dispēdiosam. de iudi. in glo. fi. in fi. t tñ papa mādat ꝟ simplr. procedi in hac cā nō ob stāte exceptōe q̄ non edit hic ius nouū q̄ cōprehēderet tñ futura negocia t non istud ꝙsummatū t tñ solū papa facit mentōem de isto negocio. t tñ cōis opi. de iure canonico ē q̄ non perit instantia iudicij ꝓ lapsuz

triēnij.qd ḡ dicemus nullibi eñ videt ꝑ ius deuians
a iure ciuili.sed pro isto cōi intellectu q non pereat in
duco tex.in.c.cū olim ꝑ de ꝓui.§.indic.ubi fuit facta
condēnatio expāsaꝝ factaꝝ p q̄drigēniū q̄ durauit iu-
dicium ꝛ sic non perit ibi instātia p lapsum triēnij.ad
idē.c.tū ex lītis.de i ite.rest.ꝛ qō ibi nō.gl.ubi lis du
rauit lōge vltra triēniū. Itē facit ꝑ .c.illi eñ asserebāt
instātiā iudicij perīsse ꝛ ideo recusabant rīdere sub iu
dicis exāie. Papa simplr mādat q̄ hac exceptōe nō
obstante procedere debeāt i negocio.vñ papa ex toto
rēuit exceptōem.non eñ dixit q instātia perīt ſz iu-
risdictio. Itē mādat ꝓcedi sup negocio ꝛ sic sup in
stātia inchoata.al' dixisset incipias de novo ꝓcedere i
cā maxime cū ꝑ non erāt alibi exp̄sse cautū. Itē ꝑt ali-
ter itelligi tex.ita q exp̄sse,pbauit instantiā non peri-
re videlicet q isti volebāt rīdere sub exāie istī iudicis
ſz sup actitatis corā eo qr ad ꝑ citabant.ꝛ ꝑ ptz ex
rōne nā dicebāt se non teneri qr instātia perierat.naz
rō sequēs restringit dictū generale procedēs.l. cū pr.
§.dulcissimis.ff.de le.ij. non ē verisile q induxissent
illā rōem q instātia pierat si voluisset inferre iurisdic.
expiralse.qr ex sequtis non fit illatio ut in.c.ij .ō trāſ
la.pla. Et papa rīdet q hac exceptōe non obstāte ꝛē
ꝛ sic exp̄sse innuit fm istū intellectū instātiā non perire
fm ius canonicū. Dz dubiū ē ubi fuit ꝑ ius cōditum
a p̄ncipio.nā ꝑ non p rōnem sup̄dictaz,q̄re ego puto
q nullibi exp̄sse sit cautū p modum cōstitutōis. sed il
lud ius ciuile de q̄ in.l.properādum .non fuit in foro
ecclīastico receptum moriḃ ut dare innotuit i iurib' su
peri' allegatis ꝛ ideo non vēdicabat sibi locū ꝑ .licet
exp̄sse non caueret ꝓtraiū de iure canonico ar.iij.di.
leges.ꝛ pro ꝑ qr p alias reglas iuris canonici obuiā
tes regulis iuris ciuilis non poterat rōnabilit habe
re locum in foro canonico.qr ō iure canonico appella
batur a quolibet grauamie non aūt sic de iure ciuili.l.
añ snie tps.C.q̄z appel.non resciñ. ꝛ in.c.sup eo j.ō
appel.vñ iudex ciuilis satis ꝑt cām infra triennīū deci
dere cum p appellatōem non impediat eī' iurisdictio
ſz iudex ecclesiastic' non sic cū p frequētes appellatio
nes ab interlocutoria non possit q̄nq̄z j. ꝑ tps cām ter
minare. Ex his ꝓcludē q de iure canonico non perīt
instātia lapsu triēnij ꝛ ꝑ inter quoscūq̄z ꝛ in q̄cunq̄z cā
sit litigium.qr semp militat rō differentie p̄missa.ꝛ q̄
ad p̄paratoria semant iura loci iudicij ut nō .in.c.q
derić j.ti.px.ꝛ per ꝑ remanet p̄ma lec.verificata ꝛ de
data lōge medi' q̄s alibi. Et per ꝑ infero non valere
statutum ep̄i a q̄ termin' p̄figitur instātie.ita q lapso
termino finiat instātia.qr si papa noluit admittē per
emptionē instātie lapsu triēnij forti' non ꝺz ep̄s coar
tare terminum triēnalē.q̄re non p̄t statuere ꝓtra ius su
periorīs.ut in.c.quod super his. de maiori. ꝛ obedi.
ꝛ xxvij.q.ij.institutionis.nō glo.in de.ne romani.ō
dec.ꝛ plene p Jo.an.in.c.fi.ō appel.li.vi.q nō vel-
let statuū ep̄i q̄ inhibet appellatio ab interlocutoria
qr non ꝺz statuere ꝓtra concessum a iure. vide in fili
per fred.philio.xvij.facit gl.nō.in.c.fi.de bere.li.vi.
ꝛ in de.sepe.de vbo.sig. Jn glo.mādam' ubi ꝓbatur
q nullus citra papā p̄t tollere solēnitatē iuris cō-
mittēdi cām simplr ꝛ de plano ita non ꝺz ep̄us posse
tollere cū p̄tium dispendio instātiā iudicij per lapsum
certi termini cum ius canonicum volueri ꝑ inducere
cum p̄tium dāno.ꝛ ꝑ nō.saluo tñ qō legit in.c.lator
j.q̄ fi.sint le. Venio nunc ad scām lec.q̄ iurisdi-
ctio delegata non perīt per lapsuz triēnij ꝛē.hec lec.
ē vera de se ꝛ de iure canonico nullū �herz dubium i ter-
minis hui'.c.cum instantia non pereat ut.s.dixi.sed
qd de iure ciuili ꝛ qd de iure canonico vbi ē pempta
instātia vt qr iudex ex aliq̄ cā absoluit ab instātia hic
ē bo.glo.qō non perīt ꝛ facit iste tex. idē tenēt doc.i
c.exāiata.s.e.ubi dixi ꝛ per Jnn. in.c.ꝓsuluit ō offi.
dele.ꝛ de tes.cām.tz Pau.in de.vt calūnijs.ō re iu-
di.ꝛ tz Spe.in ti.ō ꝓtu.§.nunc nobis i fi.ꝛ dñi ō ro
ta decis.lvi.ꝑ vez fm bo.an. nisi pempta instātia pe
rimat cā vel qñ iurisdictio non ē ad instantiā limitata
ut patz i iurisdictōe data in cā appellationis.nam per
empta ibi instātia perīt iurisdictio iudicis .qr snia re
manet valida.ut in.c.cū sit romana. de appel.ꝛ i de.
sicut.eo.ti. Tercia lec.ē q non perit instātia qñ p
subterfugia ꝛ cauillationes rei cā protelatur hanc lec.
tz hic Pbi.dicens.l.properādum non correctam.ꝛ
q ideo hic non perit instātia ne isti rei p quoz subter
fugia cā erat prorogata de dolo suo ꝓmodū reporta-
rent qō ē non ꝺz.de rescrip.sedes.de bo.ꝛ ꝓtu. ꝓtin
git.dic melius ut.s.dixi q indistincte de iure canoni
co non currit instantia. Sed nunquid hoc dictum
glo.ꝛ Pbi. procedat de iure ciuili uel presuppolita
opinione q de iure canonico curreret instantia. Bo.
an.tz hic q hoc casu currat instantia nec dat restitutio
sed dabitur actio de dolo contra ptem .l.arbitrio.§.
dolo.ff.de dolo.quod dicit ibi tenere Bar.ꝛ glo.in
auc.ut spon.lar.§.hoc quoqz.ibi tamen barto.nihil
dixit de suo.quando impeditur per factum partis. ſz
per factum tercij dictum tñ videt equum ꝛ satis ratio
nabile ut sic nihil depereat parti. Et dispositio illius
l.properādū non violet ex dolo ꝛ malicia ꝓtis ꝛ vid
ibi tex.ō ꝑ in pal.§.dolo.non cauillādo lram ꝛ tz ibi
glo.ꝛ sequit bar.nā si fieret restitutio ex dolo aduersa
rij qñ ꝓiteret dolū ꝛ malicia ꝛ sic restitueret aduersa
rius ad litem ne instantia periret cum grani iactura
vtriusqz ꝛ illuderet illi ꝓstitutioni properandū q̄ ema
nauit fauore publice vtilitatis ut dicit ibi bar. Ad
uerte tamen quia Bar.in.l.si cum ipse.ff.de excu. tu.
tenet contra.per illum tex.ꝛ sic concordat cum hac le
ctu.glo.et Pbi.ꝛ dicit se mirari q moderni non alle
gauerunt illum tex.in materia.l. properandum. vide
tur enim probare in.d.l. si cum ipse. q instantia non

pereat si facto rei actor fuit impedit⁹ ⁊ adduco optimū tex. cōtra eū in. l. si. in fi. C. de adul. ⁊ si vis tenē hanc opi. dic q. §. dolo pall. loquit qñ intervenit dolus ter tij. Si aūt ꝓstat p tertiū tūc agit ꝓtra tertiū ad iterē si ē solvendo. si vo nō ē solvēdo fit restitutio ad litē ut nō. i. pall. §. b̄ q̄. ⁊ in p̄dicto. §. dolo. p bar. si vo impedimentū pvenit ex iudice tūc cōiter tenet q tēpus currat ff dat restō ut nō. gl. in. l. upperandū. §. sin aūt. in vbo triū librar. ⁊ bar. i. d. §. dolo. si vo stat per eū qui dz cām, plequi ff ē legitime impedit⁹ currit tēpus ff dat restō. l. ⁊ si sine. ff. de mino. §. fi. In cāis vero fi scalib⁹ nō currit instantia ut in pal. l, pperandū. in fi. ⁊ p hoc hēs expedita ⁊ suppleta hāc tertiā lec. ⁊ habes generaliter an ⁊ qñ currat instantia de iure civili ⁊ qñ ꝓperat restō. Sed ego dubito q̄d si lis ꝓtrahit vl tra terminū p̄fixū in statutis a iure cōi vel statuto municipali nō ex impedimēto alicuius ff ex magnitudine ipius cāe vel, ppter multas appellatōes ab interlocutoria in casib⁹ maioribus pōt appellari. Et maxime cū statutū p̄figit duos mēses ⁊ actor dicit se habere testes ultra mare ita q requirit⁹ maior dilatio q̄s sit termin⁹ toti⁹ instantie. iij. q. iij. spaciū. ⁊ in. l. i. C. de dila. credo q tūc ultra terminū pōt fieri inia. exq̄ enim pōt imputari partib⁹ vel iudici qr terminus dz recipe interp̄tationē a iure. s. si cā infra illū terminū expediri pōt. p hoc ē bon⁹ tex. in. l. i. ⁊. l. vt gradatim. §. i. ff. d mu. ⁊ bo. ⁊ in. l. ij. C. de noxa. ⁊ melius in. l. fi. fi. C. de adul. facit q̄d legit ⁊ nō. in. c. cām. de elec. ⁊ med⁹ in. l. fi. in fi. C. de adulte. facit q̄d leg. ⁊ nō. in. c. cām de elec. ⁊ melius i. l. ita aūt. i p̄n. ff. de admist. ⁊ melius facit ad b. l. si cū ipe. cā. l. p̄cedēti. ff. de exec. tu. vbi per illū tex. b̄ tz bal. ⁊ Jo. an. in addi. spe. i ti. de le. §. restat. v. qd si statuta. in vlt. q. ⁊ vide per cy. i. l. i. C. qui accu. nō poss. in vltimis trib⁹ q̄nib⁹. ⁊ ex b̄ arguo ad q̄nē quotidianā q si pendēte q̄ne coraz laico excipit q instrm ē usurarius vel de defectu natali um. ⁊ sic articulus ille incidēs remittit ad iudicē eccle siasticū per quē fit inhibitio seculari ut interim nō p cedat in negocio p̄ncipali. iuxta ea q̄ nō. j. de or. cog. c. tuas. q si labitur termin⁹ instantie añ q̄s finiatur ille articul⁹ incidēs vel ita remāsit modicū de termino q nō pōt iudex. j. illū terminū cām p̄ncipalē terminare ⁊ q poterit cām finire p⁹ terminū optīe facit dictum Jo. an. i palle. loco. ⁊ bal. ⁊ bar. i. d. l. si cū ipe. ad idē allegat. l, pperandū. §. sin aūt. in medio. Quarta lec. ē q hic lis nō erat ꝓtestata iō tps triēnij non habuit suū initiū. ff hec lec. nō ē vera q̄ ad tex. qr b fuit lis ꝓtestata ut dicit in glo. ff ē vera in se qr sic loquitur tex. in. pal. l, pperandū. Quinta lec. gof. ē q in cā ecclie ē spāle sicut in cāis fiscalibus. sec⁹ i, ppriis cāis clericoz hec lec. ē vera in se sed ē nimis restrictiva. qr rō quā p̄misi i p̄ma lec. ē generalis cuilcunq sit cā ex quo venit tractāda i foro ecclīastico ff i eo q Gof.

dicit aliud ee in, ppriis cāis clericoz dicit do. ant. q i hoc nō dz esse differentia inter cām ecclie ⁊ causas clericoz qr bona clericoz gaudent eodē privilegio cū bonis ecclesiaz. ut nō. de pig. ex litteris. ⁊ q̄ scribit cal. in q̄ne q̄ incipit statuto cavetur. Adverte qr ti. de p̄scrip. vbi dicit ⁊ bñ q nūq̄ cleric⁹ gaudet privilegio in reb⁹ proprijs q̄ gaudet in reb⁹ ecclie nisi in casib⁹ iuris exp̄ssis. ⁊ ibi dicā rōnem ⁊ facit q̄ nōt. spe. in ti. de in integ. resti. §. qualiter. v. ff nūq̄d cleric⁹. vbi dicit q in reb⁹ suis nō pōt cleric⁹ petere restōem in integz. ⁊ idem glo. in cle. vna. eo. ti. ⁊ sic in illo cāu nō gaudet privilegio ecclie fortius isto cāu vbi nō tractatur de tāto p̄iudicio cū hic tm̄ pereat instantia. ibi vero ex denegatione restitutiōis perit tota cā. ad idez glo. in. c. quācḡ. de censi. li. vi. ⁊. xvi. q. iij. c. i. Et ex hac lec. gof. nō. q si cā ecclesie tractat in foro seculari nō emanescit instantia p lapsum triēnij sicut nec cā fiscalis. ar. eoz q̄ nō. i. c. i. de in ite. resti. Itē nō. q eccla dz gaudere p̄ilegijs fisci. sec⁹ si cā propria clerici ibidē tractat. qr in p̄paratorijs servāt̄ ꝓsuetudines fori vbi cā agitatur. ut nō. i. c. q clericis. j. ti. ppri.

Ultima lec. ē q bene perit instantia sed restituitur ecclesia sicut mino. hec lec. nō. p̄cedit qr imo non currit ꝓtra eccliam per ea q̄. s. dixi in precedenti ⁊ i p̄ria lec. ⁊ per hoc habes clare intellectū hui⁹. c. ⁊ omnes lec. examinatas. Sed nūc quero qr. s. facta ē mētio de instantia ⁊ tex. facit tantum mentionem de triennio. nunquid semper exigatur triennium in foro ci vili vel vbi instantia perit dic q non. nam ut dicāt b docto. q si causa est criminalis instātia perit infra bi ennium. C. ut infra cer. tem. cri. qō ter. l. si. inter clericos infra duos menses. in aūc. ut clerici apud, ppriol epi. §. si tamen. coll. vi. Sunt tamen alij casus in quibus criminales cause restringuntur. ut in officiali qñ sindicatur. C. ut omnes cāe tam civi. q̄ cri. l. vnica restringuntur ⁊ quedam civiles. C. de decu. l. generali. j. ⁊ C. de edic. p̄na. l. fi. ⁊ in aūc. de man. prin. §. si tibi col. iij. ⁊. ff. de dā. ifec. l. i. Et attende quia iquantum. s. dixi q in officiali. finitur instantia breviori tē pore videlicet infra. xx. dies. dicit glo. ⁊ Bar. in. l. ij. ad. l. iuli. repe. q infra illud tempus debent cause cōtra officiales terminari ut non possint ibi convenīri ff in, ppria patria bene poterūt etiam post illud tēpus pvenīri ut in prealleg. l. ij. hoc intelligit verū hic dūmodo car. si in loco iudicij non emanarunt pro clamata qō qui vellet petere compareret infra tot dies. tunc cui st p⁹ terminum pronunciatur neminem amplius audiē dū nō audietur etiam i patria. C. d remiss. pig. l. si eo tpe. j. qui. mo. acqui. pos. c. fi. ⁊ ita dicit se obtinuisse i facto. hoc dictū mihi placet exq̄ cui statut⁹ ē termin⁹ ad agendū ⁊ subest legitima cā statuēdi ꝓpellit qs agē si vult ius suum cōsequi al' si iudex declarat neminem

ampli' audiendū nō dz aliqs audiri ex q̄ noticia t ex
mini ad eū puenit ad b allego gl.nō.in.l.vna. C. ut
nemo inuit' t.l.titia t qō ibi nō.bar.ff.de accu.t qō
nō.Jnn.i.c.cōquerente de offi.or.facit.l.diffamari.
C.de inge.t ma.vbi ex cā statuit termin' ad agendū
post quē nō audit.t idē nō.in pall.inrib'. Et vide q
nō.in.c.fi.qui ma.accu.pos.nā t fraus posset pfingi
vt qz in loco bz officialis pbatiōes paratas t ille di
stulit ut forte sibi plret facultas vel saltē pmoditas p
bandi nec ob.l.ij.ff.ad.l.iul.repe.vbi dat annus tē.
qz pōt intelligi ut ibi nō bar.in scōa solutione q̄ 'offi
cialis exercuit officiū suū in puicia suavel intellige q̄
nō stetit in sindicatu ita q nō fuit statutus terminus
mō pdicto nec secuta declaratio t snia iudicis ut nul
lus alius deinceps audiat. Quero q̄ acta peūt p
empta instantia. gl. videt hic sentire q oia acta peunt
a deo q ab inicio sit de novo,procedendū. goff. hic dic
q licet fm leges peat instantia p lapsum triennij non
tñ gesta p manū publicā iudicis auctoritate i publicā
formā redactā.ut.C.de re iudi.l.gesta.tu de hac ma
teria vide latius p Jnn.t alios.i.c.cūm q̄.j.de testi.
vbi dicā t p bar.in.l.cū litē.ff.iudicatū solui.t p spe.
in ti.dele.§.restat.v.f nūqd acta.t dic breuiter q p
eunt acta iudicij nō aūt acta cāe seu litis t que sunt ista
vide glo.in de.spe.de v̄bo.sig.i verbo defensiones.
t in iuribus supius allegatis t sic restringe istā gl.nū
quid per cōpromissum ,proget instantia sicut ,progat
in cā appellationis.ut in de.q̄dūm de appel. t in auc.
si tri.C.de tē.ap.Jo.an.in addi.spe.in ti.dele.§.re
stat.v.quid si statutū.t do.ant.hic tenet q currat qz
nō reputur iure cautū i instantia pncipali t qz nō pōt
illud tps p expssum psensum ptiū,progari ut nō.gl.i
l.,pperandū.§.sin aūt reus.C.de iudi.nec ē eadē rō i
instantia cāe pncipalis sicut incursu instantie appella
tionis.qz in cā appellationis agit de maiori piudicio
qz pempta instantia pimit t cā.ut in de.sicut appella
tionē.de.app.cū si.sed in cā pncipali solū peunt acta.
b etiā tenet bar.i palle.l.,pperandū. Dz bal.tz ibi
ptra.l.q idē sit in cā pncipali ut nō currat tps,durāte
ppromisso qz sp litigat ar.in.l.maiores. C.de ioffi.
tes.t nō hoc propter auc.bal.f primū dictū puto ve
rius qz ppromissuz ē volūtariū.l.si dictū. ff.ō excep.
t ideō nō dz ius publicū ledi p factū volūtariū ptium
nec p hoc cessant cāe illi'.l.properandū.q̄ fuerūt due
ut colligit ex pncipio.primo ne lites sint imortales.
secō qz pēdentia litis sepe materiā criminib' creare
nosc̄it dicēs q etiā pactū iuratū in hoc nō valet.quia
cōtra publicā utilitatē de fo.,ppe.c.si diligenti. dic tñ
q vidit in b fraudē adhiberi qz ps,pmisit pti nō alle
gari pemptionē instantie.f dicit ibi bar.t bene q hoc
nō,pdest qz iudex videns instātiā finitam nō dz sniam
ferre cū eēt nulla ut ibi nō.i gl.dicit tñ posse dari vnū
modū indirecte,progandi ut ptes remouent oia acta
vno actu fm ea q̄ nō.in.l.mutari.ff.de procur. ut qz
diceret ps litē ptestor libellū approbo t risiones fa
ctas.tē.t sic dicit bar.in pall.l.mutari de quolibz p
cessu inualido aliqua rōne ut possit cōualidari mō p
dicto.f do.anto.videt ō hoc dicto dubitare cū exiga
tur in his certa formalitas.vñ nō sufficit illa gnāliter
recenseri.ar.de iureiur.c.pe.t b mihi placet.ar.eoruz
q̄ nō.Jnn.i.c.prudentiā.de offi.dele.t qz de facili il
luderet illi cōstitutioni t daret materia figmentis.nō
tamē dictū bar.in practica t tene semp mēti. Que
ro generaliter an valeat snia lata post terminū p̄fixz
instantie.gl.i.in pal.l.,pperandū.q nō.t nō bart.ibi
post By.t Old.i quadā sua disputatōe nōbiliter sic
distinguit.q̄ndoq tēpus statuit parti q̄ndoq iudici q̄ndoq
instātie q̄ndoq actioni.Jdeo mō q̄ tm statuit parti ñ
audit pars p' tps.l.pēptorias.C.sen.rescin.nō pos.
t.c.pastoralis de excep.q̄ndoq tps statuit iudici t tūc
aut statuit iudici t iurisdictioni.t finito tpe iudex nō
pōt aliqd facere.ut in.l.ij.§.si iudex.ff.e.t i.l.si ut,p
ponis.C.quō t q̄n iudex.Si vero tps statuit iudici
tm tunc qō iudex facit p' tps valet sed ipe punit ut i
l.i.in fi.C.ut oēs cāe tā ciuil.q̄z cri.Et ideō bñ pondera
v̄ba statuti.qz magna ē differentia in verbis ut.s.pz
q̄ndoq temp' statuitur instātie t tunc id qō facit iudex
finita instātia nō valet ut nō.ibi in gl.rō quia ibi snia
nō valet nisi pcedāt ibi acta solēnia ad sniam ut.l.pla
tā.c.de sen.t in.c.vno.de lit.cōt.f perēpta instantia
pereūt oia acta ad ordinē pertinētia.ut.l.cū licito.ff.
de iudi.ḡ apparet q snia lata finito tpe feratur sine li
bello t sine lit.cōt.ergo nō valet. Et per hoc dici
dit qō q si statutū disponit ut .j. duos mēses cā finia
tur nūqd p' illū terminū possit iudex ferre sniam eq̄
ē .j. terminū iuris.s. .j. terminū statutū t fm pdicta vi
det dicendū q nō qz termin' p̄figit instantie.quidaz
tñ ptra.vt nō.Ja.but.t bal.in.d.l.,pperandū exquo
statutū expsse nō corrigit iure ciuili qz nō disponit ex
psse ut instantia sit perēptoria f primū dictū ,prum'
ē ut nō.ibi bal.qz succedit ille termin' loco terminī in
ris iō debet illo iure censeri.ut nōt in simili. Jnno.in
c.ex rōne de app.vbi vide t maxime hoc,procedit si in
statuto dicit finiat .j. terminū oino fm Jac.but.idez
fm bal.ibi si statutū dicit ut cā finiatur .j. duos mē
ses a die citationis.nam tunc cum recedat a dispositi
one iuris cōmunis.quia de iure cōmuni cōputat ter
minus a die lit.conte. videt statutum velle ius ciuile
corrigere t sic indubio peribit instantia post illū ter
minū t vide plene de hoc per Jo.an.in addi.spe.in
ti.dele.§.restat.v.quid si statuto.vbi tandē cōclude
re videt q in dubio aut statutū apponit penā t nō pe
rit instantia p lapsuz triēnij.vnde poterit .j. terminuz
iuris ferre sniam.satis eni opat statutum aut disponit
sumptr t tunc exquo statuit terminum instantie satis
videtur velle vt illo elapso pereat instantia. alias

calũ.ꝛ ibi plene tangã qz b.c.ẽ satis granatũ in mate ria sua.vñ.tñ hic sentit ꝓtra istã gl.nã intellexit b.c. qꝫ hic ageret de iurepatronat⁹ vel alio iure spẽali eligendi dicẽs qꝫ de simplici spoliatione illius iuris potuit agi corã laico sed de proprietate nõ etiã incidenter ꝑ dicit Jo.an.qꝫ vñ.errauit.qz nõ querebat̃ de electione rectoris ecclie sed castri ꝛ erat rector tpalis. ut pz in fi.tex.ibi tps regiminis ꝛc̃.Et iõ agit coram seculari ſm eũ.pondera bñ hoc dictũ Jo.an.qz sentit ꝙ hec verba qꝫ si fuisset actũ de iure spũali eligendi lz possessorio debuisset agi corã ecclesiastico dicã i pall. c.litteras. Sed cõtra hoc ꝛ cõtra tex.appo. si enim cũ iuridice ventilabat corã iudice seculari nõ debuerit isti abbas ꝛ conuentus habere recursum ad papã cõtra ptãtem sed ad superiorẽ istius ptãtis.ar. de appell.c.si duob⁹.ꝛ.s.e.c.nouit.Sed Jo.an.sup tex.dicit qꝫ qz ptãs cõpellebat abbatẽ ꝛ cõuentũ respondere sup ꝓprietate antecẽs electus ꝙ oẽs erãt ꝙ cõitatẽ castri receptus in hoc granabant monachi.vñ ad sedẽ apostolicã appellauerunt.ꝛ papa ꝓmisit negociũ ut habetur in littera ꝛ tunc littera ẽ plana ſm Hosti.vel ſm Jo. an.finit delata hec qõ ad papã ex põdicto granamine ex simplici querela monachoꝝ ꝛ ex hoc nõ.do.anto. qꝫ vbi cleric⁹ litigando granat corã iudice seculari pt̃ immediate papã adire via appellationis vl simplicis q̃ rele si ꝑ foret vez erãt valde notandũ.sed nõ puto verũ ꝛ cõtrariũ sentit Jnn.in.c.significantib⁹.de offi.dele. nã gradatim ẽ appellandũ etiã per clericũ ut dicaꝫ in c.licet ex suscepto ·j· ti.prox. Ad ꝑ.c.ñdeo qꝫ qz cõpellebant ñdere corã alieno iudice adiuerũt papã ꝙ viã querele posset etiã dici qꝫ appellauerunt extraiu dicialiter.quia ille violabat iurisdictionẽ ecclesiasticã. ꝓpellendo clericos litigare corã se.vñ rõne buiꝰ molestie potuerũt rõnem ad papã deferre.ſ plus placet qꝫ ꝙ viã querele qz cõtra ptãtem nihil mandat ꝑ. nec monachi erãt in iudicio cũ cã possessoria erãt finita ꝙ sniam ꝛ ꝓpellerent ñdere super noua cã petitorio et sic nõ colligit qõ dicit do.an. Ultio colligit ꝑ gl. i.in fi.qꝫ snia lata sup possessorio ẽ diffinitiua. Jdẽ tz glo.in.l.vna.C.si de mon.po.ꝛ in.l.qꝫ iussit.ff. de re iudi.ꝛ bar.in pall.l.vna mouet qz in tali cã lis ꝓtestatur.l.incerti.C.de inter.facit instit.de inter.§. retinendo.ꝛ idẽ ibi Ly.ꝛ cõiter alij.Et videt tex.ſm Jo.an. in de.vna·j·de sequestra.pos.ꝛ fruc.facit qõ nõ.in.c. cũ ad sedẽ de restit.spo.Jn cõtrariũ facit text.in.c.ij. de or.cog.vbi appellatur ab interlocutoria.ꝛ.c. cũ uenissent.de instit.ꝛ gl.in.c.cõsultationib⁹.de off.dele. q̃ dicit qꝫ est quasi diffinitiua ꝛ sic nõ simpliciter diffinitiua.do.ant. distinguit qꝫ si iudicium deducaturper viam exceptionis ẽ interlocutoria.ut in pall.c.ij.de or.cog.ibi interloquẽdo ꝓnũciam⁹.ꝛc̃.si ꝙ viã actionis ꝛ secũ accumulat cõditio ex.l.sicꝰ in tantã.C.vñ vi.illa ẽ diffinitiua ꝙ ꝑ gl.i.c.cũ ad sedẽ.ꝛ ꝙ ꝑ qz tũc

nõ ꝓnũciat sup possessorio tñ ſ sup ꝓprietate. vñ a tali snia appellat etiã de iure ciuili lz alias de iure non posset a snia simplr lata appellari ut nõ.gl.i.d.l. vna ꝛ in.c.cũ ad sedẽ.nã imponit hec snia finẽ toti cãe si se cũ accumulat petitorium tũc snia prius lata sup possessorio ẽ interlocutoria vt in.c.cũ venissent de instit.ſm vnã lec.ꝛ tenet ibi Jnn.nõ eni diffinit negociũ ꝓncipale cũ speret snia sup petitorio que trahit ad se virẽ possessoriũ ut in.c.cũ dilect⁹.de cã pos.ꝛ proprie.idẽ si qõ possessionis deducatur incidenter ad tuendã possessionẽ ut in.d.c.cũ venissent ſm aliũ intellectum. si vero qõ possessoria intentat ꝓncipaliter ꝙ se.tunc inquãtum habet respectus ad solã qõem possessionis. dicit diffinitiua.vñ in ipa lis ꝓtestat ꝛ ordo iudiciarⁱ⁹ seruari dz ut in.c.ꝓsultationib⁹ de offi.dele.ꝛ in.c.accedẽs ·j· ut lit.nõ cõte.el.i.nã diffinit totũ negociũm possessionis in iudiciũ deductũ maxime qz ex ei⁹ fine finit.qñqz in effectu qõ sup proprietate,ppter difficultatẽ probandi dominiũ.ut in.c.sepe.ò resti.spo.si tñ habet respectus ad petitoriũ qõ põt intentari in quo plenius merita cãe tractant ꝛ snia lata in eo absorbz sniam latã in possessorio.ut in.c.cũ dilect⁹ de cã pos. ꝛ proprie.ꝛ sic hec snia dependz ab euentu snie super petitorio.ideo nõ põt dici proprie diffinitiua. ꝛ ideo glo.appellat eã quasi diffinitiuam.vt in dicto.c. cõsultationibus dic tamẽ qꝫ i omnibus regulabitur ut diffinitiua quia verum ẽ dicere qꝫ iponit finẽ de presenti cãe deducte in iudicium vñ debet ab ea appellari ut a diffinitiua.Jtẽ dz ferri i scriptis sic q̃libet diffinitiua ut i.c.ꝓsultationib⁹.vbi ꝓcedit sic sup qualibz ca ꝓncipali.ꝛ in.d.de.vna.de sequest.pos.ꝛ ibi vide bo.gl. q̃ dicat diffinitiua ꝛ q̃ interlocutoria.bar.tangit in.l. titia.ff.de accu.in fili qõne an snia lata sup observatione indicij sit diffinitiua vel interlocutoria. Cõcludẽ ſ qꝫ hoc cãu qñ intentat qõ possessoria de ꝙ se ꝛ ꝙ viam actionis ẽ diffinitiua q̃ ad solẽnitatẽ obseruandaz ꝛ q̃ ad iponẽdũ finẽ cãe. Clenio ad glo.ñ.q̃ duplr opponit cõtra tex.ad ꝓbandũ qꝫ ista cã petitoria debeat tractari coram isto potestate. primo quia iudex qui cognoscit de possessione debet cognoscere de proprietate.de cã pos.ꝛ proprie.c.i.ꝛ dicit.l.qꝫ illi audientia denegãda est.qui cõmentiã cãe nititur diuidere ut corã vno agat de possessione ꝛ corã alio de proprietate.C.de iudi.l.nulli.Item cã reconuentionis ꝛ conuentionis corã eodẽ fieri debẽt.iij.q.vñ.cuius.ſ agẽs nũc petitorio videtur reconuenire ꝛc̃.Et fortius debet hoc casu locũ habere cũ hoc videatur q̃si idem iudicium.Sed glo.in solutione instat et eius mens in breui est hec qꝫ cã possessionis ꝛ proprietatis debet tractari corã eodẽ iudice sez ut ipetrando ꝙs nõ debeat diuersos iudices obtinere.vnuz sup possessione et aliũ super ꝓprietate ut i.c.i.de cã pos.ꝛ ꝓpe.ꝛ qꝫ si qui cõmittitur simplr cã videatur commissa super vtroq;

vt in.c.i.de sequest.pos.t fruc.idē corā ordinario qñ actor t rē sunt eiusdē fori.ut ille qui cognouit ō vna cā cognoscat t de alia.ſ qñ sunt diuersi fori sec' ut ſ. ex quo eni ille qui obtinuit in possessorio ē alteri' fori dz pueniri sup ꝓprietate corā iudice suo t nō corā iudice rei.nō ob.q supradictū ē de reconuentione q̄re hic nō cadit ꝓpue reconuentio cū reconuentio fiat in eodē durante iudicio.t hic cā possessoria erat tā finita nec poterat petitorium inchoari p rēū durante iudicio possessorio ꝓpter priuilegiū tributū spoliato.ut non teneat spoliatus ante restitutionē rñdere suo spoliatori vt in c.fi.de or.cog.hoc itendit tota ista gl.t bñ loquitur. lz nō pfecte explicet hūc articulū.do.an.hic nihil boni dicit licet in hoc videat instare hosti.hic sup tex. videt velle q̄ isti monachi tenebant rñdere sup ꝓprietate in iudicio seculari vbi fuit actū possessorio si primo fuisset mādata sñia lata sup possessorio executioni sed q̄ appellabant rñdere sup ꝓprietate anteq̄z decr' per eos recipet p cōitatē castri fuerūt grauati iō appellauerūt ad papā vel adiuerūt eū p.viā q̄rele t papa pronidit ut habet in lra.t iste intellectus est prius diuersus ab intellectu glo.t sm istū intellectū non ꝓbaret istud.c.id ad qđ quotidie inducit ut cū actor t reus sunt diuersi fori.tē.ut in summario.ij. sed p intellectu gl.o.t ꝓtra hūc intellectū quē sensit hosti. induco lraz in eo q̄ pōderat in cōmissione.q ptās appellebat cōuentū ad rñdendū in iudicio seculari nō eni se fundat q̄ hoc faciebat ante sñie executionē. Itē si cā fuisset ibi ordinarie tractāda debuisset appellari ad supiorē istū? ptātis p nō ad papā q̄ gradatim sunt faciēde appellationes.ut.s.dixi.t sic remanet intellectus gl. quē sentit Jo.an.in addi.spe.in ti.de rescript.ꝓsentatione.§.vlt.v̄.itē qđ facit.vbi dicit q̄ id qđ dicit de diuersitate fori ꝓcedit qñ diuisum ꝓpetit vtriq̄z alterꝫ sc̄z vni possessoriū t alteri petitoriū vt hic secus si vni ꝓpetit vtrūq̄z q̄ corā eodē iudice sunt tractāde cause iste.tñ dicit q̄ tūc pōt impetrare sup altero tm̄ ut de restit.spo.p totū.nec tūc dicit diuidere cōtinentiā cāe qđ nō.p hoc etiā intellectu gl.facit qđ nō.Ly. i pal. nulli vbi dicit q̄ finita vna cā coraz vno iudice pōt agi sup alia corā alio etiā p eundē qđ est fort' ſ bar. in hoc tenet ibi ꝓtrariū ar.l.i.ff.de quibus re. ad cūdē iudi.eat.ſ ut omniū saluet opi.puto satis eq̄ possz in hac materia distinguī q̄ aut quis simul t set vult i petrare diuersos iudices in cā possessionis t cā ꝓprietatis t nō pōt sm oēs t ꝓbat in.c.i.de cā pos.t ꝓprie.t dicta.l.nulli. Aut finita vna cā vult idez actor agere sup alia corā alio iudice t nō pōt qz ex q̄ pt sine violatione alicuius regule cām agitare coraj eodez dz hoc facere qz ille ē melius informatus in cā. vnde qz ē melius instructus t rōne ydentitatis eiusdē subiecti qz sup eodē subiecto vtraq̄z cā versat dz ille idē iudex adiri sup ꝓprietate ar.in.l.i.ff. de qui.re. ad cū. iudi.eat qđ puto ꝓcedere etiā si vellet actor agere corā alio ordinario eiusdez rei.nō eni audiend' ē ne continentia cāe diuidat. Si autez reus in vna cā nūc vult agere ptra actorē sup proprietate t tunc si ē eiusdē fori debet fieri corā eodē iudice etiam si reus qui primo fuit actor habeat priuilegiū sibi dicendi iudicē in partē habita.C.ne fi.p patre.aut sunt penitus diuersi fori.t tunc nō tenet actor rñdere in prima cā corā iudice in alia cā t de hoc videt casus b qz nō dz violari regula cōis generalis t naturalis q̄ actor sequatur forū rei propter illam regulā accidentalē t nō multuz necessariā ne cāe cōtinentia diuidat cū alius index sez ꝓprius t naturalis ipius rei de facili potest instrui t maxime eo attēto quare nihil cōe hz ꝓprietas cū possessione.l.naturaliter.§.nihil cōe.ff.de acq.pos.t cā naturalis vincit accidentaliter.ut.l.qui habebat.ff.ō tute.t p hoc habes intellectū huius.c.t.c.i.de causa pos.t proprie.t.l.nulli.t opiones in hoc cōtrarie pñt reduci ad concordiā. Clenio ad gl.fi.p cuius expositione q̄po.t videtur q̄ legitima erat exceptio cōitatis de tempore feriato ꝓpter vindemias ut in.l.i.ff.de fer.ibi ptz q̄ sñia lata tali tpe non tenet t.in.c.ū ꝫ. de fer. Do. dicit glo.hoc regulare ē vt tali tempore non procedatur.fallit si ptes ꝓsenserūt qđ ē restringendum ad ferias introductas in fauorē hoim nā in introductis ob reuerentiā sanctorum cōsensus ptium nihil operatur in prealle.c.fi. Itē fallit sm gl.in actu correctionis libelli.Itē quando res ē pitura ut erat hic q̄ inutiliter labebat tēpus huius electi.Itē quando expirat iurisdictio huius delegati.ar.c. cōsuluit t hoc voluit glo in effectu.Examinem' nūc eam t primo inquātū dicit q̄ tpe feriato potest libell' offerri.dicit do.an.b ꝓcedere i oblatione q̄ fit iudici.secus i oblatōe q̄ fit pti.q̄ non dz offerri in die feriato. Aduerte ad hūc articulū lati'.nā spe.in ti.de libel.cōcep.§.nūc videam' i pn.dicit q̄ iudici pōt offerri.ſ pōs ad b citari nō pōt.Idē videt tenere bar.i.l.milesſ §.sexaginta.ff.de adul.vbi dicit q̄ nedū in cāu illius §.pōt libellus offerri ſ etiā in qualibet cā ciuili iō dic se obtinuisse i quadā cā vbi fuit ꝓcessuz die feriata q̄ tñ fuit retractatus ꝓcessus vsq̄z ad oblationē libelli. q̄si oblatio libelli potuerit fieri die feriata t dicit q̄ si erat pōt tali die offerri libellus per actorem ita t exceptiones fieri pro parte rei.qđ nō.in practica. Sz Jo. an.in addi.spe.in loco prealle.tenet contrarium regulariter.sed fallit vbi res est tempore pitura seu actio vel priuilegium t ita intelligit illum.§.sexaginta.nā ibi loquitur de marito volenti accusare iure mariti. qui habet certū tps ad accusandum iure mariti. Et p hac opi.Jo.an.facit gl.in palle.§.sexaginta.vbi dicit q̄ illud ē speciale.sed Jo.an.ibi dicit q̄ illa specialitas ē gnālis mō predicto.t p b dicit dictū Jo.non procedere in.c. placita. xv. q. iij. vbi dicit q̄ licet

pz aut nihil oparet statutū ꝛ ꝺ placz ar. eoꝝ q̄ nō. i
d. c. ex rōne. q̄ nō valz. Hoc limito nisi ps fuisz cō
fessa nā tūc cū facīlit notorie potuerit iudex ferre sniaz
p̄ᵒ peremptā istantiā qz notorie nō requirit iudiciū. ut
i. c. qm̄. de fi. ꝑsbi. ita nōbiliter dic bal. i. d. l. pperan
dū. fac qꝺ nō. Jnn. i. c. q̄liter ꝛ qm̄ d. ꝯ. ꝺ ac. ꝛ i. c. fi.
de rest. spo. Quicqz statuit tps actōi ꝛ tūc nō ē dubiuz
q finito tpe finit actio. ut. l. fi. C. de dona. ꝛ. l. supua
cuā. C. de tēp. appel. cū si. ꝛ hec nō. ꝛ vide ad p̄dicta.
qꝺ nō. spe. ti. de ode. §. restat. v. qd si statuto. Et nō.
vnū pulcrū dictū q vbi iudici ponerez pena si cāz ñ
expediat infra instantiā intelligit q cōmittat pena si
ps instat petendo ꝯ tps instantie qz nō tenetur iudex
ꝑpendere officiū suū nō postulatū ad vilitatē primatā
l. iij. §. ꝺ aūt iudiciū. ff. de dam. infec. facē q i silī nō.
bar. ꝛ qꝺ nō. in p̄all. l. pperandū. ꝛ vide bo. gl. in silī
in. c. fi. de rescrip. vñ ꝺ ponderatur q cā fuerit dilata
ta p subterfugia ꝛ cauillatiōes istoꝝ reoꝝ. Jtē nō.
ꝛ aliud singulare dictū q vbi ptes intrā se astrixerūt
q labit tps istantie. nec iudex pōt informari de me
ritis cāe, ꝓpter brevitatē tpis oia tñ, ꝑducta sunt in iudi
ciū. iudex poterit sic pronūciare. absoluo vel ꝯdēno
put ꝺs absoluendus vel cōdēnād ē. vt ex actis ꝑz ita
dicit butri. in. l. iudices. C. de sen. ꝛ sequitur hic do.
ant. ꝛ ꝓ hoc adduco qz sati ē q sententia pōt certifica
ri ex act. l. termiatio. C. de fruc. ꝛ li. expen. ꝛ nō Jnn.
i. c. ij. de libel. ob. ꝛ certū ē q in iudicio recipit certifi
catiōē ꝛ q i rez nā certū ē de q̄ ꝓ gl. ꝛ bart. i. l. certi
ꝯditio. ff. si cer. pe. i illa qōne an certi ꝯditione possit
agi, ꝓ interesse. facit. l. vbi. ff. de v. ob. ꝛ. l. cū quidā. §
qꝺ si vnū. ff. de acq. her. ꝛ dic q qñ iudex videt istā
tiā pire, ꝓpter lapsum termini pt ex officio suo ꝓcura
re ad sniam ita nō. dixit bar. i. l. seyus ꝛ augen. in si.
ff. ad tre. ꝛ hoc rōne publice vtilitatis. ꝛ intelligo q ex
officio suo poterit ptē atare. Ultio q̄ritur an arbi
tro censeat statuta istātia sic iudici cōiter doc. tenent
q sic qz arbitria sunt redacta ad instar iudiciorum. l. i.
ff. de arbi. ꝛ qꝺ nō. Jnn. i. c. q̄ntuallis. de iureiu. facē
l. oēs. C. de feriis vbi tenetur seruare ferias sic iudex
ꝛ ꝺ ꝺ vide bo. gl. i. l. si de mais. §. fi. ff. de arbi. ꝛ in. l
ꝑ ꝛ si i ꝓmissum ꝛ in. l. itē si vn. §. i. ꝛ ibi bona gl.
ꝛ ꝓ spe. in ti. de arbi. §. differt. v. itē vt. j. triennū. secᵈ
dic in amicabili ꝓpositore q alii ꝺr arbitratur ut nō ibi
spe. nā corā isto nō ē iudiciū ꝛ sic nulla istātia ꝛ ꝓ ꝑns
pire nō pt ut nō. Jnn. i. c. q̄ntuallis de iureiu. ꝛ q̄sto
tpe durat ptās istoꝝ dic ut ibi nō. An aūt i cāis sum
marijs hēat locū petitio instātie. vide alias in facto
dubitari nec memini me legisse. ſ q nō piret allega
bat qz in istis nō ꝓceditur i figura iudicij ꝛ sic obmit
tuntur oia substātialia iudicij ut le. ꝛ nō. in de. sepe ꝺ
vbo. sig. ꝛ ꝓ bar. in extrauaganti ad reprimendā i. v
figura. vbi aūt nō ē iudiciū pire nō pt de despon. ipu.
c. ad dissoluendū. ꝓtraiū tūc dixi ꝛ nunc audaciu cō

firmo qz lz ibi nō sit iudiciū ordinariū ē tamē extraor
dinariū ut nō. bar. in loco p̄all. ꝛ pbatur ꝓ nō. i. c. fo
rus de vbo. sig. cā enī dū de iure discutitur appellatur
iudiciū ut ibi ꝑ certū est q ibi est lis ut ꝓbat in. d. de.
sepe. vbi ter reperitur verbum lis q̄ habet locū pemp
tio. quia tex. ibi. d. l. properandū dicit q lites nō ꝓ
trahantur vltra triennium. Jtē dico q fortius habet
locū in istis q̄ in aliis qz debēt citius terminari. vnꝺ
dicit tex. in. d. decre. sepe. q iudex ꝺz in istis summa
rijs facere quātūcunqz pōt litē breviorē. ꝛ si diceres
q in istis non fit lit. cōt. vt ibi ꝛ terminus instantie i
cipit a tempore lit. cōte. ut in. d. l. properandū. rñdeo
q primus actus qui fit qui soler fieri post lit. conte.
habet vim contestationis. ut est gl. nō. in. c. i. de elec.
li. vi. ꝛ nō. Jnn. in. c. ij. de dila. ꝛ. c. si duob. ꝺ ap.
ꝛ Ꝺan. in dicta cle. sepe. ꝛ Bal. in dicta. l. properan
dum. Et hec facūnt ad qōnem an ꝛ quando iudex ꝓ
cedit per inquisitionem pereat instantia quā vide ple
ne per Bal. in dicta. l. properandum. vbi recitat duas
opi. contrarias ipe vero tenet q sic. qꝺ satis placet.
nam cā in cāusibus quando proceditur ꝛ imploratur
officium iudicis nobile habet locum. ut nō. in dicta. l
properandum. ꝛ hec notabilis. Nicolaus Abbas.

Jgnificauerunt. Non obstā te exceptōne tpis seriati, ꝓpter vidēnias mādāda ē snia executioni. ꝺ. b. fm vnū intellectū vel fm aliū. cū actor ꝛ reꝰ sint diuersi fori cā ꝓprietatis ꝛ possessiōis pt co ram diuersis iudicibus agitari ita cōiter summatur et allegatur hoc. c. sed quia hoc non videtur indistincte verum ut ꝯ. subiūgaz. ideo summo aliter ꝛ sic. Actor obtinēs in possessorio coram iudice rei nō tenetur co ram eodem iudice super proprietate respondere si est prorsus alterius fori. ꝛ est casus nō. sunt due partes Jn prima partis ꝙquestio. i secunda pape prouisio. ibi mandamus Nota primo ex ꝓncipio iūcta sup scriptiōe sufficere causā ñ ꝓmitti vltra duas dietas. lz ꝓmittat exꝑ, puicia nā hec cā erat florētie ꝛ sic i, puicia tussie ꝛ fuit ꝓmissa bonōie ꝛ sic exꝑ, puicias ꝛ valuit qz lz exꝑ, puicia ñ tñ vltra duas dietas q tz gl. i. c. nemiez iij. q. vi. lz tex. ibi faciat i ꝓtraiū q̄si ꝺ bodie sufficiat. p. c. ñ nulli ꝺ ꝛp. ꝛ i. c. statutū e. ti. li. vi. vbi nulla fit mētio ꝺ, puicia tenet ec ꝺ io. an. recitat tñ gof. dicē q fuit ꝺ certa scia pape vl ñ fuit exceptū ſ i q̄dā sua qōe tenuit iō gof. rescriptū simplr valē facē. c. oli ꝯ. ꝺ iur. host. i sūma ꝺ ꝛp. §. q pñt. v. cōtestio tz, pcedē exceptōz ñ, pcesserit ꝺ certa scia pape q̄ sare nō ꝓsumit de ꝓsti. c. i. li. vi. Cal. ꝺ dicit q licet sic videat de iure scripto ut dicit host. tamē ꝓtraiū de ꝓsuetudine obseruatur. ꝛ Archi. in. c. neminē tenet ꝓtra opi. host. ꝛ dicit standū illi. c. nōnulli. et statutū do. an. dicit q posset dici q illa iura loquūt i papa Jn inferioriꝫ aūt iudicib⁹ nō stādū ē. c. neminē. et hec distinctio michi placet

vt cuiteꝫ iurisdictio correctio ꝛ p eo adduco qꝫ respectu pape totꝰ mundus pōt dici vna ꝛ ppria prouincia. ix. q. iij. cōcta p mundū. ꝛ c. p principalē. vñ sufficere dz rō qꝫ nō trahat vltra duas dietas ꝛ hodie vltra vnaz p. c. statutū ꝑ inferior nō pt ꝓmittere vltra suā prouinciaz qꝫ ibi hz iurisdictionē limitatā. p hoc facit bon⁹ tex. i. c. vt litigantes de offi. or. li. vi. qō tñ dicit de duab⁹ dietis ꝛ subdit⁹ nō trahat vltra illas hz locū etiā in inferiori delegato ut sentiunt doc. in ti. proxi. c. sane.

Nō scdo ex ead̄ supascriptione nō referre. an delegatus sit alter⁹ dioc. qz vbi moralē ut possit ꝓgnoscē in loco habitatōis dūmō in rescripto fiat mētio ꝺ mora ut hic ꝛ cōcor. bo. tex. in. c. ii. de re pmu. ꝛ ibi per Jo. an. qō nō. Nō qꝫ ptās appellari pōt in femi/nino respectu dignitatis ad idē ꝓcm. di. si ip̄ator tñ qñqz appellat in masculino .j. de bomi. tua. ꝛ vide qꝫ nō. in. c. ꝑcarie. x. q. ij. qꝫ subiecti nō admittēdo dñm vel veniente loco dñi vident spoliare dñm q̄si possessione subiectionis. vñ pōt agi cōtra eos possessorio qꝫ nō. p bis q̄ dico p⁹ Inn. i. c. olim. iij. de resti. Et ex hoc ꝛ ex tex. nō. qꝫ p istis incorpalibus pt agi possessorio de q̄ in. c. querelā. de dec. ꝛ in. l. si certis ānis C. de pac. Nō qꝫ in istis incorporalib⁹ ē dare q̄si possessionē ꝛ quasi, ppietatē inris ad instar rer⁹ corporaliū nō aūt cadit, ppria possessio p ea q̄ nō i. c. cō questus .j. ti. prox. ꝛ nō ista exprimēda cū dictiōe q̄si nā hec dictio quasi diminuit ꝛ denotat quādā ipropietatē ꝛ imperfectionē vt nō. in. l. in facto. ff. de cōdi. ꝛ demon. dico ut i. c. put de do. ꝛ ptu. nō tñ vicarek libellus si narrarek sine hac dictiōe quasi qꝫ largo modo pt dicā possessio etiā in istis incorporalib⁹. ut in. c. olim. ii. de resti. spo. Nō monasteriū posse hr̄e facultatē eligendi ptārem secularē ꝛ qꝫ ex sola electione monasterij cōpetit ius electo administrādi absqz alia cōfirmatione supioris. vide qō nō. in. l. priuator. C. ꝺ iurisdi. om. iudi. p gl. ꝛ doc. ꝛ p bar. in. l. publius. ff. e cōdi. ꝛ demō. Itē nō. qꝫ legitime dec⁹ ad aliqō officiū nō administrat anteqz adipiscat possessionē officij. ex quo infert qꝫ expulsus a ppria sede non pt iurisdictionē exercere extra territoriū sibi deputatū etiā circa ea que sunt voluntarie iurisdictionis. fallit i cāu de. i. de fo. compe. vide qō nō. in. c. p venerabilē qui si. sint le. ꝛ qō dicā in. c. transmissa. de dec. Nō practicā exequēdi sniam in istis incorpalib⁹. nā prio in snia index dz verbo restituere ꝛ reducere ad pstinā possessionē ut in. c. cū ecclia suttrina de cā pos. ꝛ ppriet. ꝛ p execution dz ꝓpellere pt̄ē ad pstandū pacientiaz exercitij iuris. ꝛ vide ad materiā qō nō. Inn. in. c. cū nostris de ꝓcu. preben. ꝛ bar. in. l. si prius. ff. de no. op. nū. fac̄ qō nō. gl. i. l. i. ff. de act. emp. Nō ibi inutiliter elabat ꝛc. qꝫ electio ad aliqō officiū tēpale nō valenti officiari exercere etiā sine culpa sua currit tps nec pt petere officiū p tpe seqñti. ꝛ ērō qꝫ factuz diuersificat ex cursu tpis. nā cū hoc cān versent operē psonales que mutant ex cursu tpis cū alie sint operē anni alie sequentis anni ut in. l. si nō sortē. §. si liber⁹ ff. de ꝓdi. inde. ad idē. l. si vsufruct⁹ in biennū. ff. de vsufru. le. finito tpe finit⁹ ius. ꝛ hoc punctaliter i istis terminis voluit bar. i. l. ꝛ iō hesitatur. ff. de vb. ob. se cus dic vbi factū ad qō qꝫ tenet nō verificat ex tpe. tūc enī lapso tpe ad qō tenet reintegrat tps ut ē cāus in illa. l. etiā ꝛ ibi etiā voluit ibi bar. qō nō. hec faciant ad qōnem. doctor. prohibit legere duob⁹ annis proximis futuris sequētibus quib⁹ ex aliqua cā minime fecit. nūqnid teneat legere alijs duob⁹ annis sequētibus. postea ꝛ dico p ꝑdicta qꝫ nō. qꝫ alie sunt ope illoruz duoz annoz ꝛ alie sequētiū. ꝑ si deficit p eo tpe tenetur dūtaxat ad interesse ut in iurib⁹ supius allegatis ꝛ qō in eis nō. Ultimo ista lra facit in ar. qꝫ officia secularia debēt esse tpalia ꝛ nō ppetua. ꝛ hic sumpta occasione instat hic multū, plixe Host. an cōitas possit sibi eligere ptātem imppetuū. i. donec viverat ꝛ idē pōt etiā queri de alijs officialibus ꝛ hodie ē data rū per illud qō habet in auc. de defen. ciui. §. si col. iij vbi patet qꝫ solū per biennū ds in officio esse pōt ꝛ interposito bienio iterꝫ pōt assumi si placet ciuitati aliter non ut ibi. aliter fm eū aspiras ꝛ desideras ꝓmoueri incidit in. l. iul. ambitus. C. ad. l. iul. ambi. l. vna vide generaliter in honoribus continuandis. qō habetur in. l. ij. C. de mu. ꝛ ho. cum concor. li. x. vbi dicitur qꝫ ad eosdē honores datur vocatio quinquēnij. triennij vero ad legationē biēnij ꝛ vide qō plene nōt. p gl. in. l. i. e. ti. rō. phibitionis ē qꝛ si, ꝓmotiē publicā tenerent perpetuo occupatā aspere dānarentur ite ne detur occasio delinquēdi. vnde vult lex qꝫ deponat officium ꝛ rōem reddat. C. ut oēs cāe tā ciui. q̄z cri. l. vna. ꝛ vbi alias ciuitas vel loc⁹ ē sub dñio alicui⁹ hoc ei minus licet sine ꝓsensu cius cui subest ar. de excess. pla. c. dilecta. de offi. Archi. ad hoc ꝛ ex his dic qꝫ rector vniersitatis scolariū nō pōt vltra biennū i officio cōfirmari qō alias fuit in facto allegatum. an si decto in potestatē aliquid opponitur circa personam vel electionē possit interim administrare. Jo. an. hic remittit ad spe. in ti. de censi. §. ij. v. pe. ꝛ ibi cōcluditur qꝫ non vide etiā qō nō. per eūdē spe. in ti. ō. ij. de cre. §. videndū. v. quid si quis electus. Oppo. ꝛ videtur qꝫ hec cā nō poterat tractari coraz iudice seculari cū ageretur de electōe. ar. in. c. massana. ꝛ in. c. sacro sanc. de elec. uncto. c. quāto. s. e. Jo. dicit gl. i. qꝫ b nō agebatur de electōe ad officium spirituale sed temporali ideo cā non erat spiritualis. ꝛ qꝛ abbas ꝛ conuentus erāt actores debuerunt sequi forum rei. Et qꝫ hac glo. relata ad tex. nō. qꝫ sicut cā petitoria sup beneficio non pōt tractari coraz seculari ita nec possessoria quasi etiā ista sit cēsenda spūalis ex q̄ ē de re spūali sed glo. videtur sentire contrarium in. c. lras ō iura.

die feriata nō possit ḋs citari ut rñdeat. ꝑt tñ citari ut
ei dct libellus. nā etiā ibi tex. videt ꝓtradicere ⁊ ut. s
ps nedū ꝑti ſ; nec etiā iudici regaliter dari pōt. dicit
tñ q ꝑ talē libelli oblationē factā iudici nō ꝓpetuatur
iurisdictio. tū qz talis oblatio ē nulla ⁊ actꝰ nullꝰ non
ꝓpetuat iurisdictionē de q̄ vide bo. gl. i. c. cū plures.
de offi. dele. li. vi. tū qz talis oblatio nō hz vi citatio
nis q̄ requirit ad ꝓpetuandū iurisdictionē. ſ. de fo. cō
pe. c. proposuisti. ⁊ hanc opi. Jo. an. tenet do. an. i. c
i. de libe. obla. lz hic aliud sentiat nihil tñ adducat ſ
ego adduco tex. i. c. qñ. ꝓtra. de. pba. vbi ps q̄ peti
tio dicit esse de actu iudicij ⁊ acta iudicialia non dñt
fieri ſtis diebus. Jtē ipa petitio seu oblatio ē de actu
ad ḃ qō nō. Jnn. in. c. cū in iure in fi. de offi. dele. q̄ ñ
pōt fieri tali die. Jtē petitio dz fieri in iure. ut i. c. vno
de lit. cōte. ſ iuo illo tpe nō reddit q̄ si ꝓducit extraiu
dicialiter nullū effectū talis ꝓductio hz ergo dz iterū
ꝓduci. facit qō nō. do. an. in. c. ij. de dila. vbi dicit q
sup copia libelli missa ꝑti in citatoria nō pōt fieri con
testatio sed opus ē vt fiat itez ꝓductio in iudicio. qō
nō. ⁊ hoc quo ad primā exceptionē glo. ſ Scdo di
cit gl. regulā fallere qñ res de qua agit ē tpe pitura. ⁊
sic dicit debere intelligi ſtū text. nā hic tps inutiliter
curreret. electo. Ex hoc habes vnū intellectū ad ſtō
c. ⁊ hoc puto ꝓcedere nedū in seriis introductis in fa
uorē hominū ſ etiā in honorē dei ut. ſ. de fer. c. licz. ⁊
in. c. fi. i fi. ⁊ qō. ſ. dicā. ⁊ vide fre. de se. cōsilio. cxxix
⁊ hec lec. ē satis bona. Batur ⁊ alia lec. fm Guil. qui
dicit se fuisse aduocatū in hac cā. Et q̄ iō ſti fuerunt
ꝓpulsi qz tota cōitas circa vindemias nō poterat oc
cupari. ⁊ qz p vnū syndicū litigat. ff. q̄ cuiusq; vniū. l
l. ſ Jo. an. nō videt placere. dicit enī q̄ hui ꝓtrariuz
nō. Jnn. in. c. fi. ſ. de fer. ⁊ p hoc qz lz vniuersitas nō
sit in ſtis occupata tñ occupat syndicꝰ vel procurator
Jtē aduocati testes ⁊ sīles psone q̄ sunt necessarie in
iudicio ⁊ hoc videt etiā tenere spe. in ti. de fer. §. i. v. ſ
pone. vbi dicit frias indulgeri nedū rusticis. sed etiā
militibus clericis ⁊ burgensib' qz ḋs se nō occupēt
occupant tñ p alios puta p ꝓcuratorē aduocatū. ⁊c.
q̄ rō etiā militat in vniuersitate. hoc tñ dictū limito p
ea q̄ nō. Jnn. i. c. fi. de fer. vbi dicit papā determiasse
q̄ si aliqui de romotis ptib' eūt in curia p se vel per
ꝓcuratorē. ⁊c. ⁊ dū ageret cā ipoz occurrit ferie si nul
latenus lederent debēt cōgi litigari. qz malicijs ho
minū nō ē indulgendū. ut. ff. de reg. iur. l. in fundo. ⁊
ḃ intellige q̄ nō impediunt etiā in alijs qō sat' sentit
Jnn. dū dicit illos cōpelli si nullaten' lederent. ⁊c.

Tertia lec. hic dat ꝑ Jnn. dicit eni q̄ iō ſti tene
bant ḃ tpe rñdere qz agebat de regimie reipublice. et
in ſtis forijs cāe publice tractantur. C. de fer. l. publi
cas vñ sicut fiscales ⁊ publice tūe aguntur sic ⁊ cāe ec
clesiaz hoc limitat. Hoſti. ſ. de fer. c. fi. ⁊ Jo. an. ḃ q̄
eccliā habēs cām ꝓtra laicū ad hoc instat ut ꝓcedat
secus si laicꝰ ꝓtra eccliam. C. dele. l. qō fauore. ne q̄
statutū cet in fauorē tenderet in lesionē. fatet' tñ ḃ non
seruari. s. q̄ cāe eccliaz etiā cōtra laicū tractarent tali
tpe. nec hoc dictū placet do. an. hic q̄ in singulis cau
sis eccliaz possit ꝓcedi tpe messiū al'. iura canonica in
duxissent frustra has frias ꝓtra. c. fi. de fer. lz hec rō
mihi nō videt bona qz ꝑtt ferie seruari in foro eccle
astico inter clericos in eoz ꝓpriis cāis. Jtē inter cleri
cū ⁊ laicū ⁊ inter laicū ⁊ laicū qñ litigāt in spectanti
bus ad foz eccliasticū. Jtē inter eccliam ⁊ ecclesiam.
q̄ priuilegiat' ñ ps vti priuilegio ꝓtra priuilegiatū pa
riter ut nō. p gl. in. c. i pūtia. de pba. ⁊ p bart. in auē.
quas actiones. C. de sacrosan. ecc. ſ qñ eccliā agit
ꝓtra laicū tā in foro seculari q̄z ciuili. nō apparet ratio
quare nō dz seruari priuilegiū tributū ab ipatore pu
blicis cāis. nā cāe eccliaz publice sunt. i. di. ius pu
blicū. ⁊ multa in fauorē eccliaz cōtra iuris rigorem
statuta sunt. ar. in. c. i. de do. ⁊ contu. ⁊ in. c. ꝓtingit. ō
do. ⁊ ptu. c. ti. Quarta lec. ē fm Bof. sic ut tutores
dant tpe feriato. ff. e. l. ij. sic ⁊ rectores ut ḃ. hec lect.
mihi nō placet. fateor eni q̄ rectores ꝑtt dari die fe
riato sicut tutores. nō tñ sequit q̄ cāe sup ptāte eligē
di rectorē ꝑtt tractari tali die. qz prio cān tractatur ō
fauore publico ne res publica ster sine administratiōe
sed scdo cān cessat qz credendū ē q̄ hec cōitas habe
bat administratorē deputatū p cōitatem. Quinta
lec. est q̄ in hoc castro nō erāt vince. iō hec exceptō fu
it repulsa fm Pe. ⁊ Egi. ſ hoc nō iuuat fm Jo. an. si
tunc alium de parant sibi vina. vt nō. in. c. fi. de fer.
Sexta lec. est q̄ tempus erat feriatū bonoñ. sed non
tussie vbi tardi' colligunt vina sed veritas huius so
lutionis ⁊ lecture dependet ab alia qōne. que ferie de
bent attendi an litigantium an loci vbi exerceatur iudi
cium de qua questione nō. in prealle. c. fi. Septi
ma lect. est scdm Cli. ⁊ Pbil. q̄ hic agebatur de ex
ecutione sententie vnde nō obstantibus feriis vinde
miarum mandat' sententia executioni. ad hoc de pe.
di. i. adam. ñ. q. i. sicut. ⁊ hanc lec. ad istum tex. repio
sentire bar. in. l. ait prator. §. si debitorem. ff. de bis
q̄ in fran. cre. ⁊ archi. in. prealle. c. sicut. Et expressius
fre. de se. concilio. cxxix. vbi videtur hoc dictuz vin
limitare quādo fit executio in bonis super quibus ē
specifice indicatuz qz tunc in executione nō exigit cāe
cognitio ut nō. Anno. in. c. cum sup de re iudi. in fi. et
iō cessat prohibitio. l. i. ⁊. ñ. ff. de fer. ⁊. c. fi. eo. ti. cum
ibi cessat iudicialis strepitus. secus sentit si peteretur
executio in alijs rebus q̄z adindicatis. qz tunc exigi
tur cause cognitio. ut in. l. a diuo pio. ff. de re iudi. et
nō. in prealle. c. cū superq̄ istis diebus cessare debet.
⁊ sic limita istum ter. hanc eandē lec. sentit Jo. an. in
addi. spe. in ti. de libel. concep. §. nunc dicendum. v̄
xxxv. vbi late hunc articulū ꝓsequit recitando distin
ctionē quā quasi per propria verba submitto cum sit

pulcra ⁊ quotidiana. Aut cū querit nūqd possit fieri p iudicē mandatū de execūdo aut nūqd possit fieri ipa nuda facti executio vigore talis mandati. primū regulariter fieri nō pōt p iura que feriās seruari precipiūt. xv. q. iij. placita ⁊ in pall. c. vlti. ⁊ L. de fer. l. oēs ⁊ l. fi. maxime qz executio requirit cāe cognitionē. L. si cōtra ius vel vti. pub. ⁊ si nō cognitio canonizata xxv. q. ij. ō re iudi. ō cetero ⁊ regulariter dicit propter casus exceptos de quibus in. c. fi. preall.

Scdo cāu distinctionis subdistinguit inter nudaz actualē executionē facti que in cuilib' fit p executorē ⁊ illā que fit in criminalibus. primā in ferijs in fauorē hoim inductis vel repentinis dicit fieri posse cū sit nudus minister allegat de appel. nonit. secus i ferijs solēnib' ad honorē dei nisi res esset subito pitura vel imminueret aiaz periculū. vñ in pall. c. fi. In criminalibus vero dicit executionē fieri posse in ferijs repentinis vel fauore hominū introductis p. c. sicut. ij. q. i. ⁊ in pall. c. adā. secus in diebus solēnib' ad honorez dei ⁊ sanctoz inductis p. c. placita. ⁊ p dictū. c. fi. ⁊ p l. fi. L. e. nisi eēt publicus latro vel nocturnus depopulator agroz ⁊ idem quo ad hoc vltimū tenet bar. in. l. oēs. L. de fer. vbi facit p̄dicta differentiā iter ferias introductas in honorē dei ⁊ in fauorē hominuz vt i primis nō fiat adeo nihil ut homes etiā capi non pñt. i scōis sic ⁊ idē sentit in. d. §. si debitorē. Aduerte qz hoc discrepat a dicto frederici in duob' primo sentit Jo. an. q indistincte nō pōt fieri mādatū de exequēdo die feriata in fauorē hominū etiā si nō requirat cāe cognitionē. ⁊ hoc sentit p hoc verbuz maxie supra positū. qō nō puto vez videt imo hic tex. in c positū vbi fuerūt iudices dati sup executione ⁊ ipam mādat fieri nō obstante tpe feriato vñ dic ut. s. dixi q q̄ nō exigit cāe cognitio ut qz fit in rebus sup quib' ē sentētiatū pōt fieri tale preceptū de exequēdo facit qō nō in. c. licet eps de p̄ben. li. vi. in nouella. Et vide Jnn. in. c. ex rōne. de appel. vbi dicit q hoc cāu nō requirit ⁊ etiā citatio in executiōis actu. Scdo discrepat a dicto frederici. qz sentit fre. i cōcilio pall. q nuda executio pōt fieri etiā in ferijs introductis in honorem dei cū nō exigat cāe cognitio ⁊ p fre. ⁊ cōtra Jo. an. facit gl. in de. i. de offi. dele. que vult testes posse recipi tali die feriato q̄ nō versat aliqua cāe cognitio q etiā tenet spe. in ti. de fer. §. ij. v. ſ ⁊ quid si tūc. ⁊ Jo. an. in. c. i. e. ti. Ego puto posse dici q executō talī die feriato fieri nō dz. alle. bo. tex. i ar. i. c. i. e. ti. vbi patet q talib' ferijs nō dz qs adiudicari ad mortē nec ad penā nec debēt recipi sacra nec fieri mercatū ꝛc. ⁊ sic a multis licite abstinet ut liberi' possint homes vacare diuinis ⁊ qz eis vox p̄conis dz cessare talī tpe. ut. l. dies festos. L. e. sed si executio fieret de facto teneret licet cōmitteret peccatū qz nō est actus iudicialis. et sic concordo hec dicta. sic etiā dico in receptione testium vt nō debeat fieri facta tamē valet ut dico in p̄al. c. i. ⁊ inquantum dixi peccatū cōmitti si fieret executio tali tempore dic hoc verum nisi imineret aliquod periculum puta fuge. nam poterit ex hac causa quis tunc capi ⁊ tunc carcerari ut nō. bar. in pall. §. si debitorem ⁊ hoc nō. quia non discutitur alibi ita dicit ⁊ late iste articulus sicut hic. Ultimo dicit gl. i fi. q̄ fallit regula ut non procedatur tēpore feriato quā do finitur iurisdictio iudicis ne iudicialis instātia euanescat. ⁊ allegat. c. consuluit de offi. dele. sed illud. c. potius facit contra. in eo q debet ibi pronunciari q̄ expirat iurisdictio nec pōt parcere contumaci expectando in diem sequentē. ⁊ cōtra hāc glo. ē gl. i. c. placita. xv. q. iij. quia licet expirent littere ēnō tamē perit cā ⁊ ideo nō debet propter hoc procedi tpe feriato. et videtur hoc idē sentire Jnn. in. c. de causis de offi. ō le. ⁊ do. an. hic ⁊ hoc videt verius qz cū hoc nō sit in re cautū nec immineat necessitas magna. nō debem' violare regulā iuris maxime tendentē in fauorē dei et bonum publicū. puto tamē q si expiraret instantia iudicij posset sententia in his ferijs proferri. tum propter rem tpe periturā. tum qz versatur fauor publicē vt instantia nō pereat. hinc dicit bar. notabiliter in. l. seyus ⁊ augen' in fi. ff. ad trebel. q si iudex videt instantiā perire ex defectu termini. debet ex officio suo sententiā ferre quod itelligo p̄tibus citatis ar. de off. deleg. cōsuluit. ⁊. l. de vno quoqz. ff. de re iudi. Extra. glo. addunt docto. casum desiderantem fieri celeritatem vt vbi mora periculū iducit. ff. de dam. infec. l. i. Et ponit Host. alind exemplum magister iuz scolas alterius magistri scolas conduxit ⁊ voces ad inuicem cōfundunt. primus depellit vltimuz. L. de stu. li. vr. ro. l. vna. ⁊ causa tractari poterit his diebus. Idē dico consimili ratione quando faber conduxit hospitium iuxta scolas vel iuxta domum doctoris vel scolaris ⁊ eum impedit malleando nunquid autem teneatur faber cedere doctori vel scolari. vide bonam glo. in preall. l. vna. ⁊. in. l. i. ff. so. ma. ⁊ plene per Bartho. vbi concludit secundum quosdam. q si primo faber conduxit non tenetur cedere alias secus ni si sit necessitas ut quia alibi scole nō possunt commodē situari. nam tunc vtilitas publica que versatur in doctoribus ⁊ scolaribus que replent terram sapientibus debet preferri priuate vtilitati. arg. in preall. l. i. Alij vero indistincte tenent q teneatur faber cedere propter publicam vtilitatem. Bar. ibi conclvit hoc dependere ex indicijs officio considerata aptitudine loci ⁊ antiqua consuetudine ⁊ vbi est dubium fiet interpretatio in fauorem doctorum. ⁊ scolarium propter publicam vtilitatem. Et nōt. ibi bar. q causa dotis ⁊ doctorum ⁊ scolarium concurrunt in priuilegijs ut ibi nōt. ⁊ q potius videtur causa doc. ⁊ scolarium. quia in eis versatur publicus fauor.

in cõi. q: replent terram sapientibus et etiã i pticulari cum quilibet possit eos audire et addiscere quod nõ est in dote.

eforo compe.

Quia rei ad iudicia vocati frequenter exãpiũt de foro et solet plerũq; dubitari qõ forum sic exãpẽs sequi dẽat. ideo post titulũ p̃cedentẽ subijcit ille fm gof. Ego continuo sic ad sequentia Tractaturus auctor õ singulis actibus et ptibus iudicij. q: añ alium actum iudicialem dz discuti de ꝓpetãtia fori. iuxt nõ. in. c. inẽ. monasterium. de re iu. et in. c. ꝑpe de excep. Ideo premittit istam rubricã. q: posito fundamẽto ponit edificium. i. q. i. cũ paulus. materia bẽtur in decre. xcvi. di. iij. q. vi. et. v. q. iij. et. iiij. xi. q. i. xxi. q. v. p to. repetitur in. vi. et de. Quero. p declaratione q̃cedẽ qõ sit forum seu quid ꝓprehendatur appellatione fori. Jo. dicit hosti. q forum in neutro ponitur pro territorio cuiuslq; iudicis. ff. qõ põt in facinorosos aduertere. ff. de ver. sig. l. si pupillus. §. territorium. vide tota diocesis dicitur territorium epi. xvi. q. vij. oẽs basilice. ex quod territorium impune non paretur. de ꝓsti. c. ij. li. vi. forus vero i masculino genere est locus vbi ius redditur. ff. de ver. sig. si forus. et dic q altero istorum modorum capitur hic. potest eñ intelligi de foro cõpetẽ. i. de territorio ꝓpetenti infra qõ territorium sit causa competens. vt quis ibi inueniri possit. posset etiam intelligi de loco iudicij. s. in quo loco iudicij quis dẽat cõuenirí. sed primus modus accipiendi verior est et magis ꝓsentaneus nigro. cum in sequentibus caplis non tractetur de ꝓpetentia fori respectu loci vbi exercetur. Sed de ꝓpetentia respectu ius dicendi. reperiunt tñ ista vocabula in alia significatõne non tñ q̃tũ quo ad ꝓpositum nim nam forũ aliquãdo capitur pro loco in quo fiũt nundine. vide Quidius ad forum ꝓueniunt. Item dicit forus locus vbi calcantur vue. s. calcatorium. Item spacia plana in nauibus vide virgi. rabatq; forus. et dicatur tũc a ferendo pro eo quot lboies fert. Itẽ dr foramẽ in naui. per qõ rem' amittitur a perforando. q: pforatur. vide et forulus scriptorium eo q crebro sit perforatum ad pennas. et cornua mittenda. appellatione tñ fori cũ subiecta materia patitur ꝓprehendant iurisdictionalia. non ea q̃ sunt ordinis de offi. or. cum epõs. li. vi. iõ si ꝓmittunt seu concedantur inferiori ea que spectant ad forum ecclesiasticum de talibus debet intelligi ar. predicti. c. cum epõs. de ver. sig. si pupillus. §. territorium Ni. ab.

Jquis clericus. Clic coram suo epõ ꝓueniri dz. h. d. Nota. clericus ꝓueniẽdũ coram suo episcopo Ex quo infertur an solus episcopus habeat iurisdictionem in clericos in foro contentioso. sed de hoc dic

yt nõ. in. c. q̃to. et in. c. cum ecclesiarum. de offi. or. et xi. q. i. de persona. dico plenissime in repetitione. c. si quis cõtra clericum. j. eo. Nõ. ij. clericũ nõ posse consentire i alium iudicem sine licentia sui epi. ô quo hic cum glo. et in. c. significasti. j. eo. Quero cum gl. i. qd si actor deferat ꝓprium epm rei et cõueniat eũ coram alio iudice. nidet q debet puniri. put traditur in. c. inolita. et in. c. placuit. xi. q. i. et. c. si diligenti. j. eo. dic tu hoc verum quando traheret eũ ad iudiciũ seculare. quo casu loquũtur iura in glo. alle. sed si traheret eum coram alio iudice ecclesiastico. lz tunc sit puniendus. quia ꝓtemplerit ꝓprium epm. non tñ ita graiter sicut si coram seculari. et p hoc vide bo. glo. in c. significasti. j. eo. et qõ super eam dicam. Secũda glo. sentit op. de. c. dilecti. s. ti. pr. vbi fm canones non proponitur actõ. metu contrarij. exponit glosa actio. i. petitio. Et dico q tex. stat proprie. non enim dicit textus q ꝓponatur actõ sed q ventiletur actio idest. ipsum ius competens. nam actio est ius competẽs, plequẽdi tẽ. insti. de act. in ꝑn. et nõ. in ꝑal. c. dilecti. sine eñ actione nemo expit nisi sibi cõpetat actio. vel aliquid qõ habeat loco actiõis. vt iudicis officium. ut. ff. de negꝫ. gest. l. si pupilli. et. s. de offi. iud. c. ij. et facit ille tex. ad illud. qõ dixi. s. in. c. dilecti.

Quero nunquid sine licentia possit consentire in alium iudicem. glo. tercia q non. et est clara. Nota ex gl. inq̃ntum intelligit hic capi consilium pro licentia. q q̃q; consilium capitur pro consensu. et hoc est ꝓpter subiectam materiam, ꝓprie tñ differunt consilium et consensus. vt nõ. in. c. cum olim. de arbi. et de. c. cum i veteri. Opp. cum gl. fi. ô. c. cũ. R. ô off. dele. vbi datur iudex ad voluntaẽ vnius ptis. et hic exigitur consensus vtriusq;. Jo. illud loquitur qñ altera pars est absens vel reus non vult concordare aliàs secus ut hic ñ intellectu illius. c. dic melius ut ibi nõ. Et generaliter dic q scõm cõsuetudines curie si vtraq; ps est pñs et concordant datur iudex de cõi consensu. si discordant quelibet ps eligit vnũ et curia dat tertium. Si altera pars est absens obtinz pñs iudices ad voluntatem suã saluo tñ iure recusandi. ô off. de. per to. et viô qõ nõ. in. l. observandũ. ff. de iudi. et licet sic sit equũ facere nõ tñ est necessariu ut. q: potest superior etiã delegatus cãm cõmittere absq; eo q requirat consensum ptium fm Jo. an. et bene ut in. c. super cõnũ. §. si vero. et. §. fi. de offi. dele. sed consilium est ut detur de consensu partium ne postea possit recusari. vt ibi. et quo ad casum h'. c. dic vt sentit gl. i verbo alios quod põt hoc. c. intelligi. q si epõs proprius cõmittat cãm alij. et tunc necessario non requirit consensus partium. et procedit opi. Jo. an. et potest scõo intelligi q prorogent isti iurisdicionem alterius de licentia epi. et tunc necessario intelligitur q debeant intervenire consensus vtriusq; partis. vt in. d. c. signifi-

J

casti .et in.c.pe.et glo.in.c.de causis.de offi.de.t in l.ij.ff.de indi.et.l.si quis per errorem.ff.de iurisdi. om.iudi.non obstat predictum .c.iudices .xi.q.i.qz secundum glo.loquitur in criminali.et hodie nō tenz Hosti.dicit q̄ immo tenet sed loquitur in causa crimi nali episcopi presbiteri vel dyaconi.xv.q.vij.si autē. vt .s.tunc reus eligat iudices qui ō causa habent cog noscere.et dic ut ibi nō. Quero extra glo.q̄re tex. dicit primus ꝛc.p hoc enī verbum sentit q̄ postea pōt pueniri coꝝ nō suo iudice Io.hoc dicit qz postea in causa appellationis cū agitat coꝝ metropolitano fm hosti.ad hoc.c.pastoralis de offi.or.vel scōm pe.hoc dicit,propter epi,ppij negligētiā.et ex hoc sentit q̄ epo negligente devoluitur cā ad metropolitanū.de q̄ nō. in pal.c.pastoral.et in.c.i.de sup.ne. pla.li.vi.lz ego semper tenui ꝓtrariū vt in casu negligētie regulariť nō devoluat iurisdicio ad archiepz lz possit cōpellere epz ad iustitiam ministrandā,p ℔ qō dico in.c.nullus.ō iure pat.et dicā in.d.c.pastoral.et plene tetigi in repe titione.c.si quis ꝓtra clericū .j. e. Ultra doc.hic quero q̄s dicat epūs pprius apud quē possit ille pue niri.Respōdeo .q̄ pōt dici,ppr̄ius epūs domicilij.fo rus.n.domicilij ē generalis ꝛ vltor oib' alijs.vt nō. in.c.fi.j. eo.et est expssum in.c.dilecti.j. eo.Itē dicit ppr̄ius ut ibi possit conueniri rōne bñficij qō obtinet in loco lz sit alterius dio.qō intelligo quando agitur de illo beneficio tm̄ si non requirit residentiā ar.in.c. sane .j. eo.et in.l.fi.C.vbi in rem acti.et in.c.dilectus filius.s.de Rescrip.Si vero exigit residentiā tunc cū ibi contrahat domicilium iur̄ nō.p Inno.in.c.ex ore de pui.idē dōm qō.s.dixi ō iudice domicilij ut pos sit ibi conueniri etiā de alibi gestis iuxta nō .in.c.si .j. e.Item ōr,ppr̄ius rōne originis,ppr̄ie.lz alibi habe at domicilium.ar.op.in.c.iij.de tēp. or.li.vi.et.ff.ad munici.l.assumptio.ꝛ qō ibi nō.C.de muni.et ori.l. i.et.l.origine.li.x.qō intelligo ut ibi possit pueniri si tū ibi reperiatur et non aliter iuxta nō.p bar.in.d.l. assumptio.Itē pōt dici ,ppr̄ius rōne ordinis ab eo recepti.p hoc est glo.singularis.i.l.heres absens. ff. de iudi.et istā glo.dico procedere quando eū ordina uit nomine,ppr̄io tanq̄z suum subditū.vt qz habebat domicilium in sua dio.secus si ex ꝓmissione alterius epi.qz tunc ille dicitur facere ar.in.c.si epūs.de pben. li.vi.Item q̄tū ad casum h'.c.ut ibi possit conueniri potest dici,ppr̄ius epūs rōne ꝓtractus rei vel delicti .j. e.c.dilecti .et .c.fi. Aduerte tm̄ quia rōe rei ꝓtract' vel delicti non ōr quis,ppr̄ie subdit' lz sortiat forum vt ibi conueniri possit ut dicit glo.in.de.i.de fo.cōpe. que est notabilis in verbo subditos.et de sen.ex.nup. in.gl.v.

Vllus Judex secularis si dicū p se di
stringit vel cōdemnat excōica
ri dz.h.d.et duo facit.primo ,phibet.secō

adūcat penā ibi qō si. Nō primo ibi dicū nullū ꝛc. q̄ q̄sq̄z dicas in q̄mq̄z ordie ꝓstitut' gaudet ꝓuile gio fori ut nō possit distringi vel ꝓdēnari p iudicē se culares .cōcor.c.cū nō ab hoie.s.ti,ppi.et cū ℔ ꝓbi beatur indistincte facultas distringendi vel ꝓdēnandi infert q̄ etiā p viā reconuētōis ℔ fieri nō pōt.de quo ple.dixi.i.c.ac si clerici.s.ti,ppi.Item cū indistincte p bibeat de q̄mq̄z dico infert idē ēe i clericis ꝓiugatis in eis tm̄ dic ut legit in.c.vno de cle.coniuga.li.vi. Nō.ij.q̄ iniuria facta clericis videt facta ecie dei fm guntur eni clerici legatōe dei.ij. q.viij.accusatō in fi. vbi dicit tex.q̄ iniuria eorū ad ꝑsōm ptinet.c' legatōe iunguntur .de ℔ tm̄ dic ut dixi in.c.cū venissent ō in. Nō excōicatū dici ab ecclia seq̄stratū.et hoc ideo qz ab eccia sepat' ē xxiij.q.iij.cartū.ex quo infert ex cōicatū ab eccia posse et dēre repelli ad hoc.xxi.di. clericos in verbo infideles.et.xxv.di.p lect.facit.c.re sponsio.de sen.ex.p locū a spāli. Ultio nō inōstū dicit de distringēte,q̄ excōicat' pōt iterū excōicari.nā ex districtōe clerici inducit excōicatō.xvij.q.iij.si quis suadēte et nīlomin' mandat excōicari ab hoie.ō q vō bo.gl.in.c.ita q̄rundā.ō iudeis .vbi nō.quid opatur scda excōicatio .lz quatenus tex.loq̄t hic de ꝓdēnatis non puto q̄ ex ℔ sit excōicat' ipo iure ex quo nullam violētā intulit ipsi ꝑsone nisi in casu.c.q̄n.de immu. ecclī.vi. Venio ad apparatū et op.ꝓtra tex.in eo q̄ dicit nīm iudicū dēre ꝓdēnare ꝛc.ex ℔ eā cria re manebunt ipunita .ꝓtra.c.vt fame.de sen.ex.Io.pi ma gl.meu contrarij suplz ad tex.s.secularū. ecclia stici enī nō,phibēt Ex ℔ nō q̄ vbū iudicū simpliciter ꝓlatū refert ad seculares et non ad eccliasticos ꝛ for te iō qz iudices eccliastici cōiter sunt ꝓlati et denoiant a ꝓlatura et dignitate quā hānt.ut archiepi. epi abba tes ꝛc Contra ℔ tm̄ facit tex.in.c.cū spāli.de ap.vbi tm̄ ꝓphendit iudex eccliastic' et nō secularis appella tione iudicis.qō probat ex isto.c.iuncta.l.cū spāli et .l.aptissimi.C.de iudi.ad idē.c.si iudex laicus.ō sen. ex.li.vi.nam si tm̄ ꝓphenderet secularis frustra fuisset additum vbū laic' dico ℔ dēre intelligi scōm subiec tam materiam.nam in dispositōnib' eccliasticis ꝓce dunt eccliastici nisi subiecta materia aliud suade at vt ℔ In secularib' vo dispositōib' tātū ꝓphenden tur seculares ar.in.c.ij.de ꝓsti.li.vi.et in.c.a nobis ō sen.ex.Si materia ē pariť,ppōrtionabilis istis et illis et lex,promulgať ab hōte ptātē sup. vtriqz satis puto q̄ ꝓphendat omēs iudices ar.in.c.canonū.de ꝓsti.et ℔ nō.,ppť statuta facientia mētōz in iudicib' simpliciter

Scda gl.q̄nt qui ꝓphēdantur ℔ appellatione mi norum q̄ nō pñt distringi a iudice' seculari.Rñdet q̄ pñt ꝓphendi scholares siue ecclie deseruiētes deputa ti ad eius obsequium ꝛc. Inōstū gl.dixit ō scholari bus habuit forte respectū ad q̄sdā eccias maxime in alemania vbi sunt scholares addiscētes et seruientes

ecclie ut dericá ſimile in.c.i.de cele.miſ. Vlin. videtur intelligere de ſanitoribus eccleſiarum ſeu de iſtis minoribus qui ſunt deputati obſequio eccie ut adueniente etate promoueantur ad ordines et ꝺ videt velle allegando.c. ommis etas.xxj.q.i. Fre.de ſenis conſilijs luis intelligit illũ tex.de coniugatis et aſtrictis eccliſeruitio ſecus ſm eam ſi non eſſet ſic aſtrict⁹.qz tũc lz incedat in habitu et tonſura et vivat inꝛ clicos et interſit celebratione diuinorũ nõ gaudet ꝓuilegio eccie etiaz reſpectu immunitatis pſone.et pondera illã gl.in eo qꝺ dicit deputatus ꝛc.facit tex.in.c.p exceptionẽ.ꝺ ꝓui.vi.in vbo ꝑpetuo oblati et hoc placet.non eni videnꝛ tales pſone gaudere ꝓuilegio maxie fori niſi ſint perpetuo et efficaciter oblati.ar.in de.i.de decī.in fi.licz glo.in.c.dericũ.xi.q.i.vbi indiſtincte qꝺ familia dericorum gaudeat ꝓuilegio fori. Sed ut ibi nõ.archi.p⁹ alios.et in.c.eccleſiarum ſeruos .xij.q.i.non videtur hic habere locũ i ꝓdictis ſeruitoribus .i.q ſeruiant ꝓdco .hoc.n.nõ repiꝛ iure cautũ.facit quod nõ. Inno.in.c.ſignificantibus de offi.dele. et in.c.ij.de ma.et obe.vbi dicit qꝺ dici ſunt exẽpti a iuriſdictione impatoris .qz ſunt res ſpũales ꝛ ex toto corp⁹ ꝛ alias deputauerunt et dederũt ſe i ſeruitiũ et ſortẽ dñi.ij q.i.cui portio.q nõ ceſſat in iſtis qui taliter ſe enanci parerunt obſequio xpi. In familia vo epi videtur hoc ſpãle ut gaudeat ꝓuilegio fori ut in.c.fi.de offi.archi. et hoc cõiter tenẽt ibi doc. Quid aũt de rusticis et delie vide glo.in.c.iudicatum.lxxxix.di.vbi Jo.tenz qꝺ generaliter ꝓcediũtur corã ſeculari.fallit in duob⁹ caſibus quando eccleſia in hoc habz priuilegium ab imperatore et quando habet generalem adminiſtrationem ut rõne adminiſtratõis conueniatur in foro eccleſiaſtico .et pro hoc facit.c.ſi clicus laicũ .j.e. Sepe addit alium caſum qñ ꝓuenit ſup re quã tz ab eccliade quo in ſpe.de ꝓpe.indi.ad.§.i.v.xxvij. Et facit dictum .c.ſi dericus laicũ.et qꝺ ibi nõ. Inn. Quid de vxore derici an gaudeat ꝓuilegio fori. et glo.dicit qꝺ ſic in.c.eos xxij.di.et in.c.ij.xi.q.i. Jo.an.tenet contra.in.c.vno de de.ꝓin.li.vi.et mouet qz nunqz ꝺ fuit receptum ut in criminalibus vxor derici ꝓueniret coram iudice eccleſiaſtico. Item videretur abſurdum vt in ciuilibus ꝓueniretur coram ſeculari.in criminalibus vo coram eccleſiaſtico nõ ob.fm eũ ſi dicak idẽ contingere in pſonã derici. quia hoc opak caracter q̃ perſonam derici nõ egreditur puto qꝺ ꝓtraria opinio poſſit ſuſtineri. Et conſidero qꝺ hec qõ põt duplicater intelligi. primo in vxore ꝓiugati dici. ſcõo in vxore diuiſa a clerico,p moto ad ſacros qui vouit ꝓtinẽtiã.de qua.i.c.cum ſis.et.c.ſane.de ꝓuer.ꝓiu.ꝓimo caſu ant clericus coniugatus nõ incedit in habitu et tonſura.ꝛ in dubie eius vxor nullo gaudet ꝓuilegio eccliaſtico .qz hoc caſu nec clericus ipe gaudet.vt in ꝑal.c.vno.ſi vero incedit in habitu et tonſura tunc dico qꝺ ſicut ipe clicus gaudet in crialibus ꝓuilegio pſone.ita ꝛ vxor eius.qz generaliꝛ traditur vxorẽ dere ſortiari fori ex perſona mariti.ut.l.cum quedã puella. ff.ꝺ iuriſd.o. in.et alibi dicit impator mulieres honore maritorum erigimus et genere nobilitamus ꝛ fori ex eorũ pſona ſtatuimus.l.ſi.C.de icolis.li.x.facit.l.fcie.ff.ꝺ ſe nad idem.l.ij.C.de epi.et de.vbi coniuges dericorũ in multis alijs priuilegiantur reſpectu ipſorũ dericorum in qbus nõ ꝓuilegiant vxores dericorũ.et lz loquatur ibi tex.de ꝓtrahentibus añ dericatum ut nõ. ibi glo. Idẽ intelligam de ꝓtrahentibus poſt clericatum dũtaxat quo ad ꝓuilegium i crimialibus exquo licite contrahunt in minoribus .ut ſaltẽ gaudeat priuilegio cõi quo gaudẽt cetere ꝓiugate reſpectu maritorum.et facit qꝺ ꝓiugiũ nõ repugnet ſu bẽ ordinis ſed ſolũ ꝓhibetur ꝓiugium in alijs ex ꝓhibitione eccleſie vt nõ.in.c.cũ oli.ꝺ de.ꝓin.et.xxv.q.ij.q̃ ad ꝑpetuã et per Inn.in.c.placuit.de couer.cõiu.nõ ob. quod dicit Jo.an.abſurdum eſſe ut in criali rideat coram vno .in ciuili vo corã alio.qz imo nõ eſt abſurdũ ar.i l.fi.C.de iuriſd.o.iu.et eorũ q̃ nõ.in.c.quanto ꝺ off. or.et Inn.in.c.cũ ab eccleſiarũ.e.ti. Itẽ idẽ videmuſ in pſonã ipſi⁹ derici et eadẽ dz eẽ rõ de ſpẽ ad ſpẽm q̃ eſt de genere ad genus ut in.c. paſtoralis.§.itẽ cũ totum.de offi.de.ſicut enī qñ maritus gaudet ex toto ꝓuilegio fori .idem repetit in vxore.ita ſi ꝑ pte gaudet maritus debet et ꝑ pte gaudere vxor.nõ ob.qꝺ dicit de caractere .nam et multi gaudent ꝓuilegio fori qb⁹ caracter impreſſus nõ eſt.ut ẽ videre in monialibus et i conuerſis eccliarum.j. de ſen.ex.in.c.de monialibus et .c.non dubium.et.xij.q.i.duo ſunt genera .Itẽ in familia epi et ſimilib⁹ de qnibus ſubꝺiã Scõo cãu ꝓncipali in vxore,pmoti ad ſacros ſimplicit puto qꝺ i oibus gaudet ꝓuilegio fori ex pſona mariti ſicut ipſe maritus ꝓpter iura ſupius alle.et maxie ſi vouit continentiam.nam et harum cura nõ eſt ãbiciẽda .immo dericus poteſt de fructibus ſui bñficij ipſaz alere ſicut faciebãt apli.ut in.c.oino.xxxi.di.ꝛ vide ibi bo.glo. et apoſtoli ducebant ſecũ vxores ſuas ut ibi nõ.

Quero q̃ꝺ de penitentibus an ſint de foro eccie Bo. an.qꝺ ſic p.c.aliud.xi.q.i.ego dico qꝺ illud.c.ſolũ,probat ut penitentes alios poſſint conuenire in iudicio eccliaſtico.nõ eñ dicit qꝺ neccario ſint cõueniẽdi in foro eccie.ꝛ ꝺ exẽpte videt velle. Inn.i.c.ſignificantib⁹ ꝺ offi.de.vbi dic qꝺ penitẽtes ꝛ alie miſabiles pſone ſũt ſub ꝓtectõe eccie ut ſup iuribus ſuis poſſint adire eccliaſticũ ne ab alijs inqetẽt.lxxxvij di.ꝑ to.ſz ſi alq̃ſ vellet tales ꝓcire corã ſeculari iudice nõ pñt excipere qꝺ debẽt corã eccliaſtico ꝓuenirꝛ.ſz ſi grauẽt corã ſeculari.tũc bñ pñt hãre refugiũ ad eccliaſticũ qꝺ nõ.ñ eñ i teruenit aliq̃ſ act⁹ q̃ habuit iſtos eximere a iuriſdicõe ipatoris.alias ꝺ facili euacuaret iuriſdictio ipatoris et facit dictũ Inn.i ꝑal.c.ij.ꝺ ma.ꝛ obe. Et ex ꝺ in-

ferl q̃d dõm i heremitis .gl.i.c.nulla. xcĩj.di.z i.c.q̃ vere.xvi.q.i.tz q̃ sunt sub epõ in cuius territorio sunt Idem videtur velle Inn.in.c.cũ monasteriũ.de de. vbi dicat heremitã esse psonam ecclasticã.Et archi.in .c.vno de excel.pla.li.vi.ubi dicat q̃ est religiosa plo/ na.contrariũ tz Lau.et Jo.de lig.i de.p lias õ pre/ ben.sicut.n.tales ex vtero matris .pcesserũt laici.ita z in eodem statu censendi sunt exquo no iteruenit alius actus eos eripies a iurisdictione imperatoris q̃ est du/ plex.vicz receptio ordis z conuersio ad aliquã de reli gionibus approbatis ut in.c.fi.õ re.do.z.xvĩj .q.iiij. li quis suadẽte.de sen.ex.c.nõ dubiũ.cũ si.z b̃ dictũ verius videtur õ iure tz pmũ equius .isti.n. heremite nõ habent certã regulã nec sunt obligati ad standã ibi sed sola volũtate tenẽtur z sunt sicut locustẽ q̃ nõ hẽnt regẽ ut dicit glo.in pal.c.q̃ ve.vñ absurdũ videret ut sola voluntate possint se eximere a iurisdictione impa/ toris et redire qñ volunt.et,p b̃ optie.xij.q.i.duo sũt genera et satis ẽ q̃ b̃ iure nõ pbat. Ex bis infertur etiã ad aliã .q.q̃d de rectorib' hospitaliũ q̃ vsunt pui gio et hãt,pprium tz aliqñ portent aliqõ signũ i ve/ ste .puta crucẽ vel quid sil'e Jo.de lig.et Lau.i pal. de.p lias.tenẽt q̃ nõ gaudent puilegio ecclastico nec in psonis eorũ nec in ,pprijs bonis rõnib' añdictis quia nõ sunt clerici nec puer.hosti.in sum.de regula. §.i.v.qõ rustici.videt distinguere.q̃ aut illi edifica uerunt hospitalia,ppria'auctẽ et non gaudẽt aliquo p uilegio.aut cũ auctoritate epi.z tunc secus.qz tũc vi/ dentur religiose psone sed videtur in fi.b̃ dictũ restrin gere.qñ pmiserũt in manibus epi caste viuere et vxo/ re mortua aliaz non ducere ac,pprijs renunciauerunt tunc eni satis põt teneri hec opi.hosti.q̃si videant con uersi alias iltis nõ iteruenientibus sequor pmũ dictũ hec etiam facit,p fribus et sororibus tertij ordinis q̃ dicũ tur fratres de pnia.Itẽ,p istis fratribus q̃ dicunt mi/ lites sancte marie seu fratres gaudentes nã tz bar.in duobus locis q̃ gaudent puilegio fori.et q̃ sup b̃ vi/ dit aliqua psilia ut ipe nõ.in.l.i.ff.de penis .et medi' in.l.semp.ff.de in.imu.et segtur b̃ do.an.et etiã pau. in de.cũ ex eodẽ.de sen.ex.et dicit ibi Jo.de lig. pro hac pte se extense psuluisse.ptraniũ tz ibi Lau.et eius dictum seqñdo psuluit fre.de senis psilio.cclv.movet qz tz isti habeãt quẽdã modum viuendi a papa appro batum.nõ tñ sunt veri religiosi ut nõ.in dicta de.cum ex eo.et in de.i.de reli.do.cũ nõ,pfiteant tria substan tialia.regule nec dimittãt vxores nec sunt clerici.de q̃ aliquid in spe.de sta.mo.§.i.v.xxxvi.et hec opi.vidz mihi verior tz pcedens sit equior et tutior.nã si status eorũ psideret plura videt accidere ad vitã laicalẽ q̃s ec clesiasticã.cũ.n.tria sunt subãlia cuiuslibz religionis. s. pauptas.castitas.et obedictia.õ sta.ré.cũ ad mo/ nasteriũ isti nõ seruãt.pmo oino castitatem seu pti/ nẽtiam cũ hẽant vxores.nec pauptatẽ cũ hẽant,pprium nec oino seruare pñt obedictiam q̃ cũ hãt vxores nõ habent oino ptãtem sui corpis.de psan.et affi.nõ dz vñ in eis cithera cũ psalterio.i.vita activa cũ prelati na male pcordãt ut dicit tex.in.c.diuersis falsacijs.õ cle.pui.ergo cũ accedãt potius ad statũ laicalẽ q̃s eccla sticum dẽnt cẽseri laici cũ mixtũ attribuat simplici vbi magis incalescit.ff.de sta.bo.et.l.q̃rit z iij.q.vj.ber mo prodita.et optie facit tex.in.c.duo sunt gria.xj.q. i.vbi dz duo esse genera xpianorũ.vnũ gen' quod est mancipatum diuino officio z dedituũ prelatẽi z ora tioni et ab oi strepitu tpaliũ rerũ cessare puenit ut sunt clerici et deo duoti.s.pueri tc.sed isti nõ pñt dici cle/ rici exquo non hẽnt ordies nec plene pueri sicut regi/ rit illa littera cũ nõ sunt dediti cõtẽplatiui et oronẽ tz involuunt negocijs secularibus magis q̃s ecclasticis.

Et ex bis pclude qd dõm õ istis fratribus q̃ ap/ pellantur Jheluati qui incedant discalciati et portit capuciũ album et pformãt se i vestimẽtis.nõ em dãt gaudere tali puilegio fori.qz nõ sunt clerici cũ nõ reci piant ordies.nec sunt veri religiosi cũ nõ,pfiteant ista tria substantõnalia imo nullũ substãtõnale,pmittunt Et si hodie unde aliqs exiret posset pstrahere mõnio/ nium z hre,pprium.z qz cũ sint nati laici nec interuenit aliqs act' eos eximẽs a iurisdictione imperatoris.ut or/ do vel plena puersio dẽnt adhuc laici reputari.ut.s. dixi alias ẽt in optõne cuiuslibz se eximere a iurisdictio ne sui iudicis.et redire qñ velz.imo nescio si dicã ip/ sos peccare mortaliter cũ veniunt pstra,phibitõnẽ.c.fi de re.do.et.c.vnice.e.ti.li.vi.vbi districte pcipit ne q̃s nouã religionẽ inueniat.sed quicunq̃ ad religionẽ con uerti voluerit vnã de approbatis assumat.vñ isti trans grediendo,phibitionẽ sic solẽnit̃ et ex cã facta incurrũt non modicũ peccatũ.ar.in.c.ij.de ma.et obe.et.xxxij. q.i.qõ pcipit et qõ nõ.in.c.generali.de de.li.vi.Et sic non video qõo ex eodẽ facto mereant penã ratione transgressionis et puilegiũ fori cũ,ppter peccatũ potius poatur puilegium tã q̃situ ne de.vel mo.c.ij.z.pe. q.iij.et de do.p' dinor.resti.c.et si necesse.Et b̃ de do'verũ tz do.an.teneat op.quẽ qñq̃s in transcursu le ctionum sui secutus.et movet.qz tales se constringũt multis disciplinis.Itẽ ex eo quia ambulant discalciati pñt dici in statu penitentiũ q̃ sunt sub eccla.xi.q.i.ali/ ud.Ad b̃ em respõdeo pmo q̃ penitentes nõ gaudent puilegio fori ut.s.dixi Itẽ z fortius isti nõ stãt simplr in statu penitẽtie imo sub umbra q̃dã religionis.vnõ appellant se frẽs et in hitu et dormitorio et refectorio. et in alijs ,pcedunt tanq̃s religiosi.et iste status cũ nõ sit approbatus ẽ expresse,phibitus cũ inducat psusionẽ quãdã ex nunia varietate religionũ.z,p b̃ vid bo.tex. in.c. pnitiosam. xviij.q.ij.et glo.in .c.fi.xij.q.vlt.et de hoc vide hodie exiiag. Jo.xxij.que incipit sancta romana que profert excommunicationis sententiam contra assumentes nouę religionis habitum et con/

struentes sibi nova loca congregationis seu iam con-
structa recipientes. Et eadē sñia afficit plātos q̄ p̄ter
sedis aplice auctorem talē viuendi ritum p̄cedunt. Et
vide de istis Jhesuatis qđ plene dixi in ope p̄silioñ
p̄silio. lvi. vidi nuprime q̄ papa martinus qnit' con-
cessit eis vt vsq3 ad bñplacitū sedis aplice possint li-
cite in suo statu p̄manere. de q̄ satis let' fui cū sint ho
mines bone vite. Et p̄ p̄dicta p̄nt decidi multe alie q̄-
stiones silies ut de disciplinatis et silib'. Glo. iij.
op. q̄ etiā cū p̄missione ep̄i non possit secularis distri
gere et p̄demnare clericū. ut in. c. significasti .j. e. Do.
hic ar. vacat a contrario sensu. q3 reperit̄ p̄trariū in iu
re. vel solue aliter fm doct. et p̄mo q̄ pōt hoc intellig.
de pontifice. s. papa. nam cū eius p̄missione posset ut
in. c. mē. nā. ij. q. v. et. xij. q. ij. cū deuotissimā. t quod
dixi in. c. ij. s. ti. p̄x. vel tertio. ar. b a p̄trario refert ad
minores eccīe. et non ad clericos vel quarto intellige
q̄ p̄nt p̄demnare ō p̄sensu ep̄i. i. ad p̄demnandū adducac
.j. ō sen. ex. c. ut fame. vel quinto patet ex delegati
one ep̄i p̄demnare in cā mere ciuili. iux. nō. in. c. ij. s.
ti. p̄x. Op. q̄ imo clericus possit p̄ secularē p̄demn
nari. ar. eorū que nō. in. c. ac si clericus. s. ti. p̄x. et. iij. q.
viij. c' in agendo. Gl. iij. mīdet q̄ illud. p̄cedat i cā re
cōuētionis. tu dic ut plene dixi in p̄al. c. ac si dicā Jtē
fallit fm doc. in cā feudali. ut in. c. verū .j. eo. sed intel
lige ut dixi in. c. ceterū. s. e. et de materia dic ut nō. in
. c. cū non ab hoie. s. de iudi. et ut nō. xxiij. q. v. prin
ceps. et. xi. q. i. in summa. et in. c. clericū nullus. e. cā.
et. q. Ultimo quero an isti sint excōicati ipso iure
an per sñiam. gl. vl. dicit q̄ p̄ sñiam. et allegat p̄cor.
in quibus p3 q̄ p̄ hoc verbum sit non infert sñia ipso
facto sed est canon ferende sñie. et in hoc nō. istū tex.
iuncta glo. et licet doc. hic transeant cū ista glo. tū gl.
est in p̄trarium in. c. quanq3. de here. li. vi. q̄ vult q̄ p̄
illa verba sit excōicatus fertur excōicatio ipso facto et
solet ista glo. cōiter teneri. et ad istam glo. dic q̄ proce
dit qñ per alia iura patet q̄ non inferatur ipso iure. nā
excōmunicatio infertur ex districtione persone in. c. nu
per .j. de sen. ex. non autem ex actu iudicandi vnde in
telliguntur verba fm subiectā materiam et dicā aliq̄d
de materia .j. e. si diligenti.

Ane. Rōne rei de qua agit sortitur quis
forum ita coiter summatur. vel sic
magis specifice. Ep̄s rōne rei conuenit corā
archiep̄o inmius .p̄uintia res sita est Nota p̄mo q̄
appellatione p̄matis venit aliq̄n archiep̄s ut hic. tam
p̄prie venit patriarcha ut in. c. i. et. ij. xix. di. et de b
aliq̄d .j. Nō. ij. hīntem p̄tatem p̄noscendi hēre po-
testatem delegandi. ad hoc. c. ut litigantes. de offi. or
di. li. vi. et in. l. vna. C. qui pro sua iurisdicione et hoc
in ordinario et in delegato a p̄ncipe. Quid aūt in de
legato inferioris a principe. videt glo. in. c. is qui. de
offi. de. li. vi. Op. et videt p̄matem non artari ad
delegandum immo per se p̄noscere potest ex quo res ē
in sua .p̄uintia .ut in. c. dilecti. et in. c. ij. .j. e. et. l. fi.
C. vbi in rem actō. Do. gl. i. intelligit q̄ debet delega
re qñ nō p̄t vel nō vult p̄ se p̄noscere. vel fm Uln. in
tellige qñ p̄nus est remotus a p̄tibus vltra duas die
tas. tunc dabit 'iudices .ppinquores nisi impediat ex
iusta causa. puta q3 subditi suffraganeorū nolūt recipe
re. s. de offi. or. pastoral'. et hoc dicit do. an. nōndū. ex-
tendit eñ iura loquentia de dictis ad inferiorem dele
gantem a papa. Ego hoc dictū Uln. nō puto verum.
quia quando iudex vult cognoscere rōne rei site i cius
territorio nō habetur respectus ad numerū dietarum.
sicut enim rōne p̄tractus p̄t p̄uenīri in loco cōtract'
q̄tūcunq3 distet a domicilio p̄tiam. ut in. c. dilecti .j.
eodem et ar. in. l. cōtrahisse. ff. de ac. et obli. ita rōne
rei site cū ista equipantur .j. e. c. fi. et ad hoc tex. in pre
al. l. fi. C. vbi in rem act. que loquit' indistincte. et qđ
nō. in. c. dilecti .j. e. Et allego ex hoc tex. expressum ma
xime iuncta glo. in vbo eadem. t qđ ibi nō. doc. in. c.
ex p̄te .j. e. et idem dico in iudice domicilij ut non pos
sit causas delegare extra suā dio. ut in. c. ut litigantes. ō
off. or. li. vi. nisi intercedat p̄sensus p̄tium ut ibi. et sic
constitutio de duobus dictis nō p̄t sibi locū vēdica-
re in inferioribus cū non potuisset inuitis p̄tibus cām
delegare extra eorū dio. et si ēt iudex rōne rei et vult
p̄noscere p̄ se. tunc ut. s. dixi nō fit cōputatio dietar.
si vero vult p̄mittere tunc secus. si p̄ supponim' litigan
tem multum distare a loco rei site cū hoc tēperio intel
lige quod dixi i. c. fi. s. ti. p̄x. Gl. ij. colligit ex tex.
q̄ sub isto iudice agere dz actor in c' dio. sita est res.
gof. intelligit q̄ sit in optione actoris an velit reum cō
uenire coram iudice rei site. an corā iudice domicilij.
vnde supplet ad tex. vel is in c' dio. q̄ habz domicilium
vt nō. in p̄al. l. fi. C. vbi in rē actō. hosti. tz p̄trariū. nā
fm eum facile erat hoc inferre si hoc intellexisset. ō de
ci. c. ad audientiā. vnde p̄ videt semp agendū corā
iudice sub q̄ sita est res Jnno. i. c. dilectus filius. ēt ō
Rescrip. sequit' opini. gof. et idē Jo. cal. b et est cōis
opi. ut nō. in p̄al. l. fi. et nō .j. e. c. vl. et in. c. dilecti .j. e.
et in his tribus iurib' p̄tie allegatis est gl. ordinaria
de hoc. nā alias for' domicilij supfluere et si rōne rei q̄s
esset p̄ueniendus necessario vbi res sita est. nam idem
est rōe p̄tract' t rōe delicti cū ista, p̄ficeret .j. e. dilecti.
et. c. fi. et ad istū tex. pōt dici q̄ habuit respectū ad id
qđ cōiter fieri solet. solet enī re' p̄uenīri vbi res sita ē.

Dz circa b qro qđ si ista res sita esset in dio. alte-
rius ep̄i a litigantibus. nunqđ p̄ueniet corā ep̄o rei si-
te. an vo tm corā archiep̄o in c' .p̄uintia sita est res.
do. an. videtur hoc intelligere in quodam notabili. q̄
tantum coram archiep̄o colligit enim ex tex. q̄ rōne
rei site non subiicitur quis iudici inferioris gradus. et
sic episcopus non subiicitur ep̄o sed archiep̄s tantus
sed hoc dictum oino puto falsum. quia ep̄s i dioces

alterius reputatur ꝓnatus ut in.l.iij.ff.de offi.ꝑsi.vñ si ibi deliquit põt per eꝑm illius dio.puniri.ut nõ.in .c.i.de rap.et in.c.ij.de ꝓsti.li.vi. et iij.q.vi.in sũma. et.c.i.et licet ibi dicat glo.q fallit rõne possessionis b tñ non est verũ ꝑ supradicta.qz si põt ꝓueniri ꝑ eꝑm delicti.fortius poterit sup re in eius dio.sita iudicare.

Vel saluãdo glo.ꝑdictã.iij.q.vi.in summa.dic q habuit respectum ad ꝓmũ in eo q.s.dixerat q reus debet ꝓueniri corã iudice suo.alias actor trahẽs puni tur .fallit.s.ut non puniat si rõne possessionis vel con tractus vel delicti trahit eũ ad aliũ iudicẽ saltz ad iudi cem rei tc.q̃si iuuat q iste nõ est ꝓprius iudex.non tñ p hoc sentit q̃n corã iudice domicilij possit conueniri vel q eꝑs non possit ꝓueniri rõne rei site.vñ intellige tex.duplr.ꝓmo q res erat sita in dio.archiepi vl ꝓ matis.scõo q appellatione ꝓmatis venit b argo sum pto vocabulo qlibet ordinarius eccliasticus hñs terri torium.dr enĩ ꝓmas inq̃stũ ibi ꝓmus ꝑsidet nã t ar chiepus nõ põt,ꝓprie dici ꝓmas et tunc hec decre.est clara.sed nomẽ,puintia positũ in tex.facit ut melius referatur ad archiepm.vel intellige tex.et tertio q̃ cõ tendit õ re quã q̃sq eꝑor dicit esse in sua dio.ar.c.i. de re.do.certum q̃ est.q si sita sit in ,puintia vnius archiepi.tunc iste archiepus esset iudex.licet ꝓtendẽtes sint diuersar,puintiar.et qz forte nemo possidebat rẽ istam vel quilibet dicebat se possidere.et sic nõ appa rebat quis esset actor vel reus .imo non fecit mentio nem de iudice domicilij sed de archiepo in cuius pro uintia erat res ut ipe de cuius iurisdicione non dubi tabatur rõne rei dẽret occurrere et lites ꝑ se vel ꝑ aliũ diffinire.ar.in.l.eqssimũ.ff.õ vsufru.t facit b adsub pta.Ex dubium ẽ q̃d si res est in dio. alterius litigantium doc.non tangũt.sed aduerte.qz aut est in di.rei.et tunc res est sine dubio qz ꝓuenit corã archi epo,puintie qui est iudex eꝑi rei ad minus rõe metro politica .de offi.or.pastoralis. Si vo ẽ in dio.ac tꝛis tunc magis est dubium nunqd possit trahere re um ad litigandum coram iudice et metropolitano suo ratione rei posite in ,puintia sua.et puto q non possit sicut eñ archiepus nõ hz regularit iurisdicionẽ in per sonis exẽtibus in dio.suffraganei.ut in.c.pastoralis. ita nec in rebus nisi dicamus q hoc ꝑtale inducat b. .c.q̃ nõ credo verũ.qz nõ video sufficienter ꝑtialitatis rõnẽ sed cũ b casu deficiat iudex rei site.qz nõ i ,ppria cã hz eẽ iudex recurrat ad iudicẽ domicilij ipius rei q̃ põt ut.s.dixi. Quero dr ꝓmatẽ rei site dẽre iudicẽ dare.q̃d si dubitat de limitib' ,puinciar.videt fm bo sti.q vtiq cãm audire aut ꝓmittere dẽat.ar.ff.õ seu.ex. cũ illor.§.si vo claustral.vel recurrit ad papã.õ offi. or.sane.ne fm Jo.an.sint iudices in cã,ppria Tu dic melius.q imo nõ eẽnt iudices in cã,ppria si incidenter quilz ꝓponeret cũ pte ꝓtradicẽte an loc' vl res sit in ꝓ uintia vel territorio suo.qz hec lnia nõ ꝑiudicatz respe ctu,pprietatis alteri ꝑlato q̃ nõ fuit in cã.de quo dic vt ple.nõ.Imo.in.c.sup lris.de Rescrip.vbi dicam ꝑ bar.in.l.ij.ff.si q̃s in ius vo. Quero an iudex ra tione rei site possit excõicare ꝓtumace Alin.videt velle q non.sed tu dic melius ut le.et nõ.in.c. romana.§. ꝓtrahentes.e.ti.li.vi.et in de.pastorl'.j. dere in.ple ne exaiabo materiaz.c.si j.e.ideo b obmitto.Vi.ab.

Jquis contra. Hoc.c. solenniter cõmentaui. ꝓmo expediendo materiã intrinsecã.c.que lcõm q̃.j. apparebit.vsatur erica tria.vicz circa modum et effectum recusationis,ꝓponẽde tam ꝓtra ordinarium q̃ ꝓtra delegatũ.scõo erga appellationẽ a recusatu de legato interponendã.tertio circa executionẽ lnie late a delegato inferioris a ꝓncipe.scõo ꝓncipaliter exaiau se cundũ materiã extrinsecã q̃ tendit ad declarationẽ ꝓn cipij b'.c.cũ tex.b generaliter dicat dicũ dẽre cõueniri coram eꝑo suo tñ in multis casibus dicus põt ꝓueni ri coram inferiori,ut nõ.in.c.q̃sto.t.c.cũ ab ecclarum de offi.or.ut corã ꝑlato eccie collegiate.corã suo ab bate monachus tc.vñ interseruí pãtẽ istoz ꝑlatoz in feriorz.tã circa ꝑsonas dicoz q̃ circa bñficia.et mar me tractando materiã ,mõdoz corã quo sint ꝓuenien di sine agat similiter sine aliter et t õ,possit contra eos fiendo inq̃sitionis via et õ loco in quo ius redde re dẽnt.et hec materia nõ tractat b ꝑ do.nec alibi in uno eteodẽ loco sed in diuersis locis sparsa difficulta tem nõ modicã ingerit inxta illud q̃.s.in,ꝓhemio ba betur sed hic hanc materiã nõ explicabo.sed in.c.cum ꝓtingat .j.e.vbi melius cadit et ibi dicã q̃ faciũt ad in tellectum tex.et gl.Et solet hoc.c.cõiter sic summari. Coram suo eꝑo ꝓueniend' ẽ clicus q si recusat dabit delegatum ꝓtibus nõ suspectũ.b.d.Ego vo summo aliter ꝑsiderata poti' mente q̃ cortice.Eꝑs si recusati one contra eũ ꝓposita ad arbitros venire non vult.po test etiam ꝓtium non requisito consensu casum princi palem alicui non suspecto ꝓmittere.cuius sniaz execu tioni mandabit .vel aliter et secũdo fm alium intelle ctum.Eꝑs ut suspectus recusatus de cuius suspitione notorie ꝑstat potest dare delegatũ partibus nõ suspe ctum.cuius sniam poterit ꝑ se executõi mandare.et põt dupliciter diuidi scõm varios intellectus.nã ꝓmo ,puidet reo.scõo ibi aũt,puidet actori.et hoc duplat. ꝓmo circa delegatiõz.scõo circa executionẽ.ibi a qb' vel fm aliũ itellectũ meliorẽ.ꝓmo,puidet q̃ iudex ut suspectus recusatur a reo.scõo q̃ delegatus in locum recusati recusatur ab actore.ibi aut si.tertio,puidz cir ca executionẽ.ibi a quibus. Nõ.ꝓmo istã regulaz vulgatã actorẽ dẽre sequi foz rei j.e.cũ sit griale.t i.c. si dicos.cũ suis ꝓcur.ibiõ alle.hãc regulã limito quã do õ aliq̃ re ꝓncipaliter ꝓtẽdit.sec' si agat sup aliq̃ ex ceptõe ut qz reus originarius añq̃ ꝓueniat vult super exceptione agere quod aliq̃n potest.ut le.et nõ.in.l.si

ptendat .ff. de fideiul. facā. c. i. de iureiur. hoc aūt casu agendū est corā iudice coram quo ageret si ipe reus ueniretur. qz attēdi dz cāe natalis origo. nō qō accidentaliter ptingit. cā natalis eni vincit accidentalē vt .l. qui hēbat. ff. de tute. vñ lz fideiussor hēat exceptōz vt non ueniatur in totū sed ut fiat diuisio inter alios fideiussores ut quilz teneatur p pte sua si sunt oēs soluendo insti. de fideiul. §. si plures. nī vnus ex fideiussoribus si velit pōt anteqz ueniat iplorare iudicis officium ut fiat ista diuisio et p reliqua pte imponat silentium creditori. ad idem allego alias gl. vltra glo. ultā i .l. si ptendat q̄ est magis clara. vicz in. l. aurelius. §. cetum. ff. de libe. le. que apte sentit q tutus exceptione potest agere anteqz ueniat implorando iudicis officium ut silentiū iponatur actori sicut i negatoria. que datur possessori ut. l. et si forte. ff. si ser. ve. et nō. in. c. exaiata. s. ti. pz. et hoc puto, pcedere qñ molestatur ō facto vel timet versiliter molestari ar. in. l. diffamare. C. de ige. ma. et in. c. pquerente de offi. or. iuncto ti. ut nemo inuit' agere cogatur. et vide de hac materia per bar. in. l. si. finita. §. eleganter. ff. de dā. infec. et ad hoc reduci debent nō. p glo. in. c. si aūt. de Rescrip. et per Inno. in. c. cū dilecti. et in. c. dudū. ij. ō de. vide bar. in. l. si societatē. §. arbitroz. ff. pso. Idem qō. s. voluit fre. de senis pslio. ccxxi. in exaiatōne testium sup exceptione qñ recipiunt ad ppetuam rei memoriā. ut in terminis. c. albericus. et. c. significauit. de testi. et hec exaiacio fiat coram iudice ipsius rei corā quo qō principalis ventilaretur. hinc aūt nōnter dicat lapus ab. alle. cc. al'. x. reum qui iurauit soluere vsuras extraneo posse petere a iudice suo absolutōnē a iuramēto. tū qz nihil petit ab aduersario. tum qz originaliter est reus et hec puto vā in exceptōe, ppie dicta q̄ tñ competit stipulato seu stimulando stimulo actōnis. secus puto in exceptione inppie dicta q̄ ppetit etiam nō stimulato. et lz rōne publici interesse ut est videre in exceptione que opponitur ptra electum pfirmandū vel cōtra electum pfirmatum pfecrandū hec. n. exceptio ippie dicta ppetit anteqz in iudicio agat seu aliqd petat rei contra quē nō dirigit' stimulus actōnis. et satis est q actio sit potentia vt deduci possit. et appellat' hec exceptio intentionis. qz lz electus nō petat pfirmationem vel consecrationē. hz tñ intentionē vel hēre debet ipam petēdi. ut nō. Inn. in. c. cū dilecti. de de. et .j. de do. z ptu. c. cū dilecti et hec exceptio hz in multis vim z naturam actōnis. ut nō. Inn. in pal. c. cū dilecti. et. c. super eo. e. ti. hec aūt exceptio ippie dicta nō discutiet corā iudice rei. i. expiētis. qz corā suo iudice non est discutienda aliq̄ qō pncipal' lz poti' corā iudice ipsi' electi. qz ista est qō pncipal' de pse. nec expectat ad alium iudicium. ad hoc. c. fi. de elect. li. vi. z hoc nō. quia hēs multiplr limitatā hāc regulā vulgarē. actor dz se quisoz rei. Nō. ij. ar. solū ēpm ee ordinariū grialē totius dio. respectu dicoz et ad eum solū recurrendū est. de hoc tñ plene dic ut hic dico in repetitione. et ut dicam in. c. cū ab eccias. et. c. q̄sto. de offi. or. Ad uerte tñ qz etiā legati deputati p sedē aplicam habent ordinariā eccīasticā in loco. ut. in. c. ij. de offi. le. li. vi. sed ipoz ptās est exordinaria et supindicta et tanqz pre iudicans iurisdictioni epoz est restringēda Jurisdictio vero epoz ut natalis et fauorabil' est āplianda. et de ō est tex. cū gl. nō. in de. ij. ō off. or. Caue tñ ne decipiaris. nā inqzū ista gl. dicit q legatoz ptās est extraordinaria dz exponi. i. extraordinario mō, indicta. nam ptās eoz in veritate est ordiaria. ut i pal. c. ij. Nō tertio q appellatione executoris pprehendit delegat' pcor. c. salubriter. de Rescrip. est enī principaliter pgnitor. scō executor inqzū exeqtur ad finē ius agedi et reddendi vnicuiqz qō suum est. vñ et executor datus ad bñficia est delegatus. ut nō. in. c. tibi. qui de Rescrip. li. vi. et in. c. sup gra de off. dele. e. li. sic dicimus q ius est executio iusticie. ut nō. gl. in. l. iusticie. ff. de iust. et iu. z in insti. e. §. ut iuris prudētia, ppie tñ executor ōr ille q̄ hz exequi sniam iamab alio latam. vt est tex. nō. in. l. executorē. C. de execu. rei. iudi. z fa at. c. pastoral'. §. p. ō. off. dele. et de re iudi. de cetero. et. xxv. q. ij. et si non cognitō. Jō puto q in statutis vbi verba strictē intelligunt. ut in. c. in nra. de iniu. appellatione executoris nō venit delegatus nec alī' index vel qui hz aliqd dīgere vel declarare. hinc nōnter dicit bar. in. l. cū quidā. ff. de le. ij. q pstitutio epi qua cauetur ut executore testi nō exeqnte .j. annū deuoluatur ipso facto ptās ad ipm epm. nō refert ad eū qui habet dīgere seu declarare pauper. qz iste nō ē, ppie executor licet nec iudex qui declarat. l. sicut. §. sed si q̄ ritur. ff. si ser. ven. Nō. quarto q de iure canonico iudex ordinarius quātacūqz pfulgeat dignitate pōt recusari et intotū ab exercitio iudicandi. in illa cā repelli

Nō q̄nto q epo recusato archiepo in iurisdictione sua non succedit. sed ipse recusatus dat delegatum vt seruabitur qō hētur in. c. cū spāli. ō ap. Eln autem epo negligēte iurisdictionē exercere succedat archiepo. nō. in. c. pastoral'. ō offi. or. et xi. q. iij. in sum. et in. c. nullus. de iure pat. et in. c. i. de supp. ne pla. li. vi. z lz in repetitione plene examio et pdudo q nō qz nō reperitur hoc generalit iure cautū. et sic stat. c. pastoral'

Nō sexto iuncta gl. iiij. duplicē practicā qñ recusat ordinarius. pma est qz si recusat a reo ipse dat delegatum sz ab actore datur iudex q ppellat ptes mutuo psensu iudicē sibi dīgere qui epo delegabit vices suas. sed lz intellectus non placz ne inter actorē et reuz notet' diuersitas ptra regulā nō lz actori. ō re. iu. li. vi. et de mu. peti. c. i. Secūda practica q̄ p' placz ē ista q qñ iudex ordinarius recusatur a reo datur delegatus et idem dico si recusatur ab actore. sed si iste delegat' subrogatus in locū recusati recusef ab actore. tūc ne i

infinitum ꝓtingat recusationē fieri ꝓpellunt ptes mu-
tuo consensū sibi iudicē eligere cui ordinarius ipe dele
gabit cāz ut .s. t idem dico si recusetur a reo .vñ sensus
ire est q̄ iudice ut suspecto recusato dabit delegatus.
sed si iste delegatus iterum recuset ne in infinitū ꝓtin-
gat recusatō ptes ꝓpellunt iudicē sibi eligere posset a
ꝓncipio tñ si iudex vellet de ptium ꝓsensu cōi delega-
tum deputare ut in .c. sup qōnū .§. nos aūt de off. de
le. Et ex b et ex tex. nō. iudicē posse recusari nedum a
reo sed etiam ab actore ltima recusandi cā subsistente
sed intelligo q̄ actor recusat iudicē adeundū nō aditū
nisi ex cā supueniente. de off. dele. insinuāte. et. l. aper
tissimi. C. de iudi. vide bo. gl. in. c. statutum. §. cū aūt
de Rescrip. li. vi. in vbo recuset. Nō bona practi-
cam et cautelam ad excludendā facultatem recusandi
vt detur iudex de cōi ptium ꝓsensu. nō. n. ꝓsūt partes
eum recusare in quē ꝓsenserunt nisi ltima cā supuenien
te ut in. c. inter monasteriū. de re iu. et in auc. offeratur
C. de li. ꝓh. canonisata. iij. q. iij. et in pal. c. sup qōnū.
vñ intelligo q̄ hec ꝓmissio ut ꝓpellant ptes sibi iudi-
cem eligere sit ad cautelā nō aūt de necessitate q̄ sic pri
mo delegat sine ꝓsensu ptiū ita et scdo. et vlterius refer
nata tñ facultate recusandi. ar. eoz q̄ nō. i pal. c. super
questionū. Nō ordinariū etiā ut suspectū a cause
cognitione remotū dēre exp̄t suāz sui delegati. t ex b
colligunt quidam ar. q̄ delegatus inferioris a ꝓncipe
suam sniam exeq̄ nō pōt. sed ꝓ eius executione aditur
iudex ordinarius. de q̄ .f. latiꝰ dicā. Et ex hoc et ex
tex. nō. q̄ q̄stūcunq̄z ordinarius sit suspectus nō ꝓva-
let ptextu suspitionis repelli ab executōnis actu. hic ē
q̄ executor non valet ut suspectus recusari .f. de appel.
nouit. et. c. ꝓposuit. eo. ti. et faciunt hec ꝓ nōbili opi.
Inn. in. c. ex pte. de v̄. sig. vbi singulariter dicit iudi-
cem posse vindicare ꝓpriā iniuriā notorie sibi illatam
cū hoc casu potiꝰ sit executor q̄z iudex. q̄ exequitur
penā iure ipositā. et iō nō valet vt suspectus recusari.
q̄ē tñ limita fm ea que dixi in. c. cū venissent. s. de iu
di. Venio nūc ad apparatum et op. ꝓtra tex. de. c.
cum spāli. de appel. vbi ꝓposita recusatione corā iudi
ce dēnt eligi arbitri ut decernāt ō iustitia vel iniustitia
recusationis ꝑ absolute ōr q̄ eps recusatus dat dele-
gatum. Sed. gl. i. ꝑ sentit ꝓtrarium et tacite nīdet qđli
bet. standū est q̄ istā interp̄tat aliter gl. nō declarat
et sic ꝑ videt sentire q̄ hoc nihil noui inducat vel q̄sit
sublata p illā. goffre. dicit et melius vtrāq̄z bēre locuz
in casu suo. q̄ñq̄z tñ nō refert in dubiū an sit suspectus
sed quelibet ptiū ꝑ fatet. ut q̄z suspitōnis causa noto-
ria est tūc locū hz istā decre. vū eps statim delegabit
absq̄z arbitroz electione. q̄ñq̄z refert in dubiū de su-
spitione et ꝓcedit decretalis cū spāli posset dici etiā ꝑ
. c. ꝓcedere q̄n eps execrans litem malit potiꝰ ꝓmit-
tere q̄z ad electionē arbitroz euenire vel tertio potest
intelligi fm istam cum speciali ut eps ꝓmittat post. p-
nuntiationē arbitroz cū hic dicat tex. si fuerit ut suspe
ctus recusatus tē. vba eñ dēnt intelligi cū effectu. de
di. rei. c. relatū. ō pe. di. i. ꝑ aūt vba. t. ff. q̄ glq̄z iuris
. l. i. §. hic aūt. Et forte hūc intellectū habuit glo. ista.

Ex his colligo vnā dām inter ius canonicū t ci-
vile nā de iure civili non est necesse ad electionē arbi-
trorum euenire nec aliter est necesse ꝓbare cām suspi-
tionis sed ex sola volūtate recusat tā ordinarius q̄z de
legatus. t sufficit q̄ iuret q̄ non calūnioseq̄ recuset. ut
in. l. aptissimi. et quod ibi nō. glo. et. l. cum spāli. C.
de iudi. et in auc. si vero ꝓtigerit. eo. ti. vnde etiā exp̄s
mere cām de iure civili nō est necesse. ut nō. gl. in. l. q̄
poterat. ff. ad trebe. et. l. itē si suspectus. ff. de procu. t
nō. bar. in. pal. l. aptissimi. sentit gl. in. c. scdo requis.
de ap. releuat tñ ordinariꝰ de iure civili in alio. q̄ nō
in totū remouetur suspitionis cā. sed datur sibi adiun
ctus. ut nō. in iuribus pal. Sed de iure canonico sec⁹
vt hic. et in pal. c. cū spāli. Et hec est cōis opi. de iure
civili ut ordinarius non remoueat in totū sed daturſ
bi adiunctus ut nō. in pal. auc. si vero ꝓtigerit et gl. et
bar. in. d. l. aptissimi. t gl. in. l. vna. C. si quando poi.
po. lz q̄dā ꝓtra. ut nō. in. d. l. aptissimi. Et ex his hēs
aliam dām inter ius canonicū et civile. sed op. t alit.
de. c. cū speciali pal. cū ōr q̄ iudex recusatus oz de re
causatoris assensu ꝑsone idonee ꝓmittere negotiū vt ad
superiorem cām transmittere. ꝑ vo ōr simpliciter eps
posse delegare. So. gl. in. c. scdo requis. et apti⁹ in
. c. cū spāli. simplr stant ꝓtrario. dicit. n. recusatū pos
se ꝓmittere accedente tñ cōsensu ptiū si ꝓsensit lz si ma
lit negotium remittere ad superiorem hoc poterit cum
partibus inuitis. et sic clausula ista de recusatoris as-
sensu posita in. d. c. cū spāli. determinat dūtaxat ꝓmam
ptem disiuncte. ne. l. in ꝓmissione requiratur ptiū cō-
sensus. non aūt in remissione ad superiorem sentit tamē
glo. in. c. cū spāli q̄ consensus ptium non req̄rit in per
sona cui fienda ē ꝓmissio sed refertur ad vbū ꝓmittat
quod aptius declarat et sentit ibi Jo. an. nil aliud ibi
dem vel hic dicens ꝑ etiā dubium tetigit gl. in. c. per
venit. xi. q. i. et non apparet qd velit. Inno. videt hec
sentire id qđ. s. dixi. dicit. n. hoc. c. forte correctū p. c.
cum spāli. et. c. lz .f. e. ti. vbi ōr scdm eum q̄ si iudex ō
recusatoris assensu non poterit causam delegare tunc
ad superiorem remittet. et hanc sententiam sequit do-
min. valentissimus canonista. et confirmat hoc ꝓ. c.
iudex. de. offi. dele. li. vi vbi patet secundum eum de
legatum equiparī ordinario quo ad cōmissionem aīa
pronuntiationē arbitrorum. et tñ non potest ꝓmittere
sine assensu ptium. Item delegare est pars iurisdictio
nis vt. l. iij. ff. de iurisd. o. iudi. et nota glo. in. c. si a sub-
delegato. de offi. dele. li. vi. sed postq̄z est pronuncia-
tum iudicem ordinarium esse suspectum perdit omne
exercitium cause nisi partes cōsentiant ergo tē. p. ita
pōt ledere recusantē dando aliū adhuc magis suspōz

licet cām ſuſpitionis ꝓbare nō poſſit .ad hanc decre. reſpondet ut.s.qō eſt correcta.vel q̄ loquitur quādo partes bene cōſentiunt q̄ deleget.ſecus ſi hoc nollēt partes vel altera ipſarum.hanc opi.cōem ut neceſſario in ꝓmiſſione exigatur conſenſus ptium ſequit ſpe. in ti.de recu.§.ſi.v̄.ordinarius aūt.loquit tñ aliquātulum intricate et maxie in delegato.nec ex toto explicat veritatem.Do.an.in hoc pūcto videtur ſibi ꝓtrarius et loquitur in parte ꝓtra tex.et.c.iudex.ut aperte colligitur ex dictis ſuis in.c.ſcōo requiris.et.c.cū ſpeciali.et forte vel ex lapſu lingue vel quia de recenti nō viderat illa iura.nam in pdicto.c.ſcōo requiris.diſtiguit q̄ aut recuſatione.ꝓpoſita et.ꝓbata aū .ꝓnunciationem ſuper ea iudex vult ꝓmittere ꝛ pōt etiam ptib⁹ inuitis.Jō etiam ea.ꝓpoſita et non.ꝓbata aū.pnūtiationem ſed hmōi ꝓtrarium tz in.c.cū ſpāli.ſ.q̄ p⁹ recuſationem non.ꝓbatā nō pōt ꝓmittere inuitis ptib⁹ etiam aū.pnūciationē.dicit etiam ibi delegatum poſſe cōmittere etiam inuitis ptibus ante recuſationem probatam.qō eſt contra.c.iudex.hoſt.in.c.cum ſpāli dicit q̄ vna pars iſtius diſiunctiue refert ad ordinariū vt ille ꝓmittat alicui in quē partes conſentiūt alia v̄o pars de remiſſione ad ſuperiorē procedat in delegato dicens nō ſeruari in ordinario ut cauſa remittat ad ſuperiorem.Sed ipe idē hoſti.videt ſentire contrarium in.c.lz ex ſuſcepto ī.eo.vbi dicat q̄ ſpāle ē in ep̄o.ꝓpt dignitatis excellētiā in fauorē p̄incipalis iuriſdictōnis vt poſſit ꝓmittere cām recuſatus alij v̄ro inferiores remittunt cām ad ſupiorē.et ſic intelligit vno mō illud. c.licet vbi habetur.ꝓpter ſuſpitionē recurſus ad ſuperiorem ſed neutrū placet ut .ī.ſubjcia.hec ſunt que in materia in varijs locis ſcripta reperio p̄ que non enucliatur intellectus h⁹.c.imo etiā remanet inutile et correctum vel modici et quaſi nullius effectus nec explicatur pfecte intellectus iſtius.c.cū ſpāli.vnde expediā primo materiam in delegato.ſcōo in ordinario.Jn delegato videtur hodie expeditum p.c.iudex q̄ ad facultatem ꝓmittendi.aut.n.vult ꝓmittere anteq̄ ꝓtra eū ꝓponat recuſatio aut poſt.primo caſu ſi ꝓmiſit in totū vlterius recuſari vel facta p̄ eum ꝓmiſſio impugnari nō poteſt.ſecus ſi aliquid iuriſdictionis ſibi reſeruauit. tūc .n.dēm eſt ut in ſeq̄nti mēbro .Si vero vult ꝓmittere poſt recuſationē ꝓpoſitam.aut fuit ſup eo.pnūciatum et nō pōt etiā de ptiū ꝓſenſu.qz exquo tunc omnino deſiit eē iudex aut aū.pnuntiationē pōt.et poteſt de ptiū ꝓſenſu ſiue recuſatio ſit tñ.ꝓpoſita ſiue ſit.ꝓpoſita et.ꝓbata.ſed ſine ptiū ꝓſenſu nō pōt.ꝛ hec oino.ꝓbantur in.d.c.iudex.Jn ordiario magis eſt dubium vt p̄z ex p̄dictis.Cōis tñ opi.videt ut ſit in optē ſua an ꝓmittat an remittat cāz ad ſupiorē ſi tñ elegit ꝓmittere exigit in ꝓmiſſione ptiū ꝓſenſus nō in ꝓſona cui fienda ē ꝓmiſſio ſz ī ꝓmiſſione fiēda ego vero puto ſic diſtiguēdū .q̄ aut ꝓpoſita recuſatione iudex tāq̄ lītē

executās ad arbitroꝝ electionē deuenire nō vult Et pōt cām ꝓmittere etiā ptib⁹ inuitis.dūmō ꝓmittat perſone neutri pti ſuſpecte ꝓſultius tñ agit ſi ptiū conſenſu in ꝓmiſſione regrat ut recuſandi facultate excludat .et de hoc dico forte cām h̄ ſm vnū intellectū q̄ hñ ꝓgruit līe vt in.c.ad hec.ī.ō appel.hic.n.in p̄ncipio abſolute ōz q̄ ab ipſo recuſato deputādus eſt delegatus nec nulla mentio agit de ptiū cōſenſu.qō dictus liquet ex ſequentibus vbi exigit conſenſus qñ delegat⁹ ſurrogatus in locū ordinarij recuſatur.primo ergo caſu non exigitur nec etiā ſecōo caſu de neceſſitate .ſed ad cautelā ne in infinitum ꝓtingat recuſatio.vt.s.dixi et p̄ h̄.c. ſup qōnū .de offi.dele.nō apparet q̄re de neceſſitate magis exigit ſecōo caſu q̄z primo .Et ex hoc apte patet dīa inter delegatū et ordinarium etiā aūq̄ ,punciet ſuper recuſatione.qñ delegatus recuſatione,ꝓpoſita non pōt cām p̄incipalē ꝓmittere niſi ptium conſenſus accedat .ut in.c.iudex.ordinarius v̄o pōt etiā ipſis inuitis qō p̄z ex eo .qz ſolū ut euitetur infinitas recuſandi ꝓpellit ptes ad eligendū iudices facit quia de iure ciuili non ob. recuſatione ꝓgnoſcit lz detur coadiutor vt in p̄al.auc.ſi qñ contigerit tē.nullo ergo forti⁹ de iure canonico poterit cōmittere ut ſtatim vberius ꝓbabo. Si.n.exercitium cōmittēdi eſſet ſibi interdictū ſine ptium conſenſu nō poſſet deputare alium ad cōpellendum ptes ad electionē iudicū et ex hoc colligit dictum vin.in eo q̄ dicebat ptium conſenſu hic interceſſiſſe.facit etiā p̄al.c.ad hec .ī.eo aut fuit ꝓnuntiatū ſuper recuſatione.et tunc dubium eſt magis arduum ꝓpter illam clauſulā de recuſatoris conſenſu poſitā in .d.c.cum ſpāli Dz nīlomin⁹ cōmuni opi.nō ob.puto idem dicendum vicz q̄ poſſit cōmittere etiā inuitis partibus ſalua tñ facultate recuſandi.ꝛ.p hoc dico forte caſum hic ſm aliam le.q̄ etiā optie adaptatur litte re ut itelligat qñ ſuſpitōis cā erat notoria notorietas .n.facti opat id qō notorietas iuris.q̄ ex ſnia oīt ut in.c.finali de cohabitatione.clericorum et mu.facit q̄ nō.Jnn.in.c.ij.ō dila.et i.c.ex pte.ō v̄.ſig.facit de. paſtoral.§.piſana.et quod ibi nō.per glo.de re iudi. imo aliqñ plus opatur notorietas facti cz iuris.ut eſt glo.ſingularis in cle.i.de ſepul. Jtem videt caſ⁹ h̄ ſm tertium intellectum.q̄ hic intelligat qñ prius pronuntiatur ſup recuſatione.qz vt.s.dixi verba debent intelligi cum effectu.nam aliter non diceret h̄ p verba impatina q̄ iſte recuſatus dz delegare ut patet ibi executor ab ipō deputet tē.nō ob.c.cū ſpāli.de q̄ doct. faciūt fundamētū.qz dico q̄ iſta clauſula de recuſatoris aſſenſu non ponit ibi neceſſitatē ſed potius inſtructiue et ꝓſultiue ut euitetur iudicis recuſandi facultas vt ſit ſenſus q̄ iudex recuſatus dz ꝓmittere cāz ſed ne contingat recuſationē fieri ꝓgruū ē ut req̄rat ptiū conſenſum .ad h̄ allego optimū tex.in ſli.c. ſup qōnū.§. cū aūt de offi.dele.vbi dicit tex.ne auditor datus ſup

modis cāe valeat recusare statuim? ut ō ptiū volūtate detur vl' recipiatur ꝛc̄.ꝛ dicāt statuim? ut dicit ibi glo. non statuendo sed potius ꝓlongādo.et q̄ sine ptium ad sensu pōt delegatus ꝓmissionē facere .ut in ꝑal.c.sup qōnū.§.quem vero Si ergo verbū statuim? ponitur ibi consultiue et nō necessitatiue .q̄ materia subiecta non necessitat.multo fortius in casu .c.cū spāli.verba necessitare non dēnt.et ꝑ hoc iste tex.vbi in ꝑma cō missione nihil dicit de partium ꝓsensu sed postmodū vt euitetur infinitas recusandi ꝓsultiue reꝛrit Ite3 ista verba ō recusatoris assensu nō pñt intelligi,ꝓpter vt dicent.ꝑmo q̄ sequeret absurditas q̄ in optione ei set recusatoris trahere ream ad remotū iudicem sine eius culpa. Item iudicū clandicaret.q̄ tñ expectare tur consensus ꝓis recusantis et non alterius ꝑtis .ꝓta re gulā non l3.de re.in.li.vi.et de mu. pe.c.i.ꝛ.ij.l.si cū dies.§.si arbiter.ff.de arbi.vñ glo.et doc. tenentes ꝓtrariā sniam ꝓpūāt ista verba et addūt dicentes q̄ eā requirit ꝓsensus alterius ꝑtis .sed si ibi loq̄retur tex.necessitatē fecisset absq; dubio mentionē de ꝓsen su vtriusq; ꝑtis bñ.n.scimus dicere si voluisset.ō de ci.ad audientiā.sed quia loquit cōsultiue et instructi ue egit de recusatione dumtaxat mentionē.q̄ erat ꝑ sumptio ꝓta eum ne iterum recusaret .ar.hic.et in re gula sc̄ᵗ malus.ꝛc̄.de re.in.li.vi.l3 secus sit in delega to vt ꝓbatur in ꝑal.c.index .nam in ꝓmissione p eum fienda nēcio exigitur ptium ꝓsensus .q̄ negatio ꝑpo nitur ibi verbo pōt.quo casu istud verbū importat ne cessitatem ut dicit gl.singu.in regula.i. de re.in.li.vi. et potent esse diuersitatis ratio inter delegatum et or dinariū.q̄ delegatus nihil h3 iuris,ꝓꝑ q̄ l3 iuris de legantis .ut le.et.nō.in.c.pe.et glo.in.c.sane. ij.de. offi.dele.et in.l.i.ff.de offi.eius cui mā.est iurisdi.de legans vero nō intendit ꝓmittere cām ꝓsonis suspe ctis ut in.c.cū inter.de excep. Ideo si delegatus est suspectus non pōt ꝓmittere cām sine ptiū ꝓsensu. q̄ nō h3 iurisdictionē efficacē sed elidibilē.imo plus di cit ibi glo.nō q̄ si snia est lata a iudice suspecto possit retractari si pᵗ ꝓlationē ipsius detegeret suspicio.q̄ papa non intēdebat cām sibi ꝓmittere Et idem t3 gl. in.c.quia suspecti.iij.q.v.et facit ibi tex.et in.c.acce dens.el.i.ut li.nō ꝓte.facit q̄ nō.i sili gl.in.c.excep tio.iij.q.vi.et Jo.cal.in.c.ij.de or.cog.et q̄ nō.i.c. iudicante.de offi.dele.ordinarius vero h3 iurisdictiōs generalē.et l3 ꝓpē suspicionē nō hēat exercitiū ut in cā ꝑncipali.habet tñ iurisdictionē et potent cām delega re respectu ordinarie ꝛ gialis iurisdictionis quā ha bet q̄ in ꝓmittendo neutri ꝑti suspecto maxime de cō sensu ptiū nulla pōt ꝓta eam oriri suspitio.facit q̄. s.dicit .fm Jnn.i ꝑal.c.expte.vbi pōt index ꝓpriam iniuriā vlcisci q̄ cessat suspicionis cā.facit.c.ꝓposuit de appel.vbi p3 q̄ alias suspectus pōt suspicione non ob.in facto notorio ꝓcedere Et tñ ꝑt tūc in exequēdo

modū excedere.ut in.c.q̄ ad ꝓsultatē3.de re iudi.ō q̄ iura non curāt q̄ ꝓmptū ē remediū appellandi ita ad ꝓpositū.l3 alias sit suspectus in ꝓnoscendo non tamē in delegādo.et si ꝓmittit ꝑsone suspecte ꝓmptū ē re medium recusādi.ut ō et appellandi si nō admittat re cusationis exceptio.ut in.c.super qōnū.in.fi.de offi. dele.et per ō tollit alia ꝓiectio quā faciebat do. vin. vicē q̄ non habet posse ꝓmittere.q̄ in ꝓmittendo vte retur iurisdictione .q̄ l3 vtat nō tñ in ꝑncipali.sed in articulo in quo cessat suspitio sit'ē in.c.cū teneamur ꝛ qō ibi nō.de appel.et in.c.ij.de ma.ꝓtrac.ꝓtra inēdi. ecde.vbi index a quo se itromittit de inouatis pᵒ ap pellationē que tendit ad facilioꝛē exitū cāe appellatio nis exquo nō tangit articulū appellacōis. Ite cessat ista obiectio.do.vin.de.c.index.q̄.ꝓcedit tñ indele gato rōne ꝑdicta.hinc ē q̄ de iure ciuili delegat? recu satur sola volūtate sine cāe ꝓbatione dūmō ēet casū nia.ut.s.dixi sed ordinarius nō ad ꝑdicta optie facit .l.ꝑtor.ff de iurisdi.o.iu.vbi ꝑtor pt ꝓmittere cām sine ptium cōsensu in q̄ ꝑmo officiū aduocatōis exercuerat seu ꝓsiluerat.ut nō Jnn.in.c.irrefragabili.de off.or. et archi.et Jo.an.in.c.si ꝓta vnū.de off.dele.li.vi. facit.c.statuendū.ij.q.vi. Ite papa cām ꝓpriam alij3 ꝓmittit ut euitet suspitio.vt nō.gl.in.c.cū dilec ta de confir.vti et inuti.et in.c.cū venissent.de iudi.et Jnn.in.c ex pte.de v̄.sig. ꝑ.si index a quo efficāt in dex ad quē l3 nō possit de cā cognoscere rōe suspitōis pōt tñ delegare ut nō.gl.in.c.q̄rēdā.ō de.et ij.q.vij. tria.v̄.sed ꝓta patrē.et.L.de appel.l.eos.et spe.in. ti.ō ap.§.nūc tractem? ex q̄b? oib? ꝓbat q̄ legitime et notorie suspectus in cā ꝑncipali ꝑ ō nō redidit su spectus in cāe ꝓmissione cū in ꝓmittēdo sit simplex ex ceptor et cui3 ptiū reseruat facultas recusandi. Ite inq̄stū ius canonicū in ō deuiat a dispositōe iuris ciuil d3 stricte intelligi.cū enī de iure ciuili ordinarius ex to to recusari nō possit .et de iure canonico sic nō d3 re stringi facultas ꝓmittendi.ꝛ ꝑ hoc tollit motiua doc. et gl.et ō .c.remanet in correctū ꝛ ꝑti iterꝑtat illud.c. cū spāli.absurdū .n.ē dicere q̄ ō.c.sit correctū vl' su pfluū ꝓta id q̄ hētur.s.in ꝓhemio. Et ex his di cunt tres ꝑncipales intellect? ad illū tex.ꝑmus vt in telligat q̄n index lite ex ꝛās ad electionē arbitroꝛ ve nire non vult.sed spōte eligit ꝓmittere ut euitet suspiti onem. Secūs intellect? q̄n suspitōis cā ē notoria.Ter cius q̄n ē ꝓnūciatū vl' alr ꝓstat ō suspitione ꝑ ꝓbatio nes.nō.n.artaret iste tex.ad ꝓmissionē faciēdā nisi de suspitione aliquo mō ꝓstaret et q̄libꝫ hoꝛ sustētabilis est et verus i se.nec ob.c.l3.i.j.c.vbi hētur recurr? ad supioꝛē exīte suspitionis cā.q̄ vt ibi nō.multiplr in telligit.iste tex.ꝑmo q̄ ō hēat ꝓsuetudo ut ibi nō.gl. et satis innit ille tex.scdo q̄ ubi fuit appellatū,ꝓpē re cusationē nō admissam.ideo appellationis via dero luta fuit cā ad supioꝛē vel intellige fm dispositōꝫ ist?

.c.et.c.cū ſpāli.. Ex p̄dictis euident ꝓfundit opi. host. in p̄al. c. licet. dum dixit q ſpāle ē in ep̄o ut poſ ſit cōmittere cām. tū qz ipemet ſentit ꝓtrariū in. c. cuz ſpāli.. tū qz eadē ē rō in oibus ordinarijs p̄dictis rō nibus. nec etiā ꝓcedit qō ipe nō. i. c. cū ſpāli. ut vna ps alternatiue intelligat in ordinario. alia in delega to. quare b̄ ē ſepare caudā a capite et cuiuslibet anē. vnicus dz eſſe ſenſus. nt i. c. maiores. de bapt. et qō ibi nō. in glo. Itē aduertendū q ſicut nō. diuerſi tas inter ordinariū t delegatū in recuſatōis effectu. ita t in mō ipam recuſatōz ꝓponendi. qō plene ꝓſe quoz b̄ in repetitione. Nūc deſcendo ad glo. ij. q̄ tria facit. ꝑmo opponit t ſoluit. ſcō formar vnā qōz et ſoluit. tercio opponit t non ſoluit. ſcā ibi. ſ. ſi. ter cia ibi ar. ꝓtra. Op. ergo ꝓtra tex. i eo q dicit exe cutorē debere deputari ep̄o recuſato. nā executor de putat poſt ſniam. ut i. c. de cetero. j. de re iud. et in. l. executorē. C. de execu. rei iud. añ nō datur iudex. gl. metu ꝓtrarij exponit executor. i. delegat'. et dic ut di ci. s. in nōbilibus. Scdo q̄rit. s. dictū eſt recuſa tū dēre cām ꝓmittere. qd ſi ptingit a tali delegato ſur rogato in locū recuſati appellare. ad quē appellabitur Glo. ponit duas opi. ꝑmo dicit appellandū ad papā qz ad ordinariū recuſatū ob. ſuſpicōe appellandū n̄ ē nec ad metropolitanū. qz obmiſſo medio nō lz appel lare. de ap. c. dilecti. Scdo dicit gl. ſatis dici poſſe ad ep̄m recuſatū appellandū. nō ut ipe p ſe de cā ꝓgnoſcat. ſ ut alteri pſone non ſuſpecte cōmittat Tercio op. de. c. placuit. ij. q. vi. vbi n̄ appellat de iudicibus dati i locū ep̄i ad ep̄m ſ ad ꝓlatū. t ad hoc ꝓtrariū gl. non n̄dz. Elin. t hoſt. et guil. in ſpe. de ap. §. nūc tracte mus. in fi. ꝑme collū. dicūt ad archiep̄m appellandū qz cū ep̄s ſit recuſatus remotū ē medium. t ſic non ob. .c. dilecti. de ap. et ad b̄ alle. de of. dele. c. ſi is cui. li. vi. t. c. ſi a ſubdelegato. eo. ti. et li.. Et idē tan. t pbi. q dicūt appellandū ad ſupiorē nō ad ep̄m q cū dele gauit. t idē vidz ſentire b̄ Jo. an. qui redarguit gl. di cens ad ep̄m nō dēre appellari cui ut ꝓmittat. quia poſſit cōmittere magis ſuſpecto q̄s ꝑmo t non licuz tercio appellare. Itē ſi cōmitteret duobus q ferret cō trarias ſnias in optōe ep̄i eſſet alteraz approbare. de re. iud. c. fi. exquo maximū p̄iudiciū generaret ipi re cuſanti. Alij ut Antramon. ſm Jo. d̄ lig. diſtinguūt q aut recuſato ordinario. pnunciat ſup recuſatōe. et qz ex b̄ finita ē iuriſdictio nō poterit amplius ad eum appellari ſ ad ſupiorē. qz non facit gradū. ar. de offi. dele. c. iudex. li. vi. ſi nō eſt. pnunciatū ſz ꝓposita recu ſatōe ſtatim delegauit. qz adhuc remanet iudex ſaltez vt deleget poterit appellari. hec opi. non placet Jo. de lig. qz lz pnunciatio ſup recuſatōe extinguat in de legato iuriſdictōz ipo iure. non tn̄ in ipo ordinario im mo ipa ut ſumma remanet poſt pnunciatōz. Itē ſatis pnunciare vidz. eo q delegat ꝓpter recuſatōz. qz ta

cite videt dicere ſe ſuſpectū. remanet ergo Jo. de lig. eum gl. qz quāuis ordinarius recuſet nō deſinit eſſe iu dex. Opi. vltramon̄. placz do. an. t dicit eam pla cuiſſe ſibi licz vltramōtanos nō vidiſſet. t ad motiua Jo. de lig. n̄det q licz pnunciatio iuriſdictōz ordina rij non extinguat. iſtā tn̄ inutilē reddit quo ad iſtū ar ticulū. vn̄ fit inutilis quo ad cognitōz t quo ad factū delegādi. et iſta inutilis nō facit gradū ſed qn̄ nōduz pnūciauit ſed tn̄ ꝓposita recuſatōe delegauit nōduz detecta ē inutilitas iuriſdictōis. t ꝑter remanz adhuc iudex. ergo appellari dz ad eū. forte eñ nūc vellet diſ cutere b̄ an ſit ſuſpectus q añ diſcutere nō curauit. ſ i ptinenti actū delegatōis elegit. iō ꝓpt b̄ qz dubiū ſal tē an ſit competēs iudex dz adiri. nec ob. q ōlegādo tacite vidz pnunciare ſe ſuſpectū. qz b̄ ē falſum. potu it eñ b̄ ſolite itē execrans ſup b̄ an ſit ſuſpectus dīs car. ſequit b̄ gl. t Jo. de lig. Jo. cal. b̄ diſtinguit. q aut ꝓposita recuſatōe et nō ꝓbata iudex incōtinenti deleganit. t ſit vera opi. gloſe et ſe. aut poſt ꝓbatā re cuſatōz deleganit. t tunc ſit vera opi. hoſti. t aliorum nec ob. ſi opponat de. c. iudex. ō of. dele. li. vi. vbi pz q etiā poſt ꝓbatā recuſatōz iudex delegat de ptium ꝓſenſu. ergo pz medium nō ē ſublatū. qz dicit ipe fatē dū q p ꝓbationē non ē ſublatū medium ſed tn̄ p ꝓba tionē notorie ꝓſtat eū eſſe ſuſpectū. de v̄. ſig. c. cū oli. qz equū ē et iuſtū vt ad eū nō appellet. iij. q. v. qz ſu ſpecti. Ego abſolute teneo opi. gl. ut appellet ad ep̄z recuſatū vt alij cām deleget p ea q̄ ſup ꝑma glo. ple niſſime dixi. nā ſicut reſpectu cōmiſſionis fiende in p̄ ma inſtātia nō euaneſcit iuriſdictio recuſati nec redditur inutilis adeo q eo ptermiſſo neqūt ptes adire ſupio rē. ut b̄ apte ꝓbat et in multis alijs. s. deductis in p̄ ma gl. eodē mō non dēnt poſſe ipm obmittere in eā appellatōis. nā ſicut actor hīs ordinariū ltime ſuſpe ctum ipm adit non ut p ſe cognoſcat ſed ut alteri cāz deleget. ita et appellās dz ad eum appellare nō ut co gnoſcat ſed ut alteri appellatōis cāz cōmittat. Eſt m hāc opi. non violatur regula q̄ habet a delegato ap pellandū ad ip̄z delegantē. ut i p̄al. c. ſup qōnū. ō of. dele. q̄ apte lederet tenēdo ſniam ꝓtrariā. Et ad hoc optime facit iſte textus in eo q ſi recuſatur delegatus ſurrogatus in locum recuſati adit̄ ipſe epiſcopus re cuſatus et non ſuperior. et ſi iſte eſt legitime ſuſpectus deputet alium. multo fortius ſi appellatur a tali dele gato debet appellari ad ipſum deleganten. tamen b̄ caſu agatur de iniquitate iudicis delegati. vel quia forte pars appellans deducere intendit quod in pri cipali cauſa preteremiſit. iuxta. c. cum Jo. de fi. inſtru. et. l. per hanc. C. de temp. app. et in priori caſu forte ep̄s malicioſe iſtum deputauit t nihilominus adit̄ vt alium deputet et recuſatio et appellatio in multis equiperantur. ut in. c. ſup eo. de appel. Item fa cit iſte tex. in alio ex eo videlicz ut deputet delegatuz

ad cõpellendũ ptes ut in aliquã ꝓsentiant. mandat i
sup sniam talis delegati exequtõi. et sic vtraq; cessat
suspicio. dz ipe adiri ut aliũ deputet. ad. c. placuit. de
quo glo. opposuit pot ñderi duplicit. ꝓmo q; isti ñ
erat delegati epi. ꝙ a iure dabant in locũ epi. vl' scdo
t melius ibi adeunt vicini epi ꝓ via appellatois. quia
forte nõ erat ibi metropolitanus vt dicat ibi gl. vnde ꝺ
ipsis nõ appellat ad epm. qz ipius supiores sunt quo
ad articulũ appellatois. et ꝓ ꝺ facit ꝓncipiũ istius. c.
.i. ibi si de iudicijs suoz epoz ꝙquesti. tc. t sic non lo
quit in cã recusatois. nõ ob. ibi tex. in eo q; regrit cõ
sensum epi in electõe illoz epoz. qz supplendũ ẽ ma
xime ut supplet ibi glo. vel forte requrit ꝓsensus. qz
isti non sunt ꝓprie iudices appellatois. vñ voluit pa
pa q; in defectu metropolit. assumerent vicini de ptiũ
ꝓsensu. Et ex ꝓdictis pot faciliter ñderi ad moti
ua alioz. et ꝓmo ad motiũ hosti. t alioz. q; medius
sit sublatũ ꝓ recusatoz. qz ut ps ꝺ et in. c. ad hec. et .i.
.c. cũ spãli. nõ ẽ sublatũ nisi quo ad ꝙgnoscẽdi facul
tatem. nõ quo ad facultatẽ cõmittendi ex generali et
ordinaria iurisdictõe quã habz. vñ sicut in instãtia ꝓn
cipali hz ptãtẽ cõmittendi t facit mediũ ita et in instã
tia appellatois. et mlto forti' cũ ipe cãz delegauerit et
succedit alia regula disponẽs appellandũ esse ad dele
gantẽ. et ꝓ hec ẽ ñsum ad. c. si is cui. et. c. si a subde
legato. ibi em mediũ dicebat sublatũ t totũ est respe
ctu ꝙgnoscendi. nam in. c. si is cui. subdelegans erat
mortuus vel excõicatus. ideo ex toto mediũ erat sub
latũ in. c. pia. de excep. li. vi. nã delegare est iurisdictõe
vi. ut. l. iij. ff. de iurisꝺ. o. iu. qꝺ non pot facere excõi
catus. de re iudi. ad ꝓbandũ. cũ et actus ltimus sit si
bi interdictus. ut in pal. c. pia. t in. c. si a subdelegato
dicebat iurisdictoz subdelegantis expirasse ꝓ mortẽ ꝓ
mi delegantis vñ nõ dẽbat ad eũ appellari nec ut co
gnosceret nec ut cõmitteret. ꝑ secus est in casu nõ cuz
tñ sit exclusus respectu ꝙgnoscendi. nec ob. motia Jo
an. ꝓmo cũ dicit q; pot cõmittere magis suspecto
q; ꝓmo. t nõ liceret tercio appellare. ut in. c. tuam. ꝺ
ap. et. L. ne lice. tercio appel. in rubro et in nigro. aut
em intelligit q; non possit appellari a cõmissiõe si cõ
tingeret q; sup ꝓpria appellatõe cõmitteret et nõ ꝓ
cedit. qz si cõmitteret suspecto t nõ admitteret excep
tio possz appellari. ut in. c. sup qõnũ. in fi. nec ꝺ casu
ꝓcedit illud q; nõ licet tercõ appellare. illud em locũ
hz respectu eiusdẽ articuli ñ respectu diuersoz. ut no.
in. c. directe. de ap. et in. c. ex pte. et in de. i. de sen. et
et re iudi. Est aũt hic articul' recusatõis diuersus
a ꝓcedentibus. Item hec rõ q; posset cõmittere suspe
cto militat in ꝓma instantia. et tñ ꝺ nõ ob. cõmittit. et
si iste recusat adhuc admittit ipe ut alium deputet ꝓ.
hec rõ Jo. an. funditus cessabit si cõmittit de ꝓsensu
ptiũ sic ad cautelã fuat ꝺ cũ recusat delegatus surro
gatus i locum recusati. aut itelligit Jo. an. q; ñ possit
appellari a snia lata sup ꝓncipli t forte hãz snias iiũz
a iudice suspcõ. nec a ꝓncipio possz suspicoz ꝓbare.
qz forte occulta. t sic puto itellexisse Jo. an. t ñdeo q;
ꝺ ius nõ ꝓsumit. si aut nec istud ꝓsumit in instãtia ꝓn
cipali. qꝺ ps ex eo. qz nõ admittit suspicoz nisi itume
ꝓbet. ut in. c. cũ spãli. et in. c. ij. regris. Et ꝺ ad scdaz
eius rõz ñdet q; nõ esset in ptãte recusati approbare
quã snias vellet cũ nõ habeat iurisdictõis exercitiũ su
per ꝓncipali. ꝑ hãc appbatoz cõmittit alteri sicut facit
in cã appellatõis. An aũt cõmittẽdo alteri cãm recu
satõis articulo alit nõ discusso videat delegat' ꝓcu
rare se suspectũ sive sit ordinarius sive delegatus. vi
distis. s. q; senserũt doc. naz Jo. de lig. sensit q; sic. ꝑ
do. an. tenet ptrariũ t nihil allegat. ego ꝓ hac vltia
opi. allego casuz iudicio meo q̃li expssum i. c. iudex.
ꝺ of. dele. li. vi. nã ibi ꝺz q; delegatus p' ꝓpositã recu
satoz t etiã ꝓbatã pot cõmittẽ de ꝓsensu ptiũ. ꝑ post
q̃z fuerit sup suspicõe ꝓnũciatũ non pot q̃tucunq; p
tes ꝓsentiũt. qz deh ut esse iudex ꝙ ꝓnũciatoz. Si
ergo committendo post ꝓpositã recusatioz videret
se ꝓnunciare suspectũ nõ posset cõmittere. qz sic tac
te ꝓnũciãdo desineret esse iudex. t sic non valz cõmis
sio cũ nõ sit facturus iudex. ut in. l. eum q. in fi. ff. de
iurisꝺ. o. iu. scdo ꝓncipli ꝓbat ꝙ. l. itẽ si res. ff. de ali.
iu. mu. ca. fac. iunctis nõ. ꝙ bar. in. l. ab eo. L. quõ et
q̃n iudex post eũ. in. d. l. itẽ si. q; sepe q̃l nõ repetit su
um ius ꝑ patit illud dilabi qz forte execrat lites qꝺ ñ
dãnat iurisdõsultus. t ꝙ istã. l. dixit bar. in. d. l. ab eo.
q; ex snia non oritur obligatio naturat' lz ꝓdãnat' nõ
appellauerit. qz potuit nõ appellasse nõ eo aio ut cõ
sentiret snie sed effugere lites. facit qꝺ le. t nõ. in. l. iu
lianus. de ꝓdi. inde. t ꝙ gl. in. c. pastoralis. §. si vero.
ꝺ of. ꝺle. et ꝙ Jnn. i. c. sacra. de sen. ex. Tercio ad
duco alia ꝓsideratoz. non ꝓbat ꝺ esse qꝺ ob hoc ptẽ
git abesse. l. neq; natales. L. de ꝓba. et .i. c. ij. ꝺ transl
la. pla. ꝑ iudex ordinarius vel delegatus a ꝓncipe pt
cõmittere cessante oñi recusatõe. ut. l. vnq̃z. L. ꝺ mã.
ꝓn. t. c. ut litigãtes. de of. oz. li. vi. t. c. pastoral'. pall.
ergo simplr cõmittendo nõ vidz se ꝓnunciare suspec
tum. t hec notabis. Sed circa ꝓdicta oritur dubiuz
ꝙ doc. nõ tactũ. certũ est em q; sine ꝓsensu ptiũ negt
delegatus cãm cõmittere recusatõe cõtra eũ ꝓpolita
ut in. d. c. iudex. pone q; delegatus ꝺ ptiũ ꝓsensu cõ
misit nõ i totũ. nunqd dẽat appellari ad ipz an ad ꝓ
mũ delegãtẽ dubiũ facit qꝺ nõ. i de. sepe. de ꝟ. sig. ꝙ
pe fi. in gl. in ꝟbo ptibus. q̃ ẽ nõbilis. et qꝺ nõ. doc.
i. c. nõnulli. ꝺ resp. illa em ẽ noua ꝓmissio. vñ lz ꝓsen
serint respectu cõmissionis ꝓme. nõ tñ sequit q; teneã
tur ꝓsentire respectu alterius. renũcians em iuri suo re
spectu vnius articuli iudicialis ñ vidz renũciare respe
ctu alteri'. ut nõ. i iuribus ꝑalle. ꝑ hoc non ob. pato
ptrariũ. qz non ẽ adhuc directa inutil' iurisdictio per
solam ꝓpositionem cũ debeat cã ltima probari vide'

licet fateor q̄ nō possit cōmittē si ptes volūt nūc pdi scutere articulū recusatōis. tñ añcz pdiscutiat nō licet appellare obmisso medio. q: mediū nō est ꝓsus subtatū q̄re appellabit ad eū saltē ad istū effectū ut impedia tur executio sniē. t trālitus i rē iudicatā. t ut cā veniat ad supiorē si ꝓstiterit recusatōis cām esse ltimā. Ex circa pdicta possit dubitari de alio dubio q̄ nō tacto p doc. an a delegato epi recusati vel non recusati possit appellari ad eius vicariū tenēdo opi. q̄ posset appellari ad epm. t pmo vidr q̄ non. p. c. studuisti. de of. le. vbi p3 q̄ de cā alicui cōmissa p papā legat⁹ generalis se impedire nō pōt. imo q̄ntū ad illā cāz delegatus censet maior legato. ut ibi. et hoc p. c. pastoralē. §. p de of. or. vbi p3 q̄ excōicatus p delegatū etiā eo dēfūcto p aliū q̄z p rōnū pōtificē absolui non pōt. ad idē facit q: vicarius pōt i totū p epm etiā sine cā revocari. ut nō. p gl. in de. t si pncipalis. de rescp. facit qđ nō. in de. fi. de. pcu. vñ fortius pōt quo ad vnā cām impediri. hinc dicit Inn. in. c. romana. j. e. ti. li. vi. epm posse ꝓhibere suo officiali ne iudicet p. l. iudiciū. ff. de iudi. ꝑ cōmittēdo cām vni in spē vidr derogari iurisdictōi vicarij quo ad illā spem. ar. c. cū. Ob. t qđ ibi nō. de ꝓsti. t dicto. c. studuisti. t de accu. ad petitiōz. In ꝓtrariū facit q: epūs t vicarius faciūt idē ꝓfistoriū vt in. c. ij. de ꝓsue. li. vi. et in eum transferr cāz cognicō ut in. c. licz. de offi. vica. e. li. vñ lz videat sublata sibi ptās respectu instātie pncipalis. nō tñ respectu instātie appellatōis. q: talē ptātem nō trāstulit in aliū. nec specifice sibi retinuit. nec ob. c. studuisti. nec. c. pastoralis. q: legatus t papa nō ꝓstituūt idē tribunal. vñ merito de appellatōe interposita ad papā non pōt se intromittere legatus. t p hac pte optie facit. l. si hominē. ff. man. vbi ex cā curatoris generalis ꝓhibet p curatori spāli ne attemptet negociū spāliter sibi commissum. in q̄ dubio puto satis posse ꝓbabiliter dici qui q̄ ant epūs est pnūs et tunc dz ad eū appellari t nō ad vicariū. t dr pnūs qui est in dioceli vel in loco ppiq. Et ad q̄ adducō do. tex. in. c. si ꝓtra vnū. de of. de. li. vi. vbi dr q̄ si recusat epi delegatus dz recusatio p bari corā ipo epo. non em pōt negari quin noter q̄dā suspitas in cognitōe cāe appellatōis. cum sit de minori iudice ad maiorē ꝓuocatio. ut nō. in. c. ij. ō consue. li. vi. Hinc est q̄ de vicario epi non appellat ad epz. vñ cū vicar⁹ q̄ ad illā cāz nō sit maior delegato ñ pōt ad eū appellari. aut epūs est absens. t tē potest appellari ad vicariū. ar. pal. l. si hoiem. et coz q̄ notat Jo. an. in. d. c. si ꝓtra vnū. vbi dicit q̄ q̄ casu absentie pōt ꝓbari cā recusatōis delegati coram vicario. idez q̄ in cā appellatōis cum in multis equiparet. ut nō. in. c sup eo. de app. non ob. ꝑmo mēbro q̄ epi et vicarij ē idem tribunal. q: q̄ ꝓcedit in his in q̄bus vicari⁹ dz iurisdictōz. nō aūt in oñibus. ut p3 ex his que le. t nō. in. c. licz. pal. et hec ꝓclusio mihi vidr verissima. licet archi. in. c. ij. de ꝓsue. li. vi. teneat indistincte appellari posse ad vicariū. t alle. iura q̄ hoc nō ꝓbāt. t p q̄ est expedita glo. ij. cū sua materia. Tercia gl. fuit expedita cū notabilibus t cū his q̄ tenigi in pma glosa

Op. expediendo gl. iij. ꝓtra tex. in eo q̄ dicit sententiā latā a delegato epi mandandā executōi p ipsum epm. vidr enī q̄ nō sit necesse ut ꝓ actu executōis ad aturꝛ ipe eps. q: idē delegatus dz hoc posse. q: ex cōmissiōe cāe absolute facta oia ad cām ꝓsecutiua videt esse cōmissa. de of. dele. p. t. c. ex litteris. cū silib⁹. gl. ponit opi. q̄dam enī dicit p hanc decre. t p. l. a divo pio. ff. de re iud. delegatū inferiorē a pncipe non posse suā sniaz mādare executōi. scdo ponit opi. suaz sniam posse mandare executōi. tercio ponit opi. suam inherendo ꝓtrario p iura ibidē alle. nec ob. hec decre. t. l. a divo pio. q: licet dicāt ordinariū exeq̄ ex q̄ nō negant q̄n possit adhuc delegatus. t q̄ dicit Jo. tenere. ij. q. vi. q̄squis. Tercia opi. tenz gl. ut dictū q̄ad an sit pnūs eps ordinarius et exequat ipe nō ole gatus. an sit ordinarius absens. t tunc exeq̄t delegatus. Idem dicit de officiali eius alias pnitiosum est q̄ observare indistincte q̄ delegatus nō exeq̄t. primā opi. q̄ delegatus nō exequat tz Inn. in. c. innotuit. de arbi. t multi sequunt q̄. inter quos est hosti. p. l. a divo pio. t idem sentit bar. ibi. t spe. ti. i. fi. t q̄ sen. ex. §. ij. in fi. ꝑ Inn. in. c. cum ab eccia. de of. ord. t hūit a iobe. xi. q. i. pueri. dicit q̄ delegatus exeq̄tur suā sniam p iurisdictōz quā hz nō ideo q̄ delegat⁹ habeat ab ordinario ptātem excōicandi t interdicēdi et alia exercendi. L. de iud. l. properandū. §. sine aūt re⁹ de of. dele. ex lris. poterit sic ꝓcedendo exeq. ꝑ ad illa iura dici pōt fm Inn. ibidē q̄ illā ptātem t iurisdictionē habet ad tuendā iurisdictionē nō ad exeq̄ndum ipse vero Inn. tenet ibi quod predixi vt possit exequi iurisdictionē quā habet p iurisdictionē quā ñ habz nō pōt. q: nō pōt actualiter mittere in possessionē. vt. ff. ad muni. l. ea q̄. t de iurisd. o. iud. l. iubere cauere. et hanc opi. recitat spe. in ti. de sen. ex. §. nunc dicendū in pn. idē Jun. alibi videtz in. c. dilecto. j. de v̄. sig. sentit q̄ possit exequi etiam mittēdo i possessionem cū non solū delegatus pncipis ꝑ etiā inferioris a pncipe possit in possessionē mittere ex pmo et scdo decre. all. c. ij. ō do. t ptu. t. c. cū venissent. ō eo q̄ mit. i pos. et hanc opi. recitat spe. in. d. §. nūc dicēdū. i pn. Jo. an. et gnasp. de cal. tenēt gl. istam q̄ exeq̄t maxime q̄n inferior delegatus ē tpaī ut legatus vl delegat⁹ alis finita legatōe vel delegatōe optet papā adiri. Jo. de lig. tz gl. cū teperio Inn. do. an. distinguit q̄ aut q̄ nīl an inferior delegatus possit ꝓnūciare de exeq̄ndo t de mittēdo. t dicendū ē q̄ sic. Est enī dictū spe. in p all. §. nūc dicendū. ad hoc qđ nō. in. l. iij. in prin. ff. de dā. infec. et de hoc dico casum esse ꝑ fm vnā lect. glo. fi. in. l. vlt. ff. de offi. eius cui manda. est iurisdi.

Si queritur an possit exequi actualiť. dicit q̄ pōt p̄
iurdictōz q̄s hz. iō poterit exeq̄ excōicādo vel interdice
do maxie in absentia iudicis ordinarij. ad ħ alle. quod
nō. Inn. in. d. c. si. ō of. dele. et in ħ sequiť opi. Inn.
in. d. c. cum ab eccīaz. aut queriť. nunqd possit exeq̄
actualiter mittēdo. z distinguit q̄ si exp̄sse ē delegata
executio poterit actualiter mittē. z ħ sentit spe. i loco
p̄alle. vbi ꝓsoluit q̄ actualiť et exp̄sse cōmittat sic. cō-
mitto tibi cām z executōz eius si nō ē specifice com-
missa executio nō poterit exeq̄. qz non hz hāc ptātē.
qz in generali cōmissione nō veniūt ea que sunt mixti
imperij. ut dicit spe. in loco p̄alle. do. car. dicit q̄ ax
opi. glo. cōiter trāseunt canoniste. ħ alia opi. dicat me
liorē. z melius vidz fulcīri p. d. l. a dino pio. et hāc de
cre. et hec sunt que in materia scripta repio. Ego
vero latius expediēdo materiā sic plene distinguo. q̄
aut q̄ritur nunqd vicarius ep̄i possit suā sniam māda
re executōi aut de inferioribus hītibus iurdictōm ex
lege vel ꝓsuetudie. aut de delegato p̄ncipis. aut de de
legato inferioris. primo casu dico q̄ pōt quicqd gl. san
tiat ħ dubitādo. qm̄ vicarius hz ordinariā et ea que
sunt mixti imperij. z cōiter nō. z p̄ncipr̄ p. Inn. in. c
suā. de of. vica. et in. c. licz. eo. ti. li. vi. et in. c. plectis.
xxv. di. et in. c. romana. de of. or. li. vi. et facit ibi text'
vbi patz q̄ de iure vicarius nedū alios subditos sed
ipos suffraganeos excōicare pōt. licz ꝓpter honestatē
sit sibi interdicta ptās respectu suffraganeorum. ut ibi
nō. in glo. et excōicatio est mixti imperij. ut nō. Inn.
in. c. transmissam. de ele. et ħ q̄ vicarius possit tz etiā
Jo. an. ħ. z dicit de isto non negandū qn possit. z in
telligo ħ in vicario ep̄i p̄ncipali qui facit idē ꝓsisto-
riū cum ep̄o. talis em̄ hz ordinariā. foranei vero non
hīt ordinariā ꝑ delegatā nec facūt idē ꝓsistorium cuz
ep̄o. vñ ab istis appellať ad ep̄m. ut nō. in de. et si pri
cipalis. de resc̄p. z p̄ Inn. in. d. c. romana. de his est
dicendū ut in delegatis. licz posset dici q̄ cū sint ōpu
noti ad vniuersitatē cāz censeaнť quasi ordinarij. ut. l.
cum pretor. ff. de iudi. z nō. in. c. cum cām. de appell.
Secō casu p̄ncipali. scz de inferioribus p̄latis siue iu
dicibus. hosti. in. c. cum ꝓtingat. j. e. dicit q̄ p fideiuſ
sores z pignora poterit cohercere ꝓtra quē lata ē snia
insti. de satisd. tu. §. i. ff. de dam. infec. l. iij. ff. de ven.
inspi. l. i. §. quid ergo. vel ordinarius loci hoc exeq̄ť. l
a dino pio. ff. de re iudi. sicut exeq̄tur sniam arbitri. ff
de arbi. l. iij. §. i. z de re iudi. l. ait p̄tor. in p̄n. z nō. s.
de arbi. c. p tuas. Sed aduertendū latius em̄ de-
bemus ꝓsiderare iurdictōz quā hīt tales. qdam em̄
sunt vendicātes sibi nudā cohertōz absq̄z iurdictione
ut gentes z dñi. z maritus erga familiā et vxorem. et
de talibus non est tractandū. qm̄ tales agunt ō scō.
nec oportz exequi snias cum eas ferre nō p̄nt. quidā
sunt vendicātes sibi iurdictiōz fori p̄nialis ut curati.
et tales nihil exequantur ꝑ indirecte compellunt ad
satisfactōz̄ inō remocādo snias generales q̄s tulerunt
nisi p̄us satisfaciāt. de of. or. si sacerdos. fin vnā lect.

Illi vendicāt sibi iurdictōz simplicē. et tales p̄nt
ꝓprias snias exequi ea ptāte et iurdictione quā hīt.
ptāte vero quā non hīt nō. vnde poterūt indirecte p
sequi ꝓprias snias subtrahēdo redditus vl distribu-
tiones. non em̄ p̄nt exeq̄ actu mittēdo in possessionē
vel manu militari auferendo. qz talia sunt mixti impij
q̄ inferioribus nō cōpetūt. ut. l. impium. z. l. iubere ca
uere. ff. de iurisd. om. iu. pignorare etiā p̄nt vt fideiusso
res cōpellere. ad ħ qđ nō. Inn. in p̄al. c. cū ab eccīa
rum. de quo in spe. de sen. ex. §. nūc dicendū. in pn.
Itē p̄uando ab vniuersitate et silibus. ut in. c. ex lris.
de ꝓsti. vbi bo. tex. vel inuocabūt auxiliū ptātis seu al
terius iudicis. ar. in. l. ep̄ale. C. de epi. and. z qđ ibi
nō. ō of. or. c. i. z nō. bar. in. d. l. a dino pio. p̄nt ergo
isti inferiores leuem mulctam indicere cogere cam pi
gnoribus z̄. nō aūt actualiť mittere. z hec faciunt ad
qōz. nunqd rector scholariū posset sniam suā manda
re executōi. Spe. in ti. de sen. ex. §. nūc videndum. v.
quid de sen. doc. tenēt q̄ ordinarius istā exequi. al
legat auc. si quis litigantiū. C. de epi. and. Jo. an. re
citat ibi aliquos doc. legū tenere mgr̄m vel doctorez
sniam posse exeq̄ si ibi scholaris hz bona. Si vo no
hz bona vel non sufficiētia ad regsitōz magistri exeq̄
is in cuius territorio habet bona. ut in. d. l. a dino
pio. postea bar. ibi dicit q̄ rector p̄t exeq̄ sniam suā ō
negādo suā iurdictōz vel p̄uādo ab vniuersitate vel si
milibus vel inuocādo auxiliū alterius iudicis. z idez
dicit de doctore et alijs non hītibus familiā. Ego
puto q̄ inspecto iure cōi sm̄ q̄ hīt doc. seu rectores
merum z mixtū imp̄iū q̄ cognoscere p̄nt de cau' ci-
mialibus. ut in auc. habita. C. ne fi. p pa. vbi etiā p
glo. rector p̄t actualiť mittere in possessionē seu ac-
tualiter exequi. ħ qz in plerisqz locis iure ꝓsuetudina-
rio hāc ptātē nō obtinēt. ut nō. gl. in p̄al. auc. habita. p̄t
dici q̄ exeq̄nť rectores p iurdictōz quā hīt. p ea vo
quā ñ hīt dēnt recurrere ad superiorē. z sic p̄nt intelligi
z reduci ad ꝓcordiā opi. ꝓtanie. vñ cū hodie rectores
cōiť ñ hīt familiā armatā nec iurdictōz i cīalib' satis
suadeť opi. bar. quā. s. recitaui. Cōcludo ḡ q̄ isti
iudicib' inferioribus ispicīēda ē ptās quā hīt ut ea ipa
utanť i executōe. si vo volūt aliť exeq̄ recurrāt ad su-
periorē z ad alios iudices mittāť isti' loci. qō etiā sati ē
de mēte bar. in p̄al. l. a dino pio.. vbi etiā tractat q̄ si
isti inferiores iudices volūt recurrere ad maiorē iudicē
vel maior iudex nō vult exeq̄. In tercio casu p̄ncipali
. s. i delegato p̄ncipis dico ō iure canonico fore darū
q̄ possit exeq̄ p se z eē p̄cepe ordinario ut exequat. ut
ꝓbat i. c. lris. z. c. significasti. z. c. q̄rēti. ō of. dele. z. c
pastoral'. §. p̄terea. z. c. ex lris. e. ti. ꝑ ō iure ciuili glo.
viōz dubitare in glo. in. l. a dino pio.. dicat tamē q̄ de
iure canonico pōt. sed q̄ idem sit ō iure ciuili tenz ibi

bar. ꝛ dicit ibi expſſum in. l. fi. C. de iudi. et in auc. ō exhibi. re. §. ſi vero fm vnū intellectū numquid ante poſſit delegatus ꝓncipis inuocare auxilium brachij ſecularis, p executōe ſnie. vide Inn. in. c. ſignificaſti. pal. vbi ꝓcludit q̄ ſic. et ſatis ſentit bar. in pal. l. a diuo pio. vbi vult q̄ pōt mandare ordinario ſub grauiſſimis penis vt exequat. ar. in. c. ſignificaſti. et hoc pl̄ placet q̄ qō nō. archi. in. c. vt officiuz. de here. li. vi. vbi dicit delegatum non poſſe inuocare auxiliū brachij ſecularis niſi ſpāliter ſit ſibi ꝓceſſum. et dicat ſic cum̄ tenere ꝛ q̄ teneat curia nedū. ſed pīnū videt de iure ꝓcedere. Ultimo caſu. ſcz in delegato inferioris varias opi. retuli. s. ego puto eū idiſtincte de iure canonico poſſe. ſi delegās vel mandās vbat hāc potestatem exequendi etiā ſi non cōmittatur ꝓncipliter et exꝑſſe. et moueor multis rōnibus et iuribus. ꝓmo p c. ex litteris. de off. dele. qui videt tex. notabil̄ in hac materia. vbi exꝑſſe dr delegatum poſſe iurisdictionem quā habz alteri demādare in executōe ſnie. ꝛ probat notabiliter ille tex. ut etiā colligit ex caſus poſitōe quaz facit ibi gl. q̄ acceſſorie videt concedi merum ſcm mixtum imperium, p executōe ſnie. Item optime facit. c. iij de eo qui mitt. in poſ. vbi delegatus inferioris dedit poſſeſſionē ex ꝓmo decreto. Itē executio eſt meri vl̄ mixti imperij. ut nō. Inn. i. c. tranſmiſſa. de dele. ꝛ nihilominus tranſit in generali cōmiſſione. ut in pall. c. ex litteris. et p hoc dico opi. do. an. minime vitare faciat dum diſtinguit int̄ exꝑſſe cōmiſſuz et tacite. vt ꝓmo caſu veniat executio. ſcdo non. q̄ in generali cōmiſſione non veniunt ea que ſunt meri ſeu mixti imperij. nā hec ratio militat etiā in cōmiſſione facta per ꝓncipē. et tū certū eſt q̄ cōmiſſa ſibi cā ſumpl̄ videtur etiā cōmiſſa executio. ut ꝓbatur in iuribus ſupius allegatis. et in. c. de prudētia. de dona. poſt diuoꝛ. vbi p vnā acceſſorij venit nedum executio cāe ꝓncipl̄ cōmiſſe. ſ̄ etiā executio cāe que venit acceſſorie. vnō cū ſit eadē rō in delegato inferioris ut delegato ꝓncipali veniat acceſſorium debz eſſe eadē iuris obſeruantia. ō cōſti. c. tranſlato. cum ſilibus. et ſic cū executio veniat acceſſorie ad caſum ꝓncipalē. ut būl ꝓbat in iuribus ꝓ alle. certū eſt q̄ de iure canonico ea que ſunt meri vel mixti imperij pōt delegari. ut nō. in. c. q̄ ſedem. ō off. ordi. et būl ꝓbatur in cle. i. de here. et in. c. licet. de off. vica. li. vi. tranſibit executio facta delegatōe ꝓncipalis cāe. et idē forte poſſet dici de iure ciuili. et licet ea que ſunt meri vel mixti imperij non ſunt ꝓncipaliter delegabilia tū acceſſorie tranſeūt. ar. l. quotiēs. C. ō iudi. et ad. l. a diuo pio. pōt rīderi ut dicit b̄ glo. non eīn negat iſte tex. q̄n etiā ipſi delegati hoc poſſint. ſed ſolū dic q̄ ordinarij delegātes debent mādare ſniam ſuoꝛ delegatoꝛ executōi. forte eīn nō pōt ipſi delegati de facto ut ſepe ꝓtigit ſuas ſnias, ppt̄ impotētiā ex equi. ſic pōt rīderi ad b̄. c. all̄. etiā j. rīdebo. vbi in ſili

c. ſignificaſti. de of. dele. vbi ordinarius debz mādare ſniaz delegati ꝓncipis executōi. et tū ipe delegatus p ſe pōt ut ibi et in alijs iuribus ſupius alle. ſile i. c. cū ad eccliaz. de of. oꝛ. Qz ad tenendū q̄ aliud ſit de iure ciuili multū me cōpelli ꝓmo auc. ei qui iurat. C. de bo. aut. iudi. vbi apte vidz innuere tex. delegatū inferioris nō poſſe, ppt̄ ꝓtamaciā dare poſſeſſioz ex ꝓmo decreto. q̄ aptius ibi tenz gl. ad idē glo. in auc. ō exhi. et intro. reis. §. ſi vero. ſup vbo omnē. cui cōtrariū de iure canonico apte innuit. c. cum veniſſent. de eo qui mit. in poſ. et facit pal. c. ex litteris. ſecūdo multū vget q̄ aliud ſit de iure ciuili. ut. l. pperandū. C. ō iudi. i. §. ſi aūt reus. ibi ſiue ipe iudex ex ſua iuriſ dictōe b̄ facere pōt ſiue p relatoz ad maiorē iudicē. ꝛ facit etiā auc. qui ſemel. C. quō et q̄n iudex. vbi delegato a ꝓncipe dat tūc ptās citandi p edicta. delegati aūt inferioribus denegat. ut ibi a ꝓtrario. et in ꝓdicta auc. ei qui iurat. multo ḡ fortius eis interdicit executio. ꝛ optime facit tex. iuncta glo. l. ſi. ff. de off. eui cui man. eſt iuriſd. vbi pz q̄ ſimpl̄ mādata iuriſdictōe nō veniūt ea que ſunt meri et mixti imperij. q̄ talia etiā exꝑſſe delegabilia non ſunt. ꝛ ex ꝓdictis pz q̄ de iſto delegato inferioris aliud ſit de iure ciuili q̄ canonico ꝛ, p diuerſitatē rōe ſufficit iſta rō. q̄ de iure canonico ea que ſunt meri imperij ſunt delegabilia. non aūt de iure ciuili fm cōem opi. et ſatis dicā in. d. c. q̄ ſedez. nō ob. hoc. c. q̄ vidz innuere idē eſſe de iure canonico ut iſte delegatus inferioris non poſſit. q̄ b̄. c. exꝑſſe nō negat. ut. s. dixi. vel pōt dici ꝛ notabilius q̄ logt̄ in delegato dato ab ordinario, ppter ſuſpitōis cām. vnde cum in executōe nulla ſit ſuſpicio. de ap. nouit videt delegatus dūtaxat reſpectu ꝓgnitōis ꝛ diffinitionis vbi cadere pōt ſuſpicio vt ſic limitet delegatio ad meſuras cāe delegatōis. ꝛ hec ſufficiāt quo ad iſtam glo. ꝛ materiā ſuā. et quāto tpe durat ptās ad exeqn dū. dic ut in. c. ḡrenti. de of. dele. Ultimo quer q̄d intendit lr̄a dum dicit ſniaz mandandā executōi ſeruata. l. tē. Do. dicit gl. vltima q̄ intelligat de lege loquēte de materia et tempe executōis fiende ꝛ ē data et dic ut plene nō. in. c. q̄ ad ꝓſultatoz. de re. iu. et p gl. in. c. dudum. ij. de de. in verbo in iure, ppoſitā. et ij. q. i. nos in quenq̄. Ni. ab.

J clericus Laicus a quo clericus vl̄ eccia rē vēdicat dz coram ſuo iudice laico ꝓueniri. ſic cōiter ſūmat. ſ̄ ego ſummo ſic. ſup re eccie vl̄ dicā pt laicū coram eccleſtico iudice ꝓueniri. ſ̄ ſi ꝓbabilit̄ negat rē eē dicā l'eccie ad iuriſdictōz eccleſticā declinādā ꝓuenit coram ſuo iudice. ꝓmo ponit dcz. ſcdo rōz dicti. ibi cū actoꝛ. tertio localē ꝓtractū ꝓſuetudinē ibi lz. Nō ꝓmo vnū caſum nōbilē i q̄ laicus pt ꝓueniri coram iudice eccleſtico. ſcz quando agitur de re. ec. vel clerici. ꝛ hāc puto eē rōz q̄: ex mala detentatione q̄ in dubio ꝓſumitur. ex quo

res est ecclie. ar. in. c. nulli. ī. c. qui abstulerit. xij. q. ij. et in. c. epi. de re. ec. nō alie. et qō nō. ibi Inn. ī. c iniustū. de re. pmu. cum similibus. causatur quoddā sacrilegiū rōne cuius eccia inrīdictionē etiā sibi vendi cat. j. e. c. cum sit. et in. c. conqstus. cum si. Itē pōt tales dici malefactores eccias ex iniusta detentatōe ip saruz rerum. ideo ē in optione rectoris corā quo iudice vult illos puenire. ut in. c. cum sit. j. e. Et ex hō ī ex tex. nota scdo casuz i q bona clerici gaudēt eodē pūlegio cum bonis eccie ut eoz detentores possint coram iudice ecclastico conveniri. ī hoc ideo qz quasi sacrilegi sunt censendi. ad hoc qō notat Inn. in. c. ceterum. de iudi. vbi dicit qz clericus spoliatus pōt suum spoliatorē coram iudice ecclastico pueire. qz sacrilegiū est quoddā crimen ecclasticū. xvi. q. i. i canonib'. ī etiā si dubiū sit de spoliatōe tñ cognoscet eccia fm cum. xxiij. q. iij. si quis ex potentibus. In casu tñ h' .c. qñ non agitur de impssione ī violentia aliud fuat in casu dubij. qz debet trahi corā suo iudice. ut hic Et ex hoc infero qz in casu huius. c. non pueniet coraz iudice ecclastico pōse ratione veri sacrilegij p quasi sacrilegij et lesionis que infertur eccie ex iniusta detentatione rerum ecclasticaz. quod nō p. j. dicendis. nam si pueniretur pōse ratōe sacrilegij non sufficeret negatio ad excludendā inrīdictōz. ut patz ex predictis. et .j. subjcā. An aūt in alijs gaudeat clericus in bonis ppzijs illis pūlegijs quibus gaudet in rebus eccie. dicam in. c. si diligenti. j. de pscrip. Nota tercio qz p negatōz res efficitur dubia. in. l. iij. C. qui ad li. p. da. non licet. ī i. c. pisanis. ī quod ibi nō. de re. spo. et in. c. sup eo. de testi. cogen. quod intellige qñ pbabilis est ignorantia. si em haberz notorictatē cōtra se non pficeret talis negatio quin teneat rīdere coram ecclastico. ex quo cōstat notorie rem esse eccie vel clici quod tenet hō do. an. in examinatōe materie. ynō dicit qz si petatur possessio pbende. qz non pōt esse nō notorium in loco possessiones fore pbendales qñ dicti possesse sunt licet negentur pbendales. hoc nō sufficit alle. nō. p Inn. in simili in. c. venerabili. de cōsi. Ego alle. nō. p eandē Inn. in. c. tua. de coha. de. et mul. et de iudi. novit. in fi. et pbatur in palle. c. sup eo. vbi patet qz negatio sola non inficit notoriū. ut in. c. cum dilectus. de pur. ca. et in. c. si. de coha. de. et mu. optime facit qō notat Inn. in. c. i. ō of. vica. vbi dicit iudicem libellū actoris posse lacerare ex quo notorietas alīunde qz ex libello constat agenti ius non cōpetere facit etiā tex. iuncta gl. i. in. l. i. C. qui ī aduersus qs vbi patet qz iudex attēdit ad factum notoriū etiā si p ptes nō pbetur. ī vide etiā glo. iuncto tex. in. l. post rem iudicatā. ff. de trāsac. ī. l. qui sentētiā. C. ō penis

Nota qrto ibi. de rigore tē. qz strictus iuris ordo dr rigor iuris. nam hō fm hosti. ponit rigor p stricto ordine iuris. simile in. c. ex litteris. j. de re spo. ī in. c. i. de do. et ptu. qñq tñ ponit rigor p ordine iuris. vt in. c. sup litteris ō rescrip. ī appellat ibi rigor respectu spāliū forme que citra ius cōe ptinebat ibi i rescriptis. ī dic qz reputur rigor iuris et dispēsatio. rigor ppe ē qdā excessus iuris ī qdam austeritas facta ad terorem. et illo mō non capit hō. qñq sumitur p subtilitate iuris. seu stricto ordine iuris. et isto mō capit hō. et i c. in litteris palle. nam de subtilitate iuris debz quis corā suo iudice pueniri. et de hoc rigore et alijs supdictis vide bo. glo. in. c. pstitueretur. l. di. Nō qnto posse ex psuetudine induci ut laicus pueniatur coraz iudice ecclastico p clericum etiā si non agat de re ecclesiastica vel patrimonialibus ipius clerici. vel non ob. negationē ipius laici. ī p hoc est tex. iuncta glo. in. c. si qs pbiter. ff. q. v. facit. c. nouit. de iudi. ī. c. cū cōtingat. j. e. ī. ix. q. iij. pquestus. cum si. Ultimo tene menti ex isto tex. qz qñ certa qualitas dat inrīdictionē iudici nō sufficit ad fundandā inrīdictōz iudicis eā allegare i libell si pbabiliter negef. imo qz plus ē non sufficit sola allegatio secuta negatōe etiā si ista qlitas veniat postea pbāda ī examinānda ad merita cāe vt hic dare pbatur. nam ad merita cāe venit hoc examinandū an res petita sit eccie vel clerici. ī tñ hō non sufficit ad fundandā inrīdictōz ecclastici si hoc negef. qō est pcra bar. in. l. iij. ff. si quis in ius vo. p statim ō hoc. j. latius dicā. Venio nunc iuxta ordinē ad expeditōz glo. dicit hic qz actor dz sequi forum rei. pcra qō oppo. de. c. cum sit generale. et. c. licet. ī. c. ex tenore. j. e. Vo. dicit gl. i. qz hec regula fallit. et dic ō rōne fallentie ut ibi nō. ī limita hāc regulā put plene dixi. s. in. c. prox. in pn. Secdo quero. dr hō in fi. qz de psuetudine in plerisqz ptibus laicus indistincte pōt cōveniri p clericū in iudicio ecclastico. vnde habuit ortū hec psuetudo. rīdet gl. qz ex negligentia laicoz in exhibendo iusticiā clericis. dicit tñ vnū notabile verbuz qz papa hodie de psuetudine generali pcedit litteras indistincte clerico agenti pcra laicaz sine iudices laici sint negligentes sive non. Et nota bñ hāc gl'. qz laico pcra laicū papa nō pcedit lras nisi in casibus notatis .j. e. c. licet. et. c. ex tenore. j. clerico pcra laicū cōcedit indistincte ex quacūqz cā ex generali stilo curie. et idem nō. gl. in. c. px. et idē archi. in. c. iudicaturz. lxxxix. di. vbi dicit se vidisse hoc de facto i quadā cā. ī in tñ dicit hō vez qz si ppter hanc exceptōz. qz cā ē pius tractāda in foro rei appellaret non darent littere in causa appellatōis ut dicit se exptum. ī p hac psuetudine facit. c. fi. de iudi. et idem tenet spe. in ti. de cōpe. iudi. ade. §. regulariter. in pn. ī clarius in. v. xxx. et. v. se. et dicit hoc intñ verum. qz dato qz index secularis ī laicus cōventus se patos offerret ad exhibēdā iusticiā p hō nō impediret inrīdictio delegati pape. nec pōt index sclaris tē inhibē laico ne rīdeat corā ecclastico. ut ibi nō. Et idē nō. hosti. i summa h' ti. §. ij. v. ex pmissis

hoc cõe dictũ límito qñ qõ inter clericz et laicũ est non feudalis. Si aũt est feudalis tunc licet papa det litteras tñ delegatus non exequit nisi dño feudi negligat facere iusticiã ut ꝓbatur nõbliter j. c. pr. iũcta gl. i. fm vnã lect. Hec eñ questio feudalis habz specificã naturã et iudicatur p leges spales nõ p gziales ut. s. de iudi. c. ceterum. ꝛ probat clare in. c. i. de lege conradi. x. col. ꝛ qõ ibi nõ. facẽ qõ nõ. Bar. in. l. i. §. ꝛ qz vero post opas. ff. de no. op. nũ. ꝛ in. l. ij. õ iud.

Sed qz gl. ꝫ multũ lente transiuit in lec. huius. c. nec tetigit difficultates. ideo ex gl. op. ꝓtra tex. in eo qd innuit ex simplici negatione laici recurrendũ fore ad iudicẽ secularẽ. vbiumqz eñ negatur cã vel qlitas iurisdictõz tribuens ꝑt iudex ad fundandã suã iurisdictionẽ de cã illa vel qualitate cognoscere vt videat an sua sit iurisdictio. ut probat in. c. sup litteris. õ relꝯ. ꝛ in. c. cum ꝓsone. de ꝓui. li. vi. ꝛ nõ. in. l. si qs ex alie na. ff. de iudi. ꝛ l. ij. si quis in ius vo. nõ ie. Bo. gof. videt ꝫ tenere cõtrariũ. dicit eñ qd primo videz examinandũ an res sit ecclastica. j. de testi. c. veniens. ij. et fiat ꝫ summarie et sine ꝓiudicio ꝓncipalis qõnis. ar. ff. de libe. ag. l. si quis a liberis. §. parens. ꝛ si apparz ecclastica corã iudice ecclastico cognoscet. alias ad se eulariẽ recurretur fm eũ. hoc dictũ gof. nõ placz oino hosti. ꝑ q facit ẽ. c. vbi simplr õz recurrẽdũ ad sclariẽ nisi rõe ꝓuilegij vl ꝓsuetudis aliud dicat ꝛ qõ nõt Jo. an. i. c. cũ sit j. e. Bz ꝑ gof. facẽ qõ nõ. vin. j. e. c. ꝙlt. vbi dic qd si laic negat raptũ vl incestum iudex eccliastic⁹ cognoscet quousqz intelliget qd non ẽ sua iurisdicõ ꝛ tunc ꝓdamnabit clericũ in expensis ꝛ remittet ad iudicem suũ. de app. c. ut debitus. ꝛ. c. auz spãli. do car. hic segtur gof. ꝛ idem audiui tenuisse do. pe. õ ãcba. hanc sniaz segtur etiã hic col. ꝑ id quod dixi. s. i contrario. ꝛ apte approbat eum in. c. romana. in vbo iuniãtur. e. ti. li. vi. do. an. sequit hic dictũ hosti. Bz pro subtili et clarioꝛ decisione huius dubij videndũ ꝛ examinandũ ẽ primo. an eũ certa qlitas vel cã tribuit iurisdictionẽ sufficiat eã allegare in libello ad excludẽ dã iurisdictionẽ an etiã sit necesse summarie probare eã si negetur ꝛ an sola negatio qlitatis vel cãe tribuẽtis iurisdictionem excludat ꝓtus iurisdictionem tã i ꝓncipali qz in incidenti. ꝛ in hoc articulo procedit ꝫ do. an. intricato et obscuro stilo. sed ego deo duce apte et leui stilo procedã. ꝛ ut patz ex ꝓcedentib⁹ goff. voluit qd sola negatio non excludit funditus iurisdictionem sed impedit. pcessum sup ꝓncipali. ut nõ teneatur ñdere reus ad libellũ nisi primo summarie cognoscat de illa qlitate tribuente istã iurdictionẽ. utputa i terminis. c. an res sit ecclastica. Et ꝑ gof. faciunt iura generaliter dicentia iudicẽ cuius iurisdictio negat cognoscere posse an sua sit iurisdictio que iura. s. allegaui. facit dictũ Jnn. in. c. ceterum. s. ti. proꝛ. vbi dicit qd si negatur rem esse feudalẽ de hoc ꝑus ꝓgnoscí dz an sit feudalis. Jtẽ facit qõ nõt Jnn. in. c. lup litteris et Jo. an. ꝛ archi. in. c. romana. §. ꝓtrahẽtes. co. ti. li. vi. et Jo. cal. in. c. i. de rapto. ꝛ Ly. in. l. ꝑscriptõe. C. si ꝓtra ius vel vti. pub. dicũt eñ qd si quis aliene iurisdictionis citatus comparet et dicat se nõ ꝓtraxisse vel non deliquisse in loco vel territorio vbi citat debz añ omnia discuti summarie an ibi ꝓtraxerit vl deliqrit si ne ꝓiudicio ꝓncipalis qõnis. ꝛ si constiterit ipm ibidẽ ꝓtraxisse vel deliquisse, procditur postea in ꝓncipali. ad idem facit gl. in. c. i. de of. dele. li. vi. que dicit qd si corã ꝑseruatore aplice sedis qui habz tñ ꝓgnoscere õ iniurijs manifestis negatur iniuria fore notoriã. de ẽ ꝑmo cognoscet ad fundandã iurisdictionẽ suã ꝛ ex⁹ huius summarie cognitionis dabit euentum vel negabit, pcessum sup ꝓncipali. idem volunt archi. in. c. romana. §. notoria. de censi. li. vi. ibi eñ tex. dicit archi epm posse visitando, puniẽdã suã punire notoria crimina subditoꝝ suoꝝ suffraganeoꝝ. Quid aũt si crimia neganꝫ notoria. dicit ibidẽ archi. archiepm posse de hoc cognoscere summarie ad fundandã iurdictionez ꝑ iura generalia. s. allegata. sic ergo dicendũ ẽ i ꝓposito. Scõa opi. ꝓncipalis est. ut sufficiat sola allegatio istiꝰ qlitatis seu cãe deferẽti iurdictõz i libello. licet illa vera non sit dũmõ de hoc non ꝓstet qz id qõ exꝓmitur in libello habeꝫ ꝑ vero ad fundandã iurdictionẽ. ꝑ hoc facit. l. cum qdam puella. ff. de iurisdic. om. iu. vbi iurisdictio mensurat ab eo qõ petitur non ab eo qõ in veritate debeꝫ. ꝛ hec est apta opi. bar. i. l ij. ff. si quis in ius vo. non ie. vbi tenet oppositũ eius quod. s. dixi. dicit eñ qd si quis citatus in alieno territorio negat ibi ꝓtraxisse vel deliquisse non ꝓ hoc excluditur iurdictio iudicis. nec oportz qd de ẽ summarie cognoscat. sufficit eñ quantũ ad iurisdictionẽ iudicis qd si id qõ exꝓmitur esset vez excluderet iurisdicõ iudicis. ut in pal. l. cum quedã. Adducit simile in seruo qui dicit se liberũ. nam eoipso qd hoc dicit habeꝫ ꝑ libero quantũ ad suã ꝑsonã legitimandã. ut ff. de li. can. l. ordinata. ita dicit in ꝓposito qd eoipso qd aliquid dicit in libello qõ sit de iurisdictione iudicis quantũ ad iurdictionẽ iudicis habeꝫ pro vero. facit ꝑ ista opi. bar. quod notat Jnn. in. c. cum sit j. e. vbi dicit qd clericus agẽs ꝓtra laicum corã iudice ecclastico sup oppssione vel fraude vel illicito ꝓtractu in quib⁹ casibus fundat iurisdictio iudicis ecclastici. ut ibi nõ. debz in petitione mentõz facere de oppssione vl fraude vel minus ltimo ꝓtractu. ꝛ sup ista clausula fundare intentionẽ suã. et si ps aduersa neget nihilomin⁹ ꝑ cedetur in cã ꝓncipali. et si non ꝓbauerit fraudẽ vel illicitum ꝓtractũ absoluetur reus ex ista cã. ꝑ iteruz poterit agere ex alia. ff. de excep. rei iudi. l. ꝛ an eandem Jtem sentit idem Jnno. in. c. ceterum. s. ti. proxi. vt. s. dixi quando clericus dicit se spoliatum et laicus negat. vt si est dubium cognoscat iudex etiam de

pncipali. facit etiã quod .s. dixi fm Vlin. t idem sen
tit guil. de suza. in auc. qua in puincia. C. vbi de cri.
ag. op. vbi dicit sufficere allegare cõmissuz fuisse cri
men in certo loco ad fundandã iurisdictionẽ indicis lo
ci absqz eo qd aliter ꝓbetur vel cognoscat. et si postea
apparebit delictũ ibi non cõmissum in ꝓcessu cie nõ
valebit ꝓcessus. C. si a nõ cõpẽ. in. p totũ. Tercia
pncipalis opi. fuit Jo. de are. quã ponit lapus sua al
legatione. lxi. dicit eñ sufficere qd cã alleget t postea
ꝓbetur. Et si aduersarius negat qualitatẽ seu cãm ag
granatur onere ꝓbandi. qz ex ꝓductione libelli funda
ta est intentio. ut. d. l. cum quedã puella. in fi. Ad
uerte qz scda t tercia opi. videt ꝓtra istũ tex. vbi ex so
la allegatione q̃litatis. s. qd res sit eccie vel clerici non
fundatur iurisdictio iudicis eccliastici nec negõs aggra
uatur onere ꝓbandi suã exceptionẽ qualitatis negati
uã. vnd iste opi. non placet b do. an. nam sic essz i po
testate actoris allegãdo cãm vel qualitatẽ ꝓcludentẽ
iurisdictionẽ subiicere reum iurisdictioni alterius iudicis
vel eum aggrauare onere ꝓbandi defectum qualitat
seu cie iurisdictionẽ cõcludentis qd esse non debz. nec
ob. l. cum quedã puella. in fi. supius alle. qz inspicitur
ibi quod petitur nõ qd debetur. nõ ad fundandã iu
risdictõz iudicis qñ sit verum vel falsum qd petit cõ
cluditur iurisdictõ. tunc eñ nõ habet respectus ad ve
ritatẽ debiti. ꝑ b t in exemplis allegatis si sit falsa cã
seu qualitas allegata cõcludit iurisdictio. t si sit vera
concludit. t sic oportz prius de ista qualitate seu cau
sa constare. t b etiã repio sensisse bar. in. l. ꝓscriptione
C. si cõtra ius vel vti. pub. videlicz vt prius de hac q̃
litate summarie cognoscat. lz aliud sentiat in. d. l. ij. si
quis in ius vo. do. an. multa verba inculcat ꝑ i effectu
hoc vult qd qñqz allegat in libello qualitas expresse
qñqz tacite. pmo casu pncipali qñ allegat expsse. si
allegatur t ꝓbatur casus est planus. si non allegatur
sed ꝓbatur. et tunc si aliquo mõ potest includi t ada
ptari ad verba libelli ꝓcedit iudiciũ. adducit nõ. per
Jnn. in. c. cetex. s. ti. pr. vbi dicit qd si agens coram
dño feudi realiter dicit se dñm t ꝓbat qd feudũ debet
retinere alias optinere. qz pt includi in libello ius seu
di ut intelligatur se dixisse dñm respectu talis domi
nij. b dictum intelligo vex qñ a pncipio nõ fuit exce
ptum de non existia qualitatis. alias vero nõ suffice
ret sic generalit allegare. ut ibi nõ. facit. l. fi. C. de an
na. excep. Si vero non pt illa qualitas probata
aliquo mõ includi in libello tunc dicit ꝓbatõz nõ suf
ficere nisi fuerit allegata in libello. ad b qd nõ. i pall.
e. ceterum. t j. e. ꝙquestus. t. c. cũ sit generale. t b dic
tũ lz videat cõe. mihi tñ placz indistincte. vñ puto qd lz
qualitas nõ fuerit allegata in libello. tñ exquo a pnci
pio nõ fuit exceptũ. t nunc repitur ꝓbata vel ẽ alias
patens t notoria qd valet iudiciũ et põt sequi snia. et
ꝓ hoc allego tex. singularẽ indicio meo in. l. ij. p' pn.
ff. de iudi. vbi dz qd si ptes ꝓueniunt de ꝓrogatione
iurisdictõis alterius iudicis. licz iudex hoc ignoret. qz
quo tñ putat suã esse iurisdictionẽ valet iudiciũ coram eo
agitatũ. t sic plus probat iste tex. qd iudiciũ valet licz
iudex ignoret qualitatẽ tribuentẽ sibi iurisdictionez. qz
quo alias putabat suã iurisdictionẽ esse. fortius debz
tenere in casu nro qñ qualitas seu cã est patẽs vel ei
probata licet nõ allegãta. t sic nullus est error. Item
addendo iudicẽ videt in dubio psumendũ istũ admit
se respectu qualitatis tributis iurisdictione. debet eiz
in dubio libellus interptari vt ꝓueniat psone iudicis
t iuri actoris. vt nõ. Jnn. in. d. c. cetex. facit qd nõt
Ly. in. l. edita. C. de eden. t qd dixi in. c. dilecti. s. ti.
px. t. l. si quis intentõe dubia. ff. de iudi. et debz fieri
interptatio ut res valeat. l. quotiens. ff. de ỹ. ob. t in
. c. abbate. de ỹ. lig. facto eñ expmit illã qualitatem
seu cãm iurisdictionẽ ꝓcludentẽ eum addendo sicut fa
cto. qñqz quis appellat iter arripiendo licz nõ expmat
vt in. c. cum olim de do. t ptu. et in. c. ad audientiã. d
app. cum si. t. ix. q. iij. non solũ. t. c. se. Itẽ notorietas
excusat ab onere ꝓbandi excusatõz et onere cõparitõ
nis. vt in de. pastoralis. §. pisana. et quod ibi nõt gl.
de re iudi. t p Jnn. in. c. p̃. de olla. Et ꝓsideratio do.
an. ꝓcedez qñ illud qd petitur non possz iudi aliq
mõ sub libello. nã tunc non potest ferri snia. qz satis e
iudex qui non ꝓnunciat sup non petit. ut dicit tex. in
. l. fi. C. de fideicõmiss. liber. secus autẽ qñ qualitas ni
bueus iurisdictionẽ non includitur sub libello. sed rõ
sic. nam tunc sufficit qd de qualitate alias constet vel
qd probetur in processu vel cum dubitatur. Exemplũ
si ꝓuenirem clericum coram ẽpo t non allego qd sit cle
ricus. satis eñ est ad validitatẽ processus qd sit cleri
cus. ar. in. l. ij. ff. d iudi. ꝑ hoc singulare dictũ Jnn.
in. c. tua. in fi. de coha. de. t multi. vbi dicit qd si iudex
processit tanqz sup notorio si in veritate factum erat
notoriũ non tñ iudici pstabat valet processus. sat eñ
est qd iudex non ignoret fundamentũ sue iurisdictionis
licet ignoret qualitatẽ iurisdictionis. ut dicit bar. in. l.
multũ. ff. de ꝓdi. et demõ. t in. d. l. ij. Concludo ergo
qd si ex ꝓiecturis potest apparere qd ptes litigãt respũ
ipius cause seu qualitatis tribuentis iurisdictionẽ va
let iudiciũ lz nõ fuerit expssa cã exq̃ de ea pstat ꝑ pba
tõz aut als ẽ patẽs. t hec nõ. qd nemo tãgit Redo
ad dcã do. an. si aũt allegat q̃litat t nõ ꝓbat t tũc si
nõ negat sufficit sola allegatõ ad ꝓcludẽdã iurisdictõz
vt b ẽ casus nõbil'. Et b casu ꝓcedit opi. dicentiũ suffi
cẽ solã allegatõz. si vo allegat q̃litas t negat t tũc si
ne contingat negatio absqz principali petito. sine sur
gat a negatione principali petiti. Pone exemplum
in primo quando quis negat rem esse feudalem. ne
gat enim tantum qualitatem. Exemplum in secũdo.
quando dicit et negat se deliquisse. et sic non solum
negat deliquisse in territorio citantis. sed negat

principaliter, pductū ꝛ fundamentū intētōis ptis vñ negando fundamentū intentōis negat ꝛ p ꝓns qualitatē tribuentē iurisdictionē. s. q̄ deliq̄nt in territorio. ꝛ in istis duobus casibus quos dicit, pcedē pari passu facit tria membra; aut enī fundat iurisdictio sup̄ existentia qualitatis; aut sola dubietas fundat iurisdictionē aut fundatur sup̄ notoria existentia q̄litatis. ꝑmo casu q̄n fundat sup̄ exīstia qualitatis. ꝛ tunc exquo q̄litas allegata negatur excludit iurisdictiō nisi q̄ ista allegat offerat se, pbaturū ad fundandā iurisdictiōꝫ ꝛ iudex examinabit illam summarie vt videat an sua sit iurisdictio. et hoc verū nisi negatio haberꝫ notorietatē cōtra se tunc non, ꝓficerꝫ negatio. ut. s. dixi i notabilibus.

Et nota bñ hoc dictum, p his que ī. dicā. nam ex hoc apte sentit q̄ si ꝓstat rem esse eccie licꝫ nō allegef alia qualitas vt fraudis seu ūpōsitionis vt similis fundatur iurisdictio eccliastica iudicis. ꝛ hoc etiā apte volu it Inn. b. sed host. sentit b oppositū dicēs q̄ iste text. ꝓtradicit nisi aliud dicatur rōne ꝓuilegij vl ꝓsuetudinis. ꝑ primū dictum plus mihi placꝫ aut satis b colligitur ex mente littere. ꝛ facit qđ. s. dixi i nōbilibus et quod ī. dicā Secdo mēbro ꝓncipali q̄n non exigit ad fundandā iurisdictionē vere qualitatis existentia ꝑ sufficit sola dubietas. ꝛ tunc sufficit ista qualitatē allegare licꝫ negetur ut si allegetur sacrilegiū. nam tūc qꝛ istud crimen est eccliasticū ꝓgnitio spectat ad eccliaꝫ sine dubitetur sine nō. ꝛ ita, pcedit dictū Inno. in ꝓall. c. ceterꝫ. et in. c. cum sit generale. ī. e. et dictū vīn. i. d. c. ꝓquestus. ꝛ idem dic de ꝓsimili qualitate q̄n fundatur iurisdictio iudicis etiā in casu dubiꝫ. Exemplꝫ si negetur res spūalis. ut in. c. si iudex laicus. ō sen. ex. li. vi. vel ꝓtractū est esse vsurariū in. c. illo vos. ō pig. ꝛ. c. ad nostrā. de emp. ꝛ ven. vel ꝓtractum matrimonij vt in. c. tuā. de or. cog. qui si. sint le. c. cām. et. c. latores. xvi. q. i. in canonibus. cum si. non aūt sic ē q̄n ōr ō lictum cōmissum i territorio ciātis. qꝛ non datur iurisdictio nisi ꝑsupposita veritate ꝛ ideo de hoc summarie. ꝑmo ꝑmittitur discussio vt videat an sua sit iurisdictio ut dixi in ꝓcedenti mēbro. Tercio membro ꝓncipali q̄n fundat iurisdictio sup̄ notoria exīstia q̄litatis. tunc si qualitas non allegef notoria ꝛ negatur excluditur iurisdictio. ad hoc gl. in. c. accusatus. de bere. li. vi. ꝛ in. c. i. ō of. de. e. li. ad hoc etiā ista tū text. adducit. nam sup̄ re eccliastica excluditur iurisdictō laici ꝛ spectat ad eccliasticū q̄n res est eccliastica. ꝛ b constat vel nō negatur qꝛ ꝓstare ōr si non negetur ex toto in ꝓncipali et in incidēti an sit iudex. qꝛ exquo negat ꝛ sic notorie non ꝓstat rem esse eccliasticā nō sufficerꝫ summaria cognitio. Attende qꝛ ex hoc sentit do. an. q̄ iurisdictio iudicis tunc excludit rōne rei eccliastice q̄n notorie ꝓstat rem ē eccliasticā saltē ex eo. qꝛ nō negatur. sed certe hoc non colligo ex littera vbi nulla fit mentio de notorietate. ꝑ potius vīdr innuere oppo. ut sufficiat sola exīstia huius qualitatis. s. q̄ res sit eccie vel clerici. patꝫ. qꝛ reo laico nō excipiente, pcedat iudicium ꝛ posset postea negari ad merita cāe. ꝛ sic firmaretur iurisdictio. ꝛ tñ qualitas q̄ res sit eccliastica nō esset notoria. Item iurisdictio dat. qꝛ ex detentatione rei eccliastice ꝑsumitur saltē ꝑsumptiue quoddā sacrilegiū. ut. s. dixi in notabilibus. ꝛ ideo nō requirit q̄ notorie constat. satis est q̄ de hoc ꝑt fieri fides. vt statim plene subijcā in seqnti mēbro. Sed attēde ad aliud in eo q̄ do. anto. allegat simile gl. in. c. i. de of. dele. li. vi. et gl. in. c. accusatus. de hereti. e. li. q̄ tñ glo. ꝑma frōte videnf ꝓtrarie ꝛ involuere intellectus iuuenū. nam glo. in. c. i. vult. q̄ si ad excludendā iurisdictionē ꝓseruatoꝛ negatur iniuriā notoriā esse ꝑt de hoc ꝓgnoscere ꝓseruatoꝛ summarie an sit notoria. sed gl. in. d. c. accusatus. dicit q̄ nisi diuinatōes sapiant heresim manifeste inquisitoꝛ heretice prauitatis non potest se intromittere. vnde in dubio cessat eiꝰ iurisdictio licꝫ alias iudex ꝓgnoscat an sua sit iurisdictio. sed dic istas ꝓcordādo. q̄ aut negatur q̄litatis notorietas siue ipa iniuria ꝛ aduersarius dicit ipam esse notoriā. ꝛ tunc iudex ꝑt ꝓgnoscere an iniuria sit notoria, ꝓ fundamēto sue iurisdictōis. nec procedit postea in ꝓncipali nisi ꝓstet q̄ sit notoria. qꝛ notorietas est ista quedat iurisdictōꝫ ꝓseruatori. ꝛ non sola exīstia iniurie. et hoc casu logf glo. in. d. c. i. et sic etiā loqf in fili. Inn. ꝛ archi. in. c. romana. §. notoria. de censi. li. vi. aut cōstat qualitatē notorietatis non subesse valt tñ iudex inquirere an sublit factum sine ista q̄litate ꝛ non ꝑt. exq̄ sola qualitas notorietatis ꝓcludit iurisdictionē. ꝛ iste est intellectus gl. in. d. c. accusatus. nam ingsitoꝛ non potest se intromittere de diuinatōibus nisi sapiant heresim manifeste. si ergo non sapiant manifeste nō ꝑt inquirere an sapiant heresim. qꝛ sine notorietate qualitatis non habet iurisdictionē. quod etiā voluit glo. i d. c. i. sed si inquisitoꝛ vellet inquirere an sapiant heresim manifeste bene posset. ut in. d. c. i. ꝛ in prealle. §. notoria. ꝛ in alijs iuribus que dicunt quem posse cognoscere an sua sit iurisdictio. hec procedunt quando expresse qualitas allegatur in libello. si autem nō allegatur qualitas expresse sed tacite. ꝑt comphendi q̄n fuit scōm mēbꝝ ꝓncipale. Exemplū in termis. c. fin do. anto. vt qꝛ agens rei vendicatione ꝓtra laicum ꝓ rebus eccie solū dicit rem esse eccie. nā q̄ res sit eccie nō ꝓcludit iurisdictio. ꝑ bñ ꝓcludit ex detentatōe rei eccliastice sacrilegiū quoddā. ex quo ꝓcludit iurisdictō ad eccliam. ꝛ tūc qꝛ ꝑt deducere ista cām ut ꝓuilegiata ꝛ ut nō ꝓuilegiatā. exquo simplr dicit rem ē eccie. nec aliter allegat sacrilegiū si res negat eccie. qꝛ ꝑ ꝓsentiā negat sacrilegiū sola negatio excludit iurisdictōꝫ qꝛ specifice nō tangitur dubiū sacrilegij ut b ē tex. fin eum. vnde ipam ut priuilegiatā videtur deducere q̄n hoc exprimit in libello. aliaꝰ aūt nō ꝓcludit sacrilegiū

nec dubium ſacrilegij exquo non allegatur mala detē tio. quia poſſibile ē q̄ reus habeat aliquod iuſtū ini tium poſſidendi ꝛ eo q̄ poſſidet ꝓſumitur iuſte poſſi dere exquo non allegatur poſſeſſionis iniuſticia.

Ex p̄dictis viđ ꝓcludere q̄ tūc dem̄ eccl̄aſticus iudex ꝓgnoſcit ſup reb' eccl̄e q̄ñ allegatur ſacrilegiū exp̄ſſe. vel q̄ñ ꝓcluditur tacite ex notōria detētatione rei eccl̄aſtice. ꝑ ꝓta hunc intellectū apte facit. quia ſi agendo rei vendicatione allegaret tacite ſacrilegiū iā ex negatione non excluderet iuriſdictio ſed res efficē reꝫ dubia. ꝛ ſic haberꝫ iudex eccl̄aſticus iuriſdictiōꝫ. ut .ē. ꝓcluſum ē tacita enī hēt̄ur. ꝓ exp̄ſſa. ff. ſi cer. pe. l. cum quid. Item intentio actoris nō debet variari ex negatione vel aſſertione rei. aut enī actor intentando rei ven. deducit ſacrilegiū tacite allegādo detentatōꝫ rei eccl̄aſtice ꝛ tunc ex negatione nō debꝫ excludi iuriſ dictio. vt in. c. cum ſit. j. e. et. ē. dictū eſt. aut nō dedu cit ſacrilegiū. ꝛ ideo negatio vel aſſertio q̄ eſt eccl̄aſti ca non habꝫ mutare qualitatē cauſe ꝛ intentionē acto ris. et ſic non hēret iuriſdictiōꝫ etiā ſi ꝓſtaret rē eſſe ec cleſie. exquo nō deducit ſacrilegiū. ratione cuius tm̄ fm̄ iſtum intellectū habꝫ eccl̄a iuriſdictionē i caſu hui⁹ .c. et tm̄ iſte tex. apte innuit ꝓtrarium. vt ſi ꝓſtat rē eſſe eccl̄e vel iſto nō negāte iudex ꝓcedere poſſit. Itez di co nō eſſe verū q̄ agēdo ſimplr rei ven. videatur ōdu cere ſacrilegiū tacite. Iſta enī eſt actio realis nec ꝓ ſupponit quē eſſe obligatum ad tradendū crimioſum vt inſti. de ac. in p̄n. ideo puto q̄ hoc. c. velit dare pri uilegiū eccl̄e. vt cum agit de rebus ſuis cōtra laicum poſſit adiri eccl̄aſticus q̄literaunqꝫ agat de rebus ſu is vel clerici etiā ſi agatur actione p̄ſonali vt ex loca to vel legato. et ꝫ videtur ꝫ voluiſſe Inno. duꝫ dicit q̄ ſi ꝓſtat rem eſſe eccl̄e ꝑ laicus poſſideat coraꝫ iudi ce eccl̄aſtico agi debꝫ. puta ſi agatur ex locato vel le gato ꝛ ſimilibus. ꝛ ſic non ſolū habꝫ locū hoc ꝓuile gium q̄ñ agitur rei vendicatōe ꝑ etiā ſi agatur alia ac tione p̄ſonali cum occaſiōe rei eccl̄aſtice. ſecus ſi age retur actione p̄ſonali ꝛ nō de re eccl̄aſtica. q̄ tunc ſe cularis ꝓgnoſcit. et ſic poteſt tunc intelligi Inn. in. c cum ſit generale. j. e. vbi videtur ꝓtrariari dicto ſuo ꝫ ꝛ p hac dōa poteſt adduci optimū ſimile in eo q̄ di cimuſ. ꝓuratorē adquirere vtilē dño q̄ñ ſtipulatur ex re dñi. ſecus q̄ñ ſtipulatur non ex re dñi. quia tunc ni hil acquiritur dño ꝑ tenetur cedere actionē dño p ac tionē mandati. vt dicit glo. nō. in. c. ij. de vſu. li. vi. fa cit etiā q̄ ō in ſimili notat de interdicto vñ vi ſcripto i rem. in. c. ex pte. j. eo. fundata. eſt enī iuriſdictio eccl̄aſti ci eo. q̄ res cuius occaſione agitur ē eccl̄aſtica vnde poteſt iudicare de oīnibus inde accidentibus. et hoc videt̄ ꝓbare iſta littera in eo q̄ ſe non fundat ſup rei vendicatione ꝑ videtur hoc p̄uilegium ꝓcedere q̄liter cunqꝫ agatur de re eccl̄aſtica. ꝛ hoc p̄uilegium potuit ꝓcedi. vel q̄ laici plurimū ſunt negligentes in exhibē do clericis iuſticiā. vt dicit tex. j. e. c. cū ſit generale. vt q̄ ex detentatione rei eccl̄aſtice p̄ſumitur mala detē tio. ꝛ ſic et ſi non ſtricte tm̄ large videtur quoddā ſa crilegiuꝫ ſeu detentatores vident̄ malefactores eccle ſiaꝝ. nō enī dicunt̄ ſtricte ſacrilegi nec ꝓueniunt̄ ut ſa crilegi. q̄ tunc negatio non ꝓficeret. vt. ē. dictum eſt Et ex his ꝓcludo q̄ nō ſolum qualitas ſacrilegij. ſed etiā quia res eſt eccl̄aſtica vel clerici tribuit iuriſdictōꝫ eccl̄aſtico eoipo q̄ ꝛ allegatur rem eſſe clerici vel eccle exp̄imitur et allegatur qualitas tribuēs iuriſdictionē ꝛ ſic deducit iſtā cām vt p̄uilegiatā et verbo et facto. verbo enī allegat eoipo q̄ dicit iſtā rem eſſe eccl̄e. fa cto allegat eoipſo q̄ p̄uenit cum coraꝫ iudice eccl̄aſtico nam ex q̄litate iudicis coram quo agitur declaratur ius libelli ꝛ illa actio videt̄ intentata q̄ ꝓportionatur iuriſdictioni iudicis coraꝫ quo agitur. vt ſentit Inn. i. de c. cereꝫ. facit. l. ſi quis intentione dubia. ff. de iudi. et licet hoc caſu qualitas tribuens iuriſdictōꝫ non ſit ſe ꝓata a re p̄ncipaliter petita tm̄ ex ordine intellectus ē ſeparabilis. ſicut ꝟ tingit in eo qui negat ſimul factuꝫ p̄n cipale ꝛ q̄litatem. vt q̄ accuſatus de delicto cōmiſſo in territorio iudicis negat ſimplr delictum cōmiſſe ꝛ ideo dico q̄ ſi laicus ꝙuentus negat rem eccl̄e. q̄ri detur etiā negare qualitatē tribuentē iuriſdictionē po terit iudex de hoc ſummarie ꝓgnoſcere in vim dilato rie. ſi actor clericus petierit hoc ꝛ euentus iſtius inci dē tis q̄ñis declarabit an poſſit eſſe iudex ſup p̄ncipa li ſiqui ſit regulariē q̄ñ negatur qualitas tribuens iu riſdictionē. ut in iuribus ſupius alleg̃. nec ob. ſi dica tur q̄ bis examinabitur idem cum poſtea hoc veniat diſcutiendū ad merita cāe. q̄ hoc non ē nouum. vt in c. veniens. ij. de teſti. vbi dilatorie diſcutitur id q̄ ve nit poſtea diſcutiendū ad merita cāe. nec ꝓbationes recepte in ſummario faciūt fidē in plenario. vt ibi. ꝛ multa alia exēpla de iure ciuili potes videre p doc. in p̄dicta. l. ꝓſcriptione. iſte ergo tex. q̄ videtur innere q̄ ex ſola negatione debꝫ remitti ad iudicem rei debꝫ intelligi quando actor inſtat ut diſcutiatur quelio q̄ ad merita cauſe. vt quia non vult aſſumere onus bis idē ꝓbādi ꝛ dilatorie ꝛ quo ad merita vt plerigꝫ būc laborē ꝛ circuitum fugiunt. ſecus ſi offert ſe ꝓbaturuꝫ hoc ſummarie ꝛ incidēter. quia tunc audiri debꝫ. nec ille tex. ꝓtradicit immo debꝫ ſuppleri p alia iura. ut i l. non poſſunt. ff. de legi. ꝛ in. c. expediat. de elect. li. vi. alias inutilis foret hec. p̄uilio. cum quilibꝫ de fa cili negaret. Item q̄ñ non negat rem eſſe eccl̄e non cō feſſio ꝑ res p̄uilegiata tribuit iuriſdictionē ꝓtra laicum ſi ergo negat quare non deberet admitti ad ꝓbandū rem eſſe eccl̄e. nec obſtat ſi dicatur q̄ q̄ñ negat ꝙdu ditur ſacrilegium. quia hoc eſt falſum. cum poſſet te nere rem cū titulo puta i emphiteoſim vl titulo loca cōis vel alio liimo mō. Itē opi. ꝓtraria apte ꝓfundit ꝑ iſtū tex. ſi enī nō poſſet ꝓuenire laicū eo q̄ agit de

rebus ecclesie vl' clerici quare papa pmitteret bãc cõ uentõem a pncipio t excludit tñ secuta negatõe .naz dixisset qp a pncipio dz eũ puenire corã iudice suo. sz tñ dic qp secuta negatõe dz trahi ad forẽes iudicẽ q̃li tunc ex negatõe res efficiat' dubia an sit' eccliastica uel clerica. sec' ḡ si pstat ul' pstare pt facit ad pdicta qõ in simili nõ. Inno. in. c. nouit. de iudi. in fi. ubi dicit qp si laic' denunciat' ecclesie etiã super prophana t negat peccatũ. non per hoc excludit' iurisdictio si notorie cõ stat de peccato. uel aduersarius denũcians vult pbare peccatum. t facit quod nõ. Ly. in. l. ij. C. qñ fis. vl' puatus. et maxime hoc, pcedit qñ vult pbare incõtinẽ ti. ar. in. l. fi. C. de ppensa. t in. c. lras. de restit. spo. et p hoc habes istũ punctum latius t clarius h q̃z alibi declaratum An aũt subsint alie q̃litates vel cause tribuentes iurisdictõem ecclesie cõtra laicũ tractat h do. an. sed ego ponã in. c. cũ sit. j. eo. ubi recte cadit et tangit p alios doc. f q. s. dictũ ẽ qp qñ negatur qua litas uel cã tribuens iurisdictõem debet vel pt ꝺ hoc summarie cognoscere in vim dilatorie. quero qualis erit ista summaria cognitio Jo. Bar. in. l. pscriptõne C. si nõ contra ius vel uti. pub. distinguit qp aut illud qp venit seq, pponit p modũ declinatorij iudicij tãgit negociũ pncipalit' ita qp venit examinandũ añ li. pte. t post tũc si venit, pbandũ ab eadem pte, pcedit dictus Inn. in. c. sup lris. ut sufficiat summaria, pbatio ante lit. pte. Et pro h ego adduco do. tex. cũ ibi notat i. c. veniens. q̃. de test. vbi patet qp non exiguntur ita stricte pbatões sicut cũ postea discutit' ad materiã cause. sed post li. pte, pbabit' plene. Jdone exemplũ in terminis c. nostri. si añ negatur ren esse ecclesiasticã uel clerici sufficit h, pbare summarie cũ ipe postea teneatur hoc idẽ probare plenarie ad merita cause qñqz añ lit. pte. incũbit, pbatio vni post li. pte. incũbit alteri, pbatio t tũc pfecte t plene examiat' t ante li. pnt. t post exem plum in. l. pscriptõne t. c. sup lris. s. qñ oppo. pta re scriptũ de surreptõe. nã ille q̃ opponit exceptõem mẽ dacioz dz illam probare qz ipe dicat hoc ad excluden dum iudiciũ. vide cũ mendacia sint cã sue intentõis incũbit ei onus probandi ut in. l. cũ qui. ff. de, pba. sed post lit. pnt. actor debet, pbare veritatez qua illa as sertio est cã sue intentõis ergo ei incũbit onus, pbandi vt. l. qui accusare. C. de eden. vide Jo. an. in. c. i. ꝺ li. pnta. li. vi. dicit tñ qp ante li. pnt., pbabitur plenarie in casu ꝑdicto quo ad substantiaz probatõis sed quo ad modũ, pcedendi iudicium erit summariũ qz nõ re quirit lit. contest. sicut nec in alijs exceptõnibus dila torijs. ut nota. in. c. prudentia. §. sex. de offi. dele. et hoc tenez ꝺ do. anto. dicat Bar. tenere in. d. l. pscripti one. qp quando idem gravatur onere probandi quo ad merita t quo ad dilatoriaz sufficeret probare sum marie per iuramentum hoc. n. non dicit ibi Bar. nec hoc dictum approbat h do. anto. quia hoc ẽ aliquale piudiciũ ut nõ. in. l. thesaurus. ff. ad exhiben. Ego allego ꝑall. c. veniens. vbi idẽ gravatur onere, pbandi ante litẽ t post litẽ t non sufficit iuramentum. grave eni esset dicere qp solũ iuramentũ ptis subiciat aduer sarii iurisdictõni alterius iudicis ubi poterit saltẽ de facto gravari Ultimo oppo. pta tex. t cõtra predi cta. videtis eni qp laicus negãdo rem petitã fore eccle sie vel clerici sit lis ptestata t p ꝺs nõ possit ampli' pponere declaratoriũ iudicij cũ lit. pte. sit termin' ex clusiu' omniũ dilatoriaz. ut in. c. cũ inter. de. re iudi. t in. l. exceptõe t qõ ibi nõ. C. de excep. Solu. dicebat Jo. an. qp hec verba q̃ dicebat laicus non dicebat ad iudicij ordinatõnem t sic animo litẽ ptestandi f ad fo ri exclusionẽ. i. ad declinandũ iudiciũ Et ex hac so lutõne nõ. qp qñ negando petitum negat' simul iurisdi ctio nõ vtiet' quis negare omnino litẽ ptestandi f iu diciũ declinandi qõ nõ. vel scõo scõm Jpe. t Alb. qp reus dicebat hec verba extra iudiciũ t sic non inducit lit. pnt. ud tercio scõm eosdez h dicebat in iudicio, p testando qp nõ intẽdebat litẽ pnt. qõ qualiter valeat hec protestatio. dic ut dicit in. c. vno. de lit. pte. t qõ nõ. in. c. cuz. Alb. de consti.

x transmissa Questio feudi dz p dñm terminari q̃ si negligat ecclesiastic' iudex alias supior eius hoc faciet ita cõiter summat. vel summa sic scõm lect. glo. Si questio feudalis ẽ iter clericũ t laicũ pgnoscet dñs feudi f eo negligẽte cognoscet delegat' pape etiã añ negligentiã datus h dicit. Et, pcedit iste intellect' habito respectu ad generalẽ psuetudinẽ de qua p gl. hic t in. c. pcedenti. vel summa sic scdz aliũ intellectũ Questio feudi debet terminari p dñm feudi immedia tum t hec lect. incidit cũ ꝓma. f ẽ magis data t nõbi lis. Diuidit'r ista decre. nam in ꝓma ponit' ptis conquestio. in scda pape prouisio. scda ibi p dominũ

Nota qp etiã laicus subiectus rõne feudi non põt progare iurisdictõem alterius iudicis sine pssu q̃li feudi in his q̃ pcernunt feudũ t hoc qz non ẽ subiect' rõne nudi exercicij iurisdictõis tantũ. f etiã rõne fide litatis t feudi secus in laico simpliciter subiecto rõne nudi exercicij iurisdictõis de quo nõ. per bar. in. l. i. § t post opis. ff. de no. op. nũ. t in. l. ij. ff. de iudi. t per Ly. in. l. si qui ex pssu. C. de epi. audi. plene tenigi i c. ceterum. s. ti. prox. Nõ scdo dominũ feudi pos se precipere vasallo ne in spectantibus t concernenti bus feudum respõdeat corã alio iudice Nõ tercio qp sicut episcopus potest pcipere clerico in virtute obe dictie sic dominus vasallo sub debito fidelitatis quo ad ea que spectant ad feudum. simile ff. eo. c. ex tenore pro hoc, quia fidelitas iuratur vt patet in. c. ego N. ẽ iuraũ. xxij. q. v. c. de forma. vbi ponuntur ea que iu rat vasallus obseruare. sic t episcopus prohibet cleri cum litigare coram seculari. ut nota. per Jo. an. i. c. si

sudex laicus. de sen. ex. li. vi. facit. c. si diligenti. ꝛ. eo.

Nō quarto q̄ vbi quis rōne feudi hz dñm mediatum tenetur p̄mo rndere coraz ūmediato. ꝛ illo negligente coꝛā mediato. ꝛ sic nō succedit ordinarius loci q̄n repitur dñs mediatus alias secus. vt jn. c. cetez ꝛ qō ibi dixi. s. ti. pz. et sic vasallus alteri infeudādo acquirit sibi vasallū imediatum ꝛ supiori dño acquirit mediatū. Et an possit indistincte vasallus alteri infeudare dic ut nō. in. c. que in ecclesiaꝛ. ō ꝓsti. Nota quinto ex tex. ibi de seculari feudo ꝛc. q̄ feudū originaliter ab ecclesia ꝓcedens i laicū p̄ infeudatōem alteri facta censet seculare vñ trahit naturā ꝛ qualitatez respectu inferioꝛ vasalloꝛ pcōs ab imediato q̄s mediato dño. Opp. cōtra tex. in eo q̄ papa impedit se inter laicos ꝓtra. c. nouit. s. ti. pz. cū similib⁹ Sol. dicāt glo. hic q̄ forte iste actoꝛ erat clericus. hā ex generali ꝓsuetudine papa dat clerico lras in q̄ancz cā cōtra laicos. ſ laico ꝓtra laicū nō. vt nō. s. ti. pz. cum similibus. Exō sentit gl. q̄ iste ep̄s Tretēsis erat delegat⁹ impetratus ab isto B. clerico qō nō placet hosti. nec Jo. an. cū ō nō colligat ex lra nec ex antiq̄ vnde dicebat hosti. q̄ Tretēsis cognouerat vt ordinarius generalis militū ꝛ scōm generalē ꝓsuetudinē gallicanā scōm quā in qualibet cā pōt laicus trahi coꝛā iudice ecclesiastico. ſ isti milites exceperūt q̄ questio feudalis erat ut lra dicit tenebāt enī illā possessionez in feudū a domino de campis lz alias essent boies ecclesie ꝛ qz exceptio nō admittebat fuit appellatū ad papam ꝛ papa ad instantiam militū commisit cām ꝛ sic nō fuit cōmissa ad petitōem illi⁹ B. put dicit gl. vel pt dici scōm hosti. q̄ nō fuit appellatū. tñ qz tunc forsan ep̄s excōicauit milites rndere nolentes. potuerunt ꝓqueri de iniusta excōicatōne. de offi. dele. c. cuz ꝓtingat. ꝛ papa scribit vt habet in lra Sed ꝓtra ō ꝛ ꝓtra tex. oppo. q̄ papa nō debebat banc cām committere dño istoꝛ militū vt cognosceret dño negligen ꝛ qz legitime ē suspectus alteri pti. s. isti B. Jnno. respondet dupliciter ponendo duos intellectus ad istū tex. p̄mo q̄ licet papa ex certa scia cōmiserit cām domino istoꝛ militū nihilominus pt iste recusari nō enī apparet cā quare papa velit auferre pti legitimā recusandi facultatē nisi dicat non obstante exceptōne recusationis de quo dicēdū ē vt habet ꝛ nō. in. c. ex parte ij. de offi. dele. Et q̄ illa sit legitima cā recusandi ē ex presum scōm hosti. i. c. cām q̄. de offi. dele. Et nō bene ex dicto Jnn. q̄ papa pt ex certa scia cōmittere cām suspecto ꝛ ꝓcludere viam recusandi. Idez tenuit hosti. in. c. cū inter. de excep. ſ glo. sentit ꝓtraniū in. c. ad hec. de rescrip. dic vt dixi in. d. c. cū inter. Nō hāc solutōem q̄ papa cōmittēdo etiam ex certa scia cām ꝓbabiliter alteri pti suspecto. non videt i dubio illi tollere facultatē recusandi. facit. c. accedēs p̄mo ꝛ. ut lit. nō ꝓtest. Et habes ex his vnū modū intelligē-

di istā litera q̄ ep̄s Tretēsis q̄ primo de cā cognoscebat erat ordinari⁹ in loco. Jste vero cui nūc scribitur erat delegatus pape. ꝛ dic q̄ papa potuit committere. vel quia iste B. erat clericus. nl̄ quia isti erant milites ecclesie. ꝛ sic subiecti ecclesie. ꝛ sic de foro eccl̄i astico. Sc̄dō soluit Jnno. dādo aliū intellectū q̄ ad hūc cui scribitur ꝓtinebat ordinarie cognoscere de hac cā tanq̄z ad supioꝛē a q̄ tenebat feudū. ꝛ ideo vel in defectū medij dominī vel qz appellatū erat ad papam. ad eū ꝛ nō ad ordinariū cognitio ꝓtinebat ō q̄ un. d. c. cetez. ꝛ sic habes aliam lec. q̄ iste nō erat delegatus ſ potius excitabat iurisdictio sua cū esset dñs mediatus ut qz ab ecclesia isti⁹ cui scribit feudū fuerat ꝓcessum alij s. Jste intellect⁹ ē notabilis ꝛ verus i se. ſ nō videt multū ꝓgruere lre vt pz ex his que plane dixi. s. ti. pz. cetez. nā si isti milites dicerentur boies ist⁹ ecclesie respectu hui⁹ feudi tñ forti⁹ iste dominꝰ de cāpis diceret homo ecclesie cū ipe ēt imediate vasallus ecclesie nec de isto aliq̄ mentio fit in lra q̄ esset vasallus ecclesie. Jtē istud appellat feudū seculare ꝛ tñ ꝓcesserat originaliter ab ecclesia. nā lz ut. s. dixi i vno nōbili possit appellari seculare ꝓsiderādo scōz infeudatōem tñ verī videt q̄ debeat appellari ecclesiasticū. potius enī dz attēdi natura originaria rei q̄s accidens supueniens qz naturalis cā vincit accidentalez ut. l. q̄ habebat. ff. de tutel. ꝛ qō dixi in. c. si dꝰ cōtra clericū. s. eo. Jtē si feudū cōcedit ep̄o a seculari ꝑsona nō definit esse secularis. ad hoc. c. romana. §. debet. de appel. li. vi. ꝛ qō ibi nota. in glo. ita debet dici ecōuerso q̄n feudū p̄mo ꝓcessit ab ecclesia ꝛ scōo devenit in aliū laicū. tercio pt intelligi scōm aliā literaz q̄ in quibusdā libris habet ut ibi dz ecclesie tue sit ecclesie trecen̄. ꝛ erit sensus q̄ isti erant milites ecclesie trecen̄. alio respectu q̄s occasione h⁹ feudi ꝛ q̄ iste cui scribit ē merus delegat⁹ nec erat dñs istoꝛ militum ꝛ sic cessat omnis suspitio ꝛ obiectio supius facta ꝛ ista lra ē melioꝛ scōm hosti. quelibz tñ istaꝛ lec. ē vera i se.

Ultimo glo. fi. colligit ex tex. q̄ ꝓpter negligētiā iudicis secularis iurisdictio q̄ p̄oꝛ erat ineficaꝛ apud delegatū mō efficit efficaꝛ ꝓcoꝛ. ꝛ. e. ex tenore. ō dictū glo. ꝓcedit scōm intellectū qui habet q̄ iste cui nunc scribit erat delegat⁹. do. anto. vidt reprobare istā gl. ꝛ mīn⁹ bñ dicēs q̄ depēdet ab opi. dānata in. c. lz. et c. ex tenore. ꝛ. e. nā vbi cā delegat inter plures laicos iurisdictio nō ē suspēsa ad laici negligētiā sed ē ipo iure nulla scōm eū. ſ tu dic medi⁹ q̄ lz hoc dictū sit verū in se tñ hec gl. nō meret reprobari p̄mo eni saluat intelligēdo ut tex. hz q̄ isti erāt milites eccie. i. subieti ecclesie. vnde cū essent de iurisdictōe ecclesiastica nō debet dici cōmissio nulla ſ manet i suspenso. ꝛ sic nō hz locū. c. licet. imo potiꝰ nōbiliter limitatur per hoc. c.

Sc̄dō pōt glo. saluari scōm id qō habet i glo. i. videlicz. q̄z iste B. erat clericꝰ et ex generali ꝓsuetudie

cõcedit papa literas inter clericũ ⁊ laicũ. Iz laic⁹ origi naliter sit reus. ꝑ qz cã erat hic feudalis noluit papa ꝓiudicare dño feudi uel meli⁹ illa generalis ꝓsuetudo se nõ extẽdit ad hãc cãm ut dixi. s. ti. pr. ⁊ ẽ dictũ no tabile. p limitatõe eoz que dixi in. c. ꝓcedẽti. Et ex hoc habes aliã limitatõem ad. c. Iz vt qñ questio feudalis ẽ inter clericũ ⁊ laicũ littere concesse ante negligentiam domini non sunt ipso iure nulle sed sunt in suspenso ut effectum suum recipiant data negligẽtia domini ⁊ non aliter.

V Erum. Dño feudi siue sit ecclesiastic⁹ siue laicus secularis causaz feudalẽ cognoscit sic cõiter summat. ego summo aliter scõm lect. magis notabilẽ ⁊ magis euadunt do substantiã. c. ⁊ sic. Per dñm feudi secularẽ siue ecclesiasticũ questio feudalis terminari dz etiã si vasalli sint clerici. ⁊ si plures ꝓtendant dñũ non pt vn⁹ cognoscere maxime alio absente an feudũ ad eũ ptineat. primo ponit factũ. scõo statutũ. ibi statuimus. ⁊ pone sic casum. Dacaute quadã ecclesia cathedrali q̃ dicebat habere quendã ꝓpositũ in vasallũ rõne feudi. fuit ab aliqs vasallis ꝓposito mota q̃stio. ⁊ isti mouẽtes q̃stionem negabãt forte hãc ecclesiã esse dñam huius feudi vñ petebat qõnem terminari p imperatorẽ quẽ forte dicebant dñm feudi. ꝓpositus vero dicebat se esse vasallum ecclesie ⁊ illos similiter. ⁊ sic spectare decisionem ad ecclesiã vnde fuit reuocatũ in dubiũ quis deberet esse iudex in hac cã. ⁊ sup hoc papa adit⁹ vt discerneret iuris debitũ. statuit q cũ hic dubitaret an dña eẽt ecclesia ⁊ sic agitaret questio ad ꝓiudiciũ ecclesie non poterat hec cã tractari vacãte ecclesia. ꝑ dz expectari donec ecclesia recipiet ꝓlatum quo habito dz terminari p iudicẽ ꝓpetentẽ q̃s eẽt dñs an imperator an ecclesia. ⁊ si apparebit ipaz ecclesiã esse dñam determinabitur hec questio p ipam. si vero apparebit imperatorem esse dñm cognoscet imperator. Nõ primo scõm vnũ itellectũ q clericus põt esse vasallus nedũ ecclesie ꝑ etiaz laici rõne feudi. facit. c. solute. de ma. ⁊ obe. de quo ꝓdicã. Nõ scõo q vacãte ecclesia cathedrali nõ dz tractari cã eius tangens ꝓiudiciũ etiã si nõ concernat plenũ ꝓiudiciũ. ꝑ tale quale ut h. qõ ẽ nõ. facit. ꝓne se. va. c. fi. ⁊ qõ ibi nõ. Nõ tercio q in absentia eius q̃ ꝓtendit dñs nõ dz disputari õ dominio feudi. nã subditus qõmodo noiatur dñm in iudicio allegãdo debere se cõuenire coram illo ⁊ nõ coram alio ꝓtenso dño p aduersariũ. Ideo dz ille sic noiatus citari. ar. op. h ⁊ facit. c. qñ. §. qõ si sup ut lit. nõ ꝓtest. ⁊. l. ij. C. vbi in rem acto Nõ dñm feudi hẽe iurisdictõem ordinariam i vasallos siue dñs sit ecclesiastic⁹ siue secularis. item siue vasalli sint clerici siue laici. Nõ vltimo q hec verba relinquo beneplacito tuo ⁊c. nõ important liberã voluntatẽ sed referunt ad arbitriũ boni viri naz relinquitur hec cã beneplacito imperatoris si cõstiterit eum esse dominũ feudi. ⁊ tñ certũ ẽ q sine cã non põt vasallũ ꝓuare. p libito voluntatis ꝓtra. l. feudoz. ut i li. feu. de feu. sine cui. non admit. c. i. ꝑ dz iudicare ut bonus vir. ad h vide qõ nõ. bar. in extra. ad repmendaz p hoc qz verbũ placet importat arbitriũ boni viri vt ẽ bo. tex. in. l. thais. §. sororẽ. ff. de fideicõ. li. foztius h ubi addit aduerbiũ bñ. ꝓponit. n. ex h verbo bñ et placeo. ⁊ h nõ qz hec ꝙba solẽt poni i arbitramentis ⁊ ꝓsilijs ⁊ similibus dispõibus. Quero cũ glo. i. q̃re h differt ista q̃stio i tps futuri epi glo. reddit duplicez rõnem. pma ẽ qz vacãte sede nõ ẽ qui de illa questione feudali possit cognoscere. scõa ne aliqd possit fieri in ꝓiudiciũ ecclesie vacãtis. ⁊ ideo ꝓponit⁹ iste non tenebat interim mãdare sup illo feudo coram iudice alieno ⁊c. Nõ ex prima rõne q capln nõ succedit i cognoscendo de cã feudali sede vacãte. Cõtra h facit. c. cum olim. ⁊. c. is qui. de ma. ⁊ obe. vbi ptz capitulũ succedere generaliter i iurisdictõe. Io. dicit Jo. an. q licz generaliter succedit in iurisdictõe non tñ in feudali ne epõs vasallũ habent quẽ hãe nõ vellet sicut nec in beneficioz collatõe. j. ne se. va. c. ij. ⁊ idẽ hosti. nã scoz Jo. an. cognoscere de feudis ⁊ beneficia ꝓferre. non ꝓprie ẽ epale. vnde multi nõ epi facũt ista. ⁊ aliqui epi neutrũ hoz habẽt. ⁊ hoc intelligit vez qñ feudũ ẽ de mera solu⁹ ꝓlati. si enim feudũ esset ꝓmune epo ⁊ capło. putat ipe q capitulũ cognoscaret sede vacante. j. ne se. va. c. vno. li. vi. Nõ hoc dictũ qz cõiter allegat ⁊ singulariter limitat iura generaliter dicentia capitulũ succedere in iurisdictõibus. procedũt enim in his oibus q̃ cõpetunt epo de iure cõi non aũt in cõpetentib⁹ de iure spãli. facit qõ nõ. Jnn. in. c. cũ in cunctis. de elec. ubi dicit q in beneficijs cõpetãtibus epo ex quodaz iure accidẽtali. ut in devolutis ad eũ ex alteri⁹ negligentia uel delicto nõ supplet negligentiã epi capitulũ. qz non ẽ tanta cõio iter epm ⁊ capitulũ i his q̃ spectãt d iure accidentali ⁊ gtioso. sicut in his q̃ spectant de iure cõi facit qõ nõ. Jo. an. in. c. quanq̃. de elec. li. vi. ubi ꝙ quit dictũ Jnno. ⁊ qõ nõ. glo. in de. i. de her. in glo. sup v. capitulũ. Idem videt vdle Archi. in. c. i. ne se. va. li. vi. ubi dicit q capitulũ succedit in his que sunt iuris nõ i his q̃ sunt gre Et nõ ex dicto Jo. an. q etiã i his q̃ ꝓpetũt d iure spãli succedit capitulũ qñ illa spectãt piter ad capitulũ ⁊ ad epm. Et ex hoc nõbiliter extẽdit. c. i. ne se. va. ut nõ ponat spãle in collatõe bñficioz. ꝑ idẽ sit etiã in alijs spectantib⁹ piter ad vtrũ q̃ qõ semp nõ. Et hec facũt ad qõnem nunquid capitulũ dispẽset sede vacãte i casu in q̃ poterat epus dispẽsare. de q̃ plene dic ut dixi in. c. at si clerici. §. de adulterijs. s. de iudi. ⁊ demũ in q̃ succedat capitulũ dic ut plene dicã in. c. cũ olim. d ma. ⁊ obe. Et hec faciunt ad qõnem an sede vacante capitulũ succedat in potestate doctorandi quam habet epus ⁊ per predicta concludit dominus Lar. q non nisi in priuilegio

principis pcessio epo aliud ptineat. Ego dico ꝟ dictū vez ꝓlupponēdo q ex ꝓuilegio vel alio iure spāli hec ptās cōpetat epo ꝑ tenendo opi. hosti. in summa. de magis. pu. in pn. quā recitat glo. in de. ij. de magis. q̄ dicit q ubi aliud nō apparet q ꝟ spectat ad capitulū z epm tūc dicerē q mortuo epo ptās devolueret ad caplm solū. p. c. i. ne se. va. li. vi. Et ita forte ēt dicēdū q̄n solus epus faceret si pretenderet ptātam a iure cōi ar. in. c. ij. ō insti. li. vi. Illa tn opi. hosti. iure nō ꝓbat z ut sentit glo. in ꝓalle. de. Itē inquantū .s. dixi epm nō ꝓferre bñficia ut epm q̄ hoc nō ē ꝓprie epale ꝑ Jo. an. multū facit in cōtrariū. c. omes. z. c. nullus z. c. si quis d̄ceps. xvi. q. vij. Et qō nō gl. nō. i. c. quanq̄. de elec. li. vi. que dicit q de iure antiquo z ex dispōne ecclie ptās ꝓferēdi epatus ptinet ad papaz ꝓferēdi aūt inferiores ecclias ad epm vn melior pōt reddi ratio q̄re capitulū nō succedat in collatōne bñfi cioz sede vacante. q̄ collatio cum sit quedā donatio ꝓputat inter fruct⁹. ita dicit glo. nō. in. d. c. cuz olim. quā vide z ad materiā vide qō dicā. in. c. cū dilectus de ꝓsue. Ex scōa rōne glo. nō. q licet capitulū succedit in iurisdictōib⁹ tn si vertat aliqua questio super certo iure nō succedit capitulū in examinatōne illius q̄stionis ne forte succūbat in cā z pīndicium generetur ecclie seu epo futuro qō nō. z intelligo q̄n nō ptendi tur de nudo exercicio iurisdictōis. vtputa an talis de liquerit in dioc. vel ibi cōtraxerit vel nō. de hoc enim pōt capitulum cognoscere summarie vt videat an sua sit iurisdictio. q̄ ꝑ hoc nullum pīndiciū fit ecclie ut nō. Jnno. in. c. sup lr̄is. de rescri. sec⁹ autē si ptendere tur sup ꝓprietate. an talis sit subiectus vel exemptus vel an loc⁹ sit de dioceli an nō. hec enī q̄stio nō debet agitari ecclia vacāte ar. ꝟ. c. ti. ne se. vacāte. Dz cōtra tex. et glo. opp. z aliter vidz enī q nullo casu im perator poterat hic cognoscere ꝓtra z aduersus ꝓpos tum cum ēt clericus. s. e. c. ij. xi. q. i. c. i. cum silibus. Jo. dicit goff. q iste ꝓpositus erat laic⁹ z nō clericus z dicebat ꝓpositus q̄ erat officialis quasi velit dice re q erat nomen officij secularis sicut florētie. ubi ꝑsi dentes cuitati vocant ꝓpos. z tn sunt laici. Hosti. ve ro intelligit q erat prepositus ecclie cathedralis z sic clericus. primum tz Archi. in. c. vno. de de. pin. li. vi. z. xi. q. i. c. i. ꝑ scōm dictū hosti. q erat clericꝰ tz Jn no. hic z cōiter tenet in. c. cetex. s. ti. px. z glo. xi. q. i. in summa. Et ē spāle i cā feudi in q̄ pt clericꝰ ꝓuenīri cora dño feudi lz laico. z ꝓ ꝟ ego adduco. c. solite. de ma. z obe. vbi dicit tex. impator ꝓcellit illos q̄ ab eo recipiunt tpalia. z ꝓ illū tex. dicit ibi Jnno. q ab epo appellādum ē ad impatorē i istis feudalib⁹ qz in istis cognoscit ut index ciuilis. qō itellige q̄n recognoscit feudū ab impatore. z ꝓ ꝟ optime facit tex. i. c. si quis metropolitan⁹. alias incipit si dns epus. xvij. di. z qō ibi nota. in glo. z in. c. romana. §. debet. de appell. li. vi. ūncta gl. Et pōt esse spālitatis rō q̄re i istis feu dalib⁹ laic⁹ etiā iudicet cōtra clericū. qz lz ꝓ infeudati onem trāseat vtile dominium ō q̄ tn disputat glo. in li. feu. de capitulis coz. l. i. in glo. magna dominium tn directum remanet penes dn̄m hinc ē q appellatur dns feudi. vn si ꝓgnoscit i cā feudali pon⁹ iudicat sup re sua quā de clerico cuz tn sit iudex respectu causaz q̄ oriunt occasione feudi. ut in pal. c. cetex. Et ex quo clericus recipit bñficium a laico dz illum rone illi⁹ be neficij recognoscere i dn̄m vt in pal. c. solite. z i. c. cuz i officijs. de testa. Opp. cum gl. ij. vidz enī q non sit necesse expectare q epus ꝓsecret qz ꝓ ꝓsecratōnem obtinet ea q̄ sunt iurisdictōis q̄le est cognoscere de cā feudali. de elect. transmissam glo. fatet ꝓtrarium z dic q vbum ꝓsecrat pōt b ponī large. dz enī ꝓsecratus ec clie cum ē deputat⁹ ad eius obsequium sicut res in anīmata dz ꝓsecrata deo q̄n dat ecclie. xij. q. ij. nul li licet. z lra tunc stat ꝓprie nec optet supplere marie ut sentit glo. z dal. z idē dic scōm goff. Jnn. z hosti. q̄stucunq̄ habeat admistratōem an ꝓsecratōem po ne exemplum in. c. nihil ē de elect. Glo. iij. lequit multuz sucincte z obscure vn expedias per tale ꝓpra rium dz q cognitio spectat ad epm cōtra ecclam quo rubi tatur b ad quē spectaret feudum nō dz epus cognoscē qz non dz esse iudex in cā ꝓpria. L. ne qs in cā sua. i rubro z in nigro. z dictum fuit in. c. ceterum. s. ti. ꝓx. Vel. glo. dicit q cognitio de feudo ecclie spectabit ad epm q̄ dicat cum ꝓfiterit feudum spectare ad ec clesiā tunc cognoscet epus. nō autē cognoscet ad quem ptineat z idē vult Jo. an. sup tex. q̄ dicit q i illa q̄sti one an feudum sit ecclie vel imperatoris actor sequit forum rei vel eligent arbitri z intellige de arbitris cō promissarijs si ptes ꝓueniunt nō autē de arbitris iu ris. qz in ordinarijs iudicijs nō eligunt arbitri iuris ut nō. Jnno. in. c. pastoralis. de ꝓp. z vide quod ibi nō. Si vero ptes non ꝓueniunt de arbitris debet adiri index rei. z intelligo iudicem rei. s. ordinarium i alijs causis vel iudicē rone rei site. ut. s. e. c. sane. et si cora eum constabit feudum spectare ad ecclesiā remit tent ptes ad epm vel ad impatorem si de iure eis⁹ con stabit ut in simili voluit Jnno. in pal. c. cetex. nam ar bitri iuris non eligunt nisi in casib⁹ a iure expressis ut nōnter dicit Jo. an. in. c. pia. pe excep. li. vi. Que ro cum glo. pe. quid si epus ē negligens ꝓcedere q̄n cō petit ad eum feudum. rn̄det ponendo duas opi. pri ma est q secularis iudex potuit ꝓcedere sicut ecōuer so. s. prox. c. dixi nam cognitio feudi ecclesiastici non semper spectat ad iudicium ecclie ut nō. in. c. cetex. s. ti. proxi. Contrariam opi. tenet glo. q hec ne gligentia sit supplenda p ecclesiasticum supiorem etiā si isti vasalli sint laici. primam opi. tenet Tan. Cin. et hosti. nec obstat scōm eos. c. qualiter z q̄n. s. ti. ꝓxi. qz intelligit in actōibus ꝓsonalibus non feudalibus

assignant simile. sicut de re spāli ꝓmitti non pōt in laicū de re tpali sic vt in. c. ꝓtingit. t. c. exposita. de arbi. Jo. an. dicit q̄ ꝑma opi. glo. s. recitata vera ē ō iure spāli ut nō. ō appel. c. romana. §. dz. li. vi. De cunda opi. glo. ē vera de iure cōi t aliter non declarat dictū suū. Bo. anto. intelligit Jo. an. q̄ secularis ꝑt supplere de iure spāli. i. de ꝓsuetudine. lz enim ꝓsuetudo nō det iurisdictōem i clericū dat tñ in laicū supplē do negligētiam clerici t in hoc distingait q̄ si feudū ē ecclesiasticū nec habuit illud a laico tūc secularis nō suppler negligētiā ecclesiastici ꝑ alius ecclesiastic⁹ superior supplebit nisi aliud habeat cōsuetudo. Si vero feudū ē ecclesiasticū t habuit illud a dño laico. tūc laicus supior bñ pōt supplere t sic pōt intelligi hic q̄ ecclesia fuerit infeudata ab imperatore t postea eccīa ifeudauit prepolito scōm eū. Dz aduerte qz hāc puto fuisse intentōem Jo. an. ut apte colligit ex isto. §. debet quē allegat iuncta glo. nō aūt intellexit de ꝓsuetudine dūtaxat, put intellexit do. anto. ꝑ ego plus puto q̄ nō solū possit supplere q̄n laic⁹ ē supior dño ut ꝑbat. s. ti. ꝑ. t in ꝑal. §. debet. ꝑ etiā q̄n feudū tñ ꝓcessit ab ecclesia dummō vasalli sint laici. moueor quia iurisdictio intelligit tributa ecclesie uel cuicūq; dño feudi inq̄tum ē vigil in administrādo iusticiā t nō aliter. ut ē tex. i preal. c. cetex. s. ti. ꝑ. Si ḡ ecclesia est negligens remanēt vasalli sub iudice ꝓpio t naturali. nec per hoc ꝺz iudex secularis supplere negligētiā iudicis ecclesiastici ꝑ pot⁹ vtic iure suo in laicos sibi ſubiectos deficiēte iurisdictōne apud dñm facit. l. ñ. C. de iurisd. om. iudi. reo eni defacili reuertit ad naturā suā. xxxv. di. ab exordio. t. l. si vn⁹. ff. de pac. t ꝺ ē nōbile dictū Jnn. in. c. solite. de ma. t obe. vbi dicit q̄ i rebus feudalibus epūs cognoscet ut ciuilis iudex q̄si in illis nō censet epūs ꝓ ꝺ q̄ illā ꝺz non ꝓncipaliter a canonib⁹ ꝑ a legib⁹ feudoꝝ generaliter iurisdictōem tribuentibus dño feudi. ut in li. feu. de. ꝓhi. feu. alie. imperiale. in fi. et q̄ ō dixi in. c. cetex. facit ꝺ. c. ubi nō succedit capitulum vacāte. sed cōtra hāc determiatōem facit. quia ex quo agitur de re. ecclesie. ecclesiastic⁹ ꝺz esse iudex etiam i supplēdo ar. s. e. c. si cleric⁹ laicū. Sed rñdeo multipliciter. ꝓmo q̄ hic nō agitur de re. ecclesie ꝓncipaliter cū tñ contentio sit inter vasallos de vtili dominio q̄ spectat ad eos. Itē ꝓtrariū ꝓcedit q̄n cōtentio est iter ecclesiā t laicū seu clericū t laicū. hic vero loquimur q̄n ꝓtentio ē inter laicos t plus est q̄n ecclesiastic⁹ est negligēs Sed q̄ro quā iurisdictōem hz dñs feudi. Jo. de ꝺ plene dictū fuit in. c. cetex. ꝑ ꝺ ne desinit aliq̄ bona dicta Jnn. ꝓ eum confuse recitata ꝓcudo sic ordinando dicta eius q̄ dñs feudi habet ordinariā iurisdictōem in vasallos in cōcernētibus ipsum feudū qualiscūq; sit dñs q̄tūcunq; vilis siue rustic⁹ p. l. fredericū imperialem. superius allegatā Et hoc siue principatus siue comitatus vel castellania. uel aliaq̄ bñoi ꝓcedat in feudum. t hoc ꝓcedit siue vasalli sint laici siue clerici siue ecclesie. vñ in talibus in q̄bus vasalli laici litigarēt cora dño feudi. idē facer clerici vel ecclesie. q̄z fauore dñoꝝ hec iurisdictio est. eis seruata vñ pūt dñi bñoi causas ad se reuocare etiā inuitis litigantib⁹. s. ti. ꝓ. t idē nō. in ꝑal. l. imperialem. t plene dixi in. d. c. cetex. t ꝓcedit hec respectu clericoꝝ q̄n agit cā feudalis mere ciuilis ꝑ si agit cōtra clericū vasallū ad amissionē feudi criminaliter vel ciuiliter de crimie. tūc scōm Jnn. ñ poterit de hoc cognoscē dñs feudi ꝑ remittēdo ē cognitio ad ꝑlatū suum etiā si feudū sit paternū. t si ꝑ ꝑlatū suū fuerit ꝓdēnatus de. ꝓditione uel alio crimie. ꝓpter q̄ ō debeat ꝑdere feudū tunc dñs suus poterit. ꝓ velle suo ei auferre feudū. t si a prelato suo fuerit absolutus tūc vlterius nō poterit auferre feudū dñs. ꝓpter crimē. Et rō predictoꝝ scōm Jnno. ē q̄z crimine clericoꝝ nec directe nec indirecte pōt laic⁹ cognoscere nec sicut de legitimatōne. ar. j. de or. cog. tua. t q̄ ſi. sint le. latoꝝ. t de iudi. c. at si clericus nec ob. si dicat q̄ imo incidēter pōt cognoscere. quia si cōtra clericū ꝓductū in testē cora laico obicit crimē laic⁹ de hoc cognoscit q̄z scōz Jnn. tūc ñ. ꝓprie obicitur crimē clerico uel cōtra clericū sed cōtra laicū quia eū ꝓduxit q̄n ipse ex eius repulsione patit penam t nō clericus. q̄z eius testimonio nō credit. t hec procedant ut clericus ꝓmet feudo ꝓpter crimē q̄n feudū est paternū. si vero ē ecclesie secus ē scōm eū q̄z ꝓpter delictum ꝑsone nō est ecclesia ꝓmāda feudo. xvi. q. vi. si epūs. Hoc vltimū ut nō ꝓmetur ecclesia ꝓpter delictum ꝑsone uel prelati limitāt hosti. t alū doc. ut non ꝓcedat ecclesia ꝓpetuo ꝑ in vita ꝑlati auferetur feudū ab ecclesia t eo mortuo reuertat ad ecclesiam ut in li. feu. de capi. coz. c. si cleric⁹ vel epūs. t hoc dictū hosti. putat vez do. anto. si feudū spectat ad mensam prelati secus si ad capitulū nisi totū capitulū delinqueret ad ꝺ q̄ō nō. de or. cog. c. ñ. t in. l. iubemus. C. de sacro san. ecc. Idē credo q̄n piter spectaret ad mensam epi t capituli. uel q̄n feudum esset simpliciter ecclesie cōcessum t nō mēse ꝑlati tñ. q̄z tūc cū ꝓiudiciū epi non sit sepabile a ꝓiudicio ecclesie. eius delictū non nocebit ecclesie. ad hoc quod nota. in. c. cuz venissent de insti. Et in his casibus procedit indistincte dictum Jnno. procedit ergo solū limitatio hosti. et ius per eum alle. quādo mēse prelati cōcessum ē feudum q̄z tunc cum in vita eius agatur de ipius solius ꝓiudicio auferet sibi feudum in vita sua t post mortē suam redibit ad ecclesiam. ar. op. in simili i preal. c. cum venissent. t inquātū. s. dixi scōm Jnn. q̄ si crimē obicitur clerico producto in testē coraz laico poterit laicus cognoscere ꝛc. dicit hosti. q̄ imo hic cognitio sit coram ecclesiano remittenda. ar. s. c. nullus. t de or. cog. tuam non ob. l. nullum. C. de testi. vbi dicitur q̄ si testis inferendo testimonio aures iudicis offenderit potest ꝑ

eam puniri non obstãte quocũq; ꝓuilegio quia scõm hosti. illa. l. nõ astringit clericos testificãtes coꝝ laico glo. tñ in preal. l. nullũ. ꝛ Ly. tenet cõtrariũ ut habeat locũ etiã in clericis. ꝛ facit dictũ fre. ꝙsi. lxxxviij. q; lz cleric' coꝝ seculari nõ possit accusari. agentẽ coram eo vel calũniose accusantẽ vel varie testificantem põt ex officio eꝯordinarie punire ita tñ q; si executio talis pene sit fienda in personã reseruet ep̃o in bonis aũt poterit facere secularis uel distringendo fideiusso res clericã allegãt predictã. l. nullũ. ꝛ archi. v. q. vi. pre sbiteri. Bo. anto. sequit dictũ hosti. ad hoc qõ nõ. in preal. c. vno de de. cõiug. ꝛ in. d. c. i. de mu. pe. ꝛ vide qõ plene dixi in. c. at si clerici. de iudi. nã ibi. ꝛ in. c. i de mu. pe. tenet Jo. an. q; de nullo crimine clerici laicus põt cognoscere nec directe nec indirecte siue agatur criminaliter siue ciuiliter. optime ꝓ ista opi. facit tex. cũ glo. xiij. q. ij. quanq; ubi vid' ꝓbari q; etiã in causa ciuili non debet clericus testificari coram laico sed coram ep̃o uel corã quo ep̃us cõmittit. ꝑ satis puto dicẽdum q; si ep̃s cõsenserit q; deponat coꝝ laico põt laicus ꝺ crimine obiecto cognoscere qz nõ ꝓgnoscit ut puniat clericũ nec ad hoc agit ꝑ cã ꝺr tñ agitari inter litigantes. ꝓ hoc hebes bo. tex. in. l. iulianus in fi. ff. de bis q̃ nõ. infa. ꝑ nullo mõ poterit laic' clericum punire etiã si vacallet cõtra eum ꝓ iura. s. alle. ꝛ maxime facit qõ nõ. gl. in preal. c. quãq;. ꝛ hoc puto voluisse Jnn. ꝺ nec ob. l. nullũ. tũ qz lex ciuilis nõ distringit clericos. tũ q; cũ generaliter loquat non videtur extendẽda ad clericos q̃ hñt speciãlẽ ꝓuilegiũ ꝛ sunt ꝓsus alterius iurisdictõis regula generi ꝺ re. in. li. vi. hec procedunt respectu facultatis ꝓgnoscẽdi

Nũc quero de ptãte exequendi. dicat Jnn. q; cuiꝫ dñs feudi sit iudex ordinarius poterit suã sniam mãdare executõni. ꝛ hoc poterit etiã dñs laic' contra vasallos etiã clericos adeo q; nõ incidit in excõicatõem si eos resistẽtes repellit ar. de resti. spol. olim Jo. an. dicit q; hoc dictũ Jnno. cõiter nõ approbat q; i persoñã iurisdictõnem habeat priuatus. forte rusticus q̃ in causis feudalibus iurisdictõnem hz ut sine pena excõmunicatõis possit manus mittere contra canonẽ si ꝺs suadẽte Bo. an. dicit dictũ Jnn. posse saluari itel ligẽdo q; possit repellere nõ tangẽdo ꝑsonã ꝑ cõpellẽdo ex terrore armoꝝ uel colonos tenẽtes ꝓ eis repellẽdo rõne feudi qz ꝓ hoc nõ venit cõtra canonẽ si quis suadẽte. qnasi velit q; possint facere executõem realẽ nõ cogẽdo nel tangẽdo ꝑsonã. Sed lz iste intellectus sit verus in se tñ nõ puto fuisse de mẽte Jnn. cũ videatur velle ponere hoc spãle in domino feudi maxime in q̃stum allegat. c. olim. Hinc dicit do. Car. q; ꝑt mittere manus nõ ut iudex sed ut ꝑs defendẽdo iurisdictionem ꝛ sic intelligit Jnn. hoc nõ puto ver' qz ex q̃ clericus post ꝓnatõem incũbit possessioni de facto nõ vicerctur laicus illum repellendo defendere iurisdictionem suam sed potius acquirere possessionẽ quã ꝑs non habebat. secus si prius habuisset possessionez ꝛ clericus illũ de nouo turbaret. qz tũc ꝓprie dicerẽt defendere iurisdictõem ꝛ possessionẽ suã facit quod nõ. Jnn. in. c. cũ nostris. de ꝓba. ꝓbari. in q̃stione an quis possit ꝓpria auctẽ execqui sniam ꝓ se latã. ꝛ bar. in. l. si finita. §. iulianus. ff. de dã. infec. ꝛ ꝓ Jnno. in simili in. c. sup hoc. de reñ. v. ñ teneo opi. Jo. an. tanq; tutiorẽ ꝛ veriorẽ ut nõ possit laicus execqui violẽtãdo ꝑsonã sed sicut cognitio de crimie fit per iudicẽ eccliasticũ ita ꝛ cõpulsio. Quero nũc de facultate appellandi. dicit Jnn. q; si ꝓncipatus uel baronia uel comitatus uel alias res hmõi cõcedat' in feudũ ꝛ inter subditos comitatus uel ꝓncipatus agit' questio etiã coꝝ isto dño feudi tunc appellandũ ẽ ad superiorez dominũ qui cõcessit feudũ etiã si ille sit laicus tõs vasalli sit clericus ꝛ non ad papã ꝛ hoc nõ. ꝛ optime loquit. qz tũc cognoscit non tanq; ep̃s uel clericus sed tanq; dñs feudi. Ideo si hz aliũ superiorẽ a quo feudũ emanauit ad ipm appellandũ ẽ. alias ipse appellãdus ẽ. ꝛ vid' tex. iuncta gl. in. c. romana. §. dz. de appell. li. vi. ꝛ dixi plene in. d. c. cetez. hec oñia procedunt qñ iste cõcedunt' ecclesijs in feudũ. Dz nunc q̃ro qd si baronie vel alie res nõ cõcedunt' in feudũ. ꝑ simpliciter cõcedunt' ecclijs dicit Jnn. q; tunc in nullo tenẽt' donatori etiã in alijs muneribus q̃ prius subibat baronia. de dona. cã dilectus. si autẽ retinuerit sibi aliq; munera illa prestabũtur dummõ sint honesta ut nõ. j. de imu. eccle. non minus. Idem nõ. Jnn. in. c. solite. de ma. ꝛ obe. ꝛ facit quod nõ. in. c. i. de cãli. ꝛ limito hoc ut ibi nõ. Quãq; aliqua cõferunt' ꝓ dote an possit apponi aliqꝺ onus ꝛ dic q; qñ cõcessio ẽ facta simpliciter tũc appellabit' ecclesiasticus ꝛ ꝓ oñia erit censenda iurisdictio ecclesiastica. ad hoc optime facit in ar. c. dilectus. iij. de ꝓben. ꝛ. c. i. ꝛ qꝺ ibi nõ. ꝺ iure pa. li. vi. Sed circa hoc q̃ro qd si dentur baronie uel quecunq; alia bona sub condicione uel eo tenore q; si ecclesia nõ subierit onera

q̃ si in traditõe rei aliq̃ ius vsus reseruat sibi laicus pure q̃ trãsfert rem aliquo iure retẽto ꝛ licito circa rẽ ꝛ tũc p̃t̃ p illo iure manũ inicere ad rẽ illo iure vtendo limitẽs suos ꝛ sic loquit̃ .c. cũ dilect⁹. Aut i traditione rei apponit aliquã ꝓditõem extrinsec⁹ trãsferẽdo sub conditõe si tale ius seruet. Et tunc si talis ꝓditio ẽ turpis ut q̃ ꝓ dote tradita imponit̃ aliq̃ impositio muneris nõ licita doti. de q̃. de censi. c. i. ꝛ nõ ly ꝓ tali manũ apponere. q̃ reiecta ꝓditõne ut turpis res pure ẽ facta sanctũ sanctoꝝ dño. ad ly de censi. c. i. ꝛ qõ ibi nõ. aut ꝓditio ẽ honesta si res ẽ ꝓsecrata vt est ecclesia uel cimiteriũ tunc eq̃ tradẽs patit̃ eã ꝓsecrari ꝓditio de manuũ impositõe ad illã ẽ impossibilis. q̃ facta ẽ sancta sanctoꝝ dño. nec põt ad vsus humanos reuerti ꝛ hoc casu ꝓcedit dictus Innoc. ad ly de reli. do. ad hec cum iã mutata sit rei ꝓditio. ꝛ hoc ꝛ ly Jo. d̃ lig. facit. xij. q. ij. nulli liceat. de ꝓse. di. i. ligna. ℔ melio⁹ facit. c. cõperimus. xiij. q. vi. ubi patꝛ q̃ si res ẽ aliena ꝓsecret nõ tñ oꝛ execrari vt restituat dño. ly ille q̃ possit eam ꝓsecrari teneat ad interesse q̃d tñ intelligit ut nota. in. d. c. frequẽs. ꝛ. c. ex antiq̃s. liij. di. ad idẽ vide ho. tex. in. c. questi. xvij. q. iij. si vero res nõ ẽ ꝓsecrata tunc si añ purificatõem ꝓditõis res ñ ẽ tradita ꝛ nõ implet ꝓditio ꝛ licitũ ẽ manũ apponere q̃ remanet in dño, ꝑpio Si vero res ẽ tradita sub ꝓditõne vel sub mõ qui venit ad implẽdus post traditõem uel acq̃sitionẽ quo casu res ẽ effecta ecc̃ie. ꝛ tunc satis putat q̃ si modus nõ implet negligentia ꝑlati fit ꝑiudicium ecclesie. ut q̃ cõditio seu modus erat i faciẽdo ꝛ prelat⁹ delinquit in obmittẽdo ꝛ hoc q̃ delictũ prelati in obmittẽdo ꝑiudicat ecclesie ut nõ. i regula delictũ ꝑlati. de re. iu. li. vi. Et circa hoc vide q̃ nõ. doc. in. c. vez. de cõ. app. ꝛ ꝑ ibi nõ. dic melius q̃ in q̃rẽdis põt, ꝓcedere hec opi. do. anto. tũc eñ factum solius ꝑlati ꝑiudicat ecclesie. ut si aliquid donat̃ ecclesie si fecerit tale qd añ eñ implẽtã ꝓditõem res nõ ẽ effecta ecclesie. et ideo si solus ꝑlatus negligit fit ꝑiudiciũ ecclesie. sec⁹ si agit̃ de acquisitis ꝓdendis. ut q̃ res ẽ donata ecclesie sub mõ quo nõ seruato debeat reuocari. tunc eñ factum solius ꝑlati nõ ꝑiudicat. q̃ agitur de q̃sito ꝓdẽdo ad hoc vide glo. xvi. q. vi. §. fi. ꝛ Innoc. in. c. ij. de dona. ꝛ doc. in. c. breui. de iureiurã. ꝛ in. d. c. verum. d̃ cõ. appo. ỽ. hoc ꝑm. do. anto. viꝺ sentire ℔ an tũc valeat pactũ de apponẽdo manũ, ꝓpria aucte ad rem ex quo trãslatum ẽ dñium hoc dependet ab eo an defect⁹ modi resoluat ipso iure an nõ. Et veritas ẽ scom eos q̃ non resolvit ipso iure ly possit agi ad resoluendum alle. nõ. in. c. vez. de cõdi. app. ꝛ facit q̃d nõ. bar. i. l. i ff. de do. vbi dicit spãle i pacto. l. cõmissorie ꝛ adiecti onis in diẽ. ut ipso iure trãsferat dominiũ. ĝ i alijs casus quicq̃d senserit Ly. in. l. i. C. de pac. ꝛ sic reseruatio manuũ seu apprehẽsionis ꝓpria aucte nõ viꝺ possibilis eq̃ dominiũ remanet penes ecc̃iam. agatur ĝ

prius resoluendum ꝛ postea ꝓsequat rẽ. ꝛ hoc sentiunt do. de rota decis. cxxvi. Sed bar. ly ꝓtra in. l. iij. C. de pig. nisi sit effecta sacra. tunc eñ nõ ly manũ apponere. ad hoc habes ho. tex. in. l. si. ff. ut in pos. le. ubi idẽ ly bar. ad p̃dicta etiã facit. l. si q̃s. C. de epi. ꝛ de. nã quentio legitima excusat a sacrilegio. ar. i. l. quãq̃ ff. de aqua plu. ar. ꝛ hãc opi. Bar. sequit̃ ℔ do. anto. ꝛ ꝑ hac opi. bñ facit ꝑall. l. iij. C. de pigno. ubi valet pactũ ut q̃s ꝑpria aucte possit apprehendere pignus facit regula scien. de re. iu. li. vi. ꝛ hãc opi. etiã ly Jo. de lig. hic. hãc tñ opi. credo duplicit̃ limitãdam primo ut apprehẽsionẽ p̃cedat iudicis declaratio aliꝰ aũt posset infami p̃iudiciũ ecclesie, ꝓtextu modi nõ observati qui forte fuit obseruatus ad ℔ optime facit tex. i. c. scom leges. de her. li. vi. Scõo limito ut liceat ꝑpria aucte apprehẽdere q̃n nõ inuenit resistentes ℔ facto. nã tũc etiã pactũ nõ valet ut nõ. bar. in. ꝑal. l. iij. facit. l. conuenire. ff. de pact. do. ꝛ. l. non ẽ singulis. ff. de re. iu. ꝑstat eñ partibus materiã deueniẽdi ad arma q̃d nõ ẽ licitum ut i dictis iurib⁹ Ultimo queritur an vasallus recognoscẽdo nõ dñm in dñm faciat aliquod p̃iudicium dño. hosti. instat ꝛ breuiter cõcludit distinguẽdo. q̃ aut hoc facit mala fide ꝛ nõ facit p̃iudicium dño etiã respectu possessionis alias esset in facultate vasalli subtrahere dñium q̃n vellet cum q̃cq̃ ex subtractõe possessionis p̃datur dñium in effectũ i. c. sepe. de resti. spo. ꝛ in. l. fi. C. de rei ven. ꝛ in. l. is q̃ ff. eo. dicit tñ q̃ in aliquib⁹ regionib⁹ stat̃ soli ꝓfessioni vasalli q̃ ad possessionẽ q̃d ẽ iniquũ scom eum Si vero hoc facit bona fide tunc parat ꝓiudicium dño q̃ ad possessionẽ nõ autẽ q̃ ad ꝓprietatẽ. ar. ff. de li. ag. l. i. §. inlianus. ꝛ de ꝓba. eccl'a. ff. de carbo. edic. l. qd̃ labeo. Et si dubitat̃ an hoc fecerit maliciose tũc dicit hoc ꝑ us ꝓsiderãdum ꝛ inquirẽdum cor̃ ordinario loci ꝛ multũ ꝓsiderat̃ fama loci. ad hoc facit. l. si qs a liberis. ff. de libe. agn. ꝛ qd̃ nõ. ỗ ser. nõ oꝛ. c. eo libẽtius. ꝛ hoc placet do. an. q̃ dicit q̃ hoc vltimo casu fieret p̃iudiciũ dño respectu possessionis q̃n dños tenuit ꝛ tacuit. nec ob. nõ. in. c. ij. de in inte. resti. ꝛ i. c. olim. iij. de resti. spo. Ego breuiter remitto ad ea q̃ dicam i c. olim. ꝑal. ubi plene dico an ꝛ q̃n dños perdat ista iura incoꝛpalia seu quasi possessionẽ ex facto subditoꝝ dic ut in. c. olim. j. eo. ti.

Vm sit generale.

Valefactores ecclesiaꝝ i vtroq̃ foro conuenirí p̃t̃. h. d. Et ꝓmo ponit reglam. scõo casum exceptũ ꝛ triplicẽ ip⁹ cam; ꝓma ẽ negligẽtia iudiciũ secularium; scõa fauoꝛ ecclesie; tercia q̃litas crimis q̃ sacrilegii. Nõ ꝓmo regulã generalẽ q̃ actoꝛ oꝛ ꝓuenire reum cor̃ iudice ipius rei. limita hãc regulã, put dixi in. c. si qs cõtra. s. eo. Nõ scõo q̃ crimẽ sacrilegij nõ ẽ mere ecclesiasticum non posset de

hoc cognoscē laicus ut in.c.inq̄sitionis .§.phibem⁹ de hære.li.vi.Est ḡ crīmē mixtū q̄ de eo tā secularis q̄ ecclesiasticus cognoscere pōt.t.p b.xxviij.q.v.sunt q̄dam.t.L.de epis.t de.l.placet.t.l.ij gō i hoc genus.t i.c.fi.de pe.li.vi.ubi patz q̄ punit⁹ de sacrilegio p iudicē ecclesiasticū pōt puniri etiā p secularem saltē i eo q̄ excedit .facit.d.l.placet.t qō nō.Jo.an. in.c.i.de vsur.li.vi.t generaliter an punit⁹ vel absolutus p iudicē ecclesticū possit itez puniri t discuti p iudicē secularē t qd ptra.dic ut in pal.c.fi.d pe.li.vi. in §.p b.in gl.in v.ad min⁹ Nō q̄ multiplicato foro vel reo habēte plures iudices optio dat actori coram q̄ velit eū cōuenire.Jdē nō.gl.in.c.dilecti j. eo. t i.l.fi.L.in rē act.t i.c.statutū.§.cū vero .d rescrip. li.vi.in v.recusset in glo. Nō.q̄ nō solū hz locum dispō h⁹.c. cū delinquit i ecclam ꝑticularē ꝑ etiāz delinquit ptra locū venerabilē t ptra hospitale. sunt eni ista loca pia.sub ptectōne t iurisdictōne eccie j. de reli.do.ad hec.t in.c.senodochijs.t in de.q̄ ptingit de reli.do.t sic delinquit ptra eccīam vniuersalem.t facit tex.ibi venerabiliū locoz tē.qō hz hosti.i.c. conquest⁹ j.eo.t sic eccla t hospitale gaudēt i hoc eodez ꝓuilegio.Jdē i restitutōe i ite.ut nō.Jo. an.i.c.ij.d i inte.resti.li.vi.qō nō.Et nimiz.nam p oppressione paupez se impedit eccīa ut in.c. si quis de potestatibus xxiij.q.iij.forti⁹ qñ oppumit loc⁹ pi⁹ Et vide tex. nō.in.l.omnia ꝓuilegia.L.de epis.t de.ubi generaliter ꝓbat q̄ res hospitaliū gaudent eisdē ꝓuilegijs cū bonis eccle Nō vltimo q̄ rectores ecclie habēt ptātez ꝓsequēdi iura t actōes ꝓpetātes ecclie ꝓcor.c. cū deputati.s.ti.pz.t j.de dila.lre.cūsi.Et pondera q̄ nihil dz in tex.qñ rapiunt bona clerici ꝑ tm̄ qñ rapiunt bona eccle t hoc facit ad.q.an hēat locū dispositio huius.c.i.qñ inuadunt bona clerici.Ꝑde.arguit p istā lrām q̄ non q̄ fauore eccle ē hoc introductum vñ nō dz extēdi.vij.q.i.petisti fatet tm̄ q̄ d ꝓsuetudie seruat ptraniū.Et h⁹ ꝓsuetudis pōt esse ratio scdz ab bātē q̄ vidua pōt cora ecclesiastico iudice agere posset sozio nō obstāte exceptōne fori ḡ t clerici⁹ hoc poterit hoc etiā tz Egi.illa rōne q̄ bona dicoz gaudēt tē. d vi.t ho.de.c.fi.idē tz Jnn.ꝑ mouet alia rōe q̄ ꝓmittitur sacrilegiū ideo cognoscit ecclesiastic⁹ etiā in casu dubij.t hoc ponit in.c.cetez.s.d iudi. Ego indubie dico hāc dispōem sibi vēdicare locū i bonis clericoz nō tm̄ ex ꝓsuetudie quātū ex iure scripto t dico d hoc fore casum rotūdū cū gl.i.c.similiter. xvi.q.i. t i pall.c.si qs ex potētib⁹.xxiij.q.iij. nec ob.iste tex.q pōderat iniuriā ecclesie q̄ spoliās clericū delinquit in ecclesiā cū bona clericoz dicant ecclesie q̄ ad tuitōez t ꝓtectōem.t q̄ sunt obligata ecclie ꝓ mala administratōne nō.glo.in pall.c.similiter.t in.c.ex lrīe. de pig. Itez iniuria facta clerico dz facta deo vel xpō cuius legatōe fungit.ij.q.vij. accusatio. Itē dz facta ecclie.c.ij.s.c. Ad ꝓdicta optime facit.c.si clericus .s.eo.ubi etiā nulla allegata oppressione exq̄ ꝓstaret rē esse clericī pōt ꝓuenire laicū cora ecclesiastico multo ḡ forti⁹ ubi allegat rapina vel violentia seu invasio nā tunc ledit ꝓsona ipius clerici q̄ ē ꝓsecrata Item nō vidi q̄ hoc sit noui iuris ꝓmulgatorū cū t ita ꝓbat erat ꝓuisum ad hoc.xvij.q.iij.q̄si ꝑ totū.t.xj.q.ij. nulli.t.c.q̄cunq̄ militū.xvi.q.i.in canonibus.t.c.si militer.vñ iste tex.nō dicit inducim⁹ ꝑ ē inductū.t sic in ꝓteritū.posset tm̄ dici q̄ si inuadunt bona clerici. violētia tm̄ nō infert ꝓsone q̄ lz ex hoc ꝓdudat iurisdictio iudicis ecclesiastici nō tm̄ ꝓcludit sacrilegiū.t hoc casu pōt ꝓcedere qō nō.Et ibi.post hugo.i.d.c.similiter. Quero cū gl.ij.q̄d si ecclesia conuenit male factorē cora iudice secular t ille ē negligēs i faciendo iusticiā.rīdet glo.ponēdo duplex remediū.primo q̄ pōt excōicari t sic p excōicatōnem pōt cōpelli.Secdo q̄ negligēdo fac litē suā.xxiij.q.ij.dños.t sic tenet ad estimatōem litis.t intellige glo.put loquit⁹ qñ negligit interpellat⁹.si eū nō petit a ꝑte nō patit aliquam penā.q̄ nō tenet exhibere officiū nisi interpellat⁹.vi de bo.glo.in.c.fi.de rescrip.t latius p bar.in.l.iij.§ hoc autē iudiciū de dā.infect. Scdo q̄rit gl. q̄d si iudex nō negligit sed iudicat p dolū grām vel inimiciā.ꝛndet q̄ dz cōdemnari in vera litis estimatōem ff.de iudi.l.si filius.tu de hoc vide plen⁹.L.d pena iudi.q̄ male iudicat p totū cū anē.sua.t qō nō.j.q. vi.hoc etiā placuit t in.c.cum eterni.de re.iudi.li.vi.

Quero cū gl.iij.q̄ h accumulat foz ptra malefactores ecclesiaz.q̄ dicant malefactores glo.vidi intelligere q̄ dicant hic malefactores.i.raptores t invasores rez ecclesiasticaz.nā isti qui sic capiunt bona tāq̄ sacrilegi iudicant.t idē vidi sentire Jnn.h in pin.di cit eni q̄ idcirco h casu ptinet iurisdictio ad iudicē ecclesiasticum q̄ isti raptores rez ecclesie sunt sacrilegi xvij.q.iij.c.ij.t.c. sicut t in multis alijs capitulis eiusdē questionis t ꝓcludit iurisdictio hoc casu scom eū etiā si dubiū sit ut si neget rapina. nā etiā i hoc dubio cognoscet ecclesia.xvi.q.i.in canonibus. et idem voluit Jnno.in.c.cetez.s.de iudi.t dixi in.c.si clerici.s.eo.sed postea videt h Jnn.intelligere hoc magis late.dicit eni valde nōnter q̄ nō solum d rapina cognoscit sed etiam de quacunq̄ oppressione non solum clericoz sed etiam omnium paupum Idem dicit si de fraude habita in contractu ecclesie agatur vl etiā sine fraude contractus initus dicatur nullus.xj.q.ij apostolicos.t.c.quicunq̄ militum oportet tamen q̄ semper in petitōne mentōem faciat de oppressione vel fraude nec minus legitimo contractu t super causa illa fundat petitōez suā t si ps aduersa neget nihilominus procedetur in causa principali.t si nō ꝓbauerit fraudem vel illicitum contractum absoluetur reus ex illa causa ſ iterum potent agere ex alia scom cum.ff.

de excep.rei iudi.l.r an eadē.secus dicit si velit ꝓponere aliqd in libello qō nō ptineat ad fraudē uel op pressionē uel q̄ sit minus licit⁹ cōtractus puta qñ nō intervenit pēnia aliquoꝝ tūc enī non audit nisi i pēnia iudicis ordinarij ipsius rei.s.eo.c.si cleric⁹.r intelligē b̄ qñ ex nō pēnia aliquorum canonicoꝝ ꝓtractus venit irritādus nō antē erit irritus ipso facto alias enī Inno.esset sibi ꝓrarius p ſpōdicta r p id qō postea ipm̄et subicit.b.dicunt tñ qdā r nō male ſcōm eū q̄ etiā si dicat cōtractum teneri p̄ petit restitutio in integrum pōt cōuenirī laic⁹ corā iudice ecclesiastico .qz in hoc ecclia iuuat spāli iure.sec⁹ si in agēdo nullo spāli iure iuuatur ut si agit rei vendicatōne uel depositi uel ſimilib⁹ de talib⁹ enī cognoscit iudex secularis contra laicū.r sic loquitur.c.si clericus laicū .s.eo.scōm eaz

Et ex his dictis Inno.habes plura nōze.r ꝑmo infertur ad nōbilē intellectum huius.c.ut nō restringatur ad rapinā tñ ut seruit b̄ gl. p̄ generaliter ubicūq; cōcurrit aliq̄ de q̄litatibus p̄dictis ut si allegat fraus uel ōr ꝓtractus nullus ꝛc. nā ꝓcurrēte aliq̄ ō predictā q̄litatibus pōt dici largo mō sacrilegium q̄si sacrilevium.ideo ecclia vēdicat sibi iurisdictōem.ꝓcurrit tñ fauoz ecclie ut i text.qz ꝓprie r stricte nō ē sacrilegiū ad b̄.xvij.q.iij.§.sacrilegiū.r.p b̄ q nō dz intelligi tñ in casu violētie uel rapine facit qz in b̄ casu non videtur tñ adesse p̄uilegium ecclie.imo b̄ facit ex generali iure quo etiā defendit omnes oppressos.xxiij.q.iij.si qs ex potētibus.facit qō nō.Jo.de lig.in pall.c.si cleric⁹.r lapus alle.lxvij.r text. b̄ fundat se super fauore ecclie.z.g.puidet ultra casum violētie r rapine.r b̄ bñ nō. Scōo ex dictis Inn.nō q ubi allegat fraus ecclia vēdicat sibi iurisdictōem cōtra laicū Et ex b̄ infertur ad decisionē eius qō q̄tidie accidit Quidam clericus de pecunia ecclie emit predium r facit scribi instrm in personā amici uel ꝓsanguinei.certe si allegatur hec fraus poterit ecclia cognoscere qz isti sic fraudātes ecclam pōt dici malefactores ecclie. quod etiā tz Lapus alle.predicta.lxvij.r.p b̄ allego text.in c.inquirēdū.de pe. de. Jtē tales fraudātes sic ecciaz anathematizātur.xij.q.apl̄icos.r.c.quicunq; g̃ spectat iurisdictio ad ecclesiā qz excōicatio infligit ꝓpter cām ecclie subiectā.xxx.di.si q̄.r.c.quicūq;.r quod nō.Jo.an.in regula ea q̄ fiūt a iudice.de re.in.li.vi.i merca.r ita tz Lap⁹ vbi sup̄.Et nota b̄ ꝑpetuo q vbi repitur iudicē ecclasticam posse excōicare cōcluditur ex b̄ iurisdictio sua i illo casu.r b̄ corroboro sic excōmunicatio ē pena.in.c.sacro.de sen.ex. q̄ nulla pena maior repitur i eccl̄is dei.xxiij.q.iij.corrípiantur. et pena nō ē alicui infligēda nisi p iudicē .xxiij.q.ij.§.i B capitulo.Jtē ferri non dz sine causse cognitōe.ij.q.i.nemo.de sen.ex.c.i.li.vi.r per solum iudicē. ut i.c.i preall'.ubi ter repetitur ybam iudex.facit.c. nouit .s.ti.prox.vnde papa procedebat contra regē frācie ad interdictum r excōicatōem r subtrecit.r p b̄ nō turbabat iurisdictōem alterius nec mittebat falcē in messez alienā qm̄ spectat ad eū iudicare de peccato.si g̃ non spectasset ad eum tanq̄ iudex turbasset iurisdictōem alterius illum excōicando ex q̄bus verificatur ꝓclusio p̄missa.Sed cōtra b̄ multū facit.qz excōicatio q̄cūq; fertur a iudice nō ut a iudice p̄ ut a pte. ut in cā ꝓpria ꝓ defensione iuris sui.ut ē expressum in.c.dilecto.de sen.ex.li.vi.r nō.Jnn.in.c.venerabili.de cēsi.q̄ casu excōicatio talis ē potius extraiudicialis quā iudicialis cū non possit esse iudex i facto.ꝓprio ut idē Lap⁹ dicit ꝑi.xxxix.r nō.do.an.in.c.cū venissent.s.ti.ꝑ.g̃ nō concluditur iurisdictio i excōicatum ut possit exercere iudicialiter r cognitionaliter sed fateor qz talis excōmunicatio extraiudicialis nō possit exerceri nisi i subditum qz alias nō ligaret ut nō.Jo.an.in p̄al.c.dilecto nō tñ cognitionaliter r i iudicio .qz nō pōt esse iudex i facto.ꝓprio.iij.q.iij.c.i.r.L.de arbi.l.pe.sic cōtingit i armis materialibus q̄bus q̄s pōt vti ad defensionem in facto.ꝓprio.ex q̄bus dico q p̄missum dictum Lapi nō ē indistincte ver.p̄ dz intelligi r restringi qñ excōicare cōpetit alicui ut iudici r non ut parti.

Jtē q dixi ex q̄litate fraudis cōcludi iurisdictōez ecclie limitat L a.qñ fraus aliqd circūfert ad substantiam eius de quo agitur.secus si non circūfert.nā dato q libellus diceret in vendicatōe aduersarium dolo uel fraude non restituere nō sufficeret nisi allegaretur iniusta occupatio uel detētio.et hoc nō.Lapus alle.lxi.r.lxvij.r.lxviij.ubi diffuse tractat. hāc materiam sequitur do.an.in.c.si cleric⁹.s.eo.sed de b̄ ego dubito nam vidz q q̄literaunq; allegetur fraus dūmō postea ꝓbetur hoc sufficiat.qz ut dixi ecclia vendicat sibi iurisdictōem allegata fraude qm̄ cōcluditur mala detētio r largo mō sacrilegiū.r sic detētoz dz malefactoz ecclie.nā non multū interest i effectu quo ad periculū aie iniuste detinere vel inuadere alienum ut dicit text.in.c.sepe de resti.spo. Sicut enī concluditur iurisdictio ex inuasione rei eccl̄asticē ita r ex mala r fraudulosa detentōe r ista etiā posset esse rō qz qñ allegatur nullitas cōtractus cōuenitur laicus corā ecclesiastico. Nā ex hac detentōne sine titulo uel titulo exīte nullo cōcluditur lesio ecclie.xij.q.ij. nulli liceat.r.c. quicunq; militū.de decī.duū.r.c.aplicos.xij.q.ij.

Tercio nota ex dictis Inno.ecclesiā posse petere restōem in integrum corā iudice ecclesiastico etiā cōtra laicum.Et pro hoc allego.c.ad nostram.de re.ec cle.non alie.r hoc firmo.licet Fre. videatur dubitare de dicto Inn.r potius sentit oppositum.ꝑi. ecl̄xiij per.l.ij.ubi r apud quem allegat etiam Spe.in ti.de resti.in inte.ij.pte.§.videndum.v.r tractabitur Sed spe.loquitur generaliter nec habuit respectum ad fauorem ecclesie.r reddit Inn.rationem quia ecclesia i hoc iuuatur speciali iure seu p̄uilegio. Ex q̄ ratōne

ego infero q̃ agẽs p rebus ecclie cõtra laicũ condẽ
one.c.reintegrãda põt laicum̃ uenire coꝝ ecclesiasti
co iudice.nã ille canõ inducit spãle ꝓuilegiũ eccleſie
ut nõ.Cal.in.c.cũ ad sedẽ.de reſti.spo. ad p̃dicta al
lego.gl.nota.in.c.dilectus.quod me.causa. ꝛ eſt gl.
pe.in fi.Ego adduceram aliam ratõnem q̃ ideo põt
peti reſtitutio i integr̃ coꝝ iudice eccl'aſtico q̃ in pe
tione reſtitutõis allegat dol' ſeu deceptio uel ex̃.ppo
ſito uel reipſa ꝛ iſta equipant.ut in.l.ſi qs cũ aliter.
ff.õ ỽ.obli.ſicut q̃ fundat iuriſdictio eccie q̃n allegat
dolus ꝛ deceptio ex̃.ppoſito ut.s.dictũ é.ita ꝛ q̃n in
tercenit reipa.ꝛ b nõ. Et ex̃ bis infert ad q̃ſtionẽ
qd ſi petitur reductio ad arbitriũ boni viri ſuper re ec
cleſiaſtica coꝝ quo agi debeat cõtra laicũ Fre.cõſi.
lxxv.tenet q̃ cũ agat remedio cõi dz cã agitari coram
ſeculari b limitat vez.Bo.an.in.d.c.ſi clericus laicũ
niſi allegẽt fraus uel dolus arbitratoris verũs ul' pre
ſumptus p ſup̃dicta ſed idẽ puto ſi allegatur dolus re
ipſa ut magna leſio.ꝛ q̃ poſſit recurri ad eccleſiaſticũ
allegat tex.op.in.c.expoſita.s.de arbi.dic tñ de hoc
ut ibi dicam.Et plene tetigi in.c.quintauallis.de iu
reiur.ꝛ dic ut ibi ubi plene tractat an coram iudice rei
uel actoris uel arbitri debeat iſta reductio circũſcrip
ta fraude peti.vide per bar.in.l.ſi ſocietat.§.arbitro
rum.ff.p ſocio.ꝛ oino in.l.h̃.C.ubi ꝛ apud quem.

Quarto nõ.ex dictis Inno.q̃ ſi agitur rei vendi
catione vel depoſiti uel ꝓſimilib' actõibus ubi nullo
iure ſpãli innat eccia agẽdum é coꝝ iudice rei.ꝛ vide
tur b eſſe cõtra illud qõ Inn.nõ.in d.c.ſi clericꝰ.ſed
dic ut ibi dixi.Et ex bis decidit alia q̃ſtio q̃d ſi cle
ricus uel eccia agit cõtra laicum vt poſſideris.ut q̃
dicit ſe turbari nunq̃d tractabitur hec cã coꝝ eccleſia
ſtico Ra.alle.li.tz q̃ ſic q̃ ex b inducit iniuria violen
tia ꝛ moleſtia,p quib' q̃litatibus põt agi coꝝ eccleſia
ſtico allegat nõ.b.ꝛ hoc ſimplr tene.licet aliter volue
rit limitare do.anto.in.d.c.ſi dericus ꝛ,p hoc eſt bo.
tex.in.c.licet.de,pba.ꝛ.c.conqueſtus.j.e. Vltimo
ex dictis Inno.nõ.practicam pronunciandi q̃n iuriſ
dictio fundat ſup aliqua qualitate que poſtea nõ pro
batur in proceſſu.debet enim iudex ſcõm hoc dictuꝫ
Inno.diffinitiue pronũciare abſoluendo reum ex cã
deducta.Goff.in.c.ſi clericus.s.eo.dicit q̃ primo de
bet ſummarie cognoſci de illa qualitate fundante iuriſ
dictõnem ſine p̃iudicio principalis queſtionis ar.ff
de li.ag.l.ſi qs a liberis.§. ſi uel parens.ꝛ ſi conſtet
de q̃litate illa,p̃cedet quo ad merita.ſi vo nõ ꝓſtet re
mittet illũ reũ ad iudicẽ ſuũ ꝛ ſic non,pnunciabit diffi
nitiue.Aliter ſenſit Cin.in.c. cõqueſtus.j.e. ꝛ recitat
Jo.an.in.c.ſi clericus.dicit enĩ q̃ ſi laicus negat rap
tũ vel innatum iudex eccleſiaſticꝰ cognoſcet quouſq̃
intelligat q̃ ſua non ſit iuriſdictio ꝛ tunc cõdemnabit
clericum in expenſis ꝛ remittet cauſaꝫ ad iudicem ſuũ
ar.ô ap.vt debitus.ꝛ.c.cum ſpãli.ꝛ diſcrepat hoc ꝛi
ctum a dicto Jnn.q̃ Jnno.vult q̃ procedat in pñ
cipali ꝛ ſi non cõſtat de q̃litate debet diffinitiue,pnũ
ciare ꝓtra actorem.Cin.vero vult q̃ ꝓcedat in princi
pali.ꝛ ſi nõ cõſtat de q̃litate non dz,pnunciare diffini
tiue,ſed remittere cãm ad iudicẽ ſuũ .ꝛ ſic habes tres
opi.in hac materia.Cõcludo lati' p dñm an.i.d.c.ſi
dericꝰ addẽdo aliq̃.q̃ aut iuriſdictio fundat ſup vera
exiſtentia q̃litatis.aut ſup ꝓbietate q̃litatis iux̃ ea que
dixi in.d.c.ſi dericꝰ.primo caſu ſi negat q̃litas a pñ
cipio dz,pcedi ſcõm theoricã Goff.ꝛ ſatis plene dixi
in.d.c.ſi dericꝰ.ad hoc qõ nõ.gl.in.c.i.de offi.dele
li.vi. Si vero iudex procedit ad viteriora ſaluis ex
ceptõibus ꝓtra iuriſdictiõem uel non oppoſita excepti
one,pcedit in cã.nõ tñ bñt ꝓtes animũ prorogãdi iu
riſdictionẽ.ꝛ tunc quandocunq̃ conſtiterit q̃litatẽ tri
buentem iuriſdictiõem non ad eſſe cum conſtat eũ nõ
eſſe iudicem.debet abſoluere ab inſtantia iudicij ꝛ cõ
demnare actorẽ i expenſis.q̃ reſpectu ꝓdemnatõnis
expenſaꝝ é iudex.ad hoc tex.cũ glo.in de.i.de ꝛp.ꝛ
gl.i.c.ſi.e.ti. Si vo ꝓtes litigauerint ſciẽter alio p
rogandi iuriſdictiõem tunc finita erit diffinitiua exquo
erat iudex ſi vero iuriſdictio fundatur etiam ſuper du
bio q̃litatis vt q̃n allegat vel ſacrilegiũ fraus ul' aliq̃
de qualitatib' p̃dictis uel conſimilib' exquo in caſu
dubij é iudex põt cognoſcere exceptõne non obſtante
ꝛ cum conſtiterit qualitatem nõ ad eſſe pronunciabit
diffinitiue.ut hic dixit Jnn.facit.c.cũ ad ſedem ô re
ſti.ſpo. Secõ.proſequẽdo glo. principalr quero
qũo compeſcantur iſti ſacrilegi.ꝛndet q̃ põt excõica
ri vſq̃ ad condignã ſatiſfactõnem ſubiciens q̃ ſacrile
gium quandoq̃ p iudices ſecularẽ punit.C.de ſacro
ſan.ec.l.ſi quis in hoc genus.aliter ſe non declarat.
hoſti.vidz velle q̃ cum agitur ad penam corpalem ſe
cularis é iudex.ſi vero ad ſpũalem.ut ad penam excõ
municatõis tũc,eccleſiaſticus. Sed obmittit tertiũ
membr̃ q̃n agitur ciuiliter ad reſtitutõnem rei ſubtra
cte. Itẽ ꝛ quartũ membr̃ q̃n agit criminaliter nõ
ad penam corpalem ſed ad pecuniariã.iux̃.c.q̃uis.
xvii.q.iiij.vñ dico q̃ in iſtis duobus vltimis mẽbris
q̃libet tñ eccleſiaſtic' q̃ ſecularis põt eẽ iudex.ꝛ ẽ i optio
ne eccie coꝝ quo velit agere.ut ꝓbat b ꝛ in.c.ſdicis
in.prin.iuncto.§.p ô.de penis.li.vi. ubi bñ ꝓbatur
ꝛ in.c.conqueſt'.j.e. Et aduerte q̃ lz olim p crimi
ne ſacrilegij cõt certa pena pecuniaria ſtatuta .vt i pre
alle.c.q̃ſquis.Hodie tñ cum eccleſia non ſit illo iure
iã dudũ vſa pdidit illud ius exigendi talẽ penã ita di
cit gl.nõ.in.c.cũ multe.xv.q.vl. de hoc tñ dicto põt
dubitari.q̃ p nõ vſum nõ introducit ꝓſumendo in bis
q̃ ſunt mere facultatis ut nõ.in.c.cũ Johãnes.ô de
ꝓbãg.ꝛ facit.l.alti'.C.ô fuitu.ꝛ qõ nõ.Cy.in.l.h̃.C
q̃ ſit lon.ꝓſue.uel ſaltẽ poterit puniri pena arbitraria
ar.i.c.ſtatuim'.xvi.q.i.et i pal.c.felicis Et ex b cõ
cludo q̃ crimẽ ſacrilegij ẽ mixtũ reſpectu fori eccleſiaſtici

seu sectaris Tertio, psequẽdo cãdẽ gl. ẽro an ẽca alia cria se ipediat eccl'ia ꝓtra laicos. ñdet q̃ sic t enume rat illa. t prio se ipedit, ò crie vsuraꝝ hereds simonie ꝑiurij adulterij t vbi ò q̃cũq; peccato agit. s. ò iud. nouit Nũc discutiam' quẽlibet casum depse. t pri mo circa crimẽ vsuraꝝ queritur an de hoc possit etiam cognoscere iudex laic'. t circa hoc due sunt p̃ncipales opi. vna q̃ tñ cognoscat eccl'iastic' qualitercũq; aga tur de vsur. siue dubitet an cõtract' sit vsurar' siue sit certũ t repetunt vsure solute. hanc opi. tꝫ glo. in cle. dispendiosam de iudi. t vide ibi motina plenius eaꝫ tenet t prosequit Lapus sua alle. lvij. t. lxxv. t sic di cit de facto obtinuisse t curiã romanã sic seruare t q̃ mõcũq; disputet de vsura vel quia repetit ex q̃ qõ est vsure. t vsure ñ põt tractari coram seculari ꝑ tñ coram eccl'iastico. allegat glo. i pal. de. dispendiosam. t glo. in. c. ex litteris. de iureiur. q̃ dicit q̃ cũ vsuraꝝ sit spũa lis. t gl. hic que dicit q̃ ẽ crimẽ eccl'iasticũ. ut i. c. i. de offi. or. t. pi. q. i. in summa. t tex. in cle. dispendio sam. qui enumerat hãc cãm vsurariã inter cas spũales t eccl'iasticas t cle. i. de vsur. §. ceteꝝ vbi censura eccle siastica compellit vsurar' seu heres ad edendũ librol vt sic fiat restitutio vsuraꝝ. Secũda p̃ncipal' opi. distinguit in mõ agendi. videlicet q̃ aut dubitatur de substantia contractus an sit vsurarius an non t solus eccl'iasticus cognoscit. quia hec est determinatio peccati. t prohibitio habuit ortũ a iure diuino t ca nonico de vsur. c. sup eo. t. c. cũ tu. aut nõ dubitat q̃ cõtractus sit vsurar'? sed tñ imminet qõ facti. vt quia repetunt vsure solute t sic solũ agit de soluto vel non soluto. vel an interuenerit ꝓtract' vel q̃ agit de simu latõe ꝓtractus ut q̃ allegat q̃ simulate fuit facta ven ditio cũ ẽt ꝓtract' pignoratic' t dare vult hoc pro bare p testes ita q̃ nõ dubitat de vsura t tunc vterq; iudex põt cognoscere. hãc opi. tenet Pau. de liaz. in cle. i. de vsu. Bar. in. l. titia. ff. so. ma. t in. l. ij. ff. ò in risdi. om. iudi. t butri. i. l. cũ allegat. C. de vsu. sentit archi. post alios. in. c. q̃d dicam. xiij. q. iij. do. anto t do. car. hic t multi alij ita q̃ hec opi. videt cõmuniꝰ ad hoc qò nõ. Jo. an. post garsi. t Jo. mo. in. c. i. ℣. ò vsu. li. vi. Obstat do. anto. q̃ nõ altero respectu põt dici hec cã spiritualis nisi q̃n peccatũ ꝫ annexum. Res enī subiecta. s. vsura soluta ꝓtract' t tota materia ẽ tpalis vñ videm' q̃ curia secularis adit ꝑ turpit' q̃sti tis etiã vbi nutrit seu dat cõcursus peccati dũmõ nõ disputet de pcõ p̃ncipaliter ut ꝑz. ff. de cõdi. inde. p totũ t de condi. ob. tur. cãm. t qò me. cã. t de fur. et de vi bo. rap. cũ similibus. alias enī si in quolibet tẽ porali requisito i q̃. verteret pẽn adiret eccl'iastic' iã pene ex toto euacuaret forus secularis cõtra. c. nouit. de iudi. t B etiã fuit de mẽte bar. t aliorũ hãc opi. se quẽtiũ t asserentiũ nã hec opi. cõis mihi placet t pro ea adduco q̃ video in simili iudicẽ secularẽ posse ꝓpe

lere ad obseruantiã iuramẽti t cor̃ eo põt obici ò iu ramento si nõ vertit in dubiũ de validitate iuramẽti vt in. c. licet. de iureiur. li. vi. nõ. Jo. an. in. c. fi. ò fo. ꝓpe. eo. li. Itẽ punit ꝑ iuros etiã de cõsensu eccl'ie ut i c. lex debet. xxiij. q. v. punit etiã sacrilegos ut pat̃ B. t exꝑssius. in. c. sunt quedã. xxiij. q. vi. t in. d. c. felicis ad hoc. n. p̃ncipes mũdi receperunt gladiũ ut scelera vindicẽt ut in pall. c. sunt quedaꝫ. sed si dubitatur de peccato tunc recurrendũ ẽ ad eccl'iam vt in. c. p venerabilẽ. qui fi. sint le. t in cle. vna. de vsu. Non enim vi deo rõnem vigentem quare ex quo ꝓstat de vsura nõ possit secularis ad restõem cõpellere maxime tenẽdo opi. q̃ repetant tanꝫ indebite solutũ de quo p glo. i. c. michael. ò vsu. t. xvi. q. vi. si eꝑm t ius ciuile mul tum versat circa repetitionẽ hui' ut. ff. t. C. de cõdi. i de. nec est vez q̃ ista cã sit spiritualis stricte. vñ licet glo. cõnumeret hanc cãm inter spirituales in. c. si ãnũ de iudi. li. vi. gl. tñ i. c. ex lr̃is. ℣. de iureiur. dicit q̃ ẽ q̃ si spũalis vñ Jo. an. ibi in nouella dicit q̃ ẽ spiritual' large. i. eccl'iastici fori t sic ptꝫ q̃ etiã vbi agit de pec cato t substantia ꝓtractus nõ põt dici talis cã spiritu alis stricte sicut ẽ cã beneficialis. Nam eccl'iasticus ꝓgnoscit. vel q̃ adest peccatũ vel q̃ ẽ crimẽ cõtra na turã q̃ vsurar' abutit natura rez vñ dei vicar' ꝓgno scit ut nõ. Jo. an. in prea. c. i. de vsu. li. vi. t sic nullo mõ põt dici spũalis proprie forti' nullo mõ ẽ spũalis' q̃n solũ agit ad restõnem nec dubitat de peccato nec ob. si dicat q̃ cũ lex ciuilis indulgeat vsuras ut patet per totum ti. de vsu. C. t saltem nõ imponit penã ex ercenti vsuram nec mandat vsurã restitui non videtur q̃ possit repeti cor̃ iudice seculari ad hoc enī respon deo dupliciter primo tenendo cõem opi. glo. q̃ vsure etiã hodie de iure ciuili sunt prohibite ut nõ. gl. xliij. q. iiij. q̃d dicã. t in. c. q̃ in omnibus de vsu. t i anẽ. ad hec. C. eo. t in anẽ. de ecc. ti. in. pn. Obuenit p̃ncipaliter q̃ imperator mãdat obseruare quatuor cõ cilia sicut leges ut in pall. anẽ. de ecc. ti. t inter illa est cõcilium nicenũ qò disponit de vsura vt in. c. q̃m. xlvij di. ergo etiã hodie a iure ciuili vsure sunt prohibite. ꝑ hec rõ mihi non placet q̃. c. q̃m tantũ loquit de clericis t non de laicis. Itẽ ipemet imperator in anẽ. de ecc. ti. in. §. si autem distulerunt mandat vsuras certo casu solui. Itẽ pmittit vsuras in alia anẽ. que sequitur illã videlicet in anẽ. de vsu. nau. vnde non est verisimile q̃ p illa verba generalia dũ mandat quatuor concilia obseruari t per ea que habent i. l. i. C. de sum. tri. voluerit vsuras ꝓhibere nec ob. si dicatur q̃ in illis ac ctoribus ponunt casus speciales ut in eis nõ. q̃ si imperator habuisset respectum ad peccatum vsurarum. nõ permisisset etiam in illis casib' q̃ non apparet in eis aliqua specialitas rõ ꝓpter quã esset peccatum Cõclude ꝫ q̃ de intentione ipatoris nũq; fuerit exꝑss se ꝓhibere vsuras. t sic rõ pmissa nõ cõcludit vsuras

posse repeti corã iudice seculari ꝙre allego aliã rõem
q̃ uno pñt repeti corã seculari q̃ leges ciuiles super
uiuris ꝓmulgate nullius sunt momenti. tũ q̃ sunt ex
pñse ꝓtra iusdiuinũ vt in. c. sup eo. de usu. z in psal-
mo. Dñe quis habita ꝛc. vñ legislator potius cõuin
cit errare q̃ legẽ statuere. xxv. q. i. sunt quidã. tũ quia
sunt ꝓtra substãtialia legis lex enĩ dr ẽ iusta z sancta
iij. di. erit aũt lex z talis dicit diuinit' ꝓmulgata. vij
di. q̃ iure. Itẽ statuit in materia peccati q̃ ad eũ
nõ ptinet ſz ad ecclam vt i. c. nouit de iudi. z in. c. per
venerabilẽ qui fi. sint le. g̃ talis lex ẽ nulla. ut i. c. ij. ō
cõstit. li. vi. z in. l. fi. ff. de iurisdi. o. iud. z. c. a nobis ō
sen. ex. talis. n. lex habet' ꝓ nõ scripta. facẽ qõ habetur
i gl. in regula possessor de reg. iur. li. vi. cũ g̃ lex dicat
q̃ iura ciuilia nõ dedignant sacros canones imitari
in auc. ut clerici apud ꝓsides eq̃ in pn. z i auc. ō ecc.
ti. z. s. ti. prox. clerici z iura canonica stricte ꝓhibeãt
usuras z eas restitui mãdat b z ius ciuile idẽ dr velle
z maxime q̃ vbi cõcludit pcm notoriũ iudex secula
ris cõpellit observare ius canonicũ ut in. c. ls de iure
iurã. li. vi. Et quare ecclia impedit se de hoc ō hoc
crie de laicis s. tetigi. z vide qõ nõ. Jo. an. in pal. c.
l. de usuris li. vi. z ex his habes declaratũ istũ tex. ali
us ẽ casus in crie hereſ z de hoc nõ ẽ dubitãdũ. ẽ. n.
crimẽ mere ecclasticũ ita q̃ iudex secularis nullo mõ
respectu ꝯgnitionis põt se intromittere ꝓ tñ respectu
executiõis ad petitionẽ eccle ut ẽ casus in. c. inquisiti
onis. §. ꝓhibemus. de here. li. vi. putat tñ hic do. an.
secularẽ posse novas penas addere laico z illas ipen
dere. ꝓ declaratio hereſis ꝓpetit soli ecclastico z de b
dicto dubito ex quo enĩ nõ põt se intromittere z ẽ me
re ecclasticũ punitõ nõ spectat ad eũ z p pñs nõ va
lebit statutũ ar. c. ij. de cõstit. li. vi. z in. l. fi. ff. de iurisd.
om. iud. Alit' casus ẽ i crie simonie ad b alle. Jo. an.
j. de simo. p totũ. an aũt hec sit mere ecclasticam
putat do. anto. idẽ dicẽdũ qõ. s. in crie usure credo q̃
sit mere ecclasticũ. z sic secularis nõ possit se intro-
mittere q̃ simonia dicit hereſis. i. q. iij. c. altare z j. ō
here. quocies. Itẽ b crimẽ habuit originẽ ꝓhibitionis
ab ecclia z fm eã' institones regulat ad b qõ nõ. i. q.
i. i summa z ẽ crimẽ piurij de q̃ remittit Jo. an. ad nõ
p se in. c. cũ. L. laicus. e. ti. li. vi. ꝓ cõcludo sic dcã q̃
z do. anto. b aut agit de iuramẽto respectu fori pniat'
z nõ ipedit se secularis q̃ caret tali foro j. de pe. et re
miss. c. ois. z. c. noua. aut agitur de remissione vinculi
iuramẽtalis z idẽ nõ. n. põt laic' remittere iuramẽtũ
nisi ꝑncipaliter cõcernat vtilitatẽ suã ut in. c. i. de iure
iurã. z qõ le. z nõ. in. c. ij. de spon. imo dubitat an pa
pa vel epus possit z de his ẽ dicẽdũ ut nõ. in. c. ꝙto
z. c. debitores de iureiurã. z p Jnn. i. c. cũ inter de re
nũ. z p glo. xv. q. vi. auctoritatẽ Aut dubitat an iu
ramentũ sit licitũ vel illicitũ z sic seruandũ aut nõ ser
uandũ z sola ecclia cognoscit ut in. c. venerabilẽ de
elec. z in istis tribus casibus nõ est dubitandũ q̃ iu
ramentũ spectat ñ ad fore ecclasticũ. qñq̃ constat
q̃ iuramentũ est licitũ sed agitur ad penã transgressi
onis z vterq̃ põt esse iudex de ecclia patet ut in. c.
nouit. s. ti. proxi. de laico ptz. xxiij. q. v. lex debz aut
agitur ut iuramentum seruetur vel de eo exãpiet z tũc
si iuramentum est validum scõm vtrunq̃ ius z datur
actio z exceptio vterq̃ est iudex z accumulat forũ fo
ro vt in prealle. c. cum. C. laicus z quod ibi nõ. facit
c. licet. de iureiurã. li. vi. aut iuramentũ de q̃ agit non
producit actionẽ de iure ciuili nec exceptionẽ ut in ca
sibus nõ. per bar. in. l. si quis pro eo. ff. de fideius. alĩ
quid tangã in. c. fi. j. de iureiur. z in. c. cũ venissent de
instit. z tunc de ecclasticis certum est q̃ est iudex az
agitur ex sola naturali obligatione. iuẽ nõ. in. c. i. de
pac. z maxime ex iuramento ut nõ. in prealle. c. cũ ve-
nisset. z per Jnn. ō iudi. nouit. Sed an possit agi
vel exãpi in iudicio seculari est dubiũ z videtur q̃ nõ
per dictam. l. si quis pro eo. ff. de fideius. z hoc verũ
attento rigore iuris ciuilis sed cõsiderato qõd. s. dixi
in crimine usure q̃ ius ciuile in cõcernentibus aiaz
sequitur dispõem canonicam z q̃ in hac materia non
attendit lex sed canon. dicit nt j. de prescrip. c. fi. satis
potest dici iudicem secularem ad hoc teneri z posse
per iudicem ecclasticam ad hoc cõpelli ar. c. licz ō
iureiur. li. vi. z qõ nõ. in prealle. c. cũ. C. laicus. facit
q̃ hoc dictũ de facto nõ reciperet deberet tamẽ recipi
predicta procedunt inquantũ agitur cõtra iuratum
quid antẽ si agitur cõtra eius heredẽ nunquid ratione
iuramẽti maxie si oppositũ ẽ sup ꝓtractu possit pueniri
corã iudice ecclasticũ sicut posset cõueniri ipe dñus
etus. Jo. an. in. c. fi. de fur. quẽ sequit' hic do. anto. te
net q̃ nõ. lz. n. obligatõ trãseat in eũ nõ tñ pueniri pe
rõe iuramẽti corã ecclasticũ q̃ iuramentũ defuncti
ut mere psonale nõ astringit heredẽ ad peccatũ q̃ ẽ
psonale iõ nõ transit ad heredẽ iurantis in. c. veritatis
j. de iureiur. b dictũ nõ puto indistincte verũ. sicut enĩ
ecclia ꝑpellit heredẽ satisfacere aie defuncti in. c. fi.
de sepul. z in. c. a nobis de sen. ex. eadẽ rõne videtur
q̃ possit heres conueniri rõne iuramenti coram iudi
ce ecclasticũ ut satisfaciat aie defuncti. puto tamen
ꝓ concordia satis eque posse distingui q̃ aut qs vult
agere directe contra heredẽ actione personali coram
ecclasticũ z nõ potest. quia cessat rõ principalis tri
buens iurisdictionẽ. aut vult agere indirecte cõtra he
redem implorãdo iudicis officiũ ecclasticũ ut com-
pellat heredes ad satisfaciendum z exhonerandum
aiam z põt hoc. n. spectat ad eũ' officiũ ut i iurib' su
peribus alle. z maxime intervenientib' his que dico
in. c. fi. de sepul. z ꝓ hoc facit nõ. i. c. cũ cõtingat de
iureiur. z j. c. qõ clerici. itẽ z gl. enumerat crimẽ adul
terij. Jo. an. b z i. d. c. cũ. L. laic'. dicit b vez cũ pro
pter adulteriũ agit ad sepationẽ thori mũmonial' de,
proca. tue. dic latius q̃ aut agit ad penam sanguinis

r secularis nñ ẽ iudex.ar.i.c.sniam ne cle.vel mo.r.l
ẽuis.L.de adul.de.pen.tue.r sic intellige.c. lex dz
xxiij.q.v.si vero agit ad aliã penã puta detrusiõis i
monasteriũ tũc certũ ẽ qz secularis ẽ iudex ꝓpetẽs. vt
in auc.ꝑ hodie.L. de adul. lz executio spectat ad ec
clesiasticũ cũ secularis nõ hẽat monasteriũ ar. in sil.
ij.q.vi.biduũ.v.si quidẽ.r.ff.pe interdic.r rele.l.in
ter penas.de ecclesiastico ẽ dubiũ r dependz ab intel
lectu.c.gaudem' de puer.piug.r dic ut ibi dico. r pu
to qz quater' agit ad aliã penã circa sanguinẽ ipe eti
am sit cõpetẽs ꝓtra laicũ.ad hoc allego.c.i.ō offi.or.
r.xxxij.q.i.de bñdicto cũ gl. Itẽ rõ facit quia per
adulteriũ peccat cõtra matrimoniũ qō ẽ vnũ ō septez
sacramentis eccle.r sic peccat ꝓtra ecclesiam sic in sili
dicamus in sacrilegio simonia periurio r similib' fac
etiã ꝑall.c.q̃nis.de adul.i fi.vbi adulter appellat sa
crilegus.r pōt ecclesia iponere penã ignominiosam.
vt incidere capillos r pãnos añ r retro vt moris ẽ in
quibusdã locis.r vide gl.bo.iuncta.tex.in ꝑall.c. de
benedicto.facit.xxvi.q.v.c.epi.in prin. Ulterius
dicit gl.qz similia delicta spectãt ad ecclesiã. sed non
explicat q̃ dicant similia.nec doc.aliter declarãt ꝙ for
te habuit respectũ ad crimen falsi qō cõmittit in lris
apostolicis .j. de cri.fal.ad falsarioz.sentiũt tamẽ hic
doct.r bñ qz etiã secularis pōt se impedire quo ad pe
nã ciuilẽ.ar.ff.r.L.de fal.r qō nõ.xix.di. in memo
riã. Itẽ pōt ꝓprehendi crimẽ cõcubinat'.est enim scõm
Hos.hoc crimẽ ecclesiasticũ.qz fm leges nõ ẽ crimẽ
ff.de cõcu.l.in ꝓcubinatu.r sentit gos.qz tñ de ꝙ co
gnoscit ecclesia.r idẽ Fre.de senis cõcilio.dxij. quia
habuit originẽ r ꝓhibitionez ab ecclesia.xxxij.q. iij.
nemo r maxime dicit ꝙ ꝓcedere qñ mulier ꝙ delictuz
fornicationis cõmisit cũ clero.nã rõne huius delicti
efficit de foro ecclesiastico.r a solo ecclesiastico puni
ri pōt scõm eũ qō nõ.facit.xxxij.di.eos. Jo. an.i re
gula sine culpa.de reg.in.li.vi.in mercu. in fi. refert
hosti.dicere cõcubinatũ ꝓhibitũ r dãnatũ etiã a lege
ciuile adducit auc.de leno.coll.ij.r auc.ut nõ lux. cõ
tra na.col.vi.r quia leges castitatis sunt amatrices i
auc.qui mo.na.effi.le.§.illud.r qz in peccatis corri
gendis lex sequit canonẽ.ut in auc.ut de. apud pro
prios epi.r in auc.de ecc.ti.r de hoc p hosti.q fi.sint
le.c.lator.hoc sequit do.anto.qz ꝙ arguit manifestũ
peccatũ.r lõ lex cedit canoni de ꝓscript.c.fi.Ego pu
to legẽ prohibere cõcubinatũ indirecte sicut in simili
s.dixi de vsu.nõ aũt directe nõ eni apparet qz per illa
verba generalia voluit lex corrigere multas als leges
loquẽtes de cõcubinatu.ut.ff.de cõcubinis p totum
r.ff.de.le.iij.l.q cõcubinã.cũ similib' .r iura sunt in
ribus cõcordãda.c.cũ exposit.li.vi. Item r addo
vltra doc.vnũ aliũ casum videlicet sortilegos r divi
natores ut ẽ ho.tex.cũ glo.in.c.ꝓtra idoloz.xxvi.q.
v.credo tñ qz etiã secularis posset tales punire ut.L.

de male.r ma.l.iij.facit.xxiij.q.v.rex dz. inquisitoz
tñ hereticę prauitatis de his ꝛromittere non pōt nisi
sapiãt heresim manifeste.vt in.c.accusatus.§.sane. ō
here.li.vi.ꝑ suis iudicib' ꝓ relinquit ut sunt epi r le
gati ut nō.ibi Jo.an. Adde r aliũ casum qñ.s. de
lictũ cõcernit statũ totius xpianitatis. r ꝓprehẽdit iste
casus multos alios casus sub se.ad hoc hẽs ho. tex.
i.c.i.de homi.li.vi.vbi papa statuit tã ꝓtra laicos qz
ꝓtra clericos ꝓtra facientes iterfici p assessiones r rõ
ẽ quã dixi in.c.nouit.s.ti.pxi. Addo r aliũ casuz
scõm aliũ opi.ꝓprehendentẽ in se multos alios casus
videlicet cũ crimẽ laici ẽ ꝓmissum in eccla.r hãc opi.
tenet.Ly.in.l.pũti.L.de his qui ad ecclesiã cõfu. sed
bar.cõtra.in.l.si cui.ff.de accu.r hoc puto ver'.ar.
op.in.c.fi.de imu.ec.r.l.si quis in hoc gen'.L. ō sa
cro.sanc.ecc. Eccia eni non hz territoriũ nisi respectu
clericoz iō nõ impedit se de delictis laicoz etiã in ec
clesia cõmissis.nec ob.glo.in auc.nulla cõmunitas.
L.de epi.r cle.q̃ dicit qz rõne delicti laicus ẽ de foro
ecclesie qō intelligo qñ deliquit in ecclesiã puta ipaz
collectandã ut ibi dicit vel aliter bona ipius rapiẽdo
tũc eni punit rõne sacrilegij ut ibi dicitur. Itẽ ad
do aliũ casum rõne pacis fracte in.c.i.de trau.r pace
nõ. Jo.an.in.c.fi.eo.ti.li.vi.facit.c.nouit.s.ti.pxi.r
xc.di.c.placuit.vbi ẽ bo.tex.cũ gl. Itẽ in effectu si
prioris nõ. Jo.an.in.c.cũ.L.laic'.alle.c.p venerabi
lem.qui fi.sint le.sed ego remitto ad ea que dixi i.c.
quz venissent.r.c.nouit.s.ti.proxi. Redeo nũc ad
glo.que addit vnũ casum valde generalẽ dicens qz de
quolibet peccato pōt ecclesia se impedire ut in.c.no
uit. Restringo glo.qñ rõne peccati agit indirecte ad
penitẽtiam vel per viam denunciationis inx nõ.in.c
.nouit.alias gl.eũt sibi ꝓtraria excipiẽdo casus r sub
iẽcto in fi.sec' ẽ is malefactorib' alioz.r qō ꝙ fue
rit de mẽte gl.pz in.c.extenore.j. eo.in gl.ij.in fi.vbi
melius explicat intentionẽ suã quã hic. r hoc probat
iste tex.vbi pōit spẽale priuilegiũ ecclesie ꝓtra malefa
ctores eius.rẽ.q̃ seqz in alijs de ꝓsump.nõne.xxv.
di.qualis.vñ gl.hic in fi.dicit qz de malefactoribus
alioz ecclesia se nõ impedit r vide bo.gl.cũ ibi nõ.i.c
cũ inter de purga.canoni.r intellexit hosti.gl.i ipius
canda nimis generaliter dicẽs glo.voluisse qz de pre
donibus raptoribus r invasorib' aliorum locorum
ecclesiam se nõ impedire.ꝙ dicit qz de facto seruat con
trarium qz a papa r a suis legatis ꝓtra omnes rapto
res indistincte lre impetrant qō fm eũ ꝓsonat iuri.s.
ti.prox.nouit.de treu.r pace.c.i.de rap. per totum.
qō etiã placet hic do.anto.quia isti sunt pacis turba
tores r ideo cõtra eos r pirratas papa in certis solẽ
nitatibus promulgat sniam censure qō dicit nõnduz
ꝓtra istos raptores q p modũ societatis se congregant
ad capiendũ rusticos r redimẽdas ciuitates. possunt
eni tales p ecclesiam ꝓsci r maxime qz eoruz delicta

notoria sunt de quib⁹ agit coram eccla vbi nō ō indi-
nouit.t q: p eos pax turbat t ḧes xp̄ianoꝝ pauperes
multi oppriunt t alie miserabiles psone q̄rū cā spe
ctant ad eccliam sed dic solnādo gl.ut intelligat i in-
uasorib⁹ malefactorib⁹ certaꝝ psonaꝝ de quib⁹ ac
clia se nō impedit nisi sint psone priuilegiate xp̄iij
q.iij.si ḧs de potentib⁹.lxxxvij.di.p totū t hec p lo
cū a spāli.sed de alijs raptorib⁹ t inuasorib⁹ gnāli-
ter t indistincte,pcedit dictū hosti.cōcernit eni ō sta-
tū t quietē totius xp̄ianitatis. īō papa ex gnāli iurisdi-
ctione quā hz pōt impedire ut ē casus nō. in sili in
p̄all.c.i.de homi.li.vi.t qđ dixi in.d.c. nouit. t hec
,pcedit dū querit de quibus criminibus se impediat
ecclia cōtra laicos nā de alijs casibus a criminib⁹
d icit.s.dixi post Inn.t ut nō-j-eo.licet.t.c.ex teno
re.t vide bo.gl.xi.q.i.in summa. Sed ut habeat
circa p̄dicta generalis doctrina quero q̄ cria genera
liter dicant ecclastica t q̄ secularia.Bof.hic dicit illō
esse crimē ecclasticū qđ scōm leges non ē crimē ut in
crimine cōcubinat⁹ t usuraꝝ.sed vbi crimē punit per
vtrūqz ius laici coram seculari t clerici coram ecclasti-
co iudice cōueniunt.sed hec regula Bof. nō est vera.
t primo ptz in cria heresis qđ punit scōz vtrūqz ius
vt pz.C.de here.t ma.p totū t-j-de here. p totum.
t tamē etiā laicos nō pōt iudex secularis punire ut in
c.ut inquisitionis.§.phibem⁹.de here.li.vi. Jtē de
usuris pōt se secularis intromittere p modū supi⁹ reci
tatū t sic in multis alijs pōt calūniari doctrina. gof.
Bo.car.hic dicit q crimē pōt dici ecclasticū late t
stricte.late q̄n phibet p vtrūqz ius.stricte q̄n tm̄ pro
hibet ab eccia ut dicit gof.sed hec doctrina non satis
fac q̄lito.vñ dico plenius t sic q quedā sunt cria me-
re ecclastica.vel q: tantū ab eccia,phibent vel q: lai-
ci de illis,ppter maximū pricalū se impedire non p̄nt
exemplū in cria usuraꝝ q̄n dubitat de substantia usu
re t in crimine heresis ut i p̄all.§.phibem⁹. Que
nam sunt cria eccliastica sz nō mere.vt q: etiā iudices
laici p̄nt de illis se intromittere.p ecclia rōne alicui⁹
qualitatis pōt etiā laic⁹ punire.ut in sacrilegio t di-
uinationib⁹ t silib⁹.Quedā sunt cria mixta q:,phibi
ta p vtrūqz ius sed nō subest alia qualitas tribuēs iu
risdictionē ecclastico t tunc laici puniuntur p iudicē
suū t clericā p ecclasticū.facit qđ nō.gl.i regula.ij
de re.iu.li.vi.t in.c.cām. qui fi.sint le. Quedam
sunt cria mere secularia.ut q: a iure ciuili tm̄ inuenta
facies illa delicta q̄ in se nō sunt delicta t de illis se i
pedit tm̄ secularis directe. Et circa p̄dicta do regu
las q̄ ad facultatē puniēdi. Judex secularis p̄t omne
delictū laicoꝝ punire nisi vbi crimē repit mere eccla-
sticū ut,pbat p locū a spāli in p̄al.§.prohibem⁹.Et
B iō q: largo mō delictū scōm canones ē delictū seu
ee oz scōm leges q: i illis spūalib⁹ t aiam ꝓcernātib⁹
ius ciuile sequit canones ut.s.dixi.ad hoc eni ipator

recepit gladiū ut puniret delicta t adiuuaret eccliaz
respectu execution̄is fiēde.xxiij.q.v.p̄ncipes.t.c.ad
ministratores t.c.lex debet.c.sunt quedā,alia regula
ē q: eccliа p̄t se intromittere de criminib⁹ laicorum
q̄n cria sunt admittēda de iure canonico seu hñt ordi
nariā ,phibitionē a canonibus t nō a legib⁹ vel vbi re
perit⁹ a canonib⁹ ipositа pena etiā secularis ut in p
all.c.cōtra idoloꝝ.xxvi.q.v.etiā si sit tm̄ excōmunica
tio ut.s.dixi vel vbi certa qualitas mere tribuēs iu-
risdictionē ecclie ut.s.dixi. Jtē indirecte rōne pec-
cati p̄t se impedire ꝓtra laicū de omni cria de q dicē
dū est.ut nō.in.c.nouit.de iudi.t hec nō.

Vod clericis.

Laule clericoꝝ se-
cūdū iura t non se
cūdū ꝓsuetudines laicoꝝ terminant vel fm
gl. Jn loco tpalis iurisdictionis ecclie cāe clericoꝝ
sunt scōm ius canonicū terminā de.b.d.non aut o ali
ter summare.nā t vtrūqz summariū recipit determina
tionē ut-j- patebit. Diuidit q: in p̄ria ponit decla
questio. Jn scda mandatū ubi mandam⁹. Et pone sic
casum scōm Jo.an. Conquesti sunt scolares parisien
q: q̄n ꝓueniebāt vel ꝓueniebant nō recipiebant cano
nes allegati sed ꝓsuetudo terre tm̄.sup hoc prouidet
eis ut in lr̄a patet. Nota p̄io ex tex. iuncta supra
dicā casus positiōe q: laicoꝝ ꝓsuetudo q̄tūcūqz inde
terminate t gnāliter loquēs nō ꝓprehendit clericos
in foro ecclasticо litigātes cōcordat.c.eccia sancte
marie,de cōsti.qđ ē cōtra Bar.in.l.i.C.de sum. tri.
de quo in.d.c.ecclia.vbi plene dicā.t aliquid.-j-
Nota scdo q: clericus trahens mora extra locum sui
domicilij.non subijcit⁹ iurisdictione laicorum etiaz
in causis pecuniarijs.sed iurisdictioni ej etiam si ibi
causa studij ut hic.t dicam in.c. si diligenti-j-eo.
an in eis habeat locum anē.habita.C.ne filius pro
patre. Nota vltimo ar.q: ex solo ꝓmorari in loco
quis contrahit saltem quasi domicilium ut possit ibi
conueniri etiam si sit clericus.cōtra hoc facit.c. roma
na.§.nec etiam.eo.ti.li.vi.vbi innuit contrarium. fa
cit.c.fi-j-eo. vbi patet q: certis modis quis sortitur
forum inter quos non computatur iste.facit.l. heres
absens.ff.de iudi.Bo.hosti.instat t in effectu intelli
git istam lr̄am q: ꝓmorantes in loco possunt conue-
niri super cōtractibus vel quasi.delictis vel quasi i lo
co more initis t ꝓponderat lr̄a ꝓmoram seu dicit de cō-
morantibus q: de viatoribus t transeuntibus sec⁹ est
nam si ibi cōtraherēt nō cogerent respondere ibi ut i
l.heres absens.t in p̄all.c.romana.sed sup cōtractī-
bus in p̄tibus suis initis non compelluntur rādere t
ē rō scōm eā q: in p̄tib⁹ suis se defendere coguntur t
si procuratores nō dimiserūt imputatur eis. ff.ex q.
ea.ma.l.q̄.t.l.p̄cedēs.t.ff.ex q.ca.i pos.catur.l.her
aūt.t nō.s.de offi.dele.c.cōsultationib⁹ t-j-de dolo
t ꝓtu.c.cām q̄.vñ iniquum esset q: se in duobus locis

defendere cogerã. ar. s. de relcrip. c. fi. de seqstra. c. i. de. L. de iudi. l. nulli. Jtẽ lz cã studendi me transferã nõ tñ intelligor ibi hre domiciliũ ut. ff. de iniur. l lex cornelia. §. domũ. nisi p' morã x. annox. L. dincolis. l. ij. li. x. Jõ si qs ibi taliter pueniat nõ cogitur rñdere fin eã nisi pmiserit se ibi solutux. qz tũc quantũcũq; sit extrane' põt ibi pueniri. qz ibi videt cõtraxisse ut in. c. dilecti j. eo. t in. l. cõtraxisse. ff. de actio. t obli. Duo pncipaliter collige ex dictis hosti. pmo qz ex mora in loco studij p decẽniũ sortit scolaris domiciliũ quidã contra. ff dic ut nõ. s. in phemio vbi latius prosequor. Secõ collige qz ex solo cõmorari in certo loco qs nõ põt pueniri de alibi gestis. sed dũtaxat si ibi ptraxerit vel deliquit. idẽ tenet bar. in. l heres absens. ff. de iudi. vbi dicit qz scolares nõ pñt pueniri in loco studij de ptractibus alibi gestis. sed idẽ bar. tenet ptrariũ in. l. ij. L. vbi se. vel da. vbi per illa. l. dicit qz mercatores florentini q̃ uersant in patrimonio pñt ibi cõueniri de antea gestis alibi. t hoc satis probatur in illa. l. ij. scõz vnũ intellectũ quẽ sequitur Jnn. in. c. ex pte. B. j. e. vbi tenet sufficere assidue cõuersari seu pmorari in loco ut ibi possit pueniri. t facit ibi tex. qui ponderat assidue puersari. tenet etiã Jo. an. in addi. spe. in ti. de ppe. iudi. adi. §. i. v. qd vero rõne cõtrac' al. ẽ dictũ spe. i. v. quid si aliqs seneñ. Et do. anto. hic t in. c. fi. j. eo. facit qõ nõ. archi. i. e. primatus. lxxi. di. t hanc opi. sequor vt si nõ contrahat domiciliũ. ut in. §. pall. domũ. cõtrahat saltẽ qsi domiciliũ vt ibi possit cõueniri. nã absurdũ videt qz i loco morẽt t nolit ibi rñdere t. p hoc optime facit iste tex. in. d. l. ij. L. vbi sena. vel da. t optie in sili in. l. ij. L. vbi de cri. agi oportet. vbi de crimie alibi cõmisso pt pueniri vbi degit. i. vbi puersat vt scholaris i loco studij scõm gl. ibi. Jtẽ adduco tex. op. in. l. qsqs. L. si cer. pe. t in pall. c. ex pte. B. hec pcedũt in ptrahente an aũt t qñ delinquẽs sortiat fox tã cõtẽtiosum qz pñiale. plene dicã. in. c. fi. vbi pprie cadit materia. et ibi etiã latiꝰ attingã de ptrahentib' vere vel ficte.

Nunc venio ad gl. t oppo. cõtra tex. in eo qd dicit qz sine clerici habeãt cãs ptra aliquos sine aliqui cõtra eos debet obseruari ius canonicum. nã si clerici agũt ptra laicos dñt fox sequi laicox t sic agere cora iudice seculari. qz actor sequit fox rei. in. c. cũ sit generale. t. c. si clericus. s. eo. p pñs seruabit ius ciuile t statutũ seu ptuetudo laicox. non enim põt papa tollere ordinẽ iudiciariũ quo ad fox laicox ut nõ. gl. in cle. dispẽ diosam. de iudi. t vbicũq; est diuersitas inter ius canonicũ t ciuile cessante peccato lex seruat in foro suo. t canõ in suo. ut nõ. in. c. ij. de arbi. li. vi. t in. c. filius t i. c. cũ ẽes de testa. p gl. in regula. ij. de reg. iu. li. vi gl. b rñdz qz ẽ spẽale parisi' vbi eps hz tpalẽ iurisdictionẽ. nã gerit ibi vices comitis t bannũ ibi nũciat per pconẽ noie epi t regis quasi velit dicere glo. qz etiam laici pueniunt ibi corã epo. Jõ sive clerici pueniant sive cõueniant seruabit ius canonicum in omni cãu qõ ventilet' corã iudice ecclesiastico. alias aũt si fox' ẽt diuersus laici pueirent corã iudice suo nec tractaret ibi cã iure canonico sed ciuili vel iure municipali. si vero cã agitaret in iudicio ecclesiastico tunc tractaretur iure canonico. nõ obstante cõsuetudine cõtraria laico tũ. t dicit Jo. an. qz aduocati ciuilis fori multũ allegant hãc glo. ad. pbandũ cãs quas monẽt clerici cõtra laicos in foro ciuili nõ solũ fm leges ff etiã fm statuta t cõsuetudines ipius fori tractandas. t remittit ad nõ. p eã in spe. de cõsti. §. i. sup v. t nõ. qz in fi. sed tu pondera glo. q̃ dicit qz in foro ciuili tractabitur cã mota p clericũ iure ciuili seu municipali nõ tamẽ dicẽ qz debet decidi iure municipali seu ciuili sed tractari t seruabit ius ciuile respectu ordinationis litis. sz respectu decisionis gl. hic nihil dicit sed tex. loquit hic de decisione vt seruet tunc ius canonicũ t sic certo casu dz seruari ius canonicũ. tex. indistincte loquit etiaz si cã ventilet in foro seculari t forte hoc voluit hosti. qz dicit qz nõ facit vim in hac specialitate de qua i prin. glo. t qz idẽ ẽt alibi. Jdẽ tamẽ hosti. super tex. dicit qz cãe reales feudales clericox non decidunt secũduz ius canonicum sed fm cõsuetudinẽ terre t curie regis quia ipius est cognitio t cuiuslibet domini feudi. s. c. c. extransmissa. in fi. t. c. verum. ar. j. de eo qui mit. i pos. c. iij. t facit tex. in. c. vnico de cognitione seu. col. x. t in. c. i. in fi. de capi. cor. al. incipit si clericus t idẽ videtur scõm eum si de temporali hereditate agatur alle. qui fi. sunt le. c. latox. t. c. causam que. vbi ō hoc ipe tamẽ hosti. in summa in ti. de consue. §. fi. v. ff pone dicit qz si cõsuetudo ẽ in curia seculari ut in pecunia rjs cãis nõ offerat libellus si clericꝰ ibi litigat pñs nõ tenet libellũ offerre. qz cõsuetudo ẽ in cõtrariũ. ff si laicꝰ pueñit clericũ corã iudice eccliastico tenet libellum offerre qz ibi nõ ẽ talis cõsuetudo sz i alio loco scz i summa de testa. §. qualiter pficiant. v. vez. dicit qz si causa sup testamento est corã ecclesiastico iudice seruabit' ius canonicũ si vero clericꝰ pueñit laicũ in foro seculari sup testõ seruabit' lex humana t sic tũc requirũt in testõ oẽs solẽnitates iuris ciuilis alias iudicabit' ptra clericũ actorẽ secus dicit i relictis ecclie qz tũc i vtroq; foro seruabit' ius canonicũ rõne pie cãe. de testa. relatũ de hac materia q̃ satis difficilis ẽ vide p Cal. i qõne sua que incipit statuto cauet. t gl. in. c. illud. t. c illam. xij. di. t qõ nõ. in. c. eccliã de cõsti. vbi tangaz etiã. Sed quãtũ ad ppositũ nostrũ tollẽdo pmo talus minus dubitabiles. scias aut querit de ordinãda lite. aut de decidenda prio cãu cõis ẽ oim snia ut seruentur consuetudines t leges fori vbi agitat cã sive sit qõ inter duos laicos eiusdẽ fori sive diuersi. sive inter clericũ t laicũ qz hec statuta ñ pcernũt psoñ ff vaz q̃ subjcit illi foro b satis voluit cal. in disputatione

pall'. vbi dicit q; si in foro ciuili primit instantia certo te
pore vel tenet expectare actor fideiussorē cū hec ꝓcer
nāt ordinationē litis. etiā clerici cū recipiet peremptōez
instātie ⁊ tenet ad cautionē. Idē dicit de libelli obla
tione ⁊ silibus cōcernentib' ordinationē litis ꝟ etiā vo
luit Inn. i. c. fi. de fer. in illa. q. an in feriis observan
dis debeat attēdi ꝓsuetudo litigantiū vl' fori vbi agit
cā. idē voluit ꝟ gl. ⁊ bar. in. l. cunctos ꝑplos de sum.
tri. ⁊ ē cōe dictū. ⁊ facit illud nōbile dictū archi. in. c.
nō ita. ij. q. vi. ⁊ fuit dictū Lau. ⁊ sequit Cal. in loco
pall. q; si clericus litigat in foro ciuili nō pōt appella
re añ litem nisi in casibus i quibus pōt appellare lai
cus sed laic' litigās in foro ecclesiastico pōt appella
re a q̄libet grauamine sicut pōt appellare cleric' ⁊ sic
seruat in foro ecclesiastico. ⁊ facit. c. ex pte de appel. et
l. iij. in fi. ff. de testi. ⁊ l. cū cleric' in fi. C. de epi. ⁊ de.
⁊ l. ij. C. quēad. test. ape. ⁊ l. i. C. de emā. li. secundo
cāu cū agit de lite decidenda. dicit cal. i loco palle. q;
aut agit rōne cōtractus ⁊ cōsiderat ius loci ꝓtractus.
ut. l. si fund'. ff. de euic. ⁊ de vsu. l. i. facit. c. cōstitutus
de i inte. resti. ⁊ sic pōt intelligi. c. cū venissent de eo q̄
mit. in pos. Si vero agit rōne delicti ꝓsiderat ius lo
ci vbi delictū ꝓmissum ē. C. vbi de cri. agi. optz auc.
qua in puincia. facit. ff. de ex̄or. cri. l. sacculatios. §.
sunt quedā de sen. ex. a nobis. si aūt ius respicit rē ō
qua litigat tūc seruāda sunt loci iura vbi res sita ē. de
testa. raymutius. C. de edi. priua. l. an in totū. ff. ō tu.
⁊ cu. da. ab his. l. pupillo ⁊ iō si tractat de onere rei
respiciēdus ē loc' vbi sita ē res. ar. C. ō p̄dijs nauicu
lariozz. l. vl. li. xi. vñ si cēt qō rauēne vsqz ad quē locū
possit edificari bononie seruari dēt statuta bonoñ. de
hoc loquētia de q̄ p Jo. an. sup regula de cōsue. ⁊ per
Cy. in. l. i. C. de sum. tri. Si vero statutū respicit per
sonā ⁊ tūc nō seruabit q̄ ad psonā clerici fm cal. ibi si
cut enī ꝓsiderat ius loci cōtractus delicti vel rei super
qua ē qō ita ⁊ plone q̄litatē inspici optet cū de iure p
sonā p̄ncipaliter tangente q̄rit ⁊ fz illud ius iudicari
optet cora quocūqz iudice agat facit. c. i. de iurepa.
li. vi. ⁊ de priuile. c. porro. fm vnā lec. ⁊ per hoc deci
dit q; si statuto laicoz caueat solutionē debiti, pbari nō
posse p testes clericus illo statuto nō afficit licet liti
get cora iudice seculari cōtra laicū sed remanet sibi sal
uum ius pbandi p testes. nā pbatio, ppie personam
respicit q̄ pbationis on⁹ hz subire. Jo. anto. aliter ꝟ
distinguit cū qō ē inter laicū ⁊ clericū multa ꝟba effu
dens i effectu hoc intendit dicere si agit cā ꝓtra cleri
cū cora iudice ecclesiastico vbi cā spectat ad foz ecclē
siasticū ⁊ tūc hz iure canonico terminari ut ē casus ꝟ
⁊ ad hoc qō nō. de ꝓsti. c. i. de appell. si duob'. fatet
tamē q; multi in hoc sentiūt ꝓtrariū. hoc primū mem
brum ē nimis generale Quid aūt si statutū iniecit
vinculū ante clericatū certe etiā in foro ecclesiastico in
dicabit fm legē humanā de in inte. resti. ⁊. c. cōstitut⁹
⁊ ·j· subjciā. Jtē quid si statutū dat solēnitatē ac
tui iō dic ut ·j· subjciā. hoc dicit vez do. an. ut seruet
ius canonicū cora iudice ecclesiastico qñ cā ibi venit
vel qz habet tpalem iurisdictionē in loco vel ex natu
ra cāe secus dicit si accidentaliter tractat ibi cā vt vi
gore, progationis vel recōuētionis tūc seruabit lex lo
ri naturalis cōuenti. vel recōuenti qz dz attēdi cā na
turalis ⁊ nō accidentalis ⁊ hoc in his que cōcernunt
decisionē litis ar. l. qui bz. ff. de tute. ⁊ allegat de pe.
in ti. de cōsti. §. i. ỳ. si vero. sed certe spe. sentit ibi po
tius oppo. alle. iij. q. viij. cuius in agendo. ⁊ reperio
Hostī. in summa aptissime tenere ꝓtrariū de testa. in
loco pall. vbi dicit q; si laici litigant cora ecclesiastico
ex progata iurisdictione iudicabit scōm iur canonicū
q; pinde ē ac si haberet iurisdictionē ordinariā. ar. ff.
de iudi. l. i. ⁊. ij. nisi fuerit dictū ut iudicet scōm legem
humanā. ut in. l. si cōuenerit. ff. de re iudi. ad idem ad
duco glo. in. c. deniqz. xcvi. di. que dicit q; in cā recō
uentionis cleric' subjcit diffinitionib' laicorū. ⁊ sic ñ
attendit forus naturalis rei. sed de hoc nō multū cu
ro. qz iudex hz iudicare scōm ꝓsuetudinē litigantium
⁊ nō scōm suā ut ·j· dicz. Quādoqz cā agit cora
seculari ⁊ si agit de ordināda lite seruabit ius fori. vt
s. plene dixi. sed si querit de iurib' cōcernentib' deci
soria. si cā ē feudalis determinabit scōm conditiones
feudi ut. s. dixi. si vero de alia re ⁊ si est ecclesiastica tra
ctanda ē scōm ius canonicū etiā in foro seculari ut nō
doc'. in. c. i. de cōsti. ⁊ in eccla sancte marie. eo. ti. ⁊ ē
casus in auc. clericus. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ ita voluit Hos
ti. in summa i loco prealle. hec limitat vez do. anto.
qñ disputatur de re iā incorporata eccle. si aūt peteret
rē nondū incorpatam ⁊ agit actione psonali ut qz
peteret legatū vel hereditatez. ⁊ tūc est magis dubiū
si nihil min⁹ putat ⁊ credo q; bene inquātū statutz
discrepat a lege cōmuni ⁊ naturali q; in casibus ad
pias causas dispositis iudicanda esset ecclesia scōm
ius canonicum vt est casus in. c. relatum. ⁊ in. c. cum
esses de testa. p que putat q; statuta loquētia de insi
nuationibus al' relicta ānullat vel statuta requirentia
in testamentis certas solēnitates vel in contractibus
non debeāt seruari etiā in foro ciuili in causa eccle.
sed tm̄ sit iudicandum scōm canonicā determinatōez
ad hoc nō. iura supius allegata ⁊. c. bñ quidem. pen.
di. ⁊ de re. ec. nō ali. c. fi. ⁊ qō nō. Inn. in. c. i. de no.
op. nun. ⁊ hoc vbi disponitur in piam cām. In ꝓfa
nis vero in quibus nulla ē liberalitas ex pte laici
ita q; non pōt dici fuisse dispositū in plā cāz. tūc idez
dicendum q; in sequenti membro. quandoqz agit de
re patrimoniali ipius clerici seu eius absolutione. et
tunc si obligatio vel ius agēdi surgit ex facto clerici vl'
q̄si facto cū eo vel ex ꝓtractu vel q̄si ⁊ tūc dic q; si lex
vel statutū specifice loquatur de clericis nō ligat eos
quia disponit in psonā non subiectam ⁊ sic non valet

t hoc volvit bar. in. l. cũctos ꝓpl'os. C. de sum. tri. et Jo. an. in addi. ꝑdicta si lex spẽaliter nõ loquit' ỗ clerico. sed gnãliter disponit sup ꝓtractib' vel q̃si delict vel q̃si sup alijs actib' hominũ vel sup litib' ordinã dis vel decidẽdis tũc bar. in ꝑalle. l. cunctos ꝓpl'os. dic' q' siue agat' ꝓtra clericũ in foro ecclĩastico siue i foro ciuili talis. l. ligat clericos t scõm illas ẽ iudicãd' in vtroq; foro dũmõ nõ nutriat' pcz nec sit irrõnabilis nec sit ꝓtra libertatẽ ecclie allegat de re indi. cũ cã de in inte. restí. ꝑstitutus t in. c. iij. ỗ eo qui mit' i pos. t p hoc ifert bar. q' statuta disponẽtia q' instrã guarẽtigionata habeãt executionẽ paratã dñt obseruarí ꝑ clerico cõtra laicũ in vtroq; foro. Contrariũ tenet Bal. in illa. l. cunctos ꝓpl'os. C. de sum. tri. t illud verius ut. j. dico t plene tãgo i repetitõe. c. eccla sancte marie. de cõsti. vbi vide tex. put tibi induco ꝓtra opi. bar. t vide de instro guarẽtigionato qõ nõ bz locum cõtra clericũ pono rõem bal. in. d. l. cũctos populos t qõ nõ. idẽ bar. in. l. i. C. de cõsue. Dicit etiã q' statutũ q' vult testamẽtũ insinuari dz extẽdi ad clericos testantes iquãtũ nõ relinquãt ad piã cãm q; hũc actũ nõ bñt ex ꝓuilegio. sed eis ꝓpetit de iure cõi tãq; cuilibet alteri hominũ. t dicit seruari in vtroq; foro relicta opi. hosti. in summa. de testa. in loco ꝑalle. t dicit hoc debere seruari q̃n agit' tm̃ in foro seculari secũdũ opi. hosti. vt distinguat' ꝗ foro agat' tenet Jo. an. i addi. ꝑdicta t placet hoc do. anto. q; ꝓtrahentes vt quasi ꝓtrahẽtes seu actũ gerentes cũ derico t clerici cũ alijs ꝓtrahentes tacite vident' ꝓsentire legib' fori i quo cã agitãda ẽ ibi tñ Jo. an. nõ bñ firmat ꝑ refert opi. hosti. iõ instrm̃ guarẽtigie habebit executionẽ cõtra clericũ t cõtra laicũ in foro seculari sed nõ i foro ecclĩastico q; sic videt' ꝓsensisse laic' cũ derico cõtrahendo. Idẽ putat in test. clerici. q; inquãtũ cã dissentit' in foro ecclĩastico iudicabit' ꝑm ius canonicũ inquantuz dissentit' in foro seculari. iudicabit' scõm iura ciuilia. iõ si eccla agat ꝑ legatũ ꝓtra ecclĩam instituta a derico. iudicabit' scõm ius canonicũ. Si vero agat laic' contra laicũ institutũ a derico i foro seculari iudicabitur scõm leges sic eni videt' ꝓsensisse clericũ testãdo ut ei' testm̃ subijcatur legibus fori vbi cã agitãda ẽ. Et si dicat' quõ statuta laicoz ligãt actus clericoz. respondet q' nõ ligãt' act' clericoz quos facũt ut clerici lz vt alij hoies put dicit bar. in. d. l. cũctos ꝓpl'os. vel nõ ligãt actus clericoz ĩmediate sed ex legis dispõne. s. canonice que actũ in executione subijcãdo fori seculari subijcit etiã legib' fori ex tacito etiã cõsensu actũ agẽtis. Idẽ putat i testõ laici. vt iquãtũ bz execution'ẽ agit' i foro ecclĩastico. q' subijciat' legib' ecclĩasticis. Jõ si laicus instituta eccla decedat legatari' ex testamẽto cum duob' testib' t sine insinuatione poterit petere legata maxime q; testm̃ poterit quo ad aliquid valere t q̃ ad alic̃d nõ neq; audiet' eccia hãc allegãs in stantiã q' testm̃ valeat inquãtũ ẽ instituta t nõ iquantum legata relicta sunt q; tale legatũ venit petẽdũ in foro ecclĩastico. hec putat vera inquãtũ testm̃ ex toto submittitur legi ecclĩastice ut q; ꝓncipalis institutio ẽ in piã cãm. Si autẽ totale testamentũ subijceretur legi seculari quo ad laicũ testantẽ t instituentẽ clericũ nõ rõne pie cãe tunc q̃q; legatarij habeãt petere legata in foro ecclĩastico tñ testm̃ illud nõ iudicabit' secundũ ius canonicũ q̃ ad legata nec diuerso iure censeat. hec dicta do. anto. ex toto non placẽt maxie quo ad ea que. s. dixi in ꝓtrahentib' ut iudicet' scõm leges fori vbi agit' t cã ventilat' lz Jo. an. t cal. videantur hoc sentire t etiã hosti. primo eni ex hoc dicto sequit' maximũ absurdũ q; idẽ contract' i vno loco seu foro valebit. t in alio nõ. fingo q' statuto caueat' q' ni si emptor apprehenderit possessionem rei empte infra annũ sit contractus nullus seu simulatus p̃sumatur nam scõm theoricã predictã. si agit laicus lapso ãno contra clericũ ad pcũ in foro ecclĩastico non poterit allegare istud statutũ. t sic contractus ibi erit valid'.

Si vero clericus ꝑus agit ꝓtra laicũ in foro seculari ad traditionẽ rei poterit illud statutum allegare t ibi nõ tenebit contractus. t sic iudicabit' cõtra legez. vt. l. si cũ dos. §. pe. t qõ ibi nõ. ff. de arbi. t. C. de rescin. vẽn. l. i. Item iudex habet iudicare scõm ꝓsuetudinem litigantiũ t eoz statuta. t nõ scõm sua vt nõ. ꝑ. di. illud. t p Inn. sup x̃ca. de cõsue. t Ly. in. l. ñ C. de cõsti. pecu. t facit. c. iij. de eo q̃ mit. in pos. t nõ apparet ratio quare. si contentio est inter clericũ t laicũ dz iudex iudicare poti' ꝑm ꝓsuetudinẽ t iura laici q̃z ꝑm statuta clerici nec ẽ vez q' inconueniẽdo eũ in foro seculari subiecerit actũ statutis illius fori. quia hoc nõ ꝓcedit i decisorijs. lz sic i ordinarijs ut nõ sup x̃ca de ꝓsue. adit eni secularẽ ut faciat sibi ius ꝑm ius cõe t nõ scõm ius municipale qõ nõ bz eũ ligare. sic eni delinquendo nõ sortit' fo' secularem ꝑ epi' loci ita t i ꝓtrahendo. ꝑ. eo. c. dilecti. Item nõ ꝓcedit ex alio quid eni si statutũ cõcernit solẽnitatẽ actus dicemus ne q' ecclĩastici deberent iudicare spreto isto statuto. cũ laic' ꝓmittendo solẽnitatẽ requisitã a lege sui sup pos nihil egerit lz contraxerit cũ eccla. ar. in. l. cum lege. ff. de fideins. t qõ nõ. fre. cõsi. lxxvij. t ꝑ. dicam.

Item quid si statutũ ꝓcernit personã dicemus ne ꝓprehendere clericũ lz agat in foro seculari certe non ut. s. dixi post Cal. t ꝑ. dicam do. Car. varie locutus est in diuersis locis sup hac materia sed nouissime in c. iij. de eo qui mit. in pos. premissa prius diligenti t matura deliberatiõe sic distinxit breuiter quo ad hũc articulũ q' semp indecisorijs tã in foro seculari quam ecclesiastico seruabitur statutum seu consuetudo illius contra quem inducitur. Exẽplũ ponit si laic' rem petit a clerico in iudicio ecclĩastico t ipe excipit q' prescriptsit sufficit prescriptio. x. vel. xx. annorum si autez

dericus agit contra laicū ⁊ laic⁹ excipit de ꝓscriptōe nō sufficit ꝓbare ꝓscriptōem .x. vel .xx. annoꝝ. ff. xl. qz tñ .xl. currit ⁊tra ecclīam de ꝓscrip. c. de quarta ⁊ ꝑ hoc qz derici nō ligant statutis laicoꝝ nec econtra ff hec regula nō ē sufficiēs. Quid enī si statutū cō cernit rem subiectā laico dicem⁹ ne qꝫ nō possit allegari cōtra dericū ad effectū cōducendi cōtractū nullū. Itē qd si cōcernit solēnitatē actus tē. dic ut statiz subijciā. Itē istud exemplū pōt etiā calūniari qꝫ ꝓscriptio .x. vel .xx. annoꝝ ē cōis tā dericis qꝫ laicis. ut nō. Jo. an. i regula q ad agendū. de reg. in. li. vi. i mer cu. ff in fauorē ecclie ē introductū ab vtroqz iure. ut nō currat nisi ꝓscriptio .xl. annoꝝ. ⁊tra eā. ⁊ sic nō repit in hoc dispitas iurū. Ego vero in hoc articulo sic puto distinguendū qꝫ si statutū seu ꝙsuetudo concernit solēnitatē act⁹ adhibendā tpe cōtractus et tunc sine statutū sit dericī sine laici nō valebit ⁊tract⁹ nisi illa solēnitas fuerit obseruata ⁊ hoc iō qz non potuit subditus ⁊trahere etiā cū nō subdito spreta lege sui superioris imo peccauit. de ma. ⁊ obe. c. ij. ff. de le. i l. nemo pōt. ⁊ de testa. c. requisisti ⁊ nulla cōtracta fuit obligatio cū lex sibi resistat ⁊ inhabilitet ꝙsensuz suū vt. l. cū lex. ff. de fideiusso. ⁊ qō nō. in. c. si diligenti. J. eo. ⁊ in. c. cū cōtingat. de iureiur. ⁊ sic cōtractus non potuit ex vna pte ꝙsistere cū debeat esse vltro citroqz obligatorius ut. l. labeo. ff. de v̄. sig. facit. c. admonz ⁊. c. qō indubijs. de renū. sicut in simili videm⁹ qꝫ in donatione exigit insinuatio si excedit certā quātitatē a lege ꝓfixam. certe licet fiat donatio nō subdito si nō ē facta insinuatio nō valet ut. l. sanxim⁹. C. de donā. Inficit enī prāter donādi ex cā. ⁊ fm hoc statutū indicabit inter dericū ⁊ laicū in vtroqz foro. qz si ⁊tractus nō valuit nō debet ex eo ius reddi ad ꝫ qō nōt. Ly. in. l. ij. C. de cōsti. pe. dz enī iudex attendere ad statuta ⁊ cōsuetudinē litigantiū vt ibi ⁊ facit in. c. iū. ō eo qui mit. in pos. Et qō nō. Inn. sup v̄ca de ꝙsuc. nec per hoc statutū laicoꝝ ligat dericos cū disponat circa subditos suos ad bonū finē ⁊ dericus si vult illū obligare debet obseruare oīa sine quibus ille obligari nō pōt. facit qō in simili nō. Fred. ꝓsilio. lxxvij. vbi dicit qꝫ si statuto cauet nobilē nō posse recipe cessionē actionū ⁊tra populārē. nō valebit cessio fcā nobili etiā p ecclīam. qz statutū disponit in cāu licito et inter subditos. ⁊ nō in fraudē nec alio mō restringendo libertatē ecclīasticā ⁊ p hoc infero qꝫ laicus testādo dz abhibere oēs solēnitates legis sue. alias testū nō valebit quātūcūqz instituerit dericū nisi hoc fecerit ꝓ aīa sua nā in dispōnibus ad pias cās sufficit seruare solēnitatē iurisgentiū. ut in. c. relatū de testa. ⁊ qꝫ nō. in. l. i. C. de sacro sanc. eccl. ⁊ ins canonicū ꝑualz tanqz in cōcernētibus aiam in auc. vt dericī apō pzos epi. in prin. Quādoqz statutū cōcernit rem exemplū qꝫ res dotalis nō possit alienari. ⁊ tūc puto qꝫ si dericus emit nō valet alienatio qz mulier inhabilitatur ad alienandum. vnde etiā naturaliter obligatio nō oritur ut in. d. l. cū lex. ⁊. C. de legi. l. nō dubium. ⁊. c. ij. de ma. ⁊ obe. nec ex hoc statutū ligat dericos ff tm subditū ⁊ impedit obligationē oriri ex ⁊tra eu ⁊ sup re sua pōt quis statuere. l. in re mandata. C. man. c. vez. de cōdi. ꝙp. ⁊ qō nō. bar. in. l. rescripto. de mu. ⁊ ho. ⁊ scōm blc. l. iudicabit i vtroqz iure. qz si nō valet cōtract⁹ nō dz ex eo iudicari ut. s. dixi in p cedenti arti. ⁊ istis duob⁹ calib⁹ pōt practicari opi. bar. in. d. l. cunctos gplos. nec procedit opi. hosti. Jo. an. do. car. do. anto. ⁊ forte nō cōsiderauerūt istos casus qz credo qꝫ aliter dixissent qñ statutū cōcernit plonā vt qō aliqd debeat facere post cōtractū perfectuz vt apprehendere possessionē rei ēpte infra certū tpus vel ꝓbare p tot testes ⁊ tūc nō ligabit dericū etiā i foro seculari Et idē dico i laico respectu statuti ēpiscopalis. nō enī pōt extrane⁹ artare ad aliqd explicandum. sed subditū statuentis bñ ꝙprehendit vbicūqz litigat ⁊ b puto vez in pmo exēplo qñ aliqd venit explicandum p partē extra iudiciū qz dz iudex etiā ecclīasticus iudicare litigantē scōm legē suā. facit ad hoc qō nō. in l. ij. C. de consti. pe. ⁊ statim dicā sec⁹ puto in secūdo exemplo ⁊ sili qñ aliquid ē explicādū p partē in iudicio qz tūc nō artat iudex ecclīasticus iudicare scōm illā. l. quia nō potuit statutū dare modū ꝓbandi ⁊ procedendi in iudicio ecclīasticō. ⁊ iō si statuto laicoꝝ cauetur qꝫ probatio mutui nō possit fieri per testes si laicus litigat contra dericum in foro ecclīasticō non astringitur laicus illo statuto ad hoc qō le. ⁊ nō. i. c. ij. de arbi. li. vi. ⁊ per gl'o. in regula possessor de reg. iur. li. vi. Et cū hoc tpamēto pōt ꝓcedere opi. do. car. ad p̄dicta faciūt nō. p bar. in. l. cunctos gplos. C. de sum. tri. vbi dicit qꝫ statutū cōcernēs plonā nō extenditur ad forenses etiam si habeat bona in loco statuti. ⁊ etiā si statutū indirecte tangat illa bona. Exēplū dicit statutum qꝫ primogenitus succedat certe scōm eum non extenditur ad forenses licet habeant ibi bona. secus si principaliter concerneret bona vt quia dicet statutum qꝫ bona deferantur ad primogenitum ad hoc facit. l. i. ff. de tuto. ⁊ cura. da. ab his. Et optime facit questio disputata per do. Lau. in istis terminis. Statuto cauetur Mutinen. qꝫ si aliqua res mobilis vel immobilis possessa ab aliquo euincatur ab eo qꝫ non teneatur possessor illam rem restituere. nisi restituto sibi precio quo ostenderet se emisse. nunc bononienses litigat Mutine contra mutinen. ⁊ obtinuit sententiam pro se. Quērit nunquid Bononien. vigore statuti mutinen. teneatur restituere precium p̄dictis doc. terminant qꝫ non ⁊ hoc iō qz illud statutum non porrigit vires suas ad extraneos lz ibi litigent. ita dico in dericō cum sit ⁊ intelligatur ēpiscopus respectu statuentis ⁊ predictaz decisionē dñi Lāber.

sequit̃ do. pe. de ancha. in. c. canonũ de cõstit. t Joh. an. in addi. spe. in ti. de emp. t ven. §. vl. dicendus in ꝓma colũna. vbi refert martinũ de fano. t do. Lãber ita disputãdo tenuisse. Et ex hoc infero ad notabilẽ t quotidianã qõndem cõiter vbi sunt iudei vsurarij viget statutũ ut nõ teneat vsurarius restituere pignus rei qui se, pbauit dñm rei pignorate nisi prius restituto debito, p quo res fuit pignorata accidit q̃ res deri vel laica extranei fuit impignorata dño inscio. num q̃d teneat restituere debitũ ante restõem. t per ꝓdicta videt dicẽdũ q̃ nõ. q; illud statutũ nõ potuit fieri i p̃ iudiciũ nõ subditoꝝ maxime clericoꝝ nec põt dici q̃ statutũ cõcernet rem. q̃ si res erit clerici nõ subijcatur iurisdictioni laicoꝝ. ut in. c. fi. ō vi. t ho. de. si laici extranei. adhuc idẽ cũ res fuerit delata ad locũ furtiue t cõtra voluntatẽ dñi. t sic nõ põt dici de iurisdictiõe statentis sicut dicim⁹ de re mobili que nõ ẽ permansura in loco ut nõ. in. c. fi. j. eo. facit. l. heres absẽs. ff. de iudi. t hec nõ. q; facit ad multa, q̃cq̃ statutum dat modũ decidendi cãm. t tunc si preiugat legẽ iudici. Exemplũ index i iudicãdo teneat sequi libros mercatoꝝ t tunc in iudicio seculari facit fidẽ in p̃iudiciam subditi. sed in p̃iudiciũ clerici nõ. q; cum nõ p̃iudicet subdito nõ põt porrigere virtutẽ suã ad nõ suppositũ iurisdictioni. ad hoc q̃ dixi i p̃cedenti arti. Et, p hoc t pro p̃cedenticãu facit nõbiliter iste tex. intelligendo g̃aliter t nõ localiter. Jsdanius vt voluit glo. dicit eni tex. cãs clericoꝝ decidendas fm ius canonicũ etiam si clerici agãt ꝓtra litigãtes laicos t sic etiã si i foro ciuili ventilet q̃. q; nõ dz allegari lex cõtra ñ subditũ fateor tamẽ q̃ si clericꝰ vult recipe libꝝ pro se vigore statuti teneret t recipe ꝓtra se. tc. ar. c. cũ oli. de consti. t regula ex eo. de reg. iu. li. vi. sed i foro ecclesiastico iudex eccliasticꝰ nõ teneꝫ sequi illud statutũ etiaꝫ ꝓtra laicũ ibidẽ litigantẽ q; nõ potuit statutis p̃fingere legẽ iudici nõ subiecto. t hoc cãu opi. do. Lar. non ꝓcederet. Si vero statutũ nõ p̃figit legẽ iudici sed loquit generaliter vt q̃ fides adhibeat libris mercatoꝝ tũc puto q̃ i vtroq̃ foro habebit rõ statuti cõtra laicũ subiectũ q; lex ipsius põt vbicũq̃ allegari cõtra cũ sed cõtra clericũ nõ. ex quo nõ ẽ subditus. f si recipit, p se dz recipe cõtra se. t p hoc dico gl. nõ bñ dicere in. l. j. L. de cõsti. pe. q̃ dicit q̃ si homes alicuius ꝑfessionis hñt aliqd statutũ deuãs a iure cõi secũdũ illud iudicabit si agãt coram ipsoꝝ iudice quẽ hñt p̃t scõm dispositionẽ. l. fi. L. de jurisd. o. iudi. t nõ. Jnn. in. c. cũ ab ecclias. de off. or. secus si agit corã alio puta corã ptãte ciuitatis. q; ille dz iudicare fm ius cõe. t nõ fm ius priuatũ ipsoꝝ. nã certe illa gl. male dixit q; iudex dz iudicare fm leges t statuta litigantium t nõ scõm ꝓpriã. per hoc habes. c. ex litteris. de cõstit. in. c. cũ. Ost. ferrarien. eo. ti. t. c. ꝓstitutus. de rescrip. t. c. dilecto. de preben. opti. facit text. in. c. cũ oës. de cõsti. vbi videt casus ꝓtra illã gl. facit. l. die sabbato. L. de iude. vbi princeps in iudicando dz respectũ ad cõsuetudinẽ t statuta litigantiũ ut in. d. c. iij. de eo q̃ mit. in pos. alias posset de facili fraus cõfingi contra c. quanto. de diuor. t sic reperi postmodũ illã glo. reprobatam. per Cy. in prealle. l. ij. dicentez q̃ iter homines eiusdẽ ꝑfessionis valet etiã coram cõi iudice totius ciuitatis. quia cõcernit decisoria ar. ff. de cuic. l. si fundus. sed inter alias psonas nõ valeret. q; est ius priuatum ipsorum de vniuersitate. t forte p hanc vltimam rõnem possent satis eque limitari omnia p me recitata supius. ut quando q̃ est inter clericũ t laicũ eo cãu quo statutũ non valet contra clericũ non valebit etiã in eius fauorẽ cũ statutũ fuerit editũ vt est lex cõmunis ipis subditis litigantibus nõ aũt vt nõ supositis iurisdictioni possit vti eo in fauorẽ suũ contra subditũ t nõ in eꝰ p̃iudiciũ. q; hoc nũq̃ fuit de mente statentis cũ lex debeat esse cõis. iij. di. erit autem lex. nisi res esset mere priuilegiatiua p ea q̃ infra subiũcta. t hoc multũ mihi placet. facit. l. cunctos ꝓpios t q̃ ibi nõ. L. de sum. tri. t q̃ nõ. in. c. que in eccle siarum. de consti. t per Jnno. in. c. fi. ut lite pe. in ad di. t hoc nõ. t hoc cãu posset saluari glo. in prealle. l. ij. hec oia, pcedũt q̃n cõsuetudo vel statutũ iniecit vinculum post clericatũ t ius agendi cãtur ex facto clerici vel quasi ut quia contraxit vel quasi. Si vero iniecit vinculum ante clericatũ. neq̃ ius agendi causat ex facto clerici vel quasi q; non agit clericaliter q; cum eo fuit cõtractum vel quasi t tunc statutũ vel consuetudo laicorum afficit clericum vt scõm illud ius iudicetur etiam in foro ecclesiastico ut nõ. Jo. an. in regula sine culpa. de reg. in. li. vi. i mercu. t Jo. cal. in disputatione p̃all. t sic p̃t intelligi. c. cõstitut⁹ de i ter. resti. t. c. cũ venisset. de eo qui mit. in poss. exemplum iã statutũ conditũ ẽ añ clericatũ secũdogeniti. q; ꝑmogenitus succedat in hereditate. certe lz secũdogenitus postea fiat clericus ligatur ista consuetudine. q; ante clericatũ secũdogeniti ius ꝑmogenture erat affectuz ꝑmogenito iõ nõ dz tolli p clericatum supuenientem vt nõ. Jo. in p̃all. loco. t idẽ dic si ius agendi causaretur ex facto clerici vel quasi vt quia cum eo fuerit cõtractũ vt quasi añ clericatũ vt tũc ex quo ius agẽdi ẽ ortũ añ clericatũ iudicet in vtroq̃ foro scõm illõ ius ad hoc habes bonũ tex. i p̃alle. c. cõstitut⁹. Si vero cõsuetudo vel statutuz traxit originẽ post clericatũ tunc non extendit ad clericũ. ideo statutũ q̃ ꝑmogenitus succedat nõ p̃iudicat secũdogenito q̃ erat clericus ante statutũ. q; nõ potuerũt laici statuere in ipsius p̃iudiciũ. ad hoc. c. eccliа sancte marie. t. c. que i eccliarum de cõsti. xcvi. di. bñ quidem. t. c. fi. de re. ecc. nõ alie. cũ silib⁹ t q̃ nõ. cal. i loco p̃alle. t Jo. an. i dcã regula sine culpa. Et facũt hec ad questionem quotidianam statuto cauetur q̃ superstantibus masculis

femine nō succedāt. nūqd hoc statutū ꝓiudicet femis effectis religiosis ꝛ scōm ꝓdicta cōclude q si assumpserūt monachatū añ statutū nō ꝓiudicat eis secus si post. Et ad hāc qōem vide qō nō. bar. p' butri. in l. deo nobis. C. ō epi. ꝛ de. vbi q̄rit q si statuto cauet q extrāt' masculi filia dotata vel religionē ingressa. nō succedat ꝛ respectu scōi casus dicebat butri. q si tē pore statuti filia erat religionē ingressa ad illa non extendit statutū. qz nō ē iurisdictioni statuentiū supposita. Si aūt nō ē religionē ingressa. ꝑ postmodū ingredit voluit butri. soluere qz qō pendebat de facto. sed dicit se timere q nō sit cōtra libertatē ecclesiasticā Bal. ibi cōfirmat primū casum. ꝑ in scōo q̄ nōdum ē ingressa subdistinguit. q aut statutū disponit i tps in q̄ ē religionē ingressa utputa q ingressa relig. non succedat ꝛ nō valet ar. ad hoc allegat in. l. i. ꝛ in. l. q sponsę. C. de dona. añ nupc. aut disponit in tps ante ingressum utputa ingredies religionē nō succedat extantibus masculis. quare eq̄ licitū ē disponere ad cōservationē familie ꝛ agnationis. ut. l. i. ff. de ven. ispi. facit qō nō. Ly. in. l. publico. C. de adul. potuit statutū ꝓiudicare filie femie religionē intrāti. qz hoc nō fit cōtra libertatem eccie. ꝛ vide de hoc satis plene per bar. in. l. fi. C. de pac. vbi idē tenuit ꝛ etiā ibi per bal. mihi nō placet hoc dictū vltimū qz tale statutū vide cōtēplatiue retractatiuū seu impeditiuū. nō valet ut in auc. de sanc. epi. §. sed hoc pñti. ꝛ quod ibi in fili nō. bar. in auc. nisi roganti. C. ad trebel. ꝛ plene dic i. c. in pñtia de ꝓba. vbi vide. ff si in omnē euentū filia femina veniret excludenda extantib' masculis valeret. statutū añ ingressum factū ut si diceret extantib' masculis filia fēa nō succedat etiā si ingreditur religionē tūc. n. nō ipedit religionis ingressum cū in omnē euētū sit excludenda. Et idē dicit generaliter de statutis inhabilitantib' quē ad successionē ex certa cā. ut nō. Lapus alle. cvij. ꝛ ita ꝓsuluerūt de facto. do. anto. de butri. ꝛ do. Jſde. de ancha. ꝛ pro hac distinctione adduco theoricā bar. in auc. itē nulla cōitas. C. de epi. ꝛ de. ꝛ melius in. l. rescrip. ff. ō mu. ꝛ ho. ꝛ archi. in. c. i. de imu. ecc. li. vi. dicunt enī q rebus iā translatis in eccliam nō pñt iponi collecte sed añ translat. pñt res cōstitui tributarie ita q postea transerent cū illo onere tributorū. hec sunt vera fm lapū q̄n statuta imprimūt dānū. secus si cōferūt ꝓmodū simplr. quia tūc extendūt ad clericos. Ex quo disponūt gnāliter ꝛ nō. pcedūt ꝓcipiendo vetādo vel. phibendo vel i agendis p eos formā tradendo. p hoc. c. dilecti. j. e. vbi ꝓuilegium anglic. ꝓcessum extendit ad clericos pñt tñ clerici vti illo statuto ut quodā ꝓuilegio ꝛ certū ē ꝓpse laicos ꝓuilegiare clericos ar. de indi. nouit. ꝛ hanc opi. lapi sequit' do. anto. ꝛ repio idē tenere bal. in. l cunctos ꝓpos. C. de sum. tri. ꝛ sic latissime consuluit Jo. de lig. vt ibi refert lapus in quadā qōne tāgente lapū abbatē de scō minato. ꝛ p supradicta ꝓcluſit q statutū excludēs femīnas a successiōe supstite aliquo agnato vsq; ad certū gradū si extat cleric' vel monachus intra illū gradū femine excludunt ꝛ hanc opi. tene licet do. Jſde. de ancha. nisus ē reprobare illam opi. bal. ꝛ nō recte in repetitione. c. canonū. de cōsti. mot'. p. c. ecclia sancte marie. e. ti. vbi dicit q statutū etiā laicoꝝ fauēs ecclīs non valet nisi sit ꝓbatus ꝓ ecclīā. Sed ego ad. c. illud ecclia sancte marie rideo q inquātū dicit nō valere istud statutū intelligit q̄n specialiter disponit de clericis san ecclīs. tūc enī nō valet ne noteť supiozitas respectu statuētis et hoc apte voluit ibi tex. in scōa rōne sui ibi a quibus siquid motu ꝓprio. ꝛc. fateoꝝ tamē q ꝓpria rō ibi posita i ꝑn. ꝓcedit q̄n statutū loquit generaliter put disponebat in cāu illius. c. ꝑ ꝓcedit primū q̄n statutū nō iert cōmodū simpliciter ut ibi patet vel quādo loquit precipiendo vetando vel. phibendo quib' casib' nō extenditur ad clericos qz videret statuētes hīe ptāten in clericis vel ecclesias ꝛ hoc voluit tex. ibi in principio tributa facultas. i. ptās. ꝛc. secus ergo si simpliciter inferunt cōmodū qō etiā dico in. d. c. ecclesia sancte marie. ꝓdicta. ꝓcedūt vt statutū extendat ad clericū q̄n incidit vinculū añ clericatū q̄n est rōnabile. si vero ē irrōnabile non extendit etiā in favorem ipsius clerici. Ideo dicit Jo. an. in. c. fi. li. vi. de excep. q si statuto cauet creditorem nō debere audiri certo tpe elapso post debitū contractum laicus factus cleric' non pōt se ex illo statuto iuuare qz talis prescriptio cum mala fide nō debet iuuare clericū in foro ecclesiastico ar. in. c. fi. de ꝓscrip. quinimo nō valet etiā in foro seculari ꝛ iter paros laicos per. d. c. fi. secundum eum que etiam sequitur do. Et. n. contra bar. in. l. sequitur. §. si viam. ff. de vsuca. quī tenuit. c. fi. non habere locum in prescribē dis actionibus. quia ibi non est dare possessionē. sed pro dicto bar. facit qō nō. Jnn. in. c. quia plerīq; de immu. ecc. ꝛ Joh. an. in. c. tua. de iurepa. Et pro concordia harum opi. ego putarem sic posse distingui. q aut debitor tenebatur offerre debitum creditori. ꝛ tunc quia fuit in culpa prescriptio ipsum non iuuabit. fuit enim causata hec prescriptio quasi ex facto ꝛ negligentia sua. ar. in. d. c. fi. de prescrip. aut debitor non tenebatur ire ad domū creditoris. sed potius creditor ire ad domū suā ut q̄ erant diuersi fori. ꝛ tūc ꝓcedit opi. bar. q̄n in hoc cāu debitor in nulla culpa repit sed ꝓscriptio prorsus ꝛ totaliter fuit inducta ex sola negligentia non petentis ꝛ an ꝛ quando teneat debitor ne ad domum creditoris vl' ecōtra. vide tex. iuncta glo. in. l. itē illa. ff. de consti. pecu. ꝛ dicā in. c. significāte de pig. Quid autez si statutū nō inducit simplr ꝑ scriptionē sed ꝑsumit simulationē p' certum tps nūqd valeat cū indirecte ex ꝑ detur via inducendi prescriptionem cum mala fide distinguere ꝑ casu

an statutũ habuerit iustã cãm pl̃umẽdi simulatõnem seu fraudẽ vel nõ. ut pmo casu valeat. secõ nõ sic dixi in sili i quadã disputatõe q̃ incipit statuto. Jn plumi libus statutis pl̃umentib⁹ simulatõem t fraudẽ i pñ diciũ iuramẽti vt etiã nõ. i. c. cum pting at de iureiu. t sic limito bar. in. l. omnes ppli. ff. de inf. t iu. qui siliter dixit statutũ valere qñ pl̃umit fictõem vel fraudẽ bar. ẽ ibi ptran⁹. qz i allega. §. si vsum. simplr tenuit statutum valere vt creditor excludat a petitõne debiti post tps in statuto pñhensum. siliter in palle. l. oẽs ppli. tenuit nõ valere, ppter peccatũ nisi pl̃umeret fraudẽ vel dolũ p̃ dic ut. s. dixi. Et vide pleni⁹ circa hũc ar. pscri ptõnis cũ mala fide in actõnibus psonalibus in. c. fi. de pscrip. ubi dixi. Ultimo nõ ex hac glo. fm do. an. q̃ in loco tpalis iurisdictõis ecclesie seruant canones in decisionib⁹ causaꝝ t nõ leges ciuiles canonib⁹ ptrariantes uel pscuetudines t statuta pticularia ciuitatis t de legib⁹ ꝓmunib⁹ videt, pbari ĵ. de appell. c. si duob⁹. §. denicz. de pscuetudinib⁹ t statutis pticularibus magis ẽ dubiũ. p̃ nihilomin⁹ tz q̃ nõ valeret nisi sint a supiore pfirmata. lz pma facie h̃ videat durũ vi fm eũ. l. oẽs ppli. ff. de iust. t iu. nõ hz locũ in terris ecclesie vt possit ibi popul⁹ absq; supiotis licẽtia sibi facere legẽ. Ego dico illã qõnem pẽdere ex itellectu ist⁹ l. oẽs ppli. nã si teneamus opi. t itellectũ bar. q̃ ista. l. nõ hz locũ i quolibet ppo p̃ tñ in eo q̃ hz iurisdictionem a pncipe pcessam uel pscriptõe q̃litam tũc certũ ẽ q̃ populus ecclesie subiect⁹ poterit si hz ex p̃scriptione uel ex bñficio pncipis. alias aũt nõ valebũt statuta. et sic casus erit clarissim⁹ Et p ist⁹ itellectu multum facit. qz populus nõ hz iurisdictõem. imo tota ẽ iurisdictio penes supiorem. non apparet q̃re possit facere statuta ad causaꝝ decisionẽ cũ h̃ sit iurisdictõis facit. l. i. t ij. ff. de iurisd. om. iu. t. c. ut aiaꝝ. de pscri. vi. t de sen. ex. c. cũ a nobis. p̃ iste intellectus mihi nõ placet neq; videt placuisse do. an. h̃ t in. c. fi. de consue. licet de eo non faciat mentõem expssam. nam illa. l. loquitur indistincte. t mel⁹ pbat tex. insti. e. §. ois vbi dz q̃ quelibet ciuitas põt sibi facere statuta. t hãc ptem tenet Jo. an. in addi. spe. de pscri. in tercia colũna. optime facit tex. i. di. ius ciuile. t hoc videntur habuisse ciuitates ex beneficio pncipis saltẽ ex tacito cõsensu. ut in pdicta. l. oẽs ppli. et h̃ vez q̃ ipemet bar. vult in pdicta. l. omnes ppli. q̃ ipsa ciuitas p̃t tñ statuere ubi ius ciuile expresse nõ reistit. t in nõ reseruatis pncipi ubi nõ agitur ptra bonos mores. t sic si in alijs statuit pcernẽtibus ipos subditos. tũc põt cum pnceps nihil aliud intendat nisi ptes reducere ad cõcordiã. facit. l. i. ff. de no. op. nũ. t. l. iur̃ gentium. §. si paciscar. ff. de pac. t fm istum itellectum satis eque põt dici valere statuta lz ptra canones. exceptis tñ casibus pdictis. qz exquo de iure ciuili hoc cõpetit t ex antiquissima pscuetudine nec de iure canonico reprobatur ptrarium satis pñt leges obseruari. nec ob. canones dicẽtes nõ valere statuta ptra canones de ma. t obe. qđ sup his. xxv. q. ij. institutõnis. cũ filiabus. quia loquunt de statutis edẽdis a clericis. t in cõcernẽtibus statũ clericale. sec⁹ vero in cõcernẽtibus ipos laicos t nõ tangentib⁹ reseruata pncipi uel ptra bonos mores uel ubi canon expresse nõ resistit his eni casib⁹ nõ valerent statuta ut. s. dixi scõm bart. Et p h̃ adduco op. tex. in. c. veniens. tes. de iureiu. vbi ciuitas Tudertina q̃ ẽ suppolita ecclesie fecit statuta t habebat pscuetudines spales. nec papa reprobat nisi inq̃ntũ tangant ius t honorẽ ipius pncipis ut ibi satis colligit. t hec nõ p que habes expeditaz vtilẽ t difficilẽ materiã. c. Et aduerte q̃z ut habui a fidedignis personis pisien. glo. h̃ nõ explicat veritatem dũ dicit q̃ eps pisiensis hz iurisdictõem in temporalib⁹. qz nõ hz nisi in certa pte ciuitatis t i maiori pte ẽ sub iurisdictõe regis solius. Et ergo pmo nõ, pbat id ad qđ inducit do. an. q̃ ibi nõ seruant statuta secularium. vnde satis põt; itelligi litera indistincte ut. s. dixi q̃ etiã si clerici ꝓueniãt laycos in foro seculari hz cã decidi nõ dico tractari scdz ius canonicũ t nõ fm statuta laicoꝝ qđ intellige i casibus in q̃bus. s. dixi statuta laicoꝝ nõ extẽdenda ad clericos. Hinc est q̃ illa lr̃a loquitur indistincte nec restringit se quando causa vẽtilatur tantũ in foro ecclesiastico. et hoc nota. quia nemo aperit. t facit ad predicta. Nico. abbas.

Laic⁹ laicũ sup re ciuili

Jcet ex suscepto cora iudice ecclesiastico cõuenire nõ p̃t nisi in defectũ iustitie secularis uel nisi pscuetudo id exposcat. Diuidit q̃ pmo ponit dictũ cũ sua modificatione. secõ ibi liceat, quidet contra grauamia pscolum tercia ibi si vero, quidet circa recusatões ipoꝝ Nõ pmo q̃ licet scõm cõem canonistaꝝ sniam iurisdictio i tpalibus sit penes papã in habitu ut nõ. s. ti. ꝓ. c. nouit. t qui fi. sint le. c. cãm que. tñ ipam iurisdictõez regulariter in laicos exercere nõ p̃t, p libito volũtatis iurisdictõem imperatori cõcessam reuocare. nec ipa etiã remanẽte apud principẽ seculare exercere. Et ex h̃ infert q̃ imperator non p̃t dici simplr vicarius pape cuz vicarius possit ad libitũ reuocari. ut nõ. i. de. t si principalis. de rescrip. t p Jnn. in. c. romana. de appella. li. vi. Jtẽ nõ q̃ nec simplr hz imperator hãc iurisdictionẽ a papa cũ non possit indistincte reuocari. et sic nõ hz locũ. l. iudiciũ solutũ. ff. de iudi. t de offi. dde. c sup qõnum. Nõ secõ q̃ rõne habit⁹ iurisdictõis q̃ papa hz in tpalib⁹ p̃t se impedire t exercere iurisdictõnem q̃ oino deficit iustitia vl' quia subest pncipes t nõ vult eã exercere. uel q. vacat impium. et sic oino nõ ẽ inutilis habit⁹ iurisdictõis penes papaz et vide ea q̃ dixi in. d. c. nouit. t vlter impedit si ratione pscuetudis. ꝓcor. ĵ. de appel. si duob⁹. et. s. e. c. si clericꝰ

l

et qđ ibi nō. et ꝑdicta intellige vt .j. subiciaꝫ. Nota tercio q̄ vniuersitas iudiciū ex cā ꝑt recusari. et pro hac habes glo. in. c. in singulis. de sta. regu. qđ est ꝓtra regulā glo. in. c. i. s. de iudi. q̄ tz sinodū recusari nō possit ꝑ pōt ista glo. intelligi in sinodo generali cui preest papa. ar. ix. q. iij. cūcta ꝑ mundū. secꝰ in alijs ut hic. et facit tex. in de. pastoralis. §. pisana. de re iudi. et vide qđ dixi in. d. c. i. Nō q̄ suspicionis exceptōe ꝓbata cōā arbitris nō defert iurisdictio ipis arbitris sed ad superiorē. put habet in. c. cū spāli de app. et hic de iure canonico. de iure ciuili dic vt dixi in. c. si quis ꝓtra decretū. s. e. t. put nota. in. l. aptissimi. t. l. cū spāli. C. de iudi. alia nō colligo. q̄ indiget examinatōe ut .j. patebit. Venio ad materiā expediendā vna cum gl. et quero numqđ litere impetrate a papa inter puros laycos sint ipo iure nulle absq̄ alio cuētu gl. i. ex tex. cōcludit q̄ sunt in pendēti an valeāt vsq̄ ad sniam. mouetur ꝑ verbū dummō cē. q̄ videt lras euacuare ꝓditionaliter. videlicz data solicitudine in admistrāda iustitia. Si ergo cōsules sunt negligētes in ꝓcessu vsq̄ ad sniam pōt isti delegati iurisdictōem assumere. et iste videt intellectus gl. vt intelligat de snia ꝓferenda a iudice seculari. t sic etiā videt eaz intelligere Jo. an. t eā sequi videt. licet referat tan. Jo. t Host. tenuisse licet sub dubio forte lras expirare inchoato iudicio coram seculari. tūc enī pōt dici cōplementū. ſ primum tz Jo. an. t per hoc videt velle q̄ lre nō sunt ipo iure nulle t hūc intellectū videt sequi hosti. t ad tex. q̄ dicat irritas t inanes cē. dicit debere intelligi cū supletōe hoc mō videlicz q̄ ꝑ tales lras ñ pt ꝓcedi sicut ꝓcedi nō posset si ꝓstaret ipal irritas cē. alias nō bñ excipet v. se. dummō cē. q̄si velit dicere q̄ ñ secuta negligētia ꝑ inde est in effectu ac si eēnt irrite vel pōt intelligi sm eū q̄ sunt irrite. q̄ñ expssit falsitatem. ut q̄ impetrās suggessit in ꝓpto q̄ cōsules negligētes erāt eaz tñ super hoc nō fuerāt requisiti. s. de relatib. c. sup lris. t scom hoc subaudit ad litterā nec aliter debere impetrari vl ad iudicē ecclesiasticū recursum habere ibi dummodo cē Inn. tz lras ipo iure esse nullas cū papa añ negligentiam nō habeat iurisdictōem in eos. Et ad literaz ibi dummō cē. dicit q̄ sensus ē q̄ data negligētia littere pōt impetrari. quasi velit dicere q̄ lre non sunt semp nulle q̄ data negligentia tpe impetratōis lre valent. t q̄ ad istud. c. idē tz do. an. hic t Jo. cal. t do. car. j. c. ꝓ. et q̄. c. ꝓ. videt hnic ꝓtrariū. Ego i hac materia distinguo plene assumēdo dicta cal. j. c. ꝓi. t Inno. i c. significantib⁹. s. de offi. dele. t doc. hic pluraq̄ addē do cum querit an et q̄ñ papa possit adiri a puris laicis t ꝓcedā ꝑ enumeratōem casuū cū iste mod⁹ ꝓcedē di sit facilior t vtilior. Primus casus ē q̄ñ hoc habz ꝓsuetudo vt in. c. si duob⁹. de ap. t in. c. si clericꝰ. s. e cum si. Secōs casus q̄ñ sumꝰ in terris subiectis ecclesie q̄ ad tpalem iurisdictōem vt in pall. c. si duobꝰ t. s. e. c. quod clericis. Tercius casus si cā super q̄ ag t spectat de iure ad iurisdictōem ecclesiasticā vt in c. tuā. de or. cog. t in. c. cū sit generale. s. e. t quod ibi dixi. Quart⁹ q̄ñ vacat impium t agit in cā spectante ad impatorem ut hic. Quint⁹ q̄ñ dat negligentia iudicis in iustitia administranda ut hic. qđ intellige ut .j. subtilē. Textus q̄ñ impetrat a ꝑsona miserabili. t hoc casu distingue. q̄ aut ē miserabilis t oppressa ut q̄ ē nuda t spoliata t tūc imediate pōt adire ecclesiasticū aliter nō spectata negligētia sui iudicis. ut in. c. ex pte. b. j. e. t. xxiij. q. iij. si quis de potēb⁹. hz eni ecclesia istas ꝑsonas miserabiles sub ꝓtectōe. lxxiij t. lxxxvij di. p to. t in. c. sup quibusdā. de v. sig. in fi. Idē si sint pauper hz aliter nō appareat de oppressione eoꝝ ut ꝑ iniustitia pōt adire imediate ad ecclesiasticū. q̄ satis opprimūt pauptate. vt sentit Inn. in. c. significantib⁹. s. de offi. dele. t optime facit ibi tex. vbi videtur quasi hoc ꝓbari. et i ꝓcal. c. sup qbusdā in fi. Si vero sunt alias miserabiles ꝑsone sed nō pauperes necnō oppressē. ut q̄ sunt vidue vl orphani vel infirmi finites tñ. t tunc pōt imediate adire ecclesiā cōtra laicos t literas impetrare q̄ erūt in pendēti in cuētu negligētie iudicis secularis. t iste ē casus i. c. se. t in hoc restringe glo. hic. t hoc vez nisi lre sint surrepticie. ut q̄ in eis fit mentio falsa de negligētia iudicis secularis. vel fuerūt impetrate inchoato ꝓcessu coram iudice seculari ō ea nulla mētōne habita. tūc enī litere sunt nulle saltē exceptōne opposita ar. de ꝓ. c. sup lris. t i. c. inter monasteriū. ō re iudi. Si vero nō sunt miserabiles ꝑsone. et tūc regl sunt litere ipo iure nulle. et iste ē casus hic. Que aūt ē diuersitatis rō inter hic vltimū t penultimum membꝝ Jo. de lig. dicit q̄ nō miserabili ecclesiasticē nō hz iurisdictōem nec habitu nec actu. In miserabili aūt habitu nō actu. ſ hic ē falsum. q̄ in nō miserabili etiā hz iurisdictōez habitu vt nō. in. c. nouit. de iudi. t tz ipemet Jo. de lig. i de. ad nostꝝ. debere. Do. an. dicit q̄ in miserabili hz q̄ exercicium licet ligatum. in non miserabili habet exercicium interdictū. sed hec rō non satisfacit. vnde q̄ si hz ligatū non debet posse aliquaten⁹ exercere durāte vinculo seu ligamine ar. in. c. romana. §. nec pro eo. ō offi. or. li. vi. t in. l. obseruare. ff. ō off. ꝓcon. tamē hec diuersitas iuris non ꝓbatur. Inno. j. in. c. ꝓ. dicit papam habere iurisdictōnis exercicium in ꝑsona miserabili. sed eo non vtitur de gra. Sed contra hic dicit Inno. facit tex. j. c. ꝓoxi. ubi aperte innuitur q̄ faceret iniusticiam cōmittendo effectualiter ante negligētie euentum. si enim hoc posset de iure non diceret facere iniusticiam quia nemini facit iniuriam. de elec. cū ecclesia vulterana. et. l. gratis. C. de adul. xxiij. q. iij qui peccat. vnde reddo aliam ratōem diuersitatis q̄ in ꝑsonas miserabiles seu in eas delinquentes habet papa iurisdictōnem magis latam q̄ in alias non

miserabiles .nam miserabiles habet sub protectione vt.s.dixi.vnde cõmittendo videtur exercere officium ptectõis q̃si cõmineꝫ secularí q̃ si nõ ꝓcesserit p suã delegatũ ꝓcedat.sicut i sili dat ꝓseruatorẽ añ iniuriaꝫ illatã.de offi.dele.c.i.li.vi. Itẽ sicut facit iudex in cõminatõe quã facit in citatõe uel in pemptorio vt.l. ad pemptoriũ.ff.de iudi.et.c.cũ ex literis.de in integ. resti.ꝑ alios laicos nõ hꝫ sic sub ptectõne.ideo nullo mõ cõmittit añ negligentie tps.vt in pal.§.nec.p eo .l.obseruare.t.s.c.px. Septim⁹ casus ẽ cũ iudex secularis recusat suspect⁹.t hũc casum ponũt doc.hic p hãc decre.t p auc̃.ut diffi.iudi.§.i.t.ij.hũc etiã casum ponit glo.xi.q.i.in summa ꝑ hũc casum itellige q̃n recusat iudex q̃ ẽ ꝓincie caput t imediate subest Impatori.tũc enĩ adit ecclesiasticus t ita loquit tex. in pal.auc̃.§.si vero cõtigerit.sec⁹ si in eadeꝫ ꝓincia ẽ superior'q: tũc ille adiri dꝫ ita nõ.hosti.t bñ in.c.nouit.de iudi.t ꝺ sequit̃ do.an.ꝺ.nec ob. iste tex.q: hic suberat ꝓsuetudo vt in lra iacet uel nõ erat ali⁹ superior vt ꝯ subijcia sup glo.si. Octau⁹ casus ẽ in cã recontõis.iij.q.viij.cui⁹ in agendo.t.l.cũ papinianus t auc̃.t cõmuniter.L.de sent. Non⁹ casus ẽ scõm hosti.ut in cauſis mortuariorꝫ a defunctis relictorũ in auc̃.de eccl.ti.§.si aũt.p redẽptione.col.ix. Decimus casus est ſm Inn.q̃n Impator uel iudex secularis inuocat auxiliũ ecclie.xxiij.q.v. administratores . xcvi.di.cũ ad vex.vnde singulariter dicit ꝺ Inn.q̃ si impator nõ ẽ negligẽs ꝑ subditi sunt sibi inobedientes q̃ nõ ꝑt facere iusticiã.tũc ꝺꝫ papa eiꝫ.s. imperatorẽ iuuare et domare rebellionẽ subditorꝫ.ar.in pal.c.eiꝫ ad vex Undecim⁹ rõne administratõis assumpte a laicis qõ intellige ut le.t nõ.in.c. iudicatũ .lxxxix. di.t ut.s.dixi in.c.ij.de iudi.Duodecim⁹ si ecclesiaꝫ seruí uel boies fatigent indebite p laicos seu ecclesie ꝛ debite collectant̃ per seculares ut in.c. ecclesiaꝫ suos xij.q.ij.t in auc̃.nulla communitas.L.de epi.t cle.

Tredecimus si locus caret iudice.ut qꝛ i ꝓincia non ẽ aliquis superior laic⁹.tũc potest eps adiri ut est casus in dicta auc̃.ut diffe.iudi.§.si vero contigerit.t vide quod nota.spe.in ti.de ꝓpe.iudi.adi.§.regl'r in prin.Et ad hunc casum potest reduci ꝑmus casus exceptus per glo.ij.sed tu ꝓsidera tres casus circa hoc. quandoqꝫ enim vacat imperium et tunc succedit eccle sia ut hic.quandoqꝫ in prouincia deest preses ut quia mortuus vel quid simile.t tunc potest adiri eps ut.ꝺ dixi q̃qꝫ vacat totus principatus uel regnum t hoc casu Inn.ponit tres opi.t primo dicit q̃ deuoluitur iurisdictio ad primum superiorem nõ ad papam. nã licet ad eum deuoluatur iurisdictio vacante impio nõ tamẽ vacante alio loco. Ratio diuersitatis ẽ quia maior ẽ ꝓiunctio inter papã t impatorẽ q̃s inter eũ t aliũ principẽ.sicut i simili ꝺꝫ de testa.requisti.qꝛ papa imperatorẽ ꝓsecrat t examinat.t impator ẽ eⁱ⁹ aduocatus t iurat eĩ t ab eo'tꝫ impiũ.s.de elec.venerabilem.t .lxiij.di.tibi dño.vnde in iure qꝺ ab ecclesia romana tenet succedit papa.scꝺo dicit q̃ si ẽ princeps non re cognoscẽs superiorem succedit papa.ar.xv.q.vi.alius t.s.de ele.cum inter vniuersas in fi. Sed ꝺ non facit qꝛ ab eo teniet regimẽ.sed de plenitudine ptãtis quaꝫ hꝫ qꝛ vicarius xpi ẽ.ut.s.ti.px.nouit.ꝺ.non enĩ t ꝺ. se. Tercio dicit q̃ vacãte regno t pricipatu papa non ꝑt se intromittere nisi ꝓut habetur in.ꝺ.c. nouit. hosti.dicit q̃ vacantib⁹ regnis t principatibus q̃libꝫ cunqꝫ t vbicũqꝫ papa succedit nõ solũ de plenitudie ptãtis ꝑ etiam de iure t ꝓsuetudine.t dicit q̃ ꝺ etiam sentit Inno.in alia Do.an.sequit̃ hic scõdam opi. In no.supra positam ne ꝓtingat pturbatio iurisdictõis ego ꝺ teneo vltimã opi. Inn.sup̃ posita indistincte siue talis superior regnoscat superiorẽ siue non papa non succedit.nec ꝑt se impedire nisi p viam denũciatõis uel nisi occurreret aliquis arduus casus quo ꝑt se impedire etiã regnis non vacãtibus.ar.in.c.i. ꝺ homili.vi.et ut dixi in.c.nouit. Adoueo: ꝓcipaliter q̃ pape interdicti est exercicium iurisdictõnis secularis dicente dño Petre mitte gladiũ tuũ in vaginam.t dixi ple.in.ꝺ.c.nouit.vnde aut impator non recognoscẽti perium a papa.aut sic.ꝑmo casu debꝫ succedere imperator.qꝛ a deo ptãtem obtinet in tpalib⁹ in toto orbe vt in.c.si imperator.xcvi.di.t in.l.bñ azenone.L.de quadri.ꝓscrip.vnde si vacat locꝰ debet ad eius iurisdictõnem redire.quia res defacili reuertitur ad naturam suam.ut in.l.si vn⁹.ff.de pac.t.xxxv.di.ab exor dio facit qꝺ nõ.Inno.in.c.cum ana.de elec. Aut recognoscit impium a papa.et idẽ dõm ꝓsili rationẽ.Et ideo eadẽ rõ debet esse in pte que est in toto.l.que de tota.ff.de rei ven.t de offi.dele.c. pastoralis. sic enĩ in tota iurisdictione tpali scꝫ spectante ad ecclesiaꝫ ex plenitudine ptãtis preest Impator.ita t ĩ hac parte que eodem iure deuoluitur ad ecclesiam t nõ iure singulari.t per hoc habes declaratum ꝑmum casum exceptum in glo.ij. Excipit et scõm casum q̃n index secularis est negligens in iusticia administranda. t hũc casum.s.excepi. Sed pro eius declaratõne quero nunquid iste casus procedat indistincte ut data negligentia indicis secularis recognoscentis alium superiorem secularem posset adiri ecclesia preterm̃isso suo superiore.Inno.t hosti.per omnia videntur sentire.ꝓ ut supra dixi in cãn vacatõis.Do.an.distinguit q̃ꝫ negligens est index superior alium non recognoscens t põt adiri papa in casu negligentie vel appellatõnis ad hoc qui fi.sint le.per venerabilem. In ciuitatibus autem liberis sicut multe sunt in ytalia q̃ nõ recognoscũt superiorem saltem de facto ut florentini t silẽs si in dicibus suis dant iudices appellationũ adiri ꝑt papa demũ negligãtib⁹ suis superioribus ar.q̃ nõ.ꝺ Inno. Idẽ i iudice q̃ caput ẽ ꝓincie vbi difficilis ẽ adi⁹ us

ad impatorem. vt in auc. ut diffe. indi. §. si vero prige
rit. t nō. hosti. s. de indi. nouit. Si vero recognoscat
talis negligēs supiorē si psona ē miserabilis p iniusti
cia ued negligētia. statim adiri pt papa ut dixit Inno.
t hosti. j. e. c. ex tenore. t qđ ibi nō. t de indi. cū depa
tati. qz satis dz oppressa eo qz negligit iusticia ued op
primit iniusta sntia. ad h. j. e. c. ex pte. b. Idez putat si
grauat psona ecclesiastica de indi. c. fi. et. s. e. cum sit
hoc limitat vez in cā negligentie. f in cā appellatōnis
putat hoc verū ut possit imediate appellari ad papaz
si cā est ecclie. secr si cā est clerici. tūc eni appellandū
ē ad primū supiorē ipius indicis vt sentit archi. in. c.
non ita. ij. q. vi. hec dicta mihi nō placēt in duobus
passibus. primo ubi dicit q si nō recognoscat supiorem
pt adiri papa imediate in casu negligētie. dico eni im
peratorē adeundū. qz isti inferiores pscribētes etiam
iurisdictōem cōtra ordinarū loci dicunt habere eam
inōtum sunt solicati t vigiles in administrāda iusticia
alias supior se impedit tex. allego notabilem in. c. ure
fragabili. §. excessus. de off. or. facit qđ dixi in. c. cete
rum. s. ti. pr. fortius debet h. procedere qñ iurisdictio ñ
ē prescripta p inferiorē ptra imperatorē f de facto nō
recognoscit. sicut eni vt. s. dixi post Inn. hoc casu qñ
subditi nolūt de facto obedire impatori papa nō suc
cedit sed debet adiuuare imperatorē ita qñ negligit
iste t fortius qz hoc casu nō vult de facto obedire im
patori nec iusticiā debito mō ministrare. scdo nō pla
cet dictū do. an. inōtum indistincte vult q in cā mi
serabilis psone uel ecclesiaz pōt appellari imediate ad
papam. non autē ad primū supiorem ipius indicis.
nam dico q etiā hoc casu appellatio debet fieri grada
tim. cū non repiat in iure ptrariū. ergo stabim' cōib'
regulis. ij. q. vi. anteriorz. j. de appel. dilecti. t optime ī
c. li duob'. co. ti. ubi papa reseruat seu dicat ad se ap
pellādū qñ locus ē de temporali iurisdictōne ecclesie
nihil aūt dicit si psona est miserabilis. non ergo per ī
terpretatōnem debem' recedere a regulis cōibus ar. c.
ad audientiā. de deci. et in. l. pcipimus. in fi. ff. de appel.
maxime h. procedit attēto q iudex non dz inferre violen
tiam seu oppримere qñ procedit iudicialiter t sic cessat
ratio do. an. ad hoc tex. cū glo. in. c. pītium. vij. q. i.
t qđ nō. in. c. cōquerente. de re. spo. facit quod nota.
archi. in pal. c. nō ita. t hoc expresse tz Inno. in. c. signi
ficantibus. de off. dele. vbi dicit q licet iudice ordina
rio negligēte possit miserabilis psona imediate adire
ordinariū ecclesiasticū p. c. ex tenore. j. e. nō tamen pt
appellari ō iudice secularī ad ecclesiasticū f ad primū
superiorē. qz gradatim ē appellandū. ij. q. vi. anteriorz
qđ nō. Quartusdecim' casus principalis ē cum ali
quid ambiguū fuerit t difficile t inter iudices variat
vt in. c. per venerabilē. qui fi. sint le. Et iste casus po
nitur in glo. ij. t dicit h pe. q facit ad qōnem de duo
bus quartis. vt nō. j. de testa. c. rainutius vt sic in am
biguitate opinionū legistarū stetur interpratōni cano
nicc. cōtra h dictū glose facit. l. i. C. de leg. ubi pz q
interpratio dubioz legaliū spectat ad principē secula
rem a' eū est interpari cui' ē pdere. l. cū de nouo. et
l. fi. C. e. t. j. de sen. ex. inter. quappter quidam restrin
gunt hoc dictū glo. qñ agit de fide vel materia spectā
te ad ecclesiā. ar. in. l. i. C. de sum. tri. t in pal. c. p ve
nerabilē. Ideo do. an. hic dicit et hñ q per interpra
tionem dubioz iuris ciuilis recti' t ordinarius recur
ritur ad principem secularem. si tamen illud repitur ab
ecclesia determinatū. tūc illud ē sequendū in foro secu
lari. qz vnū ius supplet aliud sicut vna pars iuat aliā
xcvi. di. cum ad vez Et. p hoc ego induco. qz si sū
te dubio recurrit ad pscriptam que est optima legis
interps. ut in. c. cū dilecti'. ō pscripe. et. ff. de le. l. si de in
terpratione. multo forti' debet recurri ad ius canoni
cum qđ ē maioris auctis. in. c. fi. de pscripe. Et vide cir
ca hoc quod nō. in. c. certificari. de sepul. t in. c. i. de
consti. t hoc procedit quando reperitur determina
tio tñ per ecclesiā. si etiā reperet p ius ciuile tūc que
libet dispositio seruabit in foro suo exquo materia nō
tangit peccatum. ut nota. in regula possessor. ō re. in
ris li. vi. et. in. c. ij. declarbi. co. li. secus si materia tan
geret peccatū vel spectaret ad determinatōnem eccle
sie vt in crimine sacrilegij t pscripti. t p hoc declaratur se
quens casus q excipit in glo. ut. s. dixi. Quintus-
decim casus est qñ agitur p viam denūciatōis cano
gelice. ut in. c. nouit. s. ti. pr. io. Et vide qđ nō. gl. i. c
inter nos. de purga. cano. Sextusdecimus casus
ē rōne cōnexitatis. pōt eni ecclesia cognoscere de causa
pphana qñ ē pnexa t pncta cum cā spectante pin
cipaliter ad ecclesiā. Exemplū ponit glo. in dote que
venit accessorie ad matrimoniū vt. j. ō do. post dinor
cium. resti. c. de prudentia. t sic sentit glo. q si pnci
paliter pcedat de dote cognitio spectat ad secularem
tu dic ut nō. in pal. c. de prudentia. t dico in. c. nō est
de spon. t per hoc habes primam t secdam glo. expedi
tas t suppletas Sed cōtra pdicta opponit. videtur
eni q papa non possit in casib' predictis se impedire
de iurisdictōne tpali inter laicos. nec videtur ei credē
dum. cum hoc statuerit in fauorē suum ar. ff. de interro.
actio. l. de etate. §. i. et. xiiij. q. ij. §. i. Do. dicit Inno
q si hñ qui hoc dicunt diligenter attēdāt. nō ea
dunt culpam sacrilegij. t q possit se papa de his ca
sibus impedire probat hoc modo. A principio creā
uit deus celum t terram t omnia que in eis sunt. an
gelicam t humanam naturam spūalia t temporalia
que per seipsum rexit sicut factor suam rem gubernare
solet. et homini quem fecit precepta dedit. et trāsgre
dienti penā imposuit. vt gen. ij. ex omni ligno tc. ipis
etiam peccantibus penam imposuit per seipsum. id ē
ade et eue. gen. iij. mulieri vero dixit tc. et ibi ade ve
ro dixit tc. qualiter etiaz per seipsum Caym puniit

et Lameth ꝛ quosdam alio in eodem li. genesis. iiij. ꝛ. v. c. legitur. et sic deus repit mũdum per seipm vsq; ad tpus Noe. ꝛ tpe Noe cepit deus creaturas suas regere p ministros. quoꝝ pmus fuit noe. ò quo q; fuit rector ppli ex eo apparet q dño dedit sibi gubernatõnem arche p quã ecclesia significatur gene. v. ꝛ. vi. c. Item q; dño Noe ꝛ filijs recptuã ꝛ legẽ dedit. gene. ix. vbi etiã lz non legat sacerdos fuisse. officiũ tñ exercuit sacerdotis statim p egressum arche anteq; legef ppio daret genes. viij. Edificauit aũt noe tẽ. q officiũ sacerdotis simul Abel ꝛ Laym primo fecerant in hac aũt vicaria successerũt pmarche iudices reges sacerdotes. ꝛ alij qui p tpe pfuerũt in regimine ppli iudeoꝝ ꝛ sic durauit vsq; ad xpm q fuit natalis dñs ꝛ rex noster. de quo dicit psal. Deus iudicũ tuũ regida tẽ. et ysa. xxxiij. Dominꝰ iudex noster tẽ. dñs legifer noster. dñs rex noster. ꝛ ipe ibs xps constituit vicarium suum. petrũ ꝛ successores. qñ ei dedit claues regni celorũ ꝛ qñ dixit. pasce oues meas tẽ. ꝛ licet in multis distincta sint officia ꝛ regimina mundi. tamẽ qñq; necesse est ad papã recurrendũ sue sit necessitas iuris. q; alius nõ sit iudex superior. siue facti puta q; de facto miores iudices non pñt suas exequi sñias. vel nolunt ut debẽt exercere iusticiã. j. qui fi. sunt le. c. p venerabilem. ꝛ p bis optime facit. de homi. p humani. li. vi. ꝛ hec dicta placẽt hosti. ꝛ iunge ea cum bis q̃ dixi in. c. nouit. s. ti. prop. in. c. cum sit generale. Item. c. si clericus laicuꝝ. s. de iudeis aut saracenis grecis ꝛ scismaticis qũo ad iurisdictõnem pape pertineãt nõ. per Inno. in. c. quod sup bis. de voto. vide Inn. in. c. cũ te. j. de re iudi. ppe finez. vbi sentit q; illi principes nõ recognoscentes supiorem subsunt pape. In dubijs ꝛ grauibus articulis allegat. c. per venerabilem. qui fi. sunt le. quasi sentiat q; in leuib; seu mediocribus nõ re cognoscant etiaz papam in temporalibus. quod nõ. Sed an hoc sit verum vide quod dixi in. d. c. per venerabilem. Venio ad glo. fi. ꝛ oppono contra tex. de. c. cum speciali de appel. ꝛ. c. si quis contra clericũ. s. eo. vbi ordinarius recusatus cõmittit et hic debet haberi recursus ad superiorem. So. contraria ponũt ius cõmune. istud vero est locale scõm glo. vel aliter scõz gof. hoc. c. potest intelligi quando supior aditur per appellatõnem. puta q; consules recusati nihilominus procedebant ꝛ hoc probat littera que dicit sicut superius tẽ. quasi per appellatõnem. nam de ea erat superius dictum. vel aliter scõm eum potest intelligi quod dicit recurratur nisi cõmittatur. vel scõm Vin. sufficit q; index secularis non possit causam cognoscere ad hoc q; fiat transitus ad ecclesiasticum. vix enim contingat quin per alium cognoscere posset. s. de of fi. dele. ç. coram. hec solu. mihi non placet per. c. cum speciali. et per ea que plene dixi in. c. si quis cõtra de riciam Hosti. dicit ꝺ̃ pcedere ò consuetudine. ad fin eum posset dici contraria locum habere cum episcopus recusatur. hic tamen recusatur minor episcopo. ꝛ hoc fauore episcopalis iurisdictionis ꝛ excellentia dignitatis. hec vltima solutio mihi non placet. q; multum restringit. c. cum speciali. quod loquitur indistincte. et faciunt ea que dixi in dicto. c. si quis contra de riciam. ꝛ dic generaliter ut ibi dixi. Tene ergo ad solutõem gl. q; hic erat specialis consuetudo ut opi. gof. q; hic recedebatur ab appellatõnis via. Extra glo. aliter oppo. et videtur q; non poterat hic appellari nec ad episcopum nec ad papam nec a iudicibus secularibus ut in. c. si duobus. j. de appella. Inno. soluit q; ad episcopum poterat appellari de iure speciali. habebat enim hoc ius in ista terra q; ad eum posset appellari. sed ad papam iure imperij poterat appellari quasi velit dicere quod papa succedit vacante imperio. Sed contra istam solutõnem obstat littera in verbo presertim que presupponit q; poterat appellari ad papam etiam imperio non vacante. sed tenendo hunc intellectum expone presertim. id est. tantum. pij di. illud. cum suis concor. scõm Vincẽ. et goff. ꝛ satis sentit Inno. sed tunc ob. et aliud. si enim papa poterat hic cognoscere tantũ loco et iure imperatoris non deberet ad eũ posse appellari obmisso medio sicut nec ad ipsum imperatorem. ij. q. vi. anteriorum. et. ff. de appel. l. imperatores. qui enim succedit loco alterius eoden iure vti debet. vt in regula is qui in ius. de re. iuris. li. vi. in mercuria. et optime in de. quia regulares. de sup. neg. preda. ergo debebat hic prius appellari ad episcopum vercellẽ. Solu. Vincen. ꝛ Jo. istã litteram intelligunt quando episcopus non exhibet iusticiam timore consulum. vel scõm Vin. nõ omnes cause deferri poterant ad episcopum per appellatõem vt in causis grauioribus. ut. j. de appella. vt debitus. ꝛ ideo dicit eas deferendas ad se uel ad episcopum q; cognosceret quasi delegatus pape de illis de quibus prius cognoscere non poterat. dominus anto. dicit et aliter. quia eo q; iurisdictio defertur ad tribunal ecclesiasticum deferri censetur scõm consuetudinem fori ad quem defertur. et scõm illius conditõnes vt sic possit appellari obmisso medio. vnde tunc nõ aditur papa vt surrogatus loco imperij. sz hoc operatur cõsuetudo deferens iurisdictõnem ad tribunal episcopi que extenditur auctoritate iuris quo cauet ad papam appellari posse obmisso medio ꝛ tunc dic q; dictio p̃ sertim potest stare proprie pro maxime quia hec ratõ militat imperio non vacante. hec ratio mihi non placet. quia si sola consuetudo deferebat iurisdictõem ad episcopum. non debet posse ad papam appellari obmisso ipo episcopo. quia scõm hoc non seruaretur cõsuetudo. quia extenderetur prescriptio contra naturã

suam.de decí.c. cum contingat.vbi tex.optime facit quod nota.Inno.in.c.fi.ō off.archi. nec obstant ira que dicunt q̄ ad papam potest appellari obmisso medio quia loquuntur in iurisdictōne ecclesiastica nō autem in seculari que iure speciali defertur ad episcopum per prīnō.et per hanc ratōnez tollo aliud dictū do.an.qui dicit q̄ hic poterat appellari ante diffiniti uam a iudice seculari.quia debet attendi consuetudo tribunalis ad quod iurisdictio transferetur quia dico q̄ consuetudo debet seruari in terminis suis Item quo ad preparatoria ꝛ ordinatoria iudicij seruamus semper consuetudines ꝛ statuta loci vbi exercetur iudicium vt plene nota.s.ti.proxi. vnde cum facultas appellandi ante sententiam concernat ordinatōnem iudicij.ꝛ sentit archi.in.c.non ita.ij.q.vi.ꝛ dixi in.c. precedenti, non debet posse appellari ante sententiam a iudice seculari nisi in casibus a iure expressis ō quibus in.c.super eo.j.de appella.Et ad istum tex.respō deo.vel q̄ habebat consuetudo ut innuit littera vel debet intelligi quando sentiunt se grauari in diffinitiua vel in interlocutoria in casibus in quibus potest de iure appellari Et circa predicta apprehendo etiam aliqua que confuse ponit hic hostien.sentiendo aliā lec. ad istum tex.videlicet q̄ etiam de iure poterat appellari hic ad episcopum dicendo q̄ episcop' Uercellē. est dominus ciuitatis quaz tenet ab imperatore i feudum sic plene distinguo.q̄ aut ad episcopum appellatur ratōne feudi secularis.et puto q̄ non poterat appellari ad papam nec obmisso medio. nec gradatim sed debet appellari ad dominum feudi mediatum.ō eo.c.ex transmissa.et quod ibi nota.in.c.ceterum .s. ti.proximo.Aut ratōne superioritatis.quia sibi pure fuit collata ciuitas in temporalibus ꝛ poterit appellari ad papam etiam obmisso medio.quia idem in ista iurisdictōne quod in alia ecclesiastica.arg.in.c. romana.§.debet.de appel.li.vi.et in.c.dilectus.de p̄ben. ꝛ in.c.vno.de iure pa.li.vi.facit quod nota.Inno.in c.solite.de ma.ꝛ obe.ꝛ sentit hic Jo.de lig. aut ratione consuetudinis tantum.ꝛ tūc puto q̄ de episcopo poterit appellari ad papam.quia regulariter est appellandum ad superiorem iudicis tribunalis.de appellari.si duobus.sed episcopo obmisso puto q̄ non possit appellari ad papam ratione suprascripta. aut vacat imperium ita q̄ iure imperij deuoluitur iurisdictio ad papam scōm lect.Inno.et tunc sentiunt doc. ut supra dixi.et maxime Joh.de lig. quia est appellandum sicut appellaretur.ad imperatorem per iura superius allegata.Ego putarem posse attemptari q̄ i hoc poterit appellari scōm constitutōnes pape.quia vacante imperio papa cognoscit loco imperatoris ꝛ iure proprio.nam habet iurisdictōnem habitu ut notatur in dicto.c.nouit.s.tim.proximo.et tātum deest sibi exercicium.vacante vero imperio assumit sibi iurisdictōem non tanq̄ surrogatus.sed iure proprio ex habitu antique iurisdictōnis.ad hoc optime facit textus in.c.i.de pigno.scōm vnam lectu.vnde si feudus impignoratur domino per vasallum non tenetur cōputare fructus in sortem dum tamen abstineat a debitis seruicijs.et hoc propter directuz dominum quod ē penes dominum.rex enim defacili reuertitur ad naturam suam.xxxv.di.ab exordio Ultimo per hoc soluo aliud contrarium quod potest formari per litteram.Judex enim secularis ordinarius non potest p̄textu suspicionis.in totū remoueri a iudicādo.sed dat sibi adiunctus.vt notatur in.l.apertissimi.et in auc.si quando contigerit.C.de iudi.dixi plene in.c. si quis contra supra eo.Dominus anto.hic in notabilibus dicit q̄ consuetudo tribuens iurisdictionem in causa appellationis extenditur ad causam recusationis.ad hoc j.de appella.super eo.quia recusatio ꝛ appellatō regulariter parificantur hoc mihi non placet ut supra dixi prescriptio stanq̄ odiosa non debet extendi. nec obstat parificatio predicta. quia hoc verum in quibusdam casibus non in omnibus ut in textu cum gl. in.c.si contra vnum in fi.de offi.d ele.li.vi.Item etiā in paribus non debet fieri extensio circa prescriptōez vt in preallegato.c.cum contingat.vnde solno et aliter q̄ hic erat consuetudo vt etiam sentit glo.que operabatur nedum q̄ possint illi consules recusari.sed etiam q̄ non possent committere ut supra dixi.ut loquitur quando volebant admittere recusatōnem aliquo modo.et sic fuit appellatum vt in fi.littere vel in loco subiecto ecclesie quo ad temporalem iurisdictionem scōm lectu.hostien.Et secundum hoc colligē q̄ in terris ecclesie procedit ad recusatōnem ordinarij secularis scōm canones.et non scōm leges.facit.c. si duobus j.de appella.ꝛ per hoc habes clare expeditā materiā hui'.c.ꝛ.c.se.illa tñ lect.q̄ terra erat ō tpali iurisdictōne ecclesie ex toto nō placet q̄ hic negligentia ponderat tē.

Uidua laicum coram iudice ecclesiastico conuenire non potest.nisi super causa ecclesiastica vel in defectum iudicis secularis. Diuiditur nam in prima ponitur comitis conquestio.In secunda pape prouisio.secunda ibi nos igitur.que tria facit.reddit causam.supsederi mandat.duos casus excipit.ō.c. expediui supra .c.proximo.vnde dic ut ibi pro cursu tamen lectionis. Nota primo q̄ licet vidua sit sub protectōne ecclesie.lxxxvij.di. per totuz de verbo.signi.super quibusdam .non potest tamen alium conuenire petitorio coram iudice ecclesiastico aliter non data negligētia iudicis secularis ꝛ ō intelli ge quando est tantum vidua.secus si cēt vidua ꝛ pauper.vel vidua ꝛ oppressa.ꝛ sic intellige p̄allegatum .c. sup quibusdā.de offi.dele.c.significantibus. Nota

secundo q̃ superior laicus potest suis subditis p̃cipere ne litigent coram alieno iudice.ꝛ sic p̃t impedire prorogationem iurisdictionis per suos subditos fiendam.quod limitat verum dominus anto.quãdo aliter subiectus est q̃ rõne nude iurisdictionis.ad ℔ q̃ nõ.Inn.in.c.ceterum de iudi.ꝛ bar.in.l.ij.ff.ō iudi.ꝛ.l.i.§.ꝛ post operis.ff.de no.ope.nun.sed certe iste tex.non patitur illam restrictionem.cum hic non appareat illum comitem habuisse aliam prerogatinam.nisi ius feudi vltra nudum exercicium iurisdictionis.nec hic dicitur q̃ impediebat prorogationẽ quia tantum vidua instabat vt iudicium agitaretur coram ecclesiastico iudice.vnde mandatum fuit dumtaxat vide vt patet in tex.Et hoc videt factum potius in fauorem conuenti qui forte conquerebatur q̃ traheret coram iudice ecclesiastico. ex tex.ergo tantum colligitur q̃ dominus ad instantiã rei potest precipe actori ne trahat aduersarium coram iudice incõpetenti.

Nota tertio q̃ pretextu miserabilis persone non debet alij iniusticia ministrari prout tex.optime dicit in.c.deniq̃.xiij.q.v. Nota quarto q̃ delegatio facta per papam ad petitionẽ miserabilis persone nõ oppidse nec pauperis contra laicam.non habet incõtinenti effectum sed demum data negligentia iudicis secularis nec requiritur necessario negligentiam precedere sed sufficit q̃ sequatur nec est necesse q̃ recurrat ad superiorem ipius iudicis.sed imediate p̃ōt delegatus procedere q̃ nõ.secus in delegatione facta ad petitionem non miserabilis persone.illa enī incõtinenti est nulla si non processit negligentia.ut in.c.s prorio quod sic loquitur.ꝛ dic ut ibi plene dixi. nec aliter insisto circa glo.quia declarate sunt sicut dixi ī precedenti.c.Sed opp.contra tex.in eo q̃ hic agebatur super hereditate ꝛ papa mandat supersederi nisi cã sit talis que ad ecclesiasticam iudicẽ pertineat.nazcã hereditaria nullo modo p̃ōt spectare ad iudicẽ ecclesiasticum.j.qui fi.sint le.causam de or.cog. tnam. Do.potest intelligi secundum Hosti.q̃ agebat super hereditate.id est super hereditaria in dotem sibi concessa vel legata.Et secundum hosti. potest agi coraz ecclesiastico iudice.dos enim potest intelligi hereditas mulieris.quia suum patrimonium appellatur.ff. de mino.l.iij.§.vlt.i fi.ꝛ de dote potest eccliacognoscere.j. de dona.inter virum ꝛ vxorem de prudentia. de quo dic vt dicam in.c.non est de spon.ꝛ maxime hoc procedit quando vidua repetit dotem. de dona. inter virum ꝛ vxorem.c.nuper.Item poterat spectare hec causa ad ecclesiam ratione testi.j. de testa. tua nobis ꝛ nota etiam ex hoc dicto q̃ executio testamenti inter paros laicos spectat ad ecclesiam.de quo tamen dic ut plene notatur in.c.Johannes.j. de testa.

regulariter ergo causa super hereditate spectat ad seculares de quo in preallegato.c.causam. Secundo oppo.ꝛ videtur q̃ princeps potest concedere vni priuilegium cum preiudicio alterius.ut.l. quotiens. C.de preci.impera.offe.ꝛ quod notatur in.c. suggestum.j. de deci.Docto.intelligunt q̃ cum graui preiudicio hoc non posset.sed cum leui sic ut incontrario vide bonum.tex.ꝛ glo.xxv.q.ij.rescripta.ꝛ intellige q̃ independentibus a principe ut in spiritualib' possit concedi priuilegium etiam cum grauissimo preiudicio alterius sed princeps non presumitur hoc velle concedere ut notatur in preallegato.c. suggestum. et de offi.dele.super eo.ꝛ.l.ij.§.li quis a principe.ff. ne quid in loco publi. Quero que dicatur vidua. dicit Hbi.q̃ ista cuius maritus est mortuus.xxxiiij di.vidua dic q̃ ex propria significatione vocabuli vel secundum ethimologiam potest dici vidua quelibet mulier sine viro etiam si virum nunq̃ habuisset quasi sine viduitate.ꝛ dicitur a vi.quod est sine sicut dicitur vecors.i.sine corde.ꝛ vesanus sine sanitate. ita dicit tex.in.l.malum.§.vidua.ff.de verbo.signi.sed ex cõmuni vsu loquendi potest procedere dictum gratiam in preallegato.c.viduam.ut dicatur ista vidua cuius maritus mortuus est.ꝛ intelige si ab eo fuit cognita. alias secus ut ibi.nam ꝛ vsus loquendi tc̃.iam in penalibus attendenda est.ut notatur in.c.ex litteris.ō spon.ꝛ dixi in.c.i.supra titulo proximo.

J diligenti.et infra.

Clericus non potest sibi constituere iudicem laicam etiam si propium iuramentum ꝛ aduersarij consensus accedat hoc dicit pars huius descriptionis diuiditur in tres partes.In prima ponitur falsa opinio archiepi pysani.In secunda ipius impugnatio ibi immemor.In tertia conclusio ibi manifeste. Nota ibi tenuisse tc̃ pro cõmuni vsu loquendi.dum quotidie dicimus talis glo.talis docto.tenet hanc opinionem sed rectior modus loquendi esset ut hic sentit pe.talis est in tali opi. Nõ secũdo q̃ nedũ in spiritualibus et ecclesiasticis sed etiam in temporalibus clericus conuenitẽdus est coram ecclesiastico ꝛ non coraz seculari.ꝛ dic in temporalibus id est in causis in quibus de temporalibus litigatur secundum pe.ꝛ gof. Ex hoc infero tex.procedere siue agatur actione personali siue reali.quod nota.facit pro his que dixi in.c. qualiters.ti.proximo. Nota tertio q̃ pactum priuatoruz non valet in preiudicium eorum que in publicum favorem statuta sunt, secus si sit pactum circa ea que statuta sunt in favorem priuatum ut in.l. paciſci.

t.l.iurgentium.§.si pacisear.ff.de pac.t j. de regula ad apostolicam. Et ex hoc et ex text.infero contra glo.in pca.C.de curi.li.x.t glo.in.c.ij.de consti.li.vi.que dicit q illud qō pōt fieri p pactū pōt fieri per statutum nā per pactū nō derogat iuri publico ut b. sed per statutum sic nisi sit de reseruatis principi vel contra bonos mores.ut nō.bar.in.l.omnes populi ff.de iusti.t iure. Nota quarto q priuati dicūtur singulares persone.sic enim capitur hic alias enī dicitur priuatus qui nō est in dignitate pticij.q.i. qui contra pacem fm doc.nam etiam in dignitate constituti non possunt pacisci ut litigent coram seculari vt hic. Nota q iuri principaliter introducto in fauorem publicum non potest priuata persona renūciare. licet consequenter concernat vtilitatem t honorē priuatum nec talis renūciatio iuuatur iuramēto .nam renunciatio causatur ad abdicandum ius qō est in ipso renunciante t non penes aliū.ar.in.l.id quod nostr ff.de reg.iur.t in.c.ab eo.de de. li.vi. secus quando commodū concernit singulos ut in.c.dilecti j. eo. Quid autem si primarie concernit cōmodū priuatuz t secundario publicum dic ut nō.in.c.cum contingat j. de iureiuran.t i.l.i.ff.so.ma. Nota q iuramē tum prestitum contra legem editam in fauorem publicam non obligat iurantem t hoc ideo qr iuramētuz non ligat ad illicita.in.c.quanto.j. de iureiuran. t veniens contra legem peccat in.c.ij.de maiori.t obed.

Nota q iudicia secularia dicunt publica.t dicunt publica qr sunt cōmunia.ut sentit hic Hosti. Nō q per hec verba a cōmunione habeant alieni nō promulgatur excōmunicationis sententia.sed mandatur seri. Nota vltimo penā clericis trahentis clericū coram iudice seculari.nam in criminali debet deponi Zin ciuili vero debet perdere cām.t hoc vltimū intelligo quādo traxit aliū cōclericū.secus si ēpm proprium.quia tunc debet perdere beneficia quantūcūqz sit causa ciuilis.ad hoc.c.grauem.de excess.preda.vel dic melius q actor debet perdere cām t a cōmunīōe repelli ut i.c.inolita.xi.q.i.quod allegatur hic i pn. fallit in casu .c.grauem. Reus vero voluntarius deponitur in criminali.in ciuili vero debet perdere qō euicit si non vult deponi debet ergo haberi pro condemnato.ar.l.in criminali.C.de iurisd.om.iudi. t sentit glo.in.c.inolita.t in.c.placuit.t quod dixi de reo probatur in.d.c.placuit.t hoc vbi allegat illud concilii t incipit ibi cā episcopi.rē. Quid aūt si laic trahat clericū ad forum seculare dicunt doc. q etiam debet perdere causam.t probatur per auc.statuimus C.de epi.t de.cuius verba ponit hic Joh.an.t sunt vtilia pro simplici canonista.t sunt hec statuimus ut nullus ecclesiasticam personam in criminali questione vel ciuili trahere ad iudicium seculare presumat cō tra constitutiones imperiales t canonicas sanctiones si fecerit hoc actor;quippe de iure suo cadat. iudicatū non teneat.t iudex sit ex tunc potestate iudicandi priuatus sanximus etiam vt si quis clericis vel ecclesiasticis personis iusticiam denegare presumpserit tertio requisitus iurisdictionem amittat.t putat Bull. hanc penam locum habere in eo qui trahit clericum coniugatum gaudentem priuilegio ut notatur in spe. de compe.iudi.adi.§.i.v.sed nunquid t.v.se.t quā do hoc priuilegio fori gaudeat coniugatus est hodie declaratum in.c.pno de de.coniuga.li.vi. Venio ad glo.primam que in principio sui textus coadinuat.secundo op.t videtur q iuri publico quis posset renunciare.ut.l.pacisci.ff.de pac.vbi patet q licet iura dent facultatem agendi pro animali morboso. tamen partes possunt pacisci ne agant.ad idem.l.pactum.inter heredes.co.ti.t.ff.de fēī.l.i. t.l. si iudex. ff.de mino.cum similibus.glo.sol.faciendo tria mēbra q quandoq; ius est introductum in meum fauorem alicuius.t tunc iste in cuius fauorem agitur pōt illi iuri renunciare ut in prealle.l.pacisci ponit simile in velleyano.nam mulieribus concessum est ut nō obligentur ex fideiussione huic iuri possunt renunciare. ff.ad velley.l.vlti.§.penul. Quandoq; priuilegiū est pcessum in fauorem quorundā pro publica vilitate ipsorū et in odium alioz et tali priuilegio nemo pōt renunciare. tale est illud de quo hic agitur.quia introductum non tam in fauorem clericoz qz in odium laicorum qui clericis sunt valde infesti.adducit simile in macedoniano .nam concessum est filijsfamilias priuilegium vt non obligentur creditoribus suis ratione mutui.et hoc in fauorem parentum.et in odium creditorum .quia sepe filij conuenti p creditores inducebantur ad necem parentum huic priuilegio filius renunciare non potest.ff.ad macedo.l.sed et si pater.in fi.ponit etiam glo.aliud simile in beneficijs restitutis in integrum quod est introductum tam in fauorem qz in odium allegat in contrarium.l.si iudex.ff.ō mino.

Tertium menbrum potest colligi ex principio gl. q iuri introducto in fauorem publicum priuata persona renunciare non potest.licet consequenter tendat in eius fauorem et iste est ppius casus.c.nostri vt satis dicitur ex tex.hoc enim priuilegium non est introductum in odium laicorum sed in fauorem ordinis clericalis .licet aliud posset dici in priuilegio canonis si quis suadente xvij.q.iij.et hoc casu posset procedere scōm membū .s.positum p glo. Assignat tamē glo. alias ratōes quare clericus nō pōt psentire in alienū iudicē t ē clara.sz ad verificationē dictoz pcedātū multa sunt vidēda.et prio an et qñ lz iuri publico seu iuri superioris renūciare.ō quo hic p doc.nōs satis pfuse

per bar.in.l.ius publicũ.ff.de pac.t plenius.in.l.si quis in scribendo.C.e.t p gl.nõ.t satis plenã que ẽ melior qualibet alia in hac materia in auc̃.ut iunc.p bibitione.§.q; vero t sequẽdo magis bart.qui videt loqui clarius reliquis dic q; aut ẽ ius naturale.aut positiuũ.primo cãu non põt renunciari.ut.l.ius sanguinis.ff.de reg.iur.t.ff.de pac.l.ius agnatiõis.t hoc quia iura naturalia sunt immutabilia.v.di.in princi. Idem dic de iure diuino.de quo tamen distingue et prosequere.ut legitur t notatur.vi.di.§.ex his t i.c. fi.de consue.potest tamen quis renunciari iuri quesito per ius gentium quod largo modo dicitur ius naturale quali naturali ratione introductum .nam põt quis renunciare dominio rei sue.ut.l.si quis.§.differentia.ff.de acqui.pos.t in.c.super hoc de renun. cũ ibi notatis.sic t hereditatis paterne.C.de repu.hẽ. per totum quicquid debeatur ex quodam nature instinctu.ut notatur in regula indultum.de reg.iu.li.vi quod limita vt notatur in.c.ij.de pac.li.vi.t in.l.si. C.e. Secundo casu principali quando est ius positiuum.aut est ius quod statuit certam formam i actibus hominum introducendo.aut alio modo disponit.primo casu pone exemplum lex disponit q; testamentum fiat cum certo numero testiũ.vel q; pactum t stipulationes certo modo fiant.t huic iuri non potest renunciari.ut.ff.dele.i.nemo potest.t.ff.de pac. l.cõtra iura.facit.c.cum esses.t quod ibi nõ.de testa. t in.c.quia propter.de electio. Secundo cãu quãdo ius non permit solennitatẽ sed alio modo disposuit.aut ẽ ius publicũ.i.permẽs publicam vtilitatẽ t ei ñ põt q; renũciare.l.ius publicũ.ff.de pac.t hic in tex.nã vt clerici sint attenti omnes ad diuina.t ut liberiores possint pro peccatis populoz intercedere nõ debent aduocari coram ius seculare.Aut est ius priuatuz id est cõcernẽs vtilitatẽ priuatam t tunc quandoq; illud ius continet vtilitem priuatam renunciantis t publicam simul.quandoq; continet vtilitatẽ renunciantis t cuiusdam alteri? priuati tertij.quandoq; pertinet vtilitatẽ renũciantis tñ primo cãu si vtilitas priuata potest separi a publica valet renũciatio quantum ad priuatã vtilitatẽ.quantum ad publicam non ut notatur in.l.iuris gentiũ.§.si paciscar.ff.de pac. optime facit tex.cum ibi nõ.in.c.cum venissent.de insti.si non potest separi renũciatio nõ valet ut.l. de die.ff.de pac. dota iuncta.l.i.ff.so.ma.t q; nõ.in.d.c. cum venissent.t in.c.sicut.de iure iur.Secũdo cãu quando cõtinet vtilitatẽ renunciantis t tertij priuati.t tunc idẽ ut in precedenti membro.quia siquidem possunt separari valet quantum ad preiudiciuz tertij ut.C.res inter alios acta.per totũ t in.c. ad apostolicam.de regu.t.l.i.C.de communi re.alie.sed si non potest separari nõ valet renunciatio.ff.de li.cã.l.i.ij.iij.t. iiij

facit qõ nõ in.c.ij.de iureiur.t in.c.cum venissent.de insti. Tertio casu quando continet vtilitatem priuatã tantum.tunc quandoq; illud ius est introductum principaliter in fauorem renunciantis. quandoq; est introductum principaliter in odium alterius.t secundario redundat in fauorem renunciantis. primo casu siquidem iste fauor est inductus propter renunciantis imbecillitatem t tunc renũciatio non valet ut nõ.ff.de mino.l.si index circũuento.facit.l.si mulier.C.ad vel ley.t.ff.de noua.l.doli.§.diuersum. Si vero est inductum aliter q; propter eius imbecillitatem.tunc siquidem talis renunciatio esset contra bonos mores vel induceret aliquem ad delinquendum t non valet ut i.l. alia.§.deganter.ff.solu.ma.t.ff.de pac. do.l. conuenire.sed si non esset contra bonos mores vel non induceret. quem ad delinquendum. t tunc renunciatõ valet ut in.c.ad apostolicam .de regu. t.l.si quis in conscribendo.C.de pac. Secundo casu quando illud ius principaliter est inductum in odium alteri? tunc siquidem renunciatio est causa quare illud odiũ cessat t valebit renunciatio ut.l.fi.C.ad macedo .alias non valeret ut.l.tametsi.ad macedo.Et ex predictis possunt decidi quatuor casus quos hic excipit Cal.in quibus dicit quem non posse renunciare iuri pro se introducto. Primus.C.de pac.pig.l.vl.t est ratio ibi propter auariciam creditorum.Secund'.ff. de transac.l.cum hi.propter fauorem alimentorum i vltima voluntate.Tertius.ff.de preca.l.cum pcario t.ff. de preca.c.vlti.quia non valet pactum contra naturam contractus.Quartus.ff.communi di.l.i hoc iudicio.§.si conuenerit.Ratio quia communio solet generare discordiam.l.cum pater.§.dulcissimis .ff. de le.ij.t de sen.ex.c.ex tenore Ideo non valet pactũ ne separaretur societas.per hoc etiam decidit notabile dictum glo.in prealleg.auc̃.ut sine prohi.ma.q; dictum sequuntur etiam doct.hic q; non valet pactũ quod faciunt debitores creditoribus de solutione nõ probanda nisi per instrumentum cum actus testificãdi sit communis.in.auc̃.de testi.in princi. nec debet angustari sed potius dilatari.C.de iureiuran.l.generaliter.nec ad vnam speciem artari.ff.de testi.l.iij.secundo tangit glo.an mulier possit renunciare velleya no.t concludit q; sic. quia illud priuilegiũ est introductum in merum fauorem mulierum.t idem tenet glo. in.l.i.ff.eo.t vide bonam glo.in.l.generaliter.C.eo. vbi ponit casus speciales in quibus mulier potest se pro alijs debitis obligare. sed Jac. de ra. Ide. et Cy.tenent contrarium.ut.l.si quis in conscribendo. C.de epis.t de.dicentes non valere hanc renunciationem etiam si mulier fuerit de suo priuilegio certiorata.quia hoc priuilegium fuit concessum mulieri ob sui facilitatem. vnde eadem facilitate induceretur.

ad renuncíandū qua íducít ad se obligandū. Et idē
sentit bar. ut patet ex dictis in precedenti distinctiōe
sed in. l. generaliter. C. ad velley. latius z specialius
attingens hunc articulū dissignit qz aut mulier se ob
ligat pro marito z tunc ipo iure nō tenet. ut in auē. si
qua mulier. C. ad velley. vnde renūciatio velley ꝫ ca
su nihil operatur aut intercedit p alio z tunc aut sine
scriptis z sine subscriptione trium testium z ipo iure
non tenet z renūciatio velley nihil opatur. ut. l. antiq̄
§. fi. C. e. si vero intercedit in scriptis z cū solēnitate.
de qua in. d. l. antique. tunc aut renunciauit velleya-
no in causa in qua ipo iure necessario obligatur. z va
let renūciatio ut in auē. matri. z auie. C. quādo muli-
er. off. tu. aut alias renūciauit z sic in cā non privile-
giata z tunc si hec renūciatio fit in iudicio z valet ut. l
fi. §. pe. ff. ad velley. aut fit extra iudiciuz z tunc siqui
dem post biennīū z valet ut. l. si mulier. C. e. aut itra
biennīū z non valet. quia eadem fragilitate qua obli
gatur eadem fragilitate renūciat velleyano. ut in ꝑall'
l. si mulier. sicut in simili dicimus in renūciatione be-
neficij restitutionis in integrum ut notatur. C. de in
inte. resti. l. si finita. z. l. si index circūuento. ff. de mi-
no. hoc intellige quādo mulier fuit certiorata de pri
vilegio sibi cōpetenti alias renūciatio nō valet. quia
non intelligitur renūciare ei quod ignorat ut nō. in. l
vlti. ad velley. z per glo. z bar. in. l. sciendū. ff. de. ỹ.
ob. facit. l. tres fratres. ff. de pac. z. l. si soror. C. de
col. z. c. placuit. xxxiij. di. z. c. gratia. de rescrip. li. vi.
nec ꝑsumitur certiorata. qz ista solennitas intrinseca ñ
ꝑsumitur ut nō. in iuribus ꝑall. z per Inn. in. c. inno
tuit de eo qui fur or. recepit. facit. l. quecunqz. ff. ꝺ pu
blici. z qō nō. archi. in. c. ij. de pac. li. vi. z qō tz do.
an. hic. z sentit Jo. an. hic qui dicit ꝓ sulendo ad has
opi. vitandas que sunt sup validitate renūciatiōis ut
mulieres inducant ad iurandum. j. de iureiuran. c. cū
contingat cum suis concor. z sic vigore iuramenti va
lebit hec renunciatio seu fideiussio imo plus dic̄ bar.
in prealle. l. sciendum. ff. de ỹ. ob. qz iuramentuz facit
presumptionem qz mulier venerit deliberata z certio-
rata ad renūciationis actum. vnde quando intervenit
iuramentum non exigitur alia certioratio. quod etiaz
tenet do. an. hic z archi. in prealle. c. ij. de pac. li. vi.
pro hoc quia iuramentum habet vim clausule si non
valet quod ago ut ago. valeat ut valere potest. ut. l.
cum pater. §. filius matrem. ff. de de. ij. z j. de iureiur.
venientes. z. c. ad nostram. z vide quod nō. Cy. in. l.
ij. C. de rescin. ven. z Jo. an. in. c. ij. de emp. z ven.

Tertio tangit glo. qz beneficio macedoniano non
potest renunciari quia exceptio hic est fundata super
odio tertij. dic ut colligitur ex precedenti distinctione
Et an possit hec renunciatio iuramento firmari vide
per bar. in. l. si quis pro eo. ff. de fideius. tangam in. c
cum contingat. j. de iureiuran. Et videbo. gl. in. l. ꝺ.
C. ad macedo. que dicit filium nō posse hunc bñficio
renunciare. quia non est introductum principaliter in
favorem parentū sed in odiū creditoris ut. l. i. ff. eo. ꝺ
dicit ista glo. singulariter qz potest ex posifacto etiaz
cum privilegio filij illud mutuū ratificare quare prin
cipalius illud fuit introductum favore parentū. z illi
glo. sequitur ibi Cy. Si autem a principio pater con
sensit res non habet dubium quia totum attribuitur
patri ut in. l. sed z si pater. §. non solum. ff. ad mace.

Quarto dicit glo. qz beneficio restitutionis in inte
grum renūciari non potest. quia tam in favorem mi-
noris qꝫ in odium contrahentium secum. hoc est in-
troductum. puto meliorem rationem esse qz hoc est
introductū propter imbecillitatem ipius minoris qꝫ
nō pōt renūciare quia eadem imbecillitate induceret
ad renunciandum qua ad contrahendum ut supra di
xi in muliere z facit qō nōt. Cy. in. l. si quis in cōsi
liando. C. de epi. z cle. z de materia dicit nō. in. l. si
intra. C. de in inte. resti. z in. l. circūuento. ff. de mio.
z per spe. in ti. de rest. in inte. §. qualiter. ỹ. sed nūqd
z tangit aliquid Jo. an. hic z cōiter tenetur qz existens
minor nō pōt renūciare huic beneficio rōne predicta
sed factus maior pōt ut. d. l. si intra nō ob. l. si index.
quia ut dicitur hic Jo. an. ibi renūciat ipo facto nolē
do uti beneficio sibi cōcesso non aūt potest tollere ei
potestatem petendi hanc restitutionē nunquid aūt
ecclēia possit renūciare huic beneficio. Spe. in. d. §
ỹ. sed nunquid ecclesia refert vin. tenere in. c. tuz ex lit
teris de in inte. resti. qz sic z hoc etiā videt sequi spe. ꝺ
hoc non puto verum maxime quando prelatus sol-
renunciauit etiam si iurauit ad hoc glo. nō. in. c. i. de
in inte. resti. li. vi. in verbo contractum. z. c. intellecto.
z. c. sicut nostris. de iureiuran. Glo. ij. principali-
ter in verbo laicus querit an laici possint cōsentire in
alienū iudicem z respondet qz sic in cimili non in cri
li. C. de iurisd. o. iu. l. in criminali. Jn quantū gl. dicit
in cimili limita nisi sit subiectus laic⁹ ratione feudi vel
sit tributarius ita qz sit subiectus alia ratione qꝫ ratio
ne mere iurisdictionis. nam tunc non potest sicut nec
clericus ut nō. bar. in. l. i. §. z post operis. ff. de no-
ope. nun. z in. l. i. ff. de iudi. facit. c. ex transmissa. e.
eo. z dixi in. c. ceterum. e. ti. prox. Jn quantum glo.
dicit secus in criminali. idem tenet in. c. inolita. xi. q.
i. sed accur. forte sub dubio tenet contrariuz dumno
do index cuius iurisdictio prorogatur habet merum
imperium ut nō. in. l. i. C. de iurisdic. om. iudi. in gl.
fi. z hoc per. l. i. C. ubi de cri. agi. opor. z idem tenet
fran. ut refert hic Jo. an. in. c. significasti. de hoc etiā
nō. in. l. i. ff. de iudi. z in spe. de ꝓpe. iudi. adi. §. l. ỹ
nunqd z per doc. in. c. p. z. g. de off. de. z p. Inno.
in. c. de causis. eo. ti. ubi idē videt tenere z idem gl. in
l. iter cōuenientes. ff. ad munici. z idē ibi bar. non uiz

põt fieri ꝓrogatio ad ſpãm oino diuerſaz vñ t ibi dicãt de mixto ad merꝝ nõ fit ꝓrogatio. ꝙ de mero ad merꝝ t õ mixto ad mixtũ. Nã ſi iudex ñ hz ex ſe ſilez iuriſdictionẽ nõ diceret ꝓrogatio ſed potꝰ noue iuriſ dictionis collatio. nã prorogare ẽ extẽdere t qõ nõ ẽ non põt extendi vt in. c. p. t. g. de off. dele. t in. l. pri uatoꝝ. C. de iuriſ. om. iudi. t hoc cõiter tenet ut nõt. Ly. in palle. c. i. t Jo. an. in addi. ſpe. in palle. loco fa cit qõ nõ. in ſili in. c. i. j. de mu. pe. Et aduerte ad nõ. dictũ Jo. an. in loco preall. poſt guil. de ſuza. i. l. ſi cõuenerit. ff. de iuriſ. om. iudi. qꝝ hz põ ꝓroget iuriſ dictionẽ in crimínali in cãu põdicto nõ tñ impedit ſuꝰ iudex quin poſſit ex officio inquirere in calibꝰ i quibꝰ ꝑmittitur inquiſitio/qz ꝑ factũ ꝑtis nõ dz ipediri of ficiũ iudicis ar. de priui. c. ex pte. ij. t melꝰ in. c. i. t in c. crimina. j. de collu. t pro hoc dicto optie facit qõ nõ. bar. in. l. inter. §. recte. ff. de fur. vbi vide. Ter tio glo. ꝓncipaliter q̃rit nũqd clericus ſaltẽ poſſit in laicũ ꝓmittere hz i eũ tã q̃ iꝰ iudicẽ ꝓſentire nõ poſ ſit t ñdet qꝙ ſic. etiã ꝑter ꝓſciam ſui ep̃i. hoc intellige in rebus ꝓpꝛijs. t hoc qz arbiter nõ hz iuriſdictionez ſed dicto ſuo ſtatur metu pene. s. de arbi. c. dilecti. t c. per tuas. t. C. e. ti. i. an aũt ſup rebus eccleſie poſ ſit clericus cõpromittere vel trãſigere ſine licẽtia ep̃i dic ut nõ. in. c. contingit de tranſac. t in. c. ij. t in. c. cum tpe de arbi. Quero cũ glo. in. vbo. ꝑtrahant quando dicit clericꝰ ꝑtrahi ad iudiciũ ſeculare, ñdet quando trahitur inuitus. t iõ dicit ſpe. in ti. de cõpe. iudi. adi. §. i. v. ſed t q̃. qꝙ appareat. q̃z inuitus ſit tra ctus dz ꝓteſtari ſe clericũ t nõ dz coꝛã illo reſpõdere t ſi iudex p̃cipit ut ñdeat tunc ꝓteſtet ſe hoc facere in ribus p̃fecture. i. metu ipius iudicis. hoc etiã vult hic Jo. an. t puto hoc ꝓſiliũ vile ad hoc ut ipe reus non puniat t ut poſſit habere cõmodũ pene. naz quo ad hoc ut ꝑ iudicẽ infligat pena litigatori nõ eſt vis an inuitus an ſponte clericus ibi litiget. cũ etiã ſponte b non poſſit vt ptz in littera. t pro b qꝙ j. ſubijciam in glo. perdant. Bl. i vbo pdãt format duas queſti ones. prio querit an iſti debeant pdere cãm ipo iure an per ſniam. t remanet qꝙ ꝑ ſniam. t hoc cõiter tene tur alle. Jo. an. in ar. l. i. C. de aſſeſ. tol. t. C. ō bere. l. quicunq; ante finẽ. t facit nõ. ꝑ glo. in regula i pe nis. de re. iu. li. vi. t in gnẽ habita. C. ne fi. pro pa. et in. l. in crimínali. C. de iuriſ. om. iu. t pro hoc qz vbi pena imponit per verba in futuꝝ ſonantia nõ infligit ipo iure ut nõ. glo. in. c. quiſquis. de de. t in dicta re gula in penis. t qz circa hanc materiã reperiunt varie glo. iõ breuiter diſtingue pꝰ do. an. qꝙ quandoq; lex promulgatur per ꝓncipium ꝑteriti tpis t regulariter eſt late ſnie. de de. capientes. §. ceterum. t ibi glo. in verbo ſuſpenſos. facit. c. ij. de teſt. cogen. vide glo. nõ in. c. quicũq; de here. li. vi. que dicit qꝙ per iſta verba ſit nodatus ferur excommunicatio incõtinenti. Idẽ ſentit glo. iuris ciuilis. in. l. in crimínali. C. de iur. o. iudi. arca iſta verba ſit mulctatus t hoc verũ niſi alio iure appareat qꝙ ſunt ferende ſententie. t ſic intellige quod nõ. in. c. ij. ō. eo. vbi dixi. quandoq; verba non proferunt in preteritum. tunc ſi ſunt verba declarato ria eſt canon late ſententie. ut ſi dicat decernimus iuri bus carere. pro hoc tex. t glo. in. c. nouit. de bis que fi. a prela. Si vero ſunt verba diſpoſitiua tũc ſi so nant in futurum t reſpiciunt actum iudicis vt primek excommunicetur puniatur cãm perdat t ſimilia t in dubio eſt ferende ſententie niſi addatur aliquod vbũ per quod appareat qꝙ ſit late ſententie ut ipo facto vel coipo tẽ. vide bo. glo. in dicta regula i penis ad hoc textus cum glo. in. c. ſi religioſus de de. li. vi. t in. d. c. quicunq; de here. li. vi. t de hoc verbo ſubijciat ex communicationi qꝙ nõ requiratur alia ſententia. vide bo. glo. in. c. vno de iureiur. li. vi. in glo. ſi. non enim vi detur de ſui natura requirere alium actum iudicis hz ſonet in futurum. ad idem in. c. ſi quis ſuadente. xvij. q. iij. t ſic limita nõ. in dicta regula in penis. t idem dic vbi dicit qꝙ verba imponentia penam non reſpici unt actum iudicialem ut cadat a iure ſuo. tunc ei nõ requirit aliqua ſententia ut nõ. bal. in. l. ij. C. de iure emphite. Secundo glo. ꝓncipaliter querit p̃ſup poſito qꝙ hec pena veniat per ſententiam imponendã quando committitur glo. per diuerſa iura primo ar guit qꝙ committitur coipo qꝙ vocatur reus ad iudiciũ ſecundo qꝙ ſit locus penitentie ante lit. conte. tertio qꝙ licitum ſit penitere vſq; ad ſniam tandem ponit opi. bug. qꝙ non ſit locus penitentie ſed hoc dicit glo. pro cedere de rigore ſed de equitate poteſt penitere vſq; ad lit. conte. ſaluo cãu. c. grauem. de excꝰ. prela. vbi punitur ex ſolo tactu. t hoc quia delictuz erat ibi gra uius quia contra epiſcopum proꝓrium commiſſum. Oſtien. tenet cum hugo. Jo. an. dicit poſſe diſtingui inter eum qui aſſumpſit pertinaciam cauſe. licet non dum lis ſit conteſtata t eum qui per pertinaciam nõ aſſumpſit quaſi velit qꝙ primo caſu non expectatur li tis conteſt. ſecundo ſic t quando dicitur pertinaciam aſſumere reliquit arbitrio boni viri. ſimile nõ. in. c. de multa de preben. t qõ nõ. per glo. in auẽ. habita. C. ne fi. pro pa. t ꝑ hac opi. Jo. an. facit dictio ꝑ poſita in tex. que auget ad b. l. vrbana. §. ꝓnoctare. ff. de. vbo. ſig. t quod nõ. in. c. ſi conſtiterit. de accu. Itẽ qõ iſta glo. tenet glo. t archy. in. c. inolita. xi. q. i. glo. in l. in crimínali. C. de iuriſ. om. iudi. tenet qꝙ licitum ẽ deſiſtere vſq; ad ſniam t idem videtur diſponere ille tex. quod iſte loquitur ei in terminis huius. c. t idez tenet bar. ibi dicẽs qꝙ in iſtis penis legalibus licitum eſt deſiſtere vſq; ad ſententiam per. l. qui cum maior §. accuſaſſe. C. de bo. li. t per. l. in ſeruitutẽ. §. petiſſe eo. titu. t idem tenet Butri. in dicta. l. in crimínali. t hoc mihi placet t optime videt ꝓbari ꝑ dictis legiꝰ

vbi pena impoſita ex accuſatione vel petitione non
committitur niſi detur perſeuerantia vſq; ad ſniaz ſe
cus dic quando hec verba proferentur ab homine et
non a lege ut quis obliganit ſe ſub certa pena ſi accu
ſaret vel ſi peteret vel ſi ꝓtroverſiã vel queſtionẽ mo
ueret de quibus taceo qz nõ faciunt ad ꝓpoſitũ ꝛ ma
teria ẽ longa. vide eleganter p bar. in. l. amplius hoc
ff. rem ra. ba. ꝛ intellige qõ. s. dixi q licet deſiſtere
vſq; ad ſniam ſiue iſta ſit diffinitiua ſiue dẽat i iſto ar
ticulo vim diffinitiue vtputo oppoſita exceptione de i
cõpetentia fori iudex pnunciauit ſe iudicẽ cõpetentez
hec eni ſnia ſufficit ad hanc penã cõmittendã alꝫ eẽt
abſurdũ qz feciſſet q̃ſtum in eo fuiſſet vt penã euade
ret nec ẽ amplius locꝰ penitẽtie. facit qõ nõ. gl. i auẽ.
habita. C. ne fi. pro pa. ꝛ hoc etiã vult bartho. in pre
allegata. l. in criminali qõ nõ. Sed qz. s. cõcluſũ
eſt q per ſniam debet perdere cãm quero de mõ pra
ticandi. So. ex dictis gl. ꝛ bar. in. d. l. in criminali.
poteſt colligi duplex practica prima ut in eadem in
ſtantia petatur vt mulctet amiſſione cãe. nam licet iu
dex non habet iuriſdictionem ſuper principali. habz
tamẽ ſup iſta pena imponenda ar. optimũ in de. i. de
reſcrip. ꝛ qõ nõ. glo. in. c. fi. de reſcript. Secunda
practica ẽ q inchoetur poſtea nouum iudicium ꝛ aga
tur conditione ex iſtis iuribus ar. i. l. vna ꝛ qõ ibi nõ
ff. de cõdi. ex. l. ꝛ poterit agi etiã ad penã coram iudice
eccleſiaſtico ut nõ. ſpe. in ti. de cõpe. iudi. adi. §. i. ꝑ.
ſed qñ. Tertia practica põt colligi ex dictis ſpe. i
loco prealle. vt poſſit ſe reus defendere p viam excep
tionis ut ſi actor agat poſtmodũ coram iudice cõpeten
ti poſſit reus excipe tu me olim coraz iudice ſeculari
traxiſti ideo cum amittere debes. iõ peto te cõdẽnari
ꝛ me abſolui ſup hoc qõ a me petis. ꝛ tunc feret ſnia

Quarta practica põt colligi ex dictis fredꝰ. de ſe.
ꝓſilio. xlvij. vt ſtet in meris terminis exceptionis di
cendo nõ teneor tibi rñdere ſup hac cã. quia olim tra
xiſti me ad examen vetitum ꝓpter qõ debes perdere
cãm ꝛ hoc etiã in ſili glo. penul. in. c. paſtoralis de cã
poſ. ꝛ proprie. ꝛ põt ſuſtentari per regulaz cui dam
actionẽ. ff. de re. iu. ꝛ eo. ti. c. quid agendũ li. vi. ꝛ vide
pulchre per Jnn. in ſimili in. c. inter dilectos. de ex
ceſ. prela. nam exceptio ꝛ actio hoc caſu ad eundẽ ef
fectum tendũt ꝛ iõ ſi cõpetit actio ad faciendũ priva
ri ergo ꝛ exceptio ad cõſeruationẽ rei ut nõ. ibi Jnn.
tutius tamẽ puto etiã petere priuationem. Quero
cũ glo. in verbo a cõmuniõe quid important iſta ver
ba a cõmunione habeant extranei. Rñdeo dupliciter
primo qz in penã remouebunt a ſacris ad tempꝰ. ſe
cundo poteſt intelligi q priuabunt officio ꝛ beneficõ
ſed hec vltima ſo. non placet glo. nec docto. quia eſt
nimis rigida ꝛ videtur contra litteram que i ciuili ſal
uat beneficia ſi vult perdere quod eiicit. ideo tene pri
mam. Ex qua nota q etiam ab homine põt ferri
excommunicatio minor licet non ſit in vſu. naz prima
re quem a ſacramentis non eſt aliud q̃ ferre excom
municationem minorem ut in. c. a nobis de exce. ꝛ in
c. ſi celebrat. de cle. ex. mi. vel intellige ꝛ tertio secun
dum Jo. an. ꝛ Hoſti. q debet ſeparari cõmunione ſcz
hominum. per excommunicationis ſententiam quo
uſq; ſatiſfecerit non ſolum tracto ſed etiam eccle cui
iniuriam irrogauit. s. eo. c. ij. Oppo. cum glo. in
verbo voluerit. videtur enim hec littera velle q etiam
reus conuentus coram ſeculari debeat puniri. vide
ob. c. at ſi clerici. s. de iudi. ſoluit ꝛ bene q hoc. c. pro
cedit quando reus ſponte hoc elegit ibi quando inui
tus fuit tractus. ꝛ ideo ſis cautus ut reus i principio
proteſtetur q non intendit litigare coram non ſuo iu
dice. Quero cum glo. in verbo ſi pro eis. dic text.
q etiam ſi pro clericis ſit lata ſententia ꝛc. quid ſi ſen
tentia ſit lata contra eos. reſpondet q ſententia nõ va
let tanꝫ lata a non ſuo iudice ſed in odium eoruz ſe
habitur illa ſententia. Hoſti. dicit q ſiue pro eis ſiue
contra lata ſit ſententia non valet. ſed vtroq; eiu pati
entur penam in tex. contentam. ꝛ hoc voluit tex. cuz
dicit etiam ſi pro eis quaſi dicat multo fortius ſi con
tra eos. dicit tamen q eo caſu quo fertur contra eos
coguntur tantum de ſuo dare ac ſi valeret ſententia ſi
penam depoſitionis euitare voluerit. nam ſi eiuncant
illud perdunt ſi volunt euitare penam ſequitur q vbi
ſuccubuunt tantundem perdere debent. ſi locum tuum
ꝛc. vult Hoſtien. dicere q in criminali debent iſti de
poni etiam ſi pro eis ſit lata ſententia. In ciuili vero
ſi volunt euitare hanc penam debent perdere quod
eiuncant. ſed ſi ſuccubuerunt vt aliquid perdant. de
bent dare tantundem de ſuo ut euitent penam depoſi
tionis. hoc vltimum mihi non placet quia ſiue ſenté
tia ſit lata pro eis ſiue contra eos non tenet. quia a nõ
ſuo iudice. ꝛ ideo ſufficit q in penam perdant illam
cauſam ꝛ ſatis perdunt. licet habuerint ſententiã con
tra ſe. cum iſta non valuerit ꝛ puto breuiter q intelle
ctus huius. c. ſit iſte q aut reus traxit actorem in cri
minali cauſa ꝛ tunc indiſtincte debet deponi. ſiue ſen
tentia ſit lata pro eo. ſiue contra eum vt probatur in
textu. ex illa implicatiua etiam ꝛ puto q hoc cãu re
manebit cauſa in priori eſſe. quia iſta ſententia pro vl
contra valuit. nec debet puniri in amiſſione cauſe. q
non debet duplici pena conteri. ar. c. at ſi clerici. de iu
di. quod etiam ſentit hic. Cal. ꝛ ſatis hoc voluit litte
ra. dum hanc penam amiſſionis cauſe tantum infli
gat in cauſa ciuili. ꝛ tunc debet perdere cauſam. ſiue
euicerit ſiue ſuccubuerit. nam vtroq; caſu punitur. q
ſententia prius lata non tenuerat. ꝛ pro hoc. l. in cri
mi. que dicit q reus debet pro condemnato haberi ſz
dic q idem in effectu videtur voluiſſe Hoſtien. ſolum

enim de suo illã ꝓdemnationẽ licet cõdẽnatio ꝓnon va
luerit. Quero cũ glo.i verbo ꝓdant. ꝺd fiet de eo
qꝺ ꝓditur in hoc iudicio i penã.rñdet ꝙ si reus fuit i
culpa,tunc ꝺz ꝓdere rẽ quã euicit.i.sup qua fuit abso-
lutus ꝛ dabit actori cui facta ẽ iniuria ꝛ nõ fuit in cul
pa.ꝛ si diceres cũ actor,puocauerit ad iudiciũ ventuꝝ
qũo põt esse extra culpam.rñdet ponendo exẽplũ ꝙ
reus erat ita potẽs ꝙ nõ paꝛebat se conuenir coram
alio iudice ꝛ actor eũ metuebãt vnde timore ꝓpulsus
puenit eum coꝛã seculari inuitus ꝛ coactus vel pone
alia exempla que ponũt Bar.ꝛ Ly.in.l.in criminali
ꝙ reus intentabat ꝓditionẽ.l.diffamari.C.de inge.ꝛ
ma.ꝛ actor cogitur agere ꝓtra eũ vel petijt vt sibi sta
tueꝛet terminus ad agendũ.ff.de accu. cũ si.ꝛ sic tñ
reus fuit in culpa ideo actori adiudicat illa res ꝙ fuit
iniuriatus. Si vero actor fuit in culpa ꝛ non reus
tunc actor debet perdere qꝺ euicit ꝛ datur reo. si vter
qꝫ fuit in culpa debet res dari ecclie cui facta ẽ inin-
ria.ꝛ hoc verum sm glo.si res erat ipius clerici. si ve
ro erat ecclesie nõ punietur hac pena qꝛ delictũ perso
ne rẽ.ꝛ cum hac glo.cõiter transeunt doct. ꝛ vide ad
hoc qꝺ nõ.xvij.q.iij.quisquis.ꝛ in spe.de ꝓpe.iud.
adi.§.i.v.sed cui.ꝛ v.se.Conclusio quo ad si.gl.ego
puto ꝙ aut solus ꝓlatus litigabat de re.ecc.in iudi-
cio veniꝛo ꝛ puniet pena amissionis loci qꝛ hec pena
ꝓponitur etiã in ciuili nisi velit perdere qꝺ euicerit. ſz
si res erat ecclesie nõ põt illud velle.ꝛ sic remanet pri
ma pena ut statim dicã in se.glo.ꝛ hoc verꝫ nisi velit
tantundẽ de suo tradere ar.coꝛ que nõ.in. c. de mul
ta.j.de preben.ꝛ qꝺ dixi.s.post hosti.ꝛ idẽ põt dici
in actore trahente clericum sup reb' ecclesie coram iu
dice seculari.vide tamẽ qꝺ in fili nõ.xvi.q.vi. Si
vero ꝓlatus litigat cũ toto capitulo qꝛ delictum ꝓla
ti cõmunicato capitulo preiudicat ecclesie.ut nõ.in.c
ij.de or.cog.ꝛ in regula delictũ.de reg.iur.li.vi. tunc
habebit locũ hec pena de hoc tñ an delictum capitu
li ꝛ prelati noceat ecclesie.vide qꝺ dico in.c.i. de do.
ꝛ contu.ff videꝛ ꝙ indistincte debeat habere locũ hec
pena licet ꝓlatus solus litigauerit.qꝛ delictũ prelati
nocet ecclesie in iudicio ut nõ.glo.i regula delictum.
facit tex.in.c.cũ olim.de censi.põt dici ꝙ hec glo.p
cedit qñ iudicium nullo mõ tenuit. ꝛ pena ponit in
meꝫ odũ delinquẽtis glo.ꝓtraria,pcedit qñ iudiciũ
tenuit ꝛ aliquid ibi cõmissum ẽ tũc fauore iudicioꝝ
delictum ꝓlati ex quo hꝫ administrationẽ agendi pre
iudicat ecclesie. Quero cũ glo.in.v.si locũ.qꝛ lra
dicit ꝙ in ciuili debet pdere qꝺ euicerit si locũ malue
rit opinere rẽ.nũqd sit in optione ipius clerici an p
dat cim an locum.glo.rñdet ꝙ sic.qꝺ limitat dũmõ
actor fuerit in culpa.nã si non fuit in culpa cũ sibi de
beat hec pena applicari nõ põt reus eligere vt depo-
natur Jo.an.dicit hunc nõ habere optionẽz istã sed
credit ꝙ ista verba sint ꝓminatorie dicta quasi dicat
si contenderet habere qꝺ euicerit ꝺponi poterit. ꝛ sic
dicat intelligere Jo.ut colligit ex glo.lxxxviij.di.c. ij
in vlt.q.vbi dicit ꝙ dictio aut ponit cõmunatiue alle-
gat.c.placuit.xi.q.i.v.sunt hec verba.Jo. cal. dicit
ꝙ si cõtendit retinere qꝺ euicit debet deponi. hec est
enim noua culpa que meretꝫ penã hanc. ſ,ppter hoc
non tollitur optio quã dat ista littera dum dicit ma-
luerint.qꝺ verbum dat optionẽ sm eius propriam si
gnificationẽ a qua nõ est recedendũ nisi aliud appare
at de mẽte legis.nõ aliter.ff.dele. iij.ꝛ j. de deci.c.
ad audientiã.si igitur nõ vult pdere qꝺ euicerit sequi
tur ꝙ elegit priuari vel deponi ꝛ sic fieri ꝺz. nec tamẽ
sm eum sequitur ꝙ teneat sententia licet eligat depo-
ni.vñ nihilominus actor qui nõ fuit in culpa poterit
ab isto reo petere id qꝺ petebat nec obstabit sibi pre
dicta sententia absolutoria.qꝛ non tenet ex eo qꝛ lata
a non suo iudice ut in.c.ac si clerici.s.de iudi.nec po
terit petere ꝙ reus sibi cõdemnet ex hac cã.qꝛ voluit
litigare in foro seculari.Sufficit enim ꝙ punit pena de
positionis.ut in.d.decre.at si clerici.nec ob.l.in cri
li.quia loquit in laico cui non dat dicta optio nec ꝓt
dari cũ pena depositionis nõ cadat in ipm.ꝛ hec di-
cta mihi placent ꝛ qꝺ dat electio ipi reo tenet etiã ſ
do.an.licet nõ alleget hec dicta Cal.ꝛ limita hãc gl.
sm hec dicta ut licet actor nõ fuerit in culpa nihilomi
nus hec electio cõpetit reo qꝛ de ꝓmoditate actoris
nulla fit hic mentio sed tñ de pena rei.qui satis puni
tur pena depositionis.Et pro hoc facit qꝛ pena quã
docꝫ imponitur alternatiue ꝛ optio datur reo.vt.l. q
quinqꝫ.ꝛ qꝺ ibi nõ.Ly.C.de ser.fugi. Quero ausꝫ
glo.pe.an saltẽ tacite possit clericus,progare iurisdi-
ctionẽ iudicis secularis.ꝛ cõcludit ꝙ nõ.sed hic ꝛ i.c
inolita.xi.q.i.tenet ꝙ tacite põt.nã si non põt tacite
tunc sublatũ ꝛ nullũ esset priuilegiũ scolarium de plu
ribus iudicibus adeundis ꝓ ostì.habita.C.ne fi.pro
pa.Bar.brix.in preall.c.inolita tenet ꝙ qcqd dicat
Jo.clericũ nõ posse,progare etiã tacite iurisdictionez
laici ꝓ hoc.c.nec etiã clerici sine ꝓsensu epi.ut in.c.si-
gnificasti.j.eo.ꝛ idem tenet Hosti.ꝛ hoc verius quia
si nõ põt expresse fortius nec tacite qꝛ regulariꝫ plus
opatur expressus ꝓsensus qꝫ tacitus.ut nõ. Jo. an.i
regula scienti.de reg.iur.li.vi. in mercu. sed respectu
auc.habita supius alle.dicit Bof.hic ꝛ in summa hu
ius ti.§.dubitari illã auc.locum nõ habere in scolari
bus clericis vel si locũ hꝫ in clericis nõ tñ in ciuilib'
qui hñt ibi,ppriũ epm lꝫ sint scolares.ff i alienigenis
qui ibi,ppriũ epm nõ hñt. Itẽ Guil.in spe.de reo cir
ca ꝓncipiũ restringit tamẽ hoc ad magistros clericos
non tamen ad laicos.Hosti.nõ.in.c.significantibus.
de offi.dele.ꝛ in summa.eo.ti.§.quibus ex causis. v
sed cum illa vbi latius hunc articulum prosequitur.
tenet etiam in alienigenis clericis constitutionem lo
cum non habere ꝓ opi.Jo.facit sm Jo.an. certuꝫ

est impatorem de clericis z eccijs statuere nō posse si
ne cōsensu pape tñ si p̄ sua statuta priuilegia dat cleri
cis vel eccijs dicimus illa statuta tenere ut nō. x. q.
ij. c. i. in prin. g̃ illa cōstitutio habita cū sit priuilegiuz
studentiū dz clericis p̄petere. sed alio respectu quo p̄
illā ledit diocesani iurisdictio qō impator facere non
potest videl derogare fm euz q̄ verior sit opi. prima
Goff. quā tz Hosti. vt simpliciter nō habeat locū in
clericis alienigenis. nā ista fuit prima opi. Goff. quā
tenet Hosti. Jo. cal. dicit posse defendi illā auc. locuz
hr̃e quo ad alienigenas respectu doctor̄ vt magistro
nū clericor̄ si sunt in studio de licētia suor̄ ep̄or̄. arg.
eor̄ que nō. in. c. ex p̄te de accu. z sic cesset qō dicit ō
p̄ciudicio diocesani opi. goff. z hosti. sequit archi. in
d. c. inolita q̄ ip̄ator nō potuit etiam magistris cleri
cis dare iurisdictionē in clericos quā ip̄e nō habebat
Bo. car. videtur tenere q̄ habeat locū in alienigenis
respectu magistror̄ clericor̄ z etiā respectu rectoris
scolarium licet de rectore nulla fiat mentio in. d. auc.
habita sed hoc fuit q̄ tunc tp̄is scolares nō faciebāt
rectorē. vnde verisimile est q̄ etiā respectu rectoris ō
priuilegiū dedisset. z sic accumulatur rector alijs iu
dicibus de quib⁹ in. d. auc. Et circa rectorē. z vide q̄
dixi in. d. c. si quis p̄tra clericū. s. eo. Bo. anto. ō vi
det multū variare. z in effectu cōcludit auc. hr̃e locum
in alienigenis respectu iudicio ecclīasticor̄. dicit tamē
postea q̄ etiā in alienigenis nō hz locū inquātū sub
mittit eos inferiori ep̄o. q̄ saltem detrabitur honori
ordinis clericalis inquātū submittitur inferiori q̄ nō
potuit facere impator. z sic in effectu nihil videt indu
cere respectu clericor̄ cum de iure cōi sortiat for̄ ep̄i
loci respectu delicti vel cōtractus. in. c. postulasti. j. e
sed hec rō do. anto. mihi nō placet ar. in. c. significa
sti. j. eo. vbi nō requirit q̄ iudex cuius iurisdictio pro
gatur p̄ clericos sit equalis ep̄o. sed sufficit q̄ sit eccle
siasticus. vnde si habuit licentiā a suo ep̄o accedendi
ad studiū videt q̄ omnia sint sibi cōmissa sine quibus
in studio esse nō p̄t. ar. in. c. prudentiā. z. c. p̄. ō off.
dele. Et primo videt disputative sustineri q̄ i clericis
alienigenis illa auc. habeat locum quo ad cās ciuiles
vt apte probat in simili in cā feudali in. c. vez. s. co.
nam lex inducit illam iurisdictionē p̄tra iurisdictionē
generaliter tributā ordinarijs ut in li. fen. in ti. de pro
bi. feu. alie. in. c. impalem in fi. Et tñ vendicat sibi lo
cū in clericis nō obstante iurisdictione ordinaria ep̄o
rum qō p̄tz ex eo. qm̃. c. verum nō venit disputative
sed declarative z ad cōsultationē. g̃ non fuit inductuz
ius nouū ut nō. glo. in. c. cōsultationi. de temp. or. et
sic propter legem ciuilem tantum. a papa nō repro
batam conuenitur clericus feudatari⁹ coram iudice se
culari. s. domino feudi. facit. c. solite. de ma. z obe.

Si ergo lex tribuens certam speciem iurisdictio
nis p̄eiudicat episcopo in ciuilibus etiam si iurisdi
ctio illa non sit introducta in fauorem clericorum. a
go multo fortius debet p̄eiudicare in cāu illius auc.
vbi iurisdictio tribuit in fauorē clericorum z respectu
professionis licite. Item i alienigenis nullū p̄iudiciū
fit ep̄o proprio z in eis cessat rō huius gl. q̄ sic oēs
subditi derelinquerent iudicū ep̄i. sed postea p̄ dili
gentem indaginē visum est mihi in hac materia sic fo
re distinguendum. q̄ aut vniuersitas scolarium ē ec
clesiastica aut secularis z dicit ecclīastica si maior p̄s
scolarium sit clericor̄. z idem si tot sunt clerici q̄t sunt
laici. quia magis dignum trahit ad se minus dignū
de conse. eccle. vel al. qō in dubijs. z. l. qō maior. ff.
ad munic. ita nō. bar. in. l. fi. ff. de coll. illici. Si ergo
est ecclesiastica modo p̄dicto tunc aut queritur nūquid
rector habeat iurisdictionē in clericos scolares vide
re. l. fi. C. de iurisdi. o. iudi. sicut habet quilz rector i
illos de collegio ut ibi. z nō. p. Inn. in. c. cū ab eccle
siar̄ de offi. ordi. z dico q̄ sic. iuxta tñ formā illius. l
fi. vt habeat in ciuilibus non tñ per hoc excludimur in
risdictio ordinarij ut ibi. aut est vniuersitas secularis
z dico q̄ nō idem si est ecclesiastica sed rector ē secula
ris ad hoc adduco notabile dictum Inn. in. d. c. cū
ab ecclesiar̄. vbi dicit q̄ oportet q̄ vniuersitas q̄ di
gnit sit clericor̄ aut religiosorum z doctus sit clericus vt
religiosus. quia aliter nec vniuersitas dare nec doct⁹
iurisdictionē spiritualem recipere posset. ar. in. c. ij. ō
iudi. qō est notandum. Cui autem incūbat onus p̄
bandi si contra electum in rectorez excipiatur q̄ nō
esset clericus vide qō nō. Inno. in. c. super bis. ō ac
cusa. in fi. z per glo. ij. q. v. in summa per Fre. in con
silio. xiij. facit tex. in. c. si iudex laicus. de sen. ex. li.
vi. Aut quer̄it nunquid rector habeat iurisdictionem
vel haberi possit in scolares clericos ex dispositione
auc. habita. cū videatur rector hodie surrogatus lo
co p̄sidis z idem p̄t queri de actore. z tunc dico q̄
aut ē secularis z nō p̄t. quia ip̄ator nō potuit nec in
tendebat dare iurisdictionem seculari in clericos ar.
in auc. ut clerici apud p̄pri. epi. z in auc. statuim⁹. C
de epi. z de. z ō cōsti. ecclesia sancte marie. z. p̄ce. di.
bene quidē. nec ob. qō. s. dixi. de dño feudi. q̄ papa
illam iurisdictionem tacite approbauit. Itē q̄ domi
nus feudi videt iudicare sup̄ re quodāmō sua ratione
directi dominij quod in se retinet z vide qō dixi i. c.
ceterum. s. ti. p̄ox. secus autem in hoc casu cū tales
non iudicarent sup̄ re sua. nec papa videtur aliq̄ mō
approbasse. imo p̄trariū videt probari i. c. vno. ō de.
cōinga. li. vi. z in. c. ij. s. eo. vbi p̄z q̄ de nullo crimi
potest iudex secularis qualitercunq̄ sit in persona de
rici p̄gnoscere z auc. habita. dat iurisdictionem etiam
in criminali vt ibi nō. z p̄o hoc optime facit iste tex.
vbi patet q̄ etiam voluntarie non possunt clerici pa
sci ut litigent in foro seculari. aut iste rector z magi
ster sunt alias clerici z tunc etiam dico q̄ iurisdictiō

ordinariã nõ habẽt in clericos scolares qz nõ potuit nec intendebat impator dare iurisdictionẽ ordinariã alicui respectu clericoꝝ in pindicaũ ẽpalis iurisdictiõis z maxime cũ agitur criaIiter cũ ỏ crie clerici sol' ẽps cognoscat. xi. q. i. de pson z qõ nõ. in. c. quãto. z in c. cũ ab eccliaꝝ. de offi. or. z p Jo. de lig. in de. ne in agro de sta. reg. ℔ bene potuerũt clerici, progare iurisdictionẽ rectoris z sic psentire in eã virtute, progatio nis si aliter in studio esse nõ pñt. vt quia statutũ dicit qꝝ quilibet scolaris teneat rñdere sub suo rectore vel doctore. nã hita licẽtia veniendi ad studiũ ꝓsidẽt oia cõcessa sine quibus in studijs esse nõ pñt. ut. s. dixi et hoc dico in ciuilibus. hoc etiã limito intelligẽdo qꝝ rector sit clericꝰ qz alꝫ nõ põt fieri, progatio etiã de expresso ꝓsensu sui ẽpi ut in. c. significasti. j. eo. z idẽ videtur dicendũ qꝝ nõ possit si ẽ clericus. sed vniuersitas ẽ secularis qz cũ tũc nõ habeat iurisdictionẽ spũalem seu ecclesiasticã ut s. dixi post Jnn. non põt fieri progatio cũ nõ possit fieri de certa specie iurisdictiõis ad aliã spẽm oino sepatã. qz hoc ẽt noua iurisdictionis collatio z nõ progatio facit qõ. s. dixi in. c. at si clerici de iudi. secus dico si statutũ ad hoc pãsse nõ artat vt hic. secus vbi optio dat scolari. tũc enĩ dz clericus cuius vel forensis rñdere sub ẽpo cuius forꝫ sortit rõne delicti cõtractus vel rei nec licentia se extẽdit ad hunc casum ex quo nõ necessitat ar. in. l. sed iulianus §. qõ dicitur. ff. ad mace. sed vbi collegiũ scolariũ est ecclesiasticũ z rector est clericus tunc ut. s. dixi videt expꝛ̃dã equitate qꝝ habeat iurisdictionẽ in ciuilib' tantũ ex dispositione z equitate. l. fi. C. de iurisd. o. iudi. ex quo enĩ faciũt collegiũ licitũ z approbatũ. ut sentit apte bar. in pall. l. fi. ff. de colle. illi. z in. l. fi. C. de iurisdi. om. iudi. equũ ẽ ut rector clericus habeat iurisdictionẽ in ciuilib' maxie cũ p hnõ pindicet ẽpo qz dico qꝝ si cõuenirẽt corã ẽpo nõ poterit declinare eius forꝫ sicut in simili dicit in palle. l. fi. Jn istis ꝓlijs collegijs inferioribus. z sicut non pindicat ẽpo respectu alioꝝ collegioꝝ inferioꝝ eccliasticoꝝ quoꝝ clerici pñt in ciuilibus cõuenirĩ corã eoꝝ ꝓposito sic nec pñt declinare iurisdictionẽ ẽpi si corã eo cõuenirent ut nõt. Jnn. in pall. c. cũ ab eccliaꝝ. Et ad pdicta optime faciunt nõ. p Jnn. in. c. dilecta. de excess. prela. vbi indistincte loquitur de istis collegijs nec distinguit inter clericos z laicos imo potius videt idẽ sentire in clericis applicando suã gl. ad illũ text. z clarius hoc sentit in. pall. c. cũ ab eccliaꝝ. Ad idẽ adduco text. optimũ z iudicio meo singularẽ in materia in. c. ex liis de cõsti. intdligendo qꝝ vniuersitas magistroꝝ erat ecclesiastica qz alias papa nõ se impediuisset vbi vniuersitas exercet iurisdictionem in ciuilibus in illos ỏ collegio. Idem ergo in rectore eorum ar. illius. l. fi. ad idem. c. quia in causis de procu. vbi papa aperte approbat collegium scolarium parisien. quod dt ecclesiasticam. z hec omnia, procedunt etiã in ciuilib' eadem rõne Elide qꝝ circa hãc materiã plenius dixi in quadam disputatione quã nup fea que incipit Bandulfus vbi inter cetera dico qꝝ de equitate posset defendi clericum rectorem habere iurisdictionẽ in scolares clericos in ꝓcernẽtib' scolasticã, pfessionẽ seu i negocijs ortis occasione, pfessionis scolastice lz in vniuersitate plures sint laici quã clerici z hoc iõ quia iura indistincte approbãt hanc mixturã i istis collegijs psonalibus ut, pbat in. c. quia in cãis. de procura. z in, pbemio li. vi. z de. vbi papa appellat vniuersitatẽ scribendo vniuersis scolaribus Bononie z ꝑparisius ꝓmorantibus ergo talia collegia sequũtur iura vniuersitatis ex quo subiectũ est habile. z optime facit. l fi. C. de iurisd. om. iudi. vbi miles existens i collegio non potest declinare iurisdictionẽ rectoris ꝓtextu militie. dico etiã in illa disputatione qꝝ rector scolarium nõ habet iurisdictionem pretextu auc̃. habita preall. quia cũ illud sit mere priuilegiatiũ non debet extendi ad non cõpbensa. ar. c. sane. z. c. porro. de priuile. sentit bal. in. d. auc̃. habita. licet do. C. ar. aliud sense rit hic cuius dictum fui hic simpliciter secutus. ℔ vide latius in dicta disputatione z hec oia nõ. quia alibi ñ sunt ita funditus discussa. Glo. vltima prosequit quedam generalia z de materia dicit ut nõ. in. c. debitores. z in. c. cum ꝓtingat. de iureiu. z in regula accessorium. de reg. iur. li. vi. Extra gl. oppo. primo. de l. si quis in cõscribendo. C. ỏ pac. vbi videt sacerdos renũciare posse ꝓuilegio fori. Secundo. multiplex ẽ ut ibi etiam nõ. per bar. z primo quia ibi loquit de quodã sacerdotio tpali z erat quedã dignitas in loco sicut dicimus de priorib' florentinis qui sunt dñi ciuitatis. vel secõ qꝝ illa. l. est correcta p iura hic i tex. alle. nec hoc dicere est absurdum ut nõ. ibi bar. vel tertio si de riciis esset priuilegiũ ꝓcessum ut possint eligere vnus ex suis iudicib' tunc possent renũciare huic electioni sicut in simili dicit in. c. dilecti. j. e. ti. Quero an valeat processus habitus p secularẽ iudicẽ contra clericum citatũ qui nõ cõparuit ad allegãdũ priuilegium suũ. de hoc hic p Jo. an. qui dicit qꝝ non. sed de hac qõne vide qõ nõ. in spe. de cita. §. i. z p glo. xxij. q. viij. quenior. z. iij. q. ij. si epus. z. j. de accu. veniẽs. et z parchi. xv. q. iiij. placita. z plene p Jo. an. in regula scienti. de reg. iur. li. vi. in mercu. ad fi. questionis. vbi cõcludit clericũ nõ teneri ad cõparendum nec valet processus nec in principali nec in penã cõtumacie z assignant causam notabilem. qz citãs nullo mõ pt esse iudex. hoc ẽ nec in principali nec i incidenti ergo non artatur citatꝰ ꝓparere. ad hoc de sen. ex. si iudex laicus li. vi. Hostien. aũt in summa huius ti. §. i. v. iterationе priuilegij concludit qꝝ si causam feudalis allegetur vel similis per quã submittitur iurisdictioni ci tantis clericus tenetur ꝓparere allegatur' priuilegiũ

suū secus si nulla cā talis alleget do. an. sequit dictum Jo. an. indistincte licet ani, ppter dubiū allegate cāe possit cognoscere an sua sit iurisdictio p hoc ñ subtrahitur iudici seculari quo ad pncipalē cām nec etiā quo ad actum mulctandi z hoc quia cōtumacia ē delictum z pena eius est pena delicti. ut nō. i. l. ea ō arg. stelli. ergo non pōt secularis illam infligere ut nō. i. c vno. de cle. pinga. li. vi. z. s. dixi. Et per hoc nō. bonam limitatione ad. l. si quis ex aliena. ff. q iudi. z ad l. ij. ff. si quis in ius vo. vt i dubio iudex possit pgnoscere z etiam mulctare ptumacē qñ pōt esse iudex licet in veritate non sit. secus aūt vbi nō est iudex nec esse potest nā tunc etiā si pronūciaret se iudicē talis sentētia non faceret cum iudicē qz nihil pōt contra impossibile ut. l. si. ff. que sen. sine app. rescin. z qō le. z nō. in. c. si sniaz. de sen. ex. li. vi. Ultimo scias q Jo. de lig. formauit hic vnā questionē satis quotidianaz maxime in tuscia vbi sunt talia statuta. Canē statuto q declinās iurisdictionē potestatis incidat in certam penā quomō pfulet clerico citato coram ptāte ut declinando iurisdictionē nō incidat in penā statuti z refert butri. tenere in auē. statuimus. C. de epi. z de. q non debet declinare sed debet dicere nō possum coram vobis rīdere qz habeo decre. si diligāti. de fo. cōpe. inhibentē z punientē clericū litigantē in iudicio seculari alias libenter rīderē ipe vero Jo. de lig. dicit q tale statutū nō valet respectu clerici z est planū. quia exprimit clericū. Si vero nō exprimit sed loquit generaliter non refert ad clericos. ar. in. c. i. de iureiur. li. vi. z qō le. z nō. i. c. fi. de immu. ecc. li. vi. nec forte illa cautela butri. prodesset cū effectualiter declinet z non refert ut fiat aliquid verbo vel facto. de app. ex pte. ij. et l. de quibus. ff. de legi. Itē etiam dicit q nemo dubitat tale statutū nō valere respectu clericorū nec etiam clericos indudi. ut nō bar. in. l. si quis sub cōditione ff. de cōdi. insti. sed quia de facto mandauit tales penas exequtioni iō vt euitet grauamē facti vtile ē seruare pfiliū. qō ponit bar. in. l. penul. §. ad crimen. ff. de publi. iudi. videlicet ut ipe clericus citatus nō declinet sed pro suo interesse compareat superior eum renocans rōe sui interesse. arg. in. c. si iudex laicus. ō sen. ex. li. vi. sicut dicimus in seruo. l. seruus. ff. de publi. iudi. z i domino feudi respectu vasalli. s. eo. c. ex trā missa. z hoc nō. ¶ Ni. abbas.

Qvm contingat Clerici sup excessibus coram suo ep̄o conueniri debēt non coram his quibus seruiūt nisi cōsuetudo vel pīuilegium aliud induxerit z sunt due ptes. pfultatio z responsio. scda ibi super quo. ¶ Nota primo clericos posse deputari seruicijs z obsequijs maiorē platorē qō nō. pro limitatione. c. ij. ne de. vel mo. sic etiam possunt respectu diuinorē officiorum. vide text. cā bo. glo. xxi. q. ij. c. prē cipimus. z qō nō. Jnn. in. c. pena. j. ne prela. vi. sua. ¶ Nota secdo q appellatione diocesis venit ciuitas z hoc in materia nō odiosa ad hoc. c. i. de offi. or. z le. z nō. in. c. vno. ō rex pmu. li. vi. ¶ Nota tertio q sola ratione seruicij nō cōpetit iurisdictio domino i seruiente etiam si dñs habeat aliquā progatiuā ut hic i c. ecclie cathedralis. ¶ Quarto nō. capitulū ecclie cathedralis nō habere iurisdictionē supra clericos etiam subiectos rōne seruicij nec etiam in singulares canonicos nisi aliud habeat cōsuetudo de offi. or. c. inter fragabili. §. excessus. ¶ Nō q ep̄s solus ē ordinari in tota diocesi respectu delictorē ibidē pmissorē aliis platis inferioribus exclusis. ad hoc. c. i. de offi. or. et c. cū ep̄s. eo. ti. li. vi. xi. q. i. de psona. qō limita ista nō. in. c. cū ab ecclesiaz. z. c. quāto. de offi. or. z ut nō Pau. in cle. ne in agro. §. ceterū de sta. reg. ¶ Nota duo etiā tribuentia iurisdictionē etiā priuato videlicz pīuilegium z cōsuetudo. z quod dixi de priuato respectu cōsuetudinis alibi nō ita bene hoc probat Jo. an. ¶ Uenio ad glo. z op. cū gl. in eo q iste tex. pīsupponit clericū delinquētē extra diocesim posse puniri p suū ep̄m vt denotat dictio maxime posita i tex. nā illa dictio maxime ex suo ppio significato denōt idem in cāu ptrario ut nō. in. c. cum olim. de testi. z in c. auditis de dec. z sic obstant iura dicētia quē debere puniri vbi deliquit. vi. q. iij. placuit. de app. c. i. so. dupliciter pmo q dictio maxime stat pro tm. z sic ppropie z ista solutio nō est bona quia destruit lām z a ppio sensu verboz nō est recedendū. si aliter nō cōstat de mēte j. de v. sig. c. fi. z. l. nō aliter. ff. dele. iij. Secdo soluit q si agitur de pena excōmunicatiōis vel de beneficio ciuiliter iurisdictio ppetit iudici delicti. sed si agit ad penā depositionis pgnoscet tm pro prius diocesan. z pcedit hoc. c. quia ab alio ep̄o potest deponi licet in sua diocesi delinquat z hanc so. tenent Jo. Phi. Cline. z Goff. sed ptrariū tz Hosti. q decre. j. prox. z hanc opi. Hosti. sequunt hic doctores z satis videtur probari p. c. j. prox. vt ibi dicam z cōcludo hanc materiam lan. vltra alios q aut quaritur. nunquid iudex delicti possit ponere delinquētem in sua diocesi. z dico q sic si ibi reperitur per. c. j. prox. z iura dant iurisdictionem in personam rōe delicti inclistincte. iij. q. vi. in. c. i. z. j. eo. c. fi. si autem ibi non inuenit non habet iurisdictionem in personā. ut i cle. pastoralis. de re iudi. z dicit in. c. fi. j. eo. an autem habeat locū tunc remissio gl. hic remittit. sed tu vide glo. nō. in. d. cle. pastoralis. ¶ Aut quaritur nunqd proprius ep̄s possit punire subditū pro delicto commisso extra suam diocesim hic videtur tex. q sic non impropriando litteram. z licet Jo. an. hic simpliciter transeat tamen aperte dicit in. c. ut animaz. de cōsti. li. vi. q sine subditus delinquat extra dioc. siue in loco exempto dioc. potest ratione fori conueniri coram

índice suo. ꝛ idẽ tenuit Jo. de lig. ín pall. cle. pastoral' vbí querít nunquid puníet eũ scõm statuta loci delícti an fm statuta sua. ꝛ vide de hoc ibí latius nec ob. pdictis. c. ut animar. vbí dicít qꝫ delínquẽs ex dioc. nõ ligat statuto sui epi qꝫ loquít qñ pena ímponitur ipo ure nõ tñ ligat qꝫ sic ligaret extra suã dioc. secus si vult eum punire ín dioc. sua fm ius cõe vel fm statuta sua nõ ímponentia penã ipo facto tunc eni põt. ꝛ pro hoc est tex. ín. l. i. ij. ꝛ iij. ꝛ in auẽ. qua in, puníca. C. vbí de crí. agí oportet. Jtẽ dicẽdo cõtrariũ íste forus rõne domicilij supflueret eũ sortiat' quís foruꝫ rõne contractus rei vel delicti vt. j. eo. c. dilecti. si ergo íste forus domicilij est gnãlior alijs qꝫ ín eo põt subditus cõuenirí de cõtractu alibi gesto ut. j. eo. c. dilecti ꝛ de re alibí sita. ut nõ. ín. l. fi. C. vbí ín rem act. ꝛ de delicto alibí cõmísso ut hic ꝛ dicã ín. d. c. fi. sed Jo. an. ín addi. spe. post Odof. in ti. de compe. iudi. adi. §. i. v. vi rõne criminis. ꝛ. v. quid si cõuenit. videtur hoc dictũ multũ restringere vt procedat qñ procedítur vía accusationis secus dícit vbí procedit p viã ínquisitionis. qꝫ tũc iudex agit ad vindictã ꝛ sua non ínterest ex quo deliquit extra suũ territoriũ. nã ín loco domicilij põt cõuenire nõ ex eo. qꝫ ibí deliquit. sꝫ qꝫ ibí sortit' foꝝ ꝛ sic debet audire accusantẽ ꝛ ex hoc capite põt eũ punire si delictum probet' sed ínquisitio ó licti príncipaliter cõcernit delictũ qð nõ cõtingit índicari si est extra suũ territoriũ cõmíssum ꝛ ura canonica que late pmittunt ínquisitionẽ dícit qꝫ procedunt ín suo foro ꝛ sic videtur sentire p hoc hanc límitationem procedere tñ fm ura ciuília. ℔ fm ura canonica põt iudex procedere tã p viã accusationis qꝫ ínquisitionis. ánimo placet do. an. j. ín. c. fi. qꝫ etiã de iure ciuili possit procedi p viam ínquisitionis ín casib' ín quibus põt de iure ciuili p viã accusationis procedi. nã cã quare ín loco domicilij põt accusari licet alibi deliquerit ẽ qꝫ ybicũqꝫ delinquat subditus, est iudicis domicilij ꝛ hec cã locã hꝫ siue procedat' p viã accusationis siue ínquisitionis. Jtẽ sicut interest índicis delicti purgare prouinciã malis hoibus ut. l. ꝓnuit. ff. ỏ off. ꝓcõ. ita interest índicis domicilij castigare subditos ꝛ prouinciã suã purgare talib' hominib' licet alibi deliquerint. vt ín. d. l. ꝓnuit. facit. l. preses. ff. e ꝛ hoc dictũ satis placet ꝛ repio hoc expresse tenere. Bar. post Ly. ín. l. anctos pplos. C. de summa tri. vbí dícit qꝫ etiã ex statuto municipali põt procedi per viam ínquisitionis cõtra subditũ delinquẽtem extra territorium ꝛ idem nõ. ín. l. relegatoꝝ. §. interdicere. ff. de ínterdic. ꝛ rele. ibí tex. ín. v. si quis eam ꝛ ín. l. ij iuncta glo. C. vbí de crí. agí oportet. Sed dubiũ est nunquid puníet eum fm statuta sua. an fm statuta loci delicti. Ly. tenuit qꝫ põt fm legem suam quando adícit qualitatem ad delictum! iam inductum p legeꝫ Bar. ibí ꝓra. qꝫ tantum fm ius cõe vel statutũ loci ó licti qꝫ ín decídendo debet ínspící locus cõtractꝰ seu delicti ín. c. ut animar. de cõsti. li. vi. vide Jo de lig. ín prealle. de. pastoralis. Secũda glo. facit duo. prio colligit qꝫ cõsuetudo dat iurisdictionẽ. Secundo oppo. contra hoc ꝛ cõtra tex. ín eo qꝫ ínnuit dominuꝫ posse habere iurisdictionẽ ín cã subditorũ nã qui pre est iurisdictioni nõ põt sibi vel suis ius dicere ut ín. l. qui iurisdictionem. ff. de iurisd. om. iudi. nõ ergo põt acquirere ex cõsuetudine talem iurisdictionẽ. Do. qꝫ dominus bene põt habere ordinariam sup familiam suam sicut magister sup discipulos suos. ꝛc. sed si suspectus fuerit poterit sibi dari adiunctus vel pñt eligi arbitri Tria sunt hic examinãda principaliter. primo quã iurisdictionem pñt ísti ex consuetudine acquirere. Secundo an dominus vel pater vel ꝓsimiles ꝓsone pñt habere iurisdictionẽ ín íllos de sua familia Tertio quã iurisdictionẽ seu ptãtem habeãt ísti inferiores prelati ꝛ cõsequenter vbí pñt eã exercere. Et enío ad primũ videlicet quã iurisdictionem tribuat cõsuetudo ꝛ primo scias qꝫ simplicẽ iurisdictionẽ indubitanter tribuit fm omnes. ꝛ tex. aptíssimus est hic. vbí probatur qꝫ etiã príuate persone acquirí põt iurisdictio simplex ex cõsuetudine qð alibí nõ est ita expssum fm Jo. an. nã alia ura loquunt vt' ín capitulis tenentibus aliquã administrationem. ut ín. c. ad hec. ꝛ ín. c. accedentibus. de excess. preda. ꝛ i. c irrefragabili. §. excessus. de offi. or. ꝛ de ꝓscript. auditis. ꝛ. c. cum olim. sed de mero ꝛ mixto ímperio probabiliter dubitatur ꝛ sentit hic hosti. qꝫ cõsuetudo nõ potest competere. ponderat eni verbũ iurisdictionem positum ín tex. non eni dixit ímperium. ꝛ sic intelligit ístum tex. ꝛ. §. excessus superius alle. de modica iurisdictione. Fran. accur. vt recitat hic Jo. an. hanc questionẽ dísputauit ꝛ nõ determínauit Ja. de are. vt recitat Ly. ín. l. i. C. de man. lite. tenuit mer ímperium nõ posse ꝓscribi etiã p tps cuius non extat memoria cũ illud habeat a lege. ff. de offi. eius cui mã. est iurisdi. l. i. si ergo a lege cõcedit ꝓscriptione nõ acquirítur fm eum. C. de fun. primo. l. ius emphiteoticũ. li. xi. Pe. ꝛ Ly. ín dicta. l. tenent contrarium qꝫ si ex príuilegio põt ꝓpetere ꝛ cõsuetudine arg. hic vbí ísta duo ꝓficiant. Jtẽ qꝫ princeps tacendo videt consentire ꝛ hoc idem tenet bar. ín. l. i. ff. de aqua plu. arc. dicit tñ qꝫ cũ ísta ínco:palia nõ pñt ꝓscribi nisi dett' patiẽtia eius de cuius ꝓiudicio agitur. ut. l. ij. C. de seruit. ꝛ aqua. Nõ Inn. ín. c. bone. d. i. de pos. ꝓpla. ꝛ ín. c. conquerente de offi. or. ꝛ ín multis alijs locis non ꝓcedit ꝓscriptio nisi detur scientia príncipis cuius ura ꝓscribunt' vnde refert qꝫ ciuitates italie nõ potuerunt hec ura ꝓscribere cũ magno tpe ímperiũ non fuit' ín italia an autẽ ciuitates italie que hodie eligũt sibi duces vel dominos temporales possint lite hoc facere ꝛ an regimen Tyrannicum possit prescribi vide p bal.

in.l.decernimus.C.de sacro sanc.eccle. ¶ Sed pōt
dubitari fm eā nūquid vacante imperio currat hec p
scriptio aī papa succedat in iurisdictione ut in.c.licet
s.eo.t non videtur sed satis pōt teneri q̄ aut qs pre
scribit imperiū ꝓra imperatorē.t tunc aī eius requira
tur scīa nō currit prescriptio impio vacante licz papa
succedat tñ caret impium imediato defensore.ut nōt.
in simili dicit Inn.in.c.olim .de restit.spo.q̄ ꝓra ec
clesium inferiorē vacantē nō currit pscriptio licet ep̄s
possit p ea agere t ita postmodū reperi decidisse bar.
in.l.naturaliter.ff.de usuca.t sic succedat in adminis
stratione. ¶ Aut quis prescribit mer imperiū cōtra
inferiorē aī hoc cōpetit.t tūc sufficit eius scīa ut in si
mili nō.bar.in.l.publicanus.§.in vectigalib'.ff.de
pub.t Inn.in.c.ꝓterente de offi.or.hanc cōclusio
nē q̄ mer imperiū possit queri ex cōsuetudine apare
sentit Jo.an.t archi.i.c.aī ep̄s.ō off.or.li.vi.vbi di
cunt q̄ ex ꝓsuetudine seu pscriptione pōt cōpetere ar
chidiacono seu plato inferiori audiendas qualascūq
eius in certa pte dioc.ita q̄ ep̄s nō possit sibi cōstitue
re officiale t sic pōt pscribi etiā cum territorio ℔ idem
videntur velle do.de ro.decī.cccx.allegant de pscri.
auditis.t.c.cum olim.xvi.q.iij.quicunq.de off.or.
dilectus de excel.prela.c.accedentibus.t hoc dicūt
procedere etiā in ea ut possit pscribere contra canoni
cos singulares t alios beneficiatos ut possit eos in
carcerare excōmunicare t alia agere que sunt meri im
perij ad hoc.c.dilect'.t.c.significauit.ō ap.t ō sen.
ex.dilecti.li.vi.vnde cōcludūt q̄ inferiores plati pos
sunt pscribere que sunt ep̄alis dignitatis seu potestat
tam respectu legis diocesane q̄z respectu iurisdictionis
hanc etiam cōclusionē sequitur lapus de cal. sua all.
xcij.vbi cōcludit cīuitatē Tudertī posse pscribere me
rā t mixtū imperiū qō hz ecclesia in ea ut possit hanc
iurisdictionē exercere in singulos allegat glo.in.l.nec
nos.C.de diuer.offi.li.xij.i aūc.de defen.ciui.§.nul
la in fi.glo.magne.facit dictū bar.in.l.hostes .ff.de
capti.t postli.reuer. ¶ Et vide Inn.in.c.bone.el.ij
de postu.prela.vbi tenet q̄ etiā cōtra eccliaz romanā
currit prescriptio in iuribus sibi ꝓtentibus i aliqua
cīuitate castro vel villa allegat.c.ad audientiam de p̄
script.t quod nōt.Cal.in.c.cum non liceat de pre
scrip.t hanc conclusionē tenēt moderni cōiter hic.et
satis lucide pbat in iurib' p̄alle.vnde cōcludē q̄ que
dam cōpetunt principi i signū supme potestatis t hec
nō pōt pscribi ut.l.cū ꝓpetit.C.de prescrip.xxx.an.
vbi patet q̄ aduersus tributū debitū in signū subiecti
onis nō prescribit.sic nec contra suprēmam potestatē
ipius principis.vt sit accepbal' sine capite t hoc idu
bitatū aduersus papam ut nō Inno.in.c.bone.ij.de
postu.prela.ptz in.c.cū non liceat.de pscrip.fac tex.
cum glo.in.c.nulla.xciij.di.nō.glo.in.c.vno.de de
cret.li.vi.in.v.nō obstante.in fi. ¶ An autem ꝓra

potestatē imperatoris possit prescribi vt ei qui nō sub
sit.t vide qō nō.bar.i.d.l.hostes.t dic vt plene nō.
in.c.p venerabilem .j. qui fi.sunt le. ¶ Quedā sunt re
seruata principi in signum cuiusdā prerogatiue.de q̄
bus in.c.qō translationē.de offi.le.t in.c.licet vnic
de excel.plā.t ista sunt inprescriptibilia fm.do.an.hic
Et pro eo allegat gl.in p̄alle.c.vno.de de.ego.sed
ego puto q̄ talia pōt prescribi intermittēte scīa pape
licet ex quadam consuetudine processit q̄ legati ab
solunt ab excōmunicatione inflicta a canone.si qs
suadente.licet innuit tex.in p̄alle.c.qō translationes
pro hoc est tex.optimus in.c.sup quibusdā ō.p̄.lig.
vbi ptz q̄ reseruata principi possunt p̄scribi p temp'
cuius inicij memoria nō exstitit.vnde t p illum tex.te
nuit do.an.in.c.per venerabilē qui fi.sunt le.ideoq
a principe posse queretur ex prescriptione potestatem
legitimandi t tabelliones creandi licet soli principi
hec competant in.l.i.§. de quare. ff.de postu.t qō
nō.in.c.cū. P. de fi.instru.facit.c.cū dilectus.eo.ti.
Voluit Inn.in.d.c.cū. P. t bar.in.l.hostes.ff.de
capti.t in.l.infamē.in fi.ff.de pub.iudi.t in.l.i.ō aq̄
plu.arc.t in.l.si publicanus.§.in vectigalib' t pub.
¶ Quedam sunt que cōpetunt rōe ordinis t ista nō
pōt queri ex cōsuetudine p nō habentē ordinē ut i.c.
quanto t quod ibi nō.de consue.vnde dicit ℔ hosti.
t bene q̄ inferiori nō pōt competere ptās deponēdi
qō intelligē ut nō.in.c.transmissam de elec. ¶ Que
dam sunt meri t mixti imperij.ut cognitio causarum
criminalium ex officio publico ad finē vtilitatis publi
ce seu priuate.t ista possunt p̄scribi ut.s.dixi.Et qua
re dicantur mere vel mixte imperij.nō.per bar.in.l.
imperiū.ff.de iurisdic.om.iudi.dicam in.c.qō sedez
de offi.or. ¶ Ad istū tex.pōt dici q̄ isti nō audebāt
cohercere quia cōsuetudo hoc eis nō tribuebat.t tūc
ex hoc colligit q̄ iurisdictio pōt cōpetere sine alīq co
hertione.t ad.l.fi.de offi.eius cui man.est iurisdi.q̄
dicit q̄ nulla est iurisdictio que cohertionem aliquaz
nō habeat dic q̄ est nulla.i.modici effectus valet ta
men q̄z pro executione pōt habere recursum ad ordi
narium sicut facit arbiter.ut.l.a diuo pio.ff.ō re iud.
t intelligo q̄ mer imperiū pōt prescribi p habētem
alios subiectos seu aliquā prerogatiuā seu preemi
tiam ut est capitulum fm do.an.t hoc placet ar.l.nō
est singulis.de re.iur.t hoc dico ver nisi simul acqui
rat subditos t exercitiū eor̄ que sunt imperij.arg.co
rum que nō.Inn.in.c.dilectus.de capel.mo.t facit
c.dilecto.de sen.ex.li.vi. ¶ Et ex his decidit dubi
um an potestas excōmunicandi possit prescribi.t di
cit Jo.an.post Hosti.q̄ priuate persone nō pōt con
suetudo hanc potestatē concedere ar.eorum que nōt.
de offi.archi.c.cum satis.t.c.se. In prelatis vero se
cus supra de elec.dudum.t de offi.or.cum ab eccle
arum t quod nō.Jo.an.in.c.conquerente.eo.ti. vbi

vbi dicit primatũ nõ posse ex cõsuetudine querere po
testatem audiendi pfessiones vel exercendi illa q̃ sunt
eure. Jnn. in. c. olim. iij. j. de resti. spo. dicit simplicẽ
clericũ qui alias nõ habet ptãtem excõmunicãdi pos
se querere hoc ex cõsuetudine. q: sicut eps possit hoc
expresse sibi cõcedere ita tacite pmittendo tãc opi.
sequit do. Lar. et ad istũ tex. videt q cõsuendo hoc
nõ habebat. sed bene potuisset induci. Do. anto. te
net q si prescribẽs habeat aliquã prelationẽ seu iuris
dictionẽ seu aliquã pẽminentiã vt capitulum hoc po
terit secus si oino ẽ priuata persona et p hoc q̃ nõt.
do. de rota. decí. prealle. et credo q hoc etiã fuerit de
mente Jnno. dũ allegat. c. cũ ab ecclesiarũ de offi. or.
et. c. ij. de bis que fi. a ma. pte ca. satis puto sic dicen
dum q aut quis vult querere ptãtem noie sue plãta
re seu administrationis. et põt. licet alias de iure non
posset ar. in. c. dilecti de appel. et in. c. dilecto. de sen.
ex. li. vi. et in. c. ij. de his que fi. a ma. pte ca. et q̃ ibi
nõ. et in. c. dudũ. ij. de elec. Aut quis vult querere no
mine proprio et nõ pt quãtũcũq; alis hẽat subiectio
nes. q: cũ depẽdeat a ptãte clauium nõ põt hoc ꝓpe
tere noie ꝓprio ar. c. noua. ỗ pe. et remis. et. c. oẽs. e. ti.
et in. c. ij. e. ti. li. vi. et hoc est q̃ hic voluerũt Jo. an.
et hosti. et clarius voluit hoc Jo. an. in. c. auaricie. de
elec. li. vi. ¶ Et nõ q excõicatio ẽ meri imperij ut nõ
Jnn. in. c. transmissam de elec. põt etiã dici q aliq̃
sit mixti imperij cũ, pferat quãdoq; ad instantiã ptis
in. c. venerabilib⁹ de sen. ex. li. vi. ¶ Ex quero q. s.
dixi q ea que sunt meri imperij pũt prescribi nũquid
plat⁹ inferior epo possit prescribere hãc ptãtẽ cum
territorio Jo. an. et archi. in. c. cũ eps de offi. or. li. vi
sentiũt q sic ut. s. dixi sed hic Hosti. quẽ recitat Jo.
an. et simpliciter transit dicit q de iure cõi Archi. vel
alius plat⁹ excepto epo nec põt dici habere territo
rium nec cõsuetudo posset hoc operari. q in eadẽ ciuita
te essent insolidũ duo capita vel dioceses quasi mon
strum remittit ad nõ. de off. or. quãto. et. c. quoniam
sunt tñ aliqui abbates hoc hñtes sm cũ ex priuile
gio pape qui solus põt hoc cõcedere do. an. dicit hic
q si inferior vult querere territoriũ vt sepatũ ab epo.
q: faciat caput in eadẽ ciuitate seu dioceli. et nõ ẽ pos
sibile. si aũt vult querere quasi sub epo vt eps habeat
vniuersalẽ iurisdictionẽ saltem habitu. et iste plat⁹ in
ferior habeat quasi sub eo licet in exercitio excludat
eps et hoc est possibile sicut cõtingit in exemptis et ẽ
mihi placet. Et si diceres quẽ effectũ operabit iste q ha
bitus iurisdictionis qui reseruat epo. dico q multum
primo q: vnũ caput recognoscet principaliter i eadẽ
dioceli. Secõ puto q rõne huiusmodi iurisdictionis
vniuersalis poterit eps iurisdictionẽ exercere data ne
gligentia inferioris plati ad hoc adduco tex. opti. i. c
irrefragabili. §. excessus. de offi. or. facit in ar. c. cete
rum de iudi. et qõ ibi dixi. Item vacante vel mortuo
illo prelato inferiori eps exercebit ar. in. c. licet. s. co
et in palle. §. excessus. Itẽ poterit ab isto inferiori ap
pellari ad ipm epm ar. in. c. romana. §. i. de appel. li.
vi. faciũt ad predicta nõ p Jnn. in. c. cũ satis de offi.
Archi. et hec nõ et sufficiãt quo ad primũ. ¶ Venio
ad secm et cõcludo sic q aut queritur nunquid domi
nus rõne seruicij dumtaxat habeat iurisdictionẽ ordi
nariã in mercenarios seruientes et dicendum q nõ ut
hic. tamẽ ex causa eos potest leuiter castigare ut. l. re
spiciendũ. ff. de penis. nõ. glo. i. c. sicut alterius. vij.
q. i. facit. c. duo. ista nomina. xxiij. q. iij. ¶ Item di
cendum in domino respectu serui licet enim possit eũ
castigare et etiam mittere in vinculis non tñ potest in
eum seuire nec iudicialiter cognoscere ut. C. de emen
da seruo. l. vna et insti. de his que sunt sui vel ali. iur.
§. i. Idem de marito respectu vxoris ut nõ hẽat ordi
nariam in eam. nec habet eã in ptãte sicut habet filiũ
um ut nõ. in. l. si vxores. C. de cõsti. inser. põt tamen
eam castigare nunquid eã ex cã possit verberare. dic
ut nõ. glo. in palle. c. sicut que videt velle q non sed
Archi. contra et doc. in. c. quẽadmodũ ỗ iureiur. mo
derate tamẽ. nec ob. l. consensu. C. de repu. q: debet
intelligi quando verberat sine cã vel enormiter. An
autem possit eam ex causa inuinculare seu reludere.
in aliquo loco. vide tex. cum gl. in. c. placuit. xxxiij. q
ij. Idẽ dic de patre respectu filij. non emi habet i eus
iurisdictionẽ ordinariã eo quia pater licet possit eius
delicta leuia corrigere et ip̃m etiã tradere iudici ut eũ
puniat sm eius voluntatẽ iuste tamẽ ut est tex. nõ. in
l. ij. ff. de pa. potes. facit. l. vna. C. de emen. ppinquo
vbi etiam dicit q delicta ipius filij debent puniri per
ipm iudicẽ. ¶ Aut queritur nũquid habẽs alias iuris
dictionẽ possit eã exercere in cã filioꝝ et eoꝝ qui sunt ỗ
sua familia Et ista ẽ questio nostra in qua sunt princi
paliter quatuor opi. Prima est Bof. qui hic dicit q
ipis de familia agentibus ꝓtra alios vel si ab alijs
recusatur nõ põt. hanc opi. dãnant hic Host. et cal. si
eni potest cõdẽnare qñ alij agunt ꝓtra ipos ergo po
test quãdo ipi agunt ꝓtra alios. Credo tamẽ q goff.
habuit bonũ intellectum. q: quãdo alij agunt nõ po
test a familia sua recusari. q: ipe nõ ẽ suspectus sue fa
milie. facit qõ nõ. in. c. insinuante de offi. ordi. si quã
do familia agit ꝓtra aliũ tunc merito dominus vt pa
ter est alij suspectus. ut in palle. c. insinuante et in. c.
accedens. ut li. nõ cõte. cũ si. ¶ Secũda opi. est q i
eriali nõ põt in ciuili põt vel ut delegatus põt nõ aũt
vt ordinarius q: delegatus fungit vice delegãtis vñ
psumendũ ẽ qõ faciet illud qõ faceret delegãs. hanc
opi. ponit gl. in. l. qui iurisdictionẽ. ff. de iurisdi. om.
iudi. et in. l. gneriã. ff. de arbi. vbi plas dicit q in ciui
bus põt eẽ ordinarius vsq; ad actũ cõtestationũ litis
ne pereat actio. l. senatus. ff. de offi. presi. hanc etiam
reprobat cal. quia. l. qui iurisdictionem nõ distinguit

inter cām ciuilem ꝛ criminalem. Item sequeretur q̄ vbi delegans nō potest recusari. tūc nec ipe delegat⁹ de offi. dele. in. c. insinuante. cū multis similibus. ¶ Tertia opi. est Jo. glosatoris in. §. tria. iij. q. vij. vt in cā ciuili possit ee ordinarius vsq; ad finē vt. l. quin etiam pall. In criminali vero tm̄ vsq; ad actū cōtest. vt i. d. l. senat⁹. delegatus vero nō pōt nec i ciuili nec in criminali. ut in. c. postremo. de appel. contra hanc opi. facit. d. l. qui iurisdictionē que indistincte dic̄ q̄ nō pōt dicere ius nec sibi nec suis. ¶ Quarta opi. ē Cal. qui nullā in hoc facit differentiā inter delegatū vel ordinariū vel inter cām ciuilem ꝛ criminalē sz generaliter dicit q̄ pōt esse ordinarius Jtē delegat⁹ nisi recusetur. ꝛ satis sentit ista glo. hic ꝛ hoc recitat gl. tenuisse hug. iij. q. v. c. l. ꝛ hec opi. videt verissima q̄z ex quo bz iurisdictionem pōt eā dicere nisi recusetur. hic ꝛ in. d. c. postremo. Do. an. hanc opi. ampliat dicens q̄ i criminali nō pōt esse iudex si opponat nec ex igit recusationē q̄z lex p̄dudit exercitiū. ut in. l. qui in iurisdictionē ꝛ lex cornelia. ff. de iniurijs. Jn ciuili potest esse ꝛ delegatus ꝛ ordinari⁹ altero agente contra familiā vel filiū. si vero familia vel filius agit pōt in actione tpali indistincte esse iudex vsq; ad actū contest. lit. vt sic actio perpetuet vt in palle. l. senatus. ¶ Si vero nō recusetur pōt ee vsq; ad finē litis. Jdē et fortius in actione ppetua tūc nō solū pōt recusari dominus ꝛ pater imo ꝛ cōsanguineus vsq; ad gradum in quo succedere pōt ut nō. bar. in. l. qui iurisdictionē ℔ de hoc vltio dic medi⁹ ut nō. i. c. postremo de appel. dz q̄ p̄sideranda qualitas regionis. nā in vno loco magis extēdit affectio inter p̄sanguineos quā in alio loco. Judex tñ volēs euitare suspicionem dz b̄ p̄mittere. vt. l. p̄tor. ō iurisdi. om. iudi. ꝛ qō plene dixi in. c. siqs p̄tra clericū. s. eo. ꝛ hoc de secō. ¶ Quo ad tertium de ptāte prelatoꝝ inferioꝝ tractāt hic aliqualiter doc. ꝛ minus plene nec i. c. vno eodēq; loco habet hec mā collecta. sed eā late colligi in repetitione. c. si qs p̄tra clericum ꝛ obmisi ibi in lec. inserere q̄z medi⁹ cadit h. vñ inserā b̄ seriatim q̄z mā ē multū vtilis ꝛ quotidiana. ¶ Et p̄mio quero q̄z lex. hic simpliciter dic̄ recurrendū ad ep̄m sup excessibus clericoꝝ. nūqd idē dicē dum si actio ciuilis vel criminalis sit mouēda contra clericū ecclesie collegiate vel cōtra monachū alicuius monasterij nō exempti. an vero debeat adiri p̄posit⁹ vel pleban⁹ vel abbas. so. gl. in. c. quāto. de off. or. refert tenere hug. q̄ si agat in figura j̄udicij solus ep̄s dz cognoscere de cā clerici secus si agat fm regulam clanstralem ꝛ loquit de monachis. alle. xi. q. i. de p̄sona. ꝛ. L. de pa. potest. l. iij. ꝛ de emēda. ppin. l. vna ℔ glo. ibi ꝛ in. c. cū ab eccliaꝝ eo. ti. tz prelatū ecclesie collegiate habere iurisdictionē cognoscendi q̄z ē ordinarius iudex licet subsit ep̄o ut in. p̄alle. c. cum ab ecclesiaꝝ. ꝛ in auc̄. de defen. ciui. §. ij. coll. iij. ꝛ. c. decernimus. de iudi. ꝛ. l. fi. L. de iurisd. om. iud. facit. c. est in ecclesijs de ma. ꝛ obe. ꝛ in. c. licet. de simo. i quib⁹ nūb⁹ pz abbatē seu priorē posse monachū excōicare Jdē videt tenere Lan. Vin. Tan. Bof. ꝛ gl. in. c. ō p̄sona ꝛ expientie. xi. q. i. tñ aliud videt sentire glo. in c. hoc tñ. xviij. q. ij. que dicit q̄ si ordine iuris agit cōtra monachū cora ep̄o q̄ agendū ē. secus si nō in forma iuris vt j. de app. reprehensibilis. Jnn. in. d. c. q̄z to distinguit q̄ in his q̄ spectāt ad regulā abbas p̄cedit ep̄m cū in eis magis debeat monachus obedire abbati q̄z ep̄o. Jdē nō. glo. in. c. qui resistit. xi. q. iij. ꝛ viij. di. que p̄tra. ꝛ xxiij. q. v. volnit. ꝛ de penis cle. fi. in glo. nō. q̄ vñ fm Jnn. ꝛ Jo. an. in. d. c. quāto si monachus peccauerit abbas ad reuocandū eū ꝛ puniendū intendat fm regulā a supiore approbatā ꝛ si fm eū fuerit ejcādus ejcāt eū q̄z ex quo supior p̄firmauit regulā videt abbati dedisse ptātem faciēdi ea que in regula p̄tinent. si vero accusaretur i iudicio tūc p̄cedendū erit sub ep̄o q̄z minor ep̄o eās criminales non agit. xviij. q. ij. monasterio. si vero agitur ciuiliter tunc questio non procedit in monacho fm eos cū nihil habeāt xij. q. i. nolo. ꝛ. c. nō dicatis. sed si abbas haberet clericos seculares sub se vel etiam monachos sub se in alijs monasterijs a suo monasterio diuisos bene poterit eās eorum ciuiles audire cū sit ordinarius eorum. ꝛ hoc si actor vult apud abbatē querimoniā deponere. nō enī cogit quis eos sub abbate p̄uenire. imo potest ipos sub ep̄o cōuenire ꝛ alijs ordinarijs nec. poterūt exēpere de foro. s. q̄ primo sunt cōueniendi sub abbate sicut in alijs qui dignit ab vniuersitatibus. Idem nō. Jnn. in. c. cū ab ecclesiaꝝ. ꝛ facit. d. l. fi. L. de iurisdi. om. iudi. ꝛ idem q̄ dictum ē de abbatibus tenet in plebanis ꝛ alijs prelatis ecclesiaꝝ collegiataꝝ collec. pall. c. quanto. refert quosdam tenere abbatē posse corrigere ꝛ punire monachum suum etiam in figura iudicij dummodo non agat ad depositionem ordinis ꝛ hoc casu. s. cum agitur ad depositionem ab ordine intelligunt iura pall. p Jnn. monent illi p. c. nullam. xviij. q. ij. vbi dicit tex. q̄ tota dispositio monasterij spectat ad abbatem ad idem. c. abbates. ea. causa. ꝛ. q. vbi patet q̄ abbas habet plenariam potestatem in monachos. Item q̄z de iure communi prelatus p̄hibetur per electionem. ut in. c. cum ab ecclesiarum. sed ipse collecta. dicit veri⁹ ꝛ tuti⁹ ee sentire cū opi. Jnn. q̄z infimi iudices nō p̄nt p̄gnoscere nisi de puis ꝛ in duob⁹ annis punire L. de peda. iudi. l. fi. ij. q. vi. anteriozꝝ. ꝛ remittit plene ad nō. in spe. de iurisdi. o. indi. quā questionē quo ad monachos repio tactā per Jo. de lig. in de. ne in agro. de sta. reg. vbi formal hoc thema. monach⁹ intra septam monasterij homicidiū cōmisit. ꝛ extra septam adulterium modo abbas su⁹ habita informatōe vult inquirere cōtra eū de dictis criminib⁹ ꝛ processus

suam facere ꝓtra eum. deinde procedere ad canonicã punitõnem vel absolutõnem per sententiã iuxta nocẽtiã vel innocẽtiã ipsi⁹ monachi. ab alia ꝑte venit epc̃s in cui⁹ dioc̃. situm est monasteriũ volẽs idẽ facere t ꝓcedere asserẽtes p̃dicta ad se ꝑtinere nõ ad abbatẽ. ab bate ꝓtrarium asserẽte t dicẽte ad se nõ ad epm̃ ptinere. queritur qd iuris t ꝓsequit ibi hãc questionẽ multum late. ℔ ꝓducit q ad abbatẽ spectat. allegat de appel. ad nr̃am. de sta. mo. ea que. vbi dr q visitatores generalis capli suos mõchos delinquẽtes p abbatẽ corrigi faciat t eisdẽ inungi pniam salutarẽ inx̃ beati bñdicti regulaz t aplica statuta. de appel. rẽhensibil' in fi. xxiij. q. iij. corripiant. de offi. or. cũ ab ecclesiax. t. c. cẽto. t. c. pe. cũ ibi nõ. ad ꝟ qõ nõ. Archi. in. c. vt aiax. de ꝓsti. li. vi. t in. c. vno. de ma. t obe. vbi dicit q isti inferiores ꝓlati hñt iurisdictõem ordinariã. vñ excõicare pñt. Itẽ ꝓbat ꝟ Jo. de lig. p casus spales p quos ptz expresse abbatẽ posse punire monachos suos. t ꝑmo inducit. c. sicut ex lrax. de homi. vbi ptz q prior t fratres cartusiẽ. ꝓgnoscũt de homicidio per eox̃ fratrẽ cõmisso. scõo inducit. c. moniales. de par. cano. vbi moniales de libidie in suo capᷠo puniunt. Tercio inducit. c. significasti. ĩ. de homi. ubi abbas sancte trinitatis cũ Laurẽtio suo regulari canonico inqsito de homicidio p eũ cõmisso q̃rit a papa ꝓsiliũ salutare. non tñ ẽm eũ possz abbas significare pape nisi diligẽter inqsiisset de eo saltim cũ eodẽ canonico qui ꝑpus est requirẽdus. ĩ. q. i. in ꝑmis. Quarto inducit. c. suscepimus. de homici. vbi abbas sancti benedicti de suis duob⁹ monachis inquirit qui cõmiserũt homicidia illox̃ duox̃ latronũ t erant monachi in magna culpa quare vt vterq; de dictis monachis habeat expiare peccatum suum ad arbitriũ abbatis mandatur ibi ꝑ papam t sic abbas punit eos. Dicẽ tñ punitio et penitentie impositio ad epm̃ ptineret remitterentur p papã ad epm̃ t non ad abbatẽ. ar. de deci. c. ad audientiam. de trãsla. ꝓpa. inter corpalia. ꝟ. sed neq; et ꝟ. presertim. t sic videt q abbas possit inquirere cõtra monachum ex quo punit t inquirit de homicidio qõ inter graniora t horribilia ꝓputatur. de temp. or. questũ. de accu. inqsitõnis. i ꝓncipio. t. l. di. miror.

Itẽ mõchi debẽt corrigi t puniri p abbatẽ qui dz eos corrigere iuxta sancti bñdicti regulã t aplica statuta. t hec ꝟba habẽt ĩ pall. c. ea que. de sta. mo. t sic punit scõm regulã. qõ etiã ꝓbat ꝑ regulã cũ in regula sancti bñdicti caueat t tractet de penitẽtia iniungẽda ꝑ granioribus culpis t in ꝓca qualis debeat esse abbas i scõa diuisione. c. i doctrina. t. xxi. c. ꝺ causis mõchox̃. ꝟ. admonẽt decanos. t. xxiij. ꝺ excõicatõne culpax̃. t. xxv. de ĝaiorib⁹ culpis. t. xxviij. de his qui sepius correcti emendare noluerunt vbi ponit expulsionem a monasterio que punitio fit de incorrigibili de iudi. cũ non ab homine. de bis t similibus capitis lis t de regula beati benedicti facit mentõnem hosti. de regu. c. ii. Inducit etiaz Jo. de lig. de religiosi. ¶. qbus. t. ¶. si qui. nõ. de ꝑnit. vbi prelat⁹ regulariter punit inferiorẽ de ĝioribus culpis t punit ibi de criminibus q̃ sapiũt furtum vel rapinã vbi patz t ꝓstat q furtũ t rapina de maiorib⁹ t grauioribus sunt ꝺ. di. cũ nõ ab homine. t. xxv. di. ¶. nũc autẽ. punit ergo abbas non solũ minora crimina ℔ etiam maiora ẽm regulam. sed cũ deficit regula in qua pena non habet de homicidio t de multis aliis ꝺ quibus nõ facit mẽtionem expresse hz eos punire scõm canonica t apostolica instituta. vt in pal. c. ea que t sic põt abbas imponere suis mõchis p criminibus penas iuris ℣ Et a predictis excipit vnũ casum in quo non puniret abbas. videlicet cũ criminaliter agit contra monachum de crimine degradatõem requirẽte. q: tũc coram abbate nõ ageretur ℔ coraz epo cũ inferior epo degradare nõ possit sine sit ỽbalis sine actualis ipa degradatio. de quo de penis degradatio. li. vi. t in. c. transmissaz de elect. dixi. in. c. at si clerici. s. ti. pxi. quod sic. ꝑbat qui non põt ordinare non põt iudicare de proch. nullus nec põt regulariter cognoscere exq̃ iudicare nõ ꝑt vt in. c. cũ super. de cã pos. t. ꝓprie. t. l. de qua re. ff. ꝺ iudi. Et regulariter dicit q excipiunt casus notati in pall. c. cũ sup. t q de tali cã criminaliter mota nõ possit iudicare inferior epo. inducit nõ. ꝑ hosti. t Inn. in d. c. transmissam. de elec. t ꝑ eosdem in palle. c. cẽto. Et in hoc casu intelligi ꝑt. c. monasteria. xviij. q. ¶. al legata. ꝑ cõtrario. vnde ex ꝓdictis cõcludit q abbas debet cognoscere de crimine sui monachi cũ ꝓceditur cõtra eum inquirẽdo vel denũciando qõ intelligit verum nisi essz talis casus in quo fieret degradatio etiã si ageretur ꝑ viam inquisitionis vt est hereticis. ꝺ hereticis. ad abolendã. quo casu ptinebit ad epm̃ qualitercũq; agatur etiam si sit exemptus. vt in. d. c. ad abolendaz Idem credit in falsario litteraz pape et in alijs casibus in quibus degradatur qualitercũq; agatur ut ad solum episcopum spectat cognitio. si vero agatur contra monachũ claustralem de pecunia vel alio ꝓtractu ciuili vel ĩmonia nõ hz locũ questio scõm cũ coram quo agi debeat. cã mõchus simplex non possit ciuiliter cõuenirj cũ ꝓpriũ nõ habeat vt in pal. c. nolo. t. c. non dicatis. imputet ĝ sibi q̃ cũ eo ꝓtraxit. t putat ꝺ verum etiam si intercenerit iuramẽtum in contractu ꝑdicto cum monacho. cum monachus iurare non possit sine licentia abbatis. de iura. calũ. c. i. in fi. et in regula beati benedicti vbi suadetur q non iuret in ꝓca que sunt instra operum. nec etiam habet executõnem in ꝓprie volũtatis de elec. quozũdã. t. c. si religiosus li. vi. de testa. c. ij. li. vi. t ita ꝑ non iurato habet. x. di. vides. L. de legi. l. nõ dubiũ. t. c. qõ aũt. ꝺ iurepa. nec ob. c. cũ. L. laic⁹. de fo. ꝓpe. li. vi. vbi habet q ratõne iuramẽti ꝓueniẽdus ẽ quis coram iudice ecclesiastico

cum abbas sit satis ecclesiasticus iudex qui excõmunicare põt de ma. ⁊ obe. cũ in eccĩjs. cuz li. ¶ Si aũt conueniatur de facto ratõne dicti contractus ꝓueniet coram abbate. alle. nõ. in preal. c. q̃sto. ⁊ de accu. ex parte. ⁊ hoc patet verũ q̃ non posset agere cõtra monachũ dausträlẽ nisi sit in studio cũ abbatis licentia. q̃ tũc põt agere ⁊ defendere ⁊ oĩa sine quibus i studio esse non põt. vt nõ. de accu. ex pte. et in. c. vt periculosa. ne cle. vel mo. li. vi. ⁊ põt vsq̃ ad ꝓbabilẽ summam mõsteriũ obligare sup mutuo. vt nõ. xij. q. i. nõ dicatis. ⁊ in pall'. c. vt picalosa. p Archi. ⁊ tũc li agat ꝓra mõchum. q̃ põt agere ⁊ defendere vt. s. dictum est tũc ꝓuenietur coram abbate scõm eũ p iura supr̃ allegata. ¶ Si aũt ꝓueniat monasteriũ in casu quo põt monasteriũ obligare tũc agatur corã ep̃o cũ abbate habeat monasteriũ defendere de rescrip. edocerí ⁊ qz ibi nõ. q̃ non p̃t esse abbas ps ⁊ inde. x. iij. q. iij. nullus. si autem monachus prior vel administrator conueniat nomine sui beneficij sup cõtractu aliquo cuz eo inito. q̃ agere et defendere potest noie sui beneficij ô iudi. c. cum deputati. ⁊ nota. in. c. olim. ô resti. spo. cũ si. credit Job. de lig. q̃ conueniri debeat cũ abbate p glo. i preal. c. q̃sto. cũ generaliter de monacho cõtra bente loquat. ⁊ p alias rõnes. s. positas ⁊ null' ali' melius cõtrahit quã dictus administrator. ⁊ predicta omnia de correctõne criminum facienda per abbatez ⁊ de conuentõne coram eodem facienda in ciuilibus questionib' dicit vera etiã si monachus ꝓtraxerit vel resideat in alia dyoceli quã vbi est monasterium. quia monachus vbicũq̃ fuerit semp est in iurisdictõne abbatis quem vice dei supra caput suũ posuit. xvij. q. iij. statuimus. de elec. si religiosus. li. vi. ⁊ monachus fictõne iuris semp est i monasterio siue claustro vt nota. Inno. ⁊ Abbas. de sen. ex. cũ illoz. ⁊ archi. i. c. vt periculosa. ne de. vt' mo. li. vi. ⁊ ꝓbatur i. d. decre. cũ illorum. vbi si duo monachi diuersoz monasteriorum se passerint. ptinet ad vtrũq̃ abbatem absolutio. et ita datur iurisdictio extra claustrum. q̃ non potest fieri q̃ ambo monachi essent in ꝓprijs monasterijs. ꝓbatur etiam eo. ti. c. canonica. vbi prior hospitalioruz absoluit fratres suos qui nullum habent claustrum. ⁊ ita extra claustrum vbicunq̃ iurisdictõnem habet abbas in suos monachos dicit tamẽ q̃ si locus in quo monachus residet ⁊ ꝓtraxerit ẽ remotus ab abbate in tãtũ q̃ non p̃t ꝓmode p acrorẽ adiri q̃ poterit ꝓuenirí coraz ep̃o nec obstabit exceptio q̃ ꝓmo sit ꝓuenienď coram abbate ⁊ ꝓbo sic nã monialis ꝓpt absentiã abbatisse q̃ mortua ẽ agit noie ꝓprio restitutorio iudicio ô rescrip. cũ dilecta. i fi. quod nõ faceret si viueret ꝑ agere abbatissa. vt nõ. ô sen. ex. prochianos. facit quod nota. glo. xij. q. i. non dicatis. que dicit monachum posse agere de iniuria sibi illata si abbas est absens nec reliquit procuratorem ergo et in casu nro propter absentiam abbatis conuenietur monachus coram dyo

cesano. Item filiussa. agit ⁊ defendit absente patre. ff de iudi. l. si longius. et nota. in. d. decre. cum delicta. Item incommoditas mutat alicuius sepulturam de sepul. is qui. li. vi. et etiam religioso dat electõem sepulture cum ad monasterium ꝓmode portari non potest q̃uis velle vel nolle non habeat vt in. c. religiosi. ô sepul. li. vi. facit quod nota. in. c. tum ex litteris. de i. te. resti. vbi ponuntur versus. nõ facit ergo parum cũ. vnde distantia cogit adire forum vt ibi nota. ⁊ in d. l. si longius. vnde dicit q̃ si predicť monachus distat ab abbate vt. s. dictum est. habebit actor electõnem vt ipsum cõueniat coram abbate vel coram episcopo ⁊ sic scõm eum debet intelligi et saluari opi. Innocẽ. hosti. et Abb. in predicta decre. q̃sto. alias autez si sit ꝓpe debet recurrere ad abbatem. ar. ô rescrip. c. sicut. li. vi. et per rõnes ⁊ iura superi' allegata ꝓpter negligentiam vero abbatis non est dubium cum ô ea apparuerit quin pertineat ad ep̃m vt in decre. q̃sto. in fi. de offi. or. ⁊ in. c. graue. cum ibi nota. ⁊ quod nota. p Archi. in. c. vno. de ma. ⁊ obe. li. vi. in verbo hominis. Idem in notorijs vbi est cuz statim abbates nõ corrigunt. de censi. romana. §. notoria. li. vi. quia possunt dici merito negligentes quod intelligit i notorio facti permanentis vt interpellati de coha. de. ⁊ mali. sup eo. de vsu. cum tu. non aũt in notorio facti transeuntis. Item vbi appellatur ad cum de appella. c. romana. §. i. li. vi. et ad. c. i. de priuileg. li. vi. quod videtur obstare in eo q̃ innuit. q̃ etiam exempti ẽdinquentes extra locum exemptum vel contrahentes possunt cõueniri coram episcopo loci. ꝓnder Jo. de lig. q̃ loquitur quando prelati inferiores sunt negligentes vel in notorijs vel vbi agitur de accusando vel in casu vbi degradari debent vt dictum est. s. alias ẽnt omnia superiora per illud. c. correcta. vel scõm cuz loquitur q̃ ratõne exemptõnis non defenderetur quin puniuntur per ordinarium si delinquant vel contrahant extra domicilium sed non negat quin p̃t defendere per anteriora iura que papa reuocare nõ intẽdit ar. de elec. c. ecclesia. ij. puto q̃ melius posset dici ad illud. c. quod loquatur de bis exemptis qui cessante exemptõne sunt immediate sub ordinario loci vt patz in prin. illius tex. ibi suam in ipsis iurisdictõnem putius exigit exercere cũ. ⁊ sic loquit de principalibus plõnis plat̃is eccĩaz exemptaz q̃ cessante exemptõe ꝓcuniuntur rõne delicti ꝓtractus vel alia rõne corã ordinario loci. xvi. q. i. abbates. ⁊. xi. q. i. de pson. cuz si. nõ aũt loquit ô monachis qui etiã omni ꝓuilegio cessante disputi et puniri debẽt per suum abbatẽ vt. s. dictũ est. nec priuilegium debet eis eẽ damnosum ar. ô priuile. c. in his. sed quam formam sequet abbas vel cõmissarius suus inquirẽdo ꝓtra mõchũ suũ ô crimine sequet ne formam iuris de q̃ de accu. q̃liter ⁊ quando §. debet vel procedet fm statuta regularia vbi ꝓceditur simplicit̃er de plano sine strepitu ⁊ figura iudicij

fm quam formã non traduntur capitula. de q̃bus in pall'. §. debet. nec vocatur ad videndũ jurare testes. q; est de ordine iudiciario nec admittitur appellatio. de appel. ad nr̃am. t. c. reprehẽsibilis. et. c. cũ spẽali. § fi. nec alia iuris solẽnitas obseruatur f̃ pcedit fm obseruãtias regulares et diuersas obseruãtias religiosorum Et de ista forma habetur p̃ bar. t Jo. mo. de reli. do. c. i. li. vi. in fi. glo. mag. Quã q̃ formã de istis sequit abbas. Jo. de lig. in pal. loco dicit q; põt sequi põmam formã per decre. sepe alle. de sta. re. ea q̃ i pn. f̃ tutius est ei pceder fm scõaz formam q; si inf̃ primam pceder haberet dictio mõcho puidere i expẽsis aduocatoz t in alijs sumptib' cũ ppriũm non habeat de acca. c. ex pte. t. c. pe. §. q̃uis alio cãu. Et q; in ingressu se t sua dedicauit. L. de sa. sanc. ecc. auc. i gressi. t auc. si qua canonica. xix. q. vl. t de pba. i presentia. t nisi faceret sibi expẽsas p̃uaret eũ defensione sua q̃ excõicato t etiã dyabolo si eẽt in iudicio non dz denegari de excep. cũ iter. t. xi. q. iij. eoz. quare tuti' est fm eum vt pcedat scõm scõam t si pcedet fm eaz non ministrabit sibi expensas q; nec eas facturus est nec admittet ad eas ar. p̃dictoz. c. ad nostram. t. c. reprehẽsibilis. t. e. cũ spali. ¶ Jtẽ dicit q; pma via electa p abbatem põt redire ad scõam pcedendo scõz regularia instituta q; ppie inter abbatez t monachos liis esse non põt. ff. de iudi. l. lis nulla. de iudi. c. vno Et qualitercũq; abbas de salute sui monachi q̃rit ille debet humiliter obedire vt in palle. decre. reprehensibilis. Nam siue plectendo siue cognoscẽdo hoc solũ bene agitur vt vita hominũ corrigatur. xxiij. q. v. pro desse. t vna actõne suspensa transitur ad aliam. de cã pos. t ppie. pastoralis. t de testi. significauerũt. t nõ hoc in spe. in ti. de inqui. §. vl. v̄. Item pone. t v̄. sed nunqd. nec ob. de pos. prela. c. i. li. vi. et de elec. vt q̃s duas. et. c. ab eo. eo. li. vbi vna via electa non põt renocari et redire ad aliam. q; ibi renocatur t reditur ad aliam cũ damno alterius b̃ sine damno mõchi quia facilius pcedetur p̃ scõam quam p̃ primam vt. e. probatum ẽ. et hoc in effectu voluit Jo. õ lig. t hec dicta infra examinabo reducendo ipsa ad aliquos articlos non eñ tangit de alijs p̃latis inferioribus vt p̃posito plebano t silibus ¶ Jnn. in. c. ad hec. de offi. archi. t hosti. t Jo. an. post cũ cõcludunt tales p̃latos i subditos tñ habere leuẽ iurisdictõem t non grauẽ et vocant grauẽ depositões clericoz etiã in minoribus all'. nõ. de elec. transmissam. xv. q. vij. eps Idem õ suspẽsione perpetua vel multum diuturna. allegat õ excess. prela. c. i. Et idem de vnione beneficiorum t diuisione. e. ti. sicut vnire. t vide bo. glo. in cle. ne in agro. de sta. regu. Idem de dispensatõe. de eo. q̃ fur. oz. recep. c. ij. t quod ibi nõ. Jnno. t de fi. prel. c. fi. Idem de auctoritate imponenda alienatõne rei ecclesiastice. xij q. ij. sine exceptõne. t. c. ab abbatibus. et. c. placuit. t generaliter omnia que non expediunt prelati sine capitulo. de his que fi. a prela. nouit. t. c. q̃to. Jtem iurisdictio in monasterio de offi. archi. c. fi. Jtem matri monialis causa. õ excess. prela. accedãtibus. Jtẽ datio dimissoriox. de offi. archi. significasti. Jtem cause criminales graues. de pa. querelã. Jtem oñia q̃ sunt epalis ordinis de quibus de elec. quod fiat. t. c. trãsmissam. lxviij. di. q̃uis. Jtem dicant q; talis iurisdictio non extendatur ad notabiles psonas nisi vt epõ nuncient. vnde archidiaconus solũ hz iurisdictõnem quo ad prochiales ecclesias t minores titulos. Jtez tales prelati inferiores non possunt ppter non residẽtiam puare clericos titulis suis nec ppter aliam cãm vt disputauit Ja. canonic' Bonoñ. vt refert Jo. an. in. c. fi. de offi. archipresb. hoc etiã sequit b̃ do. anto. et plus dicit q; vbicunq; agit in figura iudicij nisi aliud det cõsuetudo. isti prelati inferiores nõ habẽt potestatem. all'. xi. q. i. de persona. de hered. cum ex inuncto. t fuit hec opi. Ja. bonoñ. vt recitat Jo. an. in. c. fi. de offi. archi. t cum illa opi. transit Jo. an. dicit tñ do. anto. hic istos prelatos inferiores habere iurisdictionem in illos qui eos elegerunt. et dirigitur tunc plus iurisdictio ad psonas certas in loco quam ad locum in tñ q; isti recipiunt ptãtem quandam excõicandi et b̃it iurisdictõem modicam nõ ppie cognitionalem f̃ correctionalem. sic debet intelligi fm eum. de offi. or. c. cum ab ecclesiarum. t quod ibi nõ. putat etiam q; subiectos seruientes i ecclesia possunt pro eoz culpis et negligentijs non contentiose f̃ correctionaliter priuare ad tps emolumentis ecclesie vt distributionib' et alijs totaliter autẽ ab ecclesia removendo vel ad modicum tempus suspendẽdo putat q; non possent vt supra dictũ est scõm Jnno. hosti. t Jo. an. nisi forte fm eum habeant potestatem instituendi de cõsuetudine. quia etiam consequenter habent potestatem destituẽ de pro culpis t negligentijs si tñ non sunt supra curã instituẽ. de capel. mo. c. i. li. vi. quinimo etiã si sunt supra curam instituti. facit glo. scõz eum in pall'. c. i. sup verbo ipsis. a contrario sensu quia si isti superiores b̃it ecclesias pleno iure et sic b̃it etiã potestatem instituẽ di. de consuetudine possent et tales destituere. nec obtex. ibi in eo q; dicit psuetudine vel statuto q; posset i telligi fm eũ q̃n statutũ vel psuetudo disponit q; tles superiores pñt destituẽ hos psbiteros istitutos ad curã cũ tñ illi superiores nec õ psuetudie nec alit̃ haberẽt ptãtez instituẽdi. t b̃ fm eũ vid̃z sonare glo. i. d. c. i. in vbo psuetudie. relinq̃t tñ b̃ sub dubio dicãdo cogita. b̃ dictũ mihi nõ placet vt j. subicia. Paul. de liaza. in de. ne in agro. §. cetez. õ sta. regu. dicit p̃latũ puctua lem habere iurisdictõem fori penitentialis rõne collegij t psonarum ipius. alleg. de offi. ordi. ẽpto de ma. t obe. cum in ecclesijs. ¶ Jtẽ dicit q; talis p̃lat' non habet iurisdictionẽ fori cõtentiosi in parrochianos. sz

m̃ penitentialis. et sic intellige quod le. et no. de of. or. cum ab ecclesiarum. Bo. meus car. in. d. c. cuz ab ecclesiarum. dicit q̃ in loco nullus habet iurisdictiõz ordinariaz citra ep̃z ō iure cõi. ipe em̃ sol⁹ hz iurisdictõz ordinariam in ciuitate et dyocesi. de off. or. c. i. Isti vero prelati inferiores qui preficiuntur collegio hñt ordinariam in illos de collegio. L. de iurisdic. o. in. l. fi. Ex his infertur q̃ si prelatus inferior ep̃o habet iurisdictionẽ ordinariã in sua dioces vel in certa pte dioces. hoc ẽ de iure speciali. pro hoc adduco nõ. per Archi. xxiij. q. i. §. his auctoritatibus. et Pau. in. d de. ne in agro. et ex hoc dicit q̃ plebanus i prochia nos sui plebanatus nullã habet iurisdictionẽ respectu fori contentiosi de iure cõi. alle. c. ij. cum ibi nõ. de ex cel. pla. vnde non dicitur habere territorium qõ sapit iurisdictionẽ. ff. de iurisdic. om. iud. l. fi. de cõsti. c ij. li. vi. sed parrochiani ut in palle. c. cum ab ecclesiarum. Ex his infertur ad intellectum p̃alle. c. cum ab ecclesiarum. quod videtur obuiare p̃dictis. quia si illud. c. intelligitur de iurisdictione fori contentiosi oportet illud intelligere quatenus dicit de parrochianis de iure spãli vel ratione p̃suetudinis. ut hic. et hec procedunt fm eum de iurisdictione in loco sed quo ad iurisdictionem in psonas dicit q̃ plat⁹ collegij habz ordinariam fori ptentiosi in illos de collegio. et sic potest cognoscere inter eos de causis ciuilibus. et licet hñ videat i vlu est tñ de iure fm eum. ar. in. d. l. fi. L. ō iurisdic. om. iud. Item potest in singulos de collegio fare sententias censure. de ma. et obe. cum in eccl̃is. cum ibi nota. et hec sunt que in hac materia scripta reperio ex quibus non dilucidatur hec materia. et magna ex varietate opinionũ resultat p̃tranietas. nã Inno. host. et Jo. an. in palle. c. quãto. dicũt q̃ isti plati inferiores nequeãt de caus⁹ cognoscere crimialibus Item q̃ etiã in ciuilibus non sunt p̃mo p̃meñdi coram suis prelatis. sed potius est i optiõe actoris. Jo. de lig. tenet q̃ etiã de crimine cognoscere p̃nt dũmõ depositionẽ non exposcãt. et q̃ data cõmoditate dñt p̃mo p̃meñri coã suis plat⁹ ec̃ ō delictis et p̃tractib⁹ alibi initis et commissis. loquit tñ de abbatibus nõ aũt de alijs prelatis inferioribus alibi Inno. host. et Joan. ut. s. dixi dicunt hos inferiores habere iurisdictõz tñ in leuibus. et hanc opi. videtur hic sequi do. ãto. qui etiã addit q̃ iurisdictionẽ quã habẽt nequeãt p̃gnitionaliter. et sic in figura iudicij exercere sed correctionaliter tñ. do. Lar. sentit q̃ in ciuilibus habent iurisdictionẽ etiã p̃gnitionaliter. Pau. sentit q̃ hñt iurisdictionẽ fori penitentialis tñ. quid ergo in tanta doctoz varietate. Et primo ponã de iurisdictõe istoz inferiorum quod mihi videtur. scõo annectã circa potestatem ipoz aliquas pulcras questiones et quotidianas. Et primo distinguo assumẽdo aliqua dicta doctoz. hic q̃ aut queriẽ an isti p̃lati inferiores habeãt de iure territoriũ stricte ita q̃ habeãt iurisdictionẽ in ibidẽ delinquẽtes vel p̃trahentes et residentes et cõiter tenetur q̃ nõ. licet Inno. hic referat vnã opi. in oppositum. que tñ cõiter non tenet. sed solus ep̃s ẽ ordinarius in tota dioces. ita q̃ tota dioces est sibi territorium in spiritualibus. ut p̃batur i. c. i. de off. or. et melius in. c. cum ep̃s. co. ti. li. vi. et. xi. q. i. si quis cũ clerico. et. c. de p̃sona. et hic Et quid sit territoriũ et vnde dicatur. dic ut in. l. pupillus. §. territoriũ. ff. de v̄ sig. et vide glo. in. c. ij. de p̃sti. li. vi. et de distrctu territorio et dioc̃. vide tex. cum glo. in de. ne romani. ō elec.

Aut queritur nunq̃d isti inferiores hñt territoriũ fori penitẽtialis. ita q̃ habeãt iurisdictionẽ in foro penitentie in omnes ibi habitantes. et dico q̃ hñt iurisdictionẽ in omnes illos de collegio. ut. s. dixi scõm Pau. et facit. c. cum ab ecclesiar. de offi. or. et. xij. q. i. c. i. et. c. pe. et vl. de off. archip̃s. habẽt etiã territoriũ si habent parrochiã distinctã vnde habẽt curã aiarũ parrochian oz. ut in p̃alle. c. cum ab ecclesiarum. et xij. q. i. tale tamẽ territoriũ non habẽt isti inferiores. vt se paratum ab ep̃o quasi faciãt caput. imo p̃sumit in exercitio cum ep̃o et habent isti sub ep̃o et locus est p̃occupationi. et si p̃sumunt ad curam p̃tur ep̃s. ut supior. ut in. c. ij. de off. archip̃s. et quod ibi nõ. et ō pe. et re. ois. et p glo. in. c. ij. co. ti. li. vi. Et adde tendũ q̃ istud territoriũ fori penitẽtialis non p̃cia equipatur territorio fori p̃tentiosi. qñ forensis delinquẽs in loco seu territorio vnius iudicij sortitur forũ illius quo ad p̃tentiosam iurisdictõz. ut in. c. i. de rap. et. xij. q. vi. c. i. et. j. c. fi. in penitentionali vero non sortit forũ qs alterius sacerdotis. ut nõ. p glo. singularẽ in c. i. xvi. q. i. et nõ. de rap. c. i. Et est rõ fm Jo. de lig. quare rõe p̃tentiosi subiicatur et non in p̃riali. quia pena p̃tentiosa imponitur ex eo. quia offendit iudicẽ et bonũ publicum. et ideo debet puniri in loco vbi deliquit. sed penitẽtia imponit⁹ p̃pter offensam dei et ãie p̃prie. ergo illi soli subiicatur quã habet supra se in iudicem loco dei et qui iudex est sue anime. Item quia iura prochialia non p̃cernunt principaliter locum sed psonas p̃pter locum. secus in iurisdictione p̃tentiosa ad p̃dicta facit. c. cum sup eo.. de parrochijs. et. l. pupillus. §. territorium. ff. de v̄. sig. Hanc ratõz Jo. de lig. damnat Lapus de castel. i. c. i. de rap. quia aliqñ iniungit⁹ peccatori pñia manifesta. de pe. et re. c. i. et sic ad exemplũ aliox delinquẽtiũ foret imponenda in loco delicti. sed ipe licet damnet hanc ratõz tñ ratio in se est bona qz p̃ncipalis causa est purgatio aie Item quidã assignãt aliã rationẽ ne p̃tingat p̃fiteri p̃ptes. nam de alibi cõmissis non posset confiteri i loco delicti p partes. q̃ p̃fiteretur. qõ non ẽ dicendũ. ut nõ. in. c. non tibi dico. de peni. di. i. de quo per host. in summa. de peniten. et remiss. §. an peccata. hec ratio indistincte non procedit in eo. quia qui alibi

ex toto fuer t confessus t nunc venit ad delinquẽdũ hic. Lap' assignat aliã ratõz. qz interest sui indicis vt vultũ sui peccatoris ꝓgnoscat, puer. xxvij. et nõ. ō pe. et re. c. omnis. et no. co. ti. c. ij. li. vi. Et hec rões sunt bone et notãde. Et licz supꝰ dixerim hos inferiores ut canonicos iurisdictionẽ nõ habere in ibidẽ deliquẽtes etiã in foro pñie. si sunt extranei habẽt tñ iurisdictionẽ in ibidẽ. scz in eoꝝ parrochia cõmorantes licet ibi nõ ꝓtraxerint ꝑpetuum domiciliũ vt sunt scolares mercenarij t similes quoꝝ parrochialis est ille cuius parrochia inhabitãt. ut ẽ glo. singularis i de. i. de primile. in. v. ꝓrochialis. facit qō nō. in. c. oēs. de pe. et re. ad idẽ in simili glo. in. l. ij. C. vbi de cri. agi oportet. que dicit ibi quẽ posse ꝓueniri vbi commoratur et ꝓuerſat licz ipi domiciliũ non habeat. facit l. quisquis. C. si cer. pe. et quod dixi in. c. clericis. ō. eo. Quidã sunt hñtes territorium, puinciale tñ et eorum dignitas sonat in noie ꝑlationis. ut sunt isti inferiores prelati habentes certam parrochiã. et tales i tota parrochia habẽt animaꝝ curã. De abbatib' vo et alijs religios' ꝑlatis dicendũ ẽ. ut le. et no. in. c. i. ō capel. mo. et. c. pe. co. ti. et p glo. in. c. ne in agro. de sta. regu. vbi nō. an p se possint religiosi exercere curam si habẽt populũ. et ibi etiã p doc. an valeat consuetudo ꝓtra dictũ. c. i. et tenui i palle. c. i. q' sic. vbi vide. Item habẽt iurisdictionẽ in illos qui eos degerẽt et dirigitur tũc iurisdictio plus ad ꝑsonas certas i loco quã ad locum. vnde nõ vendicãt sibi iurisdictiõz in idẽ deliquẽtes habitãtes vel ꝓtrahẽtes ꝑ tñ i ꝑsonas illoꝝ de collegio. t in istis ego distinguo inter abbates et alios ꝑlatos seculares t ꝓpositos t plebanos t similes ut abbates habẽt iurisdictiõz sup suos monachos vbicunqz deliquãt ꝓtra hãc vel remideãt tam in ciuilibus q̃z i crimialibus tã correctionaliť q̃z iudicialiter dũmodo nõ agatur ad depositionẽ. Et q' ꝓmo ꝓueniẽdi sunt coꝝ abbatibus q̃z ẽpo alias obstabit fori exceptio dũmõ possint cõmode adiri eorum abbates. et ꝑ hijs faciunt. ō. inducta p Job. de lig. et maxime. c. abbates. et. c. nullus. xviij. q. ij. et. c si religiosus. de testa. li. vi. et. c. sicut. de simo. et. c. cũ in eccl'is. de ma. et obe. et in. c. singulis. et. c. ea que. de sta. regu. et. c. quãto. de of. or. et. c. i. et. ij. lviij. dinã si hñt iurisdictionẽ in monachos. ut. ō. ꝑz i iurib' palle. t latius in ipa regula p supiorẽ approbata non appareret ratio quare illã nequeãt exercere i figura iudicij cum ordo iudiciarius non applicet iurisdictionẽ sed potius fuit institutus in fauorẽ publicũ. et ne innocentia ex indicis iniquitate ledatur t opprimat. de. ꝓba. qm̃ ꝓtra. et maxime, ꝓbari vi lec' in palle. c. ea q̃. vbi dicit q' debẽt punire ſm statuta regularia t apostolica. et q' primo ꝓueniendi sunt coꝝ abbatibus. facit palle. c. quanto. et. c. si religiosus. vbi dicit q' vice dei posuerũt monachi abbatẽ supra caput eoꝝ t eius

ā

impio se subiecerũt. ut i palle. c. abbates. et. c. ea que et. c. in singulis. de sta. regu. vbi primo habeť recursus abbatem, p correctione monachoꝝ. vnde velle et nolle monachi dependz a volũtate abbatis. ut i in ribus supius alle. ꝑlati vero seculares hñt iurisdictõnem in ꝑsonas illoꝝ qui ipos dignãt. scz in illos de collegio. et hãc iurisdictionẽ hñt tñ in ciuilibus etiã in figura iudicij. ar. in. l. fi. C. de iurisdic. om. iu. t eorum que nõt Inno. in. c. cum ab ecclesiaꝝ. de off. or. et facit. c. i. xv. q. iij. et de iudi. c. decernimus. t i istis seculatibus puto, ꝓcedere dictũ Inno. in palle. c. q̃nto q' ipoꝝ subditi pñt ꝓueniri coꝝ ẽpo vl ipoꝝ prelato imediato. ita q' sit in optione actoris coꝝ quo ipo ꝓuenire velit. ar. in palle. l. fi. t eoꝝ que nõt Inno. in palle. c. cum ab ecclesiaꝝ. nam sicut hij qui sunt alic' ꝓfessionis licite et approbate faciũt aliqō collegiuz t pñt in ciuilibus ꝓueniri coꝝ ipoꝝ rectore t coꝝ ordinario loci. ita t hij clerici pñt ꝓueniri coram eoꝝ ꝑlato t coꝝ eoꝝ ẽpo. In crimialibus tñ nõ potuerũt cõuenire coꝝ eoꝝ ꝑlato. ar. in palle. l. fi. t. xi. q. i. in fi. c. de ꝑsona. t. s. eo. c. ij. et ar. hic vbi indistincte dicit q' coꝝ ẽpo tanquã ordinario loci sunt ꝓueniendi. t ō ni si aliud habeat ꝓsuetudo vt hic t de rescrip. c. auditis t in. c. cum olim. et in istis intelligo dictũ Inno. i palle. c. quãto. ¶ Et ex ꝓdictis colligo vnã dfam iter iurisdictionẽ cõpetentẽ abbatibus et alijs ꝑlatis secularibus iferioribus. et hãc arbitroꝝ diuersitatis rõez. q' magis sunt subiecti monachi abbatibus q̃z clerici seculares suis ꝑlatis iferioribus. monachi enim positi sunt vice dei supra caput eoꝝ ꝓncipaliter abbatẽ et non ẽpm. ut in. c. si religiosus. ō dec. li. vi. cũ si. et eoꝝ velle et nolle dependet ab abbatis volũtate vt in in ribus ꝑalle. vnde nõ sunt subiecti abbati respectu nudi exercitij iurisdictionis. sed clerici seculares sunt principaliter subiecti ẽpo. t ab eo recognoscũt ordines et bñficia t loco dei se dedicauerũt i anima t corpe. xij. q. i. cui portio. t qō nõ. Jo. de lig. in. c. ceteꝝ. s. ti. ꝓx. t. j. c. significasti. Inferioꝝ vero ꝑlatis sunt subiecti respectu nudi exercitij iurisdictionis. Et ideo dicunt cõiter iura clericos indrendos ꝓueniẽdos et puniendos p eoꝝ ẽpm. ut. xi. q. i. quasi p totũ. et in. c. i et. ij. s. eo. et. c. postulasti. j. eo. et b. et de here. c. cũ ex iniũcto. i fi. t. xxv. di. plectis. de mõchis vero dicũt illos puniẽdos cõiť p abbatẽ. ut i iuribus supius all'. facit qō nõ. glo. xi. q. i. q' resistit. puto tñ ut ō recitani ſm doc. q' isti ꝑlati sc'lares iferiores nõ potuerť ꝓgnitionaliť ꝑ correctionaliť, p negligentijs t culpis modice punire exquo habet iurisdictionem in personas illorum. ar. op. in. c. ex litteris. de constí. et quod nõ. in. c. cum accessissent. eo. ti. // Quidam sunt prelati habentes sub se subditos ratione seruicij tantum. et constat eos non habere territoria. et tales non habent iurisdictionẽ etiam in ꝑsonas illorum qui ipsis

seruiant nisi illam sibi vendicent aliquo iure speciali. vt ꝓbat hic. Quidam sunt habentes pñiale territoriū ꝛ non contentiosum nec sunt in aliqua prelatione stricto sumpto vocabulo vt sunt curati. et tales non hñt aliquam potestatem in foro contentioso. ut. ō. dixi. nec in ciuili nec in criminali. ¶ An autem possint excōmunicare multe sunt opi. nam Lau. ut refert Joan. in. c. si sacerdos. de off. or. dixit indistincte tales ꝑ spiteros excōmunicare non posse. hosti. tenet ibi contrarium. intelligit tamen de curato et remittit ad summam. de sen. ex. §. quis possit excōmunicare. et sub §. ne dum autē. et in eo. §. v. tu teneas. videtur hoc limitare et restringere in notoriis. Et sic intelligit. c. nemo. ij. q. i. et xi. q. i. experientie. et. c. sacerdotibus Abbas dicit has opi. sic reduci posse ad concordiaꝫ ut si hoc habet consuetudo possit etiam causa cognita. alle. c. duo. de off. or. et de arbi. electi. alias hoc non poterunt cum cause cognitione ſꝫ generaliter sic ut in ꝑalle. c. si sacerdos. vnde dicit ibi Pe. q non possunt excōmunicare psonam certam. Archi. in. c. romana. de sen. ex. li. vi. et de consti. c. ij. eo. li. tenet sacerdotem curatū posse excōmunicare. et idem sentit glo. in ꝑalle. c. romana. ꝓ dictum. c. nemo. Opi. abbatis sentit hic do. anto. dicat enim q isti curati recipiunt quandam latam iurisdictionē in subiectos q̄ plus atrahitur in naturam fori penitentialis q̄ꝫ ꝓtentiosi. quia poterit generaliter ꝓmulgare excōicatiōeꝫ ad corrigendum animas subiectoꝝ alle. ꝑalle. c. si sacerdos. do. meus do Lar. sentit ibi primā opi. quia nemo ꝑt excōmunicare nisi sit iudex ecclesiastic⁹. all'. c. i. de sen. ex. li. vi. vbi ter repetitur verbum iudex im proprie tñ fm eum potest curatus excōmunicare sc̄z a cōmunione removendi non ꝑ modum precepti sed consilij. et sic potest ꝓcedere quod dicit hosti. ꝛ idē tꝫ ibi collect. et hanc opi. sequor: quia certum est q excōmunicatio est pars iurisdictionis. de v̄ sig. querenti ō offi. dele. c. ex litteris. vbi bene ꝓbatur. Et ideo nullus potest excōicare nisi iurisdictionē habeat et omnia iura in ꝓtrarium allegata si bene ponderentur. Loquuntur de habente iurisdictionē. ꝓbat littera i ꝑall. c. si sacerdos. ibi nisi iudiciario ordine ꝛc. Et sic patet q loquitur iste ter. de curato alias hñte iurisdictionē de iure speciali et sic etiā loquitur. c. cum ab ecclia. eo. ti. ut patet ex principio ibi ab ecclesiarum prelatis ꝛc. et sic non loquitur de simplici curato. Et hāc opinionē sentit spe. de off. dele. circa prin. Et videt casus de hac opi. in. c. archidia. de offi. archi. ꝛ sic interꝑtatur consuetudo que est optima legum interꝑs. de cōsue. cum dilectus. ꝛ. l. si de interꝑtatione. ff. ō le. et tenet Guil. de monte lau. i tractatu suo de sacramentis. et Jo. in. c. nemo. ij. q. i. ly archi. ibi remaneat i ꝓma sententia. sed aliā opi. s. defensatam credo veriorem indistincte sive feratur in specie sive in genere. q excōicatio est fori contentiosi qualitercūq̄ feratur cū penam inferat. ut in ꝑlle. c. querenti. ō v. sig. et. c. pia ō excep. li. vi. imo nulla pena in dei ecclia maior reperitur. xxiij. q. iij. corripiatur. et facit. c. sacro. ō sen. ex. et pena non ē imponēda nisi ꝑ iudicē. vt in. §. i. B. xxiij. q. ij. et nō. in. c. porro. de divor. Curati autem non habent iurisdictionē fori ꝓtentiosi sed tñ pñiale ad b. c. oīs vtriusq̄. de pe. et re. ꝛ ō off. or. gi. et. c. cū epūs. e. ti. li. vi. sed alij habentes iurisdictionē ecclia stica sive ordinariā sive delegatā excōicare pñt. ꝓ ō c. si quem. de sen. ex. vbi dicit de excōicato a iudice. nec distinguit qualis fuerit iudex et sufficit q nullī iudici ecclesiastico ē hoc interdictum cum sit iurisdictionis. et vide ꝑ hoc. c. de simo. et. c. cum in ecclesijs. de ma. et obe. ꝛ. c. cum ab ecclesiar. et. c. si sacerdos. de off. or. ij. q. i. nemo. nec obstant ꝓdicta. xxi. q. ij. visis. ꝛ. vi. q. iij. debent. vbi videtur ꝓbari solum ep̄m posse excōicare. ꝛ q excōmunicatio est mere ep̄alis. ad idē. xxiij. q. iij. corripiat. nam quedā est excōicatō que fertur cum solennitate. quedam sine. et de ista ꝓcedit quod. s. dixi. ¶ Sed prima dicitur anathema et fertur cum solennitate que exprimit in. d. c. debent ꝛ hanc solus epūs cum numero. xij. sacerdotū circumstantiū ꝓfert. ut ibi dicitur. ꝛ de hac itelliguntur. s. allegata i contrariū. ꝛ hoc tenet glo. in ꝑalle. c. cum ab ecclesiarum. et hosti. in summa eo. ti. §. quot sunt species. in fi. Et hodie cōit ñ fuat illa solennitas. et ꝓ q non apparet q maioris roboris sit illa excōicatio lata cum ꝓdicta solennitate quā illa que fertur absq̄ tali solennitate nisi quia magis videt aggrauari excōmunicatus seruata ꝓdicta solēnitate. quo ad absolutionē obtinendā. quia debz absolui cum eadē solennitate. ut in. c. cum aliquis. xi. q. iij. et quo ad opi. dominū. ¶ Et ex ꝓdictis infertur q abbas et alij ꝑlati iferiores epo cum habeant iurisdictōz in illos de collegio ut. s. dixi pñt illos excōicare. ut ꝓbatur i iurib⁹ supius allegatis. et nō. glo. in ꝑalle. c. nemo. ꝛ. c. ca ab ecclesiarum. et facit quod nō. do. anto. in. c. ꝓpositie. xi. q. i. et. c. significasti. j. eo. ¶ Quidā sunt et appellantur archipiſpiteri rurales. ut in. c. fi. de off. archi. et isti in titulis suis qualē iurisdictionē habeāt ꝓcgt Jo. an. post Ja. bonon. in. d. c. fi. vbi dicit q i figura iudicij nullus cognoscit nec pōt corrigēdo ꝑuare quē titulis suis nec ꝓpter non residentiā sed oia tibi deferre epo. De archidiacono vero ecclie cathedralis qualiter iurisdictionē habeat. dico q ci⁹ iurisdictio plus ē iure spāli quā cōi. dicit de iure vero cōi saltem bz solū ea q̄ hñtur i. c. ad b. §. in quadā. ō of. archi. vñ dicit ibi Jo. an. q ea q̄ ponūt i illo. §. tñ videnf. ō iure cōi ad archidiaconū ptinē q nō bz necesse circa illa aliq̄d ꝓbare. i alijs vero nisi itēratōz suā fidei ō ꝓbitudie videt aduersarius absoluēdus. ad b. c. ut nim. ꝛ. c. fi. e. ti. ¶ Expediti ꝑdcā s restat subice aliq̄ſ qōes

ad maiorem dilucidationẽ ꝓdictoꝝ. et primo q̃ro an
isti ꝓlati inferiores bñtes iurisdictoꝝ in ꝑsonas colle
giatoꝝ. nt. ꝫ. dixi habeãt ptãtẽ ꝺstituẽdi quẽ a bñficõ
suo do. an. ꝰ nt. ꝫ. recitaui tenꝝ q̃ si ad eos spectat
institutio etiã de ꝓsuetudine q̃ poterũt etiã ꝺstitue
re qͦ non puto ver̃ vt statim subĝiã. Jo. an. p̃ Ja.
bonoñ. sentit ꝓtranium in ꝑalle. c. fi. de offi. archipr.
vbi dicit nullũ citra ep̃m posse ꝑmanere quẽ suo bñficõ
ꝓpter non residentiã. Ego hũc articulũ cũ quibusdã
alijs publice disputaui i quadam questione que inci
pit duo clerici caractere insigniti ꝛc. vbi late ꝓsequor
sed quantũ ad ꝓpositum sic distinguo q̃ aut ad istos
non ptinet institutio et minime cõpetit ꝺstitutio. q̃
de iure cõi cui competit institutio regulariẽ cõpetit ꝺ
stitutio. de here. cũ ex iniuncto. in fi. et ibi ꝑ doc. aut
ad ipos ptinet institutio. ꝛ tunc aduertendũ quo iu
re et quali modo eis competat. aut eñ cõpet ꝺ iure
cõi fm illã opi. que habꝫ collatoꝝ bñficioꝝ fundatorũ
in eccl̃ijs collegiatis spectare ad ꝑlatum ꝛ suũ colle
giũ. de quo nõ. in. c. cum ecclesia vulterana. de elect.
et. c. postulasti. de ꝓcel. ꝓben. ꝛ tunc puto q̃ etiã ꝺsti
tutio ptinebit ad eos. q̃ cui cõpetit institutio de iure
cõi et ꝺstitutio. ut in ꝑalle. c. cum ex iniuncto. ꝛ puto
ver̃ cum imminet ꝺstitutio fiẽda ꝓpter nõ residentiã
vel ꝓpter malã administrationem. secus si ꝓpter aliud
crimẽ. q̃ de crimine deriꝛ nõ recognoscit aliquis ci
tra ep̃m. ut. ꝫ. plene dixi. et facit. c. visis. in fi. xvi. q.
ij. ꝛ qͦ nõ. i. c. i lateranẽ. de ꝓben. aut cõpetat de iu
re spãli ꝛ tunc aut bñficium spectat ad eos pleno iure
ꝛ poterũt etiã ꝺstituere ꝛ sic intellige ar. a ꝓtranio sen
su in ꝑalle. c. vno. de capel. mo. li. vi. ꝛ ad idẽ. c. in la
teranẽ. ꝑalle. ꝛ de ꝑnile. c. cum et plãtare. ꝛ itelligo
q̃ poterũt remouere ex cã ꝛ cum cause ꝓgnitõe scõm
Jnno. in ꝑalle. c. i lateran. vbi dicit q̃ cãm vl̃ actiõez
criminalẽ hmõi sacerdotis non audiẽt isti inferiores
licet forte ꝓpter malã administrationẽ liceat amouere.
all̃. dicuꝝ. c. visis. nam ut ibi dicit peccata ꝑ ep̃m pu
niuntur. quod ẽ notandũ. aut ecclesia spectat ad ill̃es
q̃ concessa ẽ eis in ꝓpꝛios vsꝰ. ut solet ꝓcedi religio
sis ꝓpter ipoꝝ pauptatẽ. ut in. c. ꝓsultatõibus. de do
na. et. c. pastoralis. de ꝑnil. cum similibus. Et tũc ple
ne distinguendũ ẽ. ut nõ. Jnno. in. c. i lateran. ꝺ ꝑbẽ.
ꝛ plenius ꝑ alios doct. in. c. de monachis. eo. ti. aut
spectat ꝓfirmatio vel institutio ad eos alio iure. ꝛ tũc
aut ex ꝓsuetudine vel ꝑscriptione ꝛ non competit ꝺsti
tutio nec ꝑt ꝓsentire cessioni. et hoc quia ꝑscriptio ẽ
odiosa. de ꝑscrip. vigilanti. vnde ꝑscriptio in vno nõ
extenditꝰ ad reliquũ. ut in. c. cum ꝓtingat. de decꝫ. et
quod ibi nõ. ꝛ hoc vltimũ dictũ ponit ℙ. an. in de.
vna de renun. et sentiũt doct. in ꝑalle. c. cum ex iniun
cto. ¶ Aut spectat institutio ad eos ex ꝓuilegio et
aut fuit concessa institutio vel confirmatio cum dictõe
restrictiua vel taxatiua vt cum dictõe tñ vel simili. et
puto q̃ non trãseat ꝺstitutio. qꝫ ꝓstat de mente cõce
dẽtis. ad ĥ qͦ nõ. glo. xvi. q. ij. in summa. et qͦ nõ. i
c. pastoralis. de dona. ꝛ nemo de suo cogit facere bñ
ficiũ. x. q. i. ꝑcuriendũ. nec est recedendũ a verbis ex quo
aliter non cõstat de mente. l. non aliter. ff. de le. iij. ꝛ
j. de v. sig. c. ꝑ. et. c. fi. ¶ Aut ꝓuilegium cõcessit in
stitutoꝝ simpliciter ꝛ tunc intelligit ꝓcessa esse ꝺstitu
tio ꝛ ꝑ ꝓns etiã potestas recipiendi resignatoꝝ. ꝛ hoc
vltimũ ponit ℙ. an. in de. vna. de renũ. facit. c. abbas
xvij. q. ij. et de here. c. cum ex iniuncto. in fi. et bñ fa
cit. c. pastoralis. cum glo. de dona. et in ꝑalle. c. visis
et videtur ꝓbari a ꝓtranio in. c. i. ꝺ capel. mo. li. vi. vbi
tunc ꝺstitutio denegatur inferiori q̃n institutio est fa
cta ꝑ eꝝ. Et pro hoc quia institutio ꝛ ꝺstitutio qͦ
ãmodo sunt ꝓnexa. vt in. c. cum ex iniuncto. vbi ꝑ gl.
Jdeo ꝓcessa principaliter ꝓfirmatione vel institutõe
videtur etiã concessa ꝺstitutio. ar. in. c. translata. de
ꝓsti. de decꝫ. ex parte. et ꝑalle. c. visis. quod tñ limito
esse verum ut. ꝫ. dixi post Jnno. q̃n intendit ad ꝑua
tionẽ. ꝓpter non residentiã vel malã administratoꝝ. secꝰ
si. ꝓpter crimen. ¶ Ulterius queriꝫ in quo loco tꝫes
inferiores ꝓlati debẽt cum in figura iudicij cognoscãt
locare sedes suas. et loquor in casibus in quibus iu
dicialiter. ꝓcedere valent sine habeãt iurisdictioꝝ iure
spãli sine generali sine cõi. Jnno hic refert duas opi.
quidã eñ dicũt q̃ vbiq̃ poterũt cognoscere sicut ar
bitri et diffinire causas eoꝝ qui sunt sue iurisdictiõis
sed non possunt eas mandare executioni. ar. C. de iu
risdic. om. iu. l. fi. ¶ Alij vero dicũt q̃ non ꝑt exer
cere iurisdictionẽ vl̃ tribunal nisi in loco vbi ꝓsuetudo
vel ꝓuilegium hanc iurisdictoꝝ tribuit vel i locis vbi
morantur. Jo. anto. distinguit. q̃ quidã sunt nõ ha
bentes iurisdictionẽ sed solã cohertionẽ. ut sunt q̃ ra
tione ptãtis domestice vendicãt sibi correctionẽ. et in
illis non ẽ habẽda ꝓsideratio loci. sed procedit illud
vbi te inuenero ibi te castigabo. ut. l. ij. §. dies. ff. ꝺs
ordo in bo. pos. serue. et. l. a ꝓcedente. C. de dila. bñ
facit. c. placuit. xxiij. q. ij. ¶ Quidã sunt habentes
iurisdictionẽ in homines absq̃ territorio. et isti ꝺbẽt
sedere in loco vbi habitant. Jñ archidiaconi ꝛ simi
les in loco archidiaconatus. ¶ Quidam sunt habẽ
tes territorium cum iurisdictione. et si illa sit potestas
spiritualis vbiq̃ potent exerceri iuxta illud. vbi te i
ueniero ibi te iudicabo. Unde puto sacerdotem cura
tum confessiones parrochiani sui vbiq̃ audire posse
et pro hoc adduco. c. nouit. cum ibi notatis. de offi.
lega. et si sapit naturam contentiose iurisdictionis tũc
illam exercet in loco principali vbi datur iurisdictio.
all̃. nõ. in. c. quanto. de offi. archidia. in nouella vbi
videntur hoc tenere doctores. et idem videtur sentire
hosti. in. c. ea que. de sta. regu. si tamen infra termios
territoꝝ ij in quo habet iurisdictionẽ locaret sedem nõ
peccaret fm eum. equitas tamẽ est q̃ i loco specifico

et ꝓeminenti vel vbi datur iurisdictio locet sedē suam. vbi autē plati habēt loca ꝑticularia in diuersis dyocesibus debent locare sedan in principali ꝑlatura nō in loco ꝑticulari nisi hoc faciat de ꝓsensu dyocesani i loco cuius locat sedem. allegat nō. per docto. in. d. c. quāto. hec dicit vera nisi aliud ꝓsuetudo vel ꝓuilegiū disponat. quia tunc in loco vbi maiores ꝓsueuerūt salua honestate tē. ff. de iusti. et iu. l. pe. hec dicta mihi ex toto non placēt. vnde respectu ꝓtentiose iurisdictōis sic puto breuiter distinguendū q̄ aut non habēt territorium sed tantūmō iurisdictionē in personas ut abbates archidiaconi ꝓpositi et similes. et puto q̄ poterunt cognoscere sicut dicimus in arbitro. ut. l. si cum dies. §. si arbiter. ff. de arbi. et de dño feudi respectu vasallor. ut no. glo. in. l. impialem. in li. feu. de ꝓbi. feu. alie. et nō. in. c. ceteram. de iudi. nam exquo conceditur eis iurisdictio in territorio alterius p ꝓsequēs cōceditur illis exercitiū. ar. i iuribus ꝑalle. et in. c. ꝑ. et. c. prudētia. de offi. dele. et. l. ad legatū. et. l. ad rem mobilē. ff. de ꝓcura. et. l. cui iurisdictio concessa ē. ff. ō iurisdic. om. iu. nec cognoscēdo extra locum ꝑlature dicūt violare territoriū q̄i cū eor loca ut monasteriū ꝓpositura et similia non sibi ē territoriū imo territorium ē q̄i exquo non sunt exempti. vnde exquo ꝑmittūt cognoscere i monasterio vel in ecclēsijs suis poterūt etiā extra. cum cognoscendo t diffiniēdo in illis locis cognoscāt et diffiniāt in territorio alterius cum ut. ō dixi iurisdictio illor cōcernit ꝑsonas et nō locū neq̄ apparet ratio vrgēs quare magis ꝑmittūt cognoscere i illis locis q̄s extra. ar. op. in. c. cū illor. §. si vero clausture de sen. ex. et q̄ ibi nō. Fateor tamē q̄ honestius ēt q̄ cognoscerēt in ꝓprijs locis quā extra. si vero hīnt iurisdictionē in territorio aliquo iure ꝑpāli. et tunc debent cognoscere infra territoriū nec debēt violare territoriū alterius et hoc casu cessat rō supius allegata. t vbi locarent ibi sedere debēt de ꝓsensu illius cuius est territorium. ut in. c. nouit. de of. le. t. c. ut litigantes. de offi. or. li. vi. et. vi. q. iij. scriptū. t puto q̄ hoc casu ꝑmittūt locare sedem i qualibz ꝑte territorij propriij salua honestate tē. ut. d. l. pe. ar. in. c. cum ēpo. ō off. or. li. vi. respectu vero iurisdictōis ꝑmialis. dico q̄ aut loquimur de confessore ꝓpetuo sed extraordinario q̄les sunt mēdicātes. de quibus i de. duduum ō sepul. et hoc casu oia ꝓcedunt vbicunq̄ cōmissa audiunt. ec si extra territoriū cōmissa fuerunt. q̄ illa que in foro anime exercent volūtarie iurisdictōis sunt. ō cōmissi vero intra non ꝑmittūt absoluere extra. ut in ꝑalle. de. duum. §. statuimus. v. extra ciuitatē. Aut loquimur de confessore ꝓprio t ordinario et talis a quocūq̄ peccato ad eum spectāte commisso intra vel extra territorium absoluere pōt etiā extra territorium. Ratio ē q̄ ea que sunt fori penitentialis exercentur sub silencio. vnde nullius territorium leditur. ut in. c. nouit. de of. le. et optime facit. l. ij. de offi. ꝓcon. vbi patet q̄ ea q̄ sunt iurisdictionis voluntarie ꝑmittūt exerceri extra territorium licet non sint fori ꝑmialis. multo ꝑ fortius si sint fori ꝑmialis vbi cessat omnis strepitus. ut i. c. omnis de pe. et re. t hoc etiā volunt Lan. et Jo. de lig. post eum in ꝑalle. de. duduū. hoc etiā potest annecti an ex empti incidentes in excōis sententiā a canone latam possint absolui ab ēpo loci vel a suis ꝑlatis inferioribus ēpo. quā quidē q̄stionē plene expedini in ꝓdicta q̄stione quā disputani. ideo ibi plene vide. dicā forte aliquid in. c. significasti ī. fi. co. Et ex dictis ꝓdictis dicio ꝓclusiones ut facilius pateat materia. ꝑlati inferiores ēpo etiā habentes collegium licet iurisdictionē in illor personas de collegio iure cōi sibi vendicant. territorium tñ fori ꝓtentiosi non habent sed tota dyocesis est territorium ēpi. Ex qua infertur q̄ delinquentes vel ꝓtrahentes in monasterio abbatis. vel in ecclēsia alterius ꝓlati. ipius ꝑlati for non fortiunt. sed tantum ēpi loci etiā ratione alicuius seruicij sibi ꝑlati subesse dicant. Secūda ꝓclusio. delinquātes in alterius parrochia seu territorio quo ad fōr ꝑmittūt illi non subiacent etiā si delictū cadit in notoriū Tercia cōclusio. abbas ciuiliter t crimialiter in mōchos sibi subiectos etiā in figura iudicij iurisdictionē exercere pōt adeo q̄ loci incōmoditate nō repugnāte eo ꝑmisso cora ēpo loci ꝑas ꝓnuntiandi nō sunt nisi talia sint crimina que depositionē exposcant. Quarta ꝓclusio seculares ꝑlati citra ēpm de crimibus suor clericor etiā si depositionē nō exposcant ꝓgnoscere iudicialiter nō valēt ꝑ ciuiliter t ꝓgnitōnaliter i eos iurisdictionē exercere ꝑmittūt. eis tñ ꝑtermissis cora ordinario loci ꝓuenire potērūt. Et ex his duabus ꝓclusionibus infertur q̄ latiorē iurisdictionē vēdicāt sibi abbates in ꝑsonas monachor q̄ seculares ꝑlati in eor subditos. Quinta ꝓclusio. quanquā delicti vel ꝓtractus ratione secularis clericus nō sui iudicis sortiatur forum religiosus tñ cora suo abbate indifferenter ꝓuenīdus est nisi viaꝝ longa distantia aliud suadeat. Extra ꝓclusio. iurisdictionē fori penitentialis dūtaxat obtinētes excōicatos i prochianos etiā indeterminate ꝓferre neq̄ūt. In bīnibus vero iurisdictionē cū si ēpo inferiores existāt aliud ē sentiendū exquo inest excōicationē cū fori ꝓtentiosi t acūme etiā cōpetere alijs ꝑlatis citra ēpm. Septima ꝓclō. inferiores ꝑlati institutionē bñficioꝝ de iure cōi vel ꝓuilegio ꝑpāli simpliciter vulto obtinētes dicos in eisdē istitutos ꝓpter simplicē administratōs seu nō residentiā destituere q̄nt ac eor resignatōs recipe seclis si ex ꝑscriptē vel ꝓsuetudine eis istituēdi ius ꝓpetat nisi bñficiū pleno iure eis sit subiectū. Octaua ꝓclō iurisdictōs ꝓtentiosas i ꝑsonal dūtaxat obtinētes eā i tota dyocesi ēt extra locū ꝑpa exercē ꝑmittūt. sec⁹ si hīnt iurisdictōs territorio limitatā iurisdictōs vo ꝑmialē etiā ex territoriū dicere ꝑmittūt. ē

Hoc.c.le.principaliter

Ostulasti duobus modis primo q epūs delicti fert sniam tñ sup crimine f epūs bñficij fert sniam puatoriā beneficij. scdo legit q epūs delicti fert sniam etiaz sup bñficio f realis executio vt possessionis subtractio dz fieri p iudicē bñficij et scōz primum intellectū b.d.i summa. Epūs delicti pdēnat dericā ō delicto f nō puat bñficio alibi exīte sed epūs bñficij puabit qsi exequēdo pdemnatōem iudicis delicti. fm aliū intellectū b.d. Epūs delicti pdēnat dericā ō delicto etiā puando bñficio alibi sito f executio realis fit ab epō bñficij. Diuidit i duas ptes. primo ponitur qō. scdo solutio ibi ad qō ¶ Nō primo q dericus delinquēs i aliena dyoceli sortit fozū illius epī vbi deliquit etiā si delictū sit tale qō expediat puatōem bñficij et officij. Exq̄ infert q null' plat' inferior citra epm hz territoriū in dyocesi epī f tota dyocesis ē epī territoriū. ad idē. c.i. de offi. oz. et. c. cū epūs. eo. ti. li. vi. qō latius dixi. s. c. q. pxi. et dic vt ibi. ¶ Scdo nō iudicem vni' territorij nō posse mādare suā sniam executōni i alieno territorio etiā respectu bonoz illius q̄ hz infra suū territoriū. Alia vo nōbilia colligi non pūt ex tex. q̄ subiciunt examini vt. j. patebit. Pōt tñ colligi ar. ex tex. q dericus pt habē domiciliū nedū vbi hz beneficiū f etiā vbi hz pīmonium. et sic laic' pōt habē domiciliū in pluribus locis ut. l. assumptio. ff. ad muni. ita et dericus. Sed q̄ro an b sit vez de iure Vin. tenet q nō dicēs dericā nō posse habere domicilium nisi in vno loco. s. vbi intitulat' ē. lxx. di. sanctoz sec' dicit in laico vt in palle. l. assumptio. Jo. an. tz primū adducit. c. cū null'. de tempo. oz. li. vi. Bo. anto. distingnit q si dericus hz plura bñficia residētiā requirētia plura pt habere domicilia q̄z i quolibet loco beneficioz hz domiciliū et b tz gl. in. c. primates. lxxi. di. et. c. q̄z in tñ. de pbē. et archy. iij. q. vi. i summa et sentit glo. in. §. q̄z ḡ. xiij. q. ij. b dictū ego limito qñ vult vtriq bñficio deseruire per se nūc vni nūc alteri ita q eq̄liter q̄si se collocet i vtroq qō pt vt nō. gl. in. c. nō pt de pben. li. vi. tunc eñ fateoz istū habere domicilium i vtroq loco. ar. in. l. assumptio. §. viris prudētibus. ff ad munici. et in. c. ij. de sepul. li. vi. si vo seruiat alteri tñ p se et alteri p vicariū qō pt. vt nō. d. gl. in. c. non pt. quod tamē limito vt dico in. c. extirpande. §. quia vero de preben. tunc puto q tantum habeat domicilium vbi residet et non in alio loco quia residentia est illa que facit sortiri domiciliū seu necessitas residendi vt sentit Inno. in. c. ex oze. de priui. e. facit. c. dilectus filius. de rep. sed cum isto videtur dispensatum super residētia in altero. vt nota. in. d. c. non potest. dico tñ q rōne beneficij tenetur respondere et obedire illi epō vbi habet beneficium vt nota. Inno. in. c. cum iā duum. de preben. Si vero habet vnicum beneficiū exposcēs etiā residētiā tūc fm oēs hz ibi domiciliū vt b et nō. in. c. ex oze. de pui le. et Jo. an. in. c. statutū. § cū aūt de rescrip. li. vi. f p b nō excludit quin et alibi potent habere domicilia rōne aliaz qualitatū hoc inducātiū vñ pt domiciliū habere vbi nat' fuit qz rōne originis qs ppzie sortit domiciliū vt in pal. c. cū nullus. et ibi glo. de tempo. ordi. li. vi. Tercio pt habere vbi hz patrimoniū suū vel maiorē ptem vt b et. l. ij. C vbi sena. vel dari. et nota. in. d. c. cū null'. Itē in loco vbi fuit ordinatus vt nō. glo. in. l. heres absens. ff. ō indi. et in. l. aures. C. de incol. li. x. et sentit Inno. in. c ex oze. de pui le. qō intellige vt dixi in. c. i. s. eo. Itez vbi hz larem sm habitatōem ¶ Sed circa b dubitat qd si in vno loco bñs beneficiū requirēs residētiaz et i alio hz habitatōem numqd dicatur habere domiciliū in loco habitatōnis dñs anto. credit q non, quia cuz alibi q̄s in beneficio habitare nō possit de iure non videt ibi cē causa habitatōnis ppetue f mometanee ar. in. l. ex facto rez autez italica. ff. de here. instit. Ego puto q si post adeptum beneficium pstituit larē alibi vltra decennium q videatur ibi constituisse perpetuo domicilium ar. l. ij. C. de incol. li. x. Nec ob. q teneat ibi residere quia non debet esse melioris cōditionis stultus q̄s sapiens. vide saltim in sui pīdicium videat ibi habere domicilium. ar. in. c. cum q. de prebē. li. vi. vt sic pslideretur potius qō sit q̄s qō fieri dz ¶ Quid aūt de origine paterna vel cīuitate dic vt nō. bar. in. l assumptio. ff. ad municipa. et vt nō. in. l. libertus. §. i adoptiua. eo. ti. ¶ Ex his cōcludit dericū secularem posse habere domicilium i diuersis locis licz pncipaliter domicilium sit vbi habet beneficium requirēs residentiam et sic videtur Jo. an. intelligē Inno. i. d. c. ex oze. Abbas vo seu alius religiosus non pt habere domicilium nisi in claustro vbi habz residere vt nota. Inn. in. d. c. ex oze. Hoc limito et restringo q̄ ad onera. vide nō potest conueniri alibi vel subire munera. sed quo ad ipam rē seu ad pmoda dico q monachus seu abbas retinet domiciliū vbi nat' est ar. in. l. pe. ff. de sena. nā vt nō. dicit bar. in. l. i. ff. ad municipa. monachus nō desinit esse cuius illius vbi nat' fuit quia retinet quo ad pmodū iura ciuilia. l. deo nobis. C. de epi. et de. Itē ille q̄ monachatur ascendit ad maiorez dignitatē vt in auc. de monachis. in prin. et. xvi. q. i. q̄ vero. f p supueniētiam dignitatis non pditur primus domicilium seu ciuilitas. l. pe. preal. simile adduco in muliere que p contractum matrimonij mutat forum et originem quo ad ea que possent, ipsam abstrahere a seruicijs mariti sic debet intelligi quod nota. glo. in. l. origine. C. de munici. et origi. li. x. et. l. cum quedaz ff. de iurisdi. om. iudi. et in. l. si. ff. ad munici. et. d. l. origine. et hoc vltimum tenuit bar. in dicto. §. idez referi pserunt. et idem dico i ingrediente monasterium quod nota. facit. c. cuz nullus. de tem. ordi. li. vi. qō loquit in materia proportionabili dericis et monachis. et p

hanc intellectum ꝑt inferri ꝙ monachus ꝑt ordinari ꝑ eꝑm i cui' dyoceli nat' ẽ iz monasterii sit i alia, dio celi sitũ qđ ẽ dictũ vt credo Jo.an. An aũt abbas vl monachus efficat cuius vbi ꝓstituit abbas vel monachus & qđ in collegio & similibus vide p bar.in.l.i.ff ad municipa. Venio ad gl.& op.ꝓtra tex. videtur enĩ eꝑm delicti non posse ꝓuare clericũ delinquentẽ bñficio suo qđ hz alibi qz sic poneret falcẽ in messan alienam ꝓtra.c.ꝑ venerabilẽ.de elec.& de iudi. nouit.

Itẽ ex̃ territoriũ ius dicẽti non pareꝯ impune.vt i .c.cum animaꝝ.de ꝓsti.li.vi.& l.fi.C.de iurisd. om iu di.Do.glo.metu cõtrarij intelligit tex.ꝙ iste eꝑs delicti nõ ferꝯ sniam sup ecclesia ꝑ tm̃ sup crimine.& hec snia facit fidez in alio iudicio.vñ vigore hui' snie eꝑs beneficij ꝓuabit eũ postea beneficio ąsi exequẽdo de iure snĩam alterius generaliter latã sup crimine.& hoc voluit gl.ij.quã sic intelligo ne videaꝯ ꝓtraria primo. Hosti.tz ꝙ etiã sup ecclesia ꝓnunciare ꝑt & idẽ tenent cõiter doc.hic.& ꝑ hac opi. facit fm Jo.an.qz ꝑ fuit quesitũ etiã de beneficio Itẽ hic reseruat eꝑo beneficij executio nõ ꝓuatio vel determinatio & remittit ad nõ. ꝑ se de appel.pastoralis.in fi. & idem apte tenet glo. .i.s.ti.ꝓi. Idẽ fre.de senis ꝓsi.xvi.ꝑpe fi. ꝑmam le ctu.sentit ꝑ Inno.dicens snĩam ferendã sup crimine de quo accusat que erit talis.Condẽno te de tali crimine & postmodũ pene executio fit fm canones q̃ pũ piunt criminosos cõdemnatos deponendos.xxv.di. ꝑmum nisi ex dispensatõne tolerẽtur.s. de iudi.c. at si clerici.& interdum erit pena depositõnis vt in eo.c. at si clerici.interdũ excõicationis ij.de rap.c.i. Itẽ cre dit Inno.ꝙ poterit eum ꝑpetuo suspendere ab eccle sia q̃ in alia dyoceli sita ẽ ꝑ mandabitur executõni de facto p eum in cuius territorio res sita est.ff.ꝺ re iudi. .l.a diuo pio Sed circa hoc cõdue ꝙ vtraq; lec. põt practicari nam ꝑt iudex delicti pronũciare tantũ sup delicto & immediate sequit pena iuris.vt in.l.i.ff ad turpil.ij.q.iij.§.notandũ nõ.Ardoy.& Jo.an.in .c.i.de homi.li.vi.& iudex beneficij exequendo ius il lum ꝓuabit si delictum est tale qđ meretur ꝓuatõnez & puto ꝙ nõ requirat noua snia ꝓuatõnis ꝑ de facto ꝓuabit imponẽdo penam iuris.nã incõtinenti sequit post primã snĩam iuris effectus priuatiuus vt in iuri bus ꝓall'.& forte,ꝓpter ꝺ dicit tex.ꝙ executio spectat ad iudicẽ bñficij & nõ.sentit hoc spe.in ti.de sen.ex.§ nunc videndũ.v.ꝑ pone iudex pusiu' & sentit ibi spe. vtrũq; intellectũ iz dicat plus sibi placere fm intellectum qui sequitur & vide Inn.in.c.inter dilectos.de excessi.ꝓla.in ꝑn.vbi sentit ꝙ hec exceptio tu fuisti cõ dennatus de crimine inducit priuatõem tituli ipo facto sed ista via non est multum tuta qz potest dubitari de pena condigna & de citatõe & alio,ꝓcessu postea fiendo vnde vtile est seruare scõam lectu.vt episcop' delicti specifice pronuncíet super priuatõne beneficij nec dicitur ex hoc ponere falcem in messem alienam cum titulus resideat penes personam ipius clerici et inheret ossibus suis sicut dicimus de alijs iuribus i corporalibus ut nota.glo.in.l.iij.ff.ꝓo so.vnde ex quo ratõne delicti persona est sibi subiecta potest ius inherens persone abdicare ab illa persona & sic nõ di cit ius in rem sibi non subiectam cum res postea rema neat,ꝑ derelicta in loco vbi est & executio facti fit p iu dicẽ beneficij & de hoc videtur tex.apertissimus ꝺ nõ cauillando litteram & idem in simili questione.s.i pe publicatõne bonorum que fit de iure cõmuni ratõne de licti sentit Bar.in.l.cunctos populos.C.de sum.tri. & Jo.an.in.c.cum fm leges.de bare.li.vi.post Jo. cal.& ꝓ hoc.l.magis puto.ff.de re.eoꝝ.ubi patz ꝙ decretum interpositum sup alienatõne extenditur ad res extra iurisdictõnem sitam ad idem.c. romana.§ contrahentes.eo.ti.li.vi.vbi iudex ratõne contractus decernit missionem fiendam in bona alibi sita & gene raliter an sententia ꝓrigat effectum suum extra terri toriũm.vide plene ꝑ bar.in.d.l.cunctos ꝓpos.& con clude aliqua vtilia.dic ꝙ aut pena appolita respicit p sonam aut bona primo casu aut pena appolita respi cit interdictum certi loci & non ꝓrigitur extra terri toriũm interdicentis nisi per quandam consequentiã quia interdicto loco habitationis videtur interdic' locus originis de quo dicendum in.l.relegatorum.§. i.& §.interdicere.& §.sc.ff.ꝺ interdict.& relega.vnde dicit bar.in ꝓall'.l.relegatoꝝ.§.est quoddam genus. ꝙ ciuitas non potest ciui suo precipere vt debeat mo rari in loco non subdito & ꝙ talia ꝓuisia non valẽ.et ꝙ vidit talem sententiam reuocari ꝑ iudicez appellonis nec potest interdicere ne vadat ad locum non subdi tum sentẽciantí.& hoc intelligit quando fit in penam illius contra quem fertur sententia.secus si fit statutũ vt subditi non vadant ad aliquem locum non subditi propter cõmoditatem ciuitatis vel in odium eoꝝ ho minum ad quos non vult subditos ire quia tunc va let dispositio scõm eum quod est nota.facit.l.fi.ff.de decre.ab or.fa.& l.mercatores.de merca.& mercã.Si vero non concernit interdictum certi loci sed alicuius artis vt ꝙ non exerceat certam artem tunc non pũ gitur extra territoriũm vt est tex.nota.in.l.ex ea.ff.ꝺ postu.& per illam.l.dicit bar.ji.d.l.cũctos populos In alio loco ꝙ statutũ continens prohibitõem odio sam non ꝓrigitur in dubio extra territoriũm statũ tium.& ideo dicit ꝙ statutum disponens ꝙ filia semi na non succedit cum sit prohibitorium & odiosum.l. maximum vicium.C.ꝺ li.prete.ad bona alibi sita nõ ꝓrigitur et credo posse inferri ꝙ sententia seu statu tum priuans quem beneficijs sitis in loco disponen tis et non alibi.facit optime in argu.c.fi.compromis sarius.§.pe.et fi.de elect.li.vi. Si vero statutum non respicit interdictum loci nec artis sed diminutionem

status vt qñ gs efficitur infamis vel excõicat⁹ vel interdict⁹.z tũc cum be pene infligant in psonã et sunt psone affectue porrigũt effectũ etiaz extra territoriũ qz sequunt psonam vt lepra leprosum.vt in pal.l.ex ea. Et idẽ sentit Jnno.in.c.qualiter z qñ.ij.de accu.ppe fi.z Fre.pli.xxiij.facit.c.testimoniũm de testib⁹.z.c. cure.xi.q.iij.z de treu.z pa.c.i.z idem dicit bar.ō ser uo pene vt si quis fuit condẽnatus ad mortem licet postea eripiatur violenter de manibus familie nihilo minus ẽ effectus suus pene etiaz scõm iura hodierna vt nõ.in.l.q vltimo.ff.de penis.z in auẽ.ꝑ hodie.§. de dona.inter vi.z vx.qz post sniam non debuit supvivere.Jdeo vbicunqz sit é seruus pene nec põt facere testñ nec cõtrahere nec silia facere Tercio casu ꝓn cipali qñ respicit bona si publicatio fit de iure ꝓmuni tũc porrigit ad bona sita extra territoriũ z remaneãt ibi tanqz vacantia ꝑ occupant p iudicẽ illius territorij ar.in.l.a diuo.§.i.ff.de re iudi.z i.l.cũ vn⁹ ō bo.auc. iudi.pos.si aũt fit ō iure spẽali vt mũicipali.tũc dic vt nõ.bar.i.d.l.cũctos pl'os z vide qō nõ.Jo.an.i.d c.cũ ſm leges de here.li.vi.Circa ꝑdicta q̃ro de tali qõne quã ponit b Jnn.aliqs hz possessiones in iurisdictõne alicui⁹ dñi ꝑ non hz ibi domiciliũ z offendit dñm vel aliquẽ subditũ eius.nũqd possit p illũ dñm puniri in cuius iurisdictõe hz possessiones z cui⁹ subditũ offendit Do.Jnno.tz qꝺ ipe dñs non hz inde facere iudiciũ etiã in suo districtu ar.s.eo.c.cuz sit.ꝑ dz adire dñm vbi hz domiciliũ z si ille dñs non faceret iusticiam,pequeret⁹ eius suum ſm tenorẽ.c.dñs.xxiij. q.ij.ꝑ si possessiones deberẽt aliqua munera realia si ue ordinaria sive alia bene posset cũ p possessionũ occupatõem q̃s hz in iurisdictõne sua distringere.l.de sacrosanc.ec.l.placet.z.l.iubem⁹ nullã nauem.ꝑ ad respondendũ coꝝ se in iudicio nõ coget cũ nec hoc põt inducí cõsuetudine vel statuto q̃ nõ valent nisi sup rebus sue iurisdictõnis q̃le non ẽ b qꝺ ille q̃ non hz sub eo domiciliũ coꝝ eo respõdeat.ꝑ b forte posset statui ſm eũ qꝺ bona cuiuscũqz q̃ cõmitteret talẽ offensaz cõ fiscarent vel applicarent offenso qz in rebus valet consuetudo vel statutũ qz sunt de ea⁹ iurisdictõe.l.de sacrosan.ecc.l.iubem⁹ nullam nauẽ.nec hz talis ꝓsuetudo rumpi p extraneos.viij.di.q̃ cõtra.tñ in b casu videt ſm eũ qꝺ añ occupatõem bonoꝝ hz p suũ iudicem ꝓdemnari ꝑ hoc cãu cũ agit in rẽ coꝝ iudice rei de q̃ agit ꝓuenit.l.vbi de cri.agi optet.l.i.z.l.vbi i rem act.l.vltima.z idẽ ẽ si creditor agit ypothecaria qz in rem ẽ.secus si debitor agit pignoraticia qz psonalis est vt nõ.j.de pigno.cũ contra.in glo.hec dicta Jnn. non placent in toto hosti.z primo in eo qꝺ dicit dñm sub quo possessiones site sunt non posse facere vindicam de delinquente alibi veniente.hoc enim contradicit huic decre.ſm eaz exquo añ dominus alias hz iurisdictõem i loco vbi delict pt punire delinqñtẽ vt i.c.j.de rap.z b aum ꝓcor.posset aũt illud intelligi ſm eum z Jo.an.in dño.q̃ non hz iurisdictõnem i loco vbi delinquit licz ab eo teneatur locus interdũ eñ sunt milites nedum sed etiam plebei a quibus tenent certi agri vel domus vel arce in quib⁹ tñ iurisdictõem nõ hñt z de istis etiã fatetur qꝺ de ꝓsuetudine pñt iurisdictõnem habere.s.c.pri.ita.l.qꝺ ius dicant alijs et inter alios qꝺ eñ ꝓnatus ius sibi diceret b nulla ꝓsuetudo inducere posset qz talis ꝓsuetudo eẽt irratõnabilis vt.l.ne quis in sua cã.l.vna.z.j.de v̄.sig.c. for⁹. ꝑ aduerte qz hz iste intellect⁹ quẽ dat ad Jnn. sit ver⁹ in se tñ non fuit in veritate de mẽte.Jnno.si hñ põderem.nam loquit de habẽte possessiones in iurisdictione alterius z sic,pẽ intelligit nõ i priuato ꝑ i habente iurisdictõnem.Jtẽ pt⁹ qz alio in eo qꝺ dixi talẽ posse facere statuta sup bonis ergo hz iurisdictõem in loco alias non posset de consti.c.vt animaꝝ.li.vi.z.l. fi.ff.de iurisdic.om.iudi.ideo verus intellectus ẽ Jnn. in eo q̃ deliquit in alieno territorio ꝓtra subditum vel dñm in cuius dominio hz possessiones vt exquo delinquit extra limites territorij non possit virtute statuti cum agat realí distringi p dominũ possessionũ etiam si deliquerit ꝓtra dñm vel eius subditũ non eñ ẽ ꝓsumendũ Jnno.intellexisse delinquentẽ intra territoriũ cũ omnia iura clamant ratõe delicti soli⁹ quẽ habere iurisdictõem forti⁹ qñ cõcurrit habitus possessionũ i loco z hunc etiã intellectum apte videt sentire bar.in.l. omnes pli.vbi hoc dictũ sequit vbi plus dicit qꝺ etiã non valet statutũ vt delinquẽs extra territoriũ in pso nam subditi possit b puniri i territorio qz non potuit dicere ius extra territoriũ vt in iurib⁹ ꝓall'.Nec ob.si dicat qꝺ laicus offendens clericũ z sic subditus alterius efficit de foro ecclesie.vt.l.de epi.z de.auc.item nulla ꝓmunitas.z.s.eo.cum sit.qz illud non ẽ qz offendit subditũ ꝑ qz cõmisit sacrilegiũ qõ ẽ de foro ecclesie.xvij.q.iij.ꝑ totum.z in pal.c.cuz sit.z in.c. cõquestus.Nec ob.etiã si dicatur qꝺ ratõne loci in loco i quo quis delictum cõmisit quis efficit de illa iurisdictione etiam si est forensis vt in.c.i. de rap.z in auteñ. q̃ in prouincia.l.vbi de cri.agi optet.ꝑ si deliquit in psonam cuius sui deliquit satis in loco ciuitati subiecto g̃ tẽ.b ꝓtrariũ,pcedit qñ delinquitur in re immobili vt in territorio qz violat eius territoriũ secus si ratõne rei mobilis,vt bñ dicit bar.in loco ꝓall. fallit hoc dictũ qñ iudex loci vbi ciuis meus offendit offensaz non vindicat qz tunc pt,pcedi vt.s.dixit Jnn.z vide p Jo.an.q.disputatam in regula sine culpa.Jtez,vt nota.dicit bar.in.d.l.cunctos pl'os.poterit tũc fieri statutum contra offendentem ciuem etiam extra territorium ar.l.de iudi.l.nullus. cum sua glo.etiam in preall'.c.dominus.Jtem fallit in capientibus ex naufragio qui possunt puniri a iudice psone offenso.ff. de incẽ.z rui.nau.l.nequid.§.de bis.z ibi no. p glo.

licet Ly. non teneat in. d. antē. quia in .puncto ff bar. cum sequitur. Dico principaliter dictum Jnno. s. rectiatum non placet hosti. inq̃ntum dicit consuetudinē vel statutū valere p dīm possessionū quo ad occupationem ipar possessionū ratione delicti vbicunq; commissi tē. nā p hoc fm eū aptatur via principibus t ciuitatibus contra ecclām t psonas ecclesiasticas Quid eñ si faciant statuta vel habeant cōsuetudines contra committentem adulterium vel aliud quod vis crimē vt q possessiones delinquentium debeāt cōfiscari. deri cus habēs possessiones illud crimē cōmittit nunquid possessiones illi' cōfiscabunt a laicis vnq; fm dictum Jnno. quod sibi non placet. cū sit certū q laici psonas clerici delinquentē punire non pōt. s. ti. pr. at si clerici multo minus res que pene de non sunt p delictis. ab his iudicib' qui psonam punire pōt cū delinquūt vt in autē. ō m. n. pēm. §. opter. col. iij. sed nec statuta nec cōsuetudines laicor ligant psonas ecclesiasticas vel res ipārum vi pateri eo qō le. t nō. iu. c. que in ecclesiar. t. c. ecclesia. de ?sti. t de re. ecle. non alie. c. fi. nec debet figmentis dari via. ō dnor. q̃to. §. pe. nec p vnam viam phibitum p aliam ?cedi debz. de pe. nue. t dicit hosti. q si Jnn. b ponderasset b non notasset t faciunt b ad vltimum membr qōnis quā disputauit. Jo. an. in regula. sine culpa. in mer. Bo. an. dicit dictū Jnno. ?cedere qñ statuta contra psonas delinquentes ?tra se vel ?tra subditos in limitibus territorij. ppij ex delicto pōt subici statuenti p que patz fm eū q non loquit de clericis q ex delicto nō subiciuntur iudici secularī vt in dictis iuribus. inq̃ntum aūt contra dominū vel subiectū deliquerūt extra limites territorij. ppij statuentis dñi nō possunt ex statuto legari vt i. c. vt animar. de ?sti. li. vi. f̄ certe mihi nullo modo videt q hoc fuit de intellectu Jnno. nam si loqueretur de delinquente infra limites territorij qō non haberet dubiū cum ratōne delicti posset eum privare etiam omnibus bonis q̃ sunt extra territoriū vt b i tex. t. s. dixi. t tñ Jnn. loquit sub dubio forte. vñ ppie intelligit qñ delinquit vbicunq; f̄ statutum pōt tolleraril qz non disponit ?cipaliter in psonam f̄ in bona que sunt in suo territorio. pōt eñ statuere super bonis certo modo transferendis licet possideant ab extraneis quia ?cipaliter non dicit ius in extraneos sed in bona sibi subiecta quod potest. ar. optimum in .l. ex rescripto. in fi. t qō ibi nota. ff. de mu. t bo. ad idem adduco sile dictū bar. in. d. l. cunctos pplos. i illa questione. Si statutum vel ?suetudo loci habet vt primogenitus succedat in totum an vendicet sibi locum in extraneis q̃ habent bona in loco statuti t dic attendenda verba statuti. aut enim disponūt circa rē per hec verba bona decedentium venient in primogenitum et tunc habebit locum etiam in extraneis respectu illoz bonorum que sunt in loco statuti. ar. in. d. l. ex rescripto. t. C. de edi. prin. l. an in totum. Aut verba statuti aut cōsuetudines disponunt circa psonā vt per hec verba primogenitus succedat t tunc non bz locum i extraneis licet ibi habeat bona q: dispositio circa psonas non porrigitur ad forenses vt in iuribus vulgaribus it?pico quo ad ppositam questionem q cum statutū disponat ppcipaliter scz circa bona valet respectu eiū extraneoz vbicūq; fuerint secus si disponeret circa psonam vt si diceret Committens tale delictum pdat omnia bona t in hoc casu militant rōnes hosti. t do. an. t sic sustineo dictū Jnno. qō videtur valde nō. Nec ob. absurdum quod dixi sequi sequi in clericis q: statutum valet circa bona quando sunt subiecta statuenti sed bona clericorum vbicunq; sunt non subiciuntur iurisdictōni laicor vt i d. c. ecclesia sancte marie. t. c. que in ecclesiar. de consti. c. fi. de vi. t bo. cle. de re. ecc. non alie. c. fi. t optime de immu. ec. c. i. li. vi. t an sit verū indistincte q laici non pōt statuere super bonis clericorum t ecclesiarum vide nō. p bar. in pall. l. ex rescripto t p hoc habes dare hanc materiam huius. c. Sed circa pdicta quero an iudex bene ficij possit mandare istam sniam executioni sine requisitione indicis. pnunciantis hosti. b in quadam apostilla sentit q debet hoc facere ad requisitōnem illius ad b. c. romana. §. sed tunc. eo. ti. li. vi. Spe. in ti. de exec. sen. §. nūc dicendum. v. sed pone iudex. perpetuo. psequitur questionem generaliter. an vnus iudex possit exequi sententiā alterius sine remissione vel relatione t q̃ actione sit agendū t all. ibi diffuse multa eleganter eius dicta reassumpsit bar. in. l. a diuo pio. §. sententiaz rome. t aliquibus additis sic copiose distinguit quandoq; snia lata p vnum iudicem petitur executioni mandari p alium iudicez eiusdem tribunal qz successit alius iudex vel primus est remotus. t tunc potest quia tūc videtur ide iudex. vt. l. ppondebat. ff. de iudi. Si vero nō successit ei f̄ sunt duo iudices eiusdē tribunalis tunc alius non potest se intromittere sine voluntate primi iudicantis. vt. l. i. ff. de offi. pcon. Aut petitur p iudicem alterius tribunal t tunc li quidem est talis iudex ad quem executio ptineat de iure communi vel municipali t potest exequi vt in pal. l. a diuo pio. in prin. Aut est alius iudex t tunc aut petitur executio ad literas primi iudicis sententiantē. t pt Aut sine litteris t non potest vt. l. i. ff. de offi. ?su. t. C. de iudi. l. properandum. §. sinautem reus. t. d. c. romana t hoc est quod voluit tex. in. d. §. sententiam. et tenet Ly. in. l. i. C. de confes. in. x. q. quod intellige qñ petitur executio officio iudicis. Si vero vult agē actione in factum vel iudicati tunc potest quia actionem quam bz vbicunq; pt exercere vt. l. fi. in fi. C. de prescrip. lon. tem. t est ratio quare non potest implorare officiū iudicis coraz alio iudice qz illud officiū ?petit ex q̃dam equitate vt sit finis litiū. vt. l. terminato. C.

de fruct.ꝛ li.expen.vide oꝑtet omnino in hac execuꝯ one,ꝓbare vbi iudicatū ē in.l.nā ꝛ postea.§.i.ff. de in reiurā.ꝛ de iudi.l.ii ꝓtor.in ꝑn.ꝛ vide qđ dixi in.c. fi.de iudi.ꝛ hec equitas cessat in alio iudice qui nō in dicanit vide cū aget actōne iudicati seu in factū seruabitur ordo iudiciarius f̄m spe.i loco ꝑal. ꝙ ad ꝓpositū nostrū dico qꝫ ad requisitōem iudicis sentēciantꝫ ꝑt sine dubio snia execatōi mādari. Ꝙdē puto sine q̄libet alia requisitōne qꝫ in causis crimialibus ꝛ bñficialibus ꝑōt iudex ꝛ ɔ̄ ex officio suo supplere ar. in.c.cō stitutus.de appel.ꝛ de elec.auꝫ dilecti.ꝛ facit qđ nō. bar.in ꝑal.§.sniam in se.qōne vbi dicit qꝫ si in ciuitate sunt duo magistratꝰ bñtes equalē iurisdictōnem vt potestas ꝛ capitaneus vnꝰ nō ꝑōt exequi sniam alteri⁹ in causis pecuniarijs p.s.dicta.ꝙ si esset cōtumax ꝛ bannitus in ꝑsona vt quicunꝫ eum ꝑmo caperet faceret execatōem nam in hostes seu bannitos alterius ciuitatis aīaduertimus.iuxta nō.in.l.nō dubito.ff.ꝺ capti.ꝛ post li.rauer.q̄ multo fortius i nostros. ꝛ hoc fac̄ fauor publice vindicte ar.qñ liceat sine iudi.se vin. .l.i.ꝛ.ij.ꝛ.l.licitatio.de publi.ꝛ optime facit qđ nō. Inno.in.c.qualiter ꝛ qñ.ij.de actio.ꝓpe fi.vbi dicit qꝫ clericum cōdemnatū de crimine p iudicē delicti ꝑt suus iudex beneficijs spoliare qꝫ p sniam crimē est facū notoriū qđ nō.ꝛ hec qđ debuiss̄ ꝑcedē ꝑdēas,ꝛc

Miserabilis ꝑsona ꝑt x parte b. laicam interdicto vide vi coꝝ iudice ecclesiastico cōuenire etiam si res subtracta dicat feudalis Et sunt due ꝑtes in ꝑma ꝑte conquestio. In secunda iudicū instructio.ibi mandamus. Prima subdiuiditur ꝑmo ponit causę ꝓmissionē ꝛ rei vocatōem.secunda ibi dictꝰ rei exceptōnem ꝛ actoris replicatōem ad illā Nota ar.ꝙ et ꝓtra qꝫ p mortem mariti extinguit dignitas vxoris sibi cōpetens ex radijs ꝛ coniunctōne mariti nam in principio appellat quondā regina et sic videtur qꝫ post mortem regis non ꝑōt dici simplr regina auꝫ dictio quondaꝫ videat renouere qualitatē de pñti ꝙ in contrariū facit litera.ꝺ.que i duplici loco appellat eā reginā sine additione quondā. Ite dictio quondā ꝑōt significare triꝑa sicut dictio olim.ꝛ dictio dudum.vt nō.in.c.cum olim.de offi.dele.ꝺ.et hoc cum glo.fi.et vide bar.i.l. fi.§.hoc autem edictum.de no.op.nun.vbi dicit se sustinuisse instrm in quo dicebat ticius olim martini ꝛ martinus viueret quia licet dictio olim. ponat de preterito nihilominꝰ ꝓplectit tēpus ꝑsens ut nō.i.l. nec emptio.ff.ꝺ ꝓtrahē.emp.ꝛ i.d.c.cū oli.ꝛ vide qꝫ nō. Spe.in ti.de instru.edi.§.restat.ad fi. Nota scđo qꝫ narratio proprietatis in libello super possessorio non ampliat vires libelli nec aggrauat libellātem ad probandum proprietatem etiam si expressit hoc in rescripto delegatorio nec admittit partem aduersaꝫ ad proponendum aliquid concernens ꝓprietatē cōcor-

dat.c.cōquestus.ij.e.ꝛ.c.ꝛꝫ.ij.de proba.ɔ̄ ergo libellus attendi circa modum cōcludendi ꝛ non circa modum narrandi ꝛ idem in rescripto vt ƀ ꝛ vide fre.ꝑsi. .xxiij.nō ibi ꝙ eum vel eius ꝓplices ꝛc.qꝫ admittit libellus alternatiuus qñ in vtraqꝫ ꝑte alternatiua ꝓdu ditur intentio libellantis.nec p hoc redditꝰ incertꝰ ipe reus.nam possessorio cōpetit sine q̄s spolietꝰ p reum sine p eius ꝓplices.vt ij.de resti.spo.cum ad sedem. et .c.sepe.ꝛ ꝑ ꝑmo dicto facat.c.ex ꝑte.s.de rescrip.ꝛ ꝺ elec.dudū.ij.cū si.ꝛ adde qđ nō.Ꝙnno.in.c.constitutus.de in integ.resti.nō.in ỿ.si idē q̄s.qꝫ data negligē tia iudicis secularis ꝑt miserabil' ꝑsona adire ecclesiasticū etiam si agitur petitorio nec est necesse qꝫ adeat iudex superior negligentis qđ est bene nō.de quo dic vt plene dixi in.c.licet.s.eo. Nō ecclesiam teneri ad defensionem viduaꝝ ne opprimātur etiam si patiātur oppressionem circa rem feudalē.et ex hoc ꝛ ex tex. nō.sing.casum in quo ꝑōt adire alijꝰ iudex sup re feudali pretermisso dño feudi.s.qñ agit interdicto seu iudicio possessorio p miserabilē ꝑsonā et vide circa hoc qđ dixi in.c.cete.ꝺ.de iudi. Clemo ad apparatū et ꝓmo obstat mulieri in eo qꝫ petebat castrum ratōne dotalicij mulier eñ dat dotem ꝛ nō dotalicium Soglo.i.exponit dotalitij.i.donatōnis ꝓpter nuptias ꝙ tunc obstat aliud qꝫ donatio,ꝓpter nuptias fit a viro ꝛ debet redire ad eum seu eius heredes dissoluto matrimonio sicut dos reuertitur ad mulierem vt i.c.nup all'.in glo.So.intellige scōm Jo.an.qꝫ pacto vel cōsuetudine fuit illud castrum seu donatio,ꝓpter nuptias lucrata quod fieri ꝑōt.vt in.l.fi.C.de dona.inter vi.et vx.Et ex hoc et ex tex.nota.ꝑōt inferri libellum non viciari ꝛz non concludat iure cōmuni vel municipali ꝙ tñ aliquo iure speciali etiam non allegato ɔ̄z tñ de eo fiat fides in ꝓcessu cause quod ē valde nō. videtur tñ multum facere in cōtrariam tcheorica Jnn. in.c.i.de offi.vica.et in.c.cū sit generale.s.e. qꝫ a ꝑncipio ꝑōt obici contra talem libellum et reici vt in cōtrarijs.ꝙ si non obiceretur satis est qꝫ postea iustificet in meritis cen.ar.in.l.fi.C.de anna.excep.et eoꝝ q̄ nō.Jnno.in.c.cete.s.ti.pxi.et in.c.ij. de ɔ̄.ꝓgni. et quod dixi in.c.dilecti.s.de iudi. Secūdo op.qꝫ ex spoliatōne cōplicum non competit interdictum cōtra hunc nobilem cum non competat cōtra dñm etiā ex spoliatōne familie.ꝺ.de resti.spo.c.cū ad sedē Sol'. f̄m glo.ij.si cōplices spoliauerunt ex mandato ipius vel eius nomine ipo postea ratum habēte certe cōpetit interdictum vnde vi vt in contrario.si autem nō intercenit mandatum nec ratihabitio tunc qꝛ recipit rē sciēter a delectoribus tenetur etiam possessorio iudicio vt in.c.sepe Et ex hoc nota qꝫ rescriptum alternatiuum seu libellus alternatiuus non viciatur qñ talis est alternatiua que non inducit obscuritatem ꝛ i q̄libꝫ parte ipius includitur intentus libellantis ꝛz nō oriat

eadem ſpecies agendi ſed diuerſa. nam ex ſpoliatõne ꝓpria cõpetit interdictum vnde vi ex ſpoliatõne ꝓpli cum qñ recãpit rem poſtea ſcienter ab eis ꝓpetit ꝓdi cio. c. ſepe. qõ ẽ nõ. Ex hoc etiã nõ. miſerabilẽ ꝓſo nam habitu tñ poſſe agere cõtra laicũ coꝝ iudice ec cleſiaſtico non ſolũ cũ ipe laicus ſpoliauit ꝑ etiã ſi ſcẽ ter ſuccеſſit in vicium vt ꝺ fm iſtum intellectum gl. et facit ratio. c. ſepe ꝯ. de reſti. ſpo. Opp. tercio q̃ licz iſte nobilis haberet caſtra t redditus i dyoceſi unde gmenſi non tñ poteſt dici ex ꝺ habere ibi domiciliũ t ſic non dz haberi reſpect' ad illam dyoceſim q̃ ſola poſſeſſio ſeu domus q̃ habet in vna ciuitate non facit domiciliũ vt. l. libertus. §. ſola domus. ff. ad munici. Do. gio. iij. q̃ iſte non ſolũ habebat caſtra ibi t redditus ꝑ etiã ibi inhabitabat vñ ꝺz in lra q̃ interdum ibi conſueuerat inhabitare t ſic habebat ibi domiciliũ. l. aſſumptio. §. viris prudentibus. ff. ad munici. Et ex hac glo. nõ diligenter q̃ ex aſſiduo ꝓuerſari i loco qs dicatur ibi habere domiciliũ. Idẽ t dan' ſenſit ꝺ Inn. dicit enim quẽ habere domiciliũ vbi dz magnam ptem bonoꝝ ſuoꝝ vel vbi habet larem. l. familiã. vel ſi ibi nihil haberet aſſidue tñ ibi ꝓuerſatur. ut. l. ij. C. vbi ſena. vt dan'. C. y. ibi ſentit q̃ ex ſolo ꝓuerſari i loco non ſortit domiciliũ qz cõmuniter in illa. l. ij. eſt copula t non alternatiua. aut enim dz ꝓmiſis litera ꝺ modo vbi larem fouet t maiorẽ partem bonoꝝ poſſi det t aſſidue ibi ꝓuerſantur ibi reſpondebunt t ſic vi detur iſte tex. requirere iſta duo copulatiue q̃ conuer ſentur ibi aſſidue t habeant ibi maiorẽ partẽ bonorũ. Bar. i. o. l. ij. vbi ꝺ cri. agi optet dicit q̃ dz ex aſſiduo cõuerſari i loco ñ ſortiatur domiciliũ põt tñ ibi cõue niri cuius cõtrarium vt etiam ibi perſonaliter conueniri non poſſit tenuit hoſti. in. c. q̃ clericis. s. e. ubi plene dixi t pro opi. bar. facit. l. quiſquis. C. ſi cer. pe. Do. Car. hic tenet q̃ ex ſolo cõmorari ꝙs ſortiatur domi ciliũ vt. l. eius. §. ſi quis inſtructus. alias ẽ. l. fi. ff. ad munici. dummodo ex aliis coniecturis non appareat eum de loco deceſſuꝝ t ſic non obſtat. c. is qui. de ſe pul. li. vi. Ego credo q̃ ex habitu tocius patrimonij ſeu maioris partis quis habeat domiciliũm in loco vt in. c. poſtulaſti. s. eo. Hoſtien. tamen ibi intelligit q̃ habebat ibi larem et matrem t patrimoniuꝝ ſuum quod eſt diuinare cum ibi nihil dicatur de habitatõe ſed tantum de patrimonio. hic vero licet iſte haberet multa caſtra non tamen dicit q̃ maiorem haberet ptẽ patrimonij imo potius innuit oppoſituꝝ t q̃ ſufficiat ſolum patrimonium ſeu maior pars probat tex. i illa. l. ij. fin aliam lectu. que ſatis probatur inſ. ar. illius. c. poſtulaſti. ex aſſiduo vero conuerſari puto q̃ nõ cõ trahat domiciliũm licet ibi poſſet conueniri quia con trahit ibi quaſi domiciliũm vt dixi in preal. c. q̃ cleri cis niſi equaliter ſe collocet in diuerſis locis. vt nota. in. c. ij. de ſepul. li. vi. nam non equaliter ſe collocãdo ꝑ quãdoqꝫ ꝓuerſando videt habere animũ redeundi t abeundi ar. optimum in. c. is qui. de ſepul. li. vi. qõ etiam ſentit hic abbas vbi tamen iſta duo ꝓuenit vt qz ibi ꝺz patrimoniũ t aſſidue ꝓuerſat. tũc fortꝫ ſor tit ibi domicilium qz cõcurrit ibi duo vincula ꝺ tra. t pa. c. i. et forte ide dicendũ vbi cum aſſidue ꝓuerſari in loco ꝓuenit habit' alicuius certe ptis patrimonij t ſic ſalnat dictũ Inn. t ẽ nõ. dictũ et ſati videt ꝺ ꝓbari t tenebim' mediũ inter tenentes ꝓtrarias ſnias. ꝺ qui bus. s. dixi Sed nũc fortiter op. cõtra tex. aut ein cõputatio dierum fit a loco domicilij put vult glo. in. c ſtatutũ. de reſcrip. li. vi. in. v. olim dicebam'. et tunc fruſtra papa mandat inquiri ſeu etiam exigi q̃ ibi ſit res litigioſa. aut cõputatio fit a loco rei ſite put olim ꝓmuniter dicebãt antiqui t tenuit ꝺ Inno. et hoſti. t tunc fruſtra exigit q̃ in illo loco habeat caſtra vbi iter dum cõſueuerat ꝓmorari. Do. doc. ꝓmuniter ad tex. ſupplent maxime vñ tenãtes ꝓputatõnem fieri debere a loco rei ſite dicũt q̃ non eſt neceſſe q̃ ibi haberet ca ſtra ꝑ hoc appoſitũ fuit qz hoc fuit allegatum p pten tentes ꝙ fieri ꝓputatõnem a loco domicilij t q̃ ex ſolo ꝓmorari iſte ſortiebatur hic domiciliũm ſuppleri ad literã maxime in q̃ꝫtum requirit rem litigioſam ibi eſſe t hoc tenuit ꝺ dños Car. et ſic fm omnes doc. hec lra non põt intelligi ꝓprie vt nihil ſuperfluat. ſed nec ter iſtoꝝ intellectuum mihi placz qz non eſt verſimile q̃ papa voluerit aggranare iſtam viduã ſuperfluis p bationib' vñ licet vidua replicaſſet copulatiue ex quo alterum tñ ſufficiebat debebat papa mandare inquiri alternatiue vt fecit in. c. exhibita. s. de iudi. t in. c. cuz iam dudum. s. de ꝓben. cum ſi. et maxime in iſto ami culo i q̃ ſunt ꝓbabiles dubitatones vñ non ſine miſ terio papa hic in cõmiſſione exigit vtrumq; vñ iube rendo opi. quã tenui in. c. dilectus. de reſcrip. q̃ olim t hodie fit cõputatio dierum a loco domicilij etiam vbi agitur reali de quo dic plene vt dixi i. d. c. dilect' Concludo q̃ aut quis cõuenitur in loco vbi ẽ res coã ordinario loci et non habet locũ exceptio de duabus dictis quia iura indiſtincte dicunt quem poſſe conue nire vbi res eſt. vt in. l. ſi. C. vbi in rem act. t ꝯ. eo. ſi. ſicut t ratõne contractus vt in. c. dilecti ꝯ. eo. t hoc vo luit ſequens glo. quam nota. fm hunc intellectum et vide quod dixi in. c. ſane. s. e. aut conuenitur ibi coã delegato et puto idem vt ſenſit hic Inno. et in. c. olle cti ꝯ. nec habet locum exceptio de duabus dictis q̃ ex quo ſortitur forum et poteſt conueniri coram ordi nario ibi eodem modo t coraz delegato quia per hoc non deterioratur ꝓditio ſua nec proprie dicitur trahi ar. in. c. dilecti. vbi contrahendo in certo loco videtur nedum conſentire vt ibi poſſit conueniri coram ordi nario ſed coram delegato vt ibi licet et hoc videtur magis dubitabile q̃ primum dictum videtur tamen nerum predictis ratõnibus. aut cõmiſſio fit ex loca

sal'dyocesi vbi res sita est vt erat b. et tũc dico ꝓputatõnem fieri debere q̃litercũq; agatur a loco domicilij et si habet plura domicilia debet fieri a ꝑncipaliori. facit ad b qõ nõ. in. d. gl. in ỹ. olim. dicebamus. t fallit. §. sed quotiẽs Insti. de iu. natura. gen. t ciui. et tz Jo. an. post host. in. c. nõnulli. s. de rescrip. naz inde ꝓprie trahitur vbi p maiori pte se collocat et bz domicilij ꝑncipale t iura cõsiderauerũt i b tractãtem t fatigatõnem respectu ei' q̃ trahitur. vt in. d. c. dilectus. t c. statutum. t ideo si res litigiosa non fuisz in dyocesi andegauẽsi non debuisset fieri inde cõputatio dictaz quia et si scõm opi. s. recitataz iste haberet ibi domicilium non tamen erat suum domicilium ꝑncipale quia interdum tantum ibi ꝓsueuerat habitare vt pz in lra. f vbi ista duo ꝓiunguntur q ibi sit res litigiosa t q ibi habeat domicilũ licet non ꝑncipalus tñ põt fieri inde cõputatio dictaz q illis duob' ꝓiunctis videtur suum domicilium ꝑncipale quo ad cãm subiectã nam due cause vincunt vnam ô treu. t pa. c. i. t i auẽ. itaq; L. cõmunia. de succes. t iste videt ꝓprius et verus intellectus huius. c. scõm quẽ nihil supfluit i lra t inducit nõbilis limitatio ad multa iura. s. all'. t per b est etiã expedita glo. q̃ in fi. dicit q etiam ratõne rei mobilis qs sortit fo3 dic vt dicã. ꝙ. eo. c. fi. t inq̃ntum tex. hic facit mentõnem de duobus dictis dic b ꝓcessisse ô iure antiquo. hodie vero non potest trahi vltra vnam vt. d. c. statutum. nec põt delegatus vltra vnaz dictam deputatus se appropinquare ad locũ rei quia non potest hodie extra ciuitatẽ seu dyocesim in quib' fuerit deputatus cognoscere vt in. d. c. statutũ. §. i nullo. Sed circa b q̃ro q tex. facit mentõem ô leuca Quid sit leuca ꝙbi. dicit q est ps continẽs duo miliaria scõm hosti. iste. xij. leuce cõtinent. xx. miliaria et sic erit vna dicta vt. ff. si qs cau. li. i. t de ỹ. sig. l. iij. t sic tres leuce faciunt. v. miliaria t dic Fran. q leuce sunt magne in francia. maiores in borgondia. maxie in anglia. Venio ad glo. vltimam que in ꝑncipio ẽ expositiua t dara postea formatq̃tuor oppositõnes ꝓmo eñ opponit de. c. ex transmissa. s. e. vbi pz q ô causa feudali nõ cognoscit ordinarius nisi negligente dño feudi. Do. illud procedit in petitorio. aliud i possessorio scõm glo. in ꝑma pte. Aduerte q glo. potest intelligi dupliciter. ꝓmo q in possessorio a quocunq; fit conuictio nõ est necesse adire dñm feudi quasi hoc nõ tangat naturã feudi f quandã iniuriã et hoc tenuerunt q̃dam vt refert Inn. in. c. cetez. s. ti. pz. et b. sed sibi plus placet q inter alios agendũ sit tñ corã domino feudi etiam ad restitutõnem ipius t illud quod hic procedit specialiter q defensio viduaz de specialigra vigore viduarum fauore est reseruata ecclie contra spoliatores suos etiam si sint vidue diuites vt b. nec reuocatur hoc ꝓuilegium p leges feudorum generaliter loquentes. t idem dicit Inn. in ecclesijs de ricis t alijs miserabilibus personis vt possit conueniri suos spoliatores etiam si agitur de re feudali coraz domino feudi. nam in ecclesia t clericis cõmittitur sacrilegium cuius cognitio pertinet ad ecclesiam. xvi. q. i. in canonibus t clericis clarius hoc tenet Inno. i c. ceterũ. de materia plene dic vt ibi dixi vbi in effectu idem qõ. s. cõclusi t isto scõo mõ potest intelligi glo. hec. t est vza vt sit speciale in possessorio respectu miserabiliũ ꝑsonaz. Secũdo glo. op. cõtra tex. in eo q innuit in petitorio non valere impetratõem nisi detur prius negligentia iudicis secularis. t sic ob. c. ex tenore. s. eo. gl. in effectu cõcludit q ire sunt i suspenso t sic quo ad effectum ô ꝓnti debet intelligi tex. iste a contrario sensu tu dic super hoc vt dixi in. c. iz. s. e.

Tercio glo. op. t videt q fallitas narrata i rescripto habeat ipsum rescriptum viciare vt in. c. sup lris. ô rescri. t sic debeat obstare illa exceptio q non spectabat ad eũ castrum ratõne dotalicij sicut in rescripto expressit. Do. duplicater. ꝓmo q ista exceptio tanq̃ ꝓcemens ꝓprietatis defectũ non debet admitti i iudicio possessorio. vt in. c. fi. de or. ꝓgni. scõo t melius q fallitas narrata circa merita cause vñ surgit exceptio peremptorie non bz viciare rescriptum f debet reseruari ad ipsa merita cause sicut reseruatur ipa exceptio peremptoria. secus si cõmittatur surreptio circa dilatoriã nisi enim tunc opponeretur in ꝑncipio non posset opponi post lit. ꝓtest. vt in. c. inter monasteriũ. ô re iudi. t licet doc. antiqui circa hoc instarẽt tamẽ hodie videtur declaratum in. c. i. de lit. ꝓtest. li. vi. i fi. vbi pt3 q non admittitur exceptio taciturnitatis peremptorie qz nihilominus papa dedisset rescriptum saltem vt reus diffinitiue absolueretur caz nihil pereat ex hoc ipi reo cum salua maneat sua exceptio peremptoria circa merita cause. vnde dz audiri excipiendo dilatorie t vide ô hac materia qõ nõ. in. c. cũ ordinem. t. c. ꝓstitutus. ô rescrip. t. c. sup literis eo. ti. Vincẽ. tñ hoc dictũ videt egregie limitare ꝓmo si actor exprimeret talẽ cãm etiã ꝓprietatis qua non expressa non darentur lre etiam ad possessorium non appropriabitur rescriptum vt si possidens de facto duas dignitates obiciatur ab altera t qz non auditur volẽs impetrare rescriptum ex eo qz non habebat dispensatõnem vel cõmendatõem ex primit se super hoc ꝓuilegium habuisse t altera spoliatum non credit q valeat rescriptum nisi saltem summatim iustificet sibi titulum ita q saltem deducatur i dubium. hoc dictum vincẽ. potest primo coadiuuari ratõne publici interesse t ne fiat intrusio t dec vicios' ingressus cõtra. c. vnicam. de eo qui mit. in poss. cã rei ser. li. vi. Judex enim in istis debet ex officio suo supplere. vt in. c. cum dilecti. de elect. et in. c. constitutus de appella. et sic etiam parte non excipiente papa nõ dedisset rescriptum. Item potest coadiuuari alia ratione. si enim tenet duas dignitates notorie obstat

sibi prima fronte defectus ꝓprietatis maxime i alia
ꝛ sic ei poteſt etiam obici dilatoria vt ſtatim dicam vt
nō.in.c.i.de lit̄ ꝓteſt.li.vi.ꝛ optime facit.c.i. de offi.
vi.ꝛ quod nota.ibi Inno. Item ſi agenti obſtat exce
ptio defectus ꝓprietatis notoria.vt in.c.ad decimas
de reſti.ſpo.li.vi.et ſic tacuit q̄ obſtabat ꝓceſſui et p
ꝓns inducit̄ ſurreptio in d.c.ſuper literis. Scda li
mitatio vinc̄.eſt vbi exprimit notoriā falſitatē vt ſi fal
ſo dicat ſe clericum vel ciſterſien. vt facilius habeat li
teras hoc vltimū dictum eſt nō.ꝛ ꝑ eo facit qđ nota.
Jo.an.in.d.c.i.de li.ꝓteſt.li.vi.vbi dicit exceptōnez
peremptoriam poſſe obici ante li.ꝓteſt. q̄ eſt notoria
q̄ ſi notorie ꝓſtat de defectu iuris agendi non debet
iudex pati cauſaz venire in iudiciū in.c.q̄m.ꝺ ſi.ꝓteſ.
ꝛ euitandi ſunt circuitus.vt in cle.auditor.de reſcrip.
ꝛ iudex debet ex officio ſuo ſupplere q̄ iudiciū futurū
eſt fruſtratoriam ut nō.glo.in.c.i.de elec.li.vi.facit.l.
quidam extimauerunt.ff.ſi cer.peta.ꝛ.c.abbate. i fi.
de re iudi.li.vi.ꝛ in.d.c.i.de re iudi.li.vi.et in .d.c.i.
de offi.vica. Vltimo glo .oppo. contra tex.q̄ iſta
non debebat appellari regina exquo rex deceſſerat q̄
hoc nomen habebat ratōne regis ꝛ extincto p̄ncipali
tollit̄ acceſſoriū vt in regula acceſſorium.de re.iur.li.
vi.Jo.vt in glo.quam nō.et qđ.s.dixi in nō. ꝛ facit
tex.in.§.vidua.all.in glo.que dicit viduam ſequi do
micilium mariti p̄motui ſic etiā alibi dicit tex.q̄ retinet
honorē p̄mi mariti donec viro inferioris grad⁹ nupſe
rit in.l.femine.de senato.et.c.is qui.§.ſi. de ſepul.li.
vi. An miles vel doctor teneatur vxorem vocare
dn̄am vide per bar.in.l.pe.C.de dona.inter vi.ꝛ vx.
ꝛ ibi determinat q̄ non quia illo priuilegio vtitur iure
mariti.ideo non poteſt illo vti cōtra eum ar.in.l.ſi iu
dex.ff.de mino.

Laici vſurpantes

Onqueſtus. iura eccliaſtica ve-
lut ſacrilegi ꝑ eccleſiaſticū iudicē compellun
tur p̄mo poniť querela epi.ſcōo indicam datio quam
p̄mo iuſtificat ibi cum autem. Nō ar. ibi poteſtas
ꝛ cōmune tc̄.q̄ iuriſdictio ꝓpetens ciuitati i aliquib⁹
caſtris exercetur ꝑ ipam ꝓmunitatē ꝛ eius rectorē vñ
poteſtas ciuitatis habet iuriſdictōnem in caſtris ciui
tati ſubiectis quā hz in ciuitate ꝛ talis ꝓplus ſubiect⁹
ciuitati ꝺz ꝓplus nō liber.ꝛ dicunť tales ciues illi⁹ ciui
tatis cui ſubiciūť vt.l.q̄ ex viro.ff.ad munici.ꝛ.l.qui
in continentibus .ff.de ver.ſig.vide bar.in.l.non du
biū.ff.de cap.ꝛ poſt li.re uer.vbi proſequitur de lo-
cis ꝓfederatis.ꝛ qd de his qui ob honorem dant cer
tum palliū annuatim alteri ciuitati an dicāť ꝓpli libe
ri ꝛ an caſtra habeant iuriſdictōem aliquā quādo nō
ſubijciantur ciuitati ꝛ quam iuriſdictionem habent ci
uitates ſeu earum rectores ꝛ quid de prouincijs vide
pulchre per bar.in.l.i.ff.ꝺ dam.infec. Nota ſcōo
q̄ eccleſie poſſunt titulo ſpeciali competere aliqua ca
ſtra pleno iure. Nota q̄ ſacrilegium cōmittitur in
rebus eccleſie non ſoluz quando occupant ꝛ vſurpan
tur ſ̄ etiam q̄n eccleſia in eius bonis ſeu poſſeſſione
illoz bonorū moleſtat ꝛ turbatur ꝛ ſic cōpetit iuriſdi
ctio eccleſie cōtra laicos rōne ſacrilegij non ſolū ex vi
expulſiua ꝛ ablatiua ſ̄ etiā in vi turbatiua poteſt ergo
agi ꝓtra laicum in foro eccleſiaſtico interdicto vti poſ
ſideris.q̄n moleſtando cōmittunt laici ſacrilegium ꝛ
ad idē.c.cū ſit generale.s.c. Itē generaliter ꝺr de ma
lefactorib⁹ etiā ꝓcordat.c.lz ꝺ ꝓba.ꝛ vide qđ nō.i.d.
.c.cū ſit generale.et.c.ſi clerici laicā eo.ti.ſic ḡ intellige
ꝛ amplia tex.xvij.q.iiij.§.ſacrilegium.quinimo ꝛ de
tinentes ipa bona eccleſie ſine violātia cōtra voluntā
tem tñ eccleſie dicūtur ſacrilegi.vt in.c.ſi q̄s p̄cipū.
xvi.q.vij.parum eñ intereſt quo ad deū iniuſte dei-
nere vel inuadere alienum vt in.c.ſepe.de reſti.ſpoli.

Nō q̄ relicta ſeu collata eccleſie in dubio vidēť
collata ꝑ remedio anime ꝛ ſic debēt iudicari tanq̄ ad
pias cauſas relicta qđ ꝓbatur clarius in.c.pontifices
xij.q.iij.et i.c.requiſiti.ꝺ teſta. Nota vltimo pra
ticam ꝓcludendi i interdicto vti poſſidetis agitur enī
vt aduerſarius ceſſet a turbatōe ꝛ vt ſatis faciat ꝺ da
nis preteritis ꝛ inīurijs de quo vide qđ plenius nō.
in.c.licet.de.ꝓba. Et ex hoc ꝛ ex tex. nō dicunt
etiam noie eccleſie poſſe petere ſatiſfactōnem iniurie
ꝓcordat.c.grauis.de reſti.ſpo. ꝛ.c.olim .de iniur. et
dic vt ibi nō.ꝑ doct.licet enī clerici teneantur dimit-
tere rancorē animi non tamē ſatiſfactionem iniurie vt
nota.in.c.ſi quis ꝓtriſtatus.xc.di.ꝛ.xxiij.q.iiij.li is

Venio ad apparatum ꝛ quero cum glo.i.qđ intro
dit litera dum dicit q̄ iuriſdictio ꝓpetebat pleno iure
eccleſie. Reſpondeo q̄ cōpetebat in ſpūalibus ꝛ tem
poralibus hanc expoſitōnem damnat Jo.an. quia
tex.facit expreſſe mentōnem de temporali iuriſdictio
ne.dicit enī q̄ iuriſdictio temporalis cōpetebat eccle
ſie pleno iure ꝛ ſic non ꝓprehendit iuriſdictio ſpūalis
ꝛ ideo dicit ſup tex.q̄ vtute horū verborum habebat
iſte merum ꝛ mixtum imperium ꝛ iuriſdictōnem que
omnia ꝓprehēduntur ſub iuriſdictōne inēxum eſt ge
nus ꝛ quid iſta contineant tractauit hic Vincen .que
ponit Guil.i ſpe.de iur.om.iu.v̄.ꝛ nō.ꝛ v̄.ſe. et vide
plene per bar.in.l.imperium.ff.de iur.om.iudi. et di
cam in.c.quod ſedes.de offi.or.poterat ergo iſte im
perium quaſi magiſtratus habere p̄uatum carcerem qđ
all.non liceret vt.j.de apoſt.c.a nobis.ꝛ C. de p̄na.
car.l.i.et Fran.expoſuit pleno iure videlicet q̄.ſi ha-
bebat cognoſcere iudicare ꝛ exequi.ꝛ nota has expo-
ſitōnes quid comprehendatur in literis quando dici
tur ꝓcedo tibi iuriſdictōnem tpalem pleno iure venit
enī plenarie iuriſdictio Si aūt diceret ꝓcedo plenā iu
riſdictōem ꝛ fieret ꝓceſſio ab eo q̄ p̄t ꝓcedere ſpūalem
et temporalem tunc ſatis puto procedere glo. iſtam
vt temporalis ꝛ ſpūalis iuriſdictio ꝓcedatur.ar.in

.l. beneficiũ. ff. de consti. prin. ꝛ in. c. olim. ò ỽ. sig. et de priuile. q; circa. et glo. sing. in de. vna. de foro ꝓpe. in. ỽ. omnímodam. que vult q; ꝓcessa iurisdictione omnímoda venit iurisdictio temporalis ecclesiastica spualis ciuilis et criminalis etiã si depositionẽ ordinis vel beneficij exigat nam p. ỽ. omnímodam. satis ptz q; iurisdictio assumit vt genus ꝓprehendens etiã merum et mixtum imperiũ. vt. l. iij. et iiij. ff. ò iurisdi. om. indi. qñ aũt ecclesia dicatur spectare ad inferiores plene iure. vide bo. tex. in. c. qñ. ò priuile. ꝛ quod ibi nota hosti. ꝛ qò nõ. in. c. cum ad sedem. de resti. spo. Et an habẽs ecclesiã plene iure subiectam possit fructus ꝙuertere in vsus suos vide glo. nõ. in cle. i. de ex ces. ꝑia. sup ỽ. ad mensam. Querit glo. ij. quare ecclesia dicebat se esse in quasi possessione respondet q; incorporalia. ꝛc. ꝛ nõ glo. que quotidie allegatur ex q̃ habes practicam libellandi sup istis incorporalibus dic tñ q; etiam si non apponat dictio quasi. non tamẽ p hoc viciat libellus. vt in. c. olim. iij. de resti. spo. et i prealle. c. licet. de. pba. ꝛ expressius in. c. accedens. vt li. non ꝓcst. vbi colligitur q; nec sñia sic lata ex b capite viciaretur vide glo. in. c. qò quis. lxxxiij. di. dic tñ b Collect. q; si libellans diceret se esse in vera possessione succumberet quod ego non credo q; libell' ds intelligi largissime etiam si opteret impropriare ỽba vt ꝙducat intentõnem libellãtis vide bo. tex. cum gl. in. c. cõstitutus. de reli. do. ꝛ facit. l. si quis intentõne. ff. de iudi. ꝛ qò nõ. Inno. in. c. ex tex. de iudi. vbi ꝓpẽ subiectã materiã appellatõe dñij intelligim' de vtili lz ex ppria significatõe intelligatur ò directo vt. l. i. ff. si ager vecti. vel emphi. pe. vñ ds intelligi de vera. i. nõ ficta seu ꝑcaria ꝛ p hanc glo. dicit Jo. an. post Boff. q; p istis incorpalibus nõ cõpetit interdictum vñ vi. vel vti possidet. b quasi vnde vi. vel vti possidet. ff. de seruitu. l. quotiẽs. et. ff. si ser. vendi. l. ij. §. pomponi' vel cõpetit actio ex canone. iij. q. i. reintegranda. ꝛ iõ b dicunt q; illa interdicta nõ competunt p reb' corporalibus vt ptz in eis. ꝛ nõ. hec ỽba Op. extra glo. q; videtur istum epm sibi fuisse ꝓtrarium q; ꝓmo dic ecclesiã fuisse suã ꝛ esse quasi in possessione et postea dicit violentiã sibi fuisse illatam nam p violentiã ꝓdic possessio. j. de resti. spo. p to. Bo. scõm Jo. an. ꝛ Inno. isti inferebant violentiam non spoliando ecclesiaz sed inquietando ꝛ damnificando forsan enĩ capiebãt clericos ꝛ laicos q; coram cõmuni non respondebãt ꝛ alias multiplicater iniuriabatur vt ex fine littere colligitur ꝛ scõm b intentabat hoc interdictũ vti possideti exquo in libello fit mentio de violentia et p ꝓns de sacrilegio ꝛ ideo debet causa coram ecclesia agitari. sed sñia non dabit p epõ nisi violentiã, pbet. ds enĩ, pbare causam ex qua petit alias succũbet. ff. de excep. rei iudi. l. si mater. §. eadẽ scõm eos. Et ex his infert doan. q; ad hoc vt ex ptur batõne agat coram ecclesiastico optet q; habeat violentiaz in se b tamẽ nõ placz mihi p. c. cum sit generale. s. eo. vbi generaliter dicit ecclesiam malefactores posse cõuenire etiam coram ecclesia sti co. nã sacrilegiũ cõmittit qualitercũqz ledẽdo et dãnificando ecclesiã ar. hic in fi. vbi nõ solum cognoscit de violentia b etiam de iniuria illata. scõo colligit ex dicto Jnno. et Jo. an. q; fundans se in libello super certa q̃litate si eam non, pbet succumbit qò satis ptz q; si illa non, pbatur nõ videt illud factũ, in iudicium deductum. vt nõ. in. c. cuz sit. s. eo. ꝛ p Ly. in. l. ij. §. ò, pba. vbi nõ. dicit q; si sit inquisitio vel accusatio de insultu cum armis vel de pcussione cuz sanguinis effusione si postea, pbatur insultus b non cum armis vl' pcussus sine sanguinis effusione venit reus absolnendus q; non videt hoc factum, pbatum fuisse i iudicio deductum deficiente q̃litate. facit. c. fi. de resti. spo. et nõ bene hec duo dicta. Glo. fi. est facilis in prin. postea querit an isti sunt excõicati ipo iure ꝛ dicit qò nõ b excõicandi sunt p sententiam donec satisfecerint ꝛ nota. ex hac glo. iuncto tex. q̃ hoc sat innuit Nõ sacrilegum non esse ipo iure excõicatuz b excõicandũ q; an hoc sit simplr vez docto. vario modo dicũt naz videt obstare quod habet in. c. non min'. de immu. ec. ꝛ. xi. q. iij. canonica. de sen. excõi. cum p causa. cuz si. phi. dicit q; violatores ecclesiaz sunt ipo iure excõmunicati. vt in contrarijs alij nõ vt hic ꝛ. xvij. q. iij. q; si quis Hoff. dicit incendiarios ꝛ violatores excõicatos alios nõ pe. ꝛ Ab. latius ꝛ melius sic distinguũt aut sacrilegium cõmittitur in ꝑsonam ecclesiasticam ꝛ tũc sacrilegus est excõicatus ipo iure p. c. si ds suadẽte. xvij. q. iij. Aut in rem ecclesie ꝛ tunc excõicandus est ut hic. Aut in ipsam ecclesiam ꝛ tunc subdistinguitur aut cum incendio ꝛ effractõe ꝛ excõicatus ẽ. Jde. ponit exemplum in eo qui fregit fores ecclesie vel i ipa ecclesia aliquem oppressit de sen. ex. cum pro casu ꝛ. c conquesti. Aut sine his vt quia librum vel calicem incaute dimissum ab ecclesia abstulit tunc non est excõmunicatus in ipo facto. ar. in. c. fi. de fur. vbi de absolutõne nihil mandat. ꝛ cũ hac distinctõe simplr trãsit Jo. an. ꝛ certe bene distinxerũt i eo q; dixerũt lz non pfecte vt statim subiciam ꝓterq̃ in eo q; pe. sentit ponendo exemplum q; opprimens vel percutiens aliquẽ in ecclesia sit excõicatus licet do. anto. hoc dictũ simpliciter fuerit secutus. sentit idem in violante immunitatem ecclesie capiendo aliquem ò ecclesia quod nullo iure, pbatur ad. c. cuz, p causa. dic vt ibi nõ. vbi gl. expresse sentit contrarium et vide quod ibi dixi et q; non sit excõmunicatus tenet hic Collect. ꝛ facit. c. nullus. ꝛ. c. se. xvij. q. iiij. Item excipe casum. c. generali de elect. li. vi. vbi patet q; occupantes custodiam sive guardiam ecclesiarum vacantium ꝛ bona ipsaruz vacantium vsurpantes sunt ipo facto excõmunicati. Itẽ excipit casus archy. in. c. quia sepe. de elect. et sequit

hic Collect. in laicis occupantibus ꝛ vsurpantibus
libi bona ecclesiarum vacantium per. c. ꝛ c. laicis. ꝓ.
q. ij. illa lra in prin. facit ꝓtra ꝛ p b. c. generali. vbi cō
stitutio nouiter edita duo requirit vt incurrat excōmu
nicatōnem ipo facto vt occuper custodiā seu guardiaz
ꝛ ipa bona. Itē inquantū excōicatio est fori ꝓtōiosi ꝛ
stricte debet intelligi vt nō. Jnno. in. c. cum tu. de te
sti. facit quod nō. Jnno. de homi. c. ad audientiā. ad
materiam istam me vlterius non extendā qz proprie
non est proportionabilis ad istum titulum. ꝑ remitto
plene ad nota. in. c. cuz ꝓ causa. ꝛ c. ꝙquesti. ꝛ c. tua.
de sen. excōi.

Necri filii. ꝓuilegiatus vt nō teneat respondere nisi
in certo loco si in alio loco respōdere vl solvere ꝓmittit ibi poterit cōueniri scōm Jo. an. vl sum
mo sic. ꝓuilegiuz alicui ꝓcessum vt non teneat nisi
in certo loco respondere non extenditur ad locū vbi ex
aliqua causa de iure ꝓmuni conueniri potest. ꝛ ē casus
nō. Diuiditur. ꝑmo ponit querela actoris. q cōtinet
causę ꝓmissionem ꝛ rei exceptōem. secūdo ponit man
datum factum reo cum cōminatōne ꝛ ꝓsultione si non
pareat ibi verū Nō qꝫ ꝓtractus factꝰ ꝓ ꝑdecessorē
trāsit i successorē cū suis qualitatibꝰ. vñ nō solum transit
ꝓtractus quo ad eius substātiam ꝑ etiā respectu taci
te renūciatōnis ꝓuilegij. Exquo infero ꝓlatū posse
renūciare ꝓuilegio ꝓpetenti ecclesie in contractu quez
facit noie ecclesie ꝛ ꝓiudicat etiam respectu successoris
vide tū glo. in. c. i. de in inte. resti. li. vi. ꝛ ꝓ Jnn. in. c.
accedentibus. de ꝓbaꝫ. que faciūt in contrarium sed
salua istum tex. qz ꝓuilegiuz est super modica re sen
modici effectus ꝓsertim quādo redditur ex hoc ad ius
cōmune. vide ad hoc bo. tex. in. c. veniens. de ꝓscrip.
ꝛ ibi per Jnno. prope fi. facit. c. i. et fi. de pact. li. vi.

Nota secundo qꝫ ꝓuilegium ꝓcessum hominibus
alicuius patrie sub nomine appellatiuo transit in cleri
cos quod maxime ꝓcedit qñ materia subiecta ꝛ ꝓso
na cōcedēs pariter ꝓportionāt vtrique Nō tercio qꝫ lz
clericus nequeat expresse prorogare iurisdictōem nō
sui iudicis seu alterius cōtra consensum sui superioris
vt in. c. significasti. ī. eo. tacite tamē. ſ. cōtrahendo pōt
vt hic Exquo inferꝫ casus in quo plus operat tacitus
q̄ expressus ꝓsensus ꝑ hoc ꝓtingit ꝓpter iuris fomē
tum qđ ꝓmittit cū hoc tacito ꝓsensu ꝛ non in expsso ꝛ
ratio pōt esse qz in cōtractu uel delicto potius deferꝫ
iuri q̄ clericis vt ex quo ibi cōtraxit vel deliquit ibi te
neatur respondere sed in ꝓrogatōne expssa iuꝫ nō as
sistit ꝓ ratōnem que nō. in. c. significasti. ī. eo regulari
ter tū opatur plus expressus consensus q̄ tacitus. vt
nō. in. c. sciēti. de re. iuris. li. vi. in mercu. Nō qꝫ
vbi quis ꝓmisit soluere ibi videtur cōtraxisse. ut in. c.
romana. §. contrahentes. eo. ti. li. vi. et. l. ꝓtraxisse. ff.
de acti. ꝛ obli. quod intellige vt nota. bar. in. l. i. C.

de sum. trī. videlicet quo ad facultatem ꝓueniēdi sed
quo ad subiciendum ipm contractum statutis attendi
tur locus vbi ipm negocium gestum est. vt. l. si fun
dus. ff. de iudi. ꝛ quod dicam ī. eo. c. fi. Nota qꝫ ratio
ne cōtractus quis sortitur forum non solum quo ad
id quod ꝓncipaliter venit in ipo cōtractu ꝑ etiaz quo
ad accessoria. Item nō qꝫ cōtra debitorem quantita
tis potest haberi ratio damnorum etiam ō iure cano
nico. ꝛ hoc est indubitatum capiendo damnum ꝓ di
minutōe patrimonij vt capitur in. l. iij. ff. de dam. in
fect. sed si capitur damnum magis large. ſ. pro lucro
cessante tunc est magis dubium ꝛ qꝫ tale damnū pos
sit peti facit tex. cum glo. in. l. curabit. C. de act. emp.
ꝛ vendi. ꝛ quod nota. in. c. ꝙquestus ī. de vsuris ꝛ dic
vt ibi nō. et ꝓ bar. in. l. vna. C. de sen. que pro eo. qꝫ
interest. Cenio ad apparatum ꝛ opp. cū glo. i. vide
tur cū qꝫ ex alio capite hoc rescriptum non debeat ex
tendi ad istum successorē quia fuit impetratum ex ꝑsō
nomine ꝓprio successoris ī. c. qñ abbas. de offi. del.
Vol. qꝫ expressio nominis ꝓpriꝫ non hz obesse quia
fuit initus cōtractus nomine ecclesie ꝛ ꝓ ipius vtilita
te ideo rescriptum videtur impetratum ꝓtra prelatuz
ꝓtemplatōne ecclesie ideo transit in successorē No
ta bene et tene banc solutōem que cōmuniter tenetur
a doctoribus qꝫ in materia ꝓportionabili tū dignita
ti non curamus an sit expressum nomen ꝓprium an
appellatiuum vnde vtroqz casu dispositio ē realis cō
tra dicit in materia expectante ꝛ ꝓmente tū perso
nam vt non obstante expressione nominis appellatiui
dispositio censetur personalis vide tex. cum glo. nō. i
c. aduersus. de immu. eccle. ꝛ pro vtroqz facit. c. requi
sisti. de testa. ꝛ de hac materia dic vt plene nō. in pre
alle. c. qñ abbas. ꝛ per Jo. an. in regula. ꝓuilegium.
in mercu. per bar. in. l. post mortē. ff. quando ex fac.
tut. vel cura. ꝛ ad. c. significauit. dic vt nō. ibi ſet i. c. qꝫ
vt. s. de iudi. ꝛ hanc solutōnem tene. licet Nbi. dixit
qꝫ iurisdictio ꝓ fuit ꝓpetuara cum predecessore per cō
tatōnem. Glo. ī. est clara. oppo. tamē cōtra eam ꝛ
ꝓtra tex. nam ꝓmittendo soluere vel respondere i cer
to loco nō videt qs se obligare vt respondeat coram le
gato ꝑ tū coꝝ ordinario qz ꝓtrahendo in certo lo
co sortit ꝙs fox illius iudicis vbi cōtraxit ī. e. c. fi. ꝛ in
c. romana. §. ꝓtrahentes. eo. ti. li. vi. q̄ non renūciauit
iste plat' indulgentie appostolice sic ꝓtrahendo Vol.
dicit Jnn. qꝫ exquo qs ꝓtrahit in certo loco seu i alte
rius territorio nō solū videt ibi ꝓsentire qꝫ coram iudice
ordinario ꝓueniat ꝑ etiam coram iudice delegato vt hic
qđ est nō. fm eū. Et ex hoc quidaz sumunt ar. qꝫ a lo
co contractus vel delicti cōmissi sunt ꝓputande dicte
de quibus in. c. nōnulli. de rescrip. qđ non putat ve
rum Jnno. ꝑ tū hoc facit ꝓmissio predicta. ſ. ō solue
do in certo loco qz intelligit renūciare ꝓuilegio i omni
bus iudicib' sive coram ordinario sive iudice delegato.

ꝓueniatur. nã ō tali ꝓuilegio facile tacite ꝛ expſſe renũciatur. Itẽ ſicut ꝑ cõtractũ renũciat fori ordinario ita etiã ꝓuilegio qō habet ſup foro fz eũ. Ego puto qꝫ lz qñ ꝓuenit extra locũ contract' vel delicti non ſit fienda cõputatio dietaꝝ a loco delicti vel ꝓtractus ut dixi in. c. ex pte. s. eo. ꝛ in. c. dilectus filius. i. ō. de reſcrip. ꝛ tenet hic Inn. tñ ſi cõueniat coꝝ delegato in loco contractus vel delicti nõ bz locũ exceptio qꝫ diſtat vltra duas dietas põt eni cõueniri coꝝ ordinario loci hac exceptione nõ obſtãte ita etiã coꝝ delegato pape eũ papa ſit ordinarius in quolibz loco. ix. q. iij cuncta per mundum. ꝛ ſic nulla iniuria fit cõuento eũ contrahendo tacite ad hoc ſe obligauerit ꝛ ſatis vidꝫ tur hoc ꝓbari in. b. c. nã ſi cõtrahendo renunciat tacite huic ꝓuilegio reſpectu etiam delegati ſic videtur etiã renũciare ꝓuilegio oibus indulto vt nõ trahãtur vltra duas dietas hodie vltra vnã ut in. c. ſtatutũ. de reſcrip. li. vi. Sed ꝓtra hoc ꝛ cõtra tex. oppo. quia ſm ꝓdicta hoc ꝓuilegiũ de quo intex. erit inutile eũ non poſſit quis cõueniri extra domiciliũ ſuũ niſi ibi cõtraxerit vel deliquerit rõne rei vt. j. e. c. fi. concurrẽte aliqua predictaꝝ cauſaꝝ põt ibi cõueniri non obſtãte ꝓuilegio ꝑ paꝝ vel nihil operat hoc ꝓuilegium. Io. dicit Inn. qꝫ hoc ꝓuilegiũ opat tantũ reſpectu cõuentionis fiende per litteras apoſtolicas. vñ dicit qꝫ hoc ꝓuilegiũ nõ extendit niſi ad cãs vbi ꝑ literas apoſtolicas poterit cõueniri nõ aũt ad loca vbi de iure cõmuni cõtrahit foꝝ qꝫ vbi de iure cõmuni ꝓtrahit foꝝ nõ obſtat ꝓuilegiũ tale. cõcordat ergo tale ꝓuilegium cum iure cõmuni qō faciendũ ē. s. de reſcript. cãm. ꝛ. s. e. c. licet. Quid enim ſi in Anglia habet domiciliũm ꝛ in Francia qō põt eſſe vt. ff. ad muni. l. aſſumptio. §. fi. nunquid ille qui eſt i anglia poterit ꝓueniri ꝑ litteras apoſtolicas in francia. abſit ſecũdũ Inn. ꝛ breuiter tradit hic hoſti. ꝓo regula coꝝ quocunqꝫ ordinario quocunqꝫ modo de iure communi poſſit quis in loco aliquo ibi cõueniri ꝛ eodem mõ ꝛ codẽ cãu poterit coꝝ delegato pape cõueniri. in nullo eũ talis grauatur cũ papa ordinarius cunctorum ſit ꝛ ſi papa ibi eſſet cognoſcere poſſit. ergo ꝛ delegatus ipſius ſaltis tamẽ alijs exceptionibus ſique reo ꝓ poterent ꝛ hec bñ nõ. ● Ex quib' habes qꝫ ꝓuilegiũ cõceſſum vt quis in certo loco nõ poſſit conueniri dz ſtricte intelligi ꝛ verificari dũtaxat qñ concurrit alia cã ꝛ ſpeciale ius cõueniendi nõ aũt vbi cõcurrit multiplicitas cãe ſeu vnica de iure cõmuni vt rõne cõtractus ꝛ põt eſſe rõ qꝫ eum hoc ꝓuilegiũ rẽdat ad ꝓiudicium alterius debet ſtricte intelligi quantũ fieri poteſt ut nõ. Inn. in. c. cũ dilecti de dona. ꝛ glo. i. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. in v. diſpenſationes. ꝛ vi de tex. optimũ. in ſimili in. c. i. §. in eos. de ꝓuile. li. vi. ꝛ in. l. ij. §. omnes. ff. de iudi. vbi indulget ꝓuilegium euntib' romam ex cauſa neceſſaria ut habeãt ius

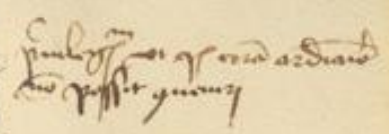

reuocandi domum ꝛ limita niſi ibi contraxerit ꝛ dilatius ut ibi. Et nõ. bene illũ tex. ꝛ predicta ꝑ iſtis familiaribus ꝛ officialibus pape quib' per ꝓuilegium cõceſſum ẽ ut nõ poſſint ꝓueniri etiã coꝝ ordinarijs locoꝝ ſine ſpeciali licẽtia pape videtur enim tale ꝓuilegium intelligi qñ reſpectu domiciliũ tñ poterit ꝓuenin coꝝ ordinario. ſecus ſi eſſet alio iure vt qꝫ detinet ibi beneficium maxime ſi in eo reſidet nã tũc vi deẽ qꝫ nõ obſtante tali ꝓuilegio poſſit ibi cõueniri. ar. hic ꝛ in. c. cũ capella. de ꝓuile. ꝛ hoc videt ꝓcedere etiã ſi diceret i ꝓuilegio qꝫ ex quacũqꝫ cã nõ poſſet ibi cõueniri debet ergo intelligi de cã ſurgente rõe domiciliũ tñ ꝛ de hoc videt caſus in. d. §. in eos.

Dicio ad glo. inj. que in ꝓncipio colligit quẽ poſſe i duplici loco cõueniri. ſ. vbi ꝓmiſit ꝛ vbi bz domiciliũ

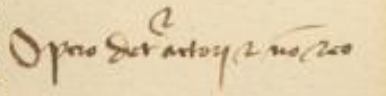

Dcdo querit an optio deꝫ actori vel reo ꝛ dicit qꝫ actori ꝛ hanc glo. ſequunt cõiter doc. licet alij aliter ꝛ ꝑ hac glo. dico bẽ eſſe caſum nã iſte volebat ꝓueniri in domicilio ꝓpio ſed actor trahebat eũ ad locũ cõtractus ꝛ ꝓualuit qꝫ vt dicit in littera ꝛ vbi cõtraxerat ꝛ vbi habeat domiciliũ põt quis ꝓueniri. ꝛ ſic apte colligitur optionẽ relinqui actori ꝛ idẽ tenuit glo. i. c. ſtatutũ. §. cum vero de reſcrip. li. vi. vt in. v. recuſet. ꝛ in l. fi. C. vbi in rem actio. ꝛ facit per locum a ſpeali qō le. ꝛ nõ. in auc. habita. C. ne fi. ꝓo pa. vbi in cãu ſpeciali optio relinquit reo ꝛ de hac materia vide ſatis i ſpe. de cõpe. iudi. adi. §. i. v. xxij. dicit tamẽ hic Io. an. poſt hoſti. actorẽ ſibi debere cauere vt ex quo vnũ iudicẽ elegit nõ currat ad aliũ ſi non vult cadere a cã C. de aſſ. tollen. l. vna ad fi. Tu dic melius ut nõ. gl. in. c. ex tenore. de reſcrip. quia illa lex ponit caſuꝫ ſpecialem fauore libertatis ſed regulariter non perdit caſum ſed dic ut plene nõ. in. d. c. ex tenore. Itẽ data negligentia iudicis vel cõtumacia rei põt impune adire alium iudicem non obſtante conditione. l. vbi ceptuꝫ C. de iudi. de quo vide ꝑ bar. in. l. cũjus. ff. de dã. infecto. ꝛ in. l. ſepulchra. ff. de ſepul. vio. facit tex. cũ gl. ꝛ Inn. in. c. ex cõqueſtione de reſti. ſpo. Dz extra glo. opp. contra tex. ꝛ hanc glo. licet enim rõne deſtinate ſolutionis ds poſſit cõueniri in loco vbi fingitur contraxiſſe. nec non ſit locus penitentie tamen ſec' videtur quãdo promiſit ibi ſoluere ſed tñ reſpondere. ibi duplici rõne. prima qꝫ clericus non põt expreſſe prorogare iuriſdictionem alterius iudicis ſine conſenſu ſui ordinarij. ſecũda qꝫ quiſqꝫ ꝓmittens reſpondere coꝝ iudice nõ ſuo põt penitere vſqꝫ ad lit. cõte. l. ſi conuenerit. ff. de in. om. iudi. ꝛ nõ. in. c. i. e. ti. proſi. cuius cõtrariũ innuit iſta littera dũ panificat iſta duo Io. Io. an. ꝓmo expoit tex. vl' ꝑ. i. ãſi velit dicẽ qꝫ ſola ꝓmiſſio de rñdendo nõ ſufficiat ꝑ optet qꝫ ꝓnarrat cõtractus ut ſolutiõis deſtinatio hec expoſitio extorquet lr̃az ꝛ iõ ſcõ. dicẽ qꝫ hec dictio vl' põt ſtare ꝓpe qꝫ ex eo ſolo qꝫ rñdere ꝓmiſit ꝓuilegio renũciauit. Itez

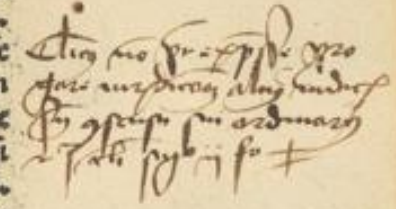

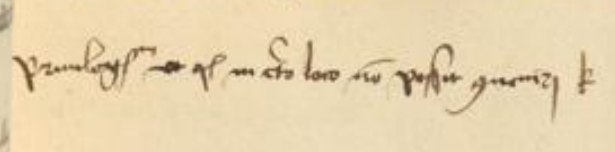

an agatur corã delegato ꝓmo ꝓ ꝙ ſtud pactũ eſt ō
iuriſdictione nō ꝺecinãda ſm ea que nō. in. c. i. s. ti.
ꝓx. ſm eũ ⁊ optime loquit ⁊ dic latius ⁊ clarius ꝙ i
quantũ quis ꝓmittit ꝓrogare corã ordinario nō ſuo ꝓ
ſolũ nō ſufficit tũ qz ꝓt penitere añ lit. cõte. ut in pre
all'. l. ſi conuenerit. tũ qz ſi eſt clericus hoc nō ꝓt. ꝓ
mittere ſine licentia ſui iudicis ut in. c. ſignificaſti. ꝯ. e
⁊ nō. s. ti. proꝛ. c. i. nec iſta littera dicit cõtra nō enim
dicit ꝙ virtute huius ꝓmiſſionis potuiſſet ibi ꝓueni
ri corã ordinario. Aut ꝓmittit ꝙs ſimpliciter reſpõde
re in certo loco ⁊ tunc corã ordinario illius loci iuit'
ꝓueniri nō ꝓt rõnibus predictis ꝑ corã delegato ſic ⁊
eſt rõ diuerſitatis qz reſpectu ordinarij agit' de iuriſdi
ctione danda quo cãn locus ẽ penitentie vſq; ad lit.
cõte. ⁊ in clerico nihil valz ſine licẽtia iudicis ſui reſpe
ctu vero delegati agit' de iuriſdictione nō declinanda
q: papa eſt ordinarius omniũ clericoꝝ. vnde ꝓmittẽ
do ibi reſpondere ſolũ agit nō declinare iuriſdictionẽ
reſpectu priuilegij ſibi competentis. ⁊ puto ꝙ virtute
huius ꝓmiſſionis nedũ renũciat ꝓuilegio ſpẽali ꝑ eti
am cõmuni vt nō poſſit excipere ꝙ trahat vltra duas
dietas ſeu vnã quis huic priuilegio tacite renũciauit
ꝑ illã promiſſionẽ. ar. optimũ hic ⁊ vide qõ nõ. Jo.
an. in addi. ſpe. in ti. de cõpe. iudi. adeam. §. i. v. quid
ſi fiat pactũ. Vltimo glo. facit duo. primo querit
quales erunt iſte expenſe ſoluit ⁊ remittit ⁊ ẽ clara.
Secũdo querit qualiter probant expenſe ⁊ damna ⁊
reſpondet ꝙ expenſe, pbabunt ꝑ iuramentũ taxatiõe
premiſſa vt in iuribus all'. in glo. damna vero ſi petan
tur ratione ꝓtractus, pbent ꝑ teſtes. ſi vero ꝓtingunt
ex dolo ⁊ violentia alterius partis, pbent ꝑ iuramen
tum ꝓſtito prius de violẽtia ꝑ teſtes ut in. c. fi. ꝙ me.
cauſa. ⁊ dic vt ibi nō. Inquantum gl. primo dicit ꝙ ex
penſe, pbant ꝑ iuramentũ. dicũt goff. ⁊ Joh. an. ⁊ cõ
muniter doc. hoc, pcedere reſpectu eoꝝ que ſunt facte
in lite. facte vero ante litẽ petunt ut intereſſe vt in. c. p
uenit ꝯ. de fideiuſ. ⁊. c. conſtitut' ⁊ probat aliter ꝗ̃ ꝑ
iuramentũ ꝑ iura que glo. alle. ⁊ in. l. acquilia. ff. ad. l
acqui. ⁊ hoc idẽ tenet Spe. in ti. de fruc. ⁊ intereſſe. §
fi. v. pe. ⁊ vide tamẽ tex. cum bar. in. l. nõ ignorat. C.
de fruc. ⁊ li. expen. ⁊ qõ nõ. in. l. vna. C. de ſen. que, p
eo quod intereſt. imo plus dico ꝙ etiã ſi a principio
ꝓmiſiſſet ſtare iuramento tuo ſup expenſis nihilomi
nus poſſem reuocare anteq̃ iures ar. l. ſi qs iureur.
C. de iureur. ⁊ ſi iuraueris anteq̃ peterem ſeu reuoca
rem poſſum petere ad reductionẽ arbitrij boni viri.
ut. l. ſi libertus. ff. de ope. lib. ⁊ tenuit bar. in. l. ſi. ff. ō
preto. ſtipula. ⁊ vide qõ nõ. in. l. finẽ de do. ⁊ contu.
Inquantũ glo. dicit ꝙ dãna illata circa violentiã pro
bant per teſtes optime loquit ⁊ idẽ tenet ſpe. in loco
pall'. ⁊ glo. Inſti. de. v. obli. §. non ſolum. Itẽ lex di
cit ꝙ de difficili probatur intereſſe in. d. l. ſi. ff. de pre
to. ſtipu. quod non eſſet ſi poſſet probari per iuramẽ
tum. Et hoc dictum reſtringo ad intereſſe ſurgẽs ex
contractu ſi autem ſurgeret in iudicio rõne tue coma
cie vel propter tuum tenere vel calũnioſum litiga
re tunc puto procedendum vt in expenſis que fiũt in
iudicio. ad hoc alle. tex. in. l. ſanctimus. C. de iudi. et
quod nõ. ꝯ. de dolo. c. finem. ⁊ generaliter qualiter p
betur intereſſe vide per bar. in. l. i. C. de ſen. que, p eo
in vltima colum. Sed diceres ex quo quis promi
ſit certo loco ſe ſoluturum ⁊ nõ ſoluit ſuccedit actio ar
bitraria. ff. de eo quod certo loco. l. i. ij. ⁊. iij. ⁊ ſic po
terit deferri iuramentũ in litẽ rõne affectionis. ar. in. l
in actionibus. ff. de in li. iuran. Jo. an. remittit ad nõ
per hoſti. in ſumma. de ſen. §. quis ſit effectus. ſub. §
ſed ⁊ quia aliquotiens. ⁊ de iureur. ſub rubrica de in
ra. in liten. §. propter que. ⁊. §. in quibus. ⁊ in ſpe.
de fruc. ⁊ intereſſe. §. vltimo. v. ⁊ vt hic articulus ⁊ cõ
clude ꝙ vbi agitur de probando vero intereſſe proce
dit quod. s. dixi. vbi autem agitur de intereſſe affec
tionis vt arca rem vbi affectio cadit tunc põt praſtare
iuramentum in liten de quo tamen dicit plene nõ. i
c. ſacro. de ſen. ex. ⁊ per Inno. ⁊ dy. in regula mora.
de reg. iur. li. vi. per legiſtas in. l. vna. C. de ſen. que
pro eo quod intereſt.

Ignificaſti. Clericus ſine ꝺyoce
ſani ẽpi licẽtia iuriſ
dictioni non ſui iudicis ſe ſubmittere nõ ꝑt
vel ſic ⁊ latius. Quanq̃ laici poſſunt iuriſdictionẽ nõ
ſui iudicis ꝓrogare clerici tamẽ nõ poſſunt niſi ẽpi di
oceſani conſenſus accedat ⁊ iudex cuius iuriſdictiõ
prorogare volunt ſit eccleſiaſticus. Communis diui
ſio. ſecũda ibi inquiſitio. Nõ primo abbatẽ habere iuriſ
dictionem etiam prorogabilem ꝑ clericos ſeculares
dũmodo requiſita accedant ad prorogationem ꝑ ſen
tit hic hoſti. ⁊ clarius do. an. hunc abbatẽ habuiſſe
iuriſdictionẽ ordinariã ex cõſuetudine quali ō iure cõ
muni non hz iuriſdictionẽ contentioſam ut nõt. in. c.
quãto per aliquos de offi. ordi. cuius iuriſdictio ō in
re cõmuni competens non eſt prorogabilis. Ego
credo ꝓtrariũ. ſ. abbatẽ habere iuriſdictionẽ ꝓtiolz
vt plene dixi in. c. cũ cõtingat. s. eo. ⁊ hoſti. diuinat
ad iſtũ tex. vñ facit iſte tex. ꝑ his que dixi in. d. c. cũ
cõtingat. ⁊ facit qõ nõ. bar. in. l. i. ff. de iudi. vbi dicit
ꝙ iuriſdictio eoꝝ q̃ ꝓſunt alicui collegio põt prorogari
ꝑ illã. l. fin vnã lec. qõ nõ. collecta. tñ fin lect. hoſti.
ordinariã iuriſdictionẽ poſſe prorogari nõ ſolũ ſi cõpe
tit iuriſdictioni ꝑ etiã ex cõſuetudine ⁊ ſic iure ſpẽali.
⁊ pro ꝫ qz iura nõ curant de hoc qualiter cõperat dũ
modo ſit ordinaria ut hic ⁊ in preall'. l. i. Nõ ſecõ
optimũ ar. ex tex. ꝙ ſubmittẽs ſe iuriſdictioni alicui'
iudicis pũtis ⁊ acceptantis nõ põt ampli' poſtea
ſed ad reſpondendum ꝓpoſſe põt ꝓſe cũ ex pũtia et
acceptatione iudicis acquiſitum ſit ius ipſi iudici qõ
videtur in dubio procedere quando fit in iudicio. et

idem videt etiã qñ fit extra ut hic ex quo actus ꝓfert in iudicium. in his enī in iudicio explicandis qs cõpellitur precise ad factū nec sufficit soluere interesse. vide glo. nõ. in. v. cogant. ff. de proc. l. filiofa. §. pro curatorē t qõ dixi. s. ti. prox. c. i. iste nõ cõpellit hic qz nõ interuenit sui iudicis cõsensus. qõ sing. nõt. p limitatione. l. si cõuenerit. ff. de iur. om. iudi. Nõ tertio quē posse nõ solum pure t de pñti iurisdictionē alterius iudicis progare. ut. l. i. C. de iur. om. iudi. et l. i. ff. eo. sed etiã respectu futuri tẽporis t sub cõditione vt si non satisfecero submitto me. tc. Nõ b tex. expressum qz laici possunt iurisdictionem nõ sui iudicis prorogare etiã nõ requisito suoꝝ superiorꝝ consensu nã. v. clerici. tc. venit aduersatiue ad ꝓcedentia quasi innuat apte qz licet laici pñt clerici tamē nõ. t an b sit verum indistincte t̃que sit diuersitatis rõ. j. subjciã.

Nota quē nõ posse etiã cũ sui superioris licẽtia constituere sibi iudicẽ al' non habentem iurisdictionē t est ratio. quia priuatus nõ põt dare iurisdictionē quam non hz. ut. l. priuatoꝝ. C. de iurisdi. om. iudi. Itẽ, prorogare idē est qõ extendere. si vero nõ hz al' iurisdictionem non põt illã extendere qõ eni nõ est non põt extendi ar. c. dissoluendũ. de despon. impu. t. l. decem. ff. de v. obli. t. xxxij. q. ij. c. qõ vero. t b, ꝓcedit etiaꝫ quo ad foꝝ penitentiale licet eni quis habeat a prelato suo licentiã ꝓfitendi alteri sacerdoti tamē digere dꝫ habentē curã habitu t actu. vide glo. sing. in de. i. de priui. in. v. speciali. in fi. t ex illa glo. collige nõ sufficere iudicē habere iurisdictionē nisi etiã habeat iurisdictionis exercitiũ qõ facit ad materiã. l. obseruare. ff. de offi. procõ. in fi. Ultimo nõ ibi t epi diocesani tc. vnũ casum reseruatum epo dumtaxat vt ipe habeat in hanc prorogationē ꝓsentire t non alius inferior vnde putat Egi. q non sufficit ꝓsensus superioris eiam qui posset de causa ꝓgnoscere. Et ex hoc t ex tex. arguit do. an. epm posse dare hanc licẽtiam etiam in ꝓiudiciũ imediate superioris ipius clerici prorogare volentis quasi possit eũ preuenire in datione hmõi licentie ar. eo. que nõ. in. c. quãto t. c. cum ab ecclesiarũ de offi. or. t. c. pastoralis. qõ ego puto verissimũ. qñ vterqꝫ habeat iurisdictionē lꝫ vnus imediate t alter mediate. ar. optimũ ex eo qõ le. t nõ. in. c. ij. ꝺ pe ni. t remissio. li. vi. secus puto si inferior epo haberet iurisdictionemꝫ quasi epalem de iure speciali tunc puto eni q ad eũ t nõ ad epm spectat hmõi consensum pstare. ar. optimũ. ex nõ. per glo. in de. i. de re. ecc. nõ alie. t per Inn. in. c. ij. de transac. t in. c. relatum. de cle. non resi. t per ea que dixi in. c. ac si clerici. §. de adult. s. ti. pr. Et aduerte ad vnũ dictũ. Jo. de lig. b eni dicit q clericus subiectus abbati etiã vbi epus nõ potest preuenire eum potest prorogare iurisdictionē episcopi sui t forte sine consensu abbatis. t hoc idem videtur sequi do. an. hic hoc dictum non puto verum vt possit sine consensu abbatis si vltra subiectionemꝫ retinet ab eo beneficium quia tũc est subiectus vltra nudum iurisdictionis exercitium ut statim dicam.

Item si abbas habet in istum quasi episcopalem iurisdictionem qz tunc habet istum super caput suum loco dei per id qõ s. dixi t. j. subjicã sed qz hic tm̃ dicitur de subiectis epoꝝ ut sine cõsensu ipoꝝ nequeant prorogare iurisdictionē alterius iudicis qd dicendum est in archiepis respectu suorum suffraganeorũ host. i c. ad reprimendam. de of. ordi. tenet qz idem ar. hui? c. quod placet licet epus est suoꝝ subditorum ordinarius ita t archiepiscopus respectu suoꝝ suffraganeorum de off. ordi. c. pastoralis. Itẽ eadē ratio ei vtiꝫ qꝫ ut. j. subjiciam. sed qz. s. dixi laicos posse prorogare iurisdictionem nõ sui iudicis etiã sine cõsensu sui p pñs iudicis Quero an hoc sit verꝫ indistincte t ãre aliud in laicis qꝫ in clericis t primo videt qz iudex p us possit etiã in laicos impedire prorogationē qz nemini suus ius debet subtrahi vt. ff. de his qui sunt sui vel alie. iuris. l. ij. t. l. id qõ nostrũ. ff. de re. iur. t in. c cum ecclesia vulterana. de elec. Item nõ debet alij p alium iniqua cõditio auferri. vt. ff. de re. iur. l. non debet. t quia ex hoc fieret sua conditio deterior ptz. qz sportulas hz ut in cuc. de iudi. §. oportet. postea forte lucratur ex sigillo sicut faciunt epi. Item honor ꝑferendus est vtilitati posito qz nullã vtilitatem haberet. nam si non haberet vtilitatem non potest esse ei? conditio deterior fortius ergo vbi detrahitur honori cum honor preferatur vtilitati. ff. si quis omissa cautela. l. iulianus. ad idē. c. ex tenore. s. eo. vbi hoc videtur probari. t. c. ex transmissa. ꝺe. ut refert Ly. in l. si qui ex consensu. C. de epi. audi. tenuit assertiue qz iudex laicus non potest impedire prorogationē alterius iurisdictionis qz istud est beneficium concessum alijs indiab'. ergo nõ potest auferri naꝫ quod lex dedit homo non aufert. ff. de adop. l. si arrogator. preterea vbi est eadem ratio ita t idem ius sed subditi alicuius iudicis possunt compromittere in alium. t sic euitare iurisdictionem iudicis. ergo poterunt consentiendo in alium vt in iudicem nec dicitur grauari immo releuari ab onere t quod dicitur de sportulis nõ procedit secundum ꝺe. quia ordinarij non recipiũt sportulas. Item quia compensare debet onus quod euitatur cum lucro ar. l. ij. C. de epis. t cle. nec etiam est eis vituperium qz dimittantur a suis qz hoc cõtingit in appellationis causa nam per interpositiõeꝫ appellationis notatur aliqua suspitio in iudice. ut. l. i. ff apud eum a quo appel. Ly. in. d. l. si qui. non respondet ad iura canonica quia de eis nõ fecit mentionem sed. j. respondebo. Bar. tangit materiam in duobus locis. nam in. l. i. ff. de iudi. dicit q idem de iure canonico qõ ō iure ciuili qz clericꝰ non põt progare iurisdictionem alterius iudicis sine licentia sui prelati qz

ab eo possidet beneficia ꝛ rõne beneficij tenet sibi ad
aliqua onera ꝛ idẽ ẽ in laico qñ tenet aliqua a suo do
mino tpali. ut in. c. ex transmissa. s. eo. ꝛ nõ. in. c. ce
terũ s. de iudi. sed in. l. i. §. post opis. ff. de no. ope.
nunc. dicit cũ multi sint clerici nõ habẽtes beneficia
ꝛ tñ nõ pñt progare iurisdictionẽ alterius iudicis si
ne licẽtia sui ep̃i ꝛ hoc necessario oportet dicere fm eos
q̃ aliud est de iure canonico q̃s de iure ciuili qz de iu
re canonico clericus indistincte nõ progat sine licen
tia sui superioris laicus vero sic si nõ ẽ vasallus domi
ni sui. secus si est vasallus vt in predictis iurib' le. et
nõ. in. c. impialem. §. pterea de phi. feu. ali. i li. feu.

Sed tu tene primũ dictũ q̃ in veritate attenta q̃li
tate subiectionis nulla ẽ differentia inter ista duo iura
nam clericus indistincte iõ nõ prorogat qꝛ etiã si nõ
habet beneficiũ est tamẽ subiectus vltra nudum exer
citium iurisdictionis ꝛ primo rõne ordinis. Itẽ si ab
eo nõ habuit ordines tamẽ ẽ magis subiectus qz trã
stulit corp' ꝛ animã in seruiciũ dei. xij. q. i. cui portõ
ꝛ hz ep̃m loco dei supra caput suũ de preben. cum se
cundũ xxi. di. cleros. vide etiã bo. glo. in. c. inolita. xi
q. i. que reddit triplicẽ rõnem diuersitatis inter cleri
cum ꝛ laicum. prima qz laicus potest iurare sine licẽ
tia sui iudicis sed clericus nõ. ut. j. de iura. calum. c. i
sed nõ posset corã alio litigare nisi ibi iuraret. secũda
ratio est quia nõ põt ab alio ep̃o ordinẽ recipere ergo
nec iudiciũ qõ magis est. ix. q. i. nullus primas. tertia rõ est qz nõ põt ab alio q̃s a suo ꝓlato petere iudi
cium aie. qõ est occultũ ergo multo fortiꝰ nec mani
festum de pen. di. vi. placuit. Itẽ inconueniẽs esset
q̃ vnus ep̃s clericos alterius iurisdictionis iudicaꝛ
qõ esse nõ debet. ix. q. ij. per totum. ꝛ sic oẽs de par
uo ep̃atu possent sibi aliũ ep̃m digere in iudicẽ. Con
clude ergo clericũ inferioris gradꝰ sine maioris sine
sui superioris licẽtia iurisdictionẽ alterius progare non
posse qõ procedit etiã in exemptis nam papa est eis
diocesanus ut nõ. in. c. auctoritate. de priuil. li. vi. et
c. nulla. xcij. di. vnde etiaꝛ ꝛ ep̃i loci iurisdictionẽ sine
pape licentia progare nõ pñt ut nõ. Jo. an. in regu
la sciẽti de reg. iur. li. vi. in mer. Sed dubiũ ẽ qõ
de ptãte absoluendi an exempt' ab ep̃o possit absol
ui ab eo ab excõmunicatione a canone inflicta cuꝛ ꝑ
sit iurisdictionis voluntarie. ꝛ frede. de senis consilio
xiij. tenet q̃ sic per. c. lumioso. xvij. q. ij. qz talia pri
uilegia sunt in fauorem exemptoꝝ cõcessa vñ non de
bent retorqueri in lesionẽ ut semp pro absolutione te
neantur ire ad curiã. L. de le. l. qõ fauore. ꝛ in regula
qõ ob gratiam li. vi. Nec ob. q. s. dixi papã esse
diocesanum exemptoꝝ ꝛ sine sui diocesani ꝛ superio
ris consensu nõ põt qs in aliũ cõsentire ut hic ꝛ in. c. oẽs
de pen. ꝛ remis. ꝛ respondet multipliciter. ꝛ primo q̃
aliud est subditũ mero iure cõmuni in alium penitus
extraneum consentire sine sui superioris licentia aliud
exemptum consentire in eum qui alias est suus iudex
licet speciali priuilegio fuerit ab eius iurisdictione ex
emptus. Ratio diuersitatis est quia res de facili redit
ad naturam suam xxv. di. ab exordio. ff. de pact. l. si
vnus. §. qõ in spẽ. sic in simili facilius tollitur actio vl
exceptio contra ius cõmune cõpetens q̃s iuri cõsona
ad hoc qõ nõ. glo. xvi. q. vi. c. ii. iurisdictio autẽ ordi
naria est iuri cõmuni consona exceptio vero dissona.
Itẽ nõ habet sic de facili copia pape p exemptos si
cut copia ordinarij p nõ exemptos ꝛ sic difficultas
pmittit alias ꝓhibitũ. lxiij. di. cum longe ꝛ xxij. q. i
pudenda. Item si subditus ep̃i posset ipius iurisdi
ctionẽ effugere sine eius licentia posset ꝛ sic ꝑ
terior ꝛ sic euacuaret eorum iurisdictio que nõ obstat
papa. ix. q. iij. cuncta per mundum concedat ergo q̃
empto ꝛ nõ cõcedat nõ exempto. ꝛ facit predictum. c
luminoso vbi ep̃s in loco exempto nihil iurisdictionis
exercet nisi fuerit inuitatus ꝛ sic inuitatus põt ibi iu
risdictionez exercere. Et aduerte quia ex his ꝛ ex
alijs que prosequit frede. in loco preall. videt tenere
q̃ nedũ respectu absolutionis fiende sed etiaꝛ in foro
contentioso potest exemptus iurisdictionem ep̃i loci
prorogare sine licentia pape. ꝛ idem p omnia qõ ite.
dicit. ponit Jo. de lig. in de. ne in agro. de sta. regu.
vbi de verbo ad verbum ponit dicta frede. ꝛ eum non
allegat. Jo. an. in dicta regula sciẽti sentit totũ ep
positum ꝛ cũ sequit hic do. an. multuꝛ succinate dico
determinationem frede. esse falsam ꝛ contra de. pos
sen. ex. cũ gl. Nec obstat. c. luminoso fm eum quia lo
quitur in his in quibus sufficit sola inuitatio ꝛ nõ exi
gitur prorogatio vel loquit de alijs nõ exemptis sed
priuilegiatis ꝛ nihil aliud dicit. Ego hunc articulum
plene prosecutus sum in quadã disputatione mea q̃ i
cipit duo clerici ordine insigniti. ꝛc. ꝛ ibi dico facile
posse responderi ad de. pe. quam Jo. anto. allegauit tenendo opi. Frede. l. q̃ ideo ibi episcopi absoluunt illos exemptos auctoritate apostolica ꝛ nõ pos
pria quia in casu illius de. papa sibi reseruauit absolutionem quo casu nequeunt episcopi etiam absolue
re subditos. vt in. c. nuper de sen. ex. ꝛ sic non ratione
exemptionis illud contingit ut dicit ibi glo. sed ratio
ne reseruationis oportebat episcopos fungi auctoritate apostolica. simile in. c. irrefragabili. de offi. ord.
ꝛ in. c. i. de sta. regu. li. vi. ꝛ i. c. vno. de de. ego. c. li.
Item facit contra do. an. quod ipse tenet post Jo. de
lig. vt. s. recitaui videlicet q̃ clericus subiectus abba
ti etiam vbi nõ potest preuenire ep̃s potest prorogare iurisdictionem sui episcopi sine licentia abbatis. ꝛ
tamẽ nõ fui simpliciter secut' his tamẽ non obstanti
bus secutus fui opi. Joh. an. cõtra frede. ꝛ Joh. de
lig. vt exempt' nõ possit regulariter se submittere iurisdictioni etiã ep̃i loci sine licẽtia pape etiã respectu
absolutõis fiẽde. nã ꝑ exemptionẽ exempt' efficit nõ

subdit⁹ et ímediate subest pape ut i.c.si papa ò pui. li.vi.et i.c.pe.ò offi.ordi.nam subditus dicitur qua si subalternus ímisdictione .i.potestate politus sed p exemptionē eps desinit habere potestatē in exemptū nisi in casibus sibi expresse posits ut patet in ímb⁹ .s.all.et maxime in.c.frater noster .xvi.q.i.non pōt ergo absolui p ēm quia exquo papa exemit illam a ímisdictione ēpi non debet ē⁹ trangredi,ppios terminos et sibi non suditum absoluere vel ligare nec pt subditus exemptus ēpi ímisdictionē,progare nec quoad forum ptentiosum ut hic nec quo ad penitētiale vt ín.c.omnis.de pe.et remis.et sic non potest ab eo absolui siue dicatur absolutio penitentialis siue absolutio fori ptentiosi .nec valet si dicatur predicta procedere quando clericus consentire vult in penitus alienum. secus si in ēm loci ut dixit fre qz. hoc veritate inspecta videtur ptra tex.istū vbi ōz clericū plentire nō posse in iudicem nō suum sine licentia superioris cū ergo ēps loci non sit index exempti vt.s.dixi ḡ non potest in eum consentire sine licentia pape qui est ei ordinarius. Jtē si posset exemptus,progare imisdictionē quo ad solutionē vel ad aliud articulum ptentiosum ita posset in alio et in alio et sic infinitum et sic ex toto renunciaret indirecte pīuilegio exemptionis quod facere non potest vt ín.c.cū tempore de arbi.ad ĩ qō ín fili nō.p Jnno.ín.c.cū venerabilis. de censi.et per hoc colligitur alia ratio Fre.q exemptio fuit indulta in merum fauorem exempti qz non simpliciter ꝓmittit eius fauorem immo fauorē superioris cum non possit ipse subditus huic renunciare quod alias posset ut in .c.ad aplicam de reg.et in.l.si quis in conscribendo .C.de pact.interest eīn sui iudicis plīderare vultus t gesta sui subditi.vt in.c.omnis ò pe.et re.t qō ibi nō Jtem si speciale est in casu.c.fi.de pe.et re.ut exempti predati possint sibi eligere plessorem.ergo regulariter nequeunt plentire in alium iudicem.et puto q vigore illius.c.fi.electi per exemptos non pñt absoluere ab excōe nec in alijs casibus ēpis reseruatis.ar.ín.c.ij.ò pe.et re.li.vi.vnò caueant sibi exempti ut a papa vl a suis superioribus obtineant specialem indulgentiam super hoc Jtem video q maiorem hz ímisdictionem archyēps in subditos sui suffraganei ḡ ēps in exemptos cum ille sit index totius,puintie.et certis casibus habeat ordinariam in subditos sui suffraganei ut nō. ín.c.pastoralis.de offi.or.et tñ non pñt subditi suffraganei consentire in archyēm sine licētia,ppij ēpi ut patet ín.c.romana de fo.ꝓpe.li.vi.t ín.d.c.pastoral'. multo ergo fortius non poterit exemptus plentire in ēm loci sine licentia pape et optime facit.d.c.auctoritate.ò primle.li.vi.vbi satis aparte colligitur q ēps loci non potest auctorizare in facto exempti etiam volentis.videmus etiam in fili feudatarios non posse in casibus in quibus dñs feudi est index dñm dimittere et alterius ímisdictionem prorogare etiam 'ordinarij loci vt nō.Jnno.ín.c.ceterum de iudi.et nō.ín.l.imperialē.§.ꝓterea.ò phi.sen.alie.t.s.dixi multo fortius non potent dericus exempt⁹ q magis est inbiectus pape q̄ vasallus dño feudi.facit.c.p venerabilem §.insup.q ñ.sint le.t qō nota.hosti.insumma ò foro ꝓpe.§.i.v.ꝑ nec videt.et in.c.nimis.ò excē.pla. vbi dicit q exempti etiam volutarij non pñt ꝓfiteri ordinario loci Jtez oēs rationes,phibitiuas huiusmodi,progationis in alios dericos ò q̄bus.s.vicò,procedē etiā i exemptis respectu pape.t sic ꝑdudo ꝓta fre. et Jo.ò lig. Et aduertendum tñ est ad vnū dictum. Joan.qō ponit ín.c.religioso.de sen.ex.li.vi.vbi dicit p rationem ibi expressam ne det religiosis materia vagandi ēm posse absoluere religiosos ēptos et excōmunicatos p violēta manuū iniectione in dericos eo casu quo secularis dericus potest absolui ab ēpo et tñ contrarium sentit i.d.de.pe.in glo.fi. puto equū esse dicē q in casu illi⁹.c.religiosos ēps possit absoluere etiaz religiosos exemptos cū generaliter loquatur t ratio concessionis pariť ꝓcedit in utrisqz alios vero exemptos non religiosos vel etiā religiosos extra casum illi⁹.c.non possit et sic,procedat contraria opi.t nō erat Jo.an.si bi ꝓtrarius.rigor tamen facit in oppositum ut etiā in casu illius.c.religioso.nequeat ēps absoluere exemptos cū ibi nō dicat q respectu exemptorum hoc faciat auctoritate aplica sicut semper solet fieri q̄ datur potestas árca exemptos ut i preal'.de. pe.et de.accedentes.de sta.reg.cum si.et,pcedant in dericis Nec ob.predictis.c.ij.q.iiij.mandastis.t.c. auditū.et ea.cā.q.vij.nos si incompetenť.qz ut dicit Jo.an.hic illa loquāť in papa vbi papa se subiecit iurisdictioni alterius ex nimia humilitate et necessitas eum excusat ut submittat se p seipsuz cū superiorē non habeat ad quem recurrat de elec.licz.§.fi.licet ex necessitate se submittit penitentiario qz homo ē t pecca re potest.ix.q.iij.aliorum,et.s.de iudi.nouit.v. cum valentinianus.vide bo.glo.ín.c.sane.ij.de offi.dele. vnde dicit Jo.an.q scōm legis diuine necessitatem cui subiacet necesse habet,penitere et ipsuz forsan astringit quo ad deum mens ꝓstitutionis.j. de pe.et re.omnis. Et ex his dictis Jo.an.nō. primo q papa ex nimia necessitate potest se subicere iurisdictioni laicoruz sed dic melius q in veritate ibi factum narratur.sed ò iure non potest quia redundat in obprobriuz dei' cui⁹ est vicarius ut ipsemet .Jo.an.nō.ín. c.ecclesiam.de consti.et archy.ín.d.c.nos si incompetenter. Secundo nota quot papa tenetur ex necessitate confiteri peccata sua et idē sentit glo.in preal.c.sane. Tertio collige q confessio est de iure diuino ꝓtariū tñ videtur velle glo.nō.de pe.di.vi.in summa.et dico ín. .c.omnis vtrinsque. Quarto colligo quot institutio pape fundata super iure diuino astringit papam

quo ad mentem licet non quo verba ꝛ ad penas que
adduntur vltra ius duriusq; qđ bene nō. et faciūt nō.
in fili in.c.fi.ō ꝓsti. quando ꝓstitutio est iuris antiqui
declaratoria sed de nouo addit penam nūquid exten-
datur ad preterita respectu pene ō quo etiā in.c.cum
tu de vsuris. Nunc venio ad laicos in quibus cō
dando q aut queritur nūquid possint prorogare quo
ad tēporalia aut quo ad spiritualia .primo casu si sint
suppositi duntaxat respectu nudi exercitij iurisdictōis
possunt prorogare iurisdictionē alterius sine ꝓsensu
ꝓprij iudicis ut hic et dixi .s. qđ procedit quādo.p-
rogat respectu eiusdem speciei iurisdictionis sub eodē
genere ſm do.ant. hic ut q: subditus iurisdictioni ge
nerali imperij de iudice imperio subiecto prorogat ad
alium eodē modo subiectū. secus quo ad diuersaz spe
ciem ut de iudice laico ad ecclesiasticum .ut in.c.p ve
nerabilem.ꝛ.§.insuper qui fi. sint le. hodie tamē habz
quilibet laicus potestatē ꝓrogandi iurisdictionē eccle
siasticam.ut in.l.episcopale.C.ō epi.et cle.ꝛ an pos-
sit fieri ꝓrogatio ad diuersam speciem iurisdictionis.
et quid in criminalibus tenet in.c.si diligenti.s.e.ti.
et vide qđ plene nō.in.c.p.et.g.de offi.dele.et in.l.
intervenientes.ff.ad muni. Si vero sunt subiecti vltra
nudum exercitium iurisdictionis vt q: tenent feuda a
suis dominis vel aliter sunt vasalli ꝛ tūc non pūt sine
consensu dominorū ut i.c.ex transmissa .s.eo.sic etiā
potest intelligi.c.ex tenore.s.e.vel dic meli? ad illud
.c.vt ibi dixi Secūdo casu principali nūqđ possit
ꝓrogare quo ad spiritualia .dic q in spiritualib? sa-
cramentalibus nō potest sine ꝓsensu ꝓprij iudicis ec-
clesiastici.ut in.d.c.omnis vtriusq;.et de ꝓba.c.null?
ꝛ.c.fi.de temp. or.li.vi Si vero sunt spūalia nō sacra
mentalia ut q: vult ꝓrogare iurisdictionem super de-
cimis vel super iurepatronatus et tunc sentit hic Jo.
an.sup glo.q iurisdictio iudicis secularis ꝓrogari
non potest super istis sine auctoritate sedis aplice.ꝛ ꝫ
sine mixtura clericoꝝ de quo remittit ad nō.in.c.p
tuas.et.c.ꝓtingit.s.ō arbi. Ex his verbis sentit ꝑmo
Jo.an.q super spiritualibus pro interesse ꝓprio pōt
laicus sine auctoritate superioris sui ꝓrogare iurisdictio
nem iudicis ecclesiastici quod satis placet cum nullo
iure reperiatur contrarium secundo sentit q licet soli?
laica iurisdictio non possit super spiritualibus vel an-
nexis prorogari. secus tñ si dat mixtura clericoꝝ ꝛ lai
corum.ar.c.per tuas.et hoc dictum michi nō placet
q:.c.per tuas.hz locum tñ in arbitris q: non habet
iurisdictionem sed quandā notionē.l.ait prętor.ff.de
re iudi.et nō.in.c.dilecti .et in.c.p tuas.s.de arbi.et.
l.i.C.e.ideo non mirum si mixtura ibi toleratur.ſz se
cus est in iudicibus vnde causa non potest committi
derico et laico q: laicus omnino ē incapax huiusmo
di iurisdictionis ut in.c.decernimus.s.de iudi.et iu-
risdictio competit ciuilibus i solidum et indiuisibilit
vt nō.glo.in.c.prudentiū.de offi.deleg.ꝛ sic mixtura
inhabilis potius inficeret habilem q̄ in habilis tole-
raretur ꝓpter habilem ut.l.pedius.ff.de ar.et quod
nō.in regula vtile.de re.iur.li.vi.et optime in.c.cum
super.de offi.dele. Item et fortius respectu laicorum
nullo modo potest dici prorogatio quia de vna specie
iurisdictionis ad aliam prorsus separā non habet lo-
cum ꝓrogatio. non enī esset extensio sed potius nova
collatio sicut in fili. dicimus iurisdictionē in omnibus
non posse prorogari ad ea que sunt meri vel mixti in
perij ut dixi in.c.si diligenti.s.eo.et nō.in.l.inter pu-
pientes.ff.ad munici. ita iurisdictio in temporalibus
nō potest prorogari quo ad spiritualia .ad hoc quod
nō.Ly.in.l.testamenta.C.de testa. vbi dicit q iuris-
dictio iudicis mercatie non potest ꝓrogari super ea
que sunt separata a mercatia q: fieret prorogatio vt
potius extensio de vna specie iurisdictionis ad aliam
speciem quod esse non potest per predicta. dictū tam
Jo.an.fuit originaliter vincen.in.c.ecclesia.de const.
vbi Jo.an.simpliciter refert et transit. sed idē Jo.an.
sentit oppositum in.c.per tuas.de arbi.et.c.nobis de
in.pa. vbi dicit q illud non habet locum in actib? spi
ritualibus.ar.c.ex eo de elec li.vi.vnde nō posse ep̄s
concedere ut patronus laicus eligat cum clericis pla
tum in ecclesia collegiata. ꝓmissum vero pōt fieri
laicum et clericum super re spirituali q: ipsum arbitra
ri non est quod spirituale licet ꝓmissum fiat super
re spirituali vnde spūalia super quibus fuit cōpromis
sum non exercebantur per arbitros ſ̄ p partes qđ nō
sed cognoscere de re spirituali vel annexo est qđ spiri-
tuale. ita ꝛ̄ō per laicum etiam cū clerico differri nō pōt
ad hoc induco tex. quasi expressum in.c.si iudex lai?
in pan.de sen.ex.li.vi. vbi dicitur q si duberat an cap
tus per iudicem secularem sit clericus tūc ꝓpositio per
tinet ad solum iudicem ecclesiasticū q: de re spirituali
vocato tamē iudice seculari vt? eius cui? interest. Licet
ergo q iudex secularis nō possit ꝓgnoscere simul cū
ecclesiastico etiam si sua interfit ut q: detinet malefa-
ctorem captum ꝛ licet causa incideret coram eo. ad idē
facit.c.tua.j. de ordi. ꝓgni.et.c.ꝗto.s.de iudi. Cetera
spectantia ad prorogationis materiam prosequere
vt nō.in.c.p.et.g.de offi.dele. Venio nunc ad ap
paratum quem vltra solitum vltimo loco dimisi qua
materia.s. expedita erat ꝓnexa. Opponitur ꝛ vide
tur q: vltra ꝓtēta i tex. regrat ꝛ aliud i ꝓrogāte.l.q
nō p errorē ptes ꝓsenserunt.l.si qs p errorē.ff.ō iuris-
dic. iudi.glo.ꝑma fatetur ꝓtraria Jo.an. enumerat ꝫ
nouem requisita vt clericus cē non suo iudice iudice
facere possit; primo q consentiat; secundo q non per
errorem; tertio q non per metum.ff.de in.om.iudi.l.
ij. quarto q sit ecclesiastica persona; quinto quod sit
al' index; sexto q ordinari? Septio ō ꝓsensu q̄; octa
vo q̄t reintegra non peniteat? Nono q: sit tal' cāq; ꝛlis

iudicis prorogationē recipiat. et hoc etiam ad laicos extenditur si enim spiritualis esset vel annexa spiritualibus q̄tūcunq; laicus p̄sentiret vel quicūq; ius exceptā auctoritate pape nunq; posset ad talia sine clericorum mixtura iurisdictio secularis iudicis progari sed de hoc vltimo dic ut dixi s. et declara predicta vt .s. dixi. Sed vltra doc. hic queritur nūquid consensus partium in progatione requiratur expressus an sufficiat tacitus bar. in .l. i. ff. ō iudi. tenet sufficere tacitū all. Jnno. in. c. cum venissent de in integ. resti. Ego allego Jnno. qui hoc apertissime tenet in. c. ad petitionem. de accusa. in p̄n. vbi dicit q̄ tacite videt i non suum iudicem p̄sentire si cum adiit et coram eo litigauit nō errans in facto nec i iure ut. l. ij. ff. ō iudi. et. l. si quis per errorem. ff. de in. om. iudi. et videtur in. d. l. li quis per errorem. casus de hoc satis expressus et in. l. i. C. de iu. om. iudi. et apte sentit glo. in. l. vna. C. qui pro sua iurisd. z aptius. in. l. i. C. vbi ō criagi. oportet in. ỹ. inchoate. que probat p̄iuncto illo tex. q̄ eoipso q̄ citatus coram iudice incompetenti non declinat eius forum cum sciat eum nō esse suū iudicē videtur in eum p̄sentire et idē sentiunt doc. in. c. si clericus laicum. s. eo. et in delegato respecta, progatōis fiende ō re ad rem q̄ sufficiat tacitus p̄sensus. inducotex. nō. in. c. cum olim. ỹ. de offi. dele. ibi enim tacite fuisset inducta, progatio nisi obstitisset defectus mandati vel contradictio dñi z vide quod ibi dixi Rūdeo ad. c. statutū. §. in nullo. de rescrip. li. vi. ibi enī ponit casus specialis. vel dic q̄ prohibet ne index citet extra locum vel p̄rocat nisi intervenerit expressus p̄sensus partium vnde non debet extendi ad prorogationē fiendam de re ad rem contra regulas iuris. ar. in. l. qō vero. ff. de legi. Nunquid autē sufficiat tacitus p̄sensus ep̄i forte dicendum q̄ sic q̄ potuit prohibere z ñ prohibuit ut nō. in. c. nonne. de presump. et quia hic sufficit voluntas seu nudus consensus. Item fauore iurisdictionis hoc est admittendum faciunt nō. p gl. in regula delictum. de re. iur. li. vi. et per Jnno. in. c. exparte decani. de rescrip. Item si consensus partium non exigitur expressus minime hoc est requirendū in superiore Glo. ỹ. i p̄n. ē facilis postea querit an clericus p̄sentiendo in iudicem ecclesiasticam non suum sine licentia sui superioris debeat perdere causam sicut q̄ litigat in foro seculari. respondet q̄ nō et bene quia non intrā delinquit q̄tum quando in iudicē secularem consensit qō declarat Jo. an. nam q̄ litigat coram iudice seculari offendit vniuersam cetum iurisdictionis ecclesiastice. sed in casu nostro offendit tm̄ speciem. p primo facit xi. q. i. c. placuit. pro secūdo. ō bis que si. a prela. cum aplica. dicit tamen glo. q̄ licz ex tali delicto non debeat perdere causam nec sententia teneat lata a tali iudice, progato. pōt tm̄ eōs si vult illam sententiam habere ratam et hoc in odium ipsi? clerici qui ipsum dimisit sine eius licentia nā ipse clericus non potest eam dicere nullaz quia videtur in se habere tacitum pactum ne vlterius petat sicut acceptilatio inutilis. ff. de pact. l. si vnus. §. pen. Jnquantum glo. innuit acceptilationem inutilem habere vim pacti taciti. intelligit hosti. quādo est inutilis ratione materie puta quia obligatus non verbis sz re intēdit liberari per acceptilationem qō fieri non potest. quia cum acceptilatio sit de iure ciuili non pōt tollere obligationem iurisgentium sed tm̄ obligationem verbalē que etiam est de iure ciuili non eni potest verbis tolli qō nō verbis p̄tractum est ut. l. an mutilis. §. acceptū. ff. de accep. instī. q mo. tol. ob. §. itē per acceptilationem. sed q̄ habet in se consensum valebit ut pactum sed vbi acceptilatio est mutil. ratione p̄ceptionis z forme. puta q̄ facta inter absentes illa nec etiā tacitū pactum hz ut in iuribus all. in glo. et vide glo. i. l. an mutilis et in. d. §. per acceptilationē. que hoc tenet et est acceptilatio quedā imaginaria solutio seu liberatio p mutuam interrogationē ptingens de quo dic ut i. l. i. ff. de accepti. et in. d. §. per acceptilationē. Sed quo ad principalem articulū glo. q̄ clericus nō possit contrauenire idem tenet hosti. et mouetur q̄ aut clericus fecit bonafide hoc z non debet aliū decipere. Aut mala et ipsum rdeuare non dz ar. ff. de do. l. i. Hic sunt duo videnda. p̄mo an sententia nulla tanq; lata a non suo iudice possit haberi rata per, ppriū iudicem de q̄ p gl. ix. q. ij. i summa. sed p̄munis opi. verissima habet q̄ non ut nō. Jnno. in. c. prudentiā. ō offi. del. per. Jo. an. in regula. ratum de re. iur. li. vi. in mer. tenet Jo. de lig. hic glo. et bar. in. l. lz. ff. de iudi. Est enī hec sententia nulla non solum ex defectu consensus sz etiā, ppter defectū solemnitatis que nō potuerūt coram alieno iudice intervenire nec potestas supplendi depēdet a p̄sensu iudicis, pprij tamē et si coram eo non interuenissent non valeret sententia. de dec. duū. de li. cōtesta. c. vno. cum si et sic primū dictū b' glo. non videtur verum licet enim possit eos hunc clericum aliter punire non tamen poterit hanc sententiam habere ratam nec punire in priuatione cē ratione. s. dicta. Secō principaliter est videndum an partes litigātes coram iudice incompetenti possint venire postea p̄tra sententiā illi' an teneantur stare saltem vi pacti taciti et breuiter p̄cludo q̄ aut sciebant eum esse iudicē incōpetentem et poterant eius iurisdictionē prorogare et tunc non possunt contrauenire quia tacite videntur iurisdictionem prorogasse vt supra plene dixi Aut poterant prorogare sed ignorabant eum esse incompetentem et possunt p̄trauenire quia error impedit prorogationem. l. si quis per errorem. ff. ō iu. om. iudi. et. s. dixi. Aut nō poterant, prorogare ut in casu nr̄o. z gl. b dicit q̄ valet non ut sententia sed ut tacitum pactū videntur enim partes tacite pacisci de stando dicto

illius iudicis. et hanc glo. bene nō. sed limita eam qñ post plationem sententie ipsam approbarunt tunc tacite videntur ꝓtrahere et paciscī ut est casus nō. in. l. ij. L. cōia vtri. iudi. et valet tūc nō ut snia �against habet vim cuiusdam ꝓtractus quasi partes tūc videātur contrahere sap eo qō venit in snia. ut nō. Ly. i. d. l. ij. ꝛ bar. in. l. vna. L. q. p sua iurisd. et sic itellige ibi glo. et bar. in. l. licet. ff. de iudi. secus si ex postfacto non approbauerunt tunc eñ ex solo accessu ad iudicem incompetē tem non videtur ꝓtrahere seu tacitū pactum facere ꝛ potius vadunt ad eum tanq̄ ad iudicem ꝓpetentem vnde si non est iudex nō est ꝓrogata eius iurisdictio ꝛ nihil valet qō actū est ut tenet b̄ do. anto. et bene ꝛ videtur de mente lr̄e et doc. in. d. l. ij. et ad idem induco. l. i. L. de in. om. iudi. vbi requiruntur duo q̄ sciāt eū incōpetentem et q̄ erat talis cuius iurisdictio poterat ꝓrogari. ad idez allego bo. tex. iuncta glo. in. d. l. vna. L. qui pro sua iurisd. Ex his dico male dicere glo. i. c. statutis. ij. q. i. que vult appellantē a snia nulla illaz confirmare p. l. ij. ff. rē. ra. ba. nā qñ est omnino nulla etiam expresse non potest ratificari ut valeat vt snia ꝛz sic ut valeat ut pactū ut. d. l. ij. ꝛ ad. l. iij. dic q̄ ibi ñ erat omnino nulla ut ibi plene nō. ꝛ i. c. i. j. ō reiudi. vbi? intelligitur intellectus illius. l. iij. ꝛ dic ut ibi. Dio. iij. principaliter oppo. ꝓtra tex. de. c. pulsatus. ij. q. vi. vbi videtur dari optio clerico ꝓuento cora nō suo iudice an ibi ñdeat vel taceat. Ñdet glo. q̄ ibi vacat a contrario sensu ar. cum reperiatur ꝓtrarium in iure ut hic et in si. Nō. ergo glo. q̄ ꝛz ar. a ꝓtrario sensu sit fortissimum in iure ut in. c. cum aplicaz. de his q̄ fi. a pla. non tñ procedit qñ repitur expressum ꝓtrarium quod ꝓbat in. c. a nobis de sen. ex. et de hoc ar. a contrario plenissime dico i. d. c. cū aplicaz. ꝛ aliquid p Jo. an. et Jo. cal. in. c. publicato. de dec. Ñdet etiā glo. hic aliter ad ꝓtrarium ut patet in ea vel dic ꝙm Jo. an. taceat. i. non respondeat quasi velit dicere q̄ clericꝰ ibi ꝓuentus non tenetur ibi aliquatenus respondere si nō vult Ultimo glo. querit nunquid clericus possit cōsentire in laicum iudicem cum ꝓsensu epi̇ et finaliter cōcludit q̄ non nec ad hoc pōt eps ꝓpellere qz non pōt eps minuere ꝓuilegium clericoꝝ. Sed ꝓtra hanc diffinitionem glo. facit qō nō. glo. et doc. in. c. ij. s. de iudi. vbi nō. epm posse causam ciuilem clericorum delegare laico Do. dicit Jo. an. et bene q̄ aliud ē delegare ꝛ aliud iurisdictionem ꝓrogare. vñ in delegata appellatur ad delegantem in ordinaria ꝓrogata ad superiorem vnde dicat b̄ hosti. q̄ eps meus me inuito non pōt me submittere iurisdictioni ordinarie alicui? etiā iudicis ecclesiastici ꝛz causam meā me inuito possit alteri delegare eodem mō arguit q̄ eps non possit cogere subditū suū capere ordines ab alio q̄z ab epo suo. ix. q. ij. c. i. et. ij. de pro. c. nullus. et tñ potest aliū me inuito inuitare ut ordinet. s. ō offi. ordi. q̄ sedem quia licet illud non possit iure ordinarie iurisdictionis

potest tamen illud iure delegate. et dic darius q̄ ꝑdeo laicus potest esse delegatus epi̇ et non eius iurisdictio ꝓrogari etiam de consensu epi̇ quia delegatus nō iudicat iure ꝓprio sed iure delegantis qz nihil ꝓprij ht̄ vt. l. i. ff. de offi. eius cui man. est iuris. et in. c. lane. de offi. dele. non ergo ꝓgnoscit vt laicus sed ut delegatus epi̇ et iurisdictio sua est ecclesiastica sed in ꝓrogatione ꝓgnosceret iure suo ꝓprio tanq̄ laicꝰ qz ꝓrogare idē est q̄ extendere et hoc fieri non pōt tum qz laicus non potest habere iurisdictionem in clericū. tum qz ꝓrogatio non potest fieri ad speciem iurisdictionis ꝙomnino alterī? nature erit eiꝰ potiꝰ collatio q̄z ꝓrogatio ut. d. dixi. Memor ero iustificationum tuarum

Ropositi Si citatus ad causam postea ꝓmutat forū in causa illa cora primo iudice respondere cogetur. vel sic et melius. Legittime citatus tenet cora iudice citante cām ꝓsequi non ob. q̄ post citationem mutauerit forū. Lōis diuisio. secunda ibi ꝓtra. Nō primo q̄ ratione domicilij suppositus iurisdictioni alterius potest dici cī? subditus nō enī loquit ille tex. de subiecto ratione originis per ea que. j. dicī. sed de suppolito ratione domicilij tantū et vide glo. sing. in. de. i. co. ti. in. v. subditos. que dicit q̄ ratione ꝓtractꝰ vel delicti non ōz quis ꝓprie subditus ꝛz sortiat feū sed ratione domicilij sic et vide glo. i. in. c. nup. ō sen. ex. que dicit ratione delicti quē large appellat subditū ad idē tex. cum glo. in. c. a nobis. j. co. ti. et hi nō. q̄ statuta facientia mentionem de subditis in quib̄ cā sint stricti iuris debet fieri stricta interpretatio. pōt etiā dici subditus ratione originis. ar. c. iij. de temp. ordi. li. vi. et in. l. i. et. l. origine. L. ō mu. et ori. li. x. facit. l. assumptio ꝛ qō ibi nō. ff. ad munici. et. l. rescripto. §. fi. ff. de mu. et ho. Nō. secundo ibi ad petitionem aduersarij sui tē. q̄ ad hoc ut ꝓ citationē prorogiatur iurisdictio et ꝓpetuē oportz q̄ fiat ad petitionē ptis. ꝛ hoc intellige qñ iudex ꝓcedit ad vtilitatē ꝓpriā quo casu non valet citatio nisi fiat ad petitionē ptis ut nō. in. c. i. de iudi. et per bar. in. l. pemptorii. ff. eo. et per eundem in. l. iij. ff. de dam. infec. ꝛ facit qō nō. Jo. in. c. ad nrām. ij. ō iureiur. secus si ꝓcedit ex officio q̄ tunc tenet iudex locum ptis ut nō. in. c. qualiter et qñ de accu. et. d. c. ad nostram. Nō. tertio ibi a te ar. opti. q̄ licet qñq̄z vbi timetur de fuga possit prorogare ꝓpria auctoritate et sic citare realiter ut. l. ait prator. §. si debitorem. ff. que in frau. credi. nō tñ pōt citare verbaliter sine auctoritate iudicis ad effectū ꝓuenidi citatū ꝛz ꝺz fieri citatio ꝓ iudicem ad petitionē ptis ꝛ vide qō dixi i. c. i. s. ō iudi. Nō. quarto ibi aduersarij. tui. tē. ꝓtendentē in iudicio me cū etiā ciuilit̄ appellari aduersarium inquantum mihi aduersatur in lite quod procedit etiam vbi agitur reali ut probatur in. c. aduersario. j. de. excep. vide quod nō. in. c. i. ō iudi. et in. c. accedens. ut litis. non ꝓrog. quod nō. ꝓpter

statuta. Nota ibi legittime citatus.tc.q citatõ debet esse legitima ad hoc ut preueniat citatum et ꝺ iõo quia per citationem nullã non perpetuat iurisdictio vide bo.glo. in.c.eũ plures.de offi.dele.li.vi.ita nec etiã preuenitur ut hic qõ etiã tenet Jo.an.ꝺ. Nõ q subditus ratione domicilij dũtaxat desinit esse subditus et efficitur de iurisdictione alterius ex translatione domicilij t sic videtur i facultate subditi extinguere in se iurisdictionem sui superioris p hoc.xiij.q.ij.item si quis de.paintia.vbi est tex.apertus et sic intelligo istum tex.ut tacite etiã sentit Jo.an.super glo.fi.sec' enim si esset subditus ratione originis ꝓprie vel paterne.tunc eni licet mutet domicilium non tñ per hoc desinit esse subditus.ut.l.origine.C.ꝺ munici.t ori.li.x.et.l.assumptio .et.l.incola. .ff.ad muni.facit.c.iij.de temp.ordi.li.vi.vnde tenetur subire onera personalia et vbi habet domicilium et vbi est cuius ratione originis,ꝓprie vel paterne licet inde recesserit.et hoc si ibi reperiatur ꝺ quo vide plane p bar.in.ꝺ.l.assumptio.Fallit in vxore que non põt pueniri in loco originis si alibi maritus ꝓtrahit domicilium de quo in.l.ti.§.idem rescripserunt.ff.ad muni.vbi vide per bar. an desinat esse intotum cuius illius ciuitatis vbi traxit originem Ex his conclude hanc decre.non habere locum quando quis transtulit domicilium a loco originis,ꝓprie vꝫ paterne Sed quero circa predicta ꝺd si erat subditus ratione domicilij tñ sed in loco domicilij ꝓtraxit postea ante citationẽ domicilium trãstulit nunqꝺ potest ibi pueniri.Spe.in.ti.de ꝓpe.iudi.ade.§.i.v.sed quid si debitor,tenet q sic.nã mutatõe domicilij mutatur t for' ratione domicilij non aũt ratione ꝓtractus illeꝫ eni forus est ĩmutabilis facta eni non pñt haberi,p non factis vel infectis.l.in bello.§.facte ff.de cap.et post li.reuer.et idem tenet bar.in.l. cum quedam ,puella.ff.de iu.om.iudi.et dico casum esse apertissimum.in.l.iuris.ordinem.C.de iu.om.iudi.t pro hoc est ratio naturalis nam si ꝓtraxisset alibi q̃s in loco domicilij potest ibi vbi ꝓtraxit inuitus pueniri vt in.c.dilecti.s.eo.ergo fortius qñ ꝓtraxit i loco domicilij cum tpe ꝓtractus ꝓcurrebant duo vincula t lz vnum desinat non tñ desinit aliud et sic saltem virtute alterius potest ibi pueniri ar.Jnsti.de nup.§.affinitatis quinimmo plus dixit bar.in. ꝺ.l.iuris ordinẽ q ratione ꝓtractus possit quis pueniri in loco vbi habebat domicilium tempore ꝓtractus lz inde decesserit t hoc per illam.l.et dicit hoc esse singulare do.an.dicit hoc esse ꝓtra istum tex.sed certe,p bar.multum facit illa littera que hoc apte videtur ĩnuere,ibi eni ꝺr q etiam mutato domicilio quis possit cõueniri vbi nũc habet domicilium et vbi habuit tempore contractus Jtem facit quia ꝓtrahendo videtur tacite se obligare vbi hz domicilium et vbi ꝓtrahit ut i.c.dilecti.s.eo. Nec ob hec littera potest enim intelligi qñ non pueniatur ratione contractus sed forte ratione rei alibi site sed quia iste tex.nimis restringeretur cum loquat indistincte et tex.in.l.si quis postea.ff.de indi.t.l.cũ quedam puella.ff.de iu.om.iudi.que iura loquunt indistincte et ponderant' preuentionẽ,satis potest dici dictum bar.non procedere t ad illam.l.iuris ordinem.potest responderi q debet intelligi de domicilio vbi ꝓtraxit vnde habuit respectum ad id quod ꝓmuniter accidit alias enim sequeretur absurdum q reus nõ posset cõueniri vbi ꝓtraxit cum littera.ibi tñ facit mentionem de domicilio presenti et de eo qꝺ habebat tẽpore cõtractus cum tñ forus ꝓtractus sit principaliter respectu ꝓuentionis.Item multum deterioratur condicio rei quia posset pueniri vbi hz domicilium et vbi habuit tempore contractus qꝺ esse nõ ꝺbet ar.tc.translato.de ꝓsti.facit.c.dilecti.s.eo.vbi dicit q ratiõne contractus quis potest ꝓueniri vbi domicilium habet et vbi ꝓtraxit vnde cum istud domicilium succedat loco illius ergo tc.ut in preal'.c.translato.et forte hoc fuit de mente bar.licet loquatur nimis generaliter.Et ex his et ex tex.l.ij.C.vbi ꝺ cri.agi oportet.conclude q si quis gessit negotium ut scholaris vel tanq̃ mercator vel tanq̃ miles lz desinat esse talis tñ debz respõdere coram priori iudice.Glo.est clara colligens per citationem perpetuari iurisdictõnem tam ordinarij vt hic q̃z delegati nt in iuribus all'.i glo. Sed quero qualis debet esse hec citatio an per tria edicta seu per vnum peremptoriũ.xxiij.q.ij.de illicita.Jo.an.post Guil.ꝓcludit sufficere primam citationẽ et facit quod nõ.in.c.licet.de offi.dele.ff.de.tenet ꝓrarium lz primum sequuntur ꝓmuniter moderniores et vide glo.ordinariam que hoc tenet in de.i.de iudi.in.v.citatões facit etiam qꝺ nõ.glo.in de.ij.ut li.pender.nam per citationem negotium non est integrum cum citatio sit fundamentum iudicij.Jnsti.de pe.teme.lati.§.omnium.facit tex.in predicta.l.si quis postea.ff.de iudi. vbi tantum exigit q fuerit in ius vocatus et idem tenz frede.in quadam sua disputatione i qua tñ nihil boni dicit et ponitur in ordine ꝓsilioꝝ ꝓsil'.xcij. Ad predicta potest applicari qõ nõ.quam ponit Jo.an.in regula cum sunt partium. de re.iuris.li.vi.in mer.quidam fuit excommunicatus per iudicem domicilij sub conditione si non satisfecerit ij. mensem.tc.ante diem conditionis transtulit alibi domicilium nunquid adueniente die et eo non satisfaciente sit excommunicat' t tãdẽ ꝓcndit q sic.qz ia ꝑuent' erat.t vide ibi lati' Jtẽ facit alia qõ q̃z ponit frede.ꝺ senis ꝓsil'.cxl.v.sed pone visitator mãdauit ꝑori certi mõsterij ut ꝑpararet se ad visitatõem qz icõtinẽti volebat eũ visitare t mãdauit ei q ꝺ loco ñ discederet postea ille recepit lras a suo generali q icõtinẽti ꝺberet se sibi ꝓsẽtare dubitatur nũqꝺ p illũ actũ sit ꝑuẽt' vt ñ possit ãte visitatiõnẽ ꝓpletã discedere.ꝓcludit q aut ꝓcurauit litteras in

fraudem et talis frans non debet nocere visitatori de renun.c.ij.li.vi.et de offi.dele.c.pastoralis .§. vltio Cessante vero fraude aut fuit revocatus nō tamē absolutus i totū ab illo monasterio adhuc nō impedit protestatem visitatoris qz res non est integra.ar.hic t de appel.ut debitus. Aut fuit absolutus i totū ab illo monasterio et tunc cuanescat effectus p̄cepti do.an.dicit se non capere hoc dictum nā si res non est integra cū si p̄uentus non prodest revocatio vnde totum pendet ex hoc an habeat illud preceptum vim citatōnis et finaliter ꝓcludit qꝫ sic qz dicendo prohibeo et precipio ne discedas qz volo te visitare cū visitatio sit fienda in loco monasterij videt ibi artare qꝫ p̄sens sit vbi visitatio est fienda ut qō operaretur requisitio ad locum iudicis per actum visitandi operetur preceptum ne discedas quia volo te visitare in loco. Ego puto qꝫ aut volebat cum visitare tanq̄ priorē illius loci t tūc cum sit absolutus ab illo loco expirat mandatum qz cessat effectus dicationis facit qō nō .Jo.an.in dicta regula cum sunt obscura.li.vi.in fi.t i.c.i.de prui.li.vi. Aut volebat cum visitare ꝓpter crimina ꝓmissa p cum t sic ratione persone t tunc procedit dictum do.anto.et credo qꝫ hoc fuerit de mente fre.predicta oia procedunt ut reus citatus velit nolit teneatur respōdere coram iudice citante. Sed dubium notabile est qnid si citatus coram iudice delicti vel domicilij non ꝓparuit sed inde decessit transferendo inde domiciliū vel accedens ad proprium domicilium et ibi dū ꝓquiritur excipit qꝫ de hoc fuit alibi conuentus t sic ibi debet causa finem accipere.per.l.vbi ceptum.ff.ō iudi. vt hic nunquid potest de hac questione vide per bar. in.l.cuius.ff.de dam.infect.et in.l.sepulchra.ff.ō sepul.vio.et per Jo.an.post Ja.de bel.in addi.spe.de ꝓpe.iudi.ade.§.i.v.sed pone.et ꝓmanis ꝓclusio ē qꝫ nō potest quia cum primo ꝓtempserit citationem nō potest se ex illa fundare.ar.regule ex eo.de re.iuris li.vi.et.c.cum olim.de consti.qō procedit etiā si fuit bannitus per priorem iudicem quia bannus non est sentētia ꝓdamnatoria nec absolutoria vide exquo nō fuit punitus per primum iudicem potest puniri per secundum etiam si secundus procedat ex officio per inquisitionē ar.in.l.vna.ff.de offi.ꝓcul.qō bene nō.t maxie ad limitationem.l.vbi ceptum t idem dicit bar.in.d.l.cuius.si feci aduersarium meum citari coram vno iudice a quo nō potui habere ius possum habere recursum ad alium non.ob.l.vbi ceptum.qō etiam nō.facit quod nō.Inno.in.c.ex questione.de resti.spo. Ultimo quero quomodo debeat exemplificari hec littera Bol.secundum Jo.an.primo in laico facto clerico sed non procedit ſm Ph̄i.sed tu dic melius vt nō qar.in.l.si quis postea de iudi.et plenissime per Jo. an.et alios in.c.vno.de obli.ad rō.vbi plene dicā an de gestis ante clericatum possit conueniri coram iudice laico maxime vbi precessit citatio per iudicem secularem vide etiam bar.in.l.i.ff.de penis. Secdo pōt exemplificari in clerico qui se transtulit ad aliā eccl̄siam sed intellige ut predixi quando erat subiectus ratione domicilij tantum. Tertio potest exemplificari in clerico in minoribus qui postea duxit vxorem vt sic si fuerit citatus per iudicem ecclesiasticum anteq̄ duceret vxorem teneatur ibi respondere sed hoc intellige in ciuilibus et criminalibus si postea non portat habitum et tonsuram quo casu in nullo gaudet priuilegio ecclesiastico ut in.c. vno.de cleri.ꝓin.li.vi.vnde coram ecclesiastico potest postea ꝓpiri ratione preuentionis tantū.secus si portaret habitum et tonsurā quia tunc i criminalibus indistincte etiam cessante p̄uentione ꝓpiretur coram ecclesiastico ut in.d.c.vno. sed in ciuilibus ratione preuentionis tantum ut hic t ibi. Quarto potest exemplificari in muliere q̄ nup sit viro alterius fori.nam sequitur illius fori nisi i casibus in quibus est facta preuentio ut.d.l.cum quedam puella. Ultimo potest exemplificari i quolibz laico subdito quo ad temporalia ratione domicilij tantum ut in d.l.si quis postea.

Jcet. Clerico in curia romana cōuento non ꝓpetit declinatoria fori posse tamen sibi ex causa ꝓpetere ius reuocandi domum.vel summa .sic magis ad litteram .Quilz clericus potest i curia romana cōueniri licet alias spe ciale forum ibi non sortiatur habet tamē ex causa ius reuocandi domū.et primo ponit quatuor modos sortiendi for.secundo addit quintum cum ꝓmodificatione ibi quia tamen. Nō.primo quinq̄ modos sortiendi for quoz quatuor sunt speciales.quintus vero est generalis.Ratiōne delicti ut quia deliquit in loco et hunc modū plene expediam super glo.i. Secundus ratione contractus ut quia ꝓtraxit in loco vel fingitur ꝓtraxisse ratione destinate solutionis et hunc modum expediam super glo.ij. Tertius modus ē ratione domicilij ut quia habz larē.i.familiam i loco seu maiorem partem bonoz ō quo in.c.ex parte.R. et.c.postulasti.s.eo et hunc expediam cum glo.iij. Quartus ratione rei site in loco de qua ꝓtenditur et hunc expediam cum glo.iiij. Quintus ratione comitatus patrie et supreme potestatis ut in loco vbi est papa et hunc expediam cum glo.fi.Hosti.addit hic multos alios modos sortiendi forum ut ratione originis manumissionis dignitatis.xx.t vide.lij.modos quos ꝓsequitur Guil.in. specu. de.compe.inci. ade.§.i.et bo.tex.cum glo.in.l.heres absens.ff.ō in. vide etiā bar.in.l.i.ff.ad muni.vbi generaliter prosequitur an forensis effect' abbas vel rector ecclie vl monachus efficiatur ciuis illius loci vbi efficitur prelatus vel monachus ibi debet conueniri et concludit quot sic .Idem dic in milite vbi meretur stipendium

Idem in doctore q; miles est legalis milicie ut in. l. municeps. §. miles. t qō ibi nō bar. ff. e. vide gl. in. l. cunes. C. de incol. li. x. Nō secō ex tacita mēte lr̄e q; etiā de iure canonico nō pōt quis cōueniri etiā de delicto nisi vbi sortitur for̄ aliquo ex p̄dictis modis nisi est vagabundus. ut nō. i. l. heres. abiis. ff. ō ind. t j. dicā. Nō tertio q; cōuentus in curia romana nō hz facultatē declinandi for̄ licet possit ex cā revocare domū. Est enī differentia inter ius revocādi domū t ius declinādi for̄. declinat enī quis for̄ qñ nō ē suppositus iurisdictioni alterius ut. s. c. p̄i. revocat vero domū. qñ suppositus est. ꝑ ex aliqua cā legitima nō teneatur tunc rñdere ut qua nō venit ad hoc deliberatus qñ ergo revocat domū dicit̄ nō venī ad hoc patus remittatis me ad domū t deliberabo sed nunquid iste teneat p̄stare cautionē de redeūdo ad locum j. subiiciam. Nō. ibi quā si tunc. tē. q; sic̄ exceptio declinatoria fori ē dilatoria t dz p̄poni ante lit. cōtest. ut i. c. iter monasteriū de re iudi. de q̄ dic ut nō i. c. pastoral. j. ō excep. t. c. exceptionē. e. ti. i. t exceptio facultatis revocandi domū qō apte innuit hec littera t ita sentit Inn. facit. l. si. C. de excep. Ue nio ad apparatū t prima glo. primo colligit rōne delicti quē efficit de iurisdictione alteri' t colligit quatuor effectus qui sequūtur ex hmōi for̄ sortiri rōne delicti Primus q; delictū dat iurisdictionem ei qui alias nō habebat i delinquentē. Secūs q; tollit p̄uilegiū qñ nō obstante p̄uilegio qō habebat delinquēs debet puniri in loco delicti ut in auē. qua i p̄uincia. C. vbi de cri. agi. op. remittit tñ gl. ad nō. i. c. ex tuaz. de p̄uil. Tertius q; p delicto cōuenitur quis vbi domicilium hz vel vbi inuenit. l. i. C. vbi de cri. oportet. Quartus effectus q; si crimē est graue remittitur puniendus ad iudicē vbi deliquit in auē. ut nulli iudi. §. si quis vero p̄hebēor. t nihil aliud gl. dicit. Circa istam spēm for̄ sortiri rōne delicti nūc examinemus melius t plenius t p̄io ea que tanguntur p glo. primo enī gl. dicit q; delictū dat iurisdictionē. Circa hoc primo quero quā iurisdictionē dat i delinquentem dico q; aut reperitur in loco delicti et tunc hz iudex. loci iurisdictionē in delinquētē quo ad omnes effectus t quo ad p̄sonā t quo ad bona t beneficia alibi existentia ut in. c. postulasti t qō ibi dixi s. eo. t in. l. i. t auē. qui in puincia. C. vbi de cri. agi oportet. qō. p̄cedit etiā si delinquēs sit i dignitate positā nā extra territoriū suū censet̄ priuatus ut in. l. iij. ff. de offi. p̄esi. vide bonā glo. in. c. i. iij. q. vi. que ponit qōnem de ep̄o vel metropolitano delinquente in dioceli alterius ep̄i t per archi. in. c. ij. de cōsti. li. vi. t per Jo. an. i regula aui licet de re. iur. li. vi. i mercu. t per Jo. cal. in. c. i. de rap. Aut non repitur i loco delicti t tūc aut citatio reprehendit eū dum esset in territorio t tunc fm omnes potest etiam contra eū absentem procedi etiā ad excōicationē q; cōtumacia ē contracta in loco iō potest procedi etiā cōtra p̄sonā iquātum fieri pōt salua vitatione alterius territorij. ar. c. s. p̄i ox. t ut lit. nō cōte. c. tue. tenet Jo. de lig. in de. pastoralis de re iudi. t Jo. cal. in. c. i. de rap. t Inn. in. c. p̄. de dila. facit. c. ad lit. j. de app. t qō. j. dicā de iudice domicilij. Aut citatio nō apprehendit eū t tūc sunt varie opi. quidā enim ut refert Inn. dicūt q; licz possit citari ad effectū p̄cedendi cōtra bona existētia in territorio delicti nō tamen cōtra personam. vñ nō potest citari vel aliter excōmunicari ut cōpellatur cō parere q; ex quo est extra locū nō hz iudex delicti iurisdictionē in p̄sonā t sic nō pōt eū p̄tumacē p̄stituere t per p̄ns nec excōicari nec aliter procedere cōtra personā pro hac inia facit optime de. pastoralis. de re iudi. t. c. romana. §. cōtrahentes. e. ti. li. vi. vbi dicitur q; iudex rōne contractus nō pōt absentē inuitus ad se trahere licet possit citare rōne missionis fiende quo ad bona. Alij dicūt ut refert idē Inn. q; ex q̄ hz iurisdictionē pōt citare extra territoriū qz si citat' nō venit est contumax t p cōsequēs pōt excōmunicare. vt li. nō conte. tue. t. c. qñ sed primi rñdent q; nō potest citare extra territoriū sed si etiā posset nō tamen pōt excōicare eū quia nō est cōtumax qz ire nō tenet sed sufficit si res suas possidere patiat ar. ff. de. pact. l. sed t hec. §. vltimo. t. l. sequē. nec ē mirandū qō. s. dictum est eū nō contumacē t fieri missionē cōtra eū hoc enim fit in absentē cā rei publice t in pupillis q non sunt contumaces. ff. ex qui. cau. ma. l. itē ait pretor. §. hec aūt. ff. de p̄uile. credi. l. pupillus. vel etiā si sit contumax hoc est verū quo ad missionē fiendā nō autē potest ad aliud p̄cedi ar. c. romana. §. p̄trahentes t hoc magis. videt hic placere Inn. t in. c. ij de dila. t Jo. an. in. d. §. cōtrahentes. t Jo. de lig. i d. cle. pastoralis. vbi dicit q; quādo ē abiis dz facere illum citari per iudicē vbi degit ex quo agitur de affitiendo p̄sonā. Idē do. an. hic q; inquātū est extra territoriū nō est in aliquo subiectus iudici delicti. quia accidētaliter ei subiicitur t nō naturaliter sicut ex domicilio nisi sit p̄mus p̄uentus per citationē ut. s. dixi. pōt tñ eū facere citari t requiri p iudicē vbi degit t si tunc ad illius citationē nō cōparebit i loco delicti potent p eū cōdānari qz tunc videt cōtumaciā cōmittere in loco vbi fuit missus esse p suū iudicē ar. l. si proponis. ff. de fideiussoribus t. l. cōtraxisse. ff. de act. t obli. t hoc etiā voluit Jo. de lig. t Jo. an. vbi. s. hosti. in. c. i. de rap. videtur tenere opi. cōtrariā vt talis excōmunicare possit extra territorium exītem p illaz decretalē. i. que hoc non probat. Job. cal. ibi posuit duas opi. primo enim dixit satis eque posse distingui q; si tempore quo fuit citatus vel monitus erat in territorio licet tempore excommunicationis non sit bñ tamen potest excōmunicari t sic sit vera opi. Hosti.

t ita intelligitur.c.tue.t.c.vlti.vt lit. nō cōte. igit̄um de pena excōmunicationis loquunt̄ t.c.cū sit roma na de appel.vbi ap̄s excōmunicauit cozinthū absēte t.ij.q.i.de manifesta t qō ibi nō.sed si tpe citationis nō erat in territorio tūc nō pōt excōmunicari rōne pce dicta q: citatio eū nō arrant ut.s.dictū est t in de.pa storalis de re indi.postea dicit q: licz hoc dictū equū videat tñ verius credit q: si ndicatur vbi est t citatio ē legitime facta in loco cōmissi delicti per iudicē delicti vel in loco habitationis p iudicē domicilij excōmuni cari poterit p supius alle.t sic intelligat decr.ex tue. ij.rūbo.de cle.nō reti.nā t tūc p pītē reputat de do. t contu.cūm t.c.si.sed si facit copiā sui alibi tūc prius iudex debet requirere iudicem sub quo degit ut mo neat vel citet delinquentē t si postea nō cōparet lati tare videtur ita q: poterit excōmunicari aliter non ut in.§.contrahentes vbi ideo nō exprimit de excōica tione q: de illa non querebat sed solū de missione fiē da in bonis.ad idē in aūc.ut oēs obe.indi.puin.§.ij coll.v.sic eni disponit ius citare absentes nō latitan tes vt dicto aūc.vt nulli indi.§.si quis vero ꝓbenso. optime facit p̄all.de.pastoralis.v̄.nos ch̄.dicit tamē Cal.q: si quis vellet sequi aliā opi.que indistin cte videtur velle talē absentem p iudicem delicti excom municari posse tunc oportet q: dicatur sicut tenāt quī dam moderni q: ideo pōt citari t excōmunicari ab sens per iudicē domicilij vel delicti q: effectus talis citationis refertur ad locū sui territorij t hoc dicunt expressiz.C.de epi.t de.l.omnes.§.si vero apitor bene facit.§.contrahentes.vbi hoc videt tenere Jo. mo.ad idē facit q: absentē monet prelatus vt veniat ad residendū q: si nō venerit punit.de de. non resi. c. vlti.dicit tñ Cal.q: licet p̄dicta opi.p palle.iura forti ter cōprobetur.plus tñ sibi placet qō.s.dixit distin guendo inter absentē qui nō facit vel facit alibi sui co piam alias supflue diceret iura iudicē sub quo degit debere requiri vt citet vel moneat t sic pōt intelligi.§ si vero apitor.t.§.cōtrahentes.Et aduerte quia illa opi.quā dicit Cal.tenere quoddā modernos ē opi.mī torum docto.legum ut pe. Ja.de are.in.d.l.oēs.§. si vero apitor.vbi dicūt esse casum in.l.ij.C.de offi. pfec.vr.t ad.l.vlti.ff.de iurisd.om.iudi. vbi dicit q extra territorium ius dicenti nō pareī impune Rñdz q: ē verum in actu iurisdictionis sed in actu cuius effe ctus refertur ad locum in quo bz iurisdictionē ut in ꝓ posito tunc bene ē parendū vñ si nō venerit iudex po terit eū excōmunicare si talis est iudex vel aliter pote rit legitime procedere ꝓtra eū.Adducūt vnū simile pre fectus vrbis nō bz iurisdictionē nisi in vrbe t per. c. miliaria vltra.pone prefectus vrbis ē extra nunquid ibi potest exercere iurisdictionē t certe non pōt sed tñ sibi pōt delegare vt effectus ad locū sue iurisdictionis ꝓferatur.ut.ff.de offi.pfec.vr.l.vltimo sic in ꝓposito

fm eos t hanc opi.secut̄ ē Ly.postea disputando ut refert bar.in.l.i.ff.de requi.re.vbi cōcludit q: ita ci tatio q̄ fit p verba vel per edicta pōt fieri de eo qui ēt aliena territorio ut in pall.§.si vero apitor.t in.d.l. ij.C.de offi.pfec.vr.Citatio vero realis capiendo p sonā fieri nō pōt in aliena territorio.ar.in aūc.ut nul li ind.§.si quis vero ꝓbenso.ꝓ.posita.C.d adul. in aūc.si vero criminis.sed cōtra hoc facit de.pasto ralis vbi papa reprobauit sūmam imperatoris phi li tam.vbi p edictū citauerat regē robertū q̄tenus ī ter tis ecclie t sic i aliena territorio t dicit ibi papa q debuit requiri ab imperatore vt citaret regem i suo te ritorio nō aūt ipe imperator potuit citare Ly.in dē ri sputatione dicit q: nō pōt ad illā de.dari responsio i pace sed transeat cū aliis erroribus canonistaz q̄ re sponsio videt satis temeraria ꝓtra principem cui dēt citatem legū data est pēās declarandi ut in.c.p re nerabilem qui si.sunt lc.vñ bar.in.d.l.i.ff.de requi. re.salvando illā de.ut procedat de iure dicit q: quiz sunt plures iudices habentes iurisdictiones sepatas tñ ille iurisdictiones bñt dependentiā ab vno p̄nci pe ut diuersi p̄sides diuersaz p̄uinciaz cōstituti a p̄n cipe vel ab vno rege t tunc poterit verbo citare in ri torio alterius ita loquit̄.l.omnes.§.si vero apito. cū si.quasi hoc videat̄ p̄missum a p̄ncipe qui eos cō stituit.facit ad hoc in ar.l.q̄ro.ff.de solu.t de admi. tu.l.tutiū.§.tutores.Quidam sunt habentes iurisdi ctiones sepatas t distinctas ita q: vna ab alia nō de pēdet nec sunt sub eodē dño ut papa t imperator t sic vnus nō pōt citare in territorio alterius ita loquitur fm eum de.pastoralis.sed debet requirere iudicem i cuius territorio ēst illum citet t procedit hec solutio tenendo q: ipsum nō dependet ab ecclia sed tenendo q: dependeat ut cōiter tenet̄ t p ecclesiam declarati ē. Rñdet t alio mō q: vnus iudex pōt citare in territo rio alterius cui nō subest ut in.§.si vero apitor. cū si. sed in territorio alterius maioris iudicis a quo bz iu risdictionem ꝓpter eius reuerentiā citare nō pōt.ar. ff.de dam.infec.l.iij.§.si tñ.t sic videt bar.ꝓsitor in hac opi.vlt.vt i territorio equalis iudicis fieri pos sit citatio verbalis etiam ad effectum procedendi cōtra psonā.sed in territorio maioris iudicis a quo bz iuri dictionē non sed certe licet hec distinctio videatur de mulcere aures tñ nō satisfacit ad de.pastoralis.nam ibi papa nō fundat se q: erat rex in territorio maioris iudicis imo generaliter dicit in.v̄.qō si puinio.cū im peratorem posse punire delinquentem si fuisset inuent̄ in districtu suo vel ad eū de more remissus t sic apte innuit ibi t in p̄cedentib⁹ iudicē delicti non habere ju risdictionem in psonā nisi reperiatur i suo territorio nec habere ptātem citandi sed debet requirere iudicē vbi degit ut eum citet.vnde generaliter dicit in.v̄.nec ci tatio qō citatio non arrant extra imperiū constituti

nec fundat se q; erat in terris eccle sed generaliter h disponit licet postea dicat ad verificationē eius quod generaliter dixerat eū nō fuisse requisitū ut regē citarz Jtē ex opi. bar. sequeret vnū ep̄m posse citare i dyoceli alterius etiā respectu persone t eū excōicare cum vnus ep̄s nō hz iurisdictionē ab alio cuius cōtrariuz apte innuit. §. contrahentes. vbi apte dicitur q; non pōt iudex contractus cōtrahentē alibi exīstem trahere inuitū quod tñ faceret si posset eū excōmunicare vl aliter procedere cōtra psonā q; indirecte hoc faceret vt dicat ibi Jo. an. vnde tñ pmittit ibi rōne bonoruz t p hoc tollo q; dicit Lal. q; ibi nō quereat de excō municatione sed tñ defienda missione. nā ex quo dicit q; nō pōt illū trahere inuitū satis negat, posse cōtra personā p quē indirecte trahere nec etiā procedit rīsio Lal. ad de. pastoralis dū dicit q; loquit qñ citatur quis ad locū notorie piculosum vel qñ is qui citatur nō erat subditus citantis rōne delicti vel domicilij vel alio mō nā si bñ ponderet ille tex. papa allegat multas rōnes nullitatis t nō solum exprimit illas sed etiā q; citatio de delinquēte in territorio citantis nō pōt fieri extra districtū citantis. t sic illa rīsio nō est bona nec etiā Lal. videt i ea plistere. Quid ergo dicendū in tanta doc. varietate t maxime quia apte videt tex. in. d. l. ij. L. de offi. p̄fec. vr. t in. d. §. si vero apitor. Contra tex. dicte de. pastoralis breuiter puto cōcludendo totā materiā q; si reperitur i loco delicti tunc quo ad omnes effectus t respectu psone t respectu bonoz est de iurisdictiōe iudicis delicti. ut s. dixi. t hoc quo ad foz cōtentiosum. sec⁹ q̄ ad fotū priale ut nō. xvi. q. i. placuit t plene tetigi i. c. quod clericis. s. eo. vbi posui rōnem differentie aut nō reperitur in loco delicti t tūc si fuit citatione p̄uentus tunc pōt excōicari t omnis processus supra personā fieri inquātū patit status t qualitas cie t citari extra territorium verbaliter q; iam ē cōsuma. t p̄sent⁹. s. c prox. cū si. Aut nō fuit p̄uent⁹ t tunc pōt citari verbaliter quo ad effectū distinguendi bona ut in. §. contrahentes. Jtem potest requiri iudex vbi degit vt eum citet vel remittat t ille debet hoc facere vt ff. dicit t p batur in de. pastoralis t in. §. si quis vero cōprehensorum t si citatus p iudicē vbi degit nō vult cōparere pōt excōmunicari per iudicem delicti t alius processus fieri contra personam inquātum patitur status cause quia iam constitutus est in contumacia per citationē iudicis vbi degit t videtur contuma. in loco ad quē citationis effectus dirigit ar. in. §. contrahentes. t in dicta de. pastoralis. vbi innititur q; si ille fuisset citatus per iudicem vbi degebat potuisset cōdemnari postea secuta cōtumacia facit. l. i. ff. de requi. re. t auc. ut omnes obe. iudi. prouin. §. ij. coll. v. Si vero ille iudex vbi degit non facit remissionē nec citationem tūc puto q; non potest processum facere contra personā nec ad istum effectum citare extra territorium cōstitutum primo per tex. dicte de. pastoralis. t. §. contrahentes t videtur probari in dicto. §. si vero quis cōprehensorum vbi dicitur q; si recessit de loco t nescit vbi sit tunc debet citari per edictum si vero scitur q; degit in alia prouincia tunc debet requirere illum in dicem ut remittat t si nō vult remittere punitur ut ibi non enim concedit citationem sicut i primo casu t sic in parte salua opinio. Lalō. ut quando nescitur vbi ē possit citari per edicta. verum tamen dico q; si nō cōparet non pōt distringi persona sed tantum procedit respectu bonorum ut in. l. i. ff. de requi. re. nam si est i veritate extra districtum iudicis delicti non habz iste iurisdictionem in personam ut in p̄alle. de. pastoralis t sic processus reperitur factus ab eo qui non est iudex vel qui non est certus de sua iurisdictione vnde posset attemptari q; etiam si esset delinquens in territorio delinquentis ex quo tamen hoc est incertum in dicī non valet processus ab eo factus contra psonam quia ignorat de sua iurisdictione ar. in. l. si is ad quē t. l. qui in aliena. ff. de acqui. here. t in. c. ex parte. de concess. preben. t quod nō. bar. in. l. ij. ff. de iudi. t sic restringo dictum Lal. ad. l. ij. L. de offi. prefec. vr. et ad. §. si vero apitor qui multum vrget respondeo q; cedunt in prefecto vrbis in fauorem ipius vrbis vt sic prefectus vrbis possit citare delinquentes in vrbe hz inde recesserint. nam sunt specialia in fauorem vrbis t prefecti ipius vrbis. p̄terea. §. si vero apitor. non loquitur in criminali nec ad effectū distrahendi personam. et. l. ij. loquitur in his que fiant obnoxiū seditioni vrbis t in odium seditiosorum. Jtem possunt illa iura intelligi ut fiat citatio ad effectū distringendi bona non autem quo ad personam cum habeam⁹ text. expressum in contrarium in dicta de. pastoralis. vel intelligantur in iudice domicilij qui potest citari ad omnes effectus subditos suos licet sint extra territorium ut plene dicam. ff. Additio Nico. Sed iuxta vnius prouincie non potest citare delinquentem constitutum in alia prouincia per iura p̄alle. licet aliud senserit bar. t alij multi quibus obstant iura t rōnes superius alle. iste enim forus est accidentalis nec debet extendi ad constitutum alibi nisi inquantum reperitur a iure permissum per viam recursus ad alium iudicem t per remissionē fiendā t hec quo ad primum effectum glo. Sed o dicit glo. q; propter delictū perditur priuilegium vnde non obstante priuilegio debz conueniri vbi deliquit contra hoc facit auc. clericus. t auc. causa. L. de epis. t cle. vbi patet q; clericus delinquens debet conuenirī coram iudice suo t non coram iudice seculari t sic videtur q; etiam de iure ciuili per delictum non perdatur priuilegium. de iure canonico videtur expressum in. c. i. de priui. li. vi. vbi patz q; exemptus delinquens in loco exempto nō perdit

privilegium. Sed gl. in auē. qua in puincia all'. in gl. ponit duas sol. prima est q̄ p delictū perdit privilegium fori nō autem privilegium sui iudicis. hoc ē q̄ delinquens hic Genis nō pōt declinare forum hui⁹ civitatis dz tamen cōueniri corā suo iudice. ut si ē clericus corā epō. si est laicus corā prāte. Alia sol. est q̄ privilegia corpe iuris clausa non tollunt̄ z sic procedunt contraria. sed alia que non sunt corpore iuris clausa que nō censent̄ sublata z cū hac vltima solutione transit ibi Bar. Ly. z pe. aliter ibi dicūt. videlicet q̄ si delictū nō est atrox privilegium non tollitur. si delictum vero est atrox tunc inspicienda est qualitas privilegij. Si enī eximit a pticulari iurisdictione sub eodem genere iurisdictionis illud privilegiū tollitur. vt est videre in milite. licet enim miles habeat specialem iudicem ex privilegio z eximatur a iurisdictione presidis est tñ sub eodem genere iurisdictionis. vnde ex delicto atroci pdit tale privilegiū ut i auē. vt iudi. sine quoquo suffr. §. nolumus. facit. l. i. C. vbi sena. vel cla. Si aūt privilegium eximit a certo genere iudicum transferens ad diversum gen⁹ fori tūc tale privilegium nō tollitur p delictum z hoc q̄ non remansit sub priore pncipe seu sub eodem genere iurisdictionis ideo clericus delinquēs nō cōuenit corā laico z sic loquitur auē. cā. z auē. clericus Ex quo infert Ly. q̄ clericus exemptus pdit privilegiū rōne delicti q̄ remansit sub iurisdictione aplica licet fuerit exempt⁹ a iurisdictione epi. sed certe hoc videt̄ ptra. c. i. de privi. li. vi. vnde puto q̄ de iure civili tollant privilegia cōcessa que nō sunt corpe iuris clausa nisi habeāt clausulā derogatoriā. ar. eoz que nō. in. c. nonnulli. s. de rescrip. z hoc limito verū q̄n ē privilegiū tale q̄ advocat cām extra locū delicti. seclus enī si pōt seruari i loco delicti nam in auē. qua in puincia. z in corpore vñ sumitur. utoēs obe. iudi. puin. §. ij. tñ tollit privilegium ad finē ut cognoscat in loco delicti si vero sunt privilegia corpore iuris clausa z tunc puto q̄ nō violantur in aliquo nisi in casibus iure expressis. z sic tollo q̄ obici pōt de militibus z clarissimis viris ut in l. ij. C. vbi sena. vel cla. nō enī ē presumendū pncipē voluisse vnico verbo tanta iura tollere multa maturitate condita. ut. l. si q̄n. C. de inoffi. testa. z in. c. eccle sia. de dec. De iure vero canonico cōclude post doctō. q̄ q̄dā ē privilegiū eximēs a certo genere iudicū z trāsferēs in aliud gen⁹. z istud nō tollit̄ p delictum supueniēs. z hoc, pcedit etiā de iure civili. ut. s. dixi. vnde si clericus delinquit nō pdit privilegiuz ut in. c. si index laicus. de sen. ex. li. vi. z in. c. cōtingit. et in. c. in audientia. de sen. ex. in antiquis cū si. z ꝟ procedit maxime babēdo respectum q̄ hoc privilegium fori quo ad clericos est etiā de iure diuino ut dicit Inno. in. c. ij. de ma. z obe. vide bo. glo. in. c. si impator xcvi. di. z hoc verum nisi in casibus iure expressis in quibus per delictū perdit̄ privilegiū clericale ut in. c. ppendimus fm vnū intellectū de sen. ex. z in. c. vno. de vi. z ho. cle. li. vi. cū si. Quoddā ē privilegium eximēs a iurisdictione certe specie iudicū ut quando eximitur quis a iurisdictione epi remanet tñ sub eodē genere iurisdictionis sez sub aplico z tūc eximit̄ a iurisdictione respectu certi loci tunc delinquendo extra locū pdit privilegiū secus si i loco ut i. c. i. ō privili. vi. Si vero eximit̄ pson̄a nō respectu certi loci. z tunc p delictū nō perditur privilegium ut in. c. i. §. in eos. co. ti. li. vi. de privile. z hoc nisi cōcurrat alia cā accumulans ius cōueniendi ut in p̄all'. §. in eos. z qō dixi in. c. dilecti. s. e. z hoc etiā est nō. p illis capellanis z scriptoribus sedis aplice z aliis familiaribus qui eximunt̄ nō habito respectu ad certū locum sed ad pson̄am. tales enī non poterunt puniri in loco delicti p ordinariū sed debēt remitti ad iudicē contentū in privilegio puto tñ q̄ in maioribꝰ criminibus vbi timet de fuga possit ordinarius loci tales delinquētes carceri mancipare z ad superiorem remittere ar. op. i auē. de defen. civi. §. audient. vbi defensor civitatis q̄ non iudicat de maioribus criminib⁹ pōt, p talib⁹ criminibus capere z ad superiorem remittere facit quod nō. Zinno. in. c. vt fame de sen. ex. nam z hoc videt̄ licitz persone lese si timet de fuga. ut innuit gl. nō. in. l. nullus. C. de inde. facit. l. ait prator. §. si debitorē. ff. de his que in frau. cre. z qō dixi in. c. cū non ab homic. s. de iudi. Aduerte tñ diligenter q̄ licet prima frōte hoc dictū do. an. videat vez tñ posset instari q̄. §. in eos. p eū alle. nō probat id ad qō inducit. loquit enī in p̄uilegiatis ut nō possint excōmunicari vel suspendi z sic specifice quo ad illa videt̄ privilegium cōcessum rōne delicti cū excōmunicatio z suspensio nō ferantur nisi rōne delicti seu inimicicie. ut nō. in. c. i. ō excess. prela. non mirum ergo si privilegiū id nō perditur rōne delicti sed nos loquimur q̄n privilegium dat simpliciter alicui certos iudices q̄ cūi pōt teneri illa opi. seu distinctio. Ly. z pe. cōiuncta opi. bar. ex limitatōe ut. s. posui. z facit illud. c. i. in p̄n. de privili. vi. vbi simplr dicit̄ q̄ exemptus rōne delicti perdit privilegiū nisi delinquat in loco exempto z nullibi reperimus cōtrariū de privilegiato rōne pson̄e. An autē delegatus delinquens in cā sibi cōmissa possit puniri per ordinariū loci dic ut nō. in. c. fi. de rescript. z in auē. qua in pouincia. C. vbi de cri. agi optz. Quoddā est privilegiū eximēs nō pncipaliter pson̄ā p̄ cām vt q̄ inferior nō possit iudicare de crimine exposcente depositionē epi z certum est̄ q̄ hoc privilegium nō perditur per delictum. tū quia alias nihil operaret privilegium tum q̄ non est concessuz persone vnde eius delictum non debet hoc operari in. c. accusatus. z in. c. q̄z uis. iij. q. vi. de baptis. maiores. Quoddā est privilegiū eximēs respectu maioritatis pson̄e ut q̄

inferior nō pōt iudicare maiorem. an aūt pdaē pri uilegiū si superior deliquit in loco minoris ut archyēpūs in diocesi epi maxime si ibi ē statutū epale dic ut s. remisi ꝛ hoc quo ad scām dictū gl. Tertio gl. dicit ꝙ ex delicto nascit effectus vt delinquēs possit cōueniri vbi hz domicilium vel vbi inuenit. Jnnōtuz dicit glo. delinquentē posse cōueniri vbi hz domicilium bene loquit vt in. c. cū cōtingat. s. eo. vbi dixi et dicā latius. j. sup glo. iij. vbi dicitur effectus huius fori domicilij. Jnquātū dicit ꝙ delinquēs pōt cōueniri vbi inuenit hoc dixit qz tex. sic loquit in. l. i. C. vbi de cri. agi oportet. sed ille tex. intelligit dupliciter vt ibi nō. p glo. ꝛ doc. primo vt cōueniat vbi inuenit scz habere domicilium quasi dicat conueniri pōt vbi deliquit ꝛ vbi reperitur habere domicilium. Secūdo pōt intelligi de vagabundo qui vbilibet pōt cōueniri in auē. ut nulli iudi. §. si quis vero. ꝛ de eo pōt intelligi illa auctoritas vbi te inuenero ibi te iudicabo. vel pōt intelligi in papa ꝛ imperatore qui p vniuersum orbem habet iurisdictionē. xi. q. iij. cuncta p mundum xcvi. di. si imperator. secus si in alijs iudicib' quorū iurisdictio limitatur territorio. isti enī nō possunt punire delicta alibi cōmissa ex quo in eor territorio delinquēs nō hz domicilium nec alteri ibi fortitur for ꝛ hoc probatur hic tacite vbi exprimit certas species fori et quis dicat vagabundus tangit glo. in. l. eius qui. §. fi. ff. ad munici. clarius tangit glo. quā sequit bar. in l. iij. §. pretor. ff. de dam. infec. que dicat vagabundum illū qui nō hz domicilium certū vel habitationē qō nō ꝛ idem bar. in. l. i. C. vbi de cri. agi optet. Spe. tamē ꝛ Joh. an. in spe. de cōpe. iudi. adi. §. i. sub. v. xl. vbi ponunt plures qōnes de hac materia videntur velle hoc procedere sm aliquos nisi vagabundus prestet cautionem de redeundo ad locū domicilij ꝛ est dictū accurs. in. l. heres absens. ff. de iudi. i prin. gl. mag. ar. l. ij. §. pe. ff. e. qō debet intelligi de eligendo sibi domicilium de nouo vel de redeundo ad locū vbi prius habuit domicilium nā si haberet domicilium nō diceretur vagabundus vel forte intelligunt de foro rōe originis nā quis retinet domicilium vbi natus fuit. vt. l. pe. ff. de sena. nō gl. ꝛ bar. in. l. si quis instructus ff. ad munici. vnde raro contingit ꝙ quis possit ēe sine domicilio capiendo domicilium. p iure conueniēdi ꝛ subeundi ibi bona onera; quādoqz capitur domicilium pro habitatione ꝛ tunc vagabundus pōt esse sine domicilio ut dixi. s. rō qz possibile est ꝙ quis sit sine domicilio vt si nullā habet habitationē firmam ꝛ locus originis est detractus ut plene nō. in. d. l. si quis vnde tene illad ꝙ proprie dicit quis vagabund' qñ nō habet habitationē firmā in aliquo loco nam si requiremus ꝙ sit sine domicilio raro dicetur quis vagabundus rōne predicta. Sed certe ego putarem ꝙ ex quo tempore conuentionis reperitur absqz domicilio ꝛ sic fundata est iurisdictio illius vbi reperitur ꝙ nō sufficiat prestare cautionem cū sit preuent' p cautionē ar. c. proposuisti. s. eo. ꝛ. l. cū quedā puella. ff de iurisdi. omnium iudi. faciunt nō. in. c. vno. de ob. ad ratio videtur enī facere hoc in fraudē arg. opti. c. ex parte. de primile. ꝛ j. ne de. vel mo. c. ij. ꝛ idē reperi postmo dū tenere Cal. in. d. c. i. de rap. per. l. i. C. vbi de cri. agi optet. vbi simpliciter innuit tex. sm verā lect. vagabundū posse puniri vbi reperitur nō ergo iudex tenetur mittere ad aliū locū. Sed opi. cōtraria posset intelligi in eo qui domicilium hz licet sit aliqualiter vagabundus. aliā mirabilē limitationē posuit Dosti. i summa. e. ti. §. ij. v. quid de vagabūdo. loquit tamē sub dubio forte ut possit ipe vagabundus locū eligere vbi cōueniatur ar. ff. qui satis. da. co. l. fideiussor. §. si necessaria. ꝛ. l. de die. ff. de iudic. §. heres absens q̄ iura in veritate hoc nō probāt. ꝛ cōtra hoc dictum facit sm do. anto. l. nō vtiqz. ff. d eo qui cer. lo. ꝛ. ff. d iudi. l. interdum. posset enī eligere locū valde remotū ad incōmodū actoris. Jtē pōt adduci rōnes supius all'. quare puto simpliciter sequendū ꝙ vagabund' possit cōueniri vbi reperitur Sed circa p̄dicta pōt dubitari quid si nō est vagabundus proprie sed expulsus a ciuitate vel bannitus. nūquid possit cōueniri alibi saltim vbi trahat morā licet ibi non habeat domicilium de hoc vide p spe. in loco p̄all'. vbi refert questā tenere ꝙ si nō est spes ꝙ cito reuertatur poterit alibi conueniri. Est enī quasi vagabundus ꝛ bannū nō debet retorqueri in eius fauorē. secus si est spes de a' p̄xima reuersione. Jo. an. dicit ꝙ si alibi eligit domicilium poterit ibi cōueniri si aūt nō eligit domicilium ꝛ tunc si nō est spes ꝙ cito reuertatur poterit vbilibz tanqz vagabundus cōueniri ꝛ hoc satis fuit de mēte spe. ꝛ est satis rōnabile. ꝛ facit qō dixi in. c. qō dericis. s. e. ꝛ hoc quo ad tertium dictū glo. Ultimo dicit ꝙ si delinquēs recessit de loco delicti debet fieri remissio ad locū delicti. Cōclude hāc materiam breuiter ꝙ aut iudex delicti nō postulat hanc remissionem ꝛ necessario nō ē fienda vñ licite poterit in loco domicilij puniri ut. l. i. C. vbi de cri. agi oportz scz vnū intellectum qui placet ibi bar. Aut petitur remissio et cōmuniter tenetur ꝙ in leuioribz' criminib' seu delictis nō fiat remissio nec etiā in atrocib' si agitur de crimine ciuiliter ut nō. Cal. in. d. c. i. de rap. fit enī ista remissio ad locū delicti in exemplū vt ceteri timeant ꝛ sic ut inde tollatur scandalum que rō cessat i delicto ciuiliter intentato si vero agit criminaliter ꝛ delictū est atrox ꝛ tunc petit remissio vide bo. glo. in cle. pastoralis de re iudi. que in effectu cōcludit remissionem fiendam ex necessitate ꝛ non ex vrbanitate. ut quidam senserunt. ꝛ idem voluit Ly. in auē. quis in provincia ꝛ bar. in. l. si cui. ff. de accu. Secō cōcludit ista glo. iudicē delicti requirentē iudicē vbi degit deliqñs

nō posse illū punire cū par ip̄arē non hz imperium
sed debet agere coram superiore ip̄ius. contrariam te-
nuit Ly. in dicta auē. qua in prouincia. sed bar. in. d.
l. si aū. tenet cū glo. p tex. illius. §. si quis vero com-
prehensorum. Jo. cal. in. c. i. de rap. dicit satis eque
posse distingui. Aut criminosus degat sub iudice do
micilij qui intendit eum punire ⁊ tunc sit verū q̄ ex so
la vrbanitate procedat remissio ⁊ per cōsequēs nō po
terit punire iudicē nō remittentē ⁊ hoc vez ut fiat re-
missio ex vrbanitate vbi index delicti etiam vult pro-
cedere. secus aūt si ip̄e nō curat procedere. facit. c. per
tuas. de sen. ex. sic ex vrbanitate posset index delicti.
remittere ad iudicem domicilij. sicut pilatus remisit
x̄pm ad herodem. Aut criminosus degit sub alio cz
iudice domicilij vel etiā si ibi degit tamen in loco deli
cti iam accusatus est ita q̄ iam preuenta est iurisdictō
iudicis domicilij. ⁊ tunc accusatore instante index de
licti mandabit remissionē fieri ⁊ tunc erit necessario fi
enda alias poterit ez punire. dicit tamē Cal. q̄ opi.
Jo. an. melius iure probat ⁊ absq; dubio illā tenēdā
credo p tex. in. d. §. si quis vero cōprehensor. qui in
distincte mandat remissionē fieri nec tamē dat pote-
statem iudicij delicti puniendi iudicem nō remittentē
imo potius innuit oppositum. Nota tū ex hac opi.
Cal. q̄ nō solum index domicilij pōt remittere delin
quentem sed alius qui non est index ip̄ius delinquen
tis. ⁊ idem sentit Cal. in alijs questionibus ibi quod
non videtur placere anto. hic. sed dictū Cal. pl' mihi
placet. q⁹ tex. in. d. §. si quis vero comprehensorum.
loquitur indistincte q̄ debet remitti ad iudicem vbi
degit nō dicit p iudicē domicilij. Idē facit tex. i aūē.
de defen. ciui. §. audient. vbi defensor qui cām graue
audire nō pōt remittit criminosum ligatū ad iudicez
ppriū nā hoc publice vtilitatis est ō sen. excōi. vt fa-
me. Itē q⁹ ꝓuat' pt q̄z ista deprēcatione facē inx nō.
i. l. null'. C. ō iude. ⁊ q̄. dixi i. c. i. ō iudi. ⁊. c. cū ñ ab
hoīne eo. ti. Tertio cōcludit illa gl. q̄ añz index
remittat debet p̄mittere aliqualē cāe cognitionē aliaſ
sine cā infamaret si sic ligatus remitteretur. Idē sen-
tit bar. in. l. i. C. vbi ō cri. agi oportet. dicit tū ibi q̄ ista
summaria cognitio sit in loco delicti an fuerit ꝓtumax
allegat dictum. §. si quis vero. ⁊ certe ille. §. non pro
bat hoc. sed puto q̄ aut allegat cōtumacia in loco de
licti ⁊ tunc sufficit q̄ fiat de hoc aliqualis summaria
cognitio satis enī per hoc presumptiue ꝓbatur deli
ctum illius ar. in. c. nullus. de p̄sump. ⁊ coz que nō.
glo. in. l. in bonefidei. C. de iureinr. vbi nō. q̄ fuga fa
cit semiplenā probationē ⁊ per bar. in. l. admonendi
ff. de iureiur. ⁊ in. l. lege cornelia. ff. ad sylley. Aut nul
la fuit cōmissa contumacia nec potest doceri de fuga
⁊ tunc satis puto glo. nostrū procedere ut fiat aliqlis
summaria cognitio super crimine cum enim iste iudex
vbi non degit sit sub iudice delicti imo equalis nō te
netur sibi credere sicut in simili nō. Innoc. in. c. i. de
offi. ordi. ⁊ in. c. cum in iure de offi. dele. naz video q̄
quis non admittitur ad impediendam executionem
sententie licet dicat sua interesse nisi primo summarie
doceat de suo interesse. vt in. c. veniēs. ij. de testi. fouil
lis in isto cāu nō est credendus simplici verbo indicis
cum sic de facili posset alius infamari ⁊ soli ep̄o non
creditur si dicit aliquem' criminosum. ut in. c. episco
pus. ⁊. c. placuit. vi. q. ij. ⁊ sic concordo dictum bart.
cum glo. dicte de. pastoralis. ⁊ cum hac distinctione
puto intelligendum dictum Cal. in. d. c. i. de rap. qui
dicit q̄ indici requirenti index sub quo degit' crimino
sus non tenet incōtinenti credere si alias oino sibi de
cultum ē. sed si notoriū vel famosum sine aliqua cau-
se cognitione remittat. tē. Hz circa hoc quero qd
si delinquens est vagabundus nunquid debet remit
ti ad locum delicti. Inn. in. c. i. de rap. q⁹ sic. Cal. ibi
contra vbi concludit vagabundum sez qui nullus hz
domicilium non esse remittendum necessario sed esse
de foro cuiuslibet indicis alias competentis ⁊ sic pos
se per quālibet puniri vbi repitur ad hoc. l. i. C. vbi ō
cri. agi oportet. ⁊ illa auctoritas vbi te inuenero. tē. ⁊ si
diceretur contrarium posset sequi perplexitas. Po-
ne enim quem commisisse plura delicta equalia sed ꝑ
diuersis diocesibus ⁊ eodem tempore accusatur ō ci-
bus ⁊ omnes iudices petunt remissionem. Certe nō
apparet rō quare magis debeat remitti ad vnum cz
ad alium vnde ip̄e index vbi repitur poterit eum pu-
nire sine aliqua remissione. Jo. anto. putat q̄ in atro
cibus debeat fieri remissio ad locū delicti sicut i alijs
non vagabundis quia eadem est ratio. Ego puto ibi
remissionem fiendam vbi peritur potius in vagabun
do cz in alio cum possit fieri sine iniuria alicuius indi
cis. nam si fit remissio vbi habet propriū ⁊ determi-
natum iudicem fortius vbi est vagabundus. Itez
subest ratio remissionis in eo sicut in alijs vt scanda-
lum tollatur de loco delicti. ⁊ ut satisfiat illi repubi
ce quam lesit ut ceteri metum habeāt. Item tex. in. d
§. si quis vero comprehensorum. ⁊. c. i. de rap. loquā
tur indistincte. Accedit. tex. in. l. i. C. vbi de cri. agi.
oportet. fateor enim q̄ potest conuenīri vbi inuenitur
non tamen per hoc sequitur quin habeat locū remis
sio si petatur tolle instantiam delinquēs pōt puniri
loco domicilij. ut in. c. cum contingat. s. e. ⁊ j. subiici
am ⁊ nihilominus habet locum remissio vt petitur.
Nec ob. quod dicitur de perplexitate quia tunc vel
ip̄e poterit punire ratione perplexitatis. vel forte me
lius poterit dici q̄ debet prius fieri remissio ad iudi
cem in cuius territorio prius deliquit cum ibi prius
se obligauerit ex delicto. ut. l. obligamur. ff. de act. et
obli. facit quod nō. Inno. in. c. cum iam vndum. de
preben. de clerico habente plura beneficia in diuer-
sis territorijs ut cōcurrentibus contrarijs mandatis

eodem tpe prio obediat ei qui primo se obligauit. fac̃ l. si cui. ꝛ qõ ibi nõ. ff. de accu. Ultimo circa hãc remissionẽ queritꝰ de qõne quotidiana nunqd valeat cõsuetudo ut nõ fiat remissio eã hodie cõmuniter ñ fiat. Jo. Lal. in. d. c. i. de rap. sic nõ. distinguit q si ô linquẽs nõ ẽ in loco domicilij vel delicti nõ valeret ꝓ suetudo ꝑ quã nõ deberet fieri remissio qz ꝑ hoc publica vtilitas lederet que requirit q eã nõ remanerant ipunita. de sen. ex. c. vt fame. quasi irrõnabilis ẽt talis cõsuetudo ꝛ grauosa ꝛ ideo nõ valet. s. de ꝓsue. c. i. ꝛ vlti. sed cõsuetudo q iudex domicilij nõ remittere ret ad iudicẽ delicti vel ecõuerso bene valeret dũmodo alter predictoꝝ in cuius territorio degit vellet delinquentẽ punire qz tũc cessaret rõ predicta. Sed diceres quõ ex hoc nõ via introducãt consuetudo contra nõ. in. c. Johannes de de. cõiuga. Sol. intelige qñ sepe fuit petita remissio delinquentiũ ꝛ fuit denegata nec aliquid inde secutũ ẽt tunc enĩ iste non vsus hꝫ contrarium actũ dispositioni iuris iõ introducitur consuetudo ut nõ. in. d. c. iohannes. secus tñ si nunqꝫ fuisset petita remissio nec cõcessa tũc enĩ nõ põt dica introducta cõsuetudo qz nihil actum fuit cõtra ius cõe requirit enĩ petitio vt fiat remissio. ut. d. §. si qs vero cõprehensoꝝ ꝛ nõ. bar. i. d. l. i. C. vbi ô cri. agi. optꝫ ꝛ. s. dixi. Circa hoc queritꝰ supra visum ẽt plene iudicẽ delicti posse punire delinquẽtẽ licet alias non sit de iurisdictione sua. Nunc queritꝰ an poterit eũ punire fm statuta sua. an vero fm iura cõia cõiter tenetur q etiã põt fm statuta sua ut nõ Lal. in d. c. i. ô rap. ꝛ plenius ꝑ bar. in. l. cunctos ꝓpl̃os. C. de sum. tri. nisi excusẽt probabili ignorãtia. ꝛ pro hoc allego tex. apertũ i. c. que cõtra. viij. di. xij. di. illa. Nec obt. tex. in. l. i. C. vbi sena. vel cla. vbi dicitur delinquentẽ subiciendũ publicis legibus qz statuta laicoꝝ bñ pñt quo ad illa loca publice leges appellari vt ibi nõ. fac̃ xi. q. iij. nemo de sen. ex. a nobis. vide ꝑ Jo. de lig. i de. pastoralis de re iudi. Nũc quero de quibusdã qõnibus in quib⁹ dubitat vbi dicat quis delinquere ꝛ ꝑ cõsequẽs vbi debeat sortiri forũ. Et primo de existente i vno territorio seu in loco exempto ꝛ patiente boiem existentẽ in alieno territorio vbi sortiat iste forum rõne delicti. an in loco vbi emisit sagittaꝫ an vbi percussit ꝛ hec qõ tractatur in regula in obscuris. de re. in. li. vi. in mercu. ꝛ in. c. i. de priui. li. vi. ꝛ ꝑ Ly. in l. i. C. vbi de cri. agi optet. cõmuniter cõcluditur q in vtroqꝫ loco põt cõueniri ꝛ si cõcurrunt iudices vtriusqꝫ territorij locus ẽt preuentioni nam in vtroqꝫ loco ꝺligit ut i. c. i. cõsump. ꝛ qõ ibi nõ ꝛ. dic ut plene nõ. i iurib⁹ ꝓall. Idẽ dic de deliquẽte in ꝓfinibus nam locus erit preuentioni quia verum ẽt dicere hunc in cuislibet territorio deliquisse ꝛ possent simul conuenire si concordarent. facit. l. arbor. ff. cõmuni diui. vbi arbor nata in cõfinibus ẽt cõmunis. Idem si edificatur in cõfinibus ut nõ. xvi. q. iij. licet. facit isti. de re. diui. §. insulam. ꝛ hoc tenet Dy. in. l. pupillus §. fi. ff. de. v. sig. ꝛ Ray. ꝛ alij in. l. iurisperitos. §. cũ oꝛundus. ff. de exca. tu. ꝛ vide qõ nõ. in. l. i. ꝛ in auc. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi oportet. Item dubitatur de mandante in vno loco cõmitti delictum in alio territorio ꝛ ibi cõmissum ẽt vbi iste sortiat forum rõne delicti de hac qõne vide ꝑ bar. post alios i l. si ut proponis. ff. de fideiuss. Et cõclusio cõmunis ẽ q debet puniri nõ vbi mandauit sed vbi delictũ subsecutum ẽt quia ibi destinatus ẽt effectus delicti. et qz regulariter ex mandato solo quis nõ punit. ꝛ inter mandantem ꝛ mandatariũ nulla fuit contracta obligatio quia rei turpis nulla ẽt obligatio. ut. l. si remunerandi. §. rei turpis. ff. manda. ꝛ pro hoc ego allego tex. in de. pastoralis. v. nec nõ iuncta glo. de re in di. Item dubitatur quid si ciuitas misit exercitũ ad aliquẽ locũ ꝛ in illo loco vbi erat exercitus aliquis delinquit nunquid sortiatur ibi foꝝ ut possit puniri ꝑ potestatem ciuitatis illius a qua exercitus destinat⁹ fuit ꝛ vide bar. in. l. si pupillus. §. territorium. ff. de v. bo. sig. vbi cõcludit q sic qz territorium dicitur a terrendo vt ibi sed ex quo hꝫ ibi exercitũ satis terret in illo loco ꝛ sic dicitur ibi habere territorium qõ nõ. Item dubitari posset de teste qui examinatus ꝑ iudicẽ ꝓpriũ ad instantiã alterius iudicis coram quo vertebat questio dixit falsum an possit de hoc dicto falso puniri ꝑ iudicẽ cãe ad quẽ transmissa fuit eius attestatio ꝛ vbi eius dictuꝫ fuit publicatũ. spe. in ti. de teste. §. i. v. qd si aliquis. arguendo tenet q per hunc iudicẽ cãe possit puniri quasi effectus huius delicti sit collatus ad illum locum. ad hoc. l. cõtraxisse. ff. de actio. ꝛ obli. ꝛ. C. de bis q ut indig. l. post legatũ ꝛ sequit ibi Jo. an. in addi. ꝛ recitat idem tenuisse Guil. de suza ꝛ allegat in. l. i. ff. de offi. eius cui man. est iuris. §. mãdati. ꝛ quia examinationis actus fuit nudum ministeriũ contrarium tenet Guil. de suza. in auc. apud eloquentissimum. C. de si. instru. recitat tamen alios tenuisse contrariũ ꝛ sic apte nõ firmat do. an. sed distinguit q si sciebat eius dictum debere trãsmitti alibi possit ibi puniri qz habuit animũ sibi delinquendi sicut. s. dictum ẽt de sagittante. Si vero ignorabat tunc punitur in loco vbi fuit examinatus ꝛ hoc verum vbi agitur de pena fal. Si vero ageret de pena vacillationis seu variationis tunc attenditꝰ locus examinationis et puniet ꝑ iudicẽ examinantẽ. C. de testi. l. nullum. qõ satis mihi placet ut in dicta de. pastoralis. ꝛ in. l. exigere dotem. ff. de indi. vbi attenditur locus ad quem destinatur effectus matrimonij ꝛ per hoc potest deci di questio de notario falsante instrumentum producendum ad aliam locuꝫ ꝛ datur via ad solutionẽ multarum questionum ꝛ quis locus debet poni i libello accusatorio cũ in vno ꝓncipiat ꝛ in alio ꝓficitur vide

04

eleganti ſſime per bar. in. libello ꝛ. ff. de actor. vbi ponit multas q̃nes nõ. ꝛ per ꝫ ſit expedita glo. i. cum ſua materia. Venio nũc ad glo. ij. cũ qua expedita ſcõam ſpeciẽ ſortiendi foꝛ ſez rõne cõtractus ꝛ quero quõ capitur hic contractus rõne cuius quis ſortiat fo rum. Rñdet glo. q̃ largiſſime accipit ſiue ſit ver' con tractus vel quaſi contractus vel aliud vnde obligatõ oriatur. ff. de iudi. l. heres abñs. §. i. ꝛ. l. omnẽ obligationem. Aduerte tu qui es purus canoniſta iõ ẽt dicit q̃ accipitur largiſſime q̃. ꝓprie cõtractus eſt q̃ ex vtraq; pte naſcat obligatio ut in emptione venditi one locatione cõductione ꝛ ſimilibus ut dicit tex. in. l labeo. ff. de. v̄. ſig. vnde quo ad ſortiendũ foꝛ non ſu mitur ita ſtricte ſed ſufficit q̃ aliqua naſcatur obligatio ex pte vnius tñ. ut. l. omnẽ obligationẽ ꝛ in pall. l. heres abñs. §. i. vbi dicitur q̃ in loco vbi quis geſſit tutelã põt conueniri. ꝛc. Secõ glo. querit num quid rõne contract' poſſit q̃s cõueniri i loco ſine in niat ibi ſine nõ ꝛ reſpondet ut ptz in ea in ſu. ꝛ ẽ clara.

Sed pro declaratione materie hui' duo ꝓncipaliter ſubijciam examini. prio q̃ dicat quis ſortiri foꝛũ rõne cõtractus. ſecõ quẽ effectum parit iſte foꝛus rõe contract'. Quo ad primũ clare ꝛ breuiter cõcludo materiã aduertendũ tamẽ q̃ in eodẽ facto põt plura loca cõcurrere vt locus facte promiſſionis id eſt vbi verba contractus ſunt prolata. Itẽ loc' deſtinate ſolu tionis ſeu ipleméti cõtract'. Item locus vbi inſtru mentũ ſcriptũ eſt. Item loc' vbi ꝓditio eſt ꝓpleta itẽ loc' impleméti ꝓtract' ex pte vnius ꝛ ſimpleꝛ promiſſio facta p aliũ i alio loco vbi verba contractus ſunt ꝓlata ſi verba ꝓtractus ꝓferunt in vno loco ſed effect' ꝓtractus deſtinat in aliũ locũ ut quia hic Denis pro miſit ſoluere centũ Bononie tunc locus promiſſionis nõ conſiderat quo ad facultatẽ ibidẽ cõueniendi eũ nõ põt ibi cõueniri vbi promiſit q̃ nõ videt ibi contraxiſſe b ſentit gl. in. c. romana. §. nec etiã. i. v̄. rñdere. de ſo. cõ pe. li. vi. clarius hoc tenet glo. iuris ciuilis in. l. i. C. vbi. pue. q̃ ex. lo. da. pmi. ꝛ in. l. iij. ff. de bo. auc. iudi poſ. dicit tex. in. c. cũ dilecti. s. e. vbi dicit q̃ rõne con tract' q̃s ꝓpellit rñdere vbi ꝫ domicilium ꝛ vbi promiſit ſoluere. q̃ vbi verba obligationis ſunt prolata non põt ꝓueniri. ſortit ergo foꝛ vbi deſtinatus eſt effectus contractus. vt in pall. c. dilecti. ꝛ. d. c. romana. ꝛ. l. cõtraxiſſe. ff. de act. ꝛ obli. ꝛ bar. in. l. quero. ff. de ſolu. vbi dicit caſum pro primo dicto hoc reſtringo q̃ ad fa cultatẽ ꝓueniendi vt dixi. nã quo ad ſubſtinendũ con tractũ legib' loci attendit ꝓtractus vbi verba obliga toria cõſerunt ꝛ nõ vbi deſtinant effectus. arg. in. l. ſi fundus. ff. de euic. ꝛ nõ. ꝛꝫ bar. in. l. cũctos ꝓpos. C. de ſum. trí. nam in loco deſtinate ſolutiõis ꝓtract' eſt poti' fict' q̃s ver' fingit eũ ibi ꝓtraxiſſe vere aũt con traxit vbi proferuntur verba ut probat i. l. cõtraxiſſe §. intelligit. ff. de act. ꝛ obli. tenet bal. in. i. §. eum qui ff. de conſti. pecu. verbũ eũ intelligit eſt factũ vt in. c. in ſtudijs iuncta gl. de ꝓſcmp. ꝛ hoc valet multũ no tare. p ſtatutis loquẽtib' de ſolutõe gabellaꝛ. p cõtra cribus. Item q̃ dant certũ intellectũ ꝛ homĩ ꝓtrac tibus vt attendatur q̃tũ ad hoc locus vbi verba plata ſunt ꝛ nõ vbi effectus deſtinatus q̃ fallit in dote q̃ gencia ut attendat' fm bar. locus mariti ꝛ nõ vbi ma trimoniũ ꝓtractũ eſt q̃ vxor ſortit domicilium q̃ ꝑ ſona mariti ꝛ ibi dos videt contract' geſtus ꝛ ideo ſi in loco mariti eſt ſtatutũ vel cõſuetudo de lucida ter ta pte dotis. In loco aũt vbi cõtractũ eſt matrimo niũ ſit aliud ſtatutũ vel cõſuetudo debet attendi locus mariti ita dicit bar. in. l. exigere dotem. ff. de iudi. q̃ cum latius de hoc vltimo poſt do. an. in. c. ij. de ꝓb. Si vero effectus cõtractus deſtinatus eſt in vno lo co. verba vero ſunt plata in alio loco ꝛ inſtrumentum eſt ꝓfectum in alio loco dic q̃ in loco vbi ſcriptura cõ fecta eſt nõ ſortitur quis foꝛ. nec debet attendi q̃ ad aliquẽ effectum ut. nõ. in. l. exigere. ff. de iudi. q̃ intelligẽ tex. niſi actum fuiſſet ut de illo cõtractu fieret ſcri ptura nam tunc non dicitur contractus niſi confecta ſcriptura. ut in. l. contractus. C. de inſtru. ꝛ tunc ibi dicitur contractus inimus quo ad verba obligatoria ſed attenditur loc' quo ad facultatẽ conueniendi vbi deſtinatus eſt effectus contractus ut dixi. e. q̃ꝛ contract' geritur in vno loco ſed cõditio cõplenda in alio loco vbi cõtractus eſt geſtus vere vel ficte q̃ im pleméti cõditionis trahit ad ſe contractus. ff. de v̄. obli. l. ſi filius ꝛ hoc firmat glo. in. l. ꝓpo. all. ff. de iudi. q̃q; ꝛ vltimo effectus ꝛ impleméti contract' deſtinat ad vnũ locũ ex pte vnius ſed ex pte alterius eſt ſimpliciter facta promiſſio. q̃pluũ cõdupi procuratorem ſeu aduocatũ de hac ciuitate vt me defende ret florentie ꝛ promiſi ei hic centũ florenos vel cen tũ hic magiſtros vt edificarent mihi domũ florentie quibus ſimpliciter promiſi certam quantitatem pe cunie ꝛ tunc quo ad eum qui deſtinauit effectum ꝛ iple mentũ cõtract' ad alium locum certũ ẽ q̃ poteſt cõ uenĩri in illo loco ut in. d. l. exigere. cũ ibi nõ. ſed is qui in hoc loco ſimpliciter promiſit pecuniam p ope ſtenda vel aduocatione exercenda in alio loco ẽ ma' dubiũ ꝛ glo. in. d. c. romana. §. nec etiã. in. v̄. reſpon dere etiã expreſſe ſentit q̃ nõ põt ꝓueniri in loco vbi alius ꝓtrahẽs debet adimplere contractũ ſed in lo co vbi promiſit ꝛ ſic vno modo intelligit illũ text. ꝛ ſe quitur hic do. an. ꝛ dicit nõ. quaſi ſimpliciter ꝓmit do videatur ſe. obligaſſe ſolutioni in loco promiſſo nis facte ſed hoc dicũ mihi indiſtincte non placz q̃d enim ſi q̃ cõiecturis veriſimiliter videatur actuz tra he vt ſoluatur ſalarium vbi opus operandum eſt vt q̃ aduocatus ſeu procurator vel magiſter erat pauper. nec veriſimiliter veniſſet expenſis ſuis ſeu opus perfe ciſſet certe cũ tunc videatur tacite actum q̃ ſolutio ſi

at in loco vbi debet impleri contractus ex parte alte
rius poterit ibi cõueniri pro hoc qõ nõ.in.c.statutuz
§.inluper.de rescrip.li.vi.z in.l.traiectitie.ff.de act.
z obli.z qõ nõ.bar.in.l.i.ff.de va.z eor.pgni. i illa
qõne an salarium debeatur in principio an i fine opꝰ
vbi plene.sed si illi essent potentes z diuites z iste tor
te pauper vel ex alijs cõiecturis potest comprehendi
contrarium z tunc,pcedit illa opi.glo.primo g debẽt
inspici coniecture ut in regula inspicimus i obscuris.
de re.iur.li.vi.z in.l.semp in stipulationib⁹.ff. de re.
iur. Illis vero cessantibus solutio debet fieri sine qꝫ
est regulare qñ obligatio descendit ex cõtractu vt nõ.
bar.in loco preall.de quo etiã p Jnn.in.c,ppter ste
rilitatem.de loca.z tunc,pcedit illa gl.nã nõ põt vide
ri actum ut soluat in loco alieno ex quo in fine fienda
est solutio sed in principio opis tunc secus est dicẽdũ
z quando in principio z quando in fine debeat dicz
in.d.c.propter sterilitatem ex quibus conducit quez
contrabere nedum in loco ad quem exp̃sse destinata
est solutio sed etiam si tacite vt in iuribus p̃all.nõ enĩ
in hoc differt tacitum ab expresse.ut.l.cuz quid.ff.si
cer.pe.z nõ.bar.i.l.heres abñs.ff. d indi.z stati sub
ijciam hec omnia sunt vera ut in loco cõtractus sorti
atur forum quando de proximo nõ erat inde recessu
rus ut quia habebat ibi stationem seu officinas vel p
galam.si vero cõtraxisset tanq̃ viator tunc secus est
dicendum ut in.d.c.romana.§.nec etiam iuncta gl.
z expressius in preall'.l.heres abñs. Adde ad ĩ duas
nõ.limitationes quas ponit bar.in.d.l.heres ab
sens. Prima qꝫ viator sortiatur foꝝ rõne contract⁹
quando contrahens secum ignorabat eum esse viato
rem nam tunc ignorantia eius probabilis non debz
sibi obesse z indubio presumitur ignorasse quãdo nõ
habebat ibi tabernã vel stationem seu officinas vel ñ
ostendebat aliqua signa pegrinationis z itineratiõis
ꝫ incidebat tanq̃ vnus ciuis z mercator nam fuit in
culpa non pendendo conditionem persone sue.ar. in
c.in audientia.de sen.ex.z.c.si vero.eo.ti.z satis hoc
videtur innuere tex.in.d.l.heres abñs. Secunda
limitatio est quando verisimiliter contractus debebat
impleri incontinenti vt quia emi equum a viatore sol
ui precium verisimiliter videt tacite actum vt in ptinẽ
ti debeat tradere,equum vnde si nõ tradit possum eũ
conueniri in loco contractus z rõne delicti qz me de
cepit habet enim iste contractus delictũ ad mixtũ ad
hoc.l.ij.ff.de pig.actio.z qz ex quo tacite videt actũ
vt hic impleat põt etiã conueniri rõne contractus sic
quãdo exp̃sse effectus z implementũ destinat ad aliũ
locuz põt ibi conueniri ita qñ effectus tacite destinat
ad hoc potest hic conueniri qõ est nõ.z per hoc dico
glo.nõ vsquequaq̃ benedixisse in.d.§.nec etiam dũ
dicit ponendo primam lectu.ad illum tex.qꝫ forẽsis
conducẽs aduocatum hic nõ põt hic conueniri,p sala
rio quia videtur contraxisse tanq̃ viator quasi stãdo
in loco iudicij videt stare tanq̃ fugiens z viator quod
etiã sequitur do.anto.hic sed non puto indistincte ve
rum p predicta nam verisimilius est prima frõte nisi ali
ud appareat vt solutio fiat hic nõ est verisimile qꝫ pro
curator seu aduocatus voluerit,p suo salario insequi.
dientulus ad domicilium suũ cum qñq̃ posset eẽ ma
ior expensa itineris q̃ sit debitum z ideo potest ibi p
uenire etiam si presupponã illum dici viatorẽ. Ter
tiam limitationem ponit hic do.anto.vt viator ptra
hendo non sortiatur forum rõne contractus quando
alius non presupponitur habitus iurisdictionis in lo
co sed si daretur habitus iurisdictionis sed ex iuribus
priuilegij nõ posset ibi conueniri tunc ex contractu eẽ
transeunte facto tolleretur ius priuilegij z ibi possz cõ
uenire ex habitu prime iurisdictionis.all'.l.ij.§. sed si
agat.ff.de indi.sed melius allegaretur.§.omnes aũt
z est rõ huius dicti fm eaz qz facilius tollitur priuile
gium q̃ creetur habitus iurisdictionis qõ dicit nõt.
Ex quo infert qꝫ si exemptus etiam transitorie cõtra
heret in loco nõ exempto posset ibi conueniri z sic di
cit se ampliare.c.i.de priui.li.vi.hoc dictum mihi nõ
placet in exempto ex quo enim tanq̃ viator cõtrahit
non subijcitur iurisdictioni ordinarie per rationẽ na
turalem.ut.l.heres absens.ff.de iudi.z.c.romana.§
nec etiam preall'.nam maiorem potestatẽ habet archi
epus in subditos suorum suffraganeorum quam ha
bet episcopus in exemptos vt patet ex nõ.in.c.pasto
ralis.de offi.ordi.z ex his que dixi in.c. significasti.
s.eo.z maxime in causis que deuoluuntur p appella
tionem ad eum in quibus habet iurisdictionem salti
in habitu.de offi.ordi.romana.§.i.li.vi.z tamẽ si sub
ditus suffraganei tanq̃ viator contrahit i dioceſi me
tropolitañ.non per hoc sortitur forum metropolita
ni ratione illius contractus ut est tex.in.c.romana.§
nec etiam.eo.ti.li.vi.ergo multofortius exemptus cõ
trahens tanq̃ viator in loco non exempto non sorti
tur ibi forum.nam ratio.l.heres absens.pariter ven
dicat sibi locum in exempto sicut in nõ exempto nec
ob.l.ij.quam pro se allegat do. anto. quia loquitur
in eo qui est oino subiectus z qui poterat conueniri in
loco ratione communitatis patrie licet haberet ius re
uocandi domum quia venerat ex necessaria causa qõ
ius reuocandi domum cessat ex quo ibi volũtarie cõ
traxit.est enim quid sibi imputetur exercendo actum
omnino voluntarium.sed secus est in exempto ipe enĩ
habet ius declinãdi iurisdictionẽ cum non sit subiect⁹
non autem reuocandi domum tantum. Et,p hõ vi
de aperte differentiam inter vnum casum z reliquum
nam habens ius reuocandi domum si conuenitur z
non opponit valet iudiciũ tanq̃ agitatum a suo vero
iudice vt hic innuitur secus est in exempto coram or
dinario loci conuento nã quantumcũq̃ non opponat

non valet iudiciū q̄ coram non suo iudice agitatum
cū non posset etiā expresse renūciare privilegio exem
ptōnis in .c. cū tpe. de arbi. tenet Jo. an. in regula sci
enti. de re. iur. li. vi. in mercu. tenēgi in .c. significasti. ē
eo. Quartā limitatōez ponit pe. un. l. i. ff. de i ius vo.
t sequit̄ do. car. hic videlicz q̄ si quis accesserit ad lo
cum dūtaxat vt ibi sortiret forum vl̄ ut ibi cōtraheret
sortit̄ ibi foz licz sit inde statim recessurus t sic sit ibi
vt viator quod placet naz exquo seriose accessit ad il
lum locū videtur ibi destinasse implementum p̄tract⁹
t sic cessat absurditas sup qua se fundat. l. heres ab
sens. et h̄ est nō. p illis qui ut euitēt gabellas q̄ fiunt i
loco exeunt districtum illius loci t vadunt ad contra
hendū alibi sortiunt̄ eni forū in loco contractus t eā
tant gabellas loci vñ recesserunt. facit. l. si fundus. ff.
de evict. et medi⁹ facit. l. ij. §. quēad. testa. ape. Ve
nio ad scōm p̄ncipale scz quē effectum t quā iurisdi
ctionē p̄ducat huiusmodi forū sortiri ratōne p̄tractus
concludo fm cōem opi. hic. t in. l. heres absens. et i
.c. romana. §. contrahentes. q̄ si reperitur in loco con
tractus habeat iudex omnimodā iurisdictōem t i res
t in psonam, pot patitur qualitas cōtractus vt in .c.
dilecti. s. eo. t in iuribus supius all̄. Idem si fuit ibi
constitutus i contumacia licz postea inde recesserit p̄t
eni tunc excōicari t etiā directe condemnari sup p̄nci
pali si status cause patit̄ vt nō. Inno. in .c. ij. ō dila.
Idē si aliq̄n ibi cōparuit in iudicio tunc eni firmata ē
iurisdictio circa personā q̄ ad oēs effectus ar. in .c.
ppositi. s. e. optime facit tex. cū glo. in. l. si is q̄ ro
me. ff. de iudi. si vero non reperitur i loco cōtractus nec
vnq̄z sup h̄ in iudicio ibi cōparuit nec fuit contumax
tunc p̄t citari etiaz extra territoriū quo ad missi
onem fiendam in bonis que sunt ibi in loco contra
ctus vel alibi fm distinctōem dicti. §. cōtrahentes. t
vt nō. in. d. l. heres absens non tñ p̄t invitus cogi ad
cōparendū coram iudice cōtractus vt ibi sicut dixi. s. i
iudice delicti vñ non posset eū excōicare si non vellet
comparere coram eo vt dicit Jo. an. in dicto. §. contra
hentes q̄ sic indirecte cogeret cōparere psonalit̄ qō
vetat ille tex. putat tñ hic do. an. q̄ iudex contractus
posset requirere indicem contrahentis vt ipm citaret
ad finē vt cōtra eum discuteret obligatōez psonalē et
vt eū directe cōdemnaret de cōtractu si aliud non ob
staret qō mihi non placet videt̄ eni cōtra. §. cōtrahē
tes ubi indistincte dr q̄ non potest eū trahere invituz
nā sic indirecte traheret eū. Itē si hec via p̄mitteretur
bene tex. ille exp̄ssisset sicut exp̄ssit in fine de executio
ne fienda circa bona sita in aliena dyocesi exquo eni
non reperitur in loco non habet iurisdictōem in psonā
sed tñ potest, procedere cōtra bona naz et si impedit ne
citatio ad eū perveniat non tamē per hoc potest, proce
di cōtra psonā ut ibi t tñ habet̄ pro citato aucte iuris
vt in .c. q̄m frequenter. vt lite non cōtest. t nō. Jnn.
in .c. ad petitōnem. de accu. nisi salvando hanc opi.
do. an. dicas q̄ sicut in iudice delicti hoc p̄mittit̄ ubi
agitur de maiori p̄iudicio, vt in de. pastoralis. ō re
iudi. t dixi. s. in prima specie ita et fortius dicendū
est in iudice ratōne contractus tunc eni constituitur in
contumaciam, p̄pter citatōem factā a iudice suo Et
ex his infertur q̄ in contractibus non habet locū re
gulariter remissio sicut fit in delictis cū sit alius mo
dus p̄cedendi vt patet ex predictis fallit fm glo. in
gu. in. l. i. ff. si quis in ius vo. non ic. q̄ in ipo contra
ctu renūciavit foro suo. tunc eni videtur voluisse vbi
tm̄ causa decideret t illam glo. sequit̄ bar. in. l. heres
absens. t in. d. l. i. quā perpetuo tenemur pro ista
ratōne. §. contrahentes. hoc tamē nō. p̄cederet in de
rico q̄ non p̄t consentire in alienū iudicē expelle lone
licentia sui iudicis vt in .c. significasti. s. eo. ideo talis
renunciatio nō operaretur hūc effectū in eo. Jtem vide
tur fallere regula in reddenda rōne de administratōe
vt debeat remitti ad locū vbi gessit vt ē tex. fm vnam
intellectum in. l. i. C. vbi de cri. agi oportz. t ita tenet
ibi glo. Item fallit in causa status q̄ epūs in possessi
one servitutis cōfugit ad aliū locū et ibi vendicat se in
libertate debet eni remitti ad locū vñ confugit vt ibi
de hac qōne cognoscatur t de p̄silibus casibus vide
ibi per Ly. t h̄ sufficiāt quo ad .ij. glo. et eius materiā

Nūc cōdescendo ad terciam glo. t eius materiaz
t quero quid operatur huiusmodi forum sortiri ratōne
domicilij. glo. breviter se expedit q̄ rōne domicilij p̄t
quis ibi conveniri t q̄ quis p̄t habere domicilium
in pluribus locis. aliud circa istam spēm sepe glo. nō
p̄sequitur. sunt q̄ videnda duo. primo quā p̄tez ha
beat iudex domicilij. scōo an in pluribus locis quis
maxime clericus possit domicilium sortiri et vbi de re
timum non prosequor h̄ q̄ plene tetigi in .c. postu
lasti. s. eo. t in .c. ex pte h. t nō. in .c. dilectus filius. de
rēp. et in .c. ex ore. de priui. et an p̄tendat quasi domi
cilium ex mora contracta in loco seu ex cōversatōe i lo
co ut ibi possit conveniri de alibi gestis sicut coram iu
dice veri domicilij dixi plene in .c. quod clericis. s. c.

Quo circa p̄mam cōcludēdo materiā dico q̄ aut ille
subiectus rōne domicilij reperitur in loco domicilij aut
non. primo casu potest in eum exercere omnimodam
iurisdictōnem vt in cle. pastoralis. de re iudi. et in .c.
cum contingat. s. de offi. ordi. c. i. et .c. cum episcop⁹
eo. ti. li. vi. et. l. congruit. de offi. presi. cum si. adeo q̄
potest ibi conveniri de omnibus tam de contractibus
alibi gestis q̄z de re alibi sita q̄z etiam de criminibus
alibi cōmissis vt in .c. dilecti. et quod ibi nota. s. c. i
d. c. cum contingat. et quod ibi plene dixi. ubi etiā te
tigi an de delictis alibi cōmissis possit inde, procede
re p viam inquisitōnis. dic ut ibi. nā si in loco domi
cilij non possit cōveniri de alibi gestis iste for⁹ domici
lij supfluerat quod non est dicēdū. Est ergo iste forus

ordinarius ꝛ generalis ad oia ut dicit Cal. ꝛ bñ in. c
f. de rap. Quid aũt si mutauit domicilium ꝛ quid
de subiecto rõne originis, ppie seu pñe vel aue vide
qđ dixi in. c. ppositi. s. e. ꝛ qđ nõ. bar. in. l. assum-
ptio. ff. ad munici. ꝛ an optio cõperat actori vbi velit
reũ cõuenire an coram iudice domicilij an coram iudice
delicti contract⁹ vel rei dixi in. c. dilect⁹. s. e. q datur
actori ꝛ idẽ nõ in. l. fi. C. vbi in rem act. Sed circa
hoc quero nũquid possit eũ punire fm sua statuta an
fm legem loci delicti vide qđ nõ. xij. di. illa. ꝛ. c. illõ
ꝛ plenius p Jo. de lig. in de. pastoralis ỏ re iudi. vbi
tãdem cõcludit q aut in vtroq loco ꝛ domicilij ꝛ de
licti ponit pena ipo facto ꝛ tunc punit eum fm penã
loci delicti. statim enim eã deliquit incidit in illã pe-
nam ideo non debet iterũ de nouo puniri pro eodem
delicto. Jtẽ ista lex domicilij nõ potuit eũ afficere, ex
quo imponit ipo facto ꝛ tpe delicti reputur alibi nõ li
gatur illa pena qz sic diceret legem in territorio alteri
us quo casu, ppie loquitur. c. ut aiarum. de cõsti. li. vi.
Si vero nulla pena imponit ipo facto ꝑ venit impo-
nenda p iudicẽ ꝛ tunc si p legez loci delicti magis ag
grauatur pena vel inducit delictũ qđ nõ erat ꝛ puni
et fm legem illius loci delicti qz delictũ aggrauatur
fm qualitatẽ loci ꝛ põt induci p legẽ loci qđ alꝫ non
erat delictum. viij. di. que cõtra. ꝛ ideo debet imponi
illa pena. que debet esse cõmensurabilis delicto. xxiij
q. i. nõ afferamus. ꝛ ỏ bis que fi. a ma. p ca. quidam
non enim põt iudex domicilij inducere delictum ỏ no
uo extra territorium suum licet posset delictum alias
a iure cõmuni originatum aggrauare maiori pena. si
vero pena loci delicti nõ est grauior nec delictum de
nouo originat ꝛ tũc poterit eũ punire fm legẽ suã tũc
eni non ligat delictum alibi cõmissũ nec inducit ỏlictũ
ỏ nouo ex suũ territoriũ nec exeqt ex suã iurisdictionẽ
ꝑ dicẽdo ins i subditũ suũ fm legẽ suã qz exequit tpe snie

Ex predictis videtur sentire Jo. de lig. q statutuz
loci domicilij nõ põt apprehendere delinquentẽ ex-
tra quando imponit penã ipo facto ne videat exequi
extra suũ territoriũ. sed contra hoc facit qz quocunq
se receperit subditus est ꝛ sicut põt sententiare alibi ex
istentem ut statim subijciam in secũdo mẽbro princi-
pali ita videt q statutũ possit quãdoq eũ ligare si ỏ
iudex intenderet in statuto suo ideo bar. in. l. cunctos
populos. C. de sum. tri. dicit q iõ i illo. c. vt aiarum
non ligat subdit⁹ delinquẽs extra territorium qz sta
tutũ erat generale secus dicit si in statuto fuisset cautũ
qđ subditus vbicunq deliquerit ligaret qđ valde li-
mitat illud. c. ꝑ hoc dictũ bar. nõ placet ange. ỏ paru
sio. in. l. fi. ff. de iu. om. iudi. nec etiam mihi placet. vñ
considero q. c. vt animarum non dicit illum non liga
ri ex defectu voluntatis statuentis sed potius ex defe
ctu potestatis vt dare pz ex illis verbis quia extra ter
ritorium ins dicenti non paretur impune ꝛ idem caue
tur in. l. fi. ff. de iu. om. iudi. Item vbi statutum im po
nit penam ipo facto cum incontinenti liget ar. ij. q. iij
notandum. l. i. ff. ad turpill. videtur ꝛ fingitur eẽ i illo
loco vbi delictũ est commissum sed in illo loco eẽ non
potest ex defectu iurisdictionis. ĝ. tẽ. Item statutum
videtur lex territorij ut innuit in prealle. c. ut aiarum
ergo nõ potest punire extra territorium ꝓmissa ꝛ hoc
videt tacite sentire Jo. an. in regula cũ sunt. de re. iur.
li. vi. in meru. ꝛ frede. cõsil. xvi. Secundo cãu pri
cipali cum subditus rõne domicilij est absens conclu
de fm cõmunem opi. q potest citari per iudicem do
micilij quo ad omnes effectus scz vt procedat contra
eum vel ad missionem in possessionem vel ab eodem
nationem si status cause patitur quia vbicunq sit eius
subiectus remanet ꝛ citatio decernitur in proprio ter
ritorio ipius iudicis licet nũcius exequat extra territo
rium sed illa executio nuncij non est actus iudicialis
ideo potest exerceri extra territoriuz ut nõ. in. c. nouit
de offi. dele. ꝛ nõ. in. c. romana. ĝ. contrahentes. eo.
ti. li. vi. tenent hic Jo. de lig. ꝛ moderniores sequẽtes
sentiunt etiam host. ꝛ Jo. an. in. c. i. de rap. facit. l. oẽs
ĝ. si vero apitor. C. de epis. ꝛ de. ꝛ qđ nõ. ibi Ly. ꝛ. l.
ij. C. de offi. pfec. vr. faciunt iura que dicũt absentem
posse damnari si est contumax. de do. ꝛ contu. c. veri
tatis de de. nõ resi. ex tue. s. e. c. ppositi. ꝛ hec faci
unt ad qõnem nunquid iudex domicilij possit excõ
municare absentem. Jdan. de lia. in de. pastoralis. ỏ
re iudi. tenuit q nõ monetur quia excõmunicatio tra
bit secum executionẽ. de appel. pastoralis. si iudex nõ
põt exequi sententiam extra territoriũ ut i. c. posiula-
sti. ĝ. i. s. e. ĝ. tẽ. allegat eiã pro cãu. c. ut animarum
ĝ. i. li. vi. de consti. vbi statutũ epi nõ ligat subditoz ex
istentem extra territorium. ꝛ causa potissima fuit fm
eũ quia in exitem extra territorium nõ põt aliqđ exe
qui nec sententiare quod habeat in se inclusum exeq
dicit tñ q vinculũ nõ inicit immediate ex virib⁹ snie ho
minis ꝑ vi snie iuris, ppter suam hois ut sunt snie la
te sup crie que infamat qz tũc sit ꝛ inducit ꝑ vinculũ
a iure ꝛ vbilibet hz ptatem ꝛ sic vbicunq existat infa
mabit. facit pro hoc. d. c. veritatis. Jo. Cal. in. c. i. ỏ
rap. Iz dubitando videt hanc sniam tenere nisi precs
serit citatio in proprio territorio ꝛ postea fuerit secuta
contumacia. vel nisi fuerit facta citatio per iudices vbi
degit ad requisitionem iudicis volentis excommuni
care. Jo. de lig. hic indistincte tenet contrarium ꝛ idẽ
communiter moderniores sequentes. ꝛ idem tenuit
disputando frede. de se. consil. xvi. vt sic possit citari
subditum existentem extra territorium ꝛ etiam excõ
municare si nõ cõparuerit ꝛ videt expressum in. c. tue
de de. non resi. ꝛ in. c. cũ sit romana. in fi. de appel. et
facit. c. tue ut lit. non contest. 2. vij. q. i. si quis presby
ter. ꝛ in. c. si quis in clero. Iz gl. ix. q ij. epm ꝛ hoc ve
rũ nã hoc casu nõ deficit potestas in excõicatem cuz

sit vbilibet subiectus imo si ꝑmo in initio cause fuisset subiectus ⁊ postea desijsset esse subiectus nihilomin⁹ pōt excōicari lz sit absens vt nō.in.c.ꝑposuisti.s.co. ⁊ p Job.an.in regula.cū sint.de re.iur.li.vi.in mer cu.multofortius qñ remanet semp subditus. Item ḃ casu non surgit turbatio ⁊ violatio alieni territorij nā vt dicit Jo.de lig.⁊ bñ rō pau.ꝓcedit in execution̄e q̄ fit verisimiliter ⁊ circa res corpales ista enī non ꝑt fie ri in alieno territorio qz violaret illius territorij ut i d.c.postulasti.et in.d.§.cōtrahentes.secus aūt in ex cōicatōe que afficit aiam ⁊ ligat inuisibiliter. non enī violat p ḃ territorij alterius.⁊ si dicat q⁹ imo etiā af ficit corpus vt in.c.a nobis.ij.de sen.ex. ꝑt dici secz Gas.ð Lal.in repetitōne.c.sane.s.eo.q⁹ illud fit per quandam consequētiaz multa enī ꝓmittūtur p ꝓnam que principaliter non ꝓmitterent.facit.l.i.ff. ð auct. tu.vel melius ꝑt dici q⁹ illud vinculum inicitur inuisi biliter sine violatōe territorij ⁊ fit potius a iure et ex quadā cōsequētia ptātis clauium q̄z ab hoie .nec ob. de.pastoralis.qz loquitur in iudice rōne delicti ⁊ dic latius vt.s.dixi sup glo.i. Item nō ob.c.vt aiaz. qz loquitur de statuto quod non ligat extra territorium per id quod.s.dixi.secus in sententia cum feratur ab homine in suo territorio.et intendat ligare subditum suum sine preiudicio alicui⁹ quod potest vt in.d.c.tue vt li.nō ꝓtest.et.c.veritatis.et.c.ex tue.s.all'. De nio nūc ad quartaz glo.que attingit quartaz spēm so ri et querit qñ dicat q⁹ sortiri forum rōne rei et respō det qñ quis cōuenit coram iudice in cuius iurisdictio ne habet illam rem super qua conuenit. et postea sub mittit qōnem quid de re mobili nunqd rōne illi⁹ sor ciatur forz et cōcludit q⁹ sic licet quidā contra hic sunt duo exaīanda.primo qñ rōne rei sortit q⁹ forū.secō quam ptātem habet iudex rōne rei tñ. Quo ad pri mum conclude q⁹ si res est immobilis sortit quis ibi forz vt possit ibi cōueniri si ḃ elegerit actor ē enim in optione actoris ut dixi.in.c.dilecti.s.e.⁊ nō .in.l.fi. C.vbi in rem act.⁊ ḃ verū si conuenit rōne reali.vt in .d.l.fi. Idē si cōueniat actōe mixta id ē actōe scripta in rem vt qz petit restitutio rei subtracte p violātiaz ꝑt enī peti restitutio ⁊ vbi violātia fuit illata et vbi est res ꝓbat in.l.vna.C.vbi de cri.agi oportet.licz enī interdi ctū sit psonale tñ ē in rē scriptam vñ iudicat q̄ ad hoc vt actio realis.l.i.ff.ð interdict.et in.c.ex pte b. ⁊ qð ibi nō. Inno.s.e.secus aūt si agit iure psonali pro re ḃ sita nam tūc non ꝑt cōueniri vbi res ē exquo ē actio mere psonalis vt nō.in.l.forma.ff.de censi.⁊ idem tz bar.in.l.fi.C.vbi in rem act.⁊ idem p oīa' dic de re mobili si est pmansura in loco et sic intellige istam gl. ⁊ alia q̄ est in.c.ex pte b.s.eo.si vo non est permanſura i loco sed stat causa custodie vel est transitoria vt quia transit mulio per banc ciuitatez.ego dico q⁹ mu lus est meus.Certe scōm cōmunem opi.non possuz hic conuenīri qz non videtur in loco exquo est i trāſ tu ar.opti.in de.ne romani.§. sane.de elect. et quod le.⁊ nota.in.c.nam et ego.de ꝟ.sig.et ḃ sentit ḃ Jo. an.⁊ spe.de cōpe.iudi.adi.§.i.ꝟ.quid si quis p locū sub.ꝟ.xx.et bar.in.d.l.fi.et facit.l.debitor.ff.ð pig. et melius in.l.generali.§.vxori.ff.ð an.lega.vbi si te statori legat vsufructū domus et coꝛ que sunt i domo non veniunt ea que erant in domo mercis causa quia non videntur esse in domo exquo non sunt ibi mēſu ra dicit tamē bal.in.d.l.fi.C.vbi in rem act.q⁹ si res est transitoria pōt adminus sequestrari cuitatur tñ si ꝑstatur cautio.ar.l.si fideiussor.ff.qui satisda.co.⁊.l. senatus.de offi.ꝑsi.vel si alias non est suspectus vt.l. sciendum.ff.qui satisda.cog.⁊ vide quod de hoc sen tit spe.in.d.§.quid si quis per locum.⁊ dan⁹ i ti.de satisda.§.dico in ꝓn.ubi dicit q⁹ licz non possit nec cōueniri in loco per quem transit tenetur tamē satisda re de re non barattanda vel alio non transportāda ꝑ de ea exhibenda quando opus erit. Cōcludo ergo q⁹ si non est suspectus vt quia in suo domicilio sas alibi possidz immobilia tunc non fit sequestratio nec exigi tur satisdatio .ar.i.d.l. sciendū. sed si alias ē suspect⁹ tunc fiet sequestratio nisi prestetur cautio ar.in iunc⁹ pal.quod nota.quo ad scōm.s.quā ptātem habet iu dex rationē rei dic vt.s.dixi in iudice rationē cōtrac⁹ vt nō.in.d.§.contrahentes.⁊ vide quod dixi post Jo no.in.c.postulasti.s.eo. Restat nūc condescende re ad glo.vltimam cum qua expediam quintam ⁊ vl timam spēm fori.et quero dicatur hic eꝑm istum potu isse conuenīri rome licz ibi non habeat domicilium nec contraxerit ꝛc. vnde surgit hec facultas conueniēdi. Rñdet glo.q⁹ papa est iudex ordinarius singlor⁹ vn de nullus pōt declinare eius iudiciū.ix.q.iij. cuncta p mundū.et Roma est cōis patria ꝛc.nisi habeat ius renocandi domū vt in gl.⁊ ī text. Aduerte qz vbi ē pa pa ibi roma.vt nō.in.c.ego.n.de iureiurā.et ita etiaz capit hic.nam conuentio ista surgit ex eo quia papa ē iudex ordinarius ⁊ totus mundus est sibi territorium quo ad causas spirituales quod patet in illa auctori tate qōcūqz ligaueris super terraz ꝛc.xxiij.q.i.quod cunqz.sicut enim episcopus est iudex ordinarius sue dyocesis ⁊ tota diocesis est sibi territorium vt in.c. de offi.ordi.⁊.c.cum episcopus.eo.ti.li.vi.xvi.q.vi oīes basilice.ita et papa est ordinarius totius orbis ⁊ totus orbis est sibi territorij.ix.q.iij.cuncta p mū dum et.c.per principalem.xcvi.di.si imperator.⁊.c. duo sunt ipe enī solus fuit electus a xpo ad summum pontificatum vt ꝑsset oīnibus.alij fuerūt electi ab eo in ptem sollicitudinis.xxij.di.c.i.⁊.ij.⁊ de auc.⁊ ibi pal.ad honorē.vbicunqz ergo sit nemo ꝑt ex defectu iurisdictōis vel territorij sui declinare iudicū sive sit clic⁹ sive laic⁹ in spectātib⁹ ad iurisdictōem suā de in di.c.nouit Surgit ḡ hec facultas ꝓueniēdi nō a loco

id est a ciuitate romana ꝑ ex ptāte ipius papeidē dicendū in impatore ut vbicūq; sit dūmodo loc' sit sibi subiectus censeatur roma ut possit coā eo conueniri q; bz ptātem sup totum orbez ut in ꝓalle.c. duo sunt .c.si impator.ī.l.bene azenone.C.de qua .ꝑscrip. ī sic intellige.l. roma.ff.ad munici.que dicit romam esse cōem patriā.est eni generale nomē ī unde ortum q; roma olim dominabat toti q;bi ī sic tenebat locū principis.sed hodie secus cū nullā iurisdictionē hēat sed subiecta est pape ut in. c.fundamenta de elect. li. vi.facit q; nōt .glo.iij. di .lex.hinc est q; oēs xp̄iani hodie dicūt ō pplo romano siue sint clerici siue laici ō q; plene p bar.i.l.hostes.ff.de capti.ī postli.reuer.ve nū tū ex beneficio principis ibidē cōuentus bz ex cā ius reuocandi domū nō aūt declinandi iurisdictionez vñ reuocat domū dicēdo dñe nō veni ad hoc pat' remittatis me ad domū ī deliberabo vnde est opi. que habet ut teneat satisdare de redeundo romā ad suscipiendā litem de quo tamē .j. subjcia illis pro introductione ꝓmissis quero q̄ cōpetat hoc ius reuocādi domū.Inno.hic multū instat ī cōclusione ex ei' dicit pono vnā cōclusionē ī subjcia exempla demū sub jciam aliquas qōnes dubias.Cōclusio sit hec veni ens romā ex cā necessaria vel quasi vel ex causa probabili habet ius reuocandi domū.secus si venit ex cā oīno voluntaria.exemplū prime ptis q̄ venit ex cā necessaria si venit ut legatus ut probat in.l.ij.§.legato.ff.de iudi.q̄ procedit fm Inn.nō solū q̄ ē legatus ꝓ publica vtilitate sed etiā ꝓ ptīculari vtilitate publica ut si prelatus venit ppter negocia ecclesie sue vl' ciuitatis ut in auē.de san.epi.§.si vero epi.Idem fm eum in procuratore ad cām cōstituto ab eo qui habet ptātem imperandi ei ut tunc de suis cāis nō cōueniatur ibi in auē.de san.epis.§.reuerendissimi.Procuratores autē ī alij nuncij voluntarij nō gaudent hoc priuilegio reuocandi domū ar.ff.ex qui.cau.in inte. resti.l.pe.Itē pone exemplū in cūte ī vocato cā testimonij vel causa indicandi vel simili .tamē differentia est fm Inno.inter legatos ī alios qui vadūt ex alia cā necessaria vel probabili q; alij teneāt rīdere de oī bus contractib' initis extra locum seu prouincā contrahentis etiā anteq; irent ad curiā.sed legati gaudēt priuilegio sup omnibus dūmodo nō cōtraxerūt tpe legationis de quo tamē dicendū ut le.ī nō.in preall'. l.ij.§.legatus cum sequentib'.Exemplū sēde partis conclusiōis q̄ accessit ꝓ cā quasi necessaria puta q̄ accessit ꝓ appellatione ꝓsequēda quā de necessitate ī tenetur prosequi al'.q;q; tū eo nō prosequēte remanet rata sntia iō reputat cā quasi necessaria sicut dicimus in excōicato ut possit appellare ī appellationem prosequi quia videtur potius se defendere ī necessitatus venire aduersus stimulum sententie etiam si fuerit actor originarius.ut in.c.dilecto.ī.c.significauerunt de excep. Exemplum tertie partis q̄ venit ex causa probabili in eo qui venit vt videret filium i studio vel venit cā voti vel deuotionis vl' pegrinatōis sic ponit glo.exemplū in ꝓall'.l.ij.in.v.ob aliam.q̄ aperte videtur sentire causam probabilem sufficere licet hic. Inn.videatur dubitare nam primo dicit cām probabilem sufficere.ff.ex qui.cau.ma.l.nec non.primo responso cum lex generaliter ponit cām in.d.l. legatus nec addicit necessariam postea mutauit ī dixit probabilem causam non sufficere nisi sit quasi necessaria vt in eo qui venit ad prosequendū suā appellationem eo eni non prosequēte rata manet sntia iō quasi necessaria reputatur ut.s.dixi.sed in alia gl.dixit q; tā appellans q̄ appellatus gaudet hoc priuilegio.Itē taz rei q̄ actoris.Itē dicit in pegrinantib' vt gaudeant priuilegio legatoz.per.c.i.de pegrinā. ī sic dū dicit de pegrinātibus ī de actore satis videt velle causam probabilem sufficere cum isti non proficiscantur causa necessaria vel quasi ī hoc sequitur vt sufficiat causa probabilis cum subsit eadem rō non enim venit paratus.nec ob.iste text.cum dicit de causa necessaria q; hoc dixit ad excludendā oīno causam voluntariā cum iura ciuilia loquantur indistincte puta tamen q; Inno.intelligat de actore appellante nō autem de actore simpliciter q; cū ille veniat voluntarie ad impugnandum tenetur se aduersus alios defendere ut i ꝓalle.l.ij.ī nō.q̄ dixi de pegrinantib' q̄ etiam sequitur bar.in.l.ij.preall'.dicēs eos nō posse etiā capi pro represaliis in locis ꝓ que transeunt ar.ī auē. omnes peregrini.C.cōmunia de success.dū dicit libere hospitent.Idem dicit de patre qui venit ad videndum filium in studio vt sciat filius nō pōt capi ꝓ represaliis.ita nec pater qui venit ad videndum filiū gaudet enim in his eodem priuilegio vt in auē. habita.C.ne fi. pro pa. Exemplum vltime partis q̄ venit omnino causa voluntaria quando vagatur vel quando venit causa solacij.vel fm Inno.quando venit ut nuncius seu procurator alicuius cui nō teneatur parere.Idem fm eum si venit pro suo speciali negocio hoc intelligo quando negocium erat omnino voluntarium secus si probabile ut.s.dixi. Nunc verificata cōclusione quā.s.dixi quero nunqd accedens ad curiā causa petendi restitutionē in integrum contra sententiam aduersus se latam gaudeat hoc priuilegio reuocandi domum.Inno.q; non quia ista cā est oīno voluntaria non necessaria vel quasi cū talis de nouo agat.Itē ut dicit Hosti.causa non est sic scz per petitionē restitutionis in integrum in curia sicut ꝓ appellationem suspenditur ut.l.i.ad turpill'. ō iurein. c.venientes.Est ī alia rō fm Jo.an.q; appellatō cōtinet querelam inique sententie que appellanti imputari nō potest vī ī ipam,ꝓsequitur excōmunicat' ne preualeat iniquitas equitati .j. de except. cum inter.

cum ibi nō. petitio vero restitutōnis in integrum cōti
net petitōem venie, pprij erroris q̄ merito pōt impu
tari errāti ꝛ ideo in restitutōe qua impugnat aliū non
bz hoc priuilegiū qō bz qñ se defendit colligit hec ra
tio in. l. pfecti. ff. ō mino. Allij tñ dicūt ut refert ipe q̄
q̄uis quo ad subtilitatē iuris pdicte rōes locū habe
ant q̄ ad veritatē ꝛ finalē vtilitatez locū ñ habent sicut
enī appellāte nō, pſequēte rata manet ſnia ꝛ irrevoca
biliter ius suū pdit qō, pſequēdo recuperat ita in peten
te ꝛ nō petente restōem in integr̄ est repiri. ꝛ ideo hac
veritate ꝛ equitate inſpecta q̄bus fauent canones. s.
. c. dilecti. ꝛ de do. ꝛ ptu. c. i. de transac. c. fi. distinguē
dū est fm hosti. ꝛ Job. an. an ſnia lata sit a tali iudice
qui possit in integrū restituere ꝛ tūc cū voluntarie nō
necessario uel quasi veniat ad curiā pro restitutōe pe
tēda non habet ius revocandi domū vel an sit lata p
iudicem qui non possit restituere in integrū. vel nō po
test habere remediū vel nō ꝓmode citra sedē apostoli
cam hec eni duo nō habere vel nō ꝓmode i iure equi
parant. ar. ff. de v̄. sig. l. nepos. de dila. c. i. de elec. q:
ppter. quo casu vera sit scōa ſnia q̄ talis habeat ius
revocandi domū cū veniat necessario vel quasi. ꝛ qui
sint iudices qui possint restituere i integrum. le. ꝛ nō.
in. c. causa. de restī. in inte. hec opi. satis equa est ꝑ cō
traria videtur iustior ꝛ magis iuri cōsentanea naz ꝛ si
legatus agit tenet se defendere aduersus omnes. vt in
pal. l. ij. §. fi. ꝛ si agatur quasi exquo pulsat ꝛ impedit
debet se defendere aduersus alios. Idem ꝛ fortī dicē
dū est in isto qui venit vt impugnet non solum fm
ius sed ex priuilegio spāli nam de rigore iuris ſnia re
manet valida et a nemine stimulat vñ opi. Jnn. videt
verior licet alia equior. Ulterius q̄ro an revocans
domum ex causis pdictis teneat satisdare ō redeūdo
ad curiā certo die ad se defendendū. Jnn. ꝓmo dicit
q̄ sic. ar. de dila. c. exposuit. ꝛ in pal. l. ij. §. sed si dubi
tet. postea dicit plus sibi placere q̄ nunq̄ debz dare
cautōem de se defendēdo ad curiā. sed corā suo iudice
ordinario respondebit. ar. in. d. §. legatum. tota diffi
cultas stat i intellectu illius. §. sz si dubitet. Hosti. vi
det velle q̄ debeat cauere de redeūdo ad curiaz. Bo.
an. cōcor. q̄ qñ causa pt corā inferiori tractari q: non
ē ardua ꝛ iudiciū nō erat añ legatōem ceptum ꝛ tūc, p
cedit dictum Jnno. Dictum autem hosti., pcedit quā
do causa est ardua vel quando iudicium ante legatio
nem erat ceptum. sed ego non credo q̄ hosti. sic intel
lexit q: tunc dictum suū nullum haberet dubium seu
effectū. Bar. in. d. §. sed et si dubitetur. tenet opi. Jn
no. ꝛ videtur etiam sentire ibi glo. ꝛ hec verior cum in
d. §. sed et si dubitetur. nil dicatur de redeundo ꝑ tm̄
q̄ debeat prestare cautōez de istendo in iudicio cer
to die et in. §. legatum. simpliciter ōz q̄ non compel
litur ibi iudicium subire. qualis autem debeat esse illa
cautio dicit tex. in. d. §. sed et n. q̄ erit sola promissio

alioquin sequeretur absurdum q̄ cogeretur iudicium
indirecte suscipere cum forte non reperiret ibi cautio
nem quod procedit in persona que nō sit sic suspecta
vt dicitur ibi in glo. et dic vt ibi. Ultimo hic que
ro nunquid indistincte ex causis predictis potest q̄s
revocare domum. Jnno. refert hic nota. quosdam di
cere q̄ non vnde i causis electionum ꝛ in alijs que ce
leritatem deliderant ꝛ que tempore sunt pituren nō ha
bet locum ius revocandi domū. ar. opti. in. l. sed et si.
§. edictum. ff. de iudi. vbi legatus canet de damno in
fecto. ad idē pal. l. ij. §. pe. facit ō appel. oblate. ꝛ c. ſi.
et. c. licz. de ſer. ꝛ. l. ij. ff. e. ti. quod potest intelligi fm
eum in electionibus prelatorum. sed secus in electōe ca
nonicorum vbi non est tantum periculum in mora et
hoc dictum placet et est valde notandum Ad pre
dicta ergo habes vnum casum in quo non competit
priuilegium revocandi domum. secōs casus quando
ibi in curia contraxerunt si aūt contraxerint ante lega
tionē et tunc legati non possunt ibi conuenirī sed alij
sic si cōtraxerūt extra, puinciaz, ppriam. ut in. d. l. ij. §
omnes. tercius casus est qñ ipi agunt tūc tenent respō
dere ut in. §. fi ꝛ si agant. quart⁹ casus si stant in curia
voluntarie perfecta legatōne vt in dicto. §. omnes. et
hec sufficiant

De libelli oblatōne

Continuat hec ꝛica. ad pcedentē ō mō Supra vi
sum est de foro cōpetenti ꝛ an ꝛ qñ forus possit decli
nari. verū q: rei ad iudicia vocati si non declinant fo
rum petunt sibi edi libellū vt sciant qd ꝛ q̄liter petat
ꝛ sup q̄ debeant respondere. Jdeo competēti ordine.
subijcit istā ꝛicā ad materiā istū. facat qō habet. ij. q.
vij. p totū. ꝛ. lxxxi. di. maximianus Quero qd est
libell⁹ glo. i. dicit q̄ ē quedā scriptura in qua continet
res q̄ petit ꝛ cā petēdi ꝛ nomē actoris ꝛ rei. Hosti. di
cit q̄ q̄uis libell⁹ multa debeat ꝓtinere de ꝓcessu cause
approbata tamē sufficit q̄ appareat qs petit ꝛ a quo
quid ꝛ quare ꝛ coram quo vt. j. e. per totuz. ꝛ de elec.
querelam. et ar. ff. de procu. l. si procurator. ꝛ ponit
hosti. versus. Quis quid corā quoquo iure petat ꝛ
a quo. Recte compositus quisq̄ libell⁹ habet. Spe.
ō libel. cōcep. §. i. in prin. dicit q̄ libell⁹ ē breuis me
brana actoris petitionem ꝛ eius causam ꝛ actōnem
complectens. sed certe minus caute locutus est quia
sufficit vt dicit Jo. an. q̄ scribat in bombicinis et ita
vtimur. naz membrana sumitur ex membris aialium
ꝛ ideo forte spe. posuit ibi aliā diffinitōem q̄ est scrip
tura agentis questionem cōtinens ꝛ futuram actionē
deprimēs vel dic medius ꝛ breuis⁹ vt diffinit Ly. i añ.
offeratur. C. de li. contesta. q̄ est breuis scriptura da
ram ꝓtinēs itentōez actoris siue accusatoris. declara

ſō dic breuius qz lex dicit libellos dictatores debere cauere ne ſint verboſi. ut. l. ampliorē. § in refutatoriis C. de appel. dicit ſcriptura qz libellus dz eſſe in ſcriptis ut. pbat in auc. offeratur canonizata. iij. q. iij. offerat z pbat in. c. pz. dicit clarā quia nō dz ee obſcurus ut in. d. §. in refutatoriis. dic actoris. ut. j. c. ij. ſi ue accuſatoris ut. j. c. i. z. ff. de accu. l. libellos. canonizata. ij. q. viij. vñ aūt dicit libellus dic qz a libro. e. emendiminutiue dictū ppter ſui brenitatē ut dicit ſpe. z bñ in. d. §. i. z gof. hic. Alij dicūt qz dicit a libra. i. iuſticia. nā ille qui iudicat stateram gestat in manib'. xiv di. omnes. z alibi dicit nō afferam' stateras doloſas xviij. q. i. nō afferamus. ſ primū veri' z vide ad pre dcā gl. op. in auc. de ebi. z introduc. reis in. v. libellū. que ponit practicā cōficiendi in ciuilibus. In crīalibus vero vide glo. ſatis nōt. in. l. in cāis de accu. et p bar. in. l. libellos. z ſpe. in loco prealle.

Gnarus epiſcopus.

Totus ille titulus b dicit in ſumma Actor tenetur i ſcriptis libellū ponere. b dicit primū. c. z ſi agat reali dz in eo exprimere rē quā petit. b. de ſcōm. c. Si agit perſonali debet exprimere cām. b. de tertiū. c. Et hec prima decre. nō diuidit qz ponit vnicā facti narrationē. z dicit Jo. an. qd iſte ignarus eſt de quo in tex. erat ignarus z pitus ut pz ſatis ex dictis ſuis z iudex erat qui erat ſinodo. vel ſumma ſic z b primū. c. Judex nō dz admittere accuſatorē ad litigādum niſi prius libellū in ſcriptis offerat b. d. Nō ex principio qd in ſinodo, pnciali nedū archiepūs ſ etiā alij epi ſunt cōiudices. ad hoc. xi. q. iij. ſi quis epūs. z. c. ſi quis epūs. melius facit. c. ſātote. vi. q. iij. vbi exprimitur quot ſunt iudices. vide glo. que arguit, p et cōtra. iij. q. vij. in ſumma. z p Jnn. i. c. graue. de prebē. vbi generaliter tractat d iſtis cōaliis ſeu ſinodis z qui debeant intereſſe. Nō ſcdo iudicē poſſe ſupplere ex officō circa correctionē libelli licet expreſſe z apte nō petat. z generaliter pōt ſupplere qđ aliter nō valeret iudicium. intereſt enī ſua z reipublice ne iudicium ſit fruſtratorium z ptes fruſtra, vexentur laboribus z expenſis ut in. c. cām q. s. de iudi. z vide bonā gl. in. c. i. de elec. li. vi. z idem vbi legerē bonos iudices. ut. l. i. §. quos prohibet. ff. d poſtu. z generaliter in quibus ſupplet dic ut nō. in. c. bone. de poſtu. plā.

Nō. q. v. oportet. importat neceſſitatē z nō ſolūz honeſtatē z hoc ſentit Jo. an. dū exponit tex. oportz ideſt neceſſe eſt z ablqz dubio hic importat neceſſitatē ut ſatis probatur in tex. z ex his que j. ſubjicā. q aūt regulariter puto q importat neceſſitatē videt vel le glo. in. c. i. de preſcript. li. vi. aliqñ tñ importat honeſtatē z hoc ſm ſubiectā mām vide bo. glo. xxv. q. i. c. i. facit pro primo dicto illud euangelicum. opz nos

naſci demo. Nota libellum neceſſario offerendum in ſcriptis etiam per perſonam non eccleſiaſticam in dice illum petente de quo j. dicaz. Nota ibi declarare. rē. q libellus debet eſſe clarus quod dixi ſuper rubrica. non enim debet continere aliquam obſcuritatem vide cauendum eſt a nimia generalitate ut. j. c. proxi. Item q nō ſit alternata'. ar. ff. de iurisdi. l. prētor edixit. §. quod autem prētor. Item q non ſit conditionalis. Inſti. de v. obli. ex conditionali. Item q non habeat aliquod verbum duplex vel pregnans d reſcrip. c. ſi. ff. de re. dubi. l. ſi is qui ducēta. z generaliter q non ponatur aliquid vide obſcuritas oritur z vide q d nō. in. c. conſtitutus de in integ. reſti. p Jnn.

Ultimo nota ibi veſtris manibus roboratam rē. q libellus dz eſſe ſubſcriptus a pte hoc dicit tamen Hoſtī. procedere de honeſtate non de neceſſitate notarius enim ſcribit correctionē z dilationem data reo z ita ſeruatur ſm Jo. an. z ſic intelligitur quod habet in auc. de ebi. z intro. re. §. ſcimus. coll. v. z huic dicto concordat pe. licet Jnn. ſentiat contrarium. ſ puto pro concordia poſſe dici q in ciuili procedit opi. Hoſtī. z d gl. in dicta auc. in. v. libellū. que nō videtur requirere hanc ſubſcriptionē in ciuili. In criminali vero procedit opi. Jnn. debet eni ſe ſubſcribere promittendo ſe datuz vſqz ad finē vel obligādo ſe ad penam talionis quod videtur velle glo. in. l. in cauſis. C. de accu. facit. l. iij. C. qui accu. non poſſunt. Venio ad glo. que diuiditur in. vij. partes. nam. vij. format qōnes, primo tacite querit z reſpondet qt ſunt ſpecies libellorum. due. rē, ſcdo ibi eſt ergo. q̃rit quid ſit libellus, tertio ibi z ſic patet querit cui libellus ſit offerendus, quarto ibi in ſcriptis querit qualiter ſit offerendus, quinto ibi z in principio querit quando ſit offerendus z interſerit vnam opi. z ſoluit, ſexto ibi et per talem. querit quid ſit eius effectus, ſeptimo ibi ſ nunquid. querit an libellus ſit de ſubſtantia iudicij. Prima pars eſt clara. dicit enim qd due ſunt ſpecies libelli nam quidam datur in ciuili quidam in criminali. ideo dicit in tex. libellus conuentionis ſeu reclamationis z quid debet contineri i ciuili habuiſtis ſupra in rubrica z nō. j. in. c. ſe. quid in criminali vide in. l. libellorum. ff. de accuſa. z ibi pleniſſime per bart. vbi format multas z viles queſtiones z dubias z eſt canonizata illa. l. ij. q. vij. libellorum, ſecunda pa glo. quid ſit libellus fuit expedita ſuper rubrica, tertio querit cui ſit offerendus z dicit qd iudici z per ipm reo. et dicit Jo. an. ſufficere eam caſu veniſſe ad iudicium licet citatus nō fuit remiſſit ad ſpe. de libel. concep. § ſequitur in fi. quaſi ſentiat qd exquo quis preſens eſt cogitur recipere libellum. z idem ſpe. in loco prealle. iuxta illud vbi te inuenero rē. facit. l. i. C. vbi de crimi. agi oportet. z idem ſentit in ſimili Joh. an. in. c. fi. de elect. li. vi. dic tamen qd non compellitur iō tinēti

respondere si tale est factum qđ indiget deliberatõne facit qđ nõ.lxxxij.di.ppositi .z idẽ qđ ista glo.vt li bellus pus offeratur iudici .scđo reo p ipm iudicẽ.z glo.iij.q.iij.offerat.z Ly.in illa anẽ.offerat Bto.po nit ibi succincte tres practicas quaz quelibet pt pra ticari fm bar.ibi.primo qđ det iudici z p iudicem pti. scđo vt ab actore offerat reo.tercio vt offerat iudici et p eũ transmittat cuz citatõe ad reum Quid dicẽdũ puto qđ practica magis cõsentanea sit vt primo offerat iudici.nam in libello implorat iudicis officiũ merce narũ deseruiens actõni.hinc est qđ in principio dici tur.cõparuit coram vobis domine iudex ẽ. Itẽ in si ne pent sibi iustitiã fieri de or.cog.c.ij.ergo iudici est offerendus et non parti ad hoc.c.exhibita.ẽ iudi .cũ si.et hoc voluit spe.in ti.de libel.cõcep.§. sequitur in prin.Alia practica qđ offerat reo ab actore põt salua ri qñ copia remanet in iudicio quia non refert qđ ex equipollentib9 fiat satis eñ petit a iudice si copiaz di mittit in iudicio ar.in.c.appellatio.de appel.li.vi. cuz ibi nõ.z sic posset saluari dictum bar.secus eñ si sim pliciter daret reo qz tunc nõ apparet qualiter esset for manda snia z pcauendũ esset ne reus aliqua mutaret Itẽ si dubitaret an posset fieri fides de petitõe ptra .c.qñ cõtra.de.pba. Tercia practica ut mittatur cũ citatõne posset obseruari et est vtilis ad excluden das dilatões deliberatorias.naz si habuit cõpetentẽ terminũ in citatõe infra quẽ potuit deliberare nõ ba bebit postea aliũ terminũ in cõparitõe ad respon dẽ ut nõ.bar.in pal.anẽ.offerat. et est tex. singu.i.c. ij.de dila.Missio tñ huius copie nõ sufficit quo ad li.cõtest.vñ reo postea cõparẽti debet offerri libellus seu oz tradi iudici in cius pñtia in iudicio et p iudicẽ reo vt nõ.Jo.an.in addi.spe.in ti.de li.cõcep.§.nũc videamus.in fi.naz li.cõtest.fit p petitõnez in iudicio ppositaz et mõitionem secutaz.ut in.c.vno.de li. ptest. et sic nõ sufficeret transmissio copie ad reũ quo ad li. contest.vel põt dici satis esse qđ a principio fuit iudici añ citatõnez libellus oblatus z reo postea cõparente p iudicez offeratur naz actor psumitur pdurare in sua petitõe exquo eaz non renocauit.de baptis. maiores. z.l.sanximus.C.de testa.maxime si in pñtia rei ver baliter postea incepit petere vt sentit bar.in anẽ.offe rat.z p ẽ remanet soluta ẽrta ps gl/qñ debeat offer ri libellus nã vt.s.dixi.pt offerri z añ citatõnez z p9 intelligẽdo ut.s.dixi Jn tercia practica gl.ẽrit an sit i scriptis offerẽd9 z cõcludit qđ sic qđ ẽ vez hodie taz in ciuilibus qz i crimialib9.olim añ procedebat in crimi nalibus nõ autẽ in ciuilibus vt nõ.in anẽ.offerat.z vi de glo.pal.in anẽ.de exhi.et introdu. reis in v. libel lũ.fallit scđz glo.in modicis z vilibus causis vbi scri ptura non requiritur.et sic intelligit.c.si quis cuz de rico.xi.q.i. Nota bene pro intellectu illius.c. z.p hoc anẽ.nisi breuiores.C.de sen. ex.pi.rec.ubi dicit

q in istis vilibus causis nulla scriptura requiritur qđ etiaz nõ.vel dic ad illud.c.si quis cum clerico scm Alia.qđ quo ad hoc est correctũ vel intelligitur p cõ sensu partiũ.z pro hoc intellectu alle.goff.l. quotiẽs in fi .C.de priuil.sco.li.xij.quod an sit vez ut sufficiat solus consensus partiũ dicaz j in fi.ad scm cũ lo quitur cũ episcopus cognoscit inter clericos suos fa miliares z tunc fuit scriptura possit procedere. Tene aliquẽ borũ intellectuũ nam generaliter de omnibus clericis etiaz in quibuscũqz causis non posset intelli gi per cle.dispendiosam.de iudi.vbi statuitur spcia le in causis beneficialibus vt possit procedi de plano ẽ.nec etiaz tunc indistincte procedit sine scriptura vt probatur in cle.sepe.de v̄.sig.regulariter ergo de bet obseruari ordo iudiciarius.de proba. qñ contra. et hic et in.c.vno.de li.cõtest.z quasi per totum isti liberũ.Jn penultima parte gl. querit de effectu libel li et ponit tres effectus inẽptum dicit qđ interrumpit prescriptõnem intellige vt plene nota.in.c.illud.de p scrip.vbi dicam generaliter qualiter interrumpatur pre scriptio. Ultimo glo.querit an libelli oblatio sit de substantia arguit qđ sic. postea refert quosdam tenere qđ tacite potest obmitti.finaliter concludit qđ nec tacite nec expresse potest obmitti nec valet quicquid agi tur sine libello. Aduerte qz in hoc multe sunt varie tates z oões vere opi.vsqz ad tempus suum colligit Jo.an.z posuit in cle.sepe.de v̄.sig.in v̄ .necessario. quã glo.vide sed hic ponit quatuor opi.principalio res. Jpdima qđ tacite libellus potest obmitti expresse non sicut in simili dicimus de iuramento calumnie.c. .l.de iuram. calũ.li.vi.hanc opi.recitat hic glo.et fuit Accur.in anẽ.offeratur.quem plerigz sequũtur vt ibi nota.scda opi.qđ possit obmitti tacite z expresse de cõ sensu partium.z hanc opi.tenuit z posuit idem Ac cur.in anẽ.de exhi.et introducen.reis in glo.magz.vl tra medium quam etiam multi sequuntur.tercia opi nio fuit qđ nec tacite nec expresse potest remitti et qđ nihil valet quod agitur sine libello z hanc tenet gl.ẽ et sequitur Jnnocen.qui ad hoc adducit quod habe tur in autẽ.de tempo. non solu.do .§. contestationez Idem tenet Hostien.all'.preall'.autẽ.de exhi.z intro duc.reis.§.illud.coll'.v. Erant enim quidam qui aduersarios simplices vocabant ad iudiciuz z eis re gantibus dicebant litem contestataz quod ibi repro bat imperator in se.§.statuẽs.qđ libellus offerat z qđ litis contestatio hac oblatõne obmissa habeatur pro nulla et sic fm eum nec tacite nec expresse remitti po test.hanc eandez opi.sequitur bar.z multi alij i anẽ. offeratur preal.monetur bar.principaliter qđ ista so lennitas non solum exigitur ad vtilitatem partis sed etiam sit ad vtilitatem iudicis ut sciat super q̃ habeat ferre sniam ideo nõ põt psensu partium renunciari fa cit.c.ad apostolicam. de regu. et.c.si diligenti.de fo.

ppe. Itē ea q̄ indicant certā solēnitatē in actibus hoim nō possint ꝓsensu ptiū tolli. nt. l. nemo ꝑt. ff. ō lega. l. r. l. ins publicā. ff. dē pac. idē dicit i li. ꝓtest. al legat etiā nō. in. c. de cauſ. ō offi. dele. r qō nō. in. c. fi. de re. iudi. li. vi. vtrobiq; eñ nō. partes nō posse re nūciare istis solēnitatib⁹ iuris Nec ob. fm eū si dicat q̄ tota die practicet ꝓtrariū cū fiat cōpromissa in arbitros q̄ possint cognoscē sine libello sine li. ꝓtest. et ꝓnūciare in scriptis r sine scriptura r sic renūciat istis solēnitatibus iuris. Ad ḃ eñ nūdet. sicut eñ papa vt impator q̄n dant iudicē pñt remouere istas solēnitates vt in. c. pastoralis. r. c. ſcdo requiris de appel. r. l. i. a qui. appd. nō lz. ita arbiter illā notionē quam habet a ptibus tñ pt assumē cū remotōe istaꝝ solēnitatum. secus in alio iudice qui iurisdictōem ꝓz a seipso nō a ptibus. r nō ḃ vltimū vt in arbitros possit compromitti vt ꝓcedāt sine istis solēnitatibus. r pro hoc ego allego tex. sing. in. l. die, pferre. §. r si qs litigatorū. ff. de arbi. ubi probat posse cōuenīri inter ptes cū cōpromittit ut iudex, pnūciet altera vel vtraq; pte absente Quarta r vltima pricipalis opi. fuit Jo. an. hic r in dicta cle. sepe. qui tenuit q̄ si petatur libellus tūc necesse sit in modū libelli petitōem offerri r sic intelligant iura que necessario videnī exigere libellū. sz si expsse nō petat tūc periclo bñ ē ō substātia. sz si fiat in modū poste apud acta non i modū libelli r sup ea lis cōtestet credit tenere, pcessum. satis eñ p ḃ est, pui sum menti iuris. r sic iudex habz sup quo ferat sniam secus si nulla petitio appareret in actis. q̄ tūc nō valeret processus. nā in summariis etiā talis petitio necessaria ē in actis describēda. vt in. d. cle. sepe. r hec opi. Jo. an. in effectu fuit Jpe. vt recitat Ly. in dcā autē. offerat. dicebat eñ pe. q̄ ptes poterāt renūciare scripture libelli sz q̄ nulla petitio fieret nō Ly. tñ tz ibi cōtrariū sequēdo opi. bni⁹ glo. q̄ etiā scripture non possit per ptes renūciari. do. an. sequit hic opi. Jo. an. r plus dicit q̄ si ps remittit r iudex petat adhuc nō est de substātia satis eñ ē iudici q̄ hz petitōez i actis descriptā. secus dicit si ps expsse nō remittit tunc ci iudice petente necessario dz offerri. ar. hic vñ concludit q̄ si libellus petit a pte et a iudice est de substātia in plenariis iudiciis. In summariis ꝓo requirit quedam posita. i. petitio. descripta apud acta sicut scribit alia dicta. Si vero nō petit a pte nec a iudice non ē de substantia sz requirit aliqualis petitio si petit a iudice pte nō ꝓtradicōte. Idē qō dictū ē sup̄ qñ petit a pte ut sez sit de substātia Si petit a iudice r remittit a pte si volūt plenarie, pcedere nō valet remissio. si volunt summarie, pcedere valet remissio q̄ ad libellū exigit tñ aliqualis posita ex qua iudex se informet in snia r ḃ non ꝑt remitti a pte qz interest iudicis. r ut dixi ḃ voluit in effectu hic Job. an. in dicta de. sepe. Tercia opi. mihi placet ut necessario exigat libellus i plenariis

que etiā videt placere Jpau. de lia. in dicta de. sepe. r do. car. ḃ moueor ꝓmo ꝓ iura que generaliter requirūt libellū necessario neq; vllā mentōem faciūt de pte nec etiā fienda erat mentio cū de directo ḃ concernat vtilitatē publicā. si eñ offert libellus dat materia reo consulendi. aduocatos r alios ꝓitos r forte deliberabit cedē, vbi alias ex ipmptu nō debit q̄ vult litigare r sic dat materia differēdi lites cōtra. c. fi. de do. et cōtu. et. l. ꝓperādū. C. de indi. hinc ē q̄ ptes non pñt cōi cōsensu ꝓrogare instātiā cause pricipalis vt i. d. l. ꝓperandū. qz hoc ē introductū in fauorē publice vtilitatis cui ptes renūciare nō valet. s. de fo. cōpe. si diligēti. r ḃ voluit tex. si bñ ponderet in autē. offeratur. Itē vt deliberate nūdeat r ne incidat i promptū periculū. Interest eñ reipublice ne re sua quis male vtat vt. l. i. ff. de bis q̄ sunt sui vel ali. iur. Item in summariis ē spēale vt sufficiat dare petitōem apud acta. q̄ in aliis necessario requirit libell⁹. r pro ḃ facit ibi tex. in verbo necessario. nec obstat qō dicit ibi Jo. an. qō ē spēale vt in summariis nō exigat libell⁹ etiaz si petat ps qz illud ē diuinare nec ibi nec alibi expsse aliqd dicit ō pte r pro ḃ apte facit lra in isto tex. vbi ps nihil dicebat et tñ iudex dicebat q̄ optebat dare libellum fm canonicaz autoritatē. q̄ autoritas que disponit de traditōne libelli procedit etiā sine petitōe ptis ut hic apte probat. r. p hoc facit verbū optet. qō ē necessitatiuū vt. s. dixi. vñ iudex nō simpliciter petijt sz remisit se ad autoritatē ecclesiasticā. et ḃ procedit regulariter fallit in quibusdaz casibus in qbus certum est libellū nō offerri r in aliqb⁹ dubitat q̄z multos ponūt doc. sz longe plures ponit spe. in ti. de li. cōcep. §. nūc dicēdum. vbi ponit quinquaginta casus speciales. hic subijciam aliquos de qbus dubitat magis r qui sunt notabiliores in practica. Et ꝓmo dubitat qd in cā ingsitōis r denūciatōis Inno. ḃ formādo regulā dicit q̄ in cā ciuili r criminali inquisitōis r denūciatōis vtilis r necessarius est libellus. vt sciat reus vtrum cedat aut cōtendat. iij. q. iij. offerat. refert alios tenē q̄ in denūciatōe r inquisitōe nō requirit libellus. videt tñ Inno. inclinare in ꝓmam partē. qz nō apparet causa diuersitatis ideo i. dē dicēdum in vtroq; ō ꝓsti. trāslato. Hosti. dicit q̄ in ingsitōe que, pcedit ex puro officio libellū dari nō posse. qz nō ē qui offerat sed loco libelli dant capitula ō quibus est inquirēdum vt. j. ō accusa. c. qualiter r quando. ij. §. debet. quasi sentiat Host. q̄ aliquo prosequēte inquisitionē dandus ē libellus quod mihi placet. nam tunc exigitur lit. contesta. r sic seruatur ordo iudiciarius. vt ē tex. nota. in. c. cum dilectus. de pur. ca. facit. c. cum J. r A. r quod ibi nota. de re iudi. quod intellige quando ille impetrauit inquisitionem. secus si fuit per iudicem deputatus vt eum adiuuaret quia tūc non ē ps vt in simili uota. in. c. cum clamor. ō testi. r vide spe. in loco ꝑal.

ꝯ.ꝟ.ibi quando ⁊c. Jn denūciatōe vero debet ⁊ꝑt fm hosti. a denunciante offerri sicut in accusatōne. de accu. licet. et. c. veniens. et. c. cum dilecti. ⁊. c. qualiter et. c. predatorum. Ego de forma procedendi in denunciatōne tam euangelica ꝙ̄ iudiciali canonica ⁊ regulari remitto ad ea que plene. s. dixi i. c. nouit. s. ō iudi.

Secō dubitatur quid in interdictis vt in interdictis vnde vi. vel vti possidetis ⁊ similibus nūquid debeat dari libellus. Jmmo. concludit ꝙ sic dando aliaz regulam. dicit enī ꝙ quandocūq; agitur inter partes libellus requiritur nisi ins dicat ipm non esse dandū vt i autē. de ecbi. ⁊ intro. reis. §. sanctamus. col. v. ergo ⁊ in interdictis offerri debet que ideo sic appellantur. quia inter duos dantur. insti. de interdict. §. sunt autem. pro hoc allego quod le. ⁊ nota. in. c. cōsultatio nibus. de offi. dele. ⁊. c. licet. de pba. Idez dicit Jnno. in cautōne damni infecti vt exigitur libellus. ff. de dam. infec. l. iij. Refert alios tenere contrarium quia hec res celeritatē desiderat. ff. e. l. i. Hosti. dicit ꝺ̄ ē arbitrariū, put ꝓtor ex cā id viderit accedēdū vl̄ ꝓte lādū. ff. ō dā. ifec. l. iiij. ꝓmo nīso. ⁊. ff. de fer. l. i. §. fi. Fallit regula fm hosti. Jnno. et Joh. an. qñ partes cōueniūt ꝙ iudex non in figura iudicij sed ō plano ex officio veritatem audiat ⁊ inquirat ⁊ fm repta dicat ⁊ sic intelligunt casum quē aliqui faciunt specialē. L. de pui. sco. l. quoties. in fi. li. xij. in antē. vt dif. iudi. §. si vero cōtigerit. col. ix. ⁊ quod nō. de arbi. cū tempore ꝓmo nīso. nam posset fieri ex cōuentōe ptium, ꝙ eo omisso sententiaz daret ⁊ optime loquit sicut enim ptes possunt ex toto cedere liti. vt. c. dudum. de elec. ⁊. l. postq̄ liti. L. de pact. sic ⁊ fortius pōt totā questionem ponere in manib' iudicis sed dictū suū nō erit sententia diffinitiua sed dabit quoddam mandatum fm quod sibi videt, ⁊ pro hoc vide bo. gl. de re iudi. in. c. fi. li. vi. ⁊ quod nō. in. c. in causis. de re iudi. hoc mō possunt procedē opi. que habēt libellum posse remitti a partibus. ⁊ iden spe. in ꝑal. §. v. ix. requiritur tamē expressus consensus ptium vt ibi nō. Jo. an. alias non valeret, pcessus. ar. in. c. dudum. de elect. et in. c. vno. de li. contest. ⁊ hunc casum nō. Item fm Jnno. ⁊ alios fallit quando ꝓsuetudo hz vt nō det libellus dico ꝙ cōsuetudo valeret in his que sunt circa iudicia vt. L. de pūl. sco. l. fi. li. xij. facit de eo qui mit. in pos. c. iij. ⁊ hūc casum nō. qđ puto, pcedere vt non det petitio p modū libelli sed ꝙ petitio non sit saltez apud acta nō credo cōsuetudinē valere tanq̄z minus rationabilē p ea que nō. in dicta de. sepe Itē fallit in casu quem dixi sup gl. quando cause sunt viles et maxime vilīū personarū. tunc enī nedū libellus ꝺ̄ nulla scriptura requiritur. vt in ꝑal. autē. nisi breuiores ⁊ in dicto. c. si qs cum clerico. fm vnum intellectuz. Et in istis causis breuioribus dixit Bar. in autē. nisi breuiores. ꝙ non requiritur aliqua scriptura in toto processu ⁊ per consequens debet credi simplici relatōni iudicis nec mirum fm eum. nam si alias credatur nūcio vbi nō haberur alia scriptura fortius debet credi iudici ⁊ hoc dicit nō. pro arbitro ⁊ arbitratore cui datur sepe potestas procedendi sine scriptura et tunc creditur suo verbo. ⁊ vide quod nō. idez Bar. in. l. inbemus. L. de sa. sanct. eccle. vbi dicit ꝙ in istis breuibus pōt idem iudex scribere acta ⁊ credet sue scripture. nam si credit illius simplici relatōni fortius scripture in libro suo. et ita seruat in castris in quibus deputātur vicarij habentes cognitōez in modicis tantum. ⁊ sic limita. c. quoniā contra. de proba. Idem si ē vilīū personaz vt agricultorum ⁊ similiū licet nō sint viles. vt sentiunt hic doct. et facit tex. in autē. de man. prin. §. si tibi. coll'. iij. ⁊ licet ibi tex. p dictionē maxie. videatur duo requirere. scz ꝙ sit causa vilis et vilīū personarum. tñ glo. ibi tenet ꝙ dictio maxie ibi abūdat ⁊ sic quelibet causa sufficiat de p se. qđ tacite sentiunt hic doc. ponendo istos duos casus distinctim. ⁊ spe. in preal. §. v. iij. ⁊ que dicat vilis causa relinquit arbitrio iudicātis cōsideratis qualitatib' psonarū vt nō. ibi spe. et glo. in. c. fi. de re iudi. li. vi. quod mihi placet ⁊ bar. in autē. nisi breuiores ꝑalle. sed in. l. medio citer. L. de an. ⁊ tribu. li. xij. dicit causam esse vilem si plus expenderetur in litigando ꝙ̄ esset id quod petitur. ⁊ vtrūq; dictum potest sustineri quod mihi placet qz alias nulla specialitas essz in vilib' psonis aut inter quoscūq; in cā vili nō requirat scriptura vt in dicta autē. nisi breuiores. ⁊ hunc casum etiā nō. Itē fallit fm Jnn. si petit' lītia mandari executioni manu militari. alias enī nō esset litīū finis. ⁊ finis vnius litis esset principium alterius. L. de fru. ⁊ li. expen. l. terminato. et. L. de re. cre. l. si quis ꝺ̄ hoc dicit plene dixi in. c. fi. de iudi. Item in notoriis non ē necessarius libellus fm Jnno. alle. ij. q. i. manifesta. de iureiur. ad nostrā. melius facit. c. quoniam. de fil. ꝑsbit. Itē fallit quando duo contendunt eandem rem possidere et quilibet vadit ad possessionez ⁊ ex indignatōne nemo vult libellum offerre dicens iudici det altera ꝑs. tunc enī cum debeat iudex occurrere ne veniat ad arma. ff de vsufruc. l. equissimum. pcederet ad receptōnem testium sine libello et adiudicabit possessionem damno patienti et vetabit alium sibi vim facere quominus vtatur. ff. de libe. cā. l. liberis. ibi enī nemo libellū offerebat. hunc casum ponit spe. in prell'. §. v. xxij. ⁊ ibi videas ad saturitatem de hac materia. Adde ꝺ̄ duas regulas quas ponit Jo. de lig. in de. sepe. de verbo. signi. vbi dicit primo ꝙ vbicunq; sentētia lata tribuit ius finale nec potest reparī per aliud iudicium nisi p appellationem vel aliud remedium tunc requirit plena cause cognitio. vt. l. iudices. L. de iudi. fallit in casibus de. dispendiosam. de iudi. cum similib'. Secunda regula est ꝙ vbi agitur de causa super qua lita

lata non parat magnū preiudiciū vel parat tale qō p aliud iudiciū pōt repari absq restitutoe vel appellatione vel simili remedio. tunc pceditur summarie. hec regula pbatur in casibus enumeratis in. l. iij. §. sciendum. ff. ad exhi. & has regulas nō. & adde ꝺ glo. nō. in de. sepe. de ỹbo sig. que est finalis. que nō. dicit q̄ ex consensu ptiū possit in causis summarijs pceꝺi plenarie vt dicta de. sepe. in fi. tñ in plenarijs non pt pceꝺi summarie qō intelligit ut. s. dixi qñ volūt vt valeat dictus sicut inia. Ultimo q̄ro cuius expensis debeat dari libellus tex. in. l. i. ff. de edē. videt velle q̄ expēsis ipius rei. satis ē eñ q̄ fiat sibi copia scribē di vt ibi innuit tex. Jn cōtrariū facit tex. in autē. offerat. C. de li. ptest. canonizata. iij. q. iij. que dicit libellum offerendū reo. & sic expensis actoris. ad idē tex. j. c. pxi. ubi libellus oblatus fuit parti. gl. in. de. sepe de ỹbo sig. videt velle q̄ expensis actoris & ē sup ỹ. pnūciatio. Bar. in. l. i. et in autē. offerat. pall. dicit observandā pluetudinem loci nam in alīgbus locis dat expensis rei. & in aliquibus locis expēsis actoris. qd aūt si ñ appareat de cōsuetudine vt q̄ñq fuit observatum vnum quandoq aliud credo sufficere q̄ fiat sibi copia ad scribendū per pal. l. i. nam ut. s. dixi de mēte iuris est vt exhibeatur libellus iudici cuius officiū implorat. nec iura dicūt actorem gravari ad duplices libellū nec debet esse scriptor rei et satis sibi offert si detur sibi facultas describendi. nam originale dz remanere penes iudicē uel notariū ut in. c. q̄ñ ꝓtra. ō pro ba. facit. c. accepim. & c. cōtingit. de fi. instru.

Ignificantibus Hoc. c. sumatū ē sup c. primo. vel pōt summari sic & medi. Luz agitur reali non sufficit rem generaliter peti sed debz ita specificari vt euitet obscuritas & equivocatio. h. d. Dividitur nā in pma appellantis narratio ponit. Jn scda appellatōis cōmissio. scda ibi q̄ circa. Nō primo plures posse cōuenīri sup eaꝺē re in eoꝺem libello sic in criminali pōt plures ex eoꝺem libello cōuenīri q̄ñ vnicum ē factū. ut. l. i. C. si reus vel acc. mor. fuer. et ibi glo. vide ad materiā ho. tex. cū glo. in. c. phibēt. ij. q. i. post prin. & p spe. in ti. de acca. §. i. v. ij. et sic & in ti. ō inciden. qōne. §. i. plenius p Bar. in. l. hos accusare. ff. de accu. Nō scdo ibi tracti fuissent. q̄ quis dz trahi p solam citatōem ñ libelli oblatōez et li. ptest. qō facit ad statuta imponentia penā trahenti aliquem ad certum iudicium et ad materiaz. c. si dili genti. s. ti. proxi. vide per bar. in. l. hoc amplius. ff. ren ra. ha. Nota tertio ibi oblato eis libello. tē. argu. libellum esse offerendum parti. Jtem q̄ expensis actoris sed potest concerni consuetudinem quorandam locorum et dic vt dixi. s. c. proxi. Nota q̄ res petita ita debet specificari vt euitet obscuritas & equocatio nec tenetur rē aliter respondere libello & facit hec litera ibi cum plures tē. q̄ sufficit petere i genere nisi sic genus esset restrictū q̄ vitat equivocatio & ō ō q̄ satis factū ē menti iuris ar. in. l. certū. ff. si cer. pe. & q̄ nō. c. i literaī. ō pbē. & qō nō. Jnn. i. c. certificari. de sepul. nota. legitimā causam appellandi si nō declarat libellus Opp. q̄ hec decre. sit omnino superflua. nam habetur ad litteram. j. de appell. significantibus cōtra id qō supra Grego. pollicitus est in probemio resecatis superfluis tē. Bol. dicit Host. q̄ serio se hoc factum fuit ad vitandas opi. eoz qui dicunt interdum non facere ad titulum. sufficit eñ q̄ propter aliquid faciat. nam ꝓpter finem ponitur ibi ad ostendendum sez q̄ hec est legitima causa appellandi et in hoc facit ad ti. de appel. et quia tractat de libello ideo ponitur hic. Jtez pro hoc habetur defensio contra illos qui reprehēdunt materias pluries tractatas. nō eñ sunt reprehendendi si hoc faciūt ad diversum finem ideo dicit Boa. & bene sup̄ in ꝓhemio q̄ si plures decre. ponūtur in eoꝺem ti. si altera aliquid addat non reprehenditur si nihil tunc reprehenditur si vero ponunt in diversis titulis dato q̄ nihil addat nō reprehenditur ꝓpter diversum finem quē respiciūt hic Boa. dicē aliter sez q̄ hoc forsan factum fuit ut sciatur q̄ nihil in humanis rebus sit pfectum quod amplius pfici non possit. vnde dicit nullam insulam sic incisam q̄ melius incidi non possit vtrūq dictum est vez sed primū verius ad excusandū supfluitatem Quero de vna questione que melius cadit sup tex. dicatur ꝺ istos reos petijsse declarationē terre quare plures terras habebat. quid si non habuisset nisi vnā terrā an sufficeret petere in genere videt q̄ sic. ar. hic a cōtrario. nam tunc satis sunt certi. ar. l. certum. ff. si cer. pe. Host. tenet cōtrariū & ad litterā supplet maxime q̄ fm eam petitio posset eē magna & pua. debet ḡ designari per confinia vt dicit gl. & si necesse sit inbijciet res oculis iudicis vel aduersarij. ff. fi. regū. l. si corruptos. et. c. per. de pba. hoc dictum mihi non placet. non enim refert an sit magna vel parua exquo enim petit terram quā possidet videtur petere totam illam quam possidet. vt. l. si defensor. §. qui interrogatus. ff. de inter. actio. nota. glo. in. l. si in rem. ff. de rei vendic. declaratio enim fit vt reus sit certus sed satis nūc certē est exquo non possidet aliā. non eñ refert qualitercūq reus certificetur. vt in pal. l. si in rem. & l. duo sunt tici. ff. de testa. tu. & quod nota. in. c. quintauallis. ō iureiurā. et in. l. gallus. de libe. et postu. & ad ꝺ quod nota. Jnno. in. c. certificari. de sepul. vbi dicit procedere hunc libellum. peto partem bonorum tibi in testamento relictorum a tali & ibi plene vide & j. aliquid subijciam. Jtem valet libellus si peto seruum ex ancilla tali natum licet aliter non exprimam nomē serui nec illa habet plures filios. vt in preall. l. si in rē tenet etiam hic do. Lar. licet nō monear oīnibus ratōnibē

p 2

predictis Venio nunc ad glo. quam vinido principaliter in quinq; partes. naz in ꝑma ꝑte ponit practicam libellandi in actionib⁹ singularibus. z primo qñ agitur i reali. scdo qñ agitur in ꝓsonali z aliquas questiones interserit. In scda ꝑte ponit practicam libellandi in actionib⁹ vniuersalibus ibi in vlibus. In tercia ꝑte ponit practicã in actõib⁹ generalibus ibi in generalib⁹. In qrta qrit an libell⁹ possit mutari corrigi seu emẽdari vel aliqd de nouo accumulari. ibi itẽ nõ. In quinta querit an eo casu quo mutat vel accumulat sint dande noue indicie ibi z si mutauerit i vl illõ tñ ꝑterea tẽ. reuertit ad ꝑcedentez qõnem Venio ad primaz et quero quid debeat exprimi in libello quãdo agit reali in iudicijs singularibus. Respondet glo. q primo debet exꝑmere rem quã petit et an petat tota vel ꝓ inquantũ. dicit exprimendã rem dicit hosti. q etiam debet exprimi ipius qualitas z bñ dicit vt probatur i. l. si i rem. ff. de rei vendi. vñ si petit terrã debet exꝑmere an sit aratoria vel pratinea vel vineta. ar. C. õ bo. ꝓscrip. l. si quis intra. z si fundus habet certũ nomẽ debet exprimi vt sempronian⁹. ut nõ. Jo. an. in addi. spe. de libel. cõcep. §. iuxta ꝓpositum v⁹. itẽ nõ valet. si vo petat materia infecta puta massa debet exprimi qualitas materie vtz sit auz argentuz vel auricalcũ. dicat ergo talẽ massam argenti z exprimat pondus si signata sit exprimat numerũ. si ẽ materia facta exꝑmat nomen valis vt ciphus vl scutella z pondus. sed non debet exprimere an sit rotundũ vl latum. si petat vestẽ exꝑmat nomẽ z colorẽ non tamẽ an sit nova vel trita. si hominẽ dicat nomen z an sit senex vl iuuenis z si nomẽ ignorat vtat circũlocutõe vt ex tali ancilla natus z hec oĩa ꝓbantur in. d. l. si in rem. z in. l. i. §. si quis argentũ. ff. depos. z ꝓ illaz. l. dicebat Job. an. z antiqui sup ignorantia standũ in ramento libellantis. ff. de cõtrahẽ. emp. l. in vendicionibus. z duab⁹ sc. L. de epi. z cle. autẽ. generaliter. qõ sequit hic Hosti. z Jo. an. mihi videt q licet ista sint vera z extracta ex visceribus ipaz legũ satis ẽ exꝑmere ꝓsimiles vel alias circũstantias ex quib⁹ certũ sit quid intendat petere actor. Ꝑdone eñ reũ non habere nisi vnuz fundũ qui appellat sempronian⁹ sitũ in certa villa nonne sufficit dicere i libello. peto fundum sempronianũ quẽ possidet in tali villa. certe satis puto sufficere cũ ille expressiones fiant vt reus certificetur nõ eñ refert quid ex equipollentibus fiat. vt in. c. 15 ex quadam de testi. z. l. certũ. ff. si cer. pe. et quod. s. dixi in ꝑmo questione sup tex. nec est necesse exprimere an sit terra aratoria vl pratinea tẽ. quia he qualitates non habent alterare petitionem ex quo constat ꝺ corpore. Jnsti. de lega. §. si quis in nomine. et quod nota. in. c. significante. de rescrip. Nec ob. l. si quis intra. superius allega. que videtur hoc requirere. loquitur enim in alio casu videlicet quando bona publicã tur. tunc eñ vt cautetur defraudatio debet fieri descriptio bonorum exprimendo qualitatem z sic non possit surripi z defraudari. secus i casu nostro cũ ad certificationẽ tñ requirantur iste expressiones. z idem dico in alijs qualitatibus z satis ꝺ videt de mente Jnno. in. c. certificari. de sepul. z ex eo qꝺ. s. dixi. q qñ petitur homo z ignorat nomen, ꝓbatio sufficit dicere ex tali ancilla natũ vt dicit tex. in dicta. l. si in rem. nõ. ibi bar. sufficere q quis denominetur a matre. sed vt. s. dixi, non est vis q circũstantie exprimant dũmodo ꝓ eos certificet reus super re petita. z ideo dicit ibi. bar. et bene q non sufficit exprimere nomẽ, ꝓbatio quãdo plures sunt homines seu serui eiusdem nominis. hec omnia ꝓdicta limito vt debeãt exprimi qualitates rei quando res debita est certa. secus si incerta. vt q debetur in genere vel in subalternatiõne. q: tunc sufficit generaliter petere vel alternatiue vt. l. vbi autez. ff. de verbo. obli. z nõ. bar. in. d. l. si in rem Sed circa ꝺ dubitat quid si res certa debetur z non exprimunt qualitates rei. nec fuit a ꝓncipio obiectuz contra generalitatem libelli Do. si ex ꝓbationibus ꝑt certificari reus hoc sufficiet alias aũt ferret sententia contra actorẽ q non apparet in quo sit fienda condemnatio. nam sua debet esse certa. insti. de acti. §. curare. ij. q. vi. diffinitiua. ita nõ. dicit bar. in dicta. l. si in rem. et all. l. fi. C de an. excep. Scdo dicit glo. q debet exprimi an res petatur tota an ꝑs. ego puto ꝺ ꝓcedere qñ libellans intendat petere partẽ. debet eñ tunc exprimere sed si simpliciter petit rem non ꝑt ex incertitudine impugnari libellus. q: petendo simpliciter rem videtur petere totã. ut in. l. si defensor. §. qui interrogatus. ff. de inter. actio. z nõ. glo. in dicta. l. si in rem, ꝓbatur i ista tex. vbi simpliciter petebat terra z tñ postulabat vt declararet ista terra. non aũt vt exꝑmeret an petatur tota an ꝑs. z reperi postmodũ ꝺ idẽ apte firmare Bar. in. l. de pupillo. §. qui nũciat. ff. de no. op. nũ. z dicit tex. ibi exꝑssum ad ꝺ. ꝑ dicit glo. q debet exprimere adminus duos ꝓximos vicinos illius fundi. vt in. l. forma. ff. de censi. q: generalitas parit obscuritatem Ego puto vt. s. dixi hoc ꝓcedere niſi ex alijs demonstrationib⁹ fundus certus sit puta habet nomen certissimũ siue notissimũ z speciale. frustra eñ additur illa demonstratio vt. l. i. in fi. ff. de dolo preall. sentit Bar. in. l. libellorum. ff. de accu. superfluis eñ rem dijs non est ꝓtendum. l. hec stipulatio. §. ꝺ. vnas. ff. vt lega. no. ca. z in. c. sicut de proba. cessat eñ hoc casu ratio glo. cum nulla sit obscuritas. Sed contra predicta glo. oppo. de. l. que de tota. ff. ꝺ rei vendi. §. incerte. et. l. si non omnes. ff. cõmuni. diuidũ. vbi ꝓcedit libellus incertus Respondet q est speciale circa defalcationem legatorum. loquitur eñ contra illũ qñ legatarius agit ad legatum. z est locus falcidie quo casu, ꝓpter incertitudinem non cogitur petere certum

partem. ignorat eñ an quarta vel quinta pars sit de trahenda rõne falcidie. nam si hereditas valet. cccc. t legantur quadringẽta tunc debet detrahi quarta pars de quolibet legato ratõne falcidie. si vero essent legata tricenta t quinquaginta tũc nõ fit tota detractio. sp̃ñ detrahentur quinquaginta t sic ex incertitudo causaf ex facto aduersarij vel aliunde exaustaf petẽdo incertã partẽ vt in dicto. §. incerte. Et nota. Jnn. in. c cõstitutus. de in integ. restit. vnde dicit b̃ bosti. dãdo regulã idẽ ee quotiensc̃q; ẽ actor incertus. nec põt sibi imputarif reo qui eã certificare non vult. ff. si pars bere. pe. l. i. §. fi. t. ff. quor legat. l. i. §. quod aũt. t vt. s̃ dixi. Jdẽ ẽ si aliunde c̃ ex facto aduersarij causet incertitudo de quo dic vt nõ. Jo. an. t alij in dicto. c. cõstitutus. nec mirum fm Jnn. b̃ si ex eã recipitur libellus generalis eã t sentẽtia sic q̃q; generaliter late teneat vt ptz̃ j. de sepul. c. in. nostra. in fi. que tamẽ sniã debet esse clarior c̃ libellus. instit. de actio. §. actiones. quod colligit ex eo nam sufficit petere fructus d̃ tali fundo sine alia exp̃ssione t si non extant p̃t peti estimatio. sed in sniã dz exprimi quãtitas alias non valet fm eã. vt dicat condẽno te ad expẽsas factas in lite vel ad res que tibi obuenerũt a tali nisi in actis ꝓsta ret de certa quantitate. ff. de re iudi. l. ait ptor. §. i. et sic intelligit. L. de sen. q̃ si. cer. quan. l. ij. t. iij. Tu dic melius q̃liter debeant peti fructus vt nõ. bar. in. l ex diuerso. ff. de rei vendi. nam respectu pceptorũ debet exprimi certa quantitas nisi veniãt ex natura actionis vt in interdicto vnde vi. vt nõ. Jnn. in. c. tanta. de excessi. pla. vbi vide q̃ sniã vel libellus possit esse generalis. dictũ tamẽ Jnn. b̃ possit, pcedere quando actor verisilr ignorat quãtitatẽ fructuũ pceptor. tunc eñ p supradicta sufficit sic generaliter petere sp̃ postea in, pcessu debeat, pbare certam quantitatem alias nõ posset sequi certa sniã ad hoc quod nota. in. c. ex litteris. de iureiurã. quod ẽ nõ. vide tamẽ ad materiaz q̃ nõ. Ly. in. l. cũ te. L. si quis al. vel sibi. t quod nota. in. c. grauis. de restit. spo. t in. c. ij. de ordi. cog. t in. c. certificari. de sepul. et p bar. t Ange. in. l. si filius. §. fi. ff. de vbo. obli. vide etiã bar. in. l. i. ff. de eden. vbi videtur b̃ limitare nisi fructus veniãt accessorie ad rẽ nam tũc sufficit petere rem cũ fructibus. ita sentit Jnno. in dicto. c. tanta. quo ad scõm dictum de sniã ferenda sup expẽsis dic vt nota. in. c. i. ō sequest. poss. t fruc. t in. d. l. terminato. L. de fruc. t li. expẽ. Dz circa istam p̃mam partẽ q̃rit glo. nunquid sicut tenet exprimẽ rem q̃ petit ita teneatur exp̃mere causz petẽdi. Respondit q; non satis enim videtur exp̃ssa causa eoip̃o q; proponitur rei vẽdicatio cause enim non ẽ in rei vẽdicatione nisi ipsum dominium. vnde satis ẽ dicat ad eum spectare iure dominij vl quasi. Nota primo q; glo. dicit incidẽter procedere istum libellum sic alternatiuũ dico rem spectare ad me iure dominij vl quasi t quid intẽdat illud quasi t an libellus talis procedat de iure an ō consuetudine tñ cũ multum inualuerit in iudicijs vide glo. plenaz in. c. abbate sane. ō re iudi. li. vi. instit. de actio. in p̃n. t q̃ō. nota. spe. in ti. de acti. t peti. §. sequitur v̄. itẽ nota. hoc tamen vez ẽ q; de consuetudine admittitur talis libell? cui standũ ẽ fm omes quod etiã tz bar. in. l. t an eãdẽ §. actiones. ff. de except. rei iudi. Et quo ad principale q̃sitam glo. q̃rit nunquid teneatur exprimẽ causam ad euidentiam scias q; tam in realj q̃ ꝑsonali duplex ẽ causa. vna ꝓpinqua alia remota. in reali causa ꝓpinqua ẽ quia sum dñs. Causa remota q; fuit mihi legata donata vel vendita t tradita t sic de similib'. In ꝑsonali v̄o causa ꝓpinqua ẽ quia tu es mihi obligatus. cã remota q; mutuauit vl promisit vel q; vẽdidit rem t tradidit t sic de alijs. Sed q̃ritur q̃ causa sit exprimẽda cõmuniter tenetur q; in reali non ẽ necesse exprimẽ causam remotaz sed sufficiat exprimẽ causam ꝓpinquam quia sum dñs nec ẽ necesse dicere ex qua cã non eñ possum ee dñs nisi ex vna causa vt in. c. inter dilectos de fi. instru. t in. d. l. t an eadẽ. §. actiones ff. de except. rei iudi. t hoc etiam voluit Jnn. in. c. cõquerẽte. de offi. ordi. t satis patz in hoc. c. t vile est ipi reo ne alia exp̃mant quia si succumbit actor obstabit sibi postea exceptio rei iudi. cum totũ ius suum videtur in iudiciũ deduxisse vt in. d. l. t an eadẽ. expressius. in. c. abbate sane. de re iudi. li. vi. alio tamẽ respectu ẽ sibi vtile vt exp̃matur q; facilius poterit deliberare f̃ certe satis debet scire an res sit sua vel non ar. in. l. cũ quereretur. L. vnde vi. t de rescrip. c. ab excõmunicato. t hoc verũ vt non teneat causam remotam exp̃mere nisi ius cõmune resistat agẽti vt quia vendicat liberũ hominẽ tũc eñ debet exprimẽ causam puta q; ẽ mihi filius vel ẽ mihi vxor t sic de similibus ut in. l. i. ff. de rei vẽdi. t tz Jnno. in dicto. c. conquerẽte. In ꝑsonali debet quis exprimere causam remotam non autem sufficit exprimere ꝓpinquam t hoc ideo quia ex causa propinqua non posset reus deliberare vt j. c. proxi. nam si dico peto a te. x. quia es mihi obligatus cum multe sint ee possent obligatõis, cause nõ posset deliberare vt in dicto. §. actiones. ideo oportet exprimere causam remotam quia mutuauit vl promisit t si. vt j. c. proxi. vbi per Jnn. t idem tz in dicto. c. cõquerẽte. alias non tenetur reus respondere f̃ si respõdet valet indicium. vt in. l. fi. L. de anna. except. t nõ. Jnno. in. c. proxi. Consequẽter glo. circa istaz primam partẽ querit de eo quod. s. dixi incidẽter an succumbẽs in rei vẽdicatõne possit iterum agere ex noua causa non obstante exceptõne rei iudicate. t respõdet distinguendo q; aut agit nulla causa expressa f̃ generaliter. t tunc obstat exceptio si iteruz vult agere quia totum ius suum videtur in iudicium deduxisse aut expressit certam causam et tunc non obstat exceptio in

alia ꝛ hoc verum nisi quando plures actões oriũtur ꝛ ex eadem causa quia tunc si intentaĕ vna actio ꝛ sic cumbit non pt agere ex alia vt i. l. duobus. §. colon'. ff. de iureiur. vbi dicitur q si fuit actum contra colonũ causa damni dati actione locati. ꝛ colonus iurauit dãnum non dedisse non pt agi alia actõe puta acquilia vel alia competẽti quia omnes ille actões ꝓpetunt ꝓpter damnum datum. exquo ergo facta fuit absolutio respectu cause vt quia non dedit damnum cessant oĩes alie actões ex illa causa cõpetẽtes. Circa hoc dic latius post bar. in. l. ꝛ an eadem. §. actões. ꝛ. l. si mater. ff. de excepẽ. rei iudica. q aut fuit actum actione reali aut psonali. ꝑmo casu aut libellus fuit puꝰ aut alternatiuus vt rõne dominij. vel quasi. ꝑmo cãu quando fuit actũ reali ꝛ pure aut libellus fuit generalis ꝛ psecutio generalis etiam vt qꝫ in prosecutõe nõ restrinxit se ad certam causam ꝛ tũc fm oĩes non ꝑpt agere ex alia causa tũc existente quia videtur oĩe ius suum in iudicium deduxisse. vt in dicto. §. actões ꝛ ẽ apte decisum in. c. abbate sane. ò re iudi. li. vi. aut li dctꝰ fuit specialis ꝛ psecutio specialis vt qꝫ restrinxit se ad certam causam. puta qꝫ fuit mihi legata ꝛ tũc si succubuĩ possum agere ex alia causa tex. est apertus ĩ d. c. abbate sane. tꝫ bar. in dicta. l. si mater. §. deniqꝫ. ꝛ idẽ ibi gl. ꝛ ꝟ Cal. ꝛ ẽ cõmune maxie hodie p dictũ c. abbate sane. licet aliud dixerat ꝟ de. ꝛ Ly. in. l. edicta. C. de eden. qui mouebantur per. l. scio. ff. ò appel. vbi si exꝑssi in appellatõne vnam causam videor oĩes causas in iudicio deduxisse adeo qꝫ possum prosequi non exꝑssas ꝛ sine psequatur siue non obstabit mihi exceptio postea indistincte si succumbaꝫ ꝑ vt ibi dicit Bar. aliud in appellatõne aliud in ꝑncipali nam ĩ appellatõne videor deduxisse oĩes causas etiã exꝑmẽdo vnã qꝫ alias pĩret ius meũ cum sententia remane ret valida. secus ĩ principali cũ ñ niferatur mihi preiudicium ꝛ ideo non videor alias causas non exꝑssas deduxisse. ꝛ p hoc optime facit tex. in. l. si mater. §. si quis fundum preal. Item scõm Johã. cal. hic aliud in appellatõne quia siue exꝑmat causas siue non videt deduxisse in cã appellatõis totum id qđ fuit deductũ in causa principali ideo ꝛc. Si vero petitio fuit generalis ꝑ psecutio specialis vt quia restrinxit se in prosecutione ad certam causaꝫ tunc sunt opi. in dicta. l. si mater. nam quidam intelligunt illam. l. vt ponat casum specialem in matre pendẽte bona filij vt obstet exceptio rei iudicate. ꝑ cõperat restitutio ꝓpter iustum errorem. Alij vero intelligũt indistincte in quocũqꝫ vt ex quo prosecutio fuit specialis obstet exceptio sed competit restitutio ꝓpter iustum errorẽ. ꝛ hanc opi. sequit bar. ibi ꝛ videtur amplectenda quia mitior. fa. regula odia. de re. iur. li. vi. secus si dolose obmisit prosequi generaliter. qꝫ tũc indistincte obstat exceptio in alijs ad hoc tex. nõbilis in. l. de reb'. ff. de arbi. vbi tex. ẽ

sing. ꝛ facit p istic cõpromissis que fiunt generaliter ꝛ postea, psecutio fit respectu certe cause vt non obstet exceptio nisi in, psecutione nisi ps maliciose dissimulauerit qđ est bene nõ. Ad scdo membro subdistinctionis qñ libellus fuit alternatiuus qꝫ ad me spectat iure dominij vl qñ tũc dicit gl. fin. ĩ dicto. c. abbate sane. qꝫcunqꝫ ꝓtem alternatiue ꝓbauerit actor obtinebit fm formã petitionis ꝑ si deficit in vna ꝛ absoluit rꝰ postea poterit intẽtare aliã ꝓtem distinctiue. nec obstabit exceptio rei iudi. qꝫ hec ẽ modo alia cã ꝙ ꝑna. ꝛ cã pos. ꝛ ꝓprie. c. fi. insti. de actio. §. alie. Bar. i dicto §. actões. restringit illam glo. qñ psecutio fuit specialis. vt qꝫ distinguebat dominiũ a publiciana. secus si psecutio fuit gnalis vt qꝫ dicebat rem ad se ptinẽ nã vbũ ptinẽ est latũ vt i. l. verbũ ptinẽ. ff. de ꝟ. sig. Ego dubito de ꝫ dicto bar. ꝑ glo. singu. insti. de actio. §. alie. vbi dicit q licet ex consuetudine admittatur talis libellus tamẽ non admittitur volẽs prosequi nisi mi partem tantũ qꝫ alias ẽt sibi contrarius qꝫ dicere se dñm ꝛ non dñm. cũ ergo psecutio ex iuris necessitate ꝛ ex ipa ratõe vt euitet ꝓtrarietas dz ẽ spialis debemus restringẽ vba generalia ad alterã partẽ tantuꝫ ꝛ sic debemus intelligẽ in potiori significato. vt insti. de iure natu. §. sed quotiẽs. restringuntur eĩ vba generalia fm subiectam materiã. vt nota. in. c. dilecti. e. ò iudi. ꝛ in. l. edicta. C. de edẽ. ꝛ sic intelligatur in dubio eum fuisse, psecutum ratione dominij. ar. ff. l. si agr vec. vel emphy. pet. ꝛ tũc poterit, psequi i publiciana. ꝛ lz ꝫ dubiũ sit tñ mihi ẽ ꝛ iõ ẽ sequẽdũ vt i regula odia ꝛ i regula in penis. de re. iur. li. vi. ꝛ in. l. pe. ff. de penis. Ad tcio membro principali quãdo agitur personali, glo. hic idem dicit quod. s. dixit in reali. sed tu distingue latius post bar. in dicto. §. actões. Aut qs proponit actionem simpliciter ꝛ generaliter. aut quis ꝓponit exꝑssa causa. si generaliter proposuit ꝛ tunc ex actõis expressione colligitur exꝑssio cause ꝛ ad illam tantum restringitur actio vt in dicto. §. actões scõm vnam lectu. ꝛ idem puto hoc in realibus. si cũ exprimo actionem puta ex testamento. nam cotepotero postea agere ratõne donatõis vel alia cã qꝫ totũ ius meum videor restrinxisse respectu actõis aut ex actõis expressione ñ colligit exꝑssio cause vt ago ex ti conditione que est actio valde generalis vt nota. i. l. certi conditio. ff. si cer. pe. ꝛ tunc aut vnam causam tantum prosecutus ꝛ subdistingue. aut sententia fuit specialis ꝛ non obstat exceptio rei iudicate i alijs cauꝫ vt i. l. age. C. de transacti. ꝛ. l. licz. C. ò iudi. aut sniia fuit generalis sicut petitio et tũc aut quis obmisit alias causas prosequi ignoranter aut sciẽter et maliciose. si ignoranter licet obstet exceptio rei iudicate i alijs elidit̃ tamen replicatõne vt in dicta. l. licet. et nota. gl. in d. §. actões. si obmisit sciẽter ꝛ maliciose in alijs obstat exceptio rei iudicate i alijs vt. l. ò reb'

.ff.de arbi. Si vero in iudicio certam causam eppsit z tunc aut vult agere iterum actõe descendente ex alia causa z potest vt in.d.§.actiones.aut vult agé eadez actõne cum adiectõne diuerse qualitatis et nõ potest vt.l.in delictis.§.si detracta.vbi patet qp si fuit actuz contra dñm actõne noxali de damno dato a seruo/et succubuit actor nõ potest iterum agere etiã si vult adere qp dñs fuit conscius quia eadẽ actio z ex eadez causa puenit sed addatur qualitas z ratõne qualitati veniat addenda vl minuenda pena vt vbi quod ẽ nõ. diat tamen bar.qp p restitutõnem in integrum ex causa iusta iuste ignorantie posset iteruz agere vt.l. habebat in prin.ff.de iusti.z.l.i.in fi.quando actio de pcu.ẽ anna.z per hoc etiam ẽ expedita scda ps glo.de materia libelli psonali. Venio nunc ad tertiã partem principalem ō practica libellandi in actõe vniersali z expediam simul istam pticulam z sequentem cũ ista dic glz.qp i iudicijs vniersalibus ñ ẽ necesse exprimere res singulares sed dicere sufficit pro hereditatem quia sum heres. Item pro ecclesiam cum pertinencijs suis in generalibus etiam iudicijs non est necesse exprimere res ꝑ sufficit proponere causam vl factum vt peto ratõnem de administratõne quã gessisti Aduerte ad hanc materiã latius z clarius .debes enim scire qp quedam sunt actones particulares que ideo dicuntur particulares quia dantur ad res particulares singulares non autẽ ad aliqd vniersum vel generale vt si peto vestẽ z ago rei vendicatõe vel alia actõe particulari seu peto.x.que tibi mutuani.z hec actionum alique dicũt reales vt qz cõpetũt ad rem z nõ dicant psonã obligatam/alique vero dicuntur psonales qz non ad rem ꝑ in psona diriguntur. vt si ago exempto vel actõne ex mutuo dico eũ psonã obligatã z non rẽ vel pecuniam z prosequere latius vt habetur instiu. de actio.in prin.z quid debeat exprimi in istis supradictũ ẽ. Quedã sunt actones vniersales z dicit Jnno. in.c.conquerente.de offi.ordi.qp sunt quatuor q̃ oẽs cõpetunt pro hereditate tantũ cuius noie compehẽdit vniersum ius defuncti.ff.de ỹ .sig.l.nihil. alind ideo dicantur vniersales z sunt iste scz petitio hereditatis fami. herc. actio ex testamẽto que dat ꝑ hẽditate ex trebelliano restituẽda z actõ expto q̃ dat ẽtiã tota hereditas emittitur.z licz ibi dicat Jnno.qp sunt quatuor intelligo qp de istis iura tñ faciunt mentõem aperte ꝑ multe alie possunt dici vniersales ad similitudinem harum quatuor vt quando petitur villa seu castrum vt sentit idem Jnno.in.c.cum ad sedem .de resti.spoli.et darius bar.in.l.i.de edẽ. Itẽ quando petitur ecclesia cum pertinentijs suis vt voluit ꝺ glo. z Jnno.in dicto.c.cum ad sedem.z in.c.eam te.de rescrip.fac̃.c.qz v.de iudi.scdz viaz lectu.et idem dicit de similibus.z ideo dic melius post bar.in.d.l.i. ff. de edẽ.qp actio vniersalis potest intelligi quãdo datur ad aliquod quod de sua significatõne multa in se vniuersaliter contineat sine sit vniuersitas iuris vt hereditas vel bonorum possessio z similia. sine sit vniuersitas facti vt peculium de quo tamen dicendum.vt in.l.iiij.in princi.ff.de peculi. Actio vero generalis ex eo dicitur vt dicit Jnno.in dicto.c.conquerẽte.ō off. ordi.qz competit ad id quod sub se continet plura capitula non tamen vniuersum ius vt est actio negociorum gestorum tutele ẽ.nam multa potuit habere de fructus que non pervenerunt ad filium ꝑ cõtinet sub se multa capitula vt administratõem salis frumẽti vini z similium.secus autẽ si ex se z ex proprio significato non cõtineret plura seu vniuersitatem.tunc enim licz petantur plura bona non tamen dicitur petitio vniersalis vel generalis vide dicit Jnno.in.c.cum ad sedez de resti.spo.qp si quis petat omnia bona alienius non ẽ audiẽdus nisi ea exprimat.z ẽ ratio fm eum quia cũ ad hoc singularibus actonibus agatur non posset ferri sẽtentia certa que ferri debz in generalibus z singularibus actionibus licet secus sit in vniuersalibus fm eum ibi.z hoc videtur sentire Bar.in.l.tricia.§.i.ff.ō le.ij.vbi inducit illum tex.qp licet procedat iste libell? peto a te villam illam sine alia expressione iurium z bonoꝝ ville non tamen,pcdit iste peto omnia que possides in tali loco.Contrarium tamẽ tenet spec.in ti.de actio.z peti.§.sequitur.v̋.quid si peto .z sentit Jnn. in.c.certificari.ō sepul.vbi videt velle procedere hũc libellum peto partẽ oim rez tibi ex bonis talis obuenientium.ibi tamen Jnno.loquitur multum intricate z ita se inuolnit in opi.vt vix appareat quid velit.ꝑ ego credo qp vbi vel ex propria significatõne eius qō petitur vl ex aliquo signo vniuersali seu aliqua alia ō monstratione plura ꝓhendũtur in petitõe z p̃ demonstratõnem seu restrictõnem petitio non est incerta vt in exemplis superius recitatis libellus ẽ admittendus/z petitio potest dici generalis quia plura cõprehendit z si non ex propria significatõne tunc saltẽ ex adiectione z restricatõne seu demonstratõne ar.in.c inter dilectos.in prin.de fi.instru.z in.l.certum.ff.si cer.peta.z in.c.licet ex quadam.de testi. exigitur eñ declaratio principaliter propter duo.primo vt reꝰ possit deliberare an velit cedere vl contendere z huic satis est satisfactum per dictõnem vniuersalẽ seu per restrictionẽ z demonstrationẽ.scdo exigitur vt iudex certam possit ferre sententiam.z huic prouidebitur i processu quia vt.j.subijciam.in petitõne generali debz fieri specificatio i processu z erat ista petitio generalis non naturaliter sed accidentaliter propter adiecta et signa generalia. Sed nunc quero de practica libellandi z pronunciandi in istis actionibus vniuersalib? z generalibus glo.hic vt.s. dixi multum breuiter se expedit spe.in ti.de actio.z peti.§.sequitur.v̋. sz que est differẽtia dicit qp hec est differẽtia iter vniuersales

actiones generales ꝛ speciales. Jn vniuersalib' eñ vniuersaliter concipitur libellus ꝛ vniuersaliter fatur snia nec cogit̃ qs res exp̃mere. ff. de peti. here. l. non possumus Jn generalib' ꝓ generaliter cõcipit libellus ꝓ lite ꝛc. res exp̃munt vt. l. lz. C. de iudi. ꝛ in dicto. c. abbate sane. de re iudi. li. vi. Jn spẽalib' res exp̃munt in libello. ff. de rẽ vendi. l. si in rem. ꝓ de hoc vltimo dic vt. s. dixi vide etiã spe. in ꝓ. ꝓcedenti. vbi ponit' aliam differentiã. nam in actõe vl̃i licet sit actus ad certam spẽz nihilomin' venit oĩa ꝛ qd̃ tpe snie ꝛi uenit̃ possidere. ff. de peti. here. l. iiij. ꝛ. l. si quo tpe. ꝛ l. itẽ veniũt. §. si qs. qd̃ nõ. p intellectu illaꝝ legum. ꝛ idem Jnno. in dicto. c. cõquerente. Jn generali vo si actum é ad vnã spẽm tantũ nõ venit qd̃ in alia ꝛ specie cõtinet̃ nisi actũ sit sup administratõe salis non venit nisi qd̃ in ea cõtinetur. vt in pal. l. licet. ꝛ. ff. cõ ꝓ diui. l iudiciũ. Jtẽ fm Jnn. in dicto. c. cõquerente. cã i istis iudicijs ẽ exp̃menda vt peto hereditatẽ totã vel ꝓtem qz me instituit heredem in toto vel in parte. vel quia ei successi ab intestato. allegat. l. i. ij. ꝛ. iij. ff. de peti. here. vel peto noie administratõnis negociorꝝ meorũ que gessisti sine mãdato ꝛ si. Et si diceres quid ꝓdest snia generalis in actõnibus vbus. rñdet ibi Jnno. qm multũ. nã si iudex declarauit me heredẽ cõtra te suf ficit nũc ꝓbare res a te possessas fuisse i bonis patris mei vel defuncti ꝛ in eis mãdabitur snia executõi etiã si id non ꝓbaui pendẽte lite ꝓ post sniam ꝓbo qddaꝝ extraordinario mõ. nã petam sniam executõi mandari in bis reb' ꝛ si ille negauerit illas res fuisse in hereditate ego probabo. ar. ff. de re iudi. l. a diuo pio. §. si sup. ꝛ in dicta. l. iiij. quod nõ. ꝛ idẽ bar. in. d. l. i. ff. de eden. quod dicit notandum. p istis instrumẽtis, quare tigiatis q̃ habent paratã executõem Sed nũc q̃ro quare in actõnibus vbus nõ ẽ necesse declarare res etiam in, pscutõe ꝓ i generalibus sic. Rñdeo fm bar. in. d. l. i. qz iudiciũ vniuersale fm, ꝓpriam naturã actionis dat ad declarandũ ius actoris. ꝓ restitutio rerũ fit p officiũ iudicis vt. s. dixi ad hoc. d. l. licet. ꝛ. l. iiij. ff. de peti. here. ꝛ ideo in hoc iudicio non est necesse nisi qd̃ declaret actorem esse heredem ꝛ postea fit executio iudicis officio. iudicium vo generale datur ad reũ condemnandum ideo debet probari id super quo debet fieri condemnatio ideo snia q̃ i hoc iudicio fert non parat ꝑiudicium in effectu nisi i causis q̃s actor prosecutus ẽ vt in ꝑ. l. licet. ꝛ hoc nõ. ꝛ p hoc est dicendũ qd̃ non est bon' modus libellandi. peto talẽ hereditatem licet glo. hic in. d. l. i. aliter sentiat. qz vt dicit Bar. in. d. l. i. si est heres tũc habet hereditatẽ, put ẽ ius nam adita hereditate oĩa iura in nos transeũt licet non transeat corpalis possessio nisi apprehendat vt in. l. cum heredes. ff. de acqui. here. non ergo ẽ necesse petere hereditatem. debet ergo libellus sic cõdudere peto me, pnunciari heredem ꝛ aduersariũ cogi ad restituendum quicqd̃ tenet ꝛ possidet de dicta hereditate ꝛ ita formauit iurisco̅sultus in. l. licet. de peti. here. glo. tñ ꝓt sic sustineri vt cum dico peto hereditatem qz sum heres. i. peto res hẽditarias vt possideã eas, ꝓprio noie. facit. l. i. ff. de rei vendi. ꝑ primus modus dr verior ꝛ notabilior. vide bar. in. l. ex diuerso. §. vbi alienũ. ff. de rei vendi. in, qua dicit libellũ posse sustineri si quis agẽs petitõe hereditatis vel rei vendi catõne dicat. peto talem ꝓdemnari ad restitutõem rerũ bonorꝝ qz sum heres vel dñs q̃ tacite petit ꝛepnunciari heredẽ vel dñm ꝛ iudex tacite videretur pnunciare si condemnat possessorẽ ad restitutõnem. ar. l. i. C. de ordi. iudi. ꝛ. l. i. ff. de act. here. Jn iudicijs vero generalibus debet concludi reũ ꝓdemnari vt. s. dixi. vide tñ vt. s. dixi ꝛ qd̃ nõ. Bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei ven. ꝛ ꝓ hoc habes clare ꝛ late expedita illa materia Nũc venio ad aliam particulam gl. q̃ quer an libellus possit mutari vel emendari vel corrigi. ꝛ respondet aliquantulũ obscure ꝛ cõfuse ꝛ eam ordinando hoc intendit q̃ aut libellus non est adhuc reo exhibitus ꝛ tunc põt actor corrigere ꝛ emendare ꝛ etiã in totum ab agendo desistere qz nemo inuitus agere cõpellitur. C. vt nemo inuitus. l. vna iuncta autẽ. qui sciend. C. qũo ꝛ quando iudex si vero libellus est reo exhibitus ꝛ tunc non potest mutari si tales sunt actiones que electõne tolluntur. l. qd̃ in heredem. §. dicere. ff. de tribu. Si vero actõnes non sunt tales de quibus vide ꝓ Jnn. in. c. audiuimus. de collu. ꝛ tunc ante li. ꝓtesta. potest fieri emendatio accumulando ei non desistẽdo a ꝓma vt in dicta autẽ. qui sciend. post litẽ vero cõtestatam non potest ꝑ opus est noua interpellatõne vt in. l. non põt. ff. de iudi. hoc in effectu intendit ista clausula siue ꝓticula glo. Jo. an. refert alij dicta Jnn. in. c. precedenti. ꝛ ea que posuerunt doct. antiqui in. c. inter. de fi. instru. ꝓ que non habetur clare hec materia. Do. an. multa inculcat ꝛ consule ꝛ ista omnia extracta sunt a dictis barto. i dicta. l. edicta. C. de eden. ideo sequendo barto. in dicta. l. edicta. sic clare expedias hanc materiam periculosam prolixam ꝛ subtilem prosequendo quatuor membra. ꝓmo an actor possit libellum emendare. secõ an libellum possit mutare. tercio an, possit aliam actionẽ accumulare. quarto an ex tali narratione vbi fieri potest sit actor ꝓdamnandus in expensis. Et aduerte, quia differentia ẽ inter illa tria. nam emendare est corrigere superflua recisecare mutare verba sententia non mutata addere vel detrahere ꝛ declarare obscura vt satis colligitur. C. de emenda. iusti. C. per totum. ꝛ in ꝓma constitutõne. § quibus, mutare vero est vnam actõnem obmittere et nouam proponere vt ꝓbatur. C. de no. muta. C. p totum. ꝛ in. l. mutari. ff. de ꝓba. Accumulatio est vnius actõis cum alia coadunatio vt qz ꝓmo intentauit vnã actionem nunc intentat aliam ꝛ vult simul prosequi

quod bene ꝑt ꝯ dicet. et ꝑ hoc habes declaratos terminos positos i gl. ista fm bar. in. d. l. edita Nūc venio ad ꝑmum qñ ⁊ qliter liceat emendare libellū et distingue ꝙ aut vult emēdare circa substantiā ipius libelli. exemplū libellus debet cōtinere i criminali annū mensem ⁊ locū vt. l. libelloꝝ. ff. de accusa. canonizata ij. q. viij. ⁊ plene ꝑ glo. in. l. in causis. C. de accu. In ciuili dz ꝓtinere vt nō. s. c. ꝓxi. et in. l. i. ff. de edē. et ꝑ gl. in auc. de exhi. ⁊ introd. reis. pone ꝙ fuit obmissum aliqd de substācialib⁹ puta locus uel tps vel qd sit an potuit suppleri. Cōdudo post bar. aut ē talis defectus qui ꝑte tacēte non dz viciare iudiciū vt i ciuilibus non descendentib⁹ ex crimine admittit eū libellus quātūcūq obscurus nisi opponatur vt. l. ultima. C. de anna. except. ⁊ vt. s. dixi tūc emēdatio ⁊ declaratio pōt fieri vsq ad sniam nisi fuerit ꝛoppositū vt in dicta. l. i. Aut est talis defectus ꝙ etiā ꝑte tacente i pedit iudiciū vt si in criminali obmittit aliqd d substācialibus vt in. d. l. libelloꝝ. v. quid si libellus. vel si libellus deficeret in cōclusione qz cōclusio non resultaret ex ꝓmissis. vbi gīa. peto. ꝙ. qz imꝑator ē in ytalia vt. l. ij. §. circa. ⁊ qō ibi nō. ff. de do. exce. isto casu siquidē litis nō ꝓtest. pōt fieri emēdatio si tpa largiūtur alias secus ut ꝓbat in. l. accusaturus. ff. de adul. ⁊ declara si tpa largiūtur. i. si tpus ꝓfixum a lege vel a iudice hoc patit. Idone eni ꝙ ex cā ꝓfixit certū terminum ad agendū egit etiā infra terminū ꝑ post terminum vult emendare libellū ꝙ non tenuit certe non ꝑt qz videt nūc agere ⁊ iō nō pōt ⁊ idē dic in tpe statuto a lege vt nō. ꝓbat in. d. l. accusaturus. qō nō. qz facit ad multa. sic in. l. bonoꝝ. ff. de opti. lega. vbi ꝙs debet habere ratū gestū nōie suo infra tps. ꝯ. qō ipe debebat actū gerere ⁊ nō postea facit qō nō. in. c. quā sit. d elec. li. vi. ꝑ post litē ꝓtestatā fieri nō ꝑt vt in dicta. l. libelloꝝ. sed dices tu ad qd fit ista ꝓhibitio cū d nouo possit actor accusare si libell⁹ nō fuit bñ cōceptus. v in d. l. libelloꝝ. ⁊ loquor qñ non fuit ꝓfixum certū tpus. Rñdet bar. ꝙ forte interest actoris vt accusatoris magis ꝙ ꝓcedatur sup ꝑmo libello qꝫ ꝙ det libellum d nouo, ꝓpter nouas sportulas vel gabellas que debēt solui quando offert libellus scōm diuersas ꝓsuetudines italie Item pōt dici ꝙ sit in odium ipius actoris ꝙ non debuit sic vagari ⁊ variare auꝫ ꝓiudicio ipsius rei ⁊ forte iterū non aget cum ex hoc debeat abolerī nomen accusati. vt in dicta. l. libelloꝝ. Aut volo emendare libellum addendo vel minuendo circa rem petitam. et si hoc facio ante li. contesta. debeo admitti vt in dicta. l. edita. iuncta glo. ⁊ tenuit etiam hic gl. ⁊ Jmmo. in. c. s. proxi. quod intelige scōm bar. in loco ꝓcal. quando volo addere vel minuere circa eādē rem vel substantiam nam si vellem addere aliam rem tunc nō possem si illa res non dauditur sub ꝑma actione proposita. nam tūc non esset emendare ꝑ nouam actōnem ꝓponere. Utꝫ autē sub ꝑma claudat vel non colligit ex doctrina que dat in. l. scire debem⁹. ff. de verbo. obli. que dicit ꝙ tot sunt stipulatōnes quot sunt res. ⁊ ꝑ ꝛsequens tot sunt actōes quot obligationes. si vero vna ē substantia vel vna ē res tūc vna ē stipulatio et sic si petij quinq ⁊ fuerā stipulatus. x. vt si petij partē fundi et fueram stipulatus totū fundū tūc possum ante litē ꝓtestatā addere residuū qz nō ē op⁹ noua actōe sed ꝓprie emēdatur libellus. facit insti. de actio. §. si minus. Aliut post litē ꝓtest. volo emendare ⁊ tū c aut volo detrahere ⁊ possum ar. ff. si cer. pe. l. quidam extimauerūt. ⁊ intellige detrahere nō differendo sed renūciādo illi parti quā detraho vt etiā ꝯ subijciā in alio membro sicut eni possum toti liti renūciare sic ⁊ ꝑti. ar. in. l. postq̄ liti. C. de pact. iūcta. l. que de tota. ff. de rei vendi. ⁊ c. pastoralis. §. item cuꝫ totū. de offi. dele. fallit in casu. l. i. C. de plus peti. ⁊ ratio ē ibi scōm bar. qz deliquit in duobus scz in plus petendo ⁊ in cautōne ꝑ dolū in plus exigēdo dicaꝫ in. c. vno ꝯ. de plus peti. ⁊ sic nō obstat auc. qui semel. C. quomō ⁊ quādo iudex. ꝙ quis cogit ꝓsistere in ꝑma actōe qz illud vez nisi velit in totū desistere vel in parte non ꝑt tūc reus interesse ꝓtendere Si vero volo addere ⁊ tūc aut circa principalia ⁊ nō possum. vt. l. non pōt. ff. de iudi. Aut circa accessoria vt circa fruct⁹ ⁊ tūc siquidez volo addere de his que occurrūt post li. ꝓtesta. ⁊ possum. secus in his que occurrūt ante li. ꝓtesta. vt. l. edilles. §. idem sciendū. ff. de edi. edict. ⁊ hec ꝓcedunt in iudicijs singularibus Jn vniuersalib⁹ vero ⁊ generalibus tenet Jnn. in. c. s. proxi. ꝙ pōt addi ⁊ detrahi vsq ad sniam ꝑ. l. iiij. ff. de peti. here. ⁊. l. si quo tempore. eo. ti. et. C. de iudi. l. licet. ⁊ idem tenet glo. in dicta. l. edita. sed hoc non placet Ly. et pe. ⁊ Bar. i dicta. l. edita. quia in petitōne hereditatis principaliter petit actor se pronunciari heredem in execatōne autez veniunt omnia bona hereditaria vt etiam. s. dixi. vñ si ad reum aliquid peruenīret pendente iudicio illud venit in hoc iudicio magis ex virtute actionis absolute proposite ⁊ ex sui ntaura qꝫ ex virtute emēdatōis. ⁊ ideo dixit bar. ꝙ si esset actum petitōne hereditatis ad vnam rem singulariter non posset fieri emendatio vel additio alicuius rei post li. ꝓtesta. vt in. d. l. nō potest ⁊ ex hoc nō. intellectum ad illam. l. iiij. que ibi nō datur per bar. intelligit enim bar. illam. l. in dicta. l edita. quando conclusio fuit generalis non autem restrinxit se actor ad certam rem ut quia petijt hereditatem seu se declarari heredem tunc enim si declaratur heres tunc mandatur postea sententia execution̄i iudicis officio non solum in rebus possessis per reum tempore oblati libelli sed etiam in alijs q̄ incipit possidere tēpore iudicij vsq ad sentētiam vt ibi ⁊ si actor in processu vult declarare potest sed nō est necesse qz exquo generaliter intentauit actōem hereditatis oīa

veniunt virtute actõnis simpliciter proposite. sec⁹ aũt ubi egit actor petitõne hereditatis restringẽdo se simpliciter ad vnam rem. tunc enim tantuz venit illa res z non alia nec potest etiam in processu declarare sicut in singularibus iudicijs sed noua interpellatõe op⁹ ẽ ar. in. l. non potest. ff. de iudi. hunc intellectum aperte sentit spe. in ti. de libel. concep. §. non ostendamus post prin. ubi dicit p⁹ Clin. q in vniuersali actione vbi res non fuit specificata potest libellus emendari z mutari addendo vel diminuendo. all. l. iiij. ff. de peti. here. z idem dicit in generali actõne. per. l. licet. C. de iudi. et sic aperte sentit q quando res fuit specificata z sic restringit se ad certaz rem tunc non potest fieri additio vel detractio quia alia non veniunt ex natura actionis. si enim venirent nihil obstaret quod nõ posset fieri additio z declaratio sicut fit quando generaliter actum fuit. Idem repio sensisse Inno. in. c. pque rente. de offi. or. ubi dicit q si petitio est generalis debet fieri ꝓdemnatio ad omnia que reperitur possidere tpe sententie licet ea non possideret tpe li. ꝓtesta. per dictam. l. iiij. z. l. si quo tpe. eo. ti. secus dicat si petitõ non fuit generalis seu vniuersalis. q tũc non põt fieri cõdemnatio in pluribus rebus q petite sunt. z hanc eandẽ lecturã iudicio meo sentit glo. in dicta. l. iiij. dũ exponit ibi glo. tex. ò qua sola. i. ꝓpter quã solã quasi velit dicere q ibi non ꝓtendebatur de vna sola re sed ꝓpter illam rem solam fuit intentata petitio hereditatis z ꝓ hoc facit tex. illius. l. in prin. ibi si hereditatez petam ab eo z sic non restrinxit petitõnem ad vnam rem solam. q tunc non fieret ꝓdemnatio nisi in illam tm̃ hoc mihi placet. z vidi alias in quodã examine fieri magnã disceptatõnem sup itellectu illius. l. restringendo enim se ad vnam speciem videtur restrinxisse actionis virtutem vniuersalis. ar. in de. crimi de paradiso. de ꝑ. lig. et. c. sedes. ò rescrip. z. l. fi. §. cui dulcia de vi. triti. z oleo. lega. z hoc teneas licet spe. videatur aliud sensisse in ti. de actio. et peti. § . sequitur. ꝑ. differunt. ubi dicit q in hoc differt iudicium vniuersale a generali. q in vniuersali licet sit actum ad certam speciem venit tamen totum id quod incepit possidere eas durante iudicio all. d. l. iiij. et. l. si quo tempore. secus dicit in generali sed dic melius vt. s. dixi. ad. d. l. iiij. Jn petitõne tm̃ generali non fit cõdemnatio nisi sup ꝓsecutõe vt. s. dixi in alia ꝓticula glo. z ꝓbatur in l. licet. C. de iudi. et in ea si egit generaliter põt in ꝓcessu ꝓsequi z exꝑmere vt dicit Inno. in. c. ꝓxi. sed si restrinxit se ad certam spẽm vt q intentãdo actõem tutele petijt ratõnem administratõnis salis uel grani z tunc tenet hic Do. an. q non potest fieri mutatio nisi vt. s. dixi in singularibus iudicijs lz enim possit actor restringere libellum vnam speciem prosequendo vbi petitio fuit generalis ut. d. l. licet. nõ tamen potest ampliare libellum vltra speciem ad quam est restricta cõ

f

dusio z hoc etiam sentit bar. z Ly. i dicta. l. edita. qõ nota. z ut sis cautus in practica ut in vniuersalibus et generalibus iudicijs non restringas te i libello ad certam speciem sed facias conclusionem vniuersalem seu generalem. et hec procedunt quando vult addere ad rem petitã seu mutare. quandoq; vult addere seu mutare seu detrahere libellum circa aliquam qualitatez z tunc si quidem ꝓ mutatõnem illius qualitatis ꝓuigeret mutatio actõnis ꝓposite non liceret ut nota. in l. ij. §. docere. alias. §. hoc edicto. Si quis enim egit de vi ꝓuata et postea vult mutare z dicere vim publicam z agere iudicio publico non potest nisi finito primo iudicio. contingit enim mutatio actõis ut ibi. Si autem ex mutatõne qualitatis contingit mutatio substantie facti z idem q non licet mutare. ff. ò adul. l. denunciasse. §. quid tamẽ. sed si denũciatur mulier ò adulterio cõmisso cum gayo non eñ obijcit crimẽ quod denunciauit. mutatur enim substantia facti equaliter cognoscatur quando mutatur actio vel factũ ex mutatione qualitatis dic ut nõ. bar. in dicto. §. quid tamẽ. Si vero nõ cõtingit substãtie mutatio uel facti alterius actõnis ꝑ ex mutatõe qualitatis augetur uel minuitur cõdemnatio ex virtute actionis ꝓpose z tunc ista mutatio est licita vsq; ad sniam scõm bar. in dicta. l. edita. p. l. in delictis. §. si detracta. ff. de noxa. ubi patet q si agitur contra dominum actõne noxali pro damno dato a seruo potest durante iudicio adijci seu obijci q domino sciente hoc fecit z tunc sequitur maior condemnatio. Item potest detrahere ut ibi quia semper durat eadem actio scilicet noxalis licet ꝓdemnatio augeat uel minuatur ex mutatõne qualitatis Jnno. s. c. proxi. restrinxit magis illam legem intellexit enim eam quando in libello non expressit sententiam uel ignorantiam domini sed generaliter egit actione noxali. tunc enim si in prosecutõne expressit alterum mẽbrum potest postea mutare z prosequi alterum cum ambo comprehendantur sub actõne proposita sed si in libello expressisz alterum non potest postea mutare quia alteratur condemnatio nisi ante litis ꝓtest. ut supra dictum est. et hoc placet do. anto. bic et michi quia videtur se restrinxisse quando in libello expressit ad certam condemnationem et sic nõ debet posse mutare cũ alterius ꝓiudicio ar. regle mutare ò re. iur. li. vi. z qò. s. dixi i actõe vniuersali z grali qñ fuit facta restrictio ad certã spẽm. imo pl⁹ putat b do. an. q in exactõe possz declarare sciaz ul' ignorãtiã qñ est grali ter fcã ꝓsecutio. q sic exceptio q ñ tollit sniaz ꝑ modificat executõez põt opponi p⁹ sniam ut. l. fi. ff. ò ꝓcd. et. l. q i vic. ff. de ꝓpen. et qò nõ. bar. i. l. a divo pio. ff. de re iudi. sic z id qò respicit executõnem põt declarari in ipa executõe qò placet. ar. l. miles. §. i. ff. de re iudi. quandoq; volo emẽdare declarãdo obscuritatem libelli uel aliq verba obscura z possum usq; ad sniam

l.si quis intentione.ff.de iudi.t intelligit ipe bart.q ipe qui libellauit possit declarare t nõ alius etiã eius heres.ut.l.pomponi⁹ scribit si frumentũ.in fi. cũ sua glo.ff.de rei ven.t.ff.de v.obli.l.inter stipulantem. §.i.cũ gl.t ibi etiã p bar.Fallunt ꝓdicta in cãu.c.ab eo.de elec.li.vi.vbi nõ mutat qualitas t dic ut ibi.fu it enĩ illud statutũ in odiũ opponentiũ ꝓtra electũ vel postulatũ vel ꝓmouendũ.hec oĩa procedunt quo ad primũ membꝝ ꝑncipale qñ.s.põt libellus emẽdari.

Nunc veniamus ad secũdũ an t qñ possit mutari.t distingue qñ actor vult in totũ desistere renũcian do actioñ t cãe.t tũc indistincte põt ut.l.postq̃ liti. C.de pac.hoc vez nisi reus vellet persistere in iudicõ propẽ aliquã vtilitatẽ maiorẽ.qd enim si assumpserit onus.pbandi se dñm q põt ut.l.quidã quasi.ff.ꝺ.p ba.ex renũciatione enĩ nõ ꝓsequeret dominiũ ut nõ. bar.in.l.naturaliter.§.nihil cõe.ff.de acqui.pos.qñ q̃ actor nullo mõ vult desistere sed vult differre t nul lo modo potest ꝛ̃ oẽs p auẽ.qui semel.C. quõ t qñ in.quandoq̃ actor vult desistere ab instantia solum remanente sibi salua actione t cã t nõ põt ꝑte inuita per dictã auẽ.qui semel.que dicit q reus cogitur per sistere in ea vsq̃ ad finẽ t hoc vez ꝛ̃m bart. nisi index viderit q de necessitate deberet sequi absolutio ab in stantia forte ꝓpter malã cõceptionẽ libelli vel ꝓpter aliud tunc deberet actor admitti renũciãs illi instãtie Quãdoq̃ actor vult renũciare actioni intãtate rema nente sibi cã t remanentib⁹ sibi actionibus alijs pro ditis ex eadẽ cã t tunc sunt opi.bar.segtur opi.odof. vt possit per tex.in auẽ.qui semel.vbi dicatur q cogit quis exercere litẽ sup illa actione vsq̃ ad finẽ ꝛ̃ renũ ciando illi actioni ego impono finẽ omni liti sup illa actione.ergo vlterius nõ cogor.predicta vera ut pos sit mutare nisi equitas iudicantis aliud decreuerit qd enim si prio ꝓposuit certã conditionẽ generalẽ q̃ nõ infamat quã vult mutare t proponere aliã que infa mat forte ius dicentis equitas hoc nõ admitteret ꝛ̃ bar.t hoc velit tex.illius.l.edita in fi.predicta proce dunt siue in libello sit apposita clausula saluo iure ad dendi t minuendi siue non hec enĩ clausula nihil im portat ut nõ.glo.in.c.iter dilectos.de fi.instru.t nõ bar.in.d.l.edita.cũ ista ꝓ̃ dependeant a voluntate ꝓducentis libellum sed ex dispositione legis ꝓtesta tio nihil operatur ut nõ.in.l.alimenta.C.ꝺ nego.ges. t in.c.cũ.CLS.de cõsti.vide spe.in ti.de libel.cõcept. §.nũc ostendam⁹ in fi.vbi dicit q illa clausula potest opari quando plus petit ut possit fieri detractio abs q̃ cõdẽnatione expensaꝝ qõ mihi nõ placet si nõ ha beret iustã cãm petẽdi p nõ.in.c.fi.de do.t cõtu.hec procedũt i negocio ꝑncipali.In cã vero appellatiõis refert hic vinc.quoddã dicere q addi t detrahi potest quãtitati in libello ꝓprehense.ar.l.fi.C.de temp.ap. spe vero vincen.tenet nihil extraneum peti posse cuꝫ nec sup tali possint testes produci.C.de tem.appel.l p hanc q⁹ nouꝰ libellus t iuramẽtũ eãt necessariam fatetur tñ q si index ꝑncipalis cãe minus cõdẽnauit qꝫ debuit illud peti põt in cã appellationis de testa.c raynutius hec dicit vera qñ addere vult actor aliqd exneum si reus vult addere recõuentiõdo an t qñ ha beat locũ recõuentio in cã appellationis dicã .j. ti.ꝓti. c.i. Venio nũc ad tertiũ mẽbrũ ꝑncipale an per mittatur accumulatio actionũ.gl.hic t in.d.l. edita. q sic t idẽ Inn.s.prox.c.By. sup hac materia fecit subtilẽ disputationẽ t posuit in regula nullus pluribꝰ de re.iur.li.vi.t tandẽ cõclusit accumulationẽ esse p mittendã t ponit ibi tres regulas in quibus accumu latio ẽ ꝓhibita sed due ponuntur per glo. in.d.l.t p Inn.s.c.prox. Prima ẽ qñ prĩa actio sic se hꝫ ad se cundã q⁹ absolutoria lata i prĩa possibile ẽ parere ex ceptionẽ rei iudicate in secunda tunc nõ admittit accu mulatio.ff.de excep.rei iudi.l.sed si mater.§.eadem. t.l.cũ queritur.t de iureãr.l.duobus.t melius pro batur.ff.de excep.l.fundi.t.l.fundũ. Secũda re gula ẽ q qñ plures actiones sic se habẽt q electione vnius alia tollitur tunc nõ admittitur accumulatio.ff de tribu.l.qõ in herede.§.digere.de elec.c. ut quis duas.li.vi.t vide per Inno.in.c.audiuim⁹.ꝺ collu. Addit By.tertiam regulã quando sunt plures actio nes contrarie non admittitur accumulatio t intellige quando sunt in origine non in exercitio tantum quia tunc electione tolleretur ut.s.dictum fuit.ad hoc.l.i. C.de fur.vbi est bonus tex. Bart.addit tres alias regulas impedientes.prima est quãdo due actiones sic se habent q vna ꝓposita t condemnatione secuta t executione facta contingit liberatio ab alia non ad mittitur accumulatio.de hoc dic esse casum in.l.i.in fi.ff.si fami.fur.fe.dica.qui est valde nõ.t destruũtur dicta By.in hac materia. Secũda regula ẽ ratio maioritatis quando plures actiones sic se habent q vna ratione maioritatis non admittit secum alias ac tiones non admittitur accumulatio.ut.l.vltima.C. de ordi.iudi.t per.l.minorem.ff.de iudi. Tertia regula est ratio ordinis qñ plures actiones sic se ha bent q vna ex ordine hꝫ aliam precedere non admit titur accumulatio.C.de rei vendi.l.ordinarij.t.l.icer ti.de interdic.t de inoffi.testa.l.qui de inofficioso.et quod ibi nõ.t hec sufficiant hic ꝓ intellectu glo.et terminorũ ꝺ materia videre poteris p By.i dicta re gula nullus t bar.in.d.l.edita. Quero tamen cir ca hoc de questione vtili t quotidiana in accumulatio ne an erunt duo libelli et due conclusiones vel erit tã tum vnus libellus t vna conclusio t vna instãtia.dic fin bar.in.d.l.edita.qñq̃ accumulãtur actiones di uerse numero t specie vt actio depositi t actio cõmo dati locati t sic̃es qñq̃ sunt plures actiones differentes numero sed non specie.ut puta habeo tecum plures

hereditates cõmunes vel plures actiones vel plures societates plura deposita ꝛ silia. prio cãu accumulatio debet fieri in multis libellis. secõ cãu poterit etiã fieri in eodẽ libello ꝛ sic erit vna cõclusio ꝛ vnũ iudicium vt probatur in. l. heredes. §. i. ff. famil. herc. ꝛ in. l. cum duob⁹. §. si plures. ff. pro socio. ꝛ. ff. de act. emp. l. nõ ẽ nouũ. ꝛ qõ ibi nõ. in glo. Venio nũc ad quartũ articulũ pncipalẽ an qñ alterat libell⁹ nisi alteratio pmittit debeat actor cõdemnari in expensis. glo. sentit hic qꝫ sic dicit eni eũ teneri ad interesse toti ens variando ar. ff. de inter. actio. l. de etate. §. vltio ꝛ pondera qꝫ hic dicit ad interesse nulla ergo fiet condemnatio si nullũ interesse ptendere põt actor idez ꝛ apertius voluit bar. in. d. l. edita. tunc cõdemnationem expensaꝝ fiendã vbi reus dãnificatus est alias secus Quid eni si petij rem in libello posui duos confines postea addo alios duos cõfines. certe ex hoc i nullo dãnificatur reus quoniã cã deliberationis per hanc adiectionẽ nõ mutatur ꝛ idẽ in silibus. sed si p adiectionem cã deliberationis mutet qꝫ fm primũ libellum reus debebat cõtendere ꝛ sic expendit querẽdo aduocatos ꝛ similia. sed ꝓpter factam adiectionem ꝛ emẽdationẽ re⁹ deliberat nõ cõtendere certe reficient ei expense qꝫ in his dãnificatus ẽ sed si vtroqꝫ modo tam fm primũ libellũ qꝫ fm emẽdationẽ postea factã reus idẽ deliberasset. s. contendere qꝫ forte negaret ipm de quo agit pncipaliter factum nõ putat verum bar. qꝫ equitas iudicãtis diceret expensas reficiendas qꝫ reus dãnificatus nõ est nisi ꝓpter hoc lis efficeret longior tunc eni cõdemnat in tantas expensas i quantas reus dãnificat⁹ ẽ ꝓpter litẽ amplius elongatam. ꝛ hoc voluit tex. in. d. l. edita in fi. Ego puto qꝫ etiam si reis pariter facta emẽdatione deliberat cõtendere nihilominus si tale qd est additũ seu mutatũ qꝫ i deliberando oportuit facere expensas in aduocatis ꝛsimilibus tunc cõdemnabit in istis ꝛ in expensis longioris litis equitas ergo boni iudicis habebit hoc extimare. Ultimo glo. querit an mutato seu emẽdato libello debeat reus habere nouas inducias cõcludit qꝫ sic si talis est mutatio qꝫ nõ potuit deliberare i primis inducijs alias secus ar. optimũ i. c. littere. de dila. vbi est decisio huius questionis ꝛ idẽ cõmunit tenetur in. d. l. edita. Extra glo. quero qꝫ ut ex ꝓdictis ꝓz differentia ẽ inter actionẽ vlem ꝛ generalem. an petitio iuris ẽpalis sit vlis an generalis. inn. videtur in hoc sibi fuisse cõtran⁹. nã in. c. cõquerente. de offi. ordi. dicit eã esse generalẽ nõ vlem qꝫ non petit eã intãtas iura vniuersa eccle ſ tm̃ aliq̃ iura q̃ ꝓtinẽt in. d. c. ꝓquerente. sed in. c. certificari. de sepul. aperte sentit oppositũ vbi dicit qꝫ hec petitio cõtinet vniuersitatẽ iuris sic̃ petitio hereditatis ꝛ hꝫ nomẽ a iure impositũ vñ ex se ꝛ sine aliqua alia expssione ẽ apta plura vniuersaliter petere sic̃ grex. ꝛ hoc vltimũ sequit̃ hꝫ do. an. ꝛ pro hoc ego allego. c. cũ venerabilis de exceptionibus. vbi ius ẽpale fuit petitum vnius ex aliter nec in. prosecutione fuit facta aliqua specificatio nec etiã in sua ímo generaliter fuit adiudicatum ius ẽpale ꝛ idẽ habet de rei. do. c. cum venerabilis.

Nota. Summatim est. ñ. c. i. ꝙ põt aliꝙ summari ꝛ sic Non tenetur reus respondere libello in actione personali. si nõ exprimit causa petendi ꝛ diuiditur ut. ñ. c. ꝓpi. secũda ibi ideoqꝫ. Nota primo ar. optimũ ex tex. qꝫ licet in actione psonali sit exprimenda cã petendi. tamẽ si nõ exprimit opus est exceptione ꝛ appellatõe si nõ admittitur exceptio alias aũt ꝓcedit iudicium, h enim ponderat exceptio ꝛ appellatio ꝛ de his papa in fine mandat inquiri ita tenet hic Innoc. ꝓ. l. fi. C. de anna. excep. ꝛ bar. in. l. i. ff. de eden. ꝛ est tex. expssus melius qꝫ alibi in. c. abbate sane. de re iudi. li. vi. §. secus qui esset scribendus litteris aureis. Nõ secũdo optimã practicã respondẽdi ad libellũ seu expiendi cõtra eũ qñ cã nõ exprimitur. nõ eni est necesse petere cãm exprimi sed sufficit dicere non teneor respondere qꝫ cã nõ exprimit. ꝛ idem ẽ vbicũqꝫ libellus est obscure cõpositus vt sentiunt hic ꝙpe. ꝛ Albus. nec fm eos ꝺz iudex dicere libellũ debere declarari qꝫ quo reus hoc nõ dicit. fꝫ ꝺz qõ excipit debet iudex dicere reum nõ teneri respondere. ꝛ vide circa hoc qõ nõ. spe. in ti. de libel. cõcep. §. fi. ỹ. cautus etiam sic. dicãt tamẽ quidã qꝫ quando in libello personali nõ ẽ causa statim ꝺz reus cõtestari litẽ. qꝫ postea nõ poterit mutari ut nõ. s. c. proxi. sed eis hoc nõ placet. qꝫ in processu poterit causam declarare ꝛ probare. C. de anna. excep. l. fi. sed dic primam theoricam procedere quando causa est expressa sed inepta secundam dictum procedit quando nulla causa exprimitur. et hec distinctio probatur in. d. c. abbate. ꝛ sentit Joh. Cal. hic. Nota tertio qꝫ iudex nõ admittendo exceptionẽ legitimam granat ꝛ ab eo appellari potest. licet expresse super ea admittenda non interloquatur de quo tamen dic ut legitur ꝛ nõ. in. c. ex parte. iij. de appel. ꝛ in. d. c. dilecto. ꝛ nõ. per bar. in. l. a proconsule. C. de dila. Venio ad glo. ij. quia prima nihil habet que ex tex. colligit causam exprimendam i petitione personali aliter non declarat sed tu dicut dixi s. c. proxi. plene vbi tetigi que causa sit exprimenda. an remota an propinqua. Sed hic quero pᵒ Inno. qualis debet esse causa respondet qꝫ debet esse talis que inferat instũ ẽ qõ petitur vt si creditor cõtra prelatum agẽs dicat peto mille marcas qꝫ ipas tibi mutuauit ꝛ si diceret reus exprimas qꝫ cõuerse sunt i vtilitatem ecclesie vl qꝫ ꝓtract⁹ sit legitime fact⁹ ꝓsentienti bus illis quoꝝ ꝓsensus requirit vl exprimas qꝫ non sit tibi satisfactũ vel cõsilia que si nõ essent tollerent intentionem actoris. non cogitur actor hoc exprimere.

ín libello qz non est de vera materia actõnis z ideo re
fuantur post lit. contest. z tunc q̃ mdi⁹ pbabit obtine
bit. C. de pba. l. exceptionẽ. z j. de pba. c. ex lris z. c.
lz. in fi. sufficit q̃ qz creditor petat qz mutuauit z idem
p omnia hic Jo. an. z ex pdictis singulariter nõ plu
ra pmo qz libellus nõ ẽ admittendus si cã expssa non
cõcludit de iure lz ex alĩq̃ incidẽti possit iustificari nisi
illud accidẽs exprimat. Ideo dicit Inn. b z hosti. p⁹
eum qz si epc̃s petat aliquod epale ius ab ecclesia quã
cõstet exemptam talis libellus admittẽdus non est
nisi talẽ causam exprimat que ad b sufficiat puta qz il
lud pscripsit de pscrip. anditis. vel illud in exemptõe
fuit exceptum. de reli. do. c. cum venerabilis. vt aliud
simile qõ sufficiat. idẽ in citatõne nõ. idẽ Inn. in. c. ex
pte abbatisse. b primi. vbi dicit libellum non admittẽ
dum si causa expssa non ẽ sufficiẽs z idẽ bar. in. l. i. ff.
de edẽ. Nota secõ libellum sufficere cõcludere in
specto iure cõmuni generaliter nõ aũt ẽ necesse expri
mere z iustificare ex causis specialibus seu ex iure spe
ciali z singulari qõ pot⁹ pcernit solẽnitatem act⁹ ꝑ b
reseruat in pcessu z actus in libello positus ꝑsumitur
soleñiter explicat⁹ z idẽ voluit bar. in. d. l. i. z ideo pe
to prelato satis est exprimere causam mutui nec est
necesse exprimere qz pecunia est versa in vtilitatem
ecclesie vl qz canonicis consentientibus hec eñ pbabũ
tur in pcessu Idẽ si peto ratõne testamẽti non ẽ neces
se dicere qz fuit soleñiter agitatum quia ꝑsumitur. z
sic de similibus Tercio nõ qz libellãti suffic̃ causas
agẽdi exprimẽ nec tenet excludẽ exceptões q̃ possent
reo competẽ puta qz non fuit sibi satisfactum vl pre
scriptum vel qd simile. si tamẽ actor poneret exceptio
nem legitimam rei z ipam non tolleret allegando ali
quid non ẽ actor audiẽdus puta si diceret peto. x. qz
mutuauit z mihi es obligatus non obstante pacto de
non petẽdo quod feci nam ex hoc appareret libellum
iniustum statur enim narratis in libello contra libellã
tem vt. l. cum precium. C. de libe. cã. z in. c. examina
ta. de iudi. facit quod nota. Inno. in. c. i. de offi. iudi.
et. c. ad decimas. de resti. spoli. li. vi. Causa eñ appa
ret iniusta exquo dicit se fecisse pactum de non peten
do nec aliter enarrat. z ideo debet addicere aliud tol
lendo vel quia tunc erat minor vel dolo inductus vel
quid simile z tunc admitteretur libellus. facit qõ nõ.
ꝑ glo. in. c. i. de offi. dele. li. vi. z qõ nõ. doct. in. c. ca
pitulum. z. c. olim. de rescrip. Ulterius quero qd
si episcopus petat ius episcopale quia ecclesia est sita
in sua dyocesi z reus dicat libellum non admittendũ
quia statim est paratus ecclesiam probare exemptã
dicant Inno. z hosti. libellum admittendum non ob
stante tali exceptõe vt fiat litis contestatio z probatõ
exemptionis differetur i principali vt probatur. s. ti.
proxi. c. ex parte. de li. contesta. c. i. li. vi. nisi malicia
actoris esset notoria cui non esset indulgendum scõm
eos. vt j. qui ma. accu. poss. c. significante. Nota
ex hoc duo. primo qz exceptio peremptoria non debz
admitti ante lit. contesta. etiam si probatio offeratur
incontinenti z sic ampliari debet. c. i. ꝺ li. contesta. li.
vi. quod intellige vt statim subiiciam Nota secun
do qz quando exceptio peremptoria est notoria non
spectatur necessario litis cõtestatio sed potest opponi
ante z sic limita. c. i. de li. contesta. li. vi. z idem tenet
Archy. in. c. vt certa. de elect. li. vi. Jo. an. post Job.
mo. z archy. in. d. c. i. nam exquo ius competens reo
est notorium non debet iudex pati causam venire in
iudicium in. c. quoniaz. de fi. pred. imo debet iudex la
cerare libellum qua apparet de iniusta causa petendi
vt nõ. Inno. in. c. i. de offi. vicari. facit. l. i. ff. si mes. fal. modum dix. z idem videtur velle spe. nisi ꝺ excep
tione constet per instrumentum de q̃ vide in spe. in ti.
ꝺ excep. §. edicto. v. sed an reus. z v. vt autez z quod
nota. in. c. super litteris. de rescrip. Ultimo vltra
doct. hic quero quid si in libello exprimitur vna cau
sa et probatur postea alia dic qz succumbet actor. de
bet enim libellum iustificare ex causa deducta et non
ex alia z hoc tenet Inn. in. c. ex parte de priuil. z bar.
in. l. i. ff. de edẽ. facit. l. i. ff. si mes. fal. modum dix. et
. l. habebat. ff. de insti. optime facit. c. abbate sane. de
re iudi. li. vi. exprimendo enim vnam causam videtur
illam dumtaxat z nõ aliam in iudicium deduxisse vñ
respectu alterius opus est noua interpellatione vt in
c. abbate sane. sec⁹ in demonstratõne rei petite lz enim
illa sit falsa non per hoc corruit libellus exquo ꝑ aliã
potest apparere de re petita alias secus. facit ad hoc
. l. cum tale legatum. §. falsam. ff. de lega. iij.

De mutuis petitionibus

Continuatur hec Rubrica. ad precedentẽ hac for
ma. Supra visum est in precedenti Rubrica. de libel
li oblatione sed quia plerunqz libelli porriguntur ab
vtraqz parte z fiunt hinc inde mutue petitiones et du
bitatur de modo z practica procedendi. Ideo cõpe
tenti ordine annectit compilator hunc titulum de ma
teria habetur in decreti. iij. q. viij. cuius in agendo.

Quero pro declaratõne rubrice. quid dicatur mu
tua petitio respondeo qz quentio ex pte actoris z recõ
uentõ ex pte rei nam recõuentio est sc̃da quentio sunt
q̃ due petitões. cũ q̃ petitio fiat ex vtraqz parte recte
appellaẽ mutua petitio Et aduerte qz mutue petitões
pñt dici nõ solũ qñ petitio rei deducit ꝑ viã recõuen
tionis sic capit b ꝑ etiã qñ deducit ꝑ viã quentionis vt
qz inchoatur sc̃da qñ pma ẽ quasi in fine tunc eñ nõ
possunt simul tractari z vna sententia terminari z ideo
non est, ppie reconuentio. z habet tunc locum regula
qui prior appellat prior agat, vt. l. q̃ prior. ff. de iudi.
hec, pbantur in. c. ij. i. v. nos aũt de ordi. cog. Abbas

X literis Reus reconueni re potest actorē etiam coram iudice delegato q̄ sit audiet ꝛ finiet cū vtrāq; vl' sic Judex etiam delegatus cōpellit actorem ad respondēdū reo i causa reconuentionis ꝛ vtrāq; cū ordine successiuo simul audiet ꝛ vna sententia terminabit. h. d. ponit mā datum quod primo iustificat ibi mandamus Nō ex principio ibi rationis ordo exigit ꝛc. q̄ reconuentō est fundata super ratōe naturali. ꝛ hec ratio naturalis colligitur ex. l. cum papinianus. in fi. ff. de fer. ꝛ interlo. om. iudi. canonizata. iij. q. viij. cuius in agendo. ꝛ cō dudendo dic q̄ duplex est reconuentōis ratio vna p reo ꝛ contra actorem. alia pro actore ꝛ contra reum. prima pro reo contra actorem est q̄ ex quo vult actor ius sibi reddi coram vno iudice. dedignari non debet eum habere contra se in causa conuenti ꝛ sic surgit reconuentio ex ꝟ capite ex eo q̄ debet actor velle hec ratio colligitur hic ꝛ in d. l. cum papinianus Alia ratio contra reum ꝛ pro actore ē vt reus apud eundē iudicem ꝛ non apud alium durante eodem iudicio valeat conuenire actorem ꝛ ꝟ ne actor perturbetur in diuersis ꝛ coram diuersis iudicibus hec ratio colligitur ex. C. dispendia. §. reus q̄. de rescrip. li. vi. ꝛ in autē. ꝛ consequēter. C. de sen. ꝛ interlo. om. iudi. ꝛ ibi p bar.

Nota q̄ in libello potest fieri conclusio generalis vt peto ō predictis mihi iusticiam exhiberi ꝛ sic habz cōmunis practica hodierna ꝛ ē valde vtilis vt dicam in. c. ij. de ordi. cogni. Nota vnā differētiam inter arbitrum ꝛ iudicē delegatuz nā coꝛā arbitro ñ procedit reconuētio vt p̄bat in. c. cū dilectus ō arbi. ff coꝛā. de legato sic vt hic. Et est diuersitatis ratio quia iurisdictio delegata procedit de iure ꝛ ideo succedit dispositio iuris fundata super ratōnibus predictis sed arbitraria potestas procedit ex partium consensu ideo tm̄ venit quantū fuit ex partiū ꝓsensu expressum. Itē cessat in arbitro ratio. l. cum papinianus. cum actor euz non elegit sed vtrāq; pars coram iudice delegato cōmuni cōsensu ꝛ per hanc ratōnem dixit bar. in autē. et consequenter q̄ coram iudice delegato electo ex communi partium consensu non habet locum reconuētio. est enim quid imputandum reo quare tunc non exp̄ssit illam causam in rescripto de hoc tamen aliquid. ꝟ subiūciam. Ex predictis ꝛ ex tex. noto seu infero reconuentionē seu recōuentionis materiam fore fauorabilē nam eius virtute extendit iurisdictio delegata ad res non expressas in rescripto contra regulas iuris. in. c. cum olim. de offi. dele. ꝛ in. c. sedes. de rescrip. cuz similibus

Nota duo priuilegia reconuentionis. primum est iurisdictionis prorogatiuum extendit enim iurisdictionem iudicis in causa reconuentionis contra actorem in quem alias non haberet iurisdictōnem. secundum est p̄legium simultanei processus. i. q̄ cū recōuentionis simul ꝛ vicissim tractet cum cū conuentōis ꝛ vna sententia terminetur ꝛ an ista p̄legia sint separabilia. ꝟ subiūciaz Et ex hoc sequitur tercium p̄uilegium. s. causarum adequatiuum debent oēs eadem forma tractari licet cause iste sint dispares. ꝟ. c. ppi. vbi de hoc ꝛ dicam. ꝟ super glo. Nota ibi monitōne premissa ꝛc sufficere vnam monitōnem vt actor teneatur respōdere libello rei in causa reconuentionis. ꝛ dic q̄ regulariter monitio iudicis facta in presentem habet vim trine citatōnis ꝛ sufficit etiaz vbi alias requiritur peremptorium vt est gl. nota. in. c. consuluit. de offi. dele. q̄ batur ex tex. nō. iuncta glo. in. l. ij. C. quomodo ꝛ qñ in. Nota ex eo q̄ in singulari dicitur in tex. actōe ꝓposita ꝛc. ꝛ subicit postea in plurali super suis q̄stionibus q̄ actor conueniens reuz super vna re seu vna actōne potest per ipm reum reconueniri super pluribꝰ qō tenet glo. ꝛ doc. ꝟ. c. proximo. Nō ibi vicissim iuncta glo. i. q̄ illud dicitur vicissim fieri qō fit eodez tempore ordine successiuo ita tamen q̄ nō concurrat in temporis momento Nota in fi. q̄ iudex tā delegatus debz elaborare ad concordiam quātumcūq; ꝓpter auctoritatem iudicum delegatoꝝ tollitur suspitio fraudis que alias ex qualitate ꝛ forma compositōnis resultaret vt optime probatur in. c. nisi essent de prēb.

Venio nunc ad glo. i. que primo querit de ordine ꝓcedendi in causa conuentōnis ꝛ recōuentōnis. ꝛ i d fecit tria. primo vt simul vicissim tractentur cum prerogatiua actoris. secundo vt inducie deliberatorie dentur vtriq; partiterciō vt vtraq; causa vna sententia terminetur. Quo ad primum aduertendum q̄ tres traduntur practice. prima traditur in glo. vt primo expediatur vnus actus actoris in questione ꝛ statim expediat cōsimilis actus rei in recōuentōne ꝛ sic ō singulis actibus vsq; ad sententiaz. ꝛ datur hec prerogatiua actori vt primo expediatur actus in causa cōuentionis q̄z primo ꝓuocauit ad iudicium vnde succedit illa equissima regula. q̄ prior appellat prior agat. vt in. c. ij. de ordi. cogni. ꝛ in. l. q̄ prior. ff. de iudi. ꝛ hoc ꝓcedit quando actus vtriusq; cause non potest cōmode in tempore alias aūt vbi nullum preiudicium fit actori satis puto actum vtriusq; posse simul expediri et ꝓ hoc allego bo. tex. in cle. sepe. de ꝛbo. signi. in ꝛ. nos vbi statuit idē termin' vtriq; pti ad positōes ꝓductas ꝛ ad alia acta ꝛ cause munimēta exhibēda. euitāndus ē eñ circuit' ꝛ litiū dispendiosa ꝓlixitas si fieri ꝓt vt in cle. auditor. de rescrip. ō do. ꝛ ꝓtu. finē. ff. si certa. l. quidam existimauerunt ꝛ in. c. abbate sane. ō de iudi. li. vi. ꝛ hunc ordinem glo. ponit ꝛ approbat spe. in ti. de reconuen. §. videndum. secūdam practicam ponit spe. ibi fm quosdaz vt possit iudex ꝓcedē vtrūsim si vult scilicz vt vna die ꝓcedat ꝓ actore quantum potest ꝛ alio pro reo ꝛ sic de singulis ꝛ hoc putat verum

do.anto.si pars patitur seaus autem si vult vt procedatur sigillatim ꝛ vicissim quo ad singulos actus ꝛ ꝯ mihi placz ꝑ istum tex.vbi ꝯ videt mandari ipi iudici ꝛ facit.l.i.in fi.ff.que sen.sine appel.rescin.vbi patz iudicem necessitari ad expediendã vtranqz cãz vna sentẽtia ꝛ.j.etiã dicaz. Tercia ꝑtica ẽ vt hec vicissitudo obseruetur magis certe vt ꝑmo respondeatur ad primam positõem actoris.secundo ad scdaz positõem rei ꝛ sic de singulis positõibus. Itẽ ꝑmo examinentur vnus testis actoris.scdo vn' testis rei ꝛ sic de singulis qꝺ nõ placet.Ipdau.ꝛ cõiter doc.de quo etiã ꝑ Jo.an.in addi.spe.in loco preall.ꝛ hoc vez fm eum nisi forte pariter periculum mortis imminueret quo casu posset salvari tanta vicissitudo Quo ad scdm ꝺ iudicijs deliberatorijs colligendo mẽte doc.sic distinguo qꝺ aut oblato libello ꝑ actorem rẽ' incõtinenti offert libellum suum ꝛ tunc inducie simul dabunt vtriqz prius tamen in ordine ipi rei.scdo ipi actori ꝛ prius respondebit reus vt satis colligit ex tex.ꝛ ꝓbatur ex ordine titulorꝫ.nam primo tractat de libelli oblatõne q̃ fit ab actore.scdo de mutua petitõne que accumulat a reo.tercio de litis contestatõne.ꝛ sic fit lis ꝓtes.post ꝓductõnem libelloꝝ.Aut actor ꝓduxit libellum ꝛ datus fuit terminus ad deliberandũ ꝛ respondendum ꝛ postea in termino quo debebat respondẽ produxit libellum suum ꝛ tunc non artatur reus ad respondendũ donec actor se offerat paratum respondẽ vi capit terminum ad deliberandum quem debet habere si vult scdm doct.ꝛ bene.iij.q.iij.spacium differtur interim causa sua donec actor offerat se paratum respondẽ libello rei ar.ꝺ in ỽ.incontinenti.vide cauillosi aduocati reoꝝ vt refert Jo.an.sepe ad ꝓtelandum causas adueniente termino quo debent respõdere libello si deficiunt ei exceptõnes ad ꝓtelandum cõtra te porrigit libellũ recõuentõnis vt sic nõ respondeat libello actoris.donec actor eoꝝ libello se paratum offerat respondere tamen hec malicia non iuuaret si actor vellet statim sine deliberatõne respondere Quandoqz rẽ' ꝓpri' rndit libello actoris ꝛ postea incõtinenti obtulit libellum suum ꝛ idem puto vt deliberatorie dentur actori ꝛ interim donec rndit differret causa sua alias autem non possent simul tractari nec teneꝛ reus ad vlteriora procedere nisi prius rndeat libello suo. potuit enim i continenti post responsionẽ ad libellum suum exhibere repetitõem suã ar.in de.sepe.de ỽ.sig.in ỽ.exordio ꝛ.j.subiciam. Quo ad tercũ quo ad vnitatẽ sentẽtie aduerte qꝛ in vnitate plures sunt sentẽtie.tot enim sunt sententie quot sunt articuli.l.etiam.ff.de mino.ꝛ in proposito est bona glo.in.c.ij.de ordi. cogni. i ỽ. eadem sentẽtia ꝛ sicut dixi.s.in aliis actibus successiue explicandis cum ꝓrogatiua actoris ita dicendum i snia vt lz sit ꝛ dicaꝛ vna respectu materie scripte tamẽ qꝛ in veritate sunt plures debet prius ferri sententia i causa actoris ꝛ mox in causa rei ad hoc.c.cauz dilect' de cã poss.ꝛ ppric.ꝛ tenet spe.in ti.de reconuen.in.d §.videndum.sed limita gl.ꝺ ꝛ tex.in.d.c.ij.Inquãtũ dicunt de vnitate sententie nisi aliud intercedat naz si longe pri' liqueret de possessione q̃s de ꝓprietate licz prius sit actum,pnunciabitur ꝑmo super possessione dilata questione proprietatis vt nota.doc.in.c.ij.ꝑ alle.ꝛ spe.in.d.§.videndum. Item fallit fm bosti.in d.c.ij.qñ lata sententia super conuẽtione mox appellatur ꝛ recusatur iudex ne,pceꝺat in alia fm formam c.ad hec ꝛ.c.proposuit.de appel.Contrarium tz Jo.an.ꝑ quo facit.c.audiui.de,pau.ꝛ.c.pastoralis.ꝺ causa poss.ꝛ ppric.ꝛ de resti.spo.audita. quasi velit dicẽ qꝺ ex quo cõclusum est in causa non habet locum recusatio qꝺ non placet do.anto.hic ꝛ bene qꝛ quandocũ qz facultas recusandi incipit competere põt opponi ex quo iudex grauare põt ar.in.c.insinuante.de offi.de le.ꝛ in.l.ij.L.de cõsor.eius.li.ꝛ intelligeꝺ qꝺ potest recusari ex appellatõni pendentia dummodo seruet qꝺ nota.in.c.ad hec.de appel.preal.ꝛ in.d.c. proposuit. vbi dico. Itez hec eadẽ prerogatiua seruabit actori cẽ in actu execntõnis salua tñ dispositione.c.cauz dilect' de causa poss.ꝛ propri.ꝛ videꝺ ꝑ spe.in.d.§.videndũ ꝑ qꝛ.s.dixi iudicẽ debẽ vna snia vtriqz negotiũ ꝺrminare qꝺ si ꝺ non facit ꝑ tñ ꝓcedit sup cõuictione gl.alternatiue dicit qꝺ sententia ẽ nulla.vel potius est appellandũ ꝑ.l.i.in fi.ff.que sen.sine ap.rescin.ꝛ ideo glo. loquitur sic alternatiue qꝛ sic loquitur tex.in.d.l.i. et cõmuniter tenetur hic ꝛ ibi ꝛ tenetur in dicta auẽ.ꝛ cõsequẽter.qꝺ opus est appellatõne.ẽ enim peruersio cause ad causam q̃ non habet ipo facto viciare vt.l.i.L. de appel.nõ.glo.ij.q.i.in summa.ꝛ in.l.prolatam.L de sen.Capio nunc aliam partem gl.in qua pendent leges ꝛ ꝓbete.ꝛ quero nunqꝺ licz quandocũqz reo durante causa cõuentionis recõuenire actorem Jn ꝺ ponit varias opi.quidam enim dicũtqꝺ reconuentio ꝺz fieri statim añ li.cõtest.ꝛ ñ post ꝑ auẽ.ꝛ ꝓter et ꝑ tex. in corpe vnde sumitur.in auẽ.de exec.§.sanximus vbi ꝺz qꝺ statim vel mox debet recõuenire. alij dicunt qꝺ vsqz ad sententiam alij qꝺ vsqz ad aperturam testium ꝛ sic intelligunt istam dictõnem statim.glo.nostra dicẽ qꝺ hec diuersitas terminatur hodie per.c.dispẽdia.in §.reus quoqz.de rescrip.li.vi.vbi dicitur reconuentõnem posse fieri ꝺrante iudicio quod intelligit glo. donec fuerit renũciatum seu conclusum in causa quia postea non dicitur iudicium quia tunc tantuz dicitur iudicium quando negocium disputatur vt in.c.forus. de verbo.signi. Extra glo.sunt ꝛ alie opi. vt refert hic Jnno.Quidam enim dicunt qꝺ post litis cõtest. potest fieri reconuentio dummodo protestetur ꝺ reconuentione añ li.contest.ꝛ sic intelligunt auẽ. de exec. §.sanximus.Alij dicũt idem ꝛ si nõ fuerit,plecut' dũmodo incõtinẽti post li.ꝓtest.i.anteqz termin' ad alia

assignetur reconueniatur ar. ff. si cer. pe. l. lecta. et de elec. officij. et hec fuit opi. Azo. ꝛ Accur. in autentica ꝛ cõsequiter p qua facit. ff. ō libe. causa. l. si. ꝛ. L. de paul. nubil. Alij aũt dicunt ꝛ in hanc partẽ videt declinare etiam Jnno. qꝫ vlꝫ ad sniam etiã sine protestatione reus põt reconuenire ꝑ nũc non simul proceditur in vtraqꝫ lite. nam si negaretur reconuentio post li. cõtest. sequeret absurditas sm Jnno. qꝫ actio litem quam mouit pt. ꝛ pendẽte de alia re sub nullo iudice poterit cõueniri qd valde ẽ absurdum Quid enim si de iniuria q̃ lite pendẽte contingit vel alia actõe eã reconueniat certe q̃ de nouo emergunt consilio indigent de offi. dele. c. insinuãte. de iura. calum. c. cetez. Item q̃ causa imo ver' insania est abstulisse huic reo iudices ordinarios actoris corã qbus reus actorẽ conuenire pt non alium. scz illum corã quo cõuenit subrogasset Jtẽ in antiquo iure scz de sen. ꝛ interlo. om. iudi. l. papinianus. L. dr indistincte. animo in agẽdo qꝫ sequit arbitrium eũ cõtra se iudicẽ habere non dedignet ita qꝫ non facit mentionẽ d litis cõtesta. q̃ sumptr illa lex est intelligenda. ij. q. v. cõsuluisti. Si aũt ptestet nihil facit ptestatio nisi qꝫ tunc indubitãter ẽ vez qꝫ post li. cõtest. incontinẽti possit reconueniri. hosti. tenet contrariũ. dicit enim qꝫ li. cõtest. nõ ẽ loc' reconuentõni nisi, ptestatõne ꝓmissa nec mouẽt eũ ratões supius allegate p Jnn. fatet enim hosti. qꝫ li. cõtest. corã vno iudice ñ pt actor corã illo vel corã alio ꝓueniri nec reputat absurdũ ꝺ ipsum reo q̃ añ lite cõtestatã reconuenire ꝓvel, ptestari debuit ar. de ser. nõ or. c. i. Nec reputat absurdum qꝫ differatur actio nona ex certa causa. s. vt maior absurditas eniteꝛ videaꝛ nec coram diuersis iudicib' eodẽ tempore agat. de rescrip. c. fi. nec insaniam reputat huic reo subtrahere ordinarios actoris ad tps cum impetrandã sit illi reo qui nõ cõuenit anteqꝫ conueniret ꝛ subueniendũ sit illi q̃ vigilauit. de appella. vt debit'. ff. de bis q̃ in frau. credi. l. pupillus ad finem cum ergo natura iudicij non patiatur qꝫ taliter reconuentio fiat si ex eã suspẽdatur petitio non reputat hoc absurdum cum ex causa nedum suspendatur ꝑ princeꝛ qs iure suo sine culpa ꝓ. ti. ij. c. quoniam. §. si vero aliter. Nec ob. sm eum qꝫ in aũc. non dicit de li. cõtest. satis enim est qꝫ ibi dr in eodem negotio. i. iudicio qꝫ vocat mixta cõuentionis ꝛ reconuentionis exaiatio qꝫ bene ducidat in aũc. de excep. §. sanxim'. Ideo si qs obnoxium habere arbitratur eum qui cõuentõnes opposuit nõ apud alium iudicem ꝑ apud eum q̃ mox cõuenire pt ꝛ eundez eẽ iudicem in vtroqꝫ iudicio quasi dicat caueat sibi reus q̃ ab initio vocatur ꝛ intra se ō liberet an in aliquo actor teneatur sibi qꝫ si putauerit a principio ante principium tenetur. i. ante lit. ꝓ. s. de offi. dele. super questionum. §. intentionis. ꝛ. L. de iudi. l. rem non nouam. primo responso. vel etiam statim post li. contest. protestatione premissa libellus reconuentionis reus offerat et sic vicissim contestetur litem et idez sit iudex vtriusqꝫ iudicij qꝫ idẽ negocium censeat ꝛ est valde nõ. sm eum qꝫ predicta anteq̃ altero non contenta dicit mox a principio inuitis qꝫ reconuentio non sit vltra li. contest. prorabenda. dicit eũ qꝫ li. contes. nulla ptestatione premissa non est locus reconuentioni sed si iudex coram quo lis est contestata vtriusqꝫ ptis sit ordinarius corã eo locus nõ reconuentioni sed cõuentioni existit. nam reconuentõni locꝰ nõ est ne fiat preiudicium principali questioni ꝛ ipaz differri contingat, ppter naturam reconuentionis que hz qꝫ simul tractent ꝛ diffiniant vt ff. ꝛ. ff. de iudi. l. q̃ prior. ꝑ in modum ꝓuentõis sic eaz ꝓpetua sit iurisdictio ordinarij ꝛ hoc nisi obstet alia exceptio vñ preparator lit. cõtestata mutua vice ꝓueniꝛ non aũt reconuenit. ff. de ꝓpet. l. si in rem. ꝛ h vez sm eum q̃ actor ꝛ reus sunt eiusdẽ fori alias post li. cõtestatam nec petitioni nec reconuentioni sit locus. s. de iudi. c. fi. ꝛ remittit hos ad ea q̃ nõ. in summa. c. ti. §. ꝛ q̃n. v. ꝑ nihil coraz ordinario hãc opi. hosti. quã posuit glo. nra in prin. tenet Alb. Bof. Tan. Jo. mo. in decre. dispẽdia de rescrip. li. vi. Jo. an. h et clarius in de. sepe. de. sign. in glo. in v. exordio. dicit enim qꝫ ad hoc q̃ sit vera reconuentio oportet qꝫ fiat ante litẽ contestatam vel statim post vt nõ. Accur. in. d. aut. ꝛ cõsequãter. in d. §. sanxim'. vñ dicit in. d. glo. h tenendũ qꝫ hz quandoq̃ reꝰ possit cõuenire actorẽ durante iudicio non tñ illa cõuentio habebit vim reconuentionis vt. l. simul tractent ꝛ finiant nisi fiat in litis exordio vt dr in vetꝰ aut. ꝛ in. d. de. sepe. Dz aduerte qꝫ Jo. an. nõ dare explicat mentẽ suã nunqd habebit vim reconuentionis saltẽ q̃ ad effectũ iurisdictõnis prorogatiuũ vt. l. durante iudicio post li. ꝓtestatã possit fieri reconuentio coram iudice alias non respectu actoris ꝑ respectu delegati hic allegando dicit posse dici qꝫ actor conueniri non potest coraz delegato post litẽ contesta. sm eorum litteris. p. d. c. dispẽdia. §. reus q̃. qõ etiã tenuit B Jo. Lal. ꝛ dicit sic se obtinuisse in facto qõ ẽ valde nõ. vnde eadẽ ratõe idẽ videt sentire in ordinario ꝛ sic qꝫ ista priuilegia reconuentõis sint insep abilia. ꝛ hoc clarius q̃z alibi sentit Jo. an. in addi. spe. in ti. de reconuen. §. i. v. sed nunquid coram ordinario. vbi cõcludit qꝫ aut procedat conuentio quo ad effectuz prorogatiuum oportet qꝫ fiat coraz iudice allegat statim iura superius all'. per Hosti. nec obstat si dicatur qꝫ dispendia. probet contrarium in eo qꝫ dicit qꝫ potest conuenire durante eodem iudicio si litteras meruerit impetrare quasi hoc ponatur in sua optione an velit ꝓuenire durãte iudicio sine lr̃is an lr̃as ipetrare quia vbũ si meruerit respicit totã oꝛdez sim'l vt sic sit sensus qꝫ potest reconuenire sine lr̃is ꝛ si magis voluerit ꝓpetrare subaudi q̃z sic reconuenire potest B eodẽ durante iudicio hosti. B itelligebat illũ. c. cũ ante li. cõtesta.

fuerat,ptestatus Jo.an.hic aliter respondet qꝫ nō ob stat per lr̃am reconuc̃tionis quasi dicat eodem durante iudicio añ li.cōtesta.pt recōuenire ⁊ postea cōuenire ⁊ ista sunt valde diuersa nā in pueritōe nō ē necesse qꝫ vna snia terminetur cum p̄cipali secus in reconuc̃tione Jtē sublata appellatione in rescriptis in recōuentione non poterit appellari ff.c.pr̃. secus credit i pueritōne Jtē qꝫ illō. vbū pueritōis positū in.d.c.dispēdia potest respicere fm eum verbum litteras cōtra eū ⁊c. vt sic post li.cōtest. non possit actor cōueniri corā delegato sine nouis lr̃is.⁊.s.dixi opi.glo.nostre ⁊ Jnno.tz vinc̃. Fran.Archy.in.d.c.dispendia. ⁊ guil.i spe.in ti.de recōuen.§.sequitur.⁊ bar.in aut̃.⁊ conse quēter.⁊ do.an.ꝫ monet bar.qꝫ ratio recōuentionis inducta p reo cōtra actorem vt.s.habeat eum in iudi cem in defendendo quē elegit in agendo,pcedit etiam post li.cōtestationē. Nec obstat si dicat hoc repugna re nature recōuentionis cū nō possint simul tractari si fit post litem contestatam maxime ppe conclusionē qꝫ dicit ipe hoc qꝫ simul tractent respiciat fauorem re cōuentionis. Aut ergo vult vti reꝰ vtroqꝫ priuilegio. scz,progatiuo vt qꝫ simul tractent et dz reconuenire a p̄cipio. aut hoc facit post li.pte.⁊ tūc habebit p̄uile giū,progatiuū ⁊ erit ista ñ vera recōuentio fm eū qꝫ si mul ñ tractabunt ꝫ appellat reconuc̃tio qꝫ alias indeꝑ nō erit cōpetens respectu actoris ⁊ sic apte sentit ptra opi.Jo.an.qꝫ ista p̄uilegia sint sepabilia Jtem scōm do.an.per iura antiqua nō erat inuentum p̄uilegium simultanei,pcessus ⁊ poterat fieri recōuentio quo ad finē progatiuū ne actor designet ⁊c.que ratio pun git quandocunqꝫ recōueniat.autē.⁊ cōsequēter.contri git quia artat reū ad reconuc̃tionē dum incōtinenti corā eodem iudice vbi antiquitus nō artabat.et si vult reꝰ qꝫ simul,pcedat artat ad recōueniendū incōtinenti lex autē cū papinianus que dabat primū priuilegiū non corrigit in ꝫ vnde autē.solū artat ad reconuc̃tionē in continenti quando vult vti priuilegio simultanei,pcessus non autez quo ad,progatōem iurisdictōnis ꝫ stat lex antiqua que non debet in ꝫ corrigi fm eum cū cui tanda sit iurium correctio ⁊ nō cauillando litterā.ca sus ē fm eum in.d.c.dispendia.qꝫ non artat reconue nientem nisi eodem durante iudicio qꝫ verbum cum possit determinare duo sequentia sic est intelligendū vt.ff.de vul.l.iā hoc iure.⁊.l.si legetarius.§.fi.ff.de leg.iij.opinionem cōtrariaz qꝫ debeat fieri in ipso liti exordio tz ꝫ do.Lar.⁊ eum sequor ⁊ coadiuuo p̄mo per.d.de.sepe.vbi tex.nullam faciens mentionem ō simultanei processus p̄uilegio simpliciter dicit qꝫ si reꝰ aliquid dicere voluerit est in ipso litis exordio pe titio fienda ad idem autē.et consequenter.C. de sen.⁊ interlo.om.iudi.que dicit qꝫ si reus vult ꝓpulsare actorem statim quidem hoc facere debet nam et si in simul conuentio ⁊ reconuentio nō tractēt nihilomin?

rens recōueniens diceretur propulsare actorez quod facere non potest nisi statim vt ibi dicitur ad idez tex. in autē.de exceu.§.sanximus.vbi dicitur qꝫ si qs ob noxium arbitratur habere eum qui contra se conuen tionem exposuit non apud alium iudicem ꝫ apud eū mox a principio ⁊c.ad hoc iste tex.in verbo inconti nenti,vnde cum cōmuniter hec iura exposcant recon uentionem debere fieri in litis initio fm ea debēt alia iura,interpretationem habere vnde dico qꝫ.l. papini anus nō corrigitur per autē.et alia iura sed cum sim pliciter loquatur de reconuentōne debet intelligi fm predicta quando fit incontinenti per rationes quas ff. subijciam.et primo quia licet elegerit iudicem ad ali quod tempus non tamen ad longū.quid enim si im petrauit delegatum prope dyocesim rei valde distan ten a sua dyocesi putans de facili expediri propter vnicam causam tantum nam durum esset qꝫ ppe con clusionem sui negotij aliud attentaret iudicium et sic haberet ibi trahare moram solummodo propter cau sam rei.⁊ idem in ordinario rē quem ad remota loca adiuit corā quo non posset procedere reconuentio post litem contestatam sine suo maximo p̄iudicio. Jtem iurisdictio progata in reconuentionis actu est accesso ria ad iurisdictionem habitam in causa conuentōnis que obtinet locum principalem durante causa recon uentionis que est accessoria.vnde videtur contra iuris regulam vt finita causa conuentōis que obtinet locū principalis duret causa reconuentōnis que est accesso ria cum sublato principali ⁊c.vt in regula accessoriū. ō re.iur.li.vi.et quod nota.in.c.debitores .de iureiur. Ad.c.dispendia.respondeo qꝫ non est absurdum nos nouū vt idē verbū ad diuersa relatū diuersos habeat intellectus.simile in.c.ab excōicato de rescrip.vt cum refert ad verbum reconuentōnis intelligatur qꝫ fiat a principio cum vero refertur ad verbum conuentionis ⁊ ad impetrationem literarū intelligatur ,put sonat. nam promptum est iura iuribus concordare vt in .c. cum expediat de elec.li.vi.⁊ maxime hoc est tenendū cum ille.§.non veniat i fauorez rei sed potius contra strīngendo eius facultatem vt durante eodem iudi cio nec per viam reconuentionis nec per viam con uentionis sibi liceat actorem coram alio iudice pro pulsare non ergo debet operari contrarium effectum vt laxet habenas reconueniendi indistincte durante eodem iudicio contra alia iura que exigunt hoc sta tim fieri debere ar.regle quod ob gratiam de re.iuris libro.vi.et.l.quod fauore.C. de legi. et hec conside ratio iudicio meo multum restringit et visus fuit pa pa ibidem illo verbo generali durante iudicio ⁊c.ad ostendendum qꝫ q̄diu durat iudicium non licet reo actorem conuenire per nouas literas vel reconueni re coraz eodem iudice quasi postea liceat ipetrare ad alios iudices vnde dūtaxat voluit ibi ,puidere papa

actoꝛi in reco͡uentionis actu sicut ꝓuiderat reo i ꝓuentione cõtra actorẽ vt in prin. illius. c. nõ ꝙ voluit induc ere ut indistincte liceret reco͡ueniere actorẽ eodez durante iudicio qꝛ sic ꝓuideret ꝓtra actorez cui' cõtrariũ intendit t maxime b̃ pz p p̃al. de. sepe. vbi ponit ius nouissimũ et concordat cũ autẽ. t b. c. t loquitur per verba necessitatiua vt ibi' patz t hec sufficiãt q̃ ad istũ difficilẽ articulũ t vide de b̃ aliq̃ per Jo. an. in. d. c. ij de ordi. cogni. Ultimo hec gl. ꝓmo colligit ar. ex tex. q̃ frustra petit qs debitus q quod dz non imperdit t all. Unicẽ. cõcor. damnũ allegat quinqz cõtraria t sol. tñ vltimum cõtrariũ de. l. ti. ff. de ꝓpẽ. vbi' contra repetentẽ depositũ non admittitur cõpensatio debiti dicẽs q̃ illud ẽ speciale in deposito. Ad alia contraria rñdet ꝛm Jo. an. q̃ etiaz sunt specialia i sasmatis intrusis t excõicatis q̃ non cõueniunt t cõueniri pñt. s. de iudi. c. intelleximus Hl. ij. exponit tex. t remittit ad nõ. in. c. dilecti. de iudi. t dic'ut ibi' plene dixi' t in. c. exaiata eo. ti. Glo. in. v. incontinẽti multipliciter exponit b̃ verbum incontinẽti t quo ad hoc. c. dic vt plenissime dixi sup glo. i. t nõ. hanc gl. iuncto tex. de significato huius dictõnis incontinenti nõ enim exigit actũ fieri in eodẽ tempoꝛ momento et de hac dictõne t silibus t mox statim t sic de silib'. vide glo. in. c. qz ꝓpter. de elec. t. xx. q. ij. si in q̃libet t bar. in. l. i. ff. de iudi. sol. t in. l. i. ff. ꝺ v. obliga. t cõdude q vbi' aliud nõ exꝓmit relinquitur arbitrio iudicis quãdo dz fieri incontinẽti. ar. in. l. ratum. et i. l. dicimus. ff. de solu. t in. l. si peculium. ff. de sta. li. facit de excõse. di. v. nunq̃. t qꝺ ibi nõ. Venio ad gl. pe. q̃ opp. cõtra tex. de. c. sup spoliatione de or. cogni. vbi non admittit reco͡uentio so. contrariũ loquit quãdo qs agit possessorio t reco͡uenit petitorio quod fie rñ non pot in fauorez spoliati t odium spoliantis p̃ si actoꝛ ageret possessorio t reus vellet eum etiam reco͡uenire possessorio bene admitteret reconuentio vt ibi Idem si actoꝛ ageret petitorio nam posset reco͡ueniri possessorio vt in. c. ij. de ordi. cog. Nota gl. que vult in summarijs habere locum reconuentionẽ qñ ambe cause sunt summarie. Idẽ quando ẽ vna summaria et alia plenaria nisi aliud obstet vt odium spoliantis fauoꝛ spoliati Jo. an. hic sup tex. post Inn. sentit oppositum. dicit enim notandz q vbicunqz habet locum summaria cognitio non habet locum reconuẽtio nisi ꝓ talibus summarie cognitionis qꝛ cum conuẽtio' t reco͡uẽtio sint simul tractande ubi vna requirit plenam discussionem alia summariam restat q sine alteri' preiudicio simul tractari non pñt cum vna acceleratõem exigat. alia longiozes dilationes exposcat. t idẽ hosti. sed Jo. an. remittit ad nõ. per se in de. sepe. de v. sig. in glo. in v. quod requirat. t ibi distinguit q aut ordinarius vel delegatus cognoscit de causa in q̃ de sui natura summarie procedit' t tunc sit locus opi. Inno. et sequacium vt qualitas cause reconuentõem impediat. aut delegatus virtute cõmissionis in causa in qua alias plena cognitio requirit summarie ꝓgno scit. t tunc subdistinguit q aut papa ꝓprio motu tollit substantialia t tunc idẽ quod. s. Aut ad petitionem impetrantis t tunc ar. c. sepe. t. l. vltima. C. de fruc. t. li. expen. videtur ee remissa plenaria cognitio etiam in causa reconuentionis t ꝓ hac distinctõe adducit. c. si motu, ꝓprio. cum sequenti. de probẽ. li. vi Bar. in autẽ. t consequẽter tenet q etiã in summarijs bz locum reconuẽtio. p. l. f̃ et hec. ꝧ. nõ solum. ff. ꝺ ꝓ cu. vbi in causa damni infecti bz locum reco͡uentio et tamen illa est summaria vt in. l. i. ff. de dam. infect. et concludit duo membra q̃ aut vtraqz est summaria et tunc non est dubium cuz possint simul tractari. Aut ꝓma est summaria t secꝺa plenaria et adhuc habet locum reco͡uentio f̃ non tractabunt simul hoc ẽ nisi simul tractent fuit inductum in fauorem reco͡uentionis t huic fauoꝛi potuit renunciare ipe t hoc dicit bar. ꝓ sequendo opi. suam quã. s. recitaui in glo. i. Pau. de lia. in cle. sepe. t in. c. cum in agendo. iij. q. vij. dicit ponderandũ q̃litatez iudicij summarij an sit summarium tantum quo ad dilatões breviores t iudicij ordinatoria. et tunc reconuentio a conuentione suscipit ꝓuilegiuz vt sic summarie ꝓcedatur etiã in causa reconuentionis. facit j. c. ꝓi. et ratões ibi posite i tex. Aut causa ẽ summaria quo ad decisoria vt qꝛ admittunt testes, ꝓbatões vt iuramẽti vel similes. nam quedam sunt cause summarie quo ad ꝓbatões in quib' quandoqz sufficit iuramentũ q̃qz vnus testis ꝺ quibus in spe. de offi. iudi. ꝧ. i. C. de his qui ad ec. ꝓsen. l. ꝓsenti. t. l. thesaurus. ff. de exhi. re. et p bar. in. l. i. de preto. stipula. t pleni' in ẽdem. ad reprimendam. t aliqd in. c. nup. de testi. t tũc iste cause nõ adequatur virtute reconuẽtionis quia fieret magnum ꝓiudicium in altera causa quod non est dicendum. t hec vba nõ t multum mihi placẽt. do. an. inuolvit multum banc materiam multa, ꝓsequẽdo. breviter ego concludo cõ prehendendo mentem pau. t do. an. q̃ aut ambe cause sunt pariles seu equales ex earum natura vel accidenti puta ex modo impetrandi t tunc indubie procedit reconuentio t simul tractantur vt j. c. ꝓpri. vbi etiam dicam Quid si motu ꝓprio papa scripsit nunquid in causis pariter summarijs habeat locum reconuentio vt aperte probatur in de. sepe. de vbo. signi. et in prealle. ꝧ. nõ solum. Aut cause sunt diverse nature vt quia vna summaria alia plenaria nec sunt adequate ex modo impetrandi t tũc si esset vera opi. bar. t aliorum q̃ ista priuilegia eẽnt sepabilia videlicet q̃ haberet locum reconuẽtio absq̃ eo q̃ simul tractentur cause et tunc procedit opi. bar. q̃ habeat locũ reconuentio quo ad prorogatõnem iurisdictõnis sed non quo ad hoc vt cause simul tractent sed quelibet

tractabitur fm naturam suam ⁊ sic posset vno modo intelligi glo.in.v.cle.sepe.in v°.exordio nihil eñ tũc obstaret quo minus fiat reconuentio sed tenendo aliaz opi.Jo.an.et Cal.que mihi pl⁹ placet ut.s.dixi. q̃ hec ꝓuilegia nõ sunt sepabilia tũc ꝓcludo q̃ cã reconuentõis trahit ad naturã cause ꝙuentõis ut si prima erat plenaria.scda etiaz efficit plenaria.si prima summaria.scda erit summaria.⁊ pro hac opi.facit de.sepe vbi tex.loquit de cauſ summariis ⁊ simpliciter pmittit reconuentõem.⁊ videt pmittere generaliter dũ dicit si qd petere voluerit rẽ.non eñ contingit de facili q̃ intentata summaria accumulet etiã plenaria ⁊ tamen tex.ibi indistincte pmittit reconuentõnem quo ad ꝓuilegium etiã simultanei.processus ⁊ sic cũ indistincte loquat nec alibi caueatur oppositũ indistincte debet intelligi.xix.di.si romanorum.⁊.l.de pretio.ff.de publi. et optime,p hac eõnione faciunt rationes tex.c.se.et qõ ibi dicam iura eñ indistincte pmittẽdo reconuentionem i disponendo q̃ simul debeat tractari ⁊ vna sententia terminari videt adequare ⁊ parificare istas causas respectu modi,procedendi cum in hoc nõ irrogetur magnum ꝓiudicium ⁊ cum videant adequate iuſtinus est ut cã reconuentõis trahat ad naturam cõuentionis q̃ econtra.tum qz illa fuit ꝓmo in iudicio deducta et sic tanq̃ ꝓncipalis dz ad se trahere naturam alterius ar.l.q prior.ff.de iudi.et regula'q prior tempore rẽ.de re.iur.li.vi.tum quia ꝓma tanq̃ dignior cuius occasione ꝓrogatur iurisdictio dz ad se aliaz trahere ar.c.q̃ in dubijs.de cõse.ecde.vel alta.c.i.e.ti.li.vi.⁊.l.generaliter.ff.dõ fideiuſ.⁊ b vez vt dicit Pbau.q̃ altera summaria est respectu,procedẽdi tñ.secus respectu decidẽdi tunc eñ non cõicat suum ꝓuilegium alteri cum tanto preiudicio ptis.ar.i.l.ij.§.si qs⁹ principe.ff.ne qd in lo.publi.et in.c.super eo.de offi.delegꝫ.tunc eñ exquo facillime potest cõstare de vna ꝓ nũciabit sup illa ꝓus.⁊ hoc casu põt,procedere qõ nõ. Jnn.in.c.ij.de ordi.cogni.vt.s.dixi. hec,procedũt q̃ conuentio et reconuentio respiciunt diuersas causas si vero accumulantur respectu eiusdem cause quia petitiones dantur directe contrarie super eodem iure q̃ tamẽ sepate non eẽnt equales in modo procedendi. puta petit debitor cõtractum pronũciari vsurarium. aduersarius vero directe petit cõtrarium pronunciari videlicet cõtractum legitimũ et executõni mandari ⁊ actor dicit reconuentõez non debere admitti quasi sit plenaria.et tunc dicit Lapus all.ij. q̃ indistincte ꝓcedit reconuentio qz hec non est sepata reconuentio sed illi annexa quasi defensio ⁊ exquo pmittitur impugnatio ex pte vn⁹ dz admitti defensio ex pte alter⁹ ar.i.c cũ inter de excep.facit qõ nõ.Jnn.in.c.ex cõquestione.de resti.spo.⁊ hec nõ.et intelligo predicta vera i reconuentione quando per eam prorogatur iurisdictio iudicis qui alias non habebat iurisdictõnem in reconuentõnis causa.si enim fieret reconuentio coraz communi iudice non per viam reconuentionis sed conuẽtõnis nec curat reus habere priuilegium simultanei processus tunc poterit procedere vt sua causa tractet scõm naturam suam potest enim si vult nõ vti aliquo ꝓuilegio reconuentõnis nec aliquid obstat quo min⁹ hoc dicere possit. Secundo principaliter glo. nõ. ex tex.q̃ per recõuentõnis actum efficitur iudex qui alias non erat iudex ⁊ hoc dicit procedere tam in delegato q̃ in ordinario vt si clericus cõueniat laicum coram iudice laico nõ tenet ibi respondere in causa reconuentõnis. Nota ex hac glo.duo ꝓmo q̃ per reconuentionẽ nedum ampliatur iurisdictio delegati sed etiam ordinarij et idem Jo.Cal.quia.l.cum papinianus.et antẽ.et cõsequẽter.loquũtur indistincte ⁊ optime facit.c.ij.de ordi.cogni.⁊.c.si.c.ti.⁊ b teneas licz quidam teneãt cõtrarium seu disputãt vt recitat Jo. cal.dicentes hec iura loqui in delegato ergo secus i ordinario.ar.c.nõne.de presump.Zitez impetrãs de legatum vtit iure speciali merito debet eo vti in causa aduersarij.ar.j.c.proxi.b adiens ordinarium vtitur in re cõmuni sed contrarium est vez per iura predicta et tenet bar.in autẽ.⁊ consequenter. Secundo nõ q̃ clericus potest reconueniri coraz laico circa hoc multũ instat bosti.b sed dic vt plene dixi in.c.at si clerici.de iudi. Vltimo gl.q̃rit an in cã criminali habeat locum reconuentio ⁊ dicit q̃ non remittit ad nõ.in.c.at si clerici.de iudi.et idem ibi glo.⁊ in.c. cuius in agendo.iij.q.viij.Jnno.b ⁊ Jo.p⁹ cã quasi nihil boni dicunt nec firmãt pedes do.an.lan⁹ ꝓcautus ẽ sed dicta ad b latius ⁊ dan⁹ post bar.in.l.is qui reus.ff. de publi.iudi.⁊ in autẽ.⁊ cõsequẽter.C.de sen.ꝓsequendo quatuor membra ꝓncipaliter ꝓmum membrum q̃ criminaliter conuentus vult recusare etiã criminaliter secundum quando conuentus criminaliter vult recusare ciuiliter.tercinz quando conuentus ciuiliter vult reconuenire criminaliter.quartum quando conuentus de crimine ciuiliter,vult reconuenire ciuiliter ⁊ qd cõtra.Ad primum rediendo quando criminalis accumulatur ad criminalem aut coram iudice vtriusq̃ cause ⁊ est materia.l.is qui reus.ff.de publi.iudi.⁊.l. neganda.C.q̃ accu.non possunt canonizata.iij.q.xi.neganda.et qz in iure canonico perfecte non habet iste articulus.Ideo sic distingue post Barto.in.d.l. is qui reus q̃ aut accusatus vult reaccusare ante nomen receptum inter reos aut post.⁊ si post aut ante sententiam aut post.ꝓmo casu potest vt dicta.l.is qui reus illa enim lex prohibet quando nomen accusati ẽ inter reos receptum ⁊ lz sint multe varietates q̃ nomẽ rei dicat receptuz inter reos tz tñ bar.q̃ dicit receptũ quãdo pronunciatum ẽ procedendum esse in accusatõne non obstantibus exceptõnibus accusati vt in.l. quo adulterium.C.de adul.secõ casu q̃ nomẽ ẽ receptũ

inter reos ꝛ vult reacusare ante sententiam aut vult reacusare in plozando iudicis officiū Aut excipiē do aut p̄ncipaliter reacusando. p̄mo casu pōt ut. l. i. C de calum. secūdo casu aut est exceptio peremptoria ꝛ potest pozponi aut dilatoria ꝛ tunc secus. vt. l. si maritus. §. p̄scriptōnem. ff. de adul. tercio casu quando p̄ncipaliter reacusando dicūt q̄dam q̄ indistincte nō pōt ita sentit gl. i d. l. is qui reus. ꝛ p̄ Ly. ꝛ gl. in. d. l negāda. C. qui accu. non p̄nt. ſ tu distingue p̄ bar. aut crimē qō scđo. refert ē p̄iudiciale ad primū ꝛ pōt vt. l. i. C. qui accu. non possunt. ꝛ ē ratio quia ex ꝟ resultat quedam exceptio peremptoria. aut non est pre iudiciale ꝛ tunc aut crimen quod secundo proponitur ē p̄mo crimini cōnexum ꝛ pōt vt. l. ij. §. si publice. de adul. ꝛ nō. in. §. si extraneꝰ eiusdē. l. aut nō ē p̄nexum p̄mo ꝛ tunc si vult reacusare vt p̄cedat ꝛ indistincte non potest vt in. d. l. is q reus. nisi suaz vel suoz iniuriam p̄sequatur vt in. d. l. neganda. aut vult solum se inscribere vt differat post sententiā ꝛ potest ut. d. l. negāda. ꝛ effectus huiꝰ accusatōnis ē vt possit hāc actionem p̄sequi etiam si damnetur de suo crimine vt statim dicam ſ. Si vo accusatus vult accusare extraneū tūc statur distinctioni. l. neganda. aut vult accusare ꝟ pari vel minori ꝛ nō potest nisi suam vel suozum iniuriam p̄sequatur tamen potest accusatōnem ꝓponere vt differatur post exitus siue accusatōnis vt in. d. l. negāda. ꝛ statim dicam ſ. Tercio membro p̄ncipali quando vult accusare post sententiaz in sua causa latam. distingue aut fuit ipe reꝰ absolutus ꝛ sine dubio potest reacusare nisi propter aliud impediatur vt i dicta. l. is q reus. in prin. ꝛ in. l. qui accusare. ff. ꝟ accu. aut fuit condemnatus ꝛ tunc aut illa condemnatio infamiam non irrogat ꝛ idem vt. l. qui accusare. Aut irrogat infamiam ꝛ tunc ant vult accusare extraneuz ꝛ non potest nisi suā vel suozum p̄sequatur iniuriā vt in p̄al. l. qui accusare. ſ inchoatas p̄t p̄sequi ut i. d. l. is qui reus. ꝛ. l. negāda. aut vult reacusare suū accusatozem ꝛ potest vt in. d. l. is qui reꝰ. non obstante q̄ sit infamis. aut pena admit ei vitā ciuitatem vel libertatē ꝛ tūc de nouo accusare non potest etiam in accusatōnibus añ inchoatōem ꝛ tūc distingue. aut accusatio ex q̄ fuit accusatꝰ erat p̄iudicialis ad aliaz ꝛ non poterit illā p̄sequi vt. d. l. i. C. qui accu. non pos. Aut nō erat p̄iudicialis ꝛ tūc si ē pena p quam p̄dit ciuitatem vel libertatē ꝛ poterit p̄sequi p se ꝛ p̄ procuratorez vt nō. gl. in. d. l. is qui reus. Aut imponit pena mortis ꝛ nō poterit p̄sequi fm glo. in. d. l. is. q reus. p. l. cū reis. ꝛ. l. si vindicari. C. de penis vbi patet non ē differendam execatōnem pene corporalis sed omes doct. cōmuniter tenēt ibi cōtrarium sicut enim hoc casu differtur deportatio que est mors ciuilis eadem ratione debet differri mors naturalis non obstantibus legibus superius all. q enim ibi dicitur q mors non debet differri fatendum est nisi ex causa vt probatur l. i. C. de bo. dam. ꝛ. l. fi. ff. de publi. in prin. ꝛ. pa. q. iij. cum apud. iuncta glo. hec omnia. procedunt quādo reus vult reacusare coram iudice vtriusq causē. si autem per modum reconuentionis vellet accusatoꝛ suum reacusare coꝛā iudice non suo ꝛ est propie materia nostra tenet bar. in. d. aut. ꝛ consequenter b fieri non posse ratio quia accusatoꝛ illum iudicem nō eligit nec sponte iuit ad eum. imo quadā necessitate sollicet propter maleficium vel iniuriam sibi factam ar. in l. ij. §. sed si agant. ff. de iudi. vnde non est conueniens vt malignital aduersarij mei propter quam cogor ei accusare faciat vt ego possim reacusari coram iudice nō meo vt dicto. §. sed si agant. que ratio cessat in eo qui agit contra aliquez ex aliquo cōtractu vel ex quasi contractu celebrato ab ipo agente vel ipius facto ꝛ sic eo casu quo accusat cessat ratio. l. cum papinianus quia ipe actoꝛ iudicem non eligit sponte. ꝛ b dicit procedere quando actoꝛ conueniret reum coꝛā iudice ordinario si enim contra eum iudicem delegatum impetraret tunc credit Bar. q posset fieri reconuentio per autē. ꝛ consequenter. ꝛ in corpore vnde sumitur. a q subest ratio quia cum ipe eligit tunc cessat ratio impedimenti de quo loquitur. §. sed si agant do. an. discrepat a dictis bar. in duobus. primo inquantum indistincte dicit q coram ordinario non potest accusatoꝛ reacusari non enim procedit ratio bar. in prosequente publicum interesse quasi tunc nō necessitatur ad accusandum. in hoc tamen distinguit q vbi venit pro publico interesse procedit reconuentio ꝛ hoc vbi venit q venit pro publico interesse. secus dicāt si venit ratione priuati alter ratōne publici tunc non procedit reconuentio quia non eodem respectu conueniuntur quo agit. agit enim ratōne publici interesse ꝛ conueniuntur ratōne priuati ar. c. frequens ō resti. spo. li. vi ꝛ quod nō. de ordi. cogni. c. cum dilectus Secundo discrepat a dictis bar. quia dic se putare hoc procedere etiam si reconuentio fiat coꝛaz iudice delegato impetrato a reconuento quia stat ratio p̄calli. is bar. sentit contrarium posset tamen dici quod bar. non sentit contrarium sed potius limitatur per hoc dictū do. anto. sed quicquid sit ego puto in hoc vltimo distinguendum sic q aut accusatoꝛ prosequendo publicuz interesse venit quasi necessitatus vt quia aliquis de collegio accusat prelatum de aliquo crimine ꝛ nō poterit coram ordinario reconueniri iste enim venit quasi necessitatus licet prosequatur interesse publicum. interest enim sua habere bonum prelatum sub cuius iurisdictione habet viuere. et ne bona sue ecclesie dissipentur. arguñ. viij. q. i. auditur. et sic cessat ratio. l. cum papinianus cum non elegerit sed potius necessitatus venit ꝛ sic adhuc p̄cedat opi. bar. aut nō venit sic necessitatus ſ venit mere p interesse publico

tanq̃ vnus de populo et tũc potent reconueníri ꝓ in teresse etiã publico q: satis tunc videtur elegisse iudi cem et sic cessat dispositio .§. sed si agãt. et ꝓ hac distí ctione optime facit qõ in simili dicimus de excõicato an possit esse in iudicio vt reus voluntar? dic ut nõ. in. c. cũ inter. et. c. dilecti. de excep. vbi dicã et ꝓ Inn. in. c. super his. de accusa. ꝛ videtur ratio demõstratia ad oculum. Item adhuc puto q ꝓ interesse primato potent reconueníri quicquid senserit Bo. an. ad hoc est tex. aptus in. d. l. neganda. ꝛ iij. q. ix. negida vbi etiam de hoc. alias eñ õ facili inferens iniuriam po sset deludere iniuriatũ ꝓueníẽdo eum de accusatione super publico crimine qõ nõ est dicendũ. ar. õ diuor. c. q̃sto. non obstat. c. frequens. q: loquitur qñ de ex spoliatione excipitur vt actor repellatur ab agendo ñ eni debet repelli si ꝓsequitur cãm publicã sed ẽ nos loquimur in reconuentõe que simul tractatur cũ quẽ tione et sic nõ impeditur fauor publicus et predicta i telligẽ q possit fieri reconuentio qñ aliud non obstat iuxta ea que dixi ẽ. plene in ꝓmo membro. ꝛ puto cũ bar. ut coram delegato possit fieri reconuẽtio nisi aliud extrinsecũ obstet q: cũ eligit impetrando. ar. j. c. ꝓxi. et ad predicta adde vtilem ꝛ quotidianã questionem in qua consuluit fre. de senis ꝓli. lxxxviij. Clericus ac cusauit laicum coram iudice laico de iniuria sibi illata lit. ꝓtest. coram laico et publicatis attestatõib? ille lay cus reus accusauit clericũ coram iudice ecclastico õ calũ niosa accusatõe quã dicit instituisse ꝓtra eũ coram layco et petit ut inhibeatur iudici secular quatenus pendẽ te ista accusatione supsedeat i cã principali ꝛ q̃rebatur de duobus .primo an esset admittenda illa accusatio de calũnia pendente prima .secõ an esset tenda inhi bitio presupposito q esset accusatio admittenda ꝛ cõ suluit q non deberet admitti q: eius decisio pendet ex decisione principalis q̃onis ideo illa primo est ex pedienda tanq̃ ꝓiudicialis ꝛ presupposito q deberet admitti ꝓsulunt nõ eẽ supsedendũ i ꝓmi cũ vterq; ꝓse quatur iniuriam, ꝓpriam. sed esse sup vtraq; questõe pcedendũ p nõ. i. d. l. neganda Et ex hoc vltimo etiã nõ. q ꝓsequẽs iniuriã, ꝓpriã põt reconueníri sup iniu ria, ꝓpria ipius rei ꝛ, pcedatur i vtraq; ꝛ hec ꝺcia intelli ge qñ facta sunt ꝓssibilia ita q vnũ factum nõ est ꝓ iudiciale ad alterum p l. i. C. qui accu. nõ põt. ꝛ dic vt plene dixi. ẽ. in primo mẽbro ꝛ ẽ quo ad primum mẽ brum principale cũ q̃rebatur an accusatus criminalit possit reconsare etiã criminaliter Secõm membrum principale cũ querebatur an conuentus criminaliter possit reconuenire ciuiliter ꝛ breuit ꝓcludo q nõ. tũ q: coactus ex maleficio aduersarij admit iudicem suum et sic cessat ratio. l. cũ papinianus. ut. ẽ. dixi i alio mẽ bro. tum ex dispositõe. l. fi. C. de ordi. iudi. vbi patet q prima cã tanq̃ maior facit silere minorem et hoc fuit õ mente Inno. hic ꝛ Bar. in dicta auc. ꝛ ꝓsequẽt

Terciũ membrum principale fuit qñ conuent? ci uiliter vult reconuenire criminaliter et tũc ꝓcludo q si iudex coram quo fit reconuentio de reconuentione iudi care non põt puta q: non põt ꝓnoscere nisi de ciuili vel reconuenit de rius de crimine coram seculari et tũc non ꝓcedit reconuentio fm Inno. hic et Bar. in. d. auc. ꝛ ꝓsequenter. ꝛ est ratio q: hoc est ꝓuilegium cau se et non persone et hoc nõ posset fieri etiã vtraq; pte. volente. ut. l. nõ distinguemus. §. iulianus. ff. de arbi. et nõ. glo. in. l. inter ꝓuenientes. ff. ad muni. ꝛ Inno. i. c. de causis. et. c. p. et. g. õ offi. dele. non eñ esset ꝓ rogatio sed in nouam spẽm translatio. ar. i. l. sz si ma nente. ff. õ preca. Si vero iudex põt alias ꝓnoscere tunc tenet hic Inno. q admitti reconuentio nã et idẽ põt ciuiliter pueníri ꝛ criminaliter põt ꝓtra aliũ agere cum non inueniatur hoc ꝓhibitum sup diuersis reb? fm eum Bar. in. d. auc. et consequẽter. subtilius hũc passum examinat premittẽdo q cã criminalis habz iudicium priuilegium vt ea pendente supsedeat in quali ciuili ut. l. fi. C. õ ordi. ꝓg. ad ꝓpositum. ergo si ille q̃ reaccusat per modum reconuentõis vult vti hoc pri uilegio q interim super ciuili ꝓmo ꝓposita supsedeat non posset reconuenire q: hoc nõ patitur natura con uentionis ꝛ reconuentionis que ẽ ut simul, pcedat ꝛ si mul terminẽtur et q: per hoc preiudicaret actori eius priuilegiũ vt q̃ prior appellauit ꝓr agat putat tñ Bar. q ẽ reus ꝓuẽ? ciuiliter poterit ꝓsequi seu accusare cri minaliter actorem coram alio iudice ꝓpetenti nec debet impediri virtute auc. ꝛ ꝓsequenter. q̃ vult reconuenti onem non posse fieri coram alio iudice q: illa auc. au fert illos iudices reo q: dat sibi aliũ in cã reconuen tionis. s. istũ principalis cause eo ergo casu quo nõ põt reconueníri vel nõ põt sine priuilegio et ꝓiudicio iuris sui vel sue cause tunc nõ auferet illa auc. iudices suos vt manifeste colligit ibi et in corpe vnõ sumitur. Bo. an. dicit hoc, pcedere qñ ciuilis et criminalis accumu lentur sup eodẽ facto ꝛ sic loquit. l. fi. C. õ. ordi. iudi. sed si ex diuerso facto tunc, pcederet reconuentio fm eũ ad hoc all. glo. i. l. omniũ. ff. de pac. ꝛ hoc etiã volue runt quidã ut refert Inno. hic ego puto idẽ dicẽdum vt non admittatur reconuentio etiã sup diuersis licet eñ. l. fi. C. de ordi. ꝓgni. loquat qñ super eodẽ agitur criminaliter. tñ ego allego. l. fi. C. de ordi. iudi. q̃ lo quitur indistincte et solum ibi ponderat maioritas cẽ vt citius terminetur causa criminalis tanq̃ ardua. ad idem. l. per minorem. ff. de iudi. et per illas leges pu to q indistincte coram eodem iudice non admittetur cumulatio criminalis et ciuilis etiam super diuerso fa cto quanq̃ reconueniens non dicat se non velle vti p uilegio suspensiuo quia hoc videtur in vultum in fa uorem publicum, nam publice vtilitatis est ut crimi a non remaneant impunita et vt citius puniantur ter minentur. ar. in. l. cum reis. ff. de penis. ꝛ de sen. ex.

.c. vt fame. et quod pretor. phibet indistincte. p hibet licet pars admittat vt in illi dicit tex. in. l. quos prohibet. ff. de postu. et hoc puto verum. licet aliud videantur innuere Bar. et do. an. sentientes q̄ q̄n reꝰ nō vult vti priuilegio suspēsiuo admittit reconuentio. si ergo vult eum accusare criminaliter vadat ad iudicem suū q̄ supsedeatur hui c causse vel saltē pceat in hoc iudicio et criminaliter in alio qō fieri pōt ſm Bar. qō est valde nō. Ex quo collige regulā nō. q̄ q̄ñcūq; index puentōis non pōt ꝓgnoscere ex natura causse de ipa reconuentōe admittitur reconuentio coram alio iudice licet pendeat puentio in alio iudicio. et p hoc de ganter pōt limitari. c. dispendia ò rescrip. li. vi. sz ꝓtra rium videtur velle tex. ibi in. §. reus quoq;. scōm lec. glo. in v̄. lras. que sentit q̄ si causa non pōt agitari coram illo delegato debet tunc impetrare lras ad eundem delegatum alias debet supsedere durante pmo iudicio et licet hoc videatur equius tñ primū dictum videtur verius. non enī debet iste distringi. ppter famorem rei subire onus impetratōis. satis enī est būc reū grauari ad agendū coram eodē iudice q̄ pōt ibi agere et pro hoc facit v̄. maluerit. ibi positum qō ē ꝓpatuum non necessitatiuū quasi dicat illa lra pōt vti reconuentōis bñficio sed si magis voluerit puenire pōt impetrare lras et sic loquitur q̄n poterat cām illā deducere coram illo iudice p viā reconuentōis et hec nō. quia illa glo. solet cōiter recipi que tñ non pcedit indistincte vt patet ex predictis. et q̄ dixi cām criminalē facere silere ciuilē prius intentatā. dicit Inno. hic nō. hoc procedere quando intentat criminalis añ lit. pt. in ciuili. nam lit. ptest. non videtur q̄ index impediri debeat quo minus procedat et diffiniat super re ò q̄ ꝓgnouit. hoc michi placet quando fit super diuerso facto quia cum tūc habeat vim dilatorie debuit ꝓponi ante li. cōtest. sicut in simili sentit hic Inno. videlicet q̄ si agens possessorio reconueniatur petitorio admittitur reconuentio nisi excipiatur et sic intellige. c. fi. de ordi. ꝓgni. si vero fit super eodem facto et sic est pindiciale ad causam ciuilem puto q̄ pōt admitti etiā post lit. ptest. sicut admitteretur exceptio peremptoria ad ꝺ. l. i. C. qui accu. nō pñt. et qō ubi nō. et quod nō. in. l. is qui reus. ff. de pub. iudi. Quantum mēbrū pncipale fuit quando puentus ciuiliter ò crimine vult reconuenire mere ciuiliter et quod econtra. Concluꝺ q̄ si fuit puctus ciuiliter ex maleficio suo seu ex facto ipsius conuenti absq; scientia actoris et tūc non admittitur reconuentio coram iudice nō suo quia non eligit illum iudicem sed necessitatus venit ad eū scōm Bar. in. ꝺ. auc. et ꝓsequēter. ad hoc dictus. §. sed si agant. secꝰ si pueniſſet ex alio ꝓtractu vt ex quasi ꝓtractu celebrato tam ab ipo agente vel ipius facto tunc enī militat rō. l. cū papinianus. dicit enī tunc saltem tacite illum iudicem. secus in pori casu Si vero mere ciuilis procedit tunc admittitur reconuentio ciuiliter de crimine quia nihil impedit cum ille elegant iudicem pse. et per hoc hēs būc arti. difficilimū expeditum lutius et clarius q̄z alibi. Ultimo glo. colligit ar. ex. tex. iudicem debere primo ptes ad pcordiā reducere si potest an hoc sit verum idistincte. et an possit ad ꝺ compellere ptes materia non est nostra hic. sed est in. c. fi. de transac. vbi est tex. opti. et ibi dicam et aliq̄d. nō. in. c. cum inter. R. de elect. et in. l. i. ff. de no. ep. nū. et in spe. de prepa. iudi. §. i. v̄. cetex. et v̄. sz quid.

Nūc glo. expeditis t suppletis venio ad aliquas q̄ones vt plene hēat materia puentionis et reconuentionis et primo tanq̄ pro fundamento quero quo iure fuerit adinuenta reconuentio et qualiter habeat se. iura in hac materia loquentia. Concluꝺe post Bar. in. ꝺ. auc. et consequenter. q̄ q̄ñcz reconuentio t conuentio fiunt super eadem re vel sup eodem negotio et tunc omni iure idē est nā et iure ciuili t etiam naturali hoc poterit fieri cum sit quedā ꝺefensio t debet ò fieri coram eodem iudice etiam de iure antiquo ne cause continentia diuidatur ut. l. i. ff. ex qui. cau. ma. c. l. de iudi. l. nulli. et de causa pos. t ꝓprie. c. i. Nāq̄z conuentio et reconuentio fiunt sup diuersis rebꝰ aut causis et tunc aut actor cōuenit reum coram iudice ipius actoris in certa quantitate et tunc idem omni iure quia reus poterit reconuenire actorem de illa quantitate vel maiori non aūt poterit coram alio. vt. l. si ide cum eodem. §. sed et si mutue. ff. de. iur. di. om. iudi. Quandoq; actor cōuenit reum coram iudice ipius actoris quem tñ reus pōt aliquo priuilegio declinare t tunc idem omni iure. quia apud eundē iudicem pōt et debet fieri reconuentio vt. l. ij. §. sed et si agit. ff. ò iudi. Nāq̄z actor conuenit reū coram iudice pinius non suo qui tamē est iudex ipius rei tunc de iure antiquo non permittebatur reconuentio p. l. L. t p illam. l. cum papinianus. L. de sen. et interlo. om. iudi. permittebatur reo conuenire volenti nō aūt imponenti ei necessitas. hodie aūt de iure auctenticorū imponit ipi reo necessitas ut coram eodē iudice reconueniat si velit agere lite pendēte ut in dicta auc. t ꝓsequēt. tò ins cīule fuit postea approbatū p ius canonicū ut ꝺ t hodie clarius i. ꝺ. c. dispēdia. §. reus q̄q;. ò. rescripti. vi. vbi aditur vt etiā alius ꝺelegatus durāte iudicio impetrare nō possit vt ibi t i. de. sepe. ò v̄. sig. Quero scōo an index puētōis possit ꝓgnoscere vtute reconuētōis ò cā ò qua alias cōgnoscere nō poterat. Inno. hosti. t Jo. an. t quiter doct. tenēt hic q̄ nō t ideo dicit hic Inn. q̄ coram laico nō pōt fieri reconuētio ò spūalibus nec sub iudice inferiori iudice ò libertate. ò iudi. quātū. ò ordi. ꝓgni. tuā. t. L. de ordine. iudi. l. i. Accur. in auc. t ꝓsequēt. tenet oppositū. ibi ei tez q̄ reconuētio pcedit cī cā ò qua index reconuētionis iudicare non posset per. l. quotiens. L. de iudi. et optime facit. l. si ide ei

eoden posī. prin. ff. de. iurīdi. o. iudi. vbi patet q̄ si tu
queris me corā defensore ciuitatis reconuenire te pos
sum de maiori summa quam ad eius iurīdictionē pti
neat spec. in. ti. de reconuen. §. i. et. ij. tenet p̄mū et ad
l. quotiens quā alle. et inducit. Accur. rīdet q̄ p̄ce
dit quando incidēt cognoscit. lz eni alias iudex non
posset de certa causa tamē grauiori p̄gnoscere incidē
ter tñ p̄t q̄ non p̄nūciat sup illa sed tñ p̄gnoscit ad
effectum p̄nunciandi sup principali ut in. c. i. et quod
ibi nō. de ordi. p̄gni. sed i reconuentōis causa oportet
p̄nunciari ideo non p̄gnoscit ad. l. si idē cū eodē rīde
tur q̄ diuersa est littera ut ibi nō. sm lrām que obstat
procedit ut possit p̄gnoscere de maiori quantitate lz
hic tractatur de qualitate nō de quātitate p̄t videre
summe. vel dicet clarius sm Bar. in auē. et p̄sequēt
qui sequitur opi. Inno. t aliorū q̄ qñq̄z reus recon
uenit actorem super eo de quo iudex nō poterat alias
p̄gnoscere nisi ptibus volentibus alias p̄rogare iuris
dictionem et tunc reconuentio p̄t fieri ut i. d. l. si idem
cum eodem. §. q̄ si mutuo. et. l. ij. §. sed si agant. ff. ō
iudi. rō quia p̄ electionē actor sibi p̄iudicat vnō debet
pati eum esse iudicem contra se ut dicit tex. in. d. l. cū
papinianus. et. l. ij. q. viij. cuius in agendo. sed ō casu
pati p̄t ergo. tē. Si vero reconuenitur actor sup re vel
causa ō qua iudex nō possit p̄gnoscere etiā vtraq̄z pte
volente tunc non est locus reconuentioni et p̄cedit hec
opi. canonistarum tunc eni cessat ratio p̄uentionis et
reconuentionis vult eni lex q̄ actor patiatur ipm esse
iudicem contra se sed hoc in casu questionis nostre li
cet actor patiat non tñ patitur natura cause et sic cess
at ratio. l. cū papinianus pro hoc adduco. l. nō dissi
guemus. §. si liberali. ff. ō arbi. vbi patet in causa libe
rali q̄ inferior iudex non valet de ea p̄gnoscere p̄uile
gio cause nō persone nam et partes volentes nō p̄t
p̄promittere de ea in iudicem inferiorem et idem tenz
ibi glo. de p̄silibus causis. Non ob. tex. in auē. de ex
equa. vnde sumit auē. et p̄sequēt. vbi facit eum iudi
cem vtriusque cause quia facit eū iudicem renouendo
exceptionē q̄ non sit iudex actoris secus si natura cāe
non patiatur quasi tollat p̄uilegium p̄sone nō cause t
hoc videt velle. l. cū papinianus. non eni est verisi'le
q̄ ex illo verbo princeps voluisset q̄ p̄pter naturā re
cōuentionis minimi iudices p̄gnoscāt ō causis maxi
mis. hoc eni esset res magni p̄iudicij possent eni par
tes inuicem p̄ponere et habere super causa statu vel
mōchatus vel matrimonij vnū iudicem minimū qui
sententiaret scōm eaz voluntatem q̄ est absurdū vt
. d. §. si de liberali. preterea natura p̄uentionis et recō
uentionis est ut simul tractēt et eodē tpe termi
nentur vñ si intelligeretur de causa p̄iudiciali ut iudex
inferior posset p̄gnoscere virtute recōuentionis ō non
posset procedere quia nō possent simul tractari q̄ p
actionem preiudicialē impeditur interim exercitium

alianum actionū ut in. c. tuā. de ordi. p̄gni. et quod ibi
nō. iij. q. ix. aliquando. cū sc. et hec sunt valde notā
da per que aperitur materia reconuentionis t omniū
iurium ō hac materia loq̄ntiū. hec dicta habuit Bar.
a Barri. qui idem tenuit potissime motus quia recō
uentio p̄rogat et extēdit ñ aūt transmittit ad spēm
diuerse cause. non eni esset hoc p̄rogare sed trāsferre.
ar. l. sed si manente. ff. de p̄eca. et. ff. de arbi. l. labeo.
§. i. Ex predictis conclude q̄ recōuentio tollit pri
uilegium p̄sone et aufert sibi facultatem p̄tradicendi
quantū in persona est quia debet velle p̄tra se qō de
git p̄o se sed non tollit p̄uilegium cause de qua iu
dex etiā partibus p̄sentibꝰ p̄gnoscere non potuisset
p̄rogat ergo iurīdictionē sed nō transmutat ad aliam
spēm. Tertio quero an in causa appellatōis sit lo
cus recōuentioni Bar. in. d. auē. et p̄sequēter. breuit
dicit q̄ quando ille qui appellauit ō necessitate p̄pter
iniuriam quā arbitratur sibi factā a iudice et sic ipe sua
sponte iudicem non elegit nō p̄t coram iudice appel
lationis reconueniri sed debet se defendere in prouin
cia sua apud suum iudicem. ut. ff. eū qui ap. in prouī.
de se. l. i. et. l. ij. ff. ō iudi. et. l. iij. §. hi qui. ex quo dicit
patere q̄ reus tunc impedit agere corā alio iudice qñ
sibi dat iudicem in causa recōuentionis alias cessat ex
ceptio quod etiā. s. dixi. et hoc voluit Inno. hic qui
simpliciter dixit reconuentōnem nō hre locū corā iu
dice appellationis p̄ iura pall. idem spe. in. ti. de recō
uen. §. ij. v. sz nunquid. Jo. an. hic subtilius attingit
hanc materiam dicit eni q̄ sm opi. que habet eā fieri
non posse post lit. p̄test. planū est q̄ si ē appellatum a
diffinitiua vel interlocutoria post lit. p̄test. nō p̄cedit
reconuentio. vbi vero appellatū est post lit. cōt. ēzdiu
pendet articulus appellatōis. i. p̄gnitio an fuerit bñ
vel male appellatum non p̄t fieri reconuentio q̄ nec
tunc super principali procederet. Si aūt p̄nunciaut
iudex illius appellationis bene appellatum et cepit de
principali cognoscere tunc cū successerit iudici cause
principalis bene procedit corā illo recōuentio Si vo
pronūciat male appellatum causa remittitur ad iudicē
a quo. de appel. vt debitus et sic cum ibi non fiat con
uentio nec reconuentio si tñ de iniurijs delatōis cog
noscit iudex appellationis de principali ut in. c. cum
appellationibus. de appel. li. vi. cognoscet etiā de recō
uentione. et idem videtur voluisse Ly. in. l. p. hāc. L.
de tēp. appel. Jo. anto. dicit q̄ si originarius reus ap
pellauit non p̄t fieri reconuentio quia remanet reus
vt in principali de except. significauerunt. et. nō. ō re
nun. in p̄tia. sed hoc non puto bene dictum q̄ licet
ipe appellauerit et remaneat reus tñ sicut ipse idē po
tuisset reconuenire actorē coram iudice a quo ita ō bet
posse coram iudice ad quem qui succedit loco iudicis
a quo. fateor eni q̄ ipse nō posset reconueniri q̄ ipe
est reus sed reconuenire sic et hoc in casu quo fieri p̄t

vt.ff.dictum est. Redeo ad dicta sua si appellat actor
vbi dicit Jo.an.et Ly.reconuentionē locum nō hre
stat cum eis sed vbi dixit locum habere dicit q si su-
mus in tali casu,ppter quod habeat appellans ius re
uocandi domū q̄ q̄n fit ptextu appellationis nō.i.c.
fi.de fo.ppe.non,pcedit reconuentio si non habet ius
revocandi domum tunc habet locū recōuentio in casu
in quo dixit Jo.an.q̄ cū pmittit reconuentionē q̄n ē
delata vel iustificata appellatio iam est relevata iniu-
ria et necessitas et stimulus ppter que necessitabitur
agere. Item quia iurisdictio talis iudicis esset pro-
rogabilis ergo ꝛc.et hec opi.Jo.an.ꝛ Ly.michi pla
cet quia ex quo succedit loco iudicis a quo debet suc
cedere cum omnibus appendentijs et qualitatibus su
is ut sic subrogatū sapiat naturā subrogati ut ll.pen.
c. ecclesia et debuit actor cogitare hoc euenire posse
ar.ff.loca.l.si quis domū.et sic satis videtur elegisse.
nō ob.iura al'.p Bar.et Jnn.q̄ debēt itelligi q̄ dīt
appellantes se defendere i,puintia.s.ab alijs quā ab
appellato et licet,pcedat hec difficultas in appellatōe
iudiciali tī in extrajudiciali certum est reconuentionē fieri
posse illa eni est,puocatio ad cām ut nō.spe.in.d.§.
ij.in v̄.sed nūquid. Quarto quero an vbi intētat
officium iudicis habeat locū reconuentio Jo.an.dic
ḃ q̄ sic si itentatur principaliter nā si incidenter tūc non
habet locum reconuentio.ar.c.ij.de offi.iudi.et bñ di
cit.nā q̄n intentatur principaliter succedit loco actio
nis vt d.c.ij.et itellige scōm casum illius.c.ij. q̄n ali-
quid indirecte petitur apte.secus si simplicit petitio
conditur iudici et idem qđ Jo.an. tenuit Bar.in
auc.et ꝓsequenter.et dicit forte casum in.l.i.i fi.ff̄ va.
et extra ꝑgni.et bene et vide p spe.in.ti.de reconuen.
vbi inuenies plures qōnes in hac materia. Ulti-
mo hic quero corā quibus iudicibus habeat locū re-
conuentio so.ut ps exp̄dictis hēat locū coram ordina
rio. Item corā delegato ut hic qđ intelligit Bart.vt
.s.dixi in nō.nisi sit elect' ex ꝓsensu partiū.do.anto.
putat ḃ simplicit recōuctōs hre locū p q̄cūq̄ sit im-
peratus quia ex quo actor agit coram eo non debet
dedignari coram eodem se defendere mihi placet pri
mum quia lex non supplet vbi partes sibi prouiderūt
ar.in.l.fi.C.de pac.puen.super do.hinc est q̄ coram
arbitris non habet locū recōuentio ut.s.dixi in nō.
et intelligе de arbitris cōpromissarijs de arbitris iu-
ris posset dubitari q̄ hīt ordinariā cū habeant iuris
dictionem a lege hinc ē q̄ ab eis appellatur vbi alias
ab arbitris ꝓpromissarijs nō appellatur ut probatur
in.c.ab arbitris.de offi.dele.li.vi.spec.tī determiat
contrarium in ti.de recusa.§.effectus.v̄.sed nunquid
vbi tenet reconuentionē etiā coram arbitris iure nō,p
cedere et mouetur per duas rationes. Prima ne ne-
gocium recusationis plus debito prorogetur. Secūda
quia arbiter est iudex certi et determinati articuli.s.re
cusationis. vnde non debet se impedire de alijs que-
stionibus ex prima rōne nota q̄ in causa exposcente
celeritatem non admittit recōuentio.sed ꝓtra hoc fa-
cit.l.sed et hec.§.nō solū.ff.de procu.vbi in cā dāni
infecti admittitur reconuentio et tī exigit celeritatē.l.
i.et qđ ibi nō.ff.de dā.infec.satis credo posse dici q̄
illa lex procedit non in vera recōuentione sed potiss
in ꝓuentōe que fit corā iudice alias ipius actoris ita
q̄ terminata prima questione pōt ad hanc ꝓgnoscere
de causa rei tī tunc non sit necesse q̄ simul tractentur
et vide qđ nō.in.c.ij.de ordi.ꝓgni. Et an et quando
in cā summaria admittit recōuentio dixi s. Ex secūda
ratione nō. q̄ corā iudice certi et determinati articuli
non admittitur reconuentio et facit hoc ad questionē
an ꝓueniens scholarē coram suo rectore seu doctore
posset ibi p scholarem recōueniri. Ly.et Ja.de arci.
auc.hita.C.ne fi.pro pa.dicunt q̄ nō.tū q̄ actor ad
init illum in dicem inuitū cū ꝑligere iudicē spectat ad
eum.tū q̄ ille est iudex certus causaꝝ ut in causis q̄
mouentur ꝓtra scholares non in his que mouent ab
eis contra alios. Et ex his infertur q̄ corā iudice
mercationum se coram alijs artificibus qui habēt iu-
dictionē ex statutis in certis causis non habet locū re
conuentio qđ etiā videtur hic sequi do.anto.hoc mi-
chi non placet indistincte.prima tī ratio nō ē vniuer-
saliter vera.quid eni si sponte elegit vnum ex iudicib⁹
scholarium et scholaris fuit' cōtentus corā illo rideri
Item quid si vigore statuti non pōt ordinare iurisdi-
onem rectoris. Item ut dicit Bar.in auc.et ꝓsequen
ter.ex quo habet a iure optionē ꝑligendi iudicē in pri
uilegium non debet hoc priuilegium sibi esse dānosū
et tollere sibi dispositōem iuris ꝓmunis ar.regule qđ
ob gram.de reg.iu.li.vi.et.l.qđ fauore.C.de.Jude
scha rō nō videtur bona q̄n iudex scholarē etiam in
omnibus causis eoꝝ sicut quilibet superior est iudex in
causis subditoꝝ q̄n cause vertunt iter se vel q̄n alij mo
uent ꝓtra eos ꝓterea sicut istoꝝ doctoꝝ rectoꝝ et alio-
rum ꝓsidentium alicui collegio iurisdictio ꝓrogabilis est
vt nō.Bar.in.l.i.ff.de iudi.ita et fortius prorogatur
via reconuentionis que ē magis fauorabilis ar.c.sig-
nificasti.et.c.dilecti.de fo.ppe.qđ euidenter colligit
ex eo quia clerici nō pōt directe prorogare iurisdictionē
non sui iudicis sine licentia superioris ut in.d.c.signi-
casti.et via reconuentionis prorogatur ut hic. Et ideo
conclude sic q̄ aut electo vno ex iudicibus scholaris
per actorem ipse elegit conuenire corā alio et tunc nō
habet locum reconuentio equitate summa quia ipe ei
elegit illum iudicem et sic cessat ratō.l.cū papinianus
de rigore tamē posset defendi oppositū ut sentit Bar.
in auc.et ꝓsequenter.quia hoc habet scholaris ex pri
uilegio q̄ non debet sibi auferre facultatem iuris cō-
munis et ex quo cum eo contraxit vel quasi debuit co
gitare hoc euenire posse.ar.l.si quis domum.ff.loca.

ant non habet nisi vnum iudicem vel si habet est con-
tentus rñdere corã electo p actorem et tunc indubie
procedat reconuentio et idem credere dicendũ in his
qui ꝑsunt alicui collegio rõne predicta nã istorum iu-
risdictio est prorogabilis ꝑsensu partium. ergo proce
dit reconuentio vt generaliter sentit Bar. in. d. auc. et
consequenter. et. s. dixi. sed coram arbitris iuris qui
sunt deputati ad certum articulum non ꝓcedit recon
uentio ut voluit spe. quia tñ habẽt jurisdictionẽ super
illo articulo. vnde nõ fuit de mente iuris ampliare eo
rum iurisdictionem cũ mandetur ut incontinenti ex-
pediatur articulus ille ar. c. legittima. de appel. li. vi. t
in. c. cũ spãli eo. ti. sed coram arbitris iuris certe cau-
se vtputa cum ep̃s vult agere contra subditum quo ca
su eligũtur arbitri vt in. c. si clericus. xi. q. i. tunc sa-
tis puto rcõuentiõez posse fieri. satis eni eligũt ab epi
scopo ex quo secũ ꝓtraxit l' quasi et sciebat cãz ꝓducẽ-
dam ad arbitros et forte idem in arbitris qui eligunt
inter consanguineos virtute statutorum.

Rudentiam. Actor qui impetrat rescriptum appellati
one remota in causa reconuentionis appella
tione remota respondere tenet. vel summa sic genera-
lius et vtilius. Modus procedendi datus p rescrip
tum in cã ꝓuentionis intelligit repetitus i causa recõ
uentionis. h. d. Lõis diuito. secunda ibi nos Nõ.
primo vnũ priuilegium reconuentionis. est eñ causa
rum adequatiuum ut pariter et eodẽ modo seu forma
ꝓcedat i cã recõuentõis sicẽ i cã ꝓuentõis t huĩ ꝓuilegij
duplex cã i lra ista assignat. prima quia actoris et rei
eadem debet esse condicio ꝓcedat regula. nõ licet ac-
tori. de reg. iu. li. vi. et de iudi. nouit scda causa qz ac-
tor debet velle ꝓtra se in defensione qõ impetrauit p se
in ipugnatione. ar. regule qõ quisq; inris. ff. qõ qs
q; inris p to. et de ꝓsti. c. cũ omnes. Nota scdo ibi
ita sentimus tc. q hoc v. nideatur de jure sicut alibi p
hec verba non occurrit rõ quare tc. ut in. c. item cum
quis. de resti. spo. satis eni est q ꝓtet de principis vo
luntate. omnis eni eius voluntas animo ꝓstituendi le
gem habetur pro lege. Insti. de iur. na. gẽ. t ci. §. sed
quod princi. et. l. i. ff. de ꝓsti. prin. qõ intelligo nisi sit
cõtra jus diuinum quia tunc potius ꝓuincitur errare
quam legẽ ꝓdere. xxv. q. i. sunt quidã. et debet habere
qualitates requisitas de quibus vide. istij. di. erit aũt
Nõ. reum posse vti priuilegio actoris ad eius in
stantiam ꝓcesso nedum in cã defensionis sed etiã i cã
reconuentionis nam ꝓpter equalitatẽ jque debet esse
inter actorem et reum intelligitur priuilegiũ repetitũ
in cã recõuentionis tc. Oppo. expediendo glo. p̃
mam q dispositio huius. c. non possit procedere. tũ
quia rescripta sunt stricti iuris nec debent extendi. de.
offi. dele. c. p. et. g. tum quia etiam priuilegium nõ de
bet extendi ad aliam personam etiã per similitudinẽ ra-

tionis ut in. c. sane. de ꝓbe. et in regula priuilegiũ de
reg. iu. li. vi. et sic esto q clausula appellatione remota
ꝓcedatur in priuilegium non debet extẽdi super dicta
rõne. Do. he potuerunt esse rationes dubitandi i tex.
rationes vero decidendi colligũtur ex tex. et etiã p gl.
istam primam. Prima ẽ qz in iudicijs nõ debet esse
ꝑsonarum acceptio. Secda qz nõ debet licere actori.
quod reo licitũ nõ existit. Tercia qz qõ quisq; iuris i
altez statuit tc. ut in iuribus. alle. in. glo. Et nõ. ex
hac glo. et ex tex. q extensio rescripti ad cãm recõuen
tionis non fit hic ex vigore illius ti. tantũ qõ quisq;
iuris tc. sed etiam ex alijs rõnibus. ẽ. assignatis. t ha
bent he rationes pro his que dixi in. c. ꝓcedenti. vt
in causis summarijs admittatur reconuentio et proce
datur in ea sicut in ꝓuentione et aliquid. ꝑ. subiciam.
Et ex his rõnibus infertur ad id qõ dicũt hic Tan.
et Cin. q sicut appellans põt vti nouis probatõnib̃
in causa appellationis. l. p hanc. C. de tẽpo. appel. t in
. c. cũ Johãnes. de fi. instru. ita et appellat̃ nouis de
fensionibus. Glo. ij. primo exponit lram. scdo colli
git ar. iudicem eandẽ hãre iurisdictionẽ in prorogata iu
risdictione qualẽ hz in delegata sicut in fili. si qd reli
quitur ab herede intelligitur repetitum a substituto.
C. ad trebel. l. non iustã. Nõ. primo ex glo. q recõ
uentio procedit ex tacita prorogatione et intellige de p
rogatione legis non hõis quia clericus non põt pro
rogare sine licentia sui epi ut in. c. significasti. de fo. cõ.
et cũ reconuenitur sine eius licentia. sile in ꝓtractu in.
c. dilecti. ẽ. de fo. ꝓpe. surgit ergo recõuentio ex eo q
debet actor velle et nõ admittitur nisi in causis in qui
bus partes possent iurisdictionẽ prorogare qz in alijs
grauioribus nõ põt velle et dic plene ut dixi. s. c. ꝓx.
Subsequenter glo. querit nũquid reus possit recon
uenire actorẽ sup pluribus cũ ipse tantũ impetrave
rit sup vna causa glo. ꝓcludit q sic et idẽ tenet hosti. t
cõiter alij. et facit tex. s. c. ꝓxi. ut ibi dixi Ulterius
glo. querit an actor reconuentus possit itez recõueni
re reum sup causa in rescripto non expressa cũ efficiat
reus in cã reconuentionis et ꝓcludit q non qz recon
uentio non intelligitur nisi quo ad illum qui primo ꝓue
nitur. et hec nõ. ad idem Alcur. et Bart. in auc. t cõ
sequenter. C. de sen. et interlo. om. indi. Idem hosti.
bi cadducens rõnem vt euitetur infinitas. de rescrip.
c. ij. li. vi. et quia fuit in ptẽte actoris a principio sup
pluribus impetrare. de reseri. c. iij. eo. li. imputet ergo
sibi. et idem sequitur guil. in Spe. in ti. de reconuen. §.
i. v. item pone. per. l. ff. de iureiur. l. iusiurandum t ad
peamias. §. sed nec. et facit qõ ipe idem nõ. in. §. ij. e.
ti. dicit tñ spe. in ti. de recon. §. i. v. pe. q si tu me ꝓue
nis corã vno iudice et ego te ꝓuenio corã alio intellige
vbi põt vel si exapitur q poteris me recõuenire corã
illo quia coram illo ego sum ꝓueniens et non recon
ueniens et simile potest dici in delegato scõm do. ant.

quem impetrasti cõtra me et vigore noui rescripti qõ impetrauj ptra te et vbi te ꝓuenio poteris me ibi recõ uenire et licet do. anto. videat de hoc dubitare tñ ego non video dubitationis cãm cũ sit nuda ꝓuentio t nõ recõuentio et hoc voluit in ꝓpris termis spe. in loco ꝑall. hodie tñ non licet impetrare ad aliũ iudicẽ durã te primo iudicio ut in. c. dispendia. §. reus quoq; ò re scrip. li. vi. ad quẽdũ tñ licet et adhuc credo q coram eo procedet recõuentio ratione ꝓdicta t qò. ō. dixi qñ non excipitur scias q reus ꝓuenit actorem corã alio iudice et non excipitur tamẽ processus valet si est ordinarius. secus si est delegatus ut nõ. Bar. in. d. auẽ. et ꝓsequenter. et ò delegato, pbatur in. d. §. reus quoq; et idẽ sentiunt ibi doct. Ultimo glo. oppo. t videtur q in causa reconuentõis nõ sit procedendũ appellatõe remota, quia qò fauore Jalicuius introductũ est non debet retorqueri in lesionẽ ipius. l. qò fauore. C. de legi. Do. glo. nõ. dicit ꝓtrarium procedere in priuilegio ꝓcesso motu, ꝓprio. secus si ad instãtiã. nõ. gl. singulariter et facit qò in simili nõ. glo. in auẽ. quas actiones. C. de sa. san. ecc. et per Jo. an. in regula qui ad agendum. de reg. in. li. vi. in, mercu. ut ecclesia nõ teneatur ꝓtra se admittere ꝓscriptionẽ. x. vl. xx. anno. licet contra alium vtat hac ꝓscriptõe q ecclesia ñ ipe tranit hoc priuilegium sed fuit sibi ꝓcessum a principibus motu, ꝓprio. et vide aliam bo. glo. in. de. sepe. de v. signi. in. v. volueri. que extendit tex. istũ p rationem ꝓsimilem huius glo. ut si motu, prio detur alius modus procedẽdi puta tollendo substantialia iudicij non debet idẽ modus seruari in cã recõuentõis secus si ad instantiam ptis hoc fuit ꝓcessum ar. huius. c. iũcta hac gl. t nõ. illam glo. sing. et ꝑpetuo extendit eni dispositõez huius. c. ut procedat nedũ respectu clausule appellatione remota sed etiã respectu alterius forme vt seruetur etiam in cã recõuentionis si ad instantiam ꝓcessio emanauit t sic ego i scdo summario summani. Idem etiam sentit hic abb. dicens q ꝑ hoc. c. soluitur questio de priuilegiato ne trahatur extra dioc̃esim ut si priuilegiatus ipe aliũ trahit extra ꝑdioc̃esim possit ibi reconueniri si illud priuilegiũ ad sui instantiam fuit sibi ꝓcessum. et idem scdm Jo. an. in priuilegio iuris ò quo in. c. non nulli. de rescrip. in prin. vult dicere q si quis impetrat vltra duas dietas. hodie vltra vnam potest ibi reconueniri ut etiã nõ. in. d. c. ñ nulli. dicit etiam q si quis impetranit vltra vnã dietã ꝓputandam a dioc̃esi ipius rei, ut fieri debet põt ipse actor ibi reconueniri licet ille locus distet vltra vnam dietam a dioc̃esi ipius reconuenti quia diete ò bẽt ꝓputari a loco rei originalis etiam respectu reconuentõis quia propter reconuentionem ampliatur etiam i hoc iurisdictio et accessoriũm sequitur principale ad ꝺ qò nõ. in. d. c. non nulli. et ponit spe. in ti. de reconuen. § .i. ꝺ. quid si aliquis. Sed circa principale dictum glo. quero nunquid sit verum simpliciter vt si motu ꝓprio ꝓcessio sit facta ñ extẽdat dispositõ ad recõuentionẽ cãm. doc. simpliciter videat velle q sic vnde sequit̃ simpliciter glo. sed ego puto posse sustentari oppositum qñ dispositio huius. c. non fundatur sup impetratõe tñ sz etiam super aliis causis superius assignatis vt actoris et rei eadem sit ꝓditio et ex quo vult pro se debet velle etiam ptra se. et pro hoc q: exquo a iure ista duo reperiuntur purificata ut hic t. ō. c. prox. t in. d. cle. sepe. et in auẽ. et ꝓsequenter, priuilegium indulti cause conuentionis etiã motu, ꝓprio videtur indulti cause reconuentionis ar. hic et in ꝓcordantijs allegatis. glo. i. et. ij. et nimirum nã video q qñ duo purificant dispositio etiam penalis motu, ꝓprio concepta super vno videtur etiam ꝓcepta super reliquo. ut nõ. in. c. i. postꝫ de elec. li. vi. in. glo. penul. que est singularis. quod nõ. in. c. i. de postu. prela. in. glo. ii. que singulariter dicit q dispositõ penalis ꝓcepta super electione cõit etiam procedit in postulatione q: ꝑ postulationẽ ꝓuenitur ad electionẽ ar. ff. de spon. l. oño. sic in, ꝓposito ꝑ actionem peruenitur ad reconuencionẽ et a iure hec duo equipantur dispositio ergo in vno modo procedendi debet extendi ad alterũ t facit ad idẽ qò nõ. ō. i. capite cedenti. dixi post pau. q si cã conuentõnis sua natura sit summaria. causa vero reconuentionis sit plenaria ista plenaria tractabitur summarie, ꝓpter priuilegiũ reconuentionis causaꝝ adequationẽ. ad idem facit auẽ. item si quis liberos. C. de natura. li. vbi habetur q si pater habet ex eadẽ muliere cũ qua põt cõsistere mõmonium plures filios naturales et vnũ tantũ q dic i aliquo documento appellauit filium simpliciter videt omnes legittimasse exquo omnes eandẽ conditionẽ habent Et ex ꝓdictis põt responderi ad. l. qò fauore. all. in glo. procedit eni nisi in duobus seu plurib' omnino filiabus. seu correlatiuis tunc eni dispositũ in vno videtur dispositũ in alio ar. opti. xxxij. q. i. si quis vxorem. in. fi. et ea. cũ. q. vij. aplius. et qò nõ. glo. C. de fideiussо. do. dẽ. super ꝛca. seu in. l. i. vel procedit illa l. nisi odium veniat in necessarium consequentiã fauoris ex vi aliorũ iurium ut nõ. i. d. l. nam ut dixi iura volunt q vniformiter procedatur in causa reconuentõis t conuẽtionis licet ergo in fauorem actoris ponatur aliqua clausula in cã cõuentionis debet tñ extendi ad cãm reconuẽtionis ꝓpter alia iura et tunc fauor retorquetur in odium nõ simpliciter sz i cõsequẽtiã fauoris quia exquo vult pro se oportet q recipiat contra se in actu necessario cõsequẽti ar. eoꝝ que nõ. ꝑ Jnno. i. c. cũ olim. ò censi. Sed quero quidam impetrauit cum fam ꝓmitti cũ clausula appellatõe remota t certũ ẽ q etiam in causa reconuentionis debet, procedi appellatõe remota ut hic nunquid iste sic impetrans possit i alia causa quam habet cũ tertio appellare et videtur quod nunquã possit appellare ar. ff. q quisq; iuris. l. iij. §.

pe.vbi dicitur penā ipetrantis ius iniquū habere locum etiam in actionibus quesitis postq̄ incidit i edictum vnde tenetur seruare illud ius iniquū etiā respectu alioꝝ ut.§.pena.ea.l.Bo.dicunt docto.q̄ remotio appellationis non extenditur ad alias p̄lonas nisi in casu huius .c.nam remotio appellationis non est ius iniquū imo vtitur equitate ut lites citius dirimāt et sic respicit actorem et reum.Cessat ergo pena illius delicti preterea ut certis causis de stilo curie etiā pte non petente apponitur hec clausula et hoc teneas.nā intentus apponentis hanc clausulā est ut iustitia suum effectum p̄sequatur .ut dicit tex.in.c.scdo requiris .j. de appel.ergo non est ius iniquū.p̄terea videmus q̄ quātūcunq̄ remoueatur appellatio .pōt tñ appellari ex cā legittima et ut iudex saltem ex officio suo appellationem recipiat ut nō.in.c.pastoralis .j. de appel.t licet glo. ista in fi.t glo.i.dicat q̄ hodie nihil operatur clausula appellatione remota.Tu dic melius ut nō. in.d.decre.pastoralis et.c.ut debitus.eo.ti.nā si supfluere ad quid poneretur hic ut quid eñ mēbranas occuparet.xix.di.si romanorum. Ultimo q̄ro nū quid coram delegato possit fieri reconuentio de actione orta post impetrationem rescripti.Bamalus i questionibus suis ut refert Jo.an.in.c.dispendia.de rescrip li.vi.tandē tenuit q̄ non ar.in.l.nam et seru⁹.§. si vnus.ff.de nego.gest.vbi dicitur q̄ si quis gessit negotia alicuius eo mortuo non teneatur noua inchoare sed antiqua p̄sicere ad idē.c.fi.de rescrip.vbi patet q̄ rescriptum non extenditur ad futuras lites in cā p̄uentionis.Idem ergo in cā reconuentionis .fatetur tñ q̄ si nulla ꝑpetebat actio exquo non fuit repulsus sed postea incipiat cōpetere fertur,p reo sententia.p.l.si rem alienam.ff.de pig.acti.facit.c.abbatesane .ō re iudi. li.vi.et quod nō.Jo.an.i.d.c.fi.Jo.an.in d.c.dispē dia.dicit hoc dicū dama.hīe equitatē ut vniformis sit virtus rescripti in actore et reo et ut tanto minus p rescriptum p̄iudicetur ordinarie ptāti fatetur tñ q̄ de cre.vltima de rescrip.solū loquitur in impetrante t ō hoc per eum in addi.spe.in.ti. de rescrip.p̄nta.ad fi. vbi idem dicit et idem videtur voluisse ibi spe.fm eū vbi dicit reconuentione .hanc eandē sententiā sequit Jo.de lig.ō.c.p̄xi.quia reconuentio sit auctē rescripti quod non extendit ad futuras lites.Hosti.s.c.p̄xi. et latius in summa.eo.ti.§.qualiter.v̄.quid si ius tenet oppositum.mouetur quia reconuentioni locus ē q̄n cunq̄ ante li.p̄test.ut dixi.s.c.p̄xi.nec in hoc iura distinguūt an actio sit orta añ vel postea nec vires rescripti inspiciuntur quantū ad reconuētionē sed tñ equitas ut.s.c.p̄xi.et in.d.l.cum papinianus.et .iij.q. viij.causa in agendo.Item i reconuentione delegatus videtur ordinarius cum hoc hēat a lege vt .ff.ō iurdi. .o.iudi.et quia.vnde rescriptū hoc casu plus prodest reo quā si ipsemet impetrasset et eū sequit̄ do.ant.i.c.

precedēti.quia iurdictio in hoc esset p̄ hoiem ,progabilis.ergo et per legem sicut sentit Bar.in fili in auc. et consequenter .§.p̄sertim.Item iurdictio in cā reconuentionis imprimitur ab actu reconuentōis nō a die rescripti impetrati.sufficit ergo q̄ actio habuit ortū fm tempus reconuentionis licet non habuit fm tēp⁹ dati rescripti seu impetrati.quicquid senserit glo.in.l.oim ff.de proca.hanc opi.sequitur etiā do.anto.s.c.p̄xi. et eā puto veriorē.In reo eni nō pōt dubitari ō fraude eā ipe non impetrauerit rescriptum et sic non fuit sibi imputandum.Item exquo.l.tollit facultatem reo adeūdi alios iudices durante p̄mo iuditio videt̄ indistincte sibi dedisse iudicē apud quē p̄uenit̄.vnde.c.dispendia.§.reus quoq;.loquitur indistincte satis eni est q̄ tēpore quo vult eum conuenire dicit eū sibi obnoxium t si dicerem⁹ cōtrarium oporteret dicere q̄ posset reconueniri actor coram alio iudice q;.l.tūc aufert alios cum dat sibi istū apud quem cōuenit̄ ut dixi in.c.precedenti sed melius est dicere q̄ coram eodē possit quam q̄ apud alium trahat actorem.

De li.cōtestatione.

Quia post libelli oblationē,et mutuā petitionem sequi debet litis contestatio.Ideo post rubricas precedentes subicit istā.De materia habetur.iij.q.iij.oferatur.et repetitur in vi.Et quid sit litis p̄testatio dicam.j.c.p̄xi.post glo.ij.vbi diffinitur. Abbas.

Lum inter Lasus Nō per positiones et responsiones sed per petitionē iure,ppositam et responsionē secutam fit litis p̄testatio q̄ obmissa nullus est processus.h.d.Et primo ponit processum iudicū et ipsorum relationē.secūdo ipm,pcessum decernit irritum et dicit quare.scdo ibi procuratoribus. Nota primo q̄ persona ecclesiastica potest agere pro iniuria sibi illata de quo dicit in.c.granis .de resti.spo.et melius in.c.olim.j.de iniurijs.et q̄ capitulum pōt excōicari nam ut patet i antiqua ut recitat hic Jo.an.capitulū arrogauerat i lurias ep̄o et ep̄s ,pter has iniurias excōmunicauit capitulū hodie vero excoicantur singuli t non vniuersitas .de quo dic ut legi.et nō.in.c.romana.§.in vniuersitatem.de sen.ex.li.vi. Nota scdo ex hoc t ex tex.q̄ cum agitur de iniuria illata vel de sententijs cē sure debet fieri litis contestatio alias nullus est processus. Nota tertio et tenementi q̄ p̄ inspectionē actorum probatur solēnitatem iudicialem nō interuenisse exquo ergo debet inde confici scriptura et nō apparent scripta presumitur non interuenisse non enim presumit̄,p,pcessu iudicis nisi quatenus cōstat de legitimis doumētis ut i.c.quonā ptra.j. ō.pba.t dic

vt ibi plene dicã. et in. c. cum ad sedem. de restí. spo. facit quod no. in. c. in nostra. de renun. vide in simili dicit Inno. in. c. sup his. de accu. q si excipiat contra ꝓmouendum q non est subdyaconus habz ipe pro / bare se fuisse ordinatũ qz iura dicãt litteras in hoc ne cessarias. ij. q. i. legũz. de de. pe. p totũ. Idẽ no. glo. .ij. q. v. in summa. Et ex hoc nõ vnũ modũ ꝓbandi negatiuã qñ ẽ restricta ad certũ locũ seu certã scripturã et ex hoc etiã infertur qõ ꝓbatur nõ matriculatus ex eo. quia non apparet descriptus i matricula Nota iudicẽ ex officio etiã ptibus nõ opponẽtibus si cõparz ꝓcessum nullũ debere declarare ipsius nullitatẽ. Et ex hoc et ex tex. infero ptes non posse etiã tacite renũ ciare solẽnitatibus substãtialibus. de quo dixi aligd in. c. i. de libel. obla. si tñ dubitatur ꝓbabiliter an inẽ nerit qz pdita sunt acta tũc statur sup hoc cõfessiõi partiũ. tex. ẽ nõ. in. c. fi. de ꝓba. Ultimo nõ q ad hoc ut inducat litis ꝓtestatio ꝑ rñsionẽ factã ad peti / tionẽ oportz q petitio fiat in iudicio. nõ ergo sufficit q libellus mittatur ad domũ rei etiã nisi postea reite retur petitio in iudicio. et sic videt hic casus de eo qõ no. anto. in addi. spe. de libel. ꝓcp. §. nũc videamus ad fi. facit quod no. Bar. i. l. vna. C. e. ti. Venio nũc ad glo. q primo oppo. ꝓtra tex. videtur em̃ q per positões et rñsiones ad eas fiat lit. ꝓtest. nam positõ nes fiũt sup intẽtione actoris et rñsiones ꝓtinẽt con / fessiõz vel negationẽ. g̃ est inducta ꝓtestatio. cũ ꝓtesta tio sit simul attestatio. Glo. dat duas so. vnã in prin. aliã ꝓpter fi. in. v. et ꝑt rõ assignari ꝛc. et satis bñ rñdz hosti. reddẽs alias ratões et multũ in hoc instat. di / cit enim q ꝑ positiones et rñsiones non inducit litis ꝓtestatio. q. liti ꝓtest. est fundamentũ iudicij. positões et rñsiones sunt sicut edificiũ quẽadmodũ et alie ꝓba tiones. differũt ergo sicut edificiũ et fundamẽtũ. vnũ ergo non opatur effectũ alterius. Item sicut vna est lis ita vnica debz esse ꝓtestatio. sed si ꝑ positiones et rñsiones fieret litis ꝓtestatio tũc seqretur tot fore cõte statiões quot sunt positões et rñsiones. Itẽ liti ꝓtesta tio firmatur hoc titulo materia vero positionũ in ti. de ꝓfes. et sic apparẽt ista diuersa. fatet tñ hosti. q si posi / tio fiat generalis de oñibus q̃ ꝓtinentur i libello. et ad illã fiat rñsio affirmãdo vel negãdo q facta est liti ꝓtestatio. talis enim positio firmatur ꝑ hũc titulũ nõ ꝑ titulũ de ꝓfes. inducit optimũ ar. ff. de rebus du. l. si is qui ducta. §. vtz. in fi. vbi dicit hoc exprimat eo rum que obiciuntur quid non feci. i. nihil horum feci quasi dicat sufficit q oia negentur. nec ob. hoc. c. qz intelligitur de singularibus positõibus qõ patz̃ ꝑn. ibi quibusdã positionibus ꝛc. quasi dicat q de pluri bus ꝛ singularibus positionibus loquitur nõ de vna vniuersali. et de hoc in spe. eo. ti. §. ij. ad fi. immo pl' dicit hosti. q sine tali generali positione de leui lis ñ contestatur. nam adueniente die sicut consuetum est. dato etiã ad deliberandũz debz index primo interro gare reum vtz ꝓposita in libello credat ẽ vera et pe / tita fieri debere et reo ꝓfitente vel negante fit ꝓtestatõ et hoc est qõ dicit tex. sed ꝑ petitionẽ in iure ꝓpositi et rñsionẽ secutam quasi dicat fm eum non sufficit q actor libellum in scriptis offerat qz libellus nõ logt immo necesse est q ꝓtenta in libello ꝓponat. hic ergo opus ẽ verbis. Instí. de v̄. obli. in prin. L. de vsu. hꝫ et locũ habz illud. c. et ateri habz de se loquatur. de ꝓse. di. iij. cum pro paruulis ꝛ detrahe ergo petitionẽ ꝓpositam et rñsionẽ secutam et non fiet litis ꝓtestatio sicut alias dicãtur ꝺ baptismo. i. q. i. detrahe. ꝛ ꝓbat fm eũz. L. e. l. vna. vbi dicitur inter litẽ ꝓtestatã ꝛ eli tam actionẽ multũ interest. lis enĩ videt tunc ꝓtesta cum ꝑ narrationẽ negocij supple factam a partibus. ut. s. index cãm audire cepit quasi dicat non cepto q libellus oblatus est per quẽ solum dicitur edita ac tio sed ipo narrante et loquẽte ꝛ reo rñdente fit ꝓtes tatio. ad idem. L. de iura. calũ. l. ij. post prin. s. ꝺ dec. oudũ. et de testi. pñtium. §. ꝓterea. li. vi. nec interest an iudice interrogãte hoc fiat. et an partes inter se ꝺ faciant iudice ꝑ tribunali sedente et auctorizãte. ut. ff de inter. acti. l. si fine. i. rñso. hec sunt verba hosti. sic etiã recitata hic per Io. an. cũ quibus plura sunt q / aminanda. primo enĩ facit ꝓclusionẽ q ꝑ positões ꝑ ticulares et rñsiones ad eas non fiat litis ꝓtest. sicut tñ in positione generali que fit de ꝓtentis i libello cã dem opi. tenet Bar. in. l. vna. C. e. sicut enĩ in istis ꝑ lijs corporalibus et plium inter famulũ ꝛ famulũ nõ appellatur plium sed badalutũ sed qñ tota massa ꝛ to tus exercitus vtriusq partis inuicẽ ꝓfluunt tunc dici tur plium ita hic ꝑ istas positiones ꝑticulares et rñ / siones non inducitur litis ꝓtest. sed per narrationẽ ne gocij vniuersalis et rñsionẽ secutam bene fit litis ꝓte / sta. et sic loquitur tex. in palle. l. vna. et spe. eo. ti. §. nunc dicamus. v̄. et nõ. Circa hoc vltimũ multuz instat sed tandem firmat hanc sententiã q aut in po sitione ponitur nudum factum et ad id rñdetur. pura sic ponit. T. se mutuo dedisse. c. h. rñdet. h. q possit est non esse verum et tunc non fiat litis ꝓtestatio. aut ponitur factum ꝛ ins. verbi gratia. ponit. t. se dedisse mutuo. c. h. que sibi debet. respondet. h. q possum ẽ non esse verum et tunc fiat litis ꝓtestatio. ar. ff. de re. insti. l. si pater. et. l. se. e. ti. Ly. in. l. vna. eo. ti. dicit q exquo precessit petitio tunc responsio ad positões explicite factum in petitione contentuz ꝓtinentes in / ducit ꝓtestationem alias fm eum lex esset impolita verbis et nõ rebus. ut. l. ij. C. cõia de le. ꝓtrariũ sentit hic glo. nostra in fi. que dicit q licz petitio fuerit ob / lata nõ tñ inducit ꝓtestatio ꝑ positões ꝛ rñsiones. et hoc videt magis placere do. anto. q̃z dictũ Ly. nisi dictum Ly. restringatur quando positio fieret incon tinenti post libellum ꝛ illi rñdetur non dato termino

ad probãdum vel positões faciendum tũc eñ quando fit non dato termino ad probandum vel positões faciendum fieri hoc censetur solum ꝓpter libellũ ꝛ animo contestandi litẽ et q̃ que incontinenti fiunt ꝛc̃. ut .l.lecta.ff.si cer.peta.et.c.officij.de elec.vel intelligat ꝙt dixit guil.de cu.in.d.l.vna q̃ post libelli porrectionem rite formati fuit positio facta que se referat ad libellum ut quia dicit in vna ꝓsitione ego pono illõ quod narraui in libello tũc eñ inducit contestationẽ quia se remisit ad libellum vnde videtur negare ꝓtenta in libello.ar.C.de eden.anẽ.si quis in aliquo documento.et j. õ si.instru.c.inter dilectos.nec etiã placz do.anto.dictũ spe.p̃cedens in iudicijs plenarijs nisi precesserit libellus sed potest procedere i summarijs in quibus sufficit qualis petitio.et in hoc vltimo videtur do.anto.sibi contrariari i his que dixit in.c.i. de libel.obla.vbi tenuit post Jo.an.q̃ si reus nõ egit libellum sed respondet ad qualem petitionẽ q̃ lis habetur pro ꝓtestata õ quo tñ dic ut ibi dixi. Ego vero puto simpliciter .sequendã glo.nr̃am' in fine lit vt nunc̃ inducatur litis ꝓtestatio per positiones ꝛ rñsiones et intelligo siue fiunt generales siue ꝑticulares intelligendo tñ de varijs positionibus et rõ que mouet est quia positiones vsu introducte fuerũt ad faciliorem exitum litium ꝓpter confessiones habendas et ut releuaretur actor ab onere ꝓbandi ut dicit tex.in de.sepe.õ v.signi.ergo fiunt ad ostendendum petitionem vide verba sunt assertiua ꝛ enũciatiua ergo nõ debẽt operari effectũ petitionis.ar.in.c.significauit õ appell. sed si libello oblato actor narrat factum in libello cõtentum et reus rñdet tunc fateor q̃ inducit litis ꝓtestatio et sic intelligatur tex.et Bart.in.d.l.vna.et hoc casu procedat opi.hosti.dũ loquitur de positione generali.secus enim si eam faceret ꝑ modũ positionis petendo interogari partes õ veritate iuramento p̃missso tunc eñ intendit probare seu relevare se ab onere probandi non aũt petere.vnde tex.hic in decisione nõ refert se ad positiones particulares sed generaliter dicit q̃ non per positiones et responsiones ad eas factas fit litis contestatio .sed per petitionẽ in iure ꝓpositã ꝛ responsionem secutã ꝛ idem repetit tex.in.c.dudũ.ij. de elec.responsio ergo debet fieri ad petitionem quia ille qui petit dicit se velle litigare et respõdendo ad eã habemus contestationẽ.i.simul attestationẽ et sic nõ placet dictum Ly.nec spec.nec guil.de cu.nisi intelligatur ut statim dixi et hoc quo ad primũ. Scõo ex dictis hosti.infertur q̃ ad li.contestationẽ requirũt verba nec sufficit oblatio libelli et responsio subsecuta sed oportet q̃ post oblationem libelli interrogetur reus per iudicem vel per partem iudice sedente ꝑ tribunali an credat ꝓposita in libello esse vera.et ad hũc intellectum nititur hosti.adducere.l.vnã.ꝑal. pe.in.l edita.C.õ eden.dicit q̃ absente actore põt hodie fieri litis contestatio per anẽ.qui senel. quia statim dato libello et sic ꝓposita facti narratione actor est obligatus liti et sic ex parte eius lis est contestata. Et aduerte tu canonista quia anẽ.qui senel.loquitur in casu.c. causam.de do.et ꝓtu.cum materia sua Bar.in.d.l. vna.C.eo.dicit omnes docto.tenere contrarium q̃ ñ videtur contra tex.illius.l.vnice .que videtur requirere presentiaz actoris et rei et dicit ibi ꝑle esse in d.anẽ. qui senel .q̃ perueniatur ad sententiam lite non contestata sicut q̃dz in bello corporali quis põt aduersarium suum vincere sine libello ita in casu illius anẽ. sine libello et sine litis contestatione potest vinci actor ibi tñ est casus specialis regulariter contra.nam sicut si vna pars esset in campo et alia nõ.ñ possit dici prelium ita ex vna parte tñ altera absente non põt dici litis contestatio imo plus dicit ibi Bar.q̃ per narrationem et responsionem factam ex interuallo non inducitur litis contestatio quia in cõtestatione quasi cõtrahitur vt.l.iij.§. idem scribit.ff.õ pecu.sed contractus vel quasi impediuntur ꝓpter interuallũ tpis inter interogationem et responsionem ut.l.i.§.i.ff.de v. obli.ꝛ.l.continuus.in prin.co.ti. Item sicut videm' in corporali prelio si vnus veniret in campo hodie et postea reuerteretur et alius cras non diceretur preliũ inter eos ita ex interuallo nõ põt dici litis contestatio Item hec duo scz de ꝑte absentis et de interuallo ꝓbantur ex significatõne nominis.litis enim contestatio dicitur a con quod est simul quasi simul attestatio i lite.sed ex interuallo vel inter absentes nõ põt dici ista simul attestatio interuenire scdm eum. Sed cõtra vtrũq; dictum reperio do.de ro.tenere,decꝭ.cccxlij. vbi sic formaliter dicunt q̃ si dato libello per actorem petat reum cõpelli ad respõdendum libello ꝛ reus rñ deat ꝓfitẽdo ꝑtẽ ꝛ ꝑtẽ negãdo licz h' rñsionis rei actor nihil dixerit vel eẽ ꝓns nõ fuerit facta est litis contest. ꝑ vtrãq; ꝑtem q̃ lit̃ ꝓtestatio fit per narrata ꝛ petita in iure,ꝓposita ex parte actoris et responsionem secutam ex parte rei ut in hoc .c.et in.c.dudum. de elec. prout accidit in casu,ꝓposito datus erat libellus pro parte actoris in quo continebatur narratio facti et petitio in quibus ipse semper persistebat adq̃ se bat' directa responsio per reum confitẽdo et negando quod sufficit per iura ante dicta ergo ꝛc̃.dubiũ eñ foret in eos quia litis contestatio nihil aliud est quã simul attestatio vel mentis declaratio volentium litigare videbatur ergo q̃ simul et eodem tpe deberet concurrere petitio actoris et rei respõsio.ut.l.cõsensu.ff.õ actio. ꝛ obli.ad q̃ õ rñdebatur q̃ dato libello per actorẽ semper cõstabat de animo suo litigandi maxime instãdo vt reus ꝓpelleretur ad rñdendũ ꝛ sic pꝛsistẽdo i sua petitione semper habuit animũ litigandi q̃ sufficit. respõdẽdo q̃ huic petitõi statim fuit lis ꝓtest.ꝛ fuit simultanea,ꝓpter concurrentiam animorum et,ꝓpter hoc

dicaut fuisse saluatum vnum magnum processumba
bitum, inquantum causa ardua. hinc ergo volũt tria
pariter contra dicta hosti. et Bart. licet de eis nõ faci
ant mentionem videlicet q; ptestatio põt fieri absente
parte exquo obtulit libellum t psistit in sua petitione
Secundo q; tpis interuallum inter oblationẽ libelli
et responsionẽ non viciat. Tertio q; non requiruntur
verba in contestatione fienda sed satis est porrigere li
bellum continentem narrationẽ et petitionem et q; re
spõsio sequatur et scõm hunc vltimũ modũ sepissime
et semper quasi practicatur p me vbi sunt boni, pcura
tores et aduocati et ꝟ sepe fieri vidi vbi legi sex annis
continuis hãc eãdẽ opi. sequũtꝟ do. ant. et do. Lar.
approbantes decisiones rote. opi. Bart. põt procede
re si porrecto libello et petitione ps reuocat libellum
anteq; respondeatur sed si dimittit penes iudicẽ et in
stat vt rñdeatur non apparet ratio quare ex rñsione se
cuta in termino sine alia negatõne non debeat fieri li-
tis contestatio imo dico sufficere ꝓfessum ptis qualit
cũq; appareat. et pro hoc adduco tex. optimum in. c.
cum causam. de appel. vbi rñsio aduocati ad libellum
sufficit ad litis ꝓtestationẽ. si ꝓfessio talis non reuoca
tur per ptem ut ibi et sic apte, pbatur ibi q; non regu-
latur per omnia fm stipulationẽ quia ad nocatus nõ
potest stipulari, p dientulo, cum non habeat mandatũ
ad hoc qꝺ nõ. in. l. si procuratori pñt. et. l. stipulatio
ista. §. alteri. ff. de v. obli. debet ergo regulari fm cõ-
tractus iurisgentiũ qui pñt perfici p epl'am. ut. l. i. ff.
de ꝓtraben. emp. et in. d. l. ꝓfessu. et per epl'am quis
confitetur et valet ut. l. publia. ff. depositi. Item q; cõ-
fessio facta in libello prodest aduersario et põt se ex ea
fundare licet tpe oblati libelli nõ fuerit pñs et hoc q;
scriptura semper loquitur. ut in. l. cũ precium. C. ꝺ li.
cã. et quod nõ. per. Bar. in. l. certum ff. de ꝓfes. et di
cam in. c. fi. j. de confes. ad idem. c. appellatio. ꝺ appel.
li. vi. cum ibi. nõ. in. gl. si. t videtur, pbari indicio meo
i. c. i. de libel. obla. vbi exigit libellus ut libellanti rñ
atur nec requiritur q; dicuo viua voce fiat petitio seu
interrogatio ad idẽ tex. in de. sepe de. v. sig. in. §. vez
et in. c. i. j. ti. pri. vbi satis, pbatur q; ad inducendam
ꝓtestationẽ sufficit rñdere libello actoris nec sunt alia
verba necessaria. Idem videtur velle aptissime ꝺ. c. t
c. dudũ. de elec. vbi dicitur q; p petitionem in iure, p-
positam et responsionẽ secutã fit litis contestatio non
ergo requirit alia interrogatio nec est curandũ de int
nallo. satis enim ẽ exhibui sse petitionẽ tradendo libellũ
bene ꝓpositũ et q; fuerit secuta rñsio ut satis declarat
tex. j. c. pri. et alia supius all. Ex hoc infero aliud q;
non requiritur iudicis interrogatio licet aliud senserit
hic gl. q; ꝺ nullibi reperitur t aptissime senserũt do.
de ro. in loco ꝓalle. satis enim est q; rñdit ad petitionẽ
actoris. t facit. l. si sine interrogatione. ff. ꝺ inter. acti.
vbi dicitur q; si quis in iure respondit sine interroga-

tione habetur pro interrogato. nec ob. predictus tex.
in. l. vna. C. e. in. fi. qui videtur exigere narrationem
quia debet intelligi de narratione que fit in libello vt
dicit Jo. an. et bene cũ eni ille tex. valde generaliter
loquatur debet reduci ad iura canonica q; magis spe
cifice attingũt istã materiã et hoc quo ad prima pars
glo. Secundo glo. principaliter querit quid sit litis
contestatio et respondet q; est negotij principalis hic
inde apud iudicem facta vera narratio et subsecuta re
sponsio siue negando siue ꝓfitendo exigitur tñ fm gl.
animus in ꝓtestando vñ si ꝓtestatur q; non intendit li
tem ꝓtestari non erit contestatio facta tẽ. hic sunt qua
tuor examinanda. primo circa diffinitionẽ, secõ an re
us ꝓfitendo videatur litem ꝓtestari. Tertio an plus q;
animus ꝓtestandi ex simplici rñsione. Quarto an ꝓ-
testatio impediat litis ꝓtestationẽ t sic examinata est
tota glo. Circa primũ videlicet diffinitionẽ dicit.
host. et post eũ Jo. an. q; hec diffinitio destruit hic q;
istum tex. nam per positiones et rñsiones narrat hic
inde negocium coram iudice t tñ non fit litis ꝓtestatio
Ideo diffinit sic q; litis contestatio est fundamentum
iudicij per petitionẽ in iure, ꝓpositam et ꝓgruã rñsio-
nem secutam animo ꝓtestãdi litem factũ quo omisso
si in figura iudicij procedatur vexant magnis labori-
bus et sumptibus litigantes. et oia hec verba diffini
tionis per ordinẽ reassumens host. dicit sic merito est
dictum fundamentũ. q; dicit litis inicium. ꝺ offi. od.
. c. super questionũ. §. intentionis aũt. q; nõ dicitur lis
mota, ppne. de v. sig. c. ex parte. ij. nec dicitur qs pe
tere sed petere velle. ff. rem ra. ha. l. amplius per quꝺ
aũt firmatur iudicium et pficitur petionis iniuria. ff. ꝺ in
ius vo. l. quãuis ppetuatur actio vsq; ad xl. annos.
C. de anna. excep. l. i. et. C. de ꝓscrip. xxx. an. l. si. et
bene dicitur per petitionẽ. s. in scriptis porrecta alias
econtra de quo in. c. i. de libel. obla. et bene dicit i in
re q; extra iudicium non ꝓtestatur lis ut patet. iij. q. iij.
offerat. s. ti. i. et. c. i. ff. de inter. actio. l. volunt. aliqn
qñcunq; aliquis rusticus peteret aliquid ꝺ alio extra
iudicium eo negante fieret li. ꝓtest. sequitur ꝓgrua re-
sponsionẽ. s. ut ipam petitionẽ ꝓfiteatur vel neget ut se
quitur. vide de hoc. s. de elec. dudũ. sequitur animo
contestandi. de hoc. j. in tertio et vltimo mõdo quo
obmisso si in figura iudicij et ordine iudiciario tẽ. q;
ideo sic dicitur q; hoc obmisso dari põt iudici petitq;
inquirat et arbitretur ut sibi videt de ꝺ. s. de libel. ob
la. c. i. et bene sequitur vexantur magnis tẽ. q; ut patz
hic, pcessus ẽ nullus et hec diffinitio ẽ bona et nõ.
Ex hoc vltimo nõ. q; põt iudici dari ptes p partes in
quirendi et arbitrandi nõ seruato ordie iudiciario de
quo dicit ut plene nõ. i. c. i. ꝺ libel. obla. t in. c. ꝺ causis
de offi. dele. et in. c. fi. de re. iu. li. vi. Quero q; ad
fm an si reus rñdeat ꝓfitẽdo videatur litem contesta-
ri. glo. hic sentit q; sic in eo q; dicit siue confitendo

sine negãdo sz aliter z medius distinguit i.c.dudũ.el.ij de elec.qꝫ aut nondũ oblato libello reus confitetur et tunc non fit ꝓtestatio quia nõ precessit petitio z ideo hoc casu non fertur sñia diffinitiua sed fit ꝑceptũ reo vt soluat ij. certum tempus .aut ꝓfitetur libello oblato et inducitur ꝓtestatio si confitet animo li.ꝓtest.z fertur tunc diffinitiua et hoc qz iura simpliciter dicũt qꝫ p narrationẽ et rñsionẽ fit li.ꝓtest.nec etiã distinguũt ꝓfitendo vel negando et hoc etiã ꝓbat ipa significatõ verbi ꝓtestari .i.simul testari et ita reus dꝫ ꝓfitet simul attestatur sup re petita .Idẽ dicit gl.in.l.vna.C.eo. et sentit glo.ij.q.i.c.nos in quãꝯ.et.Ly.et vltramõ vt refert Bar.in.d.l.vna.tenent simplicit nõ fieri litis ꝓtestationem per cõfessionẽ qz cõfessio ordinatur ad fugiendam iudicium ideo non inducitur litis cõtestatio.imo debet fieri absolutio ab instãtia iudicij.ar.l.si reus.ff.ꝺ.pen.pro hoc etiã videtur tex.in.l.si domus .§.qui ꝓfitetur.ff.de lega.i. Item facit tex.in.l.rẽ nõ nouã.§.patroni.C.de iudi.ibi per narrationẽ ꝓpositam et ꝓtradictionem obiectã et sic requirit ꝓtradictio Bar.in.d.l.vna dicit qꝫ ꝑ conditionẽ indubie fit litis contestatio ut in.d.§.patroni.cũ li.et alibi dicit tex. qꝫ per narrationẽ et rñsionẽ nec distinguit vtrũ sit responsio ꝓtra dicens an consonans ut.l.i.et.ij.C.de iura.calũ.Nec obstant.l.alle.in ꝓtrarium imo cõcordant cũ glo.si recte inspiciant.nã pot esse qꝫ quis cõfiteatur eo ꝓposito qꝫ nõ cogatur subire iudiciũ ita loquãtur ꝓtraria.voluerant em ibi statim soluere .Item pot quis ꝓfiteri eo animo ut iudiciũ subeat et feratur diffinitiua ita loquntur glo.sicut videmus i bello corporali.nam pot esse qꝫ quis nolẽs prediari reddit se victum sed vult esse in prelio et vult qꝫ p vim belli capiatur ita in ꝓposito licet quis confiteat tñ vult qꝫ p diffinitiuã condẽnetur qõ est qñqꝫ vile imo necessarium vtputa ꝓpter ꝓseruandã stipulationẽ et euictionẽ vt.l.vtiqꝫ.ff.ꝺ rei.ven.et de veg.gest.l.sinañt. Idem videtur velle guil.de cu.inpall.l.si reus.dicẽs qꝫ si cõfitetur et dicit volo litigare non inducit litis ꝓtestatio sed si simpliciter ꝓfitetur dato libello bñ inducitur cõtestatio.allegat.l.i tribus.ff.de iudi.nã iudiciũ famiberal.datur inter volentes et tñ fit contestatio ad idẽ .l.cũ notissimi.§.illud de prescrip.xxx.an.C.ad idẽ .ff.de iureiur.l.nã postea.§.is qui.et.l.si tutor .ff.de iudi.cum si.hanc eandem opi.tenuit Jo.an.in addi.spe.in.tt.de li.ꝓtest.§.ij.v.sed si reus latius attingẽs materiã dicens qꝫ si cõfessio fit cũ aliquali resistentia precedenti planũ ẽ qꝫ inducitur litis ꝓtestatio ut si cõfiteor narrata et nego petita fieri debere vel si confiteor mutuum et ꝓico lapsum terminũ ad soluendũ vel dico inde prorogatum vel si omnia confiteor allego inopiam.his enĩ casibus et similibus planũ est qꝫ fit litis contestatio et idem voluit Ly.in.l.ij.C.de iura.calũ.in.iiij.questione.Si autem confessio fit simpliciter dicit adhuc fore litẽ contestatam quia iura sunt cõtenta sola rñsione neque exigunt contradictionem.C. eo.ti.l.vna.de iura calũ.l.ij.de elec.dudũ.nec ob.l. rem non nouã quia ibi exigit conditionẽ ꝑ iuramentũ aduocatoꝝ de quo tractat. Nec ob.ibi si dicat qꝫ si ex confessione inducit litis ꝓtestatio debet sequi diffinitiua que imponit finem cõtrouersie qõ erit impossibile.qz exquo nulla est controuersia qz confitetur non pot finis imponi quia rñdetur qꝫ imo fuit aliqua controuersia saltem inquãtũ ꝓmisit se trahi et parẽt et recepit libellum et fortius hoc ꝓcedit si in aliquibus dilatoriis est contra dictũ vel instatũ .nõ ob.l.si reus quia illa non loquitur de cõfessione que ẽ actus iudiciarius.sed loquitur õ oblatione solutõis qui ẽ actus extraiudicialis.Confessio enĩ ẽ actus ordinatus ad litem sed oblatio solutionis nõ imo ordinat ad excudendam illã adeo ista sunt vera ut etiã ꝑ confessionẽ aduocati animo litigandi inducitur cõtestatio si non reuocetur confessio.ut.in.d.c.cũ causa.de appel.z hec est ipsa ventas .Concude ergo ꝓtenendũ glo.in.d.c. dudum.cũ si que ponit veritatẽ Cenio ad tertium quia glo.requirit animũ litẽ.ꝓtestan ex simplici cõfessione presumatur animus litẽ contestãdi cũ rñdendo non dixerit animo litẽ.ꝓtest.sicut fit hic senis et in aliquibus locis doc.hic non ponũt sed reperio hãc questionem expresse tactã ꝑ do.de ro.deci.xij.alias lxij. vbi concludũt qꝫ si reus rñdẽdo libello actoris neget narrata,put narrantur et dicat petita fieri non debere licet non addat et dicat animo litẽ.const.qꝫ nihilominus inducitur li.cõtestatio ꝑ.l.rem nõ nouã.C.ꝺ iu. et per.l.ij.C.ꝺ iura. calũ.§.patroni.de elec.dudũ.z hic.ista enĩ iura z silia tantũ exposcũt rñsionem ad petitionem z ita etiam decidit spec.in.ti.de li.ꝓtest.§.ij ꝟ.quid ergo si ꝓponũtur.pro hoc facit quia nõ presumitur qꝫ quis verbo exprimat quod mente nõ agnouit .ff.de suppel.le.l.in ãbiguo.ꝺ re.in.i obscu.li.vi. alioquin sili rõne in contractibus vltimis volũtatibꝰ priuilegijs et rescriptis nõ valeret qꝫ fieret nũ addetur huiusmodi animi expssio qõ esset absurdũ.faciunt nõ.in.c.intelligentia.z.c.preterea.ꝺ ꝟ.sig.ad idẽ .c. ex lris.de spõ.et qõ ibi nõ.verba enĩ intelligũtur fm cõem intelligẽtiã nec statur interptationi ꝓferatis in iudicio sicut etiã in sili dicimus de iramento ut nõ Inno.in.c.veniens.de iureiur.puto tñ qꝫ vbi est consuetudo vt talia verba ꝓferantur qñ rñdet animo cõtestandi litẽ qꝫ nisi talia verba exprimãt et nõ cõtestabitur lis neque fiet li.contestatio ar.in.l.semper i stipulationibus.C.de re.iudi.z in.l.liberoꝝ.§.quot tñ cassius est.ff.de lega.iij.et in.d.c.ex lris.et in.c.cum dilectus.de consue.et optime in.l.si de interpretatione.ff.de legi.sed cessante consuetudine tene ꝓmũ qõ etiã ꝟ videt sentire Jo.an.dicẽs qꝫ exq ꝟba sũt apta ꝑ sumit ali ꝓtestãdi exquo aliud nõ apparet z ꝟ videtur

etiam voluisse Jnno. in dicto. c. cum Alb. ō ꝓsti. nam ideo protestatio defendit a contestatione litis ut stati dicam quia indubio ꝓsumitur ꝙ animo. li. ꝓtestandi alias eñ non esset necessaria, ꝓtestatio ꝙ ꝛespōdet aio li. non contestandi si non presumeret animus nisi hoc exprimatur. et hoc est quo ad tertium. Ad vltimū veniendo an protestatio ꝙ ñdet animo nō ꝓtestandi litem impediat ꝓtestatione glo. hic ꝙ sic et idē glo. in .d.l. vna. eo. ti. et Jnno. in pall. c. cum Alb. de consti. quia responsio pōt fieri animo ꝓtestandi litē et instruendi iudicem ideo exquo ,ptestatur videt ꝫ facere aio instruendi iudices et sic, ptestatio non est ꝓtraria facto fm Jnno. in. d. c. cum Alb. et de hac questione vide plenissime i spe. eo. ti. §. ij. v. ex ꝑmissis patz ꝙ ꝛ Jo. an. in regula exceptionem .de reg. iu. li. vi. in mercu. vbi narrat hanc qōnem fuisse desputatā per diuersos et ponit varias solationes diuersoꝝ et videt ipe Jo. an. seqni opi. Alb arti. sill. et Alzo. coniugendo eas in hunc modū ꝙ aut iudex et aduersarius nō ꝓtradicūt ꝓtestationi et impeditur li. ꝓtest. quia ad litis ꝓtestationem requiritur animus cū sit quasi ꝓtractus ut in. anē. de exhi. et intro. re. §. illud. l. iij. ff. ō pecu. sed ex ꝓtestatione apparet animū deesse et hoc qñ post protestationem incontinēti sequit ñsio. Si aūt respōdet ex interuallo videtur recessisse a ꝓtestatione ar. ff. loca. l. cū in plures. §. locator. ꝛei. et placuit hosti. in .c. cū Alb. de ꝓsti. Aut iudex ꝓtradixit ꝓtestationi et iden fm eū ꝙ non sit inducta litis ꝓtestatio qz cum dependeat a volūtate ptis et non iudicis nō pōt contradictio iudicis inducere consensum et animū partis maxime cum iudex non possit ꝑāse cogere reū ad ꝛespondendū seu lit. ꝓtest. ut nō. in auē. ꝙ sencl. C. quo modo et qñ iu. et idē putat si actor ꝓtradicat et protestetur in contrariū qz sua ꝓtestatio non tollit ꝓtestationem aduersarij cū fiat sup dependentibus tantū a suo ꝓscīu et volūtate inxta nō. ꝑ Jo. an. in regula i generali. de reg. iu. li. vi. in pe. colū. v. sed pone. et plene nō. in. d. c. cū Alb. in materia protestationis et hanc sententiā tenet Bar. in. pall. l. vna. specifice tñ nō attingit qñ ñdet exinteruallo ꝓpost ꝓtestationē videtur etiam sequi Jo. an. licet per alia verba preterēꝫ i vno mēbro in quo videtur sequi opi. Butri. ꝛ Guil. de cu. videlicet quando iudex nō admisit ꝓtestationē vt qz dixit ꝓtestationē hanc non admitto sed volo ꝙ ñdeas animo ꝓtestandi litem quo casu dixerūt ꝙ ꝓtestatio non ĩmat quia exquo acquiescit iudici et respōdet videt velle qđ supior vult et acquiescere cēsetur sine interlocutorie exquo saltem post verba iudicis non repetit ꝓtestationē. ad hoc, alle. Butri. l. dz. §. i. ff. nau. cau. sta. Ego i hoc vltimo puto ꝙ aut reꝰ ñdit ad libellū ꝑmissa, ꝓtestatōe ꝛ iudex post rspōsionē dicat ego nō admitto talem ꝓtestatōnē ꝛ tunc procedit prima opi. cū eni ꝛpendeat ab aio suo an ñdeat li. ꝓtest. cōtradictio iudicis sequens non potest ponere intentionē vbi non adest maxime cum in omnibus cōtractibus seu quasi ꝛ si vnum senserit vna pars et aliud alia nichil agitur qz non est ibi ꝓsensus. l. in omnib⁹. ff. de. acti. ꝛ obli. Aut reus primo ꝑmisit ꝓtestationē ꝙ per ea que dicit non intendit li. ꝓtest. et anteꝫ ñdeat iudex ꝓtradicat et reus postea respōdet et tūc si ꝛpetit eandem ꝓtestationē tunc idē qd. s. Si vero post contradictionē iudicis simpliciter ñdeat tunc videt aio lit. ꝓtest. et videtur voluisse acquiescere interlocutorie iudicis ar. opti. ex his ꝙ nō. glo. in. de. vna de do. et ꝓtu. in ỳ. manifeste. in prin. et facit. d. l. cū in plures. §. locator. ff. loca et d. l. debet. et qđ nō. in. d. c. cum Alb. Et ad id qđ dicit coiter ꝓtestationē tolli ꝑ contrarium factū de ꝓsti. cū Alb. et. l. repugnātia. ff. de reg. iu. et quod nō. in. c. solicitudinē. ō appel. ñdet ut no. Jnno. in. d. c. cum Alb. et. s. dixi qđ procedit nisi factum sit multiplicater intelligibile et fm vnum intellectum factum non est ꝓtrarium protestationi fm alii si tunc si, ptestatur intelligitur facere scōm intellectum non contrarium vñ in ꝓposito videt respondere aio instruendi iudicē et nō litē ꝓtestandi et sic nulla ꝓtrarietas vel dic ut nō. Bar. in. d. l. vna. qđ adhuc tenet dicit eni protestationē operari qñ, ptestatio respicit vnū et factum aliud. nam ex litis ꝓtestatōe oriē quasi cōtractus protestatio ordinatur ad tollendū illū quasi cōtractum non aūt responsionē et sic sunt diuersa. secꝰ si concernerēt vnū ut qz ñdet et cōfitet ꝙ aio nō respōdēdi tunc eni tollit ꝑ ꝓtrariū factu qz cōcernit idē factum et hoc teneas qz est mera veritas. et ꝑ hoc habes totā glo. examinatā ꝛ suppletā. Nunc decīdo ad materiam examinādā et ꝓmo quero an ꝑ exceptionis obiectum inducat li. contest. glo. in. l. vna. C. eo. ti. dicit ꝙ si opponitur exceptio ꝑemptoria pacti ne iurandi inducitur li. contestatio. secus si opponit exceptio declinatoria iudicij ex persona iudicis actoris vel libelli et ita tenet Cy. et alij. sed ꝓtra hoc ē tex. in. c. ĩ. li. vi. vbi dicitur ꝙ per obiectum exceptōis peremptorie non inducitur cōtestatio Bar. in. d. l. vnica eo. ti. dicit ꝙ aut exceptio dilatoria et tūc fm omnes non inducitur ꝓtestatio, ꝓponitur eni ad declinandum iudicium nō ad litigandū. facit. c. exhibita. ō iudi. vbi iudex dicitur ꝓtrarius si simul, pcedit sup actionibus dilatorijs et principali negotio qz exceptio dilatoria dicit non procedendum sicut videmus in istis ꝓjs corpalibus qñ multa precedunt añꝫ ꝓueniatur ad predium ut deplanare locum vbi predictur destrui mōnitiones eorum qui predium contēnunt ꝛ declināt ita in isto predio ciuili ꝛ intellectuali. omnes iste exceptiones declinatorie debēt ante omnia examinari ꝛ idē dicendum de exceptionibus lit. finite quando opponuntur ante processum vt in. c. i. eo. ti. li. vi. Si vero est exceptio peremptoria mere dicit. Bart. quot

aut statim post narrationem factam ab actore sequit̃ responsio rei opponentis exceptionem ꝑemptoriam et tunc inducitur litis contestatio et ita intelligatur glo. in.l.i.et videtur velle tex.in.d.l.rē non nouā.§.patro ni ibi post narrationē ꝓpositā et conditionē adiectam sed si post libellum datū vel narrationē ꝓpositā reus ex interuallo veniret ꝛ ꝓduceret suas exceptiones tūc non induceretur litis contestatio qz videtur ꝓducere sup meritis cause ita intelligatur d.c.ij.et placet hec opi.do.anto.sed michi non placet qz dictū.c.ij.loqꝛ tur indistincte et videtur loqui etiā qñ incōtinenti re spondit ut colligitur ex principio dū dicit libello obla to ꝛc.nam hoc videtur ꝓcedere qñ ex interuallo est di rinatio et extorsio et de facili dixisset ex intuallo si vo luisset ar.c.ad audientiā de decī.et si intellexisset de opponentis.ad merita cause bene hoc expressisset nec fecisset mentionem illā in principio etiā de libelli ob latione.Item rō quare non inducitur litis cōtestatio per obiectum exceptionis ꝑemptorie ita ꝓcedit si in continenti opponatur sicut in principali ut patet ex nō per glo.in.d.c.ij. Itē ille qui excipit neqꝫ fatet neqꝫ negat ut in.c.cū venerabilis.de except.et in regula ex ceptionē de reg.in.li.vi.sꝫ ponit factū sepatū a libel lo ergo nō inducit ꝓtestatio que inducit ꝑ rñsionem ad petitionē si rñ respōderet ad libellū et submitteret ex ceptionē ꝑemptoriā tunc bene esset inducta litis con testatio ut in.c.put.de do.et ꝓm.et nō.glo.i dicto.c. ij. Secūdo quero ꝗd si in libello ponat sola narra tio et nō petitio et reus rñdeat fatendo vel negando dicit Inno.qꝫ toleranda ē ꝓtestatio ut res magis va leat quā pereat.ij.de v.sig.abbate.ō insti.cū venisset et hoc maxime videtur qñ de iuribus agitur vel si ne gatoria vel confessoria intentet.tutius rñ est fm eum aliquid petere sed qꝫ valeat sine petitione.facit.ij.q.i. notū.i.q.iij.qz prelatꝰ.ꝛ ij.ti.ꝓi.accedēs.ij.host. vero dicit libellū non recipiendum in quo nihil petit cū sine petitione sentētia dari non possit.ff.cōi.diuidū .l.nt fundus .nec in alio quā petitū sit possit quis cō demnari vñ rōbendit iudex qui nō in seruum petitū sed in eius extimationē ꝓdēnauit.C.de fideicōiss.l.si. nisi forsan de spūalibus ꝛ inter religiosos agat ō quo dicendū ut nō.de iudi.dilecti.ꝛ qñ factum coꝝ papa ꝓponit et hoc etiam voluit Inno.hic dicens qꝫ coꝝ papa narratio actoris ꝛ rñsio rei inducit lit̃ ꝓtest.sine alia petitione pñtia eñ eius supplet omnē defectū.C. de testa.l.omniū.et.ō.de transacti.c.i.ꝛ ꝫ tenet cum maxime qñ agitur de electione vel ꝓmissionibus eccle siaꝝ scōm host.et i illis procedi pōt hodie etiam sine contestatione ꝑ de.dispēdiosam de iudi.iuncta de.se pe.de v.sig.fallit etiā in possessoriis scōm glo.in.c. qz pīsulatus.pall.et hanc opi.host.sequit hic do.an to.puto qꝫ in his in quibus exuberat officium iudicis procedat et sufficiat sola narratio sine petitione et sic procedat tex.cum glo.in dicto.c.quia prelatus.ꝛ quod dixit hic host.de causis spūalibus.Si vero nō supplet seu exuberat officium iudicis et tunc non suffi cit et hoc vult aptissime iste tex. dū exigit petitionem in iure,ꝓpositam et respōsionē secutā et tex.in.d.c.du dum.facit de.sepe.de v.sig.et.c.qualiter et qñ.de. acc.et.c.licet bely.de simo.et qō nō.Inno.in.c.un nīa.in prin.de sepul.et Jo.ō lig.in.c.i.et in.c.i lris de resti.spo.Bart.tī in.l.vna.C.eo.dicit qꝫ si actor narravit factum tantū et narrata,put narrantur vera esse et reus tantū ad factum respondit qꝫ facta est litis contestatio ꝑ tex.illīs.l.qui dicit per narrationē ne gotij nec requirit de necessitate narrationē iuris prete rea ex facto ius oriꝛ ut.l.si ex plagij.s.ff.ad.l. acqui. vnde supposita narratione facti sequitur narratio iuris seu conclusio sed credo qꝫ Bart.intellexit scōm opi. suam quando post oblationē libelli recte ꝓpositi nar ratur factum viua voce vt fiat litis cōtestatio quo cāu satis puto induci ꝓtestationem ex sola narratione,ex quo apparet per libellum de modo petendi sed si libel lo non fecit petitionem sed solum narravit factum tūc procedit quod dixi ut non fiat ꝓtestatio per rñsionem et hoc apertissime etiā voluit iste tex.nā ꝑ positōnes narratur factum ꝛ tamē nō sufficiūt ad litis contesta tionem ꝛ ut dixit ō etiā sentit Inno.in.d.c.in nostra. de sepul.in prin.hoc etiā alibi videtur voluisse Bart. arguendo per locum a spāli dum dixit qꝫ in causa cri minali procedit libellus sine ꝓclusione.satis est enim narrare factum quia iudex in criminalibus vbi,ꝓcedi tur ad vindictam publicam non artatur sequi conclu sionem partis tantū si ꝓcluditur ad vnam penam nō tenetur illam imponere sed scōm legis dispositionem hoc posuit Bar.in.l.libelloꝝ.ff.de accu.vbi etiā dix it qꝫ mortuo accusatore ita in istis exuberat officium iudicis quod pōt ex officio procedere in.l.qd ergo. §. pena grauior.ff.de bis qui no.infa.facit glo.in.l. in causis.C.de accusa.et in d.l.libellorum Idē ergo vt dixi eadem rōne in omnibus in quib⁹ exuberat offi cium iudicis vt sufficiat sola narratio absqꝫ conclusio ne.secus in alijs facit quod nō.Inno.in.c.ad nīam .ij.de iureiur.et.l.iiij.§.hoc aūt iudiciū.ff.de dam.in fec.Si vero narratio sit latior quā conclusio tūc attē ditur conclusio et narrata restringuntur ad conclusio nem ut in.c.exparte B.et qō ibi dixi de fo.ꝓpe.ꝛ nō. By.i regula.nullus pluribus.de reg.in.li.vi.hic dic nō.Ly.in.l.cū te.C.ō proba.qꝫ narrata supflue vltra ꝓclusionem libelli non subiciuntur necessitati ꝓbandi qō satis videtur probare tex.in dicto.c.exparte B.ō fo.ꝓpe.facit.ff.de appel.l.scio.et.l.magistratus.ff.ō v.obli.et idē si narratio esset strictior quam cōclusio debet enim semper attendi libellus circa modum con cludendi ar.in.l.i.§.si stipulanti.ff.ō v.obli.ꝛ quod nō.Inno.ꝛ Jo.cal.in.c.ij.de ordi.ꝓgni. Nunquid

antem sufficiat generaliter concludere ꝛ peto mihi de predictis instituꝫ fieri dic ꝙ sic limita tamē vt nō. Jn. in.d.c.ij.de ordi.ꝓgni.et plius est ꝙ etiā post ꝓclusionem spālem ponatur illa conclusio generalis ꝛ peto mihi de predictis iusticiam fieri ut nō.in.d.c.ij.in uat eni multum libellus ut ibi nō. Item ꝙ adiciatur alia clausula que est i vsu ut peto ꝓdicta omni forma modo et iure quibus melius possum et debeo.et ad uerte quia licet libellus regulariter non procedat sine ꝓclusione vt statim dixi tñ si habz ꝓclusionē iuris sine narratione videtur sufficere vt peto te ꝓdemnari in.c. occasione mutui vel que mihi debes qz ad positionē ꝓsequentis sequitur positio antecedentis vt.l.ꝓ here .de.§.papinian' ꝛ.l.illud.ff.de acqui.here.et optime in.c.exparte de spon.vñ cū narro ius videor narrare illud factum ex quo ius oritur ꝛ idē in reo negante fa cit qđ nō. Bar.in.d.l.vna.vbi hoc videtur sentire et doct.hic ꝛ ff. subticiā .et facit hec ad questionē quoti dianā et nō. Quidā petijt aduersariū suū cogi ꝛ ꝓpel li ad soluendum ℔.que sibi debebat nec petijt cū pri mo ꝓdemnari.et sic ꝓdusit tamē sup execūtōe Bar. in.l.i.C.ō execu.rei iudi.dicit talem libellū. non ꝓ cedere quia anteꝯ cogatur debet condemnari nō eni debet incipi ab execūtione vt d.l.i.et ideo non debet concludere.peto cum ꝓdemnari ad dandū et soluēdū cogi et ꝓpelli.sed idem Bar.in.l.si cū nulla .ff.de re iudi.videtur sustinere talē libellum quasi petita execu tione videatur petita ꝓ prius cōdemnatio ar.in.l.talē .ff.de here.instī.ꝛ.in.l.ij.§.fz si ita.ff.de vulg.et pu pil.et hoc verius puto. Idem videt sentire do.anto. in.c.examinata .ō.de iudi.nā ut.ō.dixi posito ꝓsequē ti videtur poni et antecedens et libellus debet largiꝰ sume interꝓtari vt ꝓcludat intentū libellātis maxime exquo narratio hoc indicat ad hoc.l.si quis intentio nem .ff.ō iudi.et.c.ꝓstitutus .de re.do.et ibi bo.gl. vbi etiā verba impropriātur ut libellus saluet et ꝓclu dat facit.d.c.exprte .de spon.et optime qđ nōt.Bar. ff.de rei ven.l.ex diuerso.vbi dicit ꝙ si peto rem resti tui qz dñs videor ꝓius petijsse me dñm declarari cū hoc sit ꝓambulū necessariū ad illud tñ certū est scōm Bar.in.d.l.i.C.ō execu.rei iudi.ꝙ prepostero tō nō viciat puta si petit eum cogi et ꝓpelli ꝛ ad predicta cō demnari ar.ff.de here.instī.l.talem.facit.l.ꝓposteri. C.de test.et.c.cūm que.ō relati/vbi clausula trāspor tata debet intelligi in casu et loco vbi ꝓsumit ꝛ debuit poni. Idem si primo concludit et postea narrauit nō viciatur libellus ut probatur in.c.cū venerabilis.de except. Ad vnum tñ aduerte ꝙ sufficit libellum ꝓclu dere in principali licet nihil concludat in execūtione et post ꝓdemnationē poterit peti execūtio et ideo suffi cit si petat reum cōdemnari licet non petat eum cogi et ꝓpelli ad soluendum vide glo.bonā i de.auditor.ō relatip.et est prima et hec nō.tanꝯ quotidiana.

Tercio principaliter quero dicatur hic ꝙ per petitōē et responsionem fit litis ꝓtestatio quid si rñdet negan do narrata seu cām tñ. Exemplū primi petis a pre lato centū occasione mutui prelatus rñdit nego pen niam in vtilitatē ecclesie versam vel quod petis nō de betur tibi de iure et sic non negat narrata ſz tñ rēspō det de iure. Exemplum secūdi qñ negat tñ cām seu narrata puta nego tē mutuasse. Jnn.hic ꝛ hosti.post eum et cōiter doct.tenent litis contestationē fieri ꝛ sic sufficit negare alterum tātū qz cū ex causa ꝓposita et non ex alio ius ꝓpetat petenti negans cām puta mu tuum dicit se per ꝓtis ex mutuo non teneri et sic etiam negat ius ꝓ ꝓtam et sic petitioni rēspōdet nec obstat si dicatur ꝙ alia ē cā .alia actio.qz et si sit alia non ta men aliud quo ad effectualē substātiā vbi eni bona ti tibi bona petitio et econtra.ꝛ remittit hosti.ad summi de libel.obla.§.quid debeat.v.alij. dicit.ō bis etiā in.spe.co.ti.§.ij.v.sed nūquid ꝓ rñsionē et v.se.ꝛ ij. quid si reus.et sic sufficit ꝙ narrationi libelli tantū re spondeatur et idē ut dixi dic qñ solum rñdetur ō iure nam negando ꝓtis videtur etiā negare añcedēs et idē sentire videtur Bar.in.d.l.vna.C.eo.vbi concludit sufficere negare narrata ,put narrant vel negare peti ta fieri debere rōnibus ꝓdictis .dicit etiā hic hosti.ꝙ si libellus est inepte formatus possit interdū reus ti cere ꝓtitcor narrata sed dico petita fieri nō debere et ita dicit hosti.se de facto in quadā causa fecisse ꝛ opti nuisse non tamē ꝓtestatur lis si dicat reus volo litiga re et per hoc nesciatur an confiteatur vel negat videri cebat hosti.ō.de elect.dubū.i.ꝙ si dicat reus ꝓtestē dum puta non est lis ꝓtestata quia posset velle ꝓtes dere licet libellus ꝓtineat veritatem cogendus ē igitur respondere.ff. de eden.l.i.in prin. Idem fm eum si dicat credo liti nō eni est lis ꝓtestata sufficit tñ hoc q re careat que sibi manu militari auferet nisi restituat .ff.de rei ven.l.qui restituere et.ff.de alie.iudi.mu.ca fact.l.item si res.§. pe.et.C.ut nemo inuitus.l.vna non tñ sufficit qz differat nisi restituat in totum vel re nunciet .C.ō pact.l.postq̄.idem dic ꝙ nō inducitur contestatio si reus dicat nec confiteor nec nego vel di cit volo litigare de quo vide in spec.co.ti. §.ij.v.qd si peto et v.se.ꝛ ibi sequitur de illo qui respondet nō credo debere et si debeo sum paratus solnere.hec sunt verba hostien.et.Jo.an.post eū que nō.quia satis vera. Quid autem si reus nō vult respondere ꝛ sic non vult litem contestari remittit host.ad nō.in.c.li. .j.de iura.calū.ego dicam in.c.pe.co.ti. vbi omnino videbis. Quarto quero an reus debeat respon de libello ō veritate an ō credulitate glo.in.d.l.vna. C.eo.dicat qz de veritate et ita seruat consuetudo fm. Bar.ibi ꝛ intellige fm Bar.de veritate.i.ō eo qđ ve hementer opinatur ꝛ credit vt nō.i.l.ij.§.labeo.ff.de aqua plu.ar.alias ille qui ꝓmitteretur ex facto alieno.

nũquam possit ꝓtestari litem quod esset absurdũ ẽm eum .Guil. hoc plene examiat in auč. offerat. L. ō li. ꝓtest. et ibi concludit q̃ per verbum credit inducit li. ꝓtest. nam si dicis in libello me tibi teneri in. c. et. ego respondeo credo satis sufficiẽter est rñsum ad hoc q̃ in positionibus hodie est sufficiens talis modus ergo et in petitione vt in auč. ō hȳs qui ingre. ad appel. §. fi. coll. v. Itẽ quia quãtũcũq; rñdeat ō veritate subintelligitur. i. creditur qō patet exiuramẽto calumnie quod subsequitur ut in. l. ij. §. qō obseruari. L. de iura. ca. Item sensus verboꝝ p nō credit habet in se negationẽ ergo inducitur ꝓtestatio sine administrio alioꝝ verborum et hoc placet do. anto. et michi et allego ad corroborationem bo. glo. in. c. ex lris. ō iureiur. que nō. dicit q̃ eque piudicat confessio de credulitate sicut ō veritate quod nō. allegat etiã tex. optimum in. c. cũ ad sedẽ. j. de resti. spo. vbi reus rñdit se nescire nec credere bona petita fuisse possessa p aduersarium vel ad eum aliquatenus ptinere et sic fuit facta ibi lis ꝓtestatio licet rñdeat per ꝑverbum non credit. et nō. bene illum tex. in hac materia facit etiã tex. singularem dicto bar. in. l. si debitor. ff. de peti. here. vbi ꝓz q̃ per verbum dubito ad hec res ptineat ad te inducatur ꝓtestatio. Item quinto quero quid si reus respondeat per verba obprobriosa puta tu mẽtiris an videatur facta lis ꝓtestatio videtur q̃ non q̃ legiꝫ non ꝓuicijs est certandum. vt. l. qsquis. L. de postu. et quod calore iracundie dicitur p nō dicto habetur. l. quod calore. ff. de regu. iur. z in. c. ex lris. de dinor. Guil. de cal. tenuit ꝓrarium videlicet q̃ lis sit contestata quia hec verba obprobriosa congruũt nature negotij de quo agitur sicut in simili valet exheredatio cum turpibus verbis facta. at. l. ij. seu. iij. ff. ō li. z post. Bo. anto. distinguit et michi indito meo aduertendum an calore iracundie dicat an animo rñdendi ad libellum z an pstat vel non in tali rñsione p tex. z ea que nō. in. c. ex litteris sit dicamus q̃ si animo respondendi dixit illa verba obprobriosa tunc sit inducta contestatio et sic procedat dictũ Guil. Si vero aio non respondendi sed potius calore iracundie q̃ vocatus ad iudicium super illa re z tunc si pseuerat sit facta contestatio alias sec⁹ i dubio an ꝑsumatur dixisse animo respondendi an calore iracũdie arbitror inspiciendum tempus gesta et alia que solent ꝓsiderari ad iudicandum de animo vt. l. dolũ. L. de dolo. et. c. ij. de renũ. li. vi. cum si. Sexto quero quid si simpliciter petis mille et simpliciter reus negauit z actor pbauit postea quinquagita z ꝙd si ẽ responsum tñ ad vnũ ō ꝓtentis in libello dicã i. c. vno. j. de plus peti. Septimo et vltimo quero quid si in actis reperiatur simpliciter scriptũ lis ẽ ꝓtest. hosti. dicit q̃ oñt presumi ꝛia solẽnit acta. insti. de fideinsso. §. fi. nisi forte ꝑmixterent ꝛba iepta sicut dicit host. se q̃q; vidisse vt si dicatur respondit reus q̃ ꝓtendere velit et sic facta fuit lis cõtestatio secus si diceret et lis est ꝓtestata quidam tamen contra de quo vide in spe. e. ti. §. ij. v. qd anten. Bar. tñ in. l. sciendum. ff. de v. obli. videt concordare cum hosti. sed ego plenissime attingam materiam in. c. qm̃. de proba.

Vt lite non cõtestata Ru.

Supra visum est de litis ꝓtestatione qualiter fiat verũ q̃ plerũq; lite non ꝓtestata petuntur testes recipi vel facto recipiuntur et dubitat quid iuris et ideo ꝓpetenti ordine post rubricam p̃cedentẽ subijcit istã

Et nõ. ex rubro negatiue posito q̃ regulariter li. nõ ꝓtest. non dñt testes recipi vel ad diffinitiuã sententiã procedi, quicũq; ergo allegat spãlitatem habet ꝛ. probare. potior est eñ causa pro qua facit regula ut dicit glo. super Rubrica. ō reg. iu. li. vi. in fi. Item intellige q̃ non debẽt testes recipi super principall. nã sup exceptõibus dilatorijs bene recipiunt testes imo ō necessitate recipi debent ante litis ꝓtestatiõnẽ z nō post vt i. c. exhibita. ō iudi. et in. c. cũ causa. de appel. z in. c. frequens. de resti. spo. li. vi. et in. c. pia ō excep. co li. cum si. Item bene dicitur in rubro ad diffinitiuam nam ad interlocutoriam bene ꝓcedit Interlocutoria enũciatur que inter principium et finẽ cause fertur sup his que incidunt vl emergũt ut dicit glo. nõ. i de. vna de sequel. pos. et fruct. in v. diffinitiua ad idẽ qō nõ. in auč. de here. z fal. §. illud. in v. decreto. coll. i. que vult q̃ etiam p̃ceptum quodlibet factum per iudicem seu eius nuncium dicatur inter locutoria. ad p̃dicta facit. c. exhibita. ꝓcale. in v. interlocuti.

D hoc deus. Casus Si agit de adultio ad separationem thori et ante litis contestationem reus est contumax potest excõicari sed testes recipi non possunt nec cã diffinit. hoc dicit. In primo ponitur de legatorum ꝓsultatõ. In secõ diffinitõ. seu rñsio. ibi ꝓsultatõi. Nõ primo casum in quo ꝓstante vinculo mrioniali põt licite dos repeti p vxorẽ. s. qñ agitur ad sepationem thori ppter adulteriũ ꝓmissum p maritum. alij leguntur z nõ. in. c. p vras. j. de do. post diuor. re. et i. l. vbi. L. ō in. do. Nõ. secõ q̃ sicut maritus accusat vxorẽ de adulterio ciuiliter quo ad separationem thori et ad lucrandam dotem ut i. c. plerũq; j. de do. post diuor. re. et in auč. ut li. ma. et anie. §. si de adulterio. ita mulier accusat virum etiã ad easdẽ penas ifligẽdas ut ff z i pall. §. si ō adultio. z ff i gl. i. et vide glo. cum tex. in. c. cristiana religio. xxxij. q. v. quo igitur ad facultatem accusandi ciuiliter non iudicantur ad imparia sed respectu accusationis criminalis Judicantur ad imparia. Quia vir accusat

vxorem sed non econtra .ut.l.i.C.de adulĕ.et dic vt
plene nō.xxxij.q.i.publico.ꝛ i.c.tue de procu.et in.
c. gaudemus de ꝓuer.ꝓing. Nō.hic bo.tex. pro
his que dixi.s.c.ppi.q ex sola nīsione ad libellum
absq; alia narratōne verbali et actoris pnīa inducīt
litis ꝓtestatio .hic eñ tñ ponderatur q̄ noluit respō
dere libello ꝛ iō lis non fuit ꝓtestata. Nō. q̄ ꝓtu
max in respondendo ad libellū de assignato p iudicē
licet precesserit preceptū de nīndendo nō tñ habet pro
nīdente et sic ad litem ꝓtestandā opus est facto.facit
quod nō.glo.in auĕ.qui semel.C.qūo ꝛ qñ iudex.et
dicam plene in.c.pe.de iura.calū.secus aūt videt in
alijs actibus q̄ ꝓtumax in nīndendo bēt pro negante
vel confitente prout cedit in pīdiciū suū ut in.l.ō eta
te .§.qui tacuit.ff.de inter.actio.facit.c.ij.de postu.
pla.in.v.nō negauit et in.c.ij.ō ꝓfcl.li.vi.et est ratio
quia ad litis ꝓtestationē exigitur consensus verus cū
sit quasi q̄dā cōtractus ut.l.iij.ff.ō.pecu.secus i alijs
ꝓfessionib'. Nō.mīmoniū impeti duplicit.ꝑmo
cum agitur de substātia vinculi an matrimoniū teneat
vel non quo casu nō seruatur vsquequaq; iuris ordo ꝛ
b ꝓpter peccatum iminens seu fauorē mīmonij ꝛ se
cundo largo mō dicatur impeti matrimoniū q̄n agit
ad separationē thori et ad lucrandā donationē et ad
repetendā dotē et tūc seruandus ē ordo iuris.hoc eni
casu cessat fauor matrimonij. cū agat de re odiosa et
ad sepationē ipōz ꝓiugum qno ad thoz. Nō.cō
iugem repellendū et non audiendū petentē restitutiō
nem ꝓiugis si mulieri legittime ipius sentiā trepidāti
non cauet Et aduerte quia hec cautio est prestāda eti
am si mulier timet viri sentiam culpa ipius mulieris
vt q̄ ꝓmisit adulterium ad hoc est bo.tex.cū gl.in.c.
ō bñficio.xxxij.q.i.facit.l.nec timorē.et facit hoc ad
questionem .nūqd offendēs aliquē si timet ab illo of
fendi possit implorare officiū iudicis ut ꝓpdlat offen
sum cuius potentiā timet ad pstandā cautionē de nō
offendendo eū et videtur primo q̄ sic quia iura in hoc
generaliter loquuntur ut in.l.illicitas.§.ne potēciores
.ff.de offi.presi.et.l.denūciamus.C.de his qui ad
eccle.cōfu.Et quod vtrobiq; nō.icontrarium facit q̄
hic sua improbitate non debet hoc ius ꝓsequi ar.in.
l.itaq; fullo.ff.de furti.vide Bar.in.l.qui bona fide
§.si quis inxta.ff.de dā.infec.vbi tandē tenet q̄ pos
ser hoc petere vide latius per Jo.an.in addi.spe.i.ti.
ō pig.§.sequitur.v̄.si quid timeo.vbi refert opi.anti
quorum.et tandem videtur concludere q̄ si offendāt
fuit iudici aliter punitus potest petere cautionē sinaūt
poterit iudex facere preceptum sub pena de non offen
dendo vel alio modo prouidere. Nota q̄ ppt ꝓtu
matiā rei non procedit ad diffinitiuā licet sit casus
in quo non sit prouisum ō remedio missionis hic eñ
nō poterat fieri missio cū agetur ad sepationē thori et
iam a viro recesserat ꝛ tñ nō potuit procedi ad diffini
tinam sed procedi potuit ad multam indicendā seu
execōicationem .pferēdam ad idem .c.tue.j.e.qō eī
ꝓtra legistas in auĕ.qui semel.C.qūo ꝛ qñ iudex.di
cam in.d.c.tue. Nota vltimo quē non debere q̄
cōmunicari ꝓpter cōtumatiā alterius etiā per procu
ratores nisi sciens nou purgasset eandem tunc eni est
ꝓpria contumatia et de hoc cū glo.fi.expediā. Ex
pediam nunc gl.et prima et scda sunt facies. Tertia
queritur nūquid in dutie indulgende sunt ꝓpter absen
tiam aduocati et concludē q̄ sic, quoniā sicut debent
dari pro aduocato bñdo ita fortius et p habito exce
cando cū alias oporteret aliū q̄rere ꝛ sic indutie
dulgerentur ꝓinde sic capiendo glo.hosti.et Jnno.
q̄ aut maliciose petit indutias cā differendi negotiū
et tūc non sunt dande vt in.c.ꝓt.de dolo et ꝓtu.aut
cessante dolo et tūc iudex aīaduertat an pars afficiat
graui pīdicio et damno ꝓpter absentiam aduocati.
Jtem an pars potuerit ꝓuidere impedimentum ꝛ an
impedimentum sit graue vel breue vel longū et scīm
ista ꝓcedit vel non vel debit indutias ad querendam
alium ista eni arbitrio iudicis ꝓmittunt ar.c.i.ō dila.
et.c.de causis.de offi.dele.ff.ō re.du.l.i.et.l.edites.
§.item sciendū .ff.ō edi.edict.ꝛ nō.hāc glo. Se
cundo glo.querit an snia seu actus sit retractād' ꝓpt
absentiam aduocati, nīdet q̄ non sed fallit in fisco in
quantum glo.vult q̄ snia lata contra fiscū nō valet
absente eius aduocato bñ dicit quidā nī dicit re cī
cen.q̄ hoc est verum ꝓuentibus duob' q̄ sit lata
contra fiscum et in causa status et ita loquitur tex.hic
alle.in.gl.fi.§.hoc non placet Jo.an.quasi sufficiat
q̄ contra fiscum etiā in qualibet cā et hoc etiā voluit
glo.in.l.non intelligere.§. diu'.ff.de iur.fis.et gl.in.
l.fi.C.de aduo.fis.et faciat ille tex.vbi indistincte dicit
aduocatū fisci debere esse pītes ad quid eni ibi dicatur
ō pīnia si eius absentia nō viciaret et b teneas. Item
dicunt quidam esse spāle in cā criminali.iij.q.iij.ō in
ducijs.quod nō placet Tan.nec Jo.an.et vide qō
nō. in summa.ō dila.§.ꝛ quare.q̄ host.ꝛ i quantum
.ō.dixi nō valere sentētiā lata ꝓtra fiscū absente ipius
aduocato.secus dic si est lata ꝓfisco fm Jo.an.ꝛ nō.
glo.in.ꝑall.§.dynus.ar.l.nō eo min'.C.ō pa.ꝛ fi
cit qō dixi in .c.causam q̄.ō.ō iudi. Opp.e videt
q̄ ille ꝓcurator iure ōbuit audiri petēdo ut aī oia fie
ret restō ut i.c.ex pōstione.ꝛ in.c.extrāl missa.ō resti.
spo.Do.gl.iij.dicit q̄ istud ē regulare ut aī oia fiat
restitutō ꝛ excipit' ab hac regula quiq; casus i q̄b' de
negat restitutō.ꝛ iste ē vn' ō exceptis videz cū timet
ō seuitia viri tūc ei nō audit nisi cautōnē pstet sufficiēt
quā iste ꝓcurator l'dūs non pstabat.ꝛ vide hos casus
et alios .xxxij.q.vi.in summa.ꝛ.xxxiij.q.ij.in sūma
Adduxit docto.alios casus in quibus differ
tur restitutio coniugis non obstat exceptione rei in
di.quamdiu fides facta fuerit de errore.de fri.et ma.

c.fraternitatis.qui ſi.ſint le.p venerabilē vide q nō. Inn.in.c.teno2 de re iudi. Ex quibꝰ dictis colligit q nō ſolū p3 rē iudicatā ñ audit petēs reſtōez imo nō audit indifferent volendo,pbare errorē ſnie q3 lz non tranſeat i rem iudicatā ſnia in hac cā lata nō tñ audit po indifferenter ptra eā niſi ſummati appareat q ex aliqua cā iuſta moueatur.t intelligo hūc caſuz etiā ſi ſpoliatio fuit facta añ3 ſnia ferret in petitorio.nā lata ſnia in petitorio nō pōt poſtea agi poſſeſſorio pro ſpoliatione añ facta q3,pprietas attrahit ad ſe poſſeſſoriū ut in.c.cū dilect3 de cā poſ.t proprie.Itē q notorie pſtat de defectu,pprietatis ad hoc quod nō Inn.in.c.pſtitutis de offi.pſ.t in.c.ij.t.ſi.de ordi. cogni.facit.c.ad decimas.de reſti.ſpo.li.vi.Itē fallit in,pposito intrādi religionē ante copulā .ſ. de cōuer. cōiug.c.ex publico.Item impedit reſtōem vehemēs ſuſpicio de here.ar.ſ.de pur.cano.c.inter.de dīuor.c. q̄sto.Itē votū cōiter commiſſum.xxxiij.q.v.qō deo pari.qō intellige ut nō.in.c.cū ſis.t.c. vxoratus. et c.dudū.de cōuer.cōiu.Itē ſi p vim habuit poſſeſſio nē.ſ. de ſpon.cū locū.Itē ſi nullā poſſeſſionē habuit .ſ.de reſti.ſpo.ex pte ſi nō,pbetur legitim3 cōtractus ut ibi.Itē q̄ñ,pbat ſpoliatio in modū exceptiōis q3 ad idē nō agit .ſ.de ordi.pgni.c.ij. Itē cū petēs reſtitutionē repellitur p exceptionē excōis.ut nō.xi.q.iij q̄ñ.t.ſ. de ſen.ex.in.c.inter.vide gl.in.c.ij. de,pa. p Inn.in.c.cū nñs de pceſ.pben.glo.xxxiij.q.ij.in ſumma addit caſum q̄ñ ſua ſponte receſſit tūc eni nō pōt petere reſtōem ſed ptriū ē vez ut nō in.c. lrās. de reſti.ſpo.t ibi per gl.t in.c.ſignificaſti. de dīuor. t p Inn.in.c.veniēs.de regula.t vide p ſpe.in ti.de cā poſ.t proprii.§.ſi.v.pe.vbi ponit verſus q̄s poit hic abb. Glo.v.ponit.viij.ſpālia i cā matrimonij doct.hic addūt multa alia q̄ enumerare potius labo riosum q3 ſubtile ē.t hoc ē ſummiſtis relinquendum Gl.in.v.ad ſepationē.ē facilis t glo.pe.ponit tamen opi.antiquoz que erant in mā t in fine dicit q̄ q̄ñq3 papa neq3 vñ opi.approbat neq3 aliā.ſed diſtinguit ad opi.ſaluandas ut in .c.lrās ō reſti.ſpo.t ō ſumo. p tnas. Oppo.expediēdo gl.ſi.t videt q̄ factū ,p curatoris noceat dño ſiue ſit ptumacia ut in.c. ſepe. de app.in prin.t.ij.q.vi.biduum.v.ſi aduerſus ſum negli.t.c.cum veniſſent.de in ite.reſti.ſiue ſit pfeſſio ut in.c.ſuborta.ſ.de re iudi.ſine ſit dolus.ff.de tribu. l.pauator.Itē facit.c.cū olim de cā poſ.t pprii. vbi impetratio ſuſpecti iudicis facta p,pauratorē p̄iudicat dño.nā ſibi iputari d3 qui malū,pauratorē elegit ff.de mino.l.cū mādato.ſicut eni pdeſt dño etiā ſi in iuſte aliquid obtinuit.ut in.l.qui,pprio.§.ut i ceteris ff.de,pa.ita deb3 nocere.Glo.iſta facit quatuor.pri mo arguit,p ſcōo ptra tertō ſolnit.quarto ponit vnā q̄nem t mēs glo.in ſolutione ē iſta q̄ dolus delictū ſeu cōtumacia,pauratoris nō p̄iudicat dño ignoranti ſed ſcāa nō purganti ſic ut hic q3 tūc eſt,pprie culpa.i his vero q̄ agit nō ſonātia indelictū.ut in cōfeſſione vel obmiſſione t in plurib3 ſi facit cōtra formā mandati nō p̄iudicat dño ſi facit p̄ter p̄iudicat niſi cōtradicat ſtatim eā ſcit.ut in.c. cū olim de offi. dele. ſi facit ſm formā mādati abſolute p̄iudicat t ad hoc reducūtur iura alle.in gl.lb oſti.ſoluebat ſic oia ptraria,pauratoz meis ptrahendo vel quaſi cōtrendo iudicium ſubeūdo negligendo in his que ſunt ſibi cōmiſſa ex ptāte hoc mihi p̄iudicat vt in p̄mis pcoz.delinquēdo vero vel quaſi dolum vel cōtumaciā ptmittendo mihi nō parit p̄iudiciū ignoranti ut in cōtrariꝰ.ſciēti vero t ratificante tacite vel expſſe t cū nō purgo q̄ purgare poſſum mihi p̄iudicat ut hic t in primis concoz.t hec añ litis cōteſtationē locū habēt poſt litis vero cōteſtationē mihi p̄iudicat vnde t aduerſañ3 de dolo,p curatoris cōtra me excipit,pauratoz tñ mihi tenetur t ſi ſoluendo nō fuerit actoz reſtituat.ff.de dolo.l.de ganter.§.pe.t.ff.de eo p quē fac.ē.l.ſi. t hec de,pauratore ſpāli intelligenda ſunt.dolus eni,pauratoris generalis omniū reruz nocet.ff.de do.excep.l. apud celſum.§.queritū t ſic intellige.ff.de tribu.l.pauratoris.ff.de inſti.l.quicunq3.hec ſunt verba lloſti.cum quibus ſimplr ptranſit Jo.an.recitando Inn. vero multa,ſequitur ſup tex.t intricate more ſuo t.ſ.attingam in q̄nibus dicta ſua t ex ſpecialitate quo ad articulū nrm videt velle q̄ cōtumacia,pauratoris nocet dño in his que reſpicūt,proceſſum iudicij ut ex contumacia,pauratoris,p̄cedat ad ſniam vel ad miſſionem in poſſeſſione t ſimilia que cōcernūt proceſſum iudicij.In his vero que ſunt extrinſeca nō cōcernētia ,proceſſum iudicij ut circa impoſitionē mulcte vel excōmunicationis nō nocet ut hic t in.l.i.§.ſi procurator ff.ſi quis ius dicē.nō obtēp.do.an.multū obſcure et plixe,proſequit hāc materiā vnde,proſequar poſt Bar.q loquitur clarius ceteris t a quo do.an.habuit mām dicendi per tria mēbra p̄ncipalia poſtea inferā ad declarationes aliquoz dubioz.Primū mēbrum ē nunqd factū procuratoris nocet dño in obmittēdo. Secōm qd in faciendo. Tertiū ſpecialiter,proſequar de cōfeſſione ipius procuratoris nūqd indiſtincte nocet dño.

Quo ad primū bar.in.d.§.ſi,pauratoz p̄mittit,p declaratione q̄ dicat cōtumacia procuratoris dicēs q̄ cōtumacia in nō faciendo ō qua loquitur nihil ponit ſed merā primationē ſignificat.vnde cōtumacia dicitur radicari in illo qui icūbebat aliquid facere t ipe mittit procuratorē qui non facit non dicitur procuratoris cōtumatia ſed domini reſpectu cuius erat faciēdum ut eſt tex.in.l.ſi procuratorē.§.ſi tutores.ff.māda.pro hoc etiam quod nō.in.l.cum filius.§.in hac ff.de v.ob.vt ſi pater promiſit ad diem licet dies venerit in perſona pupilli nō dicit cōtumacia pupilli ſz defuncti.t de hoc vide in dicto.§.i hac. Hoc p̄miſſo

ín propoſito qõne ſeq̃ primo mẽbro íta diſtíguẽ pñ
bar. q̃ ſi aliquid íniunctũ eſt dño vel eſt p̃ceptũ ꝛ ipe
mittit procuratorẽ qui nõ facit iſtud nocet dño. quia
eſt in cõtumacia dñs non procurator ut dictis legib⁹
ꝛ ita loquitur. ff. de arbi. l. non diſtinguemus. §. pe.
ꝛ qõ ibi nõ. tamen ſi procurator hoc nõ facit propter
cauſam tunc excuſatur dominus ſicut ſi in perſonam
ipius ille caſus veniſſet. ut. C. qui pe. tut. l. cum ama
toribus ꝛ. j. de pig. c. ſignificãte. Quãdoq̃ aliq̃d
iniungitur procuratori ꝛ nõ domino ꝛ procurator nõ
eſt obediens tunc q̃n conſtat q̃ illa inobedientia ca
dit in delictum ꝛ tunc in his que ſunt parui prẽndi
cij ut circa miſſionẽ in poſſeſſionẽ ex primo decreto.
cõtumacia procuratoris nocet dño. ut in. l. eum qui.
C. de procu. ꝛ. C. de digni. l. quotiens. Circa ea que
ſunt magni p̃iudicij ut circa mulctei in poſitionẽ nõ p̃
iudicat dño ut i. d. §. ſi procurator nec circa miſſionẽ
ex ſcõo decreto ut. ff. ſi ex noxa. cã aga. l. ſi cũ vſufru
ctu. ꝛ de dam. infec. l. hoc amplius. §. ſi. cuꝫ. l. ſe. vbi
ex cõtumacia fructuarij qui eſt procurator dñi. pprie
tarij nõ põt peruenirí ad ſcõm decretum cõtra dñm
predicata vera niſi dñs fuerit ſciens ꝛ negligẽs i pur
gando cõtumaciã illã ut hic ꝛ. C. de fal. mone. l. i. et
ſic intellige debet. l. nõ ſolũ in. prin. ff. de procu. vt ſi
procurator fuit cõtumax i rñdendo teneat ipe nõ do
minus. niſi fuerit ſcíens ꝛ negligens. Si verò nõ ẽcer
tum contumaciam procuratoris cadere in delictum
tunc nocet domino. ut ſi obmiſerit appellare. j. x. dies
potuit eni eſſe q̃ expediebat dño ſic fieri ut. l. i. i. ſi. ff
q̃n app. ſit. Itẽ ſi pcurator fuit negligẽs in. pducẽdo
teſtes ꝛ alias. pbat oẽs. j. terminũ poterat eni ſcire q̃
tunc dominus nõ habeat. pbationes tñ ſi doloſe hoc
fecit ſuccurratur dño ſm formã. l. eleganter. §. pe. et
qõ ibi nõ. ff. de dolo. Et ex predictis ſoluit qõ procu
rator fuit verus cõtumax an propter hoc domin⁹ re
pellatur ad appellandũ certe nõ quia cõſtat ab initio
cõtumaciã eſſe delictum ꝛ ẽ reus magni p̃iudicij niſi
dominus fuerit ſciens ꝛ negligens. ut hic cũ concor.
ꝛ hoc etiã voluit Inn. licet nõ inducat iſto mõ. Itẽ
circa p̃dicta dubitat quid ſi dominus fuit citatus vt
veniret ad iudicium ꝛ ad litigandũ miſit vnũ. procura
torem qui cõteſtatus eſt litẽ poſtea in articulo aliquo
ipi procuratori iniuncto fuit ipe procurator inobedi
ens an propter hoc. p̃dãnabit ipe domin⁹ in expenſis
Inn. hic q̃ ſic. licet nõ poſſit mulctari ſm eũ ſed dicit
bar. hoc dictũ eſſe contra illũ. §. ſi. pcurator. q̃ pariẽ
.pcedit iudicium in expenſis ꝛ intereſſe partis ſiue ad
mulctã ut ibi. preterea ſicut in generali mandato .om
nium bonoꝝ non venit aliq̃s delictũ ut. l. ſi procura
tor. ff. de cõdi. inde. ꝛ in. l. ſi pater. ff. de his q̃ i frau.
cre. ita in mandato vnius cãe non venit cõtumacia in
alio articulo putat tamen bart. q̃ bene poſſet iudex
propter contumaciam procuratoris non audire ptẽ

niſi reficiat expenſas ſicut mittere in poſſeſſionem ex
primo decre. non autem partem condemnare vel exi
gere ab ea hec ſunt dicta bar. in primo membro qui
bart. diſcrepat ab Inno. in aliquibus. ꝛ primo incipiendo ab hoc vltimo Inno. vult q̃ propter contu
maciam procuratoris ſiue recuſauit cõparere in pria
vice ſiue in medio litis vel q̃ncunq̃ dum durat a⁹ p
curatio poteſt nõ ſolum procurator ſed etiam domi
nus condẽpnari in expenſis. ar. ff. cõmoda. l. eũ qui.
§. vlti. ꝛ. l. ſe. vbi expreſſe dicitur q̃ dominus tenetur
ex culpa procuratoris ſi minus idoneum elegit. Itẽ
videtur expreſſum ſcõm eum. ff. de procu. l. non cogẽ
dum. ꝛ. l. ſeq̃. vbi dicit q̃ procurator nõ cogitur p
ſequi litem añ litis cõteſtationem ſed dñs tenetur ob
ram nõ defenſam. dicit tamẽ q̃ poſt litis conteſtatio
nem põt magis dubitari ſed nihilomin⁹ tenet q̃ do
minus tenetur de culpa eius. ar. predictoꝝ. l. nec mi
randum ſi alius teneatur de culpa vel pena alterius
quia hoc nõ eſt pena tantũ ſed intereſſe reſpectu p̃ti
. l. que fecit expenſas bar. cõtra. ut. s. dixi. ſpe. in ti. de
ſen. execu. §. ſequitur. v⁹. ſed quid ſi procurator videt
in effectu tenere opi. quã tenet bar. dicit enim q̃ aut
dominus fuit citatus ꝛ procurator fuit contumax et
tunc nocet domino quo ad executionem contra eum
faciendam reſpectu expenſarum ar. de appel. ſepe.
Aut vero procurator eſt cõtumax poſtq̃ ipemet fuit
litem conteſtatus ita q̃ cõtumacia proprie eſt ipi⁹ p
curatoris ꝛ tunc ſententia mandabitur executioni cõ
tra ipſum procuratorem ꝛ ſoluet procurator de bur
ſa ſua. alle. dictum. §. ſi procuratorem. q̃ domin⁹ nõ
videtur mandaſſe ut culpam ſuam adhibeat. Itẽ di
cit in expenſis factis quando procurator male appel
lauit ante litem ꝛ ſic dicit papam Clementẽ i iure ex
cellentiſſimum pronunciaſſe. Jo. an. dicit
ſe credere q̃ i iniuncto domino quãdo procurator nõ
fuit in iudicio dominus ſit cõdemnandus. quia q̃ q̃
nihil eſt geſtum per procuratorem iudex non habet
poteſtatem condemnandi procuratorem. ſed ſi pro
curator fuit aliquãdo in iudicio. ꝛ ſic fuit ſibi manda
tum putat q̃ ſit optione iudicis quẽ velit cõdẽnare.
quia hec non eſt vera pena contumacie ut dicit Inn.
ꝛ hoc caſu nõ exigitur vera contumacia ſed ficta vel
culpa ꝛ per hoc ſm eum reſpondet ad. l. i. §. ſi procu
rator. ff. ſi quis ius di. nõ obtẽp. nam qui tenet expẽ
ſas petit q̃ ſibi abeſt ꝛ nulli dubium q̃ hec eſt ꝑſum
pta culpa dñi conſtituentis ꝛ ſola culpa ſufficiat ad
hanc condemnationem ꝛ dicit q̃ de ſtilo curie obſer
vatur opi. Inn. ut condemnetur ipſe dominus. Ego
non video bene reſponſum ad illum. §. ſi procurator
nam tex. non dicit ibi ſimpliciter procuratorem con
demnandum. ſed dicit q̃ ipe procurator ꝛ non domi
nus. ergo non eſt in optione iudicis. Item dum dic
dominũ teneri ex culpa ſua nõ video culpã ſi ꝓhibit

eñ qui reputabat cōmuniter diligens ⁊ qñq; fuit ī iudicio ⁊ suscepit litē ar. c. significāte ⁊ qō ibi nō ō pig. Et iō simpliciter cōdudo cū bar. ⁊ spe. q; si procurator nūq; fuit in iudicio tūc cōdēnat in expensis dñs ⁊ nō procurator quex quo nūq; fuit in iudicio ꝺnō videt habere iudex ptātē cōdēnandi eum. q; procuratori nihil inūxit puto tamē q; dñs agat actione mandati ad interesse ꝓtra procuratorē ⁊ ab eo illas expensas recuperabit ut in. l. si procuratorē. §. si tutorē. ff. māda. ubi ꝓbat an aūt tunc dñs potent multari bart. sentit q; sic qñ mādatū fuit factū dño quia eius ē cōtumacia. Jnno. enī sentit cōtrariū indistincte. dicit enim dñm nō multādū ꝓpter ꝓtumaciā procuratoris. puta si dñs citatus miserit procuratorē qui verisimiliter putabat bonus ⁊ diligēs q; licet pria facie posset multari vt sentit bar. q; cōtumacia est dñi. vñ cōstito q; misit diligēte ⁊ fecit illud q; sibi a lege fuit ꝓmissum. l. ꝓcuratorem ꝓstituere q; revocabit sine malate q; multa est pena directe cōtumacie in qua dñs nō videtur esse ex quo in nulla culpa fuit in cōstituendo procuratorem ar. optimū in. c. cū bartoldus de re iudi. ⁊ eorum que nō. in. c. querelam de procu. nō enī meretur penā ex quo facit. l. ꝓmittūte ut. l. gracch⁹. C. ꝺ adul. xviij. q. iij. qui peccat ⁊ ad. l. si procuratorē. §. si tutores. ff. manda. nīdeo q; loquit in eo cāu qñ quis tenebat facere ꝑ se vt in tutore. sibi enī iputat si cōmisit alteri ⁊ ille nō fecit secus in eo qui nō tenet ꝑ se ⁊ ad ꝓparendū in iudicio vbi a iure ꝓmittit q; possit cōstituere procuratorem ut in. d. l. i. ff. de pro. ⁊ dicto. c. cōqrēti aliud est in cāu p̄cedenti qz cōdēnatio expensarum nō est mera pena sed interesse expte aduersarij cui nō ꝺz imputari factū procuratoris secus in multa vbi est mera pena. ⁊ sic restringo bar. ⁊ Jnn. Si vero contumacia est vere ipius procuratoris vt qz aliqñ fuit in iudicio ⁊ sibi fuit iniunctū ut cōpareret ⁊ nō cōparuit tūc puto ipm solū multandū ⁊ cōdemnādū in expēsis nō aūt dñm ꝑ dictū. §. si procuratorē dūmodo constituerit diligēte quo casu est extra omnē culpā. ipse dñs ut. s. dixi. Secōo discrepat bar. ab Jnno. qz bar. vult q; ꝓpter cōtumaciā procuratoris nō possit procedi ad scōm decretū nec ad ea que sunt grauis preiudicij. Jnn. vero vult oppositū ut possit procedi ad missionē cā custo die ⁊ etiā in vera allegat. ff. de procu. l. sed ⁊ be. §. vl. ⁊. l. se. ⁊. C. de dign. l. quotiens. li. xij. ⁊ idē qō Jnn. tenet spe. in ti. de prio ⁊ secōo decreto. §. restat. v. quid si reus agit ꝑ procuratorē Jdez franc. vercellē. ⁊ dicit sic fuisse disputatū ⁊ terminatū p. l. iij C. de pac. diuersitas ergo inter Jnn. ⁊ bar. est quando cōtumacia est, ꝓpria ipius, procuratoris vt qz fuit iniunctū ipi, procuratori. do. an. dicit posse dici q; si dñs fuit requisitus ⁊ postea fuit cōtumax procurator quē misit. cum hec est propria contumacia ⁊ apparens ex quo est inuentus ⁊ requisitus q; teneat missio sed cōstituto q; misit procuratorem ex quo non pōt aliquid imputari si misit diligentem cōmuni opi. q; de facili revocabitur. si vero requisitus est procurator nō nocz domino. qz hoc cāu exigit vera vel apparens vera et missio partim concernit interesse partium ⁊ partim contumaciam. ⁊ sic tēperat Jnn. ⁊ sic in hoc vltimo concor. cum bar. ⁊ mihi placet. nā �something decretū non interponitur regulariter nisi cōtra latitantē ut in. l. fulcinius. ff. ex qui. cau. in pos. ea. ⁊ nō. Jnn. in. c. dilecto ꝺe. v. sig. Latitare ꝓprie est qñ hz animū fraudandi ⁊ occultat se. vñ cōsideraē animus ut dicit tex. in. d. l. fulcinius. §. quid sit latitare. si ḡ procurator fuit cōtumax nō est verum dicere q; dominus latiter cū nō habeat animū fraudandi ⁊ se occultandi imo potius debet presumi cōtrariū. ex quo cōstituit procuratorem. ad predicta bene facit glo. in de. i. de rescrip. in v. liceret. Tertio dicit bar. simpliciter q; ꝓpter cōtumaciam procuratoris dominus nō repellit a facultate appellandi. sed si procurator nō appellauit ꝺ. x. dies dominus appellare nō potest. ⁊ idem in istis duobus articulis vult Jnn. hic ⁊ pōt esse diuersitas rōis nā quādo repellit ꝓpter contumaciā tunc est pena cōtumacie. unde cū dominus nō fuit cōtumax ꝛ procurator non debet ipe dominus repelli ⁊ panirī in facultate non appellandi sed post lapsum. x. dierum. quis deluditur ex sua mera negligentia. unde nō exigitur ibi cōtumacia sed sufficit negligentia vera vl ap parens vera. bar. tñ posuit alias rōnes ut. s. dixi.

Itē ad hūc articulū addit Jnn. q; qñ fuit iudiciū agitatū cōtra dominū tūc tps ad appellandū currit a tpe scie ipius domini ꝑ qñ iudiciū fuit agitatū cōtra procuratorem tūc nō requirit scīa dñi. sed sufficit scīa procuratoris ⁊ in hoc preiudicat ipi dño. qz ut. s. dixi hic nō loquitur de pena imponenda ꝓpter contumaciā sed tps currit propter negligentiam nō appellantis ꝺ. x. terminum in qua negligentia p̄sumit dominus esse tanto tpe silendo vel reddere rōnem bar. supius tactā. quia forte ex cā legitima procurator nō appellauit. ⁊ sic factum arcta mandatū debet p̄iudicare dño cū nō sit delictum sed Compost in. c. i. de elec. li. vi. in gl. sua vlti. v. sed quid si cōtra procuratorem videt recedere ab opi. Jnno. ⁊ bart. distinguit enī q; aut procurator est li. cōte. ⁊ tunc qz est effectus dominus litis dolus procuratoris repsentat personā dñi ff. de proba. l. sed ⁊ be. §. defendere. ⁊ qz post li. pte. dolus, procuratoris nocet domino. ff. de doli. excep. l. si procurator. Aut, procurator nō ē li. cōte. ⁊ tūc secus. tūc enī pōt dñs appellare ꝺ. x. dies a tpe scie cōputandos qz tūc dolus, procuratoris nō ꝺz nocere dño. per d. l. nō procurator. do. an. putat q; vbi citatus ē procurator ita q; ē ꝓtumacia ipius procuratoris, precedat dictū Jnn. ut dominus admittatur ad appellandum non ob. contumacia procuratoris sed si domin⁹ fuit

citatus t ipe misit procuratorem tunc propter apparen
tem cõtumaciã iudex a quo nõ põt admittere appella
tionẽ. appellatio tamen tenet ut deuoluat per nõta. in
cle. si aũt de do. t contu. t in. c. romana. §. i. de appel
li. vi. Aduerte qz bar. in pn. sue distinctionis sensit q
quãdo dominus fuit citatus t ipe misit procuratorez
qui fuit cõtumax q indistincte repellat dominus ab
appellando. quia contumacia radicatur in psona dñi.
sed ego puto q licet tunc repellatur prima fronte ap
pellatio. quia cõstat de cõtumacia in nõ veniendo et
nõ de cõtrario tamen si dominus vult docere se cõsti
tuisse procuratorẽ qui cõmuni opi. reputat diligens
q debebat admitti eius appellatio. quia fecit sibi per
missum a lege t ideo si preter suã opi. aliter acciderit
nõ debet sibi imputari ad penã. ar. c. de occidendis.
xpiãj. q. v. t coz que. s. dixi in alio mẽbro. nam iura
excludentia a facultate appellandi loquunt in cõtuma
ce studiose ut satis colligit de appel. l. consensu. §. fi.
t melius in. l. i. C. qñ provo. nõ est necesse. in. v. negoc
cio prius summatim perscrutato. t. ij. q. vi. sunt qrũz
ac ipe dominus ẽ extra omnẽ noxam saltẽ punibilez
tanta pena cũ cõstituerit idoneũ saltem apparentem
procuratorem. licet iste infideliter egerit ar. c. signifi
cante de pig. t. c. cũ bertoldus. de re iudi. Itẽ cuz
hec iura sint odiosa t penalia debẽt restringi quãdo
vere ipe dominus fuit cõtumax. ar. regule odia et re
gule in penis de re. iur. li. vi. hec procedũt quo ad pri
mũ mẽbrũ cũ queritur an cõtumacia procuratoris i nõ
faciendo noceat dño. Venio nũc ad secũm mẽbrũ
principale an factũ procuratoris noceat dño quãdo
nõ obmittit sed aliquid facit. t ista qõ est duplex fm
bar. in. d. §. si procuratorẽ primo an dño noceat ut
contra eũ ex facto procuratoris det exceptio scõo an
domino noceat ut cõtra ipm possit agi ex facto procu
ratoris. Ad primũ dic post bar. aut procurator ob
liquit anteqz esset procurator vel in negocio in quo p
curator nõ erat. t domino nõ pindicat. ut. l. si procu
rator. ff. de doli excep. Aut deliquit postqz fuit, procura
tor t in negocio in quo procurabat t tunc aut erat pro
curator ad iudicia aut ad negocia. si ad iudicia t tũc
aut deliquit ante litis contestationẽ t cõtra dominũ
t nõ põt excipi. ut in. d. l. si procuratorẽ. Si vero erat
procurator ad negocia t tunc indistincte poterit contra
dominũ agentem excipi de dolo cõmisso p procura
torẽ eius in illo negocio ut. l. apud celsum. §. qsitum.
t. §. se. de doli excep. vbi hec distinctio probat in tex.

Ad secũm vtrum ex dolo procuratoris possit domi
nus cõuenire dic. quãdoqz procurator facit aliqd qõ
certũ est esse delictum. t tunc domino nõ pindicat ni
si habeat speciale mandatũ vel ratihabitione secuta.
vt in. d. §. si procurator. t. l. i. §. quotiens. t. §. deci
disse. ff. de vi t vi. ar. Aut est certũ qp nõ est delictum
sed est alias punibile. t idẽ ut. l. iij. §. si procuratorẽ
ff. qõ quisqz iuris. Aut ẽ tale factum qõ põt ee delic
tũ t non delictũ. ut missio facta vni positioni vel inter
rogationi i qua põt ee delictũ sic vez. t tunc pindicat
domino donec probet cõtrarium. ut. l. nõ solũ i pn.
ff. de procu. t de cõfes. l. si certum. §. sed an t ipos. et
quod ibi nõ. aut est aliud factum qõ in delictũ nõ ca
dit vel dolus admittitur circa contractum ex quo do
mino queritur t tunc domino preiudicat, si hz specia
le mandatum vel generale cum libera. ut. l. procura
toris. ff. de tribu. sed in hoc vltimo dicit do. an. t bñ
qp iden est si habet generale mãdatũ t sic loquit illa
l. procurator. Ex predictis pcludit fm bar. q si, pcura
tor nomine domini agit calumniosam litem t suc
cubuit. t sic cõstat q est delictum ipe procurator dz
cõdemnari in expensis nõ dñs nisi habeat speciale
mandatum. qz hoc dñs mandasse nõ dicitur. ut. l. si
procurator in fi. ff. de cõdi. t demon. t videtur casus
in. l. non ignotum. C. de admi. tu. t tenet spe. in ti. de
execu. sen. §. iij. v. palle. sed inquantuz bar. s. tetigit
articulum quãdo est tale factum quod indelictum nõ
cadit. tunc distingue plene vt voluit ista gl. q aut iuz
mandatũ aliquid cõmisit t pindicat. ut in. c. cũ olim
de causa pos. t proprie. aut econtra tunc nõ pindicat
nisi ratũ habeat ut. l. diligenter. ff. manda. t j. ò pig.
c. significante. Aut pter t pindicat si dominus face t
nõ cõtradicit. ut in. c. cũ olim. t qõ ibi notatur. ò off.
dele. t per pdicta habes plene illa duo mẽbra dicas
sa licet aliter mĩ pfecte distinguat hic cal. videt tamẽ
intelligere. l. procuratores. ff. de tribu. vbi dicit q do
lus procuratoris nocet dño qõ procedit qñ habuit a
dño speciale mandatũ. cũ libera vel speciale ad vnã
negociũm tm. t dolose cõtradixit sciente dño vel po
stea ratũ habente. Et predicta faciunt ad questionez
quotidianã quidam fecit procuratorẽ ad fideiubẽdũ
pro titio t procurator renunciauit beneficio ordinis
ut possit cõueniri prius fideiussor anteqz dominus.
dominus postea dicebat q non poterat renunciare.
quia non erat cõstitutus ad hoc specialiter. nec venie
bat in generali mandato. qz renũciare est donare qõ
non põt facere procurator ex generali mãdato. ut. l. si
filiusfamilias. ff. de dona. t. l. cõtra iuris civilis regu
las. ff. de pac. Circa hãc qõnem que fuit sic decisa
cto distinguit bar. i. l. si. ff. de his que i fraudem cre. qui
doqz quis renũciat exceptioni pempt. t tunc est do
natio ut. l. si qs delegauerit. ff. de dona. qñqz remit
tur exceptio dilatoria tpis t idẽ. i. l. oẽs. §. si. ff. quel
fraudem cre. t melius alle. l. in edilibus. i prio nisi. ff. de do
na. qñqz remittit exceptio declinatoria fori t tũc non
ẽ donatio. ut. l. si fideiussor. §. quadã. ff. mã. qd aũt in
cãu nro vbi fuit remissa exceptio ordinis tz bar. q si
ẽ donatio qz ex B nihil acqrit creditori f potius effu
git mains detrimentũ qz lucrum. imo nullũ lucrũ ac
quiritur t donatio nõ est nisi aliqd aliqui acquiratur.

vt in.d.l.in edilib' in fi.z sic magis remissio est detri menti q3 donatio.ar.optimū i.d.l.fi.z videtur tex.q nō sit donatio in.l.i.§.sed si fideiussor.ff.si qs i frau.pa.cū ergo istud nō sit donatio venit in gnāli mādato.ꝑterea in generali mādato venit id qđ est de ꝓfuetudine ut.l.si primo.§.i.ff.de aqua plu.arc.z.l. qđ si nolit.§.qz assidua.ff.de edi.edict. sed de ꝓfuetudine ois fideiussor renūciat ergo cē.z ꝑdicta sing.nō.ex q bus hēs prio nōte que veniūt in generali mandato.

Itē an z qñ generalis ꝓcurator possit renunciare exceptionib' cōperentibus dño seu ꝓbationib'. Itē q id q ē solitū fieri in aliquo actu videt venire sub ge nerali mandato ad illū actū.facit qđ nō.bar.in.l. ne mo est q nesciat.ff.de duo re.z vide tex.optimū.in.l. fi.de fideiusso.L.prope finē facit.c.ex lras de consti.

Venio nūc ad tertiū mēbrū ꝑncipale videlicet an ꝓfessio ꝓcuratoris seu administratoris ꝑiudicet dño. z de hac vide ꝑ bar.in.l.certus.§.sed an ipos.ff. de ꝓfes.z ꝑ Ly.in.l.vna.L.co.p cōpost.in.c.ꝑ inquisi tionē de ele.vide plenissime ꝑ spe.in ti.de cōfes.§.po stremo.v°.si vero fit ꝑ procuratorē.z ꝑ lhosti.i sum. de procu.§.i.v°.sed nūqd do.an.hic cōiūgendo opi. sic distinguit cuius distinctio placet q aut ē ꝓcurator late.i.parās.ut qz est defensor sine mādato seu ne gociorꝝ gestor.z cōfessio nō ꝑiudicat ex quo nō habe bat mandatū nisi sequat' ratihabitio.ut.l.si defensor. §.i.ff.de inter.ac.sed si hz mandatū etiā speciale ad cōfitendū tūc ꝑiudicat dño.ff.de inter.ac.l.qui suum ad fi.prio nīlo.z.l.pro inde.ff.ad.l.acquil'.z ibi i gl. ff.de cōdi.inde.l.si,procurator.sz si est procurator gnā lis z cōfitet domino ꝑtē.z nō cōtradicēte.z adhuc ei ꝑiudicat.z sic intelligit vnā opi.quā recitat Ly.i pal. l.i.de cōfes.in.xiij.q.q si dñs ñ ē ꝓns sz abns tūc si voluntarie ꝓfitet qz vadit ad iudicium volūtarie nul la facta discussione statim cū porrigit libellus ꝓfitet z nō ꝑiudicat cōfessio.ut.l.certū.§.sed an ipos pall'. z hoc qz talis actus hz instar donatōis que prohibe tur ꝓcuratori.ut.s.dixi.si cōfitetur ꝑ viā contentiose iurisdictionis ut qz nīdet ad positiones tunc ꝓfessio ꝑiudicat sicut z preiudicat sinia.ff.de,pac.l.plancius. z.l.iij.ff.de re iudi.z.d.l.qui seruū.§.i.z.l.nō solū. §.i.ff.de procu.z.c.suborta.de re iudi.z dic idēi cō fessione ficta,procuratoris que surgit ex cōtumacia i nō nīndendo positionibus.ut est tex.nō.in.c.ij. de ꝓfes. li.vi.z valet hec cōfessio vera vel ficta,procuratoris qz nō hz instar donationis qz fit in inuitū z iuxta man datum suū seu in his in quibus hz mandatū .z quo ad ista duo mēbra dicūt bar.z alij dicendū esse i tu toribus z curatoribus.s.vt distinguatur an fiat volū tarie an cōtentiose.z hoc intelligo qñ iudiciū ē agita tū per tutorem seu curatorem si aūt agitatū fuerat ꝑ pupillū cū tutoris auctoritate nō ꝑiudicaret ꝓfessio solius tutoris.ar.in.d.§.sed an ipos.z de iure dcti.

potuit.z.l.ij.§.qđ obseruari.L.đ inra.calū.z ita vo luit bar.z alij in.d.§.sed an ipos.z nō.i.d.l.i.L.de confes. hec vera ut confessio ꝓcuratoris noceat domi no nisi dominus istā reuocet quā reuocare pōt ꝓban do errorem sicut propriā posset ut in.c.fi.de confes.l. error.L.de iu.z fac.ig.posset etiā reuocare ex errore iuris licet nō propriā ut dicit Ly.in.l.i.L.de confes. z nō.in.d.c.fi.facit qđ nō.spe.in ti.de cōfes.§. sequi tur.ad fi.§.z de cōfessione aduocati an z qualiter no ceat domino dicā in.c.cū cām.de appel.vnā tamē nō q confessio procuratoris nō est tante efficacie quāte est,propria qz ꝑ cōfessionē,propriā mihi aliqñ ꝓeiudicat in alio iudicio qz possum venire ꝓtra illud qđ diluci da voce protestatus sum siue etiā agatur ad alium ef fectum.ad hoc qđ nō.Inn.in.c.ij.de or.cogni.z i.c ꝑ inquisitionē.de elec.z.l.generaliter.L.de non nu.pec.z.c.ꝑ tuas de proba.quod tamen non procedit in confessione procuratoris.ut dicit nō.cōpost.i.d.c per inquisitionē.ille enī nō habebat ptātem cōfitendi nisi quo ad aliā cām.iō nō dz extendi quo ad illā cāz qz forte falsum cōfessus fuit z hoc etiā nō.tenuit spe. in ti.de cōfes.§.nunc videndū.v°.sed nunquid ꝓfessio in prima colū.Itē confessio procuratoris nō tollit fa cultatē appellandi sed tantum cōfessio propria vt ptz ij.q.vi.sunt quoꝝ.z.l.ij.L.quo appel.non reci.z an ex sola cōfessione propria quis repellitur a facultate appellandi dicā plene in.c.cū spāle.j. de appel.z b de tertio z vltimo mēbro. Nūc expediā vltimā ptica lam gl.que querit dicit in tex.q propt cōtumaciā,p curatoris dns excōicari nō debet qd si iudex excom municat an teneat excōicatio.gl.alle.ꝑ z cōtra tandē cōcludit q tutius sit dicere q sit excōmunicatus de bet tñ absolui absqz aliqua difficultate z excōicator tenetur ei ad interesse.p.c.sacro.de sen.ex.do.an.te net q si citauit,procuratorē nō iuste excōmunicauit do minū z hīt locū pene ꝑdicte nisi aliter requirat ꝑtes palē sed si requisuit dñm z scit eū,procuratorez misisse dicit idem si ignorauit tūc iudex nō patit istas penas qz scit cōtumaciam apparentem nec cogit diuinare an ille cōstituerit,procuratorem ego aliter dico z sic aut cō tumacia fuit,ppria ipius procuratoris quo cāu,pp ie loquitur iste tex.ut qz procurator citatus fuit ꝓtumax z tūc aut excōicauit dominū hoc expresso.qz suus ꝓ curator fuit cōtumax z tūc excōicatio est ipo iure nul la nec tunc procedit gl.quia iuris error est expressus ut hic quia facit.c.per tuas.de sen.ex.j. de excel.pla. cū ad quoꝝdā fm vnū intellectū aut hoc nō expssit z tunc excōmunicatio tenet quo ad ecclesiam militan tem sed constito de iniustia procedet distinctio glo.q in hoc casu debet restringi aut contumacia fuit pro prie ipius domini ut quia procurator nunqz fuit in iu dicio sed ipe dominus citatus misit procuratorē qui fuit contumax z tunc videtur q excōicatio indistincte

sit iusta quia licet scit iudex illū misisse procuratorem tamē prima fronte dominus ꝓsumit in culpa talē cō/stituendo pro hoc qđ dixi post bar. in pān. huj⁹ ma/terie sed cōstito qꝫ cōstituit eū qui cōmuni opi. pręsu/mebatur diligens tūc puto qꝫ sine difficultate excom municatio relaxabit iudex tamē nō patiet penas. c. sa cro qz nō cōstabat sibi de idoneitate psone, procurato/ris z iste tex. loquit proprie de cōtumacia ipius pro/curatoris z non domini sicut est ista z idem z fortius puto dōm quādo iudex ignorauit illū cōstituisse pro curatorem ut euitet penas. z iste absoluitur sine diffi cultate. z per hoc est expedita tota glo. z suppleta.

Et pñt ex ꝓdictis multe qōes pticulares solui z vnā nō potero silere. quia tangit ecclesiam quā posuit hic Inn. videlicet quid si procurator ecclesie, ppter contu macia suā cōdēnetur in expensis. dicit Inno. qꝫ man dabitur sententia executioni in bonis ecclie quia ipa fuit in culpa z contumax fuit eū ꝑ se vel per alium ei⁹ nomine cōparere debuit. z idem videt fm eum si alia mandata iudicis non impleat puta quia non exhibet acta vel alia instrumenta. z idem est in similibus sec⁹ autem dicit si falsa instrumenta produceret procura/tor vel aliam fraudem faceret z est ratio diuersitatis fm eum qz ad hoc dominus nō tenebat. vnde nec si bi imputatur si ꝺ fiat a procuratore. cū sibi hoc com missum non fuit sed ad comparendum vel exhibēda instrumēta vel similia tenebat per se vel per aliū face re. tamē Inn. dicit qꝫ licet teneatur ecclia in casu pre misso tamen aliquādo sibi subuenit per iu. inte. restōz ff. de mino. l. minor. nec etiā cōtradicit ꝓdictis. xvi. q vi. si ep̄m. vbi dicit tex. qꝫ delictum persone non debz nocere ecclie. qz in predictis nō punit ecclia ꝑ de/licto procuratoris sed ꝑ culpa sua in qua fuit qꝫ non degit fide z facultatibus bonū procuratorē hosti. la tius prosequit illā cōdemnationē expensaꝝ attingen do tam expensas cōtumacie ꝙ eas qui debent rōne finalis victorie. Et de primis dicit qꝫ aut procurator non est soluendo aut sic. primo cāu si expēse sunt mo/derate cōdemnari debet ecclesia z executio est contra eam facienda nec datur restitutio, quia ꝑ modico nō datur restitutio. de restit. in inte. l. scio. ff. sed si omnes imoderate sunt z graues. tūc ad officiū iudicis spec/tat actioni deseruiens hoc exaiare sine libello. ad hoc de off. or. c. ij. ne lites ex lit⁹ oriant. C. de fruc. z li. expen. z. l. terminato. in fi. C. de fi. instru. l. fi. z si vidz ecclam ex cōdēnatione expensaꝝ grauiter ledi poterit ecclam restituere alle. de re. ec. nō alie. ad nr̄am. Con suluit tū hosti. qꝫ differat vsqꝫ ad diffinitiuā. z tūc fm qđ videbit ecclam cām bonā habere vel nō bonam poterit arbitrari cum condemnanda sit pars in expē sis totius litis .j. de penis calūniam. a qua condem/natione excipiende sunt expense legitime a condēna/to facte. C. de iudi. l. properandum. §. sinautez ex ge/stis. secō cāu quādo procurator est soluendo dicit qꝫ si procurator est in dolo ecclesia vero in culpa. dīnari debet procurator z hoc equi⁹ quia dolus ꝑponderat culpe. ff. ad legem acqui. l. item si obstetrix. z qz dolo contumax videtur se lui obtulisse. ideo facienda est ex cautio contra eum. ff. de re. iudi. l. iij. primo rēponso z de doli except. l. si procurator. si ecclesia vel ꝑlatus est particeps cōtumacie condemnatur ipe prelatus. z ht executio cōtra eum. ad hoc qđ nōt. de procur. c. auditis. z. c. cōstitutus. si nec ecclia nec prelatus sen/tit sed solus procurator. tunc damnū est procurato/ris z condemnabit ex quo est soluendo. z hoc de pri mis expensis. s. rōne cōtumacie. de secūdis. s. rōne lis victorie. dicit qꝫ si est appellatum nō est necessaria restō. quia ad quē est appellatū cognoscet de pīn/pali, z de hac cā accessoria expensaꝝ vide j. de appel. c. ut debitus. z. C. de appel. l. cos. de off. dele. pau/ciam z melius in. l. omnē bonorē. C. qñ procu. nō e ne. z in. c. significauerunt .j. de except. z quādo ꝑte ordinariū remediū cessat extraordinariū ut. l. in causa ff. de mino. si nō fuit appellatū et ecclesia petit restitui contra cōdēnationē dicēs se lesam pōt z debet libell⁹ tunc offerri quia principaliter petitur. de off. iudi. c. j. z de restit. in inte. c. ij. Aduerte tñ qꝫ si questio sit inter duas ecclesias z vna dicit se male expendisse z alia dicat se male cōdēnatam esse potius audiat illa que dicit se male expendisse. quia alteri imputanda est cul pa in mala electione procuratoris. ff. de mino. l. vlt. §. item queritur. z. l. in cāe. §. i. Cōcludo tamē qꝫ quic quid. s. senserit ad doctrinā hec sunt arbitraria in qui bus iudex procedet equitate seruata in humanioꝝ partem declinando iuxta nō. in. c. fi. de transac. Ro. an. sup hoc articulo dicit qꝫ in iunctis ecclesie ipa si dānanda in expensis. qz ex quo nunqꝫ procurator fu it in iudicio nō apparet qꝫ ex hoc possit dīnari procu rator. ecclesia tamē posset restitui si procurator fuit in iudicio z fuit cōtumax in iniunctis sibi satis' equa est distinctio hosti. fm eū an sit soluēdo vel nō. z an sit in dolo vel in culpa vel vtraqꝫ ꝑticipet. hec sunt dicta to cto. que inserui ne eoꝝ motiua hic deficerent. Et ego puto hanc qōnem satis decisam ex precedenti/bus vnde breuiter cōcludo sequēdo cōclusionē quā supra tenui qꝫ in propria cōtumacia ipius procuratoris re qz sibi fuit factū mandatū indistincte condemnand⁹ est ipe procurator per dictam. l. vnaz. §. si procurator ff. si quis ius di. non obtē. si vero contumacia fuit ec clesie principaliter ut quia ecclesia irata misit procu ratorem qui fuit contumax. z tunc cōdemnanda est ecclesia. quia non comparuit nec per se nec per alium idoneum. de procu. constitutus. z. c. auditis. z alias iuribus. s. alle. sed ecclesia habet regressum contra ꝑ curatorem actione mandati. ff. mandati. l. si procura/torem. §. si tutores. z si non est soluēdo ecclesia debz

restituí si graviter ledat ex cōdemnatione expensaruz ad b qō nō. in. l. cū mādato. ff. de mino. ꝛ b si eccla nō fuit in dolo in cōtumacia ꝓauratoris. nā adversus dolū nō dat restō ut. l. i. C. si adver. dolū. ꝛ. l. auxiliū ff. de mino. b nī cāu ꝓmisso qñ eccla nō fuit in dolo licet restituatur ꝓtra ꝓuratū nō tñ ꝓtra alīā eccliam q̄ tractat de dāno vitādo cū ꝛ eccla fecit illas expensas quas repetit ꝛ etiā videt in aliquali culpa nō cōparé do pro se ar. in. l. vez. in fi. ff. de mino. puto tñ q̄ si in nulla culpa sit ecclesia ut q̄ cōstituit talē quē diligentissimus cōstituisset q̄ tunc eccla restituereť adversus alīā ecclesiā. q̄ vtraq; capta ē. ar. optimū in. d. l. vez in fi. si vero nō ecclesia ꝑ ꝓlatus fuit in cōtumacia tūc idē puto dōm qō. s. dixi. in ꝓuratore cū sit prelatus ꝓurator ꝛ nō dīs. ut in. c. ij. de dona. ꝛ idem in fisi dicit bar. in tutore in. l. vna. §. si ꝓurator. ff. si qs ius di. nō ob. teneatur ergo ꝓlatus de suo ar. optimū. c. de multa. §. ās quoq; iuncta gl. de ꝓben. ꝛ in. c. finez de do. ꝛ contu. Ex hoc dico gl. nō. vsquequaq; verū dicere in regula delictū de re. in. li. vi. que dicat q̄ in iudicijs delictū prelati nocet ecclesie ꝛ mouet per. c. cum olim de cāli. ꝛ ad illud. c. pōt rāderi q̄ illa negociatio de qua ibi poterat cadere in delictū ꝛ in nō delictū ꝛ ī ō ut. s. dixi in appellationibus ꝛ responsionibus ad positiones factū ꝓuratoris nocet dño. ita et factū ꝓlati ecclesie. Itē illud. c. cū olim nō loquit i nō faciendo sed faciendo. vñ si queris nūquid delictum ꝓlati in faciendo nocet ecclesie vide ea que plene dicam in. c. i. de do. ꝛ cōtu. sed quātū ad propositū satis eque pōt distingui prout in fili bar. distinguit in tutore seu curatore. in. d. §. si ꝓurator dicit enī q̄ aut deliquit extra negocia pupilli ꝛ non nocet pupillo ut. l. negz in interdicto ꝛ qō ibi nō. ff. de re indi. facit. c. si ēpim. xvi. q. vi. ꝛ in regula delictum ꝓlati. Aut gerēdo negocia pupilli ꝛ tunc aut tutor colludebat cū adversario ꝛ nō ꝓiudicat pupillo ut. l. meminerint. C. vñ vi licet gl. ibi posita videat destruere illū tex. aut nō colludebat ꝛ tunc pena nō pōt eque cadere in tutorez sic in pupillū ꝛ ꝓiudicat pupillo ut. l. polla. C. de his qui ut indig. ꝛ C. de sa. sanc. eccl. l. iubemus nullam nanq̄. ꝛ in hoc articulo puto alio mō intelligi posse ꝑ alle. c. cū olim. nā pena de qua ibi ut nō posset se iuvare ex instrumento impugnato nō poterat cadere in ꝓlatum sed dīs in eccliam eius seu ꝓtra quā, pducebatur instrumentū qō nō. eccla tamē hz regressum cōtra prelatū sicut pupillus cōtra tutorē. vt. l. polla ꝑal. Aut pena potest eque cadere in pupillum ꝛ in tutorē ꝛ tunc tenetur tutor ꝛ pupillus sed cedendo actiones contra tutorem liberatur ut. ff. de evic. l. illud. ꝛ. l. i. § hoc edicto. ff. ne ius fiat ei. ꝛ. ff. si quis ob cām testa. l. si dolo. ꝛ de admi. tu. l. fi. que leges determināt omnes alīas leges. Et ex his apparet secundum eum q̄ si tutor egerit litem calūniosam q̄ ipe pōt conde-

nari in expensis suo nomine. casus est. in. l. nō ignotum. C. de admi. tu. prealle. poterit etiam cōdemnari pupillus vt in. l. qui solidum. §. etiam de lega. ij. tamen videtur q̄ pupillus cedendo actionem liberat ut. d. l. fi. ff. de admi. tu. ꝛ idem in tutore respectu pupilli que dicta ut. s. dixi satis possunt applicari adpretiatum. ar. in dicto. ℟. ij. de dona. vbi prelatus equipatur tali administratori. ꝛ vide bo. glo. in. c. quicunqz xij. q. iij. facit. c. i. de in inte. re. ꝛ hec sufficiāt quo ad materiam huius. c. quedam tractant Inno. ꝛ Hosti. de modo procedendi contra absentem. ꝛ de solēnitate citationū que obmitto. quia non plene dicūt. ꝛ materia plene tractatur in. c. causam de dolo ꝛ contu. ꝛ in c. ad petitionē de accu. ꝛ. c. cōsuluit de offi. dele.

Ccedens. Dicit Joh. an. q̄ diversimode intelligitur decretalis ut dicet ℣. diversimode summari pōt q̄ ad factum sed ut omnis modus cōprehendatur summatur sic. In cā restitutionis cōtra contumaceē li. nō conte. snia. pferri nō pōt b. d. ꝛ duo facit. primo potit ordinē processus. In scda ipius retractantis. ibi cū igitur. Nō primo q̄ recedens a iudice p appellationē frustratoriam est iterum citandus ut hic ꝛ cōcordat. c. prout de do. ꝛ cōtu. sed tu intellige ad cautelā ꝛ ad comprimendā eius malicīā de necessitate autē nō est citandus ut probatur in. c. ij. de do. ꝛ contu. li. vi. ꝛ dic ut ibi nō Nota scdo ar. opti. ex hac littera q̄ hic partis cōtumacia nō sit impeditiua processus pōt tamen contumax multari ꝛ etiam ad ulteriora i causa procedi. isti enī iudices excōmunicaverunt partem contumacem ꝛ processerūt ad ulteriora in cā ꝛ processus invalidatur ex eo solo. q̄ lis nō erat conte. secꝰ ꝙ si fuisset ꝓte. vl fuisset talis cā i qua potuisset, pceđi li. non conte. ꝛ vide alium bonam ꝛ meliorem tex. in. c. veritatis. ℣. de do. ꝛ contu. vbi hoc probat. nā multa ipōit, ppter iobedictiā. q̄ ꝓcēpsit iudicē ut. l. si qs ius di. ñ obtē. ꝛ ff. si qs i ius vo. l. ij. ꝛ qō ibi nō bar. ad ulteriora nō, pceđit, p iusticia ptis ꝛ sic nō est pena. nō ergo potest dici ilium ex hac duplici pena contineri. ꝛ sic non ob. c. at si clerici. s. de iudi. ꝛ vide bonā glo. in simili in. c. i. de eie. li. vi. in. ỹ/defecerit in fi. que etiam disputat nunquid pars contumax possit cōdemnari in expensis si procedi pōt ad ulteriora eius contumacia non obstante. ꝛ nota eam Nota q̄ nuda contumacia in non comparendo est excōmunicatiōe digna concordat. c. i. de iudi. ꝛ vide glo. optimā. in. c duo sunt. xcvi. di. que dicat omnem contumaciam dignam excommunicatione. ꝛ q̄ tanto est maior quanto ex minori resurgit ꝛ hoc quia magis videtur contemnere. dixi in. c. i. de iudi. Nota fm vnum itd lectum q̄ etiam cum agitur possessorio potest sententia esse ad iudicatoria respectu possessionis. ꝛ sic potest dicere iudex adiudico tibi possessionem. idem dic

quando possessorio datur causa rei seruande. nam et tunc largo modo potest dici adiudicatio possessiõis vide tex.in.c.contingit.de do. t contu. Nõ q li cet papa hic ex certa scientia cõmittat cãm ei qui ex certa cã recusari põt ab altera parte. nõ tamen ppter hoc tollit legitimam cãm recusandi.ut hic probatur apte.nã manifestũ erat istos duos epos esse suffraganeos istius archiepi. ut ipse papa dicit t tamen dele gando scienter non abstulit potestatem recusandi et ad hoc vide Inno.in.c.extransmissa.de fo.ppe. vbi ẽ probatur apertius fm vnã lec. In dubio ergo delegando intelligitur nisi ab altera pte fuerit index recusatus.in dubio enĩ non presumit velle tollere exceptiones cõpetentes parti ut in.c.ex pte.ij. de off. de le.l.ij.§.si quis a principe.ff.ne quid i lo.pu. Quid autem si papa exp̃sse diceret q nõ posset recusari dic ut in.c.cũ speãli.de appel.vbi vide. Nota hic tex. apertum litteras dici surreptitias si in earũ impetratione pars subticuit exceptiones dilatorias cõtra iudicem alteri parti cõpetentes talis tamen surreptio dependet a facultate alterius partis nam si de ea ponit vitiantur alias non. Et ex hoc t ex regula argue q surreptio non vitiat litteras ad lites ipo iure.sed annullantur ope exceptionis de quo nõ. in .c. ceterum.t in.c.litteris.t in.c.dilectus.s.de rescri. t dic plene ut ibi. Nota q subiectus etiam respectu nudi exercitij iurisdictionis potest recusari si deputet index cõtra suspiozem presumitur enim sibi fauere sic t respectu seruicij dominus potest recusari in cã familiaris.ut in.c.insinuante.de off.dele. Nota tex.iũcta glo.q.v.cessare propze sumptum refertur ad id quod tenet. Item q dictio imo venit correctiue ad p cedentia.t hoc habes de transla.pla.c.inter corporalia.vide bo.text.cum glo.in.c.predicator. xvi.q.i.

Nota q omnia attemptata vigore sententie nulle sunt in statum pristinũ reducẽda sicut attẽptata appellatione pendente. Nota q sententia seu processus factus per iudicem recusatũ tenet nisi fuerit appellatũ hic enim ponderat appellatio t nõ simplex recusatio. de quo tamen dic ut plenissime dicã in.c.cum speãli. de appel.vbi Inn.tangit. Nota vltimo tex. nõ.p pe finẽ q cassata snia cõpellet ps que sententiaz obtinuit restituere instrumentũ sententie t omnia alia q̃ habuerit vigore sententie.nã tam instrumentum snie q̃ alia incipiunt esse inutiliter penes partem.t possunt in futurum esse dãnosa aduersario facit.l.dissolute.C de condi.ex lege vbi debitor agit soluto debito ut instrumentũ debiti sibi reddatur.q incipit inutiliter ee apud creditorem.licet dominium ipius instrumenti sit ipius creditoris.ad idem.c.ecclesia.ij.ut li.pẽden. t.l.fi.C.ad exhi.t hoc colligit ex isto tex.in fi.exponendo.v.instrumẽta.s.snie potest etiam intelligi de alijs instrumentis ecclesie que habuit vigore snie.et vtra3 expositio est bona ut sentiunt pe.t Jo.an. hic licet nõ moueat per pdicta.facit ad pdicta.c.cũ dilecta.de cõfirma.vti.vel inuti.vbi priuilegiũ reuocatz mandat corrumpi postz reddit inutile penes habentẽ t alteri parti posset esse nociuũ. Venio ad glo. t oppo.cõtra tex.in eo q̃ psupponit hic appellationez fuisse legitimã nam in appellatione a grauamine sen interlocutoria requiritur duo q̃ grauamen pcessit ut in.c.dilecto.j. de appel.t q ipm grauamen ppter qõ appellatur exprimat in appellatione.ut in.c.vt debit de appel.quoz neutz hic intenerit.quare male gl. prima soluit triplicit q hec decretalis procedit in antiqua tpa fm que nõ erat necesse exprimere cãm q̃libet appellatio apte nõ frustratoria deferebat ciz ad papam.ij.q.vi.ad romana. Secda solutio q ẽ fuit expressa cã t pcessit grauamẽ quia ppolita fuisse exceptionis cã non fuit admissa.ideo non fuit appellatum.

Tertia solutio q cã appellationis hic erat notoria.ideo nõ fuit necesse eam exprimere.c.ut debuit. loquitur quando causa nõ est notoria t si hec vltima solutio esset vera multũ limitaret illud.c. ut debitis. eãm tamen hic sequit Hosti.t dicit bene nõ. q valet talis appellatõ appello ne procedas cũ sis mihi suspectus ex tali cã.propter quã te recuso.ar.ff.de arbi.l. non distinguemus.§.cum quidã.t nõ.s.de off.dele. c.super qõnum.§.fi.t pro hoc etiam sentit Hosti. q quãdo causa est notoria non est necesse explicare grauamen fr interponi põt appellatio modo pdicto.q̃ non placet. Jo.an. putat enĩ necessarium ut grauamen precedat prius q̃s liceat appellare.nec etiam fm eum excusat notorietas ab onere proponendi quod onem.sed excusat tantum ab onere probandi.nec est necesse q eatur ad arbitros.t idem tenet glo. in de. appellanti de appel.t idẽ ibi Jo.de lig.t communiter tenet p oẽs doct.quinimo fm plerosq nõ sufficeret etiam si referret se ad acta.vt quia diceret appello quia me grauasti ut pz ex actis t hoc q nominatim causse sunt exprimende ut dicit tex.in dicta de.appellati de quo ibi t in.c.dilecto.t.c.ut debitis.procll. tene ergo primã solutionẽ glo.vel secdam que magis videtur amica litteree.per tex.ibi ac ex his rẽ. qui apere videt psupponere causas fuisse expressas in appellatione licet nihil dicatur in prin.c.sed ideo q nõ ponuntur verba formalia appellationis. Et aduerte quia Hosti.assignat plures cãs nullitatis hmõi pcessus prima q iudices fuerũt recusati an sola illa causa sufficiat sine appellatione.vide qõ nõ.ij.q.vij.questionis ij.q.v.quia suspecti.dicã plenissime in.c.cũ speciali de appel.vbi tangit p Inno. secda cã. q litteree erant surreptitie.ista enim non videntur simpliciter vera q̃ litteree surreptitie ad lites tribuunt iurisdictionem licet elidibilem.vnde est opus excipere t appellare.t nõ.in.c.ad audientiam.t.c.ceterum.de rescript.

Tertia causa quia fuit processum lite. non conte. hec sola licet sufficiat ad cōcludendā nullitatē processus sup̄ principali nō tñ est sufficiēs ad impediendā execationem illa enī nō requirit litis cōtestationem ut in. c i. de iudi. Quarta cā fuit q̄ fuit iuste appellatū et bene sufficit tam ad cōcludendā nullitatē processus. q̄s sine ex̄cōis ut .j. de sen. ex. c. p tuas t in. c. dilecto de appel. Opp. scdo t videt etiā q̄ citra cōtestatio nem litis potuit dari possessiō ob cōtumaciā partis. vt .j. c. prox. t. c. quoniā. §. in alijs Bol. glo. iij. ponit duos intellectus ad decre. prim' q̄ hic non petebat possessio cāe rei seruande propter ꝓtumaciā quo cāu pcedit cōtrariū. sed erat q̄ spoliatiōis t agebat possessorio. t sic petebat restitutio possessionis quo cāu nō p̄t proceki ad sniam lite nō cōte. vt nō. in. c. consultationibus de offi. dele. sed dz obseruari ordo iudiciarius t hunc intellectū videt hic tenere glo. t dan' eam sentit .j. in gl. antepe. Scds intellectus ē q̄ h̄ petebatur restō in integr̄ iure minoris. Alij extra glo. vt refert Jo. an. Tertiū ponunt intellectum q̄ h̄ agebat petitorio cui' natura ē vt petat restō. s. de iudi. c exaiata. sed dicit Joh. an. q̄ licet vius hoc approbet forte nō ē de iure. de quo remittit ad spe. de libel. cōcep. §. fi. v̄. hoc aūt. vide etiā q̄ nō p glo. iusti. ō ac. in p̄n. Insup. v̄. nullo iure. que nō. dicit q̄ possidens rem meā cōpellit ista mihi restituere per officiū iudicis nō aūt p actionē rei vendicationis. nā rei vendicatio dat ad rem. nō aūt dirigit in personā. ut insti. de ac. in p̄n. vbi libellus in rei vendicatione dz cōcludere ut iudex pronūciet illū dñm p officiū suū t compellat eū ad possessionē restituendā ut ibi colligit dic tamē q̄ valet libellus si quis petat dūtaxat se pronūciari dñm ut in. l. ex diuerso. §. vbi aūt t ibi hoc nō. bar. ff. de rei ven. dicit tamē ibi bar. q̄ tollerari p̄t libellus si quis petat reā cōpelli ad rem restituendam q̄ tacite videt petere ut iudex pronūciet prius illum dñm. q̄ qui vult ꝓsequēs videt velle aīcadens. facit l. illud. ff. de adqui. here. t si iudex nō pronūciat expresse videt pronunciare tacite cōdēnando ad restitutionē rei. ar. in. l. i. C. de or. iudi. q̄ ē bene nō. faciūt hec ad ea que dixi in. c. vno. s. ti. primo. t sic limitabar. in. l. i. C. de excep. rei iu. t p hoc posset tollerari lec. predicta nō tñ multū cōuenit lre Inn. ponit q̄rtū intellectum replicādo etiā p̄cedentes dicēs q̄ hic petebat restitutio iure prochialis t quorundā aliorū iurium vel restō in integrum vel vtriusq̄ principaliter. Et ex hoc vltimo nō q̄ simul t semel p̄t interari rescindens t rescissoria. vnde possum petere restitutiōz aduersus cōtractum t restōnem rei subtracte rescisso contractu de quo dic ut plene nō. in. c. tum ex litteris de resti. in inte. vel fm eum. t iste erit quintus intellectus archiep̄s petebat restōem possessionis iure parrochialis. t cum iudices viderunt q̄ archiep̄s ō iure parrochiali finē faceret nolebāt restituere sed ptrā ip̄s fecerunt pronūciare q̄ archiep̄s presentiens petijt restitutionem in integrum quā ipi dederunt. Et ex h̄ intellecto nō q̄ pendente iudicio super principali p̄t intentari restitutio in integrum iure minoris ad tollē dam exceptionem que p̄t fieri aduersus actionē proponitam quinimo plus dico q̄ etiā proposita exceptione p̄t peti restitutio in inte. ut est tex. nō. in. l. nam t postea. §. si minor. ff. de iureiur. t ibi bar. t licet iste intellectus sit nō. t verus in se nō tamen ē conformis littere. maxime i principio vbi simpliciter innuit a principis fuisse petitā in integrū restitutionez ino t forte Inno. non contentus de hac lec. dixit presumendū esse p iudicibus ex quo discreti sunt ar. de procu. in n̄ra. nec tenetur doctor quo ad illos ꝓcessus sibi assumere onus excusandi q̄ nō. Tertium notabile intellectum t singulariter ponit h̄ostien. dicēs q̄ archiep̄s cō querebat de plebano ecclesie sancti marci. ideo q̄ si bi nolebat obedire nec de iure prochiali sibi rūdere si cut cōsueuerat nec hoc fecerat diu nec dicebat se spoliatū. q̄ nec fuerat. sed taz ip̄e q̄s predecessores ip̄ius in exigendo fuerant negligētes. implorabat ergo iudicis officium ut eū reduceret i eum statum in quo esse cōsueuerat t sic ei restitueret quasi possessionē p dictor̄ iurium. nec hoc petebat p beneficiū restitutionis in integrū sed per generale iudicis officium. de q̄ s. de resti. in inte. c. ex litteris. t hoc dicit do. an. nō q̄ remediū canonis reintegranda. t. c. sepe nō videt habere locū q̄n quis ē exclusus a possessione p negligentiam suam. vnde tutius tunc est ut accumulet restitutio vel q̄ agatur gnāli iudicis officiō q̄ō dic bene nō. t idem ip̄e tenet in. c. sepe de resti. spo. t sequit la pus alle. lij. t dicit q̄ obtinet quis i isto remedio etiam si narret sua culpa vel negligentia non exegisse debitū sed hoc remediū ꝓcederet dūn in eccl̄ia vel minori vel absente cui cōpeteret restō alias pro rebus priuatis nō cōpeteret hoc remedium supposita negligentia. ar. l. ab hostibus. ff. ex qui. cau. ma. Itē dicit ibi lapus q̄ intentans hoc remedium nō debet narrare se fuisse spoliatū alias succūberet intentādo supradictū remedium. q̄ tunc cōpeteret remediū ordinarium ar. l. i cōe. ff. de mino. Et hoc vltimū singu. nō. ex quo habes q̄ hoc remedium est extraordinarius nec concurrit cū alijs remedijs possessor̄s. t vid' Inn. in. c. post electionē. de cōcel. preben. in fi. vbi dicit q̄ p officium iudicis p̄t quis petere possessionē sibi restitui de qua appareat q̄ eam bona fide habuerat etiam non probata spoliatione. alle. de agri. t censi. l. si coloni. t nō. de resti. spo. c. sepe. t sic intellige dictum Inn. quando obmisit possessionem p negligentiam tunc concurrit cum opi. aliorum. q̄ō etiam nōt. vide etiam gl. magnā in. c. cum ad sedem de resti. spo. que sing. vult spoliatū posse agere iudicis officio contra

quelibet possessore ad restõem. ar. in. c. bone. ō appel
t optime põt adduci in. ar. l. si t me t titiꝫ. ff. si ca
pe. t qō nō. bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei ven. t in. l.
celsus. ff. de vsu. t q̄ꝫ simpe scripti intellect⁹ sunt no
tabiles t veri in se attñ mihi placet prim⁹ tāꝫ magis
littere amicus ut intelligat q̄ hic petebat dūtaxat re
stitutio quasi possessionis procialis iuris t sic age
bat possessorio recupande t hoc colligitur ex prin. t
medio. c. nam in pn. solū dicit q̄ petebat beneficium
restõnis postea iudices in sententia adiudicauerunt
possessionē iuris procialis archiepo t eam restituē
tes in integrū venerunt ne quis possessionē restitutā
presumeret molestare seu pturbare. tē. Ex verbis enī
sequētibus. s. dū venerunt ne quis possessionē restitu
tam pturbaret euidenter colligitur q̄ agebat posses
sorio t etiam declarant illa verba restituentes in inte
grum tē. ut intelligantur respectu executionis adiudi
cationis. ut sit sensus q̄ verbo adiudicauerūt sibi pos-
sessionē t postea exequendo restituerunt eum in inte-
grum ponendo. s. in possessionē corpalē sic⁹ prius erat
t tunc bene sequit q̄ venerunt ne quis possessionem
restituta perturbaret t ex hoc habem⁹ hic casum da-
rum t nō. pro dictis glo. in. c. cōsultationib⁹. de off.
dele. vt quando agitur possessorio recupande debe-
at seruari ordo iudiciarius alias ꝓcessus corruit qō
etiā sentit bar. in. l. vna. C. si de momē. pos. qō nō.
Gl. i. ỹ. suo metropolitano. colligit mitras cās ltias
recusādi iudicē t iter cetera dic q̄ pt recusari sic suffra
gan⁹ aduersari ut ō q̄ itelligit Jo. an. i ōlegato ordia
rie aūt cognoscē pōt. nā posset metropolitan⁹ coraꝫ
suo suffraganeo ipius subditū ꝓuenire allegat spe. in
ti. i. §. superest. ỹ. sed quid si cōqueror. t hoc dictū nō.
t puto diuersitatis rōem fore q̄ q̄ cognoscit vt or-
dinarius ꝓgnoscat inter subditū t superiorē. vñ nō est ꝑ
sumptio ut moueat cōtra subditū propriū rōne sui su
periozis cui tñ subest rōne nudi exercitij iurisdictōis
par ergo affectionis cā tollit omnem suspitionē ut. l.
nō solū. ff. de ri. nup. cū si. t nō. in. c. postremo. de ap
pel. sed q̄ impetrat a metropolitano cōtra nō subdi
tū tunc tantū subest affectio ex pte impetrantis. meri
to potest per aliā partē recusari. Secō nō. ex hac
gl. q̄ suffraganeus pōt ee testis in cā metropolitani.
t subditi⁹ in cā domini. licet nō possit esse iudex t nō
diuersitatis rōem. t idē nō. iij. q. v. c. i. t. c. accusato-
res vbi ponit hec rō diuersitatis inter iudicē t testem
t in. c. cum. R. de off. dele. t pro hoc nōbili qō dicit
glo. vt possit esse testis vide qō nō. in spe. de teste. §. i
ỹ. sed nunquid vasallus vbi dicat q̄ vasallus testifica
tur ꝑ dño. Jo. an. nō. dicit ibi cōsiderandas qualita
tes domini t subditi. nā posset esse talis dñs qui nō
presumitur velle vt falsum deponat t econtra posset
ee talis qui male cōsuevit tractare subditos dicentes
sibi nō grata vide in sili glo. nōt. in. c. in lris de testi.

Ultimo de cīis legitimis recusandi iudicem vide
plenissime ꝑ Jo. an. in. c. legitima. de appel. li. vi. et
qō nō. in. c. accedens t in. c. cum speciali de appella.

Oppo. cōtra tex. in eo q̄ dicit plures fuisse cās ap
pellandi. cū tñ fuit tñ vna q̄. s. iudices erāt suffraga
nei impetrantis. Gl. in. ỹ. ex his soluit duplicīter
primo q̄ a prin. fuit vna sed supuenit alia. q̄ late nō
conte. testes postea recepti fuerunt. t hoc placet Jo.
vin. t Hosti. t Jo. an. cōtra t melius nā ut dicit Jo.
an. t bene si grauamē etiā precedens nō facit validaꝫ
appellationē nisi t illud sit in appellatione expressum
vt in. c. dilecto. j. de appel. t patet hodie dañ⁹ in de.
appellanti. c. ti. multo minus grauamē subsequēs non
sufficit cū nō fuerit nedū nō expressum imo nec epis
tpe appellationis t probat hodie satis clare in d. de.
appellanti. t iō forte ista glo. transit ad secām solutio
nem t dicit q̄ licet vna fuerit cā i genere tñ dicit⁹ plu
rali propter pluralitatē iudicum qui fuerunt recusat
quia eni quilibet iudicū noluit admittere recusatōez
videt in persona cuiusq̄ consistere legitima cā appella
di sed certe illa so. etiā nō placet quia vnicū fuit factū
licet plures essent iudices. q̄ dicebāt hāc nō sufficiē
tē cām recusandi iudicem. iō dic t melius vt hic.
exponit Hosti. t sequit Jo. an. q̄ plures erāt cās q̄ li
tere erant surreptitie t iudices suspecti. Oppo. eo
q̄ dicit tex. sub dubio forte q̄ si appellatio fuisset mi
nus legitima potuisset forte excōicari. nā de hoc nō e
dubitandum cū propter ꝓtumaciā pōt quis excōica
ri t missio fieri ut in. c. q̄n. §. in alijs t in. §. ii. j. eo.

Glo. aūpe. soluit q̄ dictio forte stat hic affirmati
ue t nō dubitatiue t nō. in hoc gl. q̄ q̄n dictio forte.
ponitur in materia nō dubitatiua q̄ facit assertionem
t est philosophicū tpamentum. vel sm Jo. an. iō di-
cit forte. q̄ iudex debet infligere illā penā que magis
timet. j. eo. c. vltimo in fi. quasi dicat nō semp propter
contumaciam infligenda est excōmunicatio. sed de ō
dic tu. ut nō. in. c. prox. t. c. fi. in fi. Allie gl. sunt clare

De fratern⁹

Si li. non conte. re⁹ est contumax si fieri
potest mittitur actor in possessionē cā custo
die alias res excōicabitur. h. d. In prima ponit de
cisa consultatio. In secōa distinguēs responsio t secū
dum membrū ibi q̄ si. Nota primo modū procē-
dendi contra reū cōtumacē añ lit. conte. nā ex natura
rei vel cāe pōt fieri missio in rem petitā cā custodie ali
as debet ipe cōtumax excōicari. Et ex hoc infertur
duo dicta prima fronte satis notāda. primo q̄ excōi-
catio nō est fulminanda q̄ndiu potest fieri missio.
Secō principaliter infertur q̄ etiā in cā in qua nō e
prouisum de remedio missionis nō debet li. nō cōtu.
ad diffinitiuā sententiam procedi. Contra primū ob.
c. q̄n. §. fi. j. eo. vbi optio datur iudici an ꝓcedat ad
missionē vel excōmunicationē. Hos. nō tāgebat cōtra

Ut lit. nō cōt.

rium sed ex tex. notabat q̄ cōtra cōtumacem non est
procedendū ad excōmunicationē q̄diu extant alia re
media. q̄ excōmunicatio est odiosa sicut in sili dicit.
de actione de dolo. l. i. ij. t. iij. nō enim cōpetit q̄diu
subest alia actio ut ibi t in. l. de dolo. ff. e. dicebat etī
am Hosti. per hunc tex. probari habentē bona excō
municari nō posse qō tamē dicit falsum licet sit bone
stum q̄ iudex hoc attendere pōt. ñ a qua vult incipe
quā. s. credat plus timeri ad alterā processurus tē. ut
in cōtrario t cū hac opi. transeunt Jo. an. t do. an.
Spe. in ti. de cōtuma. §. sequit. v. cetex t melius i. v
dicunt aūt. tenet primū q̄ a leniorib⁹ remedijs in-
choandum ē. Unde alij distinguebant an agat reali
t procedit distinctio huius. c. an psonali t procedat
contrarium ut sit in optione iudicis. Bñs meus do.
car. dicebat hanc distinctionē habere equitatē sed q̄
c. fi. j. eo. in fi. dat in hoc libertatē iudici videl. q̄ de ri
gore etiā in reali pōt iudex procedere ad excōem sz ꝟ
dictū mihi nō placet q̄ illud. c. fi. loquit in personali
t nō in reali. t hoc. c. si bene ponderet procedit tm in
reali ut ptz ibi rex petitax. tē. vnde dico q̄ quando
agitur reali debet iudex pcedere ad missionē t nō ad
excōmunicationem. quia per missionē prouidetur ne
dum cōtra delictū cōtumacie sed etiā actori qui mitti
tur in possessionē cū elapso anno efficiat verus posses
sor ut in. c. fi. §. in alijs. j. eo. t ex quo pōt. puideri ac
tori circa rem petitam t simul puniri cōtumaciā non
debet iudex ire vagando p excōmunicationē t alia re
media extrinseca. t hunc puto vex intellectus huius
c. vnde credo q̄ si iudex denegaret missionē t proce
deret ad excōmunicationē poterit actor appellare licz
credā excōmunicationē tenere t ipm reum nihil dice
re posse. cū de se tm possit cōqueri. ad ꝓdicta facit
auē. qui semel. t qō ibi nō bar. L. quō t quādo iudex
si vero agitur psonali. t tunc seruet dispositio. c. fi. j.
eo. in fi. t hoc ideo quia quādo agitur personali nul
lum ius in re dicit actor se habere iō nō facit ita iniu
riam sibi si nō pcedit ad missionē sed alijs iuris reme
dijs cohercet cōtumaciā rei t sic puto limitandū dic
tum gof. t spe. t hoc quo ad primū. Oppo. cōtra
secōm t videtur q̄ ex quo cā talis ē q̄ nō hz locū mis
sio nō ad excōicationē sed ad diffinitiuā procedi pōt
ut in auē. si omnes. L. ut se ab here. ab. Jo. legiste t
maxime bar. in. d. auē. si oēs. t in. l. si finita. §. iulian⁹
ff. de dam. infec. dant istā theoricā vt vbi non est pro
uisum de remedio missionis possit pcedi cā ꝓgnita ad
diffinitiuā. t mouet p illā auē. t p. l. i. L. de ass. tol. t
l. cū vero. §. subuenti. t. l. negz infantes. ff. de fideicō.
liber. t hoc etiā quidā sentiebāt hicut refert Jo. an.
dicens q̄ si actor agit de remenda possessione t reꝰ
est contumax q̄ nō hz locū missio q̄ lit. nō cōte. pro
cedi pōt alle. L. de inge. manu. l. diffamari. t j. de fi.
instru. c. accepimus. ꝑ Jo. de deo cōtra dicit illum eē
excōmunicandū per hanc decre. t sic sentit aptissime
q̄ etiam vbi nō est prouisum de remedio missionis ñ
potest procedi ad diffinitiuam li. non conte. qō etiaz
apertissime sentit spe. in ti. de contu. §. sequitur. jv. sz
pone titius. t adhuc clarius sentit hoc idem esse i iu
re ciuili in ti. de primo t secūdo decre. §. restat. v. sed
pone ago. sed alijs remedijs cōpulsuis vtendū fm
eū ꝓtra cōtumacē t vere pro hac sñia que mihi placet
multum eleganter facit hec littera t contra theoricaz
legistarum t ad idē induco etiā tex. magis apertū i. c.
i. s. eo. ti. vbi agebatur ad separationem matrimonij
propter adulterium. t sic non erat locus missioni nec
potuit procedi ad sententiā vel ad receptionē testium
lite non conte. contra cōtumacē t sic longe clarius pro
batur ibi q̄s hic. licet doc. non allegent illū tex. t p il
lum tex. reduco etiam vnā sol. Jo. an. hic prot cōcor
dia dū dicit vtrūq̄z remedium simul procedere vult
dicere q̄ possit contumax excōmunicari ut hic. t etiā
procedi potest ad sententiā ut in contrario vt dixi iste
tex. aperte huic solutioni repugnat nec ipe videtur pse
uerare in hac solutione sed tandem dicit q̄ hec cōe.
destruit illam theoricam vel restringatur hoc. c. quan
do defecit remedium mittendi propter rem vel cām
agitur tamen contra aliquā certā personaz a q̄ aliqd
petitur dari vel fieri cum qua potest lis contestari ut
tunc non procedatur ad diffinitiuam lite nō conte. sz
ad excōmunicationem vel aliam mulctam vel grava
men. t hoc excepto casu. c. i. de eo qui mitti. in pos. li.
vi. quia vbi non potest procedi ad missionē in benefi
cialibus procedit ad sententiam diffinitiuā li. non
conte. sed illud nō est fm eum. q̄ non pōt procedi ad
missionē sed q̄ cā est talis nature q̄ olim in contuma
ce poterat procedi ad sniam lit. nō cōte. ut in. c. quī. §
si uero t. §. sinaūt j. eo. t hodie ptz q̄ summaria ē ut
in de. dispendiosaz. de iudi. Ego puto posse dari aliā
missionem ad illud. c. vt cōcordet huic t obstet isti the
orice arguendo per locū a specali. nam illud. c. dispo
nit tantum in cā beneficiali. ut patet ibi in hoc casu er
go innuit q̄ regulariter non licet procedere ad senten
tiam lit. nō contestata. licet non habeat locum missio
t videtur inducere ius nouum in causa beneficiali ut
patet in. §. sed liceat. ergo non licebat per prius vir
tute illius theorice. illa ergo theorica procedere pōt.
quando deficit remedium missionis non ex capite.
quia nature causa non patitur ex re sed ex causa. quia
ius agendi non dirigitur contra certam personā nec
ab ea petitur aliquid dari vel fieri sed conducit tātuz
iudici t nō parti. quia tunc non est necessarius libel
lus ut nō. in. c. i. de libel. obla. t i. auē. offerat. L. de
li. conte. t quia non est persona cū qua lis contestet
procedit ad sniam lit. nō conte. nō ex eo q̄ nō pōt
fieri missio. sed quia non est persona cum qua lis
contestetur. nec est prouisum de aliquo remedio.

aggrauãte. vbi ergo nõ est psona ad quã aggrauatio
possit dirigi ꝓceditur ad diffinitiuã qz non ẽ puisum
de aliquo remedio. secꝰ vbi apparet aliqua persona ad
quã possit dirigi aggrauatio tunc eñ lz ex uaria cause
non possit fieri missio põt tñ aliud remediũ aggraua
tiuũ exerceri ut excõicatio mulcta vl aliꝙ alia. ff. si qs
ius di. nõ obtẽ. l. vna. z hic z in. c. de causis de offic.
dele. z facit rubꝝ generaliter negatiue disponẽs ut li.
nõ ꝓte. nõ ꝓcedat ad sniam vel receptõnem testiũ cui
standũ ẽ exquo nõ reꝓitur exꝑsse ꝓtrarium de pe. di.
i. hec aũt. z nõ in. l. vna. C. etiã ex cyro. pecu. Ad iura
alle. p bar. z alios ñideo z ꝑmo ad auc. si omnes C.
ut se ab here. ab. qꝝ loquit qñ nihil petebat a certa p
sona lz citãt creditores si minor vult abstinere ab he
reditate z sic si sua putauerit interesse z si nõ ꝓpareret
põt ꝓcedi ad ulteriora si enim non putauerit sua in
teresse nõ dz ex hõ puniri ad alia iura dico qꝝ loquit
qñ agit ꝓ libertate obtinenda z sic procedũt fauore li
bertatis respectu cuiꝰ multa specialia statuta sunt vt
satis ibi innuit et probat in fili in. c. cũ olim sm vnaz
lect. j. de testi. ubi ptz qꝝ in cã status procedit ad sniaz
li. nõ cõtest. cõtra cõtumacẽ z hoc etiaz aptissime sen
tit glo. in. l. iij. C. si. regũ q exigit li. ꝓtest. ad vt hõ pos
sit ꝓcedi ad diffinitiuã lz ẽt casus in quo nõ ẽt. puisum de remedio missionis quãꝝ bar. videat velle im
pugnare illã glo. in. d. §. iulianꝰ. z mirꝰ bñ p ꝓdicta
z hõ tene bene menti qz meliꝰ discutit iste passus hꝰ qꝝ
alibi quod meminerim Glo. i. ij. z. iij. in prin. sunt
faciles z plene tractat materia in iuribus all. in eis lz
in ỹ. non tñ. ponit quicqz auxilia seu remedia prodita
cõtra illos q nõ admittũt actorẽ in possessionẽ scõm
mãdatũ iudicis. z inqztum dicit qꝝ põt excõicari dic
sm Jo. an. qꝝ in excõicando debet deferri dignitati et
psone ut in. c. ij. de offi. dele. li. vi. Item qꝝ nõ excõice
tur vniuersitas de sen. ex. romana. §. fi. eo. li. z dice
bat Jo. qꝝ si ꝑ annũ steterit in excõicatõe pdit cãm. xi
q. iij. rursus. z. c. quicũqz lz Tan. hõ nõ credit qz post
annũ audit sup ꝓprietate j. c. c. qñ. et de intellectu il
li. c. rursus. z. c. quicũqz. xi. q. iij. vide tu glo. optimã
de do. z cõtu. in. c. cõtingit. z qõ plenissime scripsi vl
tra alios in. c. i. de iudi. z inqztum gl. in vltimo reme
dio dicit qꝝ põt manu militari eici vide quod legit z
nõ. in. c. petim. xi. q. i. Et vltra glo. hosti. addit alia
remedia. z vi. sm ordinẽ ẽ vt indicat mulcta. ff. si qs
ius di. nõ ob. l. vna. vij. vt ex ordinẽ puniat inqztũ bo
nũ z equũ videbit iudici. ff. ne vis fi. cũ. q i pos. mit. l.
si qs missus. ff. de pub. z vecti. l. licitatio. §. qõ illici
te. ff. de va. z ex. cogni. l. fi. j. de pe. c. dilectus. viij. vt
pign. capiat corpꝰ ei. retineat. ff. õ iniuꝝ. l. iniuriaꝝ. §
i. z. ij. et. ff. ad le. iul. repe. l. cũ eo aũt. et de hac mate
ria vide in spe. in ti. de ꝑmo z scõo decre. §. illaz. ỹ. et
nota. qꝝ si missus. z ỹ. se. vbi ad saturitatez ponit hãc
materiam interferendo multas qõnes z vide ꝑ eũdẽ

in ti. de contu. §. nunc dicamus. et maxime in ẽ. sed
pone iudex vbi querit qd si iudex ꝓcepit aliquid fie
ri sub pena. x. et qui a non fuit ei paritũ. postea prece
pit sub pena. xx. z qz nec paret precepit sub pena. l.
an ñ cõparens possit cõpelli ad solutõem oim penaꝝ
et quid si comparuit i vltimo ꝓcepto et ibi vide et an
iudex possit sic ꝓcipere sub pena videtur ꝑ eandem i
ti. de sen. §. ij. ỹ. sed nunquid iudex. z tractat hoc Jn
no. quis iudex possit missionez corpalem facere vide
tu quod plenissime dixi in. c. si quis contra clericum
de fo. cõpe. Ultimo gl. querit de exemplis causa
rum quibus non adaptatur missio z ponit primo ex
emplum in criminali causa sive criminaliter sive ciuili
ter agatur vnde si agitur criminaliter bene dicit glo.
licet tũc indirecte fiat quedam missio quia annotatur
bona cõtumacis z an habeat hec annotatio locuꝫ in
distincte z vtꝝ hodie fiat quia bona regulariter ob de
licta non publicantur dicam plene in. c. veritatis j. õ
do. z contu. z per bar. in. l. absentem. ff. de penis. Si
vero agitur de crimine ciuiliter tunc dicit do. an. gl. nõ
bene dicere quia in tali proceditur ad instar ciuilium
ut. l. fi. ff. de prima. delict. ideo debet fieri missio quod
satis placꝫ exquo agitur pro interesse priuato exima
bili. Item exemplificat glo. quã do agitur ad sepa
onem matrimoniꝝ ꝓpter adulteriũ vt. s. eo. c. i. Idez
dicit do. anto. eadez ratõne si agit cã matrimoniali
respectu cõiugij dissoluendi vel cõiungẽdi dic qꝝ ibi
non est bonũ exemplũ ad tex. nostꝝ licet ei quando
agitur de coniugio dissoluendo vel coniungendo nõ
possit fieri missio tamen tunc procedetur ad diffini
tiuam in fauorẽ matrimoniꝝ seu ꝓpter periculũ immi
nens vt in. c. qñ. §. porro. j. eo. z. s. eo. c. i. Jtẽ exem
plificat hosti. si sit ciuilis psonalis sed reus nõ potest
pati missionẽ qz nõ habz mobilia nec imobilia Item
sm Clin. si reꝰ abscondit rẽ vel perdit dolo suo. Item
qñ agitur interdicto retinẽde non eñ habet locũ tunc
missio vt. s. dixi. z dz fuari ordo iudiciarꝰ sicut in in
terdicto vñ vi. vt. s. c. ꝓxi. z vide i spe. i ti. de primo et
scõo. decre. §. restat. ỹ. lz pone ago. z in ti. de ꝓx. §.
segtur ỹ. lz pone z idẽ dic in similib⁹

Casus. Receptio testiuꝫ

Ccedens facta ꝓtra ñ ꝓtumacẽ lite
ñ ꝓte. i cã mrimoniali ẽ nulla hoc. d. z sunt
due ptes. ꝑmo potꝰ appellãti ꝙrelã. scõo ꝓmittis eis
ibi mãdam⁹ Nõ ꝑmo ex tex. iũcta gl. pe. v. cãe ba
biles z sufficientes z singlr ꝓsideratas ad recusandam
iudicẽ ꝓma qz ẽ ꝓsanguinẽ⁹ iimici capitalꝰ ipi⁹ ꝓsequẽ
tis Et ẽca hanc ꝓmã ptẽ nõ. duo. ꝑ qꝝ ñ solũ re
cuso iimicũ si ꝑtat mihi iudex ut nõ. i. c. auꝫ. R. de
ol. del. ſ ec ipi⁹ ꝓsanguineũ. scõo qꝝ ñ solũ recuso ꝓsan
guineũ ꝑti aduerse ut i. c. postremo. õ app. ſ ec ꝓsang
uineũ iimici mei q mecũ nõ litigat vt hõ qõ est valde
nõ. Aduerte tñ qz iste tex. logtur qñ iimicꝰ an⁹

A

iudex erat consanguineus fauebat aduersario meo in lite nam iste comes tenebat vxorem & terrā illius vicecomitis & litigiū erat cū vxore eius fauebat comes vñ merito erat suspectus aduersario iste iudex consanguineus comitis. qd aūt si inimicus me⁹ nō fauet aduersario meo in illa lite nunqd possim recusare eius psanguineū adhuc credo. q sic. ita q iste text. ꝓcedat i distincte. ar. i. c. repellat. de accu. & c. cū super. ò offi. dele. & c. insinuante. c. ti. hoc etiā videt. pbare iste text. qui fundat se sup inimicicia. nō aūt sup fauore quem pstabat vxori. sed illud adducit ad. pbandū inimiciciam. hoc etiā sentit hic Jo. an. sup text. dū gr̄aliter colligit ex text. q nō solū recuso inimicum sed etiā ipi⁹ psanguineum. Scōa cā pncipalis est qñ iudex est clericus cōmensalis inimici mei. & sic nō sunt in precedenti q non solū recuso iudicē cōmensalem aduersarij mei mecū cōtendentis in iudicio. ar. c. insinuāte & c. cū. R. de offi. dele. sed etiā si ē cōmensalis inimici mei qui mecū nō contendit in hac cā vbi deputat iudex. Tertia cā est quando iudex ē oriundus ò terra aduersarij mei. & sic videtur q rōne cōitatis patrie possit iudex recusari. sed hoc limita. put dicit .j. ann glo. Quarta cā ē qñ iudex ē ò districtu aduersarij mei & sic nō solum recuso subditū aduersarij mei contendentis in iudicio ut in. c. accedens. s. eo. sed etiam subditū inimici mei mecū nō cōtendentis in hoc iudicio. nam suspicio erit q ex timore inimici mei & ad ipius instigationē deuiabit a tramite veritatis. nam pōt talis iudex sic subditus inimico timere ꝓpter se & bona & pentes. ar. c. vlis. xvi. q. ij. humane mentis est timere eū cuius iudicio tē. ut ibi Quinta & vltima cā est qñ non pōt haberi accessus ad iudicē nisi p terram inimicoꝝ. Et aduerte q: si iudex hoc facit sciēt satis puto eū directe posse recusari. sinaūt non. ꝓprie recusat persona iudicis sed potius declinat eius iudicium. ꝓpter locū suspectū. & de hac vltia cā plene nō. in. c. ex pte .j. de appel. & in de. pastoralis. §. pisana. de re iudi. Nō vltra pdictas cās pticulares vnaꝝ valde grāalem habilem ad iudicē recusandū qñ concludit ex circūstantijs q debeat nimis fauere alteri pti q qñ sit relinquit arbitrio iudicantis ar. eoꝝ que nō Inn. in. c. cū speciali. de appel. & idem ē si de facto nimis fauet. vt hic fm vnā lect. Nota text. quotidie allegabilē. q nō tenet quis ire in terrā inimicoꝝ etiā cū litteris de saluocōductu. talis enī cautio nimis fragilis ē ar. c. litteras. de resti. spo. in fi. Et nō q nō q̄libet inimicicia ē sufficiens. ꝑ debet esse capitalis. i. q capitale odium sit inter eos fm Inn. sil'e in. c. i. bone g. de electio. & nota bene q inimicicia capitalis oritur qñq; ex spoliatōe seu retētōe pticularis rei vide bo. gl. i. c. cū opteat. ꝫ accu. & alibi dic. gl. q ad. pbādū inimicicia capitalē sufficit. pbare q talis inimic⁹ minat⁹ fuit sibi mortē seu accusauit eū de crie capitali ita dic glo. in. l. licet. ff. de arb. Jdē si odit eū ad mortē ut dicit glo. in auc. de testi. §. si vero dicat & vide bo. text. i l. iij. ff. de adimen. lega. §. si. vbi inimicicie capitales & graues ponuntur ut diuersa. & dicit ibi bart. q capitales sunt cū quis minatus fuit mortē vel accusauit ò crimine capitali vel occidit aliquē ꝓsanguineū meum graues vero cū est inter aliquos questio de bonis ciuiliter & vide in hoc vltimo gl. in. c. cū opteat .j. ò ac causa. ꝑ satis iudicio meo relinquenduꝝ videt arbitrio iudicis qui ex circūstantia arbitrabit an sit orta inimicicia capitalis. i. ad mortē. an ḡuis seu ḡuissima ñ tñ capitalis. Et ex predictis infert ad intellectū. c. frequens de resti. spo. li. vi. vbi requirit spoliatio substantie vel maioris ptis ad hoc ut criminaliter agens repellat ab accusatione. ꝓcedit enī quādo excipit ꝓtra tertium nō spoliantē. secus aūt quādo excipit cōtra spoliantē vel eius psanguineū vel amicū q: tūc sufficit spoliatō pticularis rei ex quo verisimiliter orta ē inimicicia capitalis vt hic. & est diuersitatis ꝓ̄. nam in cāu. c. frequēs requirit spoliatio totius substantie vl̄ maioris ptis vt cōdudat inopia accusati. sed hic sufficit spoliatio vel retentio pticularis rei ad cōcludendā inimicicia capitalē. & idē videt probari in. c. itē cum quis. de resti. spo. fateor tamē q res posset esse ita modica & vilis cessantibus alijs circūstantijs nō oriet inimicicia capitalis. & sic forte posset intelligi gl. in. c. oportet. iij. q. ij. que videt velle q spoliatus modica re nō pōt excipe cōtra spoliatorē agentem criminaliter. & alī quid tangam in. d. c. itē cū quis. Nota cōiugem spoliare maritum eoipō q in consulte. i. temere & sine iudicio ecclie ab eo recedit. vnde ex hoc potest agi possessorio ad restitutionem. concor. c. porro de diuor. quinimo plus est q si etiam relicta admonita ut redeat non vult redire videtur spoliare ut nō. glo. in c. litteras. de resti. spo. & c. significasti. de diuor. & nō. Innoc. in. c. veniens de regu. Nota spoliatum debere plenariam consequi restitutionem. tam. s. rei principalis q̄ accessorie antequā teneatur respondere super petitorio. vñ dicūt domini de ro. dec. cccxiij q fienda est prius etiam restitutio fructuum & expensarum. Et nota q etiam in causa appellationis potest accumulari seu intentari possessorium etiam petito rē suspensiuum. de quo dic ut legi. & nota. in de. via de causis pos. & proprie. & in. c. ex questione. de resti. spo. Venio ad glo. prima & secunda sunt date.

Tertia querit an quis retineat domicilium in loco vnde oriundus fuit & intellige vt habeatur dubiuꝝ quando non moratur ibidem de presenti. & respōdet q sic & idem videtur velle text. cum glo. in. c. cum nullus. de tem. ordi. li. vi. hec nō ē materia nr̄a dic ut nō bar. in. l. assumptio. ff. ad muni. tetigi in. c. i. & i. c. ex parte. b. & c. fi. de fo. ꝓpe. & dic ut ibi. Secōo hec glo. querit an sit legitima cā recusandi iudicem. quia

est oriundus de terra aduersarij.rñdet q si ē de terra aduersarij.i.de terra q̄ ptinet ad iurisdictōem aduersarij hec sola sufficit ut.s.c.accedēs.ubi sufficit q̄ sit suffraganeus aduersarij forti' si ē ei subiectus ⁊ sic ex ponendo casus est clarus. Scdo pōt exponi ⁊ intelligi q̄ erat de terra vxoris oriundus .i. copatriota vxoris ⁊ hunc casum non putat glo.p se sufficere sed coadiuuat idē dicit glo.pe.hosti.dicit hūc casum sufficere in duob' ꝑcūibus qui ēnt in remotis ptibus qui ꝓsueuerūt se ut fratres diligere.⁊ remittit ad no. in.c.legitima.de appel.li.vi.do.an.putat idez si non sunt in longinquis ptibus sed sunt ꝓpatriote ⁊ agitur cā forensis longinqui.q̄ verisimilius foue:bat cām cōciuis cū quo hz cōuenere q̄ extranei fundit' ut h.qō tñ relinquit arbitrio iudicātis.Ego puto hoc dictū do. an.procedere in delegato.ut probat hodie in .c.statutum.§.cū aūt.de rescrip.li.vi.ubi ptz q̄ si actor ⁊ reus sunt diuersarū ciuitatū ⁊ dyocesium non pōt actor impetrare in sua dyocesi nec ciuitate sz in ordinario h nō puto procedere alias quilibet foredis volēs conuenire ciuē de facili recusaret omnes ordinarios rei qō videt cōtra mentē iurīū que volunt q̄ actor sequatur fo:ꝝ rei ⁊ facit qō ō metropolitano dixi in.c. accedēs ē.c. Opp.ꝓtra tex.in eo q̄ opponit iudicē facere alteri pti.nā ꝓpter hoc nō dz reputari suspect' cū quilibet teneat diligere aliū.Glo.in ỽbo nimis fauēs.format ꝓtrariū ⁊ soluit q̄ modica amicicia ⁊ dilectio nō inducit suspitōem sed maxima sic.vñ in lra ponderat q̄ nimis fauebat.Et ex hoc dicūt hosti. ⁊ Jo.an. nō sufficere si dicat fauēs nisi dicat nimis quod nō.imo plus dicit host.q̄ nō sufficit si dicat nimis fauēs nisi fauoris cā exprimat alias qlibet iudex posset sine causa recusari h putat ve:ꝝ do.an.ut dicatur nimis fauēs nisi exprimat cā ꝓpter quam appareat nimis fauens seu debeat nimis fauere vt q: ostendit eum in aliquo ḡuasse.j.de appel.ad hec.⁊.c.proposuit. Concludē sic.q̄ aut recusans dicit iudicē fauere alteri parti nec aliter exprimit cām fauoris nec exprimit nō ꝓcludentem nimiū fauere ⁊ nō sufficit q: iudex pōt fauere vni pti dūmodo non excedat modū.ar. optimū in.c.ꝓsuluit.de offi.dele.aut exꝑmit cām ꝓcludentē nimiū fauere.vt q: dicat iudicē fauere alteri pti. q: grauauit eū in tali et tali articulo et tūc sufficit hz non dixerit apte eū nimis fauere.nā dicta ꝑcedentia ⁊ generalia intelligunt scdz spālia.ff.de vi.tri.⁊ ole.lega.l.fi.§. aut dulcia.et de ꝛp. Et aduerte ad vnū bonū dictū spe.iti.de posit.§.vij.ỽ.vnde ponens. quod etiaz appro bat hic do.an.q̄ si pars sibilat in aurez iudicis.quia loquitur se auz secrete.aut iudex clara voce dicat. aut alteri parti legitime suspectus est.alle.de here.c.cum ex iniuncto post princi.et.xi.q.iij. inolite.Jtem vide per eundem spe.in ti.de lega.§.supereſt.ỽ.quid si sit socius.ubi dicit q̄ socius in domo non potest esse in dex consocij durante societate sine metu recusationis ar.in.c.cum.R.de offi.dele.quod.c.benefacit.Jdez dic si allegetur alia causa que concludit alteraz ꝓter nimium diligere vt nota.spe.in dicto.§.superest.vi. item si sit inimicus ⁊ multas causas recusandi indicē vide per Jo.an.in.c.legitima.de appel.li.vi.et quod nō.in.c.cum speciali.de appel. Oppo.⁊ rñdetur q̄ papa non debet se impedire de rectōne terre et iurisdictione temporalis.vt in.c.causam.qui fi.sint le.Glo.fi.hoc contrarium sentiens dicit q̄ erat dotalis ⁊ sic ratione accessorij poterat se impedire.Jtez dicit q̄ prefupposito q̄ nō fuisset dotalis attñ potuit papa se impedire quo ad hoc vt non audiatur vxor sup proprietate matrimonij ingꝛssum accusabat matrimoniam forte ō consanguinitate vel de alio impedimento nisi prius maritus qui erat reus esset integre restitutus .quia hoc iuris est.ut in.c.fi.de or.cognī.cum si. Expedias glo.⁊ supplet is extra eas sic opp.ex quo causa ꝓmissa est certis iudicibus sub istis terminari debet nisi legitime recusentur vel per appellatōnem legitimam amisdictio ab eis abdicetur.ut in.c.ut debitus.et in.cā speciali.de appel.⁊ hic non fuit plene cognitū.de causa recusationis nec de legitimitate appellatōnis cum simpliciter mandetur secundis iudicibus ut procedant in causa quare male.Do.dicit hosti.q̄ licet iste ordo sit seruandus quantum ad litigantes ut sine ꝑdictis causis non ualeant recedere a delegatis.potestas tamen remanet penes delegantem ut sine cōmittat totam causam sine partem dummodo sit ordinarius et si sit delegatus cōmisit tantum partem.possit tamen quandocūq̄z vult cōmissam iurisdictōnem reuocare. de offi.dele.super questionū.§.porro.ff.de iudi.li.in dicium.maxime ubi honestas ⁊ verisimiles causas ꝓtendit et modicum fuit ꝓcūdicium ut hic refert ez Jnno.quosdam tenere ⁊ nota bene scdm cum q̄ hec missio facta fuit per appellatōnem.sed hoc non videtur posse stare.quia si procederetur ⁊ per viam appellationis fuisset commissum vt si vera esset causa procederetur alias remitterent causam ad ꝓmos iudices a quibus fuit appellatum condemnata altera parte in expensis ut in prealle.c.ut debitus.q̄ hoc non fuit factum sed sine cause cognitione reuocauit iurisdictionem priorum iudicum transferendo in secundos ad scdm Jnno.h de appellatōne constitit pape.ideo nō mandat inquiri de eius legitimitate.sed dicit hosti. h esse ꝓtra tex.cū mandat inquiri de virtute cause appellationis.ut patet ibi in littera si vobis cōstiterit q̄ ante litis contesta.cē.et dicit hosti.pro certo tenendum quia papa hic ex certa scientia reuocauit iurisdictionem priorum iudicum et ex causa committit aliis secūdis causam istā qō patz dum dicit ex eā ipsa pervos cōmodius cē.ibi enī causam reuocatōnis exprimit ⁊ dat certā formaz secūdis.et circa h nō multum

ínsto.qz ín íure nō eſt vís qua vía procedāt ílli ſecūdi
nam ſi teneſ qz ex certa ſcía papa reuocauit qō videſ
magis amicū lre indiſtincte cognoſcēte de cā ſi virtu
te appellationis.aut pſ' de legitimitate cōſtitit pape
t nō habebūt de ea cognoſcere aut nō pſtitit t debe
bāt pgnoſcere ſm formā.c.ut debit'. Opp.ſcōo t
videſ qz nec primi iudices nec ſecūdi poterāt pgnoſcē
de qōne appellationis.qz primis tm fuit pmiſſa qō
ſup petitorio.ſcōi vero nō pñt qz ſurrogant ī loco p
orū t penes ſcōos ē illa iuriſdictio que erat penes p
mos.ar.ín.c.ut debit'.de appel.t.c.nō ſolū.ō appel.
li.vi. Itē reconūtio nō admittit ín cā appellationis ut
nō.ín.c.i.de mu.pe. Jo.do.an.tripliciter. prio qz ſi
fecit papa ex officio t pmiſit cām vltra límites appel
lationis reuocādo primos vel ibi hoc ſit vi reconūtio
nis.vel tertio ſi opatur cāz pncipitas ne ptinētie cau
ſa diuidatur vt cā ſimpliciter pmiſſa cenſeat etiā com
miſſa q ad poſſeſſoriū vel ea deuoluta q ad petitoriū
poſſit diſceptari etiā de poſſeſſorio vel fuit ſatis que
ſtio poſſeſſoria deducta ín principali qz dixerat ín ex
ceptionibus ſe expoliatū ab illo comite qui tenebat
terrā t vxorē ſm eū.ſ hec ſo.nō valet qz ſpoliationez
nō deduxit ín primo iudicio nec excipiendo nec agen
do.ſ ut iuſtificaret legítimā cām ſuſpitiōis alleguit
qz iſte comes detinebat terrā t vxorē. vñ ptra vxorez
agentē nō apparet exceptum nec etiā ſequit excipit er
go pōt agere ſi iudices nō habebāt circa ſi mandatū.

Ego ſoluo clarius attingendo oia cōtraria qz aut
querit nunqd primi potuiſſent pgnoſcere ſi cā petito
ria fuit eis ſimpliciter pmiſſa t remitto ad plane nō.ī
c.i.de ſequeſ.poſ.t fruc.t videſ ibi cōcludi qz ſic pro
pter cōtinentiā t cōnexitatē cārum. Aut querit ō iſti
ſcōis iudicibus.t tunc ſi teneſ opi.que videſ pmunit
qz iſti pgnoſcit nō p viam appellatiōis ſed p viā reuo
cationis t nouē pmiſſionis facte a papa.tūc nō ē du
bium qz pñt pgnoſcere maxime qz fuit eis expſſe cō
miſſa qō poſſeſſoria. Aut teneſ opi.qz p viam appel
latiōis t idē nā cū lis nō eēt cōteſt.t iuſtificata eēt ap
pellatio optīe,pcedit reconūtio ſicut,pcederet coraz
primis ī quoz loco ſurrogāt ur iuxta nō.i.c.i. ō mu.
peti.vel melius dicas qz nō p viā reconūtiōis iſti co
gnoſcit cā ſuſpendeatur qōni principali t ſic nō ē recon
uentio ſed cōuentio iuxta nō.p bar.ín anē.t pſequen
ter.L.de ſen.t inter.om.iudi.t dixi i.c.i.ō mu. peti.
ſed cognoſcit ex vi cōmiſſionis expſſe vl tacite. quia
vna cōmiſſa videſ cōmiſſa altera t ſpoliatio deducta
ſup eadē re etiā p viā actionis facit ſile petitorium ut
ín.c.ex cōqueſtione.de reſti.ſpo.t.ij.q.ij.i ſumma t
ín.c.fi.de ordi.cogni.t an poſſit deduci poſt lit.con
teſt.per viā actionis dic ut nō.ín.d.c.ex cōqueſtione
t hec ſunt vtilia que pñt circa intellectum huius.c.di
ci licet Hoſti.tangat hic aliqua nō multū vtilia.

Voniam frequenter. Jo. an. diuidit t ſummat ſumul totā decretalē ſi mō
nā ſm eū diuiditur ín duas ptes.nam ín prima par
te ponit regulā de teſtib' nō recipiendis ſup principali
li.nō cōte.t vide ſex caſus exceptos a regula. ſecūda
ibi ín alijs ponit quo mō procedi debeat cum li.non
conte.reus eſt contumax. Prima ſubdiuiditur. quia
primo ponit regulā.ſcōo caſus exceptos ibi niſi for
te.que ſecunda ſubdiuiditur ín tres. Jn prima ponit
duos caſus exceptos.ſcōo alios duos.tertio alios
duos.ſcōa ibi porro.tertia ibi ſunt t alij. Itē ſecūda
ps ibi porro ſubdiuiditur. Jn prima dicit quid iuris
ſi reus eſt contumax contra quē agitur ō ſpūali vl car
nali matrimonio.ſcōa ibi ſi vero dicit quid iuris ſi nō
eſt contumax. t primo de ſpirituali. ſcōo de carnali
ibi ſi autem. Scōa principalis ſubdiuiditur ī duas. Jn prima dicit quid iuris ſi reus eſt cōtumax lit.
nō conte.contra quē agitur reali.ſcōa ibi ſi autē quid
cum agitur pſonali. Prima ſubdiuiditur. primo enī
tractat quid iuris cum conuenitur reus poſſidēs no
mine proprio.ſcōo cum cōuenit poſſidēs noīe alieno
ſecunda ibi qz ſi forſan. Et hoc intendit ſm ipſum lit.
non cōte.non recipiunt teſtes ſup principali.ſed ſi re
us eſt cōtumax t agitur reali mittitur in poſſeſſionez
actor rei petite cā cuſtodie quā recapat reus veniens
infra annū ſi offert cautionē de ſtando iuri t reſtituit
expenſas poſt non audit niſi ſup proprietate.ſz ſi cō
uenitur reali qui alieno noīe poſſidet nominabit dñm
in iudicio t ſtatuet ſibi terminus.ſ. quem faciat dñm.
cōparere qui ſi infra terminū ipm non venerit iudex
illum citabit quo adhuc non veniente iudex mittet in
poſſeſſionem veram actorem.ſi vero factio eſt per
ſonalis mittetur in poſſeſſionem actor.primo mobili
lium.ſcōo imobilium vel excōmunicabitur reus hoc
regulare qō fallit in ſex caſibus.ſ.cuz timet mors vl
abſentia teſtium cū agitur de matrimonio carnali vel
ſpirituali in cā inquiſitionis vel publicationis. ſed in
primis duobus caſibus recipiuntur teſtes etiā cōtra
non contumacē ita tamē qz cōueniatur vel id ſibi nun
cietur infra annū alias atteſtationes non valent. Itez
in ſcōis duobus caſibus cōtra contumacē recipi pōt
teſtes t cauſa diffiniri cotra non cōtumacem. ín ſpi
rituali coniugio contracto ſeruentur antiqui canones
ín contrahendo expectabitur abſens per ſex menſes
niſi index aliter arbitretur. Jn carnali vero abſens ex
pectabit hoc intēdit ſm Jo.an. t per hoc declaratur
ius totius decre.ſed qz decre.eſt valde,plixa t habet
materiā ſatis ſeparabilē eā legam per partes t pmo
vſqz ad.§.porro.t hoc intēdit iſtud pn.li.nō conte.
regulariter teſtes recipiendi nō ſunt. Fallit vbi time
tur de morte vel diuturna abſentia teſtium tunc enim
ſeruata ſolennitate hic poſita poſſunt etiam lite non

ꝓtestata testes examinari. Et diuidit hoc ꝓm. in quatuor ptes. nā ꝑmo ponit regulā. secō duos casus excipit ibi nisi ꝛc. tercio solēnitatem requisitā ibi sed si actor quarto gd iuris si ista nō seruet ibi attestatōes. Nota primo q ad verificatōez regule non requiritur q nullā patiat exceptōem quinimo dicit glo. iuꝑ rubrica ō re. in. li. vi. q regula ōr quasi regulariter sit vera quasi patiat exceptōem iuxta illud vulgare. non ē regula que non patiat exceptōem. ꝛ hoc videt ꝓbare iste tex. ubi i ꝓm. ōr regulariter vez ee ut testes nō recipiant li. non ꝓte. ꝛ tñ postea excipit. vi. casus ꝛ vide quod le. ꝛ no. ff. de re iudi. l. i. secus dic de ꝟbo generaliter vez vñ hec dīna pōt esse inter genus ꝛ regulam nā genꝰ ꝓhendit omnia supposita sine exceptōne aliqua. vnde generaliter quasi vliter sine exceptōe. ꝓ ꝟ ē tex. in. c. venerabilē. de cle. in ꝟ. est eñ regulariter ac generaliter obseruādū ꝛc. ubi ponunt ista duo q̄si distincta ꝛ separata ꝛ apte ibi innuit tex. plus importare nomen gñaliter q̄ regulariter. qō ee sentit ibi Joan. i nouella. ꝛ dic ut. s. dixi. ꝛ hec nō. Nota secō regulā q li. non ꝓte. non debēt recipi testes. ꝛ cum generaliter ꝛ indifferēter disponat ē hoc obseruandū nedum inter laicos ꝑ etiā iter clericos ꝛ sic strictus iuris ordo etiā in causis clericoꝝ est obseruandus ꝛ ꝓbat ꝑ locum a spāli. in de. dispēdiosam. de iudi. ꝛ in de. sepe. de ꝟ. sig. hoc dico ꝓ intellectu. c. si quis cū clerico. xi. q. i. ꝛ pro his que dixi i. c. i. de libel. ob. Nota tercio que ꝛ quot requirūt ut testes li. nō ꝓte. possint recipi. ꝑmo requirit q subsit cā rōnabilis vt q timet de morte vel de absentia diuturna. secō q ps aduersa citet si citari pōt. tercio q si nō potest citari debeat cōuenīri ꝟ. annū a tpe quo poterit cōuenīri vel saltē denunciet sibi hmōi receptio alias aūt talis receptō est nulla. quarto q agat ciuiliter. Venio ad expeditionem glo. huius ptis ꝛ quero cū glo. i. nunqd hec regula ut li. non ꝓte. testes nō recipiant. fallit in aliꝭ casibus q̄ ꝫ positis. gl. ñdet q sic. ꝛ enumerat multos casus. vel expedias ꝛ melius per viam oppositōnis. videtur enim q li. non contest. possint recipi testes i multis casibus q̄ hic enumeratis. ut patet in auē. si omnes. C. si ut se ab here. ab. ꝛ in auē. qui semel. C. quō. ꝛ quando iudex. ꝛ. c. cum olim ꝟ. de testi. ꝛ similibus iuribus. respondet glo. fatendo contrariū q etiā in multis aliꝭ casibus q̄ ꝫ hic enumeratis. fallit hec regula ꝛ enumerat. xx. casus ꝓputatis textualibus et inq̄ntum excipit casum cum agitur de electōne vel matrimonio vel vsuris vel ō beneficio ecclesiastico dic ut hodie prouisum est in de. dispendiosam. de iudi. ubi istos ꝛ multos alios casus reperies exceptos. inq̄ntū glo. excipit casum. c. interposita. de appel. ibi ponitur casus quando appellatur ab interlocutoria. sed idem dic quando appellatur a diffinitiua altera parte cōtumace. C. de tē. appel. l. fi. §. illud. ꝛ. c. ꝓ tuas. ō appel. ꝛ dic ut ibi nō. ꝛ in. c. raynaldus. de testa. Extra gl. adde alios casus fm doc. vt casum. c. q̄uis. ō off. or. li. vi. ꝛ de homi. ꝓ humane. c. li. Item quando recipiunt testes in notoriis ad cautelā. s. de elec. bone. i. in. §. licet. Item in his que lite pendāte sunt innouata de ꝓsti. cum. m. ad fi. ut li. pendēn. ꝓ to. vide bo. glo. in de. fi. vt li. pen. Item in vlibus actōnibꝰ post diffinitiuaz. C. de peti. hēre. l. i. ꝛ. l. hereditas. ꝛ. l. ō hereditate. ꝛ. l. fi. Item q̄n queritꝰ de re iudicata trālacta uel finita de quo dōm vt in. c. i. de li. cōtest. li. vi. Itez in alienatis a suspenso uel excōmunicato de bonis ecclie post inhibitōem facta sibi ꝟ. de do. ꝛ ꝓtu. c. veritatis. in fi. Item cōtra clericū de maleficijs suis publice gloriantē ꝟ. de excel. ꝓla. quā sit. Item q̄n recipiūtur testes ad iudicē instruendū. de appel. cōstitutus. Itez in casibus i quibus libellus nō offertur de q̄bus. e. de libel. ob. c. i. ꝛ nota. bene istū casum. q ꝓhendit multos. Item in incidentibus ut in se. glo. ꝛ remitt hosti. de his ad summā. eo. ti. ꝛ vide ꝑ spe. in ti. de este. §. ij. ubi ponit. xxxvi. casus. Legiste etiam ponit casum quando nō ē ꝓuisum de remedio missionis. ut nō. i auē. si omnes. C. si ut se. ab he. absti. ꝛ in auē. qui semel. C. quō ꝛ q̄n iudex. ꝛ in. l. si finita. §. italiæ. ff. de dā. infec. sed iste casus indistincte nō ꝓcedit ꝫ dic ut dixi in. c. tue. s. eodez. Et multi ex p̄dictis casibus possunt reduci ad aliquas regulas scēm do. an. ꝛ bñ ꝛ prima sit hec ubi non dirigitur ius agendi ꝓra ꝛ tam personam sed solū iudicia conducitur licet in hoc tangatur vtilitas ꝛ ꝓiudicium tercij lis non est contestanda. quia non est certa ꝑsona cum qua agat ꝛ cuꝫ qua lis contestetur. ꝛ sub hac regula cōducitur casus auē. qui semel. C. quō ꝛ q̄n in. ꝛ. c. cūm. de dolo ꝛ cōtu. ꝛ de iureiu. ad nostram. ꝛ ꝟ. e. §. sunt et alij. ꝛ auē. si omnes. Item casus. l. iij. fi. regū. ꝛ. l. pe. §. cuꝫ autem ad trebel. ꝛ casus. in. c. sane. xxiij. q. ij. ubi etiaꝫ post mortē inquiritur de hereti. ꝛ per illū tex. videt Inno. ponere regulaz q ubi causa est mere spiritualis ꝛ sine alicuius ꝕconomodo tractatur non est necessaria contestatio. Secunda regula est q in sententijs interlocutorijs ꝛ que diffinitiuas sequuntur et sentencijs censure ꝓ earum exaiatione ꝛ probatione nō exigitur li. contest. ꝛ procedi potest vsq ad sententiam li. non contesta. ꝛ idem est in emergentibus questionibꝰ vt in glo. se. dicitur de quo dicendum est vt in. c. prudentiam. §. videtur. de offi. delez. et sub hac possunt comprehendi multi casus superius excepti. Tercia regula est q in omnibus causis summarijs et notorijs in quibus non est necessaria libelli oblatio nō est necessaria lit. contesta. vt in casibus de. dispendiosam. cum si. Quartam regulam ponit Innoce. quando ius agendi distinguitur ad comodum publicum. qz ibi potest iudex ex officio supplere. de elec. cuꝫ nobis. et. iij. q. ij. quia ea. ꝛ faciūt nota. per Inn. i. c.

ad nr̄am de iurein. ꝑ dices tu cū papa ꝓ nō facit nisi vnā regulā qđ ergo ponim⁹ tot regulas. aut ꝙ sunt falsę aut papa fuit diminutus r̄ndeo qꝫ papa habuit respectū ad cōiter accidētia sic t legislatores. l. nā ad ea sunt. ff. de legi. habuit ergo respectū cū ius agendi dirigit ad certā psonā t ꝓcedit ad ea q̄ sunt grauis ꝑ iudicij nec factū ē notoriū seu summariū sed ꝓdinarium t dubiū t ꝓcedit in fauorē ꝓpinatū tunc cui ꝓcedit regula hic posita vnica t vera vt nō ꝓcedat lit. nō ꝓte. t si qui casus repiant in ꝓtrariū sunt ꝓpte casus excepti a regula. Et ex hoc tex. iuncta gl. nō. qꝫ casus excepti firmant regulā. xxxij. q. vij. dñs nisi repiant excepti in alia pte iuris seu sunt sil̄es exceptis ad hoc habes bo. gl. in. l. i. L. de cōdi. inde. nō cui pīt oīs iuris articuli eadē legi cōprehendi. ut. l. nō pīt. ff. de le gi. t ꝑ hec sunt expedite pria t scōa gl. Quero q̄ re tex. dicit cū ciuiliter est agendū rē. t r̄ndet gl. iij. qꝫ rō ē qꝛ i crialibus nūq̄ recipiunt testes li. nō cōte. qꝛ stricte in eis dꝫ ꝓcedi t idē gof. Inn. t Hosti. nā fm abb. nō ē in eis burſale interesse sic in ciuilib⁹. Inn. reddit aliā rōem qꝛ in crialib⁹ testes recipi nō debēt nisi ꝓcedat accusatio q̄ dꝫ fieri ꝑ pīten t de pīte. ij. q. vij. c. ij. t. c. prescripta. hec rō Inn. mihi nō placꝫ nā in ciuilibus nō debēt testes recipi nisi edita actiōe t lit. cōte. ut in rubro t nigro t tñ ne pereat ꝓbatiōis copia recipiunt testes añ fundamentū cōtestationis ergo t idē dēm esset in criminalib⁹ eo maxie qꝛ i eis tractat de fauore publico t priuato. c. ut fame de sen. ex. t. l. licitatio. §. quid illicite. ff. de publi. Uln. ꝭ di cit alternatiue tamē qꝫ in crialī pīt recipi testes ō q̄ꝫ morte timet qꝛ iā tenet actor ad talionē. Jo. an. dic hoc verꝫ post inscriptionē. de accu. licet quali velit qꝫ ante inscriptionē tales testes recipi nō pīt nec debēt cū cesset timor talionis sec⁹ post inscriptionē. ego pu to gl. istā posuisse verā rōnem quare in crialib⁹ nō ꝓ cedat ista, puisio cū enī agatur de grauissimo ꝑiudicio nō debet aliqd fieri inordinate t maxime ꝑte absente sanctius enī est vt dicit iuris cōsultus. Sceleris nocen tis impunitū relinqui q̄ꝫ innocentē cōdēnari. ut. l. ab sentē. ff. de pe. t ar. eoꝛ q̄ nōt Inno. in. c. ꝓ inquisiti onē. de cle. t ꝑ hanc rōem t ꝑ istū tex. a contrario pu to illud dictū Uln. etiā cū moderatiōe. Jo. an. nō ꝓ cedere. t sic siue facta sit inscriptio siue nō cesset hec ꝓ uisio in crialibus cū tex. tñ pmittit cū ciuiliter agitur t regula ē in oppositū. nec ob. timor talionis qꝛ pote rit protestari qꝫ ꝑ eū nō stetit quo minus ꝓducat ta les testes sicut in silō factū fuit in. c. cōstitutus. j. de te sti. nā ex cōiecturis colligit ꝓsumptio calūnie ut in. c. i. de cle. li. vi. in fi. sed si agatur de crimine ciuilit tunc secus qꝛ ista lr̄a loquit indistincte satis ergo ē qꝫ aga tur ciuiliter t eo maxime quia a pari cōiter iudicatur qꝫ agat ciuiliter mere vt de crimine ciuiliter. l. fi. ff. de ꝓna. delic. nec agit ita ō grauissimo ꝑiudicio sicut qñ agitur de crie crialiter t ꝓ vltimū tꝫ Jnn. ꝭ. Que ro qd si nō timet de morte vel absentia diuturna ꝓ ne ꝓpter mortē varient fidē qꝛ de facili pīt oblīsci. gl. in. v. subtrahat tꝫ qꝫ etiā ob istā cām possit fieri rece ptio li. nō conte. allegat bo. tex. in. l. iij. §. due. ff. de car. edi. vbi tex. iuncta glo. dicit ꝑcauendum ne dilata qōne testes varient fidē suā hoc etiā sentit hosti. dicēs locū esse huic receptioni si ꝑcām oblionis imineat. L. qui testa. fa. pīt. l. hac cōsultissima. §. hac cum humana t cū hoc dicto transit Jo. an. sequit etiā do. an. t dicit notandū habebit tñ fm eum hoc extimare iudex ex qualitate ꝑsone t negocij. Quid enī si nego cium est valde notabile t nō intricatū certe nō ꝑsumet qꝫ ex longo tpe exeat a memoria vt de sen. ex. cū illo rū. in fi. gof. t cal. tenet cōtrariū tū quia ille casus non est exceptuatus. tū qꝛ semp allegaretur talis timor. t sic euacuaret effectus hui⁹ regule. Ego sequor glo. t Hosti. moueor qꝛ eadē rō est cū timet de oblusione si aut cū timetur de morte. satis. n. quo ad ꝑē habetur ꝓ mortuo testis cū negocij oblitus ē ar. vij. q. i. §. ecce vbi dicit tex. qꝫ translatus de beneficio habetur pro mortuo quo ad illud beneficiū t quo ad successorem t maxime hoc dicendū est in casu nostro vbi conside ratur mors dūtaxat ꝓpter testimoniū. si ergo eadem est rō ergo eadē dꝫ esse iuris dispō t maxime cū ꝙ ha beat equitas ar. optimū in. c. cū dilecta. de cōsti. vti. vel inuti. vbi papa hūc casum excepit cū timet de pi culo testiū extendit seu declarat habere locū etiā cum timet de consumptione instrumētoꝛ mot⁹ sili equita te ad idē bona gl. in. c. i. de condit. inde. vbi nō. dicit glo. qꝫ excepto vno cāu a regula vident excepti oīs consimiles. satis enī est vnuꝫ exceptum esse exempli gratia ar. in. l. nō possunt. ff. de legi. t. c. translato de consti. t per hoc r̄ndetur ad motiuum. Cal. dū dicit hūc casum non esse exceptum hic. nec ob. aliud moti uum qꝫ semper allegaret iste timor. quia iudex nō ha bet credere parti. sed extimabitur hoc arbitrio suo cō siderata negocij t personaruꝫ qualitate. Quid enī si debitū est in diem longum vel conditionalem t nō speratur purificatio de presenti t negocium est valde intricatum vel reus est absens t non potest de facili conuenīri. nam certe satis potest timeri de oblusione cum etiam proprium factum homines ex longinquī tate tradant oblioni iuxta nō. in. c. ab excommuni cato. de rescrip. t in palle. §. due. ff. ō carbo. Op. de. c. significauit. j. de testi. vbi recipiuntur testes in differenter siue sit timor siue non. Glo. in. v. timetur. r̄ndet qꝫ illud loquit i cā publicationis vult dicere qꝫ ibi testes recipiunt vt eoꝛ dicta publicentur ad ꝑpe tuam rei memoriam t ꝓprie loquitur i reo qui non intendit nec pōt agere ꝙ ad perpetuā defensionem pe tit testes recipi vel examinari t publicari. ideo recipi unt omnes indifferenter, t hoc. c. ꝓprie loquitur in

actore in cui' facultate ẽ agere ⁊ qui intendit agere de
pñti ued de primo. ideo nõ debẽt testes recipi li. non
pte. qz forte aduersari' deliberabit tpe oblati libelli ñ
pretendere. ſ ne rez peat pbatio recipiũt testes ò quoz
absentia diuturna vel morte timet. ut ff. ⁊ de intellectu
illius. c. significauit. dic ut ibi ⁊ in. c. albericus. eo. ti.
Et ex ff collige duas dñas inter ff. c. ⁊. c. significauit.
qz istud loquit in actore. illud i reo. ⁊ in illo nõ recipi
untur oẽs testes indifferẽter ibi sic. Collige ⁊ terciam
dñam ex his que statim sequũt in glo. qz ff nõ publi
cant dicta testiũ nisi secuta cõtestatõe. vñ in effectu nõ
vident recepti añ litis cõte. ibi vo incõtinẽti publicãt
ad ppetuaz rei memoriã. ⁊ ff dico respectu hui' puñ.
qñ recipiũt ppter timorẽ mortis uel absentie. nã i ca
su se. §. est aliud ut ibi videbit. ⁊ dicit do. an. hec sub
dubio forte q si tpe quo iudiciũ inchoat viuãt isti te
stes ita q pñt examinari. ⁊ sic euentus docuerit cessa
tione periculi q nõ teneat receptio vt ex illis possit pro
cedi ad sniam exquo cessauit periculum. Item cessat cã
qz non perit facultas pbãdi ad hoc. l. fi. C. de testi. ⁊
. c. presentata. j. eo. ti. ⁊ qz euentus declarauit periculum non videt subfuisse. ad hoc. l. cũ qdam. ff. ò actõ
bere. Ego puto cõtrariũ p illũ tex. qui annullat atte
statões tñ eo casu q ẽ negligẽs in nõ cõueniẽdo uel
nõ denũciãdo. j. annũ. si ergo alter fecerit remanẽt in
distincte attestatões valide. nec est verisile q testes in
cõtinẽti decesserint ⁊ cũ lra loquat indistincte nulla fa
cies mentõem de morte. sic ea debem' intelligere. xix
di. si romano ex. xxxi. q. i. q si dormierit. ⁊ qz circuitus
sunt vitandi in de. auditor. de xp. ⁊ exceptio ter firmat regulaz. xxxñ. q. vñ. dñs. ad pdicta optime facit
. c. cũ dilecta. de pbr. vti. uel inuti. ubi priuilegiũ renouatũ sine debito iuris ordine, ppter periculum ꝓsumpti
onis remanet i sua validitate decisa lite lz forte cessauerit periculũ cõsumptõis facit regula factũ legitime. ff
re. in. li. vi. Quero tex. iste loquit cũ ps aduersa ẽ
quenta. qd si ẽ quenlẽda glo. sequẽs dicit q idẽ dic ff
satis caueri in tex. dũ dicit cõueniri nõ possit tẽ. q sen
sus litere ẽ q ps citãda ẽ si citari põt ⁊ sine venerit si
ne nõ sine citari nõ possit, procedendũ ẽ ad receptõnem
testiũ ut ff dz. Quero qz ff dat ann' ad cõueniẽdũ
vel ad denũciandũ. an iste annus erit ptinu'. i. curret
diebus feriatis uel nõ feriatis. ⁊ data potentia agẽdi
vel non. glo. in v. annũ dicit q a principio erit vtilis
quasi dicat q in posse erit continuus. ⁊ hoc satis vi
detur probari p istũ tex. facit fm Jo. an. qđ no. in. c. fi.
de fer. in glo. ij. tu vide melius gl. nõ. sup xx. ca. ff. de
dinor. tẽ. ⁊ prescri. ubi glo. ponit regulã satis nõ. q i
istis prescriptõibus semp tpa sunt cõtinua nisi aliud
specialiter lege caueatur ⁊ satis videtur hic caueri q a
principio sit vtile dum tex. dicit exquo poterit conue
niri. ad materiam vide bo. gl. in de. vna. de rest. i in.
Quero tex. ille annullat attestatõnes non facta de
nunciatione vel conuentione prout hic dicitur an an
nullentur etiam quatenus tangunt fauorem aduersa
rij. glo. se. q non quia non fuit in culpa. ⁊ idẽ Jnno.
⁊ hosti. adducit do. an. ad hoc quia ubi actus cõis p
alterum exercetur licet obmittantur requisita per q
erentẽ nõ viciatur pro cõmoditate alteri' maxime qui
do solẽnitas exigitur post actum mihi non placet qđ
dixit maxime. quia si solẽnitas requisita i actu nõ ob
seruatur corruit actus. ⁊ sic non potest valere in fauo
rem alicuius. quia forma dat esse rei. facit quod le. c
nõ. in. c. quia, ppter. de ele. ⁊. xij. q. ij. sine exceptione
sed quando solẽnitas requiritur post actũ tunc actus
tenet sed ex postfacto annullatur. ⁊ tunc forte posse
procedi hoc dictum do. an. quinimo hoc vltimo ca
qñ ius dicit aliquid nõ valere, ppter aliquod obmis
sum quod debet fieri post expletõnem actus non ca
rit actus ipo iure sed annullari potest per sententiaz
vel opus est exceptione ut nõ. probatur in. l. vniuersi
iuncta glo. C. de preci. impe. offe. ⁊ nõ. bar. in. l. i. ff.
de testa. vnde in cãu nro dico q non facta denũcia
tione vel conuentõne. j. annum attestatões non an
nullantur ipo iure sed per sententiã uel opus ẽ exequi
one. vnde valeret sententia postea lata earuz poten
si non excipiretur per illud quod. s. dixi quia ius vo
cit eas non valere, ppter obmissum quod debebat fie
ri post factum quod bene nota. quia nemo hoc cõsi
derauit. et sic etiam in fauorem non seruatis illis so
lẽnitatem non annullantur ipo iure. Numquid ante
debeant annullari etiaz in fauorem alterius partis q
non fuit in culpa. doct. cõmuniter tenent q non vt. s.
dixi. Jo. car. sentit contrariuz dicit cũ q si ille aduer
sarius vult eas pro se oportet q etiam recipiat cõtra
se. aut enim ex toto spernat. aut admittat ar. c. olim.
de censi. ego puto in ff sic dẽm q aut depositio testis
ptinet vnũ articulum inseparabilem facientem p vtraz
pte ⁊ non potest aduersarius recipere pro se quin re
cipiat contra se. quia cum sit vnicũ factum dici non
põt. sicut dicimus de confessione emanata sup vno fac
to ut nõ. in. c. i. de confess. li. vi. ⁊ in. l. i. C. eo. facit. l. pe
tende. C. de tem. in inte. resti. ⁊ quod in illi sentit Jn
no. in. d. c. cuz olim. Aut continet diuersas articulos
⁊ preiudicat ista gl. qz attestatões annullãt in odiũ alte
rius ptis ⁊ peccata debẽt suos auctores tenere. ut in
. c. quesiuit. de his que fi. a ma. par. c. quare fratres eque
possent distingui. q aut illi testes viuunt ⁊ possunt de
facili haberi. et tunc indistincte non valeant. cum hoc
. c. eas annullet indistincte non facta mentiõe seu diã
inter actorẽ ⁊ reum. ⁊ maxime qñ principaliter fuerit
recepti ad petitõnem alterius ⁊ accessorie dixerũt in
fauorem aduersarij sublato ergo principali corruit ⁊
accessoriũ de re. in. li. vi. regula accessoriũ. ff illi testes
nõ põt haberi saltem ꝓmode tũc valebũt in fauorem
alterius seruata distinctõne supra posita, eorum esse

q̄ ius alterius p̄iret odio alter" p̄tis,p hac distinc
one facit.c.p̄tata.j.de testi.t.l.fi.C.eo.t hoc nō q
t si videant tibi nona sint tamen satis equitati t iuri
cōsentanea Et facit predicta ad qōen.statuto cauet
q̄ gabella nō soluta nō valeat cōtractus deniq3 ?tra
ctu inito quidā ex ?trahentib" solut gabellā ,p parte
sua reliquo nihil solucte.facit illa gl.iij.ar.q̄ dz valē
?tractus in fauorē solucōis.nā in dubio videt quilib3
?trahentiū artari ad soluendū p̄tōsuā ar.op.in.l. cū
fundū.ff.de ?di.t de.vide qō nō.bal.in.l.vna. in fi.
C.si aduer.rem in.§ icōtrariū facit q; ?tractus nō po
test valere,p vna pte t sic claudicare.ar.in.l.si cū dicē
§.si arbiter.ff.ō arbi.sicut in snia dicit bal.i.d.l. vna
q̄ sufficiat soluere p̄tem gabelle ad validitatē snie,p
pte.sed pōt dici q̄ contractus valebit in totū nō aūt
p pte in fauorem illius qui soluit gabella,p sua parte
ar.in.c.de illis de despon.impu.t in.l.etiā.ff.de mi
nori. Quero qd si nō facta denūciatione vel ?uen
tiōe infra annū fm q̄ hic dicit vult ps,pbare q̄ nō se
cit in fraudē an debeat admitti gl.se.q̄ nō q; ista est
p̄sumptio iuris t de iure.Hosti.dicit eā esse iuris tm
Bo.an.dicit t melius iudicio meo q̄ etiā si excude
retur fraus nō relaxaret q; lra sup fraude se nō fundat
vt p3 in.v̄.ne forte iputandū ē ergo sibi si nō fuit dili
gens obseruando postea qō hic videt Aduerte tm
q̄ inquātū gl.dicit nō admitti,pbationē icōtrariū in
telligē qm vellet excludere fraudem secus ei si vellet
pbare se nō habere facultatē cōueniendi tunc ei ad
mitteret q; iste annus ab initio est vtilis vt volunt gl.
t bn.s.in.v̄.annū.t ibi dixi.oportet ergo q̄ non so
lū excludat fraudē sed etiā negligentiā q̄ magna ē cul
pa.ff.de ver.sig.l.magna negligentia.t p hec sunt ex
pedite glo.b" p̄in.nā pe.t vl.que sequūtur sunt da
re t bene dicūt. Nūc venio ad aliqua textualia et
p declarationē lr̄e t materie. P̄rio quero de abītia
a quo loco intelligat ista lra nunqd sufficit absentia
a quocūq3 loco pe.t abb.intelligūt de abītia a loco
domicilij ipor testiū.Cyn.vero intelligit de loco vbi
exercet iudiciū vn̄ fm eū si causa est rome t hispanus
p̄ducendus ē in testē.si se de hispania transfert ad
Angliam nō est locus hmōi receptioni post litē enim
cōte.vel citabunt rome vel mittet ad illos.t hoc ver
fm eū nisi de domo domicilij absentaret se testes ad
ptes orientales vel tā remotissimas q̄ post li.conte.
nō inuenirent Duo sentit hic Cyn.primo q̄ testes
debēt recipi per iudicem cui licet sint alienigene. Cir
ca hoc dicit q̄ sine testes recipiuntur ad futurā rei me
moriā sine in cāu bui" .c.propter timorem mortis vel
absentie semp debēt recipi testes p illū coram quo cau
sa examinanda est.ut plene dixi in.c.si quis cōtra lde
riciū.de fo.cōpe.sed si testes eūt alibi q̄z vbi iudiciū
exercetur t ibi ē iminēs periculū mortis vel absentie
ad remotissimas ptes nec interiz potest haberi recur
sus ad iudicē cui sine periculo satis tunc poterūt recipi
p illū iudicem vbi dicunt ne pereat,pbatio ar.in.l.tu
tor qui reptoriū.ff.de admi.tu.t in auē.de defen.ci
ui.t quod nō.in.c.ut fame.de sen.ex.sentiunt do.de
ro.dec.lxxvij.vbi dicūt iudicem appellationis ab in
terlocutoria pendēte ipa appellatōe posse propter pe
riculum emergens recipere testes etiā sup principali et
valebit receptio etiā si fuerit,pnunciatū male appella
tum. Itē sentit hic do.an.t facit.l.i.C. vbi de cri. a.
oz.t qō le.t nō.in.c.q̄q̄.xliij. q. ij.t sic sentit vin.
solam abītiam a loco domicilij nō sufficere ad hanc
receptionē faciendā.do.an.tenet cōtrariū q̄ quando
abīs peregrinat in periculo mortis dicit vt.l.mortis.
cū.cū.l.se.ff.de do.cā mor.maxime quando abītia
est per mare vel per loca insidiosa vel quādo non est
brevis.ad hoc quod nō.in.c.pastoralis.§.i.de offi.
oz.t certe hoc sentit Hosti.in se.q.vbi dicit q̄ quia i
pegrinatōe plura pericula iminent q̄z in domo equū
est testes recipi propter periculū mortis.sed hoc dic
tum do.an.t Hosti.mihi nō placet indistincte.si enī
in qualibet peregrinatione esset periculum mortis seu
verisimiliter timeretur papa in tex.nō posuisset ut di
stincta ista duo cum per se mentionem de morte faci
unt t per se etiam de diuturna absentia.vnde puto sic
dicēdū q̄ aut est talis peregrinatio q̄ verisimiliter ti
metur de morte quod est relinquendū arbitrio boni
viri t tunc procedat hoc dictū vltimū.ut etiā si rece
dant a loco domicilij recipiantur testes t tunc nō re
cipient propter absentiā sed propter periculū mortis
t tunc salvatur dictum Cyn.Aut nō est talis peregri
natio.t tunc procedit dictum Hosti.vt sine recedat a
loco domicilij sive ad remota loca se conferat habito
respectu ad locum domicilij non recipiuntur. Quid
enim si recedat a domicilio t appropiquat magis ad
locum iudicij.certe non fiet receptio vigore absentie
t idem si nō appropinquat dummodo ad remota lo
ca se non conferat.quia pariter potent vocari ō vtro
q̄z loco.vel ad eum mitti facit quod nō.in.d.c.pasto
ralis.t hoc idem videtur sensisse Jo.cal.in p̄in. sua
rum additionum. Et ex predictis infero q̄ testis ad
uena recedens de loco vbi iudicium exerceri debet q̄z
q̄z velit proficisci ad domicilium proprium potest recipi
intestem prout hic dicitur.t licet do.an.videatur du
bitare tamen alle.glo.nō.que hoc sentit iuncto text.
ff.ad.le.acquil.in.l.in lege.t satis probat iste text.
attenta mente.c. Nunquid autem possit adue
na compelli ad perhibendum testimonium veritatis
Bo.anto.dicit se putare q̄ si interfuit actui testifican
di maxime rogatus cū videatur ibi consensisse actui
testificandi satis poterit compelli ex quo ibi reperi
tur quasi ex dispositione iuris sint testes submissi iu
risdictioni cuiuscūq3 iudicis coram quo cā venit tracta
da ego autem remitto ad ea que plene dicam in.c.

cum cā.j.t de testi. vbi dico de ꝓpulsione testiu. Te
cūdo quero qz iste tex. non solū requirit absentiā sed
etiaz qualitatē diutrnitatis qū ēz diuturna ꝓmuniter
cōcludit hoc arbitrio iudicis relinquendū. ar. de offi.
dele. c. ō causis. vnde dicebat Jnn. qd hanc absentiā
extimabit iudex varie scōm qualitates negociorz nā
si debitū de quo agi speraf sit in longū diem debituz
uel sub ꝓditōne que potest multum differri non repu
tabit absentē etiā si diu affuturus sit cum credibile sit
qd possit redire anteqz dies vel ꝓditio exīstat t ideo nō
recipietur testis sed expectabit hoc casu t ecōtra si iā
citatus esset aduersarius t differ t litē ꝓte. quia possz
esse qd in proximo fiet li. ꝓte. t sic ꝑsumit etiā si breui
via uel tempore sit affuturus testis recipietur testimo
nium eius t hoc arbitrio boni iudicis cōmittit fm eū
Hosti. dicit qd in primo casu equū esset testem recipi
ꝓpter mortis periculuz. qz plura in peregrinatōe im
minent qz in domo t equū est semp ꝓbatōnibus sub
uenire ut ōz in litera. Dic medius ut. s. dixi. iudicem
debere ꝓsiderare an sit tale iter seu peregrinatio ut ve
risimiliter timeaf casus mortis t tunc recipietur t fiet
receptio non ꝓpter absentiam principaliter. sed quia
verisimiliter timef de morte t sic sum? in altero casu
in litera excepto. aut non timetur verisimiliter mors t
ꝓcedit dictum Jnno. t hoc etiam sentit cal. Ter
cio principaliter quero qui dicantur senes quo ad ca
sum huius. c. varie sunt opi. quidam dicunt scōz vin.
qd senes dicantur septuagenarij qui a tutela t cura ex
cusantur. ut. C. qui mor. ant eta. l. ij. t facit quod no.
iij. q. ij. Item inuiti alij appellant senes centenarios
quia. l. vocat illud vltimū spacium vite hominis. C.
de sa. sanc. ec. l. ij. Jnn. ponit hic duas opi. primo di
cit illos senes esse qui sunt j. lxx. annum. de illis enim
qui iam cōpleuissent. lxx. annum non pōt intelligi cū
ipi t si volentes possint testificari non tamen inuiti co
guntur ferre testimonium. ff. de testi. l. inuiti. nec cogā
tur ad munera publica auctoritate trī. C. qui eta. se
excu. l. i. li. x. et insti. de excusa. tu. §. item maior. a mu
neribus autem publicis aucte t utilitate excusant p?
lx. annos. C. qui eta. l. i. li. x. postea dicit ponēdo aliā
opi. quam firmat posse dici qd ōstum ad testimonium
ferendum hoc casu qui dicant senes relinquendum ē
arbitrio iudicis. nam qñqz aliquis est senior in. l. an
nis qz alius in. lx. t scōm eum satis probabiliter pōt
timeri de morte cuiusqz scōm naturam inferiorū can
sarum postqz perueniatur ad. l. annū. quia minor po
hoim hanc etatem attingit. t leges que dicunt qd sep
tuagenarij excusantur trī a muneribus nil faciūt ad
rem. quia ibi nil fit timore mortis hic autem aliquid
speciale occurritur. hic enim testes recipiuntur timo
re mortis tantum ne eis pereat pariter probatō
Hosti. dicit qd de septuagenarijs et. s. potest intelligi
quia bis casibus recipientur solum voluntarij t non
inuiti. nec debent compulsionem expectare maxime
cum appropinquant morti timere debent peccatū ve
ritatem tacendo de cri. fal. c. i. t scōm hoc nullum est
contrarium scōm eum. vide ad hoc quod nota. p gl.
in. c. si qui. ō testi. Jo. an. super tex. videtur sentire cū
opi. secunda. Jnno. dicit enim qd hoc relinquitur iudi
cis arbitrio ar. in v. qd si forsan. Ego puto qd in septu
agenarijs ut. s. indistincte debet seruari dispositio h?
. c. nam a septuagesimo anno incipit senium t ē alia
rum etatum terminus. vt nō. glo. in. phemio sexti li
bri. v. pfectus. t sic cum valde. ppie in tali etate dici
tur senes seruari debet dispositio. c. nec in illa etate. t
ō. relinquam arbitrio iudicis. quia satis hoc est expe
sum. t quantūcunqz quis sit bene ꝓplexionatus time
re debet abinde mortem t intelligo qd sponte dicat te
stimonium vel incoacti ubi cogi deberent. quod quā
do sit nō. in. c. i. de testi. cogen. ubi dicam. t sic potest
saluari precedens opi. a. lxx. vero anno. t j. satis pla
cet opinio Jnno. t Jo. an. vt relinquatur arbitrio iu
dicantis considerata complexione ipōrum testiū. illd
etiam considerandum est qd a. l. anno incipit senectus
Juuētus enim incipit a. xxv. t durat vsqz ad. l. annū
ut nota. glo. in loco ꝑalle. veruntamen quia hic atten
ditur senectus non propter numerum annorum nec
ꝓpter distinctionem etatis sed timore mortis. et iste
verisimilis timor vario modo contingit scōm diuersi
tatem complexionum. relinquitur ergo arbitrio iudi
cis ut. s. dixi. t illum iudicabit senem vsqz ad. lxx. an
num vbi istum verisimilem timorē conspiciet sicut i si
mili dicimus in pubertate. que licet soleat accidere in
xiij. anno. tamen respectu matrimonij respicim? qui
do potest generare. quia satisfactum est menti iuris.
vt le. et nota. in. c. puberes. de despon. impu. t quod
nota. glo. xx. q. i. in summa Quarto quero quia h
dicitur non solum senes sed etiam valitudinarios rec
piendos qui dicantur valitudinarij Bolu. scōm Jo.
an. dicantur infirmi sic dicti. quia in eis valet infirmi
tas contra naturam. uel scōm goff. dicuntur a valeo
per contrarium. Jnno. intelligit de infirmis ꝓpter de
bilitatem corporis. non propter febres acutas. quia
de illis dictum erat supra ibi nisi forte de morte tē. t
hoc vult dicere scōm eum qd cum de morte uel absen
tia timef non sunt testes recipiendi nisi verisimiliter ti
meaf puta qd sunt senes tē. vel aliter scōm eū ubi de
morte uel absentia timef recipiunf oīes sed senes et
biūoi recipiunf etiam si de morte uel absentia diutur
na non timeaf nisi ꝫ intelligatur ut. s. dixi de senibus
Certe hoc dictū nō ꝓcederet ꝫā de senib? t valitudi
narijs pmittit ꝓpter timorē morē. t si lra bñ pōdere
tur hec videf eius mens. nam ꝑmo ponit regulam de
testibus excipiens ubi timetur de morte uel absen
tia diuturna postea declarat qui sunt isti de quorum
morte timetur. t dicit quod senes et valitudinarij t

alij de quibus ex aliqua cā rōnabili timeā eoīpo q ē senex vel valitudinarius timeā de eius morte sed qs dicat senex seu valitudinari⁹ relinquit arbitrio iudicis ut. s. dixi. Et ex hoc infero q valitudinari⁹ appellat q̄libet infirmus siue ꝓpter febres acutas siue ꝓpter debilitatē corporis dūmō timeat de morte ꝑ in sene nō requirit aliqua infirmitas nā ut dicit Terē⁹ nā ipa senectus morb⁹ est ⁊ hūc puto intellectū h⁹ §. sed dices tu qui sunt isti alij de quib⁹ ex rōabili cā pōt timeri. Inn. ⁊ hosti. ponūt exemplū in illis q debent ingredi bellū cāpestre vel trāsfretare debēt ⁊ idē in similib⁹ de quibus habet. ff. de do. cā mor. l. ꝙ. iij. iij. ⁊. v. Quinto quero tex. ꝓmittit hāc exceptionem q̄ cōuenta est cōtumax vel abīs ita q ꝓmode ꝓueniri nō pōt. quid si est pīs ⁊ ꝓata est subire iudicium dic fm Inn. q etiā tūc est dare casum vbi testes non pīnt recipi li. nō cōte. puta si debitū sit cōditionale vl in diē vel si ex alterius arbitrio dependeat ītentio actoris. ī. de testi. significauit. ff. ad. l. acq. l. in aquila vbi est bo. tex. Itē si impediat li. nō cōte. p suas exceptiones itē si dignitas vacet. ī. ne se va. c. vlti. lz illō. c. facit incōtrariū ꝑ ibi soluit ⁊ dic q istud. c. pōt intelligi de testib⁹ de q̄z morte nō dubitabat. iō nō tenuit receptio sede vacante ne aliq̄d attēptet in p̄iudiciū ecclie vacantis. sec⁹ dic si timeā tunc eni cū ecclia non possit agere ꝓpter carentiā p̄lati ne pereat facultas ꝓbandi poterūt recipi testes ꝓut hic dicit ⁊ b est qō volunt hic Inn. vnde dicit hosti. q si reꝰ est malitiosus tirann⁹ quē actor nō audet cōuenire nec receptionez denūciare subueniat iudex actori sic. iuste timenti ar. de app. c. si iust⁹. cōsideratis ꝑsonaꝝ ⁊ negocij qualitate ⁊ aliis circūstantijs recipiet testes q̄sto citius ⁊ cautius poterit ⁊ diligenter sustineat vices rei in iporum examinatione reseruando sibi exceptiones i ꝑsonas ⁊ in dicta fm eū. ⁊ hec bene nō. q quotidiana ⁊ optima ⁊ ad p̄dicta adduco. c. ſi. de here. li. vi. ad istū tex. qui tantū facit mētionē quādo reus ē cōtumax vl abīs. dico q habuit respectū ad id qō cōiter accidit nō dī negat quin reo pīte possit fieri receptio imminente aliquo ꝑiculo ut. s. dictū est. ⁊ satis probat in d. l. in lege. Sexto quero q̄n reus dicat pīs vel abīs. Inn. intellīgit cū pīte qui in eadē ciuitate est ut in auc. de teste. §. ⁊ hec vero coll. vij. q̄nimo fm host. ⁊ de anglia monet ut vadat vel mittat bonoī. ꝓpter istā cām. ī. de fideiuſ. c. cōstitutus. quasi velit host. q etiā si sit extra ciuitatē dz citari ob istā cām si non distat magis a loco iudicij q̄z facit anglia a ciuitate bono. cū legal citationē fuisse factā ad tam longū spaciū Bo. an. dicit q abīs dicit qui ē in loco ita q de facili cōuenīri nō pōt vt ista lra dicit ⁊. c. cōstitut⁹. logitur de receptione ꝑ viā ordinariā vbi nō timet ꝑiculū ⁊ ē casus in quo cōtra nō vez cōtumacē vl si appareat verum ꝓceditur ad receptionem testiū de quo ꝑ bar. in

l. iiij. §. ꝓtor. ff. de dam. infec. ⁊ nō. in. c. ſi. ī. de eo qui mit. in pos. dico sic q regulariter an ⁊ q̄n requiratur citatio ꝑsonalis vel sufficiat ad domū si reus non repiat nō. in. c. cām de do. ⁊ contu. ⁊ in. d. c. fi. de eo qui mit. in pos. vbi dicā ⁊ ꝑ bar. in. d. §. ꝓtor. ⁊ Johan. in regula pro possessore. de reg. in. li. vi. in mer. ꝑ quātū ad hoc. c. attinet dico q nō pōt certa doctrina tradi sed hoc relinquēdū est iudicis arbitrio dz enim ꝑsiderare qualitatē ⁊ quātitatem abītie ex ꝑte queuntis itē ꝑicalū imminēs ex ꝑte testis quid eni si testis est in periculo mortis nec capit dilationem vni⁹ hore nā certe satis videt absens si in cōtinenti repiri nō pt nā vez ē dicere hūc cōmode citari non posse ⁊ ita ecō tra. Quid si ē senex nō tū i tanto periculo q̄n possit verisimiliter expectari ꝑ duos vel tres dies. debet enim tūc ad eū mitti ut citet ꝑsonaliter si nō dz domi aliū in loco iudicis. ar. in. c. romana. §. cōtrahentes de so. cōpe. li. vi. ⁊ ad materiā q diuersimode citatur quis abīs scōm diuersitatē materie subiecte vide bo. gl. in auc. de fideiu. in. v. pīntes. facit. xi. q. iij. eorum ⁊ qō ibi nō. ⁊. ff. de arbi. l. dicere. §. coram. Septimo quero an ⁊ quādo exigat hec denūciatio de qua i tex. dic fm Inn. quando fuit abīs reꝰ ita q ꝓmode citari nō poterat ut dicit in lra. nā si fuisset pīs nō requireret ista denūciatio cū ipe debuisset interesse receptioni testium ⁊ iuramento ab eis p̄stito ut in. c. ij. de testi. ⁊. ij. q. i. in primis ⁊ optie dicit. aut eni non fuit presens ⁊ nō citatus nō valet receptio ut in. d. c. ij. aut fuit pīs. ⁊ tunc frustra fieret denūciatio ut i regula eam qui. de re. iu. li. vi. Octauo ⁊ vltimo quero an tales possint in hoc cām examinari diebus etiam feriatis. spe. in ti. de fer. §. ij. v. quid si. dicat q sic etiā in ferijs solēnibus. q⁹ iste actus sit extra iudiciū ⁊ b dictum videntur cōmuniter doc. hic tenere. ⁊ dic vin. q interrogatoria faciet iudex secūdū q sibi videbitur q̄n aduersarius ē abīs nec credit ꝑ hāc receptionem prescriptionē interrūpi ⁊ pro hoc vltimo dicto facit. q⁹ nihil per hoc petitur. sed sit hmōi receptio ut pro batio conseruetur. Sed contra primum dictum ut possit fieri receptio diebus solēnib⁹. facit qō nōt. in cle. vna. de offi. dele. cum debeat fieri interrogatoria. ⁊ iuramentū recipi. Itē aduersarius ē citandus ⁊ citatio talis ꝑe nō debet fieri vt in. c. ſi. de fer. ⁊. l. vlti. C. eo. ⁊ sic nō videtur actus oino extraiudicialis ut dixit spe. vñ puto q nisi maximū ꝑicalū imineat nō dz talis actus tūc fieri. ⁊ tunc fiet receptio nō ea rōne quia actus est extraiudicialis oino sed q⁹ necessitas suadet ⁊ agitur de re tpe pitura. ut in dictis iuribus ⁊ in c. licet eo. ti. de fer. secus si iuramētum fuisset receptū die nō feriata. ⁊ tunc interrogatoria correcta ⁊ citatō facta parti tunc enim receptio facta ē quid mere extraiudiciale ⁊ potest indistincte fieri in die feriato ut nōt. glo. in de. i. de offi. dele.

Porro hoc in isto.§.vsq; ad.§.sunt ꝛ alij excipiuntur alij duo casus a regu
la.s.posita ꝛ pinguius excipiunt illi qꝫ ꝓcedentes cū
in istis possit etiā ad sniam ꝓcedi ꝛ hūc.§.sic summo

Cum agit de matrimonio carnali vel spūali pñt
cōtra cōtumacē etiā li.nō cōte.testes recipi ꝛ snia diff
finitiua ferri.si vero reus est abnīs sed nō cōtumaciter
tunc in carnali nō procedit ꝑ expectatur absens. In
spirituali vero si agatur de cōtracto stabit iuribus an
tiquis si de cōtrahendo spectat abnīs per sex menses
hoc dicit sed de hoc vltimo quādo agit de cōtraben
do dic hodie ut in.c.qꝫ sit.ꝛ.c.cupientes de ele.li.vi.
vbi aliter est prouisum. Et diuido in duas ptes pūn
cipales nā primo decidit quid iuris.qñ reus est abnīs
per cōtumaciā.tertio ibi si vero.ponit qd qñ est ab
sens sine cōtumacia. Et ista secūda subdiuidit in tres.
nam primo tractat de matrimonio spirituali iā cōtra
cto.secūdo de contrahendo ibi qꝫ si.tertio de carnali ibi
si aūt. Nota prio absentiā ꝓlati ꝛ mariti valde pi
culosam ecclie vel vxori ꝛ ideo ꝓlatus nō pōt se ab
sentare sine cā sicut maritus ut.j.de de.nō resi.p to.ꝛ
vij.q.i.si quis in clero.ꝛ pro prio s.de ele. ne.p defe
ctu. De marito vero vide casum specialissimū in quo
pōt maritus se absentare sine licētia vxoris.s.cū emit
tit votū in subsidiū terre sancte.j.de vo.c.ex multa.§.
in tanta regulariter eni nō pōt se ab ea absentare. de
quo vide qō nō.xxxiij.q.v.manifestum.xxvij.q.ij.
si tu abstines hinc dicit maritū nō habere ptātem sui
corporis sed vxor ut in.c.nō debet de ꝓsan.ꝛ affi.
Nota secūdo tres modos ꝓbandi ꝓtumaciā primus.
si pemptorio ꝓcedēte nō cōparuit.ꝛ cōcordat.l. cōtu
macia.ff.de re.iu.ꝛ xxiij.q.iij.de elicita.ꝛ requiritur
pemptoriū quo ad facultatē ꝓcedendi in cā sed quo
ad cōdemnationē expēsaꝝ sufficit vna citatio sine ꝑ
emptorio.de quo tñ dic ut nō.in.c. querelā. de ꝓba.
Secundus modus si malicioſe seipm occultat. Ter
tius si ipedit ne citatio possit ad eū puenire.ꝛ nō.istos
duos modos vltimos singulariter vt his ꝓbatis nō
sit necesse aliter probare. sunt eni iste trine ꝛ solēnes
citationes ad cōtumaciā cōuincendā. si ergo ꝓstat de
ea nō est necesse aliter citare vt etiā dicit Inn.in.c.ad
petitionē.de accu. Nō tertio dñam inter hūc.§.et
precedentē.hic an recipiunt omnes testes ꝛ publicāt
ꝛ fert diffinitiua. ibi vero neqꝫ omnes recipiunt nec
recepti publicant nec ferī snia diffinitiua nisi prius lis
contestet.ꝛ rō huius spēalitatis reddit hic in littera.

Nō quarto in.v.si vero qꝫ inter ecclam ꝛ etiam
quēcūqꝫ prelatū inferiorē dicit esse matrimoniū spūa
le. dic tamē hoc ꝓcedere largo mō. nā stricte sumēdo
solū est inter ēpm ꝛ ecclesiam suā ipe eni est sponsus ꝛ
in signū solus defert annulū. ut nō. Jo.an.in.c.deri
ci.de vi.ꝛ hone.de. vide tamen qō nō.in.c.ne.p de
fectu de elec. Nota ex eodem.v.capiendo verbuꝫ
maxime proprie qꝫ p solam electionē subsecuto ꝓsen
su electi dicit cōtractū hoc matrimoniū. secus si ad
huc nō interuenit consensus electi ut in.v. subsequi.
Dic tamē melius qꝫ ante cōsensum nihil ē cōtractum
post cōsensum electi ꝛ ante cōfirmationē matrimoni
um dicitur initiatū ut in.c.fi.de transla.prela.ꝛ b in
nuit tex.in.c.cum inter canonicos de ele.in.v. quasi
ꝛ ꝑ cōfirmationē est ratū qz nō potest dissolui ex sola
volūtate electi ꝛ per cōsecrationē consummat ut dicit
tex.in.d.c.fi.ꝛ vide glo.in.c.si electio.de ele.li.vi.et
qō nō.in.c.ij.de transla.prela. Nō in.v. qꝫ si for
san electū absentē nō cōtumaciter expectandū per sex
menses. sed hodie dic ut habet in.c.quā sit.de ele.li.
vi.ꝛ.c.cupientes.eo.ti.li.vi.vbi aliter statuunt ista tē
pora. Nō.in.v.si aūt.qꝫ in cā matrimonij carnalis
nō procedit cōtra absentē nō cōtumaciter.ꝛ rō reddit
in littera. Alia sunt clara pōt tñ colligi qꝫ egritudo et
captiuitas excusant a cōtumacia vera. dic tamē qꝫ iste
tex. loquitur quādo citatio nō peruenit ad absentem
Item qñ ignorat an impedimentū sit tpale vel ppe
tuum.ꝛ an culpa sua inciderit in ipedimentū. his ali
consideratis cōpellitur qñqz absens ꝛ impeditus cō
stituere ꝓcuratorē de quo dic ut nō. in.c. querelam.
de procu.ꝛ per glo.ꝛ doc.in.c.dilecti.de do.ꝛ cōtu.
ꝛ dic ut ibi. Demio ad glo.huius.§.ꝛ prima gl.i
telligit prin.huius.§.ō electo nō ꝓfirmato ꝛ qui nō
dum consensit ꝛ nō apparet quare glo.voluit sic istud
prin.restringere. forte enim voluit ponere dñam inter
prin.ꝛ.v.si vero.ꝛ.v.qꝫ si. sed certe non est bona dñia
cum.v.qꝫ si loquat de electione nuda añ cōsensum de
ci vt etiam ibi glo.sentit. Itē.v. si vero. loquitur
quādo est abnīs nō ꝑ cōtumaciā vt etiā ibi vult glo.
vel forte ideo glo.restrinxit.quia tex.in hoc prin. tñ
loquitur de electo ꝛ quicquid gl.senserit.hosti. intelli
git hoc prin.ꝓcedere etiā in electo cōfirmato ꝛ conse
crato si agatur cōtra eū de federe coniugij spirituālis
vt si dicatur eū qui longo tpe possedit ēpatum a prin
cipio fuisse intrusum ꝑ potentiā vel simoniace. Si ve
ro nō negatur fedus sed petit deponi propter crimen
quātūcunqz ille sit cōtumax nō debēt testes recipi su
per crimine nec ferī snia lit.non ꝓte.iij.q.ix.decer
nimus simile in matrimonio carnali.s.e.c.i.ꝛ idem
Inn.ꝛ de modo procedendi ꝓtra absentē quādo agi
tur de crimine. dic ut plene dicā i.c.veritatis.j.ō do.
ꝛ contu.ꝛ dicebat Inn.hos.§.sic distinguendos. ut
principium loquat in cōfirmato ꝛ consecrato sed con
tumace.v.si vero. loquatur in confirmato absente sed
non contumace.v.qꝫ si forsan. de non confirmato te
ne simpliciter qꝫ ex quo agitur de federe spirituali ꝛ re
us est contumax semper potest procedi. ut dicitur in
prin. sine electio sit confirmata sine non sine consense
rit sine non. quia semper stat rō littere que fundat sup
contumacia ꝛ ne ex mora patiatur ecclesia detrimētū

in tpalibus ꝛ spiritualib' b etiã ꝓbat. v. si vo. q etiã venit aduersatiue ad p̄cedentia. ꝛ tñ loquitur cũ. v. sequenti tam de electione nuda q̄s cõfirmata. ergo ꝛ hic p̄n. intelligendũ est data cõtumacia. vñ. v. electo. capit hic multũ generaliter ꝛ quicquid fuerit ista tpe hodie tamẽ hoc certissimũ est ꝙ de. dispendiosam de iudi. iuncta de. sepe de v. sig. v. si vero venit aduersa tiue ut dixi ad p̄cedentia ꝛ loquit cũ. v. sequenti quã do reus é absẽs nõ ꝙ cõtumaciã ꝛ procedit tex. cũ ali qd opponit cõtra electionẽ seu cõfirmationẽ vl rõe for me nõ seruate vl rõe crim electi vt dicit i hac gl. ita q̄ p̄n cipaliter impugnat ipm vinculũ secus si vinculo p̄e supposito impugnatur vel petitur deponi ꝓpter crimen sequens. tunc ens procedendũ est, put nõ. in. c. veritatis j. de do. ꝛ contu. ꝛ idem in matrimonio carnali ut in. c. i. s. e. Sed quero numqd iste. §. habeat locũ cũ agit etiã de inferioribus beneficijs glo. ista prima alias est sup verbo puta dic q̄ sic. q̄ ibi ex lõga mora leditur ecclia. Item tenet Inn. hostien. ꝛ cõmuniter doc. ꝛ pro b. s. de de. cũ ecclia. ꝛ j. de de. nõ resi. c pe. ꝛ de eo qui mit. in pos. c. cũ qui li. vi. q̄ placz nã ista littera loquit indistincte ꝛ rõ in ea posita hz locũ etiã in inferioribus ecclijs nã ꝛ q̄ñ vacant carent ad ministratore imediato adeo q̄ tunc nõ currit p̄scriptio ꝓtra eas ut nõ. Inn. i. c. olim. el. i j. de restit. spo. occurrendũ ergo est ut cito habeat administratorem imediatũ. Opp. q̄ isti ablatiui in hmõi casib' sup fluant cũ sufficiat v. tunc. Glo. in. v. hmõi. fatet con trariũ simile. lxxix. di. c. vlti. ꝛ. xi. q. iij. c. volumus vl dic fm hostien. ꝛ Jo. an. q̄ illud. v. tunc respicit finem. §. ꝛ isti ablatini denõnt ꝓtumaciã de qua sequit. q̄li vdit littera q̄ tunc, procedendũ est ad receptionẽ testiũ ꝛ ad diffinitiuã cũ agit de matrimonio spũali vl car nali nõ tñ semp sed in hmõi casibus q̄ñ data est con tumacia ꝛc Quero an ille qui se occultat ne possit citari. vel impediat ne citatio ad eũ perueniat habeatur p̄citato. Glo. in. v. siue q: impedit dicit q̄ sic requiritur tñ q̄ denũciatio fiat publice ad domũ suã vl ad ecclam. Jo. an. dicit q̄ hoc cãu vel cũ domicilio vel locus citandi libere ꝛ tute nõ põt adiri sufficit q̄ cita tio fienda auctẽ aplica fiat in palacio papali vel i au dientia cãrum ipo tñ papa ex certa scia ꝛ specialiter ẽ mandante ꝛ postea figat ianuis maioris eccle ipi' loci vbi degit papa cũ curia ꝛ tunc sic artat citatũ ac si ad ipm psonaliter peruenisset ꝛ si fiat extra dies solẽ nes quibus papa cõsuevit generales facere, pcessus hoc dicit patere in extrana. Bonifa. que incipit rem non nouam. ꝛ moderatione. Clemẽ. que incipit vnicũ bonifaci' de iudi. in de. Aduerte hoc dictũ proce dit in papa ꝛ tunc dico spẽale ꝛ procedere q̄ñ nõ con stat q̄ maliciose impedit vel occultat sed si ꝓstaret dico istam generalem citationẽ nõ necessariã etiam in infe rioribus iudicibus ut. s. dixi in nõ. habetur enim in

contineti pro citato tex. est hic valde nõ. vbi parificat peremptoriũ. ꝛ tale impedimentũ ita tenuit Inn. in p̄call'. c. ad petitionem. facit optime tex. in. l. i. §. sed si aristo. ꝛ qđ ibi nõ. bar. ff. q̄ vi aut clam. ꝛ satis videtur probari q̄ impediat si aliquis amicus vl cõ sanguineus impedit ut probat in simili in. c. constitutus. de testi. ꝛ sentit bar. in p̄call'. l. i. §. fi. sed q: hec impedimenta non p̄nt de facili probari satis puto vtile ꝛ cautũ vt seruet qđ nõ. gl. in de. cãm de elec. ꝛ nõ. ex hac glo. q̄ q̄ñ cleric' est citand' sufficit q̄ talis ci tatio fiat ad domũ vel ad ecclam sed hoc declaratur put dicã in. c. cãm. de do. ꝛ contu. Sed circa hoc q̄ro nunqd hodie requirat peremptoria citatio in casib' hic expressis do. an. hic dicit primo q̄ nõ ꝙ de. sepe. de v. sig. in glo. in. v. citationẽ. iuncta de. dispendiosam de iudi. postea dicit q̄ forte illud seruabit q̄ñ, pce ditur in p̄tem nec hec decre. corrigal. sed certe b dicta nõ, pcedit cũ hoc p̄ncipiũ loquatur de p̄te citato peremptorie qui venire cõtemnit vnde dic q̄ hodie sufficit vnica citatio in illis casibus etiã in cãu h' decre. qđ etiã clare sentit glo. p̄all'. dum allegat hoc. c ꝓ iure antiquo quãtum ad hoc vñ tam in principio cãe q̄s ad finiam sufficit hodie vnica citatio. ut in. d. de. sepe. iuncta de. dispendiosam. de iudi. naz hec cã olim non erat summaria hodie sic. vt in. d. de. dispendiosam. Aduertendũ tamẽ q̄ ibi non imponit necessitas sed datur iudici facultas procedẽdi summarie ut patet ibi in fi. iuncta glo. qua, ppter dicas. q̄ aut index dicit procedere summarie ꝛ hz locũ qđ. s. dixi. aut vult procedere plenarie ꝛ procedit q̄ hic dicitur ꝛ hoc indubitãter teneas. Venio nũc ad gl. in. v. si vero. ꝛ glo. in. v. maxime. exponit istã dictionẽ pl mo proprie ꝛ refert alios exponere dictionẽ istã, ptñ ꝛ sensus glo. est q̄ si dictio maxime stat ꝓprie tũc sen sus littere est hunc. v. pcedere etiã si electio nõ sit con firmata. Item tunc colligit ex littera matrimoniũ spi rituale esse ꝓtractũ p solã electionẽ citra ꝓfirmationẽ si exponit, p, tñ resultat cõtra' intellectus prima ex positio ẽ ꝓmunior ut dicit do. an. alia expositio non ẽ bona. q: licet cõfirmatio plus firmet vinculũ non tñ ꝓficit iam pfectũ sicut dicimus in copula post matrimoniũ de quo de transla. prela. c. ij. vñ dico tex. pcedere etiã electione non cõfirmata, put sentit glo. ꝛ bñ ꝛ nõ. glo. de hac dictione maxime quia ꝓprie stat q̄ñ ponit idẽ in cãu ꝓtrario ꝛ idem nõ. in. c. auditis ō de. f inquãtũ infert q̄ matrimoniũ dicit añ ꝓfirmationẽ tunc dic at. s. dixi. Venio ad gl. magnã i. v. sacris quã diuido in tres ptes ꝑncipales. nã in ꝑma pte allegat sex iura varie loquẽtia sup absentia clerico rũ. secõ ponit modũ procedendi cõtra prelatũ absentẽ q̄ñ agit ex sola culpa abñtie ibi sup hoc tertio ponit modũ procedendi q̄ñ agit rõne delicti extrinseci. tertia ibi si vero contra prelatũ. scõa pe subdiuidit. nam

primo ponit modū procedendi ꝓtra abītem ꝓsuma
tū ꝛ qui habuit possessionē. scdo ꝓtra eū qui nō ē con
firmatus. scda ibi ō bis vero ꝛ interserit. tertiū mēbꝝ
qñ iste qui accusat electionē vel excipit cōtra electum
nō ꝓparet ibi si vero ille. Quero ergo primo qr tex.
in. v. si vero dicit qꝫ si reus ñ ē abīs ꝑ cōtumaciā dz
expectari cū agitur de matrimonio spūali ꝑ tps in sa
cris canonibus diffinitū qđ ē istud tps. gl. ista i pn.
ponit sex iura varie loquētia. postea pro cōcordia di
stinguit ꝛ in effectu ꝟ vult. Aut agit cōtra abītem
ex sola abītia. aut rōe criminis qđ ꝓtra eū ꝓponitur
primo eāu subdistinguit. qꝫ aut habuit cōfirmationeꝫ
ꝛ possessionē aut nō. si habuit ꝛ tunc si scit vbi est dz
citari ꝑ prelatū vt ad eccliam suā reuertat. ij. tempus.
ꝓuenies fm locoꝝ distantiā ꝛ tpis qualitatē qđ si nō
fecerit poterit beneficio priuari nisi ostendat cām rōa
bilem quare nō venit. ꝛ idem dicit fiendū de eo q ha
buit a prelato licētiā. se absentandi vsqꝫ ad certū tps
vt. s. etiā dapso tpe moneat ad redeundū. alias nō tz
snia lata ꝓtra eum. si vero nescit vbi est ita qꝫ citari nō
pōt psonaliter ꝛ tunc citari dz trine citationis edicto
apud eccliam suā ut referatur ꝛ sic. ij. sex menses non
venerit priuabit̄ bñficio suo. ij. de cle. nō resi. c. ex tue.

Si vero iste abīs adhuc nō habuit cōfirmationē
ꝛ possessionem sed solū electus fuit tunc expectari dz
ꝑ sex menses vel plus vel min? fm qꝫ visum fuerit su
periori. si vero ꝓparet electus sed ille qui accusauit de
ctionem vel qui excipit de crie cōtra electū nō ꝓparet
cōcludit gl. arbitrio superioris sibi terminū prefigēdū
Si vero agit contra ꝑlatū abītē nō rōne abītie ꝑ cri
minis qđ cōtra eū ꝓponit ꝛ tunc dz citari ꝛ si nō ve
nerit excōicabitur ꝛ expectabitur ꝑ annū post annum
ꝓcedetur cōtra eū ꝓut traditur. xi. q. iij. rursus. ꝛ. c. q
cunqꝫ. de do. ꝛ cōtu. veritatis ꝛ hoc vltimū vult nō.
ista gl. ꝛ vide quasi similē gl. ꝛ latiores in. c. quare
sup. vij. q. i. Innoc. intricat hāc materiā ꝛ latius do.
an. Ego capiendo veriora dicta sic distinguo. aut agi
tur de mō ꝓcedendi ꝓtra abītem rōe criminis qđ cō
tra eū ꝓponitur ꝛ nō est materia nra. ꝑ dicā in. c. veri
tatis de do. ꝛ cōtu. aut rōne abītie vel qr opponitur
ꝓtra electionē seu cōfirmationē de defectu forme seu ꝑ
sone electe seu ꝓfumate. primo cān aut. beneficiū non
requirit residentiā ꝛ nō pōt in abītia ꝑuari licet bene
ficiū ñ requirit residentiā qr cessat delictū nisi vagef tūc
eni nō pōt priuari lz bñficiū nō requirat residentiam
qr sufficit ad priuādū delictū vagatiōis. ut nō. Inn.
in. c. ex tue. de de. nō resi. nō eni debet clericus vaga
ri. vij. q. i. nō oportet. Si aūt requirit residentiā ꝛ tūc
si est abīs ꝓbabili cā ꝛ necessaria. puta infirmitatis
vel vtilitatis ecclesie ꝛ idē viddicet qꝫ nō debet priua
ri sed debet expectari donec cā cessabit. vij. q. i. ꝑsen
tium. ꝛ in. c. i. de de. egro. bis tamen ꝛ similibus cas
bus debet poni vicarius in ecclesia qui deseruiat et
recipiat congruā portionem ꝛ in. c. rectoribus. ꝛ. iij.
tue. de cle. egro. ꝛ in. c. ex eo. de de. li. vi. facit. c. perue
nit de appell. ꝛ de de. non residen. c. pe. Aut est abīs
non necessaria causa sed voluntaria seu probabili. et
tunc aut habuit a principio licentiam absentandi ad
certum tempus tacitum vel expressum. aut non pūo
casu glo. hic concludit qꝫ est finito tempore necessaria
monitio ad primationem Inn. ꝛ Hosti. in. c. ex tue. ō
de. non resi. dicunt qꝫ quando tempus non exprimit
sed tacite intelligitur vt si mittitur ad cōcilium vel ad
tractandam causam tunc finis concilij vel cause ē ter
minus ad redeundum post quē si computatis dictis
congruis ad redeundū nō redierit vagari intelligitur
ff. ex qui. cau. ma. l. si cui. §. i. quare videtur sine citati
one vel expectatione sex mensium ipius beneficio pri
uari posse. vij. q. i. presentium. tamen si postea ꝓbat
se legitime impeditū fuisse recupat beneficiū ex gene
rali clausula ut habeatur humanitatis rō. ad idez. iij
q. v. c. quisqs. ff. qui satisda. cog. l. ij. ꝛ p to. Alij ta
men dicunt vt ibi refert Inn. qꝫ postqꝫ ꝓpria volūta
te incipit morari debet expectari per sex menses. ꝛ ci
tatio ad domū fieri debet sicut dicitur in illa decre.
ex tue. neqꝫ debet ei obesse qꝫ bonū initiū habuit ab
sentie. ꝛ predictum. c. presentium loquit fm antiq̄ tē
pora qñ minus tempus assignabatur hodie dat mai
us ꝛ hoc etiā videtur velle glo. ꝛ placet hosti. in. d. c.
ex tue. Jo. an. cōcordādo dicit primū dictum proce
dere qñ in primo termino tacite vel expresse fuit mo
nitus sub pena priuationis ad remotionē. secūm dictū
ꝓcedat qñ licet talē terminū habuit non tamē sic mo
nitus fuit peū ad quē priuatio expectabat. Jo. ō lig.
impugnat ꝟ dictū Jo. an. qr termini ꝓfixi cū ordine
tur ad finē ne. ppter abītiam priuetur iam si haberet
effectū monitionis oparetur cōtrarios effectus. quia
idē terminus esset cā priuationis ꝛ nō priuationis cō
tra. l. titio cū moriet̄ur. ff. de vsufru. ꝛ. l. i numerandis
bus de solu. sed hec rō modicū valet fm do. an. quia
terminus in quantū ꝓsideratur respectu pene crie bñ
ordinatur ad nō priuandū. sed inq̄tū ꝓsideratur i la
psu ordinarij pōt ad priuandū. sile nō. in. c. ab excō
municato. de rescrip. vñ putat circa hunc articulum
do. an. qꝫ ad cōuincendū delictū negligentie i nō resi
dendo sufficit statuitio termini ꝛ ipius lapsus absqꝫ
alia monitione. ꝛ multo fortius si est ꝓminatio. sed q̄
ad actū priuationis sola monitio seu statuitio termini
cū lapsu nō opatur ꝟ ut possit ad sniam ꝓcedi vt qꝫ
q̄q̄ꝫ nō residere sit notoriū tñ quo ad actū snie exigit
citatio vel monitio. ꝛ dz ee iudicialis qualis nō fuit
illa monitio facta tpe quo habuit licentiam imo non
putat sufficere si fuisset tunc iudicialiter facta qr non
potest fieri citatio ad causam. causa adhuc non princi
piata ꝛ anteqꝫ cā ꝓcedendi subsit de ꝑsenti. ff. ō iudi.
l. nō qđ admodū. ꝛ de sen. ex. romana. §. caueāt. li. vi

Vt lite nō.con?

Ec hoc sonuit do.an.q in priuatione fienda ppter ab
sentiā requirit cratio iudicialis. Itē sñia i iudicio ferē
da ē verū q ē fallax vt bñ, pequit Oldra.cōli.cxxx.
z sequit do.pe.de anch.in.c.nouit de his que fi.a p̄
la.z inter cetera mouet oldra.q; iura sup hoc loquen
tia tñ requirūt monitionē nō citationē ut in.c. ex pte
de de.non resi. Itē requirunt admonitionē añ spolia
tionē ut i.c.ex tue.e.ti. nō aūt sñiam. dictū tñ princi
pale do.an.puto vez ut nō sufficiat monitio facta tē
pore date licētie.q; tūc nō erat in mora.z sic nō com
putabat exercitiū respectu priuationis.ut.d.§. cane
ant z de offi.or.romana.§.neq; p eo.li.vi.facit.ff.ō
de offi.procon.l.obseruare in fi.iura eni cōiter exigūt
monitionē añ priuationē ad vere cōuincendū delictū
nō residentie. Ē p primā monitionē nō vere puincitur
cū possit detineri ex aliqua legitima cā ar.eoz q nō.
in.c.extirpande.§.quia vero.de pben. Cōcludē ergo
q eā tūc requirit monitio respectu priuatiōis.z tūc
cedit ista glo.z tps redeundi erit arbitrariū vt dicā
in sequenti membro. Si vero nō habuerit licentiā ab
sentandi se vel habuit sine p̄fixione termini vel etiam
cū prefixione q; nō est vis ut.s.dixi.z tunc si scit vbi
est oz citari z tps erit arbitrariū ut dicit in glo.z sedt
bene.ideo sñm eā diuersa tpa sunt in hoc statuta a ca
nonibus vt denotet illud arbitriū z nō. hec dicta q;
faciunt ad multa.z puto q; hoc casu nō requirit tri
na monitio.sed sufficit vna etiā extraiudicialis.z fac
in.ar.c.inter quatuor.z.c.ex pte.z.c.ex tue p̄all.ut si
at trina monitio vt ibi dixi neq; sufficit vna peempto
ria ex quo ius requirit trinam z actus est odiosus seu
agit de pena iponēda.ad hoc glo.nō.in de.i.de vi.z
bo.de.in.v.tertio.z qō nō. Jo.an. in. d.c. ex tue.et
idem si scit vbi est sed inde citari nō pōt ut nō.in. d.c
ex tue.maxime cū p̄sumat abesse malicioſe ex quo te
nant residere z nō residet iuxta nō.p Jnn.in.c.fi.de
eo qui mit.in pos.vide bene oz hoc casu sufficere cita
tio ad domū facta p ibi nō.p Jnn.ſ humanius ē vt
citetur psonaliter si cōmode citari pōt.z hoc videtur
velle.d.c.ex tue.z cōiter alia iura illius ti.de de.non
resi.z quando citatio fit ad eccliam q; nescit vbi ē vel
comode psonaliter citari nō pōt oz expectari per sex
menses ut dicit in.d.c.ex tue.hec sunt vera vt requi
ratur monitio ad priuationē mō predicto nisi emana
uerit cōstitutio synodalis seu epi vbi mandet omnib?
vt residēt z priuet nō residentes.tunc eni ad actum
priuationis nō requirit alia monitio sed bene requiri
tur cū vult declarare illos priuatos de here.cū fm le
ges.li.vi.z hoc voluit fre.ysi.cūj.vbi vide qō placet
nā constitutio epi pōt adiuuare ius p̄mune ut iponat
penā ipo iure vbi a iure ipposita nō est de cōsti.c.ij.li.
vi.z qō nō. Jo.an.in.c.fi.de off.archiep̄i.z proce
dunt quando mrimoniū spirituale ē iam cōtractum
z cōsummatū. Si vero adhuc non est obtenta tunc

eiūn expectatur fm qō dicitur in.c.quā sit.z in.c.ci
pientes.de de.li.vi.alias priuatur ipo iure vt ibi no
tatur.z predicta vera sunt quādo agitur rōne solite ab
sentie.si vero opponitur cōtra formā electionis vl cō
firmationis obijcitur de indignitate electi seu p̄sona
ti.distingue q; aut potest citari quia scitur vbi est
ua qō habet in prin.huius.§.z hodie.in.c.i.de elect.
li.vi. Aut abest sine p̄tumacia z de mēte. Jnn.videtur
p istū tex.q; si opponit cōtra electū q; spectet tantum
tempus .j. qō debet petere confirmationē si contra cō
firmationē tunc per istud tempus .j. qō debet petere
cōsecrationem z rō est.q; aut .j. istud tempus venit et
quilibet potest obijcere.aut nō venit z erit priuatus
vel priuabitur fm q; iura disponūt.ad hoc.c.cū i tuo
ctis de electi.z in.c.ij.de transla.prela.z hodie vide
qō habetur in.c.i.de de.li.vi.z.c.fi.e.ti.z li.z p tot
habes collectā z declaratam totam istā materiā. sed
si queris quis possit facere istam monitionem dic ut
nō.in.c.relatum.z.c.ex tue.de de.nō resi.dixi plene
in repetitione si quis cōtra dēr.de fo.compo. Ul
timo inquātū gl.dicit q; accusatori absenti ē prefigen
dus terminus arbitrio iudicis adde hodie qō habe
tur in.c.i.z.c.fi.de de.li.vi. Venio ad glo.in x.
si aūt.z qō dicitur hic nō procedēdū cū agitur ō ma
trimonio cōtra absentē nō contumacē donec presumi
tur verisimiliter de eius morte. Quero q̄n veris
similiter p̄sumit glo.respondet q; p famam ꝛc. postea
opponit ō.c.in p̄tia .j. de spon.vbi requiritur certitu
do de morte glo.respondet q; per huiusmodi violen
tas p̄sumptiones satis habet certitudo de morte. Ex
hoc nō.q; probatio p violentas p̄sumptiones dicit
certa.facit.l.licet.ff.de legi.primo vbi dicitur cui de
quod constat per cōiecturas.ego tñ quo ad casum no
strum puto aliter dicendum z distinguo sic q; aut que
ritur de morte quo ad dispositionem huius.c.z tunc
satis probatur mors per huiusmodi presumptiones
cum non agitur hic de maximo p̄iudicio. quia pro
bandum est ipedimentū in iudicio sed facit p̄iudicium
eo solo quia proceditur in absentia partis.z pro hoc
quia iste tex.non requirit verissimam probationez de
morte sed tantuz quia verisimiliter presumitur ō mor
te.aut queritur de morte quo ad dispositionem.c. i p̄
sentia.ut aliter possit contrahere post mortem alteri
z tunc quicquid dicat auc.alle.glo.requirit certa z ve
ra probatio de morte quia agitur de maximo p̄iu
dicio z sic procedat.c.in presentia z pro hac distinc
one facit theorica bar.in.l.ij.ff.quēad.testa.ape.vbi
inter cetera dicit q; vbi agitur de maximo p̄iudicio
mors ē vere z certitudinaliter probanda.nec suffi.at
pbatio illi? auc.sed vbi agit de magno z nō de tāto
sufficit pbatio isti? auc.ſ ut dixi cū de iure canonico
nō fiat diuortiū z ne violet tñ sacramentū non debet
aliter p̄ungum p̄cedere ad alia vota nisi prius habeat

2 3

veras ꝓbatiões de morte. Gl. in. v. citari ñ ꝑt ponit in li. veritatẽ. t dic ut dicã post glo. an t qñ generaliter est necesse qꝫ quis citetur ꝑsonaliter vel sufficiat citatio ad domũ dicã in. c. cãm de do. t contu. t in c. fi qui ma. accu. nõ ꝑñt. Oppo. t videtur qꝫ imo posset procedi in absẽtia cõiugis etiã nõ vere cõtumacis. ut in. c. prelatũ. qui fi. sint le. t in. c. i. q̃ ma. accu. posl. Glo. in. v. ꝑiudicari. dat duas solutiões t secũda melior qꝫ si cõiunx est absens culpa sua t in cãu c. i. tunc ꝓceditur in absentia. secus si sine culpa ut h. vel fm hosti. aliter incõtinenti data absentia non ꝑt ꝓcedi ut hic sed elapso anno poterit procedi cõtra talem ex cã adhibita diligentia. de qua in preall. c. prelatum qõ innuit ista lra fm eñ ibi vt facili vel i breui. tẽ. Inn. in. c. fi. de eo qui mit. in posl. dicit qꝫ in. c. prelatũ. t in. c. i. alle. maritus erat maliciose abñs qõ presumebatur. qz tenebat adesse cũ vxore t non ideo sufficit citatio ad domũ etiam ad ea que sunt grauis ꝓiudicij. Io. an. sequitur vltimã so. huius glo. qz sufficit culpabilis absentia maxime qñ trahit originẽ a dolo vel delicto ne delictũ ꝓsequi immunitatẽ t indubio si aliquid nõ apparet ꝓsumit absentia malicioſa si mulier nescit vbi sit sicut dicit Inn. in. d. c. fi. t. c ex tue. de de. non rei. Et aduerte qz prio iste tex. aperte reprobat sol. hosti. qz tex. apertissime dicit cõiugem spectandũ donec de ipius obitu verisimiliter ꝓsumatur t hosti. nõ videtur hoc considerasse qui dixit post annũ procedendum sed cõtra dictũ Inno. et Io. an. vt ex sola absentia ꝓsumat malicia que sufficit ad procedendũ cõtra absentẽ facit multũ iste text. hic enĩ non constabat qꝫ ex legitima cã absentasset se imo papa vtitur. v. forsan. t sic ꝓsumit quo ad preludendũ facultatem procedendi. ꝑ absente ut detineatur necessario vel iusto ipedimẽto t nõ malicia. Ego puto sic dicendũ qꝫ aut alter ꝓiungum ẽ absens malicioſe t hoc cõstat. t tunc in dubio põt procedi cõtra eũ vt hic t ff volunt omnes aut non malicioſe sed culpa sua ut in cãu. c. i. qui ma. accu. pñt vel in simili. t hoc cõstat t idẽ ut possit ꝓcedi contra eũ. primo tñ diligẽter debet inquiri si repiri põt vt ibi. vnde sufficit sola absentia culposa licet nõ malicioſa t hoc voluit glo. ista t bene. t facit iste tex. a ꝓtrario ibi cũ sine culpa t ff etiã hosti. sup tex. in ff verbo nec ob. sequẽs lra dũ dicit nõ malicioſa. tẽ. qz dz suppleri nec culposa ut ꝓz ꝑ ꝓcedentia. t ꝑ. d. c. i. Aut est absens sed nescit an teneatur sua culpa an malicia an legitimo ipedimẽto t tunc aut se absentauit nec de aliqua iusta cã abñtationis apparet t dz ꝓsumi qꝫ malicioſe ut dixit Inno. sed qz nõ sum⁹ de hoc certi dz fieri diligens inquisitio anteq̃z ꝓcedatur t sic ꝓcedat. c. ꝓlatũ. Aut absentauit se a ꝓncipio ex cã legitima vel volũtaria non tñ malicioſa vel culposa ut qz iuit ad visitandũ amicũz suuz vel quia iuit ad nũdinas t nõ reuertitur nec scit vbi est t tunc qz habuit principiũ sine culpa dz ꝓsumi qꝫ detineatur aliquo impedimẽto iusto t nõ debz procedi contra eũ nisi verisimiliter ꝓsumat de eius morte. t hunc puto vez esse intellectũ huius. §. ꝓmi hoc colligit ex prin. v. si vero aliter absens fuerit t quasi dicat nõ culpose seu malicioſe hoc etiã dare innuit littera in hoc. v. dũ assertiue dicit. quia cũ sine culpa sit absens. tẽ. si enim non apparet de legitimo principio non posset dici eum absentem sine culpa. cum teneat adesse t residere cũ vxore ut dicit Inn. Nec ob. si tex. vtatur. v. forsan. quia illud refertur ad impedimẽtũz quo poterat nunc detineri. quia de ꝓncipio satis erat certum qꝫ sine culpa se absentauerat. t per hoc colligitur ois cõtrarietas t videtur ipa veritas t nõ. bene. qz aperit intellectus oium istoz. c. t hec ꝓcedũt vbi agitur contra absentem matrimonio iam contracto. si est matrimoniũ contrahẽdũ. t ꝓns cõquiritur rõne absentie alterius. dic ut le. t nõ. in. c. de illis. de spon. Oppo. post gl. vltimã t videtur qꝫ sicut ꝓcedit cõtra cõtumacem in lite nõ cõtestata ita t contra nõ cõtumacẽ debeat procedi nam cã procedendi est periculum fornicationis ut ꝓz in tex. que cã subest etiam cessante cõtumacia. ergo idez ius seruandum vt in. c. dilecta de cõsti. vti. vel inuti. li. c. translato de consti. So. fm Hosti. nõ solũz timet est causa illius dispositionis sed etiã culpa rei contumacis illa duo cõiuncta opantur hanc specialitatem

Nota gl. bene ex hac gl. t ex tex. qꝫ quãdo due sunt cause alicuius dispositionis oportet ut habeat locum dispositio qꝫ concurrat vtraqz cã. secus si tantũz altera adest ad hoc Inn. de nup. §. affinitatis. potest tamen iste tex. adduci. in cõtrariã sententiaz qz cessante vna causa non cessat effectus dispositionis sed manet vigore alterius cause. t dicit qꝫ procedit iste tex. quando quelibet cã erat per se sufficiẽs t finalis. tex. vero iste procedit quãdo quelibet per se non sufficit. sed oportet qꝫ vtraqz simul occurat. quod nõ.

Sunt et alii Hic excipiuntur duo alij casus a regula. t põt summari. Ad perpetuam rei memoriam vel cum agitur per viã inquisitionis pñt testes sine li. contest. recipi et etiam publicari. t non dividitur. Nõ primo qꝫ generaliter excipitur casus quãdo imminet excessuũ inquisitio qualiter cunqz ergo inquiratur de excessibus ff locũ dispositio huius. §. ideo dicit Inno. hic nõ. qꝫ sub ff nomine excessuũ cõprehendit inquisitionẽ que fit super iuribus alicuius ecclesie que mala occupata vel data dicuntur .j. de testi. cum olim. ij. q. vij. qua propter t. c. se. t .j. de simo. licet heli. t. c. qualiter t quando. Nota ergo iudicẽ inferiorẽ posse procedere ex officio super iuribus ecclesie que dicuntur male detenta vel alienata. t sic limita t restringe dictum Inno. in c. ad nostrã. ij. de iureiur. Nota secundo qꝫ quãdo

teſtes recipiant ex pte rei ad ꝑpetuā rei memoriā poſ
ſint etiā incōtinenti publicari ⁊ recipiunt indifferēter
omnes de quo hic dicit in glo. ℍOpp. ⁊ videt qꝫ in
cā inquiſitionis li ſit conteſtanda. ut in. c. cū dilecti
de pur. cano. ⁊ in. c. cū. J. ⁊. el. de re iudi. ℍo. ut dic
glo. puto meu cōtrariꝫ intelligendū iſti tex. cum is
ꝓtra quē fit inquiſitio eſt abſēs ꝑ ꝓtumaciam q̄ſi velit
qꝫ ſi eet ꝓſēs fieret cōteſtatio. ℍHoſti. dicit qꝫ ſi nemine
impetrante inquirit de exceſſibus aliquī abſentis ꝑ
cōtumacā planū eſt qđ hic dicitur. ſ. qꝫ nō eſt fienda
li. cōte. ſecus ſi ꝑ modū querele impetret inq̄ſitio ⁊ re
mittit ad nō. s. de pur. cano. c. cū dilectus. §. dictus
vero. ℍNō ⁊ pondera hic verba. hoſti. eni ſentit qꝫ
q̄ aliquis eſt pncipalis in inquiſitione nō pōt pce
di etiā cōtra abſentē li. nō cōt. cuius ꝓtrariū ſentit gl.
hic J̄nn. in. c. cū olim ſimpliciter dicat qꝫ ſi eſt pmo
tor inquiſitionis ſit li. cōte. ſecus ſi ex officio vel cum
generaliter pceditꝫ ſup crie maxie q̄ agit de aliq̄ iure
aliqui dando vel accreſcendo. ſpe. late, plequit in ti. ō
inquiſi. §. nūc tractemus. V. ſi igit. ⁊ recitatis opinio
nib⁹ cōcordat diſtinguēdo qꝫ in generali inquiſitione
ſiue adſit proſecutor ſiue nō ſit li. cōte. ſic loquit ō re
iudi. cū. J. ⁊. A. J̄n ſpāli ſi nō eſt, proſecutor inquiſitio
nis nulla fit cōteſtatio ut hic ſit tñ quedā ꝓteſtatio q̄
eſt inter famā ⁊ riſionē facta traditis capitulis ſecūdū
formā. c. qualiter. §. debet. J̄. de accu. ſi ſit inſtigator ſeu
ꝓſecutor. ſi ſit tñ aſſiſtens vel poſit⁹ ꝑ iudice vt eum
iuuet nō eſt cū eo lis cōteſtanda ſi vero ſit proſecutor
ſpālis impetrans ⁊ aſſumēs telā inquiſitiōis cū iſto
eſt lis ꝓte. Et hoc etiā voluit ℍHoſti. in. c. cū clamor ō
teſti. ſed aduerte qꝫ ſpe. ſpecifice nō attingit dubium.
quid vbi eſt ſpālis ꝓſecutor ⁊ ꝓmotor inquiſitiōis et
reus ē abſēs. Ego puto illā glo. tunc bñ dicere vt ſine
cōteſtatione poſſit pceđi ⁊ idē tenet glo. in. c. cū. J. ⁊
A. ⁊ ſentāt pe. ⁊ abb. ibi moueor. qꝫ etiā vbi ē ſpālis
promotor nihil penit apte ꝑ tñ cōmittit indici ut iſtuꝫ
puniat vñ licet ſit fienda quedā ꝓteſtatio qñ ē pñs. ſe
cus qñ eſt abſēs ꝑ ꝓtumaciā ſimile in. c. per tuas. de
appel. Jtē facit dictus. §. dꝫ qui indiſtincte pmittit i
quiſitionē procedere qñ reꝰ ꝑ cōtumaciā ſe abſentat.
⁊ maxime hoc ē tenendū de iure canonico ſm qđ mi
nus punit reꝰ ꝑ modū inquiſitionis nec i pena impo
nenda ſit diſticio an ſit, proſecutor vel nō allego ad pdi
cta tex. expreſſum ſm lec. quā ibi declaro. in. c. veritā
tis. J̄. de do. ⁊ contu. ℍGlo. ij. ponit qñ hꝫ locū re
ceptio teſtium ad ꝑpetuā rei memoriā. ⁊ ponit quaſ
dā differentias inter hāc receptionē ⁊ illā de qua. s.
c. i. in prin. ⁊ vltra gl. dicit hoſti. qꝫ hic loquit i ac
tore ibi in reo. ℍNō diuerſitatis eſt duplex prima quia
reus eſt fauorabilior de ꝓbatis ex litteris. Jtē qꝫ eſt
in poteſtate actoris agere non cōuerſo. L. de tēpo. i
inte. reſti. l. petende. ⁊ ponit alias differentias tetigi
in prin. ⁊ dicā pleniſſime de ſolēnitate adhibenda

in hac receptione ⁊ qñ habeat locū in. c. albericus. ⁊
c. ſignificauit J̄. de teſti. dic ergo ut ibi dicam.

In alijs. Jſte. §. vſqꝫ ad finē diuidit ꝑn apaliter in duas ptes. nam i ꝓia
parte ponit modū ꝓcedendi ꝓtra rāi abſentem cō
tumaciter cū agitur reali ⁊ poſſidet rem petitam noie
ꝓprio. J̄n ſecunda ibi qꝫ ſi commentus poſſidet no
mine alieno. J̄n tertia ibi ſi autem cum agitur ꝑſona
li. vel diuide mdi⁹ ⁊ ꝑncipalius in duas ptes. J̄n pri
ma ponit modū ꝓcedendi cū agit reali. J̄n ſcōa cū
agitur perſonali. ibi ſi aūt ℍPetra diuiditur i duas. naꝫ
primo ponit cū reꝰ poſſidet noie ꝓprio. ſcōo cum no
mine alieno ⁊ noiat dñm in iudicio. ſcōa ibi qꝫ ſi noie
alieno. tertia ibi ſi aūt agit ꝑſonali. ⁊ loquit totus iſte
tex. vſqꝫ ad finē iuxta regulā ſm quā li. nō cōte. nō dꝫ
procedi ad ſniam vel ad receptionē teſtiū iō dicit in
alijs vero caſibus ꝛc. qꝫ. s. ꝓcautus ē cōpilator qđ
fiendū quādo pōt, pceđi lit. nō cōte. ⁊ hoc dicit i ſum
ma. ℍSi reꝰ li. nō cōte. ē contumax ⁊ agitur reali mitti
tur actor in poſſeſſionem rei petite cū cuſtodie quam
tñ recuperat reꝰ veniēs J̄. annū ſi offerat cautionez de
ſtando iurī ⁊ reſtituat expenſas. poſt annū vero his
non ſeruatis non auditur niſi ſup ꝓprietate ſed ſi con
uenit reali qui noie alieno poſſidet noiabit dominuꝫ
in iudicio ⁊ ſtatuetur ſibi terminus infra quē faciat do
minum cōparere qui ſi infra terminū nō venerit iudex
iſtū citabit quo adhuc nō veniente iudex mittet acto
rē in poſſeſſionē verā. ſi vero reus cōtumax cōuenitur
actione ꝑſonali mittet actor in poſſeſſionē bonoꝝ ipſi
us rei, ꝑ modo debiti declarati. ⁊ primo mobiliū ſecū
do imobilium. ſi mobilia nō exiſtant vel excōmunica
bit reus hoc. d. vſqꝫ ad finē. ⁊ legā ſimul to. tex. vſqꝫ
ad ſi. cū eni ſe ſemp ꝓtinuet nō videt cape ꝓgruam di
uiſionē. ℍNō primo qꝫ etiā clericꝰ recuperans poſſeſ
ſionē cōditionalē tenet ꝑſtare cautionē de iudicio ſiſti
hic eni tex. loquit̄ gnāliter ⁊ ꝑncipaliter clericos cō
prehendere dꝫ. ar. s. c. i. de cōſti. ⁊ expreſſius probat i
c. i. ⁊. ij. J̄. de eo qui mit. in poſ. ⁊ ex hoc dico textū li
mitandū in auc. de ſanc. epiſ. §. ſi quis aūt, ꝑ pecuni
aria qui ſimpliciter dicit clericū cōuentū nō teneri ad
ꝑſtandū cautionē de iudicio ſiſti ⁊ idem nō. glo. in. l.
cum clericis. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ ſpe. in ti. de ſatiſda. §. i
vt procedat niſi ꝑ eius ꝓtumaciam ſit deuentum ad
miſſionē in poſſeſſionē. tunc eni quia iā orta eſt ꝓſum
ptio contra eum ar. in regula ſenel malus. de re. iur.
li. vi. ipam ꝑſtare tenetur ut hic ⁊. s. in iuribus alle. ⁊
nimirum nam hoc caſu etiam laicus poſſidens imo
bilia tenetur ipam preſtare propter preſumptionem
que eſt contra eum vt eſt tex. nō. i auc. ei qui iurat. C.
de bo. auct. in. poſ. ⁊ glo. in auc. de exhi. ⁊ intro. re. §
ſi vero qui alias ceſſante contumacia non tenetur. vt
l. ſciendum. ff. qui ſatiſda. co. ſm vnum intellectum ⁊
vide qđ nō. glo. iij. q. iij. offeratur. Ex hoc etiaꝫ dico

ꝛ ex iuribus .s. alle. q̃ sine dericis possideat imobilia sive nō teneꝛ ad hanc cautionem qō etiā tenet hic abb. allegans .c.i. de sequel. pol. ꝛ fruc. Si vero dericus est actor nunquid teneꝛ prestare cautionē de pro sequenda lite ꝛ satisfactione expensaꝝ in cāu quo sue cubuerit iuxta formā auc. generaliter. L. de epi. ꝛ de. glo. tenet ibi q̃ sic. q̃ ius antiquū nō repitur imuta tū q̃n est actor qō nō. ꝛ hanc cautionez prestat actor etiā si possideat imobilia quia iura hoc ꝯcāu loquunt indistincte ut nōt Ly. in dicta auc. generaliter iste tamen cautiones ex pte actoris ꝛ rei ꝓter istā de qua in tex. nō. nō ꝓstant hodie de cōsuetudine ut nō. glo. in sti. de satisda. §. sed hodie. ꝛ p illā glo. dicit bar. in. d auc. generaliter. q̃ cum in facto verereꝛ nō potuit obtinere. Secō nō. reū audiendū volentē recupare possessionē .j. annū eo prestante cautionē ad expensarum satisfactionē hoc restringe ad hunc casum tm̄ quādo fuit facta missio. q̃ nō venit se ad defendendum satisfeci satisfacit cāe missionis. hanc cautionē de stando iuri prestando arg. in. c. ex pte. el. i .j. de v̄. sig. si vero missio fuisset facta ob aliā cām puta quare nō solvebat vel nolebat iniaz mandare executioni vel ob aliā cām manifestā tunc non audiretur volens recupare nisi prius satisfaceret ꝛ ad ipleret id propter qō facta fuit missio vt videtur tex. in simili. in. d. c. ex pte. ꝛ in. l. pecunie. ut in pos. le. ꝛ in. l. si finita. §. si quis damni cum. l. se. ff. de dam. infec. tenet bar. in. d. l. si finita. § iulianus ꝛ in. l. cōsentaneū. L. quō ꝛ q̃n in. ꝛ Jo. an. in addi. spe. §. restat. v̄. generaliter aūt ad fi. qō nō. ꝛ cui sit prestanda ista cautio. de qua i tex. an iudici an pti. vide ꝙ Jnn. in. c. i. de eo qui mit. in pos. vbi dicit q̃ pti. secūdo iudici pte absente dic ut ibi. Nō tertio q̃ hic dicit tantū actorē mittendū in possessionem ꝛ reū nō audientē volentē recupare nisi ꝙgrua expensarum satisfactione ꝓstita tē. nō enī dicit q̃ index tpe missionis cōdēnet etiā in expensis. An aūt possit index simul mittere in possessionē ꝛ condemnare in expensis. dic q̃ sic q̃ tendunt ad diuersa ad hoc. c. iij. de eo qui mit. in pos. ꝛ. c. accedens. i. ꝛ qō ibi dixi. s e. ti. Jo. de lig. tenet in. c. ij. de do. ꝛ contu. Nota quarto effectū huius missionis in possessionē nam .j. annū cōstituit missum custodem tm̄ post annū vero ꝓstituit eū vt̄ possessorē ꝛ incōmutabilē ꝛ reo tantū absenti reservatur ius sup̄ ꝓpietate si qō habebat ꝛ sic effiatur de reo petitor ꝛ perdit possessionē ꝛ ip̄e ꝓmodū qō maxime ē vt in. c. ex litteris. de ꝓba. insti. de interdic. §. comodū. ꝛ in. c. sepe. de resti. spo. Et ex hoc infero q̃ ante lapsum anni cum missus sit tantū custos non facit fructus suos sed tenetur eos restituere reo infra annū cōparentē. post annū vero cum sit verus possessor facit eos suos nec tenetur eos restituere ꝛ quod dixi infra annum non facit fructus suos intellige nisi ex nimia contumacia rei iudex hoc decreuerit in ipsa missione quod potest. ut est tex. sin. in. l. fulcinius. §. si. ff. ex qui. cau. in pos. ea. ꝛ ibi bar. ꝛ j. aliqua tāgaz. Nota in. v̄. q̃ si. q̃ licet ꝓtra simplicem detentorem det rei vendicatio vt in. l. officiū. de rei vendi. ꝛ nō. in. c. examinata. de iudi. tamē detentor potest vitare iudiciū dñm nominando ut hic. ꝛ sic intellige Jnn. in. d. c. exaiata. Nota quatuor requisita ad hoc vt detur actori vera possessio cum reꝰ conuentus nominat dominum in iudicio. primo enim requiritur dicta nominatio. secundo q̃ statuatur terminus nominanti infra quē faciat venire absentem. tertio q̃ eo sic non veniente citetur absens legitimis edictis. quarto q̃ causa prius summarie examinetur. Nota in. v̄. si aūt duo remedia predicta contra absentem contumaciter ꝙuentū actione personali vnum q̃ fiat missio in possessionē ꝓ modo debiti declarati nō aūt debet fieri in omnia bona, put olim fiebat. sed iuxta quātitatē debiti. vt in auc. ei qui iurat. L. ō bo. auc. iu. pos. ꝛ in hac missione seruandus ē ordo ut fiat primo missio in bona mobilia. ꝛ eis nō extantib⁹ in immobilia. ꝛ si ista non extant vel nō sufficiant dic q̃ fiat in iura seu nomina debitor̄. ar. i. l. a diuo pio. in prin. ff. de re iudi. ꝛ nō. Jnn. in. c. i. de eo qui mit. in pos. vbi ponit practicam seruandā quando missio fit in ius nominibus debitor̄ dic ut ibi dicetur. ꝛ est iste tex. apertus ꝓtra glo. iuris ciuilis in auc. de exhi. reis. in. v̄. rex. que dicit q̃ ille ordo nō seruatur i illis missionibus. ꝛ vide per bal. in. l. i. alias. ff. L. quando fis. vel prima. Secundum remedium principale ē vt reus excōmunicetur ꝛ sic ut indicatur multa ꝛ hoc est generale ad omnem contumaciam. vt. l. vna. ff. si quis ius di. ꝛ. l. ij. ff. si quis in ius vo. ꝛ in. c. de cōs. de off. dele. Tertiū remediū colligitur ex dicta. l. cōsentaneum iuncta ibi glo. nō. vt iudex faciat cōtumacem realiter capi ꝛ ad iudicium deduci. ꝛ hoc nō. q̃ hic de hoc remedio nulla fit mentio. Quartum remedium ut si lis est contest. ꝛ liquet ō causa procedatur ad diffinitiuam ut in. l. consentaneum. ꝛ in. c. prout. de do. ꝛ contu. Nota iudicem non posse facere missionem ꝛ simul multare partem contumacem. quia missio etiam est pena ut hic. ꝛ duplici pena non est, quis arctandus. ut in. c. at si clerici. de iudi. secus. si vult procedere in causa vbi potest multare contumacem. ut in. c. accedens. s. eo. d. i. ꝛ quod ibi dixi. quia processus super principali nō est pena. ideo potest multare ꝛ sic vnicam penam imponere. Item intelligo istum tex. vt non possit simul facere missionem ꝛ multare nisi magna sit contumacia rei. utpote verbis opprobriosis dixit se non venturū sicut ēt ex postfacto data ip̄ius proteruitate potest ad aliam penam procedere ut hic ita pari rōne ꝛ a ꝓncipio vbi hoc meret, proteruitas ip̄i⁹ ar. opt. xvi. q. i. statuim⁹ vbi a principio imponitur duplex pena si hoc meretur.

delictū. nam ꝛ pena debet esse cōmensurabilis delicto. in. c. non afferamus. xxiij. q. i. Item sicut ꝓpter nimiā ꝓtumaciā pōt iudex facere mulctōz ꝛ discernere ut missus lucretur fructus. ut. d. l. fulcinius. in fi. ff. ex qui. cau. ma. ita et pōt facere missionez ꝛ aliā mulctā indicere. et hoc nota. et in hoc pōt intelligi et saluari glo. nō. in aut. qui semel. C. quō et qñ iu. q̄ dicit q̄ si iudex p̄cipit partibus p̄tibus ut antequā recedāt lite ꝓtestentur. et altera ps recedit cōtumaciter potest iudex illā mulctare et actorē i possessiōz mittere

Cenio ad glo. ꝛ p̄ma q̄rit quare tñ tex. distinguit an agatur reali vel plonali. ꝛ rndet q̄ sunt duo genera actionū. aut enī dant i rem aut in plonā. ꝛ remittit ad ea que habent insti. de acti. i prin. Eldueꝛte q̄ hec ē vna diuisio et p̄pua actionū sed sunt alie diuisiones ut ibi plene hꝫ. nam quedā sunt mixte. q̄ pariter cōpetūt in rem ꝛ in plonā ut actio fa. herē. que dant inter coheredes. p diuidenda hereditate. Item actio cōi diuidūdo que dat. p diuisione rei cōis. Item actio finium regundoꝝ que dat inter p̄tendētes de finibus. et. p aliquali declaratōe tu qui es purus canonista scias q̄ actio in rem intentat q̄ nō dicit plonā obligatā sed agit aliquā rem esse suam vel sibi obligatā in plonā vero datur q̄ non agit ad certam rem sz dicit ex cōtractu vel maleficio plonam obligatā et multis de cauſ cōtingit obligatio plone. ut plene legit et no. in. l. obligamur. ff. de act. et obli. mixta ergo competit quādo agit in rem ꝛ in personā ut q̄ volūt plures heredes diuidere hereditatē. nā in qualibꝫ re hꝫ quis partē suā et iudex pōt ex officio suo adiudicare vni vnā partem rei et alij aliā partē vel p̄demnare eū in pecuniā et adiudicare sibi rem quatenus ergo habet partē datur in partē. quatenus agit cōtra socium seu coheredē admittiōz ꝺatur in plonā. Item iquātū agitur ad plonales p̄stationes ut ad expēsas factas in rebus cōmunibus vel. p fructibus p̄ceptis ꝛc. vi ō de hoc glo. insti. de act. §. quidā. mixte ergo habes modū p̄cedendi in tex. q̄ agitur reali vel personali i effectu missionis. Sed quero quid si agitur mixta actione et reus ē ꝓtumax. Io. dicit hic goff. q̄ inquātū iste actiones dant ad res sequuntur naturā realium inquantū dantur ad plonales p̄statōes sequunt naturam plonaliū circa missiōes. ff. fa. ber. l. item labeo. sed quid de interdictis que sunt plonalia in rem scripta et q̄ agitur interdicto vnde vi. p spoliatōe facta vel alio interdicto puta goff. dicere q̄ imitantur naturā realium. hec enī interdicta licz sint plonalia sunt tñ in rem scripta. cōpetūt enī p re licz agatur aduersus plonā. ff. de interdic. l. i. §. ul. et pro hꝫ ē bo. tex. in. c. ex parte. b. de fo. cōpe. et qō ibi no. Inno. ibi enī cōputant sicut realia in computatōe dictarum. ad idē allego textū i. c. p sultatōibus. ō off. dele. vbi fit missio sicut in realibus. et de p̄dictis vide in spe. in ti. de te cre. §. videndū. v. sed quid in duplicibus. et. v. sexn

tib⁹ ꝛ idē putat goff. i actōe qō me. cā. q̄ et si sit plonal' tñ ē scpta i rē. ut puta si dicat se vēdidisse vel aliter alienasse rem p metum ꝛ reus fuit ꝓtumax. fiat ḡ missio sicut in reali. q: ut dixi ē i rem scripta. vt. l. metum. §. volenti. et. §. licet. et. l. si cum exceptiōe. §. aliqñ. als pedius. ꝛ. l. pe. ff. qō me. cā. et idem p oia Io. an. et do. anto. sed de ypothecaria actōe magis puto ē dubium cum nō dico rem meā sed mihi obligatā ut rē ē contumax an fiat missio ut in reali an ut in plonali aduersus ꝓtumacē. Et aduerte q: ē magna differētia inter ista an procedat altero istoꝝ modoꝝ. nam i reali infra annū statūm facta missiōe efficitur missus fm vnā opi. verus possessor licet commutabilis fm legistas et post annū efficitur incōmutabilis. et fm nos infra annū ē custos et statūm post annū ē verus possessor ꝛ incōmutabilis ut hic. sed in plonali non efficitur verus possessor sed tñ custos donec interueneꝛit scōm decretū vt infra. §. si. vbi nō. et in. l. fulcinius. ff. ex qui. cau. et ideo hec distinctio ē magne vtilitatis et glo. inris cōtrarie. nā in. l. iij. §. ulti. ff. de acq. pos. tenuit q̄ p̄ceditur sicut in reali. sed i. l. si quis emptōis. §. sed si quis. C. de p̄scp. xxx. an. dixit q̄ procedit in plonali. Dy. ut refert bar. in. d. l. iij. p̄cordando distinguit q̄ aut fuit actum ꝓtra debitorem et procedit glo. in. d. §. si quis. aut ꝓtra tertiū possessorē et procedit glo. in. d. l. iij. Ly. refert opi. in. l. cum pponas. C. de bo. auct. in. pos. et inter ceteros refert Ja. de are. quē vident seq tenentes q̄ semp p̄ceditur ut in reali. quia tex. d. §. si quis. loq̄tur idistincte. Et si diceres quō pōt adaptari iste tex. in credito re cōtra debitorē cum dicat post annū auditur de proprietate cū debitor in dubio recognoscat creditorē in dñm. Ja. rndet q̄ infra annū veniēs debitor auditur sup possessiōe. post annū vero hēbit ꝓbare indebitū et sup hoc disputabit. et hoc placz bar. in. d. l. iij. q: i confessoria et negatoria hꝫ ꝓbatur ut post annū hēat ꝓbare cōtumax de iure suo sup ꝓprietate. ut ipe no. in. l. si prius. ff. de no. ope. nū. et de hoc vltimo vide per Inno. in. c. i. j. de eo qui mit. in pos. vbi dicam. et inquātū ad principalē q̄stionē. s. positā. vide p Io. an. i addi. spe. i ti. de cōtu. §. sequitur. v. sed nunquid hodie in ypothecaria vbi dicit sequi istam opi. dicēs dariul' q̄ in ypothecaria, p̄cedit admissionē in possessionē ad instar realium. ꝛ q̄ habz illū effectū quē hꝫ i realibus. sed ofa ē in effectu missionis qui imprimit seu oritur ex transcursu anni. quia si fit missio contra debitorem post lapsum anni debitor granabit onere probandi in debitum si vult recuperare possessionez dominij si ꝓtra extraneū tunc extraneus artabit probare dominiū. ꝛ si dicis ad quid prodest hec missio aduersus extraneum cum sufficiat creditori probare rem fuisse in bonis debitoris. dic q̄ proficit hodie propter auten. hoc si debitor. C. de pigno. vbi

patz q̄ creditor non agit ypothecaria aduersus ter-
cīū possessorē nisi prius excusso debitore. vnde post
annū relevabit ab isto circuitu z ipi extraneo incūbit
onus probādi dominiū. hoc idē videtur placere do.
anto. et satis videtur rōne fulcitum. quia iste tex. in p
alle. §. si quis. loquitur indistincte vt qñ agit reali et
ficiat missus ver⁹ possessor tpatiēs missionē nō audit
nisi sup ꝓprietate et in extraneo passo missionē. hoc ē
clarissimū. Jn debitore autē exquo nō comparet infra
annum iste missus efficietur verus possessor. s. ac si cō
staret rem sibi obligatam fuisse z debitor supueniens
auditur de proprietate scz debiti quia hēbit probare
indebitum. non autem est necesse probare proprie-
tatē cum creditor missus hoc fatetur. vnō habebit
ꝓbare id de quo erat ꝓtentio sicut i extraneo debet ꝓ
bari ꝓprietas quia ō ea ē ꝓtentio. Et aduerte ad vnū
dictū bar. in. d. l. iij. qō dicit spe. cē in ti. de cōtu. §. se
quitur. v̄. sed pone. q̄ si missio facta aduersus debito
rem ꝓptr ꝓtumaciā z ille comparet. j. annū nō audit
si creditor vult ꝓbare statim ypothecariā seu de ea cō
stat et bene dicit qz exquo ē sibi obligata potest sibi ō
tinere donec sibi satisfiat. vt. l. si cum venditor. ff. de
euic. simile. i. c. ex parte d. i. j. ō v̄. sig. Quero tex.
dicit vt tedio affectus rē. in quo erit istud tedium gl.
in. v̄. tedio. rñdet distinguēdo an fiat missio reali an
i personali ut ptz in ea Nota pla ex hac glo. primo
q̄ missus in reali expellet reum de possessione et erit
possessor. et in hoc pōdera quia ē ꝓtraria sibi. cum. j. i
glo. in. v̄. possessionē. z in. v̄. verus. tenet q̄ sm cano
nes nō efficitur possessor añ annū ꝑ custos. z idē tenz
vbicunq; attingat istā materiā. ꝑ ista glo. ꝓcedit scōz
aliā opi. que habz ut statim efficiatur verus possessor
vel potest intelligi ita. ꝓ possessiōe in. ꝓpria sumpta.
scz pro detentione. et hoc puto verius. de iure cano.
ut dicamus q̄ licet in reali missus non fiat icōtinenti
ver⁹ possessor cū fiat gratia rei fuā de. ut i. c. i. ō seqs.
pos. et fruct. et in. c. i. et. ij. de eo qui mit. in pos. tam
habz solius rei detentatōz que ē quedam im. ꝓpria et
ymaginaria possessio. et ita sonāt iura. s. alle. et sic ex
pellitur ꝓtumax de possessiōe nō ut eam perdat ꝑ tm
amittit detentōz. z sm hūc meū intellectum nulla et
parua erit dīa in effectu an ante annū possideat vel
nō. ut. j. cum alijs glo. dicam. sed i personali actōe mis
sus nō expellit reū de possessiōe. et sic nō hēbit solus
detentōz sed custodiā reo tiñ possidēte. et i hoc nulla
ē diuersitas inter ius canonicū et ciuile. et hoc vltimū
dare ꝓbaſ in. l. is cui. i. pri. ff. ut in pos. lega. et i. l. iij.
§. fi. ff. de acq. pos. cum si. tediam ergo erit i reali. qz
missus hēbit solum detentatōz et reus expelletur. Jn
personali vero si missio ē facta in bona mobilia. puta i
domo missus qui est ibi causa custodie erit onerosus
eo. quia si iste venit ire in camerā et missus similiter i
rabit. et ita in ꝓsimilibus actibus. Si in bona mobi
lia puta in equo si dñs vellet ducere ad vnā aquā po
terit missus ꝓhibere et ducere ad aliā aquam lanionē
cum ipe habeat custodiam. Si missio facta est i libro
et dñs vellet legere in vno ti. potent missus volvere
cartam. et ita in ꝓsimilibus. et de his vide plene par
spe. in ti. de ꝑmo et scō decre. §. iam de effectu. v̄. sz
vtrum missus. cum tribus. v̄. se. z in. v̄. porro. z dicit
spe. in. v̄. sed vtrum. q̄ si timetur ex hac cōmunione
scādalum euenire inter actorē z reum poterit iudex ex
officio suo iubere istum passum missionē recedere et
tunc ꝓstituere vnū qui fructus colligat. ar. ff. de vsu-
fru. l. si cuius. §. sed si inter duos. als incipit. egsimū
quod bñ nota. dicit etiā in pālle. loco q̄ bononie qñ
ē questio inter ciues z scolares siue agat reali siue ꝑso
nali non fit ista missio sed seqstratio. sed ut dicit ipe z
bene illud fit. quia timetur de recessu scolaris. in quo
casu ꝓmittitur seqstratio. vt. l. si fideiussor. §. fi. ff. qui
satisda. co. z no. in. c. ij. de seqst. pos. als ante ibi cessat
tunc nō debz fieri seqstratio. qz ē ꝓtra iura. ut in. c. i
de seqst. sed debz fieri missio mō ꝓdicto. an autē ꝺ sit
simplr verum vt non possit fieri seqstratio ꝓptr ꝓtu
macīā. dic ut dicam in. c. i. de seqst. z in. c. ex litteris.
de do. et ꝓtu. Qz circa hoc qro cur tam varie iter
missionē in reali et ꝑsonali. vt in reali statim habeat
missus possessionē sm vnā opi. vel sm aliā habeat lo
lum custodiam et detentionem. Jn ꝑsonali vero sm
omnes habz tantū custodiā vna cum reo. Goff. dicit
q̄ ideo. quia in reali dico me ius habere in re in qua
sum missus. quod nō ē in ꝑsonali. vide de hoc latius
in spe. in ti. de scō decre. §. iam de defectu. v̄. sed q̄
ē ratio. ibi dicit inter cetera q̄ i ꝑsonali missio fit i bo
nis extraordinario modo. qz dico mihi ꝑsonam obli
gatam ex ꝓtractu vel delicto vel quali. vnō missio de
bet fieri in ꝑsonā. sed quia ꝑsona libera sic possideri nō
potest. vt in. c. ij. de pig. et. l. cum heredes in fi. ff. de
acq. pos. fit in bonis. ideo non habz ita pingue ius ex
ista missione cum bona non sint sibi obligata. nec di
cit sua. sed in reali dicit bona sua vel obligata. et ideo
recte et ordinarie fit missio in eis. et ꝓsequit quis pin
guius ius seu pinguiorē effectum. et ista ē ratō quare
in reali nō interuenit scō m decretum. sed post lapsz
anni efficitur quis verus possessor et incōmutabilis
sed in ꝑsonali requirit scō m decre. vt no. j. eo. in fi. su
per glo. si hmōi prīncipi. et p glo. in. l. si finita. §. iul.
. ff. de dam. infec. Et hoc vltimū dicit spe. in ti. de sc-
cūdo decre. §. videndum. v̄. sed que ē ratio Secō
nota ex hac glo. q̄ reo venienti infra annū restituitur
res cū fructibus. et sic apte vult ista gl. q̄ missus nō
lucretur. j. annū. fructus etiā in reali. sed glo. in aut. ō
exhi. reis. §. si vero. dicit de ꝓfuctudie missus lucrat
fructus. et loquitur i ꝑsonali quod est pl⁹. sed nō pla
cet illa glo. bar. i. l. si finita. §. iulianus. ff. de dam. in
fec. quia haberet speciem vsurarum. Concludo ergo

bunc articulum q̄ aut missus ē in ꝑsonali t an scōm decretū nō lucrat fructus eā nō bēat possessionē ſz si ꝓstat de debito ꝓputabit fructus in sorte. t intelligi si sunt cōsumpti. alias eni de specie ad quātitatem non fit ꝓpensatio ut dicā in. c. nram. j. de iureiu. t ꝓsuetudo ꝓtraria esset irrōabilis t peccati nutritiua aut querit in reali t tunc añ annū elapsum nō lucrat ex simplici missione fructus. q̄ nō possides fm nos vel fm legistas nō incōmutabiliter. vñ veniēs. j. annū recuperet rē cū fructib⁹ b̄ vē nisi iudex decreuerit in vtroq; casu ꝓpter nimiā cōtumaciā rei ut lucret fructus ut. d. l. fulcinius. §. i. ff. ex quī. cau. t in. d. §. iulianus. Et vō. j. annū nō venerit cū missus efficiat in reali ver⁹ possessor obtinebat eā cū fructib⁹ p̄ceptis quia nō auditur post annū nisi sup ꝓprietate rei ut hic. t facit q̄ nō. i c. ꝓsultationibus de offi. dele. Quero qualis erit ista cautio glo. in. v. prestita cautione cōdudit q̄ dz ē sufficiens id est pignoratícia vl fideiussoria. q̄ licz tex. hic nō exprimat sufficienter tamē exprimit tex. i. c l. de sequel. vñ dicit Jo. an. q̄ hic obmittitur ibi supplet sic cessat cōtrariū. Hosti. dicit sufficere iuratoriam t remittit ad nō. in. c. ex pte. de v. sig. t in. c. l. de iudi. t allegat pe. ꝑ hoc ō soln. c. odardus. vide i spe. de primo decreto. §. iā de effectu. v. vl. in fi. vbi ponit vtrāq; opi. t refidere videt q̄ sufficiat iuratoria mihi placet opi. gl. vt requirat sufficiens quā etiā sequitur tan. t per hoc alle. tex. apertum in auc. ei qui iurat. C. de bo. auc. in. pos. vbi expresse fit mentio de fideiusso re. Itē cautio de iudicio sisti est ꝓtoria t ois cautio ꝓtoria dz esse sufficiens. ff. de ꝓto. sti. l. i. §. comes. Itē tex. in. d. c. i. de sequel. requirit etiā sufficientē. t idem tz ibi glo. fateor tñ q̄ si nō pōt ꝓstare sufficienter ꝓstabit iuratoriā p. c. p nras de do. post dinor. resti. t per ea que nō. gl. in palle. c. i. de dolo. t cōtu. li. vi. t i auc generaliter. C. de epi. t cle. Glo. in. v. expensarum colligit primo reū debere satisfacere de expensis ante q̄ audiatur vl absoluat vñ dicit vin. q̄ satisfaciat añ ingressum iudicij. C. de iudi. l. sanxim⁹. j. de appel. re ꝓhensibilis. nec credit locū habere quadrimestre tps q̄ dat ad executionē rei iudicate de quo de offi. ōle. c. querenti. t intelligit Hosti. de expens⁹ factis tā ante missionē seu excōmunicationē q̄ post ex quo sunt facte occasione ꝓtumacie alle. ō ꝓcu. c. auditis. Ego allego tex. aptū in. l. sanxim⁹. C. de iudi. vbi dicit cōtumacē nō audiendū nisi restituat añ oia dāna aduersario ex eius cōtumacia inflicta t ꝑ illū tex. clare ꝓbat dictū vin. palle. ut in istis expensis sine dāpnis nō habeat locū istud quadrimestre tps. Aduerte q̄ puto p̄dicta ꝓcedere ut añ oia soluat expensas q̄n fatet rem suā cōtumaciā vel ē manifesta. si vero est dubia t allegat aliquā cām ꝓbabilē cōtumacie excusiuam puta q̄ fuit captus in itinere vl quid simile. dz primo iux̄ formā ecclie absolui si fuit excōicatus. t postea iqui

rit de veritate. ut in. c. venerabilis. §. idē est. j. de sen. ex. li. vi. t in. c. ex pte. el. i. de. v. sig. t idē ꝓcto si vult recuperare possessionē t negat cōtumaciā ut audiat ꝑstita cautione. t postea disputabit de veritate cāe allegate per tex. §. idē est. palle. t in. c. ex pte. j. de. v. sig. vbi dicit idē in similibus obseruandū t hoc equitati ꝓsonū ne litiget quodāmō spoliat⁹ t cū hoc ꝛperio intelligo istū tex. Opp. ꝓtra tex. de ꝓtrarietate. naz primo dicit reū venientē. j. annū recuperare suā possessionē t ꝑ hoc innuit q̄ eam pdidit rē. t sit q̄ missus i reali sit possessor ex primo decreto t tamē postmodū in fi. huius. §. sentit oppositū dū dicit q̄ post annū efficitur seu cōstituitur missus verus possessor. t sic innuit q̄ añ nō erat possessor. Do. glo. hic in. v. possessiōez recuperet t in. v. verus. laborāt circa solutionez t vera so. ut intelligas dependet a solutione illius q̄nis an statim efficiatur verus possessor an demū post lapsuz annū t hoc etiā inter legistas sunt due opi. ut nō. gl. i l. si quis emptionis. §. sed t si quis. C. de ꝓscrip. xxx anno. nā Jo. Mar. t Azo. tenuerūt q̄ missus i possessione reali statim incipit possidere naturaliter t ciuiliter. C. quō t q̄n in. in. l. cōsentaneū. sed bul. ꝓtra dicens eum possidere demū post annū vt sic ann⁹ sit loco scōi decreti in realibus. si ergo teneas opi. pmā vt statim efficiatur verus possessor dic ad istum text. q̄ vere recuperat. j. annū q̄ eaz pdiderat t ad fi. §. vbi dicitur missum effici ver⁹ possessorem demū p⁹ annū dic irrenocabilē t incōmutabilem. nam t pri⁹ erat sz renocabilis per oblationem cautionis. j. annum si vero teneatur scōa opi. t tunc dic q̄ recuperat possessionez i. detentationem. t. v. in fi. positus stat proprie vel secundum glo. recuperet. i. retineat t dicit hec glo. hic t communiter vbi attingit istam materiam q̄ fm nos. i canonistas sit tñ custos. j. annū. t idem nō. in. c. contingit. j. de do. t contu. spe. in ti. de secūdo decreto. § iam de effectu. v. si vero dicat q̄ canoniste cōmuniter tenent istā opi. glo. sed sibi alia magis placet ꝑ istum tex. qui dicit recuperet. t eodē verbo vtit tex. de offi. or. c. pastoralis. ergo eam perdit. Et q̄ dicat hic q̄ efficiatur post annum verus possessor rñdet ut. s. dictum fuit q̄ exponitur. i. incōmutabilis. q̄z non tenetur restituere venienti nisi ꝓbet dominū bar. in. l. iij. §. si. sentit etiam istam opi. q̄ sic debet intelligi quod ipse ponit in. §. iulianus dicens q̄ nō facit fructus suos. j. annum sed post sic. t tunc sit verus possessor. Do. an. simpliciter sine aliqua allegatione dicit tenendum hāc cōem opi. canonistarum. Ego dico q̄ ista cōis opi. cano. aperte ꝓbat in. c. i. t. ij. de eo qui mit. in pos. t in. c. pastoralis. §. preterea. de off. or. vbi text. dicit missionē fieri cā rei seruande t idem dicitur apte i rubrica de eo qui mit. in pos. t valet ar. a rubro ō pe. di. i. hec aūt verba iūcta gl. Item in. c. iij. de eo q̄ mit. in pos. dicit fieri missio cā custodie t idē dicit i. c

fi.c.ti.ꝛ loquit in realib' vt in eis ptz ſ̄ certū ē qñ dat poſſeſſio cū rei ſeruāde vel cū cuſtodie nō tranſfert poſſeſſio vt apte dicit tex.i.l.iij.§.fi.ff.ꝺ acq.poſ.aliud ē poſſidere aliud ē i poſſeſſione eē vt in.l.ꝛ gs añ.ff.eo.q̄re vt.s.dixi cōcludo q̄ in reali miſſus ꝓſequit ſolum detentatōem rei quam hz cū cuſtodie excluſo reo cōtumace vt ſatis innuūt oīa iura p̄al.ꝛ ideo vtunt verbo reſtituere poſſeſſionē q̄ detētio ē quedā impro pria ꝛ ymaginaria poſſeſſio.ꝛ q̄ ipe ſolus hz cuſtodiam. Jn ꝓſonali vero vterq; ē in poſſeſſione ſ̄ reus poſſidet ꝛ miſſus hz cuſtodiā qꝺ tñ limita ut.s.dixi ꝛ p hec remanet ſatis declarat' iſte articulus Que ro tex.hic dicat q̄ miſſus in reali efficit lapſo anno re rus poſſeſſor nunqd in ꝺ exigit ſcōm decretū glo.in ỽ.cōſtituit.cōcludit finaliter q̄ nō.ꝛ q̄ ſolus trāſeat ſuo anni cōſtituit miſſum vez poſſeſſorē ꝛ incōmuta bilē.ꝛ illa ē cōis opi.cano.ꝛ legiſ.ꝛ ſatis ꝓbat ꝺ ꝛ in .c.fi.de off.or.nō glo.in.l.ſi finita in glo.mag.ff.de dam infec.ꝛ ibi reddit rōnem quare ſecꝰ in ꝓſonalib' nā in reali petit qꝺ ſuū ē vel dicit rem ſibi obligatam ideo nō ē neceſſe q̄ interueniat ſcōm decre.p qꝺ tranſ ferꝛ dominiū vel daꝛ vera poſſeſſio.naz dño tñ deeſt habere ipaz rem q̄ ſecus ē in ꝓſonali vt.s.tetigi poſt ſpe.ꝛ vide qꝺ nota.plene in.c.cōtingat.j.de do.ꝛ cōꝛ tu.ꝛ p hec ſunt expedite glo.huius.§. Venio nūc ad gl.§.q̄ ſi.ꝛ p̄mo q̄ro q̄ tex.ꝺ loquit de reb' imo bilib' quas qs poſſidet nomine alieno ꝛ noīat dñm i iudicio.nunqd ꝺ hz locū etiā in re mobili vt p nomi natōem euitat iudiciū.Glo.in ỽ.in reb' mobilib'.ar guit p̄mo q̄ nō finaliter tz contrarium ꝛ multi tenent p̄mā ſniaz vt Jo.goſ.phi.azo.Jnn.ꝛ odofre.ꝛ red dunt rōnem.q̄ ſi poeſſet noiatio poſſet eā refugere. ꝛ cōiter tenētur opi.glo.ꝛ eam ſequit Vin.boſti.pe. abb.ꝛ accur.in.l.ij.C.vbi in rem actio.ꝛ idē ibi bar. ꝛ Ly.ſpe.in ti.de p̄mo decre.§.reſtat.ỽ.ꝺ etiā nō. eū ỽ.ſe.ꝓſequitur materiā hui'.§.ꝛ multi alij ſequūt ꝛ cōiter moderni ꝺ Et ad id quod ꝺr de fuga.rñdetur q̄ poterit,puidere cautōis remedio vel res poterit ſequeſtrari.ff.qui ſatisda.co.l.ſi fideiuſſor. Ad hoc q̄ habeat locū in re mobili facit fm Joh.an.q̄ quo ad ſortiendū foꝛ equipamus rē mobilē imobili vt nō.in .c.ex pte.ꝛ.c.fi.de fo.cōpe. Jtē fm bar.q̄ exquo nō inducit legū correctio ꝺz ex ideptitate rōis extēdi bñficium huius.l.ad rem mobilē lz de ea nihil dicat nec hic nec i dicta.l.ij.nec etiam ante iura.C.habebat lo cum hoc beneficium ꝛ banc partē tanq̄ equiorē ꝛ hu maniorē ſequor ne fiat aliquod p̄iudicium dño abſenti ar.in.c.i.de cauſa poſſ.ꝛ ꝓprie.ꝛ.c.inter.de ma.et obe.ꝛ.c.cum ſuper.ꝺ re iudi.ꝛ.l.vlti.C.ſi per vim vt alio modo arguendo a ratōne.l.ꝛ optime. facit dicta autē.qua in prouincia Secūdo quero iſte tex.loq̄t de poſſidente noīe alterius vt poſſit conuentus nomi nare dñm in iudicio.nunqd habeat locum indiſtincte

hec eadem gl.reſpondet q̄ non ſ̄ reſtrīgit tex.hanc conuictal nullum ius habet in re.pono exemplum in colono cōmodatario ꝛ depoſitario.ſecus dicat.in ha bente ius in re.pone exemplum in manto in reb' ypo riis in emphiteota feudatario ſuperficiario ꝛ in vſufru ctuario in creditore ꝛ ſimilibus Jn his añ gl.fin gl. non,pdeſt nominare dominum in iudicio.q̄ ſicut illi poſſunt agere,p eodem iure ita ꝛ defendere allega.in ra. Circa hunc articulum q̄tuor ſunt opi.principa les prima eſt huius glo.ꝛ accur.in.l.ij.C.vbi in rem act.vt indiſtincte non habeat locuz nomiatio. eq̄no conuentus habeat ius in re Secūda eſt opi.Jo.an. modificans hanc opi.glo.dicit enī hanc opi.gl.pro cedere quando ſimpliciter res vendicaretur ſecꝰ ſi vē dicaretur directum dominiū tantū.vel q̄ ex illo debe tur.tunc aut ſufficeret dñm nominare.cū ius ipoum non tangatur ꝛ remittit ꝺ hoc ad nota.in ſpe.in ti.de p̄mo decre.§.reſtat.ỽ.ſ̄ nunquid.Jdem in effectu te net Ly.in.d.l.ij.licet per alia verba. dicit añ q̄ ſi cō uenitur ſuper re ex qua aliquo reſpectu ſibi poſſidere ñ poterit dominum nominare in iudicio ſed ſi ſuper fru ctibus aut ſeruitutibus vt̄ penſionibus domino debi tis poterit tunc dominum in iudicio nominare.Idez in effectu vult bar.in.d.l.ij.per verba clariora dicēs q̄ aut ille qui habet ius in re conuenitur ſolum reſpe ctu poſſeſſionis ſue vt quia emphiteota cōuenitur ab alio dicentem ſe potiorem emphiteotā eſſe tunc ſit re ra iſta opi.q̄ non poſſit dominuz in iudicio nomina re quia ei non p̄iudicatur.Si vero conuenitur reſpe ctu dominij directi ꝛ ſic reſpectu iuris quod eſt apud alium poteſt et debet nominare dominuz in iudicio et liberabitur a iudicio reſpectu illius dominij et hoc quatenus illud iudicium non repugnet iuri ipſius emphiteote poteſt enim dicere emphiteota non curo quis ſit dominus directe nec volo hoc defendere ſed dico me eſſe emphiteotam ſed quatenus petitio actoris repugnat iuri ipſius emphiteote haberet emphite ota neceſſe ſe defendere nec poſſz dominum nomina re q̄ſtum ad declinandum iudiciū ſed bene poſſet eaz nominare vt poſſit ab eo de ſuis defenſoribus infor mari ut in autē.qua in p̄uincia.C.vbi de cri.agi opor tet.hec ſunt verba bar.que in effectu volunt opi.Jo. an. Tercia eſt opi.guil.de cu. quam ſequitur hic do.anto.q̄ ſi ius agendi ſe compatiatur cum iure do mīnij.quia illi non derogat ſed dirigitur tantum ad ius emphiteote ꝛ non habet locum nomiatio.ſi au tem contradicit iure dominij vt quia non intendit re cognoſcere dominum ꝛ ſic poteſt ei p̄iudicare ſaltez reſpectu ciuilis poſſeſſionis.tūc bēat locū noiatio.et ſic raro erit q̄ nō habeat locū noiatio. Quarta eſt opi.bal.ꝛ magis larga i dicta.l.ij.vbi dic̄ q̄ indiſtin cte iſti bñres ius in re nominat dñm etiā ſi conueniat ſuper iure ſuo.intereſt enim dominum eſſe in iudicio.

qz si sorte obtinent aduersarius negaret se hic eius ab
isto dño z ꝫ placet do.car.quo ad hoc ut teneat indi
ciū ctiā in ꝑiudiciū dñi sed q̄ ad ꝫ ut teneat iudiciū
in ꝑiudiciū emphiteote vel vasalli videt sequi opi.io.
an.que magis videt cōis mihi ex toto non placet rō
patebit ex .j. dicendis z ꝓcordando quantū fieri pōt
bas opi.sic distinguo q̄ aut ꝓuenit nullū hz ius i re
z tunc dat ē q̄ pōt z dz dñm notare ut hic.z in.d.l.
ij.C.vbi in rem ac. Aut hz aliq̄ ius vt emphiteota
z unc si cōuenit sup iure suo tm̄ z nō hz locū notatio
quare ipe ē dño illi' iuris petiti z ita ꝓcedit opi.glo.
z sequacū z plus dicit spe.in ti.de primo decre.§.re
ctat.v̄.sed quid si actor.q̄ etiā si dñs sponte vellet in
se sisape iudiciū nō admitteret.qz licet eius interesit
vt quidā dicāt tm̄ possessio naturalis de qua nūc agi
tur nō est sua.dico tm̄ q̄ hec sinia z acta non ꝑiudica
bunt dño ꝓprietario absente.quia sua interest potiꝰ
us habere obligatū vnū q̄z aliū iuxt nō.in.c.potuit d̄
loca.sed ad hoc vt fiat sibi ꝑiudicium dz vocari vel ut
ab eo habeat informationē z ita ꝓcedit opi.bal.Idē
z sortius si nō intēdit recognoscere istū i dñm ꝑ aliuz
dz eni tunc vocari quo ad hoc ut sibi fiat ꝑiudiciū sed
nō est necesse quo ad hoc vt procedat iudiciū qz hic
tm̄ silentiū de iure ꝑtis z nō absentis nec acta facit
sibi ꝑiudiciū ergo nō ē necesse eum vocare.z q̄ acta n̄
faciāt ꝑiudiciū absenti tz Ly.in.d.l.ij.z Jo.an.hic.
Stat ꝓuenitur sup tota re insolidū vt qz vendicatur et
sic tangit nō solū ius ꝑtis sed etiā directū dominiū
absentis.z tunc licet Jo.an.z bar.z Ly.sentiant q̄ n̄
hz locū notatio tm̄ credo ꝓtrariū.qz nō tenet defende
re ius alterius sine nō vult z iō ꝑ ꝑte tangente absentez
poterit eū notare cū nihil cōe habeat proprietas cum
possessione ut.l.naturaliter.§.nihil cōe.ff.de acqui.
pos.z idē videt vbicūq̄z in vendicatione totius inclu
ditur ꝑs iuris alterius nā rō que ē de toto ad totum
est de parte quo ad ptem i.c.pastoralis.§.itē cū totū
d̄ off.dle.videt tm̄ q̄ vbi petit a possessore on' reale tz
illud soluat alteri abīti q̄ nō hēbit locū notatio quia
tale onus ꝑ tpe etiā ꝑterito sequit possessorē ut in.l.
impato res.ff.de pub.z in.c.pastoralis de dec.z per
possessorē stat quo minus soluat isti.facit qd̄ nō. i.c
auditis de ꝓscrip.ꝑ Inn.z ad hanc distinctionē sunt
reducenda iura que pro ꝓtrarijs all'.in gl. in fi.' z spe
cifice ñdendo.dic primo ad.c.de rebus q̄ vbi nulla
fuit facta notatio ḡnimo neq̄z ꝓuentio sed ex vrbanita
te quadā eccla ꝓsulnit principē an ipe alienauerit eā
bona illicite in alios z dic ut ibi dicit qz nihil fac ad
.l.in hoc.ff.de ser.corrup.dic q̄ ibi tm̄ dicit q̄ si ex
corruptione serui bona sua sunt surrepta pōt agi con
tra corrūpentē etiā si bona pueniūt ad aliū qz corrū
pens tenet ex delicto suo nec aliqd ibi possidet' noie
alterius z sic facit multū a remotis.ad.l.vl.§.lucius
etiā dicit q̄ nihil facit.tm̄ eni dicit q̄ pactū psonale n̄
transit ad successorē rei.similiter nō ob.l.a debitore.
qz ibi cōuenitur dolosus a dolo suo iō ipe puniendus
est.similiter ñde ad.c.iudicis.z.c.inter monasterios
nō eni dicāt aliq̄d denoiatione sed tm̄ dicāt q̄ supior
pōt cōuenīri sup iure subuentionis alicui' ecclie. quia
ipe possidet z nō ecclesia ꝓsessa. vnde paz z nihil
hec contraria faciunt. Et ex ꝓdictis decidit qō de cre
ditore ꝓuento sup re in qua hz ypothecariā an noiet
debitorem dñm in iudicio ut videt Jo.an.hic sentire
idem q̄ in feudatario z emphiteota cū eos contingat
in positione exempli z idē spe.in ti.de primo decre.§
rectat.v̄.sed nūquid idē.sed Job.an.ibi in addi.spe.
dicit q̄ in creditore aliud ē dicendū.s.ut possit dñm
notare p.l.si pignore.ff.de pig.ac.z p.l.ñ. C. d furt.
z idē Ly.in.d.l.ij.z do.an.hic.Ego satis eque distin
guerez q̄ aut ꝓuenit sup iure ypothece ut qz dicat ali
us creditor illā rem sibi prius obligatā z iō ipe debz
habere possessionē tanq̄z antiquior creditor z nō no
minet dñm q̄ tangit primatiue ius istius creditoris ex
ꝓprio noie rem possidet.z sic cessat mens z verba b'
tex.z idez i cōsimilibus terminis ad hoc adduco bo.
tex.in.l.vna.C.si antiqui cre. Aut ꝓuenit super dñio
ipius rei ut qz agit rei vendicatione.z tūc poterit no
minare per.s.dicta.licet aliud videatur in hoc senti
re. Jo.an.z bar.vt ex predictis patet. qz tangit ius
vtriusq̄z.sed mihi placet qō predixi z vide qō ipemet
Jo.an.aliud voluit in creditore in addi.ꝓdicta z mi
hi placet etiam in alijs habentibus ius in re sin distri
ctionem quā feci. Glo.sequens querit quādo dz
fieri nominatio ista cū tex.dicat statim. respondet q̄
ante libelli oblationem vel etiā post anteq̄z respondeat libello hanc opi.sequitur hic do.an.quia hec noia
tio ad vitandum iudicium habet vim cuiusdam decla
ratorie ideo debet ꝓponi ante li.conte.de re iudi.c.
inter monasterium.z ideo post li.cōte.non poterit va
riare nisi aliter probaretur error per nō.in.c.si.de cōfes.z dic q̄ hoc etiam voluit bar.in prealle.l.ij. vbi di
cit hanc exceptionem declaratoriā z ideo ꝓponendam ante lit.conte.vt.l.fi.C.de except.z certe satis
probatur hic z in prealle.c.ij.v̄.statim.facit.l.is qui
se obtulit.ff.de re ven.z.l.qui se liti.ff.de peti.here.

Sed circa hoc quero.quid si non nominauit dominum sed processit in iudicio ac si ꝓprio nomine
posset.dic q̄ valet processus contra eum.ut.l.officium.ff.de rei ven.in fi.z illud est quod voluit dicere glo.in.l.ij.vbi exponit q̄ debet nominare cc.i. potest quasi dicat nemo dominum cogitur nominā si ñ
vult quod tenet bar.ibi vel intelligi debet ꝓprie.s.
ut sit necessarium conditionaliter si vult euitare in
dicium z damnum ꝓprium debet dominum noiare.ar.in prealle.l.is qui se obtulit.z.l.qui se liti. dicit
hic Innoc.z Job.an.post eum q̄ si iste se liti obtulit z postea contumax appareat.z ꝓpter hoc.

decernatur possessio actori nō nocet b̄ dño q̄ vere possidet quo ad possessionē ⁊ ꝓprietatem. Ł. si p̄ vim vel alio mō. l. fi. ff̄ ille q̄ lītē suscepit tenebit̄ ad interesse añ li. contest. p̄ actōem de dolo ⁊ post li. cōte. ꝓdemnabitur ad ipam rem cū habeat̄ p̄ possessiore. ⁊ hoc si ille qui agebat reum possidere ignorabat. ff. de rei ven. l. is qui. ⁊. l. se. ff. si vsufru. peta. l. fi. Si vero sciebat eū nō possidere decipit̄ a se vt dictis iurib⁹. vel mdi⁹ fm Jnno. ꝓdemnabit̄ iste qui se obtulit actore ignorante ad litis extimatōez. vel fm quosdā q̄stum in lite iuratum fuerit vel ad interesse. ff. de peti. here. l. qui se liti ⁊. ff. de dolo. l. pe. Jo. an. nō putat q̄ b̄ habeat locū iuramentū in litē exquo dolo nō restituerit lz dolo litigauerit b̄ alter ꝓdictis remedijs. ⁊ vt itelligas tu canonista scias q̄ iuramētū in lite est ō affectōne rei. ita q̄ plurimū excedit verꝫ p̄cium rei ⁊ p̄stat q̄n ꝺs p̄t restituere nō p̄t ut. l. q̄ restituere. ff. de rei vē. ⁊ in. l actōibus. ff. de in li. iurā. Ald. ꝓpositū igitur mihi placet vt nō habeat locū b̄ iuramentum in litē. q⁊ nec iste p̄t nec vnq̄ potuit restituere. b̄ tm̄ temere litigauit vñ non tm̄ deliquit ideo merito nō venit ita atrociter puniēdus. xpiij. q. i. nō afferam⁹. regula odia ⁊ regula i pen̄. li. vi. ⁊ qō ō. dixi. b̄ acta cū illo possidēte nomine alterius non p̄iudicant dño absenti vt tz etiam bar. in dicta. l. ij. q⁊ res inter alios acta tē. ⁊ plus dicit q̄ facta etiam executōne re ad actorē translata nō priuabitur dñs absens possessione sua si quā habuit ar. d. l. fi. Ł. si p̄ vim vel alio mō. Non ob. si dicat q̄ sicut absens possidet p̄ colonū eo iecto p̄dit possessionē ciuilē. ff. de acqui. pos. l. iij. §. q̄ si seruus. ita et in isto casu deberet dñs p̄dere possessionē si p̄ iudicez est ablate illi q̄ alieno noīe possidebat ⁊ altera ē data qui missus ē in possessionē. ad b̄ nādetur fm Jnn. b̄ ⁊ bar. in. d. l. ij. ideo eīm colono iecto dñs p̄dit. quia violēter intendit sibi possessionē querere ⁊ eā cuicūq⁊ auferre. secus aūt in iudice qui nō intendit iurisdictionem vel ius alteri⁹ alteri dare ⁊ si intēderet non posset vt in p̄all'. l. vltima. Ł. si p̄ vim vel alio mō. facit. c. i. de causa pos. ⁊ ꝓpie. ⁊. c. inter. de ma. ⁊ obe. Allij dicunt tunc possessionē admitti sed iudicis officio recuperari vl' condicione ex. l. p̄al. Ł. si p̄ vim vl' alio modo. l. vl. p̄mum dictum placz hosti. ⁊ videtur ver⁹ cū possessione iudicialis habeat plus iuris q̄z facti. violenta vero nihil iuris ⁊ in quolibet processu iudiciali iudex intendit reseruare alteri ius suum. de offi. dele. c. super eo. de dona. c. inter dilectos. in fi. facit. l. ij. §. si quis a principe. ff. ne quid in lo. pub. et. c. ex tuaz. de autē. ⁊ vsu. hec itelligē vera quando dominus absens ignorabat detentorez litigare. tunc enim non fit preiudiciuz nec proprietate nec in possessione vt nō. i. c. cum super. ⁊. c. pe. ō re iudi. sed si dominus sciebat tunc distingue capiendo Jnno. in. c. cum super. de re

+ iudi. q̄ si litigans est̄ tantuz detentor ita q̄ dominus potest auz renouere a lite ⁊ suscipere in se defensionē ⁊ non facit tunc fit sibi p̄iudicium saltem in possessione. ar. ff. depo. l. bona fides. ⁊ in p̄eal. c. cum super ⁊ sentit Ł. in. d. l. ij. dum dicit distinguendum inter ignorantiam ⁊ scientiam domini. tunc enim lz iudex non intendat p̄iudicare alteri tamen iste saltē ex sua negligentia videtur perdere possessionem. ar. eorum que nota. in. c. olim. i. de resti. spo. ⁊ l. q̄ in eo. ⁊ in. l. clam possidere. ff. de acqui. pos. aut litigans erat possessor ita q̄ aliquo modo possidebat ⁊ sic litigabat de iure suo. ⁊ tunc cum non possit eum a lite removere nullum facit sibi p̄iudicium. cessat enim ratio. l. se pe. ff. ō re iudi. ⁊. c. pe. c. ti. et hec nō Quero tex. dicit q̄ nominato domino debet statui terminus per iudicem vt deducatur ad noticiam domini tē. p̄ quem fiat ista intimatio domino an p̄ iudicem an p̄ colonū istum glo. in v̄. procedēdo. dicit q̄ per istum qui in iudicio dominū nominauit vel fm Jnno. ⁊ hosti. q̄ fiet p̄ iudicem si forte nominans ē minus idoneus ita dicit b̄ Jo. an. sed certe Jnno. simpliciter facit mentionem de detentore vt per eum fiat ⁊ dicit Jo. an. q̄ periculosum esset domino q̄ interpellatio facta colono constitueret ipsum dominum in mora contra id. ff. de peti. here. l. item veniunt. §. petita. ideo ē tutum consilium q̄ actor denuncet. nam si colonus non denunciaret domino sibi non p̄iudicaret vt in p̄eal. §. tiē tenēt cōmuniter legiste in. d. l. quoniam enim posset lis pro p̄. haberi si non nunciatur domino ⁊ sic essemus extra terminos huius lr̄e. ⁊ bar. in. d. l. ij. opposuit̄z hāc denūciatōnem debere fieri p̄ iudicem ⁊ ita intellexit istam lr̄az ⁊ oppositus dicit b̄ patē in isto tex. ⁊ tenere hic Jnn. b̄ certe nec dicit hoc imo dicit oppositū vt. s. dixi. nec ista lr̄a hoc dicat imo iudicio meo potius probat oppositū in eo q̄ō vult q̄ isto mō veniāt ad hāc statuitōnem termini dz eiz index citare legitimis edictis si enī intellexisset de citatōe fieda p̄ iudicē a principio simplr dixisset q̄ index vocet cū legitimis edictis. b̄ q⁊ p̄ma fit p̄ detentatorē dz postea fieri solēnit p̄ iudicē fateor tutū ē vt etiā fiat ista p̄ iudicē ⁊ puto si iste detētor ñ facit teneāt ad interesse ⁊ nō p̄iudicaret absenti vt dicāt doc. ⁊ fac. l. i. ff. ō eo p̄ quē fact. erit. tū si denūciaret veraciter abūti b̄ sufficeret. q⁊ i b̄ ē q̄s nūcius iudicis ar. eo. q̄ nō. in. c. cū dilecti. de do. ⁊ p̄m.

Quero qd intēdit lr̄a dū dicit q̄ absens debet venire vt actoris itentōez excipiat. gl. se. exponit. i. suscipiat q̄s velit dicē q̄ abūs dz in se suscipe iudiciū nam q̄ilz excipere capitur p̄ suscipe. glo. all'. iura ⁊ sic ebet in. c. lz hodij. de symo. ⁊. c. si quis. de re. ec. nō alienare vel expone excipiat id est perceptōnez perimat seu excludat. ⁊ faciunt hec ad q̄stionem An clericus nominatus in iudicio seculari p̄ laycum colonum possit declinare forum ⁊ videtur q̄ non fm Jo. an. vt cogatur

defendere vbi notians tenebat ar. L. vbi in rem act. l. i ff. de iudi. l. heres absns in prin. refert tamē fran. dicē q hec qō fuit mediolani in qua vber. de bobia consu luit ptrariū qō placebat fran. vt inxta regulā actor se quatur fortū rei t cū hoc transit Jo. an. nec ob. quod nō. spe. de prio decreto. §. restat. v. quid si dns. t. v. se. vbi loquit cū puentus hz ius i re puta q feudatarius ē puent' sup vtili dnio. Certe sm spe nō pōt dns etiā denans aduocare cām ad fox suū suscipiendo defensionē sed hic loquitur de colono nō habente ius in re vel in simili t hoc etiā in effectu sequit' do. an. hic. Cōdude ergo q aut clericꝰ venit tanqz noiatus t insbus t si est necessarius defensor t principalis t tunc aduocat cām ad fox suum sibi eni dandus est libell' de nouo vt satis innuit lra. hec ergo debet pueniri coram iudice suo. Aut venit voluntarie ad defendendum nō noiatus pdicto mō vel ad defendēdū emptorem suū t tūc tenet ibi defendere t iudicatū subire q nō est reus principalis cū iudicū dirigatur cōtra possessorē noie ppio qualis est emptor vel feudatarius ut i. l. i t qō ibi nō. L. vbi i rem actio. vide bo. gl. que sic dz intelligi. i. c. clericum null' .xi. q. i. t qō dixi i. c. q. v. de iudi. Et an possit vti isto priuilegio sibi cōpetē ti nō mutando fox vide p bar. in pall'. l. i. t hec videt etiā denāte bar. in pall'. l. i. L. vbi in rem act. iunctis nō. p cū in. d. l. ij. eo. ti. vbi apte sentit q noiato veniente in casu huius. §. absoluet colon' a instantia iudicij t libellus de nouo sit dandus cōtra supuenientem dnm t ptra eandē de cetero ē totus pcessus faciend' t p hec habes practicā pcedendi dño cōparente.

Quero nūqd q ad oēs effectus habeat lis p istum modū de quo in tex. p cōtestata dic q non sed habet p protestata quo ad impediendū seu ad interrūpendū prescriptionē que interrupit ad hanc denūciationem nō tūt habet p cōtestata quo ad alios effectū utputa ut possit pcedi ad receptionē testiū t ad diffinitiuam

Nota primo ex glo. iuncta tex. q dictio quasi et dictio tanqz diminuit t denōt impropriatōez nō eni ē lis vere cōte. quo ad oēs. iō dicit tex. tanqz t glo. b dicit quasi qñqz tri sunt iste dictiones expressiue veritatis. ut in euangelio quasi vnigenit' a pre tē. t vide tex. t qō ibi nō. in. c. put de do. t contu. Secdo nō. ex glo. q prescriptio interrumpit p denūciationē facta dño. et sic p denūciationē surgit ista quasi cōtestatio. t videt glo. intelligere de denūciatione facta domino p detē torem cū in alia gl. dixit p eū dixit hanc denūciationem fiendā. Aduerte q iste passus videt satis dubi' nā tex. hic simpliciter dicit q lis est quasi pte. ab eo die quo possessor ad iudicū vocatus est. si eni exponimus ut exponit abb. possessor. i. dns possessionis. tunc satis pbat intellect' gl. nā dns videt possessor ex q possidet eius noie ut in. c. si diligenti. de prescript. Jo. an. intellexit illud verbū ppie. i. de eo qui possidebat noie alterius. t sic intellígit. l. ij. L. vbi i rem actio. vñ sumpta ē hec decre. monet q qñ vult facere mentionē de dño satis id exprimit t huic dicto cōcordat etiā gof. dicēs interruptā prescriptionē a die qua p uentus est colon'. Ff huic dicto ob. q sic p citationez dñi nō inducit pte. nec quasi. t ita fortius nec p citationē coloni. Item durū videt vt sine requisitione veri dñi inducat illa quasi contestatio. t q requirat requisitio dñi videt sentire. Ly. in. d. l. ij. in eo qō dicit q ista quasi cōte. surgit ex hoc q primo vocatur iste detentor t ille veniens noiat dñm in iudicio t p pns negat tacite istū actorez dñi ut. l. pomponi'. §. si is. ff de. pau. t facta denūtiatiōe dño si nō venit videt affirmare negationem coloni t ex hoc surgit ista quasi cō te. idē etiā sentit bar. ponendo aliud exemplum. dicit eni q iō hec denūciato dño facta hz vim pte. quia in ista simili protestatione. precedit quasi ad exemplū predi corpalis sicut eni in plio corporali qñqz pingit q ille qui tenet arcem vel fortaliciū vnū dicit illi qui habet ptra se exercitiū volo denūciare dño. p quo b sum t nili mihi succurrerit. J. tantū tps ego cedā tibi. istud est quasi quoddā plius ita hic ille tenens rem alieno nomine nominat dominum in iudicio t expectat ab eo subsidium quo veniente litigatur eo non veniente cedit tur t sic aperte sentit q requiritur denunciatio et hoc sufficit anteqz fiat citatio per edictum sed illa fuit ad effectum missionis fiende sed forte gof. t Joh. an. voluerūt q referatur denūciatio sed ea facta t illo nō veniente trahitur retro effectus huius contestationis ad diem quo vocatus fuit colonus qō videtur placere do. an. t videt hec littera satis consentanea littere. q primo requirit citationem coloni. secdo denūciationē fiendā dño t eo nō veniente dicit q lis est quasi cōte. a die quo possessor vocatus fuit ad iudicium. et ego puto hanc esse de mente littere. quare anteqz fiat denunciatio domino saltem per detentorem non pōt dici quasi conte. quia expectatur verus dominus qui habet litigare t in se suscipere iudicium. sed postqz dominus requisitus non venit nec aliquis pro eo. t sic nō constat illū in iudicio esse dominum vel aliud t habemus responsionē detentoris seu possessoris volentis defendere t tacite negantis istum actorem cē dñz satis potest dici q ab illo die quo fuit vocatus colonus fuit facta interruptio t illa quasi pte. q respōdit negatiue t voluit defendere. nec apparuit q aliqs sit dominus t sic pōt littera reduci ad concordiam que prio videt exigere requisitionē t postea tantum facit mentionē de citatione coloni. Et p hoc hēs declarū istū arti. t hēs vnde surgit ista quasi protestatio. Aduerte q qñqz prescriptio interrumpit p solam citatōz absqz ista qsi cōte. vnde dic vt plene dicā in. c. illud. de prescrip. Nō tertio principaliter ex ista gl. q ista q si protestatio nō opat omnes effect' vere cōtumacie. sed

dñ quo ad interrūpendā ꝓscriptōem attēde q̄ ad istū actū effect⁹ ei⁹ cōcordat ꝛ ratio ꝑt ee supi⁹ alle. ꝛ quia quo ad interrūpendā ꝓscriptōnez exquo nō deficit ꝑ ꝑte satis ē offerre libellū ꝛ deducere rem in q̄rimonia uꝫ ea q̄ habent in .l. ij. C. de anna. except. ꝛ xvi. q. iij ꝓma actōe vbi exigit contestatio. vñ illa ꝓtroversia et q̄si cōcertatio succedit loco illi⁹ solēnitatis seu opatur illū effectū ali⁹ effect⁹ huius q̄si ꝓtestatōis colligit ex lra. q̄z ꝓcedit postea factis edictis ad bandaz veram possessionez. ꝛ reseruat tm̄ q̄ abñti sup ꝓprietate. et rō hnt⁹ ē fm hosti. duoꝝ cōtumacia ꝛ q̄si apta mali cia ꝛ q̄si fundamētū ꝛ summaria exaiatio. vbi em̄ non interuenit vera contumacia vel q̄si nō dat incōtinenti possessio vera ꝑ fit missio icōtinēti cā custodie ut. s. i ꝓcedenti. §. terci⁹ effectus ē fm quosdaz vt sicut actio tpalis ꝓpetuat ꝑ li. cōtest. veraz. ut. l. fi. C. de ꝓscrip. xxx. an. ita ꝛ ꝑ istā quasi ꝑt. ne lit melioris cōdicionis cōtumax q̄s pñs. de quo ꝑ C. y. in. l. ij. C. vbi in rem actio. vbi refert opi. ꝛ videt ibi legiste magis inclina re in hāc sniam. Jo. an. tz oppo. q̄z hec q̄si cōtestatio tanq̄z exorbitans deberet stringi ꝛ nō opari nisi effe ctus sibi a iure attributos. ꝛ dicit ꝫ tenere guil. i spe. ꝛ satis mihi placet hec opi. q̄z impropriatores debēt restringi ꝛ non opari nec effectū ad ꝓñaz extēdi iuxta nō. in. c. ꝓterea ꝛ. c. intelligētia. de v̄. sig. mihi tñ vide tur q̄ ista q̄si sit modici ꝛ nulli⁹ effect⁹. q̄z cū iste debe at poni in verā possessionē et sic efficiat de possessore petitor frustra q̄rimus an actio ꝓpetuet cū nō sibi sed aduersario incūbit onus agēdi ut ꝫ ꝛ in. l. fi. C. de rei vendi. Quero tex. ꝫ dicat q⁹ dño nō cōparente dz fieri missio negocio pri⁹ summatim exaiato q̄liter fi⁹ et hec exaiatio glo. in v̄. summatim ñdet q⁹ exigitur semiplena ꝓbatio. nō em̄ dz iudex incōtinēti post cō tumaciā dare verā possessionē nec etiaz mittere cū re fuande nisi ꝓmo mittēdus hēat ꝓsumptōem ꝓ se. ꝛ vl tra ꝫ dz ꝓius recipi iuramētū calūnie ne calūniet⁹ tē. Aduerte q⁹ gl. videt ꝫ exigere istā summariā cogniti onē ita in missione fiēda ex ꝓmo dec. qñ non transfert vera possessio q̄z qñ dat vera possessio. vt i casu hui⁹ §. Odo. ꝓ istum. §. ñdit magistro Jo. an. q̄renti vt ipe ꝫ refert q⁹ qñ fit missio in actōe reali nō ē summa ria cognitio ꝓmittēda. q⁹ ꝫ in isto. §. sit ido. q⁹ statim pdit istam possessionē verā. ꝛ idē voluit bost. ꝫ. q⁹ in ter ceteras dias inter. §. in alijs. ꝛ istū ponit hanc vi delicet q⁹ hic fit summaria ꝛgnitio ꝑ in. §. ꝓcedēte nul la fit examiatio. Accur. ñdit eidē cōtrariū mouetur. q⁹ in psonali i q̄ nō fit tm̄ ꝓindicium cōtumaci. quia nō expellit de possessione ꝓcedit summaria cognitio vt. C. de bo. auct. iudi. pos. in antē. ei q̄ iurat fortiori rōne idē dōm in reali. ꝛ hoc ē tuti⁹ fm abbatē ꝛ placz spe. in ti. de primo decre. §. ij. v̄. ꝑ nūquid ꝓcedat pla cet etiam Jo. an. hic maxime attento eo q⁹ cōmuniter dicimus non ē necessariū in reali scōm decre. sequit

cm̄ ꝓ illud q⁹ sine exaiatione ꝓ ꝓmum decre. ꝛ ꝓ lap sum termini efficeret possessor incōmutabilis. barto. hāc mīteriā tractauit in. l. ij. C. vbi in rē actio. ꝛ in. l. si finita. §. iulianus. ff. de dam. infec. ꝛ. l. cōsentaneū. C. quō ꝛ qñ in. ꝛ vide glo. in auē. de exhi. ꝛ introdu. re. §. ꝓscriptum. ꝛ distingue sic capiēdo mēte bart. ꝛ alioꝝ. q⁹ aut ex missione sit modicum ꝓindiciū vt q⁹ sit ex ꝓmo decre. ꝛ sufficiat fm bar. et alioꝝ summaria cognitio respectu ordinis procedēdi ꝛ respectu ꝓbati onis vnde sufficit hoc casu iuramentū fm eū. ar. in. l. thesaur⁹. ff. ad exhi. et sequit do. car. do. ant. trāsit re citando opi. ꝛ autē. ei qui iurat ꝓalle. videt bar. intelli gere ō hac summaria cognitōne q̄ fit ꝓ iuramentum alij contra vt. s. dixi. et Jo. an. ꝛ multi alij. ꝑ certe il la autē. ei qui iurat. nō videtur pati illum intellectum si em̄ intellexisset de solo iuramēto satis hoc expedis set nec videtur ꝓprie exaiatio negocij que fit ꝓ solum iuramētum actoris non ꝓcedente alia ꝓsumptōne cū de facili actor iurabit cum eoipo q⁹ venit ad iudicium sciebat iuramentum calūnie et veritatis se ꝓstiturū vi puto sic equissime distinguendum vltra alios doc. i isto ar. q⁹ aut⁹ missio sit in personali ꝛ tunc exigit sum maria cognitio vtputa per ꝓsumptōnes aliquas non tamē ꝓ solum iuramentum ita loquitur illa autē. ei q̄ iurat. Aut fit in reali. et tunc sufficit solum iuramētū imo ꝛ forte sine iuramēto alīquo fiet ista missio. quia nec hic nec alibi in toto corpe iuris vbi facta fuit mis sio in reali ex primo decreto nunq̄z interuenit summa ria cognitio vel iuramentū de veritate nec exigitur in aliqua pte iuris fit em̄ ista missio potius vt ille tedio affectus veniat rñsurus ꝛ ꝓsumendum ē q⁹ abñs ve niet ꝑ. annum ne possessionem amittat. vnde cum nō agatur de graui ꝓindicio sed potius ꝫ statuitur in pe nam ꝛ tediū non exigitur aliqua discussio sup. princi pali. et ideo neq̄z hic in. §. alijs. nec alibi de ꝫ fit mis tio ꝛ non sine ministerio Nec ob. motiuū Job. an. q⁹ per lapsum anni efficatur verus possessor ꝛ sic ille per dit possessionē verā sine aliqua exaiatione negocij cō tra mentem huius. §. quia dico q⁹ hoc principaliter non procedit ex primo decre. sed ex sua contumacia.

Item quia ꝓsumptio que erat cōtra eum ex pri ma contumacia ar. in. c. nullus. de ꝓsumpti. nunc transit in vehementem ꝓsumptionem data contu macia annali. videtur enim de iure suo tanto tempore absens diffidere. vnde equiparatur hec ꝓsumptō se miplene ꝓbationi que fit a principio cum' datur ve ra possessio. argu. opti. induco ex. c. cum contumacia de here. li. vi. et ex his que nota. glo. in. c. insinuatum de sumo. sed diceres quare in personali exigitur cum in ea non detur vera possessio nec ex transcursu anni efficiatur verus possessor et incommutabilis respon deo quia in personali quis non dicit se habere ius in re seu rem esse suaz. vnde hec missio est extraordinaria

ut.s.dixi merito nō ds fieri missio in aliena bona ni
si pri aliqualiter examinet negocium ar.in.l.a diuo
pio.ff.de re iudi.f in reali ds dicat rē suā vl sibi obli-
gatā.vñ ē psumptio aliq̄ qd res sit sua vel sibi obliga
ta aduersario nō ꝓparente iō facilī ꝓcedit ad missio
nē fiendā in realib' q̄s in psonalib' sic in sili eadē rōe
videm' qd i psonali nō fit verus possessor p' lapsum
anni nisi interueniat fm decretū t ꝓtrariū dicam' i re
ali ut.s.in.§.i alijs t in.§.fi.t p hoc sit expeditum
primū membrū distinctōis qñ fit ex prio decreto at in
reali nulla requirat summaria ꝯgnitio vel saltē suffici
at iuramētū sed i psonali sic.t.p primo qd sufficiat so
lum iuramētū in reali vide qō nō.Jo.an.i addi.spe.
in ti.de cōtu.§.sequit.v.porro vbi recitat guil.ō ca-
tenet sufficere solū iuramētū dicit tñ qd requirit iura
mentū de veritate debiti t qd sibi nō fuit satisfactus t
hoc vltra iuramētū calūnie t ita dicit seruari t ꝙ satis
pōt sustineri sed etiā de iuramēto veritatis expresse ñ
cauet ut.s.dixi.Aut agi. de maiori pūdicio non tñ
grauī vel totali ut qz fit missio in verā possessionē et
tunc sufficit summaria cognitio respectu ordinis pro
cedendi nō tñ sufficiat iuramētū sed requirit fm oēs
semiplena,pbatio seu presumptiones seu indicia ar.i
l.iij.§.due aūt sunt cāe.ff.de carbo.edic.vñ dicit gof
qd iudex pōt recipe vnū de testibus q̄s intendit actor
,ducere vel legere instrm p qō intēdit,pbare ō quo
in spe.de prio decre.§.ij.in prin. Aut fit plenū pū-
dicii qz interponit fm decretū ut res vendat vel det
insolutū t tunc fit summaria ꝯgnitio respectu ordinis
ꝓcedendi sed exigit plena,pbatio debiti ut,pbat in.l.
cū,pponas.C.de bo.auc.in pos.t nō.bar.i locis p
alle. Ex ārea hoc quero supra dictū ē mittēdū in
possessionē debere iurare de calūnia nūqd istud ura
mentū sufficiat q̄ ad totā cām litis glo.palle.rñdz qd
in cāu.§.in alijs nō iurat actor itez si reus cōparet.j.
annū rō qz adhuc remanet actor sed in terminis b'
§.cū fiat remissio in verā possessionē postea fiat reus
ds itez iurare ut reus siue velit agere infra annū siue
post.t dic idē dicēdū in cāu.§.in alijs qñ nō recup-
atur possessio infra annū.nā cū fiat tunc verus posses
sor t sic efficiat reus possessor ds si itez ꝓmeuit iurare
ut reus t qō tenet hic gl.videt etiā velle Jo.an. i ad
di.spe.in ti.de primo decre.§.sequit.v. interposito.
Et aduerte qz hec,procedunt qñ missio venit fienda aī
pstitū iuramētū calūnie qō aūt si post prestitū reus ē
ꝓmaxꝫ nūqd in missione itez pstabit.dic qd sic vt nō
Ly.in.l.cū,pponas.C.de bo.auc.in pos.t Jo. an. i
loco statim preall.rō qz posset in actu missionis calū
niari ar.in.l.qui bona.§.si ds stipulaturus.ff.de dā.
in fec.Hec ob.l.ij.t anē.B sacramētū.C. de iura ca-
lum.vbi dicit qd hoc sacramētū tñ semel ē pstandum
qz,procedit hoc i eadē istantia que ex indicis officio no
bili expedit de quo p Jo.an.in ti.de primo decre.§

pe.ad finē. Ex queritur ārea b an nominās aliū te-
neat iurare de calūnia spe.in ti.de in.calū.§.restat.v.
f id queritur.videt sentire qd sic f Jo.an.in eodē cōclu-
dit qd nō pstabit iuramētū calūnie qz illud respicit to
tā cām sed iuramētū malicie ut in.c.ij.de in.ca.li.vi.
t vide p Ly.t alios i.d.l.ij.C.de iur.calū. Glo.
in.v.reseruata formar vnā oppositionē t vnā qōnem
t nō ē bene ordinata qz secūda ps ꝓpterea' poneret in
prin.vide capio secūam ptē. Oppo.t videt qd hic
nō ds tñ seruari qō sup proprietate sed etiā sup pos-
sessione infra annū ut i.§.in alijs in fi.To.ista gl. re
fert quosdam tenere ꝓtrariū t fuit Tāc.Ex glo. cōclu-
dit t bene qd aliud ē in.§.in alijs.vbi audit vsqz ad
annū sup possessione aliud ē i isto.§.qd si sup. vbi sta
tim dat vera possessio t amplius nō audit abīs nisi
sup ꝓprietate t reddit rōem diuersitatis vt in ea ap-
paret t ita tenent hic cōmuniter doc.t legiste in.d.l.ij
t nō.idē in.l,pperandū.C.de iudi.t in.l.cōsentaneū
C.quō t quādo iu.t ponit hic Hosti. aliquas rōes
diuersitatis inter istū.§.t illū prima qz hic cōuentus
possidet noie alieno ibi noie proprio.secūa qz hic no-
minat aliū ibi nō.tertia hic dant inducie ad aliū pre-
sentandū ibi nō.quarta qz ibi nō cōparet possidēs b
cōparet sed nō vult defendere.Quinta qz ibi vni' con
tumacia b duoz.Sexta qz hic interuenit quasi li.cō-
test.ibi nō Septima qz ibi nulla fit examinatio b sum-
maria.ex quo sequit.Octaua qz ibi infra annū audit
sup possessione b non.t certe satis puto hic sufficere
illā solā cām qz hic interuenit quasi lit.cōte.p ea que
s.d.sunt.vñ sicut reo exīte cōtumace post li.ꝓte.pro
cedit ad missionē in verā t in cōmutabilē possessionē
si nō liquet de cā ut in.d.l.cōsentaneū.t nō in.c,put
de do.t cōtu.ita t quādo interuenit ista quasi cōtesta
tio t hic ponit Hosti.sup tex.quatuor casus differē
tes p quos apit intellectus aliquoz iuriū.primus vbi
ꝓuenit realiter qui noie,ꝓprio possidz vbi passus mis
sionē veniēs infra annū audit sup possessione ut.s.in
§.in alijs t sic hec ē rō fm eū.quia ibi vnius tantum
contumacia deprehendit t nulla examinatio fm eū
secūdus qñ quis noie alieno possidet vbi seruata for
ma hui'.§.etiā statim facta missione veniēs nō audi
tur nisi sup proprietate vt hic t sit rō duoz.s. contu
macia t quasi apta malicia t quasi fundamētū t sum
maria examinatio.tertius vbi fit missio post lit. vere
cōte.sed nō liquet de cā nec liquere pōt vbi silr non
audit sup proprietate de do.t cont.e.prout t sit hec
rō fundamētū.s.vera li.cōt. Item iudicij incepti de
sertio iudicis t iuriū cōtemptus t plenaria exaiatio
quartus vbi li.vere cōte.cum liquet de cā fert senten
tia pro actore t in possessione mittit quo casu veniēs
cōtumax etiā sup proprietate nō auditur.C. de iudi.
l.properandum.§.sin autem reus t predicta decre.
prout t sit ratio iuris diffidentia t plenaria exaiatio

f

ꝛ veritatis declaratio qꝛ res iudicata ꝛc̄.ff.de re.iur. l.res iudicata ꝛ de his remittit ad summā.e.tī.§. in alijs ꝛ.§.sc.ꝛ p hꝫ ē expedita scōa pas gl. Sed capiendo primā ptē quero.supra cōclusum ē qꝛ nō auditur iste nisi sup.pprietate i cāu huius.§.ꝛ idē in casu §.in alijs.quādo reꝰ nō cōparet infra annū quero vſ qꝫ ad quātū tps audiet sup.pprietate.Glo.hic tandē cōcludit qꝛ donec sit scriptū ꝛ qꝛ etiā de iure canonico pōt.pcedere ꝓscriptio ꝛ idē Jo.an.hic ꝛ cōiter doct. sequūtur.sed quātū tps requirit ad prescribendum isto cāu gl.in.l.ij.C.vbi in rē act.dicit qꝛ tēpꝰ.x. an. inter ꝓsentes ꝛ.xx.inter absentes sed pe.ꝛ C.y.ibi cōtra qꝛ per primū decretū iudex nō intendit transferre dominiū ꝛ p cōsequēs neqꝫ vſucapiendi cōditionē vt.l.claudius.ff.de ꝓtraben.emp.ꝛ sine titulo nō currit ꝓscriptio loquēdo de ꝓscriptione.x.vel.xx.an.ff de vſuca.l.nunqꝫ.Bar.ibi sustinendo gl.dicit qꝛ vſucapiet ex possessione quodāmodo iuncta cum precedenti tī.quē prīꝰ habebat ut.l.si quis.p emptore.§ pe.ꝛ.l.eum qui edes.ff.de vſuca.ꝛ hoc sequit̄ Jo.an ꝛ mihi placet nisi ꝓsentaꝫ cōtra ecclam qꝛ tunc expectatur tēpus.xl.an.vt in.c.de quarta.cī li.de ꝓscrip. hec vera nisi in principio fuisset statutus terminꝰ per iudicē.j.quē audiatur dominꝰ sup.pprietate tūc enim post lapsum illius terminī nō audit amplius secū dū C.y.per.l.ij.preall'.ꝛ p.l.a quo fundus.ff.de dā.infec.ꝛ.l.mancipioꝫ.ff.de opti.lega.ꝛ qꝛ iste terminus nō ē a iure determinatus statuet arbitrio iudicis ſm cū.l.i.ff.de in.deli.ꝛ hoc dictū sequit̄ Jo.an.hic ego puto qꝛ a principio tpe missionis nō possit statu iste terminus ad agendū cū satis sit punita nunc illā cōtumacia,ppter dationē vere possessionis ꝛ nemo cōpellit agere.C.ut nemo inui.facit tex.j.§.pꝛ.vbi dicitur qꝛ a ꝑncipio iudex dꝫ ee cōtentus alterutra pēa sed poterit in futurꝫ loco scōi decreti seu,p scōo decreto peti ut statuat sibi terminus ad agendū sup.pprietate post quē āplius nō audit ꝛ ita dꝫ intdli. l. a quo fundus preall'.vt ibi sentit bar.ꝛ idē videt velle in .l. cōsentaneū.C.quō ꝛ qñ iu.ꝛ hoc bñ nō qꝛ est valde sing.in practica ne diu missus cogat expectare Clenio nūc ad glo.§.si aūt ꝛ prio colligit ordinē seruandum in executione ꝛ missione in actione ꝓsonali ut ꝑmo capiant mobilia scōo īmobilia.tertio recurratur ad ītra. Sed querit Jo.an.qd si non fuit seruat̄ iste ordo qꝛ cū extarent mobilia prio de īmobilibus decreuit ꝛ dixit qꝛ nō valet qꝛ factū ē cōtra solitū ordinē iudicioꝫ.ij.q.vl.§.diffinitiua.C.de sen.ꝛ inter. omi. iudi.l.prolatā.Jo.an.dicit qꝛ bñ tꝫ tñ ex lra sat̄ viō atur dari optio.Itē qꝛ tex.alternatiue loqt̄ ꝛ regit̄ alternatiue sunt ꝓstationis ꝛ nō ordinis de quo de re. iur.in alternatiuis li.vi.ꝛ hoc maxime vꝛ in ordinario ſm eū qui penas cōmutare pōt ut nō .j. de penis licet.sed in delegato ert̄ qō qui pena statuta a iure ꝑponere dꝫ.de offi.dele.c.de cāis.ſm Jo.an.Ego dubitarē etiam in ordinario cum iste tex.simpliciter loquatur alternatiue sed qualificat alterā ptē alternatiue dicēs qꝛ si bona īmobilia nō habet nec ob.qꝛ sequitur iudicem posse elīgere a principio penam que magis timet qꝛ illud refert̄ ad penā missiōis ꝛ ad sētentiā cēsure vt declarat verbū alternatiuū.ꝛ iō ꝓsulo qꝛ iudex seruet hunc ordinē ꝛ mādꝫ nuncio vt mittat in possessionē mobiliū si extant ꝛ si nō extant ꝛ tunc in bona īmobilia nunc̄ queret ſm mandatū sibi factū ꝛ si nō reperiet bona mobilia faciet missionē i bona īmobilia ꝛ referet iudici se ꝓ quesuisse mobilia ꝛ nō reperijsse saltē sufficientia ꝛ credit̄ ei jurē nō .p bar. in.l.a diuo pio.ff.de re iudi.§. in vendicatiōe. putat tamē ibi bar.qꝛ ordo iste vbi positus est in execūtione ſnie nō sit de substātia tꝫ de iustitia vñ ꝓ viam appellationis poterit renocari grauamē.idē puto in cāu nro.

Quero hic dicit̄ qꝛ i ꝓsonali fiat missio,p nō debiti declarati qualiter fiat ista declaratio gl. sequens rñdet qꝛ p libellū actoris ꝛ sic sentit gl.qꝛ respectu fiende missionis stat̄ libello sup quātitate petita. Jo. an.post Tāc.exigit etiā sacramentum ipius actoris. Tu dic circa hoc nt.e.in ꝓcedenti.§.plene dixi ꝛ per anē.ci qui iurat.C.de bo.auc.in.pos.ꝛ hoc.c. conſigit.l.antiquā q̄ dicebat,missionē faciendā in ꝓia bona.ff.ex qui.can.in pos.ea.l.i.hodie vero fit ,missio ,p modo debiti declarati dicit tamen gl.nō.in.d. anē ci qui iurat qꝛ nō exigit qꝛ res ꝓcise valeat tm̄ ōstum petitur.sed qꝛ etiam debeat plus valere. nō ei dicit hic qꝛ tantū v̄ ,p modo debiti declarati qō ē caute nō. ꝛ sic se dꝫ consuetudo ſm illā glo.dicit enī inspici an res exigat expensas vt si ē bos vel equꝰ vel nullas exigit expensas vt argentū ꝛ ſmiles res ut primo casu longe plus debeat valere ꝛ idem ibi bar.quod nō. Glo.in.v.magis in fi.oppo.so.ſm Jo.an. qꝛ spēale est ibi propter reuerentiā personaꝝ ꝛ vide qō habet in.c.ij.de offi.dele.li.vi.Glo.in v.ad alterā in fi.oppo.sed solue ut nō.in.c.at si clerici.ꝛ.c. statim̄ all'. in glo. Venio ad gl.vl.que oppo.ꝓra tex.in eo qꝛ dicit facta missione i ꝓsonali reū audiendū .j. annum vel post annū iuxta distinctionē.§. in alijs non enim videt qꝛ ista distinctio sit ꝓportionabilis ad istum.§. qꝛ creditor semꝑ dꝫ restituere pigꝰ añqꝫ sit distractū vt.l.si prius.C.de distrac.pig.so.dic ut in gl. q̄ soluendo prio ponit opi.Jo.qui tenuit qꝛ post annum nō efficit̄ possessor quo ad vſucapionē sed cōsequitur ,modū possessionis q̄ ad hoc qꝛ vbi ante annū teneatur probare debitum post annū releuetur ab onere probandi ꝛ transfertur onus probandi in debitū in reum hec opi.tanqꝫ rigida nō placet Jo.an. nō enīꝫ probari posset qꝛ nunqꝫ fuit pecunia debita nili p cōfessionem facit de confes.c.i.li.vi.nec etiā placet glo.

Secunda fuit opi. Jan.qui dixit qꝛ etiaꝫ pꝰ annū

seruatur reo qō possessionis ꝛ ꝓprietatis donec pre/
scribat iuri offerendi debitū an possit ꝑscribi ꝙ dicam
ꝛ hec opi. placet glo. ꝓcludēs qꝫ semp audiē debitor
volens rem suā recuperare restitutis expensis ꝛ ꝑstita
cautione de iudicio sisti nisi pignora sunt distracta vel
in solutū data ante iudicia vel fm. l. que in vsu cōis
sunt distracta ut in prealle. l. si prius ꝛ ad tex. respōdet
ut in ea habeē ꝛ hāc opi. gl. tenet Host. in summa. e.
ti. §. si aūt psonali. vbi se remittit hic. Tertia fuit
opi. Tanc. Bama. ꝛ Hos. qꝫ post annum habeat cre
ditor retentionē pignoris donec qō ꝑncipalis debiti
sit deasa ut sicut missus in reali post annū donec cō/
stet de proprietate sic in psonali missus post annum
possideat pignꝰ pretorii donec de debito liqueat ꝛ si
appareat debitū sufficiat teneē ergo res illa loco pig/
noris sicut res cōmodata ꝓpter expēsas ut. ff. ꝓmo.
l. in rebus. §. vlti. ꝛ ff. si ser. ven. l. cāus qui. ꝛ sic intel
ligūt tex. sed certe hec opi. nō videē vera qꝛ añqꝫ iter
ponatur fm decretū missus semp hꝫ detentionē tm̄.
ꝛ reo volente satisfacere de expensis ꝛ prestare cauti
onē dꝫ rē dimittere ut in. d. auc. ei qui iurat vbi indi/
stincte sine tpis ꝑfinitione hoc cauēt nec alibi cauēt
qꝫ lapsus anni opeē istū effectū. Quarta fuit opi. Jo
de deo qui dixit qꝫ si reus venit ꝙ annū recuperat rē et
fructus prestita cautione de stando iuri ꝛ solui expen
sis post annū recuperat rem tm̄ ꝛ hoc si res distracta ñ
fuerit. hec opi. nō ē vera qꝛ cū missus habeat tm̄ cu/
stodiā in psonali ꝛ nō possessionē nō pōt facere fru/
ctus suos imo teneē ꝓpensare in debitū si de eo cōsti
terit ut nō bar. i. l. si finita. §. iulianus. ff. ō dā. infec.

Quinta ē opi. Jo. an. qui sic distinguit qꝫ aut fm
decretum intervenit aut nō. prio cāu aut fuit adiudi/
cata vera possessio aut res in solutū. si fuit ad iudica/
ta vera possessio eo cāu putat eē verā opi. Tanc. Ba/
ma. ꝛ Hos. vt habeat actor iuxta formā decreti pos/
sessionis cōmodū donec ꝑncipale negocii sit finitus
ita qꝫ actor si nō ꝓbat debitū restituat rem si probat
illā teneat donec solutū sit debitū. Si vero adiudica/
ta sit res insolutū tūc ꝑducta ē reo via ut hic in gl. Si
vero nullū decretū scōm intervenerit tūc vez putat qꝫ
dicit gl. qꝫ quādocūqꝫ veniet cū satisdatione recupe
rat possessionis ꝓmoꝺ per auc. ei qui iurat hec sunt
verba Jo. an. lꝫ Inn. hic variat dādo extraneū intel
lectū ad istū. §. tm̄ in. c. dilecto. de ꝟ. sig. ꝓpe fi. videē
ponere veritatē ꝛ dicit illud plus sibi placere qꝫ qō
hic scripsit. ibi enī videē cōcludere qꝫ in reali nō exigi
tur necessario scōm decretū sed solus transcursus an
ni cōstituit missum verū ꝛ i cōmutabilē possessorem.
In psonali vero pōt iudex post annā interponere fꝫ
ꝙ vendicatione fienda vel si nō vult gravere ita abstinē
pōt decernere qꝫ tm̄ possideat ꝛ fructꝰ faciat suos q/
uisqꝫ aduersarius ꝓbaverit indebitū illud cuius causa
facta fuit missio vel si vult adhuc plus gravare abstinē

qꝛ forte minus liqueat ei de debito tunc reservet onus
probandi debitum illi qui missus ē i possessionē. nā
si eidē licet qō plus ē. s. facere finalē venditionē mul/
tomagis lꝫ ei qō ē minus. s. ꝑdictas ꝓvisiones facc/
re. ꝛ sic intelligit qō hic de anno dicit ꝛ hec sunt ver
ba sing. nō. qꝛ nō solēt hic recitari ꝙ doc. ꝛ sunt valde
necessaria ad intellectū huius. c. ꝛ materie. Ex ꝺ/
bus verbis prio nō. intellectū hꝫ. §. vsqꝫ ad finē qꝫ añ
annū audiat indistincte reus ꝓparens missione facta
in psonali post annū nō qꝛ solet pꝰ annū interponi se
cundū decretū in quo vario mō pōt ꝓcedi ut ꝓꝫ ex ꝑ
dictis ꝛ volunt illa verba iuxta distinctionē superius
annotatā cē. vt sicut in reali nō audiē pꝰ annū super
possessione ipso iure ita nec in personali non quidē
ipso iure. ut in reali sed interposito scando decreto qꝫ
interponiē communiter post annuꝫ ꝛ vario mō dꝫ pꝰ
annū seruari forma scōi decreti. Itē habes secundo
nōre ex verbis Inn. qꝫ scōm decretū pōt interponi va
rio modo fm qꝫ videbit iudici qō etiā sentit bar. in ꝑ
alle. §. iulianus. Tertio nō ex dictis Inn. qꝫ añ in/
terpositionē secūdi decreti missus in psonali etiam pꝰ
annum non efficitur verus possessor nec lucrat fructꝰ
nec relevatur ab onere probandi debitum sed necessa
rium est ad ista vel ad aliqō istorum scōm decretum
qō etiam sentit bar. in. d. §. iulianus. Ultimo nō
ex dictis Inn. qꝫ vbi minus dare liqueat ō debito de
bet iudex minus aggravare in interpositione secūdi
decreti. nam ut. s. dixi. vbi nō plene cōstat de debito
non debet facere venditionē vel dare in solutū cū hec
sunt magis preiudicij vnde aggravabit absentē plus
vel minus in interpositione secundi decreti fm modā
probationis ꝛ qualitatem contumacie qō semp tene
menti ꝛ hec satis fuerūt de mēte bar. in locis prealle.

Et ex oibus ꝑdictis pōt colligi vna distinctio qꝫ
posuit hic do. an. ꝛ licet nihil allegat tm̄ in veritate eli
citur ex dictis Jo. an. hic ꝛ Inn. i loco ꝑalle. ꝛ bar. in
§. iul. ꝛ in. l. cōsentaneū. ꝑalle. quā distinctionē subiūgā
vt collecta habeat materia distinguentiū. ē ergo cir/
ca missionē factam in personali videndū qꝫ aut nō i/
tervenit scōm decretū ꝛ missus semp hꝫ nudā deten
tionē ꝛ nihil plus acquirit nec ꝙ lapsum anni nec ali/
ter etiā si laberēē tps. xxx. an. tenendo qꝫ nō ꝓscri/
batur iuri auferendi de quo dicēē ꝙ dum tamē veni/
ens offerat cautionē ꝛ satisfactionē expensaꝝ ꝛ se pa
ratum stare iuri ut i auc. ei qui iurat. C. ō bo. auc. in
pos. nec per hoc perdit fructus nec gravat onere pro
bandi sed sufficit se offerre stare iuri paratam ut in. d.
auc. ei qui iurat quādocūqꝫ ꝓcessum ad scōm decretum
ꝛ tunc aduerte ad formā scōi decreti quā diversimōe
potest iudex interponere ut. s. dixi. quandocūqꝫ enim ē
processum ex alienatis in tertium servatis servandis ꝛ
non audit ut in. l. fi. C. de iu. do. impe. ꝛ que tūc ser/
vantur habentur ibi ꝛ vide per spe. in ti. de secundo.

decre.§.i.v̄.videtur.ad fi.§.hoc nisi aliq̄ allegaret per que infringeret decretū ut q̄ ptra ñ latitantē vel cōtinet iniquitatē fm ea que nō.Jnn.in.c.ꝓterea.de dila.t in.c.dilecto.de.v̄.sig.t vide qđ nō.in.d.l.con sentaneū.Nūq̄ alienatio ē facta nō in tertiū ꝓ i ipm creditorē t tunc q̄q̄ ē,pcessum ex adiudicatis in solutum seu venditio facta ē ipi creditori t tenet gl. hic q̄ amplius nō audiat Jdē but.in.l.ij.C. vbi in rem act.t.l. consentaneū.preall.sed spe.in ti.de secundo decre.§.nunc dicamus.v̄.sed que ē dōria. dicit q̄ si ē datū in solutū vel vendita creditori audiē debitor volens de iure suo,pbare p.l.fi.§.sin autē.C.de in. do. impe.Bar.in.l.si finita.§.inlianus.ff.de dam.infec. dicit q̄ hoc casu audiē vsq̄ ad biennū fm formaz.l. fi.C.de in.do.impe.sed tunc nō audiē nisi offerat se ꝓbaturꝫ soluere debitum Quandoq̄ tñ interponitur scōm decretum fm q̄ res adiudicat in solutū t statui tur terminus infra quē audiri debeat volens recupa re alias nō audiē nec de proprietate nec de possessio ne t tunc terminus excludit a toto.ff.de accu.l.titia. C.qui accu.nō possunt.l.si ea.t.l.diffamari.C.ō in ge.manu.tenet bar.in.d.§.iulianus. t etiā in.l.a q̄ fundus preall.t in.l.cōsentaneum. Quādoq̄ inter ponitur q̄ missus tñ possideat t fructus suos faciat donec reuersus probz debitū t tūc,pcedit opi.Jo.ō qua in gl.vt aduersarius onerē onere probandi in debitum t missus interim lucretur fruct'. Quādoq̄ fit missio ex scō decreto ut habeat possessionē reserua to iure abūtis ut audiat nisi hoc,pbet debitū t tunc non granabit onere cōtumax,pbandi indebitū t vi de de hoc in spe.de scō decre.§.iuxta ꝓpositionis. in ꝑn.Quādoq̄ interponit simplr scōm decretum t transfertur vera possessio t tunc habebit actor possessionis cōmoꝺ donec ꝑncipale negociū sit finitū t sic ꝓcedit opi.Tanc.t dama.t Hof.Nec ob.predictis q̄ in missione,pbauerit debitū q̄ illa,pbatio summa ria nō sufficit ad retinendū eū a probādo in plenaria facit.c.veniēs.de testi.hec vera q̄n non ē,pcessum ad diffinitiuā sententiam q̄ lis nō ē cōte.vel non liquet de cā sed sit prosecutus ad diffinitiuā sniam sup quā titare t,p executione facta ē missio ex primo decreto sup re aliqua t audiē absens volens recupare rē ante interpositionē scōi decreti sicut supius dictū ē ut nō. bar.in.l.cōsentaneū. Unū tamē ē nō.fm bar.ut dixi s.q̄ lz q̄n facta ē missio añ sniam audiat volēs recu pare rē oblata cautōe t restituī expensis ut in.d.auē. ei qui iurat.t qui lz tñ limita q̄n facta ē missio p' diffinitiuā q̄ si nō soluebat nō audiē prestando cautio nē sed oportet q̄ soluat q̄ ꝺz directe purgare contu maciam t satisfacere ei,p quo facta fuit missio.ut. l.si pecunie.ff.ut in pos.le.t facit ex pte j. de v̄b.sig. nec etiam auditur volens tunc probare indebitam .quia ob.sententia.si autem esset lata sententia sup aliqua spē t quia non prestabatur facta fuit missio i alia spē tunc idem qđ.s.dictū est. Si vero missio facta fuit i illa specie sup qua lata fuit sentētia tūc non possz re cupare possessionē vel proprietatē nisi faceret rēcidi sniam intentādo aliqđ remediū cōtra illā ut restōnis vel aliud fm bar.in.d.l.sentaneū.sed quia facta est s.mentio de secūdo decreto queriē q̄n debeat interpo ni.Circa hoc sunt multe opi.de quibus in spe.de se cūdo decre.§.iuxta propositionis in ꝑn.t p glo.i.l. cum ꝓponas.C.de bo.auc.in. poss. t due sunt opi. ꝑncipaliores.vna Jnno.in preall'.c.dilecto de v̄bo. sig.qui per hoc.c.in fi.dicit expectāđ annū post ter positionē ꝑmi exponendo ut.s.declarani t hec opi. placet spe.in.d.§.iuxta ꝓpositionis quia i reali iura expectant p annū.ut.l.si quis emptionis.C.de pre scrip.xxx.vel.xl.an.t.s.§.i alijs. Jdē ergo videtur dicendū in psonali quo ad interponendū scōm decre tum.Alia ē opi.magis cōis t que obseruat i iudicijs ut tps sit arbitrariū ꝓsiderata qualitate cōtumacie et psonaꝝ hāc tenet glo.in.c.cōsultationib'.de offi. de le.t in.l.cum proponas.preall'.sentit Jo.an. hic et bar.in.d.§.iulianus.t in.l.cū ꝓponas preall'.t vide tur verior licet alia sit mitior.cum enim iura circa hoc nō determināt tps ḡ relinquēdū ē arbitrio iudicis ut l.in venditione.§.de tpe.ff.de bo.auc.in pos.t in.c. de causis de offi.dele.t in.l.i.ff.de in.deli.t ad istuz tex.dic q̄ habuit respectū ad id qđ cōmuniter solz fi eri quia multi expectāt annū ut euitentur opi. nō ta men videt necessarium cū expresse nō disponat hic. Do.an.putat q̄ de iure canonico maxime ordi narius pōt ex cā moderari tps ar.eoꝝ que nō.in.l.ij.ff de re iudi.t sic videt sentire q̄ regulariter sit ann' ex pectandus sed tene aliā opi.quā etiam tenet hic do. Lar.t in.d.c.cōsultationibus. Consulo tamen q̄ iudex sine magna cā nō recedat a termino anni ar. b t silr in reali sed p' annū sola cōtumacia ē sufficiens cā ut hic ſ,ppter nimiā ꝓtumaciā vel aliā instam cām poterit ꝑuenire annū si enī pōt ob nimiā ꝓtumaciam factū aggrauare in primo decreto ut.d.l.fulcinius.in fi.t.s.dixi ita ꝺz posse accelerare scōm decretū t per hoc iste tex.qui ob nimiā ꝓtumaciā dat iudici facultā tē duplici pena puniendi. Sed vltra doct.quero nūquid in realibus pōt interponi scōm decretū glo. magna in.d.§.iulianus.q̄ nō quia,pnsum ē de iure ut lapsus anni faciat eū verꝫ t icōmutabilē possessoꝝ t reus ppetuo sup ꝓprietate audiat qđ ñ est si posset interponi scōm decretū. Jtē agens reali nō petit sibi rē dari cū sit dñs sed rē restitui t sic possessionē tantū sed per missionē cōsequitur suum desiderium ergo rē secus in personali q̄ ibi petit reꝫ dari t sic requiritur q̄ res adiudicetur per secūdū decretū cū nō dicat reꝫ esse suam sed psonā obligā.Bar.ibi expresse nō tol lit hic motiua sed videt velle q̄ in omnib' actionib'

sine psonalibus sine realib⁹ sine mixtis habeat locuz scom decretū si p primū sufficienter nō ē,pulsum sic ē qñ fit missio vt caueat noie litigatoris vñ credo q̄ eti am in reali poterit interponi scom decretū nō dico tā tū post lapsum anni q̄ ad cautelā illud solet interpo ni,p sola possessione ut in.c.i.de eo qui mit.in pos. ℔ etiā añ lapsum anni t post q̄ pōt opari maximū ef fectū ut efficiat ver⁹ possessor. Itē ut nō audiat abūs sup,pprietate maxime statuēdo sibi certū terminū .j. quē agat de,pprietate t amplius nō audiat ut expl se tenet bar.hoc vltimū i.d.l.psentaneū.facit.l.a quo fundus.ff.de dam.infec.t qō nō.ibi bar.t,p hoc q̄ ob nimiā cōtumaciā pōt aggrauare primū decretum ut statim lucret fruct⁹ ut.s.dixi. Itē,pcedit ad expōes vltra decretū ut hic t sic debet posse interponi scom decretū,ppter effectus s.dictos t idē si subest alia iu sta cā.si enī hoc pōt facere in psonali vbi missio ē ex traordinaria ita t in reali. Itē sicut felicius t pinguⁱ⁹ optatur primū decretū in reali ita t fortius dz posse opari scom. Non ob.§.in alijs t iura silia que videt statuere annū q̄ emanauerūt in odiū ꝓtumacis ut ex solo cursu anni sine alio iudicis ministerio pdat verā possessionē.nō tñ p hoc tollit q̄n ex iudicis officio p interpositionē scī decreti possit cōtumax magis ag grauari sicut dicamus i psonali ar.opti.in.d.l.a quo fundus.ff.de dam.infec.t in.l.quotiēs.ff.de acti. et ob.sicut i silī dicim⁹ q̄m nō posse tollere ius cōmu ne.pōt tñ adiuuare apponēdo penā vbi apposita nō ē vel graniorē vbi tanta est ut nō. Jo.an.i.c.fi.de offi. archypres.vide gl.in de.ne romani de elec.facit tex. in.c.ut animar de cōsti.li.vi.facit nō.p bar.in.l.ij. ff.de re indi,vbi ex cā pōt iudex abbreuiare tps a iu re statutū etiā sine bois ministerio t vide qō nō By. in regula indultū de re.iur.li.vi. Nō ob.aliud moti uū illius glo.q̄ in realibus nō petit sibi rem dari sed restitui cū dicat se dñm ḡ erit cōtrarius petēdo scom decretum quo ad hoc vt res sibi det sed cū bñ possit t interponat scom decretū ut.s.dixi poterit illud pe tere ad aliū effectū.s.ut nō audiat amplius abūs sup ,pprietate si nō vult cōparere t sic ut terminus sibi sta tuat ad agendū alias umponat sibi silentiū arg.in.l. diffamari.C.de inge.manu.t.l.tiria.ff.de acti. t in d.l.a quo fundus.ff.de dam.infec.vbi videt exp̄ssuz t nō.bar.in.d.l.cōsentaneū vel ut añ lapsum anni ef ficiat verus possessor t i cōmutabilis t sic nulla resul tat cōtrarietas t cessant omnia motiua illius gl. Vz q̄ in hac glo.fit mētio de prescribendo ius offerendi Quero nūquid creditor possit pscribere ius offerēdi ꝓra debitorē.gl.videt hic velle q̄ sic t videt tex. cuz glo.in.l.cū notissimi.C.de prescript.xxx.vel xl. an. Jo.an.videtur hic velle sentire cōtrariū in eo q̄ dicit q̄ si scom decretū nō interuenit quādocunq; veniat debitor cum satisdatione recuperat possessionis com

modū t idem bar.t alij legiste in.d.l.cum notissimi. distinguit tamē q̄ quoddā est ius offerendi qō cōpe tit per modū iuris vtputa secūdus creditor habz ius offerendi debitū primo creditori t confirmādi sibi pi gnus ut.l.i.in fi.C.de admi.re.t in.d.l.cum notissi mi vel secundus vult prescribere contra primū t pōt ut in.d.l.cum notissimi. Quoddam est offerendi ius qō cōpetit per modū cuiusdā facultatis exemplū de bitor pōt quādocunq; offerre debitū creditori et pi gnus relevare ista facultas nūq̄ pōt pscribi sicut nec alia facultas eundi p viā publicā q̄ lz p mille annos nō ueris semp tū poteris ire.ut.l.viā publicā.ff. de via pub.t maxime hoc,pcedit ō iure canonico sm q̄ nō procedit prescriptio cū mala fide ut in.c.fi.de pre scrip. Et scias q̄ creditor possidet pignus q̄ ad oia ptēq̄ quo ad pscriptionē in.l.seruī noie.ff.de vsuca. t intellige de pignore cōuētionali nō aūt de pretorio ut.s.dixi t vide glo.t bar.in.d.l.cū notissimi.vnde nō pōt creditor prescribere cū nō possideat q̄ ad vsu capionē sed tñ debitor.alias cōtingeret q̄ duo simⁱ eandē rem pscriberēt in solidū qō nō ē dicendū ut nō in regula sine possessione de re.iur.li.vi. Nunc autez declaratis t suppletis gl.venio ad aliqua textualia.

Et primo quero an ad actū missionis tam i reali q̄z in psonali exigat trina citatio vel sufficit vna Inno. in.c.ad petitionē de accu.videt sentire q̄ trina requi rat ad actū grauis preiudicij.s.q̄n tradit vera possessio t sic sentit q̄ quādo fit cā custodie nō requirat tri na.sed gl.in.c.q̄n cōtra de proba.in.v̄.dilatoēs sen tit q̄ nec admissionē nec ad expōes dz procedi nisi p⁹ trinā monitionē vel vnā peremptoriā.xxiij.q.iij.de il licita t in.c.sacro de sen.ex. Idem tenet glo.in.l. si fi nita.§.iulianus.ff.de dam.infec.t bar.ibi t in.l. cō sentaneū.C.quō t qñ iu.t bene facit tex.t ibi in.c.fi. de eo qui mit.in pos.t sentit ibi Inno.t si iudex i ci tatione ꝓmittat q̄ procedet ad vlteriora talis cōmina tio dz vim peremptorij vt nō.bar.i.d.§.iulianus.t vi de do.de re.dec.ccxxxvij.t sic precessit talis citatio vt.s.dixi nō requirit alia ad actum missionis lz rec ratur ad actum mulcte q̄z actus missionis cōcernit,p cessum in quo facta ē cōtumacia nō sic alia mulcta ō quo p bar.in.l.ij.ff.si quis in ius vo.t melius in.l.ō sertorē.ff.de re mili.t vide qō plene dixi in.c.i.de in di. Quero q̄ iure interponat scom decretū gl.in.d.§. iulianus dicit q̄ iudicis officio t intelligit ibi bar.de officio nobili ar.in.l.iubere cauere.ff.de in.om.iudi. t i.l.ea que.ff.ad munici. Et aduerte q̄z duplex dat practica interponēdi decretū ut nō.gl.t bar.in.l.cuz proponas.C.de bo.auc.iu.pos.vna q̄ detur libell⁹ super actione principali t re⁹ citetur ut veniat respō surus t eo existente contumace sine alia libello detur possessio ex primo decreto t videtur conuenire huic littere. Alia ē q̄ reus citetur ut veniat responsurus de

iure talĩ ꝛ eo exĩte contumace tunc dat libellus iquo narrat ꝙ cũ reus sepius fuerit citatus ꝛ extiterit contumax petit interponi decretũ ꝛ hanc practicã ponit spe.bar.dicit seruandã cõsuetudinẽ fori.Et circa hoc ꝛ scõm decretũ ꝛ quid sit primũ decretũ ꝛ scõm plene exaiabitur in.c.i.de eo qui mit.in pos.vbi p Inn

Quero hic dicit in.§.in alijs ꝙ reo nõ ꝓparente .j.annũ efficit actor verus possessor qñ incipit curre re iste ann⁹ an a die decreti an a die actualis missiõis nã qñq; inter decretũ ꝛ actualẽ missionẽ interponitur tps nõ modicũ.Jo.an.refert Egi.tenere ꝙ cõputet a die missionis facte ipe vero remittit ad nõ.in spe.d scõo decreto.§.videndũ.v.hoc ꝙ.ꝛ ibi allegat plene ꝙ ꝛ cõtra ꝛ ꝙ a tpe missionis alle.§.in alijs vbi non fit mentio de decreto sed de missione.Ad idẽ d offi. ordi.c.pastoralis.in fi.de eo qui mit.in pos.c.i.ꝛ ij. ꝛ de.v.sig.c.dilecto.ꝛ.L.de ꝓscrip.xxx.an.l.si quis in fi.Itẽ quia in odiosis fit stricta interptatio ut in regula odia ꝛ regula in penis de reg.iur.li.vi.Postea videt facere dñam licet perfecte nõ finnet an interponat decretũ decerno mittendũ ꝛ quia nõ efficit statiz possessor tps currit a tpe missionis an dicat ꝓstimo te possessorẽ vel iubeo ꝛ tunc dicit ꝙ licet adhuc non efficiatur possessor ante missionẽ vt ipe nõ.de secũdo decre.§.ij.sup scda forma.p.l.cũ postulassem.ff.de dam.infec.hoc tñ facit iudicis auctoritas ꝛ volũtas ut sicut currit decennũ appellationis interponẽde a tpe ꝓnũciationis sic currit ann⁹ a tpe ꝓnũciatiõis lz nõ statim actor possessionẽ nanciscat. Do.an.distin guit ꝙ aut ẽ dare mediũ inter decretũ ꝛ missionẽ culpa actoris aut culpa rei aut neuter ẽ in culpa.prio casu qñ culpa ẽ actoris currit ann⁹ a tpe missionis.secundo cãu quãdo culpa rei currit a tpe decreti p.c.cõtingit de do.ꝛ cõtu.tertio cãu qñ neuter ẽ i culpa tũc ꝓcedit distinctio Jo.an.Tpe.in loco ꝓall.tenuit ꝙ a tpe decreti simpliciter currat ann⁹ p.d.c.contingit. Ego puto ꝙ ꝙ quecũq; verba interponat decretũ annus tñ currit a tpe missionis nisi re⁹ fuerit cã impedimẽti p.d.c.cõtingit.vbi fuit adiudicata possessio per verba ꝓtis tpis nõ tñ currit tps a tpe decreti sed a tpe missionis nisi impediat actor possessionẽ nãcisci p dolũ ꝛ potẽtiã rei.Itẽ cũ dispõ illi⁹.c.summe inimicat equitati ut patet ibi in fi.nõ videt ergo ꝙ cessante dolo ꝛ potẽtia rei debeat tps currere a tpe decreti ꝙ quecũq; verba interponat ar.eoz que nõ.Jo.an.in.c.ij.ut li.pe.li.vi.Itẽ tex.videtur satis ex ꝓssus.in.d.c.cõtingit vbi se tñ restringit ad illũ casum impedimẽti ꝙ cessante dolo ꝛ potẽtia rei currit tẽpus tñ a tpe missionis p hoc qz illa ẽ quedã ꝓscriptio annalis respectu possessionis.si ergo nõ apprehẽdit possessionem cessante culpa rei nõ debet talis ꝓscriptio currere ar.regule sine possessione.de re.iuris. li.vi.Item missio fit ut tedio affectus veniat reus re sponsurus sed anteꝙ fiat missio actualis non põt dici tedium illatum.Itẽ cessat negligentia i recuperanda possessione cũ fundet dispõ sup negligentia in recuperanda anteꝙ missio fiat ꝙ que simpliciter concludo ꝙ excepto casu.c.contingit.semp currit annus a tẽpore missionis. Ultimo circa.§.int alijs queritur nunquid is contra quem facta est missio posset .j. annum cõpelli ad recuperandã possessionẽ vide Jo.an. ꝛ archy.super rubrica.de eo qui mit.in pos.ꝛ cõcludit ibi ꝙ cõpelli põt ꝛ remittit ibi ad spe.de ꝓio decreto.§.ij.v.porro.in.vi.colũ.ꝛ idem determinat in addi.licet aliqui cõtra Jo.de lig.in.c.ij.de do.ꝛ contu.sequitur hoc dictũ sed do.an.ibi cõtra quia satis ẽ ꝙ patiat penas iuris.sed forte fuit deceptus quia semp putauit Jo.an.tenere istã partẽ ꝛ ita eũ recitat hic ꝛ ibi ꝛ minus bene vnde teneo cũ archy.ꝛ Jo.an licet eni iura statuerint annũ nõ tñ tollũt p hoc quin ꝛ ante possint cõpelli ad possessionẽ recuperandã sicut s.in sili dixi in interpositione scdi decreti in reali.facit qđ in sili nõ.in.c.licet canon de elect.li.vi. Itẽ fac iste tex.in fi.dũ dicit ꝙ iudex facta missione põt procedere ad aliam penã si hoc meruerit protemitas cõtumacis.Itẽ ista missio fit ut reus tedio affectus veniat responsurus si ꝑ hoc remediũ videt iudex nõ proficere põt expiri aliud remediũ ar.c.ceterũ.de iure.ca. ꝛ qđ in sili nõ.Jo.an.in.c.i.de sen.ex.li.vi. vbi dicit ꝙ excõicatio põt tolli etiã ab inuito si iudex vidz nõ ꝓficere sed in deterius tendere facit.l.i.§.quid ꝑ.ff.de ven.inspi.An aũt si cõtra plures facta ẽ missio audiatur vnus volẽs recuperare,p rata sua vide p Jo.an.in addi.spe.vbi cõcludit ꝙ nõ facit qđ le.ꝛ nõ.in sili in l.ij.ꝛ iij.de v.ob.ꝛ in.c.sua .j. de penis. Quero nũc circa.§.ꝙ si sup.an cõuentus nominãs aliũ i iudicio teneat ꝓbare se possidere noĩe alieno.Jo.an. refert hic.Ja.de are.tenere ꝙ sic qz dedinatorie excipit exonerando se a iudicio cũ teneat respondere per l.offi.ff.de rei ven.ꝑ hz probare eũ in exceptione probanda sit actor.l.i.ff.de excep.ꝛ idẽ Ly.in.d.l.ij.L vbi in rẽ act.bar.dicit ibi sufficere ut eũ nominet i iudicio vt p hoc absoluatur ab instãtia iudicij nisi actor velit in se on⁹ ꝓbandi assumere ꝛ probare eũ suo nomine possidere ut sic in eũ transferatur possessio aucte l.fi.ff.de rei ven.ꝛ ad hoc etiã allegat.Inn.hic ꝛ sequitur do.an.ꝛ nota bene ex dictis bar.ꝙ illa.l.fi.ꝛ eius pena hz locũ nõ solũ in eo qui negat se ex toto possidere ut si cõuincatur priuetur possessione sed etiã hz locũ in eo qui dixit se alieno nomine possidere cũ tñ possideret noĩe,ꝓprio.Cõclude ergo ut stetur dicto suo ꝙ aut dicit verũ ꝛ habemus intentũ.aut falluz et tunc idem dicendum cũ possit nuda voluntate se constituere possidere nomine alieno ꝛ desinere possidere i l.si quis in.§.differentia.ꝛ.l.qđ in eo.ff. de acquir. pos.si tamen hoc dicit in fraudem põt cõuinci modo

predicto. Quero vtz ista nominatio bēat locū in iuribus incorporalib' ut si agat ꝑ obedientia possit subdi' noiare dñm Jnn. hic q' sic de quo in. c. inter quatuor de ma. t obe. t idē bar. in. d. l. ij. q' ista iura incorporalia habēt ꝑ reb' imobilib' t maxie qñ immobilib' adherēt. Dic breuiter t melius q' aut quis possidet ista incorporalia noīe alterius vt vicari' seu coadiutor t tūc recte noiat dñm in iudicio t hz locū qō hic dicit eadē rōne. Aut quis nō possidet ista nomine alterius ut subditus q' possidet t nō possidet t nō hz locū proprie noiatio cū nō possideat nec detineat nec facultatē habeat rei restituende sed si noiat aliū dz illi vocari q' nihil dz attēptari in alterius prejudiciū ut in. d. c. inter quatuor t si nō noiaret valeret iudiciū cōtra subditū quatenus agit de suo interesse ne matet dominū sed nō ꝑiudicat dño de q' dicendū ut nō. Jnn. in. d. c. inter quatuor t in. c. audiū. de ꝑscrip. Ulterius quero an i possessorio iudicio habeat locū noiatio. gl. i. c. quicūq; xij. q. ij. q' nō t ita simpliciter reiecit hic illā gl. Jo. an. sed gl. iuris ciuilis sentit oppositū in. l. locū. §. i. ff. de ta. exhi. t idē tenuit guil. de cu. ꝑ auē. qua in. puincia. L. vbi ō cri. agi oportet. sed illa nihil facit fm gl. t bar. in. d. l. ij. q' illa loquit de nominatōe que fit ut possit instrui in defensione cāe sed bar. tenet oppositū q' habeat locū noiatio, ꝓpter idēptitatē rōis si ex hoc nō inducat' legum correctio. Et ad. c. quicūq; respōdet q' dz intelligi cū determinatione huius tex. t. l. ij. ut. s. restituat vel noiet dñm in iudicio spe. in ti. de scō decreto. §. restat vbi etiā tenet oppositū t opi. cōtrariū ut nō habeat locū nominatio all'. xxi. q. i. in canonibus ō fo. cōpe. c. cū sit. t. c. si clericus t. c. cōquestus Bo. an. valde cōfuse loquit forte vitio scriptoris t nō apparz firmiter quid velit Ego vero indistincte credo illam opi. verā ut habeat locū noiatio q' licet ista interdicta sint ꝑsonalia sunt tamē scripta in rē ut. l. i. ff. de interdic. t idem ē in eis iudicandū sicut in realib'. ut nō. i c. ex pte. b. ō fo. cōpe. t qō nō. gl. i. c. ij. de re. eccle. nō alie. li. vi. in. v. mouentiū. t in auē. de nō alie. in ꝑn. nō. eni apparet quare in iudicijs possessorijs debeat cessare equitas istius. §. t. l. ij. cū de silib' idē sit iudicium t sufficit q' sint silia in ratione licet qualitas facti sit diuersa ut in. c. cū dilecta de cōfir. vti. vel inuti. t ratio huius iuris ē ne fiat preiudicium absenti circa possessionē t iste qui non suo noie possidet nō cogatur subire iudicium que rōnes sibi pariter vēdicāt locum in iudicijs possessorijs ex quo nō cōuenit ꝺs ex facto suo sed rōne rei. t maxime hoc, pcedit in iter dicto vide vi illud eni nullo mō cōpetere pōt aduersus detinentem ex quo nō spoliauit nec spoliari mandauit nec spoliationē ratā habuit. vnde etiā frustra q' rimus hoc casu de nominatione eius t si possideaz nomine proprio nō posset cōueniri p. c. cū ad sedē. ō re

sti. spo. fateor tamē q' si ipe spoliasset vel mādasset vt spoliationem ratum habuisset t nūc possidet nomie alterius q' nō haberet locū nominatio q' conuenitur de dicto t facto, ꝓprio t iō non pōt iudiciū declinare etiam si non possideret ut. l. cum fundum. t. l. si vi. ff. de vi t vi ar. sed gesta cū eo nō ꝑiudicabūt absenti p ea que. s. dixi in gl. Jdē dico de cōdic. c. sepe. illa eiū trā dat aduersus possidentē noie ꝓprio qui successit in vitium scienter vt ibi patet sed iste qui possidet nomie alterius etiā si vitiose nō dicatur possessor cum is possideat cuius noie possidet ut in. c. cū venissent de resti. spo. t cū possit cōueniri verus possessor cessat ratio. c. sepe. vt ibi pt̄z si bene ponderet de possessorio adipiscende idē dicādū q' non dz preiudiciū generari absenti cuius noie possidet ut. l. si. L. si p vi vel alio modo t in. c. inter quatuor de ma. t obe. t in c. i. de cā pos. t proprii. t idē in cōditione. c. reintegrāda. licet enim illa cōditio cōperat cōtra quēcūq; possessorē etiam bone fidei nō tñ cōtra detentorē t possidentem noie alterius ne fiat preiudicium dño absenti nō ergo dz ita latissime intelligi cum preiudicō ter tij ar. in. l. ij. §. si quis a principe. ff. ne quid i lo. pu. t qō nō. in. c. cū dilecti de dona. t idez dico in alijs possessorijs cōsimili rōne ex quo non agitur de facto cōuenti sed respectu rei quā detinet. Ad. c. quicū q'. xij. q. ij. respondeo aliter q' dixit bar. ibi eni possidebat res eccie noie ꝓprio sed allegabat cōcessionem factam ab alijs certe per hoc non euitat iudiciū q' rei vendicatio dat contra possidentē ut. l. vēditor ff. de iudi. t in. l. i. L. vbi in rē act. t iste pōt ee vnus intellectus ad illud. c. q' agretur ibi petitorio. Sco potest intelligi q' possessorio t tunc dic q' ipe innaserat t sic cōuenitur ex facto, ꝓprio t noie, ꝓprio possidebat t hoc voluit illa lra ibi vel innaserat ꝛc. ille ergo tex. nō, pbat dictū illius glo. sed dz distingui ut. s dixi. Quero nūquid, procurator datus administrādum vel negociandū possit noiare dñm in iudicio ut dicitur in isto. §. q' si sup. Jnn. q' sic t procedet ꝓtra eū fm tenorē huius. §. q' videt eū defendere si patiatur actorē in possessionē mitti. ff. de procu. l. sed t he persone. §. fi. t. l. sc. Jtē q', procurator interrogare dz an reus. s. dñs suus possideat ut. ff. de procu. l. nō solum. vnde a sili dicere pōt si alieno noie possideret ō ꝓcurator aūt ad cās hoc bñficiū nō hz fm eum nisi forsan fm hosti. ut si plene nō ē instruct' ad ꝓsulēdum dñm possit eum nominare ar. ꝑdictaꝝ. l. que loquūt i, procuratore ad cās de, procuratore aūt ad negocia ē expssum in. c. dilectus de, pcu. hoc vltimū nō ptinet ad māz nr̄am iō nō insisto sed dicēdū ut nō. plene in. d. c. dilectus. t in. c. i. s. e. vbi etiaz examinatur an t qñ factum procuratoris nocet domino. Ultimo idacitur iste tex. ad questionē canē statuto ut saper damno dato credatur domio possessionis seu ei' sacramēto

quis intelligat dñs possessionis gof. hic dicat intelligendū etiā de illo cuius ē possessio licet nō ꝓprietas vide de hoc in spe. de ꝓba. §. fi. v. sed pone statutum vbi plene hoc examinat ꝛ tandē tenet qꝫ is qui habꝫ possessionē tñ ꝛ nō ꝓprietatē pōt dici dñs sed i ꝓprie sed ut hic dicit do. an. illa rō facit cōtra hanc declarationē qꝛ si ipropꝛie dñs dicitur ergo nō cōprehenditur in statuto vbi verba debēt capi in ꝓprio significato ut. l. iij. §. hec aūt verba. ff. de neg. gest. ꝛ nō i. c. in nra de iniur. sed ipe sequit hoc dictū ꝛ p aliam rōz dicēs qꝫ lz nō sit ꝓprie dñs rei tñ ē dñs possessionis ꝛ ex quo verbū ꝓfertur cū adiectione possessionis pz qꝫ intellexit de in proꝓrio qꝛ statutū recipit iproꝓriū intellectū qñ ex verbis nō pōt habere ꝓprium lz certe ista rō nō satisfacit qꝛ possessio vulgariter sumit ꝓ ꝓprietate. l. minor. ff. de pac. cōuen. inter emp. ꝛ vē. ꝛ li iungit cum verbo dñs intelligat tunc magis propꝛie de proprietate cū proꝓrie in possessione non sit dominū lz in ꝓprietate ꝛ hoc videt velle bar. in. l. locorum. L. de cōi agro. deser. li. xi. vbi dicit nō. qꝫ si statutum dicit qꝫ domini possessionū possint certum ꝗd facere debet intelligi nō solū de dño possidente ꝑ de domino rei qꝛ ipe ē dominus possessiōis ꝛ sic plꝰ sentit bar. qꝫ etiā si nō sit dominus in possessione dz de eo intelligi qō puto verius qꝛ verba debēt intelligi i potiori significato ut. l. i. ff. si ager vec. vl' emphi. pe. facit. l. cū satis de agri. ꝛ censi. li. xi. hec nō.

de iuramento calumnie

Cōtinuat hec ꝓxima hoc ordine qꝛ actione in iudicio edita ꝛ pstōne litis facta succedit ex ordine iuramentū calūnie Ideo post rubricas ꝓcedentes subiicit merito istā fm gof. Et ex hac cōtinuatione nō quādo sit prestandū hoc iuramentū calūnie qꝛ imediate post lit. cōte. valet eni ar. ab ordine rubricaꝝ. ut nō. s in probe. Brego. ꝛ in. l. si quis sub cōditōe. ff. de testa. milit. ꝛ in. l. ij. ff. de sta. ho. ꝛ in. c. ex parte. iij. ī. de appell. ꝛ qꝫ tali ꝛpe sit prestandū videt probari in. c. pe. ī. eo. ꝛ de hoc dicet latius i. c. i. ī. eo. ꝛ hoc iuramētum ē de calūnia. s. vitanda in cāis sicut exponit illud vnusquisqꝫ habeat suā propter fornicationem. s. euitandam. xiij. di. nouit in fi. vide i. c. e. ti. li. vi. ꝛ i spe. eo. ti. post prin. vbi vide ꝛ idem ibi dicitur.

N herentes. Casus. Clericus i cā eccle sue iuramentum calūnie pōt alteri ꝓmittere ꝛ per se iurare nō cogitur nec dz sine superioris licētia. h. d. Dividit nā primo ponit qꝫ dubia determinare spectat ad eū. secō ponit dubiū procedens ex cōtrarietate duaꝝ legū. ibi legibus. tertio illud diffinit ibi vt ergo quarto moderat ibi vez. quinto ꝓminat ibi oibus. Nota prio vnū casuz reseruatū pape. s. determiare graniores qōnes cōcor. c. multis. xvij. di. ꝛ xliij. q. i. quotiēs. ꝛ. c. ut ō
+ bitus ī. de appel. ꝛ inter graniores qōnes ꝓputat cū dubitatur de intellectu alicuius iuris intelligo tamen ut si ē dubiū legis diuine vel canonice recurrit ad eū p. c. p venerabilē qui fi. sint le. ꝛ in. c. inter de sen. ex. Si vero dubitatur de intellectu legis ciuilis tunc in quātum ꝓcernit clericos idē dicēdū qō. s. sed si ꝓcernit laicos tunc ad impatorē ut. l. fi. L. de legi. cū eni ē interpretari cui' ē cōdere ut i pall. c. inter alia. facit qō nō gl. in regula qui prior de re. iur. li. vi. ꝛ hoc intellige reseruatū esse ꝓncipi ut interꝓtatio obseruetur ꝑ quātū ad vnā cām index pōt etiā interpretari ut nō Inn. in. c. cum speciali de appell. vide bo. glo. de hac interpretatione in. c. de postu. ꝓla. facit. l. vna. L. de ꝓfes. qui in vrb. cōstan. li. xij. nisi dubiū erit ita arduū qꝫ firmus intellectus dari nō possit tunc etiā ad principem recurrendū ē ut. d. l. fi. ꝛ l. pe. e. ti. ꝛ qō ibi nō.

Nō secō ar. opti. qꝫ l. principis emanās exꝑsse circa clericos in eoꝝ fauorē seruāda est etiā cōtra papē auctoritate de quo in. c. ecclia sancte marie. de cōsti. vbi plene dicā ꝛ in. c. i. de no. ope. ꝛ qō nō. in. c. ſt de solu. Nō tertio qñ ē pstandū ꝺ iuramentū calūnie. dz eni pstari in liti exordio. i. in cōtinenti pꝰ lit. cōte. nā in ipa cōtestatione incipit exordiū litis ut in c. sup qōnum. §. qō si de offi. de. tunc enim dicit lis mota in. c. ex pte. ij. de v. sig. ante nō dicit quis agere sed agere velle. ut. l. amplius. ff. ran ra. ha. vñ exponit hic ꝺ osti. exordio. i. post principiū liti exordiū. i. i mediate post lit. cōte. qō probat ī. eo. cū cām. si tñ ꝑstatur longe post nō tñ p hoc viciat iudiciū nec etiam si in totū obmitteret de quo dic ut in. c. i. e. ti. li. vi. idē si pstatur añ lit. cōte. nec ē opus denuo pstare dūmodo sit prestitū sup tota cā pōt tñ prestari añ sed nō cōpellitur ut dicit Ly. post pe. in. l. ij. L. c. vbi expressiꝰ qꝫ hic probat qꝫ pꝰ lit. cōte. ē prestandū ꝑ intelligere ut dixi qꝫ añ nō cogitur quis iurare sed tñ iurare valet. Itē intellige qꝫ añ nō cogit iurare. s. sup tota cā nam sup emergentib' qōnib' etiā añ iuratur cū aliq ꝓtū vult aliquid producere vñ auc. hoc sacramentū. L. c. ti. que dicit semel hodie iurandū de calūnia. corrigat tantū legē antiquā in his que fiunt post li. cōte. ꝛ pꝰ pstitū tale iuramentū vle sed in his que fiunt añ lit. cōte. añqꝫ sit pstitū tale iuramentū vle ita iurare bo die sup qualibet exceptione sicut oli ut nō bar. ꝛ Ly. in. d. l. ij. ꝛ in. d. auc. hoc sacramentū. eo. ti. facit. l. ij. eo. ti. ꝛ qō ibi nō. ꝛ sic limita istum tex. facit. c. lras. ō resti. spoli. Nota quarto ꝓ quē est prestādū quia regulariꝫ ꝓncipales psonas ut hic ꝛ in auc. ꝓncipales. L. c. Et aduerte qꝛ in iudicio multe psone cōcurrūt primo eni ē index q̄ lz sit ꝓncipalis nō tñ iurat de calūnia i qualibz cā ꝑ iurat i ꝓncipio officij ut i auc. iusiurandū. qō pstatur ab his per totā cōstitutionem

debet tñ iurare ꝓpositis sacrosanctis euãgelijs aut i ꝑ all'.l.ij.qõ tñ ñ seruat de ꝓsuetudine fm bar.ibi.Jtẽ sunt in iudicio actor ꝛ reꝰ ꝛ illi iurant idubie si litigãt ꝑse etiã si sunt derici.j.eo.c.cetex.ꝛ.c.fi. Quid aut si litigãt ꝑ alios.j.dicã.Jtẽ si ẽ aduocatus ille de iure tenet iurare de calũnia ut.d.l.ij.ꝛ.l. rẽ nõ nouam. C.de iudi.sed hodie de cõsuetudine nõ seruat et fortè talis cõsuetudo nõ valet tangꝫ peccati nutrimua et ꝓbens mãm peccãdi ut i.c.eꝫ parte ꝛ.c.fi.de ꝓsue.ꝛ optimũ eẽt ut eo nõ obstãte exigeret ab aduocato tale iuramentũ nõ audiui a valentissimis aduocatis qꝫ sepe ꝑ importunas ꝓces amicoꝝ assumũt cãs iniustas sacrter ꝛ credere ipos teneri in foro aie ad iterdsse qz ꝑ iniustas ꝛ falsas allegationes obtinẽt sniam ꝑ eoꝝ dictitulo.facit qõ nõ.gl.in.c.i.de cõfes.li.vi.ꝛ qꝫ nõ. Inno.in.c.sic dignũ.ꝛ.c.ad audientiã.de homi. An uũt possunt mentiri ꝛ falsa allegare si habẽt bonã cãz i veritate vide bo.gl.in.c.capientes. de dec.li.vi. in ꝓn.ꝛ mdius ꝑ Inn.in.c.oli.i.de restl.spo. Jtẽ in iudicio qñq; inuenit ꝓcurator ꝛ iste iurat de calũnia lz dño a ꝓncipio iurauerit ut euitet calũnia ꝑ eũ ꝛ dz iurare in aiam dñi de quo i.c.ij.ꝛ fi.eo.ti.li.vi.ꝛ dicã latꝰ i.c.i ꝓtractã dis.j.eo Jtẽ sunt testes ꝛ isti nõ iurãt de calũnia ꝫ de veritate dicãda ut in.c.hortamur.iij.q.ix. ꝛ vide gl. in.c.fraternitatis.j. de testi. Nõ qꝫ cõstõ loquens specialiter de dericis licet gñaliter respectu certi actꝰ derogat cõstõi gñaliter dispoenti de ꝓsonis lz specialiter respectu illius actꝰ.hic enĩ prima ꝓstõ disponebat de dericis ꝫ gñaliter ut non ꝓsumerent iurare. Alia vero ꝓstõ loquebat de omnibꝰ gñaliter sed specialiter respectu certi actus videlicet ut ꝓncipales ꝓsone deberẽt ꝑ se iurare de calũnia ꝛ tamẽ illa specialitas respectu generis ꝓsonarum ꝛ gñalitas respectu actus ꝓdicat alteri generali ꝛ speciali respectu iuramenti de calũnia qõ dico valde nõ. Et singulariter i foro ad illi' qõnis decisionẽ an dericus possit cõuenire cora seculari qõ nõ.qz iura specialiter ꝓhibẽt ut ñ iudicent derici a laicis ꝛ alia iura q̃ ꝓmittunt recõuentione loquũtur gñaliter lz spẽaliter respectu recõuentionis.q̃ illa ꝓstõ loquẽs specifice de dericis tangꝫ speciis dz derogare alteri tangꝫ gñali.ar.regule generi ꝑ specẽ de re.iur.li.vi.ꝛ hoc semper nõ.qz nemo ad ꝫ inducit istam tex.nec moueat te incõtrariũ ille tex.in v̄.ꝓterea.vbi specifice ꝓhibebat de ꝫ iuramẽto calũnie qz illa fuit alia ꝓstõ venies ad interpretationẽ prioris ut etiã papa hic attestat. Nõ qꝫ canones optinẽt vim legũ ex interꝓtatione ꝛ noua iuriũ edictione qõ intellige in materia spectãte ad foꝝ ecclasticũ alias seus ut.s.dixi.ꝛ vide glo.i ꝑall'. regula q prior. li.vi. Nõ ibi diuine ꝛ humane legis duplicẽ eẽ legem.s.diuinã ꝛ humanã ꝛ ois lex in hec duo membra dividitur.i.di.c.ij.ꝛ.c.humanũ gen'.c.di.ꝛ ẽ lex di

uina qcqd in euãgelio ꝛ lege antiqua cõtinet ut in iuribus ꝑall'. De lege canonica an sit diuina vel hũana dicit Hosti. certũ eẽ eã nõ eẽ humanã all'.de translapla.c.ij.ꝛ iij.q̃ ẽ diuina ꝛ cõphendit sub theologia ꝛ testa.filius ꝛ remittit ad.c.cuz sit de eta.ꝛ quali. Jo. an.in nouel.dicit qꝫ ꝗcqd dicat Hosti.negari nõ ꝓt legẽ canonicã humanã ꝛ positiuã esse.vñ ꝛ Jsi.de.exponit diuine.i.canonice. Ego puto satis posse dici eã eẽ in pte positiuã ꝛ in pte diuinã.ar.in.c.qualiter ꝛ quãdo.ij.de acc. in ꝓn.vbi ẽ bo.tex.ꝛ in.c.nimis.ꝛ iurein.ꝛ qõ ibi nõ.ꝛ maxime ꝓpter decretũ ꝓt dici qꝫ in pte subijcit ethyce.i.phylosophie morali ꝛ i pte theologie ꝛ nõ. Jo.cal.s.i.phe. Greg.ꝛ qꝫ simpliciꝫ nõ ꝓt dici lex diuina all'.tex.expssũ in.c.nõ dz.ꝛ cõsan.ꝛ affi.vbi expsse canones etiã disponẽtes sup cõ sanguinitate appellant statuta humana ꝛ idẽ dic de legibus similibus habito respectu ad eãm efficientẽ immediatã licet respectu cãe immediate efficientis dicãtur diuinitus ꝑ ora ꝓncipum promulgate. viij. diq̃ iure ꝛ.l.fi.C.de ꝓscrip.lon.tem. Nõ ibi intentione seruata attendendã meritẽ ꝛ intentionẽ legis cõcor.c.intelligentia.de.v̄.sig.ꝛ dic qꝫ vbi rõ ẽ expressa in lege illa restringit ꝛ ampliat dispositionẽ legis etiam in odiosis ut in regula certũ ꝛ qõ ibi nõ. Dy. de re.iur.li.vi.ꝛ Jo.an.in mercu.facit.l.nõ dubiũ.C.de legi.ꝛ in.l.cũ pater.§.dulcissimis.ff.de lega. ij.ꝛ i.l cum mulier.so.ma.ꝫ vbi rõ nõ est expressa mens pcipi pẽt ex cõiectura rõnis naturalis que potuit mouere legislatorem ita nõ.dicit Ly.in.d.l.nõ dubium.ꝛ d.l.cum mulier. Ultimo colligunt hic quidaz ut do.an.qꝫ appellatione dericoꝝ nõ cõphendit monachos nec ecõuerso. Ego puto colligi posse ut appellatione dericoꝝ veniãt monachi nã prima ꝓstõ ꝓhibẽs iurare faciebat tñ mẽtionẽ de dericis ut ꝑz i ꝓn.i.c.ꝫ cõstitutio postea interpretans ꝛ declarans dicit intelligendã de dericis cuiuscũq; ordinis ꝛ monachis et sanctimonialibꝰ q̃ dericoꝝ appellatõe veniũt monachi hoc etiã colligit ex ethimologia vocabuli qz dicit dericus a cleros qꝫ idẽ est qꝫ sors qz sunt derici electi in sortẽ ꝛ partem dñi q̃ ꝛ monachi ꝓpriũ dicit derici quia sunt electi in partem dñi ꝛ ꝑ hoc habes tex.i.c. duo sunt genera.xij.q.i.ꝛ maxime hodie hoc ẽ verꝫ quando monachi sunt derici ut patet i ꝛca de vi.ꝛ ho.de.ꝛ tñ in nigro tractat etiam de monachis sed hoc intelligo ut veniãt in fauorabilibꝰ.secus i odiosis qz habẽt aliã qualitatem a dericis secularibus.ar.op.in.c.statutũ.de dec.li.vi.ꝛ sic etiã in fauorabilibus; appellatione ecclesiaꝝ veniũt monasteria.liij.di.§.hac auctoritate tacẽ se.ꝛ qõ le.ꝛ nõ.in.c.ij.de sup.ne prela.li.vi sed appellatõe monachoꝝ nũq̃ veniũt derici secl'ares qz nõ cõpetit ethymologia vocabuli.xvi.q.i.placuit Idẽ puto qꝫ appellatione monasteriozꝝ nunq̃ veniũt ecclesie seculares eadem rõne facit quod in simili nõ.

ꝛ 5

Bar. in. l. i. ff. ad munici. q appellatione cinũ veniũt cõmunitatiui vt. l. qui ex vico. ff. ad munici. facit qđ nõ. in. c. rodolph'. z in. c. significauit de rescrip. Clerio ad gl. z quero q̃d debeat iurare iurãs de calũnia glo. in. v. calũnie dicit q quinq; .i. circa quinq; exp̃ssa in glo. nõ cõmittit calũniã z ponit versus z idẽ nõ gl. in. l. ij. C. e. z practicã exigendi hoc iuramẽtũ vide p spe. eo. ti. §. nunc dicamus in prin. vbi i effectu ponit ea que dicunt hic in gl. ibi tamẽ cõsuluit q obmittatur illud. c. ꝺ dilatorijs frustratorijs nõ petãdis qz al' raro esset vel nũq; q̃n litigantes eũt puni z pro ꝺ induco. c. clericos de coha. de. z mu. vbi ptz q nũq; est exigenduz iuramentũ q̃ verisilr dubitat de transgressione. cõcor. c. ille. xxij. q. v. Jtẽ dicit q in. ꝺ. l. ij exigit iuramẽtũ de euitanda calũnia in priti z in futuro nõ aũt in preterito qz facta nõ possunt haberi pro infectis. ut in. l. in bello. §. facte. ff. de cap. z post li. reuer. Nec ob. tex. in. ꝺ. l. ij. in eo q dicit debere iurari iuste mouisse litẽ qz debet exponi scõm eum. i. mouere. ff. fa. her. l. inter heredes. §. familie. Bu. ibi cõtra z habebit bonũ effectũ quia videns falsum iurare desistet a iuramento z a cã Jtẽ a principio nõ calũniabitur sciens q habet iurare z videtur hoc dictum sequi hic do. an. Ego puto primũ dictũ verius nam si iuramentũ deberet extendi ad preteritũ quare lex p̃cipet iurari dũtaxat post li. cõte. deberet cũi iurari ab ipo initio dico tamẽ q qõ ẽ modici effectus qz sup emergentibus questionibus añ lit. conte. iurat specifice ut ꝺ. dixi. z post p̃testationẽ iurat sup tota cã vnde satis est q iurat se credere litẽ iustã p̃mouere z q in futuro nõ calũniabit facit ad predicta. c. pe. ꝺ iureiur. maxime hoc p̃cedit q̃n iuramẽtũ malicie põt exigi; in qua cunq; parte litis z quotiẽs indici visum fuerit ut in. c. ij eo. ti. li. vi. z ꝺz prestari hoc iuramẽtũ tactis sacro sanctis euãgelijs ar. in. ꝺ. l. ij. vide glo. in de. i. de here. in. v. tacta. de cõsue. tñ sufficit tangere quãlibz scripturã. Qualiter aũt iurabit iudex q nõ credit euangelio ꝺic q sup. x. p̃ceptis moysi vel p deũ patrẽ vel aliud, put plene prosequit spe. eo. ti. §. restat. v. ff põe Glo. in. v. ad omnia oppo. z soluit sed p̃tra so. gl. fac qz hoc erat cõcessum clericis cõstanti in priuilegium ut nõ iurarent q̃ nõ ꝺz extendi ad alios. z si diceres ꝺ priuilegiũ est in corpore iuris clausum q̃ ꝺz extendi qz facit ius quo ad oẽs. Certe iste nõ ẽ bonus intellectus p. c. cã ordinẽ. z qõ ibi nõ. de rescrip. z vide bo. gl. s. in, phenic. in. v. iudicijs ꝺicendum ergo q aut omnibus fuit cõcessum sed illi fuerunt expressi p excellentiam vel attenta mente legis diuine z humane debuit concemere oẽs clericos z ita fit hec interp̃tatio z hec melior z de mã gl. vide qõ nõ. in. c. ad eius. v. ꝺi. z in. c. sane. de priui. Quero nũquid in cã criminali sit prestandũ hoc iuramẽtũ calumnie. glo. in ꝑ. siue in criminali all'. pro z contra. z primo adducit

istnz tex. pro pte affirmatiua corroborat idẽ p. l. i. C. co. ti. vbi generaliter innuit iuramentũ calũnie p̃standum vbi probatio ẽ fienda ad idẽ. l. fi. C. de fi. instru. vbi cũ redarguit instrm de falso prestatur hoc iuramẽtum. In cõtrariũ adducit Insti. de pub. iudi. in p̃n. vbi ꝺicit magnã esse ꝺriam inter criminales cãs z ciuiles tam in eis exercendis q̃ instituendis. Jtẽ in cã criminali licet transigere. C. de transac. l. i. z. ij. q. iij. preuaricator z ille qui transigit videt cõfiteri vt. l. furti. ff. de his qui no. infa. igit nõ debet iramentũ prestari cũ liceat qualitercũq; se redimere ad idẽ. l. i. ff. ꝺ bo. eo. qui mor. sibi cõsti. vbi ꝺicit q in cã sanguinis licitũ ẽ aduersarium suũ corrũpere z sic videt fortius licitum mentiri glo. nostra videt inclinare in primã p̃tẽ ut sit iurandũ z hãc opi. refert tenuisse Azo. z inducebat hanc decretalẽ Ad cõtraria rñdet gl. q licet sit differentia inter cãs criminales non tñ ꝺino aliter tractat vna q̃s alia alias sequeret q in criminali non daretur libellus nec alius ordo seruaret nec ob. q licitũ ẽ transigere qz nõ excludit p iuramentũ calũnie. nam z idẽ videmus in ciuili. eodẽ mõ respondet ad. l. i. q licitum ẽ corrũpere aduersariũ q licitũ ẽ trãsigendo nõ tñ per hoc licitũ ẽ calũniari in cã. Jtẽ fm gof. qui tenuit etiã hanc opi. ibi nõ ꝺicit q sit licitum ℣ q ignoscit vnde vicio non caret. xxij. ꝺi. nemi. Jtẽ licitũ est transigere ut propter hoc nõ habeat p cõfesso. ut ꝺicit bar. in. ꝺ. l. i. C. e. nõ tamẽ per hoc p̃mittit calũniari hanc eandẽ opi. tenet gl. iuris ciuilis in. ꝺ. l. i. z Ly. ibi Bu. Jo. Uin. z hic Tanc. Pby. Spe. eo. §. sequit in p̃n. Alij cõtra ut Mar. p. l. in cõtrariũ inductas z qz satis ẽ q accusans puniatur similiadine supplicij. ij. q. viij. si quis idem Hug. qz de facile quis pro salute corporis ꝺierat non sic pro saluatione rex. bar. in. ꝺ. l. i. C. eo. videt velle q de iure ꝺeb; p̃stari sed de p̃suetudine italie hoc nõ obseruat fm eũ sed statim cũ actor venit iurat accusationẽ esse veraz z sic animo calũniandi nõ procedere postea cũ apparet reus iurat de veritate ꝺicenda z ita approbat cõis stilus fm eum Hosti. tñ hic videt capere mediã viaz ꝺicit enim tutum esse nõ adhibere tale iuramẽtũ i foro ciuili rõnibus predictis. sed sec' in foro canonico vbi nõ infligitur pena sanguinis. Bo. an. dare nõ ꝺicit videt tñ plus indinare in sniam gl. que mihi placet indistincte tam in foro ciuili q̃ canonico. nam in accusatore cessant rõnes in cõtrarium all'. Jmmo poterit esse vile qz sciens se debere iurare abstinebit a calũnia Jtem operabitur effectum suum in ꝺilationibus z in alijs calũniose petendis. Idem in accusato nam timore iramenti non prolongabit causam z ne simul perdat corpus z animam in multis timore iramẽti abstinebit a calũnia z q̃sto vicinior ẽ morti tãto timidiore eẽ ꝺz. lxxxvi. ꝺi. tanta. Jtẽ si predicte rõnes excusarent a iuramẽto calũnie eodem mõ esset

dicendū q̄ nō debet aliqui indici purgatio cū deficāt in ea habeat p̄ puncto. Itē nō exigeret iuramentū de veritate q̄ō tamē est falsum ut .j. de pur. cano. p totum ⁊ in. c. qualiter ⁊ qū el. i. ⁊ in. c. cū dilecti. de acca. ⁊ qō nō. Inn. in. c. ij. de confes. ⁊ expresse hoc probat lra ista hic nō ob. q̄ de iure canonico nō imponit pena effusionis sanguinis q̄ imponit filis ⁊ magis afflictiua inf̄ nō. per Inn. in. c. qualiter ⁊ qū. ij. de acca. Nō ob. qō dicit de similitudine supplicij quia illa pulsio respicit finē litis hoc iuramentū respicit p̄ncipū ⁊ totā cām ⁊ melius ē añ tps occurrere. tē. ut. l. ti. C. in qui. cau. in inte. recti. nō ē ne. ⁊ apte probatur hic in. v̄. preterea. vbi ponunt verba imperatoris ⁊ ipius p̄tōnis tenor in qua expresse fit mētio de cā criminali q̄ ⁊ in foro ciuili ē iurandū in cā criminali cū imperator hic exīmeret q̄ ad forū suū aliodn frustra emanasset illa cōstitutio cū respectu fori canonici imperator exīmere nequisset sic ē in sili nō. in de. dispendiosam. ō indi. in gl. Et per hoc infertur fortius hoc iuramētum prestandū cā inquisitionis ex pte inquisiti. ut tenent Collec. Jo. de lig. ⁊ spe. eo. ti. §. sequitur. v̄. quid vbi iploratur ⁊ generaliter cū queritur in quibus cāis ḃ iuramentū sit p̄standū. Cōcludo sic q̄ aut cā ē criminalis aut ciuilis primo cāu dic ut. s. scdo cāu aut ē spiritualis ut ē hodie tex. in. c. i. eo. ti. li. vi. ⁊ dicetur .j. c. proxi. Aut nō est spiritualis ⁊ tunc aut agitur iure actionis ⁊ prestatur. aut iudicis officio ⁊ cōducit spe. eo. n. §. sequit. v̄. quid vbi iploratur qō ideā nā i exceptionib⁹ emergentib⁹ iuratur ut. s. dixi. ⁊ tamē ps tunc non negat sed agere intendit ex q̄ lis nō ē cōte. ut. l. amplius. ff. rem ra. ba. Ad idē adducitur. l. i. C. eo. ⁊. c. lras de resti. spo. Quid aūt si cā est modica q̄ etiā p̄stat iuramentū. ff. ad exhi. l. thesauros. vbi iudex extraordinarie, procedit ex officio ar. i. l. ij. ff. ne vis fiat ei qui in pos. mit. Quid aūt si cā est ciuilis ⁊ extraordinaria in qua nō fit li. nō cōte. ⁊ tenet bar. i. l. ij. q̄ etiā iuret ar. in. l. i. C. eo. ⁊ videt probari in de. sepe. de. v̄. sig. Oppo. cōtra tex. in eo q̄ dicit deri cū posse iurare p aliū etiam in causa criminali ⁊ tunc intro intellectū illi⁹. c. videtur eni hoc procedere non posse. tum quia in causa criminali nō interuenit procurator ut plene le. ⁊ nō. in. c. veniēs de accu. tum q̄ hoc iuramētū de iure nouo ē prestandū p principales personas ut in auc. p̄ncipales. C. e. Ista glo. p so. ali quātulū se inuoluit videt tñ dare duas so. Prima q̄ id qō hic dicit, procedebat olim de iure antiquo sed hodie nō procedit nec de iure nec de cōsuetudine obseruat sed certe ista so. nō ē bona q̄ tpe h⁹ decre. lā emanauerat illa auc. p̄ncipales imo de ea hic fit mentio i tex. ⁊ inducebat difficultatē in hac mā ⁊ tamen ea nō obstante cōtrariū hic decidit. Itē iura loquētia ut in criminali cā nō admittet procurator iā emanauerant ⁊ tamē aliud hic statuit. Itē ad certū articulū vbi nō disponatur de crimine pōt p̄curator intervenire etiā in cā criminali ut nō. in. d. c. veniens ⁊ in. l. pe. §. ad crimen. ff. de pub. iu. ideo glo. forte hic transit multum caute ad aliā so. dicēs hoc procedere specialiter in cāis ecclarum ⁊ sic est ius speciale ⁊ priuilegiatum ⁊ pro hoc adducit istū text. ibi si expedire viderit sue ecclie nouerit cē. ⁊ etiā in istis si clericus eligit litigare per se debet p̄ sēpm hoc iuramentū prestare ⁊ in b reliquis concludit q̄ si clericus vult pōt prestare ⁊ iurare sed nō compellitur si causa est ecclesie ⁊ agit per alium ⁊ hunc intellectum ponit Inno. pe. ⁊ Abb. ut probatur hic p̄m Jo. an. in. c. ceterum .j. eo. dicebat tamē pe. per istam lrām que etiam loquitur in criminali hoc. c. debere intelligi etiam in propriis cāis clericorum dicens q̄ criminalis qō nō posset nomine ecclesie intentari fatebatur tamen q̄ in hoc. c. non tenet sed Ab. tenet cōtrariū quia etiam in criminali causa habet q̄libz ecclesia ut .j. de sumo. dilectus. ij. ⁊. c. veniens. ⁊. c. de hoc spe. etiam eo. ti. §. restat. v̄. quid si p latus videt hunc intellectum sentire dicens q̄ si p̄latus ecclesie elegit litigare p se tenetur tunc p se ipsum iurare ut .j. c. fi. ⁊. c. impatorum. sed si litigat per alium pōt cōmittere syndico ⁊ ita intelligit hoc. c. Hostī. videtur ad huc magis restringere istam litteram. dicit enim q̄ ep̄s potest per alium sine causa litigare ⁊ iurare ⁊ dicit hoc esse priuilegium ep̄i in. c. fi. sed inferior episcopo ḃ ñ potest sine cā pro hoc iste tex. qui dicit si viderit ecclie expedire puta quia testimonium clerici est ecclesie necessarium in cā vide tunc agit p̄latus per alium de testi. insuper. ⁊. c. cum nuncius. se cus ergo cū nulla subest cā Sz ꝓtra hoc ⁊ tex. op. ⁊ videt q̄ de nihilo seruiat ḃ. c. p. c. fi. eo. ti. li. vi. vbi pz q̄ quilz laic⁹ etiā pōt iuramentū calūnie p aliū p̄ stare. ut. l. insiurandō. i fi. ff. de iureiur. Jo. dicit Inn. q̄ speciale est in clericis q̄ procurator eorum etiam sine speciali mandato iuret de calumnia sed i alijs requirit mandatum speciale ut in contrario ⁊ videt hoc idem placere Jo. an. Ego puto hunc intellectum nō procedere per. c. impatorum .j. eo. sm vtrumq̄ intellectum illius. c. Aut enim illi monachi litigabāt p̄ procuratorem specialem sine mandato iurandi de calūnia ⁊ videtur innuere illa littera ⁊ habeo ꝓpositū. nā papa ibi mandat q̄ ip̄i iurent vel constituāt iconomū ⁊ sic non sufficit procurator. Aut illi litigabant per se et idē videt cū papa p̄cipiat ut iurent per se vel constituant iconomū ⁊ sic generalē administratores monasterij ⁊ ideō dicit in. c. in ptractandis .j. eo. nec ē hoc speciale ecclesijs q̄ iconomus ⁊ quilibet hūs generalē et iuridicā administrationē iurat de calūnia i animā suaz sine alio mādato ut in. l. ij. ⁊ qō ibi nō. C. eo. ⁊ dicaz in. c. i ptractandis. Itē hic tex. innuit q̄ specialiter h̄ ministeriū oz clericꝰ alij delegare qñ p nō iconomuz litigat ut ptz ibi huiusmodi officium liceat ꝓdelegare

absurdū eñ videt vt ꝓcurator ad vnā cām ꝓstitutus
iuraret tñ de calūnia ꝛ nō dñs cū posset clericē dige
re talē q omnino esset ignar' q̄litat' ꝛ cause. vñ pinde
est ac si nō iuraret. vñ sum b in opi. singulari ꝛ intelli-
go q̄ b. c. seruiebat fm antiq̄ tpa fm q̄ dubitabat. an
p ꝓcuratorē etiā specialē posset b iuramentū p̄stari ꝛ
poti' tenebat oppositū ut sat' innuit. c. fi. alle. e. tu. li. vi
emanauit q̄ tūc in clerico vt licite p aliū iuraret. q̄ vi-
det q̄dam error in ꝓpl'o ex frequēti iuratōe clericor'. et
lz in effectu ip̄i iurent q̄ habāt speciale mandatū tñ
q̄ ipsi nō tam ḡt euangelia nō videt tant' error i ple
be ar. ij. q. v. si dns p̄biter. ℔ hodie de nihilo seruit. q̄
declaratū est ut q̄libet posset p ꝓcuratorē specialē ad
actū iurandi iurare ut in. d. c. fi. ꝛ dicā in. d. c. in ptra-
ctandis. ꝛ facit ad p̄dicta. c. ij. de testi. li. vi. cōcinden
do q̄ dico q̄ aut litigat clericꝰ p yconomū seu syndicū
generaliter ad causas ꝓstitut'. ꝛ iste tanq̄ general' ad-
ministrator iurat de calumnia sine speciali mādato. et
idem ē in syndico vniuersitatis secularis. Idē in tuto
re ꝛ curatore ꝛ similib' ꝑsonis habētibus generalem
administratōem vt nō. glo. ꝛ bar. in. d. l. ij. aut ē ꝓcu
rator specialis ꝛ generaliter ꝓstitut' sine mandato in
rādi de calūnia ꝛ nō pōt ut. d. c. fi. secus si hz specia-
le mādatū iurandi ꝛ p hec limita gl. sequentē inquātū
dicit esse differentiā inter yconomū. seu syndicam. seu
ꝓcuratorē. nā syndicꝰ ad vnā cām tm̄ equipatur ꝓcu
ratori nec dz habere legitimā administratōem d quo
dicā in. c. in ptractandis. Et aduerte q̄ ad hoc vt
yconom' admittat ad iurandū dz esse talis q̄ omnino
cām non ignoret vt in. c. in ptractādis Opp. cōtra
tex. ꝛ videt q̄ ep̄s iuret de calūnia sine speciali licētia
pape ut. j. c. c. fi. glo. fi. fatē cōtrariū q̄ ꝓpter difficul-
tatem iuret hodie ep̄s sine licentia. ꝛ clarius videtur
℔ velle Hosti. sup tex. dicens q̄ hodie papa quo ad
iramentū calūnie dat omnibus generalē licentiam
de clericis inferioribus sentit ℔ glo. q̄ etiā hodie dñt
habere potestatē seu licentiā iurandi a supiore eorum
Cōcudit tñ nō. q̄ lz istud nō seruet iudiciū tñ nō vici
atur q̄ nō. q̄ facit hoc vltimū ad multa. vtputa clerī
cus nō dz testificari sine licentia sui prelati. xiij. q. ij.
quāq̄. ꝛ xi. q. i. testamentū sed si de facto testificat si
ne licētia videt valere lz malefecerit ꝑ ℔ nō. istā glo.
ꝛ bñ. Et idē videt in religioso q̄ plus est vide ad
℔ q̄ nō. glo. in auē. de mōchis. §. cogitādū. ꝛ Ype.
in ti. de testa. §. iij. v. itē excipit q̄ ē mōchus. ꝛ v. qd
de mōcho ꝛ q̄ nō. Bal. in auē. ingressi. C. de sacro
san. ec. Aduerte tū q̄ circa hoc ꝛ generaliter circa
alia iuramēta exhibēda p clericos multe sunt inuolu-
tiones. an semp exigat licētia superioris. Et ꝓmo vidit
Hosti. q̄ in testiū iuramēto ℔ seruat ℔ in cōtractibus
nō seruat ℔ ꝓsuetudo Alij ut refert Inn. dicūt hoc in
telligēdū i iuramēto calūnie q̄ qñ se purgāt vel' alios
bñ iurāt licite ꝛ idē si iurāt seruare cōtractū aliquē j. d

pur. cano. ꝑ totū. ꝛ j. d in introitu. querelā. ꝛ c. ex rescrip.
Alij dicūt generaliter q̄ vbicūq̄ inuenit, ꝓhibitū de
riciis iurare dz intelligi i foro seculari sunt sine actores
sine rei nec de calūnia iurare p̄nt nec testificari sine licē
tia ep̄i. xi. q. i. testimoniū vide. xxij. q. vltima. q̄ gene
raliter de clericis loquit. ꝛ xiij. q. quāq̄. q̄ specialī-
ter loquit de ꝓbiteris. Et si queris q̄re in ꝓtractibus
coram laico iurare p̄nt ꝛ nō in iudicio sine licētia ep̄i.
Rñdet Inno. q̄ in iudicio sepe quis incitatur ab ad
uersario falsū iurare ꝛ ideo fit cū maiori deliberatōne ꝛ
tarditate ꝛ ne secularia iudicia assuescāt in q̄bus non
p̄nt aliquater' ꝓueniri. xi. q. i. romana. ꝛ in. c. nullus.
sed i ꝓtractib' vbi sola libera voluntate quis ducit se
cus ē fm eū sic etiā fm hosti. rō ne impediat vtilitas
ecclesiar' q̄b' expedit ut ꝓtrahere possint ar. j. ne de.
vel mo. c. i. ꝛ l. ratas. C. de relāt. ven. ꝛ C. de apo-
sta. l. bñ q̄ sanctaz. lz corā ecclesiastico iudice semp
lz iurare sine auctoritate supioris seu licentia vt refert
Inn. Alij dicūt q̄ nec in seculari iudicio vl' ecclesiasti
co vel in cōtractibus licitū est iurare sine auctē ep̄i vel
supioris sed vbicūq̄ ē clericꝰ iudex ordinar' vel dele
gatus si iuraret corā eo intelligit eius auctē facere. et
q̄libet qui pōt iudicare b ipo ē supior quantū ad cās
illā quā audit etiā accessoris qui de alterius iurisdictio
ne ē ar. xxi. di. inferior. Itē dicit Inn. q̄ clericus non
pōt esse ꝓcurator sine licētia sui ꝓlati sed exquo hz li-
centiā ut possit ee ꝓcurator ꝛ ꝑ ꝓnās ꝛ omnia faciēdi si-
ne q̄bus ꝓcuratōem facere nō pōt Vel q̄ in ꝓcurato
re sunt vtilia ar. de offi. dele. p. hec so. Inn. est valde
inmolata ꝛ nō videt firmare pedes in aliqua sententia
Hosti. ℔ quasi ex dictis Inn. intulit duo dicta. ꝓmo
q̄ si sit cā ꝓpria ecclesie vel clerici cui' ecclesie ē admi
nistrator pōt reum cōuenire corā iudice ip̄i' rei etiā si
secularis sit de fo. ꝓpe. cū sit. ꝛ de iudi. cū delegati. et
exquo hz a iure hāc licentiā ꝛ ꝑ ꝓnās coram eo facere
poterit ea sine q̄bus nō possit expediri cā. ꝛ vide ad
b q̄ le. ꝛ nota. in. d. c. p. ergo potest et d e calumnia
iurare. alias penam incurrat. de qua. j. in. c. fi. fm doc.
tamen Hosti. militat eadem ratione dicens q̄ si clerī
cus litigat de consensu iudicis sui vt reus poterit co-
ram eo iurare de calumnia alias non posset in suam
non iudicem consentire ergo intelligitur sibi permis-
sum vt hic et si non haberet licentiam non posset i sui
non iudicem consentire ꝛ per ꝓnās coram eo iurare. hz
certe primum dictum Hosti. est omnino contra hoc
. c. Nam si esset verum tunc de nihilo prouideret hoc
. c. quia non esset dare cām ubi licite moueret litē ꝛ pe
teret licentiam iurandi. do. an. hic incultrat. d. sua cās
dictis aliorum. sed in effectu ℔ videt velle q̄ si habet
clericus auctoritatem iurandi a iure poterit iurare nō
expectata alia licentia. ꝛ si vult prestare iuramentum
purgatōis pōt q̄ in ℔ hz potestatem a iure ꝛ necesse
habet iurare Idem si sit ꝓpurgator depur. ca. p to. ꝛ

ñ.q.v.p to. Jtē ad firmandū cōtractū pōt ī ptractibus jurare absq; alia licētia qz licētiat' ē a iure.sec' in iuramēto calūnie vel alio veritatis dicēde qō nō pōt pstare corā laico nec corā alio iudice ecclīastico ordinario vel delegato.si nō ē al' index suus vñ nō. pōderat Fran que nō exigit licentiā iudicis sed plati ꝛ iō iuste litiget corā alio dz habere a plato suo licentiā iurandi qō ē ptra Jnn.ꝛ līosti.fatet tñ ꝙ si in aliqua cā specificata haberet mādatū agendi a plato ꝙ tunc satis pōt iurare ut dixerūt Jnn.ꝛ hosti.vides tñ hāc māz disolutam ꝛ male eludeatā. Ego puto posse dari vnā regulā breuē ꝛ verissimā ꝙ ex iusta cā exigēte possit dericꝰ sine superioris licētia omne iuramentū pstare nisi expresse a jure,phibeatur ita ꝙ facio regulam affirmatiuā ꝛ pbat hec regula.prīo rōne in his que sunt de genere permissoꝝ oīa intelligunt permissa nisi expresse phibit reperiant.ut le.ꝛ nō. in.c.inter corp.alia de transla.prela.sed actus iurandi oībus indistincte exigente cā ē permissus ut in.c.ꝛ si xp̄s.de iureiur.ꝛ in.c. significasti de elec.ꝛ.xxij.q.i.p to.ḡ semp poterit dicens ex iusta cā iurare nisi repiat,phibitū auctre,pbat ꝙ possint iurare sine licētia exīte cā iusta ut i pal'.c.ꝛ si xp̄s melius in.c.tua.ꝛ.c.ex rescripto. co.ti.ꝛ in.c. puenit.de fideiuss.j.de pur.cano.p to.iurare eni nō est aliqd mali si cā exigit vt plene in iurīb' pall'. dicit et maxime.xxij.q.i.p totā qōem expresse nō.reperiatur,phibitū in iuramento calūnie ut hic ꝛ rō specialitatis potuit esse illa quā.s.allegauī,qz in iudicio sepe incitat' quis ad dicendū falsum. Et circa hoc ē aduertendum ꝙ aut loquimur in epo ꝛ videt velle gl.ꝛ hosti. ꝙ hodie nō exigit ista licētia p.c.si.j.eo.mihi videtur ꝙ illud.c.hoc nō,pbat nec plus illud i epo loquitur q̄.c.cetex.j.eo.in alijs dericis inferioribus ꝛ tamen in inferioribus aliud dicim' ꝑ fateoꝝ de cōsuetudie nō seruat hodie in epo ꝛ forte,ppter difficultatē que erat i exigenda licētia ꝛ in ꝑ seruāda ē cōsuetudo quā etiā admittere i inferioribus si hoc bz cū maxie dericus nō psumat in iurādo imemor sue salutis.i.q.vij sanxim'.cessante vero cōsuetudine dicerē ꝙ nisi litigz corā suo superiore semp dz petere licētiā p istū tex.nec excusare cū a petādo lz habuerit licētiā litigandi a prelato suo qz in hoc exigit specialis licētia ar.hic ꝛ forte hoc fuit inductū ut prelat' suus q̄ bz notas ei' cōditōes faciat sibi pciam tpe iuramēti nec sic de facili deberet maxime qz sepe incitat' qs ab aduersario falsum iurat ut sic optineat pugnā.Jtē exigit licentia ut iuramētū habeat i maiorī reuerentia ꝛ qz cessat horror ꝛ mala suspicio qñ dericus obtinuit licētiā specialē cū psumat' venire deliberat' sic eni bz a iure licentiaz agendi,p iurīb' suis ꝛ eccle ꝛ tñ dz hre speciale licētiā in actu iurandi rōnibus pdictis.ita dicendū si habuit licentiā litigandi ab hoie.ꝛ p hoc dico etiam ꝙ si habeat alicui licentiā specialē iurandi de calūnia dz hre hanc licētiā cū ipe in effectu iuret iuxt nō.in.c.i.s.cōti.li.vi.licet do.an.in hoc videt sentire ptrariū qz nō ē tñ cā,phibitionis horror ut ipe dicit sed sunt ꝛ alie vt.s.tetigi. Jtē etiā dico ꝙ dericus habita licētia iurandi potest iurare de calūnia etiā in manib' iudicis secularis cū corā eo litigat qz quātū ad illā cām ipe ē superior.ar.in.l.ē receptū.ff.de iu.om.iudi.ꝛ.ij.q.vij. nos si incompetenter ꝛ expresse hoc voluit glo.in.c. nullus.xxij.q.v.bz eni iurare dericus tactis euangelijs ꝛ nō tñ propositis quia spāle ē i epo nisi causa ēt lenis qz tunc etiā nō tangit dericꝰ inferior ꝑ interrogatur p sanctā cōsecrationē ut ē tex.nō.sm vnū intellectū in.c. si quis pspyter.ij.q.v.ꝛ probat primus dictū p istū tex.nā hic solū exigit licētia plati sui non eni dicit ꝙ dz iurare in manibus epi vel altoris derici eius mandato tunc eni nō requireret alia licentia ꝛ ꝙ hic litigaret corā seculari facit iste tex.in eo ꝙ allegabatur priuilegiū imperatoris ꝛ qz exigitur licentia pla ti in iurando ꝛ p hoc dico gl.nō bñ dicere.i.d.c. nullus que dicit ꝙ nullū iramentū dz prestare dericus sine licentia sui prelati laico.nā in.c.ex rescripto.d iureiur.ꝛ in.c.puenit de fideiuss.prestitū fuit laico nec i tenuit aliqua licētia superioris ut in eis ptz.ꝛ ad illud.c.nullus.qd videtur vrgere dū gnāliter dicit dericum nō debere q̄cq̄ iurare laico dic ꝙ nō dz iurare tanq̄ superiori ut satis innuit verba ibi sequentia ꝛ volait ibi glo.in primo intellectu ut satis probatur p iura.s.alle. Jtem reperitur dericus prohibitus i actu testificandi sine licentia sui superioris ut i.c.q̄q̄.xiij q.ij.ꝛ.xi.q.i.testimonium Et aduerte qnia illa iura non respiciunt precise actum iurandi sed potiꝰ pnāpaliter actum testificandi ꝛ quando coram seculari producuntur vnde ꝛ coram ecclesiastico alieno etiam iudice non reperit prohibitus testificari sine licentia nec ista iura prohibitiua sunt extendenda.arg. regule odia.de re.iur.li.vi.ꝛ in.c.statutum.de elec.li.vi. cōcludit ergo regulam affirmatiuam ꝛ casus prohibitos speciales nt.s.dixi.ꝛ per hoc remanet declarata tota ista materia satis inuoluta per doct. Nūc ergo glo.declaratis ꝛ explicatis oppo.ꝛ videtur ꝙ ista non fuerit bona interpretatio imo contra mentē primē constitutionis cū in prima cōstitutione de qua ut pn.c.dericis indistincte,phibeat iurare ut pz ibi nulli dericis iurare psumat.ꝛc.ꝛ in constōne Heinrici imperatoris dicatur ꝙ dericis nō cōpellitur iurare sed poterit alteri hoc delegare si viderit expedire ecclesie sue.pōt ergo iurare si vult quod ē contra cōstōem primā do.Mar.sol.interp̄tatio stat in hoc nā pstō do. Mar.phibebat dericū iurare.s.nō obtēta licētia prelati ꝛ vbi cā iurandi nō subest vbi aūt est cā iurandi ꝛ optinetur licentia a prelato tūc videt sibi dari optio an per se an per aliū iuret ut in lra ꝛ quod.s.dixi.Et aduerte qz vbi tex.dicit cuius verba sunt hec.ꝛc.non

ponunt immediate vba Henrici imperatoris .imo fac ibi papa quandã interpositõem approbando t instin cãdo illã interpatõem sz vba henrici ponũt ꝑ in v .p terca.t incipiũt ibi nos itaq; diuine tẽ.t tũc data est lra q in ꝓstructõe immolui b p hostiẽ. Sz ero qui sunt illi gaudẽtes ꝓuilegio huius.c.i an restringat tm ad expssos b.Et aduerte quia si tenes opi.quã.s.te nui ut in b hodie nullũ sit ꝓuilegiũ.ista q̃ ẽ frustratoria ꝑ si tenes aliã opi.Inn.ut,puideat i litigite p procuratorẽ generaliẽ ꝓstitutũ tũc q̃ hz effectũ t tenuit b hosti.t cõiter doc.q habeat locũ b ꝓuilegiũ in qua cũq; psona ecclesiastica administratõne tenete t noie ipius i iudicio cõparente in q̃aq; etiã cã appellatio nis ꝑ eo.c.ij.li.vi.vñ mihi placet hec opi.in personis ecclesiasticis religiosis stricte sumptis q; cũ b.c.voluit ꝓuilegiare psonas religiosas t sacratas vt pz in exemplis nõ dz restringi ad psonas tm b expssas cũ videant iste expsse cã exempli t sic nõ restringũt regalam sz bz locũ ꝓstõ seu ,puisio in calib? silibus ut in c.i.ne cleri.uel mo.et in.l.i.de ꝓdi.inde iuncta gl.sed i alijs psonis ecclesiasticis nõ religiosis stricte nec sacratis.mihi videt q; hec ꝓstõ nõ vendicet sibi locũ q; nõ ẽ cadẽ rõ in illis exemplũ i istis hospitalarijs uel rectoribus hospitaliũ qui sunt laici sz deberãt certam habitũ certe nõ video q; hec ꝓstõ habeat locũ in illis cũ nõ sit cadẽ rõ cũ nõ videat ita horror si ipi iurẽt sicut qñ iurant clerici uel religiosi.Itẽ clerici etiã religiosi ꝓsumunt sanctiores t ita nõ ẽ ꝓtra eos facilit ꝓsumendũ de calumnia.facit.c.in scripturis.xcvi.di.t qõ nõ.glo.xi.q.iij.ablit.sec? videt in alijs t b q; isti t si miles non gaudent omni priuilegio clericali vt dixi in.c.ij.de fo.ꝓpe.t istaꝓstõ nõ ,puidet tantuz loco administratõis sz psonis ,pter locũ sec? si ,puideret administratõi q; tũc posset,pcedere indistincte ꝑmum dictũ ar.opti.ex nõ p Jo.an.in.c.ij.de in integ. restli.li.vi.ubi ꝓuilegiũ cõcessum ecclesijs in petenda restõe in integ; videt etiã cẽ ꝓcessum alijs locis pijs t qui dicant stricte religiosi vide bo.gl. in de. q; contingit de reli.do.et in de.pe.de senten .excom. Ultimo quero quis erat iste prelatus qui habebit dare hanc licentiã iurandi de quo in fi.c.dicit Jnnocẽ. q; non tm eps sed etiã inferior ꝑlatus potent licentiam dare qõ placet q; ista lra nõ se restringit ad epm t,p hoc vide quod in simili le.et nõ.in.c.ꝑlatum .de prebẽ. et in.c.cũ ex eo.de elec.li.vi.

Iteras Casus.In spũtlib? causis de calũnia nõ iurat primo ponit ius et ꝓsuetudinẽ curie. secõ infert ,p cessum cause.ibi vñ.et hodie b .c. corrigit.p.c.i.e.ti.li.vi.ubi statuit q; etiã in istis causis iurẽt Nõ q; decime sunt qd spũale ꝓcor.c.cũ olim.de ꝑscrip.t.c.si.de re.pmu.t intellige de ipo iure decimandi quod debet deo et ecclijs aꝰ i signũ vlis dñij ꝺ deci.tua. sec? si decime deberent alio iure uel ageret de maris fructibus t nõ de ipo iure ad b.c.vña.de loca.et in.c. ut sup.de re.ec.nõ alie.et qõ ibi nõ.t i.d.c.ti.ubi gl.

Nõ q; iuramentũ calumnie est introductum ex rigore et districtõe legum. Nõ qd importat hec verba procedas sm veritatem t equitatem excluduntur secõm do.an.solemnitates rigorose iuris positiui hoc mihi non placet indistincte nam licet remittatur iuramentum calumnie nõ tm remittit alia solẽnitas ordinis iudiciarij qõ pz ex eo q; in spiritualibus causis tẽpore huius.c.seruabãt alie solẽnitates rigorose ut li. ꝓtest.t similes licet hodie in parte sint sublate p de. dispendiosum.de iudi.et vide quod dixi in.c. dilecti .s.de iudi. Oppo.t videtur q; sit iurandum de calumnia indistincte ut.s.c.pz.ubi dicitur q; i quacum q; causa seu controuersia criminali seu ciuili iurandũ ẽ de calũnia indistincte.so.dicit gl.i.q; quedam sunt cause spirituales uel spiritualibus annexe vt causa iuris patronatus t non debet iurari de calumnia sed de veritate dicenda ut.s.de elec.duduum.et de iurãdo. ex lris.t in istis habet locum hoc.c. Quedã sunt cause mere ciuiles seu criminales uel mixte cum agitur de crimine ciuiliter t in istis iuratur de calumnia t habet locum contrarium et de hoc dic ut plene dixi .s.c.proxi. Sed contra hoc oppo.quia si iuratur in criminalibus t temporalibus ciuilibus foritus cit iurandum in spiritualibus quia ubi maius periculũ vertitur ibi cautius est agendum.xlij.di.quidcamus magis est ergo timendum de calumnia in spiritualibus cum in eis sit magis periculum t ideo foritus ẽ in talibus iuramentum calumnie exigendum.so.dicit gl.honestius et cautius esset iurare ratione premissa licz non seruetur p hoc.c.sed dic q; per hoc nõ solvitur cõtrarium vnde dic q; in spiritualibus ideo hoc fuit statutũ q; in eis homines ꝑsumũtur habere deũ in memoria t non calũniari vñ sicut magis ꝑsumitur ,p hominibus spũalibus q̃ꝑ alijs vt in.c.in nra.de ,pa.t in.c.doctas.et in.c.nõnulli.t in.c.qui ve.xvi q.i.ita et in istis spũalibus erat magis ꝑsumendum Jnn.reddit b alias rõnes nõ cõcludentes magis in istis q̃ꝑ i ciuilib? iõ nõ curo recitare t vide glo.in.c.i. co.ti.li.vi.sz q; postea reptum fuit homines etiã in istis calũniari iõ statutũ fuit ut etiã in istis iurarẽt ut i pal. c.i.sz in eo qõ.s.dixi sm gl.q; in causis iurisꝑonar? tanq; annexa spũali nõ iurat nõ bñ glo.t eã sequunt hosti.b t gof.s.c.ꝑxi.t facit.c.qõ i dubijs.de cõsec. ec.uel al.Clin.refert alios tenere contrariũ ex quo ius patronatus nõ ẽ mere spirituale quia ratio canonis ꝓtradicit ideo semp ꝑstandum est.xxxv.q.v. ad fidẽ t facit quod nota.spe.eo.ti.in prin.§.ij.versi. quid d causis.t cum hac opi.transeunt hic Jo.an.t do.an. Ego pro concordia credo distinguendum q; aut agitur de odio et procedit hoc vltimum dictum vt appellatione cause spiritualis non veniat cã spũalibus annexa quia verba debent propie sumi.ar.regale odia.

de re.iur.li.vi.t.c.statutum.t qō ibi nō.e.ti.li.vi. et in.l.iij.§.hec aūt verba.ff.de neg.gest.t in.c.in nra. de iureiur. Aut agit ō fauore t,pcedit prima opi. t ista gl.ar.q: de annexis idē ē iudiciū ut in.c. ḡsto. de iudi.t in.c.translato de pst̄i.sic in terminis h' .c. vbi nō tractatur de odio credere gl.istā sequēdā t idē qō ista gl.sentit spe.eo.ti.§.i.v.,differt aūt.t nō hāc distinctionē q: seruit ad multa alia lz interminis hui' c.nō procedat hodie p.d.c.i.eo.ti.li.vi. Sed ḡro hic diffinitur qñ agit de rebus spūalib' qd si agitur possessorio de re spūali t sic non queritur de ipo iure spirituali ꝑ despoliatione t sic de violentia illata gl. in fi.dicit q tūc ē iurandū de calūnia .idē dicit i exce ptionibus positis in re spirituali all'.c.cum dilecti de dec.t.c.līas ō resti.spo.Aduerte q: licet quo ad ter minos hui' .c.de nihilo seruiat nobis hodie ista qō p.c.i.pall'.tamē iste arti.ē valde vtilis in similib' que stionib' nunqd qō possessoria videlicet iuris spūalis videatur spiritualis vt sic tractet in alijs t iudicet ut spiritualis gl.hic sentit q nō nā in tali vult q debeat iurari sed vbi mere agitur de spirituali nō fm hec tē pora hoc idē sentit vinc.in.c.fi.de iudi. vbi dicit q ō iure spirituali pōt agi possessorio corā iudice seculari sed de mero iure spūali nō etiā incidenter Idē sentit gl.in.c.cū dilecti.de elec.in.v.iuramēto.que dicit q qñ agitur possessorio de re spūali nō agitur spūaliter t iō nō ē tractanda tanq̄ spiritualis idē sentit glo.i.c līas de resti.spo.in.v.iuramēto que vult q in excepti onibus pemptorijs seu dilatorijs que fiunt in cā spi rituali iuratur de calūnia quasi tūc nō agitur de re spi rituali vt etiā sentit ista gl.hoc etiā sentit Inno.in.c. cū dilecti prealle.vbi dicit q nō ē cā mere spūalis vbi agitur possessorio de re spirituali t idē archy .i. c. fre quēs de resti.spo.li.vi.t Jo.an.ibi in.v.similibus fa cit qō in sili nō. Inn.in.c.ceterū.s.de iudi.t in.c.ex pte.b.de so.cōpe.vult q qō possessoria sup feudo nō sapit naturā qōnis feudalis licet circa hoc vacillat. In ptrariū facit qō nō.Lau.Jo.de lig.t beltram i de.dispendiosam.de iudi.vbi dicūt q si agatur ō be neficio possessorio dz tractari cā simplicīter t de pla no,put tractat cā cū agit petitorio q: cā possessoria sup beneficio dicit beneficialis ut in de.vna de causa pos.t proprie.t q: hz actor aliqualiter iustificare ti tulū iuxē nō in.d.de.vna t in.c.līis de resti.spo.t q: cōtinētia cāe diuidi nō dz.l.nullus.C.de iudi.t i.c.i de cā pos.t ppie. Nec ob. qō dicit q nihil cōe hz possessio cū ppietate t,ppieras cū possessione ut.l naturaliter.§.nihil cōe.ff.de ac.pos.q: ꝑ vez ut sniā lata in vno nō ꝓiudicet i alio ꝑ i multis hōt magnaz cōmunionē ar.bo.in.c.cūz de ꝓscrip. vbi pz q sic lai cus nō pōt habere ppietatē rei spūalis ita nec pos sessionē t sic possessio videt eiusdē nature cui' ē ,ppri etas.ad idē facit qō sentit Jo.an.in.d.c.fi.de iudi.

vbi dicit q etiā ibi potuit agi corā iudice secl'ari quia agebat ibi de electōe rectoris secularis quasi secus si agebat de elatōe rectoris ecclīastici lz ibi ageret pos sessorio idē in addi.spe.i ti.de peti.t pos.§.i.v.dd si ago possessorio dicit q qō possessoria sup mīmonio vel alio spirituali nō ē spūalis ꝑ quasi spūalis ad idē iudicant nō.p archy.t Jo.mo.in.c. eū qui. de eo q mit.in pos.li.vi.vbi dicūt q sic qñ agit de beneficio optinēdo nō hz locū missio in possessionē cā rei seruā de ꝑ,pcedi dz ad vlteriora ita t si agit possessorio de bñficio obtento Idē tz spe.in ti.de cōtu.§.sequit.v. illud t dicit q clemēs ita,pnunciauit t oēs doc. con uenient̄.lz gl.aliter sentiat in.d.c.eū qui. Itē spe.in ti.de iura calū.§.sequit in prin.apte dicit q in possessorio sup re spirituali nō iurat de calūnia p.c. pīntiz de testi.li.vi.t sic vult q debeat tractari vt spirituali' Bo.an.hic t in.c.fi.de iudi.dicit q si qō possessoria hēat ānexā cām proprietat,ut in mīmoniali t bñficiali q illa satis posset dici spūalis vt in iurib' prealle. t facit.c.accedens ut li.nō cōte.t sic procedit dictum archy.in.d.c.cum qui t qō nō in de.dispendiosam. de iudi.vt talis cā tractet simplicīter t de plano tc.

Et nō bñ hoc dictū qō approbat ibi nō.p doc.qui s.retuli nā fm eū,ppter ꝓximitatē debēt ad eandē na turā trahi.ut.C.de iudi.l.nulli sed si qō possessoria est nuda tunc dato q nō sit mere spūalis attrahit ad naturā spūalis vt q: annexa ar.co: que.s.dixi.t fa cit.c.cūm de prescrip.hec vera fm eū ꝓterq̄ i exorbi tantibus in quib' si fit mentio de qōne sup re spūali intelligeret de qōne mere t oino spūali q: qō possessoria nō ē mere spūalis q: ex illa gra nō cōfert facit qō nō.i.q.i.in prin.summe. Cōtra illud mēbrum quādo qō possessoria est nuda ut attrabatur ad na turam spiritualis apte facit qō ipemet do. an. tenuit in.c.cum sit generale.s.de so.compe.t in.c.tuam.ō or.cogni.vbi dicit q vbi de re spirituali est questio fa cti tantum t non iuris potest secularis cognoscere ut si est qō an matrimonium fuit contractum vel an con tractus fuerit factus de duplo in fraudem non autem dubitatur an poterit esse matrimonium vel an cōtra ctus fuerit vsufru.qō tenuit bar.in.l.titia.ff.so.ma.t in.l.ij.ff.de in.om.iudi.t in.l.quotiens.C. de iudi. ergo fortius poterit cognoscere quando qō possesso ria est nuda nec etiam primū membrum est indistīn cte verum vnde multz probabiliter sic distinguo ad concordiam redeundo ad omnia predicta q ō re spi rituali potest qō seu causa esse mere spiritualis. Itez quasi spūalis itē mere tēporalis nō habēs aliqualez spūalitatē annexā.mere spiritualis ē qñ disputat pa pal' de re spūali t ē qō iuris exēplū an mīmonium vel collatio beneficij tenuerit vel quis teneat ad decī mas t silib' t de talib' secl'aris nll'o mō intromittit se nec pncipal' nec incidēt ut i.c.tuā de or.cogni.t in.c.

lator. q fi. sint le. t ī ꝓsilibus. q̄si spūalis qñ agitur de
possessorio. t ē tale possessoriū habens cū ꝓprietati
annexā. ut qz in ea ē fūcda aliqualis ꝓbatio sup ipso
iure ut si agit ad restitutōnem ꝓcingis ut in. c. ex trans
missa. t. c. ex pte. t qō ibi plene nō. de restī. spo. t tal
cā trahit ad naturā materie spūalis qz ꝑncipaliter di
sputat de violētio t nō de ipō iure spūali t semp cōsi
derandū ē in attribuēdo actū alicui speciei qz ꝑncipa
liter agit ad ff. l. i. ff. de auct. tu. t qō nō. gl. in. c. ō ce
tero. de homi. t in. l. queritf. ff. de sta. ho. t. iiij. q. iij.
hermofrodit' t illud qō dicūm' qz ubi agit de crimie
ciuiliť illa nō ē qō criminalis ꝑ iuȳ ut in. c. sup his. in
fi. de accu. t in. c. tue. ō. ꝓcu. ad idē. c. q̄sto. ō iudi. ubi
iusꝑatronat' nō ē mere spūalis lz habeat annexā spiri
tualitatē ꝑ ō spirituali annexū ita t forti' dicendū est
de qō possessoria habenti quandā ꝓprietatē ānexaz
t sic ꝓcedit opi. Inn. t archy. dicentiū qz nō ē mere spi
ritualis t ꝓcedit ff cūi opi. Jo. an. in addi. ubi dicit
qz ē q̄si spūal' t ꝓcedit nō. i cle. dispēdiosam. t. c. cū q̄
pal. vt tractť hec cā vt spūal' ñ tñ ē mere spūal' ꝑ ꝓpē
illā annexionē sicut dicūm' i ſurepīonat' i. d. c. quāto
Mere tpalis ē nō habens aliquā spūalitatē ānexā
ubi disputat tñ de fco mero nec venit discutiēdus alī
qd iuris exēplū qñ agit dic' ꝓtra laicū possessorio re
tinēde qz molestat' i possessorio retinēde sue ecclie t
agit ut cesset a turbatōe ff licz agat' respectu ecclie
nō tñ venit ad discutiendū aliquid iuris spūalis lz qd
meri facti an turbet t an possideat uel si agit' interdi
cto recuperande ꝓ calice consecrato subtracto vel reli
quijs t ſilibus rebus ubi nō bz docere de aliq̄ ꝓprie
tate lz satis ē ꝓbare possessionē t rapinā. in his enim
nihil repugnat laicū iudicē cognoscere ꝓtra laycū nec
pōt dici in aliq̄ hec qō spūalis cū de spūalitate nulla
tenus disputet ꝓ ff ē tex. opti. in. c. petim'. xi. q. i. sic
videmus i silī qz cognoscit de iniuria illata clerico ꝓse
crato t spūali t illata ecclie ꝓsecrate. ē em̄ iudex quia
nō iudicat de ipō spūali lz de iniuria illata spūalitati
vt in. c. cū sit generale. de fo. ꝓpe. t. l. si qs i ff genus.
C. de sacrosanc. ec. videm' etiā in iuramēto qz ubi nō
disputat de viribꝰ iuramēti lz tñ ut cogat laic' ad ob
seruantiā pōt se intromittere qz qō non ē spūalis nec
q̄si ut in. c. lz. de iureiurā. li. vi. t nō. Jo. an. in. c. fi. ō
fo. ꝓpe. eo. li. dixi in. d. c. cū sit generale. t ff casu, pce
dat glo. t aliox opi. dicētium qz nō ē spūalis qō pos
sessoria nec mireris qz agat de re spūali t qō non di
cat spūalis qz idē vides in exemplo pal. t in. c. i. t. iij
de eo q̄ mit. in poss. t nō. in. c. ꝓtingit. de dolo t ꝓtu.
nā qñq̄ agit de ecclesia vt de ꝓprietate quadā tpali
quia nō disputat de ti. ut i. d. c. cū q̄. nō ob. p̄dictis. c.
cām. de p̄scrip. p qō dicit do. an. qz possessio est ans
nature cuius ē ꝓprietas qz laicus ideo nō pōt possi
dere spiritualia qz possessio est qd iuris. est em̄ ius
libere insistendi rei ut nō. in. l. i. ff. de acqui. pos. t iō
non cadit in laycū qui nullū ius pōt hr̄e in spirituali
bus sed qñ agitur de possessorio nudo t non dispu
tatur do iure an possit cadere vel non cadere t nihil
iuris ex hoc acquirtur laico lz tñ decernit sup facto
an fuit facta spoliatio vel iniuria illata ut in d. c. cū sit
generale. t in. c. felicis. de pe. li. vi. nā t ipa detestatio
nuda rei spiritualis cum sit quid meri facti hr̄ cadit i
laicum vt in. c. i. de ꝑ. g. t quod ibi nō. t in. c. causam
pal. ubi glo. t per hoc habes istum passum plenius
discussum ff q̄ alibi t aliquid de materia tangam in
d. c. tuam. Ulterius quero. s. dixi post glo. q in
istis causis spiritualibus iurat' de veritate dicēda nō
de calumnia in quo differt hoc iuramentum calūnie
ab isto iuramento calumnie t quid habeat respondē
re quo ad primum spe. e. ti. §. i. v. dicit autem ponit
multas differentias. t prima est quia iuramentum ca
lumnie prestatur in ciuilibus t pecuniarijs ꝙ. c. cete
rum. t. c. cum causa. t. c. fi. istud enim tantum est i spi
ritualibus t eis annexis ut hic t de dec. dudū. t nō
inquantum dicit de annexis quia aperte sentit opi.
glo. quam. s. tetigi. Secunda differentia est quia
in illo respondetur de credulitate vt in auē. de bis q̄
ingre. ad ap. §. penl. t fi. col'. v. sed in isto non nisi de
scientia quaz sat. iij. q. ix. hortamur. t in. c. presentii
de testi. li. vi. vbi ipi sciunt tē. t ita ff ipm quod verbū
sonat simile. ff. iudi. sol. l. iudicatum. t. ff. de lega. iij.
l. nemo aliter. Tercio differentia est quia illud con
tinet multa. c. istud vero vnum solum videlicet illud
quod ipsum verbum sonat. Quarta quia in illo
non datur dilatio nam potest dicere credo vel nō re
do. in isto vero sic ut. ff. de inter. act. l. qui interroga
tus. 2 de hoc vide quod dicam in. c. pe. ꝙ. e. ubi glo.
tangit. Quinta qz illud prestant principales pr
sone istud etiam procurator. Sexta quia illō pre
stat syndicus uel actor in animam propriam vt in. c.
in pertractandis ꝙ. eodem. istud vero prestatur in ani
mam domini vl' vniuersitatis vt in dicto. c. presentii

Septima quia si post iuramentum calumnie re
statur dicetur melius noscere veritatem cogitur iterū
respondere ut nota. in. c. si ꝙ. e. ti. Inquantum primo
dicit spe. q iuramentum de veritate dicenda presta
tur tantum in spiritualibus In contrarium facit de.
sepe. de v. sig. t qō nō. in. c. i. t. ij. de confe. li. vi. et
in. l. fj. C. de in. calū. vbi indistincte dicit positionibus
esse respōdendum per iuramentum de veritate et sic
non solum in spūalibus so. potest multiplicater respō
deri videlicz ꝓmo q olim tñ i spūalibꝰ ut in iuribus
pal. in quibus exuberat officiū iudicis. hodie vero ō
ꝓsuetudine iurat' in qualibet cā ut le. t nō. i iuribꝰ all.
ꝑ ꝓtrarijs. Uel i spūalibꝰ pstat ff iuramētū indistīn
cte ex officio iudicis. de dec. cū nobis. t i. c. cū dilecti
mutuo cā pstat pte postulāte qz in eis multum exube
rat officium iudicis. fiunt em̄ vt tunc pars relaxetur

ab onere ꝓbandi ut nō. in. c. i. ꝛ. ij. de cōfes. li. vi. vbi
cuiꝫ vilam fuerit indici ita tamē ut nō suppleat de fa/
cto ꝛ ad cōmodū prīatū nec ob. nō. in. c. bone ò po
stu. plā. ꝛ in. c. ad nrām el. ij. de iureiur. p Inn. ꝛ per
doc. in. l. vna. C. ut qui desunt adno. ꝛ ita puto dicen
dū ad hoc ꝓtraniū q nō repio expresse tactū p doc.
Ad dic ꝛ tertio q in his cāis spūalib' pstat ꝫ iura/
mentū sup positionib' dūtaxat ut nō. in. c. dudū. de
dec. ꝛ in. c. i. ꝛ. ij. de cōfes. li. vi. sed in spiritualib' vel
annexis pōt exigi indifferenter etiā sup tota cā ꝛ hoc
voluit Inn. in. c. ex lr̄is. j. de iureiur. Itē iquātum
dicit spe. in scīa dña q in iuramēto de veritate ñ re/
spōdet nili de scīa quā scit ille qui interrogat infertur
ad decisionē scīi quesiti qò fuit ut habeat respondere
ꝫ ꝫ iuramēto. vide eni qò tenet spe. ꝛ idē sentit gl. in
. c. i. de cōfes. ꝛ Inn. in pall. c. pīmuz vbi dicit q vbi
iurat de veritate dicēda tam opponēs qꝫ respondens
nō qò credit sed q nouit dicere dꝫ ar. ij. q. ix. horta
mur. sed qñ iurat de calūnia pōt ꝛ ñdere qò credit
ut. l. ij. C. e. sed hic videt sentire aliud dicēs q licꝫ in
cāis spūalibus iuret aliqñ de veritate dicēda. s. cum
indicā visum fuerit ex iusta cā. ꝛ tūc cogit iurare vel in
articulo i quo dubitat vel de q̄ queritꝰ vel etiā in tota
cā si ꝓbabiliter suspicat q cōtra ꝓsciam in multis ve
ritatē negat nūqꝫ tñ p iuramētū illud veritatis inter/
rogatur de credulitate ut in. d. c. pīmū. tñ ps debꝫ re
spondere qd sciat vel credat sm eū hoc vltimū visuꝫ ē
mirabile ḧosti. q nō debeat interrogari de credulī/
tate ꝛ q debeant ñdere iō dicit q q̄uis ptes et te/
stes in spiritualibus iurent de veritate dicēda nō solū
de veritate sed etiā de credulitate sunt interrogandi ꝛ
ñdere tenent all'. de testi. quotiēs in fi. ꝛ. c. cām plus
dicit q cū iurās de veritate dꝫ sm ꝓsciam respōdere
veritate cōscie ꝓsiderata q̄ ad ñsionis effectū potius
ē illud iuramētū credulitatis qꝫ veritatis ut in. d. c. p
sentiū. ꝛ de iureiur. ꝛ si xp̄s prio ñso sed hodie de cō
suetudine iurat talis veritatē quā scit vel credit scōm
eam. Jo. de lig. dicit q veritas pōt sciri ꝛ tunc surgit
habitus demōstratiōis ex necessariꝫs pōt etiā credi ꝛ
tunc surgit habitus ex ꝓbabilib'. vigore q̄ iuramēti
de veritate pōt ꝗs ñdere scio ꝛ credo. puto tñ opi.
Inn. verioꝛē q: aliud ē scire aliud opinari vel credere
nā scīa dicit ex demōstratione. credulitas ex opiatis
dictū host. pcedit in iudiciariꝫs q: iudex dꝫ interro/
gare de quocunqꝫ qò facere pōt iudiciū ad iudicādū
xxx. q. v. iudicantē. ꝛ. c. afferte de ꝓsump. videte nos
habem' ꝓsciam ꝛ nescīam ꝛ sic duo extrema ꝛ sic iter
ista duo extrema ē quoddā mediū. s. credulitas seu fi
des. scīa habet duplicāter prio i his q̄ sunt alicui' ar
tis. ꝛ tūc scire dicit rē p cās ꝓgnoscere vt dicit plus. ò
q̄ in. l. scire. ff. de legi. habet scdo i his q̄ sunt facti ut
i mā nra ꝛ tunc illud scire dicim' ad qò mouemur p
sonus ꝛ hoc ē scīa q̄ requirit in teste ut in. l. testes. C

de testi. ꝛ. iij. q. ix. hortamur ꝛ melius i. c. testes. ea.
cā. ꝛ. q. in fi. Nescia ē de eo q hō nescit ita q non ḥz
aliquā credulitatē seu fidē ut nō. gl. in ꝓca. ff. de in. ꝛ
fac. ig. Credulitas seu fides ē quā quis cōcipit ex va
rijs argumētis indicijs seu ꝓsumptionib' de quibus
p bar. in. l. admonēdi. ff. de iureiu. Ad ꝓpositū q̄ cuz
ista inter se sunt diuersa sub iuramēto de veritate non
tenet ꝓprie ꝛ stricte ñdere de credulitate q: veritas
ex ꝓsumptis nō habet sed p sensum ꝓprium ut i. d
c. testes iuncto. d. c. hortamur. ꝛ vide bar. in. l. i. ante
fi. ff. de inter. ac. sed in iudicijs non dꝫ capi ita stricte
sed large p omni scīa quā ḥz siue veraciter siue ex cre
dulitate ꝛ tunc dicit scīa i ꝓprie. ad hoc. l. ij. C. ò iu.
ca. §. qò obseruari vbi tex. dicit de eo qò credit ꝛ po
stea subijcit de eo qò scit. ꝛ ponit ibi de scīa i ꝓprie
si quā ḥz p credulitatē. Itē facit in. l. ij. §. idem labeo
ff. de aqua plu. ar. ꝛ ibi glo. ꝛ nō. bar. in. d. l. i. ò iter.
act. p hoc nā ꝛ ñsio p credulitatē i facto ꝓprio ita
ꝓiudicat sic ñsio de veritate ut dicit gl. nō. in. c. ex lit
teris de iureiur. Itē iudex inducit in alijs ad aliquaz
opi. ut nō. in ꝓdicta. l. admonendi ꝛ iō cōcludo tā in
teste qꝫ in ꝑte vt sub isto iuramēto teneant respōdere
etiā de credulitate ꝛ in teste ꝓbat quia iurat dicere ve
ritatē ut nō. glo. in. c. fraternitatis. de testibus. ꝛ ptz
in. d. c. testes. ꝛ. c. hortamur ꝛ tamē tenet respondere
etiam de credulitate ut patet in. c. cām. ꝛ. c. licet ex q̄
dam ꝛ. c. quotiens ꝛ. c. preterea. ꝛ. c. tam litteris. de
testi. debet ergo intelligi hoc iuramentum large vt di
cat veritatem super his de quibus interrogabitur. si
ergo interrogatur an credat an debet respondere veri
tatē. s. an credat vel nō licet eni ignoret facti ꝓncipal'
veritatē debet tamē respondere veritatē ad interroga
tionē ꝛ hec interrogatio per iudicem bene admittitur
ut in iuribus ꝑalle. ꝛ facit ꝑall'. c. iudicantē. ꝛ. l. vbiā
qꝫ de inter. act. ꝛ sic laudo consuetudinem que habet
ut iuret veritatē quam scit vel credit quia illud intelli/
gitur tacite ex larga significatione ut predixi ꝛ hodie
cōmuniter respondetur ad positionē per verbuz bene
credit vel non credit licet precesserit iuramentū ò ve
ritate dicenda ꝛ eque preiudicat ut predixi ꝛ hoc nō.
ꝛ materiā positionū tangam in. c. pe. j. eo. Ultimo
extra glo. oppo. ꝛ videtur q ista rō posita in tex. non
sit bona q̄ iuramentum calūnie nō ē prestandū quia
canones nō iudicūt. nam vbi deficiunt canones suc
cedunt leges ut in. c. i. de no. ope. nū. ꝛ. x. di. si in ad
intorū. ꝛ qò ibi nō. sol. ḧosti. vt arbitroꝛ metu con/
trarij supplet ad lr̄am ibi nō iudicant imo sustinent q
ꝓstet. Ad idē ꝛ ad hoc inducit lr̄am ibi nec dare nec
recipe. ꝛc. all'. ad idē. ij. q. v. cōsuluisti. ꝛ refert Clinc.
quosdā exponere iudicūt. i. interdicūt. vel ꝓhibēt ꝛ al
legāt eūdē canonem ꝛ vbi sunt isti canones de quib'
facit mentionem ista lr̄a dicit Clin. q sunt in registro
Bo. anto. dicit q sufficit q canones non iudicant

hoc iuramentū qz dispōnes legū nō stringīt causa. spūales Certe ista so. falsa ē z ptra. c. i. z ij. ō no. op nū. ubi ptz qz etiā cāe spūales tractant z diffiniūt fm leges gnāliter loquētes eqđ nō contradicūt cano. ad idē. c. ancte martini. de ꝓcess. pben. li. vi. z. s. c. pp. z iō tene aliā so. Vel dic qz lz lex ꝟ generalit disponeret ñ tñ fuerit recepta moꝛib⁹ seu ꝓsuetudine i causis spūalt bus z ille mos uel ꝓsuetudo vel stil⁹ curie impedit vir tutez legis general. ad ꝟ qđ in fili dixi de instantia q̄ nō pit triēnio ut i. c. pe. de iudi. z qđ le. z nō. iij. di. le ges z hec mea so. magis ꝓuenit lr̄e ibi nō ꝓsuenit ad qđ eñ allegaret ꝓsuetudo z stil⁹ si canones expresse ꝓhiberent. sensus ergo littere est qz exquo canon ex/ presse in hoc nō disponit z dispō legis ciuilis nō fuit moꝛibus recepta non ē de necessitate seruanda. z hoc nō. qz facit ad multa

Casus. in

N pertractandis

rari pōt ō calūnia p ꝓncipales z p iconomos cām no tam habentes. h. d. vel summa sic ¶ Principalis ꝑso/ na nō indistincte relevat ab onere iurandi de calūnia lz ꝓpareat p iconom̄ ꝟ sibi uel iconomoū deferēdū in spectа qualitate cause z psonaꝝ. h. d. z ñ recipit⁹ diuisi onem ꝓgruā. Nō ꝓmo qz iconom⁹ nō admittit in distincte ad iurandū de calūnia ꝟ ita demū si hz noti ciam cause nec sufficit leuis noticia. vñ exponit hosti. ibi tex. nō nesciāt. i. nō ignoꝛēt imo oino sciāt. Et nō ex ꝟ scōm hosti. z abb. ꝓtra religiosos uel alios mit/ tentes ad causas ignaros facti z interdū viles q̄ sine ꝓscia omnia negant. ꝓstituēdi eñ sunt idonei z q̄ cām bñ cognoscāt. L. eo. l. ij. §. si aūt vel dignitas etiaz se quenti nec dz iudex ꝓtrariuz sustinere ꝟ ex offō suo oc currere malicijs occultātiū veritatē. ar. ff. de testi. l. cu rrent. qđ nō. sed intellige ꝟ qñ iconom⁹ vel syndic⁹ iu/ rat in aīmā suā. secus si hz speciale mandatū iurādi in aīmā ꝓstituentis tunc eñ frustra requirit an dñs sit legalioꝛ cū ipse videat iurare in cuius aīmā iurat z nō syndic⁹. ut nō. Jo. an. z bñ i. c. fi. j. e. li. vi. Scdo nō q̄ iconom⁹ iurat de calūnia in aiam suā z ñ i aiaz ꝓstituētis z ꝟ iō qz ipse hz generalē administratōem vt in. l. ij. L. e. z de h. j. dicā in glo. fi. Nō tercio ex lra ar. in eo qz principalis ꝑsona tenet ꝓstituere icono mum seu ꝓcuratoꝛē cause noticiā habentē q̄ si nō hz noticiā cause ē imputandū dño vnde Jnno. dicit q̄ si ꝓcurator vel syndic⁹ interrogat⁹ dicit se velle cōsulere dñm nō habebit terminum nisi iusta subsit cā ar. l. ft. L. de ꝓcu. z. l. si actoꝛ. ff. eo. quinimo scōm eū si ꝓcu rator dicit se nescire ea de qbus interrogat z ptinent ad ꝓncipale negociū ꝓdānabit in expēsis que ꝓpter ꝟ fieret ar. ꝟ qđ nō. p hoc. c. auditis. z. c. cōstitut⁹ de procu. hoc vez scōm hosti. z Jo. an. nisi forsan sit ar tical⁹ q̄ de nouo emerserit uel de q̄ nō possit dño im putari si ꝓcuratoꝛē nō instruxit ar. j. e. c. cetez. in prin. z iō ꝟ erit arbitrariū ar. ꝟ de transac. c. fi. ad fi. z j. e. c. fi. z vide in spe. depos. §. vi. v. in summa. z v. sed hec limitanda sunt ut nō. bar. in. l. nō solū. ff. de pcu. z nō ꝓsequoꝛ ꝟ qz nō ē materia nr̄a lz plene dicatur i d. c. dilect⁹. vbi recte cadit Ultimo nō qz in pdigi do ꝓncipalē seu iconomū seu syndicū ad actū iurāmē ti dz ꝓsiderari qualitas cause z ꝓncipaliū ꝑsonarum Cōsiderat aūt qualitas cause an sit spūalis vel non seu sit talis i qua sit iurādū uel nō z hoc cognoscit ex nō. d. c. i. z. c. lr̄as. Qualitas aūt ꝑsonaꝝ cōsiderat an constitutus sit iustioꝛ. L. de pcu. l. in pecuniarijs scōm Jnn. uel scōm hosti. inspicit an tales sint rēdigi osi q̄ nō iurāt uel seculares q̄ iurāt ut. j. c. pp. uel ēt q̄ habēt electōem iurādi uel nō. j. e. c. fi. oñes iste exposi tiones pñt cōiungi inꝛ nō. in. c. i. s. c. Nota tñ so. seu expositōem Jnn. ut lz syndic⁹ habeat generalem administratōem possit pdigi ꝓstitutus si ē iustioꝛ pu to tñ qz nō indistincte cōsiderabit ista ꝓrogatiua in cō stituente cū raro uel nūqz sit qz ꝓstitutus nō sit iustioꝛ vñ puto sufficere qz syndic⁹ sit iustus z habeat noticiā cause. sec⁹ si ēet vilis z ñ haberet noticiā cause z tūc ꝑ cedit dictū Jnn. als raro admitteret syndic⁹ ad iurā dū ꝓtra istud. c. z. c. sc. z. l. ij. L. eo. facit. c. cū nobis. z qđ ibi nō. de elec. z. vij. q. i. lz. Oppo. z videat qz p iconomū nō sufficiat iurare qz p ꝓncipalē ꝑsonā hoc iuramētū ē ꝓstandū ut in aut. ꝓncipales. L. ō iu. calū. z. s. c. i. Sol. dicit glo. fi. qz ꝓtrariū, procedit in p curatoꝛe sec⁹ in syndico seu iconomo z de hoc bic nā isti iurāt in aīmā, ppriā sicut tutoꝛes z curatoꝛes qz bñt legitimā administratōem ut d. l. ij. Cōdude dare hanc materiā colligēdo dicta doc. ꝟ z in. c. fi. co. ti. li. vi. z in d. l. ij. qz aut ē syndic⁹ generalis datus. s. quo ad oīnes causas z talis tanqz bñs legitimā ꝑadmini/ stratōem iurat de calūnia i aiaz suā z ꝟ intellige dum modo habeat noticiā cause ut ꝟ z idē dicendū in quo libet alio bñte legitimā administratōem vt in tutoꝛe z curatoꝛe z patre in rebus filij aduenticijs in rectoꝛe hospitalium z similibus personis ut in dicta. l. ij. vbi plene nota. hec procedunt etiam si syndicus da/ tus esset sub nomine procuratoris. satis enim est qz fuit generaliter constitutus a collegio seu vniuersitate non enim est ius in nomine vt in. c. petitio. de procu. facit. l. i. ff. quod cuiusq; vni. z quod nota. Innocen. in. c. penul. j. e. z idem est in actoꝛe constituto a domi no vel non domino vt a curatoꝛe vel tutoꝛe auctorita te iudicis vt in prealle. l. ij. iuncta glo. Aut syndi cus hz speciale mandatū seu est specialis ad certā cās z tūc equipat ꝓcuratoꝛi. ñ eñ ita hz ltiaz administratio nē ut dicit Jo. an. ꝟ z archy. i. d. c. ij. de testi. li. vi. et spe. e. ti. §. restat. v. ff qd dices. vide Archy. in. c. tibi dño. lxij. di. Jn isto g̃ dicēd ē vt stati dicā i, procura/ rei q̄ dic̄ qz aut ē, procuratoꝛ ad iudicia aut ad negocia ꝓmo cān aut, procuratoꝛ hz generale mādatū ad oīes

cás q̃ eẽ põt ut in.c.ís qui de.pa.li.vi.t co.ti.c. di lectus in antiq̃ís nec hz mãdatũ ad iurandũ de ca lũnia t nõ admittit ut in aũc.t pncipalis.L.co.t.s. c.i.nisi dominus eẽt longe abñs ita q̃ in breui habe ri nõ põt tũc admittet,pcurator ar.in.l. si longi⁹. ff. de indi.t in.c.ti.de sepul.li.vi.t tenet bar.in.d.l. ij. licet quidã cõtra.de quo p gl.voc.in.c.cetex.j. co. t ibi dicã. Aut hz spẽale mãdatũ ad iurandũ ỗ ca lũnia ita generaliter sicut solet fieri vt q̃ postq̃ fuit generaliter cõstitutus ẽ adiecta clausula dãdo sibi po testatẽ iurandi de calũnia ꝛc̃.t ita tenet Jo.an. in p̃ all.c.ti.co.ti.li.vi.t bar.in.d.l.ij.t nõ dz admitti q̃ cũ fuisset generaliter cõstitutus nõ potuit instrui spe cialiter in qualibet cã t,pcurator sit deputatus iurã do male in aliqua cã in aiam dñi nõ obligaret dñm ad plurũ q̃ in generali mãdato nõ venit dictũ. ut l.si,pcurator.ff.de cõdi.inde.t ar.in.c.i.de iureiu.li. vi.dz ergo habere mandatũ specialiter ad iurandum de calũnia in tali cã ut satis colligit in.d.c.ti.t fac.l. si quis mihi bona.§.iussu.ff.de acqui.here.tunc eñ admittit ad iurandũ in aiam dñi licet olim erat dubi um ut in.d.c.ti.t dz cõcipe verba in psonã dñi t for mã iurandi vide p gl.in p̃alle.c.tibi dño.nã t ipe pro curator dz etiã iurare in animã suã sine dñs iurauerit de per se sine,pcurator noie dñi q̃ posset ipe calũnia ri in,plecutione iudicij,ut nõ.in.d.l.ij.t,pbat hodie in.d.c.ij.c.ti.li.vi.facit.c.pñtium de testi.e.li.t eo ca si quo,pcurator hz speciale mandatũ ad iurandum mõ p̃dicto iudex nõ solũ põt admittere ut dic ibi tex. ino iniuriã facit nõ admittẽdo ut dicit ibi Jo.an. q̃ ipe dñs videt iurare ex quo dat mandatũ iurandi in aiam suã.Ex quo etiã infert q̃ dñs tanq̃ iustior non põt vocari cũ ipemet p illũ loquit tãq̃ p pcã t or ganũ sed in rñsione ad positiones poterit vocari dñs si ẽ iustior t sic,pcedat.l.fi.C.de,pa.t q̃ nõ.i.c.i. de iudi.li.vi.Si vero ẽ,pcurator ad negocia de quo cattũ ẽ q̃ põt agere t defendere sup illis vt in.c.q̃ ge neraliter de.pa.li.vi.putat Jo.an. in.c.ti.q̃ si agit p negocio q̃ ipe gessit admittet adiurandũ sine alio mandato q̃ ipe ẽ instructus in illa cã melius q̃z do minus maxime si hz illud generale mandatum ad iu randum de calũnia.t p hoc habes dare mãm istam multis resecatis supfluitatibus t obscuritatib⁹.t q̃ de defensore t cõiuncta psona t ỗ cessionaria t silib⁹ an admittatur ad iurandum de calũnia vide p doct. in.d.l.ij.t spe.c.ti.§.nunc dicamus.

Operatorum Casus.Jin causa collegij nõ singli de collegio ꝑ iconom⁹ ipi⁹ iurat de calũnia b.ỗ.vel summa sic.Vniuersitas tenet iurare de calũ nia nisi relevet se pstitutõ iconomũ.B.d. et prio nar rat reprehẽsibile factũ secõ id pbibet ibi ad qõ. tertio puidet qd ipostez faciendũ sit.ibi sed ne fratrib⁹.t ti

telligit istã litterã do.an.q̃ isti litigabãt p,pcuratorẽ spẽaliter ad cãm pstitutũ t dũ ab eis exigeret iuramẽ tũ calũnie ipi dicebãt se nõ artandos ps aduersa re spõdebat eos ꝓpellendos q̃z nõ sufficiebat,pcurato rẽ iurare p q̃ iudex ꝓpellebat eos sub penis iuris ut iurarent illi cõquesti sunt pape petẽdo ỗ oportuno re medio,puideri papa mãdauit ut in lra. s.ut cõstituãt iconomũ gnãlẽ si volũt euitare penã iuris.Et ex hac positione casus sentit do.an.cõtra opi.quã ipemet te nuit.s.c.i.vt deriuatis nõ releuetur a iuramẽto calum nie cõstituẽdo,pcuratorẽ specialẽ t clarius sentit in q̃ dam nõbili vbi colligit ex isto tex.q̃ clerici cõpellunt litigare p procuratorẽ pticulariẽ aut iurare p se vel p pcuratorẽ i animã dñi.Aut vlem administratorẽ con stituere qui in solã sui aiam iuret t sic fm istũ suum in tellectum nullũ erit in hoc priuilegiũ clericoz aiz et vniuersitas secularis releuet ab onere iurandi cõstitu endo sibi syndicum generalẽ ut.j.c.pe.t nõ.i.l.ij.L e.dixi.in.c.prox.cuius cõtrariũ tenuit in.d.c.i.t iõ dic ut ibi dixi vbi ad hoc allegaui istũ tex. qui optie pbat meã opi. positã ibi etiã si isti ñ litigassent p,pcu ratorẽ specialẽ satis eni est papã mandare ut pstituãt iconomũ gnãlẽ si volũt euitare iuramẽtũ calũnie vl̃ pe nas iuris t sic nõ sufficit cõstituere,pcuratorẽ specialẽ

Nõ prio q̃ dictũ capitulũ t prelati seu coz scia in obmittendo qõ cadit in delictum pnidicat ecclie nã istis nolentibus iurare eccliã pdit cãm facit.c.aiz olim de censi.t vide bo.glo.in regula delictũ.de reg. iur.li.vi. Nõ secõ q̃ licite t sufficienter ẽ cõstitut' ,pcurator si ẽ datus ad agendũ t ad excipiendũ fm guil.naso.b.nã excipe ponit,p defendere ut b al'nõ eẽt idoneus,pcurator cũ debeat dari ad defendẽdũz t agendũ ut in.c.cũstitutus t.c.accedens de,pa.t.l sed t hic.§.defendere.ff.eo.ti. Nõ ar.p t contra q̃ abbas t monachi põt pstituere sine alterius supio ris ante iconomũ seu sindicũ generalẽ in coz mona sterio t hec t alia statim examinabo cũ glo. Op. cõtra tex.t videt q̃ abbas poterat hic ꝓpelli ad iurã dum vel alĩ⁹ cui cura monasterij ẽ cõmissa q̃z isti pre sumũtur scire veritatẽ ut.l.municeps.ff.ad muni.hic dicit tex.tales cõstituendos qui veritatẽ sciunt ut.s. c.prox.glo.prima dat duas sol.Prima q̃ prioza iu ra loquuntur in collegijs secularibus Alia sol.est q̃ istud est speciale priuilegium clericorum t iste due so.in idem incidunt t iure nõ probant imo,pbat po tius oppositũ vt in.d.l.ij.§.qõ obseruari.L.e.vbi di citur q̃ habentes legitimã administrationẽ a iure iu rãt de calũnia vt tutores t curatores t filii.t idẽ di cit glo.in.d.l.ij.§.hoc all'.in glo.in sindico vniuersi tatis q̃z tales hñt legitimã administrationẽ a iure ar. in.l.i.ff.qõ cuiusq̃ vni.t idẽ bar.in.d.§.hoc etiam. t ad illũ tex.rñdet q̃ ibi nõ constat illum habere mã datum vel forte erat constitutus ad vnã causam qui

eq̃patur procuratori speciali ut dixi in.c.precedenti. Idem voluit Inn.hic dicẽs q̃ iconomi syndici actores tutores curatores parẽtes orphanatrophi ꝛ oẽs alij q̃ legitimã bñt administrationẽ vel a lege vl̃ a iudiciali añcte iurãt de calũnia alle.L.de in.ca.l.ij.§.i ꝛ ij.L.de bo.ma.l.i.L.de epi.ꝛ de.l. orphanatrophos.ꝛ in añc.sed hodie Insti.de cura.§.fi.ꝛ iõ conclude q̃ syndicꝰ gnãlis collegij secularis vel eccliasti cꝰ iurat de calũnia ĩ aĩam suã sine alio mãdato dũmõ habeat notitiã cãe ut.s.c.pr.ꝛ sic nõ ob. cõtrariũ gl. Aut nõ cõstituit talẽ syndicũ ꝛ si tũc abbas vel rector agit ipe iurabit q̃ hz legitimã administrationẽ ar.in.c.edoceri de rescrip.ꝛ qõ nõ.in.c.ij.de testi.li vi.ꝛ nõ glo.i prealł.l.ij.§.hoc etiã.si agit alius tunc nõ oportet q̃ iurent omnes de vniuersitate q̃ videre tur qd ipossibile sed si vniuersitas ẽ secularis tunc iurãt principaliores p̃ quos vniuersitas gubernat.ut i l.municeps.all̃.in gl.ꝛ in.l.ij.§.hoc etiã ꝛ ibi glo.ꝛ bar. Hz si ẽ ecclesiastica ꝛ tunc aut abbas cõstituit procuratorẽ seu syndicũ specialẽ ꝛ iuret ipe abbas.aut ipe cũ cõuentu.aut alius p̃latus cũ capitulo ꝛ tunc iurabunt p̃incipaliores.ar.in.d.§.hoc etiã.oẽs aũt ꝺ vniuersitate nõ debẽt ꝑpelli ad iurandũ q̃ tanq̃ nõ bene informati possent incurrere piuriũ ꝛ iõ male cõpellabant hic omnes ad iurandũ ꝛ ita intellígo hic banc mãm ꝛ vide q̃ dixi.s.c.i.ꝛ.s.c.pr. Quero q̃ ꝺ ĩ ꝑ.fit mẽtio ꝺ iconomo q̃s dr̃ iconomus rñdet gl. in v̄.iconomus ut in ea pz ꝛ vide bo.gl.in.c.si qs erga ij.q.vij.ꝛ aduerte q̃ licet nõ sit vis in noĩe q̃ cõstituit ab vniuersitate tñ si ẽ gnãlis iurat de calũnia ipe ꝛ nõ ꝓstituentes.secus si specialis quia equipat vero procuratori ꝛ dic ut dixi in.c.pr̃i. Sed quero q̃liter ꝓstituat iste iconomus rñdet eadẽ gl.q̃ añcte epi.L. de epi.ꝛ cle.l.oẽs.§.nihilomin̄ ꝛ ꝺ ꝛ si monachi ñ faciãt tũc ꝓstituet eps Inn.dicit q̃ hz eps ꝓstitutum cõfirmet p.§.ꝓall̃.nõ sine epo vel eꝰ ꝓfirmatõe tenet ipius cõstõ.ff.qõ cuiusq̃ vni.l.i.ꝛ.s.de syndi.c. vno Hinc dicebat pe.q̃ licz iure caueat ut intercedat auctoritas epi.tñ ꝓsuetudo ꝺ nõ hz nec curia seruat q̃ i inferioribus ecclesijs sit necessañ ꝓsensus epi in cõstitutione syndici. Hostí. distinguit inter cãs discretas ꝛ cões fm nõ.in.c.edoceri.de rescript. Do. an. distinguit q̃ aut q̃rit̃ de ecclijs cathedralibꝰ ꝛ i illis sive sint bona discreta sive nõ exigit cõsensus epi. qz ꝺ ẽ maioris pẽderis vt nõ.in.d.c.edoceri.ꝛ in.c.i de ꝑcu. Aut q̃rit̃ in cãis inferiorꝫ ecclesiarũ collegiatarũ ꝛ nõ exigit auctoritas epi ꝛ ꝺ etiã dicit tenere Jo. de lig.ꝛ sic fm eũ gl.ꝺ nõ dicit vez relata ad tex. In ecclesijs vero vbi nõ ẽ collegiũ syndicus vlis dz constituí añcte sine ꝓsensu epi all̃.Inn.i.c.requisisti. de testa.i fi.vbi dicit q̃ ꝑpter vnionẽ q̃ ẽ inter epm et eccle sias sibi subiectas dz exigi ꝓsensus ipsi ꝰ i eoz statũt ꝑuratorũb ꝰ ꝛ alijs arduis factis.x.q.i. regenda de ꝓsue.c.cũ ꝓsuetudinis cũ si.ꝼ certe ego nõ video rõez diuersitatis in ꝺ inter ecclesiam collegiatã ꝛ non collegiatã ꝛ Inn.i.d.c.requisisti loquit̃ indistincte ꝛ rãõ sua pter vẽdicat sibi locũ i oibꝰ eccl̃ijs collegiat̃ vl̃ i collegiatis ꝛ forti ꝰ i collegiata vbi tractat ꝺ maiori ꝑ indicio.ꝑ ꝺ gl.i.c.potuit.de loca.q̃ sentit tantã babere ptãtem rectorẽ eccl̃ie nõ collegiate q̃stam hz rector collegiate cũ collegio cũ isti cõstituãt vnũ corpus et ille solus sit totũ corpus. Itẽ facit iste tex. vbi fit mẽtio de episcopo ꝛ qr regratur auctoritas epi ꝛ gl. v. q.iij.qz episcopi q̃ indistincte dicit q̃ quedãz ecclesia ꝓstituat iconomũ nihilomin̄ añcte episcopi.ꝑ ꝺ.§.ꝛ ꝺ all̃.i gl.ꝛ idẽ ꝛ gl.i.c.si qs erga.ij.q.vij.q̃re circũscripta ꝓsuetudine sequor istã gl. distinguendo tñ q̃ aut ꝓstituit̃ ꝓcurator seu syndicꝰ ad certã cãm ꝛ tũc requiritur auctoritas superioris qz ẽ res modici pẽdicij. Aut ꝓstituitur gnãliter ut sic bẽat legitimã administrationẽ totiꝰ ecclie ꝛ tunc cũ sit quasi quidã titulus in ecclia requiritur auctoritas episcopi. Nec ob. l.i.ff.qõ cuiusq̃ vni.q̃ all̃.Inn.qz loqtur i vniuersitate seculari.secus videtur i ecclesiastica cũ episcopꝰ sit sponsus omniũ ecclesiarꝫ ꝛ eꝰ ꝓsilio ꝛ añcte regitur ois ecclia.x.q.i.regenda ꝛ i.c.fi.de suc.ab intest. An aũt i inferioribꝰ eccl̃ijs nõ ꝓstituentibꝰ possit solꝰ episcopꝰ ꝓstituere Cõclude q̃ si imineat dãnũ eccl̃ijs q̃ ꝓstõne ut ꝺ ꝛ tũc põt solꝰ episcopꝰ ꝓstituẽ ꝛ sic põt intelligi iste tex.fm vnũ intellectũ vt.v̄.statuas stat ꝑ prie ꝛ sentit Jo.an.in gl.fi.vt sic adolescẽti inuito datur curator ꝑ iudicẽ ne incurrat dãnũ.L.qui pe.tuto l.i.Insti.de cura.ꝑpe fi. Itẽ ꝛ episcopꝰ dat ecclie iconomũ ꝛ defensorem fac.c.cũ sim ꝰ.ix.q.iij. Aut ñ imineat tale ꝑiculũ ꝛ tũc non puto q̃ de necessitate ad ꝺ arteretur vl̃ q̃ iudex suppleat fac.c.cũ deputati de iud. ꝛ.c.vnicũ.de sus.ꝛ sic intelligatur dictũ Jnno.hic q̃ dixit episcopũ ꝓstituẽ iconomꝫ huic monasterio qz ꝺ ꝰ spẽalis mãdati ꝛ fac rõ quã.s.dixi i adolescente q̃ nõ recipit inuitus defensorẽ nisi ex cã iudicij dãni vitandi.sec ꝰ ẽ i episcopo q̃ idistincte teneretur constituere iconomũ i ecclesia sua als archiepiscopꝰ supplet ut i c.cũ sim ꝰ.s.preal.ꝛ ꝺ i gl. Et põt esse diuersitatis rõ qz cũ episcopꝰ habeat mlta agere nõ ꝓsumitur posse diligenter attẽdere sine iconomo. sil̃e in.c.fi.ꝺ offi. archiepiscopus sec ꝰ i inferioribꝰ q̃ tãtis ñ occupant Ultimo quero dicitur ꝺ q̃ dz ꝓstitui iconomus idoneꝰ i quo debeat cõsistere ista idoneitas gl.vltima respondet q̃ debet habere notitiã cãe. Itẽ debet ee bone fame quia infamis ꝛ suspectus non potest esse iconomus.v.q.iij.quia episcopi.iij.q.vij.c.i.licet secũdum leges aliud videatur. Insti.de exapti.§.fi. Circa hoc sunt multe opi.nam glo.l.di.c.accedens. dicit q̃ infamis non potest esse procurator episcopi ut in prealle.ca.quia episcopi. sed monasterij sic ut in dicto.ca. accedens .glo .in. c.i.iij. q. vij. dicit

q̃ si ẽ infamis p sniam nõ potest esse, paratꝛ vt i. c. .i. alias secꝰ. at instꝫ. de except. §. pe. ℔ gl. ibi distinguit inter quam infamiã ⁊ magnã ut primo cãu nõ possit. scdo sic ⁊ idẽ in spe. i ti. de. pcu. §. i. v. itẽ qd ẽ infamis Hostꝫ. dicit q̃ aliud ẽ im leges. Idẽ vnicẽ. i. c. tua. ij. de dec. sub dubio forte vbi etiã dixit q̃ lz. paratoꝛ rerũ ecclesiasticarũ repellat infamia p iura que all'. glo. nõ tñ repellit, paratoꝛ negociorũ. L de pã. ipe. offe. l. vniuersis. dũmõ sit catholicus. L. de iam. tri. l. ij. vide gl. i. c. cũ deputat. de iudi. q̃ vidꝛ simplr velle ut b. q̃ infamis ñ possit eẽ paratoꝛ Bo. an. di stinguit q̃ si ẽ infamis infamia nudi facti ñ credit hũc repellendũ ab offõ, paratõis ℔ ab offõ iconomatus vel findicat' qz b ẽ officiũ i ecclesia ⁊ qd spũale. i. q i sic̃s epꝰ. ⁊ talia spũalia officia nõ cadũt i infamon etiã infamia facti. L. de dig. l. quotiẽs. ⁊ medi' i. l. ij. li. ij. si ẽ infamis ifamia iuris. aut p sniam. ⁊ de iure ciuili nõ repellit, paratoꝛẽ de iure cano. si ẽ, paꝛ. ad negocia nõ repellit. si ẽ ad iudicia repellit sine sit, paratoꝛ epi sine alteri' plati inc̃pũ agit, p iurib' ecclesie ℔ inc̃pũ agit, p patrimonialibus clerici satis tolerari possit vt infamis possit eẽ procuratoꝛ dũmõ nõ sit, p curatoꝛ epi. ⁊. c. accedens. loquit de admistratoꝛe ecclesie. Ego puto indistincte q̃ infamis etiã infamia facti nõ possit eẽ, paratoꝛ uel iconom' ecclesie uel ipsorum clericorũ etiã, p patrimonialib' ⁊ q̃ nõ possit eẽ gialis iconom' ecclesie exp̃sse probat i. c. iudicatum lxxxix. di. vbi dꝛ q̃ hoc officiũ dꝛ cõmitti clericis, probatis. ⁊ sic bone vite ⁊ nulla suspitõe nõtis. tũ ad decorem ecclesie. tũ ne bona dilapident a talib' ar. in. c. dꝛ siracusane. xxviij. di. ⁊ qõ dixi post Inn. in. c. ij. s. dꝛ iudi. ⁊ ad. c. accedẽs. l. di. in fi. qõ videt obstare. dico q̃ cedit ex cõmissione pape ut latis ptꝛ ibi i fi. ne illi medicarẽt. sicut ⁊ alias dispẽsat cum depositõe circa bñficiũ. l. di. studeat. De procuratoꝛib' ad iudicia tã in negociis ecclesie q̃ i, pp̃riis exp̃sse patꝛ i. c. qꝛ epi. v. q. iij. vbi tex. loquit indistincte sive sit infamia facti sive iuris ut ptꝛ ibi nõ male fame suspectus sed bone opinionis laudabilis vite inuentũ ⁊c. q̃ verba nõ solum excludũt infamẽ infamia facti ℔ etiã suspectum ⁊ sic etiã illũ ptra quẽ ẽ rumoꝛ. vt nõ. gl. in. c. sup eo. dꝛ eo q̃ cogno. p sang. ⁊. xxxv. q. vi. si duo. ⁊ tex. illius. c. qꝛ epi. ⁊ a' rationes pñt adduci ad, paratoꝛẽ ad negocia p tex. ibi, p suis actõibus ⁊c. ar. c. i. dꝛ psti. sm vnũ intellectũ ⁊ facit tex. ibi in. d. c. qꝛ epi. in prin. ⁊ fi. nã debũt tales probos diligẽ vt euidet suspicio q̃ orit ex p̃dictis cũ suspectis que ratio militat etiã in procuratoꝛe ad negocia. facit tex. hic dꝛ loquit indistincte nam ⁊ a laicis dꝛ eẽ segregata cõuersatio clericorũ. ij. q. vij. laicos. ⁊. c. se. multo fortius a suspectis ⁊ ut eos non promoueãt ad negocia sua. xxviij. di. c. i. lxxxi. di. cleric'. xxviij. q. i. sepe. lxxxi. di. tactis. ℔ i laycis satis puto infamem admitti sive sit notorius infamia

iuris sive facti p tex. Instꝫ. de excepti. in fine nam ⁊ illud officium est onus ⁊ non honoꝛ ⁊ cessant rationes. s. all'.

Eterum in p̃priis causis iurant clerici de calumnia nec obstãte p̃suetudine ita cõiter summat. ⁊ certe in litera non ponit specialitas in causis p̃priis. ℔ generaliter loquitur sed arbitroꝛ q̃ ideo doct. ita sumant vt saluetur opinio nõ. s. e. c. i. Ego aũt sequẽdo opi. meã ibi posita ⁊ inherendo huic litere loquenti generaliter summo sic. Clerici etiã i eoꝝ causis iurãt de calũnia cõtraria cõsuetudine nõ obstante. Diuidit nã premissa cã ponit mãdatũ. scdo ptrariã p̃suetudinem damnat. ibi ptraria. Nota primo q̃ ius positiuũ est quasi antidotũ ad negocia. ⁊ ponit ꝺ antidotum, p medicina. ⁊ dꝛ antidotũ sm papiã datũ ex cõtrario. medicina aũt semp ẽ contraria morbo. nã contraria cõtrarijs curant. de pe. di. ij. c. i. ideo recte antidotũ appellatur. q̃ntꝫ antidotũ assumit pro illa obligatione naturali qua obligamur bñfacieti bñfacere. l. fed ⁊ si. § consuluit. ff. de peti. he. ⁊ dꝛ antidotũ quasi ptraria donatio vt nõ. gl. in palle. §. psuluit Nota ibi ad veritatẽ dicendã ⁊c. q̃ virtute hui' iuramẽti tenet quis ñdere verũ qõ credit ⁊ sic includit ille artificialus seu. c. ⁊ si quer̃it verũ nõ inficiet ⁊c. de quo nõ fit. c. i. s. c. Nõ tercio ibi ab utraq̃ parte ⁊c. q̃ ne dũ actoꝛ sed etiã reus iurat de calũnia. idem probat i l. ij. L. c. quis aũt iuret primo dic q̃ actoꝛ qz primo prouocat ad iudiciũ ita dicit gl. in d. l. ij. in prin. i v. ⁊ actoꝛ ⁊ in iudicijs duplicib' quilibet iurat ut actoꝛ ⁊ reus. ⁊ ille primo qui primo ad iudiciũ prouocauit vt nõt glo. in palle. l. ⁊ faciũt nõ. ibi. c. ex lr̃is. dꝛ p̃ba. Nõ ibi cessante appellatõe q̃ appellatio non tollit ptẽm quo minus iuret de calũnia qõ dixi frã. nõ q̃ Jo. de lig. dicit verũ nisi allegetur aliqua iusta causa p̃pter quã iurare nõ teneãt qõ placet. nã appellatio frustratoria censet hic tñ remota non aũt interponenda ex iusta causa vt. j. de appel. vt debitus qd enim si iste p̃stitisset, paratoꝛẽ specialẽ ad iurãdũ ⁊ iudex vellet eũ cõpellere ut ipse psonaliter iuret certe satis puto appellatiõem posse interponi iuxta nõ. i. c. fi. e. ti. li. vi. ⁊ qõ dixi in. c. i ptractãdis. s. e. uel si cõpellit ad iurandum ante lit. ptest. iuxta ea que dixi in. c. i. ⁊ sic in si. palle. Nõ q̃ cõsuetudo contraria non potest tollere hoc iuramentum calũnie quo minus prestet a ptibus qz non põt esse rõnabilis cũ hoc iuramẽtum sit inductum ad veritatem dicẽdam ⁊ ad fraudes vitandas. nunquid valeat consuetudo saltez in aduocatis vt non iurent sicut tenentur ex forma. l. rem nõ nouã §. patroni. L. de iudi. hosti. ⁊ Abb. dicunt q̃ non qz eadem est in eis rõ licet But. dicat q̃ lege caueat sed p̃suetudie nõ habet ⁊ aduocati hoc seruant, p euangelio ⁊ vide plenius quod dixi in. c. i. s. c. Dꝛ iuxta

s

hoc quero nunqd saltē valeat cōsuetudo vt differatur
ē iuramentū ad calculū ſnie. Jo.an. i addi. ſpe. c. ti.
§. ſequit. v. t nō refert. Jdau. ē tenuisse q̄ sic t Jo.
an. dicit ibi hoc habuisse a dño suo t ſequit recitādo
do. an. ē q̄ mihi nō placet. tū q̄ dat materiā deieran
di. nā si dō mādit falsum vel frustratorias dilatōes pe
tijt iurabit in fi. ꝓtrariū ne puniat t nec veniat ꝓtra fa
ctū suū t iuramentū nō ē exigēdū q̄n dubitat verisiḿ
de cōtrauētione vt i. c. clericos de cob. cle. t mu. xxij.
q. v. ille. Jtē facilius habet veritas iuramēto p̄cedēte
q̄ subsecuto postea. hic é q̄ a testibus dz exigi iura
mentū pri t nō postea. vt. iiij. q. ij. §. Jtē iureiurādū
t i. c. de testib t qō ibi nō. de tes. non g̃ apparet aliq̄
rōnabilitas hui ꝓsuetudinis. g̃ legi nō iudicat vt i. c
fi. de ꝓsue. t ꝓ hoc iste tex. dānās ꝓsuetudinē i ē iura
mēto p̄stādo legi ꝓtriā. Uenio ad gl. t nō ex gl.
i. q̄ iuriste sunt medici aīaꝝ t iustitie administratores
tanto g̃ sunt medicis p̄stantiores q̄sto aīa p̄stat corpi
t iustitia egritudinib' bñt g̃ nobili' subiectū. Gl.
ij. reddit duas cās h' iuramti p̄stādi tertiā addit gof.
ut timore hui' iuramēti nō sit ímemor sue saluti. t dic
q̄ opat omnes effectus q̄ nō. i. c. i. s. e. t in. l. ij. L. e.
ti. Quero q̄d si dño longe abñs litigat p̄curatorez
gs iurabit de calūnia glo. ē i. v. ab vtraq̄ dicit q̄ da
bit curator bōis t ille iurabit de calūnia ff. de cu. bo.
dā. l. i. t. ij. dicit Jo. an. q̄ qō nō ꝓcederet i ꝓcurato
re bñte speciale mādatū ad iurandū de calūnia ut nō
i. c. fi. j. e. ti. li. vi. Si vero nō bz spāle mandatū t non
erat multū remotus nō. Uin. s. c. i. q̄ dabit dilatio ꝓ
curatori ut denūciet dño ar. i. l. ij. L. vbi i rē acti. t i
c. q̄n. §. q̄ si s. ut li. nō ꝓte. postea mutauit opi. t te
nuit ē cāu admittendū ꝓcuratorē ad iurādū de. pcu.
petitio spe. co. ti. §. restat. v. qd g̃. t. v. se. refert variat
opi. t vix dicit q̄ dec̄ curator. videt tenere Ly. p' ia.
de are. in. l. ij. pall. q̄ nō placet ibi bar. q̄ vbi é spāli
ter dat ꝓcurator nō ē loc' dationi curatoris sic tu
tela testamētaria excludit datiuā. ff. de testa. tute. l. si
sub ꝓditione. t nō. in. c. ex pte. ij. de appel. nō tz q̄ ꝓ
curator bz admitti ad iurandū q̄ iura que dicant pn
cipalē debere iurare debēt intelligi q̄n dño p̄t habe
ri de facili. sic de indi. l. si longi'. t qō ibi nō. t alibi.
actio vtilis nō ꝓpetit nisi facta cessione t limitat ē ve
rū si ille qui cedit p̄t repiri alis de iure ꝓcedit ut. L.
de acti. t obli. l. ij. ē placz do. an. dic tm̄ q̄ t alia pra
ctica p̄t seruari ut dec̄ curator q̄ eo respectu q̄ dat
curator nō ē ibi ꝓcurator ꝑ q̄ ad finē iurādi de calū
nia nō aūt dz dari toti liti. Ego nō video q̄liter ē di
ctū do. an. possit ꝓcedere nā tutor dat bonis seu ad
ministrationi bonoꝝ ut. l. i copulādis. L. ō nup. quō
igit poterit dari ad istum actum iurandi de calūnia.

Jtē de calūnia iurat dñs vel bñs administrationē
rei. l. ij. L. e. t dixi in. c. in ptractandis t in. c. ipato
rū. s. e. q̄ isti p̄sumunt scire q̄litatē cāe an sit iusta vel
ne ꝑ si curator dat tm̄ ad actū iurandi quō iurabit cū
prius sit inexpe negocij nec bēat eius administratio
nē cū t ipe sindicus q̄ bz legitimā administrationem
repellit ab actu iurandi si ignorat ꝓdicōes. cē. vt in
iuribus pall. nec pōt dari curator ad totā cām cū iuz
sit ꝓcurator ꝓstitutus a vero dño t sic non sunt bona
vacantia quib' solet curator deputari. sequor g̃ bart.
ut procurator tūc admittatur ꝑ cū hac limitatōe ut si
ꝓcurator fuerit g̃aliter cōstitutus ante litē motā ad
mittat cū nō sit q̄d imputet dño q̄ cū ꝓbabiliter ig
norauerit cām mouēdā cōtra ꝓcuratorē t p ipm non
mouēdam ꝓtra aliū nō potuit ꝓmode dari spāle mā
datū ad iurandū scōm formā quā posui i. c. i ptractā
dis. s. e. t rōne abñtie multa ꝓmittunt ut in. c. fi. ō se
pul. li. vi. t qō le. t nō. i. c. tū ex līs de resti. in inte. t
i. c. si ep̄us. de sup. neg. pla. li. vi. cū si. Si vero dñs di
tatus ꝓstituit ꝓcuratorē t se absentauerit non dando
speciale mādatū iurandi de calūnia tūc puto q̄ dñs
poterit tanq̄z ꝓtumax ꝓdēnari in expensis q̄ non cō
stituit ꝓcuratorē legitimū ar. c. cōstitutus t. c. audit.
de ꝓcu. puto tamē q̄ volēte aduersario poterit admit
ti ad iurandū q̄ nō agit hic de magno ꝓiudicio t ꝑt
tale iuramentū tacite obmitti etiā ꝑte ꝓtte ut in. c. i. e
ti. li. vi. Oppo. t videt q̄ cū isti eānt clerici nō de
bebant ꝓpelli ad iurandū p. c. i. s. e. gl. ista dicit q̄ cō
trariū loquit ī cāis collegij siue vniuersitatis. ē agit
in cā propria seu singularis clerici. Nō q̄ multum
restringit hoc. c. t illud. c. i. t certe hoc nō ꝓcedit q̄ i
cāis vniuersitatis dz constitui sindicus seu iconomus
ut in. c. ipatorum. s. e. qui bz de iure cōi ptātem iurā
di nec ē speciale in vniuersitate ecclesiastica ut in. l. ij.
L. e. t plene dixi in. c. in ptractandis t in. c. impato
rum. s. e. ſō dic melius ut dixi in. c. i. pal. t in iuribus
statim all. Ultimo glo. colligit q̄ ꝓsuetudo q̄ ē cō
traria legi nō ē seruanda. et dicit q̄ hec ꝓsuetudo est
cōtra multas leges quas enumerat t dicit do. an. nō
ex eo iuncto textu nō valere cōsuetudinē q̄ ē omni iuri
cōtraria sed certe hoc nō dicit iste tex. nec glo. nec ve
rum est verum licet in multis locis hoc firmat Do.
an. nā si consuetudo esset bona t noua rōne fulcita ꝑ
iudicaret omnibus legibus de materia loquentibus
ar. opti. i. c. nō dz. de ꝓsan. t affi. t i. c. fi. de cōsue. t i
c. ij. de cōsue. li. vi. nam video etiā q̄ cōsuetudo a lege
specifice reprobata p̄t de novo induci ex aliq̄ rōne
vt sentit glo. nō. in cle. statutū de elec. hic ergo nō va
let consuetudo qz nō ē rōnabilis cū hoc iuramentuz
ē inductum i favorē publicū ut evitent fraudes t ani
max pricula t putare ex aliqua rōne nova q̄ possz in
troduci hec consuetudo licet hic dānē utputa si exci
mento cooptū ē ut cōiter hoies ex cupiditate obtinē
di in cā falsum iurēt ex hac enim rōne satis putarem
laudabilē cōsuetudinē ut non iurēt qz lex non debet
esse cā pūrij imo ꝓhibere dz iuramentum vbi timetur

de cõtrauentione vt in. c. clericis de coha. de. t mu. t optime facit tex. in. l. ij. C. de iudi. inducte vbi reuocatur iuramẽtũ qđ pstabãt mulieres de nõ transeũdo ad scõas nuptias qz sepe illud violabãt t sic de similibus dicendũ. Ultio ex glo. ẽro nũqd saltẽ ex rescripto possit hoc iuramentũ tolli. gl. in. d. l. ij. dic qp sic dũmo dicat nõ ob. tali lege de q̃ dic ut plene nõ. in d. l. ij. t dic qp de pncipe nõ ẽ dubitandũ qn possit cũ sit supra ius positiuũ scõm qp fuit hoc iuramentũ introductũ ut in. c. ppositi de cõcess. pben. t. l. pncepsff. de legi. t q̃lis dia derogatoria requirat dic ut nõ. in. c. nõ nulli de rescrip. t in. c. vno đ excess. pla. li. vi. i nouella sed inferior a pncipe etiã legatus nõ põt tollere illa substitialia iudicij de quo vide glo. singularem in. c. ñ. de here. li. vi. Abbas.

Vm causam. Procurator eccle. t vniuersitatis de calũnia iurare põt. h. d. vel sic, procurator vl' syndicus vniuersitatis ecclasticc vel secularis de calũnia iurare põt. t nõ dimidiũ ẽ eni quedã narratio pcessus vsq; ad iuramentũ calũnie. Nõ prio vnã cãm sanctã t honestã vtute cui' delegis cãm ad se reuocat vl delegatus nõ pcedit in cã lz eni sine qualibz causa possit delegis pri' ad se cãm reuocare. ut. l. iudicium solui. ff. de iudi. t in. c. sup qõnũ de offi. dele. tñ de honestate nõ reuocat sine cã iõ papa ibi cãm exprimit

Nõ scõo qp citatus etiã p papã ut ei' pspectui se pñtet nõ tenet psonaliter pparere p põt, procuratorẽ cõstituere. nõ eni ex simplici citatione videt papa velle tollere ptãtem pstituendi procuratorẽ sec' si citet vt psonaliter ppareat de q̃ dicẽdũ ut nõ. i. c. i. de iudi. li. vi. t in. c. cũ eãt de simo. Nõ tertio qp epus in cã ecclie pstituere põt procuratorẽ etiã añ lit. cõte. sine ẽ creto alter' supioris. t idẽ in alio plato scõm Inn. Et q̃ infert qp ampliorẽ ptãtẽ hz plat⁹ in reb' eccle sie q̃z tutor vel curator in rebus pupilli vel adulti illi eni nõ cõstituũt procuratorẽ añ li. pte. ut. l. neq; tutores C. de pa. vide circa ibi bo. gl. i. c. fi. v. q. iij. Nõ ibi ar. p cõi opi. legistaz t cano. i. l. i. C. de li. cõt. t i. c. i. e. eo. ut ad cõtestationẽ litis vltra petitionẽ responsionis requirat quedam interrogatio t respõsio aio cõte. lit. So. ibi glo. vltima t pe. aliter itelligũt istũ tex. de alijs videlicet interrogationib' t gl. pe. apte sentit opi. ptanã t dic ut plene dixi in. c. vno de lit. conte.

Ultimo nõ iuramẽtũ calũnie ab vtraq; pte pstandũ p' li. pte. dic ut dixi. s. i. c. pri. Itẽ collige hic apte qp iuramẽtũ calũnie nõ ẽ de necessitate pstandũ. añ lit. cõte. dic ut dixi i. c. i. s. e. gl. i. colligit collegiũ tam ecclasticũ q̃z seculare posse pstituere procuratorẽ nec ẽ vis i noie nã t canones oẽs administratores gñali appellatione procuratores appellãt. i. q. iij. saluator facit qđ nõ. in. c. petitio de procu. Inn. hic dicit qp non curat de noie ꝑ de mõ pstituendi. t cõditione

. ã

instituentis. si eñ cõstituit ab vniuersitate quocunq; noie vocet syndicus est t si nõ a vero dño t eñ decreto vocatur actor. dicat tamen nõ dignũ qp epi t alij plati t si nõ dñi sint de dona. c. ij. recte t pprie cõstituunt procu. t sine decreto supioris qđ nõ ẽ i alijs sentiẽdũ. vide de hoc de procu. petitio. Itẽ sm eum vniuersitas pprie loquãdo in re pria vniuersitatis procuratorẽ pstituit. C. e. l. ij. §. hoc etiã. In reb' aũt non suis cõstituit actorẽ. ff. qđ cuiusq; vniuer. l. itẽ suffragiũ. §. actio. qđ nõ. t remittit Hosti. de procu. c. i cãis t de sin. c. vno. Ego remitto te ad gl. plenã t nõ. i. c. si đs erga. ij. q. vij. an aũt t qñ procurator actor vl' syndicus t siles administratores iurẽt de calũnia hic nõ psequor qz plene dixi in. c. i. t in. c. in ptractandis. t c. se. s. e. Quero an interrogat' vigore iuramẽti ò calũnia debeat bre tps ad deliberandũ. glo. arguit p t cõtra t tandẽ videt cõcludere qp tã in iuramẽto ò veritate q̃z in sacramento calũnie oz habere tẽpus ad ò liberandũ si dicat se dubitare idẽ videt velle gl. in. l. ij §. qđ obseruari. C. e. p. l. si debitor. ff. de peti. he. t. l qui interrogat. ff. de inter. acti. t videt sequi hic Jo. an. qz eque piudicat rñsio de credulitate sicut de veritate ut nõ. gl. in. c. ex litteris de iureiur. t spe. in ti. de po. §. vi. v. hoc tamẽ. t Cy. in. l. ij. pall. iõ non oz ex arrupto rñdere. alij aliter ut nõ. in d. l. qđ obseruare. t spe. in ti. de in. calũ. ad fi. Sed breuiter cõcor. opi. qp aut queritur nũquid debeant dare inducie ad iurandum de calũnia aut nũquid sunt pstande ad rñdẽdũ positionibus seu interrogationib' q̃ postea fiũt vtute iuramenti de calũnia pstiti. nã iuramẽtum de calũnia hz inter cetera illud. c. qđ si veritas queritur nõ oz inficiari. ut nõ. in. c. i. s. e. t probat in. c. ceterum s. e. primo cãu cõcludo qp aut exigit iuramentũ de calumnia ab eo qui rñdit libello t nõ debet hre inducias ad iurandũ de calũnia qz satis potuerit deliberare an causa videat sibi iusta qñ habuit terminũ ad rñdendum libello. ar. op. in. c. ij. de dila. vñ nihil noui tũc exigit nõ ergo põt pretendere aliquã dubitationẽ nisi forte aliquid inopinatũ t nouũ nũc emersisset. vt qz forte p' rñsionẽ ad deliberandũ repit instrm in archa paterna qđ facit eũ dubitare. tũc satis puto inducias dãdas. põt eni eẽ qp nõ credat neq; discredat ꝑ dubitet t cũ ibi tẽpio intelligo spe. in ti. de in. calũ. ad fi. vbi ó dicit inducias nõ dãdas. t bar. in. l. iusiurandum t ad peanias. ff. de iureiur. vbi dicit dãdas. Aut ẽ alius q̃z ille q respõdit ad libellum utputa procurator qui tenet iurare etiã si dñs p se iurauit ut in. c. ij. co. ti. li. vi. vel ẽ heres qui successit postq̃z defunctus rñdit ad libellũ t tunc satis puto inducias dandas ut sic informet se de qualitate cãe qz potest eẽ qp nõ credat neq; discredat sed titubet aut iuramento iam prestito interrogatur quis virtute illius iuramenti ut respondeat interrogationibus seu positioni iam facte t tũc assumo

dicta bar. in l. ij. §. qđ obseruari. C. eo. ti. q̄ aut iter rogatio fit de facto proprio ꝛ lōginq ꝛ dz dari terminus ad deliberandū qz memoria hois ē labilis. ut. l pegre. in p̄n. ff. de acqui. pos. ꝛ. l. hac cōsultissima. §. hac cum humana. C. qui tes. fa. pos. ꝛ. l. ij. C. de ve. in. enu. ibi omniū habere memoriā ꝛc. xxij. di. p̄terea vbi etiā papa fallit oblīuio facit. c. cū illoz de sen. ex. si ē de facto recenti ꝛ proprio tūc siquidē erat negociū valde implicitū debet dari terminus ad deliberādū ar. in. l. pe. ff. de cōfes. ꝛ. l. emptor. § Iulius. ff. de pac. ꝛ qđ nō. in. c. ab excōmunicato de rescrip. in pall'. c. cū illorū. si nō erat implicitū nō debet dari terminus ad deliberandum ut. l. q̄q̄. ff. ad velley. Si vero positio ꝓtinet factū alienū ꝛ tunc sunt opi. nunqd tenea tur rīdere. nā gl. in. d. l. ij. ꝛ in. c. ij. de cōfes. li. vi. vi/ det velle q̄ nō teneat rīdere ar. in. l. marcellus. ff. re. amo. sed certe ut dicit bar. illa lex loquit in iuramēto veritatis hic vero loquit de iuramento credulitat. et iō cōdudendū q̄ debeat rīdere tamē si dubitat debz habere terminum ad deliberandū ꝛ si dubitat pōt di cere dubito. p hoc vide qđ nō. gl. ꝛ in. c. ij. de testi. li. vi. ꝛ in de. sepe de v. sig. vbi ponunt multa exempla positionū que cōcernūt factū alienū ꝛ facit quod nō. Inn. in. c. duduz. ij. de dec. ꝛ vbi dixi q̄ debet habe re inducias intellige nisi sit tale factum sup quo fit in terrogatio vt indudat saltē generaliter in libello con tentis. nā si potuit deliberare in rīsione ad libellum certe nō habebit nouas inducias. ar. in. d. c. ij. de di la. nisi aliquid noui emerserit. ut. s. dixi. bonus ḡ in/ dex hoc arbitrabit an sint dande vel nō q̄ cōsciam suā informabit ex p̄dictis. ꝛ qđ dixi de respōsione ad po sitiones p iuramētū calūnie. idē dic in rīsione q̄ fit p iuramentū de veritate ad hoc qđ le. ꝛ nō. in. c. ij. de test. li. vi. eque enū ut. s. dixi p̄dicat iuramentum cre dulitate sicut de veritate ꝛ ad p̄dicta vide qđ nōt. in spe. in ti. de po. §. vi. v. item nō. ꝛ Jo. an. i addi. spe. in. §. vlt. ad fi. e. ti. de iura. calū. An aūt paratoz de beat habere terminū ad respōdendū positionib' dic ut nō. in. c. dilectus. de proca. vbi generaliter tractat an ꝛ q̄n, paratoz debeat hre inducias ad cōsulendū dīm dic ut nō. bar. in. l. nō solum. ff. de, pcu. ꝛ p hoc habes dare ꝛ late hunc articulū declaratum. Dz ḡro qđ de excōicato ꝓuento an dēat hoc calūnie iura mentū p̄stare glo. ista argūit, p ꝛ ꝓtra. ꝛ finaliter cō/ cludit q̄ sic qz ex quo dz ꝛ p̄mittit ei respōdere ut i. c intelleximus de iudi. ꝛ p ꝓns oia p̄mittunt ꝛc. Idem sentit hic Jo. an. cū istud iuramētū sit oneris. fac qđ nō. in. c. cū in ecclesijs de ma. ꝛ obe. ꝛ in. c. lras de p̄ sump. ꝛ hoc cōiter tenet qz hoc iuramētū nō respicit ꝓm odū excōmunicati ſ potius odiū ne calūniet ꝛ ne veritatē inficiat facit qđ le. ꝛ nō. in. c. cū iter de excc. ꝛ in. c. i. de pur. ca. ꝛ i. c. ex pte ℣. de v. sig. cū si. ꝛ per hanc rōem glo. infert hic Jo. an. q̄ pupillus ꝛ mior

in casibus in quib' in iudicio ee possunt p̄stet hoc in/ ramentum calūnie ꝛ remittit ad spe. e. ti. §. restat. v. ſ cū pupillus ꝛ. v. ſ nūqd minor. ꝛ idē nō in. d. l. ij. C. c. i glo. i. v. si p̄sone ꝛ pone exēplū cū agit de momen tanea possessione q̄ cān pōt minor agere ut. l. i. C. si p vim vel alio mō ergo p cōsequēs pōt iurare. ar. in. l. i C. si mi. ve. eta. ipe. glo. in. l. puuli. xxij. q. v. cōcludit indistincte q̄ pupillus si ē doli capax qz dolose peti pōt ar. in. c. i. de delic. puer. ℔ sacramentū calūnie pre stabit ar. C. e. l. ij. §. i. Itē ō veritate dicēda nā i pu peribus sumit mitiū q̄nis ꝛ ferula pcutit ipubes. p veritate erudenda ut in. l. i. §. impubes. ff. ad sill. Con cludo ḡ lati' p' bar. i. d. l. ij. §. qđ obseruari q̄ aut q̄ rit nunqd minor vel pupillus debeat iurare de calū nia an nūqd de veritate dicēda prio cāu dic q̄ tutor sine curator iurare dz nō aūt pupillus vel adultus ut i. d. l. ij. Ratio vera ē qz ipi administratores possunt ꝛ p̄sumunt melius scire iusticiā cāe q̄ ipe pupill' seu adultus licet ipe forte medi' sciat veritatē facti. nō tñ p̄sit ita bñ discernere an foueant iusticiā vel ne ꝛ hoc rō ꝓduxit in p̄e ut ipe iuret in rebus filij in quibus ipe habet vsufructū qz ipe ē legitimus administrator ꝛ nō dz al'. venire ad iudiciū nisi sciat qualitatem ꝛ iu sticiam cāe ut in. d. l. ij. nam aduocatus iurat ut. l. rē nō nouā. C. de iudi. fortius ipe pater qui habet legi timā administrationē ℔ puto verū nisi in casib' i qu bus minor bz legitimā personā standi i iudicio ꝛ tūc sicut ipe solus pōt agere ita ꝛ iurare vt hic voluit io. an. ꝛ sequit Bo. an. ꝛ Guil. ꝛ gl. in. d. l. ij. ꝛ. s. dixi. ꝛ sic, pcedit gl. in. d. c. puuli. Quo ad sc̄dam de veri tatis iuramēto cōdude q̄ quidā sunt quoz bona ad ministrant qui carēt omni intellectu ut infantes ꝛ de mentes ꝛ furiosi ꝛ isti in dubio nō p̄stant iuramentum veritatis ar. in. d. c. puuli ꝛ i. l. i. C. de fal. mo. Quī dam sunt q̄ bñt itellectū ſ in becillē ꝛ in istis dicūt q dā idē q̄ nō cogunt de veritate dicēda ar. l. iij. ff. ō te sti. ꝛ. iiij. q. iij. c. i. ꝛ hoc tenet Ja. bu. ſ bar. ꝓra ꝓdu dēs q̄ si pupillus scit veritatē ꝛ ē doli capax pōt sibi deferri iuramētū veritatis ar, eoz q̄ nō. Ly. in aut. sa cramenta puber. C. si aduer. ven. Itē ipubes potest exaiari ut testis nō ad plenā, pbationē ſ ad iudicium ut in. l. i. §. ipubes. ff. ad sill'. ergo cū aliqđ dictū eius pōt opari in cā debz sibi deferri iuramētū Itē si rīdz cū aucte tutoris eius defect' supplet ut. l. clar. C. de au. p̄s. ꝛ sic bar. cōcor. cū gl. in. d. c. puuli. Quidā sunt qui bñt intellectū nō ita in becillē ſ magis plenū ꝛ isti iurāt de veritate ut sunt adulti etiā nō. gl. i. d. l. ij An aūt tutor vl curator dz auctoritatē suā interpone q̄n mior rīdz de veritate tex. i. d. l. clar. vī q̄ sic ſ dic lati' ſm bar. i. d. l. ij. §. qđ obseruari q̄ duplr i ſ ver sat act' p̄m' ut ꝓgnoscat an mior dēat interrogari vel nō ꝛ ista exaiatio dēat fieri cū tutore vel curatore ꝛ cū eius aucte ut i. d. l. clar. ꝛ ar. d. §. qđ obseruari. ipse

ent sat iustificã ꝛ veritatẽ facti. an ꝺbeat cadere i sciaꝫ minoꝛes vel nõ istud ꝺ q̃ sit interrogatio q̃dã ẽ actus rñdendi ꝛ iste ẽ duplex. aut quer̃ vtr̃ tutoꝛ auctoꝛizet vt rñdeat ꝛ dicãdum q̃ ꝺeat auctoꝛizari ut in. ꝺ. l. ciuiꝫ. aut ꝓsitendo sic rñdeat vel negando ꝛ dicẽdũ q̃ nõ q̃ istud nõ cadit i ꝓsciam suã nec de facto ꝛ ꝓscia sua q̃r̃ ꝑ minoꝛis ar. i. ꝺ. l. videam⁹. ff. de i li. in. ꝛ in l. marcellus. ff. re. ãmo. ꝛ p̃ b q̃ expedita ista gl. cum mã sua. Quero ꝺe q̃bus interrogationib⁹ logr̃ tex. hic i ti. gl. vult quã nũc expediã ꝺicat q̃ q̃dã interrogationes fiende sunt añ li. ꝓte. q̃ nõ debãt obmitti et ponit. x. seu xi. exẽpla ꝛ finaliter ꝓcludit dãdo regulã gnãlẽ q̃ añ li. ꝓte. ꝛ p⁹ vbicũq; eq̃tas mouerit iudicẽ interrogare põt ptẽ. ff. de inter. ac. l. vbicũq; ꝛ. xxx. q. v. indicantẽ. ꝺicat tñ q̃ ps ad interrogatoꝛ aduersarij nõ tenet rñdere tñ si rñderit tz rñsio sic. ff. e. l. si sniã. ꝺe ꝺo. ꝛ ꝓm. put ꝛ certũ ꝺz rñdere ut. l. ꝺ eta. §. nihil ff. de inter. ac. hanc materiã interrogationũ b̃ ꝺo. an. satis diffuse tractat quã nõ curo ita ꝓlixe inserere q̃ nõ multũ facit ad ꝓpositũ tẽ. ꝛ q̃ spe. eã ꝓsequit̃ in ti. de inter. ac. §. i. ꝛ. ij. vbi videas etiã practicã ꝛ ꝑ leg̃itas in. l. i. ff. e. l⁹ q̃ in hac ꝓpilatione alibi nõ tractãt ne ignoꝛent termini ꝑ simplices cano. ꝛ ut ꝺecla reꝛ gl. ista q̃ in multis egeꝛ reformatiõe aliq̃ ad luꝯ ꝺandã mãm subiciã ꝛ prio scias q̃ nos habem⁹ hũc ti. de inter. ac. ff. itẽ ti. de cõfes. q̃ aũt ẽ dña inter ista ꝺic q̃ ti. de inter. act. ꝛ sic ista mã interrogationũ propriæ ꝓcmit ea q̃ tendũt ad litis ꝑparationẽ ꝛ ordinationẽ ꝛ fiũt ne actoꝛ incãdat in aliq̃ ꝺãnũ ꝛ iudicium sit frustratoꝛiũ q̃ ꝺ posset ꝓtingere eis obmissis actoꝛẽ plus petere vel agere ꝓtra nõ possidentẽ iõ vtile est ut interrogẽt reꝰ an possideat ꝛ an sit heres ꝛ ꝑ quapteꝛ sic de ꝓsimilibus vt in glo. ꝛ vtile ẽ vt fiãt añ li. ꝓte. rõne ꝓdicta ꝛ ut sciãt qualiter ꝺebeat ordinari in ꝺiciũ si tñ obmittant̃ ipotãt ipi actoꝛi ar. in. c. ex aiata de iudi. ꝛ sic intellige istã gl. i eo q̃ ꝺicit q̃ nõ ꝺz obmitti añ li. ꝓte. ẽ eni ꝓsiliũ ut fiant nõ aũt iponit̃ necessitas. ut i. l. qui petitoꝛio. ff. de rei ven. gnimo plus ꝺicãt ibi gl. nõ. ꝛ sequit̃ bar. in. ꝺ. l. i. q̃ si ꝑ oblitionẽ obmittant̃ iste interrogationes añ li. ꝓte. ꝑñt fieri postea q̃ nõ. nã equitas suaꝺet ut admittant̃ ne inanit̃ ptes ꝓcedendo ad vlteꝛioꝛa grauent̃ laboꝛib⁹ ꝛ expẽsis ꝛ sic ꝺz locã. l. vbicũq; ꝛ. c. iudicantẽ. titulus vero ꝺe ꝓfessis ꝓprie ꝓcmit ea que tendũt ad ꝺecisionem negocij ut ti. ꝺe ꝓfes. ꝑ totũ. Sed ꝺicereꝭ q̃ ẽ dña iter hec interrogatoꝛia ꝛ illa q̃ fiũt ꝑ iramentũ ꝺe calũnia vel ꝺe veritate ꝺe quib⁹ i. c. i. ꝛ. ij. ꝺe ꝓfes. li. vi. ꝛ i ꝺe. sepe. ꝺe ỽ. sig. ꝛ i. l. ij. C. ꝺe in. ca. so. in istis interrogatoriis q̃ fiũt ad ꝑparationẽ ꝛ ordinationẽ lit̃ nõ ponit̃ aliq̃ assertiue seu positiue simpliciter eũ ps interrogat volendo informari ab aduersario non tñ ꝑ b fateꝛ ea que ponit interrogatione ſ in positionib⁹ que fiũt sub iramẽto calũnie vel veritatis ponẽs fateꝛ ibidẽ cõtenta etiã sub iramẽto ꝛ ps alia põt se fundare sup illis ut nõ. in. c. i. ꝛ. ij. ꝺe ꝓfes. li. vi. ꝛ in. c. ꝑ sentiũ ꝺe testi. eo. li. respectu vero rñdentis non ẽ aliq̃ ꝺña q̃ ipe teneꝰ rñdere ad q̃libet ꝺe credulitate et nõ ꝺe veritate nisi fuisset iramentũ ꝺe veritate ut i. c i. ꝛ. ij. pall. ꝑz q̃ tñ ꝺ credulitate teneꝰ rñdere ad ista interrogatoria ꝺe q̃bus habeꝰ in gl. q̃ teneꝰ rñdere ꝺ etate ꝺ qua nõ põt hr̃e nisi credulitatẽ ꝛ hec sunt de mente bar. ꝛ aliog in. ꝺ. l. i. ꝛ ꝺo. ꝺe ro. ꝺeci. xxx. alꝭ xxxiij. hoc etiã voluit bu. sup rubrica de inter. act. in eo q̃ ꝺicit rñdentẽ ad hec interrogatoria ꝺebere iurare ſpecialiter ꝺe calũnia ar. in. l. thesaurus. ff. ad exhi. facit q̃ ꝺ ꝺixi in. c. i. s. eo. ti. ꝛ hoc videt̃ verius q̃ ꝺictũ gof. q̃ sentit q̃ ad hec interrogatoria rñdeꝰ sine iuramento ꝛ dictũ bu. sequit̃ hic ꝺo. an. q̃ mihi placet ꝑ ea que ꝺixi in. c. i. s. e. nã super omni emergenti añ lit. cõte. põt exigi speciale iramentũ calũnie cum ad huc nõ sit prestitũ generale iramentũ cõcernẽs totã cãm nec cogit̃ ps illud generale ꝑstare cũ adhuc non sit lis cõte. secus ꝺicsi generale esset ꝑstitũ. q̃ tunc ñ esset ꝺe nouo aliud ꝑstandũ cũ illud cõcernat totam cãm ut ꝺixi in. ꝺ. c. i. iramentum tamẽ malicie possꝫ exigi vbicunq; visuꝫ fuerit iudicꝫ ut i. c. ij. e. ti. li. vi. ꝛ ꝑ hoc remanet ꝺeclaratum ꝓin. huius glo. Scõ ꝺo ꝺicit glo. ista q̃ si quis interrogatus an possideat negat cũ in veritate possideat si actoꝛ probauerit ipsum possidere res ẽ auferenda illi ꝛ ꝺanda actoꝛi ut. l. pe. ff. de rei ven. Aduerte tu canonista ne ꝺecipiaris nõ enim intelligas q̃ proprietas ipius rei ꝺetur actoꝛi. sed tñ in eo transfert̃ possessio ꝛ reus efficit̃ petitoꝛ. vñ nõ audit̃ amplius nisi sup̃ proprietate ut le. ꝛ nõ. i. ꝺ. l. pe. ꝑ hoc auc̃. de triẽ. ꝛ se. §. illud ꝛ in auc̃. itẽ possessoꝛ. L. qui po. in pig. ha. Itẽ ad hoc ut trãsferat̃ possessio in actoꝛẽ requirunt̃ multa ut nõ. i. ꝺ. l. i. ꝛ q̃ cõuincat̃ reꝰ ꝺe mẽꝺatio. nõ enim sufficit q̃ possideat si ignoꝛabat se possidere puta acquisiuerat possessionẽ ꝑ seruũ vel filiũ in penã eni mendacij fit illa translatio q̃ cessat cessante mẽꝺatio Itẽ requirit̃ q̃ actoꝛ probauerit reũ possidere ꝛ sic q̃ assumpserit in se onus ꝑ baꝺi secus si añq̃ ꝓbauerit ꝓstet reũ possidere ar. in l. eum qui. ff. de iureiur. facit q̃ nõ. in. l. in criminali C. ꝺe in. om. iud. ꝛ i. c. cũ sup̃ ꝺe offi. ꝺele. Itẽ requirit̃ q̃ agat̃ petitoꝛio ꝛ sic circa rem petitã fuit ꝓmissuꝫ ꝺelictũ secus si ageꝝ ꝓsonali actõe q̃ tunc aliter ꝓcedit̃ ut nõ. in. ꝺ. l. i. Nunquid aũt ꝺebet reus admitti volẽs incõtinenti probare rem esse suã ad effectum impediendi translationem possessionis sicut seruatur in aliis possessoꝛiꝫ adipiscẽꝺe in. l. iij. §. ibidẽ. ff. ad exhi. ꝛ nõ in. ꝺ. c. i. ꝛ. c. litteras ꝺe restit. spo. cõmunit̃ in. ꝺ. l. q̃ non q̃ hoc in penam mendacij ꝛ sic nõ puniretur mendacium quod etiam tenet glo. in auc̃. prealle. item possessoꝛ. adde hic quod ꝺixi in. c. q̃m. §. q̃ si super. ut lite non conte. Tertio ꝺicit hec glo. q̃

ps non teneꝫ rñdere ad interrogatõem aduersarij dicꝫ hodie iste interrogatões fiũt tm̃ officio iudicis. sed olim iure actõis ut in. l. i. ꝛ qõ ibi nõ. ff. de int. act. iõ ps dz implorare iudicis officiũ vt faciat aduersariuꝫ rñdere ꝛ sentit h Jo. an. qꝫ debẽt fieri iste interrogationes priꝰ oblato libello refert alios tenẽ ptrariũ ꝛ remittit ad spe. de iter. ac. §. i. v. f nũqd primus. ubi spe. eligit primũ f ibi Jo. an. pcoꝛdando dicit ut primo porrigat libellus iudici ꝛ post porrectõem iudici factam fiat interrogatio priꝰ exaiata petitõe p iudicẽ an opꝰ sit interrogatõe nisi forte alr nesciat formare libellum ud actõem eligẽ nisi priꝰ certificet p rñsionẽ rei. Bar. in. d. l. i. tꝫ qꝫ etiã añ porrectõem libelli possit fieri. et practica è ut actoꝛ dicat vellem talẽ pueníre super tali hereditate. vñ imploꝛo officiũ vestrũ ut interrogeti eũ an possideat ꝛ ex qua pte ꝛ similibꝰ. ꝛ hec practica videt tutioꝛ ꝛ melioꝛ ne grauet actoꝛ immutando libellum ꝛ circuitꝰ sunt vitandi i de. auditoꝛ. de rescri. ꝛ tꝫ h do. an. Cõdude ergo qꝫ põt interrogatõ ad ꝓpara tionẽ iudicij fieri añ omnẽ porrectõnem libelli ꝛ sic instruat sup modo ꝓdicẽdi libellũ vt in. l. qui petitorio. ff. de ra. ven. iuncta gl. i v. vtil. ꝛ iudex, puidẽ dz ne qd inaniter ꝛ frustratorie agat vt in. c. cãm. de iudi. ꝛ pt etiã fieri post anteqꝫ rñdeat ꝛ tũc fm rñsionẽ põt libellũ corrigere si opus est correctõe. põt etiã fieri pꝰ lit. ꝓtest. si p oblionẽ prius fuit obmissa ut. s. dixi. ꝛ p h est iste text. qui in suo ordine inuit qꝫ prius fuit facta rñsio ad libellũ ꝛ postea facte fuerũt interrogatões ꝛ rñsiones. nã medꝰ est nũc admittere qꝫ ꝓcedere ad vlteriora inaniter forte ꝛ frustratorie si recte nõ ẽ actũ plius tm̃ ẽ qꝫ ante fiat ut ptz ex ꝓdictis sed ille interrogatões q fiũt p modũ positionũ ꝓcernẽtes decisionem negocij possunt fieri post lit. ꝓte. usqꝫ ad ꝓclusionem in cã cum eñ fiant ut ps releuet a supfluis ꝓbationib' ꝛ sic succedit in locũ ꝓbationũ ut nõ. in. c. i. et ij. de ꝓfes. li. vi. debẽt fieri ꝑ illud tempus ꝑ qõ dz fieri probatio. nã ꝛ post ꝓclusionẽ non dz admitti aliqd nec in facto nec in iure ut nõ. in. c. cũ dilectus. de fi. instru. ꝛ in. c. pastoralis. de cã pos. ꝛ ppri. ꝛ iste etiã interrogatões admittunt ex officio iudicis ꝛ ex quadã equitate ꝛ potius introducte fuerũt ex quadã ꝓsecutudine qꝫ ex iure scripto ut text. innuit in de. sepe. de v. sig. ꝛ nõ. in. l. ij. C. de in. calũ. vñ iudex recipit positiones ꝛ cã cellat supfluas ꝛ impertinentes ꝛ postea sup alijs facit iurare ptes ut in. c. ij. de testi. li. vi. ꝛ in pal. c. i. ꝛ. ij. vide tamẽ qõ nõ. in. d. c. i. de ꝓfes. li. vi. in gl. i. post prin. que dicit qꝫ modus positõnis habuit oꝛtum nedum ex longa obseruantia sed etiam ex. l. antiqua. ff. de lega. iij. l. offili'. v. ex diuersis. Et vide bo. text. in pal. c. i. de cõfes. li. vi. ꝛ intellige qꝫ fiãt vsqꝫ ad ꝓclusionẽ nisi obstet publicatõ attestationũ vel renunciatio facta in cã vnde limita fm nõ. in. c. fraternitatis. de testi. pñt etiã fieri añ lit. ꝓte. qꝛ vbicũqꝫ põt fieri ꝓbatio põt fieri positio q̃ venit ad releuatõem ꝓbationis quicqd eñ est probabile est ponibile ut nõ. in. c. i. de cõfes. li. vi. in glo. mag. ubi scire debes qꝫ positiones ꝛc Quarto dicit gl. qꝫ licꝫ ps non teneat respondere ad interrogatõem ptis tm̃ si rñdet vꝫ rñsio ꝛ sibi ꝑiudicat Jdẽ nõ. do. de ro. in pall. dec. xxx. al xxxiij. ubi plus dicũt qꝫ etiã si interrogatõ cõcernis decisionẽ negocij nõ fiat p modũ positõis sed simplicis interrogatõis hꝫ ps nõ teneatur rñdere tamẽ si respondeat ꝑiudicat sibi. allegat istaꝫ glo. ꝛ nõ. bene ibi dictũ do. de ro. qui dicũt qꝫ interrogatões nõ concernentes ꝓparatõem iudicij sed decisionẽ negocij principalis debẽt fieri p modũ positõis ut sic ponẽs ꝓtenditur qõ ponit ut in iudicijs seruet equalitas alias nõ teneꝫ aduersarius respõdere ꝛ si respondet sibi imputet. Ultimo dicit hec gl. qꝫ respõdẽs dz certum respõdere ꝛ sic dare ut. l. de etate. §. nihil. ff. ꝺ inter. ac. ubi paria sunt negare ꝛ tacere vl obfuscare ꝛ obscure respõdere ꝛ dicit hic Jo. an. qꝫ fiat interꝓtatio contra ipsũ obscure respondentẽ ꝛ h satis innuit text. in dicta §. nihil. ꝛ facit. c. cũ dilecti. ꝛ qõ ibi nõ. de accusa. Et ista inducunt ad questionẽ nõ. ꝛ quotidianam an nolens respõdere positioni habeat pro cõfesso glo. in. c. fi. de cõfes. li. vi. dicit qꝫ nõ p istũ text. nisi sit interrogatus ꝛ p iudicem iussus ut respondeat vnde nõ sufficit citatio seu missus nuncij. Bu. in pal. l. i. de inter. act. ꝛ in. l. ij. §. quod obseruari tenet idẽ nisi trãsmittãtur positões uel id sup quo interrogat alias cũ esset ignorans nõ posset haberi pro respõdẽte qꝛ nec ibi cadet vera ꝓfessio. ff. de in. om. in. l. si p errorẽ. ꝛ de h q cũ in. l. de etate. §. qui tacuit. de iter. ac. spe. in ti. de posi. §. nono. v. verũtñ, ppe fi. dicit qꝫ si fuit citatꝰ per nũcium vt veniat ad respõdendũ cũ cõminatõe qꝫ si nõ venerit habeat pro respõdente ꝛ cõfitente ꝛ si non venerit uel dixit se nõ velle respõdere vel ꝓparere qꝫ poterit pronũciari p iudicẽ eum haberi pro ꝓfesso Jo. an. dicit ꝓiũgendo dicta bu. ꝛ spe. ut iussus iudicis in pñtem faciat illũ haberi pro cõfesso. Jtẽ si fiat in absentẽ si sibi fuit iniũctum vt respõdeat vel vt veniat ad rñdendũ cũ cõminatõe qꝫ si nõ veniat habeat ꝓ ꝓfesso Et ex h sentit do. an. qꝫ qõlibet ipoꝛ dictoruꝫ habeat locũ de p se vt sufficiat qꝫ absenti missis positõib' iniũgat ut rñdeat ul' ut ꝓcipiat ut veniat ad rñdendũ cũ cõminatõe añ dicta ꝛ alr nõ rñdet ad. c. ij. pal. f regis bar. i hac. q. sic dixisse. c. ti. l. ij. §. qõ si actoꝛ. qꝫ de h fuit magna ꝓtẽtio olim ut ibi nõ. ꝓ Ly. ꝛ glo. f hodie de h facta ẽ decretal' in pal. c. ij. q dicit qꝫ duo vel tria sunt necessaria vt ds ꝓ ꝓfesso habeat. primo qꝫ post lit. ꝓte. ꝛ forte h dicit qꝛ ibi text. facit mãtõem de iuramento calũnie qõ solet ꝑstari pꝰ lit. ꝓt. ut nõ. i gl. scõo qꝫ sit iussus a iudice ꝛ sic qꝫ fiat in presentem. tertio qõ absqꝫ rationabili causa recuset. tunc enim cõcurrentibus istis dz haberi ꝓ cõfesso ꝛ sic per ista apte sentit

Bur.q de ō hodie sit casus rotūdus in.d.c.ij.qd ḡ dicādū certe qñq secat' sum illa ptraria t iducebā.c si qs saadente. xvij.q.iij.iūcto.c. mulieres. de sen. ex. vbi pbatur etiā q ad penā iamrēdā is facē seu facē videtur cui' noie fit. fortius ḡ in isto cāu iudex dz vi dere pāpe t interrogare si ei' noie nūcū' pcepit seu i terrogat t facūt nō p bar. in.l.hec vba. ff. ō adul. t l.l. aut q aliter. ff. q vi aut clā. i illa. q. An mādās ha beatur p facāte. ꝑ nūc diligenti' hac mā psiderata se quor opi. gl. nre ut. d. c. ij. ut nō sufficiat iussus nūcij qūtcūqz fiat. pmo moueor qz cū ille tex. sit odiosus dz restringi t in ppriis terminis intelligi ut in.c. sta tutū de elec. li. vi. t l. li vero. §. de viro. ff. so. ma. t in regula odia de re. iur. li. vi. cum ḡ ille tex. requirit ista duo pūncti ut sit interrogat' t iussus p iudicē ḡ non sufficiat iussus nūcij. Et rō diuersitatis pōt ee qz min' peccat t cōtēnit q nō vult rīdere vel venire ad iussus nūcij qz qui ptinaciter resistit rīdere ad iussum iudi cis pēnis plus eū afficit citatio t amonitio iudicis i pēnā qz nūcij in abītem ut pbatur ex nō. i. l. ij. L. quō t qñ in. t in.c. psuluit. de offi. dele. nā sola moni tio iudicis dz vim pemptorij nō sic monitio t citatio nūcij. dz fiat de pcepto iudicis. idē tenet bar. i. l. i. seu ij. L. quō t qñ in. p rōem pall'. ad idē tex. cū gl. nō. i c. venerabilib'. §. sec' de sen. ex. li. vi. si min' peccat q nō ita grauiter puniend'. xxiij. q. i. nō afferam' t i. c qsuit de bis q fi. a ma. par. ca. t i. c. i. de delic. pue. t in. l. respiciendū t in. l. aut facta. ff. de pe. Itē interro gatio nō dz fieri ex iudiciū ꝑ in iure apud ipm iudicē ut in. l. i. t ibi glo. ff. de inter. act. t in. l. voluit. ff. eo. ti. vij nō video q possit saluari dictū do. an. vt sufficiat interrogatio ex iudiciū positionib' missis. Idem etiā videtur velle tex. in. l. de etate. §. qui tacuit. e. ti. ibi apud ꝓtorē interrogat' ac. t p illū tex. t alia iura s. all. dico q etiā in istis interrogatiōib' q fiūt ad pparationē iudicij t interrogatiue nō dz bñ p cōfesso nolens rīdere nisi fiat interrogatio p ipm iudicē in iu dicio t absqz rōnabili cā recuset respondere si aūt essz abñs t citatus nō vult pparere ad rīdendū dz cōtra eū tāqz pra ptumacē procedi ar. i. c. tue. ut li. non cōte. dictū tri bar. inquātū requirit tertiū ut fiāt positiones p' li. cōte. nō puto vez nā ꝑ nō ē de substātia ꝑ tex. fa cit ibi mātionē de iuramēto calūnie qz solēt fieri po sitiones p' tale iuramētū t ꝑ sentit ibi glo. i. v̄. p' iu ramētū remittēdo se ad gl. c. i. eo. ti. vbi dicit q positi ones pōt fieri etiā añ li. pte. puta sup exceptiōib' dila toriis. nā ex hoc dicto bar. sequeretur q dispō illius c. ij. ut bēatur p pfesso nō bñet locū i positionib' q fi erūt añ li. pte. qō nō ē dicēdū cū eadē sit rō vtroqz ca su ad rōem quā. s. faciebā de. c. si qs suadente. iūcto c. mulieres de sen. ex. rīdeo q procedit in eo qui man dat delictū fieri qui peccat tm sic t ille q facit imo et pl' tāqz auctē pstās ut in. c. q peccātib'. xi. q. iij. et

nō. in. c. i. de offi. ode. i gl. iō punitur sicut facās sed recusans rīdere vel venire ad iussum nūcij nō ita cō tenit sic t ille qui ē in iudicio pēnia. ḡ min' puniend' ut nō. gl. i. c. ca quidā de iureiur. t. xl. di. bō xpianus Itē qñ ē in iudicio i pēnia iudicis fingitur ibi cōfiteri vñ sicut valeret vera pfessio ita ficta sed qñ ē ex iudicio um nō pōt fingi vt tūc bēatur p pfesso cū nō valeret vera pfessio ex iudicio t pēnia pris. t maxie cū ibi ex iudicio ñ teneatur rīdere nō pōt ibi fingi pfessio ar. eoz q nō. in. l. iij. ff. p so. t hec nō. qz sic alis nō sic di scussa inuenies t postmodū repi idē sentire bal. i. l. i. L. quō t qñ in. vbi apte dicit q abñs cōtumacē non habet p pfesso qz maior ē ptumacia pēnā qz abñti t sic vī itelligere illud. c. ij. ō pfes. li. vi. t. l. ij. L. quō t qñ in. Itē saas q pdicta nō hñt locū i positionib' cio sis qō nō. Jo. t Archy. i. c. fereū t. c. ex penitētibus l. di. nolēs rīdere nō dz bñ p pfesso ut nō. bal. i. d. l i. ꝑ tu dic in illis i quib' tenentur rīdere qz. c. si post pstitū pall. loquitur indistincte sup quib' aūt sit rīdē dum vide p bar. t bal. i. l. ij. L. eo. dicā plene i. c. ij. de cōfes. t hec nō. Itē aduerte iquātū dicit tex. i. d. c ij. q dz bñ p cōfesso in illis rebus nō intelligas q iudex in cōtinēti possit sup pncipali seu sup eo sup q facte fuerūt positiones pnunciare adi interuenisz vā pfesso ꝑ ēncce q iudex pnūciet eū bñ p pfesso vel p nunciet eū ptumacē i rīdendo se nolle rīdere sine ra tionabili cā. dz eū iudex pri' patefacere delictū suuz anteqz habeat p cōfesso ut ē tex. nō. i. l. cūs q dilato rē. in pn. ff. de iu. fis. t hoc idē tenet bar. in. §. q si ac tor pall. facit tex. in. c. cū ptumacia de here. li. vi. t cū ista cōfessio causetur ex delicto istius ptumacis si ipe decederet añqz pnunciaret sup delicto hec pena non transiret ad heredes ut pbatur i. d. l. cūs qui. qz re quirit sntia ut nō. bar. in. d. l. ij. §. q si actor seccus dic vbi pena ēt inflicta ipo iure tunc etiā añ declaratōez transit ad heredes t veritate inspecta afficit heredes ex quo fuit statim pena cōmissa lz requireretur sola d claratio ꝺ pbo p. c. ij. de pscrip. li. vi. iuncto. c. cū cō tumacia de here. li. vi. t hec nō. vel dic ad dictū bar. vt dicā j. c. prox. sup glo. fi. vbi omnino vide t dic ut ibi dicā. Et hic adduci pōt ad aliā. q. valde nōbi lem nūqd ptumax ad rīdendū libello possit haberi p cōfitēte sic habetur p cōfitēte in positionibus ut. s. dixi Do. an. breuiter se expedit dicēdo q forte possit haberi p cōfesso si inberetur ut rīderet vel sibi libell' destinaretur cū precepto rīdendi t cōminatione q si nō rīdeat habeatur p cōfesso t fm eū esset hec pra ctica valde vtilis qz semp posset procedi in abñtez ad sniam diffinitiuam absqz vera pteſtatiōne t hoc con testatio esset ex ficta confessione sicut fit ex vera t de hoc refert se dixisse in. c. i. de li. cōte. t sic transit. Dz aduerte qz in illo. c. de li. cōte. retulit Ja. de rauen. t quosdam alios tenere contrarium quia i cōtestatiōe

requirit verborum expssio ut .L. de indi. l. rem nō no uam. z ubi opus ē expressione verborum non sufficit alius actus. ff. de v̄. ob. l. i. dicit etiam ꝫ tenuisse Ja. de are. in. l. i. ff. de ven. inspi. z cuz istoꝝ opi. ibi trāli mit licet hic tenuerit oppositum z tamen opinio hic po sita per eum non placet mihi primo adduco. c. i. ō li. pte. z. c. ij. eo. ti. ubi sepe fuit iussus reus etiā presens vt responderet libello z nunq̄ voluit respondere nō tamē p hoc potuit procedi ad ulteriora ac si lis fuisset facta. Itē exceptio firmat regulam in cōtrarium i. c. dños. xxxij. q. vij. sed papa ponit regulam in .c. qm̄ frequēter ut li. non pte. z ponit casus exceptos et mo dum procedendi contra cōtumacem ergo hoc rame diū nō cōpetit naz facilius potuisset ponere hoc re medium procedendi z precipiendi eū cōminatōe cō tra cōtumacem q̄s facere ibi longum tractatum sicut facit ar. in. c. ad audientiā. de dec. Itē faciunt nō. in .l. vna. L. de li. cōte. z. c. vno. e. ti. sicut enī materiale bellum non pōt consistere ex pte vnius altero fugien te ita nec hoc ciuile bellum qō inducitum est ad instar illius ꝫ etiam sentit bar. in. l. i. L. de li. pcest. vbi dicit q̄ si reus non vult cōtestare litem index procedet ad missionē ex primo decreto. all. glo. in auc. qui semel. L. qūo z qn̄ in. qui sing. dicit q̄ ps etiā presens non potest cogi ad pte. litem precise sed in contumaciā de bet index facere missionē. pōt etiam eum pro sua con tumacia punire ut. l. i. ff. si quis ius di. nō obtē. z idē voluit bar. in. d. l. si finita. §. iulianus. in v̄. fz pone. ff de dā. infec. z clarius in auc. qui semel. pal. dicat tamē ex quo ps presens noluit iudici obtempare potest in dex absq; alia citatōne reū nolēte li. pcstari mulcta re seu missionem ex primo decreto facere quod dicit esse nō. Et hoc sentit aperte glo. in d. auc. qui semel. pro hoc facit q̄ cōtumacia ē notoria z iussus iudicis bz vnū trine citatōis vt. l. ij. L. qūo z qn̄ in. z nō. gl. in. c. cōsuluit. de offi. dele. z videt hāc pte sentire bal. in. l. i. L. qūo z qn̄ in. z idez repio tenere Jo. an. post mar fyl. in regula excepte. de re. in. li. vi. in mer. z vl tra p̄dicta adduco vnā rōnez satis naturalē z indicio meo pcludentē z ponentē diuersitatē inter libellum z positōes. in cōtestatōe li. ptes quasi cōtrahūt ut in. l. ij. ff. de pecu. z nō. in. l. vna. L. de li. pte. z d. c. i. eo. ti. vñ dz pcestatio q̄si sit attestatio. ꝫ pract⁹ nō pōt cō sistere ex vna pte qz deficit psensus alteri⁹ ut. l. labeo ff. de v̄. sig. z. l. i oīb⁹. z. l. cōsensu. de ac. z ob. z de p cu. c. fi. li. vi. z q̄ ibi nō. z. xxix. q. i. §. is ita. quod p cedit etiā in materia fauorabili z ubi intercessit etiam cōsensus vni⁹ z dol⁹ alteri⁹ vt in. c. tua. de spō. z de cō di. appo. c. fi. q̄ li. pcest. nō pōt induci altero nolēte re spōdere eū nō habeat nisi cōsensus vnius tm̄ nec pōt haberi p pcestata in penā qz licet index possit penam imfligē pcumaci nūq̄ tm̄ supplet psensum q̄ exigit ad

pcactū z ꝫ est q̄ forte voluit glo. i dca auc. q̄ semel. vñ dixit q̄ dtiā pñs nō pt pale cogi ad pt. litē aliud ē i positōib⁹ z interrogatōib⁹ qz in eis nō requirit contra ctus vel q̄si ꝫ sufficat factū pties. vñ i penā fingi pt ii teruenisse z sic logt tex. in d. l. de etate. §. q̄ tacuit. cū si. z p hec bēs expedita hāc materiā satis utile Ex plicatis nunc z supplētis glo. vt nihil utilitatis dsit.

Oppo. pcra tex. nā hic archiep̄s erat actor ut col ligit ex lra. z rei erat laici q̄ debebat eos pcuare i fo ro suo. ut in. c. cū sit gnāle. z. c. eū dilect⁹. de fo. cōpe. so. dic Jo. an. p⁹ Bu. q̄ iperiū vacabat z sic potuit fi eri pcūtio cozā papa in. c. lz. de fo. ppe. vel ista fuit. erat violēti z sic rōne violētie valuit pcūtio ut i. c. cum sit pall. vel noluerūt excipe hodie v̄o tota. romādiola spectat ad eccl̄iaz sicut recognouit Rodolphus rex romanoꝝ z ꝫ vltimū vide in spe. de rescri. pnita. §. ra tōne cāe. v̄. itē qō ē obtētū ab impatore. ubi disputat an valeat donatio facta ab impatore añ coronatōem cū ille Rodol. etiā donauerat añ coronatōem. z nota q̄ spe. etiā ibi facit mentōem de bononia dicēs eā fu isse collatā eccl̄ie Et ex hac vltima so. nō q̄ isti ō ter rios spectātib⁹ ad eccl̄iā romanā pñt immediate cō uenīri coram papa z trahi ad curiaz. facit. c. si duob⁹ de appel. Item ꝫ potes dicere q̄ ex alio capite pote rant isti conuenīri cozā papa nec potuissent declinare forū laici pñt pcuenīri coram papa per deros nec pñt forū ibi declinare. scz ex spāli cōsuetudine eccl̄iero mane que habet ut laici pñt ibi conuenīri cum dericā contra eos agunt ut plene dixi post glo. in. c. presul. si dericus. et per glosam in. c. ex transmissa. supra eo dem ti.

Vm in causa

Calus. Eps p alī um agēs cāz. ppriā p illū iurat de calūnia si p scīpm agit ipe iu rat. ppositis ꝫ nō tactis euāgel̄ijs. ita summat Jo. an. ꝫ mihi nō placet inq̄stum restringit tex. ad cāz. p priā cū i tex. nihil dicat. imo potiꝰ innuit pcrariū ibi p sindicū uel actorē tc. q̄ vba indicāt cām ee eccl̄ie cū i cā. ppa ñ pstimat. p̄pe sindic⁹ uel actor ꝫ paratos ut l. i. ff. de. pcu. z nō. ij. q. vij. c. si q̄s. q̄ suma q̄ sic. Eps iurat de calūnia si p scīpm degit litigare. ppositis nō tactis euāgel̄ijs. si v̄o p sindicū uel actorē litigat p il lū poterit iurare ꝫ primo Actor refutans fine cā ꝫ in ramētū prestare debet cadere ab instituta actōe. reus vero dz haberi. p cōfesso z due sunt ptes. scda ibi pe na. Nō primo q̄ iuramētū calūnie pstandū est re gulariter tactis euāgel̄ijs. ꝫ eā ponit spāles q̄o ar ca tacturā tm̄. alij q̄ tāgūt euāgelia z sup eis iurant. et idē videt de alijs iuramētis a iure requisitis. iij. q. ij. hortamur. z vide glosam singu. in de. i. de hereticis. que glosa inter cetera dicit q̄ ubi ius exigit tacturam euangeliorum non sufficit tangere aliam scripturaz ꝫ dices nōne ē istud etiā iuramētū cū tāgit alia scīptura

rsp̃deo q̃ sic ꝑ nō ligat transgredientē ad tiñ pcm
q̃ pīriū tāto magis ē pēale ẽpto sacri? ē illud sup̃
quo pstitū fuit iuramētū xxij.q.i.monet nō.Jnn.in
c.t si xp̃s de iurñ.hodie tamē de consuetudine pstat
sup̃ qualibz scriptura vide gl.i.d.de.i.de here. Nō
scdo ep̃m posse i cā pecuniaria litigare p se.ptrariuz
tñ videt velle tex.v.q.iij.q̃ t.L.de pcu.l.pe.cū auē
sua vbi pz q̃ illustris psona nō p̃ōt p se ip̃m litigare
hosti.dicit q̃ in seculari foro nō hz locū illud.c. sed
dz ep̃s p aliū litigare ꝑ i foro ecclesiastico sic. Ālij di
cūt q̃ illud.c.q̃ t.ix.q.iij.cū simus.sunt hodie cor
recta. Jpōbi.dicit q̃.v.dz ibi positū nō ipportat neces
sitatē sed ponit ꝑ p̃ōt.all' sic.xxvi.di.c. fi.lxxvij.di.
c.quicūq;.ff.de indi.post. Ego puto illud.c. q̃ t si
milia intelligenda de honestate nō de nēcitate. vide
sic q̃ nō.gl.in.c.vno de syn.vt sicut lex cīilis nō i
ponit necessitatē illustrib' t sup illustrib' litigandi p
paratorē ita ius canonicū voluit hoc inducere ꝺ ho
nestate p̃ōt ergo p se ut hic. Nō tertio ibi cū pstā
dū fuerit q̃ recusans pstare hoc iuramētū nō incidit i
penā indistincte sed tūc tñ q̃n recusat cū de necessita
te est prestandū t facit hec littera p bis q̃ dixi i.c.ce
ter.s.e.vt appellatio nō admittat in hoc iuramēto .s.
q̃n de necessitate pstandū ē secus si ꝓtendit alia cā le
gitima ar.ꝺ q̃ cā pōt ee legitima nō pstandi Jo.oliz
erat cā legitima si cā erat spiritualis.s.eo.c.ij. hodie
secus vt dixi ibi.vel si exigit iuramētū generale añ li.
cōte.de quo dic vt dixi in.c.i.s.e. Itē ꝑm Jpōbi.ꝺ inf
iurandū remittit penitus t p̃ono.l. insiurandū. §.
q̃ insiurādū.ff.de iure iu.nō enī ē verisīle eos calūnia
ri aduersus suos liberos t libertos. ꝺ tñ non placet
Fran.ꝺ q̃ nō remittit ep̃s qui pater ē sed primū di
cū cōiter tenet in.l.ij.in pn.t ibi p gl.in.v. mouisse
L.de in.ca.nō enī hoc apparet reuocatū in penitus
t patrono quare q̃ stare,phibet.l.p̃cipimus in fi. L.
de tēp.ap.t vide Guil.i spe.e.ti.§.ij.v.t nō.vbi idē
videtur tenere Jo.an. Ultimo collige duos cāus
in quib' ep̃s in iuramēto suo nō tenet tangere scrip
turā sed iurat,ppositis euāgelijs non q̃ sufficit iurare
p suā cōsecratiōnē vel tangendo pectus suū. ut qdaz
seruāt q̃z euāgelia debēt esse i p̃ntia. Sed circa hoc
dubitat qd in alijs casib' vbi ep̃i tenent iurare an tūc
sufficiat iurare sine tractura Jo.an.videtur remittere
ad gl.i.c.ut circa de elec.li.vi.v.corpali.in fi.q̃ finis
fuit additio t ibi videt reuocare q̃ dixerat in gl. an
tiqua cōdnāes ibi in additōe q̃ priuilegiū de quo hic
nō excedit istos duos casus.q̃ p iura antiqua tñ ca
uetat de iuramēto testis.xi.q.i.nec honore subsequē
ti t in añ.de sanc.epis.§.nulli vero iudici. qui casus
fuit postea,progat' ad iuramētū calūnie ut hic ergo i
alijs tenet tangere ad hoc.i.q.vij.quotiēs ꝺ iurein.
ego.M.i fi.t de pur.ca.q̃tiēs.§.porro i pn.t ꝺ sen.
ex.venerabili.itē videt velle ꝺ Jo.an.t do. Lar. sed
archi.Jo.mo.t Guil.cōtra in.ꝺ.c.ut circa q̃ regulā
riter nō tenent ep̃i tangere t sentit glo.i.d.c.nec ho
nore. Cōcluderē ergo sic q̃ i casib' exp̃ssis t i oibus
arduis t vbi ep̃s ē infamat' ibi semp teneat sacra tan
gere.ꝑ tē.ar.in iuribus.s.all' p Jo.an. Jn laudibus
vero cāis seu casib' nedū ep̃i sed etiā p̃spyteri p̃uile
giati sunt ut nō tangāt sed debēt interrogari p suā cō
secratiōnē iste ē casus sing.in.c.si quis p̃spyter.ij.q.
v.q̃ sic restringit l3 loqtur gnāliter ut hoc.c. ponat
aliq̃d sp̃ēale in ep̃o t ut alia iura nō corrigant. Jn ca
sibus vero nō laudꝫ sed silibus istis hic exp̃ssis dico
ep̃m priuilegiatū vt nō tāgat exceptio eni firmat re
gulā i cōtrariū in casibus nō silibus exceptis ut nō.
in.l.i.L.de cōdi.inde.t in.l.i.ff.q̃ vi aut dā t in.c.
cū dilecta.de ꝓbr.vti.vel inuti.ad hoc exp̃sse addu
co istū tex.nā de iuramēto calūnienō erat p̃os cautū
t tñ declarat hoc idem ee in iuramēto calūnie q̃ i iu
ramento testis t hoc nō ex alio nisi ex silitudine t̃ois
nec edit hoc ius de nouo nec priuilegiū confert ꝺ no
uo.tū q̃ papa hic rñdet ad cōsultationē ut dicit glo.
nō.in.c.cōsultationi.de tēp.or.tū q̃ pēdente lite nō
solet edi ius de nouo nec priuilegiū cōcedi quo ad il
lā cām.ut in auē.in medio litis nō fieri.sa.for.t q̃ le
gi.t nō.in.c.fi.ut li.pen.t p gl.in.c.licet canō ꝺ ele.
li.vi. Nec ob.q̃ priuilegiū dz extendi de priui. fane.
ar.hoc nō,procedit in priuilegio corpe iuris clauso q̃
ē cōforme rōnis t dignitati indultū nec videt tunc ex
tensum ꝑ vendicat sibi locū pot' ex voluntate tacita
cōcedentis ut optime,pbat in fili in.c.i.s.e.vbi priuile
giū cōcessum clericis p̃stanti videtur propter ideptita
tē t omnimodā rōnis similitudinē concessum ominꝫ
clericis. Itē optime facit.d.c.si quis p̃spiter vbi pre
spiteri indistincte habēt priuilegiū in lenibus cāis ne
manus quib' p̃sūat corpus xp̃i videant pollui q̃ ad
opinionē vulgi,congruū ē ut ep̃i priuilegient i cāis ali
quātulū maiorꝫ dicā pōt etiā q̃ istud nō ē proprie
priuilegium sed ius disponens in fauorem publicuz
t sacrorum.l.di.ius publicum. quod satis est extend
ibile ex silitudine rōnis cum neminī noceat t indul
geat ar.in.l.vniuersa.L.de pā.inpa.offe.t de for
ma t modo iurandi vide glo.in.d.de.i.de here. que
est valde nō.t an vbi ius requirit tacturam ad solēni
tatem actus sit iurī satisfactum si sine tractura fuit iura
tum vide glo.nō.in dicto.c.ut circa que concludit q̃
non licet enim sit iuramentum etiam sine tractura ut i
c.t si xp̃s de iureiur.tamē tractura terret iurantē t ob
ligat transgredientē ad grauiorem culpam ut.s.dixi
Venio ad glo.t primo tacite querit nūq̃d pona
tur hic aliq̃d sp̃ciale in ep̃o qui iurat hic p̃ sindicum
seu per actorem t dicit q̃ nō sed hoc ē regulare ut in
iuribus p̃call.i ea. Exꝺ videt glo.intelligere tex. in
proprio sindico seu actore.s.cōstituto in causa vniuer
sitatis qui reg'r iurat in causa vniuersitatis sine alio

mandato ut plene dixi in.c.i pe tractandis ⁊. c. sc. ⁊ p hoc videt intelligere hoc.c. loqui in eo litigante i cā ecclie ut ō. dixi ⁊ optime facit tex. iste, p opi. quā s. posui. s.e.c.i. vt in effectu illud.c. nihil tribuat ho die. vñ. etiā eo nō relevat nisi iuret p sindicū vel acto re. simplex ergo, paratus ad hoc nō sufficeret nisi ha beat speciale mandatū de quo dic ut dixi in.d.c.i.gl. ij. satis ē expedita p.s. dicta ⁊ p ea q̄ dixi in.c.i.s.c.

Quero hic dicit in.§. pena. q̄ actor nolēs iurare ⁊c. an ipo iure cadat a cā. gl. vltima dicat q̄ p sniam indicis q̄ index, precedet ꝓtra illū absoluendo reū ac si nihil, phasset ⁊ idē dicit in reo. Nota ex hac gl. q̄ per hec verba cadat a cā vel habeatur, p cōfesso nō ponī tur pena ipo iure sed requiritur snia, p hoc q̄ dispositio ē cōcepta p verba futuri tpis ut nō. in.c. quisquis de elec. ⁊ p gl. in.c. in penis de re. iur. li. vi. qō plene dixi in.c. li diligenti. de fo. cōpe. ⁊ hāc opi. q̄ requirat hic snia tenēt quidā ut refert hic Host. ꝑ fm eū alij di cunt q̄ punit ipo iure ⁊ p sniam nā ipo iure cadit ab actione q̄ p sniam indicis declarat qui reū absoluit reus aūt ipo iure habet, p cōfesso ⁊ in petitione sine alia, phatione p indicē cōdemnat vt in legibus vide sumptus fuit iste. §. quas allegat hic glo. ⁊ auc. de li tig. §. hodie in fi. coll. viij. .x.q.ij. que res iam dicta .v. emphiteosis. ⁊c. ⁊ q̄ requirat snia tenet hic Jnn. ⁊ cōiter doc. iuris ciuilis in.d.l.ij. ⁊ ibi gl. dicātes q̄ vtroq; cāu requirit snia ne indiciū claudicet nam si in reo spectat sentētia q̄ hic tm̄ habet, p confesso ergo in actore spectare debet vt cadat ab actiōe ⁊ q̄ i reo spe ctat snia aptius probat in.d.l.ij. §. sin aūt re⁹ ⁊ plus dicit bar. ibi in. §. q̄ si actor. q̄ nō eoipo q̄ recusat iu rare debet index pnunciare ꝓtra illum, ꝑ oportet pri⁹ q̄ patefaciat eius delictū puta, pnūciando eū cē ꝓtu macē in iurando vel eū haberi debere, p confesso, ppter illā contumaciā p hoc ē tex. in.l. eius qui delatorē in prin. ff. de iur. fis. Jtē dicit q̄ si iste taliter cōtumax in nō iurando decedat añ hāc, pnūciationē ad eius here des nō transit ista pena ut habeat, p cōfesso fm cum. casus ē in.d.l. eius qui delatorē. ⁊ idē cōsili rōne pu to dicēdum in actore ut incidat in penā ⁊ pronunciet ꝓtra eū patefacto prius eius delicto mō pdicto ⁊ hō tenēdo illud dictū bar. in reo. Sed ego dubito vtrū sit vez an requirat talis declaratio añ sniam cū vide atur tex. in ꝓtrarium in.d.l.ij. §. sin aūt reus vbi dici tur q̄ habeatur, p confesso ⁊ licebit indici, pnunciare sen tentiam fm q̄ rei qualitas subiecerit ⁊c. Et sic aperte innuit indicē posse in cōtinenti sniam ferre sup̄ p̄nci pali absq; alia, pnunciatione sup delicto in nō iuran do satis enī ē de hoc ꝓstare in act. in quib⁹ dicitur in dicē detulisse iramētū actori vel reo ⁊ illum noluisse iurare nulla expssa cā ad q̄d ergo requirit alia decla ratio cū cōstet notorie in iudicio nā ut vult bar. pena vt habeatur pro confesso cōmittitur ipo iure q̄ sufficit sola declaratio cōtumacie q̄ importat illud verbum habeatur q̄ circa penā videtur tale snie sic dicim⁹ de usto. ⁊, subiaceat. ut nō. glo. ff. i fi. i. c. vno de iniur. li. vi. ⁊, phat in. c. si qs suadente. xvij. q. iij. Non ob. i. ca⁹ qui delatorē p quā movetur bar. q̄ logtur i delicto in iudicio nō ꝓmisso vñ cū de eo nō ꝓstabat nō ds ille hñ, p confesso nisi prius de eo ꝓstet ⁊ sup expnūcet ita dicit ubi tex. sec^m q̄ vbi de eo ꝓstat mō pdicto ⁊ sic potius ille tex. pōt adduci, p ista snia sic in sili dixi in c.i. de iudi. q̄ vbi notorie ꝓstat de ꝓtumacia alicuius pōt multari absq; alia citatione ut i. d.c.i. ⁊ i. c. pene rabilibus. §. sec⁹. de sen. ex. li. vi. sec⁹ vbi nō ꝓstat i iu dicio ut nō. in. l. ij. p bar. ff. si quis i ius vo. nō ie. qō sic intelligo ⁊ facit qō nō. Jnn. in. c. dilecto ō sen. ex. li. vi. ⁊ p eandē i. c. ex rōne p⁹ pn. de appel. ⁊ p b pos sent limitari ⁊ corrigi q̄ in sili dixi p⁹ bar. i. c. s. ppō. de ꝓtuma. in rūdendo ad positiones p easdē rōes ⁊ hoc nō. Dices tu ad quid regnitur snia cū plentēs in sili hāt, p ordinato ut. l. i. C. e. t. ff. e. l. i. ⁊. ff. ō re iudi. l. debitoribus. ⁊. l. p⁹ rē iudicatā. rūdeo ꝓtraria pos sunt in ꝓfessione facta añ lit. ꝓte. secus si p⁹ li. ꝓte. q̄ tunc regnitur snia fm cōem opi. ut nō. gl. i. l. i. C. de sup. leg. ⁊ in. c. dudū de elec. ⁊. ij. q. i. nos in quāj i cā aūt nr̄o lis erat ꝓte. q̄ als nō fuisset iuratū de ca lūnia. ut. s. c. prox. in fi. ⁊ ficta cōfessio nō ds p⁹ opa ri q̄ vera. Sed ꝓtra pdicta op. snia nō ē ferēda il. nō cōte. vt. s. li. nō ꝓte. p to. g̃. ⁊c. Jo. hic erat lis cō te. q̄ post lit. ꝓte. defertur hoc iuramentū ut nō. gl. i d. l. ij. §. qō si actor. Ex hoc infertur q̄ pena bui⁹. c. ⁊. d. l. ij. nō cōmittitur nisi cū recusatur iuramentū p⁹ li. ꝓte. p hoc qō dixi i. c.i. s. c. qō etiā sentit bar. in. d §. q̄ si actor. Ego cōcluderē sic q̄ aut ds recusat iu rare iuramētū gnāle calūnie qō ꝓcernit totā cām ⁊ nō ds locū pena bui⁹. c. nisi post li. ꝓte. q̄ añ nō tenetur pstare tale iuramentū ut dixi i pall. c.i. vñ añ li. ꝓcēl. iste recusat nō iurare. non enī tenetur iurare sup tota cā cū ad huc sum⁹ incerti an fiat, p cautio in cā obsā tibus exceptionib⁹ dilatorijs ar. in. c. exhibita ō ind. Aut qs recusat hoc iuramētū pstandū spāliter sup ex ceptione dilatoria qō in veritate pstandū ē ut dixi i. c.i. ⁊ tūc ꝓmittitur pena lz nō sit lis ꝓte. ꝑ diversimode cōmittitur q̄ añ li. ꝓte. re⁹ hētur, p cōfesso tm̄ sup illa exceptōe vbi recusat iurare. ⁊ idē dicēdum i actore q̄ debet cadere a cā illa. s. super exceptione de qua nūc cōtenditur ⁊ tūc nō ob. cōtrariū q̄ nō regnitur ꝓfes tio, ad, pnūciandū sup dilatorijs ut nō. i. c. pudēdas §. preterea. de offi. dele. ⁊ in. c. exhibita. ꝑ qñ recusa tur post lit. contest. pena cōmittitur sup tota cā vt sic eadem sit ratio de parte quo ad prem. sicut de toto quo ad totum vt. l. que de tota. ff. de rei ven. ⁊ in. c. pastoralis. §. item cum totum. de offi. deleg. ⁊ pena vtroq; casu habebit effectum suū nec i plus procedet qz̄ sit delictum in excedente reptū. c. que sunt de big.

q̃ fi.a ma.par.ca. t.l. sanctio .ff. de penis. Sed qrca hoc quero nũquid rẽ nolens sine causa iurare dẽat indistincte cõdẽnari dic q̃ non vbi sola cõfessio nõ sufficit ad cõdẽnationẽ. pone eni q̃ libellus sit ita formatꝰ q̃ debeat sequi absolutio vt q̃ ipe actor fuit prius pfessus illũ ptractũ de quo agebat fuisse gestũ p meũ qui cadit in cõstantẽ viz certe eũ tũc sequere tur absolutio q̃ nõ dz plus opari ficta cõfessio q̃ vra ar.co.q̃ nõ.i.l.ij.ff.p so.t ꝟ volvit tex.in.d.l.ij. §. qõ si actor vbi dicit reũ cõdẽnandũ, put rei qualitas suggessit t hoc voluerũt gl.t bar.i.d.§.qõ si actor

Cõclusio q̃ sit q̃ sequet cõdẽnatio vbi vera pfessio sufficeret ad cõdẽnationẽ alꝰ sec' cũ ipe habeat vñ.p cõfesso. facit qõ dixi in sili in.c.i.de iudi. Dz qro nũq̃d dz hñ.p cõfesso quo ad factũ pncipale dũtaxat an eũ q̃ ad exceptiones dilatorias t pemptorias. Vn. dicit q̃ excludunt oẽs exceptiões pemptorie q̃ iste videt intentus actoris ex q̃ dixit illũ sibi obligasse ꝑ dilatorie exceptiões p hoc nõ excludũt puta q̃ actor sit bannitus iõ nõ dz audiri vel excõicat' q̃ ls pfiteat factũ pncipale tñ istas põt opponere t idẽ sẽt do.an.hic t mihi placet nã si nõ videret pfessus eũ quo ad pẽptorias exceptiões talis cõfessio ẽt q̃si nulla cũ cẽsat obligatio q̃si nulla q̃ dicit ope excõmunicationis.ut.l.si dari stipuler.ff.de v̄.ob.ꝑ sec' in exceptionibus dilatorijs t inhabilitantib' psonam ad agendũ eũ post rẽ iudicatã pñt opponi ut i.c.pia. de excep.li.vi. Quero circa istũ cãdẽ.§.pena. nũq̃d iste qui habebit ꝑ pfesso possit post pdẽnationẽ appellare gl.in.d.l.ij.§.qõ si actor.t in.l.i. C. q̃i app. nõ ẽ ne.q̃ sit idẽ Ly.Bar.t Ja.de are.in.d.§.qõ si actor licet eni iste sit ptumax in nõ parendo nõ tñ ẽ contumax in nõ veniẽdo t iõ appellare põt ut. l. creditor §.iussus.ff.de appel.t pdent ista appellatio secundũ Ly.q̃ forte docebit de aliquo ꝓilegio ꝓpter qõ nõ tenebat iurare.ꝑ pe.in.l.i.tenet ptranũ sicut eũ non appellat cõtumax in nõ veniendo ꝓpter nimiã contumaciã ut.ñ.q.vi.sunt quoꝝ t nõ.in de. vna de do. et ptu.t pz in.d.l.i.ita t iste nõ dz audiri ꝓpter nimiuz cõtemptũ iudicis Ly.in.d.l.i.dicit reducẽdo ad concordiã q̃ aut iste volens iurare allegauit aliqõ ꝓilegiũ t tũc admittit ad appellandũ alꝰ sec' ꝓpter nimium ptẽptũ qõ videt placere Jo.an.i addi.spe.ō iur. ca.§.fi.v̄.sed nũq̃d t do.an.hic. Ego puto sic q̃ aut nulla cãm allegauit tpe recusationis nec nũc tpe appellationis t nõ dz admitti q̃ videt appellatio ista iter posita ꝓtra penã a lege statutã. qõ nõ valet ut. l. si q̃ penã.ff.de.v̄.sig.t.c.q̃ nos de appel. Aut expressit cãm tpe recusationis t aut notorie friuolã t idẽ ar.de appella.c.ut debitus.t.c.eũ spẽali. Aut dubiã t põt appellare ut.d.c.ut debitus. Aut nullã cãm expressit nũc tpe appellationis t adhuc crederẽ talẽ appellatiõz nõ admittendã q̃ satis ẽ ipam recusasse sine cã tpe dilationis iuramenti sicut in simili dixim' de appellãte ab interlocutoria vt non sufficiat cãm subesse ad iustificationem ipius nisi alleget expsse vt in de. appellati de appel. Aut iudex allegata eã pronunciauit eã non legitimam vel pronũciauit eam haberi p confesso q̃ sine eã legitima recusauit t tunc a tali sntia declaratoria potent appellari q̃ ista ẽ sntia bois declarantis et forte male declarauit. vide ad hoc qõ nõ.in.c.cupientes.§.qõ si p viginti. de elec.li.vi.in.v̄. ꝓnatos

Sed qro q̃d si ps nõ ẽ cõtenta hac pena sed istat ut cogatur iurare vide in spe.e.ti.§.fi.v̄.sed quid vbi tãdem videtur cõcludere hãc penã sufficere qõ videtur verius ar.hic satis eni ẽt decisa questio frustra q̃ querimas de calũnia. Sed quid si recusans vult nũc purgare cõtumaciã suam t iurare an debeat admitti doct.in pall.l.ij.q̃ sic.t idẽ Jo.an.in addi.spe.e.ti. §.fi.v̄.sed nunqd.ar.C. de appel.l.si quis.t.ij.q.vi si qs q̃ putat vez do.an.si nõ solũ velit iurare ꝛ futuro sed etiã de ꝓteritis q̃ nõ calũnie cã Ego puto q̃ satis vsq̃ ad sniam condẽnatoriã seu declaratoriã poterit penitere t nõ postea nã eũ ista sit pena iuris oz q̃ instet vsq̃ ad sniam ut.l.qui cũ maior.§.accusasse ff.de bo.liber.t in.l.in seruitutẽ.§.petijsse.e.ti. t qõ nõ.bar.in.l.in criminali.de iu.om.iu.C.t qõ dixi i c.si diligenti.de so.cõpe. Ulterius quero qd si ambe partes nolint iurare q̃ forte cõuenerũt ad inuicez de non iurando dicit spe.eo.ti.§.fi.v̄.quid si.q̃ non habebit locũ pena huius.c. resultaret eni quedã contrarietas q̃ si pronunciaret cõtra reũ actor nõ pderet cãm t si pnunciaret cõtra actorẽ reus non habet pro confesso cõpensabit ergo delictum cum delicto quo ad istam penam sed iudex nõ ꝓcedet in eã ex quo nolunt iurare t si ferretur sententia non valeret q̃ expsse hoc iramentũ remitti nõ põt ut.l.prolatã.C.ō sen. t inter. t melius in.c.i.e.ti.li.vi. Et circa hanc materiam vide p spe.in.d.§.fi.vbi reperies plures qõnes circa hoc. Itẽ queritꝰ quid si tutor vel curator non vult iurare. spe.eo.ti.§.fi.v̄.quid si tutor dicit q̃ non nocet pupillo nec ob hoc cãm perdet. allegat. ff. si qs ius di.non obtẽp.l.i.§.ij.C. de ser.fugi.l.quicũqz.t pvi.q.vi.si epm t p hãc vltimã allegationẽ vbi dicit q̃ delictum prelati non debet nocere ecclie. dicit ibi Jo.an.i addi.q̃ prelato vel sindico nolẽte iurare nõ preiudicabit ecclie sz refert ibi Guil.de cu.in.l.iubemus.C. de sa.sanc.eccle. dixisse q̃ prelatus seu sindicus soluat de suo extimationem ut.d.l.quicunqz.t si nõ ẽt soluendo nõ per hoc puniat ecclia ꝑ postea dixi q̃ cum per hoc sequeret absurdum q̃ prelato nolẽte iurare nõ iurabit de calũnia ex q̃ sibi nõ ponit pena ista. licet enim in prelato actoris subsit remediuz quia nõ audiet si nõ vult iurare tñ eo exĩte reo cessat omne remediũ cũ nõ sit ꝓsultũ actori. ideo dz hẽre locũ hec pena. Itẽ cũ nolle iurare sine causa t confiteri

sint idē cū habeatur p ꝓfesso ut ℔ sicut succubuit eccle
sia p cōfessionē ꝑlati ita ꝛ per recusationē ℔ iuramēti
ꝛ ℔ sibi placet qñ cā ē calūniosa. ff. de admi. tu. l. ꝗti
ens. §. sicut. Sed aduerte qz tūc nō ē pena si cā ē
calumniosa ꝛ sic videtur velle qꝫ vbi canon est calum
niosa. non noceret eccle ꝛ ita sentit Jo. an. in addi.
spe. in prin. ꝛ hoc vltimū dictū nō posuit hic do. an.
qui videt sequi hic primū dictū Guil. ut noceat eccle
sie ꝛ allegat. c. ipatoꝛ. s. e. ℔ certe illud. c. non facit qz
loquit qñ tota ecclesia ē ꝓtumax in iurando vel ꝓfitē
endo iudicū aptū ad iurandū merito ergo ex delicto
totius ecclesie punit ipa ecclesia ut. l. inbemus. C. de
ss. sanc. eccl. ꝛ qō nō. de or. cog. c. ij. Jtē cōfessio etiā
vera solius ꝑlati nō semp nocet ecclesie ut nō. in. c. ij.
de testi. li. vi. ꝛ. c. cōstantinopolitañ. xxij. dis. ꝛ. c. fi. ℞
prescrip. vnde in hac materia sic dicerem qꝫ in casib⁹
in quib⁹ cōfessio solius ꝑlati nō noceret ecclesie ut in
casibus cōibus tūc solum delictū ꝑlati nō nocebit ec
clesie quia si vere nō posset cōfiteri fortius neqꝫ ficte
ar. eoꝛ que nō. in. l. iij. ff. ꝑ socio. In casibus vero in
quib⁹ noceret ut qñ ℔ diuisam administrationē a ca
pitulo ꝛ cā non ē ardua ꝛ tunc eēt maius dubium sed
adhuc putarem qꝫ non iputaret ecclesie sed soluet de
suo qz ista nō ē vera ꝓfessio sed ē oꝛta in penā delicti
rōnis ut hic ꝛ alind ē in ista qꝫ in vera confessione ar.
in. l. cūs qui delatoꝛem. ff. de iu. fis. ꝛ qō ibi nō. bar.
Jtē qz vera ꝓfessio se ꝑt haberi ad delictū ꝛ ñ delictū
lō i dubio valet ꝛ sic itellige. c. suboꝛta de re iudi. vbi
confessio iudicī nocet ecclesie sed istud factū oio ca
dit in delictum ideo nō ꝓiudicat quia non videtur
delictū mādatū ut. l. si procuratoꝛ. ff. de ēōdi. inde. fa
cit qō nō. bar. in. d. l. i. C. si quis ius di. nō obtēp. ꝛ
qō dixi in. c. i. s. ut li. nō cōte. ꝛ iō debēt habere locū
iura dicētia delictum ꝑlati cē. ut in regula delictū. de
re. in. li. vi. ad idē facit tex. nō. in. l. nō ē ignotū. C. de
admi. tu. vbi dicit pupillū nō puniendū ex illicita et
uidebit ergo ℔ cāu ꝓtra ꝑlatū reū nolentē iurare ꝑ re
medium missionis ac si eēt ꝓtumax in ñdendo. ff. de
eo qui mit. in pos. ꝑ totū sed ꝓtra predicta ob. glo. in
d. regula delictū que dicit delictū solius ꝑlati nocere
ecclesie in iudicio etiā agendo p. c. cū olim de censi. ℔
certe illa gl. nō ē simpliciter vera nec ꝓbat aliq̄ iure ℔
potius ꝓbat ꝓtrariū ut in. c. cū venerabilis. de excc.
ꝛ ad. c. cū olim. ñdeo qꝫ illud poterat cadere in deli
ctū ꝛ nō delictū ideo ꝓiudicat ex quo est legitim⁹ ad
ministratoꝛ inf̄ ea que dixi in d. c. i. ut li. nō cōte.
Quero nunquid re⁹ possit in eadē instātia petere ut
actoꝛ cadat a cā qz noluit iurare Ly. qꝫ sic ī pall. l. ij.
§. qꝫ si actoꝛ. sicut cū pōt actoꝛ cōtra reū recusantem
petere sententiam in eadem instantia ut in ꝓcall. §.
ita ꝛ reus contra actoꝛem ut equalitas in iudicio ser
uetur ut in. c. i. ꝛ. ij. de mu. peti. ꝛ in regula non licet

reg. iur. li. vi. Sed circa hec quaritur de notabili
questione quam ponit hic Jnno. quid si iudex requi
situs nolit ferre sententiam contra recusantem iusti
dum. ꝛ ita pereat instantia iudicij nunquid habebit
aliquam actionem ille qui contendebat alium debe
re iurare. Jtem dubitatur nunquid si incipiat age
re ille qui recusauit an poterit contra eum ꝓcipe de
cendo tu debes cadere a lite ergo nō debes audiri a
gens ꝛ videt qꝫ sic ar. ff. de inoffi. testa. l. contra. aliaꝫ
incipit. l. papinianus. §. si quis impubes. Jnno. ꝑ
se non credere posse agere vel ꝓcipere de recusatione
iuramenti quia ea que eueniunt post lit. conte. valde
pertinent ad officium iudicis. ff. de edi. edic. l. ediles
§. item sciendum ꝛ nepbas ē ex materia litis lite oriri
C. de fruc. ꝛ li. exp̄. l. iij. dicit tamē iudicē ex hoc te
neri. C. de iudi. l. sanximus. Jnsti. de obli. que ex q̄si
delic. nas. in prin. predicta ut non possit ꝓcipi vl agi
locum habent scōm eum quando per sententiam ne
gocium principale terminatum est vel transactū. C.
de fruct. ꝛ lit. expen. l. terminato. sed si non sit termi
natum negocium ꝑ iusticiā sed forte perijt principale
negocium propter interitum rei vel aliam similē cām
tunc bene ferretur sententia propter accessoriam. ff.
de rei vēdi. l. Jtē si verberatū ꝛ. l. vtiqz ꝛ sic videt vd
le Jnno. qꝫ sive sit terminatum negocium scōm iusti
ciam vel perijt instantia non possit amplius agi ad
istam penam de qua hic. dicit tamen hoc non habe
re locum in his que fiunt extraiudicium. vnde si qui
degerint cōtra formā sunt priuandi potestate eligādi
de elec. quia propter ad istā eni penā agi semp pōt.

Ultimo refert alios dicere qꝫ etiā in iudicijs ut ℔
semp poterit agi ut cadat a lite ꝛ sic simpliciter eū re
citat ℔ ostī. ꝛ Jo. an. ꝛ nihil eligūt vel allegāt sed cō
tra primum dictum Jnnocen. facit quod nota. in si
mili. in. c. si diligenti de fo. compe. ꝛ per glo. ꝛ bar. i
l. in criminali. C. de iurisdi. om. iu. nam in similibus ter
minis potest quis vocare ad veritum examen. sed nō
ibi contrarium vt licet vocans debeat cadere ab insti
tuta actione tñ postea potest agi ꝓditione ex illa lege
ꝛ etiam excipi contra agentē scōm ea que dixi plene i
d. c. si diligente Duo ergo sunt videnda. ℔ primū
quando adhuc non est lata sententia aliqua. Secūdū
quando fuit lata sententia scōm iusticiaz cause ꝛ non
scōm istam penā. ad primū tenet hic do. an. qꝫ semp
potest agi et etiā excipi nec videt hic iure nostro dubi
tandum cum non pereat instantia in. c. penul. de iudi.
ꝛ idem dico de iure ciuili etiam post peremptionem
instantie ut etiam ipse sentit licet non dare exprimit
quia cum pena hic imponatur non referendo se ad iu
dicē datur conditio ex lege ꝛ potest postea agi intra
nō. in iuribus. s. alle. ꝛ in. l. vna. ff. de condi. ex lege.
ꝛ in. c. ij. de offi. in. contraria alle. per Jnno. loquan
tur in officio iudicis mercenario. scilicet deseruiente

actioni iam intentate sed nūc agitur noua actiõe ꝛ sic nõ obstat peremptio instantie. Ad scõm qñ sniа iã fuit lata cõcludit hic do.an.qꝫ qñ petitū vel exceptū fuerit ut ꝓdeat fm ulta penā ꝛ iudex ꝫ nõ obstãte sen tiam erit fm iusticiã cãe nõ dz amplius audiri in alia instantia qz hoc videt esse reprobatū ar.ff. de ꝓpen. qõ in dicẽ ordinanc eni ꝫ actio ꝛ exceptio ad eundẽ fi nẽ ꝛ sic variat iudiciũ de plenario ad plenarium ꝛ sic obstabit ꝓria snia facit qõ nõ.bar.in.l.qui rome. §. duo fratres.ff.de v̄.obli.ꝫ vbi nõ fuisset appositū in ꝓrio iudicio si venit p viã exceptionis nõ audit qz an debuit opponere fm eũ si p viam actõis auditur quia nunc agit contra sniam ex altera cã. Videte circa pri mũ membrũ quãdo fuit petitum vel exceptum õ pena ꝛ iudex ꝓrariũ iudicauit ut nõ possit postea agi scõm do.anto.põt dubitari nunqd.peccat hoc dictuꝫ siue iudex expresse reprobauit exceptionẽ seu petitionem an etiã qñ simpliciter iudicauit ꝓrariũ nã.l.qõ i diẽ all.p do.an.facit potiꝰ ꝓrariũ nam loquit qñ iudex expresse reprobauit cõpẽsationẽ vt tũc nõ possit ãpliꝰ agi secus si de ea opposita rõem nõ habuit qz tũc sal ua manet facultas ꝓpensandi etiã post sniam vt ibi le gĩt ꝛ nõ.ꝫ ego quo ad casum huius.c. idẽ puto se ex presse nõ reprobauit. satis eni ẽ qꝫ de ea in snia rõez nõ habuit. videt eni reprobasse ꝛ imputet nõ appellã ti sicut ꝑducto instrumẽto iudicat cõtra illud ut in .c. suborta de re iudi. ꝛ ibi ẽ bona gl. ꝛ qõ nõ.in.c. cũ io hannes. de fi. instru. i gl. fi. simile etiã in qõne falsitati nã ꝛ post sniam põt agi vt in.c.licet. de ꝓba. ꝛ in.c. cũ venerabilis de excep. tñ si in ꝓria instantia fuit ex ceptum de falsitate ꝛ contrarium fuit iudicatuꝫ nõ po test amplius agi nisi appellet ut in.l.i. ꝛ ij. C. si ex fal. instru. ꝛ nõ glo. d.c.licet. Et rõ diuersitatis inter exceptionẽ ꝓpensationis ꝛ alias predictas seu casuꝫ nostrum ẽ quia exceptio compensationis de directo obstat executioni ꝛ non snie. vnde si iudex de ea oppo sita mentionem non fecerit non videt ꝓpter ꝫ reprobasse sed potius reseruasse ad tempus executionis se cus vbi exceptio de directo obstet ꝑdẽnationi qz tũc iudex etiam nõ habendo de ea rõem videt reprobas se qz fecit actum prorsus contrarium. ut nõ. in ꝑalle. c. suborta. ad idem. c. ex parte. iñ. ꝛ qõ ibi nõ. de ap pel. Concludo ergo circa primũ mẽbꝝ qꝫ si in prima instantia fuit petitum vel exceptum de pena ꝛ iudex ꝓrarium iudicauerit. s. fm iusticiam cãe siue expresse reprobauerit exceptionem siue tacite nõ põt amplꝰ agi vel excipi nisi fuerit appellatum. Quo ad secũdũ mẽbrum dum dicit do.an. qꝫ si non fuit oppositum in primo iudicio non auditur per viam exceptiõis non puto hoc simplr verꝫ. vide dicẽ qꝫ aut nemo agit et tunc in dubio nõ põt excipi. ꝛc. Aut agitur actor for te ꝓ executione snie cꝫ habuit ꝛ tunc satis poterit ex cipi hoc modo dico qꝫ tu non es audiendus quia de bes cadere a causa quia noluisti iurare. ꝛ sic peto per iudicem te condemnandum cum de delicto notorie qꝫ constat in actis ad hoc quod plene dixi in.c. si dili genti. de fo. compe. ꝛ quod nota. in. c. pastoralis. de causa pos. ꝛ proprietа. in glo. pe. ꝛ per Frede. consi. xliij. Quo ad tertium dum dicit qꝫ per viã actõis debet audiri si non fuit actum vel exceptum primo iu dicio. Aduerte quia aut fuit sententia executioni mandata ꝛ nõ video quomodo possit reus agere ad istam penam cum non possit cadere ab actione cum sublata sit per solutionem. nam solutione eius qõ de betur omnis obligatio tollitur. Insti. q. mo. tol. ob. in prin. vide perinde est habendum ac si species pe nita esset peremptа. ut. l. quod te. ff. si cer. peta. Aut fi est executa sententia ꝛ tunc si sententia est lata in fauo rem actoris qui debebat perdere causam mihi obla tam in penam satis puto dictum suum procedere. Si vero fuit lata ꝓ reo. qui debebat haberi pro cõfesso ꝛ potest dubitari nunquid post absolutionem possit agere actor ut habeatur pro confesso ꝛ sic condẽnet ad hoc. quia tex. in dicta. l. i. §. quod si actor dicit qꝫ debet condemnari secunduꝫ qꝫ status cause suggessit sed certe status cause nunc non patitur. Item reꝰ ha betur pro confesso propter presumptionem que erat contra illum qui noluit iurare sed cessat nunc presum ptio illa ex quo constat de veritate. nam veritate ma nifesta cedit opinio veritati. vij. di. c. veritate. ſz hoc non obstante forte posset dici contrariuꝫ quia ex quo reus noluit iurare presumptio est de calũnia ꝛ ꝓ ipius calũniam fuit absolutus ꝛ ad. l. ij. dic ut. s. dixi expo nendo quando ex alijs prius actis. constaret qꝫ non veniebat condẽnandus etiam si habetur pro ꝓfesso.

Ultimo scias qꝫ Inno. format questionem hic an procurator vel alius administrator debeat iurare de veritate dicenda videbic per eum quia non facit mul tum ad propositum huius ti. ꝛ satis in hoc. c. scrip tum est.

de dilationibus

Cõtinuat hec ꝓca ad ꝓcedẽtẽ ꝫ ordie qz iudicio ce pto solet litigãtes inducias petere qñqꝫ ad positiões qñqꝫ ad ꝓbatões faciẽdas iõ. ꝛc. de mã bꝰ ti. habet iij. q. ij. ꝛ. vij. q. ij. ꝓ totũ Et notãdũ fm gof. qꝫ lz hec ꝓca sit gnãlis tñ decretales huius ti. loquuntur de dilationibꝰ que dantur ante litem contestatam tã tum. ꝛ sic nota qꝫ rubrum quandoqꝫ est generaliꝰ ni gro. nam dilatio in genere cõprehendit nedum dilati onem in genere que datur ante. lit. contestationẽ sed etiã post. iij. q. iij. spaciũ. ꝛ j. de proba. lz cum simili bus ꝛ hic in nigro tractat tñ de dilationibꝰ q dãtur ante litis ꝓtestationem. si ecõtra nigrum quãdoqꝫ est

generalibus rubro ut in ti. de offi. deleg. li. vi. iuncto c. i. t fi. loquit cũ rubrica de delegato t tñ tractatur in nigro etiã de cõseruatore qui non ẽ proprie delegatus t dari' probat. L. ob caro. pec. in gl. rubrice iuncto nigro Nũc oppo. ò incõgrua limatõe debuit cũ iste titulus poni post rubricã de indi. t ante rubricam de fo. ppe. In vocatõe cũ que fit ad iudiciũ dilato datur ut in. c. i. t fi. j. eo. ti. Jo. dicit Job. an. q̃ potuisset ibi poni. Item post illũ titulũ q̃ reo reuocato ppoenti declaratoriam dat dilatio Item post litem de libel. obla. q̃ ad respondendũ t ad deliberandum datur dilatio sit ergo hoc de arbitrarijs scdz eũ volvit tñ auctor potius hic ponere q̃z ibi. dilatõnes que dant post litem pstatam ad deliberandum seu probandum obtinent principatũ. t idem ordo fuit i L. licet aliud in. ff.

Decreti fil. Si dec nimis breuis terminus peremptorius ubi non subest necessitas licite appellat. vel summa sic ne videat pcuere rubrice de appel. Citatio vocatoria cũ peremptoria non dz esse nimis breuis maxime ubi ò rebus ecclesiasticis agit nisi necessitas aliud suggerat. h. d. Et sunt due ptes In prima appellantis prosecutio. t ipsi' appellatõnis cõmissio. scda ibi q̃ vero. Nõ primo tex. optimum q̃ illato gravamine per iudicem põt hoc expresso incõtinenti appellari nec ẽ opus q̃ petatur reuocatio grauaminis q̃ dicit Calde. t cõtrã nõ. p Joh. an. in. c. ex pte. i. j. de appel. ubi dicam. q̃ tene mẽti Nõ scdo ibi timentes se a iudicib' gravari tc. q̃ illato gravamine de pñti põt appellari, ppter timorẽ futuri gravaminis de quo verisimiliter timet debet tamẽ aliquid exprimi propter q̃ appareat gravamẽ de pñti. Nõ tercio q̃ dilatões nõ sunt abbreuiãde ita cũ agit de reb' ecclesiasticis sicut cũ agit de rebus pphanis. tex. tñ facit in straniũ in de. dispendiosam. de iudi. iuncta de. sepe. de v̄. sig. t dic ut ibi. Nõ vltimo q̃ prima citatio põt esse peremptoria dũmõ non sit nimis breuis ut hic. nã ppter brevitatẽ iustificat hic appellatio t nõ ex missione peremptorij citatio cũ peremptoria bñs ppetentia intervalla seu ppetentẽ terminũ scdz practicam quã ponit goff. in. c. pstitutõem. de sen. ex. li. vi. equipat tribz citatõibus. xxiij. q. iij. de illicita. t i. l. ptumacia. ff. de re iudi. t in. l. tres denunciatões. L. quo t q̃n. in. nõ. Inn. in. c. ad petitõnem. de accu. t bar. in. l. ad peremptoriũ. ff. de iudi. ℔ hanc tex. in v̄. timẽtes. tc. obstat. c. ut debit'. de appel. ubi dz q̃ a futuro gravamine nõ appellat in iudicio. Jo. hosti. dicit q̃ isti sentiebãt gravamẽ de pñti cuius occasione timebant amplius gravari in futurũ sil'e in. c. mandata ò presumpti. Et aduerte quia intelligo vt exprimatur gravamẽ illatũ de pñti alias nõ sufficeret appellare, ppt gravamẽ solũ q̃ timet verisimiliter ò futuro p de. appellãti ò appella. t. c. vt debitus t. c. dilecto. eo. ti. forma gerit ista quia dicat se gravatum ex tali cã t q̃ adhuc magis timet gravari in futurũ ideo appellat tc. nõ tamẽ ẽ necesse dicere q̃ timet gravari in futurũ. satis enim ẽ gravamẽ de pñti vt in pall'. iuribus. sed ad maiorem cautelam t iustificatõnem appellatõnis solet hoc inseri vt hic. Venio ad gl. t primo querit qñ terminus dicatur nimis breuis cũ hic non exprimat glo. respõdet hoc relinquendũ arbitrio iudicis cõsiderata qualitate cause t locorũ distantia. t idem dixit Inn. a cuius tempore fuit hec additio gl. scdm Jo. an. Et q̃ hoc dicto nõ bene q̃ in bis que relinquuntur arbitrio iudicis põt appellari si iudex nõ arbitratur vt bonus vir. videt cũ suo arbitrio cõmissum tangz bonus vir et index ad quẽ habebit hoc arbitrari considerãtis bis que bonus vir debeat cõsiderare vt bene probatur hic t vide glo. nõ. in. c. super bis. de accu. t ibi plene dico t vide tex. cum glo. t bar. in. l. si qua. ff. ò v̄. signi. t de istis citatõibus ad cãm vide tex. in. l. ad peremptorium. ff. de iudi. ubi dicit tex. q̃ quelibz citatio debet habere spacium. x. dierum t licet loquatur de citatõne que fit p' lit̃ pstatõnem ad sententiam

Idem est etiam in citatione que fit ante eadem ratione ar. in. l. contumacia. ff. de re iudi. que loquitur i distincte. t tenet Hosti. s. c. sup rubrica vbi Jo. an. in prin. prosequit istos terminos iuris qui fatis colliguntur ex dicta. l. ad peremptoriũ t ex. l. properandum. C. de iudi. t auc. qui semel. C. quo t qñ in. c. l presentaneũ. eo. ti. t non curo seriatim exprimere q̃ cõmuniter de consuetudine nõ seruant sed vel in statuto exprimunt vel arbitrio iudicis prefigunt. t in hoc attendenda est consuetudo fori ut statum dicam. Item ad deliberandum datur tẽpus. xx. dierũ. iij. q. iij. offerat. t in auc. offerat. C. de li. contesta. Item pro testibus producendis intra provinciã possunt dari tres menses pro extrãneis in continentibus provincijs sex pro illis qui sunt in transmarina provincia. ix. iij. q. iij. spatium. sic t in alio casu dantur actori contumaci. xxx. dies t postea annus de quo in auc. qui semel. C. quomodo et quando in. iste igitur et consimiles dilationes abbreuiantur arbitrio iudicis vel statuntur ubi expresse nõ limitant Et cause has dilatões moderãdi possunt esse multiplices vt notat Bart. in dicta auc. qui semel. et plenius in. l. ij. ff. de re iudica. primo si consuetudo fori hoc habeat vt nota. in dicta auc. qui semel per Cy. et alios. et facit. l. iij. ff. de testi. secunda si iurisdictio erat modico tempore duratura in causis officialium. que debent finiri infra legitimum dies. l. i. C. vt omnes cause tam ciuili quam criminali. ex quo statuitur ita tempus modicum videtur data potestas restringendi dilationes. vide Innocen. in capitulo de causis. de offi. dele. t. l. cui iurisdictio

ff. de iurisd. om. iudi. t. c. preterea. t. c. prudentiam. de offi. dele. Tertia si cā ē modice quātitatis seu vilis ut in auē. nisi breuiores. C. de sen. t que dicatur modica quātitas relinquendum ē arbitrio iudicis secundū qualitatē psonarum ut nō. glo. in. c. fi. de re iudi. li. vi. Quarta cā ē si res de qua agitur ē tēpore pinura ut q; ē ptentio inter te t me quis nostrū debeat eē rector ī duobus futuris mēsibus ꝓximis nā tēpus labil̄ iuxta ea que dixi in. c. fi. de iudi. ad hoc. l. i. de glā. legē. Quinta ex qualitate cē ut si ē cā cuiz cinitate que facit cōsiliuz anteq̄ deliberet aliquis causas. ista ē iusta cā elongandi dilationes ut in. c. fi. ī. e.

Sexta cōsiderata alia qualitate cē ut si ē qō de eq̄ qui intra dilationem magnam cōmederet plus q̄z ualeret ad hoc. l. moderamine. C. de an. trību. li. x.

Itē t septima cā agit̄ de alimētis. q; si nimis expectaret̄ pāret quis fame interim. Itē in emptorio ad audiendā sniam. l. ad emptoriū cā. l. se. ff. ō iudi. nā ē cā legitima abbreuiandi dilationes illas ut si iudex pūtibus ptibus pluries audiuit allegatōes potest tunc statuere vnā dilationem t breuē cā emptorio. p hoc habes tex. in. l. nō nunq̄. ff. de iudi. Itē ē cā legitima q̄litas psonaz̄ naz maiorz̄ dz dari seni q̄z iuueni ul. l. cōtinuus. §. si quis. ff. de v̄. obli. t pal. l. nō nūq̄. Itē ē cā legitima ut si fecit quicquid potuit. Itē, ppter cōtumaciā eius qui posset t nō vult ut in d. l. ij. t idē dico in cōsimilib⁹ cāis q̄ habent mouere animū iudicis vel ad, progandū aut ad breuiandum terminos iuris. t vbi nō sunt in iure expressi nūc dabit breues dilationes nūc maiores scōm ꝓsiderationes p̄dictas. An aūt indistincte possit iudex dōgare vel abbreuiare dilationes in iure exp̄ssas exīte cā sine dent̄ ministerio iudicis sine nō. Bar. in. d. l. ij. q; sic de hoc p gl. in. c. cā sit romana de appel. vbi dicaz t p Dy. in regula indultū de re. iur. li. vi. Sed ar cā p̄dicta quero quid si iudex artauit dilationē q̄ dat̄ a lege ministerio iudicis t hoc fecit sine cāe ꝓgnitōne Ja. de are. dixit q. l. supplet. p. l. iiij. ff. de re iudi. §. si quis p̄dēnatus. sed ꝓtra eū facit iste tex. vbi fuit appellatū si eū. l. suppleret nō fuisset grauat⁹ t sic nō appellasset t. l. nō supplet tz bar. in. d. l. ij. opus est ḡ appellatione ut hic t ad. l. iiij. nōdet q; ibi. l. dat illū termi num sine ministerio iudicis nō aūt supplet. Quero in quo iudex hic male, possit nōdet gl. ij. q; debebat citare tribus edictis vel vno emptorio ꝓtinente tñ tps q̄tū illa tria. xxiiij. q. ij. de illicita. t. l. ad p̄emptoriū. ff. de iudicijs. t nō. in hac gl. q; sentit id qō. s. dixi p⁹ Hosti. q; illa. l. ad emptoriū habeat locū etiā in p̄ma citatione que fit ad cām vt si fiant tres citationes sepate cū termino. x. dierū vel fiat vna peremptoria habēs tantū quantū habēt ille tres ad hoc d. l. ꝓtumacia. ff. de re iudi. t vide qō nō. Inn. in. c. ꝓsulit de offi. dele. dixit tamē ista glo. q; ex cā possz iudex moderare hunc terminum sed debet exprimere causam moderationis in citatione vt ps nou habeat materiā appellandi. Aduerte quia puto glo. procedere ut iudex exprimat cām moderatiōis vbi de consuetudine seruant̄ iste dilationes iuris. nō eni debet sine cā ab illis recedere t si recedit videt̄ iusta cā appellandi ex quo nō apparet de cā recessus. ad hoc est qō nō. Inn. in. c. ij. ī. e. sed vbi de consuetudine fori nō seruantur sed arbitrio iudicis cōmuniter p̄sumūt tūc nō oportet exprimere causam moderatiōis. t ex his solūtur questio quis habet probare in causa appellationis an appellans q; iudex non habuit coartare an appellatus quare potuit diminuere. bar. i. d. l. ij. de re iudi. remittit ad nō. per Inn. in. c. ad petitionem de accu. vbi Inn. cōcludit q; prudenter iudex faceret si i moderatione harum dilationū quando faciet inserat iustam causam moderationis t quod plus est super hoc interloquatur licet alia pars sit absens. que est cā tanda vt sic vlterius non possit ex illa moderatiōe q̄c q̄z cōtra sententiam dici etiam si sit contra ins litigatoris ī. de re iudi. qō ad cōsultationē. si autem non iserat cā moderationis. vel nulla erit sententia secūdū quosdam vel ad minus iuste appellabitur si in veritate nulla causa moderationis subest. Item dicit q; vbi dilationes sunt a iure determiate t iudex eas moderatur habebit pars presens probare t sic appellat⁹ iustam causam moderationis fuisse. vbi vero dilationes sunt arbitrarie p̄sumitur iusta moderatio nisi, probetur contrarium scōm eaz qō nō. Tria ergo colligere ex his dictis Inn. primo q; vtile ē semper exprimere t interloqui sup causa moderationis si tamē nō exprimit̄ satis est causam subesse. scōo q; in dilationibus iure expressis non p̄sumitur iusta causa moderationis. tertio q; in arbitrarijs p̄sumitur causa. nisi probetur contrarium. Ex quo infero q; cum hodie de stilo communi non seruantur dilationes iuris sed arbitrio iudicis p̄figuntur q; appellans habebit probare i iusticiaz moderationis. quomodo autem probabit. respondeo vel allegando absentiam sue longā distantiam viarum vel qualitatem cause. ut quia ardua t habuit tempus modicum ad deliberandum t sic de similibus. t pars aduersa volens probare iustam causam moderationis probabit seu allegabit modicitatem cause vel quia res erat tempore peritura vel aliquam aliam qualitatem seu causam de predictis t iudex ad quem consideratis omnibus habebit arbitrari an habuerit iustam causam vel non. argu. hic t hoc bene nota. quia quottidie accidunt in practica. Secundo principaliter colligitur ex hac glo. q; sola peremptorij assignatio prima vice facta nō sufficit ad appellandū dūmodo habeat ꝓpetia inter nalla. t idem Inn. hic. itē dixit bonaguida' nt refert b Jo. an. q; si terminus nō fuisset peremptorius licet

esset breuis. curia nō daret litteras in causa appellationis ꝛ cōiungēdo hec duo dicta simul infert ꝙ ad iustificandā appellationē exigunt ista duo simul vel ꝙ terminus sit peremptorius ꝛ cū hoc nimis breuis tolla ergo assignatio peremptorij prima vice nō sufficit ad appellandū nec sola breuitas termini sine peremptorio. Jo. an. remittit ad nō. ꝙ se in spe. in n. de appel. §. in quibus v̄. sed quā dicit circa medium sub. v̄. xxxvij. vbi recitat bonā gnidā dixisse ꝙ etiā propter duo simul cōiuncta videlicet ꝙ terminus nimis breuis assignet ꝛ peremptorie. curia nō daret litteras si appellaretur ꝛ dicit ꝙ litteram sup hoc factā a vicecancellario vidit dilaniari. Joh. an. ibi dicit ꝙ iste stilus curie posset saluari in cā leui ꝛ verisimiliter pulsa ad hanc procedet hodie hec decretalis. nam cā de qua h̄ in tex. erat ardua ut patet in antiqua nā sup ecclia ut proprietate arch̄. v. q. ij. in summa recitat se non habuisse potuisse litteras dū erat aduocatus etiā propē ista duo simul iuncta dicit tamē ꝙ hec ē iusta cā appellandi ꝛ ꝙ forte licet curia nō daret litteras cognosceret tamē de grauamine in curia vel paruꝫ vel nubil oparet hec decretalis. Jo. an. dicit se putare ꝙ si terminus citationis simul ē deliberatorius ut quia citat ad respondendum libello infra talem terminum trāsmissa copia libelli. ꝙ si causa ē verisimiliter deliberata ut sit leuis ꝙ momēto possit deliberari ꝙ propter artationē termini dum tamē possit cōparere nō potuerit appellari nec tunc debēt dari littere quia satis subest causa abbreuiandi eo ꝙ hoc habet stilus cūmodo nimiū nō supplātet. sed puto idē si hoc nō habeat stilus. nam satis subest causa data leuitate vel facilitate deliberandi. cessat enī cā quare a iure dant longiores inducie. ar. in. l. filio. ff. ad le. fal. ꝛ j. c. prox. ꝛ qō s. dixi post bar. si cā est ardua ꝛ verisimiliter indelibe rata nec cōmode infra terminuꝫ potest deliberare tūc data breuitate termini cum peremptorio licite poterit appellare. ꝑ hoc qō nō. Ly. in. l. i. C. de dila. vbi dicit ꝙ si fuerit in citatione transmissa copia libelli non debet habere deliberatorias si fuit in citatione cōpetēs terminus appos⁹ alias secus ꝛ de hoc videt tex. i. c. ppi. Vi aūt terminus ē citatorius tantum ꝙ citatur ad recipiendū copiā libelli tunc si abbreuiat terminū iuris etiā cū peremptorio non pōt appellari nisi h̄ habeat de stilo curie ut nō possit abbreuiari scōm eum. Idē dico vbi subē alia cā abbreuiandi de causis supradictis vel similib⁹. sed si abbreuiet terminus in tantum ꝙ nō possit citatus cōparere in termino considerata distantia puto ꝙ possit appellari etiam non emanente peremptorio in prima citatione q: ledere⁹ saltem propter condemnationem expensarum ut patet ex nō. in. c. queredam. de procurato. ꝛ C. de iudi. l. sanximus. ꝛ maxime iustificaretur appellatio si esset citatio facta peremptorie q: esset maioris preiudicij

Ego nō putarē legitimā causam appellandi vbi in citatione nō fuit appositum peremptorium quamuīcunq; terminus fuit breuis q: adhuc nō grauat cum possit expectare secundam ꝛ tertiam. Non obstat dictum do. an. qō ē preiudicium saltem expensarum qs posset. q: dico ꝙ ex quo habuit legitimam causam nō comparendi euitat hanc cōdēnationē ut nō. in. d. querelam. ꝛ. c. finem de do. ꝛ contu. ꝛ in. c. venerabilibus. §. idem de sen. excō. li. vi. nam ꝛ impossibilē precepta non ligat vt. l. ii. ff. que sen. sine appella. rescin. ꝛ in. c. breui. de iureiuran. ꝛ per hec remanet declarata materia huius. c. Sed pro intellectu terminoꝝ quero quid sit dilatio. aliqui ut refert Ly. in. d. l. i. C. eo. dicunt ꝙ est tempus a iudice moderatū vel alias ꝛ melius. dilatio est facultas cuiuslibet agendi infra tempus moderatum a lege vel a iudice vel partium conuentione. Unde scias ꝙ dilationū quedam est legalis quedam iudicialis quedaꝫ cōuentionalis. Legalis est illa que simpliciter ꝛ determinate datur ab ipa lege ut tempus ad cōpellendum vel petendū restitutionem in integrū. vel quid simile. Judicialis est illa que dat a iudice seu arbitrio ipius iudicis. iij. q. iij. a iudice procedente ꝛ. l. i. §. expilatores. ff. de effracto. Conuentionalis ē illa que competit ex conuentione ptium. ut. l. cedere diem. ff. de v̄. sig. Jtē dilationum iudicialium. quedam dicit citatoria vt illa que datur in ipsa citatione ad cōparendum. quedam dicitur deliberatoria ut quādo oblato libello datur dilatio ad deliberandum sup petitis in libello. quedā dicitur recusatoria ut quādo dat terminus ad proponēdas omnes exceptiones declinatorias seu dilatorias ut in. c. pastoralis de excep. quedam dicitur probatoria vt illa que dat ad probandum. iij. q. iij. spacium. Quedā dicit allegatoria ut illa q̄ dat ad allegādū in cā. q̄dā dicit diffinitoria ut illa q̄ dat ad diffiniendaꝫ negociū ut. l. ad peremptoriū. ff. de iudi. ꝛ i. c. ꝑsiluit. de offi. dele. quedā dicit iudicatoria ut illa q̄ dat condēnatis seu iudicatis ut i. c. qō ad ꝑsultationeꝫ. de re iudi. ꝛ. l. debitoribus. ff. eo. Ultio scias ꝙ licet in citatoriis dilationib⁹ aliqñ sit necesse apponere peremptoriū vel facere tres singulares citationes. ut. l. tres denunciationes. C. quō ꝛ quando in. ꝛ. c. de illiciti. xxiiij. q. iij. ꝛ plene per Jnn. in. c. ad petitionem. de accu. ꝛ in preall. c. consulnit. Probatoria tñ dilatio semper intelligitur peremptoria. vnde non est necesse ꝙ apponatur verbum peremptoria. ut. l. i. C. eo. ꝛ l. ii. ff. eo. ꝛ nō. bar. in. d. l. i. ꝛ an valeat probatio facta sine dilatione. ꝛ an iudex ex officio suo possit dilationem nō petēti prefigere. vid̄ per. bar. dicta. l. i. ꝛ l. in crimine. ff. de adul. dicam in. c. licet de proba. vbi glo. tangit ꝛ de aliquibus speciebus dilationū vide ibi. q. ij. in summa ꝛ per spe. eo. ti. §. i. ꝛ per hostī. in summa. eo. §. i. ꝛ de materia vide aliquid j. c. prox.

Retrerea Indutie deliberatorie debet gaudere reo si p lras citatorias plene potuit instrui & deliberare sup eo de q̃ querit. h. d. Lois dimisio. secũda ibi quia. Nota primo ibi vt eo viso &c. cautelã et practicã optimã excludendi deliberatorias indutias: que dari solẽt reo ad respondendũ & deliberandũ sup ꝓtentis i libello vt in citatione ponat copia rescripti vl aliquid aliud: ex quo certificet reus sup quo est ꝓueniendus & qua actione. oportet tamẽ q̃ terminus ꝑfixus in citatione sit ita ꝑfixus q̃ non solũ ꝓparere sed etiã deliberare valeat: an deberet cedere vel contẽdere. secus aũt ubi terminus non fuit ita sufficiens. tunc eñ cessaret ratio littere. et per ꝓsequẽs deberet indutias habere ad deliberãdũ j. c. fi. & nõ. Ly. i. l. i. C. e. & sic intellige istũ textũ. Secũdo nõ ar. op. q̃ indutie deliberatorie non sunt ꝓcedende nisi semel: sine explicite sine implicite ꝓcesse sint. ut hic. et. iij. q. iij. offerat. quod ꝓcedit nisi ex aliqua causa legitima nõ valuerit deliberare in prima dilatione ut ꝓbat. j. eo. c. exposuit. & in. c. i. ẽ. ut lite nõ ꝓtest. Nota tertio ar. reũ artari ad cõparendũ ad citationẽ delegati: iz ante non fiat plena fides de delegatione: ℔ satis est inserere in ipsa citatione copiã rescripti. hic enĩ non ipsum rescriptũ ℔ eius copia fuit in citatõe inserta. nã ipsius rescripti originale nõ solet mitti nec solet inseri. iz eius forma bene inseritur. Sed circa hoc queritur an sufficiat indistincte exhibere copiã rescripti. et an sit necessaria transmissio copie ad validitatẽ citatiõis. Circa hoc sunt varie opi. quas ꝓlixe & ꝓfuse recitat ℔ do. anto. Ego darius & breuius ꝓsequẽdo sciendũ est: q̃ glo. in. c. si ep̃s. iij. q. ij. tenet citationẽ nõ valere nisi insecretur copia rescripti: ꝑ istud. c. & de offi. dele. cum in iure. Idem sentit Bar. i auẽ. qui semel. C. quõ et qñ iudex. et in. l. ij. ff. si quis in ius vo. ꝑ istũ text. & ꝑ illã auẽ. qui semel. Et hãc opi. videt sensisse spe. in ti. de cita. §. ij. v. item qõ rescriptũ. licz postea videat recedere ab isto dicto: dicẽs q̃ sim Clu. deberet ꝓparere et allegare ꝓuilegiũ suũ. sed magis stricte locutus est in eodẽ ti. §. iam de citatõe. v. iz pone. Ibi enĩ videt velle q̃ debet transmitti copia. nec etiam hoc sufficit nisi & citatus sit ꝑsona auctorizabilis. alias nõ deberet sibi credere ex trãsmissione simplicis copie. ar. c. cum in iure. de offi. delega. & in. c. nobilissimus. xcvij. di. Idem videtur velle Inno. in ꝑall'. c. cum in iure. vbi dicit q̃ si iudex est vilis et nimis remotus non tenet cõparere pars nisi appareat rescriptũ. hic vo loquit aliquãtulũ obscure. videt tñ sentire q̃ q̃ ad ꝓparendũ sufficit q̃ asserat se delegatũ vel q̃ transmittat copiã rescripti. Archi. in ꝑall'. c. si ep̃s. dicit q̃ transmissio copie sufficit quo ad ꝓparendũ ℔ non quo ad respondendũ. vnde ei cõparenti debet fieri plena fides de rescripto originali. de offi. dele. cum in iure. et. l. vna C. de man. ꝑn. Do. anto. videt sequi illam opinionẽ Inno. & archi. in d. c. si ep̃s. dicẽs: q̃ si i citatorio asserat se delegatũ dato q̃ nec rescriptũ nec copiam rescripti trãsmittat: artat citatus ad cõparendũ. quia sufficit ꝑ iudicem allegari causaz in citatorio. nam ex hoc oritur probabilis dubitatio reo ut ꝓpareat allegaturus ꝓuilegiũ suũ: & ꝓpter verba iudicis & assertionẽ nuntij. forte ℊ artat ad ꝓparendũ si trãsmittat copia. quia licz non faciat plenam fidem: ex quo non est autentica. facit tamẽ talem qualem. sed cõparens et negans iurisdictionẽ nõ tenet ꝓparere nisi sibi fiat plena fides & si delegatus q̃stũcũq; verus ꝓcederet non valeret. ꝓcessus si pars appellauit. quia sibi non fuit facta fides. et hoc allegat do. de ro. dec. ccvij. Ego ꝓcedendo omnes opi. facio tria membra. Nã aut agit de grauissimo ꝑiudicio. aut ô graui. aut leui Primo casu non est credendũ asserenti se delegatum quãtũcũq; ꝑsona sit auctorizabilis: nisi prius ꝓstet de mãdato plene. et ideo nec ordinarius exeq̃ debet sententiã suam seu mandatũ ꝑiudiciale alij: vel pars respondere debet coram eo. nisi ꝑius fiat plena fides de mandato: nec sufficit simplex copia. ita intelligat text. in. c. cũ in iure. de offi. dele. et. l. vna. C. de man. ꝑn. et. l. prohibitum. C. de iure fis. libro. x. et qõ nõ. Archi. i dicto. c. nobilissimus. xcvij. di. et in. c. si ep̃s iij. q. ij. et qõ nõ. in dicto. c. cum in iure. Secũdo casu cum tractat de graui ꝑiudicio nõ tñ grauissimo seu grauiori. et tũc sufficit mittere copiã rescripti. nec tamen sufficeret hoc casu asserere se esse delegatum. Exemplũ citat valde remotus & citans simpliciter asserit se delegatũ esse: nõ puto illũ artari ad comparendũ ex simplici assertione illius. ut sic cogat subire onus diu itinerãdi: negocia sua differẽdi. & magnos sumptus faciendi. sed debet tũc mitti saltẽ copia rescripti. que licz non sit autentica tñ maior ꝑsumptio oritur pro iurisdictõe delegata ꝓpter verba ibi expressa: et coẽm stilũ rescriptorũ. et sic ꝓcedat iste text. et alia opi. que habet trãsmissionẽ copie necessariã. Aut agit ô leui ꝑiudicio. ut quia citatus est i loco citatis: vel modicũ distat. et tunc non est necesse mittere copiam quo ad effectũ citatum artandi ad cõparendũ iz satis est asserere se delegatũ q̃n oritur probabile dubiũ iurisdictiõis. ex q̃ ꝑsona non est vilis. & ex tali dubio quis tenet cõparere. ar. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. secus si simpliciter citat. nec asserit se delegatũ nec alias est ordinarius. ut. j. dicam expediẽdo glo. Inno. tñ quo ad effectũ excludendi dilatiões dilatorias dicit: q̃ vile est etiã hoc casu mittere copiam rescripti ut hic. et hoc q̃n rescriptũ est ita plenum q̃ sine alio libello poteris deliberare. ut dicit glo. et hĩ alias nõ excluderet deliberatorias ut ẽ. dixi. et satis hoc innuit iste textus. Sed pro declaratiõe precedentiũ et text'. quere nũq̃d sufficiat ista trãsmissio

copie: ut possit procedi i causa sine libello alio. textus iste videt innuere q sic. dū dicat procedendū esse ad excōicationē cause. Dz ptrariū tenet hostī. dicēs istū tex. nō negare libellū offerēdū. t idē ff. de. t Alb. et ad tex. dū dicat procedendū tē. supplet libello legitime oblato, lite ptestata: t psito iuramēto tē. alias fm eū ptradiceret ō. ti. px. c. pe. t de li. ptest. c. vno. t de libel. obla. c. i. imo plus dicat ipse hostī. super glo. in fi. v. q si ipsum rescriptū originale quo nihil petit licz ibi oia dare exprimant tradat loco libelli. nō tñ sufficit illud ad sententiā que nō est ferēda nisi li. ptest. nō sit nisi ad petitionē expssaz. ō clec. dudū. ij. de li. ptest. c. vno. f dic hoc dictū fm hostī. procedere i iudicijs plenarijs vbi requit libellus. vel etiā in summarijs qñ sumplr exhibet in iudicio sine alia petitione f in summarijs vbi sufficit ālis ālis petitio vt in de. sepe. de v. sig. in actis distribuēda ibi dicit satis est a iudice petere, put in rescripto ptinet vnde facta hac implicita petitōe sufficit rescriptū, p libello nō tñ sufficit illa copia extraiudicialis missa f debet pduci ipsum originale vel copia solēnit autenticata: t peri p oia in iudicio pñte pte, put in xpto cōtinet t hoc voluit Imo. notabilit in. c. dudū. de elec. el. ij. Archi. iij. q. iij. offerat. et spe. in ti. de pben. §. ij. v. in his autē. et v. procedam. et tenet in. c. i. de libel. ob. t sic intelligo t limito būc tex. et facit qō. j. dicā sup glo. qñ transmittit copia libelli. Venio nunc ad glo. t pma t secūda in pncipio satis patet. f i v. sic t in criminali quert. nūquid in criminali admittat simplex citatio ad pparendū: an debeat exprimi aliud: glo dicat t respōdet q debet inseri q̄q̄d reo obijcit ut paratus veniat: p. c. si pnates. v. q. ij. vñ dicat glo. q quidā ad cautelā in fine citatiōis apponūt libellū actoris: ut sic plene deliberare possit: t si plene p litteras vel libellū potuit instrui non debet habere deliberatorias, p aduocato. q̄a debet rīdere sup ipso facto de quo plene instructꝰ est tē. ut i glo. vsq; ad v. f actori. Et potest itelligi hec determiatio glo. tā in ciuili q̄ i criminali Plura sunt in hac pticula glo. examinānda. et primo an in causa criminali debeat in ipsa citatiōe exprimi crimina. Jo. an. videt hic sentire q non possit exprimi. dicit cui q si exprimunt habet locum qō dicat Jo. iij. q. ij. in summa. q in criminali nō dant deliberatorie sed alias dabunt. ut ipse nō. ij. q. viij. per scripta. t sic simpliciter transeūt doc. nostri. Dz Bar. in. l. inter accusatorē. ff. de publi. iudi. dicit q in citatione fienda in causa criminali nō est opus copiā libelli inseri: sicut nec in ciuilib' ut nō. in aut. offerat. C. de li. ptest. vñ sufficit fm eum si citet ut veniat respōsurus accusationi vel inquisitioni. t mouet p. c. licet. de accu. Dz ptra hoc videt tex. in c. si primates. alle. in glo. vbi dicit tex. iudicem nō debere citare in causa criminali nisi exprimat quid ipsi reo opponat: ut sic veniat parat' Ego satis puto eque distingui posse. q aut accusatio fit de longiquo t tunc licz nō sit necesse inserere copiam libelli debet tñ exprimi qō opponit reo ut deliberatus veniat. et sic loquit. c. si primates. pall. nec in d. c. licet dicit oppositū. Ubi enī nō ponit forma citationis f narrat in facto. t facit ille tex. pro ista parte dum fuit ille citatus. ut veniat respōsurus obiectis. Aut citatio sit de ppinquo. t tūc procedit dictū Bar. t hoc nō. Et vide ad materiā qō dixi in. c. i. de iudi. in addi. q incipit. vel dic. Et bñ ille tex. facit vbi sufficiter fuit petitū ut ille eps psens in loco introduceret ad psitū. Secūdo est videndū nunqd in criminali debeant dari dilatorie si rescriptū fuit insertū in citatione vel quidq̄d ipsi reo obijcat t sentit ista glo. q nō. et idem Jo. an. ut ō. dixi. t plus dicit glo. ij. q. ij. in summa. vt in criminali nunq̄ dent deliberatorie. quia satis debet reus esse certus an cōmiserit crimē vel nō. t sic nō eget tēpore ad negandū vt pretendū. Jo. ō lig. dicit eas oino esse dandas quātūcunq; rescriptū sit trāsmissuz. quia ibi exigit libellus bene formatus: t multa possunt opponi pter libellū. ij. q. viij. libellos. Item debēt dari deliberatorie vt discutiat pona accusatoris. t hec fuit opi. hostī. in summa. eo. ti. §. i. v. alie deliberatorie. Jo. ante. saluando glo. dicit posse intelligi qñ petebant deliberatorie circa substantiā petiti: tunc enī nō debent dari cum habuerit tempus ad deliberandū. secus si petit dilatio circa factū libelli. tunc cui est procedenda Hec glo. ista negat t idē forte dic q q̄dā ad cautelā faciunt inseri copiā libelli et sic nō dat postea dilatio ētā ad opponendū libello. satis ḡ dici pt q si copia libelli fuit inserta t reus habuit tātū tēp' q potuit deliberare tā circa factū principale q̄z circa formā libelli t pson̄ accusanti q nō est pcedēda alia dilatio saltem magna ar. hic. secus ubi nō potuit deliberare circa oia pdicta. t b videt hostī. Ex circa pdicta q̄ritur. nunq̄d illa copia libelli i citatiōe trāsmissa sufficiat ad li. ptest. hostī. b q nō. licz enim sufficiat ad deliberatorias negādas. nō tñ sufficit ad sniam ferendam. imo erit necesse q libellus iterum i iudicio offeratur. C. ō li. contest. l. vna. t anē. offerat. et presente aduersario. iij. q. ix. carte. quia nec datur dilatio a iudice procedente. C. e. l. a iudice. canonizata. iij. q. iij. nec ob. fm eum. ff. de adul. l. miles. §. sexaginta. ubi dicit q die feriata quo tamen ius non redditur potest libellus offerri. quia licitum est iudici fm eum t pro pmo ut non sufficiat oblatio extraiudicialis. vide Jo. an. in addi. spe. in ti. ō libel. pcep. §. nunc videndū. in pn. t ibi tenet etiam būc intellectū ad. §. sexaginta. vel fm eos pt intelligi qñ agit de re tpe paritura, loquit enī qñ marit' accusat iure mariti: qō dz facere infra certū tps. Bar. tñ in d. §. sexagita

indistincte tenet q̄ in qualibz causa etiam in ciuili p̄t libellus offerri etiam die feriato. vide qō plene circa vtroz dictū tenigi si bñ recordor in. c. i. ō libel. oblatum in. c. fi. de iudi. Tertio dicit glo. q̄ p amicis ꝓsulēdis ē dāda dilatio. ℔ admittit hosti. si nō malitiose ℔ bona fide petat. qō est arbitrio iudicis relinquendū. fm nō. ō iudi. c. pastoralis. ⁊ ut li. nō ꝓtest. c. i. Bz glo. i. l. i. ff. eo. dicit. hoc nō reperi iure cautū vt p amicis ꝓsulendis det dilatio. ℔ satis potest dici iudicē debere arbitrari hoc. Quid enī si petit ab eo res de qua satis dubitat vtz fuit in bonis patris. vñ vult ꝓsulere amicos melius informatos. sec' ubi cessat causa vrgēs vel ubi habuit tempus ad deliberandū

Quarto dicit glo. q̄ pro aduocato nō debet dari indutie quo mun' respondeat cū habeat respōdere de facto suo. Idē sentit Cyn. dicēs q̄ postq̄ respōderit dabit ei. Dic melius q̄ aut i citatiōe fuit inserta copia libelli. ⁊ habuit tūtū tp̄s q̄ potuit ꝓsulere aduocatū. ⁊ nō habebit alias indutias. ar. ℔. Aut nō fuit inserta copia libelli. ⁊ tūc debet habere indutias ut consulat aduocatū sup aptitudine libelli. nō enī tenet rūdere si libellus nō est bñ formatus. et cautēdū est ne iudicū sit frustratorium. de iudi. causaz. ⁊. c. exaiata. ⁊ qō ibi sentit ℔ Hosti; ad ℔. c. i. ut. ii. nō ꝓtest. et qō ibi nō.

Bz quero nūquid actori sit danda dilatio deliberatoria. glo. dicit q̄ ab initio nō est dāda. ꝙa debuit venire instructus. Et aduerte ꝙa ideo dicit ab initio. ꝙa si reus exciperet ⁊ actor replicaret tūc bñ est sibi dāda dilatio. ꝙa sup illo nō potuit venire instructus. ut nō. in v. ci aut. alle. i glo. ⁊ tenet ℔ Jo. an. Dilatio tamē data reo pderit actori. ad ℔. l. petende. C. de tēp. in inte. resti. ⁊ vide in spe. eo. ti. ō dila. §. videndū. v. in summa. Ulter' glo. querit q̄les erūt iste indutie. dicit q̄ hodie arbitrio iudicis; dic ut dixi ō. c. p⁹. et ibi etiā remissi. an oēs dilatōes iuris possit iudex abbreuiare. et q̄ causa possit. Itez querit glo. quot probatorie dant in causa tam ciuili q̄z in criminali. ⁊ respōdet; ℔ dic ut latius dicā in. c. in casibus. de testi.

Itē querit qualiter sunt dilatiōes dande. ⁊ rūdet q̄ iudice sedēte p tribunali et vtraq parte psēte. Jo. an. dicit sufficere si iudex itinerat p locū vbi ius reddit. ad ℔. ff. de interroga. act. l. voluit. et spe. hui' ti. ad fi. facit qō nō. de re iudi. c. vlti. Aduerte lau'. Q̄ dā sunt dilatiōes citatorie. ⁊ iste nō req̄runt cause ꝓgnitionē. ꝙa dant in absentē. ut. l. nec quicq̄. §. ubi decretū. ff. de offi. ꝓconsul. ⁊ sic p ꝓsequēs nō exigit iudicē sedere p tribunali. ut ibi. et in. l. a. pcedente. et qō ibi nō. C. de dila. Idē videt i deliberatorijs fm Inno. ⁊ Jo. an. ꝙa possūt augeri ⁊ diminui ut patet in eo. qō le. ⁊ nō. in. c. dilectus. de pac. Bz spe. hui' ti. tenet ꝓtrariū eo. ti. §. fi. v. q̄d in deliberatorijs. ꝙa tales dant in iudicio. nec ob. tex. hic. ꝙa hic nō dant deliberatorie ℔ excludunt ex trāsmissiōe copie ℞ pti-

Do. an. tenet q̄ nō exigūt cognitionē cause lz dande sint in iudicio. iij. q. iij. offerat. ꝙa si citatorie ingrossant loco deliberatoriaz nō exigūt ꝓgnitionē. ita nec ingrossatū sunt pure deliberatorie. Sed dicerē q̄ exigunt cause cognitionē ℔ nō plenā. vñ poterūt dari a ꝓcedente iudice vt in d. l. voluit. plenā enī ꝓgnitionē nō exigunt. quia de iure dande sunt. ut. iij. q. iij. offerat. ℔ aliquā cognitionē exigūt. cum hodie ex cōi stilo moderent fm qualitatē cause ut dixi ō. c. prox.

Quedaz sunt indutie q̄paratorie sive instructorie ⁊ iste nō dant sine cause cognitō. c. iij. q. iij. spaciū. v. a iudice. fm Inno. ⁊ Jo. an. Bz sentit Jo. an. super glo. ista ut ō. sufficere iudicē itinerare p locū iudicij. Sed Bar. in d. l. a procedente, dicit. q̄ prima dilatio ꝓbatoria nō exigit plenā cōe cognitionē. ideo potest peti ⁊ ꝓcedi iudice ꝓcedēte. ℔ secūda ⁊ tertia exigunt plenā cognitionē. ideo debēt ꝓcedi a iudice sedente ⁊ nō ꝓcedente. vnde intellīgit d. l. voluit. in his que nō requirūt plenā cognitionē cause. Cy. dicit q̄ si datur dilatio partibus nō cōtradicentib⁹. ꝙa nō exigit cause cognitio. tunc potest fieri a procedente. alias secus. Jo. an. ꝓcludendo oēs opi. dicit. q̄ si dilatio est citatoria vel deliberatoria potest dari a iudice ꝓcedēte. si est ꝓbatoria tunc si pars nō ꝓtradicit potest dari a ꝓcedente. si ꝓtradicit ⁊ est prima dilatio. Idē si ꝓtradicit ⁊ est alia requirēs cause cognitionē. debet dari a iudice sedente pro tribunali. Et satis puto ℔ fuisse de mente Bar. et placet. An autē valeat secunda vel vlterior dilatio data sine cause cognitiōe. Bar. i. l. fi. ff. de dila. dicit q̄ nō. p illū tex. quē sentit Bal. in. l. petēde. C. de tēp. in inte. resti. ꝙa ℔ est ꝓtra ius ꝓtis. vide qō nō. i. c. vltra tertiū. j. de testi. Querit glo. an data dilatione ꝙquiescat iudicis officium. et simp'r respōdet q̄ sic. ℔ dic ut plenius dicā in. c. significāte. j. de appel. ubi materia ꝓprie ponit. Ultimo dicit glo. q̄ post ꝓemptoriū iudex potest facere gratiā. scz expectādo partē. p. c. ꝓsulit. de offi. dele. aut querit nūq̄d post dilatiōz citatoriū possit iudex facere grāz ⁊ q̄lē. dic ut le. ⁊ nō. i. d. c. ꝓsuluit. ubi ponit materia Aut querit de alijs dilationibus nunq̄d possit illas revocare vl' abbreuiare seu elongare. ⁊ dic ut dicā in c. significāte. de appel. ubi materia ponitur. Nunc veniā ad expeditionē notabilis glo. Inno. q̄ versat circa illam materiā. an ⁊ quādo citatio afficiat citatū vt teneat cōparere. et an et qñ valeat processus ꝓtra nō cōparātē. de qua materia vide etiā p eādē Inno. in. c. sup lris. de ꝛpt. ⁊ in. c. prudentiā. de offi. dele. ⁊ p. Jo. an. post egi. in regula saēti. de regu. in. li. vj. in fi. qōnis. vbi ponit bonā distinctionē. ⁊ aliq̄d per Bar. in. l. quidā ꝓsuleb. ff. de re iudi. et in. l. ij. ff. si quis in ius vo. nō ie. ⁊ materia est satis longa. ℔ hic non multū me extendā. sed ex dictis Inno. formabo hic distinctionem per quam materia clarioꝛi modo

t 2

apparebit; q3 ex modo procedendi p alios: et alíqua vtra dicta Jnno. hic addã que tamẽ faciũt specifice ad hanc materiã. dico ẽ q quãdo citatus nec est; nec potest esse index. t tũc nec citatus artat ad ꝓparẽdũ nec valet processus ꝓtra non ꝓparentẽ vel ꝓparãtẽ. qa taciturnitas hoc casu nihil opat. ad hoc qõ nõ. glo. in. l. i. C. ubi de cri. agi. oz. ubi dicit glo. q qñ index est talis q citatus sua volũtate non potest facere illũ iudicẽ nõ nocet taciturnitas. facit de ꝓben. dilecto. et qõ ibi nõ. Jnno. et qõ nõ. Guil. in spe. in ti. de cita. §. i. v. sed pone q index. t. §. penul. i fi. t per archi. xv. q. iiij. c. ij. t qõ nõ. in. d. regula sciẽti. Ex quo infert q citatus clericũ a laico sine ꝓpareat sive nõ: processus ꝓtra eũ nõ valet. vbi nõ ẽ nec ee põt index. qa semp reputur sua a nõ suo iudice lata. C. si a nõ ꝓpe. iudi. p totũ t de iudi. at si clericũ. t qõ nõ. glo. in. c. si gñicasti. de so. cõpe. Aut citatus nõ ẽ index. põt tñ esse t si notorie ꝓstat eũ nõ ee iudicẽ: nõ tenet citatus cõparere nec valet processus ꝓtra nõ cõparentẽ: sive sit per ꝓcipali: sive sit ꝓtumacia punitiua t hoc nõ. gl. iij. q. ij. c. si epõs. t in. c. veniens. de accu. pbat in. c. si duobus. de appel. t. c. si a iudice. e. ti. li. vi. Aut non ẽ notoriũ citantẽ nõ ee iudicẽ. t tunc aut nulli inniti tur ptãti in ipa citatione: vt qa simpliciter citat nõ expri mendo se iudicẽ delegatũ vel ordinariũ: t nõ tenetur cõparere. ut voluit hic Jnn. nec valebit processus ali quis ꝓtra nõ ꝓparentẽ. ex q i veritate nõ erat index aut mittit alicui iurisdictioni: aut delegate aut ordi narie. ꝓmo casu aut dixit se delegatũ forte mittẽdo tenorẽ alicuius rescripti: vel sine trãsmissione copie in casu q sufficit ut. s. dixi. t tunc aut nullũ in venta te emanauerat rescriptũ a supiore: vel erat falsum. t Jnno. videt variasse. nã in. c. sup lris de ꝛp. videt velle: q nõ valet processus etiã sup incidenti cõtra absentẽ fact. quia faber falsi rescripti sicut nõ potu it dare iurisdictionẽ in ꝓcipali. ita nec in incidenti vt ꝓnunciet se cõpetãtẽ: vel ut puniat ꝓtumaciã nõ cõparentis; sed aliud videt hic sentire. sed primũ di ctũ tenet ibi Jo. an. t videt cõior opi. t dicte b ple nius ut ibi nõ. Aut rescriptũ emanauerat a supiore sed erat nullũ. quia impetratũ ab excõicato. t tenet citatus ꝓparere: t si nõ cõparet valebit processus cõ tumatie punitiuus sed nõ in ꝓcipali. quia i dubio erat index in ꝓgnoscẽdo an sua esset iurisdictio: ut in d. c. sup litteris. sed in ꝓcipali nõ habet iurisdictiõz exquo rescriptũ erat nullũ sed si prius ꝓnuntiauit se iudicem ꝓpetentẽ valet processus postea sup ꝓncipali quãq3 rescriptũ in veritate esset nullũ. hoc est nota bile dictus lapi. in. c. i. de rescrip. li. vi. et nõ. in d. c. sup lris. facit qõ nõ. Jnno. in. c. i. et. ij. de cõfir. uti. vel inuti. et in d. c. sup lris. Si vo rescriptũ non erat nullũ sed surreptitiũ. t sic poterat exceptione elidi et valet processus etiam super ꝓncipali ꝓtra absentez si

status cause hoc patitur. quia habebit iurisdictionez licz elidibilem. et imputandũ est non exequenti. ad hoc qõ nõ. in. c. sup litteris. et. c. cetez. de rescrip. et in. c. inter. de re iudi. Aut innititur iurisdictioni ordina rie t in veritate non erat index nec citati nec aliez. et tunc non valet processus contra absentẽ nec contra ꝓparentẽ. quia semp reputur processus factus a non iudice: vt s. dixi in delegato. nec etiam habet locum prorogatio exq nulli pest iurisdictioni. ut in. c. signi ficasti. de so. cõpe. et in. l. primator. C. de iurisdi. om. iudi. Aut non est index ordinarius citati ꝑ est aliqua illius territorij ubi citat t exprimit causaz in citatõe que si esset vera cõpeteret iurisdictio. ut quia ꝓtrait vel delinquit. t tunc aut exprimit aliquem errorem in citatione. ut q veniat ad respondendũ seruo vel exati cato vel spoliatori suo vel pupillo: vel si non exprimit t est notorium citationẽ iniustam. ut quia citat ad loci notorie non tutũ t non tenet ille cõparere. et hoc est notabile dictũ Jnno. b. nec valet q vir magz citatio potest ptinere aliquid ita iniustũ q nõ possit habere excusationẽ vel dubitationẽ. Exemplũ citat est dãs ut respondeat seruo qõ potest esse si sup intolerabili iniuria ꝙquerat de eo. insti. de bis q sunt sui vel alie. iuris. t idem in omnibus aliis. semp potest inueniri aliqua excusatio. naz respondet Jnn. q exquo iniustũ vel illicitum posuit in citatione: nisi adijciat causaz excusationis illius iniusti ꝓma facie nõ tenet ire. Et quando iniusticia est notoria. vide bo. ibi in glo. in de. pastoralis. §. pysana. de re iudi. t idem est vbi citatio in se non est iusta sed est notorii impedi mentũ ex parte citati. ut quia infirmus. ut in. l. q3ũ ff. de re iudi. Et idem qõ dixi in ordinario intellige in delegato: eadem ratione. Unde in omnib3 in qõ s. dixi tenere processum delegati. intellige. nisi error modo ꝓdicto sit in citatione: vel notorie constet de iniusticia. Si vo citatio est iusta tunc tenet cõparere licz in veritate nõ sit index. exquo de hoc dubitatur. t si non cõparet valet processus ꝓtumatie punitiuus: quia debebat venire ad allegandũ priuilegia suũ. l. si quis ex aliena. ff. de iudi. et. l. ij. si quis in ius vo. et l. vna. si quis ius dic. non obtẽp. Si in veritate non erat index: nõ valebat processus sup principali. nisi ꝓnunciet se ꝓpus iudicẽ ꝓpetentẽ. etiã si status cause patiat ut posset ꝓcedi lite nõ ꝓtest. nec ꝓcedendo ad viteriora videt se ꝓnunciare iudicẽ: exquo pars ad uersa est absens. quia non videt ꝓsentire imo potius ꝓtradicere. secus si fuisset ꝑsens. t sic intelligit. c. et parte. ij. et qõ ibi nõ. de app. et hoc voluit Jnno. li. t nõ. in d. regula. sciẽti. Et habes ex dictis mã differentiã in validitate processus inter ordinariũ t delegatũ. quia si delegatus i veritate nõ erat index: non valet processus ꝓtra absentẽ etiam ꝓmatie pu nitiuus. quia ille non habet aliquam iurisdictionez.

qđ intellige ut.ē.dixi.sed in ordinario valet proces sus cōtumacie punitiuus.ꝛ etiā sup principali si p nūciauit se iudicē cōpetentē ꝛ hoc iō quia ipe habet generaliter iurisdictionē sup oibus habitantibus in suo territorio.indigenis vel extraneis.ꝛ rōe cui' pōt citare ꝛ pnūciare i casu dubij.Et ut.ē.dixi tam i ordinario qꝫ in delegato valere,pcessum ptumacie puniuū.intellige nisi sit interpositū decretū cā ptumacie.ꝛ iniusticia erat ex pte agentis ut qa sibi nō ppetebat ius hoc petēdi.vel faciebat cōpetere exceptionē absenti ꝛ tacuit puta exceptionē pacti.tūc enī fm cōem ꝛ verā opi.nō tenet ipo iure decretū.quia debet esse interpositū nedū rite.i.seruato ordine iudiciario,sed etiā recte.i.iusticia ppetenti agenti.alias nō valet ut vult nō.hic Jnno.ꝛ sentit in.c. dilecto. de ỽ.sig.Et tenet Bar.in.l.iuste.ff.de acq.pos. ꝛ i l.fulcinius.§.ptor.ff.ex qui.cau.in pos.ea.licet gl. ibi dubitet ꝛ aliud videat sentire gl.i.d.l.iuste.ꝛ ui dep spe.qui ponit opi.succinte.i ti. de ōmo ꝛ scdo decreto.§.nunc dicamus.in fi.ꝛ p opi.qꝫ nō teneat videt tex.in.l.i.§.hec verba.ff.ne vis fiat ei.ꝛ in.l. cum vero.§.subuentuz.ff.de fideicō.liber.ꝛ i.l.si eo tpe.ff.de pecu.sequit etiā Jo.an.secus ē i snīa que alio nō obstāte valet.licet ius nō ppetat agenti ut.l. cum putarē.ff.famī.herc.qa illa facit ius inter ptes ut in.c.cum iter de re iudi.ꝛ i.l.ingenuuz.ff. de stato.ꝛ in.l.res iudicata.ff.de reg.iur.qđ ē vex nisi sit lata ex falsis probationib'.de q tūc dicēduz.qđ lc. ꝛ nō.in.l.si ptor.§.marcellus.ff.de iudi.ꝛ in.c. cuz bertoldus.de re.iudi.ꝛ in.c.licet de,pba.ꝛ hoc nō. Aut iudex citās habebat i veritate iurisdictionē.ꝛ ex pfit ea que erāt exp̄mēda in citatōe.nec citatio erat notorie iniusta.ꝛ tūc citatus tenet ꝓparere.sive citās sit ordinarius sive delegatus.ꝛ si nō cōparet.valz,p cessus ptumacie puniti'.ut in.c.de cauſ.de offi.de le.ꝛ.l.vna.si quis ius di.nō obtēp.cū si.ꝛ si stat' cāe patiat vel eius q̄litas.valebit,pcessus etiā sup pnci pali.quūmo'plus dicit Jnno.nō.qꝫ si aliqua excep tio dilatoria ppetebat reo ptumaciter absenti.ex quo fuit,pcessum in cā ad actū qui solet fieri post li.cōte.nō admittit postea reus veniēs ad illā vlteri' proponēdā.quia si tūc pōs erat ꝛ tacuisset.vlteri' illā proponere nō potuisset.ut i.c.inter de re iudi.g nec si cōtumaciter absens sit.cū cōtumacia p pēna reputet.ꝛ absens cōtumaciter,p pēnā reputat. Jn auc.ut oēs obe.iudi.puin.§.si aūt ille.ꝛ i.c. veritati. de do.ꝛ cōtu.ꝛ i.c.ij.de arbi.li.vi,p hoc nō.gl.in.c.i.li.vi. de dec.Et idē qđ.ē.dictū ē in declinatorijs iudicijs intelligendū ē in dilatorijs ꝛ alijs peremptorijs .fm Jnn.vt tādiu eis gaudeat qui abfuit ptumacit̄ qđiu eis gaudere posset si cōtumax nō fuisset.postea non ꝛ hoc rōibus predictis.quia nō debet esse melioris cōditionis.rē.nec fm eū q̄ret vlterius an actor sine

rit exceptionē reo cōpetere.cū hec querēda sunt ante sententiā. Jtē si nō proposuit ante li.cōtest.videt eis renūciasse.ut in.d.c.iter.semp tñ cū apparuit ipsum cōtumaciter abfuisse.ut quia erat infirmus vel alio im pedimēto detentus.restituet ex generali clausula.ff. ex qui.cau.maio.l.sed ꝛ si p̄tor.§.vlti.ꝛ in.c.cū ber toldus de re iudi.Et qđ.ē.dixi.qꝫ absens nō admit tat nisi eo casu quo admitteret pñs tenet Jnn. in.c. si duobus.de app.ꝛ lapus sua all.cxvij. p que tenet qꝫ post terminū datū vsuras repetendi ad,pbandus de iure suo.nō admittit cōtumax opponēs exceptio nē dilatoriā.quia ille qui agit nō soluit vsuras quas extorsit.iuxta.c. qa frustra.de vsu.qa tales exceptio nes debēt proponi añ ingressum iudicij. nā lis ha bet,p cōt.ex quo processum ē ad actū qui solet fieri post lit.cōtest.ut etiā nō.gl.in.d.c.i.de elec.li.vi. et p hoc dicto vide in spe.de app.§.nunc breuiter. ỽ.ꝑ pone.ꝛ p pau.in de.sepe. de ỽ.sig. Aut quis ē in dex quo ad quid.ꝛ citat sup alio.vbi nō ē iudex.ꝛ ñ tenet ille cōparere.qa respectu illius articuli nō ē in dex ꝛ sic sibi impune nō paret.ut in.l.fi.ff.de iurisd. om.iud.ꝛ.c.ij.de cōsti.li.vi. Aut,pcedit sup alia re pñte pte ꝛ nō cōtradicēte.ꝛ valet processus.qa tacite videt facta,progatio sup illa re etiā si iudex sit,de legatus.ut in.c.cū olim.de offi.dele.ꝛ dic ut ibi nō.ꝛ in.c.p.ꝛ.g.eo.ti.ꝛ per hoc habes gl.Jnn.claram ꝛ corroboratam multis alijs materiā ampliantibus.

Jttere tuc. Hoc.c.legit duobus modis.primo vt intel ligat qꝫ hic petebāt possessiones.quia incidērāt in cōmissum ex nō solutione facta debito tpe. ꝛ tūc intellectus ē clarus. cū eni sufficiat cessatio biē nij.ut in.c.potuit.de loca.illa additio.ꝛ plus.posita in tex.vl' eius declaratio nihil operāt.ꝛ sic nō erat op' dare novas dilationes deliberatorias.ꝛ fm hūc intellectū hoc dicit in summa. Per declarationem libelli.p quā natura negocij nō mutat.noue dilatorie nō dabunt.sic summat Jo.an.ꝛ bene. sed iste intellectus nō habet in se magnā seu aliquā dubitationē Secūdo legit qꝫ hic petebat pensio ꝓteritoꝝ annoꝝ exp̄ssis tribus cānis cū adiectione ꝛ plus.vel petebā tur ipe possessiones ex cā p̄dicta.ꝛ pensio ꝓteritoruz annoꝝ mō p̄dicto.ꝛ tūc oporteret dicere ut.j.dicā qꝫ ex exp̄ssis in libello poterāt rei satis deliberare quid cō tineret sub illa dictione.ꝛ plus.iō nō fuerūt date de liberatorie de novo.Et fm istū intellectū sic summo. Ex declaratione verbi generalis vel ambigui positi i libello.noue inducie deliberatorie dande nō sunt si p expressa potuit reus deliberare sup ambiguitate illa vel generalitate. h.d. Dicidit.nam in prima ponit iudicis consultatio ꝛ appellantis petitio. i secūda ibi nos respōsio.ꝛ appellationis repulsio. Nota fm primum intellectum qꝫ libellus debet attēdi tā circa

substantiã ⁊ effectũ: ꝯ circa generalitatẽ ipius i mo
do cõcludẽdi ⁊ nõ i mõ narradi. supflua eni vl' gene
raliter narrata nõ bñt alterare ꝓdutionẽ libelli ⁊ ipi'
naturã. satis eñ é q libellus sit clarus circa modum
cõcludendi. nec supflue narrata subiacẽt ꝓbatiõi. ut
in. c. ex pte. b. de fo. cõpe. vbi i libello possessorio fu
it variata proprietas: nõ tñ p hoc subiacet ꝓbationi
imo de ea nõ potuit obijci. Ex hoc inferẽ q iste ar
chipresbyter actor: nõ tenebat declarare illud verbũ
generale. quia satis cõcludebat intentus libellantis
p̃ expssionẽ triũ annoꝝ. qõ etiã voluit hic Hosti. vi
de etiã in simili p̃ do. de ro. cõcu. lxxxi. ⁊ qõ dixi in
d. c. ex pte. b. Nota scõo rectorẽ agentẽ ꝓ iurib'
ecclie debere formare libellũ noie ipius eccle. sed
nunquid hoc ẽ de iure fiendũ? Dic. hic q sic. quia
plat' nõ habet suo noie actionẽ directã vel vtilem.
C. de epi. ⁊ de. auẽ. sed hodie cõcor. de fide instru. c.
inter dilectos. Et huius dicat addebat Hosti. rõnez i
c. olim. ĵ. de resti. spo. quia rectores seu plati, para
tores sunt: nõ dñi. ut in. c. ij. de dona. ⁊ quia sic po
nẽs actionẽ: nõ expmẽs vtilẽ vel directa videt ꝓ
posuisse directã: sicut subtiliter dicit. ff. de peti. here.
l. nullã. §. si quis scies Ita in proposito si quis agat
⁊ nõ dicat quo noie videt agere proprio ⁊ nõ alieno
⁊ sic etiã ẽ cõcipienda sñia ꝓ hoc. ff. de his qui no. i
infa. l. furti. §. si quis alieno. sed in cõtrariũ facit fm
Hosti. hic. l. q plat' semp videt agere noie eccle
nõ proprio vel alieno: nisi hoc expmat. quia ita ac
quirit eccle nisi vbi expmat. ut ꝓbat fm eum de pe
cul. de. c. i. ⁊ p totũ. ⁊ ita tralit Hosti. ⁊ Jo. an. hic ni
hil aliud dices. sed moderniores aliter ⁊ mir' pfecte
dicũt. Ego ꝓ declaratione hui' articuli: primo ⁊ pn
cipaliter duo subijcio examini. Primo nũquid re
ctor vel plat' debeat agere noie ecclie vel proprio
vel alieno? Secũdo quid i dubio vbi nõ expressit an
ageret noie ecclesie vel proprio vel alieno? Circa
primũ facio tria membra. quia aut agit ꝓ iurib' pticu
laribus ipius ecclesie: aut pro corpe ipius ecclie aut
pro iurib' cõpetentibus ipi rectori seu plato. Circa p̃
mũ quãdo agit ꝓ iuribus pticularibus ipius ecclesie
cõcludo q agere debet noie ecclie. Sive agat petito
rio sive possessorio. ⁊ idẽ si cõueniat sup iuribus pos
sessis ab ecclesia. hoc ꝓbat in. c. olim. i. ⁊. ij. de resti.
spo. ⁊ hic et in. c. querelã. de dec. ⁊ i. c. i. de cau. pos.
⁊ proprie hoc tenet Inno. in. c. in litis. de resti. spo.
vbi dicit q plati ⁊ clerici noie ecclesiaꝝ suarum possi
dẽt possessiones eaꝝ ciuiliter ⁊ naturaliter. Vñ i eo
dẽ. c. in alia glo. dicit q platis habẽtibus ius i bene
ficijs: nõ ẽ vtile proponere iterdictũ recupande pos
sessionis suo noie: ad recupandũ possessionẽ reꝝ ab
lataꝝ. quia nõ possidẽt ptinẽtia ad dignitatẽ nomine
suo sed noie dignitatis. noie ꝯ dignitati q̃ ẽ expoliata i
tẽdẽt possessoriũ vl' petitoriũ ꝓz eũ. Idẽ tz i. c. eũ su
per de can. pos. ⁊ proprie vbi notabiliter dicit q pla
ti seu dispensatores habita cõfirmatõe statim pñt ad
ministrare sicut si pupillo daret tutor. vel adultis cu
rator ⁊ noie ecclie intentare actiones. Et etiã si spo
liet ecclesia aliquibus rebus anteq̃ possessionẽ nãci
scat. platus habet interdictũ vñ vi. sicut tutor nomie
pupilli. vel quilibet administrator ecclie dz admini
strare noie ecclie nõ suo. ⁊ sic nõ ẽ cõtrariũ fm eum
ff. de acqui. pos. l. cũ hereu. vbi dicit q possessio rei
hereditariaꝝ nõ transit ad heredes: nisi corporaliter
apprehensa sit: quia hic agit noie ecclie q̃ possidz seu
possedit. sed ibi põderat illud ut agat heres vel pos
sideat noie proprio. Et sic sentit Inn. nõbiliter pre
lato posse agere etiã possessorio ꝓ iuribus ecclie sub
tractis: etiã antequã possideat illa bona seu iura vel
ipam ecclesiã. quia agit noie ecclie q̃ fuit in possessi
one. Idẽ ⁊ clarius volũt do. de ro. deci. iiij. vbi hoc
limitãt nõ. qñ alius nõ ẽ in possessione ecclie. si aut
alius possideret tũc nõ posset plat' agere ꝓ iuri
bus ⁊ fructibus ecclie. quia cũ debeant possessori.
ar. in. l. bonefidei. ff. de acqui. re. do. Iste propria au
ctoritate videret velle spoliare possessorẽ: qõ nõ licet
vt. l. si quis in tantã. C. vnde vi. ⁊. xvi. q. vi. placuit. ⁊
c. eum qui. de ꝓbẽ. li. vi. qõ bene nõ. ⁊ hec, possit
ut agat noie ecclie: sive sit prelatus ecclesie ut in ci
ribus pall'. sive sit plat' mediatus ut. quia ep's agit
noie ecclesiaꝝ suaꝝ. ut ꝓbat in. c. fi. ꝓpe fi. de succes.
ab intes. sive sit administrator alius: ut i. d. c querẽ
vel alia iurisdictione habeat in eccla ut in. c. cõque
renti. de offi. ordi. vbi nõ. dicit Inn. in. ỹ. in eccles
q abbas vel alter prelatus supior cui capella ẽ sub
iecta non agit noie suo vel sui monasterij pro iuribus
capelle. sed debet agere noie ipius capelle. cũ eni ca
pella habeat distincta sua iura a iuribus monasterij
⁊ ipa capella sit dña suoꝝ iuriũ: ipius noie ẽ agendũ
⁊ nõ alterius nisi forte fm eũ capella cõcessa esset in
proprios vsus. quia tũc cũ sit quasi domin' vsufru
ctarius: agere põt negatoria proprio noie. dicit ta
mẽ tacius cẽ eã intẽtare noie capelle. cõfessoria aũt i
tentat abbas noie sui monasterij pro iuribus q̃ ha
bet in capella. de quo ĵ. de. ỹ. sig. abbate. ⁊ ĵ. dicam i
alio membro. Itẽ predicta dico, procedere ut in casu pe
dicto agat noie ecclesie: sive agat solus plat' sive ꝓ
latus cũ capitulo simul. licet cõtrariũ sentit Inn. i. c
ij. de testi. li. vi. dicẽs q plat' ⁊ prelatus agunt no
mine proprio. quia ipsi sunt dñi. ij. q. vi. biduum. ⁊.
palã. ⁊ Idẽ Jo. de lig. hic: cũ quo videt transire do.
an. Sed collec. cõtra. qõ mihi plus placet. ꝓ b alle
go tex. c. olim. ĵ. de resti. spo. vbi noie ecclie fuit actũ
per platũ ⁊ capitulũ. Itẽ in veritate isti sunt ad
ministratores ⁊ nõ dñi. vñ nõ pñt facere cõtra hõdo
cõditionẽ ecclie exteriorẽ seu alienare ipi bona nisi i ca
sib' a iure expssis ⁊ seruata forma. xij. q. ij. i fine ⁊

ī in.c. sine exceptione. dominū rex eccleiaz nō est penes eū sed apud xp̄m vel eccleiam vniuersalē vel ipam eccleiā specialē ī nō. idē Inno. i. c. eū sup. de eāñ. pos. ī propie videmus insup q̄ solus p̄lat⁹ revocat procuratorē datū a cōuentu sup rebus cōibus ut ipe met agat ita nō. Inn. in. c. q̄. de testi. li. vi. ī tamē ipe p̄latus debet agere nōie eccleie ī quicqd sit tutius ē agere noie eccle ī b quo ad p̄mū. Quo ad secundū q̄n agit pro corpe ip̄ius eccleie. ut quia agit possessorie reapande ī tūc agit noie proprio. ī nō eccleie. quia ipe ī nō ecclesia fuit spoliat⁹. ut p baf in. c. ut pquerente. de testi. spo. ī. vij. q. i. p̄tiū. ī i. c. in litteris. ī. c. itē eū qs eo. ti. Nō Inn. in. d. c. litteris. ī in. c. eū sup. Idē si agat possessorio sdipiscēde ut in. c. accedēs. de acti. vel si agat petitorio ex quo agit. p corpe ip̄ius beneficij ut in. c. ex insinuatione de proba. eccla enī nō possidet seipam ⁊ nec regit seipam. sed p̄latus suo nōie ī tanq̄ rector ipsam possidet ī gubernat ī hoc breuiter dico q̄ ad scōm.

Ad tertiū q̄n agit pro iuribus cōpetentib⁹ p̄lato seu rectori. breuiter dico q̄ agit nōie suo tanq̄ p̄latus ut p̄z in. c. eū venerabilis. ī. c. cōstitutus. de reli. do. ī. c. auditis. de in integ. rest. eū multis si. vbi ep̄s agit tanq̄ eps cōtra eccleias inferiores. p iurib⁹ episcopalibus. Ex quo enī ista iura sibi cōpetūt ī nō eccleie. agat nōie suo. ī ita sentit Inn. in. d. c. cōquerente. ut. s. dixi. ī in. c. in litteris p̄all. modicum ante fi.

Ad tertiū p̄ncipale quid dicēdū in dubio conducto. q̄ aut egit sup re eccleie. vel cōtractu inito eū eccleia. vel alio iure eccleie cōpetēti. ī hoc cōstet ī videtur egisse noie. pprio. aut sup re. ppria vel cōtractu inito eū eo ut p̄nato ī noie proprio. ī b p̄stat. ī videtur egisse. pprio noie. hec apte probant ex notatis. i. c. dilecti. de fo. ppe. ī. c. requisisti. de testa. ī per Jo. an. in simili. in regula p̄uilegiū de reg. iu. li. vi. in mercu. ī in materia tutor⁹ ī curator⁹ i. l. post mortē. ī ibi p Bar. ff. q̄n ex facto tuto. arguēdo de cōtractibus. ad iudicia. nā ī in iudicio quasi cōtrahimus ut. l. iij. ff. de pecu. Aut sumus i dubio. ut quia egit sup re q̄ piter pōt cōcernere psonā ī ecclesiā. ī tunc tenet hic Jo. an. q̄ videt egisse noie eccleie. qa res p̄sumit eccleie. allegat q̄ in simili nō. Bar. in. d. l. post mortē sed certe ibi nōta faciunt i oppositū. Ibi enī dic Bar q̄ si tutor ptraxit sup re que pōt pcerni pupillū sic tutorē. q̄ videt. pprio noie ptraxisse. ī videt de hoc tex. in. d. l. post mortē. §. tutor. sed forte Jo. an. voluit sequi Host. in eo q̄ dicit q̄ quēadmodū indubio res p̄sumit eccle. ita videt egisse noie eccle. licz p̄supositū nō ē indistincte ver⁹ quia nō semp acquirit eccleie nec p̄sumitur acquisuisse i dubio semp ex bonis eccleie. ut nō. in. c. eū in officijs de testa. ī est optim⁹ tex. eū gl. i. c. i. xij. q. iij. Sed i iudicio ñ semp acgrit imo posset sucūbere. vñ b cāu dubij distinguerē sic. q̄ aut fuit expssus nomē appellatiū. ut qa dixit p̄latus seu rector ⁊c. ī videt egisse noie eccleie aut expssit nomē propriū tñ ī videt egisse noie proprio. pro b ē tex. eū gl. in. d. §. tutor. ī q̄ le. ī nō. in c. quoniā abbas. de offi. dele. ī in. d. c. requisisti. ī p Jo. an. in. d. regula p̄uilegiū. ī hoc quo ad discernē dū quo noie videat egisse. sed si aliqd acquisiuit an videat acquisuisse ex bonis eccle vel ex bonis paternis vel ex industria sua. ⁊c alia q̄. que examinat ple ue in iuribus p̄all. ī pleuissime dixi i repetitōe. c. eū ecclesia de testa. ī p hoc remanet expeditus dan⁹. ī latius q̄s alibi iste articulus. ī inquātū. s. incidēt dictū fuit q̄ in dubio qs videt deduxisse directā actionē. dic ut nō. in spe. in ti. de actio. ī peti. §. i. v. in b aūt. ī. v. nūquid tenet quis dicere. ad fi. §. ī p Bar. in. l. i. ff. de actio. ī obli. ī. l. si mulier. §. eandē. ff. de exceptōe iudi. vide q̄ dixi in. c. ceterum. s. de iudi.

Etenio ad gl. ī op. videt enī nouas inducias fuisse dandas. qa illa dictio. ī plus ad modicū refertur ut in. l. hec adiectio. ff. de v̄. sig. ī iste actor declarabat q̄ nolebat includere tps maius expsso. nā expserat triennū. ī postea declarauit q̄ p septēnū non soluat. ī sic verisilr reus nō poterat deliberare i p̄mo termino. quia verisilr potuit cogitare q̄ veniret tēpus vltra naturā verbo⁹ ar. in. l. nō aliter. ff. dele. iij. ī in c. fi. de v̄. sig. iō. fm gl. hic agebat ad restitutionē illarum possessionū q̄ inciderāt in cōmissum propē solutionē nō factā. ī ad hoc sufficit cessatio p biennij eū res ē eccle. ut i. c. potuit. de loca. ī iste actor etiā expssit triēnū. ī sic expssio sufficiebat ad obtinendū in cā. vñ superflue fuit adiecta illa dictio ī plus. ⁊nec erat opus declaratione eū sine ea potuit deliberare.

Ex his colligit prima lec. de qua p̄misi q̄ b agebat ad restōem rei quo casu hec littera ē verissima. Et pro ea ē tex. i. c. eū dilecti. ī. c. pe. de emp. ī vēdi. vbi sufficit q̄ in libello ī dictis testiū ī sniis dicat deceptionē factā fuisse vltra dimidiā iusti. p̄cij nō determinādo aliter illud vltra. eū agit ut restituat res. ⁊vel ut suppleat iustū precij. quia ad istū effectū sufficit deceptio vltra dimidiā quātūcunq̄ illa sit modica. sec⁹ dicit gl. si fuisset actū ad restōnē subtracte p̄siōis q̄ diceretur nō soluta tribus annis ī vltra. quia tūc nō potuisset deliberare de certo tēpore. ideo facta declaratione darent inducie. hūc intellectū gl. sequitur b Hosti. tā quo ad primā ptē q̄s quo ad scōam dicens q̄ vbi petit quantitas rōne additionis dabit dilatio alle. ff. de excep. rei. iud. l. cū querit. ī. l. sequēt Circa hoc tñ cōcludit q̄ vbi gl. dēclarāt libellū esse multū remotū a tex. index dabit dilationē. alias denegabit. ut hic ī s. c. prox. ī hec sunt vera verba Inn. p̄mo sequitur hanc lecturā. glo. postea ponit aliam lecturam dicens q̄ hic conueniebātur isti super possessionib⁹ ī sup pensiōe subtractā nec facta declaratōe

debent habere nouas inducias. quia habuerūt indu
cias sup toto negocio. vñ sup toto debuerūt delibe
rare. sed Inn. per hoc nō respondet ad ptrariū. nec
aliter declarat. sed collec. sequēdo hūc intellectū ma
gis declarat dicens q̄ cū hoc casu agat de facto rei.
videlicet q̄to tpe cessauerit a solutione satis potuit
reus deliberare p primū libellū. scire enim debebat
quāto tpe non soluit. Et ex hac rōne infert idem esse
q̄ solū fuit petita pdio subtracta. sed hec rō collec.
pōt impugnari duab⁹ rōibus prima quia potuisset
reus succedere in illis possessionibus in locū alteri
us quo casu pdamnaret ignorātia tēporis non soluti.
ut in regula cū quis. de re. iu. li. vi. Itē si factū est. p
primū sed tñ longū. nō plumit scia de sen. ex. cū illoz
ñ. et nō. i. c. ab excōicato ō vxpto. me⁹ Bo. car. app
bat hāc lec. scōam. et loquit magis generaliter dicēs
q̄ iō nō debuit hic dari noua dilatio. quia verba li
belli quātūcūq; generalia recipiūt interpretationez
ad cōmodū actoris. ut. l. si quis intentione dubia. ff.
de iudi. et nō. in. c. cū ad sedē de resti. spo. vñ debuit
iste reus cogitare hoc euenire posse. et referre sua in
telligere libellū respectu magni tpis ad actoris pmo
dū. Et ex hoc dicat nōbiliter hic, pbari q̄ verba gene
ralia etiā que alias ad modicū referunt. accipiuntur
generaliter. et ad multū referri pōt et ad omne quāti
tatē et cōmodū actoris. rōne predicta. licet aliud sit ī
cōtractibus vel in dicto testis. et sic intelligitur. l. hec
adeictio. sed salua reuerentia tanti ꝓceptoris hoc nō
ē bene dictum. iz verba generalia libelli pōt interpre
tari p ipm actorē ad eius cōmodū vel ubi, pbato se
cuta ē clara et specificata debet adaptari ad libellū ad
cōmodū actoris. Iuxta nō. p Inn. in. c. ij. de ordi.
ꝓgni. et dixi in. c. dilecti. de iudi. et nō. Bar. in. d. l. si
quis intentione. tū vbi libellus ē generalis. et impe
dit reū certe determinate deliberare. nedū reus nō
tenet deliberare et intelligere libellū ad ꝓmodū acto
ris. imo pōt facere actore ꝓpellā ad declarādū et hoc
nō. Bar. in. d. l. si quis intentione. et probat in. c. ij.
de libel. obla. et in. l. i. in prin. ff. de eden. facit. l. si de
fensor. §. illud. ff. de interroga. acti. nō enī reus ꝓpel
litur diuinare. nec iste actor debet vagari cū iactura
alterius ut in. c. ut quis duas. de elec. li. vi. et ē text.
optimus in. l. ꝑtor. dixit in pn. ff. de iureiur. imo pl⁹
nōbiliter dicit Bar. in. d. l. si quis intentione. q̄ si in
tentio actoris ē ambigua et rūlio rei ē ambigua. licet
actor possit interꝑtari intentionē suā. tñ eius intētio
nō intelligit ꝓfessata fm eius interpretationē sed fm
q̄ intelligit reus quia sicut intentionē dubiā actoris
interpretamur ad cōmodū eius. ita et exceptionē et re
sponsionē ambiguā rei. et de hoc videt tex. ibi. et hoc vi
det expresse ꝓpta dictū Bo. car. non ergo reus tenet
intelligere ambiguā et dubiā intentionem actoris ad
eius cōmodū et fauorem. Ego saluā do hāc lec. dico
q̄ oportet intelligere q̄ istis reis fuit facta cōcessio.
nō enī ē plumēda alia ꝑsona. cū de illa non fuit facta
mentio. vade cū pcucurēt de facto suo et tempus esset
modicū. s. septē annoz inz nō. in de. i. de re. cc. non
alie. et in. c. fi. ne prela. vices suas. satis potuerūt de
liberare de toto tpe in primo termino. cū in facto ꝑ
prio nō intricato neq; diuturno prelumit scia. ut. c.
ab excōicato. de rescrip. et qō ibi nō. et in pall. c. cum
illoz in fi. satis eni ē q̄ qualitercūq; potuerūt delibe
rare. ar. ō. c. prox. secus aūt vbi allegaret aliquod i
pedire hāc declarationē. et iō hoc remanet arbitrio
boni iudicis. ut ꝓsiderata generalitate et declaratōe
secuta. cōcedat vl denegat. ut dixit Hosti. Ista enim
pōt magis ꝓpri intellectū q̄s aliqua locutione ex
mi. ar. in. c. aplice. de dona. et in. l. ij. ff. de testi. tem
tamē prima magis pcunit isti littere. et procedit sine
scrupulo. scōa tamē pōt sustineri mō ꝓdicto. Ulti
mo scias q̄ decretalis ista iūcta gl. adducitur p Jo.
cal. ad. q. testis productus super ꝓscriptione. x. an
noz probanda. dixit titiū possedisse nouē ānis et pl⁹
nunquid sit, pbata ꝓscriptio seu possessio. x. annoz.
et videt q̄ sic p istū text. iuncta glo. sed Jo. an. deter
minat contrariū. quia vbi est aliquid determinate pro
bandū dictio plus et similes generales. et incerte di
ctiones. nihil operant. nā dictū testis debet cōcludē
re necessario. ut in. c. in pūcta de proba. Idem deter
minat Bar. in. l. cū furti. ff. de in litē iurā. de quo ꝑ
gl. in. l. ab hostib⁹. §. sed qō simpliciter. ff. ex q. cau.
ma. et p doc. antiquos ī. l. et si post tres. ff. si qs cau.
sed predicta cōclusio cōiter tenet a modernis. et ve
rissima. Et ex hoc etiā infero q̄ in scia nil opabit
cū debeat ee certa et clara. ut in. l. i. et. ij. C. que sen. si
ne cer. quan. facit. c. in his de. ꝓ. sig. et idē vbicūq;
aliquid debet ee certū et determinatū. secus in aliis
vbi nō requirit talis certitudo et determinatio. et ita
loquit. d. l. hec adiectio. et. l. ab hostibus. §. sed qd
simpliciter. Et ex hoc infert Hos. et Jo. an. post eum
nō bene dixisse in. c. licet. de proba. vbi dicūt, q̄ si te
stis dicat aliquē possedisse. xxx. an. et citra. nō ē pro
bata ꝓscriptio. quia tempus ꝑcedens vsq; ad tēpus
lati testimonij videt includi. et sic debet detrahi tēp⁹
quo fuit facta citatio. et lit. cōtest. et processus vsq; ad
tempus lati testimonij. sec⁹ fm eos si dixisset q̄ pos
sedit. xxx. an. et plus. qa illud plus pōt adijcere tēp⁹
motestitis. per. d. l. hec adiectio. et sic volunt q̄ aliqd
licet modicum operetur. etiam in teste. quod non est
vez ut dixi. quia cū possit illa dictio verificari in vno
momēto cū possibile sit q̄ possederit ꝑ momentum
vltra. xxx. annos. et sic vez est dicere q̄ possedit per
xxx. ānos et plus. nō ēt pbata ꝓscriptio. nihil ergo
opabit in teste vbi determinate ē aliqd probandum.
quia debet cōcludere necessario ut predixi. sed necessario nō cōphēdit totū illud tēp⁹ cū possit verificari i

mone ro ut p dixi. Glo. ri. colligit q appellas frustratorie remittit ad eū a quo appellauit. dic hoc procedere si non fuit delatū appellationi. tūc enī licet superior possit cām remittere. nō tñ tenet. de q dic ut le. t nō. in. c. cū appellationibus. de appel. li. vi.

¶ Xposuit nobis. Si post citationē ad cām reas p vtilitate publica vocet. citādus citp emptoriū t habebit nouas iducias. Ita cōiter summat. sed hec summatio ē nimis generalis. Quid enī si ci nō ē ardua t repit citatus in loco iudicij post ex petitionē publice vtilitati. vel fuit vocatus eo tpe q ī deliberauerat vl potuisset ī deliberare si voluisset. certe teneret respondere ut satis innuit ex rōe littere. Ideo summo sic t strictius. Si citatus in cā ardua de longinquo vocat p publica vtilitate. etiā ad locū iudicij ita q ī. terminū citationis deliberare t alia sibi necessaria ad cōparendū explicare nō potuit. i termino ridere nō cogit si repiat in loco iudicij sed habebit nouas iducias. b. d. nōbiliter. Dicit qa prima ps narrat factū. secūda ibi nos igit. interloquit. t prima cōtinet plura ut in ea patet Nō. ex eo q iste fuit citatus ut veniret ad respondendū sup iure p matie. q vbi citatio fit de longinquo pōt fieri ad totī cām. t pōt prima vice emanare peremptoriū. de primo vide p Inn. in. c. cōsuluit. de offi. dele. t in. c. auditis de procu. t aliquid ī subiī cā. De secundo dic ut dixi. ē. eo. tī. in. c. i. Nota scdo q vnus archiepūs pōt ex cōsuetudine acquirere ius p matie seu patriarchatus in puincia alterius archiepi. primas enī t patriarcha idez sunt licet noia sint diuersa. ut dicit tex. in. c. i. ext. di. t bz patriarcha seu primas ordinariaz i puincijs archiepoz sibi subiectoz seu ī psonas ipoz archiepoz. vnde de eis appellat ad patriarchā cui subiiciūt. sicut appellat de epīs puincie ad ipum archiepm. ut in. c. si inter. vi. q. iiij. t. xxi. di. cleros et in. c. antiqua. de priuile. Et ex hoc nō. q cōsuetudine pōt induci. ut appellet ad parē. qd videt contra glo. in. c. ij. de cōsue. li. vi. quia inquātū dicit de pari nō videt vera. quia cōsuetudo facit tunc eū maiorez sed q appellet de maiori ad maiorem vel de eodē ad eundē vel ad eū qui ē idē iuris fictione. ut de vicario ad epm. nō valet psuetudo t ita loquit. d. c. ij. t sic videt velle Hosti. t Jo. an. in. c. romane de appel. li. vi sup gl. quasi dicat q nō. sicut enī cōsuetudo pōt dare iurisdictionē primato sup alijs primatis ut in. c. cuz contingat. t qd ibi nō. de fo. ppe. Ita pōt dari pari in parē faciēdo eū maiorē nec ē cōtra substantiā appellationis. quia hic bene appellat de minori ad maiorē. quia psuetudo facit eū maiorē. sed secus qñ appellat de maiori ad minorē. quia talis cōsuetudo est irrationabilis ut minor qui remanet minor corrigat factum maioris. ut i. c. cū inferior. de ma. t obe. t. xxi. di. inferior. t nō hanc rationē diuersitatis. Nota hic ar. optimū q citatio ad cōparendū da longi quo facta. exprssa cā sup qua debet pparere. videt prefixa nō solū ut nude ppareat sed etiaz ut deliberet cū his qui sunt de negocio informati. t quos negociū tāgit ut hic satis innuit. t pōt ee nō. quia ciz locus iudicij sit valde distans nō debet nudus cōparere sed ī structus debet se pītare. t si supuenit impedimentū tollēs facultatē deliberādi cum alijs. licet nō tollat facultatē pparēdi. citādus citet edictū t oportet dari noua dilatio. Et ex hoc infero ad duo. primo q si in cā ardua terminus citatorius t peremptoriū ē ita breuis q licet possit pparere sed nō pōt alios cōsulere t deliberare. qō pōt legitime appellari. t facit ad nō. ē. eo. c. i. Scdo q licet dilatio nō debet dari ad consulendū amicos. ut nō. gl. in. l. i. L. de eo. de quo tñ dicendū ut dixi in. c. ij. ē. e. debet tñ dari ad cōsulendū illos quoz pūlīū arduitas cāe requirit. ut qa eos cā aliqualiter tangit. t pītē se de negocio informare. ut in casu uostro sunt suffraganei t capitula ecclīarū cathedraliū. de quo dicēdū. ut in. c. fi. de ma. t obe.

Nota q nō solū ppetit ius reuocādi domū in causa que sui natura nō ē in curia sed etiā in cā que suiz natura ē in curia. t etiā vbi pcessit citatio qñ impedimentum supueniēs tollit facultatē deliberandi. seu faciendi id propter qō citatio emanauit. ista tñ nō ē propē domus reuocatio. quia hic etiā tenet pparere itez et redire. sed tñ circūducit edictū. sed vbi ppie cōpetit ius reuocādi domū satis ē q rideat ī propria patria de quo tñ dicēdū ut dixi i. c. fi. ē. de fo. ppe. Illia nō colligo. quia veniūt ī examinānda. Sed antequaz more solito glo. attingā quero p declaratione casus p q subsidio impēdendo fuit iste archiepūs vocatus. Jo. dicit Hosti. q iste fuit vocatus tpe discordie orte inter gregoriū cuius fuit hec decretalis. t fredericū quondā impatorē de quo ī. de re. iudi. li. vi. t in. c ad aplice. Nā fm Jo. an. t bñ pōt ecclia nō solū a plātis sed etiā a pncipib' petere auxiliū ptra hostes xxiij. q. iij. maximianus. t. c. ab impatoribus. t eos nō pbentes excōicare. e. cā. q. v. admīstrationes. puto etiā q possit eos acrius punire. maxime impatorē. ar. in. c. venerabilē de dec. t in. c. alius. xv. q. vi. t in. c. ad abolendā. §. statuim'. t in. c. excōicamus. §. moueant. t se. de here. Et licet papa vel alius plātus personaliter pugnare nō debeat pro sue ecclie defensione. potest tamen alios ad pugnā incitare. xxiij. q. viij. igitur. t. c. ortatu. t. c. omni timore fm phi. t vide bo. glo. in. c. scisitatis. viij. q. i. que dicit q plātus hoc casu potest interesse t incitare alios ad pugnam vide bo. tex. cum ibi nō. in. c. dilecto. de sen. ex. li. vi.

Ulpio ad gl. t primo colligo ex tex. iudicē ex cā propter distantiam viarum posse prima vice mittere peremptoriū. Ex hoc glo. sentit q sine causa nō pōt

mitti pemptoriū. cuius ꝓtraniū sentit in. c. i. ō. co. t il lud verius t dicut ibi dixi. Nā pemptoriū hūs ꝓpe tentia intervalla regulariter equipat trine citationi. ut in. l. ꝓtumacia. ff. de re iudi. t. l. tres denūciatōes L. quō. t qñ index. t in. c. de illicita. xxiij. q. iij. sed in alio pōt hic assignari spālitas ut valeat citatio pri ma vice ad totā cām. De cuius validitate pōt dubi tari ex dictis Inn. in. c. ꝙsulnit. de offi. dele. t i. c. au ditis. de proca. colligit q sic. a deo q pte nō venien te, pcedi poterit ad ulteriora sine nova citatione si sta tus cāe patit. Hosti. videt hoc approbare in. d. c. ꝙsu luit. qñ index in pemptorio fuit cōminatus. de pro cedendo ad ulteriora t pronūciādo i cā. alias requi ritur citatio ad alios actus ad hoc qō nō. in. c. ij. de do. t cōtu. li. vi. Jo. an. in addi. spe. in ti. de cita. §. viso. v. pemptoriū. in scda colūna dicit. hāc citatōes valere rōne absentie longeue. ut quia sit a papa vel ab archiepo. vel eius officialib⁹. tūc eni tolleraī talis citatio. quia citationes de facili nō pñt iterari. secus eni si fiat in pñtem. nō debet eni citatus teneri ita im peditus. vide talis generalis citatio nō sufficit t p stat legitimā cām appellādi. Frede. de senis. cōcilio. dxv. videt etiā dubitare de validitate hui⁹ citationis generalis. quia tūc termin⁹ videt assignari ad duos diversos actus. qō fieri nō debet. ut nō. gl. in de. se pe. de v. sig. in v. post dationē. t dato q citatō sit le gittima ut colligit ex dictis Inn. ō. e. t archi. in. c. ij de do. t cōtu. li. vi. distinguit. q aut reus fuit genera liter citatus t nō ꝓparuit. t potest, pcedi eo nō ꝓpa rente ad omnes actiōes cāe. quia i tota cā ꝓtumax vi detur ar. in. d. c. ij. t itellige si status cāe seu qualitas hoc patiat. ut quia ē talis q pcedi pōt li. nō ꝓte. sed cā reus cōparuit t ad aliqs actus, pcessit. satisfactus ē illi citationi generali. quia vez ē dicere illū ad cām ꝓparuisse. nec pōt de isto dici q ptestari videatur se nolle cōparere in illa cā. cū cōparuit. per hoc dictus c. ij. a cōtrario. debz ergo citari postea ad alios act⁹ alias sequeret absurdū q omni die mane t sero te neret quis p se vel suū procuratorē ꝓparere ut audi at quid velit index dicere. t sic posset cū index tenere impeditū p multa tpa saltē in foro ecclīastico ubi nō finit instantia. t posset captare tempus qñ reus ess absens t tūc ferre sententiā ut sic ille tangz cōtumax nō possit appellare. qō videt absurdū. Et loquit fre. de citato sub ista forma ut veniret ad rūndū libel lo. t ad oēs t singulos actus successiue usq ad diffi nitiuā sententiā. Bo. car. dicit dictū Frede, pcedere i terminis in quib⁹ loquit. secus si fuerit facta citatio sub hac forma ut cōpareat tali die t demū singulis diebus hora iurīdica usq ad sentētiā inclusiue. quia tūc remanet citatio cū suo termino. Iz cōpareat. Iz qñ fit citatio sub priori forma tūc postqz ꝓparuit rema net citatio respectu aliox actuū sine termino. Et quā qz valeat citatio sine termino ut nō. in. c. cū parati. ō appd. nō tñ potent reus dici cōtumax ad placitū ac toris sed tm ad arbitriū iudicis. puta si se abstinuit ad longā morā. sed si bene ꝓsidero nulla ex predictis opi. videt simpliciter vera t primo incipiēdo ab hac vlt. videt eni q licet citatio sit facta ut ꝓpareat singu lis diebus hora iurīdica. q nō artat post ꝓparitoez qua cū impossibile sit q in eadē cā procedat singu lis diebus hora iurīdica. ideo iste nō debz artari ad ꝓparendū. ex quo nō, pcedit in cā. finge eni q dilatō vnū. diez sit data ad testes, pducendos infra, quē ter minū actor bodie, pduxit vnū. binc ad tres dies alia t sic successiue. nō ē absurdū reū artari ne ad ꝓpare dū singulis diebus hora iurīdica. t sic qñ dat termi nus ad positiones vel ad interrogatoria facienda. et sic de similibus. Itē qñ dabit dilatō ad secūdū actū primo nō finito. imo ignorat qñ finiet. contra predi cta. t maxime quia pendente dilatione debet iudi cis officiū cōquiescere ut in. c. significante. de appd. t. l. sine ps. L. e. Itē opi. Frede. nō videt ee vera ut si cōpareat extinguat citatio in totū. t post aliquos actus possit impune recedere. nec teneat redire sine nova citatione. nā fm hanc opi. ista citatio generalis nō seruiret nisi cōtra nō cōparentē. t tñ citatio gene ralis fit ut citius expediat cā cū pñte. t ut euitet plu ralitas citationū de longinquo. Itē hec opi. videtur iudicio meo, apte ꝓtra tex. in. c. fi. viij. q. v. t in. c. cer tum. xi. q. iij. vbi dicit q citatus ad synodum seu ad curiā. nō debet recedere ante finitā cām alias punit. ad idē. c. i. de iudi. t. c. fi. de do. t cōtu. vbi ponit for ma huius citationis generalis. Insup opi. Jo. an. dum pīsupponit simpliciter validitatē huius citatōis qñ fit de longinquo nō videt simpliciter vera ut sine alia citatione possit, pcedi ad alios singulos act⁹ fin ge eni q citatus ad totā cām ꝓparuit in curia seu co rā archiepo. recepit libellū t respondit. datus est ti bi terminus ut infra duos mēses actor, pduceret te stes t sic ē in facultate actoris qñcūqz, pducere infra terminū. debet ne reus incassum artari ad cōparādū singulis diebus cū forte actor nō cōparebit nisi ter i fra totū terminū. cū ergo singuli actus nō habeant specificū terminū debet reus citari qñ actor vult fa cere, pductionē. cū non teneat reus diminare ut dicit Bar. in. l. qui añ kl. ff. de v. ob. vnde in hoc articu lo sic putarē veraciter distinguendū. q aut citatio ge neralis fit in pñtem. t nō valet rōnibus ꝓdictis ad cū singulos actus debeant fieri citationes. ut in. d. c. cō suluit. t qō ibi nō. t qō nō. Inn. in. c. ad petitionem de acca. vel saltem ꝑbet instā cām appellandi. Aut fit in absentē maxime de longinquo. t tūc aut nō cōpa ret t pōt procedi ad ulteriora prout qualitas cāe pa titur sine nova citatione cū videatur contumax in to ta causa. t maxime si dixit se nolle cōparere ar. in. c.

ij. de do. ⁊ cõtu. li. vi. c. i. de iudi. Aut cõparuit ⁊ tũc citatio artat ut nõ recedat de loco iudicij nisi saltem dimittat, pauratorẽ cũ de facili nõ possint citationes longiquo gãninari ⁊ sic loquit. c. fi. viij. q. v. ⁊. c. certum. xi. q. iij. ⁊ alia iura supius allegata. sed nõ tenetur postea in iudicio ꝓparere ad singulos actus sine citatione. cũ sit incertũ qñ debeãt explicari. ⁊ sic loq tur Bar. in. l. qui ante kl. licet nõ loquat ꝓprie in bis terminis sed in similibus. Itẽ qñ citatio fit ad pticulares actus de nõ existente in ciuitate puta cõmitatensi potuit iudex supradicta rõne cõpellere reũ ut eligat sibi locũ in ciuitate. vbi possit ad singulos actus citari. cũ duz sit semp mittere ad villã. Ita nõ Ang. de parusio in. d. l. qui ante d. vbi Bar. reinquit hanc. q. indecisam alle. dicta Inn. in. c. auditis ⁊. c. cõstitutus. de. pa. ⁊ faciũt rõnes supius alle. siẽ eni rõne absentie longate. ꝓmittit citatio generalis. Ita ⁊ ista ꝓpulsio ut eligat locũ in loco iudicij. rõne eni absentie ut euitent incõmoda. multa ꝓmittũt ut. in. l. si longius. ff. de iudi. ⁊ in. c. fi. de sepul. vide tex cũ bona gl. in. c. ex litteris. de in inte. resti. ⁊ nõ. hũc articulũ quia quotidianus ẽ ⁊ nõ memini q̃ ꝓ alios sit ita discussus. Sl. ij. querit an citatus ut psona liter ꝓpareat teneat cõparere p se. respõdet q̃ sic. et de materia vide in. c. i. de iudi. li. vi. Et ex hac glo. et ex illo tex. nõ. q̃ vbi requirit pñia alicuius. no põt actus fieri p procuratorẽ. quia ille dicit pñs qui exhibet se cõspectui. vide bo. gl. in de. dudũ. de sepul. si ergo statutũ dicat q̃ faciens tale quid psonaliter incipiat in penã. facies p aliũ euitat penã ut ẽ gl. nõ. in de. i. de vi. ⁊ bo. de. in. v. publice ⁊ psonaliter. Secus si nõ eet appositũ verbũ psonaliter. ut in. c. si quis xvij. q. iij. iunato. c. mulieres. de sen. ex. vide Bar. i l. aut qui aliter. §. hec verba. ff. qõ vi aut clam. ⁊ i. l. hec verba. ff. de adul. Quero quid operant ista verba q̃ fuerũt apposita in, pauratorio cõstituo te, procuratorẽ saluis exceptionibus meis. Bo. dicit glo. iij. q̃ pseruãt exceptiones dilatorias ꝓpetites dño. si eni simpliciter cõstituisset videt voluisse ut rñderet sup principali. ꝓtrariũ tamẽ determinat gl. pcludens hec vba põi ad cautelã ⁊ ex hõ sentit gl. q̃ pstitutio procuratoris cũ p testatione pmissa ẽ legittima. Idẽ hic Alin. dicit tñ q̃ pmissa ptestatio apat aliquid pmo ut nõ valeat ꝓfessio facta obmissa exceptione dilatoria. ff. man. l. diligenter. cũ hec pauratio sit artata et limitata. alias ꝓfessio pauratoris nocet dño. ẽ. ti. ij. c. i. nõ tñ tenet meniri. ut. l. quint. ff. man. Itẽ scdo hec clausula ẽ vtilis. ne videat simpliciter pstitut. et sic cogat illũ defendere. ⁊ põt fm eũ sic exponi saluis. vẽ. i. li exceptiones quas saluat non fuerint recipiende. faciat qõ ipe facturus erat. Bof. dicit q̃ talis procurato nõ valet q̃ ad cãm principalẽ. alle. de appel. c. significauit. sic nec illa qua quis ꝓmittit ratũ brẽ qõ legittime factũ fuerit. cũ etiã qõ dolose facit, pauratoz dz nocere dño. ff. de doli. excep. l. si, pauratoz. lz sucurrat dño fm ea q̃ nõ. in. c. i. ut lit. nõ cõte. Idẽ i hoc vltimo tz gl. i. c. relatio. xxi. q. i. ⁊ spe. in ti. de pau. §. ratione aũt forme in fi. pme colũne. dicit tamẽ ibi q̃ dcnes vsus ẽ sentire ꝓtrariũ. Hosti. tenet ꝓtra Bof. dicẽs. q̃. c. significauit. nõ facit sen, pbat id ad qõ inducit ꝑ Bof. ⁊ quicqd Bof. dicat istud mãdatum burdegalen. videt fuisse sufficiẽs. Jo. an. videt tacite seqni Bof. in eo q̃ dicit. ad dictũ Hosti. posse rñderi. q̃ istud mãdatũ nõ fuit hic approbatum ut sufficiẽs sup principali. sed sup exceptionibus tñ. q̃ saluate fuerãt. ⁊. q̃. c. significauit. põt sic induci per Bof. sicut ibi, pauratoriũ nõ cũ generali sigillo sz cũ sigillo ad certũ vsum nõ ẽ sufficiẽs. Ita nec mandatũ nõ generale. Sed certe Bo. an. putat q̃ si procurator sic fuit ꝓstitutus. ꝓstituo talẽ, pauratorẽ ⁊ pmitto rata habere que legittime gesserit. q̃ valet. ⁊ reducetur ad intellectum iuris. que legitime. s. fm dispositionẽ iuris gerere potent li vero ꝓstituit sub alia forma saluis exceptionib' respõdeat. cẽ. põt ad hoc saluari, pauratoriũ ut videat saluare dilatorias. q̃ tolli vident ex actu ꝓstitutionis, pauratoris. Si aũt ꝓstaret q̃ vellet reseruare sibi ex protestatione exceptiones ꝓtra factũ, pauratoris. cũ hec, ptestatio sit cõtra iuris. nõ iuuabit, ptestantẽ. ⁊ admittit, pauratoriũ. de consti. cũ. Sl. Et hec vera fm eũ. nisi ps cõsenserit ptestationi. sed si nõ velit q̃ admittat, pauratoz ñ ad missa ista protestatione. admittet. ⁊, ptestatio illa nõ iuuabit. Ego puto q̃ aut fuit ꝓstitut' sub illa forma. pmitto brẽ ratũ qcquid legitime feceris. cẽ. ⁊ tunc a principio talis, pauratoz nõ debet admitti propter nimiã generalitatẽ. nõ eni videt omnino idoneus. ⁊ cauendũ ẽ ne lites ex litibus oriant. vide ad hoc quod nõ. in. c. ij. de libel. obla. ⁊ in. l. i. C. de anna. excep. ⁊. l. fi. C. de fide. instru. nisi cõstitues aliter illa verba declaret. sed si de facto fuit admissus tunc habeat locum illa interpretatio. Bo. an. ut sic fiat cõtra cõstituentẽ ⁊ reducat ad terminos iuris cõis. ẽ eni q̃d sibi imputet. quare aptius nõ dixit. ad hoc qõ le. ⁊ nõ. i in. l. quicquid astringende. ff. de. v. ob. ⁊. c. ex litteris de spon. ⁊ in regula ꝓtra eũ. de reg. iu. li. vi. Aut fuit cõstitutus sub forma huius. c. saluis exceptionibus. cẽ. ⁊ tunc indubio placet interpretatio. Bo. ant. sensus sit q̃ per hoc non intendit illis exceptionibus renunciare qõ etiã sentit Alin. sed si apparet q̃, pauratorẽ ꝓstituez ut nõ possit agere in principali nisi exceptionib' propositis nõ video quare ib, pauratoriũ nõ debeat admitti. cũ ipe nõ ꝓpellat rñdere añ, proposit as ⁊ exaiatas dilatorias ut i. c. exhibita de re iud. ⁊ i. c. pastoralis. ò excep. ñ apparz rõ q̃re eodẽ mõ ñ possit ꝓstituẽ, pauratorẽ ar. i. l. i. ff. ò, pau. gl. i. v. publica ẽ clara. Sed ꝓtra eã ⁊ contra tex. opponitur

multiplicíter. vidꝫ enī qꝫ licet íste archiepꝰ fuiſſ3 ab
ſens ex publica vtilitate. tñ ex quo tpe termini pſens
repiebat in curia. ⁊ iã ceſſauerat impedimẽtũ qꝫ de
beat cõpelli ad rñdendũ. excuſat enī qꝫ rõne publi
ce vtilitatis q̃dñ durat ipedimẽtũ ⁊ nõ poſtea. ut. l
ſi cani. ff. ex qui. can. ma. facit. c. ad audientiã. de cle.
nõ reſi. Jtẽ iſte fuit citatus ut cõpareret p ſe vel p. p
curatorẽ. licet g̃ rõne abſentie nõ poſſet p ſe. debꝫ ta
mẽ cõparere p procuratorẽ. Jtẽ ⁊ tertio cõtra abñtẽ
cã rei publice. pcedit ſinõ defenſak. ut. l. ignorare. C
de reſti. mili. fortius g̃ cõtra iſtũ debuit. pcedi. qa iã
deſiderat abeſſe cã reipublice. So. doc. circa boc va
rie loquunt. ſed breuiter cõcludẽdo dici põt. ⁊ primo
quo ad primũ. qꝫ licet ceſſaret nũc impedimentũ nõ
tamẽ ceſſabit effectus iã productus ex abſentia. nã
propter illã abſentiã nõ potuit deliberare cũ epiſ ⁊
aliꝭ quoꝝ ꝓſiliũ in hac re erat neceſſarium. oportet
g̃ qꝫ cõſequak nouas inducias. Nõ ob. fm eũ qꝫ de
bebat inſtituere. pauratorẽ cũ ⁊ ipe. pauratoꝛ dubitãſ
deberet habere inducias ad cõſulendũ dñm. ut i. c.
dilectus. de. pau. Jtẽ in cã ardua quis nõ cõpellitur
cõſtituere. pauratorẽ. in. c. ij. de. pau. cũ impedimẽtũ
ex hic tẽporale. ut nõ. in. c. cũ dilecti. de do. ⁊ cõtu.
Nec ob. qꝫ artabak ad ꝓparendũ p ſe vel p procura
torẽ quia tenek cõſtituere. pauratorẽ quãdo poſſ3 cõ
parere. ⁊ nõ vellet. ſed iſte voluit. ſed nõ potuit rõne
impedimẽti. Nõ ob. vlt. de. l. ignorare. quia licꝫ ab
ſens ex cã etiã neceſſaria teneat ſe defendere. non tñ
p hoc tollit quin habeat locũ ius reuocãdi domum
ex cã hic expreſſa ⁊ ſi. Jtẽ iſte ſe defendebat allegã
do cãs legitimas de petãdo nouas inducias. ſecus
vbi nullus cõpareret ad allegandũ aliquã cum. ut i
cõtrario. Jtẽ ſi fuiſſet proceſſum ꝓtra iſtũ. fuiſſet fa
cta poſtea reſtitutio ex longiſſima cã. ff. ex qui. can
ma. p totũ. ⁊ in. c. cum bertoldus. de re iudi. ſed exq̃
conſtat de impedimẽto melius fuiſſet ante factũ de
currere q̃ poſt vulneratã cum remedũ querere. l. fi.
C. in qui. ca. in inte. re. nõ ẽ neceſ. Sed cõtra boc
⁊ cõtra tex. dicto opo. ⁊ videꝫ qꝫ nõ debuit excuſa
ri rõne illius ſecunde vocationis cũ in ea nõ fuerit fa
cta mentio de primo mãdato. ar. in. c. cetex. de ꝛp.
nõ cũ fuit intentio pape reuocare primũ mãdatum
ex quo nõ expꝛſſit ar. in. c. ex parte de offi. dele. Sol.
Hoſt. qꝫ propter quatuoꝛ hec allegatio nõ obſtabat
primo qꝫ ſi menoꝛ fuiſſet propterea nõ abſtinuiſſ3 a
ſecũdo mãdato de ſupplen. neg. plato. c. licet de auc
⁊ vſu pa. niſi. ⁊ ſic nõ nocet iſtud tacuiſſe. ar. ẽ. de re
ſcrip. c. ſup litteris. Secũdo. qa ⁊ ſi ipe non videatur
reuocaſſe in affectu. tamẽ reuocak propter ius reuo
cãdi domũ quod iſte habebat. Tertio qa iſta inter
pretatio nõ ẽ partis ſed pape de ſen. ex. inter alie. cũ
concoꝛ. Quarto quia ꝓtraria ſunt tpa belli ⁊ pacis.
ut in probemio inſti. l. aduocati. C. de aduo. dinr.

iudi. videꝫ ergo qꝫ papa eligendo vnũ de contrarijs
aliud reuocauerit. de plum. nõne de bap. maiores
Et. c. cetex. pall. nõ ob. Jbi enī diuerſa reſcripta ſu
per eodẽ facto emanauerãt. hic vero ſup diuerſis. q
ſi põt debet omnia mãdatarius adimplere. alias il
lud qõ maioꝛẽ feſtinationẽ requirit ⁊ vbi imminet ma
ius periculũ. de elec. vbi periculũ. li. vi. facit. l. cõtra
pupillũ. ff. de re. iudi. Jtẽ ſecũdũ mãdatũ quali fo
rtius reuocat primũ. ad hoc de ſpon. ſi inter. ⁊ pl' ei
am dicit Jnn. qꝫ ſi iſte archiepꝰ ſponte veniſſet pro
ſubſidio eccleſie. cũ ad hoc teneret ex iuramento. de
iureiur. ego. N. debet reputari excuſatus. Jtẽ dic qꝫ
primo mãdatũ cõcernebat fauoꝛẽ ſpecialẽ. ſic3 vnus
eccleſie. ſecundũ vero cõcernebat eccliam vniuerſale
⁊ fauoꝛẽ publicã. merito põſet de poſt. põla. bone. Et
ex his habes multas limitationes ad. c. cetex. ⁊ ad
eius materiã. Ad aliũ effectũ op. ⁊ videꝫ qꝫ iſte ar
chiepꝰ burdegalenſis nõ erat citandus ſup iure pri
matie defendendo. imo nõ debebat audiri volẽs de
fendere. quia eius nõ intereſt. cũ alia ſint iura archi
epalia ⁊ alia iura primatis ſeu patriarche. cũ bate
ant ſe archiepꝰ ⁊ primas ſeu patriarcha. ut inferio
⁊ ſuperioꝛ. ⁊ de archiepo appellak ad primatẽ ut. ẽ.
dixi. ⁊ cuius nõ intereſt. audiri nõ dꝫ. ij. q. vi. non ſo
let. de elec. cũ inter. So. quidã ut Jnn. refert allegit
rõnem qꝫ ipius intereſt. quia oia iura primatie cadũt
in ipm archiepm ceſſante primate. hanc rõnem dicit
Jun. falſam. nã ſi appellaret ab archiepo dꝫ appella
ri ad pmatẽ. ⁊ tamẽ ceſſante primate nõ appellabatur
ad archiepm ſed ad papã. Jtẽ, pauationes pmatus
nõ recipiet archiepꝰ ſed papa. Redit ergo Jnn. ad
am rõnẽ dicẽs iõ eũ admitti ad defendendũ primã
am ꝓtra aliũ petentẽ iura primatis. quia ei' intereſt
ne ſua, puincia plurib⁹ aggraueť. Holti. dicit hanc
rõem Jnn. eẽ nimis generalẽ. dicit aũt qꝫ vera rõ eſt
ne ingũ ſubiectiõis cogak ſubire. ne ſupra ſe excipio
papa ſuperioꝛẽ ſentiat. quẽ neceſſe habeat reuereri. ⁊
qui ipm vexare ⁊ grauare poſſit. ⁊ ne alius papa ex
cepto. ſed ipſe ſolus videatur prouincie peminere ad
hoc de vſu pal. ex tuaꝝ. ⁊ qõ ibi nõ. Subijcit tamẽ
qꝫ licet hic ſolus archiepꝰ videak admitti. requiritur
tamen cõſenſus prelatoꝝ. puincie ad prouiſionẽ faci
endã de ma. ⁊ obe. c. ſi. fm eũ. Sed cõtra hãc rõnem
Holt. facit. quia de iure habet iſte archiepꝰ cogno
ſcere ſuperioꝛẽ. ſ. primatẽ vel patriarcham. vñ ad illã
de cuius pindicio agit debet ſpectare defenſio eius
iura vſurpanti. vide põt dici darius ⁊ melius. qꝫ aut
iſte archiepiſcopus non recognoſcebat alium ſuperi
rem citra papam. ⁊ tunc procedit dictum Holti. aut
recognoſcebat ſicut de iure recognoſcere debebat. et
tunc dic qꝫ aut volebat ille bituriſen. archiepiſcopus
concurrere vna cum patriarcha ita qꝫ nolebat illi p
iudicare i totum ſed accumulatiue volebãt pſcribere

sen dicebat se acquisiuisse. t tunc etiã interest ist⁹ ne habeat plures dños seu supiores ad ꝙ̃ qõ nõ. Inn. in. c. ꝙquerente. de offi. ordi. Aut dicat se quesiuisse illud uis ꝓmatie ad patriarchã t tunc etiã ꝺ̃co hũc debere admitti ad defensionẽ. quia ut nõ. dicit Inn. in. c. audiuis. de ꝓscrip. sicut interest ꝓlatoꝝ ne ꝓdãt iura que habẽt in subiectis Ita ist interest subditoꝝ nõ mutare dños. ad hoc. c. cũ inter de re iudi. t qõ nõ. in. c. inter quatuor. de ma. t obe. t sic omni cãu ist⁹ archiepi interat ut admitteret ad defendẽdũ. Itez ꝙ quo nolebat obedire ilti archiepo dituriceñ. tãꝫ habenti iura ꝓmatis. licite potuit t debuit iste archi epus facere iũ citari t cõpelli ad obediẽdũ. ut. in. d. cũ inter. de capel. mo. dilectus. Ultimo hic que rẽ an procurator ꝓstitutus sub hac forma ut faciat oĩa ea que ipe cõstituẽs in propria ꝑsona posset face re. videt habere ptãẽ exꝑlicãdi exagãdi spãlia man data. Jo. an. dicit ꝙ nõ ꝓ. c. qui ad agendũ de pro. li. vi. Bar. tenet cõtrariũ in. l. procurator. cui libera. ff. de procu. dicit enĩ de tali procuratore an videt ꝓcessa libera facultas exigendi. tc. ꝓ hoc habes bo. tex. in l. creditor. §. luctus. ff. man. t videt tenere Archi. in c. de relat. li. vi. t hoc placet per dictum. §. luctus. Quid aũt si procurator ẽ constitutus ad certa negocia. t postea subijcit clausula, promittens ipe cõstituẽs hẽ ratũ quicquid procurator suꝰ fecerit an videat ex hoc cessã libera. vide per Bar. t alios i. l. i. ff. de offi. pro. cõs. t in. d. l. procurator cui libera. t sunt opi. vide ibi.

De feriis Rubrica.

Also supra de dilationibus que dant a iudice. de dilationibus que dant a iure. videlicẽt ẽ. Ideo. tc. ita cõtinuat se. t cõmuniter alij. sed ista ꝓtinuatio põt impugnari quia ferie non sunt, ꝓprie dilationes iuris cũ dilatio det ab hoie vel a iure ad aliquid explicandũ. ut ꝺ̃xit in. c. i. ẽ. ti. ꝓ. probat de dilatione hois. ẽ. ti. ꝓ. De dila. iuris. ꝓ̃ in. c. ad ꝓsultationẽ. de re iudi. t qõ ibi nõ. iij. q. iij. spacij. cũ si. ferie vero dant ut boies quiescãt ꝑ. c. ꝓ totũ. Ideo ꝓtinuo sic. Quia tẽpore dilationũ iudicis officiũ ꝙquiescãt. de appel. si ꝓficãte. t. l. sine pars. C. de dila. Et quia idẽ cõtin git de feriis iõ annexit ꝓpetri ordine hãc rubricam vel sic. Quia ferie largo modo sunt dilatões iõ post tc. de feriis cãꝫ t alijs ꝙlendis seu festinandis ha bet. xv. q. viij. t de cõse. di. iij. c. i. De feriis autem nuptiarũ habet xxxij. q. iiij. Et aduerte ꝓ vocabu lo seu significato huius verbi feria. nã ecclesia appel lat quãlibet diẽ feriam. t in die dominica dicit feria prima. die lune dicitur feria secũda. die martis, feria tertia. tc. t sic deinceps vsq; ad finẽ. t tunc dicit feria a fando. i. loquẽdo. quia deus in creatione per singu los dies dicebat fiat. ut fiat lux tc. fiat firmamẽtũ tc t hoc modo nõ capimus hic. sed ſm ꝙ capiebãt an tiqui qui diem solenẽ appellabãt feriam. t tunc feria dicit a ferendis victimis t holocaustis que illo tem pore offerebant. Ald. dicit feria quia illo tẽpore de bemus vacare a malis operib⁹ t insistere bonis vel debemus vacare circa diuina t vacare ab operibus seruilibus. vnde feriari idem ẽ ꝙ a malis operib⁹ va care ſm papiã. quod nõ.

Omnes dies. Casus. Diebꝰ dominicis mercari litigari iudicari vel iurari non ꝺ̃z Ita ꝓmuniter summat. ꝺ̃z puto sup plendũ videlicet ꝙ de vespere in ve sperã debẽt celebrari. h. d. Hic nõ colligo aliq̃. quia omnia veniũt infra latius examinãda. Et ꝓmo in ꝓxta morẽ primo attingendo gl. opponit. quia nõ de beat celebratio fieri ꝺ̃ vespere ad vesperã sabbati. cũ iudex possit iudicare die iuridica vsq; ad noctis te nebras. ut in. c. consuluit. de offi. dele. Glo. i. re spondet fatendo ꝓtriariũ. t tex. dicit procedere. quo ad celebrationẽ diuinoꝝ. Doc. cõiter sentiũt oppo. dicẽ tes ꝙ in vigilia sancti vel die sabbati nõ debẽt cause audiri. nec ob. ſm eos decre. cõsuluit. quia ꝺ̃z intelli gi in alijs diebꝰ. Ego puto tex. istũ, procedere seu pos se intelligi dupliciter. prio ſm ꝓdictũ intellectũ doc. sed quia hodie de cõsuetudine nõ seruat puto boies nõ peccare. quia in principio t fine cuiusq; festiuitatis attendenda ẽ cõsuetudo. ut ꝓbat. ꝑ. c. ꝓ. t videtur hec obseruantia honestior ut sic tota die dñica abstineat ab ope seruili. t ne i aliquo celebret dies sabbati ne xpiani viderent iudaizare t seruare in pte ritus iude orũ. cõtra. c. quidã. de apostata. Secũdo põt intel ligi ut celebret de vespe ad vesperã. i. ab ortu solis. Nã vespa vespe capit, ꝙ ortu solis ſm papiã. t sic cõgruit hic intellectus cõi obseruantie. Intellectus aũt gl. nullo mõ placet. ut intelligat quo ad celebra tionẽ officij diuini. cũ exꝑsse tex. dicat ꝙ non debeat fieri mercatũ. tc. t sic prohibet etiã quo ad opa seruilia. Ad idẽ tex. iu. c. ꝓi. in pn. vbi ponunt verba le gis antique in q̃ dicat de vespa in vespam celebrari tis sabbata vra, t originaliter leuitici. xxij. q̃ verba fu erũt dicta ad totũ populũ ut ibi dico. tene ꝙ alterum ꝓmissoꝝ intellectuũ. Opp. secꝺ̃ in eo qõ dicit ad mortẽ neminẽ bis diebus ꝓdãnadũ. nã videt ꝙ nec similiter tũc procedi debeat ut i. c. fi. ꝑ. eo. Jo. gl. suppliꝫ maxime sed dic melius ꝙ ista suppletio non ẽ neces saria. quia tex. ꝓhibẽdit vtrũq; ut ꝓ in verbo placi cũ qõ intelligit de iudicio ciuili ut differat a sequenti xv. q. iij. placita. Glo. vlt. q̃rit q̃re, ꝓ pace põt iu rare. rñdet ꝙa ẽ opꝰ pietatis Hũc venio vltra gl. ad declarationẽ lre capiẽdo quãlibet ptẽ de ꝑ se. Et oppo. videt enim innuere ista lra ꝙ nunq̃ sit licitum

mercari vel litigare. ꝛc. aũ ois dies sit dñicus aũ de
fecerit oẽs dies ut patet Gen. ꝑmo. ipe enī dixit fiat
lux. Jtē factū ē vespe ꝛ mane dies ꝑmus. ꝛc. ut ibi ꝛ
sic ē ꝓtra. c. li. j. eo. Jo. attēta cā efficiēte quilibz dies
pōt dici dominic⁹. sed attēta alia cā denoiat ab alijs
planetis ut nō. in. l. oēs. ff. eo. ꝛ j. c. prox. p Host. sz
dies dñicus spēaliter attribuit dño ꝛ denoiat ab eo.
quia in eo fecit omne insigne. lxxv. di. qō die. ꝛ ideo
in eius veneratione abstinendū ē tūc ab his que cō
tinent in littera fm Host. Secūdo opp. in eo qd di
cit bis diebus abstinendū ab omni illicito ope. naz
ex hoc sequit absurdū qd alijs diebus nō sit abstinē
dū ab illicitis. ꝓtra. c. nūqz de conse. di. v. Jo. multi
plex. primo ut exponat fm doc. illicito. i. seruili. naz
septima dies statuta ē ad humanā quietē j. e. c. licet.
Et dicit tale opus illicitū nō qd in se sit illicitū. sed re
spectu dei. quia tunc ista nō licēt. vel dicit illicitum
cauſatiue quia posset eē cā illiciti aũ inter vendentem
ꝛ emētē ꝛ inter cōtrahētes vel quasi. seu litigātes de
facili peccatū itercedit. de pe. di. v. qualitas. ꝛ iste ex
positiones patēt p exempla q̄ in regula ponuntur.

Secdo ꝑcipaliter pōt intelligi. put iacet ꝛ tūc sup
plendū eēt maxime. Nā omni tpe cessandū ē a malo
sed ꝑsertim isto tpe propter veneratione dei. xxiij.
q. i. odi ꝛ pieci. Et ō materia vide p Host. i summa
eo. ti. Et hec faciūt ad qōnem an istis diebus feriati
sit licitū studere. Jde. nō. qd sic p hunc text. phibentē
op⁹ illicitū seu seruile. aũ studere sit opus licitū. dum
tñ fiat sine solēnitate fm eā. Et idē nō. gl. inris ciuil
in. l. pe. ff. e. ꝛ in. l. omnes iudices. C. eo. arguēdo a
simili. nā aũ his diebus licitū sit militare ut ibi. ita ꝛ
studere. cū sit quedā milicia ar. in. l. aduocati. C. de
aduo. diuer. iudi. Jo. an. dicit se putare qd die dñico
nō liceat studere propē lucrū ꝑticulare cōsilij. nisi ne
cessitas aliud suadeat. ut p expediendo illum qui de
lōginquo venit. nec etiā licet salariato studere vel le
gere nisi necessitas aliud suadeat. similiter nec scho
lari licz studere qa deputatā die ad seruitiū altissimi
deputat ad seruitiū actus mūdani. nisi studiū eēt in
materia spirituali i qua studendo deo seruiret. Nec
ob. fm eū qd studēdo dicat exercere opus piū qa hoc
ē vez qui dirigit ad bonū finē. ut. s. qs efficiat bonus
vel iustitiā ministret. sed ut plurimū qs studet ad fi
nē diuiciaz ꝛ honoris ꝛ sic licet in se op⁹ sit licitū tñ
finis ē malus. Jtē dato qd finis ē bon⁹ nō tñ sequere
tur qd liceat tali tpe studere. ut p3 in litigio cui⁹ finis
ē administratio iustitie ꝛ tñ interdicit ꝺ tpe Nec ob.
l. penul. qa licet de iure ciuili licitū sit hoc tpe milita
re. opat tñ hoc necessitas. Jtē de iure canonico nō li
cet tali die actu militare seu pugnare ut i. c. i. ꝺ treu.
ꝛ pace. Jtē studē i materijs politicis. abstrahit ho
minē a cōtēplatione dei ꝛ a cultu diuino ꝛ a reneren
a dei in q̄ his diebus ē instandū. ꝙ. ꝛc. ꝛ videt mo
uen. multū subtiliter. ꝛ ex zelo cōscientie nihilominus
i hac materia sic dicerē vbi studiū ꝑncipaliter non sit
p. propter lucz sed ad illuminationē propriā ingenij et
alioz dūmodo debitis horis insteꝛ circa diuina. sta
dere nō sit peccatū licet accessorie veniat lucrum ar.
op. in. c. fi. de magis. ꝛ in. c. cū de diuersis. de ꝑnis.
li. vi. ꝛ in. c. cū ex corde dec. li. vi. Nā studēdo qs di
cit laborare in vinea dñi. ꝛ ad ꝑfectū vniuersalis ec
clie. ꝛ ex hoc cōsequit multa ꝑuilegia ut ibi. Et ma
xime ꝺ. pceditin theologia ꝛ in iure canonico q̄ scie
tractāt de deo ꝛ de hoie opante. qualiter bene opan
do possit vitā eternā acquirere. Jtē ad finē instine ad
ministrāde. p hoc. ꝺ. in. phemio ibi Jdeoqz lex. pdit
ut appetitus noxius sub inris regula limitet ꝛc. Jteꝛ
in studio homo efficiet ꝑplatiu⁹. ꝛ subtrahit a pra
uis cogitationib⁹ ut euitat ociū. ꝛ cauſatiue peccati
vñ Jero. ama sciam scripturaz ꝛ carnis vicia ñ ama
bis. de cōse. di. v. nūquid. qō nō ꝓtingit in alijs arti
bus seruilib⁹. ꝛ vel in mercato vel in litigio. qa ibi ten
dit ꝑncipaliter ad lucz ꝛ ad decipiendū. ꝓximū. cōs
enī artifices ut plurimū sunt mēdaces ꝛ fraudes ma
xime cōmittūt in artificio. lxxxvij. di. ejdem. ꝛ c
qui nō cognoui. Cui tpe penitētie cōsulit ut abstine
at a negociādo. qa difficile ē inter emētis ꝛ vendētis
cōmertiū nō intervenire peccatū. de pe. di. v. quali
tas. Jtē in litigio magna ꝓtentio ꝛ odiū orit inter ꝑ
tes. ꝛ si possint necessitari vel intendere ad litigādū
dimitterent diuina ꝛ sepe cōmitterēt mēdacia ꝛ frau
des. fiant ē in iurando ut in. c. ꝛ si xps. de iureiur. q̄
oia cessant ex studio licito ꝛ ordinato ad bonū finez
Jmmo ut dixi cauſatiue orit bonū. qa abstrahitur a
terrenis. et totū oppositū cōtingit ex alijs. hinc est qd
nulla lege. nullo iure studiū ꝓhibet clericis talit
pocius suadet ut in. c. nunqz de cōse. di. v. Et ma
xime studiū suadendū ē iuuenibus. qui relicto studio
alijs voluptatibus ꝛ illecebris intēdūt. quinimo ad
ecclias vadunt ut videāt potius dñas q̄z deū. et sic
nihil eis prodest. ut dicit gl. in. c. odi ꝛ proiecit. xxiij
q. i. vnde etiam si studeant ad finem lucri. tamen illud
est minus peccatum q̄z nagari. et quia ex scientia sic
acquisita illuminatur postea mundus ꝛ multa bona
perueniunt ut in auc. habita. C. ne fi. pro pa. et ipsi
a multis prauis actibus ꝛ cogitationibus subtrahū
tur pro hoc. xxxvij. q. ij. quod verius. ꝛ xiij. di. duo
mala ꝛ per primum dictum possunt excusari scola
res legentes diebus festiuis licet habent aliquale si
lentiū. quia lectura dat eis potius ut doceant q̄z do
ceant ut sic se assuefaciant ut nō. Jo. an. in regula cā
quid de reg. iur. li. vi. in mercu. Nō tamē debēt face
re ꝑncipaliter propter lucz. sed in ꝑmiam non nocet
et. l. i. ff. de auc. tu. ꝛ i. l. rogasti. ff. si cer. pe. ꝛ. l. fi. di.
qō proderit. dūmodo legāt illis horis qb⁹ necessa
rio nō istat circa diuina. Hoc. tñ legentes ꝑncipali

propter sedariū nescio a peccato excusare. ꝛ idē i scho
lari ut. ē. ꝛ hoc nō. quia videt vera. Tertio opp.
ꝛ videt ꝙ his diebus mercari liceat cuz nullū sequit
peccatū ꝛ videmus sic seruari de cōsuetudine. Vol.
senit Hostī. ꝛ bene ꝙ talis cōsuetudo nō excusat cū
sit prana. nā licet in se nō sit peccatū tamē de facili in
aliud peccatū. cū difficile sit inter ementis ꝛ vendē
tis cōmerciū nō iteruenire peccatū. de pe. di. v. qua
litas. vnde propter propinquitatē ad peccatū. phibe
ntur saltē his tpibus. sumile in. c. si xp̄us. de iureiur.
Itē abstrahunt hoies a cōtēplatione et veneratione
creatoris aut dēt insistere his dieb⁹. Ex cā tñ possit
mercatū his diebus cōcedi. ar. in. c. licet. j. eō. et. c. si.

Oppo. quarto in eo ꝙ tex. phibet litigan vel ad
mortē cōdēnari his diebus. cū ista sunt licita et ordi
nata ad finē iusticie. dicit enī in hoc index minister dei
et bene meret bene iudicādo et cōdēnādo. xxiij. q. v.
nō ē crudelis et. c. qui malos. et. c. miles. et. c. minis
ter. vnde in psalmo. Beatus qui tenet infantes oī tpe
So. ista nō phibent quia in se sunt mala. sed in ciui
libus nō ē procedendū ne hoies abstrahant a cōtē
platione ꝛ nō possunt propt hoc intēdere diuinis. ꝛ se
pe litigando incidūt in peccatū ꝛ desperationē. vnde
dīt ē his dieb⁹ quieti. vñ. l. ciuilis dicit ꝙ etiā hor
rida vox p̄conis debet his diebus silere. ut. l. dies se
stus. ff. de fer. sic etiā cōdēnare aliquē iuste ad mor
tē nō ē peccatū imo quedā sunt culpe in quibus cul
pa ē reducere vindictā. xxxiij. di. quedā. ꝛ potius con
dēnans meret ut. ē. dixi. cū ad hoc a deo recepit po
testatē ad vindictā malefactoꝝ. ꝛ ad laudē bonoꝝ. de
ma. ꝛ obe. solite. ꝛ. c. postulasti. de homici. xxiij. q. v.
p̄ncipes. ꝛ. c. administratores. sed prohibet his tem
poribus ꝙ horrendū ē ꝛ miserabile iō ob dei reue
rentiā abstinendū sm Hos. nec ob. ille. ỹ. psalmiste.
Beati qui omni tpe zē. quia subaudiēdū ē cōpetenti
ar. de pe. di. v. nūq̄. de vit. pal. c. pe. Excipit Host.
latronē publicū. ꝛ nocturnū depopulatorē agroꝝ de
inanitate et. c. inter. ꝛ an execntio in cā criminali vel
ciuili indistincte prohibeat his diebus. vide qō dixi
in. c. vl. de iudi. ꝛ aliquid nō. in. c. fi ℞e. Ultimo
opp. contra fi. in eo ꝙ prohibet iurari nisi p pace vel
alia necessitate. aut enī intelligit de iuramētis sine cā
ꝛ illa omni tpe sunt phibita ut in. c. si xp̄s. de iure
iur. an. aut cū cā ꝛ tūc dīt ē pmissa cū nil illicitū exer
ceat ut. d. c. ꝛ si xp̄s. ꝛ ō elec. significasti. imo p̄sumit
hereticū qui obstinationem dānabili iure recusat. ut i
c. excōmunicam⁹. aū si. ō here. So. si vis intelligere
de iuramentis sine cā p̄standis. supple tunc ad litteram
maxime. quia i his tpibus p̄sertim abstinēdū ē a pec
catis ut. ē. dixi. sed sic itelligēdo superflua ēt exceptio
q̄ sequit in lra q̄ cā debeat ē de regula. ut nō. ē. ni
bitica de reg. iu. li. vi. Jō intellige de iuramētī interpo
nēdis ex cā. q. propter pnitatē peccati. cū p frequētē iu

rationē de facili inanit peccatū. ut d. c. si xp̄s. ꝛ qa
procedant ex malo nō credētiū. de ele. significasti. pro
hibeat his tpibus nisi ex cā pietatis vel necessitatis
Itē nō p̄sumit spōte p̄stita ut in. c. sup hoc de renū.
Et ex hoc dicit Jo. an. ꝙ testis nō debet diebus feri
atis iurare licet tūc possit deponere. de quo in spe. e
ti. §. ij. ỹ. quid si tūc. vbi idē tenet spe. tū qa dies de
positionis trahit ad dīē iuramēti cū habeat p̄ recep
to tpe iuramēti. ut. l. si qñ. ff. de testi. tū qa iste act⁹
ē extra iudicialis cū fiat in secreto exemplo danielis.
refert tū quosdā dicere ꝙ nō licz hoc fieri nisi partib⁹
ꝛ testibus cōsentientib⁹. ar. i. l. dies festus. ff. de fer.
vbi dicit ꝙ dieb⁹ feriatis nō dz quis vrgeri zē. ꝛ qō
tenet hic. Jo. an. firmat glo. in cle. vna de offi. deleg.
dicit etiā spe. in loco p̄all. ꝙ ex cā necessitatis idistin
cte licitū ē tali tpe testes recipe ut si sunt validitudia
rij vel periculū ē in mora diuturna. ut i. c. qñ frequē
ter ut lit. nō cōte. Jo. an. tenet ꝙ diebus feriatis ob
reuerentiā p̄cipaliter dei nt ē dies dñicas non licet
examinare testes nisi aliud suadeat necessitas. qa nul
li dubiū talē actū abstrahere a cultu diuino ꝛ saltem
ē actus executiuus actus iudicialis. Ego reducē
do opiniones ad cōcordiā concludo sic. ꝙ aut queritur
nunqd teneat depositio tali die facta. ꝛ dic ꝙ sic. qa
ē actus extra iudicialis ut nō. gl. p̄all. nā ipa receptō
ad iuramentū ē iudicialis q̄ nullo modo p̄t fieri va
lide die feriata. nisi necessitas aliud suadeat. ut. d. l. si
quādo. iuncta. c. fi. j. eo. simile qō nō. in. c. decet de i
mu. eccle. li. vi. nā cōtractus nō debēt fieri in ecclesia
tū facti tenēt ut ibi nō. Alut queritur nunquid possit fie
ri sine peccato. ꝛ dico ꝙ nō etiā p̄tib⁹ cōsentientibus
ꝛ testibus. intelligēdo de feriis quib⁹ nō p̄t renūcia
ri p ptes. tū quia notarius male facit scribēdo. ꝛ exer
cendo officiū suū propter lucrā. tū quia debēt inten
dere diuinis. ꝛ de facili p̄t incidere in p̄iurū in de
ponendo falsum. vñ mercatū in se licitū ē ꝛ ē actus ex
traiudicialis ꝛ tamē nō licet ut hic. Alut queritur nūqd
p̄t ꝓpelli testes ad depositionē tali tpe. ꝛ dico ꝙ ñ
ꝛ hoc vex sive sint ferie introducte in honorē dei ar.
in. l. dies festus. p̄all. ibi nulla q̄ñq̄ vrgeat admoni
tio zē. sive sint ferie introducte i honorē hominū. ar.
in. l. i. ff. eo. non enim debet quis abstrahi a contem
platione dei. vel a suis negotiis maxime propt
factum alterius. non enim sine magna captione a re
bus nostris reuocamur. l. sed si quis. ff. quemad. te
sta. api. facit qō nō. in. c. fi. ꝛ hec nō. quia quotidia
na. Et optime facit glo. fi. in. l. omnes dies. ff. eo.
q̄ dicit ꝙ ptes renūciare p̄t feriis publicis. non ta
men testes compelli ar. in. l. si vnus. ff. de pactis.

q Voniam. Latus. Festorum p̄n
cipium ꝛ finis fieri debet
sm ipoz magnitudinem ꝛ consuetudinem
regionum. ꝛ hoc primo. In precipuis festis et

intra pascha ⁊ pẽtecosten nõ fit solẽnis genuflexio si tamẽ tunc clerici vel ep̃i ordinent ꝯm ordinationis modũ genua flectunt. ⁊ hoc secõ Romana ecclia speciale festũ ỗ trinitate nõ facit ꝯ seruat tamẽ inꝫ hoc cuilscũqꝫ ecclie ꝓsuetudo. ⁊ hoc tertio. ⁊ sic tria sunt dicta. scõm ibi diebus. tertiũ ibi ꝓterea Nõ ex cõ suetudine ins positiuũ posse ampliari ⁊ interp̃tari inf diuinũ cõcor. c. fi. ⁊ qõ ibi nõ. Jnno. de cõsue. lz cniz de iure diuino cuilscũqꝫ festũ mandet celebrari p diem tantũ. ⁊ de vespa in vespam. ꝓsuetudo tamẽ põt extẽ dere celebrationẽ ad plures dies ꝯ ⁊ aliter determia re p̃ncipiũ ⁊ finẽ ꝯ quã de vespa in vespaz. ⁊ p hoc qõ dixi. ỹ. c. px. satis valere cõsuetudinẽ hodiernã ⁊ re spectu opaz ꝯ festũ nõ incipiat a vesperis vigilie. sed a mane ipius festiuitatis. ⁊ dic ut ibi dixi. Nõ secõ q̃ etiã in festiuitatibus celebrandis nõ tenent oẽs re giones cõuenire in vnã consuetudinẽ. nec vna ũitas tenet sua obseruantia postposita obseruare cõsuetu dinẽ alterius ũitatis. ⁊ idẽ ẽ in alijs ritibus ⁊ solen nitatibus. Nihil enĩ officit in vna fide diuersa cõsue tudo. ut dicit tex. in. c. de trina. de cõse. di. iij. vnde i aliquibus locis is qui baptizat ter imergit in aqua Jn aliquib' vero tm̃ semel. Jn aliquibus nõ fit im mersio sed satis ẽ ut balneet ut le. ⁊ nõ. in. d. c. de trí na. ⁊ per Jnno. in. c. i. de bap. quinimo nec cõsuetu dinẽ romane ecclie tenemur obseruare vbi versat ex fidem seu eius articulos nisi mandet q̃ debeam' ob seruare ut hic in fi. ⁊ vide bo. glo. i. c. i. de sum. trí. li. vi. ⁊ in. c. nolite. ix. di. Nota tertio q̃ vnũ festum maius ẽ altero. ad hoc vide. c. fi. de sen. ex. li. vi. ⁊ Jn. c. vltimo. Nota ex. v. in diebus. tẽ. q̃ dies do minicus ẽ festũ p̃cipuũ ⁊ solẽne qõ probat illa dictõ ⁊ alijs que sequit. facit eni positionẽ eiusdẽ qualitat. de quo nõ. in. c. sedes de rescrip. Nota q̃ in p̃ci puis festiuitatibus nõ debet fieri genuflexio. qõ itel lige ex edicto fm Jnno. i. ex p̃cepto sacerdotis ꝯ quã do dicit flectamus genua Jta q̃ p̃cipit ex humilita te genuũ flectionẽ. Ex deuotione ꝯ possumus facere Unde cũ corpus dñi eleuat flectim' genua de ecle. missa. sane. quare sacerdos istis festiuitatibus ñ põt dicere flectamus genua. colligitur ex. c. sãre. ⁊ qõ ibi nõ. lxxvi. di. sit eni ad dñam festoz. ⁊ sic stemus capi te eleuato ⁊ leti ⁊ nõ mesti. Nota q̃ ep̃us dicit cõ secrari ⁊ clericus inferior ordinari. ⁊ sic ẽ ar. q̃ ep̃at' nõ ẽ ordo ut dicunt theologi. sed ꝑtu dic melius ut di cit glo. nõ. in. ꝓhemio vi. Nota ex. v. ꝓterea q̃ ad veneratione deitatis põt ũitas vl' populus inducere aliqõ nouũ festũ sine auctẽ sedis aplice. ⁊ intellige q̃ interueniat ꝓsensus ep̃i. de quo dic ut le. ⁊ nõ. j. i. c. fi vbi dicũ. Nõ q̃ gl'a patri ⁊ filio ꝯ fuit inducta ⁊ in stituta ꝯ ut dicat ad honorẽ trinitatis sancte. ⁊ fertur fm Jo. an. q̃ damasus papa ad p̃ces Jeronimi sta tuit hoc dici in fine cuiuslibz psalmi. ⁊ p hoc dicebat

se quidã clericus dicere horas trinitatis qui in ma ne dicebat septies in noie patris ⁊ filij. ⁊c. deus i ad iutoriũ ⁊c. gloria patri. ⁊c. sed p hoc nõ reprobabatur vnde cõtra eũ facit. c. dolẽtes. de cele. mis. ⁊ de cõse. di. v. c. indei. Nota vltimo ar. q̃ ei qui honorat quotidie nõ ẽ necesse q̃ solẽniter deferat honor ꝯ sicut ei qui honorat raro. ⁊ p hãc litterã arguit Fran. q̃ q singulis diebus p magnatẽ vel p̃cipẽ honorat nõ debet sibi iniuriosum imputare si inter alios speciali ter nõ honorat certo die vel tpe qõ nõ. Oppo. ⁊ videt q̃ festũ nõ cõputet de vespa i vesperã ut hic di citur. nec debet attendi cõsuetudo. quia expressum ẽ ut dies incipiat a media nocte ⁊ in media pte noctis se quentis finiat. ut. l. more romano. ff. de sẽ. vel saltẽ incipit mane in ortu solis ⁊ finit de sero in occasu ut in. c. cõsuluit. de offi. dele. ⁊ i auc. de indi. ỹ. sed dicit Jo. dicit glo. ij. q̃ diuersis respectibus dies incipit ⁊ terminat diuersis horis. ⁊c. Quãtũ ad officij cele brationẽ ꝯ incipit a vesperis ut hic ⁊. ỹ. c. proꝫ. sed cere mihi hoc nõ placet quia idẽ dicẽdũ quo ad opa seruilia. nã illa verba de vespa ad vesperã. ⁊c. nõ fuerũt dicta ad sacerdotes tm̃ sed ad omnẽ populũ. vnde i hoc dic ut dixi. ỹ. c. px. quo ad indicũ dicit gl. q̃ in cipit in mane ⁊ terminat in sero. ut. d. c. cõsuluit. sed an valeat sentẽtia lata de nocte dic ut nõ. in. c. Nulla it. Quo ad cõtractus habet locũ ut incipiat a media nocte. ut. d. l. more romano. ⁊ hoc intellige ut cõtra ctus initi valeãt. sed nõ põt altera pars cõpelli ad fa ciendũ aliquid de nocte vel ad recipiendũ solutionẽ ꝯ fient in die potest. quia tacite videt prius actũ ut fiat cõgruo tpe. ut nõ. glo. ⁊ Bar. in. d. l. more romano. Jtẽ iquãtũ gl. dicit de cõtractu. Idẽ dicit de vltimis voluntatib' . ut. l. ad testiũ. ỹ. posse. ff. de testa. ⁊ idẽ in transactionibus. ut. l. nõ minorẽ. C. de transac. q̃ ad esum carniũ incipit dies post cenã fm glo. all'. de cõse. di. iij. de esu. Sed aduerte quia glo. loqui tur in hoc multũ generaliter. quid eni si quis vellet differre cenam' post mediam noctẽ ⁊ sequenti die ẽ ie iunium vel abstinẽtia carniũ ꝯ certe nõ videtur hoc fieri posse. quia sic esset in optione cenantis indoꝫ re dies quo ad esum carniũ. vnde tex. in. d. c. de esu loquitur magis stricte dicẽs q̃ quo ad hoc incã pit dies a cene termino ꝯ que fit in principio noctis. qñ velit ꝓcere. et sentit ibi Hugo. q̃ per totam noctem quinte ferie ⁊ sexte ferie ⁊ per ipsam diem sexte ferie abstineat ab esu carniũ. ⁊ sic dicendum in similib' vt quãdo ẽ ieiuniũ seu abstinentia a carnibus ꝯ abstí neatur p totũ illũ diem ⁊ per noctem precedentem ⁊ sequẽtẽ. ⁊ sic duabus noctibus in vno die. ⁊ sic fm il lum intellectum quẽ i veritate videtur sonare ille tex. dicit ibi laurentius. q̃ peccãt scolares cõmedentes i hyeme de sero quasi velit dicere q̃ cum deberẽt ab stinere per totam noctem non abstinent. sed cenant

in tertia vel ꝗrta hora noctis. ℔ ipse videt intelligere illū tex. q̄ dies incipiat quo ad cium carniū a media nocte. ut ꝓbat in .l. more romano. et iste intellect⁹ est magis ꝓbabilis ⁊ rationabilis in se. ⁊ ꝓuenit cōi obseruantie. nam duz esset q̄ in hyeme ꝓpē iānuū sequens teneret quis cenare posset in ꝓncipio noctis. vide sequendo hunc intellectū ꝓdudo q̄ q̄ ad ciuz carniū dies incipit a termino cene diei ꝓcedētis ita tñ q̄ fiat cena ante mediā noctē ⁊ terminet in media nocte sequēti. ⁊ ad tex. c. de ciu. dum dicit a termino cene que fit in ꝓncipio noctis. dico q̄ id qō fit ante mediā noctē refert seu deputat a ꝓncipio noctis. qō ꝙ fit post mediā noctē deputat alteri extremo. scilz diluculo. ideo de diluculo tex. facit ibi mentionē. ar. iij. q. ij. hermofrodita. et in. l. queri. ff. de sta. ho. ⁊ qō nō. Ioy. in regula qui tacet. de reg. in. li. vj. ⁊ qō nō. in. l. ij. ff. de v. ob. ⁊ sic nō ē necesse q̄ abstineat ꝑ duas noctes integras ut habet alius intellectus. ⁊ ad ꝓdicta est bonus tex. in. l. nemo arbitret. C. de ep̄. app. ꝑ quez tex. dicit nō. Bar. q̄ si statuto cauet ut potestas teneat aliquid facere i ꝓncipio sui officij intelligit in ꝓncipio facere si actū agit ante mediū sui officij ⁊ totū illud tempus dicat ꝓncipiū facit quod nō. glo. in. l. i. ff. si quis iudi. et vide ad ꝓdicta ꝓclusionē bonam glo. de ꝓse. di. iij. c. i. quia apte tenet q̄ q̄ ad ciuz carniū dies incipit a media nocte et terminat ad aliam mediā. et hec nō. quia nō sunt discussa nez tacta hic ꝑ alios quo ad treugas dicit hic glo. die incipe ab ortu solis. de quo in. c. i. de treu. et pa.

Opp. ⁊ videt q̄ indistincte nō ds fieri genuflexio xxx. di. c. vlti. ⁊. c. sane. lxxxi. di. Io. dicit glo. in v. secreto. hec ꝓtraria intelligenda sm hoc. c. scilz ut in secreto pro deuotiōe possit fieri. Oppo. ⁊ videt q̄ pentecostes careat octauis ut in. c. cappellanus. j. c. glo. nō soluit. ℔ dic sm Io. an. q̄ illud procedit quo ad officij celebrationē. illud quo ad numez dierum.

Opp. ⁊ videt q̄ debeam⁹ seq̄ ꝓsuetudinē romane ecclie. xcj. di. nouit. ⁊. c. nō debet. Io. dicit ut ꝑ. dixi. quo ad articulos fidei debem⁹ tenere et sequi quod tenet ⁊ sequit romana ecclia. ℔ quo ad alia nō. nisi sequat ⁊ mandet qō debeam⁹ seq̄ ut nō. glo. in. c. i. de sū. trī. li. vj. ⁊ in. c. nolite. xi. di. Extra glo. ꝗro de exemplo in eo q̄ dicit attendendā cōsuetudinē in ꝓncipiando ⁊ finiendo festū ⁊ Io. ut dicit Inno. in festo resurrectiōis alicubi tribus dieb⁹. alicubi octo seriat. hic dicit Ihosti. q̄ planū ē istos octo dies seriatos esse i. c. fi. j. eo. ℔ dicit Inno. forte intellexisse de solēni celebratione pontificali que fieri consueuit die lune et die martis. ℔ certe si Inno. bñ ponderet nō videt intellexisse de solēni hac celebratiōe pontificali. sed indistincte. put loquit iste text⁹. vnde satis posset dici q̄ licz dictum Ihosti. procedat de ure cōi tamē de ꝓsuetudine aliud est. nam cōiter seruant tres

Pasch ꝓsuetude in ꝓncipiendo

dies resurrectionis ⁊ non plures. ⁊ huic cōsuetudini puto standū ar. huius. c. Ultimo Ihosti. dicit hic sup verbo dñicis diebus. q̄ oēs dies denominant a septez planetis ꝓter diem solis qui appellat dñicus. nam ad veneratiōnē dñi festiuam⁹ illuz diem. Ideo appellat dñicus ꝓpter excellentiā. potest etiā appellari dies dñicus dies solis. ꝺa sicut sol alijs planetis dominat ita et iste dies dñicus seu ipse dñs noster. sabbatū etiā non nominat a planeta. scilz a saturno. ℔ a sabba. qō idez est q̄ requies quia eadē die indesinenter cessabant ab oi ope. quare christiani ne indeizent ea die fortē debēt operari. ō ꝓse. di. iij. ꝓuenit. ⁊ ō ℔ vide bo. glo. in. l. oēs iudices. C. e. ubi de istis planetis.

Licet tam. Casus. Propē necessitatez in diebus festiuis piscari licet seu licet intēdere rei tēpore pasture. ita coiter summat. vel summa sic. Propē necessitatē alimentoz licet dieb⁹ feriatis in honore dei operi seruili intēdere maxime circa rem tpe pariturā ⁊ primo ponit diuinū ꝓceptū. secūdo ꝓpē necessitatē dat indulgentiā cōtra illud cum determinatione ibi indulgemus. Nō primo ibi dicam dñicā seriatū. l. diuina. Item. l. canonica. et. l. similiter. ut. C. eo. l. oēs iudices. Et nō. duas causas huius ꝓcepti. prima ad humanā quietē. sicut enī die septimo deus requieuit ab oi ope. ut Gen. ij. ita ⁊ homines debēt illo tēpore. i. die dñico acquiescere. Secūda causa fuit ad honorē ⁊ reuerentiā altissimi ut sic homines liberius possent intēdere circa diuina. Nō secūdo q̄ natalitia sanctoz martyrū sunt sub ꝓcepto. ut homines quiescāt tūc ab oi ope. nō tamē intelligas q̄ de natalic. oiuz martyrū. ℔ de illis qui sunt specifice sub ꝓcepto. de qb⁹ in. c. fi. j. eo. et in. c. i. de ꝓse. di. iij. nec etiaz itelligas de natalicijs. ꝓprijs. l. die natiuitatis eoz. quia non seruamus diez natiuitatis ℔ mortis. Intelligit ergo de morte. et tūc dicit eoz natale. quia tūc renascunt in sanguine suo sm bona opa. vl dic q̄ tūc renascūt seu videt nati respectu vite eterne. sunt enī tūc extra omne ꝑiculū tēptatiōis humane. ⁊ vide glo. in. c. nō licet in q̄dragesima. xxxiij. q. iij. ⁊ ō verū regulariter. nam genetricis dei marie dñe nre. et sancti iohannis baptiste colūn⁹ etiā natiuitatē. ut. j. c. fi. Item nō ibi ab oi ope seruili ꝛc. q̄ his dieb⁹ feriati nō ē inhibitū studere cū nō est op⁹ seruile nec hoiendū seu miserabile aliqui sicut exercere iustitiā. tendit enī ad illuminationē i genij ō q̄ dic ut dixi i. c. i. ℨ. eo. Nō papa posse dispēsare ex certa cā circa dispositionē veteris testamēti ⁊ noui. etiā circa ꝓcepta moralia affirmatiua ut est ō ꝓceptū sabbata sanctifices ꝛc. ⁊ veritate inspecta papa pot⁹ interꝑtat q̄z relaxet qō ex cā ꝑt. Iuxt nō. ꝑ Inn. i. c. q̄ i eccliaz. de ꝓsti. et. i. c. fi. de ꝓsue. ⁊ ꝑ Bar. in. l. fi. C. si ꝓtra ius vel vti. pub. facit quod nō. in. c. cum ad monasteriū. de sta. regu. et. c.

quod sup̃ his. de voto. p̃ Jun. Nota ibi prochi anus. ꝛc. iuncta sup̃ascription eop̃ quilibꝫ de dioc. p̃t dici parrochian' ep̃i. cõcor. c. ad apostolice. de decī. ī. c. i. ō rap. quilibet enī de dioc. p̃t recurrere ad ep̃m sicut ad prochianū. ut nō. i. c. ij. de peni. ꝛ remi. li. vi. ꝛ i. c. iij. ō offi. archipresbyt. Nūm vltimo q̃ q̃n ex necessitate quis intendit circa op' seruile? dꝫ in cōpensatiōe facere aliquā elemosynā ꝛ facit ut is eā quo ex aliqua cā dispēsat circa iciunium faciat aliquā elemosynā. vide bo. gl. in. c. p̃sbyt. lxxij. di. in. v. denariū. ꝛ facit qō le. ꝛ nō. in. c. medicamentū. de pe. di. i. Opp. cā gl. i. videt enim q̃ nō dies septima. sed p̃ma sit in obseruatōe? cū dies septima. sit sabbatū ꝛ p̃ma sit dñica. So. dicit gl. i. q̃ vetus testamētū ad lr̃am p̃cipiebat seruari diē septimū sed nos nō seruam' illud p̃ceptū ad lr̃aꝫ sed spiritualiter ꝛ mētaliter sicut seruam' in alijs carnalibus sacramētis. Et dic extra gl. q̃ diē dñicaꝫ prealijs diebꝫ deputamus ad veneratiōnē altissimi qa omne fere insigne institutū a deo in hac die nosc̃it institutū. Nā in hoc die mūdus sumpsit exordiū Et in hoc die resurrexit a mortuis vtdicit tex. in. c. qō die dñica. lxxv. di. Quero quia tex. exp̃it hic maiores solēnitates que sunt ist̄e. gl. in. v. maiorib' respōdet q̃ natiuitas dñi oēs dies epiphaniaꝫ. ꝛc. et adde fm Jo. an. assumptionē beate marie virginis gloriose. ar. de sen. ex. c. fi. li. vi. Et nō. hāc glo. iuncto tex. q̃ dicūt maiores solēnitatesꝫ anni facit ad ista tuta ꝛ alias dispositiōes. Quero qa lr̃a dicit ecclijs circūpositis facienda aliquā erogationeꝫ. an debeat intelligi indistincte? glo. videt hic obscure loqui. dicit enī q̃ ecclijs circūpositis ꝛ maxime i illis in quaꝫ territorio captura facta ē. q̃a quasi p̃diales decime cēsent Unde saltē p̃ decima p̃te eis soluant fm gl. sed ut dixi gl. loquit hic obscure si enī iste decime cēsent p̃diales. q̃ illi eccle tñ in cui' territorio facta ē captura dꝫ fieri solutio ꝛ nō in alia. ut i. c. fi. de prochi. Itē nō dꝫ dicere quasi. quia ista dictō regulariter minuit. quid q̃ dicēdū? Tan. ꝛ Uin. p̃ illā decre. significauit. dixerūt eccliam in cui' prochia ē piscatoꝫ debere habere decimā nisi p̃scriptio habeat q̃ soluat prochijs p̃sonaꝫ. Goff. dicit q̃ dabūt due decime p̃diales ꝛ p̃sonales. vel fm eā loquit b de elemosynaꝛ hoc vltimū mihi plus placet. nā hic p̃iungit eccliasvicinas cū paupibus. ꝛ sic nō largit ratione decimaꝫ. sed intuitu elemosyne. Itē iste decime p̃prie debent eccle prochiali ꝛ nō ecclesijs circūpositis cū capiāt i mari ꝛ sic nō includant certo loco? licet dicā? de venatione? secus si caperent in stagno. de quo dic ut nō. in. c. nō ē. de decī. fit q̃ ista largitas vltra decimā eccle debitā prochiali ꝛ fit intuitu elemosynez in recōpensatione huius in vulgentie. nā ꝛ si fit captura nō in die bus feriatis. nihilominus debet decima p̃sonalis sicut de venatione. ꝛ tamē nihil tunc dicāt de ecclesijs circūpositis. ergo non loquit ō decimis cum ille omni tēpore sint solvende eccliē. j. de decī. c. ex trālissa. Extra glo. op. p̃tra tex. ꝛ videt q̃ oia festa sunt deputata et instituta ob reverentiā dei. cuius cōtrariū innuit hec littera. So. Hosti. fatet p̃trariū ꝛ dicit q̃ q̃dā solēnitates sunt specialiter deputate ad honorem dei sicut natiuitas. circūcisio. epiphania. resurrectio. ascēsio. pentecostes. Concludo ergo generaliter q̃ oia festa sunt ei deputata. ut i p̃trario. sed ista specialiter. sicut in simili quelibet cīuitas potest appellari vrbs Ji sumpliciter dicta intelligit roma p̃ excellentiā. Justi. de iure natu. gen. et ciui. §. sed quot. Oppo. secundo in eo q̃ papa loquit vni in plurali p̃tra. c. q̃ grauī. ō cri. fal. So. dicit Egi. q̃ in antiqua scribebat ep̃o et capitulo. Et ex hoc nō q̃ quilibet de dioc. p̃t appellari parrochian' ep̃i ꝛ capituli. faciūt enī vnū corp'. de bis q̃ fi. a p̃la. 6. nouit. sic eadē ratiōe clericī iurat obedientiā ep̃o ꝛ capitulo. ut in. c. cū clerici. ō p̃. hos.

Ultrio quero de qua necessitate intelligit ista rex? Doct. hic sentiūt q̃ de necessitate panis. naz in illis partibus? panis deest. ut in. c. licet. j. de. pe. et remi. qō est pars ist̄i'. dicūt tamē q̃ ex eadē causa cēsetur q̃cūq; opus agriculture? ne pereat modico momento cōmoditas celesti. puisiōe cōcessa. ut. l. oēs iudices. C. eo. ar. ō treu. et pa. c. ij. et p̃ hoc vlti. dico q̃ p̃ma expositio ad ist̄ū tex. est nimis stricta. vnde intelligo de qualibz necessitate alimentoꝫ que potest nō solū in p̃senti p̃ etiā in futuꝫ p̃tingere. ut q̃a alleca appropinquāt certo tēpore anni. ꝛ nisi tunc capiant? inde recedūt. et sic i futuꝫ forte tēpore quadragesimali nō habent. sicut dicit de collectiōe messiū. ut p̃ necessitate que potest contingere in futuꝫ licitū sit insistere diebus feriatis si dilatio est illatura dampnū ꝛ cōmoditatem. Nam necessitas exp̃it ab observantia. j. eo. c. fi. ꝛ licitū est prouidere p̃ro futuro tēpore. ut in c. habebat dñs. xij. q. i. Et nota etiā ex dictis doct. iuncto isto tex. dispositione illius. l. omnes iudices. esse approbatam iure nostro. hoc est iure canonico.

Appellanus

Lalus. Tres septimane quibus cano prohibet fieri nuptias ante festū sancti Johannis baptiste. non cōtinuant festo. ꝑ intelligit de septimana ascēsionis. cū duab' sequentibus. b. d. Ctis diuisio. secūda ibi quia igit. Nō q̃ etiā in statuto p̃incipis vba ponūt q̃nq; ip̃roprie scōz qō vulgares vtunt. sic̄ in. c. i. de tonc. canon enim de quo hic fit mētio d̄ habet. xxxiij. q. iij. nō oportz. secūt mētiōez de festo sancti Johannis baptiste? ꝛ ex quadam cōmuni locutione vulgarium dicentiū circa festū sancti Johannis sunt tres septimane tēporis feriati. nō q̃ in veritate haberet aliqua p̃templatio ad festū beati

Johānis. ꝑ ḋa illo tpe ut plurimū solent ille tres sep̄timane accidere sicut vulgariter hodie dicit de q̄dragesima beati martini. in qua nō habet respectus ad martinū. ꝑ ad aduentū christi qui venit illo tempore Et ex hoc ar. q̄ etiā verba legis debēt intelligi sc̄om cōem vsum vulgarium. ad hoc q̄ nō. Bar. in. l. oēs populi. ff. de iust. et iure. et ē. in prohemio hui⁹ cōpilationis. Nō q̄ dicit fieri ante aliquē terminū nō solū q̄ sit immediate ꝑ etiam mediate. vñ iste tres septimane prohibite sunt ante festū sancti Johānis baptiste. nō tamē semp immediate ꝑ aliqñ mediate. sicut p pas cadit festū ascensionis. Nō q̄ matrimonū ꝓtrahi potest licite oi tpe etiā q̄dragesimali. non ꝓhibet q̄ hoc tēpore ipse ꝓtract⁹ qui sit interueniente legitimo ꝓsensu de ꝓsenti. ꝑ quedā alia. vt. j. dicam cū glo. Nō q̄ inter plures opiniones illa sequenda est que nititur meliori et subtiliori ratiōe. q̄ nō. bñ. non q̄ debet haberi respectus ad qualitatem ꝓsone illam opi. fouctis. ꝑ ad ipsaz rationē. q̄ facit pro illos qui dicūt in disceptatiō e opi. sequendā sp esse opi. glo. q̄ mihi nō placet. et ꝓ hoc est tex. nō. valde in. l. i. C. ō vete. iure enu. dū dicit q̄ sepe vni⁹ forsan. t deterioris sentētia potest multos t maiores in aliqua parte superare. sic etiā dico non ꝓsiderandā multitudinē sequētiū vnam opi. vt dicit ibi tex. nō. t satis innuit hic. t pro hoc vide nō. dictū Jo. an. in c. i. de cōsti. vbi dicit cōmunē opi. sequendā. nisi notorie dicat male. vel rōnabilit ꝓuinci possit q̄ bon⁹ index acutissimi ingenij estimabit. et ad hoc allegat hoc. q̄ nō bñ facit. sed melius facit d. l. i. quā ego ē. induxi. vbi videt hoc ꝓbari. t est hoc semp tenendū menti. nam index potest interpretari legē seu canonē q̄ ad causam coram eo vertentē. ut nō. dicit Jnno. in. c. cū speciali. de appel. facit. l. vna. C. de ꝓfec. q̄ in vrbe constanti. li. xij. Ultimo nō q̄ festū pentecostes caret octauis. t intellige quo ad officij celebrationē quia eccl̄ia nō celebrat festū ō ei⁹ octaua. ꝑ aliubi celebrat tunc festū sancte trinitatis. ut in. c. ij. ē. eo. ꝑ quo ad numerū dierz dicit habere octauā. t sic intelige d. c. ij. q̄ videt innuere oppositū. Cenio ꝑmo ad glo. iuxta ordinē. et opp. cōtra tex. de ꝓtrarietate. nam ꝑmo videt innuere q̄ matrimoniū oi tpe ꝓtrahi interueniēte ꝓsensu. t postea dicit q̄ certis dieb⁹ non simul nuptie ꝓtrahi. Vo. glo. in v. quocūq; q̄ ipsum matrimoniū p legitimū ꝓsensum non ꝓhibet aliquo tpe ꝓtrahi. ꝑ ipse solēnitates traductiōis ad domū. ꝓhibent ne carnalit ꝓiungant. t sic sentit glo. q̄ bis dieb⁹ feriatis nec solēnitates nuptiaz debent fieri nec mrīmoniū ꝓsumari. videt tñ ꝓsentire q̄ ꝑncipalit ꝓhibet cōsummatio mrīmonij. ꝑ solēnitates ꝓhibent ne perueniat ad actū ꝓsumatiōis. Alij vario mō intelligit vt ḃ refert Jo. an. sup. tex. nā q̄dā dicūt q̄ etiā ipsiz mrīmoniū nō debet cōtrahi. et intelligūt

Celebrantes et ꝓfessi non ꝓhibentur ꝓ hoc ne sint testimonio ꝓbando seu genitio

litterā q̄ interueniente ꝓsensu ꝓtrahitur ꝑ ꝓtrahi nō debet ut sc̄ḋ. t sic peccāt ꝓtrahētes. ut. j. de mrī. ꝓtrac. ꝓtra interdic. ecc. p totū. Alij ut Tan. intelligūt q̄ cū solēnitate t celebritate ꝓtrahi nō ḋz. vel q̄ nō ḋz fieri celebris traductio ad domū vt ꝓsūmatio t ḃ etiā videt placere ꝓpe. t Abb. q̄ dicunt q̄ alteri ꝓiungi voleti tūc ꝓsūmare mrīmoniū obstaret exceptō Rotfre. benecentan⁹ in libello suo de spon. dicit hic ꝓhibere solēnitatē nuptiarū q̄ in plurib⁹ ptib⁹ fit cū maiori sumptu q̄z sit dos. tūc enī ꝓtēplatiōi et ōroni est insistendū. t sic trāseūt ḃ oēs doc. ꝑ ex hoc vltimo dicto inferret q̄ cōsūmatio mrīmonij sine solēnitate nō sit ꝓhibita. rō tamē sua parit ꝓcludit in vtroq; ut vacet bis tpib⁹ ōroniḃ⁹ t ꝓtemplatiōi. Ego puto q̄ mrīmoniū sine celebri solennitate licite possit oi tpe cōtrahi. q̄a in ꝓtrahēdo nulla repit cā ꝓhibitiōis cū nō fiant ꝓuinia. nec exercet cōmerciū carnale. ꝑ trī venit ꝓsensus de ꝓsenti in quo nullū repit peccatum imo est sacm̄. ut in. c. debitū. de biga. sic videm⁹ in fili. q̄ lz fm leges nō liceat infra tps luctus mulieri nubere. potest tñ sine aliq̄ pena infra ḃ tpus sponsa efficit. q̄a cessat ratio ꝓhibitōis cū p hoc nō fiat sanguinis ꝑturbatio seu cōmixtio. ut. l. solet. ff. de his q̄ nō. infa. t ita loq̄t hic dū dicit mrīmoniū quocūq; tpe ꝓtrahi. ꝑ ipsa nuptialia ꝓuinia seu nuptiales solēnitates t solēnes traductiones t carnis cōmixtio ꝓhibent his dieb⁹ feriatis. ꝑmo ad ḃ adduco glo. nō. q̄ hoc voluit. xxxiij. q. iij. §. hic etiā in dieb⁹ &c. t est sup v. in dieb⁹. Itē ꝓbat iure t ꝑmo adduco c. nec vxorē. e. cā t qōc. vbi simplicit dicit nec vxorem ducere licet &c. t sic simplicit nō ꝓhibet solēnitatē ꝑ ducere scz ad domū. Secūdo facit tex. c. ꝓcedētis q̄ incipit nō oportet. vbi in fi. dicit q̄ si his dieb⁹ aliq̄ nuptias celebrauerint debēt separari. q̄ intellige ad tempus. t sic clare patet q̄ illa ꝓmixtio carnalis est prohibita. si enī solēnitas prohiberet tñ non fieret ibi separatio ꝑsonaz. sed si fuissent transgresse celebrando ꝓuinia fuisset eis impolita penitētia de trāsgressiōe q̄a pena nō debet excedere delictuz. de his q̄ fi. a ma. p. ca. q̄ sunt. et in. l. sanxim⁹. C. de penis. Itē videm⁹ q̄ etiā in mrīmonio ꝓsūmato nō debet carnalis cōmixtio nitendi hoc tpe ōronis t ieiunij. vt. xxiij. q. iij. in summa. t in plurib⁹ capitulis illi⁹ q̄stiōis fortē nō debet tūc cōsummari. nam turpius ei⁹ cāt &c. de iureiur. quēadmodū. q̄ nuptialia ꝓuinia t solēnes traductiones etiā prohibent satis innuit in dictis. c. nō oportet. et. c. nec vxorē. vbi prohibent etiā alia ꝓuinia ḃ tpe. Et p hoc infero q̄ nō solū hec prohibitio ꝓcedit i ỹginib⁹ ꝑ etiā i viduis q̄ etiā sine solēnitate nō debēt viris ꝓiungi ḃ tpe. nec duci ad domū Et nō q̄ si ō fcō ducūt dñt separari. ut d. c. nō oportz t intellige donec durauerit festū. ut ibi nō. i glo. Et vlti. glo. iūcto tex. nō q̄ etiā ō iure canōico ꝓmēdat

Nec tpe ꝓhibent et alia gaudia

Nec ꝓhibent ne carnalit ꝓiungant

subtilitas in doctore.et intellige de veritatis subtili-
tate inuestigatiua.nō aūt de illa q̄ inducit ad pniciē.
iuxta illud Terentij. summū ius summa malitia ꝛc.
et dic ut dixi in.c.dilecti.de indi. Glo.in v.alij.que
tacite querit.nunqd tenētes aliā opinionē hic repro
batam peccent et videt tenere q̄ nō.quia in his que
spectant ad solēnitatē non est peccatū tenere diuersa
Hosti.reprehendit hanc glo. dicēs q̄ hodie debet ser
uari opi.pape quā hic approbat. Jo.an.dicit se non
credere q̄ ptrariū senserit glo.nec.Lā.nec Hoff.qui
sequūtur glo.quasi velit dicere glo. sensisse de tenen
tibus hāc opi.anteq̄ emanaret hoc.c.Et nō.ex hac
glo.sic intellecta q̄ nō peccat nō seruans ius p̄cepti
vbi sunt varie opi. licz postea appareat cōtrariā opi.
fuisse verā ꝛ aliā que tenebat nō subtilit inuestigatā.
ꝛ p̄ hāc adduco bonā glo.iūcta tex.i.c.vno.de post.
p̄la.li.vi.et in.c.fi.j.de spon.duoꝝ. et in.c.cū vene-
rabilis.de p̄sue.facit.l.regula.ꝛ qō ibi nō.ff.ō iuris
ꝛ fact.ignio.ꝛ qō nō. Jnno.in.c.p tuas.ij.de sumo.
ꝛc.aliud nō dicit glo.et p̄fecto minus bñ dedarauit
hanc litterā que satis dubia est Unde pro decla-
ratione opi.extra glo. et p̄mo videt q̄ littera sit sibi
ptraria i eo q̄ dicit q̄ a septuagesima usq̄ post septē
dies pentecostes nuptie celebrari nō debent.ꝛ tñ ō.
in alia parte textus dicit q̄ a septuagesima usq̄ ad
octauas pasce et a tribus diebus rogationū usq̄ ad
octauā diem pentecosten. et sic ab octaua pasce usq̄
ad rogatiōes licite celebrari possunt nuptie. dic fm
hoc fatendū ptrariū. et ad litterā dū dicit post septē
dies ꝛc. supple detracto illo tpe.scz a dñica in albis
que est in octaua pasce usq̄ ad primū dic rogationū
Uel itellige p̄mū dictū fm p̄suetudinē q̄rūdā locoꝝ
vt apte innuit tex.ibi iuxta cōsuetudinē.ppe fi.aliud
dictū intellige fm dispositionē canonis. quia canon
sic loquit.xxxiij.q.iij.c.nō oportet. Quero quo
modo sunt tres septimane a p̄ma die rogationū usq̄
ad septem dies post pētecostē. Do.fm Jo.an.p̄pu-
tato die vtriusq̄ festi. scilz ascensionis ꝛ pentecostes
p̄cedit festū ascensiōis festū pentecostes per xj. dies
ꝛ sic p̄iūgēdo tres dies rogationū p̄cedētes habem?
q̄tuordecī.postmodū sunt septē dies post pētecostē.
ꝛ sic habemus.xxj.et sic habemus tres septimanas
de quibus canon facit mentionē.ꝛ sic nō continuant
festo sancti Jobānis immediate fī modo p̄dicto.hñ
posset ptingere q̄ per plures dies ante festū sancti
Jobānis possent licite nuptie celebrari. Exemplum
pone q̄ festū pētecostes occurreret in Kl.iunij.septē
diebus sequētib? nō possent celebrari nuptie ut hic.
sed abinde sic.vñ cū festū sancti Johannis occurrat
xviij.die iunij.p̄nt illis diebus licite nuptie ptrahi.
ꝛ sic alia opinio erat erronea fm quā non potuissent
ptrahi si ille tres septimane ptinuarent festo. Sz
quero.hic dicit q̄ usq̄ ad octauas pasce ꝛ usq̄ post
septem dies post pentecostes ꝛc. nunqd in ipsa die
octaua pasce ꝛ pentecostes.salicz a prima dominica
post illa festa possunt nuptie ptrahi.Hosti.hic q̄ nō
ꝛ pro hac opiniōe facit littera dū dicit post octauas
pasce. q̄ non in octaua.facit.c.cū in cūctis. et qō ibi
nō.de elec.et in.l.nō putabam.ff.de p̄di.et demon.
et in.l.eam qui Kl.ff.de v.ob. Jdem dic de octaua
pentecostes. quia tex.dicit q̄ post septem dies post
festū.nō enī essent septē post festū si in dñica sequēti
celebrarent nuptie. Jtē nō essent ille tres septimane
integre de quibus dixi fm illam p̄putatione.ſ cōtra
hanc opi.facit hec littera.ppe fi.dum dicit q̄ nuptie
suspendunt p septē dies post festuz pentecostes.sed
in dñica que sequit secus.q̄ ꝛc. Hosti. expo ut istud
verbū in dñica ꝛc.i.post dñicam vl in crastinū dñice
Jsta tñ videt extorsio. ſz hoc sit.ppter hoc qō ō dici
puto aliter posse exponi ut intelligitur de dñica que
sequitur scilicet post illos septem dies p̄fectos.i.in
dñica p̄ma post octauā pentecostes. et si dicerez ad
quid oportet expectari diem dñicā sequentē cū saltē
feria secūda et deinceps post octauā possint celebrari
nuptie ut in littera.Rñdeo q̄ ideo facit mentionē de
dñica quia cōiter nuptie fiūt in diebus dñicis et so-
lēnibus.ꝛ sic intelligendo remanet p̄ma opi.salua ꝛ
non fit extorsio ad litterā. Ultimo nūc quero que
tēpora sint generaliter feriata quo ad nuptias.Hosti.
hic,p̄sequit ꝛ dicit q̄ i iure habemus tñ tria tēpora
p̄mū ab aduentu dñi usq̄ ad epiphaniā dñi.secūdū
a septuagesima usq̄ ad octauā pasce vt i.c.nō opor
tet.xxxiij.q.iij. tertiū a p̄ma die rogationū usq̄ ad
octauā pentecostes ut hic. Sed circa ista tria tpa
cadunt alique dubitatiōes.p̄mo illa de quibus statim
dixi ꝛ p̄misi.an probibitio extendat usq̄ ad octauā
pasce et pentecosten inclusiue an exclusiue.ꝛ ō.p̄dixi
q̄ inclusiue. ut sic etiā in octauis seu dñicis octauaꝝ
duret probibitio. Alia dubitatio est circa p̄mū tp̄
an tñ durat usq̄ ad epiphaniam.an etiam includat
octauas epiphanie.Hosti.tenet q̄ duret usq̄ ad oc-
tauā epiphanie inclusiue ꝛ movet quia tñ durat illud
festuz epiphanie.et pro tanto forte.j.c.prox.dicit in
plurali epiphaniaꝝ.ꝛ ad hoc de treu.ꝛ pa.c.i.ꝛ.xxiij.
q.v.decreuit. Jo.an.dicit q̄ hz istud multoꝝ locoꝝ
approbet cōsuetudo! nō tamē videt iure probari.vel
dicit dicendū ut ō.de tēp.or.c.i. ibi tñ nihil dicatur
ad ppositū.vnde satis ego puto q̄ post primū diem
epiphanie licite ptrahāt nuptie cū in d.c.nō oportet
vbi ponit probibitio.hui? tpis nihil dicat ō octaua
ſ tñ dicit de epiphania.nā si volusset intelligere de
octaua expressisset sicut expressit in.c.i.de treu.et pa.
vel dixisset in pl'ali sicut.j.c.pr.nō q̄ recedam? a lra
maxie cū sit pbibitio. ar.l.nō aliter.ff.ō le.iij.ꝛ i.c.li.
de v.sig. ꝛ maxime post factū debēt ptrahētes indi-
cari inculpabiles sed ante factū tutius est abstinere.

quia nullū ꝓiudū ar.in.c.significasti.ꝛ.c. ad audiētiā de homi.ꝛ satis stādū ē ꝓsuetudini q̄ ē optima leguꝫ interp̄s. vt in.c.ad dilect' de consue.ꝛ in.l.si de interpretatione.ff.de legi.

Onquestus Casus. In ferijs introductis in honorez dei ꝛ sanctoꝝ: nisi ob necessitatē vel pietatem iudicū exercere nō p̄ōt: etiā de ꝓsensu ptiū. ferijs tñ introductis fauore hoim ptes renūciare p̄ōt. scōa pars ibi licet. Nō primo q̄ ferie sanctoꝝ introducte sunt p̄cipaliter ob reuerētiā dei. nā veneramur dñm i sanctis suis ut i de.si dñm de reli.ꝛ ve.san. Nō secōo q̄ regulariē festū cuiuslibet sci nō ē i p̄cepto sz tñ illi⁹ de q̄ spēaliter cauet cū ḡ enumerent ḇ aliqua festa ex necessitate fuāda. regla videt in ꝓtrariū. nā excepto sumat regulā i oppositū. xxxij. q. vij. dñs. ne ob. tex. hic dū dicit: solēnitates oīm sanctoꝝ ꝛc. q̄ nō logtur specifice de festo cuiuslibet sci. sed illa festiuitate oīm scōꝝ q̄ fit in Kl. nouēbris. ut pz fm Jo. an. ex eo q̄ i singulari dicit festiuitatis: nō aūt festiuitatū. Itē dicit patere dan⁹ ex alio. nā si festū cuiuslibet sci ēt in p̄cepto. ad q̄d enumeraret hic ista festa cū sufficeret pz dicere abstinēdū i festo oīm scōꝝ sicut in sili arguit tex. in de. epiani. de ỹ. sig. vltra tñ hic exp̄ssa sunt ꝛ q̄dam alia ut ꝑ dicā p⁹ glo. Nō tertio q̄ in his ferijs introduci i honorē dei iudiciū exercere nō p̄ōt. nihil dicit an sit abstinēdū ab alijs opib⁹ sed dicit abstinēdū ab ope seruili ꝛ alijs de quibus in.c.i.ꝛ.c.lz. ō.e.nec tex. iste simplr dicit diebus his iudiciū non esse exercēdū sed dicit q̄ his diebꝫ feriati ꝛc. sunt enī dies feriati p pr⁹ sed nunc dī q̄ etiā iudiciū dicit his diebus exerceri nō dz. Nota q̄ oēs festiuitates virginis gloriose sunt in p̄cepto ꝛ p̄cipaliter sunt q̄tuor si cut quatuor sunt tpa anni. scz ānūciatio i vere. assumptio in estate. natiuitas i autūno. purificatio i hyeme sed de ꝓceptione ip̄i⁹ vginis patet. i. q̄ ip̄a fuit cōcepta dubitat. Dpe.e.ti.in p̄n. dicit q̄ hoc festū nō ē in p̄cepto. ga fuit ꝓcepta in pat̄ō originali. dicit tñ q̄ in multis locis celebrat ex deuotiōe nō ip̄obāda. Jo. an. in ḇ vltio ꝓtradicēs ꝓceptionē illā q̄ fuit ex humano semie nō venerādā. ꝛ dicit tenendū q̄ fuit in originali pat̄ō cōcepta. ut nō. de ꝓse. di. iij. c.i. sz post ꝓceptionē imediate sāificata. ꝛ ob hoc colit ecclia festum natiuitatis ip̄i⁹ fm eā. Aduerte q̄a de hoc fuit lōga altercatio inter frēs mīores ex vna pte asserentes ꝓceptōez fuisse sine peccato. ꝛ frēs p̄dicatores ex alia parte asserentes ꝓtrariū. vñ Jo. an. videt hic sequi opi. p̄dicatoꝝ. sed ego audiui solēnē mgīm in artib⁹ ! ꝛ theologia p̄dicātē de ordine heremitaꝝ sci augustini tenētē cōceptionē fuisse ex peccatō originale. mouebat p̄cipaliter. quia peccatū originale nō ē nisi q̄d reat⁹ ! seu obligatio ad penā eternā q̄ prouenit ex peccato p̄moꝝ pentū. pro ḇ allego bo. tex. ꝛ nō. in.c. fir-

missime. de cōse. di. iij. sed credādū ē deū ab hac obligatione absoluisse a p̄ncipio beatā v̄ginē ! ex qua debebat carnē humanā sumere. ꝛ hec opi. mihi placet tanq̄ pia ꝛ rōnabilis. cū enī in ea non solū peccatuz originale delenerit sed etiā oēm p̄anitatē ꝛ concupiscentiā ! adeo q̄ peccare nō poterat. ut nō. i.c.ij. de cōse. di. iiij. ꝛ ibi vide p̄ glo. qd opat̄ peccatū originale. ꝛ q̄ tollat baptism⁹ forte credendū q̄ a p̄ncipio eaz exemit ab illa obligatiōe originalis peccati. ꝛ audio q̄ hāc opi. eccl̄ia approbauerit. vñ hodie fit festū celebre de cōceptione in qualibet eccl̄ia. Et vide hic Jo. cal. qui refert q̄ beat⁹ bernard⁹ plene hoc tractat in ep̄la ad canonicos lugdeñ. ꝛ tenet q̄ fuit concepta in peccato originali. ꝛ rep̄hēdit illoꝝ cōsuetudinē qui ḇ festū celebrāt. dicāt tñ q̄ post conceptionē fuit sanctificata in vtero. ꝛ sic natiuitas sua fuit sancta. ꝛ vide gl. que vtrūq̄z sentit in.c.ij. de cōse. di. ij. mihi tamē pl⁹ placet p̄cedēs opi. que ut audio hodie ē approbata p̄ eccl̄iaz. Nota ibi. xij. ap̄lōꝝ. ꝛc. q̄ nō omniū apostoloꝝ festa sunt in p̄cepto. sed eoꝝ tñ qui fuerunt de nūo duodenario ! ꝛ qui sunt isti vide p̄ glo. in.c. vno. de reli. ꝛ ve. sanc. li. vj. inter q̄s nō ē paulus. quia ip̄e fuit cōuersus post mortē x̄p̄i. ut pz in ei⁹ hist̄oria. sed nihilominus ē de p̄cepto. ꝛ hoc quia spēaliter hic ex primit. Itē barnabas nō fuit de nūo duodenario. pz in gl. p̄all. vbi nō cōputat̄ mathias tñ sic. quia successit in locū iude scharioth p̄ sortē. ' Nota q̄ licet solus papa possit de nouo canonisare sanctū. ut in.c.i de reli. ꝛ ve. sanc. epūs tñ p̄ōt aliquē de sancti canoni satis p̄ statutū suū cū clero ꝛ populo suo decernē venerari ꝛ feriari ! vt hic. ꝛ sic intelligit hāc l̄raz Jnno. ꝛ bene ꝛ sequit̄ Jo. an. hic ꝛ glo. in.c. vno. de reli. ꝛ ve. san. li. vi. Alii tñ ꝛ male intelligebat q̄ epūs poterat i eoꝝ diocesibus sanctos canonisare ! p̄ istū tex. ꝛ p̄. c. i. de cōse. di. iij. sed ista iura debēt itelligi p̄out. ō. dixi An aūt hoc possit sol⁹ epūs sine pp̄lo. Bo. an. dic̄ oli tenuisse q̄ nō p̄ istā l̄ram sed postea mutauit sniaz. dicens q̄ solus epūs cū clero seu capitulo hoc possit. q̄ in his que tēdūt in aīe fauorē quilibet ē subiect⁹ epō. de so. ꝓpe. cū sit de iudi. nouit. ꝛ ō. p̄ venerabilē. qui si. sunt le. ego puto oppo. Nō enī sine ministerio i hoc c. ꝛ in. d. c.i. de cōse. di. iij. fuit facta mentio etiam de pp̄lo. vnde scias q̄ licet in spectantib⁹ ad iurisdictōez epi possit ip̄e cū capitulo facere statuta vtputa circa punitiones maleficioꝝ. ut in.c. ut animaꝝ. de cōstit. li. vi. ꝛ q̄ ibi nō. tñ in alijs in quibus verū interesse alioꝝ ! nō p̄ōt epūs statuere sine cōsensu illoꝝ ! vel saltē debēt ee p̄ītes ut nō. dicit Jnno. in.c. vña de loca. et in.c. si. de offi. dele. Confirmat frede. cōsilio. xvij ! et allegat Jnno. in.c. prealleg. vbi de hac materia tractatur. ꝛ sic apertissime sentit in locis prealleg. Jnn. q̄ in casu nostro nō potest solus episcopus facere statutum nisi consentiat populus vel saltem sit presens

t idē archi. in. d. c. i. nō em̄ cōpellit populus crescere. xxiij. di. gesta. t in. c. vbi; credo tamē q vbi populꝰ non habet legitimā cām cōtradicendi; nō bo. cōtradictio. ut in simili nō. archi. in. d. c. ut animaꝝ facit. c. i. de bis que fi. a ma. p. ca. puta quia epūs vult pāpe festandū sanctū qui traxit originē de illo loco; vel q simile facere. facit. c. i. lxv. di. Nō vti mo q fauori introducto cōtēplatione alterius quis renūtiare nō pōt. vel dic sic q iuri introducto in fauorē suū t alterius; nō pōt quis renūciare. facit. c. ad aplitā de regula. nā septima dies fuit statuta ad humanā quietē. t ob da reverentiā. ē. licet. secꝰ si cōtēplatōne sui. lz specifice nō sibi. sed generalr omnibus aligd sic indultū; nō em̄ pōt quis renunciare ferijs solēnibus; quia sunt introducte ob reverētiaꝫ dei; sed introductis in fauorē hominū sic; ut hic. Et ad p̄dicta facit. c. si diligenti. de so. ꝓpe. t. c. ad apolicā. de regula. hoc tamē vltimū ꝓcedit quādo confessio sit vniuersalis i fauorē cuiuslꝫ primati. t ita loquit hic; t. c. dilecti. de so. ꝓpe. secus si in fauorē publicū t vniuersitatis. tunc em̄ primat' renunciare nō pōt. t sic loquit. c. si diligenti. de so. cōpe. t. c. cōtingit de sen. ex. qđ nō. Itē pondera tex. q tota septimana sancta ē feriata. ut ibi patet septē diebus dominice passionis. tē. Itē tota septimana paschalis t sic durāt iste ferie paschales p. xv. dies. vide tamē q dixi in. c. qm̄. s. eo. Sed hic submitto questionē que ꝙquentius annectit ꝓcedentib' q̄s sequētibus: nunquid vltra festa hic descripta sunt alia feriata Hic q sic. t de quibusdā ē certū t de quibusdā ē alii quale dubiū. de quibusdā vero ē magis dubiū. Et primo ē festū corpis cristi. qđ celebrat feria quinta post octauā penthecosten. t nō erat tpe huius decretalis. sed postea fuit institutū. t de hoc nō dubitatur ut in cle. si dominū de reli. t ve. sanc. sedo ē festum beati Martini. lz gl. aliud dixerit in. l. omnes dies. C. e. t specifice de sancto Martino habet in c. i. de ꝓfe. di. iij. Itē festū sancte crucis. s. inuentionis ip̄ius; ut in. c. crucis. e. di. t ibi nō. p gl. quare celebramus festū sancte crucis in qua dñs fuit debonestatus; t nō festū asine in qua fuit honoratus. et reddit ibi rō. qa laus exhibita dño in asina fuit mūdana; de qua nō ē curandū. sed debonestatio i cruce fuit nra redēptio. de bis duabus festiuitatib' fuit aliquale dubiū quia nō fuerūt ibi posite hic. t sic videbant' sublate. primū tamē tenet spe. in ti. e. §. i. in prin. quia expresse illa iura nō fuerūt revocata. quare ergo stare, phibent. l. sanximus. C. de testa. t. c. maiores. de bap. t idē tenēt hic Jo. an. t Hosti. t consuetudo satis hoc approbat. sed de festo rogationuꝫ scz illoꝝ triū dieꝝ añ festū ascēsionis; pōt cē exdē dubitatio cū fenūt i. c. i. t. c. rogatōes de ꝓfe. di. iij. t b nihil dicat. Host. tenet hic q̄ sunt i p̄cepto. Idē sen

sit archi. in. d. c. rogationes q̄ sunt in p̄cepto. Jo. an. refert Guido. dicere q curia hoc nō seruat. t idē dicit spe. in loco. pal. t satis i b standū ē ꝓsuetudini vt dicit spe. in loco pall. t ita allegui t dixi in q̄ne facti. Itē secūdū Jo. an. hic sunt addenda festa q̄tuor euāgelistaꝝ; t q̄tuor doctoꝝ ecclie p. c. visum de reli. t ve. sanc. li. vi. Et idē do. an. hic; qđ bi nō. qa. c. illud expresse nō dicit. sed q debēt venerari sub duplicī officio. t videt loqui respectu celebratiōis officij in ecclia. sed p dicta Jo. an. facit quia nō ē vot simile q̄ propter illud modicū omanasset illa solēnis decretalis mature t ornate cōposita. Insup tex. ibi dicit in fi. sub duplicī officio decernim' venerari. et sic mandat celebrari; t etiā officiū duplicari. de ꝓsuetudine tamē male custodiunt. Itē dedicatio cuilibet oratorij ut in. d. c. i. de cōse. di. iij. t videt tenere spe. in loco pall. sed Jo. an. ibi in addi. dicit b vera quo ad celebrationē fiendā p clericos illius loci. qđ videt hic placere do. an. t ita seruat de cōsuetudine nā duꝫ est ut dedicatio cuiuslibet oratorij sit in precepto. t festū ip̄ius sancti nō. cū cūius debeat fieri festū de natalitijs sanctoꝝ; q̄s de dedicationib' eclesiaꝝ ad ip̄oꝝ venerationē dedicatuꝫ. Itē dicit hic de festo sancti michaelis. et loquit de eo qđ sit in si. septēbris. dicit tamen Jo. an. q ecclesia romana celebrat cūs apparitōem q̄ est octaua ydus maij. sed credo in hoc standum consuetudini locī cum expresse iura nō caueatur Ultimo dubitatur magis d q̄dragesima in qua fm ius cānle non debet exerceri iudicium criminale. ut. l. quadraginta. C. e. et in canone placet. xv. q. iiij. magis stricte dr q̄ quis nō debet vocari ad iudicium a q̄dragesima vsq; ad octauas pasce. et quatuor diebus ante natiuitatem dñi vsq; ad octauas epiphanie. et septem diebus ante natiuitatem sancti Jobānis baptiste. videtur etiam aliquid addi in. c. decernit. xxij. q. v. Host. dicit q illa de consuetudine non seruantur et standum est huic. c. et idem spe. ibi eo p̄all. standum est ergo in his et in alijs ꝓsuetudini locī. et per b habes tpa feriata in honorē dei Hic venio ad gl. et quero quia hic fit mentio de duplici specie feriaꝝ; sunt iste ferie et nunquid sint alie spēs: gl. ij. hoc ꝓsequitur in pcin. lz dic clarius p' spe. ca. i. in prin. q tres sunt species feriaꝝ. quedā dicuntur solēnes et introducte in honorem dei. de quib' ē dictum est. q̄dam sunt ferie publice sine rustice et dicuntur et alicubi appellantur etiā solēnes. ut ille q̄ statuūtur cū messium vel vindemiaꝝ. et hic statuuntur bis i anno et dñt determinari fm q̄litatem t consuetudinem cuiuslibet locī. nā cū' colligit i locis calidis q̄s frigidis ut. l. p̄sides. ff. eo. et de istis duab' b. Quedā ferie dicūt repētine; qz repēte indicūt. ut q̄n princeps i dicit ferias ꝓpter rē ꝓsperē gestā; vel ꝓpter natiuitatem filij vel qz duxit vxorez; vel alia iusta cā. ut. l. fi et

si per ptorem. §. si feria. ff. ex qui. cau. ma. et ista non pñt indici nisi a solo príncipe vt. l. a nullo. C. eo. et p istas ferias restituitur ps si inciduñ in termio ſ. ppter alias non. q: illas ꝓuidere non potuit ut i. d. §. si serie. et vide de bis ferijs glo. in cle. sepe. de v. sig. in v. ob necessitates. Scdo q̃ro supra visum ẽ de diuersis spẽbus feriarum. nũquid aliquib' eaꝝ possint ptes renũciare? glo. hic ꝓsequit in scda pte et mi' ꝓfecte explicat. Dic ergo latius q̃ ferijs solẽnibus ĩ troductis i honorẽ dei non pñt ptes renũciare. quia non i fauorẽ ptiũ. ſ. dei introducte sunt ideo ꝛc. ō so. ppe. si diligenti. et. l. si vnus. §. in summa. ff. de pac. adeo? q etiã cõpromittẽdo i aliquẽ tanq̃ in arbitrũ? non pñt renũciare. nã arbiter procedit ad instar iudicis? et tenetur seruare ferias solẽnes. l. omnes dies. C. e. t̃ b tenet spe. i tu. de arbi. §. si. v. i forma. t Jo. an. hic. et dicũt vez? intelligendo de vero' arbitro. secus in arbitratore Ille ẽ em̃ quidã amicabil' ꝓpositor et mediator pacis. et iste pñt fieri die feriata. ō. eo. c. i. in fi. et hic et. l. fi. C. eo. t t̃ spe. ubi. ō. facẽ qō nō. Jnno. i. c. quitanallis. de iureiu. Jdem dic de ferijs repentinis. cũ em̃ nō fuerũt inducte in fauorem ptiũ? nequeũt ptes eis renũciare. l. oẽs dies ꝓpe fi. C. e. t t̃ spe. e. ti. §. si. post prin. et glo. in. d. de. sepe. de ver. sig. ferijs vero publicis seu rusticis ex cã messiũ seu videmiaꝝ. ptes renũciare pñt ut b. t i. l. i ff. e. ẽ dubitatio nũqd valeat renũciatio fca ĩ ꝓtractu ita q̃ nō sit denceps loc' pnie. t̃ spe. i. d. §. fi. q̃ sic. t idẽ jo. an. hic. Ly. t alij instãt i. l. i. C. e. ſ bar. in. l. i. ff. eo. inclinat finaliter i hãc sniaz q̃ valeat renũciatio. z hec opi. placet? sic ĩ ꝓtractu pñt renũiare appellationi. l. fi. C. de tẽp. app. hoc ꝓcedit fm guil. t sequit bar. ubi sup. nisi supuenerit aliq̃ cã q̃ nō erat tpe renũciatõis? puta q: tũc erat paup. t sic non occupabat i istis. nũc aũt fact' ẽ locupletior? ar. i. l. de etate. §. ex cã. ff. de inter. ac. Jtẽ fm bar. dicta renunciatio referri dz ad ferias q̃ erũt tunc nō aũt ad iduciãs de nouo. ar. in. l. si ita. ff. de au. t ar. leg. z ideo cautũ ẽ? ut fiat renũciatio feriaꝝ pñtium t futuraruz Nunqd aũt ptib' renũciãtibus hmõi ferijs pñt tũc testes ꝓpelli ad testimoniũ? gl. nõ. i. l. oẽs dies. dicit q̃ nō. t idẽ spe. i. d. §. fi. quod placet. q: non debent ptes alijs ꝓiudicare ar. i. l. id q̃ nrm. ff. de regu. iu.

Tercio q̃ro supꝰ visum ẽ de diuersis spẽb' feriaꝝ Jtem an ptes possint eis renũciare. nũc q̃rit an iudicate tpe feriaꝝ iudiciũ sit iterdictuz? t ista sit tercia ps gl. t ꝓiungẽdo istã terciã ptem cũ duab' gl. se. q: ad idẽ tendũt. dic fm gl. q̃ sic regulariter. fallit ꝓmo in appellatõe interponenda ꝓt em̃ omni tpe iterponi ſ ꝓsecutio nō ꝓt fieri. ut nō. in. l. i. C. e. t idẽ bar. ibi Jtem tpe feriaꝝ ob necessitatem hoim introductaꝝ? potest sniã mãdari exequtõi? uel si res est tpe pitura ptes ꝓpellant' venire ad iudiciũ saltem ut li. ꝓtestent ut i. c. fi. de iudi. Tu vide oino ibi q̃ dixi. ubi generaliter attingo an in ferijs solẽnib' ued alijs possit sniã mãdari executioni uel libell' offerri? t dic ut ibi. tercio fallit fm glo. in his q̃ ptinent ad pacem uel concordiã vñ bñ pñt fieri his diebus pacta uel trãsactiones ut. l. fi. C. e. t facit. c. i. ō. e. in fi. q̃ro fallit secũdum gl. se. si subest necessitas ut hic? t si res est tẽpore pitura. ff. eo. l. ij. t. iij. et vide qō dixi in. d. c. fi. Et multa exempla vide de b in. l. i. ij. t. iij. pal. et. xv. q. iij. in suam Quinto fallit si res exigit celeritatez? vt in. l. i. ff. de dã. infec. Sexto fallit fm gl. vlẽ. si pietas suadet? ut q: est cã miserabiliũ psonaꝝ. ut hic i tex. nam i opibus misericordie nõ est habẽda distinctio psonaꝝ Extra gl. addebãt doc. causas mr̃imoniales uel electionum seu vsuraꝝ. ſ hodie de his t silib' dic ut habet? i de. dispendiosa de iud. iuncta de. sepe. de ver. sig. Et qō supra dixi de necessitate dic ꝓcedere fm holt. siue sit necessitas circa tpalia siue spũalia. Exemplũ primi q̃ est necessitas circa collatõne fructuũ? ꝓpter imineten inundationẽ aquaꝝ ut. C. e. l. omnes iudices Jtẽ circa punitiones t qõnes habẽdas i latrones? ut. l. puinciaꝝ. C. eo. t idez vbicunq̃ in mora. pmptum est piculũ aiaꝝ. sunt em̃ omnibus tpalibus ꝓferẽde. xij. q. i. capim'. C. de sa. san. ec. l. sanximus Jtẽ in eo qō dixi in miserabilibus ponis exẽplũ in pupill? ut eis tutores dent? alimenta decernant? t vide de miserabilibus ponis q̃ nō. Jnocẽ. i. c. significãtibus de offi. dele. an decretum pos sit iterponi sup alienatõe rer' mino'? spe. t̃ q̃ non. e. ti. §. ij. i fi. t vide ibi p Jo. an. i addi. Nũc glo. expeditis primo q̃ro hic cauet ō actibus iudicialibus t disponit ut nō valeãt ut i lra. fm tñ distinctõnem ꝑcedentẽ. qd dicẽdum de actibus extraiudicialibus ubi cessat strepitus iudicial? holt. b t Jo. an. post eum in v. strepitus. videt sentire q̃ aliud i illis. dicũt enim q̃ hic non. phibet ꝓpositio t iudicis officiũ. maxie ubi imineret picul̃ aiaꝝ Spe. e. ti. §. sequit v. qd si. darius videt b velle ubi format qõnem an valeat instrumẽtũ editũ die feriata i honorẽ dei? t ꝓcludit tandez q̃ sic. t̃ em̃ nō valeant actus iurisdictõnis ꝓtiose sine sint publici siue ꝓuati ut. l. actꝰ. C. e. actꝰ tñ voluntarie iurisdictõis bene pñt fieri ut ibi. ut emancipare. ꝓtractꝰ inire. iusticiã facere seu scribere. t hmõi. Et ad huc dan' format b ibidez in v. porro. vbi dicit q̃ pt iudex tunc excõicare? absoluere ꝛc. ubi cause ꝓgnitio nõ requiritur ut. d. l. actꝰ. Jdem firmat fre. de se. ꝓsi. xi. xij. t. xiij. et plus ibi dicit in excõicatione utivaleat etiã ubi requirit cause cognitio. t̃ em̃ tunc sit iniusta non tñ est nulla. quia licet cause cognitio sit q̃q̃ de iusticia non tamẽ de substãtia. ad hoc qō nō. ij. q. i. in summa. et. c. sacro. de sen. ex. et idem ꝓfirmat ibi lapus. ut patet in ꝓlio. xij. t t̃ loquat' i ferijs mer sum? rõnes tñ siue pariter ꝓcludunt in alijs ferijs so

lãnibus seu repentinis Do.an.dicit se putare q3 aīz omnis vox iudicis silere debeat tpe feriaz in honorē dei.q3 talis excōicatio non valet in illis ferijs solēnibus.Et idem sub dubio forte dicit i his q̄ sunt volūtarie iurisdictōis:nisi sit actus pietatis Bar.in.d.l.act⁹.et in.l.dinus.ff.e.videt fouere simplr p̄mā opinionē q3 actus spectātes ad voluntariā iurisdictōez p̄nt exercere diebus feriatis i honorez dei:ut ibi.per hec infert q3 decretalis decet.de immu.ec.li.vi. que ānullat actus iudiciario s initos i ecclesia nō extendit ad ea q̄ sunt volūtarie iurisdictōnis:q̄ nō uō.Ego puto q3 ubi necessitas cessat uel pietas uel alia spāli tas actus volūtarie iurisdictōis tūc explicīti tenēt.ꝑ peccāt exercentes talia illo tpe et q3 teneāt facit.q3 non repitur ꝓtrarium ni iure.hic em̄ loquit de strepitu iudiciali.imo q3 teneāt videtur expssum i.d.l.act⁹ t cum ista irritatio causet ex odio t sic sit odiosa t penalis nō dz extendi ut in sili dicit gl.i palle.c.decet. Itē pena non dz excedere,pprium casum.de pe.di. i.pena.facit q̄ nō.Jo.an.in.c.dispēdia.de ẏp.li.vi.in nouella.t q̄ nō.gl.in.c.pstitutionem.de regula.li.vi.q3 aūt subsit peccatū i exercēdo:adduco.c.i. ō.e.ubi dicit q3 cum omni veneratōe debēt hij dies celebrari ꝑ p bos actus abstrahunt boies a ꝓplati one t notarius intendit lucro et opi seruili in scribendo instrumentū t similia faciendo. Itē apertius facit tex.in.d.c.i.in fi.vbi etiā iuramēta pstari nō debent extraiudicialiter.ergo et actus volūtarie iurisdictōis vident inhibiti.vñ in veteri testamento,phibebat iudeis in sabato itinerare vltra miliare:ob reuerentiaz dei Item boies debent tunc quiscere.q3 ad humanam quietam tē.ut in.c.lz.ō.e. pena tñ nullitatis ñ debet extendi ut predixi.t vide q̄ scripsi in.c.i.ō.e. an dicta testium bis diebus p̄nt recipi. An autē homines p̄nt tunc capi:vide p bar.in.l.oēs dies .et.l. fi.C.e.t dixi in.c.ki.s.de iudi. Supra visum ē q3 actus iudicialis nō valet tpe feriaz ꝑ extraiudicialis sic.q̄ritur tamen nūc de q̄nibus valde tritis t vulgatis Et p̄ma sit an citatio facta die feriata ad diem non feriatam valeat:scda q3 econtra si fit die non feriata ad feriatam:tercia nunq̄d i ferijs observandis sit attendendus locus iudicis an locus litigantium:q̄rta q̄stio an i locis ubi nō recollit vinum uel frumē tum debeant observari iste ferie:quita an non insistē tes talibus:ut sunt milites:clerici doctores:uel artifices:mulieres et sīles psone debeant gaudere bijs ferijs ꝓ vino uel grano colligendo:t expediaz has q̄nes ꝓclusiue. Redeo ad p̄mam an valeat citatio facta die feriata,p die non feriata:dicit Jo.an.q3 cōis opi.habet q3 de iure non valet talis citatio per l.dies festos.C.e.ubi dz q3 silere debet horrida vox p̄conis.Item p̄ceptum de citando est quedam sīa interlocutoria.l.p̄ti.C.de bis qui ad eccle.p̄fu.ergo die feriato valere non dz:ut hic.t idē dicendz dicatur q3 non est sīa sed de,processu aīz hic irritetur omnis,processus t̄c.sed dicit Jo.an.q3 hec opi.d cō suetudine non seruat.t dicit q3 Dy.q̄nq3 tenuit illaz cōem opi.sed postea mutauit.q3 effectus citatōis dirigit hic in tps ꝓcessum:et sic debet valere.ff.de donatione inter vi.t vx.l.si enim vxore.in fi.et.l.se.t hec cō suetudo t opi.minime ē mutāda fm Jo.an.ut:l: minime.ff.de legi.t p̄t hec opi.sic iunan fm eū Idē ē iudiciū de tpe quod de loco.ff. si cer.pe.l.vnū. ꝑ valet actus gestus loco non habili:si ipius effectus cō fert in locū habilem.l.oēs.§.si vero apparitor.C.de epi.et de.Ad ꝓtrariū ñdet q3 in citatōne est triplex actus.primus p̄ceptum de citando.secūs executio p̄cepti scz actus citatōis.tercius est,processus q̄ fit vigore citationis.p̄mus p̄t fieri fm eum die feriato:q3 nō requirit cause cognitionez.l.actus.C.eo. Idē dicit de secundo actu:eadē rōne ar.in.l.miles.§.sequinta.ff.de adul.sed tercius actus scz,processus fieri ñ p̄t.t sic videt intelligē ista.l.dies festos .Et moderniores cōiter tenēt oppo.vt Jo.cal. do.car.do.an.t bar.in.l.i.§.nunciatio.ff.de no op.nun.tenet citaz spe.in ti.de cita.§.i.v.item excipitur.t seqn. Idem disputando determinauit Ja.bu.ut dicit bar.in.d. §.nunciatio.lex em̄,phibens citatōnem nō habuit solū respectū ad effectū.sed etiam ad principium.vn de q̄nq3 phibetur actus respectu effectus.t tunc satis ē q3 ꝓferatur in tempus ꝓcessum.et sic loquit.l.si cum vxore.et.l.se.t.c.de vxore.ff.de sepul.Quando q3 phibent nō solū effectus.sed etiā ipi actus t tunc nō sufficit effectū ꝓferri i tempus p̄missum:cū actus sit gestus in tpe inhibito.nō em̄ ē satisfactū iur:ar. in.c.fi.de rest.spo.t in.l.fulcimus .post pri.ff. q̄.ca.ma.t q3 hic,phibeat principium:p3 in.d.l.dies festos:pro hoc q3 lz citatio nō artet ad cōparendum tunc tñ artat pro tunc:t afficit citatū:t q̄dammō cū pronocat ad irā:ut aliq̄liter abstrahat a ꝓplatione t idem dico in iudice dum debeat intendere diuinis nō dz facere p̄ceptum de citando.cum etsi nō exigat cognitio inter ptes tñ intra se debet adhibere aliq̄lē cognitōem i statuendo terminū. Itē negari non p̄t quin sit citatio de processu:t fundamentum iudicij.ut in.c.qñ contra.de proba. p quod ꝓdude q3 nullus actus istoz triū:p̄t fieri die feriata.facit.c.i.ō.e.bar. tñ t oldra.in.d.§.nunciatio.sequit Jo.an. hic.t limitat hoc in ferijs introductis in honorē dei:secus i alijs introductis in fauorē hoim:q3 tunc citatio solum prohibet respectu exercitij.t sic respectu finis citationis.non enim dicitur q3 non citetur:sed q3 nō compellitur venire.ff.de fer.l.i.hoc dicunt procedere tam in requisitione nunciij:q̄s in p̄missione iudicis quia in hoc non exigitur cause cognitio ut.l.sed si interpellatus.§.i.ff.de arbi. facit q̄ nō. Jnno.in.c.

qñ ꝓtra de ꝓba. dicit tñ bar. qꝫ si quis vellet salua re opi. Dy. posset dicere qꝫ. l. dies festos. loquit spe. hic i diebus dñicis q̄si secus i alijs. t idē cal. bic. sed non plusquā. Imo credunt verius esse qđ. ō. dixi sed deferys repentinis isti nihil dicunt Ego puto idē in repentinis qđ in solēnibus: nam imperator mādat eas sub eadē veneratōe obseruari: quia solēnes ut. l. cōes. L. e. debēt eñ tūc cum leticia seruare illas ferias ideo nō dz quis aliquo mō p citatōnem ad irā ꝓuocari: nec inde dz talibus insistere. et hoc q̄ ad primam qōnem Ad scām qōnem an valeat citatio facta die non feriata pro die feriata? Inno. hic ꝑmo distinguit an expressus sit error: ut cōpareat die dñica z nō valet Alī nō exprimit. t tūc licet accedat interminо dies feriata viget ꝙparere die seqnti ut si dixit ꝙpareas. x. die huius mēsis. qꝫ duo vident mādata ut ꝙpeat: t ut illa die cōpeat. ar. c. cū dilecti de do. et ptu. vñ si non pt ꝙpere in termino debet tñ ꝙpere q̄s dicas potest Et p hanc rōnem dicit idē dicendum in distincte: etiā si dies feriata fuisset expressa. t sic recedit ab illa distinctōe. t pro hoc dicto suo allego. c. exposuit de dila. t de in inte. resti. c. tum ex lr̄is. t. c. ex lr̄is. t de do. t ptu. cum dilecti. t de accu. c. veniēs ubi fuit facta citatio ad diē feriatā. Pe. de bella ptica ut refert hic Jo. an. t Ly. i. l. dies festos. L. eo. tenet ptrariū: t ide sequūtur fere omnes. ne Jo. cal. t do. car. t spe. in ti. de cita. §. i. v. itez excipit. qꝫ citatio fit ad diem feriatā: ut ipsemet nō. Inno. in. c. ꝓterea. de dila. t bosti. dicens hic: qꝫ citatus ad diem dñicam uel ad aliū solenne diē nō tenet ꝙpere. facit pro hac opi. fm Jo. an. l. ij. in fi. ff. si qs in ius vo. non ie. Et idem ricardus de senis car. t Ly. in. d. l. dies festos t senit etiā Jo. an. hic qui ꝓsiluit ut index sic terminum assignet. tibi talē diē assignamus. t si forsan dies feriata occurrat assignamus tibi nō feriatā. primā subsequētē. t fm hoc nulla occurrit dubitatio Idem dicit qñ index assignauit terminū cum dictōe vsqz. ut ꝙpareas vsqz ad diē dñicam tūc eñ tz termini assignatio t illud vsqz tenet excluse. t sic dicit intelligendum iura alle. p Inno. et si q̄ filia repiant. lz inter se discrepare videant. t idē cal. bic. t spe. ubi. s. et ricardus de senis car. ut refert Ly. i. d. l. dies festos. t jo. an. hic. dicens: qꝫ ubi ponit vsqz pt in q̄libet die j. festi ꝙpere. secus ubi simplr citat ut ꝙpeat tali die q̄ e feriata. tūc eñ pr̄ venire ñ pt neqz dz. t illa die venire ñ dz. t illa die ō iure ñ tenet venire. t sic necessaria e nova citatio. z hāc opi. tāqz verissimā teneas qcqd senserit hic do. an. nā vbi citatio fit ad diē feriatā est temeraria et ptra ius. ergo non dz aliquo mō afficere citatū. ut in. c. bone. ij. de ele. t que contra ius fiunt pro infectis sunt habenda. ut in regula q̄ contra ius li. vi. t i. l. nō dubiū. L. de legi. t. x. di. vides ad idez bo. tex. in. l. aut qui aliter. ff. qō vi. aut clā per quem.

tex. dicit ibi bar. qꝫ si citatio fit eo tpe quo citatus venire non pt non valet citatō. nec ob. motiuum Inn. qꝫ duo vident mādata per. c. cū dilecti ꝑalle. t. ff. de arbi. l. celsus. qꝫ illud procedit qñ mādatum tenuit a principio. tūc eñ p supueniētē casum seu impedimentum suspēdit: non aūt tollit. sed in casu nr̄o mādatus a principio oīno fuit nullum t temerariū. ideo nō vicatur. ar. in. §. loca. insti. de ver. ob. t in. d. c. bone.

Tercia qō fuit. nanqd in ferijs obseruādis sit attendendus locus rei an iudicis an actoris ubi dat diuersitas propter varietatem regionū? Inno. t host. hic late ꝓsequūt: t spe. e. ti. §. i. v. sed pone. Et communis pdusio videt: qꝫ debeat attēdi locus iudicis. Et rō vigeris videt: qꝫ agit de ordinatōe iudicij attenditur consuetudo fori ubi exercet t nō ꝓsuetudo litigantiū. ut nō. in. c. quod clericis. de fo. ꝓpe. t in. l. iij de testi. t nō. sup ꝓca. de ꝓsue. ergo ꝛc. Itē si dicerem⁹ oppositum haberet rē uel actor duplicatas ferias. qꝫ regionis sue. t loci iudicis qđ sonat i absurdū et in ꝓgatōem litium Item satis ē iudicem ex verisimilibus causis aliq̄d in principio p̄fixisse. nō eñ recipit mutationem ex aliquo accidenti i ptrarium ar. ff. de postu. l. i. §. puericiam. et ita papa alias in facto ꝓnūciauit. et hoc teneas Tertio ad quartā qōnez an vbi non colligit vinū ud frumentū sunt ferie obseruande? Inno. hic t cōiter doct. distinguūt t bñ qꝫ in regionibus ubi non colligit vinum t bibitur: sicut in hybernia: non fient ferie ꝓ vindemijs sed in regionibus ubi cōiter bibitur vinū lz ibi non colligit: secus dicendū. qꝫ optet qꝫ sibi aliquo tpe anni ꝓuideāt alimunde. t idem dicendum de ferijs messium: ut dentur etiam si ibi non colligat frumentum. qꝫ oportet ꝓ⁹ dinare t ꝓuidere. facit. l. i. ff. eo. t hic in fi. Ad vltimum qōnem. an milites burgenses t doct. t sil'es persone gaudeant his ferijs? Spe. e. ti. §. i. ꝑpe fi. qꝫ sic. qꝫ licet isti non implicent talibus p se: tñ impediuntur ꝓpter ꝓcuratores aduocatos testes t sumiles ꝑsonas que istis intendūt. quod nō. dicit tñ Inno. hic. t spe. in loco ꝑalle. qꝫ si aliqui de remotis ptibus p se uel ꝓcuratores sunt in curia: t dum causa eoꝝ agit occurrūt ferie: qꝫ nilominus sunt ꝙpellendi litigare. quia isti non impediunt in aliquo. t mali cijs hoim non ē indulgendū. facit. c. qñ de dīor. t i. l. in fundo. ff. de rei. ven. sec⁹ dicant si ꝓcuratores essent de loco curie: uel alio vicino. qꝫ tunc gauderēt ferijs. t est rō. qꝫ isti bñ impediunt: cum sunt in loco ꝓprio ud vicino: ad quem defacili ꝑnt redire. sed quando sunt de remoto cessat ista rō. et ex hoc dic qꝫ ubi aliquo modo impedirent: remoti etiā gauderent puta qꝫ testes tunc nolunt venire: seu non possit itа libere habere aduocatus uel alias personas necessarias. et hec nota.

de ordine cognitionum.¶

Quia lite ꝓtestata ꝑstito iuramento calūnie ⁊ dationis dilatōibus ab hoie et a iure: solēt rei suas qōnes ꝓponere. de quibus quo ordine sit cognoscēdū. posset merito dubitari. Ideo post rubricas p̄cedentes: ponit istam. de materia habetur .ij.q.ij.⁊. iij.q.i.

Opp.⁊ videt ꝙ illa ꝯca sit superflua. qr quo ordine de plūbus qōnibus cognoscat tractat. s. in ti. de mu: pe. ergo tē. qō est ꝓtra id qō pollicit⁹ fuit. ē. in ꝓhemio huius libri. ⁊ superflua sunt resecāda ut in. c. ij. de proba. ⁊. lxviij. di. cor epi. So. Jo. cal. ⁊ bene ꝙ ꝯca de mu. pe. principalr tractat an re⁹ possit reconuenire actorē ⁊ coram quo iudice ⁊ an qō seruat in vna cā sit seruandum in alia. si quid aūt de ordine cognitionū ibi ꝺr illud est incidenter ꝑ ḃ tractat principaliter quo ordine de ipis cognoscat. Jtē hic non solū tractat de ordine ꝓcessionis. sed de ordine ꝓgnitionū quarūcūq; plurimū qōnum saltē a diuersis ꝓpositaꝝ. seu reus ꝓponat ꝙ modū actionis sine exceptionis. ut patet in nigro. et de his non tractat illa rubrica. ⁊ sic vna non est superflua per aliam. licet habeāt aliqualē ꝓximitatem inter se. sed potest ⁊ aliter opponi contra rubrum. sed hoc sufficit.

Ntellexímus. Casus. Judex aī sententiam de peremptoria cognoscit exceptione: sufficit tamen ꝙ in principali pronuciet. Communis diuisio secunda ibi inquisitionem. uel specialius summa sic. Contra mulierem vendicantē aliquem in maritū admittitur exceptio consanguinitatis: que prius discutienda est q̄s super matrimonio pronunciatur. ⁊ sufficit sup ipo principali pronūciare. ḃ. d. Nota ꝓmo ꝙ libera ꝑsona ꝑt vendicari: adiecta tī cā. ut qr est meus maritus. alias aūt libera ꝑsona vendicari nō potest ut. l. i. ff. de rei ve. ⁊ vide qō nō. in. c. ex pte. de restit. spo. p Jnn. et alios. vī expone tex. ibi in vir. i. in maritū. Et ꝺr vir a virtute animi. mulier vero a mollicie ut in. §. sed illud ambaesij. xxxij. q. vij Nō secō ꝙ ꝛ̄ mulieri agēti possessorio ad restitūm ꝓ ingressū admittat exceptio ꝙsanguinitatis: seu alia ꝓcerices defectū ꝓprietatis ut i. c. ex ꝙsone. ꝺ restit. spo. sec⁹ si agit petitorio. ḃ enī ī petebat restitū ꝓ ingressū ꝑ petebat adiudicari. ut satis colligit ex tex. Nō tercio i eo ꝙ ḃ vir excipit p⁹ testes, productos ex pte mulieris actricis. ꝙ reus nō arrat ad peremptoriā ꝓponendā ante fundatā intentionē actoris. an aūt hoc possit post dicta testificata: ul' aī productionē testiū. j. subijciā plene Nō quarto ꝙ exceptio peremptoria dicit. i. pimit petitionem seu actionē actoris. Jdeo dicim⁹ ꝙ exceptio dr actionis exclusio. ut. l. i. ff. de except. et li. c. ij. j. e. ⁊. c. a nobis. de except. Anteq̄ attingā materiam huius decre. q̄ro de rōne decidendi. Hoc eī sunt duo dicta. primū ꝙ ꝓmo ꝺr discuti negociū principale. scōm ꝙ discussa exceptione satis ē ꝓnunciari sup ipo principali. So. ꝺde post calde. dicta tionem ꝓmi dicti esse: qr fundata intentione actoris venit reus condemnādus. nisi aliter se defendat. ꝺr eī iudex iudicare fm merita cause q̄ pandunt ex assertione ptium ut. l. fin. C. si ꝙ vim alio mō. et. c. tū ex lītis. de in. inte. resti. vī ut appareat an reus sit absoluendus ⁊ nō condēnandus: ꝺr primo discuti sua exceptio Ratio aūt scōi dicti ē. qr omne superfluū resecādum ē ab arte. lxviij. di. cor epi. ⁊. j. de proba. c. ij. sed pronūciato sup principali: apparet de effectu ad quem peremptoria fuit proposita. ex quo aliud nō obstabat ergo nō est necesse sup exceptione specifica pronunciare cū satis tacite pnunciet. Et ꝙ hoc apparet inutilis et vana illa magna discussio. gl. ⁊ doc. an sit pronunciandū sup exceptione incidenti vel emergenti. cū sit tem sup eis tacite semp pronūcietur. dic ut j. subijciā

Venio ad gl. que solent iuuenibus multū difficiles reputari. ⁊ in veritate ē propter aliqua vocabula magistralia: de qbus statum dicet. Et pro claro intellectu huius gl. duplico eam quo ad intellectū principaliter in tres ptes. primo eī attingit qñ sit ꝓponenda seu discutienda exceptio peremptoria. scōo an ⁊ qñ sit pronunciāda sup exceptoe incidenti uel emergēti. tercio que dicat exceptio incidens uel emergens Quo ad primū gl. multū breuiter dicit. ꝙ de peremptoria seu incidēti cognoscēdū est tūm intentōe actoris fūdata. ar. hic. Nā primo mulier actrix testes suos ḃ produxit ad fundandā intentōez suā. ⁊ postmodū virgo cepit de cōsanguinitate: ⁊ ꝓbatōes obtulit Circa hāc primā ptem dic latī⁹ ⁊ clarius: cōcludēdo materiā hic ⁊ alibi tactā. ꝙ aut loquit de exceptōe dilatoria aut peremptoria. primo casu illa regulariter ꝓponenda et probāda est aī li. ꝓtest. ⁊ li cā ē talis i qua nō requirit cōtestatio ꝺr proponi aī illum actū glosler fieri post litem conte. ut i. c. iter monasterium. de rei iudi. ⁊ qō ibi plene nō. vide bo. glo. in. c. l. de dol. vi. et p Jnn. in. c. ij. de dila. fallit i exceptōe excōicationis: ⁊ in dilatoria solēnis. et de hāc natura dicit nō. in. c. pe. et. c. pastoralis. de excep. ⁊ in. l. exceptionē. C. de probat. hec vera nisi exceptio inciperet cōpetere post li. conte. ut in. c. insinuāte de off. dele. ⁊ in. l. ij. C. de consor. eius. li. Et nisi de nouo perueniret ad noticiā ptis. ut dicit gl. nō. in. c. exceptionem. ij. q. vi. et aliquid de ḃ vltimo dicaꝝ j. in. c. ꝓx. Et adeo hec sunt vera ꝙ si iudex vellet simul procedere sup dilatoria et sup principali uel. pcessus erit nul⁹ uel saltē poterit appellari; propter cōtradictōem que sequit exinde. de quo dic ut plene dixi i. c. exhibita. de iudi. Si vero q̄rit de peremptoria seu incidenti. ei dr ꝓprie materia nostra Et i hac pclude ꝙ aut queritur

quando possit eã proponẽ aut qñ debeat·primo casu dic ant;ponẽ añ li.ꝓti.et regulariter nõ ꝑt nisi sit exceptio litis finite.de q̃ in.c.i.et.ij.de li.contẽ.li.vi.nl' nisi illa talis exceptio sit notoria.nõ eñ dz iudex permittere ut factũ cui notorie obstet exceptio deducat in iudiciũ de fi.ꝑsbi.quoniã. ⁊ nõ.Jo.an.in.d.c.i. de li.ꝓh.li.vi.post archi.facit qõ nõt Jnno.in.c.ij. de dila.Jdẽ si exceptio contineret i instrumẽto;uel excipiens offerat se illã incontinenti probaturꝫ. ut nõ. Jo.an.in addi.spe.in ti.de except.§.dicto ỹ.ꝑ an reus.et nõ.in.c.super lr̃is.de rescrip.Aut vult proponere post li.cont;.et tũc aut anteꝫ actio fũdauerit intentionẽ suã;et actor consentit et planum q̃ potest. mos eñ ei gerendus ẽ.ut.l.certa.ff.de proba.lz factus sit sic se onerãdo.q; forte nõ probabit actor.et sic inꝑfluo grauabit onere probãdi.ꝑ si certus est de intentione actoris.tunc legis consiliũ est ut fateat et proponat incõtinẽti exceptionem suã;ut.l.siquidẽ de except.C.Aut actor resistit. ut q; dicat se prius velle probare intentionẽ suã et si simus in casibus in quibus iudex potest procedere simpl'r et de plano ⁊c.et tunc iudex etiã inuito actore ꝑt ꝑsigere ꝑtibus eãdẽ terminum ad probandũ iura sua.ut in cle.sepe.ò v. sig.Jta tenet Jo.cal.hic.Aut sumus in alijs casib' uel in istis iudex se nõ intromittit;⁊ tũc aut nullũ interesse potest ꝓtendere actor;q̃ reus simul admittat ⁊ nõ ob.ꝓtradictio sua;maxime si reus fatet intentionem ipius actoris;⁊ hoc tz hic cal.et recitat pe.ternisse ⁊ placet spe.⁊ dic de facto seruari propter facilioren expeditionem litium;ut recitat in ti. de testi. .§.qualiter.v.sed opponit.et de except.§.viso.v.ꝑ nunqd.⁊ placz b̃ do.an.et bene nõ eñ apparet ratio in cõtrariũ.⁊ b̃ tenet lz aliud senserit Jnno.b̃ ·Non tñ ꝑt excludere actorẽ nisi velit ilico probare ꝑ instrumentũ.nã ille ꝓferet de q̃ ꝑ Jo.an.in addi.spe. in ti. de proba.§.i.v.pi.Vi autẽ actor posset ex hoc concursu pretendere aliquod preiudiciũz.puta q; testes sui venerũt de longinquo et vnus ẽ examinator.tunc fatis poterit actor ꝓferri.q; prius ꝓuocauit ar.in.l. q prior .ff.de iudi.⁊ j.eo.c.cum dilectus.⁊ qõ nota. Jo.an.in loco ꝓalle.Aut vult oponẽ post li.ꝓti. et publicatis attestatõnibus.⁊ videt gl.ꝓdudẽ in.l.ij. C.senten. recain.non pos.q̃ nõ debeat admitti ex q̃ dicit testificata.de testi. fraternitatis.ꝑ Jo.cal. hic ⁊ bar.in.d.l.ij.et spe.in.d.§.qualiter.v.ꝑ oppo .de testi.et cõiter alij moderniores distinguũt ⁊ inclus. q̃ aut exceptio peremptoria ẽ ꝓpassibilis cũ facto principali,pbato;⁊ admittit.utputa probatũ ẽ matrimonium;volo nunc ego reus probare ꝓsanguinitatem nam vtrunqz eẽ ꝑt.⁊ sic nõ est presumptio seu timor subornatõis.ar.hic.⁊ in.c.finez.de do. ⁊ ꝓtu.⁊.c.de testi.j.de testi.Aut exceptõ nõ ẽ ꝓpassibilis cũ facto principali.ut q; dico matrimoniũ nõ ꝓtractũ.uel quid sit.e.⁊ procedat illa gl.q; alias admitteret probatio sup articulo directe ꝓtrario;qõ ñ lz publicati attestatõnibus.de testi.de.ij.Aut vult proponere peremptoriam post litem i principali.⁊ tũc aut nõ ẽ appellatuz ⁊ tũc nõ ꝑt.q; lnia iam fecit ius iter ptes.ut.d.l.peremptorias.ꝑ in cã appellatõis ꝑt opponi dũmodo ñ fiat,pductio sup articulo directe ꝓtrario ut.d.de.ij. b̃ vez nisi maliciose fuisset dilata de quo in.c.i.de except.⁊ vide gl.in.c.ex pte ade.de testi.et in.d.c.de testi.ubi tangit de exceptõe ꝓtra psonas testiũ.Si vero queritꝫ qñ debeat ⁊ possit arctari;dic q; si ẽ causa q̃ simplr et de plano ⁊c.ꝑt iudex statim post li.ꝓti. vtri q̃z pti statuere terminũ.ut in.d.de.sepe.⁊ b̃ tz cal.b̃. si aũt non ẽ talis causa nõ ꝑt compelli añ fũdatam intentionẽ actoris ne inꝑfluo ḡuetur.alias potent appellare ꝑn cal.hic.⁊ bñ facit.l.quidem.C.de except.q̃ est optima lex;et dat consiliũ reo qualiter debeat se habere i proponẽda ⁊ probãda exceptõe.cõcludẽs q̃ aut reus certus ẽ q̃ intentio actoris sit vera ⁊ tũc fateat eam ⁊ excipiat ⁊ solũ sup sua exceptõe contendet.Aut ẽ certus q̃ sit falsa ⁊ nihil opponat sed expectet probatõem actoris.si vero ẽ dubius;tũc proponat exceptõem cũ protestatõe.si actor,pbauerit.Dic tñ q̃ hec protestatio nõ ẽ necessaria;cũ ⁊ sine ea possit proponere etiã fundata intentõe actoris ut in.c.ò testi.de testi.et.c.finem de do.⁊ ꝓtu.etiã in cã appellationis si fuit obmissa in cã principali;⁊ bz locũ illõ nõ oppositũ opponã et nõ probatũ,pbabo.ut i.c. cuz iohãnes.de fide instru.⁊.l.ꝓ hãc.C. de tẽpo.appel. Et ꝓ hoc habes hãc ꝓmaz ptem clare ⁊ late expedi tam ⁊ declaratã. Venio ad scõam ptem q̃ fuit an ⁊ qñ sit,pnunciandũ sup incidenti exceptõe uel emergenti;naz tex.videt velle i ti.hic;q̃ sup exceptõe nõ sit,pnunciandũ ꝑ sup principali tm̃.Jdez ⁊ clarius videt velle tex.i.l.i.C.de ordi.iudi. ubi dr q̃ ad offm̃ eius q̃ de hereditate cognoscit ptinet vniuersam q̃stionem incidentẽ cognoscere;etiã si sit talis de qua al' principaliter nõ posset cognoscere.⁊ b̃ ideo q; non de ea ꝑ de hẽditate,pnũciat Et circa b̃ multa,ꝓ et ꝓtra possent allegari.ut ptz hic in scõa pte gl.·q̃ tandem circa b̃ ponit tres opi.·Prima fuit bul.q̃ dicebat q̃ sup exceptõe incidenti nõ erat,pnũciandũ;ꝑ sup principali tm̃.q; satis intelligebat,pnunciatũ ꝓ q̃ndam consequentiã sup principali.Scõa fuit mar.⁊ pe. dicentiũ q̃ erat sup ea pronũciãdũ.q; ò qua re iudex cognoscit ⁊c.Tercia opi.fuit Jo.⁊ Azo.·distinguentiũ inter incidẽtes qõnes ⁊ emergẽtes;ut sup incidẽti nõ sit,pnũciãdũ;ꝑ sup emergẽti sic ⁊ sic reducebãt iura et opi.ad concordiam.Et hanc opi.tenuit etiaz Jnno.in.c.cuz inter.R.de elec.⁊ placet hic gl.·Pdonit etiam hic gl.in fi.aliam solutõez ut sup incidenti nõ sit,pnũciandũ de necessitate.ꝑ si pronũciatur inspecter b̃ nõ offendit.⁊ iste due solutões cõit tenentur

b p doc. t p gl. t pbar. in. l. i. de ordi. cog. L. Dz
ꝯdude dari? hāc materiā post hosti. t cal. q; aut est
talis exceptio sup q; pnūciatōe non facta tacite vel
expresse nō pt expedin negociū principale: t sup ea est
pnunciādū t nō curo an expresse vel tacite ꝓcedendo
ad vlteriora pm nō. in. c. ex pte. Ubi. de appella. t p
bar. in. l. a. ꝓcedente. L. de vila. Et sub isto membro
ꝓbendit ois exceptio ꝓcernens processum: siue
nata sua sit dilatoria siue peremptoria. ꝑ ppter prile-
giū speciale opponit dilatoria. ut ē exceptio finite lit̄.
ut in. c. i. de li. ꝓte. li. vi. Idē ubi ꝓcernit, processum acci
dentaliter ꝑ naturaliter ꝓcernit negociū principale:
ut q; opponit exceptio defectus. natalium ita tamen
q; iudex secularis nō pt de ea cognoscē. tūc enī pīn-
dicat, processui. q; secularis dz supsedere donec hec in
cidens qō uel exceptio expediat ꝑ ecclesiā. ut i. c. tuā
de ordi. cogni. et tūc ecclesiastic? pnūciat sup ea: t re
mittit negociū principale ad iudicē secularē necessario
q; pnunciat b casu. q; aliter secularis nō posset, pnū
ciare sup principali. Aut ē talis exceptio sup q; pnun
ciatione nō facta pt differri qō principalis. et tūc pt
differri, pnunciatio. ut cū pnunciat sup principali sa
tis, pnunciat sup illa exceptione. Et sub isto membro
ꝓbendit omnis exceptio ꝓcernēs ipm factū princi-
pale. Exēplū. peto a te. x. occasione pacti. exāpis ō
pacto de nō petendo. certe non ē necesse ut, pnunciet
expresse sup eo. q; si i fine iudex absolvit te. satis, pnū
ciat sup eo: approbando pactū. si vero ꝯdemnat excep
tione nō obstāte. videt pactuz reprobare. t sic oīni
casu saltē tacite pnūciat. Sed difficultas solū consi
stit inb an pnūciatio possit differri vsq; ad finē cau
se ud debeat prius, pnūciari: ud potes cape aliā do
ctrinā breuiorē q; sup exceptōe ꝓcernēte, processuz ē pri
us pronunciandū expresse ud tacite: q; procedat sup
principali. ut probat in. c. exhibita. ē. de iu. sed sup
exceptōe ꝓcernēte ipm factū principale: nō est op? q;
ꝑius pronunciet. sed pt differri et simul examinari: cū
negocio principali. et satis est postmodū pronūciare
super principali. ut hic et in. d. l. i. L. de ordi. cogni.
Subdicio rōem vtriusq; dicti ut d? habeat materia
Qñ enī exceptio ꝓcernit et impedit, processum ideo dz
prius diffiniri: ut appareat an sit, procedendum ud nō.
nā si iudex vellet, procedere etiā sup principali insurgeret
q̄dam ꝓtrarietas. q; exceptio dicit nō, procedendum:
t iudex, procedendo videret facere oppositū. ideo super
ea ē ꝑius pronnnciandū uel expresse ud tacite, procedo
ad actum ꝓtrarium: ut in. d. c. exhibita. t nō. in. c. ex
pte de appel. et p bar. in. l. a, procēte. L. de vila. Dz
qñ exceptio ꝓcernit factū principale: tunc ideo non est
necesse prius pronūciare. q; supflnis nō ē vtendum.
ut in. c. q̄. de proba. ꝑ pronūciādo sup principali satis
pronūciat tacite sup ipa exceptōe ꝓcernēte ipm princi
pale. ut. ō. dixi. q; nō ē necesse expresse sup ea pronūcia

re ꝓtē potest allegari t alia rō. Exceptio ꝓcernens fa
ctū principale ut ē peremptoria: opponit nō principaliter
propter se. ꝑ ut perimat ipm factū principale: de quo ē
q̄stio. ideo satis ē q; pronunciet sup ipo principali: de
q; est q̄stio: t non sup incidenti proposito. cū. finia de
beat cē ꝓformis petitōi. t ideo subtilius ē nō pronūcia
re. ꝑ si nō pronūciat nihilomin? valet sua: dummō
pronūciet ad effectū pronūciādi sup ipo principali. vi
de ad b qō nō. j. c. proxi. t p b habet clarissime mate
ria huius scōe ptis glo. Restat nūc procedere ad
tertiā ptem incidenter tactam i gl. q̄ sit exceptio incidēs
t que emergans? Et si bene ꝓsiderent ꝓdicta: solutio
patet ex dis. ꝑ ut specialius t clarius habeat sciās q;
tres solent dari regule. Prima est q; omnis peremp to
ria dr incidens: q̄si incidēs. i. perimens ipm negociū
principale. Dilatoria vero dr emergēs: q; oriē in ipo
negotio. videlicet an dilatio sit dāda ud nō: and an
testis sit recipiendus ud nō: ud qd silē. Ista regu
la nō ē omnino vera. Nā exceptio rei iudicate: trāsa-
cte: vel finite: ē peremptoria: t tñ pt opponi añ li. pt. in
vim dilatorie. ut in. d. c. i. de li. pt. li. vi. Alia regula est
q; exceptio hūs vetustiorez causam, iudicio. i. q̄ ē orta
añ iudiciū: dr incidens. Exēplū i exceptōne plangai
nitatis: vel pacti. hūt enī ortū añ li. pt. inchoatōnem
ꝑ illa q̄ oriē i iudicio dr emergens q̄si tunc oriat. Sed
ꝓtra p̄mam partem opp. pactum d nō petādo pt fieri
post inchoatū iudiciū t nihilominus ē incidēs cū pe
rimat negociū Cōtra secdaz ptē oppo. q; pt tollis ē
exceōicat? iudiciū: uel actor añ inchoatū: t tñ hec exce
ptio ē emergēs: cū ꝓcernat processuz. Jo. dicit bar.
in. d. l. i. L. de ordi. iudi. t sentit Jo. an. b saluādo il
lam regulā quā videt sentire gl. in. d. l. i. q; dz posse fie
ri pactū p? inchoatū iudiciū: nī coīter exceptio inci-
dens t peremptoria solet habē ortū añ inchoatū iudi-
ciuz: et iura adaptantur ad ea que frequenter fieri so
lent. ut. l. nam ad ea. ff. de legi. et. c. literas. de despō.
impube. Non ob. quod dicitur contra secdam partez
quia licet materia exceptionis dilatorie: possit habe
re ortum ante li. tamen exceptio ipa. propie non ꝯ
petit nisi post litem: quia concernit processum opor-
tet tamē q; añ inchoetur processus ut sic repiat aliqd
cui opponat. et sic respectu obiecti oriē nunc. ar. in. c.
ad dissoluendū. de despō. impu. et. l. decem. ff. de v.
obli. non sic in peremptoria cū factū, ꝓcernat principale
t sic antaq̄ inchoet lis pt ꝓpetere. Tercia regula que
mihi plus placet t satis clarissima est t verissima vi
dicam? q; omnis exceptio ꝓcernēs ipm factū princi-
pale seu q̄ opponit ad ipm factū principale dr incidēs. q;
primit ipm principale Exceptio vero ꝓcernēs, processum
dr emergēs: qz i veritate nūc ꝓpetit respectu obiecti.
sine q̄ sit peremptoria: ut exceptō litis finite sine nō. et q̄
opponit ad processuz dr emergēs. Idē ut dixi quando
naturaliter ꝓcernit factū principale ꝑ accidit aliter cō

cernit,pcessum,ut q̃ iudex de ea nõ ꝑt cognoscẽ.ꝑuidicat eñ processu accidentaliter vñ opter negocium remitti ad ecclesiam sup illa exceptõe:q̃ pronũciabit sup illa.ut i.d.c.tuã.de ordi.cogni.t dixi.ẽ.in ꝑcedẽ ꝓcula gl.Et ex his ꝓz que dicat exceptio incides ,put capit hic.q̃q̃ dz incidens q̃ concernit factum sepatum.t dz ꝑiudicialis ad cõnen ,ppositaz nam q̃q̃ similis incidit in ciuilem q̃q̃ in criminali q̃q̃ ecõtra tẽ.et de his etiã tractat cal.hic.sed dico ꝓut gl.que hoc tangit in.c.tuaz ꝓ a l.

Vim dilectus. Latus.Dicẽ cõtra actorem spoliationẽ opponit.aut excipiendo t tunc ꝓmo audit et ea probata nõdere nõ cogit sꝫ p hoc non restituit.aut agendo:t tunc simul veraq̃ q̃stio terminat t ea probata restituet.Et sunt ptes due.In prima facti t.processus narratio.In secunda iudicis interlocutio ibi nos autẽ.Itẽ prima subdiuidit i tres .primo ponit actoris petitionẽ.secõa ibi circa rez exceptõem.tercia ibi rez.actoris replicatõem.Itẽ secõa principalis facit duo.q̃ primo interloquit distinguendo duo mẽbra.ꝓmum ibi cum ea.secm ibi.ꝫ quoniã.Secõ ibi rez declarat interlocutoriã:ꝓbãs id per duo silia.primum ibi quemadmodũ.secundum ibi .testes etiam.

Nota ꝓmo ibi circa li.ꝓ.tẽ.q̃ exceptio spoliationis est dilatoria.dz eñ proponi ait li.ꝓte.t ꝑt differri vsq̃ ad li.ꝓte.ad hoc.c.fi.t quod ibi nõ ꝙ.eo.Est bonus tex.cum glo.in.c.i.ij.q.ij. Nota secõ.q̃ exceptio spoliationis repellit actorẽ ab agẽdo:etiaz super alia re:sine agat ciuiliter ut hic:sine criminaliter.ut.iij.q.i.per totum.t ß q̃ opponit ꝓtra ipsum spoliatorem.An autẽ possit opponi ꝓtra tertium.dic ut in.c.i.eo.ti.li.vi. Nota tercio bona practica ex capiendi de spoliatõe prius facta.non eñ teneor tibi rẽdere nisi prius restituas mihi rem violenter mihi oblatã.non ergo tenet simplr excipere de spoliatõne ꝫ ꝑt addere nisi prius mihi restituas tẽ.t sic etiã debet iudex pronunciare sup hac exceptõe probata:ut hic ꝓz in tex. Nota q̃rto exceptõem spoliatõnis obstare nedum spolianti t possidẽti rem spoliataz.ꝫ etiã si nõ possideat.satis eñ ẽ q̃ p violentiã suã spoliatio facta est.tenet eñ ad restõnem lz res ad alium puenerit.ad ß.l.i.§.quoties.ff.de vi t vi ar. Nõ quinto ar.q̃ exceptio spoliatõis ẽ probãda incontinẽti.ã hodie ẽ tempus ꝑfixum.dz eñ probari ꝙ.xv.dies post diem in q̃ proponitur.ut in.c.frequens.de restit.spo.li.vi. Nota vi.q̃ spoliatio ꝑt in iudicio deduci dupliciter p viam exceptõis.t ea probata repellit actor.sed rẽ nõ restituit.q̃ finis exceptionis est repellere.t nõ ꝓsequi.Item p viã actionis:et ea probata ꝓsequit restitutõem.nõ aũt repellit agentẽ tñ q̃ finis actõis est ꝓsecti nõ aũt repellere.dz ꝙ attendi modus agẽdi.t sic iudex ꝑt procedere t suiaz suã restrũgere lz notorie appareat de spoliatõe.p probationes tã factas.q̃ nõ.facit finis.c.et nõ pro intellectu illius.c.ecce.xxiij.q.iij. dũ dicit:q̃ ubicunq̃ crimina darenerint punienda sunt. Nõ ar.q̃ ꝑdenactus directe de falso ꝓmisso i offõ testificãdi:efficitur infamis.secus si directe nõ fuit actum ꝓtra eum:ꝫ ut repelleretur a testimonio.ut hic et in.l.luti⁹.de his q̃ nõ.infa.Alia nõ colligo q̃ veniũt.ꝙ.examinanda latius. Et ꝓmo iuxta ordinẽ expeditã gl.t prima q̃rit q̃ in tex.dicat q̃ manu armata tẽ.an sit differẽtia inter vim armatã.t eam q̃ fit sine armis.gl.q̃ sic.Nam vis cũ armis dz publicata:t pro ea fit deportatio.Alis vero sine armis:dz ꝓuata.t ista deponit ab ordine rez.Et dic q̃ punit pro vi ꝓmata in tercia ꝑte bonoz.et nõ ꝑt amplius eẽ iudex uel senator:uel aliquẽ honorẽ haberet tanq̃ infamis ut.l.i.t.l.fi.ff.ad.l.iul'.de vi ꝓgata.t in iurib⁹ hic allegatis in gl. Et aduerte q̃ vis publica dz inferri t ñ solum si cum telis seu ensibus vis inferat:ꝫ etiam cũ omni eo quod nocere põt.ut in.l.armatos .ff.ad.l.iul'.de vi publica.t tenet gs hac.l.nõ solũ si vim intulit cum armis.sed si arma teneat i domo:uel i agro sine cã legitima.puta pro vsu venandi:uel itineris:uel nauigationis.uel cã mercimonij .ut i.l.i.et.ij.ff.eo.ti.Vis aũt ꝓmata ꝓmittit:cũ vis aliqua etiã sine armis infert:coadunatis hominibus:uel si res debitoris sine iudicis auctõe occupent tẽ.de q̃ dic plene ut habet ꝑ totum titulũ de vi ꝓmata Et intellige vltimum:nisi ex pacto potuerit creditor illa bona occupare:q̃ q̃ valeat dic ut plene nõ.in.l.iij.C.de pigno. Oppo.t videt q̃ ò spoliatõe facta ꝑ abbatẽ non possit excipi inquantũ agit nomine monasterij q̃ delictũ ꝓlati tẽ.xvi.q.vi.si enim Io.dicit glo.iij.q̃ hic totus ꝓuentus ꝓsensit ab initio:uel ex post facto ratum habuit.Nam t in maleficijs rati habitio retrotrahit ut.l.i.ff.de vi et vi ar.et in.c.cum quis.de sen.ex.li.vi.Et nota hãc gl.q̃ solet quotidie allegari.q̃ lz delictum solius ꝓlati non noceat ecclesie.secus tñ si delictũ fit p totã ecclesiã seu ꝓlatum cõsilio cũ capitulo.t idẽ nõ.gl.in regula delictum de re.iur.li.vi.Et idẽ q̃ ò ista glo.tenuerũt Io.Tac.Host.t Jsbi.Et facit q̃ nõ.i.l.iubem⁹.C.ò sacro sanc.ec.Host.dicit:ß mõsteriũ teneri ex facto abbatis:q̃ res ad ipm puenit:t ipaz possidebat.vñ non debebat ex dolo abbatis lucz sentire.sicut nec dãnũ pati.ff.de dolo.l.i.Et si diceres q̃ lucz ẽ istud cũ illud castrũ spectaret ad mõsterium:t sic non possidebat rẽ suã:Respõdet q̃ forte milites castrz ꝑ feudũ tenebãt.t sic erat lucz respectu vtil' dñi.uel ẽ lucz ꝑ suppositio q̃ simplr spectaret ad mõsteriũ.q̃ de dñio ñ ꝑt fieri q̃ spoliato.ut i.c.fi.ꝙ.eo.Jmõ nõ dz admitti ista allegatõ dñi i ꝑiudicium spoliati imo.vero dixit q̃sdã dixisse nõ posse ꝓtra mõsteriũ excipi nisi duo in

tenuerint. ꝓmo q̄ noīe monasterij facta sit violēcia scđo q̄ ad monasterium aliqđ puenerit. poterit eñ excipi de eo qđ puenit. ff. de vi et vi ar. l. i. §. fi. ⁊ generaliter tradit. fm istos / exceptionē istā spoliatōis / nō ꝓpetere nisi ubi cōpetit interdictū. q̄uis actio uel exceptio de dolo possit cōpetere Ex p̄dictis colli ge tres solutōes ad cōtrarium. Prima q̄ hic tota ecclia cōsensit a principio uel ex post facto. De hac solutione an sit vera / ut factū p̄lati ⁊ capituli noceat ip̄i ecclie dicam plene i. c. i. de do. et contu. ⁊ sat̄ q̄ ad istū tex. p̄t tolerari / cū ip̄a res peruenerit ad monasterium. ⁊ hic in nihilo p̄iudicat monasterio / si prius restituat / ⁊ postea agat. Secūda ⁊ tercia solutendūt in idem ꝑ diuersificant i b. q̄ hosti. videt velle satis ee. q̄ res inuasa puenerit ad actorē / ut contra eum possit exci pi / licet ip̄e nō expulerit. Alij vero q̄s refert Inno. req̄rūt duo / q̄ noie actoris ⁊ q̄ res ad eū puenerit / ut sicut q̄ nō ꝓpetit interdictū Ita nec ista exceptō Inno. tñ in b ultimo variauit hic Nam in una parte dixit / exceptōem spoliatōnis nō ꝓpetere nisi ubi posset competere interdictū. ⁊ sic contra mādantem. uel spoliantē / uel spoliatōem ratam habentē / de restitu. spo. cū ad sedē. ꝑ in alia gl. dicit / exceptōem spoliati onis locū habere / siue sit spoliatus ita q̄ interdictū ꝓpetat / siue ꝓpetat ꝓdītō ex decre. sepe. de resti. spo. siue aliud remediū tendens ad restōem possessionis Et tenendo hāc opi. satis patet responsio ad ꝓtrariū cū monasteriū hic successerat i vicū rei spoliate. ideo ꝓtra illud ꝓpetit exceptio. ⁊ hanc opi. q̄ hec exceptō cōpetat generaliter ubi ꝯ locuꝫ aliquod remedium possessorij / ꝯ Jo. cal. in. c. fi. ī. eo. Nec ob. iura dicē cia q̄ exceptio competit ꝓtra spoliatorē tē. ut hic. et in. d. c. fi. et in. c. frequēs. de resti. spo. li. vi. q̄ fm eā tales p̄nt late dici spoliatores. et p b dicit ibi cal. q̄ omnia p̄uilegia suspensiua petitorij / ꝓpetentia interdicto unde vi / locum hñt in possessorio late sumpto ⁊ vide qđ recitat Jo. an. in addi. spe. in ti. de peti. et pos. §. i. v. qd si agenti. in addi. magna. Et hāc opi. videt hic sequi do. an. Sed Jo. an. post archi. videt sentire ꝓtrarium in. d. c. frequēs. in. v. violentia. ⁊ ꝯ iste articulus nō sit valde utilis quo ad terminos. cum possit aliꝯ modis eradi ꝓtrarium. tñ q̄ utilis sumus est in se / ⁊ etiaꝫ in aliꝯ terminis. Ideo latius insto. et credo oppositum tenendum / ut hec exceptio spoliationis solū repellat illū q̄ tenet iterdicto unde vi. secus si teneatur aliꝯ remediꝯ possessoriꝯ ⁊ idē dico de alio p̄uilegio tributo interdicto unde vi. ut non admittat secum accumulationē alterius cause. ō quo in. c. fi. ī. eo. Quoueor. quia omnia iura hec p̄uilegia tribuentia / loquuntur de spoliatore q̄ est valde exosus iuribus ⁊ hominib⁹. ar. in. l. quoniam multa facinora. C. ad. l. iul. de vi pub. et. ff. ad. l. iul. de vi publica. ⁊ de vi. ꝑua. p totū. p b de. vna. de cā pos. et. ꝓpie. ibi et in spoliatis odiū tē. ⁊. c. frequēs. ꝑal. et hic. ⁊ in. c. fi. omnia enim ista iura loquunt de spoliatore. Nec ob. dictum cal. q̄ aliꝯ qui tenet aliq̄ re medio possessorio largo mō dicunt spoliatores / q̄ dico q̄ ista iura tanq̄ exorbitantia a re. iuris p̄munt debēt intelligi et restringi in propꝛijs terminis. ar. in regula. odia. de re. iuris. li. vi. et in. c. i. et. ij. de fi. ꝑbi. eo. li. maxima. q̄ sepe hec exceptio spoliatōis maliciose opponit / ad impediēdum p̄cessum principal cause. ꝯ etiā videt ꝓbari in. d. c. frequēs ubi tex. aperte dicit ꝯ p̄uilegiū debere restringi / ⁊ q̄ non dz admitti hec exceptio / quando spoliatio ꝓponit ab alio facta q̄ ab actore. et hoc tenet ibi Jo. an. Nec ob. c. sepe. dum dicit q̄ nō multū interest tē. ⁊ q̄ ꝓpter possessoriū illo casu. quia cum istud remediū sit fin datum sup maxima equitate / debet extendi ad alium casum / maxime ubi nō est omnimoda similitudo rationis. sicut in simili dicit Jo. an. in. c. ij. ut li. pen. li. vi. i ꝑal. c. frequens. Itez illud remediū fuit inductū / q̄ re translata in alium / spoliatus amittebat dominiū in effectu. cū de facili nō posset probare dominium / ut ibi dicit litera / que quidem ratio cessat q̄n vult re pellere actorē ꝑ exceptionem spoliatōis. Hā pecca ta debent tenere suos auctores. de his q̄ fi. a ma. p. ca. c. q̄sunt. ⁊. l. sanctimus. C. de penis. ⁊ ubi maius delictū ibi maior pena seu vindicta dz ee. ut in. c. non inferamus. xxiij. q. i. Non ē ergo honestum nec rationi ꝓsentaneum / ut inductum in odium spoliantis / extendatur ad aliū qui violentiam non intulit. Ite res postea ad eum deueniat. maxime in casu. c. restitue da. que condicio cōpetit etiaꝫ nō dolosum. ut ibi nō⁹ ⁊ dicam in. c. cum ad sedem. de resti. spo. hinc dicit domini de rota decisione. cclij. q̄ si inter titū ⁊ locū fit actum possessorio dūtaxat / agens veniens ad cau sam pro interesse suo. potest agere petitorio. quia pri uilegiū illud petitorij suspensiuꝫ / competit dūtaxat ꝓtra spoliatorem et in ipius odium. Concludo ergo q̄ ista p̄uilegia tributa interdicto unde vi. ut nō admittat secum accumulationem alterius cause. uel ut per viam exceptionis repellat spoliatorem sum ab agendo solum competunt contra spoliatores con tra quem daretur ipsum interdictum Ad istum ergo tex. aliter respondet ut dicit gl. et. ē. declarans. uel q̄ hic spoliatio fuit acta per abbatem nomine monaste rij et res peruenit ad monasterium ⁊ sic tacita ratum habuit. et sic satis presumendum est q̄ nomine mo nasterij cum abbas nichil habeat vel habere possit nomine proprio. liij. di. abbati et ex illis declarant quia castrum peruenit ad monasterium. Et q̄ pre dictis potest solui contrarium quod formaliter. per. c. frequens. in fi. ubi dz q̄ exceptio spoliatōis p̄na tarum non ob. agenti sup ecclasticis. loquitur enim q̄n spoliatio p̄natꝫ rex fuit facta nomine proprio

et non nose ecclie.ned solue ut ibi nō.glo.Glo.i v̄. retentionis.allegat ubi sunt illa iūra de quibus tex. facit mētionem.q; uerus dūs ad quē res sua reuertit ꝛc.Sed aduerte q; papa nō rūdet ad illa iūra q̄ vident obstare.ex quo oīa castrū spectabat ad monasteriū.ꝛ nūc puenit ad monasteriū.q̄ poterat uti retē tione.ut i iuribus all.in gl.Jo.fm Jnno.et host.in la iūra procedūt qū sine dolō ꝛ uiolentia res puenit ad dūm.alias secus Nā ꝛ p̄donū ꝓtra spoliatorem! dat interdictū uī ui.de resti.spo.in lris.fortius ergo dari dz exceptio.ꝛ b̄ apte uoluit tex.in.l.si qs emptionis.L.de pscrip.xxx.an.Jtē pt rūderi scdo modo q; licz ꝓpietas spectaret ad monasteriū. usufructus tñ et utile dūium ptinebāt ad istos nobiles q̄ habebant boc i feudū.ꝛ sic nō licebat etiā cū bona fide castrum retinere.ar.in.c.i.de feu.ꝛ de dona.per tuas.

Glo.in v̄.ꝓtra spoliatorē attingit qñ ꝓpetit interdictum uī ui.ꝛ qñ ꝓdicio.c.sepe.ꝛ.c.reintegranda. Dēpmo habes in.c.cum ad sedē.de re.spo.ubi etiā dicam de ꝓdicione.c.reintegranda.ꝛ de ꝓdi.c.sepe. dicit ple.ibi dicam.gl.i v̄.iuxta regulā.allegat ubi habes illa regula.q; prior appellat ꝛc.de q̄ in tex.Dz q̄ro qd itendit illa regula q; prior appellat ꝛc.cum b̄ nō tractet de appel.Solu.exponē fm abbatē et Jo. an.q; prior ad iudicū prouocauit.pueniēdo aduersarium.Jta dicunt ipi ꝛ bñ.Nā sic dicimus i silī.q; appellatio extraiudicialis ē prouocatio ad cām.ut in.c. cum sit romana.de appe.dicit enī appellare ipm ad uersariū.seu uocare ꝛ interpellare ipm pueniēdo.Dz nunc opp.itez ꝓtra tex.uidet enī in b̄ sibi ꝓtradicere cum ꝓmo dicat q; cā in iudiciuz deducta in modum actōis intelligunt due mutue petitiones se minime cōtingentes.et postea aduersatiue dicat q; i idē iudiciū ambe deducte debēt simul tractari et una sīa terminari.et sic uidetur q; inter se ꝓtingant Do.ut colligitur ex mēte host.et Jo.an.in uarijs locis sup tex. Aut scda puentio fit post li.ꝓtest.quod indistincte lz fm omnes cora ordinario.ꝛ tunc cī nō sit uera reconuentio ut nō.p glo.in de.i.de ver.sig.ꝛ dixi plene i .c.i.de mu.pe.Jste cause se minime ptingūt.Unde nō tractant vicissim sicut cā conuētionis ꝛ reconuētionis.nec terminant una sīa.q; b̄ non posset fieri sine ꝓiudicio alterius cause.tractabūt ergo ac si essent actiones sepate.et diuersoz fm cōtingentiā iudicioz.et sic q; prior conuenit aduersarium prius audit.nec debet aliquo mō retardari propter secdam conuentōem Jlla tñ etiā tractabit.et dz mutua conuentio sine tñ ꝓiudicio prioris.ar.in.l.in rē.ff.de ꝓpē.ꝛ qō nō .gl. in.d.de.sepe.Aut scda conuentio deducit cora ordinario ad delegato añ li.ꝓte.et tunc nō est proprie reconuentio.et iste cause se contingunt.respectu vicissitudinis in tractādo.ꝛ simul diffiniendo.ꝛ ita loquit scda pō tex.i v̄.quāc̄ḡ.Et q̄liter debēt simul tractari plene dixi in.c.i.de mu.pe.p que decido aliq̄ b̄ nō. p doc.Et p b̄ infert q;.l.qui prior.ff.de iudi.dz locū qñ scda conuētio nō deducit p uiā reconuentionis vere ꝑ dic q; pt itelligi etiā mō isto.ut ibi sentit bar.et tūc dic q; prius dz tractari.s.cā ꝓuilegio ꝓlatōis.q; prius expediet unus articulus conuentōis.scdo ꝛ immediate alius articulus reconuentionis.ut dixi in.c.i. de mu.pe.q̄ uicissitudo nō seruet ita stricte.qñ scda nō deducit p uiā reconuentionis ut.s.dixi.Et ex his habes duos intellectus ad.l.q; prior.Et aduerte q; host.sentit illā opi.quā tenui in.d.c.i.ut coram delegato nō sit locus reconuentioni.post li.ꝓtest.negz etiā cora ordinario ut sit ꝓpria reconuentio ꝛ habeat ꝓuilegiū reconuentionis.qō nō.ꝛ plenius dic ut ibi dixi et optime pro illa sīa facit ille tex.itellectus ut predixi et an ꝛ qñ habeat locū hec regula q; prior ꝛc.vide qō ibi nō.et p spe.in ti.de q̄sti.v̄.uidimus.ꝛ per host.in summa.e.ti.v̄.hec aūt regla Quero.tex. hic dicit q; cū cause actoris ꝛ rei deducant in iudiciū p modū actionis et reconuentōis debēt una sīa terminari.qd si iudex pronūciauit sup conuentōe ꝛ non sup reconuentōe.gl.b̄ in v̄.eadem sīa.dicit.q; non valet sīa.uel saltē appellabit.p.l.i.§.fi.ff.q̄ sen.sine app.re. Aduerte q; gl.ideo loquit b̄ indistincte. q; tex.i.d.§.fi.sic loquit.ꝑ cōiter tenet b̄.ꝛ ibi sīaz tenere.et opus ē appellatione.hoc enim uoluit ille tex.i fi.facit q; transgressio ordinis cause ad cām nō uiciat sīam ipo facto.ut in.l.i.L.de appel.et nō.i.l. prolata.L.de seu. Sed circa b̄ format dubiū p̄ suppolita illa opi.pro uera.q; sīa teneat lata super una q; nō fuerit appellatū.nūq̄d possit peti executio illi⁹ sīe anteq̄z pronūciet sup alia.q̄daz q; sic p tex. illius.§.vl.ff.uin.tz ꝓtraiū dicēs illud i eadē.l.cogi.dū dicit q; appellatio dz interponi.b̄ uex fm eum nisi cū aduersarij impediret.nec iudex ferret sīaz super alia.tūc deferet executio.ꝛ pt excipi ꝓtra aduersariū si agit ex cā iudicati.ff.de eo p quē fac.erit.l.i.§. .i.ꝛ de testi.co.c.peruenit.Dz ꝓtra p̄dicta facit.c.cum J.et A.de re iudi.Jo.fm uin.Ibi nō fuit reconuentio.ꝑ remot⁹ fuit abbas dilata correctōne capli Jo. an.circa utrunq; dubium sic distinguit.q; si prius liqueat de una q̄z de alia.tenēdo q; possit iudex separatim pronūciare.si pri⁹ liq̄at in alia.q; p b̄ non poterit appellari.qz ordo ñ peruertit.nec etiā poterit hoc casu obij̄ci ꝓpēsatio.ex q̄ ñ ē liq̄datū reconuentōis.et sic sentit q; b̄ casu poterit peti executio sīe ꝓmo late.distinguit q; aut hinc inde quātitas deberet.ꝛ sic ē locꝰ ꝓpensationi.et non potest peti executio in altera ad p̄iudicium alterius op-

ponentis ꝓpensatõem ex quo liquidatum ẽ debitum
ꝛ hoc dicit de mẽte tex. et gl. dicti. §. vl. Ubi autem
q̃stitas debeꝫ ab vna pte ꝛ spẽs ab alia. satis putat
ꝓcedẽ dañ vin. ꝛ b̃ dic tenuit se simonẽ vin. ꝛ sequit jo.
an. i addi. spe. in ti. d̃ recõuẽ. §. vl. v. qd si ꝑmo. ꝛ b̃
dca ex toto mihi ñ placet cũ etiã iura idistincte dicũt
vbi nõ ẽ locꝰ ꝓpensationi ꝑũe valet recõuentõni ꝛ de
bere terminari vna snia. ut hic. et i. c. i. de mu. pe. cuꝫ
si. quare concludo quo ad primũ ꝙ vbicunq; admit
titur vera recõuentio. semp debent vna snia termina
ri. ꝛ si secus fieret posset appellari ꝙ ut in. §. fi. p̃dicto.
Et si dicares ꝙ interesse potent ꝑtendi. hic rñdeo ꝙ
magis ꝑmo ubi admittit ꝓpensatio. Itẽ ubi nõ ad
mittuntur lꝫ directe nõ compensẽt potent tñ indirecte
ꝓpensari. qz si snia piter ferat ꝓ eo ꝙ potent de effe
ctu snie seu rebus sibi adindicatis ꝑ sniaꝫ illi aduer
sario satisfacere. quod non potent si differat snia ꝓ
eo. Itẽ est interesse in eo ꝙ iudex ꝓtra iura differt si
bi facere iusticiã. ex quo eñ actor ꝛ reꝰ actões simul
in iudiciũ deduxerũt ꝙ debuit iudex ita procedere. ut
vtriq; ꝑiter ꝛ eodem tpe posset ꝑ suã snia satisfacere. Fateor tñ ꝙ ubi prius liqret de vna q̃ꝫ de alia. et
scãdalum timet in differendo. ꝙ potent iudex sup il
la ꝑ. pnũciare. nec appellatio obstabit. ar. in. l. equis
simum. ff. de vsufruct. ꝛ in. l. i. §. quies. ff. de off. ꝓfec.
vr. ꝛ in. c. ij. de cã pos. ꝛ ꝓpri. ꝛ hoc quo ad ꝑmum.
Ad scõm an si non fuit appellatũ possit peti execuꝯio
breuiter dico ꝙ sic. qz nihil obstat in cõtrariũ. nisi sit
casus in quo possit obij ꝓpensatio. qđ qñ fit non ẽ
materia nostra. ꝑ vide bar. in. l. auferi. §. ꝙ ꝑ ꝓpensa
tionẽ. ff. de iure fisci. ꝛ ꝑ Ly. in. l. fi. L. de ꝓpensa. di
cam in. c. ij. de deposit. ubi ꝑ canonistas. ad p̃dicta
facit. c. cum aliquibus. de re iudi. 2. ij. q. i. in. c. cũ si
cut. ibi. que iuste diffinita sunt nulla patimur excusa
tione differri ꝛc. de pe. di. i. adam. ibi statim ꝛc. fecit
. l. si is a quo. ff. ut in poss. le. hodie ꝓstat hodie aga
tur ꝛc. dic ut ibi. Opp. capiẽdo finẽ huius gl. vide
tur eñ ꝙ sup ꝙstione ꝛ recõuentõne ferant due snie
ꝛ non vna ꝙ qz quot sunt articuli tot sunt snie. ff. de mi
noribus. i. etiaꝫ. ad idem facit. c. cũ ecclesie. de causa
pos. ꝛ ꝓpri. ubi due snie diuerse late fuerũt sup ꝙsti
tione et recõuentione. Glo. fatet ꝓtrarium ꝙ i verita
te ꝑles sunt snie ꝙ ꝑ vna ꝛ ꝓpter tpis ipius ꝛ carte
idẽptitatem seu vnitatẽ. qz in eadem carta ꝙ ꝛ in eodẽ
fere tpe proferunt. s. vna imediate post aliã. ut hic. et
in. d. c. cum ecclesia. silr in. l. sãre debent. ff. de ver.
ob. ubi vna ꝛ stipulatio ꝓpter eandem ꝓceptõem
verboꝝ et tñ sunt plures respectu pluriũ rerꝫ deducta
rum in illa. Ex his nõ. ꝙ vna ꝛ eadẽ res ꝑt diuer
simode ꝓpter diuersos ꝛ varios effectus nũcupari
xxij. q. ij. c. fi. Sed circa hoc dubitat quid si lata
snia sup conuentione ꝙ statim appellet condemnatꝰ et
per hoc recusat iudicem ut suspectum ꝙ qz eum iniuste
condẽnauit. quod potest ut in. c. proposuit. de appel.
nunquid non ob. recusatione fert imediate snia eiaꝫ
sup reconuentione ꝙ host. dicit ꝙ non. vñ hoc casu fm
eũ non terminabit vna snia. hꝫ ergo loq̃ũ iste tex. q̃n
do non appellat et recusat. Jo. an. dicit ꝓtrarium se
putare. Jnducit. c. auditis. de pan. ñ. de cã pos. c. pa
storalis. et de rest. spoli. c. audita. ꝛ ad decre. propo
suit. dicit rñdenduꝫ ꝓout ibi ipe nõ. Nõ bñ hoc
dictum Jo. an. sentit eñ ꝑ iura que dic alle. ꝙ post
ꝯclusionẽ in cã non ꝑt impediri snia ꝙ virtute recusati
onis. cum nihil possit opponi post ꝯclusionẽ. nec de
facto nec de iure ꝙ ut nõ. in dictis iuribus. maxime in
pal. c. pastoralis. Ex hoc limitant iura dicentia recu
satione ꝛ exceptõꝫ dilatoriã posse proponi q̃cunq;
ius opponendi supuenerit. ut in. c. insinuãte. de offi.
dele. ꝛ i. l. i. L. de ꝓcur. cãus. li. et nõ. iij. q. vi. exceptio
ut intelligant añ conclusionem in cã ꝙ ꝛ non post. qđ
est menti ꝓmendandum. Et ꝓ hoc facit. qz ex quo
ꝯclusum ẽ ꝙ paꝛ ꝑt iudex nocere. cũ ꝛ si iniꝫ sniaꝫ tu
lerit sit ꝓmptum remedium appellandi. puto tñ ꝙ ex
ceptio excõicationis possit opponi in q̃cunq; parte li
tis maxime si postea supuenit ꝙ ar. c. i. ñ. de except. ꝛ c.
pia. e. ti. li. vi. Host. tñ inuitens sue opi. p̃dicto. addit
aliũ casum. Jn quo sup conuẽtione et reconuentione
simul nõ ꝓnunciat. vꝫ cum petitorium ẽ obscurum
ꝛ de possessorio statim liquet ꝙ ꝛ est talis nature ꝙ se
stiuam ꝓnunciationem requirit ꝙ ꝓpter aliaꝫ ꝑiculum
de quo in. c. ex conqõne. de rest. spo. ꝛ nõ. hoc dicũ
host. sentit eñ qđ. s. tenui ꝓtra opi. do. an. ut regula
riter debeat ꝓnunciari simul sup vtraq; cã ꝙ nisi pri
us liqueat de altera. ꝛ cũ hoc sit ꝙ imineat ꝑiculum
ꝛ lꝫ host. dicat de ꝑiculo aliaꝫ idem puto de ꝑiculo
corꝑis. ut quia est ꝓtentio sup possessione ꝙ eo ꝙlibet
de facto dicens se possessionem hñre ꝙ vult possidere
ar. in. d. l. equissimũ. ff. de vsufru. et in. c. cũ venissent
de inſti. Quero hic rex. dicit ꝙ qđ spoliatõis nõ
ꝑmdicat qõni ꝓpositę per aduersariũ ꝙ nisi ꝓponatur
ꝑ viam exceptionis. an hoc sit ver̃ indistincte glo.
hic in v. tñ valde nõ. dicit ꝙ nõ. sed hoc procedit in
ciuili ꝙ secus in criminali. Jlla eñ suspẽdit ꝑ qõnem
spoliationis ꝙ postea propositam ꝙ etiã ꝑ viam actõis
ꝛ ita intellexit. iij. q. i. ꝑ totum. ꝛ. v. q. ij. per totum.
Nõ ex hoc singulare limitatõnem ad hoc. c. ꝛ nõ
casum ut q̃ actio opaꝫ naturã exceptõis. qz excludit
agẽtẽ criminaliter ꝙ ꝛ ꝓsequẽtẽ restõez. ꝛ hec gl. ñ reproba
tur a doc. Jnno. Jo. an. ꝛ alij simplr trãseũt. nec ex
ꝑsse approbãdo ꝙ nec reprobãdo ꝙ dz do. an. dicit ꝙ cõ
tra eã facit rõ hꝰ capli. ꝛ b̃ verꝫ putauit ut sit necesse
opponẽ de spoliatõe. ꝛ b̃ tutꝰ extimat ꝑ hanc decre.
Et ad hũc itellectuꝫ ꝑñt fm eã trahi iura ꝙ sup ꝙbus
fũdat se ista gl. Dz ego repi b̃ dictũ glo. approbari ꝑ
spe. i ti. de cã pos. ꝛ ꝓpri. §. i. v. illud. lꝫ mãtõez ñ fa
ciat de hac gl. Et mouet ꝑ iura allegata in hac glo.

.iij.q.j.et.q.ij.c.optet.et.c. audiuimus.z hoc dictū placet. Et ratio ḡre ꝺ casu actio supnaturaliter opet est.qz non debet quis cōtendere criminaliter cū suo aduersario spoliatus. Itē posset ex defectu facultatū qñqꝫ pdere cām.habeat ergo locuꝫ illud. Nec nudi cōtendere nec inermes inimicis nos opponere debemus ut.d.c.oportet.et.c.frequens.de rest.spo.li.vi.

Aduerte etiā circa hoc ad aliā singularē limitatiōnē/quā ponit gl.ij.q.ij.in summa.dicens.q qō spoliationis/proposita p modū exceptōis i cā criminaliter intentata/non solū opat effectuꝫ expulsiuū/sed etiā cōsecutiuū/quia ea probata fit restō.z sic intelligit illa iura.ij.q.ij. Et ad hanc decre.mīdet q loquitur in cā ciuili.q uidet mirabilis limitatio.ꝑ spe.i.d. ꝑ illud.refert/quosdā ꝺ tenuisse non tñ facit mentio nem de hac glo. Ꝺz spe.tz oppositum p.c.qualiter et qñ.ij.de acca.§.penul. et ō sumo. lz beli de testi.c. veniēs.et.c.constitutus.q̄si velit dicere/q sntia etiaꝫ in cā criminali ꝺz eē conformis petitioni.ꝑ exāpionis nil petit/ergo non ꝺz fieri restō.z hāc opi.spe. approbat do.an.quod mihi satis placet. Nam vltra libellum non habet inferior a papa potestatē sup illa instantia/prout nō.dicit Jo.an.i.c.mādatū.de resc̄p. ubi dicit/q si in cā bñficij/ reꝰ fatet defectū sui iuris z actor nihil probat ō iure suo/q inferior a papa absoluet reū ab impetitōe actoris et ipi actori impōnet silētium ꝑ q via inq̄sitionis seu accusationis poterit de nouo contra illū reū procedi ad p̄uationē virtute sue confessionis/p nō.i.c.p inq̄sitōez.de ele. sic dico in proposito actor virtute exceptionis repellit.sed iudex si ille ē infamatꝰ poterit procedere p inq̄sitōem/ nel alīꝰ accusator admittet.saluo casu.c.freq̄ns.p̄al. nel iste idē facta restōne.pro ꝺ.d.c.freq̄ns.z hoc qñ spoliatio proponit facta ab ipo accusatore.si autez a tercio tūc probata spoliatōe p modum exceptōis/iudex ex officio suo statuet terminū reo ad petendam restōnez.at sic postea possit procedere accusatio.ut ē tex.in.d.c.freq̄ns.§.solet. Cape aliam solēnem limitatōez ad hūc tex.z oia p̄dicta q ubi factū est notoriū nō admittit exceptio spoliatōis.qz ē dilatoria z sic p̄cludit p protestatōem.ꝑ plꝰ ē factū eē notoriū q̄ li.protest.eē/ergo rē.ꝺ est notabile dictuꝫ vin.in.c. proposuit.ī.de appel.ubi ponit Jo.an. Et illud idez posuit i.d.c.freq̄ns. Et spe.in ti.de peti.et pos.§.ij post pri.qō ē notandū. pro ꝺ facit. qz de illiq̄do ad liquidū non ē bona cōpensatio.ut.l.fi.C.de cōpen. z nō.in.c.ij.de depo. Quero q̄liter intelligat iste tex/an cum p̄ma qō est petitoria z scōa possessoria. an cū vtraq; est possessoria.glo.illa in scōa pte dicit quosdā intelligere q hic vtraq; erat possessoria.qō non placet glo.qz hic p̄mo petebat iustitia sup damnis datis/quasi per ꝺ agebat petitorio. Sed hosti. dicat huic rōni posse rñdari.qz non est inusitū ut spoliatus restituat/quasi dicat q petendo iustitiam sibi fieri satis potest indudi qō possessoria ꝑ tu dic q nō ē vis qualiter itelligat/z an vna q̄stio possessoria facit silere alterā. Dic ut ple.nō.in.c.fi.ī.e. Intellect' tñ glo.magis videtur applaudere lre. Fateor tñ q si probatōes concluderēt ad possessoriuꝫ satis p̄t dici sub illis verbis gīalibus possessoriū indudi ut.ī. dicam post glo. Quero an p exceptōem spoliatōis interrumpat p̄scriptio.ꝰ gl.dic in tercia qōne tz q nō qz exapiēs non petit.allegat tñ aliq̄ iura q̄ vident velle/q exāpiēs dicat expiri.ꝑ illa loquunt quo ad onus probādi fm Jo.an.Hanc opi.gl. cōiter tenēt doc.hic.qui lz multa inuoluāt veritas ē hāc cōnem non procedere.qz aut exapit contra illū q spoliauit z possidet.z talis non p̄t p̄scribere.qz in reb' inuasis non currit p̄scriptio.ut instī.de vsuca.§.qd autē. z.§.aliq̄n. De iure canonico non ē dubiuꝫ propter malam fidē. Jn.c.fi.de p̄scrip. Aut iste q agit spoliauit z alī' possidet z idem.qz res inter alios acta rē. z qz res ē vitiosa.ut in.d.§.qō aūt. Aut exapit contra tercium ut in ciuilibus nō admittit ut in.d.c.frequens. Aut in criminalib'.z non procedit etiā p̄scriptio.qz iste q spoliauit non p̄t p̄scribere. Jn vno tñ casu p̄t cadere dubitatio. p̄supposito q ubi ꝓpteret condicio.c.reintegrāda.iij.q.i.haberet locum exceptio.z sic nūc exapitur contra illū q possidet bona fide.quo casu dicit hic do.an.q si eēt p̄scriptio in q̄ exigeretur litis ꝓte.nel petitio procedet decisio hui' gl.ꝑ si eēt talis in q̄ sufficeret interpellatio p nunciuꝫ tūc credit q interrumpit.qz hec ē fortior interpellatio.ꝑ certe ꝺ dictū non procedit.qz p̄scptio cū bona fide non iterrūpit p solā mīssionē nunciī.imo nec p petitionē extraiudicialē.de quo p bar.in.l.naturaliter ff.de vsucap.z nō.in.c.nihil cū scādalo.de p̄scrip.et .c.illud eo.ti.ꝑ requirit li.ꝓte.ad idē qō nō .gl.in regula possessor.ō re.iu.li.vi. Posset tñ dici q si tacite dicit in exaltatōe q habuit actorē ducere in malā fidem q sit iterrupta p̄scriptio nō vi exceptōis.ꝑ superuentōne malefidei q̄ tñ consistit i facto z nō in colore iudicij.de quo vide ut dicaꝫ in.c.ut debitus.de appel. Quero an hec exceptio spoliatōis debeat admitti in q̄libet cā.primo hic arguit gl.q non.qz nō debet admitti in actione depositi quia in illa non admittitur compensatio.contrariuꝫ concludit.qz q̄stio spoliationis est priuilegiata z magis fauorabilis q̄ actio depositi. Et hec opi.gl.cōis ē licet quidam tenent primaz Nā ut dicit jo.an.et bñ.exceptio compensationis non admittit in depositō.qz excipiēs ō compensatione fatetur depositū.z sic notat quedam perfidia/in non restituendo.sed qñ de depositō non constat/ꝑ spoliat' dicit se in ermē.hic nulla pfidia ꝑ actas ē ipm excipientem audiri/sec' dic si ꝓstaret de depositō.quia ut p̄dixi nedum in depositō sed in alia

actõe ubi factũ est notoriũ non admittit exceptio spoliationis. & sic habes vnũ casum ubi non admittitur exceptio spoliationis. Aliũ casum ponit vin. et Jo. an. post eũ hic. s. qñ spoliat' pueniẽ ex obligatõne firmata iuramẽto. nõ em̃ dz opponere exceptionẽ ne incidat in peririũ: nou satisfaciẽdo. fideiussori tñ pt eam objcere ptra creditorẽ. sine ex sua pueniat sive ex debitoris psona. qz pensat tam sibi. q̃z principali debitori debitũ. ut. l. si quid a fideiussore. ff. ō compensa.

Jo. an. putat p̃mũ dictuz vez. ut principalis non posset qñ ab initio spoliatus erat: et sciẽs p̃stitit iuramentũ. sec̃ si expost facto fuerat spoliatus. qz i iuramento inest p̃dicio: nisi iusta causa supueniens. ppter quã posset te a petẽdo repellere. sicut & alie multe: de quibus i. c. quẽadmoduz: de iureiurã. Cõtra hoc dictũ videt facere qõ le. et nõ. i. c. debitores. et. c. i. ō iureiurã. et. c. ad nostrã. el. i. de iureiu. ℔ non obstante: placet mihi dictũ Jo. an. ℔ non rõ sua. Cuitat em̃ iste peririuz. qz impedit p factum illi': quo min' sibi solvat. ar. i. l. fi. ff. q satisda. co. & l. iij. ff. de sta. li. Et pro hoc qõ nõ. bar. in. l. amplius. ff. rem ra. ha. ubi dicit q̃ si quis iuravit alicui solvere: pt ꝑpensare: nec min' adimplevit iuramẽtũ. qz p factũ ipius nõ solvẽtis impedit q̃ min' sibi solvat. Ita i proposito: p spoliationẽ factã a creditore impedit: q̃ min' solvat. tutius tñ reputo solvere. qz iuramẽtũ principaliter dirigitur i deũ: q̃ ñ prestitit aliqõ impedimẽtum: nisi oino iste propter spoliatõem efficeret inops ad solvẽdum ar. c. significante. de pig. & c. breui. de iureiu. alius casus fm Vin. & alios doct. cum quis ꝙritur de alio qõ ipedit eũ ne filiũ suũ faciat baptisari: uel ne defũcti sepeliat ul' ne parietẽ ruẽtẽ reficiat ñ em̃ obstãte spoliatõe exceptõ. ar. v. di. baptisari. viij. q. iiij. nõne. ff de no. ope. nũ. l. de pupillo. §. si quis rinos. et idem ego puto vbicunq; agit de re nõ capiente sine periculo dilationẽ. ar. iuriũ. ꝓall. Nam i ꝓdictis casibus non subest alia rõ. nisi qz periculum est in mora. Idez ergo in silibus. ar. eoz q̃ nõ. in. l. i. L. de ꝓdi. inde. sec̃ dicunt doc. ubi qs ꝙquerit de iniuria ei irrogata. puta de eo qui non permisit filium baptisari: uel mortuũ sepeliri. et de his vide p spe. de pe. et pos. §. i. v. qd si debitor. & v. se. Et rõ diuersitatis ps. qz in primo casu subest periculum in mora: qõ cessat post iniuriam irrogatam Addidit idez vin. aliũ casum dicẽs: q agẽti interdicto vti possidetis: ne turbet sibi possessio: uel ne offendat inquilini: uel putatores vinearũ: nõ obstat exceptio spoliationis. qz iudicis est futuras lites impedire: et prouidere ne quis sua possessione pr̃netur uel turbetur. sed si agẽtur ad penam: puta. j. annum ad estimationem turbate possessionis. ff. vti possi. l. i. penl. et vltima: exceptio spoliationis prodest fm eam. Inno. in. c. fi. et in. c. veniens. de prescrip. tenet indistincte exceptionem obstare agenti interdicto vti possidetis. tu dic de hac materia seu articulo ut plene dicetur in. d. c. veniens. et vide quod nõ. Jo. an. i addi. spe. in ti. de pe. et pos. §. i. v. sed numqd intentãti. ubi distinguit an periculum sit i mora. uel non: ut primo casu non admittatur. secõdo sic. facit id quod notãter. ō. dixi in alio casu. q̃ omnia p̃dicta possunt induci sub duobus casibus. primus: qñ quis pueniat super notorio. secõs qñ periculũ est in mora. et tunc agenti non obstat exceptio Quatuor casus ponũt hic doc. sup tex. et pñt includi sub alijs duobus. ℔ primus est qñ actio uel officium iudicis non dirigit̃ specialiter ptra aliquem: sicut qñ petit electõ ꝓfinanti. de cã pos. et proprie. c. cũ ecclesia. & est ratio. quia exceptio ꝓpetit tñ ubi aliquis conuenit vnde de necessitate habet se defendere. ff. de v. ob. l. inter stipulantem. §. i. et ideo i necessitate ꝓstituto subuenit: p hãc exceptionem. sed ybi confirmatio electõnis petitur: nullus spãliter conuenit nec inducit precise a iure: ut aliquis se opponat. opponẽs ergo est volũtarius fm Inno. & Jo. an. Et p hanc rõnez satis potest dici q ubi implorato iudicis officio venit aliquis stimulatus pro suo interesse. ut quia sibi p̃indicat: si nõ compareat & contradicit. pone exẽplũ in executore volente prouidere cui' officiũ sup hoc implloratur ab ipetrãte. satis videt q̃ is qui tz bñficiũ potuit hãc exceptionem opponere cõtra iplorãtẽ. qz necessitat aduersãtẽ cã: ut euitat p̃iudiciũ. Nã hac rõne audit̃ excommunicatus appellando extraiudicialiter ut nõ. jo. an. in. c. pia. de excep. li. vj. Idẽ si petit restitui i integr̃: cũ habeat necesse aduersan' contradicere & cedat h casu officiũ iudicis: loco actõis. ut i. c. fi. de off. iu. et h casu tenuit hic do. an. licet p̃dicta nõ iducat: sub isto casu pt includi ali'. vicz q̃ excipiẽti cõtra electñ nõ possit opponi spoliatõis exceptio. qz cõtra actorẽ tm̃ competit. ut. ō. dictũ est. lz em̃ excipiens quodãmõ dicat agere q̃ ad h: ut hãat suã exceptõnez ꝓbare: sic actor intentõez suã ut. l. i. ff. de excep. tñ vere & proprie nõ est actor: quia non agit sed excipit. secundum Inno. et Jo. an. obstare tamen videtur quod nõ. in. c. sup eo. de ele. nam opponens se electioni est voluntari' et in multis habet naturam actionis. ut ibi nõ. sed potest responderi ut. ō. quia proprie ex toto nõ ẽ actio & qz implorat iudicis officium & non dz defacili ampliari iste modus excipiẽdi et in. c. frequẽs. pal. possz tñ instari i cõtrariũ. quia iste elect' nũc venit necessario pro interesse suo: & sic cogeret eũ i iudicio ad instãtiaz sui spoliatoris. et maxie quia p̃sumitur eius iniunians ar. c. item cũ quis. de rest. spo. vñ hito respectu ad h & ad nõ. i. d. c. sup eo. de ele. satis posset teneri contrariũ: qõ intellige saluo casu. c. frequẽs. i fi. et j. dicti statim. Alius casus est fm Jo. an. in. d. c. frequens. in fi. de restit. spo. li. vi. ut agẽti sup ecclesiasticis ñ admittitur exceptio spoliationis rerum p̃natarum: qõ

intellige ut ibi nō.glo. Et sub illo potest includi alī casus quem ponit b Jnno.vicz q in causa matrimoniali nō habeat locum exceptio spoliationis.quod intellige ut nō.spe.in ti.de pe.et pos.§.i.v. qd si agat ubi dicāt q ptra agentem petitorio vel possessorio in cā matrimoniali non admittitur exceptio spoliatōis rerum primarum.qz hec exceptiō non habet locū qñ agit de re spūali uel ānexi.et idē nō.host.in summa.de re.spo.§.qñ.v.sed qd si vir.qō nō.pro intellectu.c. frequēs.in fi.ut habeat locū etiaz qñ agitur possessorio p re spūali.qz cā ōr quasi spūalis ꝛ vide qō dixi in.c.lras.de iura.calū.secus dic qñ ageret petitorio sup matrimonio et opponitur de spo.ipīs possessionis matrimonialis.nam tunc admitteret ut in .c.ex qōne.de rest.spol.ꝛ dic ut ibi dicetur Ex ꝓdictis habes nūc declaratam qōnem glo.ꝛ textum in omni ci admittatur hec exceptio spoliationis?ꝛ hec nota.

Sed quero hic dicāt q ꝓbata spoliatōe p viaz exceptōis non fit restō sed actor tuntaxat repellit ab agēdo.pone q re? ꝓbabit exceptionē et obtineat repulsionē actoris nunc vult agere ad restōnez ꝓsequēdam.an ꝓbatōes facte p viam exceptōis ꝓsint nunc cum agit ad restōnem ꝓsequēdā?glo.ista i v.ſ quid.tenet q non.nisi aduersarius ꝓsentiret p.c. veniens d.ij.de test.naz ut ibi patet.ꝓbatōes facte in iudicio sūmario nō faciūt fidem i plenario Idem tenent hic cōiter doc.nam ad alīd agebat tunc cūz nūc.primo eñ ad repellendū et nūc ad ꝓsequēdū ar.l.eū queritur.l.se.ff.de excep.rei iudi.et qō nō.in.c.aduersario.de excep.et i.c.fi.j.eo.et p b quod statim dicaz in.c.se.q. Quero pone q qs succūbat i exceptione spoliationis vult nūc directe agere et petere restitutionē nū quid obstabit sibi exceptio rei iudi?glo.in vltima qōne ꝓcludit q non.quia ad alīd nūc agit.nam et si egi possessorio ex vna cā? possum agere ex alia.ut i.c.iter dilectos.de dona.et si primo egi criminaliter possum nūc agere ciuiliter.forti? ergo si primo excepi et nunc volo agere.et idez cōiter doc.b ꝓpter varīū modum agendi.Aduerte tū quo ad istā qstionem et ꝓcedentem q licet ꝓbationes facte per testes non faciāt fidem in hoc iudicio plenario.secus tamē in confessione fm Jnno.Illa eñ facta i vno iudicio fidem in alio.ut notat i.c.per inquisitionem.de elec.et idem Jo.an.qō nō.Habes ergo ex hoc q confessio facta in summario facit fidem in plenario.et b qz cōfessio non requirit ad sui substātiam telam iudicij.vñ valet confessio etiā si iudiciū ex aliqua cā sit nullum.ut nō.in.c.pysanis.de rest.spo.et i dc.ꝓstitutionez de elec.facit qō nō.idem Jnno.i.c. qliter et quādo .ij.de accu.quod tū limitat bart.in.l.si ꝓfessus .ff.de custo.re.qñ quis ꝓfitetur principaliter.secus si incidēter p.l.si filiū .L.de li.ca.potest etiam allegari quod nō.in.c.ex penitentibus.l.dis.vide qō ple.circa hoc

dixi in.c.at si dica.de iu. Sed ārō quid ecōtra.pone q egi possessorio ad restōnem ꝓsequendam fuisti absolutus;postmoduz incepisti agere ꝓtra me super alia re nūquid possum excipe de illa spoliatōe a qua directe agendo fuisti absolutus.' Jnno.q nō?,ppter equitatem supuenientis snie.ff.de ꝓdi.sine causa.l.ij.ff.ꝓmo.l.incōmodati.et.j.de pur.val.c.ij. nam si iterum agerē ꝓtra te de illa spoliatōne daretur tibi exceptio rei iudicate.fortius debet tibi ꝓpetere replicatio si excipio ꝓtra te.Et ratio diuersitatis iter casum istum et ꝑcedentez est.quia in ꝑcedenti qōne nō fuit plene discussum de spoliatōne.' cum fuisset deducta p viam exceptionis.'Jtē tunc nihil petebat.nimirū si nūc admitti.sed in illa qōne fuit plene discussum et petebatur restō.forti? ergo debet excludi exceptio et de hoc latius in.c.fi.j.eo. Nunc venio ad glo. in v.restō.obmissa ꝑcedenti quia facilis est.et opponitur ꝓtra tex.in eo q dixit testem nō puniendum ly crimen ꝓtra eum,ꝓbatum sit vt a testimonio ꝛepellat primo eñ ob.c.ex pte.de ꝓcess.ꝑben.vbi iudex instruit instōnem ex cā non deducta.secōo ob .c.eccexxiij.q.iij.vbi dicitur crimina puniēda vbicunq; clamauerint.tercio ob.de ꝓbat.c.cum sup.vbi fuit punitus testis ex confessione sua.licet cōtra eum non ageretur. quarto facit in cōtrarium de ele.p inquisitōnem.vbi fuit punitus ille contra quem principaliter nō agebat quinto ob.l.ij.§.si publico .ff.de adul. vbi maritus ꝓuictus de lenocinio per viam exceptionis punitur.

Glo.ista ad hec ꝓtraria rīdet primis interpositis duab? qōnib? quas ego i fine reservo .et ad.c.eccerīdet q debet itelligi qñ ꝓstat de crimine mō tū legitimo.puta p accusatōem inquisitōnez uel denūciationem Ad.c.cuz sup respōdet q ibi ꝓfessus fuit Jtez crimē illud ꝓtinebat illā causam de qua agebat.' ideo fuit punitus ut in.c.i.de excep.Ad.c.p inquisitōem rīdet.q inquisitio bñ fuerat formata ꝓtra illum cuz ꝓcedēt tam in capite qz i mēbris Ad.l.ij.§.si publico.ff.de adul.rīdet q ideo ibi iudex puniuit maritū de lenocinio,ꝓbato p viā exceptionis.qz ibi exceptō lenocinij nō ꝑdest vxori.i.non ꝑt opari exclusionem mariti.qz licet maritus cōmiserit lēdncinii.' nō tū p b debuit vxor cōmittere adulterium .ideo vxor punitur.et qz exceptio non opat ibi naturā suā ratōe ꝓdicta hz vim accusationis. vñ debet obesse marito ne crimia remaneāt impunita.sic itellige hāc glo.et est vna ex solonib? q notant i.d.§.si publico. Et intelligeb vltimū q exceptio lenocinij nō admittitur ꝓtra maritū fm Jo.an.et bñ.qñ vxor accusat de adulterio ad pena legalē.sec? si ageret i foro ecclesiastico ad sepatōez thori.tūc ei,ꝑdest exceptio.ut i .c.discretionem.de eo q cognio.ꝓsan.vx.sue.et diuersitatis rationē dico eē.qz i primo casu agit ad vindictā publicā merito non admittitur compensatio delicti quia non

relatione crīminis sed innocēcia rē purgat. ut in .c. neganda. iij. q. vi. t. l. neganda. C. qui accu. nō pos. Sed i scdo casu agit ad cōmodū priuatū iō admitti tur ar. in. c. penul. t vl. de adul. Itē pōt rīderi ad dictū. §. si publico. t aliter fm Jo. an. q ibi crimē le nocaniū de q fuit ibi exceptū ꝓtingebat principale cri mē adulteriū. de q agebat vnde si eo casu puniret te stis ut. ō. dictū ē. multo forti⁹ actor. cū testis sit necef sarius. actor vero volūtari⁹. t ista solutio etiā nō. per legistas in. d. §. si publico. Ad. c. ex pte. de cōcef. pre ben. gl. nō rīdet. sed Jo. an. remittit ad ibi nō. t dic q nō multū facit. qa iudex ibi processit ex officio i eo q erat in facultate sua t dic ut ibi nō. plene. Do. an. hic prosequit tria. primū an crimē exceptū sit ō quo cōstat incidenter veniat puniēdū. scōm an infamat in famia iuris. tertiū an infamat ifamia facti. Ad pri mū sic distinguit. q si tela iudicij fuit instituta ꝓtra eū sicut ꝓtra alios. punit. lz cōstet incidenter puta phi bendo testimoniū. ut in. c. p inquisitionē. de de. fm in tellectū hui⁹ glo. t ibi. t in. c. ij. de cōfes. Aut tela in dicij fuit restricta ad aliā psonā seu ad aliū finē. t tūc aut iudex vult de nouo procedere cōtra talē. nouā te lam seu instātiā iudicij inchoando. t pōt ipm punire nā rōne publici interesse pōt supplere ad hoc qō nō. in. c. capitales. §. ceteꝝ. de ele. li. vi. in gl. in. v. expe dientes. t in. c. puenit. p Inno. de fideiuss. t p archi. ij. q. i. in primis. putat tamē q ꝓbationes facte in te la exceptionis nō. pderūt cū iudex postea ꝓcesserit ex officio. licet sec⁹ putet in cōfessione p ea q nō. Inno. hic. Aduerte tu lati⁹ in h. nā Inno. in. c. qualiter t qñ. ij. de accu. in vltima colūna tenet. q. ꝓbationes ille faciunt fidē in iudicio inquisitōis. etiā si ꝑmo fuis set actū ciuiliter de crimine. Illud tñ ibi nō approbo t cōtrariū tenet gl. i. l. si qs ad se fundū. C. ad. l. iuli. de vi. Et videt sentire idē Inno. in. c. inquisitionē p all. t in. c. j. de cōfes. facit qō nō. fre. de senis cōsilio xxiij. in scda qōne. t puto q nec etiam confessio poterit adduci ad pbandū crimē ex quo incidēter emanauit vt nō. Bar. in. l. si cōfessus. ff. de custo. reo t dixi. ō. t qō nō. glo. in. c. ex penitētib⁹. l. di. t de h vide qō plene dixi in. c. at si clerici. de iudi. facit tñ iudicium. Juxta nō. p gl. t Bar. in. l. capite quito. ff. de adul. Aut iudex nō vult ꝓcedere de nouo sed punire ex pri ma instātia. t tunc si fuit crimē deductū ut exceptō t accusatio. ut quia ps excepit t petijt illū puniri p of ficiū iudicis. t poterūt punire. Ita tenuit guil. de fu za. in. l. vbi. C. de fal. t ponit Jo. an. in ti. de ꝓba. §. i. v. nono. t ibi vide. t facit qō nō. iij. q. v. ꝓstituim⁹. Aut fuit simpliciter exceptū. t tūc si exceptio assumit locū accusatiōis. quia ē volūtaria. tūc crimē exceptū punit. all. Inno. in. c. sup eo. de ele. Exemplū si petē ti cōfirmationē opponat exceptio delicti. lz enim istar actionis. quia a nō stimulato proponit. sed dic meli⁹ q lz talis exceptio ꝓbata repellit eum ab illa electōe propter granationē opi. inde surgentē. vt in. d. c. sup eo. nō tamē punit alia pena ordinaria vel extraordi naria. vnde nō repellit a beneficijs obtētis. vt ē tex. in. c. sup bis. de accu. Si vero exceptio non assu mit locū actiōis sed stat in finibus exceptiōis. qa op ponit a stimulato t tāc si nō pōt habere finē repulsi onis punit vt hic in gl. t in. d. l. ij. §. si publico. t qō nō. Ly. in. l. vbi. C. de fal. hoc dictū lz etiā nō. in. d. §. si publico. ñ placet. sic enī rē nō valet regulariter ac cusare suū accusatorē pdēte accusatōe cōtra ipm. l. si is qui reus fact⁹. ff. de pub. iudi. t. iij. q. ix. negan da. ita t forti⁹ nō dz posse recipe si p exceptionē con sequit effectū accusatōis ne vna via cōcedat qō alia prohibet. de procu. c. tue. t i regula cū quid vna via ff. d re. iu. li. vi. Ad. §. si publico. dic ut hz ibi alia so lutio quā etiā sequit Bar. videlicet qñ crimē exceptū tangit cām de qua agit. tunc eni admittit. t ē punibi le. quia rōne cōtingentie t cōitatis videt deductū pa cipaliter in iudiciū in. c. i. de except. t qō ibi nō. Aut exceptio pōt hre suū effectū repulsiuū. t tunc si is cō tra quē opponit assumpsit defensionē principaliter su per ea disputanda. t tūc punit. ad hoc qō nō. Inn. in. c. puenit. de fideiusso. vbi videt hoc voluisse t vi dere originaliter dictū gl. in. d. c. constituim⁹. iij. q. v. clarius tenet archi. t ponit in. c. ē primis. ij. q. i. i gl. nō intelligas. dicēs regulare ut si assumēs defensionē sup crimine sibi obiecto cōuincat. debeat puniri ma xime cū sit effectū notoriū. sec⁹ dicit si nō assumpsit defensionē ut hic. t hoc dictū qñqs tenui. Dz nūc habito longiori studio visum ē mihi de iure nō pro cedere t iudicio meo videt casus in oppo. i. c. sup bis de accu. vbi electus petēs cōfirmationē repulsus pro pter crimē sibi obiectū t probatū non primat bene si cijs suis nec aliter punit. quia ad hoc nō est actū vt ibi dicit. dux enim esset q non deberet assumere de fensionē. ad idē. c. cū dilectus. de accu. t iudex dz for mare sententiam fm formam libelli. ut in. c. lz hdy. de simo. t. c. qualiter t quando. ij. de accu. etiam in criminalibus. ut ibi dare dicitur in fi. q fm modum agendi debet formare sententiā facit quod nō. Jo. an. in. c. mandatum. de rescrip. fateor tamen q testis se defendens convictus / poterit puniri pena extra ordinaria. quia lesit auctoritatem iudicis in standō t gerendo se pro legittimo teste vbi non erat. t sic pōt intelligi t restringi opi. contraria. ar. l. nullus. C. de testi. si autem non assumpsit defensionem tunc si cri men non est connexum negocio de quo principali ter agitur in iudicio non punitur pena ordinaria sed extraordinaria. sic fm eum. ar. hic a contrario sensu nt in. l. nullum. C. de testi. t hoc siue confessione siue alio modo constet. quia videtur inaduertenter facta iudice ad hoc non sedente seu accedente. vide ad

hoc qō nō. gl. in. c. fi. de ꝓfes. ⁊ Jo. an. i. c. tua de co
babi. de. ⁊ mulie. Et cal. in. c. vra. eo. ti. ego de b dicā i. c. i. de excep. vbi ē bo. tex. i materia ⁊ crederez. q vbi puniat ꝑ pbationē. ⁊ nō assumpsit defensionem nulla pena puniēdus ē. quia potius videt. pbatū cō tra ptē. producentē. ne vtat eius testimonio q̄ ꝓtra te ste. aut nō. Jnn. in. c. vex. de fo. ꝓpe. vbi hoc apte sen sit. ppe finē. ⁊ facit optime ille tex. ibi. sed etiam testi monio dūtaxat nō credit rē. Et adduco tex. i. d. c. i. de excep. vbi dicit. sufficit si a testimonio repellat. vñ pōdera vbū sufficit ad animo significatū aliud nō re quirit. aut nō. gl. in. c. statutū. §. i. d rescrip. li. vi. Jtē satis videt absurdū eā debere puniri. ex. pbatione in ter alios facta dā multa potuiss et opponere. si fuiss i iudicio. Jux. nō. ꝑ Jnn. in. c. ꝑ inquisitionē de elec. dico etiā in alio a teste. q nulla pena ē infligenda si puniat ꝑ modū exceptionis. etiā si assumpsit defensi onē. qō plus ē. ut in. d. c. sup his de accu. ⁊ qō nō. Jo. an. in. d. c. mādatū nisi assumat noua tela iudi cij. ⁊ hoc videt tenere Jnn. ⁊ Jo. an. in. d. c. i. de ex cep. Et idē pōt dici in ꝓfessiōe licet eā tūc testis pos sit puniri pena extraordinaria. ex q̄ crimē nō ꝓtigit eam ut ō. dixi. nō tñ alius a teste. puta excipiēs puni etur. ut i. d. c. sup his. ⁊ qō nō. Jo. an. in. d. c. māda tū. vbi loquit in ꝓfessione. ⁊ i beneficialib⁹. vbi mul tū exuberat officiū iudicis. ⁊ vide qō nō. in. c. ex pe nitentib⁹ in gl. magna. in fi. l. di. Si aūt crimē ē con nexū negocio de quo agit ⁊ tunc dicit q̄ si de eo cō stat defensione. punit pena ordinaria. si nō ꝓstat nisi ꝑ pbationes. punit pena extraordinaria. ⁊ sic intelli git. c. i. de excep. Et dic q̄ tenet Jo. an. in addi. spe. in ti. de pba. §. i. v. ix. ⁊ videt idem sentire in. d. c. i.

Et circa hūc passum sepe dubitani. ⁊ multi multa ⁊ varia scribūt. ⁊ maxime Bo. car. in. c. ij. de confes. cuius dicta nō placēt. Et cōsiderandū q̄ sup. c. i. de excep. nō pōt fieri aliqō bonū fundamentū. qa prio ꝑmittit de ꝓnictione ꝑ pbatōes ⁊ ꝓfessionē. ⁊ postea subiicit dictionē ꝑtim q̄ sine aliqua ip⁹pbatōe. non pōt legi. ut patebit ex sequētibus. Ꝙ breuit⁹ dū do sic. q̄ aut crimē ñ ꝓtigit cāz ⁊ ō. dixi. qd iuris aut contingit. ⁊ tunc aut constat confessione. ⁊ punit pe na ordinaria. quia rōne ꝓtingētie videt deductū ꝑti cipaliter in iudiciū ar. c. ij. de cōfes. ⁊ qō nō. in. d. c. ꝑ inquisitionē. ⁊ hoc cōiter tenet. Aut ꝓstat ꝑ pbati ones. ⁊ tunc dico satis equū iudicio meo q̄ aut is cō tra q̄m agit non erat pñs. ut quia erat testis. ⁊ tunc nulla pena venit puniend⁹. nā sentire oppositū ēt ab surdū. qa res inter alios acta maxie i crimie. nō pōt alteri ꝓiudicare. Jtē quia si fuisset pñs multa potuis set obijcere. facit optime. l. denūciatio. ff. ō adul. ubi ꝑbationes ꝓtra adulterā nō nocēt adultero absenti. ⁊ qō nō. gl. in. c. dilecto. de ꝑben. Eld idē qō nōbili ter ponit Jnn. i. c. bone. i. de dec. vbi vult q̄ etiā si i

inquisitione generali noiet aliqs specialit ille ꝓbatio nes nō sufficiūt ad illū ꝓdānandū. cū pars debeat ci tari q̄m testes iurāt ⁊ dz sibi dari facultas se defendē di. ut in. c. ij. de testi. ⁊ in. c. q̄liter ⁊ q̄m. §. dz ō accu. testis. vel is ꝓtra quē excipiebat. ⁊ tūc ex q̄ sup b as sumpsit defensionē. puto illū puniendū pena ordina ria. ⁊ ē cāus in. d. §. si publico. fm lec. Bar. ibi. Ex q̄ cōcludo q̄ dictio ꝑtim posita in. c. i. de excep. q̄ tenus refert ad ꝑbationē que fit ꝑ cōfessionē stat pro tūn. ⁊ ꝓcedit vna expositio. q̄ ibi tradit. aut refert ad ꝓbationē q̄ fit aliter. et stat ꝑ maxime intelligēdo ut ō. debet eni vnū ius ꝑ aliud restringi ⁊ ampliari. de elec. c. cum expediat. li. vi. ⁊ hāc puto veritatē. ⁊ ha bes hic hūc articulū melius ⁊ lati⁹ exaiatū q̄s alibi.

Ex pdictis infert ad decisionē alter⁹ dubiū an in exceptione criminis debeat fieri inscriptio ad pena talionis. ⁊ an debeāt expimi circūstātie. sic obseruat in directa accusatiōe. ut i. l. libellor. ff. de accu. cano nizata. ij. q. viij. libellor. De ꝑmo dicit Bar. in. l. si cui. ff. de accu. post ꝓn. q̄ aut excipit q̄ ad effectū re pellendi. ⁊ nō fit inscriptio. aut ad effectū puniendi. ⁊ dz intervenire eadē rōne q̄ intervenit in directa ac cusatione. adde tñ ad hoc dictū Bar. q̄ vbi non sim pliciter opat effectū repulsiuū. sed tñ accedentaliter opat alicuius iuris ꝓbationē. tūc licet nō fiat inscri ptio. tñ dz excipiēs se obligare ad penā extraordina riā. si deficit in ꝓbando ut ꝓbat in. c. sup his ō accu. ⁊ dic ut ibi le. ⁊ nō. Quo ad scām de circūstātijs exprimendis fere idē ē dicēdū. de quo ꝑ eundē Bar in. l. i. de excep. ⁊ in. l. ij. §. si publico. de adult. salvo tñ qō habet in. c. i. ⁊. c. ut circa de elec. li. vi. ⁊ in. c. ij de testi. e. li. cum si. Quo ad tertiū an crimē ꝓbatū ꝑ viā exceptionis infamet. Bo. an. dicit q̄ i oib⁹ casibus in quib⁹ supra dictū ē crimē exceptū puniri ordinarie. in omnibus illis infamat de iure. si de iure infamat delictū. ꝑ hoc ē tex. iuncta gl. in. c. ꝓstituim⁹ iij. q. v. ⁊ hoc satis placet. nō ꝑ illud. c. sed quia ex ceptio tunc succedit loco accusationis. ut. d. §. si pu blico. ergo infamat sicut si directe fuisset accusat⁹ et cōdēnatus. ut i simili nō Bar. i. l. infamē. ff. de pub. iudi. Jn casibus vo in quib⁹ pōt dūtaxat imponi pe na extraordinaria. dicit esse dubiū. dicit tñ q̄ si pena nō ē ipposita nō infamat. ꝑ hoc decre. ista. Si vero ē processum ad penē ipositionē. q̄q̄ extraordinarie. tūc infamat fm eū alle: Bar. in. d. l. nullū. C. de testi. et gl. in. d. c. cōstituimus. Sed aduerte tu. quia corru pte alle. Bar. ō eni ibi nō dicit. imo expresse ꝓtrariū tenet i. l. infamē. ff. de publi. iud. in illa qōne. an dā natus ꝑ inquisitionē efficiat infamis. ⁊ mouetur ibi Bar. ꝑ gl. i. d. l. nullū q̄ dic tex. ibi puniri extraordina rie officio iudicis. qa offendit aures iudicis. Et nō. i. l. cornelia. de fal. ⁊ sic innuit ibi gl. q̄ ñ dānat tūc de

publico crimine ⁊ p ꝓñs nō efficit infamis. ⁊ hoc te
neas. Et nō. ad gl. c. ꝓstituim⁹. dic q̄ pōt itelligi q̄ñ
sñia fuit lata ꝓtra testē directe. quia cōmisit falsum. ⁊
sic q̄ñ fuit dānat⁹. pena. l. corne. ō fal. male tñ ibi gl.
allegat. ō. l. nullū. qa illa itelligit q̄ñ ēordinarie fuit
punit⁹. quia offendit aures iudicis ut. ē. dixi. Ad
vltimū an saltē irroget ifamia facti. p crimie excepto
⁊ pbato⁹ gl. dicit ⁊ bñ q̄ cū hoc magis regulet a fcō
q̄z a iuris effectu. ꝺz ꝓsideranda an infamia transiunt ad
plures. an ne. ut pīmo cāu sit infamis. scōo nō. et dic
clarius q̄ aut ex illa repulsione ē granata opio istius
apud bonos ⁊ graues. q̄ sufficiūt ad infamiā inducē
dā. aut nō. primo casu ē infamis infamia facti scōo ñ
Ad ō ꝓdictis vide tex. cū gl. in. c. testimoniū. de test.
⁊ qō le. ⁊ nō. in. c. cū tu. eo. ti. ⁊ in. c. at si clerici. de iu
di. ⁊. ij. q. i. multi. Expedita nūc ista ꝑncipali qōe
gl. redeo ad alias qōnes quas gl. hic interserit que
satis pñt decidi ex precedentibus. Et prīo queritꝰ po
ne q̄ excōicatō sit pbata ꝓtra aliquē p viā exceptōis
puta ut repellat a testimonio vl ab electione. nunqd
ex hoc solo talis debeat vitari tanq̄z excōicat⁹. ⁊ gl. ō
in. v. itē qd dices. cōcludit q̄ nō. nisi ex tali facto vel
repulsione. ꝑnblica laborat infamia. p. c. cū delide
res. quasi dicat gl. q̄ vtute solius exceptiōis. nō de
beat vitari. ar. huī⁹. c. i fi. vbi testis propt hoc non re
putat infamis. ita. nec excōicatus. Et hoc tenēt Jo. ⁊
Ubi. sed Fran. ⁊ Hosti. ꝓtradictes etiā nō infama
tū de cuius excōicatiōe q̄litercūq̄z ꝓstat. forte vitāduz
⁊ hoc propt ꝑiculū cōiōis. p. c. exceptionē. ō excep.
ita tamē q̄ occult⁹ occulte. public⁹ ꝑnblice vitet. ij. q
i. si peccauerit. Inn. videt hic sentire cū opi. gl. i q̄sti
onibus. q̄s circa hāc materiā tāgit. Queritꝰ enim
q̄dsi actor sup aliq̄ re quā petebat fuit repulsus. ꝑpt
exceptionē excōicatōis ab agēdo. nunc vult iterꝝ age
re ꝓtra aliū vel ꝓtra eūdē sup alia re nūqd pōt repelli
ex vi interlocutorie primi iudicij propt quā fuit prīo
repulsus. excōicatōe de nouo aliter nō ꝓbata. dic q̄
non. nec propter ꝓbatiōes primi iudicij. ꝓbabit excō
municatio i scōo iudicio. q̄si velit q̄ oportet eā de no
uo ꝓbari. allegat in ar. l. cū querit. cū legib⁹ sequenti
bus. ff. de excep. rei iudi. sic. in sili licet aliqui repellāt
ab accusatione propt alios eās nō tñ propt hoc puni
ant nisi alias directe agat ꝓtra eos. ff. ex. q̄. cau. ma.
l. ij. Dicebat Inn. si aliqs petijt absolutionē ⁊ repel
lat ꝑ exceptionē. qa fuit excōicatus. ꝑmanifesta offen
sa. vñ nō ꝺz audiri donec satisfecit. p. c. ex pte. d. i. de
v. sig. Si enim iste iterꝝ petit absolui nō ē audiendus
nisi prius satisfaciat. de sen. ex. solet. li. vi. quia fidē ꝓtra
eūdē repetit a quo fuit repulsus. sed p ꝓbatōes illius
iudicij nisi de nouo iterꝝ ꝓbet nō repellet in alio iudi
cio. puta si nūc incipiat aliqd petere nec propter pri
mā repulsionē. pnunciabit excōicatus. nec subtrahēt
sibi sua beneficia. nec aliter aggrauabit man⁹ iudicis
ꝓtra eū cū ad hoc nō sit directe actū. sed dūtaxat ad
hoc fuit actū ut a petitione absolutionis repellat qō
rens cōsecutus ē. sed diceres nōne sufficit ad hoc ut
excōicat⁹ nūciet ⁊ q̄ alijs mōis ꝓtra eū ꝓcedat q̄ cō
stet p suā tacitā cōfessionē de excōicatione. cū petēs
directe absolutionē ab excōicatiōe fateat se ligatuz.
ñdet Inn. q̄ nō pōt q̄ñ ē fm eū q̄ ex sapbabūdan
ti cautela hāc absolutionē petijt. quia bonaz mētiū
ē. v. di. ad eius vero. secus dicit Inn. si excōicatōis
exceptio ꝓtra actorē directe ꝓponit. nō ut ab age
do repellat. sed ut a iure suo cadat. Exēplū aliqs pe
tit absolutionē. vel qō denunciet absolutus ab excōi
catione in se lata post appellationē legitimā. ⁊ adue
sarius excipit q̄ nulla ꝓcessit appellatio. vel q̄ fuit iu
sta. ⁊ hoc ꝓbat q̄ nulla vel iniusta ꝓcessit appellatio.
tunc eni sñia feret. p eo. vñ. pnunciabit legitime excōi
catus. ō. de offi. dele. c. cū cōtingat. vbi de hoc plene
nō. ⁊ tūc fm eū poterit excōicatus denūciari ⁊ aggra
uari ꝓtra eū man⁹ iudicis. ⁊ poterit sibi subtrahi be
neficiū. Et rō diuersitatis inter hūc casum ⁊ ꝓceden
tes ē. quia hic nō intendebat tñ repellere actorē. sed
ꝑncipaliter defendere sñiam. p eo lata ⁊ de iure suo p
bare. Ubi Hosti. dicit q̄ Inn. in hac pte. licet ⁊ in multis
aliꝭ videt ee cimil⁹ ⁊ nimis subtilis. q̄uis eū fm eoz
opia ꝓdicta pñt habere locū in ciuilibus. In spiritua
libus tñ nō ē ita subtiliter ꝓcedendū. sed ē animaduz
ꝑiculis occurrendū. ar. eoz q̄ le. ⁊ nō. in. c. dilecti.
de iudi. de do. ⁊ ptu. c. i. Tenendū ē ḡ fm eū. q̄ vbi
ꝓponit talis exceptio q̄ ꝓbata is qui repellit non
solū quo ad se sed etiā quo ad alios inficit debeat ab
omnib⁹ ⁊ vbiq̄z repelli sine ipe ꝓfiteat. sine negat. et
cōuincat ꝑ probationes. etiā si nulla det sup hoc sen
tentia. quia talis ꝓbatio sine cōfessio. redit exceptio
notoriā. ut in. c. fide coba. de. ⁊ mul. ⁊ minus i. c. cū
olim. de v. sig. qualitercūq̄z eū ꝓstat q̄ aliqs sit ex
cōicatus in vna eccl'ia. ē excōicatus apud omnes. ⁊
ab oibus ē vitand⁹. ij. q. iij. null⁹. ⁊. c. omnes. ⁊. ij.
q. iij. c. ij. ⁊. iij. ⁊ admīnus ex officio cōtra talem fit
fcōbus suis iaceat. pōt ꝓcedere iudex suus. ⁊. de ap
pel. pastoralis. v. fi. ⁊ ps fm eū in eo qō le. ⁊ nō. in. c.
i. de offi. ordi. ⁊ de symo. li⁹ hely. §. i. etiaz dicit de pa
tre in fornicatore ut le. ⁊ nō. in. c. vña de coba. de. ⁊
mu. Et in symoniaco in ordine ut ps i eo qō le. ⁊ nō.
de symo. c. tanta. ⁊ in pūrio ⁊ in quibusdā aliꝭ. de
quibus nō. in. c. fi. de testi. Et in his ⁊ in similib⁹ pōt
allegari alia rō diuersitatis fm eū. quia i ciuilibus si
ꝓbatio exceptionis sit facta in vno iudicio. vel i mo
mō agendi nō valet i alio. nō ē multū curandū de ꝺ
iudici ecclesiastico. quia nō pōt nisi litigātib⁹ ꝓdesse
vel obesse. In spiritualibus aūt ⁊ potissime i ꝑdicil
exēplis. vbi semel confessi vel conuicti repellunt. nō
solum repulsorum sed omnium cum eis participātiū
animabus periculum imminebat ⁊ iō necesse ē. ut his

casibus aliter sentiamus ar.l.vi.pstituerē cū li.Jo. de lig.dicit victū Jnno;pcedere ut in alio iudicio nō pficiat pti sed iudex bene potenit ex officio suo,pcedere ptra eū.t hoc cāu procedit opi.Hosti.Bo.an. putat q cū exceptio excōicationis afficit psonam. sapit naturā sentēie declaratorie.ideō,pdest quibuscūq; illā,pducentib' in iudicio p viā exceptionis:t taliter qualitercūq; dūmodo,pducat eo casu vbi nō exigit plena,pbatio.sed sufficiat qualis qualis fides. sed si ēt casus in quo exigeret plena,pbatio.ut qa agitur ptra eū ad priuationē beneficij qō durauit p annum in excōicatione tūc hec,pbatio nō,pdesset.licet possz pcedi ad purgationē indicendā t ex indicijs officio.

Aduerte primo sentit Bo.an.q ad repellendum actorē ab agēdo sufficiat,pbare excōicationē semplene.qō ē cōtra.c.pia.de excep.li.vi.vbi dicit q dz,pbare aptissimis documētis.t p illā litterā dicit vi Jo.an.post abb.nō sufficere vnū testē cū iuramento Secdo dicit q afficit psonā licet deducat p viā exceptionis.qō videt cōtra istū tex.nā sententia falsi directe lata contra testē:afficit psonā.quia infamat. et tñ secus qñ directe nō cōdēnat de falso sed repellit p officiū iudicis seu pte opponente ut.l.iutius.ff. de his qui no.infa.ad idē.c.testimonij. de testi. vbi crimen obiectū,pbatū in vno iudicio:nō repellit i alio. nisi grauata sit opio illius t tamē crimē dirigit in psonā.t facit.c.sup his de accu.t qō nō Jnno.in .c. cum qui ñ.sint legi.vbi videt velle q etiā inia declaratoria nō facit fidē q ad alios qñ ad certū effectum t inter certas psonas agebat.t dic ut ibi plenī' nō. Et certe iste articulus videt mihi valde dubi'.nihilominus sic distinguēdū.q aut excōicatio fuit,pbata cōtra testē absentē.t tūc ex hoc solo nō dz repelli i alio iudicio cū si fuisset pns scuisset melius se defendere ar.in.c.fi.de emp.t ven.Et iniquū ē istuz puniri. ex re inter alios acta ut.ē.dixi.Fateor tñ q si ex ēo publica laboraret infamia repelleret.nisi se purgaret ut in.c.cū desideres.de sen.exc.Aut fuit,pbata eo pnte t se defendente:puta dū repellerentur ab agēdo t tunc de rigore iuris,pcedit opio Jnn.p.ē.dicta t maxime p illud.c.pia.t idē tenet archi.ibi sequendo dicta Jnn.hic nisi cōstaret p suā pfessionē.q cāu etiā sīm Jnn.facit fidē in alio iudicio.etiā dū directe agit ar.eoz q nō.in.c.p inquisitionē de elec. De equitate vero vbi solū cōstat p,pbationes:pōt,pcedē Host. Vñ si sola fama sufficia,ad repellendū.in.d.c. desideres.Ita dz sufficere ista,pbatio licet ad aliū effectū fuerit facta ar.eoz q nō.in.c.veniēs.el.ij.de testi.t in d.l.iutius ff.de his qui nō.infa.in gl. fi.t respectu repulsionis t vitationis satis pōt dici plena t apta,pbatio.ar.in.d.c.cū desideres t in.c. illud. de deci.ex.t sic pōt rīderi ad.c.pia.pall. Itē aduerte. qa Jnn.ē.voluit absolutionē petēten nō fateri se excōmunicatū.sed q ad cautelā petijt .Hosti.tenet hic ptraniū dicēs q nisi hoc exprimat nō ē plumēda cautela.ut in.c.venerabilē de dec.t ō sen.ex.c.super eo sed Jnn.in.d.c.venerabilē tenuit suā opi.hic.Et idē tenet spe.in ti.de,pba.§.nūc videndū.v.sed nunqd facit victū.c.pia.t qō ibi nō.archi. t p collectoeē in c.p venerabile.qui ti.sint legi.Et Bar.in .l. decem ff.de v.ob.sequit opi.Hosti.t idē gl.in.d.c. venerabilē.Ofibi placet opi.Jnn.ut q ad pīudiciū inferendū ipi excōicato:nō,pbet ex hoc excōicatio:neq qō zelo cōscientie facit retorqueat in eius lesionem. Et qa dato opinionū pflictū dz pnalere mitior.ut nō.in c.cū tu.de testi.t p Jnn.in.c.ad audientiā.ō homi. facit.l.interptatione.ff.de pe.t in regula odia.de re in.li.vi.sed in foro aie ē sibi credendū.de homi. c.significasti.Ex pdictis infertur ad aliā qōnē huius gl. an crimē,pbatū ptra testē p viā exceptionis repellat eū a,pmotione. gl. dicit q sic dūmodo ex hoc sit grauata opi.ans.etiā si nō sit irrogata infamia ar.ē.de elec.sup eo.Bar.brix. in qōne venerabili. xiij. refert Jan.p hāc decre.tenuisse q propē crimē probatus cōtra testē p eū cōfessatū:proprie nō repelletur a,promotione.sed si esset infamatus t in purgatione defecīt:sic.Et cū hoc dicto transit hic Jo.an. remittendo ad nōta.in.c.sup his.de accu. t ibi approbat qō gl.hic dicit de purgatione indicenda propter infamiā ortā ex delicto,pbato per viam exceptionis.nec ob.qa,pbato delicto nō ē opus purgatione.ut in.c. penul.de pur.ca.qa illud,pcedit sīm Jo.an.ibi quādo directe ē,pbatū delictū.secus si indirecte:ut hic qō nō.Ego puto sic dicēdū q aut cōstat de crimine per cōfessionem ipius testis .t si nō debeat puniri ordinaria pena.ut.ē.dixi.saltē renouebitur a promotione nā vilis ē confitendo de seipso ut in.c.quā sit graue. de excē.prela.t in.c.i.de cōsē.Et saltē grauat ex hāc eius opi.iō nō dz,pmoueri.lxxxi.di.tantis.facit. c. ex penitentibus.i.di.t qō nō.Jnn.hic.t qō.ē.dixi Aut pstat p,pbationes.t tunc aut in sua absentia ñ dz repelli quia res inter alios acta.ut.ē.dixi.nisi sit infamatus de facto tunc indicet sibi purgatio.ut hic in glo.t nō.in.c.at si clerici.de iudi. Aut in pntia.t tunc aut fuit exceptū contra petentē pformationē electionis t,pbatū t repellet ut i.c.sup eo.de elec. rō qa illa exceptio dz in multis vim accusationis. cum sit oīno voluntaria.ut nō.Jnn.ibi t in.c.cū dilecti.t.c.dudū.ij.de elec. Aut ptra testē vel aliū in alia cā t si crimē ē cōnexū.dic ut.ē.si nō ē cōnexum:non repellet.ar.hāc t in.e.sup his.nisi sit inde infamia orta vel grauata sit eius opio. Nunc venio ad glo. fi.t oppo.ptra finē.c.vident eni testes ee infames ex q fuerūt reprobati de falso testimonio.de testi.cū tu. So.fin gl.de iure nō notāt infamia exq directe ptra eos nō fuit actū.sed de facto.i.infamia facti sic.t ita

logē lib oſti. ⁊ ibi aliter ſoluit. q loquit hic qñ nō ꝓ
riū ſz aliud crimē quodcūq; vis obijcit teſti. Ibi qñ
de puerio ꝓcedit ⁊ tunc ē ſpāle ſm eū q decerno ut
infamis a teſtimonio repellat. ut de teſti. teſtimoniū.
Mihi plus placet opi. gl. q̄ eni puerū, pbet ꝓtra
teſtē. nō eū eo ſed cū pte ꝓducēte. nō ꝓ hoc infamat
teſtis. ꝓ hoc tex. cū Bar. in. l. luti. ff. de bis qui nō.
infa. ⁊ hic nō loquit iſte tex. qñ reprobat teſtimoniū
quaſi ex falſo teſtimonio. ſed hoc nō pōt ꝓtingere niſi
cū puerio cū iuraverit dicere veritate. ⁊ hoc nō videt
ponderaſſe lib oſti. Nō ob. c. teſtimoniū. all. per eum
quia loquit qñ gſ repellit ꝓtextu puerij. qđ pbat cō
tra eū. hoc eni ſufficit ad repellendum. q̄a puerus nō
dz admitti in teſtē. Nō tamē ibi dicit q ex hac pba
tione facta cū pte teſtis. notet infamia. Et an ⁊ qñ ꝓ
uerū infamet dicā plene in ꝓall. c. teſtimoniū. Ex
pletis ⁊ declarat ⁊ ſuppletis gl. venio nūc ad quedaz
dicta doc. que ꝓmode nō potuerūt applicari ad glo.
ꝓmo videt q iſti dñi cū ēnt laici. nō potuerūt ꝓuenī
ri coꝝ papa. ut in. c. vouit. de iudi. ⁊. c. cūm. q fi. ſunt
le. cū ſi. Ex dictis Jo. an. ſup tex. colligit duplex
ſolutio. prima q terra iſtoꝝ nobiliū ē in tp alibꝰ ꝓ
pe ſubiecta. ſcōa q iſti ꝓueniunt coꝝ papa. tāq̄ ima
ſozes rex ecclaſticaꝝ. de fo. cōpe. cū ſit generale. et
vtraq; bona. pōt ⁊ tertio ſolui q ex generali conſue
dine clericis cōuenit laicū coꝝ papa vel eius dele
gato ut nō. gl. in. c. ſi clericꝰ laicū de fo. ꝓpe. vbi ple
ne dixi. vel quarto. nō fuit exceptū. Oppo. ſcōo ⁊
videt q libellus abbatis fuit inept⁹ ex multiplici ca
pite. ꝓmo ex pte ꝓſonaꝝ cōtra quas actū fuit. Non
eni fuerūt expreſſe noiate. ſed ſimpliciter dictū cōtra
illos nobiles de arone. ⁊c. nō eni licz vagari cū iactu
ra alterius. ut in. c. vt qđ duas. de elec. li. vi. l. ꝓtor.
B dicit. ff. de iureiur. Scōo fuit incert⁹ ex pte rerū ut
patet ibi ad caſtrū monaſterij. ⁊c. ⁊ nō apparet qđ ca
ſtrū. Itē dicit de aialibus ⁊ alijs rebus. ⁊ nō exprimit
de quibus nec q̄le dānū illatū fuit. Tertio fuit incer
tus ex pte ꝓduſionis. ut pz ibi. de quibus inſticiam
ſibi fieri poſtulabat ⁊c. que verba pōt in ſe ꝓhibēde
re multas ⁊ diuerſas actiones. ut interdictū vī vi ſi ca
ſtrū fuit p violētiā ablatū. Itē actionē vi bonoꝝ ra
ptoꝝ. reſpectu mobiliū. ⁊ actionē furti. ⁊. l. acquilie.
reſpectu dāni. Itē actionē. l. iul. de vi pub. ⁊ ꝓa. ff.
ad. l. iul. de vi publica ⁊ priuata. ꝓ totū. Et aliter fit
ꝓdēnatio in vna actione q̄ in alia. q̄ talis libellus tā
q̄ incert⁹ ⁊ inept⁹ debuit lacerari. de iudi. examinata
⁊ qđ ibi nō. varie pōt colligi ſolutiones ex dictis doc.
Et ꝓmo ad oia ꝓtraria. pōt dici ſm Jnn. q libellus
iſte non fuit receptus. quod pz ex eo. q̄a iſti nobiles
excipiebāt ⁊ dicebāt ſe nō teneri ad reſpōdēdū añq̄
eis fieret reſtō. Scōo pōt reſponderi ſm eundē. ſtul
tū ē qui tam generalem libellū recipit. ſed ſi recept⁹
eſt valet ar. C. de anna excep. l. fi. q̄ intelligo verum
quando ex ꝓbationib⁹ factis in ꝓceſſu apparet pōt
un quibus reb⁹ ⁊ ꝓtra quos dz fieri cōdēnatio. alſo
nō poſſet ſequi propter incertitudinē ut nō. i. d. l. fi.
⁊ in. l. ſi in ren. ff. de rei ven. facit. c. in pītia de pba.
Tertio pōt reſponderi ad oia ꝓtraria ſigillatim.
⁊ primo ad id qđ opp. de incertitudine ꝓſonaꝝ videtur
q ꝓſone hic fuerūt expreſſe in libello ſm Jnno. licet
hic cā brevitatis nō exprimant qđ ſatis credo verū
cū nō poſſet cōmode in qualibet decre. inſeri tot⁹ te
nor libelli. Dicit tn idē Jnno. q ſi domini ꝓcuratoꝛ
vt vniverſitas. nō ēt neceſſe exprīi noia quod dicit
lib oſti. vez de proprijs noibus. De dominijs tamē
oportet facere mentionē. de fide inſtru. inter. ⁊ deci.
du. ibi. puto poſſe etiā dici. q vbi p expreſſionē no
minū appellatiuoꝝ ꝓſtaret ſatis de ꝓſonis. hoc ſuffi
ceret. ſi ignoret nomē proprium. ut videt tex. in. l. ſi in
rem. in h. ff. de rei ven. facit qđ nō. Jnn. in. c. certifi
cari de ſepul. ad idē bo. tex. in. l. quotiēs. §. ſi q̄s no
mē. ff. de bere. inſti. vbi dicit q ſi quis non expreſſit
nomē heredis. ſz indubitabili ſigno demōſtrauit ſuf
ficit hoc. quia pene nihil diſtat a nomine proprio ut
ibi dicit. Eād ſcōm de incertitudine rez. pōt du
pliciter rīderi. ut colligit ex dictis Jnn. ⁊ Jo. an. ꝑ
mo q aut aliqua petunt principaliter. ⁊ debēt ſpecifi
cari. aut acceſſorie. ⁊ tunc ſecus. ſatis eni eſt q prin
cipale exprimat. ut in. c. cū ad ſedem. de reſti. ſpo. ff.
de vi ⁊ vi ar. l. i. §. qui vi. de quo in ſpe. de libel. con
cep. §. iā nunc videdū. v. itē talis. vide qđ nō. Jnn.
in. c. tanta. de excel. pla. hec tamē ſolutio nō videtur
cōgruere littere. q̄a nō apparet hic caſtrū fuiſſe abla
tū ⁊ qđ ageret hic interdicto reſtitutorio. vel quia ꝑ
alia ēnt acceſſoria ad caſtrū. Unde ſecō ſolui q iō
ſup dānis admittit hec generalitas. quia ꝓbata vio
lentia nō ſubijciunt neceſſitati ꝓbandi. ſed ſtat iura
mento violētiā paſſi. l. ſi qñ. C. vnde vi. ⁊. c. ſi. quod
me. cau. Nō ergo hz reus deliberare. niſi ſup violen
tia. cū de reliquis ſtet iuramēto actoris generalitas.
q̄ nō hz inducere difficultatē in deliberando. Et nō.
hāc ſolutionē. q̄a facit ad multa. ſed quo ad caſuz no
ſtrū mihi nō videt vſquequaq; vera. quia licet ſtetur
iuramēto ptis de reb⁹ ꝓdictis. pōt tamē probari cō
trariū. ar. c. cōtinebatur de deſpon. impu. iuncto. c. pro
poſuiſti. de ꝓba. ⁊ facit. l. admonēdi. de iureiur. ⁊ qđ
ibi nō. vnde ſaltē hac rōne ut poſſet ſe defendere. de
beret fieri declaratio. Sed certe ſuſtinādo ſolutionez
Jnn. poſſet dici. q tpe iuramenti ipe certificabit. vī
poterit nūc ꝓbari ꝓtrariū ſatis ē q nūc dicat an ꝓmi
ſerit violētiaz an nō. Ꝑdōt dari ⁊ alia ſolutio ſm do.
an. q admittit libellus incert⁹. q̄a talia vīſilia non
pōt bene certificari. ar. l. i. §. qui aūt. ff. quoꝝ le. ⁊ ar.
l. que de tota. §. incerte. ff. de rei ven. ⁊ eoꝝ q̄ nō. i. c
ꝓſtitut⁹. de in ite. reſti. Et hec ſolutio etiā bona ē ſi ſe
ſz ⁊ ꝓma tolleraret. Ad defēdi pōt ut. ē. dixi. ſz Bo. an.

ei impugnet. Ad vltimū ꝓtraniū de nimis generalitate ꝓclusionis: dicēdū ē fm Jnn. q̄ stultus ē q̄ talē libellū recipit: cū dēat a p̄incipio patere declarationē ipius. sed si nō fuit petitū, p̄cedit libellus. ar. in. l. fi. C. de anna. except. t hic cōdēnato fm actionē. q̄ minorē cōdēnationē requirit. qđ nō. ar. ff. de re. iur. l. sepe. t. l. famosabiliores. t. j. de fide instru. c. inter dilectos nisi in medio litis ex. pbationib⁹. vel quia dixit expisse: appareat qualiter agere velit. ꝺa tūc fm B ferenda ē sentētia. ar. ff. de iudi. l. siq̄s intentione. qđ nō. t vide circa b qđ plene dixi in. c. dilecti. de iudi.

Et nō. ex p̄dictis qđ videt deductū sub illa clausula generali. t peto mihi iusticiā fieri. tē. Cal. etiam dicat b se de facto optinuisse propter istā clausulā generalē. que i libello cōiter subiciat t peto mihi de predictis iusticiā fieri. tē. q̄ si actor in libello narrauit rem spectāte petitorio t possessorio. t concludit expisse in possessorio: addens in fi. illā clausulā generalē. t peto mihi iusticiā tē. postea potuit sup petitorio, pbationes inducere. ꝺa hec clausula generalis pōt ꝓplectī vtrūq̄. ex quo i narratione facta fuit mētio de vtroq̄. t cōclusio facta fuit in possessorio: adiecta clausula generali. ne idē repetī videatur de dec. in gendi. et ut verba aliqđ operentur. de priuil. si papa. li. vi. ꝺs illa clausula referri ad petitorium narratū. Nam talia sunt subiecta qualia p̄dicata p̄mittūtur. de fi. instru. inter dilectos. v̄. ceterū. t in ambiguis standū ē interpretationi actoris. ff. de iudi. l. si qs intentione. t qđ ubi nō. Bar. facit qđ dixi. s. post Jnn. qđ bene nō.

Ex p̄dictis infero ad aliud nōbile dictū q̄ vbi ex narratione facti p̄it elici plures actiones: quaꝝ aliq̄ sunt apte. aliq̄ vero inepte. t concluditur inepta: subiecta illa clausula generali. t de predictis peto mihi iusticiā fieri. tē. q̄ libellus nō ꝺs reici tanq̄ ineptus t pōt pbatio induci sup acta actione. quia illa clausula generalis debet referri ad aptā: ex quo pōt elici ex narratione facti. ne bis idē repeti videatur t ut faciam⁹ actori in p̄incipio. Jux nō. in. c. cū ad sedē de resti. spo. t p Bar. in. d. l. si qs intentione. Optime facit qđ in isti nō. Jnn. in. c. in nra. de renun. i fi. vbi dicit sentētiā sustineri si in ea exprimatur vna cā ꝓtra ius: t alia que nō ē cōtra ius. p quo facit. c. p tuas. q̄ fi. sint le. t qđ nō. in isti in. c. licet de re iud. secus vbi ex narratione nō posset cōphendi cā apta. ꝺa tunc illa clausula generalis nō posset verificari vltra narrata. qđ referri debet tantū ad p̄cedentia. de appel. inti malū. t. c. ij. requiris. t talia sunt subiecta q̄lia p̄dicata p̄mittunt ut. d. c. inter. Et vide qđ nō. Bal. in. l edita. C. de edē. Et hec nō. ad limitationē eoꝝ q̄ le. t nō. in. c. exaiata. de iudi. Sed quero an hec exceptio spoliationis debeat indistincte proponi añ li. cōt. doc. hic cōiter cōcludūt. q̄ vbi pr⁹ erat orta ꝺs a deo ante proponi q̄ postea nō admittat ar. b t i. c

hi. j. eo. t. ij. q. ij. c. i. iuncta gl. t ut. s. dixi i nōbilib⁹ si aūt de nouo ꝓpetat. ut ꝺa post li. ꝓte. fuit facta. vl̄ ꝺs pus ꝓpeteret de nouo puenit ad ptē. nūqd possit proponi post: sunt opi. Nā Jnn. hic in vna pte. s. sup. v̄ t postea pōt: si de nouo cōtigisset. vel de nouo ad a⁹ noticiā puenisset. alle. C. de except l. vlt. t. j. de except. c. pastoralis. de offi. dele. c. insinuante. Refert alios tenere ptraniū. sed postea i alia pte videlicet sup v̄bo exceptiōis sentit oppositū dicēs q̄ hec exceptio ē dilatoria. vñ post li. pte. proponi nō pōt. etiā si postea fiat spoliatio. cū illud auxiliū habeat. s. interdictū vi vi. ar. j. de except. pastoralis. t multo fortius fm eam nō poterit ꝓponi ptra, p̄sequēte appellationē cū a principio eā obmiserit. Dicat alios tenere ptraniū. t si. videatur recedere a priori dicto. Ex hoc vltio dicto posset colligi vna notabilis limitatio ad. c. insinuāte. t iura cōsimilia. ut exceptio dilatoria nouiter orta vl̄ de nouo puniens ad noticiā ptis possit opponi post li. pte. nisi sit de ea, puisum p modū agendi. sicut in spoliatōe. pōt enī deduci p viā exceptionis vel p viā actionis. nō ergo curandū si nō pōt nunc deduci p viā exceptionis. ex quo pōt deduci p viā actionis: petēdo restōem. Et ēt notabilis limitatio si ēt vera, sed Cal. in. c. si j. eo. eā impugnat p regulā. qui ad agendū de re. iu. li. vi. sequitur Bo. an. hic: t sentit Jo. ð lig. in. c. solite. de resti. spo. dicit tñ q̄ si prius cōpetebat t de nouo puenit ad noticiā ptis. pōt eā opponere: dūmodo fuerit sollicitus in p̄quirēdo a p̄incipio. alis secus. t ita pōt fm eū, p̄cedere gl. in. c. pastoralis. de except. que videt tenere oppositū. Nec ob. q̄ ꝓpetat ius agendi. ꝺa fm do. an. nō ē sic facile sicut ius excipiendi. qa in exceptionib⁹ dilatorijs sufficit semplē ꝓgnitio. allegat b Jnn. q̄ hoc videtur tenere, ppe fi. p̄mū dictū mihi placet. ut si de nouo oriatur vel veniat ad noticiam ptis. possit, ꝓponi post li. cōte. ꝺa iura in hoc loquūtur undistincte. t facit. l. ij. C. de consor. cōiug. li. t qđ ibi nō. Et sentit idē Jnn. in. c. prudētiā. de offi. dele. t spe. in ti. de recusa. §. sic aūt. t gl. iij. q. vi. exceptio. t Bof. in summa de excep. §. ſz b. t qđ de illa regula q̄ ad agendū sentit Jnn. t vide p eū in. c. inter dilectos. de excē. pla. Sed vltimū ut i exceptione dilatoria, pbanda. sufficiat semiplena, pbatio. nō placet p. c. pia de except. li. vi. vbi excōicatō ad repellendū oppositā ꝺs, pbare aptissimis documētis. ad idē. c. frequēs. de resti. spo. vbi ꝺat terminus xv. diez: ad pbandū exceptiōem spoliatiōis: t nō, p bans p̄dēnatur in expēs. t sic satis innuit ex, plixtate termini: t ex eo q̄ venit p̄dēnandus si nō, pbat. q̄ pbatio ꝺs eē plena. Nō enī dicitur, pbare q̄ semiplene, pbat. ut in. c. cū litteris de testi. i. c. fi. de iureiur. t i. c. ij. de calū. p. t in. c. i. de elec. li. vi. t qđ ibi nō. i fi. ſz pōt itelligi dictū Jnn. ð semiplena, pbatōe respū

modi, pcedendi. q̃a sup̃ istis exceptionib⁹ nõ ꝓte. lis ut i. c. prudentiã. §. sexta. de offi. dele. lz, pcedit sum/ marie respectu modi, pcedendi. sed respectu substãtie ,pbationis, pcessus dz eẽ plenarius. ut in sũi dicatur. in de. sepe de v̊. sig. Nõ ob. c. veniẽs. d. ij. sup̃ q̃ sun dat se forte Inn. ꝑ de testi. vbi sufficit semiplena, pba tio ad ,pbandũ de interesse suo; vt admittat ad excu/ piendũ. q̃a loquit̃ q̃n illud veniebat statim, pbandũ p eandẽ ad merita cãe. ꝛ nõ ẽ modici ꝓiudicij. sed i ca su nostro seruus q̃a actor repelleret ab agendo. ꝛ reus nõ curaret ampli⁹ petere restõem. q̃a forte plene, p/ bare nõ posset. ꝛ sic teneret actorẽ in vinculatum ꝛ i pedimẽ. q̃d eẽ nõ dz. Cõcludo ḡ q̃ ad ,pbandũ ex ceptionẽ spoliatiõis requirit̃ plena, pbatio; respectu substantie, pbationis. Vltimo q̃ro ꝯ. quãũ tẽpus ꝓperat hec exceptio spoliationis; an in ꝑpetuũ pos/ sit spoliatus opponere eã ꝓtra spoliatorẽ suũ agentes Inn. dicit q̃ in ꝑpetuũ põt opponi de eo q̃d pueuit ad ipm qui deiecit. de eo aũt q̃d nõ pueuit ad ipm; excipi põt vsq̃ ad annũ tm̃. sicut dicit in interdicto. ut. l. ij. C. vnde vi. ꝛ l. i. in pn. ff. eo. nã ꝛ ꝯ. idẽ tẽpus ,pponi dz exceptio ꝯ. q̃d agi põt. ff. ex qui. cau. l. nec nõ. §. vlt. ꝛ ff. de inoffi. testa. l. papinianus. §. si filiꝰ

Aduerte quia gl. sentit ꝓtriũ in. l. ij. C. vnde vi pall. p. l. licet. C. de excep. ꝛ ga ãnua ad agendũ per petua sunt ad excipiendũ. ut. l. pure. in fi. ff. de dolo ex cep. Dz dictũ Inn. nihil placet. ꝛ dicta gl. in. l. ij. dz intelligi de alia exceptione; q̃s loquit̃ tex. iste. videli/ cet fm q̃ loquit̃ tex. in. d. l. licet. q̃ spoliatus recu/ perauit possessionẽ suã a deiectore; quocunq̃ etiam cla. tunc si cõuenit̃ ab eo etiã post annũ interdicto vti posset põt excipe cõtra eũ de spoliatõe pri⁹ facta; fm verã lec. illius. l. quã ponit ibi gl. ꝛ sequit̃ Bar. Dz i casu nr̃o exceptio surgit ex eo fonte. quo surgit actio ꝛ tendit ad eundẽ effectũ ut fiat restõ; merito non dz durare vltra tẽpus quo durat actio. ut in iurib⁹ alle. ẽ. per Inn. ꝛ facit. c. si aũt ꝛ q̃ ibi nõ. de rescript. et q̃ nõ. in. d. l. liz. secus aũt vbi exceptõ surgit ex alio fonte q̃s actio. ut in exceptõe de dolo; que orit̃ ex eq tate; ne actor reportet ꝓmodũ de malicia sua; tũc enĩ dz loqꝫ illa regula; ãnua ad agendũ. cẽ. ut. d. l. pure. ꝛ l. liz. ꝛ sic limitat dictũ Inn. Itẽ fm Inn. hec excep tio spoliationis nõ ꝑpetit ꝓtra heredẽ spoliatoris. nisi de eo; q̃d ad eũ puenit; aut dolus eius factũ ẽ q̃ minus pueniret. ff. vñ vi. l. i. §. ẽ interdictũ heredi. et §. vlt. Et rõ ẽ q̃a ipm interdictũ nõ ꝑpetit cõtra here dem nisi in p̃dictis casibus. ut in. d. §. vltimo. ꝛ in. l. ij. C. eo. ti. ḡ nec exceptio. Ex quo infero q̃ vbi fuiss dz lis cõte. cũ defuncto; cũ tũc heres eius teneret inter/ dicto. etiã si nihil ad eã pueniss̃et. ut nõ. in. d. l. ij. ꝛ l i. C. si ex delic. defuncti. eodẽ mõ ꝓtra eum cõpeteret exceptio; ꝛ fortius; suprascripta rõne. ut in regula q̃ ad agendũ. de re. iur. li. vi. Itẽ Bo. an. hic putat di/

ctũ Inn. ꝓcedere de iure ciuili tm̃. nõ aũt de iure ca/ nonico cũ eo iure teneat̃ heres ex delicto defuncti; ci am si nihil pueuit ad heredẽ. ꝛ hoc inquãtũ suppãt vires facultatis. de sepul. c. fi. de raptoribus. c. i lis Tu vide q̃d dico in. d. c. fi. an heres teneat̃ indistincte de iure canonico; de eo q̃d ad eũ nõ peruenit. ꝛ ꝑsup posito q̃ teneret̃ ad hoc puto dictũ Bo. an. nõ pro/ cedere quia licet possit ꝓpelli p ecclesiã; ut satisfaciat anime defuncti; ex officio iudicis; rõne peccati. non tamen interdicto vnde vi. q̃a hoc iure nõ caueb. si er/ go nõ cõpetit interdictũ nec aliud remedium possessõ/ rium. ergo nec exceptio. p rõem p̃dictã. quia hec excep/ tio ẽ multũ odiosa; ꝛ frequenter opponit̃ malicioseb ad impediendũ actionẽ. ut in. c. frequẽs de restit. spo. li. vi. ꝛ. ē. dixi. dz ergo restringi. q̃s q̃ aũt. ē. dixerim q̃ in heredẽ nõ dat̃ nisi inquantũ ad eũ pueuit. secus dicit Inn. in successore i dignitate; cũ semp dari dz etiã si nihil ad eũ pueuit. quia dignitas nũq̃ moritb ꝛij. q. ij. liberti de rescrip. li gratiose. li. vi. Bo. an. re stringit hoc dictũ. q̃i tota vniuersitas cũ capite deli quit. ut. ē. notatũ fuit cũ gl. alias secus. quia succes/ sor in dignitate qui alias nõ est heres. nõ succedit in vicium defuncti. Jux̃ nõ. in. c. cum. de iure patronatus ꝛ in. c. de quarta. de ꝑscrip. sed ego intelligo dictum Inn. omni eo casu q̃ dignitas teneat̃ ex interdicto. tũc eni non habeb respectus ad ꝑsonã. sed ad dignitatem que nõ moritb sicut in simili videt̃ tex. in denunciatio ne noui op̃is. in. c. ij. de no. ope. nũ. ꝛ nõ. Bar. in. l. is cui. ff. de no. ope. nũ. sicut eni cõtractus inimo cũ dignitate seu nomine dignitatis; nõ alteratb p̃ interuẽtũ successoris de so. ꝑpe. dilecti. Ita nec ꝛ hoc interdi/ ctũ; seu exceptio ꝓpetẽs cõtra dignitatem. ꝛ hoc ẽ ut puto quod voluit Inno. hic.

Nam. Legit duobus modis. vno mõ i gl. intelligendo q̃ hic erat ꝑs cora seculari petita hereditas ꝛ exceptum fuit de illegitimitate. ꝛ fm hunc intellectũ hoc intendit. Ideireni hereditatẽ ob stat exceptio naturalitatis que cora ecclesiastico dz p̃⁹ terminari. secõ mõ legit extra gl. q̃ hic cã legitimita tis fuit; mota cora ecclesiastico ꝛ ea pendente petebatur hereditas cora seculari. Et iuxt̃ istũ intellectũ hoc dicit. Ipendente cã naturalitate cora ecclesiastico iudice. q̃ hereditatis ex illa dependẽs p̃ secularẽ iudicẽ in/ choari nõ dz. primo narrat factũ de ꝓterito. secũdo ꝓ uidet circa futurũ. ibi quia vero. Nota q̃ facta no biliũ ꝑsonarũ ꝑsumunt̃ nõ aliꝫs. quare de facili nõ ad mittitur allegatio ignorantie. de sen. ex. cũ illoꝝ ꝛ ib in ꝑn. Nota secõ q̃ cã matrimonialis spectat ad iudicẽ ecclesiasticum; nõ solum q̃i agitur inter ipos cõiuges ꝛ disputatur de validitate coniugij ut ꝯ. de sponsa. p totũ. sed etiã q̃i principaliter agitur de le/ gitimitate filiorum. cũ decisio dependeat ex validitate

matrimoñ ut hic & ff. qui fi. sint le. quasi p totū. Et ē rō fm Inn. qa cū scriptū sit qs deus ꝓiunxit hō nō separet. xxiij. q. ij. quos deus. de trālla. prela. c. ij. Jta, puīciare nō fuisse matrimoniū vel eē iter aliqs nō hō sed solus vicarius dei. pōt iudicare ut in. d. c ij. Intelligo vicarius. dei vel deputatus ab eo. ut est ep̄s qui de hoc cognoscit. de plang. c. i. vl dic q tūc ep̄s tenet locū dei. p hoc optime. ij. q. vij. c. accusatio in fi. Vel fm Inn. hoc e ex illa rōne generali. qa iudex laicus de nullo spūali nec ꝓncipaliter. nec i aliena recōueniendo cognoscere pōt. ut. ē. de iud. decernimus. & c. quāto. qui fi. sunt le. latoz. Jtez addo aliā rōem magis specialiter matrimoniū ē vnū de septē sacrāmētis ecclie ut in. c. debitū. de biga. & nō. in glo. in. c. veniens. de transla. prela. mento nō laicus sed ecclia hz de ea iudicare. Jtē matrimonium fuit inductū de iure diuino & nō cuilibē ad vicariū ipius instituentis seu deputatū p eū pertinet cognitio eius & nō ad aliū. facit qđ dixi in. c. cū sit generale. de fo. ꝓpe. in materia vsuraz. An autez possit aliquo casu secularis cognoscere saltē vbi ē qđ puri facti an intervenerit vel nō. & idē queri pōt de quolibet spūali. Bar. q̄ sic. in. l. titia. ff. sol. ma. & in. l. ij ff. de u. om. iudi. tu vide qđ plene dixi in. c. cū sit generale ꝓalle. Nō fm primū intellectū q̄ q̄n exceptō peremptoria venit ex natura sua examinānda. coram alio iudice. a iudice ꝓncipalis cāe opat effectū dilatoriū. differt enī processum ꝓncipalē & suspendit iurisdictionē iudicis ꝓncipalis cāe. donec fuerit sup peremptorio. pronunciatū. Et rō redditur in littera ne turgat intricatio processus. cē. & ex hoc nō. aliā specialitatem q̄ super incidenti seu peremptoria de necessitate ē. pnūciandū quādo venit examinānda coram alio iudice & sic limita nō. in. c. i. ē. eo. Ultimo nō. iudicē ecclia sua posse mittere inhibitoriā iudici seculari sine causa cognitione ne. pceat super cā dependēti ex cā que venit ipo iudice ecclesiastico. & vide lapū allegatione lxij. vbi dicit hanc inhibitoriā posse mitti sine cause cognitione. & per hoc qa ipemet iudex secularis deberet desistere. nā & si ipe posset de hac exceptōe peremptoria ꝓgnoscere nō ꝓcederet ad diffinitionē ꝓncipalis. nisi prius discussa exceptione peremptoria. ut ē. eo. c. i. cū ex huius veritate dependeat decisio ꝓncipali. fortius dz expectare q̄n vertitur coram alio. nec ad examinationē deget. ꝓcedere ne surgat intricatio processuū ut j. dicā. Oppo. & videt q̄ intentatio seu motio vnius cāe nō impedit aliā intentari. imo pōt simul tractari & vna sentētia terminari ut. ē. c. ꝓpo. gl. ij. in effectu cōcludit q̄ q̄nq̄ sunt due ꝓncipales cāe seu qōnes. quaz vna nō ē ꝓiudicialis ad aliam & sic tūc loquit ꝓtranū & dic ut ibi. q̄nq̄ qō incidit in aliā ita q̄ ē ꝓiudicialis ad aliā. qa ex decisione huius dependet decisio alterius. & tunc de incidenti ante est

cognoscendū & pronunciandū. ut hic & hoc tam in ciuili qs in criminali. de quo dic latius ut hic in glo. et plenius per glo. iij. q. xi. c. ꝓus & per Ly. in. l. i. L. q accu. nō pos. Sed aduerte latius post Jo. an. b & cal. in. c. i. ē. eo. q̄ ꝓiudicialis qō. pōt dici multis modis diuerso respectu. Est enī ꝓiudicialis quādoq̄ respectu, ꝓponētis. ut si cōpetūt sibi due actiones quaz vna tollit electione alteri' ut in. c. ut qs duas. de elec. li. vi. & l. qō in heredē. §. eligere. ff. de tribu. & per Inn. in. c. fi. de collu. & per gl. instī. si quadru. pa. fe. di. in fi. Q̄nq̄ dicit ꝓiudicialis respectu, ꝓcessus. ut qa suspendit, ꝓcessum alterius cāe vel eiusdē. qō pōt ꝓtingere multis mōis. ꝓmo in qualibet exceptione dilatoria que facit silere processum super ꝓncipali. ut in. c. exhibita de iudi. & idē i peremptoria q̄ opponit in vim dilatorie. ut in exceptionibus ꝓuilegiatis de quibus in. c. i. de lit. cōte. li. vi. Idē ē dicere in cā priuilegiata. & possessoria que nō admittit se cū reconuentione sup, ꝓprietate vel alia re. de q. j. c. ꝓpo. Idē respectu maioritatis cāe. ut q̄n sit accusatio de maiori crimine de quo in. l. i. L. qui accu. nō pos. & iij. q. xi. si prius Quādoq̄ dicit ꝓiudicialis respectu iurisdictionis iudicis. ut ista de qua i tex. nro. Exquo enī qō pendet cora vno iudice. nō dz qō dependens ex illa tractari cora alio iudice. ne partes grauentur laboribus & expensis cora diuersis iudicibus litigando. ar. in. c. fi. de rescrip. & in. c. dispendia eo. ti. li. vi. & ne, ꝓcessus intricent. & surgat cōtrarietas. nā diuersi iudices pōt diuersas & ꝓtrarias ferre sentētias. ut puta ecclesiasticus posset illū iudicare illegitimū. & secularis eodē tpe posset sentētiare hereditatē illi debitam. vnde, ꝓpter hoc dz fieri illa expectatio & suspēsio. de q̄ in tex. Ex natura enī cāe de qua hoc nō ē ꝓiudicialis ad processum. cū nō sit dilatoria hec exceptō illegitimitatis. sed peremptoria. q̄ nō suspendit, ꝓcessū cāe ꝓncipalis. Jmmo sil' tractant ut in. c. i. ē. eo. & l. circa. & qō ibi nō. ff. de, pba. sed, ꝓpter diuersitatē iudiciū rōnibus ꝓdictis efficit ꝓiudicialis. vñ & hic dicit Inn. si cora eodē iudice hec cā successionis agere ut puta quia ecclesiasticus haberet tēporalē bene posset excipi de illegitimitate. & sil' tractari. qō intellige fm ea que dixi in. c. i. ē. eo. vbi plene dixi an & qualiter possit, ꝓcedi sup ꝓncipali & peremptoria. Quādoq̄ dicit cā ꝓiudicialis respectu intentionis. ut ē exceptio peremptoria. q̄ ut dixi ex sui natura nō suspēdit, ꝓcessuz se solū ꝓiudicat respectu intentionis. qa ea, ꝓbata absolui' reus ab instītia actoris ut in. c. i. ē. eo. Et licz exceptio de qua in lra dicit sit peremptoria. tū non sui natura suspēdit, ꝓcessum sup ꝓncipali. sed ex alio incidēti. qa ē tractāda cora alio iudice & surgerent difficultates ꝓdicte. vnde dicit potius ꝓiudicialis respectu iurisdictionis. ut. ē. dixi. Quādoq̄ dicit ꝓiudicial' respectu, ꝓcessus & respectu itentionis. Jmpedit

ens,p̃cessum sup̃ p̃ncipali t ea probata p̃mit intētio
nē agentis.q̃a cōstat uis nō cōpetere.Excēplū tu ac
cusas me.exēplo q̃ sis seruus me⁹.vel petis hereditatē tāquā heres exēplo q̃ es seruus hereditatis vl̄
agis cōtra me similiter.oppono q̃ es filius me⁹ in p̃tāte
t sic inter nos nō p̃t cē iudicium .p̃mo enī oz discuti ō
istis exceptionib⁹ ;q̃ vere sunt p̃iudiciales.ut i.l.i. C
de ordi.p̃gni.t instit.de actī.§.p̃iudiciales.vbi bo. gl
t.iij.q.xi.§.aliqñ cū se.Per alia verba hāc māz attingit Bar.in.l.sed si añ.ff.de except. Glo.vi.colligit iudicē similē etiā incidenter t p reconuentionē nō posse p̃gnoscere de cā spirituali.Contra qō opp.nā incidēter ampliat iurisdictionē;ut sic iudex possit cognoscē incidenter de cā de q̃ alias p̃ncipaliter cognoscē non posset.ut i.l.q̃dens.C.de iudi.t.C.de ordi.iudi.l.
a dice.Et est rō.q̃ nō p̃nūciat sup̃ incidēti sed super p̃ncipali.ut in iuribus palle.Glo.solvit.q̃ contraria loquūtur in ciuilib⁹ nō aūt i spiritualib⁹.Ex hac gl. collige duo.p̃mo intellectū huius.c.ut intelligat q̃ qō defectus natalium fuit incidenter ,ppōsita cora iudice secularī;corā q̃ fuerat mota qō hereditatis.sz q̃ de hac exceptione nō poterat secularis cognoscē actus ecclesiasticus;q̃ misit inhibitoriā secularī ut moris ē.quater⁹ nō ,pcederet nisi p̃us finita p ecclesiā. q.illegitimitatis t tūc exponet ītam ibi incipe.i. incepta,psequi t hec ē cōis lec.p̃m Jo.an.t licet hic fuerit defect⁹ natalium deduct⁹ p viā exceptōis.Idē tñ dicendū p̃m Pde.t Abb.si deduceret⁹ p viā replicationis.Exēplū heres legitim⁹ petit hereditatē.Illegitimus excepit se filiū actor⁹ replicat illū illegitimum deducēt eni ad ecclesiasticū iudicē eadē rōe.t ita p̃t intelligi iste tex.q̃ ista regina instabat;ut nō ,pcederetur sup̃ cā p̃ncipali.t sic videt⁹ q̃ erat rea;t agebat⁹ de natalibus suis.forte eni petebat⁹ ab ea comitatus cā panie ipa excepit q̃ erat filia.replicanti fuit q̃ nō erat legitima.t sic cā fuit deuoluta ad eccliam. Scōs intellectus ē ex̄ gl.q̃ hec qō illegitimitatis fuit p̃mo t p̃ncipaliter ,ppōsita corā iudice eccliaco q̃ misit inhibitoriā iudici secularī ne inciperet qōem hereditatis donec qō illa p̃ncipalis p̃mo fuerit decisa.t tunc verbū incipe stat ,ppōrie.Nō ob.littera q̃ appellat hāc successionis cām dependentē.q̃ dicit⁹ dependēs cōsiderato effectu nō q̃ p̃i⁹ fuisset,ppōsita t vterq; intellectus ē nōbilis t ver⁹.Et poterit tūc sic formari libellus p̃m Inn.cū.p.pater me⁹ nō fuerit maritus talis dñe de q̃ genuit filiam. peto q̃ iudicet⁹ ipam nō fuisse legitimā eius filiā.ad hoc q̃ fi.sint le.cām. t.c. lator.t.C.ne de statu.de.l.pe. Scōo nō.ex̄ glo. q̃ incidētia cōie nō ap̃liat iurisdictionē iudicis ad spēm iurisdictionis oīno diuersam t sepate nature t ap̃lioris gradus.vñ ciuilis index nō cognoscit;etiā incidēter de cā spirituali;ut dicit hic gl. t bene.t idē Inn. t cōiter tenēt canonīste.sicut dicimus i ,progatiōe.ut nō habeat locū in his q̃ sunt alterius nature t ap̃lioris gradus vñ nō habēs merū t mixtū imperiū .non p̃t rōne,progationis seu incidentie de his cognoscere que sunt meri vel mixti imperij ut nō.gl.in.l.iter p̃sentiēs.ff.de municipa.dixi plene in.c.i. ō nupcia.secus aūt in his q̃ nō sunt alterius speciei t sepate nature.vnde p̃t vir doc.iudex ecclesiasticus p̃gnoscere incidenter,de cā expectante ad forū seculare. vn de incidenter possit p̃gnoscere de cā successiōis.licet ,ppōrie nō possit accedere ad cām natiuitat⁹.vir Clin. t bene qz nō sequit⁹ ē legitimus q̃ heres.qz possz obstare p̃scripto patrie.Jo semp ē hec qō remittenda ad secularē sed quādo vere incidēter venit tūc posset p̃gnoscere ut in dote que venit accessorie ad matrimoniū de dote post dixi.re.de prudentia.t idē si mitibus.vnde dicit Clin.distinguēdū inter eas q̃ sunt natura sunt ecclesiastice seu ō foro ecclesiastico ut spirituales matrimoniales uis p̃onatus t filios.t eas q̃ solū sunt de foro ecclesiastico rōne personaz possidentiū.ut cāe possessionū clericoz p̃me nec incidenter nec p reconuentionē p̃nt cē cora iudice laico scōo vero p̃nt t sic sentit Clin.q̃ per reconuentionē;vel rōe incidere possunt cāe clericoz q̃ nō sunt spūales vel quasi. tractari corā seculari t qō dicit ,de incidentia latis placet.qz nihil ob.nec oz iudex iudicare sup̃ exceptione sed sup̃ p̃ncipali.Excēplū tiri⁹ clericus agit ,ptra tiriū. Ille excepit q̃ ille clericus ē filius seruus.t ē cā vbi pater nō p̃t cōuenīri a filio.Ille negat se filiū.certum puto secularē posse cognoscere.qz nihil ob.ar. in.d.l.i.C.de ordi.iudi.Decius puto i reconuentione qz illa ē scōa cōuentio.t p̃ncipaliter ,pnunciat sup̃ illa.de quo tamē dicēdū ut plene dixi in.c.at si clericus de iudi.Et qō ē.dixi secularē nō posse cognoscere ō spirituali etiā incidenter sequit Bar.in.l.quotiēs.C de iudi.t dicit hoc esse etiā de iure ciuili p.l.omnia innouatione.C.de sacrosanc.eccl.t certe satis clare p bat⁹ in.c.lator.qui fi.sint le.t in.c.si iudex laicus.de sen.ex.li.vi. Ex quo etiā infertur ad qōnem q̃dam ana contra laicū agentem in foro seculari de excommunicatione excipiē nūqd possit secularis de ea cognoscere.Bar.in.d.l.quotiēs dicit q̃ nō.sed oz remitti ad ecclesiasticū.Idē Clin.b q̃ idē dicit si excipiatur eū non posse agere.qz symoniacus vel intrusus vl̄ piurius.de piurio tñ vide qō nō.Jo.an.in.c.fi.ō foro p̃pe.li.vi.t qō plene dixi i.c.cū sit generale de fo.p̃pe. Sz quero circa p̃dicta nūqd indistincte exēplar p̃gnitio iudicis secularis q̃n incidēter talia ,ppōnunt.Bof.Host.t Jo.an.dicūt hoc,pceder quādo incidit dubitatio circa mrimoniū an fuit vel nō vl̄ an fuerit legitimū.vel nō.si vero nulla fuerit de B dubitatio ut si petēti hereditatē cora iudice seculari possessor opponit q̃ ñ ē filius illi⁹.cui⁹ petit hereditatē sz alter⁹.t sic dubitat de facto istius vel illius sit filius.

tractabil' hec qō nativitatis corā iudice corā q̄ iacdit
C. de ordi.iudi.l.ij.ꝛ.ff. de lib.ag.l.sicḍ a liberis.
Nō ex hoc dcō doc.dū dicāt cognitionē ſpectare ad
eccleſiaſticā: nō ſolū qñ dubitat an mrimoniū fuerit
legitimū vel nō ſed etiā qñ dubitat an fuerit vl nō. p
hoc enī apte ſentiūt: qp de iſtis ſpiritualib' ſemp co
gnoſcit eccla etiā ſi dubitatio ꝓſiſtat i ſolo facto: an i
tervenerit vel nō. ſatis enī ē qp dubitat de actu ſpuā-
li. nā ſi poſſet ſecularis cognoſcere qñ ꝓſiſtit in facto
ſepe forte iudicaret factū interuenill'e. vbi forte nō in-
tervenit. qz vera ſolēnitas req̄ſita nō interuenit. q enī
ꝓgnoſcit de facto ꝓgnoſcit ſil' ꝛ pariter de legitimita
te facti. ꝛ p hoc adduco tex. optimū in. c. ſi iudex lai-
cus de ſen. ex. li. vi. vbi qō erat ſolū i facto an ille ca
ptus in facinore eſt cleric'. ꝛ ſic an fuiſſet ordinatus
ꝛ tñ nō cognoſcat laic' etiā incidenter tñ Bar. tenuit
oppoſitū in multis locis. ut. ē. dixi. ꝛ Bo. an. ſequit
hic ꝛ in. c. cū ſit. Sed certe hoc nō videt ſimplr verū
p. ē. dicta: ꝛ p ea que plene dixi i. c. cū ſit. ꝛ dic u tibi
dixi Quero nūq̄d ſit ſimplr vez qp ꝓdixi qp iudex
eccleſiaſticus poſſit mittere hāc inhibitoriā ſecularī
ſine alia cāe ꝓgnitōe. Lapus i. d. alle. lxiij. cōcludit
qp ſic licet enī ſm eū in alijs inhibitorijs exigat cāe
ꝓgnitio. ut in auē. in medio li. ſa. iu. §. i. ꝛ de appel. e.
nō ſolū. ꝛ. c. romana. li. vi. Hec tñ pōt mitti ſine cau
ſe cognitione. qz ēē ſtatim qō ꝓiudicialis mota ē ſta
tim patet hāc inhibitoriā fieri poſſe. ꝛ debere fieri qz
ex huius pēdentia ſuſpenſa ē iuriſdictio iudicis ſecu
laris a lege. vñ hec inhibitoria ē poti' quedā decla-
ratio qē ſit actus diſponēs. ꝛ ſic nō exigit citatio. ar.
c. paſtoralis de appell. ꝛ idē videt ſentire frede. ꝓſilio
cxxi. vbi tenet, poſſe ēē nullū iudicis ſecularis eti
am ſine inhibitoria: ḡſi ſuſpēdio fiat a lege ar. c. exhi
bita. ē. de iudi. Duo ſunt ibi examināda. primū
nūq̄d poſſit nullus abſq̄ inhibitoria ḡſi ſuſpē-
dio: ſecūdo nūq̄d pōt mitti inhibitoria abſq̄ ꝓgnitio
ne cāe: Ad primū tenet Bo. an. qp ſi nō ꝛopponat te-
net poſſe. qz iudex ē. ꝛ iudex remanet: ſō dz iuriſ-
dictio inhiā per exceptiōis obiectū. Idē putat ſi op
ponat ꝛ nō appellat. qz nō pōt hic nōri ꝓtractatus in
iudice, pcedente. ex quo ſolū ſup p̄ncipali, pcedit. ſe-
cus dicit in terminis. c. exhibita. qz ibi idē iudex, pce
dit ſup energīā ꝛ p̄ncip̄ali. in quo nōtur ꝓtractatus
Ad ſcōm dicat dictū lapi, pcedere reūdo qp pēdētia
huius inhibitōis ſuſpēdat iuriſdictionē. ſed ſm eū ꝛ ut
ē. dixi nō ſuſpēdit. niſi opponat ꝛ appellet. Jō cōclu-
dit qp oppoſitione facta corā iudice ſeculari poterit iu
dex eccleſiaſticus ḋ pōt ēē informat' de pēdētia mitte
re hāc inhibitoriā abſq̄ alia cāe ꝓgnitōe. qz aduerſa
rius nō poſſet ꝓtradicere: nec de ſuo p̄iudicio tracta
tur quaſi ſentiat qp oppoſitōe nō facta: neq̄d hāc in-
hibitoriā mittere abſq̄ cāe ꝓgnitōe. hec dicta ex to-
to nō placēt: p ea q̄ ſtatim ſubijcio. vñ concludendo

vtrūq̄ ſic diſtinguēdē. qp aut qō p̄iudicialis p̄mo ꝛ p̄n
cipaliter tractat corā eccleſiaſtico ꝛ poſtea inchoat qō
dependēs vel inchoari ſperat coram iudice ſeculari.
Aut inchoata corā ſecularī incidēter, ꝓponit cā inci-
dēs ꝛ ſic cōpendēdo vtrāq̄ lecturā hui'. c. p̄mo ca
ſu huius proceſſus tenebit corā ſecularī nō pcedente
inhibitoria ſeu appellatōe. qz hic tñ querit̄ ordo
cāe ad cām nō aūt cāe ad ſeipam. qz p̄us debez tra
ctari p̄iudicialis. iō non violatur, pceſſus ſine appella
tiōe. ut. l. i. C. de appell. ꝛ qō ibi nō. ꝛ in. l. platā. C.
de ſen. ꝛ hoc apte tenet Bar. in iſtis p̄iudicialib'. i. l
ſed ſi ante. ff. de except. p̄all. in fine ſentit gl. i. l. ſi mā
cipiū. §. cōi diui. ff. de euic. ꝛ optime facit iſte tex. ibi
fueris requiſitus. ꝛc. ſecus vbi querit̄ ordo cāe ad
ſeipam. Ita loquit̄. l. platā. ꝛ. c. exhibita. de iudi. de
cuius intellectu dicēdū ē vt ibi dixi. ꝛ hoc caſu ad pe
titionē ptis poterit admitti inhibitoria iuſtificata tñ
exp̄mēdo cām inhibitōis. hz enī vim cuiuſdā citatio
nis iudicialis in qua fienda nō requirit̄ cāe cognitio
ſaltē magna ꝛ cōiter fit p̄ma citatio abſq̄ alia requiſi
tione ꝛ cognitōe. ut nō. Inn. in. c. qñ ꝓtra de, pba.
Secundo cāu qñ incidit hec cā p̄iudicialis corā ſe-
culari de inhibitoria fienda die ut dixi. ē. Dico tñ qp
hoc caſu ꝛ pcedenti vbi imineret periculū poſſet iu-
dex ex officio ſuo eā facere abſq̄ alia requiſitōe. pu
ta qz agit̄ an inſtrumentū ſit vſurariū. ꝛ corā iudice
ſeculari petit̄ executio illius inſtrumenti: Nā in iſtis
pcernentibus p̄iculū anime: pōt iudex, pcedere abſ-
q̄ alia requiſitōe. vt notat Inn. in. c. ad noſtrā. ij. ō
iureūr. An aūt valeat, pceſſus: cōcludo qp citra inhi
bitoriam ſeu appellationē valet. qz ſit ſup p̄ncipali et
ſup exceptoria. ſicut valeret ſi fieret ꝛ examinaret̄ co
rā eo. ut. ē. dixi. ſed ſententia non valebit. qz ē lata a
minus inſtructo: ꝛ cōtra ordinē iudiciorū. non enī, p-
poſita exceptione peremptoria debet fieri ſententia ſu
per p̄ncipali non diſcuſſa p̄us peremptoria. ut in. c. i.
de ordi. cogni. vnde ut dixi ē lata ꝓtra ordinē iuris. ꝛ
a nō plene inſtructo in cā. Iuꝛ nō. in. c. tū ex litteris
de reſtitu. ꝛ in inte. ꝛ. l. cum prolatis. ff. de re iudica.
ꝛ in. c. cum bertoldus. de re iudica. ꝛ hec videtur ipa
veritas. Sed iuxta predicta quero. pone qp iudex
eccleſiaſticus ḋ fecit inhibitoriā: pronunciauit ſup inci
denti ſeu p̄iudiciali qōne. puta qp inſtrumentū non ē
vſurariū: vel qp actor ē legitimus: ꝛ reuocauit inhibi
toriā ſuā dādo poteſtatē ſeculari: ut, pcedat i cā ſicut
quotidie fit. ab hac ſententia fuit appellatū: ꝛ petit̄ p
appellationē quatenus ipe iudex a quo debeat mit-
tere inhibitoriā nouam iudicū: ut pendente appella-
tione non, pcedat. querit̄ numq̄d poſſit. Frede. conſi
lio. xciij. cōcludit qp ſic: qz attēptatū poſt ſententiaz
infra tempus datum ad appellandū venit retractan-
dum ſicut attemptatū poſt appellationez. ut in. c. nō
ſolum de appella. li. vi. Itē reuocādo inhibitoriā

granauit.cū eēt ſpecies appellationis interponēdo ꝙ
pōt ſuū grauamē reuocare.j.de appel.c.cū ceſſante.t
qō inſſit.ff.de re iud. Nec ob.q̄ functꝰ ex officio ſuo
p ſniam.q: iſtud tendit in facilioꝛē exitū cāe appella-
tionis.t in dubio ipe iudex ad quez hoc dz facere.ꝙ
pōt iſte iudex a quo ut nō.i.c.cū teneamur.de appel.
t in.c.ij.de ma.ptra.ptra interdic.eccl. vbi ē bonus
tex.cū gl.t in.c.qua fronte t qō ibi nō.de appel.t b
teneas. Immo plus ē.q: ſine alia inhibitoria dz ſe-
cularis vigore pme inhibitorie ſup ſedere.qm̄ iſta re
uocatio ē extincta de pſenti ſeu ſaltē ſuſpenſa p appel
lationē.remanet ergo pma inhibitio in ſuo robore de
incurr.venientes.l.i.ff.ad turpill'.t.l.ij.ff.de penis
t.ff.nil in no.appel.pen.l.vna.§.integer.t qō nō.gl
in.c.ſepe j.de appel. Quero nūq̄d iudex ſecularis co
ā quo incidit qō ſpiritualis poſſit remittēdo cauſaz
ſtatuere terminū iudici eccleſiaſtico infra quē debeat
decidere qōnem illā incidentē. Inn.ſentit ꝺ ꝙ non.
Dicit enī ꝙ a papa vel alio ſupiore pfigit̄ terminꝰ cer
tus infra quē iudex eccliaſticus debet decidere talez
qōnez.t bene loquit̄.p quo facit.c.latoꝛ.j.qui fi. ſunt
le.vbi talis terminus fuit ſtatutus a papa. Nā cum
ſecularis ſit minoꝛ.nō pōt pfigere terminum ſupiori.
ar.in.c.qualiter de iudi.t de appel.ex inſinuatōe. po
terit tū inſtare apud ſuperiorem eccleſiaſticū vt illi ter
minū imponat.ar.in.c.nullus de iure patro.t in.d.
c.latoꝛ. Ultimo quero an in hac qōne piudiciali
tractanda coꝝ iudice eccleſiaſtico.ſit ſeruandus oꝛ-
do iudiciarius ut dex libellus t ut fiat cōte.tē. Vol.
ut dixi.iſta qō piudicialis pōt fieri dupliciter coꝝ in
dice eccleſiaſtico.primo ſi pncipaliter moueꝰ coram eo
adhuc nō mota alia qōne dependente coꝝ ſeculari t
tunc indubie illa ē tractanda ſm naturā ſuā.ſi enim ē
de caſibus de.diſpendioſam.de iudi.tūc tractabitur
ſm q̄ ibi dicit t in de.ſepe.de.v̄.ſig. alias tractabit̄
plene ut ibi patet p locū a ſpeciali. Secūdo pōt eſſe
coꝝ eccleſiaſtico q: incidit coꝝ ſeculari.ſed q: ipe nō
volebat ꝓgnoſcere.fuit remiſſa ad eccleſiaſticū. ut hic
ſm intellectū gl.t tunc ſunt opi.vt nō.in.c.latoꝛ.j.q
ſi.ſunt le. Nā quidā dicūt q̄ ſicut ipe ſecularis. coraz
q̄ incidit ꝓgnoſceret ſine libelli oblatione ſi eēt capax
huius articuli.ita debet facere eccliaſticus q̄ ſuccedit
in ipius locū hec opi.vult q̄ eccleſiaſticus ꝓcedat p
omnia ſicut ꝓcederet ille iudex ſi de hoc ꝓgnoſceret.t
hec opi.videt placere Inn.in.d.c.latoꝛ.ꝓpter qō di
cit ibi Inn.q: licet ſit tutꝰ libellū offerri t ꝓteſtationē
fieri.putat tamē ſine his proceſſum tenere. fatetur tū
quoſdā dicere poſſe libellū offerendū.pro quibus fa
cit ſm Hoſti.ibi q: hec ē qō piudicialis a qua ut pn-
cipali pendet petitio hereditatis tanꝙ acceſſoria.p-
pter qō cōcludit tutius libellū offerri ar.hic t in.c.i.
de libel.obla.ſpe.in ſecunda parte de oꝛdi.ꝓgni.reci
tat has opi.ſed non dicit. Jo.an.videt placere hec
opi.ꝓtraria.cū hec qō incidens ſapiat naturā quodā
modo actionis. Jō dz tractari ut actio qō intellīgo ni
ſi in caſibus de.diſpendioſam. In illis enī eēt modi-
ca dubitatio. Ego vero cōſidero q̄ licz iſta eēt qō inci
dens ſeu ꝓemptoria coꝝ iudice ſeculari tamē coram
eccleſiaſtico videt pncipalis t expedienda nō tanꝙ
pemptoria exceptio. ſed ut principalis hoc patet q̄
hoc cāu p eccleſiaſticū neceſſario ē pnunciandū ſup
ea dūtaxat vbi p ſecularē coꝝ quo veniſſet incidē
ter nō fuiſſet pnunciandū. ſed tm̄ ſup pncipali ut i.c
i.t qō ibi nō.ē.c.t ex quo ē pronūciādū ꝙ t libellus
offerendus. cū iux̄ formā libelli ſit ſententia ferenda
ut in.c.licet hely.de ſymo. De cōte. vero li. ſatis eſt
poteſt dici q̄ ſit ferenda ꝓtibus pſentibus. ſed alte-
ra abſente p cōtumaciā ſecus cū in veritate iſta tra
cetur ad finē deciſionis alterius t ſuper pncipali lī
tis fuit cōte. coꝝ primo iudice. ar. optimū in ſilī in iu-
dice appellationis. ut in.c.p tuas j.de appel.t qō ibi
nō.facit.c.interpoſita.ō.eo.

uper ſpoliatione

Agens ite
dicto videri
nō recōuenitur. niſi de alia ſpoliatione. ō q
etiā excipi pōt ꝓtra eū.h.d.ſm Jo.an.vel ſumma ſic
t latius t clarius. Agens poſſeſſorio recōpande nō
teneꝰ ante reſtitutionē ſuis ſpoliatoribus. niſi ſup q̄-
ſtione ſpoliationis reſpondere. pōt tamē ab agendo
repelli p exceptionē ſpoliatōis.h.d.dicidit. nā prio
dicit q̄ iuris eū agēs poſſeſſorio recōuenit. ſcdo q̄
iuris eū cōtra eū excipit Ibi q̄ q̄.pma ſubdiuidit
nā primo ponit dictū exceptionē interſeruis. ſecūdo
ſubmittit rōem dicti.ibi cum. Nō primo duo pui-
gia indulta ſpoliato. primū ut nō poſſit recōueni.
petēdo reſtōem. niſi ſup alia qōne piter priuilegiata
ſcōm ut ſuā ſpoliatorē cōtra eū agentē poſſit repelle-
re p viam exceptionis. Ex quo primo infert q̄ eadem
ſpoliatio pōt deduci dupliciter. vid elicet p viā actiōis
t per viā exceptionis. primo mō deducta non repellit
aliā actionē pariter puilegiatā. ſed ſimul tractanē. ſe
cundo mō ſic. t hoc iō. quia exceptio ē fauorabilioꝛ
q̄ actio. ut.l. fauorabiliores. ff. de re. iur. t. c. q̄ līis.
de ꝓba. Itē q: ꝓpriū exceptiōis ē repellere iō ope
ratur ſm naturā ſuā. ꝓpriū vero actionis ē cōſequi iō
repellendo tecōuentionē operat̄ ſupnaturaliter vigo
re priuilegij. ut hic. ꝓbant in.c.ij.ō.eo. ſatis q̄ ē q̄ re
pellat aliā actionē nō ſic priuilegiatā. Ex hoc
ex tex. nō aliud q̄ puilegiat' nō vtit puilegio ſuo cō
tra pariter priuilegiatū. qō intellige q̄ quilibet ē pri
uilegiatus reſpectu eiuſdē cāe. que agitatur ut b. naz
vteꝙ ē hic ſpoliatus. vnꝰ ergo actio nō debet repel
li per ſpoliationē alterius. cū t ipe fuerat ſpoliatus.
ſecus dic vbi ſunt puilegiati i genere. ſeu nō reſpectu
eiuſdem cāe. ut patet in.l.ſi.ff. ex qui. cau. ma. vbi ab
ſens cā reipublice reſtituit aduerſus abſentem pariter

cā reipublice. qz nō ē ꝓuilegiatus in hac cā nisi le/ius. sile in ꝓscriptione ꝓtra ecclesiā ꝓuilegiatā. ut nō curret ꝓscriptio nisi quadragenaria. ecclesia enim ꝓscribēs ꝓtra ecclesiā nō facit cessare illud ꝓuilegiū vt j. de ꝓscrip. quasi p totū. qz sola ē ꝓuilegiata ec/clesia cōtra quā ꝓscribitur. Et idem dic in similibus. t de hoc p Bar. in auc. qō actiones. C. de sacrosan. eccle. vbi plene p eū. Et vide ad ꝓdicta bo. tex. i auc. de sanc. epi. §. sed hoc de pñti. t qō nō. in. c. in pñtia de. pba. in gl. vltima. Nō ſcdō ibi spoliatoribus. tē. q spoliatus solū ē ꝓuilegiatus respectu spoliato/rū. ut ante cōtentionē de. pprietate restituat. sec' ergo videt respectu tertij ꝓparentis. p interesse suo ar. i. l. bona fides. ff. depoſi. t vide qō nō. in. c. ij. ō. e. t la/cius dicā in. c. in lris j. de resti. spo. Nō tertio ibi ante restōnem tē. q ꝓuilegiū tribuit spoliato. ut a suo spoliatore nō possit recōuenire. durat vsqz ad re stitutionē. t sic nō tollit p sententiā latā i possessorio Ex quo infert q agens actione iudicati sup possesso/rio cōsequit ꝓuilegiū huius. c. ut nō teneat rñdere ante restitutionē facti. qō etiā tenet spe. in ti. de recō/uentione. §. i. v. qd si pcuno t se. facat qz subest eadē rō p' sniam. q ante ne nudi ꝓtendam' t inermes. ut in. c. frequēs de resti. spo. li. vi. t. ij. q. ij. p totū. Dic etiā oportere ut hat plenaria restō. t sic ut prius resti matꝰ fructus t expense. ut in. c. accedēs el. ij. i fi. ō. ut lic. nō ꝓte. vbi dixi t vide qō nō. in de. vna. de causa pos. t proprie. An aūt ista duo ꝓuilegia spoliati de quibus in tex. ꝓcedāt cōtra agentē pdictione. c. se/pe. de resti. spo. vel. c. reintegrāda. iij. q. i. Jo. cal. b q sic tu dic melius ut dixi in. c. i. ō. eo. Clemio mo re solito ad gl. t oppo. cōtra tex. videt enī q vna actō nō repellat seu suspendat reliquā sed dz sup vtraqz p cedi licat sup duabus mutuis petitionibus. Jux re gulā qui prior agit tē. ō. eo. c. ij. Jo. ordinādo glo. qñqz ꝓponunt a diuersis dua qōnes possessorie. qñ qz actio ꝓponit petitorij. reus possessorij. t hoc du pliciter. qñqz reus ꝓponit possessorij sup diuersa re qñqz sup eadē qñqz ecōtra actor ꝓponit possessorij reus petitorij. primo cāu qñ ambe sunt possessorie. vna nō suspendit aliā. qz ambe sunt pariter ꝓuilegia ate ut hic. t dz locū regula. c. ij. ō. eo. Jdē t fortꝰ qñ ambe sunt petitorie ut i. c. i. t. ij. de mu. peti. nisi vna sit ꝓdicialis ad aliā ō quo dicendū ut nō. ō. c. ꝓxi. Secdo casu qñ actor ꝓponit petitorij. t reus possessorij. cōdude q aut sup diuersa re. aut sup eadē. pri mo casu aduerte ad modū ꝓponendi. aut deducitur possessorium per viam actionis. t nō suspendit iudi cium prius intentatum. sed procedit sic sup duabus petitorijs mutuis. ut probatur in. d. c. ij. Aut per viā exceptionis. t ea. pbata suspendit primū iudiciū non tamen per hoc consequit restitutionē. ut in. d. c. ij. t ibi vide cōsiliū glo. an expediat reo potius habe

re rem actoris. t tunc excipiat. an potius rē suā. t ō ducat p viam actōnis. qz ea probata cōsequit' resti tutionē Si vero ꝓponit sup eadē re possessorij tunc semper est vtilius deducere illud per viam actōis qz hoc casu actio dz vim actionis t possessionis t excep ptionis. nā repellit actorē ab actione sua. t cōsequit restitutionem probata spoliatione ut in. c. ex cōque/stione j. de resti. spo. t ibi videbitis rōem diuersitatis t vide simile glo. huic. ij. q. ij. c. i. Ultimo cāu qñ actor proponit possessorium t reus petitorium. ha/bet locū ista tex. ut reus nō sit audiendus sine super eadem re. sine super diuersa ut hic t hoc dz actio pos sessoria nō ex natura sua qz natura actionis ē conse/qui nō repellere ut in. c. ij. ō. e. sed ex ꝓuilegio t sic supernaturaliter. ne cogat' litigare spoliatus t hoc in effectu vult ista gl. vsqz ad. v. item recōpensatio. Dz p declaratione huius ptis gl. t tex. quero numquid actor ꝓponēs possessorij habeat. necesse excipe cōtra reū recōuenientē eū sup. pprietate illius rei vel al terius. quidam q sic alias teneret iudiciū sup recon uentione. maxime cum iudex ē ordinarius vtriusqz. facit. c. i. de resti. spo. quilibz enī pōt renunciare ꝓuile gio suo. de regula. ad apostolicā. t. l. si qs in cōscri/bendo. C. de pac. sed Jnn. Hosti. t Jo. an. t cōiter doc. tenēt oppositū. dicentes q proponens interdi/ctū coram ordinario vel delegato cōueniri vel recon uenire nō possit de re pecuniaria. nec ē necesse q obij ciat spoliationis exceptionē. sz sufficit si dicat nō es audiendus in hac cōuentione vel reconuentōe. qz in hoc priuilegiatus sum. qz ꝓposui interdictū restitu/torium. Et pro hoc littera ibi restitutionis petitio. non dixit spoliationis exceptio. t ibi intentās non dicit opponēs. Nō obstat si dicat q ex solo facto meo im pediam te agere t forte iniuste. qz false dico me spoli atū. prouocādo te ad iudiciū. nam huic malitie pote rit obuiare fm Jnn. videlicet ut ꝓfigat' terminus agē ti vel petenti restitutionem. infra quem si non proba uerit quod intendit extunc procedetur in petitiōe al terius. j. qui fi. sint le. latoz. quod nō. Nec obstat eti/am si diceres hanc diuersitatem esse verbalem. cum sit proponens qō non est reus admittendus excipi/at. Dic q immo ē magni effectus. nā si haberet de de spoliatione excipere tunc haberet. pbare exceptio nē suā. ut in. c. ij. ō. eo. t postea haberet. pbare spoli ationē in vim actiōis. qō nō ē in hoc mō. ꝓponēdi qz tm̄ dz fidē facere q ꝓus intentauit possessorium. qō adhuc pendet. t hoc de facili potest probari. Et fm ista intelligo Jnno. in. c. i. de mu. peti vbi dicit q. p/ponēs possessorium potest reconueniri super propri etate nisi excipiet t sic dic debē intelligi b. c. sufficit eni excipe mō ꝓdicto t p hūc tex. i vbo audiend'. et p illud dictū Jnn. dico q ad impediēdā hāc reconūctio nē oportet excipe seu allegare b ꝓuilegiū. antequam

reus audiat.ꝛ sic ante.lit.ꝓte.postea aũt nõ poterit
actor exãpere cũ iã fuerit auditus.hec enĩ ẽ exceptio
dilatoria ut satis colligit hic.ꝛ nõ.ij.q.ij.c.i.ꝛ dixi i
c.ij.ō.eo. Secũdo inquãtũ gl. dixit ꝙ si plus expe-
dit reo cõsequi rem suam.tũc ꝓponat spoliationẽ di
recte.p viam actionis. Host.dicit ꝙ semp cauti⁹ eẽt
ꝑius exãpere ꝛ postea agere.nã.pbata spoliatõe exce
ptionis.repellit recõuentẽ.ut hic.ꝛ in.c.ij.ō.eo.
ꝛ eo repulso.poterit agere petendo restõem. Jo.an.
dicat Host.verũ dicere si aduersarius obmutescceret
ꝙsi dicat ꝙ ille poterit enã sic exãpe ut .j. sequit i gl.
sed dictũ Host.,procedit ꝑm Jo.cal.ꝛ Jo.de lig. quã
do reus nõ ꝓtendit se spoliatũ ꝛ sic agit tm̃ pentorio
quo casu nõ hz facultatẽ exãpiendi.qt istud ẽ primile
gũ possessorij ut hic ꝛ in.c.ij.ō.eo. Quero,pse-
quẽdo gl.ꝛ dimittendo vnã qõnẽ inter mediã q̃ me
lius cadit in fi. Supra dictũ ẽ ꝙ si due qõnes possef
sorie,ꝓponant a diuersis.vna nõ suspendit aliã. Itẽ
dictũ ẽ ꝙ si vna spoliatio deducit ꝑ viã exceptionis.
ꝙ suspendit ꝑma petitio etiã possessoria.ut hic in fi.
sed ponamus ꝙ ego incepi agere ꝓtra te possessorio
ꝛ sic deduxi spoliationẽ meã ꝑ viã actionis.tu recon-
uenis me etiã possessorio.forte sup ista re.nũqd ego
possum spoliationẽ meã deducere ꝑ viã exceptionis
ad repellendũ te.cum iã eam deduxerã per viã acti-
onis.gl.nõ.hic ꝙ sic.qz aliud nunc,ꝓponit ꝛ intelli
ge gl.ꝙ nũc habebit,pbare spoliationẽ ꝑ viam exce
ptionis.ad effectum repellendi.nec ista,pbatio faci
et fidẽ cũ directo patet restõem.qz ad aliud nũc agit
ut in.c.veniẽs de testi.ꝛ.l.cũ querit.cũ.l.sc.ff.de ex
cep.rei iudi. Sed quero ꝺd si reus recõueniẽs pa
riter exãpiat de sua spoliatione ꝓtra actorẽ.dicat gl.
ꝛ bene ꝙ ẽ admittendus.ꝛ sic actio ꝛt recõuẽtio re-
manebũt ineffices .ꝛ bene loquit.qz non ẽ ꝺs au
diendus directo ꝓtra spoliatũ.nisi ꝑius restõem faci
at.ut.d.c.ij.quicũq; ergo vult agere debet ꝓius fa
cere restitutionẽ.ex quo ex vtraq; ꝑte ẽ,pbata spolia
tio ꝑ viã exceptionis.dicit tñ gl.ꝙ si magis expedi-
ret reo agere ꝛ rem suã ꝓsequi.vtile est ut,ꝓponat de
sua spoliatione in modũ replicationis.qz sic dicẽs ex
ceptionẽ replicationis actoris.ꝛ sic remanebit quer
tio ꝛ reconuẽtio efficax. Jo.an.dicit hoc dictũ nõ ꝓ-
cedere licet fateat dama.hoc tenere in qõnibus suis
ꝑma qõne huius ti. Et Guil.i spe.de excep.§.fi.vbi
ꝑ eum plene ꝛ Host.hic.ꝛ ẽ rõ huius ꝛm cũ.qz exã
piens non repellit etiã per replicationẽ excõicationis
ut in.c.dilecti.ō.de excep.fortius per replicationem
spoliationis.ut in.c.dilecti.ō.de excep.nã tũc demũ
replicatio elidit exceptionẽ qñ vicat exceptionẽ.ut si
exãpis me excõicatũ.replico me absolutũ.vl appel-
lasse añ sniam.vel intollerabilẽ errorẽ exꝑssum i snia
vel si exãpis de pacto de nõ petẽdo.replico furorem
vel metũ ꝛpe pacti.directe enĩ iste replicationes con-
cernunt exceptiones ꝛ eas didũt. Ille vero qui non
afficiunt exceptionẽ sed ꝑsonã ut in cãu nostro.qui an
do opponit de violentia seu spoliatione.non obstant
qz nõ directe ꝓcernũt exceptionẽ.debet enĩ sic ãnul-
lare replicatio exceptionẽ.sicut exceptio actionẽ.ff.ō
excep.l.ij.ꝛ.ō.de fo.cõpe.ex parte.d. Nõ enĩ sequit
spoliatum te ergo nõ possum exãpe de alia spoliatõe
ꝓtra te agente aduersus me.cũ vna nõ purget ꝑ aliã
maxime cũ ꝑ diuersis rebus.ut.l.cum fundu.ꝛ.l.co
lonus.ff.de vi ꝛ vi ar. Itẽ exceptio ẽ fauorabil ꝛ ab
ea nemo ẽ repellendus.ut in.c.cũ inter.de excep.si
dicat directe ꝑ replicationẽ.ut in exẽplis.ō.alle.
sed cõtra hoc facit.c.penul.ꝛ vlt.de adult. vbi ꝑ re-
plicationẽ adulterij.tollit exceptõ adulterij. Jo.cal.
ibidem. Sed dic breuiter ꝙ vbi replicatio dicit excep
tionẽ.qz cũ ageret similiter de adulterio.non ꝓt ꝙ
exãpere de adulterio.ꝙ quicũq; adulteriũ cõmisse.
cũ enĩ hec delicta versantur circa idem.s.circa ũmã
matrimonij.ꝛ agatur similiter mutua ꝓpter satione tol
lunt.secus vbi delicta versant circa diuersa.qz vna
non purgat ꝑ aliud.ut ibi plene nõ.per Innoc. Itez
ꝓtra determinationẽ gl. videt hic tex.in fi.vbi dicitur
ꝙ ab agendo repellit etiã agẽs possessorio.ꝑ excep
tionẽ spoliationis.si enĩ exceptio tolleret ꝑ replicati
onem spoliationis quilibet replicare.ut hic actio re-
maneret salua.qõ videt ꝓtra mentẽ huius.c. Nunc
ẽ expedienda illa particula gl.quam dimisi an pati
ti restitutionẽ possit opponi exceptio ꝓpter satisfactionẽ
gl.respondet ꝙ non ꝛ bene Nunc gl.declarata ꝛ
supplesa venio ad materiã. ꝛ primo oppono contra tex
tum in ꝓncipio cũ in fi.videtur enĩ ꝙ quantus possi
sorio non debeat admitti sup qõne spoliationis. Si-
ue recõueniat ō ea sue exãpiat i ea ꝙa exquo ipe spo
liauit tenet interdicto quãtũcũq; ꝓius fuerit ab aduer
sario spoliatus.si ego enĩ te spoliaui veste.ꝛ tu ex in-
teruallo spoliasti me eadem veste.possis ꝓtra te age
re interdicto.nõ obstãte ꝙ ꝓius te spoliauerã eadem.
qz licet ego male fecerim.tamẽ non licebat tibi,ꝓpria
auctẽ spoliare. Jõ oportet ꝙ ista vltima violẽtia pur
get ut,pbat in.l.iij.§.cum igit.ff.de vi ꝛ vi ar.ꝛ ut
ti.de interdic.§.recuperande. Bo.intellige illã tex. qñ
conuentus exãpit seu reconuenit actorẽ de spoliatio
ne facta sup diuersa re.vt qz ego spoliaui te veste.tu
spoliasti me libro.si agis ꝓtra me sup restõne vestis;
possum te reconuenire seu exãpe de spoliatione libri.
ꝛ ita loquit iste tex.sed de spoliatione eiusdẽ rei ñ re-
conuenio seu exãpio ꝓtra te ut i iurib⁹ preall.ꝛ facit.l
colonus.ꝛ.l.cũ fundum.ff.de vi ꝛ vi ar.ꝛ ibi Bal succinate
sensit hic doc. Et diuersitatis rõem dico ee.qz si ad
mitteret exceptio ꝓme spoliatõis.quãdo fuit facta si
per eadẽ re.vltima violentia remanent impunita qõ
ee nõ dz cũ nõ licebat tibi spoliare,ꝓpria auctẽ ex int
nallo lz ego spoliaueri.ꝛ lz liuerit icõtinẽti quia tunc

nō videt̄ p̄didisse possessionē ut in. c. olim j. de resti. spo. t in. d. §. recuperande. t. l. qui possessione. ff. de vi t vi ar. sed quādo excipit de spoliatione alterius rei vel fit reconuentio nullus remanet ipunitus. imo qui liber posset cōsequi restōem rei sue ut hic t in. c. ij. §. c. Opp. secūdo t videtur q̄ cōtra agentē possessorio admittat alia exceptio q̄ spoliationis ut excōicatio ut de iudi. intelleximus t nō. gl. in. c. ex iniuncti one. de proba. Do. dic q̄ regulariter non admittitur aliqua exceptio. fallit in exceptōe spoliationis. ut hic Jte in excomunicatione t in pacto de nō petēdo. ut nō. gl. in. d. c. ex iniuncti one. t Jnn. hic alle. l. si vi? §. pactus. ff. de pac. Et circa aliquas fallentias instat cal. hic. sed vide gl. nō. ij. q. i. i summa dicā plene in. c. itē cū quis. de resti. spo. t aliquid in. c. i Inno. ij. Et inquantū dixi q̄ admittit exceptio excōicationis ihoste. in summa de resti. spo. §. quādo facienda ÿ. q̄ si vir petat. dicat hoc verū nisi petat restō coniuges. sed Jnn. in. c. inter alia j. de sen. ex. sentit ꝓtra nu. q̄ ꝛ̄ comunx cōicet cōiugi tpe excōicationis. ut in. c. inter. t. xi. q. iij. q̄n multos. nō tñ audit vir petēs restōem. obstante excōicatione. sed dic q̄ iudex ex officio suo illā restituet sibi. ꝓpter periculū fornicationis. ar. c. ex pte. ij. de ꝓcur. ꝓiu. sed vir nō audit̄ ut re actionis. ut. d. c. intelleximus t hoc voluit gl. i. d. c. q̄n multos. t Jo. cal. hic. Oppo. tertio t videtur q̄ exceptio spoliationis nō debeat repellere agentem p̄ iure suo. ex ꝓtextu criminis nō repellat q̄s a ꝓ secutione iuris ꝓpij. ut in. c. oibus. i. ij. q. vi. t pdo etiā restituit. ut in. c. in litteris de resti. spo. Do. illud regulare. sed fallit cum excipit de spoliatione. i odiū spoliantis t fauorē spoliati. ne cogat̄ ꝓtendere spoliatus. facit de. vna de cā pos. t ꝓprie. Nūc quero p̄ ex tex. ibi o iuncto. c. ij. §. c. q̄ si cōuentio sup petitorio precedit reconuentio sup interdicto nō sufficit actione prius intētata. secus si p̄cedit possessorium ut hic. qd si nemo p̄uenit sed ābo ꝓcurrūt. vn? vult ꝓponere petitorium sup vna re. alius vult ꝓponere possessorium sup alia: spe. un ti. de pe. t pos. §. i. ÿ. sed pone narrat Elin. q̄ sorte dō duumi. ff. de iudi. l. sed cū ambo. nisi alleget recēs spoliatio. vel nota. de qua etiam tpe feriato agi p̄t. vel nisi dicat actio peritura. q̄ cāu sufficit libellū porrigere. secuta cōuentione p̄ executorem. Do. an. dicat se putare q̄ admittat libellus super possessorio. repulso petitorio. qa si possessorium expirat petitorium ichoatū. fortius inchoatū. de iure iur. quēadmodū. Etiā nec credit q̄ vbi actio ē petitoria i petitorio. debeat admitti talis petitio. qa p̄t remouendo sibi prouidere. nisi cōtendat illū nō spoliatum. quo casu equū ēet admitti. vsq; ad libelli porrectionē. ff. de fer. l. i. t. ij. Hec dicta mihi nō placēt nā possessorium excludit petitorium ichoatū q̄n deducit p viā exceptionis. nō q̄n p viā actionis. ut in. c. ij. §. e

t hic sed nos logmur q̄n ꝓcurrūt ad agendū. Jtē nō placet q̄ sorte dirimat. q̄ principiegiū suspensiuū ē tri buū possessorio q̄n p̄cedit. nā text. hic dicat q̄ nō p̄t reconueniri. tē. sed quādo simul cōcurrūt nō ē reconuentio. sed p̄cipalis cōuentio. cessat ergo illud principiegiū. debet enī restringi t nō ampliari. cū sit cōtra naturā aliaꝝ actionū t deniat a cōibus reg. iuris. ut ꝛ̄. dixi. facit q̄ nō. in. c. frequens de resti. spo. li. vi. Sed idē optime facit. l. si fuerit. ff. de re. dubi. vbi li dico lego illi centū. qui ꝓmo ascendent capitoliū. si duo pariter ascendunt neutri debet legatū. q̄ vez ē dicere neminē ꝓius ascendisse. Jta in ꝓposito. admittātur ergo ambe petitiones tāq̄ principales. Secōo quero b̄ patet q̄ de eadē spoliatione p̄t agi t excipi. pone agens possessorio succubuit t sic absolutus fuit reus. postmodū ille re? sic absolut? agit ꝓtra illū sup certa re. ille nūc excipit de illa spoliatione. i qua directe agēs succubuit nūq̄d p̄t repelli p̄ replicationē rei iudicate. q̄ō ē querere an res iudicata idirecto interdicto obiter excipiendo de eadē spoliatiōe. videt q̄ sic. q̄ ad aliud agit nūc q̄ ꝓmo petebat restō nūc vero excipit ad repellendū agentē. g non ꝛ̄ obstare exceptio rei iudi. ff. de excep. rei iudi. l. cū queritur. t. l. le. Et q̄ nō. in. c. aduersario j. de excep. Contrariū tenēt Jnn. t Hostī. t cōiter doc. q̄ hic eedē sunt ꝓsone. eadē res. eadē cā petēdi in effectu. nā si admitteret hec exceptio. hoc cāu nō audiret agens nisi ꝓmo restitueret illā rem. ut in. c. ij. §. eo. t sic indirecte cōsequeret rem sup qua optinuit ꝓtrariā sententiā ex eadē cā. t sic tollit motiuū p̄cedēs. q̄ effectualiter ad idem agitur. Jtē plus est agere q̄ excipere. ideo succumbens in actione satis debet succumbere in exceptione ex eadem causa. Item illa exceptio in effectu erat inclusa in actione. que deducebat ibi spoliatōez ꝓ hoc. ff. de excep. rei iudi. l. egi. t. l. cum queritur cum. l. se. Sed quero quid econtra pone q̄ prius succubuit in exceptione nūc vult reducere spoliatōm per viam actionis. nunq̄d obstat exceptio rei iudic. Jnn. q̄ nō. nā ꝓmo nil petijt. t si. vere nūc ad aliud agitur. impugnus nunc q̄ ꝓmo. t idem nō. in. c. ij. §. e. Quero quid si succubuit i exceptione cū agitur ꝓ certis rebus. nunc vero iteruz agit actor ꝓ aliis rebus. nunquid poterit reus de eadem spoliatione excipere de qua ꝓmo succubuerat? Jnn. q̄ sic q̄ ad aliud nunc agitur. t sic aliud ē iudicium. ff. de excep. rei iudi. l. si quis ad exhibendū. t. l. si testamento. t. l. si cū argentum. Ulterius quero pone q̄ cōtra te agentē petitorio excepi de spoliatione. et optinui. nūc volo agere directe de illa spoliatōe. nūq̄d teneor ibi rīdere sup ꝓma petione petitoria. t videt q̄ sic. q̄ cū ꝓma fuit petitoria. t secūda possessoria ꝛ̄, pcedi sic̄ sup duab? mutuis petitōib? ut i. c. ij. §. e. Jtē intentando actionē. t recedendo ab exceptiōe

renunciauit iuri suo.ar.c.qō ad cōsultationē de re iu
di.z hāc opi.tenuit Jo.cal.hic sed Host.tenet ptra
riū.qa iā fuit sublata pma petitio p exceptionē. et sic
ista econuētio z nō reconuētio.z iō habebit beneficiuz
huius.q.ut reconuenīri nō possit.nec verū ē qp videat
renūciasse iuri z beneficio exceptionis.intētando ac
tionē.qa cōtraria.pceduīt in re currente ad actū ptra
riū.sed actio nō ē hmōi Immo tendit ut directo re
stituat vbi pmo petebat indirecte.z hoc satis placet

Ultimo hic quero an agenti interdicto vti possi
detis obstat exceptio spoliationis sicut agēti alia ac
tione seu interdicto ut hic? Inn.qp sic.si tamē spolia
tus vellet de vtroqz sil agere possit.tu hāc materiaz
expedias prout plene dicam in.c.veniens.de pscpt.
vbi hoc tangitur.

de pluspetitionibus.

Cōtinuat hec rubrica fm Hos.z Jo.an.qa ple
rumqz in iudicijs plus petitur qz decreat ītē inter in
cidentes qōnes interdū pponit reus qp actor pl' pe
tit iō.zc.vel cōtinua sic Supra in pma rubrica vi
sum ē de ordi.ordinū.vez qa interdū excipit actorem
plus petere.z dubitari posset de ordine z mō procedē
di alias petēdi iō subiatur.zc.

Onsilium. Pōt quatuor mo
dis plus peti.z penas plus petentiū.scōa ibi te qz

Nota pmo qp aduersarius dicatur
qui mecū intendit in iudicio.etiam in
cā pecuniaria.aduersat enī mihi inquantū ptradicit
petitioni mee.Et hoc facit,p statutis facientib' men
tionē de aduersario.pcor.c.i.de iudi.z.c. accedens.
ij.at lit.nō cōte. Nō secūdo.qp dicit plus petere
nō solū qui petit maiorē quātitatē debito.sed etiā pe
tēs ante tps pfixū.z sic dicit minus soluere.q tarde
soluit.facit,p statuto puniēte plus petentē ut habeat
locū cōtra petētem ante terminū.vel alijs mōis. de
quibus hic. Nō tertio qp res,pmissa in vno loco
pōt peti in alio qz vbi fuit destinata solutio.sz petens
tūc pdēnat reo ad interesse. Et rō ē qa si nō possz pe
ti in alio loco.nōnūqz creditor frustraret intētiōe sua
qa reus vel data opa vel ex necessitate nūqz pueni
ret ad locū destinatū.qō eēt iniquū z satis ē reo qp si
bi satis fiat de interesse de quo i.l.i. ff. de eo q certo
loco.z intellige tex.ad pdicta.ut fiat hec cōdēnatio
ad interesse qñ petit solutio in loco nō cōuento.sec' si
petit i loco idoneo.puta i loco domicilij ut soluatur
i loco puento tūc enī nulla pena incurrit.cū nullū iter
ee in hoc re' ptēdat.Et vide gl.bo.q ponit formaz li
bellandi ipune cū petit ex locū destinatū ut i.§.sicḡs
agēs.v.loco insti.de actī.oz enī facere pmemoratio

nē illius loci vbi fuit,pmissa solutio dicendo pero.p.
ut mihi soluas hic vel ibi? vbi soluere,pmisti.ar. in
d.v.loco z.ff.de eo qui cer.lo.l.ij.p' hoc nūl solvat
qa reputur in mora pōt cōueniri vbicūqz tūmō in lo
co idoneo.l.vbi als fortē fozz.lz quidā dicāt qp vbi
cunqz potent cōueniri.sed primū ē verius z pmuni'
ut ibi nō.z in.d.l.i.de eo q cer.lo.Nicol' tamē de
ma.tenuit cōtrariū? z eū sequit' Bar.in.d.l.i.ut vbi
libet tanqz fugitiu' possit conueniri.sed ut dixi primam
videt equius z cōmus. Venio nūc ad gl.z quero
tex.iste punit plus petentes si duxerint in iudicio p
sistendū sup petitōe sua.qd si nolunt desistere? gl.i.
nidet qp cauebūt penā? dūmodo desistāt ante li.pte.
postea vero nō lz sine pena.Et in hac pclusione rcl
det gl.in.l.vna.C.eo.ti.hāc gl.cōiter hic sequūtur
doc.z maxime Host.dicēs qp etiā ante li.pt. nō lz in
distincte impune penitere.Quid enī si aduersari' se
at expensas ante penitētiā. Iniquū enī eēt li nō reti
nerent expense facte ante li.pte.Cōcludit ḡ qp ānō li.
cōte.pōt plus petēs penitere? tamē tenet aduersario
ad interesse.li qō sit. Ego vero miror qp gl.z doc.hic
transeat sup isto passu.z dico qp pena huius.c.nō bz
locū nisi pleneruerit vsqz ad sniam. pmo moueor p
istū tex.qui tm punit plus petentē in iudicio.sed iudiciū
dicit? dū ca discutit.z sic vsqz ad sententiā ut,pbat i.c.
fortis.j.de.v.sig.nō ergo plus petit in iudicio.qui nō ex
pectat sniam. Itē fortius hoc,pbat i.l. qui cū mater
§.accusatīe.z in.l.i seruitutē.§.petijsse.ff.de bo.lib.
vbi ps qp pena a iure apposita etiā,p accusare vel pe
tere.nō bz locū nisi det plenaria vsqz ad sententiam
ita qp respectu pene a iure apposite.verba legis intel
liguntur cuz effectu.ut quia persistit vsqz ad sniam.
fortius in casu nostro.vbi pena imponitur pro pfe
rentia in iudicio.hinc Bar.in.l.in criminali.C.de
in.om.iudi.dat ex his nobilē theoricā qp in penis le
galibus locus ē penitentie vsqz ad sententiā.Et idez
refert Dy.in.l.amplius.ff.rē ra.ha.z facit qō dixi
c.si diligenti de fo.compe.Non ob.l.vna.C.e. per
quā mouetur hic gl.Ibi enī nō ē locus penitētie p'
lit.conte.quia deliquit in duobus videlicet qa p do
lū exigit cautionē de plus. Itē dolose petit plus.Jō
ille punit acrius.etiā in alio.qa priuatur toto debito
ut ibi z hic subijcit i gl.Et hoc apte sentit Bar.i.d.
l.i criminali.respōdēdo ad illā.l.vnicā.z adhuc aper
tius in.d.l.vnica.z maxime in fi.vbi aptissime respō
dendo ad.l.aliā.C.de his qui ut indig.z ad.l.pom
ponius.§.meminisse.ff.de inoffi.testa.vbi locus est
pnie vsqz ad sniam.dicit tm qp in.d.l.vna ē spēale,p
pter duplex delictū actoris.vnde glo.hic etiā in alio
male dicit dū innuit illā legē procedere i eo qui p do
lū super maiori quantitate exegit cautionem. Nam
certe ex hoc solo nō primaret debito.z sic nō habez
locum illa.l.que requirit duo delicta de quibus.ē.

dixi. sed tūc fm Bar. i. l. vna punirēt crimē stellionatus. si dolus in aliā speciē delicti nō cadit ut. l. i. ⁊. ij ff. de cri. stelli. hz enī locū remediū illius ti. qñ delictum nō hz specialē nomē. sicut istud qñ p dolū exegit cautionē de pluri. nō tñ plus petijt. Ex hac etiaz rōne dico dictū Hosti. nō pcedere. ut añ li. ꝓte. hēat locū pena. si aduersarius fecit expensas. quia dico q ex remedio huius ti. nō ꝓdēnabit in expensis. cū nō plusserit in iudicio. ut requirit iste tex. sed ꝓdēnabitur in expensis alio remedio quia temere litigauit. ut. l. eā quē temere. ff. de iudi. ⁊. c. finem. de dolo ⁊ cōtu. ⁊. c. calūniā. de penis. Cōcludendo ergo hāc materiā assumēdo aliq̄ dicta Bar. in. l. vnica pall. sic dīstingue. q̄ aut quis plus petijt exigendo p dolū cautionē de pluri. ⁊ etiā plus petēdo. ⁊ hz locū. d. l. vnica ut puniat toto debito nequ sit locus penitentie nisi vsq̄ ad li. ꝓte. Excipiuntur ibi in tex. duo casus p quos cū actor puniatur sup maiori quantitate ⁊ punitus añ sniam vel postrāligit cū reo sup pena. scōus cāctor plus exegit. sed reus in iudicio ꝓfessus ē se totū debere. ⁊ hoc voluit ille tex. ibi in fi. Tertius casus pōt eē fm Jo. an. hic ⁊ gl. ⁊ Bar. in. d. l. vnica qñ post lit. ꝓte. añq̄ puincat de maiori quātitate ipemat actor ꝓfectus tūc nō punitur i toto debito q̄a ille tex. pcedit qñ actor puincatur. sed si ꝓfitetur nō cōuincatur sed conuincit sepīm. facit. l. eū qui. ff. de iureiuran. Quart⁹ casus dubi⁹ ē qñ actor i veritate debēs habere. x. exegit primo cautionē de. xx. p dolum ⁊ postea exegit in iudicio. xx. sed nō ꝓbauit nisi de. x. reus tñ nō conuincat eū p ꝓbationes suas ipm pl⁹ dolose exegisse. cautionē ⁊ petijsse. nec ꝓstat i iudicio d dolo ipius actoris. ⁊ hoc cāu tz gl. in. d. l. vnica. pena illā habere locū. sed Ly. ibi ⁊ Bar. ⁊ cōiter doc. tenāt oppositū. q̄a lz nō potuerit ꝓbare non tñ p hoc ꝓfamitur dolus. nec ē puictus p dolū plus exigisse. ⁊ petijsse. Et iō dicendū q̄ adhuc nō hz locū illa pena. p hoc. q̄a indubio nō ꝓsumit dolus. ut. l. quēdam. §. qui dolo. ff. de ꝓba. Et in dubijs mitior interpretatio facienda ē. ut. l. preses. ⁊. l. interpretatione. ff. de penis. ⁊ in regula odia. ⁊ regula in penis li. vi. Et qd dixi de iure ciuili. dico. ꝓcedere etiā de iure canonico. eq̄ nō repit ꝓtrariū ar. in. c. i. d no. ope. nū. ⁊ qd ibi nō. hic enī tex. nō iponit illā penā. q̄a loquit tñ i eo q̄ cōmisit vnū delictū in pl⁹ exigēdo. ⁊ sic supplerī dz illud ius canonicū p illud ius ciuile. nā vbi mīn⁹ delinquit mitior exerceri dz vindicta. xxiij. q. i. nō offeram'. ⁊. l. respiciēdū. ff. de penis. Quēq̄ qs cautiōez pluris tñ p dolū exegit. nō aūt plus petijt. ⁊ tūc nō punit in debito. ita q̄ non hz locū. l. illa. nec ista. c. sed puniet crie stellionatus. si dolus ille nō cadit i aliq̄ speciē delicti. ut. l. i. ⁊. ij. ff. de cri. stelli. ut nō. ibi Bar. ⁊ dixi. ē. qñq̄z solū p dolū plus petijt nō tñ exegit cautionē de pluri. ⁊ tūc fm Bar. in. d. l. vna. punit tñ in triplo expensaz sed nō ꝓdidit debitū ut i. §. tripli. inst. de act. ⁊ b. pcedit de usurecinsu. An aūt d in re canonico hēat locū hec pena tripli. gl. hic i. v. am plus sentit q̄ sic. Doc. nostri hic cōiter tenēt ꝓtrariū ar. in. c. i. de dolo ⁊ ptu. nā si papa hic intellexisz d pena tripli. hoc expressisset. sed tm̄ dixit eū cōdēnā dū in expensis ar. in. c. ad audientiā de dec. Jtē tex. in. d. §. tripli loquit de expensis factis noie sportule rū sed in foro ecclesiastico sportule nō pstant de vita ⁊ ho. de. cā ad omni. qd ergo nō ē. vel nō exigit triplicari nō pōt. de cōsti. cū accessissent. p hoc etiā sequitur fm Jo. an. q̄ etiā in foro ciuili vbi sportule de cōsuetudine nō pstant nō erit locus illi pene qd placet Et intellige b qñ petit plus re vel cā. si aūt petit pl⁹ tpe vel loco. habet locū alie pene. de quibus in tex. Et his casibus licitū ē penitere ad euadēdū has penas vsq̄z ad sniam ut. s. dixi. Sed cōtra hoc dictū doc. opp. sic. nā si nō hz locū pēa tripli. de nihilo ꝓdet hec decre. respectu petentis plus re vel cā. cū p alia iura sit ꝓuisum de cōdēnatione expensaz. respectu temere vel calūniose litigantiū. ut i. c. calūniā. de pe. ⁊. c. finē de dolo ⁊ ptu. Cōtrariū videt difficile sed nōde duobus mōis. primo q̄ ꝓdet in dādo nouum remediū circa ꝓdēnationē expensaz. sicut dicit cū noua ꝓstō dictat id qd antiq̄ ut opet saltē in dando nouā actionē ut nō. Bar. in. l. i. ff. ad. l. fal. ⁊ nō. in. c. i. de rescrip. ⁊ in. c. ex pte. ij. de v. sig. ꝓdest enīz habere plura remedia. ad hoc. l. quocies. ⁊. l. nunq̄. ff. de actio. ⁊ obli. Secōo soluo ⁊ nō bilius q̄ per remediū antiquū cōdēnatio expensaz solū venit accessorie. vñ post sniam super ꝓncipali. nō valet amplius iudex ꝓdēnare in expēsis. ut. l. terminato. C. de fruc. ⁊ li. experi. ⁊ nō. i. c. finē. de do. ⁊ ptu. ⁊. c. i d sequest. pos. ⁊ fruc. sed ex remedio huius. c. poterit agi duplicīter. nam poterit dari postea nouus libell⁹ sup hac pena. cum non veniat hec condēnatio accessorie sed etiam principaliter. ⁊ est in hoc notabilis ꝓuisio. licz Jo. an. sentiat hic oppositum in expensis. per. l. terminato. Sed certe illa. l. loquitur quando venit ac cessorie. sed hec est principalis ꝓuisio. ad hoc optime facit qd nō. Bar. in. l. iij. §. si rē. ff. dele. iij. vbi dicit qd ibi nō. q̄ si statuto cauet q̄ victus victori cōdēnetur in expensis. poterit etiā post sniam peti condemnatio expensarum. quare pōt principaliter peti ex cōditiōe statuti ut sic statutū aliqd cōferat ad ius cōe. qd nō. addi. nico. Jtē poterit pendente prio iudicio iplorari officiū iudicis sup hac ꝓdēnatōe sic ī sili nō. in. c. si diligēti. de fo. ꝓpe. ⁊ i. l. i criminali. C de in. om. iudi. ⁊ in. l. fi. ff. de rei ven. ⁊ hz volnit bar. i. d. l. i. C. eo. Et ex hoc habes duos modos practicandi remediū huius. c. qñq̄z d̄s neq̄z p dolū exigit cautionē de pluri. neq̄z p dolū plus petijt. sed per temeritatem tātū. ⁊ tunc fm Bar. in. d. l. vna punit tñ

in expensis.ff.de iudi.l.eā quē tenere.hoc admitto qñ petit plus re vel cā. Si vero petit plus tpe vel loco tūc habēt locū pene hic exīsse ut duplicent iudicie t fiat cōdēnatio ad interesse.nā iste tex.nō exigit dolū sed iportunitatē.ut pz in tex. Aut qs petijt pl' debito iusto errore.t patt sibi.dā cessat temeritas de q̄ hic.t dolus t calūna.p hoc.c.sacro.de sen.ex. vbi ē bo.tex.t in.c.finē.pall.t qō ibi nō.t.pbat in terminis nīs.insti.de act.§.si quis agens.utputa petebat vigore testamenti legatū integrū sibi relictū.p ducit codicillus factus eo ignorante.in q̄ admittit sibi ps legati. Itē si ēt minor succurrt sibi cā cognita ut in.d.§.si quis agēs.t qō ibi nō.ut puta si ex facilitate plus petijt.secus si dolo.ut.l.auxiliū.ff.de min.t.l.si ex cā.§.fi.ff.eo.ti.t sic habes clare hāc materiā t.d.l.vnica. Sed vltra quero iste tex.dicit illū plus petere qui hz obligatū debitorē in genere et postea petit in spēe.vel hz obligatū sub alternatōe t petit pāse vnū ex alternatis qd si petit id qō ē vilius.puta ē obligat' ad dādū equū.ego peto viliorez qui possit repīn vel ē obligatus ad dandū tritium vel sepum.peto tritū qui ē viliorīs pāj.nūquid incidam i penā.doc.cōiter q sic.t ē tex.expressus insti.d act.§.ptera.nā sepe accidit ut.p̄missori facilius sit illud soluere q maioris pāj ē.t sic adimit' valitas sibi.et facultas eligendi.petendo rē pāse. Quero.p declarationē littere dicit in tex.q̄ ptra petentē añ tēpus duplicant' inducie.nec rē' cogit' postea susc̄ipere iudicū.nisi ea soluant' expense.an p hāc exceptionē quā tu petis plus tpe suspendat' iudicū in toto.an vero debeat ferri sīa diffinitiua cū penis appositis.d quibus in tex.Do.duplex ē intellectus fm Jnno.primo pōt intelligi q impedit' iudicū in totū.donec finite fuerint inducie duplicate.t hoc quādo excipitur declinatorie.puta de pacto q̄ nō debeat cōuenīri ante certū diē.t sic loquitur insti.de excep.§ tēporales vl quādo ante lit.p̄te.apposuit t.pbauit pte cōsentiente dilatoriā solutionis. In his enī casibus nō cogit' debitor litē inchoare.nisi p̄dictis p̄fectis. insti. de excep.§.hodie. Aduerte q̄a ex p̄dictis sentit Jnn. q̄ dilatoria solutio.nō pōt opponi.t aprobari āte li.p̄te.nisi pte p̄sentiente. Et idē ho.insti.hic t alij.sz non bene dicit Jnnno Jun.ē in alia opi.q̄ ē in facultate rei opponere ante vel post.hz vim peremptorie.nam si opponit' ante.cōdēnabit' actorē male agere añ tēpus ar.l.itē q̄a.ff.de pac.t.l.i.ff.q̄ñ di.vsufru.le.ce. t b̄ voluit Bar.in.l.exceptionē.C.de.pba.vnde ordo q̄ ibi ponitur non est necessitatiuus.sed consultiu'. hz enī in se tacitū pactū ut nō petat' ante tēpus.p b̄ vide bo.tex.in.§.tēporales.vbi dicit' q̄ impedit' actō t in.l.i.in fi.iuncta gl.ff.q̄ñ dies vsufru.le.ce. Et de hac dilatoria solutionis nō.Jnno.in.c. pastoralis. de excep.t gl.in.c.pe.t ibi dicam eo.ti. Secundo principalis intellectus huius.c.est quādo excipitur post li.conteſt.t tūc debet ferri sententia diffinitiua condēnatoria de soluendo tēpore debito cū appositis penis de quibus in tex.quia ex quo iudex repit obligationem licet ad diem debet sic condēnare ar.i.l. de qua re.ff.de iudi.t.c.cum sup̄-ti.proxi.t in.l.in omnibus.ff.de iudi.t tunc debet exponi iste tex.q̄ non cogitur reus susc̄ipere litem.s.de re iam iudicata.vel offi.cum iudicis sup̄ executionem sententie ī late super principali debito nisi finitis inducijs duplicatis.t solutis expens'. Alij tamen ut refert Jnn. intelligunt q̄ etiā in li.cont.si de hoc excipit.non cogitur reus litem prosequi.nec debet iudex ferre sententiā super principali.sed tantum absolvere ram ab instantia iudicij.quod dicunt etiā procedere.qui dociēs apparuerit petitū ante tempus.ar.p eis in.l quod in die.ff.de pet.here.sed precedens dictum plus placet Jnno.t alijs. Ad.l.qō si in diem respondet Jnno.q̄ ibi nō agebatur ad debitum in diem sed nondum.sed ad cautionē prestandam.ad quam fuit bene condēnatus.ff.de iudi.l.in omnibus. vel illud ideo est.quia petitio hereditatis non cōpetit contra debitorem in diem.quia non possidet pro herede vel possessore.sed actio ex mutuo.t cōsimules bene cōpetunt contra debitorem in die.licet male agatur.ff. qñ dies vsufruc.le.ce.l.i.i fi.t hūc vltimū inducit ad illā.l.q̄ si in diem.tenent ibi gl.t Bar. Concludo ergo breuiter declarando totū tex.q̄ aut opponit q̄ in alio loco fienda est absolutio.t tunc non impeditur iudicium.sed fit condemnatio cum refectione interesse ut.ē.dixi t hoc tenet hic Bof. Aut opponitur q̄ petit ante tempus.t aut dilatorie.aut peremptorie.primo casu impeditur iudicium super principali. secundo non.ut patet ex predictis. Aut opponitur q̄ petit plus causa.t tunc puto q̄ pōt opponi añ li.p̄te. quia conuincitur actorem male agere.cum circa rem precisam nō sit obligatio.ar.in.c.cū dilecti.de emp. t ven.t impedit tūc iudicii.t fiet cōdēnatio i expēs. Itē etiā post pōt excipi peremptorie t tūc ferī sīa definitiua absolutoria t actor p̄dēnabit' i expensis. quo ad rē pāse petitā.nisi ē obligatio sz postea potent agere fm nām obligatōis ar.i.d.c.cū dilecti.t i.l.q̄ nit' cū se.ff.de excep.rei iudi.t.c.aduersario t qō ibi nō.ī.ō excep. Quero dē b̄ q̄ inducie dīnt i penā duplicari an b̄at b̄ locū sine sint inducie iuris sine boīs doc.b̄ q̄ sic t ē exp̄ssū ibi.ō excē.§.hodie t ō inducijs iuris potes ponē exēplū i.c.qō ad p̄sultatōz de re iudi.t i.l.vna.C.ō.ā vx.ac.t.l.p̄missor.ff.de p̄sti.pe cu.cū multis silib'. Sz q̄ro an solū duplicet q̄ supē de termino.an vero integer terminus. Exēplū habebat quis annū ad soluendū petijt creditor ī decimo mēse t sic per duos mēses ante terminū.an solū duplicabit' isti duo mēses.an vo integer ān'. Jo. an.hz

q̃ integer ann⁹ videt se fundare p dictū. §. hodie vbi dicit q̃ inducie q̃s ipe actor spōte idulserit: vel quas natura actiōis ꝓtinet: multiplicabūt. Refert nī Jo. an. Fran. tenuisse q̃ solū duplicabunt̃ isti duo menses Jo. an. transit hic cum opi. Jo. an. Dz ego adduco tex. nō. in ꝓtranū. i. l. aut dānū. §. q̃q̃s. ff. de penis vbi dicit q̃ ille q̃ rapit ꝓlia dz puniri: ut stet i ꝓlibus duplicato tpe: z subdit ibi tex. q̃ illud tpus debz duplicari q̃ superat cū fugit. p hoc apte requiri ibi tenere Bar. dicēte ita debere intelligi. §. tēporales in. ſti. de excep. hoc z ꝓfecto dz maxima equitate: ut nō puniat delinquēs vltra q̃z in eo requirit delictū. c. quelibet de his que fi. a ma. p. ca. z. l. respiciendū. ff. de penis. facit q̃ in sūmi dicamus in inte. restī. aduersus tpus lectione. in de. i. de in inte. restī. Ad. §. hodie nīdeo q̃ voluit aliud: nisi q̃ tunc inducie sunt bonis sine iuris: debēt in penā duplicari. sed dz intelligi ut duplicent in̄ dictū. ut in. d. §. quisq̃s. Nūc quero de quotidiana z nōbili q̃one. ponit q̃ i libello petit plus debito. ut q̃a debeo. x. z petis. xx. vel debeo ptē alicuius rei. z tu petis totā rē an possim simpliciter negare totā petitionē: z idē queri pōt circa positionē. an posito hōs aliquā ptē falsitatis: possit negari rōne ptis false. gl. in. c. fi. de cōfes. li. vi. z in. c. ij. de testi. co. li. videt velle p hic. p. l. si is qui ducenta. §. vnū. ff. de re. du. Idē tenet spe. in ti. de lit. cōtest. §. nūc dicēdū post pn. z i ti. de posi. §. vij. v. xi. vbi idē dicit. si positio sit falsa in q̃litate. ut q̃a ponis me hodie ꝓmeduisse in ecclia: possum sm eā negare totum dz alibi ꝓmederi: q̃a vez ē q̃ nō ꝓmedi in eccl'ia. vide Jo. an. in addi. in. d. §. nūc dicēdū in pn. vbi idē videt firmare. et loquitur de libello. z cōiter aduocati sequuntur hāc ptē in practica. sed Bar. in. l. i. §. si stipulanti. ff. de. v. ob. z in. l. si q̃s cū totū. ff. de excep. rei iudi. z in. l. si q̃s. ducenta. §. vtrū pall. aliter dicat videlicet: q̃ aut id q̃d ponit in libello vel positione ē falsum rōne q̃litatis. z tunc pōt negari in totū. z, pcedit opinio pcedens. q̃a videt aliud factū. z p hoc. c. cū dilecti. z q̃d ibi nō. in gl. de acca. z q̃d nō. Ly. i. l ij. C. de pba. aut falsum ē in quātitate seu i pte summe vel in pte rei. ut q̃a petis. xx. z debeo tm. x. vl debeo ptē z petis totū. z tunc in iudicijs nō pōt negari in totū. sed dz ꝓfiteri ptē debitā. z ē rō sm eā q̃a q̃ petit totū z quālibet eius ptē. ut in. l. si quis cū totū. z i d. §. si stipulanti q̃ z respōsio videt ad totū: z ad quālibet eius ptē: debet enī in iudicio rē certificare adversariū suū. vnde tenuit pe. talē plurū q̃ negat simpliciter totū. si debet ptē ut refert Bar. in. d. l. siquis cū totū. ad p̃dicta facit tex. cū gl. in. l. si pupillus. §. fi. ff. de v. sig. vbi negās rē ee suā: videt negare etiā si bi cōuen ee. Ad idē vide bo. gl. in. §. fi. xij. q. i. z ē bona tex. in. l. qui solidū. ff. de. e. ij. vbi petens totum ꝓbatur aduersarium in mora in pte debita. Dz idē Bar. in. d. l. qui solidū. videt dicere ꝓtranū. z solet allegari q̃ sit sibi ꝓtranus. dicit enī ibi: q̃ si petis plus debito habeo instā cum litigandi sup toto: z excusabor a cōdēnatione expensaꝝ. sed certe si quis bene ponderauerit precedentia dicta Bar. nō videt sibi cōtrarius. Nā loquit ibi Bar. quādo reus excepit de pte indebita. tunc enī si aduersarius nō petit sibi tradi ptem debitā. iuste litigat sup toto: licet nō obtulerit partē. q̃a nō est verisile q̃ pcēs totum velit ptē. ar. in. l. tutor. §. iutius. ff. de vsu. z sic loquit Bar. quando fuit exceptū de pte indebita. z sic cōtinebat ptē debitam sed aduersari⁹ nō petijt eā sibi tradi. nō ergo cōtradicit aliis dictis suis: sed limitat ut sufficiat excipe de pte indebita. Nec tenet illā offerre nisi aduersari⁹ petat illā specifice. ut. l. qui solidū. pall. iuncta. l. in fidei cō. ff. de vsu. Si vero queritur extra iudicū: an minor summa insit maiori: distingue post Bar. in. d. l. i. §. si stipulanti. de v. ob. q̃ aut ꝓfert affirmatiue. z i est minor summa maiori. vide si promitto. xx. pmitto. x. Aut ꝓfert negatiue. z tunc aut gratia cōuentionis ꝓcuiende z inest minor. ut i. l. si vnus. §. si cū. x. mihi ff. de pac. vbi dicit. q̃ si debeo tibi. x. z facis mihi pactū q̃ nō petes a me. xx. valz pactū respectu illoꝝ. x Aut ꝓfert gra p̃ditionis: utputa si nō dederis. xx. z tūc nō inest minor summa ut in. d. §. vtrū. Sed in̄ p̃dicta queritur q̃d si aliq̃d ponit in libello vl positione p̃cipaliter aliud demōstratiue. an respōsio affirmatiua debeat referri ad totū: spe. in ti. de posit. § vij. v. xi. dicit q̃ refert tm̄ ad p̃cipaliter positū. Alii dicit q̃ si volo ꝓbare q̃ mutuauit titio defuncto decē: z forsan sic positionē. dico q̃ mutuauit. x. titio defuncto cuius tu es heres. si simpliciter cōfiteris: videris solū de mutuo ꝓfiteri. nō aūt q̃ sis heres defuncti. q̃a illud videt dictū demōstratiue. nō aūt ponēdo vel affirmādo ar. ff. de p̃di. z de. l. cū tale. §. falsam. z cū h dicto simpliciter transit Jo. an. h sed repio Bar. i. l si cui. §. a filio. ff. de. i. dicēte spe. nihil boni i h dicē distinguit q̃ aliter: q̃ aut ꝓfessus ē simpliciter p̃cipale: z tūc nō refert ad aliud. Exēplū pono q̃ ꝓfessus fuit hērā vxorē titij rīdes q̃ ꝓfessus fuit hērā. q̃ hoc enīz nō videris ꝓfiteri alias q̃litates. ar. in pall. §. a filio si aūt ꝓfiteris simpliciter. ut q̃a dixisti oia in positione cōtēta ee vera: z tūc refert responsio ad ea que veniunt p̃cipaliter z accessorie per modum q̃litatis. ar. in. l. fi. ff. de fideiō. li. z sic restringe dictū spe. Nā cōfessio generalis dz generaliter accipi: nisi aliē excusetur de acca. cū dilecti. z q̃d ibi nō. Et p̃dicta solutē q̃d pone q̃ actor plus petijt: reus plus negauit: quidā dicit q̃ fiat cōpensatio hinc inde de adul. c. penul. et vlt. Jo. de lig. dicit q̃ rē nō iamrit penā: q̃a cū ista pstō sit penalis nō dz extēdi. Bo. an. distinguit q̃ aut agitur de pena expensaꝝ z fiat compensatio hinc inde q̃a vterq; litigauit temere: z fiet pro rata compēsatio

per nō. in. c. finē. de do. t tu. sed q̄ ad alias penas p cedet dictū Jo. de lig. Credo q̄ vigore huius ti. in nullo punitur re' qa nō hic punit plus petēs. s3 re' potent cōdemnari in expensis ut fiat cōdēnatio per alia remedia quia tenere litigauit respectu partis de pe. c. calūniam Ultimo oppo. t videt q̄ ante tps possit peti t sic cōsiliū nō aute iportunitas. ut p3 i. c. p vñas de do. pos. di. re. t. l. vbi. L. ō ind. doc. vbi re petit dos ante solutū matrimoniū. Jo. dicit Hostie. hoc, procedere regulariter sed in quibusdā casibus a iure cōcessis pōt ante tps peti ut in cāu p̄dicto. Jtē in debitore fugiente qui pōt capi t duci ad iudicē. ff. ō bis que in frau. cre. l. ait p̄tor. §. si debitorē. Jtē ut i terponat cautio a suspecto. ff. qui satisda. co. l. si fide iussor. §. fi. t. l. in omnibus. ff. de iudi. t in alijs casibus qui ex diuersis iuris ptibus colligi pñt. Et pōt dici q̄ in veritate in casibus predictis non petit ante tempus. quia causa inherens facit debitū. qō alias erat adhuc non debitū. Nico. abbas.

De causa pos. et proprietatis

Supra visum est de ordine cogni. vez quia dubitari potuisset de ordine adhibendo cū cā possessionis t proprietatis ab eodem vel a diuersis deducantur in iudicium. merito hec rubrica subijcitur.

Vsceptis. Doc. nostri nō sumant sed ponūt casum forte q̄ actor presens. petebat reum absentē cōdēnari in vtroq3. s. i cau pos. t proprie. aut q̄ papa cum possessionis p̄mitteret vni. t cum proprietatis alteri papa vero rūdit ut in littera. vel primo petijt vni t vtrū q3 iudicū diuersis iudicibus p̄mitteret. t ab hoc repulsus petijt scōm. ut saltē papa, pnunciaret. t itera to fuit repulsus. rō repulsionis habet in littera. t potest dcare. sic summari Causa. pos. t proprie. sub eodem iudice terminari d3. nec cōtra absentē ē, pnunciandū. t scōa ps ibi nec nos. Nō cās decidendas i foro canonico sm, positionē iuris ciuilis. ex quo ius canonicū non resistit. de quo in. c. i. de no. ope. nun.

Nō q̄ proprietas capit, p dominio. Idē enī ē dicere cā proprietatis qō cā dñij cū discutit cuius sit res. dicitur q̄ res ē propria alicuius. cū h3 illius rei dominiū. vnde nō verificat in sola possessione. quod nō. propter statuta. Nō q̄ cās habentes aliquas cōnexitatē adinuicē debent cora vno eodemq3 iudice tractari. pcor. ff. de. qu. re. ad eun. ui. ea. per totum. hic enī p̄mo dat p̄nexitas rōne eiusdē subiecti. nā tā cā possessionis q̄3 proprietatis versant circa eādē rē. Scōo dat p̄nexitas rōne facilioris decisionis. qa il le qui cognouit de possessione facilius discernit cām proprietatis t illis respectibus dicunt habere alīq3 p̄munionē. sed alio respectu qa possessio ē ius separū a iure proprietatis. nō dicunt habere aliquā p̄munitatē adinuicē. t sic intellige. l. naturaliter. §. nihil cōe ff. de acqui. pos. vbi dicit q̄ proprietas nihil cōe h3 cum possessione. Ultimo nō. t tene menti. q̄ etiā p̄nceps vel papa ñ pōt pte absente t nō vocata cām diffinire. vnde pondera tex. qui proponit negationē vbo pōt. Ex quo infert h3 ee de necessitate iur̄ theori cā gl. in regula beneficiū de re. in. li. vi. sed non videt posse procedere. quia papa ē supra ius ut i. c. ppolim de pcef. preben. t. l. p̄nceps. ff. de legi. q̄ pōt procedere nō seruata hac solēnitate citationis. Jo. an. meū p̄ratij intellexit tex. de iuridica. seu ordinata potestā nō de absoluta sili. j. de fi. instru. c. i. Jo. meus dis car. intellexit tex. simpliciter t absolute. quia diffinire p̄tra inaudītā partē ēct tollere defensionem. que ē de iure naturali. q̄ p̄nceps nō pōt de re iudi. de. pastoralis. Et pro suo dicto adduco Bar. in. l. filiusta. ff. de dona. vbi dicit citationē esse de iure gentiū. Ex quo infert q̄ si p̄nceps dat alicui ptātē ut possit procedere sine iuris solēnitate, nihilomin' tenet citare, sed in p̄trariū allego. gl. in. l. meminerit. C. vñ vi. q̄ dicit imperatorē posse dare facultatē occupandi possessionē, sine citatione licet aliud sit i iudice inferiori. ut l. fi. C. si per vim vel alio mō. t nō. glo. in. l. iuste. ff. de acqui. poss. Cōcludo sic. q̄ aut certū ē absentē defensionē nō p̄petere. t non requirit citatio etiā p iudicē quia citatio fit vt veniat citatus ad se defendendum ut de. pastoralis. pall'. ergo frustra fieret citatio p hoc tex. optim'. in. c. cū olim. ō re iud. t. l. ij. t qō ibi nō. Bar. ff. de admi. re. ad ci. pti. Aut pōt cōpetere defensio. t tunc inferior nō procedit sine citatione. ad actū p̄iudicialē. ut. d. l. fi. t. iij. q. ix. cauēt. t. c. omnia. t. ō. de p̄sti. ecclesia. Princeps vero regulariter citare d3. sed si non citat t procedat ex certa sciā. vel dat facultatē procedendi sine citatione. valet qō agitur quia in eo p̄sumit cā. etiā si tollat ip̄m dominium licet enim non possit tollere ea que sunt de iure gentium sine causa. tamen si facit presumitur in eo causa ut nō. doc. in. l. fi. §. si contrarius vel vti. pub. t in. c. que in ecclesiarum de consti. facit de. vna de probat. qō nō. Inn. in. c. inquisitioni. de sen. ex. Non obde. pastoralis. vbi non presumitur causa. quia ibi imperator non erat iudex illius regis. sed papa. sed p̄tendebat iurisdictionem ratione delicti. vnde licet p̄sumatur causa. in p̄ncipe dño naturali secus in alio nō dño. nisi rōne accidentie. p hoc qō nō. idē Jnn. in. d. c. inquisitioni. sed i p̄trariū facit tex. i dicta de. pastoralis. in. v. nūc p̄dicta supplētio. vbi expresse dicitur q̄ etiā cōtra subditum nō potest princeps supplere defectum citationis vel defensionis. quia cum illa sit de iure naturali nō pōt sup̄ principem tolli. ut ibi t vide tex. iuncta gl. in. l. fi. C. de legi. qui aperte.

venit valere sniam pncipis sine citatione lata etiã in
cã cuilt. qõ aptius ibi determinat Bal. nã citatio fit
ut veniat ad se defendendũ sz ẽ pnceps citare ptes
t de cã cõi nosce re ut ibi innit quibus interuenientib⁹
psumẽdũ ẽ p snia pncipis. t nõ aliter. vñ tz Bal. q
ultis nõ intervenientib⁹ põt allegari t opponi. de nul
litate. etiã cõtra pncipis sniam t hoc mihi plus pla
cet t sic puto limitandũ t restringendũ. Ly. in. l. scri
pta. C. si cõtra ius vel uti. pub. t Jo. an. hic facit. c.
i. de fer. sine cal. nõ amit. colla. 7. vbi dicit q nõ dz
qs puari fer. etiã p pncipẽ anteqnã de culpa sit pui
tus. Jtẽ citationẽ t cãe cognitionẽ de⁹ instituisse vi
det. ut aptẽ colligit. ij. q. i. deus omnipotẽs. vbi di
citur q deus noluit punire peccata sodomoz nisi de
scenderet t videret zẽ. nec adam de suo peccato nisi
prius eũ vocasset t defensionẽ suã audiuisset. ut ha
bet Hoĩ. iij. t vide qõ dico in. c. cũ olim. de re iudi.

Secõ ad idẽ op. t videt q pte inaudita possit iu
dex eiũ inferiorẽ pcedere ut in. l. de pupillo. §. meni
nisse. ff. de no. ope. nũ. vbi mãdat sine alia cognitõe
edificari nouũ opus. ut nõ edificet. Ad idẽ tex. c. ex
pte. ij. de. v. sig. vbi excõicat qs p offensa nõ manife
sta. Jo. in pncipio. nõ fit simpliciter pceptũ sine re
cognitione. nã hoc esset cõtra iltũ tex. t. l. i. C. de ex
cep. rei iudi. vbi dicit q ab execntione nõ ẽ inchoan
dũ. sed illud pceptũ fuit iustificatũ. sicut bz cõsuetu
do bodiena. maxie i curia romana videlicet t si fer
seria te grauatũ ꝓpareas cor̃ nobis zẽ. ut nõ. p gl.
in. d. §. meminisse. t in. d. c. ex pte p hãc eni iustifica
tionẽ illud pceptũ resoluit in simplicem citationẽ. si il
le sentit se grauatũ. t ꝓparet. si nõ cõparet videtur p
ceptũ factũ post ꝓtumaciã. p hoc qõ nõ. Bar. in. d.
l. i. C. de excep. rei iudi. de quo etiã vide p do. Ang.
de pulo in. d. §. meminisse. t vide in spe. de citatõe
§. iam de citatione. v. si igit t de sen. pla. §. ij. v. sed
numqd t in ti. de pmo t scõo decreto. §. restat. v. sed
pone ago. t seq. t p Guil. in. l. quotiẽs. ff. de in diez
adiec. Põt etiã fieri citatio sub cõditione puta ut ci
tatus ꝓpareat si sua putauerit interesse. sm do. Ang.
in. d. §. meminisse. t alle. gl. quã dicit singulare in. l.
ei quidẽ. C. si mancipium fue. alie. ne. ma. Venio
ad glo. t oppo. q nigz nõ faciat ad rubrũ. cũ in tex.
tractet de cã moueti. Jo. glo. i. metu ptrarij expoit
i. possessionis. dicit eni possessio momentũ. quia pa
rum duratura ẽ apud possessorẽ donec scz actor do
cuerit de proprietate. hinc ẽ q a tali causa non appel
latur fm leges. de hoc vltimo dic ut nõ. j. de resti.
spo. c. cũ ad sedem. Quo ad primũ dic q glo. nõ di
cit simpliciter vez quia posset durare magno tẽpore
apud possessorem. forte enim ex defectu ꝓbatio-
num non poterit docere actor de dominio. ut in. c. se
pe. eo. ti. Dic ergo melius fm doc. q dicit momẽta-
nea aptitudine t non actu. quia possibile est q pau-
crabit. licet t. l. ex acquilia dicatur penalis aptitu-
dine. t non actu. quia nõ semp penalis est. sed põt
ee penalis. insti. de noxa. ac. §. si autem. Et scias fm
Jo. hic q momentum est quadragesima ps vnĩ bo
re. Nam hora ẽ. xxiiij. ps dicti. punctũ ẽ quarta pars
horę. momentum ẽ decima ps puncti. t sic quadra
gesima ps horę. Cõstat aũt q possessio plus cz ptĩ
ẽ duratura. t iõ ut põdixi dz dici momẽtanea aptitudi
ne t non actu. quandoqz tamẽ summit momentũ. p
vigore seu efficacia. xi. di. consuetudinis t de offi. ordi.
in ti. li. vi. vide ad materiã dilatandã p gl. in. c. sic an
tiquitus. xvij. q. iij. Gl. secũdo oppo. de. l. gene-
raliter. §. nihil cõe de acqui. pos. sed certe t formaliter
non soluit. dic ut dixi. ĩ. in notabilibus. postea in se-
cunda parte exponit tex. ibi in vno eodẽqz iudicio. i.
sub eodem iudice. Sed aduerte quia hec exposi
tio gl. nõ ẽ necessaria. quia tex. hoc dicit. sed glo. ha
buit respectũ ad antiquã litterã. vbi dicebat iudicio
t sic posuit hic gl. antiquã. Ultimo gl. opponit d
c. fi. de iudi. vbi tractant cãe cor̃. diuersis iudicib⁹.
gl. remittit ad ibi nõ. dic ut ibi plene dixi vbi posui i
tellectum huius. c. Gl. vltima oppo. q imo cõtra
absentẽ põt renunciari. ut i. c. prout. de do. t cõtu. t. l
consentaneũ. C. quomodo t quando iudex. Jo. gl.
tribus modis. primo mõ tex. iste procedit qñ lis non
erat cõtestata. Secõ soluit quãdo erat cõtestata licz
non liquebat de causa. ut plene nõ. in. d. c. put. Ter
tio quia loquit quãdo ps nõ fuit citata nec cõuicta.
hec solutio ẽ melior ad tex. Alie due precedentes
sunt vere in se sed nõ cõueniũt litere. Ultio scias
q Inn. posuit hic gl. que videtur parue vtilitatis.
querendo an ista iura incorporalia possideantur vel
quasi. non data realitate seu proprietate iuris. t vi
detur primo q non. quia sine proprietate non est in
eis dare quasi possessionem. ergo non possunt possi
deri vel quasi. Quidam dicunt q in istis incorpora
libus non datur possessio iuris vel quasi. sed exerci
tij seu actus ipius iuris ut dicat talis est in possessio
ne exercendi iura episcopalia. vel est i possessione eli
gendi vel indicandi. Alij dicunt t forte melius. sm
Inno. q proprius dicitur. q aliquis est in possessio
ne iuris eligendi vel eundi cz q quis est in possessio
ne exercendi hec iura. bene enim potest quis habe
re possessionem alicuius iuris. licet ipe non habeat
ipsum ius. quia licet ipse non habeat. alius habet. t
etiã si nullus bz. est tamẽ in actu vel habitu seruien-
di sm eũ. Et hoc videt veri⁹. p hoc allego gl. q b ap
te dicit in. c. cum ecclesia. j. eo. in. v. in trium epis-
porum. Et de hoc an ista incorporalia possideantur
vel quasi. dic ut nõ. in. c. querelam de elec. et in. c. p
uenit. de cens. et per Lynum in. l. si certis annis. C.
de pact. et per Inno. in. c. i litteris. de rest. spo. t i. c
bõe. de postu. pla. t in spe. d rest. spo. §. nũc dicam⁹

v. sed si aliquis ¶ facit. c. cum ecclesia. ff. eo. ti.

d ultimum. Si possessorio ꝛ petitorio simul ē actum.

pōt iudex prius possessoriū terminare. sic cōmuniter summatur. vd summa sic ꝛ melius. Si actū ē petitorio ꝛ possessorio pōt iudex receptis pbationibus sup vtroq; ¶ prius discutere pbationes sup possessorio ꝛ illud terminare. cōmunis diuisio secūda ibi nos autē. Nō casum in q̄ iudex supplet ex officio ad vtilitatē priuataꝝ pſonaꝝ. licet eni ptes egerit petitorio ꝛ possessorio. pōt tamē iudex suspenso petitorio exaiare possessorium ꝛ illud terminare. Et aduerte quia te. loquit q̄n prius recepit pbationes super vtroq;. An aūt possit iudex a pncipio solū admittere pbationes sup possessorio ¶ ꝛ sup eo tantū pceedere vsq; ad decisionē? tex. nō apit Nec doc. sed satis puto q; nō. nā de iure maxime canonico. quādo ista duo cōpatibilia sunt ¶ possunt simul tractari ¶ ꝛ iudex tenetur vtrūq; diffinire. ut in. c. cū dilectus. ꝛ in. c. cū ecclesiā. ī. eo. ꝛ. l. cū fundū. ff. de vi ꝛ vi ar. cū ergo ab illis iuribus nō reperiam' fore recessum ¶ nisi i cāu bulas. c. q̄ loquit mō pdicto g. cē. Itē quia si aliter diceremus posset ptrarius effectus oriri. ut quia ptes facerent maiores sumptꝰ in pducēdo testes bis ¶ sup istis iudicijs sepatis. Itē mos gerendꝰ ē ptibꝰ probare volentibus ut. l. circa. ff. de pba. ꝛ. c. licet. c. ti. prima gl. ē facilis vltima vero in pncipio allegat con cor. postmodū. Opp. de. c. pri. ꝛ. c. cū dilectus in quibus simul, pceditur sup vtroq; ¶ ꝛ vna sententia terminant. gl. aliquātulū se inuoluit. dz tamē bona mēte hāc videlicet q; maxime de iure canonico possunt simul accumulari ¶ ut in ptrarijs. ꝛ placebat hoc martino glosatori antiq ꝛ eius sequacibus. sed Jo. ꝛ sequaces dicebant oppositū ¶ q; accumulari nō poterat sed de necessitate prius debebat discuti ꝛ terminari. q̄ possessoria. l. ordinari. C. de rei ven. ꝛ. l. certi. C de interdic. Dz prima opi. verior ē ut plene dicet i. c. pastoralis. ī. eo. b pſupposito q; simul pnt accumulari respōdet ad ptrariū dupliciter. primo q; dz intelligi b c. fm illa iura ut prius terminet possessoriū ¶ tamē in cōtinenti dz pnunciari sup petitorio. Certe hic intellectus nō applaudit littere ¶ quia apte innuit possessoriū prius examinandū ꝛ terminādū. Itē nihil de novo induceret hoc. c. q̄ nō ē dicendū maxime ¶ cū faciat mentionē de iure ciuili. videlicet de legibus pal. in quibus prius discutitur ꝛ terminatur possessoriū. Jdeo forte glo. transit ad alium intellectū. q; de iure ex quo simul actum est debet vtrunq; vna sententia terminari ¶ sed iudex ex officio suo ¶ vbi hoc viderit expedire ¶ potest discutere pbationes super possessorio ¶ ꝛ illud prius terminare. Et certe iste intellectꝰ sic declaratus est verus ꝛ notabilis. Cōcludēdo ergo aliqua dic q; aut dubitatur quis possideat. ꝛ tunc non debet agi petitorio ꝛ possessorio ¶ ex quo quilibz contendit se possessorē ꝛ dominum. quia insurgeret quedam ptrarietas ¶ nec appareret quis haberet subire onus probandi in petitorio ꝛ hoc casu debet agi ꝛ discuti ꝛ terminari prius possessorium ꝛ sic loquūtur illa iura ciuilia. l. incerti. ꝛ. l. ordinari. sed vbi pretendit quis se spoliatū ꝛ intentat vtrunq; iudicium. tunc data compatibilitate potest. qđ quando ē nō. in. d. c. pastoralis. potest procedi prout dicitur in. c. cum dilectus. ꝛ ī. c. prox. ut simul terminetur ¶ data prorogatiua possessorio in ordine pronunciādi. si tamē iudici videbitur poterit ex officio procedere ¶ prout b dicitur ¶ ꝛ iste ē verus intellectus huius. c. Ex hāc quero de intellectu littere ibi prius audiant. cē. Ex. duplex est intellectus. primus q; receptis testibus super vtroq; prius audiat. i. publicēt attestationes super possessorio. Secundus intellectus ē ut exponat audiant. i. examinent. ut quia publicatis attestationibus super vtroq; prius examinat super possessorio ¶ quilibet intellectus ē bonus sed secundus videt magis amicus littere. Querit Jnno. an contra agentem possessorio recuperande vel adipiscende audiat reus de proprietate illius rei vl de crimine agere volens ¶ ꝛ dicat q; non ¶ allegat. c. in litteris. ꝛ. c. sequēs ī. ti. prox. Hostien. tenet contrariū in interdicto adipiscende. quia non reperitur in hoc illud interdictum priuilegiatum. tu vero circa interdictum recuperande. ut plene dicetur in. c. in litteris ī. de resti. spo. circa interdictum adipiscende an admittatur exceptio crimnis in beneficialibus ¶ dic ut le. ꝛ nō. in. c. accedens. de acca. An autem admittatur volens docere de proprietate ¶ dic q; sic. si incōtinenti vult probare ut in. l. iij. §. ibidem. ff. ad exhiben. thō. glo. in. c. i. ꝛ in litteras ī. ti. prox. tractat etiam hic Jnno. ꝛ Hostien. quedam que expedientur plenissime. in. d. c. in litteris. ꝛ. c. ex conquestione eo. ti. Jdeo dic ut ibi dicetur.

Vm ecclesia. Si spoliatus possessorio ꝛ petitorio simul agens possessionem ꝛ spoliationem probat sed non dominium seu proprietatem obtinet in possessorio ¶ sed succumbz in petitorio. Et due sunt partes principales. Jn prima facti ꝛ processus narratio. Jn secūda diffinitio ibi nos igitur. Prima subdiuiditur in quinq;. primo enūz ponit petitionem actoris. secundo reconuentionem reorum. Jbi vero tertio modum processus. Jbi partibus. quarto allegationē actoris. ibi pars canonicoꝝ. quinto allegatōēz reorum ibi ¶ parte dericorū. secunda principalis subdiuiditur in duas. nam primo diffinit possessorium. secundo petitorium. ibi verum. Nota primo ibi sicut moris ē. cē q; inuocatio spūs sancti que fit in dectione fienda per decantationē hympni. veni creator

B

spiritus.uel misse de spiritu sancto nō est de solēnitā te substanciali ipius electionis nec de iure cōmuni:/ potius ex quadaz ꝓsuetudine pro ꝟ.c.q; propter de elect. Nota de significato ultimi verbi vnanimiter innuit enī q nemini discrepāte:/qō clarius probatur i.c.bone.ij.ō postu.pla.z in.c.z si vnanimiter.eo.ti. z sentit hic Jnno.dū dicat ꝓhēdabile cē ut fiat vnanimiter.ut in.c.innotuit.ō elec.Iz raro sic fiat.viij.q.i. nec nouū.qō nō pro licētia q̄ datur exaiandis:/dum ōr q fuit p collegium vnanimiter approbatū. Nō tamen ibi clerici ecclesiarū ꝓuētualiū cē.q ecclesie se/culares collegiate pīt dici ꝓuentales.verbum aūt cō uentuales ē proportionabile:/nō solū ecclesie religioso rum:/ sed etiā clericorū secularīū.z probat etiam ex etbi mologia vocabuli.ōr enī ꝓuentus a ꝓueniendo.quia simul ꝓueniunt ut in.c.i.in fi.xv.di. De cōsuetudine ti vocat ꝓuentualis ecclesia religiosorum.de quo dic ut nō.in.c.capitulum.ō.de rescrip. Nota ibi con sueuerunt interesse cē.q possessio iuris eligēdi acqui rat ex solo exercicio eligēdi:/absq; alio titlō Et duo bic ponderant q clerici ibi interfuerūt in electōibus z q vocē dederunt.nō ergo sufficit solū interfuisse:/et vocē nō dedisse.qz primū solet ꝓcedi plerūq; ex gnā fcōz nō.ut nō.Jnn.in.d.c.bone.ij. de postu.pla. Et ex ꝟ nō q eo ipō q qs tacēte z patiēte eo ad quē ptinet:/exercet actū qui de facili gāiose ꝓcedi nō solet videtur exercuisse:/ intēdens uti iure suo:/z ex ꝟ acqui rit quasi possessionē exercendi de cetero illud ius.qō nō.pro intellectu.l.fi.ff.quemad.ser.mit. z valet ad multa Jtē ex ꝟ z ex tex.nō q electio epi spectat so lum de iure cōi ad canonicos ecclesie cathedralis.ꝟ tū ius est ꝓscriptibile p extrinsecos de collegio.opor tet tū q tāto tpe possideat sine interruptōe:q; pduca tur ad tps legitimū. Nō q sup eodē facto admit tunt libelli ꝓtrarij ex pte actoris z rei.z sup vtrisq; p nunciatur.hic enī nō solū petierūt canonici electōem ꝓfirmari et clericis i futurū silētiū imponi.ſ etiam ipi clerici recōmendando petierūt electionē confirmari ra tione q̄si possessionis z ius eligendi adiudicari. pro ꝟ habes tex.in fi.ibi.actore nō probāte cē. Ex q̄ lra etiā collige q reus i re cōueniendo z dando ꝓtra nū libellū efficitur actor. Nō vnū modus pdendi possessionē seu q̄si iurīū in corpalium.ex q enī excludi tur a loco ubi debeat exercere actū vna cū alijs.et actus ille exerceatur p alios pdit q̄si suā possessionez Ex quo etiā nō q i retinēda quasi possessione iu rīū incorpalium nō semp sufficit animꝰ.qō ē notādū pro limitatōne eorū q̄ nō.Jnno.in.c.olim. de restī. spo.z vide qō ibi dicā.et p Jnno.in.c.ij. de in inte. restī. Nō tria detrahentia fidei testiū.primo si vari ant.secdo si vacillāt.tercio si negatiuā satagūt proba re.de ꝑmis duobus.qd sit variare z qd vacillare vi de Jnno.c preterea.de testī.cogen.de tercio vide qō

nō.in.c.bone.d.ij.de electi.z vi.q.v.actor. Et pon dera q dictio tm̄ ē taxatiua ponēs respectu eorū qui bus annectit:/ z excludens z tacite negans respectu aliorū.verbi gria.dico q ius eligēdi spectat ad cano nicos tm̄:/respectu canonicorū ponit.ſ respectu alio rum negat:ut hic dicit tex.quod nō.prodictis testiū.

Nota q ubi plures hīt exercere eādem actū:/ di uerso iure:/si aliqui procedant ad actū:/non admissis alijs debentibus interesse alio iure:/vident illos spo liare.Quid aūt si nō vocarēt eos uel si actus spectaret ad omnes eodē iure:/an non vocatus censeat spo liatus et vide nō.p Jnnn.in.c.q̄relam.de elect.et p frede.cōsilio.xcvij. Nō ibi irritandū. q electio fa cta aliquibus exclusis z spoliatis:/nō ē nulla ſ annul landa qō nō.qz ampliat.c.qō sicut.de elec.ut proce dat non solū qñ aliqui ꝓtenmunt:/ſ etiā si spoliant il lo iure.ut hic optime,pbat.qō intellige ut nō.in di cto.c.quod sicut. Nota practicā serēdi finia ui.cuz agit possessorio sup iurīs incorpalibus.ōr enī fieri restitutio ad eaz possessionē uel quasi:/quā habuerat spoliatus aī motā ꝓtroversiā. Nō in ỹ.verū.q li bellus ē largissimi iuris seu largissime interpretādus quo ad vim ꝓpdcām.ꝓpdcdit enī omnia que pīt adaptari ad materiā deductā in iudicio.nisi fuerit ex pīsse exceptum.z sic intellige tex.nō enī ꝓprehendit extranea ut in c.exaiata de iudi. z.l.fi.C.ō fideicō. li. Venio nūc ad glo.et pmo q̄rit quare isti habē tes eligere ꝓuenerūt in vnū:/respondet q spiritꝰ san ctus cē.ut in ea.Vel redde meliorē rationem.qz actꝰ collegij debēt expediri p ꝓsensum pīstitum in cōi.Cui de nō sufficit q singuli ꝓsentiāt sed collegialiter.ut in .c.in genesi.de elec.z.ij.C.de pecu.li.x. Nec ē spe/ciale in electōe:/quicqd sentiat gl.in.c.i.de re.ecc.nō alie.li.vi.Et aliter sentit postmodū Jo.an.in novel la.et firmat Jo.cal.in.c.cum oēs.de ꝓsti.z bar.i .l.omnes populi.ff./de iusti.z iure;/dicaz plenius in .d.c.cū omnes. Op.z videt q canonici nō debe bant admitti super ꝓprietate:/ex quo clerici agebant possessorio recuperande.ut in.c.fi.de ordi.cogni.Jo. gl.ij.q cōtrariū,ꝓcedit.si clerici solum egissent pos/sessorio.ſ ex quo accumulauerūt petitoriū cū possessorio:/licitū fuit clericis se defendere sup vtroq;.z in hoc dicit gl.istos clericos minus caute processisse quia debuissent agere possessorio tantum ut.l.is cui de rei ven.Vel solue extra gl.hosti.q contraria lo/cum habent cum prius intentatur possessorium:/hic vero intentabatur per modum reconuentionis.z sic erant due mutue petitiones ut.s.ti.proxi.c. cum di/lectus.et.c.si.et hec solutio est bona.nec ob. si dicat q saltim remedio exceptionis debebant isti canoni/ci repelli:/donec cē facta restitutio per dictum.c.cum dilectus.Nam potest ad hoc dupliciter respōderi. ut colligit ex dictis Jnn.primo q isti canonici noluerūt

ex cipere. simile in .c.i.j.ti.pri. Vel scdo t medi⁹. esto q excepissent: non per hoc q fuissent isti repulsi a pe tenda ꝓfirmatione. ratio est quia exceptio spoliatois ꝓpetit stimulato: seu in iudiciu vocato: ꝓtra actorem stimulantem. ut in .d.c.ij.ꝑ hic non agebat ꝓtra dericos: ꝑ petebat ꝓfirmatio: implorando officium iudi cis. quo casu nō habet locum spoliationis exceptō. de quo plene dixi in .c.ij. pal. et p Jo. cal. in .c.ti. s. ti. pr. Et circa ꝫ instat Jnno. t alij. Ego vero di co q verior t clarior intellectus huius .c. est q cano nici solū in principio petierunt ꝓfirmatōnem. clerici vero solum ꝓtradixerunt petendo eam infirmari: de ducentes p modum cause et non principaliter possi sorio t petitorio: dum dicebant illam electionem i firmandam: tanq̄ factam eis renitentibus t exclusis qui ꝓsuaserunt t debebant interesse. t hoc dare patꝫ ex principio. postmodu ꝫ ptes inceperunt principaliter diſputare sup ꝓprietate t possessione: deductis per modum cause Jta q vtraq̄ pars videt voluisse de ducere quicquid iuris habebat i electione: et ꝫ aper te innuit litera in ỽ. verum. si eñ directe et prin cipa liter deduxissent petitorium t possessorium: tex. non arguret. put arguit in ỽ. verum. Et sic debet intelli gi ista gl. duꝫ dicit isti clerici egerunt possessorio t pe titorio. t per hoc colligitur vnū ꝓtrariuꝫ: circa quod multum et plixe Jnstant hic Jnno. et alij doc. qua re fuit hic pnunciatū sup possessione t iure eligendi: cum in libello seu petitone vtriusq̄ ptis: cōtendeba tur dumtaxat de electione ꝓfirmanda uel infirmāda et sic est ꝓtra. c. qualiter t qñ. de accu. t. c. licet hely. de symo. t alibi dicit. l. fatū esse indicem qui pronū ciat sup non petitis. ut. l. fi. C. de fideicō. li. Respon dendum ē eñ ut patet ex p̄dictis. q ptes inceperunt postmodum plene agere sup possessorio t petitorio deductis p modum cause: t plene, pducere ꝓbatōes Dec⁹ aūt si summarie fuisset agitatum t cognitum. t ꝓ ꝫ vide tex. opti. et glo. t bar. in. l. si index. ff. ō his qui sunt sui uel alieni iuris. t in. l. ij. C. ō ordi. ꝓgni. facit. l. ij. C. ad. l. corne. de fal. Et ꝓ hoc intellectu fa cit litera in ỽ. ps canonicorū Jbi intentōnem suam tē. t in ỽ. ptem clericorū. Jbi assertōnem suā tē. Et hunc etiā intellectū sentit Jnno. ꝫ multū se involuat in hoc ꝫhosti. aūt tenuit q expīsse fuit petitū. qō i ve ritate nō ꝓgruit utere: nec haberet aliquā dubitatio nem. t frustra a papa argumētaret: ꝓut facit in ỽ. ve rum. 2. ꝓ ꝫ apitur intellect⁹ huius. c. Et decidunturꝫ multa ꝫ plixe t ꝓfuse scripta per doct. Et ex p̄dictis nō. an t qñ sit ꝓnunciandū sup deductis p modum cause. t an snia lata sup deductis p modū cause: p̄iu dicet: si postmodū ille cause deducāt principalit. Nā dꝫ distingui mō p̄dicto. Quero nunqd fuit necesse q hic fuerit capitulū t ꝓbatum istos interfuisse dectōi eorū; q vltimo t imediate p̄fuerūt huic ecclie: glo. .iij. sentit q sic. Jdeo eñ dicit vltimo. qr nō sufficit ad obtinendā restitutōem q aliqñ fuerūt i possessio ne lꝫ sec⁹ in dñio. ut. l. sine. C. ō ꝓba. Jtē qr in p̄scri ptione vltima tpa ꝓsiderant: p̄derat etiā q immedia te: ad denotādū ꝓtinuatōꝫ possessiois sine iterrupti one. ꝫ vult i effectu Aduerte latiꝰ qr gl. p̄supponit q̄daꝫ necessaria: nec vera. primo eñ sentit dña inter dominiū t possessionē. Jn hoc q olim dñs nūc p̄su mat dñs. ꝑ secus i possessione. qō nō ꝓcedit ex quo qs allegat nūc se possidere ad cōmodū sui. ut nō. in .d. l. sine. t dicā plene in .c. cū ad sedem .j.ti. pr. t nō. bar. in. l. cdsus. C. de vsuca. t ꝓbat in. c. olim. iij. de resti. spo. ubi ē tex. nō. t apte, ꝓbat ibi q etiā ad ꝓ quendā restitutōem. sufficit, ꝓbare q aliquo tpe pos sederit qr tunc p̄sumit tpe spoliatōnis possedisse. qō videt ꝓtra hāc gl. in prin. Fatet tñ cautū esse ut ꝓbet expīsse possessio tpe spoliatōis. Et ideo ad maiorem cautelā fuit hic capitulatū t ꝓbatū de possessione tē poze spoliatōis. hoc etiā sentit Jnno. hic in ỽ. affusi se in prin. dū dicit: q petens restitui ad ius incorpo rale: dꝫ ꝓbare se possidere tūc: qñ fuit deiect⁹ ō pos sessione. ff. de vi t vi ar. l. i. §. interdictū: t subjūgit q bene, ꝓbat se possidere si, ꝓbat sibi cautū esse de non impediēdo vti iure suo de q agit. uel si, ꝓbat se vsum saltē vna vice: dño ad quē ptinet scīre t patiente: q tanq̄ iure suo vtat: qō nō. Et ex ꝫ etiaꝫ infero q glo. nō dicit verū in fi. dū dicit q ad p̄scriptōꝫ ꝓbā dam: regnitur: ut ꝓbetur possessio in fi. lꝫ idē sentiat spe. in ti. de proba. in. §. i. ỽ. ꝑ q̄ritur quare. t gl. pri. q. iij. nolumus Nā de necessitate satis ē ꝓbare prin cipium possessionis: t allegare possessionem de p̄ti ꝑ p̄dicta. t nō bar. in. l. cdsus p̄al. ꝑ in quātum gl. hic dicit de possessione ꝓtinuata bñ dicit. qr interruptio impediret p̄scriptōem. ut in. c. illud. t in. c. auditis. ō p̄scrip. ꝑ bene dico q nō est necesse probare ꝓtinuati onem nisi p̄sumptiue. ꝑ ea q̄. s. dixi. Jdeo satis fuis set hic probare: q olim inter fuerūt electioni: t dece runt voces. qr tunc p̄sumeret ꝓtinuatio vsq̄ ad ptē diē: nisi p ptem aduersam, ꝓbaret interruptio. fatear tñ cautū ee capitulare ut hic dꝫ in tex. Quero hic fuit capitulatū t probatō istos clericos electioni iter fuisse vocēq̄ dedisse an ista duo fuerūt necessaria ad quasi possessionē acqrendam: glo. in ỽ. voce. dicit q sic. nō eñ sufficit sola interessentia. Jtem requirit q intendit vti iure suo; t dicit q in dubio p̄sumendum esset nō istos habere ius tē. ut i glo. Aduerte q ex hac gl. colligit aliqua necessaria ad acquirendaꝫ quasi possessionē iuris eligēdi: seu aliorū iuriū incor poraliū. Et ꝓdude latius t medi⁹ assumēdo dicta aliq̄ ꝑ Jnno. hic: t bar. i. l. i. §. ꝫ interdicto. ff. ō iti. actuq̄ ꝑua. primo eñ regnt exercitiū illius iuris. et qñq̄ sufficit vn⁹ actus: qñq̄ plures requrunt: qñq̄ nō sufficiūt. Nā quedam sunt que non solent cōcedi

de facili. ꝛone amicicie seu facilitatis. vt q̃ det voces in electõne. uel q̃ habeat officium in vniuersitate. uel gd sile. ꝛ tunc i dubio sufficit vnic⁹ actus. requisitis aliis de quibus .j. dicet. ꝛ ideo in casu huius .c. satis fecissent ad pbandũ quasi possessionẽ q̃ ipi interfuissent ꝛ dedissent voce in vna electõe. qd voluit hic gl. in ỹ. in tñ. ꝛ Inno. hic. ꝛ sentit bar. in dicto. §. hoc interdicto. pbatur in simili in. l. i. §. q̃sitũ. ff. de aqua coti. ꝛ esti. ubi ad pbandũ quasi possessionẽ fuisse ducendi aquã p fundũ alterius. sufficit pbare. quem fuisse semel vsum. ad idẽ optime facit. c. cũ de bñficio ō pbẽ. li. vi. In istis enim pmittebatur ei q̃ ptes intẽdebat uti iure suo. ꝛ q̃ dns patiebatur eum uti. p iure suo. Quidã sunt actus qui solẽt pcedi ratione amicicie et eiusdam facultatis. nõ tñ multũ frequẽter. et tũc nõ sufficit vnicus actus si requirũtur plures. Ita q̃ ve similiter sic utentẽ fuisse vsum ut. p iure suo. ꝛ dñm ita fuisse passum. ut. pbatur i. d. §. hoc interdicto. ubi ad acquirendã quasi possessionẽ seruitutis itineris. ñ sufficit probare quẽ fuisse semel vsum. sed triginta vicibus. ad minus i anno. Et ideo puto q̃ si q̃s semp vocabatur ad electõem cũ fiebat. ꝛ uocẽ nõ daret q̃ pbaretur quasi possessio interessendi secus si pbaret de aliquib⁹ viabus tñ. ꝛ sic itelligo hãc glo. ꝛ Inno. Quidã sunt actus q̃ etiã pluries ꝛ sepenumero solẽt de ꝛsuetudine pcedi. ꝛ tũc nõ sufficit pbare exercitiũ actuũ Nã ut dicit Inno. hic. ꝛ in. c. bone. ij. de postu. pla. si unus epc̃s in domo alterius militis. mille viab⁹ hospitaret. nõ pmeret p hoc q̃sita possessio. qz nõ est credendũ q̃ ille q̃ hospitẽ recipit. patiat eũ prandere uel hospite recipe. tanq̃ utentem iure suo. nisi expresse pbet q̃ tanq̃ ex debito prãderet. uel nisi subsit alia p sumptuo. puta q̃ talis fuisset qui pstuerat ꝺ exigere ex debito iuris ꝓmunis. utputa epc̃s visitãdo recipebat. ꝛ parabat in domo subditi seu exempti. ꝛ exercebat ea q̃ ptinent ad visitatiõem. scientibus ꝛ psentibus illis qui hoc pbibere poterãt. tũc enim pmeretur q̃sita quasi possessio. ar. j. de pscrip. c. cũ ex officij. ꝛ. c. auditis. ꝛ. c. cũ olim. ꝛ de cõsi. sopite Ex hoc patet q̃ hec materia ẽ multũ arbitraria Ita q̃ iudex ex varijs circũstancijs arbitrabitur an sufficiat vnicus actus. uel quot requirant. ꝛ q̃n sit ꝛsumendũ. debet q̃s protestari tũc enim aduersario nõ ꝓtradicẽte. ptestationi. nõ requirit quasi possessio. ar. i. c. ca mana. ꝛ qõ ibi nõ. ō de. ꝛ. vij. q. i. pontifices. ꝛ. c. i. de his qõ me. can. ꝛ. l. nẽsenius. ff. de negj. g. Secõ principaliter requirit scia dñi. nã quasi possessio in istis incorporalibus nõ requirit sine scia dñi. ut. l. ij. L. de seruit. ꝛ p Inno. i. d. c. bone. ꝛ de offi. ordi. c. conquerente. Vide omnino bar. in. l. i. §. hoc interdicto. ff. ō iti. actuq̃ pua. ꝛ an presumatur scia domini arbitrabitur bonus iudex ex multiplicatione actuũ. ꝛ qualitate ipoꝝ. ꝛ aliis circumstancijs. de quo per Inno. in. d. c. bone. Ter

cio requirit q̃ exercens intendat uti tanq̃ iure suo. ꝛ non tanq̃ alieno. uel sibi concesso ut. l. fi. ff. quez ad ser. amit. sed an presumat hoc in dubio. dic colligi ex ꝓiecturis ꝛ ex qualitatibus actuũ. ꝓut statim dixi in ꝓmo requisito. uel si dixit expresse q̃ nolebat uti. p iure suo. uel. phibitus non obstante prohibitõne exercuit. ad hoc. c. abbate .j. de verbo. sig. ꝛ ibi nõ. Et vi de qõ notãter ponit Inn. in. c. ij. de in inte. resti. ubi specifice ponit qualiter acquirat possessio iuris eligẽdi. ꝛ. am aliqui eligunt sine ullis debentibus eligere ō iure. Sed circa ꝓdicta quero an sufficiat quod intendebat uti tanq̃ iure suo. an vero sit necesse qõ credebat uti iure suo ita q̃ requiratur bona fides. Inn. hic notabiliter dicat q̃ quo ad acquirendã possessionem. uel quo ad effectũ agendi possessorio recuperãde. si spoliaretur. non refert an intẽderet uel crederet uti iure suo. vnde non facit ym. an dominꝰ fuerit co actus ut caueat de non impediendo istũ. uel non de impediendo uti. dũmodo de hoc non constat in iudicio. cum et predo restituendus sit .j. de resti. spo. in literis. et. c. le. que verba multum sunt notãda quo ad duo. primo q̃ acquiritur quasi possessio i istis incorporalibus. etiam cũ mala fide. ꝛ metu intercedente scdo q̃ predo ꝛ possessor male fidei. est restituendus nisi constet in iudicio eum esse predonem. quod ẽ notandum pro limitatione. c. in literis ꝑal. ꝛ facit. c. ad decimas. de resti. spo. ꝛ quod nõ. Inno. in. c. constitutus. de fi. ꝑſ. dicam plene in. d. c. in literis. sed limita primum dictum q̃ non est vis. an bona fide uꝫ mala acquisierit. scilicet quo ad acquirendam possessionem uel ad agendum interdicto recuperande. secus ẽ quo ad ualiditatem electõnis seu alterius actus. nam si est in mala fide non valet. sicut enim possessor male fidei. non facit fructus suos. ita nec iste valide exercet. cuz electio sit quasi fructus iuris eligendi. ut nõ. Inno. in. c. in literis. ꝑal. et in. c. ꝓsultationibus. de iurepatro. et in. c. ij. de in inte. resti. q̃cunq̃ ergo cõstiterit de iniqua possessione cassabitur electio. Ideq̃rit quo ad facultatem agẽdi interdicto retinende. ꝛ tũc si ꝓtra tercium. nõ ẽ vis. an intenderet uti iure suo. an crederet. sed quo ad illũ a quo habuit possessionem oportet q̃ nõ acquisierit possessionẽ vi dã uel ꝑcario. nã tũc succũberet in hoc interdicto uti possidetis. ut. l. i. in fi. ff. uti possi. scõm Inno. Aduerte tñ q̃ sola mala fides in acquirendo nõ impedit quominꝰ possit agi hoc interdicto uti possidetis ut nõ. Inno. in. c. ij. de in inte. resti. facit. d. c. in literis. sed ut agat ō interdicto de iti. actuq̃ ꝑ ua. uel ō aq̃ cot. et sic. requirit bona fides. ꝛ sic q̃ credebat uti. p iure suo ꝛ ꝺ probabile ex aliquibus ꝓiecturis. ut i. l. fi. ff. de iti. actuq̃ pua. ꝛ. l. i. §. aristo. de aq̃ co. ꝛ esti. ꝛ p bar. in. l. i. §. i. de iti. actuq̃ pua. ꝛ sic itelligo Inno. hic qui obscure loquitur Op. ꝛ videt q̃ ꝓpter vanetaten

testes nō erāt repellēdi vt in .c. nihil. ĵ. de v. sig. gl. in v. vacillasse. videt velle z bñ. q̄ q̄ñq̄ testes vacillant re z verbis. z nocet. ut b. z i. c. lz. de. pba. q̄ñq̄ variant verbis z nocet b z in .c. lz o. pba. quandoq̄ variant verbis ꝑ nō re. z tūc nō obstat. de q̄ tñ dic ut nō. in. d. c. nihil. Quero oz in tex. q̄ testes canonicorū satagebāt. pbare negatiuā. qliter deponebant. gl. in ꝓ. negatiuā. ponit exēplū. q̄ forte dicebāt clericos nūq̄ interfuisse electōi. nel vocē habuisse. ꝑ certe hoc exēplū gl. nō est bonū. q̄ hec negatiua ē coartata ad certū locū. z ad certū tps. z ideo poterat ꝓbari. ut in .c. ij. de. pba. z nō. i. c. bone. de elec. nā isti testes potuerūt interesse sp electōi. q̄ fiebāt i ecclesia ista z nūq̄ viderūt clericos istos sic eligē cū canonicis. nel vocē de sic gl. q̄ negatiua etiā nō coartata nō probat p testes nisi deponāt sup affirmatiua. ex qua sequūt probatōes actiue. Exemplū dico martinū nō possedisse p triginta annos. q̄ p b tps vidi sempronium possidere. secus aūt si deponit sup affirmatiua ut q̄ dicāt dico q̄ martinus nō possedit. q̄ clerici nō elegerunt q̄ hec negatiua ñ resultat ab aliquo ꝓceptibili sensu corpis. ideo ē ꝓsumptio ꝓtra testes. iij. q. ix. testes. z l. testiū. C. de testi. et b videt voluisse bal. in. c. si qs p triginta. ubi de feu. fūc. do. col. x. sic z dz intelligi gl. in. l. i. § i. ff. de iti. actuq̄ ꝓua. z dicit Bal. in pal. loco. q̄ testis asserens negatiuā ē suspectus de falso z ad hoc alleganit istū tex. Itē dicit q̄ pt dici ꝓprius ut hic sentit Jnn. qđ nō. z credo sic posse dici q̄ aut testis deponit sup negatiua ꝓbabili utputa nō restricta ad certū locū seu certas ꝑsonas. z tunc pōt dici ꝓprius. z p ꝓns falsus. z sic intelligo hic Jnno. aut deponit sup negatiua probabili. tñ testis deponit pure sup negatiua. q̄ nō restringit se ad locū nel ad certas ꝑsonas z tūc nō ꝓbat ut b iūcta gl. non tñ ꝓpriat de ꝓprio nel falsitate. q̄ posset saluari deponēdo sup affirmatiua. ē tñ ꝓsumptio ꝓtra testē de ꝓprio z falsitate. z hoc casu itelligas bal. Et ideo pone aliud exemplū secm Jnno. q̄ testes dicebāt electionem spectare tñ ad canonicos. z sic implicabant negatiuā. videlicet q̄ nō ad istos. z sic subibāt anceps ꝓpriū cū poterit spectare ad istos. q̄ de ꝓuilegio deponebant ergo i facto alieno qđ poterat eis esse occultū. quare male. ar. ff. re. amo. l. marcellus. z. l. videamus. de in litē iurā. Ex quo nō. q̄ non solū repellunt testes q̄n expresse asserūt negatiuā. ꝑ etiā q̄n implicite facit. c. sup hoc ò renū. z qđ ibi nō. Bart tñ hoſtī. q̄ testes deponentes mō ꝓdicto. ꝑnt exaſari a ꝓprio. interꝓtando eoꝝ dictum de iure ꝓmuni. sc. q̄ de iure ꝓmuni ad eos tñ spectabat electio. sed dic q̄ tunc non ꝓbaretur intentio canonicoꝝ per testes. et sic parum et nihil reuelaret dictum istorum. z de modo probandi negatiuam. dic ut in. c. i. de ꝓbe. li. vi. z plenius in dicto. c. bone. et. vi. q. vlti. actor. Que isti clerici interfuerunt electōni tuam epiſcopoz. qđ si semel elegissent in. xl. annis. qz tanto tpe vixit ille ꝓlatus. glo. in v. triū. dicit q̄ per hoc essent i possessione illius iuris. z tuendi essent in possessione. nisi cōstaret q̄ vi dā nel ꝓcario tē. ut in glo. Nec ob. li. de iti. actuq̄ ꝓua. ubi non sufficit vnic' actus. qz procedit in illo interdicto. qđ hz mixtā cām. q̄si velit dicē gl. q̄ in illo interdicto hz docē de ꝓprietate z possessione. Dic tñ medius ut. s. dixi i gl. in v. vocē habuisse. ubi tractaui materiā huius gl. z maxime in eo qđ videt b velle gl. q̄ in dubio sit ꝓsumēdū q̄ possideat nō vi vel ꝓcario nel clam. cuius ꝓpriam sentit i dicta gl. ꝑ distingue ut ibi dixi. Et inq̄ntum gl. hic dicit q̄ ē q̄sita quasi possessio. si ꝓlatus electus vixit. xl. an. dicit Jo. an. q̄ etiā intelligit ꝓscriptū ut nō. ĵ. in gl. antepenul. in pn. z videt expressum in. c. cū de biſnio de ꝓben. li. vi. dicā plene sup dicta glo. aſpenul. si cū de possessione tñ q̄rimus nō ē necesse secm eum q̄ tāto tpe vixerit electus. nā tūc sufficit vnicus actꝰ et vltius de iurepatro. c. ex litteris. z. c. ꝓsultationibus sicut em vnico actu pdīt ius. de ꝓsti. cum accessisset ita vnico actu videt acquiri posse. et remittit ad nō. i. c. ij. s. de in integ. restī. Aduerte q̄ jnno. in. d. c. ij. videt singulariter limitare hoc dictū. dicēs nō sufficere q̄ qs sit in possessione digēdi. ad b vt ꝓsumat electio. nel ꝓsumata nō irritet. uno oportz q̄ bona fi de sit in possessione. at nō. ĵ. de iurepa. c. ꝓsultationibus. z q̄ licet qs ꝓsumat bonꝰ nisi ꝓbet malus. de ꝓsump. c. fi. nō tñ sic ꝓsumit bona fides. oportet em ad hoc ut ꝓsumat bona fides. q̄ habeat iustū titulū nel q̄ ꝓbabilibus rōnibus q̄sierit possessionē. ff. de libe. cā. l. ij. z. l. liber. §. si. z q̄ longo tpe fuit i possessione. l. possideri. §. si fuū. ff. de acqui. pos. Et qđ dicatur longū tps. arbitrio boni viri seu iudicis rdin quit secm eū Ex quo infert q̄ si alius q̄ capitulū maioris ecclesie. sit in possessione digēdi. z petit confirmari suā electionē. succumbit in petitōne sua. quia nō ꝓsumit ee in bona fide in hac possessione q̄ ē contra ius z idē dicit in ꝓsimilibus. ꝑ si agitur interdicto vi vi nel uti possidetis. tūc sufficit sola possessio sine bona fide ut. l. i. C. vnde vi. et in. c. in litteris. ĵ. ti. ꝓpo. Et idem si pendet lis. quia tuendus est in possessione lite pendente. nec tunc queritur de bona fide. ĵ. de instī. c. cum venissent. secundum eum. que verba singulariter nota. primo enim tene mēti ex verbis suis q̄ bona fides non presumitur in possessione contra ius pro hoc regula que contra ius li. vi. z idem sentit bar. in aliqua seruitute prescribenda. quia quelibz res est libera da iure gentium vt. l. alterius. C. de seruitu. et ideo non presumitur bona fides. ut ipe nō. in. l. i. §. i. ff. de itine. actuq̄ prīa. dicam latius in. c. si diligenti. ĵ. de prescript. Secundo nō. q̄ licet ex actu vnico et recenti acquiratur possessio. sufficiens

ad agendū interdicto recuperande. vel vti possidetis nō tñ quo ad obtinendā p̄firmatōem alterius electionis. nisi aliter iustificet possessio. puta q̄ sit longeua & sic putat do. an. posse intelligi glo. & tex. ſ̄ certe nō bene dicit. q̄ hic nō petebat p̄firmatio p̄ clericos. ſ̄ agebat possessorio recuperande & ideo sufficeret recēs possessio. nec quereť de bona fide. Itē limita hūc tex. & p̄cedentia q̄ p̄ admissionē ad electōem an. querit quasi possessio. qñ p̄ totū capitulū seu maiorē partē admittatur aliqs ad eligendū. secus si patiēte minori pte capituli. ad quā ē deuoluta ptās eligēdi. p̄ illa vice ut nō. Jo. an. in addi. spe. in ti. de his q̄ fi. a ma. p. ca. sup̄ hoc q̄ licet potestie capitulares. sint penes minorē pteṁ p̄ illa vice. quātū ad potentiā eligendi nō tñ q̄ ad p̄iudicandū. aliqs in futurū. arca. p̄ pretaton ad possessionē illius iuris. nemo enī dat q̄ nō habz. i. q. vij. dalbertū. & c. cū aūt. de iurepa. Opp. dicit hic tex. q̄ papa restituit clericos ad quasi possessionē. videť enim q̄ debebat restituere ad possessionē verā. & nō ad quasi possessionē. nā dictio quasi diminuit. ut nō. in. c. prochianos. de decī. & c. put. dō do. & p̄tra. Jo. menu p̄trariū dicit gl. in ỹ. quasi. q̄ ſ̄ ideo dicat quasi. q̄ incorpalia nō possidentur ſ̄ quasi possideri. & bñ dicit. & vide rōnes p̄ gl. in. c. p̄questus. dō fo. p̄pe. Et sic nō. ex hac glo. q̄ dictio quasi denotat quandā impropietatē. Sed immediate gl. opp. dō. c. reintegrāda. iij. q. i. et nō indicat nec soluit. Et ideo aduerte q̄ hoc p̄tranū non venit p̄tra dictū gl. ſ̄ contra tex. quasi innuat gl. restitutōem nō p̄petere i rebꝰ incorpalibus p̄ illud. c. reintegrāda. ubi dicit tex. restituendū eum q̄ res ecclesie ut p̄prias suas substantias pdidit Jo. an. soluit q̄ ly tex. ibi dicat fieri corporalīū restitutōem. nō tñ negat quin etiā in incorpalibus fieri nō debeat. qđ alibi etiā exprimit. ij. q. ij. nullus. ff. de serui. l. pe. in fi. & hic. & sic transeunt hic doc. ſ̄ p̄tra hoc facit tex. in. l. iij. §. vñ vi. & medius in. l. i. §. hoc interdictum. ff. de vi & vi ar. ubi dz interdictum vñ vi p̄petere solū p̄ rebus soli. vñ tenuit gl. in. d. §. vide vi. q̄ p̄ istis incorpalibus nō datur interdictū vñ vi. Sed bar. ibi tenet q̄ directū non p̄petit. ſ̄ vtile sic. & idē videť velle Jnno. in. c. querelā. de dec. qđ placet. q̄ etsi verba legis nō p̄petūt. tñ mēs cōprehendit. p̄t etiā agi officio iudicis nel p̄dicione ex hac decre. querelā. de elec. de quo p̄ Jnno. in. d. c. querelam. qđ nō. Sed itez op. p̄tra ſ̄ & contra tex. & videť q̄ ista restitutio clericoꝝ fuerit sine effectu. cuz ſtatim papa imponit eis silentiū sup̄ electōibus faciendis. ut patet in fi. glo. in ỹ. reducentes. fatetur p̄trariū dicens q̄ verbo fuit facta ista restitutio. & non re cum constaret de proprietate. quasi dicat q̄ ratione proprietatis. que absorbet possessionem. hec restitutio non habuit effectum. Sed cōtra hoc facit q̄ lex non debet ē imposita verbis ſ̄ rebus ut i. c. p̄missa. de elec. li. vi. et sup̄ vacuis remedijs non est vtenduz vt. l. diuus. §. hec stimulatio. ff. ut le. no. ca. & in. c. ij. j. de. pbā. Jdeo quidam ut Tan. et host. dicunt. q̄ mo facto. facta fuit restitutio ex quo cassata fuit electio eis reuertentibus & excluſ Lau. tenet dictam glo. & idē Lal. dicens se non videre q̄ propter illā cassationem facta fuerit restitutio facti. cum cassata fuerit electio. propter antiquaz possessionē clericoꝝ. & ſ̄ factum fuit sine aliqua restitutione. ad nullū ḡ actum possessionis. nel quasi fuit facta restitutio. & bñ dicit. Unde p̄lidera q̄ papa p̄ius cassauit electōem & postea restituit clericos. ḡ restitutio non operatur effectū cassationis. imo sine qualibet restitutione venit cassanda electio facta aliquibus p̄ceptis. et excluſ. ut i. c. qđ si aut. & in. c. bone. de elec. ſ̄ per hoc non mouet ad p̄tratū. s. formatū quare facta fuit. ex quo ē inanis. Idē Lal. in. c. cum dilectus. ppe fi. j. e. dicit q̄ pnunciatō sit sup̄ possessorio ut satis fiat iuri volenti. q̄ de qua re fuit p̄gnitū de ea dz fieri pnunciato ut in. c. cū sup̄. j. eo. & l. de qua re. ff. de iudi. Itē. propter fructus. ut nō. j. c. p̄. & de testi. significauerūt. Sed p̄tra hoc facit. & videť nullus fructus veniat nec naturalis nec industrialis. Naturalis nō. q̄ ex quo extat. nō facit illum suū p̄tra dñm. imo p̄t vēdicari a dño. Jndustrialis etā non q̄ ex quo extat potest officio iudicis peti. ut nō. in. c. grauis. de resti. spo. & in. l. sed ex diuerso. ff. de rei ven. & insti. de offi. iudi. in pri. cū ergo teneatur iste olim possessor eos restituere. ergo nō poterit cum effectu petere. cum ob. sibi exceptio. dolo facit cē. & maxime cum notorie cōstet nunc de p̄prietate ex pte alterius. p̄tranium videť difficile in tantū q̄ ei videť acquiescere. Jo. an. in. c. pastoralis. j. eo. licet loquitur in alijs terminis. sed sequādo glo. j. c. prox. que aperte vult ut valeat hic restitutio. quo ad fructus medio tpe perceptos. ad idez in. c. significauerunt. de testi. Dico q̄ cum p̄pter dolū & violentiā istius spoliatoris non valuerit iste possessor fructibꝰ uti. non debet sibi iste dolus p̄desse & alteri nocere. cū hoc casu cessat omnis equitas. & sic cessare debet a iudicis officiū. & p̄ro ſ̄ facit iste tex. nā electō ē q̄si fructꝰ iuris eligendi. ut nō. in. c. i literis. de resti. spo. q̄ hic cassatur. non obstante q̄ liqueret nūc de p̄prietate p̄ro alia parte. Ex quibus conclude hanc restitutionem non ee inanem. & facit quod nota. in simili in glo. in de. quia regulare. de sup. neg. pla. Glo. in ỹ. quicquid est clara. & de materia huius habetur in. c. exanimata. s. de iudi. & vide in spe. eo. ti. §. fi.

Opp. dicatur hic in tex. q̄ oia veniūt in iudicium cē. videtur q̄ tñ veniant expressa i libello. & non alia. hinc dz q̄ sententia debet ee p̄formis petitioni ut in. c. qualiter & qñ. ij. de accu. & lex dic fatuū ee iudicē. q̄ pnūciat sup̄ non petitis ut. l. fi. C. de fideicō. li. vi. Jo. secundum glo. in ỹ. id venire. hic tex. p̄t intelligi

primo in iudicijs spūalibus ut i rei ver. ⁊ similibus ·
et tūc intelligi dz q̄ veniūt omnia dū tñ pñt ꝓbendi
in libello ita q̄ sint proportionabilia actōis nature
in iudiciū deducte. ut fructus expense vsure ⁊c. ēt ēt
in hoc libellus latissimi iuris alias enim non dz reci
pi libellus gialis ⁊ fatuus ē q̄ talem libellū recipit
ut. l. fi. ⁊ qō ibi nō. L. de anna. axcep. et de intellectu
huius. l. satis dixi in. c. ij. de libel. obla. Secūdo
mō pt intelligi hec regula posita i tex. i iudicijs gene
ralibus seu vniuersalibus. ut in petitōne hereditatis
⁊ actōe pro socio ⁊ silibus. In his veniunt omnia q̄
cōprehenduntᵉ sub vniuerso seu sub gie nisi spāliter
excipiantᵉ. pdicta vera sunt i iudicijs bonefidei. secus
in actōibus stricti iuris q̄ in illis nō veniūt nisi illa
tñ de quibus notatum actū est ut veniret. ut. ff. ō do
lo. l. elegāter. cū sit. Et q̄ sint actōnes bonefidei ⁊ que
stricti iuris ⁊ habeᵗ instī. de acti. §. actionū. ⁊ glo. in. c.
cū venerabilis. de excep. lite dicit gl. in arbitro. ut in
. c. cū dilectus. de arbi. ſ. certe in b non bñ dicit glo.
q̄ nō ē differentia inter libellū oblatū iudici ⁊ obla
tū arbitro dūmodo cōpromissum nō repugnet. ar. i
. l. de rebus. ff. de arbi. ⁊ arbi. ⁊ nō. Bar. in. l. solemᵖ
ff. de iudi. ⁊ ideo si cōpromissum ēt sup hereditate li
bellus. gialr seu vniuersaliter formatus sup hereditate ⁊ intelligiᵗ late sicut coram iudice. ita ⁊ i actionibus
spāalibus bonefidei. dūmodo ut dixi nō obstet com
promissum. ⁊ de cōpromisso loquit. c. cū dilectᵖ all.
in glo. Ultimo glo. eadē opponit q̄ plus veniat i
condemnatōe q̄s in petitōe. instī. de acti. §. si minus. ⁊
. l. iiij. ff. de peti. here. cū si. glo. solvit q̄ veniūt cōmu
nia et cōnexa seu accessoria nō extranea. ut dz i prīa.
glo. Vel dic q̄ pendēte iudicio facta fuit ibi accumu
latio. seu aliqua accesserūt rebus petitis. ut q̄ egi pe
titōne hereditatis pro re quā tu possidebas ⁊ de here
ditate si pēdēte iudicio incepi s rem de hereditate pos
sidere ⁊ etiā in illa fiat condemnatio ut ī. d. l. iiij. sic cō
tra quēq̄s mīnus venit i condemnatōe q̄s in petitōe ut
si pendēte iudicio facta fuit altercatio ex pte rei petite
vel ex pte cōventi ut q̄ desijt possidere. i toto vel in
parte ſ. de excep. c. aduersario Glo. in v. tercio indu
at tex. q̄ tres actus inducūt consuetudinē ⁊ dūmodo
sit legitime ꝓscripta. de hac materia plene nō. i. c. fi.
de consue. ⁊ p Bar. in. l. de quibus. ff. ō legi. Op.
multipliciter cōtra tex. i fi. i eo q̄ ꝓsupponit clericos
potuisse ꝓscribere si pueniſſent ad tps legitimū. vide
tur ergo q̄ cū ius eligendi nō habeat cum ꝓtinuā sed
discōtinuam ⁊ requiratᵉ tps duplicatū. ut in. l. si sit ꝓsti
tuta. ff. quēad. ser. amit. Do. glo. in v. propter brevi
tatem. q̄ sm canones illud nō ꝓcedit. ut in. c. ō q̄rta
de ꝓscrip. Aliter dixit gl. xiij. q. ij. i summa. videlicet
q̄ sufficit habere ꝓtinuatōes aptitudine. Nam q̄tidie
q̄s ē aptus ad eligendum si tociens vacaret eccl̄ia
ar. in. l. foramē. §. piloso. ff. de ser. vr. pdi. ⁊ per Jo.
an. in. c. cumana. ō elec. ⁊. c. de q̄rta. pal. ubi plene p
Jnno. ⁊ ibi plenissime dicā Ex quo ad istū tex. pt te
neri q̄ ius eligēdi hz cum ꝓtinuā aptitudie ⁊ vel ꝓsup
posito q̄ haberet cum discōtinuā sufficit tñ tps legi
timū ⁊ nec requirit duplicatū ⁊ vt tps de cuius memo
ria ꝓtrariū nō existat. nā ꝓtrariū ꝓcedit q̄n servāᵗ de
betur a re rei. q̄ res īnaiata nō hz animū ⁊ ideo nō
ꝓtinuat possessio. secus q̄n debet plene. q̄ tūc adest
animᵘˢ ꝓtinuans possessionē ⁊ sic nō ob. si nō hz cum
cōtinuā. ut nō. Ly. in. l. ij. L. de ser. ⁊ Bar. in. l. insto
errore. §. nūc mutat. ff. de vsuc ⁊ Vel dic tercio q̄ con
tra eccl̄iā indistincte sufficit ꝓscriptio. xl. an. itera
vientibus alijs de quibᵘ in. c. i. de ꝓscrip. li. vi. et ut
J. subhjcam Cum g̃ tps a lege sit statutū satis longū
ꝓtra eccl̄iā sit hec ꝓscriptio vniformis. ar. i. c. ad au
res. ⁊ in. c. de quarta. de ꝓscrip. Secōdo op. cū ea
dem gl. ⁊ videt q̄ ex alio capite nō debeat ꝑ valere ꝓ
scriptio. q̄m in prescriptione ecclesiastica ⁊ q̄ est cōtra
ius requirit bona fides ⁊ iustus ti. ut in. c. si diligēti
. c. dudū. de ꝓscrip. ſ hic clerici nullū habebant ti
tulum g̃ tc. vel saltē debebāt allegare cum que requiri
tur i cōsuetudine inducēda ⁊ ar. in. c. pvenit. de cens.
Glo solvit dupliciter. primo q̄ in istis incorpalibᵘ pa
titia habetur ꝓ iusto titulo ut. l. si ego. ff. de public.
ubi hz publicianam is q̄ hz fruitutem p patientiam
illius qui habebat loco dñi ⁊ ac si vere habuisset titu
lum Secōdo solvit q̄ spāle est in istis incorpalibus ut
non sit necesse allegare titulū. ſ sufficit q̄ non vi. g̃ tc
hec solutio videt incidere in idē cū ꝓcedēti. ⁊ nō videt
posse ꝓcedere p. c. i. de ꝓscrip. li. vi. ⁊ nō. in. c. si dili
genti. ī. co. ti. ubi ptz ⁊ q̄ etiā in istis incorpalibus nō
ꝓcedit ꝓscriptio ꝓtra ius cōe ⁊ nisi adsit titulus. nam ⁊
expresse ꝓcessio canonicorū nō sufficeret. ut in. c. ꝓsitu
tus ō elec. Esset em̄ qōammodo alienare iura ꝓprie
eccl̄ie sine solemnitate debita. ⁊ ideo talis titulᵘ ꝓtra
ius sufficeret etiā si expresse nō intervenisset Juxta nō.
in. c. dudum. de dec. ⁊ in. c. ij. de his que fi. a pela.
Et licet glo. hic remittat ad nō. in. d. c. si diligenti. ibi
non videt ad istum tex. Jo. an. ponit hic qua
tuor solutōes. primo q̄ hoc. c. hodie sit correctū per
illud primum de prescrip. li. vi. hec solutio mihi non
placet. tū quia vitanda ē iurīū correctio. de elec. cum
expediat li. vi. tum quia. c. si diligenti ī. de ꝓscrip. q̄s
hoc vult ⁊ q̄. d. c. i. ⁊ si corrigeret illud per illud. nō fu
isset hic insertum ut. s. in probemio. Secūda solutio
q̄ debamus subaudire q̄ clerici isti titulū allegabāt
Hec est diffinitio. Tercia so. q̄ tunc ē necessarius ti
tulus ⁊ cū prescribit ꝓtra canonicos ne eligāt. q̄ hoc
est ꝓtra ius cōe. ſ prescribere contra aliquos possunt
cos cū ipi eligāt ⁊ nō ē ꝓtra ius cōe sed sm ius cōe. ut
lxiij. di. obeūtib? Et ideo talis ꝓscriptio ꝓcedit sine
titulo sm eū. hec so. videt mihi ee contra tex. in. c. cū
dilectus. de consue. ubi ꝓpresse ꝓbatur ⁊ iuri primi

derogari si aliquí forinseci haberēt ius eligēdi: cuz il lis de capitulo: quanḡ enī nō sit ptra ius cōe q̄ ca pitulū admittat aliquē ḡtiose ad eligēdū maxime re ligiosum: cā pfiliꝫ: z vtilitatis ecclie. z ita loquit. c. obeūtibus. z. c. cū vintoniensis. de elec. z ꝺ posset fa cere capitulū totiens quotiēs ꝓtingit vacatio. q̄ non tractat de p̄iudicio futuroꝝ vel ecclie: ꝑ iporum cō cedentiū tm. ē ꝺi ptra ius cōe q̄ aliquis ex debito ne cessitatis seu aliquo iure spāli unito collegio illi⁹ ec clie: vendicet sibi ptātem eligendi. ut in. d. c. cū dile ctus Item ēt ptra ius cōe inḡtum ptenderet ius ex sola tacita cōcessione collegij: ipos admittēdo: cū eā expīle ꝺ poss̄et. q̄ lz ḡtiose posset cō municare ꝺ ius i alios z aliū trāsferre i ppetuū. cum sit q̄dam alienatio iuris ecclie: z p̄iudicare successo ribus. z ideo nō p̄t collegiū ꝺ facere sine debita solen nitate: z audīre sapiotes. z ex eā. p hoc tex. optimus i. c. ꝓtinetus. z qo ibi nō. Jo. an. host. z ꝓpo. ubi vi de sup glo. i. Quarta solutio est q̄ ar. a ꝓtrario cō sat: uis illius argumēti ꝓtrariū reperitur in iure ut nō. in. c. publicato. de elec. Ex quo enī nō ꝓstabat ꝺ tpe nō fuit instandū sup ti. Alia solutio satis bona ē i ſc. ꝑ quo ad tex. dico nō ꝓcedere: q̄ ar. hic a contrario sensu sumptū non ē cōtra ius. vñ pondera q̄ tex. hic non facit mentōem. de p̄scrip. xl. annorum. q̄ casu. p cederet hec solutio Jo. an. ꝑ dicit q̄ non fuit puentū ad p̄scriptōem legitimā. ꝓpter brevitatē tpis. a ꝓtra rio ergo si fuisset puentū ad p̄scriptōem legitimā: va luisset. z hoc ar. a ꝓtrario ē verissimū. Vñ p̄sidera q̄ illa ꝺr p̄scriptio legitima q̄ hz qualitates a lege req̄li tas. ꝑ de iure ē: q̄ ubi p̄scriptio ē cōtra ius: requīt tps ꝺ cuius cōtrario: memoria ñ exīstit. vbi ñ ē utul⁹ ut in. d. c. i. de p̄scrip. z nō. in. d. c. si diligēti. Et q̄ ꝺ nō erat tm tps: merito nō valuit p̄scriptio. z hec est vera solutio sine aliquo scrupulo: z cessant multa q̄ hic solent scribi p doc. Sed ut nō deīnit ipsoꝝ scri pta: q̄ possint apire viam ad alias questiones. Est sciendū q̄ vtra quinq̄ solutōes supius recitatas p̄t ex dictis host. colligi sexta so. ut dicamus q̄ hic alle gabat cōsuetudo: in qua inducenda nō exigit cā uel titulus. ꝑ usus habetur loco tituli uel cause: p iura al legata in gl. Nec ob. c. puenit. de censi. sup quo se fū dat hec glo. q̄ loquit q̄n allegat cōsuetudo ad hoc: ut videat acq̄situs census. secus si allegat ut acquira tur ius fruitatis. z sit ratio diversitatis ſm eum: quia homo sine causa non obligat alicui. Insti. de obli. p totū. ꝑ res plerūq̄. cōcedit occupanti: cuz ad seruitu tem homis facta sit. z sic facilius acquiritur ius i ea: q̄ in homine ar. ff. de edi. edic. l. iustissime. Unde si non teneo a te non debeo tibi censum: nisi aliud pro bes. de quo in. c. peruenit. z. c. quanto. eo ti. Ego fa teor q̄ ubi allegatur proprie consuetudo: tūc non est necessarius titulus. q̄ ex vsu tm̄ inducit consuetudo ut insti. de iure na. gen. z ci. §. ex nō scripto. z. c. fi. de p̄sue. ubi etiā hoc tenet Jo. an. z. i. di. consuetudo. et. l. venditor. §. i. ff. cōia p̄di. z p Bar. in. l. de quibus ff. de legib⁹. ꝑ in casu huius. c. nō ē consuetudo ꝑ po tius p̄scriptio. cū p eā detrahat iuri p̄sonarū certa rū: seu certi loci: z tēdat incomodū certarū p̄sonaruꝫ seu certi collegij. ut nō. i. c. fi. de p̄sue. z hoc casu q̄n inducit consuetudo ut p̄scriptio: necessarius ē titu lus. ut ē tex. nō. iuncta gl. in. c. iij. de p̄sue. li. vi. Et vi de ad materiā vnū pulcrum dictū qō ponit ibi Jo. an. in nouella Septima so. q̄ in ist̄is iurib⁹ i gb⁹ ptās trāsferēdi ius: dependet a facultate eorū: ex quo rum patientia habet possessio: p̄scribit sine titulo: q̄si patientia habeat loco tituli. z ita loquit hic. Ad cano nici p̄t alios cōicare hanc facultatē eligēdi. de elec. cū vintoniēsis. secus ubi nō cōpetit plena ptās trāſ ferēdi. z ita loquit. c. cū ad decimas. de resti. spo. li. vi. hāc so. tenuit pau. de liaza. z do. car. z eam refert Jo. de lig. hic. ꝑ certe non p̄cedit: q̄ ut. s. plene dixi hec ptās trāsferēdi hoc ius in ppetuū. z sic alienādi iura ecclie: nō ē apud canonicos: ut in. d. c. constitu tus. z ibi nō. Jo. an. fuit hic in extranea opi. z mul tum se inuolvit in defendēdo opi. suam Et conclusio sua breviter ē hec. q̄ in his q̄ sunt gravis p̄iudicij si ue ptra ius siue ſm ius: semp exigit titulus: nec suffi cit quasi possessio: uel possessio cū patientia. q̄ in tali bus patientia non est loco tituli. ff. de vsuca. l. celsus. In alijs aūt q̄ sunt levis p̄iudicij: si ex patientia eius a quo habet possessio: iustificat possessio: z cōtra eaz tollit p̄sumptio iniustitie. tūc p̄cedit p̄scriptio: absq̄ titulo siue p̄scribat ptra ius siue ſm ius vt hic. q̄ cā ꝓpter quā nō p̄scribitur absq̄ titulo q̄n possessio hz iniustitiā: iuris ē. q̄ possessio est iniusta. secus q̄ vbi possessio iustificat ex patientia z modicitate p̄iudicij Ex quo infert q̄ si ageret de p̄scribendo totū ius eli gendi: contra ius cōe. nō procedit p̄scriptio absq̄ titulo. q̄ agitur de ḡui p̄iudicio ſm eū. Certe si ali quis bñ hec inspexerit i neutro mēbro procedunt. z cōtra p̄mum mēbrum apte facit tex. in. c. i. ꝺ p̄scrip. li. vi. vbi indistincte loquendo dicit: q̄ p̄scribēti rē ecclesiasticam: sufficit bona fides si sibi non obstat ius ꝓmune: vel sit p̄sumptio contra eum. ꝑ vbi ius cōmune ob. vel p̄sumptio: tunc exigitur titulus. nō ergo attendi debet modicitas p̄iudicij: vel magni quod est etiam contra ſm membrum siue distinctio nis. Titulus enim requiritur. vbi est ius cōmune. vel p̄sumptio in cōtrarium. vt tollatur p̄sumptio ma lefidei. quia quis p̄sumitur scire iura: que quidem ratio indistincte procedit sive in re magna sive parua ar. in. c. de appellationibus. j. de appel. et satis est no bis illum tex. indistincte loqui. Item non est verum ut iustificetur possessio ex sola patientia canonico rum quo ad p̄scriptionem complendam: per. c. i.

iuncto.c.ad decimas.de restit. spo.tenet g̃ solutõnem
quã.s.posui Glo.penul.op.q̃ hic nõ poterat ha
bere locũ p̃scriptio.qz hoc erat q̃si ius fruitutis ꝯ ser
uitus non ẽ in bonis alicuius ꝯ nec extra bona .ff.de
vsu.z vsufruc.legato.l.i.g̃ p̃scribi nõ pt ꝯ cũ nõ sit ius
appropriabile.gl.nõ soluit.z dic,p intellectu q̃ serui
tus nõ ẽ in bonis.qz nõ ẽ ps bonꝫ nec extra bona
qz nõ ẽ a bonis separata.nã si fundꝰ tuus dz fruitutem
fundo meo ꝯ seruitus nõ ẽ sine fundo Jo.an. remittit
ad nõ.in.l.seruitutes.ff.de fuitu.Do.an.dicit q̃ il
lud qõ dicit ꝯ q̃ non ẽ in bonis nostris zc.verũ ẽ cer
to respectu.ꝑ nõ vniformiter.vt nõ.in.d.l.i.nã in bo
nis ẽ ex quo,p ea cõpetit actio z exceptio.ff.ỏ acqui.
re.do.rẽ i bonis .Et hanc solutõez sentit gl.i.d.l.i.
Cld dic q̃ p tãto dz q̃ nõ ẽ i bonis nostris qz seruí
tus ẽ in rebus alienis.res eñ sua nemini fuit. vt i.l.
in re cõi.ff.de ser.vr.pdio.nõ sunt etiam extra bona
nostra.qz cũ ꝺ ius sit estimabile ꝓputat iter bona no
stra Ultimo gl.allegat cõcordantias ad illã regu
lam actore probãte zc.ꝑ tu intellige illã regulam ſm
nõ in.c.p tuas.j.de app.vbi dicã z in.c.consuluit.de
off.dele.z p Jnno.in.c.prout.de do.z ptu.dz enim
distingui an defecerit in probãdo li.cõte.z dilatõez
in statuti.vel si añ litẽ pte.fuerit cõtumax i probando
de quo i iunbus p̃alle.z L.de iurꝺ.l.ꝓperanduz.§.
sinautẽ reus Extra gl.opp.cõtra tex.de.c. ad decí
mas.de restí.spo.li.vi.vbi habet q̃ qñ ius cõe facit
cõtra petentẽ restõem z pro eo cõtra quẽ agit ꝯ nõ fit
restitutio nisi petens doceat se legitime possessionez
adeptum.qz p̃sumit illã vsurpasse Et ẽ ille tex.valde
nõ.z i veritate multũ videt contradicere huic.c.Jo.
an.ibi dicit ꝯ q̃ cõtra ius cõe ẽt ꝯ si aliqui vellẽt dige
re ꝯ exclusis canonicis.ꝑ si volunt dicere cũ eis non ẽ
cõtra ius ꝯ ꝑ ius vel preter. z idẽ dicit hic. ꝑ certe hoc
dictũ tollit p.c.cũ dilectus.de cõsue.z per ea q̃ supe
rius plene dixi. Jdan.de liaza.dicit ꝯ q̃ hic fuit pro
batus titulus ex patientia canonicoꝝ ꝯ que probat eo
ipso q̃ deria interfuerũt ꝯ nisi doceatur ex aduerso q̃
vi dã vel precario possiderõt Nec ob.si dicatur q̃ in
.d.c.ad decimas.iteruenit patientia ꝯ z tñ non sufficit
q̃ interuenit actus positiuus.vt hic admissio cano
nicorũ admittentũ dericos.secus si solus neglectus
vt in ꝯ d.c.ad decimas.Do.cir ꝯ hãc so.nititur impu
gnare.qz eoipso q̃ qs negligit id ad qõ tenetur ꝯ vide
tur tacite pmittere.ar.de presump.nõne.taciti aũt z
expressi idẽ est effectus.nisi subsit ratio diuersitatis.ff
si cer.peta.l.cũ quid.liij.di.si seruus sciente. Jtem
videmus q̃ prelatus tacendo preiudicat ecclie faci
endo rem ecclie prescribi.de prescrip.c.de quarta.
solnit ergo ipse q̃ q̃ñz patientia vertitur circa id qõ
qs potest cõicare expresse ꝯ z tũc habetur pro titulo.
vt hic Canonici.n.pñt alijs cõicare eligẽdi ius eppi
se ut in.d.c.cum vintonien sis.zc.obeuntibus ꝑ certe
hec so.sua nõ ẽ vera ut.s.dixi.z le.z nõ.in.c.ꝓstitu
tus de elect.qz licet possint cõicare ex gr̃ia ꝯ prout se
offert vacatio.non tñ pñt cõstituere hãc seruitutẽ ꝯ vt
de cetero habeat vocẽ i electõne vt in d.c. cõstitutus
Ego dico q̃ hic ꝓarrebãt tria propter q̃ tollebat p̃
sumptio iniustitie ꝯ z qbus cauebat notorietas iuris que
erat ꝓtra clericos.primo diuturna z longa possessio
vt nõ. Jnno.in.c.ij.de in integ.resti.z forte propter
ꝺ capitulabatur hic q̃ in triũ electõe eporum deriꝯ
interfuerũt ꝯ prescriptio enim ẽ pro facto antiquo ꝯ vt
in.c.illud.z qõ ibi nõ.de p̃sump.vñ põdera q̃ in.c.
ad decimas.solũ dicebatur q̃ aliquã diu ille fuerat in
possessione ꝯ qu ali modico tpe ut ibi nõ.in nouella.z
facit.c.ij.de pcess.p̃bẽ.vbi vltra sex meses dz diu pe
cũdo interuenerat actus positiuus canonicoꝝ ꝯ q̃ p̃u
mitur ꝯ exquo alij elegerũt cũ eis ꝯ z quanꝺ canonici
non pñt transferre hoc ius in ppetuũ.tñ non ita pre
sumitur vsurpatio.ꝑ q̃ ex aliqua legitima cã eos ad
miserũt fortus eñ opatur actus positiuus q̃z sola tu
citurnitas z neglectus.vt probatur i.c.ex ore.ỏ bis
que fi.a ma.pte ca.qz magis deprehẽditur p̃sensis
ar.in regula is q̃ tacet nõ fatetur li.vi.z ꝺ facit pro so
lutõne pan. Tercio hic nõ fuit grane p̃iudicium .z in
istis modicis non sic presumitur vsurpatio z ꝺicitũ
ar.de sumo.c.z si qõnes Ex quibus infero ad no
tabilem intellectũ illius.c.ad decimas.vt is pro quẽ
ẽ inse cõe audiat ꝯ petẽs restõem ꝯ probando aliqua ex
qbus tollatur illa p̃sumptio vsurpatõis.z si diceres
q̃re hic facta fuit restõ exquo nũc ꝓstabat de defectu
proprietatis. Rñdeo q̃ nõ fit vt possideat ꝯ vt pz in
fi.vbi imponitur silẽtiũ in futurũ.ꝑ vt satisfiat iuri.q̃
de qua re inde ex cognouit zc. Jtẽ propter fructus z i
tere se vt.s.dixi Jtẽ nõ ꝓstabat possessionẽ amittere
ininstã ꝯ qz presumitur iusta ex ꝓdictis causis.ꝑ q̃ in
petitorio ꝓstitit pro canonicis ꝓualuit sua in petito
rio.j.i.c.cũ dilectus Quero hic annullat electio ꝯ
qz facta exclusis bis q̃ habebãt interesse. pone q̃ ca
nonici ad qs spectat de iure ius eligẽdi ꝯ non sunt in
possessione eligendi.nec p se nec p alios .ad eos tñ
spectat proprietas.derici vero sunt i possessione eli
gendi.licet ius nõ habeãt i proprietate ꝯ canonici soli
eligãt.nũquid valet electio ꝯ Jnn. refert quosdam te
nere q̃ sic ꝯ cũ hoc casu nõ ꝓtemplerint dericos cũ nõ
cõt i possessione cũ canonicis. Jtem non hñt derici
ius in proprietate.sunt ergo canonici vñ iure suo.er
go illorũ electio ꝓfirmãda est.nec debet confirmator
possessionẽ attendere.exquo de proprietate constat ar.
ff.depos.l.bona fides.z j.eo.c.cum dilectus Si
vero derici habarent ius in ꝓprietate ꝯ ex consuetudine
planũ ẽt q̃ electio canonicorũ sit cassanda Jnno.tz
cõtra i terminis.q.videlicet q̃ electio canonicorũ sit
cassanda.licet derici habeant solaz possessionẽ.quia
sua auctoritate ñ possent ꝓnare clicos sua possessiõe

quã habebãt vel illã sibi assumere. ꝛ qꝫ electio clericorum ẽ cõfirmãda si illã fecerunt. quod itelligit si sunt bona fide i possessione. secus em̃ si eãt mala fide. vt .s. dixi. ꝛ idẽ itelligit Jnno. i iurisdictõnalibus et similibus. et vide quod .s. dixi Sed quid si electio ẽ facta a proprietario ex vna pte. et a possessionibus malefidei ex alia pte que ꝓualebit? Jnno. i. c. cumana. s. de elec. dicat. qꝫ facta a pprietario. ꝑ tenet ꝓtrarium. quia nõ licet pprietario sibi reassumere possessionẽ ppria auctte. Jtez fructus dñt pcipi a possessore et nõ a pprietario. et hãc pten tenet Jnno. in. c. in literis ꝑ ti. px. vtraqꝫ ꝙ cassabitur si constat de mala fide. Quid autẽ si nullus ẽ i possessione? tunc valet electo facta a pprietario. vt nõ. Jnno. in. d. c. cumana. ꝛ dic vt ibi. Ex pdictis decidit questio an pceditur istelibellus. peto cassari hãc electõem. qꝛ ad me spectat de iure cõi ius eligendi. Jnno. qꝫ nõ. qꝛ refert se habere ius in pprietate. ꝑ electio sequitur possessorem. et non pprietariũ vt petet ex pdictis. debet ꝙ dicere fm eũ. peto talẽ electõem cassari. quia apõ me nõ ẽ possessio iuris eligẽdi vt hic. et j. eo. eũ olim. ꝛ in repa. ex literis. ꝛ. c. cõsultatõibus Host. Jo. et cõiter doc. cõtra. qꝛ diuersimode pt spectare ad aliquẽ ius eligẽdi sez respectu pprietatis et possessionis. pro ꝫ vide tex. eũ glo. ij. in. c. qꝛ ppter. de elec. et libellus ẽ latissimi iuris. ut. s. dixi. debet ꝙ recipi libellus. et si apparet de possessione, pnunciabitur pro eo. Idem si apparet de proprietate. apparet alius possessor fm Jo. an. et facit quod. s. dixi. Ultimo quero quid si aliqui tñ postulassent an ex hoc videatur acquisita possessio eligẽdi? Goff. qꝫ sic. qui dicit qꝫ si clerici iter fuissent debito tpe. qꝫ sufficiat ad pscribendũ. si eũ canicis postulassent qꝫ ex hoc ẽ eis quesita ius eligendi. ff. qui. mo. usufruc. amit. l. is ꝙ. vbi dicitur hñs usufructũ hoc sciens. et tantũ vtatur nihilominus retinet usufructũ. Jtẽ qꝛ postulãdus dicitur. de renun. post trãslatõem. Ego allego, p hoc tex. op. in. c. eũ tua. de deci. vbi patet qꝫ ex pceptõe certe spẽ fructũ decimarum. pscribitur decima illius fundi. quo ad quouscꝫ fructus inde pcipiendos. quia non habetur respect ad qualitatem fructuum ꝑ ad ipsum ius decimandi. ad idem vide quod nõ. Jnno. in prescrip. iurisdictionis. in. c. dilectus. de capel. mo. et facit etiam optime .c. i. de rdi. do. ꝛ quod ibi nõ. ꝛ in. c. in causis. de elec. Et hoc dictum Host. procedit fm Jo. de lig. qñ clerici semper sunt vsi postulationis actu. secus si aliquãdo degerunt. ꝛ aliquando postulauerũt. ꝛ clerici solum admissi fuerũt ad postulandum ꝛ non eligẽdum nam tũc illud solũ esset prescriptũ qõ erat possessum. ꝛ bene dicit. nec credo Host. aliter sensisse. nam idem nõ. in simili. in. d. c. i. de re. do. ꝛ in. c. dilectus. de capel. mo. facit. c. canditis. ꝛ. c. cum olim. de prescrip.

um super. Jdem dicit quo ad intellectũ qõ dicit. s. px. dixit. dixit. nam primo pcise narrat factũ. secõ diffinit ibi eũ ꝛ primo possessoriũ. secõ petitoriũ ibi verũ

Nota primo qꝫ pendentia possessorij impedit petitorij ex alia pte accumulandũ. qñ simplr actũ ẽ possessorio ꝛ ita loquit. c. fi. õ ordi. cogni. secus si possessorium ꝛ petitorium accumulãt simul ex parte actoris. tũc enim pendentia possessorij ex pte actoris nõ impedit accumulatõez petitorij. etiã ex pte rei. dunũ enim ẽt qꝫ liceret actori itentare petitoriũ. ꝛ reo denegaret defensio ꝛ ppositio iuris sui. ar. in. c. cũ iter. õ except. lib° nõ ꝓpellit ostendere canonicã instõm. satis enim ẽ colorare possessionẽ. Jste enim subdiacon? nõ pbauit canonicã instõem. cũ electio sua fuit minus iusta. ꝛ nihilominus obtinuit restõez. exquo ostẽdit aliquẽ colorẽ de titulo vt ꝓfirmatõem. ꝛ ad hoc allegat istũ tex. archi. in. c. eũ qui. de eo ꝙ mit. in pos. li. vi. ꝑ contra hoc facit. qꝛ restitutio ista fuit facta verbo cum ita tñ i fi. imponat silentiũ vtriqꝫ. ꝑ pt nideri ꝫ ꝓcisse qꝛ intentatũ fuit etiaz petitoriũ. in quo succubuit iste subdiaconus. Jdeo in executõne prenaluit ꝓprietas vt in. c. eũ dilectus. j. eo. Sed circa hoc moueo q̃stionem. pone qꝫ fuisset actũ possessorio tñ. ꝑ volẽdo ꝓbare titulũ seu colorẽ tituli. cõstitit de defectu tituli. seu nõ canonica instõne. nũquid fiat restõ? ꝛ videt qꝫ sic. ar. hic a cõtrario. Ego puto cõtrariã sentẽtiã verior em. exquo enim ꝓstat de defectu tituli. nõ debz fieri restõ. ne detur vicõsus ingressus. vt in. c. eũ qui ꝓall. et vt deneget restõ vel vt cõcedat. exigit hic colorata, probatio fm cõez opi. de qua tñ plene dicã in. c. i literis j. eo. Ad istũ tex. ñideo qꝫ hic põderat petitoriuz fuisse intentatũ. ad effectũ ꝓnũciandi sentẽcialiter super eo. alias aũt sup eo nõ posset pnũcian de quo vide qõ i simili nõ. Jo. an. post cõpo. in. c. mandatum de rescript. Et an sit necesse agẽti possessorio docere õ titulo. vel titulũ colorare, dicã i. d. c. i literis Et ad istũ tex. ꝑt respõderi qꝫ hic fuit probata confirmatio. quia agebatur petitorio. vel ad maiorem cautelam. Unde in restõne fienda papa fundat se solum super spoliatione. ꝛ hec sufficiant quo ad tex. naz alia satis clara sunt. Uenio ad glo. ꝛ prima colligit ex tex. duo. primo qꝫ confirmatio nihil iuris confert. vbi electio nulla fuit Jo. de lig. dicit qꝫ si confirmatio facta ẽ a papa scienter ꝛ tunc validatur electio respectu eorũ que sunt õ iure positiuo. Si autem per inferiorem. vicium non purgatur. transfertur tamẽ onus probandi in excipientem. j. de accu. c. super his. Et hoc i effectu volnerũt glo. in. c. i. de postu. ꝓla. li. vi. in ỹ. irritam. ꝛ in. c. quã sit. de elec. eo. li. in gl. vl. vide oino. Jnn. in. c. quod sicut. s. de elec. Et an hodie transferat onꝰ probandi in excipientem, dic ut le. ꝛ nõ. in. c. fi. eo. ti.

et li. Secundo colligit glo. vnum effectum firma
tionis. si electio fuit inualida. nam si cõfirmatus fuit
possessionẽ adeptus: et postmodũ spoliet: dz cõsequi
restõem ut b. d dictũ intelligo qñ nõ constat electio-
nem inualidã. alias cũ cõstat d defectu tituli: non dz
fieri restõ. ut nõ. Jnno. in. c. cõstitutus. de fi. pſ. et in
. c. s. prox. et ut. s. dixi. Sunt et alĩ effectus extra
glo. nã cõfirmatio tribuit facultatẽ administrandi. et
exquo putabat legitima: valebũt gesta ratõe publici
officij ut nõ. Jnno. in. c. nihil. de elec. facit. l. barbari
us. ff. de offi. pſi. et. iij. q. vij. §. tria. v. verũ. Jtez dat
colorẽ electioni: ut nõ valeat scõa. prima non cassata
ar. c. inter dilectos. de excess. pla. Opp. et videt qd
ista restõ quo ad possessoriũ fuit verbalis tñ: cum in
fi. imitet electõem vtriusq. et sic ꝓtra. c. cõmissa. d elec.
li. vi. Do. ſm gl. ij. vz hec restõ vt sa tisfiat iuri et peti
tioni actoris. qz de qua re. Item pt esse qñq; vtilis
quo ad fructus medij tpis: ut nõ. in scõa gl. et dic vt
plene dixi. s. eo. c. ppi. Scõo glo. querit an ille qd
est i possessione potlit vti fructib' bñficij: arguit pri
mo qd sic. qz p b non infert eũ ee platum. sicut i simili
alimentoriũ cũ in veritate non pũdicat iudex de bis
qui sunt sui iuris. vel si iudex pnunciat illũ alienẽtã
dum qz filiꝰ ee negat: nõ propter hoc pbatur ee filiꝰ
Jtẽ appellatõe pendente pupillus ꝓpter inopiam re
cipit alimẽta ꝛc. tandẽ glo. cõcludit cõtrariũ. qz exq̃
no habuit canonicũ ingressum debet restituere etiam
fructus ꝓceptos. et in hoc multũ intricate loquit glo.
hic et Jo. an. tz opi. gl. sicut i simili recessurus statim
non sortit forũ. ff. de iudi. l. heres absens. in fi. et de
fo. ꝓpe. c. i. li. vi. ad idẽ. c. naz et ego. j. de v. sig. Elin.
videt velle distinguere cõiungendo duas suas gl. qd
aut fuit plene restitutꝰ: et patet inde donec ejiciatur
secus si nõ fuit plene restitutus. vt i tertio huius. c.
vñ ſm eũ nõ possz iste sic restitutus creare canonicos
cũ inde sit statim electus. nã ſnia lata statim bz effe
ctum suũ. ff. de penis. l. in fuorum. §. i. et. l. q vltimo
supplicio. Jo. de lig. aliter distinguit. Sed ponendo
veritatẽ et declarando gl. dico hic ponãdo duo mem
bra. qd aut q̃ritur numqd restitutus ad possessionem
posset vti fructibus bñficij. aut an succũbens teneat
restituere fructus ꝓceptos Ad pmum rñdendum
vt. s. dixi ſm vin. qd aut plene est restitutus et pt. qz p
sumit̃ p titulo. aut in forma huius. c. et non pt vti fru
ctibus: nec i aliquo impedire se de beneficio. exq̃ suc
cubuit in petitorio. qz in executõe pnalet ſnia sup. p
prietate: ut in. c. cũ dilectus. j. eo. vñ restõ ad possessi
onem hoc casu ẽ potius verbalis quantũ ad istũ effe
ctum. Si vero querit an succũbens teneat restituere:
breuiter dico idẽ dicendum in istis bñficialibus qõ
in alijs debemus enim distinguere qd an fuerit boneti
dei possessor vel male. et an fructus extent vel nõ ꝛc.
put plene dicã in. c. grauis. j. ti. prox. Et pro b vide

do. de re. decis. xxiij. alias. xxxij. et bonã gl. in. c. de
multa. d pben. in v. de suis prouentib'. in fi. et p Jo.
an. in. c. i. de re. ecc. non alie. li. vi. Jta sentit Jo. de
lig. hic nam nõ videt dfma in restitutõe fructuũ iter
possessorẽ bñficij. et aliaz rez. qd intelligo vez dum
plumpserit fructus debito mõ. sicut dz facere qlibet
bonus clericus. alias tenet de mala administratõne
sicut teneret depositus vel defunctus. xij. q. ij. mone
mus. et qd nõ. in. c. quod sicut. de elec. et in. c. pñti. de
offi. ordi. li. vi. et in. c. statutum. de rescrip. per archi.
Nõ eñ dz iste nudus possessor melioris cõditionis
existere q̃ pprietarius seu bñs titu. de pben. cũ qui.
li. vi. Oppo. et videt qd hic nõ poterat deduci peti
toriũ et possessoriũ p virãq; ptem. nã si ago contra te
possessorio ꝓsuppono te possidere: g̃ tu nõ potes age
re: nec possessorio nec petitorio. possessorio nõ. qua
tu possides. petitorio nõ. qz possidenti non ẽ pdita
actio. ut nõ. in. c. exaiata. s. de iudi. et insti. de act. §.
iste quoq; Ex gl. penul. pñt colligi tres so. primo qd
hic neuter possidebat. f tunc oporteret presupponere
vtrũq; fuisse spoliatũ. qz alias nõ cõpeteret possesso
rium recuperande. qõ tñ nõ colligit ex littera Secũ
da so. qd subdiaconus agebat petitorio et possessorio
alter vero defendebat sic sup vtroq;. hec nõ ẽ simplici
ter vera. qz si ille reus stetisset i meris terminis defen
sionis: nõ fuisset pronũciatũ contra eũ. licet appellas
set de defectu iuris sui. qz pronũciatio dz ee sm petiti
onẽ: ut in. c. licet hedy de simo. et. l. si. C. de fideicõ.
li. Eñ nõbiliter dicunt doc. in. c. mandatum. de pre
scrip. qd si reus etiã in beneficialibus confitetur defe
ctũ iuris sui: et actor deficit in probãdo: absoluet re'
dũtaxat ab impetitõe sua: et cõtra eũ nõ pronũciabit
q̃ nihil petijt. qz inferior citra papã nõ bz ptãtem vl
tra vires libelli. licet postea posset procedere ex offi
cio inquisitõis virtute cõfessionis. f papa bñ pt. quia
est supra ius. sed hic non apparet papam sic voluisse
procedere Et ideo glo. transit ad terciaz lec. qd alter
tantum deduxit hic petitorium. Jntelligo hanc lec.
sic. si vis eam esse veraz. qd ille subdiaconus deduxit
possessorium et petitorium. scz petendo pronunciari
suam institõem seu electionem canonicam: et defende
bat etiã se super possessorio. et ita intelligo hanc lec. q̃
apte b vult: et silet oĩno contrariũ Nec ob. qd posses
sori nõ est prodita actio qz illud verum in incorpali
bus sed in istis incorpalibus pt possessor agẽ negato
rio vel cõfessorio ut insti. de acti. §. iste quoq; et. s.
c. prox. Et ex b intellectu nõ. qd duob' cõtendẽtib'
sup bñficio vtroq; petẽte. pnũciari suã institõem cano
nicã: si pstiterit iudici d nullitate vtriusq; institutõis
nõ dz iudex vtrunq; simul absolue ab impetitõne al
teri': et dimittere possessorẽ in possessione. imo debet
vtrãq; institõem pnunciare inualidã. et vtrũq; excludẽ
a beneficio. secus si fuisset facta semiplena probatio

per alterum vel vtrunq; qz tunc sufficeret absoluere vtrūq; ab impetitōe alterius: seu reum ab instantia actoris: si vnus erat rē alter actor. nec remouere pt possessorē de bñficio. ō quo do. de re. deci. xv. t hoc qñ alter possidet. si vero neuter possidet t vterq; petit sibi adiudicari bñficium: t vterq; seu alter semiplene pbat: nō ē pro aliquo iudicandū. eq uo dubie et nō plene probat. nec ē locus delatōni iuramēti. ex q̄ agit de titulo bñficij. de quo in. c. mulieri. t. c. fi. ō iurar. t ō pba. c. in pūtia. t de hoc vltimo dicto vide per Jo. an. in. c. cū qui. de eo qui mit. in pos. li. vi.

Opp. ptra fi. c. t videt qd iudex q̄uis pgnoscat. et tñ definire non pt. iij. q. vi. q̄uis. t. c. dubū. Do. dicit glo. tex. regit procedere. ꝙ excipit quatuor casus in quib⁹ fallit regula ꝙ primo in cā criminali epi. ut i dictis iuribus. t intellige hunc casum qñ pgnoscit p numeros ēorum de crimine ptra ēm: exigente depositionē nullus eñ citra papā deponit epm. Ñ inferiores cognoscūt ꝙ decisionē reseruāt pape. Scdo dicit glo. q̄ fallit in sñia lata a superiore. intellige qñ executio sñie late p superiorem p̄mittit inferiori: t cōā eo excipit de nullitate sñie. pt eñ executor de b cognoscē nō tñ pronūciare: ne vrīter sñiam superioris. ꝙ certe executor non pprie cognoscit: ꝙ se informat. de quo tñ dic ut nō. in. c. de cetero. de re iudi. t in. l. a diuo pio ff. de re iud. p bar. Fallit t cio ubi sola cognitio ō mādato ē aduarte t intellige gl. qñ fuit expressus verbū solū. ut q̄ dixit superior p̄mittimus tibi solā cognitōez ad apponendo aliquā dictōem taxatiuā ut tñ. secus videt ubi simpliciter p̄mittit cognitio: q̄ pnunciatio venit accessorie ad cognitōem qñ de qua re pgnouit tē. ut hic t in. l. de qua re. Ita nōbiliter sentit Jnn. in. c. ad hec. de offi. archi. t idē collect. ibi; quod nō. hoc idez tenet spe. in ti. de iudi. dele. §. sequitur ỽ. et nō. Jo. an. in. c. sup q̄stionū. de offi. dele. t facit ille tex. in prin. pro t ptra. ꝙ glo. in. l. q̄ procuratorē. ff. de procu. z ptrariū t in effectu sequit Bar. in. l. a diuo pio. ff. de re iudi. i secūda colūna. nititur opi. cōcordare b modo q̄ aut fuit p̄missa simplr cā; t videt p̄missa de alio. aut fuit cōmissa cognitio. t tūc secus videt in. l. cū pretor. ff. de iudi. Jo. an. i addi. spe. t i loco pall. plene prosequit allegādo multa iura pro t ptra. t videt sic distinguere. q̄ aut delegatio cognitōis ē facta ab ordinario ad quē defacili pt recurri: t non transit decisio. secus si ē facta a principe: cum ad eum defacili recurri non pt. uel sic fm eū. aut ē facta p̄missio p viā p̄missionis ordinarie iurisdictionis. t transit decisio. q̄ ē de natura ordinarie iurisdictōis cognitio. aut p viam delegationis t nō trāsit Ex quo ptz q̄ articulus iste ē valde dubi⁹. Et pro hac vltima opi. q̄ non transeat. facit q̄ cognoscere t diffinire sunt diuersa. optime facit. c. cām. de rescrip. t. iij. q. vi. q̄uis. t. c. accusatus. t vno ergo p̄missio videt reliquū intercū ut. l. cū pretor. pall. t. xxv. di. qualis. facit de. auditor. cum ibi nō. de rescrip. et ad hoc qđ ōr de qua re iudex cognouit tē. pt videri q̄ procedit data potestate rei iudicis decidēdi. secus q̄ non hz ptātem vt in dictis. c. q̄uis. t. c. accusatus. t hanc opi. tenui nouissime in. d. c. sup questionū. Fallit quarto i incidentibus. q̄ de eis iudex cognoscāt ꝙ nō pronunciat qđ dic de hoc ut plene q. ctū fuit in. c. i. de ordi. pg. Fallit extra gl. in casu. l. quoticō. C. ubi sena. uel dari. ut in casu criminali patricij. p̄sulat. t multoꝝ similiū. de quib⁹ ibi ptra quos iudex inferior audit ꝙ nō pronūciat. Itē fallit cū p appellatōem recusatōem uł reuocatōem. pronūciare nō pt iudex qui cognouit ō appel. secdo reꝛis. t. c. cū spali. t. c. ut debitus. cū si. Itē fallit in casu. c. cōstitutus. ꝙ de appel. ubi legatus se informat de appellatōe interposita ad papā: nō ut pronūciet: ꝙ ut cām instructā ad papā remittat Et sciās q̄ verbū debet hic positū importat necessitatem qz pronunciare teneāt sup re de qua cognouit. vñ tex. in. l. de qua re. ff. de iudi. dicit iudicē cogendū. et dic q̄ cogēt p superiorem. ut ibi nō. facit. c. pastoralis. de off. ordi. t. c. nullus. de iurepa. Nūc venio ad gl. Jnno. quā sic expedio. primo eñ q̄ritur nunquid prelatus possit petere restōem post p̄firmatōem electionis seu post institōem de eo factā anteq̄ corpaliter sit possessionem bñficij adeptus? Jnno. cōcludit q̄ aut vult petere restōnem ipius beneficij: t non pt. ex quo non fuit adeptus adhuc corpalem possessionez. licet enim cōfirmatōnem dēc ptus administrādi. de elec. trāsmissa. non tñ nāciscitur possessionē nili corpaliter apprehendat. simile i herede qui adeundo hereditatē nanaciscit dominiū ꝙ non possessionem nili corpaliter apprehendit ut. l. cum heredes. ff. de acquir. pos. Et istum tex. intelligit: q̄ habuerit iam possessionem p̄ cōfirmatōem qđ satis placet. quia alias nō potuisset eīci. quia priuatio presupponit habitum. de despō. impub. ad dissoluendum. t. l. decem. ff. de ỽ. ob. facit quod nō. dy. in regula prima. de reg. iu. li. vi. ubi vide Aut vult petere restitutionem rerum ipius beneficij uel alias actiones intentare. t potest licet illarū rerum nunq̄ apprehendit possessionem. quia nunc agit nomine beneficij: t ñ noie pprio. Et ideo satis ē ipsum fuisse in possessione. quod nō. Idem sequuntur do. de re. deci. iiij. hoc tamen nōbiliter limitant: si nullus alius est in possessione beneficij. tunc enim nō potest cōfirmatus seu institutus agere. quia esset spoliare propria auctoritate possessorem quod non hz. xvi. q. vi. placuit. de pbē. eum qui. li. vi. t. l. si qs in tñ. C. vñ vi. t. l. extat. ff. qđ me. cau. Idem sentit Jnn. in. c. trāsmissaz. de electi. t i. c. i literis. j. ti. pxi. facit. c. per venerabilem. qui fi. sint le. t quod ibi nō. et hinc sumpta occasione Jnno. prosequit hic tres questiones. prima an cōfirmatus seu prouisus possit

administrare aĩ installatiõẽ seu inductionem ipossessionẽ corpalem. Secũda quẽstio qs dicat habere ꝓprietatẽ t possessionẽ rer ecclesiasticarum. Tercia qstio si ꝓtingat platum velle agere ꝓ iuribus ecclesie q̃ nocie aget Ad pmam qstionẽ Jnno. hic ꝓcludit qꝫ possit administrare ar. de elec. c. trãsmissam. t. c. notti. simile in tutore q̃ statim administrat cũ scit datũ se tutorẽ: ꝺ quo in. l. i. ff. de admi. tu. Nec ob. iura que vident requirere installatiõem qz intelligi debẽt quo ad solẽnitatẽ. nõ autẽ de substãtia administratõnis. uel sm cum requirit installatio de necessitate qñ hoc bz ꝓsuetudo Et idẽ nõ. Jnno. in. c. in literis. j. eo. sicut eñ ꝓ ꝓsuetudinẽ fingit aliquis possessionez nactus: q non est de ꝓsuetudine. c. ij. lic t ubi est ꝓsuetudo ut aĩ installetur qꝫ administret: fingit post ꝓfirmatõem non habere iura ꝓfirmatõis qꝺ nõ. ꝑ de hac materia dic ut plenius nõ. in. d. c. trãlmissam. t de ꝓsue. c. ij. Et intellige qꝫ administret post ꝓfirmatõem seu puisitionẽ si alius nõ ẽ in possessione ut. s. dixi. qz tũc agẽdum est coraz sapiore ut ille removeat a possessione qz non bz ppria auctõe aliũ expellere a possessione nec circa possessionẽ aliquid innovare ut. l. ii. C. ii ꝓ vim uel aliꝺ nõ. t qꝺ. s. dixi. Jtẽ intellige qꝫ aĩ installationẽ nõ ꝺz administrare qñ hoc specialiter bz ꝓsuetudo ut aĩ nõ administret. secus si ꝓsuetudo solũ bz qꝫ fiat installatio. tũc eñ lz fuanda sit cõsuetudo de elc. oz. ut nostz. nihilomin⁹ tñ aĩ installatiõem administrare poterit sm Jnno. hic ꝓpe fi. quod singulariter no.

Et si diceres ad quid fiat installatio ex quo ante administrare poterit: ñdeo ut acquirat possessionẽ ecclesie: quã non acquirit ex eo: qꝫ agit ꝓ iurib⁹ ecclesie Jtẽ ꝓpter quãdã solẽnitatem: ne videatur ꝓpria auctoritate intrare possessionẽ Ad secãm qstionẽ qs bz ꝓprietatez t possessionẽ rer ecclesie: dicit Jnno. qꝫ non platus ꝑ ꝓns nosclt habere. vñ quecunqꝫ boies ecclesie offerunt dicunt ee oblata deo. xij. q. ij. nulli liceat. t. c. q̃ abstulerit. t. c. cã. q. i. res. t. c. vi vẽtes Secũda opi. ẽ quã ipe refert: qꝫ ecclesia habet possessionẽ t ꝓprietatẽ. i. cõgregatio fideliũ: cuꝰ caput ẽ ꝓns. s. de sacra vnc. c. i. aĩ mediũ: t si aliqñ inveniant hec bona deo oblata ee epoz uel platorũ uel capituloz. dicit ee eorũ quo ad gubernatoem. dicunt etiã ee pauperz quo ad sustentatõnem. t sic intellige xvi. q. i. c. qñ. ubi ꝺz qꝫ quicqd bñt clerici pauperz ẽ. dicunt eñ habere clericꝰ quo ad administratõnem pauperes quo ad sustentatõem. patrimonium eñ ecclie est cõe. vñ nullus debet sibi appropriare. j. de ꝓben. c. iij. t ꝓpter hoc fuerunt divisa et limitata bona ecclesiarũ: t ipoz administratio epis t alijs prelatis cõcessa: ut nullus i clero penuriam patiat. de quo vide bo. tex. in. c. videtes. xij. q. i. t. c. ex his. t. c. epis

Ex hoc arguit host. qꝫ dispensationes concesse super beneficiorũ multitudine odiose sunt t restringen

de. qz valde iniustũ est t iniquũ vt multi clericat. fortẽ mediocres: t vnus ebrius habẽdet: forte nullius in verbo. t pessimus in exẽplo: ꝓmo ad corinth. ꝓi. Jntelligo hoc dictũ host. qñ dispẽsatio sit favore ꝓsone secus si favore ecclesie. de quo vide qõ nõ. Jnno. in. c. cũ iam dudũ. de ꝓben. Et p ꝓns dicta infert. Jnno. qꝫ quantũcunqꝫ meriat prelatus t oes clerici alicuius ecclie. tñ ꝓprietas t possessio remanet penes ꝓpm q̃ vivit in eternum: vel penes vnivs salẽ t singulare ecclesiam: q̃ nunqꝫ moritꝫ nec vnqꝫ ẽ nulla. t ꝓ hoc dicit spe. in ti. de pe. t po. §. i. v. ꝑ pone vacante ecclesia. qꝫ ꝓtra ingredientẽ possessionẽ ecclie: vacãte ipa ecclesia: ꝑt ꝑlatus substitutus agere: tanqꝫ cõtra invasorem; qz possessio nõ erat vacans licz vacaret ecclesia: imo ecclesia possidere censet. secus dicit hic Jnno. in herede. nõ eñ ꝑt agere interdicto recuperãde possessionis ad rẽ qua spoliatus est. cũ possꝫ adierit hereditatez: nisi ꝓns habuerit ꝓ feud per aliũ illius rei possessionẽ. qz ipe bz intentare interdictũ nocie. ꝓpio. t bz ꝓbare duo. scilicet possessionem t spoliatõem. ꝑ possessionem probare nõ posset cum nũqꝫ possederit. Habes q̃ q̃ ad principale qstiõ duas opi. via qꝫ dñiuz t possessio sit apõ xpm alia qꝫ apõ ecclesiã vniversalẽ. Alij vero dicũt et sic ẽ tercia opi. qꝫ apud quãlibet ecclesiã particularẽ. de qua p gl. in. c. cum carpent. j. de v. sig. Jnno. hic dicit plus sibi placere. quod ipe nõ. j. de reti. spo. in literis. t ibi ꝑt colligi ꝓpria opi. dicit eñ ibi in fi. qꝫ epi t prelati et alij clerici bñt nomine suo possessionẽ naturalez dignitatis t ꝓbendarum: t aliozꝫ bonoꝫ ipsarum ꝓbendaꝝ t dignitatum: t hoc ꝓ iure qõ in eis ẽ bñt autẽ nocie ecclesiarũ suarũ. t idẽ plati t clerici eaꝺem possessiones possidẽt similiter t naturaliter. Ego dicerẽ qꝫ ipa bona ecclesiarũ sunt quo ad dominiũ t possessionem ipsarum ecclesiarũ. ꝑ ipe ecclie ꝓtriales ꝺ bñt loco dei. ꝓmo ꝓbo. qz nocie cuiuscunqꝫ ecclie ꝓtriales intentant actiones reales seu vindicatões. Jtem actões pro possessionib⁹ recuperandis: uel remedia ut in. c. litere. ꝺ villa. t. c. cũ olim. i. t. ij. de reti. spo. t. c. licet. t. c. in pñtia. de ꝓba. t dicũ in sequẽti qõne qꝫ loco dei possideant et teneant. probatur quia bona ecclesiarum dicuntur patrimonium xpi. ut in. c. cũ ex eo. de elec. li. vi. t oblata dicuntur deo ut in. c. nulli. t in. c. qui abstulerit. xij. q. ij. ecclie vero universalis dicuntur quo ad sustentatõem: qz q̃libet bon⁹ et fidel bz inde sustẽtari. xvi. q. i. c. si. t. xij. q. i. videtes Clerici vero possidẽt bona ecclesiarꝫ nocie ecclie. ꝛ ipam ecclesiã seu dignitatẽ possidet q̃ꝫ nocie ꝓprio. ꝓmũ ꝓz ex eo qꝫ ꝓ iurib⁹ ecclie agit rector nocie eccie agit rector nocie eccie ut ꝺ dixi Secõ ꝓz qꝫ dict⁹ post collatõez sibi factã; ꝑt dicẽ beneficiũ cõmune ut in. c. si ti bi absenti. ꝺ ꝓbẽ. li. vi. t agit ꝓ eo nocie ꝓprio: ut statim dicã. Ad terciã qõnem quo nocie agere debet

dericus pro bñficio suo. Inn. b dicit q̄ si vult agere pro ipo beneficio. nō aūt pro rebus beneficij. utputa vult petere restitutōnez bñficij quo fuit spoliatus. et nūc aget noie ꝓprio sicut faciebat b & si libere mīstrabat ad liberā admīstratōem restituet. si minus libere ad minus liberā. ar. in. c. pysanis. de resti. spo. & j. de ap. bone memorie & fiet hoc casu restitutio beneficij cū omni cā. Cū omnes res ablate cum bñficio restituuntur. ff. de vi & vi ar. l. i. §. si fundus. licet enī hoc interdictū nō ꝓpetat nisi possessori. & ipe dericus ꝓfuratus ipius res nō possideat ꝑ ecclesia tñ tñ ipa bona veniūt accessorie ad ipam rem principalē. etiam si ecclesia nō haberet dñium illarū rerū. ꝑ custodiā tñ. nam in hoc interdicto veniūt etiā res depolite ꝑmodate & pignorate ut i. d. l. i. §. si fundus. & §. se. & hoc ratōne accessorij. ut. s. dixi. sec⁹ si principaliter agēs tur de damnis. q̄ tūc pro rebus mobilibus nō ꝓpe tenet hoc interdicuz. de q̄ dic ut plene habet in. d. §. si fundus. & se. ꝑ que pñt decidi hic aliqua tacta per Inno. Si vero dericus uel ꝓlatus vult agere pro rebus seu iuribus ipius bñficij dz intentare interdictū seu actiones noie ecclesie & noie ꝓprio. cū ille non possederit suo noie. dicit tñ plus sibi placere. qđ ipe nō. in. d. c. in literis. & ibi videt velle q̄ bñficiat ꝓsit agere noie ꝓprio q̄ naturaliter possidet illa bona noie ꝓprio. Alēbi plus placet ꝑmū dictū ꝑ. c. ij. de dila. & p ea q̄ ibi plenius dixi & s. tenigi. & sentit spe. in. §. i. v. sed pone vocāte de pe. et po. & bar. in. l. i. §. vsufructuarius. alias i. l. qui vīā. ff. de no. op. nun. et opame facit i simili dictus. §. vsufructuarius. ubi dz q̄ vsufructuarius nūciat nouū opus. nō suo noie sed procuratorio noie. ꝑ vsufructū pt vendicare noie suo sic dico in dērico. ut ipm bñficiuz sibi collatū vēdicet noie suo. ꝑ pro rebus ipius bñficij que sunt ecclesie. debet agere noie ecclesie. Et ita videntur velle iura i hac matera loquīta. & sentiūt etiā do. de ro. decis. iiij

Ultimo ad dilatandā materiā gl. Inno. posset ꝺ quēri an bñficiat⁹ seu ꝓlatus agens pro iuribus sui bñficij teneat probare titulū siue ptātis. hāc materiā vide ꝑ do. de rota decis. iiij. & ꝑ Jo. an. post Inno. i. c. q̄ cunctis. de ꝓcef. ꝓben. li. vi. Et facit tria mēbra q̄ aut nō ē in possessione. aut sic ꝑ de recēti aut tā diu fuit in possessione. ꝑmo casu tenet probare plene titulum q̄ non dz ꝓsumptōem pro se. & interest illorū q̄ ꝓueniūt q̄ alias si nō eēt ꝓlatus nō liberaretur sibi solutōnēdo. nō tenet tñ ita plene probare sicut si de hoc ageret principaliter. vide ad ꝺ qđ nō. Inno. in. c. veniēs. de ꝟ. sig. li. vi. & in. c. i literis. j. ti. ꝑ. scdo casu etiā tenet. ꝓbare. q̄ ē ꝓsumptio ꝓtra eū ex recēti possessione. maxime si mouet sibi ꝓtrouersia. ꝑ nō. ꝓbabit ita plene sicut i ꝑcedēti casu. tercio casu sufficit ꝓbare possessionē & ꝓmunē reputatōem. ar. in. l. barbarius. ff. de off. ꝓli. & q̄ nemo cogit probare titulū

sue possessionis ut. l. cogi. C. de peti. hered. et. ij. q. v. in principio.

Astoralis. Qui agit de proprietate ante conclusionem cause possessorio adipiscēde uel recuperande agere ꝑt. post ꝯclusionē vero & ante sniaz hoc non ꝑt nisi iusta cā subsit. Et due sunt ꝑtes principales. in prima ꝯsultatio. in scda rñsio. ibi ꝯsultationu. scda diuiditur in duas ꝑtes. naz ꝑmo rñdendo distinguit an sit uel nō sit in cā ꝯclusum. & scām mēbrum ibi. si vero. ꝑma scde tria facit. primo rñdet ad primū membrū distinctionis. scdo ibi. cū legali. rñsionē probat lege. tercio ibi. in alijs ꝓtestat. scda scde etiā facit tria q̄ primo rñdet. scdo membro rñsionis cām inferendo ibi ne lites. scda i ꝟ. nisi vnū casum excipit quē statim exemplificat. ibi. puta. tercio ibi. his ergo dat generalem doctrinā Nota ꝑmo scām do. an. q̄ ꝓcedit libellus in possessorio absq̄ cōdusione qđ videt innuere ibi tex. asserit se spoliatū & ꝑ certe hoc nō colligit b. si bñ ponderet litera ꝑ potius ꝓtranū. naz si simplex narratio spoliatōis ꝯcluderet possessoriū. frustra hic fuisset facta interrogatio postq̄ asserit se spoliatuz quo vellet experiri iudicio. & ideo ꝑt aliter colligi & sic melius dicēdo Nō q̄ ꝑ simplicē narrationē spoliationis nō apparet an qs velit agere possessorio ul ꝑ titorio. & ideo iudex dz eū interrogare quo iudicio velit experiri. nam libellus dz attendi circa modū ꝯcludendi & nō circa narrādi ut dixi in. c. ex ꝑte. b. de so. ꝓpe. & b ꝓcedit etiā si ꝯclusio fieret generaliter. q̄ narraret se spoliatū. & postea ꝯcluderet generaliter restituendā sibi fieri. & sic sentit Jo. an. fuisse actū b. ar. de or. ꝯgni. c. ij. qđ bñ nō. nā illa clausula posset referri ad possessorium & petitorium. An aliquo casu ꝓcedat libell⁹ i possessorio absq̄ ꝯclusione. dic ut nō. i. c. i literis. j. ti. ꝑ. & ꝑ. & i. q. iiij. q̄ ꝑsulat⁹. Itē ex ꝓmissis et ex tex. nō. q̄ ubi ex generalitate libelli pñt elici plures modi agēdi ꝑt ipse iudex i principio interrogare. quā actōez intēdat libellās intētare. si aūt nō interrogat & admittit libellus ita generalis quā actōnez iter ꝓtabit fuisse itētatā. dic ut plene dixi. s. de or. ꝯgni. c. ij. i. c. dilecti. s. de iudi. & aliqđ in. c. ij. s. de libel. ob. Nō q̄ qs dz i cāz trahi cū vocat ad iudiciuz facit ꝑ statutis imponētib⁹ penā trahēti aliquē i iudiciū sup certa causa. vide qđ plene dixi in. c. i diligenti de so. ꝓpe. Nō q̄ possessoriū qđ dat ꝓ recuperanda uel adipiscenda possessione. ꝑt ꝓcurrere cū rei vēdicatōne nō solū a principio. ꝑ etiā ex post facto de quo j. Nō q̄ licet qs fecerit citari quem ad vnaz cām. ꝑt tñ postmodū acumulare aliā cām sine noua citatōne. satis eñ est q̄ aduersarius sit pñs. Citatio eñ nō fit ad aliū finem nisi vt citatus sit presens. frustra ergo fiet citatio ex q̄ pars citanda ē pñs de quo vide per Joh. an. in. c. fi. de elect. li. vi. Nota q̄

renunciare uel ꝓcludere in cā ponunt hic ut diuersa
ꝑ Goff; videt velle q̄ idē ē renūciare qđ ꝓcludere. et
tūc exponet aut pro id ē. Sed certe hec sunt diuersa
t dicit cōm Inno. et Jo. an. q̄ renūciatio ēt cū renū
ciatur ꝓbationibus facti; ut q̄ renuncians non vult
aliud producere i illa causa. Concludunt ōz proprie;
qđ sic concludit; qđ vlterius nec de facto nec de iure
quicq̄ dicat. qđ nō. An aūt sufficiat alterū ad impe
diēdam possessoriū. Jo. an. sentit q̄ nō ꝑ q̄ requirat
ꝓclusio. vnde exponit tex. ibi aut pro t quasi nō suffi
ciat sola renunciatio. nihil allegat Ego allego pro ꝫ
de. vnicā co. ti. ubi solū fit mētio de ꝓclusione. distin-
guo sic. q̄ aut capit renunciatio stricte cū quis renū
ciat productioni testiū dūtaxat. t non sufficit sola re
nunciatio q̄ cū adhuc posset instrumētū ꝓduci; t fie
ri ꝓfessiones; non haberet locū ratio huius littere in
v̄. si vero. ut causa possit statim diffiniri. aut capitur
hic renunciatio largo mō. q̄n quis renūciat omnib⁹
ꝓbationibus quibuscūq̄; t allegationibus. t tunc
idē est renunciare qđ ꝓcludere; t habeat locum opi.
Goff. ꝑ ōz renunciatio; q̄n fit p ptem. ꝓclusum; q̄n fit
p iudicem. nā iudex ꝑt inuitis ptibus uel altera earū
ex quo sufficiētes sunt date dilatōes; t elapse; pronū
ciare ꝓclusum cē in cā. ut dicit gl. singularis in de. se
pe. ppe fi. de v̄. sig. t ita puto q̄ capit hic v̄. renūcia
tio. p ea q̄ habent in isto v̄. si verbo. ibi. ut iam possit
cā proprietatis diffinitiue fnie tē. Idē putarē si fuis-
set renūciatū oībus probatōibus facti; ꝫ non alle
gationibus iuris; ut tūc etiā impediatur possessoriꝫ
ꝫ adhuc in cā non sit ꝓclusum; p ratōem litere. quia
exemplo ꝑt ferri diffinitiua; nō debēt lites litibus in
culcari ut in tex. Nō in v̄. nisi q̄ iniquitas et dolus
probat ex pspicuis. i. claris indicijs; ex piecturis er
go probatur iniquitas t fraus aliquius. q̄ vere pro
bari nō ꝑt. cū cōstat i animo. de renū. c. ij. t i. l. do
lū. L. de dolo. Glo. i. exponit tex. ibi. auspicia. i. ex-
ordia. Sed q̄ro quare exordia litis dicunt auspi-
cia? Jo. dicit abbas q̄ sicut olim i aspectu auiū pōt
pue ꝓsistebant auguria. xxvi. q. iij. c. i. post prī. sic au
gurio t rei dubie se ꝓmittit q̄ indiciū inchoat; cuius
exemplum ē dubius. ff. de pecu. l. qđ debet t. c. fraterni
tatis. j. de frigi. Et dicunt auspicia siue auguria quasi
augerij qđ aues gerunt. Et duo sunt genera auspici
orū. vnū ad oculos ptinet; ut volatus auiū. alterum
ad aures. ut earū vox de quibus in. d. c. i. Quero
an iudex datus sup proprietate possit cognoscē de
causa possessorio? Glo. ij. dicit q̄ sic; siue causa sit ei
simpliciter cōmissa. siue sit cōmissa cā proprietatis;
ne ptinentia cause dimidat Contra qđ op. de. l. de
proprietate. L. si a nō cōpe. indi. t non soluit. ꝑ ex di
ctis docto. pōt colligi quatuor solutōes. Prima q̄
procedat ille tex. q̄n cā proprietatis fuit dūtaxat cō
missa; puta cū dictōe tm. Secūda solutio q̄n delegat⁹

ēpūsse prohibuit ne cognosceret de possessione. Ter
cia solutio q̄ ibi nō ualuit pronūciatio sup possessio
ne; ex defectu proponendi. q; fuit datus libellus sup
petitorio tm. t iudex pronunciauit super possessorio
Quarta solutio t melior q̄ ibi nō ōz iudicem ñ pos
se pronūciare sup possessione. ꝑ q̄ sniam latā sup pos
sessiōe nō pōdicat; poterāt agere sup proprietate ne;
nos dicimus oppositū ut nō. in. c. sup. ē. ti. ppi. Et ō
materia huius gl. nō. in. c. i. j. de sequestra. Op.
t videt q̄ male fuit iste interrogatus q̄ iudicio vellet
experiri. nam reus ōz experiri. ponit ēm pro defēde
re ut. s. de iudi. c. i. Jo. gl. iij. q̄ regulariter ponitur
pro agere. Unde alibi ōz. nemo sine actōe experitur
ut. l. si pupilli. ff. de neg. g. ꝑ quandoq̄ ponit pro de
fendere. ut. d. c. i. tunc dic q̄ reus largo mō ōz experi
ri. scilicet respectu exceptionis sibi competentis. nā in
probando efficitur actor ut. l. i. ff. de excep. et nō is
de. fi. de rescrip. Ultimo gl. colligit; q̄ q̄nq̄ ali-
qui nomine eiusdem rei competunt plures actōes tē
de hoc dic planius ut nō. in. c. dilecti. de iudi. t in. c.
querelam de elec. vide melius p Inno. in. c. fi. de col
lu. et clarius p glo. insti. si quadr. pa. fe. di Que-
ro hic in tex. et in multis alijs fit mentio de possesso
rio recuperande; et adipiscēde. t retinende; t i multis
alijs. qualia sunt ista interdicta et q̄ī cōpetunt t q̄ī
habuerūt originē? Glo. iij. pro q̄ equit hanc materiaꝫ
t Jo. an. ꝫ an. ꝑ ꝓiūgendo gl. t materiā dic q̄ tri
plex est interdictū seu iudiciū possessoriū. aut ēm dat
pro adipiscenda possessione; aut p recuperanda; aut
pro retinēda. pro adipiscenda vero proponit pro int
dictū q̄rum bonorū. t interdictum quorū legatorū. et
interdictū saluianū. Interdictū quorū bonorū. datur
possessori et heredibus hereditarijs. Insti. de inter-
dic. §. adipiscende. et bonorum possessio est nomē iu
ris. Et dicitur ille bonorum possessio; qui succedit ō
iure petitorio. scias ēm q̄ ius ciuile non admittebat
ad successionē patris; filiū emācipatū. unde filius sic
destitutus adibat ꝓtorem; q̄ ex equitate decernebat
sibi bonorum possessionem cum non posset exp̄sse
contra ius ciuile eum facere heredem; et postmodū
contra detentores illorum bonorum dabatur hoc in
terdictum quorum bonorum. ac si diceret ago ut al-
signes mihi possessionem talis rei. cuꝫ sit de illis bo
nis quorum bonorum auctoritate iudicis possessio-
nem agnoui. Et olim erat necesse habere decretum
iudicis. hodie vero sufficit solum coram iudice agno
scere bonorum possessionem. ut. l. fi. L. qui admitt.
ad bo. possess. Et inquātū glo. dicit hoc interdictum
etiam dari heredibus hereditarijs; dic q̄ eis compe
tit vtile interdictum; sed illis qui succedunt ex pretio
beneficio; competit directum. quia illis conueniunt
verba edicti et mens. alijs vero qui succedūt ex si-
re ciuili; competit mens edicti sed non verba. t ideo

datur vtile ĩxta nota.per Ly.ĩn.l. explacito.C. de ꝓscrip.ẏ.t nō.ĩn.l.actio.ff.de neg.ḡ. Cōm iter victū adipiscēde ē/quoꝝ legatoꝝ.et ꝺ dat heredi cō tra legatariū.q; iacēte hereditate apprehendit legatū ꝓpria auctoritate/cū debeat capi ex manibus here dis/nt possit detrahere falcidiā si opus ē.t ꝺr quoꝝ legatoꝝ ex verbis edicti.ut ꝯ.dicā.q̄si dicat heres. ago q̄ mihi assignes possessionē talis rei cū sit de il lis legatis quoꝝ legatoꝝ.ego sum heres.de hoc vi / de glo.penul.ĩn.c.ti.de suc.ab ĩntest. Tertiū iter dictum adipiscēde/ꝺr saluianū.t dat dño ꝓ reb' quas colonus uel inquilinus ĩ fundo seu domo intu lit/ne sua amittat pensionē.vñ si iste res fuerunt ante solutam pensionē alij exportate eaꝝ essent sibi tacite obligate/potest agere p illud interdictū ut adipiscat illaꝝ possessionē. Et dicūtur ista interdicta adipiscē de.q; agens intendit adipisci possessionē/quā nunq̄ habuit.habent aūt diuersa nota/q; quedā assumple runt sibi nomē ab inuentore.ut istud saluianū/a salui ano ꝓtore.quedā assumunt sibi nomē a verbis edicti uel ipoꝝ ꝓte.ut quoꝝ bonoꝝ.quoꝝ legatoꝝ.vñ vi et silia ut patet ex ꝓdictis/quedā a sui materie.vt in terdictū ne q̄d in loco sacro. interdictū ne vis fiat ei. et de tabulis exhi.t silia.fiant ĩ simili dicim' de for mis literarum papaluū/ut fm formā. eam fm aplm et quicqd post iter arreptū/ t in forma pauperū tē. de pben.eam fm.q̄ eam ꝓtor inueniebat vnam bo nam equitatē/reducebat eam ĩ scriptis p pauca ver ba. Fit eñ interdictum actio ꝓtoria id ē. inducta a pretore. Et dicitur interdictū.q; p ipm ꝓtor inter dicat seu prohibet aliqd fieri/uel dicatur interdictum quasi iter duos datum.ut sequit ꝯ.in gl. t de nouem interdictis publicis.et.xxviij.priuatis.vide in spe.eo. ti.§.q; vero.et se.et de his t de edictis/vide in spe. de act̄.et pe.§.fi.ẏ.sequit.et ẏ.se.Et scias q̄ hoc in terdicto adipiscēde/vtimur nos canoniste.cū bñfici atus seu institutus uel electus t ꝓfirmatus q̄ nunq̄ habuit possessionez nec de facto habere potest/ agit ad possessionem nāscendaz/t de ipius natura i de uchicialibus.dicut plene le.t nō.ĩn.c.accedens.ꝯ. de acc.et ꝺ quo ad interdictum adipiscende Secun dū interdictum seu iudiciū possessoriū dat ꝓ recupe randa possessione et istud est duplex Nā pro rebus ĩmobilibus vi ablatis datur iterdictū vide vi.quod alis dicitur possessorium recupande.quia agit ad re cupandam possessionē quā vi perdidit/dicitur vñ vi ex verbis edicti.quia in edicto ꝓtorio forte erant ista verba/puta vnde vi quis eiectus est illū restituaz tē. ꝓ rebus vero mobilibus dat interdictū vi bonorum raptoꝝ. Ego enim ago ad recupandā rē quam mihi rapuisti ut.l.i.§.illud.ff.de vi et vi ar. et insti.vi bo. rap.in pri.et hoc tene menti.licet glo.hic et male di cat dari interdictum quod vi aut clam Illud eñ cō petit ĩ alio casu vt dicet ĩn.c.ĩtem cū qs ꝯ.ti. ꝓxi.

Tertiū iudiciū possessoriū dat ꝓ retinēda possessi one.t istud etiaz ē duplex.q; p rebus ĩmobilibus in quaꝝ possessione qs molestat/dat interdictū vi pos sideris.quasi iudex debeat decernere illū debere libe re possidere sicut possidebat t possidet ꝓ mobilibus vero dat interdictū vtrobi.i.apud quem.ut iudex de cernat apud quem debeat ee possessio illius rei mo bilis/de qua ē ꝓtentio. Et de ꝺ interdicto retinende vide gl.plene in.c.licet ꝯ.de pba.vide teꝝ.ĩsti.de in terdic.§.retinēde.t se.t hec sufficiunt ꝓ declaratione terminoꝝ. De iure tū canonico habemus iterdictum recupande magis largū.ut ĩn.c.sepe ꝯ.ti.ꝓxi. Et ad hoc aliud magis largū ut.iij.q.i.restituenda. dicā plene in.d.c.sepe.t.c.cū ad sedē ꝯ.ti.ꝓxi.et ꝓ hec sit expedita gl.ista vsq; ad ẏ.si ergo aliqs ibi gl.querit quia.s.vsum ē de interdictis an t quando indoato petitorio possit intentari possessoriū.t sic querit de i tellectu.ẏ.aliꝯ.que videlicz sint illa possessoria que ꝓcedere debēt rei ven? Et rñdet q̄ intētato petitorio ꝓt redire ad possessoriū recupande uel adipiscēde.q; ibi nulla ꝓtrarietas cum petitorium ꝓpetat respectu dñij.possessoriū vero respectu possessionis /quā nō habet.sicut dicat gl.in casu ecōuerso.quia dōm inten tato possessorio/possit redire ad petitorium. Ad uerte quia hoc ꝓcedit q̄n vult ꝓponere possessorium accumulatiue.ut quia vtrūq; vult ꝓsequi. non enim obstant regule accumulationum/de quibus de re.in ris.c.nullus pluribus.li.vi.t in.l.edita.C.de eden. dixi in.c.ij.de libel.obla.si aūt vult ꝓponere petito riū suspensiue.i.suspendendo possessoriū /non videt q̄ gl.bene dicat.q; ꝺ ꝓuilegium videt tributū possef sorio tñ.non aūt petitorio/quod nō est ita ꝓuilegia tum saltem in ꝺ/vide debēt habere locū alie regule quibus cauet q̄ ex quo quis icepit vsuā ꝓsequi vsq; ad finem/ut in auē.qui semel.C.quo t q̄n iudex.et ĩ .c.cām t quod ibi nō.de do.t ꝓtu .et de ꝺ vide bo. glo.in interdicto vti possidetis.uel vtrobi.que dātur ꝓ tuenda possessione.illa eñ non possunt ꝓponi in tentato ꝓus petitorio/ꝓpter ꝓtrarietatem inde surgē tem.nam qui agit rei vendicatōne dicit aduersarium possidere ut ĩn.c.exaīata.s.de iudi.ꝺ agens vti pos sidetis.dicit se possidere t molestari ꝓ aduersariū /er go esset sibi ꝓtrarius.t ꝓ ꝓns non admittendus.ut ĩ .c.solicitudinez.de app. Et ex dis dat vnū intelle ctum ad ẏ.aliꝯ.ut procedat in interdictis uti pos.t vtrobi.nec ob.fm gl.ff.de acq. pos.l. naturaliter.§. nihil ꝓmune.ubi ꝺr q̄ non negatur interdictum vti pos. ei.q cepat rem vendicare.q; ꝑt intelligi ĩ illo q ignorabat se possidere/puta quia successerat ꝛi locū al terius uel fuit ei ignorāter quesita possessio ꝓ fuum Vl'scꝺ mō ꝑt itelligi/q̄n ꝓus vult renūciare prime actioni antequā ꝓsequatur secundam.t sic dantur due

petitorio possessoria ꝓ retinēda possessione

solutões ad illũ.§.nihil cõe.tu vide latius p glo.ꝛ bar.ibi.Et cõmuniter dicuntur ibi quinq; intellectus. Primus q ibi accumulauit possessorium retinẽde/ postq; succubuit i petitorio.ꝛ sic nulla contrarietas. Secundus intellectus q expresse renunciauit petitorio pmo inchoato.ꝛ an p talẽ renũciatõem respectu cause ꝛ litis/dominium rei renũciate acquirit reo? vide nõ.ibi p bar.q pcludit q non.ꝙ renunciatio referatur ad actionem sibi ppetentẽ/ut sic ei agẽti postea petitorio/obstet exceptio renũciatõis.quod ẽ notandũ p intellectu.l.postq; liti.C.de pac. Tercius intellectus q renũciauit tacite agendo/ꝛ intẽtando ptrariũ indiciũ.argu.c.ut ne gs duas.de elec.li.vi. Quart? itellect? q egit rõne possessionis postea adepte Quintus q accumulauit simul respectu diuersarũ specierum possessionis.ꝛ hos itellectus elegãter ibi examinat bar. Sed vlterius hic nõ pretermittendum est lege illã.l.Hic ꝑ verificando itellectus gl.q pt v.alijs intelligi i interdicto vti possidetis.qñ sic intentat/ q resultat ptrarietas in agente.ut qz nõ possidẽs naturaliter nec ciuiliter nec detinens/agit rei vendicatõe/ postea vult agere vti possidetis.durante pmo iudicio certe nõ admittit/propter ptrarietatẽ.ꝙ ubi intẽtatur respectu diuerse spẽi possessionis ita q euitaretur contrarietas/nõ procederet ista gl.qz tũc bñ admitteretur accumulatio.ut in.d.§.nihil ꝓmune.et p Jo.an.hic ponitur exemplũ.possidẽs naturaliter agit rei vẽdi. ptra possidentẽ ciuiliter/qõ pt.Juxta nõ.p gl.ff.de rei vẽ.sup ꝙca.potent accumulare interdictũ vti possidetis.respectu naturalis possessionis i qua turbat? ut possidẽs ciuiliter agit rei vendicatõe ptra possidẽtem naturaliter/ut deinceps potent accumulare vti possidetis respectu ciuilis i qua turbatur. his enim casibus ꝛ similibus nulla dat? ptrarietas.ideo pñt simul ꝓcurrere Itẽ i corpalibus in quibus etiã possessori datur actio.l.ꝛ si forte.ff.si ser.vin.ꝛ nõ.i.c.exaiata.s. de iudi.indistincte pñt accumulari petitorium ꝛ possessoriũ retinẽde.utputa negat qs alteri ius ppetẽ ꝛ cũ hoc agit vti possidetis.ne turbet i possessione seu q̃si

Ex his habes declaratũ ꝛ verificatũ pmũ intellectum. Secꝰus itellectus ad v.alijs.assignat p istam glo.ut procedat i istis interdictis/q̃ hñt mixtam cum/ ex; possessionis ꝛ proprietatis/in quibus necesse ẽ docere de proprietate ꝛ possessione.ut qñ qs agit interdicto de itinere actuq; pua.uel interdicto/qõ dat de aqua ex castello ducẽda.ꝛ ẽ castellũ receptaculũ in q̃ aqua coadunatur.ꝛ colligitur/q̃ postea p riuulos ducitur ad loca singularia/habes enim ius sic p riuulos ducẽ di;ſ impedit habet illud interdictũ qõ mixtã habet cum ꝛc.Im glo.ꝑ vide quod dixi in.c. cũ ecclesia.s. .e.hic intellectus non placet gl.qz ista interdicta ex sui natura non ꝓcedũt qõnem dñij. Imo simul agit de possessione ꝛ de iure proprietatis. Itẽ dic q dictũ glo.nõ est verꝫ in se.qz hec duo interdicta nõ habẽt annexã cum proprietatis.imo sufficit probare de ista possessione ut probatur in.l.i.§.ꝑ ꝛ si iure.ff. de aqua cott ꝛ estiu.ꝛ ibidẽ bar.ꝛ gl.in.l.i.in pri. ff.de itin.actu qꝫ ꝓua.nisi ageret illo interdicto ex secũdo capite.l. ut liceret iter reficere.ut.l.iij.§.ait ꝓtor.ff.eo.ti.ꝛ probatur in .l.ij.§.quedam .ff.de interdict.facit quod dixi in.d.c.cum ecclesia. Itẽ ex alio nõ bz locum ille v.alijs.in illis duobus interdictis.qz nulla cõtrarietas resultat si primo egit petitorio/nunc vult addiscere possessoriũ. Tercius itellectus v.alijs.est ut intelligat de interdictis/q̃ sunt q̃si preparatoria ad rei vendicatõem.ut est interdictũ de tabu.exhibẽ.ꝛ deliberexhi.ut ꝓbus appareat qs possideat/ꝛ postea de rei vendicatio alteri ut.l.ordinari.C. de rei.ven.Et bar.in.d.§.nihil cõe in fi.recitat hãc glo.et eam reprobat ꝛ bñ/inquantum dicat/q interdictus de liberexhi. ꝓcedit sui natura rei vendi.qz hoc interdictus habet annexã cum ꝓprietatis ut ꝓbat in.l.ij.§. quelli ff.de interdic.ꝑ inquãtũ gl.hic dicit de interdicto de tabu.exhi.approbat ibi p bar.Jn tñ eñ dz ꝓcedere petitorium/q si ꝓbus sup petitorio esset his ꝓlatus nõ posset agi postea illo iterdicto.de tabu.exhi.ꝛ sic etiã in hoc iterdicto posset verificari itellectus huius v.alijs Quartus intellectus fm glo.est/ qñ agit de possessione ꝛ violẽtia.ut qz quilibet dicit se possidere circa possessionẽ violẽtiã illatã.dz enim tũc agi ꝓbus de possessione ut appareat quis possideat/ꝛ sic possidẽs possit agere postea de violẽtia sibi illata/ut in .l.i.C.de appel. Cõtra hũc intellectũ facit ꝛc. in v.alijs.ubi q vendicatõem dñij sui natura ꝓcedit ꝛc.q̃ verba innuũt/q hic agebat de ꝓprietate ꝛ possessione nõ aũt de violẽtia ꝛ possessione/put bz illi itellectus Vol.dicit gl.q ista verba nõ faciunt implicationẽ ꝑ demõstratiõem notat.i.nõ implicant ad terminos litere.sed demõstrant naturã iudiciorũ possessoriorũ.pl? gl.tñ placet intellectus ꝓcedens Jo.an. dicit q si volumus exponere ꝛc.in v.alijs.ibi vendicationẽ ꝛc.quoꝝ quedam litera ẽ satis plana.ꝛ bene dicit/quia quedam sunt interdicta ut preparatoria ad rei vendicationem.de quibus.s.dictum est.Ad dic vltimo q tanta altercatio non videtur necessaria in tex.nostro.sensus enim clarus huius litere in v. alijs est/quia.s.dictum fuerat q de petitorio poterat fieri trãsitus ad possessoriũ recumpandendo adipiscende.papa protestat/ q p ꝺ nõ imutat natura alionum interdictorũ/q̃ ꝓparatorie debẽt prius expediri. ꝑ dñt remanẽ i sui natura.Et de bis interdictis.s.latis ẽ dictũ/ꝛ habes i alijs ptibꝰ iuris.ꝛ p hec sit expedita ꝛ supplera ista tõ gl.Et si qs vellet ãpliare materiã/videat bar.in.d.§.nihil cõe.ꝛ qõ nõ.i.c. cũ dilecta-ꝫ-eo.ꝑ qz.s.dictũ ẽ q̃ interdicta ꝛ q̃ non pñt proponi prius prepolito petitorio. Nunc quero an

interdictū, ꝓponet accumulatiue cū petitorio vt sic sit per vtroq; ꝓcedat. an extinctiue. i. renūciato ꝑus petitorio. Do. ex gl. i. v. agi. t se. possunt colligi tres intellectus. Primus q; ꝓponetur extinctiue ad petitoriū. q; ꝓponēs possessoriū debet ꝑus renūciare petitorio. t sic saltat opi. Jo. t quorūdā dictū q; nūq; ē sil' agendū ab eodē petitorio t possessorio. Sed tūc obstat hec littera pēdēte iudicio cē. sz illi tenētes hūc intellectū exponūt pēdente. i. renūciato. sed certe ut dicit gl. t bene hec expositio ē extorsio. iō nō sequenda t ꝓ hoc facit. c. cū ecclia. t. c. cū sup. s. e. t. c. cum dilectus j. eo. vbi simul accumulant petitoriū t possessoriū. nō debet ergo iste necessitari ad renunciādū ꝓpter impossibilitatē ꝓcursus. cū in veritate pōt concurrere. Cōcludo ergo. si vult pōt renūciare. ut. l. p; q; liti. C. de pac. sed nō cōpellit. Secūdus intellect; ut ꝓponat suspēsiue. t ut suspendat interi petitoriuz donec cōstiterit t fuerit ꝓnunciatū sup possessorio. t ꝓ hoc intellectu facit tex. in. c. significauerūt. de testi. Tertius intellectus ē ut ꝓponat accumulatiue. t sic ꝓcedat sup vtroq;. Cōcludo ergo oēs intellectus q; aut vult ꝓponere possessoriū renūciādo petitorio. et pōt. q; nihil obstat. Sed circa hoc ē dubiū i beneficialibus an post renūtionē petitorij possit intentare possessoriū quasi videat sibi obstare notorie defect; ꝓprietatis. ar. c. ad decimas. de resti. spo. t qđ nō. Inn. in. c. ꝓstitutus. de fi. ꝓcu. t sentit Do. an. ibi ꝓtanū. Ego puto vez q; renūciatio litis t cie nō refert ad dominiū rei. sed ut cōtra eū possit excipi si interim ageret petitorio. ut nō. Bar. in. l. naturaliter. §. nihil coe. ff. de acqui pos. Cum ergo adhuc in eo remanserit titulus beneficij adhuc poterit illud teneri. iste si poterit illud cōsequi intentando possessoriū facit qđ in fili nō. Inn. in. c. cū nostris. de cōcef. ꝓbē. Aut nō vult renūciare petitorio sed suspēdere i exitū possessorij t pōt si vult. tex. ē in. c. significauerunt de test. t nō solū pōt suspēdere petitoriū a se inchoatuz ut dic. sed etiā si fuerit inchoatū ab aduersario si deducat ipositionē suā sup eadē re super quā fuit cōuentus ab aduersario vt in de. vna e. ti. t vide ibi bonaz gl. & qđ nō. gl. in. c. fi. s. ti. pxi. t in. c. i. ij. q. ij. t per Inn. in. c. ex cōquestione. j. ti. pxi. vbi etiā dicā Sz circa hunc intellectū ē dubiū an hoc priuilegiū petitorij iam ichoan suspēsiuū ꝓpetat cōditioni. c. sepe. j. ti. px. t. c. reintegranda. in. q. i. t videt prio q; nō q; hoc fuit inductū in odiū spoliantis. ut hic in. v. inq; tatis utilitatis t spoliato cē. in. d. de. vna ibi in spoliantis odiū. cē. Do. an. posse dici hoc priuilegiū cōpetere in dictis casibus inquātū arguit dolus vl' delictū ei' ꝓtra quē agit. q; late dicit spoliatus t nō alit. Sibi placet ꝛ dictū moneor q; i cāu bui'. c. succedit t militat rō. c. sepe. sic eni ibi agit possessorio ꝓtra succedentē in vicium rei. ne ex defectu ꝓbādi dñium. p

dit ius suū i effectu. t ita dicēdū ē i hoc cāu ut possit trālire ad possessoriū. ne ex defectu ꝓbationis ꝑdat in effectu ius suū. Itē hoc. c. dat priuilegiū istud possessorio recuperande. sed ꝓditio. c. sepe satis ē possessoriū recuperande saltē largo mō. t idē in ꝓditione. c. reintegrāda. Itē video q; hoc ꝑuilegiū cōpetit possessorio adipiscende. qđ in iure nō videt ita priuilegiatū sicut conditio. c. sepe. t. c. reintegrāda. t. q; q; tenuerim in c. fi. de ordi. ꝓgni. t. c. ij. eo. ti. ꝓtra opi. cal. ut ꝓditio sepe. t. c. reintegranda. nō habeat ꝑuilegiū petitorij inchoandi p aduersam ptē suspēsiuū. nec priuilegiuz exclusiuū actionis actoris. cū deducatur p viā exceptionis. ut ibi plene dixi. tū in cāu nostro satis puto q; ꝓdixi. ex ꝓdictis rōibus. Itē circa eandē intellectum dubitat an in eadē instātia possit qs plures suspēdere petitoriū ante ꝓclusionē in cā. pone eni q; ꝑmo suspendit t postea redit ad petitoriū. itez suspēdit t postea redit. numqd hoc sit licitū. Do. an. refert do. de rota. dec. xiij. al'. xxi. tenere q; sic. q; hoc priuilegiuz ē fundatū sup odio spoliantis. iō durat donec fcā fuerit restitutio. Ego puto satis equū dicere q; vltra duas vices nō admittit. ne faciat cā vexandi. ar. op. in c. pia. de excep. li. vi. vbi patet q; exceptio excōicationis que ē magis fauorabilis. cū possit ꝓponi etiam post ꝓclusionē. nō potent ꝓponi vltra duas vices in eadē instantia. Fortius q; dicendū in illa vbi nullum est ꝓiudiciū ex mora. t imputandū ē illi qui recessit tenens a possessorio inchoato. maxime cū talis suspensio sit cōtra regulas iuris. cū qs teneat ꝓsequi actionem semel inchoatā. ut i auc. qui semel. C. quō t qñ index. posset etiā dici subtilius cōsiderādo nō ee locū suspensioni nisi semel. quia ex quo intētauit possessoriū. cogit in ea ꝓsecuerare. ꝑ auc. qui semel. vñ oportz si vult redire ad petitoriū. q; simul vtrūq; ꝓsequatur p ea q̄ dixi. s. sup gl. magna t hic circa scōm intellectum ꝓsequēdo. Tertio dic q; nō vult suspendere petitoriū sed accumulare possessorium. t sup vtroq; sil' ꝓcedere. Et dico q; pōt vsq; ad cōclusionē ut hic. qñ tale ē petitoriū qđ se ꝓpatitur in possessorio. Ita q; nulla resultat cōtrarietas. qđ qñ sit colligitur ex ꝓdictis. sic enim pōt a principio accumulare petitoriū t possessoriū nō contrariū. ut in. c. cum ecclesia. s. e. t. c. cum dilectus. j. e. Ita t ex post facto possit accumulari. cū nil resultat incōtrariū. t ita tertio mō pōt intelligi iste tex. Et si vis videre hāc materiam accumulationū magis late. vide p Bar. in. d. §. nihil cōe t aliqđ dicet. j. eo. c. cū dilectus. Et p hoc sunt expedite ille due gl. tangentes intellectū huius. c. Nūc venio ad alias gl. t quero nūqd si iste in possessorio iudicio probauerit violentiā debeat sibi adiudicari. p ꝓfectas? Gl. i. v. itērare. arguit q; sic. q; ista ē pena violentiā inferētis sup re sua. ut. l. siqs in tantā. §. vnde vi. xvi. q. vi. placuit. glo. concludit cōtrarium t bene

q̄ ex natura interdicti nō p̄mat q̄ possīo. l3 ꝓpellitur
restituere rē cū fructibus. si ergo vult cōsequi, ꝓpter a
tē debet intētare cōditionē. l. ligs intātū. Idē b doc.
qui dicit q̄ si vult nūc agere cōditione illius. l. ligs ī
tantā bz necesse, pbare violentiā iterū cū iste sit alius
modus agendi ar. op. in. c. veniēs de restī. spo. Idē
dicit q̄ si contra illū agentē de, ꝓprietate vult exōpe
put dicit ꝑ in glo. penul. Erit ei necesse iterū, pbare
violentiā. q̄ ad aliud agit. Cōtra hoc opp. host.
de. c. vestra de cohā. de. ꝛ mu. ꝛ ca. si. nec solvit. nec
aliqd addūcit. vult forte dicere q̄ snia iam lata p̄mus
sup interdicto. facit rem notoriā. ergo non ē op⁹ am
plius, pbare. sed pōt rōderi q̄ nō facit notorium
nisi ad effectū ad quē prius actum fuit. ut ꝑ in. d. c.
veniēs. ꝛ. l. cū queritur. cū. l. sc. ff. de excep. rei indi.
Quero q̄ in tex. dicatur q̄ p⁹ cōclusionē ī petito
rio nō licet cū nō deducta transire ad possessoriū. an suc
cūbēs i iudicio petitorio pōt postmodū agere possess
sorio. Hō. i. v. cum p istū tex. arguit q̄ sic, pbatur enī
p simile sicut enī succūbēs in possessorio pōt agere pe
titorio. ut in. c. querelā de elec. ꝛ ꝑ. eo. c. cū olim. Ita
communis licere dz. Itē ad aliud agitur nūc. q̄ ꝑmo
ergo nō obstat exceptio rei indicate. ut. l. cū agitur. ff
c. In cōtrariū arguitur de. c. ꝑ. ꝓpi. vbi obtinēs in ꝓ
prietate debet etiā obtinere in possessorio. nā ꝓprie
tas attrahit ad se possessionē. ut ibi. Hō. circa b
inflat aliquātulū se involvēdo. sed in effectu fac ꝓ duo
membra dicēs q̄ aut fuit actū petitorio dūtaxat. ꝛ pōt
tunc agi possessorio. nec obstat exceptio rei indi. sup
petitorio. q̄ nihil cōe habet ꝓprietas cū possessione
dicit tamē q̄ si inde cōdūcat de, ꝓprietate ꝑ possequā
potent cōdēnare de possessione. nisi reus excipiat in
possessione pactū vel vsucapionē. In hoc videtur si
bi glo. ꝓtraria ꝛ obscura. sed declara sic q̄ si ego suc
cubui in petitorio possum agere postea possessorio.
si obtinui. pōt inde ꝓpellere reū ad restōem seu rela
xationē possessionis. q̄ ex quo ꝓstat rem ēe meā. de
bet inde te cōpellere ad relaxandum. ut nō. insti. de
actī. in prin. ꝛ. l. fi. C. de rei vendi. nisi tu habeas ali
quā defensionē circa possessionē puta pactū de nō pe
tendo possessionē. nel. vsucapionē. forte enī ēā vsuce
pi. i. ꝑscripsi iure feudi. vnde licet, ꝓprietas sit tua ta
mē habeo ius circa possessionē ꝛ hoc vult gl. in ꝑmo
membro. Secūm membrū ē qñ fuit actū simul petitorio ꝛ
possessorio. ꝛ ꝓbaui in possessorio ꝛ nō petitorio imo
succubui. tūc habet locū cōtrariū. ut ꝓprietas attra
hat ad se possessionē. Et intelligo hoc vltimū membr
glo. qñ cōstitit in petitorio pro te. Nā si succubui in
petitorio. q̄ nō potuit ꝓbare, pnunciabitur i possess
sorio pro me. ar. in. c. venerabilis ꝑ. ō rei. domi. ꝛ me
lius in. c. dilectus de capel. mona. ꝛ. c. suborta ꝑ. ō re
indi. ꝛ dicā de hoc late ꝑ. sup glo. penul. Sed ad
uerte q̄ gl. hic in ꝓncipio tenet pulchrum ꝛ difficile
dubiū an snia lata sup petitorio obstat agere volenti
sup possessorio. ꝛ cōcludit q̄ nō. idē sentit glo. i. l. cer
ti. C. de interdic. Aliud sentit gl. in. l. ij. §. quedā. ff.
eo. By. in regula qui ad agendū. de re. iur. li. vi. con
cordando distinguit inter possessoriū recuperande q̄
vna pte. ꝛ petitoriū retinēde seu adipiscēde q̄ alia p
te. ut ꝓmo casu non obstet exceptio rei indicate. secō
vero sic. Jo. an. simpliciter trāsit cū hac distinctiōe by.
Bar. plenius distinguit in. l. naturaliter. §. nihil cō
ff. de acqui. pos. ꝛ Bo. an. hic. Et quoꝝ dictis aliq
bus additis. sic distinguo. q̄ aut queritur an sententia
lata in petitorio ꝓiudicet possessorio recuperande. aut
possessorio retinēde aut possessorio adipiscende. ꝓi
mo casu. aut snia ē lata, p actore qui optinuit pro se
sniam in petitorio ꝛ nō obstat ei si vult agere possess
sorio. Et si diceres ad quid valebit ista snia cū p sen
tentiā latā in petitorio debeat cōsequi possessionē ex
tem ex officio iudicis. ut. l. qui restituere. ff. de rei vi.
ꝛ nō. gl. insti. de ac. i pen. i verbo nullo iure. Rūdeo
q̄ valet ut cōsequatur fructꝰ a tpe ēdictionis pcep
ptos. Itē cōs qui pāpi potuerūt ut nō ꝑ. ti. ꝓpi. gra
uis quos nō ꝓsequeretur p rei vend. sed tū a tpe lit.
contest. ut. l. certū. C. de rei ven. Itē inter dictū ꝓsequi
tur oia mobilia. etiā aliena. que erāt in re immota. ar. l
i. §. si fundus. ff. de vi ꝛ vi ar. secus in rei vendicatione.
q̄ nō veniūt nisi bona ꝓpria ꝛ vendicata. ad hec ergo
go ꝛ similia potest ēe vtile intentare interdictum post
obtentā sniam in petitorio. Aut sententia in petito
rio late fuit, p reo ꝛ tunc aut ē tale possessoriū q̄ bz
in se cām proprietatis. ut est interdictū de libe. exhi. ut
similia. ut. l. ij. §. quedā. ff. de interdic. ꝛ tūc obstat agē
re volenti possessorio. q̄ videretur idē replicare rēle
vant non continet in se cām proprietatis. ꝛ tunc aut re
us fuit absolutus. quia actor non probauit. aut quia
constitit de iure ipius rei. aut quia constitit ō defectu
ipius iuris actoris. primo casu non obstat sententia
lata super petitorio. quia non sequitur non probauit
ergo non habet ius cum posset habere ius ꝛ tamē it
potuit probare ut in. l. duo sunt titij. ff. de test. tute. ꝛ
l. sed ꝛ si possessor. ff. de iureiur. ꝛ ita sentit Bo. an.
hic. Secundo cāu quando constitit de iure ipius re
ut quia probauit se dominum ꝛ pro eo fuit pronun
ciatum. iuxta nō. in. c. ex conquestione. de restī. spo.
ꝛ tūc dy. tenuit q̄ nō obstat exceptio. Idē bar. i. d. §
nihil cōe. mouet. q̄ an oia spoliat⁹ ē restituend⁹ ut. l.
siqs a se fundū. C. ad. l. iuliā de vi pub. ꝛ i. clās. ꝑ. ti.
ꝓpi. Inn. ꝑ. eo. c. cū dilectus. tenet sniam obstare nō
agit de spoliatōe facta p⁹ sniam. quasi de spoliatōe
facta an sniam notorie ꝓstet p sniam de rebus ꝓpri
etatis. nō sic p⁹ sniam. q̄ potuit ius de nouo acque
re. Idē videt ibi sequi Jo. an. ꝛ Hostī. qui allegit p
hoc vltio. c. cū tenemur ꝑ. ō appel. ego allego tex. me
liorē cū ibi nō. i. c. l3 ep̄s. de preben. li. vi. ꝛ sequitur

idē Jo. an. in addi. spe. in ti. de peti. t pos. §. i. v. qd si pro vno. t do. an. hic t satis puto opi. do. an. veri orē. q3 hoc cāu notorie ꝓstat de proprietatis defectu ꝓtra agentē ꝙ fundata ē intētio rei ꝓtra quē agit t sic sumus quali in terminis. c. ad decimas t qō ibi nō. de restī. spo. li. vi. t p Inn. in. c. ꝓstitutus de fi. pres. Fateor tñ qp potest agere ꝓtra spoliatorē ex cōdītōe l. sīgs intantā. C. vnde vi. t. c. cū qui. de ꝓben. li. vi. t. xvi. q. vi. placuit ut primę dominio illius rei ex quo propria auctoritate intulit violentiā. ut etiā sentit io. an. in. d. c. ad decimas in fi. An aūt possit agē ad fructꝰ ꝙceptos t qui ꝙcipi potuerūt a tpe spoliatōis vsq3 ad tēpus lītis cōtes. sup petitorio? Do. an. ꝙ nō. q3 aut sunt naturales / t suos nō facit cōtra dñm. aut industriales t nō ꝙsumpti t tenet illos restituē ex quo nō ꝙsumpsit. obstat ergo reo exceptō dolo facē tē forte posset dici in illis fructib' oppositū quos fecisset suos. q3 ex facto t dolo illius aduersarij eos non ꝙsumpsit. vñ dolus nō dz illi prodesse / t illi obesse / cū debeat ee cōtrariū in. c. t si necesse. de do. post. di. re. t. c. fi. de bis ꝙ vi metus ve. t qō ibi nō. facit qō dixi in. c. cū sup. t. c. cū eccla. ō. e. Tertio cāu qñ fuit pronūciatū pro reo q3 ꝓstat de defectu iuris actoris t tunc aut sum' i reb' prophanis. t nō obstat sīa i petitorio. q3 licet nō haberet ius / tñ nō licuit tibi me spoliare t licite possidebā donec alius probaret de iure suo sup proprietate. ut in. l. fi. C. de rei ven. t potest dici spoliatus quo ad te. ex quo nō ꝓstat de iure tuo liberas sedes habeo. l. loci. §. ꝓpetit. ff. si ser. vē. t qō nō. glo. in. d. c. ad decimas. t. c. i. de ꝓscrip. li. vi. In beneficialibus vero t spiritualibus aliꝰ / videtur secus. q3 sine titulo ista possideri nō pūt. vñ nō sufficit sola possessio ut i regula. i. de re. in. li. vi. t in. c. ex frequētibus. de insti. ne dē vitiosus ingressus ut i. c vno de eo qui mit. in pos. li. vi. Ex quo ergo cōstat ō defectu iuris agendi / dz iudex lacerare libellū ut nō. Inn. in. c. i. de off. iudi. t sic pōt intelligi qō nō. Jo. an. in addi. spe. sup rubrica de restī. spo. Secūdo cāu ꝑncipali. qñ proponit interdictū retinēde an obstet sīa lata in petitorio? distinguit Bar. in. d. §. nihil cōe. q3 aut cōstat de iusta possessione eius qui interdictum intētat. t nō ob. sibi exceptio dñij vel rei iudicate. ut in. d. §. nihil cōe fm vnā lec. t nō. in. d. l. si de eo in fi. ff. eo. ti. qō satis placet. alꝰ liceret ei pro quo lata ē sīa molestare propria auctoritate possessorē qō ē falsum. cū executio sīe est fienda p iudicez ad hoc qō nō. Inn. in. c. cū nostris de cōces. prebē. t Bar. in. l. meminerint. C. vnde vi t. l. a diuo pio. ff de re. iudi. Et de hoc vide qō dicā post Inn. in. c. venians de prescrip. Aut nō ꝓfecte constat pro intentā te interdictū / sed probatōes vtriusq3 sunt pares sup possessione t tūc sīa sup petitorio faceret agētē succūbere sup possessorio ad hoc. c. licet. de proba. t qō nō. Ly. in. l. i. C. vti pos. i penul. qōne. Tertio casu qñ intentat interdictū adipiscende. t tūc aut reus fuit absolutus. q3 actor nō probauit. aut q3 reus erat dñs. prio casu nō parit exceptionē rei iudicate. quia nihil hz cōe tē. ut. ō. dixi t probat fm vnā lec. i dcō §. nihil cōe. secdo casu / aut docet de sententia icōtinēti t p cōsequēs de dñio. t obstat exceptio. aut nō docz incōtinenti. t nō obstat. ut probat in. d. l. si de vi. ff. de iudi. fm Bar. in. d. §. nihil cōe. facit qō habet i. l. iij. §. ibidē. ff. ad exhiben. t qō nō. gl. in. c. i. t. c. litteras j. ti. prox. t adde qō le. t nō. in. c. accedens j. de accus. vbi habet de hoc interdicto adipiscende i istis beneficialib'. Sed q̄rit qd econtra an sīa lata i possessorio obstet agere volenti sup proprietate? Jura cōiter vident velle qp nō ut in. c. cū olim j. eo. t i. c querelam. de cā pos. t propri. t in. d. §. nihil cōe. h limita verū / nisi sit tale possessorium qō habeat annexā cām dñij. ut in. d. l. ij. §. quidā. ff. de interdic. t p hoc habes hunc articulū late declaratū Opp. capiēdo gl. pe. dicit hic qp etiā post cōclusionē pōt actor transire ad possessorium si reus maliciose / vel cāu subtraxit sibi facultatē probandi dñium. videt eni qp hec sīa sit per possessorio nullius erit effectus. ex quo eni nō potest probare dñium. ergo succūbet in petitorio / t sententia lata in petitorio absorbet effectū sīe sup possessorio ut in. c. prox. Hi. penul. solnēdo assignat tres effectus huius scie. Primus quo ad fructus. Secūs quo ad modū retentionis i futur / nisi aduersarij probauerit proprietatem. Tertius quo ad facultatē excipiendi / si reus ageret de proprietate condītione. l. si quis in tantū. Nō bene ex fi. huius glo. extensionē ad. l. si qs intantā. ut nō solū possit passus violentiā intentādo cōditionē illius. l. cōsequi proprietatez sed etiā possit ēcape de ea cōtra dñm agentē / vel eaz possidentē de proprietate. Et idē sentit fred. de sents cōsilio. xlvij. sequēdo simpliciter istā glo. sed ego nō puto hoc dictū simpliciter procedere q3 per. l. siquis intantam nō inducatur priuatio ipso iure / sed requirit sententia ut ibi patet. sz p exceptionē quis priuari nō pōt ut in. c. ij. de ordi. ꝓgni. ad idē qō nō. Inn. in. c. inter dilectos de excē. preda. vbi dicit qp cōtra vendicantem beneficiū / nō admittit exceptō delicti / nisi sit tale qō inducat priuationē tituli ipso facto. In cōtrariū facit regula vtriusq3 iuris. qp q admittitur ad agē dū fortius admittitur ad excipiendū. ut in regula qui ad agendū de re. iur. li. vi. t. l. inuitus. §. cui damus ff. eo. titulo Concludo sic sequēdo theoricā Inn. i d. c. inter dilectos qp aut sumus i beneficialib' t tūc non sufficit excipere contra agentē de violentia / non obstante illa regula qui ad agendum. quia non habet locum quando ad aliud cōpetit actio ad aliud exceptio ut ibi nō Inno. nam in hoc casu actio datur ad vindictam ut priuetur beneficio p hoc tamē nihil

accrescit sibi iuxta nō. in. c. olim ō rescript. sz exceptō ꝓpetit ad cōseruationē possessionis beneficij. potest tamē si vult excipe z addere isto modo. dico te audiē dum qz me spoliasti. z peto p hoc te primari propriete. inf nō. in. d. l. si quis intantū. z qō dixi in. c. si diligenti. de so. cōpe. Si vero sumus in propbanis. z tunc bz locū ista glo. z dictū fre. qz exceptio z actio ad idē tendūt in effectu. z sic baber locuz ista regula. cui damus. Ista tamē gl. male loquit dū dicit qz reꝰ pōt excipe actorē nullū ius habere. qz intulit violentiā. qz ut predixi p hoc nō pdit proprietas ipo iure. sed p sniam. sed debet excipe mō pdicto. vel illū prius andū. z sic obstat sibi regula. dolo facis q petis qō restituturus es ut in regula dolo facis li. vi. Nūc pro declaratione tex. z materie quero de plurib⁹. primo an si actor velit intentare possessoriū suspēso petitorio. possit reus petere ut procedat etiā sup petitorio. Secō an suspendēs petitoriū cōdēnet in expēsis factis sup petitorio intentato. Tertio si non vult suspendere petitorium sed accumulare possessorium cū petitorio. z cōstet de vno in possessorio de alio in petitorio. vel aliter qualiter sit pronunciandū. Quarto an in cā appellationis babeat locū ista suspensio petitorij. Quinto an sufficiat cōstare de iniquitate instantis ad hoc ut admittat ista suspensio seu accumulatio possessorij. post cōclusionē in cā. Sexto an publicatis attestationibus sup petitorio. z disputatione sup illis habita nō facta cōclusione adhuc in cā vel renunciationis possit redire ad possessoriū. Ad p mū. Inn. hic cōcludit qz ante finē possessorij. z ipius expeditionē si sententia ferat pro actore. non audit reꝰ petens ut procedatur sup petitorio. sicut enim non potest intentare aliam actionem petitoriam. pendente possessorio aduersarij ut in. c. fi. de ordi. cogni. ita nec petere ut procedat super petitorio. intentato añ restitōem spoliationis. seu finē possessorij. nā ista suspensio a iure pmittit in odiū invasoris. z in fauorez spoliati. z sic nō cōpellitur cām prosequi semel incepta. vnde cessat hoc casu aut. qui semel. C. quō et qñ indef. z. c. cām. de dolo z cōtu. sed post finē possessorij poterit reus petere ut procedat sup petitorio iam suspenso. tūc enī nihil impedit quo minus audiatur. ar. in. c. fi. de ordi. cogni. z in. c. significauerunt. de testi. in fi. nō tamē tenet iste restitutus possessionē restituere nisi reus doceat de sua proprietate. ar. i l. fi. C. de ordi. cogni. Inducit Inn. simile inisso in possessionē in reali. Ex quo eni ē factus verus possessor nō bz amplius onus ꝓbandi dñium sed aduersarius ut le. z nō. in. c. qñ. §. in alijs ut lit nō cōte. z i. c. put de dolo z ptu. z in. l. pperandū. C. de indi. si eni hoc opat ibi cōtumacia fortius bz hic opari violentia. Hostī. videt hoc pcedēs dictū Inn. impugnare dicit eni se nō videre qualiter i hoc possit indef ꝛgrue

ꝓnunciare ex quo restituit possessionē actori. z nunc deficit in ꝓbando ꝓdium. Nō enim pōt dicere indef adiudico tibi spoliatorē quā vendicasti. cū ipe dñiuz nō ꝓbauerit. nec pōt dicere absoluo te ab impetitiōe spoliatoris cū ipe nil petierit sed solū cōuentus fuit. quare cōcludit qz propter necessitatē ꝓnunciandi debēt oīo cessare ptes in iudicio i petitorio restituto spoliato. sed si spoliator postea agit tunc reus cōgnue ab soluet actore nil ꝓbante vel ꝓbāte z repulso p cōdītionē. l. si quis intantā. Jo. an. dicit qz dictū Host. de impossibilitate ꝓnunciandi. videt ee falsum. nisi iudex nouerit de inia ferenda. p actore restituto. Hic latius post do. an. qz aut reꝰ petit ut procedat sup petitorio suspenso antequā ꝓnuncietur sup possessorio. ut fiat cōis executio z nō ē audiendus ut. s. dixi in ꝓdicta rōne. Aut hoc petit post ꝓnunciationē. z tunc aut inia fuit lata. p eo in possessorio ut qz actor nō ꝓbauit. z debet vtiqz audiri qz ex quo semel excidit actione tenet illā. ꝓsequi ut in aut. qui semel. C. quō z qñ indef. et in. c. cām. de dolo z cōtu. Aut sententia fuit lata ꝓ ipm reū. z sic fuit sibi ablata possessio. z assignata actori. z tunc aduertendū qualiter venit nūc reus super petitorio. aut eni constituit se actorē inchoando nouā instantiā. z sin omnes dz audiri. qz nihil obstat. ad hoc qō le. z nō. in. c. significauerunt de testi. z decc. querelā. si aūt venit. ꝓsequēdo antiquā instantiaz z tunc aut offert se paratū. ꝓbare dñium z dz admini ar. in. l. circa. ff. de. ꝓbat. z eoz que nō. in. c. ex pte stione de testi. spo. z si. ꝓbauerit dñium. pronunciabit p eo in petitorio. iuxta nō. in. d. c. ex cōquestione. z attrabet ad se possessionē. j. c. propi. Aut nihil ꝓbauit z tūc aut actor ꝓbauit dñium z pnunciabit p eo non ad effectū ut cōsequat possessionē cū is ea habeat. sz ut declaret dñs z ꝓderit sibi hec declaratio. saltē ad effectū si ille aduersarius in futuz reperiret possidere. vel si de nouo vellet agere petitorio. iuxta nō. in. c. et amināta de iudi. z in. l. iiij. ff. de re iudi. z in. l. si a te ff. de excep. rei iudi. Aut venit. ut actor ꝓsequat sicut prius ꝓbando dñium. z tenet do. an. cū nō audiēdū qz actor bz cōmodū retinendi possessionē donec cōtra eū ꝓbet. credo hoc simpliciter nō ee verū. cū regulariter teneat actor prosequi actionem semel intentā tā ut dictis iuribus z suspensio fuit ex ea pmissa. ee sante ergo nūc causa. debet compelli prosequi. ut sic saltem eo non probante absoluatur reus sup petitorio z condemnetur actor in expensis. Ad scōum an iste suspendēs petitoriū seu renūcās z transiēs ad possessoriū sit cōdēnandus in expensis sup petitorio Cōcludit post Hostī. z Jo. an. qz aut renūciat petitorio z ē cōdēnandus. nisi aliquo extrinseco excuset ar. in. c. culūnā de penit. z in. l. eā quem tenet. ff. de iudi. z qō le. z nō. in. c. in finē de do. z contu. Aut vult tantū suspendere z tunc ex eo solo qz suspendit nō est

cõdemnandus: qz hoc facit aũcte iuris in odium spoliantis: z in fauorẽ spoliati. ut hic z in de. i. co. ti. aut succũbit in possessorio z põt etiã cõdẽnari. qz nũc cõstat eũ frustratorie suspendisse. aut obtinuit z tũc aut redit ad petitorium z succubuit: z idẽ aut nõ reuertit z etiã idẽ ẽ dicendũ si reus instat vt absoluet sup petitorio ut. in. l. pperandũ. C. de iudi. aut redit ad petitoriũ z obtinet: z nõ cõdẽnabit sed victus sibi cõdẽnabitur p regulã victus victori: cẽ. vt in. d. c. calũniã t. d. l. eũ que tenere. Ad tertiũ qualis debeat eẽ ẽtius eũ simul petitorio z possessorio fuerit actũ. io. an. sic nõbiliter distinguit. aut liquet p eadã pte õ altero tñ. aut de vtroqz. aut de vno p vna pte z õ alio p alia pte. Si de vtroqz liquet p eadẽ pte. si pro reo planũ e qz sup vtroqz absolui debet siue liqueat qz pbauit de iure suo. siue qz nõ pbauit actor ut. ẽ. c. ij. in fi. Iz si pro actore liquet ut qz vendicãs z agens possessorio probauit vtrũqz: tunc iudex pnunciabit sup vtroqz qz de qua re. cẽ. ẽ. c. proxi. z si dicas qz pro nihil pnunciabit sup possessorio. ex quo sup. pprietate. pnunciat: cũ in executione possessio sequatur. pprietatẽ ut. j. c. proxi. t. ff. de publi. l. penul. z vl. rñdet ipe: id verũ quo ad effectũ restituende possessionis. Iz valet pronunciare sup possessorio. ppter expensas qs debet victus victori. de penis. calũniũ. t. ff. õ rei vẽ. l. vltiz. C. de iudi. l. pperandũ. z quo ad fructus q i possessorio recuperande debent a tpe detentionis habita rõne pcipiẽdoz. ut. j. ti. proz. c. grauis. ff. de vi z vi ar. l. i. §. ex. d. e. z qui respectu petitorij nõ venirẽt. ut nõ. in. d. c. grauis. Si vero de vtroqz liquet: sed diuisim: vel pro altero tñ. z tunc distingue. aut liquet õ petitorio pro actore de possessorio pro reo. aut econtra primo casu pronunciabit iudex in petitorio. p actore. In possessorio. p reo. z p hoc pcipiet rẽ actori restitui: ex quo sua ẽ ut. j. c. pxi. t. ff. de publi. c. l. pe. z vlt. sed. ppter impensas etiã sup possessorio pronũciabit. p reo. z sup petitorio. p actore. ppter impẽsas vel. ppter fructus ut nõ. ẽ. c. pxi. z. j. de testi. significauerunt in gl. fi. Et nõ bene qz ex hoc apte sentit Jo. an. qz actor optinẽs in possessorio z succumbẽs i petitorio recuperat fructus. cuius cõtrariũ tenet hic Jo. an. sed dic ut dixi in. c. ecclesia. t. c. cũ sup. ẽ. eo. Et si queris. an tunc cũ cõstat. p actore in possessorio. pro reo in petitorio: possessio sit restituenda actori. Refert aut liquet de. pprietate pro reo: quia actor nõ. pbauit aut qz reus. pbauit dominiũ. scdo casu. pnunciabitur pro reo: nec tenebitur tũc possessionẽ actori restituere. qz dolo facis õ re. iur. regula. dolo. li. vi. hec rõ certe nõ ẽ bona: qz ista regula dolo facis. nõ hz locum in interdicto recuperande. ut ibi nõ. Sed vera rõ est quia cũ simul pronunciatur sup proprietate z possessione: proprietas attrahit ad se possessionẽ. ut. j. c. pxi. prio cãu qñ actor nõ. pbauit in petitorio: non tñ reus. pbauit õnium tunc Iz. p reo. pnuncietur i petitorio: p id tñ nil ꝓsequitur: nisi qz euadit ꝓdẽnationem expensaz in petitorio. et scitur p id quis teneatur ad expensas. ut in pall. l. vtiqz. et. ff. de excep. rei iudi. l ex sextante. §. latinus. Secundo membro principali quando liqueret de altero tantũ. aut de possessorio tantum. aut de petitorio tantum. si de possessorio tãtum. tunc aut pro actore: quo casu iudex cõdẽnabit reum: et precipiet actori rem restitui et prodere poterit in dictũ petitorij donec constabit de quo si nõ cõstet tenebitur actor ad expensas reo ut ẽ. sepius dictum est. Aut cõstat. p reo de possessorio et tunc. p eo pnunciabitur et pendebit petitorium ut. ẽ. dictum ẽ. si vero liquet de petitorio tantũ et si pro actore iudex pronunciabit rem eẽ suã et precipiet restitui possessionẽ ut in preal. l. vl. ff. de pub. tamẽ licet pronũciat rẽ eẽ suã. adhuc de possessorio cognoscetur. ppẽ expensas ut in pall. l. vtiqz t. ff. iudi. sol. l. seruus si vero de petitorio liquet pro reo z tunc aut liquet qz nõ probauit actor z tunc pax prodesset ꝑ absoluetur z sua ꝓseruabit sibi retentionẽ vt insti. de actio. §. pmodũ. Aut liquet pro reo qz. pbauit. pbacõis om̃ assumẽs z tunc pronũciabitur pro reo: z erit effectus qz licet postea de possessione cõstet. p actore: nõ restituet sibi possessio ꝑ remanebit penes reum. ff. de rei vendi. l. is qui de publi. l. pe. z vl. t. j. c. pxi. hec sunt verba Jo. an. qui colligit hãc materiã p modũ. summe. z i veritate potius fuit laborios̃um qz subtile. Ad qrtum an in cã appellationis habeat locũ ista suspõio petitorij: Jo. an. hic loquit p ista verba dicendo: qz hodie in beneficialibus p appellationem deuolutis ad curiam. tam appellatus qz appellãs: pñt nedũ petitorium sed etiam possessorium intentare z põt etiã alẽ añ conclusionem suspendere petitorium a se vel ab aduersario inchoatũ in solo possessorio. pcedẽdo. vt in de. cã eo. ti. Et p hec verba videt sentire Jo. an qz dispositio illius de. nõ habeat locũ in alijs cãis a beneficialibus ecã in beneficialibus nisi qñ appellat ad curiã. z idem videt sentire in. d. cle. cã in glo. suis Jo. an. dicit se nõ putare qz aliqua sit specialitas in beneficialibus ꝑsupposito qz petitorium z possessoriũ sunt in iurisdictione iudicis ad quẽ. qz cõclusio i cã i prima instantia ẽ suspensa in appellationis cã. cũ appellatio rescindit omnia vsqz ad publicationẽ testiũ vt de testi. c. fraternitat̃ de iureiur. venientes de fide instru. cum iohannes z. C. de tẽp. app. l. per hanc facit qõ nõ. in spe. in ti. de renũ. z condu. §. i. in prin. sed in hoc est speciale in cã beneficiali secundum eũ. quia interposita appellatione solẽniter z legitime insinuata deuoluit tota cã q̃ ad petitoriũ z possessoriũ. qõ ñ ẽ i alijs cãis sed solũ deuoluit articulus sup quo põdet appellatio: sed appellatione iustificata: cũ tunc totum negocium super lis pendebat sit coram iudice.

ad quē poterit accumulari possessoriū siispēdo petitorio sup quo fuisset appellatū. Idē forte dicēdū ē t secundū eū qui corā primo iudice cēt intentatū sil' possessoriū t petitoriū. t postea appellaret in altero eoz qz insufficiata appellatione devolueret t petitorium t suspendi posset tangz devolutū. rōne cōnexitatis cūe tū formaliter sibi nō placet qz appellatio devoluit id tū sup quo appellatio ē interposita. t nō aliud. t non ē tanta cōnexitas qz devolutio limitata ad vnam. de nolunt ad aliā. ut nō. de regīstra. pos. t fruc. c. l. quasi velit Jo. an. qz cū petitoria t possessoria sup ꝙ non fuit appellatū. remaneat coram iudice a quo t alia remaneat corā iudice ad quē. cū iste cūe in veritate sunt diuerse. p hoc facit. c. ad hec si in vna. t. c. proposuit j. de appel. de quo etiā vide qđ nō. in. c. ij. ū. de ordi. cogni. sed p hoc Jo. an. videt recedere a lectura. Jo. an. t glo. dicte de. ut sic illa de. procedat etiā in cā nō beneficiali. ex quo totū negociū simpliciter est coram iudice ad quē. sed certe hoc dictū mihi non placet indistincte. quia inchoando nouam instantiam sup possessorio iste iudex ad quē nō ē idoneus iudex cuz appellacio tm̄ deduxerit petitoriū. t successerit loco p oris iudicis sup petitorio dūtaxat. sup quo fuit appellatū ad hoc. c. ut debitus. de appel. t. c. pastoral. de offi. ordi. Jō post pau. in. d. de. cā cōdendo sic dū querimus an in aliis cūis a beneficialib' habeat locū illa de. qz aut appellat ante porrectionem libelli. t añgz lis cōtestet. t tunc licet nō possit iustificare hāc appellationē interpositā a grauamine seu interlocutoria. nisi in cūis in appellatione deduct. ut in de. appellanti. de appella. tamē ea finita t iustificata poterit intentare qđ iudicū vult. cū lis nō fuerit cepta coram primo. ō. v. sig. c. ex pte. t iste succedit loco primi iudicis simpliciter in tota cā. t sic habebit locum. de. ut possit suspendere petitoriū. t primo intentare et inchoare possessoriū. ex quo tota cā simpliciter ē coram eo. t eadē rō ē nunc in hac cā. ppbana. q ē i beneficialibus. Nō enī apparet alia rō i beneficialibus nisi qz p appellationē devoluit tota cā ad curiā. ut i. c. i. de elec. li. vi. minus enī debet licere hec suspensio i beneficialibus. ne det vitiosus ingressus. ꝙ in probanis. ut in simili patet in. c. i. de eo qui mit. i possi. li. vi. si ergo p hāc rōem licet in beneficialib'. fortius licet in aliis. vbi hec rō nō reperitur. Aut fuit appellatū post porrectionē libelli seu postqz fuit lis contestata. t tūc cū p appellationē solū devoluat instātia iam inchoata. nō potent intentari possessoriū cū nō deductum cū sit opus noua instātia q virtute appellatiōis deducta nō ē cū sit ꝙst alia cā i q nullū grauamē fuit illatū p iudicē a quo. ergo nō ē extrabenda a sua iurisdictione t intentāda corā iudice appellatōis. qui non succedit p appellationē nisi rōne grauaminis p̄cedē. ar. in. d. c. ad hec. t. c. proposuit de appella. sed in cā beneficiali secus ē. qz illa tota devoluit p appellatē ad papā ut in. c. i. de dec. li. vi. adeo qđ antaq actor t reus ire sup illa cā ad curiā. nō miz si vtriqz sez appellanti t appellato licet sic suspendere ut ibi dicit. Et intelligo qđ non in omni cā beneficiali procedat illa de. sed quando appellatur ad papam iuxta formam c. i. de dec. li. vi. t de. cum eo. ti. qz tūc tota cā devolvitur ut ibi. secus si cōtenderet corā ordinario vel delegato t appellaret. qz tunc idē dicēdum ē in beneficialibus qđ in aliis probanis. eadē rōne. t iō nō sine misterio d. de. loquitur quādo appellatur ad curiā in beneficialibus. t ex his habes intellectum ad dictz de. cām. si aūt in nō beneficialibus vel in beneficialibus etiā vbi nō appellatur. ꝑdicto modo fuit primo actum petitorio t possessorio. t legitime appellatum sup vtroqz. tūc iustificata appellatione. posset adhuc habere locū dispō dicte de. qz tota causa est corā iudice ad quem. Hec ob. si fuisset cōclusum coram iudice a quo. quia tū per sentāciā appellationis tollitur virtus cōclusionis. t habet locū illa regula nō opposituz opponam. t. c. de fide instru. cū iohannes. t. c. de temp. ap. l. p hanc. facit ad hoc qđ nō. Inn. in. c. cum venissent de resti. spo. t spe. in ti. de rem. t concu. post prin Et aduerte qz do. de rota dicit. qz. tenent qđ in cā appellationis in iustis probanis. non poterit quis suspendere petitoriū. ab aduersa pte intentatū sed a se intentatū. sic dūmodo vtrumqz sit devolutum t devolutum ad iudicem appellationis ꝙst se. vel alio modo. sed certe hoc dictum mihi nō placet. qz nō video in hoc rōem differe inter beneficialia in quibus licet. ut in. d. de. t inter probāda ex quo tota cā devoluta est modis ꝑdictis ad iudicem ad quē vnde militant rōnes illius de. t fortius in aliis ꝙs in beneficialibus. in quibus nō ē dare iustā possessionē sine titulo ut. ē. dixi. t hec sufficiant pro hoc vltimo articulo Ad quintū an sufficiat constare ex ꝓbatis indicijs de iniquitate inferioris. ad hoc ut admittatur ista suspensio post cōclusionē in cā. Jde. videt velle qz fuit ponit exemplū. ut qz spoliatus d hoc ꝓbationes in prōptu Inn. dicit solū hoc nō sufficere nisi appareat subtractio. probationū malicia vel cūa vel alia iusta cā. Et imputet sibi spoliatus qui cōclusit in petitorio. hoc etiā videt approbare Hosti. dicēs qđ si hoc insurgit aliqs fauor spoliatoris nō tū hoc fit ꝓpter ipius fauorē. sed ꝓpter equitatē iudicij. similē d excep. c. cum iter. Et pro hac opi. facit scdm Jo. an. copula q statim sequit. t casu cū. t ponit casum. cū ꝓter propositū hoc cōtingit malicia. cū ex ꝓposito puta ex casu incendi domū mei. t tuā vicinā. ꝓpter qđ pdidisti instrumēta. vel casu occidi testes tuos. vl bis similia. Malicia vero cū ad hūc finē ꝑdicta fecisset vel bis similia. Et quāqz hec videat cōis opio tamē si bene aduertatur opi. Jde. videt pcludior. nā nec

rões prohibitiue ponunt in tex. quare istud ꝑuilegi um petitorij suspensiuū nō hz locū post cōclusionē in cā prima: ne lites litibus inualeant. Scōa q: posset fraudibus via apiri. scz quia videns se deficere in petitorio intentaret possessoriū: q rões cessant: cū facile arguit iniquitas innalioris. ut q: probatões sunt in ꝓptu. tūc eni nō inualcant lites. q: hodie cōstat hodie agat: cessat fraus cū facile arguit iniquitas et mora modici tpis nō ē ꝑiudiciū. l. si debitori. ff. ō in di. ergo hec sola cā debet ꝑ se sufficere: maxime cum tractemus de fauore rōnabili ex pte spoliati. z odio rōnabili ex pte spoliatoris. pro hoc etiā adduco tex. in. v. bis z alijs tē. vbi ꝓsupponit plures cās fuisse premissas. si eni subtractio probationū cāu vl' malicia semp ēt necessaria: nō dixisset in plurali bis cāis sed hac cā. tē: z sic dicto z stat potius disiunctiue vl' copulat plures cās eque ꝑncipaliter sufficit ergo alia q̄a istaz cāz z idem vbi subest alia equitas. ut pz i tex. fm pe. z ab. quādo sunt in mortis articulo testes ꝑ quos volo probare possessoriū. ut lit. nō cōte. q̄ri z nō. hoc exemplū q: ē satis notabile. Ad sextuz z vltimum an publicatis attestationib' sup petitorio z disputatione sup illis habita: nōdū facta cōclusione in cā habeat locū hec suspensio petitorij. Inn. q: sic. q: adhuc pōt fieri probatio ꝑ cōfessionē z instrumenta. ut in. c. cū dilectus. de fi. instru. z sic cā nō est adhuc taz liquida: q diffiniri possit. z sic cessat dictū littere. Sed dices cū etiā p' cōclusionē in cā possint fieri probationes ꝑ beneficiū restī. in integz. ergo ea dem rōne deberet licere redire ad possessoriū: ꝛ̄ndet notabiliter Inn. q illud nō dicāt posse fieri qō fit per remediū extraordinariū qō nō. q: quotidie allegatur pro hoc facit quia illud dicāmur posse qō ō iure possumus. xxij. q. ij. facit homo. z. l. filius. ff. de condi. i sti. non ergo dicāt posse fieri quod ius prohibet.

Vm dilectus. Si petitorio z possessorio sil' est actum vna sinia terminātē: z ꝑmittit possessoriū in terminando. sed in exequēdo prevalet petitoriū vel ad idē sic. In procedendi facultate pōt concurrere petitoriū z possessoriū. In terminādi modo possessorium petitorio ꝓferī in exequendo vero petitoriū possessorio prevalet. b. d. Primo ponit decisa cōsultatio. scdo risio ibi ad quartū. que facit ꝓtia. primo ꝓsupponit modū procedendi. scdo declaratione terminandi. tertio effectū exequendi. Nō prio q: due actiones tēdentes ad diversa: pōt simul accumulari. Nō possibilē cōcursum petitorij z possessorij. z cū tex. nō distinguat pōt intelligi generaliter: siue ab eadē pte: siue a diversis intentent. z hoc si nō obstat cōtrarietas siue alia regula iuris vel privilegiū iuris. de quo. j. latius dicā. Nō ex sinia sup diversis articulis seu cāis vel actionibus eodē tpe lata

pōt dici vna in veritate tñ sunt plures. q: quot sunt articuli tot sunt sententie. ut. l. etiā. ff. de mino. sz dicitur vna propter vnitatē carte z tpis. de quo viō gl. i. c. ij. de ordi. cogni. Nō q: proprietas ēlōge nobilior q̄z possessio. hinc ē q: sententia lata sup proprietate: absorbet effectum sinie sup possessione. Ex quo etiā nō q: magis dignum trahit ad se minus dignum. de cōse. eccl. vel alta. c. qō in dubijs. z. c. vno co. ti. li. vi. Opp. contra tex. videt eni q: impossibile sit concursus petitorij z possessorij. sed primo debz discuti possessoriū: ut appareat qs possideat. z sic sit certū quis debeat onus probādi proprietatē subire. ut probari videt in. l. ordinarij. C. de rei ven. z. l. incerti. ff. de interdic. z. l. si de vi. ff. de iudi. Glo. i. laborat in soluēdo. z ī effectu ponit tres opiones. Qui dā eni intellīgunt hunc tex. q: vnus agebat vti possidetis. z aduersarius recōueniebat eū: rei ven. sed isti non rident ad contraria. imo gl. reprobat hūc intellectū dicens: q: ista duo iudicia nō pōt simul obstante contrarietate cōcurrere. nā interdictū vti possideti datur inter duos qui contendūt se possidere. Et sic etiā cum reus cōtendat possidere nō pōt agere rei vendicatione contra actorem. cū rei vendicatio nō cōpetat possessori. ut in. c. exparte de iudi. z. l. in rez. ff. de rei vendi. hec reprobatio gl. nō est vera. primo q: interdictū vti possideti pōt cōpetere etiā inter possessorez z eū qui molestat licet nō possideat. ut i. c. licet. z qō ibi nō. in gl. j. de proba. z sequit hic Jo. an. z sic nihil obstat quo minus a diversis ista duo iudicia simul accumulent. An aūt ab eadem pte possint accumulari. dixi plene in. c. ꝓcedenti vbi vide. z. j. aliqd dicam Scōa est opio Ja. de bel. qui tenuit ꝑ ptraria. s. formata: q: ista duo iudicia nūq̄z pōt cōcurrere. sz ad b c. z similia iura nō respondet. Tertia est opinio mar. dicentis q: excepto interdicto vti possidetis possint alia interdicta cōcurrere cū petitorio. z q: cōtraria superius allegata intelligunt de interdicto vti possideti Illud eni nō cōcurrit propter euidentem ptrarietatē q: qui agit interdicto vti possideti. dicit se possidere. ergo nō pōt simul intentare rei vendi. que possessori nō cōpetit ut. s. dixi. z hāc opi. approbat gl. nīa z postea ponit aliqua q̄ nō sunt clara Aduerte q: Jo. cal. cōmentauit hoc. c. z more cōmentantiū posuit b multa que satis expedita sunt. s. in suis locis. z Jo. an. fere posuit hic totā vnā repetitionē. Bar. in. d. l. naturaliter. §. nihil cōe. ff. de acqui. pos. z magis legit leges q̄z capitula z multa repetit de expeditis in ꝓcedētib' capitulis. maxie in. c. ꝓcedenti. iō ego attingam dūtaxat ptinētia ad intellectū hui'. c. clarissime z succincte loquēdo. scias eni añq̄z dīi legiste vidissent z bene pōderassent: iura nīa: posuerūt tres ꝑncipales opiniones in materia nostra. de quib' extensius poteris videre per Bar. in. d. §. nihil cōe. z in pall.

7 4

l.iceri. ¶Prima opio fuit Jo.⁊ azo.⁊ quorūdā alio
rū qui indistincte dixerūt nullū possessorium cōcurre
re posse cū petitorio p iura allegata supius in ⁊tra-
rio Secūda fuit opi.mar.qui dicit q petitoriū ⁊ pos
sessoriū retinende nō possunt cōcurrere rōne cōtrarie
tatis circa possessoria cōcurrentia cū eis.arg.l.cum
fundū in fi.ff.de vi ⁊ vi ar.⁊ hāc opi.dicit approbari
p.c.pastoralis.ī.eo.⁊ sequit gl.in.l.si de vi.ff.de iu
di.⁊ ad cōtraria supius formata respondet ut in eis
notat. Tertia fuit opi. ¶De.de bel.qui dicit q nunq̄
potuit cadere in capite suo q petitoriū nō recurreret
cū possessorio. Jō tenet q omne possessoriū possit i
tentari cū petitorio.⁊ hoc probat multis legib⁹ ⁊ ra
tionibus. ¶Primo q tunc cogit quis dugere vnā ac
tionē quādo agit ad idem.ut.l.nemo ex bis.§.quo-
tiens.ff.de re.iur.sed proprietas ⁊ possessio sunt di
uersa.l.si duo in fi.ff.vti pos.⁊ in.d.§.nihil ꝯmune.
Scōa rō q tūc nō admittit cōcursus duaꝝ actionū
qñ absolutoria lata in vna parit exceptionē rei iudica
te in alia.ut.l.fundi.⁊.l.fundū.ff.de excep.sed h cessat
in istis iudicijs ut.l.⁊ an eadē.ff.de excep.rei iu.
⁊.c.significauerūt.de testi.⁊ j.c.fi.p hac etiā opi. ide
cit.l.nulli.C.de iudi.⁊ dicit hic Jo.an.q si nō calū
niet videt casus in.d.l.nulli. Ad cōtraria supius
formata ñdet ¶De.q nulla necessitas impedit accu
mulationē cū cessat ois regula impediens.ut.ī. pro
batū ē.sed ordo litis bene impedit.q si vult vti cō-
modo possessionis oportet q prius declarēt ds sit
possessor.ex quo apparebit plona petitoris ⁊ rei. qsi
velit dicere q cū nō cōtendit se possidere tūc possunt
simul accumulari vel si vult assumere in se onus pro
bandi si aūt cōtendit se possidere.⁊ vult vti commodo
possessionis.ut relaxet ab onere.pbandi in proprie-
tate.⁊ aduersarius etiā cōtendit se possidere.tūc ordi
narij iuris ē.ut primo discutiat de possessione ut sic
appareat quis possideat. Et dicit Ly.hāc opi. veraz
ut euangeliū.⁊ ponit hoc in.d.l.ordinarij.vbi multū
late prosequit has dictas opi. Bar.in.d.§.nihil cō
mune.dicit hāc opi. ¶De.sic indistincte,put ipe ponit
ee falsam q nō solū ordo sed regule impedientes accu
mulationē seu cōcursum duaꝝ actionū .ī.repire inter
petitoriū ⁊ possessoriū. Tres enī sunt regule impedi
entes accumulationē.prima cū duo iudicia sunt con
traria.scōa si electione tollunt tertia si absolutoria la
ta in primo parit exceptionē rei iudicate. in secundo
ut plene nō.p By.in regula null⁹ plurib⁹ de re. iur.
li.vi.⁊ p Ly.⁊ bar.in.l.edita.C.de eden.aliqd teti-
gi in.c.ij.de libel.obla. ¶Prima cōtrarietas adest cū
propono petitoriū ⁊ possessoriū retinēde eodē respe-
ctu ut.ī.dixi.⁊ plenius i.c.precedenti.⁊ nō.i.d.§.ni-
hil cōe. Scōa regula pōt adesse cū tollunt electione
iuꝝ nō.in.l.fi.C.de codicil. Et pone aliud exēplū si
facēs me possidere,ppono rei vendicatione videoz re
nunciare possessioni.⁊ p cōsequēs possessorio retinē
de. Tertia regula pōt habere locū.nā absolutoria la
ta i petitorio parit exceptionē rei iudicate in possesso
rio in multis casibus.ut dictū fuit in.c. precedenti. Et
ex bis patet opi.pe.idistincte nō ee verā.⁊ circa hoc
multū instat bar. Sed breuiter cōcludendo mentem
suā inferendo ad intellectū huius.c.conclude q vbi
regule p̄dicte nō obstāt satis poterūt accumulari pe
titoriū ⁊ possessoriū siue in eodē siue in diuersis libel
lis. ¶Pōt ergo pmo,procedere iste tex.i petitorio ⁊ pos
sessorio recuperande ⁊ hoc multipliciter. ¶Primo enim
pōt vnus ⁊ idē intētare illa simul.qz nulla resultat cō
trarietas.nec electione tollunt cū cōpetant ad diuer-
sa.nec ob.si dicatur q obstat alia regula videlicet q
sentētia lata in petitorio obstat agere volenti in pos-
sessorio.qz illud,procedit qñ reus assumit in se on⁹ pro
bandi,pprietatē ⁊ probat.sed hoc cōiter nō cōtingit
scōm cōem cursum cāz ut dicit bar.⁊ bene in.d.§.ni
hil cōe.sola enī absolutō facta i petitorio qz actor nō
pbauit.nō obstat agere volenti in possessorio. qz ex
hoc nō cōstat de defectu proprietatis ut nō.ī.c.pce
denti. Scōo pōt practicari qñ actor egit petito-
rio ⁊ reus reconuenit eum possessorio deducēdo spoli
ationē p viā agendi.tūc enī nihil obstat iudicia b ac-
cumulari.⁊ hoc sup diuersis rebus ut probat in.c.ex
lectus de ordi.cogni. Quid aūt si fuit reconuentio sup
eadē re sup possessorio? dic ut le.⁊ nō.in.c.ex cōque
stione.de restit.spo.⁊ dixi aliquid in.c.fi.de ordi.co-
gni. Tertio pōt practicari q actor egit possesso-
rio ⁊ reus reconuenit eū sup pprietate ⁊ actor nihil ex
cepit ut nō.in.d.c.fi.de ordi.cogni.secus si excipit q
hz priuilegiū ut nō coga. respōdere sup petitorio an
teqz restituat ut.d.c.fi.de ordi.cogni. Secūdo prin
cipaliter pōt practicari in petitorio ⁊ possessorio adi
piscendē.nā ab eadē pte ⁊ a diuersis.pūt simul intē-
tari si nō est cōclusum in cā.ut in.d.c.pastoralis.ī.e

Tertio principaliter pōt practicari i petitorio ⁊ pos-
sessorio retinende ⁊ hoc multipliciter. ¶Primo ab ea
dē pte si agit sup iuribus incorporalib⁹. In illis enī
etiā possessoriū ē prodita actio ut.l.sed ⁊ si.ff.si serui.
vin.⁊ nō.in.c.cpaiata de iudi.⁊ in.c.cū ecclia.ī.eo.
Itē secūdo in corporalibus qñ intentat ab eodē re-
spectu diuersaz specieꝝ possessionis.ita ut cuiusl cō-
trarietas q qualiter intelligat dixi in.c. precedenti.
Tertio quādo hec intētant a diuersis.ut qz vn⁹ agit
possessorio retinende.dicēs reū turbare eū in possessi
one sua.⁊ reus reconuenit eū petitorio vel cōtra ut in
c.audita.de restit.spo. Et si vis videre magis specia-
ce hāc materiā vide bar.ī.d.§.nihil cōe.⁊ limita ois
p̄dicta scōm eū in.d.§.nihil.q vbicunq possessoriū
qd ꝓponit haberet cām diuū.nō cōcurrit cū petito-
rio.obstante illa regula.qz absolutoria lata i vno pa
rit exceptiōez rei iudicate i alia ⁊ de interdictis huiusmō

cām dñi. vide in. l. ij. §. quedā. ff. de interdic. z aliqd dixi. s. c. pz. An aūt vbi ista duo iudicia non pñt simul accumulari. obstāte aliqua ex pdictis regulis. valeat iudiciū si accumulentē z nō expāpiat. vide plene z copiose p bar. in. d. §. nihil cōe. hic nō inserui quia cēt legere leges. Nūc venio ad alia exempla glo. que hic tanguntē p doc. sup tēx. Et primo q̄ro. hic q̄ prius ē. pnūciandum sup possessorio qd si puertitur hic ordo z pnunciat prius sup ꝓprietate. nūqd viciat. vide p spe. e. ti. §. i. quid si primo. vbi pmo arguit sniam non valere. ex defectu ordinis iudiciarij. x. l. platam. C. de sen. z. ij. q. vi. diffinitiua. z hoc tenent quidā vt ipe refert. qui etiā dicit alios tenē oppositū. q̄ non ē puersio ordinis p actionū. z licz ipe allator non sirmet. videt tñ magis huic opinioni inhērere. quā expsse sequit gl. ij. q. i. in summa. z sequūtur etiā cal. z do. an. Et videt velle bar. p theoricam suam in. l. platam vbi dicit q̄ si puertitur ordo cause ad causam valet ꝓcessus si nō appellet vt in. l. i. C. de appella. secus si peruertitur ordo cause ad sēpsam z ita loquitur. l. prolatā. z. ij. q. vi. diffinitiua. vīputa q̄ omittit li. ꝓtestatio vel puertit. Et i casu huius. c. plus putat cal. q̄ iz puertitur iste ordo de quo i tex. in pnunciando. nō tñ p hoc poterit appellari. quia in nullo ps ledit. z hz locum illud. multa. pbibent fieri facta tñ tenet. de reg. ad aplicam. q̄ de. vel vo. rursus non obstat. l. i. de appel. que videt hoc casu pmittere appellatōez q̄ aliud ē ex toto ptermittere id qđ ē pmittendū. z tūc pt appellari. vt ibi. q̄ iudex obmittebat ibi ex toto cām possessionis z volebat cognoscere de violentia. aliud ē ordinē istum nō seruare i pnunciando. q̄ tūc cum nulli p̄iudicetur nō poterit appellari. cum appellatio fundetur sup grauamie. de appel. vt debitus. qđ nō. Et p hec habemus expeditas duas ptes capituli. pma ps consistit circa facultatem accumulandi hec duo iudicia. Et de hac pma pte satis fuit dictū sup hac pma pte glo. scda ps consistit circa modū pnunciandi. z de hoc dictū fuit in pcedenti qōne. Nūc restat expedire vltimā ptem de mō z effectu exequendi. Et ideo pmo quero. ū dz q̄ in mō exequēdi. ꝓprietas dz pualere qualiter debeat hoc intelligi. Vin. videt velle intelligere. q̄ pualebit snia lata sup petitorio in executōe finali. q̄ etiam sup possessione mādabit snia executioni scōm eū. allega. c. cū ecclesia. s. eo. Jo. an. hic simpliciter trāsit recitando. et miror cū ptrariū ita apte senserit in. c. pcedenti i illa magna distinctōne quam feci post eum. z ideo capiē do mentē suaz ibi z do. an. sic distinguo. q̄ aut fertur snia. p actore tam i petitorio q̄z in possessorio. z non habet dubium q̄ taz sup petitorio q̄z sup possessorio mandabit. p eo snia executōni. Et si diceres ad quid valeat tūc. pnunciare sup possessorio cum p sniam latam sup petitorio ꝓsequat possessionem. vt hic. z nō. inſti. de act. post prin. rīdeo q̄ valet. ꝓpter expensas z. ꝓpter fructus pceptos z qui pcipi potuerunt a tpe detectōis. quos non ꝓsequeret ex vigore petitorij vt dixi. s. c. pz. Aut constat pro reo tam i petitorio. q̄z i possessorio. z ētā non hz dubiū. q̄ hoc casu non ē locus dare aliqua executio circa rem petitam. sed valet snia ꝓpter expensas Aut. p vno constat i petitorio. z pro alio i possessorio. z hz. ꝑpe locū decre. nostra. q̄ casu distingue aut constat pro actore i possessorio pro reo i petitorio aut ecōuerso. ¶ Primo casu. aut ꝓstat. p reo i petitorio. q̄ actor nō. pbauit ñ aūt q̄ reꝰ. pbauit de iure suo. nec aliter ꝓstet de iniusticia actoris. z ad hoc nō hz locū iste tex. q̄ videt q̄ snia dz mādari executioni sup possessorio. z erit realis executio z snia fert pro reo i petitorio. ꝓpter expēsas. q̄ nō sequit actor nō. pbauit. q̄z nō hz ius. cū potuerit ꝓtingere ex defectu. pbatōis. z ideo tūc snia sup petitorio non pualebit i executōe. vt dixi post Jo. an. s. c. pz. qđ ꝓcedit etiā i bñficialibus scōm cal. hic z bñ. licz do. an. limitat qñ saltem ꝓstat de colore tituli. vt q̄ possedit scīēte z patiente superiore. ſ de hoc dic vt plene dicā in. c. in literis. j. ti. pz. Aut ꝓstat in petitorio. p reo. q̄ ipse assumpsit onus. pbādi dominiū. z pbauit. tunc snia. p actore i possessorio erit verbalis z petitorio ꝑferetur i effectu. quicqd dixerit hic vin. q̄ cum postea incontinenti teneret restituere possessionē. virtute snie late i petitorio vt. l. peni. ff. de publi. z q̄. s. dixi tunc obstat sibi illa regla dolo facis ꝛc. z hoc voluit Jo. an. s. c. pz. z spe. in ti. e. §. v. qd si. p vno z do. an. z cal. hic. z videtur. pbari in. c. i. de resti. spo. ſ snia sup possessorio valebit actori quo ad expēsas z fructꝰ de quo tñ dic vt dixi in. c. cum ecclesia z. c. pastoralis. s. e.

Adde tertiū membr aut cōstat in petitorio. p reo q̄ apparuit de defectu iuris ipius actoris. nō tñ consulit reū habere ius z tūc distingue. put in simili dixi. s. c. pz. q̄ i bñficialibus non ē snia i possessoriū executioni mandata ar. eoꝝ que nō. Inn. in. c. ꝓstitutus de si. ꝑs. facit. c. ad decimas. ō resti. spo. in alijs vero sic. q̄ iuste possidet donec apparuerit verus dñs. vt i. l. fi. C. de rei vendi. nā quo ad istū liberas edes habet vt. l. loci corpus. §. competit. ff. si ser. vē. Aut cōtra fert snia in petitorio. p actore. i possessorio. p reo. z tūc snia fertur petitorio pualet. z ita loquit etiā tex. z virtute illius snie mādabit reo vt restituat possessionem actori. vt in. d. l. peni. ſ valebit snia i possessorio ipi reo. ꝓpter expensas. vt dixi in precedenti. c. z hoc sufficiat de ista questione. Quero iste tex expsse. pui det de modo exequendi seu pualiditate possessorij z petitorij cū simul actū ē. Sed dubitatur qđ si diuersis tpibus? Inn. hic dicit q̄ idē dūmodo snia super vtroq̄z concurrat ferenda. qđ dictū satis placet cum eadē sit ratio i hoc casu. cū potentius sic ius ꝓprietatis q̄z possessionis. si autem snia simul super vtroq̄z non

ferat et tunc dicit Jnno. q; aut sñia fuit prius lata super possessorio: et tunc potest agi sup petitorio. et p̄ valebit sententia lata sup eo. vt in. c. significaueru. et qō ibi nō. de testi. et sic in effectu habebit adhuc locum dispositio illi⁹. c. Aut primo fuit lata sñia sup petitorio et nō poterit agi possessorio de spoliatōne facta ante li. petit. vel etiā post li. petit. in petitorio. ℣ ō spoliatione facta post sñiam in petitorio latam bene agitur. q; tunc non obstat exceptio rei iudicate in petitorio. qō est valde notandū. ℣ idem Jnno. i. c. cū olim el. ij. de priui. videt magis dubitasse. primo cū dixit q; si ius p quo lata ē sñia p violentiā deiecit aduersarium p̄ contra eam agi interdicto vñ vi. ad interesse. l. .i. §. ex die. ff. de vi et vi ar. nō si petens restitōem confitetur se nihil noui acquisiuisse iuris post sñiam: non cogitur aduersarius rem iudicatā restituere. et allegat hoc. c. q; sine peccato retinere ñ potest. postea refert alios tenere ꝓtrarium scēm eā et bñ. q; tenere potest sine peccato scēm eā si p errorem iudicatū ē. ff. et cō vi. inde. l. iulianus. nec decre. cū dilectus ꝓtradicit: q; loquitur qñ simul sñia sup petitorio et possessorio lata est. ℣ in casu nostro diuisim late sunt. ℣ difficile ē scēm eā videre que sit dicta an simul sint et iuxta quā feratur dūmodo exceptiones eaꝫ in idem tp̄s concurrant. Et sic videt ibi vltimo velle q; etiā de spoliatōe facta post sñiam non possit agi possessorio. q; exceptio super proprietate dz p̄ualere vt hic. Jo. an. dicit q; si agitur de spoliatōne facta ante iudiciū ꝓprietatis inchoatum: sñia lata in petitorio impedit. ex quo est dilatoria effectus possessorij quo ad restitōez rei. ppter notorietatem. vt nō. s. c. pr. Aut agitur de spoliatione facta lite pendente sup petitorio et idem. q; nō apparet rō diuersitatis inter hūc casum et p̄cedentem si vult agere possessorio. ℣ si ageret p titulū: si lite pendente p viam attemptati: posset dici q; debeat admitti. q; hec via videt magis p̄uilegiata. cū ledatur non solū ps sed etiā iudex. et sic non obstat hoc casu exceptio defectus ꝓprietatis notoria. ℣ tandē hoc non sequitur. quia sicut obstat possessio rei. ita et huic temedio obstare dz exceptio defectus ꝓprietatis notoria. et in hoc videtur relidere Jnno. in. c. bone. de appel. Aut agit de spoliatōe facta post sñiam in petitorio. et dic satis equū vt possit agi possessorio: nō obstāte exceptōe ꝓprietatis. quia hec sñia que procedit spoliatōnem et possessionem: non p̄t referri ad excludendam possessionē que non erat in rerū natura añ sñiam q; sñia non refert ad cām nouiter ortam post sñiam vt in. c. aduersatio. de excep. et l. si mater. §. i. ff. de except. rei iudi. Jtem spoliando post sñiam pro se latam deliquit contra sententiā et iudicem sententiātem a q̄ debebat petere executōem. vt nō. Jnno. j. c. cum nostris. de concess. preben. nō potest ergo ex sententia iuuare se cui non detulit. Jtem si liceret et nō posset agi possessorio iam daretur occasio ripe. quod non est dicendum. ar. in. l. conuenire. ff. de pac. dota. Jte spoliatio post sñiam offendit et obfuscat notorietatē p̄cedentis sñie. ꝓpter conditōem ex. l. si qs in tantū. non fit spoliatio facta ante sñiam cū nondū sit lata. et sic effectu sequit̄ do. an. opi. Jnno. hic. Et certe lz hoc dictum videat equū tamen contrariū videt de iure veriora si qs recte ponderauerit hoc. c. et rōnem. c. ad decimas. de restit. spo. li. vi. nam primo negari nō potest quin si admittat iudiciū possessorium ꝓcurrat i exercitione iudicium ꝓprietatis. cū sententia adhuc non sit mandata executōni. et iudiciū possessorium precedat ergo ꝓprietas vt hic. nec verum ē q; spoliato obstet sñiam. q; hoc falsum est cum sñia inducat notoriū etiā respectu futuri tp̄is. vt in. c. fi. et in. c. tua de coha. de. et multe. et extēdit ad possessionem de nouo quesitam per aduersariū. vt ꝓbatur i. l. iij. ff. ō pōssidere. et. l. si a te. in pri. ff. de except. rei iudi. et qō dicit in. c. exparte de iudi. nec p̄sumitur acquisitio noui iuris contra notorietatem. vt in. c. ad decimas. nec p̄sumit̄ desertio iuris acquisiti. seu possessio dominij. imo semel dñs semp p̄sumitur dñs vt. l. fine. C. de ꝓba. et. c. cum venerabilis. de except. Jte sicut in casu. c. ad decimas. non agitur possessorio ꝓ spoliatōne facta post diſpōem iur. cōis: qō quidem iuris cōe ius antiquū temporibus emanauit. nec p̄sumit̄ ad illū effectum acquisitio noui iuris licet acquiri potuisset ar. .c. licet eps. de p̄ben. li. vi. ita et in casu nostro non dz p̄sumi acquisitio noui iuris post sententiā: maxime ō recentē latam. imo sententia remanet firma et eius effectus est ꝓpetuus. vt in. c. cum inter. ō re iudi. facit enim ius inter ptes. vt ibi. t. l. inganno. ff. ō sta. bo. et. l. res iudicata. ff. de re. iur. et multū eleganter facit decta. l. iij. et. l. si a te pall'. Non ob. si dicat q; scēm hoc dabitur materia spoliandi et exequendi sententiā ꝓpria auctoritate. et dicta remanebūt impunita. q; hoc nō est verum: cū sit ꝓuisum de aliis remedijs lōge meliorib⁹. agi enim potest cōditione. l. si quis in tantū. C. vñ vi. et. c. cum q. de p̄ben. li. vi. et. c. placuit xvi. q. vi. et sic ꝓsequeret dominiū rei sicut in simili habetur et nō. in dicto. c. ad decimas. nam ibi spoliato erat iniusta. et tñ non potest agi possessorio. q: hoc interdictū datur non notorie iniuste tenenti. vt nō. Jnno. in. c. cum ecclesia. s. eo. et patet i decto. c. ad decimas. sed potest agi alijs remedijs de q⁹. s. vt ibi nō. Jo. an. nam et ꝓ spoliatōe facta post sñiam. pōt cōdemnari illi⁹. l. si qs i tantū. ut i illa. l. nō. Ulterius circa hanc vltimā ptem quero. q; si ego cōtra te petitorio et possessorio: optinui i possessorio et succubui in petitorio. ℣ ab hac sñia lata ꝓ te i petitorio appellando an hac appellatōne pendāte sñia super possessorio debeat mandari executōni: spe. in ti. ō peti. et pos. §. i. v̄. quid si is cōtra quē refert opi. Et tandē videt sibi

placere ut distinguamus an sñia sit lata p reo i petitorio. qz actor nõ pbauit z dz sñia mandari ꝙexecutioni. z in hoc bene dicit. qz etiã citra omnẽ appellationẽ sic fieri dz. ut. ꝯ. dixi. Aut fuit lata p reo. qz pbauit ꝺ iure suo. tunc secus sicut etiã nõ mandaret ꝙexecutiõi sẽnõ fuisset appellatũ ut hic. Ita etiã si fuisset ꝙappellatum. cũ nihil sit innouandũ appellatione ꝑdẽte do. an. putat hic cõtrariũ. qz petitorij pendentia nõ impedit executionẽ sup possessorio. nisi qñ ẽ liquida. et ita loquit iste tex. sed ex quo appellatũ ẽ. nõ põt ꝺici li quere de proprietate. nec ob. qp nil dz attẽptari appellatione pendente. qz hoc vez in ꝑcedentibus ipaz cãm. sed cã possessionis ẽ separata a proprietate. ut. l. naturaliter. ꝯ. nihil cõe. ff. de acqui. pol. z hoc dictuz satis mihi placet. Et pro hoc dicto adduco tex. in. c. suborta de re iudi. vbi qz cõstitit de possessorio añqz liqueret de petitorio fuit lata sñia z executioni mãdata sup possessorio ad idẽ. c. cũ venissent z qñ ibi nõ. de insu. facit. ij. q. i. sicut. Imputet eñ alter pt̃i non appellanti sup possessorio. videt eñ acquiescisse iudicatis. c. qñ ad cõsultationẽ. de re iudi. z sic cõstat liq de de possessorio p vna pte. sed de petitorio nõ quia appellatio extinguit z suspendit pronũciatũ. ut. l. i. ff ad turpil. z. l. ij. ff. de penis. z in. c. veniẽtes de iure iuran. z hãc opi. videt hic sentire cal. in alia qõne fere cõsimili. dũ querit. Quid si egi petitorio z possessorio simul. z optinui. reus appellauit tm̃ sup petitorio. nũquid sententia sit interim mandanda executioni sup possessorio. Et cõcludit qp sic. qz nõ impedit effectus sentẽtie ferende i cã appellationis sup petitorio. p talẽ executionẽ fiendam sup petitorio. sicut ꝙappellatio interposita in cã recõuentionis non impedit effectũ executionis fiende in cã cõuentõis. nec ecõtra ut nõ. in. c. sup eo. de appel. z. c. cũ nobis. de elec. Et per hoc respõdet ad. l. i. ff. nil ino. app. pen. ꝓcedit ci quãdo innouatio fieret circa ipam cãm in qua ẽ appellatũ. nec ob. hec decre. i eo qp vult sñiam sup petitorio trahere secũ executionẽ sup possessorio. qz illud verũ qñ executio põt fieri in petitorio alis secus. Gl. vltima oponit contra tex. de. c. suborta. ꝯ. de re iudi. vbi mandat executioni lata sñia sup possessorio. licz etiã fuisset actũ petitorio. Glo. non soluit. Jo. an. remittit ad ibi nõ per glo. sed dic ut. ꝯ. dixi. qp ibi primo cõstitit de possessorio. z ideo fit pronunciatio z executio sup eo. z differt super petitorio. quia de eo nõ constabat. Ib vero logt qñ sit sup vtroq; pnunciatur z sic non obstat.

Vmolim. Põt summari ꝓncipaliter duobus modis. vno mõ ut faciat ad primã ptẽ rubrice. scz de cã possessionis z facit largo mõ videlicz respectu ꝓmodi possessionis z ꝺ intendit. Sufficit ei cui bñficiũ seu dignitas ẽ collata si ꝓbat qp ꝓsens erat i possessiõe cõferendi collatõis tpe. Secõ mõ põt summari magis ꝓprie z ad titulũ z ad secãm ptẽ rubrice. z sic succũbẽs in possessorio de ꝓprietate põt agere. h. d. z certe hec lec. ut ꝯ. dicã licet sit vera inse nõ tñ colligit oio ex lra. Tertio summat do. car. hoc mõ. sententia lata pro vel contra eũ cui facta est collatio sup potestate collatoris tenet etiã quoad collatorẽ i possessorio nõ in petitorio. h. d. sed certe nõ puto hoc summariũ vez nec de iure posse ꝓcedere. p rõnes quas ꝯ. subij. etiã. Ego summo quarto mõ z sic. Adiudicat illi beneficiũ qui ꝓbauit collatorẽ suũ fuisse in ptãte cõferẽdi possessionẽ collationis tpe. per hoc tamẽ nõ prohibetur succũbẽs. agere de proprietate iuris cõferendi cũ ipo collatore hoc vult tota lra. Et pro decisse narrat processum. secõ ibi qñ. reddit diffinitionis causam soluit obstaculũ z diffinit. tertio protestat z cãm subdit ibi reseruare. Nõ argu. optimũ qp collatio dignitatũ inferiorũ nõ spectat de iure cõi ad solum ep̃m alis eñ papa hic se nõ fundaret super depositionibus testiũ vel sup iure cõi. sicut facit in. c. cũ venerabilis ꝺ reli. domi. cũ si. z pro primo dicto facit. c. nouit z. c. quanto de his que fiũt a preda. z de materia dic. ut nõ. bene in. c. cũ. ecclesia vulterana de dec. Secõ nõ. illũ cui facta est, puisio; posse prosequi ius suum; teneri requirere collatorẽ de qno vide qõ nõ. Inno. i c. dilectus. ij. ꝯ. de ꝓben. z ꝯ. aliquid rangã. Nõ tertio qp electio seu collatio spectat ad possessorẽ z non ad proprietariũ. Unde cũ queritur de ipius validitate nõ querit apud quẽ sit proprietas, sed apud quez sit possessio ut hic z in. c. querelam de elec. sicut enim fructus sequit possessorẽ ita z electio cũ sit quasi fructus iuris eligendi. ut nõ. Inn. in. c. cõsultationibus de iurepatro. z in. c. in lris ꝯ. de resti. spo. z in. c. cũ ecclesia. ꝯ. eo. z debet tamẽ ee possessio cũ bona fide. al non valeret electio vel collatio sicut possessor malefidei nõ facit fructus suos. ut nõ. Inn. in. c. ij. de in integ. resti. z in. d. c. in lris. z iõ ponderatur hic in lra. qp sine reclamatione episcopi contulit duobus rẽ. ad denotandũ quietã z spontaneã possessionẽ z nõ violẽtã. An aũt sufficiat sola reclamatio ad ꝓstitnẽdũ possessorẽ in mala fide dic ut nõ. in. c. nihil eñ scãdalo ꝺ ꝑscrip. z. c. si diligẽti eo. ti. z p Inn. in. c. cũ olim. iij. de resti. spo. Nõ quarto modũ probãdi qñ possessionẽ cõferẽdi. probat eñ probãdo collatõis actũ sponte z libere factum. z sic p solum exercitium facti Intelligo tamẽ quãdo illi quib' facta fuit collatõ habuerũt collatõis effectũ. al' cõferẽs posset tm̃ labia sua. Et idẽ dic de electoribus de quo vide pulchre p Inn. in. d. c. ij. de in inte. resti. z sufficit vnica collatio seu vna electio. ut probat i. c. cũ de bñficio. de preben. li. vi. z nõ. in. c. cũ ecclesia. ꝯ. eo. z hic solũ narratur factũ Et nõ. qp collatio dz esse immediata. al' eniz actus intermedius interrũpet possessionem. ut hic z

in. c. cū ecclia. ℈. eo. t qō ibi nō. t in. d. c. cū de bne
ficio. Nō ibi adiudicare tē. q̄ etiā in bñficialibus
sit adiudicatio. sicut in reb' ppbanis. ē enī rector qua
si dominus t proprietari'. cōcedat. c. q̄siata t qō
ibi nō. p Jnn. de re iudi. Et q̄ hoc nō modū senten
tiandi in illis bñficialibus. Nō q̄ etiā in illis icorpo
ralibus ē dare quasi possessionē t ppietatē. de q̄ i. c
cōquestus de iudi. vide tex. optimū in practica in. c.
fi. de iudi. vbi in illis incorporalibus dicātur sup pos
sessione vel quasi sup proprietate vel quasi. Nō.
vltimo canonicos posse agere cōtra q̄m plequendo
iura propria. nec tenent petere venīā vel curatorē in
cū licet aliud voluerit gl. in. c. edocti. de rescrip. t. v.
q. iij. c. fi. sed primū verius de quo dicit plen' nō.
in. c. edocti t hic ē tex. notādus p prima opi. Ue
nio ad glo. t oppo. videl. enī q̄ vnicus vel duo actus
nō sufficiūt imo nec tertius ut in. c. cū ecclia. ℈. c. lx
requirit saltē quadruplex act'. l. fi. ff. de seruitu. Gl.
i. habuit bonā mētē sed formaliter nō soluit. Jō dic
dare t formalius sic q̄ p duos actus vel tres vl plu
res. nō acquirit proprietas nisi tanto tpe fuerit exer
citi q̄ sit deuentū ad legitimā plscriptionē. ut nō. i. d.
c. cū ecclia. vnde. l. fi. loquit de quadruplici actu. i. q̄
druplici quinquēnio. t sic de. xx. annis q̄ tāto tem
pore plscribit cōtra seruitutē. de quo dicit ut ibi. t in. l.
i. c. ti. sed quo ad possessionē querendā sufficiūt duo
actus ut hic. imo etiā vnicus. ut. ℈. dixi. sedm nō. per
Jnn. in. c. bone. de postu. pla. t in. c. ij. de in inte. re
sti. t per ea que dixi in. c. cū ecclia. ℈. eo. t ita legitur
hic. optinet ergo iste virtute possessionis t nō ppie
tatis imo plus dicit hic lb hosti. q̄ si vacante archidia
conatu canonici appellarent ne ep'us cōferret. non tñ
ep'us tenetur suplere. q̄ appellatio nō tollit effectū
possessionis ut nō. de sup. neg. preb. c. fi. t de ma. et
obe. dilecti. vide gl. i. c. nō solū ō appel. li. vi. t qō nō.
xvi. q. iij. volumus. t in. c. cū venissent de in inte. re
sti. Et inquātū gl. hic colligit ar. q̄ hic est casus quē
cōsequi dominiū ab eo qui nō habet dic q̄ ppie rec
tor eccie nō ē dñs. sed administrator. nec consequit
ius a collatore iure proprio. sed etiā tanq̄ ab admi
nistratore eccie sicut videmus in electorib' qui nō ha
bēt formaliter iura ep'alia. t tamē auctoritate eis con
cessa a iure. p electionē trāsferunt hec iura in electum
Collatio ergo ut dixi ē quidā fructus quasi iuris con
ferendi ut etiā nō. glo. in. c. cū olim de ma. t obe. t ibi
sequit possessorē Opp. t videt q̄ nō obstante con
sensu, panatorū debebāt audiri canonici recusantes
indices q̄ factū, panatoris nō' ez nocere dño. saltez
in effectu q̄n nō pōt haberi recursus cōtra, panatorē
male se gerentē. ut in. l. t deganter. ℈. penul. ff. de do
lo. sed istud factū nō recipiebat extimationē t sic non
poterat haberi recursus cōtra, panatorē. cū ageretur
de beneficio spirituali. i. q. iij. si qs predēdal' ergo tē

Glo. ℈. respondet t bene q̄ cōtra iuū loquit q̄n pro
curator dolose cōversatus ē. secus si p negligentiam
q̄ tunc imputandū ēt ei qui talem procuratorē de
git. de hoc tamē an t quando factū procuratoris no
ceat domino. vide plene in. c. i. ut lit. nō cōtd. t an ci
spiritualis recipiat aliquā extimationē saltē indirecte
vide glo. cū dictis doc. i. c. cōtā de offi. dele. Et quo
ad. c. nostrum distingue cum glo. q̄ aut dñs delit
certā formā de certis plonis eligendis pro iudicibus
optinendis. t procurator est egressus formā mādati
t tunc nō pōt iudicat dño in. c. cū olim. de offi. dele. nō
cuius bz procurator potestatē vltra sibi iūncta. ut ibi
aut procurator eligit quos dñs sibi imposuit. t nō pōt
dominus illos recusare. nisi ex noua cā. q̄ ille videt
elegisse. Aut habuit mandatū in genere. t dicit hic.
tamen glo. tenet q̄ si dominus elt persona cui com
petat restitutio in integrum. potest restitutionē cōtra
qui aduersus factū procuratoris. Do. an. dicit ō vt.
sibi nō placere. nisi apparent ex hoc euidēs lesio. que
de facili apparere nō pōt. quia licet sit suspect' tamē
ita eque bene iudicare potest sicut t alius. Ego puto
aduertendū ad qualitatē cās. an sit grauis. t an vin
tio sit periculosa. t tunc ipsis inspectis detur restitutio
vel denegetur. graue enī ē spectare grauamē spe appel
lationis interponende. cum saltem i arbitrarijs pos
set grauare. ar. op. iij. q. v. quia suspecti t de in inte.
resti. audit. cū si. Opp. t videt q̄ ex alio capite cor
ruebat hic, pedissus. q̄ li. nō cōtd. fuerunt testes rep
pti quod patet ex eo. quia canonici recusabant iudi
ces ut in lra ista. Glo. in. v. sed qualiter ponit tres so
lutiones. Prima q̄ lis erat pendētata in plentia pape
t postea fuerūt electi iudices. t hoc dicit patere ex an
tiqua in registro dicit enī ibi patere q̄ post lit. cōtd.
de cōsensu ptiū dati fuerūt tres iudices. q̄rū alterum
recusabat canonici. q̄ cōsanguineus archidiaconi. et
hec ē bona solutio. Secūda solutio est. q̄ isti canonici
erant actores. t sic in odium eoz potērāt recipi testes
lite nō cōtd. data eoz contumacia. ut in. c. cum sit. ō
dolo t contu. t hoc idem voluit glo. in. v. iponātes.
que nō bñ dicit q̄ ex quo silentium imponit cano
nicis satis colligitur q̄ erant actores. quia reo nō im
ponitur silentium. sed cōdēnabitur vel absoluitur. sed
in contrarium facit tex. in eo. q̄ fuit archidiacono ad
iudicatus archidiaconatus. ergo erat actor. quia si fu
isset reus fuisset absolutus. dum taxat. sed potest dici
ut sentit Jo. and. q̄ hic fuit facta conuentio t recon
uentio. petebāt enī canonici illum remoueri t pcōni
ciari cum in archidiaconatu. ipse non habere. archidi
aconus vero petebat ut cogerent eū habere t tracta
re p archidiacono. t indicaret archidiaconat' ad eos
spectare. Et ex hoc intellectu singulariter nō. opti
mam extensionē ad. c. cūm t ad auc. g sequ. L. quō
t quādo inde. ut cōtra actorē cōtumacē possit procli

lite non cõtes. nõ solũ sup sua ꝓuentione sed etiam su
per reconuentione rei. qõ ẽ valde notãdũ. Tertia so
lutio ẽ qꝫ hic agebat de electione. ꝛ sic de mr̃imonio
spirituali. poterat procedi ꝯ lite nõ cõtes. ut in. c. qñ
ut lite nõ cõtes. ꝛ hodie dic ut nõ. in. c. dispendiosam
de iudi. Opp. ꝛ aliter dicitur i text. qꝫ reseruat ca
nonicis questio proprietatis ꝓtra ep̃m. qz res inter
alios acta ꝛc. videt qꝫ imo eps possit se defendere cõ
tra canonicos ex sentẽtia lata pro archidiacono. qz
res iudicata successori. ꝺz prodesse actori. sicut in si
mili pactũ factũ a debitoribus hereditarijs cũ emp
tore. ꝑiudicat venditori. ꝛ sic actori. vñ si ipe vẽditor
qui hz actiones directas. vult agere cõtra debitores
obstat ei exceptio. ut. l. cũ emptor. ff. de pac. Glo. in
ỹ. reseruata. respõdet dupliciter ꝓ primo negãdo fun
damentũ dicẽs. qꝫ licet res iudicata transeat de acto
re puta de venditore. ad successorem. puta emptorez
ut sic emptor possit se iuuare ex sentẽtia lata i fauorẽ
venditoris seu actoris. nõ tñ ecõtra transit de succes
sore in actorẽ ut. l. si a te. §. vlt. ff. de except. rei iu. dat
etiã gl. scõam rõem. quare ep̃us nõ põt se iuuare cõ
tra canonicos. nã hec sñia fuit lata rõne possessionis
tñ. ꝛ iõ nõ ꝺz obstare in cã proprietatis. etiã iter eas
dem personas. qz de alio agit. fortius nõ ꝺz obstare
in hoc cãu vbi agit inter alias ꝑsonas ꝛ iõ ut. ẽ. dixi.
Secũdus summarius nõ proprie cõuenit huic lre.
cũ ex alio capite fundet se iste tex. videlicet qꝫ res iter
alios acta. ꝛc. Sed cõtra primã solutionẽ glo. fac iste
tex. qui reseruat canonicis facultatẽ agendi ꝓtra ep̃m
sup proprietate. ergo in possessione sñia lata. ꝑ archi
diacono. profuit epo. qꝫ apertius tenet hic do. mens
do. car. dicẽs qꝫ sñia lata hoc casu cũ archidiacono.
siue in eius fauorem siue cõtra nocet ꝛ prodest episco
po in possessorio sed nõ in petitorio. ut innuit iste tex.
Reddit rõnem diuersitatis qz quo ad ep̃m potuit ar
chidiaconus deducere ius possessionis in iudiciũ. tã
ꝫ qui habeat cãm ab epo de re iudi. c. penul. nã col
latio iustificat ex quali possessione conferendi. sed in
petitorio archidiaconus nõ habebat cãm ab ep̃o. ex
quo ad validitatẽ collationis nõ attendit proprietas
conferendi iõ quo ad petitorium sententia lata inter
archidiaconũ ꝛ canonicos dicit res inter alios acta
ꝛ iõ nõ ꝑiudicat fm eũ. hec rõ videt prima fronte co
lorata. sed iudicio meo nõ procedit maxie quo ad istã
lrãm. si enim bene cõsidero hic nõ fuit ꝓncipaliter actũ
de possessione ep̃i. sed incidẽter qz canonici petebant
illũ remoueri de archidiaconatu. ꝛ pronũciat eũ ius
nõ habere in eo. Ille vero ꝑ modũ cãe ad defensio
nẽ iuris sui. allegat possessionẽ collatoris. sñia ꝯ non
ꝺz ꝑiudicare sup deductis ꝑ modũ cãe. maxie in ꝑiu
diciũ tertij qui nõ fuit in iudicio. sicut si peterẽ a te fru
ctus alicuius agri. qz sum dñs. ꝛ sñia ferꝫ cõtra me.
non ob. quin possim postea ꝓncipaliter deducẽ dñiũ
agi ut in. l. si qs cũ totũ. ff. de except. rei iudi. ꝛ nõ.
Inno. i. c. cũ eccliã. de cã pos. ꝛ proprie. Itez ex alio
sumus extra casum. c. penul. de re iudi. Ibi enim logꝫ
quando qs ꝓmisit aliũ agere quẽ poterat repellere.
qz actio ꝓmo loco sibi cõpetebat. qõ nõ ẽ hic imo ꝑ
collationi vni factã ad eũ spectat defensio beneficij ꝛ
non ad collatorẽ ut nõbiliter dicit Inno. i. c. dilectus
ij. ỹ. de ꝓban. ꝛ iõ eps etiã si voluisset nõ potuisset istuz
archidiaconũ a iudicio ãmouere. ꝛ sic factum suũ nõ
põt prodesse sibi vel obesse. maxie cũ ut dixi hic ꝓn
cipaliter nõ quereb at de iure eꝑi facit qõ nõ. Inn. i. c
certificari. in fi. de sepul. ꝛ per glo. i. c. hoc quippe. iij
q. vi. in. ỹ. amotis in fi. de quo tamẽ an ꝛ qñ rõe cõ
nexionis. sñia ꝑiudicat alteri. dicã plene in. c. penul.
ỹ. de re iudica. Vel si vis tenere qꝫ ꝑiudicet epo tãꝫ
actori suo. intellige qꝫ eps sciebat hic cãm agi. sic enim
creditor litigando sup proprietate pignoris cũ tertio
ꝑiudicat debitori a quo cãm habuit. qz eoipso qꝫ de
dit sibi pignus videt sibi dedisse ptãtem defendendi
de quo dicendũ est ut legitur ꝛ nõ. in. l. sepe. ff. de re
iudi. dicã plene in. d. c. penul. ita põt dici in cãu nr̃o.
qꝫ cũ promissus habeat a collatore. collator videt sibi
dedisse potestatẽ expuniendi sup iure suo quo ad pos
sessionẽ ex qua causat ius promisi. sicut in simili dici
tur de ordinato ꝛ ordinante. ꝛ de electo ꝛ eligente de
quib⁹. iij. q. vi. hoc quippe. ꝛ lxxxi. di. can. ꝛ nõ. i. d.
c. penul. ꝛ dic ut ibi dicã. Itẽ ex alio dicto dñi cardi.
non procedit qñ hic inter canonicos ꝛ archidiacon
num non fuit actum de proprietate iuris conferendi
nec ꝓncipaliter nec incidenter. ergo illa rõ posita i lit
tera qz res inter alios acta. etiã non potest adaptari
ad cãm proprietatis sed ad cãm possessiõis dũtaxat
de qua actum fuit. Et licet littera reseruet qõem sup
proprietate canonicis. hoc tamen vult qꝫ licet fuerit
actum super archidiaconatu inter canonicos ꝛ archi
diaconum. per hoc non generatur ꝓiudicium respe
ctu episcopi quo minus possit agi contra eum super
isto iure. Item quid impedit quo minus possint di
cere canonici se spoliatos ab episcopo ꝛ petere restitu
tionem. certe nihil. cũ de hoc nõ fuit actum. ergo lra
reseruãs questionẽ proprietatis non excludit quere
lam super possessione. Intelligat ergo littera qꝫ re
seruatur questio super proprietate. quia verisimile ẽ
canonicos tantũ acturos sup proprietate. ex q̃ fuit
ꝓbata possessio ꝑ archidiaconũ. nã eodẽ mõ posset
probari ꝑ ep̃m. vel capiatur hic. ỹ. proprietas. largo
ut ꝓrehẽdat qõem sup isto iure ꝓferendi inter ep̃m
ꝛ capitulũ. ita qꝫ archidiacono nõ moneat amplius
qõ super iure. ꝛ in eo qꝫ tangit glo. an res iudicata cũ
successore trãseat ad actorẽ sic ecõtra. dic latius ut sen
tit Bar. in. d. l. si ate in fi. ꝛ sequit do. an. hic ꝫ ex to
to ñ attribuat bar. qꝫ si res reuertit ad auctorẽ suũ abs
qꝫ titulo vt cũ titulo ab alio cõcesso. ꝛ tũc nõ transit

in actorē qz nō redit ad eū tanḡ ad actorem suū. ꝛ tanḡ ad quemlibet extraneū. ꝛ iō hz locū illa regula res inter alios acta vē. ut in. d. §. fi. scōm vnā lec. scas antē ecōtra. qz tūc successor fingit iure actoris. et sic hz locū illa regula. is qui in ius alterius succedit de reg. iur. li. vi. Aut reuertit res ad actorē suū cū titulo. ꝛ tunc aut ē titulus oio primi titli resolutiuus. ꝛ nō trāsit res iudicata in actorē exemplum in. l. con missorie. vel adiectionis in diem. si eni vēdidi tibi rē ita qz si nō solueres in tali termino res erit inempta. vel nisi alius afferret meliorē cōditionē ꝛ certū tēpus tunc eni nō prodest. nec nocet res iudicata cū auctoris emptore. qz pinde resoluit exīte conditione ac si non fuisset facta venditio. ut in. d. §. fi. scōm aliā lec. ꝛ l. ḡ. cū. l. se. ff. de in diē adiec. Si vero oīno non resoluit primus titulus sed quodāmō nouus titulus interuenit utputa si redit ex redibitoria p hāc eni actiōnē videt facta noua venditio. ut nō. in. d. §. fi. ꝛ tūc transit res iudicata de successorie in actorē. Ille inc est qz venditor ad quē res redit ex illa actione. vtil accessione emptoris. ut. l. pōnius. §. preterea. ff. de acqui. pos. Itē ꝛ fortius si reuertit ad eū cū titulo oīno nouo. qz fingit successor rōne tituli nouiter supuenientis. ꝛ sic habet locū illa regula. is qui in ius. li. vi. Et si bene cōsideres ista nō pīt adaptari ad casum nrm qz ius collatoris nō transit in promissum cū sibi acquirit ius in beneficio rōne tituli. qđ nō habebat collator. sed possidet promissus auctoritate collatoris. sed an rōne cōuenientie factum vnius pīudicet vel prosit alteri in aliquo. dicā plane in. d. c. penul. Ulteri⁹ hec glo. opp. prope finē cōtra tex. de incōpetentia tituli. debuisset eni poni hoc. c. potius in tit. de dec. ficponit. c. querelā. hic eni tractatur qñ inter eosdē psonas est questio sup possessione ꝛ proprietate. sed in hoc. c. inter diuersas psonas versabat. Itē in hoc titulo tractat qñ agit possessorio. sed hic iste obtinuit nō qz probauit de possessione sua. sed de possessiōe epi So. ista glo. prope finē fatet qz ꝓpetentius fuisset. posita illa decre. in. d. t. de dec. Sed odicit qz pōt ad aptari ad scōam ptē rubrice. inquātū facit mentione de causa proprietatis. Vel dic qz generaliter facit ad titulū qz diffinit hic qđ rōne possessionis. ꝛ reseruatur rōne proprietatis. ꝛ sic facit largo mō. Vel tertio hagebat p archidiaconū possessorio adipiscende. volebat eni cōsequi possessionē ex quo habuerat titulū et de hoc statim subiūgā. Opp. ꝛ videt qz exceptiones cōmantes defectū tituli non debebāt admitti anteqz iste archidiaconus promissus. adipisceret possessionē. nisi opponeret crimē seu defectus cū infamia. ut in. c. accedēs de accu. ꝛ in. c. constitutus. ij. de appel. ꝛ. c. post electionē. in fi. de cōcess. ꝓben. So. Inn hic multū labozat. ꝛ quedā dicta sua hodie recipiūt correctionē ꝛ limitationē. p. c. fi. de dec. li. vi. ſz si vis

tollere prorsus cōtrariū. potes dicere qz iura supius allegata procedūt qñ agit possessorio adipiscēde. ſz hic agebat petitorio pro pte archidiaconi ꝛ nō possessorio utpz qz fuit ibi adiudicatus archidiaconat⁹. ꝛ de possessione nihil fuit dictū. talis eni plumitif fuisse libellus qualis secuta fuit sniа. ut in. c. inter dilectos. ꝛ qđ ibi nō. de hōe instru. si eni hic fuisset actum possessorio. papa mandasset ut promisio de se facta sua cōsequerē effectū ut fecit in dictis iuribus allegatis pro ptrariꝫ s. et. ē. dixi qualis modus agendi possit tenendo aūt qz hic fuerit actū possessorio adipiscende. Inn. multū laborat ut predixi. sed colligendo magis vtilia cōcludo sic. qz aut agit possessorio adipiscende post collationē. aut post electionē. ꝛ confirmationē. prio cū regulariter nō admittit exceptio ad impediendā possessionē. ut in predictis iurib⁹. nō huius regule ē. qz exceptio dz ee proportionabil ad actionē in iudicio deducta. cū sit actionis ecclesie. ut in. c. cū dilectus. de ordi. cogni. l. i. ff. de excep. ſz exceptio hoc casu nō est proportionabilis cū promissus nō petat aliquid iuris sed qđ facti ad executionē iuris obtenti de ꝓterito. iō exceptio cōcernēs defectum iuris nō dz admitti tanḡ nō proportionabilis. Fallit hec regula. prio vbi opponit crimē seu defect⁹ qz infamia ut in. d. c. accedēs. nō exceptionis pōt ee. qz infamatus exīs in possessione dz suspendi donec se purgauerit. ut in. c. presbyter. ij. q. iij. ꝛ in. c. i. ꝛ. ij. ꝛ in. c. inter de pur. cano. fortius dz repelli a consequenda possessione. qz turpitus ejicit vē. de iniur. quēadmodū. ꝛ vide qđ latius dicā i. d. c. accedēs. Secundo fallit hec regula quando collatio fuit clādestina. ꝓsumitur eni cōtra talē collationem ut in. c. ut nostrum. ut eccle. benefi. ꝛ. c. ut nostruz de appel. Et pro hoc credo posse attemptari qz cōtra clamdestine promissum possit excipi de crimine siue infamia. ad differendā possessionē. tū qz ē presumptio cōtra talez collationem ut in dictis iuribus. tum quia ille qui nunc opponit fuit supplantatus. cum non habuerit facultatem opponendi tempore collationis. vnde non ē qđ sibi imputetur. Inno. tamē hic loquitur simpliciter sed satis potest limitari modo predicto illud. c. accedens. Tertio fallit. quādo allegantur promissores non tenere. ar. ī. de dolo ꝛ contu. c. cū olim. ꝛ hic. sed ego nō admitterē istū casum sic indistincte. sed dicrē sic. qz aut ostendit titulus sic apparenter iustus nec exceptio hz aliquā ꝓsumptionē apparentē cōtra titulū. ꝛ tunc nō dz admitti exceptio nullitatis. p rōnem regule quā ꝓmisi nisi offerat probationes ic̄ontinenti. pone B. l. iij. §. ibidē. ff. ad exhi. ꝛ. l. si is a q. ff. ut i pos. l. vide bonā gl. i. c. i. ꝛ. c. lras. de resti. spo. q hī apte volunt i hoc possessorio adipiscēde. Si vero nō ē titulus apparenter iust⁹ ut qz ē habitus ab eo qui de iure cōi donare nō potest. ꝛ debet primo visanti hec exceptio

quia tollitur fundamentū possessionis ꝛ petitionis ꝛ ita intelligo istū tex. tenendo illā lec. q̄ hic ageret de possessorio adipiscende. nā solus epūs nō pōt ꝓferre dignitates eccle cathedralis. q̄ in hoc ptinet ad epm. ꝛ capitulū simul vt sentit hic Jo. an. ō quo dic ut nō in. c. cū eccla vulterana. de elec. Jdē dico vbi subest aliqua p̄sumptio contra prouisum. ut q̄ caplm dicat se nūq̄ ꝓuidisse. ar. in. c. cū olim. de dolo ꝛ cōtu. qō sic pōt intelligi. facit etiā in ar. c. ut nostrū. ut eccl. benef. ꝛ sub istis possent ꝓprehendi multi casus spāles Omnia p̄dicta intelligo nisi. puisus peteret aliq̄d in ris puta cōsecrationē. q̄ tūc admitteret exceptio etiā si nō fuit exceptū tpe cōfirmatiōis ꝛ. puisiōis ut vult hic Jnn. ꝛ darius ꝛ latius i. c. sup bis de accu. ꝛ dic ut ibi nō. Secūdo cūm p̄ncipali q̄ incipit p⁹ de tione ꝛ cōfirmationē. p̄ que acquirit ius in beneficō sicut p. puisionē. ut in. c. transmissam. de elec. Cōcludo q̄ aut ꝓfirmatio fuit facta nō precedente citatione vbi ē collector vel oppositor. vel edicto vbi collectus vel oppositor nō est. ꝛ tunc cōfirmatio ē ipō ure nulla. ꝛ sic admittit exceptio cū cessat hoc cāu rō p̄dicte. regule. ꝛ de hoc ē casus hodie in. d. c. fi. de elec. li. vi. Aut p̄cessit edictū. ꝛ tunc aut fraudulenter fuit nimis acceleratū. ꝛ tūc admittit exceptio sm Jnn. hic ꝛ puto q̄ hodie etiā ꝓcedat iste casus maxime q̄n fraudulenter opponit edictū cum termino brevissimo. ꝛ procuratur a motio icōtinenti. ne ꝓueniat ad notitiā ptis ut pluries ꝓpertū ē. hoc enī casu puto vel q̄ ꝓfirmatio erit nulla ꝛ maxime q̄n fraudulenter factū ē ar. in illo. c. fi. in fi. vel admittet exceptio ad differendū cōfirmationis effectum. cū oppositor fuit supplantat⁹ et ex hoc sit p̄sumptio contra ꝓfirmationē ar. in. c. ut nostrū. ut eccl. benefi. ꝛ sic poterit hodie limitari d. c. fi. Itē admittet exceptio nullitatis. vbi offert probatio incōtinenti vel ē aliqua p̄sumptio ꝓtra ꝓfirmationē. de quo tamē dic. ut. s. dixi in collōne. nā idem ē ius in vtrisq̄ cū prouiso hz vim electionis ꝛ cōfirmationis. ut nō. hic Jnn. ꝛ qō s. dixi. ꝛ idē excepto cāu. c. fi. de elec. li. vi. q̄ illud. c. nō. ꝓcedit in collationibus ut ibi nō. Jdē dicas in vtrisq̄ ꝛ p̄ hoc expedio breuiter ꝛ clare materiā tactā hic cōfuse ꝛ diffuse p̄ Jnn. sine assignatione rationū. sed ego assignaui rōnem. s. in quolibet membro. An aūt post lapsum termini statuti ad opponendum debeat admitti ille qui erat absens. ex quo est secuta confirmatio? Jnn. hic q̄ non. sed poterit admitti per viam denunciationis ꝛ accusationis. de quo vide qō nō. i. c. fi. qui ma. accu. pos. ꝛ an saltem post cōfirmationem factam pendente edicto admittatur qui erat tunc presens per viam denunciationis seu accusationis. vide per frede. consilio. xxiij. ꝛ xcvij. ꝛ qō nō. i. c. qō sicut de elec. ꝛ. c. super his. de accusa. ꝛ i. dicto. c. fi. de decio. li. vi.

An ordinarius ꝛ quilibet ad opponendum debeat admitti ille qui erat absens ex quo erat secuta confirmatio ꝛ.

N causa. Potest dupliciter summa
N Primo quo ad titulū sic
Petenti rē iure dñii possessionē. p̄bare ñ suffiat. Sedo pōt sūmari q̄ ad lr̄am sic. Si petēs rez ex vna cā succūbit ex alia cā petere poterit. h. d. Jn prima decisa diffinitio. in scōa. ptestatio ibi ad hec. N2ō p̄mo hic do. an. q̄ vbi agit de subiectōe eccle. dirigē dus ē libellus cōtra possidentē eccliam ut subiectam ꝛ nō ꝓtra subiectū. sed certe salua ipis reuerentia totū contrariū colligit hic. nā hic nō fuit actū cōtra papā qui possidebat subiectionē monasterij. ut in gl. i. sed cōtra subiectū scz abbatē ꝛ conuentū. isti enī non possidebāt subiectionem cū non possent possidere se ipos ut in. c. nulla. xciij. di. ꝛ. c. cū nō liceat ꝛ. c. cū ex officij. de prescrip. sed possidebāt ab alio ut satis patet ꝛapa. Et ideo colligo totum oppositum q̄ sup subiectione potest agi nedū contra possidētem ipam subiectionē. ut in. c. auditis. de prescrip. ꝛ in. c. inter qua tuos. de ma. ꝛ obe. sed etiā contra subditum cui⁹ subiectio petit. vt probat hic. ꝛ in. c. cū inter. j. de re iudi. nōt etiā Jnno. in. d. c. auditis. ꝛ ē ratio. q̄ facto subditi iste nō possidet. Itē pōt subditus vocari ad iudicium ꝓ suo interesse. Interest enī subditi nō mutare dūm seu nō recognoscere supiorē cōtra papā. ut in. c. fi. de dila. ꝛ qō ibi dixi ad idē vide bo. tex. in. c. subdita. j. de re iudi. Notat secūdo idē Bo. an. q̄ ex sola p̄statione census non arguit proprietas subiectionis rei cuius nomē p̄stat. Et certe licet credā dictum in se verum ꝓ id qō. j. dicam. nō tamē hoc colligi. ex tex. cum hic nō fuit probata p̄statio tanti tpis q̄ sufficeret ad p̄scriptionē. vnde ꝛ bal. in. l. solent. in fi. ff. de offi. procōsul. tenet cōtrariū dicēs q̄ si longissimo tempore vna eccla soluit censuz alteri p̄sumit ei subiecta sed ut dixi nō credo q̄ hoc dictū bal. sit verum. ut plene dicā in. c. pruenit. j. de censi. ꝛ. j. aliquid dicz

Nota tertio q̄ ad probandum dñium nō sufficit probare possessionē. Nō quarto ex hoc ꝛ ex tex. scōm hāc lec. q̄ ex hac p̄statione census aliq̄ tpe probat quasi possessio subiectionis. sed certe hoc dictum intelligo procedere q̄n census p̄stabitur in signum subiectionis. vel quia aperte hoc exprimebant vel tacite vel tpe quo alij subditi ibant ad synodū isti solue bant censum. nā rōne loci ꝛ accessus ꝛ ex qualitate p̄sone cui soluebat satis pōt argui q̄ in signū subiectionis soluebat. ꝛ sic intelligo istum tex. sustinēdo illam lec. quā sentiunt hic doc. quia per hanc solutionē certis vicibus factam fuit probata quasi possessio subiectionis. ꝛ sic etiā restringo dictū bal. nā indeterminata solutio arguit ꝛ certificat ex circūstantijs. Et ad hoc habes glo. nō. in. l. cū quid. ff. si cer. pe. facit. c. illud ꝛ qō ibi nō. ō p̄sump. ꝛ i. c. fi. ō dispō. ipu/ an traditō ānuli inducat mr̄imoniū seu spōsalia nō. i. c. ex lr̄is ō spon. ꝛ. i. c. i. de iudi. i illa qōne. An p̄ illa v̄ba null⁹

tali cõiect.pferat eccõicatio.ex cõiecturis in B arguitur.secus puto vbi solũ.pbata est census solutio. nec sunt alie cõiecture in signũ subiectionis. tũc enĩ non pbat subiectio nec possessio subiectionis.qz cũ solutio census plura significare possit.ut in.c. recepimus de priuil.et in.c.quãto.j.de censi.et in.c.pterea co.ti. z hic i gl.pbatio generalis z equiuoca nõ relenat.p bantes sup certa et determinata significatione.vl su p certa specie contenta sub genere.pbato ut ẽ tex.nõ in.c.in psentia de.pba.facit tex.cũ glo.in.c.pia ð except.li.vi.et ad materiã nostrã videt tex.op.in.c.constitutus de reli.et in.c.cũ venerabilis.de censi. et apte sentit Jo.an.post Host.in.c.qñ de priuil. vbi dicit qz si eccl̃ia ẽ exẽpta lz soluat censum vel aliud tẽporale p hoc nõ.pbet subiectio ut in multis.c. pall. qð intelligo mõ pdicto nisi alique circũstãtie et cõiecture demõstraret qz in signũ subiectionis soluat. nã euidens pdict.qð cõstat p cõiecturas.l.licet.de le.i. Hic ẽ qz dicit Jo.an.post Host.in.d.c.qñ.qz si eps recipit aliqð ius epale ab eccl̃ia psumit subiecta.fac qð le.et nõ.in.c.i.de rel.domi.et in.c.ij.de renũ.li. vi.Et vide Bar.in.l.cũ de in rem verso.ff.de vsufru. in f.vbi dicit qz ex sola solutione nõ psumitur solues vasallus nisi aliqua cõtẽplatione solusset et sic dicit se intelligere nõ.in.d.l.solent.ff.de offi.pco cõsul.et vide qð dico in.d.c.puenit de censi. Quid aũt in alijs pstationibus nũqd sufficit petere certã pecuniã qz fuit longo tpe solata.Host.qz nõ. qz actor succũberet si uiteret soli pstationi dicẽdo.peto ut soluas. qz tot annis pstitisti.ut.l.si certis annis. C.ð pac.et l.creditor.C.de vsur.sed debet fm eã allegare cãm cõstituti.et inducere tẽpus ad pbandũ seu psumẽdũ cãm.ut in.d.l.cũ de in rẽ verso.ff.de vsufru.et ibi vide plene per bar.et qð dico in.d.c.puenit.vbi ẽ plene examino.Et mirandũ ẽ qz doc.nostri cõiter transierunt cũ hoc dicto Host.qz nullo mõ.pcedit.put ponit.et saltẽ nõ remiserunt se ad iura supius p me allegata.vñ attẽde qz hoc dictũ Host. põt diuidi in duas qõnes. Prima qõ est an põt peti census seu aliquid tpale ex solo cursu tpis. Secũda questio ẽ uungd allegata causa debiti.pbet ex solo cursu tpis. Ad pmã dic qz aut allegat pscriptio tanti temporis de cui in itio nõ est memoria.et sufficit qz ex cõtinuatione tãti tpis psumitur debitũ.et habet vim tituli.l. hoc iure. §.aqueductus.ff.de aqua quoti.et esti.et.c.i.de prescrip.li.vi.vide glo.op.xviij.q.ij.seruitiũ.et.c. null l.q.i.tenet host.et Jo.an.in.d.c.puenit et Bar.i.d l.cum de in rẽ verso et hoc cãu non procedit dictũ Host. Aut allegatur cursus minoris tpis.et tunc si agitur ad inducendã obligationẽ.nõ sufficit et hoc cãu procedit dictum Host.si vero agitur in liberatione inducẽda et tunc si resistit ius cõe nõ sufficit ut.l.ppit. C.ð prescrip.xxx.an.et.d.c.de prescrip.li.vi.si vero nõ resistit et tunc scõm varias naturas actionũ requirunt tpa.nã quedã tollunt minori tpe.z quedã maiori.ut l.sicut z.l.omnes.C.de pscrip.xxx.an.z insti.de perpe.z tẽpo.acti.qð.pcedit etiã de iure canonico.nã lz cõtra eccl̃iam nõ currat prescriptio nisi quadragenaria de pscrip.de quarta.et quasi p totũ. secus contra alios etiã clericos.ut nõ.glo.xvi.q.iij.possessiones z p Jo.an.in regula qui ad agendũ.de re.iur.li.vi.i merau.z hoc p Bar.in.l.cũ de in rem verso.z sic limita z restrige dictũ Host.hic. Quo ad scõam qõem an allegata cã.pbetur ex tpis cursus.z si ẽ prescriptio tanti tẽporis de cuius initio memoria nõ exstit. tũc in dubio sufficit qz habeat vim tituli.ut.ẽ.dicti. aut si ẽ tanti tpis.z si ius cõmune resistit nõ probat qz ita li pscriptione requirit titulus.ut in.d.c.i.de pscript. li.vi.z sic nõ sufficeret allegare cãm.aut ius cõe non resistit.z tunc aut queritur nũqd psumat cõtra facientẽ vel cõtra soluentẽ.aut cõtra patientẽ. primo cãu presumit titulus ut ẽ tex.nõ.in.d.l.cũ de in rẽ verso.secũdo cãu cõtra facientẽ.aut queritur de psumendo titulum in cõmodũ z fauorẽ patientis.z presumit.l.si filius.C.de peti.hered.vbi dicit qz si filius longo tpe possedit hereditatẽ presumit eã agnouisse.aut in ipi incõmodũ z tunc aut tractamus de modico piudicio z psumit titulus.z sic põt,pcedere glo. in. d.l.cũ de in rem verso.que vult psumi cãm in seruitutib agrẽdis.facit.l.qui in alieno.ff.de acqui.here.z vide qð nõ.glo.in.l.pe.C.cõi diui.que notabiliter dicit.qz si habentes rẽ cõem possederũt eã,p diuiso longo tpe psumit inter eos diuisionẽ pcessisse.si vero tractat de magno piudicio.z tũc aut logmur de psumẽdo titulo obligatorio.vl liberatorio pmo cãu ñ psumit uno teste verus titulus z possessio vera vel putatiuus iusto errore ut.l.celsus.ff.de vsuca.z.C.de rei vend.l. nullo.sed si de presumendo titulo de liberatorio.z tunc aut loquimur de liberatione a lucro odioso.z presumitur titulus.ut.l.cum quidam.§.diuus.ff.de vsu. vbi presumitur remissio si creditor longo tpe nõ petijt vsuras preteritas.aut agitur de liberatione lucri non odioso.z tunc ex sola patientia longi temporis non presumitur.ut.l.libertus. §.i.ff. de ali.z ci. le. requiritur ergo legittima prescriptio. Aduertendum tamen qz omnes leges que dicunt qz in actionibus personalibus non prescribitur minori spacio xxx.an.debet intelligi quãdo interuenit sola patientia.secus si cũ patientia longi temporis alia interuenerunt.ut nõ.in.l.procula.ff.de proba.vbi ex taciturnitate longi temporis psumit dimissum fideicommissum debitũ.nisi sepi de alijs habita rõe de fidei cõmisso mẽtio facta nõ fuit.de ẽ dic ut ibi nõtur. Item qñqz ex vnico actu psumit titulus ut si pcessit ptract locatõis.tũc si stetit p ãnũ psumit ptractus tacite renouatus.ut.l.itẽ queritur. §. qui impleto. ff. locati.

de restitutione spoliato.

Visum est supra de causa possessionis. sz. qz cũ restitutionis possessoria è. Jõ ò illa submittit fm goff. Vel viso qualiter possessione pdat qz pdita restituẽda est. iõ. rc. fm Hostiẽ. Vel tertio cõtinua sic. Vidimus. ẽ. quo ordine cãe ꝓprietatis t possessiõis tractande sunt. sed qz dubitari possit. an spoliatus sit indistincte restituendus. iõ subiecit hãc rubricam.

Icet. Si consentit qui restitutionẽ petit potest sibi qõ de ꝓprietate referi. Vel dic Aduersus restõez petẽtẽ nõ ẽ audiendus re' de ꝓprietate opponés. nisi actore cõsentiẽte. h. d. Jn prima spoliati ꝙquestio. Jn scda ibi qz si ita ẽ. cõmissio bimẽbris. t scda ibi alioquin. Nõ prio ec clesiã seu dominiũ teneri ꝓ violentia illata a suis hominibus. qõ an sit indistincte verũ. j. dicã. Nota scdo ibi irrõnabiliter rc. qz ꝓ qualibet irrõnabili occupatione dat de iure cõmuni possessoriũ recuperande Ita colligit hic do. an. sed certe hoc nõ colligitur h. ꝓ tex. ibi violenter ablata. rc. an aũt illud dictũ sit verum dic ut nõ. j. eo. c. sepe. t. c. cũ ad sedem. Nota spoliationi posse renunciare priuilegio suo ut añ oia restituat de quo ẽ. ti. ij. c. fi. nec iudex dz supplere ex officio qõ intellige nisi imineat in restõe periculũ aiarum. hoc enĩ casu etiã nõ petenti. põt restõem facere ut in. c. ij. t. c. ex parte. de cõuer. cõiuga. vide glo. i. q. iiij. qz pslatus. Nõ qz si ꝓ testes admissos constat. ꝓ reo de iure ꝓprietatis denegẽt restitutio. idẽ si cõstat ꝓ cõfessionẽ ipius rei. t vide notanter ꝓ Inn. in. c. constitutus de fi. prec. Nota qz priuilegiũ cõpetẽs spoliato. ut añ omnẽ cõtentionẽ sup ꝓprietatẽ fiat restitutio. pceda etiã si agat cõtra eccliã ꝓ laycũ spoliatũ. Facies sunt gl. sed nõ glo. i. ex qua habes vnã differentiã maximã inter interdictũ recuperande t interdictũ adipiscende seu exhibitorium. nã in primo nõ admittit reꝰ volẽs ꝓbare dominium. etiã in cõtineti secꝰ in interdicto adipiscende vel exhibitorio t similẽ gl. habes i. c. lras. j. e. t vide bonã gl. i. c. sup cã ij. q. v. Et põt ee rõ diuersitatis fm doc. qz cũ agit ò exhibẽda re vel adipiscẽda. qõ faciliter expedit sed interdictũ vĩ vi. requirit cãe ꝙgnitionẽ. ẽ. de offi. dele. cõsultationib⁹. t iõ hoc interdictũ non de facili ipeditur. sicut nec de facili expedit. ego reddo aliã rõem t meliorẽ iudicio meo qz pcedẽs ẽ nimis gnãlis t necessario ñ ꝓcludẽs. Dico ꝫ qz interdictũ vĩ vi ẽ magis priuilegiatũ ꝓpt odiũ spoliatoris t i fauorẽ spoliati ñ enĩ vr ꝓsentaneũ ut spoliatꝰ cõtẽdat ut actor t qz reus admittat etiã i cõtineti. q' voluit ius ꝓpria auctẽ sibi dicẽ cũ ex hoc sit maxie puniẽdꝰ de ꝓbend. cã q. li. vi. t. l. sicꝫ in tantũ. L. vĩ vi. t. xvi. q. vi. placuit Et si dicerem⁹ oppositũ sepe dare materia spoliandi aliũm

t idẽ in similibus. t hoc nõ. eleganter Bar. in. d. l. cũ de in rem verso. t vide qõ dicã in. d. c. pueni. t scdz hec limita t restringe scõm dictũ Goff. qui etiã querit hic de illo qui cõsueuit soluere censum ecclie alicui⁹ rei. t cessat in solutione ꝓ biennũ nũqd res sit cõmissa Hosti. remittit ad summã de loca. sub. §. potuit. t. §. quid ergo t se. Ego remitto te ad glo. singula rẽ in. c. constitutus. de rei. domi. t ibi etiã per Inn.

Glo. i. ponit casum lr̃alem intelligendo qz hic fuit actũ petitorio t possessorio sup subiectione. t istis quinquaginta soludis petitis in signũ subiectiõis et qz patriarcha in possessorio obtinuit t i petitorio succubuit. Jo. an. dicit se nõ credere qz obtinuit i possessorio. dic qz hic nõ apparet qz fuerit actũ possessorio nã si obtinuisset in possessorio fuisset restitutus ad solutionẽ illius pecunie. ut in. c. querelam. de elec. t sic papa nõ dixisset si vult petere alio iure. cũ eũ tã consecut⁹ ꝓ iudicio possessoriũ. dic ergo qz hic fuit actũ petitorio tantũ. petendo subiectionẽ t illã pecuniam in signũ subiectionis t succubuit. qz illa. ꝓbauit illaz ꝓprietatẽ qz tãto tpe ꝓcepisset qz sufficeret ad ꝓscriptionẽ sed possessionẽ dũtaxat. ꝓbauit. que nõ sufficit ad optinendũ in ꝓprietate. nec fuit restitutus. qz ad hoc nõ fuit actũ. nã sententia dz eẽ conformis libello. quare papa dicit qz si vult petere alio iure audiet t ꝓ hoc colligit qõ facit ad titulũ. licet glo. ipugnet t male. vult enĩ iste tex. qz agenti petitorio nõ sufficit ꝓbare possessionẽ. Sed opp. contra text. t contra ꝓdicta t videt etiam qz si magno tpe ꝓcepisset censuz ex hoc nõ probaret subiectio. cũ cẽsus qñqz sit signũ subiectionis. qñqz signũ ꝓtectionis. ut i. c. recepim⁹ de priuil. nõ ꝓbat ergo hoc eẽ qõ ab hoc contingit abesse. de spon. tue. Jo. dicit glo. i. qz hic petebat in signũ subiectionis. sed qz monasteriũ erat exemptuz succubuit. qz nõ recepit tanto tpe. rc. Aduerte qz glo. loquit inepte t nimis generaliter. Intelligo ergo primã ptem ut. ẽ. dixi quando census soluebat tacite vel expresse in signũ subiectiõis t tunc si tãto tpe fuisset ꝓstitus qz sufficeret ad ꝓscriptionẽ eẽt probata subiectio. ar. in. c. cũ venissent. de resti. spo. sola enĩ petitio in signũ subiectionis nõ sufficeret. qz non ẽ credendũ parti. hoc etiã sentit Jo. an. hic qui dicit qz census qñqz ꝓstatur ptextu cõuentionis vel alicuius relicti. scienda ẽ igit cã scõm eũ. de censi peruenit Et in quantũ gl. ponderat qz hic monasteriũ erat exemptũ hoc non erat necessariũ. nisi velles intelligere qz al' cessante hoc priuilegio hoc monasteriũ erat subiectum patriarche. sed si eẽt subiectũ epo loci t al' nõ esset exemptum. procederent ea que. ẽ. dixi t que habentur in isto tex. ut non sufficiat prestatio census aliquando facta. nisi secundum' quod supra dictum est t hec sufficiant.

propria ancte. qō nō ē hendū. ar. i. c. quāto ō dimor. t. l. nō aſt ſingulis. ff. de re. iur. t vide qō nō .i. d. c. litteras. ĵ. eo. ſed in alijs interdictis be rōnes ceſſant imo equū ē ut dñs qui nō reperit in culpa nō teneat exhibere rē ſuā ſeu poſſeſſionē in alium tranſferre. ex quo vult ins ſuū icōtinenti, pbare t in mora modici temporis nō eſt p̄iudiciū. ut. l. ſi debitori. ff. de iudi. t. l. ſi is a quo. ut in poſ. lega. Gl. ĵ. eſt clara t ō materia vide planiſſime p Bar. in. l. i fundo. ff. ō rei vendi. t per glo. t vide tex. ſingulare t notabilem. in l. plane. ff. de peti. here. t qō ibi dicitur dicam aliqd in. c. grauis. ĵ. eo. vbi tangitur t mdr cadit ibi q̄ b.

Nūc ex gl. pro declaratione. c. p̄mo op. ꝓtra tex. t id qō dixi in p̄mo nōbili. t videtur ecclam ſeu dominū nō teneri ex facto familie ſue. ut probatur exp̄ſſe. in. c. cū ad ſedē de reſti. ſpo. t nō. in. c. ĵ. ō. ō ordi. ꝓgni. Hoſti. hic dicit q teneť cū ecclia ſeu dñs de violentia p ſuos illata. qñ res peruenit ad ip̄m. ĵ. eo. ſcpe vel qñ mādauit. vel ratū habuit. ff. de vi t vi ar. l. i. §. ait prator. t. §. deieciſſe. t. d. c. cū ad ſedem. vide tria hic cōſiderenda breuiter. Primo nūqd dñs teneatur ex facto familie ſue? Secō an dñs poſſeſſiōis ſeu territorij teneat de maleficio facto ſuper ſuo territorio. Tertio nūqd extranei quilibet ſcīes maleficiū t nō prohibēs teneat ex ſola ſcia. Quo ad primū cōcludit Bar. in. l. negd. ff. de incen. rui. nau. t ſequūť eū Jo. de lig. t Bo. an. hic dñm nō teneri ex facto familie. niſi qñ familia deliquit in illo officio ſeu miniſterio in quo ē p̄positus dñs t ip̄e in illo miniſterio vtiť opať familie. Eſt eni tunc iputeť dño ſi nō elegit ſeu p̄poſuit honeſtā familiā ut. l. i. §. familie. ff de publi. vbi p̄positus ad vectigal. teneť ex facto familie ſue. ſeu quā ſibi adiunxit in illo miniſterio. Idē eſt videre in nauta. qui teneť ex maleficio facto p familiā ſuā. ut in titulo. ff. fur. aduerſus nau. teneť tamē dñs ciuiliter t nō criminaliter. ut in. d. l. negd nec vero. Et ideo ſi aliqs eāt p̄positus ad cuſtodiā alicuius territorij teneť ex robaria facta ibidem p familiā ſuā ſine familia ſit libera ſiue ſeruilis ut in. d. §. familie. Ex quo infert poteſtatē ſeu aliū rectorē teneri ex facto officialiū ſuoꝝ. ut. l. ſi p̄. ff. de aſſeſ. t nō. bar. in. d. §. familia. liberant tamē p̄dicti exhibēdo malefactores. ut. d. §. familie. t. d. l. ſi poſt t. l. cū exhibu iſſet. ff. de publica. t hoc cū qs exercebat officiū publicū. ſecus ſi p̄natū. ut qz regebat hoſpitiū tūc nō ſufficit exhibere malefactorē. ſed eſt in optiōe dāntium paſſi an agat ꝓtra famulos an cōtra dñm ſeu hoſpitantē. ut. d. l. vna. ff. fur. aduer. nau. t nō. Bar. i. d. § familie. Et plures t notabiles t quotidianas q̄ſtiones circa delicta cōmiſſa i hoſpicio. t an ſteť inramēto hoſpitati ſup rebus amiſſis t an in cōtinēti ſit p̄ſumptio q delictū ſit factū p familiā hoſpitis? an p alios viatores vide p Bar. in. d. l. vna. ff. fur. aduer. t aliqō de iuramēto vide in. l. ſi qñ. C. vñ vi. t an eo cui quis teneť pro alio ſtetur iuramento dāntium paſſi t aliqd etiā nō. in. c. fi. ō. qō me. cau. Ad ſe amdū an dñs agri ſeu ſeruitorij teneat ō robaria ibi facta? cōmuniter teneť q ſic ſi dñs fuit ſciens t potuit prohibere t nō prohibuit. nō cui debet pati ut maleficiū cōmittat ſup ſuo. ut. l. i. C. de fal. mo. ſecꝰ aūt ſi prohibere nō potuit. l. i. §. ſed aūt. ff. ſi fami. fur. fe. dī. Et idem dicit de villa ſeu caſtro ut teneat ſi potuit prohibere t nō prohibuit licet i hoc vltio aliter ſentiat gl. in auē. ut nulli iudi. §. quoniā vero coll. ix. ſed primū dictū cōiter teneť ut nō. Bar. in. d. l. negd. ff. de incen. rui. nau. t p Ja. de bel. i. d. auē. ſequuntur etiā hic Jo. de lig. t do. an. q teneant p̄dicti ciuiliter nō criminaliter t ut villa ſit ſolwendo poterit interponi collecta. vide per Bar. in. d. l. negd. t plenius de modo imponendi collecta vniuerſitati in. l. iij. ff. de re iudi. Ad tertiū nūquid ex ſola ſcia quis teneť ex quo nō reuelauit maleficiū cōmittendū p̄ſupoſito q in ſolo ſuo maleficio non committatur? Glo. in. l. culpa caret. ff. de re iudi. dicat q nō. niſi in aliquo ſit p̄ticipes delicti. ſecꝰ dicit de iure canonico. ſz nihil allegat pro hac diuerſitate. Idē teneť glo. in. l. vtrū. ff. ad. l. pomp. de pari. t bar. in. d. l. vtrū dicit dictū gl. regulariter procedere. fallit qñ delictū erat ꝓmittendum aduerſus eū cui iſte ꝓcaius erat ſubiectus ut i. l. ĵ. t qō ibi nō. glo. ff. de paridi. t eo ſi filius ſit delictum cōmittendū aduerſus patrem. t nō reuelat. teneť ex ſola ſcientia. licet aliter nō ſit p̄ticeps i delicto ut in. d. l. ĵ. t. l. vtrū. Idem in ſeruo reſpectu dñi. t in l. i. §. ſi ſeruus. ff. ad ſill. Idē in vaſallo reſpectu dñi. t in ſubdito nō reuelante cōiurationē ſeu delictū cōmittendū contra p̄ncipem ſeu ciuitatem propriam ut. l. quiſquis. C. ad. l. iul. maie. Idem puto dicēdū conſimili rōne in clerico non reuelante delictū cōtra epiſcopum. vel ſacerdotem parrochialem cui ſi ſint parentes ſpirituales ipſius facit qō nō. in. c. ſignificaſti. de ſo. cōpe. t in. c. ceterū. de iudi. vide tex. de p̄ſpitero prochiali. xxx. q. i. cōs. t. c. ſe. De q̄o vide in de. i. ỽ. epiſcopi. de penis. facit ad vtrūq. c. qui abſtulerit. xĵ. q. ĵ. t iſti ſpirituales parentes ſunt habēdi in maiori reuerentia q̄ carnales ut i. c. pietatis. et qō ibi nō. xxx. q. iij. Et intellige q p̄dicti teneant ex ſola ſcia ſecuto maleficio t ita loquunt iura ſupra? allegata. ſi aūt nō ē ſubſecutū. tūc puto ſpāliter delicto leſe maieſtatis. de quo dicendum. ut in. d. l. quiſquis t. vi. q. i. §. verum. ỽ. ſi quis cum militibus. t hoc p̄cedit de iure ciuili. ut regulariter ex ſola ſcia quis nō teneat. de iure vero canonico glo. in. d. l. culpa. tenet q aliud ſit. ſed Inno. videť tenere primū in. c. per ĵ. de homi. facit qz ſpāliter videť in clerico. ut qs teneatur obuiare ne verberet ne ex hoc incurrat excōicationem ſi dolose taceat. ſecus ergo videtur in alijs puto

q̄ in foro cōsciē quis teneat ex sola scia ex quo po
terat obuiare delicto inferendo proxio ⁊ nō obuiauit
pro hoc habes bonū tex. i. c. dilecto. de sen. ex. li. vi.
⁊ xxiij. q. iij. c. qui pōt. ⁊ vide tex. opti. i. c. i. lxxxiij.
di. vbi dicit tex. q̄ nō ē grādis dria vtrū lētū. i. mortē
inferas vel admittas. mortē eni languētib⁹ probat ī
fligere qui hāc cū possit nō excludit ad idē. c. error. e
di. ⁊ sic pōt intelligi gl. in. d. l. culpa. ⁊ ita sentit Jo.
an. in. c. quāto palle. sed i foro ptentioso non repio ꝺ
solū punibile etiā de iure canonico. ⁊ maxime fac illō
c. quāto cū materia sua ⁊ hoc nō. Opp. vlter⁹ cō
tra tex. ⁊ videt etiā q̄ si iste reus nō cōcessisset non vī
propter hoc debebat añ omnē cōtentionē restitui. nā
pōt reus se defendere sup possessorio ⁊ etiā actorē re
conuenire. ut in. c. fi. de ord. cogni. ⁊ in. c. olim. d. i. j.
e. Jo. Jo. an. exponit text. ⁊ bene. q̄ ꝺ excludit ois
ptentio. s. proprietate. quasi secus sup possessorio. i
mo aduerte q̄ etiā vbi ius cōe ē cōtra reū possidētē
nihilominus pōt se defendere aduersus actorē ptē
dentē se spoliatū sup possessione. vñ dicūt do. ō rota
dec. diij. q̄ si rector prochialis agat cōtra religio
sos sup decimas p̄dioꝝ cōsistentiū infra limites sue
parrochie. ptendēs se spoliatū a decem ānis citra ad
mittunt religiosi volentes ꝓbare q̄ a. xxx. ānis citra
semp fuerunt in possessione nā per hoc excludūt pos
sessionē ⁊ spoliationē ptensam p rectorē. nec ob. c. ad
decimas. e. ti. li. vi. q̄ illud procedit q̄n is cōtra quē
facit ius cōe ē actor petendo restitōem. sz i cāu nostro
sibi se defendūt dicēdo se non spoliasse. agat ergo rec
tor si vult de proprietate ⁊ obtinebit. nisi religiosi. p
bāt legitimā p̄scriptionē vel alīū titulū legitimū. sā
as eis q̄ licet ius cōe faciat pro rectore in petitorio.
nō tñ in possessorio. ut colligit notabiliter in. c. olim
iij. j. eo. ti. ⁊ ex hoc nō duas limitationes ad. c. ad de
cimas. Ultimo op. ⁊ videt q̄ iste clericus nō de
buit admitti pro eccliā sine mandato. ut in. c. i. de. p
cura. Jo. dicit Guil. nazo. q̄ habuit mandatū al' nō
fuisset admissus. sed Jo. an. dicit q̄ etiā sine māda
to fuisset admissus ad defensionē. xij. q. ij. nō licuit ⁊
j. de re. ecc. nō alie. c. si quis. vide de hoc bo. gl. in. c
cozā. de offi. dele. ⁊ in. c. i. de. pcu. ⁊ an possit clericus
de ecclesia agere sine mādato saltē alijs negligētib⁹
⁊ defendere tūc sine cautione. vide pulchre p Jnn. in
c. cum olim. de testi. vbi dicā. nā ad defendendū ꝙlīū
quilibet admittit cū cautione. ut. l. qui. pp̄rio. ff. de p
cur. ⁊ nō. in. c. i. de. pcu. Sed dubiū ē. nūqd clericus
ecclesie admittat ad defendendū vel agendū sine mā
dato. vide ī. d. c. cū oli. ⁊ habes bo. gl. ī. d. c. cozam.

Ollicite. Casus. Petenti restituti
onē nō obstat exceptio ab
iurationis facte post spoliationē. h. d. fm
Jo. an. qui in hoc videt sequi lec. gl. Vel sic fm do.
an. Cōtra agentē recuperande nō virisimilis exceptio
nō admittitur sed ea reiecta admittit ꝓbatio possessorij ⁊ diffinitio. Ego tertio modo summo ⁊ sic Petenti restitutionem beneficij non ob. renunciatio facta post spoliationem. quia presumitur non spontanea. quoniam ⁊ si probaretur spontanea deberet ob stare talis exceptio vel renunciatio in beneficialibus ut j. dicam. Diuiditur primo ponit cāe cōmissionē in qua prius prouidet replicationi. qua ꝓbata repellit exceptionē submittens rōem ibi q: non est. secō ponit finalem determinationem. ibi sed testes. Nō. singulariter ex isto tex. q̄ vbi aliqua exceptio ꝓponit in genere que in certa specie sub genere contenta cōcludit intentū excipientis. incerta vero non. per hoc non debet excludi statim. sed debet iudex instare ex officio. ut declaretur an proponat in cāu concludētis aut nō. ut primo cāu admittat. secō reiciatur. ꝺ colligitur hic ex eo q: opponebatur exceptio renunciationis in genere. que debet admitti si fuit facta añ spoliationem. secus si fuit facta post spoliationē. p rōem quā j. subijciam. nec propter ipius generalitatem excluditur. sed fit inquisitio in quo casu opponit. Et sic intellige tex. notabilē cum gl. in. c. pia. de excepti. li. vi. vbi dicit q̄ opponēs excōicationē cōtra agentē. debz exprimere ipius excōicationis spēm. dz enim intelligi ut nō incōtinēti iudex reiciat exceptionē i genere. propositā. sed inducere ptem opponentē ad expssionē qualitatis ⁊ speciei si autē admitteret talis exceptio generalis nō viciaret actus dūmodo in ꝓbando deueniret ad spēm concludentē. q: tunc presumit illa species deducta. ad hoc q̄ nō. Jnn. in. c. ceterum de iudi. facit. l. si. L. de anna. except. ⁊ q̄ nō. in. c. ij. de libel. obla. secus si ꝓbatio est generalis. tunc non sufficeret si in qualibet specie sub genere contēta. nō concluderet intentio probantis. ut probat in. c. ī pre sentia de ꝓba. Ex quo habes vnā driam inter exceptionē ⁊ probationē. Et rō diuersitatis ē. q: exceptō pōt declarari. sz ꝓbatio iā facta post cōclusionē non de fi. instru. cū dilectus. si aūt exceptio vl' ꝓbatio generaliter facta est talis q̄ in qualibet specie sub genere contēta cōcluderet intentus excipientis seu ꝓbantis. non obstaret generalitas. pro hoc vide bonā gl. in. d. c. pia ⁊ ar. opti. in dicto. c. in presentia. facit. c. ex parte. ō. de rescrip. cum si. Sed contra p̄dicta ⁊ contra tex. op. ⁊ videt q̄ iudex nō debeat ex officio inquirere super spoliatione ad vtilitatem priuatam. ut. l. iiij. §. hoc autē iudiciū. ff. de dam. infec. ⁊ q̄ ibi nō. ⁊ per Jnno. i. c. ad nostrā. ij. de iureiuran. Hostī. dicit q̄ spoliatio nō ē expediēda p viā inquisitōis ni si q̄n litigantes sunt persone miserabiles. ō. eo. c. i. vl' quando epūs cognoscit inter clericos suos. xi. q. i. si quis cū clerico. hoc vltimū mihi nō placet indistincte cum nullibi ꝓbet q̄ tunc possit epūs officiū suū non postulanti impiri ad vtilitatem priuatā. Et fortiter

ob.qō notat Jnn.d.c.ad nostrā.ij.ꝛ glo.iij.ī.c. bo ne.l.primo.de postu.prela.Bo.an.dicit qꝫ iudex b nō inquirit ex officio sup principali petito.sed bene suppletqī,ꝓponit exceptio nō verisimlis.vel nō con cludēs.sed per hoc nō respondet recte ad cōtrarium Jō dico qꝫ in cāu huius.c.iudex suppleuit de iure. et nō de facto.debet enī iudex,puidere ne iudiciū sit de lusoriū:nec admittere,pbationes nō cōcludentes.de iudi.cām.ꝛ in.d.c.pia.ꝛ nō.glo.in.c.i.de elec. li.vi. Jdeo voluit discuti ꝑus quo cāu,ꝓponet illa excep tio generalis an in cāu concludentis vel nō. Alia nō colligo qꝫ veniūt examinānda cū itellectu.c. Uenio ad gl.ꝛ opp.i eo qꝫ papa mādat inquiri quo tpe iste fuerit spoliatus.videt enī qꝫ ante omnē ꝓtentionem spoliatus sit restituendus.vt.ī.c.ꝓpi.ꝛ j-eo.c.i līis.ꝛ in.c.itē cum ḡs.Glo.i.circa hoc multa verba ñ ne cessaria effundit.habet tamē locū intellectū.cōtraria enī loquūtur de exceptione cōcernēte ꝓprietatē.ſz hic loquimur de exceptione seu defentione cōcernēte possessoriū.seu detrahentē iure agendi possessorio. si enī iste renūciauit.ꝛ postea veniēs nō fuit admissus. vel fuit inde deiectus.nō pōt ꝓtendere spoliationem qꝫ ut dicit Jnn.ꝛ Jo.an.hic.ꝛ nō.etiā i.c.sup hoc de renū.qꝫ per renūtionē spontanee factā iste pdidit dominiū ꝛ possessionē.facit.l.si qs in.§.differentia. ff.de acquir.pos.ꝛ sic nō pōt agere possessorio ō off. dele.c.ꝓsultationib⁹.ꝛ hoc itelige qñ statim post re nunciationē fuit inde eiect⁹ vel nō admissus Quid aūt si post renūciationē iste incubuit possessioni de fa cto ꝛ postmodū fuit inde eiectus.ꝛ Jnn.i.c.sup hoc ꝑall'.dicit qꝫ pōt petere restōem. Nec obstat sibi exce ptio renūtiationis.ꝛ cū sequūtur.Bo.de rota decisi. al'.cxiij.ꝛ Bo.an.j-c.ꝓpi.Ratio diuersitatis esse pōt.qꝫ si incōtinēti post renunciationē non admittat vel ejciat nō pōt ꝓtendere spoliationē:cū saꝑm spo liauerit sponte renunciando.amisit enī p renunciatio nē dominiū ꝛ possessionē.ut in ꝑdicta.l.sigs i.§.dif ferentia.ꝛ ita nō.Jnno.hic ꝛ in.d.c.sup hoc.vnde si volebat nō obstante renunciatione possidere:nō dici tur spoliari:si incōtinenti ejciat.sicut ille nō pōt age re interdicto:qui vi incepit possidere: ut incontineti fuit spoliatus ut in.c.olim.ci.primo de restī.spo. ꝛ.l iij.§.cū igitur.ff.de vi ꝛ vi.ar.sed si post renūciatōez incubuit possessioni:ꝛ ex intervallo fuit spoliat⁹:pōt pretendere spoliationē:qꝫ etiā ille qui vi incepit pos sidere nō pōt ex intervallo repelli.al' agit interdicto vnde vi.ut.d.§.eam igit.ꝛ.d.c.cū olim.ꝛ hoc dictū Jnn.sic declaratū singulariter nota.ꝛ limitat multū materiā huius.c.ꝛ se.sed ego hoc dictū Jnn. nō cre do simpliciterꝝ.sed puto qꝫ in beneficialibus exq̄ fuit renūciatio simpliciter facta in iudicio:ꝛ sic nō po test ee non notoria.ut in.c.nostra.ꝛ.c.fi.de cohabi. de.ꝛ mulie.ꝛ qō nō.in gl.in.c.exceptionē de excep.

Uel si fuit facta extra iudicium in pnīa tantoꝝ ita qꝫ factū possit dici notoriū vel appareat inde solēne instru mentū de recenti factum:ita qꝫ nō habeat ꝑsumptio nē falsitatis:sic qꝫ fere pōt dici factā notoriū .maxie si est sigillatū sigillo autētico.ad hoc qō nō.Jnn.i.c ij.in fi.de cōsir.vti.vel inuti.ꝛ in.c.ex insinuatione de appell.ꝛ qō nō.in.c.super litteris.de rescript. obstat exceptio defectus,ꝓprietatis notoria:licet nō fundꝫ intentionē excipitis.satis enī ē notorie constare de ꝺ fectu ꝓprietatis restitutionē petentis in isthis bene ficialibus.ut in.c.cōstitutus.ꝛ qō ibi nō.Jnno.de fi.ꝓcl.ꝛ in.c.quoniā.eo.ti.ꝛ plene dicam in.c.in lit teris j-eo.ꝛ nō.Jo.an.in addi.spe.super rubrica bu ius tituli:ꝓo hac sententia facit iste tex.ꝛ in.c.ꝓpi. non cauillando litteram. Nam hic ꝛ ibi sufficit pro bare renūciationē p̄cessisse ad finē excludendi actorem.Et hoc credo verꝝ nisi longo tpe post renūcia tionē steterit in possessione.tūc enī ex diuturnitate tē poris possessio saltē ad partē possessorij ꝑsumit in sta.qꝫ potuit verisimiliter ius acquirere ꝺ nouo.nec ē verisimile supponē de bono fuisse eꝝ passum sine ti tulo tanto tēpore possidere.ut nō.Jnn.in.c.ij.de in inte.restī.ꝛ per doc.in.c.illud.de ꝑsump.facit.c.liꝫ eꝑus.ꝛ qō ibi nō.de ꝑben.li.vi. ꝛ sic posset,predere dictū Jnn.hoc etiam videtur velle Bo.an.in.c.in lit teris.ꝑalle.vbi dicit qꝫ agenti possessorio in benefi alibus obstat exceptio renunciatōis iudicialis.quia illa notoria est.ad hoc vide j-c.proximo.secus autꝫ est in rebus,ꝓbanis.Jn illis enī nō obstaret exce ptio renūciatōis.quia per renūciationē ius nō acq ritur alteri ut nō.Bar.in.l.naturaliter. §.nihil cōc. ff.de acqui.pos.ꝛ satis ē qꝫ erat in possessione de fa cto:ꝛ iuste possidebat donec alius,ꝓbaret de propri etate ut.l.fi.C.de rei vendi.non ergo obstabat excep tio defectus ꝓprietatis:si nō fundat intentionē ex cipientis.ut nō.gl.in.c.ad decimas.co.ti.li.vi.ꝛ ti cā in.d.c.in litteris.nisi renūciatio eēt tali mō facta: qꝫ per eā sit translatū ius in aliū.ut quando renunci auit ꝛ cessit aduersario omnia iura sua.tunc enī excep tio defectus proprietatis obstat agenti:ꝛ fundat in tentionē aduersarij.ꝛ sic obstare ḃz.ut.d.c.de deci mas.ꝛ qō ibi notat. Et hoc bñ nō qꝫ vltra alios habes valde aptū intellectū.hui⁹.c.ꝛ.sc.ꝛ dicā ad huc lati⁹ cū gl.sequēti.Opp.ꝓtra ꝑdicta ꝛ ꝓtra tex.ꝺ c.j-.ꝓpi.vbi exceptio renūciatōis obstat idistincte agē ti possessorio.Do.ex gl.ij.ꝛ ex tactis i ꝓpia ꝛ i.c.sc. colligunt q̄tuor solutōes.Ꝓpria ē qꝫ ista decre.ꝓuz dispēsatōem:ex eo qꝫ audiē ꝓtra inramentū de iure eni ñ debuisꝫ iste clericꝰ audiri ut i ꝓtrario hec solutō po nit ꝑ gl.i.c.sc.sed hec solutio ñ ē bona.qꝫ intellect⁹ in riū ñ iunt trahēdi ad gr̄am ut nō.Jo.an.i.c.expte a de.ꝺ testi.itē ex dispōne.hui⁹.c.ñ ꝑt colligi qꝫ b fuit gr̄a ad idē qō habet ē.i prohemio.vbi mandatur qꝫ

bus iuribus vtamur in iudicijs ꝛ i scholijs/ꝛ b. c. sup fuerec aũ nõ appareat aut fiat ista ꝯtia. ideo nõ fuisset posita hic/si ꝓtineret ꝯtiam. vt. s. i. ꝓbemio Secũda solutio ẽ qꝫ hic metu renũciauit ꝛ nõ coꝛã suo iudice. i. c. sc. renũciauit spõte ꝛ coꝛã suo iudice/hec solus colligit hic ex glo. ij. que mihi non placet quo ad istum tex. qꝛ hic nihil dꝛ qꝫ metu renũciauit nec põderatur qꝫ coꝛã nõ suo iudice fuerit facta Tercia solutio est qꝫ hic agebatur possessorio tñ ibi possessoria ꝛ petitorio. hec solutio nimis restringit dispositõnem. c. sc.

Quarta solutio est qꝫ in. c. sc. admittit exceptio renũciatõis facte aũ omné spoliatõem. qꝛ illa cõcludit ad possessoriũ renũciãdo enim oũ existeret i possessione habuit rẽ ex toto ꝓ derelicta ꝛ pdit ꝓprietatez ꝛ possessionẽ vt dicta. l. si qs. §. differẽtia. ff. de acqui. pos. ideo nõ ꝑt prætẽdere spoliatõnem/illa ergo exceptio admittit tamẽ cõcernis defectũ ꝓprietatis et possessionis vt. s. dixi sup ꝑma glo. Jn isto vero. c. nõ admittit exceptio renũciatõis facte post spoliationem. qꝛ cõcernit ꝓprietatẽ solũ ꝛ nõ possessionẽ. non eñ ꝑt renũciatio referri ad possessionem quã non habebat illo tpe/ideo nõ dz admitti cõtra agentem possessorio. ut in. c. in literis. ꝛ in. c. item cũ qs. j. eo. hec solutio videt placere Jnnoc. ꝛ Jo. an. hic ꝛ in. c. sup hoc. s. de renũ. Cõtra hũc intellectũ opp. Jnno. i dicto. c. sup hoc ꝛ ita ponit Jo. an. hic. videtur enim qꝫ renũciando post spoliatõem purgat omne vicium spoliatõis vt sic nõ possit amplius agere de spoliatione quã ratificauerat sponte renũciãdo. vt ꝓbatur in simili in. l. ij. C. qõ me. cau. ꝛ i. l. si ob turpẽ. cõdi. ob tur. cãm vbi dꝛ qꝫ si ꝓmittens ꝓ metum vel ob turpẽ causam sponte solvit videt purgasse vicium precedẽs vt amplius agere nõ possit. Solvit Jnno. multiplicater. ꝛ vera ꝛ nõbilis solutio ẽ qꝫ in cõtrarijs solutio subsequẽs ẽ executio actus precedentis nec ad aliud ꝑt ordinari solutio. nisi ꝓpter ꝓmissionem pcedẽtem ideo spõte solvendo cũ non teneret/videt libere nunc donare ꝛ purgare omne vicium pcedẽs ar. in. l. cuius ꝓ errorẽ. ff. de re iudi. ℔ renũciatio sequẽs post spoliationẽ nõ ordinat ad actũ pcedentẽ. ꝛ executio illi⁹/ cuꝫ ad multa alia possit fieri renũciatio qꝫ ꝓpter spoliationẽ pcedentẽ. Jtẽ ꝓ renũciatõem sic factam nõ accrescit ius spoliatori. iuxta nõ. ꝓ bar. in. l. naturaliter. §. nihil cõmune. ff. de acqui. pos. ℔ i casibus pcedẽtib⁹ ius accrescit ei qꝫ metũ intulit vel turpẽ ꝓmissionẽ recꝑit? Et si diceres nõne renũciãdo videt rem habuisse ꝓ derelicto. ar. in. d. l. si quis. Jo. vt colligit ex dictis Jnno. in. d. c. sup ℔ ꝓcedit quo ad ius reale/ nõ aũt quo ad ius psonale inherens psone sue ꝛ sibi acquisito ex violẽtia sibi illata. nã iterdictũ vñ vi. est psonale ꝛ sit scriptũ i rẽ. l. i. ꝛ. l. fi. ff. de interdic. ꝛ maxie qꝛ tali iuri ꝑte absente renũciari non ꝑt cum absentia nihil agꝛat iuxta nõ. in. l. i. C. de pac. imo plꝰ putat do. an. ℔ qꝫ etiã si ꝑte ꝑsente renũciasset beneficio seu illi rei nõ tolleret ius agẽdi possessorio ex mẽre renunciatis. Ego puto ℔ verũ nisi essem⁹ i ꝓphanis ꝛ renũcians cederet ius suũ spõte spoliatori/tũc eñ obstaret agẽti possessorio exceptio renũciatõis/tũ qꝛ fũdaret intentõem exãpiantis sup ꝓprietate ꝛ includeret agentẽ si eẽt notoria vt. s. dixi. tũ qꝛ renũciando illi spoliatori videt voluisse purgare vicium spoliatõis saltem respectu possessionis ꝓsequẽde eam possessio sequat ꝓprietatẽ ubi notoria ẽ/vt in. c. cũ dilect⁹. s. ti. ꝓx. ꝛ. l. penul. ff. de publi. Cõtra hãc lec⁹ sic defensatã ego vltra alios fortissime oppono. nã ꝓ renũciatõem hãc lz nõ ꝓsumat spõtanea qꝛ erat spoliatus/eo tpe pdidit renũciãs ius qõ habebat i bñficio. iuxta nõ. ꝓ glo. in. c. sup ℔. de renun. ℣. in cãm. ꝛ. xv. q. vi. c. i. in glo. ij. ꝛ tenẽt do. de ro. decis. ccdxij. al. ccdlxxij. ꝛ inducit i argu. de. ij. §. sane de penis. vbi illa renũciatio metu extorta ꝓnunciat nulla q̃ fuit facta ꝓ captione ꝛ detentionẽ seculariũ potestatũ. secus q̃ quando nõ fit spõte sine tali captõe ut ibi nõ. Cũ ergo hic ꝓstaret renũciatõem intervenisse tã ꝓ ꝓbatõem qꝫ ꝓ cessionẽ spoliati. vt ptz i tex. vbi tñ mandat inquiri an ꝑcesserit. ꝛ sic nõ dubitabatur eũ intervenisse quo modo fit ilsti restõ ecclie cũ peccato cũ nullũ ius haberet respectu ꝓprietatis/ꝛ sic notorie dat vicios⁹ i gressus ꝓtra. c. cũ q̃. de eo qui mit. i pos. li. vi. Et tbe ortica ꝓmunis ẽ/vt nunquã saltẽ in ilstis bñficialibus fiat restitutio/nisi in iudicio vel alias notorie cõstaret ꝛ de defectu ꝓprietatis iuxta nõ. ꝓ Jnno. in. c. ꝓstitutus. ꝛ in. c. quoniam. de fi. ꝑ. ꝛ in. c. cũ ecclesia. s. c. ꝓx. Do. ꝓ hoc ꝓtrariũ ego arbitror hãc cõem lec. restringendã/vt ꝓcedat qñ renũciatio fuisset facta eriaz post spoliatõem i manibus supiorib⁹/ tũ qꝛ illa ꝑsumit spõtanea. ar. i. l. nõ ẽ verisimile. ff. qõ me. cau. ꝛ eoꝝ que nõ. glo. in. l. transactõem. C. de trãsac. tũ qꝛ exquo ꝓstat nõ habere ius in ꝓprietate nõ dz sibi restitui bñficiũ licet ergo renũciatio talis nõ referatur ad possessionẽ quã nõ habebat. ꝛ ideo possit agere ꝓ damnis ꝛ interesse tũc illatis. nõ tñ debet fieri beneficij restitutio ꝓ supradictã ratõem. vñ in ℔. c. nõ põderatur intervenius supiorꝭ sicut j. in. c. ꝓx. qñ aũt fit renunciatio bñficij i manibus non supiorꝭ nõ pdit ius quod habebat in beneficio. imo talis renũciatio non tenet. iuxta nõ. ꝓ doct. in. c. quod in dubijs. de renũ. nec etiam superior posset hoc casu in odium renunciantis illam rem habere ratã per. c. quod in dubij. s. quia illud. c. loquitur quando sponte in manu laycali. sed in casu nostro non apparet qꝫ i manu laycali. Jtem exquo facta fuit post spoliatõem ꝑsumit non spontanea. ut nõ. i tex. ideo ad nihilum valet illa renunciatio. nec quo ad ꝓprietatẽ nec quo possessionẽ. merito talis exceptio non debuit admitti. ꝛ ꝓ ℔ dico Jo. an. post gof. hic ñ bñ dicere inquãtũ dic⁹ qꝫ

licet ista renūciatio nō preiudicat renūcianti:quo ad possessoriū.pīudicat tñ q̄ ad petitoriū p dictū.c. qō in dubijs.r.j.c.px.ℓ enim dictū nō procedit.qr aut intervenit ꝓsensus supioris r oz preiudicare.aut nō intervenit r nō pīudicat p supradicta Et ℓ sic itelligē do habeē dare itellectus buj'.c.r se.nam ibi renūcia uit in manibus supioris:r sic pdit ius ꝓprietatis et possessionis ut.s.dixi merito bz talis exceptio obsta re.quia potius se defendit sup possessorio q̄z referret q̄stionē sup ꝓprietate:r ex his habes lec.gl.limita tam seu aliā lec.magis darū r iuri ꝓsonā.r.p ℓ itelle ctu facit nōbile dictuz lapi.allega.xxv.vbi dicit q̄ si qs anteq̄z ⟨poliaret:ꝓstituit,pauratorē ad renūciādū q̄ renūciauit post spoliatōem q̄ agenti possessorio,p tali spoliatōe obstabit exceptio renunciationis:qr p sumit voluntarie renūtiasse.r sic cessat ratio buj'.c. Item qr renuntiatio trahit ad possessionē habito re spectu ad mentē renunciatōis;ꝓstituēdo enim ,paura torē ad renūciandū voluit etiā habere possessionē ,p verdicta secuta renūciatōne:vñ renunciatio q̄ ad istū effectū trahit ad diē ꝓstitutōis cū hoc ōpēdeat a nu da volūtate.ar.in.l.paulus.ff.de acquir.here. Bo. an.nitit hic dare aliū intellectum vltra gl.dicit enim q̄ lz itellect' gl.possit sustentari:tñ litera ista assignat aliā ratōem;videlicet q̄ illa exceptio nō ē verisimilis q̄m presumit involūtaria ℓ renūciatō eq̄ ē facta p' spoliatōem quasi p̄sumat involūtaria r causata a de fectu spei possessionis recupande;ex quo dabit,p re gula scōm eum.r habebit ℓ possessoriū aliud ꝑuile giū.q̄ vbicūq̄z ꝓtra agentē possessorio opponit aliq̄ exceptio non verisimilis etiā dato q̄ ꝓdudat ad pos sessoriū vbi multe sunt p̄sumptōes ꝓtra eā repellitur opponens r nō admittet exceptio nisi tali casu cōclu dat q̄ habeat in se verisimilitudinem.hec sunt verba sua.Et quanq̄z hec lec.prima frōte videat notabilis r demulcere aures tamen si bñ consideret non proce dit de iure.primo enim sentit:q̄ si quis renunciauit beneficio,ꝓpter defectum spei possessionis consequē de q̄ posset agere possessorio r restituetur sibi benefi cium.quod est falsum p ea que supra dixi.nullibi em̄ ,pbatur q̄ talis defectus spei ex quo alia solēnia iter ueniunt habeat impedire vires renūciatōis.imo po tius probatur contrarium seu oppositum ut.s.dixi. Et destituto titulo bñficij ex quo constat non est resti tuenda beneficij ipius possessio p supra dicta. Item ex alio impugnatur ex eo q̄ sentit q̄ renūciatio post spoliatōez:si spontanee et facta ,concluderet ad pos sessionem:r q̄ hic repellitur.non quia nō concernit possessorium.ℓ quia non est verisimile zc. Certe hoc est falsum per ea que plene dixi post glo'. non em̄ po test referri ad possessionem quam non habebat nisi i casu p me supius dicto. Istud nō procedit inquātuz dicit q̄ possessoriū habebit hic aliud ꝑuilegiuz quia exceptio non ē verisimilis zc. Dico enim q̄ hoc casu nō est speciale in possessorio:imo idē est in petitorio vt exceptio non verisimilis:etiā si cōcluderet q̄ esset vera non debeat admitti nisi precedat aliqualis cau se cognitio ad obstruendam illam presumptōnez nō verisimilitudinis vt in.c. quia verisimile. de ꝓsump. r.l.non verisimile.ff.quod me.cau.r quod ibi nō.in .c.super bis.de renun.r secundū qualitatem nō veri similitudinis exigentur presumptōnes purgatine ar. in.l.iij.ff.ō testi. Et si dicas tex.hic solum ponderat non verisimile q̄ sponte zc.dico q̄ hoc ideo pondera tur ad concludendum q̄ talis renunciatio non spon tanee facta non concludat defectū proprietatis.cuiz quo ad ipm renunciantem r eius intentōez.vel q̄ si perio: possit illam habere ex post facto ratam ingra materiam.c.quod in dubijs.r vt.s. plene dixi.Et. vltima querit r so.satis clara est.sed inq̄stum in fi.ci cit q̄ secundum canones possit agi perpetuo.ut i.c. reintegranda.iij.q.i.dic melius q̄ in hoc nulla ē dif ferentia inter canones r leges.quia leges dant annū quando agitur interdicto:quia est actio pretoria.vt insti.de tēp.r ppe.actio.i prin.r.l.in bonorurijs.ff. de acti.r obli.c.reintegranda.loquit quando agitur conditione ipius canonis.r sic non agitur actōe pre toria.r hoc voluerunt hic dicere Jo.an.r gof. dicen tes finē glo,pcedere in pditōne ex ipo canone Nūc expeditis glo.formo vnā oppositōem,p intellectu li tere:videtur enim q̄ papa malefacit grauando illum clericum superfluis probationibus contra.c.licet de proba.r.l.hec stipulatio.§.diu'.ff.vt le.r nō.a.q̄ quo em̄ iste,pbauit spoliatōnem factam post renunci ationem ad quod papa mandat iterum recipi testes super spoliatione vt hic in fi.dicitur.Jo.dicunt qui dam vt refert Jnno.q̄ primo debet fieri inquisitō si per spoliatōne de plano puta per famam r per hanc semiplenam probatōnem repellentur probatōes ad uersarij super spontanea renunciatōne.Et postea de bet fieri plena probatio super spoliatōne per agentē possessorio ad effectum consequende restitutōnis:et ita loquitur finis.c.hec solutio non placet Jnno.q̄ fama non videtur ita potens vt auferat legitimā exce ptionem.quod nō.Alij dicunt r melius scōm Jnn. q̄ primo debet inquiri an esset spoliatus quando re signauit.i.an tunc eēt in possessione.vndeint princi paliter super possessione.quia si non erat in possessio ne non presumitur spontanea r postea recipiunt pro bationes super violentia.et sic ad alium effectum.ℓ hec solutio non satisfacit contrario.quia ex quo pro batur eum spoliatum tpe renunciatōis videbat q̄ ta lis probatio deberet sufficere Jo.an.soluit aliter et melius:q̄ hec replicatio,pbata.scilicet q̄ renunciauit post spoliatōem repellit excipiētē:r ℓ satis ē replici ti.sicut ō exceptōe dicit.c.ij.ō ordi.cogni.vt habeat

repellere agentē: nō aūt vt ꝓsequat restitutōem sed si postea vult consequi restitutōnem, ꝓbauit se spoliatū qz ad alium finem fuit facta ꝑma ꝓbatio ꝛ ad aliū scōa. simile ij. ō testi. c. veniens. ij. qō bene nō. ꝛ satis placet hec solutio. fit eñ ꝑma ꝓbatio i iudicio sumario ad excludendam exceptōnem qua exclusa debet fieri in iudicio plenario ad restōnem consequēdā simile dixi i. c. si clericus laycz de foro ꝓpe. Quero vltimo ꝓo declaratōne materie, vidimus. s. an ꝛ quando renunciatio obstat agenti possessorio: quid si factum fuit pactum ipsi spoliatori de non agendo possessorio: nūquid obstet talis exceptio agenti possessorio. vide gl. notabilē in. c. ex insinuatōne. ō, pau. que tenet qz sic. Idem tenet Inno. i. c. super hoc. de renū. ꝓo hoc adducit. l. si vnus. §. pacta. ff. ō pactis ꝛ ibi est bonus tex. Et intellige qñ fuit factum pactū post spoliatōnez: secus si ante: qz tunc dar̄et materiā delinquendi ꝛ dol' futurus remitti nō potest. ut. d. §. l. i. ff. depos. ꝛ qō nō. in. c. quemadmodū. j. ō in reuīa. Idē sentit do. ō rota decis. cccxciij. al' cccxcvij vbi dicit qz contra agentem possessorio admittit exceptio iuramēti de molestando possessorem adducūt nō. in. d. c. ex insinuatōne. ꝛ Inno. in ꝓcall'. c. super hoc. ꝛ glo. iij. q. i. in summa. de iureiurā. c. peruenit. ꝛ. c. ad nostram. Item quia hoc iuramentum potest relaxari sine interim salutis eterne: de iureiuran. c. si vero. nō ob. si dicatur qz hoc iuramentum post spoliatōnem ꝑsumitur metu vel dolo extortum. ar. hic ꝛ i. c. super hoc. quia vt dicunt purgari potest hec ꝑsumptio: veruta si apparet instrumentum publicū i quo dr qz sponte nullo metu vel dolo ꝓcedēte ꝛc. maxime quando contra tale iuramentū nihil opponitur Ider hoc etiā concludūt qz tale iuramentū non solū extenditur ad molestatōem iuris. ff etiā facti qō nō. Et si queras a me de rōne diuersitatis: quare renunciatio facta post spoliatōnem non obstat vt pactum seu iuramentū. Rñdeo sic qz renunciatio facta post spoliationē concernit ius ꝓprietatis: ꝛ nō possessionē. de quo dic vt. s. ff pactū de ñ agendo possessorio vel iuramentū de nō molestando ꝓcernit ipm possessoriū seu facultatem agendi possessorio Ex quo infero qz si spoliatus pōte aduersario renūciassz iuri agendi possessorio obstaret sibi exceptio: licet nō renunciasset iuri quod habet in se. vt. d. l. si vnus. §. pacta. ff. de pactis. ꝛ nō. Inno. in. c. super hoc. de renun. ꝛ hec sufficiunt hic. Jo. an. transtulit hic quandam glo. Inno. quā ipse posuit i. c. j. ꝓmo. ff ego ibi tangam. qz satis est hoc. c. oneratum in materia sua ꝛc.

Ccepta Casus. Petenti restōem eccle sie obstat exceptio spontanee abiurationis. b. d. vel summa sic pinguius. Petens restitutōnem brīficij nō audit etiā si spoliatōnem ꝓbat si ꝓbat eñ sponte ꝑus illud brīficium resignasse. b. d.

In ꝑma ponit ꝓsultatio ꝓtinēs ꝓmissionis formā et exceptōem. in scōa rñsio. ibi mādamus Nō ꝑmo ar. optimum ex tex. qz petenti restōnem brīficij satis é ꝓbare ad restōnez brīficij: ꝓsequendā ipam spoliationem nec artat ad ꝓbandū aliquid de titulo: vt dare ꝓbat tex. ibi si hoc cōstaret ꝛc. qō brī nō. facit eñ ad ea que dicā in. c. in literis. j. eo. Nō scōo qz spoliatus petendo restitutōem potest ꝓcludere rem restituendā eñ intelligi qz petat rōne possessionis ꝛ ñ ꝓprietatis. Nota tertio quo cognitio ꝛc. qz exceptio peremptoria potest opponi ꝛ ꝓbari post fundatam intentionem actoris. ꝛ sic publicatis attestatōnibus. sed ḥ intellige. qñ exceptio ē compassibilis cum intentōne actoris. secus eñ si esset directe ꝓtraria. qz tūc nō admitteretur vt in. c. fraternitatis. de testi. ꝛ in de. ij. e. ti. de quo. j. de testi. c. de testibus. ꝛ. c. finem. de dolo ꝛ ꝓtu. ꝛ vide qō dixi in. c. i. de ordi. cogni. Nō qz renūtians sponte brīficio suo nō ꝑt si inde postea violenter ejici ꝓtendere spoliatōem aptam ad restōem cō sequendā: ratio qz per eam perdidit tam ꝓprietatem qꝫ possessionē. vt. l. si qs vi. §. differētia. ff. de acquirē. pos. ꝛ nō. Inn. in. c. super hoc. ōrenū. dixi plene. s. c. ꝓxi. ideo si volebat de nouo possidere potuit incōtinenti ejici ar. in. c. olim. d. i. j. e. ꝛ in. l. iij. §. cuz igit ff. de vi ꝛ vi ar. ꝛ potest ista esse ratio decidendi i hoc. c. Itez potest esse ꝛ alia ratio. quia notorie obstat si ibi defectus ꝓprietatis. quo casu cessat restitutio brīfi ij. vt in. c. ad decimas. ō resti. spo. li. vi. ꝛ vide quod nō. in. c. constitutus. de fi. ꝑl. ꝛ quod dixi. s. c. proꝛ.

Ultimo no. hic ar. a ꝓtrario sensu sumptū qz si renūtians brīficio metu vel vi eo postmodū spoliat̄ potest petere restōem qñ hec exceptio renūciatōis tunc nō impediat momētaneam restōem ḥ retentōem sic ḥ ego intelligo hoc. c. put plene dixi in. c. ꝓcedenti. ideo dic vt ibi. qz non essz aliud nisi repetere qō ibi dictū fuit. Sed nūc quero ō questione quā ponit Inn. hic ꝛ transtulit Jo. an. in. c. ꝓcedenti. an post renūciationē legitime factam possit ep̄us ꝓvel is ad quē spectat collatio brīficii illud statim alteri ꝓferre sine alia sinia ꝛ possessionē auferre renūciāti Inn. dicit qz si beneficiū ē resignatū i manibus ep̄i potest ipe statim alteri conferre si ad eum spectat collatio et absqz alia cognitōne possessionem illi renuncianti auferre. quia in hoc exequitur officium suum. nec contra ipm resignantem ferenda est aliqua sentētia amisit eñ omne ius quod i eo habebat. vij. q. i. quam periculosum. si autem collatio spectat ad alīū vel pñtatio. tunc ep̄us qui recipit resignatōem mandabit illi vt ꝓferat vel psentet. imo plus dicit qz si qs renūciauit i manibus ej? ad quē ptinet reape resignatōez potest is ad quē spectat collatio vel pñtatio sine alia sinia conferre vel pñtare: qz ut. s. dictū ē ille ꝓresignatōez pdidit omne ius qō habuit Et idē dicūt quidā faciendū secz eum

5 2

quando ad mãdatũ ep̃i clerici ꝓtermittũt,pmoueri ad ordines.s.de elec.cũ in cũctis.§.inferiora.ꝛ de etate ꝛ qualí.c.queris.alijs tñ ꝛ forte medi⁹ scõm eũ videt qꝫ in hoc,ꝓmo casu sit necessaria sniа p̃uatõis cum p̃dicti nõ faciendo se,pmoueri nõ sint p̃uati ꝑ priuandi.ꝛ sic cũ adhuc ius retineant necessaria est p̃us sniа p̃uatõis.ꝛ ita videt innuere iura p̃dicta.secus aũt in p̃mo casu scz post renunciatõem.Et idẽ scõm Inno. in oñibus alijs vbi ius p̃didit ille q possidebat beneficiũ vt liceat ep̃o illud ꝓferre ꝛ possessionẽ ei auferre sine alia cause cognitõe.qz exequit officiũ suũ.hoc vltimũ placet Jo.an.s.c.ꝓx.respectu collatõis sed ñ respectu possessiõis vt in.c.licet ep̃us.de p̃ben.li.vi.q̃si velit dicẽ qꝫ lz collatõ possit fieri absqꝫ alia cause cognitõe qñ possidens bñficiũ p̃didit ius suũ qõ ī eo habebat possessorio tamẽ non ꝓt auferri sine cause cognitõe vt.d.c.licet ep̃s.ꝛ intelligit in ꝟ vltimo casu nõ aũt qñ renũciauit.de hoc remittit ad nõta per eũ i.c.iij.de offi.ordi.li.vi.ꝑ saluãdo Inn. dico qꝫ sic vbicũqꝫ ẽt notoriũ quẽ ẽ p̃natũ beneficio ꝛ nullũ ius sibi cõpeteret.tũc eñ sine alia cause cognitõe p̃t sibi auferri possessio.simile i renũciante bñficio i manib⁹ illi⁹ ad quẽ spectat recipe ut hic.p ꝟ allego text. optimũ in.c.quoniã.de si.p̃s. Idem si sniа p̃uativa lata ẽ vel declaratiua.qz exquo tũc fuit cognitum de causa nõ ẽst necesse vt adhibeatur alia cognitio vel citatio in executõe seu apprehensione possessionis vt nõ.Jo.an.post alios in.d.c.iij.de offi.ordi.li.vi.facit qõ nõ.Inno.in.c.cum sup de re iudi.Si aũt possit sibi ius ꝓpetere vtputa licet p receptõnem scõi beneficij curati vacet primũ ipo iure.vt i.c.de multa.ꝺ p̃ben.tñ quia posset sibi aliqõ ius cõpetere.forte eñ habuit dispensatõem.tũc enim licet collatio possz fieri eo non vocato.quia per hoc nõ fit p̃iudicium possessori.tamẽ possessio nõ auferet sine citatõe.ꝛ ita loquit.c.licz ep̃s p̃al. Concludo igit qꝫ vbicũqꝫ possit possessor aliqua defensio ꝓpetere circa retentõem possessionis semp ẽ citandus anteqꝫ spoliet.vt in.d.c.licet.al'.nulla fieret citatio vt hic ꝛ in.d.c. quoniã. simile qõ dicimus an in notorio regratur citatio.qz si certum ẽst defensionẽ non ꝓpetere nõ fiet citatõ. vt optime,pbatur in.c.cum olim.ꝺ re iudi.ꝛ ibi dico. facit tex.et qõ nõt ibi bar.in.l.ij.ff.de admi.re.ad ci. pti.parti aũt illi cui facta ẽst collatõ nõ licet possessorem ejicere,ppria auctoritate scõm host.ꝛ Jo. an.s. .c.ꝓx.Et ita sentit Inno.in.c.dilectus.ij. de p̃ben. sicut nec illi licet,p quo lata ẽst snia.vt nõ.Inn.i.c. cum nostris.de ꝓcess.ꝛ nõ.in.l.si qs in tantam.C.vñ vi.facit.l.non ẽst similis.ff.de re.iur.ꝛ quod ibi nõ. in.l.ij.C.de pig. An autem liceat collatori circa ep̃m post renunciatõem legitime factã vel post priuationẽ vel p sniam iur.auferre illi possessionem seu possessorem citare vt compeat coram eo ad allegandum quare nõ debeat possessione spoliari.Inn.ꝛ Jo.an ex̃psse nõ tangũt.ꝑ do.an.s.c.ꝓx.videt velle qꝫ sic⁊ attribuit illud dictũ Inno.hic ꝑ certe Inn. nõ loquitur in inferiore citra ep̃m cuz dicit de auferẽda possessione sed de ep̃o.vnde dico sic.qꝫ aut queritur nunquid inferior ep̃o possit conferre post priuatõnem factã ab homine vel a iure.ꝛ dicẽdũ qꝫ sic sine alia licentia.qz hoc habz a iure ꝛ tenet hoc facere ex quo bñficiuz de iure vacat; allego tñ tex.aptum in.c.de multa.§.is qꝫ ad quem.de p̃ben.vbi hoc apte ꝓbauit p ꝟ.libere de cuius significato ẽ vt non exigatur licentia alter⁹ vt ibi nõ.Jo.an.in.d.c.licet ep̃us. co.ti.li.vi. licz in dex in,platione sententie possit ad cautelã dare ei ad quem ptinet ptãtem conferendi.ꝛ sic potest intelligi .c.cum dilectus.j.ꝺ pur.cano.aut querimus numqd possit citare possessorẽ ꝛ eũ spoliare.ꝛ credo firmiter qꝫ non si solum habet ptãtem conferendi.quia citare ꝛ p̃mare possessione sunt iurisdictionis.vt in.l.inbe re cauere.ff.de iurisd.om.iudi.ꝛ l.q̃ restituere.ff.ꝺ rei ven.ꝛ qõ nõ.glo.in.c.cum causam.de offi.dele.qui iurisdictõem ille non habet.nam collatio non ẽ iurisdictionis.contentiose.vt nõ.glo.in.c.nouit.de offi. dele.nec ista ptãs cõferendi ẽst extendenda ad facultatem exercendi iurisdictõem ꝓtentiosam maxime cui p̃iudicio ep̃i.sicut in simili dicim⁹ qꝫ licet inferior ep̃o habet ptãtem ꝓferendi nõ p hoc habet ptãtem defendendi nec recipiendi resignatõem sed omnia ista spectant ad ep̃m qui potest inmitũ destituere. vt sentit ꝺ Inno.ꝛ darius in.c.qõ in dubijs.de renũ.facit gl. ꝛ pau.in de.vna.de renun.ꝛ qõ plene dixi in repetitione.c.si quis contra clericũ de so.ꝓpe.ꝛ in.c.cũ cõtigat e.ti.facit.opti.c.i.ꝺ capel.mona.li.vi.ꝛ qõ nõ doc.in.c.cum ex iniuncto.in fi.de bere.vbi dicunt qꝫ licet aliquis habeat de iure spãli ptãtem instituendi statim eñ functus ẽst officio suo qõ contulit agat ergo,prius coram superiore contra possessorem bñficij vt satis sentit Inno.in.c.dilectus.ij. de p̃ben. sed si iste haberet in loco iurisdictõnem quasi ep̃alem tunc posset.vide ad hoc qõ nõ.gl.in de.i. de re.ecc.non alie.facit.c.cuz olim.ꝛ.c.auditis.de p̃scrip ꝛ ꝟ nõ. qz sepe vidi obseruare contrarium ꝛ male.

udita Casus.In interdicto de retinenda succũ bit reus ip̃ius abiurationẽ,pbata.h.ꝺ.quo ad titulũ.vel sic.ꝑ scedas literas facientes etiam expressam mentõnem ꝺ p̃mis nõ reuocatur snia lata p p̃mas h.ꝺ.scõm Jo. an.ꝑ adde ad scõm summariũ qꝫ etiã si i scedis literis dicat qꝫ debeat reuocari qcquid immutatũ erit i cã a certo tpe.Diuidit nã ponit tres ꝓmissiones.p̃mo p̃mam ꝛ,pcessuz ip̃i⁹ vsqꝫ ibi lz.scda vsqꝫ ibi qz tñ. ibi incipit.tercia vbi p̃mittit cum mãdati.scõo mãdatũ bi mẽbre qõ p se p̃z Et aduerte,p itellectu lie vt sanẽ p̃z ex lĩa ꝛ diuisione p̃fata ꝟ emanarunt tres ꝓmissiones

Prima ad Ō deneñ. cōm ꝛ archidiaconum helien. ꝛ illi sententiauerūt contra. h. ꝓpientes vt in litera ia cet. Secunda cōmissio emanauit ad eundē archidiaconū cōm vigoraneñ. ꝛ hec fuit obtenta ꝑ nuncium ipius. h. ꝛ ꝓcipiebat iter cetera vt reuocarēt quitqd erat īmutatū in cā illa. a tpe missionis nunti. Et qz iam tpe pītationis scōaz literaz snia iam lata erat ꝑ primas literas videbat qz ꝓpter formam scōaz literaz deberet illa snia reuocan. Et ideo emanauit tercia cōmissio i forma que habetur hic maxime i versi. qz tñ vbi distinguitur circa reuocatōem attēptatoz.

Ex his ꝑt dare poni casus in litera ꝛ clarius ex i fradicendis Nō primo qz etiā in beneficialib⁹ potest agi interdicto vti possi. Et nō qz nōiest necesse ad optinendū i hoc interdicto nili probare titulū ex pte actoris. hic enī fuit tantū ꝓbatus defectus iuris rei ꝛ intelige tñ qz possessio ꝓbatur ex pte actoris. sufficit enim ꝓbare possessionē in hoc interdicto obtinendo vt insti. de interdic. §. retinende. ꝛ §. sed hodie. ꝛ nō. in. c. licet i. de ꝓba. Nō hic duas exceptōes quaz quelibet sufficit ad repellendum quēa petitōe beneficij. vna si illud adiurauit seu iureiuran. ꝓmisit sup illo non mouere questionē. Ex quo nō. qz licz qs non possit sine licentia superioris renunciare beneficio. vt i. c. admouet. ꝛ. c. qō in dubijs. de renun. ꝑt tamē se obligare iuramēto quo ad nō petendū vel mouendū questionē sup illo qō puto ꝓcedere inq̄stum ꝓcurat honorē suum. secus inq̄stum petitio fundat super vtilitate ecclie vel prochianoz. qz in illoz pīdicium nō potuit se obligare sine auctoritate superioris ad hoc qō le. ꝛ nō. in. c. cum venissent. de insti. ꝛ i regula non ē obligatoziū. de regu. iur. li. vi. Et facit qō nō. Inno. in. c. ti de terra. de priui. ꝛ sic limita istum tex. Secundus casus qñ ē adeptus fuit alterius ecclie ꝓsonatū. Et intelige qñ per adeptōnem secūdi vacauit ꝓmus. vt in casu. c. de multa. de ꝓben. al' nō obstaret exceptio etiā si deberet ꝓuari. qz anteq̄ sit ꝓuatus ꝑt agere. ad hoc qō nōbiliter ponit Inno. i. c. inter dilectos. de excess. ꝓla. ꝛ vide ꝑ eundē in. c. i. de offi. vica. Nō ibi ab eius molestia ꝛc. qz ꝑ sola molestia competit interdictum vti possi. Ex quo infert ꝛ satis colligitur ex tex. qz interdictū vti possidetis. non solū datur inter duos contendentes se possidere vt in ca. licet. de ꝓba. sed etiā inter possessorē ꝛ eum q̄ molestat vt hic ꝛ idē nō. in ꝓallegato. c. licz. ꝑ aliter ꝛ male sentit glo. in. c. cum dilectus. s. titulo. ꝓxio. vbi dicit qz tantū datur interdictū inter duos q̄ se ꝓtendūt possidere ꝛ hoc plenius dicet in dicto. c. licet Nō formaz libellandi ꝛ sententiandi in isto interdicto vti possidetis. conclusio enim oz versari circa cessatōnez molestie ꝛ ꝑ modū ꝓcepti ꝓnunciat sup validita ꝛ i validitate tituli. q̄lis aūt oz esse ista molestia. ꝛz doctoz. qz sufficit iudicialis. ꝛ ita videtur intelligere isti

tex. qō non puto ꝓcedere vt ꝛ dicam Nō singulariter ex tex. qz hec verba reuocet. i irritum q̄quid īmutatū fuit in tali causa a tali tempore ꝛc. non debēt retrahi ad legitime ꝛ iudice agitatū ꝑ ad mutata per violentiam ꝛ ꝓsumptōnem. ꝛ sic restringūt illa verba ad mutatōem illegitime factam ꝛ merito. qz cum agatur de ꝓiudicio alioz debent verba stricte capi. ar. ti. c. cum dilectus. de consue. ꝛ de iniur. c. i nostra ꝛ. l. ij. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco publi. verificantur q̄ illa verba mutōie facti ꝛ non iuris. qō nō. multū. ad silia Nota qz secūde litere facientes plenā mentōem de ꝓmis non reuocant ipas primas a tpe date secundaz. ꝑ a tpe pītationis ꝛ noticie literarū. fact. c. si duobus. de appel. qd autem si contendatur de virtute literaz secundarū an valeat ꝓcessus interim agitatus ꝑ primas ꝛ videt qz validitas petitur ab eventu controuersie. nam si constiterit illas fuisse reuocatas non valebit processus. al' secus. ꝓ hō vide. c. ex literis. de offi. dele. ꝛ. c. cum contingat de rescrip. scōm vnum intellectum. Nunc venio ad discutiendam materiam quia glo. sunt faciles. Et ꝓmo quero circa primā ptem. c. qualiter iste. T. actor molestabatur ꝑ istum. H. vigore cuius egit interdicto recuperande Do. anto. ponit mirabilem ꝛ satis extraneum intellectū. Intelligit enim qz molestabat eū i iudicio agendo iniuste contra eum. vnde colligit ꝑ notabili in tex. qz ꝓ molestatione iuris ꝛ iudicialī ꝛ iniusta competat interdictum retinende. allegat. c. conquerente. de offi. ordi. Ex quo colligit vnā nouaz practicam cito expediendi iudicium ex parte possidētis. vt cum viderit actorem agere contra eum sup re possessa incontinenti porrigat libellum sup possessorio retinende ꝛ petat actorem compesci a molestatōe ꝛ super hoc libello si ꝓbet defectum iuris agētis obtinebit vt silentium imponatur aduersario ne molestet eum. Et sic intelligit do. an. qz iste. T. conuentus iudicialiter p. H. impetrauit literas super interdicto vti possidetur. ꝛ h̄ potuit facere ex quo ꝓponebat iniustam molestatōem ꝛ qz ꝑ tali molestatōe iudiciali iniusta competat interdictū. al'. compos. ꝛ Jo. an. i. c. mandatū. s. de rescrip. ꝛ lapsum sua allegatōe. lxvij. vbi dicit qz sola contradictio que fit in iudicio sufficit Idem sentit spe. in titulo de actio. ꝛ peti. §. sup actionibus. v̄. sed queri. ꝛ bar. in. l. si prius. in quinta oppositōne. ff. de no. ope. nū. ꝑ certe si certe bene considero hec opi. est falsa nec doc. allegati per eū hoc dicunt. Et ꝓmo qz non ꝓcedat videtur tex. i. c. cū eccle sia vulterana. h̄ electi. vbi oz qz canonici nō faciebant iniuriā seu molestiā ex hoc vtendo ꝛ ꝓmouendo iura eoz̄ū. non enim dicitur molestare cum lis sit sub suo iudice qui in fine poterit ꝓdemnare in expensis ꝛ interesse facit. c. finē. h̄ dolo ꝛ contu. Item quo potest enim trahere ad alium iudicem contra auc̄. ꝛ consequēter. L.

de senten. ⁊ interlo. om. iudicū. et. c. dispendia. §. re⁹ quoq⁹. de rescrip. li. vi. nec etiam in eodem iudicio ꝓponendo interdictum uti possidetis ꝓtest repellere actorē. qz aut deducit interdictū p uiā actōis ⁊ erunt due mutue petitiones nec eniz excludet petitorū per hoc interdictū unde vi. qđ est magis fauorabile ut i. c. ij. de ordi. cogni. Illat. ꝓponit p uiam exceptōnis ⁊ non debet admitti. qz hoc ꝓuilegiū petitorij suspē sionem non ē tributū huic interdicto uti possidetis. Itē ꝓsupposito qđ admitteret hoc modo p uiam exceptionis non tñ deberet silentiū imponi actori. qz hoc nō operatur natura exceptōnis. ut nō. in dicto. c. ij. Item non dz admitti ad currendū cum petitorio qđ plus ē obstante regula. ꝓhibitiua accumulatōis qz ex q̄ sen tencia ferenda est sup petitorio iam inchoato impo nit finē huic molestationi iudiciali. ⁊ sic obstabit excep tio rei iudicate non ē admittenda accumulatio ut. l. fundi. ⁊. l. fundū. ff. de excep. ⁊ nō. in. d. l. edita. C. ō eendo. aliqđ dixi i. c. ij. de libel. obla. Et ultra ꝑdi cta qz iste non debeat proferri in probanda intentōne sua. facinut ea que dixi in. c. i. de ordi. cogni. ⁊. l. cer ta. ff. de ꝓba. quę enim equitas suadet ut reus audia tur sup defectu iuris agentis ⁊ actor q̄ prius inchoa uit negocium repellat cum ipe velit ꝓbare intentōez suam; contra regulam q̄ prior agat prior appellat. ff de iudi. ⁊. c. ij. de ord. ꝓgnō. finis enim declarabit an molestet vel non. ⁊ doc. superius allegati p do. an. non loquūt i hoc casu sed dicunt qz si actor petēdēs molestatōnem extra prēiudicialē aget interdicto reti nende licet non ꝓbet aliter molestatōnem sufficit ad obtinendū magis molestatio iudicialis q̄z verbis. vi detur enim reū fuisse confessum contestando secum li tem non negando molestatōnem ⁊ optime dicunt si cut in simili dicimus qz si reus non possidēs suscipit iudicium ⁊ si non possideat videtur se offerre liti ⁊ cō demnatur ac si possideret ut. l. is qui se obtulit. ff. de rei ven. ⁊. l. qui se liti. ff. de peti. here. sic in ꝓposito re us capiēdo iudicium super molestatione eam non ne gando videt fateri molestatōem. ⁊ hoc solū sufficit ad precipiendū ut non molestet ex quo aliter nō ꝓbat ꝺ iure suo ⁊ actor fundat intentōnem suam ꝑ nūc sum⁹ in alio casu; scilicet qñ actor ꝓius dedit libellū sup in re suo ⁊ vult ius suū probare nec aliter eam molesta bit certe nulla ratio patit ut ex hoc possit cōuenīri illo interdicto. ⁊ ideo Jo. an. in. c. licet. ō ꝓba. dicit indi stincte: qz pro molestatōne iur. non dat interdictū uti possidetis. facit qđ legit ⁊ nō. in. c. conquerēte. de re sti. spo. ⁊ vij. q. i. ꝓsentiū. ⁊. c. conquerēte. qđ alle gat do. an. hoc non ꝓbat loquitur enim in alio casu. ut ibi ꝓmuniter nō. nec etiam theorica. ⁊ dictum suū colligit ex tex. isto. quia hic non colligit qz iste. b. egit cet contra illum. Alias fuissent admisse ꝓbatōnes sue ⁊ eo deficiente ille fuisset absolutus perpetuo ab impetitōne illius. ⁊ qz pro quentione iudiciali nō de tur interdictū satis sentit Jnno. hic post principium dicens qz non intelligitur quis iniuriari seu molesta re prosequendo ius suum coram iudice. facit. l. gracc⁹. C. de adul. ⁊. c. qui peccat. xxiij. q. iij. Et videtur ꝑ predicta mea conclusione tex. apertus in. l. non vide tur. ff. de re. iur. ubi dicitur qz non videtur vim facere qui iure suo utitur ⁊ actione ordinaria expetur. potest ergo iste tex. ⁊ dz aliter intelligi. videlicet qz iste b. mole stias ⁊ turbatōes intulit illi. t. petendo extra iudicium beneficium in illa ecclesia ⁊ in alijs ecclesijs volebat se gerere ut clericus ecclesie. vel forte dicebat illam ec clesiam ad se pertinere ⁊ in hoc extra iudicialiter mo lestabat eum forte super iuribus ⁊ redditibus eccle unde ille. t. secm Jnno. impetranit literas sup inter dicto. put dicitur i litera ut compesceretur a molestia ex quo ius sibi non competebat vel secm eum erant iste litere impetrate per istum. t. quasi conseruatorie ut sic defenderent eum iudices seu cōseruatores a vi olentijs manifestis. et de his le. ⁊ nō. in. c. ii. ⁊. c. i. d offi. dele. li. vi. Item secm eum potest dici qz. bene li cet clericis ecclesie agere contra clericum qui aliaz ec clesiam recepit ut perpetuo priuetur prima. vij. q. i. si quis ep̄s qđ nō. sed non conuenit huic litere. qz hic solum agebatur ut compesceretur a molestia Tene er go primam so. qz iste. b. turbabat istum. t. gerēdo se ꝑ canonico ⁊ clerico ecclesie ⁊ imprudenter petēdo sti pendiū ab ecclesia tanq̄z alius clericus ecclesie Et hoc nō modum agendi contra istos asserentes se ca nonicos. ⁊ clericos ecclesie multipliciter ecclesias ⁊ p sonas ecclesiasticas molestādo. ⁊ ex his habes qua les ⁊ sup quo fuerūt impetrate priores litere. De nio nūc ad secundas literas impetrandas per ipsum b. vel eius nuntiū. Et primo quero sub qua forma fu erunt impetrate: ⁊ circa hoc multū laborant Jnno. ⁊ doc. alij ⁊ iudicio meo satis inaniter. quia nō refert qualis fuerit forma nec facit ad intellectum. c. ideo ob mitto. quia presumendum est qz litere erant valde cū in fine mandat procedi secm eas si tempore presenta tionis earum non erat deuentum ad sententiaz ꝑ pri ores literas. sed difficultas stat in hoc ⁊ iste secundus passus. c. quare indistincte non reuocatur processus factus per primas a tempore destinati nuncij. cum i secundis literis hoc diceretur aperte. ⁊ in hoc multū laboratur per doc. Jnno. primo sentit qz ideo nō fit reuocatio. quia non mandabatur simpliciter fiat sed fundabat super missione nuncij: ⁊ ideo debebat intel ligi secm naturā missionis nūcij ⁊ processus agitur scienter post missionem nuncij retractetur. secus si ig noranter vel si nuncius fuit missus post noticiā pri mū lr̄az. iuxt nō. in. c. maninim⁹. ⁊. c. suggestū ō appt. unde intellige istū tex. qz non debet fieri reuocatō qñ iudices ignorauerunt missionez nūcij vel si scierunt

q̃ facta fuit miſſio poſt notitiã primar lr̃ar t iudices
pozes ſciuiſſent nũcij miſſionẽ tũc fieret reuocatio et
haberet locũ forma ſcẽar lr̃ar. Et hãc lec. ponit hic
do. an. licet nullã faciat mentionẽ de Inno. ſed certe
hec lec. nõ videt vera. q̃ ſi hoc papa cõſideraſſet nõ
diſſet poſtmodũ q̃ nõ intellexit ut reuocaret geſtus
auctoritate lr̃ar ſed diſſet q̃ fieret reuocatio ſi nun
tius attulerit iter ante notitiã lr̃ar t iudices ſcienter
peſſerũt. nã iſtis pcurrentib⁹ fieri dz reuocatio etiã
de geſtis per iudices auctoritate lr̃ar ſcõm iura t tẽ
pora huius. c. ut in. d. c. meminimus. t. c. ſuggeſtus.
t tamẽ papa indiſtincte hic dicit q̃ p illa verba nõ in
tellexit nec intelligi debuit de geſtis auctoritate lr̃ar
ſed ſi quid eet immutatũ preſumptione vel violentia
t ſic nõ põt intellectus huius. c. ad illa iura loquẽtia
de miſſione nuncij applicari. t hodie an miſſio nuncij
aliquid operetur dic ut nõ. in. c. ut debitus ℣. de appel.
Hoſti. t Jo. an. videt velle q̃ ꝓpter iuſtã ignorãtiã
iudicũ fuit eoz proceſſus tolleratus. ar. c. ſi duob⁹ de
appel. de de. excom. mi. c. aplice t hoc ſcõm eos q̃ñ
in ſecũdis litteris nõ eſt talis forma per quã quicq̃d
a tpe date ipar actũ eet reuocare in irritũ. t inane. al
legunt de elec. c. innotuit. t de pben. inter cetera. t de
deſpon. impube. ad diſſoluendũ. facit de cõceſ. preben.
q̃ in cunctis. §. adijciebat. t. §. ſe. li. vi. Sed cer
te per hec verba nõ habet aliqua bona doctrina nec
verus intellectus huius. c. Uñ ego diſtinguo ſic. q̃
aut agit de renũtiatione proceſſus iudicũ propt re
uocationem iuriſdictionis factam in ſecũdis lr̃is aut
agitur de reuocatiõe, ꝓpter verba reuocatoria cõtẽta
in litteris. nã ſi bene cõſideret hic reuocatio dicebat
debere fieri a tempore miſſionis nuncij. Et ſic ante re
uocatam iuriſdictionem primar litterar t hoc p illa
verba reuocatoria poſita in ſcdis litteris. de prio mẽ
bro varie locutus ẽ Inn. in diuerſis locis vt videt po
teris. in. c. i. de cõcel. preben. li. vi. t in. c. cũ cõtingit.
de pſcrip. t ibi etiã tango. Et i hoc articulo diſtinguo
ſic q̃ aut in ſecũdis litteris reuocatorijs papa appo
nit talia verba p̃ que clare patet eũ voluiſſe geſta per
priores iudices a tpe date ſecũdar nõ valere. t tunc
indubie ſiue iuſte ſiue iniuſte, proceſſerũt iudices nõ dz
valere, proceſſus. ut puta apoſuit clauſulã decernẽtes
irritũ t inane quicq̃d geſtũ fuerit ex nũc p priores iu
dices. tẽ. vide pro hoc d. c. i. de cõcel. preben. li. vi.
t de. vna e. ti. q̃ñq̃ ſimpliciter reuocat iuriſdictionẽ p̃
orum iudicũ forte cõmittẽdo ſecundis t tunc añ noti
tiam ſecundar litterar valet proceſſus agitatus per
primas tam in partes q̃ contra impedientes iuriſdi
ctionem. t de hoc eſt caſus hic inquantum ſnia fuit
lata per primos poſt datam ſecundarum litterar re
uocantium primos iudices t facit. c. ſi duobus ō ap
pel. t. c. cum contingat. vbi probatur de tertio qui ō
bet obedire primis iudicibus ex quo non habe. di-

ſceptatio de reuocatione. non enim videtur papa cui
graui preiudicio partis velle reuocare t ãnullare pro
ceſſum ignorãter factum. Et hoc intellige q̃ñ ex re
uocatione preiudicium generatur tertio. alias autem
non valet actus licet ignorãter geſtus ut i. c. j. de cõ
ceſ. preben. preall. vide ſi papa dat priuilegium vni
ut nõ poſſit excõmunicari ab ordinario nõ valet excõ
municatio lata ab ordinario etiã eo ignorante. ut i. d
c. i. t hanc diſtinctionẽ ſatis ibi ſentit Inn. Quãdoq̃
vero partes inceperũt cõtẽdere de preualiditate litte
rar ſeu habetur notitia ſecundum litterarum t tũc
proceſſus agitatus per primos contra tertios pen
det ex futuro euentu. nã ſi apparebit primas litteras
reuocatas non valebit. alias ſecus ut in. c. ex litteris
de offi. dele. t in. c. cũ contingat. t quod ibi nõ. de re
ſcrip. t intellige quãdo tertius legitime reſiſtebat pri
mis iudicibus ut in caſu illius. c. cum contingat. t. c
ex litteris preall. Si vero queritur de proceſſu inter
partes t tunc aut reuocatio fuit facta motu proprio
t ſatis ẽ hoc deuenire ad notitiam iudicum. ar. optí
mum in. c. ſi duobus. de appella. aut ad inſtantiã al
terius t tunc proceſſus erit nullus a tempore quo op
ponetur de ſecundis. non enim ſufficit notitia de ſe
cundis. quia papa videtur reuocaſſe ad inſtantiam
partis ſi t inquantum pars ſit vigil t velit vti illis lit
teris. antea vero valet proceſſus agitatus per primas
cum poſſit ſecundus impetrans renunciare ſecũdis
litteris. vide ad hoc quod nõ. in. d. c. ceterum. t hec
membra ſatis poſſunt dici ex dictis Inn. in locis ſu
perius alle. licet ipe varie loquatur more ſuo. t p hoc
ultimum puto q̃ hoc caſu antequã ſecund⁹ opponat
de litteris ſuis valebit proceſſus etiam contra terti
os qui debebant parere ex quo impetrans de cuius
fauore agitur principaliter ſuis litteris non vitur. p
hoc quod legitur t nõ. in dicto. c. cum contingat. t ō
quo ad primum membrum. Quo ad ſecundũ cũ
queritur de reuocatiõe propter verba reuocatoria po
ſita in litteris. t dico q̃ aut apponuntur verba clara.
reuocatoria vel mandantia reuocari proceſſus ſeu agi
tatum a certo tempore etiam ante datam ſecundarũ
litterarum. t debet fieri reuocatio ſiue iuſte proceſſe
runt iudices ſiue iniuſte. ex quo princeps hoc mãdat
Exemplũ ſi pnceps cõcedẽdo ſecũdas litteras mã
daſſet q̃ agitata p priores iudices a tali tpe ſint nul
la vel q̃ debeant reuocari. hic enim nõ eſt opus inter
ptatione cum verba clara ſunt t pro hoc eſt hic tex. a
contrario ibi nõ intellexim⁹. ſecus ergo ſi hoc intelle
xiſſet. t ex verbis papie intellectus l. non aliter. ff. ō
le. iij. t hoc etiã ſentit Hoſti. hic. ut. ō. dixi Et vba
ſunt ambigua t generalia qualia hic erãt. quia man
dabit reuocari quicquid eet immutatũ in eã a tẽpore
miſſiõis nũcij. t tũc ñ dz fieri, proceſſus legitie attẽpta
ti rõ q̃ eũ factũ ſit odioſum t alteri pti p̃iudicatiuum

debet fieri stricta interptatio. t sic debet itelligi ō mu
tatione facta p violētiā seu quālibet ꝓsumptionē. ar.
regule odia restringi de re. iur. li. vi. nō enī dicit facta
mutatio vbi iniuste processum ē sicut in simili dic gl.
in. c. nō solū de appel. li. vi. q vtens lite pendente sua
possessione sicut prius nil dolose attemptās nō dicitur
aliquid immutare vel innouare. ita in ꝓposito si iudex
primi poterit scōm formā primaꝝ litteraꝝ maxie aī
datā secundaꝝ litteraꝝ ex quo inridice processerunt.
nō dz aliquid dici immutatū in cā. Et iō papa bic in
distincte dixit q illa verba reuocatoria nō debēt tra
hi ad processum agitatū p priores iudices t iste ē ve
ras intellectus hui⁹. c. Cōcludo ergo breuiter dia
ꝓcedentia ad intellectū huius. c. q aut fuit ꝓcessus ad
finiam seu ad aliquē actum ante datā secundaꝝ lrārū
t post missionē nuncij t nō dz reuocari. q illa ver
ba nō intelligunt de agitandis iudicialiter rōne pdi
cta. aut fuit ꝓcessum ad finiam seu ad aliū actū p⁹ da
tā scōdarum litterarum t sic post reuocationē primoꝝ
iudicū t dz distingui quia aut post receptionē secun
darū litterarū t debet reuocari. aut ante t nō reuoca
tur. quia nō consentit iudices primi reuocati cū effectu
nisi a tpe presentationis secūdaꝝ litteraꝝ. t intelligē
q sufficiat pētatio quando ad eosdē fit interptatio. se
cus si ad diuersos. q tunc oportet q opponat eoꝝ
primis. al. illi ꝓbabiliter ignorant. ar. bic t eoꝝ que
notant in. c. pastoralis. t. c. ceterū. de rescrip. ex his
habetur clare intellectus huius. c. t materi. Ulti
mo scias q Inn. incidenter tangit hic vnū. an scā se
cunda impetratione ad eosdē debeāt diggi arbitri. t ꝓ
cedi scōm formā. c. pastoralis. t. c. cū cōtingat. dere
scrip. sicut qñ impetratio fit ad diuersos. t dicit q sic
nihil tamē allegat sed dicit esse notabile. refert tamē
alios tenere cōtrariū. t hāc cōtrariā ptē sequit Host.
t Bo. an. quia hoc cāu nō pōt adaptari dispositō il
lorum. c. Ego dicerē sic q aut fit secunda impetratio
ad eosdem oino t ipi habēt cognoscere t nō arbitri.
nec habebit locū. c. cum cōtingat. q regulariter inēt
cognoscit an sua sit iurisdictio. t cessat hoc casu ratio
c. pastoralis. t. c. cū contingat. cū nō possit insurgere
varietas t contrarietas. ꝓcessuū aut fit ad aliquos ō
prioribus adiunctis alijs de nouo sicut hic fuit factū
t tunc satis debēt habere locū illa iura. quia si scom
di tantū cognoscerent excluderētur illi qui fuerunt de
putati in prioribus lrīs t ꝓtenti in secundis. vñ ea
eadē ērō nūc propter obmissos sicut si prius ad alī
os fuisset facta ipetratio. ar. i. l. q ō tota. ff. de rei vē.

N litteris Lasus. Petenti restitu
tionē binicij qō instōnal
nō canonice referri nō pōt. b. d. Dubio po
nitur questio. scdo ipius rnsio. tertio rnsionis rō t p
tes patent. Nota primo ar. q interdicto vnde vi.
nō est necessaria conclusio sed satis est narrare spolia
tionē. pro hoc qō nō. i. q. iij. quia prelatus. b. p
cedit scōm Jo. de lig. t do. anto. bic in bis in quib⁹
iudex supplet ex officio qō satis placet. nū ad vtilita
tē primatum iudex regulariter nō supplet ut nō. Inn.
in. c. ad nostram. ij. de uxor. liij. §. hoc autem indi
cium. t qō ibi plene nō. p Bar. ff. de dam. infec. facit
qō nō. in. c. bone. d. i. de postu. preda. pro vtroq; vi
cio vide bonū tex. in. Cabbate. de appel. t in. c. consti
tutus eo. ti. t melioē in. c. i. de cōsue. cōiuga. t qō ibi
nō. vbi iudex restituit cōiugi maritū ex officio suo vbi
etiā illa nō pōt petere. facit. c. ma. t qō ibi nō. de iu
rāmēto. Si enī iudex videt quē spoliatū beneficio suo
t alīū ibi intrusum satis pōt t debet propter pericu
lum animarum supplere ex officio suo. ar. iuriū pōll.
t de offi. ordi. c. ordinarij. li. vi. t de offi. dele. c. vene
rabilis. vtile tamē est ut semp fiat in libello cōdusi ex
iuncta petitionē formanda lit sententia de accu. c. qua
liter t quando. ij. Et vtile etiā est q iudex interroga
quo malit iudicio experiri. vide bonū tex. in. c. pasto
ralis. in prin. ō. ti. propi. t an per officium inquisitio
nis possit expedin restitutio. vide qō dixi. ō. c. solli
cite. in prin. Nota secundo. q pro possessione de
nchcij recuperanda potest clericus agere possessorio
nomine proprio t non nomine ecclie. ecclia enim
sepam nō possideret sed possidetur a clerico nomine p
prio. secus si vellet agere pro restitutione aliaꝝ rerū
ecclie. q: tunc debet agere nōie ecclie. de vita. c. lit
tera. dixi plene in. c. cū sup de cā pos. t propie. t ibi
vide. Nota tertio q ille qui cōtendit meū in iu
dicio maxime si prius me spoliauit dicitur adversari
us meus. ꝓ hoc vide. c. i. de iudic. t. c. accedens. d. ij
ō. ut lite nō cōte. vbi ē bonus tex. qō nō. per tanta.

Nota apertū ar. ex tex. q i beneficialibus pōt ha
beri possessio sine canonica instōe licet non insta. sed
prima fronte ꝓmittit insta qō probat in regula ꝑma.
de re. iur. li. vi. vbi dicitur q beneficiū ecclasticū sine
canonica institutione licite obtineri non potest. dicite
ergo obtineri pōt. t facit iste tex. q: si nō pōt haberi
sine canonica institutione oportet prius disputari de
titulo. cū alias non posset prius proberi possessio et
hoc facit ad ea que ij. dicā. Nota de dictione ꝑ⁹
que potest intelligi duobus modis t varius resultat
intellectus. Primo enī pōt intelligi vt denotet eodi
nē in eadem instantia. t tunc est sensus lre q excepto
non canonice institutionis nō est admittenda ut simul
tractetur cum petitione restitutionis. sed est differen
da ut prius examinetur illa t postea ista i eadē insta
tia. iste tamē intellectus nō videt procedere de iure ꝑ
c. fi. de ordi. cogni. vbi ꝓz q spoliatus ante restitu
nō cōpellit respōdere suo spoliatori t sic ꝑ⁹ ē ferēda
da sententia sup restitutione ꝓ quā sententiam finitur i
stantia iudicij. t sic non potest intelligi q in eadem i
stantia sit audiendus. Secūdo t melius potest

intelligi vt denotet ordinē respectu diuerse instātie: vt sit sensus: vt simul iste due questiones non pñt poni re in eadem instantia: ꝑ primo dz finiri questio possessoria postea poterit intētari: alia questio in alia instantia. z iste intellectus ē bonus ꝑ tex. in. c. se. in fi. ibi ante restitutōem agere nō potest cē. Et sic nō. v. agere. z idē v. ponit hic. z facit dictū. c. fi. z hūc intellectū posuit Jo. an. licet non ita corroborauerit. facī simili. xxvij. q. ij. primoꝝ. Nō ꝙ predo z is ꝙ bz possessionē vi. potest agere hoc interdicto si spoliatur cōcor. l. i. §. qui a me. ff. de vi z vi ar. facit. c. olim. el. primo. z qō ibi nō. ī. eo. z de hoc. ī. dicā Nō vltimo ꝙ qñqꝫ etiā secūm canones attendimus rigorē iuris. qñqꝫ vero simplicitatem vt in dicto. c. dilecti. ō iudi. z ponitur hic rigor ꝑ subtilitate iur̄. vt nō. glo. in. c. vt cōstitueret. l. di. qñqꝫ ponit ꝑ ordine iuris in procedendo. vt in. c. sup literis. de Rep. qñqꝫ ꝑ austeritate z excessu iuris. vt qñ de locis sit exemplo vel ad terrorem ius excedit debitū penē. z tūc ius tenet medium inter dispēsatōem z rigorē. z de his vide qō nō. glo. in dicto. c. vt cōstitueretur. Et sic nō ꝙ ius canonicū qñqꝫ ꝓsiderat subtilitatem. facit. c. capellanus ō fer.

Nunc veniamus ad materiā more solito expediē dum. z ꝓma glo. in pricipio allegat vnū simile. secō opponit cōtra tex. in eo ꝙ dicit primo agendū de violenta ciectione. hic enī non agebat de violentia ꝙ petebat restitutio possessionis ablate; vt patet i fi. Solvit glo. z bene exponendo tex. ibi de violenta ciectione cē. i. de possessione violenter ablata. aliud enim ē qñ agit criminaliter de violētia. vt ptz. ff. de vi. pub. vel ꝓu. per totū. z nō. ꝑ glo. in. c. ij. s. de or. cogni. et aliud qñ agitur ciuiliter ad restitutōnem possessionis vt hic z qō nō. in. c. ij. s. eo. Opp. secō. z videtur ꝙ etiaz simul. potest agi de possessione z proprietate vt in. c. ij. de ordi. ꝓgn. z. s. ti. prox. c. cum ecclesia. z. c. cū sup. So. secūm eandē glo. si actor agit possessorio non potest reus ante restitutōem accumulare petitorium. z ita loquit hic et. s. de ordi. cogni. c. fi. qō intelligi si actor excipit al' ē sibi imputandum. vt nō. i dicto. c. fi. facit. s. eo. c. i. z qō ibi nō. sed eadē persona bñ ꝑt agere simul. scilicet petitorio z possessorio. z hoc casu loquūtur cōtraria; qō tñ non procedit secūm glo. in interdicto retinende. quia illud nō ꝑt accumulari cū petitorio ab eadē ꝑsona. z hoc ꝓpter cōtrarietatē que inde resultaret. tu de hoc dic vt plene dixi in. c. cū dilectus. z. c. pastoralis. s. ti. ꝓx. vbi plene fuit examinatum qñ ista pñt simul accumulari. Opp. tercio de regula dolo facit. de re. iur. li. vi. z. l. dolo. ff de doli excep. vbi pz ꝙ petenti rem quā restituturus est obstat. exceptio doli. ꝑ si iste non habet canonicaz institōnem tenebitur postmodū restituere. ergo debuit sibi obstare exceptio defectus ꝓprietatis Sol'. dicit glo. penul. illam gl. procedere in iudicio petitorio. qñ sciens in possessorio. Aduerte primo enim scias ꝙ etiam ibi habet locum illa regula oportet ꝙ agēs teneatur restituere excipienti. secus si tercio z tunc non bz locū. vt in. l. si seyus. §. iutius. ff. so. matri. z ibi ꝑ bar. de intellectu illius regule. z ꝑ dy. in dicta regula dolo. z regula q ad agendū. z ꝑ Ly. in. l. ij. ff. ō iudi. vide aliquid in. l. i. ff. vti possi. z per bar. in. l. naturaliter. §. nihil cōmune. ff. de acqui. pos. Jn possessorio recuperande cōiter tenetur nō habere locū vt hic z i. c. ex cōquestione j. eo. satis probatur in. d. c. fi. de ordi. cogni. vbi dr ꝙ añ restōnem non est reus audiendus nisi sup possessione. z idē tenet glo. in. l. i. §. qui a me ff. de vi z vi ar. Jn possessorio adipiscēde tenet etiam cōmuniter ꝙ aut incontinenti vult, pbare reus de sua ꝓprietate z audiatur. al' secus vt nō. ultra loca pal. ꝑ gl. in. c. i. s. eo. z j. eo. c. literas. z dixi i dicto. c. pastoralis. s. ti. ꝓx. facit. l. iij. ff. ad exhi. ꝙ difficultas ē in possessorio retinende. nam dy. z Ly. vbi. s. videntur velle idē qō. s. dixi in possessorio adipiscēde. z videt sequi do. an. hic. sed mihi plus placet qō sentit bar. in dicto. §. nihil. ꝙ vbi cōstat de iusta possessiōe actoris non bz locū illa regula seu exceptio proprietatis etiā si incontinenti velit pbare qz alias sequeretur absurdū ꝙ liceret dño ꝓprietatis impune molestare possessorez. qō videt contra mentem. l. si q̄s in tantam. C. vnde vi. z de pben. eum qui. li. vi. z. xvi. q. vi. placuit. z daretur materia delinquēdi z veniēdi ad arma cē. contra. l. cōuenire si. de pac. do. z. l. non est singulis. ff. de re. iur. z. c. literas j. eo. nō enim dz ꝓpria autoritate attēptare qō ꝑ iudicē cōsequi debet. vt no. in pal. in rubus. z. c. cum in nostris. de concess. pben. ꝑ Jnno. facit qō no. in. l. iij. C. de pac. Si autē ꝓbatōnes sup possessione bīnande essent pares tūc vincere t, pbans de ꝓprietate z obstabit tūc exceptio ꝓprietatis. vt pbatur in. c. licet j. de, pba. z no. bar. z Ly. vbi. s. Opp. et videt ꝙ pdo nedum nō sit restituē dus imo vnicuiqꝫ licitum est eū morte afficere. vt. l. i. C. vt lice. vnicuiqꝫ. So. eadem glo. illud, procedere in pdone de quo ibi nō autem in quolibet. loquit enim ille tex. in eo qui moratur in stratis publicis ad predandum et ad occidendum. istī enim debent suspendi z dicantur famosi latrones. vt. l. capitalium. §. famosos. ff. de penis. Tex. autem iste loquitur de eo predone qui alium eadem re spoliauit. et ita videtur intelligere glo. dum allegat. l. i. §. qui a me. ff. de vi z vi ar. Sed opp. contra hoc et contra tex. z videtur ꝙ indistincte pdo ñ possit agere hoc interdicto. sic nec agit ad exhibēdū. qz ñ bz iustū cāz z honestaz suī interesse. ff. ad exhibē. l. i hac actōe. §. si metū nec pōt agē it dicto ne vis fiat ei. q mit. i pos. qz ñ dat ei cui' ñ interest. ff. ne vis fiat ei. l. i. §. hec vba. Jtē fur ñ agit furti. ff. ō furt. l. itaqꝫ fullo. Jo. an. p' pe. ab. z bost. ponit plēs rōnes diuersitatis sati' ꝓsuasiuas. prima qz

facilius inuitant homines ad furandū q̄ ad inuadē/
dum. vt. ff. de pac. l. si vnus. §. pacta. Secūda q̄ a fure
potuit fur p̄cauere non tñ a violento ar. ff. ō actiō. et
cap. l. si ea res. Tercia q̄ actio furti infamat. ff. ō his
qui nō. infa. l. furti actio. interdictum nō. ff. de vi. et vi
ar. l. neq;. §. vnde vi. Quarta ratio q̄ nisi interdictuz
daret̄ predoni īmaneret delictū impunituz. cū p̄nis
contra scōz agere non posset. vt ibi nō. F dīs rā. fur
tine etiam contra scōm furem agere posset vt ibi nō.
cum vteq; ipo inuito contractet rem suaz. insti. ō ob
li. q̄ ex quasi delic. §. furtū. t. l. ancille. C. de furt. Est
tñ casus scōm host. in quo de equitate fur agit furti.
vt. l. q vas. §. si ego tibi pollenda. ff. de furt. vide etiā
de hac materia per glo. in dicta. l. i. §. qui a me. et in
l. itaq; fullo. Et alijs obmissis bar. ponit ibi bonam
rationē diuersitatis dicens. q̄ actio furti sup īteresse
fundatur. vnde q̄q; detur in duplum. q̄q; in qua
duplū F furis nō p̄t interesse nisi q̄ furtū fecit alteri
et alteri furti tenetur. t sic ex improbitate sua conse/
quereturactiōem q̄ esse nō d;. vt in dicta. l. itaq; ful
lo. Et p hanc rationem potest dicere q̄ predo non agit
ad exhibendū nec remedio illius ti. ne vis fiat ei. q̄
sunt fundata sup interesse. F iste nō potest p̄tendere i
teresse nisi exprimendo delictū et improbitatem suā.
predo añt agendo interdicto vnde vi. fundat intentio
nem super possessione. q̄ possidebat et fuit spoliat⁹
Et sic non cogit̄ fundare intentionem suam sup impro
bitate. et ideo dicit bar. in dicta. l. itaq; fullo. q̄ fur li
cet nō agat furti ratione p̄dicta potest tñ agere ad re/
cuperandam possessionē actione tñicaria. q̄ fundat in
hac actione intentionem suam super sola possessione

Ex p̄dictis etiam p;z q̄ in casu. l. si vas. §. pollē
da. datur furti actio. nam ponit casum q̄ tradidit sul
loni vestimenta pollienda t ipe me inscio alteri ?mo
dauit ei fuerūt subtracta. l;z enim ?modando cōmi/
serit furtū. tñ nihilominus agit furti. q̄ sua interest.
non q̄ cōmisit furtum t teneā alteri actōe furti. F q̄
tenetur illi. ppter malam custodiam t ?tractū p̄ece/
dentē. t sic non constat interesse immediate ex delicto
suo Sz op. t videt̄ q̄ alia cōsideratiōe p̄doni nūq;
sit fienda restitutio. q̄ non debet fieri ex; peccato. vt
in. c. literas. j. eo. t res aliena sine peccato teneri non
p̄t. vt in regula pactum. de re. iur. li. vi. t. j. de vsur. cū
tu. Jnno. tacite videtur rēspōdere ad contrariam di/
cens scōm quosdam predonem esse restituendū quā
do non constetur se p̄donem vel q̄m ñ cōstat. ppriета
tem ad aliū spectare. idē videt sentire in. c. cū ecclesia.
. s. ti. p;. Jdem. de liaza. in cōmento huius decre. vi/
detur velle q̄ predoni indistincte sit fienda restitutio.
dicit enim q̄ hec restitutio fit non i fauorē ipius pre
donis spoliati; F in odium spoliantis; hoc nō placet
do. an. q̄ odium alterius nō excusat peccatū. vnde te
net q̄ō dipi tenere Jnno. licet eum nō allegat. q̄ ius
canonicū admittit de rigore iuris p̄donem agentem
posse restitui. q̄ non admittit ad vsantiādū an sit p̄do
F si cōstaret ipm̄ esse predonē repelleretur. q̄ iam dere
ctum est peccatum. facilius ergo litere scōm eū q̄ p̄/
do restituēdus est. i. qui vere est predo t p̄do allegatur
q̄ est restituendus antequ; hoc sit detectum. F ad b de
tegendum q̄s non admittitur añ restitutōem ita dicit
ipe. sed certe hec opi. mihi non placet in alijs a bñfi/
cialibus Credo cū indulgendā restitui. quātūcūq;
constet illum esse p̄donem. ex quo dīs non cōmittit se
cum ad petendū. primo hoc aperte colligitur ex tex.
isto in eo q̄ in hoc fundat se sup legis cuiusdam que
apte ponunt predonem restituendū. ut p;z in. l. cum
fundū. t. l. i. §. qui a me. t. l. colonus. ff. de vi t vi ar.
t. l. bonafides. t. l. i. §. si predo. ff. depositi. vbi tex. di/
cit q̄ si predo vel fur deposuit p̄t agere depositi vel
dare rōnem. q̄ eorū interest cū alteri teneātur t ha/
beant depositarios obligatos ex cōtractu quem nō h;
loeum quātūcūq; constet eos esse predones t fures
quinimo tūc h;z locū t nō aliter. Jtē papa argūit
hic a minori quasi dicatur predo est restituendus quę
cōstat esse predonē fortius ē restituendus iste de quo
non ?stat licet allegetur defectus ppriетatis. al ait si
non ?staret eū ē predonem pa;z t nihil rēmaneret hec
allegatio t argumentatio quā papa hic facit. nec ob/
stat q̄ restitutio nō d;z fieri cū peccato. q̄ quo ad illū
spoliatorē legitime t;z. vñ p̄t dicere quo ad te liberas
edes habeo. vt. l. locā. §. ?penit. ff. si fer. ven. facit. l. fi.
C. de rā ven. Jtem sibi fit restitutio non vt ipse vsur
pet t sibi retineat F vt dño habeat facultatē restituen
di ar. in. d. l. i. §. si predo. ff. depositi. Jtē iste agit de ri
cōmissa in plenū suā. t interdictū est plenarie t;z sit in
rem scriptū. l. i. ff. de interdic. pro hoc facit quod ipse
met do. an. tenet in alia pte huius. c. vt j. dicit dicens
q̄ in alijs a bñficialibus nō obstat petenti restitutio/
nem exceptio defectus ppriетatis notoria. ex quo nō
fundat intentū opponentur. nam quo ad illū liberas
edes habet vt. s. dixi. t facit q̄ō nō. glo. in. c. ad de/
cimas. de restit. spo. lib. vi. t in. c. i. de p̄scrip. co. li. se/
cus si constaret eum p̄donem cum peteret restitui cō
tra dīm. t sic obstaret sibi exceptio defectus ppriета
tis notoria t fundaret intentionem aduersarij. vt legi
tur t nota. in dicto. c. ad decimas. t hoc casu potest
intelligi opi. Jnno. s. recitata si vis eam saluare. sal
i bñficialib' indistincte nō d;z fieri restitutio q̄a ?stat eū p̄/
donē ar. i. c. q̄m. t. c. ?stituit. t q̄ō i cās nō. ō li. p̄. ne
det violentus ingressus. nā cui d;z introduci i bñficio cui
vt alij restituat. ar. c. cū ā. de eo q̄ mit. i pos. li. vi. F in
dex d;z ex officio suo restituē illō vō rectori vt citius
obuiet periculo aiaz. ar. c. ?stit'. t. c. abbate ō appel. et
. c. cū nobis. ō dec. t q̄ō nō. Jnn. i. c. ad nāz. ij. ō in
rem. fac q̄ō nō. bar. i simili i. l. iiij. §. b ait. ff. ō dā.
infec. Sz cōtra predicta t tex. oppo. t alii videtur

eā q̄ saltē in ist̄is b̄ficialib⁹ dz predo ⁊ intrusus ex
dada petitiōe restōis. ⁊ sic debeat admitti exceptio
canonice institutionis q̄z b̄ficiū nō p̄t obtineri absq̄
canonica instōe ut in. c. ex frequēt̄. de instī. ⁊ i re
gula p̄ma. de re. iur. li. vi. cessat q̄ possessorū cessante
canonica instōne. simile videmus in mr̄imonio carna
li. nā liber homo possideri nō p̄t. ut. l. cū heredes. §
fi. ff. de acqui. pos. petēs restōem p̄iudis dz fidē face
re de titulo matrimoniali. ut in. c. ex pte ⁊ in. c. ex trās
missa j. e. ⁊ idē in interdicto de libero hoie exhibendo
dz eū annexā ꝓprietatis cām. ut dicit tex. in. l. iij. §
quedā. ff. de interdic. ⁊ videt ibi quasi tex. de cīu no
stro dū dicit q̄ etiā interdicta de locis sacris vel reli
giosis habēt annexā cām proprietatis. hec aūt nō cō
tingunt ex alio nisi q̄z ista nō p̄nt possideri sine titulo
ō ad iustificandam possessionē oportet ꝓbare titulū
Jo. propter hec ꝓtraria multa circa hāc materiam.
sentunt hic ⁊ alibi ⁊ maxime q̄ do. an. plixe ⁊ pfuse.
hanc materiā attingentē. Ego declarādo materiam
quantū melius potero reducā eam ad quatuor p̄n
cipales opiniones. Quidā enī tenēt titulū ee ꝓbādum
p ea que dicta sunt in cōtrarijs. ut refert archi.
in. c. cū qui. de. ex. qui mit. in pos. li. vi. sed certe huic
opi. multū obstat iste tex. ⁊. c. sequēs. ⁊. c. cū sup de
cā pos. ⁊ proprie. vbi sufficit ꝓbare ꝓfirmationē electi
onis. Itē facit. c. ex insinuatione. ō. de ꝓba. vbi aper
tissime colligit in fi. restōem tiendā absq̄ eo q̄ docea
tur de titulo ⁊ ab hac opinione cōiter recedant doct.
Secūda opio ē ut ad instantiā rei cōuenti nō sit necesse
ostendere titulū vel colorē possidendi añ restōem nec
spoliatus p̄t de hac. q. referre. sed iudex ex officio
suo anteq̄z restituat debet se de titulo informare. ⁊ si ō
titulo legitime cōstet vel saltē p probabiles p̄sumpti
ones dz eū restituere. si vero nil cōstet de titulo nō fa
ciet restōem p hoc inferēt q̄ si proponat beneficiū esse
reseruatū iudex ex officio de hoc cognoscere p̄t ante
quā faciat restitutionē. Et hāc opi. tenet lapus de ca
stellio suo. allegatōe. xxv. ⁊ sic dicit se vna voce audi
usse. Jo. cal. in decre. ex pte j. e. ⁊ dicit q̄ hoc forma
bat pro cōclusione vera. hāc eandē opi. tenet bertraz
in de. vna de cā pos. ⁊ proprie. ⁊ dicit sic fuisse opten
tum in palatio apostolico. q̄z in ist̄is nō dat possessio
sine titulo ut dicta regula. i. de re. iur. li. vi. Tertia opi
nio dz ut nec ad instantiā aduersarij nec ex officio iu
dicis teneat spoliatus probare titulum vel iustificare
possessionē sed sufficit docere de sola possessione. pro
hoc. c. in litteris. dz enī iudex excludere aduersariū i
odiū sui ⁊ actorē restituere ⁊ postmodū ex officio suo
si voluerit poterit inquirere sicut in simili fit in. c. cum
nobis de elec. facit. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. vbi
iudex ex officio suo inquirit hāc opi. tenet dominus
meus dns car. in. c. ex pte j. e. ⁊ eam sentit Jnn. i. d.
c. ex pte. vbi reuocādo q̄ dixerat. hic dicit canonicā

posse petere restitutionē iuris canonicalis dato q̄ nō
ꝓbet eū fuisse possessionē ingressum auctoritate supi
oris vel exercuisse aliquē actum proportionabilē ca
nonico dūtaxat. sed satis ē q̄ doceat se exercuisse ali
quē actū ut canonicū animo acquirendi quasi possel
sionē iuris canonicalis scientib⁹ illis quoz̄ interest ⁊
sic aperte sentit nec titulū nec colorē possessionis esse
necesse probare sed sufficit probare nudā possessiōez
sz ipe Jnn. alibi ⁊ hic aliter sentit ut j. subij cā. Quar
ta opinio ē cōmunis q̄ nō teneatur probare titulū. sz
debet iustificare possessionē ex titulo seu aliter colora
re. ⁊ hanc opi. sentit gl. quā allegat totus mundus i
de. vna. de cā pos. ⁊ proprie. Aduerte tn quia glo. il
la nō oino firmat. sed Jo. an. opi. suā circa hāc mate
riā melius declarauit q̄z alibi in addi. spe. c. ti. ō resti.
spo. sup rubrica immediate post prin. ⁊ ibi apertissi
me firmat q̄ vbi non constat petentē non habere ius
auditur sed dz iustificare possessionē sed in modo iu
stificandi sunt opi. Quidā dicūt q̄ debet probare ti
tulū primo aspectu legitimum. nō enim venit in pos
sessorio omne q̄d requirit petitoriuz. sicut patet i ma
trimonio carnali in quo petēs restitutionē non artat
ad probandum titulum necessario concludentē sz sa
tis est q̄ probet matrimonium legitimum ex consen
su nec admittuntur exceptiones defectum intrinsecuz
concernentes ut legitur ⁊ notatur in. c. ex parte. ⁊. c.
litteras. ⁊. c. ex transmissa j. eo. ⁊ satis videt hoc sen
tire glo. illius de. in fi. dū dicit aliud ee iustificare pos
sessionē ex titulo. aliud agere petitorio. Alij dicūt q̄
satis sit ei probare se auctoritate superioris in possessi
onem inductum ad hoc ut restitutionē consequatur.
⁊ hanc opi. tenet Jnno. hic vbi videt velle hoc ee ne
cessarium. facit quod nō. archi. in. c. cum qui de eo q
mit. in pos. li. vi. sed ipemet Jnno. variauit. nam i. c.
ex parte j. e. tenet sufficere probare ad iustificandum
possessionem ⁊ restitutionem consequendā q̄ fuit in
possessione canonicatus ⁊ beneficij exercendo sōlicz
illos actus qui solum canonicis ⁊ talibus beneficia
tis competunt. Exemplificat de actibus canonicali
bus sicut est eligere cōmunibus tractātibus interesse
habere stallum in choro ⁊ similia. ⁊ maxime facit se
cundum eum q̄ talia sufficiant ad consequendam re
stitutionem quia malefecit reus etiam spoliando ac
si esset iudex de restit. spol. conquerente. ⁊ in eodem
ca. ex parte. videtur postmodum magis laxare banc
materiam in canonicalibus dicens q̄ etiam sine p
batione predictorum actuum canonicis tantū compe
tentibus satis erit isti spoliato si probat q̄ aliquid fe
cerit. ut canonicus intendens acquirere possessionez
canonicatus. ⁊ dicit sibi hoc plus placere. qō nō. in
ca. litteris in isto. ca. aliam opi. sentit Jnn. in. c. bone
mj. de postu. pre. vbi videt velle q̄ ad hoc ut ꝓpetat
possessorium in istis beneficialibus oportz q̄ ad mīn⁹

probet possessionē fuisse habitā sciente supiore. licz eni scom eū sola scia supioris nō sufficit ad probandū instā possessionē. sufficit tamē qz ex hoc ꝓsert possessionē nō ē euidenter iniusta. Et ex hoc notabiliter videt velle qz possessio euidenter iniusta nō apit possessoriū z qz plumit euidenter iniusta vbi nō probat habita saltē supiore sciente. z loquitur vbi tam in eccia qz in pbenda. Videtes ergo ex pdictis inquātū i hac ma teria fuit vanus. Jnn. nā hic requisiuit auctoritatem supioris in. c. bone scīam tīn. in. c. ex pte solū exercitium actuū canonicis tīn cōpetentiū vel aliox actuz si exercuit ut canonic⁹. Jo. an. in addi. spe. pall. q ad omne beneficiū tenet primā opi. Jnn. licz qz ad min⁹ requiratur supioris auctoritas. sed quo ad canonica tus z actus collegiales satis videt iustificare possessi onē patientia canonicox admittentiū ipsum ad tales actus z sic scom eū quale suffragiū habebat possessor sibi debeat sufficere in odiū volenti. z sic procedit illud dictū Jnn. in. c. ex pte. Nō aūt sufficiat probare illū fuisse habitū z reputatū remittit ibi Jo. an. ad nō. p eū in spe. in ti. de test. §. nūc videndū. i. v̄. multum z ibi videt velle qz sic si probat realis tractatus secus si verbalis tītū ar. de. li sum⁹. de sen. excō. z de primile. li papa. li. vi. Do. an. multū stricte sentit hic. in hac materia. dicat eni qz possessionē beneficij respectu tituli habere nemo pōt ablqz scīa z patientia a⁹ a quo pendet ius ꝓferendi seu transferendi. qz hec cē inpropria possessio qne nō pōt haberi nisi p patientiā illius ad quē spectat ius transferendi allegat. l. iij. §. dare. ff. de vsufruc. z. l. quotiēs. ff. de seruitu. z nō in. c. cū eccliā. ō. de cā pos. z proprie. z de offi. ordi. c cōquerente. cū si quis sentiat qz ista possessio vel quasi cōsistat circa incorporalia cū habeat respectū iuris ministrandi nec in canonicatu putat sufficere scīam z patientiā canonicox nisi quātō ab eis dependet potestas cōferēdi vel possessionē trāsferendi vel iquātū agerēt de possessionis acquisitione alicuius iuris qz transferre dependet a ptāte canonicox. ut i ptāte dīgendi vel interessendi capitulo z similibus. Jtē dicit qz licet scīa z patientia supioris sufficiat ad habendā possessionē beneficij nō tn sufficit ad agendū possessorio si a possessione illa fuit eiect⁹. qz oportet aliter possessionē colorare. ex quo eni nō apparet auctoritas supioris est euidenter iniustus possessor cui non competit possessoriū nisi supior forte aliqnē actū expressz fecisset p quē illū approbasset ut admittendū ad oscula z similia ar. c. ex ore. de bis que fi. a maio. par. ca. z ī. de pben. c. dilecto vel nisi antiquissima sit possessio qz eo ipo. ex hoc colorat. ad hoc qō nō. Jnn. i c. ij. de in inte. restī. Jtē sm eū sufficit ꝓbare titulum pria facie validū. vult ergo i effectu qz respectu acqsitōis possessiōis bñficij sufficiat scīa supioris sed respectu agendi possessori oportet qz alter iustificet possessio vel probando anteriatem superioris vel titulum primo aspectu validum z longam possessionem vel consimilem modum. z hoc dicat procedere nisi ex indiciis officio iudicis ad instantiaz partis. quia alias est euidenter iniustus possessor cui non datur possessorium. Et idem putat dicendum z forsitan si agitur vti possidetis. quia alias possessio poterit cito damdebitina vel euidenter iniusta que non parit possessorium z hoc dicit tenere Bal. in dicta de. vna nec obstat si dicatur qz possessor non compellitur ostendere titulum siue possessionis. ut. l. cogi. ff. de pti. de rebus. ī. q. v. in pan. quia illud verum quando possessor non habet contra se presumptionem vel non est euidenter iniusta ablqz colorationē. quia res est vniformiter pariter possessibilis. secus si alio modo ipsum possessibilis est sicut in casu nostro. Contra hoc facit tex. ō. eo. ca. audita. vbi ille obtinuit in beneficio dicto licet non iustificaret possessionem suam. hanc opi. qz agens possessorio in beneficiali tenetur iustificare possessionem ex titulo tenet dominū decretare actione. xxiij. alias. xcix. videtur tamen sentire qz sufficit probare possessionem habitā auctoritate superioris dum allegant Jo. and. in addi. spe. in loco pre alle. Et idem qz teneatur iustificare possessionem tenet Pan. in dicta de. vna hec in effectu sustinuit in hoc articulo satis difficili. Ego tamen respectu acquisitionis possessionis. primo puto scientiam superioris non necessariam sed illius tantum qui erat in possessione beneficij. Unde dico qz aut superior erat in possessione illius beneficij puta quia habebat illius vacantis custodiaz. z tunc ipsius scientia sicut ostendi bet superioris requiritur. Aut alias erat in possessione z sufficit illius scientia licz superior ignorat. z hoc aperte voluit Jnno. in dicto ca. bone. ij. de postu. prelato. z bene probatur ratione. nam ad acquirendam possessionem alicuius rei vbi datur capacitas ex parte persone sufficit animus volentis acquirere z patientiam possidentis ut in. ca. cum eccliā suā. de causa possess. z proprietā. z ca. cum olim eo. titulo. si est quod legitur z nota. in. c. diaz possidet. §. qui ad nundinas. z. l. peregre. ff. de acquir. pos. z in ca. olim d. i ī. eo. z quod nōt. in ca. conquerente. de offi. ordi. Pone ergo clericum habuisse possessionem beneficij ab eo quem putabat superiorem. dicimus nec qz non sit adeptus possessionem beneficij. minime. ut in ca. querelam de elect. z quod nōt. Jnnocen. in ca. ij. de in integrum restī. facit ca. si beneficia. de prebe. li. vi. z melius in ca. ex frequentibus. de iudi. z ca. cum qui de preben. lib. vi. Hinc dicimus qz possessor beneficij cum bona fide non tenetur ad restitutionem fructuum. alias secus. ut nōt. domini decretorum actione. xxiij. alias. xxxij. z docto. z glo. in ca. cum sup de cā pos. z proprie. in. c. grauis ī. e. nec obstat si

dicat q̄ ista incorporalia sine patientia nō querūtur tē. q̄ dico q̄ satis ē habere patientiā illius q̄ ea possidet ut. ō. dixi. ⁊ si vacant nō ē necesse habere sciam alicuius. ut. l. cū quereba. C. vī vi ⁊ nō. Inn. etiam ō bñficialib⁹ in. d. c. bone. Itē ista icorpalia accedūt rei corpali. iō acquisita possessione rei corpalis cōpetit exercitiū incorpaliū. ar. eoꝝ que nō. in. c. transmissam. de elec. ⁊ in regula. i. de re. iur. li. vi. licet q̄ requiratur scia forte ad institutiā possessionis ut nō appareat ī iusta tamē quo ad habitū possessionis non requirit ⁊ p hac opione induco tex. nōbile in. l. i. §. si vir. ff. ō acquir. pos. ⁊. l. i. §. deijcit. ff. de vi ⁊ vi ar. vbi nōbiliter pbat q̄ pōt acquiri possessio rei. licet dñij acquisitio interdicatur a iure. licet enī donatio. phibeatur iter virū ⁊ vxorē. tamē si traditur possessio illa bene acquirit̄ que ē sufficiens etiā ad agendū possessorio ſi in de. ſiunt. ex appellat. ut. d. §. deijcit ⁊ nō. gl. xiij. q. i. i summa. ⁊ gl. i. c. ex pte ij. e. ⁊ ibi etiā p Jo. an. nec ob. tex. in. l. si eū. ff. de dona. inter virū ⁊ vxo. vbi dicitur mulierē nō possidere supra scripto cāu ō iure ciuili. et intelligit̄ dupliciter. Primo q̄ nō possedit ciuiliter sed naturaliter sic. que possessio apta ē ad restōem consequendā. in. o. §. dicit. Secdo intelligit̄ q̄ etiā possidz ciuiliter. ⁊ tex. in. d. l. si eū. dz intelligi quo ad effectū q̄ cōtractus sunt inutilis. ⁊ hec opi. secunda tenet vt ibi nō. ita dico in ꝓposito q̄ licet beneficiū nō possit effici ipius clerici nisi procedat titulus legitimus possessio tñ pōt transire sine eo. q̄ ut nōbiliter dicit tex. in. d. §. si vir. acquisitio possessionis ē quid facti que nō impedit ex prohibitiōe iuris. Ad idē videt tex. ex ꝑssus in. §. patet. iij. q. i. vbi expresse tenet Gratian⁹. q̄ etiā violenter pōt acquiri possessio beneficij etiaz ꝑatus nec debet inde deijci sine iudicis auctē ⁊ si de ijcit pōt petere restitutionē possessionis. Idem sentit hugo. ⁊ ibi p archidi. i. d. §. patet. ⁊. xiij. q. i. in summa. vbi dicit q̄ ex quo dat capacitas in possidente. acquirit̄ possessio ex solo facto q̄ sufficit etiā ad ptem possessorij recuperande. ad idē etiā facit. q̄ sic ex post facto cessante titulo p iuris puationē retineri pōt possessio ut in. c. lz epūs. de ꝑben. li. vi. ita ⁊ ante factuz ⁊ idē in. c. cū qui. eo. ti. ⁊ li. facit. c. cū. nris. ⁊. c. lras et qō in ās nō. de cōcess. ꝑben. Ad regulā ꝑmā. de re. iur. li. vi. mīdeo dupliciter. Primo q̄ procedit respectu habendi nō aūt respectu possidendi. nō aūt pōt bñficiū ut rector absq̄ canonica institutione. Secdo pōt intelligi etiā respectu possidēdi sed vbū licite ibi positū soluit cōtrariū. dicit enī q̄ licite nō possidetur nō enī negat quin illicite. imo potius innuit cōtrariuz sensum. simile in raptore ⁊ violento possessore q̄ possidēt illicite tuū. l. l. si fundo. ⁊. l. si colonus. ff. de vi ⁊ c. i. ar. ⁊ in isto tex. in fi. ad p̄dicta vide do. de rota de cis. iiij. in fi. vbi hoc dicētes sentiunt q̄ si vnus ē intrusus ⁊ alius bz legitimū titulū nō pōt iste agē noie ecclie. q̄ videt possessorē spoliare q̄ nō lz ad idē. c. p venerabilē. ⁊ q̄ ibi nō. qui fi. sint le. nō ob. l. iij. §. dare. ⁊. l. quotiēs alle. p do. an. loquit̄ ei in acqsitiōe rei incorpalis q̄ nō pōt haberi sine scia ⁊ patientia possidentij ut. l. ij. C. de serui. ⁊ nō. in. c. bone. ij. ō postu. pla. sed bñficiū ē q̄d corpale ⁊ eoipo q̄ hz corp⁹ eccle sie pōt rōne illius possessionis administrare. venit̄ enī alia remedia p viā accessoriū ut. d. c. p venerabilē ibi qui ꝑest loco tē. q̄ ibi nō. doc. ad idē. l. si arrogauero. ff. de ꝑa. ⁊. l. arrogato. ff. ō adop. ⁊ q̄ nō. Inn. i. c. i pūcta. de. pba. ⁊ gl. xix. q. vl. si qua mulier. itē h videt hīe patientiā possidētis beneficiū absq̄ scia superioris iuxta nō. p Inn. i. d. c. bone ⁊ hoc de primo. Aut q̄rit̄ respectu petēdi restōem. ⁊ tūc cōis ē opi. ut ō. dixi q̄ possessio sit iustificāda vl̄ titulo vl̄ alio mō. Ego vero dico sic. q̄ aut petēti restitutionem ius cōe nō obstat ⁊ sufficit. pbare nudā possessionē. nec ē necesse aliter colorare. Primo moueor p istū tex. indistincte dicētē prius agi debere de violēta electōe cū ō canonica institutōe. ⁊ nihil dicit de iustificāda possessione. imo aptissime innuit oppositū in fi. dz dicit q̄ etiā ꝑdo ē restituendus. alias enī pax valeret augmētatio pape. sensus enī lr̄e ē q̄ si ꝑdo ē restituend⁹ fortius illi de cuius possessione ꝓstat licet nō de titulo. ad idē. c. i. pri. ⁊ medius. c. cōquerente i. e. vbi etiā spoliato a iudice ante oia mādat restitutio ⁊ q̄ postmodū de aliis cognoscat. Idē hoc videt velle si vis non inferat lr̄e allegat de. vnā de cā pos. dū dicit in solo possessorio procedendum nō enī eēt solū ⁊ nudū possessoriū si haberet aliquid docere de titulo. cū i possessorio sufficiat. pbare possessionē ⁊ deiectionē. ut in c. cōsultationibus. de offi. de le. Et p illaz de. aperte patet q̄. l. ij. §. quedā. ff. de interdic. de qua videtur facere testū Jo. an. in addi. p̄dicta nō hz locū in casu nr̄o. Dicit enī ibi tex. q̄ interdictū de locis sacris et religiosis hz ānexam cām proprietatis. si enī hoc procederet in cāu nostro non diceret tex. in. d. de. in solo possessorio. procedendum. tē. ad idē videt text. aptissimus in. c. ex insinuatione. ō. de. pac. vbi mādat ingri de titulo post restitutionē factā. sed respectu restōnis fiende solū mādat ingri de quibusdā inter q̄ nihil dicit de coloranda possessione. ad idē. c. ex pte. ō. de rescrip. ⁊. c. cū ad sedē i. eo. vbi pōt agi solo possessorio de ecclesijs cū possidebant ut quedā proprietas. ad idē. c. cū super. de cā pos. ⁊ propr. in rōne sua ⁊ i. c. accedēs. ō. eo. Itē multū me monet ad hāc sniam q̄ cum multa iura antiqua noua ⁊ nouissima i hac materia emanauerūt ⁊ mādāt restitutionē beneficij fieri nūq̄z fecerūt mētionē de hac possessione colorāda ex quo apertissime presumēdū ē hoc nō eē necessarium. ar. c. ad audientiam. de deci. nec puto q̄ iudex ex officio suo hoc possit. quia iura ante omnia volunt restitutionem fieri nec est cōueniens vel equum ut iste

spoliatus litiget.iij.q.i.p totū.et.c.frequēs. de resti. spoli.li.vi. nec ille aliquid petit qđ pus nō habuerit restituatur ergo in statum pristinū et demū inqrat superior si inquirere vult vt aperte probat tex.i.d.c.ex insinuatōe.et ad illud simile de matrimonio carnali.p pter qđ multū videntur moueri docto.in ꝓtranū.respondeo qđ ideo ibi est necesse probare titulum. saltē in aspectu legitimum.quia sine eo non potest haberi possessio etiā iniusta.cum liber homo etiā si legatus teneatur possideri nō potest vt.l.cum heredes.§.ii. ff.de acquī.pos.facit.l.i.ff.de rei vendi.cum ergo petentes restituōem habeat probare possessionem ut.d. .c.ꝓsultatōnibus.ergo necesse habet probare titulū per quem probat possessio. ℔ in beneficialib' potest haberi possessio per decimas sine titulo quādoq; iniusta vt .s.dixi. cū beneficium sit possessibile et decimas sit capax possessionis et hoc videtur voluisse ille tex.in fi.et in dubio presumendū est iusta cum decimas non deberet cē sine beneficio de preben. cum secundum.nō ergo necesse est probare titulum ad probationē possessionis.qz non probat hoc esse quod ab hoc ꝓngit abesse in.c.ij.de transla. prela. et.l.nec natales.ff.de proba.secus autem vbi laycus peteret restituōem spūalium qz tunc habet probare titulum.quia sine eo non potest habere possessionem vt in.c.cūm.ō plerip.et hoc casu posset intelligi .d.l.ij.§.quedā vel quādo loca sacra vel religiosa petentur nomine proprio qđ esse non potest.pro hoc glo.xviij.q.i.in summa.et in.c.ex parte ij.eo .que volunt laycum non posse petere restituōem decimarum et aliarum rerum spiritualium nisi probet titulum .quia sine eo non potest illud ius possidere.sed decimas potest petere restituōem quicq; rector.et secundū hunc intellectum nō violant iura et nullū subest periculum cum nihil petat quod prius nō habuerit.Et ō apparet illum sentire Jnno.in.c.sepe ij.eo.vbi dicit possessionem ecclie debere ꝓsequi possessionem ipius pericōditōem.c.reintegranda.iij.q.i.licz non valeat insitutōnem canonicam ꝓbare et fundat se sup sola possessione.qđ multum nō.Aut ius cōmune reddit petenti restituōem.vtputa quia possidebat duo beneficia incompatibilia vel patiebatur defectum i etate respectu illius beneficij.et tunc est magis dubium Jo.an. videtur sentire in dicta addi.qz teneatur probare titulum etiam si ius non fundet intentōem possidētis p nō.in.c.cōstitutus.de fi.pact.et sic videtur recedere a glo.quā posuit in.c.ad decimas.de resti.spoli. et n .c.i.de rescrip.li.vi.voluit non sufficere qz ius cōmune faceret contra petentem restituōem nisi fundet intentōem possidentis.℔ videtur i dictis addi. illud dicū restringere i matrimonio carnali et spirituali Ego puto qz etiā ℔ casu debeat fieri restitutō nō docto prius de titulo.ad hoc allego tex.apertū in.d.c.ex insinuatione ubi ille possidebat archydiaconatū et ꝓbabam que simul de iure cōmuni haberi non pūt mandatur secundū iura antiqua vt nō.in.c.i.de ꝓbe.li.vi.et nihilominus prius mandatur ibi restituō ēt inquiratur de titulo.imo adhuc erat ibi vltra illam iuris presumptōem alia presumptio.scilicet sententie late contra eum scilicet cum fuit procuratore.facit.c.relatum .ij.de ꝓban.licet ob.c.ad decimas.quia ibi legitur vt.s.dixi.l.quando ius cōmune fundat intentionem possidentis.et sic pūt sustinere gl.pecul.etiā in beneficialibus.fiunt enim non debet inde ex spoliare iuris ordine non seruato illum contra quem fuit ius ꝓmunc quia posset ius retinenda sibi cōpetere vt in.c.licz epūs de ꝓban.li.vi.et fortius non debet hoc posse cōpetere primate plene.quis enim diceret qz si i casu.c. licet episcopus.superior spoliaret possessionem qz nō deberet fieri restitutio.alias enim apte venirent contra intentōem illius.c.et daretur materia spoliandi possessionem.quod cē non debet. si enim ius tollat talem possessionem donec iuris ordine seruato spoliatur.quare si illiterate spolietur est denegranda restitutio cum nil petat quod prius nō habuerat.Ad.c. ꝓximus.de.h.pre.respondeo qz multipliciter intelligitur vt ibi nō. Jmmo.et Jo. an.nam aliqui intelligunt qz ibi fuit actum petitorio.aliqui qz petitorio et possessorio.aliqui qz possessorio tantum.sed opponebatur notorius defectus ꝓprietatis quod si verum erat nō debebat fieri restitutio ar.in.c.qm.c.ti.et.c.cuidam.et .c.si ꝓtulerit.de accu.vel si non erat notorius ille actor de iure suo ꝓficiscꝫ ꝓculat vt admitteretur quicq; de facto.ꝓprietatis cōcernēs vt i.c.i.s.c. vel hoc fecit papa vt euitaret circuitus.qz si fuisset facta restitutio et ꝓtinuisset postmodum de ꝓprietatis defectu.fuisset facta statim amotio, alius ergo iudex non posset hoc videre vt sentit ibi Jo.an.et sic capitur quandoq; lectura ex predictis.Non ob.ille tex.casui nostro cum ius presumat aliquam defensionem sibi posse cōpetere.et ideo disponit spoliationem non fiendā nisi in ris ordine seruato vt in.d.c. licet epūs .Sed tamdo illā cōem opi.qz sit necesse colorare possessionem est dubium.numquid p confessionem aduersarij titulū ꝓtentis sit satis iustificata possessio ad finē ꝓsequendi restitutōes Do.de rota decis.cccj.alias.cccx.dicit ō sufficē i odiū spoliātis vide etiā ad materiā p lapū ꝓdusi.liij.alias.lviij.ubi sentit qz p longā possessionē satis coloret possessio qđ sentit Jnno. in dicto c.ij.Itē aduerte ad vnā nōbilē limitatōem quā do.ō rota ꝓdusō.xix.alias.xviij.ponit circa illā opi.Dicit cū cū possessionē colorādi qui agit interdicto.vti vi. et sic via ordinaria et iuris ordie seruato.sec' si p viā amē ptati qs petet restitōez tūc cū sufficeret ꝓbare possessionē nē tpe litis nec ē necesse possessionē colorare.qz hoc sit ex indicis officio et incidenter. et hoc casu offendit

nō solum pars sed etiā iudex optime pōt adduci nō. per glo. in de. ij. vt li. pen. & hoc dicūt verū nisi notorie costaret de defectu iuris spoliati. tunc enim iudex posset renocare attēptata, ppter iudiciariā auctoritatē prēptam nō tñ debet facere restitutōem illi tenenti cū peccato p nō. in. c. pstitutus de fi. pl. Sed aduerte qz hec aliqualiter faciūt pro illā primunē opi. si enī nō possit haberi possessio sine patiētia vel auctoritate superioris: quomō poterit b̄ casu pbari spoliatō per petentē restitutōem attēptatorū nisi coloret illa possessio, vñ tene primam opi. sed tenēdo cōem opi. nūqd sufficit narrare qz legitime & canonice possederit, qui dam vt collector decis. rote. q nō. qz articulus erat nimis vagus. dz enim magis specifice facere mētōez de titulo. ff. do. de rota cōiter pcluserūt pro tertiū seu op posituū, qz in, pbādo poterit deuēnire ad spālia ar. eo rū que nō. Inn. in. c. fraternitatis. de testi. & hāc opi. sequit hic do. an. & vide plene p eosdē do. de rota de cis. ad vij. Sed quero an indistincte repellat excep tio defectus, pprietatis pro agentem possessorio i istis bñficialibus, cōcludo sic post do. an. q aut agit possessorio adipiscēde & dz admitti si, pbatōes offerū tur in cōtinenti, qđ, precedit etiaz in alijs bñficialib'. vt l. ij. §. ibidem. ff. ad exhiben. & nō. gl. in. c. i. s. eo. & i. c. literas j. eo. tenet hosti. in. c. ad vltimū. s. de causa pos. et, ppie. lz Inno. sentiat ibi oppositū minus bñ & in bñficialibus obstat exceptio criminis cū infamia de quo dic vt legit & nō. in. c. accedēs. de accu. & i. c. cum olim. de cā pos. & ppie. aut agit possessorio reti nende. & tūc non obstat. qz alias liceret dño impune possessorem molestare pro mentē. l. si qs in tātā. C. vñ vi. & in. c. cum q. li. vi. de pben. Et b̄, precedit etiam in alijs a beneficialib' vt nō. bar. in. l. naturaliter. §. nihil cōe. ff. de acqui. pos. dixi in. c. pastoralis. & i. c. cū dilectus. de cā pos. & ppie. si agit recuperande vt ē in materia nostra, & tūc si exceptio piter pcernit defe ctū, pprietatis & possessionis dz admitti, qz censetur potius defensio sup possessione ut nō. vij. di. quo iu re. & dicā lati' j. c. px. Et ideo dicūt dñi ō rota decis. xvi. alias. xxi. q agenti possessorio recuperande obstat exceptio reservatōnis papalis. qz reservatio etiā insi cit possessionē. & sic solū detentio fuit in illū translata de quo tñ ibi vide latius p eosdē dños. aut exceptio pcernit defectū, pprietatis dūtaxat. & tūc nō est noto ria aut sic. primo mō si, pbatio exceptōis nō offeratur in cōtinenti admitti nō debet. vt hic & j. c. px. et in. c. sup spoliatōe. s. de ordi. cogni. aut offert in cōtinenti & idē q non debeāt admitti pm̄ do. an. hic excepto ca su. c. literas j. eo. Aduerte qz Inn. i. c. ad vltimū. s. de cā pos. & ppie. hoc tenet generaliter & tamē re fert alios cōtrariū tenere Ego tñ satis putarē restituti onē differendā p rationem. c. literas j. eo. ibi enim dif fert restitutio quo'ad carnalē copulā si, pbatōes offe-

runt in cōtinenti. qz non posset fieri sine peccato si ex ceptio est vera. q quidē ratio satis militat in casu no stro. nā daret vicioslus ingressus & materia peccandi vt i. c. dudū. ij. de dec. de eo q̄ mit. i pos. eū g. li. vi. & in mora modici tpis nō est magnū pndiciū. l. si debi tor. ff. de iudi. Si aūt exceptio defectus, pprietatis ē notoria. & tūc si qđ ē factum ita notorū qz certū est vel satis verisimile qz nullū ius pperat petēti restituti onē tūc dz talis exceptio admitti in istis bñficialib' sine fundet intentōem excipientis sive nō. qz nō debet fieri restitutio cum peccato. & i istis notorijs debz iu dex suplere ex officio, non tñ debet dimittere benefi ciū apud spoliatorē si de spoliatōne constat. ad predi cta facit quod legitur & nō. in. c. pstitutus. & c. qm̄ ō si. pl. & quod nō. Inno. in. c. i. de officij iudi. ad idē. c. si pstiterit. j. de accu. & vide quod ibi dico circa hāc materiā. Et hoc voluit Jo. an. i addi. spe. sup rubri ca huius. c. post prin. ad pdicta etiā facit. c. oblate. & c. pstitutus. de appel. & hoc casu nō, pcedit glo. i. c. ad decimas. e. ti. li. vi. & in. c. i. ō precip. quod satis voluit Jo. an. in addi. pdicta. restringit tñ hoc in ma trimonio carnali vel spūali. qđ satis placet. nā i alijs non dz obstare exceptio defect' pprietatis exquo ñ fundat intentōem opponētis qz iuste possidet exquo possidet at. l. si. C. de rei ven. Et quo ad istū liberas edes hz. dic vt. l. loci corpus. §. cōperit. ff. quem ad. seruī. amit. & sic in alijs casibus pōt, pcedere gl. pall. aut exceptio nō est ita notoria. puta qz nō constat ex facti notorietate vel p confessionē seu, pbatōnes in iudi cio admissas iuxta nō. p Inno. in. d. c. pstitutus & fa cit. c. significasti de dinor. si est notoria ex pīsumptōne iuris vt qz possidebat duo bñficia incōpassibilia vel ē minor etate respectu illius bñficij & tunc lz Jo. an. sentiat in addi. pdicta qz debeat admitti & tenet tunc petēs restitutionē probare titulū. & sentit etiaz b̄ do. an. tñ puto oppositū p dictū. c. ex instantutōne, & p id qđ supius dixi. exquo enim posset sibi ius cōpetere vt in. c. licet episcopus de preben. li. vi. non debuit ō facto spoliari. nec ob. c. ad decimas. quia loquit quā do exceptio fundabat intentionem opponentis, tunc enim concurrentibus duobus vinculis & concurrēte domino cum in iusto possessore equū est vt admittat ista exceptio. ar. in. l. bona fide. ff. depositi. & in. c. ij. & e ordi. cogni. & vbi admittitur exceptio notoria debet fieri fides in continenti ne in fraudem opponatur ad differendum restitutōnem iuxta nō. in. d. c. significasti & in. c. post electōuem de concess. pben. nec ob. predi cis. c. porro. de dinor. quod videt pro tertiari. c. signifi casti. eo. ti. quia. respondet vt in eis nō. Ex pactis habes an & qñ petens restōnem teneat fidē facere de e titulo suo. quid autē si non petit restōnem. sed agit p iurib' beneficij sui vel cōtra eū agit. an teneatur tunc pbare titulū non ē, pprie nostra materia. sed vide per

do. de rota dec. ff. p. t p Jnno. t Jo. an. in. c. i. ō pcl. p̄ber. li. vi. t p doc. in. c. licet. hēy. de simo. t ibi dicā vel alibi vi. melius cadet. nā hoc. c. satis ḡnatum est in materia sua: ob quā cām omitto hic inserere gl. Jmmo maxime ppter suā prolixitatem. Et quia in diuersis locis materia tractatur: t non ē ppria materia nostra: dicam vbi melius cadet. t vertatur gl. sua principaliter circa iura incorpalia qualiter eorum possessio vel quasi acquiratur vel amittatur. t de hac materia tractauit Jmmo. in diuersis locis. videlicet i. c. bone. ij: de postu. pla. t. c. q̄relam. de elec. t in. c. fi. de offi. ordi. t. c. pquerēte. t. c. itra quatuor. de maio. et obe. in. c. cum ecclesia sutrina. de cā pos. t. ppria. t in. c. dilectus. de capel. mo. t hic t forte in alijs locis. § nūc de p̄dictis tantū recordor: vñ recte expediendo deberēt oia p̄dicta i vno loco recitari cū materia spar sa difficultatē ingerat vt dr. s. in. pbemio b' cpilationis t deo duce inferam materiā vbi melius cadet. et vide quedā pulchra dicta bar. in. l. i. ff. de iti. actuq; prima. Ultimo opponit t videt q̄ exceptio dominij debeat obstare agenti possessorio. ut in. l. bona fides. ff. depos. vbi iura sen predoni agēti actōe depositi obstabit exceptio dñij per tertium posita. Do. dicit hic gl. ii. quā nunc expedio. q̄ illud procedit q̄n dominus qui non spoliauit concurrit cum fure vel p̄done. Ex hac gl. tamen tex. nota q̄ priuilegiū possessorij vt illud intentans non possit reconueniri sup petitorio: procedit solū contra spoliatorē non ctra tertium opponentē de dominio suo: quod expresse tenent dñi de rota decis. dxij. alias. diij. vbi dicunt q̄ contra agentem possessorio potest se opponere tertius et agere petitorio: quia illud priuilegium vt sileat petitorium fundat sup odio spoliantis. t ideo non dz extēdi ctra tertium vt ptz in. c. fi. de ordi. cog. t in de. vna. de cā pos. t pp̄te. sicut i simili videmus excepti onē spoliata nō posse opponi ctra tertium agentez. vt in. c. frequēs. de reiti. spol. li. vi. Jtē tenet laplus di sputādo sua alleg. xxvij. q̄ peccata debent tenere suos actores. L. de penis. l. sanximus. t. c. quidnit. de bis que fi. a ma. par. ca. nec ob. c. olim. ij. ij. eo. q̄ vbi exceptio secundum vnum intellectum opponitur executioni t nō ad processum. Jtem illa est exceptio impie t nō spoliatōis Sed aduerte q̄ do. an. videtur velle hoc dictum restringere q̄n ius tertij est separatum cum iure spoliātis. secus si est ita cōnexum ita q̄ non potest opponi quin inferat comodū spoliantis t per hoc dictum Jnno. in. c. veniens. ij. de spon. vbi dicit q̄ ctra mulierem possessorio agentē ctra maritū nō pt tercia mulier se opponere agendo de pprietate matrimonij ad effectū impediēdi restitutōem: etiam si vellet in cōtinenti pbare. t nihil allegat. Ego tenui ptrarium in repetitōne. c. item cum quis. ij. eo. t dico adhuc plane in dicto. c. veniens. vbi vide. nō enim b dictum videtur habere rationem: q̄ ratione impetitis non debet bonus puniri ppter malum. imo mal' tolerare ratione boni comepi. vt in. c. sacris. de sepul. t in. c. quam magnum t ibi glo. xxiij. q. iij. t facit lla. q. de duobus fratribus babuuibus domum cōmunem: t propter delictum vnius venit domus destruenda an debeat destrui cū alter nō fuerit i culpa de quo per glo. de pe. di. i. sed t continuo. t p bar. i. l. catbonis. ff. de aqua plu. arcen. Jtem vbi concurrunt odium t fauor debet potiꝰ cōsiderari fauor q̄ odium. vt in. l. ij. L. de in ius vo. facit quia in dubijs via equior est amplectanda vt. l. placuit. L. de iudi. t. c. i. de transac. t in regula odia ti. vi. Jtem pena nō debet vltrius pgredi q̄ extendatur delictus vt d. c. quesuit. t vide multas alias rationes quas posui in. d. c. veniens. Nico. abbas

Item cum quis Non obstat quod ptio crimis agit interdicto vñ vi. vel qō vi. aut dā. t inuidit vt prox. Nō primo ar. q̄ actōs possessorio nō tenet pcludere. l. petendo restōez. Jsatis ē narrare spoliatōem Sed ego credo q̄ hic nō ponit verba libelli p narrare: immo taxat effectus libelli. t an t quando possit talis libellus procedere dixi. s. c. ppe. Nō vbi aduersarius. q̄ ex spoliatōne particularis rei vt eo q̄ quis contendit mecum in iudicio potest dici aduersarius meus dixi. s. c. ppe. Item nō ex spoliatione particularis rei oriuntur inimicicie inter spoliatum t spoliatorem habiles ad repellendū spoliatorem ab accusatōne spoliati quinimo etiā amicia t sanguinis spoliatoris reddūt suspecti ipi spoliato. vide bo. ar. in. c. accedens. ij. vt late nō ctdt. t qō ibi dixi Nō modū respondendi d̄ iure nō occurrit notāis q̄ fieri vel fieri debeat tē. vide quod nō in. c. ptera. d. ij. d appel. Nota q̄ exceptio criminis nullo modo debeat admitti ante cpectationem super possessorio ne vt retardet cpectationem Ex quo infertur q̄ possessorium retinet priuilegium petitorij suspensiuum nedū vsq; ad sententiam sed etiam vsq; ad perfectā cpectationem facit. c. fi. s. de ordi. cogn. Oppo. t videtur q̄ contra clamdestinum possessorem non competit interdictum vnde vi. quia per talem ingressum nō perdit dominus possessionem. vt. l. dam. posside. §. qui ad nundinas. ff. de acquirē. poss. d. Solue q̄ petendo glo. i. q̄ textus iste inquantum facit mentionē de clamdestino possessore potest intelligi duob' modis. ij. primo q̄ ctra eum agebat possessorio rei petēdo: t tūc vt satisfaciā ctrario optet intelligi i duobus casibus tm: videlicet quando possessor abiecte alter ingressus possessionē noluit violēter restituendo istū primū possessorē admittē. eo eīm ipo ipm spoliauit t sic pt agi interdicto vnde vi. Secundus casus qui rus possessor rediens timuit ire ad possessionē. qui

suspicatur se posse repelli. tūc ex voluntate invasoris ex timiditate animi istius perdit possessio etiā ciuilis t q; nō interfuit vera violētia ꝓpterit hoc cāu vtile interdictū vide vi. hec probant in. l. dā possidere. §. q ad nundinas cū. l. se. ff. de acqui. pos. si aūt rediens ad possessionē suā quā sine custode dimiserat t nō suspicat se posse repelli ñ pdict possessionē ciuilē sz alter iam ingressus hz possessionē naturalē tñ. t hoc cāu hz verus t antiquus possessor multiplex remediū cōtra istū ingressum. pōt eni ire ad possessionē suā t si ille violenter resistit pōt defendendo possessionē suam ciuilē. eā violenter t ipune repellere. ut in. c. olim. de ī. eo. t qō ibi nō. t. l. iij. ff. de acquir. pos. pōt etiam agere cōtra eū interdicto vti possidetis. pro sua ciuili possessione in qua turbat illo retinēdo possessionem naturalē t hoc casu habeat hoc interdictū vti possidetis effectū restitutoriū. q; nō pōt aliter quiescere turbatio nisi ille dimittat naturalē de quo dic ut plene legit t nō. in. d. §. qui ad nundinas. pōt etiā agere interdicto quod vi aut clā. Et iste ē secundus mod' intelligendi hoc. c. t p hoc interdictū consequit ut q; iā edificatū ē tollat t antiquus t verus possessor cōseruet idēnis. put fuerit iuratū in litē. ut in iuribus allegatis in glo. t habet hoc interdictū ꝓformitatē cum interdicto vide vi. q; neq; in isto interdicto vñ vi. admittit exceptio nec in illo qō vi aut clam. ut. l. i. §. de nicq. ff. qō vi aut clā. mihi placet primus intellectus ad istū tex. iz etiā secūdus sit verus in se pro quo adduco litterā ibi ante restitutionē. rē. que cū referat ad vtrūq; casum satis innuit q; in vtroq; casu agebat interdicto recuperande. nō aūt qō vi aut clam. q; tūc nō ageret ad restitutionē possessionis. q; illam non admittit nisi illis duobus casibus p̄missis. sed iquātuz glo. in fi. dicit ꝓtra agentē interdicto qō vi aut clam. nō admitti aliquā exceptionē ut in p̄all'. l. i. dicit Jo. an. q; admittunt quatuor ut in. d. l. i. nō. qui habent eo. ti. l. iij. §. sed si p̄miserit t. l. si alius. §. bellissime. t. §. se. t. l. semp. §. hoc interdictū. scz exceptio cōuentionis. Itē q; tu prius vi aut clam feceris id qō dicis me vi aut clā demolnisse t hoc si iudici videbitur Itē q; feci id cā arcēdi incēdij. Itē q; annus elapsus est nisi ex cā post annū audiat. De p̄ma pte scz pacti vel cōuentionis remittit Jo. an. ad nō. in. c. fi. s. d. or di. cogni. i. v. spoliatione. t dicit hec facūt ad materiā. c. ex pte. ij. de offi. dele. Aduerte q; licet gl. b dicerit nullā exceptionē admitti. t. Jo. an. ponit quatuor exceptiones nō tñ. ꝓpter hoc gl. male dicit. q; vsa est verba illius legis. i. §. denicq. t pbat in legib'. s alle. nec propter hoc iura sunt contraria. sed Jo. anetiā dixit vez ut nō. glo. in. d. §. denicq de exceptiōe cōcernente defectū proprietatis vel cōsimili. sed exceptiones quatuor p̄allegate detrahūt iuri agendi illo interdicto si bene ponderentur sicut si statutū diceret

cōtra instrm publicū nō admittat aliqua exceptō certe possum excipe q; illud instrumētū nō est publicuz tūc eni nō venio cōtra statutū. sed tollo illā qualitatem sup quo se fundat statutū ad tollendā illā exceptionē. sicut in simili nō. in de. i. de sequel. i gl. nōbili q; si dicat cōtra sniam. nō admittat aliqua exceptio. possum excipe q; nō fuit lata a iudice suo. q; tūc non est snia. t sic cessat statutū fundās se sup snia. Et hec faciūt ad multa similia. Et ex illo tex. iunctis ibi nō. p Bar. colligē q; vbicūq; in statuto vel alia dispositiōe tolluntur exceptiones certo cāu; nō videntur ille fore sublate que veniūt ad detrahendū illā qualitatem sup qua fundat se dispositio in tollendis exceptionibus. iō ut dicit Bar. in. d. l. i. si statutū dicit q; cōtra instrumentū cōfessionatū nō admittat exceptio. pōt opponi q; nō sit cōfessionatū. facit. l. nō ignorat. L. q accu. nō poss. Quid aūt si statutū dicit contra instrumentū publicū nō admittat exceptio simulationis t Bar. ibi q; nō q; licet simulatio faciat aliū ē contractum nō tñ facit desinere instrumentū esse publicum L. si quis sibi vel alteri. l. i. t. l. quamuis. t. l. cum ponas sed tu dic melius t plenius post Bal. in. l. i. L. plus valet qō agitur. q; aut simulatio. pbat presumptione iuris t de iure t pōt opponi q; tunc nihil est ut in auc. sed iā necesse. L. de dona. añ nupt. aūt ē simulatio probanda. t tunc refert. Aut obijcit cōtractui. t nō pōt opponi per rōem. s. dictam quia simulatio bene facit deficere contractum; q; nō est ille contractus qui simulat sed ille qui vere agit. L. plus valet qō agitur per totū. sed tamen bene est instrm publicū licet sit confectū super debito simulato ut d. l. i L. si quis alteri vel sibi. Aut obijcit rogationi tabellionis q; dicatur q; rogatus fuit simulate t testes simulate adhibiti t tunc poterit opponi. quia illud instrumentum non est vere instrumentum. quia deficit i eo solennitas instrumentaria. i. robatio. ut in auc. de tabel. §. nos autem. de hac materia vide etiā per Bal. in. l. refert. L. de fal. ca. adiec. lega. Quid autem si statutū dicat q; nulla exceptio qualiscūq; sit admittat. Dicit Bar. notabiliter in. d. l. i. q; satis poterit iplorari officium iudicis ex quo equitas suggerit ut possit agi vel excipi. ar. in. l. plane. ff. de peti. heredi. secus si dicatur nulla defensio admittatur q; tūc excludatur etiam officium iudicis. t tunc remediū est. ut pri' soluat t postea repetat de quo vide plenius per Bar in dicta. l. i. Amplius nō prosequor q; sumus aliquantulum extra materiā. hec enim melius cadunt. in. d. c. ex parte. de offi. dele. Oppo. t videt q; inepte excipiebatur de crimine contra petentem restitutionem quia causa criminis est separata a causa possessionis ut l. si maritus. L. de dona. inter virum t vxo. t nullum crimen repellit quē a prosecutione iuris propri. iiij. q. vi. omnibus. t ante omnia fieri debet restitutio. iij

t

q.i.t.ij.per totū. Glo.ij.t vltima fatent̄ q; propt̄ hec cōtraria male agebatur seu excipiebat per istū reum. Sed aduerte q; hoc nō ē indistincte verū. nā q; exceptio criminis admittit̄ contra petentē restōem quare distinguit hic do.an.dicēs q; aut crimē inhabilitat p̄sonā ad agendū ut excōicatio vel bannum.t obstat alle.nō.in.c.ex insinuatione.de procu.vbi gl. ego allego glo.i.c.in noie dñi.xxiij.dil.t in.c. dilecte de rescrip.d.i.t dictū Inn.in.c.cū nostris. de p̄scr. preben. An aūt excoicatio repellat a petenda restōne cōiugis.vide qd̄ dixi in.c.q̄n frequenter.§. in alijs ū.ut lit.nō cōtest.t per ibi osti.t cal.in.c.super spoliatione.ū.de ordi.cog. Si vero crimē non inhabilitat p̄sonā ad agendum.nec inficit ius agendi nec possidendi.nec p̄prietatē tollit.sed oīno ē a talibus extrinsecum.t nō admittitur ut in iuribus p̄al.t quod nō. Inn.in.c.inter dilectos.de excess.pla.sed si inficit ius possidendi t habendi.ut q; cōtra petentem restitutionē beneficij vel rei similis.obij citur crimē heresis.t tunc exceptio admittit̄; quia si non potest possidere.nec poterat nec pōt p̄tendere spoliationē vl petere restitutionē.ut nō.gl.in.c.quo iure. viij.di. facit qd̄ nō.cōtra laicū petentē restōem decimar.j.eo.c.ex parte t hec vera q̄n inficit ius possidendi ipo iure vel inhabilitat.secus si venit possessione priuandus. ut nō. Inn.in.d.c.inter dilectos t archi.in.c.quo iure. t cōpo.de elec.c.q; sicut.t sic pōt intelligi glo.iij.q. i.in summa.sed si inficit solā p̄prietatē.sed nō inhabilitat ad possidendū.tūc in alijs a beneficialibus criminis exceptio nō obstat quantumcunq; notoria.q; licet excludat p̄prietatē a petente.non tamen fundat intentionē opponentis.ideo nō admittitur ut nō. glo.in dicto.c.ad decimas. Si simus in beneficialibus si delictū ē notoriū.obstat agenti possessorio. si ue inducat priuationē ipo iure.siue facultatem priuādi p̄m eum.allegat pro casu de accu.c.ad petitionem t qd̄ nō.in.c.si p̄stiterit.eo.ti.hoc vltimū dictū mihi non placet indistincte.quia quātūcunq; sit criminosus iuste tamen tenet beneficiū anteq; priuetur p̄ sententiam.ex quo non est tale quod inducat priuationem ipo iure.t posset forte secum dispensari.ut nō. Inn.in.d.c.cum nostris.t etiam anteq; dispensetur iuste tenet anteq; priuetur.ut ibi dicat Inn.ergo ista exceptio non est admittenda tanq; nō elidens actionem in iudicium deducta exceptio enim ut admittat̄ oz ē talis ut excludat actionē.l.i.ff.de excep.t in.c. ij.de ordi.cogni.sed hec exceptio nō excludit actionem.quia p̄supposito q; crimen appositum sit verum nihilominus ille remanet in iure suo.nec pōt dici q; debeat priuari exceptione.p̄bata.q; exceptio nō pōt operari būc effectū priuatiuū.solum enim de sui natura opat̄ effectū expulsiuū.ut p̄bat̄ in.c.ij.de ord.p̄g. quinimo etiā si ageret petitorio non deberet admitti

exceptio criminis que nō inducit priuationē ipo facto.ut nō.p rōem ū.dictā.t notanter dicit Inn.i.d. c.inter dilectos.nec rō notarietatis facit dictā rōem. cessare arg.viij.q.iij.nōne. Itē huic ſnie apte facit tex.i.c.ū.ū.de ordi.p̄gni.vbi dicit q; p̄uentus sup restitutōe nō ē aduersus restōem petētē nisi sup poliatione audiend̄ subijcāt̄ rōem.qr restōnis petitio in b p̄uilegiata dinoscit̄.ut ipam itentans nō cogat̄ ante restōem suis spoliatorib̄ rndere.tē.pōdero q; minus salē exclusionē spoliantis p̄tra restōem petētē. ad idē allego.ij.q.ij.t.iij.q.i.p totū in quibus iurib̄ gene raliter dicitur q; ante oia etiā crimina tractanda spoliatus restituendus ē.maxime qr multa allegant notoria que nō sunt.de appel.cōsuluit.t iste nō oz litigare maxime spoliatus sup crimine.ar.optimū.i.c. tre quēs.de restī.spo.li.vi.vbi exceptio spoliatōis cōpetit q̄q; etiā contra tertiū.proponētē crimina contra spoliatū.ne p̄opter inopiam iste succūbat. multo ergo fortius nō ē audiendus ipe spoliator.cū odiosus sit.t multa statuantur contra eum que cessant contra tertium.ut in cle.vna.eo.ti.t dixi.ū.c.p̄ox.t qr p̄sumitur p̄ponere illa crimina tanq; inimic⁹ ut b dicatur.t ponderanda est hec littera que idistincte mouet exceptionem criminis .ergo indistincte debet intelligi.xix.di.si romanorū.c.solite.de maio.t obe. t.l.de p̄catio.ff.de publi.ergo exceptio nullo modo debet obmitti.t de hoc videtur casus iuncta glo. quā videtur sequi ibi.Archi.allegando Innoc.in.c. inter dilectos de excess.p̄ela.iij.q.v.quia suspecti.ſz nunquid iudex ex officio suo possit illum priuare propter notorietatem criminis differendo restitutionem puto sic dicendum.q; aut vult priuare super eadē instantia iam inchoata in causa restitutionis.t alius a papa hoc non potest.quia nō fuit actum nec agi potest t sententia debet esse conformis petitioni. ut in simili dicit Jo.an.post compo.in.c. mandatum. de rescript. Aut vult procedere omnino ex officio suo ꝑtra illam instantiam.t tunc si est notorium facti permanentis ita q; nullo modo inficiari possit.quod de facili non contingit.t tunc potest iudex priuare quia in hoc notorio nulla exigitur probatio vel solēnitas in procedendo.ut in.c.euidentia.de accusa.t.p.q.i. manifesta.t.c.quoniam.de fi. p̄sc. t quod nōt. per Inno.in.c.ex parte.i.de verbo.sig. frustra ergo hoc cāu fieret restitutio eam petenti cum incōtinenti veniat p̄inād̄.t circuitus euitand̄ ē.ut in cle.andito.ō rescrip.t iste ē propr̄ius cās.c.ad petitionē.de accu. iuncta glo.in.v.restituendus. Aut nō ē tale notoriū t tunc cū exigantur probationes ut i.c.sicut de re iudi.t p glo.i.c.manifesta.t defensio ex p̄te rei. facē qd̄ nō.i.c.i.de offi.dele.li.vi.oz ante oia fieri restō.quia nec nudi p̄tendere tē.qr spoliatus p priuatū hz p̄uilegiū ne egeat p sniaz iudicis añ restōem ut i.d.c.frequēs

ēd.c.si constiterit.ō accus.quod facit,p ptraria pte dic q multiplicāt intelligitur vt ibi nō.Quidā enī intelligunt q ibi facta fuit spoliatio p̄ sententiā priuationem latam sup illis criminibus vel q ibi nō obiciebant crimina notoria vt ibi patet si cōuent⁹ rē.t agebatur petitorio vel si agebatur possessorio adueſan⁹ cōfidens de sua inocentia adquisit probationē añ restitōem simile.ō.c.i.vel inducenda est illa decre.ad destinatōem predictā Et vide de intellectu illius.c.p nō.ibi vbi etiam dico.sed intellige illa scōm predicta Si aūt exceptio opposita nō est notoria ꝑ manifesta dicto⁹ nō dz admitti.vt ē glo.nō.i.c.q; suspecti.iij.q.v.t bene facit ibi tex.si vero nō est notoria nec manifesta;nō est admittēda.ꝓsupposito q sit famosa.index tñ q officio suo pōt illam admittere.et infamatū suspēdere,ppter infamiā.scōm do.ant. et sic dicit intelligēdū quod nō.iij.q.i.in prin.sūme.Ego in hoc distinguere inxta ea que leguntˉ et notantˉ in.c. inter dilectos de pur.cano t ij.q.v. ꝑspicue t qō nō.Jo.an.i.c.i.de accusa.li.vi.quia non omnis infamia exigit incōtinenti suspensionē beneficij.Quid aūt si excāpies offerat se incōtinenti,probaturū.Ş.tenet do.an eum nō admittēdū vt tenet glo.ij.q.v.sup causa ego puto hoc indistincte verū quādo est tale crimē quod non inducit ꝓbationē ipso facto.q; vt.ō.dixi. exceptio etiam probata non excludit actōem.si aūt inducit priuatōem ipso facto.tūc est magis dubiū ne fiat restitutio cum peccato;p.c.lras ij.eo.ꝑ tunc putarē dicendum q inbeneficialibus illa sit admittenda.si reus petendi⁹ habere inbeneficio et vult incōtinenti ꝓbare actori nullum ius ꝓpetere.ar.in d.c.litteras t dixi ō.c.ꝓp. t ad materiā huius.c.vide bonam glo. ij.q.i.in summa.

Onquerente. Laīus. Spoliat⁹ etiā a iudice iuris ordine prętermisso .ante omia restituat prima ponit q̄rēdā.scda ibi q; vero.precepti.tertia. ibi restitutione indias datio Nō primo tria requisita ad hoc q clericus licite possit ꝓuari beneficio suo. Primo enī requirit causa rōnabilis.Scdo q sit manifesta.i.notoria.ij.q.i.nos in quōq̄.nō enī creditur iudicū etiā ēpo.si dicat clericū criminosum.ꝑ optet q legittime ꝓbet.vi.q.ij.si tantū.t.c.placuit.Tertio q petatur iniuditio.seu iuris ordine seruato.t licet Jo an.videatur idistincte requirere istud tertiū ego tamē puto q ō sit regulare .sed ī multis fallit.vt puta data notorietate defectus iuris.nō enim tunc causa ē in iudicium deducenda .vt in.c. q̄n. de fi.pręf.t idē rōne nō residentie.vt in.c.ext ue ō de.nō resi.Notanter hoc vltimū Oldra.ipsiꝰ suis dixi in.c.nouit de his que fi.apla.ꝑ pōt hic capi inditiū,p iuris ordine et tunc regula non fallit.quia innotoriis est ordo iuris ordinem non seruare.de iureiurā.ad nostrā sed

primum dictum videtur verius vt hic ponat regula Quarto extra tex. requiritur q causa sit grauis proleui.cui non debet quis priuari beneficio suo ext.vj.q. vult inuentum.sed istud pōt ꝓprehendi sub causa rōnabili.quia nō pōt dici ratōnabilis hoc casu si nō est grauis vt d.c.inuentū Nō scdo q licet ꝑsumatur pro iudice cui ꝓcedit iudicialiter q iuste ꝓcesserit.secꝰ tñ si ꝓcessit extraiudicialiter in actu.qui solet iudicialiter exerceri.t ad hoc allegatur quotidie iste tex. et ij.dicam latius Nō ar.optimū t est quasi hic expressum q petens restōem beneficij nō tenetur iustificare possessionem extitulo.nec alio modo.sed sufficit,ꝓbare possessionē t spoliatōem.t de his papa dū taxat inquiri mandat.vt patet exclausula si ē ita. iuncto principio.c.t dixi ō.eo.c.in litteris .Nō bonum tex.q añ restōem nō debet discuti exceptio defectus ꝓprietatis etiam si opponatur a iudice spoliante.t optime facit,p bis que dixi in.c.precedēti. Ultimo nō casum inquo reus impetrat delegatū sup actōne mouenda p actorem.t hoc fit ex causa ne ille episcop⁹ sibi verisimiliter suspectus,ꝓcedat cōtra eū .facit insimili.c. iudicante. de.offi.dele. Ultimo tene mentī. tex.q cōtra iudicem iniuste spoliantē.pōt agi possessorio recuperande.sicut contra priuatū quod satis colligitur ex tex.t sentit glo.in v̄.percepē. Sed contra hoc et tex.oppo.de.c.pītium vij.q.i.et ibi bona glo.que expresse dicit spoliatū a iudice.nō posse a iudice petere restōem .et semp ad h̄ ꝑsensit illud.c.allegari.Jo.sentiunt hic goff.abb.Jo.an.t cōmuniter alij doct.q hoc procedit quando iudex processit iudicialiter .q;,p suo processu .tūc ꝑsumit⁹ secus si,p cessit extraiudicialiter.tūc enī,p eo nō ꝑsumit⁹. t ideo possessorio agi potest contra eum.t hoc videt esse de mente illius glo.qō patet.q;.iij.q.i.i principio sūme dicat oppositū.dēt ḡ illa glo.reduci ad concordiā per dictā distinctionē Sed ꝓtra hoc oppo.nā vt ō. dixi pōt quādoq; procedere iudex ad ꝓuatōem beneficij seu spoliatōem extra iudicialiter .vt dicto.c.quoniā et.c. ex tue.et tūc cū sic non inferat violentiā exequo iudice,ꝓcedit vt.l.iij.ff.qō me.cā.t xxiij.q.iij q̄ peccat.non debz ꝓpetere interdictū vnde vi.quod solū cōpetit.ꝓtra violentiā iniuste inferentē.Jo.dico sic. q qñq; iudex,ꝓcessit iudicialiter et suia allegat iniusta. ex iniustitia cōe.t tūc indubie nō ꝓpetit possessorium quia exequo procedit iudicialiter non dī violētiam intulisse.sed oportet q reus veniat per viam appellationis.alias sententia transiret ī rem iudicatam etiam si esset iniusta.et vlterius non audiretur.quia sententia facit ius inter partes .de re iudi.c.cum inter.l.res iudicata.ff.de re.iuris.et.l.ingenuum.ff. de sta. hofacit bo.glo.in.c.l.de concess.preben.et sic intellige t declara glo.in.d.c.presentium.Quandoq; iudex,processit extraiudicialiter ad priuationē vel inditialiter ꝑ

allegatur nō iudex / vel nullitas processus ex ordine
non seruato et tunc poterit reus spoliatus agere pos/
sessorio contra eū. ad hoc. l. meminerint. C. vnde vi.
t. l. fi. C. si p vim vel alio modo. t. c. cū cā. s. ō offi.
delega. sentit Bar. in. l. iuste possidet. ff. de acq. pos.
fateor q̄ iudex poterit se defendere i possessorio sicut
quilibet p̄uatus ostendēdo q̄ iudice eū spoliauit ꝑ
nisi ꝑ hoc fiet restō ut hic. nā si allegaret nullitas fa
ci / ptz q̄ nō. p̄cessit ut iudex. de v̄. sig. forus. xxiij.
q. ij. c. i. t. l. nec magistratibus. ff. de iurisdi. s. t pall.
. l. iij. Aduertendū tn̄ q̄ aut p̄cessit mere extraindicia
liter et sibi incūbit onus p̄bādi legitimitatez cause vt
hic. aut p̄cessit indicialiter ꝑ allegat p̄cessus nullus
et sic q̄ iniuste et violēter spoliauit. et tūc dicēs hz p/
bare nisi appellauerit. q̄ p̄sumit exquo p̄cessit i figu
ra iudicij t nō fuit appellatū. facit qđ nō. in. c. q̄n cō
tra. de pba. t in. c. cuz in iure. de offi. dele. ad p̄dicta
facit qđ nō. Jo. an. in addi. spe. de petī. t pos. §. q̄n
ubi dicit q̄ executor datus ad gratiā faciēdā sic cōsti/
terit q̄ titulus possideat būficiū / cōtra decre. executabi
lis. uel similē. nō potest iudex cōferre seu possessionē
tradere, nisi p̄us citata pte purificet illa condītio. t si
aliter tradidit possessionē poterit agi cōtra eū posses/
sorio. Et nō aliud ex dicto Jo. an. q̄ executor ad
ꝓferendū non p̄t p̄cedere etiā ad collatōem faciendaz
nō citata pte / q̄n ḡtia mādat fieri sub cōditōe. ut si ti
bi cōstiterit tē. nā nō p̄t plene cōstare nisi pte vocata
ut nō. in de. i. de cōcel. p̄ben. et i de. ij. de penis. facit
. l. fi. C. si p vim vel alio mō / possessionē enim nunq̄z
p̄t tradere pte nō vocata. q̄tumcunq̄ p̄cise sibi fuerit
scriptum / nisi p̄us cognouisset t sentētiasset p̄itibus
ptibus. ut nō. Jnno. in. c. cū olim de p̄uile. et. c. i. de
cōtes. p̄ben. li. vi. facit. c. licet epūs. de p̄ben. li. vi. et
qđ nō. ibi. Jo. an. in. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. t
optime facit dicta. l. fi. C. si p vim uel alio mō / Quid
autē si fuisset facta spoliatio post appellatōnem / satis
p̄t colligi ex p̄dictis t ex nō. p gl. in. c. non solū. et in
. c. romana. de appel. li. vi. Oppo. et videt q̄ male
p̄cesserit hic papa tollendo iurisdictōem ab ordinario
et onerādo eū ut litigaret corā delegato. nam exquo
iste epūs erat superior istius clerici satis dz posse ex offi
cio p̄cedere cōtra eū vt in. c. irrefragabili. ō offi. ordō.
t de accusa. c. q̄liter t q̄n. ij. maxie sup titulo būficij.
ut i. c. ordinarij. de offi. or. li. vi. qđ nō. gl. i regula. i.
i fi. ō re. iuris. li. vi. So. gl. i v̄. pponere tacite sentit
B / cōtrariū / t rndet q̄ exquo se cōstituit illi aduersari
um, nō dz ee iudex ne iudicaret i facto suo Nō bn̄
hāc gl. q̄ iudex, p̄cedēdo iniuste extraindicialiter / nō
p̄t amplius i illa cā, p̄cedere indicialiter. qz satis red
dit suspect⁹ illi. p̄cessit eni p̄mo ut p̄uata p̄sona. t sic
videt se cōstituisse aduersarium. simile nō. per gl. i. c
statutū. de resc̄p. li. vi. in p̄n. in glo. in v̄. copia. q̄ di
cit q̄ si iudex assumit defensionē sup̄ sua iurisdictōe / et
sic cōstituit se p̄tez / nō p̄t cognoscere an sua sit iurisdi
ctio. Ad p̄dicta facit. c. ad hec et. c. ꝓposuit. ō appl.
t hec so. gl. sic itellecta plus mihi placet q̄z dā doc.
nā host. soluēdo dicebat q̄ iō b̄ fuit iste ordo iuris
t nō, p̄cedit indicis officio ut epūs puniat in q̄ delict
q̄ p̄mū nullū ordinē fuauerat. ad b̄ ō trāsla. quāto
v̄. cetex. cū cōcordātijs suis Host. dicit cōcordando /
hmōi ordini indiciario locū ee cū occultū delictū sub/
diti nouit superior / nec apparet accusator uel denuncia
ator / quo cāu superior tenetur denūtiare. xxiij. q. iij.
duo ista. q̄ de ipīs ania teneť rōem reddere. xxij.
q. ij. cognouimus. t i d. c. irrefragabili. i notorio ve
ro uel cū apparet denūciator / superior nō ageret cōtra
illū ꝑ suū officiū exerceret ut. s. de offi. ordō. c. i. t p tes
tū quasi Nō bāc solutōnem goff. qualiter debeat
superior, p̄cedē cū delictū subditi n ē notoriū / nec fama
sum t null⁹ apparet accusator uel denūtiator / ꝑt t dz
apud superiorem agere puta papā uel ei⁹ delegatū nō
apud archiepm. q̄ ille nō ē iudex subditoz suaz suf/
fraganeoz ut in. c. pastoralis. de offi. or. apli aūt epo
nō credit ꝑ oꝑtet q̄ ꝓbet vt i pal. c. placuit. t. c. si tm
vi. q. ij. ꝑt etiā epūs agere corā cōcilio ꝓuinciali ut est
tex. cū gl. i. c. i. vi. q. ij. t vide glo. i. c. irrefragabili. §.
cetex. de offi. or. arbitri eñ b̄ cāu nō eligunt cū cā sit
crimīalis ut i. c. penl. de i inte. restī. t. l. ñ distingue/
mus. §. iulian⁹. ff. de arbi. ꝑ i cā ciuili eligit cum epūs
vult agere cōtra subditū ut i. c. si clericus. xi. q. i. t nō
i d. §. cetex Opp. t videt q̄ defensio cause non spe
ctat ad epm ꝑ ad eū cui epūs cōtulit būficiū ar. i d. c.
penl. de re iudi. So. dicit gl. si. q̄ epūs retinuit sibi bn̄
ficiū ꝑ si alteri ꝓtulisset bne locū ꝓtrariū Doc. trāseūt
ꝑ ego dico / aliter q̄ aut iste clericus vult agē petitorio
t tūc fateor dictū gl. ut agat aduersus possessorē. ut
i. c. exaiata. de iudi. t. l. sinantē. t. l. officium. ff. de rei
ven. nā superior functus fuit officio suo alteri cōferēdo
ut nō. Jnno. in. c. dilectus. ij. de p̄ben. Aut vult agē
possessorio. t tūc dico q̄ ē i optione sua contra quem
vult agere. ꝑt eni agē cōtra epm spoliatorē hz n̄ possi
deat b̄ interdictū cōpetit aduersus spoliatorē hz non
possideat ut. l. i. §. ex hoc interdicto. ff. de vi t vi ar. et
agit ad interesse t ad extimatōem rei t qualiter exti
mabitur hic interesse rei spūalis / vide glo. in. c. corā
de offi. dele. facit qđ le. t nō. in. c. inter cetera. ō p̄bē.
t i. c. pastoralis. de iurepatro. p̄t etiā agere ꝓtra pos
sessorē conditōe. c. sepe. j. e. vel. c. r cāntegrāda. iij. q. i
Aut est facta restō t tūc dico q̄ clericus cui fuit collatū
beneficium, potest agere cōtra restitutū prętendēdo
validitatem siue collationis / t iniusticiam restituti. ad
hoc quod nō. Jnno. in. c. dilectus. ij. de p̄ebē. Itez
quicquid sentiāt gl. epūs poterit etiā hoc cāu agere cō
tra restitutum · quia interest sua ne qs sit intrusus in
būficio. de instī. ex frequētibus. t. c. ordinarij. ō offi.
ordō. li. vi. t no. glo. in regula. i. de re. iuris. li. vi. facit

qđ bñ nõ.p Hosti.ꝛ p Jo.an.i.c.licet hely.ō simo. Quero qđ si iste epūs nō vellet illū restituere nūqđ iste delegatus possit de cā spoliationis agnoscēre ista gl.tenet qz sic.ꝛ si cōstiterit de iniusta spoliatione dic Jo.an.cōpellet epm ad restōem.quidā tamē tenent cōtrariū.quia delegato hoc nō fuit cōmissum. ſz solū ut de cā cognosceret restōe facta fm Jnno. Hosti. ꝛ Jo.an.ꝛ cōiter alij doc.tenēt primū quasi hoc fuerit cōmissum.ꝛ si nō ex verbis tñ ex mēte que pferenda ē de.v.sig.intelligentia. Ultimo oppo.de.c.in pſentia de renū.ꝛ in.c.sicut.de re iudi. dz enī presumi p his que iudex fecit ut ibi.So.ista gl.videt stare cōtrario.sed certe hoc ē cōtra tex.cui nō plumat hic,p in dice.imo mandat hic restitutio.ꝛ qđ postmodū ꝓgnoscat de cā.Jo.an.dicit ꝛ bene qđ hic nō fuit fca sentēnia vel iudicialis privatio.sed extraiudicialis spoliatio quasi velit dicere.qđ tūc nō plumit,p iudice.ut.s. dictū fuit.Do.anto.dicit qđ pro gestis iudicialiter,p iudice plumat ut in.d.c.in pntia.Ego hoc tpo scōm nō.in.c.qm.contra de,pba.vbi nō.an ꝛ qñ plumat p rectitudine,pcessus vel iusticia cāe.ꝛ j.eo.c. cuz ad sedem.sed in cāu nostro intellige ut.s.dixi pro gestis vero extraiudicialiter.que gerere pōt extraiudicialiter ex officio.etiā plumit fm eū alle.nō.in.c.inotuit. de eo qui fur.or.recepit.Ego allego mediorē tex. i.c. ad aures ꝛ ibi p Jnn.de tēpo.ordi.Et tēpo istud dic cū quādo illa cōiter exercent ex officio extraiudiciali ter.si aūt solēt regulariter exerceri iudicialiter. ſz certo cāu vel casibus pñt exerceri extraiudicialiter.nō plumit,p iudice.tex.ē hic intelligēdo ut.s.dixi.nā qñqz spoliari potest quis bñficio suo extraiudicialiter.ꝛ tñ hic nō plumit,p iudice.ꝛ hoc iō.qz isti casus specia les nō plumunt nisi allegent ꝛ pbent ut nō. in simili dicit Jnn.in.c.ij.de dila.Jdē dicēdū ꝛ forte de his que exercent extra iudicialiter quādo iudicialiter exercere debēt.ut hic ꝛ in.d.c.quoniam contra.

X transmissa. Petens restōem cōiugii hz,pbare cōiugiū.Ad plenius.Restituit cōiūx viro ,pbanti desponsationē ꝛ copulā.ꝛ de ipius ipunitate cauenti nisi magna sit viri seuitia.h.d.Primo mandat restōem fieri cū cautione.scōo,puidet qđ agēdū cū fragilis ē cautio.ibi si aūt. Nota primo qđ licet vxor culpa sua recesserit a viro nō tñ est viro restituēda sine cautione.si de eius seuicia timet.hoc enim fit ex noua cā scz propter seniatim de qua timet.vide.j.e c.līas.ꝛ habes optimū tex.cū glo. in.c. de bñdicto xxx.q.i.Et nō quid dz cōtinere hec cautio videlicet qđ ci nō debeat aliqđ malū inferre.puto tñ qđ cautiōe nō obstante potent eā leuiter castigare sicut pt̄ poterat ixta nō.in.c.quēadmodū in fi.de iureiur. nam ista cautio venit ad cohercendā seuiciā sed non ē seuitia si cū requirit arg.xxxiij.q.ij.placuit.xxiij.q.iij.

qui peccat ꝛ l.graccus.ff.de adul. Nota qđ propter viri vel mulieris seuiciā maxia cui de facili p cautionem prouideri nō pōt seperatur matrimoniū quo ad thoz.qđ tene menti.ꝛ darius probat.j.e.c.līas. in fi.ꝛ vide tex.cum glo.de peni.di.i.si forte. Nota prouidendū mulieri per iudicem ne malum sibi inferatur a viro vel parentibus ipius.Et nota casum i q libera persona quodāmodo sequestrat ꝛ nota qđ quā doqz collocatur apud probam ꝛ honestam pſonam quādoqz apud monasterium monialiū ut in.c.cū locum .j.de spon.ꝛ poterit stare sociata suis consanguineis.xxxiij.q.ij.sine.Ultimo aduerte quia hec littera videtur sibi cōtraria.nā primo dicit qđ ē restituēda mulier cum cautione.postea dicit qđ si non pōt sufficienter caueri debet collocari apud honestam pſonam vsqz ad decisionē cause.nam etiam vbi sufficienter potest caueri non debet restitui ante decisionē cāe ut i.c. consultationibus.de offi. dele. Item ratio timoris durat post decisionē cause sicut ante.So.quo ad primum debet hec littera intelligi ut dicit Jo.an. quando mulier cōtra virum petentē restitutionē obijciebat consanguinitatem.vel aliud impedimentum que exceptio non debet decidi ante restitutionem nisi in casu quo restitutio sine piculo fieri nō pōt tunc enī decidit prius cā proprietatis.Sed tūc ob. fm ꝓtrariū qđ non tangit doc.sed pōt dici qđ post decisionē potest fieri restitutio.quādo cessat cā timoris.forte enīz si fieret restitutio ante decisionem cause vir seuiret in vxorem secum litigantem.vel violenter induceret eaz ad desistendū a lite.qđ verisimiliter nō faceret.post qz habuit fiam pro se.Et ideo dico qđ vbi per decisionē cause non cessaret timor non deberet fieri restitutio ut in.d.c.litteras.in fi.j.eo. Oppo.ꝓtra litteram inquantū exigit ut petēs restitutionē habeat probare qđ mulier fuit sibi legittime desponsata tē.p hoc enī satis inuit qđ exceptio cōsanguinitatis vel alterius impedimenti habet obstare quia alias nō posset apparere qđ legitime fuerit desponsata ꝓtra qđ videtur exp̄sse j.e.c.ex cōquestione.ꝛ c.litteras.So.gl.i.me tu cōtrarij exponit tex.legitime.tē.i.per legitimū cōsensum de presenti tē.quasi dicat non ē necesse qđ ex toto probet legitimitas matrimonij.sed satis ē probare legitimū prima fronte quo ad principia valida de quo plene dicet j.in.c.ex pte.Et dic qđ ē speciale ut,pbet titulus saltē in apparenti validus qz non pōt haberi possessio libere pſone sine titulo.ut.l.cū here des.in fi.ff.de acqui.pos.dixi in.c.in līis.ō.e.ꝛ pleni? dicet i.d.c.ex pte ꝛ hec solutio sic intellecta ē mdi or qđ solutio ꝗrūdā dicētiū qđ hic agebat petitorio iō dz,pbari legitimitas.nā scōm ꝺ nō faceret ad titulū alij ut refert Jnn.dicūt qđ itelligit i possessorio ſz speciale ē scōm eos ut nō fiat restō nisi,pbet ltima dispōsatio ꝛ copula ꝛ rō spēalitatis ē,ppt piculū corruptōis

alias fieret restõ spoliatõe,pbata qõ habeã ĵ.e.c.lĩras tene solutionẽ gl.ꝛ eã sequit̃ Jo.an.dicẽs qꝫ necce est ,pbare qꝫ matrimoniũ tenuerit rõne cõsensus dato qꝫ al' sit nullũ.sile ĵ.c.vno.de spon.li.vi.ꝛ an habeat locũ restõ aliquo casu nõ,pbata copula dicã i.d.c.exꝫ te.Et ꝫ hec sit expedita etiã.ij.gl.q̃ solũ instat circa duo quare hic,pbat̃ titulus.ꝛ an sit necce ,pbare ꝓsumationẽ matrimonij.ꝛ vide aliquos casus in quibus denegatur restõ, tã i matrimonio qꝫ in alĩs cãis ꝫ gl. iij.q.i.i summa. Ultimo glo.ponit ꝙd veniat nomine cautionis sufficiẽt̃ vel noie cautionis simplicit̃ ,plate ꝛ nota eã.ꝛ vide qõ nõ.in.c.qua frõte d appel.ꝛ in.c.i.de sequestra.pos.ꝛ vide ad materiam bonaz glo.in.c.de benedicto.xxxij.q.i.

Vm uenissent Si is qui ꝫ aliuz possidz illo motuo possessionẽ ingressus expellit̃ restitutionem ꝫ interdictũ petẽ poterit.ita cõiter summãt doc.ſ scdm hãc summationẽ forte de nihilo,pnidet h.c. Et ideo summo sic.ꝛ notabilius.Jpo er solutionẽ pensionis rei donate,factã donatario cũ auctoritate donatoris acquirit̃ illi donatario rei donate possessio adeo qꝫ si ab illa expellit̃ ꝫ interdictũ recuperande agere poterit.ꝛ scdm hoc ẽ casus nõbilis ꝛ ,pbant̃ nõta ,ꝫ gl.ꝛ bar.in.l.qui vniuersas.ꝛ.l.quãuis.ff.de acqui.pos.Diuidit̃ nã i prima pte ponit̃ ꝓsultatio ptiũ decisa.In scda responsio ibi respondem'. Nõ primo qꝫ loco religioso põt ꝫ epm ecclia cõcedi,nec põt concessio facta ꝫ eundẽ epm sine cã reuocari. Et itellige qꝫ cõcedit̃ ecclia collegio nõ in titulũ ſ i ,pprios vsus ut dicit̃ in littera.ꝛ quale ius acquirat̃ ex tali cõcessione vide nõ.ꝫ Jnn.i.c.pastoralis.ĵ.de priuile.ꝛ i.c.de monachis.ꝛ in.c.in lateran̄.ĵ.de ꝓben.tex. cũ gl. summe.xvi.q.ij.vilis ꝛ de solẽnitate adhibenda ꝛ validitate cõcessionis.vide tex.i de.ij.de re.ecc.nõ alie.

Nõ scdo ibi ꝓcessisset ꝛ ꝫ rescriptũ ꝓpriũ confirmassz tc.ꝙ valet cõcessio facta de ecclia etiã rõe,ꝫ prietatis sine scriptura nõ ẽ ergo iste casus in quo necessario requirat̃ scriptura.Et casus speciales requirentes scripturã vide ꝫ glo.nõbilẽ in.c.i.d consti. lib.vi.Et ꝫ hoc solue contrariũ qõ posset formari de.c. inter dilectos.§.cetex.de fi.instru.vbi dicit̃ ꝙ eadem nõ pñt donari ꝛ cõfirmari.hic enĩ nõ donauit ꝛ cõfirmauit,sed qõ prius verbo cõcesserat,postmodũ cõfirmauit scriptura ex intervallo.Et sic etiã nõ qꝫ facẽdo ꝺs scripturã ex intervallo de eo qõ ꝓmo verbo fecerat videt̃ tacite approbare ꝛ cõfirmare ꝓdus gestum

Nõ tertio qꝫ habẽs ciuilẽ possessionẽ põt ꝓpa auctoritate ingredi possessionẽ naturalẽ vacantẽ. nec dicit̃ vitiose ingredi lz nõ habuerit specialẽ licentiam ꝫ cõcedentẽ rem.secus aũt vbi nõ habuisset prĩ' possessionẽ ciuilẽ.de q̃ dic ut le.ꝛ nõ.in.l.si ex stipulatiõe ff.de acqui.pos.ꝛ in.l.ij.C.eo.ꝛ in.c. pastoralis. de priuile.ꝛ aliquid ĵ.subĵciam. Nõ ex fi.regulã ad quam quotidie allegat̃ hoc.c.qꝫ is possidet cui' noie possidetur.non autem possidet ille qui alieno nomie possidet.aliud est ergo possidere ꝛ aliud ,alieno noie possidere ut dicit̃ tex.in.l.quod meo.in prin.ff.de acqui.pos.sicut videmus in religioso qui nomine proprio nihil possidere potest etiam capam quã gestat ut legitur ꝛ nõ.in.c.non dicatis.xij.q.i.ꝛ tamen nomine monasterij potest possidere ꝛ si spoliatur restitutione petere ut in.c.cum dilecta.ꝛ qõ ibi nõ.de rescrip.Et sic intellige glo.in.c.nõ dicatis que dicit ꝫ ex permissione abbatis põt possidere.simili in seruo ut legitur ꝛ nõ.in.l.i.C.si per vim vel alio mõ.Et faciunt hec ad.q.an ille qui possidebat ꝫ alium possit agere interdicto vide vi.si ille ꝫ qué possidebat fuit dilectus.ꝛ videt̃ qꝫ sic.qꝫ ipe possidebat per aliuz ut in dicta.l.qõ meo.facit.l.fi.de acqui.pos.ꝛ hic ꝫ cõsequẽs ipe dicatur spoliatus.ꝛ pro hoc videt̃ tex.i.c. ex parte.s̃.de resti ,sed limita hoc verum quãdo alius possidebat noie meo.me mandante seu ratum habente.secus autem si aliquis tanquã gestor negocio rum meorum possidebat nomine meo ,ꝛ antequam ratum habẽs spoliatur.tunc enim non obstante ratihabitione sequenti,nõ potero agere interdicto.quia ratihabitio nihil operatur cum non reperiat tũc temporis possessionẽ in illo.ꝫ hoc ẽ bo.tex.in.l.bonoꝝ ff.rem ra.ha.Et vidi in simili bonã glo.in .c. quã sit de dec.li.vi.ꝛ tenent do.de ro.decisi.cxlv.alias.dv.

Ultimo põt colligi qꝫ si habens possessionẽ ciuilem ingreditur naturalem vacantem,non dicitur de nouo acquirere possessionẽ,sed potius cõtinuare suã possessionem ciuilem.nam naturalis seu corporalis possessio ẽ accessoria ad ciuilem.facit.l.si id qõ.ff.õ acquir.pos.ꝛ hoc facit ad.q.Dicit statutũ qꝫ ꝫ possessione nouiter acquisita soluat̃ certa gabella an taliter ingrediẽs possessionẽ corporalẽ teneat̃ soluere gabellam? videtur ꝫ predicta ꝛ per istum tex.qꝫ non qz non videtur de nouo acquisiuisse sed acquisitum prius continuasse ꝛ facit.l.diam possidere.§.q ad nundinas.ꝛ quod ibi nõ.c.ti. Potest etiam hic colligi qꝫ licet epus nequeat cõcedendo ecclam religioso loco rectores ipius ecclie spoliare adeo qꝫ vinente rectore ipius ecclie cõcessio nõ possit habere effectũ.ut in..c consultationibus.ĵ.de dona.ꝛ quod le.ꝛ nõ.in.d. de ij.de re.ecc.non alie.tñ potest in vita rectoris constituere censum per rectorem ecclie donatarie ꝓsolvendum.qõ ẽ valde notãdũ. Sed ꝓtra ꝛ cõtra tex. fortiter opp.de.c.phibem' ꝛ.c.significauit d' cõi.ĵ.vbi dr̃ qꝫ epus ñ ꝓt nec dz ecclam de nouo ꝓstituẽ cõsuale so.gof.itelligit qꝫ ista pẽsio prĩ' archiepo' ꝓsolueb. et fm ꝺ cessaret nõbile p' collectũ ſ host.dic̃ ꝓtrariũ qꝫ d nouo fuit ꝓpos' qõ dic̃ collige ex tex.ibi ante epi tc.alias dixisset lra post verbũ,placeret ꝛ interi idem

g. annuam solueret pensionē ⁊c. Et dicat hosti. q; ex rōnabili ⁊ fauorabili causa ímposita fuit de nouo hec pēsio quod fieri potest scōm eum allegat eo. ti. c. significauit. ⁊ cū hoc dicto hosti. transeāt cōiter hic doc Sz ego lan⁹ vltra alios ꝓsideradō dico sic. q; aut episcopus ꝓstituit de nouo cēsum ꝓsoluēdū loco donatario / ꝓsentiēte rectore de cuius ꝑiuditio agit / ⁊ potest. tū q: subest cā vt subuenīat necessitatib⁹ religiosoz ob quā causā facta fuit donatio. ar. op. in. c. i. de re. ecclē. non alie. li. vi. ⁊ in. c. ꝓstitut⁹. ⁊. c. cū venerabilis. de reli. do. tū q: ista ꝓstitutio cēsus / est tpalis. q: expirat mortuo vel cedente ꝑlato. cū ecclesia postmodū cedat i vsus loco donatarij. ⁊ sic nō ꝓpriē potest dici ecclesiā ꝓstituti cēsualē / vt saltē ex causa legitima ⁊ fauorabili. ꝓ hoc q̄ le. ⁊ nō. in. c. ꝓterea. ⁊ c. ꝓ hibemus. de censi. Aut ep̄s vult ꝓstituere rectore ecclesie reducāte. ⁊ tūc puto q; aut rector multū abundat / ⁊ locus cui facta e cō cessio est multū indigēs et pōt ar. in d. c. i. de de re. ecclē. nō alie. li. vi. ⁊ q̄ nō. i constitutus reli. do. ⁊ xxv. q. ij. in sūma. vbi est bona gl. vt rector nō sic abū dat. ⁊ eo inuito nō potenit hec pensio cōstitui. ar. c. ꝓsultatōibus de do. ⁊ i d. c. i. et q̄ ibi nō. ⁊ in. c. apostolice de do. vbi dicit q; etiā de rebus sui ep̄atus nō pōt donare alteri ecclesie cū graui ꝑiudicio sue ecclesie. fortius cū graui ꝑiuditio alterius ecclesie. Et hec nō q: mltū limitāt ⁊ declarant dictū. c. ꝓsultatioibus. ⁊ scōm p̄dicta pōt intelligi text a ꝓrario sensu. in. c. extirpande. in fi. de ꝑben. ⁊ nota bene illū text. a contrario sensu. ⁊ vide q̄ ibi dixi

Oppo. ⁊ videt q; ex quo ꝑ bñficiū nō vacabat nō poterat alteri cōcedi. vt in. c. i. de ꝓcē. ꝓbē. Jo. glo. i. q; ꝓrarū, pcedit q̄n collatio fit certe ꝓsone q̄ de facili desiderat mortē alterius. secus si fit collegio. quia cū nemini videat datū / cessabit votū captāde mortis ꝓpter hoc scōm hostien. q: naturale vicīū, ē negligi quod cōmuniter possidet. vt se nil habere qui totū nō habeat arbitretur. vt dicit text. in. l. ij. C. q̄n et quibus quar. pars debe. lib. x. vel scōz do. anto. non pōt tradi ille titulus q̄ respectu ab alio possidet sed pōt tradi quo ad ꝓprietatē. quo respectu a cōcedēte tenetur qui sibi preiudicare pōt ar. in. l. fi. C. de pac. ꝑ certe ꝓ hanc solutōem nō tollitur votū captande mortis si cōcessio fieret certe ꝓsone. nec obstat. l. fi. q: ibi consentit is de cuius hereditate agit ⁊ posset ipse dispone contrariū. sed hec concessio semel facta nō pōt reuocari maxime ꝓ sacerdotem de cuius morte timet Fateor tū q̄ contrariū loquitur de collatione respectu tituli. sed eadem est ratio quando ꝓcederetur in ꝓprietate si concessio fieret tene persone. ar. in. c. ij. de concē. ꝓben. ideo teue opi. glo. Opp. q̄ male dicit text. in. fi. q̄ ideo isti canonici vitiose non sunt possessionem ingressi. quia possidebant per illum rectorem ecclie. nam in vita sacerdotis nun quam habuerunt possessionem. quia non acquiritur sine animo et corpore. vt in. ca. cum nostris. ⁊ quod ibi notatur. ff. de concē. ꝑben. ⁊ in. l. quē. admodū. ff. de acq. pos. ⁊. l. licet C. e. Jo. dicit glo. ij. forte metu ꝓrarij q; recipiēdo pēsionē auctē epi. / acquisierūt possessionem ⁊ archiep̄s eam amisit dat simile in donante seu vendēte q̄ retinēdo sibi vsufructum vī possessionē transisse. C. de dona. l. quisquis. ⁊ ideo mortuo illo rectore nō ꝑdiderūt possessionē ꝑ eī ꝑdidissent si eam neglexissent. vt in. l. si de eo. ff. de acqui. pos. Nō glo. q; si ꝓcedēte titulo habili ad trāslationē dñij soluitur pensio de auctē titulū ꝓcedētis videt transiata possessio. ⁊ scōm hñc intellectū summani ⁊ ē intellectus notabilis ⁊ ꝓcedit q̄n ali⁹ ñ ē in possessione. alias aūt ꝑ solēz pēsionis ignorāte possessore nō trāsfertur possessio. vt. l. ⁊ nō. i. l. quāuis de acqui. pos. vbi barto. ⁊ bar. i. l. qui vniuersas. ff. e. ⁊ ꝑ Bo solue ꝓrarū q̄ posset formari de. c. iter dilectos de fi. instrū. vbi ōz q; locatio nō ꝓbat possessionem debet enim itelligi q; ñ ꝓbat alio possidēte. Itē. ñ ꝓbat i ꝑiuditiū ctij ignorāti ꝑ ipiudiciū solūtis ⁊ pstāti auctatē et consensum solutōni bene ꝓbat ꝑ hoc. c. cum venerabilis. de reli. domi. vbi ꝓbasset possessionē si instrumentum nō fuisset cancellatū in loco suspecto. Et ad id quod dicitur / q; sine corpe nō acquirit possessio. dic q; hic fingit corpus interuenisse. q: ille act⁹ corporalis quo antiqus possessor possessionē acq̄siuit / fingitur ꝑ solutōz pensionis loco illius cui nūc queritur. sicut dicit bar. in actu ꝓstituti. quādo scz q̄s ꝓstituit se possidere nomine alteri⁹ ꝑ quē actū transfertur possessio sine alio actu corporeo. vt in. l. qō meo. ff. de acqui. pos. ⁊ ibi ꝑ Bar. Jnno. fuit varius in hoc. primo eni sentit q; isti canonici habuerūt possessionē. in vita rectoris. q: rector incepit possidere eoꝝ noie Et si dicat q; possessio sine corpe nō acquirit / ñdet q; hic fuit corpus clerici possidātis coꝝ noie. dicit tamē q; ad omne dubiuz tollendū debuit clericus a se abicere possessionē / que solo animo abiicitur ⁊ amittitur l. licet. C. de acqui. pos. ⁊ ꝓstituere se possidere noie canonicoꝝ et sic omnino possiderent canonici. hec solu. seu intellectus est verus / in se diuinat ad text. q: hic non apparet istum rectorem expresse voluisse possidere nomine canonicoꝝ. Et ideo forte. Jnno. trāsit ad aliam solutionem dicens / q; speciale est in ecclesia q; exquo recipit aliquid nomine possessionis possessionem habet ē. de. consue. c. ij. scōm eum. Aduerte q: aliqui vt dixi intelligunt hoc dictum Jnno. q; speciale sit in ecclesia. vt quicquid ꝓcipit insignum tradite possessionis / transferatur possessio / exquo constat de animo volentis possessionem transferre. et ita intelligit do. an. Jnno. de quo multum admiror cum hoc expresse videatur contra ea que leguntur et notantur c. ij. ō ꝓsue. nā vigore cōsuetudinis introducētis actū

in signū tradite possessionis trāsferē ibi possessio sine actu corpali. secus ergo si cōsuetudo nō adesset quia tūc nō sufficeret aliqd dare. puta fustē uel terrā noie possessionis. qđ expresse vult ibi Inn. ⁊ cōiter doct. et expressius adhuc sentit ḃ Inn. in. c. i lrīs. s. e. vbi dicit q bñ pt introduci cōsuetudo. ut si aliqd deē i signum q̄si possessionis iure pbēdalis. videat trāslata possessio. secus si ꝓsuetudo nō subest. etiā si expresso verbo diceret. do ⁊ trado tibi possessionē iuris pbēdalis. et etiā plus dicit. q si cōsuetudo ē ut p̄ installatōem facta i certa sede. acquirat q̄si possessio iuris ep̄alis seu archidiaconalis uel alterī⁹ dignitatis. si installatio fit i alia sede q̄z deputata. ē p cōsuetudinē. non trāsfertur possessio. q̄ cū talis ꝓsuetudo sit p̄ter iura nō dz extē di scōm eū. ff. de legi. q cōtra. qđ ē bñ notādū. dico ergo q Inn. ḃ intellexit q̄n aliqd datur noie pēsionis q̄ tūc bñ trāsferē possessio. q̄ videē tūc velle possidere noie illius. ⁊ ex actu ficto trāsferē tunc vera possessio ut. s. dixi. ⁊ facit. l. certe. §. i. ff. de pca. sed inq̄ntū dixit ḃ Inno. q spāle ē i ecclesia nō ꝓcedit. q̄ idē est i q̄libz p̄uatis p rōem p̄dictā. ut nō. in dicta. l. q̄ vniuersas. ⁊ in. l. q̄uis. ⁊ vide qđ nō. Jo. an. i addi. spe. in ti. de emp. ⁊ venđ. §. sciendū. v. ⁊ nō. Et q̄dam tractat ḃ do. an. ō acq̄sitione possessionis sine vero actu corpali. q̄ tradunt p legistas i. l. qđ meo. ⁊ l. si id. ff de acqui. pos. ⁊ vide p glo. et doc. in. d. c. ij. de ꝓsue. vbi dico. Et p p̄dicta soluit ꝓtrariū qđ formari possz p. c. pastoralis. j. de p̄bēd. ubi ecclesia cui facta ē concessio alterī⁹ ecclesie. nō p̄t sine spāli licētia epi intrare possessionē. dicat enī q ḃ p̄ius habuerunt possessionem auctē ipsius archiepi. ut etiā nō. in. d. c. pastoral. Et hec so. plus placet q̄z so. abbatis dicētis ḃ. q cōtrariū loquit q̄n cōcessio fit p papā q̄ nō itēdit dioc̄sano facere p̄iudiciū. hoc. c. itelligit de p̄uilegio ipi⁹ dioc̄sani. qđ cōtra eū large interp̄tandum ē. ⁊ hāc solutōem vsus ē sequi host. dicens aliud ee q auctoritas dioc̄sani numq̄z intervenit vt i ꝓtrario. ⁊ aliud q a p̄incipio iterv̄enerit ut hic. mihi placet p̄mum dictū ⁊ puto q etiā habita ꝓcessiōe ab ipso ordinario. nō lz ingredi possessionē sine ipsius auctoritate. ⁊ hoc dico ꝓbari hic a cōtrario. i eo q papa dicit ilstos nō fuisse vitiose possessionē ingressos. q̄ iā p̄ius possidebant p aliū. si ergo clericus nō possediss̄z noie ilstoz nō potuisset sine vitio ingredi possessionem sine auctoritate archiepi. ad p̄dicta facit. l. si ex stipulatōe. ff. de acq. pos. ⁊. l. ij. ⁊ qđ ibi nō. L. e. ti. An autē ille cui facta ē cōcessio i titulū. possit ingredi possessionē. ⁊ administrare. ꝓpria auctoritate. dic ut plene nō. in. c. trāsmissam. de elec. ⁊ q̄ ibi cōiter tenē q sic. pulchr̄ē ē inuestigare rōnem diuersitatis. quā puto ee hāc. q̄ q̄n cōcedit ecclesia i. ꝓprios vsus videē cōcessa vt quedam proprietas ⁊ cā possessionis a. ꝓprietate est separata. l. nihil cōe. ff. de acq. pos. ideo nō lz etiam dño intrare possessionē inuito possessore ut. d. l. si ex stipulatōne facit. xvi. q. vi. placuit. ⁊. l. si qs in tantaz. C. vñ vi. ꝑ q̄n confert ad titulū tūc p̄incipaliter videt ꝓcedi ptās administrādi. ⁊ sic cōstat illa cōcessio circa incorp̄alia ⁊ in acquisitōe istoz iurium incorp̄alium sufficit patientia dñi. ff. de seruit. l. fi. et. l. quotiēs. c. ti. ⁊. l. i. quēad. seruit. amit. nō. Jnno. in. c. bone. ij. ō postu. pla. ⁊. c. cōquerente. de offi. ordi. quā qdem patiētiā et auctoritatē habuit eoipso q supior cōfirmauit electōem de eo factā. vel sibi bñficiū cōtulit ut in. d. c. transmissaz ⁊ hec nō. q̄ nemo tangit q memineri⁹. Ultimo nō. hāc glo. pe. i fi. ⁊ eam pondera q̄ innuit q si hñs ciuilē possessionē negligit naturalē. p̄dit ciuilē quam habebat. ꝑ glo. nō dicit infra q̄stum tps dz negligere Quidā vt refert Jnno in. c. q̄relā. de elec. dicūt q infra annū p̄ditur si verus possessor sciat aliū possidere de facto ar. in. l. si funita. §. nō autem. ff. de dā. infec. Alij vero dicūt q p lapsum. x. uel. xx. an. ar. instī. de vsuca. §. ꝑ tī. sed hic Jnn. hoc vltimū reputat absurdum ut tiū tps requirat ad possessionē acquirendaz q̄stum ad ꝓprietatem p̄scribēdā. ideo dicit hoc relin quēdum arbitrio iudicis ar. in. l. i. ff. de iur. deli. ⁊. c. de cauſ. de of. dele. Sed bar. in d. l. si de eo. ff. de acq. qui pos. facit duo mēbra. q̄q̄z enī hñs ciuilē sciat aliū ingressum naturalē. et tunc eoipso p̄dit si statim non vadit ad possessionez. q̄ videē suspicari posse repelli p hoc. l. qđ meo. in fi. ff. de acqui. pos. ⁊. l. iij. §. cum igit. ff. de vi ⁊ vi ar. hoc mēbr̄ intelligo ego q̄n in cōtinenti hz ꝓpositē. ⁊ nō vadit. secus aūt si nō hz cōmoditatē. nō enī tenē incōtinēti currere ꝑ p̄t amicos colligere ⁊ alia necessaria p̄parare. ⁊ sic dum non hz animū deferendi possessionē eā nō p̄dit cū retineatur alio. ⁊ p hoc qđ le. ⁊ nō. in. c. olim. el. i. j. eo. et in. c. significasti. de homi. Et ipemet bar. in. l. iij. §. cuz igit p̄al. dicit q q̄nq̄ dabant sex mēses. ut q̄ secōm qualitatē pson̄e ingrediēdo possessionem. requirit maximus appāratus. Idē tī i. l. i. C. vñ vi. sentit de tribus diebus. Cōcludo ergo i hoc p̄mo mēbro q si sciat alium possessionem naturalem ingressum debet ire quanto citius potest. qđ si nō facit videē facere hoc ex timore ne repellatur et sic p̄dit possessionē. ꝑ infra q̄stum tēpus dicat potuisse ḃ erit relinquēdū arbitrio iudicis q ex varijs cōiecturis animum suū informabit Et ibi membro restringo ⁊ saluo opi. Jnno. in. d. c. querelā Aut hñs ciuilem sciat eā vacantem vel ignorat alium ingressum. ⁊ dicit bar. q si negligit tāto tpe q res q̄si perit. p̄dit etiam ciuilem. q̄ videē eā habere. p de relicta ar. in d. l. si de eo. si vero nō negligit tanto tpe q res quasi piret. tūc p lapsum lōgi tp̄is p̄dit. q̄ p cursum hui⁹ tp̄is inducit oblīio ut nō. in. l. si id. ō acq. pos. ⁊ tps. x. ānoz dz longum. et ex tunc incipit quis p̄scribere ꝓtra absentē. nam p̄ius añ lapsum. x. annoz nō currebat p̄scriptio. q̄ possessio ciuilis erat

penes abñtem. exquo ignorabat q̄ alius erat in gree
las possessionem naturalē. ita nōbiliter volut glo. i.
l. ff. de ser. fugi. ꝛ bar. facit de ea magnū festū ibi. ꝛ
dyan regula sine possessione. de re. iuris. li. vi. ꝛ tem
pus. ꝛ. anno. dicit longus vt in ti. de long. tēp. p̄scri
ꝛ quod ibi notatur ꝛ in. l. de quib⁹. ff. de legi. ꝛ hoc
cāa potest saluari opi. illa quam Inno. ponit in. d.
c. quedam.

x conquestione. Si altero cō
iugū mr̄imo
nū accusante. aliter petat restitui. ante oia
restituitur. Ego summo sic generaliter. Si actore agē
te petitorio reus. sup eadē reducit possessorio. pceditē
in solo possessorio. suspenso petitorio. Primo ponit
appellantis querela. secōdo iudicū datio ibi mandam⁹
Nō q̄ maritus dicit spoliare vxorē eo ipso q̄ sine
iudicio ecclie a se eam remouet. idē si sponte recessit
et volens redire nō admittit. vt nō. glo. in. c. significa
sti. de diuor. ꝛ in. c. intelleximus. de adul. ꝛ. c. lras. j.
eo. nō. Inno. i. c. veniens. de regu. Nō q̄ mr̄imo
nium dicit accusari. si dicitur nō potuisse cōtrahi ob
stante p̄sanguinitate l3 solūmō agit ad dissolōē dic
tū q̄ impune dicit accusatio exquo nō agit ad penā i
actus. Nota tertio ꝛ tene mēti q̄ cora iudice eccle
siastico p̄t peti restō coniugis. hic enī mulier priusꝙ
quam aliquit ꝓponeret ꝓtra mr̄imoniū. petijt restōē
coram iudice ecclesiastico. ꝛ sic causa mr̄imonial⁹ p̄ce
dit ad iudicem ecclesiasticū. nō solū cū tractat de sub
stantia vincli. sed etiā cū agitur possessorio. ꝛ facit.
c. i. de p̄ben. lepro. ꝛ. c. ex pte. ꝛ. c. exlitteris. ō spō. vi
de q̄ nō. Jo. an. in addi. spe. in ti. qui fi. sint le. sup
verbo competit. ꝛ quod dico in. c. nō est j. de spō. et
quod nō. Jo. an. in. c. cum. c. lacā de fo. cōpe. li. vi.
Nota quarto q̄ in eadē cā p̄t quis ꝓpere. q̄ꝫ
p se. q̄ꝫ p. p̄curatorē. an aūt ꝓpendo p se videat re
uocare p̄curatorē. vide bonū tex. in. c. si quē. de. p̄cur
li. vi. Nota ar. opti. ad hoc q̄ secūde lre reuocent
primas. nō solū de eis debēt facere mentōē sed eciā
de clausula appellatōe remota posita in ipsis primis
lris. Et sic refert bosti. tenuisse magistrū suū ipse ta
men dicit q̄ de p̄suetudine in hoc casu nō admittitur
exceptio. ꝛ remittit ad nō. j. ti. i. c. ij. Ego puto q̄ de
qualibet notabili clausula fit fienda mentio. quando
talis est q̄ ea expressa papam reddidisset difficiliorē
ad ꝓcedendū. ꝛ hinc est q̄ iura voluit. de priorib⁹ li
teris fiendā mentionē spālem in. c. ex literis. j. de do
lo ꝛ cōtu. ꝛ. s. de rescrip. c. in nostra ꝛ hoc relinquit
arbitrio iudicis. sicut generaliter dicimus in qualibet
surreptōne. vt i. c. sup literis ꝛ qō ibi no. s de rescrip
Nota singularit iūcta glo. penl. q̄ clausula appel
latiōe remota nō tollit facultatē appellādi ex notorio
grauamine sic nō tollit i casib⁹ in iure exp̄ssis. cessat
ei b cāa p̄sumptio calūniose appellatōis ꝛ hec p̄t cē
rō hui⁹ casus ꝛ. c. pastoralis de appel. facē ad p̄dicta.
c. iter cetera. de re iud. Opp. ꝛ videt q̄ nullo iure de
bebat mulier admitti intentādo possessoriū maxime
suspendēdo petitoriū mariti. aut eni excipiebat ō sua
spoliatiōe. ꝛ duplici rōne nō debebat audiri. p̄rio q̄
iā lis erat ꝓtestata sup petitorio ꝛ hec exceptio ē dila
toria. ꝛ sic ꝓponenda añ litis ꝓtest. ut in. c. iter mona
steriū de re iudi. ꝛ nō. in. c. fi. s. ō or. cog. ꝛ tex. cū gl.
in. c. i. ij. q. iij. Secō q̄ p exceptionē nō dz qs ꝓsequi
restōem. ut in. c. ij. s. de ordi. cogni. aut⁹ ꝓtrariū pro
bat hic. Aut hic mulier agebat. ꝛ sic deducebat spo
liationē p modū actiōis. ꝛ sic etiā nō debebat admit
ti saltē eo mō quo fuit admissa. pluribus rōnib⁹. p̄ri
mo eni aut p viā reconuentionis. ꝛ nō debebat admitti
p⁹ litis cōtest. fm opi. quā tenui in. c. i. de mutu. peti.
Itē si debuisset admitti fm aliā opi. que hz q̄ duran
te iudicio possit fieri. ut tenet ista gl. ꝛ aliqui i. d. c. i.
non debebat suspendere petitoriū mariti. q̄ cā con
uentionis ꝛ reconuentiōis debet simul tractari ꝛ vna
sentētia terminari. ut in. d. c. ij. Aut nō in viā recōuē
tionis sed in viā petitionis deduxit possessoriū. ꝛ etiā
non debebat suspendere ꝑ debebat habere locum illa
regula. qui prior appellat prior agat. ut dicit tex. in. d
c. ij. ꝛ in. l. qui prior. ff. de iudi. Et ex predictis patet
difficultas huius. c. magis clare q̄ ponit gl. ꝛ doc. ꝛ
metu hoz cōtrariorū. glo. ij. multū instat circa intelle
ctū. c. ꝛ conclusiue videtur velle q̄ ex quo lis erat cō
testata in petitorio. nō debebat mulier audiri nec ex
cipiendo. q̄ est dilatoria. nec agendo quia hec actio
habet vim dilatorie. cū suspēdat petitoriū. ꝑ hic fuit
audita. q̄ ante litis cōtest. ꝛ p⁹. semp petijt restōem.
ꝛ cōpulsa p iudicē intrauit iudiciū proprietatis. ꝛ tā
dē cū nō placeret. appellauit cōtra hūc intellectū glo.
facit. q̄ a principio debuisset appellare. q̄ nō admit
tebat ante litis cōtest. nā intrando iudiciū proprietat
videt renunciasse omnib⁹ dilatorijs. ut in. d. c. inter
monasteriū ꝛ index procedendo ad ulteriora. videt rece
disse illam petitionē. ut in. c. ex pte de appel. quinimo
expresse iudices denegauerunt hic restōem ante litis
cōtest. ꝛ nō fuit appellatū. ꝛ hoc reddit intellectū glo.
falsum nisi sustineat scōm modernos q̄ fuit protesta
ta q̄ cōtestando litē nō intendebat recedere a dilato
rijs ꝛ iurib⁹ sibi cōpetentibus. q̄ō bene nō. ꝛ allego
in simili q̄ō le. ꝛ nō. in. c. ad dissolnendū. de despon.
impu. vbi vide. Ex his eni habes modū p̄seruandi di
latorias post litis cōtest. si index instat p̄cipiēdo cōte
statione fieri sed i cāu huius. c. non puto hoc necessa
riū propter p̄uilegiū possessorij ut statim dicā. itez
aduerte q̄: p hūc itellectū gl. sic instificatū. nō tollit
oia cōtraria q̄ supius formaui. maxie illud q̄ nō de
bebat petitoriū suspendi per dictū. c. ij. vbi pz q̄ etiā
ante litis contest. intentat possessorium a reo non p̄ ꝑ
suspēdit petitoriū ꝑ procedit super vtroqz. Jo. an. sup

tex. primo solvit q vir fuit hic prio cõuent⁹ a mulie-
re sup restõne fienda corã ordinario iõ nõ potuit sibi
referri qõ pprietatis añ restõem. ut in. c. ii. ẽ. de ord.
cogni. ꝑ hec solutio nõ ẽ oino tuta. q intrando post
modũ iudiciũ, pprietatis z nõ excipiendo de pẽdẽtia
possessorij. videt renunciasse illi puilegio opz eũ ad
b ut impediat accumulatõ petitorij q excipiat de pri
uilegio z pẽdentia possessorij ut nõ. in. d. c. sup. z p
Jnn. in. c. i. de mu. peti. z si non admitteb at exceptio
debebat appellari. alias erat sibi iputandũ ar. c. cũ di
lect⁹ de elec. z in. c. ex parte. m. de app. z qõ nõ. gl. in
de. vna de dolo z cõtu. nisi solvendo dicas ut. ẽ. dixi
saluãdo gl. q hec mulier a pncipio excepit z tandem
ꝓpulsa p iudices intrauit iudiciũ propetatis ꝓmissa.
ptestatõe. q p hoc nõ intẽdebat recedere a possesso-
rio prius inchoato. hoc tñ ẽ diuinare z nõ oino tutuz
z forte Jo. an. nõ cõfisus de hoc intellectu. trãsit ad
aliã solutionẽ quã ponit hic Goff. z originaliter fuit
Jo. glosatoris. ij. q. ij. c. i. q aut fit recõuctio intẽten
do possessoriũ sup eadẽ re. de qua pncipaliter agitur
z hz priuilegiũ suspensiuũ z ita loquit hic. secus si re
cõuentio fit super diuersa re. q tũc hz locũ. c. cũ dile
ctus. de ord. cogni. z alia cõtraria supius formata.
Et hãc opi. sequt gl. in. c. fi. e. tĩ. z Unic. Abb. z Jnn.
hic. z iõ cõsuluit gl. ꝑalt. q vnius ẽ cõuento petito-
rio agere de spoliatione sup eadẽ re. q̃ excipe. p hac
lec. optime facit. c. cũ ecclesia. de cã pos. z ꝓprie. vbi
videt probari uncta gl. Hosti. aũt dicit hãc lecturã ñ
ẽ verã. p. c. cũ ecclia suffrina. z. c. cũ sup de cã pos. et
ꝓprie. vbi canonici petebãt electionẽ p se factã confirma
ri z aduersarij sꝑcipi. ne ipos postea molestarẽt. quo
minus libere eligãt z aduersarij petierũt restitutionẽ
nec p ꝟ tñ fuit suspensa petitio canonicorũ. imo fuit
processum tanq̃ sup mutua petitione. Ad ꝟ. c. ñdz
dando aliũ intellectũ q hec mulier prio excepit. z sic
repulit vz ab agendo. z postea egit. certe hec lectura
diuinat. q nihil dicit in tex. de except. ꝑ tñ de peti.
Sed ꝺ ñdet q spoliatio hic erat notoria. nã primo
spoliauerat mulierẽ. z postea accusabat mrimoniũ
de cõsanguinitate. iõ añ oia erat fienda restõ. nec hic
dicit suspẽdi petitoriũ sed possessoriũ notoriũ prius
terminari propter ptalũ animaz. ne ex dilatione da
ret materia adulterandi. z hec dicta Hosti. nõ placẽt
Jo. an. primo p istũ tex. qui mandat inquiri. si ita est
z sic nõ erat spoliatio notoria. Jtẽ nõ obstat. c. cũ ec-
clesia. q ibi solũ implorabat officiũ iudicis. ut cõfir
maret electionẽ. nõ enĩ intẽtabat actio ibi ꝓtra certaz
psonã. z inquãtũ petebat inhiberi aduersarijs ne mo
lestarent. nõ intẽtabat petitoriũ ꝑ possessoriũ retinen
de. z ob hoc residet Jo. an. cũ pdicta opi. Jo. z seq-
tiũ. dicẽ tñ q ex casuz q̃. pnũciari petit nõ tenere matri
moniũ carnale vl spũale. Jstud raro vl nũq̃ veniet i
practica q agẽs petitorio recõueniat possessorio reco

pande sup eadẽ re. monet ut arbitror q cõuent⁹ petito-
rio ꝓsupponit possidere. nõ q̃ põt petẽ restõem eius
dẽ rei quã possidet. cũ ei põt dici qõ q̃ris int⁹ habes
z dicẽ Jo. an. q hosti. tãdẽ in ti. c. tenuit hãc lec. cõem
dicẽs posse dici q possessoriũ secõ loco, ꝓpositũ eq̃
versat circa eãdẽ rẽ. pindicet petitorio remittens ꝙ. c.
litteras. post pn. z vide ꝑ hoc i spe. de pe. z po. post
pn. v. si vero. z hec lec. cõiter tenet p doc. modernos
Sed ego p dariori intellectu. c. z materie q̃ro de tri
bus. Primo q̃re possessoriũ intẽtatũ circa eãdẽ rez
hz effectũ petitorij prius intẽtati suspensiuũ. z nõ sic
cũ vsat circa diuersam rẽ. Secõ an possessoriũ hẽat
hũc effectũ suspensiuũ si intẽtat post litis cõtes. Ter
tio an lec. cõis huius. c. possit practicari in alijs cãis
citra matrimoniũ carnale vel spirituale. Circa ꝑmuz
dicit hic do. car. q dispones potuit moueri ad hanc
diuersitatẽ inducẽdã. q q̃ñ possessoriũ deducit circa
idẽ. magis odiosa ẽ violentia. Jtẽ ut possessorium sit
alicui⁹ effect⁹. nã si admitteret cõcursus petitorij. pe-
titoriũ traheret ad se possessoriũ. ẽ. ti. i. c. cum dilect⁹
z sic ẽt cũ quo effectu. aut cũ nullo. dicẽ tñ q sine ille
sufficiat. sine nõ. stãdũ ẽ huic littere. q̃ sufficit ita scri
ptũ ẽ. vi. q. iij. scriptũ. ꝑ certe prima sua rõ põt calũ-
niari. q minus dz ẽ odiosa violentia. cũ ꝓponit ar-
ca eandẽ rẽ. q̃ arca diuersam. q primo cãu eq̃ spolia
tor nũc q̃ñq̃ cõueniat intentat petitoriũ. patet q̃ ali-
quo iusto colore spoliauit. ꝑ nõ sic ꝓmunit. qñ violẽtia
fuit cõmissa arca aliã rẽ licet eũ nõ liceat dño ꝓpria
auctoritate rẽ suã ab alio detentã occupare. ut. l. si q̃s
intantã. C. vnde vi. z de preben. eũ qui. li. vi. tñ min⁹
odiosus ẽ dz z minus peccaret si ipe inuadit. q̃ si fa
ceret tertius qui nullũ ius ꝓtendit. ar. in. l. bona fidei
ff. de peti. Jtẽ secda rõ sua nõ ẽ sufficiẽs. satis eni ẽ q
põt aliquid opari. ar. in. de. i. de suppd. neg. ꝓla. nec
ꝓpter modicitatẽ defectus. debem⁹ violare regulas
iuris. de quibus. ẽ. dixi. iõ reddo aliã rõem q iõ su-
spendit petitoriũ pri⁹ inchoatũ. q nõ dz quis añ re
stitutionẽ litigare de ꝓprietate rei violenter subtracte
tñ q res ẽ mali exẽpli cũ quilibet spoliaret z inconti
nenti inchoaret petitoriũ. z sic supplãtaret violentam
petere restõem. tñ q nõ dz spoliat⁹ litigare de pro-
prietate rei spoliate. nõ enĩ dz cõtendere nudus z in
emis. e. ti. c. frequẽs. li. vi. z si diceres. ipe põt exã-
pere de sua spoliatiõe z sic illũ repellere a petitõe sua
dico q ꝑ hoc nõ ẽt sufficienter, puisum. q̃ finis exce
ptionis nõ ẽ cõsequi ꝑ tñ repellere. z sic remanet res
penes spoliatorẽ ut i. d. c. ij. de ord. cogni. he rõnes
cessant qñ cõuẽtio fit sup alia re. ut ꝑ te videre potes
Quo ad scdm dubiũ an possessoriũ hẽat hũc effectũ
suspẽsiuũ si intẽtat p⁹ litis ꝓtes. do. an. obsaure loquit
trãseũdo ñ attingẽdo ita specifice hũc passuz ego di-
co q sic vsq̃ ad ꝓclusionẽ i cã nõ i vi recõuẽtõis q̃ il
la nõ ꝑt fieri p⁹ lit. ꝓtes. ut dixi i. d. c. i. ẽ mu. peti. ꝑ p

vñ cõuẽtiõis que ppter rões pdictas ⁊ in odiũ vio
lenti facit silere petitoriũ prius inchoatũ etiã ab ad
uersario sup eadẽ re ut pbat in de. ō cã pos. ⁊ ppie.
⁊ ibi gl. ⁊ pau. de liaz. ⁊ Jo. de lig. ⁊ Jnn. hic ⁊ in. c
ij. ō. de cã pos. ⁊ ppne. Nõ obstat si dicat q cũ hec
petitio habeat effectũ dilatoriũ seu intercidsam excep
cionẽ dilatoriã: deberet ppũi ante li. pte. sic dicã
mus de ipis dilatorijs. ut sentit hic gl. q⁹ dico q ꝫ
opat priuilegiũ possessorij inductũ in odiũ violenti:
ut innuit tex. i. d. cle. vna. Jtẽ quia iste pncipaliter agit
⁊ actio põt accumulari q̃cũq; sed ut quãdã psequẽ
tiã opat natura exceptõis dilatorie rõnib⁹ pdictis.
dz ergo attendi potius cã naturalis q̃s accidentalis
ut. l. qui habebat. ff. de iure. ⁊ id qõ pncipaliter agit
⁊ nõ p quãdã psequẽtiã. ut. l. i. ff. aucto. iuto. ⁊ circa i
tellectũ istius de. vide qõ plene scripsi in. d. c. pasto
ralis. Ad vltimũ an hoc. c. possit practicari i alijs
causibus extra matrimoniũ carnale vel spũale: videtis
ō. quid dicat Jo. an. Ego dico q vbi nulla resultat
cõtrarietas. semp potent practicari dispõ huius. c.
Et pono duo exẽpla. Primo in iurib⁹ icorporalib⁹
in quibus etiã possessoꝛi dat actio. l. si forte. ff. si ser.
vin. ⁊ nõ. in. d. c. exaiata. de iudi. ⁊. c. cũ eccliã. de cã
pos. ⁊ proprie. pone enim q agis negatoria cõtra me:
dicendo mihi seruitutẽ p fundũ tuũ transeundo non
cõpetere: certe potero intẽtare vtile interdictũ vñ vi.
petere me restitui ad quasi possessionẽ illius seruitu
tis si ppria auctõe me spoliasti. ⁊ sic suspẽdã actionem
tuã ante restõem. p hoc. c. ⁊ rões supius factas. nul
la enim cõtrarietas hic resultat vel absurditas. Secõm
exẽplũ pone spoliasti me re corporali: ⁊ postmodum
initas cõtra me cõditionẽ. l. diffamari. C. de inge. ⁊
ma. ⁊. c. cõquerente. ō. de offi. ordi. certe potero pete
re restõem illius rei. si prio me spoliasti. ⁊ añ oia dz fi
ri restitutio ut hic. ⁊ p rões. ō. inductas. ⁊ idẽ dico
in cõsimilib⁹ vbi nulla absurditas vel cõtrarietas ori
tur ⁊ p hoc summam hoc. c. generaliter nõ restringen
do me ad cãm matrimonialẽ. sicut fecerũt doc. ⁊ hec
nõ. q⁹ habes dare spectantia ad intellectũ huius. c.
⁊ alie glo. sunt faciles. Nũc venio ad aliq̃ hic tac
ta p Jnn. ⁊ Host. satis vtilia ⁊ quotidiana: ⁊ transi
bo breuiter ⁊ cõclusiue. Et prio oppo. ꝓtra text. aliter
videtur enim q hec mulier nõ erat audienda cora istis
delegatis. per viam recõuentionis. q⁹ illa dz fieri añ
litis cõtes. ut dixi in. c. i. de mu. peti: ⁊ q⁹ non põt dici
recõuentio si petitio actoris repellitur cũ debẽt simul
tractari ⁊ vna finia terminari. iuxta ea que habentur i
d. ci. ⁊ p Bar. in auẽ. ⁊ cõsequẽter. C. de sen. ⁊ inter
lo. om. iudi. ⁊ nõ p viã cõuentionis. q⁹ hec cã possessoria nõ erat in litteris expssa ergo tẽ. vt in. c. p. ⁊. g.
de offi. dele. Soluũt Jnno. ⁊ Jo. an. p⁹ eũ q⁹ dz hec
cã nõ ẽt in litteris expssa tñ venit rõne pnexitatis. qñ
enim cõmittitur aliqõ petitoriũ idẽ iudex bz pgnoscẽ
de possessorio eusdẽ rei. ō. ti. i. c. ij. ⁊ de sequel. pos. c.
i. ⁊ pro hoc dicto facit q⁹ nõ ẽ pssumẽdũ papã voluis
se tollere defensiones cõpetẽtes aduersario ar. i. c. ex
pte de offi. dele. ⁊ maxie ꝫ cãu vbi petitio bz iduzz
effectũ dilatorie. Decõo solueũt q⁹ generale ẽ etiã ut il
le ꝓtra quẽ lre sunt ipetrate possit petẽ ut p illas lras
procedat sup ꝓtentis. tacite vel expsse. q⁹ ille iudex re
cipit iurisdictionẽ ō ptes: ⁊ iudiciũ dz eẽ cõe ⁊ reddit
in innitũ. ut. l. inter stipulantẽ. §. i. ff. de v. ob. Pria
rõ mihi plus placet quo ad hoc. c. sed alia rõ procedit
generaliter vigore tñ recõuentionis. ut in. d. c. i. ō mu.
peti. sed hic nõ ẽ vera recõuentio. ut. ō. dixi. iõ oportet
dicere q⁹ pncipaliter qõ possessoria rõne cõnexitatis
indudebat Et hinc sumpta occasione Jnn. ⁊ Hosti.
ponũt hic longã gl. quã ego diuido in tres qõnes. ⁊
prima sit an reus ꝓtra quẽ littere sunt ipetrate possit
illis vti ⁊ agere ꝓtra actorẽ eo inuito ⁊ nolente agere.
Et in hoc ponit Jnn. duas opi. Quidã enim dicunt q⁹
sic post pntationẽ litterarũ. q⁹ tũc iudex bz iurisdictio
nẽ de appel. sup eo. Alij dicũt hoc etiã posse eẽ añ pse
ntationẽ ⁊ q⁹ ipetrãs possit cõpelli ad exhibendũz
cum sint cões: ⁊ vtriusq; ptis interest vt. l. iij. ff. ad ex
hiben. Hosti. multũ instat ⁊ tandẽ resilz i hoc q⁹ aut
littere emanarunt ad instantiã alicuius p̃ priuata vti
litate ⁊ põt impetrans eis nõ vti vsq; ad actum ci
tationis. nec valet reus eo inuito illis vti. quia aduersa
rij vsq; ad actũ citationis nõ interest. l. de etate. §. i.
ff. de interro. act. facit de appel. c. cũ cessante. ⁊ nemo
inuitus agere cõpellitur. C. ut nemo inuitus. p totuz
⁊ si posset oblato libello añ quẽtionẽ desistere satisfa
ciẽdo aduersario de expensis et interesse. ut i auẽ. q⁹ se
mel. C. quõ ⁊ qñ iudex. forti: añ citationẽ. cũ nec ō
litteris suis laborib⁹ ⁊ expẽsis impetratis; dz cogi fa
cere beneficiũ. x. q. ij. precarie Nec ob. si dicat iudicẽ
recepisse iurisdictionẽ ex quo recepit litteras. q⁹ illaz
nõ exercet ante citationẽ que est fundamentum ⁊ pn
cipium exercitij. de offi. delega. c. gratum. ad quã p
cedere nõ põt ad instantiã rei inuito actore cuius fa
uore littere fuerunt cõcesse. ar. l. quod fauore. ff. de le
gi. ⁊ regula qõ ob gratiam. de reg. iuris. li. vi. Aut li
tere emanarunt p bono publico licet aliquo instantie
⁊ pncipaliter ipetrante ut si mandat fieri inquisitio ō
ecclesijs vel psonis. j. de accu. qualiter. i. ⁊. ij. ⁊ tunc
põt iudex procedere. ex quo litteras recepisset nõ solũ
impetrante desistente prosequi negocium sed ipo eti
am inuito ⁊ renunciante ⁊ quantũcũq; contradicen
te ar. de offi. dele. c. quoniã. §. is aũt de collu. detegẽ
da. c. i. ⁊. ij. p totũ. hec dicta Hosti. cõiter tenent ⁊ sa
tis mihi placẽt Et puto primũ membrũ procedere etiam
si papa motu proprio cãz pmisit dz enim intelligi si actor
vult agẽ cũ nemo debeat ꝓpelli ad agendũ ut ō deãm ẽ
⁊ videt emanare in fauorẽ actoris qui semp tẽdit ad
cõsequendũ nõ aũt in fauorẽ rei alioquin proprium ẽ fu-

gere. iiij. q. iiij. c. i. Ideo nō debet redūdare i dispen
diū ipius actoris: facit qđ dixi in. c. audita. ē. eo. itē
scēm mēbrū Hostī. puto, pcedere etiā ante pīntatōm
litteraꝝ ut sic possit cogi qui impetrauit in fauorē pu
blicū ad exhibendū cū amplius illi fauori renūciare
nō possit ar. i. c. si diligenti de so. cōpe. t. l. licut. L. ō
ac. t obli. t b cāu pōt, pcedē opi. q̄. ē. retuli p' Inn.
t hoc quo ad primā. q. Dcōa qō ēsimilis huic an
impetrās priuilegiū in quo cōtinet etiā fauor tertij:
possit illi inuito tertio renūciare: Exemplū ecclie me
tropolitane datū fuit priuilegiū ad ipius solius instā
tiā qō capitulū vna cū suffraganeis metropolitanus
eligat dicit Inn. q capitulū pōt renunciare priuile
gio antecēs eo vtaf. L. de pac. l. si quis i cōscribendo
sed exquo vsus ē priuilegio vel illud etiā suffraganeis
pīntaꝝ vlterius cī rei renūciare nō pōt sine suffraga
neoꝝ cōsensu. ar. ff. de acqui. pos. l. qui absenti quod
nō. t de materia vide qō le. t nō. in. c. i. de cōcē. pre
ben. li. vi. vbi etiā vide p Inn. t cōclude q aut priui
legiū emanauit motu, pprio vbi cōtinet fauor duorū
vel plurium: t quilibet pōt renunciare quaten' tāgit
fauorem suū t non quatenus tangit aliū ar. in. c. si di
ligenti. ē. de so. cōpe. t. l. id qō nostrū. ff. ō re. iur. facē
c. ad apostolicā. de regu. aut ad instantiā t tunc aut
vult renūciare ille qui nō impetrauit: t pōt in sui pre
iudicium. nō aūt in pīndiciū impetrantis. q nō pōt
illū frustrare sua sollicitudine: aut vult renunciare ille
qui impetrauit. t tunc in prēiudiciū sui pōt. ar. i. c. ad
apostolicā in pīndiciū tertij nō pōt si apparet cōceden
tē voluisse illi ius acquiri a tempore date ar. i. l. id q
nostrū. t qō nō. ij. q. v. quanto. aut a tpe presentatio
nis acq̄rit ius vel sumus indubio. t tunc exigit vsus
vel pīsentatio ut dixit Inn. hic. quia cum adhuc non
sit illi tertio ius quesitū satis pōt impetrās ꝓpriis suis
laboribus t expensis acquisitis renunciare. ar. in. l.
absenti. t qō ibi nō. bar. ff. de dona. vbi dicit q eli
gentes aliquē in ptātē nō ex debito officij sed iure p
prio: possunt ante pīsentationē electionis ab ea rece
dere. t vide ibi plene p eum. Et q regulariter ex pri
uilegio nō acquirat ius absenti ante pīntationē factā
sibi. vide tex. cū ibi nō. in pall'. c. i. de cōcē. preben. t
in. l. absenti. t in. l. qui absenti. pall'. t per glo. ij. q. v

Tertia qō habet etiā aliquam non tamē multam
cōformitatē cū predictis. Quidā dedit libellū i quo
petijt rē aliquā vel iura aliqua vel dixit aliquem sibi
obligatū sed nō probauit. t sup eodē libello reus p
bauit de iure suo. nunqd sentētia sit ferenda p reo. ut
sic non solū absoluat ab instantia actoris sed pnūcie
tur pro eo ac si egisset puta declarando cū ē dōm il
li' rei petite. Inn. tz q sic t q possit reus pbare ō iu
re suo inducit. l. certa. ff. de pba. q aūt snia p eo sit fe
rēda inducit. l. fz t si possessori. ff. de iureiur. sicut enī
ibi ozit actio reo ex iureurā. qz sic iurauit actore dese

rente rē suā ē ita ozit t sic p eo sentētiet rē suā ē si b
pbauit fz si nō pbauit de iure suo nihil sibi adiudica
bit fz tm absoluet ab ipetitiōe aduersarij cū ipe nihil
de iure suo pbauerit. Et deduxit ad pdicta. c. cū ptigat
de offi. de le. t in b Inn. legt opi. Ja. bal. t quorūdā
dnoꝝ legū notatā i. d. l. certa. Hosti. multū pure istat
ptra b dictū dicēs se nō posse b simplr approbare t q
ipe Inn. vr velle cōtrariū in. c. licet. j. de pba. t p co
traria opi. adducit plura primo q snia ē vanda lecm
formā libelli. nec aliter pōt sniari etiā in fauorē agentis
de accu. qualr. ij. fz libellus, pducī ē tm sup domi
nio actoris et super eo lis ptestat nō aūt sup dnio rei
Et nō pōt, p eo q̄tūcūq; pbauerit ō iure suo, pnūciare
qz snia ēt sine libello t sine litis ptest. t sic nō valeret
videm' eni q snia nō pōt ferri sup nō petito etiā si il
lud sit valde cōiunctū t ppinquū rei petite. ut. l. cū q
dā. L. de fideicō. li. vbi si peto rē t snia ferf sup ext
nsiōe nō valet forti' nō oz valere snia si ferat sup re
dnio remota a petitōe: ut sup dnio rei. t in hoc multuz
instat. fz de pmissis fac fundamentū nec ob. si reus i
modū exceptionis dnium ad se ptinere, pbauerit ex b
eni nō pōt res sibi adiudicari. q̄uis retentiōis ꝓmo
dū ꝓsequat ut pz i eo qō le. t nō. i. c. cū dilect' de ex.
cogni. t admirat Hosti. qualr Ja. bal. potuit ptra b
scribere. t qualr potuit Inn. hāc suā opi. sequi dicat
tñ q dictum exaudiri t salvari pōt: qñ agit ꝓhibitoria
vel negatoria. qz tūc videt libellus oblat' t lis cōtest.
sup iure vtriusq; ptis t vtriusq; ius i iudicio vr dedu
ctū fuisse. de quo remittit ad nō. i. c. exaiata. de iudi.
Idē in cōibus iudicijs in quib' vtroq; ē actor t reus
de q dicēdū ut nō. in. c. ex litis. j. de proba. Item i cā
appellatiōis in qua si petat confirmari tm vel infirmari
snia p cōsequēs in primo cāu videt petita infirmatio
in secō cōfirmatio. t in vtroq; casu iudex pōt dicere
confirmo vel infirmo: vel appellationē pronuncio in
stam vel iniustā. t hoc sufficit. L. de appel. l. cos qui.
i. trifo. ad fi. t. v. q. vi. ad fi. t nō. in. c. raynut'. §. ri
ctus vero. t. §. cū aūt. t. c. raynaldus de testa. idē dic
eadē rōne t forma qñ petit electio confirmari vel infir
mari t hoc, ppter periculū anime. ē. eo. ti. c. cū sup. itē
qñ petitur beneficiū ab alio t ipe actor nihil, pbat et
rē' pbat sibi debitū vel se habere titulū. In b eni ca
su adiudicabit beneficiū ipi actori t adiudicabit ipsi
reo, pbāte ut dic patere ex eo qō le. t nō. ē. ō relatp.
c. ij. t. c. inter ceteras. Et ē rō scēm eum. quia ex quo
constat iudici. q actor nō hz ius in beneficio t hic re
us iudex debet ex officio propter periculum animaꝝ
potissime illū, qui ius non habet removere: t aliū in
stituere. ut dicit ex eo patere qō le. t nō. i. c. fi. ō cle.
pcul. t de pac. c. cū clerici. t. c. accep. imo. t. c. iij. j. ō
insti. Et būc casum nō singulr fz nō puto, pceđ fz oz
restringi ut sentit ꝓpo. t Jo. an. p' eū in. c. mādatū ē
de rescrip. vbi etiā allegat dictum spe. q super eadem

instantia alias iudex citra papã nõ pt pnũciare vltra
libello ꝓtenta. etiã in cã bñficiali. vñ dicũt q si con-
stat reũ ex ꝓpria ꝓfessione uel ex pbatõibus admissis
nullũ ius hñe in bñficio. & actor nihil pbauit. non pt
iudex sup eadẽ instantia pnũciare cõtra reũ. ꝙ dz eũz
absoluere ab instãtia actoris & postmodũ noua instã
tia inchoata poterit ꝓcedere ex officio cõtra eũ. ꝙ pa
pa poterit etiã in eadẽ instantia. qz iplẽ nõ subiũgitur
his solẽnitatibus iuris. de cõcess. ꝓben. c. ꝓposuit. et
de elec. c. innotuit. ad idẽ facit qõ nõ. Jnn. in. c. qua
lit. ij. ppe fi. de accu. & qõ. s. dixit host. i cauꝰ ma
trimonialibus. qñ aliquis uel aliq i viz uel vxorẽ pe
tit. uel ad iudiciũ ꝓuocatur. nã quicqd fuerit petitũ
eq̃uo tñ de veritate cõstiterit scõm ipm siue ꝓ matri
monio siue ꝓtra ſnia ferri debet. etiã non obstãte ſnia
i cõtrariũ lata q̃ hoc casu nõ trãsit in rẽ iudicatã. all.
nõ. in. c. lator. & c. tenor. & c. cõsanguinei. ó re iudi. &
ff. de spõ. c. ex lris. & de cõ. spi. c. fi. Ego distinguerez
hũc casum sicut ꝓcedentẽ. ut i eadẽ instantia inferior a
papa iudicet scõm vires libelli. ꝙ postmodũ ꝓcedat
ex officio. Jdẽ qõ. s. dixit host. ẽ generaliter i alijs in
quibus ueritꝫ ꝓcluũ aie. & q̃ eiusdẽ nature sunt. & maxi
me qñ agit inter simplices & religiosas ꝑsonas. ut di
at patere ex eo qõ le. & nõ. in. c. dilecti. de iudi. Ego
distinguerẽ et restringerẽ ut. s. ut ꝓmo ꝓnũtiet iuxta
vires libelli. nã publice vtilitatis ẽ ut crimina non re-
maneãt impunita in. c. ut fame. de sen. ex. & maxime
ut puniant crimina clericoꝝ ne trahant ab alijs i ex-
emplũ. de voto. c. magne. & tñ videm' q etiã sup illis
non dz iudex ſniare. nisi ut patet ꝓclusio petitois ut i
. d. c. qualiter. ij. ad fi. et. c. lz hedy. de sumo. optime et
singulariter facit. c. sup his. de accusa. i fi. vbi patz q
quamcũq cõstat clericũ criminosum p viã exceptio-
nis. nõ fert ſnia ꝓuatiua. sed declaratiua. qz ad hoc nõ
agit. vide bonã gl. in. c. ex penitẽtibus. l. dis. & ẽ. c. fi.
de ꝓba. qõ nõ. bar. in. l. si confessus. ff. de custo. reo.
Jdẽ dicit host. qõ. s. ubi reus se offert probaturũ. q
dñium rei petite ad ipm spectat tali pacto habito cũ
actore q si hoc ꝓbauerit res petita sibi adiudicet. & sic
loqui videt & intelligi pt. l. quã. p se induxit Jnno. ff
de pba. l. carta. s. c. i. sed scõm eũ illa lex ẽ spãlis ĩ
ci ingenuitatis ut quidã dicũt. ꝙ ꝓdictus intellectus
magis placet host. Jdẽ qñ actor defert iuramentum
reo. q iuret rem suã ee. nã et hic videt vtraq ps con
sentire q si in hoc iurauerit standũ sit iuramẽto. & sic
scõm eũ loquit alia. l. inducta p Jnn. ff. ó iureiur. l.
ꝙ si possessori. Et dicit regulariter ee tenendũ q ex
quo ptes ꝓsentiũt & ꝓueniũt in pnũciatõe. iudex hũc
approbare dz nihil eñ ꝓtor agere dz nisi ut lis finiat
ff. de no. op. nun. l. i. §. post opis. & §. se. & in aũ. vt
diffe. indi. §. si vero cõtigerit. colla. ix. de testi. pñtata
de elec. cũ inter. R. & scõz hoc etiã saluari ꝓt opi. Ja.
bal. circa istã materiã notatã in dicta. l. certa. puta tñ

host. q ipse Ja. hũit aliũ itellectũ. sit aũt caut' re' ut
recõueniat actorẽ si vult rẽ sibi adiudicari scõm eũ. ꝙ
etiã dicit q vltra exempla spãlia ó posita alia poterit
eiusdẽ nature inquirere studiosus Jo. de lig. dicẽ opi.
Jnn. eẽ equã et qõ host. facit hic ꝓtra morẽ suũ. ꝙ cõ
suenit reprobare opi. rigorosas Jnn. & nũc reprobat
opi. equã q̃ de rigore defendi pt. nã exãpiõs admitti
tur etiã si nihil concludat. qz sufficit dicere nego nar-
rata. put narrant. nõ sic agẽs qz hz cõcludere. Jtẽ in
dicũ ẽ cõe. ergo si reus petit aliqd tacite uel expsse.
iudicat. ꝓ eo si ergo exapit ó dño tacite. petit se dñm
declarari. alias nõ assumeret on' ꝓbãdi. qz ad exclu-
sionẽ actoris nõ erat necesse. pbare se dñm. qz ipo nõ
ꝓbãte reus absoluit. exquo ꝑ tacite petijt dz. ꝓ eo. ꝓ-
nũtiari. Et ꝓ hoc videt rñsum ad allegata p Jnn. qz
ꝑ tacita petitio. nt. s. dictũ ẽ. Jtez qz in casibus q̃s
ponit. nõ pt apparere i omnib' rõ spãlitatis. ꝙ idẽ di-
cendũ i omnibus. Jtẽ etiã sup dño rei videt facta li
tis contes. cũ eñ duo nõ pñt ee dñi insolidum. ut. l. si
ut certo. §. si duobus vehiculũ. ff. cõmo. l. iij. §. ex cõ
trario. ff. de acqui. possed. actor dicẽdo sese dñm. ne-
gat reũ esse dñm. l. si i. er me & te. ff. de except. rei iudi.
duo ergo dicãt actor. scz se dñm & reũ nõ dñm. dedu-
cit ergo negatiue dñium rei & sup ꝑ pt re' se defende-
re dicendo se dñm eq̃ negat. ex assertõe ergo actoris
ꝑ quã negat reũ ee dñm. & respõsione ipsi' rei q̃ imo
ẽ dñs. inducit litis ꝓtest. sup dño rei. nihil ergo repu
gnat quin sup dño ipsius possit pnũciare. tñ do. an.
ꝓ cõcordia dicit cõsiderãdũ quo reus respõdeat ad li
bellũ. aut enim actore dicẽte se dñium reus ñdeat sim
pliciter negãdo illũ ee dñm. & hoc casu fatet q licet re
us ꝓbet se dominũ. nõ efficit. ꝙ eo declaratoria ꝓmul
gãda ſnia. qz sup ipius dño nõ ẽ lis cõtestata. nõ ex
defectu petitois actoris. qz ille bñ negauit reũ domi
nũ. ꝙ ex defectu respõsionis rei. Aut reus respondit
negãdo dñm actorẽ. & asserẽdo se dñm. & ꝓcedit opi.
Jnno. qz ꝑ cãu scõm eũ negari nõ pt lite esse ꝓtesta-
tã sup dominio rei. & ꝙ ꝑ dicit tolli fundamẽtũ hosti.
fatet tñ q dictũ hosti. bñ. ꝓcedit i actionibus ꝓsona
libus. qz si actore petẽte. x. reus ꝓbat sibi deberi. xx.
ex alia cã. nõ ꝙ ꝑ sequit ꝓdẽnatio in fauorẽ rei. exq̃ ñ
petijt qz cũ debita trahãt originẽ a diuersa ex cã vni
us debiti positõe aliud nõ includet. nec vni' negatõe
aliud ponit. Jtẽ i debitis actor agit ꝓsequi nõ tñ re
pellere ꝙ dominiũ tuũ excludit dominiũ meũ sup eaꝺ
re. ideo aliud i istis realib'. Licet iste rões Jo. ó lig.
& do. an. vident subtiles. tñ iudicio meo nõ ꝓtinent i
se veritatẽ. & multũ impropriãt iura ó hac materia lo
quẽtia. vñ sequor opi. host. moneor qz litis ꝓtest. inda
git ꝙ petitõem i iudicio ꝓpositã & respõsionẽ sequtam
aio litẽ ꝓtestãdi ut iuxt ea q̃ leguntur & nõ. in. c. vno. de
litis ꝓtest. & ꝑ bar. in. l. vna. C. e. ti. sed in casu nostro
qualiteraũq respondeat reus nõ ĩteruenit petitio sal

tem ad hũc ꝓtestandi sup̃ dño suo. qz vt repelleret in tentionem actoris respondit: nõ qz vellet aliqõ cõse qui. Itẽ negari nõ potest qz respõsio nõ fuit secuta ex parte aduersarij licet indirecte a principio actor negauerit dũium rei hoc eñ nõ est sufficiens. quid enim si reus primo negat z postea actor dat petitõnẽ suã dicens nõ ee tenus ne qz sine alia respõsiõe sit facta litis ꝓtest.: certe non qz rñsio nõ est secuta. ideo nõ vr negasse anio litem ꝓtestandi. Itẽ quo actor habere potuit animũ petitũ. nõ eñ põt dici rñsio: vbi nõ p̃cessit petitõ partes ergo indicis in actõe reali tales crũt. si enim actor tantũ pbauit de dño suo: res ẽ actori adiudicãda: si aũt reus pbauit z nõ actor tũc si reus nihil petijt ab soluetur ab ipetitiõe actoris. si aũt petijt: pnũciabit pro reo: quia declarabit dominus. si aũt nemo pbauit de dño absoluetur reus ab impetitione actoris. quia actore non probante. ꝛc. de iureiurã. c. i. si vero vtrag pars pbauit reuerẽdũ est ad nõ. in. c. i nostra de test. z in. c. p̃sentia. de pba. z i. c. ex litteris eo. ti.

Rauis Casus. Violentus rẽ cum fructibus etiã qui p̃cipi potuisset restituere: dãna resarcire z de iniurijs satisfacere ꝓpellitur. prima ps decise ponit querelaz sup qua. 2da dat iudicẽ. ibi mandam⁹. cui quatuor mandat que p se patent. Nõ primo qz ex interdicto recuperande nõ solũ venit restitutio rei inuase: sed etiã plenaria restitutio rez mobiliũ inde ablataz: resarcio dãnorũ plenaria: z restitutio fructuũ non solũ p̃ceptoz sed etiã eoz qui ab antiquo possessore potuisset p̃cipi. licz ꝯ p rebus mobilibus ablatis nõ posset agi interdicto vi vi. sed interdicto vi. bo. rapt. qñ principaliter de illis agitur. secus tñ qñ veniũt accessorie ad immobilia inasa: de quo tñ dic vt le. z nõ. in. l. i. §. qui aũt. cũ v. se ff. de vi et vi arma. z qz fructus veniũt ex officio iudicis in hoc interdicto. vide etiã in. l. videam⁹. ff. ꝺ vsur et licet omnia p̃dicta veniũt in hoc interdicto etiam si non petant vt in locis p̃al. z p hoc. c. querelã. de elect iuncto principio cũ fine quod ibi nõ. Inno. in fine: satisfactio tñ iniuriarũ non venit scõm Inno. et bene optet ergo qz spãliter de ea agat. et sic intellige istum tex. quod etiã sentit glo. ij. Ex quo nõ. etiã clerici cum nomine ecclie posse agere actõe iniuriarũ: z petere satisfactõnẽ in iniurie. cõcordat. c. olim. ſ. de iniurijs sed hosti. dicit qz licet hic et in. d. c. oli admittatur petitio z fiat condẽnatio iniuriaz. hodie tñ vix potest sup actione iniuriarũ litera in curia optineri. z idẽ nõ. in. d. c. olim si stilus curie hoc habet seruandus est ibi. sed non video rationem contradicendi et denegandi: si laici possunt agere fortius clerici cum in ipsorum personis ledat xp̃s aiã legatõe fungũt ij. q vj. accusatio ¶ fine Nũc venio ad glo. iij. omissis alijs duab⁹. Et hec glo. iij. principaliter facit duos

Primo q̃rit quid venit appellatõne fructuũ: z ñdet vt p̃z in ea. Scõo distiguit iter fructus naturales et industriales. z inter possessorẽ benefidei: z malefidei: et violentũ Quero ergo expediẽdo hanc scõã partẽ quos fructus teneatur cũ ipa re vt sine restituere posse ssor: qui p̃cipit iniuste possidere Hec gl. facit tria mẽbra dicens: qz q̃dam ẽ possessor benefidei. quidam malefidei nõ tñ violentus. q̃dã malefidei z violent⁹ z dic ut in ea. Boc. nostri antiqui multũ late trãsierũt sup hac materia. Bo. anto. posuit multa que tamen extraxit a bar. in. l. ex diuerso. ff. de rei. vẽ. vbi plene tetigit hanc materiã. z in. l. ß z si §. scire. ff. de petit. heredi. z p Ly. z alios in. l. certũ. C. de rei vẽ. attingendo cõclusiue q̃ magis faciunt ad materiã Primo quero quotuplex sit fructus: Bo. coiter hic et p glo. in dicta. l. ex diuerso dicit qz duplex. quidã est naturalis. q̃dã industrialis ß dic clarius z latiꝰ post bar. in. d. l. ex diuerso. qz fructuũ alij sunt ciuiles vt pensiones domoz z nauiũ z dicit ciuiles. qz nõ p̃cipaliter pueniũt ex re ß ex pensione hõis p̃cipiuntur ꝓpter rem. vt. l. si nauis. ff. de rei vẽ. z. l. domũ. C. eo. ti. Et istoz ciuiluz quidã sũt honeste p̃cepti: quidã inhoneste. qz forte locauit domuz ad exercendũ questũ inhonestũ. vt. l. ancillaz. ff. de pet. here. Alij naturales. z istoz naturaliũ quidã vocant industrias. qz in eis plurimũ versat hominũ industria. vt segetes z similia alij stant in suo nõie: z spãliter appellãt naturales. qz in eis nulla vel modica versat hominũ industria. vt poma et similia. z de istis fructibus. q̃ ꝓprie dicantur naturales z qui industriales nõ põt dari certa regula. ß coiter dicit i. d. l. certũ. z. l. ex diuerso. qz hoc relinquit arbitrio iudicis: qui habet considerare vtrum in eis versat plus hominũ industria: z nã si ei i illis magis vsat industria appellabũt industriales si mag nã appellabũt nãles ar. i. l. q̃rit. ff. ꝺ vsta. bo. z ii ij q. iij hermofrodita et potent ẽt exeq̃ntib⁹ iformare motũ animi sui etiã iudicare ex identitate rõis. ar. i. l. non p̃t. ff. de legi Dubitat eñ de olina seu oleo Itẽ de lana seu lacte. Bar. dicit de olina seu oleo esse expressum. in. l. si eius. ff. de rei vẽ. vbi tex. innuit vinũ z oleum esse fructus industriales. de lana z lacte est gl⁹ nõ. insti. de re. diui. §. si quis a nõ dño: sup verbo aura: qz etiã sunt fructus industriales. qz i illis versatur multũ industria z cura z sequit bar. in. d. l. z ex diuerso. Ex p̃dictis ꝯ potent iudex iformare motũ ani sui gd censendũ de alijs. Ibis p̃missis queritur scõo qs fructus facit suos possessor et quos teneatur restituere. Bo. sciendum est qz possessorum quidam sũt bone fidei a semper quidam malefidei semper quidam bõefidei principio sed ex post facto malefidei quidã. econtra. Itẽ sciendũ qz quidam possident cũ titulo putatiuo q̃dã sine titulo Itẽ quidã cũ violẽtia q̃dã sine violẽtia z ꝺ his oib⁹ ẽ videnꝺ possessor bone fidei

semp sine titulo facit fruct⁹ idustriales suos ⁊ natura
rales in quantū eos cōsumplit. ℔ naturales nō ꝓsum
ptos nō facit suos. ut. l. fructus. ff. de vsuris. vult gl.
hic et in d. l. ex diuerso. et in d. §. si qs a nō dño. nō.
Jnno. in. c. in literis. s. eo. si vero habuit titulū. tunc
facit omnes suos etiā naturales. ⁊ ita dz itelligi. l. bo
nefidē. ff. de acqui. re. do. et ꝺ placuit oldra. Ja. de
are. et bar. ⁊ cōiter sequunt hodie moderni. licet glo.
et antiquiores cōiter dixerūt q⁹ naturales nunq̄ pos
sessor faciebat suos. et ad. l. bonefidei. conabantur re
spōdere. ℔ nō biñ. q⁹ intelligit̄ idustrialibus. qō non
poterit. cū illa litera dicat q⁹ nō solū facit suos qs sua
diligentia et cura percepit ℔ etiā omnes. Et ideo limi
ta hic glo. et alias ꝑalle. scōm ꝑdictā distinctōem. ꝺ
accessionibus vero ciuilibus. dic commungōdo bar. in
d. l. ex diuerso. ⁊. l. si vrbana. ff. de cōdi. inde q⁹ si pos
sessor bonefidei eos ꝓcepit ex sui diligētia. q⁹ ipse lo
cauit. ⁊ tūc facit eos suos. et solnēs ei liberabitur ut
ꝓbatur in. l. si vrbana. ꝑalle. et qō nō. Jnno. i. c. i li
teris. s. eo. vbi plus voluit q⁹ hoc casu solnēs etiam
malefidei possessori liberat. exquo sibi tenebat rōne
cōtractus. ut d. l. si vrbana. et qō ibi nō. Jpse tñ ma
lefidei possessor ñ facit fruct⁹ suos tlēs Aut bonefidei
possessor ñ ꝓcipit illos fruct⁹ sua diligētia. ut q⁹ alter
locauerat. et tūc bar. in. d. l. si vrbana dicit q⁹ aut sol
uens habuit legitimā cām soluendi et credēdi illi. vt
puta q⁹ erat cōfirmatus a supiore. ℔ cōfirmatio non
tenuit aliquo respectu et tunc solnens liberat alias se
cus. facit q⁹ nō. Jnno. in. c. nihil. de elec. ℔ eppūse nō
tigit. nā quid possessor faciat eos suos. et forte dicē
dū q⁹ sic exquo erat bonefidei possessor. ℔ imputādū
ē sibi. qz qñ nō habuit legitimā causam credendi

Sed anteq̄ veniamus ad alia mēbra quero circa
istud. vidimus. s. qs fructus facit iste bonefidei pos
sessor suos. nūc q̄ro an teneat ad restōem et qua acti
one. Glo. nostra breuiter se expedit dicendo. q⁹ natu
rales tenet restituere. quia nō fecit suos. Jndustriali
bus vero distinguit. q⁹ ꝓceptos añ litis cōtest. et extā
tes. tenet restituere. cōsumptos vero nō. post litis cō
test. tenet restituere vniuersos. ut. l. certum. C. de rei
ven. Sed tu de hoc dic plenius vt nō. i. d. l. ex diuer
so. per glo. et doc. in istī. de offi. iudi. in pri. Et ꝑclu
de q⁹ i casibus in qbus facit eos non suos. de quib⁹
dixi. s. si extāt tenetur rei vēdicatōe ad restitutōem. si
sunt ꝓsumpti et fact⁹ est locupletior. tūc tenet ꝑditio
ne sine cā. per. l. si me. et titulū. ff si cer. pe. Si vero ñ
ēt effectus locupletior. tūc nō tenet. qz nō possidet
nec dolo desijt possidē nec in rē suā cōsumplit. facit. l
sunamē. ff. de rei ven. ⁊ qō legit ⁊ nō. in. c. aduersario
de excep. ⁊ ℔ ꝓcedit etiā i naturalibus. ut nō. i locis
ꝑalle. ⁊ p Jnn. in. c. i lris. s. eo. Jn casib⁹ vero i qui
bus dixi bonefidei possessor ē facere fructus suos qō

ē regulare i idustrialibus dicēdū. q⁹ si extāt tūc tene
tur iudicis officio. ⁊ non rei vendicatōne. exquo fecit
eos, ē suos. ⁊ caritas officij iudicis hz locū. ex quo
,puenerūt ex re mea ar. i. l. si me ⁊ titiū. ꝑall'. Si vero
sunt ꝓsumpti tūc dicit gl. in. d. l. ex diuerso. q⁹ non te
net ad restōem etiā si fact⁹ sit locupletior. ⁊ ꝺ in indu
strialib⁹. eos enī lucrat, ppter culturā ⁊ curā ut insti.
de re. diui. §. si qs a nō dño. sec⁹ i naturalib⁹. qz ad
extimatōem illoz tenet si factus ē locupletior. ita cō
muniter tenēt gl. iuris ciuilis i d. l. ex diuerso. ⁊ insti.
de offi. iudi. §. i. de rerū di. §. si qs a nō dño. ⁊ cōiter
doc. tenuerūt illas glo. nec obstat. l. itē veniūt. §. eos
⁊. l. ℔ et si lege. §. ꝓsulnit. ff. de peti. here. ubi venit ex
timatio fructuū cōsumptoz exquo possessor factus ē
locupletior. qz scōm pe. ibi loquit i petitōe hereditā
tis qō est iudicium vīle ⁊ sic ageretur petitō hereditā
tis, ppter extimatōem fructuū ut i. l. ℔ si rē ⁊ pāū. ff.
de peti. here. sec⁹ ēi rei vendi. ubi fructib⁹ ꝓsumptis
cessat omne remediū Bar. in d. l. ex diuerso. tz ꝓtra
riū. ⁊ mouet. qz cōditio sine cā q̄ dat ex equitate. l. si
me et titiū. hz locū non solū si aliquis ē effectus locu
pletior ex re mea ℔ etiā si ē mihi debita. vt ibi hz ergo
fructus idustriales nō sunt petitoris. tñ sunt sibi de
biti. debitū enī ꝺz qō venit iudicis officio ut. l. pecu
nie. ff. de ver. sig. ꝓterea, p ꝺ videt casus i. l. itē si ver
beratū. ff. de rei ven. nisi itelligat de fructib⁹ naturali
bus ad idem de ꝓdi. inde. l. indebiti. ⁊ quod ibi nō.
Jtem si hoc ē in petitōe hereditatis ubi petitor habz
minus iuris. multo ergo magis in rei vendicatōne.
ubi ē maior equitas ex⁹ parte peretis. ut. l. officium
ꝺ rei ven. Et hanc opi. bar. videtur sequi hic do. an.
⁊ satis mihi placet tanquam equissima. et hec q̄ ad
primā speciē. Nunc venio ad secundā. s. ad possess
orē malefidei. Glo. nimis breuiter ꝺ se expediit di
cens eū teneri ad restōem fructuū omniū. q⁹ ꝓbantur
ad eū puenisse añ litis ꝓtest. ⁊ post. nō añt tenet ꝺ p
cipiēdis si nō fuit violentus. ⁊ hoc dictum ꝓmuniter
non tenetur. maxime per legistas. ⁊ glo. iuris ciuilis
⁊ Jo. in decret. tenet contrarium dicentes eum tene
ri de percipiendis. licet non fuerit violētus ut nota.
xñ. q. ij. c. non licebat pape. ⁊ in. l. ex diuerso. ꝑall'. di
stinguendum est ergo in hac specie sic. q⁹ aut fuit ma
lefidei possessor sine titulo. aut cum titulo. primo ca
su teneat de perceptis ⁊ percipiendis. ut patet in. l.
si nauis. ff. de rei vendi. facit. l. certum. C. e. titulo. et
pro extantibus. rei vendicatione agitur pro consum
ptis vero conditione sine causa et iudicis officō post
litis contestatione. De percipiendis autem tenetur
iudicis officio. si eñ hz locū vēdicatō exq̄ res nō ex
tat. scōo cāu cū ē possessor malefidei cū titlo. tūc ꝺ p
ceptis dic ut. s. a percipiendis vero excusat, ppter titu
lū. l. si fundū. C. ꝺ rei vē. nisi sit tlis titulus q habeat
ꝑ non titulo. Et cōmuniter excipiunt quatuor casus

Primus in eo qui i fraudē creditoris emit. ff. ō his que in frau. cre. l. ait ptor. scōs in eo q emit ptra iter dicta legū. ff. de agri. t censi. l. quēadmodū i fi. tert⁹ i eo qui emit a fisco nō soliditer vendente ut. l. i. L. ō fi. instru. t iure. aste. fi. li. x. facē. ff. de vsuris. l. videam⁹ §. itē quart⁹ in emēte p metū. ut in. l. sed t ptus. ff. q me. cā. t ibi gl. ponit hos casus: t vide bo. gl. iuriscā nonici. in. d. c. nō liceat pape. hec procedūt vbi ptat eū fuisse malefidei possessorē. si vero nō ptat tūc idu bio psumit bonefidei vsq; ad tps litis cōtes. hinc dicunt dñi de ro. dec. xxxij. q si cōtra possessorem beneficij sit lata snia nō cōdēnabit in fructib⁹ a tpe occupationis beneficij nisi cōstet eū habuisse malā fidem a pncipio q̄etiā tenet do. anto. hic facit q̄ nō. gl. in c. de multa. j. de preben. t in. c. cū sup. de cā pos. t. prie. t generaliter an in dubio debeat quis presumi bonefidei vel malefidei. dicā in. c. si diligenti. j. de prescrip. vbi tangit p gl. in. v. bonafide. hec. procedūt tam in fructibus industrialibus q̄s in naturalib⁹. In ciuilibus vero dicēdū t distinguendum ē ut legit t nō. i. l. si vrbana. ff. de cōdi. inde. nā q̄nq; ipe malefidei possessor recepit ex cōtractu inito cū eo. q̄nq; ex ptractu inito cū dño. nā primo casu liberat sibi solues: sed ipe tenet: secō vero casu nō. nisi habuerit probabilē cām sibi solvendi. puta q⁹ iniuste fuit electus vel cōfirmatus per superiorem: t putabat confirmatio legitima que nō erat. t de hoc dicendū ē plenius ut nō. i. d. l. si vrbana. aliquid tangit Inn. i. c. i litteris. ē. eo. t ibi q̄ ad secām speciem. Venio ad tertiā. s. q̄n quis a principio fuit bonefidei possessor: sed ex postfacto malefidei t distingue: aut supuenit malafides cū psonarum mutatione. ut q⁹ heres habet malā fidē: cū defunct⁹ haberet bonā. t tunc iste nō facit fructus suos ut. l. q̄ situ. ff. de acqui. re. do. q̄nq; malafides supuenit absq; psonaz mutatōe. utputa emit quis rez ab eo q̄uē credebat dñm postmodū scīt illū nō esse dñm vl' supuenit malafides: ficte nō vere puta p litis cōtes. i rei vendicatione vel cōtrouersiā motā in petitōe hereditatis. t tunc glo. iuris ciuilis cōiter tenēt q⁹ talis faciat fructus suos. q⁹ debet in talib⁹ initiū spectari ut videt tex. in. l. qui scit. §. bonefidei. t ibi gl. ff. de vsu. nō. gl. in. l. bonefidei. §. p cōtrariū. ff. ō acqui. re. do. licet ibi videat tex. in cōtrariū. sed glo. intelligūt illū tex. ut loquat⁹ opponendo nō ponēdo. vel q⁹ teneatur ad restōem tū fecit fructus suos. ut. d. l. qui scit. p̄dcā videt cōfirmare Bar. in. d. l. ex diuerso. sed de iur ca nonico forte posset dici q⁹ a tpe malefidei supueniēti nō fecit eos suos ar. in. c. fi. de prescrip. t i regula possessor malefidei. de re. iuris. li. vi. Quo aūt iure petātur isti fructus dicendū q⁹ rei vendicatōe q̄n nō fecit eos suos. vbi vero fecit eos suos tenet iudicis officio Et distingue etiā i istis an sint psumpti an nō: t an sit effect⁹ locupletior vel nō: put ō. distinctū fuit. t B q̄

ad tertiā spēm. In quarta spē q̄n. s. a principio fuit malefidei sed ex postfacto fuit bonefidei. t tunc aut supuenit bonafides cū psonarum mutatiōe. q⁹ succedit defuncto: qui erat malefidei: licet ipe heres sit bonefidei t nō facit fructus suos scōm Bar. in. d. l. ex diuerso nō q⁹ cōtet malefidei cū rēpsentet psonā defuncti. ut. l. ij. L. de fruc. t lit. expen. t. l. cū heres. ff. de diuer. t tēpo. prescrip. t nō. gl. in. l. sequit. §. fructus ff. de vsuc. ō intelligo in herede qui causat omne ius suū a defuncto: t censet vna psona cū defuncto: ut in auē. de iureiuran. a mor. ptan. secus puto in prelato ecclesie qui nō oino dicit succedere i ius defuncti cum nō cāt ius suū a defuncto. sz a superiore instituente. iste enī pōt prescribere t habere bonāfidē licet pdecessor habuerat malāfidē. Ita q⁹ malafides pdecessoris nō nocebit sibi ut nō. in. c. de quarta de prescrip. t. c. ra de iurepatro. dicā de materia plene in. c. si diligēti de prescrip. vbi p By. i. c. possessor malefidei. de re. iuris li. vi. t idē dic in alio ad quē puenit illa res sine hereditate: ut ille singularis successor possit ex psona sua capere fructus tanq̄ bonefidei possessor: t etiam prescribere rem q⁹ nō. gl. in. d. §. fructus. q̄nq; supuenit bonafides in eadē psona. t Bar. nō decidit i. d. l. ex diverso. sz dicit cogitabitis. sed i. l. sequit. §. fruct⁹ dicit q⁹ si supuenit legitima cā putādi se bonefidei possessorē: tūc idē in eo q⁹ in bonefidei possessore: t intellige a tpe in q̄ supuenit bonafides de tpe vero quo erat in malafide dicendū ut in malefidei possessore si vero non supuenit cā legitima putandi se bonefidei. sed forte ipe ex sola cogitatione extimauit se bonefidei possessorem. t tunc reputat malefidei possessor. nō enī potuit sine legitima cā sibi mutare possidendi cām. ut. l. nō solum. §. i. ff. de vsuc. t hoc quo ad q̄ntā speciē Aduertendū tamē circa oia pdicta. nā iquātum. ē. dictum est possessorem posse cōuenīri ad fructus. hoc verum intelligit do. an. nisi sit lapsum triennium. quia tunc lapsu triennij prescribunt fruct⁹: rōe iuris agendi ad fruct⁹ ut nō. i. l. sequit. §. ij. ff. ō vsu. ad boc. l. in bello. §. si quis seruū. de capti. t nō. L. in. l. ancillam. L. de fur. scōm eum. Sed aduerte latius aut enim loquimur de fructibus naturalibus: qs possessor bonefidei suos nō fecit scōm opi. gl. vl'm Bar. q̄ndo nō habebat titulū de quo dixi. ē. t tunc in istis procedit recta t indubitata vsucaptio p triennium. ut in. d. §. fructus t q⁹ ibi nō. p gl. t bar. aut loquimur in illis naturalibus quos facit suos. quia possidebat cum titulo: scōm illam opi. bar. vel de industrialib⁹ qs idistincte fac suos bonefidei possessor t tūc vr q⁹ i istis ñ possit, procedē vsucaptō q⁹ q⁹ meū est vsucape ñ possū ut. l. i bello. §. si qs suū. ff. ō ca. t p⁹ li. reuer. tñ vr ō B nō tex. i. d. l. seqt. §. lana. ff. ō vsuc q tex. multū restrigit sī lz q̄nz possessor bōefidei fac fructus suos tñ ñ irrauocabiliter cū teneatur ad restitutionez

per iudicis offiū. ut. s. dicā ēt potēit possessor q̄ se
cit fructus suos illos vsucape aduersus iudicis offi-
cii p̄ q̄ tenet restituere sicut alias possum p̄scribere
rē meā aduersus illā actōem p̄ quā poterā cogi ad re
stitutōnem illius rei ut ēst tex. nō. in d. l. in bello. §. si
q̄s seruū. ff. de capti. t ibi volueūt gl. t bar. i d. §. fru
ctus. t sic intelligē nō. p̄ Ly. in d. l. analle. t sufficit
mēntiū sicut i simplici vsucapiōne. t hoc nō diligenter

Sed ad declaratōem p̄dictoꝝ p̄mo q̄rit nūqd ad
facēdā fructus suos sufficiat naturalis possessio an
animus tñ an requirit vtraq; vide p̄ bar. in. l. iij. §. ex
cōtrario. ff. de acqui. pos. t aliud in. l. si fur. in pri. ff.
de vsufru. t vide q̄ nō. dy. in regula sine possessione
de re. in. li. vi. Secōo q̄rit. s. facta ē mentio et etiaz
in tex. isto fit de fructibus p̄cipiēdis an debeat itelli
gi de p̄cipiendis. i. de his q̄ poterāt p̄cipi ab ipso pe
titore vel ab ipso possessore malefidei seu violēto. nā
cōtingit q̄ndq; q̄ plures t meliores fructus potuisset
p̄cipere vnus q̄z alius. tex. ibi expresse loquit de p̄cipi
endis ab ipso petitore. Idē videt velle tex. in. l. si na-
uis. ff. de rei vē. ad idē tex. cū gl. in d. l. ex diuerso. et
in. l. apud iulianū. §. i. ff. de. i. In cōtrariū videtur
tex. in. l. domū. C. de rei ver. vbi tex. apte videt intel
ligere de p̄cipiēdis ab ipso possessore. dicit enim q̄s
p̄cipere poterat. q̄d de necessitate itelligitur de pos
sessore. cū loquatur ibi de petitore i tertia psona. si q̄
de eo nitellexisset dixisset poterās i scda persona. Et
q̄ppt cōtrariū illius. l. tres p̄cipales opi. i materia re
periunt. Prima ē opi. pe. t aliorū vltramontanoruz
sequētiū in d. l. domū. dicunt enim q̄ post moraz re
niunt fructus quos potuisset p̄cipere petitor ut. l. si
nauis. cum si. añ moram attēduntur illi fructus quos
potuisset p̄cipere possessor reus. hec opi. nō placuit
bar. nec in d. l. ex diuerso. nec in. l. domū. q̄ lex do-
mum loq̄tur i predone q̄ semp̄ ēi mora vt. l. i. C. q̄d
me. cā. et tū habetur ibi respectus ad p̄cipiendos a
possessore Ideo ponit scda opi. p̄ bar. in d. l. ex di-
uerso q̄ aut possessor cōuenitur ab aliq̄ q̄ non asserit
se dñm ut i petitōe hereditatis. t tūc veniunt fructus
quos possessor p̄cipere potuisset. facit. l. ītez veniunt
§. ītē eos. t. l. ff et si lege. §. ff t fruct'. ff. de peti. here.
Aut cōuenitur rōe dñij. t tūc de iure ffor habebatur
respectus ad p̄cipiendos ab ipso petitore. ut i iurib'
pal. d iure vero. C. ē additū q̄ bis d̄ p̄cipi potuissent
ab ipso possessore utd. l. domū. nec. ll. ffor sunt contra
rei eo q̄ dicūt de p̄cipiendis a petitore. ff in eo q̄
phibent de p̄cipiendis a possessore. erit ergo scdm
eū actoris electio qui poterit eligere leges ffor hñdo
respectū ad petitorē ud. ll. C. hñdo respectū ad ipm
possessorē reū ar. in. l. quoē. ff. de acti. t obli. Et huic
opini. similis ēst opi. Guil. de cu. in d. l. domuz. vbi
tenet quod habebitur respectus ad aliud quod de-
terius ēst ipsi malefidei possessori ut si possessor ma-
lefidei plus p̄cipere potuisset ad illos habeat respe-
ctus. si plus petitor. tūc ad illos Tercia p̄incipalis
opi. ponitur p̄ bar. i. l. domū. vbi dicit. q̄ aut petunt
fructū q̄ potuissent p̄cipi ex singularitate psone ñ aūt
cōiter t tūc dz haberi respectus ad psonaz petitoris
ut d. l. si nauis. t hic. nō aūt dz haberi respectus ad
singularitatē psone possessoris. q̄ tunc illi, pueniret
magis ex industria t negotiatōe psone. q̄z ex re. ar. i
l. ij. ff. ad. l. fal. aut petunt fructus q̄ cōiter potuissent
p̄cipi a possessore. t tūc nō ē vis an habeat respect'
ad possessorē an ad petitorē q̄ inspicit q̄ cōiter po
tuisset p̄cipi. nō aūt ex singularitate psone ar. in. l. ij.
C. de rescin. vē. et nō. in. c. cuz dilecti. de emp. t ven.
In effectu vult ista opi. ut habeat respectus ad peti-
torē non ad possessorē nisi q̄n possessor tātū potuiss
p̄cipere. q̄tum cōiter q̄libet alius possessor rē. ita q̄
nō habeat respectus ad singularitatē siue persone. Et
hāc opi. firmat idē bar. i. l. apud iulianū. §. i. ff. d le.
i. et placet hic do. an. nichil tñ p̄ ea allegat. puto q̄
d rigore iuris, p̄edat opi. bar. i d. l. ex diuerso. t guil.
de cu. in d. l. domū. ut in odiū istius violēti habeatur
respectus etiā ad singularitatē siue persone. ut sibi im
puteur. si potuit, p̄desse isti spoliato t nō p̄fuit. ex q̄
enim spoliauit ubi nō debuit spoliare. cogat p̄cipere
q̄tum percipere p̄t. ff ex quadā equitate, p̄cedit alia
opi. bar. q̄ petitor ibi cāu nō p̄t p̄tendere itereſſe. ex
quo ipse ud alius possessor cōiter nō plus p̄cepisset
et pro hoc facit hec litera que tātū facit mentōem d
antiquo possessore. et sic d petitore et hec nō. Ter
cio queri. facta ē mentio de malefidei et bonefidei
possessore q̄s dicatur malefidei ud bonefidei. Solu.
dic q̄dā ē malefidei possessor vere. ut q̄ scit ad alium
p̄tinere rē. t ecōtra dz bonefidei cū ignorat se posside
re alienū ff possidet cogitatōe dñi. tex ēst i. c. si virgo
xxiij. q. ij. quidā ē malefidei possessor iuris p̄sum
ptione ut p̄ litis p̄test. sup dñio illius rei. t ē p̄sumptō
iuris et de iure. vñ quātumcūq; habuerit legitimam
cām litigādi nō p̄ ibi excusat a fructib' post li. p̄test. p
ceptis ut. l. certū. C. de rei vē. et. l. nemo. ambiget. C
d acq. pos. vide q̄ le. et nō. i. l. ff et si. §. scire opt. ff
de peti. here. t per do. de rota decisi. dxx. al'. dxxxv.
Qz dubitat circa hoc de denūciatōe an p̄stituat illuz
cui fuit denūciatū q̄ res aliena ē i malafide. Jo. an.
videt ibi velle q̄ regulariter sola denūciatō ñ cōstituit
quē i malafide. ff. q̄d cū fal. tu. p totū. t. C. d fruc. et
li. expē. l. ij. ff i sola petitōe hereditatis efficit p denū
tiatōem malefidei possessor ita q̄ postea nil alienare
p̄t. ff. d peti. here. l. ītē veniūt. §. q̄d aūt t. l. cū fundū
C. d rei vē. q̄ vī obuiare. loq̄t i eo q̄ sciebat rē alienā
Idē sentit archi. p' vin. i §. p̄t xvi. q. iij. do. an. dic q̄
aut q̄s possidet sine ti. t tūc denūciatō p̄stituit q̄z ma
lefidei possessorē ut d. §. q̄d āt. si cū ti. t tūc si denūci
atio fit a p̄incipio p̄tract' p̄stimit q̄z i malafide ut d. l.
si fundū Si vero ex post facto postq̄z incepit possidē

Quod dns mulier bona fidei non bona fidei possessor

quatenus alius habuerit legitimam causam litigandi non expensa a fructibus p̄cepta

r tūc ſecus. ut. l. alienā. ff. p empto. et hec ē opi. bar ín. d. l. ſi fundū. quā ſentit glo. in. d. l. alienaz. et vide qđ circa ſ nō. ín. c. ſi diligēti. ō p̄ſcrip. Jtē dubi tatur an errās i iure dicat malefidei poſſeſſor: puta credebat ſe dominū ſ errabat ín iure: Glo. ín. l. ſi fur ff. de vſuc. dicit q iuris error impedit vſucapionē. ut ibi ſ reſpectu fructuū lucrādorū nō impedit. q: exquo nō ē in dolo non dz dici p̄do. de quo videt tex. in. l. ſ r ſi. §. ſcire. ff. de peti. here. et idē tz By. i regula poſ ſeſſor. de re. iur. li. vi. de quo p bar. ín. d. l. ſi fur. ſ plenius p eandē ín. d. §. ſcire. ubi cōtra iſtā opi. opponit de. l. quēadmodū. de agri. et cēſi. li. x. et de regula qui cōtra. de re. iuris. li. vi. ubi dz q qui cōtra iura mercatur nō p̄ſumitur habere bonā fidē. Et ſolnēdo nōbiliter dicit q quedā ſunt iura introductoria ſeu ,phibentia aliquos actus. et tūc q fecit cōtra illa iura ,nō ſecutur habere bonā fidē ſ malā. ut ín contrariꝫ. s. formatis. Quedā ſunt iura q nō phibent ſ actui nō aſſiſtunt. utputa teſtiū non ſolēne nō valet q: lex ſibi nō aſſiſtit. Jtē agnatus remotior nō admittit. q: lex ſibi nō aſſiſtit. nō tū his caſibus lex reſiſtit. et ſic in ſimilibus. r tūc nō p̄ſumitur errās i malafide. ut i. d. §. ſcire. nec etiā p̄ſumitur bonefidei. ut ín. d. regula q contra. ē eñ medium inter bonam et malā fidē. ut nō. C. de acqui. poſ. l. i. et. l. iij. §. ſi. ff. eo. ti. vñ q: i vſucapione requirit bona fides poſitiue nō ſufficit q malafides abſit. ſed i acquiſitione fructuū ſufficit malāfidez abeſſe. q abeſt exquo putat ſe dominū lz erret i iure r hoc dictū diligenter nō ex quo limitant et declarāt multa iura ō hac materia loquētia Ultimo queritur qualiter peti debeāt fructus: r hāc qōem ego di uido i tres. Prima an poſſint peti cū ipſa re exquo fuerūt p̄cepti i eodem libello: Secūda an debeat exprimi quātitas ipoz. Tercia an p̄oſe debeāt peti fruct' an extimatio an vtrūq alternatiue: Quo ad primum cōcludendo Jnno. hic et Bar. ín. d. l. ex diuerſo. §. ſi autē dicit q aut petunt fructus p rei vendicatōem r tūc dico q nō p̄nt peti vna cum re i eodē libello. q: iſta duo iudicia de re et de fructib' ſic ſe habēt q abſolutoria lata in vno parit exceptionem rei iudicate in alio ar. ín. d. §. ubi et ideo nō p̄nt ſimul eque principaliter accumulari. ut. l. fundi. et. l. fundū. ff. excep. ō ex cep. et ibi de ſ habita ergo victoria ſup re tunc potest agi noua rei vendicatōe ad fructus ,et ſnia lata ſuper re faciat plenā fidē ſup fructibus q veniunt accēſorie etiaz ſi ſnia fuerit iniuſta. vt videt tex. ſcōm vnū intellectū ín. d. §. vbi. et hoc exp̄ſſe ibi tenet Bar. cōdudēs q ſnia erronea in principali facit ius i accēſoriis. lz noua inſtātia fiat. ut ín. d. §. ubi. r nō. ſimile i. l. qui rome. §. duo fratres. ff. de verbo. obli. aut petunt fruct' officio iudicis ,qō qñ ſit colligitur ex his que. s. dixi. et tunc bene poſſunt peti in eodem libello. imo plus dicit nō. bar. ín. d. §. ubi. q etiam ,p his fructib' q p̄nt vēdicari p̄t iudicis officium implorari. ín. l. interdum. §. q furē. ff. de furtis. et itelligo q etiā i eodē libello. ſicut enim de eodē facto nō p̄t agi criminaliter et ciuiliter. C. qñ ciuilis actō cri. præiudicet. et tñ ſi agit criminaliter p̄t rei reſtōe furtiue ſubtracte iudicis offm implorari in eodē libello iuxt. nō. ín. d. l. interdū. §. q furē et ín. c. cuz dilectus. de purg. ita dicendū eſt in ppoſito Sed circa hoc dubitat nūqd iudex poſſit ꝓdemnare i fructibus ſi nō fuerunt i libello peti: Dic cōcludēdo Jnno. ō q ō fructibus p̄ceptis añ litis ꝓteſt. regulariter nō p̄t. q: ad illa ſe nō extendit iudicis officiū. ff. de edi. edic. l. ſaē dum. r facit qđ nō. ín. c. ſignificante. de appel. fallit ſi agit de vi cōpulſiua ut ín actōe qđ me. cā. ued ō vi et pulſiua. ut interdicto vñ vi. ut' conſtōe. l. ſi qs i tanta nā tunc venit omnino cā etiā ſi non petat. r ō ex natura illaꝝ actōnum Jtē ſi agat actōe hereditatis. ubi ratione vniuerſitatis veniūt etiā omnia. ff. ō peti. here. l. itē veniūt. §. fructibus. ff. de vi r vi ar. l. i. §. reſtituite. cū ſe. Jn aliis vero actōnibus ut. s. dixi. optz q fructibus p̄cepti añ litis cōteſt. exp̄ſſe petant alias iudex non p̄t de eis cōdemnatōem facere imo qđ p' eſt ubi veniūt accēſorie niſi exp̄ſſe petant non poteſt poſt ſniam latā in principali amplius de eis agi. q: iam finitū eſt iudicis officium p ſniam ut. l. iiij. C. de poſi. ſecus ubi p̄t ō eis agi etiā principaliter. ſicut i interdicto vñ vi. ut. l. iij. ff. de vi r vi ar. r hoc q ad primam qōnem. Ad ſecūdam an debeat exprimi quātitas ipoz fructuū i libello: Bar. i. d. §. ubi. cōcludit q de fructibus p̄ceptis añ litis ꝓteſt. debeo declarare q̄titat. m fructuū. ar. ín. l. ſi in rē. ff. de rei ven. r. l. in actore. ff. de fur. ſ de p̄ceptis poſt litis ꝓteſt. nō ē ne ceſſe q exp̄mat certa quātitas ,q: actor probabiliter ignorat. ſatis ergo erit ſic dicere ſcōm eū. dico q tic' poſſidet talez rem que ptinet ad me iure dñij vel q̄ſi r eā poſſedit tribus annis ,r dicto tempore ex dicta poſſeſſiōe recollegit. x. corbes frumēti ,q̄re peto per vos declarari dictā rē de iure ad me ptinē ,ipmq cogi r ꝑpelli ad reſtōez dicte rei cū fructib' p̄ceptis ,et r q p̄apiēt vſq ad ſniaz ,r ad p̄dicta eū via ſnia condemnari. r ꝓ hoc facit tex. ín. d. §. vbi. ín quo fit condemnatio etiā in fructibus. ſi autem velles petere fructus p̄apiēdos id ē eos q potuiſſent p̄apī tūc formāda eſt petitio ſcōm p̄dicta. nā p̄t ſe referre ad fructus quos ipſe petitor potuiſſet p̄apere ſi ſibi fuiſſet licētū poſſidere vt hic r ín. d. l. apud iulianum. r. l. ſi natus. p̄al. cū ſi. vel poteſt ſe referre ad poſſeſſorem vñ ſcōm p̄dicta Dz aduertēq ex p̄dictis hēs maxie tu canoniſta bonā theoricā r practicā ſup iſtis fructib' ſ inquantū bar. ín p̄al. loco vult q q̄ntitas neceſſario ſit exp̄mēda reſpectu p̄ceptoꝝ añ litis ꝓteſt. ſi puto ſ neceſſariū ſi petāt acceſſorie ad rē q: i acceſſoriis p̄t libellus eſſe generalis ſed ín p̄ceſſu poterit declarari

in.c.cum venissent.j.eo.expsse nō. Inno. etiā i fructi bus in.c.tanta.de excess.pla.t ipemet bar.in.li.ff.ō eōm.vbi dicāt q si peto rem cū fructibus pceptis nō ē necesse declarare qlitatem qz eadem rōne qua debeō mihi res.debētur t fructus.t ipe reus certus erit de facto suo.vñ pt satis deliberare absq alia expssio ne.allegat dictā.l.ex diverso.t qō nō. Inno.in.c.ij. de libe.obla.vbi dr hoc velle.t vide qō nō.Ly.i.l. cū te.C.li quis sibi vel alteri. Idē puto si petant pn cipaliter.vt si peto fructꝰ quos pcepistis ex tali possessione quā tenuistis tot annis.nā ipe reus de facto suo certus ēt dr in.c.ab excōicato.de rescrip. Et ego possum,pbabiliter dubitare maxime.si ex facto reddat incertus.facit qō nō.in.c.constitutus. de i inte. restī. Fateor q in,pcessu habeo,pbare certā quātitatem.qz alias iudex nō posset certā ferre sniaz.ad hoc .c.ad nostrā.d.i.t.c. ex literis.de iureiurā. t qō nō. Ly.in.li.C. de,pba.t Jo.an.in.d.c.ex literis. nec mirandum q libellus qnqz pt ēe magis generalis qz snia.vt plene nō. Inno.in.d.c.tāta.facit insti.ō act. .§.curare.t vide ad pdicta quod nō.Inno.in.c.certificari.de sepul. Ad vltimā qōnez an debeāt peti fructus,an extimatio tē.Dic breuiter pꝰ bar.i d.§. ubi.q aut certū ēt fructus extare t debēt ipi fructus peti.t nō extimatio,qz extimatō debet in subsidium facit.l.fi.C.de fideco.li.t in.d.§.vbi.t hic.aut certū ē non extare ꝑ ꝓsumptos fuisse.t tūc potest t dr peti extimatio.ar.in.l.si vsufructus biēnium.ff.ō vsufructu.nec obstat si dicat q cū fructus ꝓsistant in numero pondere vel mensurā,t sic i genere suo recipiant functionē.vt.l.ij.ff.si cer.pe.nō dr deberi ad extimationē.ꝑ debent peti fructꝰ in genere.Rñdetur enim q isti fructus pcepti ex re mea debentur ut spōs. quare merito ipis pemptis debent ad extimatōem siant q libet alia spes pempta.aut dubitat an fructus sint pempti vel extā.t tūc rōne incertitudinis pt libellus poni alternative,vtputa peto q reus ꝺdemnatur ad fructus si extant,vel ad extimatōem si sunt ꝓsumptā rōne incertitudinis admittetur iste libellus alternatiuꝰ.ut le.t nō.in d.c.cōstitutus.de i inte.rest. t in.l.i.§. quod aūt.ff.quoz le.t pdicta diligēter nō et quibus potes colligere practicam confiaendi totum libellum sup fructibus S

Lim Calus.Li qui nō possidet debet gatur rectō.ita cōiter summat.vel summa sic t nōbilius. Ingressō possessionē ignorante dño ad quem ptinet,potest p ipsum dñm statim cum sciuerit repelli etiā violenter,nec ex tali repulsione cōperit repulso contra dñm interdictū possessorium. In prima ponit commissionis t facti narratio.in secā cāe diffinitio ibi itelligētes Nō primo plati etiā epm agētē seu defendētē etiā iura ecclesiastica debere agere seu defendere noie ecclesie.cōcor.c.li

tere.s.de dila.t plus nōbiliter,pbatur hic q hoc,procedit etiā si agat p prelatū t capitulū.licz enim isti representent ecclesiā tñ agūt noie ecclesie,qō bene nō.qz bñ facit ad ea q dixi in.d.c.litere.t in.c.cū sup.de cā pos.t.ppzie.t,pbat ꝺ sine habeat respectus ad epm t capitulum,sive ad magistꝝ t fratres milicie tēpli.vt colligitur ex pncipio t fine.c.t hoc tene mēti. t vide plenius q scripsi in iuribus pal. Nota scdo posse epm dare aliquas possessiones,p oratorio t hospitali construendis.t pt intelligi de possessionib⁹ ,ppriis ar.xvi.q.v.c.fi. Idez de possessionibus ecclesie. sine maxima tñ lesione ipius ecclesie.ar.in.c.ad apposto lice.de dona.xij.q.ij.bone rei.t.c.terulas.t.c.auz. ō dona.c.cetez. Nō q cōstruēs hospitale seu oratoriū vl ecclesiā pt sibi censum tpalez retinere.facit.c. p.de iurepatro.t.c.cōstitutus. de reli.domi. Notat hic do.an.q de iure cōi prouisio oratorij etiā ab alio edificati,cū hospitali spectat ad epm loci,saltē q ad ius instituēdi.ꝑ certe salua reuerētia tāti viri ꝺ potius possit colligi cōtrariū,qz hoc fuit expsse deductū hic in pactū.secus q si nihil fuisset dictū maxime,qz qñ hospitale nō confert in titulum non dz locū,ppriē in fundatio.vt nō.pau.de liaz.in de. qz cōtingit.de reli. do.Et de hoc vide qō plene dico in.c. iter dilectos. ō dona.vbi tāgo ad quē spectat ponere rectorē i istis hospitalibus habentibus patronū. Nō q qs pt obedientiā,pmittere,p se t fratribus t successoribus suis,nō tñ intellige q talis,pmissio habeat obligare nō,pmittētes sicut nec votū nec iramētū ab alio pstito tū obligat alios.de iureiurā.c. veritatis.t qō ibi nō. ꝑ ista,pulsio,p alijs facta valet ad denotādum q alij debeant obedire,vel si capitulum sāt hāc obediētiaz a suo plato vel eius,pauratore pstari t si patit obligatur ar.in.l.ij.C.de iura.calū.scōm Inno.t host.qō nō. Nota q ingrediēs possessionem alteri⁹ respectu iuris ad aliū pertinētis nisi ignorāte non acquirit possessionē similez,imo ē dā destitutus possessor,t dr vim inferre si nō admittit verum dñm seu possessorem venīātē.vñ,tangz vim inferens pōt a vero dño repelli de quo in.l.clā possidere.§.q ad mundinas.ff.de,ac qui.pos.t aliquid.j.dicetur Nō vltimo t tene mēti q,p recuperatione seu reseruatōe bonoz tpalium,licitum ē man⁹ violentas etiā i clericum vim inferentem inijcere,sine metu excōicatōis.facit ad ea que dixi i .c.cū nō ab hoie.de iud.t vide qō nō.Inn.i.c. si vero.j.ō sen.ex.t qō nō.in.c.suscepim⁹.ō homicī.t i.c dilecto.ō sen.ex.li.vi. Op.t vidr q istis humilitatis nō potuit aliqd ꝓcedi cū fuerint tangz hetici dānati.viij.di.q iure So.gl.pma q lz fuerint olim condānati tñ postea fuerūt reconciliati tē. Et nō.ex gl. q dānans jurātes dz ut hetic⁹ condānari.qō itelligę,vt nō .i.c.excōicam⁹.§.si q vero.ō hēti. t vide gl.i.c.si est.xxiij.q.i. Oppo.ij.q nō licuerit i traditōne rei

deputate spūalitati/opponere cōditōem de pensione
soluēda cū sit qd tpale.i.q.ij.q3 pio.facit .c.fi.de
pac/Glo.ij.soluit duobus modis./Primo exponē/
do sub ea pditōne.i.sub ea forma.q3 dicat q rei fuit
apposita hec forma.i.onus pēsionis soluēde fuit an/
nexū rei.non aūt debebat ex pactōe ar.i.c.significa/
tū.de pben.Secōa so.q3 b nō inducebat simoniā/cū
a iure pmittat.nā videm? q ep̄s eximēdo ecclesiā rei
net sibi cēsum i signū,dñij.de reli.do.c.cōstitut? .Et
nō hāc solutōem q exprimere qō ineſt ud qō a iure p/
mittit/nō inducit simoniā,sīle nō.in.c.significasti.de
lec.t in.c.ad audientiā. de rescrip .Ad dic ex glo.t
aliter q iste ep̄s nō tradidit spūale,p tpali/cuz daret
possessionis q̄ sunt qd tpale.ℙ i traditōne rei tpalis
potuit sibi reseruare aliqd tpale.simile nō.i patrono
in.c.p̄.de iurepatro.Et eodē mō solue si opponat q
b fuit tradita res pbana/vt fiat sacra.non enim ex
hoc inducit simonia.q3 nō dat hic tpale,p spūali sed
dat res,pbana vt fiat sacra.qō necessariū secōm Jn
no.t mentoriū sicut dare auz vt fiat calix.naz p hoc
res spūalis nō acquirit dāti tpale.cum i nullius bo
nis sic.facit fm hosti.c.ij.de serui.nō ordi.t.e.si.de
testa.cum si. Oppo.tercio q ista traditō facta per
istos humiliatos debebat saltē eos pūdicare ar.co
nū q̄ nō.glo.in.c.qō in dubijs.de renū.glo.i v.ea/
dem pditōe.fatet cōtrariū/nisi apposita fuisset cōditō
de qua in tex.ep̄o tñ vel alteri ptendentibus nō prēiu
dicasset.Idē sentit Jnno.quasi liceret eis ad artiorē
religionē se trāsferre/de re.c.lz.host.t bñ fatet vez
respectu psonarū vt sic licitū sit psonis se trāsferre ad
strictiorē religionem.iuxta nō.i.d.c.lz.Sed regulaz
istitutā in loco vel habitu vel statū antiquū ipsi? loci
imutare/vel alteri loco subire.sine auctē ep̄i nō pos
sent.nec ep̄s dz talibus psentire sine concilio capituli
sui.alle.de supplē.neg.pla.c.ij de cōsue.c.cū cōsuetu
dinis.de his q̄ fiūt a pla.c.nouit.t.c. se.de reli.do.
.c.inter quatuor.ne de.vel mo.c.relatū Et b verum
nisi fieret auctē pape.ar.de eccle.edi.ad audientiā.de
de.non residē.e.fraternitati.de hereti.excōicam? .§.
q: vero.qō satis placet.facit.c.sicut venire.de excel.
pla.t vide qō nō.in.c.qō in dubijs.t qō ibi nō.per
hosti. Op.quarto isti fratres erant restituēdi exq̄
constitit de spoliatōe.Do.glo.i verbo tradita.q3 isti
nō possidebāt tpe spoliatōnis .fuit enim eis tradita
possessio sub pditōne q̄ nō exīte traditio nou valuit
Sed aduerte.q: vt dicit Jnn.possessio dz plurimuz
facti/de pcess.prebē.cū nostris.t ideo exquo tradita
ē siue extet cōditio siue non/semp verū est q is cui de
facto tradita ē illā possidet de facto/nisi aliē resignet
vel inde expellatur.cōtractus enim bene potest ee cō
ditionalis ℙ non traditio q̄ ē quid facti.Dz potest re
spondendo ad cōtrariū dicī/q3 iste magister t fratres
possidebāt clādestine.q: ignorante ep̄o ad quē ptine
bat subiectio illi? loci.ideo potuit iuste expelli iste ma
gister p ep̄m qui possidebat ciuiliter.vt.l.clam possi/
dere.§.q ad nundinas.ff.de acqui.pos.nec poterāt
isti humiliari dare illis ius supioritatis qō nō habe/
bant.facit qō nō.Jnno.in.c.olim.iij.j.eo.Et ad ma
iorem exaggeratōem ponderat b q condicionaliter
ius fuit tradita possessio.vñ debebāt spōte illam di/
mittere/ep̄o consentire nolente Sed circa hoc que
ro q: hic ponderat p̄mo q possessio fuit tradita istis
cōdicionaliter.t hoc.s.dictū ē.secōo ponderat in lite
tera q iste magister sciebat possessionem spectare ad
ep̄m t ad capitulū.Quero qd si ignorasset?So.cir
ca hoc sunt due opi.ut b refert Jnno.Quidaz enim
dicūt q ponderat scia isti? magistri,ppter opinionez
dicentiū q si occupās nō posset redargui q scienter
rem alienaz ee vel q temere ipsam occupauerit vel q
suspicat? fuit se debere repelli etiā incōtinenti/non ē
occupās repellendus etiā violēter.ar.C.vnde vi.l.i.
vbi dz vim illatā,ppulsare.p qō patet q si vis illata
nō sit ℙ,ppter violentiā esset possessio occupata/violē
tia que nō eēt,ppulsari non posset.t sic non deberēz
iste magister violenter repelli.secus aūt qñ scivit rem
ad aliū spectare.q: tunc temere occupauit/t non ad
mittendo dām dicitur illū spoliare merito pōt violen
ter repelli vt hic.Alij dicunt t forte melius secōm Jn
ē. q cuius magister t fratres/hanc possessionē hue
rint adepti ignorantes ad episcopū p̄tinere/tñ si per
episcopum moniti illaz nō reddūt licite pōt illas vis
infern.cū incipiūt esse violenti ar.xxiij.q.i.§.i.t p to
tum.t.q.ij.c.i.t.ij.Hosti.dicit hoc vltimum posse
tolerari si notoria sit offensa.de acc.euidentia.t i.c.
.i.de offi.dele.li.vi.In dubio aūtē si moniti nō red/
dant/ℙ offerunt se paratos stare iuri/nō patet q ep̄s
ius sibi dicere potuisset hoc casu.C.vnde vi.l.ij qs i
tantā.ff.quod me.cā.l.extat. Dz enim quilibz quod
sibi debet p iudicem reposcere/nec verecūdie nec pie
tati nec dignitati p̄uenit.quicqz nō inr̄ facere.ff.ō vi
p̄ma.l.penul.Do.an.putat q si aliquātulū diu ste
terūt in possessione/ita q negligentia possit impura
ri domino.t sic per hoc perdidit dominus possessio
nem ciuilem.vt.l.si de eo.§.i.ff.de acqui.pos.et sic
nō pōt,ppria auctoritate repellere.Si non pōt negli/
gentia imputari.aut ingressus illū non admittit/pte
stādo q nō vult acquirē ciuilē ℙ vult tñ retinere natu
ralē.t tūc pōt ee dūia an clam fuerit ingressus/t pos
set repelli.aut palā/t nō posset.ℙ si veniens statim t
ñ admittit/dz q repellēs p̄uat eū possessiōe.iō statiz
pōt illā idistincte recupare.nec ē ncēe q in b hēat stare
iuri vl ad ius recurrē.q: suā possessiōez p̄tinuare pt/
t eo q eā p̄tinuat t repellit/pt,ppria auctē illū reijcē
vl pt suā ciuilē defēdē ne illā pdat.t b dic forte ō mē
te bar.i.l.i.ff.de acq.pos.hec vera qñ nō inuenit vacā
tē possessionē.ℙ si ingredies inuenit eaz vacantē tunc

non licet eũ ejicere ↄ ipe possit vim vi repellere ↄ quo
p bar. in. l. i. §. interdictũ. ff. vti possi. hec dicta mihi
placẽt ꝓterq; in eo q dicit q si ingressus ꝓtestetur q
nõ intẽdit acquirere ciuilẽ ꝑ vult retinere tm̃ naturalẽ
t palam fiat ingressus q non ꝑt ꝓpria auctõe expelli
Ego enim credo q industincte ꝑt repelli exquo retine
bat ciuilẽ eũ non possit ꝓtinuare ciuilẽ suã nũi ille de
fitat a naturali. nec bz ute curare an ille sit in bonã
de uel nõ. eãdẽ neminũ unũqm̃ facit. q; vtitur iure suo. ↄ
dec. eũ ecclia vulterana. t qđ ibi nõ. t vide p bar. i
l. i. L. vĩ vi. post pri. ponderat ergo b scia magistri.
ad maiorẽ ex aggeratõnem suã. t ut sine qualibet ad
monitõe poterit violẽter expelli. uel ꝑt dicta q ibo põ
derat i tex. q sub cõditõe habuerũt possessionẽ. t q
magister erat iusticie epi non insanus. q; forte illi hu
miliatẽ nõ simpliciter tradiderũt sibi possessionẽ. sed
admiserũt eos sub condicõe. si placeret epo t capitlo
t ipo epõ q eis displicuit inceperunt ñ possidẽ ꝗ. Nec
ob. qđ. ē. dicẽ. q possessio bz plurimũz facti. ideo ex
nõ egritia ꝓdcis nõ desinit qs possidere nisi ↄ facto
relinqat. illud enim ꝑt simplr̃ procedere qñ simpliciter
sub cõdicõe dat alicui possessio qđ nõ cõtingit b. q;
isti remanserunt i possessiõe t magister t fres admise
rũt sub illa cõdicõe. qua nõ expresse nihil reperiunt ha
bere. t sic ꝑt limitari dictũ Jnno. ꝓcedẽs. t hic fundat
ute tex. sup duplicẽ rõne. Prima q; iam nõ possidẽ
bãt p rões ibi dictas. Scda q; incõtinẽti vim vi cõ
pellerũt. t sic verba tex. aliqđ operant. t b pl' placet qđ
qđ ē. dicẽ. Et ꝓdicta ꝓcedut i re immobili. ut habẽs
possessionẽ ciuilẽ possit incõtinenti recuperare t natura
lem. Jn re vero mobili bz perdat vtraq; possessio. l.
si re mobilẽ. ff. de acq. pos. tñ ꝑt antiquus dñs incõ
tinẽti recuperare. etiã ulterãdo violentiã. l. si qs i seruitu
te. ff. de fur. t nõ. bar. in. d. l. i. de acq. pos. Idez nõ.
dicit b Jnn. i re immobili. ut licet quis ꝓdiderit pos
sessionẽ ciuilẽ t naturalẽ. puta q; venẽs non fuit ad
missus. quo casu ꝓdit etiã ciuilis. ut d. §. q ad nundi
nas. tñ incõtinẽti ꝑt experiri seu amicos congregare
t illã vi recuperare. ut. l. i. L. vĩ vi. t qđ b nõ. et hec fa
ciunt ad materiã glo. se. Sup vlum ē an ex tradi
tione cõditionali facta p inferiorẽ ꝓiudicet dño. nunc
ꝙro generaliter ad declaratõem materie. an t qñ pre
iudicii generet dño siue possideat p se vel per alium
Ego. b i ỽ. ꝓiudiciũm. intrat hãc materiã t eã nõ. q;
solet quotidie allegari. ꝑ plenius attingendo materiã
magne ex nõ. i. l. si. L. ↄ acq. pos. colligẽdo dcã doc.
distinguendũ ē. q aut qs possidet p se. aut p alium.
Primo cãu si aliqs ingredit possessionẽ eo abñte tũc
ille acquirit naturalẽ. q cõstitit i facto. ꝑ antiqus pos
sessor retinet ciuilẽ. et ↄr ciuilis. q; retinet ancte iuris
ciuilis. nã naturaliter non posset possidere sine facto
suo. t hãc naturalẽ pdit per ingressum alteri quã etiã
pderet abñtando se a ꝓspectu rei p. x. miliaria ↄ quo

vide p glo. ij. i. l. i. ff. de acq. pos. t ꝓsideraf tãta distã
tia qm̃ infra eã ꝑt res ꝓspici naturaliter per ipm̃ pos
sessorẽ. t sic i veritate interuenit actus naturalis. silr
qđ dicim̃ de tradẽte possessionem ex sola oñsione et
traditõe vocali. absq; alio facto corpali ut. l. qđ in eo
. §. si vẽditor. ff. de acqu. pos. t qđ nõ. gl. i. c. ij. ↄ cõ
sue. Et hec naturalis acqsita p talẽ ingressum parit in
terdictũ vĩ vi cõtra tertiũ si ab eo iste possessor expel
lat ut nõ b Jo. an. t bar. in. d. l. i. ff. acqui. iz nõ ꝓtra
possidentẽ ciuiliter ut b t. l. i. L. vĩ vi. t. l. ij. §. cum
igit. ff. ↄ vi et vi ar. q; iste ↄr pot̃ vim ꝓpulsare. et se
defendere rõne sue ciuilis q; vim inferre ut. s. dixi. p
dicta sunt vera q; antiq; possessor abñs nõ pdit suã
ciuilẽ. regulariter fallit i trib' casib' ꝙrum' si scit aliũ
possessionẽ ingressum. t negligit. ut. l. si de eo. §. sunt
q̃nam. ff. de acqu. pos. t vide qđ dixi i. c. cum venis
sent. s. e. t qđ nõ. in. c. q̃relã. de elec. p Jnn. Secun
dus casus qñ suspicat se posse repelli t ideo non au
det ire ad possessionẽ. ut hic i glo. Tertius casus qñ
iuit t nõ fuit p possessorẽ admissus ꝑ violẽter sibi resi
stit. tunc enim ubi ꝓmo ille possidebat naturaliter. t
dam. nunc icipit possidere etiã ciuiliter. ꝑ eũ violẽta
ut. l. dam possidere. §. q ad nũdinas. pal. ꝑt tñ dñs
incõtinenti possessionẽ recuperare. etiã violẽtiã inferen
do ut hic t dicta. l. iij. §. eũ. de vi t vi ar. Dubium tñ
ē qñ ↄr facere incõtinẽti. glo. i. c. significasti. ij. de ho
mic. dicit. q ↄz hoc facere qñ casus poterit t sãuerit
collectis amicis. ff. de acqui. pos. l. qđ i eo. §. fi. et. l.
dam possidere. §. q ad nũdinas. e. ti. t hic Jo. an. t
hosti. dicãt ibi hoc vez ut licitũ sit insistere cum ami
cis. ad recuperatõem rei ĩmase. si hoc fit anteq̃ ad alia
diuertat. alias ẽt guerra t vindicta que ꝓpria auctõe
mouẽda nõ ē ut. L. de iude. l. nullus. ꝓhĩ. q. i. t. ij. ꝑ
totũ Bar. in. l. i. L. vĩ vi. videt sentire q; hoc debeat
fieri infra tres dies ꝑ medi' loquit in d. l. iij. §. cũ igit
ubi dicit b relinquẽdũ arbitrio boni viri. considerata
qualitate delectõis. t ꝑsona deij cientis t rei ĩmase.
qđ eni si nobilis ē expulsus a castro suo qđ ē i comi
tatu. t sic optet q; veniat ad ciuitatem t requirat ami
cos. t faciat se multũ fortẽ. certe hoc non posset fieri
forsasse infra sex mẽses ꝓpter potentiã deij cientis. et
ideo dicam' incõtinẽti fieri q̃ primũ poterit ñ diuer
tẽdo ad aliena negotia. ar. in. l. ij. §. ꝓcstum. ff. ad ter
ull. t. l. ꝓtinus. de ỽ. obli. t b videt fuisse de mente
gl. t Jo. an. in. d. c. significasti. t b placet. facit quod
nõ. in. c. q;. ꝓpter. de elec. i glo. in ỽ. maxie. t p bar.
i. l. i. ff. de ỽ. ob. t. c. de cauf. ↄ offi. dele. t i. l. i. ff. de
iure delẽ. t b q ad ꝓmum mẽbr̃ qñ dñs possidet per
se. Si vero possidet p aliũ puta p colonũ seruũ man
cipiũ seu pẽsionariũ t tũc ꝓsidera principaliter quatu
or casus. aut iste p quẽ possidet' expellit. aut alq; tra
dit spõte possessionẽ aut deserit possessionẽ. aut pdi
dit. i. dolose recedit vt aliter ingrediat possessionem.

Primo cāu qñ expellit tūc scōm oēs dūs pdit naturalē quā possidebat p aliū. z cūilē quā possidebat p se ipm. s. i. c. ex pte de rescrip. z nō. in. l. fi. L. ō acq. pos. z b i glo. Secdo cāu cū alij tradit possessionē spōte. glo. hic tz q idē ut sic isti duo casus pficent Idem nō. gl. z bar. in. d. l. fi. q dam ptra ut ibi nō. q b vltimo casu dūs nō pdit possessionē suā cūilē. qō tz glo. i. c. qsquis. xij. q. ij. ℔ pma opi. ẽ cōior quam etiā sequit ibi ang. de ꝓsio. z p hac opi. videt tex. in. d. l. i. §. quod si Furus. ff. de acqui. pos. succurrit tñ si bi p pditōem illi'. l. fi. cū nō possit agere interdicto. qz nulla violēcia interuenit. puto tñ q dūs incōtinēti possit illā recup are si is cui fuerat tradita possessio sci ebat eū ad alīū ptinere qz tūc largo mō videt spolia re si dūm 'veniente nō admittit' ꝓiucto b vltimo cum te meraria receptōe ar. op. hic Tercio cāu cū colon' deserit possessionem aut animo non perdendi possessionem. z dominus retinet p eum naturalem nec interrumpit vsucapio. ff. de acqui. pos. l. si colon'. et sic in dubio ꝓsumendū ẽ q dolus z iactatio ꝓsumi non dz at. l. quot. §. q dolo. de. pba. z de renū. c. ij. li. vi. z c. sup b eo. ti. Aut recedit alio deserēdi possessionez. z dūs pdit naturalē. z idem si colonus decessit. retinet tñ cūilē. quā tñ pdit si negligit recup are naturalem. hec. pbant in. l. si de eo. ff. de acqui. pos. z ibi p bar. Qñ dz negligere naturalē dixi i. c. cū venissent. s. e.

Quarto casu qñ pdit id ẽ malicīose recedit ut alī' intret possessionē. tūc dūs pdit naturalem z nō cūilem. ut nō. in d. l. fi. nisi negligat naturalē ut. s. dixi. hec sufficiūt. p intellectu termiox. ꝑt enim materia ampliari p ea q habent i. l. colonus. z. l. cū fundū. ff. de vi z vi ar. Ad vnū tñ aduerte qō ō. dixi q si possidens naturaliter expellit. vel alij tradit possessionē dominus pdit etiā cūilem. b intelligit vex odof. in d. l. fi. qñ possidēs naturaliter possidet noie alieno. qz tunc cūilis fundat sup illa naturali. ideo expulso colono. pdit i ea cūilis ut sup illa fundata. sec' ē in possidēte sibi naturaliter. ut in vsufructuario z similib'. tūc enī lz ille expellat vel alij tradat possessionē. nō p b pdo meā cūilē. qz nō est sup illa fundata. qō ē notanduz

Glo. in v. cū statim vim vi repellere lz. qrit qñ dz statim vim vi repellere. respōdet q quanto cia' potest qō nō. qz sentit qō ō. ꝓdusi. Glo. penul. colligit ex tex. q petenti restōem nō sufficit. pbare deiecti onem. nisi. pbet etiā possessionē Quid aūt si in veritate possidebat ℔ possessionē. pbare ñ ꝑt. Jo. an. p cōsultio remittit ad spe. de peti. z pos. §. i. i fi. ubi spe. dat ꝓsiliū ut vadat ad possessionē testibus vocatis. si admittit bñ ꝺdem. si nō admittit statim. pbat deiectio. Dicit do. an. q istud ꝓsiliū ē bonū i. pbante possessionem z nō volēte. pbare deiectōem. quasi dicat q per hūc actū nō. pbat possessio z bñ dicit. Dz tu aduerte qñ si spe. recte ꝓsideraret dico q habuit aliuꝫ itelle

ctū. sentit enī q dz. pbari q illo āno fuit i possessiōe z p illū accessum ad possessionē ꝓsumit ptinuatio possessionis z qō medio tpe nō habuit animū deserēdi possessionē cū p extrema ꝓsumant media ar. i. l. pul. L. de apoc. li. x. z. l. si seruus pluriū. ff. de le. i. z qō nō. glo. in. c. accedēs. de ꝓuer. ꝓiu. z in b forte volut spe. imitari opi. suaz. de qua in ti. de. pba. §. i. ppe fi. v. ℔ qrit. ubi dicit q ad. pbandū possessionē requirit q saltē. pbent extrema q oli possedit z nunc possidz qō etiā videt velle gl. i. c. volumus. xvi. q. iij. ℔ certe ego arbitror q b dictū suū ñ sit necessariū nec ꝓsiliū ẽ positū. qz sanct. pbat possessio de pñti. pbādo q aliqñ possedit. z allegādo possessionē de pñti. qz possessio semel posita ꝓsumit cōtinuata si possessor i fauorē suū eā allegat de pñti ut nō. in. l. sine possidetis. L. ō. pba. z in. c. cū venissent. j. eo. z p doc. etiā ad effectum agēdi interdicto vñ vi. ut singulariter. pbat i. c. olim. iij. j. eo. ubi dico. z nō bar. in. l. celsus. ff. de vsuc. z per ꝓ s ꝓsiliū suū non est necessariū ut expiat an amittat nec ē vtile qz posset occidi p aduersariū. ad b allego gl. nō. in. l. si nulla. ff. de acqui. pos. vñ satis ē. pbare q olim possidebat z allegare possessionē qñ ille dā destine intrauit z subijcere q non audet ire ad possessionē. qz supicatur se posse repelli ex his ꝓsunt vtile interdictū vñ vi. lz aliud nō. pbetur ut ē tex. nō. iuxta glo. in d. l. si nulla bñ facit. l. dā possidere. §. q ad rē dīnas. ff. de acqui. pos. z tex. iuxta gl. in. c. itē cū qdo. ō. e. ubi scōm vnū itellectū ex solo clādestino introitu cū suspitione q nō admitteret agit interdicto vñ vi. ℔ intelligo ut dixi de vtili interdicto nō de directo. ut dicit glo. in. d. l. si nulla z b nō. Nūc qro tex. hic di cit eccl̄m z canonicos teneri si excesserant modū qñ dz excessisse modū Glo. fi. in ꝓin. dicit si expulerūt sine moderamine inculpate tutele. ℔ certe hec rēsōsio est obscurioz qsito. sed gl. voluit uti his verbis. qz sic ea ponit tex. i. l. i. L. vñ vi. sed hoz verboz sensus est q volēs defendere suā cūilē vel recup are suā possessionē incōtinenti dz suare moderamē z tutelā seu defensionē inculpatā. qz nō dz reperiri i culpa. qñ aūt fuat b moderamē inculpate tutele. dic breuiter ut colligit ex glo. c. significasti. ij. de homi. z bar. in d. l. i. L. vñ vi. qñ id fit q obmisso iniuria repelli non poterat. non enī alicui iputatur qō facit si aliter nō poterat defendere z iniuriā repellere ut. pbatur i. l. sciaz. §. q cū aliter. ff. ad. l. acqui. habit ꝑ bon' iudex arbitrari an fecerit i meris finib' defensionis seu recup ande possessiōis an excessit modū. de hoc enī nō ꝓt dari certa regula. sed oportet ꝓsiderare qualitatē pson ꝓ z actuū. z verisimilē tumorē imminentē. Et p hoc relinquitur sup flua ꝓsideratio glo. in. l. pal. q dicit tria attendenda i in hoc moderamine inculpate tutele. scz modus tps z cā. Modus attendit circa qualitatis armoꝝ. non enī debet cum armis resistere si sine armis inuaditur

ud li venit aggressor cū paruo baculo non debeo re
sistere cū armis pcaulotis. ꝑ certe de ꝺ nō ꝓt dari cer-
ta doctrina ut nō. in. ꝺ. l. i. Quid enī si aggressor ē ro
bustus ⁊ fortissimus homo. ⁊ q plus ꝓt cū pugno uel
baculo paruo cū aggressus cuz esse ꝫ deo dic ut dixi
q ꝺ relinquendū ē arbitrio iudicis Secūdū mode
ramē ē in tpis cursu. s. ut fiat incontinenti. nō ex inter
uallo ꝫ In hoc etiā ñ ꝓt dari certa doctrina ut. s. dixi
sup glo. in verbo pīudicium Dz. p informando iudicis
arbitrio ē aduertendū. q aut vis infertur pſone. aut
rebus. primo cāu anteꝫ quis pcuſſat. ꝓt incontinenti
alii pcutere. ad effectū euadendi pcussionē seu iniu-
riā. ⁊ tūc ꝺz potius repellere iniuriā cū ꝫ inferre. ⁊ sic in
telligo gl. in. l. si ex plagis. §. tabernarius. ff. ad. l. ac
quil. ⁊ ibi nō bar. ꝑ si iniuria iā ē facta pſone nō ē lici-
tū pcutere etiā incōtinenti. q nō esset defensio ꝑ vindi
cta que nō est pmissa singulis. ꝑ iudici. ut. l. ñ est sin-
gulis. ff. de re. iuris. ⁊ dicto. §. tabernari⁹. ⁊ ibi bar.
et. l. sciendū. §. qui cū aliter. ꝑalle. ⁊ hic p Inno. scri-
ptum ē enī nō vos vindicātes nisi forte ut ipse dicat.
timerē geminata pcussio ⁊ idem bar. in. ꝺi. l. i. Ad
uerte tū vnū nōbile dictū Ja. de are. quem sequit ꝺ
do. an. q lz nō deberet insequi pcussus suū pcussorē.
eq uo nō vult amplius pcutere. ut. ꝺ. §. tabernarius
ni si de facto insequit pcutientē ⁊ cū vulnerat non ꝺz
puniri ut dolosus ꝑ ut culpabilis. q incōsult⁹ calor
vitio culpe caret ut. l. i. ff. ad turp. ⁊. ij. q. iij. §. notā
dū. Ego allego tex. nō. in. l. si adulterium. §. impe
rat. ff. de adulte. vbi mul⁹ punitur qui iusto dolo per
motus prupit in delictū. ⁊ p primo dicto vide gl. nō.
⁊ plenā. xxij. q. i. §. in v. ꝓpulsande q nō. Si vero
vis infert rebus ꝺz repelli incōtinenti. i. ēmprimū po
test. lz iniuria sit facta. q illa non ē vindicta ꝑ potius
quedā defensio Et q ꝺz incōtinenti ꝺ casu. dic vt. s
dixi sup glo. pal. in v. pīudicium Tertiū modera
men scōm illā gl. est circa cām ut fiat ad defensionez
nō ad vindictā. ꝑ ꝺ ꝓsiderat ex circūstanciis q s dixi

Sed circa p̄dicta dubitat vez possim aggressorē
meū pcutere an debeā expectare primū ictū Glo. hic
q nō. ne forte postea nō sit locus defensioni ut i pal.
§. tabernari⁹. ⁊. ff. si qua. pau. fe. di. l. i. §. cuz arietes
sufficit enī scōm eaz terror armoꝝ. ff. de vi ⁊ vi ar. l. iō
§. ⁊ idem nō. glo. in. ꝺ. l. i. C. vide vi. Bar. ibi dicat
hoc vez si verisimilia p̄cedūt indicia. ⁊ actus manife
stet. q ille intēdebat offendere ⁊ ille aliter se defendere
nō poterat. sunt enī quidā ut dicat Ly. q non mīnant
quin paciāt. tūc enī non est expectandū si aliter se de
fendere nō ꝓt. quidā vero sunt ita tīmidi qui lz multa
verba effundāt ⁊ minent tī nō veniūt ad actū ⁊ tunc
secus. bon⁹ ergo vir hoc arbitrabit Itē queritur ad de
claratōnem p̄dictoꝝ q ꝺ si possim euadere fugiendo.
Quidā i ꝺ. l. i. distinguūt q aut ē talis homo quē nō
decet fugere ita q fuga essz sibi maxia verecundia. et
tūc nō teneat fugere ꝑ ꝓt pcutere ad iniuriā repellendā
aut nō ē sibi verecūdia. utputa q aggrediens ē p̄stan
tior pſona. ⁊ tūc secus Bar. ibi tz indistincte q nō te
neat quis fugere q fugari est iniuria. l. Itē apud labe
onem. ff. de iniur. ꝯ licitū ē pcutere ad hāc iniuriā p-
pulsandā. Itē videmus q p defensione rez licitū est
armis resistere ut hic ⁊ in. c. dilect⁹. de sen. excō. li. vi.
⁊ eniaz occidere scōm ius cānle si aliter res salue esse
nō pot iuxt ea q leguntur ⁊ nō. in. l. furē. ff. de sicca. sed
quelibet iniuria corpalis est maior iactura rez. l. i ser
uorū. ff. de penis. qō tī est tpandum ut nō. bar. i. l. i
ff. eo. ti. ergo p hac iniuria ꝓpulsanda licitū est pcute
re nec teneat fugere. Ego dico q lz hoc casu ꝺs pcutē
do euitaret peccatū nō tī irregularitatē si procederet ad
occisionē uel membri mutilatōem. q illaz quis solū
euitat. q ꝺ mortem ꝓpriā aliter vitare nō ꝓt. ꝑ hoc ca
su poterat euitare fugiēdo ad hoc qō le. ⁊ nō. in de. si
furiosus. de homi. facit gl. nō. in. §. i. xxiij. q. viij. Dz
nāquid sit licitū pcutere ad defensionem alterius siue
alteri pacēti iniuriā p̄stare opem ⁊ Bar. in. l. si ꝺs in
fuitutē. ff. de fur. q sic. nā si licitū est alteri p̄stare opē
circa pſervatōem seu recuperatōem rez ut ibi. ubi patz
q quilibet ꝓt capere fugientē cū reb⁹ alterius. fortius li
citū est adiuuare offensum i pſonam. ⁊ idē dic de iure
canonico. p q vide bo. glo. in. ꝺ. §. i. xxiij. q. viij. que
dicit illū nō peccare. q aliū iniuriā patientē defendit
etiā si ibi homicidiū fiat lz incurrat irregularitatē. Et
vide plene p Inn. in. c. si vero. de sen. ex. ubi idē sen-
tit ⁊ facit optime tex. iste. nā nō est verisile q eps fuit
hic solus i expulsione istoꝝ fratrū. ad idem i ꝺ. c. di-
lecto. ⁊. xxiij. q. iij. nō inferenda. ⁊. c. qui pot. ⁊ vide q
dico in. c. clericā arma. de vi. ⁊ bo. de. ⁊ p Ly. i ꝺ. l. i.
C. vī vi. Ulterius quero an isti fuerūt excōicati q
expulerūt istos fres religiosos iniecta i eos manu vi
olenta. Ista gl. vlti. post pri. ad hoc laborat ⁊ in effe
ctu facit tria membra. aut enī nō excesserūt modū. et
nō incidērūt i excōicatōem ut hic i fi. aut excesserūt ⁊
si ex ꝓposito sunt excōicati. ar. de sen. ex. nō dubium.
aut ignoranter. ⁊ secus. Inno. dicat q si excesserūt mo
dum ex ꝓposito incurrerūt excōicatōem ⁊ tpalem pe
nam ⁊ irregularitatē. ar. hic ⁊ de sen. ex. cum non ab
hoie. ⁊. c. ꝓpandum⁹. ⁊. c. significasti. de homi. Hosti.
intelligit Inno. q sunt excōicati eoipso q modū ex-
cesserūt. ⁊ si celebrauerūt sunt irregulares. non aute
eoipso q modū excesserūt. penā vero tpalem ñ incur
runt ipso facto. ꝑ est iusta cā ad ipam infligendā Jo.
an. credit Inno. intellexisse de irregularitate q ꝓtra-
hit ꝑ mutilatōem uel mortem quā ex ꝓposito excedē
tes statim incurrerūt si alterū istoꝝ sequat qlibet di
cū est verū in se ꝺz enī dictū Inn. reduci ad termios
iuris cōmunis. Concludendo ergo materiam dic. q
aut isti excesserūt modū ex ꝓposito. puta q⁹ putarent
illos repellere solis ꝟbis minatoriis ⁊ ipi iniecerūt

in anus violentas uel quid sile. t tūc si non est secuta
mors vel membri mutilatio incurrerūt solum excōica
tionem: t pliter puniendi sunt: et ad satisfactōnem
cogendi ut hic t j. de sen. ex. prodbianos si vero alte
rū ullo? est secutū tūc vltra excōicatōem incurrerunt
irregularitatem ut in. c. fi. de temp. ordi. t quod nō. i
cle. si furiosus. de homicid. t pliter puniendi sunt de
ponis. tue! aut nō excesserūt modū: t non sunt excōi
cati. sed si expellendo aliquem occiderunt seu mutila
uerunt si fecerunt tanto pro defensione rerū nō fuit li
citū et incurrerūt irregularitatē. ut nō. in. d. cle. si furio
sus. facit. c. suscepim'. de homi. t forte etiā excōicati
onem. q? videnť excessisse modum ita in eum acriter
saliendo. p ꝓsernatione uel recuperatione rez palium:
ut in iuribus pal. facit qđ nō. Jnn. in. c. si vero. el. i.
de sen. ex. De iure vero ciuili si dānum erat recupabi
le p iudicem non l3. pcedere ad occasionē t alia seuia.
alias secus scōm bar. i. d. l. furē. de sicca. Si vero mo
dum excesserunt ignoranter tunc non sunt excōicati.
q? excōicatio requirit dolum. ut in. c. si quis suadēte.
xxij. q. iij. qui cessat dato ignorātia. p hoc vide bo
nam glo. in. c. cū volūtate. de sen. ex. t xxij. q. i. §. i.
Et intelligo fm hosti. si ignorantia fuit ꝓbabilis. se
cus si crassa. t supina. t bñ dicit. nam talis ignorātia
non excusat de consti. c. ij. li. vi. t de de. ex. mi. c. apo
stolice. Nāc extra gl. excipiendo aliqua dicta Jn
no. opp. t videtur q? iste epūs non potuit sibi retinere
dominiū ist' ecclie seu oratorij. nam sacre res et re
ligiose in nullius bonis sunt. insti. de re. dini. §. nulli
us. Dō. Jnno. q? epūs sibi retinet quousq3 eccl'a eēt
edificata. uel scōo retinuit sibi dominiū quātū ad ius
epale. x. q. i. c. i. ij. t. iij. xvi. q. iij. iter. t p hec iura po
test scōm eum agere rei vendi. ar. ff. de mor. infe. l. i. t
ff. de rei. et sumpti. fu. si quis sepulchrū. Ipsam aūt
eccliā. i. corpus ecclie vendicare nō posset. ff. ō rei
ven. l. in rem sacram. ỹ. vtiliter. L. de sac. sanc. eccle.
. c. sāxim' scōm Jnn. qđ nō. t p hoc. c. cū venerabi
lis. de rel. domi. Ego soluo alijs duobus modis vl
tra Jnno. ꝑmo q? retinuit sibi dominiū simplr intelli
gendo q? debebat ꝓstrui hospitale ꝙuatum t oratori
um ꝙuatum t reuocare qñcunq3. iuxta nō. p Jnn. in
. c. inter dilectos. de dona. vbi vide. t. ꝓbatur ō ꝓcē.
di. i. vnicuiq3. cū duobus se. t vide Jo. an. in. c. patē
tibus. de ꝓmiss. Scōo soluo intelligendo q? loca ista
debebāt esse religiosa. t q? epūs retinuit sibi dominiū
possessionū traditarū hospitali t oratorio vtili dño
translato. quod fieri potest etiā de possessionib' col
latis ecclesie ut nō. dicit Jnno. in. c. de monachis. et
. c. in lateranen. de ꝓbē. Oppo. scōo videt enim
q? ista pape fuit nulla tanq3 incerta t condicionalis
ut patet i fi. ꝓtra ea qđ habet. ij. q. vi. §. diffinitiua. t
L. de sen. q̄ sine cer. quāti. p totū. ij. q. vi. §. biduum.
Dō. Jnno. q? in fine ponit' potī' quedā reseruatio q3

snia. nā nisi papa sic reseruasset ius agendi nō potuis
sent isti fratres postmodū agere cū agētes interdicto
vñ vi. hec ea videbant in iudiciū deduxisse ut nō. c.
c. ꝓ. facit qđ le. t nō. in. l. terminato. L. ō fruc. t li.
expen. t. l. iij. L. de pa. po. qđ nōt Opp. tertio cū
eni omnes isti de quib' in tex. essent plene religiose.
q? ex vna pte epūs t canonici. ex alia tēplarij: non po
tuerūt sic ꝓflictare sine pena canonis. li quis suadente
nec bellū facere cū hoc spectat ad pñcipē. xxiij. q. ij. c
. i. vñ presertim clericis t viris religiosis hoc nō dz li
cere. xxiij. q. viij. clerici. de homi. suscepimus. Solu.
scōm Jnn. ꝓ sua t rerū suaꝝ defensione licitū ē bellū
mouere. nec ꝓprie dr bellū hoc casu sed potius defē
sio. qđ est intelligendū quasi incōtinenti hoc faciūt an
teq3 discurrant ad aliena negotia. ut. l. i. L. vñ vi. t ō.
dixi. t hoc cū sit a iure cōcessum non requirit alia au
ctoritas. ar. xxviij. di. de his nec sic pugnātes seu po
tius defendentes in excōicatōem incidunt nili' mā'
miserint in ꝑsonas que sine violētia parate erāt exire
domū uel alias excesserunt modū ut sic satis colligi
tur. t de homi. c. suscepim'. t. c. significasti. de sen. ex.
. c. iij. Sed quero qđ si incōtinenti nō recupo ram
mea uel est penes alium sine ipsius voluntia t cādem
nata ita q? sumus extra casum ll'as. c. t. l. iij. §. cum
igit. ff. de vi t vi ar. Dō. dic q? dz adire iudicē. nō ani
dz sua ancte rē inuadere. ff. de re. iuris. l. ñ ē singulis
t. l. si qs in tantā. L. vñ vi. t. c. cū qui. de ꝓbē. li. vi
t. xvi. q. vi. placuit. t. l. extat. ff. qđ me. cā. si autē non
pōt ius suū cora iudice ꝑsequi tūc fm Jnn. ꝑt ancte
superioris arma mouere t bella indicere ad sua recupe
randa. xxiij. q. ij. dños. t vide plenius p Jo. an. in re
gula nemo. de re. iu. li. vi. in merau. t p bar. in tracta
tu repsaliarum: t si non dz superioris copiā pōt ꝓpria
ancte sibi ius dicere scōz Jnno. ar. in. c. p venerabilē
q̄ fi. sunt le. t in regula qđ nō est licitū. j. de re. iurī. vi
de bonā gl. i. di. c. ius gentiū. Nūquid aūt possit qs
licite p fraudē calumnia uel furtiue uel alio modo ꝑ
mili rē suā recupare Jnno. q? nō. imo teneret tūc illā
restituere scōm Jnn. xiij. q. v. nō sane. ad fi. Idoc vl
timū q? teneatur restituere non placet Jo. an. t bñ. t
ꝓtraniū pōt intelligi qñ quis occupat aliena. si aūt qđ
suū ē occupat aliena. si aūt qđ suū est occupauerit ini
que. tunc q̄nis de peccato t iniquitate priam agere
debeat nec sub spe. venie peccare debuisset. j. de de.
excō. mi. c. illud. tñ rem suā restituere nō tenet. maxie
illi qui inique occupauerat. ar. ex eo qđ le. t nō. in. c.
cū dilectus. de ord. cogni. t. ff. de poli. l. bonafides.
nec dz dare illi occasionē delinquēdi Jmo i hoc cāu
videt scōm eū: q? dolus cū dolo: t culpa cū culpa cō
pensari dz. ff. de dolo. l. si duo. t. l. si ābo. ff. de ꝓpē. t
ptz i eo qđ le. t nō. i. c. penul. t vl. de adul. ß plumū
puto vez inquātū ageret ad vtilitatē ꝙuatā. sed respe
ctu peccati t iuris publici: peccatū vnius alium non

ẽcusat. ut nõ. in d. penit. ẽ vl. ẽ ponit spe. i ti. ō inuĩ. p̃ pin. ẽ. xxxiij. q. ij. admonere. nõ eni debuit mẽtiri etiam p̃ salute alteri. xxij. q. ij. nequis. nec p̃mittere peccatũ ut alĩ euitaret etiã maĩ ut nõ. xiij. di. i sum ma. Et p̃ ō videt̃ q̃ habens iustã cãm nõ ɔz p̃ men/ dacia victoriã optinẽ. quicquid sentit gl. in. c. cupi entes. de elec. li. vi. et. xxij. q. ij. dñs. dicũt tñ gdam fin Jnn. ẽ nõ male scõm eũ q̃ etiã sua aucte p̃t acci/ pere rem furtiue. dũmodo ex hac acceptõe. nec malũ nec scandalũ possit alicui generari. nã ẽ si inde oriret scandalũ uel p̃tra rẽ detinentẽ. puta vxorẽ cui custo/ diam illi rei p̃miserat. uel p̃tra familiarẽ suũ uel con tra quẽcũq; aliũ. tunc deberet eã i pristinũ locũ statim restituere ar. j. de plcrip. nihil cũ scãdalo. ẽ de no. op. nun. cũ ex iniuncto. §. sup eo. facit q̃ le. ẽ nõ. i. c. nisi cũ prudẽ. §. proguul q̃ scãdalo. de renũ. Reliqua vo q̃ sequit hic Jnn. ptinẽtia ad materiã belli vidã i. c sunt. de iureur. ibi Jnn. etiã tractat qñ b. c. satis ẽ oneratũ sua materia Jtẽ Jnn. tractat hic an ẽ qñ su perior possit agere. p̃ locis subiectis. ẽ qd si cõcurrat inferior. i. plat⁹ immediat⁹ cũ superiore. i. plato imme/ diato. Ego plene exaiaui in. c. cum deputati. de iudi. ubi Jnno. etiam tractat ẽ plenissime ibi inuenies. et hec sufficiunt

Jteras Si p̃tra petentẽ restitoez p̃mgis opponit cõsanguinitas in gdu p̃hibito. ẽ offerũt. p̃bationes parate. recepto ab opponẽte iuramẽto ō malitia. negabit restitutio q̃ ad thoz. ẽ fiat q̃ ad reliqua. si vero. p̃bationes. p̃mpte ñ sint. fiat plena restitõ. nisi magna sit viri sentitia. h. o. ẽ sunt due ptes pricipales. prima ponit thema ẽ p̃sul tatoen. secda ñdet ibi sane. Et hec secda subdiuiditur primo ponit ẽ p̃sequit triplicẽ opi. usq; ibi. nos autem ibi p̃tria soluẽs p̃tra alterã opi. allegat usq; ibi. p/ pter ea. ibi subdistinguẽdo soluit. Et fin mẽbz. p̃sequit ibi q̃ si aliqua solutõe. vnũ casum excipit ibi si vero.

Nõ primo ar. optimũ ẽ quasi expressum q̃ spoliatio deducta sup eadẽ re. p̃ viã agendi op̃at effectũ expul sionis ẽ p̃secutionis. nã repellit aduersariũ agentẽ perito rio ẽ spoliatõe. p̃bata p̃sequit restitutõnem. ẽ b videt̃ p̃bari habito respectu ad principiũ. c. iz. in ỹ. rescripto ẽ. videat mutare casum dictũ tñ ẽ vez ẽ vidz. p̃bari i. c. ex p̃tõue. s. eo. ubi dixi. ẽ nõ. gl. ij. q. ij. c. i. qõ nõ

Nõ secdo q̃ alter ꝯgũ p̃t petere separi ꝯgium rõne p̃sanguinitatis. qõ. p̃cedit etiã si a principio scienti p̃sanguinitatẽ iter eos. q̃ iz alleget turpitudinẽ suã. ex cusat tñ ẽ admittit rõne peccati. de re iudi. c. latoz. et. c. p̃sanguinei. ẽ. c. tenoz. ẽ. c. p̃. ō spõ. cũ si. Nota tercia libellũ nõ vitiari si p̃clusio p̃cedat narratõem. ꝑ ad rectũ ordinẽ obseruandũ debet p̃mo factũ narrari ẽ postea p̃cludi. Nõ ibi sua temeritate tẽ. q̃ ꝯiux vidz spoliare ꝯgẽ nõ solũ si violẽter de domo eã ex/ pellit. sed etiã si. p̃pria temeritate diuertit ẽ sufficit ad

agendũ possessorio. qõ nõ. ẽ facit quod. j. nõ. in glo. papa nõ potest nec cõsuevit dispẽsare. sec⁹ i. p̃hibitis b̃ũana lege. nã papa ẽ supẽ legẽ positiuaz. c. p̃posuit. de p̃cess. p̃bẽ. ẽ. l. princeps. ff. de legi. nõ aũt supẽ legem diuinã. nã illã tenet defendere usq; ad animam ẽ san guinẽ ẽ vsq; ad oẽs conat⁹. xxv. q. i. sunt quidã. ẽ ista sunt p̃cepta moralia ẽ negatiua. que obligãt semper ẽ ad semp. i. omni tpe. vi. di. §. bis ita. ẽ nõ. archi. de pe. di. v. in summa. ẽ de bis in glo. Nõ q̃ etiam ad ecclesie p̃ceptũ nõ ɔz q̃s venire p̃tra p̃sciam. p̃babi lem. ẽ q̃ venies p̃tra p̃sciam edificat ad ihennã id ẽ peccat mortaliter. ẽ sic peccãs mortaliter ɔz edifica/ re ad ihennã. quasi edificet sibi domũ uel stallũ qõ/ dam i ihenna. i. in inferno fin Jo. an. Nõ q̃ di/ stinguẽs opi. ẽ ille as ad p̃cordiã reducẽs nõ ɔz opi. re p̃obare uel alicui eaz derogare. Nõ et tene mẽti tex. aptum q̃ exceptio defect⁹ p̃prietatis non obstat agẽti possessorio recuperande. etiã si. p̃batones offerant incõtinẽti. hic eni hac. p̃bationũ oblatõe nõ obstante fit restitõ. p̃terq; q̃ ad copulã. respectu illius vero dif/ feratur restitõ. p̃pter peccatũ Ex b vltimo collige singu/ larẽ theoricã. q̃ ubi in restõe immunet peccatũ ɔz dif ferri restitõ. si. p̃batones sup defectu. p̃prietatis offerũt parate alias aũt sec⁹. ut hic nõbiliter vtriq; p̃batur vide bonã glo. in. c. sup cãs. ij. q. v. Nõ tex. opti. satis declarantẽ qñ. p̃batio ɔz offerri incõtinẽti. non eni requirit q̃ habeat. p̃batones secũ i promptu ꝑ sati ẽ q̃ nõ petat dilatones lõgas. ɔz ergo eas offerre cuz infra breue tpis eas se exhibiturũ offert. qõ vidz p̃tra Jo. an. in. c. interpolita. de appel. ẽ p b facit. c. exhibi ta. de iudi. ẽ. l. qõ dicim⁹. ẽ. l. ratũ. ff. de solu. ẽ i mo ra modica tpis nõ ẽ periculum. ff. de iudi. l. si debitori.

Altio ñ tex. in ñ. valde nõbilẽ ẽ singularẽ q̃ vxor nõ ẽ marito restituẽda si nõ p̃t cum eo secure morari absq; periculo p̃sone. nec remedio cautõis p̃t sufficien ter. puideri. quinimo hec ẽ sufficies cã remouẽdi eam ab eo. ẽ sepandi matrimoniũ q̃ ad thoz. ẽ idẽ dic in marito respectu vxoris ut si insidiat vite mariti ẽ tem ptauit eũ p̃dere veneno. neq; p̃t refrenari. verisimiliter p̃t ejici ẽ petiti restitõem obstabit exceptio. ar. hic ẽ b p istũ tex. no. Jo. an. in. c. i. de diuoz. ẽ sic habes hic casum i quo p̃ter adulteriũ licitũ ẽ ꝯugi dimittere cõ iugem. qõ ꝑpetuo tene mẽti. ẽ iudex arbitrabitur q̃ñ tanta subsit sentitia vt nõ possit. puideri remedio cau tionis. ar. c. de causis. de offi. dele. ẽ. l. i. ff. ō inẽ. dele.

Clenio ad glo. ẽ oppo. videt̃ eni q̃ archidi. iste nõ potuerit cognoscere de cã matrimoniali. q: b est epi scopalis dignitatis ut dicit tex. nõbilis in. c. acceden tibus. de excess. pla. So. glo. i. dicit hoc non p̃cedere fin ius. ꝑ ex p̃suetudine seu p̃scriptõe p̃t b ꝑpetere in feriori p̃lato. Et ita potest intelligi hic. ẽ idẽ tz Jnn. hic quod bene nota. Ex quo infertur q̃ licet ea que

sunt ep̃alis ordinis non p̃t queri p̃ inferiorẽ ex p̃sue
tudine seu p̃scriptõe ut in.c.quanto.d̃
p̃sue.secus tñ in his que sunt iurisdictõis seu dignita
tis ep̃alis.ut hic iuncta glo.z idẽ nõ.p glo.in.d.c.ac
cedentibus.i glo.penul.z vl.z videt tex.i.c.auditis.
d̃ p̃scrip.ubi ep̃s obtinuit i cognitõe causarum matri
monialiũ p̃tra p̃scribentẽ.qz ꝓbauit interruptionem.
sec9 ergo si interruptio ñ interuenisset.z hoc tz etiaz b
do.an.z b tene mẽti quicquid dixerit hic hosti.dicẽs
q̃ cũ p̃suetudo nõ det iurisdictõem i maioribꝰ.z ista
sunt de maioribꝰ.nõ valet in his p̃suetudo.z remittit
ad nõ.in.c.cũ ꝓtingat.de fo.compe.z in.c.fi.de offi.
archi.Et ad istum tex.rñdebat q̃ iste archidiaconus
cognoscebat ex generali uel spãli commissione archi
epi uel ex spãli priuilegio.sm̃ p̃tra host.facit sm̃ Joh.
an.qz istud nõ est ordinis seu dignitatis ep̃alis.tene
igit̃ p̃mum p̃ p̃dicta. Quero quid si vir repulisset
vxorem nũquid posset petere restõem agendo possess
sorio?Glo.ũ.primo arguit q̃ nõ.qz sciẽs spoliauit
postmodũ determinat p̃trariũ.qz eoip̃o q̃ repetit eã
z illa nõ vult redire viõr eũ spoliasse.qõ bñ nõ.z idẽ
nõ.glo.in.c.significasti.de diuor.z.c.intellexim9.de
adulte.z Inn.in.c.veniens de reg.Abbas refert ma
gistrũ suũ tenuisse primã opi.qz iste hoc casu nõ põt
ꝓbare se spoliatũ.!qõ est necesse!cuz agit̃ possessorio
.s.c.px.dicit tñ q̃ iudex ex officio suo posset restitu
tionẽ facere de iureũr.tua.sed hosti.tz opi.glo. Nec
ob.si dicat q̃ expellẽs animo amittendi possessionẽ
illã pdit si habeat animũ recupandi eam ut.l.si quis
vi.§.differentia.ff.de acqui.pos.qz sm̃ hosti. possess
sio ista in hoc ẽ priuilegiata q̃ non pdit̃ solo animo.
nt!si pditur solo animo recupatur eoip̃so q̃ repetitur
rõ colligit̃ sm̃ eum.de spon.duo.c.i.de p̃in. lepro.c.
ij.de frigi.c.fi.uel scdm do.an.possessio in matrimo
niali ẽ p̃iuncta ꝓprietati nõ abdicabili nuda volũtate
sapit ergo hec possessio naturã ꝓprietatis ut nõ pda
tur saltem irrenocabiliter.ar.de cog.spi.c.sup eo. nõ
ob.c.agathosa.all'in glo.qz ibi impeditur restitutio
ꝓpter regressum religionis factũ de vxoris volũtate
uel ꝓpter adulteriũ prius p̃missum p vxorem!ꝓpter
quod pdidit omne ius qõ habebat in marito.ideo li
cuit marito intrare religionem.ut ibi!Ex simplici re
pulsione alio nõ subsecuto nõ impedit restitutio post
modũ repetitur z nõ vult redire. Et ex p̃dictis nõ
casuz mirabilẽ i quo nõ põt quis solo animo perdere
possessionẽ saltẽ irrecupabiliter!z p̃o b facit qõ sta
tim subdit̃ in glo.dum in scõa pte querit nũquid iter
p̃inges habeat locũ pactũ de nõ repetendo?nec ob.
cõfessio uel exceptio rei iudicate.Et nõ q̃ applicando
glo.ad tex.probat q̃ pactũ de nõ petendo se adinui
cem nõ impedit restõnis petitõem.p̃o hoc qz si non
obstat repulsio ut.s.p̃clusum ẽ fortius nec pactũ.ex̃q
eni pactũ nõ valet ut in.c.tua.de iureiur.si petitur ut

redeat z nõ vult redire!videatur spoluare p̃ rõnes pe
dictas Vz aduerte in quantñ glo.dicit exceptõez
rei iudicate nõ obstare!si itellexit q̃ nõ obstat petenti
restõem nõ bñ dicit.vñ nõ p̃cederet i b glo.referendo
eã ad tex.qz sntia lata inducit notoriũ añ̃z appareat
ecclesiã deceptã fuisse.de coha.clo. z mulie.c. vestra.
z.c.si.defect9 aũt ꝓprietatis notorius obstat agenti
possessorio in.c.ad decimas. de resti.spo.li.vi.facit
.c.cũm matrimonij.s.de offi.dele. ubi ẽ bon9 tex.si
eni sntia ibi valuisset non fuisz facta ibi restitutio vi
gore spoliatõis p̃cedtis vide p̃o hoc qõ nõ. Imo.
in.c. cũ dilectus.de cã pos.z ꝓpie.ubi dicit q̃ succũ
bens in petitorio nõ põt agẽ i possessorio p̃o spolia
tione prius facta.qz proprietas trahit ad se possessi
onẽ ut d.c.cũ dilect9.z specifice i terminis nris tenet
archi.in.c.seculares.xxxiij.q.ij.vbi dicit q̃ si mulier
succubuit in petitorio nõ põt postmodũ agere possess
sorio.ud distingue hunc articulũ ut plene dixi.s.de
cã pos.Sed si succubuit i petitorio qz non probauit
poterit agere possessorio.qz tũc non obstat defectus
proprietatis nõ eni sequit nõ probauit ẽ non hz ius
Et idẽ viõr dicẽdũ i ꝓfessione.lz eni nõ obstet in pro
prietate dũ sit p̃tra matrimoniũ p̃ stantem p̃tra matri
moniũ.sec9 si fit p̃ stantẽ p̃o matrimonio maxie ad
impediendã restitutõem.de q̃ tñ dicendũ ut le.z nõ.i
.c.attestatões.de despon.impu.quinimo nec i peti
torio audit̃ indistincte!veniẽs cõtra sntiam latã in cã
matrimoniali.imo optz q̃ subsit.aliq̃ p̃sumptio pro
eo!z p̃tra sntiam ut nõ.Inno.singulr.in.c.tenor.d re
iudi. Op.videt ei male dicere tex.dũ dic̃ papã nõ
posse dispẽsare i gdib9 p̃hibitis ẽ eni.s.ius.ut i.c.
proposuit.de ꝓcs.pbẽ.Vo.glo.in ỹ.dispẽsare.duo
bus modis.Primo tenẽdo p̃trariũ z relpõdẽdo ad
tex.scdo in fi.dicit tex.intelligendũ i gdib9 diuina le
ge p̃hibitis!in quib9 videt papã dispensare nõ pos
se.z q̃ sunt illi gdus nõ.j.z hoc teneas.vide qõ dico.
.j.in ỹbo quero an ecclesia!z satis innuit tex.b.z vi
de glo.hoc tenẽtẽ.xxv.q.iij.pictauiũ.Itẽ papa non
põt p̃tra ius diuinũ morale maxime p̃tra p̃cepta nega
tiua que obligãt semp et ad semp.i.omni tpe.xxv.q
.i.sunt quidã.Itẽ nõ.glo.inquantũ dicit papã non
posse dispensare p̃tra vniuersalẽ statũ ecclesie.z vide
qõ nõ.in.c.sunt quidã.z.c.que ad ꝓpetuã.xxv.q.i.
z p̃ Inno.in.c.cũ ad monasteriũ.de sta.regul.z tene
Inno.in.c.quãto.de p̃sue.ubi dicit papã nõ sustinẽ
dum!si facit p̃tra generalẽ statũ ecclesie sine rõnabili
cã.z i alijs nõ Vi ergo subest cã p̃t dispẽsare z facere
etiã p̃stõem i p̃trariũ.p̃o hoc ẽ bo. tex.i.c.nõ ds. de
psan.z affi.ubi restrinxit p̃hibitõez p̃sanguinitatis
ad quartũ gdũ Et ponit Lau.nõbile dictũ in d.c.sunt
quidã.q̃ sup generali statu ecclesie nõ p̃t papa legez
seu canonẽ p̃dere sine concilio cardinalium Archi.tñ
ibi arguit in p̃trariũ q̃ possit p.c.p̃stãtin9.xcvi.di.et

puto q̄ possit nisi obstaret illud dictū Jo. mo. i. c. su per eo. de here. li. vi. ubi dicit collegiū cardinaliū ee in quali possessione ut papa ardua non explicet sine ipor̄ psilio ⁊ multa in hoc vidit retractari Ez pro di cto lau. ⁊ dicto Jo. mo. ut de iure procedāt vide tex. optimū scōm vnū intellectū in. c. p venerabilē ỹ. rati onib⁹ q̄ ti. sunt le. Jtē inq̄stum glo. hic dicit q̄ non di spēsat ꝓtra substantiā monachat⁹. dic ut plene nō. in. c. cū ad monasteriū. all'. in glo. Jtē jadde q̄ ỹ. deco/ lorat⁹ stat⁹ ecclesie nō dispēet ut. q. vij. ⁊ si illa nota. archi. in d. c. sunt q̄dam. ideo puto q̄ nō possit dare pncipi seculari ptātem indicādi ⁊ pdemnādi clericos sine puincie maxie cū p̄ videat ꝓtra legē dei. xcvi. di. si impator: ⁊ q̄ō ibi nō. in glo. ⁊ q ō nō. Jnn. in. c. ij. ō ma. ⁊ obe. Opp. ⁊ videt q̄ indistincte differat tra/ ditio possessionis si defect⁹ ꝓprietatis, pbat incōtinē ti. ut. l. iij. §. ibidē. ff. ad exhibē. Jo. glo. in ỹ. i. q̄ con trariū, pcedit in possessorio adipiscēde. Et idem no. gl. in. c. i. s. e. ⁊ vide q̄ō nō. i regula q̄ ad agendū de re. iur. li. vi. p dy. Glo. in ỹ. lege divina. ponit ḡdus pbitos a lege divina: ⁊ nō ea q̄ quotidie ad eā re/ mittimur. ⁊ inquantū dicit q̄ a pncipio de⁹ pbibuit cōtaxat pūgū iter patrē ⁊ filiā. ⁊ inter matrē ⁊ filiū. dic q̄ pbibuit cū dixit p os ade. ꝓpter h̄ reliquet ho mo p̄ien ⁊ matrē ⁊ adherebit vxori. dz enī exponi re linquet p̄ien ⁊ matrē. i. thoz p̄is ⁊ matris. q̄ non dz ꝓtrahere nec cū p̄ie nec cū matre. non enī debēt il la vba intelligi ad literā: q̄ non tenet q̄s relinquere cohabitōnem p̄is ⁊ matris, ꝓpter vxorē. ut nō. i. c. debitū de biga. q̄ō nō. Oppo. ⁊ videt q̄ papa ve nit ꝓtra, ptestatōez suā i eo q̄ dicit nō velle pūdicare alicui illaz opinionū: ⁊ tñ i effectu pūdicat cū dem/ ceps indicat scm hāc decisionē glo. in ỹ. volum⁹. fatet ꝓtrariū. Sed dic melius q̄ papa nō derogat imo re ducit ad ꝓcordiā. ⁊ sic remanet q̄libet opi. scm distin/ ctōem hic factā. ad idē. c. cū sup q̄nū. de offi. dele.

Glo. sup ỹ. portro. dicit q̄ i illo. ỹ. ponit allegatō gregorij pape. dicit Jo. an. hic se nescire quid vdit glo. cū ista nō sit decretalis gregorij p̄ Jnno. ⁊ forte scōm eū erranit credendo eā fuisse gregorij. uel forte dicere voluit q̄ ista fuit opinio gregorij pape qui fuit magr⁹ doctor: ⁊ ꝓstat q̄ q̄ñq̄ legit antiquas ꝓpila/ tiones. ⁊ forsan tenebat legēdo q̄ restō nō erat fīēda ⁊ fuit hec glo addītio scm Jo. an. Quero an eccle sia possit dispensare i scō ḡdu ꝓsanguinitatis. Glo. in ỹ. p̄sertim. allegat. p et ꝓtra. ⁊ tandē ꝓcludit q̄ i se cūdo ḡdu collaterali possit ecclesia dispensare. ñ aūt in scō ascendentiū ⁊ descendentiū. q: ille, phibit⁹ est a lege divina i leuitico. Jo. an. dicit ecclesiā posse di/ spensare in scō ḡdu iter collaterales i linea tñ equa li. vtputa filij duoz fratrz ꝓtrahāt. sunt enī isti i linea equali. q: equaliter distāt a stipite. sec⁹ aūt i scō gra du in linea inequali. ⁊ ideo patru⁹ non pōt ꝓtrahere

cum nepte. ⁊ sic dicit fuare indeos Jsphi. aūt sentit cū glo. dicens: q̄ in scō ḡdu ascendentiū ⁊ descēdenti um nō posset ecclesia dispēsare. quasi sentiat q̄ i col lateralibus posset. Et aduerte q̄ hoc posset sepe cō tingere i practica inter istos magos pncipes q̄ sepe petūt dispensatōis a papa vt possint ducere filiam fratris. nā scōm dictū Jo. an. papa nō posset dispen sare. aliud sentiūt gl. ⁊ phi. f̄. p dicto. Jo. an. facit gl. in ỹ. divina lege. q̄ dicit q̄ de iure diuino, phibet ma trimoniū cū nepte ⁊ amica seu matertera. ⁊ isti sunt i scō ḡdu in linea inequali. Ego dico pōderāda ỹba legis diuine. ⁊ si, phibet iste secund⁹ gradus nō pote rit ecclesia dispēsare: ꝑ id q̄ō dixi. s. sup p̄ma gl. al's sic. q: papa pōt dispēsare ꝓtra ius positiuū ex causa. maxie ut no. in. c. ꝓposuit. de ꝓcess. p̄bē. ⁊ i. c. inmotuit de elec. ⁊ vide i leuitico. ⁊ glo. p̄all'. c. xxxiij. Ez Jo. an. ibi dicit q̄ deberet dicere. xxxi. ⁊ respicit scōm eū antiquā ꝓpilatōem f̄ scm modernam est hoc. c. xvij. nec hz ille liber scōm illā modernā nisi. xxvij. c. Glo. ista in scōa qōne ponit veritatē ⁊ eā cōiter sequuntur doc. ⁊ aliquid dixi i nōbilib⁹. Adde tñ p̄ vnū nōbile dictū Jo. an. positū i extraneo loco. scz q̄ ti. sunt le. c. per venerabilē. ubi dicit papā ex cā posse dispensare etiā in gradib⁹ divina lege, phibitis allegat illū tex. ⁊ vnā tñ diam facit iter istos gradus: ⁊ illos hūana lege prohibitos dicit q̄ i istis pōt circa matrimoniū iā de facto ꝓtractū ut valeat ut ex tūc. in illis vero nō dispensat nisi ut valeat ut ex nūc: quasi nō possit face/ re, vt illi qui sunt iā nati ꝓtra legem diuinā censeātur legitimi ut ex tūc: cogita bñ et tene semp mēti. additō

Glo. in ỹ. offerunt. notat spoliatū restituendū nō obstāte q̄ reus offerat, pbatōes incōtinenti sup iure suo. ⁊ satis bene probatur hic ut. s. ut dixi i notabili bus. ⁊ allegatu glo. ꝓcordantē huic. ij. q. v. sup cā Et nō bñ q: glo. iuris ciuilis in. l. si de vi. ff. de iudi. i si videtur velle q̄ in omni interdicto obstat exceptō do minij: si, pbatōes offerunt pate incōtinenti. f̄ dy in. re gula qui ad agendū. dicit illā glo. pcedere p̄terq̄ i in terdicto recuperande. Bar. in. d. l. si de vi. dicit q̄ in in terdicto adipiscēde, pcedit illa glo. ⁊ dictū dy. ita vo luit etiā alia glo. hic. p. l. si. ff. quoz le. In interdicto vero retinēde nō procedit. q: non obstat ibi exceptio dominij. ad hoc q̄ō le. ⁊ nō. in. l. si de eo. §. fi. ff. ō ac qui. pos. alias licaret, dño impune possessorē molesta re. q̄ō nō ē dicendū. ar. in. l. nō ē singulis. ff. ō re iud. nisi q̄ñ, pbatōes sup possessione eēnt hinc inde pares vt in. c. licz. de, pba. In interdicto recuperande. ⁊z bar. dictū h⁹ glo. ⁊ dy. nō procederet vera violētia. sed in quasi violētia. de qua i. l. cū q̄rebat. C. vnde. vi. dicit exceptōem obstare. ut nō. dicit ibi in glo. Et dicitur quasi violētia q̄ñ ille inuenit possessionē vacātē ⁊ dic ut ibi nō. q̄ō no. p limitatōe h⁹ glo. Et vide de hac materia q̄ō dixi in. c. pastoralis. ō cā pos. ⁊ ppie. et

per Bar. in. l. naturaliter. §. nihil cõe. ff. de acq. pos. adde ad pdicta que dixi in c. itẽ cũ quis. ẽ. c. i h. v. vide. Glo. in. v. iuramẽto recepto opp. q̃ iuramẽtũ de calũnia hic nõ habeat locũ. q̃ cã erat spũalis. de iura. calũ. lras. Jtẽ ex quo semel pstat nõ dz iterũ pstari in auc. hoc sacramentũ. C. de sen. dic ut in gl. Et dic melius q̃ hic nõ loquit de iuramẽto calũnie. sed malicie z bodie iuramẽtũ calũnie pstat etiã in spiritualibus. z iuramẽtũ malicie exigi põt a ptib⁹ quotiens iudex expedire viderit ut pbat in. c. i. z. ij. de iura. calũ. li. vi. z dic ut ibi. hic aũt psumebat q̃ malicia se opponeret cõsanguinitas ad differendũ possessoriũ. Quero q̃d si ista iniuste excõicata moriat an absolutionẽ nũquid debeat sepeliri in cimiterio ecclie? Glo. penul. q̃ nõ? z dic ut in ea. Jo. tz glo. nisi moriens petijsset absolui. de sen. ex. a nobis. ij. vel nisi ecclia vidẽs se deceptam post mortẽ illã absoluat. qõ põt licuit z ligare. xxiij. q. ij. sane z. j. de here. si quis epõs fm Tan. z Hos. põt aũt in articulo mortis absolui scõm Hosti. q̃ iuramentũ quo iurat stare mandatis ecclie. intelligit de his que nõ sunt cõtra deũ nec cõtra animam. nõ. de hoc de iureiur. c. i. li. vi. z si morit sepeliat. si vero qualescit itez pcipiat iudex ut debitũ reddat. z ad petitionẽ mariti excõicabit illam si nõ reddat z tũ itez in articulo mortis absolueret. z sic infinitũ scõm eũ. Ex pdictis nõ. casum i quo iuramentũ intelligit pstitũ scõm intẽtionẽ iurantis z nõ scõm intẽtionẽ recipientis. qõ. pcedit scõm do. an. qñ deferens intẽdit iurantẽ astringere ad aliquid cõtra deum. ad qõ nõ extendit simplex iuramentũ. sed dic in hoc melius q̃ in iudicio intelligamus i hoc casu pstitũ scõm intẽtionẽ recipientis. z scõm q̃ verba sonãt. z sic secundũ ius. Jntelligit enim q̃ satisfaciat. p quo fuit excõicata si excõicatio reperit iusta. ut i. c. ex pte. j. de v. sig. cũ ibi nõ. sed quo ad deũ scõm intẽtionẽ iurãtis. vide Jnn. in. c. veniẽs. de iureiur. z text. xxij. q. v. humane aures. z generaliter vide glo. e. cã z q. §. itẽ queritur. Jtẽ inquantũ gl. ista subijcit q̃ ecclia nõ dz pro ista orare si nõ absoluit. Jntellige fm vide orationẽ spẽali. generales tñ oões q̃ fiũt. p oib⁹ fidelib⁹ defunctis. pderũt ei z bene dicit. q̃ respectu dei nõ ẽ ligata ex quo suberat cã nõ parendi. de sen. ex. a nobis. ij. z. c. cũ eterni de re iudi. li. vi. Glo. fi. ẽ facilis. Aduerte q̃ inquãtũ glo. z tex. faciũt mentionẽ de cautione pstanda mulieri propter viri seniti am tc. pcedit etiã si in tale odiũ incidit mulier ppter sui culpã. puta q̃ cõmisit adulteriũ. dz eni sibi iudex ex officio prouidere si vir eã petit. vide tex. cũ gl. i. c. de benedicto. xxxij. q. i. qõ nõ. Nũc gl. explicitis z suppletis. opp. de cõtrarietate littere. nã in prin. dicit q̃ mulier petijt separi a viro rõne ꝓsanguinitatis z postea qõ formal an sit indulgẽda restõ si grad⁹ cõsanguinitati obijcit. so. duplicater põt tex. itelligi prio q̃ i. v. rescripto. mutat casum fm Host. z ponit nouũ thema qõ psequit vel melius dicas inherende lie q̃ prio mulier petijt se a viro separi. vir aũt añ oia petijt restõem. z q̃ hec actio possessoria sup eadẽ re deducta habebat vim actionis z exceptõis. ut ẽ. dixi in notabilibus lõ mulier de eo qõ prius agebat incepit excipe z sic deduxit ꝓsanguinitatẽ p viã exceptõis vi recte tunc querebat. an petiti restõem obstat exceptõ ꝓsanguinitatis in gradu. phibito z respondet ut i lra z hec ẽ vera mes littere Scõo opp. z videt q̃ indistincte sit parendũ ecclie pcepto z nõ sustinẽda excõmunicatio saltẽ cũ opponit ꝓsanguinitas in gradu humana lege. phibito. q̃ mandando videt dilpẽdare cũ impedimẽtũ. z sic nullũ subest peccatũ. Sol. ẽ poterat cẽ motiuũ illi⁹ opinionis ut in gradibus humana lege. phibitis oio ẽt fienda restõ. ar. in. c. sup eo. de cog. spi. z. c. q̃ circa. de cõsan. z affi. Sed rõ decidendi i cõtrariũ est ut nulla in hoc sit dũa. q̃ ut dicat Vlin. ecclia mãdando restõem nõ dispẽsat nõ eni pcipit debitũ reddi ex dispẽsationis bñficio sed ex iure litigatoꝝ. p hoc optime facit qõ le. z nõ. i. c. ij. de sal ma. exite ergo cõsanguinitate peccaret mulier reddẽdo debitũ. iõ cõsulit si ẽ cõsanguinitatis ꝓscia potius sustineat excõicationẽ. nã ecclia in dubio fallit z fallit de sen. ex. a nobis. ij. Et sic dictio pticulariter posita ꝓ litera stat. p maxime. ut exponit glo. z bene. Opp. tertio z videt q̃ nõ sit dare p plexitatẽ in iure ut sic dꝰ inter duo mala z peccata possit cõstitui ut sit necesse alterum incidere. nã fm hoc nõ ẽt peccatũ. q̃ vbi necessitas ẽ inenitabilis ibi nullũ peccatũ ẽ. est eni volũtariũ. xv. q. i. in prin. de quo vide gl. optimã cũ multis exemplis. xiij. di. in summa. aliqui allegãt. c. nemi. e di. sed melius in gl. summe ẽ. male dicit hec littera q̃ hec mulier põt ee pplexa. So. Jo. z Hos. q̃ põt dici pplexa quantũ ad opinionẽ ignorantis. nã pitus z intelligens nõ põt ee pplexus ut in cõtra. Jo. an. dicit negari nõ posse quin inter sniam ecclie z ꝓsciam possit ee pplexitas de qua hic loquit. ꝑ tu dic q̃ hec pplexitas nõ inducit peccatũ in hoie sciente nã si ẽ cõsanguinitatis cõscia nõ peccat nõ obediẽdo ecclie q̃ nõ dz obedire cũ peccato. xi. q. iij. qui resistit. z. c. si dños Est ergo pplexitas hic inter penã ecclie z peccatuz ex transgressione cõscie. vñ sequẽdo cõsciã euitat peccatũ sed incurrit penã ecclie z hãc dz potius eligere quilibet catholic⁹. ut cõsulit papa hic. sicut fecit sulã na potius voluit z elegit sustinere penã mortis q̃s peccare cũ illis iudicib⁹ seniorib⁹ qui testificabãt ꝓpter eã iniuste de adulterio ut habet danielis. c. vl. sed deus sibi. puidit z illos ꝓfundit ut ibi habet. Sed quero tex. dicit q̃ si ista excõicationẽ passa. pbatiões p⁹ modũ patas offerat dz absolui iuxta formã ecclie. de qua forma loquit. So. intelligit Jo. an. q̃ iurabit stare mandatis ecclie ut sequitur z sic cõtingat eam

postmodū ꝓbare cōsanguinitatē nullū fiet ꝑceptū sibi sed simpliciter absolueēq; apparet eccl'iam fuisse ꝺceptā ⁊ mulierē inris cōsilio eē vsam si vero deficiet i ꝓbando tūc ecclesia sibi ꝓpiet vigore ꝓstiti uramē ni qꝺ debitū reddat.'sed si ipa ē cōsanguinitatis ꝓscia nec tūc ꝺz reddere.nō tñ ꝓpter hoc erit ꝑiura. ꝑ babentur ab ecclesia ꝓ ꝑiura.xi.q.iij.nō semp.Et ideꝫ Vin.quasi iuramētū de parendo intelligit̄ ꝓstitū si ius tum erit qꝺ mandabit̄.Jtē dico qꝺ ad hoc si habuisset in mente aliam intētionē parendi tale iuramentū non obligat qz nō ligat ad illicitū ⁊ potius diceret ꝓ iurio ꝙ iuramentum.de iureiur.quāto.xxij.q.i. per totū.dic etiā qꝺ pōt intelligi tex.de forma ecclesie in absolūdo nō solū in iurando.iuxta ea que habent̄ i c.a nobis.ij.de sen.ex.⁊.c.ex pte.d.i.de.v̄.sig. Jtē quero qz tex.dicat qꝺ cū probationes offerunt̄ incōtinenti ꝺz restitutio differri q;ad copulā ⁊ fieri quo ad reliqua que sunt ista reliqua ad que vxor teneat̄ marito:Dicit Jo.an.qꝺ ꝑter copulā teneat̄ vxor ad omnia obsequia puto custodiēdo res mariti.lauare pedes ⁊ caput cōmestionē ꝓpare.'⁊ his similia.nihil tñ allegat Sed tu vide tex.in.c.hec imago.⁊.c.ē ordo. xxxiij. q.v.vbi dicitur qꝺ vxor ē pene famula viri ⁊ teneat̄ ꝺz dine naturali sibi seruire.'⁊ qꝺ ē subdita viro.Seꝺ ꝟ vltimū intellige qꝺ ē subdita ordine nature.i. quo ad carnis debitū reddendū ⁊ ꝓ hoc dicit̄ nō bñe sui potestatem ſz maritus ⁊ ita ecōtra quātū ad hoc ut in.c nō ꝺz de cōsang.⁊ affi.Jtē quo ad coopandū marito dicit̄ subdita marito.'qz cedit lucro mariti.ut. l. sic patron⁹.ff.de ope.lib.nō aūt ē subdita marito sic filius patri imo mulier etiā maritata nisi fuerit a patre emancipata remanet sub patris ptāte quo ad alia ut ꝓbat̄ in.l.si vxorē.C.de cōdi.inser.Jtē inquātū dicit Jo.an.qꝺ teneat̄ lauare caput ⁊ pedes mariti ⁊ similia facere dico hoc,pcedere inspecta cōditione mulieris. Quid enī si ē ita nobilis ut deceat eā hec villa facere.certe nō erit ad hoc astricta.'teneat̄ enī ad opandū ꝛcūm cōditionē sue ꝑsone.Adduco in simili tex. optimū in.l.interdū.ff.ꝺ ope.lib.⁊ hoc adduco ad.q. an oparī ⁊ lucrari teneat̄ vxor marito.videt qꝺ sic ꝙ tex. in.ꝺ.l.sicut patronus.Seꝺ distinguo iuxt̄ ibi nōta.qꝺ aut queritur nūqd possit vxor ꝑāse cōpelli ad opādū? dicōdū qꝺ non.qz nō posset ad hoc ꝑāse cōpelli prescripti cū cōsistat i facto.l.si ꝺs ab alio.ff.de re iudi.⁊ c.sacris.qꝺ me.ca.Aut queritur nūqd possit compelli castitate puta subtrahēdo sibi alimenta si ñ vult operari.⁊ tūc aut portauit dotē aut ñ.Ꝟ vltio cāu pōt.nā Ꝟ ꝓcedit in filio cui magis ē pater astrict⁹ ꝙ vxori.ut ꝓbat̄ in.l.si ꝺs a liberis.ff.de lib.ag.si vo portauit dotē ⁊ ē sufficiēs ad alimentandū eā maritū ⁊ cōes liberos saltē vbi maritus nō hz alia bona nō pōt cōpelli qz ꝺz ali ex dote ut.l.si cū dote.§.sin aūt. ff.so. ma. ⁊.l.v. C.de iure dot.facit ad ꝓdicta qꝺ legitur ⁊ no

tatur in.c.ꝓ vestras de do.post diuor.re. si vero non sufficit tunc pōt cōpelli modo ꝓdicto.ar.in iurib⁹ ꝓ alt'.⁊ hec nō.⁊ adde nō.in.ꝺ.c.ꝓ vestras. Quero de intellectu littere i fi.in.v̄.alioquin.Host.istat multiplicit̄ sed tu breuiter dic intellectū colligi ex his ꝙ diximus in summario. Ultimo hic queritur qz mulier hic cogit̄ redire ad maritū ꝓ censurā ecclesiasticā an possit cōpelli ꝑāse puta realiter capi ꝓ familiā ⁊ duci ad domū viri.'Dubiū facit ꝓ iste tex. vbi tñ dicitur de censura.Jtē si posset realiter duci non posset hoc cōsiliū inris obseruare.⁊ sic cōpelleret̄ ad peccatū.Jtē materfamilias nō ꝺz realiter cogi ut trahat de domo.C.de off.diuer.iudi.l.i.Cōtrariū cōsulit ꝺo.meus ꝺo.car.videmus enī ꝙ cōiunx qñqz sequestrat in loco tuto.ꝺ.eo.extrāvmissa.⁊ de spō. cū locū ⁊ sic realiter sepat̄ a viro ad tps.ergo vbi subest cā restitutionis ꝺz etiā realiter restitui.nā ꝙ agit̄ criminaliter cogit̄ rē ꝓ ꝑsonaliter ꝓpere in.c.i.de offi.dele. li. vi.Et in Ꝟ cāu agit̄ ex obligatione ꝑsonali surgēte ex matrimonio ⁊ agit̄ cōditione ex canone.ut nō. Inn. in.c.ꝓx.Jtē executio ſnie fit etiā inuocatio auxilio brachij secularis.ut in.c.i.de offi.ordi.Et ad hāc litterā rñde qꝺ nō negat quin ꝑsonaliter possit duci ad domū mariti.ad.l.i.rñdet qꝺ loquit̄ in ciuili vbi pōt per ꝓcuratorē cōpere.sed hic nō pōt satisfacere ꝓ alijs ⁊ hoc mihi placet.Moueor vltra predicta.qz vbi ꝺs obligatur ad factū ex iuris dispositōe nō succedit obligatio ad interesse.imo pōt ꝑāse cōpelli ad factū.ut plene nō.in.l.stipulationes nō diuidunt.§.celsus.ff de v̄.ob.facit tex.in.c.petimus.⁊.c.de ꝑsona.xi.q.i sed hec obligatio surgit a iure.'nedū humano sed etiā diuino.cū nō sit licitū dimittere cōiugē sine cā legitima nā ⁊ si cōtrariū diceremus de facili solueret matrimoniū.qz mulier nel uir pateret excōicationē potius qꝫ rediret ad domū mariti.ꝑterea executio ſnie pōt fieri manu militari.ut in.l.q restituere.ff.de rei. ven.⁊ c.i.de offi.ordi.⁊.c.petimus.xi.q.i.⁊ regulariter i iudicialibus obligationib⁹ ꝺs ꝑāse pōt obligari ⁊ cogi ad factū ut le.⁊ nō.i.l.filiusfa.§.ꝓcuratorē ff.ꝺ ꝓcu. ⁊ ad hūc tex.seu rōem dic qꝺ ꝓ Ꝟ nō tollit̄ iuris ꝓsilium nō erit ꝑāse cōpellt̄ ad debitū reddendū sed ut redeat ad domū viri ubi pōt eē sine peccato.'etiam ꝑsupposita consanguinitate.ut hic in tex.

X parte Petens restitutionē coniugis habet probare cōiugium legitimū excōsensu.ita cōiter summat̄ ꝙ qz ex hac summatione infert̄ ut sufficiat ꝓbare solum cōiugū.licet nō ꝓbet̄ carnalis copula.de quo tñ sunt opi.ut infra patebit. Jdeo summo aliter ⁊ sic. Jꝺer solam traductionem mulieris ad domum viri facta non precedentibus sponsalibus uel inualidis non acquiritur possessio.vnde ea recedente propria auctoritate non competit restitutio. In prima

pte ponit mulieris querela ptim decisa. In scda dat iudici ibi qz igit Nō pmo ar. p t ptra an patruus possit ptrahere sponsalia pro nepte t ipam obligare sup quo instāt b Inn. t host. ff hodie dic ut le. t nō. in. c. vno. de despon. impu. li. vi. t ibi p Jo. an. in no uella. Et pclusio est q ex sponsalib' ptractis p partes obligant filij si exīsse uel tacite psentiūt uel sunt pītes t tacent. t sic taciturnitas in pentib' opat psensum ut ibi. In alijs vero attīctib' nō sufficit sola psentia illoz de quoz spōsalib' agitur ff optet q aliter det psensus tacite uel expsse. facit. c. ad id qd. d spō. Et hec vna dīa i matrimonio ptrahendo iter parentes t alios psanguineos. t hoc tenet lz gl. aliter sense rit in d. c. vno. ff Jo. an. illā in nouella correxit fm pdicta. Nō scdo q dictio infra iuncta tpi denōt diminutōem t impfectōem tpis. Ulī dz puella ifra annos pubertatis pstituta. qn adhuc nō puenit ad pubertatē. Idē dic de dictōe circa seu circater. ut in. c. fi. de despon. impub. Nō tercio q liber homo non pce dente aliquo titulo a iure approbato possideri nō pt lz de facto traducat ad domū. ad idē. l. qui vniuersas ff. de acqui. pos. imo pl' dicit. l. qd ee si homem libez ligauerīs adhuc eū possidere nō dicer is. l. cum here des. ff. e. ti. t p pns non pt hominis liberi peti rectō qz ubi nō fuit possessio. non pt accidere spoliatio. de despon. impu. ad dissoluendū. xxxij. q. ij. qd vo nō formatū. Et petes rectōem hz pbare possessionē. i. c. cōsultationib' de iurepa. t. c. olim. iij. de resti. spoli.

Nō quarto scōm do. an. q volēs petere licentiā discedendi a sponsalibus nullis. ubi fuit deuentū ad traductōem. dz adire iudicem ipsi' viri. t sic scōm eū ad dissolutōem sponsaliū. t matrimonij. spōsa videt sequi forū viri. de quo plene de spō. c. i. t facit q i loco ptractus quis fortiri videat foz quo ad dissolutio nem t diiunctōnem ptract' de quo in. l. qui certo. ff de pdi. inde. p guil. t bar. in. l. ij. C. ubi t apud quez restitu. sit pte. f ego in casu nro puto oppositū. qz ille qui petit licentiā nihil petit ab alio f tm a iudice. t originaliter ipe ē reus. qz pueniendus est principaliter sup matrimonio coram iudice suo exquo negat matrimoniū consistere. ergo pt adire iudicē suū sup ista licentia tāq iudicem principalis cause. ad hoc qd in similibus no. bar. de petente reductōem arbitramēti ad arbitriū boni viri. in. l. si societatē. §. arbitroz. ff. p soc. t qd dixi in. c. si quis ptra clericū. de fo. ppe. t qd dicam de petente. absolutōem a iuramēto illicito in. c. i ō iureiu. ubi vide Nec ob. q. c. qz ista mulier erat nūc senis. t ibi habebat domicilium. ut colligitur ex lra. et eps seneē. a quo petijt licentiam erat iudex vtriusq.

Nō bona practica nō ratificandi sed impugnādi sponsalia ex etatis defectu nulla. ut adueniente etate recedat a viro si fuit ad eius domū tradncta. vel non puersetur secum tanq cū spōso sed potius petat licē tiam alteri nubendi. alias aūt videret psentire. ō quo vide tex. cū ibi nō. f. de despon. impu. c. literas. t qō le. t no. in. c. vno. eo. ti. li. vi. Nō vnū casum i quo minor pt eē p se in iudicio t etiā pcuratorē pstituere. et hodie vide tex. in. c. si annū. de iudi. li. vi. ubi ptz q i omnibus causis spūalibus pt minor. maior tñ. xiij. an. esse in iudicio. t latius dic ut ibi. Et adde etiam t aliud q vbicunq quis pt esse in iudicio p se. pt procuratorem cōstituere. ut hic. t hoc ponit generaliter Jo. no. in. c. cū J. t a. de re iudi. ubi vide. Nō ibi spōsalia vel psensus legitimus rē. q ad ptrahendū vinculū matrimoniale sufficit psensus sine vbis. hic enī ponunt ista duo ut diuersa. facit ad materiā. c. tue. de spon. pcordare vidē. xxvij. q. i. sufficit. Nota vltimo q petitio restōnis sup eadem re deducta p viam reconuentōis hz vim exceptōis t actōnis. repellit enī reconuentōem actoris ut ptz ibi primo rē. t pcordat. c. ex pquestione. de resti. spo. t no. ij. q. ij. c. i. t ea probata psequit restōez. t ideo pt appellare exceptio propter indulsam virtutē exceptōis quā hz. vñ hic primo appellatur petitio. postea appellat exceptio. ut patz ibi sibi primo fieri rē. t ibi non obstantib' exceptionib'. s. dictis rē. Aūq veniā ad glo. facit vna oppōem contra finē. c. exquo eni ia cōstituerat de defectu sponsaliorū seu matrimonij ad qd papa mādat i fine iterum questionem' audiri. So. triplex est intellectus littere.

Primus q b mandat inquiri non sup matrimonio f an sit dāda licentia uel non pt eni, dic q matrimonium nō tenuerit t tñ licentia danda nō ē. donec aliud supuenerit ad legitimā etatē. de quo in. c. ō illas de despon. impu. t scōm illū tex. debebat determinari hec questio. t b erit canonicū de q sit mencio in fi. . c. t statim aliqd dicā sup prima glo. Secūs intellectus ē q papa mādat audiri que ptes pponere volebant sup rebus q dicebant assignate fuisse in dotem seu cā dotis. veniūt eni hec accessorie ad cognitōem iudicis ecclesiastici. de quo dicendū ē ut le. t nō. i. c. de dote. post dnoz. re. t scōm hos intellectus nō obstat cōtrariū Tercus intellectus ē q mādat ptes audiri sup matrimonio. t tūc obstat cōtrariū. f tunc dic ut sentit Jo. an. q ideo mādat iterū inquiri. qz ad aliū finē cōstitit de matrimonio defectu. s. p viā replicationis ad repellendā petitōem restitutōis factam p viz t ideo b apte probat q replicatio probata iterū pro bat ad aliū finē fm Jo. an. qō no. ad idē. c. solicite. ō . e. t qō ibi nō. t de testi. veniēs. ij. Glo. i. in prin. colligit ar. q ubi q̄s vult cōtrahere mīmoniū nec pt etate, phibente nec spōsalia cōtrahit. t hz locū id qō volnit potuit rē. colligit etiā b ar. ex tex. qz b ex defectu etatis nec vt matrimonium tenuit nec ut sponsalia de futuro. contra quod glosa op. de. c. de illis. et . c. fi. de desponsa. impu. Glo. non solvit tu dic vt hodie habet in. c. vno de despon. impu. li. vi. si enī sunt

habiles ad ꝓtrahendū spōsalia tūc valeāt vt sponsalia. Ad regulā. ō. all'. qō noluit potuit ꝛc dic vt nō. in. c. sup abbatia. ō offi. dele. ꝛ p bar. in. l. i. ff. de v. ob. Et ad illū tex. dic q nō poterāt valere ut sponsalia. ꝓpter defectū etatis viri. nondū enī attigerat septimū ānū. vt in. c. litteras. ꝛ in. c. accessit. ō dispon. impu. nec etiā apparet b q ipſi ꝓtraxerūt mīmonium. seu ꝓtulerint vba apta ad ꝓtrahēdū mīmoniū. ſ vo leāt ꝓtrahē. p b tex. ibi nō ꝓcesserit spōsalia vl' consens' ltim' . nec fuerūt eē subsecuta. Opp. ij. de. c. de ill. ō despō. impu. vbi patz q maior ꝓtrahēs cuz minore tenet expectare minorē donec puenerit ad legitimā etatē. g ista tenebat expectare. Glo. ista soluit duob' modis. Primo q ꝓtraniū ꝓcedit qñ sponsalia tenuerūt. ſ hic defectu etatis nō tenuerūt. vñ aucte sua poterat hec mulier recedē. sicut qñ p vim contracta fuerit ut in. c. ex lris. Secda soluto nō fuerūt ꝓtracta spōsalia vl' mīmoniū ſ ꝓtrahere volebāt. vt colligitur ex tex. ibi vl' voluerūt copulare ꝛc. hāc soluciōez tenent hic gof. ꝛ host. dicāt enī gof. se putare q iure suo poterat alij nubere. Host. dic hāc mulierē bñ fecisse i pcēdo licentiā. vt sic euitaret clādestinū contractū. ō dā. despō. c. fi. ꝛ remittit de despon. impu. duo pueri. Jo. an. vī impugnare primā solutōem glo. q saltē hec mulier erat apta ad ꝓtrahēdū spōsalia. cum erat infra ānos pubertatis. ꝛ sic tenebatur expectare minorē. Nec ob. iste tex. secm eū q hic nō dr q licētia sit isti vāda. ſ q iudices determinēt qō fuerit canonicū. ꝛ sic determinabūt secm dispōnez illi'. c. de illis. Certe b dictū dñi an. nō puto vez. q. c. ō illis loquit ō ill' q habiles sunt ad spōsalia vt patz ex pn. illi'. c. si enī ambo vl' alter eoz nō sunt idonei ad spōsalia. tūc cū sunt omnino nulla. nō tenet alter expectare. vt in. c. literas. ꝛ. c. accessit de despō. impu. et hoc nōbilit volūt ista gl. ꝛ gof. qō nō. Et circa b instabat hic do. an. ponēdo aliq ꝓcēdentia materiā illi' c. de illis. ꝛ ti. de despō. impu. q hic pcēdo tanq non facientia ad materiā q examinant in. d. c. de illis. et dic vt ibi glo. ij. dicit. qō id qō dat in dotē. pōt repeti si matrimoniū nō fuerit subsecutū. q subintelligit illa cōditiōsi matrimoniū fuerit secutuz. Intellige secm hostiē. de facto ꝛ de iure. q si dicat si matrimoniū fuit subsecutū de facto ſ nō de iure. q non tenuit obstāte aliq impedimēto. adhuc pōt repeti. de q dicendū vt le. ꝛ nō. i. c. ꝛ si necesse. de do. p' dinor. re. Glo. ij. posuit aliquos casꝰ in qb' minor pōt esse in iudicio et in eis cessat maior ꝛ inquantū glo. excipit votū. dic q in voto religionis si ē maior. xiij. annis. cessat maior. ꝛ pōt etiā inuito pre intrare religionē ꝛ profiteri et p. pfessionē eripit a patria potestate. vide tex. cū glo. nō. xx. q. ij. c. j. Idē glo. et bar. i. l. si ex cā. §. papinian'. ff. ō mino. ꝛ frede. ō senis ꝓlilio. xxxiij. ꝓpe medium. sec' aūt p ꝓtractū matrimonij carnal'. q

remanet i alijs sub ptāte patema etiā vxor. de q vi. ō qō oīxi. ō. c. ꝓximo. sec' aūt si esset minor. xiij. ānis tūc eni nō valet votū religionis. ō regu. ꝛ trāsle. ad religi. c. j. li. vj. nec pōt intrare religionē inuito pre. ō q in. c. ij. ō regu. Idē dicendū in voto sacri ordinis. vt minor. xxv. censeat maior. ō q dicendū ē vt le. et nō. in. c. vel nō ē cōpos. ō. ō temp. ordi. iuncta de. gene rale. ō etate ꝛ qli. Idē in elec. sepul. ꝛ ut testiñ ꝓdere possit vt sufficiat etas. xiij. annoz. de q. j. de sepul. ō vxore. ꝛ in. c. in nra. ꝛ in. c. licz. pr. co. ti. li. vj. ꝛ in sti. qui nō est pmis. te. fa. §. ꝓterea. Item inquantū gl. generalit dicit q secm canones etiā ꝓtra prez suum minor agere pōt. dic melꝰ vt nō. in. c. nō ē j. ō spō. ꝛ ad de ad pdicta qō hodie habet in. c. si annū. ō iudi. li. vj. Quid aūt in alijs votis q religionis. vide. l. ij. ff. de polli. ꝛ p Inn. plene i. c. scriptura. ō voto Ex quero q. ō. ꝓduciz ē q i multis casib' maxime i spiritualib' minor. xxv. annis pōt esse i iudicio. nanq si ledat in istis spūalib' possit petē restōez in integr. sic in tpalib'. Glo. ista i secda pte circa b multū istat. ꝛ in effectu ꝓcludit q minor. q i mīmonio exq tenuit ñ restituit ptextu deceptōnis. puta q credebat ꝓtrahē cū diuite ꝛ ꝓtraxit cū paupe. xxix. q. i. §. i. si aūt sniа lata essz ꝓtra mīmoniū tūc ipo iure fuat illes'. q si velit dicē q in b nō ē spālitas in minore. ſ quilibet servat illes'. ꝛ audit aduers' iniustā sniaz. q illa nō trāsit in rē iudicatā. ō re iudi. tenor ꝛ. c. ꝓsanguinei. In bñficialib' vo si decipit minor aduers' ꝓbationez obmissaz audit petēs restōez. si aūt renūciauit bñficio ꝛ adhuc non est alteri collatum. audit seclus si fuerit alteri collatum. hoc voluit glo. ista in effectu vsq ad finem. Quo ad primum qñ mīmoniū a principio tenuit glo. optime loquit. quia quos deus coniunxit homo non separat. nec licitum est dimittere vxorem ex quacunq causa excepta causa fornicationis. vt christus ait in euangelio. et j. de coniugi. lepro. per totum. Quo ad secundum quando sententia fuit lata contra matrimonium in eo q dicat glosa quenlibet seruari illesum. In contrarium facit. c. ex literis. de in inte. resti. vbi data fuit restitutio in integrū Hostiensis tenet etiam contrarium dicens necesse esse q ecclesie fiat fides de errore. per ira allegata in glosa et de frigi. fraternitatis. Jo. an. dicit se credere q eū dem intellectum habuerit glo. quez hosti. vt. l. facta fide de errore. pnideat ei ꝓtra quē lata est snia per bñficiū nullitatis nō restōis. ꝛ sic Jo. an. sentit cū glo. ſ non rndet ad dictū. c. ex lris Glo. super b vario modo loquunt. nam quedam dicunt q via restitutionis quis audit ꝓtra talē sniam latam ꝓtra matrimoniuz Alij vero q via appellationis seu nullitatis. de quo vide glo. xxxv. q. ix. in summa. ꝛ in capitulo ad reprimendam. de offi. ordi. de frigi. c. fraternitatis. p archi. ij. q. vi. in summa Concludo breuiter post do.

anto.q̄ aut quis petit restitui ad p̄mam ínstantiaz et
ad merita cause sumul.z tūc opret q̄ veniat p̄ viā resti
tutionis i íntegrū nō data extrínsecus alia nullitatis
cā.z ita,ppríe loquit dictū.c.ex líis.nā p sniam que
tenuit expírant acta índicij.ideo non audit sup priori
ínstantia sine restōnis bñficio. si vero vult restitui ad
merita negotij dumtaxat ut qz ínchoando aliā ínstā
tiam vult docere de íniquitate snie.z tunc corā índice
qui non potest adíri nisi per viaz appellatōis Exem
plum i archiepo qui non nō aditur a subditis sui suf
fraganei cítra remediū appellatōis.ut ín.c.pastoralis
de offi.ordí.et ín.c.venerabilibus ín prín.de sen.ex.
li.vi.z non audit nisi appellauerit z ínfra tps prefixū
ad appellandū.ut ín d.c.venerabilibus .z ita ítelige
glo.in.c.ad reprímendā.de offi.ordí.licz eni iste snie
nō transeāt in rē índicatā quo ad ínstantiā z retracta
tionē.transeūt tñ ut post decendiū non sit locus appel
lationí.ut nō.ín d.c.ad reprímendā facit qđ nō.glo.
ín d.c.fraternitatis.de frigi.Vi vult adíre illū índicē
q̄ pōt de hoc cognoscere p viam querele tūc auditur
etiam cítra restōis bñficiū.puta p viā nullitatis sen i
ústicie.z sufficiat ad ipsi' retractatōem facere fidem
ecclesie de errore z íníustícia snie. ut hic uolnit glo. et
Jo.an.z satis ꝓbatur ín d.c.tenor.§.lator.z.c.ꝓsan
guinei.Adde tñ vnū nōbile dictū Jnn.ín d.c. tenor
ubi dicit q̄ non dz q̄s admitti índifferēter ꝓtra snias
matrimonij ꝑ optet q̄ ínsta cā moueat índicem .puta
abñtía ptis alias sequeret q̄ índistincte z i ínfinitum
posset,alia pars ímpugnare snīam. quod sonat i ab
surdū.posset etiā pars contra quā lata fuit snia pete
re restōem ín íntegrū.z hoc tutius z ex ínsta cā cōce/
ditur z audiet contra snīam z sic salnabitur alia opi.
non tñ puto necessariū p predicta Terciū mēbr gl.
non attingit specifice hic doc.ꝑ quartū an mínor re
nuntiās bñficio suo audiat petendo restōem? vidistis
q̄d sentit hic gl.ut si alij sit collatū ñ aūt audiat quasi
añ collatōem alteri factā.z sic re íntegra audiat z hec
fuit opi.Jo.z vín.z hanc approbat hosti.cū hoc tem
peramento.si ecclesie z animabus expediat ut sic ma
gis ꝓsideretur lcito ecclesie q̄s ꝓsune!ar.s.de elect.ín
cauſ.ín fi.z ſ.ne se.vacā.c.i.Ipse tñ viuc.de resti.i ín
te.c.tum líis.z.c.constitutus.tz bñficiū restítuendus
mínorí etiam si alij sit collatū !nec bz respectū ad vti
litatem ecclesie sed ad fauorem mínoris.z cū hac opi
nio.videtur residere archidi.xvi.q.iij.ceterum.Tan.
hic z accur.ín.l.ait p̄tor.ín prín.ff.ō mino.tenēt sim
plicíter beneficiū non esse post renunciatōem mino
rí restituendū.tum qz ín istis censet maior.tum quia
renunciando non videtur grauatus ꝑ potius exone/
ratus Vide ad materiā glo.ín.c.eos.vij.q.i.que ex
illo tex.collígit ar.clericū posse repetere ecclesiā re ite
gra quā habuit,p derelicta ꝑ nō loquit de miore spe/
cífice ꝑ i genere nec de expsse z legitime renūciāte. et
sic nō multū facit ad ꝓpositū.Jo.de líg.tz restōnem
nō fiendā exq̄ res nō est íntegra.z sic tz ꝓtra illā opi.
vín.q̄ videt placuisse archi.ut.s.dixi Obouet p.l.fi.
C.de repu.here.ubí nō restituit minor nō re íntegra
aduersus hereditatē quā repudiauit.ad idē.c. q̄uis.
de rescrip.li.vi.pl' dicit etiā ipse Jo.de líg.q̄ etiā re
íntegra non cadit hoc cāu,ppríe restitutio.cū eni p re
nūciatōem sit extinct' ti.de renū.c.admonet.z.c. qō
i dubijs restō nō reíntegrat eū ꝑ requirit nouā collatō
alias autē si restitueret sine noua collatōe teneret bñ/
ficiū sine canonica ínstōe cōtra regulā p̄mam de re.ín
ris.li.vi.sentit ergo Jo. de líg.q̄ re íntegra fiat restō
iteruenīte tñ nouā collatōe. Bo.an.dic q̄ aut ille q̄
pdit bñficiū causat íns restōis ut maior .utputa,ppē
abñtiam uel aliqō aliud ímpedimentum z tūc pōt re
stituí .ut ín.d.c.ex literis.de i ínte.resti.z qō nō.ín.c
cum dilectus qō me.cā.sup glo.fi. aut minor vult re
stituí ex solo bñficio etatis z tz q̄ re non íntegra non
pōt re vero íntegra possit si ecclesie expediat.ut dixit
hosti.qz coīpo q̄ ē,pmotus ad bñficiū videt approba
tus índustriosus.quo cāu p̄uatur restōe.C.q̄ z aduer
sus quos.l.i.z sentit.q̄ eo casu quo repetit restitutio
non ē necessaria noua collatio.tz aliter sentiat Jo. de
líg.qz ex restōe aliqñ resurgit ius extinctum ipo iure.
ut ptz ín utili restōe ut nō.un.c.tū ex literis.de i ínte.
resti.Bo.cardi.simplr tz glo.ut si bñficiū fuerit alte
rí collatū nō fiat restitutio si petit ab alio q̄s príncipe
qz non dz ille cui facta fuit collatio sine cā primari.ut
.d.c.q̄uis.Jtē hoc cāu non subest equitas i restitu/
tione.fuit enim índucta restitutio minori príncipaliter
ne fraudaret ín patrímonio suo.ꝑ hoc cāu cū petit re
stituí ad bñficiū cui renūciauit ipe certat de lucro z nō
de damno.ut ín.c.dudum.ad fi.de ꝓben.li.vi.c.rō
sua míbi nō placet.qz etiam cum certat de lucro mi/
nor restituit.ut ín.l.q̄ si mínor.§. scevola.ff. ō mio.
z.l.fi.C.de repu.here.ꝑ in hoc ē differētia.qz cū cer
tat de damno vitādo fit restō etiā re nō íntegra.z ad
uersus terciū ad quē res puenit ut .l.ín cāe.§. interdū
ff.de mino.sed cum certat de lucro non fit restitutio
de rebus dístractis . ut.d.§. scevola.dictum tamen
glo.placet mihi sed non simpliciter Ibi concludo q̄
re exīte íntegra.quia adhuc non est alteri facta colla
tio fienda est restō etiam solo fauore mínoris sed nō
índistincte sed dz índex aduertere an ex hoc sit mior
grauiter lesus. Quid enim si mior habebat plura
bñficia z renūciauit vnū et ex alio viuere pōt certe ō ꝺ
non pōt dicí deceptus ꝑ potí' exoneratus ab admini/
stratōe.z sic soluo glo.íuris quilis ín .d.l.ait p̄tor .q̄
solēt cōiter reprobari.Jtē quid si habebat illō dum
taxat ꝑ attētis circūstantijs erit sibi magis onerosum
q̄z vtile. certe non fiat restitutio que fundat sup ḡaī
lesione.ut i.c.i.de i ínte.resti.ideo dicimus q̄ aduer
sus ingressum religionis mínor nō restituitur qz non

decipit ſed anime ſue magis ꝓſulit ut nō. in. c. cū dilectus. qō me. cō. Si aūt ex renūciatōe ḡuiter ledere tur puta qz vuebat ex illo bñficio. ⁊ ductus lenitate quadā renunciauit. dico cū reintegra reſtituēdū ex ſolo fauore minoris etatis quicquid ſentit boſti. ⁊ do. an. poſt cū qz nō reperimus iure cautū. qꝫ i iſtis ſpurialibus non debeat ſubueniri iſti minori capto iż q̄ ad agendū ⁊ adminiſtrādum repſentet maior. Lape inſtantia i eccłia que iż poſſit agere. ⁊ hoc reſpectu equiperet maiori. cū ſi decipiat in iudicio vel ꝓtractu reſtituit tanḡ minor. ut in. c. i. de in integ. reſti. ⁊. i. ⁊. ij. c. ij. li. vi. imo fortius in ſpūalibus q̄ in alijs ſubueniendū eſt captis ⁊ deceptis. qz eccłia nō dz tolerare fraudes ⁊ deceptōes in iſtis cōtractibus ar. i. c. cū vniuerſorū. de re. pmu. ubi ſimplicitati tribuit venia in iſtis ſpecialibus. ⁊. c. ꝑ tuas. de dona. ⁊ ſpāliter eccłia, ꝓtegit pupillos ⁊ minores. lxxxvij. di. c. i. et. c. ſup quibuſdā de ỹ. ſig. Nec ob. dictū do. an. qꝫ is cui cōferi bñficiū approbat tanḡ induſtrioſus. ma video qꝫ bñficium pōt cōferi etiā impuberi. ut nōtur i. c. ſi eo. tpe. de ꝓcrip. li. vi. ⁊. c. ex eo. de elec. eo. li. ⁊ i. c. ſup inordinata. de ꝓben. nec ex hoc, ꝓbatur induſtrioſus. Imo talis vocari nō dz ad electōem nec alios tractatus capitulares. qz cenſentur carere diſcretione. ut apte dicit tex. in. d. c. ex eo. ⁊ ſic non eoipſo q̄ ꝓmouetur approbat induſtrioſus. qz pōt ſibi bñficium cōferi ut inde viuat. exquo electus ē in ſortem dñi. de ꝓbē. c. cū ſecundum. Fateor tñ qꝫ ſi eſt maior. xxij. annorū pōt agere. non tñ ſequit qꝫ ſi decipitur nō debeat fieri reſtitutio ſibi p. ō. dicta optime facit i ſimili. l. fi. C. de teſta. milit. Ex his intero ad tercium dictū gl. qꝫ ſi ledit in iudicio vel ꝓtractu pōt reſtitutionē petere. Item qꝫ eo cāu quo heredi eſt reſtō reſpectu bñficij reſignati nō requirit noua collatio. ad hoc vide tex. cū glo. in. c. q̄uis. de reſcrip. li. vi. Et facit qz collatio ē iuris in bñficio in aliū trāſlatō ut nō. i regula ꝑma. de re. iur. li. vi. non eſt ergo curandum qualiter trāſferatur tale ius an ꝑ formalē collatōem an ꝑ reſtōnem i integrū. Nā reſtituēs intendit in primū ius reſtituere. ij. q. iij. in fi. Si aūtē bñficiū fuit alteri collatū nō fiet reſtitutio. qz potius tractat ō lucro. cū ex hoc non diminuat patrimoniū ſuū ut d. §. ſcaeuola. et. d. l. fi. C. ō repu. here. ⁊ de. i. in prin. de renunci. Opp. videt enī qꝫ exquo hec mulier fuit traducta ad domū ⁊ ſua auctē ab eo receſſit eum ſpoliauit. ar. in. c. lras. ſ. eo. ergo aī oia erat reſtituēda. ut ibi. ſolvit glo. in ỹ. cōmodo. qꝫ cū nō ꝓceſſerit ſpōſalia vel matrimoniū nō potuit acquiri poſſeſſio illius ſaltē de iure qz liber homo poſſideri nō pōt nō precedente titulo legitimo. ⁊ ex ſola poſſeſſione facti non dat reſtitutio. ſiue i hereticō ⁊ layco qui nō petit reſtitutōem rerum ſpūalium. ut in iurib' allegatis i glo. qz tales non ꝑnt poſſidere Circa hoc glo. formatria cōtraria. Primo de. c. lras. ſ. eo. ubi reſtō illius que dicebatur cōſanguinea. ⁊ ſi i veritate erat conſanguinea nō poterat illi' haberi poſſeſſio Secō ō. l. i. C. ſi p vim vel alio mō ubi ius conſequit reſtitutionem rez quas tñ poſſidere non pōt. Tercio de. l. i. §. deijcit. ff. de vi ⁊ vi ar. ubi vxor reſtituit ad res ſibi donatas a marito quas tñ poſſidere nō pōt. Glo. ſolū reſpondet ad primum ꝓtrarium, videlicet ad. c. litteras. ſ. e. dicens qꝫ poſſeſſio iuris ubi precedit de qua ꝓſtabat vult dicere qꝫ ibi precedit matrimoniuż de q̄ cōſtabat precediſſe iż opponeret aliquis defectus intrinſecus. ⁊ bñ dicit. Ibi enī colorabat poſſeſſio, pbando cōtractum primo aſpectu validū. nec erat diſcutiendū de nullitate intrinſeca exquo agebat poſſeſſorio. ut in d. c. literas. ⁊. c. ex conqueſtione. ſ. e. ſimile qō nō. glo. in de. vna. de cā pol. ⁊ ꝓprie. ſ in cāu noſtro nō ꝓſtabat de matrimonio. imo potius cōſtabat de cōtrario ut patz in litera. ⁊ ſic hic erat facta nuda poſſeſſio nullo iuris colore fulcita Sed ꝛndendo ad omnia cōtraria glo. ⁊ declarando materiā diſtingue ſic poſt do. an. Quedā ſunt que cōiter poſſideri non ꝑnt niſi certa ſpecifica cā precedente. ⁊ tūc opter q̄ ꝓbetur illius cāe exiſtia ſaltem appareter. ut in caſu noſtro nam liber homo poſſideri nō pōt ut. l. cum here des. ⁊ l. q̄uis. ff. de acqui. poſ. ideo ſi petitur illius reſtō. opter qꝫ ꝓbetur titulus cuius vigore poſſideri pōt ſaltē apparenter ut hic ⁊. s. c. ꝓx. alias aūt cū talis poſſeſſio ceſſante titulo ſit ꝓtra ius. ⁊ ſic enidēter iniuſta nō cauſat poſſeſſoriū qz preſumit vſurpata ul' iniuſta. ut in. c. ad decimas. ō reſti. ſpo. li. vi. Quedā ſunt que in ſe ſunt poſſibilia ꝑ ius reſiſtit i quibuſdā perſonis facultatem habendi vel poſſidendi. ut in hereticō poſſidente tpalia ⁊ in layco non hereticō q̄ ad ſpūalia. ⁊ i iſtis nō dat poſſeſſoriū. qz exq̄ poſſidere nō ꝑnt nō potuerūt ſpoliari nec ꝑnt petere ſe reſtitui ad id qō poſſidere nō ꝑnt ut hic in glo. ⁊ vide glo. in. c. q̄ iure. viij. di. ⁊ glo. Jo. xiij. q. i. §. i. q̄ in vtroq ꝓcordat cū hac glo. ꝑ bar. brix. ibi in addi. tenet contrariū in layco quo ad decimas dicēs qꝫ layeus ſpoliatus decimis pōt petere reſtōem cum raptor reſtituatur. ſ. eo. c. in lris. Item qz laici quotidie poſſident decimas ex tolerātia ꝓlatorū. Jo. cal. dicit qꝫ poſſeſſionē iuris decimalis ſeu reſtitutōem iuris decimalis layeus petere non poteſt. ſed bene agere poteſt reſpectu fructuū decimaż q̄z capax ē. ⁊ ageſ ud poſſeſſorio vtili vel ꝓditōe ex decretali q̄relā. ſ. ō elec. ⁊ B ca ſu ſcōm eā pōt ſaluari opi. bar. brix. Jo. an. pl' dicē qꝫ pōt layc' agere poſſeſſorio ꝑ decimis ꝓceſſis aī ꝓlium. de quo nō. in. c. cū apoſtolice. de his q̄ fi. a ꝓla. ubi ꝑ Jo. an. qz illas poſſidēt ex toleratōe eccie ⁊ pape. q capacē facit laicū ſpūalium. ut nō. in. c. bñ quidē. xcvi. diſ. In alijs vero ꝓcedit opi. cal. Sed ubi hec dēa nō placēt. ⁊ primo nō ꝓcedit dictum do. an.

licet eni añ illud ꝓciliũ generale ꝓcederet laycis de
cime in feudum ex dispensatione ecclie non tamen
per hoc infertur q titulus debet presumi. nam multi
occupabant tales decimas. Item qñ fit ex dispensa
tione z titulo speciali non presumitur imo dicit fieri
non posse ut nõ. Inno. in. c. pastoralis. de cã possess.
z ꝓpie. sed in casu nostro non constabat ô matrimo
nio. imo potius constabat de contrario ut in lra. et sic
hic erat nuda facti possessio nullo tamen colore vide
tur fulcita. Cape instantiam decime vnius parrochie
qñq3 concedunt alteri ecclie. facit quod le. z no
tatur in. c. i. de re. eccle. non alie. li. vi. Item possunt cõ
petere ex prescriptione. ad hoc. c. fi. de pro. z ecclia
capax est decimarũ que sunt in ꝓchia aliena. z ta
men q3 ius cõmune resistit non auditur clericus pe
tens restitutionem illarũ nisi saltem doceat de colore
possidendi. quia presumitur vsum passe ut est tex. in
. c. ad decimus pal. ergo fortius in laico nõ est admit
tenda petitio cui non solum ius cõmune resistit quin
imo est incapax illius iuris. debet ergo docere ô titu
lo saltem colorato qui reddit illum capacem cuz pre
sumatur vsurpasse z concessio spãlis non presumatur
Item etiam ante concilium laycus non potera possi
dere nisi certo modo. s. ex cõcessione ecclie. ergo ha
bet illum modum ꝓbare. pro hoc quod ipenet do.
an. nõ. i. c. i literis. s. e. z hic. Nec etiam dictum cal.
placet ut audiatur petens restitutõem fructuum de
cimarum. quia illorum est capax. quoniã fructus de
cimarum spectant ad ecclesiam ꝓ alimonia clericorũ
z pauperum. de dec. tua. ergo ius cõmune etiã respe
ctu fructuũ facit contra laycum. Item saltem presum
ptio est cõtra laycũ rõne predicta z ꝑsumptio sufficit
ut teneatur docere de titulo. facit quod le. z nõ. in. c.
i. de prescrip. li. vi. Simpliciter ergo teneo istã glo.
ut laycus non audiatur petens restitutõem decima
rum vel aliarum iurium spũalium. non docto de titu
lo saltem colorato. est enim talis possessio euidenter
iniusta que non causat possessorium ut nõ. Inno. in
. c. bone. tj. de postu. ꝑla. Vel si tu vis saluare opini.
cal. aliquo casu dic q3 ꝓcedit quando petitur restitu
tio decimarum respectu fructuum z laicus cõtra spo
liatorem ꝓ quo ius cõe non facit. nam tunc denegari
nõ debet restitutio exquo ius cõe fundat intentionem
ꝓuenti nec dat incapacitas ex pte agentis. iuxta nõ.
per glo. in. c. ad decimas. e. ti. li. vi. z in. c. i. de ꝑscꝓ.
eo. li. secus si ageret cõtra eũ ꝓ quo facit ius cõe. vel
dat incapacitas ex pte agentis. q3 petit restõez respe
ctu iuris spũalis nã tũc interdictum hz cãm mixtam
ut in. l. ij. §. quedã. ff. de interdic. Quoq3 ius resistit in
aliquibus ꝑsonis ptãtem habẽdi ꝑ nõ possidendi ut
i muliere que nõ ꝑt habere res sibi a viro donatas i
. c. fi. ℣. de dona. inter vi. z vxo. non tñ resistit ius ptãti
possidendi ꝑt enim mulier talia bona possidere iõ petit
restõem. z iste ẽ casus illi. l. i. §. denique. de quo glo. fe
cit oppõem. ꝑ huic videt obstare. l. si eã qui. ff. de do
na. inter vi. z vx. vbi ô3 q3 mulier talia bona non possi
det de iure ciuili. Sed ad illũ tex. cõiter ibi z hic dan
tur due solutões. Prima q3 i veritate possidet ꝑ ô3 nõ
possidere in effectu. quia ꝓmanda est tali possessio
ne maritus efficiatur pauperior. z hic intellectus est
cõmunior Alius intellectus q3 nõ possidet de iure ci
uili. i. ciuiliter naturaliter tamẽ possidet Et secũz hunc
intellectũ nõ q3 non solum ciuilis possessio causat pos
sessorium sed etiaz naturalis quod nõ. Ad dic q3 ibi
ius cõmune lz sit cõtra agentem. non tñ fundat inten
tionem conuenti quod requiritur ad hoc ut impediat
restitutio ut nõ. glo. in dicto. c. ad decimas. z i dicto
. c. i. de ꝑscrip. li. vi. dixi. s. eo. c. in literis. Quoq3 ius
resistit aliquibus ptãtem habendi et possidendi non
ꝓpio non tñ alieno. ut in suo possidente nomie dñi
z iste rõne iuris possessionis põt agere possessorio si
spoliatur absente domino z hanc petitõem facere ô3
nomine domini nõ ꝓpio z iurabit de calũnia z cane
bit de rato non aũt de iudicato soluendo ut ibi notat
z dicit hic Jo. an. illud non ẽ speciale i suo quasi di
cat idẽ esse in alio possidente noie alieno Exquo põt
inferri idem in religioso possidente noie abbatis sui.
ut si spoliet absente superiore agat possessorio. facẽ. c. cũ
dilecta. z quod ibi nõ. de rescrip. z. c. ex pte. ô accu.
z. l. si longius. ff. de iudi. z sic ꝓcedit aliud contrariũ
de quo in glo. an autem talis agat interdicto vi pos
sidetis si molestatur absente dño. dic q3 sic ut nõ. cõi
ter sup predicta rubrica. C. si ꝑ vim vel alio mõ z ibi
bar. post glo. in. l. i. z Jo. an. in. c. cuz teneamur ℣. de
appel. sup glo. i. Quoq3 ius resistit ptãti habendi. sed
nõ ipo iure annullat vel tollit habitũ iuris. ꝑ illud re
soluit. q3 habentẽ ꝓmandũ inducit. z sic resistit potẽ
tie habendi reuocabiliter z tunc datur ei interdictum in
quantũ vult cõsequi possessionẽ reuocabiliter. ut est
casus nõ. in. c. referẽte. de ꝓbẽ. ibi enim restituit benefi
ciũ habẽti ꝓsilẽ. nõ ut ꝑpetuo teneat. ꝑ ut dicat vnuz
ex illis. z dic ut ibi plene nõ. z facit iste casus contra id
qđ nõ. do. an. i. c. itẽ cã ꝗs. s. e. ubi dixi. ut scz notorio
criminoso detur restitutio exquo crimen nõ inducit
ꝓbatõem ipo facto Quoq3 ex notorietate facti vel ꝓfes
sionis ius cõe facit ꝓtra petẽtẽ z ꝓ reo. z etiã iudex ex
officio ô3 denegare restõem secũm cal. hic. z iõ si pe
tens restitutõem ꝓnguis ꝓfitet ꝓsanguinitatẽ. vel alias
est notoria. iudex denegabit restitutõez nec ô3 supple
re ô facto ꝑ ô iure. ad ℣. c. ad decimas. de resti. spol.
li. vi. z qđ nõ. in. c. ꝓstituit. ô fi. ꝑ. de diuor. c. signifi
casti. z qđ nõ. Jnn. i. c. cũ iter. R. ô dec. z de offi. la
di. c. i. ex his declarat hec materia z gl. Ex-nunc
generaliter q3o pt Jnn. z alios. qđ hz ꝓbare petẽs
restõnem ꝓnguis an sufficiat ꝓbare sponsalia de futuro
an requirantur sponsalia ô ꝑsenti. z an vero sit necesse

,pbare carnis copulam Circa hoc multe opi. reperiuntur quas valde ꝛ obscure, plequunt hic Jnno. ꝛ alij doctores. sed cōpendiose recitādo ꝛ cōcludendo dic aliquos fuisse i opinione vt sola facti possessio sufficiat ad restitutōem cōsequēdam. ꝙ hoc tex. ibi seu possessionis cōmodo ꝛc. iunctis verbis p̄cedentibus ibi nullo iure ꝛc. quasi sufficiat possessio iuris uel facti. ꝓ hec opinio non placet Jnn. nec ꝓmuniter alijs doc. eqquo eni nō possedit eam ut vxorez non pōt dici destitutus possessione ꝓugali. Et dico ꝓ hanc opinionem esse tex. in. c. ex transmissa ꝛ. c. ex pq̄ne. s. eo. Jmo plus dicit Jnno. nō sufficere ad hāc possessionem ꝓugalem, pbandā ꝙ illā vocabat vxorem uel similes tractatus. quia sepe adulteri ad palliandū adulteriū uel fornicatōnem se taliter nomināt ꝛ tractant vide i matrimonio non sunt aliquatenus ꝓportionabiles tātum coniugibus quin p̄sit etiam adaptari ad alteris ꝛ fornicatoribus. licet eni scōm eū tales actꝰ ꝛ consimiles sufficiāt quantum ad hoc ut ꝓles legitima censeat. j. qui fi. sint legi. trāsmisse. ꝛ. c. ꝙ tuas. nō ti quo ad probandū matrimoniū seu ꝓsequendā restitutōem Ratio diuersitatis ē. qz hic vertitur ꝓcaliū anime. ibi vero est favor legitimitatis Jtem hic vnus desiderat spōsalia seu matrimonium ibi nullus Nec obstat j. de p̄sump. c. illud. qz ibi nō solū ꝙ tales p̄sumptōes ꝓbata fuerūt sponsalia ꝑ etiā per instrumēta dotalie scōm Jnno. Et dic ad istū tex. ut ibi plenius dicam Jtē adde aliā rōnem diuersitatis meliorez que colligi pōt ex dictis Jnno. in simili i. c. veniens de ver. signi. li. vi. qñ enim petit aliqua ut vxor. quis agit de facto, ꝓprio. ideo hz plene ꝓbare. ꝑ qñ agitur quo ad legitimatōem prolis agitur de facto alieno. ideo suffiat cōmunis reputatio seu tractatus. qz in facto alieno nō pt quis ee ita bñ instructus sicut i ꝓprio si autē iste tenuisset mulierē ut in cōcubinā. ꝛ nunc peteret ipius restitutōnem dicendo ꝙ fuit i possessione ipius tenendo eā ut cōcubinā in lecto non eet audiendus scōm Jnno. imo libellus esset lacerādus. sicut si hereticus peteret restitutōem ecclesie ꝛ rex eius. xxiij. q. vij. c. i. ij. ꝛ. iij. uel layeus possessionē iuris declinādi. de p̄scrip. cum causam quod nō, ꝙ hoc facit quia talis petitio continet notoriū peccatum. xxxij. q. iij. nemo sibi blandiatur ad impossibilitatem. qz homo liber sine titulo legitimo qualis ē iste possideri nō potest. ut ff. dixi Ad istuz tex. dic ꝙ ponderatur hic possessio iuris ꝛ facti. qz non intervenit matrimoniū vez nec apparenter qō sufficeret ad restitutōem ꝓsequendam. sicut in. c. s. ꝓx. non autem debet intelligi. ō nuda possessione facti. quia tex. expresse hic refutat ibi cum per solam traductionem ꝛc. Alij vero ꝛ sit secunda opi. dicunt sufficere probare sponsalia de futuro uel de p̄senti. quia ex his datur possessio iuris arg. hic. hoc etiam non placet Jnno. dicens ꝙ licet his casibus posset sponsus eam vendicare adiecta causa de iure canonico. argu. in. l. i. ff. de rei vendi. uel agēdo ut sibi adiudicaretur iudicis officium implorādo argu. de spon. c. ex litteris. ij. non tamen potest petere restitutōnem ipius agendo possessorio Unde post multa concludit Jnno. ꝙ ad hoc ut alicui detur restitutio mulieris ut coniugis oportz ꝙ probet aliquod genus sponsaliū intervenisse ꝛ eam cognouisse. aliter autē non potest dicere se aliquo iure seu possessionis cōmodo destitutum vt hic. Et hanc suam opinionem probat Jnno. hac ratōne. nam frustra ageretur ante carnalem copulam ad restitutōnem cum spōsa libere possit monasterium ingredi ꝛ sic posset solui matrimonium. j. de cōuer. cōiuga. c. ex publico. Jtē si sunt spōsalia tantum de futuro impedimentum superueniens repellit agentem. j. de iureiuran. c. quemadmodum. quasi velit dicere ꝙ cum ante carnis copulam ꝫ vinculum sit dissolubile non potest agi possessorio. ꝑ potest agi iudicis officio. ut ꝓpellat eam ad exhibendum ea que sponsa debet exhibere viro. ꝛ contra istam petitionem. ꝛ etiam vbi petitur in vxorem potest obiici scōm Jnnocen. consanguinitas uel aliud impedimentum canonicum quod examinabitur anteq̄z diffinitiue pronuncietur. s. ō ordi. cogni. c. primo. hoc tamen non fieret si ageretur uel agi posset possessorio. s. c. proxi. ꝛ. c. ex conquestione. Hāc opinionem suam limitat Jnno. quando vterq̄z confitet copulā nō intervenisse. alioquin si simul interfuerūt et alter tātū dicat ꝙ intervenit p̄sumptio est ꝙ eo casu standū ē do nec contrariū ꝓbetur. j. de p̄sump. c. tercio. qō nō. ad ampliandū intellectū. c. cōtinebat. de despon. impu. et dic plene vt ibi notat. Hec opinio Jnno. vt ante carnis copulam nō agat possessorio placet vinc. et hosti. qui in tex. super verbo contractuz. supplet maxime dicens contractum non sufficere sine copula. s. eo. ex transmissa Johā. de lig. tenet contrarium quia si petit restitutōnem altero respectu q̄z copule tūc per solum traductionem est in possessione aliorum seruiciorum in quibus habet locum restitutio. ꝓ hoc ē bonus tex. in. c. litteras. s. eo. ubi ex causa fit restitutio ad certa. ꝓeter copulaz. quod placet domino anto. nisi vir sit adeo seuerus ut timeatur de extorsione copule per. c. literas. prealle. scōm vnum intellectuz Nec obstat scōm Johānem de ligna. motiuum Innocen. quod ante copulam posset religionem ingredi. quia per hoc non tollitur possessio antequam ingrediatur. Jtem iure non probatur copulam exigi in actu restitutionis nisi quando petitur restitutio quo ad copulam. sed reperitur bene ꝙ ꝓeter copulam acquiritur possessio per traductionem. Jtē scōz Jnnocen. sequeretur ꝙ si mulier allegaret petentē restitui frigidum uel alias impotētem semp mulier impediret restitutōem qō non est dicēdum. ꝛ hanc opi.

pato veriorē ⁊ p hoc dico optime facere istū tex. a cō trario. hic enī nō allegebatur copula ⁊ papa repellit agentē. qz traductione nō ꝓcesserūt spōsalia. nec fuerunt subsecuta. quasi sec⁹ si ꝓcesserūt vel fuissent subsecuta. ⁊ ar. a ꝯtrario sensu ē validissimū i ure exq̄ nō reperit ꝯtrariū expressum de his q̄ fiūt a pla. c. cū apostolica. p ꝫ facit. c. laudabilē. ⁊ qō ibi notat de frigi. Nec obstat. c. ex trālissa. ⁊. c. ex ꝓquestione. s. co. ubi pōderat copula. qz debēt itelligi qñ petit restitutio simpliciter ⁊ q̄ ad copulā ⁊ alia sec⁹ si restringeret tantū ad inhibita. tūc enī pstita cautōe de nō cognoscēdo eā. fiet restitutio. Si aūt nō posset sufficienter p nideri de cautōe. qz timet de viri seuitia deseret restitutio. ut in. c. pxi. maxime scōm vnū itellectū. hec puto vera ubi ꝓbat traductio cū spōsalibus de pñti. secus si eēnt sponsalia tm̄ de futuro. tunc enī non puto possessionē i aliquo q̄litā. qz licet vxor teneat marito ad multa seruitia ꝓter copulā ut nō. s. c. pxi. nō tñ spōsa ꝫ tātum tenet ad pficiendū qō. promisit. et sic ad cōtrahendū. nō q̄ ꝓt possideri anteq̄ sit vxor ⁊ hoc pl⁹ placet q̄ qō sentit hic do. an. dicēs q̄ traducendo sponsam de futuro videt voluisse ⁊ fecisse animo acquirendi possessionē matrimonialē. ⁊ sic potent postmodū agere possessorio quasi spōsalia trālulerint p illū actū i matrimoniū de pñti. qō non placet mihi p. c. is q̄ fidē. s. ō despon. ipu. ⁊ in. c. i. de matri. ꝓtrac. ꝓtra i terdic. eccl. ubi ptz q̄ p nullā actū circa copulā sponsalia trāseunt i matrimoniū ⁊ i vtroq̄. c. ꝫ. nō. cōiter p doc. vñ p solā traductōnem nō videt velle de pñti cōsentire ꝫ potius videt facere spe futuri matrimonij. p hoc gl. nō. in pal. c. i. ⁊ optime facit ad predicta. c. adolescēs. de spon. ubi ptz q̄ etiā p nūtum copule ñ trāseunt sponsalia i matrimonium ꝫ oportet q̄ nūtus habuerit effectū. multo ergo fortius p solā traductionem cū sit actus magis extrinsecus. ꝫ puto vez nisi traductio eēt cū solēnitate q̄ solet adhiberi in traductione vxoris ar. optimum in simili in. c. vidua. ō rega. ⁊ qō ibi nō. Ad istum tex. potest responderi q̄ loquitur de sponsalibus de presenti dum dicit q̄ hic nō ꝓcesserunt sponsalia nec fuerunt subsecuta. uel hoc papa dixit ad grauādum factum quod hic nullo modo ꝓperabat restitutio. p hoc ibi nullū inter eos vinculū obligatorium sit contractum. nam intelligendo generaliter ⁊ a contrario sensu sequeretur q̄ ubi subest vinculum obligatorium. competat restitutio. quod ē falsum si non precessit possessio modo predicto. quia sine possessione non datur restitutio. de offi. delega. c. consultationibus Sed circa predicta queritur q̄d si expresse non iteruenerunt sponsalia ꝫ vir cognouit mulierem et eam tenuit animo querendi possessionē matrimonialem vxore sciente ⁊ non contradicēte Inno. dicit q̄ per hoc non dabitur restitutio. licet secus dicat i beneficialibus i q̄bus insistat. ⁊ dic in eis ut plene dixi in. c. in literis. s. eo. refert alios tenere contrarium q̄ petens restitutionem mulieris ut vxoris bene optinebit etiam si non probat expresse contractū matrimonialem interuenisse. sufficit enim q̄ volens ⁊ intendens querere possessionem iuris vel vinculi cōiugalis. ⁊ mulieris vt vxoris tenuit ⁊ cognouit eam scientem ⁊ non contradicentem. sed potius consentiētem. ⁊ hoc vltimum magis placet hostien. quo ad cō tractum matrimonij. i. ut matrimonium teneat. nam sufficit consensus tacitus ⁊ per carnis copulam presumptus saltem in foro contentioso. de quo in. c. tue. ·J. de spon. quod satis placet Nam scōm veram opinionem ad contractum matrimonij non requiruntur verba sed satis est constare de mente de qua satis cōstat per predicta. ꝫ quo ad restitutōem optinendā necesse habet probare q̄ sponsalia interuenerunt in facie ecclesie Ratio. qz al' matrimoniū clādestinū. ut in. c. fi. de clādesti. despō. q̄ casu nō solū ecclia debet denegare restitutōem. imo ex officio suo. in penaz sic contrabētium debet eos ad tempus separare. ex quo contraxerunt contra interdictum ecclesie ⁊ etiam si reus nihil obijceret. ecclia tamen ex officio suo potent restitōnem denegare. Et si diceres quando potest ps opponere de clandestinitate matrimonij ad effectum impediendi restitōem cum sic opponendo allegabit turpitudinem suā contra. c. inter dilectos. §. accedentes. de donat. Rñdet hosti. dupliciter. Primo q̄ est speciale in causa matrimonij ut audiatur nō. in. c. lator. ⁊. c. tenor ꝓsanguinei de re iudi. Deinde q̄ cum reperiat in possessione libertatis qz alter non ē in possessione illius ut vxoris. i pari causa turpitudinis potior est conditio possidētis. ut i regula in pari cā. li. vi ⁊ in. l. si ob turpem. ad si. ff. de ꝓdi. ob turpē Ultimo qz. s. dixi obstare exceptionem ad restitutionē cō sequendam si opponitur q̄ actor non potest illaz rem possidere. quero nūquid hec exceptio tu non possidebas ud possidere non potes rem cuius restitōnem petis sit peremptoria an dilatoria. Jo. cal. hic ꝓcludit q̄ peremptoria. ⁊ sic ē opponēda post litis ꝓtest. c. i. li. vi Obuietur quia concernit principale factum de quo agit. Inno. tñ de adul. c. penul. sentit exceptōnem ad ulterius fore dilatoriā ⁊ peremptoriam. ⁊ sic posse opponi ante ⁊ post litis contest. ꝫ Jo. cal. rñdet q̄ ibi est speciale ꝓpter peccatum. Do. an. putat eaz esse litis finite. ⁊ sic poterit opponi ad merita ⁊ ad processum. qz concludit agentem funditus ius non habere iuxta theoricaz bar. in. l. cum quereb. ff. iudi. sol. quod placet. Nā sine actōne nemo expitur. l. si pupilli. ff. de nego. gest. ⁊ hec exceptio ꝓcludit actori actionē nō ꝓpetere. vide qō i simili notat de hac exceptōne. tua non interest. per glo. in. c. ex parte ade. de testi. plenius per Inno. in. c. super hīs. de accusa. Nicolaus abbas

um. ad sedem Interdictū. Aīi vi nō cōpetit contra illā q̄ nō spoliauit nec spoliati mādauit nec spoliatōem ratā habuit Diuidit̄ pncipaliter in duas ptes Jn pma, pcessus narratio. i scda cāe diffinitio. scda ibi nos ponis Nō. pmo q̄ hospitale q̄ncq̄ accedit eccl̄ie. quandoq̄ vero cōtra Jn dubio debemus plumere pmā ut nō. in de. ij. de pbē. t ē maxia differēia iter ista. nā si eccl̄ia accedit hospitali non pfert i titulū. alias secus. de q̄ dic ut nō. i dicta de. ij

Nō scdo eīm fundare intēdōem suā de iure pmuni ne dū sup eccl̄ijs. f̄ etiā sup hospitalibus fundatis i dioce. sua ac ipoz vacātiū habere custodiā. ad ht̄ .c. de sinodochijs. de rel. do. t dic ut nō. in .c. iter dilectos. de dona. Et nō hic vnū nōbile dictū Jnn. q̄ sicut eccl̄ie ista t hospitali dos ē assignanda. allegat .c. cū sicut. de pse. eccle. vel alta. vide q̄ ibi nō. i glo.

Nota tercio ar. q̄ pmissa cognitōe cāe non videt̄ pmissa decisio. nisi specialiter cōmittat̄ q̄ tz Bar. in .l. a diuo pio. ff. de re. iudi. ubi vide plen' t q̄ le. et no. in .c. sup questionū post pn̄. de offi. dele. dixi. s. de cā pos. t ppie. cū sup Nota quarto q̄ p istam clausulā posita in cōmissione decidas sine debito. nō videt̄ data certa forma. f̄ potius ē q̄dam iurisdictio. vñ sntia lata nō suato debito fine non ē nulla sed cassanda. ut hic i fi. simile nō. p doc. un. c. ex insinuatōe de rescrip. de illa clausula decidas pnia rōne Et vide ibi q̄ plene dixi i .c. cū dilecta. c. ti. t facit q̄ nō. Jnno. in .c. prudentia. de offi. dele. Nō intelligēdo q̄ h fuerit actū dumtaxat possessorio q̄ libellus i iudicio possessorio nō alterat̄ tz narrēt̄ aliqua pcementia ipaz pprietatē. ut ptz ibi asserens illa de iure zc. simile in .c. ex pte b. de fo. cōpe. t ibi plen' dixi Nō scōz abbatē q̄ p risionē ad narrata tm̄ inducāt̄ li. pte. hic vñ, pauratoz epi solū rndit ad narrata i libello t non ad pclusionē libelli. indirecte tm̄ negat̄ cōclusio libelli q: si narrata nō sunt vera. nō dz exaudiri cōclusio de materia. vide in .c. vno. de li. pte. Jtē nō q̄ p hec verba nō credo narrata ee vera inducāt̄ li. pte. non ergo tenet̄ pāse negare narrata ee vera f̄ satis est dicere se nō credere q̄ nō. satis eni ē q̄ nō cōfiteat̄ intentio nem actoris. nā tenet̄ actor intentōez suā, pbare quia actor vult quod asseneret. vi. q. vl. actor. t. l. i. C. de pba. Nō q̄ si ex actis factis i pma instātia nō iustificat̄ sntia. nec de nouo sustentat̄ dz p iudicē appellationis retractari. nec pīsumendū ē, p facto iudicis q̄ nō. idē Jnno. in .c. q̄m pntra. de, pba. ubi nōbiliter dicit q̄ tz sntia potuerit ee iusta q̄ ad iudicē a quo. quia forte nolūt sequi dicta testiū. q: forte vacillabāt. sed hoc nō fecit scribi in actis iudex tm̄ ad quē illā retractabit sequendo dicta testiū exquo i actis nō apparet aliquid cōtra testes. facit. l. ij. C. de eden. ubi etiam ē bonus tex. vide etiā circa hoc q̄ plene nō. in ca. i p-

sentia. de renū. t q̄ dicā plene i ca. cāmq̄. de re iud. Ultimo nota t tene manti. iudicē ad quē q̄ncq̄ ex primere cām in snia retractoria ex primis actis ict ht ad honorē suū pseruandū ne dicat̄ iniuste t sine cā retractasse sniam. q̄ncq̄ exprimit cām ad honorem iudicis a quo pseruandū. q̄ncq̄ retractat sniam ex nouis actis. ut in .c. cā Johānes. de fi. instru. Quero h fuit cōmissa cā tā circa possessoriū q̄ petitoriū nūqd possit actor intrare iudiciū possessoriū. Glo. i. hic q̄ sic. q̄ nō. t satis videt̄ pbari i tex. hic t melius i .c. i de sequest. pos. t fruc. cōmissio eni sup vtroq̄ non alterat priuilegium possessorij t spoliati quin primo possit intētari Op. t videtur q̄ iste libellus fratz tan. q̄ nimis generalis nō erat recipiendus. nō enim declarāt res petitas sed petebāt eccl̄iā t hospitale cū possessionibus. t ptinentijs suis. t sic nō poterat eps deliberare nec iudex certā ferre sniam. s. ō libel. obla. c. ij. t. iij. ff. de rei vēdi. l. si i rem. t insti. de act. §. aurare. Jo. glo. ij. hunc libellū generalē admitti i iudicijs vniuersalibus quale est istud. q̄ petit̄ eccl̄esia cum pertinētijs suis pntarium, pcedit i actōnibus singularibus ut in rei vendicatōe zc. Nō bñ hoc dicū gol. q̄ cū petit̄ eccl̄esia ē iudiciū vniuersale. vñ veniūt omnia ptinentia ad eccl̄esiam licet nō exprimantur sicut cū petitur hereditas veniūt omnia que sunt in hereditate. facit quod nō. Jnno. in .c. eam te. de rescrip. t q̄ nō. in .c. q̄. v. secundū vnū intellectū. s. ō iudi. t Jnno. in .c. conquerente de officijs ordi. et .c. tanta. de excess. pre. Et ex hoc resultat alius effectus ut sequitur in glo. ut non solū sub ista generalitate veniat id quod erat apud reū tpe petitionis. sed etiam tempore sententie. ff. de peti. here. si quo tpe. Jtē dic idē ee si nō possidebat aliqua, p tpe sententie sed si postea reptur possidere. ex quo declaratur rem pncipaliter petitam ad actorem pertinere poterit ex eantio peti super illis rebus nouiter possessis. exquo nūc, pbantur ptinere ad illam rem. et fiat hec petitio sine li. conte. t sic summarie scōm Jnno. hic. t dan' hoc nōt Jnno. in .d. c. conquerēte. vide ad hoc .l. iiij ff. de peti. here. et .l. si a te. ff. de except. rei iudi. t q̄ i eis nōt. Ex p̄dictis habes vnū modū defendēdi hāc generalitatem libelli. Alium modum ponit hic Jnno. in pncipio dicens. libellum incertum hic admitti. quia hec pertinentie petuntur hic tanq̄ accessoria. ut nō. s. de ordi. cog. c. cum dilectus. quasi velit Jnno. q̄ in accessorijs libellus potest esse generalis t incertus. sed tu limita et restringe hoc dictum Jnnocē. prout ipse nōt in .c. fi. de excess. pre. vbi dicit libellū posse esse incertum in accessorijs. quando sunt accessoria rei. i. quando talis est res que pncipaliter petitur que habet accessoria. ut est ecclesia vel hospitale habet enim votes suas et alia iura. t ad hoc allegat hoc. c. Idem qnando sunt accessoria actōni i iudicio

deducte. ar in interdicto vnde vi veniūt eiī ex natura
interdicti oia mobilia ⁊ imobilia ibi existentia ⁊ oia
dāna ⁊ interesse. ut. l. i. §. rectissime. ff. de vi ⁊ vi ar.
Et idem sentit Jnn. hic in verbo pertinētijs in fi. di
cēs q vbi ptinentie nō accedāt petitioni vel rei. nēce
est exprimere. iō dicit Jnno. hic q si quis petat om
nia bona alicuius nō e audiendus nisi ea exprimat. rō
q cum singularibus actionibus agatur nō posset fer
ri certa sententia que ferri debet in actionibus singu
laribus. sed quādo certum quid accedit petitioni si
cut est in dote statuta. ⁊ in iuribus parrochialib'. cer
ta dicitur sententia quod nō. Ex his habes tres
modos sustinendi hunc libellum. Primus ei gl. q
iudicium est hic vniuersale. q. petit hic vniuersa iura
eccle ⁊ sic sub noie collectiuo ex iuris dispositōe cō
prehendunt multa. Secundus est quia ptinentie iste
erāt accessorie petitioni seu rei principaliter pente q
de iure habet pertinentias. Tertius quia erant acces
sorie interdicto vnde vide quo hic agebatur veniunt
enim omnia accessoria ad rem principalem etiam si
non exprimantur. ut. ē. dixi. Ex his habes dare hūc
articulum. ⁊ materia ista generaliter explicatur. in. c.
ij. de libel. obla. ideo hic vltra non dico. ⁊ per Jnn.
in. c. tanta. de excess. prela. vbi ponit quedaz pulchra
dicta. in. c. certificari. de sepul. ⁊ in. c. conquerente. de
offi. ordi. Sed nūc quero quia admittit iste libell'
peto talem eccliam seu talē rē cū ptinētijs suis q̄d ve
niat appellatione ptinētiaz. Do. dicit Jnn. q veniūt
que statuto vel cōsuetudine vel lege deputata sunt ut
accedāt. ut in interdicto vnde vi statutū ē q accedant
etiaz mobilia ⁊ dāna. ē. eo. c. grauis. ⁊. l. i. ff. e. §. qō
aūt. ⁊. §. rectissime. ⁊ multa alia de quibus ibi nōt.
Itē hereditati accedunt omnia que in hereditate inc
niunt etiam si non fuerunt testatoris. ff. de peti. here.
l. itē veniūt. Itē petitioni ecclesia accedūt omnia que
ad eccliam pertinēt de iure cōsuetudine vel statuto ut
sunt iura eius prochialia. dos primo instituta. decie
⁊ huiusmodi. Castro aūt nigil corporale ē a iure de
putatum qō sit eius pertinentia. sed tamē ab homini
bus ⁊ eorum statutis consuevit castris certum terri
torium assignari. qō ibi in iurisdictione ⁊ datijs de
beat responderi. secundū Jnn. ⁊ hoc vltimū bñ nōt.
Et idem sentit Bar. in. l. i. ff. de dam. infec. vbi vide.
Hospitali autē fm Jnn. sicut ecclesijs. certa dos assi
gnari debet. cū ergo petit eccla vel castrum vel alia
consimilia cum pertinentijs suis. pdicta sic eis dpu
tata siue sint temporalia siue spiritualia, peti intelli
guntur ⁊ plus dicit Jnn. q si eccla habeat aliqua
tēporalia deputata nō mō pdicto fi spēali iure acqui
sita. tūc noie pertinentiarum nō veniunt sed tantū illa
que iure vel consuetudine vel statuto sunt deputata.
Fatetur tamen quosdam dicere contrarium. ar. c. cū
ecclesia. ē. de causa pos. ⁊ proprie. vbi dicitur q om

nia in iudicium veniant nisi ea de quibus specialiter
actum est ne venirent. sed Jnno. rēdet illud de
bere intelligi de his que sub petitione comprehendī
tur. quod non est hic quia verbum pertinere late pa
tet. ff. de verbo. signi. l. verbum pertinere. ⁊ p hoc
facit secundum Jo. an. ff. de pub. l. si ego. §. idem ait
de vsufruc. si titio. de pac. do. inter socerum. §. cum in
ter. de dam. infec. l. damni. §. si quis vicinas in fi. p ⁊
contra. j. de sen. ex. c. si ciuitas. li. vi. sed Jnnoc. limi
tat predicta secundum qualitatem persone petitoris
quia si episcopus petat ius episcopale in aliqua ec
clesia sibi subiecta cum omnibus pertinentijs suis ⁊
possessionibus non tantum veniet dos ꝛ omnia q̄
sum postea acquisita. Nam ius episcopale habz tam
in possessionibus acquisitis tempore fundationis q̄s
postea. omnia enim accedunt iure episcopali. Et eo
dem modo secundum eum si petat temporalia. i. rati
onem de temporalibus tanquā patronus de omnib'
rationem audire debet. ⁊ habent hec locum ut ipe di
cit vbi agitur petitorio. secus si ageretur possessorio.
quia tunc veniunt omnia. ratio patet ex predictis q̄
de natura interdicti vnde vi. omnia veniunt. hoc q̄
dictum est de patrono vt sibi reddatur ratio de tem
poralibus. dicit Hostien. non intelligendum de pa
trono laico. ad illum enim non pertinent temporalia
nisi quo ad denunciationem male administrationis.
⁊ tuitionez atq defensionem. ut ei subueniatur ne ver
gat ad inopiam ut patet. xvi. q. vij. filijs. ⁊ quod le
gitur ⁊ nō. in. c. nobis. ⁊. c. preterea. sed dic tu q̄ idez
sentit Jnno. ut apertissime ipe nōt. in. c. nos. de offi.
ordi. vbi vide sed non placet primum dictum Jnno.
quare enim non veniunt quocunq̄ iure quesita. quā
do aliquis puta tanq̄ rector petit sibi adiudicari ec
clesiam cum pertinentijs suis cuz si est rector ergo de
bet administrationem omnium habere. sicut quādo
petit episcopus ius episcopale cum pertinentijs i ec
clesia. certa inspecta qualitate persone vtriusq̄ iuris
dispositione non videtur differentia in adiudicatione
quesitorum iur. speciali. ar. de dila. littere. ⁊. c. fi. de
suc. ab intest. cum si. Jo. de lig. aliter distinguit enim
opi. cōmuniter non recipitur. Item ipemet Jnn. ali
ud sentit in. c. conquerente. de offi. ordi. ⁊. c. dilectus
de capel. mo. vbi sentit q̄ petēdo iura episcopalia ve
niunt tantum debita de iure communi. ⁊ nō iure spe
ciali. aliud sentit in. c. fi. de offi. archi. ⁊ doc. in. c. cō
stitutus de rdi. domi. ⁊ ibi per glo. ⁊ Jnn. ⁊ Jo. an.
qui cōcordando opiniones contrarias distinxit q̄ si
aliqua pcipiunt de iure speciali loco debiti iuris cōis
illa veniunt petendo simpliciter iura episcopalia secus
si illa non sunt subrogata in locū debiti de iure cōmu
ni. tūc eni veniunt debita de iure cōi tantum. Domi
nus. an. reducendo multa dicta doc. sparsa sic distin
guit q̄ aut petitio datur in materia que non potest

comprehendere nisi debita de iure speciali utputa qz illi q̄ petit nō debent de iure ꝓmuni. ꝛ tūc veniunt debita de iure speciali. de offi. archy. c. dilecto. ꝛ qō ibi nō. Inn. Aut ꝑt cōprehendere vtrogz iure debita. et tūc si debitū spāliter ē de iure cōi lz determinatio ē de iure speciali. ꝛ tūc tale debitū includit. exemplum ex nō. in. c. certificari. ō sepul. si ex toto ē de iure speciali succedit tī loco debiti de iure cōi ꝑ hz originē de iure speciali. ꝛ tūc si hz originaliter approbationem a iure cōi. ut dos assignata ecclesie uel hospitali ꝛ iduditur ut hic uolunt Inno. Si aūt ē omnino debitū de iure spāli ut qī ē debitū ex ꝓuilegio uel pacto uel sibi iure spāli ꝛ tūc si illud venit ut accessoriū ad debitū ō iure cōi. ꝛ tūc includit ut i. c. auditis. de ꝓscrip. ꝛ quod ibi nō. de denarijs sancti petri. Si vero illud venit principaliter. ꝛ tūc nō includit nisi verba sint ita latissime. q̄ hꝫ iportaret ut ē verbū ptinere, put uolunt hostī. hꝫ hec dicta dñi. an. ex toto nō placēt. ratio patebit ex statim dicēdis. vñ eēm i hac nouā opi. ut aliud sit petere simpliciter iura episcopalia. ꝛ aliud petere iura episcopalia cū ptinentijs suis. ꝛ aliud petere ecclias simplr seu cū earꝫ ptinētijs. ꝓximo cāu q̄ simpliciter petunt iura episcopalia si, pbatōes fiūt etiā generaliter ut si eps inducit ꝓ se ius ꝓmune si ē inferior, pbat simpliciter iura episcopalia sibi deberi. ꝛ tūc veniunt tantū ista iura episcopalia q̄ debentur de iure cōi tm̄ uel subrogata i locū illoꝝ debitoꝝ de iure cōi. iuxꝫ nō. in. c. ꝓquerēte. ꝛ. c. cōstitutus. ꝛ hꝫ cāu intelligo pro dicta docto. ibi. In indubio enī generaliter loquēdo ꝛ pbando restringunt ad ius coear. in. c. in p̄sentia de, pba. Aut petunt iura episcopalia simpliciter ꝑ probant multa iura ep̄alia vltra ius cōe. ꝛ tunc dico oia venire. siue statuto siue ꝓsuetudine siue dispositione spāli. illa sunt iura ep̄alia. exquo, pbātur, debita Rō ē. qz itentōez dubiā ambiguā ꝛ generalē actoris interp̄tamur largissime scōm fauorē suū dūmodo pbātones postmodū sint clare apte. vñ ꝑt dicē actor ego intellexi ita largissime, put dixerūt testes. satis enī ē q̄ ex largissima significatōe poterāt illa ꝓsequi. hec ē theorica Bar. in. l. si qs intentōe dubia. ff. ō iudi. Et optime facit ibi tex. scōm illā lect. ad idē. c. cō statutus de reli. domi. iuncta glo. ubi libellus largissime interp̄tatur. ꝛ in. c. in p̄ntia. de, pbat. naz ibi ex generalitate, pbationis non libelli succubuit actor facit l. solemus. ff. de iudi. ꝛ. c. cū ecclesia. de cī pos. ꝛ propie. oia enī veniūt i iudicio que p̄nt ex verbis cōprehendi. ꝛ sic pōt saluari opi. ꝓtraria quā hic refert Inno. Si aūt petunt iura ep̄alia cū ptinentijs suis. ꝛ tūc oia veniūt etiā ex significatōe non ita larga. ut uolunt hostī. ꝑ in ꝫ differt iste casus a p̄cedēti. qz si ꝓmo cāu sit ꝓdēnatio simpliciter i iurib⁹ episcopalib⁹ aliter nō facta, pbatōe de iure spāli nō fiet executio i illis dum tamen q̄ debēt de iure cōi. ꝑ si fit ꝓdēnatio i iurib⁹ epalibus ꝛ ptinentijs tūc fiet executio i oib⁹ que, pbātur summarie eē iura ep̄alia uel ad ea ptinere sic dicim⁹ i sibi i petitōe hereditatis ꝛ ꝓdemnatōe secuta ut. l. iij. ff. de peti. here. ꝛ qō. s. dixi. ꝛ qō nō. Inno. i d. c. cō querēte. si vero petita fuit ecclesia simpliciter puto q̄ oia qualitercūq; ptinētia ad ecclesiā veniāt, nō principaliter ꝑ accessione. qz ut ō. dixi ecclesia est qd vniuersum ꝛ omnia bona possessa p̄ ecclesiā sequunt eā. sic in petente hereditatē, veniūt oia bona spectantia ad hereditatē lz alit nō specificent ut. l. ita veniūt. ff. ō peti. here. Itē si monasterū apprehendit possessionem alicuius tanqz monachi, ꝑ ꝓsequēs apprehendit possessionē sine alia apprehensione reali omniū q̄ habebat ingressus ut nō. glo. in auc. si qua mulier. canon i zata. xix. q. vl. ꝛ etiā glo. accur. in dicta auc. facit qō nō. in. c. in p̄ntia. de, pba. facit regula accessoriū. ō regu. iu. li. vi. sicut vidē⁹ i multis iurib⁹ q̄ simpliciter fit restitutio uel adiudicatio uel petitio ecclesie uel collatio aliter de bonis ip̄ius nō facta mentōne. qz illa trāseūt ꝛ veniūt accessorie ad ecclesiā. ut i. c. ꝓquerente. de resti. spo. ꝛ. c. in lr̄is. ꝛ. c. Itē cū qs. ꝛ. c. cum venissent. eo. ti. cū multis similib⁹. ad idē. l. si adoptauero. ff. de p̄ca. vbi ō qz si adoptauero eū q̄ p̄cario possidet, ego ꝙs p̄cario possidebo. ꝛ. l. arrogato. ff. de adop. bona eni sequunt possessorem Ex hꝫ infero q̄ verbū cū ptinentijs ꝛ possessionib⁹ suis ꝛc. nihil hꝫ casu addit, qz exprimit qō tacite inerat sicut i sibi no. bar. in. d. auc. si qua mulier ubi dicit paria eē q̄ qs ingrediat religionē simpliciter offerēdo se. vel offerendo se cū suis. qz tacite offerendo se sua videbātur oblata accessorie. dico tm̄ q̄ veniūt bona scōm qualitatē petitoris. nā si eps petit sibi ecclesiā adiudicari. veniūt bona respectu iurium ep̄aliū. si sacerdos tanqz rector, tūc veniēt bona respectu administratōis, ꝛ idē in similibus ut sentit hic Inn. i cōsiderāda p̄sona petitoris. ꝛ hec nō qz puto satis vera ꝛ clara. Dz q̄ro qualiter, procedet circa ptinentias cū actor dicat aliq̄d ptinere seu esse de ptinentijs ꝛ re⁹ negabat Io. ista gl. in ỹ. sed qualiter dādo theoricam q̄ in principio iudicij accipimus id qō vile est actori In medio vero equaliter, p vtroq; ꝓsumimus In fine vero, p reo. quasi velit dicere q̄ libellus dz largissime interp̄tari i fauorē actoris, ut oia veniāt que p̄nt venire ex significato verbo nū ꝑ in fine fit interp̄tatio, p reo. i. nisi actor, pbet intentionē suā re⁹ absolvendus ē. vñ dicāt actorē debere declarare i, processu que sunt ptinentie alias nō fiet executio Jo. cal. dicāt q̄ in quacūq; pte iudicij, ꝑponatur p actorē, semp fiet interp̄tatio, p eo ar. in. l. pompo. ff. de ver. obli. Dz tu aduerte hāc Bar. facit mentionem de hac theorica glo. in. l. si qs intentōe. ff. de iudi. ꝛ dic eam esse trusam. ꝓdudens q̄ siue actor, ꝑponat siue re⁹ semp debem⁹ accipe qō ē vile, ꝑponenti ex q̄ verba hꝫ patiūtur. ꝑ si probatio illius, ꝑpositōnis

est ambigua tūc nō ꝓdest ꝙ dubia ꝓbatio ñ relevat
ꝓbantē. c. in pītia. de ꝓba. ꝛ l. neq; natales. C. ō ꝓ
ba. nec valet si ꝓpōnēs dicat sic intellexisse qz testes
sic intellexerūt. sec' qñ ꝓbatio ē clara ꝛ apta qz tunc
pōt dicere ego sic intellexi ꝓut testes dixerūt. pōt eni
suā intētionē declarare ex q̄ verba patiunt ꝛ probatō
ē clara Et ita debet intelligi. l. si qs intētōe. alle. i gl.
ꝛ alia ūra que hic subijciunt in gl. ut. d. c. in pītia. ꝑ
quo ad terminos questionis gl. dicendū ut colligitur
ex p̄dictis. nā in iudicijs vniversalibus nō cōpellitur
declarare in processu ꝑ si sequit cōdēnatio ita genera
lis ꝙ tunc satis erit tpe executionis ꝓbare illud ē de
ptīnētijs ut in. c. inter dilectos in fi. de dona. ꝛ. c. aū
venerabilis de ꝛdi. domi. ꝑ in alijs iudicijs procedit
gl. ut fiat declaratio in ꝓcessu ꝙ de quo dicēdū ē ut ple
ne dixi in. c. ij. de libel. obla. ꝛ ꝑ Inn. in. c. cōqueren
te. de offi. ordi. Quero hic ꝓ ptē hospitalis ꝓpo-
nebat qz diutius hec possiderat ꝙ an sufficiat ꝓbare
qz q̄q; possederit ad effectū cōsequēdi restitutionē.
Glo. in. v. diutius. qz nō. secus dicat in dño. quia ibi
sufficit ꝓbare qz fuerit dñs ꝙ ad hoc ut habeat ꝓ dño
secus in possessione. ꝛ reddit diversitatis rōem. quia
dñium nō ita de facili ꝓdit sicē possessio Et hāc opi.
gl. tenuerunt Jo. tan ꝛ gof. ꝑ Jo. an. dicat qz salua eo
rū pace hec rō nō cōcludit id ad qđ induc'. Nā eni
sequit facilius ꝓdit. q̄ si possedi. nō ꝓsumor possidere
hoc etiā tenet Host. qui sequēdo opi. pla. ꝛ hu. dicit
qz q̄uis possessio facilī' amittit q̄ dñium. is tñ qui
ꝓbat semel se possedisse ꝙ adhuc ꝓsumit possidere ni
si cōtrariū ꝓbet. ff. de acqui. re. pos. l. iij. §. in amittē
da ꝛ sequē. ꝛ. §. qz si seruus ꝛ facit tex. ibi nam cōstat
possidere nos ꝙ donec aut nr̄a voluntate decessimus.
aut vi dejecti fuerim'. ergo qui hoc dicit hoc ꝓbat. ff
de proba. l. eū qui. Nā si dico qz nūq̄ habui animū
amittēdi possessionē. magis credendū ē mihi q̄ alij ꝙ
ex quo de animo meo queritur. ff. de homi. c. signifi-
casti. ꝛ hāc opi. finaliter sequit hic Jo. an. ꝙqua facit
i. nō ignorabat. C. ad exhiben. ꝛ. l. si creditor. C. de
pigno. act. ꝛ j. e. c. olim ut in fi. Et maxime hoc ꝓce
dit scōm eū in facto recti. Refert tñ quoscā distinguē
inter possessionē vetustā ꝛ recentē. Alij ut Odolf. di
stinguūt inter eū qui asserit se possidere ꝙ ꝛ eū qui ne
gat. ut ꝓmo casu ꝓsumat possidere ꝙ secūdo ñ ꝙ cuz negan
do appareat eū habere animū dimittēdi possessionē
hoc etiā ponit gl. in. l. sine. C. de proba. ꝛ vide quod
nō. in spe. de actio. ꝛ petiti. §. sequit. v. q̄d si ago ꝙ ꝛ ō
peti. ꝛ pos. §. i. quid si peto Dñs anto. colligendo di
cta legistaꝝ ꝛ canonistaꝝ sic distinguit. si allego hodie
me possidere ad mei cōmodū eo qz possedi ꝙ ꝓsumor
possidere. nisi aliter ꝓbet' rōnib' ꝑalle. ꝛ hoc credit si
ue sit mobilis sive imobilis res. licet quidā dicant se
cus ēe in re mobili. de quo in spe. in ti. de peti. ꝛ pos.
§. i. v. quid si peto. licet enim scōm eam possessio rei
mobilis sit vilis ꝙ ꝛ abiecta. ꝛ de facili perdat ꝛ citius
q̄ imobilis. ut. ff. de acqui. pos. l. si rē mobilē nō tñ ꝓ
sumit ut ꝓdat nisi aliqđ accedēs det qđ nō ꝓsumit ni
si ꝓbet. Et hec vera nisi det aliqs actus intermedi' ꝙ
aptus ad ꝓuationē possessionis ut nō. ē. de cā pos. ꝛ
ꝓpte. c. cū eccla. si vero allego me nō possedisse sed
possidere altero allegante me possidē. ꝛ tūc si habeo
cām possidendi ab eo ꝓsumor possidere. C. ō pig. ac.
l. si creditor. vbi creditor ꝓsumit possidere pign' nisi
ꝓbet se ꝓdidisse. ꝛ si nō habeo ab eo cām ꝙ tūc si possi
debā tpe lit. cōte. hodie ꝓsumor possidere ꝙ vel dolo ō
fisse possidere. C. ad exhiben. l. nō ignorabit. si non
ꝓstat me possedisse tpe mote litis ꝙ ꝛ nego me possidē
dicēti incūbit onus ꝓbandi. qz solo aio illā ꝓdo ꝛ qz
de aio meo i possidendo solū mihi credit ꝙ de homic. c.
significasti. nō glo. insti. de act. §. si itaqz. hec in effe
ctu ponit bar. in. l. sine. C. de ꝓba. Ex his infert qz
si nō vinat ille qui possidet ꝓsumit vsqz ad diē mortis
possedisse. sive heredes neget sive asserat ꝙ qz ipi non
possunt declarare animū defuncti. ut nō in. l. pomp.
scribit si frumentū. ff. de rei ven. ꝛ. l. iter stipulantē. §. i
ff. de v̄. ob. ꝓ Bar. Assunt enī ib cāu ꝓsumptiones. ē.
posite qz mutatio voluntatis tāqz accidēs. nō ꝓsumit
nec iactatio rei ꝛ inaꝝ. Itē volunt dñi de rota dec. ex
vbi dicūt qz si ꝓhibet aliquē possedisse beneficiū i ui
ta sua. qz usqz ad mortē ꝓsumit possedisse. qz mortu'
nō negat ꝙ ꝛ qz nō pōt haberi ꝓ confecto nuda vo
luntate de renū. c. admonet ꝙ nec ē habit' ꝓsumptio ꝓ
dicit. c. sup hoc. de sol. c. fi. p̄dicta mihi placent nisi
quo ad vnū membrū. videlicet vbi dicatur qz si nego me
possedisse nec habeo cām ab actore. nec probatur me
possedere tpe lit. cōte. qz nō ꝓsumor possidere licet ꝓ
bet me olim possedisse. hoc eni non puto ꝓcedere. sal
tē in re mobili. saltē rōne detentionis. licet eni solo ani
mo possit desinere possidere ꝙ tamen solo animo non
desinit detinere. sed requirit factū qz nō ꝓsumit nisi
probet. ut. ē. dictū est. maxime in ꝓiudicium alteri
us ar. regule semel. de re. iur. li. vi. Alias aūt magnū
ꝓiudicium posset actori generari cū res mobilez pos
sit reus occultasse aū lit. ꝓte. nūc negaret se possidere
ꝛ probatio forte cēt actori ipossibilis ꝙ nec hz forte ac
tor aliā actionem ꝑsonalē cōtra eum. sed in re imobi
li nō ē tantū ꝓiudicium. qz si tu non possides nec de
tines remanet possessio vacua ad quā dominus po
test habere ꝓpria auctoritate recursum. iuxta nō. ꝓ
Inno. in. c. querelam de elec. facit ad predicta i arg.
l. ciuili. C. de fur. Et ex predictis concludit gl. hic nō
bene dicere in eo qz sentit non sufficere ad consequen
dum restitutionem ꝓbare possessionem de preteri
to ꝛ eam allegare de presenti. ꝛ maxime contra glo.
facit dictum. c. olim. iij. j. eo. c. qualiter ꝛ quando. ij.
de accusa. ubi dicit qz agens hoc interdicto. dz pro
bare se possedisse illud de q̄ fuit spoliatus ita qz dico

est de substantia scōm eū: all'. l. i. §. interdictū aūt. ff. de vi ↄ vi ar. dico eni ꝙ satis ꝓbat se possedisse tpe spoliatōis. exquo, pbat ꝺ antiqua possessione. ↄ nūc allegat possessionē tpe spoliatōis qꝺ ꝓcedit etiam respectu pūcri, pbāde ut nō. bar. in. l. celsus. ff. de vsuc. Nec obstat. §. interdictū aūt solū eni dicit ꝙ ꝺ interdictū dat ei ꝺ cū deiceret possidebat. ꝑ iste tā pūmit possedisse tpe spoliatōis exquo, pbat possessionez p prius: ↄ posset saluāri dictū Jnno. ꝙ dies est ꝺ substina scz in effectu: qz oportebit, pbare ꝙ illa die possidebat. scz vere uel pūmptiue. Quedā eni sunt que ipo facto, pbam' ꝙ nō, pbat ꝓtranū ut nō. in. l. i. C. de fi. instru. ↄ iure aste. fil. li. x. ↄ p hec habes hūc artitulū vtilē plene examinatū. Et si vis saluare gl. posses dicere ꝙ non sufficeret, pbare: ꝙ qūqz possederit uli, pbet spoliatio: qz duo ꝺz, pbare restōem petens scz possessionē ↄ spoliatōem: ut in. c. ꝓsultatōibus. ꝺ offi. dele. vñ licet, pbando possessionē deꝰ ꝑterito pūmatur ꝓtinuatio possessionis p ꝺ tñ non, pbat spoliatio. ↄ hoc volunt glo. relata ad petitōem actoris qz solū faciebat mentōem ꝙ ille possiderat. Rō tñ glo. est falsa Secꝺo principaliter nō. ex gl. ꝙ petēti rē ratōe dñij: sufficit, pbare dominiū de ꝑterito. qz olim dñs hodie pūmitur dño. Jdem Jnn. in. c. nouit, ppe finem. de iudi. ↄ pbat in. d. l. fine. C. de, pba. ↄ sic nōt sufficere, pbatōem ꝓducere pūmptiue. pūmptōe tñ iur. qualis ē ista sic dicam' in dcō testis ut no. bar. in. l. i. ff. si. cer. pe. al. secus p. c. in pītia. de, pba. hec vera indistincte scōm oēs: qñ allegat se dñm. qz deserio animi nō pūmit nisi, pbet. maxie qz nō presumit quis iactare suū. de renūtia. sup hoc ↄ. l. cū ꝺ indebito ff. de, pba. si vero ꝓstat ꝙ olim fuit dñs ꝑ nunc negat se ee dñm. dic fm dñm an. ꝙ si ꝓstat eū nūc possidere adhuc pūmit dñs. qz solo animo nō pōt ꝑdere dominiū retinēdo possessionē. ut. l. si quis vi. §. dīa. ff. de acqui. pos. Si vero negat se dñm ↄ possessorē. uel ꝓstat ꝙ nō possidet pūmit nō dñs. ut ꝺ. §. dīa: cuz nuda volūtate retinēdo possessionē possit dominium hīe, p dicto. hec vera sunt i his q̄ nuda voluntate pīt pdi. nt in rebus ꝑuatis. In bīficialibus idē quo ad pīdicaū negātum ꝑ non sufficit ut in. c. admonet ↄ in. c. qꝺ in dubijs. de renū. semel ḡ bīficiat' semp pūmitur bīficiat' nisi, pbetur ꝓtranū: qz i pditōe requirit factū extrinsecū: qꝺ ñ pūmit de offi. dele. cuz in iure. ff. de, pba. l. ei qui. Sed an dñs pūmat possidere. do. an. ꝙ nō. optet eni ꝙ probet possessionē adepta fuisse. facit. l. traditōib'. C. de pac. ↄ. l. cum res C. de, pba. Ego allego tex. valde nō. in. c. olim. iij. J. eo. ubi, pba. ꝙ ep̄s nō fundat intentōez suā ꝺ iure cōi i dyocesi sua respectu possessionis cz sec' respū, ppietatis. ul i. c. cū venerabilis. de reli. do. cum si. Nihil oi hz cōmune, ppietas cū possessione. ut. l. naturaliter. §. nihil cōe. ff. de acqui. pos. vno ergo posito non ponit reliquū. qz ex sepatis nō fit illatio i. c. ij. ꝺ trāsla. pla. ↄ. l. neqz natales. C. de, pba. Sed q̄rit an possessor pūmatur dñs? Glo. in. l. ꝺdā in fuo. ff. de ꝓdi. instī. dic ꝙ si vtebat ut dñs presumitur eē dñs ꝑ gl. aptā? cōtranū in. l. cū res. C. de, pba. sentit i. l. ij eo. ti. ꝑ tu plenissime de hac materia vide p bar. i. d. l quidā i suo. ubi iter cetera dicit: ꝙ si dñium principaliter deducit nō sufficit sola possessionis ꝓbatio ↄ hoc ē verissimū: ↄ, pbatur in d. l. cū res. ↄ. c. fi. de cā pos. ↄ, ꝓprie. ↄ in. l. fi. C. de rei ven. p hoc. s. dixi in ꝓtece dēti. q. Jmo plus dicit Jnn. in. c. illud. i fi. ꝺ pūm. ꝙ si quis ꝓbaret ꝙ domū uel possessionē aliquā possedisset aliquanto tpe p sua: ↄ sup hoc haberet famā vicinie. ꝙ p hoc nō ꝺz obtinere sup dño ꝑ ꝺz proba re legitimū titulū: ꝙ singlr nōt. sentit eni ꝙ possessio aliquo tpe ptinuata tanqz a dño etiā cū fama vicinie de dño: nō, pbat dominiū. Idē tenēt do. de rota dec. cccxxvi. ubi dicūt ꝙ si vendico castz rōne dñij. uel quasi: ↄ pbo p testes ꝙ pater meꝰ possedit dū vixit. ↄ habitus ↄ reputatus fuit, p dño publice cōiter ↄ notorie nō sufficit ad obtinendū nec i rei vendicatōe. nec i publiciana In rei venditōne nō. qz p hoc nō, pbatur dominiū: nec fama ē sufficiēs, pbatio ut nō. in. l. iij. ff de testi. in. c. venēs. eo. ti. iij. q. iij. §. Jtē sepe. Neqz in publiciana. qz ad quasi dominiū requiruntē quatuor scz ꝙ probetur titulus habilis ad trāsferendū dominiū. Jtē traditio. Vera possessio. Et possessionis admissio. ff. de publi. l. i. ij. ↄ iij. ꝑ totū: ↄ vide de ista publiciana. in. c. abbate sane per glo. de re. iudi. li. vi Ultimo circa istā materiā pōt queri an ex detentatōe presumat possessio? dicendū ꝙ sic ut nō. Jnn. i. c. cū olim. ij. de ꝑuile. ubi dic ꝙ detinēs pūmit possidere Idē tz Jldau. in. c. literis. s. eo. ti. ↄ ꝑ hoc ut lit. non ꝓt. c. qm̄. §. qꝺ si sup. qꝺ procedit etiā in dicto testis ut si dicat ꝙ vidit talē detinere presumitur ꝙ possidebat. nā officiū testis ē deponere sup facto: scz ex facto oritur iuris presumptio. qꝺ tz bar. in. l. stipulatio ista §. hij qui. ff. de v. ob. ↄ pau. i dicto. c. in literis. ↄ hec nō. Ex his omnibus habes quinqz an olim possessor hodie presumitur possessor. ↄ an olim dñs hodie presumatur dñs. ↄ an dñs presumatur possidere ↄ vtz possessor presumatur dñs. ↄ an detentor presumatur possidere. Opp. ꝺr hic ꝙ vtraqz ꝑs, ꝓduxit testes. videtur eni ꝙ solū actor debeat audiri: qz restitutionē petens nō tenet respōdere aduersario añ restitutōnem in. c. fi. de ordi. cog. Voluit glo. in v. ꝑs. ꝙ reus hic defendebat se sup possessorio: non aūt aliqd de nouo petebat: ↄ ponit multa exempla Item scōm Goff. hic poterat epūs probare ꝙ ipse possidebat tē pore quo aduersarij dicebāt se eiectos. Et regulariter dic ꝙ admittitur omnis exceptio detrahens iuri agēti possessorio. ↄ multe alie exceptiones admittuntur contra agentem possessorio. vide bonam glo. iij. q. i.

in summa. ⁊ in. c. ex insinuatione de. pau. ⁊ in spe. ō pe ti. ⁊ pos. §. i. ⁊ qō plene dixi i. c. i litteris. ⁊. c. itē cum q̄s. ō. eo. hec. pceduntintelligēdo q̄ hic agebat pos sessorio tm. ꝑ Hosti. qui intellexit q̄ hic fuerit actū su p petitorio ⁊ possessorio dicit. q̄ hec glo. dicit cōtra tex. in q̄ dicit q̄ sup vtroq; agebat. ⁊ exponit ibi tex. testes, pduceret tē. q; fratres, pduxerūt sup eo q̄ spo liati erāt ⁊ q̄ ad eos spectabāt petita ep̄s vero super eo q̄ erant in dioceli sua ⁊ ip̄e rōnabiliter possidebat Ego dico q̄ lec. glo. magis applaudat littere lz enim sup vtroq; cā fuerit cōmissa. tm fratres vident ⁊ trasse iudiciū possessoriū dūtaxat. ⁊ hoc clarius liquet ex verbis sententie secundū que interp̄tamur libellū du bium. ut nō. i. d. c. inter dilectos. de fi. instru. Op. ⁊ videt q̄ licet iste ep̄s nō spoliauerit tamē satis ē ip̄s possidere rē innasam. q̄m in rebus ecclesiasticis agi pōt possessorio cōtra quālibet possessorē. iij. q. i. rein tegranda Itē quilibet possessor pueniri pōt iudicis officio. ar. de appel. c. bone. Jo. gl. in ỹ. interdictum sentit istos fratres succubuisse. ppter ineptā petitiōz seu actionē. q; nō debebāt itētare interdictū vnde vi cū hoc cāu nō haberet locū. ꝑ debuissent agere reme dio canonis reintegrāda. vel officio iudicis. Nō. bene ex ista gl. Primo dū sentit q̄ cōtra singularem successorē succedentē in vicīū cōpetit interdictū vnde vi. ⁊ sic sentit q̄ in cāu. c. sepe. i. e. agat interdicto vnō vi. ꝑ tu dic de hoc ut plenū dicet in illo. c. sepe. Secōo nō. ex gl. q̄ cōtra possessorē qui nō spolianit pōt agi p eū qui possessionē pdidit. officio iudicis. ad conse quendā possessionē. vide tamē oīno Hosti. in. c. acce dens. i. supra ut lit. cōtes. ⁊ qō ibi dixi. ⁊ p Inn. i. c. post electionē de cōcess. preben. circa fi. Tertio nō. ex eadē gl. q̄. c. reintegrāda inducit specificū remedium circa recupationē possessionis sepatū ⁊ distinctū ab alijs remedijs possessorijs. Et sentit gl. ista q̄ istud remediū cōpetit dūtaxat p rebus ecclesiasticis. ſ Inn. tamē aliter sentit hic arca intellectū illi. c. Ego alias in facto cōsului sup intellectu illi. c. Ideo aduerte la tius ⁊ clarius ceteris scribentib. q; iste punct ē q̄ tidianus. Reperio enī in hoc tres p̄ncipales itellect Primus colligit ex dictis Inno. hic vbi videt uelle q̄ ille canon nō inducat specificū ⁊ nouū remedium. sed ē declaratori ⁊ approbatori alioz remedioz ut sic volens agere possessorio agat iudicijs alias cōpe tentibus. ut si dolo pdit agat actōe de dolo. si metu. actione qō me. cā. ⁊ sic de similibus nō. aūt agere po test conditione ex illo canone. ⁊ sic intelligit Hosti. di ctū Inn. Et quāq; iste intellect cōmuniter nō recipi atur a doctoribus. maxime q; ipemet Inn. sentit cō trariū in. c. sepe. i. eo. ⁊. c. queredam de elec. attamē p hoc intellectu multum facit iste tex. hic enim simpli citer fuit actum ad restitutionez nec fuit expressuz no men alicuius interdicti seu actionis. ⁊ tamen q; non consistit istum episcopum spoliasse vel spoliari man dasse seu spoliationem ratam habuisse. pronunciatū fuit contra actorem quia non habebat locum interdi ctum vnde vi. ⁊ sic videtur q̄. c. reintegranda non in ducit specificum remedium possessorium cōtra quem libet possidentem. al's isti fratres hic obtinuissent cū c. reintegranda precesserit. c. cum ad sedem. ⁊ papa videtur hic innuere q̄ pro possessiōe recuperanda cō petit dūtaxat interdictum vnde vi. nam si bene pōde retur iste tex. in modo agendi eque poterat; compre hendi p̄dicio. c. reintegranda. si induceret specificuz remediū. sicut interdictū vnde vi. Item pro isto intel lectu fortius adhuc stringit. c. sepe. i. eo. vbi papa in duxit nouum remedium possessoriū cōtra rigorem iu ris ciuilis. in odium eius qui scienter successit in vi cium ⁊ hoc propter piculū animaz ne actor q̄ de ctu, pbationis dominū pdat ius suū in effectu. ut ibi dicit. si ergo. c. reintegranda induxisset specificū ⁊ ge nerale remediū ad possessionē recupandam. non erat opus remedium. c. sepe postea introductum. cū illud cōprehenderet sub illo canone antiquo ⁊ tamen tex. in preall. c. sepe apte videt innuere q̄ tpe illius. c. nō erat proditū remediū possessoriū contra nō spoliātz etiā si scienter successit in vicium. sed soluz procedebat secundū rigorē iuris ciuilis. quāq; colorate respōde ri posset. Papā illud remedium. c. sepe iduxisse pro pter opiniones que erāt sup intellectu illius. c. reinte granda. sed hec responsio facillime tolli pōt. q; papa debuisset ⁊ facilius potuisset declarare intellectu illi c. reintegranda. q̄s inducere illud remediū ca. sepe. cū longe melius fuisset, puisum declarando intellectū il lius tex. q̄s inducēdo remediū illius. c. sepe. Item q; papa aperte videt innuere. in. d. c. sepe. q̄ nullū reme diū tūc cōpetebat. Itē pro hoc facit principium. c. re integranda dum dicit omnia reintegranda, spoliatis ⁊ electis ep̄is. ⁊ sic dūtaxat in prin. facit mentionē de spoliatione super qua prius prouisum erat. vnde non ē verisimile q̄ voluisset introducere nouum remediuz ex quo incepit a cāu alias prouiso. ⁊ hoc quo ad pri mum intellectum illius. c. Secūdus intellect principi palis illius. c. dicit ex dictis Inn. secundū q̄ alij alī ter intelligunt Inn. ut hic refert Jo. cal. videlicet q̄ c. reintegranda collegit omnia remedia sparsa in iure ⁊ collegit i vnū ⁊ cōiūgit ea vt sic sufficiat probari ac tori illud propter qō aliquo iuris beneficio possessio venit restituenda. ut sic nō introducat remediū de no uo sed cōplectat oia remedia antiq̄ ⁊ p illo intellectu possint adduci nō. per Bar. in. l. i. ff. ad. l. fal. vbi di cit q̄ statutū loquens in materia iuris introducit sal tem actionem de nouo ⁊ huic intellectui videtur ap plaudere littera illius. c. reintegranda. ibi enim expri muntur ea super quibus alias erat a iure prouisum. Et licet ibi subijciatur clausula generalis dum dicit

p qualscūq iniustas cās rē. dz intelligi de silibus ex pssis. nā clausula generalis sequēs itelligit scōm spe cies pcedentes i cle. nō pōt de. pau. in. c. ledes. de re scrip. r. l. fi. §. cui dulcia. ff. de vi. trī. r ole. le. Ter a' pncipalis intellectus illi'. c. est. ut inducat nouū r specialē remediū possessoriū ptra quālibet possesso rē etiā nō vitiosum. r iste intellect' videt hodie cōis. r dz eū glo. hic r i d. c. sepe. r ibi dare dicāt pōtōem illi bus canonis ppetare cōtra quālibet possessorem etiaz ignorantē. r idē ibi Inn. in. c. qrelā. de elec. Goff. in summa. e. ti. §. r scēdū. r i pall. c. sepe. r idē archyd. in. d. c. rēintegrāda ibi Host. b r i summa. e. ti. § iij. v. p pōtōe. Idē Jo. cal. r anto. de bu. Joh. de lig. r fere oēs sequātes r maxime bar. i duob' locis. in. l. fi. C de furtis. r. l. remqz. ff. de acqui. pos. r in. l. si colono C. de agri. r cēli. li. xi. Et quanqz iste intellect' videat durus. p ea q dixi. s. in pmo intellectu attamē qz mi nime sunt mutāda q certā interptatōem semp habu erūt. l. minime. ff. de legi. r. c. cū dilect'. de cōsue. nec de facili discedi dz ab eo qō diu equū visum ē. ar. i. l. in rebus. ff. de cōsti. ptici. r qz al' sic practicatū extitit ut nōt lapus sua allegatōne lij. a qua practica recedi non dz. cū de interptatōe legis queri. ut. l. si de inter pretatōe. ff. de legi. quapropter i cōsulādo uel iudicā do nō est ab hoc intellectu recedendū ar. c. ne innita ns. de cōsti. r p hoc itellectu inducit pmo equitas q i rebus dubijs fuanda ē. de transac. c. fi. r. l. placuit C. de iudi. nā cū difficillimū sit pbare dōium ut nō. i. l. cū res. C. de pba. durū ē qz cadenti a possessiōe p sertim ecclie nō cōpetat aliqō remediū possessoriū cū forte trālinerit p multas man'. maxie cū succurra t ecclie indicis officio etiā si p negligentiā pdidit pos sessionē. ut in. c. accedens. pall. ut lit. nō pē. scōm no tabilē itellectū Host. p hoc facit etiā verba illius. c rēintegrāda. ibi quacūq cōditōe tpis uel captuitatū rē. r ibi p qualscunqz iniustas cās rē. que verba non sunt solū declaratoria r cōplectoria s etiā dispositiua r generalia nouū r generale remediū inducētia. debēt insup verba legis itelligi ut aliquid inducāt r non in casu alias p multa iura, puto. ar. in. l. qz labeo. ad car bo. r. l. domitī'. de testa. r. l. i. ad municī. in fi. facit q de. ned yo. c. rursus. r. c. cū i iure. de offi. dele. i decisa Itē multū coadiuuat hūc itellectū. c. cū ecclesie. iij. q ij. ubi tex. innuit oia esse restituēda que cōtra volūta tem rectoris possidentī. r p verbū legib' ibi positum videt se referre ad. c. rēintegrāda. r similia iura. Non ob. c. istud qō allegāt. p cōtrario i pmo itellectu, pt eni intelligi qz libellus hic expsse cōcludebat ad iter dictū vñ vi. lz nō dicat hic tex. qz b ñ referūt vba for malia libelli, qō satis dici pōt ex verbis pape. dū se restringit in probatōe suie qz nō erat hic locus inter dō. vñ vi. Ad. c. sepe. qō magis obstat r fortiter vr get. pōt dici qz pcedit generaliter i quocūq foro iter quoscūq agat r hoc rōne peccati qō satis videt in nuere ista lītera s. c. reintegranda procedit spāliter i rebus ecclesiasticis seu clericoz ut vult hic Jo. cal. et sentit hic glo. r Jo. de lig. lz dōs an. dicat hic qz nō videt cāz his restringen tē illud. c. cū generaliter loquā tur r ordinet ad finē corrigendi peccatū Ideo scōm eū esset illud. c. fuandū in foro cīnlī. pro hoc qō nō. glo. in regula possessor de re. in. li. vi. dato eni s'm eū qz loquatur illud. c. in epis. nō tñ ad illos dz restrin gi cū eadē rō sit in alijs nec sit illud ius correctiuum p noue spē inductuū. r hoc idem volnit bar. i. l. si co loni. C. de agri. r censi. li. xi. allegat Inn. Jo. an. hic sed dz allegare i. c. sepe J. e. vbi hoc sentiūt p hoc di cum mihi indistincte non placet tum quia illud. c. sepe. tūc fortiter obstaret inducēdo ut. s. tū qz cessat rō sua ubi ageretur cōtra bonafide possidentē. i quo cāu cessat peccatū. Nec ob. principiū ultime. c. rēnte granda. lz eni in principio faciat tantū mentōem de spoliatis r ejectis postea tñ i medio loquitur de pdē tibus possessionē quacūq cōditōe r cā iniusta ar. in. l. qui filiabus. ff. de le. i. Sed circa istū vltimū et cōem intellectum restat dubiū. an agenti cōditōe illi us. c. rēintegrāda incumbat onus pbandi iniusticiaz amissionis an sufficiat probare se antiquit' possed se. Et videtur pmo qz debeat probare iniustā causaz amissionis qz illud. c. fundat intentōez sup suā iniusti cia ergo agens ex eo dz probare illā qualitatem que videt cā sue intentōis ar. c. pisanus j. eo. r eoruz que nota. bar. in. l. i. ff. qō vi aut clā. r. l. hoc iure. ff. de v. ob. r Inno. in. c. sup his. de acca. ar. optimū in. l. fi. C. de rei uendi. nō eni tenet quis restituere etiā rē alie nam nisi fundāti intentōis suā ut ibi. cōtrariū tñ aper te sentit Inno. valde notāter in pall. c. sepe. ubi dicit qz si aliquis possidebat bona fide. r alius eandē pos sessionez occupat bona fide, nisi constiterit possesso rem bonefidei iuste possessionez amisisse fieri dz resti tutio possessionis etiam nō probata spoliatōe. C. de agri. r censi. l. si coloni. in auc. de māda. prin. §. etiam iij. q. i. rēintegranda. r hoc dicit notandū pro possessoribus ecclesiarū qui amittūt earū possessionem nec pōt probare canonicā institutōem. r sic apertissime sentit qz non incūbit actoribus onus probandi iniusticiam amissionis s qz presumatur eoipso qz nō probatur cōtrarium ad idez qō nō. in. c. lz. de proba. r p bar. in. l. celsus. ff. de vsuca. ubi dicit qz in quolibet possi dente presumitur bona fides nisi alius possessor an tiquior appareat. ille eni pōt dicere qz tuū nō erat rē. ut. l. fi. C. vñ vi. hoc tñ limita, put ipse bar. notanter posuit in d. l. fi. C. vñ vi. in fi. Et sic exquo probat se p prius possedisse pro eo psumitur r qz alius iniuste acquisierit. b etiā sentit hic Cal. dicat eni qz p canonem rēintegrāda. subuenit his q quocūq mō iniuste amiserunt possessionem rei quā repetūt. r si non p vi

uiolentiam vel metum vel dolum ꝑ forte alias iniuste
ꝓter culpā tñ suā ꝙs cecidit a possessione ꝯz ali⁹ nūc
tz siue cū titulo siue sine. forte eni possessor ẽm cū re
cesserat de loco p metū vel famē vel silēz cām t ꝺ vult
lra illius canonis in fi. ibi p ꝙlcūqz iniustas cās. tc.
vñ pōdera dū ponit exēplū de eo qui recesserat ꝺ lo
co p metū vel famē tc iste eni nō pōt aliter ꝓbare nisi
qz de loco recessit t alius possessionē detinet occupa
tam. Idē etiā sentit gosf. in loco pall. t archi. p⁹ eam
dicūt eni vtili⁹ ẽ agere cōditione. c. reintegranda ꝯz
cōditione. c. sepe. nā agens cōditione. c. sepe hz ꝓba
re possessor scienter succedit in vitiū: qꝺ ẽ difficile. et
sic sentiūt qꝺ in cōditōe. c. reintegranda. nō ẽ necesse
ꝓbare nisi possessionē p dicisse. Iniustitia eni ꝑsumi
tur qz quilibet ꝑsumit diligens in facto suo. c. sup hꝫ
de renū. t. l. cū de indebito. ff. de. pba. quedā eni pro
bant eoipo qꝺ nō ꝓbat ꝓtrariū. l. i. t qꝺ ibi nō. C. de
fide instru. t iuris aste. fi. li. x. Ex predictis omnibus
ꝑsului in. q. facti: qꝺ rector ecclie agēs ad restōem rei
quā eccla possiderat cōditione. c. reintegrāda. obti
neat restōem: ꝓbando dūtaxat suā pacificā possessio
nē: licet nō ꝓbet cām amissionis. puta dolū metū vel
aliā iniustā cām. t hec sufficiāt q̄ ad istum articulum.

Opp. t aliter ꝓtra tex. ex. q̄ eni familia istius ep̄i
violentiā fecit: t res circa quā illata fuit violentia per
uenit ad dñm familie. s. ep̄m: ꝑsumendū erat de volū
tate dñi fuisse factū ar. i. q. iij. qz ꝑsulatus t de testi.
c. cōstitutis cū si. Respōdet hec glo. qꝺ hoc nō ẽ ꝑsu
mendū. qz pōt ee qꝺ dñs possessionē uacuam inuenit
quā intrando nullā violētiā intulit. t sic nō tenebatur
interdicto vñ vi. nec dñs tenet ꝺ facto familie nisi tc.
ut i glo. De hoc an t quādo dñs teneat ex facto fa
milie. vide qꝺ plene dixi i. c. i. §. eo. sed quantū ad ꝓ
positū nostrū Inn. Bo. an. t Io. an. multū istāt am
pliando materiā vltra quā expediat. ꝙ breuiter dicien
do intellectū. c. dicēdū qꝺ isti succubuerūt ud ꝓpter
ineptā intōnē uel ineptitudinē in substantia actiōis
ud ꝓpter ineptitudinē in qualitate actiōis ꝓpter iep
tā intōnē q̄ potuit ꝓtingere multis modis. Ꝓmio
qz isti nō ꝓbauerūt possessionē nec deiectionē. hz eniz
vis fuisset illata circa cruces nō tñ p hoc inferꝛ qꝺ pos
siderūt t qꝺ deiecti fuerūt. Secō ꝑsupposito qꝺ p hꝫ ꝓ
bare possessio t deiectio ꝓpter vicitatē ad possessio
nē nō tñ hoc fuit ꝓbatū sed videbat ꝓbatū ut hꝫ
dicat tex. t multa videnť que nō sunt. Tertio presup
posito qꝺ fuisset ꝓbata possessio t deiectio: nō tamē
fuit ꝓbatū qꝺ ep̄s mandasset uel ratum habuisse ut
qꝺ spoliasset. nec ob. si dicat qꝺ ex quo sua familia fe
cit ꝑsumendū ẽ qꝺ mādato suo fecerit: ex quo reperiť
res inuasa penes dominū ar. iurium allegatorū i gl.
quia ista presumptio non videtur sufficiens ad opti
nendum instricto iudicio: ar. de proba. in presentia t
maxime hec ꝑsumptio nō videť sufficere in ꝑsonam
epi̇scopi. quia tanꝯz dyocesanus videť possidere oia
sita in dioces. maxime cū nō probeť: qꝺ ex facto fami
lie res inuasa puenerit ad epi̇scopum. Itē ꝑsuppo
sito qꝺ res ex facto familie puenerit ad ep̄m nō tamen
competit directū interdictū vnde vi. sed tantū vtile se
cundū Inn. qꝺ nō. Ex quo habes qꝺ si res violēter
subtracta per familiā alicuius peruenit ex facto fami
lie ad dominū cōpetit contra dominū utile interdi
ctum vnde vi. nō autē directum quia directū nō cō
petit nisi in tribus casib⁹ hic in tex. expꝛssis sed isti ꝓ
posuerūt directū interdictū: licet eni nō cogarent ep̄
mere nomē actionis ut in. c. dilecti. de iudi. tamen si
sponte proposuerūt ineptū ꝑiudicat eis ut in. c. exsa
ta. de iudi. Et secūdū istum intellectum succubuerūt
isti propter ineptitudinē in qualitate actionis. Item
secūdum Inn. poterat dici qꝺ nec directum nec vtile
interdictum habebat hic locū ex alio capite: nō enim
habet locum tale interdictum nisi cū quis expelliť
de possessione vel reuertens non admittitur et cū ali
us sit etiam in possessione qui uenire aliū probibz. ff
de vi t vi ar. l. idē ē. §. si quis aūt. t. l. i. §. idē labeo ꝙ
hic hospitalarij possessionē amiserūt solo aio nec fue
runt expulsi: ut satis colligit ex littera vnde ꝑsuppo
to qꝺ prius possedissent non tamen intercenit vis qꝺ
pulsiua propter ineptitudinē in substantia actionis:
potuerunt isti succūbere qz ꝑsupposito qꝺ ꝓbassēt pos
sessionem tamen contra ep̄m qui nō spoliauit nec mā
dauit tc. nō cōpetebat interdictū vnde vi. sed debe
bant agere cōditione ex canone reintegranda ud. c.
sepe. i. e. in hac tamē cōditione. c. sepe oportet ꝓbare
qꝺ scienter ep̄s successerat in vitium: de quo dicendz
ut dicetur in. d. c. sepe. Ex his habes clare intellectū
huius. c. t multiplicem cām decidendi. Ulterius
expediendo hāc glo. opp. videť eni qꝺ hic nō habebat
locū appellatō: qz a sniia lata sup possessorio nō app
lat: ꝓpter modicitatē ꝑiudicij cū speret postea snia fa
ꝓ. ꝓpriētate que absorbet possessoriū ad. hoc. l. una
C. de momē. pos. Soluit hoc gl. dupliciter. Primo
qꝺ aliud fm leges ut in cōtrario. aliud fz canones ut
hic. Secō qꝺ leges cōtrarie in glo. allegate intelligūt
in possessione adipiscēda in legatario et creditore: in
legatario ut si iudex mandat legatario qꝺ heredi vo
lenti detrahere falci. restituat rem legatam. si legatari
us appellat non auditur. In creditore. ut si creditor
per ypotecariam petit pignus. et iudex precipit debi
tori ut restituat si appellat non auditur. agitur eni de
modico preiudicio. quia soluta pecunia tenetur cre
ditor restituere pignus: et sic est i possessione memē
tanea saltem habitu. Aduerte aut queris de iure
ciuili. et dicendum qꝺ appellari non potest siue agatur
interdicto recuperande siue adipiscende ut satis ꝓba
tur in. l. una. alle. in glo. et hoc tenent ibi gl. et Bar.
et Archy. ij. q. vi. §. sunt quorum. v. de possessore.

quod limitat notanter Bar. in. l. ij. ff. ō app. nō recī. qī p sniam latā in possessorio nō generat̄ pīdiciam tale qō nō possit alio remedio reparari alīs poterat appellari utpota si nō erat cōsultū possessorī nisi p retentionē. l. qui exceptionē. ff. de cōdi. inde. ⁊ vide i. d l. ij. bonas limitationes ad dictā. l. vnicā ⁊ inter cetera dicit singulariter attēptari posse ⁊ semp possit appellari sed p appellationē nō impedit̄ executio snie et hoc videt̄ velle tex. in. d. l. vnica. simile in appellatiōe que interponit̄ ab executione. l. ab executione. L. q̄z ap. nō recī. ⁊ placet mihi iste intellectus ut minus q̄ fieri posset recedat̄ a dispositione iuris canonici ⁊ sic alīs cōsului de facto Jtē valet dīno appellatio ꝛ bar. quando ille qui agit possessorio succubuit. q⁹ forte ñ habuit aliud remediū ad recup̄andā possessionem ⁊ sic tractatur de suo graui p̄iudicio. Aut queris ō in re canonico ⁊ arby. in loco antedicto tenet q⁹ idē. movet̄ q⁹ illa. l. vnica ē canonizata in loco p̄all'. ergo habet vim legis. Jtē q⁹ vt debemus lege ciuili vbi nō repit̄ cōtrariū de iure canonico sed nullibi repitur scīm eū q⁹ possit appellari a sententia lata sup̄ possessorio ad hoc. c. nitit̄ multis modis respondere ⁊ intercetera dicit q⁹ hic fuit actū petitorio ⁊ possessorio. ꝑ cōis opi. ē in cōtrariū ut appellet̄ de iure canonico et tenet glo. in. d. §. sunt quorum. ⁊ multi doc. ibi ut refert arby. ⁊ Jo. an. hic ⁊ Lal. ⁊ omnes cōiter sequentes. ⁊ fm Jo. an. videt̄ expressum in de. vnica de sequest. pos. ⁊ fruc. ⁊ sic cessat opinio ⁊ motiuū arby. ⁊ licet hic cā fuisset cōmissa sup̄ vtroq⁹ tamē ut. s. dixi tantū fuit intentatū possessoriū ⁊ sup̄ eo pronunciatum. Jtem facit quia de iure canonico p̄t appellari ita in minimis cāis sicut in maioribus. ut in. c. de appellationibus. de app. nec puto vtilē prouisionē legale. q⁹ licet certo respectu potest esse modica p̄iudicij ut quia nō possunt haberi probationes super propinquitate. tunc enim ex possessionis defectu perdit̄ dominium in effectu ut in. c. sepe. ff. e. Jtem q⁹ magnū ē possessionis cōmodū cum data paritate probationum absoluatur possessor de proba. ex litteris. ⁊ ibi. de interdictis. §. cōmodū. hanc partē q⁹ possit appellari tenet Fre. suo cōsilio. lxxvij. ⁊ pau. in de. i. de sequest. p̄all'. Et vide Jo. an. in addi. spe. in ti. de appel. §. ij. sup̄. v. septo ⁊ sequenti. Nunquid autē appellari possit a sententia missionis ex primo vel scīdo decre. vide Jo. an. i spe. de primo ⁊ scīdo decreto. §. i. i p̄n. vbi dicit q⁹ de iure canonico appellari potest. nisi contumacia in non veniendo impediat̄. ut in de. si ante. de dolo ⁊ contu. si autem non est verus contumax vt fuit contumax in non cauendo tunc appellare potest ut. l. creditor. §. iussus. ff. de appel. ⁊ hoc satis placet satis enim ex hoc generari possit. ⁊ quia ut. s. dixi. etiam pro modico granamine appellatur de iure canonico. de iure vero ciuili tenet cum By. in tractatu

missionis q⁹ a missione ex primo decreto non appellatur quia est interlocutoria. ⁊ quia non absorbet iussionem. ut in. c. quoniā. §. in alijs. ut lit. non conte. ⁊ in auc. et qui iurat. L. de bo. au. iudi. pos. Amissione autem in possessionem ex secundo decreto p̄t appellari. quia dato q⁹ sit interlocutoria absorbet tamē iussionem. ff. de appel. non recī. l. ij. Et dicit dictū By. seruandum in foro ciuili ⁊ cum hoc dicto Jo. an. trā sit simpliciter hic do. an. ꝛ tu limita hec omnia ut dicit gantur nōt Bar. in. l. ante sententiam. ff. de app. non recī. vbi dicit q⁹ de iure canonico indubie premissis casibus potest appellari sed de iure ciuili debet limitari primum dictum ut a primo decreto nō possit appellari nisi ius partis absorbeat non repabile per sententiam diffinitiuam. Exemplum quando in primo decreto iudex adiudicat misso fructus medij temporis quod potest quandoq⁹ iuxta nō. in. l. fulcinius. § fi. ff. ex qui. cau. ma. ut dixi in. c. quoniam frequenter ut lit. non contest. Idem si passus missionem cōperet ⁊ allegaret aliquam probabilem cām propter quam non deberent restitui expense si iudex pronunciaret ipsum non audiendum posset appellari eadem rōne qua. s. Idem si iudex mulctaret partem seu p̄maret eam aliquo officio quia non admisit missum vel prebuit resistentiam. Et idem p̄t dici in consimilib⁹ q̄n tollit talis interlocutoria ius partis non repabile per diffinitiuam. Juxta nō. in. c. super eo de appel. ⁊. l. ij. ff. de app. non recī. Jtem inquantum. s. dixi q⁹ amissione ex scīdo decreto p̄t appellari. quia absorbz ius partis. nec potest reparari per diffinitiuam. debet limitari quando secundum decretum interpositū fuit. cōtra nō latitantē q⁹ quādoq⁹ fieri p̄t iuxta ea que le. ⁊ nō. in. l. si finita. ff. de dā. infec. ⁊ p̄ Jnn. in. c. dilecto. de. v̄. sig. secus si cōtra latitantē q⁹ ille tunc tā q̄ verus cōtumax non audiret̄ appellans. de app. cuz sit romana. eo. titu. li. vi. ⁊. l. creditor. §. iussus. ff. de appel. dic tamen q⁹ si passus missionē negaret veram contumaciā. ⁊ iudex eam assereret tunc potest interponi appellatio ⁊ iudex ad quē illam recipiet. ⁊ p̄gnoscet an sit in vera contumacia vel non. iuxta nō. in. d. c. romana. Judex tñ aliquo mō nō recipiet nisi sibi cōstet de vera cōtumacia. Ultimo op. ⁊ videt̄ q⁹ pro sumendum sit pro sentētia q⁹ iudex motus sui animi potest ex multis informare de renunc. in p̄sentia. de elec. bone. cum si. Glo. vltima formal contrarium sed nō soluit. Un. dicit q⁹ oia acta p̄ fuerūt exhibita nec fuerūt alia allegata ⁊ iō nō p̄sumit̄ nisi q⁹ inuenit̄ scriptū allegat̄ simile. ff. de re iudi. cū Bartolus dic̄ dañ q⁹ vbi snia nō trāslulit i rē iudicatā ⁊ pēdet appellatio nō p̄sumit̄ p snia nec respectu iustitie nec respectu ordinis iudiciarij ꝑ oportet q⁹ snia iustificet ex priorib⁹ ⁊ antiq̄s actis vel ex nouis ut hic ⁊ plene nō. per

doc. t maxime p Cal. in. c. qñ ꝓra de ꝓba. vbi vide in. d. c. in pñtia de remiss. Et vide qđ dicã i. c. tanꝯ. ℣ de re iudi. si vero trãsiuit in rẽ iudicatã nũc ꝓsumit ꝑ iusticia spiẽtan aũt admittat, ꝓbatio sup defectu or dinis iudiciarij inferente nullitatẽ spie dic ut nõ. i loc as ꝑall. t aliquid de materia p Inn. in. ca. bone. de elec. t in. c. cũ in iure de offi. dele. t plenissime dic ut nõ. in. d. c. qñ. cõtra. t. c. in pñtia. Et hec sufficiant.

Lim Dicit dñs an. non sufficere Jo. an. hãc dẽre. ipe vero sustinet duobus modis. Prio sic Omnib⁹ bonis spoliatus nõ põt in ciuili ꝓcedere obstãte exceptione spoliationis inopiã ꝓcludente. Secõ sic. Qui non ẽ solũdo ad restitutionẽ fructuũ nõ vrget ℔ certe lz do. an. dicat Jo. an. non ponere summariũ tm in veritate ipe ponit. sed fuit deceptus do. an. qz Jo. an. in ꝓ. ponit casum litteralẽ t postea ponit summariũ sum mat aũt ipe sic. violentus qui nõ ẽ solũdo ad restõm fructuũ nõ vrget. Prima summatio do. an. nõ ẽ vera. ut ꝑz ex infra dicendis. Secõa in idẽ incidit cũ sũma rio Jo. an. Et licet sit vera in se. tñ nimis restrigit ter minos littere. ió cõprehendendo mẽtẽ littere t veraz lec. summo sic. Exceptio inopie de qua cõstat a clerico opposita ipedit executionẽ spie etiã late in possessio nio hoc dicit. Prio ponit querelã. Secõ, pnidet ibi vex. Jo. an. ponit prio casum litteralẽ. scõm abba. p decre. t si necesse. de do. inter vi. t vr. t sic rex legionẽsi. cõtrahit matrimoniũ cũ filia regis castelle ꝓsanguinia sua papa mandauit epis regni ut monerẽt eaz ad dimittendã illã. t si necesse eẽt ut eã cõpellerẽt ne mo fuit ausus facere hoc nisi ouetẽsi. ppter qđ rex ex pulit eã a suo ep̃atu papa mandauit zamorẽsi. ut assi gnaret sibi ptẽ sue dioc. vñ posset cõmode sustentari demũ facta cõcordia zamorẽsi. impetrauit litteras, p ut dicit in pin. l. tã sup restõne ptis dioc. qz etiã fru ctuũ pceptoz ouetẽsi. videns se ex pcepto grauari im petrauit litteras ut sequit in littera Hosti. vero aliter ponit. l. qđ prodigalitatis vitio ouetẽsi. infinitis debi tis grauatus erat. vñ rex legionẽsi. de mãdato pape occupauit totũ ep̃atũ assignatis sibi quinqz milibus aureis donec eãt debita soluta ℔ qz illa ps sibi non sufficiebat. occupauit ptẽ ep̃atus zamorẽsi. quã cõdẽ natus ẽ restituere cũ fructibus. tñ papa mandat ut se quit t sic dicit se audiuisse a quodã suo socio hispano Do. an. ponit casum qđ cũ ouetẽsi. occupasset partez ep̃atus zamorẽ. t inde fructus pcepisset t demũ fuit spoliatus toto ep̃atu. ouetẽsi. post hoc ad petitionem zamorẽsi. datus fuit delegat⁹ qui ꝯpelleret ouetẽsi. ad restõem ptis zamorẽsi. dioc. cũ fructibus t sic fuit ꝯdẽnat⁹ ℔ cũ sup executione fructuũ ꝓueniret oppone bat se spoliatũ t nõ habere vñ satisfaceret. ipi vero le gati eũ ꝯpellebãt ipe vero habuit recursum ad papaz q̃ scribit ut habet in lra t ista positio sati placet scõm vnũ intellectũ ℔ alius intellect⁹ ẽ qui colligit ex glo. qđ iste ouetẽsi. fuit spoliatus ista pte dioc. qđ alii spo liauerat. ℔ nõ ẽ vis in iure qualiter intelligat ut ℣ sub ñcã Nõ primo, peedere libellũ in possessorio si cõ cludit rẽ restitui lz nõ referat se ad possessionẽ ꝓpr. cõ c. ꝓpi. ℔ intelligi dz qđ petatur rei restitutio. l. rõpetu possessionis ex quo possessorio tm actũ ẽ. Nota scõo qđ propter ipotãtiã debitoris in nõ solũdo actõ reddit inefficax in effectu t differt effectus donec de bitor fuerit soluendo ꝓcur. l. nã his. ff. de dolo. qđ i tellige qñ agit ciuiliter ad cõmodũ priuatũ. secꝰ si cri minaliter ad vindictã. nã tũc si nõ ẽ reus soluendo fit ꝓmutatio in penã corpalẽ ut. l. si. ff. de in ius vo. nõ. in. c. odardus. de sol. t. xv. q. vi. c. i. alia nõ pñt colli gi qz veniũt ℣ latius exaiãda cũ intellectu. Op. videt enĩ qđ dispõ isthic. c. nullo cãu possit peedere. aut enĩ itelligit qđ iste ouetẽsi. fuit spoliatus illa eccl̃e pte dioc. zamorẽsi. qua alii spoliauerat t per hoc nõ debebat impediri cõuctio zamorẽsi. ꝓtra eũ per. l. cum a te. t. l. si vi me deiecerit. ff. ũ vi t vi ar. vbi pa tet qđ si primus spoliator spoliet nõ p hoc emitat con dẽnationẽ ad extimationẽ etiã si sine culpa sua define ret possidere. qz prio spoliando fuit in culpa. aut itd ligit qđ fuit spoliatus iste ouetẽsi. suo ep̃atu. t nihil i pedit quo min⁹ teneat restituere id qđ inuasit nõ ei dz puniri primus spoliat⁹ ꝓpter spoliationẽ sui spo liatoris. nã spoliatio facta a tertio nõ obstat in ciuili bus ut in. c. frequẽs. c. ti. li. vi. Solue sic expediendo mẽtẽ gl. t intelligendo tex. scm primũ modũ debem⁹ dicere qđ iste ouetẽsi. nõ erat solũdo etiã extimatõem Jõ dicit littera qđ inanis ẽ actio. Et si diceres nonne iste habebat episcopatũ suũ. mĩdet qđ eccl̃ia nõ dz pu niri ꝓpter factũ isti⁹. xvi. q. vi. si epm. qđ bñ nõ. t de B ℣ latius dicã. Si vero intelligat scõm aliũ modum videlicet qđ iste ouetensis fuit spoliatus postmodũ vi aũ suo ep̃atu. dic qđ iste ouetẽsi. ad primũ mandatuz papa restituit illã ptẽ dioc. sed nũc iudices vigore pri mi mandati cõpellebãt eũ ad restõem fructuum per ceptoz. licet nihil haberet vñ solueret. eũ ep̃atu suo ũ fuerat spoliat⁹. nec habebat alia bona. ideo papa mãdat in hoc scõo mãdato ut iste nõ cõpellat ad re stitutionẽ fructuũ. nihil enĩ dicit de illa pte dioc. qz ꝓsupponendũ ẽ qđ illã ei restituerat. t sic põt itelligi si mis glo. t p hoc habes gl. darã. Itẽ Inn. qđ gl. hic dicit enĩ qđ si haberet de, ꝓprio vñ posset satis facere qđ nõ excusaret ex eo qđ ab alio fuisset spoliatus. t eo dem modo soluit scm Hosti. qđ dolus vel violẽtia illa ta ouetẽsi. nõ dz ei prodesse nisi cõtra inferẽtẽ. hic ei nõ ponderat dolus sed ipotãtia t inopia cõuenti. idẽ Hin. dicẽs qđ si iste ouetẽsi. eẽt solũdo cõpellerẽt ad satisfaciendũ. nec haberet in eo rõ ne egeat qz digniũ est ut male meritus egestate laboret. ff. de posi. l. bo na fides. Ex hac decre. dicit do. an. colligi eviden ter qđ prelatus pro debito personali potest satisfacere de fructibus ecclesie. allegat de fi. instru. c. perue

nit. ꝛ possunt fructus capi in causam iudicati. ut ibi licet archy. fatetur tenere contrarium de rescrip. statutum li. vi. quod ponit Jo. an. de offi. ordi. presenti co. li. Hosti. tamen hoc dictum qđ ponitur ꝑ multos in. c. pervenit. preall. restringit in. c. veniēs de trāsac. videlicet qꝫ in tantum capiatur qꝫ in suam sustentationez debebat cōuerti. sed ego dico istam decre. potius probare contrarium. aut enim intelligitur secūdū primum modū videlicet qꝫ iste oneteñ. fuerit spoliat⁹ eadem parte qua spoliauerat. ꝛ tunc ista littera aperte probat contrarium. maxime iuncta glo. dum dicit ut expectetur donec iste fuerit restitutus. quia secundum glo. ecclesia non debet puniri propter delictum prelati. ꝛ pro hoc intellectu facit glo. notabilis i. c. ō multo de ꝓben. in. vi. de suis. Si vero intelligatur secūdū aliam modum. s. qꝫ fuerat spoliatus suo episcopatu ꝛ expectatur vt sibi fiat restitutio ad finem ut de illis fructibus possit satisfacere zamorez. tunc faceret prima fronte. ꝑ illo dicto dñi an. ꝛ alioꝝ. Dz tenēdo contrariū dico qꝫ hic iō satisfacit ō fructibus ep̄atus qꝛ ex fructibus sui ep̄atus debebat viuere vñ si vixit ex alienis dz postmodū satisfacere de suis sicut si cōtra fisset. ꝑ sua sustātatione debita teneť eccla seu successor iur̄ nō. in. c. i. de solu. ꝛ per Jo. an. in. c. ex p̄tiū de pigno. non probat ergo hec decre. qꝫ pro debito cōtracto in vtilitatē ꝛ ad cōmodum prelati seu sui patrimonij vel. ꝑ suo delicto teneat eccla. ꝛ hāc materiam late examino i. c. peruenit. de fideiusso. ꝛ i repe. c. cum omnis. de testa. Sed nūc aduerte qꝛ intro difficultatē. c. nā. ō. conclusi post gl. ꝛ doc. qꝫ iste ep̄s nō cōpellit ad restōem ꝓpter inopiā qꝛ fuerat spoliatus ꝛ nō habebat vnde satisfaceret. an hec exceptio i potentie seu difficultatis impediat cōdēnationē seu ꝓcessum iudicij an trī executionem? quidā dicūt ut refert Jo. an. qꝫ impediat trī executionem donec fuerit solutum cogit tamen se defendere vsqz ad finē iudicij. ꝛ hoc dicūt ꝑ hāc decre. vñ. dicit se ñ credere si taliter ē spoliatus. Jo. an. dicit dicēdū ut j. e. frequens li. vi. ꝛ facit scōm eū qđ nō. in spe. de pe. ꝛ pos. §. i. v̄ sed cū spoliatus. do. an. putat qꝫ si fateť spoliationez nō differt iudiciū sed cōdēnabit ꝛ differt solum execution. Itē si aliter notorie cōstet. si aūt diffitetur tunc si ita ē eius inopia qꝫ excludat facultatē etiā litigādi ꝛ se defendendi. differt iudiciū. l. si. pauratorē. §. si ignorantes. ff. man. ad idē qđ nō. in. c. nō iniuste. de. pac. ꝛ in. l. inuitus. C. e. Si vero excludit facultatē se defendendi fiat cōdēnatio ꝑ differt executio fm eū. ego puto ꝫ dictū do. an. nō cē verꝫ imo ē contra tex. in. d. c. frequēs vbi indistincte disponit qꝫ spoliationis exceptio a tertio facte opponi in ciuilib⁹ nō pōt ad differendū iudiciū qđ dz intelligi. etiā si fuerit spoliat⁹ tota sua substantia quod aperte ibi colligitur per verba ibi sequentia vbi ponitur specialitas cum conueniatur quis criminaliter ꝛ tunc si est spoliatus a tertio tota substantia vel maiori ꝑte possit eā exceptionē opponere. qꝛ nec nudi cōtēdere. cē. Et pōdera illa v̄ba nec nudi ꝛ hoc fuit statutū ꝓpter grauissimū p̄iudicium qđ imineť in criminalib⁹. In ciuilib⁹ ergo nō hz locū illa exceptio spoliationis a tertio facte licet contendat nuditatē. ꝛ sic fortius nec alterius iporētie sine spoliatōe. ꝛ ꝑ hoc qꝫ paupꝛtas nō excusat a litigando vide qđ nō. ꝑ gl. i. c. cū ab oi. de vi. ꝛ ho. de. ꝛ i. c. statutū. §. insup. de rescrip. li. vi. In gl. i. v̄. quasi ab alio. vide tex. bonū in auē. de man. prin. §. sit tibi q̄s. Ad istū tex. rñdeo duplicit. prio qꝫ loquit in exceptione respectu execūtionis. nō aūt respectu processus diffinitionis ꝛ hoc videť velle iste tex. dū mādat istū nō debere cōpelli ad restōem fructuū cē. nō enim dicit qꝫ nō cōpellat rñdere ꝛ suscipe in se iudiciū. ꝛ ꝑ hoc qđ nōt Hosti. Jo. mo. ꝛ Archy. in pall. c. statutū. Secdo pōt rñderi ꝛ melius vt ibi dicit Jo. an. qꝫ non loquit de exceptione spoliationis. sed de exceptione seu allegatione inopie que pōt allegari nō solū cā quenit ex spoliatione ꝑ etiā aliū de. puta ex incēdio vl naufragio vel alluuione. nō ergo repellit agentē a litigando ꝑ allegat inopiā ne cōpellat restituere qđ non pōt ꝛ in hoc cāu ꝓprie loquit hoc. c. nā hic fatebatur spoliationē ꝛ scōm vnū intellectū satis littere congruenter facta fuerat restitutio quo ad imobilia occupata ꝑ trīs petebatur dilatio respectu fructuū. ut satis innuit hec lra. nec ob. iura allegata ꝑ do. an. nā. §. li ignorātes potius probat oppositū. loquit enī in fideiussore cōdēnato qui si nō appellat ꝓtextu pauptatis sibi nō ē iquirendū. dz trī hoc denunciari principali ut ipe si vult prouocet. nō ergo inopia impedit transitū in rē iudicatā nec excusat a litigando respectu principalis creditoris sed tamen respectu fideiussoris cuius principaliter non interest. vnde licet hoc reperiatur statutum in fideiussore ad hoc ut habeat regressum cōtra principalē. nō trī repit statutū in ipo principali ꝛ sic vide in eo scias ar. de presump. nōne. ꝛ. l. cū ꝓtor. ff. de iudi. Qđē mō pōt rñderi ad nō. in. l. inuitus. C. de pac. ꝛ ad. c. nō iniuste. ō. eo. ti. loquūtur enim i. p curatore qui excusatur propter inopiam ab appellando a sententia cōtra se lata. dz tamen hoc denunciare dño. vñ respectu dñi nō fit illa distinctio. ꝛ ꝑ hoc fac̄ l. pe. ff. qui. bo. ce. pos. vbi patet qꝫ etiam ad cessionē bonoꝝ reus nō admittit añqz ꝓiteat debitū seu cōdēnet ad idē. l. cū ꝛ filij. C. e. vbi filiusfam. qui nihil habet fuit cōdēnatus ꝛ admittit volens cedere bonis. ꝛ ex his habes verum intellectū. c. Et nota ex lra ꝛ predictis qꝫ clerici ꝛ maxime prelatus non cōuenitur vltra q̄s facere possit. nec tenet cedere bonis sicut nec miles. ut nō. in. l. miles. ff. de re iudi. Et plene hunc articulum prosequor in. c. fi. de pigno. ꝛ in c. Odoardus. de solu. quod procedit quando conuenitur non ex maleficio. alias autem non haberet ratio ne egeat ut. s. dixi. Nico. abbas.

liminter ad ꝑ excõicatõez aliquib' dieb' ꝓ obseruantes nõ acquirit iure prochialis possessio. h. d. scõm Job. an. uel aliter summa q̃ ad itellectũ. c. ꝑ excõicatõis, pbatõem nõ, pbatur quasi possessio urisdictõis lz aliquibus dieb' fuerit obseruata ideo petẽs restõem b̃ solo probato succũbit ꝑ prima ps decise ponit factũ t ꝓcessum. Scõa diffinit sibi nos attendẽtes Nõ ꝓmo ar. q̃ libellus t snia sup urisb' ecclie sunt ipsi' ecclie noie ꝓpien de quo plene dixi in c. litere. de dila. Itẽ nõ q̃ de abbate dicit q̃ agebat pro abbatia de episcopo vero dicit quod agebat nomine ecclie. Ex quo infertur q̃ idem est dicere. seu agere, p ecclia seu noie ecclie. Nõ t tene semp menti q̃ lz epꝰ fundet intentõem suã de iure cõi quo ad ꝓprietatẽ sup oibus ecclĩjs sue dyocesis adeo ut eoipo q̃ nõ, pbat ꝓtrarium dz cõtra quẽcũq; obtinere. iuxt ea que legũtur t nõ. in. c. cũ venerabilis. t in. c. cũ dilectus. ꝺ rc. domi. ꝺ ꝑscrip. audit. t. xvi. q. vij. oẽs basilice. x. q. i. p totũ secus tñ est quo ad possessionẽ ỹi nõ ꝓsumitur possidere nel aliq̃n possedisse nisi probet ut hic singulariter probat t pro hoc q̃ possessio ꝓsistit in facto ꝺ ꝓcess. prebẽ. c. cũ nostris. possibile enim ẽ q̃ epatus illã ecclesiã nunq̃ possederit a tpe sue fundatõis. Et ex hoc t ex tex. nõ q̃ dñs nõ ꝓsumit possidere ideo succũbit i possessorio nisi probet possessionẽ deiectõem t hoc cadẽ rõe qua. s. qꝺ bñ nõ. t plen' dixi. s. e. c. cũ ad sedẽ Nõ iuncta glo. i. q̃. p iurib' corpalib' põt agi possessorio de quo in. l. i. §. hoc interdictũ et §. vñ vi interdictũ. ff. de vi t vi ar. qꝺ intellige ut nõ. in. c. querelã. de elec. Nõ singulariter ibi ud pri' habuisset rc. q̃ intantũ q̃ semel possidebat presumitur possidere q̃ hec ꝓsumptio sufficit ad obtinendum in possessorio recuperande. ut sic sufficiat, pbare possessionem de ꝓterito t allegare eã existere tpe spoliatõis qꝺ alibi nõ ita bñ probatur t vide qꝺ plene dixi i. c cũ ad sedẽ. s. e. Nõ q̃ impossibile ẽ probare spoliatõem si nõ probatur possessio nã ꝓuatio presupponit habitũ de despon. impub. ad dissoluendũ. xxxij. q. ij. qꝺ vero nõ formatũ. l. deci. ff. de ỹ. ob. Nõ q̃ ꝑ solũ actũ excõicandi etiã probata obseruãtia excõicatõis nõ probat possessio iurisdictõis. naz si hoc sufficeret posset q̃s de facili acquirere hãc ptãtem excõicandi uel iurisdictõis exercendi. q̃liter aũt requirat ỹ. subjciã Ultimo nõ libellũ t sniam nõ viciari. licet verba i ꝓpria ad subiectã materiã inferant. colligitur b̃ ex tex. qr icorpalia nõ possidẽtur ꝑ quasi possidentur. ut in. c. ꝙquest'. t qꝺ ibi no. de fo. ꝙpe. t i. c. fi. de iudi. ubi ẽ bon' tex. tã respectu ꝓprietatis istor iuriũ incorpaliũ q̃s respectu possessionis t tũc hic in libello t snia pure allegabatur possessio i istis incorporalibus ꝙcor. tex. ỹ. e. c. pysanis. t in. c. cũ venisset. innocta glo. i. de in inte. resti. et in. c. cum olim. de causa pos. t ꝓprie. Et vide bo. tex. t ibi de hoc per bar. i. l. sed si possessori. §. item si iuranero. ff. de iureiurã. ubi dicit idem dicendũ in dictis testium qui q̃cq; impropie loquũtur Idem etiã dico in alijs depositionibus t etiã cõtractibus ut verba impropria sm subiectã materiã intelligi debeãt. ut in le. si quis. t qꝺ ibi nõ. ff. loca. Op. multipliciter expediẽdo gl. ij. nã qui timore deiectus abstinet a possessione illã ꝓdit. ff. de acqui. pos. l. possideri. §. si quis nunciet. ubi ꝺz q̃ si quis nunciet domũ a latronibus occupatã t dominus timore deiectus noluit accedere possessionez ꝓdit. ad idẽ extra glo. põt adduci. §. qꝺ si Titius. i eadem le. ubi ꝺz q̃ si Titius uel inquilin' alĩ tradit possessionẽ dñs eã amittit ergo idem dicendũ in casu nostro. obediendo eni snie excõicationis videt transtulisse possessionem abbatis in epm t abbatem eam amisisse q̃ timore videtur destitisse a possessione sua Ad idem t tercio adducitur. c. ex ore de his que fi. a maiore ca. t de capel. mo. dilect' in quibus cauetur q̃ si quis exhibet alicui reuerentiã seu obedientiã tãq̃ superiori videt illũ approbasse in superiorem ergo rc. Ex ista glo. scõo põt colligi quatuor solutiones. Prima q̃ predicta procedunt q̃n quia facit aio obediẽdi. secus si animo deliberandi quod sibi magis expediat. Ex hac prima solutione nota scõm Inno. t Hostiẽ. q̃ sicut in acquirente possessionem iuris in plonis ẽ necessaria intentio acquirentis sic etiã est necessaria intentio illius in quem ius acquiritur. Et idem dicunt in seruitutib' re. q̃ acqrendis. s. q̃ in eis requirit intẽtio acqrentis seruitutem t illi' similiter contra quẽ seruitus acquiritur. t cui ꝓdicat uel saltem ea' scia uel patientia nihil pro his allegabant. sed pro primo q̃ in acquirente requiritur intentio ego allego tex. aptum in. l. si. ff. quemadmodũ ser. amit. t Inno. plane i. c. bone. de postu. ꝓla. t facit. c. ut nostr. de offi. archi. Pro scõo de intentõe illius ꝓtra quez ius queritur seu patientia seu scia. allego tex. in. l. ij. C. de sui. t p Inno. in. d. c. bone. t. c. ꝙquerente. de offi. ordi. et in c. dilectus. de capel. mo. t. hic. Et hoc in istis incorporalib' nã i incorpalib' ñ requirit scientia dñi seu possessoris cũ ꝓscriptio etiã ꝓficiat ꝓtra ignorãtẽ ut. l. si. C. ꝺ ꝓscrip. lõ. tẽp. t i ca. vigilat. ỹ. de ꝓscrip. t ibi de b̃ dicã an dẽat ꝓsumi i duobus q̃ ꝙs obediuerit aio deliberãdi seu ex timore an aio obediẽdi tãq̃ superiori Jo. t phy. dicũt q̃ nõ ar. i d. ca. ex ore. t. l. i. C. ꝺ repu. here. Et ideo dixerũt q̃dã ut refert Inn. q̃ necessaria ẽ, ptestatio q̃ nõ facit aio obediẽdi ꝑ deliberãdi ꝑ huic opi. videtur obstare hac decre. ubi nulla interuenit, ptestatio nec fuit ꝓsumptum q̃ hoc iste fecerũt animo obediendi. sed ad salnatõem t concordiam p dictorum quidam notabiliter hic distinxerunt ut referunt hic Inno. et hosti. q̃ aut obedientia ꝓsistit in

faciendo ut q̃ posuit man⁹ infra manus insignū obe
dientie.ē.de ma.t obe.c.legebat.t.c.cū in eccl̃is.
vel quid simile.t tūc necessaria ē ꝓtestatio t sic intelli
gūt.c.ex ore.aut ē in nō faciendo tūc secus ut hic q̃
bone nō.ꝙ hoc facit q̃ in actu positiuo magis appa
ret intentio agētis q̃ in negatiuo abstinēs eni t tacēs
nō dz haberi.ꝙ consentiente in suū p̃iudiciū q̃ dici
nō pōt in actu positiuo. Ad predicta facūt nō. i de.
l.de procu.iuncta.l.filiusfa.§.inuitus.ff.c.ti. t in. c.
cū ecclesia sutrina.de cā pos.t.ꝓprie.t ꝙ Inn.i.c. in
gendi.de elec.t in regula is qui tacet de re.iur. li. vi.
populus eni hic simpliciter abstinuit a diuinis nullū
actū positiuū fecit vnde debem⁹ p̃sumere q̃ non fecit
animo se subijciendi q̃ ē valde oneros̃um t in dubio
nō p̃sumēdū.ut.ē.dixi. Secūda p̃incipalis so.gl.est
q̃ populus iste hoc fecit ex timore t qui ex timore fa
cit cū nō dicāt facere ut in regula qui ex timore .ff. de
re.iur. fecerunt eni ex timore excōicationis.ex quo in
fert glo.q̃ timor excōicationis equipat metui cadēti
in cōstantē vir̃ sed cōtra hāc solutionē facit q̃ regu
lariter ea que fūt ꝙ metū tenēt licet rescindant̄ ꝙ acti
onē q̃ metus cā.ut plene nō.in.c.abbas ē.q̃ me.
ca.t in.l.si mulier.ff.c.ē saluādo gl.posset dici q̃ iste
ē vnus de casibus exceptis in quib⁹ met⁹ inducat ac
tū ip̃o iure nullū.ar.op.in.l.ij.ff.ō iudi.vbi pz q̃ iu
risdictio nō prorogat̄ vbi metus intercessit. Et sic vi
det̄ q̃ in danda iurisdictione requirit liber cōsensus t
p hoc vide gl.notabilē in.l.si mulier.ff.q̃ me.ca.t
in.c.abbas.e.ti.vbi gl.dicit nō tenere iurisdictionem
p metū extortā p.d.l.ij. Idē bar.in tractatu de tyrā.
qui ponit.l.i.L.ut dig.oꝛ.seruc.ꝙ hoc infert q̃ si po
pulus etiā hñs alias p̃ātem eligendi rectorē seu do
minū aliquē elegit ꝙ metū seu ip̃ssionē nō tenet elec
to t facta p illum non valebūt q̃ bene nō. t firmet
hoc bar.in.d.l.i.t facit.c.vbi periculū.§. ceterū .de
dec.li.vi.vbi dicit tex.notabilis cessat electio vbi ad
mittit p̃as eligendi.ad idē q̃ nō.in. c. q̃s.ō elec.
t in.c.licet.de elec. Inn.tñ videt sentire cōtrariū i.d.
c.q̃ sicut.de elec.vbi dicit electionē factā ꝙ metū vel
impssionē tenere ac etiā ordinationes electi donec ele
cto irritet.ꝑ tu cōcorda ,put dico i.c.licet.p.al. q̃ aut
cōpellunt eligere vnū t nō tenet aut cōpellunt eligere
in genere vel vnum de certo genere plonaꝝ t tz do
nec cadet ar.in.c.cū terra.de elec.iuncto.c.abbate.ō
v.sig.t in.c.cū dilectus de cōsue.plene dico i.d.c. lz

Sed aduerte ad id q̃ gl.dicit excōicationē inferre
insultū metū.nā cōtrariū nō.in.c.cū dilect⁹.q̃ me.
ca. In glo.in.v. violentia Jo.an.cōcordat ibi q̃ aut
quis iuste minat excōicationē t non excusat q̃ culpa
sua incidit in metū ar.i.l.si mulier.ff.q̃ me.ca.t q̃
nō.gl.in.c.abbas.e.ti.aut iniuste t tūc excusat cum
grauis pena sit inter boies eē t hominū carere ꝓmer
tio ut.l.hi qui sanctā.L.de apostā.facit.c. sacro .de
sen.ex.vide bonū tex.in.c.corripiant.xxiij.q.iij.vbi
dicit q̃ i dei ecclia nō repit pena excōicatōe maior.
Et hāc distinctionē approbāt.do.de rota.decisi.xl.al'
plurij.t facit gl.nō.in.l.nec timore.ff.q̃ me.ca. que
dicit timorē infame iuris inferre instū metū. Et h̄ in
tellige q̃n quis nō hz facile remediū cōtra metū excō
municationis utputa,ꝓpter potētiā t tyrannitatē mi
nantis excōicationē nō audet iste appellare vel aliter
supiorē adire al's secus tūc eni ē sibi iputandū quare
sibi nō ꝓuidit.ar.i.c.fi.de elec.t.ff.de cōdi.t demō.
l.quibus diebus in p̃in.t in.l.qui pōt facere ut pos
sit.ff.de reg.iur.t in.c.pastoralis de offi.ordi.§.ꝑ.

Tertia so.p̃incipalis.ē q̃ in hoc dubio tuti⁹ ē ab
stinere quasi dicat q̃ populus nō seruauit sentētiam
alō obediendi t illū in supiorē ꝙgnoscendi sed in dubio
an sīa excōmunicationis teneat vel non tutius ē
abstinere,ꝙ hoc q̃ bonaꝝ mentium est timere culpā
vbi nō est.v.di.ad eius vero t nō.i.c.ij.de ꝓbserua.
re. Et per hanc cōsideratione gl.dixerunt Inn. t ho
sti.q̃ si ex deuotione vel reuerentia ecclesiastici ner⁹
obedissent licet nō animo deliberandi non habuisset
ep̃s possessionē.xxij.q.v.excōicatorum.t hoc nota.
Hosti.q̃ qui timebat nō habet,ꝙ consentiēte.l.fi. L
de cōdi.inde. Quarta t vltima so.glo.c q̃ excōi
tio nō dat iurisdictionē nec ꝙ actū excōicandi acq̃rit
excōmunicans possessionē seu quasi iurisdictionē q̃
bene nō.t est rō.quia ut.ē.dixi ad acquirendaz qua
si possessionē in corporalibus requirit nedū intentio
volentis acquirere sed patientia seu cōsensus illi⁹ cō
tra quem acquiritur sed per nudum actū excōicandi
nō facto aliquo actu positiuo nō apparet de patiētia
alterius cum potuerit illam obseruare aliqua ex cāis
predictis. An autem data sola quasi possessione ex
cōmunicandi vbi cōcurrūt requisita ad acquirendaz
talē possessionē teneat excōicatio añ prescriptionē cō
pletā.vide oino per Jo.an.post alios in.c. auaritie
de elec.li.vi.in nouella t per hec habes solutōes gl.
declaratas verificatas t suppletas.tē. Dz ex gl.ab.
t Jo.an.aliter soluūt prima ptraria.nā rñdent,ad .§
si quis nunciet.q̃ ꝓcedat si dñs scit possessionez oc
cupatā t non cōtradicit.ff.si ser.vin.l.t si forte alias
nō ꝓuidicat ad hoc facit quod nō.i.c.olim. primo.ē
e. Ad.§.q̃ si seruus.rñdent q̃ ibi possidebat seruus
ad colonus t ideo possessionem in alium trāsferre po
tuit.sed hic parrochiani non possidebant sed abbas
qm̃ erat superior vnde factum illoruz non p̃iudicat
prelato quapropter dicit Hosti.q̃ forte obtinuisset
ep̃s se egisset cōtra populū sz abbas iste potuisset ap
pellare.hec rō non placet hic do.an.iō qr nec seruus
nec colonus possidet ut.l.q̃ seruus.ff.ō acqui.pos.
t lc.rei.commodate.ff.cōmo.iō dicit q̃ aliud ē i pos
sessione incorporaliū que transfertur ex sola patien
tia eius a quo perdet ius t possessionem transferre

ut.d.l.quot.ff.de seruí.t qđ nō.ín.c.cōquerente de offi.ordi.Ego crederē idē dicēdū in istis incorporalibus vbi illa qui possessionē traderet possedisset noie abūtis.qz eadē est rō incorporalīb'.facit qđ nō.i.l.fi.C.de acqui.pos.t qđ nō in.d.c.olim.el.í.t sic sustineri pōt primū dictū doc. Nūc expediā aliq̄ vtilia dicta Jnn.que solet quotidie allegari.vñ q̄ro pre supposito q epūs fuisset in quasi possessione iurisdictionis qualiter hāc possessionē potuisset pdere. Et de remedio retinēdi dic Jnn.q hoc iure spoliaret epūs in aliquo populo qñ scit hoc ius qđ possidebat per aliū epm exercen t pplm sniam illius seruare t i alijs obedire t nō ptradicebat sed patiebat etiā si faciat b qz nō audet.nā tūc aio pusillanimi videt possessionē deseruisse t in aliū trāstulisse.ar.ff.si ser.vē.le.t si forte.§.i.t.ff.de publicia.l.si ego.§.i. Dī aūt epūs q̄ us bz hoc nō patit populū q tamen in eo ē alterius epi seruare sniam sine pena qz punit ipm populū spiritu aliter excōicando vel tpaliter bona ipoz occupando vel ipos mulctando vel ipos capiendo vel aliter qualiterūq̄z procedēdo ita q bñ videat hīe animum dimittendi vel amittendi ipam possessionē.ꝑ retinendi talis nō amittit possessionē que nō nisi aio amittitur. C.de acqui.pos.l.licet nec dicit talis iniuste agere q̄ hoc facit nō ipugnādo sed defendendo se qđ iura pmittūt.ff.de iusti.t iure.l.ut in vim.t.c.olim.ō.eo.t si nō pōt vel nō audet aliud facere ꝓsiliū ē fm eū q b publice,ptestet.ar. vij.q.i.pōtifices. t vide ad b qđ le.t nō.in.c.pastoralis.de off.ordi.§.fi.t.j.de app.si instus metu s.hec procedūt fm eū in iurib' incorpalibus t aliud in corporalibus.qz bene amittit quis possessionē rei corporalis quātūcūq̄z ipugnet t quātūcūq̄z excōicet occupantes.nā eoipi q reuertēs non admittit eā amittit etiā ō suspicet se repelli.ff.de acq.pos.l.dā possidere.§.fi.t.l.si id qđ.§.fi.e.ti.t sit rō diuersitatis fm eū qz corpalia tenaci' habent,ppter qđ difficilius pdunt ex q̄ sequit q difficilius retinēt ff.p socio.l.ij.t qđ nō.facit de transla.epla.c.ij.i pn t cū hoc dicto Jnn.transeūt cōiter doc.ex quib' elicitur cōclusio q rex incorporaliū possessio nō pditur sine aio. Sed cōtra hoc dictū Jnn. primo obstat qđ ipe.nō.in.c.ij.de in inte.resti.vbi dicit q si canonicus violenter expellit de capitulo vel venies nō admittit primat possessione eligendi qđ etiā videt pbari in.c.cū ecclia suburna de cā pos.Et vide ad idē q ipe nō.in.c.suborta de re iudi.vbi dicit q subditi nō obediendo epo.sed alteri vident primare eū quasi possessione iurisdictiōis.t,p hoc facit illud.c. de offi. archi c.fi.t.c.dilectus.de capel.mo.t qđ ibi nōt. Vñ quantū ad hūc articulū sic distinguere q aut exercitium alicuius iuris incorpalis spectat ad plures simul t tunc si aliquo exclusō quātūcūq̄z renitente alij actū exercēt exclusus pdit illius iuris possessionē text.vi-

dec in.c.cū ecclia suburna pall'.facit qđ nō.in.c.quereiam de elec.t p Jnno.in.c.ij.de in inte.resti. si vero possessio spectat ad vnū tātū t tūc si cōpetit respectu certe dignitatis seu certi loci eoipo q cōpellit a loco pdit possessionē ad hoc qđ nō Jnn.in.d.c.ij.t doc. in.c.p venerabilē qui fi.sint le.vbi dicit q si vn' ē ejectus a sua dignitate t alius intrusus ille exercebit iura dignitatis qui ē in possessione t nō ille qui fuit iniuste spoliatus.ut etiā nōt. Jnn.in.c.in lrīs.ō.eo. fallit in cāu cle.vnice de fo.cōpe.Et vide ibi gl.in.v. idulgēdū. Pdco hoc puto q si epūs vdit ire ad exercē dam iurisdictionē in certo castro vel certa prochia.et nō admittit p populū q hoc ipo spoliet quātūcunq̄z nō admittētes excōicet ex quo de ipius excōicatione nō curāt,p hoc ē bon' tex.in.c.fi.de iudi.t.c. suborta de re iudi.cū ibi nō.p Jnn.in pn.aut non expellit a dignitate seu loco vel cōpetit iurisdictio in plonas nō respectu certi loci t tūc si populus obedire ñ vult nec ipe tēporaliter seu spū aliter eos velit coercere perdit possessionē t ad hoc pall'.c.suborta. Si vero alteri obedire t iste qui bz iurisdictionē patit pdit possessionē ut hic nō. Jnn.si vero nō patit sed,pcedit ad puniendos subditos t eius timore desistunt tūc fatetur q possessionē nō pdit ar.i.l.i.t.ij .C.de seruí.t b cāu pōt procedere dictū Jnn.hic Si vero subiti nolunt illi oino obedire t vilipendūt sniam,ppriā epi tūc puto q quātūcūq̄z iste resistat q pdat possessionē licz aliud sentiat Jnn.hic t,p hoc facit pall'.c.cū ecclia suburna t.c.fi.de iudi.possessio enī plus dependet a facto q̄z ab animo .sicut enī possessio ciuilis q̄ aio retinet perdit eoipo q nō admittit ita t ista possessio iuriū incorpaliū respectu certi obiecti eo enī ipo pdit q nō pōt in obiectū illā exercere als enī raro vel nūq̄z talis possessio poterit p violentiā qđ ē cōtra dictū c.cū ecclia suburna.t.c.suborta.t multa similia.t facit tex.hic vbi ponderat q iste epūs nō,pbauit possessionē. Itē facit dictū.c.olim el primo vbi pōderatur q possessio fuit illis tradita sub cōditione ita q statiz cū scinit vim vi duxit repellendū.nō sufficiebat ergo simplex cōtradictio nisi violentiā vi repulsisset.nec obstant iura q̄ requirūt patientiā in istis incorpalib'. qz dico ex eo requiri quia possessio retinetur solo animo nec potest cadere spoliatio nisi det scientia Et idē ē in possessione ciuili in re corporali quāūcūq̄z enī ignorās perdat naturalē nō tī perdit ciuilē ut in.l.dā possidere.§.qui ad nundinas.ff.de acqui.pos. sed ex q̄ datur scientia t actus violentus sine resistentia.perditur possessio.ut satis probat per supradicta t hec nō

Si vero alienus epūs excōicat prochianos alteri' epi.sed prochiani nō seruāt sniam suā nec propius epūs patet t tunc certū secm Jnn.q̄ nullam possessionē alienus acquirit cum tantū possederit labia sua. Itē si parrochiani seruauerunt per aliquod tēp' qđ

intellige vt. s. dixi cū glo. Ite scias sc̄z Inn. q etiā eo cui quo acquirit possessionē in excōicatos p se tñ nulla possessionē acquirit t euitantes illos excōicatos q: nō seruāt p hoc sniam hois sed iure p̄cipientis excōicatos vitandos. xi. q. iij. c. cure de treu. t pace. c. i

Dz nūc q̄o an in casibus in quib⁹ dixi p excōicationis sniam acquiri quasi possessionē iurisdictionis, p̄cedat hoc i quolibz excōicatore. Inn. hic dicit q si excōicator erat alias ordinari⁹ t sic habebat potestatē excōicandi alios, p̄cedāt p̄dicta. nec i tō erit differentia inter excōicationē t alias snias ut sic̄ per alias snias acquirit hec possessio. ita t p excōicationē facit de p̄scrip. auditis. t. c. cū olim. Si vero excōicator p dictā ptātē ordinariā nō hz. tūc aliud ē dicēdū i snia excōicationis q̄z in alijs sentētijs. q: nō posset talis excōicator acquirere ptātem excōicandi. cū nō sit habilis ad hmōi ius possidendū. q: hoc ius excōicādi nō p̄t haberi vel possideri. nisi ab his tñ qui tō habēt a deo. vel eius vicario vel a iure. t de talib⁹ tñ et nō alijs. dicit illud intelligēdū matthei. xvi. q̄ cunq; ligaueris. rc̄. t illud. e. c. penul. accipite spiritū sanctū quoz remiseritis peccata remittunt eis rc̄. nō p̄t ergo simplices clerici alios excōicando possessionē ist⁹ iuris acquirere q: nec p̄t hoc possidere sicut nec laicus possidere p̄t ius cōfessiones audiendi t animas absoluēdi. q̄ nō cōpetit nisi, p̄pio sacerdoti. j. de pe. t re. eis. vel clericos iudicandi. de iudic. c. ij. postea Inn. dicit melius dicēdū q quilibz clericus p̄t p̄scribere t possidere ius excōicādi t alia iura spiritualia finis alis iurisdictioni ordinarie nō p̄sit dūmō sit plena in qua ist⁹ ius cadere p̄t. ut. j. de his que fi. a ma. par. c. queruit sicut eni ipe hz a iure ptātem excōicandi. xxiij. q. iij. corripiant t. xvi. q. ij. vlis. Ita p̄t alijs expōne hāc ptātem tradere ut nō. in. c. ecce siaz. de offi. ordi. sic p eōz patiētiā t tacitū cōsensuz clerici in quib⁹ hoc ius cadere p̄t. possessionē ist⁹ iuris acquirere p̄t t p̄scribere dūmō bonā fidē habeāt ar. in. d. c. q̄ sunt. t. c. auditis. t. c. cū olim. t. c. cū veniēs de p̄scrip. Host. remittit ad nō. in. c. irrefragibili. §. excelsus de offi. or. t de fo. cōpe. c. cū cōtingat vbi de hoc varie opi. recitant. mihi placet opinio q̄z ponit Jo. an. i. c. auaritie p̄all. quā dicit tenuisse q̄dā fratrē vbertū disputando ut noie, p̄pio nō sit, ist⁹ ius seu hec possessio acquisibilis hec eni ptās, p̄petit rōne dignitatis ut in archibus supius allegatis. sed noie dignitatis seu officij q̄ hz bene p̄t acquirere possessionē t p̄scribere dūmō nō careat bona fide, vel titulo t iō si archidiaconus noie sui archidiaconatus excōicaret alios in q̄s de iure nō habebat ptātez t bona fide, bonafide t titulo colorato t illi sciente epo t nō contradicente seruauerunt sententiam animo obediendi acquisiuit archidiaconus possessionem excōmunicandi in illos. t iurisdictionem exercēdi t tenebit hu

iusmodi sententia ratione possessionis. licet p⁹ ea appareat ius superioritatis nō habuisse i illos q: adhuc nō p̄scripserat. secus aūt in priori cū. q̄ noie, p̄pio fecit. vel erat in possessione malafide. hz noie dignitatis vel officij. Ex his soluit illa q̄. quā ponit hic Inn. videlicet si epūs in possessione iure tñ superioritatis carēs aliquos excōicauit. epūs vero propius qui iuris proprietatē habebat etiā excōicault cuius snias confirmabit superior. Quidā dicūt q potius dz attēdere veritatē q̄z possessionē. Alij cōtra. Inn. vero se remittit ad nō. in. c. in litteris de resti. spo. sed tu collige veram solutionem ex supradictis. §

Eepe. Spoliatus restōem petit ab illo qui scienter rēpta spoliatore recepit hoc dicit⁹ m Jo. an. vel ad idē summa sic. Recipiēs scienter rē invitam a spoliatore. tenet eam spoliato restituere licet nō probet dūium. Pdcō impōnit factū corrigendū. Secūdo corrigit, ibi. vide.

Nota primo q effectus dūij est ipa possessio t eius p̄modū. vide amittens possessionē videtur, i effectu amisisse dominiū. t hec ē mens huius lre. ibi amittit effectū. rc̄. q̄si dicat q cū ñ succurreret spoliato p successorē vitiosum. probata possessione t deiectiōe propter difficultatē p̄bandi dūium p̄debat spoliatus in effectu dominium in effectu p̄dita sc̄z possessione.

Et ex hoc t tex. sc̄o nota. q difficile est probare dominium. t de modis p̄bandi. vide q̄ nō. in. l. cū res. C. de p̄roba. vbi per glo. t Ly. t per Bar. in. l. rem que nobis. ff. de acqui. pos. t in spe. in ti. ḡ act. t peti. §. sequi. v. sin aūt. Nota hic ar. q in cōcernentibus periculum anime dispositio iuris canonici preferetur dispositioni legali, p hoc vide gl. in regula possessor de re. iur. li. vi. facit aūc ut clerici apud proprios epos. per q̄ putat hic do. an. q etiā inter laicos huius. c. dispositio seruanda ē. q̄ satis placet. videt enim hic papa voluisse prouidere. vltra dispositionē iuris ciuilis rōne peccati. fundat enim se sup peccato ergo cōstō seruanda ē in foro ciuili. etiaz inter laicos ut nō in dicta regula possessor Nota hic cāum. i quo ius agendi p̄sonale in rem tñ scriptuz sequit successorem singularē. t hoc fit ratione peccati. quo se immolauit recipiēdo rem vitiosaz scienter. t ut subueniat ep presso t spoliato. t in hoc cōditio huius. c. excedit interdictum vide vi. Illud eni nō competit cōtra successorē singularē sed vniuersalem. ut le. t nō. in. c. significauerunt. de testi. Nota q licet quis perdit possessionē. nō tñ p̄ hoc p̄dit dominiū sed in effectu illud p̄dit. q̄ñ nō valet p̄bare ipz dūium. Idē ecōtra p dito dūio nō p hoc p̄dit possessio. ut. l. si quis. §. differentia. ff. de acqui. pos. sunt eni ista separata vno p dito nō p̄dit reliquum. nec vno posito ponitur aliud ut. l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acqui. pos. Ultio nota contra detinentes alienū sine inuasione te

nenť eni quo ad deū paulominusq; si innaliss̄ent.hic
ē q reperiēs rē alterius ⁊ nō restituēs teneť furti sic̄ si
ab alio subtraxisset.l.falsus.§.qui alienū. ff. de fur.
xiij.q.v.si qd inueniſti.⁊ nō.in.c.qz frustra.ō vsur.

Opp.cōtra tex.in eo q dicit spoliato nō subueni
ri p restōnis beneficiū cōtra successorē vitiosum vide
tur eni q talis hz duo remedia possessoria. pōt enim
agere iudicio officio ar.in.c.qz v.de iudi.⁊.c.bone ō
appel. Dcōo pōt agere cōditiōe.c.reintegrāda.iij.q.
i.cōtra quēlibet possessorē etiā nō vitiosum ut ibi po
test etiā addi tertiū remediū.s.actio de dolo que dať
solū cōtra dolū facientē sicut fecit iste qui dolose ⁊ sci
enter rem mutuam recepit a spoliatore.ut non posset
ab illo rē suā cōsequi ar.in.l.i.ff. de dolo hec ptraria
sentit gl.i.que facit mentionē etiā de actōe qō me.cā
sed satis ipertincter quo ad materiā nostrā. Sed pro
solutōe gl.ista nidet fatendo ptraria ad tex. nidet q
nō subueniebať spoliato.s.per interdictū vī vi. quia
etiā fm canones nō cōpetit nisi cōtra spoliantē spoli
ari mādantē vel spoliationē ratā habentē ſ p pdicta
remedia bene subueniebať ⁊ hodie cōpetit aliud re
mediū.videlicz cōditio huius.c.ut dicit ī gl.se. Dz
nūc opp.videť eni p pdicta q hui⁹ cōstōnis beneficī
um nō fuit multū necessariū. Hoff. volēs euitare con
trariū dicit hāc decre.inducere q actio in factū q dať
loco cuiuslibet interdicti ut insti.de interdic.§.vl.ex
tendať ad hunc cāum.qō olim nō erat.⁊ sic sentit q
hodie in cāu huius.c.nō ageť cōditiōe ex hac decre.
sed actione in factū seu interdicto vī vi. qō extēditur
ad istū cāum ex dispōne huius.c.qō etiā sentit glo.
penul.in.c.cū ad sedē.ō.eo.ſ hic glo.ij.sentit cōtra
riū ut ō.dixi.nec hoc dictū gof.videť dez.qz vitāda
ē iuriū correctio.de dec.cū expediat.li.vi.l. vna. C.
de inoffi.do.nec placet hoc pe.nec Jo.an. Dcōo di
cit Gof.q ⁊ si alia erāt remedia voluit tamē ꝓsiliū ad
dere cōditionē ex hac decre.scōm cū.⁊ dicit Hosti.q
hoc voluit facere ad declarandū q ciuile ius cōtrariū
nō obstaret.cui forte multi iudices ecclesiastici insiste
bāt obseruādo illud ius ciuile simile.qō nō.de vsur.c
quāq; li.vi.in gl.noie. Et dicit Jo.an.q ex tex.⁊ gl.
huius.c.habeť quatuor auxilia spoliati. Interdictuz
vnde vi.iudicis officiū.cōditio ex canone. c. reitegrā
daſ⁊ cōditio ex hac decre. Et de his ⁊ alijs remittit
plibellis ad spe.c.ti.§.i.v. pdicti. sed certe hec dicta
mihi nō placēt cū tex.hic ꝓsupponat q nullū remedi
um possessoriū erat prius pditū spoliato in casu hu
ius.c.ſ habebat cōtra possessorē singulare pbare do
miniū qō cū nō de facili pbareť amittebat spoliatus
dominiū in effectu.nec pcedit dictū Hosti. q hoc fe
cit ad declarandū tē.qz potuisset vti verbo declarati
no ⁊ nō inducere remediū supfluū edendo ius de no
uo ut pz ex.v. sanximus. posito hic in tex. iō dico q
añ dispositionē huius.c.nullū remediū saltē ita gene
rale.pditū erat ꝓtra sciēter succedentē in rē vitiosam
vt clare innuit tex.iste. Nō ob.c.bone de appel. quia
loquiť innouatis appellatōe pendēte vī virtute appel
latiōis succedit iudicis officiū quia iuria fit iudici ad
quē fuit appellatū facit qō in simili nō.gl.in de.ij. ut
lit.pen. sed hic nos loquimur qñ nulla fuit interposi
ta appellatio Nec ob.c.q̄.v.qz solū.pbat q extēdať
rescriptū ad succedentē in viciū.qz agiť de modico p
iudicio.nihil eni ibi dicit de incōpetentia actōis seu
iudicis officio.vel pōt intelligi i cāu huius.c. si ema
nat post hoc.c.⁊ addit ad istū vt sicut dať remedium
possessoriū cōtra istū successorē vitiosum.ita eadē eq
tate extendať rescriptū impetratū ꝓtra violentū ⁊ di
cendo cōtrariū frustra papa hic dixisset sanxim⁹. qō
verbū denotatiuus nouū.ut nō.in.c.ij.de iudi. Et sati
colligiť ex verbis huius lre. Nō ob.conditi.c. reinte
granda.qz illud remediū nō ē ita generale sicut istud
nō eni cōpetit pro rebus laicoꝝ ut dixi in.c.cū ad se
uen.ō.eo.sed istud sic.tē. Non ob.cū opp.de actio.
doli.qz illa actio competit aduersus dolosum ⁊ cuz
nulla alia actio cōpetit ut.d.l.i.⁊.C.ea.l. de dolo.
aut in cāu nostro cōpetit interdictū vnde vi.ꝓtra spo
liatorē etiā si nō possideat nec dolo defecerit possidere
qz primo fuit ī culpa spoliando.⁊ poterit cōsequi sal
tē extimationē.ut.l.si vi me deiecerit.⁊.l.i.§. ex hoc
edicto.ff. de vi ⁊ vi ar. Item potuit iste sciēter nāci
sci rē vitiosam.⁊ tamē sine dolo.⁊ sic prius cessaret
hec actio de dolo.fuit ergo expediens ⁊ necessarium
ut prouideretur per hoc.ca.⁊ sic fuit hoc remedium
valde necessarium. Nec obstat.l.si colonī.C. de agri
⁊ censi.li.xi. per quem tex.notant ibi doct.q posses
sori cadenti iniuste a possessione succurritur condu
one illius.l.quod etiam tenuit glo.in.l.ciuili. C. de
fur.quia dico q in veritate illa.lex hoc non probat.
simpliciter preut allegatur.nam ibi colonus censitus
seu ascriptitius vitio fuge transiuit ad alium ⁊ nega
bat se esse ascriptitium illius a quo propria auctori
tate recessit. vnde spoliauit priorem dominum pos
sessione sua merito ibi dicitur q ante omnia debz re
stitui primus possessor.quia etiam predo ante om
nia est restituendus.ō.eo.c.in litteris.⁊ nō.glo.i.d.
l.si colonī. vnde restitutio ibi potius fit contra colo
num fugientem quā contra secundum possessorē. sed
nos loquimur hic in re animata que sine suo dolo p
uenit ad manus alterius.⁊ vide in simili differentiaz
que fit inter rem animatam ⁊ in animatam per glo.
in ca.frequens.liij.di. merito de dicto illius.glo.l.ī
ciuile dubitauit. Bart.in.l.fi.C. de furt.⁊ potius ibi
sentit contrarium in dicta.l.ciuile.⁊ optime facit in
contrarium quod le.⁊ nō.in.l.si duobus.ff. de pub.
vbi dicit q in habentibus parē cām potior ē cōditio
possidentis de presenti.⁊ faciūt hec ad nōta ij.in. v.
sed quero quid si aliquis. ⁊ placet mihi illa opi. ut

detur in cau hui⁹. c. cõditio ex hac decre. quã etiã tz hic Inn. t Hosti. qui dicit q quicquid alij dicat suc cauerat etiã s'm canones ꝓponẽs in cau huius. c. in terdictũ. Ad hoc adduco qz qñ lex inducit aliquam obligationẽ t nõ ꝓuidet de noie actionis tũc dat cõ dicto ex. l. ut nõ. gl. in. c. cũ liber. de sepul. t in. c. si ca nonica. de offi. ordi. vide tex. in. l. vna. ff. de cõdi. ex. l t ibi plenissime de hac materia ꝙ bar. t ꝙ Ly. in. l. ex plicato. L. de re. ꝑmu. Sed qz habemus multas cõditiones t canonũ t legum queritur incidenter nũ quid hec cõditio ex lege sit actio an sit iudicis officiũ t ꝙ hoc cognoscet in quo differat hec cõditio ex le. a iudicis officio. t quãdo cõpetit vnũ t qñ reliquũ. so. cõclude post bar. in. d. l. vna. q qñq; verba le. dispo nentis referunt ad ꝓtes'. qñq; ad iudicẽ; qñq; ipso naliter ꝓferunt. ꝙ primo cau semp orit actio. ita debz intelligi. l. ij. ff. ad. l. acquil. t de peti. here. le. ita veni unt. ꝯ. prudie. Secõ cau qñ verba referunt ad iudicẽ t tũc qñq; referunt affirmãdo qñq; negando. si affir mando semp cõpetit iudicis officiũ. ut. ff. de mino. l. i. cõiuncta. i. qõ si minor. in fi. eo. ti. si aũt referunt ad iudicẽ negative t tũc nõ ꝓducit iudicis officium. non eni aliquid ꝓmittit iudici directe sed magis parit ac tionem a ad cuius vtilitatẽ verba fuerũt, plata. ut. l. i ff. qõ me. cã vbi pretor dicit. qõ metus cã gestum ẽ ratũ nõ habebo. licet eni verba referunt ad se tñ quia referunt negative nõ parũt officiũ iudicis. sed actio nẽ ꝓti. ad cuius cõmodũ ꝓmatio inducit ꝑdicta. ꝓ cedãt qñ verba. l. disponũt circa factũ utputa ut ali quid restituat sicut hic facit. si aũt directe disponerẽt circa ius agendi absq; dubio ꝓducerẽt tũc actio hoc apparet ex oibus edictis que dicũt iudicium dabo. licet eni verba referant ad iudicẽ. tñ quia directe circa ius agendi disponũt, ꝓducũt actionẽ. ff. de iurisdict. om. iudi. l. si quis id qõ. ff. de his qui deiec. vel effu. l. i. Quãq; verba ipsonaliter ꝓferunt t cõpetit ius agen di ut in auc. sacrã. C. si aduer. vẽ. t ibi nõ. t ꝺ acqui re. do. l. ad statuas. Et idẽ dicẽdũ ẽ ĩ statutis eadẽ ra tione qõ nõ. Et secũ dũ ꝑdicta declara dicta gl. iuris canonici. In quo aũt differunt actio ꝓscriptis ꝙverbis actio in factũ t cõditio ex. l. vide ꝙ Ly. in. d. l. ex pla cito t plenius t subtilius ꝙ bar. in. d. l. vlla. an autẽ in casibus in quib⁹. ꝺ. dixi orĩ actionẽ vtrũ sit, cõdi tio ex. l. an alia actio? Ista est difficilis materia t ple ne vide ꝙ bar. in. d. l. vna Ex ꝑdicta t ex hoc tex. ha bes vtilissimã cõditionẽ ultius decre. q̃ qñ cõpetat ꝯ. subijci. t in quo differat a cõditione canonis reinte granda. collige ex ꝯ. dicendis. t ex his que dixi in c. cũ ad sedẽ. ꝺ. eo. vbi plenissime intellectũ huius. c. ex aiaui. Habemus etiãde iure ciuili multas vtilissimas ꝓditiones ut cõditio. l. si coloni. C. locati. t. l. inuasor. l. meminerint. C. vnde vi t multas alias q̃s lõgũ est ꝓsequi t potius est legere leges q̃ canones t di

cendũ ut in eis nõ. Hũc ꝗro an cõditio ultius. c. cõpetat contra oẽm successorẽ singularẽ? Glo. in. ꝟ. scienter rñdet q nõ ꝑ requirit q sacs rez esse vitiosaz t inualam illã accepit. concor. ꝺ. de iudi. qz. v. si aũt ignoranter recepit tunc põt cõuenirĩ rõne canonis re integranda. iij. q. i. hec gl. verũ dicat quo ad primaz partem. quia tex. iste requirit scientiam. pro hoc qz dispositio huius. c. fundat super peccato vt probatur ibi eo q interest. tc̃. q excludit nõ data sda. Sed circa hanc ptẽ dubitat quid si a principio ignorauit vitium sed ex postfacto scinit? videtur q non habeat locũ dispositio huius. c. debet eni in istis ponderari initium quia ex quo possessio fuit a principio iusta nõ põt effici iniusta ꝙ supeuentẽ sciam. ut. l. vna. C. de usuca. trãsfor. t. l. cũ possidere. ff. de acqui. pol. ꝑtz riam tenet hic. Jo. an. qz de iure canonico bene põt transire ad iniustam malafide superueniẽte ꝙ qõ pu tat sufficere superuenientẽ sciam ad effectũ huius. c. Aduerte fateor q iusta possessio transit ad iniustam malafide qñcũq; ante cõpletã ꝓscriptionẽ supueniẽ tẽ ut in regula possessor malefidei. de re. iur. li. vi. t in c. vigilanti. t. in. c. fi. ꝯ. de ꝓscrip. Sed dubium ẽ nũ quid hec iniustitia sufficiat ad faciendũ locũ huic c. t videt primo q nõ. per tex. ibi vbi dicit q scienter rem talẽ recepit. tc̃. illa eni qualitas scientie tpe ꝓ ceptionis põderat. qz qualitates ponite in aliqua oratõe intelligi debent scõm tpus verbi cui adiũcunt. Juxta theoricã bar. in. l. ex facto. ff. de vul. pub. facit qõ nõ in. c. statutũ. de rescrip. li. vi. in prin. i gl. i. v. canoni cis. t in. c. decreuit. de here. eo. li. t in cle. i. de consan guini. t affi. In contrariũ facit ille tex. in ratione sui dum dicit nõ multũ interesse quo ad periculũ aie in iuste detinere. tc̃. t sic ponderat iniustã detentionẽ que satis habet licet ex postfacto supuenit scia. quã puto verã tũ propter istã rõem qz obuiatur peccato. tũ qz subuenit spoliato oppresso ut satis sit sciaz subesse tẽ pore quo agit. hic eni nõ agit de pena quo cãu face ren restrictionem per predicta. sed de fauore qui est ampliandus in regula odia de re. iur. li. vi. Secõ ad idẽ dubitat an in dubio presumat scientia vel ig norantia? Hosti. dicit presumi sciam nisi ꝓbet igno rantia. scire eni debet qõ suũ nõ est ad alios pertine re. ut. C. vnde vi. l. cõquerebat. Sz goff. t abb. cõtra vide de ꝟ de. ꝓba. c. i. t ꝺ re. iur. ꝑsumit ignorãtia. li. vi. Et ꝟ credit Jo. an. veri⁹. Bo. an. distinguit q aut qs occupat rẽ vacantẽ qua quis fuit spoliat⁹. t presu mitur dolose. t scienter rẽ occupasse. t hoc dicit, plce re nõ quo ad hoc remediũ qõ exigit sciam vitij rei. ꝟ ꝑdicit quo ad remediũ. l. cõquerebat t tunc dicit, pce dere opi. Hosti. si vero q̃s occupat rẽ vacatẽ cũ titu lo de volũtate possidẽtis vel etiã sine titulo dũmõ est de volũtate possidenti t ꝑsumit scia vicij rei nisi aliꝫ ꝓbet t sic, pcedit ꝑm eũ opi. Goff. Sed aduerte quia

quo ad casum huius.c.vult in effectu do.an.q nūq̄ ꝓsumat scīa t sic recidit in opi.gof.t Jo.an. Ego di co q cū hoc sit alienū factū semp dz ꝓsumi ignoran/tia ut in dicta regula ꝓsumit.sed ex varijs cōiecturis ꝓsumit scīa puta si inuasio notorie fuerit facta de po/ssu.pla.c.i.vel si iste qui successerat erat ꝓsanguineus inuasoris ar.de testi.ꝓstitutus vel erat vicinus de ꝓ/sumpt.quosdā t.c.quāto.Et idē in similib' ar.ō re/nūc.c.ij.li. vi.t.l.dolū.L.ō dolo.Jtē dic q si ꝗs rē vicīosam reperit vacātē t eā scienter occupauit tenet cōditione huius decre.fz Jnn.t bene militāt eni pa riter hoc cāu rōnes huius .c. Et sic limita t restrin/ge dictū do.an.ꝓcedēs licet eni qñ occupat rem va/cantē ꝓsumat dolus t mala fides ut in.d .l. cōquere bat nō tñ ꝓsumit scīa inuasoris quā requirit iste tex. iō oportet q ꝓbet saltē ex cōiecturis ut.ō.dixi,ꝓpter qō gof.dat hic cōsilium q cū graue sit,ꝓbare sciam. agat quis potius cōditione canonis reintegranda. quasi illa det ꝓtra ignorantē qō etiā vult ista gl. ego b fateor sed dico cōditionē illius canonis nō cōpete re,p rebus laicoꝝ de quo dixi plene i.c.cū ad sedem ō.eo. Sed q̄ro q̄d si hec res ambulauerit p mul/tas manus an cōpetat ꝓtra quēcūq possessorē vitio sum cōditio huius.c? Jnn.q sic.vñ dicit se sane itelli gere hāc decre.sicut iacet; vñ quicūq rē raptā sciens illā ē raptā a quocūq recepit.hac decre.tenet etiam si res rapta p multas manus ambulauerit arg. ff.de peti.here.l.sed t si lege.§.sine aūt. dūmodo nesciat vicīū rapine purgatū.q; si hoc sāret vel,ꝓbabilit̄ cre deret postea nō haberet locū hec decre.qō ꝓz ex rōe sui.nō eni iniuste detinet qui vicīū ignorat t bonā fi/dem hz.ij.q.i.in primis t hoc satis placet.militant eni in vtroq dicto rōnes huius.c. Quero quid si tertius occupauit rē raptā sic vacantē.nunq̄d raptori ꝓpetat aliquod remediū ad recupandā possessionem Jnn.hic dicit q habebit cōditionē ex.l.cōquerebat. L.vide vi dūmodo accipiens eā vacātē. dolo malo accepit nec sit sua. Sed ego formo aliā. q. magis dubitabilē; pone q iste raptor fuerat spoliatus re in uasa.demū tertius scienter illā rē recepit nūq̄d iste ra ptor habebit cōditionē huius.c.ꝓtra istū successorez vitiosum t videt q sic.nā hz interdictū ꝓtra fm spoli atorē.ut.l.cū fundū.ff.de vi t vi ar.t.c.olim.ij.ō. c. Et plene dictū fuit in.c.in lrīs.ō.eo. ergo hz cōditio nē huius.c.,ꝓtrariū puto vez ut solū cōpetat hec con ditio primo spoliato.q; in eius fauorē hoc principa liter fuit introductū t,ꝓpter ꝓiculū animaꝝ euitāduz vnde cū ipe raptor inuoluat peccato inuasionis nō vi det q possit se fundare sup peccato.Et hoc videt mi hi sensisse Jnn.hic dū dicit q si vnus de mediatis possessorib' bonafide quelibet possessionē q tunc ipe solus haberet actionem ꝓtra alios sequētes male fidei possessores ar.hic.t.ij.q.i.in primis. ff.ō dolo

l.i.§.i.ff.de vi t vi ar.l.i.§.familie.t.§.si filiusfa.qō est notandum. Ulterius etiā quero an hec cōditō huius decre.cōpetat malefidei possessori alias nō vi olento.Jnn.q sic t bene etiā si p ꝗscūq manus trā sierit possessio vñ dicit q ois possessor sine bonefi/dei sine malefidei cōtra imediatū t ꝓmediatum possessorē habet tā interdictū vnde vi.ut.l.i.L.vnde vi. et d.l.cū fundū.cū cōditionē huius.c.hic eni solū ponderat spoliatio possessionis t peccatū detinentis sci enter rem inuasam t interest sua recupare possessionē ut saltē possit restituere vero dño Uz q̄ro qd si ali quis possidebat rē aliquā bonafide t alius eādē rem occupat bona fide an priori possessori sit,dandū aliqd remediū ad recupandā possessionē cū ea nō ꝓdiderit p violētiā nec successor sit vitiosus.Jnn.hic notabili ter dicit q si cōstiterit priorē possessorez iuste amisisse possessionē dabit ei actio cōtra scōm t fiet sibi restitu tio etiā non ꝓbata spoliatione allegat i.ar.L.ō agri. t censi.l.si coloni.li.xi.t aūt.de man.prin.§.q si de lin quētes t.§.nō ꝓmittas.t.§.sed etiā suscipientes coll.iij.t.iiij.q.i.reintegranda.Et idē nō.de cōcē.p ben.c.post electionē.t dicit Jnn.q hec iura sunt no tabilia pro possessoribus eccliaꝝ a possessione ipaꝝ cadentib'.nā si possessionē,ꝓbare pñt nō tamē,ꝓba/re possunt suā canonicā institutionē.hec dicta Jnn.i tellige ut recupet hoc cāu antiquior possessor possessionē nō tñ p remediū huius.c.ex quo scōs ē possessor bonefidei t nulla intervenit inuasio sed potent,re cupare p cōditionē.c.reintegranda.qō itelligent ple ne dixi in.c.cū ad sedē.vbi allegauī hoc dictū Jnno. vel forte p cōditionē aliaꝝ legū ō.allegataꝝ.facit qō nō.bar.in.l.celsus.ff.de vsuca.qō tñ nō credo.q; ut patet hic nō ē prouisum de remedio possessorio de in re cūili cōtra scōm possessorē etiā vitiosum forꝝ nec ccontra bonefidei.Et vide qō.ō.dixi in additione i q̄ specifice rñdeo ad.l.si coloni.t ad.c.reintegrāda.vbi ō.satis rñdi.Ecclesia tamen etiā si per negligentiā p didisset possessionē eam recupare pōt p officiū iudi/cis scōm lec.notabilē Hosti.in.c.accedens ti.primo ut lit.nō cōte.vbi dixi.Ex ꝓdictis nunc habes plene quādo quibus t cōtra quos cōpetit cōditio hui'.c.

Oppo.nūc expedicdo alias gl.videt enim q pro pter violentiā ꝓdecessoris nō debeat successor tenen q delicta debēt tenere suos auctores.c. quesuit. de bis que fi.a ma.par.ca.Rñdet gl.penul. q istud ē vi cīū reale.vñ sequitur omnem possessionem.L. de ac qui.pos.l.vltima.dic etiam clarius.istum teneri etiā ex proprio quia scienter se intrusit i possessionē vicio saz ut patet ibi iniuste detinere.rē.Ex quo solui' qō an possit iste scōs possessor vicīosus dūm seu ꝓmum possessorē i iudicio noiare t dicēdū q nō teneat ex ꝓ prio delicto qō tenet hic Uln.t Host.t qñ hz locū nominatio dic ut notatū fuit in.c.quoniā frequenter.

§. qō si sup. ut lit. nō ꝓte. ꝛ in. l. ij. C. vbi in rem act.
Ultimo gl. opp. ꝓtra tex. q̄ plus sit auferre q̄z nō dare. ꝓj. q. ij. ꝛ li ille nō soluit. Jo. an. dicit ꝓtrarium ē vez. sed iura allegata in principio gl. loquunt cuz q̄s eget ad mortē quo cāu plus peccat is qui abundat ꝛ pōt subuenire ꝛ nō subuenit q̄z alias turādo sat auferendo ꝛ sic cetera nō sunt paria ꝓpositā q̄ parī tate plus ē auferre q̄z nō dare faciūt nō. in. c. iter opa de spon. Ultimo pōt queri certū ē violentiā passū posse agere contra eum qui scienter successit in vicuz ut hic. ꝛ nūq̄d possit agere interdicto vnde vi. contra suū spoliatorē. Inn. hic q̄ sic adeo scōm eū q̄ si eandem rem in aliū dolose transtulerit nihilomin' potenit cōuenīri. q̄ qui dolo desijt possidere p possessore habet. ff. de alie. mu. in. cā fac. l. i. ꝛ ff. de rei vin. l. sin aūt. §. i. ꝛ in regula, p possessore de re. iur. li. vi. Ego plus dico q̄ etiā si dolose desijt possidere nihilominus possit cōueniri ad extimationē rei q̄ a principio fuit in culpa in expediendo iō nō excusat q̄ nunc non possideat ut ē tex. in. l. si vi me dejeceris. ff. de vi ꝛ vi ar. ꝛ l. i. §. ex hoc interdicto. eo. ti. a prin. ergo erat in optione violētiā passi quē ꝓueniat an violentū. an vi olum successorē. nec vna actio tollit ꝓ reliquā maxime cū cōpetat cōtra diuersos ut. l. quot. ff. de actio. ꝛ obli. ꝛ qō nō. in. l. vna. C. de alie. mu. in. c. fac. vbi ē bona. gl. Itē dico q̄ si prius incepit ꝓuenire possessorē violosum ꝛ ab eo recuperauit possessionē poterit nihilominus agere ꝓtra violentū nō ad extimationē rei. sed cōditione. l. si quis intantum. C. vnde vi. ꝛ c placuit. xvi. q. vi. vt videlicet prime dño illius rei si erat dñs. si aūt nō erat dñs cōdēnetur ad extimatōez nec vna actio tollit ꝓ reliquā, q̄z vna est ciuilis pro interesse alia est penalis pro delicto violentie coercēdo ut. l. i. C. quando actio ciuilis crimi. ꝓiud. facit quod nō. per Hosti. in ca. fi. de prescrip.

Isanis Si mandat restitutionez fieri sub certo mō necesse ē nō solū in facto sed etiam in modo pareri aliter nō valet qō agitur. ita summat Jo. an. ꝛ cōmuniē doc. Ego summo sic. Mandatū factum de restituenda libera possessione alicuius rei si nō potest ad implerī respectu possessionis rei q̄z non cōstat de ipius spoliatione debet adimpleri respectu libertatis possidendi si de ipa spoliatione libertatis constat ꝛ ē casus valde notabilis. vel notabilius summari pōt sic. Occupans certū locū in quo quis iura libere possidebat si p ipius occupationē nō potest possessor sua iura libere possidere sicut prius cōueniri pōt possessorio pro libertate possidendi ꝛ restitutio fieri nō pōt nisi ꝓmittat locū in pristina libertate hoc dicit valde singulariter. Prio ponit querelā epi lucani. Secō exposita cā diffunit porro ꝛ sm Hosti. decre. ista ꝓtinet cōmissionē, processuū iniustā appellationē primi mandati interꝓtationē. ꝛ in iuste, processus retractationē. Casus lrālis ponit varijs modis. Et prio sm Hosti. Jpe. ꝛ abb. qui dicunt q̄ sub illa dictione. ꝛ infra posita in tex. ō casum fuit totū factū videlicet q̄ tpe guerre inter lucanos ꝛ pisanos. Epus lucanus cōmiserat cuib' suis custodiā quorundā castrorum ut de illis iuuarent se ꝛ ut ab expensis relauarent. In quibus tamē castris percipiebat lucanus epus omnes suos redditus. cōtingit q̄ de victis lucanis pisani occupauerūt castra qui moniti noluerūt epo restituere. permittebāt tamē illum suos redditus percipere. sed quia castra nō restituebāt fuerunt interdicti ꝛ excōmunicati auctoritate apostolica. quas sentētias petebāt pisani relaxari. objiciebāt de notoria offensa. ꝛ procedendū ē ut i lra patet sm eos. Inn. videt aliter ponere casum scz q̄ lucani prius occupauerant castra. vñ contra illos cō petebat ecclie lucane interdictū ꝛ nō cōtra pisanos qui ipa castra abstulerant lucanis. sed q̄z pisani detinebāt bona ecclie ꝛ ea noluerūt restituere fuerūt excōmunicati. xij. q. ij. quicūq̄ militū. quare cum offensa notorie diceretur non videbantur absoluendi sine satisfactione. de. v̄. sig. cū olim. ꝛ c. ex pte. Ego pono casum magis latū scōm q̄ videtur littere magis cōgruere. et sic indiscordia vergente inter pisanos ꝛ lucanos pisani occupauerunt quedam castra existentia interritorio lucano que epus dicebat pertinere ad se ac i eis habere maiorem partem redditū suorum pisani per episcopum lucanum conuenti super restitutione possessionis castrorum ꝛ pensionum seu affictuz fuerūt contumaces per quod fuerunt forte delegato apostolico censura ecclesiastica innodati. postmodum nolentes pisani in eisdem sententijs diutius permanere ꝓcurarunt a papa illam relaxari offerentes se iuri parituros. Jpa papa mandauit cuidā subdiacono suo quat. restituta pacifice prius ꝛ libere possessione quā constabat epm lucanū in ꝓdictis castris tpe mote discordie habere ꝛ sup ea possessione sup qua dubitatio oriret sufficienti cautione recepta q̄ iuri cōtā Jpa pareret ipsas snias ꝓ occupatōe castroz latas relaxaret pisani nūc exītes cōtā subdiacono cōmissario petebant illas relaxari oblata cautione de parendo iuri dicentes q̄ possessionē castroz restituere non tenebā tur q̄z nō cōstabat ecclam lucanā illā habuisse. possessionē vero pensionū dicebāt se nūq̄z occupasse ꝛ q̄ parati erāt pati ecclam lucanā illarum possessione uti. quare subdiaconus dictas sententias recepti cautionib' relaxauit. epus vero ꝓ appellationē vel ꝓ viā q̄rele accessit ad papā illius ꝓcessū ipugnatur'. papa vero ꝓcessus illi' irritū nūciauit tāq̄z agitatū ꝓtra forma mādati q̄z ꝛ si ñ poterat fieri restō castroz q̄z de possessiōe illoz ñ ꝓstabat nec ēt pēsionū ꝛ affictuū q̄z illa ñ fuēt ecclia spoliata fuit tñ i mō pēm q̄z māda tū fuit ut prio añ absolutionē fieret restō possessiōis

libere ꝛ pacifice de qua constabat. vnde aĩ solutionẽ debeat facere ut ecclesia lucana haberet possessionẽ pensionũ liberã ꝛ pacificã sicut habebat tpe mote di scordie quã nõ poterat habere tenentib⁹ pisanis castro occupata ꝓ rõem littere ꝛ ꝓ sequere ut i ea ꝙ lati⁹ explicabo rõem dicẽdã. Nota pulchꝝ ꝓtra guerras ex eis eñ puenit gentiũ afflictio ꝛ attritio Et nõ q̃ sex sunt cãe quare inter hoies paꝝ nõ seruat ꝙ primo q̃ nõ puniunt maleficia ecclastici. iiij. c. q̃ nõ ꝓ fert cõtra malos snia. Secũa ẽ babũdãtia tpaliũ gene sis. xiij. facta ẽ rixa inter pastores Abrabam ꝛ Loth luce. v. vñ bella ꝛ lites. Tertia qm̃ occupamur i pugna cõtra demones ꝙ nõ pugnam⁹ ut homines, ꝛia. xxviij. ꝓcussum⁹ fec⁹ cũ morte ꝛ cũ inferno. Quarta. q̃ nõ cõsideramus dãna guerre in qua ꝓdim⁹ aiam corpus ꝛ diuitias. Jere. xlvi. fortis incidit in fortem Quinta q̃ nõ cõsideram⁹ dubios ee cuet⁹ belli reg. xij. varius ẽ eventus belli. Sexta q̃ nõ seruam⁹ dei ꝓcepta. Jere. iij. vtinã attẽdisses manũ meã ꝛc. ꝓcã vide ꝓ archi. in. c. nõ li. xxiij. q. i. vide salustiũ bellũ sime in quiẽtẽ cõcordia minima crescũt discordia vero maxima dilabunt. Nõ scdo laicos quãtũcũq̃ potentes excõicãdos nisi restituãt bona ecclesiastica occupata ꝛ sic habes vnũ casum in quo ecclesia exercet iurisdictionẽ in laicos de quo in. c. cũ sit generale. ꝛ. c conquestus. ꝛ. c. si clericus laicũ de fo. cõpe. Et ex hõ ꝛ ex tex. etiã infero q̃ ꝓ rebus ecclesiasticis põt agi interdicto vide vi. contra laicos in foro ecclesiastico etiam in re dubia q̃ presupponit sacrilegium de quo etiam in cã dubij cognoscere põt eccla ut i dictis iuribus nõ. ꝛ qõ plus ẽ nõ solũ qñ presupponit subtractio rei ecclesiastice sed etiã libertatis possidende. q̃ etiam ex hoc ledit eccla quod nõ. quia nescio alibi.

Nota excõicatũ ꝓ manifesta offensa ꝛ dubia non absoluendũ nisi primo satisfaciat ꝓ cã manifesta. et ꝓ dubia prestat cautionẽ de quo in. c. ex pte. d. i. ꝏ ver. sig. Nota ar. q̃ obmissio forme fundate sup priuata vtilitate nõ viciat actũ seu ꝓcessus si quo minus seruetur stat⁹ per illũ de cuius vtilitate agit ꝓ ca. fi. de offi. ode. facit regula imputari ꝛ qõ ibi nõt. de re. iur. li. vi. Nota bene fm Goff. q̃ absolutio ab excõmunicatione ꝛ contra formam hominis presumpta est nulla. Idẽ in excommunicatione dicẽdum cum indicentur a pari. de pe. di. i. verbum ꝛ facit. c. fi. ꝛ qõ ibi nõ. de ꝓben. secus in excõmunicatõe vel absolutione facta cõtra formã iuris. xi. q. iij. c. i. ꝛ quod nõ. de sententia excõmunicationis ca. i. li. vi. ꝛ. ẽ. de iudic. c. i. diuersitatis rõ esse potest. quia quando obmittitur forma data ab homine nulla competit iurisdictio ideo deficiente potestate cessat validitas act⁹. sed in forma iuris ſ seus. ꝛ excommunicatio ſ seu absolutio non subiacitur forme substantiali ut nõt. in iuribus preall⁹. Ex quo infero q̃ si alias habendi potestatem ex communicandi vel absoluendi mandetur a superiori ut excommunicet vel absoluat certa forma data. q̃ ea non seruata non tenebit excommunicatio vel absolutio. quia cessat ratio predict⁹. ꝓ hoc vide glo. nõt. in cle. i. de iure patro. Nota gesta corruere ex defectu forme mandati non solum quãdo expresse fit contra formam mandati sed etiam quando ad plenum non impletur mandatum. nam quando ad actum datur certa forma paria sunt agere contra formam ꝛ citra. seu preter. vide tex. cum glo. in. c. si cui de elect. li. vi. ꝛ. c. prudentiam. de offi. dele. facit. l. diligenter. ff. mand. Nota q̃ mandatũ qualificatum distribuitur in duo mandata. ꝛ si non potest impleri in facto seu substantia debet ad impleri i modo seu qualitate. Ex quo infertur q̃ si duo mandantur etiam data certa forma licet non possint simul ad impleri debet tamen fieri quod potest ꝛ valebit act⁹ facit ad nõ. per glo. ꝛ doc. in. c. ꝓstitutus. de rescip.

Nota q̃ in eadem re est dare possessionem ꝛ qua si possessionem libertatis possidende ꝛ quelibet harum causat interdictum recuperande. Item nota q̃ ꝓ iuribus põt agi interdicto possessorio Item nota q̃ libellus seu dispositio non vitiatur licet verba proprientur. nam in iuribus non est dare possessionem sed quasi. ut nõ. in. c. conquestus de fo. compe. ꝛ. l. sequit. §. si viam. ff. de vsuca. ꝛ hoc appellatur absolute possessio vide quod dixi in. c. olim. iij. ẽ. eo.

Nota singulariter q̃ quis non dicatur esse in plena libertate possidendi non solum quando ipso facto turbatur sed etiam quando de facili potest turbari ꝛ expelli ꝛ sic potentia de facili reducibilis ad actum quandoq̃ sumitur ꝓ actu. ecclesia enim lucana nũc non turbatur sed de facili poterat per pisanos turbari ꝛ eiici. Nota q̃ facilius quis iura sua percipit in re libera ꝛ vacante q̃ ab alio possessa. faciunt nõ. per Jnn. in. c. veniẽs. de testi. ꝛ per Bar. in. l. a diuo pio. ff. de re iudi. Nõ de verbo pensionũ ꝛ affectum. ꝛ dicit Jo. an. q̃ pensio ẽ forte domorum affect⁹ vero ẽ vulgare loci ꝛ respicit que solebant⁹ de pdijs

Vltimo singulariter nota cõfessionẽ in iudicio factam valere licet processus ex aliquo defectu extrinseco sit nullus secundum abb. ꝛ omnes doct. Et ad hõ quotidie per omnes allegatur hoc. c. ꝛ colligitur hic q̃ papa se fundat super cõfessione pisanorum q̃ tamẽ fuerat facta in iudicio nullo ex defectu forme mãdati. vide simile tex. cũ ibi nõ. in de. cõstitutionem. §. si. de elec. ꝛ ratio huius dicti esse potest. q̃ confessio nõ exigit ad sui validitatem telam seu instantiam iudicij satis cui est q̃ fiat in iudicio ꝛ coram iudice. inf̃ nõt. ꝓ Jnn. in. c. qualiter ꝛ qñ. ij. ꝛ. c. sup his de accu. ꝛ. c. i de ordi. cogni. qõ limita scõm nõ. ꝓ bar. in. l. si cõfessus. ff. de custo. ꝛ exhi. reoꝝ ꝛ ea que tetigi in. c. ac si clerici. de iudi. Et optime facit ca. i. de accusat. lib.

vi. Itē inualiditas ꝓcessus que hic fuit nō ꝓcernebat cōfessionē cū inualiditas surrexit ex defectu forma mā dati. sed forma nō cōcernebat cōfessionē ꝑ fiendā ab solutionē. Ex quo infero q si aī absolutionē fuisset h recepti aliq̄ testes sup ꝓbanda possessione. hñ valerēt nūc attestationes. qz legitime fuisset recepti. facit qđ nō. in. c. ad ꝓbandū de re iudi. t ꝑ bar. in. l. si ex pactum de app. vbi nō q inualiditas sniē nō cōcernit acta si vitiū inualidās sniam nō cōcernat pariē acta. secus si pter cōcerneret t ideo dico q si defectus pro cessum ꝓcerneret pariter cōfessionē no valeret etiā cō fessio. Ꝑpone eni q oia fuissent agitata tpe feriato. et sic nō posset dici cōfessio iudicialis qz tūc nō ē iudi cū. i. c. fi. de fer. vel corā iudice vetito vt in. c. at si cle rici de iudi. t qđ ibi nō. Et vide bonū tex. scōm lec. q̄ cōiter ibi approbat in. c. olim. ē. de relatip. qñ con fessio fit corā duob⁹ ex tribus iudicib⁹. Et sic limita cōe dictū doc. qđ ꝓmisi qđ bene nō. qz solet nude et simpliciter allegari. Nūc in xta ordinem venio ad gl. t ꝓio quero qualis dz esse ista cautio q̄ debebat exigi hic. Glo. i. dicit q pignoratitia vel fideiussoria t hoc ꝓpter verbū sufficienti positū in littera qđ hoc iportat ut. l. si mādato. §. vl. ff. man. Ꝑbyt. dicit hoc casu sufficere iuratoriū nisi illi a quibus ē exigenda. ēnt valde suspecti q ꝓiurū nō timerēt de ỹ. lig. c. ex pte de ꝓsump. c. ītas. Jo. an. dicit hoc dictū Ꝑbyt. ꝓcedere vbi de sufficienti nō fuisset expressum. Jo. an. tenet primū dicēs q sufficiēs dz intelligi fm subiectā materiā. t hoc dictū aliquādo placuit. t fac qđ in simili de scia sufficienti nō. Jnn. in. c. cū i cunctis. de dec. ff postea cogitaui q istud qđ hic dicit de suf ficienti ꝓcedit de iure etiā si nō fuisset expressum ver bū sufficiēs. Nūq eni ds excōicatus fuit qz nolebat parere iuri scz ꝓpter cōtumaciā t tunc nō dz absolui sine sufficienti cautione. vide tex. cū gl. nō. in. c. q frō te de appel. t qđ ibi dicā. sicut enī missio facta ꝑ con tumaciā nō reuocat nisi ꝑstita satisdatione de iudicio sisti. ut li. nō cōte. qñ. §. in alijs. t in. c. i. t qđ ibi nō de sequest. pos. t fruc. Jta nec dz excōicatio relaxari. que succedit loco missionis. ar. in. d. c. qñ. in fi. t. c. tue. eo. ti. qđ intelligo qñ de contumacia ꝑstat. sed si allegarē ꝓbabilē cām ad excusationē cōtumacie tunc sufficeret cōis forma ecclie. s. iuramenti prestatio. ad hoc allego bonū tex. in. c. venerabilibus. §. idē. t. §. fe. de sen. ex. li. vi. t ita fuit hic. ex. fuerūt excōicati pi sani. qz noluerūt iurī parere. ut satis colligi pōt ex li tera. Nūq ds ē excōicatus qz iniecit manū violētaz in clericū vel aliter t tūc cōis forma ē. nt absolutō fiat ꝑstito iuramēto ut i. c. ex tenore. de sen. ex. cō. t. c. cū desideres e. ti. nisi vehemēter ꝑsumeret ꝑtra iurantez ar. c. ītas. de ꝑsump. t qđ dixi. ē. qđ hñ nō. t sic con corda opiones cōtrarias. Opp. cōtra tex. h man dabat fieri restō castroz sic̄ possidebant tpe mote di scordie. sed cū nō cōstaret eccliam lucanā illa posse disse ergo nō poterit fieri restō t ꝑ cōsequens salt fuit seruata forma mādati. Glo. iij. soluit q verbum pos sessio hic positū referebat nō solū ad ꝓssessionem ca strorum sed etiā ad alia iura q̄ eps habebat i castris illis. vñ mandatū pape poterat ad impleri i possessi one pensionū t affictuū t hñ loquit in hoc gl. pōde na eni tex. nā mādabat restitui possessionē quā eccl'ia lucana habuerat tpe mote discordie in castris. nō di cit possessionē castroz. quare magis verificat verbuz illud in iuribus possessis in castris q̄s in possessione castroz. qz aliud ē possidere castrū aliud habere pos sessionē in castro sicut i simili dicit q aliud ē manda re, puderi de ecclesia t aliud in ecclesia. Jux nō. i de. i. de cōcess. ꝓben. t in. c. fi. de ꝓbē. large tñ sumpto vo cabulo sicut dz sumi hic cū materia nō sit stricta. hoc verbū possessio dz verificari tam in possessione castro rum q̄s in alijs rebus t iuribus ibi sitis. ut singulari ter probat hic. nō eni fuit hic facta restō possessionis castroz. qz de ea nō cōstabat ut dicit in littera inclu debat ergo sub mādato alias nō potuisset fieri ꝑ de legatū ut in. c. cū olim. de offi. dele. t. c. p. t. g. eo. ti. t. c. fi. de ꝓben. debuit ergo seruari forma mādati in eo q potuit. Sed tūc fortius op. possessio castroz ñ potuit restitui. qz de ea nō ꝓstabat ut dicit in littera. nec possessio pensionū seu affictuū fieri poterat qz ea nō fuerat spoliatus ep̄s. ut dicit in littera. ergo ñ ve nit iste cōtra formā mandati. Ista glo. iij. dicit q ds nō ꝓdidisset possessionē illoz iurū ꝓdidit tñ liberta tē possidendi ut in littera dicit. iō debebat iste cōmu sarius facere ut ep̄s posset libere possidere illa iura si cut tpe mote discordie, put mandabat in littera quasi dicat q debebat restōem facere ad libertatē possiden di. Ex hac gl. iuncta tex. nō q siquis mādat resti tui in eū statū in quo erat tpe mote litis licet ille non reperiat spoliatus si tamē reperit destitutus in modo possidendi restituēdus ē ut sic fiat restō eo mō q̄ fieri pōt. t si nō in facto saltē in mō ut. ē. dixi in summa rijs qđ etiā volnerūt hic Bof. Ꝑde. t Abb. Nūc magis fortius op. extra gl. cū ecclesia lucana seu ep̄s possederat pensiones t affictus quō poterant pisani possidere libertatē possidendi ut sic dicant spoliato res t possint cōuenīri possessorio recuperande cū qua litas nō pōt ee nisi miraculose sine subiecto. sut in. c. cū marthe. de de. mis. Itē sicut eccl'ia lucana ꝓpie bat prius iura in illis castris. Jta poterāt percipere nūc pisanis possidentib⁹. nō eni refert an pisani an alij possiderāt ex quo prius possidebat ar. coz que nō. Jnn. i. c. veniēs. ij. de testi. facit. l. is a quo. ff. de rei ven. Do. ppter hec cōtraria t similia decisio hui⁹ c. visa fuit aliqbus adeo difficilis ut nescientes eā ali ter saluare de iure dixerūt papā gregoriū h ptialit. p cessisse fauēdo lucanis q adhesērūt eccl'ie ꝓtra pisanos

qui ad hereb̄at ip̄atori Frederico p̄tra eccl̄iam q̄t̄ē
pore incip̄erūt ptes in italia. Et adherentes ip̄atori
dicti sunt gabellini adherentes vero eccl̄ie dicti sunt
guelfi. ut sentit hic Jo. an. Et de hac discordia videi
c. ad apostolice de re iud. li. vi. Sed certe iste male di
p̄erūt t pessime cū iste Gregorius papa non⁹ fuerat
valentissimus in vtroq; iure ut nō. s. in p̄hemio t sa
tis patet ex suis decretalibus corruscāt eni ip̄ius de
cisiones inter alias alioz pontificū sicut auz inter ar
gentū t alia metalla. vñ nō ē verisimile q̄ p̄ tam mo
dica re voluisset hāc decisionē facere cōtra ius maxie
q; nō fuisset passus in hac cōpilatione eā includi nisi
fuisset iuridica: nec tāto tpe p̄ alios fuisset tollerata.
Et iō hac solutōe reiecta tanq̄ temeraria dat alia so
lutio cōiter p̄ doc. t maxime p̄ Jo. an. q̄ tpe mote di
scordie inter pisanos t lucanos. lucani possidebant
illa castra siue p̄ occupatione ut ē moris istoz cōmit
tatuū italie: siue p̄ cōmissionē ep̄i. sed de hac cōmissi
one nō poterat cōstare nisi p̄ inimicos. Papa autē
mandauit duo scz q̄ fieret restō possessionis de q̄ cō
stabat t q̄ fieret plene t libere sicut habebat tpe mo
te discordie. ꝑ tpe discordie mote licet forte lucani oc
cupassent castra t illa occupata tenerēt. tñ cū lucana
eccl̄ia quietius vicinabat t liberius t plenius p̄pie
bat iura t reddit⁹ suos q̄z tpe pisanoz. Itē lucanos
si restituissent licētius poterat coercere cū ēt sui dioce
sani t sic nō erāt tunc qui eccl̄iam repellere poterant
a possessione iuriū illoz vel saltē de facili. Itē mino
res sumpt⁹ faciebat eccl̄ia in illis redditib⁹ collige
dis: nā cū possidebāt lucani ibat famulus ep̄i ad col
ligendū redditus forte pedes t sine armis: nūc autē
tpe pisanoz licet benigne recip̄eret tñ, ppter guerram.
oportet eū ire eq̄s t cū armis t cū magna scorte seu
comitiua. Ex predictis infert Jo. and. q̄ restō ca
stroz fieri nō debuit: cū nō cōstabat lucanā eccl̄iam
spoliatā p̄ pisanos: scz prio spoliata fuisset a lucanis.
tñ cōtra pisanos scdo deiectores nō cōpetebat inter
dictū de quo in. c. olim. t. c. cū ad sedē. s. eo. t hoc ē
cōtra glo. antepenul. hic que dicit q̄ ex quo ꝓstabat
de possessione pensionū t affictuum dz fieri restō ca
stroz nā ut dicūt Jpe. t Abb. t bene hec gl. turbat i
tellectū. c. q̄ nō erat hic locus restitutioni castroz. sz
dimissioni. t hoc verbo vtit papa hic ut patet ibi oio
dimitterēt. zc. t debent pisani possessionē castroz di
mittere: q̄ tpe mote discordie eccl̄ia lucana plene t
quiete iura sua possidebat in illis castris t hoc cōsta
bat. nūc aūt nō ita libere ut p̄ s. dicta. ut ergo seruare
tur forma mādati dz eccl̄ia reduci i eā plenitudinē ge
tudinē: t libertatē quā illo tpe habebat q̄ ē nō po
terat pisanis illa castra detinentib⁹ p̄ rōnes s. dictas

Ex quibus cōcludit q̄ pisani prius debebāt ante
absolutionē cogi ut castra dimitterēt t hec ē vera mēs
littere scōm Jo. an. scōm quē bene facit .j. de deci. c. i
aliquibus vbi p̄cipit dñis p̄dioz q̄ illa talibus calo
nis tradāt a quibus decime quiete persoluebant. dic
etiā clarius t formalius soluēdo cōtraria q̄. s. forma
ui q̄ licet pisani nō possiderēt libertatē possidendi p̄
siones tñ, ppter occupationē castroz p̄ eos facā eccl̄e
sia p̄diderat illā libertatē quā recuperauit p̄ relaxatio
nem illoz castrorū vñ satis fit hoc casu interdicto nō
p̄ q̄d p̄t restitui ꝑ p̄ q̄d p̄t relaxari. Itē q̄ nō ꝓstat
quis prio añ occupationē pisanoz possidebat illa ca
stra oporteret intelligere vel q̄ erant in p̄pria liberta
te vel q̄ non erant ita duri possessores sicut erāt nūc
pisani ut satis colligit ex littera als aūt nō haberet lo
cū hec littera quia posset nūc ita quiete t pacifice pos
sidere eccl̄esia sicut possidebat tpe mote discordie ar.
extra que nō. Inn. in. d. c. veniēs. Et per hoc dico hic
nō, p̄cedere dictū Inn. q̄d videt approbare Jo. and.
dū dicit q̄ si pisani, p̄basset q̄ alij iniste tenebāt castra
tpe sue occupationis q̄ nō tenerent illa dimittere. ꝑ
sufficeret q̄ paterētur ep̄m percipe census suos ple
ne t libere sicut p̄i⁹. Certe hoc nō procedit si primi
possessores nō erāt ita duri sicut nūc sunt pisani: nec
ita vrgebat tūc guerra t timor expulsionis facilis: q̄z
ponderat hic tex. Et per hoc limito etiā dictū Inn.
in. c. veniēs p̄all. de testi. vbi dicit q̄ licet executio sen
tentie differatur, ppter cōditionē tertij in re vacāte ut
ibi secus in re nō vacāte q̄ nō tractatur ꝺ cāu ꝺ pre
iudicio tertij: cū ita ius suū posset, psequi cōtra istum
nouū possessorē: sicut cōtra primū t sic habebat loci
l. is a quo. ff. de rei ven. dico hoc dictū procedere ni
si petēs executionē erit longe durior aduersarius quā
possessor q̄z tunc interest sua: ne sententia mandet ex
ecutioni introducēdo nouū possessorē ar. optimū hic
t in. c. i. t. ij. ut lite pen. li. vi. Itē ad intellectū. c. quē
s. p̄misi allego. c. exaiata. de iudi. vbi scōm vnū intel
lectū ille nobilis rōne iuris patronatus q̄d habebat
in eccl̄esia vendicabat sibi totā eccl̄iā ex quo nō po
terat libere ius suū exercere alio possidente eccl̄iam
Ad idē. c. cū venerabilis de excep. vbi ep̄s vendicat
eccl̄iā rōne iurium que hz in eccl̄ia facit. l. qui taber
nam. ff. de contraben. emp. Sed diceres tu q̄ secun
dum hunc intellectum possent ep̄i t alij prelati impe
trare seu agere contra dominos ciuitatum seu castro
rum in quibus habent census. ut cogantur illa loca
dimittere cū in eoz potestate sit admittere dictos pre
latos vel repellere ut ponderatur in littera. Sol. di
cit Abb. hoc non esse absurdū fateri t q̄ hic fuit via
excogitata contra tyrannos t iniustos occupatores
locorum quales erant isti ut sic cogantur loca di
mittere que detinent in suarum animarum peri
culum cum non multum intersit. zc. supra. eo. c. se
pe sed cōtra iustos dominos hoc nō competeret. dic
ergo oportere ut cum injusta inuasione concurrant.
p̄dicta dicit etiam Inno. arg. predictoz q̄ sicut non

licet noua castra facere cū alterius iniuria ⁊ emulatione. ff. de ope. pub. l. opus ita nec in castellare vetera nō habitata. C. de edi. prīa. l. iij. ⁊. C. de fun. limi. l. i. ij. ⁊. iij. li. xi. ff. de his que nō. ifa. athletas. possz ergo agere eps ad destructionē inouatoz cōdīt ex p̄ allie. legib⁹ vel officio iudicis ad hoc .j. de iudeis. c. cōsulunt. Et idem dicit in alio ibi reddimus habere nec ē actio popularis sm eū sed agit quisq; p euitāda diminutione sui patrimonij. Hec dicta Inn. ego puto procedere in possessoz einiusto seu tyranno ar. huius. c. si autē possessoz ēt iustus tūc distinguerē. q; aut vult reficere antiqua edificia vel ibabitare de nouo castra inhabitata ad iniuriā vel emulationē alterius. ⁊ procedit dicta Inn. q; nō licet vti etiā re. ppria ad iniuriā ⁊ emulationē alterius ut alij noceat ⁊ sibi nō. plit ut. l. i. §. denicz. ff. de aqua plu. ar. ⁊ qō nō. gl. i. c. cū ecclesia vulterana. de dec. Aut hoc nō facit ad iniuriam alterius sed ad cōseruationē vel augmentū patrimonij vel honoris sui. ⁊ tūc puto hoc licere nec posse p aliū. phibere etiā si alij inferat timoz seu dānum. ad hoc tex. optimus. in. l. si meo. ff. de aqua plu. ar. ⁊. d. c. cū ecclesia vulterana. ⁊. c. cōsulunt. de iudi. vbi patet q; phibitus cōstruere de nouo nō prohibet reficere antiquū edificiū iux̄ pristinā formā. nec hoc casu posset allegari p̄scriptio si longo aut longissimo tē pore nō refecerit vel inhabitauerit. q; cū iste sit actus mere facultatis. nihil potuit actū sit in sui iuris p̄ iudicū nō currit p̄scriptio iux̄ nō. in. c. iohannes. de de. pin. ⁊ in. c. ex pte astensis de p̄es. p̄ben. ⁊ p Ly. in. l. ij. C. que sit lō. cōsue. facit. l. altius. C. de seruit. ⁊ aqua nisi fuisset prohibitus ⁊ acquieuisset prohibitioni. ut nō. in iuribus p̄all'.

de dolo et contumatia.

Visō in p̄cedenti rubrica de spoliatis ⁊ ejectis ad uersarioz potētia videndū ē nūc de fatigatis in iudicio aduersanoz dolo etiā ꝓtumatijs scōm Host. Quia spoliatus q̄nq; dolo vel cōtumacia rei restitutionē cōsequi nō p̄ōt. iō meritō subijcit hec rubrica. ⁊ vtraq; ꝓtumatio satis bona

d hec Casus Reus qui mittē dum in possessionē ad mandatum iudicis nō. admisit nō mulctabit de canonica eq̄tate si infra annū caueat stare iuri. Cōis diuisio. secda ibi ad qō. Nota p̄mo ar. ⁊ quasi expressum q; missus in possessionem etiā in reali ex primo decreto. nō efficit possessor an lapsum anni. ꝑ tm̄ custos. custodit cū possessione ne aduersar⁹ ingrediat ut. p̄bat ibi cā rei fuāde. ⁊c. ⁊ ibi rē custodiendā ⁊c. ⁊ ibi ne possessionē amittat in fine

anni. ⁊c. ꝑ p⁹ lapsum anni reo i ꝓtumacia psistente efficit sine alio decreto in reali ver⁹ possessor vt colligit ibi iminēte fine anni ⁊c. Et de hac mā vide i. c. q̄m. §. i alijs ⁊. §. se. vt lit. nō cōt. ⁊ plenē i. c. ꝓtingit .j. eo. Nō. secō ar. q; de iure canonico seu in ecclīasticis psonis ⁊ negocijs. nō bz locū indictio multe. ꝓpter cōtumatiā ⁊ dolū ptis. ⁊ ꝫ colligit ex superficie littere. ꝫ certe nō. p̄cedit hoc dictū ita gnāliter sumptū ꝫ oz restringi ut .j. subijciā sup gl. Nō q; de iuris rigore mulctari pōt. i. pena extraordinaria puniri q; iudicis iussioni nō paret maxie vbi iusticia pciditat ad ꝫ. c. ꝫ cāli §. i. de offi. dele. ⁊ i. c. q̄m in fi. ut lit. nō cōt. ⁊ i. l. vna ff. si q̄s ius di. nō obtē. cū si. Nō ꝫ do. an. q; ō canonica equitate cōtumax in cā priuata punita contumacia ad vtilitatē puatā. p publica ⁊ iudicis cōtēptu aliter nō mulctabit nec extraordinarie punit. Cōtrariū tñ dicit fuisse factū i. c. accedēs. d. i. ꝫ. ut lit. nō cōtes. nec aliter respōdet ad ꝓtrariū. Ibi enī iudex rōne ꝓtumacie excōicauit ptē ⁊ pcessit ad sniam ꝫ credo satis posse dici q; aut ps pristit icōtumatia. et poterit fieri missio seu ad sniam, pcedi si cāe status patit extraordinarie puniri. p iudicis cōtēptu. ut in. d. c. accedēs. nō enī oz iudex pati se cōtēni. l. obseruandū. ff. de offi. p̄si. imo penali iudicio oz suā iurisdictionē tueri. ut. l. vna. ff. si qs ius di. nō obtēp. ⁊. l. ij. ff. si qs in ius vo. nō ie. aliter enī iusticia pciditaret q̄ vult cōtumaciā puniri. ut in iurib⁹ supius allegatis. facit. c. i. de postu. p̄la. Aut ps ante punitionē reuertit ad obedientiā nec ius cepit pti. ꝓpter suā cōtumaciā. utputa in cāu bui⁹. c. vbi iussus mitti habet. p missō. si impedit propē aduersarij potētiā seu dolū ut hic. Et clarius in. c. ꝓtingit .j. eo. ⁊ tūc in negocijs ecclīasticis ⁊ psonis nō bz locū indictio multe. q; iusticia. ꝓpter hoc nō pciditat. Ex quo infero q; si in cāu bui⁹. c. ps passa missionē nō cōpareret. posset etiā mulctari p iudicis cōtēptu q; pciditaret iusticia que vult cōtumacē puniri. qō sentit hic Jo. an. sup text. qō intelligo q̄n vehemēs ē pti⁹ cōtumacia ut probat i. c. q̄m frequēter in fine ut lit. nō cōt. facit. l. fulcinius i fi. ff. ex qui. cau. i pos. ea. alias a p̄ncipio oz eē cōtentus alterutra pena. ut in. d. c. q̄m adulteriora tñ procedere poterit si cāe status requirit ⁊ pōt excōicare seu aliter mulctare etiā si cōtumacia nō sit vehemēs. q;. pcessus ad ulteriora nō ē pena cōtumacie cū possit snia ferri. p absente in. c. calūnia de penis. ⁊. l. pperandum. C. de iudi. ⁊ iste ē. pprius casus. c. accedēs p̄all'. Oz circa hoc dubitari possit qd si cōtumax nulla missione ꝓtra eū facta adhuc vel decreta sponte venit ad iudiciū offerens se parituz nūq̄d possit mulctari rōne ꝓterite cōtumacie. ⁊ videt q; nō p istū tex. q; iusticia per hoc non pciditatur. ideo rigor obseruandus nō ē. Contrariū puto verum quia iste tex. loquitur in casu quo contumacia iā punita erat in effectu q; iussus

mitti habebat p̄ missō ꝓpter dolū ⁊ resistentiam aduersarij ut in.c.cōtingit.j.eo.⁊ sic cōtumacia nō transibit ipunita ꝑ in cāu iā dicto cōtumacia p̄terita remaneret ipunita cū p penitētiā solā nō deleri possit cē nocēs ut videt probare in.c.i de postu.p̄la.⁊ in.l.qui ea mēte.ff.de furtis.⁊.l.nō,pdest.ff.vi bo.rap.vbi patz q ad penā euitandā nō prodest restituere rem raptā seu aliter penitere de peccato. Scdō etiā p̄t dubitari an in cāu huius.c.possit iudex sequendo iuris rigorē multare cōtumacē. Inn.videt sentire q sic.⁊ idem Hosti. Intelligunt eni istū text.q intelligat de ꝓlilio nō de necessitate.sed ego puto cōtrariū. primo quia papa hic rīdet ad cōsultationem.⁊ sic rīdet quid de iure fieri debeat.ut nō gl.in.c.cōsultationi de tem.or di.⁊ in.c.ex tua de fi.presby. Itē moueor ꝓ vbū debet hic positū in responsione pape; q regulariter necessitatē importat ut ē gl.nō.in de.attendentes.ō sta.regu.licet aliquādo ꝓportet honestatē. ꝑ istud ē spāle ut le.⁊ nō.in.c.i.de despon.impu. ꝑ ꝓpꝛietates sunt euitande.nō aūt ad ꝓña intrahende ut in.c.ꝓterea.⁊ c.fi.de v̄.sig.⁊ qō ibi nō. Venio ad gl.⁊ quero ꝫ dicit q iste,ꝓpter potētiā aduersarij impediat.nāalīs possessionē.nūq̄d debeat haberi,pmisso quo ad iuris effectū. Glo.iiij.distinguit q aut ipedit potentia dolo aduersarij.⁊ habet,p missō ut ē exp̄ssum .j.e.c. cōtingit. Aut impedit p aliū ⁊ nō habet,p missō sed agit ad interesse cōtra ipedientē.ut.l.si quis credito rē.ff.ex qui.cau.in pos.ea. Si aūt tertiꝰ ipediēs nō p̄t soluere interesse tunc habet,p missō ar. in iuribꝰ p̄all.in fi.glo. Sed vltra gl.aduerte q q̄q nō impedit nec potentia aduersarij nec tertij.sed vel ex natura rei.vt q fundus ē innundatꝰ.vel ex defectu bonoꝝ q bona nō reperiunt licet iudex decreuerit aduersarium mittendū in possessionē.⁊ istis casibꝰ habet pro misso quo ad hoc.ut si bona nouiter accidāt debitori possit sine alia iudicis auctoritate illa ingredi. Itē quo ad hoc ut p lapsum anni efficiat uerus ⁊ icōmutabilis possessor eoꝝ que tūc extabāt.⁊ ut aliꝭ creditoribus curat tps scōm formā.l.si.C.de bo. auc. iudi.pos.hoc le.⁊ nō.in.l.cū ynus.§.fi.cū.l.se.ff.de bo.auc.iudi.pos.Et nō.q in istis casibus poterit deueniri ad scōm decretū absq eo q sit facta vera missio ex primo decreto ut,nō.Bar.in iuribus p̄all.⁊ ꝫ in psonalibus.nā in realibus ipo iure p lapsum anni efficit uerus possessor ut in.c.cōtingit.j.eo.⁊ in iuribus supius allegatis.Glo.quinta adducit text.ad.q hic dicit q rigor iuris in ecclesiasticis psonis ⁊ negocijs nō requirit nunquid rigor.l.si quis intantū. C. vnde vi.qui videt approbari.xvi.q.vi.placuit habeat locū scōm canones ut occupās rē,ppria auctoritate ⁊ violenter,p̄mit dominio si erat sua.⁊ vel cōdēnatur ad extimationē si nō erat sua.⁊ soluendo rīdet q i ecclesijs ⁊ minoribus nō hz locū cū eis subueniat p beneficium restitutiōis sed in cāis p̄uatorum bene seruatur.allegat.C.vnde vi.l.meminerint vbi dicitur q si tutor vel curator occupat rem tenetur ipe ⁊ non pupillus vel adultus.quasi velit dicere idem dicendū in predato occupante cum censeatur loco tutoris seu curatoris. Iuxta nōta in.c.i.de in integ.resti.⁊ p gl. in.c.auditis.eo.ti. Tria sunt ꝛexaminanda pro verificatione glo. Primo nunquid ille rigor habeat locū in minoribus.secundo quid in ecclesijs.tertio quid in p̄uatis vt personis clericorum quo ad eoꝝ bona Ad primum dic q glo.hic loquitur nimis generaliter excipiendo minores vnde gl.in.d.l.si quis in tantā magis specifice loquitur dicens.q aut est proximus infantie ⁊ non tenetur quia illa etas quicquid videt ignorat.ut.l.i.C.de fal.mo.facit.c.ex pte de co.vic. postea vero tenet.ff.de fur.l.impubes. Idem ⁊ forsitan in adulto cū habeat curatorē vel non.nec etiā restituitur cum in delictis minor non restituitur.ff.de mino. si ex cā.§.nunc videndum.⁊.l.auxiliū. eo.ti. Idē sentit C.y.in.d.l.si quis intantam. concludens dolicapacem teneri ⁊ non restitui.cum delinquat in faciendo Bar.in.d.si quis intantam. Fatetur restitutionē negandam quādo dolose fecit.secus si credens sibi licere ut.l.i.C.si aduer.delic.qō videt hic placere do. an.q licet hoc cāu p̄sumat dolus cōtra minorem tamē aduersus dolum p̄sumptum restituitur minor ex quo nō ē in vero dolo.l.si ex cā.§.in cōmissuz.ff. de mino.⁊ qō nōt.in.l.i.§.nunciatio . ff.de no. ope. nūcia.qō satis placet cū plerīq rudes arbitrentur. sibi licere rē ꝓpriā sine cuiuscq auctoritate occupare vnde licet minor erret i iure nō tñ p hoc cōstituit i vero dolo vnū tamē tenere menti q vbi quis ex iudicis defectu rem suā nō valet consequi.tūc p̄t ꝓpria auctoritate illā inuadere ut dicat glo.nō.i.di.ius gentium ⁊ Inn.in.c.olim primo de resti.spo. Et sentit Joh. an.hic ⁊ optime facit.l.ait pretor.§.si debitorē. ff.ō his que fi.in frau.credi.⁊.l.nullus.C.de iudeis inducta.glo.⁊ quod nō.in.c.cum nō ab homine de iudi. Quero q ad scōm quid in ecclijs. Glo.hic cōcludit nō habere locū ut.s.dixi.⁊.ad.c.placuit.xvi.q.vi.q videt multū facere i oppositū. rīdet triplicāter ut i capatet. Nō bñ vltimā solutionē.ex qua singlr ꝓfertur q vbi p̄latus delinquit etiā occasione.⁊ cōtemplatione eccle.punit in suo patrimonio dūtaxat pro hoc facit qō in simili nō. de tutore.in.l.nō ē ignotuz C.de admi.tu.⁊ in.l.meminerint.C.vñ ri. facit qō nō.glo.in.c.de multa de p̄ben. Ex redeundo ad q̄stionē nōbilē huius glo.scias q idē quod ista gl.sentit glo.fi.in simili .j. li.pen.eccla el primo. ꝑ aliī sentit in.c.ij.s. de ord.cog. Ibi eni generalr dicit q delictum solius p̄lati non nocet eccle per regulam ō delictum persone.de regu.iuris li.vi.secus si delinquit cōmunicato consilio capituli. Et idem glo. in regula

delictū ꝛ mouet p.c.ij.de ordi.cog.ꝛ p.l. iubemus. nullā.C.de ss.san.eccl.Et hāc eādē distinctionem tꝫ glo.ꝛ Bar.in.d.l.inbem' ꝛ gl.in.d.si quis intantaꝫ vbi idē satis sentit Bar.in.q.nostra referendo se ad materiā tactā p eū in.l.ant facta.§.fi.ff.dē pe.vbi ponit an ꝛ qñ vniuersitas possit delinquere;ꝛ qualiter puniat de qua p canonistas.in.c.dilectus de sumo. Idē videt velle ibosti.ꝛ Jo.an.in.d.c.eccliā.nt lit. pen.sup gl.fi.vbi dicit ꝙ leges penales p ius canonicū approbate sunt ar.in.d.c.eccliā.ꝛ.xi.q.i. quia res ꝛ qō in ecclesiasticis rebus seruande sunt saltem vbi tota eccliā deliquit adducit nō.i.c.ij.de or.cog. ꝛ in ilto.c.i.Et videt ista quasi cōis opi.do.an. tamē hīc pleqēs mām circa hunc articulum qñ delictum cōsistit in faciendo sic distinguit ꝙ aut delictū ꝓmittit a plato tñ.aut a plato ꝛ capitulo. ¶Primo cāu si delictū nō ꝓmittit cōtēplatione ecclesie vel in ptinentibus ad ecclesiā nec in grauibus nec in lenibus obligat ecclesia nūi inquātū ad eccliam puenit.vt.l.vl.ff.ō ad mi.tu.ꝛ.c.i.de posi.ꝛ p doc.in.c.ij.de dona.ꝛ Ly.i d.l.inbemus.ꝛ By.in.d.regula delictū. Si delictū ꝓmittit circa res ecclie vel cōtēplatione ecclesie tūc ia acqrendis vel vbi agit de lucro captando delictū plati nocet ecclie ut nō.gl.xvi.q.vi.si epm.ꝛ.e.q.§.fi. In acqsitis vero si delictū ē alis formaliter punibile in platū nō punit ecclesia sed platus.ut hic dicit gl. xvi.q.vi.si epm ad qō.xij.q.ij.monemus.c.statuimus.ꝛ dyaconi.xvi.q.vi.cognouimus.ꝛ p Archy. e.q.§.fi.arrat tamē eccliā ad cedendū actione cōtra platū ut.l.neqꝫ interdicto.ff.de re.iu.ꝛ p bar.in.d.l inben'. Si delictū aliter formaliter nō ē punibile in platū quin etiā ecclesia puniat tūc in rebus spectantibus ad mensam plati delictū piudicat tp aliter ecclesie in vita plati.vñ poterit,pter fellonia cōmissam a plato puari ecclesia feudo in vita plati.ꝛ post mortē eius res redibit ad eccliam.ut i.c.si clericus ō capi. cora.in li.feu.ꝛ nō.de fo.cōpe.verū.ꝛ de iudi.c. cetrū.ꝛ de reli.do.c.cōstitutus. In rebus vero spectantibus ad eccliam ꝛ capitulū delictū solius plati non piudicabit ecclie quin eccliā agere possit lz piudicet ipi plato qꝫdiu agere vult vt dicit hic gl.nō. rndēdo ad.c.placuit.ad idē ibi gl.ꝛ sic si prelatus in reb' ecclesie incidit in cōditione.l.si quis intantā. piudicabit sibi ut nō possit agere etiā nō agente capitulo ;ut tenuit hic glo.ꝛ in.d.c.placuit. Secō cāu qñ delictū ꝓmittit p prelatū ꝛ capitulū ;seu cōicato cōcilio capituli dicit ꝙ in casibus in quib' s.dictū ē delictū plati piudicare ecclesie;fortius piudicabit vbi fit cōicato cōsilio.sed in casibus i quib' dictū ē nō piudicare ut vbi agit de iure quesito pdendo si delictū cōmittit a puncto nō ptēplatione ecclie nec in factis ecclie non piudicat ecclie.ut nō.doc.in.c.ij.de dona. In his vō que agunt noie ecclie tunc si delictū ē formaliter punibile in ecclesia ꝛ cōuentu de pse punit cōuentus potius qꝫ eccliā.ut nō.spe.in ti.de dona.§.i.v. quid si baro.ꝛ iō si cōmisisset capitulū delictū aliqꝫ non p q̄ destrueretur ecclesia seu monasteriū.sed cōuentus expellet ut p spe.in loco pall'. Si aūt delictū nō est formaliter punibile in cōuentu punit eccliā ꝛ prinat restitutione i integrū.ut.d.l.inben'. Et dicit patere ex notatis in.d.c.audit.ꝛ dē alie.indi.mu.ca. fac.c.ij. hec dicit vera nisi priuilegiū vel ius ecclesie tangeret ius tertij.ut patet in.c.cū tpe.de arbi.ꝛ sic dicit debere intelligi glo.qō nō.xi.q.iij.priuilegium. hec sunt quātū ad hūc articulū verba formalia. Jo.an.aliter nō attingit magis specifice casum nostrū.ꝑ capiendo mentē suā videt quo ad casum quelibis nostre velle ꝙ aut violentia fuit illata p solū prelatū aut p platuꝫ ꝛ capitulū. ¶Primo cāu si res spectabat ad mensaꝫ plati prinabit ipse prelatus in vita sua. si ad platū et capitulū tūc piudicabit sibi respectu agēdi;qz nō potent ipse amplius p illa re agere.ꝑ capitulū. Secō cāsu qñ violentia fuit illata p prelatū ꝛ capituluꝫ habebit locū illa.l.si quis in tantā.vt si,pprietas rei erat ecclesie puabitur ecclesia propter delictū prelati ꝛ capituli.qz nō ē hoc,delictū formaliter punibile in psonā prelati ꝛ cōuent' cū formalis pena sit prinatio dominij ꝛ tale dñium spectat ad ecclesiam simile in.d.l. inbemus.ꝑ si,pprietas nō erat ecclie tūc poterit ꝛ debebit puniri ipsa vniuersitas;ꝛ nō eccliā.qz cū succedat cōdēnatio ad extimationē ita formaliter cadit pena i psonā prelati ꝛ capituli sicut in psonā ecclesie. Ō credo fuisse de mēte do.an.intelligendo tamē ꝛ distinguendo,put.s.plenius dixi secundum cū.aut contēplatione ecclesie aut non ꝛc.dic ut.s.dixi. Ꝫ ad uerte qz glo.lau.ꝛ Archy.in.d.c.placuit. ꝛ do. carbic ꝛ idē glo.xi.q.iij.priuilegium indistincte voluit ut quātū cūqꝫ hoc delictū fiat cōicato cōsilio;nūqꝫ piudicet ecclesie;ut ecclesia priuet re sua qcūm expresse non possint prelatus ꝛ capitulum sine cā legitima et solēnitate debita alienare bona eccle.xij.q.ij.sine exceptione multo fortius neqꝫ tacite maxime delinquē do. Et distinctio q̄ fit an aliquid fiat cōicato consilio capituli vel nō,pcedit quo ad ea que cadunt in ptāte prelati ꝛ capituli.ut in obligando ecclesiaꝫ,p aliqua legitima cā.ut le.ꝛ nō.in.c.qō quibusdā.de fideiuss. nō autem quo ad alia que cadunt sub ptāte eoꝝ.sic qō nō.Bar.in.l sciendū.ff.de verbo.ob.ꝛ in auc. si quis in aliquo documento.C.de eden. Et hoc plus placet quare puto ꝙ vbi delictum administratoris nō preiudicaret pupillo in bonis suis.eadē rōne.ꝛ a fortiori nō preiudicabit ecclesie delictū prelati ꝛ capituli.vñ cōsidero ꝙ prelatus ꝛ capitulū non sunt domini bonoꝝ ecclesie.sed ē ipe deus seu ecclesia vniuersalis scōm aliam opi.ut in.c.cum ex eo.de elec.li. vi.ꝛ p Inn.in.c.cum super de cā pos.ꝛ proprie.vbi plene

ꝛ ꝑ glo. in. c. cū carpensis. de. v. si. ꝑlatus vero ꝛ capitulū sunt administratores ꝛ protanto in quibusdā casibus requirit capituli cōsensus qz nō in omnibus bz prelatus solus legitimā administrationē ꝑ requirit capituli ꝓsensus ut pz ex his que le. ꝛ nō. i de. ij. de re. ecc. nō. alie. ꝛ in. c. pastoralis. de dona. hic dicimus ꝑlatū ꝛ capitulū facere vnū corpus ut i. c. nō nit ꝛ. c. quāto de his que fi. a. ꝑla. Et qz penes hoc corpus fictū ꝛ representatū cōsistit plena administratio rei. ecclie. ꝛ habet hoc corpus loco dei cū bñ ad ministrant. sed si male potius loco ꝑdonis. vñ grauit puniunt ut in. c. si ḋs presbyteroz de re. ecc. nō alie. xij. q. ij. sine exceptione. ꝛ. c. monemus de solu. c. ij. si aut dicit. l. cūlis de tutore in. l. qui sundū. §. tutor. ff ꝓnp. ꝓterea cōsidero qz si in cōtrahendo ꝑ negocijs ecclie eoz factū nō ꝑiudicat ecclie nisi fiat alienatio in cāu licito ꝛ seruata solēnitate a iure tradita ut nō. i. c. de in integ. resti. ꝛ ut. j. dicā fortius nō debent posse alienare delinquēdo Et si diceres hoc ē legis alienatio ut plerigz dicūt. Rñdeo hoc ee falsum qz nulla lege hoc cauet in ecclia imo si bene pōderet. l. si qs intantā. sup qua fundat qō nra potius innuit oppositū Illa enī. l. vult ꝓuare violentū ꝓpietate rei cū dño erat. ꝑ ꝑlatus ꝛ capitulū nō sunt domini. sed administratores. deus aūt ē dñs cui oia bona ecclesie sunt oblata ꝛ facta sunt sancta sanctoz dño xij. q. ij ñ liceat. c. pdia. ꝛ. c. qui abstulerit ꝛ. d. c. cū ex eo. de. li. vi. nō ergo bz ecclia ꝓuari suo dño ꝓpter delictū administratoris. sicut nec pupillus vel adult9 ex delicto tutoris vel curatoris. ut. d. l. meminerint. et nō. in. d. l. si quis in tantā. ut. ē. dixi. licet isti habeāt loco dñi. ut. d. §. si tutor. nec bz alterius quis odio ꝑ grauari. ꝑ peccata debēt suos autores tenere scōm regulā vtriusqz iuris. c. quidam de his q fi. a prela. l. sā pimus. C. de penis quinimo bz habere locū finis illius. l. si quis in tantā vbi dicit qz si violentus nō erit dño rei cōpellit restituere rē. ꝛ dānat in eius extimatione. satisfaciāt ergo ꝑlatus ꝛ capitulū de suo. sic servat de curatore ꝛ tutore delinquētibus in rebus pupilli vel adulti. ut. d. l. meminerint. ꝛ. l. nō ē ignotuz facit tex. iuncta glo. in. v. de. ꝓprio. j. de ꝓben. ꝛ. c. ō multa. si enī. l. ciuilis. ita procedit in rebus pupilli vel adulti fortius credendū ē hoc idē voluisse in reb9 ecclesie que sunt magis fauorabiles cū semp sit in statu minoris in. c. i. de in integ. resti. ꝛ ex eius rebus debēt pauper sustentari. xvi. q. i. c. si. ad. c. placuit. xvi. q. vi. pōt rñderi ut hic ꝛ ibi soluit. Sed vltra has solutiones do aliā magis coloratā que iudicio meo melius consonat illi littere. ut intelligatur in ēpo inuadente ecclesiam. quā dicebat pertinere ad suaz cathedrā ꝛ sic contendebat de honore suo ut eēt sibi subiecta. merito propter violentiā primat tali honore. nec bz ipse amplius audiri qz in hoc potuit sibi ꝑiudicare nō tñ ꝑ hoc tollit quin supior ex officio suo seu successor vel capitulū post mortē suā possit cām instaurare ar. allego de hoc valde optimū i. c. cū venissent in fi. de iusti. cū ibi nō. ꝛ ita loquit illud. c. placuit. sec9 ante vbi tractaret principaliter de ꝑiudicio ecclie ut patet tur dñio rei sue ꝛ ꝙ ita debeat intelligi ille text. ꝛ non ad coztice, put iacet, ꝓbo efficacissima rōne. nā illud c. placuit. loquit de ꝛdo ep̄o. nō aūt de capitulo. non ergo pōt intelligi ut ecclia patet dñio. cū sit cōtra. c. ibi sequēs. vbi dicit qz delictū ꝑsone nō bz in dānum ecclesie redundare ꝛ idē dicit in regula delictū palle. Nō ob. l. iubemus nullā. C. de sa. sanc. ecc. nam ibi nihil dicit de capitulo sed loquit ibi indistincte i quolibet loco religioso. ꝛ ex cā multū fauorabili. vñ ñ bz trahi ad cōsequētiā nec etiā puto illā. l. valere respectu ecclie. qz ip̄ator nō potuit disponere in rebus ecclesie. xvi. di. bñ quidē. de cōsti. ecclia ꝛ. c. quei ecclesiaz. tū qz loquit specifice de rebus ecclie. tū qz etiā l. principis ecclesie ꝑiudicatiua nō valet nisi expresse sit approbata ꝑ ecclesiam ut nō. in. d. c. ecclesia. ꝛ in. d. c. fi. de solu. ꝑ hostī. Ad. c. ij. de ordi. cog. pōt rñderi put ibi nō. in alijs solutionib9. Ad. c. audiuis dei in teg. resti. ꝛ. c. cū venerabilis de excep. ꝛ. c. cū olim de cēsi. ꝛ similibus dico qz nō loquunt qñ sequit directa alienatio rei ecclesiastice sed loquūtur in iudicialibus ꝛ in illis casib9 quibus alij administratores prejudicāt dominis. ꝛ dat restitutio in integ. vt ibi patz ꝛ fauore iudicioz multa statuunt ut nō gl. in. d. regula delictum. Ex quibus cōcludit nulla. l. hoc caueri. ꝛ sic debemus stare regulis ꝛ rōnibus naturalib9. ē. allegatis. ꝓterea ad hanc sniam moueor. qz bona ecclesiaz nō solū sunt deputata ad vsum ꝑlati ꝛ capituli. sed etiā ad reparationē fabrice. ꝛ alimoniā pauperum xvi. q. i. c. fi. xij. q. ij. quatuor. ꝛ. c. cōcessio. de his que fi. a prela. c. pastoralis. que ergo equitas vel rigor potest nobis suadere ut delictum prelati ꝛ capituli ꝛ sic administratoris debeant prio redundare in iudicium dei cuius ē dominiū, secūdo in ꝓiudiciū fabrice ꝛ pauperum contra omnes vtriusqz iuris ꝛ naturalis regulas. Ad predicta vide Jnn. in. c. accedentib9 de excess. prela. vbi dicit qz ꝑlatus ꝛ capitulum nō possunt renūciare statutis ꝛ cōsuetudinib9 ꝛ iurib9 ecclesie. in ꝓiudiciū ipius ecclesie ꝛ facit. c. i. de his q fi. a ma. par. capi. Et adde notabile dictum Jo. an. in. d. c. cōstitutus. de resti. do. vbi accurate disputādo tenuit ecclesiā non posse ꝓdere vtile dominium rei q̄ bz in emphiteosim ex solutione canonis nō facta. qz cum sine solēnitate de qua. xij. q. ij. sine exceptione. nō possunt clerici tale dominium alienare multo fortius non poterāt hic canonem non soluendo ꝛ ex contrario aperiretur via fraudibus contra. c. quanto. de dono. Idem gl. xvi. q. i. placeat. Quarto moueor qz prelato ꝛ capitulo volentibus rem alienare i amicuz

daret via promptissima inferendo scz violentiã z locꝰ iudicii dandus nõ ẽ de diuor. quanto z optie de bñ facãt iste tex. Cõcludo ḡ quo ad casum nrum qꝫ si res spectabat ad mẽsaz plati puniet ipe prelatꝰ i vita sua si vero ad platũ z capitulũ punient etiã ipsi i vita de linquẽtiũ. si vero res erat ecclesie z nõ pertinebat soluz ad mẽsam plati z capituli; tunc cõdẽnabunt ipsi ỗ. p prio ad extimationẽ. z si nõ habẽt vnde soluant luent in corpe ar. in. c. finẽ. de dolo z cõtu. p̃dicta procedunt qñ delictũ nõ pot pariter puniri i psona prelati z cõuentus z ipius ecclesie; alꝫ aũt semp punirent ipi delinquẽtes z nõ extendat manus quoquomõ ad res ecclie pro bñ ẽ gl. notabilis in. c. de boc. de sumo. z. c. qñ. co. ti. Quo ad tertiũ quid in bonis pprijs ipsoꝝ clericoꝝ. gl. hic sentit illũ rigoze habere locũ z satis placet, p hoc illud. c. placuit. intelligẽdo, put ẽ. i duxi z melius probat in. c. cũ qui de prebẽ. li. vi. Diceres tu. res clericoꝝ gaudẽt eodẽ priuilegio cũ bonis ecclesie ergo. rẽ. ℞ndeo qꝫ illa regula nõ ẽ vera imo potius inuersa ꝺz pterijs ut alias dixi. z nõ. in. c. si diligenti de rescrip. Itẽ i rebus clericoꝝ cessant rõnes supi inducte; z leges penales que pñt se habere ad lucruz z dãnuz vident approbare de iure canonico vbi rõ legum pcedere pot. Iuxẽ nõ. z p ℞ Host. z Jo. an. in. c. ecclesia. at li. pen. pal. z cũ generaliter querit an z qñ facta prelati noceat ecclesie; prosequit hic do. an. sed breuiter z dare potes sic distinguere. qꝫ aut agit ỗ rebus querendis. aut quesitis. ℞ndeo cãu etiã solus p̃latus facere potest cõditionẽ ecclie deteriorẽ. nec i hoc exigit aliqua solẽnitas; qz nõ agit de alienãdo sz de nõ querendo, p hoc vide. c. cũ dilectus. de consue. iuxta glo. z. c. qñ de deci. z qõ ibi nõ. Jnn. in. c. ij. de dona. z glo. xvi. q. vi. c. fi. in fi. Ex quo infero ad duas qõnes quotidianas. ℞ndeo nũquid p̃latus solus possit extra solẽnitatẽ repudiare hereditatẽ seu legatũ delatũ ecclie; z dicendũ qꝫ sic. ut plene tangit p Fre. cõsilio. ix. z p Bal. in. l. pupilloꝝ. C. de repu. here. z per lapũ alle. xxvij. vide qõ plene dicã in. c. tua ỗ his que fi. a prela. Scõa qõ ẽ aliquid ẽ relictũ ecclie sub conditione suspendente. ut puta si tale quid fecerit vl non fecerit infra certum tempus. nunqd factũ solius prelati impediat acquisitionẽ; z dicendũ p predicta qꝫ sic. z sentiũt doc. in. c. veriũ. de conditione app. z vide Lapũ de castel. alle. xciij. puto tñ qꝫ si prelatus fuit i culpa in nõ acquirendo; teneat ecclie de suo ad interesse; sicut dicimus de tutore z curatore in. l. quicquid C. arbi. tute. vide bonũ tex. iuncta glo. in. c. ij. xij. q. iiij. z multo fortius in predictis casib' piudicabit factũ prelati z capituli simul. z nõ miz si i predictis casibus per factum ipsoꝝ preiudicet ecclesie. qz idẽ est in factis alioꝝ administratoꝝ. ut. d. l. quicquid. Jn rebus vero quesitis aduerte qꝫ aut querit in cõtrahẽdo z dicendum qꝫ aut ad modicum tempus solus plat'

põt ecclesie preiudicare licet cõpetat in integz restitutio si cõtingat grauis lesio. ad tempus vero magnuz seu si agitur de alienatione rei. non põt prelatus etiã cum capitulo preiudicare ecclie nisi seruent solẽnitates a iure introducte. z fiat in cãu licito. de quo tamẽ distinguendũ est latius z plenius. ut le. z nõ. in. c. i. de in. vte. resti. z in de. i. de re. ecc. nõ alie. xij. q. ij. i summa. z. c. sine exceptione. z in. c. i. de re. ec. nõ ali. li. vi. Aut in obmittendo; z dicendũ qꝫ extra iudiciũ preiudicat in patiendo prescriptionem currere cõtra ecclesiam ut patet de prescrip. p totum. nec cauſatur nunc alienatio ex facto prelati tñ sed potiꝰ ex negligentia totius ecclie; z iuris auctoritate inducẽtis prescriptionẽ ex cã ne dñia diu sint incerta. Vnũ tamen tenendum qꝫ cõtra prelatũ patientẽ prescriptionem põt agere eccla ad interesse; ppter suã negligentiã vi de glo. nõ. in. c. placuit. ij. xvi. q. iij. Itẽ põt dici qñ aliquid fuit donatũ ecclesie sub cõditione resoluẽte ut renocet si aliquid fuerit factũ vel nõ factũ. tunc enim factũ solius prelati non preiudicat ecclesie. qz agitur de iure quesito pdendo. ꝫ prelati z capituli sic. ut nõ. in. d. c. vez z p lapum. ẽ. pri. alle. z si diceres ẽre factum istoꝝ preiudicat ecclie in pdendo dñium acquisitum. ℞ndeo hoc cõtingere, ppter pactum appositum in cõtractu de renocãdo; qõ nõ poterat itelligi nisi ex facta prelati z capituli qui repñtant ecclam. vij. q. i scire debes. z de testa. requisiti. z. c. relatum. Jn iudicio vero nocet etiã factum solius prelati in obmittendo legitimas exceptiones vel pbationes. sed datur ecclesie restitutio. de quo tamẽ dicẽdũ ut le. z nõ. i. c. i ut lit. nõ cõt. z. c. auditis. z. c. cũ ex litteris. de in integ. resti. de excep. cũ venerabilis. z de cens. cum olim vi de glo. in regula delictũ. de reg. iur. li. vi. Et sic etiam posset queri de cõfessione prelati z capituli z de contumacia. sed dic ut in locis suis nõ. de prescrip. c. fi. de cõfes. c. vlt. de testi. c. ij. li. vi. xxij. di. de cõstantino pol. z in prealle. c. i. vt lit. nõ cõt. Si vero factũ prelati z capituli pfuit in faciendo. ut in deliquẽdo dic ut s. dictũ fuit. Hec breuiter z sub cõpendio dicta sunt qz longissimũ eẽt z laboriosum singulos casus huiꝰ materie cõplecti; sed decidendi sunt fm facti accidentia z varietatẽ, put in suis specialibus locis nõ. s. cõpendiose allegatis. Si vero in ecclesia ẽ solus rector sine capitulo; tunc videt qꝫ tantã potestatẽ habeat ipe solus regulariter quãtã prelatꝰ cũ capitulo; vbi ẽ collegiũ. ad hoc ẽ bona gl. i. c. potuit de loca. z ỗ capel. mo. c. dilectus. z. xij. q. ij. placuit. iuncto. c. abbatib' ea. cã z. q. Oppo. viterius z videt qꝫ semp pciderẽt iustitia nisi fiat cõdẽnatio. debet enim cõtumax in expensis cõdẽnari. Item ad interesse si propter dolum z potentiam aduersarij aliquod dãnum consecutus est qui in possessionem mitti debebat ut lit. nõ conte. c. qñ. §. in alijs. ff. ne ius fi. ei qui in pos. mit. l. i. so.

scom mentē gl.ñ.tex.intelligit nō de hac pena q̄ ē ordinaria sed de extraordinaria scz mulctando p̄ iudicis cōtēptu. Index eni ecclesiasticus hanc mulctā nō iponit scom glo. Jo.an. dicit t bñ gl. restringendam ad casum nostrū scz qñ iusticia non pdictat qz iussus mitti habet pmisso. t ptumax venit ad obedientiam ut ō. plenius dixi Alias aūt index ecclesiasticus bñ iponit mulctā ut nō. in.c.i. t.c. de cāis de offi. dele. t in.c.i. de homi.li.vi.j. de penis. c.licet' cū si. t de differentijs inter penā t mulctā vide in spe. de sen. pla. §.ij.v.ē t quarta t.v.se. t ō mulcta ponit hosti. specialem rubricā de sen. t re iudi. Ultimo hic queritur pone q̄ ptumax passus missionē vere vel ficte p̄z infra annū t pstat cautionē t sic recupat possessionez denū iterū ē ptumax t in fine anni iterū comparet t vult recupare possessionē nunqd sit audiendus? Hosti. dicit posse dici q̄ nō imo adiudicabitur scda vice possessio actori saluo iure p̄prietatis: vel saltē fm eūz differt restitutio donec cā incipiat habere legitimū. progressum. ar.j.c. p̄i. in fi. t.c.fi. t de offi. ordi. c. signi ficauit. Est etiā ad fideiussores t ad pignora recurrē dū si interuenerūt. Et hec duo vltima remedia magis mihi placēt. Et de hac materia vide in spe. de primo decreto. §. iam de effectu in fi. t ibi in addi. dicit Jo. an. q̄ cū iste cōtumax primo satis dederit dz aggrauari ex illa satisdatiōe. t si scdo emerit taliter aggrauet q̄ plus ñ attēptet q̄ satis erit iustū scom eū quia recidiuauit incontumaciā ar. de here. c. accusatus .li. vi. Nicolaus abbas. rē.

X litteris Summat Jo. an. trib⁹ modis. Primo sic. Reus cōdēnat ad expensas q̄s ppter eius cōtumaciā vel dolosam exceptionē actorē fecisse cōstabit Scdo sic. Per scdas litteras nō facientes expressam mētionē de primis prie lre nō revocant t hoc nil ad titulū. Tertio sic. Propter cōtumaciā pōt res q̄ petitur sequestrari ℔ dicit q̄ in hoc ē opi. t decre. ℔ non dicit. ō dicit tenendū primū summariū. ℔ ego considero q̄ papa hic nō impugnat sequestrū nec eius cām quinimo videt approbare in fi. dū mandat negocium decidi p primas lras nec mādat sequestrū revocari t q̄ de iure fieri potest infra subijciam qua ppter cō iungēdo primū t vltimū summariū q̄ duo videt approbare ista littera summo sic. Propter ptumaciam rei pōt iudex rē petitā sequestrare t ipm cōtumacē in expensis cōdēnare q̄s ppter ipius ptumaciā vel dolosam exceptionē actor fecit. Cōis diuisio scda ibi verū. Nō primo q̄ cū agit de eccl̄is rone subiectiōis bz locū missio i possessionē ppter cōtumaciā concor. c.i. t.ij. de eo qui mit. in pos. secus si agit rone tituli ut in.c.vno. de eo qui mit. in pos. li. vi. nō ibi reddit̄

Nō secundo q̄ missio in possessionē rone ptumacie rei habet locū etiam in religiosis actiue t passiue licet eni bic fuerat facta sequestratio poterat tñ fieri missio t satis innuit iste tex. t clarius probat in. c.i. t.ij. de eo qui mit. in pos. t in.c.ij. de sequest. Nō ibi plenius expiralsse. tē. ar. q̄ p scdas litteras legitime impetratas tollit ipo facto iurisdictio tributa per primas. opposita tamē exceptione de secūdis contra primas. ℔ qz ista ē narratio p̄tis nō pōt sumi validū ar. iō dic ut nō. in.c. cetez. de rescrip. vbi plenissime dico post doc. t p Jnn. ibi t in.c.cū cōtingat eo. ti. t in.c.i. de cōcel. pben. li. vi. Ultimo nō fm do. an. q̄ nō valēt scde littere nisi expressam t specificam mentionē faciant de primis t nisi faciant specificam mentionē de rebus super quibus fuerunt impetrate Sed certe hoc ex ista littera nō colligitur quia bic nec dum specialis sed nec generalis de prioribus fiebat mentio qō etiam apte tenet Hosti. vnde solum colligit hic scdas litteras non valere non facientes mentionē de prioribus maxime si priores sunt magis speciales q̄s scde, put erant hic. nā in primis exprimebāt hic ecclesiaz noia sup quibus erat cōtentio t i scdis indifinite dicebatur sup quibuscūz ecclijs. Sed nūc circa predicta t pro declaratione materie istius tex. quero de duobus. Primo nunquid primum dictum sit verum saltem in se. ut non valeant scde litterę mentionem non facientes specialem de prioribus. Hosti. hic arguit pro t contra t transit. Primo eiz dicit non sufficere clausulā generalem ut non obstantibus litteris impetratis per partē aduersam ad qō inducit primo istū tex. intelligendo q̄ hic fiebat mentio in scdis sed non expressa. t hoc supplendo ad litteram ibi mentio scz expressa vt videt prima fronte innuere verba sequētia ad idē. c. bone ō cōfirma. uti. vel inuti. Sed incōtrariū q̄ sufficiat mētio generalis adducit. c. audita. s. ti. pri. vbi de hoc t.c. cāmq. de iudi. sed fm eum hic nō fiebat in scdis de primis mentio etiā generalis t sic transit. nec Jo. an. aliq̄d vltra addit. Ego puto iudicē debere arbitrari ex qualitate primarum t secundarum an videatur facta revocatō ar. in.c. sup litteris. de rescrip. t.c. postulasti. eo. ti. et de re iudi. inter monasteriū t in informando arbitriū suum debet animaduertere an talis clausula vel talia verba sint inserta in prioribus quibus expresse postmodum papa non concessisset scdas verisimiliter. t tunc mentio generalis nō sufficeret t ita loquunt iura que videntur exigere mentionem specialem. fac. c. ex cōquestione t qō ibi nō de resti. spo. t alia supius alle. idē vbi p priores fuisset processum t i scdis mētio de ℔ nō fieret ℔ tñ mētio gnālis ut nō obstantib⁹ litteris. tē. ut probat in. d.c. inter monasteriuz vbi vo priores littere essent generales t ita etiā scde tantum mentionē facientes in genere de prioribus t nō obstantib⁹ litteris. tē. tūc satis putarē priores revocatas licet aliter nō fieret mentio specialis. ut in.c. audi-

preall. ꝑ de his nō pōt dari certa doctrina ꝑ ut dixi
inde⁹ oz ꝓsiderare an tale q̄d fuerit exp̄ssum i p̄mis
quo exp̄sso ꝓpapa nullo mō uel saltē nō de facili de
uolu⁹ scōas lr̄as. ut in dictis. c. postulasti. r. c. sup lit
teris. facit qđ dicā in. c. cū instantia. de cens. Se
cūdo queri⁹ quare papa b ꝓsiderat q̄ in scōis nō ex
primebant⁹ noīa eccl̄iar⁹ de quib⁹ erat cōtentio In
no. b sentit q̄ ideo q⁹ quo ad exp̄ssa in p̄ori rescripto
vel coā iudicibus nō poterāt scōe lie derogare prio
ribus. de rescrip. pastoralis. hoc dictū Inno. mihi
nō placet. nā. c. pastoralis. loquit⁹ q̄n i priori rescri
pto res nō erat exp̄ssa ꝑ sub clausula generali ꝓtenta
quo casu scōe lr̄e speciales derogant prioribꝫ quo ad
exp̄ssa lz de eis nō faciant mentōem ut ibi. ꝑ in cāu
. c. nostri. p̄me litere erant speciales quātūcūq⁹ spe
cifice exp̄primerent⁹ res nō derogarent prioribꝫ nisi de
eis facerēt aliter mentōem saltē in genere ut in. c. cete
rū. de rescrip. r in. c. ex pte. ij. de offi. de. r hic. sed si
scōe facerent mentōem de prioribus saltē in gen̄e vt
puta non obstantibus lr̄is p aduersam ptem impe
tratis lz nō exp̄primerent res specifice sicut pōres ꝑ di
cerent sup quibusdā eccl̄iis ꝛc. nō video quare pri
ores nō ēnt reuocate satis eni apparet hic de intētio
ne reuocantis nisi forte negotiū de quo agit⁹ sit ita ar
duum seu qualificatū vt eo exp̄sso specifice papa non
fecisset scōam cōcessionē uel nō cōmisisset secūdis iu
diebus reuocando priores qui forte erant aptiores
ad iudicandū considerata arduitate negocij r in hoc
multū exuberabit iudicis arbitriū ut in. d. c. sup lr̄is
r. c. postulasti. Et ad istū tex. r̄ndeo q̄ ideo ponderat
q⁹ in scōis nō exp̄primebant⁹ noīa eccl̄iar⁹ sicut i prio
ribus ad inferendū clarissime ipsar⁹ invaliditatē ꝓ pri
mo q⁹ nō faciebāt mentōnem etiā generalē de priori
bus Scōo q⁹ p̄me erāt magis spāles q̄s scōe. ꝑ cer
te si fecissent mentōnem de prioribus cessaret hec se
cūda cōsideratio q⁹ satis eēt reuocatōem esse factam
nisi aliud obstaret mō p̄dicto. r p b dico ꝓHosti. b nō
bñ dicere. q⁹ dicāt illud ideo papā pōderasse. q⁹ in se
cundo rescripto specificandū est super quo fuit impe
tratū. Itē psona iudicū r litigantiū r dyoc. ista enim
sunt substātialia de rescrip. sup lr̄is. r. c. significāte. et
. c. rodolphus. sic r de p̄cipali clausula fieri oz mē
tiōm eū. s. ti. i. c. ex ꝙquestione. r de. ꝓcessu de re
iudi. inter. de coba. de. sup eo. r de rescrip. dilectus.
d. i. non eni placet dictū host. inq̄ntū inter substā
tialia rescripti cōpetat vt exp̄primant⁹ res sup quibus
fit impetratio. nam sufficit facere mentōem in genere
ut sup quibusdā eccl̄iis r similibus vt patet i. c. pa
storalis de rescrip. r. c. sedes. eo. ti. r b est indubitabi
le q̄n solum emanat vnū rescriptū. sed adhuc idē pu
to in secundo reuocatorio primi. exquo aliter fac mē
tionem de primo nisi aliud obstet mō p̄dicto. Ter
nio ad glo. r primo ponit multas species cōtumacie
r in fine addit host. alias species. nā q̄nq⁹ dicit con

tumatia respectu non defendēt⁹ ut. ff. de para. l. mu
tuus. §. pena grauior. Itē respectu latitantis r impe
ditis ne citatio ꝓuenire possit ad ip̄m. hij casus pro
bant⁹. s. ut li. nō contest. c. q̄n. §. i. r. §. si. Item respe
ctu minus instructi cōpentis. j. de elec. c. i. li. vi. r de
app. c. i. e. li. Et remittit host. ad summā. e. ti. sub ru
brica de cōtumatia. §. qualiter dēfendatur r vide i
spe. de cōtu. §. i. Et quis dicat verus cōtumax fictus
vel manifestus vide glo. in cle. vna. de dolo r cōtu. r
plene per bar. in. l. ex p̄tensu. §. si. ff. de app. Glo.
ꝯ. colligit ar. q̄ cum religios⁹ agendū est mit⁹. Uin.
dicat q⁹ durius agi oz cū religiosis. j. de simo. p tuas.
Jo. an. soluendo dicat q⁹ illud de pena criminis istō
de pena cōtumacie. r facit ꝓm eum q̄ nō. in. c. cū nō
ab homie. s. de iudi. hoc dictum Jo. an. mihi ñ pla
cet indistincte ut respectu pene imponēde dur⁹ agat
cū religiosis p ea que ipsemet Joh. an. post beatum
thomā nō. in. c. accusat⁹. de bereti. li. vi. vbi vide. Et
ad. c. p tuas. R̄ndeo q⁹ loquit⁹ de pena p̄uatis a be
neficio illa eni facilius imponit⁹ p̄datis regularibus
q̄s secularibus q⁹ in bñficijs habēt ius magis tenue
de quo dic ut nō. in. c. qualiter r q̄n. ij. de accu. in fi.
r. d. c. p tuas. ꝑ respectu aliar⁹ penar⁹ nō agit⁹ durius
cum regularibus imo mitius oz agi nisi peccauerint
ꝓtra substantialia regule vel aliter ut nō. in. d. c. accu
satus. facit ad p̄dicta. c. cū illorū. de sen. ex. ubi facili
us dispensatur cū religiosis q̄s cū clericis secularib⁹
ad idē. c. admonere r q⁹ ibi nō. xxiij. q. ij. ꝺ voto. c.
scripture. xvi. q. i. qui vere Sed ꝓtra predicta r cō
tra tex. op. videt eni q⁹ non mit⁹ sed durius actū fu
erit ꝺ cū religiosis q⁹ pinguis⁹ erat monac. habere pos
sessionē ex primo decreto q̄s sequestr⁹ cuz primo casu
ipsi habeāt seu detineāt possessionē r p lapsum anni
efficiunt⁹ veri possessores ut in. d. c. q̄n. §. in alijs. s.
ut lite nō ꝓt. Secōo vero cāu sequester detinet vel
possidet vt nō. in. c. exparte. s. de iudi. r. l. interesse. ff.
de acqui. pos. nec efficiunt⁹ p lapsum ānī veri possesso
res q⁹ ꝓditio sequestri est. ut res sequestrata assignet
ei qui randē obtinebit in cā. ut nō. in dictis iuribus.
Solu. littera potest intelligi primo de canonicis con
tra quos fiebat missio qui secundum quosdam erant
regulares vnde utilius fuit eis pati sequestruz q̄s miss
sionem. r tunc cessat contrarium. Secundo potest in
telligi de monachis r tunc ad contrarium respondet
dupliciter secundū Goff. Primo q⁹ mitius fuit actū
cum eis ne si fuissent missi i possessionem viderent cu
pide aliena possidere. que ratio cessat in sequestratio
ne. ut. s. dixi. Secundo solui⁹ q⁹ i hoc mitius r melius
agit⁹ cū mō dict⁹ q⁹ si fuisset i possessioz missi potuisset
canonici infra ānū possessioez recuperare nunc manebit
apd sequestr⁹ usq⁹ ad finē lit⁹ r tūc dabit⁹ vicēti hec ē eni
nata sequestri ut ꝺ dixi. ꝑ mihi pl⁹ placz p̄ma exposito
nā si fuisset habitus respectus ad monachos dixisset

volentes cū eis agere vtilius seu honesti⁹. nā verbuz mitius ē verbū mitigatiuū ꝛ infert qꝫ potuissent iudi ces ꝓcedere asperius qđ verbū recti⁹ adaptat ad ca nonicos qui erāt rei ut sit sensus qꝫ aspe poterāt ꝓtra eos ꝓcedere faciendo missionē sed intuitu religionis voluerunt mitius ꝓcedere sequestrū faciēdo. ut sic te dio affecti canonici cogerent̄ rīdere ut in littera dicit̄ ꝑ que verba puto qꝫ canonicis venientibus ꝛ cauētib⁹ de stando ꝛ parendo iuri debuisset fieri relaxatio se questri. quicqd sentiat Goff. ꝑ verba. s. dicta. nā dicta sua ꝓcedunt qñ fieret sequestrū ꝓpter suspitiones dilapidationis. qđ ē regulare ut nō. in. c. i. ꝛ ij. de sequestra. ꝛ. l. vna. ff. de ꝓhibi. sequest. vel ꝓpter scāda lum inter ptes euitandū. ut. l. equissimū. ff. de vsufr. ꝛ nō. in de. i. de sequest. ꝑ in cāu nr̄o fiebat ꝓpter tedi um ut citius venirent rei rīsuri. ut i tex. sic succedit loco missionis. dz ergo eius naturā sapere ꝺ. ut lit. pen. c ecclesia. ꝛ qđ nō. Inn. in. c. ex rōne ꝺ app. Et sic oio mitius agebat cū canonicis faciendo sequestrū ꝛ nō missionē ꝛ nō. hanc vltimā cōsiderationē qꝫ facit ad ꝺ. dicenda. Oppo. videt enī qꝫ ꝓpter cōtumaciaz ptis nō possit iudex rē sequestrare licet posset decer nere missionē ex ꝓrio decreto vt ꝓbari videt in. c. i. de sequest. vbi fuit reuocatū sequestrū etiā ꝑ papā ꝓdecessorē ex ꝓprio arbitrio factū. Itē sequestratio regu lariter ē ꝓhibita ꝛ certis casibus ꝓmissa. ꝛ iste ca sus cōtumacie nō repit̄ ꝓmissus ut le. ꝛ nō. in. l. vna de sequest. ꝛ in ꝑdicto. c. i. ꝛ ij. co. ti. Bo. gl. iij. qꝫ de gria ꝺ iudices fecerunt sequestꝝ ꝛ nō de iure ꝑ nūqđ iudices potuerūt de iure hāc gr̄iam facere. Host. sentit qꝫ lic alle. nō. in. c. ij. ꝺ. de sequest. in fi. vlt. gl. si enim fm eū possunt qđ maius ē scz mittere aduersarium in possessionē multo magis qđ minus ē scz apud cōem amicū sequestrare ar. ꝺ. de decī. ex pte. iij. refert alios tenere cōtrariū qꝫ licet primū sit maius tñ a iure con cedit. Secūdū vero scz sequestrare regulariter dene gat ꝺ. de sequest. c. i. alle. ad idē. s. de trāsla. c. fi. Jo. an. dicit se credere ꝺ vltimū ꝛ ad hoc rīdet qꝫ hic nō requirit̄ de iurib⁹ seqstrationis. vel secūm cū seqstratio ē quid maius q̄s missio ꝑ ea q̄ s. dixi. in scda solu tione glo. Jo. mo. in regula locupletari de re. iur. li. vi. tenet iudicē ut tediū inferat cōtumaci posse rē seq strari qꝫ pōt imponere penā cōtumacie quā magis ti mari videt. ut lit. nō cōt. c. qñ. in fi. ꝛ quia quocūqz penali iudicio pōt suā iurisdictionē defendere. ff. si qs ius di. nō ob tēp. l. vna. Bo. an. putat qꝫ cōtradicen te actore nō pōt rē seqstrare cū debeat iudex ordina rio iure missionē facere cōtradicente aūt reo ꝛ consen tiente actore eā facere potest quia non habet re⁹ cāz q̄rele si i hoc sibi defertur ꝑ certe hec opi. do. an. pōt impugnari Primo si teneat illa opi. qꝫ durior sit seq stratio. tūc enī haberet reus cāz querele ut ex verbis suis innuit. Itē nō ꝓcedit. qꝫ si sequestratio pōt esse pena cōtumacie iudex pōt illā imponere ꝛ obmittere missionē etiā in vito actore cū possit excōicare obmit tēdo missionē etiā inuito actore si vidz illā penā ma gis timeri ut in. d. c. qñ. in fi. ꝛ ita seqstrare si videt aliq̄ rōne illā magis timeri ꝛ magis datū ꝛ ꝺ vltimā qñ imineret scandalū salutifez̄ presertim vbi ex missi one imineret scā ipsemet Jo. an. in. d. regula locuple tari tenet sequestrationē posse fieri qđ nō. qz ab hoc dicto nemo discrepat. sed etiā nō imminente scandalo eā posse fieri ꝓpter cōtumaciā i nō parendo vel stāt̄ do iudicio. apte repio tenere Inn. in. d. c. i. de sequest. ꝓpe finē. qđ nō. qz nō solet allegari. ꝛ sic ꝓcedat cū opi. Jo. mo. Ego vero credo attingēdo veritatē pos se bas opi. sic ad cōcordātiā reducere qꝫ aut quentur nunqđ possit ꝓpter cōtumaciā fieri vera sequestratio fm suā regulatā naturā ut res sit apud sequestrū vsqz ad exitū cāe ꝛ sic demū dec̄ vincenti. ꝛ credo non pos se fieri qz hic sequestratio regulariter ē prohibita non enī ꝺz possessor primari lite pendēte cōmodo siue pos sessionis ex quo nūc patus ē in iudicio rīdere. ut lite pen. c. i. ꝛ ij. etiā ꝓpter cōtumaciā suā ex quo nūc pa tus ē eā purgare. nā hoc idē̄ videmus in missione ex primo decreto ut non possit iudex facere quin eā pos sessionē recuperet oblata cautione de stando iure infra annū ꝛ refectis expensis ut in. d. c. quoniā. §. in aliis ergo nec indirecte debet iudex posse hanc cōmoda tē possessionis auferre ꝑ seqstrationē. ar. in regula cū quid vna via. de re. iur. li. vi. ꝛ. c. tue de ꝓcur. Itē re gulariter ois sequestratio tollit̄ ꝑ satisdationē cū com muniter fiat rōne suspitiōis. ut nō. in. d. l. vnica. C. ꝺ ꝓhi. sequest. ꝛ in. c. ij. co. ti. ergo nō pōt iudex eā facē durare usqz ad exitū cāe nisi forte imineret scandalū ut. s. dixi vel in aliis casibus a iure approbatis de q bus nō. in. d. c. ij. de sequest. Aut queriē nūqđ possit fieri sequestratio que succedat loco missionis ut si re us tedio affectus veniat responsurus ꝛ oblata cauti one de stando iuri ꝛ refectis expensis tollat seqstrā ꝛ dico qꝫ sic ꝛ de hoc ē tex. hic quē sic intelligo. nā hic ut supra dixi facta fuit sequestratio. ut canonici tedio affecti cogerentur respondere ut in littera patet q̄ ra tio cessat si nunc velit purgare contumaciā ꝛ respon dere. ꝛ sic debet cessare sequestrum de app. cum cessā te. ꝛ de renū. post transla. Et qꝫ hec sequestratio pos sit fieri. Ꝓrio adduco istū tex. vbi papa recitauit se questrū nec damnauit sed mandauit negocium termi nari qꝺ, pfecto non fecisset si illicitū fuisset sicut in illi fecit in. c. i. de sequest. ꝛ in. c. dilectus. d primo. de ꝓbe ben. Itē video qꝫ rōne cōtumacie iudex potest excō municare ꝛ mittere in possessionem ut in. d. c. qñ. in fi. ergo ꝛ sequestrationē loco multe facere. pōt enī cō tumacē suo arbitrio mulctare. l. vna. ff. si qs in s. di. ꝛ l. ij. ff. si qs i ius vo. ꝛ. d. c. qñ. maxie ut dixi cū succedat loco missionis ꝛ mitius cuz contumace ꝓcedit

isto modo vt ptz ex p̄dictis nec p̄t actor refragari t
i b̄ ꝓtradicere iudici q: ut notant dicit bar. in.l.ij.ff.
si quis i ius vo. maleta indicit ꝓtumaci ex puro t me
ro iudicis officio nec actio aliquaten⁹ ꝓpetit pti t fa
cit illud.c.qm̄.in fi.ubi aptissime da t ipi iudici optio
Ex p̄dictis nōbiliter ꝓcludit q: rōne ꝓtumacie p̄t fie
ri sequestr̄ de re petita. qō tm̄ remittet aduenīte reo
t p̄stante cautōem de parēdo t sistēdo iudicio ac resti
tutis expensis factis occasione ꝓtumacie t p b̄ p̄t in
ferri ad solutōem.c.i. de sequel. ibi enī fuit reuocatuz
sequestr̄ factū rōne ꝓtumacie q: aduersa ps obtulit
se velle purgare ꝓtumatiā t sic ulō.c. sic intellectū p
bat quod.s. dixi nec ꝓtradicit. Vel solue ut ibi sentit
Inno. ppe fi. videlicet q: ideo ibi nō debebat fieri se
questr̄ q: cū iam missio in possessionē fuisset pr⁹ le
gitime facta non debebat possessio auferri ab aduer
sario scz actore t sequestrari de q̄ plen⁹ dico i d.c.i.
Glo. in ỹ. indefinite colligit q: priores lr̄e nō reuocā
tur p̄ scōas facientes mētōem indefinitā t generalez
de prioīb⁹ q̄ debēt facere mentōem exp̄ssam aduerte
ut.s. dixi. hec littera nō ꝓbat dictū huius glo. q: hic
nō fiebat de prioribus mētio etiā generalis q̄ indefini
te fiebat mentio de ecclesijs sup quib⁹ erat ꝓtentio q̄
tū ecclesie specifice exprimebant in p̄oribus lr̄is t an
dictū glo. in se sit verz dic ut.s. dixi. Nunc extra glo.
quero quid si citatus vigore p̄mi rescripti nō ꝓparuit
Secundo citatus cōparuit t opposuit p̄mum reuoca
tum p̄ scōm t ita i veritate reuocabat numquid pote
rit p̄ p̄mum iudicē cōdemnari i expens⁹ contumacie t
videt q: nō ex quo delijt esse iudex Jo. an. de rescrip.
.c. pastoralis. t Jo. de lig. b̄ q̄s sequit̄ do. an. sentiūt
cōtrariū. q: aliter iudex non punit contumaciā de re
scrip. de. i. hoc dictū placet Et dic darius ꝓbando p̄
dictam cōclusionē. iudex hz in indubio ptātez iudicā
di an sua sit iurisdictio de rescrip. sup literis. t. l. ij. §
si quis in ius vo. t. l. si quis ex aliena. ff. d̄ iudi. ergo
t p̄ p̄ns t p̄dēnandi ꝓtumacē q: alias eēt inutilis il
la sua iurisdictio. vide glo. in. c. fi. de rescrip. t. d. de.
.i. e. ti. Et faciunt nō. in. d. l. ij. t. d. si quis ex aliena

Hz queritur nūqd possit iudex rōne ꝓtumacie ptis
aduerse simul missionē facere t in expensis cōdemna
re videt q: nō p nō. in. c. cū venissent. de eo qui mit. i
pos. Jo. de lig. tz oppositū ex quo cōstat de contuma
cia. nec obstat scōm ea n. c. cum venissent. q: ibi taxa
uerat anteq̄z cōstaret Ego credo hāc cōclusionē veri
simā. qm̄ immissio nō hz excludere cōdemnatōez ex
pensarum cū expense petant rōne interesse pro b̄ vide
.c. qm̄. §. in alijs ut lite nō pl. vbi ptz q: nō recuperat
cōtumax possessionem nisi restitutis expens⁹ sic ergo
obligat ad expensas t potuit in eis legitime cōdēna
ri sed an possit fieri condemnatio sine noua citatōne
vide qō plene dixi i. c. i. de iudi. An aūt actor missus
in possessionē possit cōpellere reum ad recuperandam
possessionē p̄. anni Jo. de lig. q: sic. q: p̄t renūciare
missioni sicut quilz potest renūciare iuri suo. de re
gu. ad apostolicaz. t maxime b̄ potest petere rōne ex
pensarum vel alterius interesse. Idez videtur sentire
archy. in. c. i. de eo qui mit. in pos. li. vi. alias in. c. ij.
de dolo t cōtu. hoc dictū non videtur placere do. an.
q: sufficit q: patiat penā iuris. sed tu vide qō plene
scribo in. d. c. qm̄. ut lite nō ꝓtest. t qō nō. bar. i. l. cō
sentaneū. L. quo t q̄ index. in ỹ. sed quero. ubi sen
tit in simili opi. de lig. p. l. i. §. quid ergo. ff. d̄ ven. in
spi. Ultimo p̄ declaratōe tex. opp. in eo q: isti mo
nachi petebāt facta sequestratōe ecclesias sibi restitui
hoc enī nullo iure probat ut res sequestrata assignet
seu restituatur actori aī exitum cause. Do. multiplex
Primo p̄t intelligi q: facto sequestro remanebatur
ad priorē actionem petendo restitutōem illaz eccleſia
rum q: forte eis fuerāt spoliati ut sentit Tan. vel pe
tebant restitui p rei vendicatōem fm goff. qui plen⁹
hoc prosequitur sed non ē vis in hoc. quia non varia
tur ex hoc intellect⁹ h⁹. c. Ni. abb.

Ausam Si actor ē cōtumax reo in
stante diffinitiua sententia
ferri p̄t Vel pingui⁹ scōm omnē intellectuz
Actore cōtumacie testes recipi t sententia ferri debēt
etiā lite non cōtest. reo instante. Prima ps ponit pe
titōem rei ꝓtra quē actor impetrauerat. scōa ipam pe
titōnem exaudit ibi cetez. Nō p̄mo ar. opti. ex lit
tera. q: ad sententiā uel ea que sunt ḡuis p̄iudicij .pce
di non dz p̄curatore solūmodo citato. ex quo p̄cipa
lis p̄sona ē p̄ns t citari potest. hic enī p̄mo mādat ci
tari p̄cipalē si p̄t repiri. t in defectū procuratorem
si quem dimisit de q̄ latius. j. dicā qō intelligo q̄n cū
procuratore nō est facta litis p̄. alias aūt cū sit effe
ctus dūs litis ipe citari dz t in p̄sonā suā ferri senten
tia. L. de sen. l. i. t quod nō. in. c. querelam de dect.
Nō ad suiam t receptōem testium. pcedi posse cōtra
absentē cōtumaciter licet enī citatio p̄sonaliter nō ap
p̄henderit. satis enī est eo nō repto citatōnez fieri ad
domum t q̄n dz non posse repiri. j. subiūgiam No
ta ordinē. pcedendi ꝓtra aliquē. Nā si repit dz citari
p̄sonaliter si nautē citand⁹ ē. p̄curator si quē dimisit. p
curatore nō dimisso. vel si occultū est an dimiserit dz
fieri citatio ad domū suā. Nō iudicē nō artari ad
citandū aliquē ex. puincia ꝑ p̄t procedere ꝓtra absen
tem suato ordine. s. p̄missō t hoc scōm q: qualitas
cause patit iuxta hic nota. t in. ca. fi. de eo qui mit. in
pos. c in. c. prout. j. e. t. l. p̄sentaneum. L. quo t q̄n in
dex. t aūc. qui semel. eo. ti. Venio ad glo. t quero
quando dicatur legitime citatus ut possit procedi cō
tra absentem Gl. ij. respondet ut patet in ea. tu vero
dic q: quandoq̄z sufficit trina citatio quandoq̄z vero
sufficit vna de quo dic ut plene nota. p Inno. t in .c.
consuluit. de offi. dele. et in. c. ad petitōez. de accu.

vide glo. in. c. cōstitutionē de sen. ex. li. vi. Opp. cō
tra tex. videt eni nō ē, pcedendū cōtra absentem nisi
etiā amici ipius pītes requirant an velint ipm defen
dere ut patet in. l. ergo. ff. ex qui. ca. ma. ꝛ in. l. hec au
tē. ff. ex qui. can. in pos. ea. Glo. iij. fatet cōtrariuz
ꝛ sic videt supplere. vñ ponit hic gl. ordinē, pcedendi
successiuū ut nō. in ea. Et prio nō. ex glo. q̄ q̄dm q̄s
repiri pōt citandus ē semp psonaliter nō aūt ad do
mū Dy. tamē in. l. i. ff. de li. ag. in prin. tenuit suffice
re citationē ad domū. p. l. scire debem⁹. §. oportet. ff
de exca. tu. qui alternatiue loquit dicēs quē debere c
tari ad facie vel ad domū ꝛ in alternatis sufficit alte
rā ptē verificari vt in regula in alternatiuis. de re. iur.
li. vi. Ꝑ hoc dictū cōiter nō tenet. q̄ iura cōiter requi
runt ut quis prio citet psonaliter li repiri pōt. ꝛ in re
fugū pmittūt citationē ad domū ut hic ꝛ in. l. i. de li
ag. facit. l. iiij. §. ptor. ff. de dā. infec. vbi hoc expresse
tenet bar. Et ad. l. scire. rñdet q̄ illa ē alternatiua or
dinis ut seruet prima si seruari pōt alias secūa similē i
c. mādato. de preben. li. vi. Sed dubiū ē quando
dicit nō repiri ad hoc ut possit citari ad domū. Ho
sti. hic sentit q̄n ē extra, puinciā quasi velit q̄ si ē in, p
uincia debet citari psonaliter. vbicūq; repiat ad hoc
allegat istū tex. ꝛ. c. cū olim. j. e. ꝛ remittit ad nō. in. c.
ex pte. ꝛ in. c. ex tue. de de. nō rei. Inn. in. c. fi. de eo
qui mit. in pos. dicit sufficere absentiā a ciuitate alle
gat q̄ habet in auē. de exhi. re. §. fi. bar. in. d. l. iiij.
§. pretor ait. distinguit q̄ aut cā requirit celeritatem
ꝛ sufficit q̄ nō reperiat in iudicio ad hoc ut possit ci
tari ad domū. ut. l. iiij. §. pretor. v. obesse iuncta. l. i
ff. de dā. infec. In causis vero nō deliderantib⁹ cele
ritatē si nunq̄ ps fuit citata in iudicio ut q̄ ē pria ci
tatio tūc requirit absentia a ciuitate ꝛ illa sufficit ut. d. §
si vero. ꝛ. C. de āna. excep. l. ut pfect⁹. ꝛ tenuit Inn.
in. d. c. fi. q̄d satis placet. Est eni quid sibi iputādum
si nō dimisit procuratorē duz ē eni q̄ deberet requiri
p totā puinciā. ꝛ suadet equitas hoc tenere cū p cita
tionē ad domū. prima vice fiendā nō procedatur nisi
ad ea que sit levis pīudicij. puta admissionē etiā con
tra absentē republice cā. ut. l. ignorare. C. de testa. mili
tū. Et facit bene ille tex. dū simpliciter requirit absen
tiā. ꝛ de effectu citationis ad domū plene dicā post
Inn. in. d. c. fi. nō obstat iste tex. q̄ dū facit mētionē
de, puincia narrat factū nō aūt iuris misterium quasi
dicat q̄ poterit fieri citatio ad domū cū se absentauerit
ad. c. cū olim dic ut ibi nō. Si vero ps fuit als citan
da in iudicio ꝛ tunc sufficit citatio ad domū si in iudi
cio nō repitur sufficit ergo tūc absentia a iudicio ad ꝫ
ut citari possit ad domū secūm bar. in. d. §. pretor. p
hoc q̄ dō le. ꝛ nōt. in. d. l. ꝛ post edictū. ff. de iudi. ꝛ in
auē. qui semel. C. quō ꝛ q̄n iudex. ꝛ. l. ab eo. eo. ti. ꝛ p
gl. in. l. i. §. cū ex edicto. ff. que sen. sine app. rescin. vi
det etiā sequi do. de rota dec. xli. als. xlv. ꝛ Jo. an. i
regula p̄sumit de re. iur. i mer. vbi generaliter tractat
an in receptione testiū vel ordinarie fienda aut ad p
petuā rei memoria vel q̄n timeret de morte vel ablen
tia testiū requirat citatio psonalis an sufficiat eā face
re ad domū ꝛ ibi videas ꝛ p bar. in. d. §. ptor. ꝛ hec
nō. Quid aūt si iudex mādauit nūtio ut citaret titiuz
psonaliter vel ad domū bar. in. d. §. pter. nōter cō
cludit q̄ videt mandasse secūm iuris dispositionē ut p̄
us repiat psonā ꝑ si nō pōt repiri sec̄z p̄dicta citet ad
domū. ē ḡ alternatiua ordinis sicut i hac mā sumitur
in iure ut. s. dixi debēt ergo verba iudicis referri ad i
tellectū iuris ar. opti. in. l. i. ꝛ q̄ ibi nō. C. de vsu. ꝛ
de ver. obli. l. sciendū ꝛ insti. de fideius. in fi. secus ē in
nuncio referente se citasse ad domum q̄ tūc nō debe
mus p̄sumere q̄ prius pquesierat psonā q̄ non sic
p̄sumit in nuncio sicut in iudice ar. ex nō. i. d. l. i. C
de vsu. ꝛ in. c. cū parat. de appel. iuncto. c. ad audien
tiā de prescrip. dz ergo, nūcius referre q̄ diligenter p
quesiuit p ciuitatē ꝛ eo nō repto citasse ad domum ꝛ
ita etiā index ad maiorē cautelā dz nuncio iniungere
ꝛ hoc q̄n primo dz fieri citatio ad psonā q̄ q̄n sit. s
dictum est. Sed quero quid si statutū loquit illo
mō alternatiue vt fiat citatio ad psonā vel ad domuz
bar. in. d. §. pretor ait. ꝛ sequit do. an. hic licet nō al
leget. bar. tenet tūc sufficere alterū ꝛ sic nō erit alter
natiua ordinis ꝛ hoc vt statutū aliq̄d operetur ꝛ addat
ad ius cōe. ff. de rei ven. l. nō solum ꝛ dele. i. l. si q̄n.

Sed cōtra hoc dictū opp. de. c. ex pte. iij. de ver
sig. ꝛ de. c. cū dilectus. de de. non rei. vbi le. ꝛ nō. q̄
statutū loquēs in materia iuris recipit omnes limita
tiones ꝛ interp̄tationes iuris. ad idē q̄ nō. Inn. i. c.
cām de rescrip. vbi dicit statutū debere intelligi sēm
ius cōe ꝛ optie facit. l. ij. C. de noxa. ꝛ nō. gl. i. l. tale
peccatū. ff. de pac. ꝛ Jo. an. in regula, p possessore. ō
re. iur. li. vi. in mercu. Et si diceret q̄d opabitur illud
statutū pōt responderi ut nō. bar. in. l. i. ff. ad. l. fal. ꝑ
saluādo hoc dictū bar. dico q̄ vbi ius loquit p vba
propria tunc statutū disponēdo in materia iuris reci
pit illā interp̄tationē ꝑ vbi p verba ip̄propria ut i. d.
alternatiua sicut loquit tex. in. d. l. scire. §. oportet. ff.
de exca. tu. tunc statutū dz intelligi, ppie ut aliq̄d in
ducat ad ius ex quo potest aliquid inducere data, p
pria significatione verborum ꝛ maxime hoc procedit
in statuto edito a populanibus ignorantibus iura et
verbis vtentibus grosso modo secundum propriam
ꝛ communem significationem ad hoc text. cum glo.
ꝛ Bar. in. l. stipulatio ista. §. hoc quoq;. ff. de verbo.
obli. Ex predictis singulariter nota statutū seu ius
verba non debere impropriari nec trahatur ad dispos
tionem iuris cōmunis. Nec ob ec. cū dilectus. cū sili
libus incōtrarium allegatis. quia ibi etiam ip̄propie
intelligendo statutum aliquid inducebat vltra ius cōe
ꝑ hic nihil induceret. Sed nō ex mente glo. ꝛ tex. q̄

dño eẽte pẽte non dz citari prima vice,pcur sed ipe dñs. Nã citat̃ b,pcurator in subsidiũ si dñs nõ repit Et facit iste tex.iuncta glo,p opi.Ly.in.l.iij.C. d,p cura.ubi dicit q i refugiũ dz citari,pcurator Sed tu vide bar.in.l.q̃uis.ff.de dã.infect.ubi dicit q respe cu missionis hẽde pt citari ,pcurator pma vice licet dñs repiat q; tradat de modico preiudicio fiant suffi cit citatio vsufructuarij q̃ cesset ,pcurator ,pprietarij ut.d.l.q̃uis.f respectu scõi decreti q; agit õ magno piudicio dz requiri dñs.eequo nõ latitat ar. ibi et.l. tulianꝰ.ff.ex q.cau.in pos.ea.t sic in his q̃ sunt mo dici piudicij pt requiri,pcurator pma vice lz repiatur dñs secꝰ in piudicialibus t sic itellige Ly. t hoc etiã voluit dñs an.lz nõ alleget bar. Itẽ nõ ex ordine glo.,pcuratorẽ paꝰ requirendũ abite dño añq̃ venia tur ad citatõem domi faciendã t b ẽ intelligendũ q̃ certũ ẽ absentẽ dimisisse procuratorẽ ar.in.l.i. i prin. ff.de libe.agn.al' poterit fieri citatio ad domũ non ci tato paꝰ,pcuratore.ut.l.aut qui aliter.ff. t si forte.ff. qõ vi aut clam.Et putat hic do.an.discussionẽ an di miserit,pcuratorẽ necessario nõ faciendaz. Ego puto aliqualẽ discussionẽ p nuntiũ saltẽ faciendã sicut dici mus de dño querẽdo ut.s.dixi. Et b pt̃ b ex ordi nre t in.d.§.ait pt̃or.t intelligẽdo fm doc.hic,pcura torem citandũ q̃n cã ẽ talis q̃ p procuratorẽ agi pos sit.alias secꝰ ar.in.c.veniẽs-j-de acca. vide qõ dicaz in.c.veritatis-j-e. Itẽ nõ ex ordine glo.q; nõ inue nto dño vel procuratore dz fieri citatio ad domũ citan di vel ad ecclesiam Et põdera q; glo.loquit̃ alterna tiue t sic videt̃ sufficere alteꝝ vel intellige q; hec alter natiua gl.sit ordinis sicut.s. dixi i sili ut si bz domũ priuatã ibi citet̃ alias ad ecclesiã suã. t hoc tz hic do. an.dicẽs nõ sufficere citatõem ad ecclesiã si alibi etiã in prodia aliena habeat domũ priuatam qõ placet etiã si agat̃ õ ipa ecclesia ar.opti.in d.§.pt̃or ait. ubi citatio etiã si agat̃ respectu alicuius rei dz fieri ad do mum priuatã citãdi quasi ad ipam rẽ de qua agit̃. fit eni ad domũ vt ciꝰ possit pueniri ad noticiã citandi ibi eni bz familiã t vicinos et amicos qui de facili b adducãt ad noticiã ipius. Ex hac rõne infert̃ nõ suffi cere ad statõem seu apothecã citandi citatõem si ali bi bz domum priuatã qõ tz bar.in d.§.ait pt̃or.nec ob.l.itẽ apõ labeonẽ.§.puitium.ff.de iniur.ubi equi patur iniuria facta in domo ci q̃ fit apud statõnem q; loquit̃ iniuria fienda nõ in citatõe q̃ fit vt ciꝰ pueni atur ad noticiã citandi que ratio cessat in statõne. Et si habitat familiarit̃ i diuersis locis.tũc tz bar.i.d.§ ait pt̃or citatõem fiendã ubi habitat tpe citatõis ar. in illa.l.qõ satis placet p tex.illius.§.dum dicit ubi degit ꝛc. Nec obstat tex.in de.causam .iuncta gl. de dec.ubi intimatio pt̃a absentem fit in loco ubi pslue uit habitare q; scõm bar.in loco palle.tex.ille,pcedit in itimatõe t requirit expresse vt fiat ubi pslevit ille

absens cõiter habitare ꝑ nos loquimur i citatõe que dz fieri in domo ubi degit citandus.ut in palle.§. ait pt̃or.ꝑ certe b mihi nõ placet. p hoc eni nõ redditur bona ratio diuersitatis.vñ dico q; dicta de.recipit in terpatõem t suppletõnem p illũ.§.ait pt̃or. t ecõtra ille.§.p illã de.Aut eni citandus ẽ absens t non bz familiã in aliqua domoz in quib' pslevit habitare et dz fieri ci.atin ubi pslevit cõiter habitare t ita loqui tur illa de.scõm q; ego intelligo t tunc ratio deciden di ẽ q; facilꝰ pueniret ad noticiaz suã si sit ubi maiori pte tpis pslevit habitare q̃z alibi.sed si ẽ absens t tñ bz familiã in loco ubi minori pte anni pslevit habita re t tamẽ ille ẽ absens ab vtraq; domo. Ponne exem plũ.maiori pte anni cõsuevit.habitare in villa.mino ri vero in ciuitate nũc tpe citatõnis vel intimationis fiende non est.nec in villa nec in ciuitate. familia tñ ẽ in ciuitate.tunc dico q; citatio t etiã intimatio dz fie ri in ciuitate ad domum ubi bz familiam q; ciaus p ueniet ad noticiam suã p dictũ.§.ait pretor.nam ridi culosum videtur q; citatio ud intimatio i domo ville fiat ubi nullus de pñti habitat t nõ in domo ciuitati vbi bz familiam.debet eni inspici ratio legis t nõ nu da verba.de re.iur.c.fi.li.vi.t.l.non dubium .C. de legi.t.l.cum pater.§.dulcissimis.ff.de leg.ij.t sic re dueo illa iura ad cõcordiam.qõ nõ. Ulteri' nota ex glo.non debere,pcedere contra absentem etiã do mi citatum nisi prius requirant̃ amici eius an velint eum defendere.ad hoc.l.ergo.ff.ex qui.cau.ma. t.l. hec autem.ff.ex qui.cau.in posse.ea.Jo.an.b trãsit simpliciter cũ glo.ꝑ Ly.post pe.in.l.cum ,pponas. C.de bo.auctо.iudi.pos.quẽ sequit̃ hic do.an. tenet hoc nõ esse necessariũ.q; non repitur hoc de iure ciui li cautum nisi in minori t sic loquitur.l.hec autẽ non ob.l.ergo. ex qui.cau.ma. loquitur eni de iure spãli ut q̃n quis petit restõem aduersus eũ qui absens p̃ scripserat cõtra eũ allegans q; non habuit opportuni tatẽ pueniendi eũ.ad hoc eni ut audiat̃ optet q; requi siuerit,pcuratorem suũ vel si non dimisit debuit requi siuisse amicos si voluissent eum defendere.secꝰ autez ubi proceditur contra aliquem de iure cõi,sed glo.in .l.ij.ff.ex qui.cau.in pos.ea.sentit idem ẽ in maiori etiam quando proceditur de iure cõi do.an.illam al legat,p contraria opi.sed certe expresse tenet qõ dixi nisi paꝰ ille ꝓparuisset.quia tũc cã sit cõtumax non ẽ opus requirere amicos scõm illam glo.quam nota. quia limitat istam opi.glo.nre in casu in quo esset ve ra sed bar.hoc tractat in.l.hoc autez. palle.et recitat opiniones t nihil firmat de quo etiam per eum in.l. si finita.§.iulianus.ff.de dã.infect. Mihi satis pla cet dictum Ly.at non sit necessarium requirere ami cos maxime per istum tex.t.c.fi-j-eo.ti.t.d.l. iij.§. ait pretor.ubi nihil dicitur de amicoruz requisitione seruent igit̃ ꝓtraria iura in casib' suis t sic etiã respõ

deo ad.l.aut qui aliter.§.t si forte.ff. qō vi aut clam
ubi ōz eē de ista amicoꝝ requisitōe t in calib' in qb'
fit practica erit ut fiat edictum generale ut si qs ptan
guineoꝝ uel amicoꝝ vult defendere ppareat tē. nec ē
opus ut requirantur eē ꝓuinciam seu ciuitatem quia
sic esset processus in infinitum ut nota per glosaz t p
barto. in d.l.hec aūt.facit qō.s.dixi i pncipali pso-
na vt nō citet extra ciuitatē. Et pt eē ratio ār non est
necesse amicos requirē qñ ꝓcedit ptra absentē ō iure
cōi qz videt ille i culpa recedēdo t nō dimittēdo, pcu
ratorem. Et ideo non ōz fuari hec equitas ptra eum
qz negligentib' non subuenitur ut.l.nec eni.ff.ex qui.
cau.ma.t.c.vigilāti.de pscip.t hec nō.qz quotidia
na t facit.c.qm.ut lit.nō pt.ubi tractat de ordine,p-
cedendi ptra absentem t nūqꝫ fit aliqua mētio ō ami
cis imo in nulla pte canonū Nūc venio ad scdam
ptem glo.t opp.ptra tex.in eo qd in ꝓtumacia partis
mādat testes recipi t cām p sniaz diffinri Exquo eni
lis nō erat pt.nō debebant testes recipi ꝑ ad missio-
nem i possessionem ex primo decreto procedi nel ad
mulctandū ꝓtumacē excōicando uel aliter ut in.c.qm
§.in alijs.t.§.fi.ut lite nō ꝓtest.t.c.tue. co.ti.cuz si.
Glo.ista soluit ꝓtrariū duob' modis Primo fm ali
quos itelligendo qd lis erat hic pt.ꝑ iste intellect' non
placet glo. Intelligit scdo qd ptraria loquunt reo con
tumace istud vero.c.loquitur t procedit in actore cō
tumace ut contra eum posset procedi etiā lite non cō
test.reo instante. Et pñt ex glo. colligi quinqꝫ rōnes
huius dicti. Prima qz maioꝝ ē ꝓtumacia actoris qꝫ
rei.ꝑ glo.nō reddit ratōem. ꝑ potest eē ratio qz fuit a
principio in ptāte actoris nō agere nō rei. ideo plus
actori qꝫ reo iputandū est fm hosti.allegat.ff.de doli
exceptōe.l.pure Scda ratio glo.est qz magis psumi
tur contra actorem cōtumacem qui reū prouocauit t
postea nō comparet qꝫ contra reum qui fuit prouoca
tus t necessitatus ad veniendū. nam ut dicit Jo.an.
forte enim nūc actor dimitteret t se absentat qz videt
reum suas defensiones habere ꝓpatas t expectat vt
pereant ut colligit.ut.s.vt lite nō cont.c. qm i prin
cipio t de testi.c.significauit.t.c.albericus. hinc ē qd
actori prefigitur qñqꝫ tempus ad agendum ex causa
.L.de ingen.t ma.l.diffamari.t.j.de rest.spo.c.fre-
quens li.vi. Tercia ratio glo.est qz reus fugiendo fa
cit scām suā naturā .sed actor facit ꝓtra id quod face
re debet nam actor debet vti sollicitudine ut perueni
at ad sententiam.reoꝝ vero est fugere .iiij.q.iiij.c.i.
qua propter ꝓcitur reo quia facit id a quo denomina
tur sed actor facit totum oppositum ideo contra eum
procedit Quarta ratio est quia rei sunt fauorabili
ores qꝫ actores ut colligitur de proba.c.ex literis.ideo
mitius agitur cuz eis. Quinta ratio quia si non pro-
cederetur contra actorem lite nō ptes.esset in potesta
te sua vexare reum quandocunqꝫ.t ideo ne det mate
ria reim ad placitum molestādi volnerūt iura vt iste
actor cōpellatur vere uel cautione negotium ad fi. per
ducere. Et videtur tex.in auē.qui semel.L.qūo t qñ
index.t nō instando in verbis lz b dent varie lecture
ut fuetur illa regula qd lic ꝓtest.nō ōz procedi ad sen
tentiam tñ cōis opi.doc.est in opi.bui' glo.ut alind
sit in ꝓtumacia actoris rationibus.s.dictis. Et idē tz
glo.in.c.quicunqꝫ intra.xi.q.iij.t sequunt cōiter le-
giste in auē.qui semel.ꝑall.per illam tex. ubi videtur
hoc probari. Aduerte tñ qz de iure ciuili anteqꝫ pro
cedat ꝓtra actorem absentē assignant sibi tres dilati
ones quibus elapsis expectatur p annū t demū an
no elapso index procedit ad veritatem inquirendam
t sententiā proferendā fm qd reperit do.an. putat tñ
illud non necessariū de iure canonico t nihil allegat.
hoc dictum satis mihi placet ar.huius.c.t qz dilatō
nes breuiant ex ꝓsuetudine fori ut nō.bar.in.d.auē.
qui semel tetigi in.c.i.de dila.t facit qō ibi dixi.t de
cōsuetudine iste dilatōnes nō seruantur in foro eccle-
siastico. Sed opp.nemo inuitus agere ꝓpdit.L.
vt nemo inuitus.per totū.sed illud procedit regula-
riter anteqꝫ actor produxit libellum sed postqꝫ dedit
libellū t sic incepit agere non potest amplius penite
re ut hic t in dicta auē.q semel. Dare ergo qñ nō ōz
intelligi indistincte ut actor cōpellatur agere sed opor
tet vel qd in iudicium dedit libellum vel principi insi-
nuauit negocium t per iudicem delegatum a principe
insinuatim fuit parti sicut potuit cōtingere hic alias
autem re extīte integra ut qz tātū emanauit citatio be
ne potest desistere ar.in.c.i.co.ti.li.vi.nel si impetra-
to rescripto desistit ab ipius vsu nam pōt illi renūcia
re de quo tñ dic ut dixi in.c.ex cōquestione.s.ti.pz.
Ultimo opp.cōtra istū tex.in eo qd papa mandat te
stes recipi alterius partis naz videt reum diffinitive
absoluendum etiam si nihil probauerit qz actore nō
probante reus absoluitur etiā si nihil pbauerit ut in
c.fi.de iureiur. Sc.illa regula habet locum quando
omnes dilationes date fuerunt actori ad probandū
t nihil probauit t tunc absoluendus est reus qz pa-
tet actorem intentionem suam non potuisse probare
ut.l.properandum.§.t si quidem.L.de iudi.t ibi p
bar.facit qō nō.Cal.in.c.proxi. t intellige t restrin
ge glo.que dicit illā regulam habere locū vtraꝫ par
te pñte ut nō.glo.in.c.per tuas.de app.t.iij.q.ix.de
cernimus. Nam idez est si altera absente exquo date
fuerunt legitime dilatōes ad probandū alias aūt se-
cus.ut satis probat hic t in dicta.l.ꝓperandum. Et
circa hanc materiam ꝓsidera qd reus pñs hz quatuor
remedia cōtra actorem absentē. Primū est ut petat
circūduci edictum.i.ut tollat virtus illi' citatōis t ut
possit libere a iudicio recedere t hoc de facili pōt ob
tinere sine noua citatōe ut.l.t post.edictum.ff.de iu-
di. et notat Jnno.in.c.cōsuluit.de offi.dele. t bar.in

anē. qui semel. nec ampliꝰ ꝺꝫ audiri actor nisi reficiat ꝓas expēsas. ⁊ caueat de ꝓsequēdo de q̄ dicendū et .j.c.ti.ci.li.vi.t.l.sanxim'. L. de iudi. nō tñ pb̄ é plene ꝓsultū ipsi reo. q: actor potuit q̄cunqꝫ venire restimtis expensꝫ ꝓcedere sup pri' agitatis. q: p illā licētiā tātū tollit virtus citatōis posset iudex ꝓcere ꝓtumaci ⁊ nō licēciare reū ꝑ expectare actorē i dié sequentē de quo dicendū ut habet ⁊ nō. in. c. ꝓsuluit de offi. dele. Secundū remediū aliquantulū pinguiꝰ est ut actore nō ꝓparente petat se absolui ab instātia iudicij ut sic tollant ⁊ annullent omnia prius gesta ꝑ in hoc requirit noua citatio q: ad hūc actū citatio nō emanauit ar. in. l. aut qui aliter. ff. quod vi aut clam. nō. Inn. in. c. cōsuluit. de offi. dele. ⁊ bar. in d. auē. q̄ semel qō procedit nisi ꝓmisisset actor lite ad finē prosecutare tūc eni si expectat' nō ꝓparet .j. x. dies absoluitur re' ab instātia iudicij sine alia citatione. ut in auē. qō fieri. L. de dila. ⁊ nō. bar. in d. auē. q̄ semel. Tertiū remediū ē magis pinguе ⁊ ꝓpetuū ut diffinitiue petat reus se absolui ab instantia ipi' actoris sup facto petito vt sic deinceps nō audiat ipe actor sup eo negocio ꝓtra reū. ⁊ hunc effectū pōt re' ꝓsequi duob' modis. Primo si ex ꝓbatōnibus iā factis ꝓstat ipm actorē nullū ius hīe. uel si datis omnib' dilatōnib' iuridicis nihil tñ actor ꝓbauit ut. s. dixi. uel qñ oib' p̄dictis cessantib' q: nulle ꝓbatōnes sunt ꝓfecte nec dilatōes iuridice date. q: adhuc lis nō ē cepta p cōtestatōem vult ipse re' in se assumere on' ꝓbandi de iniustitia actoris. nā secuta probatōe obtinebit diffinitinam ut hic ⁊ in. d. auē. q̄ semel. ⁊ b̄ cāu qñ procedit ꝓtra absentem pōt iudex supplere de facto inquirendo veritatē etiā in fauorē absentis recipiēdo ꝓbatōes et testes ex officio suo ut nō ꝓbat in. d. auē. qui semel ⁊ ibi p bar. facit. l. ꝓperandū. L. de iudi. ⁊. c. veritatij .j. eo. ⁊ vt b̄ exequat' poterit requirere ꝓsanguineos ⁊ amicos illi' absentis de quo p bar. in. d. auē. q̄ semel facit. l. hoc aūt. ff. ex qui. ca. i pos. ea. Aliud remediū ⁊ quartū magis vtile ē ut petat se absolui diffinitiue ab impetitōe actoris ⁊ pro eo pronūciari. Exemplū actor petebat seu petere volebat fundum agendo rei vendicatōe poterit nūc re' in absentia actoris petere ut absoluat' ab instantia illi' ⁊ vt pronunciet ipe dñs iuxta nō. in. c. ex ꝓquestione. s. ti. prox. ⁊ b̄ obtinebit probādo de iure suo vel p probatōes iā factas uel de nouo fiēdas ut hic. nō aūt sufficeret ad obtinendam pronūciatōnem pro eo probare actorē defecisse dati sibi omnibus dilatōnib' q: ꝺꝫ nō ꝓstet de iure actoris nō tñ p hoc ꝓstat de iure rei. ad hoc qō nō. in. c. i. de eo qui mittit in possess. li. vi. ⁊ facit. c. olim. de rescrip. ꝛc.

Rout. Si re' post litem ꝓt. est contumax si alias liquet de cā sert diffinitiua sntia si nō liquet actor in rā possessionē inducit. Cōis diuisio. sc̄da ibi ideoqꝫ Nota quē incidere in ꝓtumaciā in recedēdo a iudice sine ip suis licētia ad b. xi. q. iij. certū. ⁊. s. de iudi. c. i. qō intelligo q̄n fuerat citat' ad totā cām de q̄ dic ut plene dixi in. c. ñ. de dila. vel q̄n ad vnū actū ⁊ eo nō expedito recessit. Nō sc̄do ⁊ tene mēti reū semel cōtumacem posse ꝓpelli ad p̄standū cautōem iuratoriam de parendo iuri. Et dicit Jo. an. būc tex. facē ꝓtra iudices q̄ i limine iudicioꝫ sine cā hoc iuramentū extorquent Itē ex hoc ⁊ ex tex. collige intelligēdo q: loquat de clerico qō satis innuit tex. dū dicit istum respōdisse q: decias ꝑscripsisset qō ñ ē ꝓportionabile nisi clerico de ꝑscrip. cāmqꝫ. q: lz clerici sint ꝓuilegiati ut non teneant ꝑstare cautōem de iudicio sisti. et in auē. de sanc. epi. §. quis pro pecuniaria. ⁊ plene dixi in. c. q̄n. §. in alijs. s. ut lit. non ꝓtest. data tñ semel ꝓtumacia pñt astringi ad iuratoriā cautōem ut i pal. §. in alijs. ubi dixi ⁊ si deuentū ēt ad missionē nō audirent nisi p̄stita cautōe qua vero cautōe sit astringendus actor cōtumax. dic ut le. ⁊ nō. in. c. i. eo. ti. li. vi.

Nō sc̄dm Lau. ⁊ Jo. an. post eū q: p indirectaz responsionē sup re deducta in iudiciū inducit lit. ꝓt. Vel nota sic q: etiā p indirectaz responsionē ad libellū inducit lit. ꝓt. Iste eni reus directe ñ respōdit sup decimis petitis. ꝑ idirecte dicēdo de p̄scripsisse q̄si tacite asseruit ad se rem ⁊ non ad actorē ptinere ita videt ꝓma fronte ꝓbare hec litera. ꝑ certe b̄ nōbile sit generaliter sumptū nō ē vez q: p exceptōem peremptoriaz non inducit litis ꝓtest. ut in. c. ij. de lit. ꝓtest. li. vi. Et ideo itellige istū tex. fm q: nō. ibi i gl. magna Nō ⁊ tene mēti q: litigās etiā sup re spūali ⁊ incidēs in p iuriū nō p b̄ perdit cām. dispō ergo. c. cū impositōnibus. de iureiu. li. vi. non est extendēda ad oēs causas ⁊ de intellectu illius. c. dic ut ibi nō. Nota q: licet frustratorie a ꝓtenso ḡuamine appellans nō sit de necessitate vlterius ad aliquē actū citandum ut in. c. ij. eo. ti. li. vi. ad cautelam tñ potest iudex eum semel citare. potest enim in hoc iudex parcere contumaci ar. c. consuluit. de offi. dele. ⁊ nō. v. semel. positū i tex. per quod inferri potest. q: inuita parte presente non possit iudex vltra semel citare arg. in dicto. c. cōsuluit ⁊ quod ibi nota. Nota quod grauior videtur contumacia commissa post litis contest. qꝫ ante litis contest. quod patet ex impositione penarum. Nam per contumaciam commissam ante litis contest. non fit missio in veram possessionem sed causa custodie ⁊ pas sus missionem illam recupat infra annum contumaciam purgando ut i dicto. c. q̄n. §. in alijs. secꝰ i ꝓtumacia p' lit. ꝓtest. q: tūc dat' vera possessio nec etiā eā recupat .j. anū vñ refuat sibi qō ꝓpriet' dū taxat. ⁊ de hoc .j. cū glo. Ultimo nō. Inn. q: lz ds nō teneatur respondere aduersario nisi de mandato iudicis si tamen respondet sibi p̄iudicat. ff. de interro.

actio.l.si sine.§.i. Vel nō sic.t melius q̄ lic. ꝓh.induc
cit q̄ petitōem i iure ꝓpositā t rel̄pōsionem secutam
ad instantiā actoris licet iudex nō ꝑceperit t tunc re
spōderet pro hoc facit.c.i.de lit. ꝓh.t vide ibi quod
dixi. Opp.t videt q̄ cautio dz ēe sufficiēs et sic pi
gnoratitia uel fideiussoria ut in .c.q̄m.§. in alijs. vt
lit.ꝓtest.t q̄ nō.in.c.i.de sequestra.t in.c.ex pte.ō
v.sig. Do.scōm glo.ij.hoc procedit q̄n post ꝓtuma
cā nō fuit processum ad missionem vel excōicatōem
ideo sufficit nuda cautio.simile in.l.ij.§. si dubitetur
ff.de iudi. Tu dic q̄ aut fuit processum ad excōicatōez
t dicendū ut le.t nō.in.c.ex pte.d.i.de v.sig.t.c.ve
nerabilibus.§.sec⁹.t.§.p̄cedenti.de sen.ex.li. vi.aut
ad missionē in possessionē t dicendū ut nō.in d.§.in
alijs.t in.c.i.de sequestra.pos. Aut data ꝓtumacia
non fuit processum vlterius t tūc si fuit ꝓtumacia acto
ris exigit cautio de qua in.c.i.j.eo.ti.ll.vi.si rei. dicit
host.in.d.c.i.quod idē.ꝑ Jo.an.ibi ꝓtra. q̄ b cāu nō
repitur iure cautū i reo satis eni erat promissum cōtra
eū p iura antiqua.ut i.d.§.in alijs.t.c.tue.e.ti. Ego
dico q̄ aut iudex ꝓtra reū ꝓtumacez vult ꝓcedere ad
missionē vel excōicatōem t non ꝓcedit remediū ist⁹
.c.ꝑ procedendū est.ut le.t nō.in iurib⁹ ꝑalle.aut nō
vult procedere ad missionem uel excōicatōem seu nō
ꝑt q̄ re integra cōparet reus ꝓtus sistere in iudicio
t tunc dico iudicē debere ꝓcedere ut b habet ut ꝓpel
lat reū ad p̄standū iuratoriā cautōem non aūt fideiuſ
soriam uel pignoratitiam t ratio differētie inter acto
rem t reū erit q̄ maior est cōtumacia actoris q̄z rei.
ut nō.glo.in p̄alle.c.t satis colligit ex nō.s.c.prox.
Reus tñ dz sicut actor in expensis ꝓtumacie ꝓdemna
ri etiā si fuit ꝓtumax in prima citatōne ut nō.p glo.t
Jo.an.in.d.c.i.facit.l.sanxim⁹.C.de iudi. In expē
sis ergo respectu ꝓtumacie nō est iter eos differentia
sed in modo cauēdi.t b nō pro intellectu illius.c.i.p
practica,ꝓcedendi cōtra reū ꝓtumacē cū ꝓtus ē iste
re in iudicio.q̄libz reus nō ē ꝓtumax ꝑ ꝓparet iudici
um declinando t tunc si cōueniebat coraz iudice suo
puta in romana curia sed bz ius renocandi domum
iuxta nō.in.c.fi.de fo.cōpe.t debet cauere saltem nu
do verbo de rel̄pōdendo coram suo iudice ut in.l.ij.§.
sed si dubitet.ff.de iudi. Et idem i alio qui habet op
tionem digendi iudicem ut est scholaris p auc. habi
ta. C.ne fi.pro pa. vnde si cōuentus scholaris coraz
ptāte declinat iudiciū dicens se velle cōuenirī coram
ep̄o vel suo rectore uel doctore debet nude cauere de
rīndendo coram illo quē digit.q̄ intellige quādo iu
dex electus esset remotus.alias secus ut nō.gl.i.d.
§.sed si dubitetur.si aūt ꝓueniebatur coram iudice in
cōpetenti t sic illegitime t de iure cōi declinabat iudi
cium non teneī ibi cauere de rīndendo coram suo iudi
ce ut nō.glo.in d.§.si dubitet.per quod infero clerī
cum declinantem iudicem secularem nō teneri ad ca
rendum de respondendo coram ecclesiastico ō hac ma
teria vide per spe.t Jo.an. ibidem.in ti. de satisdā.
§.ij.v.sed nanquid premissa.t v.se.t in v.precedē
ti. Opp.ij.t videt q̄ isti licitum fuerat appellare iu
ramento de parendo iurī.nō ob.ar.in.l.fi. ff.qui sa
tisda.cog.ubi dr q̄ qui iuranit stare iurī non incidit i
piurium si ex legitima causa desistit sed satis est iusta
causa si granat.de appel.ut debitus. Vol.eadē glo.
q̄ ex iusta causa poterit appellare sed hic cā erat inno
la quod nō. Et aduerte lati⁹ quādoq̄z enim q̄s iurat
parere iurī ut hic.quandoq̄z iurat parere mādatis ec
clie ut in.c.ad hec.cl.i.de ap.t de sen.ex.c.ex teno
re.t.c.venerabili.eo.ti.t in omnibus istis casibus si
granatur ex mandato uel alio modo semper potent
appellare non obstante iuramento quia iuramentum
sic generaliter p̄stitum non se extendit ad illicita vt b
t in.c.ad hoc.t.c.se.de appel.t nō.in d.c.ex tenore.
prealle.ubi vide bonam glo.t optime facit tex. in d.
l.fi.facit quod nō.glo.in simili in.c.super bis.de ac
cusa.t eadem ratione dicendum q̄ ex superueniente
causa potent iudicem recusare licet iurauerit coram eo
respondere ar.in.ca.insinuante. de offi.dele.t in pre
alle.iuribus.secus ex causū prius orta .exqua sensit
consensit arg.in.d.c.insinuante.t.c.inter monasteri
um.de re iudi.nisi fuisset tunc occulta ar. opti.i.c.mal
li.de elect.li.vi.vide bonam glo.ij.q.vi. exceptio.

Quero nūquid lit.ꝓh.fuerit hic inducta ex rel̄pō
sione rei ad solam instantiam actoris licet iudex non
precepit vt responderet. Glo.in v.actore dubitat.p̄
mo enim dicit q̄ sic.quia perinde est exquo in iur fit
ac si iudex interrogasset.ar.ff.de interro.act.l.si sine
Item quia iura non distinguūt per quem fiat inter
rogatio ad inducendū contestatōem litis vt i.c. vno.
de lit. contest. Sedo videtur glo.ab hac opi.recede
re,t intelligere tex. q̄ ad instantiam actoris iudex b
interrogauit quasi sentiat preceptum iudicis necessa
rium Ultimo glo.residet in prima opi.t illa vera q̄
contrarium iuris non ꝓbatur. Et idem tenet Bul.in
spec.de litis contest.§.i.v.sed nunquid.t Hoff.i.c
dudum.ij.de elect.dicens q̄ licet per positōnes t re
sponsiones nō fiet li.ꝓtest.ut dicto.c.dudū.fit tñ per
interrogatōem t responsionem partis quod mīx la
tis placet quia iura solum exigunt petitōnem in iure
propositam t responsionem secutam vt.d.c. de litis
ꝓtest.ubi pl⁹ dico q̄ sufficit rel̄pōsio rei etiā ex itenual
lo remanēte petitōe actoris i iudicio q̄ semp videtur
loquī.ar.l.publia.ff.depos.t quod nō.in.l. nuda.ff
de dona. Et idem putat hic do.an. scilicet q̄ induca
tur litis contest.si interrogatio fiat p̄ ꝓcuratorem uel
aduocatum presente clientulo et non contradicente.
ar.in.c.cum causam.de appella.quod satis placet p
istū tex.t.C.de erro.aduoca.l.iij. Opponi.t ali
ter hic enim non fuit oblatus libellus ergo nō potuit

induci lic. pñ. glo. eadē solvit dicendo p B quosdā tenere indiciū posse exerceri sine libello qđ non placet glo. t intellexit tex. qp hic fuit porrectus libell⁹. t idez hosti. Ego dico qp exquo B. c. specifice sup hoc nihil disponit dz reduci t intelligi scom alia iura. t ideo ō materia dicendum est ut plenissime dixi in .c.i. de li. obla. Op. videt enī qp angi hic non fuerit facta vera litis contest. ut colligitur ex verbo vtpote que est dictio impropriatiua et superlitudinarie non debebat ꝓcedi ad sniam Hl. in v. vtpote. mīdet qp istud v. est hic expressivum veritatis sicut t dictio quasi. que habetur in euangelio quasi vnigeniti tē. Nam xp̄us fuit verus filius dei t vnigenitus Nota bene hāc glo. qp iste dictiones sunt veritatis expressiue. t vide similem glo. in. c. prochianos. j. de deci. sed ego intelligo qp hec significatio sit impropria. t debet fieri qñ aliter intelligendo resultaret absonus intellectus seu iuri cōtrarius sicut in simili fit in dictione presertim. t maxime que exponitur pro tantū improprie. sed proprie exponantur ut idem ponāt in casu contrario ut nota glo. in. c. auditis. de ele. t. c. cum olim. de testi. t. c. p tuas. j. de symo. propria autē significatio istaz dictionum vtpote quasi est similitudinaria t denotant diminutionem vide tex. cum glo. in. l. in facto. ff. de cōdi. t demon. Idem dic de dictione tanq̄. ut in. c. qñ. §. qp si sup. ut li. non contes. t sic deberent intelligi. ubi aliter non constat de mente. ar. in. c. fi. de verb. sig. t. l. non aliter. ff. de le. iij. Et ob hoc forte quidam dicebant b non intervenisse veram li. ꝓtest. dicētes hic esse speciale. ut lite vere non cōtest. posset procedi ad diffinitiuam. t spālitatis ratio fuit odium illius qui post prestitum iuramentum eluit inditiū hoc tamen non placet hosti. t Goff. tamen hoc tenuit in c. dudum. ij. de elect. inducens simile in auc. q semel. C. qūo t quando index. sed dictuz glo. qp hic fuit vera ꝓtestatio. cōmuniter tenetur t satis placet. qz medius est exponendo illud verbum improprie qp reducamus hanc decre. ad terminos iuris quā exponendo proprie t inducere speciale contra regulas iuris arop. in. c. cum dilectus. de consue. ubi verba exponuntur. valde improprie ut minus derogetur iuri ꝓmuni t ad auc. qui semel. dic qp loquitur in actore nec debet trahi ad reum vt ibi nō. t. s. c. proz. Quero quia tex. hic in fi. mandat alternative sniam ferri. uel possessionem adiudicari. an detur optio iudici quā partem capiat. Respondet glo. fi. in pin. qp iudici non datur optio. sed hec alternativa debet reduci ad terminos iuris ut si liquet uel liquere potest de causa feratur diffinitiua. alias autem procedatur ad missionem ut in scda parte alternative. Sed tunc opp. videt enim qp ratione contumacie non sit danda incontinēti vera possessio p causa custodie ita ut reus veniens infra annū audiat etiā sup possessione. ut in. c. qñ. § in alijs. ut li. nō ꝓtest. hec glo. fi. post pin. metu ꝓtrij prosequitur primo practicam procedendi cōtra reū ꝓtumacem. scdo cōtra actorē. In primo membro distinguit an sit lis vere ꝓtestata uel quasi ꝓtest. an nullo modo ꝓtestata. Item cōiungendo finē que hic in isto membro debet adaptari. distinguit an agit rea li actione an psonali. t prosequere ut in glo. que ē satis in hoc mgra. t eam nō quia ad eam cotidie fit remissio. Et ordinando glo. ad aliqua addendo cō dude. qp aut actor est cōtumax. aut reus; primo casu potest contra reū procedi multipliciter ut plene dixi. s. c. pz. t aliquid dixi. s. allegando. c. i. j. eo. ti. li. vi. scdo casu cum reus est cōtumax. distingue. aut lis ē vere contestata. aut quasi contestata eo mō de quo in. c. qñ. §. qp si sup. ut li. non ꝓtest. aut nullo modo cōtestata. primo casu si liquet de causa per probatones factas uel liquere potest p probationes fiendas t ꝓceditur ad diffinitiuam ab absolvendo vel cōdemnādo sm merita cause si nō liquet vel liquere potest datur actori vera possessio rei petite. Ita dicit b glo. et cōmuniter doc. sed ego dico aliter. qp hoc casu sunt ꝓdita tria remedia. primo ut reus absens citetur realiter ut sic violenter ducat ad iudicem. Scōm ut detur vera missio rei petite. pñti salua absenti; qōne ꝓprietatis. Tertiū ut index auditis allegatonibus actoris pñtis procedit ad diffinitiuam. hec expresse probant in. l. consentaneū. C. qūo t qñ index sm elect. ꝓmanem quam sequunt glo. doc. t bar. ibi. t dabit optio intentandi alterz ex illis non iudicī. sed reo. ut nō ibi bar. qđ multum mihi placet. probatur ratōne qz index non debet impendere officiū suum ad vtilitatem primatam nisi imploretur a parte ut. l. iiij. §. hoc aūt inditiū. ff. de dam. infe. t nō. Imno. in. c. ad nostram ij. de iureiu. optime facit. l. ad pemptoriuz. ff. ō iudi. t qđ ibi nō. Bar. non enī dz index citare etiā verba liter nisi pte petēte. t si citat. nō valet citatio ut nō. ibi bar. p illū tex. dixi. in. c. i. s. de iudi. forti⁹ ergo nec realiter. Et ad p̄dicta facit. l. qp in heredē. §. eligere. ff. de tribu. t si ps intentavit vnū remediū. puta qz petijt sibi dari possessionez nūqd possit intentare aliud videlicet ut veniat realiter seu capiat vel qp ferat diffinitiua. dic qp sic. ar. in. l. i. §. quid ḡ. ff. de vē. inspi. et nō. bar. in d. l. ꝓsentaneum. facit qđ dixi in. c. ij. s. c. Et sic intelligo istum tex. cum suppletione t limitatōe illius. l. consentaneum. t si index requisitus ab actore non vult attingere remedium attemptatum pōt appellari ab eo. ar. in. d. §. hoc aūt inditiū. t in. c. nulli de iurepa. t nō. bar. in. d. l. ꝓsentaneum. t hec singlr ñ. qz nulli canonista tāgit t tñ sunt dicta necessaria t p̄cipua i materia Ad in aūt añ ꝓtumaciā possit ps petere citatōem realē adeo ut iudice denegāte possit ab eo appellari uel ō eo q̄relari tpe sui syndicat⁹ bar. i d. l. ꝓsentaneum dicit qp añ ꝓtumaciaz pōt index si vult

verbo ꝛ recitare. ut sentit ibi glo. ꝛ facit. l. fi. C. de ex
hi. ꝛ intro. reis. ꝑ nō tenet capi facere p familiā ad pe
titōem ptis nisi post ꝓtumaciā soleniter cōuictaz per
illam. l. ꝓsentaneum. ꝛ hec bene nota. Ex predicti
etiam collige q̄ qñ multa remedia a iure introducun
tur alternatiue licet ỹba non cōcernant partez sed in
dicem: nihilominus exquo ꝓcernūt vtilitatē ꝑtam
optio eligendi altez nō dat iudici sed ptī rōne predi
cta qō singulr nota. pro limitatōe eoz que nō. glo. in
. c. a crapula. de vi. ꝛ ho. cle. ꝛ. c. fraternitatis. xxxiij.
di. et. c. sicut. de iudi. ꝛ. l. quicunqz. C. ō ser. fu. sic etiā
limita bar. in. l. ij. ff. de effract. ꝛ ea q̄ dixi in. c. iter ce
tera. de rescrip. vbi tetigi reglr cui dat optio, cauz iura
alternatiue loquunt̄ ꝑdicta procedūt qñ agitur reali
Si vero lit. cōtest. reus ē cōtumax in actōne psonali.
credo q̄ ꝓperunt etā tria remedia ꝓmū vt absens
capiat cū familia. ar. in. d. l. cōsentaneū. intelligendo
q̄ loquat in actōe psonali ut aliqui ibi voluerūt ited
ligere nec per argu. a simili vel a maioritate rōnis in
telligendo q̄ loquat in actōne reali. Nā si tūc potest
capi qñ psona non est obligata forti⁹ in psonali vbi
ꝓtenditur psonā esse obligatā. facit q̄ in fili nō. Jo.
an. in. c. dispendia. de rescrip. li. vi. in nouella. i mate
ria seu articulo extensionis. Scōm remediū est
q̄ det actori vera possessio alicui⁹ rei debitoris pro
modo. debiti declarati ita q̄ incōtinenti interponatur
scōm decretū ꝛ hoc opetur fundamentū iudicij. s. ve
ra li. ꝑ. que iā interuenit ꝛ maior cōtumatia q̄ cōmit
titur post lit. cōtest. ꝛ pro hoc vide. d. l. cōsentaneum
Et fm hanc distinctōem posset intelligi. c. qñ. §. fi.
ut li. non contest. dū dicit passum missionē i psonali
audiendum fm q̄ ibi dz in. §. ꝓcedenti. sed in. §. ꝓce
denti dz q̄ lit. non contest. dat in reali vera possessio
ergo idem dicendū in personali ut facta ꝑ. det vera
possessio p scōm decretū ut sic missus nō audiat nisi
post exitum cause de quo tñ remitto ad ibi plene nō.
ꝛ facit qō le. nō. in. l. fulcim⁹. §. fi. ff. ex qui cau. i pos.
eatur. ꝛ an his casibus debeat fieri summaria cogni
tio ante impositionem decreti remitto ad nō. in. d. c.
qñ. Tercium remedium est ut procedatur ad diffini
tiuam si causa ē liquida vel liquidari possit ꝛ intelli
go q̄ optio detur per rationes supius dictas actori.
ꝑ diceres ad quid fit ista distinctio si liquet vel liqué
re posset ꝛc. cū semp liqueat. aut enī actor ꝓbauit et
liquet pro eo. aut nō ꝓbauit ꝛ liquet cōtra eū q: acto
re non probante reus debet absolui etiam si nihil ꝑ
stiterit. de iureiuran. c. fi. so. dic quicqd sentiat h̄ Jo
no. q̄ contrariū procedit quādo actor habuit omnes
dilationes ad probandum ita q̄ fecit quicquid po
tuit ꝛ reperitur postmodum eum non probasse secus
vbi propter cōtumaciam partis aduerse non recepit
omnes dilationes iuridicas quia forte multas potu
isset probare per reum si fuisset pñs tunc enī procedi

debet ad alia remedia supius recitate ꝛ de hoc dixi
. s. fi. i. ꝛ nō. bar. in. l. properandū. C. de iudi. ꝛ hoc
sentit Joh. cal. b. Venio ad scōm membz q̄ lis
est quasi cōtest. ꝛ tunc dico q̄ cōpetunt actori duo re
media. primum ut petat illum realiter capi postq̄ so
leniter est connicta eius contumacia. ar. l. cōsentaneū
q̄ quod ibi sentit bar. ꝛ per eundez in. l. cum eo. ff. ad
. l. iul. peculia. Scōm remediū est ut petatur vera pos
sessio rei petite: si agitur reali. ut d. c. qñ. §. q̄ si sup.
vt li. non ꝓtest. Vel si agit personaliter det possessio
alicuius rei debitoris pro mō debiti declarati fm q̄
. s. dixi in alio membro. Terciū remediū ut petatur
diffinitiua nō cōpetit. exquo vere lis nō est contest. ut
nō. in. d. §. q̄ si sup rebus. ꝛ b̄ p doc. Tertio mēbro
principali qñ non est lis aliquo modo cōtestata tūc
in reali ꝛ etiam psonali credo cōpetere ꝓmum reme
dium vt capiatur cōtumax per familiam ꝛ sic citetur
realiter. ar. in. d. l. consentaneum. ꝛ qō ibi nō. Bar.
Scōm remedium vt in reali petat missio in possessio
nem cause custodie non aūt in veram ut. d. §. in alijs
ꝛ dic ut ibi. posset tamen esse tanta cōtumacia q̄ iu
dex posset decerne ut interim lucret fructus per. l. sal
cinius. §. fi. ff. ex quibus cau. in poss. ea. dixi in. d. c.
quoniam in personali vero procedere vt nota. in d. c.
qñ. in fi. Terciū remedium de quo. s. vt proceda
tur ad diffinitiuā reglr non cōpetit exquo lis non est
cōtest. dixi reglr qz qñqz ꝑt vt in causa bñficiali de q̄
dic ut in. c. i. de eo qui mit. i pos. li. vi. ꝛ in quibusdā
alijs de quibus in cle. dispendiosam. de iudi. Item
potest iudex ex officio suo excōmunicare contumacē
si videt istam penam magis timeri. vt d. c. qñ. in fi.
nan tamen puto q̄ pars possit hoc petere quia cum
proferatur loco mulcte nulla actio ad hoc cōpetit par
ti iuxta nō. per bar. in. l. iij. ff. si quis in ius vo. dixi i
c. i. de iudi. qō credo procedere nisi causa sit talis in
qua non hz locū missio. per. c. tuc. ut li. non cōtest. nā
tunc pars posset cōqueri si iudex non excōmunicaret
qz videt tunc denegare iusticiam ꝛ vide q̄ ibi nō. Et
per hoc habes expeditum latius q̄z alibi modum ꝛ
practicam procedendi cōtra absentem cum agitur ci
uiliter: si autem agetur criminaliter dic ut nō. p gl.
ꝛ doct. in. c. veritatis. j. c. vbi dicam. ꝛ. iij. ix. i summa
Et de materia huius glo. vide per Spe. in ti. de con
tu. §. sequitur. Nic. abb.

Item Qui fundata intentōe actoris
peremptoriū obijcit et acce
ptis indutijs defecit in probando punitur
in expensis: quia dolosus ꝓsumitur. h. d. fm Jo. an.
posset tamen latius summari fm eum sic Qui funda
ta intentōne actoris exceptōnem obijcit ꝛc. ut sic in
cludatur quasi peremptoria exceptio ꝛ dilatoria eo ca
su quo probatur ul' proponitur post li. ꝑ. ut patet ō
offi. dele. c. insinuante. hoc tamen indistincte mihi nō

placet ut hec dcre. ꝑ omnia habeat locum in quasi
pemptoria uel dilatoria ut ff. subiiciam. Et primum
summariū Jo. an. est nimis generale in fi. Item non
facit mentōem de alio requisito ꝑ tex. ad hoc ut fiat
hec ꝓdemnatio. s. qñ incōtinenti non vult vel non ꝑt
ꝓbare vñ scias q b. c. legitur triplr ut ff. videbis. qua
rum due lec. sunt magis ꝓmanes ff fm vnaz que pl'
placet mihi summo sic. Qui fundata intentōne acto
ris exceptōnem ꝑemptoriā obiicit. quā non ꝓbat in
cōtinenti ff accepit inducias si defecerit in probando
condemnatur incōtinenti diffinitiua nō expectata in
expensis ac soluere cogit. q si non potest punietur in
corpus fm arbitriuz iudicis. h. d. notabiliter iste tex.
Et est casus singularis ꝛ nouus scōm q. ff. intelligo.
pro hoc facit verbū statuimus positum in tex. quod
ius nouū inducit in xta nō. in. c. decernimus. s. de iu
di. Dividitur ꝑmo ꝑmittit ꝓstōnis duas causas gene
rales. scōo constōem submittit ibi pñti. aditiendo ali
as duas causas constōnis speciales. quaz vna inter
serit in ipsa constōe ibi q frequenter Nota primo
iudicē debere laborare ad imponendū finē litibus et
ne ptes vexentur laboribus ꝛ expensis. ꝛ fac iste tex.
ut iudex possit ex officio suo terminum statuere parti
bus ad testium ꝓductionem. de quo vide bonā glo. i
c. licet ff. de proba. ꝛ ibi dicam lati'. sed cītate non po
test ptes nec aliter compellere ad prosequendū. l. ad
pemptoriam. ff. de iudi. ꝛ quod ibi nō. per bar. ꝛ i. l.
iuj. §. hoc autem iuditium. ff. de ꝓcu. infec. ꝛ qō nō.
Jnn. in. c. ad nrām. ij. de iureiur. nisi causa sit publici
iuris. uel aliter priuilegiata. ut in. c. oblate. de app. ꝛ i
de. gl. c. ti. ꝛ qō nō. in. d. §. hoc autem iuditium.
ꝛ dic ut ibi plene nō. ꝛ aliquid tenēi in. c. i. s. d iudi.

Nota scōo q vacatio diuturna bñficiorum ē val
de ipsis bñficijs damnosa pro hoc. c. ne pro defectu
de dec. et in. c. cū inter vniuersas. e. ti. Et optime. c. d
de multa. ff. de ꝑben. ubi punit de suo non ꝓuidens
bñficijs vacantibus d iure. vnde in istis causis dz iu
dex ex officio ptes ꝓpellē ad ꝓsequendū ius ꝓprium
in iuribus. s. alle. in primo nōbili Nō tercio duo
requisita ad hoc ut dispositio huius. c. habeat locū.
primo ut fundata intentōe actoris obiicij at exceptio.
Scōo q ad ipam ꝓbandū nō se obtulit incōtinenti
sed voluit hīe indutias. altero ḡ deficiente ut q; excep
pit nō fundata intentōe actoris. uel statim assumpsit
onus ꝓbandi cessat pena huius decre. ꝛ sufficere dz
actori ꝓuisio iuris cōmunis. s. vt fiat ꝓdemnatio in fi
ne cause. per regulam victus victori tē. de penis ca
lūniam. ꝛ hoc apte sentit Jo. an. sup tex. post Bail.
Mā Egy. ꝛ Jde. qō bñ nō. eo intellectu earuz que ff.
subiiciā i examinādo itellectū. c. Itē ex b ꝛ ex tex. nō
pemptoriā exceptōnem posse obiici ꝛ probari etiam
postq actor fundauit intentōem suā. ꝛ sic post publi
catōem attestationū sup principali aliter publicatōne

nō facta nō posset ꝓstare an actor fundauerit intētio
nem suā. con cor. c. de testib'. ꝛ c. fraternitatis. ff. de te
sti. et. c. cū Johannes. ff. de fi. instru. ꝛ l. ꝓ hāc. C. de
temp. app. qō intellige ꝛ restringe qñ talis exceptio
que directe non cōtradicit intentioni actoris. ff ē cō
passibilis cū facto publicato. puta probasti fundum
ꝑ me possessum esse tuum ego volo nunc probare q
prescripsi. vel probasti me debitorē tuum i mille. nūc
ego volo probare pactum de non petēdo uel liberati
onē ꝑ acceptilatōem postea secutam. ꝛ idē in simlibz
bis eñ casibus nō ē timor subornationis testium. ꝛ
sic nō obstat publicatio. secus dic si ꝓponit pempto
ria incōpassibilis cuz facto principali ut volo ꝓbare
q nō mutuasti vel fundū nō esse tuum. tunc eñ post
publicatas attestatōnes non admittet volens ꝓbare
directe contraiam ꝓpter timorē. ꝛ subornatōis suspi
tionē. ut in cle. ij. de testi. ꝛ nō. in. c. fraternitatis. pal.
ꝛ hoc casu intelligo glo. in. l. ij. C. sen. rescin. nō pos.
que negat pemptoriam posse proponi fundata intē
tione actoris. ꝛ de hac materia vide qō plene dixi in
. c. i. de ordi. cog. ꝑ que decido aliqua tacta b ꝑ doc.

Nota q verbū nolo. nō denotat semp resistentiā
ꝛ cōtemptum hic eñ scōm Jo. ꝓtemptū non impor
tat. vnde debet exponi nolit. i. nō vult. Et credo doc.
hanc expositōnem facere quia si preasse nollet proba
re incōtinenti ubi posset nō debet admitti seu exaudi
ri petendo indutias q; eēt ꝓsumptio calūnie contra
eum. facit qō nō. Jnn. in. c. post electionē. de cōcess.
ꝑben. ff ꝑ verbū nō volo nō denotat cōtemptus ꝛ ꝑ
asa resistentia. vñ verificari in eo ꝑt q hz ꝓbatōnes ff
nō in ꝓmptu. verū est eñ istū dicere nō velle nūc pro
bare ff non ē verū dicere istū nolle q; precise nō resistit
seu cōtemnit. ꝛ de hoc vide bo. glo. in. c. ij. de spon. ꝛ
ꝑ Jo. an. in. c. prudentiam. §. sexta. s. de offi. dele. su
per verbo nō vult. hoc nō. pro statutis. ꝛ vide quod
in simili nō. in. l. qui se patris. C. unde liberi. ꝛ in. l.
filij mater. §. i. ff. ad. l. tercul. Nota vltimo ex fi.
tex. et tene menti hunc tex. contra opi. quorundaz di
centium commutationem pene pecuniarie ad corpo
ralem non fieri. nisi quando pecunia veniebat appli
canda fisco. ut nota. per Jnno. in. c. odoardus. de so
lu. hic eñ rotundus tex. incontrariū. Et plus ꝓ
bat hec litera videlicet hanc contumaciam posse fieri
nō solū cum pecunia soluenda ē pena ex pte vtriusq
sed etiā cū ex pte rei ē pena. ꝛ ex pte actoris debētis
recipe. ē interesse. nam actor petit hic expensas nō ut
penam. sed ut interesse. reus vero bene soluit ut penā
qz ipe nō habuit illā pecuniā sec? dic ubi pecunia sol
uenda nō ē pena etiā ex pte rei q; soluēdo nō ē qz tūc
non fit cōmutatio sed expectatur reus qui nō est sol
uendo donec peruenerit ad pigniorem fortunaz. ꝛ sic
intellige. d. c. odoardus. et in. l. nam is. ff. de do. de
quo vide nota. in dictis iuribus. ꝛ. xiij. q. vi. si res.

ꝛ in iuribꝫ ꝫ allegatis in glo. vltima Quia glo. magna intrat materiã expensaꝝ satis prolixã prius non examinato intellectu. c. idso non sequor more solito pus ordiné glo. Sed pro intellectu. c. oppo. vidz eñ q hoc. c. de nihilo deseruiat eũ deficiẽs in exceptione semp sit ꝓdemnandus in expẽsis. de resti. spol. frequẽs. ꝛ de except. c. pia. li. vi. ad idẽ nidet tex. de iure ciuili maxime fm lect. bar. ꝛ quorundaꝝ alioꝝ in. l. non ignorat. C. de fruct. ꝛ li. expen. Item regla vtri usq; inris hꝫ victũ victori in expensis cõdemnanduꝫ de penis. c. calũniam. ꝛ. l. eũ quem temere. ff. ỏ iud. Sꝺo. hoc. c. legitur ꝫ triplr ꝑ doc. nros ꝓdictus intellectus min⁹ dubitabilis ẽ ut cõdemnatio de qua hic fiat in fine litis. sed Inno. hunc intellectũ nõ admittit qz fm eũ hec lra non ꝑ omnia hũc intellectum patit. ꝫ tenendo hũc intellectũ diceres tu de quo seruit nobis hoc. c. eũ regl victus victori ꝛc. ꝛñ. q seruiret eo cãu quo reus obtineret ꝑ alias exceptões obtinere. absolutoriaꝫ q̃ casu licet actor ventat sibi ꝓdẽnandus in omnib⁹ expensis cause vñ ipe reus ꝓdẽna bit sibi in expensis factis circa illã exceptõem ut hic. ꝛ ꝑ hoc limitabit illa regla victus victori ꝛc. Et quã q̃ iste intellect⁹ sit verus ꝛ nõbilis in se sic declarat⁹ lz doc. non declarẽt Imo Jo. an. expresse damnat dicẽdo illos male dicere ꝫ certe ut dixi intellectus i se est verus ꝛ nõbilis tñ non dico cõgruere huic lre. quñ ꝫ nulla fit mentio de diffinitiua Item tex. presupponit posse contingẽ istum nõ esse soluendo. aut q̃ obtinebit in causa. ꝛ satis erit soluẽdo maxime eũ obtenturus sit cõdemnatõem expensaꝝ in tota causa Aut succũbit in cã pricipali ꝛ tunc venit cõdemnandus si mul in expensis ꝑ illã regulã victus victori ꝛc. Itez si fieret ista cõdemnatio in fine eo casu quo obtineret in pricipali tex. non mãdaret cõdemnatõem fieri, ꝫ q iste expense facte in hac exceptõe deducerent de cõdemnatione fienda sup tota cã sicut in simili ỏz. C. de indi. l. ꝓperandũ. §. ꝛ si quidẽ. ꝛ nõ. in. c. calũnia. ī. de penis. Ideo forte dat scõs intellect⁹ ut ista condemnatio fiat incõtinenti cũ reus deficit i propriãda exceptõne hunc intellectũ tenuerunt quidem ut ꝫ refert Inno. ꝛ placet Hostiẽ. ꝛ Jo. an. Fatetur tñ Hostiẽ. q in datione termini iudex cõminabit cõdemnationem expensarũ in casu in quo defecerit Et iste scõs intellectus est satis notabilis in se ꝛ placuit do. antẽ. dicẽti hanc practicam seruare. sed diceres tu fm hũc intellectũ inutile ꝛ supfluum fuit remedium huius. c. nam exquo tex. ꝓsupponit fundatum esse intentõnem actoris ꝛ exceptõnem per reum propositam non esse probatã statim deberet fieri cõdemnatio in pricipali ꝛ cõsequẽter ad expẽsas totiꝰ cause exq̃ ergo reꝰ venit cõdemnandus in expensis totius cause ad q̃d valet prouisio huiꝰ. c. Do. dic ut dicit Jo. an. hic i alia pte scz sup verbo cõdemnetur q potest esse utilis hec prouisio si contingeret reum qui defecit in via pemptoria probanda, ꝓponere aliam ꝛ probare ꝛ sic obtineret absolutõem sup pricipali Item valet hic, pro actori ut obtineat nunc cõdemnatõem ne forte i pricipali non fieret condemnatio expensarum pro eo forte propter cõtumaciã suã vel aliam probabilem causam iuxta nõ. in d. c. calũniam. ꝛ hic. ut ī. in materia dicetur ꝛ sic habes declaratum scõm intellectũ Tercius intellectus est ut statim proposita exceptõe, fiat cõdemnatio ad expensas facẽdas sub conditõe tñ si defecerit in ea probãda. hec lect. placet Inno. ꝛ apte sentit hic glo. in ỷ. cuz accepẽ. ꝛ satis huic intellectui lra ista cõsonat ut sic ad terorez rõne presumpte malicie cuz expãdat fundata intentõne actoris fiat illico condemnatio ꝫ hec lectura patitur multa contraria. ꝓmo qz fertur sñia sine certa q̃titate cum expẽsarum q̃titas non possit esse certa tempore sñie date. cum nondum sint facte ꝛ sic obstat. C. de sen. que sine cer. quaz. per totum. Scõm contrariam est q hoc casu iudex se intromitteret de tractu futuri temporis. contra. l. i. ff. de vsu. ꝛ de sen. ex. rõna. §. cauẽt. Tercium remedium ꝛ iniq̃tas est. qz fert sñia sub conditione contra id qõ habeat. ī. q. vi. biduũ. ꝫ his non obstantibus redidet Inno. in hac tercia lectura respondens ad cõtraria. ꝓmo ad primũ q illud est spale in odium proponẽtis tarde exceptõem Ad contrarium procedit qñ expẽse parerent pricipaliter. secus si accessorie quasi dicat q sup pricipali petito. sententia dz esse certa ꝫ sup accessoriis pot esse in certa vide plene per Inno. in. c. tanta. ī. de excess. preda. Et plus vidit hic Inno. q semp sup expensis sñia potest esse i certa isto modo. videlicet cõdemnam⁹ talem tali ad expensas quas fecerit vel q̃s probabit se fecisse per. l. terminato. C. de fruct. ꝛ li. expen. ꝛ. c. auditis. ỏ procura. ꝛ dic ut ibi nõ. ꝛ per Jo. an. in. c. i. ī. de sequest. ꝛ sco. s. plene dixisse sed nõ recordor nunc specificãdo locũ. ꝓdicto scõo cõtrario supius formato remittit Inn. ad nõ. in. c. auditis. de procu. ꝛ dic q procedit ubi non subest causa de pñti ut. d. §. cauẽt. Ad tertium cõtrarium dicit Inn. q sñiam fieri sub cõditõne non est contra ius sed preter ut. ī. q. vi. biduũ. unde tenet sñia licet sub conditione lata ut ibi. Itez hoc fuit statutuz ꝫ propter lites abbreuiandas Et per hoc habes declaratos intellectus ꝫ p doct. tact. sed certe p̃ dicta oñino nõ silẽt cõtraria q̃. s. in pri. forma ui. cũ idem videat esse in qualibet exceptõne ꝛ tñ iste tex. videret induxisse hanc spãlitatem i pemptoria exceptione dum dicit fundata intentõe actoris Hosti. supplet ad ista verba fundata intentione actoris ꝛc. maxime dicens q licet per ista verba videat hec ꝓsõ loqui li. pr. tñ ex mente idem est etiam li. non cõtest. fm eum ꝛ sic sentit hãc decre. habere locum etiam in dilatoriis. Et idẽ Lau. Tõ. Uin. Guil. Na. ꝛ Jon.

ꝛ sic fuat cauía ut nō. Guil. in Spe. de expē. §. iuxta ỹ. ſ nūquid deciēs. ꝛ de materia huiꝰ gl. c. ti. §. nūc videndū ꝛ. §. de expē. poſt prin. ꝛ p hoſti. in ſumma huiꝰ ti. ſub rubrica de ꝓtumac̄. §. qua pena afficiat. ꝛ vide qō nō. Spe. c. ti. §. i. ỹ. expeñ. ꝛ. §. poſtremo ỹ. et pmiſſis poſt Jnno. idē q habeat locū i dilato rijs ſumpl̄r tenet ꝯ Dan. de liaza. ꝛ idē dicit in oñ̄ib' exceptōnibus nullitati vel falſi, paratoris uel falſe, p bationis. de, paī. in nīa. ꝛ qō nō. in. c. exceptōnem. de excep. ſed glo. h in ỹ. moderatas. ſentit oppoſituꝫ ut nō habeat locū in dilatorijs Jdē ſentit Jo. an. ſu per tex. requint eñ duo ut. s. dixi i vno nōbili videl cet ut excipiat fundata intentione actoris ꝛ q nō ve lit incōtinenti, pbare. do. an. dicit poſſe diſtinguī. q ſi dilatoria, pponatur li. preſt. in caſu in q̄ fieri pt iuxt nō. in. c. inſinuante. de offi. dele. ꝛ in. c. exceptōez. de excep. ꝛ tūc locū habeat hec decre. ſecꝰ in dilatorijs q̄, pponant añ li. preſt. p que cōcludit hanc decre. nō hīe locum in pemptoria qñ̄ proponitur in vim dila torie. arg. de li. conteſt. c. i. li. vi. ſed certe hec dōa pri ma fronte videnť cōtra illud. c. pia. ꝛ. c. frequens. p alle. ubi in dilatorijs que proponunť ante li. cōteſt. fit cōdemnatio expenſaꝝ incōtinenti cū ps defecit in probando Jtē cōtra dicta legiſtaꝝ. in. l. ſanctim'. C. de iudi. ꝛ. l. nō ignorat. C. de fruct. et li. expē. ꝛ p hoc patet materiā huius. c. valde intricatā ꝛ minime per doc. declaratā. ſed ego deo auctore ꝛ propitio credo poſſe omnia p̄dicta reduci ad cōcordiā ꝛ dare vez in tellectum ad hoc. c. ꝛ ponē raōem decidendi in hoc ꝛ in bis q̄ videnť cōtraria Dico ergo ponēdo in hac materia duas cōcluſiones. ¶ Prima q in oñ̄ibus dilatorijs ſeu quaſi pemptorijs ut in exceptōe cōtra teſtes iuxta nō. p glo. in. c. ex pte ade. ō teſti. ꝛ in. c. i de excep. ꝛ q̄ualcunq̄ alijs cuiuſcunq̄ ſunt nature nō cō cernit̄ merita negocij principalis ꝺz deficiens in probando ī expenſis cōdēnari non expectata diffiniti ua. probať hoc p iura ſupius alle. ꝺ ūmodo ex aliqua legitima cā non excuſeť. iuxta ea q̄. ī. ſubijcienť. nec in iſtis procedit, pprie diſpoſitio huius tex. p ea que ſta tim ſubijciā. probo p̄dictā cōcluſionē ratione iſta Jn iſtis dilatorijs ſerenda eſt ſnia de iudi. exhibita ꝛ ple ne nō. in. c. i. de ordi. cog. merito ꝺz ſubſequi cōdem natio expenſaꝝ tanq̄ accelſoria ad ipam ſniam. ar. re gule. accelſoriū. de re. in. li. vi. Hinc eſt q iudex nō ex pectata diffinitiua condemnat cōtumacem in expenſ vt in. c. i. de dolo ꝛ contu. li. vi. ꝛ. c. qñ̄. §. in alijs. ut li. non conteſt. l. ſanctimus. C. de iudi. cum multis ſi milibus. quia contumatia non proprie cōcernit meri ta negocij ſ ipm proceſſuꝫ. Fateor tamē q ſi iudex ñ condemnaret in fine cauſe non poſſit condemnare ut aperte ſentit Jo. an. in. c. ſepe ī. de appel. Item i iſtis acceſſorijs durat iudicis offiū enim poſt ſniam diffi nitiuam per totam illam dien. ut in. c. cū appellatōni bus. de appell. li. vi. ꝛ. l. paulus. ff. de re indi. Scōa concluſio eſt q in pemptorijs exceptionibus concer nēnt̄ib', pprie merita cauſe principalis non fit reglr p̄dē nacio expenſaꝝ ſed expectatur ꝛ fit in ipſa diffinitiua rō huius cōdulionis ē, qz ſup iſtis pemptorijs non ,pnūciať expſſe ſ ſup principali. ut i. l. L. ꝺ oz. iuꝺ. ꝛ. l. q̄ueſ. L. nō. plene i. c. i. ꝺ oz. cog. Jēo ñ fit reglr hec p̄dēnatio expēſarū cū ſit acceſſoria ad ipam pronūcia tionē. Cū ergo pronunciatio fiat ſup diffinitiua ſatis ē cōdemnatoem expenſaꝝ facere etiā in ipſa diffiniti ua. hec regla ſinglr limitatur p iſtū tex. ut duob' con currentib' de quib' in tex. ut qz obijciť fundata intē tione actoris. Jtē qz incōtinenti nō aſſumit on' pro bandi ſ requirit dilationes ꝺz fieri cōdēnatio non ex pectata diffinitiua ꝛ hoc inducit ō nouo iſtud. c. ꝛ ſic nō debemus recedere a verbis tex. cū recedamus p ō a regla p̄dicta. Et requiruntť illa duo. qz illis cōcur rentibus occumit ꝛ oriť p̄ſumptio malicie Illis ergo ceſſantibus ſtabim' in prioꝛi regula ar. in. l. p̄cipim' in fi. C. de app. Et poſſet attemptari q lz iudex tene atur cōdemnatōem facē cōcurrentibus iſtis duobus de quibus in lra vt ſatis colligiť ex ea. tñ ubi iſta nō cōcurrūt lz iudex non neceſſitet pt tñ ſi vult cōdemna tionē facē. ex quo deñat in probanda exceptōne. ꝛ ſic pōt ſaluari dictū bar. ꝛ aliorū in. l. nō ignorat. p alle. pro hoc adduco hāc rōnem. Dicat eñ iudex non te neť pronunciare expēſe ſup pemptorijs. tñ pt ſi vult iuxta nō. i. ꝺ. c. i. de oz. cog. Jta pt et de expenſ ꝓdē nare cū veniāt acceſſorie ad ad ipam pronūciatōnez nec ps de hoc pōt cōqueri Ex p̄dictis habes oia declarata ꝛ denudata. ꝛ quid opetur diſpoſitio huiꝰ c. ꝛ dico q poterit practicari ſcōs ꝛ tertius itellectus licet ſcōs ſit magis planus ꝛ equus. terc̄ius vero eſt aliquātulā rigoroſus tū ꝓpter cōtraria ſup formata. tū qz exā iudice pōt ps opponē pemptoriā ō tpe ñ ꝺz pati hāc cōdemnatōem ſaltē diffinitoriuꝫ añ̄ꝫ re periať in culpa ar. in. l. gracchus. C. de adul. ꝛ. xxiij. q iij. q̄ peccat. Conſiliū ergo ꝺo ad euitāꝺū diſpōnem buius. c. ut añ fundatā intentōem actoris reus ,ppo nat ſuā pemptoriā Juxta ea que leguntť. ꝛ nō. in. l. ſi quidē. C. de excep. ſ nō ,pbet niſi fundata intentione actoris ſi eſt talis que, pbari poſſit publicatis attesta tionibus Juxta ea q̄ ſupius dixi. nō eñ comode fa cit p̄us probādo qz poſſz ſe ſupfluo onere guare cuz forte actor defecerit in probanda ſua intentōe Juxta nō. in. c. de teſtibus. de teſti. ꝛ. ꝺ. c. i. de ordi. cog. ubi dixi ſed proponendo eam prius videtur tollere pre ſumptionem malitie ſuper qua ſe fundat hoc. c. ꝛ hec bñ nō qz alibi non repies hāc materiam ita bene de claratam Glo. iiij. querit quot modis ꝺz actor fū dare intentōnem ſuam ꝛ reſponder ut in ea. Ex qua nota bene q̄nq̄ modos fundandi ſeu probandi intē tionem ſuam. Glo. v. colligit exceptōez pēptoriā

posse obiçi publicatis attestationibus Intellige ꝟ
prout.s.dixi in notabilibus.ꝛ de or.cog.c.i. Nec
venio ad glo.magnã.quã diuido in octo ptes. Pri-
mo nãqꝫ querit.an condẽnatio de qua agit ꝟ habeat
locũ in opponente dilatorias. Scõo an condẽnatio
expensaꝝ in casu huius.c.vel q̃ fit in fine litis exeat
tur vel vitet ꝓpter iuramentũ calũnie. Tercio an ha
beat locũ ꝯdemnatio expensarũ in cã criminali Quar
to an ꝓcedat in cã appellationis. Quinto que ꝛ q̃les
expense petant. Sexto quo iure petantur. Septimo
q̃n ꝛ vsque q̃ peti p̃nt expense.ꝛ de eis fieri cõdẽna-
tio. Octaua qualr ꝓbent expense. Venio ad pri-
mum in quo glo.distinguit.vt patet i ea.tu dic pleni
us et clarius.put.s.dixi in examinãdo intellectũ hu
ius.c. Scõo glo.querit an in medio litis vel in fi.de
beat fieri indistincte condemnatio expensarũ siue fue
rit iuratum de calumnia siue non. Itẽ siue litigãs ha
buit probabilẽ causam litigandi siue non. Glo.in
v̄.sed expense.rñdet q̃ quedaꝫ expense p̃stant ꝓpter
contumaciam ptis aduerse.ꝛ ille indistincte prestan
tur: qualẽcunqꝫ causam habuerit litigans: siue sit iu
ratum de calũnia siue non.ꝛ allegat iura.alie vero ex
pense que prestantur vel in medio: vel in fi.citra ca-
sum contumacie exitantur: vel subsistente probabili
causa litigandi vel si iuratũ fuerit de calumnia.quia
non est verisimile q̃ calumniose litigauerit contra iu
ramentum ꝓpriũ: ꝛ hoc dicit procedere etiam in ca
su huius.c.si tamen exiterit cõstaret de calũnia: fie
ret condemnatio.quidã tamen contra.sed glo. in ef
fectu sequit primũ. Cum hec scõa pte glo. multa
sunt examinanda ꝛ de quibus dẽ remittatur ad loca
sua.primo nanqꝫ quero.nunquid fiet condẽnatio ex
pensarũ ratione cõtumacie cõmisse in prima vl scõa
citatõne.glo.hic generaliter videt ꝑmittere cõdemna
tionẽ. Joh.an.clarius dicit hoc posse fieri.ꝛ remittit
ad nõ.in.c.querelã.de proca.ubi cõmuniter hoc te-
netur.ꝛ dic latius ut ibi nõ.ꝛ vide glo.iiij.q.v.i sum
ma.ꝛ.c.i.e.t.li.vi.hec tñ oĩa limita ꝓut notatur.j.c
ꝓxi. Scõo queritur an pro expensis p̃standis rõne
ꝓtumacie possit fieri directa cõdemnatio quidam vt
Jo.an.refert.dicebãt q̃ iste expẽse peti nõ poterant
directe nec veniebãt in cõdemnatõnem ꝑ debent indi
recte.si velit cõtumax audiri ꝛ pro hoc nõ istã ptica
lam glo.ꝛ.l.sanctim⁹.C.de iudi.ꝛ.c.q̃n.§.in alijs.
ut li.non contest.sed licet legiste de hoc dubitant tñ
certum ẽ fm Jo.an.has expensas etiã in condemna
tionem venire.de proca.c.ij.ꝛ.c.auditis.ꝛ.j.c.pxi.in
fi.et.e.t.c.i.li.vi.sed si facta esset missio i possessionẽ
tedialem: tũc vez ẽ fm eũ q̃ veniunt expẽse indirecte
scz si cõtumax recuperare non voluerit possessionis co
modũ. Et dic q̃ veniũt in cõdẽnatõe siue actor fuerit
cõtumax.ut in.c.i.e.ti.li.vi. siue reus.ut in .c.j.pxi.
cum alijs iuribus sapius alle. An antẽ possit iudex
facere missionẽ ꝛ simul in expensis contumacie cõdẽ
nare ꝛ videt q̃ sic.ar.c.accedens.i.ut li.nõ contest.ꝛ
.c.veritatis.j.e.vide q̃ dixi in.d.§.In alijs.ꝛ terci
gi post Jo.de lig.i.c.ij.s.e.vbi vide. Tercio ad idẽ
queritur an in istõ condemnatõe expensarum queat
rõne cõtumacie sit cõtumax citandus. Jo.an. q̃ nõ
ꝛ dic hoc patere ex iuribus.s.alle. Et remittit ꝺ ma
teria ad nõ.per eum in.c.calumniaꝫ.de penis. Nec
ob.fm eum q̃ nõ.in.c.eum qui.e.ti.li.vi. In glo.
antepe.ubi ꝺz q̃ contumax in vno articulo dz arari
quo ad aliũ articulum explicandũ q̃ illud procedit
fm eum si iudex vult procedere sup negotio principali
secus si vult ꝯdemnare in expensis rõne contumacie
Tu tene q̃ dixi in.c.i.s.de iudi.ubi plene inuenies
veritatẽ. Et ad materiam vide q̃ nõ. Spe.in ti. de
expen.§.fi.Vsi.tu aũt.ꝛ per Ly.in.l.sanctimus.C.
de iudi.ꝛ ibi per Bar.alle.i.d.c.i.ꝛ dic ut ibi. Quar
to circa eandẽ ptículam quero.an hec condẽnatio ex
pensaꝝ ratõne cõtumacie fieri possit indistincte siue
procedatur siue proceda possit absente ꝓtumace Co
post.tenuit q̃ sic.ut refert glo.in.c.i.de electio. li.vi.
Jo.an.ibi in nouella.ꝛ ꝟ fatetur hoc procedere i cõ-
demnatõe fienda in fine litis: cum scz cõtumax fuerit
victus: ꝛ sic rñdetur ad rõnez Compost.ibi posita in
gl.ꝑ nũc añ sniam fieri nõ dz.ꝛ sic pot procedi dictũ
Spe.q̃ tenet ꝓtrarium in ti.de expen.§.iuxta.v̄.qd
si talis ꝛ Ly.in.l.sanctimus.C.de iudi.in.iij.q.ꝓ
et cõtra allegat.c.irreprehensibilis.ꝛ.c.sepe.de appel.
Vide tñ Jo.an.hoc vltimũ limitare ut li nõ ꝓcedat
scz ꝓcedi possit: nõ obstat condẽnationi expẽsaꝝ p de
cre.nicolao de app.ꝛ nõ.de renũ. venies in glo.ꝑ nõ
vide Jn summa g vide velle Jo.an.q̃ aut nõ ꝓcedit
scz ꝓcedi possit ꝛ pt fieri cõdẽnatio.aut procedit ñ ob
stãte absentia ꝛ nõ fit cõdẽnatio rõne cõtumacie: sed
poterit fieri in fine litis si cõtumax victus fuerit quali
tũc fiat rõne iniustitie litis. Spe.tñ in dicto v̄.distin
guit inter citatũ a iure ꝛ citatũ ab homine. vt primo
casu nõ fiat cõdemnatio expensarũ nec dz ꝑ pena
ri q̃ iudicẽ contempserit exquo absentia non ob.et po
nit casum in.d.c.i.de elect. li.vi. Scõo casu dicit q̃
non fiat condẽnatio expensaꝝ parti ꝑ poterit mulcta
ri per iudicem rõne contempt⁹ ar.in.l.vna.ff.si quis
ius di.nõ obtemp.q̃ durius agit cũ ministro legis q̃
cum lege.ff.de arbi.l.celsus. Refert tñ quosdam te-
nere q̃ etiam hoc casu fiat condemnatio expensarum
de quo vide ꝑ Bal.in.dicta.l.sanctimus. Bo.an.in
effectu videtur velle vt in citatione iuris non fiat: sed
in citatione hominis tunc demum cum presens vi-
det intentionem suam frustratam ex absentia: partis
quod satis puto fuisse de mẽte Joh.an.an.in illo mẽ
bro quando non proceditur licet ex natura cause pro
cedi possit Bo.cardi.videtur sequi simpliciter dictũ
illius glose et Composto. per rationem suam et al-

legat bal. ad ℔ i. d. l. fanxim⁹. ego puto equissime di
stinguendū esse tā in citatione hois q̄ iuris: q̄ aut, pce
dit in absentia t nō hz locū cōdēnato rōne ꝓtumacie:
q̄ apparet q̄ p cōtumaciā suā ñ fecit expēsas frustra
ar. in. l. ij. ff. li q̄s in ius vo. in fi. t facit q̄d nō. gl. i. c.
fi. j. c. t in. c. i. eo. ti. li. vi. t si obtinebit condēnabit ab
sens in oibus expēsis: in. c. calūniā de penis. Si vo
absēs obtinebit tūc seruabit illud. c. calūniā cū mate
ria sua. Si vero nō, procedit ꝓtra absentē, procedi tñ pt q̄
pbationes pnt fieri sine eo t tunc etiā nō fiet ꝓdēna
tio q̄ nō interest pntis ꝓtumacē venisse: aut nō pōt, p
cedi ex defectu, pbationis seu absentie ptis q̄ nolebat
sibi dare iuramētū de veritate dicēda sup positionib⁹
vel cie decisuū: t tūc fiet ꝓdēnatio t ℔ cū intelligo. c
j. primū vbi, procedi poterat ꝓtra absentē: q̄ agebat de
dec. t tñ fuit fcā cōdēnatio rōne ꝓtumacie. ad pdicta
vide gl. in. c. cupientes. §. q̄ si p. xx. in. v. fi. opponen
tes. de dec. li. vi. Ulteri⁹ t quinto q̄ro nūqd rōne cō
tumacie veniāt solū expense facte in lite an veniāt etiā
dāna que sustinuit pūs: Ly. in. l. sanxim⁹. C. d indi.
dicit q̄ veniūt oia dāna nō solū in reb⁹ illata t sic q̄
diminuūt p̄timoniū p̄ etiā dāna lucri cessantis: ut q̄
ppter litis assistentiā optuit eū dimittere terras icul
tas. vel erat artifex t pdidit lucr̄ artis sue. t ℔ p tex.
illius. l. sanxim⁹ q̄ mādat oia dāna refarciri. Et iden
Ppau. hic t do. an. idē i expēs rōne retardati, pces
sus ut q̄: p dolū ptis lis è vltra modū ꝓtracta p. l. ñ
ignorat. C. de fruc. t lit. expen. q̄d tz Ly. i. d. l. sanxi
mus t voluit bar. in vtroq̄ casum. i. ff. de alie. indi.
mu. can. fa. p̄ in expēs rōne victorie q̄ pstant in fine:
nō habet rō dānoz: nō enī veniūt iudicis officio sed
alia actione: q̄ sunt ex lite t iō iudicis officiū a se ad
℔ nō extendit: aut nōbiliter voluit glo. i pall. l. i. quaz
sequit ibi bar. Et vide p Ly. in. d. l. sanxim⁹ q̄d tamē
limitat bar. in. d. l. i. nili sint dāna psonalia ut q̄, ppt
assistentiā litis nō potuit exercere artē suā. Ista enī ñ
sunt extrinseca a lite Et idē tz spe. in ti. de expen. §. fi.
v. q̄d si victor artifex. Quidā tñ ut adoff. in. l. sanxi
mus. C. de indi. t recitat. Jo. an. in addi. spe. pall. ti.
videt velle hoc restringere ad expēsas victⁱ tñ quas
ex artificio lucratus fuisset allegat. ff. de usu. q̄ semis
ses t de rei ven. si res. primū tñ dictū pl⁹ placet In
sup q̄ro dicit gl. i hac pticula q̄ regulare è ut in fi. liti
victus victori cōdēnet in expēs q̄d si cōtumax semel
in cā finaliter obtinuit vel in forma bu⁹. c. excipiens
succubuit. t postea in fine obtinuit. nūquid recuperabit
illas expensas quas soluit rōne ꝓtumacie vel q̄ excē
ptionē nō, pbauit? Jo. an. q̄ nō. q̄ illas soluit, ppter
culpā suā. vñ sibi ipute de re. in. dānū. li. vi. Et iden
t darius sequitur Spe. in ti. de expen. §. nunc de ex
pen. v. ceterum. t Bar. in. l. si pignori. ff. de pig. act.
facit quod nōt. tex. ibi in simili: t hac rōne puto q̄ si
contumax vel deficiēs in sua exceptōne non soluit ad
huc expensas. q̄ de condemnatione fienda sibi debe
ant deduci ille expense. q̄s debebat solvere. facit q̄d
le. t nō. in. c. calūniā de penis. t. l. ppetuandū. §. si q̄
de. C. de iudi. principaliter gl. voluit in hac pticula q̄
iuramētū calūnie in cā pstitū excusat a cōdēnatiōe ex
pensaz: nisi evidenter de calūnia pateat: an ℔ sit vez.
In hoc sunt multe opi. nā Accur. in auē. de indi. §.
oportet. t. l. qui solidū. §. etiā. ff. dele. ij. tenuit idē q̄
ita gio. t bar. Bal. ij. q. i. in pmis. t Jnno. ℔ p hac
opi. facit q̄ nō sequit succubuit q̄ calūniatus ē. nā se
pe succūbit habetes iustā cām. iō litis euent⁹ dicitur
dubi⁹. ut. l. q̄d debet. ff. de cōpen. t. c. fraternitatis ō
frig. facit. c. ij. t q̄d ibi nō. de pur. vul. nō ergo pbat
℔ esse q̄d ab hoc pting ab ee. ut. l. neq̄ natales. C.
de pba. t de tranla. pla. c. ij. Ly. t pe. in auē. genera
liter. C. de epi. t de. dicūt q̄ hoc iuramentū nō excu
sat nec ab expensis rōne calūnie. nec ab expēs rōne
temeritatis: q̄ finia facit p̄sumi q̄ calūniose litē mo
uerit. Bar. ℔ tetigit in auē. generaliter pall. t in. l. eaz
quē temere. ff. de iudi. t in. l. i. §. queri. ad turpill. t i
l. qui solidum. §. etiam. dele. ij. t in quolibet ipozum
locoz tenuit iuramētū calūnie excusare a p̄sumpta
calūnia nō aūt a temeritate pōt enī cē q̄ nō calūnio
se litigauerit: sed tñ temere: q̄ p̄siluit in consulē. Et
cōdēnatio expensaz fit non solum ꝓpter calūniam
p̄ etiā ꝓpter temeritatem. ut. l. eā quē temere. unum
ergo nō excludit aliud, pbat hoc optime dicē. §. q̄
ri. t. l. ij. ff. de iureiur. Jo. an. t Hosti. hic t in pall.
C. calūniam. cōcludūt hoc iuramētū nō excludere cō
dēnationē expensaz: tū q̄ ut. s. dixi cōdēnatio fit nō
solum ppter calūniam: sed etiā temeritatem: ut pbat
in. d. c. calūniam. tum quia sicē p̄sumitur calūnia
ri ut in. d. c. calūniam. t placet mihi q̄ in dubio pre
sumatur etiam calūniasse: nisi appareat de contrario
documēt manifestissimis. hoc aperte probo per. c.
de dec. li. vi. in fi. vbi deficiens in probatione videtur
calūniari t punit de calūnia nisi manifestissimis do
cumentis. pbet cā probabilis. que eum habeat excu
sare. t pōdera. v. manifestissimis q̄d satis innuit iu
ramentū calūnie non sufficere tum quia ibi fuit prestī
tū ar. c. i. de iura. calū. t quia iuramentuz partis non
facit in suum favorem manifestissimum documentuz
iuxta ea que nō. Jo. an. in. c. pia. de excep. li. vi. t q̄
legitur in. c. fi. j. de iureiurā. Si enī solum iuramentuz
calūnie excluderet cōdēnationē expensarum: iura no
mandarent indistincte victum cōdēnari in expensis:
cum scirent hoc iuramentum generaliter prestanduz
in omni causa. de iura. calū. c. i. t. c. ti. c. i. li. vi. Item
licet ante sententiam vigore iuramenti oriatur seu tol
latur p̄sumptio calūnie hanc tamen p̄sumptionē
tollit p̄sumptio surgens ex sententia. facit. c. penal.
de cri. fal. Concludo ergo victum posse in expensis
condēnari t ratione p̄sumptionis calūnie t p̄sumpte

temeritatis ꝛ vide ſpe. in ti. de expen. §. nūc de expēſ
in fi. prīme colūne vbi dicit curiā ſic tenere niſi iuſtus
pape vel alia rōnabilis cauſa ad contrariū moueat.
nam dicit hic glo. cuius dictū cōmuniter tenet. pba-
bilis ignorantia ſeu cauſa litigandi aliter probata q̄s
per iuramentum excuſat a cōdēnatione expenſaꝝ. ex
quo excludit preſumptio calūnie ꝛ temeritatis. ꝛ po
nit exemplum Hoſti. in illo qui in arcba paterna iue
nit inſtrumentū debiti. cui ſatisfactum erit. ſed ipe ig
norabat. ex quo ei alteri ſucceſſit preſumit iuſtā cau
ſam ignorantie habere ut in regula is qui in ius. de
re. in. li. vi. vel. pbauit aliquid de intentione ſua licet
nō plene. j. de iureiuran. c. mulieri. vel ē tam religioſa
ꝛ honeſta pſona q̄ nō ē verisimile q̄ iniuſte peteret ō
no. ope. nun. c. ij. nō hoc vltimum q̄ tenet Hoſti. ꝛ
Jo. an. hic. Et vide de iuſticia litigandi tex. ꝛ Bar. i
l. qui ſolidū. §. etiā. ff. de de. ij. In ſupradictis ḡ caſi-
bus ꝛ ſimilibus fiet abſolutio ab expenſ. dicit tamē
Jo. an. q̄ hoc ipm quare abſolnit ē in ſnia explicandō
allegat auc. de iudi. §. oportet col. vi. Tu dic medius
in hoc vltimo ut dixi in. c. examinata de iudi. Ul
timo circa hāc pticulā quero. quid ſi ps habuit i cer-
ta pte iudicij iuſtā cām litigandi ꝛ in reliqua nō? Ex
emplū in eo qui ante ꝓueniebat virtute inſtrumēti pa
terni publicatis atteſtationib⁹? vidit ſatisfactū debi-
tū ſed nihilominus expectauit ſniam. vide p Bar. in
d. l. i. §. queri pōt ad turpi. vbi ſequēdo opi. quoꝝ
dam diſtinguit q̄ aut licitū erat deliſtere q̄cunq; ut
ē videre in omnibus ciuilibus ꝛ cōdēnat in expenſis
ab eo tpe quo fuit in euidēti calūnia ſeu temeritate. l.
ſi quis inficiatus. ff. de poſi. Aut nō erat licitū deli-
ſtere ſine abolitione. ff. ad turpil. per totum. ꝛ ij. q. iij
§. notandū. ꝛ tunc euitat cōdēnationē in totū ſi impe
tranit abolitionē. ſiue eā obtinuerit ſiue non. q̄ nō ō
ſpbendit hoc caſu in aliqua calūnia vel temeritate. an
aūt habēs cōem opi. pro ſe videat habuiſſe iuſtā cāz
litigandi. doc. in de. ne romani de elec. q̄ ſic ꝛ ſequit
etiam do. an. hic. Ex quo infert iudicē poſſe ſniaz fer
re cōtra cōmunē opi. qd̄ ē verū. qd̄ tamen intellige. ut
nō. Jo. an. in. c. i. de conſti. vbi dico. Et vide ad ma-
teriā qd̄ nō. in. c. at debitus. de app. ꝛ qd̄ in ſimili nō
Jnn. in. c. cum ſpeciali de app. Venio nūc ad ter
tiam partē glo. ꝛ quero nunquid in cā criminali ha-
beat locū indiſtincte cōdēnatio expenſarum. glo. re-
ſpondet q̄ ſic. qz eoipo q̄ ſuccubuit ꝓſumit calūniari
ff. q. iij. qui non probat. Aduerte qz hoc dictū ē con
tra precedentē concluſionē glo. nā in cā criminali in-
ratur de calūnia. ꝛ tñ fm hanc glo. eoipo q̄ quis ſuc-
cubuit preſumit calūniari. ꝛ nō. bene glo. in eo q̄ in-
diſtincte vult in cauſa criminali habere locum condē
nationem expenſaꝝ etiā in ſnia diffinitiua Hoc dico.
Butriga diſputando tenuit cōtrarium dicēs q̄ licet
in hac cauſa veniant expenſe ratione contumacie p. l.
qui crimē. C. qui accu. non poſ. expenſe tamen litis
non veniunt quod intelligit officio iudicis. ſed bene
poſſunt peti ſcōm eum actione in factum ut ipe nō. i
l. cum quem tenere. ff. de iudi. ꝛ recitat Bart. in. l. i.
ff. ad turpill. mouetur principaliter. quia iudex q̄ co
gnoſcit in criminali non debet ſe impedire de ciuili.
Jſta enim iudicia non poſſunt ſimul accumulari. C.
quando ciuilis actio criminali preiudi. l. vna ſ Bar.
in. l. i. ad turpil. ꝛ in. l. qui crimē. C. qui accu. nō poſ.
ꝛ. l. non ignoret. C. de fruc. ꝛ lit. expen. ꝛ. l. ſequen. te
net oppoſitum ꝛ ſic ſentit cum glo. noſtra. Mouetur
per dictam. l. qui crimen ꝛ per. l. cum quedam. C. d
fruc. ꝛ lit. expen. vbi ē caſus ſecundū. vnam lec. ad id
alle. Jnno. in. c. cum oporteat de accuſa. ꝛ per cano-
niſtas qd̄ ſatis mihi placet. pro hoc facit tex. ꝛ glo. j.
c. propi. in fi. ꝛ ſequitur. Spe. in ti. de expen. §. fi. v.
ex premiſſis facit. c. calūniam vbi generaliter dicitur
victum victori condēnandū in expenſ. ꝛ. c. i. de elec.
li. vi. non ob. rō Butri. qz ut dicit Bar. in. d. l. i. licet
iudex qui cognoſcit in criminali non poſſit principa
liter ſe intromittere de ciuili poteſt tamen ex officio i
cidenter precipere rem reſtitui. ex quo de ſubtractiōe
rei cōſtitit dum ageret criminaliter ut in. l. interdum.
§. qui furē. ff. de fur. ita in propoſito Venio ad ter
tam partē glo. ꝛ quero quid in cauſa appellationis?
Reſpondet glo. q̄ in ea indiſtincte haber locum con
dēnatio expenſarum ſiue ſuccūbēs habuerit iuſtam
cauſam appellandi. ſiue non. ꝛ ſiue fuerit appellatum
a diffinitiua ſiue ab interlocutoria. allegat multa iura
ſed cōtra hanc glo. facit qz etiam in cā appellationis
iuratur de calūnia ut in. c. ij. de iurā calū. li. vi. ꝛ ta-
men nō excludit cōdēnatio expenſaꝝ ut vult hic glo.
qd̄ ē contra determinationē ſuā in ſcōa parte. ſed quo
ad principale dictum an fiat in cā appellationis con-
dēnatio expenſaꝝ? glo. loquit hic nimis generaliter.
ꝛ indiſtincte. Que aūt pōt ee rō diuerſitatis inter cāz
principalē ꝛ cām appellationis. dic q̄ in cauſa princi
pali poteſt occurrere error facti qui ſurgit ex probati
onibus fiendis. in quibus poſtea quis decipi ut. ſ.
dixi ꝛ probat in. c. i. de elec. li. vi. ſed in cauſa appella
tionis eſt error iuris. qz iam patēt omnia ex actis. iō
potuit quelibet ps diſcutere inter ſe an expediret ſi-
bi appellationem proſequi ſuccūbenti ergo non parci
tur qz fuit in culpa i proſequendo ut nō. glo. in rego
la ignorantia de re. iur. li. vi. hoc tamen non ē indiſti
cte verum. ſed non inſtando opinionibus conclude
poſt doc. ponendo cōmunes et veras opiniones. q̄
dicit quis appellat temerarie aut fruſtratorie. ſeu nō le
gitime ꝛ tunc indubie iſte appellans condēnatur i ex
penſis. ut in. c. irreprehenſibilis ꝛ in. c. ſepe ꝛ in. c. ni
colao cum multis ſimilibus. j. de app. Aut appellatio
fuit legitime interpoſita ita q̄ proceditur ſup eo vſq;
ad ſententiam. ꝛ ſic querimus de expenſis litis ꝛ tūc

aut sua fert ꝓtra appellantē aut ꝓtra appellatū. primo
cin aut fuerit iudicatū ex antiquis actis ꝛ condēnat i
expēs. qz non solum habebat ꝓsumptionem ꝓ se.
imo habebat contra se qz reportauit sniam contra se
in prima instantia. ꝛ hoc volunt cōiter doc. hic ꝛ gl.
in. d. regula ignorantia. hoc limita verum nisi proba
bilis ei excusaret appellantem. ut qz habebat ꝓ se
opinionem cōmunē que nō erat euidenter iniusta. vel
erat dubiū circa intellectum legis multipliciter itelli
gibili. ꝛ doc. erant varij. vnde licet vnus iudex iudi
casset contra ei nō tñ statim debet quiescere data tā
ta dubitatione. ꝛ sic in similibus ar. op. in. l. regula.
ff. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ in. c. i. de dec. li. vi. in fi. ꝓ ō
ē tex. cum gl. notabili in. c. sacro. de sen. ex. ꝛ qō nō.
per doc. in. c. ut debitus. de appel. sup gl. fi. ꝛ quan
do hec cā dici debeat probabilis relinquēdū erit iudi
cis arbitrio. ar. in. c. de cāis de offi. dele. ꝛ in. l. i. ff. ō
re. du. Et ex hoc infero idē dicēdū in appellatiōe ab i
terlocutoria. iudicat eni in ea solū ex antiquis actis.
in. de. appellanti de app. Aut appellās reportauit cō
trariā sniam ex nouiter deductis ꝑ appellatū. ꝛ tūc vi
det ꝙ debeat euitare cōdēnationē expensaꝝ cum iuste
appellauerit ꝛ obtinuisset nisi fuissent probationes ō
nouo facte hoc puto verū nisi habuisset iniustam cāz
litigando sup toto. tunc eni nō excusarē eum licet ha
buerit iustā cām appellanti habito respectu ad proba
tiones. ex quo habuit iniustā cām litigandi habito
respectu ad cām. Exemplū petebā a te. ꝙ. cā mutui q̄
vere tibi mutuaueram negasti. induxi testes ad hoc ꝓ
bandum qui nō plene ꝓbauerūt mutuū. Iudex tū se
quendo dictū illoꝝ cōdēnauit te. tu appellasti quia iu
dex fuerat secutus probationes minus plenas. ego
in cā appellationis induxi instrumentū debiti ꝛ sic iu
dex propter hoc infirm cōfirmauit sniam. certe nō vi
deo quare nō debeat te cōdēnare in expēsis tam pri
me q̄z secunde instātie cū tenere ꝛ calūniose litigaue
ris licet sua fuerit iniuste lata cōtra te. ꝓpter probati
ones nō plenas. habent eni hic locū iura dicētia te
mere ꝛ calūpniose litigantē condēnandum in expen
sis nō debebat appellare si sciebat se iniustam causaz
fouere. Et nō bene bāc rōnem qz nullus doc. eā con
sideraūt. ꝛ facit ad ea que statim subiūgam Scdo
mēbro principali quādo succubuit appellatus aut ex
nouis actis ꝛ euitat cōdēnationē expensaꝝ qō intelli
ge ut. ō. dixi. quando habebat ꝓbabilē cām litigan
di sup principali ꝛ cū hoc habuit sniam ꝓ se. ō eni
cadit error facti nō iuris hoc cōiter tenetur ꝛ practica
tur ut nō. glo. in dicta regula ignorantia ꝛ Inno. hic
ꝛ bar. in. l. generaliter. C. de iureiur. ꝛ. l. properādus
§. sin autem reus. C. de iudi. ꝛ ita practicat stilus cu
rie. ꝛ referūt ꝛ tenēt do. de ro. decis. cclxv. alis. cccxv
ꝛ Archy. ij. q. i. i primis. aut fertur sententia ex anti
quis actis ꝛ tunc dicunt quidam ut hic refert. Inno.

appellatum non condēnandum. quia habebat ꝓsum
ptionē sententie ꝓ se cuius occasione excusat si fuit
prosecutus appellationē sed cōmuniter tenet contrari
um quia sola presumptio sententie non habeat eum
accusare cuz illa seu eius effectus fuerit sublatus per
appellationem subsequentē ut. l. i. ff. ad turpil. ꝛ. c. ve
niens de iureiur. ꝛ hoc tenet Bar. ℙde. ꝛ Ly. in. d. l.
generaliter. ꝛ sentit gl. in. d. regula ignorātia. ꝛ doc.
hic nam hic cadit ignorantia iuris ex quo acta erant
sibi manifesta debuit etiā ex illis colligere iusticiā vel
iniusticiā sententie. ꝛ hoc verum sm do. Ant. nisi alia
iusta ꝛ probabilis cā ei excuset ut qz error i iure erat
ꝓbabilis qz casus erat satis dubius ꝛ non decisus ꝑ
glo. vel doc. vel erant opiniones doc. varie ꝛ nō appa
rebat de cōmuni opi. seu erat dubium sup intellectu
l. difficilis. ꝛ multipliciter itelligibilis ꝛ hoc satis mi
bi placet. hoc eni casu cessat cōmune fundamentū do
ctorum cū nō repiatur nunc appellatus in erore iuris
improbabili sed ꝓbabili ꝛ qui hz quē excusare etiam
in principali cā ut i. l. regula. ff. de iur. ꝛ fac. igno. for
tius habet excusare appellatuz qz vltra ꝓbabilē erro
rem habuit sententiā ꝓ se an autē hoc casu excuset
appellatus ꝓpter singularē opi. quā habebat ꝑ se
ꝛ Len. videtur ꝙ sic. in cle. ne romani. de elec. ꝛ sentit
ℙde. de sa. in. c. ut debitus. de app. sed hoc nō placet
do. anto. hic nō habebat cōmunē opi. contra se. alle
gat nō. per bar. in. l. qō verna. ff. de po. sed ego puto
ꝙ etiā singularis opi. cōtra cōmunē q̄ñz habet excu
sare ut si illa singularis opi. ē probabilis ꝛ iudex que
eam secutus ē erat magne reputationis. ꝓ hoc facit
optime qō nō. Jo. an. in. c. i. de consti. maxime cū ha
beret sniam ꝓ se. Et ꝑ predicta potes cōcludere qd
dicendū in appellatione ab interlocutoria. nā ex oib⁹
predictis potes cōcludere ꝙ patet cōdēnationē expē
saꝝ regulariter fiendā tam in principali q̄z in appella
tione nisi probabilis cā in facto vel in iure consistens
excusat litigantē ꝙ iudex boni īgenij suo arbitrio ex
timabit ꝛ hoc vltimū sufficeret in tota materia si bene
ponderet. omnia enim predicta cōsiderant ad viden
dū an litigās habuerit probabilē cām litigandi ꝑ cir
ca hoc dubitat quid si appellans ꝑ pte obtinuit ꝛ pro
pte succubuit. Inn. ꝛ Jo. an. post eū distingit an sint
plures articuli in quoꝝ altero obtinuit ꝛ i altero suc
cubuit. ꝛ tunc fiet hīcinde condemnatio expensaruz
debuit enim solum ab iniusto appellare. Si vero erat
solus vnus articulus tunc distinguere non tenebatur
et sic fiet condēnatio ex quo in parte obtinet ꝛ de hoc
vide in prealle. §. nunc videndum. v. sed vbi i ℙde.
Et idem dico in causa seu instantia principali ut si in
parte obtinuit ꝛ in parte non fiet compensatio hunc
inde dixi in simili in. c. vno. de plus peti. nisi reus in
ste litigauerit super toto. iuxta nō. per bart. i. l. qui so
lidum. §. etiam. ff. de. e. q̄. quod declara ut dixi in. c.

vno de plus peti. ꝛ in. c. penul. de iura calū. Venio ad quintam partem glo. ꝛ quero quales expense veniunt restituende. glo. respondet ꝙ necessarie moderate ꝛ vtiles ut expense facte in aduocatis ꝛ alijs. nec ob. ꝙ minores facere potuisset expensas ; tamen quas facto vel casu fecit nō repetit. allegat ad ꝟ iura Aduerte ꝙ glo. dicit simpliciter vtiles repetendas. Nam quidam antiqui ponunt hoc negatiue. s. nō vtiles. ut sic veniāt necessarie vtiles vero non ꝛ sic ponit Jo. ij. q. i. in primis. ꝛ Oldra. ꝛ Jnno. hic ꝛ facit pro opi. istorum. c. cum venissent in fi. j. de eo qui mit. in pos. vbi fit mēcio dūtaxat de necessarijs. Jo. an. dic ꝙ littera cōmuniter est sine non. ꝛ ꝙ Hostī. reprehendit illam litteram cum non. Spe. tangit hanc varietatem sed nil diffinit in ti. de expen. §. fi. sed ipe Joh. an. putat vtrā ꝙs litteram esse bonā ; si enim recipies vtiles que meliorem causam faciunt ut quia habui. ꝛ aduocatos ; cum nec qualitas cause ; nec foris consuetudo hoc requireret tunc bene stat non. sed si cōiūgis moderamē vtilibus bene stat etiaꝫ sine non. maxie ut necessarie semper sunt vtiles ; sed nō conuertit ꝙ i ex emplo predicto. Et fm hoc idem erit vtriusꝙ sensus littere. necessarie enim includunt moderamē sed i vtilibus debet iudex moderari ꝛ hoc satis placet ꝛ fuit de mente huius glo. dum dicit ꝙ expense debent eē mediocres non delicate. voluit enim per hoc includere vtiles cum moderamine. Et pro hoc ego adduco tex. op ij. c. prox. in fi. vbi papa condēnauit contumacem ad moderatas ꝛ legitimas expensas ; ꝛ sic nō tātum ad necessarias. ꝛ nō illum tex. ꝙ iudex condemnabit etiam ad expensas quas fecit aduersarius pro cibarijs ꝛ alijs ad vitam necessarijs. ad idem. c. auditis de proca. ꝛ hoc facit pro his que statim subijciuntur. sed quia glo. dicit venire expensas factas pro aduocato quid si habuisset aduocatum gratis. Dicit Jo. an. ꝙ si habuit sub spe remunerationis veniūt ille expense secus si in domo. qđ voluit etiam Spe. in ti. de expen. §. fi. ℣. quid si victor ꝛ ꝟ satis placet quādo habuit sub spe remunerationis ipe obligat aduocato naturaliter ad tantundum. ut. l. fz ꝛ fi. §. cōsuluit ff. de peti. here. ꝛ sic non cedunt sibi iste expense oino ad lucrū secus quādo merodono. ut quia erat aduocatus qui indistincte nullā remunerationē nisi adeo expectans patrocinatur. Quid autem si iste victor erat solitus per se litigare nunquid potuit petere expēsas procuratoris vel aduocati ? Jo. an. in addi. in loco ꝑalle. sentit ꝙ non ꝛ idē do. an. hic. Ego puto ꝙ si propter hoc perdidit aliud lucruꝫ ꝙ recupabit expēsas quas verisimiliter haberet cōsimilis aduocatus. pro hoc quia propter assistentiam in lite repetit quis lucrum personale quod perdidit. ut ē. dixi. An autē venient expense cibariorum ? Guil. dicit illam venire de tractis quas domi fecisset nisi in domo vixisset ex ar

tificio. Et idē spe. in ti. de expen. §. fi. ℣. item de cōdēnatione. ꝛ Oldra. ꝟ ꝛ Jo. an. post eū ꝛ pro hoc. l. sed si hereditas. ff. ad exhiben. cū ibi nō. Et vide bonā gl. in. c. statutū. §. insuper. de rescrip. li. vi. in ℣. li moderatas. Venio ad sextā partez ꝛ quero quo iure petant expense ? glo. cō dudit ꝙ facte ante lit. cōte. peti debent iure actionis. i. actione ꝙ eis intentata. ꝛ in li bello peti debent ; qz ea que fiunt ante lit. cōt. nō pertinent ad iudicis officium ut. l. ediles. §. item sciēdum ff. de edili. edic. sed expense que fiunt post litē conte. peti debēt iudicis officio per. d. l. ediles. Aduerte latius vltra glo. quedā eni expense debent rōne contumatie quedā eni quia sunt facte i lite. ꝛ ifte sunt duplices. quedam enim sunt facte ante lit. cōt. quedā post Expense eni contumatie veniunt iure actionis. ff. li. qs iusti. nō obtēp. l. i. fm Ja. de are. in. l. sanximus. C. de indi. Bar. antē in. d. l. sanximus. dicit ꝙ peti possunt iure actionis ex edic. si quis iusti. nō obtēp. Jtē peti possunt iudicis officio indirecte. ut deneget contumaci audientia nisi refectis expensis. pro hoc vtio facit. c. qm̄. §. in alijs. ut lit. nō cōte. ꝛ c. i. j. e. ti. li. vi ꝛ d. l. sanximus. ꝛ cū hoc dicto Bar. transit do. ant. Ego puto ꝙ si vltra predicta remedia cōpetunt alia duo ut iudex ex officio suo etiā absq; partis petitōe possit cōdēnare contumacē in expensis per. c. j. pti. i fi. vbi nulla precessit partis petitio sup hoc. ut satis colligitur ex illo tex. cum nō interuenerit alius libellus seu petitio ad idē. c. auditis. ꝛ c. constitut de proban. ex quo ꝟ eni incidit in litem seu in iudicio pōt sup plere iudex ex officio suo sicut ꝛ terminum ad pban dū ꝛ alia statuit ex officio ut nō. in. c. licet de pba. ꝛ ꝟ satis videntur probare iura palle. sicut ex officio suo multam imponit pro contumacia commissa ante li. contest. ut. l. vna. ff. si quis iusti. nō obtemp. ꝛ in. l. ij si quis in ius voca. ꝛ in. c. de cauſ. ꝛ de offi. dele. Et ad predicta facit. c. querelam. de proca. aperte sentit Spe. in ti. de expen. §. ij. i prin. Pro expensis vero litis que fiant ante lit. contst. sunt etiam opi. naz Ja. de are. in. d. l. sanximus. dicit ꝙ omnes expense que veniunt ratione victorie competūt iudicis officio ad hoc adducit. l. terminato. in rōe sui. ne lites ex linib? oriantur qđ esset si iure actionis peterent ; qz oportet litem contestari ꝛ singula obseruari ; que i iudicijs obseruātur ; ꝛ ꝙ summarie expediant ; ꝛ sic iudicis officio adducit etiam. l. nec quicqz. §. vbi decretum. ff. de offi. pro consul. Et hanc opi. latissime tenet ꝛ prosequitur Guil. de cu. in. l. sanximus. C. de indi. Pe. in. d. l. sanximus tenet ꝙ iste expense possunt peti iudicis officio ex condictione. l. sanximus. ꝛ in iure actionis ; addit tamen ꝙ talis actio coheret iuri. vnde finitur cum lite quare lite finita peti non possunt ut dicta. l. terminato. C. de fructi. ꝛ lit. expen. facit. c. cum appellationib? de appel. li. vi. Bar. in. l. quarta. §.

hoc aũt iudicium.ff.de dam.infec.z.l.properandus §.sin autem in fi.videtur sentire post Dy. q iste que fiunt ante lit.cont.nõ veniũt iudicis officio.vñ sentit q debeant peri.alias iudex non possit cõdemnare. do.An.sequit primũ dictũ ut iste etiã veniant iudicis officio.nec ob.fm eam q officium iudicis non habe at locum ante li.conte.ut.q.l.ediles.q hoc vez spe cifice sed latissimũ iudicis officiũ bene cõpetit licẽ vi demus q ante litẽ cõte.põt citare ut.l.ij.ff.de iurisd. om.iudi.z ita transit.mihi placet hec opi. pro q̃ iduco Inno.in.c.sepe.j. de appel.vbi expresse tenet q ad expensas que fiunt ante li.conte.iudex põt cõdẽnare ex officio suo.z etiã mulctare cõtumacẽ. allegat. ff.si quis ius di.nõ obtemp.l.i.z idem dicit in delegato. alle.ff.de offi.eius cui man.est iurisd.l.fi.Et idẽ tenz spe.in ti.de expen.§.ij.in prin.pro hoc optime facit c.calũniam.de penis.vbi indistincte dicit victum victori cõdemnandũ in expensis.z.c.j.prox.z.c. querelã z.c.cõstitutus.z.c.auditis de procu.Eadẽ enim est ratio in istis sicut in expensis contumacie.in quib' cõdemnat ex officio ut.s.dixi.z probat in iuribus preal. nec ob.dicta.l.ediles.põt enim responderi duob' modis.prio q ea que fiũt extraiudicialiũ nõ pertinent ad iudicis officiũ ante litẽ cont.ar.in.c.significante de appel.sed ea que fiunt in iudicio seu circa iudiciũ sicut cõdemnare in expensis factis in iudicio vel multare cõtumacie vel statuere terminũ ad probandũ z similia facere.Secũda responsio ẽ q ea que fiunt post lit.cõtest. maxime pertinẽt ad iudicis officiũ sed ea que fiũt ante etiam primã licet nõ ita pingue.ut satis patet p dicta. Circa vltimũ membrũ de expensis que fiunt post lit.conte.cõmuniter tenẽt q illa veniant iudicis officio.per.l.terminato.C.de fruc.z.lit.expen. facit c.cum appellationib' palle.iõ finito iudicio nõ possunt amplius peti.ut dictis iuribus.Sed hinc ẽ dubium nunqd iudex ex officio suo pte non petente possit hãc condẽnationẽ facere.Bar.in.d.§.hoc aũt iudicium. z.§.sin autẽ in fi.concludit q sic per.d.l.ediles dicit tamẽ q si iudex non cõdemnauit non tenẽt refarcire de suo.quia ex quo causa nõ ẽpia n tenẽt impendere officium suũ ad vtilitatẽ puatã.p.d.§.hoc autem iudicium.Et ideo consuluit q pars semper in libello petat z sic intelligat glo.in.l.fi.C.de fruct.z lit.expen. q dicit iudicẽ teneri de suo si nõ condemnauit in expensis.s.qñ ps petijt.z hoc mihi placet.z allego p hoc glo.q̃ hoc apte tenet in.c.fi.de rescrip.super.v. expẽsis.z hoc facit ad multa similia maxime ad statuta ponẽtia certã penã iudici si cõnem nõ determinauerint infra certum tempus.debet enim intelligi si ps hoc petijt z idem sentit do.an.in.c.cũ venerabilis de iudi.z.c.cum sit de so.compe.z B plus placet q̃ dictũ do.de re.decisi.eccli.alias.ccclviij.vbi sentiant ptem posse appellare a sententia iudicis in eo q non condemnauit succumbentem in expensis licet hoc non fuerit petitum.quia per regulam generalem victori ẽ.debebit iudex facere condemnationẽ expensaz.posset nũ cõcordãdo dici.q põt appellari p illaz regulam non oppositum opponã nõ probatũ.pbabo ut.l.per hanc.C.de tempo.ap.z.c.cum iohannes de fi.instru.non aũt rõne grauaminis.q si non teneba condẽnare sine petitione ut.s.dixi ergo nõ grauauit. q non peccat qui legis auctoritatẽ peccat.xxiij.q.iiij qui peccat et.l.gracchus.C.de adult.sed pro iforma tione sententie poterit appellare.ut dictis iuribus qõ nõ. Venio ad septimã ptẽ glo.z quero an iudex possit omni tpe etiam post sententiam condẽnare in expensas.glo.respondet q de illis que veniũt iudicis officio nisi cõdemnet tempore sententie postea cõdemnare non potest.nec pen possunt.l.terminato palle.et dic q per totum illum diẽ põt cõdẽnare.ut in.c.cum appellationibus.de app.li.vi.z dic clarius q in expẽsis cõtumacie põt iudex nõ expectata diffinitiua condẽnare in cõtinenti postq̃ cõstunt de cõtumacia ut.j.c.proxi.z.c.auditis.s.de procu.etiã si lis non sit cõtestata ut in iuribus prealle.ut nõ.Inno.in.c.sepe.de appel.semper enim durat iudicis officium a pma citatione vsq ad sententiam.ut.d.c.auditis z nõ Innocen.in.d.c.sepe.tamen si vult expectare potest differre z condemnare quandocunq etiam si diffinitiua proferatur pro contumace.z hoc predicta rõne, quia a principio vsq ad finem durat iudicis officium facit qõ nõ.in.d.c.calũniam Et expresse tenet Inn. in.d.c.sepe.imo plus dicit ibi q si iudex pronunciauit aliquẽ contumacem vel defecisse in probanda exceptione z pro tunc non condẽnauerit.poterit postea condẽnare quãdocunq vsq ad finem.nec poterit cõdẽnatus appellare si est elapsum tempus decendij a tempore illius pronunciationis.quia tunc ista ẽ que dam executio pme finie qõ est bene notãdum nisi forsan iudex excedat modũ in taxando vel nisi posset ps allegare probabilẽ cãm quare.ppositit illam exceptionẽ ut.l.qui solidũ.ff.de le.ij.subijcit tñ ibi Inn. vnum notabile verbum.q iudex poterit durante iudicio tales interlocutorias reuocare.ar.ff.de re iudi.l. q iussit.z.c.cum cessante de appel.qõ intelligo quãdo pretendit instã cãm.z an hoc possit facere non vocata parten cuius commodum interlocutoria lata fuit vide Innoc.in.c.querelam.de procura.z Bart. in.d.l.qõ iussit.z dicam plene in.d.c. cum cessante.

Quedam expense veniunt quia pars deficit in probanda dilatoria vel peremptoria.z quando possit iudex condemnare dixi.s.plene in examinatione intellectus huius.c. Quedam expense veniunt ratione victorie z in his iudex condemnat tempore sententie vel per totũ diem sententie z non postea ut dicta.l.

.l. terminato. ꝛ.c. cum appellationis. Et dñersas practicas ꝓnunciandi sup expensis dicã post Jo.an.i c.i.de seque.pos.ꝛ frue. Venio nũc ad vltimã ptẽ glo.ꝛ quero qualiter probabunt expẽse: gl.ñdet q̃ iudex ꝑ̃ taxabit ꝛ ꝑ̃ ea recipiat sup sic taxatis iura mentũ apte allegat iura ꝛ vide qõ nõ.in.d.c.i.de sequest.pos.ꝛ dicat Jo.an.hic q̃ oportebit sic procedere adeo q̃ si fuisset cõuentũ ut sup eis stetur iuramento creditoris: nõ valebit conuẽtio remittit ad Spe.d ꝓba.§.fi.v.quid si ꝑs vbi ide videt velle Spe.ꝛ hoc facit q̃ ꝑs videt inuitari ad delinquendũ. ideo talia pacta non valent: ut.l.cõuenire.ff.de pac.dota qõ videt tenere By.in.l.fi.ff.de ꝓto.sti.ꝛ vide latius per bar.in.d.l.fi.vbi cõcludit q̃ si ꝓmittitur stare simplici verbo vel iuramento sup expensis vel dãnis: q̃ hoc nõ obligat: quin promittẽs possit hoc reuocare anteq̃ declaretur seu iuretur. C.de iure.iur.l.si ꝙs iusiurandũ. vbi patet q̃ si in iudicio detuli tibi iuramentum possum illud reuocare anteq̃ iuret: fortius ꝙ si ẽ detuli extra iudiciũ. Si aũt iurauit ante reuocationẽ tunc remediũ est si pars sentit se ex hoc grauari: ut petat reductionẽ ad arbitrium boni viri: ar.in.l.liber ff.de ope.li.ꝛ j. de iurãuran.c.venies.ꝛ.c.quintanal lis. Nec obstat si dicatur q̃ ista verba ꝓmitto stare dicto tuo: vel iuramento tuo sapiunt liberam voluntatem.ꝛ ideo non debet fieri reductio ad arbitriũ boni viri.ar in.l.fideicõmissa.§.quãq̃.ff.dele.iij.quia hec verba generalia debẽt intelligi ita q̃ dolus absit ut.l.creditor.§.latius.ff.manda.qui dolus ꝓsumitur ex quo excedit modus. Itẽ nõ obstat q̃ ꝑ hoc inuitatur ad delinquendum. quia reductio ad arbitriũ boni viri hoc tollit ꝟm bar.in.d.l.fi.ꝛ sic transit do.an.hic mihi placet vltimũ dictũ. sed primũ ut possit reuocari anteq̃ declaret vel iuret nõ placet: q̃ pacta ꝛ cõuentiones debẽt seruari ex quo possunt seruari sine peccato.l.i.ff.de pac.xxij.q.v.c.iuramentũ. facit c.veniens.ꝛ.c.quintanallis. Nec ob.l.si quis iusiurandũ quia loquit in delatione iuramenti facta pacto non ꝓcedente. iõ reintegra põt reuocari. sed ꝟ nos loquimur quãdo ꝓcessit pactũ ut staret iuramẽto vel simplici assertioni ergo.ꝛc. Et per hoc habes expedita tam totam materiã huius.c. Nota gl. penul. fuit ẽ.expedita. Ultima ẽ facilis ꝛ de casibus reseruatis iudicis arbitrio. vide in spe.de offi.iudi.§.penul.ad finem.

Vm dilecti Contumax ꝓdẽnat in expensis factis a tẽpore citationis emisse. h.d. Summo sic ꝛ nõ billus Citatus ad totã cãm certo termino ad cõpendum assignato: tenetur cõparere in termino ꝛ dato impedimento interminо debet cõparere quãcitius põt post terminum alias cõdẽnat in expensis a tpe citationis emisse hoc dicit. Diuiditur. nam in prima pars

formam processus. In secunda interloquit ibi quia propter. In primo facit quinq̃. nam primo ponit cõparitionẽ nuncioꝝ electi aduersariorum ipius ꝛ decisam cãe cõmissionem. secunda ibi quãuis ipius electi primam contumaciam. Tertio ibi nolentes ipi decti citationem. Quarto ibi expectantibus ipius absentiã ꝛ excusationẽ. Quinta ibi sed cõtra ipius excusationis impugnantiam. Nota primo posse procuratorem constitui ad proponendum crimina cõtra electum: ꝛ hoc quia agitur ciuiliter de crimine. ut i.c. sup bis. de accu. debet tamen talis procurator habere ad hoc speciale mandatum propter sui preiudiciũ nec sufficit specificatio vnius articuli ex posceti speciale mandatum cum clausula generali. ut probat in de.non potest. de procura. ꝛ ibi vide rõem in glo. ꝛ de tali procuratore vide qõ le. ꝛ nõ.in.c.is qui. ꝛ.c. procurator de elec.li.vi. Intellige ergo ista q̃ illi habebant litteras de rato. i. mandatũ speciale cũ clausula q̃ haberent ratum quicquid ipi procuratores facerent: de quo vide qõ nõ.in.c.contingit de transac. ꝛ.c.cum venerabilis. de reli.do. Nõ scdo q̃ ꝑa appellantem ꝛ appellationẽ nõ prosequẽtẽ oritur suspicio nõ leuis de iniusticia cãe. ꝛ hoc iõ quia facit cõtra naturã suam. nam appellanter est prosequi ꝛ appellati fugere. facit qõ nõ.in.c.cãm.§.eo.iij.q.iij.c.i.et j. de ap.c.cum sit romana. ꝛ.c. personas. Item nota q̃ ex non leui suspitione iniusticie orta cõtra actorem seu reum appellantẽ. non dz ferri diffinitiua cõtra eum ꝛ sic suspicio non leuis non sufficit ad condẽnationem de quo vide quod nõ.in.c.auferte. ꝛ.c. litteras j. de presump. Nota non viciari citationẽ factam ad diem feriatum cum dictione vsq̃. nam tũc vt euitetur absurditas dictio vsq̃ ponitur exclusiue: ꝛ limitatiue: designat enim tempus vsq̃ ad quod habet facultatem comparendi. Et de multiplici significato huius dictionis vsq̃. vide quod nõ. Inno.in.c. i. de ordi.ab epi.qui renun.epi. Et generaliter de hac citatione vide quod nõ.in.c.fi.de fer. Nota ibi super predictis omnibus ꝛc. q̃ de longinquo potest fieri citatio ad totam causam: ꝛ in prima vice põt mitti peremptorium: vide quod dixi in.c.fi.de dila. ꝛ in.c i.eo.ti. Et nota vnum modum citandi peremptorie. non esset enim necesse ut tempus diuidatur i tres terminos sed satis põt terminus inconfuso assignari peremptorie. ꝛ vide super hoc diuersas ꝓ gl. in.c.constitutionem de sen.ex.li.vi. Nota iudicez posse in iudice comminari de procedendo ad vltiora contra contumacem: ꝛ sic videtur q̃ peremptorius non habet vim comminationis nec econtra. Tu dic medius ut nota.in.c.causam. de rescript. ꝛ per do. de rota decisione. cxxxviij. alias. ccxlv. ꝛ per bart.in.l. si finita.§.si iulianus. ff. de dam.in fec. ꝛ de ꝑdicta ꝓmination nõt. text. cum ibi nõt. in.c. cum ex litteris.

de in inte. resti. Nō ibi nuncium cui cē. fm intellectum Abb. q nuncio citandi pt iniungi citatio. Nam intelligit b abbas istū fuisse nuncium electi cui ex a papa recederet iniūctum fuit ut electum citaret qō satis pōt sustineri dummodo eum ad hunc actum facit nuncium suū alias enī sibi tanq̄ private psone nō ds set credendū de quo vide qō le. t nō. in. c. cū pati. de app. t in. c. prudentiā. de offi. ord. e. t tali nuncio etiā credit sine literis citatorijs vt nō. in iurib' palle. Et facit hec litera ibi in iuramēt' viua voce. Item pl' dicit q etiā aduersariū pōt iudex cōstituere nuncium ad actus citatōnis ar. in. l. eū qui. §. si epla. ff. de fur. t ibi per bar. in. l. si iuste possidet. ff. de acqui. possid. ubi ponit bar. an ad apprehendendā possessionē possit iudex cōstituere ipm principalem. t cōcludit q sic. dūmodo nō repiat resistentiā alias secus ar. in. l. nouest singlis. ff. de re. iu. Nota de significato huius verbi lero. nam idem imptat b q tarde. Et nota duo exclusantia quē si non ppuit in termino videlicet brevitas termini t discrimina viarū. si enī hec fuissent ppbata t alia que sequunt in lra non obstitissent. satis sufficiebat ad excusatōem. ar. in. d. c. decernimus. ō sen. ex. t in. c. ex pte. j. de app. Nō. ibi sicut excusatorem miserat cē. ar. op. q ubi duo sunt piter expedibilia, ppbata facilitate expediendi vnū seu probato exercitio vnius presumit facultatē affuisse expediēdi reliquū. Ita enī arguit b papa. sicut enī iste miserat excusatorē ita poterat destinare procuratorē. sed b intellige respectu impedimēti allegati videlicet, ppter viarū discrimina. alias aūt non sic de facili mittit ds procuratorē sicut nūcium fm Uln. q sic intelligit iura allegata ad b p gl. Et idem Abb. t Jo. an. recitādo. nam t talis faceret excusatōem q nō recipet procuratoriū fm hosti. t bñ regit ergo facilius reputur t constituit excusator q̄s p curator. sed q ad viarū discrimina b allegata videt, p cedere a pari ud modica est dīa de quo nō ē curādū

Nō t tene mēti q mādatū de comparēdo i certo termino distribuit i duo mādata. ut citat' ppeat i termino prefixo t dato impedimēto vnius ds adimpleri aliud sunt ergo ista dīsibilia. ē enī b mādatū qualificatū qō recipit distributōem Juxta ea q habent i. c. pysanus. de rescri. spo. t de b. j. latius dicā Nō ibi eū reputam' ptumacem cē. q iudex anteq̄s pdānet ptumacē ds primo patefacere eī' cōtumatiā ut sic de ea cōstet in iudicio. alias iniusta eēt condēnatio. ad b. l. eius q delatorē t qō ibi nō. bar. ff. ō inre fis. t per eum in. l. ij. L. de iura. calū. facit. c. cū fm leges. ō he re. li. vi. Nō vltimo venire in cōdemnatōem nō solum expensas necessarias sed legitimas t moderatas de quo dixi latius. s. c. prox. t dicut ibi. Oppo. contra principium in eo q isti duo canonici agebant seu excipiebant pro se t nomine quorundam canonicorum non enim debuerūt admitti pro alijs. tum q

sine mandato non admittitur vnus pro alio in. c. i. ō procu. tum quia causa erat de crimine in qua non interuenit procurator pro alio in. c. veniens. de accusa. Jo. glo. i. duplicitur primo q isti fuerūt admissi pro alijs canonicis ratione consortij in lite. erat enim hec lis communis t ratione cōmunitatis admittitur q̄s pro consorte post litem contest. etiam sine mandato ut. l. ij. L. de pfor. eiusdem litis. t est speciale in consorte. sic etiam ratione consortij admissi sunt in causa criminali. Est etiam t alind speciale quia licet alias cautio ratihabitionis prestetur ante litis contest. per agentem pro alio t non compellitur post. ut. l. pomponius. §. rati. ff. de procura. tamen consors volens agere pro consorte post lit. contest. tenetur satis dare ut. d. l. ij. t dic rationem specialitatis esse in hoc vltimo. quia cum consors veniat ad agendum pro pfor te post li. contest. t non prius. non est quid imputet aduersario. si prius non petijt cautionem. simile i. c. insinuante. de offi. dele. cum ibi notat. hec prima solu. glo. placuit Uln. Jo. t Hoff. Intelligit tamē Hoff. hoc procedere quādo agitur de crimine ciuiliter sicut hic agebatur secus si criminaliter. Hec prima solutō non placet glo. quo ad casum nostrum quia ista non erat actio cōmunis ut vnus nō possit agere sine alio Imo quilibet potest admitti ad hoc quod le. t nō. i. c. super his. de accu. Et intelligit q isti hic habebant mandatum t hoc placet Host. t cōmuniter doc. t satis placet mihi per nota. in. c. cum. Ab. de consti. et dic ut ibi nota. de hac materia consortis t per Jo. de lig. in cle. religiosus. de procu. Glo. ij. in prin. est litteralis In fine querit de modo agendi hic. t respō det q ista crimina obijciebantur hic per modum exceptionis. hoc etiam placet Innocen. hic qui p hanc tex. dicit notandum. q contra electum agi potest per viam exceptionis etiam si nil petat. hic enim electus vel sui nūcij ñ petebant confirmationem nec consecrationem. nec ex tex. patet q ageretur per viam accusationis inquisitionis vel denunciationis nec q isti ponerent crimina prosequendo appellationem suam quia ipsi non appellauerunt. nec electus prosequebatur appellationem quam fecerat Host. dicit hanc cōclusionem Inno. non procedere quia ex quo electus appellauerat causa delata erat ad curiam in. c. q̄uis. de elect. li. vi. t quanq̄s non prosequeretur ipe tamen aduersarij poterant t debeant prosequi de app. obla te. de elec. li. vi. c. i. Et sic prosequēdo appellatōes poterāt hec t alia crimina opponere. Dictū Inn. plus mihi placet Nā primo in se verissimū ē ut cōtra electū etiam nichil petentem obijci possint crimina uel de fect' quia etsi de presenti elect' nihil petat. est tamen potētia petendi. t tenetur petere. vñ hec ōr exceptio intentionis et i multis habet naturaz actionis. de accusat. super his. de elect. super eodem. vide plenius

per eandē Jnn.in.c.dudum.ij.de elec.aliquid tetigi in.c.si quis contra clericum.in prin.de fo.cōpe.Jtē videt hoc dictū Jnn.z gl.placere.Abb.z satis congruere huic tex.vbi dicat q ista crimia,pponebāt. ut hunc electū ab electione repellerēt ut in dignū nō dicat ut repellerent a cōfirmatōe vel cōsecratione/ z sic patet q iste nihil petebat.Jtē nō dicat q,plequebantur simplr appellationē alterī/.Ē q ipi principalē,ponebāt crimina ut repellerent ut indignū.sed de fraudulēta,plequēdi appellationē i cāu huius.c. dic ut.le.et nō.in.c.q̄uis pall'.Jtē aduerte ad principiū huius.c vbi nil dicit de appellatione.q2 nōdū fuerat appellatū z tamē dicit q electi nūcij iuerunt ad curiā pro parte electi.z Archy.z.lb.accesserunt,pponētes quedam crimina cōtra electum/ut eū ab electione repellerent tanq̄ indignū. Opp.z videt q cōdēnatio expensaz debebat fieri nō solū a tpe citatiōis nunc emisse. sed etiā a tpe appellatōis ex quo nō fuit eā,plecutus. ut in.c.sepe.z.c. nicolao z.c. rephensibilis. de app.

Glo.in.v̄.plecutus nūdet q ꝓtrarium pcedit quādo appellās sue appellationi terminū pfixit. vel si non pfixit optet q appellatio fuerit iudicialis.quasi senti at q appellatio b fuerit extrajudicialis. Jo.an .remittit ad ea que habent in.c.i.de elec.li.vi.z.c.i.de app.c. li.hec remissio ē bona cū appellat in bnficialib'. Jn alijs vero vide qō le.z nō.in.c.sepe.z.c.rephensibilis.de app.z.c.cū sit romana.e.ti.vbi tractat an appellatus ex iudicio teneatur ire ad curiā z concludit ibi gl.q nō z vide Jnn.in.c.dilecti.de maio.z ob. Et forte ob hoc dicat gl.cōdēnationē nō,pcedere in appellatione extrajudiciali/quasi sit in facultate sua,plequi cū appellat' nō necessitat ad cōpendū sed tu dic latius ut nō.in iuribus pall'.z maxime in.d.c.i.ō appel.li.vi. Glo.sup v̄.duo opp.videt eni q p' lapsum termini nō vrgeat citatus cōpere ar.in.c.sicut. de spon.cū alijs iuribus.alle.in glo. que tñ nō rñdz ad cōtraria.sed ē dicēdū.q.c.sicut loquit de obligatione cōtrahenda infra certū tps.quo casu is p quē nō stetit non tenet postea.hic aūt z in.l.celsus.q̄ hic inducit tractat de obligatione iam cōtracta/ quo cāu licet quis nō satisfaciat in termino,ppter impotētiaz debet satisfacere post terminū alia etiā iura b alle. in glo.p cōtrarijs nō multū faciūt/quia loquunt cū tēpus adijcit cā limitandi.i.finiendi.Ē in cāu nostro tēpus ē adiectum cōparitionē fiendi ad procedendum in cā.vnde sicut causa non decisa semper iminet.Jta cā pparendi semp vrget/sicut dicimus in debente solvere in termino.ut hic z i.l.celsus.ff.ō arbi. Opp. z videtur tex.hic male dicere dum dicit q si non poterat iste electus personaliter venire debebant mittere procuratorem.Nam impeditus non compellitur procuratorem constituere.maxime in causa ardua ut probatur in.c.queredam.de procu.imo sententia lata contra impeditum retractatur.ut in.c.cum bertol da.s.de re iudi.facit.l.quesitum.ff.eo.z multa alia q̄ hic allegantur in glo. Et pro horum contrariorum. solutione glo.in.v.nec sufficiēter.Primo ponit opi. Clancen.secundo suam.z in effectu concludit actorē. non compellendum nisi causatiue.s.si vult impedire cursum prescriptionis ut in.l.i.ff.de diuer.z tempo. prescrip.que sic debet intelligi.Jn reo vero concludit tria membra/q aut impedimentum est perpetuū z compellitur.aut breue.z non compellitur.maxime si causa est ardua.ut.d.c.queredam.si vero impedimē tum ē longum cōpellitur saltem ut litem contestetur. cum actore ne sibi incurrat prescriptio.Ad.hoc.c.respondet dupliciter.Primo q iste allegabat exceptiones friuolas.z si quas allegabat legitimas eas nō probabat.sed certe ista solutio mihi non placet.quia papa presupponit q etiam data legitimitate impedimenti debebat mittere procuratorem sicut misit nuncium Secundo solut q aliud in papa aliud in alijs iudicibus.hec solutio etiam non placet.quia nō ē verisimile q papa simpliciter citando velit auferre primi legium cuicunq̄ competens.ne compellatur procuratorem constituere.arg.c.ex parte.ij.de offi.dele.z in.c.super eo.eo.ti.z.l.ij.§.si quis.ff.ne quid in lo. pub.z glo.hic etiam non videtur in hoc persistere/ dum dicit q nec papa hic processit super principali Jo.an.aliter respondet ad istum tex.dicens q hec decre.loquitur in electo in quo speciale est q impeditus tenetur constituere procuratorem/licet causa sit ardua de elect.cupientes.§.insuper.lib.vi.z facit.j. de appel.c.oblate in fi.z hec so.latius mihi placet z ea sequitur Cal.in.c.queredam.preall.vbi dicit hoc ē speciale in causa beneficiali.hoc tamen sic generalit mihi non placet/per tex.illius.c.queredam.vbi erat causa beneficialis ut patet ibi in gl o.i.Et tamen non compellitur constituere procuratorem quare ampliando dictum Jo.an.hic z restringendo dictum Cal. in.d.c.queredam.puto q vbicunq̄ agit de beneficio vacanti impeditus pro se teneat cōstituere procuratorem per rōem.c.oblate in fi.de app. hec enim causa exigit celeritatem ne gregi dominico diu pastoris ara desit.Item quia diuturna vacatio ecclie est periculosa in temporalibus z spiritualibus.de elect.ne,p defectu.s.eo.finem.z.d.c.abbate.Ex quo infero ad vnū casum generalē.q vbicunq̄ causa exigit celeritatē teneat impeditus constituere procuratorem. arin.l.i.ff.de dam.infec.z eorum que nō.Bar.in.l.iij §.pretor ait.ff.e.ti.z eorum que dixi in.c.cām.s.eo. non ē enim consulendum vnicuz grauī iactura alterī/ ar.c.sacris de sepul.xxiij.q.iij.c.est iusta.z optime facit in simili.c.cum causam.infra de preben. Et alibi dicit canon.si non potest vni subueniri nisi alē ledatur ꝓmodo sit? est neutrum iuuari q̄z alterum ledi seu

grauari.xiij.q.v.c.denicz.Et generaliter cum queri tur an & quando teneatur quis cõstituere procurato ron distinguit Cal.in dicto.c.querelam.& Bar.in.l. .ff.de diuer.& tempo.pscrip. Ex quibus dictis capiendo meliora cõcludo q aut loquamur in actore aut in reo.primo casu non compellitur actor a princi pio procuratorem cõstituere nisi causatiue scz ad impediendũ prescriptionem rei.& ita cõmuni intellectu intelligitur.d.l.i.sed postea incepit, agere cõpellitur psequi ad instantiã rei.vt in auc.q latet.L.quo & qui inde.& c.causam.s.e.An teneatur impeditus p curatorẽ cõstituere idem puto dicendũ quod in reo i quo distingue q aut est talis psona que,ppter priui legium dignitatis non pot per se esse in iudicio vt ẽ illustris psona & cõpellitur ut.l.fi.L.de,para.Idẽ videt dicendũ in cõo.v.q.iij.c.fi.cz enim illud.c.intelli gam de honestate p.c.fi. de iura.calũ. & vide qõ ibi dix.tñ ex quo impeditus ẽ dz mittere procuratorem q: sic debet facere etiã nõ impeditus multo fortius dato impedimento.Idez videtur in iudice perpetuo secus in temporali q: expectatur finis officij de quo tamẽ dicendũ ut le.& no.in.l.ps Iraz.ff.de iudi.& .l. nec magistratus.ff.de iniur.& vide bonũ tex.cũ glo. ij.q.i.c.prohibẽtur Idẽ dic ubi persona non ẽ talis & causa exigit celeritatẽ modo predicto Idem vbi im pedimentũ est perpetuum.ut dicit hic glo.nõbiliter quã nõ.Et sequitur Cal.in.d.c.querelã.& hoc ẽ eẽ sumũ.nõ enim dz propter impedimentũ vnius/ pmitti dilabi & perire cãm alterius ar.d.c.est iniusta.& alio rum iurũ.s.allegato. Si vero impedimẽtum est breue & tunc aut e voluntariũ & nõ excusat teneatur eũ cõparere.aut mittẽ procuratorẽ.ar.in.c.fi. de ma. et obe.& c.iter quatuor.e.ti.& hic.& sic põt alio mõ intel ligi ste tex.Si vero est impedimẽtũ necessariũ & non probabile vt q: excusat,ppter culpã suã & teneat mittẽ paratorẽ.q: culpa non dz sibi,pdesse.vt in.l.papi nianas excu.ff.de mino.facit.c.i.qui ma.accu.poss. & c.prelatũ.qui fi.sint le.& qõ nõ.Inn.j.ti,ppi.c.fi. Aut ẽ impedimẽtũ necessariũ vt probabile vtputa i firmitas modico tpe verisimiliter durata & si cã ẽ ardua nõ tenet,paratorẽ mittere vt.d.c.querelã Idẽ puto si nõ est ardua argumen.in.l.ij.ff.si quis cau.& sentit hic glo.p verbũ precipue quã sic intelligo & restringo scz ad impedimenũ breue Si vero verisimile esset longũ & cã nõ ẽ leuis.& tũc si impedimẽ tum posset pe.lit.nõ cõpellitur mittere procuratorez alias secus ut vidz probari in.l.eũdem.ff.de le.ij.& hoc vltimum voluit Bar.in dicta.l.i.qõ nõ.puto tñ q teneat mittere saltem vt actor cõtestet litem ad in terrumpendũ prescriptõnem ut hic sentit notabiliter glo.facit quod ꝯ.dixi in.l.senatus.ff.de offi.presi.& dicta.l.i.ff.de diuer.& tempo.prescip. Sz dices tu quid agendũ eo cãu quo impeditus tenetur cõsti tuere procuratorẽ sed ipse dicat se non reperire volen tem acceptare procurationem.dico q nemo ad hoc compellitur.initi.mã.§.sicut.& §.recte.Certe nõ vi detur imputandũ impedito nõ valenti reperire.quia nullus obligatur ad impossibile de pact.c.fi.& .ff.q sen.sine appel.rescin.l.fi.dicit ꝺ host.q circa poten tem & diutem hoc nõ est presumendum maxime q: pecunie obediũt omnia.ecclesiasti.xvi.ꝑ in paupere q nil fingit si perpetuo sic impediret perpetuo & excu saretur a cõstitutione procuratoris quicquid dicat fi nis huius glo.quid autem tũc fiet notabiliter dicit iu dicem debere ad eũ ire vel mittere delegatũ.ar.c.ij.ꝺ testi.co.& de plano & sine strepitu causam decidat in auc.de man.princip.§.sed tibi,quaz in similibus per cessionez facile expediet de solue.Edoardus vult di cere in hoc vltimo q si pauper non habeat vnde satisf faciat de facili expediatur causa per cessionem.& nota bene hoc dictum hosti.q: facit pro his que dixi con tra do.an.i.c.olim.ij.s.ti,primo.ut pretextu paup tatis non excusetur quis subire iudiciũ.& nõ bñ oia ꝓdicta per q pulcre declarat hec materia Hol.in v. diutius.colligit q in crimine potest mora purgari.

Oppo.de.c.cum in tua.& non soluit Jo.an.remit tit ad.c.propter.xvij.di.& ad.c.mora.de re iudi.li. vi.dic q ꝺ nõ ꝺz cõparendo purgasse morã quo mi nus non fuisset in expensis cõdemnatus.nã ez quis compareat infra breue tempus post moꝛã nihilomi nus expense cõtumacie bene põt peti vt sentit glosa & clarius Bar.in.l.& si post tres.ff.si quis cau.& pur gatio more.de qua in d.l.& si post tres.nõ extenditꝰ ad expẽsas,sed respectu pene cõmisse p stipulatõem interpositã de iudicio sisti.de quo dic ut legit & nõ.in d.l.& si post tres.qõ nõ. Hol.in v.calores colligit ar.ex tex.q non excusat augustus quin teneat ꝙs,p sequi appellatõem ad curiã & dicit de mense augusti q: tunc est rome aeris intẽperies vt nõ.per glo.in.c. si vero de iureiur.& vide qõ ibi nõ. Sed ꝓtra hoc glo.op.de.c.quorundam.& non soluit Cin. dicit q nõ contradicit.q: ibi ignorans qualitatẽ secundi lo ci restituit de gratia primo loco ꝺ in iudicio loquitur q redditur in inuitum ut.l.inter stipulantẽ.ff.de vtꝺ ob.Et facit ad predicta fm Jo.an.c.ad supplicatio nem de renun.ex hoc dicto notat do.an.q si ius red deretur in aliquo loco tempore pestis & mortalitatis propter hoc citatus non excusaretur a comparitio ne et si pestis esset etiam in curia romana non ex cusaretur a prosequenda appellatione nisi aliter fe rie inducerentur nichil aliud ad hoc allegat sed pro dicto suo videtur glosa in clemen.quãdiu de appella. in verbo.alias. In contrarium videtur gl.in.c.cõis filius.xxiij.distin.que generaliter dicit quez excusari

ppter intemperiē aeris. aptius tenet bar. in. l. de eta te. ff. ad trebell. ubi dicit citatū posse excipe si citatur ad locum ubi ē malus z corruptus aer. ar. illius. tex. z. c. ad supplicatōnem iuncta glo. de renun. puto q si aeris corruptio sit vehemens z cōplexio citati ē talis q verisimiliter ex accessu dubitaret de morte non te/netur cōparere in loco vbi de morte timet. ut in. c. ac cedens. ij. vt li. nō contest. z. c. ex parte de app. z de. pastoralis. §. pysana. de re iudi. nā z locū pestis ḳs licite fugit. lxxxviij. di. negociatorem. Nā stare in lo co pestil est deuz temptare z homo dz laborare quā tum in se est vt mortem effugiat z demū cōmittere se dei misericordie. xxij. q. viij. c. si nulla. Si vero nō ē aer ita corruptus seu cōplexio citati non ē talis z tūc non puto eum excusari z ita procedit opi. contraria. facit ad hanc distinctōem nota. doct. in. c. si vero. de iureiurā. vbi vide in simili qōne. Glo. vltima colligit ar. ex tex. q in causa criminali dz locū condemnatio expensarum siue procedat per viam accusatōnis siue inquisitionis siue denunciatōis. Et nota glo. inquan tum dicit de via accusatōis. vide qō plene dixi in. c. finem. s. eo. nec in hoc punit accusatus nec accusator duplicā pena q: expense petuntur vt interesse Item ista imponunt propter diuersa Naz pena propter crimē expense, ppter temeritatē litigandi. simile in. c. i. ō cri mine fal. Inquantū glo. dicat de inquisitōe Hosti. z Jo. an. limitant z bene qñ procedit ur altero ,pseqē te principaliter inquisitōnem nec fuit motus infamia uel alia iusta causa. Nam tūc excusaret a condemna/tione expensarum p hoc allego bonū tex. in. c. i. in fi. de elec. li. vi. Idem dicendum in iudice. si eñ inquisi uit infamia legitima nō ,pcedente absoluto reo tenebi tur sibi ad expensas tanqz ad interesse de sen. excō. sa cro vbi est bo. tex. a simili. secus si p̄cessit legitima in famia Nā tunc p̄cessit ex debito officij. de accu. qua liter. ij. de symo. licet hēy. z sic excusatur a calūnia. fa cit qō le. z nota. in. c. ab arbitris. de offi. dele. li. vi.

Nūc glo. suppletis formo duas oppositōes nōbi/les videt eñ q lapso termino in citatōe prefixo non teneat iste citatus cōparere cū non possit ,pceli ad vl teriora sine nona citatōe alias ,pcederet sine citatōne. ar. in. l. fi. ff. qō vi aut clam. vbi dz clam videtur edifi casse qui longe post terminū in denūtiatione ꝓtentū edificauit. Item p lapsum termini circūducatur .i. tol litur edictū seu citatio. l. z post edictū. ff. de iudi. Jo. in hoc sunt multe opi. Inno. hic recitat duas. prima vt teneat ire post terminū si scit aduersariū ibi ee alias secus ad quid eñ se tūc fatigaret laboribus z expen sis. nec ob. l. celsus. ff. de arbi. que hic in tex. inducit quia aliud ē in solutōne que semp liberat debitorē et ad quam semper tenet debitor etiam post terminum aliud in ꝓpitione coram iudice a quo non liberat si tē pore nō ydoneo compareat z hoc videtur placē In no. scda opi. est q semp etiā post terminū tenet com parere ad minus vt excuset absentiaz uel ut litiget si ibi reperiet aduersariū Tercia opi. est distingues in ter cōsistoriū pape vel alterius ordinarij seu delegati vt primo casu teneat cōparere scdo non Hosti. dicit oia ista consistere in subtilitate allegationū sed verita te carere. si enī contractus qui a principio sunt volū/tarij obligāt post terminū ut hic forcius p̄cepta que semp sunt necessitatis. vnde cōcludit citatum ad cer tum diem z locū si non venit in die venire tenet post diem qz citius potest. nec ob. q illa sit allegatio que ponitur in tex. quia papa sm eam diffinit. Et maxie dicit hoc procedere quādo iudex citans habet certū domicilium vel locum iudicij z tunc maxime quādo sat aduersariū uel eius procuratorem ibi esse vel i p/pinquo. si vero non habet citans certum locū iudicij non sic astringitur post terminum in ꝑpetuum sed in fra paucos dies quibus iudex expectare cōsuevit p' quos non dicitur astrictus licet sit cōtumax. Intelli/go b vltimū vt censeatur contumax qñ potuit cōpa/rere secus si fuit impeditus toto illo tpe. de re iudi. cū Bertoldus. Et ex dictis hostiē. habes quartam opi. Pau. de liaza. s. eo. c. finem. ponit quintam dicens qō aut citatur quis ad totam causam seu ad actum successiuū. et tenetur comparere post terminū maxi/me quando tempus est appositum ad denotandū tē/pus ex quo debz procedi ut hic. Aut citatur quis ad certum articulum et tempus apponitur ad significan/dum tempus in quo debet expediri alias procedi. et tunc si actus est expeditus propter eius contumaciā non tenetur amplius cōparere nisi iterum citet alle. nō per Inno. in. c. cum ad petitōnez. de accusa. z vt li. non contest. accedens. Ego allego glo. nota. in. c. ij. de do. z contu. li. vi. Si vero actus ad quez fuit ci tatus non fuit expeditus in termino tenetur cōpare/re post terminum nec est de nouo citandus z sic p/cedit opi. hosti. Sexta opi. colligi pōt ex dictis bar. in. l. aut qui alter. z. l. fi. ff. q vi aut clam. vbi dicit q si actus expediatur alio termino qz in citatōne ꝓfixo non valet actus nisi iterum citetur. Et optime facit. d. l. fi. z hanc opi. sentit Spe. in ti. de sen. pla. §. insta. v. est etiam nulla. vbi dicit siniam latam post diem ci tationis esse nullā. allegat. l. si ut proponis. C. quo z qñ iudex. Septima opi. colligitur ibi ex additione Jo. an. dicit eñ q si fertur altera die, prima valet in distincte per. c. consuluit. de offi. dele. si fertur altera die longiori. z tūc si citatus cōparuerit z moraz pur gauerit seu cōtumaciam nō valet si altera die feratur. si aūt non purgauerit ꝓtumaciā valet etiam post lon gum tempus Jo. an. sequit opi. bar. cū temporamē to. ut si citatio fiat ad totam causam teneat post termi num ꝓparere q: tūc post terminū etiā remanet vis ci tatōnis ß si ad, vnū articulū tunc procedat opi. bar.

nisi iudex prorogauerit terminū. q; si prorogat i sequē tem diem solitam prorogari artat citatio ad validita tem actus t pdānatōem expāz si prorogat in vlteri orē diem non putat citatum artari nisi hoc sibi inimet Et hoc dicit tenere do. de rota decisio .cccxxxviij. et decij. cccix. all. Innocē. in. c. consulnit. de offi. dele. t Archi. in. c. ij. ō do. t ptu. eo. li. Et satis placet mihi hec opi. t concludo oia sic. aūt citatio habuit termi nam ita breuem q; impossibile erat cōparē in termio t tunc citatio nō artat citatū vt ppeat etiā post termi num. q; fuit impossibilis et temeraria ar. in. l. aut q aliter. ubi hoc expsse tenet bar. ff. q; vi aut clam. fa at. c. bone. ij. de elec. Nam impossibile pceptuz non ligat. l. ſi. ff. que. sen. sine ap. resciñ. Aut habebat cō parentē terminū ꝑ citatus fuit impeditus i termio vel fuit contumax. t tunc si fuit facta ad totam cām tene tur ppere post. alias valet illa citatio ut possit pceđi ad ulteriora t ut ille possit cōdemnari ad expensas si nō procedit ut hic. t vide q; de hac citatōe ad totam causaz plene dixi in. c. ſi. de dilator. Aut fuit facta ad certum articulum expediendū. t si iudex prorogauit i dien sequēten valet etiam sine noua citatōne. text. di co expsum in. c. consulnit. pal. Aut in diem longiorē t non credo q; valeat aci' postea explicatus sine no ua citatōne nec amplius artat illa citatio Adoneor p dictum. c. pſulnit a contrario ubi videtur hoc expsse quz ex mente. nraz tunc dicit absentem non citandum. qñ prorogauit citatōnem in dien sequentem. Nam tunc virtute prorogatōis remanet virtus citatōis sed cum non posset i aliam diem prorogare. extinguit virtus ci tatōis. actus ergo postea explicatus est sine citatōne Item nō sequit fuit tunc cōtumax ad illū diem ergo erit nūc ar. eoz que nō. gl. in. d. c. ij. eo. ti. li. vi. Liter ergo eū si vult procedere die ulteriori alias sine citati one videt pceđisse ar. in. d. l. ſi. ff. qō vi aut clā. t hec nō q; cotidiana. Sc̄ō oppo. cōtra ſi. c. in eo q; iste q fuit condemnatus in expensis a tpe citatōis emisse. Nā ptumax fuit non ab illo tpe sed post terminū sta tutū ad ppendū. q; añ non ōr ptemne ergo a tpe cō tumacie t non a tpe citatōis emisse veniebat pdēnan das Jo. vanj varie dicunt Jo. an. ꝓ stat ptrario t re spondet ad istū tex. q; habet respectus ad tps ad qō facta fuit citatio non ad tempus i quo fuit facta. sed certe ista lect. nō placet tanq; non ꝓgruēs huic lre. nā expsse hic fit pdemnatio a tpe citatōnis emisse. t red dit dariſſimā rōnem. q; tunc aduersarij expectare de perūt. nō dicit q; ex tūc fuit cōtumax. a tpe eñ a quo emanat citatio ad instantiā ptis incipit pars expecta re t cā iudicij ibi esse Inn. simplr inhaeret verbis hu ius lre. t nota ex tex. expensas ꝓputandas a tpe cita tionis t non a tpe cōtumacie tm̄. sed a cōtraria nō re spondet nec illud tangit hosti. dicit tamen dicta Jn no. procedere quando citatur is de cuius cōtumacia

iam apparet sic. s. de procura. auditis t dicit Jo. an. dictum hosti. verificari considerata antiqua consuetu dine curie ēm quam in appellatōnis cā post aduentū vnius ptis expectatur altera ps per. xl. dies. t pro h facit pri. c. vbi ante citatōnem ponderatur ptumacia ultius electi in nō prosequenda appellatōne. uel forte ſm eam statutus fuit terminus ad appellatōnem pro sequendā vt in. iij. glo. ſ certe hoc dictum mihi non placet. si eñ fieret ulta cōdemnatio ꝓpter ptumatiam cōmissam in appellatōe non habuisset h papa respe ctum ad citatōem tm̄ ꝑ pdēnasset a tpe cōtumacie cō misse in cā appellatōis ut in. c. reꝑhensibilis. t. c. sepe de appel. Item ratio posita in ſi. huius lre ptradicit oio cōsideratōi hosti. cōsiderat eñ q; a tpe emisse citatio nis inceperunt expectare. si eñ haberet respectus ad appellatōnem debuisset fieri pdemnatio a tpe quo ve nerunt ad appellatōem prosequēdam. qz ex tūc expe ctare ceperūt Jo. an. dicit se putare q; expēse citatio nis restituēde sunt saluo qō ipse nō. in. c. querelaz. de procu. sed expense victualiū solū veniūt a tpe ptuma cie t debent detrahi illę quas domi fecisset. iuxta nō. in. c. finē. s. eo. Expense vero añ cōtumaciā debēt re seruari ad finē cause nisi put dixi hosti. qñ sit citatio ō eo q; pri' erat cōtumax. ꝑ ipe Jo. an. i addi. Spe. i ti. de expensis. §. ſi. v. hoc ꝯ. iz qō. s. tenuit. p. l. ſanxi mus. C. de iudi. ubi probat q; veniūt a die ptumacie t dicit q; expense illi' dici in quo tenebat ppere nō cō putant Item in quātū dicit ꝯ venire expensas citatio nis dicit ꝯ verū nisi purget contumaciā. ut qz sponte postea cōparuit tūc apparet illam expensam citatōis frustra fuisse factā. Jo. an. sub dubio forte dicit non esse peccatū tenere illū pdēnari ad omnes expensas. put hic ōr qz cōtumacia nunc declarat priores expē sas inutiliter fuisse factas quas nō fecisset illo ppen te. Et q; dicit Jo. an. ut de illis habeat respectus i fi ne cause dicit procedere qñ speratur diffinitiua. ſ hic non sperabatur. ſ certe hoc vltimū dictū non pceđit nec dictū Jo. an. nā si nō ppheret citatus in termio ſ est denuo citandus. nōne ille expēse pri' facte a tpe ꝓme citatōis sunt inutiliter facte propter ptumaciaz suā t si eñ pparuisset t non fuisset opus citare scōo. vel facere illas expēsas necesse ergo frustra facte sunt eo nō ppente. ꝓpter cōtumaciā suā. sed eo tūc ppente in termino non fuerūt frustra facte cū ipius vigore p cedatur in causa. Et ideo attingendo veritatez credo posse dici probabiliter t vere. q; aut contumax cōpa ruit sponte ante condemnatōnem t offert se paratuz procedere in cā t fiat solū cōdēnatio a tpe cōtumacie Et ita loquitur. l. ſanximus quam allegat Jo. an. qz prius facte satis habēt nūc suū effectū Aut fuit opus facere scōam citatōem. uel nō procedit amplius in cā ꝓpter defectum ipius t tūc fiet condemnatio i omni bus expensis factis a tempore citationis qz frustra

illi fecit ex quo in causa non procedit̃ ꝑpter defectũ
contumacie ꝛ ita ꝓprie loquit̃ hec lr̃a ḃ eñ ponde
ratur ꝙ non erat spes de veniꝰ aduentu qꝺ sine cã
ponderat. nec huic itellectui cõtradicit. l. sanxim⁹ sed
potius cõcordat dicit eñ oĩa relarcãda damna que
ꝓpter contumaciam ꝑtis abñtis sustinuit pñs. sed
certe dãna sunt a tpe citatõis emisse si postea ñ ꝓpa
ruit nec ꝓcedit in cã vigore illius citatõis.

Vm olim Jo. an. non summat di
cens gtiosam eē ꝑ quate
nus ius ponit pōt sic summari. In cã ele
ctionis procedit̃ ꝓtra ꝓtumacẽ etiã ad diffinitiuaz. et
ꝓtumax de misericordia citari pōt ꝛ audiri. scdo sum
mo nōbiliꝰ sic. Snia in causa bñficiali nō trãsit i rẽ
iudicatã respectu superioris q̃ minus possit de iurib⁹
ꝑtium inquirẽ maxime qñ snia fuit lata ꝓtra absentẽ
licet cõtumaciter ꝛ indefensum. Diuidit̃ nam primo
ponit factũ plura cõtinens scdo. cõmissio cũ mãdato
ibi nolãtes. In hoc loco reassumpsi ad relaribendum
postq̃ dñs martinus papa quintus in papatu vsq̃
ad hec tpa sdicissimus mihi iꝫ indigno de nōbili ab
bacia moniac. dyoc. messanen. puidit ꝛ me pnuncia
uit in publico cõsistorio. x. januarij. M̃. ccc. vigesi
moquinto. deũ pissimis ꝑcibus oro ut hoc nō tam
ad excellentiã corpis q̃ aie salutis tendat Clenio
nũc ad nōbilia ꝛ nō multa colligã cum i multis gr̃az
ꝑtineat. ut in tex. ꝛ j. patebit. Nō primo ꝙ lr̃as ꝑ
latoꝝ cõtradictore nō apparente fides adhibetur vbi
nō tractat de aliox ꝑiudicio saltẽ irrepabili iꝫ lr̃e sint
testimoniales. de hac materia remitto plene ad nōta
in. c. post cessionẽ j. de proba. facit j. c. ꝓi. Nota
ibi facies pacifica possessione gaudere ꝛc. ꝙ ubi, pos
sio allegat̃ surrepticia seu ꝑ falsas lr̃as obtenta non
prius prouisus nanciscat̃ prouisionẽ q̃ de validitate
tituli fuerit discussum Idẽ ubi allegat̃ defectus ꝑtis
puidentis. ut probat̃ ex his que le. ꝛ nō. i. c. cũ olim
de causa pos. ꝛ ꝑprie. secus aũt ubi allegatur crimen
vel alius defectus Sic intellige ꝛ limita ea q̃ habent̃
in. c. accedens j. de accu. allegando eñ defectum po
testatis vel voluntatem puisoris detrahit̃ illi q̃itati
sup qua iura se fundãt in decernẽdo possessionẽ ante
oĩa prouiso. pro ḃ in fili est glo. nōbilis in de. vna. ō
sequest. pos. ꝛ fruct. ꝛ facit qꝺ nō. bar. in. l. i. ff. qꝺ vi
aut clam. ꝛ qꝺ dixi in. c. Jtẽ cum quis. de testi. spol.

Nota ibi tam ex testimonio cleri. q̃ populi ꝛc. ꝙ
licet populus seu laici non sint capaces iuris digẽdi
ꝛ alioꝝ spũaliam in. c. massana. ꝛ in. c. sacro sanct. de
elect. ꝛ de prescrip. causam q̃. possunt tñ sup his iura
bus testimoniũ ferre etiam in ꝑiudiciũ clericoꝝ Et
ex hoc ꝛ ex tex. infero ad plura. primo ꝙ licet layci ñ
ferant testimoniũm in causa criminali contra clericuz
ut in. c. de cetero j. de testi. quod tamen limitat ut ibi
dicam Jn spiritualibus tamen testimoniũ fuerunt ut

hic ꝛ idem in alijs similibus non spiritualibus ut j. ō
testi. taz lr̃is. ꝛ. c. qñ. ꝛ. d. c. de cetero. scdo infero lay
cos admitti ad testificandũ etiam sup his que agun
tur in capitulo Nota tercio ibi assertõe regis ꝛc.
ꝙ assertio magni viri facit ꝓsumptõnem in causa licz
cesset iuramentum non tñ creditur vt faciat semiplenã
probatõnem quia etiam assertõni cardinalinz credẽ
dum non est i ꝓiudicium alterius ut dicit gl. nō. in
. c. sicut. de sen. ex. nec q̃tumcũq̃ religioso credit̃ sine
iuramento. vt in. c. nup. j. de testi. ꝛ nō. hoc ad limita
tionem illius. c. vt licet religiosa ꝛ notabilis persona
non admittatur sine iuramento in testem vt credatur
tanq̃ testi facit tñ ꝓesumptõem alias papa non alle
garet banc assertõnem. ꝛ hoc nota pro istis magnis
viris q̃ ꝑpter decorem dignitatis nolunt deponere i
forma testimonij cum iuramento vt recipiat̃ assertio
saltem ad ꝓsumptõnem faciendam. sic etiã limita gl.
in. d. c. sicut Nota ibi se non elegisse ꝛc. ꝙ creditur
testibus deponentibus i facto ꝑprio in ꝑiudiciũ par
tium inter quas testificãtur cõcor. c. veniens. ij. de te
sti. ꝛ. c. cum dilecti. ꝛ qꝺ ibi nō. de elec. quod limita.
vt nō. in. c. ij. de arbi. ꝛ. c. cum a nobis j. de testi. ꝛ.
inter dilectos. de excess. pla. Nota ibi ꝛ si nō ver
bo ꝛc. ꝙ granatus itinerando ad papam videtur ipo
facto appellasse. Tu de hoc dic ut plene le. ꝛ nō. i. c.
dilecti. ꝛ in. c. ad audientiam. de appel. Nota vlti
mo casum in quo confirmatus nō adipiscitur ꝑtẽz
administrandi vt ꝑtz hic, ꝑpe finem. cõtra. c. trãsmis
sa. s. de elec. sed hoc contingit quia dubitatur de iuri
bus confirmatõis cum fuerit facta absente illo. ꝺ. de
cuius ꝓiudicio agebatur quem papa de misericordia
restituit ad facultatem iura sua, ꝓmouendi cõfirmatõe
non obstante ideo suspenditur virtus ꝓfirmatõnis si
cut suspenditur ꝑ appellatõnem vt nō. in. c. auaricie.
de elec. li. vi. Oppo. ꝛ videtur ꝙ papa nō debuit sta
tim litteris istoꝝ credere cũ huiusmodi eulogia, seu re
latõnes ex mala fide sepe ꝓcedant ut. l. diuus. ff. de
custo. ꝛ exhibi. re. ꝛ in canone dicitur nemini cito ma
num imponas ꝛc. Jo. gl. i. ꝙ ideo credit papa quia
solum tractabatur de ꝓiudicio istius fraudulenti Bat
simile in clerico celebrante in secreto. de de. pegri. tue
Jo. an. ꝛ impugnat rõnem glo. quia imo alijs ꝓiudi
catur si ius non habens promouetur quia animę sub
ditorum decipiuntur et eo electo preiudicium gene
ratur. Ego credo glo. habuisse bonam mentem. quia
si iste non fuerit electus non fuisset receptus in eccle
sia cum ꝓsecratio fuerit sibi impensa pretextu electio
nis asserte. ꝛ sic in effectu sibi soli preiudicium fiebat
vbi eñ electio non precessit seu non valuit, nullũ ro
bur tribuit confirmatio nisi fuisset facta ex certa scien
tia ꝑ eum qui citra electõem posset, puidẽ ut nō. gl. i
. c. quã sit. de elec. li. vi. ꝛ in. c. vno. de postu. prela. c.
li. Sof. aliter respõdet ad contrariã videlicet ꝙ papa

bic fuit deceptus ex multitudine sigillor q; non erat credendū tot sigilla falsari. ar. de cle. pegri. c. i. Et ex hoc tex. sumit ar. Jo. an. q; decretū electōis nō sit de substantia. et de hoc decreto quid debeat cōtinere t quare fit. vide nō. in. c. eps. lxi. di. t aliq̄d in. c. ino fuit. de elec. Ib enī non fuit ꝓsentatum decretū exquo infert qđ. s. dixi q; nō est de substātia electōis Jnno. Ib i principio dic q; Ib factū ꝑpe ñ ē trabēdū ad ꝓsequē tiā cū ñ debeat accedē ad ꝓsecutiō cū ñ habeat decre tū subscriptōe roboratū t lras testimoniales ut d. c. lxi. eps di. Ego dico q; lz Ib sit vtile ñ tñ est necessariū q; sine tali decreto lz electio vt. s. dixi t nō. i. c. eps palle. satis ē q; alias legitime, pbet electio. de elec. ca pites. li. vi. nō tñ est credendū istis lris ꝓlatoꝝ. et in hoc factū pape nō est trahenduz in exemplū ut dicit Jnno. Oppo. sed q; iste. d. nō erat vlterius audi endus q; cum aliter fuisset legitime ꝓfirmat' nec ista sniā fuit q; legitimā appellatōem suspensa hec ꝓfirma tio quę lz vim sniē transiuit in rem iudicatam. vt i. c. cū inter. de re iudi. t in causa electōis ꝓcedi ꝑt lite nō ꝓtest. ꝓtra cōtumacē. s. ut li. non ꝓt. c. qñ. §. porro. Ex istis glo. se. colligunt due lect. ad istū tex. ꝑma q; iste. d. de iure fuit auditus ꝓpter defectū ordinis nō fuit. papa enī mādauit ut iudices ꝓmo discuterēt de elect. illius. d. t postmodū in casu quo nullū ius haberet, procederent sup electōe istoꝝ duoꝝ monacho rum. q; isti iudices festinanter, processerunt ad ꝓfirmatio nem electōis nō discusso ꝓ' iure illius. d. hanc lect. ponūt hic due glosele, vna que ē in ỹ. alioquin alia que est in ỹ. ꝓfirmare. sed certe hec lec. mihi nō placet quia si esset vera non dixisset papa q; nolebat miseri corditer agere cū ipo absente vt ipius malicia conuin ceretur q; mero iure fuisset auditus Jtem non valuisz cōfirmatio electōis tangz facta ꝓra formam manda ti ut in. c. cū dilecta. de rescrip. t. c. venerabili. de off. dele. t tñ papa mandat eam cōsecrari illo. d. i termi no statuendo non ꝓpente nec ex cōtumacia sequenti potuit validari q; nullum fuisset. vt in regula nō fir matur tractu temꝑis. de re. iuris. li. vi. t. c. auditis. d elect. Ex hoc ergo clarissime patet q; iudices non fue runt transgressi formam mandati. nec obstat motiuū glo. quia dico hos iudices inquisiuisse de elec. illius d. cum capitulū cōstanter assereret numq̄ illum degis se. t de elec. canonica istius. g. eis cōstet. Secūda lec. est quia de misericordia iste. d. fuit auditus. de iu re autem obstant contraria. s. formata. hanc lect. po nunt plures glosele hic ut glo. in ỹ. tercio citatus. t in ỹ. misericorditer. t in ỹ. eius malicia. t in ỹ. vnius anni. i fi. Et hec lec. satis mihi placet. t faciūt omnia que. s. dixi in reprobatōnem prime lec. t eam sequū tur doc. cōmuniter Et satis apertissime probatur per istum tex. causa autem misericordie fuit quia ex causa legitima accessit ad papam. sed de rigore iuris B nō excusabat contumaciam suam. quia exquo habebat noticiam cōmissionis facte per papam t citatus per iudices fuerat non debebat recedere non dimisso pro curatore ideo itineris arreptio eum non excusauit ut in. c. suggestum t in. c. meminimus. ò appel. Nec ob stat si dicatur q; appellatio ipo facto suspendit iuris dictionem iudicis sicut quando appellatur ỹbo Ad hoc enim respondeo duplicīter primo q; iste itinera uit non propter grauamen iudicis. sed propter q̄daz grauamina extraiudicialia pretensa a dicto. g. nel. f. t quibusdam alijs vt patet i tex. ibi. a quibusdā alijs grauaminibus et iniuris Et sic etiam si expresse ap pellasset non debebat recedere a iudicibus procedē tibus super alia causa saltem non dimisso procurato re ut in. c. proposuit. t in. c. ad hec. de appel. Secūdo respondetur q; hec itineratio etiam si fuisset facta ad uersus processum istorum iudicum non poterat ha bere vim appellationis quia exquo habebat copiam iudicum debebat cora ipis appellare prout tradatur in. c. ut debitus. ò appella. t. c. dilecti. eo. ti. t aposto los petere in de. i. t. ij. de appel. t quos ibi notatur. Et puto q; inferior a papa non potuisset sibi hāc gra tiam facere cum ius sit acquisitum alteri per confir mationem Judici enim inferiori permittitur parcere contumaci ante sententiam t non post. ut in. c. consu luit. de offi. dele. nec valet inferior tollere substantia lia iudicij non solum ius quesitum. pro hoc gl. nota. in. c. fi. de here. li. vi. t quod nota. in. c. constitutus. de reli. domi. t. xxv. q. ij. in summa Ꝑpe tamen iudex ex officio suo posset inquirere ut statim subijciam. Ter cia lectura potest colligi ex dictis Jnno q; papa non constitit de contumacia istius. d. licet iudices sic retu lissent Si autem de contumacia constitisset sicut non potuisset ipe contumax appellare vna voce sic nec iti nerando t hoc iustificaret sententiam latam eo absen te. sed hec lec. non placet. quia si esset vera papa solū mandasset inquiri de contumacia sua t ea apparente mandasset istum. g. consecrari t illum d. vlterius nō audiri nec audisset istum. d. de gratia vl' misericordia sed de vero iure Jtem si papa dubitasset de relatio ne iudicum non remisisset causam ad eosdem cum cl sent suspecti. ar. in. c. fi. de testi. li. vi. t. ij. q. vi. statu endum. et. l. pretor. ff. de iurisdict. om. iudi. Quarta lect. sentit Jnnocen. q; in causa beneficiali non trāsit sententia in rem iudicatā sicut nec in matrimonio car nali de re iudi. c. latores. tenor. t consanguinei. sed pro fecto hec lec. non est vera quia respectu partis t sic re spectu preiudicij priuati bene transit in rem iudicatā vt probatur in. c. cum dilecti. de elect. prope finem. probatur aptissime hic quia de misericordia iste fuit auditus vt dicitur in litera nō ergo de iure cōi. Idez vult glo. in. c. i. t. c. ꝓposuit. de ꝓcu. ꝑben. t Jo. an. i. c. i. de lit. ꝑt. li. vi. in principio vbi sentit q; i omnib'

spiritualibus snia trālit in rem iudicatā nisi matrimonio carnali Idem etiam sentit Inno.in.c. cum bertoldus.de re iudi.t etiā hic in alia glo. vbi dicit q̄ si confirmatio electionis fuit facta solenniter t non fuit appellatū non auditur postea aliquis amplius q̄ habuit vim sentētie t transiit in rem iudicatam Idem sentit etiā Inno.in.c.ad aures de rescrip.vbi dicit q̄ post snīam solum auditur p̄ viam denūciationis.s.q̄ aduersarius tz beneficium cum peccato.nec Inno.hō pōse tenet p̄mum dictū.sed tantum colligit ar.quod ar.non est verum ut patet satis ex p̄dictis/nec ex isto tex.colligit sed potius ꝓtrarium ut.s.dixi Et si diceres que est differentia in hoc iter matrimoniū spirituale t carnale.Respondeo q̄ in carnalē semp imminet peccatū si snia iniuste fuit lata siue pro matrimonio siue contra matrimoniū.Intellige quando vicium non est remissibile p partes Iuxta ea que dicam i.c. iuranit.de probat sed i matrimonio spirituali nō imminet peccatū respectu partis ꝓ quaz fuit lata sententia/q̄ non est peccatū q̄ non possideat illud beneficiū cū potuisset expresse illi renunciare t nō appellando acquieuit illi snie/t p̄dit ius qō habebat i eo. ut nō.in.d.c.ꝓposuit.t.c.i.de ꝓcess.p̄ben.t institu.ō offi.iudi.in fi.et p̄ hoc dico dictū Jo.an.in dicto.c. i.de līt.ꝓtest.li.vi.indistincte non procedere.quia in causis spiritualibus transit snia in rem iudicatā nam vbi immineret peccatū non remissibile p. partes/nō trālsiret in rem iudicatum ut nō Inno.t glo.in.c.iter monasteriū.j.de re iudi.t hosti.in.c.latoz.eo.ti. facit glo.in.c.series de testi.p̄ respectu illius pro q̄ iniuste fuit lata snia i matrimonio spirituali non trālsit i rem iudicatam.quia beneficium non potest teneri sine canonica institutōeut in.c.i.de re.iuris. Jdeo iudex ex officio suo posset inquirere contra vincentem non obstante snia ar.c.cōstitutus.de app.et.c.oblate.e.ti. et per Inno.in d.c.ad aures Jdeo dico q̄ papa de iure processit inquantū voluit,ppter p̄sumptōem iniusticie q̄ iterū inquireretur de iuribus istoruz sed fecit graciam inquantū audiuit istum contumacē post confirmatōnem solēniter factam Ex his habes clare intellectum huius.c. obmissis. alijs inuolutōnibus quas faciunt hic doc.Glo.in ver. in ybernia.colligit ar.ex tex.Citatōnes extra prouinciam non esse faciē das quasi dicat si repitur in prouincia citandus est p sonaliter.si autem,ē extra prouinciam tunc ad domū fienda est citatio Tu dic meli? de hac materia ut dixi .s.in.c.causam.t aliquid tangam in.ca.fi.de eo. qui mit.in pos. Oppo.cum glo.pen.cū eni hic agere tur ō matrimonio spirituali nō debebat expectari absens per annum sed per sex menses.s.ut līt.non p̄.c.qm̄.§.i Glo.respondet q̄ ille iste appellauerat Hec solutio non placet quia non appellauerat iste sup hoc negocio electionis maxime contra istum .g. p̄ contra

.f.t quosdam alios ut dicitur in litera.Aliam so. scribit glo.j.q̄ hic iste erat consecratus p̄ in dicto.c. quoniam.§.q̄ si forsan.vbi fit mētio ō isto termio sex mēsium loquitur quando agitur de matrimonio cōtrahendo.t hanc solutōnem darius sentit hic Inno. dicens q̄ in contrario agebatur de electōne non confirmata t ēpo non p̄secrato.hic aūt expectatur de tanto tpe propter reuerentiam consecrationis. Absurdum enim videbatur q̄ esset consecratus t remaneret sine ēpatu.Sed tunc ego oppo.de.c.ex tue.ō de. nō resi. vbi patet q̄ si nesciatur ubi est prelatus citetur edictis t expectatur tantum per sex menses Do.dico illō.p cedere quando agitur contra absentem ratōne non residentie.secus si agatur ratōne criminis ut nō.in.c.veritatis.j.eo.sed certe p̄tra hoc facit quia ex quo agitur de matrimonio spūali t absens maliciose vel culpose non ꝓpet.procedi pōt ad sentētiam nec est necesse q̄ tanto tpe expectetur sicut patet in matrimonio carnali in.c.quoniam.§.porro.ut lit.nō cōtest.t hodie darissimum est in de.dispendiosam.de iudi. Iste enim prius fuerat citatus t non ꝓpuit.t ideo dico ut etiaz cōcludit glo.hic in fine q̄ hoc fuit de gratia non solū vt iterum citetur sed etiam ut tanto tempore expectaretur Et per hoc soluo sequens contrarium qō firmatur per glo.in.c.dudum.de elec.t de re iudi.cū olim vbi non expectatur tanto tpe.glo.hic nīdet q̄ b causa tractabatur cum isto qui erat ꝓsecratus sed in p̄ris agebatur inter eligentes que so.non est vera. q̄ si recte ponderentur illa iura causa erat inter electos. vñ directe p̄nūciat ibi p̄tra prouisum t electū. dicer go ut dixi q̄ ex gratia tanto tpe expectatur. b habuit tamen aliquid causa in fricie Unde dico q̄ aut reo cō tumaciter abest t tunc exquo agitur de matrimonio spūali etiam ꝓtracto/potest statum procedi in causa t ad diffinitiuam snīam alio termino nō indulto. ut p batur in.c.q̄m.§.porro.ut lite nō ꝓtest.t in hoc fuit iste auditus de mera gratia cum fuerat prius citatus vt dicitur in litera.Aut contumaciter non abest utpota obtenta consecratione vel confirmatōe se absentat mouetur lis contra eum super validitate prouisionis t tunc modus procedendi est quia si scitur ubi est debet citari personaliter indulto sibi termino ad abitrium iudicis .ut in dicto capitulo quoniam.§. si vero aliter vbi est textus iuncta glo.si autem nesciatur tunc iura sunt varia.Quedam indulgent minimum tempus.quedam maius. sed communiter dicitur q̄ debet expectari per sex menses sicut quando procedituir contra absentem ratione non residentie.ut le.t nota. in d.§.si vero.iuncto.c.ex tue.de de.non resi.Et q̄ iura varie hoc casu loquūtur vt plene ponit gl.i d.§. si vero.p̄t dici ō arbitrariū.Vñ papa aduertēs hūc fuisse ꝓsecratus t peperisse p̄istine ꝓtumacie voluit arbitrari tempus vnius anni si non inueniretur q̄ iā

ínceptū esse abñs nō ꝓtumaciter ꝛ in hoc termio fuit aliquid iustīe ꝛ aptissime patet ꝑ p̄dicta ꝛ satis credo iudicē inferiorē posse arbitrari annū sup expectatione cōfirmati maxie cōsecrati cessante ipius contumacia ꝑ dictū. §. si vero intellectum ut. s. dixi. Et ad hunc intellectū p̄stat optimū ar. iste tex. intelligendo q̄ in hoc fuit iustīcia ꝛ sic limita ꝛ restringe que. s. dixi. nō ob. §. qō si forsan. qz loquit q̄n agit cōtra absentē electione nō cōfirmata. qz ille nō hz terminū iuris. iō expectatur minori tpe Et si bene pōderet ꝛ cōsideret ille tex. facit potius pro hac pte qz si ibi ius arbitrat sex menses vbi agit de matrimonio cōtrahēdo sentit ut maius tempus debeat indulgeri vbi agit ō cōtracto maxime cōsecratione facta. nō ob. c. ex tue. de de. nō resi. vbi tñ expectat absens per sex mēses. qz ut. s. dixi illud. c. loquit q̄n ius agendi cansat rōe nō residentie nec disputat ibi de vinculo matrimonij sed hic disputat de substātia matrimonij ꝛ possz magnū p̄iudiciū irremediabile fieri absenti. si procederet ad sentētiā fm iura ꝓtis p̄sentis. qō non sic esset i casu. c. ex tue. qz si post lapsum sex mensiū abñs cōparet ꝛ doceret de legitima cā absentie restitueretur ut in. c. p̄tium. vij. q. i. Et p hoc habes itellectū ad multa iura quorū respectu me ampliani in hoc articulo ꝛ tene menti. Opp. ꝛ videt q̄ aliter tempus ad finiendam appellationem non dz prefigi appellanti. ut in c. ex insinuatione de appel. cuius cōtrariū hic factum fuit. Respondet hec glo. panul. q̄ a iudice a quo prefigi nō potest ne legan statuat supiori ut in cōtrario sed a iudice ad quem sic. Et ita loquit hic Hosti. dicit q̄ hic nō fuit statutus terminus ad appellationē finiendā. sufficit enī hic si iste se presentata aliquid rōnabile proponat. Dico clarius q̄ hic terminus nō fuit statutus. nec ad finiendā nec ad prosequendam appellationē. ꝛ ut se defendat in causa electionis ut aptissime colligit ex tex. ibi legitime citatus ad cām ꝛ facultatem defensionis sibi indulta. ꝛc. si enī nūc prosequitur appellationem nō citaretur. maxime ad se defendendum ꝛ prefigeret sibi terminus ad prosequendum vel se p̄tandum. ut de appel. c. cum sit. ꝛ. c. psonas. Itē ut. s. dixi iste nō appellauit i facto electionis maxime cōtra istū. g. ꝛ nunc agit cum isto. g. qui fuerat confirmatus ponderat ergo ꝛ appellatio seu itineris arreptio ad iustificandū gratiā sibi factā. q̄ nō malicio se licet culpose fuerit absens. Ultimo nunc extra glo oppo. ex quo enim iste erat prouisus nec nunc petebat aliquid iuris nō debebat admitti aliqua exceptō ad impediendā possessionē. ut in. c. accedens. de accusationis in. c. post electionē. de cōcess. preben. ꝛ in. c. cōstitutus de appel. Inno. hic multum circa hanc materiam instat. ꝛ aliqua eius dicta recipiunt hodie determinationem per. c. fi. de dec. li. vi. ponit etiā Inn. hanc materiam in. c. cum olim de causa pos. ꝛ prop. vbi expediui hanc materiā ideo dic ut ibi dixi ꝛ vide quod nō. Inno. in. c. q̄ sicut de elec. Ad vnum tamen aduerte q̄ ibi non expediui sed remisi. Hic enim hic Inno. q̄ si electio solēniter fuit confirmata. puta partibus constitutis in iudicio. et lit. conte. ꝛ sentētia lata taliter. s. confirmo electionem tunc de cetero non admittitur aliquid contra electum. nec contra confirmatum nisi ab ipa sententia fuerit appellatum. qz sententia transiuit in rem iudicatam. L. cōminatōes epistolas. l. iij. ꝛ s. de elec. cum dilecti ad finē non negat tamen q̄ talis cōfirmatus etiam propter crimen q̄ō ante electionē cōmisisset. vel etiam propter defectum forme. accusari possit non ad electionē seu confirmationem cassandam. sed ad hoc ut deponatur seu suspendatur vel alia pena imponatur. sed plānō alīs videtur contrarium ꝛ melius fm eum. s. q̄ de p̄missis non possit accusari post confirmationem solēniter factam obtentā. quia transiuit in rem iudicatam. ut sic aliquis sit litium finis. L. de fi. instru. l. fi. ad fi. ꝛ ita videtur dicendum fm eū si lis p̄testata non fuerit nec ptes occurrerint in processu. qz nullus apparuit contradictor. sed tamē cōfirmator. possit solēniter inqrēdo. s. de forma electionis in loco. vbi facta est electio ꝛ de scientia ꝛ moribus ꝛ vita electi. in loco i q̄ é conuersatus. s. de elec. c. iij. ꝛ. c. scriptū. nā i hoc cāu credit Inno. sniam cōfirmationis in rem iudicatā transire. Aduerte ad duo que sentit Inno. in predictis ꝛ cōiter doct. sequētes eum. primo q̄ si cōfirmatio solēniter facta est. nō admittit deinceps aliquis ad accusandum electum vel cōfirmatū de crimine vel ō secu p̄cedente electionē vel cōfirmationē. quia sentētia transiuit in rem iudicatam. Ego fateor hoc verum q̄n nouiter comparens vellet instare super crimine vl de defectu de quo alias fuit obiectum ꝛ sententiatum. nam hec actio cū sit popularis vno agente cōsumit nec sepe de eodē agendū é. pro hoc vide glo. notabilē in. c. cum dilecti de elec. in. v. iudicatum. sed si nullus cōparuit ad cōtradicendū vel fuit discussum de alio crimine vel defectu. dico q̄ quātūcūq; solēniter ,possit confirmator debeat audiri nouiter cōparens. si non pōt sibi imputari quare in principio ante cōfirmationem non cōparuit. puta q̄ erat extra dioc. vl infirmitate grauatus ita q̄ ignorauerit. vel opponit ea q̄ nouiter scīuit de quo ē tex. notabilis in. c. fi. q̄ ma. accusat. nā ꝛ ille qui elegit post ea q̄ erāt occulta tpe electionis obijcere electo. ut in. c. nulli. de elec. li. vi. ꝛ audiet iste saltim p viam accusationis vel denunciatōis fac. c. fi. de pur. cano. sentit Fre. ō senis ꝓlio. xxiij. ꝛ xcvij. vbi vide sentit secō Inn. q̄ vbi electio nō fuit ita solēniter cōfirmata sicut p̄missum ē q̄ tūc admittit contradictor seu accusator. licet non cōparuit tēpore confirmationis. Idem ꝛ clarius fm Jo. an. in. c. fi. ō elec. li. vi. vbi allegando hec dicta Inno. dicit q̄ si

precedentibus edictis de quibus ibi null⁹ cõparuit
ꝛ superior sine alia cãe cognitione electionẽ cõfirma-
uit talis cõfirmatio habet vim interlocutorie ꝛ nõ dif
finitiue Ego puto hoc dictũ Jnno. potuisse,pceder
tpe huius.c.qm̃ edicta nõ proponebant ante cõfir-
mationẽ hodie vero quicquid sentiat ibi Jo.an.dice
rem qꝫ si edicta fuerunt legitime proposita in termio
cõpetenti ad opponendum:qꝫ eis elapsis non audiꝫ
aliquis cui possit imputari:quare tũc non comparuit
quia est ꝓsumptio malicie contra eum ut optime pro
batur in.c.fi.qui ma.accu.pos.preall'. Distingue ta-
men qꝫ aut elapsis edictis superior pronunciauit ne-
minem deinceps audiendũ ꝛ tunc nõ debet aliqs au
diri cũ possit imputare.quare tũc nõ cõparuit etiam
si res adhuc sit integra.ut qz non fuit,pcessum ad cõ
firmationẽ.ad hoc ẽ tex.nota.in simili in.l.cũ titia.ff
de'acca.ꝛ per Jnno.in dicto.c.fi. Aut index nihil
pronunciauit super hoc ꝛ si res est integra:audiet cõ
parens.glo.notabilis in dicto.c.fi.ꝛ ibi etiã ꝓ Jnn.
aut res non est integra.ut quia index,pcessit ad con-
firmationẽ ꝛ si processerit nemo tamen audiet cui im
putari poterit quare tempore edicti non comparuit.
cum sit presumptio malicie contra talẽ.ut ẽ tex.nota
bilis in dicto.c.fi.superior tamẽ ex officio procedere
poterit ad inquirendum contra istum ne malus sit:
ad hoc dictum.c.cum dilecti.de elec.ꝛ.c.cõstitutus.
de appel.ꝛ per hoc prouidebitur fanori publico.

Enitatis Legitur quo ad rõnem de cidendi pluribus modis ꝑ cõmuniter summatur sic.Si agit̃ de crimie in modũ denũciationis contra reũ cõtumacẽ possunt recipi testes ꝛ ferri diffinitiua sñia.h.d.Ego speciali us summo sic si procedit per viã inquisitionis contra absentem contumaciter etiã lite nõ conte.testes recipi possunt ꝛ sñia diffinitiua ferri etiã per viam depositi onis si hoc meretur delictũ. Diuidit.nam primo ponit denunciationẽ criminũ epi curieñ.ꝛ tres delega tiones sup ea successiue factas ꝛ delegatorum proces sus.secũdo eum deponit ꝛ per ipm alienata reuocat. secũdo ibi nos igit̃. Nota primo qꝫ prelatus male viuendo videt̃ ecclam polluere ꝛ dic qꝫ polluit q̃tus in eo est ꝛ q̃ ad opi hominũ.qz ignominiosum ẽ eccle siã ꝑ talẽ regi.sed reipa:nõ pollui qz eaq̃ sancta sunt coinquinari nõ possunt ut in.c.nostra.de cohabi.de. et mulic. vide glosam in ca. vno de consecra.eccle. vel alta li.vi. Nõ secõ etiã epm posse suspendi ab officio ꝛ beneficio propter contumaciam. Jo.an.di-
cit qꝫ mitius hodie procedit ab initio cum epis:quia statim non suspenduntur propter contumaciam ut i c.ij.e.ti.li.vi.ꝛ sic sentit qꝫ hodie non seruaret qõ hic dicitur respectu episcopi.sz tu dic melius qꝫ licite ho die fieret hec suspensio concurrentibus his de quib⁹ in tex.nam hic iste epus erat infamatus ꝺ criminib⁹ grauissimis ꝛ contumacia non modica:addebat pre sumptionem contra eum.ar.c.nullus.de presumpt. quare merito a principio potuit suspendi. ar.c. inter de pur.cano.ad hoc quod nõ.Jo.an.in.c.i.ꝺ accu. li.vi. Et hoc casu non resistit illud.c.ij.de offi. dele. li.vi. dictum tamen Jo.an. procederet in pura cõtu-
macia:ꝛ vbi nõ est multũ culposa ut ibi. Nota qꝫ suspensus põt exigente noua culpa iterꝫ suspẽdi.ꝛ hec secũda suspẽsio dicit potius cõfirmatio prime ut in tex. dic tamen qꝫ potest operari effectum suũ post relaxa tionem prime.de quo dic ut in simili nota in.c. ita q̃ rundã.de iude.ꝛ in.c.officij de sen.exco.Et ex ꝺ ꝛ ex tex.etiam nota qꝫ in eadẽ causa potest pluries contu-
macia vnius plecti.ad hoc.l.fi.C.de modo mulc.et dic ut ibi nõ. Nota ibi partibus citatis qꝫ in cau-
sa inquisitionis põt iudex ex officio suo citare reum ꝛ promotorem inquisitionis.supplet eni in hoc ex offi-
cio suo.ad hoc opti.c.ij.de collu. Jn cã vero priua-
ta non põt iudex citare nisi ad instantiã partis.ut nõ in.c.i.de iudi.ꝛ per Jnno.in.c.ad nostram.ij.de in-
iur. Et per bar.in.l.peremptorium. ff.de iudi. Nota ibi nec per responsalẽ idoneum.ꝛc. tex. valde notabilem;qꝫ vbi agit̃ ad depositionẽ potest interue-
nire procurator:ꝛ hoc latius.j. dicam cum glo.ante penul. Nota qꝫ suspensus etiã bis potest ex noua inobedientia etiã in eadem cã cõmissa excõmunicari: ꝛ operatur hec excõmunicatio respectu cõmunionis hominum ꝛ participationis sacramentorum quia su spensio cõcernit executionem officij ꝛ bñficij. Nõ vlterius tex.notabilem probantem.qꝫ licet iudex ꝓ-
cedit ad vlteriora iquantuz status cause patit nihilo minus potest propter inobedientiam contumacez qꝫ communicare inquantum eum contemplit ꝛ sic pro cessit ad vlteriora:nõ excludit facultatem mulctandi propter contumaciam.vide tex.concor.in.c.accedẽs primo ut lit.nõ conte. An aũt possit cõtumacẽ puni re in expensis.vide qõ dixi in.c.finem.s.eo.ꝛ ꝓ Jo. an.in.c.i.de elec.li.vi. Nota ibi cõsiderato ptexa qꝫ post sententia in se datas ꝛc.tex.valde nõbi.qꝫ iu dex inferendo sententiã in cã criminali potest habere respectum ꝛ aggrauare sniam ex delicto supueniente post inchoatã instantiã:licet de illo nõ fuerit pꝛ⁹ ali-
quatenus actũ.facit.c.olim de prescrip.ꝛ c. cum im positionibus de iniur.li.vi.ꝛ hic in glo.magna. Et hoc arbitror ptingere duabus rõnibus.pria rõne cõ nexitatis ꝛ dependentie.nam hoc crimẽ causat rõne criminis in iudicium iam deducti:seu ratione mulcte in hoc indicio indicte:ar.c.i.de excep.ꝛ in.c.ij.de cõ fes.ꝛ.l.ñ.§.si publico.ff.de adul.secunda rõne publi ce vtilitatis maxime in istis beneficialibus ꝛ spiritua bus in quibus multũ exuberat officium indicis ꝺ ap pel.oblate.ꝛ.c.constituit.de collu.c.ij.ꝛ in notoriis non requiritur accusator vel testis sed index ex officõ

potest punire de accu.euidentia.ij.q.i.manifesta. ꝛc de manifesta. Nota ibi cū multi prelati. ꝛc. q̄ lr̄e prelatorum siue scribāt pro siue contra aliquē. multū operant licet eni nō faciāt plenā fidē.vi.q.ij.si tantū ꝛ.c.placuit.ꝛ ꝑ3 ex nota.in.c.post cessionē. de.pba. faciunt tamē psumptiones ad idē.c.ō.prox. ꝛ quod ibi dixi. Nota ibi in noie dñi ꝛc.p noie dñi innocando in principio sententie ꝛ dst q̄ omnia que facimus xp̄i nomine facere debemus scriptuꝫ ē eni actuū.xvij transsumptiue.in.c.nō licet.xxvi.q.v.omnia quecū q̄ facitis in verbo aut in ope oia in noie domini nostri ihesu xp̄i facite.gratias agentes deo facit.c.i noie dñi.xxiij.dis.ꝛ j. de testi.in noie.vbi inuenies plures cōcordātias per Jo.an. Nota ibi pītes tñ spiritu q̄ō absens cōtumaciter habet pro pīte in suū p̄e iudiciū cōcor.c.ij.de arbi.li.vi.ꝛ q̄ quis pōt dicā pro sens.vbi ē intellectu ꝛ spiritu. Nota ulterius ꝛ tenementi formā ꝛ practicā depositionis verbalis. Et dic q̄ illa verba sine spe restitutionis ꝛc. sunt posita ad terrorē simile in.c.q̄n de sumo.de iure eni nō sunt necessaria q̄ ois depositio ē perpetua.ut in.c.i.l.di. ꝛ de indi.c.ac si clerici.vnde hic dicebat Gof. q̄ ista verba superfluebāt.sed dic ut dixi q̄ ponāt ad terrorē ut nullā spez ponat in restitutione. Nota diligenter iudicem non artari ad pronunciandū sup crimine nam hic tātū deponit eum fm Jnn.quādoq̄ tamen index pronunciat sup crimine nō cōdēnando expresse reū nec absoluendo ut q̄ pronunciat reum fecisse vel nō fecisse crimē. Et dic q̄ mos pronūciandi ē in iudicis optione.si eni pronunciauit simpliciter reum commisse illud delictū de quo agit statim venit imponē da pena legis.ut probat in.l.i.ff.ad turpil.ꝛ.ij.q.iij §.notandum.ꝛ in.c.postulasti.de fo.cōpe.fm vnam lec.ꝛ ibi dixi,si vero simpliciter imponit penā satis videtur pronunciare sup delicto ut hic. Nota ibi tā a pontificali q̄ṽ omni officio ꝛc.q̄ depositus a pontificali officio seu ordine nō videt depositus a sacerdotali q̄ sacerdotalis ordo pōt eē sine pontificali secus dic econtra.nā pontificalis nō pōt eē sine sacerdotali de quo dic ut legit ꝛ nō.in.c.ex litteris de excel.plā.

Nota ꝛ tene menti q̄ alienatio facta post inhibitionem pape vel suspensionē ꝛ excōicationē iudicis.ē irrita ipo facto.Ratio inhibitionis ē quia pro eodez oz haberi q̄ aliqd fiat contra.l.mortuā.vel contra.l. viuā.vnde sicut primo cāu nō teneret alienatio Jta nec scdo ut nō.dicit Jnno.in.c.fi.de accu.in fi.vbi vide ꝛ plenius p eundē.in.c.raynaldus de testa.vbi generaliter psequit de alienatione facta cōtra prohibitionē.l.hominis iudic.testatoris pacti.ꝛc. Nō vo suspensionis vel excōmunicationis ē quia illa priuat administratione pro hoc.c.pastoralis in fi.de appell. ꝛ qō ibi dicā. An autem sit indistincte hoc dictuꝫ verum sine sit excōicatio hominis siue canonis.siue sit occulta siue manifesta ꝛ subiicia post glo.vbi plene attingam materiā. Attingam primo gl.more solipe hunc ep̄m.ꝛc.an retulerunt hunc ep̄m accusando vel aliter ꝛ respondet glo.prima q̄ ista crimina detulerunt per modū denunciationis ut dicat potere in ite gra. Jnno.sentit q̄ isti canonici prius accusauerunt sed q̄ ep̄us canonicis eum accusantibus volebat respondere ordine iudiciario seruato. Jdeo dñs papa ne de sua cōtumacia ep̄s commodū reportaret ꝛman dat contra ip̄m procedi in modum inquisitiōis ꝛ ita transit Jo.an.ꝛ cōmuniter doc. Et facit hoc ad intellectum.c.ut ꝛ videbitis cū glo.magna ꝛ qualiter fuit hic processum lit.non cōte. Sed aduerte si enim Jnno.intellexit papam processisse ex officio inquisitionis canonicis,prius excusis ꝛ nō bene diceret. quia tex.aptissime innuit oppositū.ut patet ibi ptib⁹ citatis ꝛc.ꝛ ibi testes ex parte nostra.si vis ergo papā tenere assumpsisse viā inquisitionis ꝛ intellige q̄ canonici,prosequebant hanc inquisitionē.ꝛ valet hoc ad multum ut statim subiiciam sup glo.magna. Sed cōtra hunc intellectum oppo.de tex.ibi videntes ordinē iudiciarium fuisse seruatū.que verba innuūt hic fuisse,processum ordinarie. Jn alio tamen facit cōtra q̄ nec libellus accusatorius hic fuit productus nec lis erat contest.ꝛ tamē fuit processum ad diffinitiuā Host.ꝛ Jo. an.post eū dicit q̄ multiplex ē ordo iudiciarius quā doq̄ eni,procedit ordinarie puta sup occultis ad accusationē alterius.ꝛ tunc dat libellus ꝛ fit lit.cōt. de iure calū.c.penul.ꝛ alia similia obseruant. Et iste ē ordo iudiciarius.in ordinarijs q̄ñq̄,procedit sup famosis ꝛ quibus nō cōstat ꝛ tunc ordo ē vt vocet inquirend⁹ ꝛ seruat q̄ō dicatur de accu.qualiter.ij. Et hic nō offert libellus nec lis cōtestat.sed contumax cōdānat ut ibi ꝛ ō.ut lit.nō cōt.q̄n.§.sunt ꝛ alij ꝛ de isto ordine iudiciario loquit hic.q̄ñq̄ procedit extra'ordinez ex mero ꝛ puro officio ut in notorijs ꝛ tūc neuter ex his ordinibus seruat.de offi.ordi.c.i.sed ē hic ordo iudiciarius iuris ordinē non seruare de iure ur.ad nostrā ij.modo dic tu melius.quo ad scdm mēbrū q̄ō tangit.c.nostrum ꝛ q̄ aut ē principalis,promotor inquisitionis.puta q̄ ipam inquisitionē impetrauit vel fuit deputatus a socijs cū omnes iputauerunt inquisitionē aut ipemet iudex ad sui releuamen deputauit ministrum ꝛ promotorem inquisitionis.aut procedit ipse solus sine aliquo ministro.primo cāu si inquisitus cōparet debet cū eo lis cōtestari ꝛ per cōsequēs libellus offerri.ut probat in.c.penul.de pur.can.ꝛ in.c. cuꝫ i.ꝛ.a.de re iudi.si vero nō ꝓparet pōt,procedi ad diffinitiuam receptis testib⁹ ꝛ,pbationib⁹ a,pmouētib⁹ inquisitionē.sine omni alia lit.cōt. Et iste ē,ppri⁹ casus c.nostri fm veriorem lec.hoc idē probatur scdm lec. Jnn.in.c.cū olim.de testi.ꝛ facit qō nōt.idē Host.

in.c.cū clamor e.ti. vbi inuenies bona dicta ad hoc
t iste potest dici ordo iudiciarius inquisitionis quia
verba intelligunt sm subiectaz materā ut dicto.c. ad
nostrā. Si vero ꝓcedit index cū ministro inquisitōis
p eum deputato tunc idē sicut qñ procedit solus. qz
idem facit q̄ per aliū facit de rest. spo.c. cū venissent
t nō. Hosti. in.d.c.cū clamor t hoc cāu ꝓcedunt dic
ta Hosti. hic. ut nō exigatur li. cōte. etiā cū presenti
u t nō in.d.c.clamor. t sic intellige.§. sunt t alij. ō. al
leg. t hec nō. Oppo. t intro intellectum. c. t mate
riam vtilem t cotidianam: cū hoc nō ꝓcessit lit. cōte.
nō debuit procedi ad testiū receptionē t diffinitiuam
sententiam: etiā contra contūmacem: sed ad excōica
tionē vel aliam penā ut in.c. rursus t in. c. quicunqz
xi.q.iij. t in.c.qm̄.§.in alijs t se. ut lit. nō cōte. i qui
bus iuribus patet: qz tam in ciuilibus q̄ in crimina
libus non debet procedi ad testiuz receptionē siue diff
finitiuam sententiam lit. non conte. Sol. glo. magna
circa hoc laborat quā diuide i tres ptes capiēdo mē
tem eius: ponit enim prio modū ꝓcedendi cōtra ab
sentem in cā criminali ex iur̄ ciuilis dispositione. sco
ex dispositione iuris canonici ibi huguitio rē. tertio i
fert ad intellectum. c. nostri. respondendo ad contra
ria ponendo quatuor intellectus: quoz primus col
ligitur ex principio glo. reliqui ex fine. ibi potest dici
Ex hac distinctione reddit gl. satis dara p reassumen
do latius materiā distinguo sic: qz aut querit de mō
ꝓcedendi cōtra absentē i ciuili: t nō ē materia nostra.
sed vide glo. plenā in.c. put de do. t cōtu. t qō dixi i
c. tue. ut li. nō cōt. t per legistas in. l. ꝓfectaneum. t i
auc. qui semel. C. quō t qñ iudex. t in. l. si finita. §.
iulianus. ff. de dam. infec. Aut in criminali t est nra
materia de iure ciuili dic q aut lis ē pte. aut non prio
cāu in criminibus maioribus vbi venit imponēda pe
na maioz relegationis non ꝓcedit in absentē. ut. l. ab
sentē. ff. de penis t ita voluit glo. hic t. iij. q. ix. i sum
ma vbi reperies bonā glo. huic cōsimilē. Et huius di
spositionis duplex ē ratio: prima qz propter abnitiaz
posset innocēs dānari: t sanctius ē in grauioribꝰ scē
lus impunitū reliqui q̄ innocētē dānari ut dicit tex.
in. l. absentē in principio palle. scda rō quia sntia non
posset exequi in absentē t sic frustra pronunciaret ut
l. penul. §. ad crimen. ff. de pub. iudi. t qō le. t nō. in
c. veniēs .j. de accu. t per hāc rōem non pōt quis se
defendere etiam p procuratorē ut in iuribus pal. ab
sente tamē accusatore post cōclusionē potest ferri sntia
ut in. l. q̄uis. C. de adul. quod intellige quando sntia
venit ferendo p eo t contra accusatū. tunc etiā necessa
rio nō requirit presentia sua. t iudex supplet: cū agit
de fauore publico: qz publice vtilitatis ē ut crimina
puniant in. c. ut fame de sen. excō. vtile tñ ē ut accusa
tor citet si reperiri pōt ar. l. ea que. t quod ibi nō. C.
quō t qñ iudex. l. furioso. ff. de re iudi. si autem sntia
esset ferenda, p accusato tūc accusator debet esse pūs
propter penā talionis. ut nō. in. d. l. q̄uis. t. l. absen
tem. C. de accu. An autē debeat procedi ad ānō
tationē. i. descriptionē bonoz abnitis, eo cāu quo pro
cedi non potest etiā lite. cōte. dic ut statim dicam in se
quenti mēbro. si autem lis non est conte. tūc sm hāc
glo. procedi non potest ad diffinitiuam. siue sint cri
mina grauiora in quibus venit imponendi pena ma
ior relegationis. siue minora. t idem voluit glo. i sum
ma. iij. q. ix. t glo. iuris ciuilis in. l. quotiens. de di
gni. li. xij. t illam sequit Ja. de are. ꝙ glo. tenuit con
trarium in. l. absentem. ff. de penis: distinguens inter
maiora quibus venit pena imposita maior relegatōe
aut alia quibus venit imponēda minor ut in primis
non possit procedi lite nō conte. sed i scōis sic. t hāc
distinctionē secuti sunt multi doc. legum in. l. absen
tem C. de accu. t bar. dicit eam veriorē in dicta. l. absen
tem. mouet quia in grauioribus ē prouisum de reme
dio annotationis bonoz. l. i. t. ij. C. de requi. reis. t
si nō cōpareat infra annuz, perdit omnia illa bona ut
ibi. In ciuilibus vero est prouisum de remedio missi
onis ex primo t scōo decreto. sed in istis minoribus
non habet locum annotatio bonorum. ut i. d. l. i. nec
missio in possessionē ex primo vel scōo decreto. ideo
procedi potest ad sententiam lit. non cont. Et ad
uerte qz per hanc rōnem idem tenet Bart. in ciuilib⁹
in quibus non est prouisum de remedio missionis. ut
ipe nota. in auc. si omnes. C. si ut se ab hre. absti. et
dixi in. c. tue. ut lit. non conte. ꝙ do. an. sequit hic opi.
gl. nostre: t Ja. de are. t mihi satis placet t. ō. addi
di glo. concordantē in decreto. iij. q. ix. in summa. et
videtur, pbare hec opi. nō impropriando tex. in dicta
l. absentē vbi dicit qz in istis procedit more prinato
rum iudicioz. i. ciuiliuz sed in illis non procedit lit.
conte. ergo nec in istis. t licet bar. t sequaces dicāt i
propriando illū tex. qz non per omnia procedit ut in
illis illa est extorsio illius littere. nec rō sua procedit.
qz vbi non ē prouisum de remedio missionis. potest
procedi etiam ad ipositionē malete ut probat i. c. tue
vt lit. nō cont. t vide qō ibi dixi. Aduerte tamen
ad vnū in eo qz glo. cōmuniter dicūt in grauioribꝰ p
cedendū ee descriptionē bonoz. per tex. in. d. l. i. t. ij
nam hodie nō videt habere locum illa bonorum de
scriptio per tex. in auc. vt nulli iudicū prope finem t
C. de bon. prescrip. i auc. bona damnatorum. vbi po
nit qz hodie bona etiā dānatoz nō debent confiscari.
sed relin qui venientibus ab intestato. nisi in quibus
dam criminibus. vt in crimine lese maiestatis heres
rē. de here. c. vergentis. t. c. scōm leges. e. ti. li. vi. rē
t hoc tenet Ja. de bel. in dicta auc. vt nulli iudicum
t do. car. hic. Et licet aliqui dicant ibi qz immobilis ha
beat locum adhuc illa descriptio. per tex. i. c. i. ō pa
tenen. in li. feudo. puto tamen contrariuz qz ille tex.

ponit casum specialē quādo sequit pacis fractio sicut ponit aliud specialissimū ob hanc cām in.§.si qs q:a qz solidos.co.ti.vbi pro furto quinqz solidorum punitur vltimo supplicio de ontra anē.sed nouo iure L.de ser.fugi.Hec sufficiant quo ad primum.s.respectu iuris ciuilis. Quo ad scōm vbi vertit factum nostr; s.de modo procedendi de iure canonico attende aut lis ē contestata aut non.primo cāu cōmuniter dicatur q possit procedi in absentem ad sniam ferendā si de cā liquet vel liquere potest.Et videt expressum scōm vnū intellectū.in.c.decernimus.iij.q.ix.z tenet hic glo.z.iij.q.ix.in summa.z ibi Archy.z communiter doc.sed hoc cōmune dictū intelligo vbi snia est exequibilis in absentē sicut hic in sententia depositionis vel priuationis dignitatis.secus autem in istis grauissimis:vbi pena nō ē exequibilis in absentem ut si agit ad tradendum eum iudici seculari:vel ad perpetuo detrudendum in carcere.Iste enī pene equipant pene mortis ut nō.Inn.in.c.qualiter z quādo.ij.de accu.nec sunt exequibiles in absentē.Nam rōnes inducte de iure ciuili quare in istis grauioribus non p cedit in absentē:fortius debēt militare de iure canonico qz maiori inmittit equitati quas rōnes.s.tetigi. facit.c.i.de do.z cōtu.z.c.nouimus.de ÿ.sig.z.c. super eo.de here.li.vi.nec in hoc reperimus recessuz a dispositione iuris ciuilis:ergo illi ē stādū de no.ope. nunc.c.i.z hanc sententiā tacite sentit hic do.an.i fi. de modo vero tunc procedendi vel quādo sumus in minoribus z nō liquet de cā nec liquere potest lz lis sit conte.dic ut statim dicam in sequēti mēbro.Si autem lis non ē conte.z tunc est cōmunis opi.ut regulariter non possit procedi ad testiū receptiones:nec ad diffinitiuam sententiam:hoc tenet glo.hic z cōmuniter doc.z glo.iij.q.ix.in summa vbi reperies multos casus exceptos z glo.plenā de hac materia.z idē ibi Archy.z modus procedendi cōtra cōtumacem erit: vt excōmunicet ut patet in.c.i.de iudi. melius in.c. rursus.z.c.quiancz.xi.q.iij.z.c. rursus,pcedit qñ agitur de crimine criminaliter.z.c. quiancz .quādo agit de crimine ciuiliter:z si pseuerat in excōmunicatione per annum habetur pro cōuicto.nō glo.in.c.cū scōm leges de here.li.vi.z Hugo in.d.c. rursus z B nota,p intellectu illorum.c.z vide qd̄ plenissime dixi in.c.i.de iudi.z dico qd̄ hoc casu poterit post lapsum anni ferri sententia cōdēnatoria cōtra absentē ac si fuisset cōuictus z sic erit casus notabilis i quo li.nō cōtest.fert snia ꝓtra interptatiue ꝓuictū z hoc repio sensisse Hugo.in.d.c.rursus.z Host.i.c.i.ut lit.nō cōtc. vt refert z sequit archy.iij.q.ix.i summa.Ego allego tex.nō.i.c.cū sm leges i fi.palle.z bñ B nō qz doct. epī se nō tāgit b dictū.ꝑ satis sentit Jo.an.i vltia lec.quā sentit ad hoc.c.dicēdo qd̄ hic potuit ferri snia lit.non conte.quia a tempore excōmunicationis lapsus erat annus que an sit vera ad istū tex.ꝯ. subiiciā cōmunicatione non solum operatur ut contumax habeat pro conuicto sed etiā ut possit ferri diffinitiua lite non contest.quod semper tenebitis menti. iste tamen lapsus anni non facit quē haberi pro conuicto i causa mere ciuili.quia sumus extra casum illorum capitulorum.ita singulariter dicit glo.in.c.seque.licz ergo in ciuili quādoqz feratur excōmunicatio cōtra cōtumacem ut in.c.tue.ut lit.non contest. tamē nō operatur effectum predictum.quod etiam semper notabis z dic ut dicitur in.c.se. Nunc restat respōdere ad quedam contraria.z primo ad hoc.c.vbi lit.non contest.fuerunt testes recepti z lata sententia.Et ut.ō.dixi ex hac glo.colliguntē quatuor intellectus z tres extra glo.z sunt septem intellectus quos omnes examinabimus z eos verificatos possumus practicare in similibus casibus. Primus intellectus colligit ex principio huius glo.magne ut sit speciale cuz agitur ad destitutionē prelati:sicut enim quando agitur de electione z sic de creatione z promotione prelati:recipiuntur testes lit.non conte.ita quādo agitur ad destitutionē.Ad idem facit.c.extue de cle.non resi.Et qz vtroqz cāu par ē ratio.quia vtilitas ecclesie impeditur hunc intellectum Jo.an.non improbat imo potius approbat eum referendo:Bo.car.expresse iprobat mouet a similitudine matrimonij carnalis i quo si agitur de ipius federe seu substantia proceditur cōtra contumacē lite nō contest.ut in.c.qñ.§.porro. ut lit.non conte.secus vbi agitur de crimine ad separationem ut in.c.i.eo.ti.Bo.An.expresse hunc intellectum glo.non improbat ꝑ restringit ad causam indubitabilem.scz quādo proceditur ad destitutionē ex delicto non residentie.per.c.ex tue de cle.non resi.ꝑ certe iste intellectus nō posset applicari ad textum nostr; qz hic agebat nō ex delicto nō residentie sed ex aliis criminib' extrinsecis ut ꝑz in tex. Ego distinguerem sic qd̄ aut agit principaliter ad destitutionē ꝓlati vt qz instituit accusatio ciuiliter iuxta formā.c.ꝓ tuas de sumo.z.c.ex parte ade.de testi.z tunc nō ē necessaria lit.non conte.cōtra absentē.qz tunc eadem rō ē q̄ vertitur cū agit de institutione.sicut enī per defectum ꝓlati imminet periculum ecclesie vacanti.ita si prelatus ē malus.z maxime si bona,ecclie dilapidet paria eni sunt nullū habere vel inutilē habere ut dicit tex.i.c.ij de transla.preda.z vbi ē eadē rō silis eē dz iuris dispositio de ꝓfir.vti.vel inuti.c.cū dilecta.z.d.c.ij.de transla.preda.z maxie hoc cāu vbi solū agit de remittendis apicibus iuris.Nā vbi de bona fide agitur z maxie in fauorē ecclesie nō est de apicib' iuris disputandum.ut.l.si fideiussor.ff.man. Et pro hoc intellectu facit.c.ex pte ade.palle. vbi nil dicitur de pte.li. z.c.ꝓ tuas de simo.vbi patet qd̄ nō ita exacte,pcedit

cam agit ciuiliter ut fiat āmotio ab ādmīstratione/ sicut quando agit criminaliter vt ab ordine fiat depo sitio. Nec obstat illud .c.i. ut lite non cont. ideo enim ibi requiritur lit. cont. qz illo cāu nō timet ex delatōe fornicationis periculum sup quo periculo fundata ē dispositio illius .c. qm̄. §. porro. licet enī fiat sepatio quo ad thorum nihilominus compellitur cōiunx cō tinere ut in .c. ex litteris de diuor. z. xxxij. q. vij. c. i. z ij. seo in casu nostro non agit solum ad destitutionez propter maliciam prelati qz subest eadez rō z fortior sicut quādo procedit super electione seu institutiōe p lati. quia ex malo prelato non solū ecclesia patit i tē poralibus. sed etiam multū ledit̄ populus in spīri tualibus ppter malum exemplū. viij. q. i. audacter. ij. q. i. ex merito. z de voto magie. vbi sunt optimi tex. qua ppter puto q vbi agerez i matrimonio car nali de crimine solum ad sepationē cōiugij ex toto qz tunc subest eadē rō qz timet periculum fornicationis cum possit alteri nubere/ q potest agi z cā decidi li. non cōtest. pone exemplū nōbile in .c. quanto de di uor. z hoc cāu potest salvari glo. ista. Si vero agitur criminaliter ut deponatur z puniat̄ put qualitas deli cti requirit tunc licet accessorie cōsequat̄ destitutō ab administratione tamen non puto q possit procedi li re nō conte. p. l. absentē. ff. de penis. z singulariter fac̄ c. i. de iudi. z. c. pe. de pur. cano. z. c. cum. i. z. a. de re iudi. z. d. c. p tuas. tum qz hic agit̄ de maximo p̄iudi cio/ tum qz principaliter hic nō agit̄ de fauore eccle sed ut delictū puniatur z semp debet cōsiderari id q principaliter agit̄ ut. l. i. ff. de auc. tuto. de homi. c. de cetero z qō ibi nō. de sen. excō. c. cum voluntate. z. ff de fur. l. qui iurie cāe in p̄n. Et ē hec consideratio no ua quā puto verissimā z habet̄ intellectus z limitatio ad multa iura. Uenio ad scōm intellectū hic posi tum p glo. in. v̄. potest dici rō. q hic fuit processum ex speciali mandato pape/ qz habet ptātem etiam su pra ius de cōcess. p̄ben. c. p posuit/ hec lectura licz sit vera in se p nota. in. c. vno de lit. cōte. tamē nō cōgru it huic littere que dicit ordinē iudiciariū hic fuisse ser uatū. Tertia lectura ē q hic fuit processum in modū denūciationis vel inquisitionis/ z hec lec. ē vera in se z cōis z satis ꝑgruit huic littere etiam in illa pte cui? fit mentio de accu. z magis cōgruit q canonici isti p sequebant inquisitionē. vnde potuit cōtra reum ab sentē z cōtumacē procedi ad vlteriora ut. s. plene di xi dic vt ibi. Quarta lect. est q papa nō deposuit istū ex̄m ꝓpter delicta ꝑterita. s. ꝓpter delictū irregu laritatis ſupueniens/ qz celebrauit post excōicatio nē. z notorie de hoc cōstabat. Ex hac lec. nō duo p̄io q ꝓpter delictū irregularitatis sit depositio ab ordine etiam si ꝓceditur per viā inquisitionis. qō nō pro extensione. c. inquisitionis. de accusa. in p̄n. et hoc ideo quia impedit ordinis executionem etiā post peractam penitentiam/ cū requirat dispensatio pape vt in. c. i. de re iudi. li. vi. z in. c. i. de senten. excō. li. vi Secūdo nō q iudex p̄t punire delictū ex officio suo contingens post accusationē ab alio institutam. Ad quē de quia hanc lec. sic limito licet nostri doc. tenent. Aut enī cōtingit delictū oīno sepatum a delic to in iudicium deducto z tunc alius citra papam non p̄t illud punire sup instantia facta in alio delicto. qz iuxta formā accusationis formanda est sententia ō ac cusa. c. qualiter z quādo z de iure. licet hdy. sed p̄t de nouo formare aliā delā iudicij z procedere vel si ē notoriū procedere ad sniam non tamē super priori in stantia sicut hic actū fuit z pro hoc dicto vide Jo. an. in. c. mandatū de rescrip. z qō nō. Jnno. in. c. quali ter z qñ. ij. de accu. ante si. Ex alio etiā. hec lec. nō congruit huic littere qz papa in depositione habuit respectum ad omnia crimina ut patet ibi quālibz arti culum criminum z ibi cōsiderata ꝑtera. rē. Aut de licturz cōtingens accusatione pendente aliquo modo cōtingit iudicium agitatū/ z tunc iudex in snia potest habere respectuz etiā ad illud tex. est hic notabilis ex tendens nō. in. c. ij. de confess. z in. c. i. de excep. z in l. ij. §. si publico. ff. de adulte. ut delictum dicatur cō tingere crimen de quo agit̄ quo ad hoc ut iudex pos sit sup illo pronunciare nō solū si ꝓprie cōtingat il lud crimē sed etiā si causet̄ ex facto agitato in illo iudi cio sicut hic regularitas causabat̄ ex pena excōicatio nis inflicte rōne cōtumacie in hoc iudicio cōmisse z b singulariter nota. quia nullibi hoc legi. Et licet videa tur nouum tamē satis videtur probari hic. Et addu ci possunt in ar. supius alle. z nota in eis/ in quantuz tractāt de crīminibus cōtingentib⁹ cām de qua agit̄

Quintus intellectus extra glo. ē q hic est speciale cū procedit̄ sup crimine dilapidationis/ ut tunc licet ꝓcedatur p viam accusationis nihilominus lit. nō cō test. posset procedi ad ulteriora cōtra contumacē. z b tenuit Jo. in glo. sua. in. c. qz ea. iij. q. ij. z movet̄ per simile in. l. medii. C. de penis. vbi procedit ꝑtra apa riatores. s. seruitores seu nūcios licet lis nō sit conte. qz versat̄ his casibus publicū cōmodū z hāc opi. re citat Jo. an. hic z videt̄ eam sequi z approbare. z do. an. post eum. Bo. car. dicit hoc iure non probari. vī sup hoc nō habemus tex. expressum licet eni procedi possit ad suspensionē ab officio propter dilapidatio nis suspitionē iuxta nōta in. c. venerabilis de offi. de le. z in. c. fi. de accu. z dicto. c. qz ea/ z. l. eum qui. C. de suspec. tu. non tamē reperit̄ expresse ut diffinitive possit pronunciari in accusatione lit. nō cont. Mihi tamen placet hec lec. duplici rōne. Prima qz agitur simpliciter seu ciuiliter ad remotionem ab officio ut e. plene dixi discutiendo primum intellectum. secun da quia versatur ratio dicte. l. ne diu. ergo eadem erit iuris dispositio maxime cum solum agit̄ de partib⁹

iuris remittendis ꝛ vbi de bona fide agit. ꝛc̄. ff. mā. si fideiussor. ꝛ licet hic intellectus sit verus i se ut possit procedi lite nō cōte. contra cōtumacē qñ agitur ad remotionē propter dilapidationem nō tamē cōgruit huic littere qz hic nō solū agebat ad remotionē imo ad depositionem. Item hic fuerūt recepti testes nō solum sup dilapidatione sed etiam sup homicidio et alijs criminibus ꝓpositis ut patet ibi quālibet artic̄ lam criminum. ꝛc̄. Textus intellectum ponit Jo. an. qz hic a tpe excōmunicationis erat elapsus ann⁹. Iste intellectus nō cōgruit littere qz papa nō firmat se hic sup lapsu anni nec apparet annū fuisse elapsum imo potius innuit cōtrariū cuz papa fundat se super depositionib⁹ testiū. Nota tamē singulariter ex lec. Jo. an. ad intellectum illorum. c. rursus ꝛ. c. quiam/ qz ut post lapsum anni habeat ꝓ cōuicto ita ut possit ferri sniā sup criminib⁹ sup quibus fuit cōtumax non autē debet solū perdere beneficia p lapsum anni. vt quidā dixerūt ꝛ vide bonā glo. in. d. c. cū cōtumacē. d bere. li. vi. ꝛ plenissime intellectum illoz. c. explicani in. c. i. de iudi. Septimus intellectus colligit ex dictis Inn. qz isti canonici a principio hec crimina dixerūt p viā accusationis ꝑ qz ep̄us nolebat canonicis accusantibus ordine iudiciario respondere ne de sua malicia cōmodū reportaret. mādat domin⁹ papa cōtra ip̄m procedi p viam inquisitionis ꝛ hec lectura nullū hz scrupulum intelligendo qz canonici nō impetrauerunt inquisitionē ꝑ dominus papa eā commisit ex officio suo ut patet in. c. quī. §. sunt ꝛ alij. ut lit. nō cōte. hoc tamē nō obstino colligit ex littera vt ptz ibi ptibus dātis ꝛ ibi testes ex pte vestra. ꝛc̄. q̄ vba bic innuunt canonicos fuisse principales. vnde pōt intelligi qz ipi ꝓponebāt inquisitionē quo cāu etiā procedi pōt cōtra cōtumacē pōt ut. s. dixi. Ex his patet responsio multiplicīter ad iura que videbant innuere oppositū ut nō possit procedi ꝛ sustentat intellectus ꝛ cōis opi. ut cōtra absentē etiā in cā criminali ñ possit procedi lit. nō cōte. sed ob. multū huic opi. c. decernimus. iij. q. ix. allegatū in glo. dic qd illud. c. habet multos itellectus primus ē qz ibi lis fuerit cōte. ꝛ ita dicāt hic glo. doc. modernos tenere ꝛ loquit de modernis sui tēporis. qui nobis hodie sunt antiqui sicut Jo. Andr. Tan. ꝛ similes. hunc intellectū sequunt alii qui in. d. c. decernimus. ꝛ ea causa. ꝛ. q. in summa sed certe iste intellectus diuinat ad illum text. ꝛ nullo mō cōgruit illi littere. Ideo datur ibi in glo. alius intellectus valde notabilis ut loquat cū infamato indicit purgatio. vnde si nō venerit ad se purgandi videt cōfiteri de crimine ꝛ sic pōt cōdēnari ar. de simo. ō hoc ꝛ. c. insinuatur. Sed tu aduerte qz illa iura q̄ allegat glo. illa hoc nō p. bāt. loquūtur cui cum quis deficit in se purgando. sed illud. c. decernimus loquitur cum noluit venire ad se purgandum vnde difficultas stat in hoc an nolens se purgare habeatur pro conuicto termino elapso. Bo. An. videtur hic velle qz sic. videtur tamen exigere longam contumaciam cum indictione purgationis. Tu vide plene de hac materia per Jo. an. post Hosti. in. c. excōmunicamus. in. §. q̄ autem de here. c. cum. p. ꝛ. c. fi. de pur. cano. Ex quorum dictis colliguntur due opi. prima qz si quis rennuit seu neglīgit se purgare nō habetur pro conuicto. sed debet excōmunicari. ꝛ si per stetit ex cōmunicatione per annū habet pro conuicto ꝓ hac opi. videt casus in dicto. §. qui autem. Si vero assumit terminum ad se purgandū ꝛ infra terminū deficit. ꝛ tūc punitur vt conuictus ut in. c. abolendam. eo. ti. Et hic intellectus videtur placere Jo. an. in. d. §. qui aūt. alia opi. ē qz si quis senō purgat. ī. terminum peremptorium sibi prefixum habet pro cōuicto qz hoc cōtingit aut ex voluntate aut ex ipotentia ꝛ quodlibet ꝑ se sufficit ut in. c. tua. in fi. de coha. de. ꝛ mulie. vbi ē bonus text. ꝛ in. c. fi. de pur. cano. Et hanc opi. videtur sequi Jo. an. in. d. c. fi. ꝛ sentit in. d. c. cum. p. licet magis ibi dubitet. Ad dictū. §. qui aūt. respondet qz loq̄tur in crimine heresis de quo cum sit grauissimū non debet haberi pro cōuicto ex illa presumptione. qua voluit se purgare ar. c. litteras. de presumpt. Credo sic dicēdum qz aut citatur quis ut veniat ad se purgandum ꝛ si nō venerit non habet pro cōuicto. sed debet excōmunicari rō. qz adhuc purgatio nō fuit in dicta ꝛ sic potest intelligi dictus. §. qui autē. ꝛ facit qđ ibi nota. Aut fuit indicta purgatio absenti ꝛ contumaci statuto sibi termino ad se purgandū. ꝛ elapso termio habet pro cōuicto. Et iste ē proprius casus dicti. c. tua. de coha. de. ꝛ muli. ꝛ. c. fi. de pur. cano. videt eni cōfiteri iungendo priorē contumaciā nisi veniēdo ad iudicium vna cū contumacia in se purgando infra terminum sibi p̄fixum. Et iste videt intellectus dicti. c. decernimus. ꝛ qz absenti possit indici purgatio tenet Jo. an. in dicto. §. qui autē. ꝛ videtur probari i dicto c. decernimus. ꝛ hoc singulariter nō. quia nō habes alibi hanc materiā ita plene discussam. ꝛ habes vnuz singularem ꝛ requisitum modū ꝓcedendi ꝓtra cōtumacē ꝛ hec purgatio potest indici ꝓpter infamiā scandalum ꝛ vehementē suspitionē ut in. c. inter de pur. cano. ꝛ nō. Hosti. in. d. c. cū. p. Habuistis aliū singulare modū s. p. c. rursus. ꝛ. c. quicunqz Legiste autez nō habēt hec remedia ita pinguia. iō solent layci statuere ut cōtumax habeat ꝓ cōfesso qz statutū valet ut hic sentit Jo. an. ꝛ vide circa hoc qđ nō. bar. in. l. cū filiū. ff. de v. ob. ꝛ ī. l. fi. ff. de secca. ꝛ ī. d. l. abstē. ff. de penis. nā ꝓtumax nō habet simplicit ꝓ confesso de iure cōi. at. d. c. rursus. ꝛ. c. quicunqz lz aliud sentit gl. ꝛ mīn⁹ bī in. c. nullas de ꝓsumpt. vbi dicā imo nec fuga sufficit ad ꝓbationē alteri⁹ delicti. ꝛ an aliquid inducat vide per Bar. in. l. lege cornelia. ff. ad silley. ꝛ ī

.admonendi de iureiur. Et vide casum singularem ī l. quo fuga facit quē haberi p cōfesso in. l. ꝓsiliarios C. de assesso. in officiali qui accusatus vel inculpatus est de aliquo delicto: ⁊ capit fugam: ⁊ ibi per Bart. Glo. in. ỹ. nec vnius oppo. cōtra tex. in eo q̄ ꝓsuppo nit aliquē potuisse hunc ep̄m defendere. nam in criminalibus nō interuenit procurator vt in. c. veniens. ō ac cu. ⁊ in. l. penul. §. ad crimē. ff. de pub. iudi. gl. soluit dupliciter primo q̄ potuisset interuenire ad allegandas cās absentie nō cās sup crimine secō soluit ⁊ melius q̄ hic nō agebatur directe crimialiter iō poterat interuenire procurator. Boff. tenet hic cōtrarium cuz ad depositionē ageret licet per inquisitionē venit ipo nenda pena accusationis: ut in talibus dīm. c. inquisitionis ⁊ hic nō interuenit procurator ⁊ cum hoc dicto transit hic ⁊ ibi Jo. an. Sed quidā doctor solennis sequendo glo. colligebat ex tex. q̄ quādo agitur p viā inquisitionis: pōt interuenire procurator: etiā si venit imponenda ea pena que iponit per viam accusationis ut hic vbi fit depositio ꝓpter crimen homicidij: ac si directe fuisset actum. vt dicto. c. inquisitiōis sed certe hoc dictum non colligitur ex isto tex. nec est verum in se. Nam hic non imponitur pena omnino que fuisset imposita p modū accusationis: nā conuictus p viam accusationis de graui crimine deponit ⁊ detruditur in perpetuo carcere ad pagendam penitentiā. ut in. c. tue. de penis. ⁊ in. c. nouimus de. ỹ. sig. ⁊ hic tm̄ fuit iste depositus que pena satis ē exequibilis in absentē cū absens possit deponi vt hic sed sec⁹ vbi veniret imponenda directa pena accusationis: que nō est exequibilis in absentē. ideo in hoc articulo distinguere sic. q̄ aut p inquisitionē venit imponēda pena exequibilis in absentem. ⁊ tūc potest interuenire p curator. tex. ē hic nō cauillando litterā. Item facit rō q̄ ex quo pōt procedi hoc cāu contra absentē ḡ debz admitti procurator: quia melius ē admittere quēcūq̄ defensorē q̄z cōdēnare absentē in defensum. facit. l. exigendi. C. de procu. ⁊ ratio. c. super his de accu. ⁊. c. tue de procur. Aut pena imponenda non est exequibilis in absentem. ⁊ tunc nō potest interuenire procurator: nec etiam potest procedi contra absentem: ꝛz p cedat p viam inquisitionis per rōem q̄z. s. dixi. Et b ēmaxime considerandū de iure ciuili fm q̄ eadem pena imponit per viam inquisitionis sicut p viā accusationis. de quo p bar. in. l. infamem. ff. de publi. iudi. ut dixi sup rubrica de iudi. ⁊ in. c. qualiter ⁊ quādo. ij de accu. Aut pena pōt ē exequibilis ⁊ nō exequibil' vt q: pena ē arbitraria: ⁊ tunc credo q̄ sit in optione iudicis an admittat vel non admittat. naz potest admittere cum possit habere propositum imponēdi penam exequibilem in absentem. ⁊ optime facit iste tex. in arg. potest etiam non admittere cum sit in optione sua quam penam imponat. pro hoc allego tex. i. l. fi.

C. de iniur. ⁊. iij. q. ix. §. nisi. vbi patet q̄ nō illustris non potest in actione iniuriam comparere per procuratorem quia posset imponi pena in corpus: ⁊ sic nō exequibilis in absentem vide glo. nota. insti. de iniur. §. in suam. Nunc venio ad glo. nota. Innoc. que versatur circa validitatem gestorum cum excommunicato seu per excommunicatum. ⁊ si vis ō materia ad plenum videre ⁊ eam extendere vide primo per Jo. an. in regula dolo facit. de re. iur. li. vi. in mercu. vbi ponit questionem an in publice excommunicatū possit compromitti tanq̄z in arbitratorez. ita q̄ teneat tandum seu compromissum: ⁊ concludit q̄ non. si procedit per viam laudi seu sententie. secus si fuerit mere mediator: ita q̄ arbitramentum habuerit effectum ⁊ substantiam ex consensu partium ⁊ non ex dicto arbitratoris: ⁊ sic aperte sentit q̄ in eam ut arbitrum cōpromitti non potest: cum arbitria sint redacta ad instar iudiciorum. l. i. ff. de arbi. sicut ergo nō valet sententia publice excommunicati ut i. c. ad probandum de re iudi. ita nec laudum arbitri: de quo in spe. in titulo de arbi. §. restat ⁊. §. differt ⁊ per Joh. an. in. c. pia. de excep. li. vi. ⁊ plures casus excōmunicationis interdictos ponit Joh. an. in dicta regula dolo. vbi vide de testō excommunicati an valeat. vide per glo. ⁊ Jo. an. in. c. decreuimus. vbi tandem concludit q̄ sic etiam si sit notorie excōmunicatus. idem Fred. cōsilio. lxxi. ⁊ Bar. i. l. si queramus. ff. de testa. vide generaliter ad materiam ỹ tractandam per Abb. ⁊ Jo an. in. d. c. pia. ⁊ per Cal. in dicto. c. ad probandum. de re iudi. cum duabus suis disputationibus vna incipit excommunicatus qui cōmuni opi. Alia incipit excōicatus maiori cōtraxit cē. Et ampliando ac dare prosequendo dicta doct. hic facio duo membra principaliter. primo nunquid gesta cū excōmunicato seu per excommunicatum teneāt in tēporalibus: secūdo q̄d in spūalibus: Circa primū dico q̄ quedā gerun tur rōne publici officij: ⁊ illa valent si excōicatus est tolleratus. ita q̄ communi opinioni habebatur p nō excommunicato. l. Barbarius. ff. de offi. preto. ij. q. vij. verūtamen per Inn. hic ⁊ in. c. si vere de sen. ex. ⁊ in. c. nihil de electio. Ex quo infert q̄ alienatio rerum ecclie facta per excommunicatum tolleratum ex hoc solo capite nō infringit. potius eni hoc fac dignitas cū eius noie fiat ḡz ipa persona excōmunicata. facit. c. fi. de procu. ⁊. c. ad probandum de re iudi.

Ex quo etiā infert q̄ instrumenta cōfecta ab excō municato qui cōi opinione habebant p soluta: valet ⁊ tenēt de quo vide p glo. i. d. c. decreuimus. Aduerte tamen ad vnā solēnem limitationē quā ponit Cal. in. c. ad probandum. ⁊ in dicta disputatione excōmunicatus qui cōi opi. cē. ⁊ sentit Jo. an. in. c. dilectus. el primo de ꝓben. sup glo. penl. vbi licet gesta teneāt ratione publici officij si tamen is i cuius fauore act⁹

gestus ē sciebat illū excōicatū debet talis actus in ei⁹ odiū retractari.qz nō debebat adire excōicatū sciēter ei eni de hoc sit puniendus nō debet cōmodū reportare facit.i.q.i.si qui epi.t de do.post dnor.rekti.t si necesse.Si autē cōi opinione nō habebat.p absoluto tūc talia gesta nō tenēt ut patet hic vbi nō valet alienatio rerū ecclie facta a prelato excōicato nō tollerato facit.iij.q.iiij.nullus.t qō nō.glo.in.d.c.decernimus.t.d.c.ad probandū.Excōicatus eni suspensus ē ab administratione rez ecclie t a quolibet officio publico.ut hic t in iuribus palle.facit.c.pastoralis in fi.de appel.merito p eū gesta nō tenēt.Idem dico de actis publicis seu ciuilib⁹ vel cōmunib⁹ nō eni valet auctoritas interposita per tutorē notorie excōicatū qz tutela ē actus publicus idē si tāq̄ arbiter laudum.pnūciat qz ē actus ciuilis.idē si erat excōicat⁹ quādo suscepit.pauationis officiū.ē eni actus cōis ut i.c post cessionē.t qō ibi nō.j.de proba.Excōunicat⁹ eni ab oib⁹ p̄dictis repellit ut in.c.pia t ibi per Jo.an.de excep.li.vi.t per eundē in.d.c.decernimus.

Quid autē si cōstituēs pauratorē excōmunicatū ignorabat eū excōmunicatū?vide p doc.in.d.c.post cessionē.t per Cal.in dicta disputatione excōicatus q cōmuni opi.tē. Quedā gerunt nō rōne publici officij sed priuati.ut qz emit.vēdidit.deposuit.locauit.t aliter cōtraxit noie ppio?Inn.hic cōcludit hec oia valere t idem de similib⁹.all'at.xi.q.iij.qñ multos.in fi.t expressius de senten.excō.si vere vbi dicit fm eum q etiā nouos cōtractus cū excōicatis inire licet.p hoc etiā dicit excōicatū pauratorē posse cōstituere ad negocia.ita q oriē actio mādati directa t contraria inter eos.nec refert fm eū an cōtrahens sciret vel ignoret eū excōicatū.t an hoc sit publicum vel occultum.In iure eni nō reperitur tales cōtractus nō valere dicit tamē q cōtrahēs secū poterit agere cōtra eū durante etiā excōicatione.sed ipe excōicatus non admittet ad agendū durante excōicatione.p.c.intelleximus de iudi.ex absolutione facta poterit agere.t idē cōcludit in dicto.c.si vere vbi ponit optimā limitationē ad hoc vltimum dictum dicēs q licet excōicatus nō possit agere ex tali cōtractu durante excōicatione tamē si nō excōicatus agit;cogitur dare nō excōicato omne id qō sibi dare tenet ex eo cōtractu.p.c.cum inter.de excep.qō ē valde notandum.Ego tamē limitarem hoc dictū qñ obligatio excōicati est respectiua ad obligationē non excōmunicati.utputa,pmisit dare excōicatus librum si ille dederit sibi centū ;vel qd simile;secus autē vbi eānt due obligationes nō respective;sed diuerse.quia tunc esset potius recōuentio q̄ defensio.ideo non debet audiri.Juxta nota.in.d.c.cum inter.Et credo sic intellexisse Inno.Hosti.autem hic t in.d.c.si vere.contradicit concludens q̄ in fauorem non excommunicatorum tenebunt contractus sed i fauorē excommunicatorū nō ita q excōmunicati alijs efficaciter obligantur sed sibi alios nō obligant cum effectu.vt sic districti facilius cōuertantur multa ad hanc suā opi.adducit sed principaliter mouetur.quia cōtrahendo t ingerendo se cōioni peccat t facit contra legem .j. de de.excō.mi.c.illud.t.c.cū desideres.de sen.excō.indignū est q̄ per legē sibi subuenire.L.de legi.l.nō dubium.t.di.c.vides.t regula que contra ius fiunt de re.iur.li.vi.Nō ergo ex tali cōtractu oritur in eius fauorē ciuilis obligatio.naturalis vero obligatio que oritur ex consensu ex morbo inobedientie.t excōmunicationis adeo inficit animum q̄ ex illa efficaciter agi non pōt.adducit ea que leguntur t nō.in.d.c.si vere.scdō mouet principaliter quia si antiqua debita contracta ante excōmunicationem impedirent t suspendant p excōicationē supuenientē.sed post absolutionē restituunt sicut vult hic etiā Inn.satis debet apparere iustū t rōnabile cuilibet fideli t catholico.q excōmunicatus ptrahēs nullum possit sibi efficaciter obligare.t q quantū ad ipsum adeo intelligant mortificari cōtractus cum eo initi q nec post absolutionē possit agi ex eisdem.tertio principaliter mouet qz si diceremus cōtrariū excōmunicati efficerentur superbiores t minus reuerent censuram ecclesiasticā.qō est contra mentem.c.auctoritatē.t.c iuratos.xv.q.vi.t eorum que nō.Inno.hic.Jo.an.simpliciter transit recitando.Jo.an.approbat opinionē Inn.nihil tamē adducit de nouo sed remittit ad nō.p se in.d.c.si vere.ad iura all'a.p Inn.Hosti.respondet q ponūt casus speciales.t rō spēalitatis potest colligi fm eum ex eisdem iuribus.t ē necessitas cōtrahentiū non fauor excōmunicatorum.Ego prosequor opi.Innoc.quam probo auctoritatibus t iuribus t rōne.Et primo incipiam ab auctoritatib⁹ a q̄ bus argui licet.vt in.c.in canonicis.xix.di.de d.c.i.q̄ cōtractus initi cū excōmunicato valeant t hoc tenet Jo.an.in.c.decernimus.pall'.qz ista que depēdent ex cōsensu non prohibent excōmunicatis.idem Cal.in dicta disputatione que incipit excōmunicatus maiori cōtraxit.t sequit Fre.consilio pall'.t Abb.t multi alij in.c.pia.de excep.li.vi.sentit glo.Jo.in.c.nos sanctorum.xv.q.vi.dum alle.dictū.c.si vere.et dicit excōmunicationē nō dissoluere contractus.

Ultra iura cōmunia induco dun'.videlicet.c.iter dilectos.de dons.vbi valet donatio facta per excōmunicatum. Aliud ius valde singulare est in materia probans q̄ etiam in fauorem excōmunicati tenet cōtract⁹;ut ex eis possit agere excōmunicat⁹ post absolut.in.c.fdlīc.§.cum autem de penis li.vi.rationē adduco quia omnes fere contractus sunt de iure gentiū l.ex hoc iure.ff.de iusti.t iure sed ista que sunt iure gētium non prohibentur etiam deportatis.l.quidam.ff.de penis.multo fortius nec excommunicatis cū lō

ge deteriorís conditionís. sit deportat' q̄ excōicat' .
unxta nō. in. c pastoralis. de appella. t multum strin/
git cōsideratio/quia excommunicatio fertur loco me
diane. in. c. cum medicinalis. de senten. exco. li. vi. du
rum t acerbum esset dicere q tolleret ea q̄ne depādēt
a iure naturali/t inficeret obligationem naturalē/ vi
demus simile in matrimonio contracto ab excōmuni
cato/q̄ tenet tanq̄ dependens a solo consensu. ut in
c. significasti de eo qui duxit in ma. Item valet mo/
nachatus per excōmunicatum assumptus. ut in. c. cū
illorum. de sen. exco. Item videmus q valet venditō
facta contra iuramentum/ut nō. Inno. t Jo. an. i. c.
dilecto de preben. facit. c. sicut de spon. vide etiā aliā
bonam rationem. Judicium agitatum cum excōmu/
nicato quātūcunq̄ notorio valet/anteq̄ repellat ab
agendo/ut. d. c. pia/sed in iudicio quasi contrahimus
l. iij. ff. de pecul. ergo t cōtractus agitatus etiā in ei'
favorem valet licet possit repelli ab agendo donec fu
erit absolutus. valeret tamē iudiciū super tali cōtractu
si nō repelleret ab agendo. ut. d. c. pia. cum ibi nō. vi
de glo. in. c. i. de rescrip. li. vi. non ob. rōnes Hosti. et
primo dū movet q̄ cōtrahit cōtra legē/dico q. l. seu
canon nō resistit cōsensui obligatorio seu ptractui sim
pliciter/sed phibet cōionē sub excōicationis pēa. xi.
q. iij. excommunicatos. t. c. cū excommunicato. t sic
contrafacions incidit in excommunicationē minorem
t excommunicatus magis peccat in. c. illud. de de.
ex. minist. actus tamē remanet validus nā cū lex pro
hibet aliquid sub pena/tenet actus licet pena pmit/
tatur/ut nō. per Ly. in. l. nō dubiū. C. de legi. saltem
hoc ē vez vbi per aliā legem patet actum sustineri/si
cut nō. bar. in. l. pretor. ff. de no. ope. nunc. t q̄ actus
gestus cum excōmunicato remaneat validus/patet i
turibus supius all. maxime in matrimonio t religiōe
ut. ō. dixi t in donatione ut i. c. inter dilectos. de do
na. si enī. l. expresse resisteret cōtractui tunc nō nasce/
retur aliqua obligatio neq̄ civilis neq̄ naturalis ut
in. l. cum lex. ff. de fideiuss. t ibi plene per Bar. t sic ñ
teneret neq̄ matrimoniū neq̄ religionis ingressum.
neq̄ donatio neq̄ iudicium. q̄d ē falsum ut ō. pbatū
ē. Itē diligenter cōsidera q rō Hosti. concludit apte
ptra opi. suam. nā ipe vult cōtractum non tenere ut ñ
excōicatus obligetur excommunicato/sed ut excō/
municatus obligetur excommunicato. videlicz cui'
ptrarium infertur ex ratione sua. nā non solus excō/
municatus peccat contrahendo imo etiā non excōi/
catus t forte magis peccat nō excommunicatus. q̄
phibitio pmuniter dirigit in non excōmunicatum vt
euitet pmunionem excommunicati ut in. d. c. excōica
tos. t. c. cū excōmunicato. t. j. de sen. ex. c. nup. cū si.
q̄ cū ipe pncipaliter faciat ptra. l. nō deberet tenē con
tract' etiā in favorē sui/cuius ptrariū ipe dicit. item si
lex expresse resisteret ptractui nulla nasceret obligatio
etiā nālis ut. d. l. cū. l. t ibi p Bar. cuius ptrariū sen/

nit hic Hosti. t clarius i summa. in ti. de sen. excō. §.
t q̄ sit pena. sub. §. q̄d si tenor. v. ſ quid si dū aliquis
vbi videt velle q̄ ex ptractu inito cū excōicato oritur
obligatio naturalis ex qua saltē fm canones agi po/
terit absolutione obtenta nisi dicat q̄ in odium excōi
cati agi nō possit ſ propterea non remanebit preciū pe
nes ptrahentem cū eo. ſ erit pauperibus erogandum.
t sic temperat ibi opi. suam. hic ergo tene q̄. d. dixi
ut oriatur hīcinde obligatio naturalis t civilis. sed
quo ad excōicatum illa obligatio est in efficax duran
te excōmunicatione. Ad lecam rōem Host. dic q
non sequitur obligatio antiquitus ptracta suspendit
per excōmunicationem supervenientē. ergo non oritur
obligatio durante excōmunicatione. patet instantia i
multis casibus supius allegatis. multa enī fierī de
bēt que tamē facta tenent ut in. c. cursus. qui. de. re
vo. Itē videmus q matrimonia ptracta ptra priora
sponsalia etiam iurata tenent. licet contrabēs peccet
ut in. c. sicut. t in. c. si inter de spon. Item iurans non
vendere librum peccat illū vendendo/ q̄ non serva/
vit iuramentū a deo t ecclia preceptū/t tamē venditio
tenet licet ille sit piurus ut nō. Inn. t Jo. an. in. d. c.
dilecto de pben. Ita dicendū in ppolito licet peccet
excōmunicatus in gerendo se cōmunioni/ t ptrahēs
secum etiam peccet cōtractus tñ qui causat ex obliga
tione naturali tenet/cū directe sibi non interdicant ea
que sunt de iure gentium seu naturali. ut. s. dixi. Et fa
ciunt hec ad fortificationē solutionis primi argumēti
Ad tertiū argumentū Host. respondeo q̄ ex vali/
ditate contractus nō efficiunt supiores. cū nō nūq̄
ptractus magis cedāt in ipor odiū q̄ favorem. Jtez
cū sit medicina nō dz extendi ita ut tollat t inhabili/
tet consensum. t q̄d sit babes instantiā. s. in pluri
bus casibus. babes hunc expeditū primū membrum
circa validitatē gestorum i tpalibus. Sed circa hoc
primū membrū querit quid si aliquis pmittit t etiā ju
rat dare aliquid ac solvere excōmunicato ad certū ter
minum nunq̄d tenet hoc adimplere. Inno. hic tenet
q̄ sic. q̄ talis pmissio sive iuramentum absq̄ interi/
tu salutis eterne servari pōt. de iureiur. c. si vero. Et si
diceres imo nō potest servari sine interitu/ cū nullus
el communicari debeat/alioquin cōicās peccat. ut. s
dixi. Respōdet ipe hoc nō ē verū semp. q̄ possum'
ab eis emere t eis vendere t cōtrahere. p utilitate et
necessitate nostra de sen. exco. iter alia. t. c. si vere t p
pñs alia facere q̄ in ptractib' veniūt/ t circa ḡ multū
instat. Jtē vidē' q̄ servics tenet ei servire ut pmi
sit. xi. q. iij. qm̄ multos. quare eadem rōne debita nō
solveret/nam t dñis etiā apostatis debem' de suis
iurib' rndere. xi. q. iij. iulian'. t. c. ipatores t pōt ta
lis cāus pphendi sub pre familias de q̄ i. d. c. si vere.
de sen. exco. nec fm eū sunt hec revocata p. c. nos san
ctor t. c. iuratos. xv. q. vi. q̄ illa capla loquūt spāliē

in absolutione fidelitatis iurate. i quo cāu statuit hoc speciale t reuocatur p̄dictus canon iulianus. q̄ valde magnū fomētum excōicationis t excōicatoꝝ erat q̄ videbāt se comitatos cū magna caterua t cōmitatiua vasallorꝝ que eos sequebant. vel scōm eum non sunt absoluti vasalli ipō iure ꝑ absoluēdi ex cā. vt ibi actū fuit. fatet tamē Jnn. q̄ non ē ꝓmuicandū vel cōtra bendū cū excōmunicatis si inde fiunt supbiores. vel si cū alijs eque bñ sicut cū ipis. vel aliquātulū minus bñ contrahi posset. Hosti. dicat se non videre. q̄ sine peccato possit ꝓtrahi cū excōmunicato. vel aliq̄d ꝓmitti ei. vel solui nisi in casibus i iure expssis. sic sunt casus allegati per Jnno. ad hoc. c. inter alia. vbi ꝑ videtur expressum. dicit etiā q̄ vasallorꝝ fidelitas est suspensa q̄diu dñs est excōmunicatus ut patet i li. fen. hic finitur. l. cōsuetudinis. c. i. Nec ob. vnum dictum Jnn. q̄ ecclesia ñ debet machinari fraudes vel mēdacium t sic ex quo semel promisit soluere excōmunicato tenet adimplere promissionē. Dicit enī q̄ excōicatiō ab ecclesia sed a sacris decipiunt. Et hec duo dicit tenenda in fauorem fidei. t censure ecclesiastice. t in fauorē sue etiā ipoꝝ excōmunicatoꝝ t in odium peccatorum suoꝝ. Et hec opi. Hosti. contra Jnn. placet hic do. an. nec ob. fm cū plurīū. q̄ promittens nō ē plurus. ex quo ea non soluit supueniente legitima cā quia a iuramento excipitur legitima cā. l. fi. ff. qui satisda. cog. Et intelligi debet si res in eodem statu permaneat. ff. de iureiur. l. quēadmodum. Aduerte tu q̄ allego tibi de hoc glo. valde nōbilē t prolixā. xv. q. vi. nos sanctorum. vbi Jo. i gl. sua facit multa motiua pro t ꝓtra. t tandem dicit verius ee. q̄ licet excōmunicatus nō habeat ius petendi. promittēs tamen debet ei soluere. ar. c. debitores de iureiur. dicit etiam hoc probari in. d. c. si vere. licet enim excōmunicatio tollat obligationē quo ad fidelitatē. nō tamē quo ad alios contractꝰ fm cū. sed bar. Brix. in addi. ad illaz glo. dicit excōicato nō esse soluendū. cum nemo debeat participare cum eo nisi in casibus. xi. q. iij. q̄m multos. Nec ob. scōm eum decre. si vere. quia illud factū fuit de necessitate. Et licet Archy. videatur ibi transire cū opi. Jo. t Jnno. mihi tamen plus placet ꝓtraria opi. q̄m tu excommunicatus es quare tibi nō soluo iuxta promissionē. quia non reddis te talem ut licite possim tibi soluere. ad hoc facit qđ in simili nō. bar. in. l. amplius. ff. rem ra. ha. prope finē. Sed circa ꝫsiderarē alicꝰ cāus. aut' enī, pmissio fuit facta excōicato durāte excōicatōe aut añ excōicationez ꝫ tpe solutionis supuenit excōicatio. prio cāu ē maior dubitatio q̄. pmissor videt se obligasse ad soluēdum illo tpe. ꝫ nihilomin' puto eū nō teneri ad soluendū illo tpe. Et dico tale iuramentū illicitū si cogitauit soluere illo tpe q̄ obligat se ad pcām. s. ad cōtionē a iure phibita. nō eni potuit se per iuramētū obligare cō-

tra iuris dispositionē. ut in. c. quanto. de iureiur. ꝙre tale iuramentum fuit temerarium t ideo non seruādū vnde canon. in male promissis rescinde fidem i turpi voto muta. ꝓpositum ipia ē. pmissio q̄ sedere adiplet xxij. q. iij. Jn malis pmissis. facit. c. i. de iureiur. li. vi. hoc limito verū nisi excōmunicatus multū indigeret. quia tūc cū licite possimus ei dare elemosynā cā humanitatis. ut in. c. q̄n multos. fortius reddendū ē debitum. t ita facit mēs illius. c. q̄n. Secōo cāu q̄n excōmunicatio supuenit post. pmissionē. fortꝰ puto ꝓmissorē nō teneri post excōmunicationē. per. c. ne quis. xxij. q. ij. sicut eni nō teneor reddere iuxta. pmissionē gladiū effecto furioso. ut ibi. Jta nec postea excōmunicato. facit. c. quēadmodum. ō iureiur. cū simile. Et nō. ex glo. dicti. c. nos sanctoꝝ q̄ excōmunicatio suspendit ipō facto debitus fidelitatis. facit. p opi. Hosti. t pro prima opi. Jnn. que placet. Ulterꝰ queritur q̄d si iniuria ē illata excōmunicato puta expoliatur vel aliter affligitur. quid possit agere. p tali iniuria? Concludendo Jnn. Host. Jo. an. dic q̄ durante excōmunicatione obstat sibi exceptio ut dicit gl. nota. in. c. ex insinuatione. de procu. quam all. hic Jo. an. ego allego glo. in. c. in noie dñi. xxij. di. t Jnno. in. c. in cunctis de concess. ꝓben. t in. c. dilectus. el prio s. de rescrip. t limitarem hoc. nisi iniuria irrogaretur ei volenti explicare rem sibi a iure concessam puta. p sequenti appellationem vel absolutionem tunc eni potest agere etiam durante excōmunicatione ut illa iniuria cesset. q̄ vno permisso. tē. ad hoc vide quod legitur t nota. in. c. cum inter. t in. c. si. de excep. t i. c. ꝓterea. t. c. prudentiā de offi. dele. absolutione vō obtenta tenetur ꝓmuniter posse agi de iniuria puꝰ illata quia contra ius illata fuit licet excōmunicatus nō posset tunc agere obstante sibi excōmunicatione.

Nunc venio ad secundum membrum circa validitatem gestorum cum excommunicato. vel per excōmunicatum in spiritualibus t hoc ē magis difficile t ꝓmo ꝓludo vnū casuz nō dubiū. q̄ in his q̄ sunt facti tenēt gesta per excōmunicatū etiā in istis spiritualibꝰ ut ponere, pulsuz vel electū t cōfirmatū i possessionē corporalē. quia ex hoc nullum ius transfert licet enim euitari debeat excōicatorum cōmunio quantum fieri pōt tamē gesta tenent maxie ingruente necessitate. ut in cāu. c. p illoꝝ de ꝓben. vbi ē casus de p̄dictis t ibi per Jnn. t alios. in his vero que sunt iuris ut conferre confirmare. sniare. t similia. distingue inter ea que geruntur rōne publici officij seu iuris. ut eligere impetrare rescriptum. t similia. in primis aduertendum ē q̄ quedā sunt in quibus non ꝓfert caracter. nec requiritur alia exceptio ut collatio beneficij. Quedā sunt in quibꝰ imprimitur caracter t vltra expectatur exceptio actus collati. ut in quibusdā sacramentis sic in collatione ordinum crismatione t similibus. primo

casu si gesta sunt ab excõicato qui cõi opinione habe
batur pro absoluto t hec cõis opi. erat ꝓbabilis ꝛ vt
q; excõicatio non erat publice lata. t tũc gesta regula
riter tenent fauore iuris publici q; dignitas videt ex
ercere t nõ ꝑsona. ut in. l. barbarius. ff. de offi. ꝓtor
iij. q. vij. verũtamẽ. t melius in. c. ad probãdũ de re
iudi. in decisa. ubi valet cõfirmatio facta ab excõica
to tollerato ꝛ ita t collatio t similia. t hoc cõmuniter
tenẽ per doct. hic t ꝑ Jnno. t alios in. c. nihil. ò dec.
t. d. c. si vere. t ꝑ Lal. in. d. c. ad probandũ. t i dicta
disputatõe que incipit excõicatus q cõmuni opi. si tñ
actus gestus cõcernit fauorẽ illius qui scienter admit
excõicatum debet in ipsius odium retractari vt nota
Lal. in locis ꝓall. t dixi in membro precedenti. dixi
regulariter ꝛ quia dubitatur de validitate excõicatõis
ab excõicato tollerato late. Nam cõmunis opinio vi
detur q excõmunicatio non teneat ly debeat observa
ri donec constiterit excõicatorem fuisse excõicatum. rõ
q; cũ excõicatus sit extra ecclesiã non potuit aliũ po
nere extra ecclesiã. hoc tenet glo. xxiij. q. i. in summa
t in. c. audiuimus. t bñ facit vbi tex. Jdẽ hosti. t Jo
an. recitando in. c. pia. de excep. li. vi. tenet Lal. i di
cta disputatione t in. c. ad ꝓbandũ. de re iudi. Et idẽ
eadem ratõe tenet ibi Goff. t Lal. in absolutõe ab ex
cõmunicatõe ar. de pe. dis. i. verbum Jnno. in. d. c. si
vere. sentit oppositum ex quo excõicator tollerabitur t
illa opi. Jnno. videtur mihi tutior t verior. quia ex q
tollerabat ꝛ dignitas t non ꝑsona videt excõicare que
quidem dignitas excõicata nõ est facit. viij. q. iiij. no
torie. allego fortiorem ratõez Excõicator quo ad deũ
nullum vel pax vinculum inducit. quia aut excõicatus
meretur t tunc seipm per peccatũ separauit a deo. xi. q.
iij. aliud. aut non meret t nõ seperat a deo. vt in. c. cũ
eterni. de re iudi. li. vi. Quosdam tamẽ effectus ope
ratur etiã quo ad deum ꝛ de quibus ꝓ Jo. an. in. c. ita
quorũdã. de iude. vinculum ergo principaliter inicit
excõicator respectu ecclie militantis. vñ potius ẽ de
claratiua q̃ dispositiua vide glo. nõbilẽ in. c. quanq;
xxiij. q. i. debet ergo valere hec declaratio seu vincu
lum quo ad ecclesiã militantem a tollerato excõicato
sicut valẽt alia gesta in spualibus ut. s. dixi t tutius
ẽ dicere illã tenere saltem ante factũ ar. c. inuenis. de
spon. post factũ si celebrasset ad euitandã irregularita
tem. potes tenere aliam opi. Juxta ea que leguntr t
notãtur ꝓ Jnn. in. c. cũ tu. de testi. Si vero non erat
excõicator tollerat ꝛ q; cõmuniter habebat ꝓ excõi
cato vel si cõis opi. que erat incõtrariñ non erat ꝓba
bilis cũ snia fuisset publice lata. tũc non tenent gesta
ratione publici officij ꝛ q; ꝓ excõicatõem ab illo iuspẽ
dit vt hic t in. c. tanta. de excess. preda. t in. d. c. ad ꝓ
bandum. tenent doc. ĩ t in. c. ad ꝓbandũ ubi ẽ casus
t plene ꝓ Jnno. in. c. nihil. de elect. t in. c. qualiter et
quando. q̃. ante finez. de accusa. Et nõ qd. s. dixi cõ
munem opi. non excusare si non est probabilis vt nõ
Lal. in dicto. c. ad probandũ. t in dicta disputatõne
Et adde vnum notabile dictum Jnn. in dicto. c. qua
liter. ante fi. vbi dicit non debere dici tolleratũ q̃ intru
sum ille q fuit depositus seu insignijs dignitatis spo
liatus. Jdem dic in excõicato publice eadẽ ratõe. la
cat. c. apostolice. de cle. ex. mi. vide tñ quod nota. i. c.
ad nostrã. iij. de iureiurã. qõ de eo q in vno loco fuit
excõicatus publice i alio probabiliter ignoraf. Si ve
ro loquimur de his spualibus in quibus caracter i
primitur t executio quandoq; expectatur vt in colla
tione ordinum t similibus ĩ sunt opiniones. qdã di
cunt q sine collator tolleretur. sine non. nũq; executõ
sine dispensatione competit. Caracter tamẽ semp im
primit q; cum ipse tanq̃ ab ecclesia precisus executi
onem non habeat ipam alteri dare non potest. Sed
differentia est in ĩ inter tolleratum t non tolleratum
q; primo casu dispensat cũ suscipiente respectu execu
tionis ꝓpter probabilẽ ignorantiã. secõ vero cũ nõ
t sic intelligũt. c. fi. de ordi. ab epi. t. i. q. i. c. si q a sy
moniacis. t. ix. q. i. ab excõicatis. Hãc opi. videt te
nere Jo. in. d. c. ab excõicatis t glo. in dicto. c. fi. ubi
ponit differentiã inter excõicatõem latã a precisa. et
collatõem ordinũ. tenet Jnn. in. c. nihil. de dec. do
an. ĩ doct. in. c. pia. t ẽ cõmunis opi. Sed idẽ Jnn.
aliter dixit in. c. i. de sacra. vbi dicit se intelligere ea
iura que requirũt dispensatõnem circa executõnem i
eo qui non erat tolleratus. licet recipiens ignoraret.
quia talis ignorantia nõ erat probabilis ideo requi
tur dispensatio. secus autẽ si probabiliter ignoraba
tur precisus. Et nota bene hãc opi. q; cõmuniter ig
noratur t eam reperi sensisse t secutum fuisse Collec.
in. d. c. fi. de ordi. ab epõ. t Hugo vt refert glo. in. d.
. c. ab excõmunicatis. Et hec opi. multum mihi pla
cet. licet alia sit tutior. Hoc ideo quia cuz collatio tol
leratur potius confert sacramentum dignitas q̃s per
sona. que quidem dignitas non est precisa. viij. q. iij
nõne. facit quod nota. Jnno. in. d. c. si vero. Jtẽ vir
tus caracteris imprimitur inuisibiliter a deo q; colla
tor vngit exterius t deus interius. vt in. c. vno. de sa
cra vnc. Cum ergo caracter imprimitur a deo t nulla
culpa reperiatur in suscipiente debet habere ipsi' ex
ecutionem sine alia dispensatione. cum parum valeat
habitus sine actu. simile videmus in corpore cristi a
malo consecrato. i. q. i. si fuerit. Venio nunc ad viti
um de eis scz que fiunt ratione primati iuris seu of
ficij vt eligere. t ista non tenent sine sunt gesta a publi
co excõmunicato sive a tollerato ut nõ. Jnno. hic et
in. c. cum dilectus. de consuetu. t in. c. consideram'.
t in. c. cum vintonien'. de elect. t. c. gratũ. de postu.
pla. Idẽ sequit Jo. an. i. c. i. ò rescrip. li. vi. t Lal. in
dicta disputatõe excõicatus ꝛc. Et iura q̃ distinguũt
inter excõicatum publice t occulte. procedunt in his

que gerunt rõne officij publici ꝛ hoc rõne publice vti litatis. sed in his que gerũt rõne officij priuati cessat illa distinctio. ita nõ. Jnn. in. d. c. cum dilect⁹ ꝛ Jo. an. in. d. c. i. Concludit ergo q electio facta ab excõi catis quãtũcunq occultis non tenet siue ante electo nem siue postea, plet excõicatio: ut in dictis ũnibus ꝛ qõ in eis nõ. Sed dices tu nõne electio cõpetit rõne publici officij? ar. in. c. i. de elec. rñdeo fm Jnn. q licet ad capitulũ ptineat rõne publici officij. ad ca nonicos tamẽ singulares ptinet rõe canonicatus seu spiritualis fraternitatis: nõ enĩ quilibet canonic⁹ ha bet officium publicum in eligendo. Et idẽ qõ. s. dixi in eligente dic in impetrante rescriptũ siue sit ipetrãs publice siue occulte excõmunicatus ut nõ. Jo. an. in d. c. i. ꝛ hoc si impetrat ad cõmodum proprium. quid si tangẽs procurator alterius ꝛ constituens ignorabat illũ excõicatum vel sciebat? dic ut nõ. in. d. c. i. ꝛ ple nius p Cal. in dicta disputatione que incipit excõmu nicatus qui cõi opinione. tẽ. Nico. Abb. Sequit. c. contingit.

Contingit Actor nõ admissus in possessionẽ sibi decretã per iudicẽ cũ rei seruãde. vel ab ea expulsus per lapsum anni verus efficit possessor. Et primo po nit casum quandoq cõtingentẽ. secõ prouidet ibi ne igitur. Nota primo ibi adiudicat tẽ. Primũ de cretum nõ viciari licet sit possessionis adiudicatiuum impropie tamen sit adiudicatio cũ etiã possessio nõ transferatur ex primo decreto. ut notat in glo. i. ſ3 il lud verbum recipit determinationẽ per illa ẏba cau sa rei seruande Nota, p cõmuni opi. canonistarum q missus in possessionẽ in reali nõ efficit ex primo de creto verus possessor, p hoc tex. ibi cũ rei seruande. ꝛ ibi rem custodiendã. ꝛ ibi verus nõ efficeret. ꝛ ibi ve rus cõstituatur elapso anno. Et vide ad materiã qõ plene dixi. in. c. qm̃. §. in alijs. ut lit. nõ cõte. Nõ q cõtumacia seu delictum nõ ɔz afferre cõmodum de dote post di. resti. c. ſi necesse. Nota q iussus mitti i possessionẽ ex hoc solo nõ habet pro misso. Ad nõ. sic. q ex sola interpositione decreti actor non nanciſcã tur possessionẽ. sed oportet ut actualiter mittat. ad b c. cũ aliquibus. de re iudi. nisi aliud fictio ex cã opere tur ut in casibus hic disposit. Nota q lapsus ãni in realibus cõstituit missum absq alio decreto: verus possessorẽ ꝛ sic de necessitate nõ exigitur scõm decre tum. Ultimo nota ibi de equitate canonica tẽ. q ius canonicum semp in mittit equitati: cõcor. c. i. s. e. ꝛ. c. dilecti. s. de iudi. Venio ad glo. ꝛ oppo. q missio ex primo decreto nõ fiat cã rei seruãde. sed ut transferat possessio vera ut pbari videt in. l. si qs em ptionis. C. de pscrip. xxx. vel. xl. an. Jo. colligendo primã glo. aut loquimur in reali. aut in psonali. prio cãu sunt opiniones inter legistas ꝛ canonistas. Nam legiste dicant. q ex primo decreto missus verus effi citur possessor sed cõtumabilis, quia reus cõparens infra annũ recipat possessionẽ iuxta ea que habẽtur in. c. qm̃. §. in alijs. ut lite nõ conte. Et fm hãc opi. ipropie dicit causa rei seruãde. fm pro tanto dicitur cã rei seruande. q infra annũ conseruare ɔz fructus. vt reo venienti infra annũ restituat rem cum fructib⁹. vt dicto. §. in alijs. fm Jmunẽ opi. canonistarum missus infra annũ nõ efficitur verus possessor. sed habet rez causa custodie: ꝛ ideo infra annũ restituit rem cũ fru ctibus. ꝛ fm hanc opi. hec verba causa custodie stant impropie. ꝛ que opinio istarum sit verior dixi in. d. §. i alijs. in effectu tamẽ nõ ẽ vis que illarum teneatur.

In personali vero nõ est differentia inter canoni stas ꝛ legistas: quia ex primo decreto non efficit mis sus possessor fm tantum custos. fm Jmunẽ scõm decretũ ej cit primum ꝛ antiquum possessorem. Tu vero cir ca effectum scõi decreti. dic ut plenissime dixi in. d. c. qm̃. §. fi. Item tenendo opi. canonistarum. ut etiã i rea li missus ex primo decreto efficit custos. Aduerte ad vnã notabilem differentiam inter vtrũq casum q̃ glo. hic tacite sentit. vt in reali passus missionez ex to to expellatur de possessione. ꝛ assignet actori misso. In personali vero nõ expellitur: sed vterq stat i pos sessione diuerso respectu. q possessor colet agrum et missus custodiet ne dissipet fructus. tẽ. ꝛ curtam va rie ꝛ nunqd debeat seruari indistincte: dixi plene i. d §. in alijs dic ut ibi. Sed circa vtrũq glo. hic que rit quid si passus missionẽ propter presumptã contu maciam in veritate nõ erat contumax quia habebat pbabilẽ cãm absentie: glo. prope fi. in. ẏ. cum index respondet. q probata iusta causa absentie restituetur ff. de dam. infec. l. si finita. §. si forte. vel audietur ipso iure sine aliqua restitutione. per. l. impatores. de priuile. cre. ꝛ j. de re iudi. c. cum bertoldus. Sed dice res tu quare glo. in hoc puncto loquit alternatiue cũ sit maxima differentia an restituatur an audiatur ipo iure: dic q ideo sic dubie locuta est quia iura per eaz allegata sic vario modo loqui videntur: ꝛ Jo. an. trã siuit hic ac si dubietatem non perpendisset. Do. An. dicit q si missio fit ex obligatione personali surgente ex facto eius contra quem facta est missio. tunc non data in veritate contumacia. missio est nulla. quia exigitur latitatio: ꝛ intelligi debet de missione ex scõo decreto. quia quo ad primum sufficit non defendi. nam primum interponitur etiam contra absentẽ cau sa rei publice si non defendatur. ut. l. ignorare. C. de resti. mili. ꝛ nota j. ti. proxi. c. fi. Si vero obligat surgit vitio rei. ꝛ sic ex non fieri trahente originem a vi tio rei. tunc valet missio cotra impeditum. sed restitui tur fm Bar. ꝛ nõ allegat vbi ẽ dicit. Aduerte tu quia hec sunt dicta bar. in duob⁹ locis. s. in. l. fulcin⁹ §. i. ff. ex quibus can. in pos. ea. ꝛ in. l. imperatores.

ff. de priuileg. cre. in eo q dicāt vitio rei. pone exemplum quando agitur actione damni infecti / occasione rei minantis ruinam / vel quando agitur actione noxali. sed vide de hoc clarius per Ly. in. d. l. ignoscere. C. de rest. mi. vbi dicāt. q aut in missione fiēde requiritur dolus ex parte rei contumacis. z tunc si non intervenerit dolus missio est nulla. Ita loquitur. l. fulcimus. Aut non requiritur dolus. sz sufficit q res viciosa non defendatur. z tunc tenet. sed competit restitutio z ita loquitur. l. si finita. §. si forte. de dam. infec.

Ex his vltimo infert glo. q iudex summatim examinet negotium anteq̄ fiat missio. quid aūt veniat examinādum in interpositione scōi decreti. Respondet Abb. q nō examinabit an fuerit debitum. q2 hoc fuit examinatū in interpositōe primi. sed examinabit fm eū an absens haberet iustam causam absentie p quā restitueret. ut dicāt glo. Tu dic q etiā fiet examinatio respectu debiti. q2 nunc agit de maiori pindicio q̄z in primo decreto. vt legitur z notatur in. l. cū. pponas. C. ō bo. auc. iudi. pos. z generaliter qualiter exigatur summaria cognitio tam in interpositione primi. quā scōi decreti. dixi tibi plene in dicto. §. i alijs. z se. dic vt ibi. Quero hic habemus vnum remedium contra contumacem. nunqd sint alia. glo. ij. respondet q sic z remittit ad nō. in. c. tue. vt lit. non ptest. vbi de hoc z inter cetera ponit gl. opi. Jo. q tenuit. q si pturnax steterit per annum i excōmunicatōne perdit possessionem rei de qua agit. ar. xi. q nij. rursus. z. c. quicūq;.

Et aduerte q2 ista fuit opinio. Jo. b. nam in pdicta decre. tue. tenuit q perdit causam / sed hec opinio non placet glosatori b. z dat notabilem restrictōnem z menti tenendam perpetuo ad illa. c. rursus. z. c. qui cunq;. vt procedant qñ agitur de crimine. siue criminaliter siue ciuiliter. Et plenissime circa / intellectum illorum. c. vide qō dixi in. c. i. de indic. Vnū tamē credo. q licet illa. c. non habeant locum in causa ciuili. tñ si contumax steterit in excōmunicatōne per annum potent ob nouiam contumaciam fieri missio z adiudicari fructus statim percipiendi. ar. in. l. fulcimus. i fi. z eorū que dixi in dicto. §. i alijs / z an poterit alia pena indici ex persauerantia i excōmunicatōne tanto tempore / vide q tetigi i. d. c. i. de indi. Quero nū quid dispositio huius. c. habeat locum in actōne personali. Glo. in v. actor dicāt q sic. z circa materiaz huius gl. vi. quod dixi in. c. i. s. e. Et circa hanc gl. q̄rit nunquid missione facta in vna re ex primo decreto impediatur missus ne possit vendi alia res ex primo decreto. vide bar. in. l. q̄uis. ff. de bo. auc. iudi. pos. vbi ponit opi. contrarias Ipse vo. p pcordia distinguit. q aut causa missionis concernit tantum vnam rē vt i causa noxali. vel damni infecti. z tunc non debet extendi manus ad aliam rem. aut concernit totum patrimonium vt in actione personali z tunc secus. quod nota. z ibi vide per eum latius. sic itellige. rota. p spe in ti. de scō decreto. §. iam de effectu circa pri. Secūdo quero quid si per factum alterius vt aduersarij impeditur prescribens possidere. nunquid habeatur pro possessore. quo ad complendam prescriptōnem glo. in regula sine possessione. de re. iur. li. vi. q non. quo / nota dispositio ergo huius. c. non debet extendi ad effectū prescribendi. cum ibi agitur de grani pīudicio pro hoc. quia ubi constitutio summe innititur equitati non debet extendi vt nō. Jo. an. in. c. i. t. ij. ut li. pē. li. vi. facit regula odia. de re. iur. li. vi. Quero tex. hic dicāt q per lapsum anni constituatur rē an requiratur per lapsum anni sententia iudicis. an ipo facto constituatur. verus possessor glosa hic in versi. constituatur. multum instat in effectu concludens q in realibus non exigitur secūdū decretum necessario sed solus transcursus anni constituit missum verum possessorem. In personalibus vero necesse est impetrare scōm decretum. alias non possideret. dicit tamē q quandoq̄ scōm decretum non solum possessionē sed etiam dominiū transfert si reus erat domin'. vt i causa noxali. z in causa damni infecti. Tu vo dic melius de effectu scōi decreti. ut nō. Jnno. in. c. dilecto de v̄. sig. dixi plene in. c. q̄m. §. fi. ut lit. non ptest. debet ergo attendi modus interponendi. nam quando q̄z adiudicatur res. aliquando sola possessio cum fructibus. quandoq̄z tenetur actor ab onere probandi debitum. z de ratōne diuersitatis inter primum z secundū decretum. dic vt plene tetigi in. d. c. quoniam. §. in alijs. z. §. fi. Quero capiendo scōam partez glo. ibi sed nunquid idem numerus rē. nunquid i spiritualibus interponatur primum z secundum decretum propter contumaciaz rei puta si petatur ecclia vel prebenda glo. respondet quod si petatur ecclia non ratione tituli sed tanquā proprietas vel petatur aliud spirituale tunc habet locum missio. z anno elapso missus efficietur verus possessor. z prescribē poterit ipam rem seu ius spirituale allegat. cōi. propi. si vero petatur ecclesia tanquam beneficium. seu prebē da. tunc licet fiat missio ex primo decreto z etiam possit interponi scōm / vel ex lapsu anni efficiatur verus possessor. non tamen missus prescribit sibi titulam possidendi. quia possessio non facit aliquem decurionem. sed canonica electio. ff. de decur. l. berennius. De instī. ex frequētibus. operabitur ergo scōm decretum vel lapsus anni in huiusmodi missione. ut possit vti fructibus tāq̄z possessor z vt possit prescribere cōtra omnem agentem si habeat bonam fidem aliqualem titulum / nō tamen prescribit sibi ius prelature. i. vt tanq̄z prelatus possit in futuz sine legitimo z vero titulo possidere. dicāt tñ glo. q hodie ille qui super dignitate personatu. uel beneficio ecclesiastico obtinendo non debz mitti i possessionē cū rē fuande p̄ procedi potest lite ñ cōtest. ut in. c. vno de eo q̄ mit. i pos. li. vi

Duo sunt examianda cum hac ptcula glo. prima

nunquid regulariter in spiritualibus vbi nō petit beneficiū rōne tituli habeat locū missio rōne cōtumacie scdo an indistincte in istis bñficialib⁹ denegēt missio tanq̄ ex prio vel scdo decreto? Ad primū glo. cōcludit q̄ lic. idē Inn. Jo. an. ⁊ cōiter doc. intantū ꝺ̄ placet Inn. q̄ dicit q̄ si epūs petat in ecclesia ins epāle qꝺ possit penitētiam dare infirmos vigere reo cōtumace mittet epūs in possessionē ꝓdictoꝝ cā custodie q̄ generaliter quādo agitur actōe in rem fit missio in possessionē ꝓdictoꝝ causa custodie q̄ gñaliter quādo agitur actione in rem fit missio in possessionē rei petite. etiā si agatur de ecclesia ut hic in gl. nec obstat si dicatur q̄ scōm hoc poterit contingere. qꝺ ille qui nō habet ius in cura, animaꝝ habebit ipius exercitium. fatetur enī hoc posse contingere. sed excusatur quis propter ignorantiā possessoris. qꝺ fatet Host. si bonā fidē habeat. ⁊ ꝓbabilis sit ignorantia de de. ex. apostolice. animo fm eum ⁊ si malam fidez habeat licet ipe sibi noceat. alijs tamē non nocet. ut i. c. fi. de coha. cle. tum, ppter ignorantiā ipius suscipientis tum, ppter iur̄. ⁊ iudic. auctoritatē. ar. ff. qꝺ cum fal. tu. l. i. ⁊ facit. ff. de mino. l. ait p̄tor. §. i. ℣. quid tamē Et facit de elec. nihil. in fi. ⁊ quod ibi nō. dicit etiam Inn. hoc alias cōtingere. qꝺ qui habet exercitiū nullum ius habet quādo res petita adiudicat ei qui nullum ius hz in illa. l. iulianus. ff. de cōdi. inde. ⁊ de re iudi. c. cum inter. ⁊ hec dicta singulariter sunt notanda in practica. Et pro eis facit qꝺ nō. Inn. in. c. ex qui. de eo qui mit. in pos. li. vi. ⁊ spe. in ti. de cōtu. §. sequit. ℣. illud. vbi dicit missionē habere locū etiā ex agitur de iuribus spiritualibus. ⁊ ecclesia tanq̄ ꝓprietate. allego ad hoc ꝓ locū a speciali dictū. c. cum qui. vbi ponit casus specialis. ut i illo speciali nō habeat locū missio. ergo in alijs ꝓcedit regulariter. nā exceptio firmat regulā in alijs. xxxij. q. vij. dominus

Venio ad scōm in quo aduertendū ē q̄ fm hanc gl. olim etiam in beneficialibus indistincte habebat locum missio. ⁊ trāsferebat possessio ⁊ procedebat p̄ scriptio cōtra reū agentē. sed ꝓ hoc nō acquirebat sibijus prelature si alias nō habebat legitimam titulū

Nota primo singulariter ex hoc dicto gl. q̄ licet beneficium nō posset haberi legitime sine titulo. possessio tamē possit haberi sine legitimo titulo. facit ad ea que plenissime dixi in. c. in litteris de resti spo.

Scdo ex dicto gl. nō q̄ qñqz quis p̄scribit ꝓ alium nō tamē sibi dominiū acquirit. qꝺ videt mirabile. Ex quo videt singulariter inferendum. q̄ si clericus bona fide ⁊ titulo colorato possidet beneficiū alterius per decennium inter p̄ntes. ⁊. xx. inter absentes q̄ prescripsit illud in preiudicium veri rectoris hz ipe ius prelature sibi nō acquisuerit ⁊ q̄ sufficit tātū tempus videtur colligi ex notat. per Jo. an. in simili regula sine exceptione de re. iur. li. vi. in mercā. ⁊ pro hoc adduco talē rōem ex lapsu tanti temporis videt quis habere beneficiū pro derelicto in preiudiciū sui ad hoc qꝺ legitur ⁊ nota. in. l. si de eo. §. i. ff. de acq. poss. ⁊ per glo. ⁊ doct. i. c. cum venissent de resti. spo. quare ex facto suo perdit beneficium potius q̄ ex facto istius. sed iste non acquirit sibi ex natura rei prescriptibilis. facit quod in simili nō. per Bar. in. l. sequitur. §. si viam. ff. de vsuca. ⁊ per Inno. in. c. plen q̄ de ēmu. ecclē. Aliud simile videmus in sentētia lata in istis beneficialibus. que respectu illius cōtra quē fertur transit in rem iudicatam. nō aūt respectu superioris. quia potest iquirere de defectu illi⁹ iur̄ pro quo lata fuit. quia sibi nullum ius respectu tituli de nouo tribuit ut nō. glo. in. c. i. de concess. preben. ⁊ videtur probari ex notat. in. c. cum olim. s. eo. ⁊ in. c. cum dilecti de elec. ⁊ nota hoc. quia si est verum ē notum ⁊ mirabile dictum. ⁊ satis coloratum ex p̄cedentibus. An autem hodie habeat locū missio in beneficialibus? glo. ista q̄ non per. c. cum qui. de eo⁹ q̄ mit. in pos. li. vi. ꝑ lite nō cōte. potest procedi ad diffinitiuā. ut ibi. sed aduerte quia glo. caute locuta ē vtpz verbis illis. c. cum qui videlicet cum agitur de beneficio obtinēdo. Et ideo hodie dubitari p̄t. quid si agitur de obtento? glo. refert ibi tenuisse doc. ⁊ hoc tenuerunt multi ut Archy. Jo. mo. Host. in Spe. in ti. ō contu. §. sequitur. ℣. illud. vbi plene prosequitur ⁊ recitat clementem papam. ⁊ omnes auditores curie in hanc sententiam inclinasse. hoc idem plerosqz tenuisse. recitat Inn. in. d. c. cum qui. sed glo. in. d. c. ex⁹ q̄ dicit litteram illi⁹. c. facere in cōtrarium cuz loquatur de obtinendo ⁊ recitat ibi Jo. an. in nouella quēdaz hanc opi. tenuisse quid dicemus pro prima opi. que efficaces rōnes sunt. prima q̄ eadē ē ratio in obtēto sicut in obtinendo. ergo eadē debet ee iur̄ dispositiōe l. detur vitiosus ingressus. scda rō. q̄ cum possit procedi ad sentētiam lit. non conte. vt clare hodie patet ex de. dispendiosam de iudi. q̄ procedit in istis bñficialibus? sine agatur petitorio sine possessorio. ut ibi nō. ⁊ dixi in. c. litteras. de iura calū p. frustra recurret ad remediū extraordinariū cū ꝓpetat ordinarium imo nō dz cōpetere extraordinariū ꝓpetente ordinario ut. l. i cāe. ff. de mino. nec ob. si dicat q̄ propt cōtumac. defec. nō potest procedi ad sententiaz q̄ si ēt presens posset ab eo haberi sua confessio. quia sicut i matrimonio carnali non valet confessio partis? de eo qui cog. consan. vxo. sue. c. super eo. Ita non debz valere in matrimonio spirituali. ut nota. in nouella. i. d. c. cum qui. ℣ credo his nō obstantibus. q̄ licet prima opi. sit cōmunis ⁊ magis tuta tñ satis pōt tueri secunda opi. ut habeat locum missio. vbi agitur ō obtento maxime quando pretenditur spoliatio. vel alio tempore possessio. hoc primo probo p cōes regulas iur̄ que volunt ut etiam in istis spiritualibus habeat

locum missio. ꝛ precipue facat illa epi. precedens Jn no. que vult q̄ etiam si agatur de cura aiarum vendi cet sibi locum missio Clarius hoc probo per dictum .c. cum qui. nam ibi edit ius de nouo. ut patet p̄ ver bū statuimus. ergo ante dispositōnem illius .c. hebat missio. etiam in beneficialibus. sed illud .c. solum lo quitur cū agit de bīficio obtinēdo. ergo nō dz ēxten di cum agit de obtento. qz intantum debemus rece dere a iure antiquo inq̄ntum reperit dispositum cōtra rium in nouo. ut. l. precipimus. in fi. C. de app. ꝛ qō expresse non mutatur. stare nō probibetur ut. l. sanxi mus. C. de testa. facit. c. maiores. de baptis. nec per subauditōes debemus inducere iur. antiq̄ correctio nem. ut nota. in. c. cupientes. §. q̄ si. ō elec. li. vi. i gl. in ỳ. petere. facit quod nota. bar. in auc. quas actio nes. C. de sa. sanc. eccle. Non ob. si dicatur eādem eē rationem i obtinēdis. ꝛ obtentis. qz hoc prorsus ne go. Jntelligo enim dum agitur de obtinendo non re spectu possessionis vt qdaz intelligant. ꝑ respectu iur vt qz fuit electus ꝛ agit vt confirmetur ud habeat ius ad rem. ꝛ agit ut fiat sibi collatio. ꝛ sic ut obtineat be neficium. hoc enim cāu recte disponitur. ut in. d. c. cū q̄. vt ob contumaciam non fiat missio in beneficiali bus. quia patet vicios⁹ ingressus cum administra ret sine titulo. cū adhuc non habeat ius in beneficio. sed cum agitur de obtento. vt qz tam dicit se habere ꝛ habuisse ius in beneficio ꝛ maxime si alias habuis set possessionem. sed ab ea cecidit. tunc non patet vi cios⁹ ingressus. cum dicat se habere titulum. nec de bet fieri missio in possessionez. nisi prius summatim examinetur negocium. ꝛ ius actoris Juxta ea q̄ dixi in. c. q̄n. §. in alijs. ꝛ. §. sc. ut lit. non cōtest. ꝛ maxie cū debet fieri missio in beneficialibus. cū in eis mal tum debet exuberare officiuz iudicis. ne ꝓsequat⁹ pos sessionem sine titulo. sicut in sili dicatur cū petitur resti tutio beneficij. Juxta nota. in de. vnica. de cā pos. et ꝓpꝛie. ꝛ in. c. lītis. de resti. spo. ꝛ q̄ hoc cāu fieri possit missio. est tex. in. c. consultationibus in fi. de offi. del. Nō ob. alia ratio. s. allegata incōtrarium. fateor eīn q̄ hoc casu etiam cū agitur de obtento. possit proce di lit. non contest. ut dicta clemen. dispendiosaz. sed illud remedium non est ita ordinarium. ut necessario sit seruandū. non enim dicitur ibi. q̄ iudex debeat ꝓ cedere. ꝑ q̄ potest iudex exigere ꝓtest. lic. preterq̄ i ca su. c. q̄n. §. porro Jtē hoc nō p̄t allegare ꝓtumax i sui fauorē cū ꝓtumacia nō dz sibi. pdesse Juxta nō. in sili. in. c. significauit. ꝛ in. c. alberic⁹. de testi. ꝛ in. l. acq̄lia. ff. ad. l. acquil. Jtē ex alio nō ꝓcedit illud ar. generale. ꝓcedit eīn q̄n ordinariū ꝛ exordinarium ad idē cōpetūt. ꝑ hic ad diuersa. Nā missio concernit penā ꝛ odiū cōtumacis. processus vero ad vlteriora cōcernit iusticiam ꝛ merita cause. hinc ē q̄ muleta nō impedit processum ad vlteriora. s. co. c. veritatis. et .c. accedens. i. s. vt lit. non cōtest. Jtē possibile ē q̄ actor probat de iure suo. ꝑ non plene ꝓpter absentiā cōtumacis. qz per confessionē illius posset iustificare titulum suum. lz enim sola confessio partis non suffi ceret. ut. s. dixi. tamen multum adminiculat⁹ maxime in preiudicium cōfitentis. hoc eīn patet i matrimonio camali ut probat⁹ in. c. attestationes. de despon. im pub. ꝛ quod ibi nota. ꝑ hosti. ꝛ est tex. optimus i .c. si duo. xxxv. q. vi. Vide bonam glo. in. c. sup eo. de eo qui cog. ꝓsan. vxoris. sue Vltimo facio pro hac parte hanc consideratōem. videmus enim quod in beneficialibus potest agi possessorio non obstante q̄ possit patere vicios⁹ ingressus sed p̄sumptio est i contrarium. exquo probat alias possessionem maxi me colorando titulū suū. ut i dicto decre. in lītis. ergo idem dicendū i ista missione. ppter cōtumaciā Jtē facit ratio precedētis dicti Jnn. eadē enim ē ratio cū aliquid petitur spūale. concernēs exercitium cure ani marū. sicut cū petitur beneficiū. alias obtentū. ꝛ hec diligēter nō. qz alibi nō habes hūc passum ita disert sum. Dz postq̄ predicta scripsi accidit mihi motiuū valde vrgens in oppositum per quod coactus sum. ꝛ predicta dicta mea ac precedens dictū Jnno. restrin gere. cum enim per missionem ex primo decreto non transferatur vera possessio scom cōem opi. canonista rum ut. s. dixi. sed tm̄ fit missio causa custodie. qūo poterit iste missus etiam si habeat ius in re exercere potestatem clausum tam in foro anime q̄ in foro con tentioso vel aliter ferre sentēcias in temporalibus. cū non habeat possessionem rei cuius ratione competit Jsta enim oia sequunt⁹ possessionem ꝛ non ꝓprietat⁹ vt nota. Jnno. in. c. in lītis. ꝛ. c. olim. de resti. spo. pro batur in. c. consultatōibus. de iurepatro. ꝛ. c. querela de elec. ꝛ. c. cū olim de causa pos. ꝛ ꝓprie. ad idez ad duco tex. notabilē in. c. cū Bertoldus. de re iudi. ubi patet q̄ creditor qui hz villam in qua est iuspatrona tus. in pignus. nō potest presentare. sed presentatio pertinet ad dīm. qz creditor non debet sibi lucrifacere fructus. sed si p̄sentaret ꝛ admitteretur presentatio non posset postea talem fructum restituere. Jta fortiter arguo in proposito. cum enim missus in possessionem teneatur reo victi omnes fructus restituere ut dicto. §. in alijs. si iste missus in possessionem dignitatis exerceret spectantia ad dignitatem maxime cō ferēdo bīficia. eligendo excōicando ꝛ absolvendo quō posset postmodum reo infra annū venienti ista restituere cū ꝓsumet⁹ p̄ exercitiū Jtē vt predixi sequeretur illud absurdū. q̄ exerceret illa a non possessore cōtra superius allegata. ꝛ maxime per Jnn. in. c. cū di lect⁹. de re. do. hinc bellissime dixit Spe. i ti. ō secō decreto. §. videndū. v. q̄d si elect⁹. q̄ etiā si agitur de dignitate seculari puta agit electus in potestatē con tra vniuersitatem que eum eligit non hz locū missio

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

in possessionem ob contuma. vniuersitatis: ne exerce at ista iurisdictionalia sine possessione. sed procedatur ad sniam diffinitiuã. sicut dicit in. c. vno de eo q̃ mit. in pos. qò singulariter nõ. pro extensiõe illius. c. q̃re cõdudo q̃ in vtis beneficialib' siue spiritualib' ha bebit locũ missio quãdo nõ ẽ exercenda iurisdictio in foro cõtentioso. aut penitentiali. Et per hoc do nouã ⁊ singularẽ limitationẽ ad oia iura p̃mittẽtia hãc mis sionẽ in ecclijs cum petunt ut proprietas. quãdo nõ est eis iurisdictio contentiosam vel penitentialis ãnexa que veniat exercenda p̃ missum. cum exerceri nõ pos sit. tum ex defectu possessionis. tum quia non posset fructus huius infra annũ reo veniẽti restituere. ⁊ hec singulariter nota. Venio ad aliã particulam glo. ⁊ quero an missus in possessionem ex primo decreto veniat fructibus? glo. in. v̊. ⁊ illud scias. dicit q̃ nõ. ⁊ excipit tres casus. primus in misso in petione heredi tatis concurrente nimia contumacia rei: utputa quia dixit se nolle cõparere. ff. ex qui. can. in pos. ea. l. ful cinius. §. vl. sed tu dic illud non speciale sed regula re vbicunq̃ cõcurrit nimia cõtumacia rei. ⁊ tũc iudex possit decernere vt missus lucret̃ statim fructus ⁊ hoc p̃batur fin aliã lec. in. d. §. vlt. que ẽ magis cõis ⁊ eã sequit ibi bar. ⁊ dixi plenius in dicto. §. in alijs.

Secundus casus exceptus in glo. ẽ cum neuter mitti tur in possessionem. i. mulier pregnãs nõie postumi. tunc eni mulier vtitur fructib'. Intelligo quo ad ali menta sua. ne ob defectũ alimentorum pereat partus Et hec ẽ specialitatis rõ. vnde missio ibi fit non pro pter contumaciã sed. ppter spem nascituri. ⁊ ut mul er inde se alat. ⁊ sic ille casus recte non excipitur a re gula supradicta Tertius casus ẽ cum impubes ex carboniano edicõ mittitur in possessionẽ. dic q̃ etiam iste casus recte non excipitur ab illa regula. quia illa missio ñ fit ppter cõtumaciã alicui'. Imo loquit ur filio impuberi mouet qõ status: puta q̃ nõ ẽ filius illi' cuius hereditatẽ obtinet. tunc eni ppter graue pricu diciũ suspendit qõ vsq̃ ad tempus pubertatis. sed i terim ne fame pereat põt vti fructibus hereditatis pro alimẽtis suis. Et de hac materia an ⁊ quãdo missus possit fructib' vti tã ex primo q̃ ex secõ decreto. dic vt plene dixi in dicto. c. quñ. §. in alijs. ⁊. §. fi. vt lite. non conte. Vltimo glo. in. v̊. Itẽ quid dices. tẽ. querit quid si missus in possessionẽ ex primo decreto deijcitur nunq̃d posset petere restitutionẽ? Respõdet in effectu q̃ tenendo opi. canonistaꝝ. s. ex primo de creto missum nõ possidere. nõ poterit iste agere neq̃ interdicto vnde vi. neq̃ vti possidetis. q: illa interdi cta exigunt possessionẽ nec sufficit. p̃bare deiectionẽ nisi probet̃ possessio ut in. c. cõsultationib'. de offi. ô le. sed poterit agi conditione. l. fi. C. ô p̃torio pig. ibi enim datur remedium habenti pignus pretorium ad illud recuperandũ si ab eo cecidit. quasi ista missio ex primo decreto sit quoddam pignus datum a preto re. sed tenendo aliam opi. legistarum q̃ ex primo de creto transfertur vera possessio licet commutabil' tũc in dubium est q̃ potent agere interdicto vnde vi. si fu it expulsus. Hosti. ponit duas opi. Prima ẽ q̃ huic expulso subueniatur per istam decre. dum dicit text. vel acquisitam amittit. sed ut dicit Jo. an. ⁊ bene hoc non procedit nisi contra reum. q: iste tex. solum pro uidet: cum dolo vel potentia rei hoc contingit. nõ eni prouidet contra reum. Secunda opinio ẽ ut com petat interdictum vnde vi. plus enim debet cõparari detẽtatio habita iudicis auctoritate q̃ violentia pos sessio ar. ff. de acq. pos. l. iuste ⁊ tamẽ violenta parat predoni interdictum vt in. c. an litteris. ẽ. ti. prox. In hac tamen opinione non persistit dicens q̃ licet ista possent allegari in penam constitutiõis si quis intan tam nõ tamẽ interdicto cum sit i ea necessaria posses sio ad hoc. c. i. s. eo. vbi missio ejecto non fit restitutio possessionis. potest dici q̃ ibi non fuit actum ad hoc tamen Inn. querens de ipo reo expellente an contra eum competat interdictum: tenet q̃ sic allegat dũta xat illam. l. vlt. hic alle. p̃ glo. C. de preto. pig. ꝑ cer te illa. l. non dixit q̃ competat interdictum sed q̃ sub ueniendũ est illi qui habet pignus p̃torum si ab eo ce cidit: qò potest intelligi per remedium illius. l. ar. l. i ff. de condit. ex. l. ⁊ qò nõ. in glo. in. c. si canonici de offi. ordi. Jo. an. dicit q̃ de simplicitate iur canonici satis erit isti narrare factum: dicendo qũo fuit missus in possessionem talis rei. ⁊ qũo talis expulit eũ tẽ. te neo opi. glo. q̃ tenendo opinionem q̃ missus nõ pos sideat non competat interdictum vnde vi. sed cõdiõ l. fi. C. de preto. pig. quod etiã sentit spe. in ti. de pri mo ⁊ secõ decre. §. iam de effectu. v̊. sed q̃d si missus Ipse tamen tenet opi. legistaꝝ q̃ possideat: sed dic ut dixi in. d. §. in alijs. idem q̃ non competit huic in terdicto vnde vi sentit Joh. an. post doct. antiquos in addi. Spe. in ti. de resti. spo. in tertia colũp. ibi ta men ponit aliud remedium. s. ut agatur ex edicto ne vis fiat ei. qui in pos. mit. l. i. sed dic vtrumq̃ remedi um concurrere hoc casu. s. condit. l. fi. de preto. pig. ⁊ edictum ne vis fiat ei. quod etiam sentit Spe. in lo co prealleg. Sed inquantum dicit Hosti. huic com petere condit. l. si quis in tantam. C. vnde vi. dic contra quia illa conditio competit contra priuantem et spoliantem quem possessione. sed iste missus ex pmo decreto nõ possidet scõm nostram opinionem. ergo nõ aget illa ꝑditiõe: ⁊ hoc sentit Spe. in dicto loco tenẽdo illã opinionẽ q̃ nõ possideat. ⁊ vide gl. i. d. l sicꝺ itãtã quã secl̃ bar. q̃ dicit ꝑdictõem illi'. l. ñ ꝑpe tẽ ꝑmodatario ꝺpositario ⁊ silib' ꝓsonis q̃ ñ possidẽt ꝓ ꝺtinẽt ita dico i isto ⁊ gnãliꝝ ꝺ remediis ꝑperẽtib' istis q̃ nõ possident si deijciantur vide per Jo. an. in Spe. in loco statim allegato qui post doc. dicit q̃ de

positario cõmodatario detinenti precario seqstro ac similibus subuenit p officiũ iudic. L. in quib⁹ causis colono cen. l. i. li. xi. vel pactionẽ i factũ. L. ō pscrip. ver. l. quoc. colono aũt t inquilino habẽt remediũ agẽ di cõtra dñm actõe ex cõducto. t dominus agit contra violẽtos t recuperata possessione ipsi postea detinebũt ut primus ar. ff. loca. l. cum i plures. §. messem. t. ff. ad. l. ro. de iac. l. ij. §. i. hoc tñ remediũ non valet cõmodatario t depositario. quibus dñs non tenetur reddere rem nisi ad certũ vsum fuisset cõmodatũ vel depositum gratia cõmodatarij. j. ō cõmo. c. vno. hoc dicit procedere cum istis inquilino t colono facta est violentia ab extraneo. Si autem locator vim intulit agunt contra eum ex conducto per quod vt interesse consequuntur. uel rem recuperabũt. ff. loca. l. ex conducto. t hoc nota. puto eñ q̃ isti colonus t inquilinus poterunt agere officio iudic. contra extraneos inferentes violentiam vt restituantur in pristinum statum. nam si agunt officio iudicis alij de quibus. s. q̃ gratuitam detentationem habent fortius isti qui tenent ex contractu facit in ar. l. ij. L. de pred. pig. t. l. i. ne vis fi. ci. Ultimo hic queritur fm Hosti. an tercius volens hanc rem in qua facta est missio vẽdicare debeat agere cõtra missum an contra missionem passum? Respõdet q̃ contra missum cum habeat detentationem. nam rei vendicatio datur contra detinẽtem tñ licet non possideat vt. l. officium. ff. de rei vẽ. in fi. dicat tamen q̃ si actor euicit non tenetur missus infra annum restituere possessionem vincenti. nisi ille prestet cautionem. de qua. ff. de re ven. l. is a quo fundus. vel scõm eum vocabatur contumax missionem passus. ut si voluerit rem defendat. j. ō re iudi. c. penul. Inno. in. c. q̃n. s. ut lic. nõ contest. sentit hũc missus non posse conueniri cũ nõ habeat facultatem rei restituende ex quo nõ possidet t idẽ sentit Spe. recitãdo ibi dictũ Inn. in ti. de scõo decreto. §. iã de effectu vi. sed nunquid missus in fi. credo q̃ iste potest euitare iudicium nominando dñm fm remedium. c. q̃n. §. q̃ si super ut lic. nõ contest. t. l. ij. L. ubi in rem act. t hoc casu saluo dictũ Inn. Aut nõ nouit dominum i iudicio sed suscipit in se iudiciũ t potest ab eo vendicari. t ita loquitur. l. officium in fi. t hoc casu intellige Host. hic t facit quod nõ. in. c. examinata. de iudi. et scõm hãc distinctionem reduco ad cõcordiã istas duas opi. Hosti. ibi quas alternatiue posuit ut sic sit i optione sua. an suscipiat in se iudiciũ an nouet dñm. t eo casu q̃ noluit nouare dñm sed suscepit i se iudiciũ aliter procedet ptra eũ i execũtõe snie. dic ut nõ in d. §. qd si sup reb⁹. t dca. l. ij. Quis aũt posset hanc missionem ex primo uel scõo decreto decernẽ an ordinar⁹ an delegat⁹ etiam inferioris a principe. aliqd tractat Jo. an. ibi sed tu vide p Inno. in. c. dilecto. de verbo. si g. t plenissime dixi in. c. si qd contra deriaz. de sponsa. Et nõ singulariter opi. Jo. an. ibi qui sequi videt Inn. i. d. c. dilecto. t hãc missionẽ taz ex primo q̃z ex scõo decreto tã i reali q̃z i personali possit facẽ nedũ delegatus principis. sed etiã inferioris. vt. j. ti. prox. c. iij. t vide quod ipse ibi nõ. t iste est casus fm eũ. vbi añ lic. contest. delegatus impedit officiũ suũ. lz qdaz legiste contra in auc. de exhibẽ. t intro. reis. §. si vo. coll. v. sed tu vide qd dixi in. d. c. si quis contra

Casus Si reus nõ in

Venerabilis ueniatur sufficit publice citationem ad ecclesiam suam ponit Si uidetur. nã primo ponit duplicẽ citandi formaz. prima quã facit iudex p lras. scda quã cõmittit alteri faciendam t de facto huius decre. habet in. c. fi. de maio. t obe. t latius in. c. fi. de dila. Nõ ibi ad initium tc. q̃ tempus quadragesimale nõ ẽ feriatuz in curia. de iure tñ ciuili ẽ in obseruantia q̃ ad criminalia ut. l. quadraginta. L. de fer. de iure tñ canonico indistincte. vt nec̃z in ciuili nec̃z in criminali hoc tpe procedat ut in. c. placita. xv. q. iij. hoc tñ nõ obseruatur ut nõ. in. d. l. quadraginta. t vide quod nõ. in. c. fi. de fer.

Nõ q̃ iure spãli põt vnus Archyepõs hic ins primacie. i. patriarchatus in prouincia alter⁹ archiepi t in ipsum archiepm. ut sic sit eius superior loco patriarche. vide qd nota. in dicto. c. fi. ō dilac. t. c. humil. de ma. t obe. Et nota q̃ prima citatio põt ẽ peremptoria nec est opus vt cõtineat in se tres dilatões. ꝑ vna dilatio põt assignari peremptoria. vide bonam glo. pro practica citãdi in. c. constitutionem de sen. ex. li. vi. ad primũ dictũ ut prima possit esse pemptoria vide qd dixi in. c. fi. de dila. Nõ quem posse citari ad totam cãm cũ citatio fit de lõginq̃. vide qd plenissime dixi in d. c. fi. de dila. t nõ plene practicaz citandi ad totam cãm. Et nõ etiam q̃ simplex citationis actus põt ꝑlatis delegari. Itẽ nota q̃ prima citatio debet esse personalis si citandus reperiri potest al⁹ citatio fit ad ecclesiam uel ad domũ Nũquid aũt prelatus citandus sit ad ecclesiaz an ad domum vbi familiariter habitat. dic ut dixi in. c. cũm. s. eo. et ad quos actus possit procedi per citationem ad domum? aliquid dixi in dicto. c. causam. t dicam in. c. fi. j. ti. prox. et ibi per Inno. Oppo. Videtur enim q̃ lites non possunt fieri immortales cum restringãtur ad triennium. L. de iudi. l. properandum glo. i. respondet q̃ de iure canonico non perit instantia triennio ut in. c. fi. de iudi. Nota bene hanc glo. quia exprimit hic mentem suam circa hunc passum melius quam alibi. In illo enim. c. fi. multum se inuolauit ponẽdo varias lect. t vide i hoc quod plenissime ibi dixi. Quero iste fuit citatus ad initium proxime quadragesime quid si non fuisset appositũ verbũ. ꝑ. gl. ij. respondet q̃ idez esset per. l. cum q̃ kalen. ff. de v. obli. vbi dicitur q̃ si promisi kalẽdis ianuarii non

addato primis secundis vel vlterioribus nec apparet de quibus ageretur intelligitur de primis. Ad idem vide bonū tex. in fill de iure canonico in. c. nō pōt de pban. li. vi. Sed queritʒ quid si reus nō cōparet i termino indices tamē fuerūt impediti ita qʒ si reus etiaʒ cōparuisset nō potuissent procedere. nunqd sit cōdēnādus ad expensas. Bo. glo. fi. hic multū instat et tādē cōcludit qʒ nō. quia non interest actoris reum non venisse. ex quo etiā eo veniente indices nō processissent et cū hac opinione transeunt communiter doc. et alle. Ihosti. l. arbiter. si kalendis. ff. de arbi. et facit quod nota. in spe. de arbi. in fine vide Inn. in. c. calūniam de penis vbi aperte hanc decisionē tenet et prosequitur quedam alia facientia ad materiā huius qōnis. et ut latius habeas hanc materiā distingue tres casus qñqʒ cōparet in termino actor. sed nō reus. qñqʒ reʒ sed nō actor qñqʒ nec actor nec reus. primo cāu si indices sederunt in termino vel erāt pati sedere si reʒ cōparuisset. habet locū cōdēnatio expensaʒ etiam propter cōtumaciā in prima citatione. ut nō. in. c. querelam. de procu. et in. c. finē. et in. c. cum dilecti. s. eo. si autem iudices fuerunt impediti tunc nō hʒ locū cōdemnatio. qr ista cōdēnatio expensarum fit loco interesse partis cōparentis. de procur. c. auditis. sed cessat interesse. cū etiā si fuisset pñs ꝓcessuʒ ꝓpter impedimētū iudicium ut hic in glo. et per Inno. in dicto. c. calumpniam. facit. l. non videt. ff. de iudi. secundo cāu cum actor nō cōparuit. sed reus sic sit cōdēnatio expensaʒ et habet locū qđ dicitur in. c. i. eo. ti. li. vi. et plene di ri in. c. prout. s. eo. In tertio casu quando neuter cōparuit. aut erat talis causa in qua poterat procedi absente actore. quia cuberat officium iudicis et condēnabitur reus non tamē actori. caʒ etiā ipe sit ꝓtumaxʒ sed ad arbitrium iudicis qʒ contēpsit. et poterit procedi ad vlteriora inquantū status cāe patitur. ꝓ hoc. c. cōstitutus de appel. et vide tex. cū glo. notabili in. c. cupientes. §. qʒ si per. xx. iuncta glo. in. v. opponentes. dō dectio. li. vi. aut nō poterat procedi absēte actore. et tūc bīnāde fit cōpensatio. ff. de dolo. l. si duo et. l. si ambo. de compensa. nota glo. in. c. i. eo. ti. li. vi. in. v. venienti. Explicatis glo. opp. cōtra litteram in eo qʒ citatur archyepūs ut cōpareat per se vel per procuratorem. videtur enim maledicere in duobus. primo qr citat solus archyepūs cum deberent citari omnes prelati prouincie. cum eorum interesit nō habere tot superiores vel illū quē nō expedit habere. de ma. et obe. c fi. secō qr cū hec esset cā status non debebat admitti procurator. ij. q. vi. si quando. et. C. de asser. tol. l. i. in prin. Ad primū dicūt qdā prouinciales nō citandos. quia eoʒ non intererat; quod nō placet Inn. et bī. put. ꝓbat i dcō. c. fi. iō qui sunt ad hʒ vocādi dicut nō. i. d. c. fi. et de dila. exposuit. et de re iud. cū sup. et. c. penoic qʒ archyepūs hʒ vocabat qtenʒ pīndicabat sibi

q erat ꝓncipal i cā. ad secm dicē hʒ Hos. qʒ aut ille q vē dicatur in seruū est in possessione libertatis. et tūc potest intervenire procurator. non solum ex parte agentis ut. liij. di. frequēs. sed etiā pro parte defendentis vt. d. l. i. C. de asser. tol. vnde cū archyepūs erat hic i possessione libertatis satis potuit procuratorē cōstituere si autem quis ēt in possessione seruitutē et pclamaret in libertatē tunc ipe non dat procuratorem ut i cō contrario. Bo. anto. dat aliā solutionem. videlicet qʒ causa status ecclesie nō est propie liberalis. remittit ad notata. in. c. cum tēpore de arbi. et in. c. humilis ō ma. et obe. Ego alle. tex. iunctis dictis doct. in. c. penul. §. i. de in inte. resti. et pro hoc qr licet aliquis prelatus habeat iurisdictionē in ea non tamen ꝓ hoc acquirit seruitutē cum prelatura i se sit onus licet sit honor accidentaliter. qr debet honorari inquātū talia exercet. ut legitur et nota. in. c. qui epatum. viij. q. i. et xiij. di. nerui. Quero hic fuit iniunctum archydiacono et magistro. m. ut citationis edictum per eos vt per alios apud ecclesiam archiepi proponatur quid si non fuit dictum per alios nunquid potuissent hoc alīs cōmittere. Hoff. et Ihosti. qʒ sic. Pe. et Abb. cōtra. et pro eis facit quia is cui certum ministerium cōmittitur sine iurisdictione non delegat. de offi. dele. c. fi. sed primi respondent. qʒ ōnis talis subdelegare nō possit. ut. d. c. fi. potest tamen citare ꝓ alium. sit tamē citatio per litteram edictum vel nuncīū. nec citat lra sed citans sic in cāu nostro nō dicunt isti subdelegare hanc potestatē et ministerium citandi. sed citant ministerio nuncij. ar. ff. de consti. pe. l. licet. sicut videmus in simili quē sniam suam exequi per se et alium. et facit pro hac opi. fm Jo. an. quod de cōseruatore dicitur de offi. dele. c. fi. do. An. putat hoc verum quādo cōmittit purum factum expediendum nō aliquid iuris per nota. in. d. c. fi. sed certe hoc dictum do. an. non procedit maxime in cāu nostro. quia is cui cōmittit citare nō habet iurisdictionē. et sic non posset eam alteri demandare. de iurepatro. quod autem. Item si haberet iurisdictionem tunc posset delegare. ex quo ē delegatus principis. cum nō sit deputatus ad nudū ministerium. ut in. c. fi. de offi. dele. sed dictum Bo. an. posset verificari dūtaxat in cōseruatore. qr de eo ē expressum in dicto. c. fi. §. vices. quid autē dicēduʒ in cāu nostro. Bo duas solutiones prima qʒ nudum ministeriū ē indelegabile qñ est magnum et graue sic pdicare et similia facere. ꝑ paruū bene pōt alteri subdelegare. ut nō. in prealle. c. fi. quod. c. sic debet intelligi. Et quod dicatur magnum vel parum relinquē dum est arbitrio iudicis. actus autem citandi non est grauis et pōderosus. cū possit pariter exerceri ꝓ aliū sicut ꝓ cōmissarium. et secundum hūc intellectū ē tex. hʒ pro illo nōbili dcō Inn. limitāte mirabiliter illō. c fi. secda solutio ē qʒ actus citādi hic non subdelegatur

sed ipm pur factū affigendi citatōis edictū apud ecclīā citandi mīstro cōmittit. Citatio aūt nō erit pceptā sub noīe affigentis ꝑ istorū q̄ precipiūt affigi. pō dera eni lram qr ibi loquit de citatōe fienda ad plonā nullā mētoem facit. de alijs ꝑ i ea dūtaxat ptei q̄ citatōis edictū affigēdū ē apud ecclīā. sicut i sili nō. jnn. ic. auz bertold'. de re iudi. ubi dicit q̄ lz delegatus inferioris a pncipe nō subdelegat vices suas de appel. c. cū cām. z. l. a iudice. C. de iudi. articulū tm nō mīsdictōnalē cōmittit ut ibi videt pot' ipe explicare mīsterio iudicis alterius. z hec so. ē subtilior. z fac. qr ipe actus citādi ancte supioris maioris auctoritatis videt tā in plona honorabili q̄z in inferiori z b respectu nō possit alteri subdelegari. ꝑ ipe actus affigēdi citatōem factā non respicēt magis i cōmissario q̄z in alio. cū ipse cōmissarius videat facē mīsterio alteri' ut predixi Ultimo b q̄ro post hosti. an semel citatus nō veniēs reputet ptumax. ut sic possit cōdēnari. uel missionē pati seu excōicari. dicit q̄ q̄ ad expensas reputat cōtumax. de pcura. querā. z ibi de b nō. et vide tex. cū glo. in. c. i. eo. ti. li. vi. Et q̄ admissionem uel excōicatōem distinguit an rīdeat se nō venīr uel nō obediturū. z tūc procedit ptra ipm. cū sit cōtumax. ad hoc de sen. ex. venerabilibus. §. secus. li. vi. z. ff. de re iudi. l. cōtumacia. An vo nihil rīdeat uel dicat q̄ deliberabit uel nō reperit. z tūc nō procedit cōtra ipm nec censet contumax quo ad pdicta nisi premissis tribus edictis. Qñ vero sit tribus edictis citatus et nō uenit. reputat cōtumax psumptiue fm cū. z procedit cōtra ipsum. xxiij. q. iij. de illicita. z i pcal. l. cōtumacia. z. ff. de iudi. l. ad peremptoriū. Et idē fm cū si queral de alia pena infligēda. ut ibi. de vita z ho. de. z. c. fi. z de cōsti. c. ex lris. Aduerte primum dictū ē verū ut respectu pdemnatōis expensarū sufficiat prima cōtumacia in prima citatōe ut probat in. c. i. eo. ti. li. vi. vbi tex. cū glo. z in dicto. c. querelā. de procu. qō limita z intellige ut dixi in. c. cū dilecti. s. eo. Scōm dictū vt etiā p talē cōtumatiā possit procedi ad excōicationē vel missionem vel psilem penā si rīdet se nolle venire. ē etiā vez si dixit hoc i iudicio. qr tūc cōtumacia sua ē notoria. ideo non est opus vt fiāt trine citationes. qr ille fiunt ad cōuincendā contumaciaz rei sed nunc clarissime patet de sua cōtumacia vt notanter probatur in dicto. §. secus. ubi est tex. singularis cū glo. optime facit. c. qm̄. §. porro. ut lite non ptest. ubi si reus sepm occultat vel ipedit ne citatio ad eum perueniat. pōt procedi contra eum sine illa solēnitate citationū. Et idem nō. sentit Jnn. in. c. ad petitōem. de accu. ibi tm loquit generaliter. qñ dixit nūtio se nō venturū. nec restrigit se cū hoc dixit in iudicio. Si autem hoc dixit extra iudicium tunc est dubium p tex. z glo. in. d. §. secus. Do. an. tenet b aliud esse quando dixit extra iudiciū p glo. in. d. §. secus. Ego dicē

rem sic q̄ si in iudicio dixit se non venturū tunc non ē necesse expectare finem termini. sed potest incōtinenti contra eum procedi tanquam contra contumacem. ut in dicto. §. secus. non eni requiritur alia ꝓbatio contumacie. z ex hoc aperitur intellectus. c. i. ō in di. ubi excōicatio fuit lata sine trina monitōne. quia in iudicio ille dixit se non velle ibi respondere. fac qō i. familī notat Jnno. in. c. cumana. de electi. vbi dicit q̄ si aliquis dicit iudici nolo comparere coraz vobis tanq̄ coram iudice z protestor cē. q̄ iudex potest dicere. z ego ex nunc reputo te contumacem z pōt eum ut contumacem condemnare. Si autem hoc dixit nūcio extra iudicium. tunc non statim proceditur cōtra eum. quia forte calore ire audie dixit. nec factum fuit notorium. cum extra iudicium dixerit. sed si in termino primē citationis nō comparuit. tunc presumptio est ꝓ dicto nuncij. et q̄ velit factis exequi. z adimplere quod verbo dixit. nam nuncio creditur de consecutionis ad citationem ut probatur in. c. cum parati de appel. z postmodum supuenit alia presumptio in non comparendo i termino quare frustra mandaret citatio. ex quo satis liquide constat de sua cōtumacia z sic procedit dictum Host. b z Jnno. in. d. c. ad petitionem Jnq̄stum vero Host. dixit q̄ si citatus non venit est cōtumax presumptiue. dic plene. z distingue vt nota. glo. in clemen. vna. de dolo z contu. z p bar. in. l. ex consensu. §. si. ff. de appel. ubi inuenies. z vide ibi. Nico. abbas.

De eo qui mit. in causa rei ser-

Supra visum est de contumacia. Verum quia p eam sepe peruenitur ad missionem in possessionē ideo ꝓgrue annectitur hec rubrica. Et nota q̄ in rubro sit dūtaxat mentio de eo qui mit. in pos. causa rei seruā de z tm in nigro tractat etiam ō interpositione sēi de creti. per quod transfertur vera possessio ut. ff. c. i. Ex q̄ colligē q̄ nigrū q̄nq̄ ē generalius rubro. ꝓcedat de offi. dele. c. i. li. vi. reseruādo rubrū ad. c. fi. eo. ti. C. etiam. ob ciro. pe. pig. de ci. poss. z ibi hoc vide i glo.

Casus.

Constituit actor missus i possessionē post annum efficit verus possessor. lz reꝰ infra annū cautionē prestare voluerit. b dicit uel summa sic missus i possessionē ex pmo decreto i realī p lapsum ānī verā z incōmutabilē illi' rei possessionē acq̄rit. lz passus missionē habuerit. ff. ānuz volūtatē cautōem pstādi quā tm nō deduxit ad effectū suo defectu hoc. d. fm vez intellectō. pmo narrat factū. secō interloquit ibi. ideoq̄.

Nō primo q̄ erā religiosi poni pōt i possessionē rerū petitaruz ob cōtumatiam aduerse partis. et non

solum in tēporalibus ut in.c.i.de sequel.pos.ꝑ etiam in spūalibus.ut h qō nō.p intellectu.c.ij.s.ti.prox.

Nota secdo missionem in possessionem locum habere etiam in spūalibus etiam si petatur ecclesia. qō intellige qñ petit ut ꝓprietas. qō limita,pat plenissime dixi in.c.cōtingit.s.ti.pri. Nō tercio ibi.sup possessione tē.fm vnū intellectū.Jnno.q etiā i interdictis scriptis in rem.habet locū missio in possessionem cā rei fruende.Et idē,pbatur in.c. cōsultatōibus in fi.s.de offi.dele.z quod plus est nō solū fit missio sed etiā procedit i hoc sicut i realibus vñ post lapsuz anni efficitur missus verus possessor.z sic regulariter hec missio sit a natura realium.z non ꝑsonaliū.vt probatur in.c.qñ.§.in alijs.z.§.fi.vt lit.nō ꝑt.quā q̄ eni interdicta sint personalia tñ sunt scripta i rem ut.l.i.ff.de interdict. Jdeo in multis sortiunt naturam realiū ad idem.c.ex pte.z quod ibi no.Jnn. de fo.compe.z hoc nōbile colligitur intellígendo q hic prius agebat possessorio.qō denotat littera. ibi sup possessione tē. Nō q voluntas mente retēta non ꝓdest ubi opus ē factū.ut.l.si repetendi.C. de cōdi. inde. Ultimo nō ar.scōm Jnno.q fm decretum interponendū est partibus ꝑtibus.nec mirum.posset eñ ps contra quā petit ꝓponere talia.p que non daretur.z iudex debet cuncta rimari.xxx.q.v. iudicāte.nec dz ferre sniam cōtra non cōcessum uel ꝓtectum ij.q.i.nos in quēq̄.de pstī.c.ecclesia.z C. quō z qñ iudex.l.ea que.de causa poss.z ꝓprie.c.i. de ma.z obe.intra quatuor.Et idē Jo.an.h z glo.z bar.in.l. si finita.§. Julianus.ff.de dam.infec. vbi vide latiꝰ z tenigi in dicto.c.qñ.ut lit.non ꝓtest. Et quanq̄ h dictum verū sit in se.tñ non cogruit huic lre.h eñ vt etiam inquit Jnn.nō petebat fm decre.qō nec i reali actōe est necessariū.sed sufficit solus lapsus āni.vt .d.c.qñ.§.in alijs.sed pars passa missionē petebat illā restitui sibi nō obstāte lapsu termini. allegādo q infra annū non fuit in mora.vel petebat illam renocari.z ps missa petebat illā cōfirmari.z sic ad cautelaz petebat fm decretū incidēter.Et iste intellectus magis ꝓportionat lre fm Jnno.qō satis placet. Et ex ꝓdictis z ex tex.potes notare q etiam i reali potest interponi scōm decretū qñ non refert ad adiudicatōez dominij.qz tunc iste esset sibi cōtrarius cū dicat rē eē suam.sed ad possessionem dūtaxat.z licz cōster dicatur q in reali tale decretū est dumtaxat ad cautelam ego hoc fateor qñ interponitur post lapsum anni. qz tūc ipo ,iure nactus est possessionē.ut dicto.§.i alijs secus putarem ante lapsum anni.vt sicut scōm decretum potest interponi in personali ante lapsum anni arbitrio iudicis.scōm nō.per glo.in.c.consultatōnibus de offi.dele.vbi de hoc.z in.l.cum proponas. C.de bo.auct.iudi.pos.z facit tex.in.l.si finita.§.nō autem statim.ff.de dam.infect.ita z in reali. vbi pe-

tens habet pinguius ius possit iterponi ante lapsum anni ad effectum transferendi veram possessionem. que nō transfertur ante lapsum anni.tunc eñ fm decretum non est ad cautelam sed necessarium z maxime hoc potest fieri propter nimiam cōtumaciam rei ar.l. fulcimus.in fi.ff.ex qui.causis qō nō.z ita hic fuit ad cautelā cum fuit interpositum post lapsum āni quo tpe iam fuerat ipo iure vera possessionez adept? vt dicto.§.in alijs.Et si queras quare interposuit cū supfluis remedijs non sit utendū.ut in.c.sicut de,proba.z in.l.hec stipulatō.§.di?.ff. ut le.no.c. ꝓnsio. q propter istā cōcertatōem.de qua i tex.qz negabatur missos veram possessionem adeptos.vñ i effectu potius fuit ista quedam declaratio Sed iterū tacite potes opponere exquo papa sup hoc sentēciauerat quare sniam cōfirmabit ut patz ibi ꝓcānio roborādam tē.Respondet duplr.primo negando q h confirmauerit Et ad tex.dic q sniam roborauit ꝓcānio aplico.i.bulla apostolica.fm Jo.an.z hosti.secūdo ꝑsupponendo q cōfirmauerit dic q princeps donans uel sentēcians bene pōt etiā cōfirmare si donatio uel snia procedit scōm host.Et quid operetur tunc confirmatio.vel quid si ꝓcedat verbū cōfirmo.dic vt nō.in .c.inter dilectos.j.de fi.instru.An aūt iuridice possit peti cōfirmatio snie z quid operetur si interueniat.vide notabiliter p Jnno.in.c.i.de cōfir.vti. Anteqū ad glo.more solito cōdescendā tanq̄ pro fundamēto q̄ro.qz hic in tex.et glo.fit mentio de primo z scōdo.decreto qualiter interponāt.Jnn.refert hic varias practicas.quidā eñ dicāt primū interponendū per hec verba decerno talē mittendum in possessionem talis rei aduersarij sui cōtumacia exigente.sed contra facit fm eaz.quia per hec verba potius videt dari lex mittendi.q̄ sententia ferri contra aduersarium .nihil eñ aliud videtur dictum decerno talē mittendum q̄ si diceret q talis de iure mittendus esset in possessionem sed saluari pōt hec opinio.scōm do.an. ut decretum istud declararet quo ad partem z quo ad nunciuz q̄ actu mittere debet.Ego dico dicitur q p ista verba satis interponi potest primū decretum.nam p verbū decerno ptz q iudex simpliciter non declarat.ut dicit Jnn.sed disponit.s.de iudi.decernimus.z quod ibi dixi z in hoc loquitur de pñti.postmodū vero respectu executōis loquitur in futurū.qz requiritur actus nuncij mittentis.z p hec verba posset interponi allego tex.in simili in.c.iij.j.eo.et in.c.i.de sequest.poss. Jnno.tñ transit ad aliam practicam quozūdam qui dicūt q interponi dz p hec uerba.mitto talem in possessionem talis rei cā custodie.h impugnat Jnno.qz nisi iudex corpaliter z actualiter mittat. videt falsum de decre.q mittit ideo dicit q primum debet interponi per hec verba decerno vel constituo vel iubeo te esse possessorē talis rei causa custodie z volo q talis

minister noster ponat te actualiter in possessionē corporalem ꝛ realem ministrum debet deputare vt hoc adimpleat.ꝛ referat qñ factum fuerit ar.ff.de re. corpque sub tu.l.magis puto.§.nec ꝛ facit.c. in his ō v̄. sig.ꝛ de re iudi.c.cum aliquibus.sed si non mittatur scōm iudicis decretum incorporalem possessionem nihilominus scm iudicis decretum intelligitur possidere idem ius consequitur ac si missus esset de quo remittit ad ea que habent in.c.cōtingit.s.ti.pri.sed tu intelligas hoc vltimū put habetur in d.c. contingit et.c.i.eo.ti. Scōm vero decretū interponitur sic scm eū.decerno cōstituo ꝛ iubeo te eē verū possessorem talis rei.ꝛ licet non possideat in veritate. tñ iura possessionis habebit puta quia fructus illius possessionis eius erunt ꝛ prescribet ac si possideret.ꝛ placz Bo.an.vt ex hoc transferatur effectus possessionis. sed q̄ sine inductōe transfert possessio sibi non placet q: videt cōtra.c.cū aliquibus de re iudi.ꝛ contra id qō nō.in.l.non ē mirz.ff.de pig.act.Ego plus puto q̄ etiam si p factū aduersarij impediat nūcia possessionem nō tñ pro hoc prescribet cum hoc cāu agatur de grauissimo p̄iudicio.ꝛ ideo cessat fictio.c.cōtingat ita nōbiliter sentit glo.in regula sine possessione ō re. iuris.li.vi.sed manu militari poterit impediens ꝓpesci.ꝛ missio assignari.ut.l.qui restituere.ff. de rei vē. si de facto aūt,ppter cōtumaciaz ꝛ potētiā aduersarij non pōt hoc adimpleri habebit pro possessore q̄ ad effectū possessionis.ut lucretur fructus dicto .c.cōtingit.non tñ puto quo ad p̄scribendā ,ppr̄ietatē ut.s. dixi.Inno.ponit ꝛ aliam practicaz ut iudex dicat sic iubeo tali absenti ꝛ cōtumaci ad,p cōtumace habito vel condenno eū ut tradat tibi possessionez talis rei ꝑ p̄cedentes practice plus placēt hosti.ꝛ Jo. an.Et ad maiorem cautelaz satis puto duas p̄iores simul p̄iungendas vt dicat.cōstituo ꝛ decerno talem actorem ob cōtumaciam sui aduersarij de qua constat i iudicio mittendum in possessionē talis rei.ꝛ extūc constituo ꝛ decerno ipm esse in possessione causa custodie vel verum possessorem si est scōm decretū.ꝛ,p executione nostre sentētie mandam' tali nuncio vt actualiter eum i possessionem mittat Queri etiā circa predicta potest.nūquid primū vel fm decretū dicat diffinitiua sententia vel interlocutoria Inno.in.c.dilecto.j.de ver.sig.dicit q̄ interlocutoria qō satis placz Exquo infert iudicem posse eam reuocare quātumcūqz p̄stiterit indebitum fuisse Ex hoc etiā infero q̄ interponendo primū nel scōm decretum nō est necesse obseruare ea que obseruant in diffinitiua sntia sed potius hec decreta regulabūtur fm naturā interlocutorium qō etiā nō. Itē quero p miaoꝛ declaratōe quid est decretum Inno. hic dicit q̄ decretum idem est quod iussus latius hoc prosequitur glo.iuris ciuilis in.l.si finita.§.julianus.ff.de dam.infect.que dicit q̄ primū decretū est prim⁹ missus seu p̄ma missio in possessionem.scōm decretuz est scōa missio.ſ bar. ibi hoc reprobat quia diffinitio non est cōuertibilis cum suo diffinito.cum qñq̄ p diffinitiuaz fiat missio in possessionē. Item non semp per decretū fit missio quia si facta est p primū non fit p scōm Itē i consortia non fit missio.ꝛ tñ interponitur decretum ob cōtumaciam aduerse ptis in quo precipitur contumax ne turbet.ff.de dam.infec.l.a quo fundus. Itē sepe in iudicio intervenit iussus.nō tñ interponit decretuz vnde ipe bar.diffinit sic.primū decretum ē prima aggranatio ex qua aliquid parti applicat facta a iudice propter cōtumaciā p̄senti.scōm decretū ē augmentatio aggrauationis facte declara hāc diffinitōez sic dz aggrauatio ad differentiā iussus.p quem non fit aggrauatio .Itē dz aggrauatio vt generaliter contineat primū ꝛ scōz decretum siue in realibus siue in psonalibus siue in iuribus dicit ex qua parte applicatur ad differentiam mulcte que applicatur fisco.L.de modo mulct.l.fi.ꝛ de iudi.sanximus.de offi.dele.de causis dicatur facta a iudice ad differentiam aggrauatōis que fit a lege.L.de iudi.l.sanximus.ꝛ de here.c.cuz cōtumacia li.vi.de eta.ꝛ quali.bone.cū si.hec diffinitio satis sustineri pōt lz possit cauillari sicut ꝛ p̄cedēs in effectu saltem cum aliqua suppletione sustineri pōt vt dicamus q̄ primū decretum est primus iussus in iudicis.demittendo actorem in possessionem.ob cōtumaciā conuenti.fm decretum potest variare diffiniri scōm ipius varios effectus.ut dicamus q̄ ē scōs iussus iudicis.p quem bona in qua fuit facto missio reo in cōtumacia p̄durante iubentur distrahi vel possideri.vel dantur insolutum ꝛc.fm effectum ipius decreti cum vario modo possit interponi vt dixi in.c. qñ. §.fi.vt lit.non cōtest.tangit Inno.in.c.dilecto.ō v̄. sig. Nunc venio ad glo.ꝛ opp. cū glo.iij. videtur cñ q̄ ex quo iste reus habuit volūtatem p̄standi cautiones infra annū sibi nō fiat p̄iudiciū vt in.c.sc. Capiendo mentē glo.aut quis habuit voluntatē p̄standi cautionem non tamē studiosam qz per eum̄ defecit.non autem stetit pre iudicem vel aduersariam hec voluntas non sufficit hec enim voluntas simile de vento. vbi enim opus est fctō verba vel nuda voluntas non sufficit. ꝛ ita loquitur hic cōcor.c.cū satis lxxxvi.di.aut defecit p iudicem quia nolnit recipere cautionem.iste tñ fecit quantuz potuit.ꝛ tunc sibi nō imputatur.vt in.c.sequen.aut non defecit per iudicē quia iudex voluit recipe.sed quia ipsius copia haberi non potuit ꝛ tunc non excusatur p̄ās nisi eam p̄stet coram publicis personis.vt in.c. pastoralis .de offi.ordi.an hec cautio sit p̄standa p̄ius parti an iudici.dicam.j.cum glo.se. Ex predictis ꝛ ex terc. colligit hic glo.ar.q̄ sola voluntas sine effectu nō sufficit.ꝛ ad hoc allegat plures concor. Incontrarium

allegat multa iura ⁊ duas solutões ponit que patent in ea. istud procardum habet multa membra tã respectu dei q̃ respectu iudicij seu ecclesie militantis ⁊ vix potest pfecte euacuari sed scõm diuersitatẽ facto rum ⁊ temporum recipit determinatõem ideo ꝺ non pſequor maxime ea ductus rõne. qz archi. arca hoc post theologos ⁊ iuristas posuit vnã distinctõez vꝫ de prolixã in. §. si ergo. xvij. q. i. vbi videas ⁊ aliquid vide p Ly. in. l. si quis non dicam rapere. C. de epi. ⁊ de. ⁊ aliquid p Jo. an. in regula. in penis. de re. iu. li. vi. in mercu. Duo tamẽ nõbilia dicta in hac materia nõ. primũ q̃ vbi pena imponit ipo iure nõ bz locum nili delictuz pficiat. nec sufficit q̃ quis pueneri ad actum ꝓpinquum. aliter ad arbitriũ iudicis punietur. p inchoatõe delicti. hoc singlr probat in. c. cum i canctis de elect. iuncto. c. perpetue. eo. ti. li. vi. ponit Jo. an. in dicta regula. in penis. Scõm dictũ notandũ est. q̃ lz regl̃r in pena imponẽda sufficiat solus affectus animi si peruenerit ad actũ propinquũ. nec pro eo defecit quin pfecerit. sed per impotentiaz facti a deo q̃ debeat puniri ac si perfecisset. ut in. l. si quis non dicam rapere. C. de epi. ⁊ de. ⁊. l. is qui cũ telo. C. ad. l. corneliã de siccarijs canonisatis de pen. di. i. ⁊ ita voluit ista glo. in scõa sola. hoc tñ nõ habet locũ in penis impositis p statutum vñ si dicat statutũ si quis occiderit occidat. non debet hanc penam pati ille qui habuit voluntatem occidendi ⁊ peruenit ad actum ꝓpinquum. qz verba statuti exigunt actum pfectum. ita notanter dixit bar. in. l. i. §. diuus. ff. ꝺ sic ca. ⁊ in. l. si quis cum telo. ꝑalle. hoc fortifico hac ratione. statuta debẽt intelligi in cãu vero ⁊ proprio. nõ aũt ficto vt. l. iij. §. hec verba. ff. de neg. g. ⁊ in. c. i nostra. ⁊ quod ibi nõ. de iniurijs. li statutũ imponit penam p delicto pfecto. ergo non põt intelligi in eo q̃ nõ pfecit licet voluntatem habuerit pficiendi. quia ficte dicatur pfecisse propter voluntatem ⁊ affectũ nõ autẽ vere. hoc bene nota. Glo. in ỹ. iurati in pri. est facilis postea format duas vtiles qõnes. prima quid si passus missionẽ non valet. ꝓpter impotentiaz prestare cautõem. Rñdet q̃ ei non ẽ imputanduz dũmodo pst q̃ potest. s. iuratoriã. ut in. c. p vias. de dote p' diuor. restit. ⁊ in auc. generaliter. C. de epi. ⁊ cle. Itez fm posti. obligat ipam rem quam recepit. põt etiam se obligare ad penã pecuniariam. de presumpt. lras. vel priuatõnis bñficij. de elect. cũ dilecti. ad fi. qꝺ satis placet. Secũda questio ẽ cui sit pstanda hec cautio. Respondet q̃ parti. ⁊ hoc verũ in defectũ iudicis iudicij aũt prestari põt etiaz pte ãsente. ỹ. e. c. i. ⁊. ij. Si autem neuter potest inueniri tunc prestetur alicui persone honeste. Jnno. ⁊ hosti. per istam litteram arguẽt. q̃ primo parti secõ iudicij. tercio personis publicis ⁊ vicinis i subsidium sit hec cautio prestanda. fatẽtur tamen q̃ si non est qui recipiet ex quo reus fecit quicqd potuit non curritur ei tempus nec sibi imputat vt. ỹ. c. se. cũ si. Et inqnantũ dicit glo. q̃ pstari potest iudicij pte absente. Jo. an. intelligit citata tñ parte. de quo remittit ad Spe. de primo decreto. §. iam de effectu ỹ. ante penul. hoc vltimũ mihi placet. vt nõ reuocet missio. non vocato missio. qz eius interest tũ respectu expensaz. tũ vt videat an fideiussio seu cautio sit ydonea sicut videmus in simili in snia excõicatõis q̃ lata ad instantiã ptis non reuocat pte non vocata. vt ꝓbatur in. c. venerabilibus post prin. de sen. ex. li. vi. fortius ergo hic hoc sibi vendicat locũ i missione ubi magis versatur interesse ptis. facit quod nõ. Jnno. i c. querelã. de elect. ⁊ gl. in. c. excõicatõnis. xi. q. iij. ⁊ qꝺ nõ. in. c. cum cessante. de appel. ⁊ in. l. quod iussit ff. de re iudi. sed precedẽs dictũ doc. mihi non placet amplectãdo potius dictũ glo. ut sit hec cautio pstanda iudici. lz ptis pñtia haberi possit. moueor p. c. pastoralis. §. i. de offi. ordi. vbi nulla fit mẽtio de parte ad idem. c. iij. ỹ. eo. melius. in. c. pz. ubi probat ptem excusari a cursu annali si iudex cautõez oblatã recipere noluit. quod nõ fuisset si prius debuisset ptẽ adire fateor tamẽ q̃ etiã pti prius prestari posset si passus missionẽ vult. qz de ipaz vtilitate agit vñ eis mos gerendus ẽ. l. circa. ff. de pba. ⁊. l. i. ff. de no. ope. nun. ⁊ sic potest intelligere hoc. c. Extra gl. hic quero p' Jnno. ⁊ hosti. de notabili qõne qualiter consulatur actori cõtra reũ cõtumacẽ i iurib' icorpalib'. vtputa ꝙqueritur actor de aliquo auferẽte vel turbãte sibi iura ecclesie uel fruitutes sibi ꝓpetentes vel non pmittẽte eis vti ⁊ reus ẽ cõtumax cũ in istis nõ repiatur possessio apõ reum saltem vera ita q̃ proprie possit fieri missio in rem petitam sicut fit in corporalibus dicũt ipi ⁊ principaliter Jnno. q̃ reus poterit primo excõicari. secõ potest ei mulcta indici. tercio potest interesse taxari fm q̃ exigit natura interdicti uel actio ꝺ qua agitur. quarto ad instar aliarum psonalium actõnum potest fieri missio in possessionem bonorum suorum pro mensura debiti declarati ⁊ multi enim alij modi sunt procedendi cõtra contumacẽ sicut de his ⁊ alijs plene nõ. s. ti. pz. c. contingit. ad fi. ⁊ in. c. tuo. ut lite non contest. Vel põt dici ⁊ melius fm Jnnoc. q̃ quando agit confessoria index mittit actorẽ in possessionem seruitutis vel alterius iuris petiti. nõ vt sit tãtum custos sed ut sit etiam verus possessor ⁊ ꝓhibebit reo ne turbet ipsum actorem vti seruitute illa quo usqz de iure suo probauerit ⁊ precipiat ei ipsum actorem missumqz in possessionem pacifice possessionem seruitutis vel alterius iuris petiti possessione gaudere. ar. de no. ope. nun. l. si prinsq̃. ff. si ser. vendi. l. is cuius familia. ff. de vsufruct. l. cuiuscunqz. ff. de opelega. l. mancipiorum. C. de in g. ma. l. diffamari de quo in Spe. de primo decreto. §. restat. versi. quid si agitur confessoria. si autem agitur negatoria non fit

missio fm Jnno. quia nec fieri potest sed cauebit de
non molestando. vt i palle. iuribus. hoc eodez modo
cõsulitur fm eũ. sine agat interdicto uti possidetis. siue
interdicto vnde vi. p incorpalibus vt predicta iura so
nant z.j.ō sequel. c. i. lz eñ agens interdicto uti posſi
detis. non possit mitti in possessionẽ. aiz dicat se pos
sidere tñ precipietur reo vt non impediat actorẽ quo
usqz de iure suo probet. ut prealle. l. si prius. ff. de iti.
actuqz prima. l. i. ij. z. iij. Et hoc dicunt Jnno. z Hos
sti. locum etiam habere vbi eps petit ecclesiam rõne
iuriũ spiritualiũ que habet i ea sine z archipresbiter
ipam petat rõne iuriũ prodialiũ Ecclesia enim fm
Jnno. peti non posset tanqz pprietas eũ in nullius
bonis sit ratõe dominij. nec etiam vt tanqz ppria pos
sideatur. ff. de rei ven. l. in rem. §. i. z insti. de re. di. §.
nullus. vñ nec de ipa agi potest nec rõne iuris. qõ ha
betur in ea. ff. de ptraben. em. l. qui tabernas. vñ rati
one iuris qõ habetur i ea pdictis modis est pceden
dum. z nõ bene hoc dictum Jnn. Et vide quod dixi
arca hoc vltimũ in. c. exaiata. de iudi. ponit postmo
dum Jnn. terciã opinionem circa principale questiõ
dicũt eñ quidam z forte bene scõm eum. q añqz det
sapior in pmissis casibus possessionem preiudicialez
debet incipe ab excõicatõe vel sequestratõe. vel missi
one in possionem causa custodie. ar. qõ le. z nõ. s. de
dolo z cõtu. c. ij. nec ob. l. si prius ff. ō no. ope. nũ.
vbi ōr q non sunt alie ptes iudicis. nisi vt teneat. qz
hoc verum est quo ad diffinitiuam sniam pferendam
illa eñ fieri non põt lic. nõ contest. sz p hoc nõ remo
uetur p illã. l. qñ procedi possit miorib' modis siue
penis nam z a minori semp est inchoandũ. ut patet i
eo qõ le. z notat. in. c. sane. de offi. dele. z in. c. qñ. §
fi. vt lic. non cõtest. poterit ergo scõm Jnn. pcedi ab
initio cõtra cõtumacem in predictis casibus per mis
sionem in possessione. z si infra annum venerit restitu
tis expensis. z prestita cautõne de standō iuri recupe
rabit possessionem ista z relaxabitur mandatum de
non molestando. z cautio sup hoc prestita. sicut eñ
p incorpalibus damus interdicta quasi possessoria. ff.
de seruit. l. quoc. nota. s. de elect. c. querelã. z. c. de cã
pos. c. cũ ecclesia. ita etiã qñ petunt hec incorpalia po
test fieri missio in possessionẽ. ut hic z.j. de sequel. c. ij
z. s. de dolo z ptu. c. ij. ut lic. nõ contest. c. accedens
sed si passus missionem infra annum non venerit ex
tunc poterit iudex decernere actori quasi possessionẽ
veram iuris petiti. ita q nec vlterius remouebitur nisi
reus pbet de iure suo non tñ habebit hoc ius sine se
cundo decreto. Alij tñ dicũt fm eũ q non est ne
cessarium hoc casu scõm decretum imo fit missus ve
rus possessor per lapsum anni sicut z in reali actione
legitur z notatur ut lic. non contest. quoniã. §. i alijs
z hoc satis innuit hec decre. fm Jnn. quod mihi pla
cet. vt sicut in realibus non expectatur fm decretum

ita nec in istis incorporalibus vt. s. dixi. Ex pre
dictis habes tres opiniones in principali quesito.
Do. an. hic multum instat recitando dicta legistaruz
in dicta. l. si prius. que hic non curo miscere qz esset
illam legem legere z multa alia iura similia. multa tñ
ibi recitantur per bar. sed breuiter mihi placet. q aut
actor ē in possessione illius iuris pro quo agit vtpu
ta qz molestatur ab alio. z ipe agit nunc negatoria ne
gando scz hoc ius aduersario competere nel agit ex
hessoria. dicendo ius sibi competere et in possessione
illius iuris esse. z qz reus eum molestat. z tunc cõtra
reum contumacem non est prouisum de remedio pos
sessionis. quo casu potest procedi scõm qz habetur i
dicta. l. si prius. scõm intellectum. Ly. vt re' ppter
contumaciam suam constituatur de reo petitor vt in
dex decernat eum non debere molestari actorem nisi
probet prius de iure suo. z ad cautõez super hoc pre
standam. de non molestando actorez poterit compel
li captis pignoribus. ar. insti. de satisda. tu. in fi. vel
mulcta indicta. ar. in. l. i. ff. de ven. inspi. Credo etiaz
qz poterit seruari prima opinio. s. posita vt iudex ei
excõmunicet mulctę rē. vt. s. in prima opinione dici
tur. quia cum omnes isti sint modi contumaciam co
hercendi. potest iudex exercere quam vult. s. vt li. nõ
contest. c. qñ. in fi. z in. c. ij. de dolo z ptu. Aut actor
non est in possessione. sed reus. vtputa ago vtili inter
dicto vnde vi. pro iuribus incorporalibus vt in. c. q
redaz. de elec. cum si. vel peto mihi adiudicari aliqua
iura incorpalia ar. de offi. archi. in. c. fi. cum si. et tũc
poterit fieri missio i quasi possessionem iuris petiti qz
primo decreto. nec credo q incõtinenti debeat trans
ferri vera possessio. z sic in hoc amplector terciã opi.
nionem positam. ex quo eñ potest fieri missio sicut in reali
bus non apparet ratio quare in istis corpalibus de
beat illico transferri vera possessio. sicut eñ ista incor
poralia possunt sequestrari licet impropie vt in. c. ex
aiata de iudi. cum ibi nõt. ita z missio fieri potest. naz
z in omnibus fit quandoqz missio ut statim subijciã
poterit etiã iudex adhibere prima remedia. de qbus
in prima opinione ar. c. qñ. §. fi. palle. z contrarium
nullibi probatur nam dicta. l. si prius. potest intel
ligi vt supra dixi. qñ actor erat in possessione. Si aũt
intelligatur q reus erat in possessione dico q ibi nõ
dicatur q transferatur vera possessio in actorem sed vt
iudex precipiat vt non molestat actorem nisi prius do
ceat de iure suo. non tñ negat quin cõparendo infra
annum. z prestando cautõnem de parendo iuri debe
at reduci ad suum ius pristinum cum per hoc nõ mo
lestat actorem. vt dicto. ca. quoniam. §. in alijs. z in
. c. cum ecclesia vulterana. de elect. Et per hanc addi
cionem habes declarata omnia predicta. Aduerte
tamen. quia inquantum. s. dixi post Jnno. q corpo
ra ecclesiarum non possunt peti tanquaz propietas

nec possideri. ꝛ sic non poterat fieri missio in ipsa cor
pora ratõe iurũ que petunt ei eis Dicãt alij vt refert
Inno. q cũ corpa ecclesiaꝝ possint ab epis captis ꝛ
prelatis possideri facilẽda ẽ missio in corpalem posses
sionẽ ipsaꝝ ecclesiaꝝ. ꝛ non iurũ hec tñ spũalia ꝛ ec
clesiastica. ꝛ nõ iurũ hec tñ spũ alia ꝛ ecclesiastica lz ñ
possideant a laicis. ar. j. de decī. c. prohibemus. s. de
iudi. c. decernimus. ꝛ ẽ expressum. j. de prescrip. cãm. q
tñ a clericis ꝛ psonis ecclesiastis possideri pñt. vnde
eps petit ecclesias ꝛ decimas sibi adiudicari. j. de de
ci. c. dudũ. §. illo. de reli. do. c. pstitutus. ꝛ de duob'
. c. se. sic ꝛ alie psone ecclesiastice. j. de dona. c. iter dile
ctos. s. de transact. c. pterea. ij. ꝛ qñqz agũt de solis
iuribus de offi. or. pquerente. de transac. veniẽs. ꝛ. ꝛ
qõ me. causa. c. cũ dilectus. ꝛ ideo videt dicendũ fm
hosti. q si tñ iura petant fiet missio in possessionem
ad'quasi iurũ predictoꝝ ꝛ non ecclesiaꝝ. si aũt eccle
sie petant tũc fiet missio in corpalem possessionẽ ipsa
rum ecclesiaꝝ tñ ut ꝺ. ꝛ in. c. i. ꝛ. ij. de sequest. pos. Si
vero tam ecclesia qz iura petant restat q tunc fiet mis
sio in vtroqz. qõ satis placet mihi. Intelligẽdo tñ et
restringẽdo, put dixi in. c. ptingit. s. ti. prox. Nũc
quero qd si in actõe psonali. iudex decreuit missionẽ
pro pturnacẽ cã custodie ꝑ nõ inueniũt res corpales
in qbus fiat missio in possessionẽ nominũ debitoruz
ipsius rei ita q ipse missus noia exigẽ põt. ꝛ vero cre
ditori denegabũt actões. ff. ut in po. le. l. si inutiles. ꝑ
si reus infra annũ vel scõm alios. ꝛ medi' qñancz ve
nerit ꝛ obtulerit. ꝛ prestiterit cautõem de stãdo iuri re
capiet collecta ab eo ꝺ missus ẽ in possessionẽ. ff. ꝺ
colla. po. l. i. §. iubet. Et a simili scõm Inn. poterit si
eri missio in possessionẽ seu quasi aliozꝝ iurũ ex quo ñ
reperiunt corpalia Aduerte circa missionẽ fiendã in
noia debitoꝝ ad vnũ nõbile dictũ Spe. in. ti. de pri
mo ꝛ scõo decreto. §. restat. v. quid ḡ si re' in prima
colũ. dicit añ ꝺ, procedere qñ illi pfitent se eẽ debitores
ra. ponit añ practicã ibi q iudex vocabit illos ꝺ di
cant debitores pturnacis. ꝛ si pfitebunt debitũ preci
piet eis vt non creditori eoꝝ sz isti actori soluãt vt sic
sit aliquid in qõ possit hẽ locum missio. si vero diffi
tent debitũ tũc non fiet hec missio. sz dabitur curator
bonis ꝺ exigat debita. ff. de cura. bo. dan. l. ij. nisi in
fraudem diffiteant. q tũc nihilomin' fiet missio scõz
Spe. facit in ar. c. sup eo. de testi. co. Et vide genera
liter de modo procedẽdi pro abitem qñ nõ hz locũ
missio. p Spe. in. d. §. restat. v. qd si agatur. ꝛ se. Et
quid si non habet reus nisi aliquam, pprietatem. vi
de per Jo. an. in addi. Spe. in loco. s. allegato. vbi
tenet q fit missio in illam, pprietatem Sed quero
de vna questione notabili. quid si agatur actione per
sonali scripta tamen in rem. vt in interdicto vnde vi.
. l. i. ff. de interdict. uel actione exempto in quam rem
fiet missio propter cõtumaciam rei. dicant quidaz vt
refert Inno. q primo debet fieri missio in possessionẽ
illius rei de qua agitur ꝛ si rõne interesse aliqd plus
debetur fiet etiam in alia bona Inno. notanter dicit
q licz sit pgruũ vt sic fiat ex causa tñ aliud fieri potest
si iudici videbit ex quo actio est psonalis. puto quod
ꝺ facili iudex non debet recedere a prima opinione.
qz actio scripta in rem in multis ꝛ maxime in missiõe
regulat scõm naturam realium vt in. c. ex pte. de fo.
pe. ꝛ est casus in propositio nro. in. c. pfultatõnibus
in fi. scõm pmunem intellectũ Ultimo hic queritꝰ
an si agat de tpalibus possit in eoꝝ defectũ fieri mis
sio in spũalibus. ꝛ qd ecõtra Inn. ꝺ refert opi. ꝛ con
dudit tñ q non põt fieri duplici rõne in primo casu.
prima rõ est qz missio sit pro mensura debiti declara
ti. sz spũalia estimatõnem non recipiunt ꝛ ideo cõmẽ
surari debito non potest. scõa ratõ est. quia cum tem
poralibus permutari non possint de rerum permu
tatio. ad questiones. ergo ꝛc. sed in scõo casu contra
rio scz si ageretur personali actõne pro spũalibus pu
ta ex permutatõne uel donatõne rerum spiritualium
tũc bene in rebus spũalibus credit missionẽ posse fi
eri. ꝛ idem dicit sub dubio. forte in tpalibus maxime
si spiritualibus erant annexe temporales prestatões
hosti. dicit verius eẽ q qñ petuntur spũalia nunqz fi
at missio in tpalibus nec econtra ar. optimum in eo
quod le. ꝛ nõ. i. c. frequens. de resti. spo. li. vi. Et ꝺ ꝺ
remittit Joh. an. ad Spe. de primo decreto. §. restat
ad fi. puto q si ageretur, p rebus spũalibus ꝛ tempo
ralibus licet in eodem libello q rõne rez temporaliũ
poterit fieri missio in temporalibus. secus aũt vbi pe
tuntur spiritualia licet temporalia veniant accessorie
ad spiritualia, p vtroqz mẽbro. facit. c. ad questiones
in fi. de re. permu. Item aduerte quia licet spiritu
alia non capiant estimatõnem tamen interesse ex eis
proueniens bene est estimabile. ꝛ sup eo tanqz super
tpali procedi potest. ut notanter dicit glo. in. c. coraz
de offi. dele. Nico. abb.

Vm sicut Casus. Si nõ stetit per
reum quo mín' caueret
infra annũ actor p lapsum anni non efficit
verus possessor hoc dicit. vel summa spãlius ꝛ nõbi
lius sic scõm intellectum quẽ infra tenebo. Tempus
annale nõ currit missionẽ passo. si infra illud cautõez
iudicibus uel alteri eoꝝ alijs absentibus obtulit lz p
eos seu p eũ recepta nõ fuerit. Et est casus nõbilis et
scõm hũc intellectũ dividitur. nã in prima facti narra
tio. in scõa cause cõmissio ibi discretioni. Nõ pri
mo q cum petitur ecclesia ut proprietas habet locuz
missio. etiam si religiosi sint actores. Et nõ q non fit
missio in ecclesie iuribus sed in ipm corp' ecclesie. ex
quo ipm corpus petitur a nolãtib' ipam possidẽ. ꝛ ꝺ
intellige ut dixi in. c. contingit. s. ti. proximo. ꝛ. c. pre
cedenti. Nota scõo q etiam in spiritualib' missus

in possessionem in reali efficitur verus possessor post lapsum anni. hic eñ cucurrisset prescriptio annalis si cautõis oblatio nõ impediuisset concor. c. 3. prox. alia vtilia nõ ñt colligi. Quero attingẽdo intelle ctũ. c. nunquid iste archidiaconus solus q̃ erat vn' ex trib' iudicib' poterat recipe cautõez oblatã. t restituẽ possessionẽ in quam facta fuit missio. Glo. ij. allegat ad ptes. t demũ ꝓcludit q nõ poterat cautõnem recipere tanq̃ iudex. ℣ tanq̃ honesta psona. ut sic ista nõ curreret prescriptio p quod sentit q possessionẽ resti tuere non potuisset. eã solũ a iudice illa recipet vt in. c. pastoralis. §. preterea. de offi. ordi. qõ dan' sentit Jo. an. hic qui videt sequi ꝓclusionem glo. t ad. l. tu tor qui. §. i. alle. in glo. respondet q loquitur in tuto ribus quoꝝ officiũ quilibet exercet insolidum ne vtili tas psone cui dati sunt impediat. ff. ỏ. ammi. tu. l. si plu res. ff. de tu. t ra. dis. §. nũc tracten' delegati ỹo sim pliciter dati nõ exercẽt insolidum imo vnus sine alio nihil põt. de offi. dele. c. prudentiã Sed hoc pñsup posito qõ cõiter sequũtur doc. nr̃i. Ego fortiter op. si eñ iste archidiaconus nõ poterat istã cautõnem reci pere tanq̃ iudex. quare iste eã nõ pstitit coram ordina rio loci. t in ipsi' defectũ coram publicis t honestis p sonis. put disponit in. d. c. pastoralis. §. preterea. Do. põt rñderi. put sentit Jnno. in quadã glosdlari ỹ. cõ stiterit. vbi videt velle istũ reũ excusari si psonam ydo neam hñe non potuit coram qua caueret. quasi velit q papa hic in decisione nõ refert se solũ ad cautõez ob latam coram isto archidyacono sed loquit̃ gñaliter si per istum reum nõ steterit. quo minus infra annũ ꝛc. Ex hoc nullũ remanet dubiũ. q: non ẽ imputandum eí p quem nõ sterit. vt in regla imputari. de re. iur. li. vi. sed certe litera ista solũ põderat oblatõem factam coraz isto archi. ps eñ nihil aliud allegabat. vñ ỹba generalia pape sunt referẽda ad casum supñ narratum ar. in. c. sedes. de rescrip. t. l. fi. §. cui dulcia. ff. de vi. tri. t ole. le. Jtẽ opi. Jnn. pñsupponit quasi ipossi bile. non eñ põt faltem de facili ꝓtingere q aliq̃ pso nam hñe non potuissz coram qua cautõez istã pñstituisset Et ideo puto q exquo qs diligentiã suã adhibuit in cautõe prestanda vputa q: audiuit vnũ ex pluribus cõiudicibus non valẽs alioꝝ pñtiam habere. t reali ter coram eo cautõem obtulit nec defecit pro eo quo mi nus fuerit prestita. q tunc ꝑseruat indẽnis aduersus lapsum anni qñ satis ꝓstat q non neglexit. nõ enim tenetur ire prosequendo per totam vrbem quis velit cautõnem recipere. Et si diceres cum vnus ex coniu dicibus non possit tanq̃ iudex recipere cautõem sed tanq̃ honesta persona. ut. s. dictum est quare nõ au diuit ordinarium loci ante omnia vt dicitur in. c. pa storalis in fi. ꝛñ. q ibi non ponitur ordo necessari' vt ibi nõ. Jo. an. post alios. Jtem in isto cõcurrebat qualitas honestatis. t officiũ iudicandi. quãq̃ enim exercitium non ꝓpetat in solidum iurisdictio tamẽ sic cũ sit indiuisibilis vt nõ. in. c. prudentiam. de offi. de le. Glo. vltima nõ. q si per me nõ constat quo mi nus facio qõ debeo mihi non est imputandum. t cõ cordat regula imputari de re. iur. li. vi. t. c. qz diuersi tatem de cõcess. preben. Et facit lra ista iuncta glo. ad statutum quo cauetur q vicini sub certa pena teneãt capere malefactorem pro maleficio cõmisso in vicinia cõtingit q vicini occurrerunt t fecerũt quantũ potu erunt. sed propter potentiã aut violentiam seu velocí tatem malefactoris non valuerunt illum capere. nũquid teneantur vicini pena in statuto ꝓtenta. t dicendũ ẽ q nõ. quia nõ defecit p eis. ar. hic t in iurib' preall. Idẽ ubi probabiliter ignorauerunt. ar. in. d. c. qz di uersitatẽ in fi. de ꝓcess. ꝓben. Et est bonus tex. in simi li. in. l. i. §. occisoꝝ. ff. ad sill. t ibi bar. expresse ponit hanc qõnem Et vide ad materiã qõ ipse nõ. in. l. ne quid. ff. de incen. rui. nau. facit etiã ad ꝓpositam qõnem dicit statutũ q si qs impetrauit inhibitõem iudicis se ri per ecclesiasticum teneatur eãz expediri facere infra xxx. dies in foro ecclesiastico sub certa pena. is aũt q impetrauit fecit quicqd in eo fuit ꝓducendo iura sua infra tale tps q ecclesiasticus poterat cãm expedire infra tps statutũ. sed aduersarius eo resistẽte t ꝓtestã te q per se nõ stabat impetrauit dilatõnes longiores quarũ occasione cã non fuit expedita infra terminuz nũquid autem sit locus pene quo ad ipm impetran ten. Consuluit in facto do. me' q non etiam ꝑsupposita validitate statuti. qz per eum non steterit. faciunt iu ra supius allegata. t quod legi. t nõ. in. c. ex insinua tione de appel. dicit etiam q statutum ẽ nullum. quia indirecte venit ꝓtra libertatem ecclie. de immu. eccle. c. fi. li. vi. satis placet hec decisio. nam tex. videtur ex pressus in. l. si eaz ipe. ff. de excu. tu. non est imputã dum ei qui infra certũ tempus debebat aliquid expe diri facere si p cauillatõnem aduersarij fuit impedit' ad diem. c. ex ratõne. de appella.

Vm uenissent. Casus. Dire us ꝓtra quez facta ẽ missio doceat se cõtumacem non fuis se nõ ꝓdamnabit ad expẽsas hoc dicit vt̃ summa sub tilius sic. Si passus missionẽ repetens possessionẽ al legat se ꝓtumacẽ non fuisse restituit in pristinũ statũ pñtita cautõe t dilatõe ꝓdanatõe expẽsarũ quã euitat si postea pstiterit eã ñ fuisse ꝓtumacẽ pmo ponit factũ coram papa narratũ q̃rele vel appellatõis remedio. se cũdo dat iudices ibi nos igit. Nõ primo layam posse ꝓueniri etiam in causa mere ciuili coraz legato pape quod intellige de locis que sunt de temporali iurisdictione ecclie fm Jo. an. qõ tñ fieri nõ põt in terris impij etiam vacante imperio. ut nõ. Spe. i ti. ij. §. nunc ostendendum. ỹ. xix. An autez legatus in locis que sunt de temporali iurisdictõe eccie possit

alienare bona spectant. ad ecclesiam romanam dic q̄ non. ut nō. bar. in. l. phibere. ff. qō vi aut clā t Spe. in ti. de lega. §. nunc ostendendū. v. penul. Nota scō q̄ pluetudo terre ligat etiam clericos. t potest i telligi q̄n pluetudo est cōis clericis t laicis. Quid autem si nō foret laicoz. dic ut plene dixi in. c. quod clericis de fo. ppe. t in. c. ecclesia sancte marie. de consti.

Nota tercio. ar. satis stringens q̄ appellatōne iuris nō ꝓprehendit pluetudo Et facit iste tex. ad qōez q̄si mandat causa decidi fm iura non dz attendi statutū vel consuetudo iuri cōtrarium hic oīa fuit expressum ut causa decideret scōm iura. t terre pluetudinem Et ita dicit Guido de suza. fuisse iudicatum. t videtur sequi Jo. an. in ti. de arbi. §. exapit v. itē q̄ est communis. cōtrarium tenui sup rubrica de plue. t ita reperi postmodū tenuisse Jo. an. in. c. quintauall. de iure iuran. in fi. t uide latius in locis ꝑall. Et pōt iste tex. adduci. p ꝓtraria opinione ibi. cā fm iura tm̄ cē. Itez in alio quia iuri plonum est vt attendat non solū iura cōe sed etiā pluetudo ergo satis decidit fm iura si attenditur pluetudo ad hoc. l. si fundus. ff. de euic. qō nōt Jnno. sup rubrica de plue. Nota quarto iudicem tempore missionis posse declarare expensas. et pdemnare partes ad illas qō sensit Jo. de lig. in. c. ij. de dolo t ptu. t vide qō dixi in. c. q̄n. §. in alijs. vt lit. nō ptest. Nota ibi laudabile esse plitent cē. q̄ allegans pluetudinē iuri cōtrarium oneratur. pbare ipius rōnabilitatem ꝓsumitur enim irrōnabilis eo ipoq̄ ē ptra ius ut nō. in. c. ij. de plue. t in. c. i. ō plti. li. vi. Nota tex. notabilem q̄ passus missionē audiē volens recuperare possessionem prestita dumtaxat cautōne si allegat se contumacem non fuisse t postea discutitur de viribus ptumacie. secus si de cōtumacia apte pstaret. tunc em̄ non auditur nisi etiam expēsas restituat. t vtrunq̄ probat in simili in. c. venerabilib⁹ §. idez t. §. secus. de sen. ex. li. vi. Oppo. ptra processum istorū iudicum. in eo q̄ pdemnauerūt in expēsis nō recepto iuramento ptis nec p̄missa p eos taxatione. cōtra. l. sanximus. C. de iudi. t. c. pstitutus. de procura. Glo. ij. hic fatet q̄ in hoc male processerunt isti iudices. t etiam i alio q̄ pdemnauerunt in expensis tempore missionis cuz debuissent expectare tempus prestande cautōis. ar. in. c. q̄n. §. in alijs. ut lit. non ptest. Nō ex primo dicto iuncto tex. q̄ pdemnatio expensarū facta non p̄missa taxatōe iudicis nec sacto iuramēto ptis transit in rem iudicatam. nisi processerit appellatio. sed certe hoc dictū mihi non placz tum q̄ talis pdemnatio repit facta ptra solitum ordinem iudicioz. tum quia lata sine medijs t sic a min⁹ instructo quorum quodlibet reddit sniam nullam ut le. t notat in. l. prolatā. C. de sen. t. c. cum bertoldus de re iudi. t q̄ talis pdemnatio sit nulla. videt pban d. c. t in fi. c. ubi etiam nō iustificata appellatōne man-

dat tacite primam pdemnatōnem reformari t necessarias expensas dumtaxat restitui. Et per hoc soluitur clarissime contrarium quod formari potest contra finem. c. q̄ si appellatio erat minus legitima. ergo condemnatio expensaz transiuerat in rem iudicatam. t p̄ns non debebat retractari vel aliter reformari nō iustificata appellatōe. nam vt dixi hoc ptingit ppter ipsius condemnationis nullitatem ex causis predictis Goffredus soluit aliter. videlicz q̄ primi iudices condemnauerunt sup voluntarijs t nō super necessarijs sed certe hec solutio non valet. qz non restrinxerūt se iudices ad voluntarias nec ad necessarias sed simpliciter pdemnauerunt. scō soluit q̄ hic dubitabat ō vi ribus appellationis t ideo omnia manent in suspēso quare non transiuit in rem iudicatam. Sed certe nec hec solutio procedit. qz attemptata post appellatōem ab interlocutoria dependent ex futuro euentu. s. ex validitate appellatōis vt in. c. non solum. de appel. li. vi. tercia solutio scōm eum quia ista non fuit sentētia nec habuit vim sententie. quia non omnis vox iudicis auctoritatem rei iudicate continet. l. ex stipulatōne. C. de sen. t. c. afferte. de presump. sed cōtra hoc facit q̄ coram legato abbas instabat sup condemnatōe. xxx librarum. prout iudices taxauerant. t iste passus missionem volebat restituere legitimas Alij aliter soluunt. sed omnes solutōnes potius sunt persuasiue q̄z necessario pcludētes. prima tm̄ quaz ego dedi est magis tuta. Oppo. scō videt enim q̄ exquo iste appellans ad papā comparuit coram iudice a quo. sed alio inferiori renunciauerit appellatōni sue. vt in. c. gratum. de offi. dele. t in. c. sollicitudinem. j. de appel. in fi. Cuius contrarium innuit hec litera. ubi papa hoc non obstante mandat inquiri de appellatōe. glo. ij. allegat pro t contra t soluendo notabiliter dicit contrarium procedere. quando actus gestus coram inferiori iudicis recipitur ab aduersario. q̄z aduersario cōtradicente licitum est appellatōnem prosequi. t hanc solutōnem singulariter nō. limitat enim multaz egregie iura allegata in contrarium. t pro ea facit. c. cum pridem. t quod ibi nō. s. de pactis. t. c. mulieri. j. de iureiurā. de censi. cum olim. t in regula ex eo. de re. iuris. li. vi. Alij aliter soluunt contrarium t primo dicit hosti. q̄ iste. p. non comparuit coram isto iudice ꝑ compositōnem querendo. t sicut coram honesta persona protestando q̄ per hoc appellationi non renūciabat Nota aliam limitatōnez ad iura superius allegata in contrarium. vt per ꝓpitionem ex iudicialem coram iudice a quo querendo compositionem non videatur appellans renunciare appellationi. Alij dicunt ut refert Jo. an. eum nō renunciasse appellationi quia non comparuit coram iudice a quo appellauit. non enim appellauerat ab isto legato vel predecessore. sed a delegantis sed hec solntio nō tollit ptrarium

de.c.sollicitudiné. Alij dicũt ist⁹ legatũ cognouisse non vt iudicem sed vt cũm instructã ad papam remittere.t de hoc vide j. de appel.c. ꝓstitutus. Alij dicũt istũ habuisse priuilegiũ cognoscendi de appellatõib⁹ interpositis ad papã. Et h priuilegiũ cõiter cõsueuerunt habere rectores marchie. ut refert Inn. ut.s. prius cognoscant; de appellatõibus interiectis ad papã ꝓpe.t ab.sentiunt vnã nõbilem solutõnem. q; ly iste renũciauerit appellatõi p hãc ꝓpinionẽ postea factam prius tamẽ gesta post appellatõem erant nulla q̃ non poterãt cõualidari p renunciatõem appellatõis. quasi dicant q; iste.p.prosequebat p viam nullitatis et induxit appellatõnem ad probandã nullitatem ꝓdemnationis. cũ fuerit facta pendẽte appellatõe legitima Et hec opinio optime videt probari fm Jo.an .i.c. licet .de sen.ex.li.vi.t facit qõ nõ.in Spe. de primo decreto.§.iam de effectu.v. sed qd si iudex. Et nõ. suffugit hanc solutõem q; extendit dispositõem.d.c.licet ad alias causas ꝓbanas. qõ satis placet eadẽ rõne.t idem nõ.in.c.sepe.de appel.vbi pleni⁹ inuenies hunc articulũ. ad solue vltra omnes q; iste ꝓbat pro reuocatõe grauaminis. quo casu nõ renũciat appellationi etiã si vult grauamẽ probare coram iudice a quo. q; non directe ꝓpetit sup principali vide glo. notabilem iuncto tex.in.c.si a iudice.de appell. li.vi.

Sed quero qd profuit ista appellatio. hec glo.iij. dicit q; multũ q; si fuit legitima euitat in totũ ꝓdemnationem expensaꝝ ut hic in fi. si autẽ non fuit legitima tũc obtinet reformatõem illius ꝓdemnatõis. q; tñ cogitur soluere necessarias expensas. ubi si non appellasset restituisset simpliciter omnes Nõ istam glo. quia dicit⁹ hic sentit qõ dixi.s.glo.ij. vt hec ꝓdemnatio licet nõ legitime facta trãsiuisset in rem iudicatam si nõ fuisset appellatũ. sed tu dic latius ut ibi dixi sed glo. non tollit cõtrariũ quod posset formari si eñ appellatio non fuit legitima quare obtinet reformationem ꝓdemnationis cum paria sunt non appellare. uel frustratorie appellare. de app. non solum. t.c. romana sed tu dic ut dixi sup.d.glo.ij. Oppo.t videtur q; non solum veniat iste passus missionem ꝓdemnãdus in expensis factis in lite. sed etiam in illis que facte fuerunt in re in qua facta fuit missio. glo. penul. hoc fatetur dicens illas venire. non solum si sunt necessarie. sed etiam si credebat illas expedire p .l.ꝓtor ait. ff. de bo.auc.iudi.pos.t est spãle dicit glo. in hoc casu. alias autem non sufficit credere illas expedire nisi in veritate expediant. ff. de negũ.gẽ. l. sed an vltro. fm glo. sufficit enim hoc casu q; non sit in dolo secũdum Jo.an. de quo remittit ad Spe. de secundo decreto §. iusta. §. quid si actor. t idem quod glo. tenet h Inno. Hosti. dicit q; licet fm rigorem iuris ciuilis sic dici possit. videt tamen de iure canonico seu de benignitate canonica contrarium sentiendum scz q; non tenetur contumax nisi ad expensas necessarias t in lite factas vt hic t in.c.i. de dolo t contu. t j. de penis. c. suam. mihi placet primum dictum. quia non reperit expresse reuocatum de iure cano. t maxime quia ille qui eas fecit. certat de damno vitando t bona fide fecit. vide plus etiam fm canones est faciendum ei q; reo qui fuit in contumacia cum non debeat esse melioris condicionis stultus q; sapiẽs. de ꝓbe. ea qui. li.vi. de expensis vero factis in lite quales restituant dic ut plene dixi in.c.finẽ.s. de dolo t ꝓtu. Opp. extra glo. contra tex. aut enim ista appellatio fuit legitima. aut minus legitima. primo casu non debuit iste appellans artari ad prestandam aliquam cautionem quia quicquid sit post appellatõnem legitimam debz sine aliquo grauamine reuocari. de appel. non solum li.vi. facit.c.i. de sen.ex.eo.li. scõo casu cauz fuit min⁹ legitima. debuit nedum cautio prestari prius. Ꝑ etiaz expẽse restitui ut in.c.qñ.§. in alijs. vt lit. nõ ꝓte. pena enim sunt non appellare vel minus legitime Jo. dic capiendo mentem. Jo.an. q; vbi a principio constaret de legitimitate appellatõnis vel illegitimitate ꝓcedant predicta Idez vbi non ꝓstat. sed passus missionem non curat prius recuperare possessionem qui cognoscatur de appellatõnis illegitimitate ad h.c. venerabilibus. §. secus. t precedenti. de sen.ex.li.vi. Si autem petit de presenti possessionem negando cõtumatiam. t offerendo cautõnem tunc debet illico audiri. quia in hoc nullum interesse potest pretendẽ actor t iste est proprius casus huius.c. t facit.d.c. venerabilibus. t ꝓdemnatio expensarum differtur in euentum probationis contumacie vel non contumacie t sic limita dictũ. §. in alijs quod nõ. Et dicit notanter hic Inno. q; quilibet iudex ad quem appellatur potest de iure si reus appellans hoc petierit statim ante q̃ constet. an sit legitima appellatio vel non restituẽ illi possessionem prestita cautione t restitutis expẽsis. si certe sint vel infra breue tempus certificari possunt t sic dicit intelligendum.c.qñ.§. in alijs. preal. aliquin si incerte sint expense. t longiores probatõnes requirant non retardabitur propter hoc restitutio possessionis. sed fiat statim restitutio prestita sola cautone. t postea cognoscet iudex de appellatõe t si inuenerit eam illegitimaz faciet missio fundi expensas alias non t sic intelligatur quod hic dicatur scõm eam. Et mouetur ad hoc duplici ratione. prima quia parum amittit qui possessionem cause custodie assignatã restituit exquo aduersarius paratus est stare iuri imo ei expedit q; sic fiat quia talis possessio nullũ ius ei tribuit. t tñ posset differri cognitio. q; probatones sue a rerũ natura caderent. vt.s. ut lit. non ꝓtest. qñ. iij. riso. scõa ratio surgit ex appellatõe. cui in dubio erat differendum. t appellatõne pendente nihil erat innouandum j. de appel. dilecti. Expensarum autem restitutio retardatur quia incerte sunt. nec de facili pot fieri taxatio. vt dictũ est t hoc nõ. q; limitat multũ dicti

§. in alijs Oppo. scdo & videtur q̄ non ad papam sed ad ip̄m delegantez debebat appellari. ut in. c. sup q̄nam. s. de offi. dele. Sed. doc. multiplr primo q̄ tota cā fuerit delegata. hec nō est bona solutio. q̄ legatus iste qui cōmisit habebat ordinariā vt in. c. ij. de offi. le. li. vi. cōmittendo ergo in totuz illam cām non desinit habere iurisdictōem vt in. c. si quis ꝓtra de. cā ibi nō. de fo. ꝓpe. Scdo solue. sm vinc̄. q̄ legat⁹ habet ordinariam. ideo p̄t appellari ad papam. eo obmisso & hec bona q̄ a q̄libet iudice excepto delegato pape subdelegante non in totum p̄t appellari obmisso medio ad papam. ij. q. vi. ad romanaz. de p̄mile. antiqua. in fi. & que sit spālitatis ratio i delegato subdelegante dic ut nō. in. d. c. super q̄nam. Tercio solui hostiē. q̄ forte iste legatus recesserat seu fuerat reuocatus ab illa legatōe & sic nō poterat ad euz appellari. Ex hac solutōe infert q̄ a delegato legati non possit appellari ad papam obmisso legato si ē in prouincia. mihi non placet hoc dictū cū ipe habeat ordinariū ut dixi. s. et regulariter a quolibet iudice potest appellari ad papam obmisso medio. ideo tene precedentem solutōem Ultimo queritur legatus mandat hic cām decidi sm bonam ꝓsuetudinem terre. qd si diuersa sit ꝓsuetudo actoris a ꝓsuetudine rei & iudicis. dic ut nō. xij. di. illud. & vide in Spe. de sen. pro la. qualiter post prin. & aliquid per Inno. in. c. fi. de feriis. et sup rubrica de cōsue. dixi plenissime in. c. q̄ de. de fo. ꝓpe. dic vt ibi. Nico. abb. ✓ Sanz

Jaduersarius Casus. Si reꝰ cū tatus se absentat nec procurator nec alius eū defendit mittitur actor i possessionē rei petite cā custodie. h. d. inherendo lre q̄ reus fuit pⁿa ꝓsonaliter citatꝰ & postea se absentauit. scdo mō legit supplendo ad lraz maxie ut dicitur in gl. & sm hunc verū & nobilem intellectū. hoc intendit Cōtra absentē q̄ non dimisit procuratorē facta citatōe domi vel nullo defendēte fit missio primo thema ex quo q̄. scdo solutio ibi iur. petere. Nō primo q̄ prendēs mecum in iudicio etiā in causa mere ciuili p̄t dici aduersarius meus q̄ facit ad statuta. pcordat. c. in lris. & c. itē cū quis de re. spo. & c. accedens. ut lit. nō ꝓsit. Nō ibi edictū q̄ olim citationes fiebant per edictū. hodie secus. fiunt enī p nūcios spāles. ut in cle. i. de iudi. & c. cū pati. de appell. vel p lras in. c. prudentiā. de offi. dele. Nota tercio q̄ in defectū psone fit citatio ad domū que tñ debet fieri publice quare puto iurī nō esse satisfactū si citatio appēdit in edibus hora incōgrua nec dimittitur tāto tpe q̄ alijs veniat in noticiā ar. c. fi. de dec. li. vi. Et de hac citatōe ad domū. q̄liter sit fiēda & eius effectu. j. subjcia. Nō & tene mēti ꝓtumacē nō debere pati missionē. si apparet procurator uel amicus q̄ velit ipm defendere. cessat enim ꝑ casu causa missionis. sit eñ vt reꝰ tedio affectus veniat nūsquus in. c. q̄m. §. i alijs. ut lit. nō ꝓte. q̄ cessat exquo apparet defensor. Nota ibi. iuris. petere potens &c. & tene mēti ppetuo q̄ missio cā custodie nō explicat. prius iudicis officio imo actor ipam de iure petere p̄t. exquo infert. q̄ si iudex sine cā ipam denegat potest actor appellare. sed eas est in impositōe multe que mere explicat iudicis officio de quo p bar. in. l. ij. ff. si quis i ius vo. vbi videas. Opp. ꝓtra principiū. c. videt enī q̄ missio cā custodie fieri debeat ꝓtra absentē qui nō defendit nō solū cū se absentauit post citatōem ꝓ etiā si añ cā fuit in culpa trālferendo se ad loca remota & nō dimittēdo procuratorē. p. b. ff. ex qui. cau. ma. l. ait pretor. et. l. ignorare. C. de resti. mi. in quib⁹ iurib⁹. pbat notabiliter q̄ etiam ꝓtra absentē cā rei publice. qui nō defendit p̄t fieri hec missio Sed. ex glo. prima p̄t colligi duplex intellectus. primꝰ q̄ ꝑ ꝓsiderat absentia post citatōis edictū ad effectū faciēdi restitutōem vere possessionis scz cā agit possessorio. nam si absentasset se reus añ omez citatōem tūc ꝓtra absentē non daret restitutio. vt in. c. ꝓsultatōibus. de offi. dele. Aduerte q̄ licet doc. nñi sup ꝑ lente trāseunt. dico q̄ iste intellectꝰ nō ꝓportionat lre. nec ē verꝰ in se non enī aliquo mō colligi p̄t ex hac lra q̄ ꝑ ageret possessorio imo potiꝰ colligit ꝓtrariū ibi de quib⁹ q̄ vertit &c. q̄ ẏba innuūt q̄ questio erat ꝑ realis interdicta vo sunt psonalia. licet i rem scripta. ut. l. i. ff. de interdic. Iterꝰ nō ē iste intellectꝰ verus in se q̄ ꝓsupponit q̄ ꝓtra absentem ꝓtumaciter possit. pcedi ad restitutōnem & sic ad diffinitiuā lite nō ꝓte. q̄ ē ꝓtra. c. accedēs. cl. i. vt lit. non ꝓsit. & c. cōsultationibus. de offi. dele. Sm cōmunem intellectum. qui datur ibi ad finem. c. per gl. & doc. Scdus intellectus huiꝰ. c. est vt suppleatur ad literam maxime ut siue absentauerit se añ citatōem siue postea possit fieri missio causa custodie ex quo absens non defendit iste intellectꝰ est verus in se. sed impropriat lraz iquantū optet supplere maxie Ego pono duos alios intellectꝰ primus q̄ ꝓsultatio fuit ꝑ facta prout contingit de facto quia aduersarius transtulit se post citatōnis edictum. & papa respondet ad verba consultationis non autem voluit per illa verba post citatōnis edictum &c. notare iuris ministeriū nec valet ar. a contrario sensu hic. tum quia ista sunt uerba narratiua. tum quia reperitur contrarium in iure expressum. vt in iuribus superius allegatis. scdus intellectus est. quia ponderatur absentia post citationis edictum ad effectum perueniendi ad missionem effectualem. vt sic post lapsum anni efficiatur missus verus possessor in realibus uel in personalibus possit peruenirí ad scōm decretum. ad ista autem non peruenitur nisi cōtra verū ꝓtumacē & sic opter q̄ ꝓtumacia delegatur ut. l. fulcimus. §. i. ff. ex qui. cau. i possea. & nō. in. c. ꝓsultatōnib⁹. de offi. dele. & in. c. dilecto

de ꝟ.sig.hec aũt ꝓtumacia nõ detegit si citatio nõ p
cessit absentiã. Itẽ posset esse ista missio non detecta
ꝓtumacia primo sine aliquo effectu. ut si abñs postea
ꝓpareret. ꝛ ꝓbaret necessariã ꝛ probabilẽ cãm absen
tie vt dicta.l.ignorare. primũ aũt decretũ qz ẽ modici
pudicij. fit ꝓtra absentẽ q̃ non defendit. Et ex his ha
bes verũ intellectuz. c. ſ ꝓtra ꝑdicta opponit vidz eñ
fm ea q̃ dicta sunt nullã esse dñiam inter absentẽ cau
sa rei publice. ꝛ aliter absentẽ ꝓtra fere totum ti. ff. ex
qui. cau. ma. nã vt ex ꝑdictis ptz q̃ ita sit missio ꝓtra
absentẽ cã rei publice sicut ꝓtra alũ. Io. Inn. ẽ quã
tum ad ꝓpositũ ponit tres dñias. prima qz in cã ap
pellatõis aliter procedit ꝓtra absentẽ ſ nõ ꝓtra absen
tem cã rei pub. ut. l. fi. ff. cum q̃ appellauerit secũda dñia
est qz ꝓpter absentiã rei publice nõ procedit ad vẽdi
tionem bonoz missio tñ fit ex primo decreto. qz non re
peritur in hoc priuilegiat'. ut. d. l. ignorare. hec dñia
mihi nõ placet. qz idem est in alijs eqquo eñ non la
titat cã fraudãdi creditores non dz interponi secũz de
certũ. lz non sit absens cã rei publice. ut probat i dcã
.l. fulcim'. ꝛ nõ Inn. in. d. c. dilecto. ꝛ glo. in. c. ꝓsul
tatõnibus. de offi. dele. tercia dñia est fm eã q̃ allega
ta cã absentie iudex nõ dz festinare ad missionem. ꝛ si
festinet ꝛ postea absens ꝓbat absentiã cã rei publice
restituet aduersus missionẽ. ff. de dam. infec. l. si finita
§. si forte. hec dñia nõ placet q̃ ad casum nostrum. lo
quit eñ ille. §. si forte. ex secundo decreto q̃ non dz i
terponi nisi ꝓtra latitantẽ vt. l. fulcimus. ꝛ nõ. in alijs
iuribus supius allegat' merito si fuit inꝑpositus ꝓtra
absentẽ cã rei publice reuocat. ꝛ hoc nõ solũ ꝓcedit in
absente cã rei publice. imo idem ẽ in alio absente pro
babiliter. ut dz in. d. §. si forte. quare puto q̃ quo ad
casum nr̃m scz respectu missionis fiende ex primo de
creto nulla in b̃ est dñia inter absentẽ cã rei publice ul'
aliter sine ꝓtumacia vterqz eñ cogit se defendere cau
satiue. scz si volũt pati missionẽ. debebãt eñ dimittẽ
procuratorẽ ut. d. l. ignorare. de rest. mi. ꝛ. l. ait ꝑtor
ff. ex qui. cau. ma. ꝛ in. c. cum qui. de appel. ꝛ b̃ in gl.
fi. Quare puto q̃ quantumcũqz reuersus ꝓbet absen
tiam cã rei publice. nõ per b̃ restituit in pristinũ statũ
ſ ꝓcedit. put habet in. c. qñ. §. in alijs. ut lit. non ꝓ.
alias autẽ hec missio ẽt potius verbalis q̃z realis. ꝛ
tñ iura ꝑsupponũt absentiã cã rei pub. Et nihilomin?
ꝓmittunt missionẽ ex primo decreto. ut in iuribus su
perius allegatur hec puto vera nisi in nulla culpa re
periatur abñs vt quia dimisit procuratorem et defun
ctus est. vel non potuit reperire procuratorem tũc me
rito abñti subueniendum est ar. in. l. sed si per ꝑtorem
in ꝑn. ꝛ quod ibi nõ. ff. ex qui. cau. ma. ꝛ in. l. necnon
eo. ti. et quod nõ. in. c. querelã de procura. Et secm
predicta intelligo questionem quam ponit hic Inno
et Io. an. post eum. in qua dicit q̃ si aliquis missus
sit in possessionem tanqz verus possessor. ꝛ is cõtra
quez facta est missio postea veniens. probat q̃ ex iu
sta causa aberat restituitur ei possessio. ff. de dam. in
fect. l. si finita. §. si forte. ꝛ le. ꝛ nõ. in. c. cum bertold'.
de re iudi. ꝛ idem dicit in pupillo. nec videtur fm eũ
q̃ talis absens teneatur restituere expẽsas quas mis
sus fecit super obtinenda possessione nel eundo ad in
dicium. uel in aduocatis vel in alijs nam eum nõ sol
uantur nisi ratione cõtumacie. C. de iudi. l. sanximus.
et tal' passus missionẽ ꝓtumax reputari nõ dz ex quo
iusto impedimẽto detinebatur. vt patet in eo qõ le. et
nõ. de dcri. non resi. inter quatuor in fi. et p ꝑs patet
q̃ nec ad expensas tenetur. subiũgit tñ multum nota
biliter Inno. q̃ cũ hec missio in possessionem nõ solũ
causa contumacie absentis fiat. sed etiam ratione illi
us iuris qui presens est. hinc est q̃ super hoc fit sum
maria cognitio ut le. ꝛ nõ. in. c. qm. §. penul. s. ut lit.
non ꝓtest. Credit ipe talem absentem cogendũ ut ꝑ
stet cautionem de iudicio sisti anteq̃z possessionem re
capet. ꝛ expensas. si quas forte possessor fecit ẽa fru
ctus. ff. de peti. here. l. si a domino. nõ autem expen
sas factas in missione. ut. s. dictum est Nota bene
hoc dictũ q̃ quantũcunqz passus missionem doceat
de impedimento. ppter quod excluditur cõtumacia li
cet redeatur ꝑdemnatione expensaz cautionem tamen
de iudicio sisti ꝑstare tenetur hoc dictum limitat Jo.
an. s. c. ꝓxi. qñ sine culpa iudicis apparet reũ non cõ
tumacem vt quia capt' a latrunculis vel pons ẽfra
ctus. vel aliquid simile accidit. secus autem cum cul
pa iudicis grauanter excusat contumacia. tunc enim
etiam cautionem tenetur prestare. vt nõ. s. c. proxi.
Io. meus do. cardi. tenuit q̃ etiã in casu precedenti
non tenetur prestare cautionem exquo non reperitur in
cõtumacia ar. c. sacro. de sen. ex. Et hoc plus placet
q̃z dictum Inno. hec enim cautio prestatur ad caute
lam. ppter ꝑsumptionem preterite cõtumacie. ar. c. i.
de dolo ꝛ ꝓtu. li. vi. sed exquo docetur de non contu
macia cessat illa ratio. nec debet iste onerari sine cul
pa. quia rem que culpa caret in damnum vocari nõ
conuenit de ꝓsti. c. q̃. facit. c. venerabilibus. §. secus.
ꝛ. §. precedenti. de sen. ex. li. vi. si tamẽ iste añ omnia
negando contumaciam peteret possessionem. tunc fa
teor q̃ debent prestare cautionem. secus si ante omnia
vellet se excusare. ut nota. s. in. c. proxi. ꝛ dicto. c. ve
nerabilibus. ꝛ. c. sacro. Sed circa predicta quero
quia dixi secundum decretum non interponendum
contra absentem causa rei publice ut dicta. l. ignora
re. nec contra non latitantem vt dicta. l. fulcimus. te
netur ne presens expectare sic longo tempore absen
tem cum forte de facili citari non possit. dic q̃ non. ſ
si non speratur de proximo reditu potest petere ut bo
nis detur curator qui suscipiet iudicium. vsq̃z ad dif
finitinam ar. optimum. in. l. ab hostibus. ff. ex quib'
ca. ma. Et singulariter nota. bar. in. l. ignorare. ꝑll.

ꝛ in.l. si finita.§. Julianus.ff.de dam. infect. quod tenebis ꝓpetuo menti Bl. vltima in pncipio ē facilis postea colligit quemlibet teneri ad ꝓuratorē dimittendū qualitercūqꝫ sit absens alias requisitis amicis ꝛ facta denūciatōe si nō defendat ꝓcedat cōtra eū vt hic dicitur. Nota ex ista glo. ordinem procedendi ad interpositōem primi decreti. si eā ē pns dz citari alias requirēdi sunt amici. ꝛ an hoc sit necessariū. dic ut plene dixi in. c. cām. de dolo ꝛ ptu. Jtē nō ꝓpentibus amicis fienda ē denunciatō domi ut hic. Nō primo ex glo. iuncta tex. q; prima ꝓtumacia nō sufficit ad decretū interponēdū. nam hic precessit citatio ꝛ nihilomin' papa mādat vt iterꝫ fiat citatio ad actū missionis. qō dantus tenet hic Jnn. dz eā precedere prima citatio ut nō. gl. in. c. querelā. de pa. lxxiij. dilecti. ꝛ iij. q. v. quisquis. ꝛ plene p glo. ꝛ bar. in.l. si finita.§. Julianus pal. dixi. in. c. qm. §. in alijs vt lit. nō ptest. ꝛ oīo vide quod scripsi in. c. i. de iudi.

Scōo, p declaratōe tex. ꝛ glo. circa istā citatōnez domi fiendā quero i qua domo est fienda ꝛ qualiter ꝛ an ꝛ qñ possit fieri ad domū. de his omnib' ꝛ alijs multis. vide in. c. cām. sed ḃ tñ inseram ad qs actus possit pueniri p citatōem domi factā. circa qō instat hic Jnn. ꝛ capiēdo eius mentē pono duas ꝓclusiones nōbiles. prima sit ista q; ꝓra absentem maliciose seu culpose procedi pōt nedum ad primū ꝛ scōz decretū sed etiā ad finiam diffinitiuā si status ꝛ qualitas cause hoc patiant. vt q; ꝓtest. lit. est facta uel ē talis cā in qua pōt procedi lit. non ꝓtest. absentia non obstāte. ad hoc. c. qñ. §. i. ꝛ se. ut lit. non pē. ꝛ. c. si. de dolo et ptu. qui matri. accu. pos. c. i. ꝛ. c. platū. qui fi. sunt le. ꝛ inter cetera dicit Jnno. nōbiliter q; ꝓsumit' malicioſa absentia vbicūqꝫ tenet quis aliquid facere ꝛ ab est puta tenet clericus residere in ecclesia ꝛ marit' auz vxore. ꝛ ideo si absint sine iusta cā cōtra eos procedi pōt p citatōem domi factā ut dicto. c. i. qui ma. accu. pos. ꝛ d. c. platum. qui si. sint le. ꝛ d. c. ex me. de clerico non resi. hoc tñ singlr limitat qñ vxor agit ꝓtra maritū. vl' ꝓtra clericū. secus si alius vellet agere ꝓtra eos aliqua actōe psonali vel reali uel paratur ꝓcessus per viaz inquisitōis vel accusatōnis. tunc enī non sufficit citatio domi facta vt procedatur ad ea que sunt gravis ꝓiudicij exquo aliter non apparet de malicioſa uel culposa absentia. vt dicā in sequēti ꝓclusione Et ē diversitatis ratio. q; quātum ad extraneam personā non videtur esse absens causa malicie. cum eius respectu nō teneat adesse. sed cōtrarium videtur. quia hac rōne considerata videtur q; si aliquis teneatur solucre certo loco ꝛ termio si tūc absit videt malicioſe abesse cū teneatur adesse seu ē presens ad aliquid scz ad solucōnem faciendaz. ꝛ sic videtur q; procedi possit cōtra talem ꝛ ad missionem ꝛ ad diffinitiuam sentētiaz sed hoc non placet Jnno. vt hoc casu possit procedi ad missionem in possessionem. Et est ratio diuersitatis quia non ita precise tenetur ad soluendum sicut maritus ad debitum vxori reddendum ꝛ clericus ad ecclesiasticos. Jtem dicitur quis malicioſe vel culpose abesse cum recepta citatōne recessit vt hic vel lit. ꝓ. vt plene dixi in. c. causam. de dolo ꝛ ptu. scōa ꝓclusio sit ista contra absentez nō malicioſe seu culpose nō potest procedi p citatōez domi factam seu fiendā ad diffinitiuā finiam etiā vbi status vel qualitas cause patit vel ad ea que sunt gravis ꝓiudicij puta ad venditionem fiendā ex scōo decreto vel excōicatōem quia in istis requirit' vera cōtumacia facit. c. ꝓsultatōibus. de offi. dele. ꝛ. l. fulcin'. ff. ex qui. cau. in pos. ea. ꝛ illa. ꝛ facit vehemens. ar. in hac materia si enī nō sufficit citatio ad domū. vt fiat vendicio nisi latitet vt ibi nō. multo fortius non sufficit ad diffinitiuā ad hoc quod nō. glo. in. c. ꝓsultatōibus. de offi. dele. hoc tamē qō dixi de venditōne limita vt singlr nō. Jnn. in. c. dilecto. de v̄. sig. ut non possit fieri ꝓra non latitantē qñ scz absentibus uel pupillis nō expedit ꝛ sic i damnū eorū. secus ubi eis expedit vt q; debitū usurarium vrget. ꝛ utilius est vendere rem in quā facta ē missio q; usure currant vt. d. l. fulcinus. §. adeo. ꝛ plenī p Jnno. in loco pal. vide etiā bar. de hac citatōe domi fienda. in. l. iij. §. ꝓtor ait. ff. de dam. infec. An autem p hanc citatōem domi fienda ꝓtra dolose seu culpose non absentem possit procedi ad transferendam possessionem ex scōo decreto. Jnn. apte hoc nō tangit potius tamē sentit q; sic dum negat venditōnem posse fieri. ꝛ translata vera possessione dicit q; si absens postea probauerit q; ex iusta cā aberat restituet ei possessio vt. d. l. si finita. §. si forte. de dam. infec. ꝛ de re iudi. c. auz bertoldus. Jncontrariū facit. l. fulcinus. §. i. ubi expresse requiritur latitatio vt det' vera possessio ex secundo decreto. q̄ non sufficit citatō domi facta. Et idez sentit bar. in. l. iij. §. ꝓtor ait. pal. sed concorda sic. q; aut hec missio fit ꝓtra obligatum actione psonali ꝛ requirit' latitatio ꝛ aliter missio i veram possessionem est nulla. ita loquitur. l. fulcin' aut fit contra non obligatum sed ratione rei realis vt in causa damni infecti. et tunc non requiritur necessario latitatio. sed exquo non defenditur potest interponi scōm decretum non enim hoc casu requiritur necessario latitatio. cum non agatur contra obligatum personaliter. ꝛ iste est proprius casus. l. si finita. §. si forte. sed si postea docetur de iusta causa absentie fit restitutio ut dicto. §. si forte. hoc voluit Cy. in dicta le. ignorare. C. de restit. mi. et barto. in dicto. §. si forte. sic distingue et intelligue Jnnocen. hic. Et adde ad ꝓdicta vnum notabile dictum Jnnocen. in. c. significauit de testi. vbi dicit q; citatio ad domum regulariter non valet nisi in casibus specialibus iure expressis

pro hoc.c.causam.z qđ ibi dixi.s.ti.proxi.z.d.l.iij §.ait pretor.z hec sufficiant

Vt lite pendente nil inno.

Supra in pcedentibus titulis visuz est de quadã innouatõe que fit cõtra absentes cõtumaces quia fit missio in possessionẽ qñqz,pcedit ad excõicatõez.uel ad aliam difficultatẽ sed ne crederet aliqs qđ eodẽ mõ circa statuz cause pendentis possz aliqd innouari ut mutatio fiat circa statum reorũ.ideo competenti ordi ne annectit hec rubrica .Et nõ qđ hec rubrica format negatiue exquo infertur qđ regulariter lite pendente nihil ẽ innouandum qñ aũt dicit lis pendere quo ad materiã huius tituli. vide tex.notabilem in de.ij. eo. tit z ibi glo. Nico. Abb.

A

Memoria Casus. Lite pendẽte reus cõmodo possessionis siue priuari non dz.h.d. vel summa sic nõbi lius. Priuilegiũ etiaz a principe impetratũ.p qđ priuat quis sine cause cognitõe lit.pendente vt possessionis tangz sur reptitiũ non valet seu tangz rõni obuiũ est reuocandũ primo decise ponit querelã.scõo,quidet ibi statuim?

Nota primo qđ de iure nõ licet archiepo ẽt suam prouinciam facere añ se crucez deferri sed in,prouincia sic etiam p loca exempta.vt ẽ tex.nõbilis i cle.archiepo de priuile. Nota scõo qđ valet priuilegiũ z consue tudo de vtẽdis insignijs denotantib? supioritatẽ i lo co vtent iurisdict.i nõ subiecto.z de hoc aliqd dicã.j.

Nota tercio qđ pẽdente lite sup validitate priuile gij seu an fuit priuilegiũ cõcessum uel nõ puari quis ñ dz vl' interdici visus possessionis uel quasi etiã si illa possessio sit cõtra ius.z hoc vltimum ẽ notandũ.z vi de tex.optimũ huic cõcor.de priuile.cũ pone.li. vi.

Nõ quarto ibi de iure zc.iuncta gl.fi.ar. optimũ z menti cõmendandũ qđ si mandat cã decidi de iure seu fm ius nõ intelligit solũ de iure cõi.sed etiã de iu re spãli.z sic fm priuilegia z psuetudines .z alia iura spãlia iuri cõi pcraria.sat? eñ dz decidi cã fm ius cũ il la iura spãlia admittant a iure z vide qđ dixi i.c.iij.s ti.pri.z pleni? sup rubrica.de pscr.Et maxime ,pce dit hoc dictum qñ fit mẽtio de iure in materia in qua tñ militat ius spãle ut hic erat. Ultimo nõ qđ pri ceps reuocat lras cõcessas in pudiciũ possessoris li te pendẽte exquo infero qđ si hodie tales lre pcederent plumerentur falso.vel surreptitie seu obreptitie z non emanasse ex certa scia principis.z sic esset expectanda scõa iussio.ar.in.c.cũ adeo.z qđ ibi nõ.đ rescrip.p ui legia eñ pcessa pcra cõem cursum priuilegior plu munt falsa vide tex.cũ glo.nõbili in.c.cãm de testi. z in.c.qđ sup his.đ fi.instru. Oppo.pcra tex.videt añ qđ cessantib? ꝑuilegio z pscrudie licitũ sit' archiepo añ se deferre crucẽ in,puincia aliena.p.l.i.de offi.põ sul.ubi,pcousul vtitur insignijs i aliena,puincia.z ꝑse ctus ꝑtorio vrbis z ꝑposit? sacri cubiculi eẽ post de positas admistratões vt.L. de ꝑpo.sa.cu.l.i.li.xij. soluit hosti.post Goff.qđ pcraria ponũt casus spãles vñ cessante ꝑuilegio uel possessione iuste perijsset ei tuarieñ.qz ex tali delatõe ledebat honor ipi?.cũ talia insignia denotẽt maioritatẽ z presidẽtiã loci.q̃ qs vtit illis de q̃ in.c.ex tuaz de aucto.z vsu pal.z sic trãsiit cõiter doct.sed pcra ẽ dictũ facit qđ nõ.in de.archi epõs đ priuile.ubi gl.cõiter approbata. dicit cõm pos se celebrare i aliena dioc.in pontificalib?. etiã sine li tẽtia epi,ppij.videm? enim ex griali ꝑsuetudine pla tos vti ãnulis etiã in aliena iurisdictõe Ideo pdado sic.qđ q̃daz sunt insignia denotãtia supioritatẽ in loco z illis qs ñ põt vti vt ẽ z in.c.antiq̃.de priuile.q̃daz sunt que denotãt dignitatẽ insigniti.nõ tñ denõnt su periontatẽ i loco.vt visus annuli z similiũ z,pcedit cõ trariũ qđ nõ.z hoc satis ẽ de mẽte hosti.ẽ z in.c.ex tuaz.ꝑalle. Dz quero qđ si cessaret priuilegium z ꝑsuetudo nunqd debebat exui possessione lite pẽdẽte Inn.dicit qđ nõ quasi velit hũc tex.z a? dispositõem locũ sibi vendicare etiã rõne solius possessionis.z sic trãseunt cõiter doct. Sed pcra ẽ dictũ facit tex.nõbi lis in.c.cũ pone.de priuile.li.vi.in fi.z ibi gl.non eñ dz pseruari i possessione pcra ius habita ,presumitur eñ illaz vsurpasse.c.di.pcra morẽ.xcv.di.pueñit.vñ ẽ pseruat in possessione lite pẽdente qz allegabat pri uilegiũ in.d.c.cũ pone.sec? si allegasset ꝑscriptõez dũtaxat ut.d.c.cũ pone.in fi.z dic ut ibi nõ.p rõne diuersitatis. Viter? quero nunqd valeat sola con suetudo absqz priuilegio gl.vltima sentit qđ nãda mẽ tionẽ facit.de priuilegio dũtaxat.sz Inn.sentit oppo situ.equipat eñ in ẽ cãu priuilegiũ z cõsuetudiné di cens qđ ẽ rescriptũ qđ emanauit ad instantiam cantu arieñ.nõ debuit preiudicare priuilegio chorarcõ.vel ꝑsuetudini approbate. Idẽ hosti. restringit tñ hoc qñ p ꝑsuetudinẽ tale ius acquirit non personis personaliter sed ecclesijs realiter.z sic a deo inueterata qđ ipsi us contrarij non sit memoria de verbo.sig.super qui busdam.personis autem personaliter tale ius p con suetudinem acquiri non põt scõm eũ allegat ad hoc .c.ex tuaruz.de auct.z vsu pal.hoc dictum vt valeat ꝑsuetudo satis placz z videtur probari hic in tex.vbi ponderat ꝑsuetudo.vt patet ibi ꝑsuesistis zc. Ex his singlr nõ qđ vsus insignioz denotantiũ supiorita tem põt p prescriptõnem acquiri seu ꝑsuetudinem in alieno territorio.z inquãtuz hosti. requirit tñ tẽpus de cuius initio non ẽ memoria Intelligo ubi presen bens nõ hz titulũ putatiuũ.q̃ cãu cũ hoc prescriptio sit cõtra ius requirit titulus alias cum titulo sufficit

tempis. xl. annorum vt in. c. i. de prescrip. li. vi. nec mireris de eo qđ dixi de titulo. qz ista nō ē ppie constitudo cum detrahat iuri certe psone. z accrescat seu cadat ad comodū ppie psone. vide tex. cū gl. nōbili z ibi p Jo. an. in. c. non ē de cōsue. li. vi. Et facit hec ad questionem nōbilem hic non tactam p aliquē maiorū nostrorū an insignia pontificalia possint psuetudine vel pscriptōne p inferiorē ēpo acquiri hosti. in. c. cū cōtingat. de eta. z quali. qz sic. ſ ipe Jo. an. i. c. abbates. z cōtrariū p illud. c. abbates. ubi solū fit mētio de privilegio. ad idem. c. puenit. ij. z. c. illud. xcij di. que iura vident innuere qz in istis solū valet prima legiū. Ego dicerē qz tm̄ tps de cuius initio nō ē memoria hoim pōt queri p palle. c. sup quibusdam ubi patet qz cētā iura principum acquirunt p tm̄ tps. Item z in curiis tanti tpis pscribit titulus. ut in. d. c. i. de prescrip. li. vi. Item video qz totū ius ēpale in iurisdictione cōsistens pōt prescribi p inferiorem si habet titulū vel tm̄ tempus de cuius initio nō ē memoria. vt i. c. auditis. z in. c. cum olim. de pscrip. etiā cū territorio certe ptis. dicē. vt in. d. c. auditis. z nō. Jo. an. in. c. si ēps. de offi. ordi. li. vi. dixi in. c. cū cōtingat. de fo. cōpe. fortius pōt prescribi hec insignia. ista em̄ nō sunt ordinis ēpalis sed sunt quedā insignia que solēt inferioribus cōcedi ad honorē ecclesiaz suaz. vt. d. c. abbates. z. c. ut apostolice. nō ergo apparet rō q̄re noie ecclesiaz p inferiorē queri non possint. z aliquid facit ad hoc iste tex. cū predictis ad. c. puenit. z. c. illud. dicto qz ibi nō probat titulus vel prescriptio tanti tpis. de cuius initio nō ēt memoria. ad idem. c. veniēs. de pscrip. cū ibi nō. Ultimo scias qz hosti. tractat b qualiter reuocent attemptata lite pendente. z qñ dicatur lis pendere. ego remitto ad tex. cum glo. notabili. in de. ij. ut lit. pen. z ad nō. p Inno. in. c. cū. m. de cōsti. z. c. dilecto. de excep. z aliquid in. c. ecclesia. j. eo. z in auct. litigiosa. C. de litig. gl. nostre nihil alii ad habent. Nico.

Audabilem Casus. Lite pdēte sup cōiugio nō interdicit cōiugibus carnale cōmercū. vel sic fm aliū intellectū. Accusatus de adulterio ad sepatōnē thori nō debet lite pendente priuari possessione cōiugali. primo ponit consultatō. secdo rōsio ibi. ad quod

Nota singlr ex isto tex. qz lite pendente non dz intercedi vsus possessionis licet in altero cōiugū eui neat periculum peccati ratio qz presumptio est p possessore qz licite possideat. Nota secdo qz matrimonium dicitur accusari qñ impeditur rōne alicuius impedimenti. vel secōm aliam intellectum qñ agitur ad sepatōnem thori. ppter adulterium Et dic qz impropie ponit hic verbū accusari. cū non agat criminaliter sed dicitur accusari rōne incestus. qz cōmittit data in validitate matrimonij vel ratione adulterij qđ pretenditur si agatur ad sepatōem. ad hoc vide quod le. z nō. in. c. me. de. paura. z j. qui ma. accu. pos. in ru bro z nigro. Oppo. de. c. tenor. de re iudi. z. c. vehemens. de regu. vbi lite pendente interdicit carnale cōmercū glo. hic remittit ad nota. in. d. c. tenor. ubi de hoc in glo. vl. z dic qz in dictis. c. matrimoniū cuius vius prohibetur fuit cōtractū lite pendente. et sic non erat ibi possessio a iure approbata. Ib vero loquit qñ pendentia litis repit istos in quieta z insta possessione. Oppo. secdo de. c. lras. de restī. spoli. vbi fit plena restitutio glo. hic instat in solutōe. sed dic dan. z melius qz ibi nō interdicit carnale cōmercū. ſ non fit restitutio quo ad copulam. ppter pbatōes que in continenti offerunt parate. vnde ibi non priuatur cō modo possessionis turpius em̄ eicitur q̄z non admittitur de iureur. c. quēadmodū. ſ instatur adhuc d. c. lras. z. c. inquisitōni. de sen. ex. ubi mulier vel vir cōiux subtrahit debitū. ppria auctē lite pendēte. Secdo hic loquit in iudice qui nō debet hoc attēptare lite pēdente cum sibi adhuc nō ꝓstet de pctō cōtrariū loquitur in pte qui habet certā noticiā impedimēti. q̄ cāu sibi cōsulitur vt potius sustineat excōicatōnem q̄z reddat ne incurrat peccatū. Extra gl. oppo. cōtrarietate lre. nā in principio dz matrimoniū accusabat postea sentit qz alter cōiugū accusabat z sic nō matrimonium Secdo lra bz duos intellect'. primo qz accusabat matrimoniū respectu alicui' impedimēti. z sic agebat ad separationem vinculi. z tunc lra in principio stat. ppie qz matrimoniū accusabat. i. impetebat. ad lram sequentem. dic qz forte dicebatur qz alter cōiugū contraxerat scienter. z sic largo modo ipe dicebatur accusari. facit. c. i. de eo. qui duxit in ma. Secdo pōt intelligi qz agebatur ad sepatōem thori. ppter adulteriū. et tunc stat. ppie lra ibi alter cōiugū accusatus rē. Et ad principium vbi dz qz matrimoniū accusabat dic qz impropie ponit et dz accusari inquātū agit vt sepetur quo ad thoz. nā ib respectu impedit matrimoniū Sed quero qđ si. pbata est accusatio nūquid ante lata sententiam debeat interdici carnale cōmercium. littera ista facit qz sic ante probatā accusatōnem rē. Alla. z Jo. post eum sentiunt contrarium. supplent enim ad litteram z secutam sententiam ad hoc d offi. dele. c. index li. vi. tunc enim inducit notoriū. de cohabi. cle. via. z res iudicata pro veritate accipitur. ff. de re iudi. l. res iudicata Jo. anto. dicit qz in causa matrimoniali. saltem post conclusionem in causa ex quo non restat nisi ferre sententiam potest interdici copula propter euidentiā peccati. p hoc dicto do. an. allego. c. cū olim. de v. sig. ubi patz qz omne in iudicio pbatū dz notoriū qđ dicit vex do. de rota decis. xxvi. qñ pbatio est pfecta z in causa cōclusum. ita qz nil opponit vel opponi potest sic notāt etiam cōclusiones eorum. facit glo. in. c. significauerūt. de testi. z quod nota. Inno. in. c.

pastoralis. de causa pos. t ppie. t glo. in. c. cum dile
ctus. de fi. instru. sed cōtra hāc opi. me vehemēter im
pellit. qz posset appellari. t t in cā appellatōis bz lo
cum nō oppositū opponā nō probatū probabo de fi.
instru. c. cum Jobs. t l. p hāc. C. de temp. app. Jtē
nec appellatōne pendēte nec tpe infra qō appellan pt
debet aliquid innouari. ut in. c. non pt. t qz ibi nō. de
appel. li. vi. Jtē appellatio extinguit seu saltē suspen
dit, pnūciatum vt integer interim remaneat status ap
pellantis etiam si talis sit causa in qua sniā secum tra
hat execatiōem. ut in. l. vna. §. integer. ff. nil. no. app.
pen. t qō nō. glo. in. c. sepe. de appe. que dicit depos
tum posse pendente appellatōe excōicare t suū officiū
exercere p. d. §. integer. facit. l. i. ff. ad turpil. t. c. veni
entes. de iurēturā. quō em dicamus hunc prāari co
modo possessionis post, pbatā accusatōnez cum hoc
sit adhuc in facultate probandi in causa appellatōnis
t totum factum suspendi potest remedio appellatōis
ideo sequor primam sententiam alia non sunt vtilia.
ad, ppositum. Nico. abb.

marie. Hec de

Ecclesia sancte cre. t sequens de eodē facto loquūt t aliqua ponunt ibi que pcessērūt tpe aliqua posita hic. t de hoc eodē facto lo quit. c. ecclesia. de consti. Et male pōt intelligi vna si ne alijs. t ideo gl. ponit hic casum. t seriem facti ad omnes tres decretales. t si vis hāc seriem facti pront cōtingit ordo est ut primo legat ista decretalis. vsqz ad ver. pbibemus. scdo decretalis sequens vsqz ad finem. tercio illa scilicet de consti. quarto iste ỳ. pbi bemus. t hoc ideo qz principium t origines huius negocij vsqz ad ỳ. prohibemus. t sub illa dictōe t. j. que, pcedit ỳ. prohibemus. decidit qualiter facta alienatōne rei litigiose in monasterium. monasterium fuit de facto spoliatum p senatorem occasione statuti de quo i gl. t tradata fuit possessio ecclesie sancte ma rie que etiaz fuit postmodū de facto spoliata p quē dam cōsiliariū capitolij. t restituta fuit illa possessio de fatō mōsterio. qz restitutōne facta mōsteriū illam possessionez titulo locatōnis transtulit in quendam petentē. ita qz de facto haberi nō poterat primo ince pit inridice corā papa ecclesia sancte marie petere re stitutōem cōtra factū illius consiliarij. sed qz illa pos sessio haberi non poterat de facto vt. s. dixi. t multa d facto fuerūt innouata. papa, puidit, put habet in de cre. sc. t restituit ecclesie sancte marie possessiones sur rogatas in locū illius. seu illaz que haberi non pote rant post que petijt scdo monasterium restitutōnez il laz possessionū occasione spoliatōis facte p senatorē t papa monasteriū restituit ut dz in decre. etiā de cō sti. qua restitutōe facta papa timēs ne monasteriū il las possessiones surrogatas alienaret sicut fecit d pri cipalibus māuauit mōsterio, put dz h in ỳ. pbiben?

Et ex hoc iuncta glo. i. habes clarissime scien. et ordinē negocij. t hec decretalis t sequens. h intēdūt in summa. Qui rē litigiosam alienauit. ita qz reha beri non pōt dz equipalentē restituē seu subrogare in locū illius quā alienare nō poterit Et nō pōt hec de cretalis cōgrue diuidi, ppter mixturā facti de qua. s.

Nō primo ex hac decre. t ex illa ecclesia de cōsti. fm casus positōem qs facit hic glo. qz cōstitutō laico rum etiā generaliter disponēs licet nō tendat contra ecclesiasticā libertatez non dz extendi ad ecclesias seu bona ipārum. Et idem dicendum de bonis cleri corum contra bar. in. l. cunctos populos d sum. tri. istud em statutum de nō alienāda re litigiosa erat ge nerale. nec tendebat contra libertatē ecclesiasticā. nec alias erat iniquū imo iur menti cōforme. t tñ non de bebat extēdi ad ecclesias t eaz bona vt. d. c. ecclesia. de cōsti. ubi plene dico mazie i repetitōe t gialiter te tigi in. c. qz clerici. de fo. cōpe. Nō scdo qz subro gatū dz p omnia sape naturā eius in cuius locū sub rogatur. si subrogatio fit a principe ut h. idem si fiat ptium consensu ar. regle cōtractus. de re. iuris. li. vi. t. j. dicā latius sup glo. Nota tercio t tene menti qz leges penales generaliter disponētes habent locū etiam in rebus ecclesiastis exquo canones apte non cōtradicūt. vt patz hic in legibus loquentib' de vitio litigiosi. ptz etiā in denūc. nouī operis. j. de no. op. nū. c. i. t multis alijs similibus. dico plenissime in. d. c. ecclesia. de cōsti. ubi tracto generaliter. an t qñ leges hñt locū in rebus eccīastic. Nota qz pendēte ven dicatōe pōt actor trāsire ad vitium litigiosi'. t hoc in odiū alienātis rem cōtra pceptum legis. sicut eñ pē dente petitorio pōt actor eo suspenso transire ad pos sessoriū ut in. c. pastoralis. de cā pos. t, ppie. t i de. i. eo. ti. ita pendente petitorio pōt trāsire ad vtile liti giosi vt hic. Nota vltimo iudicem debere prouide re ex officio ne iudicium sit saltem de facto frustrato rium. t sic vt res de qua agitur nō baratetur ne acto re obtinente frustratoria sit rei adiudicatio seu restitu tio. Jdē t fortius dicendum si timetur iudicium futu rum de iure nullum ex defectu alicuius solennitatis uel potestatis. ut in. c. causam. de iudi. t vide glo. in. c. i. de procura. li. vi. Glosa. ij. in principio est fa cilis. postea colligit ar. qz res que succedit in locum alterius eodem iure censetur cum illa. vt patet hic in tex. Contra hoc opponitur de. l. qui vas. §. vl. ff. de fur. vbi patet qz precium habitum ex re furtiua fur tiuum non est. t sic precium non censetur eodem iure cum ipa re. t tamen succedit in locum rei glo. non sol uit Jo. an. remittit ad nō in. c. inquirendū. j. de pecu. de. Conclude qz in vniuersalibus. t in petitōe here ditatis t in fideicōmissis vniuersalibus precium suc cedit loco rei vnde censetur eodem iure cum ipa re vt pbatur in. l. fi rem t pcium. ff. de petitōe hēditatis

t.l. Imperator. §. fi. cum lege sequenti. ff. de legat. ij. ꝑ in particularibus secus vt in. d. l. qui vas nisi in casibus spūalib⁹ de quibus p glo. in. c. inquirendū. de pecu. de. t nōt bar. in. d. l. q vas in fi. nisi ex causa fiat talis subrogatio auctoritate superioris vt hic vel conuentione ptium ar. in. l. i. ff. de pactis. t. c. i. eo. t.

Glo. iij. facit duo. primo tractat de pena litigiosi cōtractus scēdo qñ cōmittit hoc vitiū litigiosi. ꝑ q⁹ vanum ē tractare de pena litigiosi si ignorat ipm vitium q⁹ ignoratis principijs oportet ignorare ea que sequūt Ideo primo exaiabo secundam cōnem. Quero igitur primo qñ cōmittitur vitium litigiosi. glo. ista i v. vitium nīdet vt patet i ea. t excipit aliquos casus in quibus licite alienatur res litigiosa. sed certe mīꝰ plecte glo. se expedit. nihil prorsus attingēs de actōe an t qñ efficiat litigiosa. ita q⁹ cedi sine vitio litigiosi alteri non possit t tñ multū vtilis est materia ista t necessaria canonistis. Do. an. hic breuiter trālit. sed in. c. finali j. eo. posuit simplr aliqua dicta bar. Ego colligendo dicta i multis locis sparsa distinguo sic. q⁹ aut agitur actōe reali aut ꝑsonali. aut mixta. primo casu si agitur de dominio vel quasi dñio. ut publiciana. de quo in. c. abbate sane. de re iudi. li. vi. vbi glo. plene. t insti. de actio. §. alie. res efficitur litigiosa. ℒ de litigio in auē. litigiosa t in corpe vide sumāē de litigio. in principio. t ꝛ ibi dicat solū q⁹ ꝓtendit de dñio rei. idē tñ ē si de quasi dñio. quia publiciana ē eadez nature. vt notat in dicta auē. t patet in iuribus ꝓallegatꝛ Inno. in. c. cū. in. de ꝓsti. ppe fi. t bar. in. l. ij. ℒ. ō liti. Et idem si agat ex ꝑte dominij. vt de vsufructu. q⁹ ipse vsufructuarius cōstitueret litigiosus p ꝓuentōem solam ar. in dicta auē. t tibi nō. t bar. in. l. i. ff. de liti. t hoc de ipsa re. An autē ipsa actio realis cū agit de dñio vel quasi vel de eo qō est ps dominij efficiat eodem mō litigiosa p ꝓuentōem solā vt sic nō possit vlterius cedi sine vitio litigiosi. bar. in. d. l. i. ff. eo. t i d. l. ij. ℒ. eo. ꝛ q⁹ idē hoc cām in actōe qō i ipsa re ad quā competit. ꝑ Jo. an. in. c. fi. j. eo. sentit q⁹ respectu actōis requirit lit. cōtest. vñ dicit q⁹ ꝛ ipa res nō possit vendi post cōuentōnem. ipa tñ actio p quā mouet questio potuit cedi añ li. contest. Et hec opinio plus mihi placet. q⁹ auē. supius allegata solum facit mentionē de re. de cui⁹ dñio qō mouet. non aūt de actōe que cōpetit ad ipaz rem. respectu g̃ actōis stabimus iuri antiquo qō videl requirē contest. lit. ut. l. ij. t. l. fi. ℒ. de litigio. aut agit non de dñio nel quasi. ꝑ ypotecaria vt q⁹ dicit actorē sibi obligatū esse t tunc res nō efficitur litigiosa. vñ pōt vendi cum onere suo. vt i auē. de litigio. post principium. sed ipa actio efficit litigiosa tñ per lit. contest. vt erat de iure antiquo. l. ij t fi. ℒ. de litigio. aut agit confessoria vel negatoria q̄ cōpetunt. p iuribus corpalibus iuxta notata in. c. ex aiata. de iudi. t. c. cū ecclesia sutrina de causa possessi

onis t ꝓprietatis Et tūc subdistinguo. q⁹ aut actor dicit se ius habere puta agit ad ꝓbendā quā alius tenet quā dicat sua esse vel ius hīe in ea. t tunc res efficit litigiosa q⁹ ꝛ incorpalia ñ sunt in bonis nīs sunt tñ in quasi bonis. secus si dicit aliquod ius sibi debere. q⁹ tunc cum non cōtendat de dñio vel quasi. nō efficiatur ipsa res seu ipm ius litigiosum. vt no. Jnno. i. c. cū in ꝓalle. sic puto limitandum t distinguendum bar. in. l. i. ꝓalle. vbi dicit q⁹ in incorpalibus res non efficitur litigiosa. vt in auē. eo. §. ad hoc ipe tñ actōes efficiunt litigiose p lit. ꝓt. ar. in. d. l. ij. si vero agitur actōne ꝑsonali. t tunc bar. in. l. ij. ℒ. eodem simpliciter dicit. q⁹ ipsa res nunq̄ efficit litigiosa. all. nō. in. l. quanq̄. §. i. ff. de aqua plu. arcen. sed ipsa actio efficitur litigiosa p contest. lit. vt dicta. l. ij. sed ipse bar. in. d. l. i. aliter distinguit dicens. q⁹ si nō contenditur de ipsa re sed de aliquo ope facto in re. t tunc ipsa res nunq̄ efficitur litigiosa. etiam si illa actio sit in rē scripta t sic videtur intelligere dictā. l. quanq̄. §. Julianus si vero cōtenditur de ipsa re. t tunc efficit litigiosa ipsa res. t actio p lit. ꝓt. vt. d. l. ij. ℒ. eo. ꝑ Jo. an. in. c. finali j. e. simpliciter tenet q⁹ actio efficitur litigiosa p lit. cōtest. sed ipa res nō ar. in. l. fi. ℒ. eo. Idem t clarius tenet Jnno. in. d. c. cum. m. vbi sentit q⁹ ꝛ p actōnem ꝑsonalē agat ad ipam nihilomin⁹ nō impeditur alienatio p litis pendentiam. quia nō efficit res litigiosa ex quo nō cōtenditur de ipsius dominio t hoc dictū plus mihi placet. et videtur mihi tex. expressus in corpe i auē. de litig. post principium. Si vero agitur actōe mixta ꝛ bar. in. l. ij. ℒ. eo. t. l. i. ff. eo. ꝓal. q⁹ aut est actio vniuersalis aut singularis prima casu t olim t hodie efficitur litigiosa res t actio p solum controuersiam seu citatōem vt. l. diuus. ff. d petitōe hereditatis. t. l. alienatōes. ff. fami. herc. t b nō. in glo. vbi patet q⁹ post citatōem seu cōtrouersiaz que fit añ lit. contest. non dz possessor hereditatis alienare regulariter aliquaz rem hereditariam sine agat petitōe hereditatis sine iudicio fami. herc. placz mihi hoc dictum in ipsis rebus t de eis loquunt iura superius allegata. sed ipe actōnes non prohibentur cedi ante lit. contesta. t ideo starem iuri antiquo vt etiam actio vniuersalis efficiatur litigiosa per solam cōtest. vt dicta. l. ij. t fi. ℒ. d litig. Si vero actio est particularis vt communi diuidundo que datur ad diuidendam rem particularem communem. t tunc tam res q̄ actio efficitur litigiosa per contest. vt. l. i. ℒ. cōmuni diuidū. iuncta. l. i. t nota glosam in dicta. l. alienationes. t bar. in dictis iuribus prealle. hec procedūt regulariter. sed fallit in casibus contentis. in dicta. l. fina. t in dicta. l. diuus quos enumerat ista glo. nostra. sed inquantum excipit casum transactōis. tunc obstat iste textus vt patet in decisa alienatio fuit facta in monasterium ex causa transactōis. doc. nīdent

q̄ transactio hic intervenit simulate. secus si vere. ut dicta. l. fi. Itē inquantum glo. excipit casum legati ⁊ fideicōmissi. hodie illa. l. fi. recipit in hoc correctionem p̄ auc̄. de litig̃. ubi dicitur q̄ si res litigiosa legatur alicui. tunc heres debet iudicium ad finem perducere. ⁊ si evicerit rem tradat legatario alias liberatur cum videatur testōr legasse eventū litis legando rem litigiosam ipe tñ legatarius ne fiat collusio cōtra eum poterit in lite assistere ipi heredi vt in dicta auc̄. de litigiosis. Sed quero nūquid ipa res litigiosa possit saltem pignorari sine vitio litigiosi. seu aliter obligari. dicendū q̄ non tex. videtur nōbilis in. l. si filius §. fi. alias est. l. i. ff. que res pig. ob. pos. ⁊ sentit glo. in. l. i. C. cōi divi. sequitur. bar. i dicta. l. i. ī fi. Bz aduerte diligenter ad glo. in. c. sequenti. que est super verbo assignastis. que relate est ad tex. sentit q̄ etiam p̄ contractum locatōis res incidit in vitium litigiosi. sed certe illam glo. non credo simpliciter veraz. vnde dico q̄ aut locatio de re litigiosa fit ad modicum tempus. ⁊ tunc non incidit in vitium litigiosi. quia. l. tñ prohibet alienari vel pignorari vel obligari ut dicta. l. fi. C. de litig̃. ⁊ dicta. l. si filius. ff. que res pig. ob. pos. f̄. phibit' alienare seu obligare nō phibet locare ad modicū temp' tex. ē notabilis maxime iūcta gl. in de. vna de re. eccle̊ non alienā. ⁊ in. l. penul. §. instituto. ff. de le. ij. Aut legatio fit ad longum temp' vel longissimum ⁊ tunc incidit in vitium litigiosi. q̄ constituitur ius in re. ff. de supfi. l. i. ⁊. ij. ff. si ager vec. vnde prohibitus vēdere ⁊ obligare, phibetur in longum vel longissimum tempus locare ratione p̄dicta vt dicit glo. notabilis in de. vna. de re. ecde. nō alie. prealle. nōt. By. bar. ⁊ cōiter legiste in dicto. §. instituto licet accur. aliter ⁊ minus bene ibi sentiat. cuius dictum cōmuniter non recipitur saluando ergo glo. c. sequentis. dic eam procedere in hoc vltimo membro. quando locatio fuit facta ad tempus non modicum. Idem putarem quando ad tempus modicum si fuit facta seriose ipotentes ita q̄ reb̃ haberi nō posset de facto quia satis tunc videtur alienata ⁊ obligata ⁊ ratio magis quaz verba attendenda est vt. l. cum pater. §. dulcissimis. ff. de le. ij. ⁊ in. c. fi. de regulis. li. vi. ⁊ quod nō ibi By. ⁊ in. l. non dubiū. C. de legi. fit enim fraus legi. de privile. quanto. ⁊ ō in mu. eccle̊. c. fi. li. vi. et hec bene nō. quia alibi non reperies ita bene ⁊ dare discussa saltem in iure canonico. Quid aūt habeat operari vitium litigiosi. tangit ista glo. in questione dicens q̄ emptor sciens punitur vt in glosa. que ponit tenorem. l. fi. C. de litig̃. dic latius q̄ olim de iure antiquo erant alique pene de quibus per bar. in dicta. l. i. ff. de litig̃. que hodie videntur cessare per penam legis nove latius prouidentis. Et due sunt pene. quia contractus de re litigiosa modo predicto in precedenti questione non tenet ipso iure. scda quia certe pene imponuntur cōtrahentibus scienter de quibus in hac glo. ⁊ in hac dcā. l. fi. ⁊ declara sic post hosti. aut ambo contrahentes sciunt aut ignorant aut vnus scit ⁊ alter ignorat. primo casu excusatur probabilis ignorantia. quia rem que culpa caret tē. de pst. cognoscentes. ⁊ in. c. apostolice. de de. ex. mi. In vēditore tamen seu aliter alienante difficilis reperitur ignorantia cum non possit ignorare rem esse litigiosam nisi successit alteri ⁊ probabiliter hoc ignorauerit. per regulam is qui in ius succedit alterius. de re. iuris. li. vi. vnde hoc casu impeditur contractus sed alie pene cessant. Si vero vterq̄ contrahentium scit. ⁊ tunc contractus nō tenet ⁊ procedit lis suo more sicut prius. sed pene committentur quia emptor perdet precium ⁊ venditor cogitur conferre de suo tantundem. ⁊ vtraq̄ quātitas applicabitur fisco. ut. d. l. fi. Si vero alter tantum scivit ⁊ tunc ille solus punitur ⁊ ignorans lucratur terciam partem precij. Si vero emptor recuperat precium suum ⁊ lucratur tertiam partem de eo quod venditor tenetur soluere de suo. ⁊ relique due partes applicantur fisco. ⁊ idem dic in donatione. nam estimatur res ⁊ procedetur ad penas mō predicto Itē aduerte quia si quis rem litigiosam facere domi deli cauerit punitur in duplum applicandum parenti. ff. ō litig̃. l. penulti. ⁊ fi. scōm bostien. Item dic vltra doct. hic quod est dare alium effectum litigiosi nam sententia lata cōtra alienantem mandatur executioni absq̄ alia tela iudicij contra eum in quem facta fuit alienatio. vt nota. bar. in dicta. l. i. et declarat dominus per eum in. l. creditores. de pigno. Item dic bas penas procedere si fit alienatio durante litigio si autem instantia est peremptoria. ⁊ tunc aut per ipsum triennū de iure ciuili. aut quia actor renunciauit liti primo casu non impeditur contractus nec habent locum suprascripte pene sed durat vitium litigiosi quo ad quid ut. l. i. C. de prescrip. lon. temp. et p̄ bar. in dicta. l. i. secundo casu ex toto cessat vitium litigiosi. ar. in. l. postq̄ liti. C. de pactis. nota glo. ī dicta. l. i. C. de prescrip. lon. temp. ⁊ hoc nota canonista quia non habes alibi ita bene discussum Nōc quero de facultate agendi per ecclesiam sancte marie glo. ista tercia prope finem dicit q̄ contra Jo. de atheya. qui transtulit res litigiosas in monasterium poterit agere de vitio litigiosi cōtractus contra monasterium vero poterit agere ad rem ipam ideſt rei vendicatōnem dic q̄ hoc dictū glo. nō imponit necessitatem sic agēdi. nā ptra Job. de atheya possit agere rei vendicatōne, psequendo primū iudicū cum adhuc habeatur pro possessore. ex quo dolo desijt possidere ut in regula pro possessore de reg. iuris. li. vi. ⁊ hec sententia lata cōtra eum poterit mandari executioni contra monasterium ad quod res litigiose fuerunt translate

tamẽ eorũ iudice suo ut.s.dixi.t non obstat.c.eccle/ sia.de ꝓhi. Sed aduerte ad vnũ nõbile dictũ. hec eñ glo.videt sentire q ꝓtra mõsteriũ possit agi de vi tio litigiosi qõ ẽ ꝓtra id qõ ꝓcedit in glo.cũ recipiẽs sãctũ rem litigiosam teneat sicut alienãs .vt dicta.l. fi.t ibi in glo.Et q possit agi ꝓtra mõsteriũ t eodem mõ ꝓtra quãlibet ecclesiã ꝓtrahentem vitio litigiosi vi det mihi tex.rotũdus ibi.vbi papa.phibẽdo 'alienatio nem rei subrogatarq loquit alternatiue vt sit facultas ecclesie sancte marie agendi.uel de.ꝓprietate vel ꝺ vi cio litigiosi si enim ꝓtra monasteriũm non põt agi vi cio litigiosi nõ fecisset papa hic mentiõem nisi de que stione.ꝓprietatis cũ loquat de monasterio. hoc idem dico sensisse glo.ij.j.c.se.t vtilium litigiosi habeat lo/ cum eãdem in ecclesia.ibi idẽ sensit Jo.an.sup tex.t post Hostiẽ.j.sup glo.finali.vbi dicit q leges penales per iuris.canonici sunt approbate.Et de litigioso dicit pa ter ibi.t.xi.q.i.q: res.t subiciat notabile verbũ. q etiã in rebus ecclesiasticis locum hz saltẽ cũ tota eccle sia deligt adducat nõ.in.c.ij.de ordi. cogni. t in.c.i. ꝺ do.t ꝓta.qõ ẽ valde notandũ. Sed ꝓtra hoc fa cit quod nouissime scripsi in.c.i.de do.t ꝓtu.preall'. vbi dixi q regulariter ꝓpter delictũ prelati t capituli nõ debet ecclesia pdere rem suaz sicut nec pupill' per dit rem suã propter delictum tutoris ut nõ.in.l.si qs in tantum.C.vi vi.facit.l.meminerint.C.ex.ti.dico saluando illud dictum t approbando istud q monaste riũ nõ punit hic in bonis suis ĩmobilibus primo q: iste possessiones subrogate succedunt loco aliarum quas monasteriũ alteri locauit.vide est quedam per mutatio.pena vꝺ ꝓcedens ex vicio litigiosi cõstitut i preciꝺ põt ex fructibus detrahi.t in fructibus ha bent ꝓlatus t capitulũ plenã facultatem disponendi ar.c.quod quibusdã de fideiusso.Et si diceres fruct' non sufficere.dico q punient ipsi ꝓtrahẽtes in corp' ar.c.finem.de do.t ꝓta.t bene facit glo.in.c.ꝺ mul ta.de ꝓben.nã t si diceremus ꝓtrariũ daret apte via ꝓlato t capitulo alienandi bona ĩmobilia ecclesie sine solẽnitate debita qõ sonat in absurdũ ꝓtra.c.quanto de dinor.t vide in hoc quod plene dixi in .ꝺ.c.i.de do.t cõtu.Qꝑ aliter contra tex.videtur eñ q ratio prohibitionis de qua in tex. sit frustratoria quz hũq possit agere ecclesia sancte marie contra monasteriaz inuanum quia presupposito q monasterium non pos sideat bona que vendicantur nihilominus exquo ob tulit se liti litigando ac si possideret tenetur satisface/ re si condemnatur soluendo extimatiõem vt.l.is. qui se liti.ff.de rei vendicatõe cum si.Item dolo desinẽs possidere pro possessore habetur regula qui dolo .li. vi.glo.finalis soluit q ille leges non habent locũ in ecclesiasticis negocijs ne delictum persone tẽ. Idez tenet Inno.Exquo singulariter nota q si solus pre/ latus offert se liti nomine ecclesie ac si possideret non

debet ecclesia condemnari ad extimatiõnem.sed puto ipm prelatum condemnandum de suo patrimonio. ar. optimam ex his que nõ.glo.in.c.de multa.de ꝓ/ ben.t eius quod legitur t notatur in tutore in.l. non est ignotum.C.de admini.tu.t in.l.meminerint .C. vnde vi.facit quod plene dixi in.c.i. de do. t contu. Idem sentit hosti.cum limitatiõne quando solus pre latus deliquit.secus si tota ecclesia deliquit no.in .c. ij.de ordi.cogni. Nota bene ex hac solutiõe q de licto solius prelati non nocet ecclesie etiam in iudici/ alibus saltez ubi venit puniẽda ecclesia in reb' suis sine causa quod est contra glo.in regula delictum. de re.in.li.vi.que sentit oppositum in iudicialibus. Ego etiam cum tota ecclesia deliquit in suscipiẽdo iudicũ limito.prout.s.dixi in pena litigiosi ꝓtractus et dic vt ibi.Et tenendo opi.q preiudicet ecclesie in aliquo casu solue alr ꝓtrarium ꝑm Hosti.q monasteriũ pos set fieri non soluendo.s.de resti.spo.olim scdo.vl ꝑm Inno.posset laborare inuanum ad rem litigiosam re cupandam litigando de iure.qõ fit sine laboribus. ff de mio.l.minor.xxv.an.t de arbi.c.peruenit.sine de facto propter potentiam detentoris.de rebus eccle. non alie.c.penul. Vltimo extra glo.quero nunqd alienatio facta ꝓ monasterium contra hãc prohibitio nem pape teneat Hosti.q non t allegat.c. veritatis. in fi.de do.t cõtu.hoc dictũ placet q: sicut alienatio contra legem mortuam non valet.l.non dubium.C. de legi.t.di.vides.ita t cõtra.l.vinam t animatã. vt est princeps vt notat Inn.in.c.fi.de accu.secus dic in alienatõne facta contra preceptum iudicis vel cõtra conuentiõnem partium.de quo plene per Inn.in.c. raymaldus de test.a.t in.c.fi.de re.ecclẽ.non alie.sed diceres tu.quare papa prohibuit alienari istas sub/ rogatas.cum de alijs ĩ defectũ sit satisfaciendum.nec plus sunt obligate iste ꝙ alie.docto.varie soluũt sed ex toto non satisfaciunt maxime in eo q dicunt istud monasterium immediate subeat dominio pape.t iõ debet ei prospicere quantum potuit.ne sua immobi/ lia perdere possit.Certe hoc non procedit .quia pa/ pa hanc prouisionem fecit in fauorem ecclesie sancte marie vt dare colligitur ex tex.t non in fauorem mo nasterij.ideo breuiter dico q hoc fecit ne monasteriũ saltem fraudulenter efficeret non soluendo t sic non posset ꝓtra monasterium sniа mandari executiõni.per hanc eñ prohibitiõem impedietur alienatio illarũ re rum tẽ. Nico.abb.

Ecclesia sancte Sũmatim est.s. .c.ꝓhi. Nota primo q contra spoliatiõnem factam ꝑ iu/ dicem maxime non suum iuris ordine nõ seruato .cõ petit possessoriũ recuperande.sicut contra priuatum .et clarius probat in.c.ꝙquerente.de resti.spo.t.c.cum causa.de offi.dele.t vide Bar.in.l.iuste possidet.ff.

de re iudi. Scdo nota q certo negotio aduocato ad curiã non valet q quid fit p inferiorem .an hoc fit vez indistincte.t qd in alio supiore a papa vide oino no.p Inno.t alios in.c.cum m.de pbi.t an reseruatio afficiat sine decreto vide glo.t docto.in.c.si eo tẽpore.de elec.li.vi. Nota b notabilẽ prouisionem adhibendã p iudicem.cũ res litigiosa in aliũ de facto translata reuaberi non põt.s.ut alia res equalẽs illi in locũ illius subrogat̃ t interdicat̃ illius alienatio. Et crederẽ q in hoc casu non valeret alienatio facta ptra hanc subrogatõnem.t pceptum factum lz p inferiorem a principe q r exquo subrogatio fit iuris auctoritate debet assimere naturã illi' in cuius locũ subrogat̃.sicut ergo non valeret alienatio rei litigiose vt .l.fi.C.de litig.t dixi.s.i.c.precedenti.ita nec alienatõ illius rei subrogate.t sic limita nõ.per Inno.i.c.raynaldus.de testa.dico etiam q licet ista subrogatio sit vtilis p ea que dixi.s.in.c.precedenti nõ tñ necessaria.q r pro possessore habet ex quo dolo defijt possidere.ut in regula.p possessore.de re.in.li.vi.t sic põt pdemnari ac si possideret.t cogit̃ satisfacere d bonis suis ut actũ fuit in.c.precedenti. Nõ casum i quo petitur restitutio vnius rei t fit restitutio alterius.t b vigore subrogatõis; Item exquo illa res baberi dolo istius non põt.debet satisfacere de reliquis bonis suis.sic nota.in.l.vinũ.ff.si cer.pe. Nõ ibi ad arbitriũ bonorũ virorũ tc.q vbi agit̃ de aliqua re exti manda.iudex recurrit ad arbitriũ bonoz virorum.t fm iporum relatõem,procedit.Et nõ q r dicit in plurali bonoz virorũ.t sic videt q debent esse plures .an b sit necessarium.t quid si non reperiat̃ nisi vnus.t an debeant iurare t qualiter.vide p bar.in probemio.ff dicam plene in.c.pposuisti-j-de,pba.t idẽ q õ supra.dic ubi requirit̃ iudicũ alicuius in aliqua arte periti. Nota ar.q obligatus ad aliquam rem tradẽdaz debet eam tradere liberatam ab oñibus creditorib' et sic liberã t expeditã.ff.de actõ.amp.t vendi.l.i.t.ij.

Nota vltimo ar.q soluto debito tenetur creditor restituere instrumentũ crediti.ad boc.l.dissolute.C. de pdi.ex.l.t.l.pe nie.C.de sol.Glo.i.ẽ in se satis clara.Sed contra eam t contra tex.oppo .exquo eñ causa erat coram ordinario laico non poterat per papam expedirí iplius processus ar.in.c.ut debitus-j-de appel.Rationes enim glo.procederent sine senatores fuissent delegati pape sine non.ff.de iudi.l.iudicium Hosti.soluit tripliciter.primo q speciale est in papa qui omnium est ordinarius etiam immediatus.ix.q.iij.cuncta.t.c.per principalem.maxime in hoc casu cum agatur inter ecclesias.de so. compe.cũ sit de iudi.c.fi.hec solutio mihi non placet .aut enim iudicium versabatur inter duas ecclesias puta inter monasterium t ecclesiam sancte marie.et tunc cessat victum Hosti.t succedit ratio glo.quia hec reuocatõ fuit de facto quia gesta non suo iudice non tenebant. aut ecclesia erat rea t idem de so.compe.c.si diligenti aut actrix contra layeum t adhuc idem.non em potest ecclesia inferior litigare de iuribus ecclie contra prohibitõem pape.de do.t pti.veritatis.t quod ibi notatur.t p Inno.in.c.raynaldus.de testa.vide directe non impedit processum iudicis secularis sed indirecte interdicendo prelato agere t aduocando eum ad se.ubi autẽ causa versaret inter duos laicos coram iudice laico non puto papam posse causam ad se aduocare exquo causa non subijatur suo foro.ar.c.si duobus.de app.facit quod nota.Inno.in.c.inquisitionem.de sen.ex.Ex bis potes colligere rõnem quare papa ad se aduocauit.seu aduocare potuit hoc negocium.Secda solutio hosti.est q hoc fecit papa ex cõsuetudine vrbis.ar.de so.ppe.c.si clericus.t.c. licet. Tercia solutio est q roma est de patrimonio ecclie. xcvi.di.Constantinus.ad hoc.qui si.sunt legẽ.c.per venerabilem.de elec.fundamenta.li.vi. Iste due solutiones sunt necessarie.quando causa verteretur inter laycos.per ea que.s.dixi.secus si inter duos clericos vel clericum t laycum vt hic accidit.tunc enim papa posset etiam cessante consuetudine vel iurisdictõne temporali per supradicta Extra glo.opponitur.exquo monasterium non spoliauit ecclesiã sancte marie.quo modo potuit agi contra monasterium possessorio recuperande.cum non detur nisi contra spoliatõem tc. de restit.spo.cum ad sedem Sol'.dicit Inno.q forte agebatur contra monasterium conditõue.c.sepe.d restit.spo.quia scienter successit in vitium.vel agebatur vicio litigiosi.de quo dic ut dixi.s.c.prox.et aliquid .j. Opponitur exquo monasterium desijt possidere.non debet posse amplius conueniri super illis rebus.ut in.l.sinautez.ff.de rei vendicatõne.t.c. adurs sario.de excep.Glo.ij.solvit q monasterium alteri locando incidit in vitium litigiosi contractus t sic ex rõcio suo poterat conueniri. Item quia dolo desijt possidere t sic debet baberi pro possessore in regula pro possessore.de re.in.li.vi.merito papa fecit illam subrogatõnem Nota primo ex glo.innoc.tex. q locans rem litigiosam incidit i vitiũ litigiosi.sed certe hec gl.nõ ẽ vera nisi,put dixi.s.i.c.precedenti.ubi videas Item sentit ista glo.q monasteriũ in aliũ transferendo illas res incidit in vitiũ litigiosi.t sic iungẽdo illi glo. cũ notatis in.c.precedẽti.videt q ex duplici capite monasterium incidit in vitiũ litigiosi.primo recipiendo illas res litigiosas sciẽter.secdo trãsferẽdo postea i aliũ de primo dic ut i.c.ppe.de secdo q ut sit vez oportet ꝓsupponẽ duo.primo q lis iã seu ptroversia fuisz mota ptra mõsteriũ lis eñ inchoata ptra Iohannẽ nõ puto vt extendat̃ ad monasteriũ quo ad vitiũ litigiosi ut postea alienando dicatur alienare rem litigiosam.ar. .c.veniens.ij.s.de testibus.t.l. cum queritur.ff.de

excep.rei iudicate. Item oportet restringere respectu pactus locatois ,put dixi in.c.ꝑce. Nunc quero quare papa ꝺ ꝑderat.q fecit sibi restitui instrumentum pignoris Sol.dicit glo.fi.q ex hoc ꝓsumit liberatio ex debito i eo ꝓtento.t ad hoc allegat multa bona iura. Nota ꝙ ex hoc dicto glo.q reddito instrumẽto debiti ꝓsumit liberatio facta seu remissio debiti. Cõtra hoc opponit de.c.sane.t.c.veniẽs.de renũ.ff. de pactis.l.ij. Aduerte q: licz ista glo.formet hec contraria tñ solũ inducit.l.ij.t ad eã dũtaxat respondet tñ satis bene.ad.c.sane.t.c.veniẽs. nihil respondet ꝫ tu dic q.c.veniẽs.nõ facit q: ibi non fuit redditum instrumẽtũ debiti seu alicuius iuris sed dũtaxat ille subiecit se misericordie aduersarij sui. ꝺr ibi q ex hoc nõ videt renũciare iuri suo.t hoc fm vnum itellectũ de q tñ dic vt ibi plene nõ. Ad.c.sane.responsio ẽ magis difficilis.nam ibi ille restituit literas aplicas aduersarijs subiciẽdo se eoꝝ misericordie.nec ꝙ ꝺ excludit ille a iure suo. Aduerte,p solutõne ibi eñ dant duo intellectus ad illuꝫ tex.vnus intellect' ẽ q ex officio iudicis ex quadã equitate ille fuit audit' q: ꝓsilio aduersarioꝝ fuit deceptus.t hunc intellectũ tꝫ ibi Inn.t ita tenebat etiam Grego.ut ibi refert Jo. an.t fm hũc intellectũ non obstat huic.sed potiꝰ concordat t ampliat vt resignando vel tradendo seu restituendo instrumentũ iuris sui.videt ius suũ in instrumẽto ꝓtentũ resignare. Secũdus intellectus est q audit ibi ex puro iure t non de gꝛã.t tũc obstat huic .c.sed ex dictis eoꝝ qui tenent hũc scdm intellectum dicitur notabilis limitatio ad hũc tex.t ꝓsimilia iura.dicit eñ q litere ille erant cõfecte sup iure habendo.q: mandabat ut fieret illi institutio.t post factaꝫ institutõem vigore illaꝝ literarum resignauit illas literas que iam nõ cõtinebant illã institutõem postea facta.m.t sic cõtinebant ius extrinsecum postea adeptũ secus dicit si ille litere non ꝓtinuissent ius habitũ in re.q: tunc,pcederet qõ hic dicitur t in alijs iuribus allegatis in hac glo.t hũc intellectũ sentiunt ibi glo. ab.Jo.an.t multi moderni. Sed cõtra hũc intellectũ adduco.l.i.L.de dona.ubi donans instrumẽtũ emptionis mancipioꝝ videt donasse alia mãcipia.et tamen per solam venditõem non acquiritur dominiũ sed per traditõnem postea secutam.ut.l. traditõibus L.de pac.t.l.quotiens.L.de rei vendi.vnde de mero iure primus intellectus videtur verior licet eñ ius superuenerit.post tamen ille litere ꝓtinebant titulum vigore cui' ius ꝓsecutum est sicut dicitur in dicta.l.i. L.de dona.secus ubi ius esset penitus sepatum ab instrumento reddito quia ex separatis non fit illatio.i .c.ij.de translata.preda.Jo.an.videtur hic sequi fm intellectum qui placet de equitate sed nõ de stricto iure propter ꝓnexitatem cum iure superueniente ar.bonum in.c.translato.de consti.Item quia ista traditio

instrumenti operatur remissionem iuris ꝓpꝛij ex quadam ꝓsumptõne cum nullam aliam cõmoditatem inducere potest talis traditio vt statim dicam.que ratio satis vendicat sibi locum in hoc casu ubi datur cõnexitas iuris habiti cum iure contento in instrumento Et reassumendo nunc materiam glo.facio duo mẽbra.qñq enim probatur instrumentum donatum ul' legatum seu aduersario redditum.quandoq reperit' cãcellatum penes creditorem seu debitorem sed non probatur redditum vel reperitur penes aliquẽ instrumentum alicuius iuris.sed non probatur legatum ul' donatum.primo casu dic q si probatur legatum seu donatũ ꝓsumitur legatum seu donatum ius contẽtum in eo distinguendo ut.s.dixi.l.i.L.de dona.t.l qui cyrographũ.ff.de le.ij.al's inutile videretur tale legatum seu donatum.Si vero probatur instrumentum dumtaxat redditum.t tunc aut nullam aliaꝫ vtilitatem intrinsecam potest talis redditio instrumenti operari t ꝓsumitur liberatio.ut.l.ij.ff.de pac.t hic cum glo. Aut pot aliam vtilitatem ferre t dicãdũ est oppositũ ex rõne istius glo.Cessat eñ tunc illa rõ qõ aptius vult Bar.post alios in d.l.ij.vbi dicit q si reddidi instrumentum venditõis emptori ut se defenderet contra alium.non videor sibi remisisse pretium de quo soluendo continetur in illo instrumento Idez si tradidi instrumentũ debiti fideiussori vt agat contra debitorem ad eum liberandum in casibus cõtentis seu notatis in.c.ij. de fideiusso.Et idem in similibus casibus quod satis placet.debem' eñ quãtum possumus euitare ꝓsumptõnem donatõnis cũ illa de facili non sint ꝓsumenda quia non ꝓsumit' quis iactare suũ.ut.l.cũ de indebito.ff.de,pba.t.c. sup hoc.de renun.vide in simili gl.notabilem i.l.ꝫ quid.ff.si cer.pe.que dicit q si tradidi alicui pecuniã dicendo tolle.non ꝓsumitur in dubio donatio.ꝑ potius depositum uel mutuũ nisi aliud inducãt circũstantie.Ex his colligit' ratio quare reddendo pignus nõ videor liberasse debitorem quia satis est q traditio illius habeat in se aliquam cõmoditatem .puta debitor possit vti pignore. non enim est de leui ꝓsumenda donatio ut.s.dixi.ꝑdicta omnia intelligo etiaꝫ in casu dubij.nam ubi appareret de causa traditõnis instrumenti uel pignoris iuxta illam indicabil' traditionar.c.cũ voluntate.de sen.ex.t.l.qui in iurie.ff.ꝺ fur. Cui eñ dubiũ q si trado instrumentuꝫ hoc expresso vt defendas te ꝓtra eũcentẽrem non videor donasse ius quod habeo in instrumento ar.ex nõ.in.d.l.cũ quid.Intelligo ergo quando ꝓbatur simpliciter instrumentum redditum t non apparet de cã vt si ex cõiecturis appareat aliqua commoditas vltra remissionem debiti vel traditionis iuris ibidem contenti ob illam commoditatem traditum ꝓsumitur alias eã cessat ꝓsumptio alterius ꝓmoditatis.fiet largissima

interpretatio. vide in ar. tex. optimū in. c. pastoralis. de dona. t hoc quo ad pmū mēbr̄ qñ pbatur instrumentū simpliciter redditū Sed circa ꝫ membrum ptingit dubitari de aliquibus. Et pmo qd si reddidi instrumentum in quo tu t alter eratis mihi obligati. an videor vni tm̄ cui tradidi instrumentū remisisse debitum an vtriq; Guil. t Barto. post eos in. d. l. ij. ff. de pac. dicunt presumendum q illi cui tradidi voluit remittere debitum ppriam t cedere sibi actōem ptra alium ar. in. l. i. C. de dona. t. l. is qui. ff. de libe. le. Hec decisio placet do. an. qñ datur instrumētum alicui titulo lucrativo puta p modū legati ud donationis t sic intelligit iura. s. allegata. si aūt solūmodo reperitur instrumentū illi redditū seu traditū t non apparet vere uel presumptive hoc fecisse ex cā lucrativa potius videt eum pstituisse procuratorem ptra alium q̄ remisisse sibi debitum uel cessisse actionem contra alium quia hanc cōmoditatem pōt nūc auferre traditio instrumenti. ego crederem recurrendum ad pjecturas qd enim si is cui fuit traditū nō est verisimiliter apt? ad procurandū puta mulier minor sacerdos miles i expertus. pcus uel similis psona t psona tradens ē diligens tc. Item qd si tradens est ditissim? t is cui fit traditio paup t illi pjunctus. Certe his t similibꝫ pjecturis pcurrentibus pſumerē donatōem fm dictū Guil. secus si tradidi tale instrumentū ei qui pſuevit exercere officiū, pauratōis. uel sim paup t ille dines ita q verisimiliter non pōt pſumi donatio tunc enim t in similibus casibus pōt pcedere dictum Bo. an. ad vtrūq; dictum. facit glo. nō. pall. in. d. l. cum qd. t in ar. facit tex. in. c. ij. de renū. li. vi. t in. c. sup hoc. eo. ti. Scōo ad idē dubitat qd si restituī vel tradidi instrumentuz i quo tu eras mihi obligatus et tu post ea tradidisti mihi. dicit Guil. t post eum bar. in. d. l. ij. q per primā traditōnem pſumitur facta liberatio t p scōam videt factum pactum de petendo p qō didi tur prima liberatio. ff. de pac. l. si vnus. §. pact'. t. l. si vero nō remunerandi. ff. man. Ego aliter dicerem videlicet q si re integra instrumentum redditū q debe at pſumi traditum fuisse ut debitor se de aliquo informaret. non eñ videtur traditum maxime si infra bre ue tempus. ar. c. nā et ego. de v. sig. de pen. di. i. divortium. tot enim donationes non debent de facili p sumi maxime, ppter frequentem actum retarditionis Dictum aūt Guil. pcederet quando aliquo titulo lucrativo probaretur instrumentū donatū t retraditum Item puto recurrendū ad alias circūstantias. ar. eorum que nō. glo. in. d. l. cuz quid Ulterius ad idē queritur quid si habeo plura instrumenta de eodem debito t trado vnuz an videor remisisse debitū Bar. in. d. l. ij. q sic. quia vnum est instrumentū lz plures sint copie. ff. de testa. l. vnum. Nunc venio ad scōm membrum quando instrumentum non probatur datum seu traditum sed reperitur cancellatū glo. in. c. hūc numerum. lxxvi. di. dicit q ex hoc presumitur debitor liberatus. hoc dicit verum nisi, pbetur ptrariū alī. l. si cyrographum. ff. de pba. Aliter sentit Accur. in. l. vna. §. ille aūt. C. de lati. li. tol. dicit eñ q pſumptio est pro debitore non aūt sufficiens probatio nisi aliter probet instrumentuz traditum a creditore Ja. de are. t Ly. in. l. si ō possessione. C. de pba. Jo. an. ō t cōiter canoniste t bar. in. d. l. ij. t sic cōiter doct. distinguunt. q aut debitor dicit se pacto liberatum t instrumentum ad hoc probandum allegat penes se existere t, peccat glo. Accur. ut hoc non sufficiat ad plenam, pbationem, potuit eñ illud subtrahisse. t iō debet probare q fuit sibi per aduersariam redditum. Aut dicit se liberatum solutōe t idē si psona habens instrumentum ē domestica creditori q pon? pſumit subtraxisse ar. in. d. §. ille. Si vo non est psona domestica presumetur solutōne liberatus. ut. d. l. si cyrographum. ff. de proba. t hoc casu pōt saluari gl. in. d. c. hūc numez. diuersitatis rō inter primū casum t scōz est. q primus allegans pactū allegat donū t donare est pdere t nemo de facili pſumitur donare. ut pal. iur. Ideo pſumitur potius instrumentū subtraxisse. scōs casus allegat solutōnem quo tpe solet reddi instrumentū. t is eū non habeat pſumptōem ptra se ꝫ potius, p se eū non sit persona domestica ipi creditori dz pſumi solutio ex cancellatōe instrumenti. seu ex eo q instrumentum reperitur penes se quod idem est hoc tñ pſumptio admittit, pbatōem incontrariam vt. d. l. si cyrographum. t no. Goff. hic t glo. in. d. c. hūc numerum. vt si vult creditor probare q sine facto suo instrumentuz puenit ad manus debitoris t q fuit sibi subtractum cum domus sua fuit suppolita spoliis. vt q̄d simile. ar. bonū in. l. si de possessione. C. de pba. t. c. si quis de clericis. xij. q. ij. Et vide ad materiam qō no. Spe. in titulo. de instru. edi. §. postꝫ. v. porro. t v. pcedenti. ubi Jo. an. in addi. limitat ō quādo psona que habet instrumentū est legalis t tenuit instrumentum aliquo tpe qō no. t certe his t similiū? casibus multum opantur conditiones t circūstantie psonaruz. t vide Jo. an. in loco pall. Et propter has difficultates dant doc. bonum pſilium vt satisfacto ō bito fiat instrumentum de solutione t liberatione et non confidat debitor ex sola instrumenti restitutione ad hoc est bonus tex. cum gl. in. l. pecunie. C. ō solu. Nicolaus abbas.

Non obstat pūilegiū im

Electus petratum lite pendente de lite non habita mentōnem. b. d. Vel summa dari? sic. Nis decidēda ē fm iura existētia tpe controuersie ñ aūt fm pūilegiū impetratū lite pēdēte nisi de lit̄ pēdentia mentōnem faciat. In pma ponit partis querelam In scōa, puidet ibi ideoꝫ Nō pmo

ar. q̄ decíme prediales de iure cõi debẽtur ecclesie p/
rochiali in cuius p;ochia predia sita sunt ẽpo vo de/
bet quarta decimaz. ad hoc. c. cũ cõtingat. t qd̄ ple/
ne ibi no. j. de decí. iuncto. c. ꝓquerẽte. s. de offi. ord̄.
t. c. de quarta. de p̄scrip. Nõ scdo q̄ p̄latus pōt
impetrare p̄uilegium etiam pro mẽbris sibi subiectis
t nimirum. nam quelibet pōt pro alio impetrare pri
uilegium t beneficia etiam sine mãdato spāli. vt ē gl.
no. i. c. nõnulli. t. c. ad aures. de ꝛp. fac̄ tex. in. c. i. de
ꝓcess. p̄ben. li. vi. et quod no. Inno. in. c. ex ꝓquestio/
ne. de rest. spo. sed ḇ ē spāle in p̄lato supiori ut etiam
ſras ad lites i inferioribus ecclesijs sine mãdato spe/
cáli impetrare possit. ut in cle. i. de ꝛp. Nota ibi
facta mentio non fuisset zc. q̄ p̄uilegium cõcernit li
tem pendentẽ si de litis pendentia faciat mentõem
Idem no. in. c. dudũ. de p̄uil. Idẽ dicat hic Inn. q̄
si ex certa sc̄ia principis emanauit lz de lite non faciat
expſſam mentõem p̄ istum tex. in eo. q̄ innuit. q̄ si
de lite facta fuisset mentio tunc indulgentia valuisset.
quasi sentiat per hoc Inn. hec equipollere t ꝓcedere
aliqd ex certa sc̄ia uel facere expſſam mentõez de ob
stantibus qõ nota. vide ad hoc bonã gl. in. c. i. de cõ
sti. li. vi. in v. noscatur. facit. l. sed in hoc. ff. de exaſs.
tuto. vide oino qõ no. Jo. an. in. c. nõnulli. de ꝛp. et
qõ ibi dixi post eũ Ultimo nota t in ḇ tenemẽti
hunc tex. q̄ nedũ p̄uilegiũ spāle. sed etiã generale i
quo non pōt notari aliqua surrepticio. quale istud de
quo in tex. erat non extendat̄ ad litem pendentem. et
hoc facit ad infra dicenda. Primo pro declaratõne
litere formabo vnam oppositõnem t statim more soli
to descendam ad apparatum. Videt̄ eñ q̄ sine quoli
bet p̄uilegio isti monachi debebant obtinere cum a
iure cõi sint exempti super decimis noualiũ non sol/
uendis. j. de decí. c. ex parte. Jo. hoc. c. in hoc pōt in
telligi dupliciter. primo q̄ isti monachi erant rei t sic
ab eis petebant̄ iste decime noualiũ et sic hoc cãu ob
stat ꝓtraniũ cui ñdet̄ dplr. primo q̄ forte erãt talia no
ualia que non excoluerãt ꝓpꝛijs manibus vl̄ sumpti
bus quo casu non sunt p̄uilegiati ut. d. c. ex pte. vel
dato q̄ essent talia. forte p̄sbiter dicebat se p̄scripsisse
contra p̄uilegium quod fieri pōt. vt in. c. accedẽtib'
t. c. si de terra. de p̄uile. scdo principaliter pōt intel
ligi q̄ isti monachi erant actores quod innuit tex. ibi
perceptione. t ibi vendicare zc. t sic vendicabant sibi
decimas nouaḷium infra p;ochias ill̄' rectoris forte
alleguntes q̄ p̄escripserunt decimas antiquas t per
p̄as decimas nouaḷium. quod tamen non erat verũ
nec de iure procedit ut in. c. cum ꝓtingat̄ j. de decí. vl̄
forte simpliciter dicebant se p̄scripsisse illas decimas
nouaḷium t non est vis qualiter intelligatur q; per ḇ
non mutat̄ iuris intellectus. Nunc venio ad appa
ratum t quero de ratione decidendi in. c. nostro qua
re ill̄ud p̄uilegium non extendit̄ ad causam pẽdẽ/

tem. Solu. ex glo. potest colligi multiplex ratio sed
principaliter videtur velle q̄ ex eo q; fuit impetratũ
sup re litigiosa tacita veritate. hec rõ non placz goff.
q; cũ ḇ ageret de iure decimaz t sic de incorpalibus
non hz locũ viciũ litigiosi p̄ ius autenticoz in añ. de
liti. §. i. col. vij. de ḇ dic ut plenissime dixi in. c. eccĩa.
el. i. s. eo. ubi longe plenius q̄ tangat̄ p̄ doc. ḇ. expe
dimi hãc materiã an t qñ p;obat̄ vitiũ litigiosi. Sed
redeũdo ad intellectũ. c. dicit Goff. hanc fuisse rõem
decidendi q; monachi p̄uenti fuerũt p̄ ꝓuentõnem t
sic indulgentia illos nõ liberat de fo. ꝓpe. ꝓposuisti.
cũ suis ꝓcordãcijs. s. t q; lite pendẽte nõ potuit p̄uiꝛ/
legiũ impetrari in p̄iudiciũ aduersarij. s. c. i. sed certe
hec rõ goſ. necessario nõ cõcludit. nã. c. ꝓposuisti. lo/
quit̄ in alio casu. t. c. i. s. eo. non loquit̄ in p̄uilegio
ꝓcesso lite pendẽte sed cũ p̄ lras impedit̄ qs sine cau/
se cognitõe uti possessione sua lite pendẽte ꝓtra ti. vt
lite pendente. vñ reddo aliã rõem t credo meliorẽ in/
ditio meo. sicut eñ ius cõe emanans nouiter nõ extẽ
ditur ad cãm pendentẽ quinimo dz decidi scõm iura
tũc expñtia. vt in añ. in medio litis sacras fo;. aut sa/
cras iussio. nõ ñ. t in añ. vt cũ de app. ꝓḡ. t in añ. ut
facit no. p̄sti. t no. in. c. ij. de p̄sti. t. c. ñ. eo. ti. p glo. in
cle. dispendiosaz. de iudi. t i. c. lz. canon. de elec. li. vi
ita t fortius ius spāle. t odiũ. vt p̄uilegium non de/
bet extendi ad cãm pendentem si de ea mentõem nõ
facit. nõ eñ est verisimile p̄incipem voluisse in p̄iudi
cium litis mote cõtra iura sua iam posita p̄uilegiũ
cõcedere quin de litis pendentia mentõnem fecisset.

Dal circa predicta t ad dariorem intellectum. c.
quero nũquid hoc habeat locum i p̄uilegio a quo
cunqz cõcesso. Item an ex litis pendentia p̄uilegiũ
sit oino nullum etiam respectu alterius litis Aduerte
quia Inno. hic fecit vnam additõem quam pauci ha
bent sed Jo. an. refert eaz in qua tacite respondet ad
vtrũqz quesitum dicens dispõnem huius. c. procede
re in p̄uilegio impetrato lite pendẽte a cõi domino
vel p̄lato. secus dicat in p̄uilegio impetrato ab alio
q̄z a cõi dño vel prelato. non enim de eo est presumẽ
dum q̄ propter litis pendentiam dimittet alicui da
re ius suum vel p̄uilegium t ideo p̄uilegium a tali
datum bene valet etiam lite pendẽte Item t alio mo
do pōt quis acquirere ius alterius lite pendẽte puta
per vsucaptõem. ff. de rei vendi. l. si post acceptum. t
. l. si autẽ. §. i. ff. de peti. here. ff. depos. l. i. §. itẽ si tre/
batius. t. ff. man. l. si mandauero. in quibus iuribus
t multis alijs similibus patz q̄ multis alijs modis
pterq̄z a cõi dño quis pōt acquirere ius lite pendẽte
cessat eñ tũc rõ p̄dicta Itẽ fm Inn. cõis dñs etiã li
te pendente pro iure suo etiam de nouo dat alicui ali/
quid iuris allegat. j. de confirma. vti. c. cum dilecta.

Quo ad scdum dicit q̄ p̄uilegium a cõi dño impe
tratũ lite pendẽte non est in toto nullũ sed valet i hoc

quia si postea pereat instantia iudicij vel etiã snia se-
rat̃,p impetrante ꝓuilegiũ.valebit tale ꝓuilegiũ.si aũt
sola citatio intervenerit optet ad hoc ut valeat ꝓuile-
giũ q̃ diffinitiua ferat̃ vel q̃ absoluat̃ ab instãtia iudi
cij etiã si nõdum sit lis ꝓtestata.vel q̃ renũciet liti cep
te exp̃sse vel saltem citate.puta q̃ alios iudices impe
trat sup eadẽ lite non q̃ succedãt i priorib causę ꝓgni
tione sed q̃ de nouo,pcedant fm eã.hec sunt nõbilia
dicta Jnn.que miro mõ limitãt hoc.c.duplĩter pri
mo ut,pceat in ꝓuilegio impetrato a cõi dño.secus
si ab alio.secõ etiaꝫ q̃ valeat a cõi dño ulla lite finita.
sed põdera q̃ videt̃ sentire q̃ si snia ferret̃ ꝓtra impe-
trantẽ non valeret amplius ꝓuilegium.secus si pro
eo vel si absolueret̃ prius ab instantia iudicij seu si in
choaretur nouũ iudiciũ.Bo.an.dicit hec dca Jnn.
procedere q̃n ꝓuilegiũ est generale ut h̃ erat.q̃ tũc
non peccat in surreptõne ⁊ in eo censent̃ cause excluse
sup quibus pendet̃ lites.si aũt ꝓuilegiũ impetrare-
in certa causa sup qua pendet lis non facta mentõne
de lite ⁊ tũc est magis dubiũ cum peccet in surreptio
ne.putat tñ hoc casu q̃ si dolose est impetratũ nõ va
let etiã lite finita p.c.sup lr̃is.de ꝓb.si ex simplicita-
te vel ignorantia non valebit ut procedat̃ in ꝓdiciũ
litis sed bene vt lite finita prosit cause sup qua lis pẽ
debat nisi cõtra ꝓuilegium sit decisa.ar.dicti.c. super
literis.Et sic per oia videtur confirmare dicta Jnno.
nisi q̃n dolose tacuit de lite Cõcludẽdo oia ꝓuiden-
tia ad materiã sic dare dicerem.q̃ aut ꝓuilegiũ fuit
impetratũ a cõi dño vel ꝓlato.aut ab alio.primo casu
valet etiã quo ad illam litẽ si de ea facit mentõem vel
emanauit ex certa scia principis ut.s.dixi ⁊ in h̃ omes
ꝓueniũt.Si aũt non facit mentõem de litis pendẽtia
nec emanauit ex certa scia principis.⁊ tunc quo ad il
lam litem non valet vt hic ſ̃z illa lite finita vel p snĩaꝫ
diffinitiuam latam in fauorem impetrantis.vel aliter
bene valet fm omes q̃ cessat nũc ratio inmalũdinis
quã.s.tetigi.Difficultas nũc remanet q̃n lis fuit de
cisa cõtra impetrantẽ.nũquid possit de nouo incipe-
re ⁊ ꝓuilegio vti Jnn.⁊ cõiter doc.hic sentiũt q̃ nõ
Ego aliter dicerem.q̃ aut ꝓuilegiũ facit mentõnem
de iure illius qui obtinuit sententiam pro se tacite vel
exp̃sse.⁊ tunc valet ꝓuilegium quo ad litem nouiter
instaurandam.Exemplum in terminis littere. pone
scõm vnum intellectum q̃ monachi vendicabant de
cimas nouaꝝ dicẽtes se prescripsisse decimas an-
tiquas pendete lite obtinuerunt ꝓuilegium de illis
decimis noualiũ percipiendis lata demum fuit sen
tentia sicut iuris est ut decime noualiũ non ptineãt
ad eos quia prescripserunt antiquas ut probatur in
.c.cum contingat.de decimis.non video quare, nãc
non possint vti ꝓuilegio. nam de sententia non est
opus facere mentõnem cum tantum declarauit quod
iuris est et sic habet id q̃d bz ius cõe de quo satis fa-
cta fuit mentio tacite exquo rõne ꝓuilegij istis ꝓsẽ-
tur.non enĩ in ꝓuilegio necesse est facere mentõnem
expssam de iure cõi.ut nõ.in.c.i.de consti.li.vi.in ỹ.
noscat̃.Et vide in simili aliam glo.op.in.d.c.i. in ỹ.
cum sint.que concludit.q̃ si constitutio bz id q̃d ius
cõe non est necesse in iure nouo de ea facere mentõem
sicut nec de ipso iure cõi.ut.d.c.i.facit.iij.di.privile-
gia.et si princeps sciuisset de snia nihilominus cõtu-
lisset cũ illa nihil habeat vltra ius cõe sed quo ad illã
litem non valuit.quia lis bz decidi fm iura tũc exist̃
tia sed noua interpellatõe opus fuit ar.l.non põt.ff.
de iudi.⁊ in.d.auc̃.in medio litis.sa.iu.nõ fi. Aut
ꝓuilegiũ non facit mentõem de iure illius qui snĩam
obtinuit nec exp̃sse nec tacite.Exemplum pone q̃ lis
erat sup istis decimis noualiũ inter istos monachos
⁊ aliũ rectorẽ forinsecũ cui nõ debẽt de iure cõi.⁊ lata
fuit snia pro isto rectore certe ꝓuilegiũ tũc non valc
bit etiã finita lite q̃ non facit mentõem de iure alteri-
us cui papa nõ videt̃ velle ꝓindicare,p h̃ est tex.inmea
glo.in.c.cum olim.de ꝓscrip.facit.c.ex multiplici.de
deci.⁊.c.sup eo.de of.dele.⁊.l.ij.§.si qs a principe.
ff.ne quid in lo.pu.papa enĩ videtur velle ꝓindicare
ei dũtaxat cui debentur de iure cõi ⁊ non alteri qui de
iure ſpãli est in possessione vel aliud ius obtinet ut ui
.c.dudum.⁊ quod ibi nõ.per Jnn.de deci.⁊ in.c.ij.
eo.ti.li.vi.et hec nota q̃ puta verissima ⁊ satis ratõe
probãtur. Nũc venio ad scõm membrũ principale
q̃n fuit ꝓuilegiũ obtentum ab alio q̃ a cõi domino
⁊ tũc idem puto dicendũ de isto ꝓuilegio q̃d de alio
iure supuenienti lite pẽ.de quo ꝓtingit dubitari dupli
citer.primo in actore.secõ i reo.nũquid sꝫ actor pos
sit obtinere snĩam ꝓdemnatoriam vel reus absolato-
riam ex iure supueniente lite pendẽte Et quo ad acto
rem distingue post bar.in.l.non põt.ff.ỗ iudi.q̃ aut
post lit.cõte.accidit aliquid q̃d est accessorium ad id
quod ad iudicium deductum est ⁊ illud venit vt in.l.
ediles.§.item,sciẽdum.ff.de edi.edic.⁊ no.glo.i.d.l
non põt Exemplum in fructibus accidentibus post
li.cõte.qui venũt licet ſspecialiter non fuerunt petiti.
aut non est accessorium ad primum iudiciũ sed eque
principale ⁊ tunc aut non est defectus iuris ex pte acto
ris sed ex parte conuenti.vtputa petebãt rem ego do
minus quam tu primo non possidebas sed incepisti
possidere eam post li.pte.⁊ tunc venit in hoc iudicio
ut.l.iiij.ff.de peti.here.et.ff.de rei vendi.l. sinautem
⁊ no.in.c.aduersario.ĩ.de excep.cum multis sumlib?
Aut erat a principio defectus ex parte actoris.⁊ tũc
aut superuenit ius in causa de ꝓterito ⁊ venit in h̃ iudi
cio exemplum in.l.si rem.§.fi.ff.de pigno.act.vbi di
citur q̃ si ante solutõnem egi tecum pignoraticia licet
male egerim quia non poteram ante solutõnem repe
tere pignus tunc pendente iudicio solum debet sequi
snia,p me.ad idẽ.l.si mandauero tibi aut titio.ff.mã.

ubi est similis casus. Aut supuenit ius ex cā noua. vt puta qz vendicabā rem nec ante li. pte. eram dñs sed postea pendāte iudicio supuenit mihi dominiū ab eo q nō erat p̄munis dñs vt qz donauit uel legauit uel gd simile. Et tūc recurre ad tex. nō. in. c. abbate sane de re iudica. li. vi. aut egit expīsse ex certa cā z non venit ius de nouo p̄petēs qz p̄stitā iudicij est restricta ad certā cām. expīssa igit noua interpellatōe opus est. z ō casu, pcedat. l. non pōt pal. aut egit generaliter et tūc sec' z ō vltimū, pcedit ex quadā maxima equitate de quo dic vt plenius ibi no. z p Bar. adhuc plen' quantū ad ō vltimū in. l. an eadē. §. actōnes. ff. de exep. rei iudi. z qō nō. in. l. vltima. C. ō annali. excep. z per Ly. in. l. i. C. de alie. iudi. mu. cā fac. Jn reo vero, psequere post Bar. in. l. i. ff. de excep. q post Jpe. sic distinguit. q aut exceptio incepit ꝓpetere ex cā de ꝓterito pōt ea vti sicut actor. allegat Jpe. iura supius allegata que loquunt in actore. sed i reo allegat bar. tex. in. l. cū mihi. ꝛ. §. fi. ff. de solu. Aut supuenit ius capiendi pendente iudicio ex cā noua. z tunc aut fa cto aduersarij z postea ea uti tex. videtur iuisti. ō ppe. z temp. act. §. fi. ubi dz q si reus lite pendente fauīte at. debet ꝓsequi absolutoriam lz in ea causa cū tempore accepti iudicij ut dz ꝓdānari. ad idē. l. iusiurādū z ad pcamias. §. fi. ff. ō iurei. Si aūt supuenit mihi ius sine facto aduersarij et tūc fm Jpe. non, pdest. al legit ouē. ut cū de app. cog. in principio. z q̄dam alia iura bar. ptra p. l. sui autē. ff. ō rei ven. ubi defūēs possidere post lit. pte. ꝓsequitur absolutoriam. z in. c. aduersario. z ibi no. de excep. Ald idem. l. rei iudicate. ff so. ma. cū li. Fallit fm cū in. l. si post acceptū iudiciū. ff. de rei ven. ubi in effectu non, pdest reo vsucapio cōpleta pendāte iudicio Et ō ideo qz odiosa est exceptō z hec nota tu canonista qz alibi nō habes ita dare ꝑ vide ad materiā qō no. Jo. an. in addi. Spe. in ti. ō cā poss. z ꝓprie. ad finē. §. nūc dicendum. Ultimo quere qñ dz lis pendere q̄ ad nullitatem ꝓuilegij seu ad impediendū ipsi' vires, put ō dz. Sol. dicit hosti. ō z Jo. an. post eū z cōiter doc. ō q̄ sola citatōne facta uel cā i iudicio, ꝓposita lz nondū ꝓtestata. Nā dū ꝓponit cā est de v̄. sig. sonus. z sic nō solū li. pte. lz cā z actōne, ꝓposita dz lis pendere fm hosti. z sequaces ō mihi simpliciter nō placet p tex. sing. iūcta gl. i v̄. nouari. ac. ij. co. ti. Cū dico sic q̄ quo ad impediendū vires ꝓuilegij mō predicto a cōi dño seu ꝓlato impetrato lis dz pendere postq̄ citatio emanauit a iudice z puenit ad ptem ita tū q̄ in citatōne sint expīssa sup quibus reus debet conueniri nam tali citatōe facta non ē verisimile q cōis dñs et prelatus voluerūt in p̄iudicium cause p̄uilegium concedere. sed quo ad priuilegium seu ius aliunde, pueniens hoc nō sufficit sed dicendum q̄ aut fuit actum generaliter. z ius quandoq̄ supueniens prodest. ut. s. dixi per. d.

.c. abbate sane. aut fuit certa causa expressa z tunc requiritur q̄ lis sit contestata nam ante potest libellus mutari et addi. de quo tamen dic ut plenissime dixi i .c. ij. de libel. obla. z per Ly. et Barto. in. l. edita. C de eden. z si libellus non erat oblatus satis est q̄ ius supuenit ante li. contest. z sic ante ceptum iudicium ut le. z nota. in d. c. abbate. z. d. l. non potest Et ratio diuersitatis est quia cum hoc vltimo casu ius suū non sit adhuc ante li. contest. efficaciter in iudicium deductum, potest illud quandocunq̄ supueniens deducere nec est opus noua interpellatione cuz adhuc nō sit facta aliqua contestatio. sed in primo casu non' ē verisimile q̄ cōis dñs seu ꝓlat' velit ꝓcedere ꝓuilegium in p̄iudiciū alter' subiecti cā illo mō inchoata, put dz in. d. cle. ij. Et hec sufficiāt. Nico. abb.

de sequef. possessionū et fru.

Also in precedēti titulo q̄ lite pendente nil sit innouandū qz dubitari potest nūquid per ō sequestrationis actus sit, phibitus ideo tē. Sed sic ꝓtinua ad titulum de eo qui mit. in pos. z ad titulū de do. et ptu. quia per contumaciā rei fit missio in possessionē causa rei seruande. Et dubitari posset nūquid ob eandē causam sequestrum fieri posset. Ideo post p̄cedentes Rubricas tē. prima pl' placet quia ē magis ad ppi.

Et attende qz hec rubrica hz duas ptes ad p̄mam ptem facit decre. i. ad scōam dec. scōa z vltima. Et de materia seq̄stratōis vide plene p Jo. mo. z Joh. an. p' eū sup regla loc. pletari de re. iu. li. vi. Quid autem sit sequestrum seu sequester vide glo. in. c. exiaita de iudi. z qō dixi i. c. ij. ō do. z ptu. legē. c. ad hec tē.

Dhec Casus ꝓpter cōtumaciam rei res abeodem petita sequestrari non debet et sic summat Jo. an. z cōiter doc. post eum que summatio mihi non placet per ea que plene dixi i. c. ij. ō do. z ptu. ideo summo sic Res in quā facta ē missio nō dz sequestrari etiā si missus inde fuerit violenter eiectus. uel nōbilus sit. Sequestrum factū loco missionis propter scandalum euitandum reuocari debet oblat. cauē. et resti. expensis. h. d. Diuidit principaliter in duas partes. in prima ponit processus narratōem i scōa, pnūciatōem ibi i eā. Jn q̄ duo facit primo reuocat sequestratōem. scōo iubet expēsas restitui z caueri ibi ne aūt Nota primo scōm Joan. q̄ sicut successor tpalis succedit predecessori suo i iudicio. ff. de fer. l. orationem. §. illud. sic z spiritualis ut hic. s. ti. proxi. c. fi. qui etiam tenetur satisfacere, p creditis ipsius. de solu. c. i. scōm euz. sed tu adde qō tenetur satisfacere etiam pro debito causato ex delicto

cõtumacie vt hic notabiliter probatur. pro hoc vide quod no. glo. in regula delictũ. de re. iu. li. vi. Ex hoc ꝛ ex tex. infero q cõtumacia prelati in iudico cõmissa nocet ecclie adeo q etiã ipius successor teneat ꝓ illa satisfacere cũ sit cõmissa in cã ecclie Credo tñ q ecclesia habebit regressum ꝓtra ipius heredẽ si quẽ habz ar. optimũ ex his que no. glo. xvi. q. iij. placuit. el. ij que dicit ecclesiã posse agere ꝓtra platum seu ipi⁹ heredẽ qui neglexit ꝓscriptõem currere cõtra ecclesiã ar. l. qcquid. C. arbi. tut. ꝛ. xij. q. iiij. c. ij. Nõ q sup possessorio ꝛ sic sup eodem articulo pot sniã ferri partim pro vna pte ꝛ ptim pro alia. Nota q plurib⁹ articulis eppe vel tacite cõmissis pot iudex vnũ expedire ꝛ postea reliquũ. non ergo videt de substantia ut vna scia omnes expediat ꝛ idem est in arbitris vt ẽ tex. no. in. l. quid tamen. ff. de arbi. Quid autez si de omnibus simul cognouit. nunquid possit sententiare per ptes. ꝛ qd si vnicas fuit articulus plene dicã post Innocẽ. in. c. cum inter j. de re iudi. Nota ꝛ tenementi q causa multiplicit cõmissa videt cõmissa nedum cã possessoria sed petitoria. sed tñ vtrũq; i optione actoris est a qua incipiat ut hic. ꝛ in. c. cum ad sedem. de resti. spo. Itẽ nota ꝛ tenementi q lre impetrate p actorem sup diuersis articulis tacite vel expresse per vsum in vno adeo efficiũtur cões q inuito actore pot reꝰ illis uti sup alijs articulis. naz ẽ archiep̃s impetrauit lras simpliciter sup certa cã ꝛ intrauit primo iudiciũ possessoriũ ꝛ eo inuito potuit abbas illis vti sup petitorio Et vide circa hoc qd dixi in. c. ex ꝙquestione. de resti. spo. Nõ religiosos posse mitti in possessionem cã rẽ seruande ꝓpter ꝓtumaciã rei etiã ꝓtra archiepm qui ẽt religiosissimus. de voto. c. ex multa. quod facit ad ea que dixi in. c. ij. ẽ do. ꝛ cõtu. Nota recurrendũ ad papam pro dubia interꝓtatione rescriptoꝝ sicut dicimus in dubijs ꝓuilegiorum. de iudi. c. cum venissent. Nota reuocandum per successorem in papatu id quod indebite factum ẽ per predecessorem. facit. c. cum olim. j. de re iudi. vide bo. tex. in. c. quod quis. xxxv. q. ix. reliqua expedientur auz glo. Quero primo de ratõne dubitandi in eo q iste archiepus dicebat iudicez fuisse functũ officio suo pronũciãdo sup possessorio. Soluit glo. i. q fundauit se sup. l. iudex. ff. de re iudi. ꝛ in. c. in lris. de offi. dele. in quibus ẽt q p sententiam iudex functus est officio suo. sed ratio decidendi in cõtrarium ẽ scõm glo. q ꝓtraria locum habent si pronũciasset super proprietate. ubi si causa possessoria tñ ei cõmissa fuisset hec glo. non soluit contrarium formaliter lz habeat bonum sensum. dico ergo q ꝓtraria locuz habẽt cum iudex pronũciat super toto. tunc enim functus est officio suo. secus si super parte vt hic et in. l. qd tamẽ ff. de arbi. Nota tñ ex glo. q cõmissa causa possessoria et petitoria si prius pnunciatur super ꝓprietate iudex dicatur functus officio suo. ꝛ sic nõ pot amplius agi possessorio Et est ratio quia proprietas trahit ad se possessionis causam. de causa pos. ꝛ ꝓprie. c. cũ dilectus. quod intellige ꝛ limita vt ibi dixi. ꝛ in. c. pastoralis. eo. ti. secus dic ecõtra. nam si prius pronunciauit super possessorio potest postmodum agi ẽ ꝓprie. quia nihil cõmune cẽ. vt. l. naturaliter. §. nihil cõmune. ff. de acqui. pos. no. in. d. c. cum dilectus. ꝛ. c. pastoralis. de ordi. cog. c. fi. facit. c. cum olim. de causa pos. ꝛ ꝓprie. Glo. ij. est facilis i principio postea quẽrit nunquid iste abbas qui fuit deiectus de possessione quam facta fuit missio possit petere restitutõem. remittit ad nõ. in. c. contingit. de do. ꝛ ꝓtu. ubi de hoc ueniẽs in gl. vltima ꝛ vide q ibi dixi. Abbas ꝛ Jo. an. post. cum ꝺicant hic colligi q non restituit si prius reus caueat quasi dicat secus si non caueat. dicatius q aut reus patus est cauere ꝛ ita offert. aut non erat scõo casu fiet restitutio sed qua actõne dicit ut dixi in. d. c. contingit. primo cãu qñ offert potest esse duplex questio. prima an cõpetat interdictum unde vi. non obstante cautõis oblatione. scõa an possit agi cõditõne. l. si quis in tantã. C. vide vi. ut dominus seu actor puniat in ꝓprietate si erat dominus. vel in estimatõne si non erat dñs. dico ad vtrunq; q tenendo opi. q ex primo decreto trãsferatur possessio vera potest agi vtroq; remedio. alias violentia illata possessori non esz punita. secus si tñ translata fuisset custodia ꝛ non possessio. vide ad ẽ qđ no. in ꝑalle. l. si quis in tantã. ꝛ in. c. ꝛ. ꝛ. c. ꝛ. ꝛ. c. ꝛ. ꝛ

videtur hic casus expressus ⁊ omnes in hoc concordant. nec ista ꝓpositas opatur vt supra dicetur sed sepatim cognosci potest ⁊ pronunciari vt ibi notabiliter probatur. alias enim hic non potuisset dari possessio abbati causa custodie propter cōtumaciaz archiepi. nec papa mandasset restitui expensas ⁊ cauari si iudicis officiū fuisset finitum pronūciando sup possessiōe. In alijs duobus casibus qū cōmittit causa possessionis uel proprietatis dic tenendo veritatē non curando de opi. singularibus q aut cōmissio sit cū dictōe taxatiua puta ꝓmittim' tibi cāz possessiōis dūtaxat vt cāppetati dūtaxat et tūc indubie nō venit alia cā non cōmissa ut voluit hic gl. ⁊ Accur. in. l. si ꝺ proprietate. C. si a non cōpe. iudi. ⁊ dñi de ro. decis. ccdxxxviij. al' ccdxxxiij. facē. c. cū eccla sutrina. de cā. pos. ⁊ ppe. Aut sine dictōe taxatiua ⁊ tūc gdaz volunt q veraz causa videtur cōmissa. ut recitat collector in decisione ꝑdicta. sed cōmuniter tenetur oppositum vt ibi cōducitur ⁊ ita sentit gl. ⁊ Ly. in. d. l. ii de ꝓprietate vbi videtur rex. iuncta glo. ⁊ sentit ꝺ glo. et darius Inno. ⁊ facit pro hoc scom hosti. q rescripta sunt stricti iuris nec extenduntur ad non expressa. s. de ꝛp. nonnulli. et. c. Rodolphus. ⁊. c. significauit. hec vera vt index non possit cognoscere de cā possessoria vel petitoria non cōmissa nisi incidenter veniat uel ꝑ viam reconuentionis ubi status cause patit reconuentōem. ut in. c. i. ⁊. ij. de mu. peti. ⁊. l. i. C. de or di. cog. ⁊. c. dispendia. §. reus quoq; de ꝛp. li. vi. et vide bonam glo. in. l. i. C. si a non cōpe. iudi. ubi ponit multos casus in quibus index cognoscit de causa expresse non cōmissa. Sed circa hoc dubitatur quid si cōmittitur causa que vertitur inter Ticium ⁊ Seyū super spoliatōne occupatione ⁊ detentatōne talis rei quam dicit Seyus ad se ptinere. an includatur petitorium. Collector decisionum rote tenuit q nō. quia verbum pertinere ꝺ profertur accessorie ⁊ non principaliter. omnes alij dñi tenuerūt ꝓtrarium ꝓpter verbum pertinere qō late ptz. de resti. spo. c. cū ad sedes ⁊. ff. de v̄. sig. l. verbum ptinere. allegit dicta Inn. in c. epi. de re. ecclē. non alie. ⁊ sequit ꝺ Io. an. q verba rescripti non cauillando pnt vtrūq; comprehēdere ⁊ vide dños ꝺ ro. decis. ccdxxxiij. alias. ccdxxxvij ⁊ mihi satis placet. licet eñ pro alia opi. facit in ar. i de. i. de pben. secundo responso tñ pro cōmuni dicto facit illud verbum detentatōne tē. nam ꝓtra detinentem potest agi rei vendicatōne. l. officiū. ff. ꝺ rei ven. ⁊ no. in. c. exaiatis. de iudi. vnde ꝑ illud verbū iūcto ptinere qō sequitur satis ꝓprehendit petitorium ⁊ ꝑ hac opi. satis facit cōnexitas causarum ⁊ decisio hui⁹. c. vbi verba late intelliguntur vt cōprehendant vtrā q causam. Idem ergo dicendum in similibus cau⁹. ⁊ vnum notabile dictum ponit Inno. in dicto. c. epi. pall. q rescripta sunt latissime interpretanda. ff. de iu

di. l. solemnis. de cā pos. cum ecclesia. quod videt contra dictum Hosti. precedēs. sed potest dici q vbi verba patiuntur sunt late interpretanda cum contra ius nil cōcedant sed solum ꝓcōnis exercitiū coram iudice delegato. ⁊ pro hoc tenet mentū istum tex. ⁊ dictum Inno. Quero quid intendit lra ibi pro suo arbitrio sequestrari ꝑcepit. So. dicit glo. in v̄. suo q Inno. in hoc seq ꝑ verba voluit notare Celestinum de iniustitia sequestrari q non debuit facere sequestratōez nisi in casibus nōtis. ī. c. proxi. Nō primo ex ista glo. iuncto tex. intellectum hoz verboz pro suo arbitrio vt sonent voluntatem ratōne non regulatā sil'e de verbo prudentie tue tē. ut habet i. c. ne innitaris prudentie tue. de ꝓsti. hoc dictū ego puto vez quando ex circūstantijs ⁊ ex his q̄ procedunt ⁊ subsequūt verba restringuntur ad sensum ꝓnatum vt ꝺ accidit fm vnū intellectum sed vbi hec cessarent dico q hec v̄ba cōmitto arbitrio tuo vel prudentie tue denotāt arbitriū ratōne regulatum. sicut ⁊ ista verba cōmitto iudicio tuo tē. vel vt tibi visum fuerit seu prout videris expedire. ad predicta vide tex. cum glo. in. c. ij. de corpore vic. ⁊ in. c. preterea. de testi. ꝑ Hosti. in. c. i. de dila. Inno. in. c. cum inferior. ꝺ ma. ⁊ obe. tex. in. l. fideicō missa. ff. dele. ij. ⁊. l. fideicōmissa. de fideicō. li. plenis sime de bis verbis. ⁊ multis alijs an ⁊ quādo important arbitriū boni vir vel nudam voluntatem vide ꝑ Bar. in extrauaganti ad reprimendam ⁊ in. l. si sit. ff. dele. ij. ⁊ in. l. alio. de alimen. ⁊ cibaria. lega. vbi plenius tam de verbo potest q̄ de verbo libet debet cū similibus. per modernos vide in. c. i. de ꝓsti. vbi hoc dico.

Sed aduerte nunc intrando principale dictū gl. videtur velle glo. q hic non potuit fieri iuridice sequestrum ⁊ fm hunc intellectum sentenciauit Jo. an. ⁊ sequentes sed Jo. an. loquitur generaliter q nō potest fieri ꝓpter cōtumaciam sed certe si recte ponderet ista glo. hoc non dicit sed potius oppositum. duz dicit se questratōnem non posse fieri nisi i casibus notatis ī. in. c. proxi. ⁊ ibi glo. enumerat inter casus concessos casum contumacie per. c. ij. de do. ⁊ contu. vbi plenissime tetigi. ⁊ sic coniungendo istam glo. cum illa ad quam se remittit apertissime sentit q propter hoc solum non fuit reuocatum sequestz ꝺ. Item aptissime hoc voluit Inno. hic licet de eo Jo. an. nō fecit mentionem enumerat enim casum ꝓtumacie inter casus a iure ꝓmissos per. d. c. ij. ⁊ sentit in alia glo. q sequestratio hic fuit reuocata q exquo abbas fuerat missus in possessionē causa rei seruande non debuit Celestinus illā possessionē facere sequestrari. vñ Inno. papa successor huius decretalis reuocauit sequestrum inuitendo illi missioni vt patet in fi. Et ex hoc dicitur vnus intellectus ad istam decretalem scom quem nō probatur opi. Jo. an. et q propter ꝓtumaciaz possit fieri sequestz ubi missio facta ñ est plene dico in d. c.

.ij.de do.et ꝓtu.pono et alium intellectum ad istam
decretalem q̄ hic sequestratio fuit legittima facta sz
ꝓpter scandalū euitandū q̄ abbas fuit inde violent
ejectus p ardyēm quo casu nemo discrepat qui se
questrato possit fieri ar.i.l.equissimū.ff.de vsufruc.
no.Jo.mo.t.Jo.an.post eū in.d.regula locupletari
dīa in.d.c.ij.dicā aliquid.j.i.c.se.t qm̄ fiebat ista se
questratio loco missionis assumit sibi naturā missio-
nis et sicut illa reuocat oblata cautōe et restitutis ex-
pensis vt li.nō ꝓte.c.qm̄.§.in alijs.ita t hec seque-
stratio.ut b nōbiliter ꝓbat.nā subrogatū debet tape
naturā eius i cui⁹ locū subrogat ut i.c.ecclesia.ut lite
pen.Et p hoc dico q̄ illa ẏba.p suo arbitrio tē.po-
sita in tex.nō notat Celestinū de iniustitia sequestri ꝑ
poti⁹ denotat arbitrū bonū iudicis .qō exuberat sup
ius ꝓpter scādalū euitādū qō etiā ptz ex eo q̄ n̄ sim
pliciter reuocat sequestrū ꝑ ꝓpter cautōem oblatam
mandat eum recipi.t de expensis satisfieri.t sic cessa
bat nūc scandalū merito debuit reuocari rōe predicta
Et hec singulariter nō.q̄ lz sint noua tn̄ satis vera.et
nemo hec dicta reꝓhendit. Quero quare Celesti-
nus fecit hāc possessionē sequestrari ex quo facta fu-
erat missio glo.in ẏ .sequestrari Rñdet ut nemo liti-
gantiū possideret.ꝑ possessio trāsferret in sequestrum
tē.ut i gl.tu dic dauus et latⁱ ut.s.dixi.sed no.ex.
glo.q̄ possessio rei sequestrata transit in sequestrū nisi
aliud actum sit in sequestratōe cuius ꝓtranū tenet gl.
in.c.examinata.s.de iudi.sed ꝓcorda ut ibi dixi post
Jo.an.distinguendo inter sequestratōem volūtanā et
necessariā que fit iudicis ꝓcepto ut in primo casu trā
seat possessio i scdo nō.ut ibi plene dictū fuit.sed hoc
vltimū limita fm.Bar.in.l.interesse.ff.ō acqui.pos.ni
aliud appareat de mēte iudicis de quo dicat eē tex.hic
Et certe satis bene facit iste tex.maxime iūcta gl.ista
et hoc nota ego allego tex.meliorem iūcta glo.in ẏ.
beneficium in de.vita.et.ti. Quero q̄ papa hic
mētionem facit de cautōe oblata .corā quo fuit facta
hec oblatio.glo.i.ẏ.satisfactōis.respondet q̄ coram
regin.t mutinen.ēpis qui erant delegati in illa cau-
sa. Nota ex hac glo.iuncto tex.q̄ sufficit ad eui-
tandum cursum annalem offerri cautōem coram iu-
dicibus nec aliter est opus offerre parti nec alijs pub
licis ꝑsonis si iudices recipe nolunt nec debet pars
offerens puniri in expensis postea factis .et hoc op-
time facit ad ea que plene tetigi in.c.i.et.ij.s.de eo q̄
mit.in.pos.qō bene nō. Extra glo.oppo.ꝓtra tex.
in eo q̄ papa cōdemnauit archiēpm in expensis mo-
deratis et nō exꝑssit quantitatem nec premisit taxa-
tionem nec recepit iuramentum a parte.vnde obstāt
multa iura et primo.C.de sen.que sine cer.quā.per.
totum .et.l.sanximus .in auē.sua.C.de iudi.et i auē
de iudi.§. oportet.et s.de ꝓba.c.constitutis. Solu.
Inno.metu.contrarij supplet ad tex.intelligendo q̄

precessit taxatio.sed Jo.an.et hosti.intelligūt plane
litterā ꝓout iacet dicentes per istā litterā in expensis
posse dare sententiam generalem t incertam.nō solum
de preterito sed etiā de futuro.ad hoc.s.de dolo.i.c.
cum dilecti.et de.pen.auditis.vbi de hoc et remittit.
Jo.an.de hoc ad Spec.in.ti.de excep.§.viso.v.qd
si reus.vbi dicit Spe.q̄ hodie cōiter nō procedit tax
atio sed fit cōdemnatio reservata taxatōne.et dictum
hosti.hic videtur approbare Inno.in.c. finem.ō do
lo.t cont.vbi notabiliter dicit q̄ semp̄ sup expensis
potest fieri sentētia incerta talis.l.ꝑdēnamus talē tali
ad expensas quas fecerat vel ꝓbat se fecisse. allegat
l.terminato.C.de fruc.et li.expen.quā dicit sic in-
telligere et nō ꝓut quidā intelligūt dicentes q̄ iudex
ibi non condemnauit sed reseruauit parti potestatem
agendi de expensis qō non placet .Inno.ibi q̄ ex-
pense petunt aut iudicis officio et hoc officium cessat
finito negotō insti.de offi.iudi.§.preterea.t de appel.
c.cum appellatōibus .li.vi.aut inre actōis.sed actio
non competit ꝓ expensis nisi facta sit condēnatio.et
tunc datur actō in factū et ex re iudicata.et ita sentit.
Inno.in.d.c.finem.et sequitur b Jo.an.vbi apparet
q̄.l.illa intelligatur q̄n̄ iudex cōdemnauit sed ad in-
certas expensas Et ex omnibus predictis cōclu-
duntur seu dicuntur due conclusiones .prima q̄ con
demnatio expensarū tam preteritarum q̄ futurarum
potest esse generalis absq̄ alia taxatōe et determina-
tione tempore condemnationis fienda.secūa conclu-
sio .q̄ iudex condemnando in expensis saltem gene-
raliter modo predicto.s.reseruando parti victrici pe-
titionem expensarum nil agit rōe predicta sed an hec
conclusiones sint vere.j.subiiciam primo eīn expediā
dicta Jo.an.hic qui querit .an iudex possit reseruare
sibi condemnationē expensarum que veniant ex suo
officio sicut potest sibi illarum taxationem reseruare.
refert Guil.tenuisse q̄ sic ea ratione qua reseruat taxa
tionem.Item q̄ reseruando et postea cōdemnando
videtur cōdemnasse tpe reseruationis .ad hoc habes
bonum tex.in.l.asse.ff.de here.insti.ubi tex.notabili
ter dicit q̄ si testator non distributo esse seu sua here
ditate dixit quem codicillis declarauero illū heredē i
stimo t postea in codicillis declaranerit. ille sic decla
ratus heres erit.lz in codicillis hereditas dari non
possit .ita in ꝓposito lz post sniaz simpliciter latā nō
possit in expensis condemnare nisi die late sententie
vt.d.c.cum appellatōibus.tn̄ si iudex sibi reseruauit.
ꝑdemnatōem expensarū poterit postea cōdēnare Itē
qui protestatur aliquid se facturum nūc fecisse videtur
cum protestatur de appel.c.fi.C.de manu.tes.l.i.Jo.
an.hic tenet contrarium per.l. paulus.ff.de re.iudi.
et .l.terminato preall.et.d.c.cum appellationibus.
Et dictum Guil.dicit procedere in interlocutorijs in
gb⁹ vsq̄ ad diffinitiuā pōt fieri cōdēnatōis relatio

vt plene nō. per Jnno. ⁊ alios in. c. sepe. j. de app. nec obstat fm eam qō de ptestatōe dictū ē qz eā iste act' nō dependeat a volūtate iudicis nil opatur ptestatio ⁊ qz nō depēdet a potestate iudicis patet quia finito principali nō durat iudicis officiū. vt in pal. iuribus Ad. l. asse. rndet qz potius faciat pro opi. sua. ⁊ sic in vacando. pdēnatio expensaz dz fieri cū principali sicut heredis institutio in testō, L. de iure codi. l. ij. ⁊ dō bis qui ut indig. l. hereditas. ℔ si testator dicit heredem instituo quē in codicillis declarauero. declarat' postea in codicillis videt instituus in testō ut ibi dō pdi. insti. l. illa. ⁊ ille sic pdēnatus reseruata declaratione seu taxatōe vt sic taxatio referatur ad tpus pdemnationis videt in sinia pdemnatus secus aūt si reseruat pdemnatio vltra diē p iura pdicta. ⁊ in hac opi. resident Job. an. Et ex pdictis elicio duas aliaz pclusiones. primo qz ē tercia respectu pdictaz ē hec. lz iudex in interlocutoria possit sibi vsqz ad diffinitiuā reseruare pdemnatōnem expensaz secus ē in ipa diffinitiua. Quarta pclusio lz iudex nō possit sibi reseruare pdēnatōnem expensaz in diffinitiua pōt tñ pdemnando generaliter reseruare sibi taxatōnem Nūc examinemus pdictas conclusiones ⁊ primo primam nimqd cōdēnatio expēsaz possit esse generalis. vltra opi. doc. nroz. glo. ⁊ bar. videt hanc cōclusionē firmare in pal. l. termiato. ⁊ clarius loquit Bar. dicens qz cū expen se certe in iudicio non sint petite pōt ferri sinia incerta vt. l. ij. L. de sen. q̄ sine certa quāti. ⁊ licz iudex ñ reseruauerit sibi taxatōem poterit tñ postea taxare fm eiz lz asserit cōem practicā esse vt iudex reseruet ibi taxationem Aduerte qz licet sic transeat in. d. l. terminato tñ aliud sentit in. d. l. ij. Ego dicerem sic. qz aut expē se veniunt accessorie vt quia iudicis officio petuntur vna cum re petita. ⁊ tunc procedit pfata pclusio. quia in accessorijs sinia potest cē generalis vt no. Jnn. in. c. tanta. de excel. pla. facit qō no. bar. in. l. i. ff. ō edē. ⁊ in. l. ex diuersa. ff. de rei vendi. ⁊ sic loquit. l. terminato. pal. Aut veniūt principaliter iure actōnis ⁊ tūc aut sunt certe aut certificari pñt in processu ⁊ debet se qui sinia spālis alias non valet sinia ad hoc. l. pe. ⁊ vl. L. de sen. que sine cer. quāti. ⁊ optime facit. §. aurare. insti. de actio. ⁊ quod le. ⁊ not. maxie p bar. in. d. l. ij L. de sen. que sine cer. quāti. aut nō pñt certificari. vt puta qz quedā expense sunt facte quedā fiende ⁊ tūc valet sinia generalis vtputa cōdemno te ad expensas factas ⁊ fiendas ⁊ ita ꝓprie loquitur. c. auditis. de. p. a. ⁊. c. cum dilecti. de do. ⁊ contu. in fi. ⁊ tenet Spe. in ti. ō expen. §. postremo ℣. item scias. ⁊ facit. c. finē de do. ⁊ contu. ⁊ tex. optimus cum ibi no. in. d. l. ij. L. de sen. que sine cer. quan. ⁊ valebit ista sentēcia generalis quia postmodum tempore executōis poterit fieri taxatio ⁊ probatio sine libello ⁊ alia tela iudicij. ut no. in simili in d. l. ij. ⁊ facit. l. iiij. ff. de peti. here. ⁊ hoc quo ad primam conclusionem Et est aduertendum quia puto istum tex. nil facere ad predicta licet Hosti. ⁊ Jo. an. fundant se super eo qm̄ hic non fuit lata diffinitiua sinia sup questione principali. nec etiaz agebat principaliter de expensis. sed papa reuocando sequestruz ⁊ intendo missioni prius facte declarauerit id quod iuris erat. videlicet ut in restitutōne possessionis archiepo fienda caueretur abbati q̄ fuit missus ⁊ restituerentur sibi expense moderate. prout dicitur in. c. q̄m. §. in alijs. ut li. non ꝓte. vñ iudices qō negocium principale cōmittit facient istam declarationem ⁊ iste est proprius casus huius. c. Venio nūc ad scām pclusionē i qua dz iudicem nil agere reseruādo pti ius petendi expēsas p rōnes superius allegatas hanc opi. vltra doct. nros de quibus. s. tenuit Ly. in. l. terminato ⁊ vltra rōnes sup ius allegatas mouet qz iudex non potest iudicare. p parte ⁊ pte nō vt in. l. i hoc iudicio. ff. fam. her. glo. in dictā. l. terminato. sentit oppositum qz valet talis reseruatio. ⁊ sic vno mō intelligit illū tex. terminato. ⁊ illam gl. sequitur ibi bar. primo per tex. illius. l. terminato. ubi dicit esse casum Item p istam pnūciatōnem ⁊ reseruatōnem illud qō prius erat in iudicis officio incipit post iudicis pnūciationem posse cōpetere iuris actōis vigore sine. ad hoc dicit esse tex. in. l. si finita. §. eleganter. ff. ō dam. infec. ⁊ casum in. d. l. terminato. ⁊ per hoc respondet ad motiuū Jnno. ⁊ Jo. an. ⁊ Ly. ⁊ aliorum tenentiū ꝓtrariam opi. non obstat aliud motiuum qz iudex nō debet pronunciare pro parte quia id verum quando iudex cognouit de oīibus. sed si de aliquo nō ꝓgnouit potest de illo non pronunciare. ut. l. licet. L. de iudi. ita in casu nostro ex quo iudex non cognouit de expensis. fatetur tñ qz alia practica vt fiat condemnatio ⁊ reseruetur. taxatio est cōis ⁊ obseruanda Nō bene hoc vltimum dictum Bar. ⁊ plenissime dicam in. c. cum inter. de re iudi. an ⁊ quando iudex possit pronunciare pro parte. sed quo ad materiam nostram satis placet mihi hec opi. Bar. ⁊ glo. iuris ciuilis. et limitat multū. c. cū appellationib'. §. si vero iudex p̄. Et videtur sequi hic do. an. ⁊ Spe. in ti. de excep. §. viso. ℣. qd si reus. Venio ad terciā pclusionē in qō dr iudicē nō posse i diffinitiua reseruare sibi pdemnationē expēsaz. hanc firmat Jo. an. vt. s. dixi. ℔ Spe. sentit cōtrariū in ti. de excep. i. §. ⁊ ℣. statim allegato Et p hac opi. ꝓtraria faciūt rōnes Bar. s. allegate i pcedēti pclusione mihi plus placet opi. Jo. an. qz in istis accessorijs expirat iudicis officiū illa die pnūciationis diffinitiue dicto. c. cū appellatōibus. §. si vo iudex nec ℔ pt disponere ꝓtra. l. ar. eoz q̄ no. in. c. cū. m. de pst. aliud ē in cōclusione pcedenti. qz ibi reseruat parti ius petendi hic reseruat sibi pdemnatōnem ad idem. l. iiij. L. depos. Vltime pclusioni qz index pdemnando possit sibi reseruare taxatōez oīes

consentiũt.ut nõ.b ⁊ in.d.l.terminato.⁊ Dpe. ubi.ẽ ⁊ ita cõiter practicat. Sed circa hanc vltimam ꝓclusionem querunt per quem fiet postea ista taxatio. Alcar.in.l.terminato.videt velle q̃ p executorem sniem. hoc non placet spe.in pal.v.q̃ si reus.quia executor nõ põt extendere manum ad ea q̃ iudex sibi reseruat dic ergo laicus post Dpe.⁊ colligendo dicta bar.in d.l.terminato. Aut ẽm iudex qui reseruauit põt suaz sniam exequi aut nõ.primo casu tam ipe q̃z successor suus poterit illud exequi q: vna ẽ dignitas ⁊ eadẽ iurisdictio.l.ꝓponebatur.ff.de iudi.facat.l.modestinus ff.de solu.nec obstat si dicat quem non posse declarare mentem alterius ut.l.pomponius scribit si frumẽtum.ff.de rei vendi.q: reseruatio ꝺ videtur ponꝰ facta dignitati ⁊ iurisdictiõi q̃z priuate psone.vide succedit dispositio.c.q̃m abbas.de offi.dele.aut est tliq̃ non põt suam sniam exequi puta delegatus inferioris sin vnaz opi.de quo in plenissime dic vt dixi in d.c.si quis contra clericũ.de.iudi.ꝓpe.⁊ tũc delegatus taxabit.q: cum ista taxatio fiat tpe executionis uxta no.in.l.ij.C.de sen.que sine cer.q̃nti.non potuit iste iudex sibi reseruare taxationem.vide videt potius reseruasse iurisdictioni ⁊ dignitati ⁊ hoc nõ.q: expresse firmat Bar.in.d.l.terminato. Qualiter aũt fiat taxatio.dic q̃ si expresse potuerint legitime probari bene quidem.alias autẽ puta sup expensis minimis quas fecit litigans in hospitio uel in aduocatis et similiꝫ iudex taxabit officio suo cõsiderata quãtitate ⁊ qualitate cause.⁊ mora quã traxit.⁊ qualitatem psone cẽ. vt est tex.no.in.l.non ignoret.C.de fruct.⁊ li.expen. et ibi de hoc et per Dpe.in dicto.§.qd si reus.et statim aliquid spãlius dicam. Ex ꝑdictis habes diuersas practicas ꝓnũciãdi sup expẽsis ꝓut.s. tactũ fuit in ꝓclusionibus sed magis cõis ẽ illa vt fiat ꝓdẽnatio tpe snie et taxatio reseruet que fit postmodũ i executione modo ꝑdicto.sed est et alia magis iuri ꝓsentanea vt añ sniam iudex cognoscat de expensis ⁊ eas taxet ac iuramentũ a pte recipiat ut iuret quantũ expendit vltra summam taxatam. et sin iuramentũ.ꝯ. summaz taxatam ꝑstitũ faciat ꝓdẽnatiõem vt colligit ex mente tex.in auẽ.de iudi.§.oportet ⁊ in.l.sanximus.caiz auẽ. sua.C.de iudi.et in.c.costitutus.de.pen.⁊ de excep. .c.pia.li.vi.et de rest.spo.c.frequẽs .eo.li.iij.q .iij. quod fieri nõ.Dpe.in.d.v̄.gd si reus.dicit tñ q̃ hec practica non ẽ tuta.q: faciendo taxatiõnem ante sniaz iam ꝓpalaret animum suum cõtra quem iudicare nõ intendit quod non est tutum imo contra consiliũm.l. ubi.C.de fal.q: posset pars ingerere difficultatẽ circa prolatiõnem sententie.sed hoc est precauendum ut dicit Jo.an.eo.ti.de expẽ.§. postremo. in principio quando persona contra quam ferenda est sentẽtia talis est q̃ verisimiliter ingeret difficultatem in prolatione sententie.alias satis sustineri ⁊ practicari potest et ad euitandum hoc periculum posset taxare expensas vtriusq̃ partis ⁊ deferre iuramẽtũ vtriq̃ ⁊ postea condemnare dũtaxat partem succũbentem. quare aũt hoc casu recipit iuramentũ ante taxatiõez ⁊ aliud seruatur in iuramento ante litem quod est de assertione vide glo.in.c.i.de elec.li.vi. Sed circa hoc cadit dubium quid si iudex recipit primo iuramentum. scõo taxat.tercio ꝓdemnat Bo.anto. refert se vidisse ꝓsultum q̃ snia tenet q: est contra ius partis ipse tñ dicit posse dici sniam nullã esse.quia exquo delatum est iuramentum notorium sibi de expensis nec ẽ data sibi ptãs moderandi iuramentum.vide cum iudice cõtra notorium sententia est nulla ⁊ nihil allegat qõ non possit moderari iuramentũ.sed tex.est in d.auẽ. de iudi.§.oportet.sed mihi plus placet dictum cõtrarium vt teneat talis cõdemnatio nisi relaxetur per appellatiõem.primo per id quod dictum est q: hec sententia est contra ius partis.⁊ optime facit tex. sin cõ munem intellectum.in.c.iij.de eo qui mit.in poss.vi de tamẽ quod ibi dixi. Item ad dictum .§.oportet.potest ñderi dupliciter.primo q̃ iudex non habet potestatez moderãdi iuramentũ qñ.s. ꝓcessit taxatio.⁊ ita loquitur iste tex.quia exquo semel taxauit ⁊ recipit iuramentũ non põt amplius venire contra.secõ ubi prꝰ non taxauit Scõo ñderi põt q̃ ꝓcedit nisi iudex erranerit manifeste in taxãdo ut apte dicit Dpe.in ti. de expen.§.postremo.in pri.facit.l.vnica.C.de erro. cal.⁊.l.i.ff.q̃ sen.sine app. relaxan. fortius hoc poterit qñ oĩno taxationem obmisi nec puto illum ordinẽ ut prius fiat taxatio substantificatum sed potius ꝺ iusticia per ea q̃ no.glo.in.d.c.i.de elect.li.vi.⁊.ij. q.i.in summa.⁊.l.i.C.de app.facit ad ꝑdicta qõ no.bar.in .l.i.C.qñ,puo.nõ est ne.vbi tractat generaliter an valeat snia contra iuramentũ a parte prestitum vbi videas.non tñ loquitur in terminis.⁊ per hoc habes hãc vtilẽ materiã expeditam Ultimo,ꝓ inuenibus opp.ꝓtra tex.i eo q̃ Celestinꝰ ꝓmisit tã cãm possessionis q̃z cãm ,ꝓprietatis.⁊ tñ cã possessionis fuerat ꝓus determinata.⁊ sic ẽ ꝓtra.c.cũ inẽ.de re iudi. Jo.an.solnit multiplr ꝓmo q̃ illa dictio ⁊.ponat expositiue.et sit sensus q̃ cõmisit cãm possessionis ⁊ ꝓprietatis .i. ꝓprietatis.vl logr de possessione subtracta mõsterio ꝓ archiepm an esset fiẽda restitutio.ud dictũ fuit ex sup habũdanti.et quelibet est bona.vl dic vltra aĩ q̃ verbum plenius positũ in tex.soluit ꝓtanũ forte eñ plenius non fuit plene de possessione cognitũ Ni. abb.

Jlectus

Casus. Si missus in possessionem causa custodie fructus dissipat dissipati reuocantur ⁊ cum alijs sequestrantur. hoc dicit primo ponit querelam rei passi missionem .secundo dat ei iudices. Nota q̃ cum agitur de ecclesia vt de proprietate vt puta quia prętenditur vnica de mensa habet locum

missio ꝓpter ꝓtumaciam etiam si a reo teneatur in ti
tulum vt hic notabiliter ꝓbat qō nō. ꝓ limitatōne
c. cum qui. de eo qui mit. i pos. li. vi. Cessat g̃ missio
qñ petit ab actore rōne tituli secus si teneatur rōne titu
li z petit tangz ꝓprietas. z vide circa materiam quod
plene dixi in. c. cotingit. ō dolo z contu. Nota q̃
missus in possessionē ex ꝑmo decreto non solū fruct⁹
suos nō facit quinimo eos detrahere ꝑ suo libito nō
pōt sed debet ꝓseruare eos ad effectū de quo in glo.
. l. z in. c. qñ. §. in alijs vt li. non ꝓce. hoc limita nisi
iudex ob nimiā rei cōtumaciā decreuerit actorē lucra
turum fructus medij tp̄is qō potest. ut nōbiliter ꝓba
tur ꝑm vnū intellectum cōiter approbatū in. l. fulcam⁹
in fi. ff. ex qui. cau. in pos. ea. dixi plene in d. §. i alijs

Nō bñ z tene menti significatū hoz verborum ꝑ
suo libito voluntatis. importāt enī liberam volūtatē
non autem arbitriam boni viri. facit ad multa z maxi
me in cōpromissis in q̃bus solent apponi ista ẏba ut
prohibito voluntatis possint disponere Item pro
statuto huius vniuersitatis Veneñ. i quo cauet q̃ re
ctor ꝓ suo examine non teneatur aliquid soluē nisi
ꝓ processit ex suo libito voluntatis non enim est re
currendum ad arbitrium boni viri. sed ad suā nudaz
z liberam voluntatem. nam verbum libet importat li
beram voluntatem ut. l. i. ff. de testa. mili. z plene per
bar. in. l. alio. ff. de ali. z ci. leg. z satis bene hic ꝓbat
qō nō. z nota de hoc verbo libuerit qz solet apponi i
multis dispōnibus. Nota vlterius q̃ lz cōtumax
non audiat appellans. ij. q. vi. sunt q̃z. audit tñ alias
ꝓponens ꝑ vñā querelē iniustū g̃uamē a pte sibi infli
ctum vt b̄ circa ꝓseruatōnem fructuū rei in quā facta
est missio. Nō q̃ missio non reuocat. lz missus ꝑ
uerse se habeat in ꝓseruatōe fructuū sed fit sequestra
tio fructuū ut b̄. Si aūt missus nō dissipat fructus ꝑ
est suspectus de dilapidatōe tūc exigit ab eo cautio
de fructib⁹ tpe debito restituendis ut nōbiliter no. i. c
sulcatata de in inte. resti. in gl. fi. Opp. z videtur q̃
hec sequestratio fieri nō debeat qz lite pendente tē. z
qz sequestratio regulariter est ꝓhibita. l. vnica. C. de
ꝓhi. sequest. soluit glo. ij. ponendo regulam z excipiē
do. xi. casus a regula. Regula enī est negatiua sed fal
lit in casibus hic exceptis. ꝑmus casus cum quis di
lapidat fructus quos conseruare debet. ut hic z. c. se.
Et nota q̃ iste casus potest in se comprehendere mul
tos alios in quibus tenetur quis fructus cōseruare.

Secōs casus cum appellat ab executore tunc fit se
questratio rei mobilis in qua fienda est executio vel
fructuū rei mobilis in quam erat executio fieda. l. ab
executore. C. quoz ap. non recī. Et intellige hunc ca
sum quando licite appellatur ab executore. nam regu
lariter ab eo non appellatur ut le. z no. in. c. quo ad cō
sultatōnem. in fi. de re iudi. Sed circa hunc casuz
queritur quare fit sequestratio cum appellatur ab exe
cutore z non cum appellat a iudice vt patet. j. c. proz.
vbi dicam z in. l. Impatores. §. idem rescripserunt.
ff. de app. dicunt enim hic doc. z in. d. §. idē rescripse
runt. q̃ quando appellatur. ab executore presumitur
hoc fieri causa impediende vtilitatis sentēcie z sic ma
liciose cum regulariter ab executore non appelletur z
sententia tranlunit in rem iudicatazs. sed quando appel
latur a sententia cessat ista presumptio imo per appel
latōnem ꝑsumptio sentēcie tollit z per eam suspendit
ideo non fit sequestratio nisi fructus dissiper ut dicaz
. j. c. proxi. Tercius casus ē cum ꝑsona a qua res
mobilis petit est suspecta. ff. qui satisda. co. l. si fide
iussor. §. vl. que autē sunt illa que faciūt ꝑsonā suspe
ctam ad hoc ut dicta sequestratio fiat licite. ponit gl.
no. in. d. §. vl. enumerādo quatuor. videlicet quia nō
possidet imobilia vel pauca. Item mali mores vel q̃
male administrauerat. z dicit ibi bar. q̃ nō requirun
tur omnia ista ꝓiunctim imo quandoq̃ sufficit alterū
sm materiam subiectam. Quartus casus si timet
de dilapidatōne. ff. de appel. l. impatores. in fi. z. j. c.
proxi. intellige hunc casum prout limitabo. j. c. pxi. z
prout dixi in precedenti casu. Quintus casus ē si
quis proclamat in libertatem tunc sequestrantur res
quas hīe videtur. C. de asser. tol. l. i. Sextus si co
lonus vellet possessiones conductas deserere allegat
. l. vl. C. de agri. z censi. dicit Jo. an. q̃ deberet dice
re si colonus negat pensionem in cuius solutōne diu
fuit cessatum. z sm hoc debebat allegare. l. litib⁹. qz
l. vl. non facit. Septimus casus si maritus vgat
ad inopiam tunc enim sequestratur dos z de b̄ dicē
dum est vt in. c. per vestras. de do. post dinoz. resti. z
l. rebus. z. l. vbi. alle. in glo. Et idē dicīn casu ꝓsimili
puta quia efficeretur furiosus. ut no. in iuribus p̄all.

Octauus casus si timetur de senicia viri z nō po
test ei caueri. de resti. spo. litteras. Nonus cū spō
sa seu vxor timetur corrumpi. tūc quodāmodo seque
stratur quia collocari debet in loco tuto. vt in. c. cum
locum. de spon. z per hoc dicit Hosti. q̃ si serui vel
ascripticij z maxime liberi homines conquerant de
tirannide domini z probabiliter timetur ne domin⁹
hac occasione seuiat in illos tunc bonus iudex facit il
los assecurari si potest. alias pendente lite faciat illos
sequestrari. ar. ff. de offi. presi. l. i. §. quid autez. insti.
de his qui sunt sui vel alie. iur. in. d. §. dñoz. z. §. se.
facit. j. de proba. c. penul. quod nō. Et idem credo di
cendum consimili ratōne. cū religiosi ꝙqueruntur de
suis ꝑlatis ar. de acca. c. ex pte. z. c. olim Decim⁹
casus cū aliq̃d ē ablatū illi q̃ ē de familia iudicis tūc
fit seq̃stratio in aduentū iudicis successoris ne iudex
iudicet in facto familie sue. l. senat⁹. ff. de offi. p̄fec. vr.
vide qō dixi i. c. cū contingat. de so. ꝓpe. Undeci
mus casus ppt̄ rei cōtumaciam allegat glo. c. ij. s. ō
dolo z contu. z hoc fit sm glo. vt mitius agatur cum

cõtumace vt hic. Nota bene ex hoc vltimo casu i tellectũ ad illud.c.ij. Jo.an. dicit q illud.c. hoc non ꝓbat.qz ibi nõ queritꝰ de iuribus sequestri.z ꝓtrariũ ꝓbat fm eũ.s.c,pz.tu dic melius vt dixi in.c.ꝓpo.x. z in.c.ij.pal.Hoff.z Jo.an.post eaz addũt alios casus exceptos ad glo. Duodecimus sit casus de. .i.de sequest.z dic ut ibi. Terciusdecimus qñ ỏ voluntate ptium fit sequestratio vt lite finita detꝰ victori ff.de acqui.pos.l.interesse puto. Quartusdecimꝰ ꝓpter impotentiã vel cõtumaciã non cauentis de collatõne bonoꝝ facienda.ff.de colla.bo.l.i.§.si frater.

Quintusdecimus ne pdatur vendẽdi cõmoditas .l.si oleum.ff.de dolo. Ponę q fit ꝓtentio de vna re venali.cuius sit z quilibet dicat se esse in possessione poterit eñ iudex lite durante illã rem deponere ut interim vendatur z precioz ꝓseruetur in euentum litis.

Sextusdecimus fm Tan. hic z in. c.ij.de dolo. ꝓpter scandalũ.allegat.s.c.i.z nota bene hoc,p his que ibi dixi saluãdo de iure illud sequestrꝫ qỏ cõiter ibi per glo.z doc.impugnat.Hosti.etiam exemplificat hũc casum cum timeꝰ ne ptes veniant ad arma.ff. de pur.can.c.i.z.ij.z.ff.de vsufruc.l.equissimũ. ut si pendente qõne super hereditate vterqz vult occupare dicens se possidere z colligere fructus.ff.de vsufruc. .l.equissimum.de quo in Spe.e.ti.in pri.v. f nũqd

Sed attende qz tu p ista ỷba nõ habes fundamẽtum sequestratõis,phibite uel pmisse nec naturã ipi? sequestraõnis iõ colligendo vtiliora dicta Jo.mo. in dicta regula locupletari.quoꝝ aliqua recitauit Jo.ỏ lig.supresso tñ auctore in de.i.de sequest.z ardy.in .c.qz res.pi.q.i.z inserẽdo aliq bona dicta bar. in diuersis locis sparsa,plequere banc materiã principaliter per duo membra. Quedã eñ est sequestratio voluntaria.quedã necessaria.volũtaria ẽ illa que fit ptiũ cõsensu.nã solent ptes de aliqua re ꝓtendentes eã scandali vitandi deponere rem de q est contentio apud terciũ qui appellat sequester qui tradat ipsaz rem vincenti z sic interim nemo ipoꝝ possideat.z iõ cõiter dicimus q in tali sequestratõne voluntaria nisi aliud actum sit possessio trãsit in sequestrum ut nõ.in.d.c. exaiata.de iudi.z.l.interesse puto.ff.de acqui. pos.z p doc.canonistas in locis ꝓall'.z hec sequestratio voluntaria regulariter ẽ pmissa. quia partes sibi in hoc possiunt preiudicare.l.si oleum.ff.de dolo.z.l.ei apỏ quem.ff. depos.z ꝓalle.l.interesse puto.cum multis similibus z dictum.c.exaiata. fm vnum intellectum qualiter autem agatur postmodum contra sequestrꝫ ad restitutõez re finita causa sequestri vel altera partium nolente iudicium assumere. Item qualiter aget sequester si amplius non vult rem sequestratazꝫ habere.dic ut dicitur in.d.l.si oleum.z.l.licet.ff.depos.z dicta.l.ei apud quez.z vide quod nõ.in.d.c. exaiata

Venio ad scõm membrum.s. ad sequestratõnem necessariam ista enim fit a iudice.z dicitur necessaria quia fit sine consensu ptium.hec autem fit auctoritate iudicis quatuoꝝ modis officio iudicis nobili. officio mercenario.ad petitõem sequestri z ad petitõem alterius partis Exemplum primi qñ iudex videt occasio ne alicuius rei scandalum iminere vt quia quelibet partium contendit se possidere vadunt armati ad possessionem ipius.tunc eñ quia iudicis est obuiare malis z scandalis poterit ex officio suo nobili rem ipam sequestrare apud terciũ z exigere ꝓbationes a partibus super possessione z fm exitum probat.procedere.ar.ff.de vsufruc.l.equissimum.z in.l.in venditõne ff.de bo.auct.iudi.poss.cum similibus.naz officium iudicis latissimum est.ut.l.i.ff.de iurisdi.om. iudi.ỏ offi.ordi.c.i.z.ff.de offi.ꝓli.l.senatus.cum multis similibus. Exemplum secũi qñ fit per officium iudicis mercenarium deseruiẽs sequestratõni si eñ alicui incũbit onus faciendi aliqd rõne certe rei z monitus non facit.iudex potest sequestratõnem illius rei facere.ad hoc.c.puenit.de appel.uel fructuũ.j.c,ppi.et ỏ oz enim missus i possessione ex primo decreto fructꝰ ꝓseruare si hoc nõ facit fit sequestrum ut ỏ z.c.se. per hoc dicit Jo.mo.in dicta regula q si duo ꝓtendunt se habere ius in beneficio z nemo possidet tũc lite pẽdente iudex faciet seqstꝫ de fructibus z iden ubi possessor non vult deseruire vt debet vt dicto.c.peruenit

Exemplum terciũ qñ fit ad petitõez sequestri qñ sequester habet aliquam legitimam causam deponẽdi illud officium.tunc enim debet adire iudicem q ꝓuidebit vt apud eidem sacram vel apud alium, fiat sequestruz.de quo dicendum vt habetur in d.l.ei apỏ quem.§.si volet Quarto mõ fit ad petitõnem partis z hoc dupliciter.aut de re non litigiosa aut litigiosa. Primo casu fit dupliciter.s.ad ꝓseruatõnem iuris vt cum multi sunt coheredes habentes plura instrumẽta cõia z non possunt conuenire apud quem ỏ ponantur tunc iudex ad petitõnem partis facit seq strum seu depositum apud terciũ vt ius cuiuscunqz melius conseruetur vt.l.certe.§.si.cum se.ff.fam.herc.

Secundo fit ad euitationem oneris seu alicuius preiudicij vt cum currit alicui debitum usurarium creditor non vult vel ñ reperitur vt recipiat istud debitũ poterit iste debitor auctoritate iudicis pecuniam debitam consignare apud eidem sacram seu apud terciũ prout iudex prouidebit.z hec est quedam sequestratio de re non litigiosa iudicis auctoritate ad petitionem partis que fit vt dixi ad petitõnem ptis de re litigiosa Et nũc est aduertendum quare dicimus q ista sequestratio necessaria ẽ regulariꝫ ꝓhibita. debes eñ scire q sequestratio ista de re litigiosa põt peri tripliciter tẽpore,aut pendente negocio priãpali añ sniaz / aut post sententiam pendente appellatione,aut postaz sententia transiuit in rem iudicatam vt eaz appellatur

ab executore/primo casu regulariter ista sequestratio
est prohibita. ratio est. qz ꝑsumptio est pro possessore
ar. c. ex lris. de. pba. z. l. fi. C. de rei vendi. Et qz lite
pendente non debet possessor prohiberi uti possessi
one sua. s. ut lite pen. c. i. debet eiꝰ actor prius ò suo
iure. pbare ꝯz patiatur possessorem impetere vt. l. vni
ca. C. de. pbi. sequel. z in. c. fi. xi. q. i. sed qñqz insur-
git aliqua equitas que mouere debet iudicē sequestra-
tionem faciendam ut qz timetur de consumptōne rei
z sic iudicium posset esse frustratorium uel oritur aliq
presumptio contra possessorez qꝫ litiget causa differē
di iudicium vt interim capiat fructus ut le. z nō. i cle.
. eo. ti. et per Jo. an. in addi. spe. sup rubrica huius
tituli vel aliqua alia equitas vel ꝑsumptio. z tunc ex
his cautis punitur sequestratio z super his cōiter fun
dantur exceptōnes posite in gl. z super ea z ex his ha
bes rōem regule et casuum exceptorū et p hoc dico
sequendū id quod tenui in. c. ex literis. de do. z ptu.
qꝫ propter contumaciaz rei possessoris poterit iudex
facere sequestratōnem est eiꝰ ex contumacia orta pre
sumptio ꝓtra possessorem. c. nullus. de ꝑsump. z cō
tumacia puniri pōt p iudicem penali iudicio de offi.
dele. de cautis. z. l. i. ff. si quis ius di. nō obtēp. ergo
sine causa impedit vti possessione sua lite pēdēte Jtez
iura, que sequestratōnem inhibent fundant se sup iure
actōis z qñ nil ortū est ꝓtra reum. ita loquit. l. vnica
C. eo. z. c. fi. xi. q. i. seo in casu nostro fit ex puro iudi
cis officio sicut mulcta imponit. iuxta nota. p Bart.
in. l. ij. ff. si quis in ius vo. Item fit ꝑpter presumpti
onem ortam ꝓtra eum ex sua cōtumacia z ut tedio af
fectus veniat responsurus. facit. c. qñ. in fi. ut lite nō
pte. Ex his etiam dico qꝫ vbi nō habet locum missio
ꝑpter ꝓtumaciam potest fieri etiam sequestrū iure or
dinario vt in beneficialibus in qbus non fit missio ut
in. c. i. de eo qui mit. in pos. li. vi. nam poterit fieri se-
questrum nedum fructuū sed etiam corpis beneficij
qđ tenet Job. mo. in. d. regula locupletari. licet Jo.
an. ibi senciat ꝓtrarium. sed primum plus mihi placz
ar. optimum in. c. olim. de ꝛꝛ. p. vbi papa non impro
bat illud sequestrum z in de. i. de sequel. Jtez hoc ca
su cessat rō. c. i. de eo qui mit. in pos. qz non datꝫ vicio
sus ingressus eū de sequestro possessio beneficij a iu
dice cuius auctoritatē legitime administrat ut est tex.
valde notabilis iuncta gl. in verbo. beneficium. eo.
ti. de. l. item cessat rō prohibite sequestratōnis ꝑpter
suam ꝓtumaciam z suadet equitas ut fiat exquo non
habet locum missio ar. c. ij. de do. possibile ē qꝫ pūs
potest in sui aduersarij absentia docere de iure suo. et
sic tollitur si obijceretur quare non procedit ad dif
finitiuam iuxta dispositōne illius. c. cum qui. Item il
le qui est contumax non pōt ꝺ allegare cum hoc fiat
in odium sue ꝓtumacie. hec procedunt quando petit
sequestratio pendente principali negotio. si autez post
appellationem a diffinitiua z tunc in casibus in qbus
pōt fieri in principali negotio potest fieri z fortius i
causa appellatōis. sed ubi dixi non posse fieri etiā nūc
fieri non potest. qz appellatio suspendit sniaz. fallit si
is qui habet sniam contra se dissipat fructꝰ vt. l. Im
peratores. §. idē rescripserunt. ff. de appel. z j. c. prox.
vbi dicam z hoc propter ꝑsumptōem ortā contra eū
tum ex snia tum ex dilapidatōne fructuū vt dicaz in
se. c. Ultimo ut dixi pōt peti appellatōne penden
te ab executore et permittit vt ꝓdixi, ꝑpter ꝑsumptio
nem contra eum de qua. s. ꝓmisi. Et per hec habes
clarissime hanc materiā z naturam suam. Sed nunc
qro nūquid sit aliquod remedium euitandi sequestz
in casibus in quibus dixi posse illud fieri Cōmuniter
dr qꝫ sic sufficienter. l. cauendo ꝑ. l. senatus. ff. ò offi.
ꝑsi. z. l. si fideiussor. §. fi. ff. qui satisdar. co. hoc tenet
Ly. in. d. l. vna. C. de. pbi. sequel. z idem Bar. ibi. et
dcā. l. si fideiussor. §. vl. sentit Jo. mo. in. d. regula lo
cupletari. z Job. an. hic in vna apostilla super gl. z
clarius in addi. spe. sup rubrica huius ti. z spe. eo. ti.
§. i. v. item pone abbas. ubi dicit qꝫ abbas agit contra
rectorem capelle dicens illam ad se ptinere plano iu-
re. pōt pendēte lite petere vt fructus capelle sequestrē
tur per delegatum cōrā quo agitur si ꝓbiter fructus
dilapidet vel qꝫ sufficiēter caueat. z hoc dicit vez si ꝑ
bet dilapidatio. alias autē si ē suspectꝰ ò dilapidatōe
dūtaxat potest ab eo exigi iuratoria cautio. Et nō ex
hoc dicto plura. primo qꝫ fiant etiam in beneficialib⁹
habet locum sequestratio ex parte missi si dissipat fru
ctus ita z ex parte rei contra quem agitur super bene
ficio si dilapidat fructus z non est soluendo in casu in
quo succumberet vt etiam dicam. j. c. prox. Secō
nota qꝫ non solum ordinarius sed etiā delegatus po
test in casibus permissis sequestrū facere quod clare
ꝓbat in. c. olim. de rescrip. z. c. ij. ò do. z ptu. Ter
cio nota qꝫ vt fiat sequestrum propter dilapidatōem
oꝑtet qꝫ ꝑbet ipa dilapidatio. ut probat in v. si ita ē
cc. Quarto nō qꝫ si non ꝑbat dilapidatio sed tm
probatur suspectus statur sue iuratorie cautioni, sed
glo. in. c. suscitata. de in inte. resti. quam. s. allegauj, vi
detur velle referendo illā ad tex. qꝫ idonee sit cauēdū
z sic per pignora vel fideiussores potest dici qꝫ aut re
us est suspectus de distractione rei super qua conue-
nitur. z tunc exigitur sufficiens satisdatio. vt dicta. l.
si fideiussor. §. fi. aut tantum de fructibus rei petite z
tunc procedit alia opi. tum quia non est tantum pre-
iudicium hoc casu tum quia est hec sequestratō respe
ctu fructuū magis odiosa. Conclusio ergo istius que-
stionis est ut euitetur sequestz per satisdatōnem. Ego
dico qꝫ hoc dictum non est absolute vez. ꝛ dico sic qꝫ
aut sequestz fit ꝑpter timorē dilapidatōis z tūc fate
or qꝫ euitatur per sequestrū. z hoc casu cōiter loquun
tur iura. ratio est qui per satisdatōnez satis prouisum

est huic tñori. ꝛ sic cessat rō sequestri. aut fit ob aliā causam quia non cessat per satisdatōnem ꝛ tūc secus ꝛ maxime hoc pcedit qñ sequestratio nō est simplici ter pmissa sed pcipiē presertim cū interpositōe penarum. hoc nōbiliter pbat in cle. i. de sequest. iūcto dō Jo. an. in addi. spe. co. ti. sup ẏrica vbi dicit q per satisdatōem non tollit sequestratio de qua in cle. i. qz illa pcipiē ꝛ fit ne vitiosus possessor saltē plumptiue impugnat possessioni beneficij. Itē ne dēt materia differendi iudiciū dum ex sumptibus seu redditibus bñficij facit expensas litis qō bñ ꝛ singulariter nōbis. ex hoc etiā dico q si sequestratio fit ppter scandalum euitandū illa non tollit p satisdatōnem nisi ppter eum cessat scandalum. ꝛ idez dico in similibus casib' pro hoc est tex. nō. in. c. literas. in fi. de restit. spo. iūcto. c. cum locū. de spon. ꝛ. c. ex trāsmissa. de restit. spo. vbi patet q si tanta ē viri seuitia q mulieri trepidāti sufficienter per cautōem prouideri non potest. non euitat sequestratio p ipm satisdationē ad idē inst. ō suspec. tu. in fi. ubi dr q satisdatio malinolū animum nō immutat Quero vlteri' quid dz permittere iste i satisdatōne eo casu quo per eam euitat sequestratio glo. in dicta. l. si fideiussor. §. fi. dicit q promittet de iudicio sisti ꝛ de re non baratanda ꝛ ita cōiter ibi dr sz tu adde q debet etiam promittere de restituēda re in casu in quo sucumbet absq; aliqua peraltinatōne pro hoc est tex. in. l. litibus. C. de agri. ꝛ censi. li. xi. ꝛ ibi expsse hoc tenet bar. Quid autē si est ita paup q nō pōt sufficiēter cauere dic q fiet sequestratio vt in. d. l. si fideiussor. in fi. ꝛ qō ibi nota. ꝛ in. c. p tuas. qui fi. sint le. probatur in. l. litibus. C. de agri. ꝛ censi. li. xi. tenet ibi Jo. mo. in. d. regula locupletari. Quero quid si timet de plumptione rei sequestrate vt qz seruando seruari non potest. dic q vendet auctoritate iudicis ꝛ precium in locū rei sequestrabitur. Et idē dic in re in qua facta est missio causa rei seruāde pro hoc est tex. in. l. si. ff. de requi. re. ꝛ ibi hoc expresse tenet Bar. allego meliorem tex. in. l. si litibus. C. de agri. ꝛ censi. li. xi. Ultimo in materia sequestratōis aduerte ad duo notabilia dicta. primum est q in casib' in quibus phibetur sequestratio de quib'. s. si actor dicit se habere ius in fructibus vt quia sunt in causa restitutōnis uel sui si extabūt tempore snie poterit petere ut saltez omnes fructus describantur anteq; perueniant ad manus rei. hoc notabiliter voluit bar. i. l. vnica. C. de probi. sequest. ꝛ. d. l. Jmpatores. §. idez rescripserūt. de app. ꝛ. d. l. interesse puto. de acq. pos. Scōm notabile dictum ponit Bar. in. l. per hāc. C. de eroga. mili. anno. li. xij. vbi dicit quam non posse petere sequestrum fieri de re alterius pretextu debiti nisi debitum doceat per publicum instrumentum. et idem sequit in. l. litibus. C. de agri. ꝛ censi. li. xi. Ego arbitror hoc dictum non esse verum. primo enim ex eo sequeretur absurdum q duo testes sufficient ad debitum principale probandū ꝛ non sufficient vbi agitur de minori preiudicio. s. ad sequestratōnem fiendā secō ex hoc dicto iudicium posset esse frustratorium vt quia debitum non est in scriptis et interim pendēte iudicio poterit ille effici non soluendo. vnde satis credo sufficere vt iudex aliquam premittat cause cognitionem quā sine causa pretextu debiti aliter non probati non debet procedere ad sequestrum faciendum ut dicta. l. per hanc. ꝛ. l. litibus. nec obstant ille leges quia non negant quin debitum aliter probari possit ꝛ facit. l. testium. C. de testi. Et puto q vbi timet de celeri consumptione poterit iudex hanc summariaz cognitōnem facere etiam parte non vocata sicut potest de suspitōne cognoscere ad effectum faciendi quē capi personaliter vt le. ꝛ nota. in. l. iij. §. preterea. ff. de suspec. tu. ꝛ i. l. ait pretor. §. si debitorem. ff. ō bis que in frau. cre. per Bar. ꝛ aduerte ponderādo dicta bar. non enim loquitur in qualibet sequestratōne facienda sed solummodo quādo pretextu debiti petitur sequestrum de re alterius vt quia forte dubitatur ne ille efficiatur non soluendo ꝛ nota bene quod dixi de causa cognitione pmittēda ꝛ oia pdicta bñ nōbis q non inuenies alibi hāc materiam ita dare ꝛ plene q aminatam. Nico. abb. ☞ Bene

Breue est ꝛ potest per alia verba

Deo sic summari ad intellectum intrascem. Si reus possessor appellat a sententia contra eum lata licite rei petite fructus sequestrantur si dissipantur ab eo. Nota primo q appellatō iudicialis etiam a diffinitiua potest dici prouocatio. Et licet Bo. an. hic dicat q largo modo dicitur prouocatio quasi stricte debeat nūcupari appellatio Ego puto q etiam stricte potest dici prouocatio. patz hoc ex diffinitione. est enī appellatio de minori iudice ad maiorem prouocatio. ut no. glo. post summissas. i. c. .ij. de consue. li. vi. dico tamen q omnis appellatio ē prouocatio sed non conuertitur. quia non omnis prouocatio est appellatio. ut est tex. nō. in. c. cum sit romana. j. de appel. et hoc facit pro statutis ꝛ alijs dispositionibus facientibus mentōnem de prouocatione.

Secundo nota q appellante fructus dissipante ñ sequestratur illa res que petitur sed tñ fructus et sic ipe remanet in possessione et custodie rei. si vero non agit de re fructus naturales pducente ꝑ de predijs vrbanis vel de mancipijs uel nauibus seu equis uel similibus tūc fit sequestratio fructuū similiū. s. pēsionū mercedis vecture naulī ꝛc. ut dicit tex. in. c. quotiēs. el. ij. ij. q. vi. Nō q etiā appellatōe pēdēte dr etiā lis pendē. ꝛ sic si qd innouat appellatōe pendēte pōt reuocari per remediū ti. vt li. pen. ꝛ vide circa ḥ quedam notabilia dicta Jnnocē. j. de excep. in. c. delecte.

Quero de ratione dubitādi et decidēdi i hac dē.

Go. ratio dubitandi potuit esse. q: sicut i cā seu in in/stantia principali. nō fit sequestratio ut i l. vnica. C. ō ,phi. sequest. ita videbat dicendū i instantia cāe appellationis cū pendēte appellatione nihil sit innouandū ff. nil. no. appell. per. l. vna. ꝛ. ij. q. vi. appellatōe. Rō decidendi colligit ex glo. q: si sniа ꝓfirmabit ꝑ iudicem ad quē tenet reus appellans restituere fructus ꝓceptos cū ipa re a tpe litis cōti. C. de rei vendi. l. certū. merito si ipos dissipat fit sequestratio. Jo. an. impugnat hoc dicens q: sola obligatio restitutōis fructuū non est huius seqstri rō q: hm hoc sequestraretur in causa principali cū tūc subsit eadē rō post li. con. ſz ratio ē scōm cū vna cū p̄dicta obligatōe p̄sumptio. p. actore que isurgit ex snia iā lata pro ipo ꝛ ptra reū ex eo q: dissipat Nō singulariter duo ex b̄ dicto Jo. an. primo q: appellatio nō tollit ex toto nec suspendit effectū snie. nā rō ō qua in tex. nō ē sufficiēs ad faciendū sequestrū in cā principali ꝛ tñ secus est in cā appellationis ꝛ hoc ꝓpter p̄sumptōem que oritur ex sentētia. qō etiā voluit. Jo. mo. i regula locupletari. de reg. iur. li. vi. ꝛ dixi. ō. c. ꝓxi. ꝛ ideo melius dicendum q: appellatio nō extinguit, pnūciatū sicut prima frōte videtur velle. tex. in. l. i. ff. ad turpil. ꝛ. l. ij. de penis sed potius suspendit vt cōiter dicūt iura canonica. de iudic. venientes de offi. dele. pastoralis. §. preterea cū si. nec etiā suspendit quo ad omnes suos effectus vt hic notabiliter, pbatur ad idē facit. ff. de inoffi. testa. l. si instituta. §. de inofficioso. vbi dicitur q: nepos qui dixit testamentū aui inofficiosū et optinuit dez habere appellatione pendēte alimēta ab hereditate Nō scdo ex dictis Jo. an. q: dispositio hui⁹. c. non habet locū i causa principali sed ptra hoc facit qō nō. Spe. eo. ti. §. i. vᵒ. item pone abba. s ꝛ dixi. ō. c. ꝓxi. vbi dicitur q: si reus dissipat fructus lite pendente fit sequestrum nisi prestetur satisdatio nemo tangit ſz puto sic dicendū q: aut reus est solvendo ita q: poterit solvere estimationē in casu p̄ditionis et tunc nō fiet sequestrum. in causa principali. aut non est solvendo ꝛ fit sequestrū vt in ptrario. sed i cā appellatōis sive sit solvēdo sive non exquo dissipat fructus debet fieri sequestratio aggravat enī plus conditio possessoris, ꝓpter p̄sumptōem snie late ptra eū q̄ i causa principali vbi nulla snia lata fuit. Sed quero qñ dicit dilapidare fructus ad hoc ut locū habeat dispositio huius. c. So. dicit Jnno. q: dissipare dicit si eos in suos vsus cōuertit vel etiā ōtrahit. ō. c. ꝓxi. nisi eānt fructus qui nō possent seruari qz tūc liceret detrahere. ar. ff. de peti. here. l. diuus domin⁹ meus do. Car. aliud sētit dicens q: si possessor vtit fructibus sicut ꝓus non fit sequestratio nisi dissipet. i. publice depopulet fructus. Et p hec verba loquit tex. i. l. Jmpatores. §. idem rescripserunt. ff. de appell. vnde sumpta fuit hec decre. scōm gl. ꝛ his verbis etiā vtitur gl. i. l. ab executore.

C. quorū appe. nō recī. ꝛ dicit ipe q: dicit publice depopulari quādo versat alit i ais q̄ ipe solet ꝛ q̄ solet prudens paterfamilias. Sed cōtra hoc facit quia si cōuertit i vsus suos sicut ꝓus nō poterit postmodū ipos restituere i casu p̄ditōis qō est cōtra id q: dixi. ō in precedenti. c. quare distinguo sic. q: aut iste appellās est aliter solvendo ꝛ tūc si vtit eo modo q̄ ꝓus non fit sequestratio cessat. n. hoc casu rō allegata. ō. p. Joh. an. s. p̄sumptio cōtra eū exdilapidatōe. ꝛ b̄ casu nō p̄cedit dictū. Jnno. aut dilapidat dissipat depopulat et sic non vtit eo mō quo ꝓius ꝛ fiet sequestrū quantūcūq; fit solvendo, ꝓpter p̄sumptōem snie que ē pro actore et contra appellātē ꝛ ppt̄ sinistrā suspitionem que oritur exdilapidatōe vltra morē solitū nec sufficit dicere q: est solvendo qz ipsi fructus principalit debēt de quibus magis ptendebat dñs q̄ de ipsa extimatione. Et si dicerē, hec ratio militat etiā i cā principali Rndeo licet militet. tamē cū adhuc nō sit tanta p̄sumptio contra eū quāta insurgit ex, platione snie nō debet impedire vtl sua possessione lite pēdēte aut iste possessor nō ē alias solvēdo. ꝛ tūc procedat opi. Jnn vt ex eo q: ꝓuertit i vsus suos fiat sequestrū. ſz tūc dico q: nō ē spāle in cā appellatōis qz idē erit in cā principali vt. ō. dixi. ꝛ latius. s. c. ꝓxi. Sed quero nunquid dispositio hᵒ. c. habeat locū pendente appellatione ab inter locutoria. dic q: nō qz hoc casu cessat p̄sumptio de quo. s. cū solū nunc queraf de iniquitate iudicis ꝛ nō de mentis cāe. vt i. c. interposita. de app. et hoc tenet. Jo. mo. in dicta regula locupletari Et facit ex alio ille tex. q: loquit simpliciter de appellante a snia ſz noie snie intelligitur de diffinitiua propue loquendo vt nō. gl. i. c. cū olim. de testi. facit tex. i. l. dicere in prin. ff. de arbi Nota ergo pro eo quod. s. dixi ut dispositō huius. c. nō habeat locū in cā principali etiam pendente appellatione ab interlocutoria.

Ultimo hic quero q: quē iudicē fiet b̄ sequestrum dicit Hostī. q: per iudicem a quo appellatur priusq̄ fit appellatio supiori p̄tata ꝛ ab ipso recepta. postea .n. recurrendum est ad eum ad quem fuit appellatum ut colligitur. ff. quoꝛ appel. non recī. l. ab executore. C. de iureiur. l. generaliter. §. sanāt. ꝛ. ij. q. vi. quotiens. ad idem allegat de offi. dele. c. pastoralis. §. p̄terea. j. de appella. romana. §. cum aūt. ꝛ. §. sin autem li. vi. et sic transeūt communiter doc. nostri. Sed adverte quia Bar. in. d. l. Jmpatores simpliciter tenet hoc fiendum per iudicem appellationis. p. l. si cui. §. sed et si quid. ff. de appe. sed tex. ibi loquitur post receptā appellationē. vnde plus placet distinctio Hostī vt ante appellationem acceptam hoc possit facere iudex a quo. quia hoc tendit ad faciliorem exitū cause appellationis. nec per hoc impedit se de articulo cause appellationis pro hoc quod legitur et notatur in. c. ex litteris de ma. contra. interdic. ecclē. et in. c. cum.

tenemur. de app̃d. ꝛ. c. qua fronte. c. ti. Nico. abbas

De confessis. Rubrica.

Continuatur hec Rubrica per Joh̃. an. hoc modo. Quia in iudicijs fiunt positiones ꝛ interrogationes quandoq; a parte quandoq; a iudice. s. ō dec. dudum. ij. de lit̃. contest. c. vno. de fide instru. cū Johannes. super quibus pars respondens confiteꝫ uel negat. ꝛ si neget pars opponens habet probare ideo prius de confessione dictum ō proba. videam⁹. Hec continuatio mihi ex toto non placet quia sit ad sequẽtia non ad precedentia quibus magis continuatio fienda est. ad hoc quod nō. glo. in. l. gallus. ff. de li. et pos. ideo continuo sic. Supra visum est ō modis quibus ordinatur iudiciũ restabat videre de modis quibus causa instruitur ꝛ sic de meritis cause vt de. pba. in genere ꝛ in specie. Et quia per confessionem aduersarius a partis relaxatur litigans ab onere probandi cum confessio non sit. ppria probatio sed probationis relaxatio ideo tractaturus auctor. de. pba. premisit ō confessis quia vbi adest confessio non est necessaria. pbatio. vel continua magis ad proxi. sic. Supra visum ẽ de modis procedendi contra cõtumacem veritatemq; quandoq; ꝛ plurimum partes sunt in iudicio ꝛ alique confitentur que non subijciuntur oneri. ppbandi aliqua vo negat que subijciunt probationi. Ideo auctor pr⁹ premisit de cõfessis. scdo de. pba. cū ad. pbationẽ recurrat deficiãte cõfessione ꝛc.

Vm monasterium

Casus. Si qui crimen proprium confitetur non creditur contra eos qs dicit fuisse criminis suggestores ul' sic. Ad solum dictum confitenti crimen. pprium non est alteri infligenda pena aliqua infamato tamen est indicenda purgatio. duo facit. nam primo instruit iudicem i absoluendo non infamatos ꝛ reddit cãm ibi quia. scdo instruit de purgatõne infamic. ibi. si tamẽ. Nota primo q regulariter ad dictũ confitentis crimen proprium non debet alter subijci torture licet dicatur fuisse suggestor vel socius delicti optime ad hoc facit hec littera in ar. dũ dicit nulli pene subdendos ꝛc. ponderanda enim illam dictionem vniuersalem negatiuam nulli ꝛc. Tortura enim ẽ pena nō modica. hinc est q de iure ciuili potest appellari a iudice eam decernente licet alias ab interlocutoria nō appelletur. l. ante sententiam. ff. de appel. re. canonizata. ij. q. v. anterioꝛ. Ex hoc nota. limitationem ad id q dicitur vnum testem facere indicium sufficiens ad torturam ut nō. glo. in. l. ij. C. ad. l. iul. maie. nō. Bar. in. l. maritus. ff. de questi. Illud enim procedit i teste integro. secus videtur in eo q̃ aliqua exceptõe repelli potest pro hoc tex. scom vnam lect. quam sentit ibi glo. fi. ff. de questio. l. maritus preall. ꝛ de hoc aliquid. j. Et nō. hoc procedere etiam si confitens crimẽ ppriũ sit presbiter fortius si alias esset male vite vt non tante dignitatis Nō secundo aliam regulam vtriusq; iuris q confitens proprium delictum nō debet interrogari de alijs criminosis quia confessio talis est periculosa cũ sint criminosi. Nota q ubi parit vtriusq; iuris. dispositio licite allegatur vtrũq; ius etiam in foro canonico. secus ubi esset cõtrarietas sic intellige ꝛ limita glo. si in aduersorium. x. di. alia exaiabuntur cum glo. Opp. cõtra tex. ꝛ videtur q̃ istis criminosis sit fides adhibenda contra socios. l. prouinciarum. ff. de fer. xv. q. iij. c. nemini Soluit gl. ij. q regulariter istis non creditur fallit in crimine lese maiestatis ut hic. ꝛ dicto. c. nemini. Et in confessione vnius latronis contra alium. ut. d. l. prouinciarũ. Et multos alios casus exceptos. vide per Spe. in ti. de accusa. §. i. j. itez repellitur. Glo. tamen ista in fine limitat predicta dicens. q istis q de se confitent creditur quantũ ad conuincendũ sed quantũ ad p̃sumptiones vide si adsint alie presumptiones valent alias per se non sufficerent. Sed aduerte diligẽter. quia hec limitatio glo. potest dupliciter intelligi. primo q limitat regulam. scdo q limitat exceptiones. ꝛ scom relationem varias surgit intellectus. si enim limitat regulas sensus est q istis de se confessis non creditur regulariter quo ad conuincendum Si vero limitat casus exceptos sensus est vt regulariter istis non credat in aliquo ſ in casibus exceptis creditur quo ad p̃sumptionem ñ quo ad cõuincendũ. hũc itellectũ vltimũ sentit gl. in. d. c. nemi. ꝛ facit ibi tex. ꝛ b. dũ indistincte dicit confessionẽ taliũ nõ esse ꝓtra alios admittendã. nec debere interrogari de aliorũ cõscientijs quasi dicat ut isti differant inter se q̃ nequ interrogari debent de alijs. nec si ꝓfiterent sine interrogatõe eoꝝ cõfessio ẽ contra alios admittẽda. ꝛ p̃ ijs videt q regulariter nullam fidem faciat ſ i casibus exceptis inducit p̃sumptionem qd dicendum quidam dicũt ut refert b Hosti. q̃ p̃s q̃ de se confitentur possunt de alijs interrogari ꝛ eis creditur. postea vero non ut hic. hoc reprobat Hosti. p. l. p̃us. ff. ad fille. ubi i casu spali p̃us familia interrogat ō se. an interfecerit dñm ꝛ postea interrogatur de alijs Ipse vo hosti. dic q̃ interrogari p̃t ad iudicis instructõem ñ q eis credat ut dic gl. nec interrogat contra infamatũ. ſ ō occulti nō interrogat de accu. c. q̃liter ꝛ. c. ingsitõis. ꝛ sic loq̃t b. ꝛ cũ hac opi. trahit b Jo. an. gl. inf. ciuilis in. l. fi. C. de accu. facit regula q̃ reus de alioꝝ ꝓscientijs interrogari nō dz. fallit tm ex⁹ propter inmanitatem criminis. primus est. C. de fer. l. puinciaꝝ. scos de fal. mone. l. i. terẽ⁹ de custo. reo. l. diuus adrianus. ff. Itẽ alius. ff. ad exhi. l. fi. Item

C.de male.et mathe.l.fi.et facit ad idem.l.i.C.ō cu sto.reo ⁊ notabiliter dicit gl.i dicta.l.fi.q̄ his casib⁹ non debet interrogari nisi aliqua p̄cedat p̄sumptio ut.ff.ō questio.l.i. Itē dicit q̄ eius responsio nō erat plena,pbatō.sed aliq̄ p̄sumptio.Et nō bene hec vltima duo dicta videlicet q̄ in casibus non fit interrogatio nisi p̄cedat aliqua p̄sumptio.scōo q̄ etiā in casib⁹ non resultat ex confessione plena ꝓbatio sed tantum p̄sumptio.Ly.in.d.l.fi.videt trālire cum opi.glo.

Sed querit vltra glo.quid si aliquis fuit interrogatus de crimine alioꝝ.⁊ nīdit.nūquid sua confessio p̄iudicet et refert quosdā quos ipe sequit distingue re.an debuerit interrogari an non si debuit interrogari quia ē ō casibus spālibus tūc nō p̄iudicat plene ſz facit aliquam p̄sumptionē ita q̄ locus ē q̄i p tormēta.Si non debuit interrogari tūc nō facit talē p̄sumptionē q̄ locus sit tormentis.⁊ refert.Jſſe.intellexisse indistincte q̄ talis confessio inducit talem p̄sumptionem q̄ locus sit tormentis.ſz p̄cedens sententia Ly.videt rationabilior.Bar.in.d.l.fi.similiter tranſit cum glo.sed in.l.repeti.ff.de q̄i.impugnat dictum glo.dicēs.leue esse dicere hoc fallit.q̄li velit dicere reddenda ē rō fallentic.vnde volens ipe in b̄ dare theoricam dicit q̄ quedā sunt delicta que non cōmittuntur p̄cipaliter in offensam vel odiū alicuius sed ꝓpter ꝓmodū ꝓmittentium ut falsare seu fabricare monetam.Itē ⁊ latrocinia facere.nā ⁊ latrones non odiūt aliquem ſz diligūt eos alterius ⁊ isto cāu potest interrogari de socijs.ut.l.diuus.ff.de custo.reo.et.l. puntiarū.ff.de ferijs.⁊.l.fi.C.de male.⁊ mathe. et ita dicit se intelligere.l.qui vltio i fi.C.ō pe.⁊.l.fi.ff. ad exhiben. Quedā sunt delicta q̄ ꝓmittit p̄cipaliter in odiū alioꝝ ⁊ in istis p̄fessus de se non debet interrogari de alijs.ut.d.l.repeti ⁊ dicta.l.fi.ō accu. fallit scōm eum in casu dicte.l.p̄ius. Ex predictis infert q̄ fures possunt interrogari de socijs et de receptatoribus et similibus .ar.d.l.diuus.Ratio predicatorum secundum eū est quia quando,delictum ꝓmittitur in alterius iniuriam est qui alios delinquentes potest accusare.Sed non ita in delictis que nō ꝓmittuntur p̄cipaliter in alterius iniuriā.Jdeo magis ꝓmittitur iudici inquirere in istis q̄z in alijs.Et nota bene hanc theoricam Bar.que ē satis equa et debuit excepisse alium casum .s.crimen lese maiestatis.nam illud cōmittitur in odium p̄cipis.⁊ tñ interrogatur de socijs.ar.hic.et.c.fi.xv.q.iij.Sed Bar.non prosequitur quid si interrogatur vbi non debuit interrogari Item obstat distinctioni sue quod legitur et notatur in.c.q̄m de testi. Unde prosequendo totā materiam facio duo membra.Primum.nunquid de se confessus debeat de alijs interrogari.Secundum q̄o si interrogatur vel sine interrogatione respondet qualem probationem facit illa confessio.Venio ad p̄mū q̄ subdiuido aut.n.queritur nūq̄d debeat interrogari per modum testimonij Secūdo an debeat interrogari ex officio iudicis maxime torquendo criminosus primo casu dico q̄ ut testis recipi potest in defectum alioꝝ ad faciendam qualē p̄sumptionē.maxime si agitur de crimine ciuiliter.de hoc est tex.iūcta gl.i.c.q̄m de testi.⁊ eā sequit ibi Jnno.in quadā lect.ad idē q̄ nō.in.c. veniens el.i.eo.ti.facit glo.in.c.i.de testi.li. vi.in ver.ad testimoniū.⁊ hoc regulariter.Sed in criminibus exceptis quandoq̄z talium dicta faciunt plenam ꝓbationē quādoq̄z minus.scōm q̄ hec crimina excepta sunt priuilegiata vtz in.c.i fidei fauorē de here.li.vi.iuncto.d.c.i.ō testi.eo.li.cū simili ō hoc primo articulo dicendum ē vt plenius nō.in iurib⁹ p̄all. quia,ppie non ē materia nostra.ſz tetigi hic succincte vt euitaretur eq̄uocatio Secōo casu nūquid debeat a iudice interrogari.satis potest teneri theorica Bar. p̄all.in dicta.l.repeti Secūdo membro p̄cipali.si interrogatur vel respondeat sine interrogatōe satis potest sustineri in illa opinione que placuit Ly.vt in casibus in quibus potuit interrogari faciat p̄sumptionem sufficientem ad torturam ar.hic.dum excipit crimen lese maiestatis.vnde dicendū i alijs exceptis ,put sentit hic.glo.Jn alijs vro ozetur quedā p̄sumptio.ſz nō tanta q̄ sufficiat ad tortūrā.q̄ ozīat aliqua p̄sumptio etiā si non debuit interrogari.facit gl.in c.interrogatum.ij.q.iij.⁊.c.significasti.de adulte.et nō.p Bar.in.l.maritus.ff.de q̄.q̄ nō sufficiat ad torturā facit optime iste tex.inducendo,put.s. iduxi i primo notabili.Sed aduerte nunc.videtur enī quot si interrogat vel respondeat vbi nō debuit interrogari q̄ dictū suū nullā p̄sumptōem faciat pro hoc.d.l. maritus scōm vnū intellectum qui ponit ibi p glo.et l.i.§.impubes.ff.ad sille. Sō.hic optime cadit illa notabilis q̄ p canonistas aliarbi nō tacta q̄ memīnerim Nūquid si examinet ille qui nō debuit examinari seu in testem recipi faciat aliquod indicium de quo in.d.l.maritus.vbi Bar.post glo.sic notabiliter distinguit.q̄ quandoq̄z quis non debuit examinari ꝓpter reuerentiā plone.⁊ tūc examinat⁹ nō facit indicium exemplū in liberto vel seruo in casu in quo non debuit examinari ꝓtra dīm vt.d.l. maritus ⁊.d.l.diuus.⁊.ff.ō q̄.l.i.§.diū⁹ ⁊.§ idē seruo⁹ q̄z nō debuit examinari propter etatem vt quia erat impubes ⁊ tūc examinatus nō facit plenum indicium.sed quale quale vt dicta lege.i.§.impubes.ad sille.et nota in.l. talis in prima glo.C.eo.Jdem in teste qui non debuit examinari propter sexum.vt in muliere eadem ratōe Quandoque non debuit examinari propter ifamiam et tunc examinatus qualequale facit indicium.ar.in. l.qui vltimo.ff.de pe.et hoc casu puto posse includi quod supra dixi in materia nostra.Loquitur enim iste tex.in damnato vltimo supplicio qui reseruatur

quandoqz vt interrogetur de alijs. Et nota vnum intellectum ad illaz. l. nam alium intellectum sentit bar. in dicta. l. repeti. ut. s. dixi in alia distinctõe. Quãdo qz non debuit examinari, ppter inimicicias tunc examinatus facit indicium vel non fm qualitatem inimicicie. l. i. §. preterea. ff. de qõ. quandoqz testis nõ debuit examinari rõne ordinis quia lite non contestata vel pte non citata. tunc non facit indicium. Z. de testi. l. si qñ. in fi. facit. c. veniẽs. de testi. ij. Et hec nota quia habes nunc plenius qz alibi expiatam hanc materiã

Quero quo ad scõam ptem. c. nunqd saltem hec confessio sufficiat ad purgatõnem indicendam gl. fi. in fi. tenet qz non sed ppter infamiam fuit hic. vel mã dat indici purgatio. Idẽ nota. gl. fi. in. c. significasti. de adulte. facit tex. iuncta gl. i. ij. q. iiij. interrogatuz. t de hoc dico esse tex. hic nã mandat hic indici purgationem sub conditõne si laborauerit infamia sola ꝑ confessio non sufficit. Sed circa hoc dubitat nunquid infamia orta ex hac confessione sufficiat ad purgationem indicendam. primo dicit Jo. an. post Hoff. qz hec infamia debet esse aliunde orta qz ex dicto istius postea dicit qz etiam ex eo orta sufficit cum etiam infamia orta ex calũnioso dicto indicat purgatõnem. alle gat ꝺ accu. veniẽs. postea dicit ued dic ut ibi nõ. Ego banc materiam plene examio in. c. qualiter t quãdo. ij. de accu. Et breuiter ad ppositũ dico sic. qz aut hec infamia orta a criminolis est tanta qz generet scandalum in mentibus alioz. t tunc, ppter scandalum vitãdum est indicenda purgatio ut in. c. inter. de excess. ꝑla. t est glo. bona in dicto. c. qualiter. in ỿ. a malinolis. aut non generat scandalum. t tunc secus nam de tali infamia non est curandum qz sunt vane voces populi ex quo non habuit ortum ex pbabilibus coniecturis ut nõ. Bar. in. l. de minori. §. tormenta. ff. de qõ. facit. c. olim. de elec. sic intellige glo. in. c. cum dilectus. de pur. ca. facit. c. cũ in iuuentute. de ꝑsump. ubi est bonus tex. Nico. abb.

Vm super Casus Qui in iure cõfessus ẽ se symoniacum ab officio t beneficio deponit. ita summat Jo. an. sed hec summatio ẽ nimis generalis vñ summo specialius fm intellectum glo. sic. Si de crimine contingente causam principalẽ constat contra aliquẽ per eius confessionem punitur pena ordinaria. etiam si directe contra eum non agatur. t est casus notabil' t verus in se. vel summa sic fm alium intellectum nõ minus notabilem quem etiam sentit glo. licet non p fecte explicet. Si quis confitetur crimen in iudicio incidenter potest iudex ordinarius nouum inchoando processum illum punire pena ordinaria hoc dicit singulariter. Diuiditur. nam primo ponitur depositionis causa. secundo deponit ibi nos. Nota qz crimen symonie cõmittitur non solum recipiendo actum liter temporale pro spirituali. i. q. i. in summa ꝑ etiaz recipiendo obligationem temporalitatis pro hoc. i. q. i. c. sunt nõnulli. Nota ibi mediator. scõm vnuz intellectum videlicet qz iste canonicus recipit hãc obligationem non ad comodum sui sed alterius de quo in glo. fi. quia mediator symoniace prauitatis patitur penas ordinarias symeniacoruz quod bene notabis facit quod legitur t nõtur in. c. i. de offi. dele. Nota scõm alium intellectum qz iste recepit obligatõnez ad sui cõmodum ut daret sibi vocem suam. qz licet canonicus ex sola sua voce non transferat ius in electuz nihilominus si aliquid recipiat vt vocem tradat committit symoniaz t punitur pena ordinaria symoniacorum. ius eñ vocis dande tanqꝫ spirituale debet ee gratuitum alias cõmittitur symonia. j. de symonia. c. ꝺ hoc. Nota vltimo penam symoniacorum. deponitur eñ ab omni beneficio t officio de quo dic plen' ut. j. dicam super gl. Oppo. contra tex. videtur eñ qz iste canonicus ex sua confessione debuit tantum suspendi. ut in. c. qꝫ sit graue de excessi. prela. Glo. in prin. respondet qz ista confessio hic fuit facta coraz iudice suo alias autẽ procederet cõtrariuz quasi semper glo. qz ubi confessio de crimine non fuisset facta coraz iudice suo imponeret tantuz pena suspensionis. tu vero dic distinguendum. an fiat coram iudice incompetenti an extra iudicium sine aliquo calore iudicij. t tũc subdistinguendum an fiat in presentia eius cuius interest ued non et prosequere hanc materiam ut plene dixi in. c. at si clerici. de iudi. Opp. scõo videtur eñ qz licz in iudicio iste fuerit confessus nihilominus iste non debuit puniri pena ordinaria. quia tanqꝫ testis incidenter fuit confessus. ergo satis erat ipm repellere a testimonio. vt i. c. ij. ꝺ ordi. cog. t in. c. i. ꝺ excep. t. l. latius. ff. de bis q nõ infa. Item sine accusatore nemo ẽ puniẽdus. j. ut ecclc. benefi. ut nostrum. ff. de mune. t bo. l. rescripto So. gl. ista. i. post prin. ponit quatuor lecturas. prima qz iste canonicus fuit denunciatus ued inquisitio contra eũ facta fuit. scõa qz dñs papa ꝺ processit ex suo officio in odium criminis. Tercia qz crimẽ istud cõtingebat principale negociũ merito punitur pena ordinaria de excep. c. i. t. l. ij. §. si publico. ff. de adulte. Quarta lect. qz hoc processit in odium crimis. ut innere videt' lra ibi vicũ bui' ꝛc. sicut alias dicam' i marito qui punit pena lenocinij deducti ꝑ exceptõnis viã ab vxore accusata t sic dire cte nõ agebat ibi ꝓtra eũ Sz nũc aduerte subtiliter i examinatione istaz lect. doct. nam contra primam lec. que tamẽ diuinat ꝓsupposita, ꝑ vera op. si agebat' contra istũ ꝑ viam denũciationis ued inquisitionis nõ debuit procedi ad depositõem ab officio t beneficio qz licet accusatio tendat ad depositõnem denunciatio tamen tẽdit ad correctõez vt in. c. sup his. ꝺ accu. inquisitio vo tẽdit ad remotõez ab administratõne si ẽ plat' ut

in.c.qualiter ꝛ qñ.ij.de accu.uel si non est prelatus Imponitur pena extraordinaria arbitrio iudicis moderanda nō aūt fit depositio sicut in accu.ut i.c. inq̄sitionis.eo.ti. Vol.doct.apte nō tangunt hoc ꝓtrarium.sed ex dictis icidēter ꝑ do. Aln posset colligi vna solutio q̄ istud erat de delictis que impediūt ordinis execationē etiā ꝑacta penitentia merito imponit pena ordinaria sicut si fuisset ꝓcessum ꝑ viā accusatōis vt in.d.c.inquisitōis. Vz certe si diligent pōderetur illud.c.inquisitōis hoc nō ꝓbat.loquit aūt qñ symonia fuisset commissa in ordine quo casu impediret execationem ordinis etiā post peractā penitētiā q̄ carakter est vitiosus.vel quādo symonia i bñficio acquisito fuit commissa quo casu impediet rectio beneficij etiam post ꝑactam penitentiā q̄ cū illicite ꝛ symonia ex illud nō potest sine periculo anime sue retinere quā rūcūq̄ egerit penitentiā vt ibi ꝛ in.c.nisi cū pridē.de renū.sed in casu nostro symonia fuit ꝓmissa i electōne alterius nō aūt in suo ordie vel bñficio.Et ideo bene potuit ꝑmanere in illis ꝑacta penitentia ꝛ sic cū sum? extra dispositōem.c.inquisitōis.debuit ꝓcedi sm iura hodierna.pro hoc optime facit.c.insinuatū.de symo. vbi clerici qui symoniace habuerūt ingressum in bñficijs solum ꝑmanent illis beneficijs nec deponunt ab ordine q̄ non fuit actū per viam accusatōis quid dicemus contrarium est difficile. ¶Primo potest dici q̄papa hic,ꝓcessit ex suo officio pro hoc ibi prosequi volumus.ic.nō enī tenetur papa observare modū et viam procedēdi exquo enī sibi ꝓstat de delicto maxie per confessionem potest imponere penam condignā supplendo ex plenitudine potestatis omnē defectū,ꝓcessus pro hoc.c.ad petitionem ō acu.et qō ibi nō. alius aūt index inferior hoc nō posset.ad hoc qō nō. Jo.an.post Lompo.in.c. mandatū.de rescrip.vbi. dicit q̄ si in causa beneficiali reus confitetur se ius nō habere et actor nihil,ꝓbat de iure suo q̄ inferior a papa non potest procedere super illa instantia contra reum confitentem quia nihil potest vltra libellum ō symo.lz bely.L.de fidei ꝓmis.libe.l.fi. sed inchoando postea nouam instantiam ꝑ viam inquisitionis potest procedere contra illum et eum ꝑiuare ex illa confessione per.nō.in.c.per inquisitionē.de elec.de papa dicit q̄ potest et consuevit incontinenti super illa instantia pronuntiare contra vtrūq̄ et alij conferre beneficium et hoc idem sequitur Archy.in.c.fi.de iure iur.li.vi.Et Spe.in.ti.de acti.et peti.§.super actōibus.vf.sed quid si reus .ita dico in ꝓpositio nostro. et odium huius criminis symonia multum habuit inducere papam ad transgrediendam viam ordinariam vt satis innuit hec littera.Et per hoc habes viā solutionem ad contrarium Assigno et aliam ad q̄s aduerte diligenter quia habetur nou? intellectus ad multa nec al' cōsiderauī.dico.n.q̄ vbi proceditur per viam inquisitionis potest index si vult moderari penā ordinariam imponendo mitiorem .non autē ad hoc astringitur vnde si non vult potest imponere ordinariam hoc recte ꝓbat dictū.c.inquisitionis si rē ponderetur per illa verba penam poterit iudicantis discretio moderari.ic.commutit ergo hoc arbitrio iudicis non autem subiecit necessitati quia non quicquid arbitrio iudicis.ic.ut.l.non quicq̄d.ff.de iudi.et.c. consuluit.de offi.dele.Et pro hoc eleganter facit q̄ de iure ciuili non est differentia in modo puniendi inter accusationem et inquisitionē.vt no.Bar.i.l.ifaie ff.de pub.iudi.dixi sup Rubrica de iudi.ꝛ in.c.inquisitionis.prealle.Itē index etiam ex causa pōt imponere maiorem penem debita.vt.l.quid ergo et qō ibi nō.ff.ō his que nō.infa.§.pena grauior.et maxime quando multis crassantibus locus est exemplo.ff.ō penis.l.aut facta in fi.potuit ergo papa et sic alius index imponere penā ordinariā licet,ꝓcessisset ꝑ viam inquisitōis maxime i odium symonie quod crimē multum frequentatur ꝛ hec sufficiant quo ad iustificandā primam lect. Venio ad scōam que fuit q̄ papa bene processit ex officio ad quam etiā,aduerte.primo enim potest intelligi q̄ papa hic,ꝓcessit super prima instantia inchoata in causa electionis ipse enim potuit egredi virea libelli ut in ꝓcedenti lect.dixi et punire delicta ꝑ quemcūq̄ modum sibi dauerint ar.xxiij.q.ij.ecc.et.s.dixi.et tunc est spāle in eo .sed si volum? saluare hunc intellectum in.ordinario ut simili modo liceat cuicumq̄ iudici dico q̄ debemus intelligere q̄ inchoauit nouum processum inquisitionis.Et ex illa confessione tulit sententiam depositionis Et secundū hunc intellectum nō.singulariter istum tex.q̄ licet cōfessio incidenter facta non sufficiat ad imponendam penem ordinariam potest tamen index inchoare nouum processum et adducere illam confessionem ad ꝓbationem delicti pro hoc quod nō.Inno.in.c.per inquisitionem de elec.facit quod.s.dixi.post Jo.an.in c. mandatum .de rescrip.et aptius tenet.Innoc.in.c qualiter et quando.ij.de accu.ppe fi.vbi plus voluit Inno.q̄ etiam probationes seu fiam latam dū ageretur ciuiliter potest index assumere in nouo processu inquisitionis.sed illud non placet iuprobationib? sed in confessione sic ad hoc quod nō.glo.in.l.si quis ad se fundum.L.ad.l.iul'.de vi pu.et q̄ nō.idem Inno. in dicto.c.per inquisitionem secundum predictam limitationem intellige Bar.i.l.si confessus.ff.ō custo reo vbi dicit q̄ ex confessione incidenter facta non potest quis damnari per ea que leguntur et nō.in.l.filium .L.de libe.cau.Ita etiam intelligas glo.in.c.ex penitentibus.l.di.cum similibus.vt ex illo processu super alio inchoato non possit ad penam procedere secus si vult inchoare nouum processum ꝛ habes nūc iustificatam hanc secundum lecturam. Venio ad

terciam lec. que habet q ratõne ꝓtingentie iudex ín-
posuit hanc penam ordinariam. hãc lect. etiam sentit
Inno. ꝛ eam límitat ꝛ vult, pcedere qñ de crímine cõ
stat p ipíus confessionẽ. secus si p alias probatões. ſlí
cet refert quoádã tenere idẽ si p probatões. p. d. §. si
publico. qõ sibi ñ placet. ꝛ ad. §. si publico. respõdet
q marítus fuit ibi spãliter accusatus ꝛ est spãle scõm
eaz. q vxor accusata de adulterio possit de lenocinio
opponere marito, etiã ín modũ accusatõis. Alduer
te q: qñ de delicto cõtingente cãm de qua agit cõstat
pfessione omnes consentiũt q põt ímponi pena ordi-
naria licet directe nõ fuerit actũ contra pfitentẽ, quia
ratione cõtingentie, videt in ídicium deductum ſiant
ipíus de quo principaliter agit. Sed dubiũ ẽ quid
si constat per alias probatões. hoc non prosequor. h
q: satis plene dixi in. c. ij. de ordi. cog. Et darius ad
hoc dicã in. c. i. de excep. vbi melius cadit. Et nota
hic pcedentem lect. Sed cõtra eã facio vnum forte cõ
trarium nõ tactum p aliquem. cum enim hic ageretur
ciuiliter. de elec. inter ístos coelectos ꝛ exãpetur ò sy
mo. non debuit testis confitẽs symoniam sup eodem
facto cõmíssse. puníri pena ordinaria. cũ nõ ageretur
ad punitionem delicti. si eñ ptes principales nõ fuis
sent punite pena ordinaria li de symonia cõstitisset ut
in. c. sup his. de accu. fortius nec testis symoniam cõ
fitẽs cũ ñ debeat magis opari qõ venit inciditer ꝛ in
directe q̃ id qõ deductuz fuit principaliter. Do. cõ-
trarium satis vrget. sed põt dia primo q spãle est ín
papa maxime in odiũ criminis q: nõ restringitur ad
obseruandum modum ꝓcedendi vt. s. dixi. uel forte
hic vnus accusabat alium de symonia licet príncipa-
liter qõ esset super electõne alias non video q índex i
ferior posset procedere ad penam ordinariã infligen-
dam pro b. l. nullus. C. de testi. ꝛ quod ibi nõ. et per
bar. in. l. infamẽ. ff. de pub. iudi. nisi ut. s. dixi inchoa-
re nouũ, pcessum tẽ. Quarta lec. est q istud pro
cessit ín odiũ symonie non placet hec spãlitas q: nul
libi probatur. Quinta lect. dat p Hoff. extra glo.
ut exponatur tex. deponendus. i. suspendendus hec
lec. non placet q: extorquet líteram Sexta lec. po
nitur p hosti. quid dicit esse spãle in derico vt ex tali
confessione puniat sine accusatione sicut ꝛ deric' qui
de delicto publice gloriat. ĩ. de excess. ꝓla. quam sit. nõ
placet hec lect. cui ſm modum procedendi pena infe
renda est de accu. qualiter ꝛ quando. de symo. lz hec ꝛ
facit quod nõ. in. d. c. mandatum. tene ergo aliquã
de predictis intellectam et límitatam ut. s. límitani.
Et satis placet prima. q: tex. simplíciter fundat se q
iste canonicus fuit ín iure confessus nihil enim dicit ò
testimonio q forte dum fierent exceptões bínciude
fuit nominatus iste canonic' ratõe illius obligatõis
quã suscepit. papa vero procedens ex suo officio fecit
eum in iure interrogari. ꝛ iste fuit confessus vt dz in li
tera. sed tenendo hanc lec. vel aliaz dicit q iste fuit ꝓ
ductus in testem. Opp. videtur eñ q non teneat
respondere interrogatõni seu positõni criminosi. quia
non debet seipm prodere. de pe. di. i. non dico tibi. q
q. i. si peccauerit. So. Inno. in hoc satis inhiat prose
quendo duo membra. primo nũquid pars teneatur re
spondere positioni criminosi. secdo quid in testẽ ſ fm
non prosequor h. quia glo. tangit in. c. cum causaz ĩ.
de testi. vnde ibi hoc relerno. Ad primum aute Inn
no. ponit duas practicas. prima q vbicũq; sit positõ
q reus fuerit publice deprehensus ꝓuict' vel cõfessus
respondere debet ar. de coha. de. ꝛ mulie. c. vña. Idẽ
fm eum si talis positio non fiat si tamen certum e illã
de eo quod queritur publice infamatum. Talis eñ po
test interrogari ꝛ respõdere tenet in casibus predictis
siue agatur contra ipm in modum accusationis siue i
quisitonis siue etiam in modum exceptõnis vt̃a con
secratione vel ordine repellatur. ĩ. de accu. c. super his
vel etiam qualitercunq; modo agatur siue criminaliter
siue ciuiliter contra ipm. Et predicta sic probat certe
est eñ q talis infamatus tenetur se purgare per iura-
mentum proprium ꝛ compurgatorum. ut. s. c. proz.
ꝛ ĩ. de pur. ca. q̃tiens. g̃ forti' tenet respõdẽ p iuramẽ
tũ suum dũtaxat dicit tamenq; ñ posse cogi ad se pur
gãdũ ſ causatiue tñ videtiz q: si iurare renuit sic et si
se purgare noluerit punietur tanq; ꝓuictus vel suspe-
detur vel alias contra ipm scõz q requirit negocij q̃
litas de quo agitur procedetur ar. ff. de interro. acti.
l. de etate. §. qui tacuit. ꝛ in eo quod legitur ꝛ nota. i
. c. fi. §. pena grauior. de iura. calump. satis eñ scõm
eum videtur delicatus seu malicíosus ille qui se pur-
gare debet etiam cum multis iuramentis. si solo ver-
bo proprio rẽnuit se purgare. si vero non ẽ diffamat'
nec convictus nec ꝓfessus nec deprehensus sed occul
tus non deberet eum iudex interrogare. ut patet i eo
quod legitur ꝛ nota. ĩ. de accu. qualiter. d. primo. i fi.
ꝛ sic dicat intelligendam hanc materiam. de pe. di. i.
§. bis auctoritatibus. ꝛ. c. nõ tibi dico. ꝛ ij. q. i. si per
canerit. occulta eñ publicanda non sunt sed soli deo
rdinquenda. vi. q. i. si omnia. ꝛ. c. omes. et. c. ex merí-
to. nulla ergo equitas potest mouere iudicez vt reum
interroget de occultis equitate autem deficiente non
est locus ínterrogatõni iudiciali. ut colligitur. ff. de in
terro. acti. l. vbicunq; ꝛ in eo quod legitur ꝛ nota. in
. c. statuimus eo. ti. li. vi. Alia theorica est fm eaz
q vbicũq; cogitur testis reddere testimonium ꝛ cau-
sam sui testimonij. ibi iudex ínterrogabit eum de hac
theorica. scda nõ multum curo. q: magna ẽ dña iter
testem q tenet dicere id qõ vidit maxime deficiente
alia, pbatione iuxta nõ. ín. c. delictoruz de testi. cogẽ.
ꝛ in testibus qui ꝓpellantur testificari in criminibus

dicendū vt ibi.ꝛ inter partē que nō debet seipam reue
lare vt i aūtibus pall.Et hec dicta ponit Inno.hic
sed in.c.dudū.ij.de elec.replicat primā theoricam ꝛ
ponit aliam q̄ in his que impediūt ordis execūtōem
post pactā penitentiā tenet mīdere q̄ i hoc paratꝰ vti
litas sua ar.xxiij.q.v.pdest ꝛ q̄ sunt crimina impedi
entia executionem legitur ꝛ nō.in.c.nūl cū prūden ō
renū.postea ibidem videt limitare oīa p̄dicta dicēs q̄
principalis psona non cogitur mīdere si ad aliā penā
q̄ spūalē agit.Jo.an.videt ibi transire cū p̄ma theo
rica predicta.Spe.in ti.depositio.§.septio.v.xix.
videtur transire cū opi.Inno.in.d.c.dudū vt in no
toriis seu famosis ꝛ i his que impediūt ordis exec
tionem post pactam priam teneat mīdere.in aliis nō
glo.in.c.ij.eo.ti.li.vi.simpliciter tenet q̄ positōi cri
minose non est mīdendū glo.i.c.ex penitentibus.l.di
refert opi.cōtrariaꝝ.alit lentit Bar.in.l.ij.C.ō iura.
calū.vbi clare nō loquit nec plene.Ego dicerē sic.q̄
aut pceditꝰ p inquisitionē ex mero iudicis officio aut
per accusationē aut actōem.primo casu si id de quo q̄
ritur non ē notoriū vel famosum nō tenet.mīdere.ar.
bonō.in.c.qualiter.i.ō accu.si aūt dicat notoriū seu
infamia flagrat tūc tenet mīdere ad ō allego tex.valō
notabilem in.c.cum dilecti.eo.ti.ꝛ sic in effectu p̄ma
theorica Inno.placet in.pcessu inquisitionis in quo
multum exuberat officiū iudicis vt lite nō ptext.qm̄.
§.sunt et alij.ꝛ i hoc casu recte pceditꝰ illud ar.a maio
ri.s.factū videlicet si p iudicē pōt sibi induci purgatō
fortius pōt interrogari vt p.ppriū iuramētū respon
deat.sed in alio casu cū pceditꝰ ad instantiā satis eque
posset dici q̄ si est famosum ꝛ cū hoc ē tale q̄ impe
dit ordinis execūtionē post pactā penitentiā tenetur
respondere.al.secus Ratio huius vltimi est q̄ venit
ad iudicium ptra alium dꝫ venire pat' ꝛ hīe secū pba
tiones.al.debet silere.vi.q.ij.si tantū.ꝛ.c.placuit.ij.
q.vij.si quis epūs.nulla.n.equitas suggerit vt qs de
beat pdere crimen suum etiā si de eo sit infamatus cū
infamia sepe sit fallax ꝛ cessat hoc casu rō quā.s.dixi
de purgatione.illa enī iducit iudicis officio ad instan
tiam partis merito ad instantiā partis parī rōe nō de
bet cōpelli respondere.facit quod nō.Jo.an.i regula
in famibus.ō re.iur.li.vi.in mercu.vbi dicit q̄ excipi
ens cōtra electum habet probare.de ele.c.i.li.vi.siue
excipiat ptra psonā electi siue contra formā electōnis
sed index nō tenet electionem confirmare nisi ille,pbet se
idoneam si dubitatur seu fidē faciat ō forma electionis
pro hoc habes bonū tex.in.c.cū nobis.ō elec.cū si
milibus.sed in alio casu q̄n currunt illa duo simul.vt
quia est famosum et impedit ordinis executionē tunc
puto illum teneri ad respodendū ō equitate maxime
inp qua fundāt iste positiones vt in.c.i.eo.ti.li.vi.et
vt.s.dixi.Et hoc puto verum maxie quādo nō agit
ad aliam penam vltra spūalē tūc enī cessat equitas et

imminet odium et q̄ debet restringi regula odia.de
reg.iur.li.vi.et per hanc distinctionē reduco ad pcor
diam omnia dicta Inno.ꝛ alioꝝ ꝛ sic distingue gl.i.c
.ij.eo.ti.li.vi.Ex oibus predictis elicio duas pclusio
nes prima sit ista si.procedit̄ p inquisitionē ex me
ro iudicis officio tenet inquisitus respondere positōni
criminose si id de quo queritur est notoriū seu fama
sum al.secus Secunda pclusio ad instantiā ptis ne
cessario est respondendū positōi criminose si id de q̄
queritur sit famosum ꝛ impediat ordis execūtōem seu
beneficij retentionem.ō quo agit nec veniat imponē
da pēa tpalis.Et nō.predicta.

Vi. abb.

X parte.Cōfessio p errorem facta ñ
nocet si ante finitum negotium de errore doceatur.ō dicit fm.Jo.an.
vel spāli' sūma sic Cōfessio facta i iure p iconomum
ecclie nocet ipi ecclie pōt tamen reuocare si ante fi
nitum negotium doceat p errorem facti emanasse.ō
dicit prima ps narrat factum.scōa,puidet iudicē istru
endo ibi cum igitur. Nō.primo ar.maritum posse
agere nomine vxoris sue sine mādato ex quo ñ appa
ret de vxoris ptraria voluntate.pcordat c.constitutus
de,pan.seo circa hoc distinguēdum est vt legit et nō.
in.l.marit'.C.ō,pur.ꝛ i.l.fi.C.ō pac.pue. Nō.
secundo q̄ confessio iconomi pīudicat ecclie in iure
facta.ad idem.c.suborta.ij.de re iudi.reuocatur tamen
eo modo quo reuocat,ppria vt hic iuncta.l.error.C.
de iuris et fac.ignoran.quēadmodū.n.ppria reuocatur
ex errore facti,aute finitum negotiū.vt.d.l.error.ita ꝛ
confessio iconomi q̄ nō.Idē pōt dici eadē ratione
i confessione cuiuscūq; procuratoris.De confessione ad
uocati dicendum vt legitur,et nō.in.l.iij.C.de erro.
aduo.ꝛ in.c.cū cām.ij.de appel.vbi dicā. Nō.q̄ in
reuocatione pfessionis pōt ecclia veniri duplici iure
primo p viam cōꝛ vt hic.scōo per viam restitutionis
in integrum ut in c.ij.de in inte.resti.li.vi.vbi vide de
vtroq; remedio.et differentia est inter vtrūq; reme
dium.nā si venit ordinario iure habet probar' errorē
et de hoc petere ante finitū negotium vt hic.si vero p
remedium extraordinariū sufficit probare lesionem
et habet tēp' quadriennij a tpe emanate confessionis
licet sentētia lata sit.et quomodo procurrant hoc casu
ista duo remedia.vide quod nō.in.d.c.ij.in.glo.ij.ꝛ
in glo.in.ver.pputandum.Et vltra ibi nō.potest di
ci quot vbi remedium extraordinarium pinguius p
uidet q̄ ordinariam possunt ambo concurrere vt ibi
colligitur manifeste.et nō.in.c.ex parte.s.de rescrip.
Glo.i.in principio sui sentit vnam oppositionem que
potius concernit ius ciuile iquo sunt isti duo tituli.s.
ō confessis et de interro.acti q̄ ius canonicum i quo
non habemus titulum ō interro.acti.sed credo quot
ista glo.posuit sequendo glosatorem iuris ciuilis qui

hoc tetigit sup ꝓxica huius ti. in. L. videt enī q ꝓxica de confes. sit superflua, ꝓpter ꝓxicaz de interro. acti. ul' illa p istam glo. ista metu cōtrariꝫ dicit q titulus iste ō cōfes. locū habet post litem contest. sed iste de interro. acti. locum habet ante litez contest. z post quia iudex quandocūqꝫ eum equitas mouerit potest interrogare partem tam ante litis contest. q̄ post. etiam facta cōclusione in causa iuxta nota. per glo. in. c. pe. de iura. calū. iuncto. c. cuz Jobes. de fi. instru. z. xxx. q. v. in vicantē. sed glo. ꝓ eall. iuris ciuilis. dicit q titulus ō interro. acti. habet locum ante litē cōtest. sed Ly. i. l. vna. eo. ti. reprehendit eam z merito z sic etiam reprehendenda est ista glo. quo ad primam partez. naz titulus de confes. habet locū tam ante litem contest. q̄ post. cū et ante possit pars confiteri taz circa materia cause ut. l. si reus. ff. de pac. nō glo. in. c. dudū. ij. de elec. z. ij. q. i. nos in quēq̄. z in. l. si debitori. ff. de iudi. q̄ circa exceptiones videt z positiones pñt fieri ad ꝓfessiones habēdas tam ante litē ꝓtest. q̄ post. ut nō. glo. in. c. i. eo. ti. li. vi. sic etiaz interrogatiōes possunt fieri z ante lit. ꝓtest. z post vt. s. probatū ē. dicendum est ergo formaliter soluendo ut nō. in. d. l. vna. q titu. de interro. actio. principaliter cōcernit ea que tēdunt ad ordinandum iudiciū iuxta nō. per glo. in dicto. c. pe. de iura. calū. Fateor tamen q etiam iuxta merita cause possint fieri interrogatiōes ut. d. c. cū iohānes z dicto. c. in dicitem. sed hoc venit incidenter ad materiam. huius titu. Titulus vero de confessis principaliter concernit merita cause. hinc est q ponitur hic post litē contest. Fatendum tamē q z ante posset ps confiteri vt. s. dixi. z propter istum principalem intētum z q possunt fieri iura iste glo. posuerunt dictas dñas z minus bene z sic habes primā partez glo. ex pedītam. Venio nunc ad scōam partem gl. i qua queritur. an indistincte confessio preiudicat. Respondet q non imo multa requiruntur z enumerat fere nouem requisita. et ex fine potest colligi decimū q̄ omnia videamus sigillatim per ordinem glo. primo nāqꝫ dicit gl. q requiritur q confitens sit maior. xxv. annis quia minor restituitur contra confessionē. ff. de ꝓfess. l. certū. §. in pupillo. Aduerte quia glo. nimis cōfuse z sucincte expedit se de primo. nā quandoqꝫ cōfessio minoris ipso iure nulla est. vnde nō est opus petere restitutionem tē. quandoqꝫ tenet sed restituit. Et Jo. an. nimis sicco' pede transit in hoc primo. sed si vis videre hunc articulum vide plene per hosti. i summa eo. ti. §. i. v. maior. z aliquid per Jo. an. in addi. spe. e. ti. §. sequitur post prin. pleni' per Ly. post Nicolaū de mater. in. l. vna. L. e. p Bar. in. d. l. certum. §. in pupillo. Et iste respōsiones deberēt sufficē i materia ista. sed pro puris canonistis in seraz b dōa Ly. z Barto. in effectu. aut enim confessio emanat ab infante z sic minore septēnio z nihil valet etiā cū auctoritate tutoris quia illa etas quicquid videt ignorat. hinc est q ad iudicium vocari non potest. vt. l. iij. ff. de in ius vo. z. l. i. ff. de admi. tu. z. L. fal. mo. l. i. c. ex parte. de cor. vici. quod procedit etiā in causis spiritualibus. vt in. c. si annum. de iudi. li. vi. facit. c. ex eo de elect. li. vi. aut est maior infante. sed non adultus puta impubes vt infra septēnium z quartūdecimum li ē masculus si femina infra. xij. z tunc aut habet tutorē aut non. scdo casu in quibus habet legitima personaz standi in iudicio ut si agitur de momentanea possessione valet eius confessio. ut. l. momentanee. L. qui legi. ꝑso. sta. in iudi. non ba. z. l. i. L. si per vim uel alio modo. sed in casibus in quibus non hz legitimam personam standi in iudicio quod est regulare vt in. l. dare. de an. ꝓre. z in ꝓcal. c. si annum. z non valet confessio sua siue confiteatur in iudicio siue extra. Eodem casu cum habet administratorem valet si cōfiteatur cū auctoritate sua sed restituitur si enormiter leditur. alias non preiudicat vt. l. ceraum. §. in pupillo palle. z. l. si curatorem habens in fi. L. de in inte. resti. mi. Aut est adultus puta in decimoquarto anno si ē masculus si femina in. xij. quo tempore solet venire pubertas. L. quando tu. nel cura. esse de. l. i. et. ij. z. j. de despon. impu. c. puberes et tunc aut non hz curatorem aut sic. primo casu valet confessio per viam voluntarie iurisdictionis. nam et ex contractu suo obligatur licet posset petere restitutōnem in integrum si enormiter lesus ut. d. l. si curatorem habens. insti. de cura. post prin. sed p viā contentiose iurisdictōnis vt in iudicio. dic q vbi dixi valere in pupillo. fortius valebit in adulto minore vt in casibus specialibus i quibus habeat legitimam personam standi in iudicio. vt si agitur de nuda possessione. vt. d. l. momentanee. az ibi nō. In alijs vero non valet quia minor. xxv. annis non potest esse i iudicio sine curatore vt. d. l. clarum. insti. de cura. post prin. Fallit in causis spiritualibus i quibus adultus potest esse in iudicio. ut in. d. c. si annū. an aūt restituit in istis si leditur dixi plene in. c. ex parte de resti. spo. z an restituat in alijs in quibus habet legitimā ꝑsonaz standi in iudicio. vide Ly. in. l. vna. C. si de mortē. pos. fu. appel. z hosti. i summa i loco palle. vbi tz q sic. si vo hz curatorē z ꝓfitet cū sua auctē indistincte valet ꝑ restituit rōne lesionis ꝑ si sine sua auctoritate z tūc i his q̄ tendūt ad ordinandū iudiciuz nō valet ꝓfessio. qz i istis ꝓcemtib' solēnitatē iudicij inspici debet solēnitas ꝑsone vt. d. l. clarum. In pertinentibus vero indaginem veritatis valet quia eo quo agitur ad veritatē inueniēdā nō ē de solēnitate ꝑsone curandum seu disputandū vt. l. si fideiussor. §. quedā ff. man. z. L. de edē. l. is apud quē. hinc contingit q minor non iurat de calumnia qz hz respondere per verbum credit vel non credit z ꝓpter defectum non habet sufficiens iudicium discemēdi vt. l. ij. §. obserua-

C.de iura.calū.sed de veritate dicenda bene interro-
gat.ad hoc qō nō.i.d.§.obseruari.facit.l.i.§.impu
bes.ad similia.Itē adultus fert testimonium ut.§.te
stes.iiij.q.iij.inj quo iurat de veritate ꝛ nūdet absq;
auctoritate curatoris.ḡ idez in casu nostro cū ferat re
spondendo quoddā testimoniū ꝓtra eū Ex his in
ferꝛ q valet ꝓfessio minoris facta in tormētis absq; au
ctoritate curatoris.Intelligē minore postea ex̄ locum
tormentoꝝ ratificante vt.l.i.ff.de qō.xiiij.q.vi.si res
hāc diuersitatē intercedentia ad ordinatōnem iudicij
ꝛ veritatē inueniendā tenuerunt.Ly.ꝛ Nico.mat.vt
nō.Ly.in dicta.l.vna.C.eo.ꝛ sequitur Jo.an.in ad
di.spe.in loco ꝑal.Bar.etiam sequi videtur in dicto
§.in pupillo.limitat.tamen q debet procedere q̄dꝫ
cause cognitio an minor sit interrogandus vel ne.et ī
b ꝺz interesse auctoritas curatoris.ar.ff. de publi.in
di.l.custodias.ꝛ quod ibi nō.ff.de adul.l.si postula-
uerit.§.qōnem.ꝛ sic sufficit fm eum curatorē esse pre
sentē ꝛ auctorizantē quando iudex pronunciat esse re
spōdendū vel ei precipit ut respondeat seu quādo in
rat de respondendo veritatez sicut dicimus in teste vt
sufficiat partem esse presentē tpe iuramenti.ut.l.Ji qā
C.de testi.ꝛ.c.in noie dñi.eo.ti. quod satis placet ꝙ
predicta habeꝫ satis dare et plene prīmū requisituꝫ
per glo.examinatum. Quid autem dicendum in
ꝓfessione soli' tutoris uel curatoris.nūqd noceat pu
pillo uel minori.ꝓmuniter distinguitur in dicta.l.vna
ꝛ in dicto.§.in pupillo.q si emanat cōfessio admini-
stratoris sponte non per viam contentiose iurisdictio
nis ut quia interrogo curatorem vel tutorem nomine
administratoris.ꝛ dico q minor tenetur mihi dare tā
tum ꝛ administrator respondet confitendo non preiu
dicat minori.casus est scōm cōmunem intellectum in
dicta.l.certum.ff.de confes.fm cōmunem intellectuꝫ
quia ex quo sponte confitetur videtur donare qō non
potest in.l.contra iuris regulas.ff.de pac.aut confite
tur per viam contentiose iurisdictionis vt quia voca
tur ad iudicium ꝛ responsionibus ibi aliquid confite-
tur in preiudicium pupilli ꝛ valet ar.in.l.iiij.ff. de re
iudi.ꝛ idem dicunt de confessione prelati uel alterius
administratoris pro hoc est ille tex.ꝛ.c.suborta.ō re
iudi.ꝛ.c.dilectus.de capell.mo.iunctis nō. ꝑ glo.fi.
in.c.vl.de prescrip.quod nota.et adde ꝓnota.in.c.ij.
de testi.li.vi. Secundo exigitur fm glo.q confes-
sio emanat sponte ꝛ non coacte.xxxi.q.ij. lotharius.

Nota'vnum casum in quo metus annullat actum
plures alios vide in.c.abbas. quod me.cau.hinc di
citur q non valet confessio in tormentis habita quia
non sponte facta extitit.l.i.§.diuus.ff.de qō.dicit tā
men ibi Bar.q non quelibet leuis territio facit cōfes
sionem videri factam formidine pene seu tormentoꝝ
sed debz esse positus in tormentis vel directus ad ea

Idem scōm eumsi esset in carcere in quo multum fa
me et frigore affligebatur.nam etiam tunc formidine
tormentorum videbatur facta ar.ff.de iniurijs.l.Itē
apud labeonem.§.questionem.ff.de vi ꝛ vi ar.l.iij.§
si quis autez.vbi videtur sufficere terror armoꝝ. quo
ad nota.pro hoc bonus tex.in.c.lotharius.pe.al.et
.c.i.quod me.cau.vbi timor mortis vel corporis cru
ciatus excusat a confessione.vide etiam aliam glo.val
de notabilem iuncto.c.ex litteris.de diuor.que dicit
idem in confessione facta calore iracundie vt illa non
preiudicet nisi detur perseuerantia sicut quando fit in
tormentis. Sed hic quero de vtili qōne pro cano
nistis maxime quando dicitur confitens perseuerare
in confessione.et sic timor tormentorum non excusat
Bar.in.d.§.diuus.dicit hanc qōnem solui per tex.i
.l.ij.C.de custo.reo.oportet enim vt ibi innuitur.q
post confessionem factam in tormentis reducatur in
loco publico iudicij.ut ibi coram personis publicis ꝛ
notario confiteatur quod nota.ꝛ ita obseruatur de fa
cto.hec ꝓcedūt i ꝓfessione i tormentis sed i facta aliq̄
violētia dico sufficē q cessauerit violētia vel calor ira
cūdie tūc eīn sufficē pleuerātia tacite ul' exp̄sse ad b qō
no.i.d.c.i. Tercio exigit q ex certa scia emanauerit
et non per errorē vt hic Circa b cadunt questiones nū
quid quilibet error taz facti q̄z iuris excusat siue ante
litez contest.siue post.Et an sufficiat nudo verbo alle
gare errorez vel sit fides facienda.dicaz super glo.fi.
vbi tangitur Quarto exigitur q contra se confitea
tur.quia pro se non valet.xiij.q.ij.§.i. vnde hoc est
regulare.sed fallit in aliquibus casibus.primo in fo
ro anime creditur confitenti.de homi.significasti.Itē
in concernentibus conscientiam suam quando aliter
probari non ꝑt de sen.excō.si vero.de excep.pastora
lis cuz similibus.limita sedz glo.notabilez in de.ca
pientes.de penis.Itez in iuramento purgatōnis tā
in ciuili q̄z in criminali ō iureiuran.c.fi.j.de pur.ca.p
totuz.Et idez dicendum in similibus casibus. posset
etiam dici q glo.ista ponens regulam intelligatur in
confessione que principaliter non tendunt in preiudi
cium alterius sed in casibus exceptis.s.principaliter
tendit in preiudicium alterius sed ad sui absolutōnez
ex quo aliter per actorem non fit probatio predicta ve
ra nisi confessio emanet sub vno constructu seu conti
neat vnum factum quo casu si aduersarius recipiat ꝙ
se debeat recipere eiaz q̄ter' faciat i famorē confitētis
in.c.cū olim.de censi.cū ibi nota.de materia plene no
tur per legistas in.l.vna.C.eo.ꝛ ꝙ bar.in.l. aurelius
§.idē queſijt.ff.de libe.le.aliqd ꝙ Ly.in.l. si quidem
C.de excep.dico plene i.c.bone.de postu.prela.vide
Jo.an.i.c.i.e.ti.li.vi. Quito regl q i iudicio ꝛ cora
suo iudice fatetur.tñ q confessio facta extra ius valet
si fiat ex causa ꝛ ꝓbet postmodū illa ꝓfessio ꝙ testes

nō. quia duas differētias tatite sentit gl. inc ꝓfessionem iudicialem et extraiudicialem vt in iudiciali nō sit necesse exprimi cām. Itē nō ē necesse vt aliter ꝓbet sed in extraiudiciali cā debet exprimi z p testes ꝓbari.

Ultimo ut ista probet z illa que fit in iudicio non satis ē rōnabilis qz facta in iudicio redditur notoria de verbo. sig. olim. hoc intelligo nisi tracta tēpis negaretur ꝓfessio quo casu ōberet ꝓbari sicut videm' in simia. in. c. sicut. de re iudi. z in q̄libet notorio actus trā seuntis iuxta nō. p glo. i. c. manifesta. ij. q. i. sed q̄ ad primum vt i iudiciali nō sit necesse causam exprimere Jo. an. in addi. spe. i. ti. ō ꝓfes. §. videndū i prin. intelligit q confessio facta in iudicio sine cā effectualiť obligat quia cogitur ꝓfitens ad cāz exprimendā qō non ek in extraiudiciali. quia ubi nō ek q̄ compellit ad cāz exprimendam Ly. quē sequiť hic Jo. an. indistincte tenet in iudicio valere ꝓfessionē sine cā qz i iudicio q̄si ꝓbabitur. l. ij. ff. de pecu. z sic tal ꝓfessio inducit qō non ek in extraiudiciali. et hoc ponit in. l. generaliter C. de nō nu. pecu. allegat. l. voluit. §. qō aut. ff. de interro. acti. z. ff. de ꝓfes. p totū. nā fm Jo. an. ꝓfessio i iudicio facta videtur ō libertate z nō p errorē. ad hoc de ꝓfessis. l. qui stichū. qō satis placet ar. hic vbi allegans errorem i iudicio tenet probare. Et adde quod legitur et nō. in. c. si cautio. ō fide instru. De viribus aut ꝓfessionis iudicialis vel extraiudicialis vl' cōtā in competenti facta. nūquid valeat saltem ad torturā in criminalib'. vide qō plene dixi i. c. at si clarissi ō iudi. vbi plene dixi. Textq requirit fm glo. q fiat parte presente. l. certū. §. si quis absentem. ff. de ꝓfessi.

Aduerte ad hoc. nā q̄libz ꝓfessio fit in iudicio pte absente q̄libz extra iudicium. primo casu aut fit in dependentibus a voluntate ꝓfitentis tm. seu declarātibus animū suū z nō requiritur ptis presentia etiā si fiat extra iudicium. vt. l. nōcennius. ff. de nego. gest. vt si q̄s confitetur se almisse aliū ad donandū se ex pietate idē dicendum si fiat in reali qz quis pōt habere rem p derelicto etiā absente pte. ff. pro derelicto. p totū. z. l. si quis. in. §. dña. ff. ō acqui. pos. hic ek q absente pte quis potest cedere liti. ut. l. postq̄ liti. C. de pac. de q̄ p Bar. in. l. non solum. §. si liberationis. ff. ō libe. le.

Fiat emanat ꝓfessio in dependētibus ex facto duoz et tunc si fit per modū voluntarie iurisdictionis valet ꝓfessio absente pte dum sit ibi index vel alia publica persona que recipiat loco ptis. vt in. c. quēq̄. ō vsur. li. vi. z qō nō. in. c. dudū. de puer. ꝓuga. z in auc. generaliter. C. de epi. et cle. si per viam contentiose iurisdictionis et parte non citata non valet vt in dicto. §. si quis absente etiam ad liberandum. vt nō. Bar. in ō. §. si liberationis. si parte citata et tunc in casibus in quibus potest procedi in absentem valet al. secus ad hoc. l. pperandum. §. sinañt reus. C. de iudi. nō. Ly. in dicta. l. vna. C. eo. vide per. Jo. an. in addi. spec. eo. ti. §. sequitur. v. vij. predicta in telligo in ꝓfessione facta simpliciter. secus si in libello aliquid confiteat. nam omnia posita in libello videtur quis confiteri et valet confessio talis etiam absente parte vt. l. cum precium. C. ō libe. cā. z nō. Bar. in dicto. §. si q̄s absēte z ē rō quia licet detur iudici in absentia partis tamen sibi datur vt ptī detur et sic cum scriptura semp loquatur vt habetur i. l. ariam. C. ō here. videtur scriptura postmodū loqui in pūtia partis sicut ek videre in epistola que mittitur a bēnti. l. publica. ff. depos. et i libro rationum i de. vna ō vsur. z. l. nuda. ff. ō dona. vbi vō p Bar. idem in positionibus. vt in. c. cū ipo sitionibus. ō in crēur. li. vi. Idem in exceptionib' nō. Bar. in dicto. §. si quis absente. qz sicut ex pte actor dicitur libellus conventionalis ita ex parte rei dicitur libellus contradictionis. l. i. ff. de excep. Ego hoc dictum intelligo scōm ea que plene dicam in. c. cū venerabilis de excep. vbi dicā an z quando actor possit se fundare sup exceptione rei. Itē interrogando q̄s ꝓfitetur nō. Jo. xxxi. q. i. qō si dormierit. z Archy. xxij. q. ij. qō aut. videtur sequi Jo. an. hic sed Bar. videt tenere contrarium in. l. ij. §. q̄ obseruari. C. de iura. calū. vbi dicit q hec ek dña inter positōz z interrogationum qz ille qui interrogat nihil ponit sz ille q facit positionem ꝓfitetur vel negat z hoc plus placz. Et vide p dños de rota decis. xxx. vbi idem sentiit. Idē sentit. Jo. an. in dicto. c. cū in positionib' vbi dicit q licet quis ponendo confiteat. secus tamē ek in articulando vel capitulando quia capitulando vel articulādo nihil ponit precise. sed dicit q vult seu probare intendit. forcius ergo idē dicendū in interrogationibus

Secundo casu principali q̄n fit confessio extra iudicium pte absente glo. hic et clarius in. c. si cautio. ō fide instru. tenet non valere et sentit hoc procedere etiam si cōfessio sit declaratoria. vt si quis ꝓfitet se mihi obligatum i centum me absente. ℔. de. ut refert Ly. in l. generaliter. C. de non nu. pecu. tenet partis presentiam requiri in depositō vt quando quis obligare intendit se alteri. secus in mere declaratoria. probat qz ius exigens partis presentiam loquitur in iudiciali. vt dicto. §. si quis absente. Item valet confessio facta in testimonio absente parte. ut. l. i. C. de fal. causa addic. le. contrarium tenet. Bar. in dicta. l. nō solum. §. si liberationis. vbi sentit quot nūq̄ valet cōfessio absente parte nec ad liberandum nec ad obligandum facit. l. tale pactum. ff. de pact. vbi loquitur presertim i actu liberatorio. Idem et clarius sequitur Jo. An. in. c. si cautio preallc. qō satis placet. nā si in iudicio requiritur partis presentia vbi index ē in medio z factum redditur notorium. forcius extra iudicium nisi.

sit aliqs potens ad recipiendum loco absentis ut. s. dixi in iudiciali hoc fallit nisi fiat in iure reali vel per scriptuz ut. s. dixi in iudiciali per iura ibi alle. Et an de iure canonico requiratur partis presentia Bo. anto. in dicto. c. si cautio t Jo. an. sentiunt qd non. fa cit glo. in. c. quotiens cozdis oculus .i. q. vij. que no tabiliter dicit qd de iure canonico valet stipulatio alte ri facta. nam ex nudo consensu quis obligatur de iu re canonico. de pact. c. i. contrarium quo ad vtrūqz di ctam ibi teneo sequendo istam t illam gl. in. c. si cau tio. quod non valet absente parte etiam de iure cano nico facit quia absenti non acquiritur. ut. l. absenti. ff de acquiren. pos. et de pben. c. si tibi absenti. intelligē do et limitando illud vt nō. Bar. in dicta. l. absenti. t dico in. c. pe. ō postu. prela. ergo confessio non valet absente parte. nec obstat. c. i. de pact. quia loquitur i pacto quod fit presenti aut acquiritur obligatio ex nu do plenu Jtē video qd sicut de iure ciuili no valet cō fessio sine causa. l. cum de indebito. ff. de proba. ita nec de iure canonico in dicto. c. si cautio. Jtē i cau sa criminali vtroqz iure requirit qd confessio fiat in iu dicio de quo tamē dic ut dixi in. c. at si clerici de iudi. ita dicam in casu nostro ut licat de iure ciuili requirit pris presentia ita t de iure canonico Be scdo videlicz de stipulatōe alteri facta dico eisdem rationibus illaz glo. non procedere. t induco cōtrarium tex. notabilē in. c. quanqz de vsur. li. vi. ubi etiam in facto vsurario requiritur publica psona in recipiendo stipulatōem

Septimo requirit qd confessio non sit contra natu ram. ut si confiteor me interfecisse hoiem qui viuit. ul' illum esse mihi filiū qui est maior me. ud confiteor fa cum cuius nomine actio non pōt esse vt si pfiteor me pmisisse solem t lunam vt in iuribus allegatis in gl.

Octauo requirit qd non sit ptra ius ut si cristianus confitet se seruū iudei. de iudei. c. fi. ud se maritum in fidelis. xxviij. q. i. caue. Nono requiritur qd de re litigiosa fiat. secus si non pōt esse in litigio ut si confes sus sum liberum esse seruum meum non preiudicat mihi confessio in actōe noxali de qua dicendū est in .l. confessionibus. ff. de interro. acti. Decimū col ligitur ex fi. glo. vt non sit cōtra libertatem. ut si quis confitetur se esse suum talis non nocet ei sua confessio C. de libe. cā. l. interrogata. sed glo. videtur ab hoc re cedere dicēs qd ibi confessio fuit facta in iudicio ꝑ nō in iudicio liberalis cause. i. ad hoc iudiciū non erat in stitutum alias bene pīudicasset p. l. iubemus .C. e. ti.

Nota bene hanc glo. ad duo. primo qd nō valet cō fessio facta coram iudice tanqz in iudicio nisi iudex ad hoc sedeat. quod intelligo qñ incidēter fuit facta. pu ta ob aliam cām ad hoc habes bonū tex. in. l. si. C. ō libe. cā. t nō. bar. i. l. si confessus. ff. de custo. reo. sec' si principaliter fieret, propter se tunc eñ valeret. lz tela iu dicij non fuisset super hoc instituta. dictum est notabi

le Jano. in. c. qualiter t quando. de acc. ij. sequitur bar. in dicta. l. si reus hec faciūt ad nota. in. c. nostra. de coba. cle. t mulie. Be maleficio facto iudice sedēte pro tribunali dic ut ibi Scdo nota ex dicto glo. qd valet confessio contra libertatem dummodo fiat in iu dicio liberalis cause quod satis placet sicut in matri monio non valet si fiat p viā voluntarie iurisdictōis t tñ secus si fiat per modum contentiose iurisdictio nis t confitetur contra se. non eñ est verisimile qd stā do pro libertate confiteatur falsum contra libertatem de despon. impu. attestatōes. t quod ibi nota. pato tamen quod postea poterit contrarium probare ut si aut contra matrimonium non preiudicat sententia ul' confessio quin possit probari contrarium de re iudi. .c. teneor. t. c. consanguinei ita nec contra libertatem p nota. in. c. lator. eo. ti. ut in gl. t super ea. t in. c. qd ad consultationem eo. ti. sed credo hoc glo. requisitū re cte procedere si sponte extra iudicium confiteretur cō tra libertatem. t posset excipi seu requiri decimuz ita generaliter vt dicamus qd ad hoc vt valeat cōfessio re quiritur qd fiat in dependentibus a voluntate cōfiten tis vide contra matrimonium non valet confessio vt in. c. super eo. de eo qui cognio. consang. vxo. sue. nisi quatenus tendit in sui preiudicium. quia tunc presu mitur verum confiteri. ut in confessione facta in causa criminali. ij. q. i. nos in quanqz. t i. l. qui vltimo sup plicio. C. de pe. Sed nunc quero. pone qd confes sio habeat sua requisita ō quibus. s. dixi. qd nūc ope ratur glo. ista modiaz ante fi. dicit qd relaxat ab one re probandi vnde in confessum mille erunt partes iu dicis nisi in sententiando. quasi ex hoc velit gl. qd sen tentia est ferenda contra confessum sed alia cognitio ñ requiritur Attende conclusio sic quandoqz confes sio emanat in criminalibus quandoqz in ciuilib' pri mo casu ferenda est sententia. l. si confessus. ff. de cu sto. reo. t nō. Bar. in. l. i. de pfes. Iz ego limito ꝺ nisi crimen sit notorium tunc eñ potest procedi ad execu tionem pene sine alia sententia tex. est notabilis iun cta glo. fin vnam lec. in. l. ictas fustium. ff. ō his que nō. infa. sentit Jnnoc. in. c. ex parte. i. de verbo. sig. vel saltem non requiritur sententia cum solēnitate de bita in alijs sentencijs vt notatur in. c. vestra ō coba. cle. et mulie. quod nō. pro istis qui capiuntur in deli ctis t statim abiqz alia sentētia mittantur ut fustigan tur Jn ciuili vero aut emanat confessio ante liten cō test. libello non oblato. t tunc fertur snia sed fit prece ptum de soluendo quod preceptum non est sententia sed potius ad' execution̄e tendit. vide glo. ij. q. i. nos in quēqz. t in. c. duum de elect. ij. nō bar. i dicta. l. i. ff. eo. aut emanat p' litē cōtest. seu fit ad libellū. et tūc fert snia ut nō. in dictis iurib' t qō ōr qd confessus habet p pdēnato. exponit impropie vt notat glo. in dicto. l. i. nō eñ ē propie condemnatus nec habetur

propríe,p ꝓdemnato sed ferēda est sníam.q; nō pōt qs ꝓdānare seipsum.L.ne quis in sua cā.l.vna ꝛ.l.pe. ff.ō arbi. Ex ꝑdictis habes,vnū effectū ꝓfessionis an aūt ꝓfessio infamet i casibus i quib' sententia infamaret gl.dicta.l.ictus fustium.sentit q; sic.sed ꝓtrarium ibi sentit Bar.q; iura irrogant infamiā ex ꝓdēnatione sed confessus nō habet,p ꝓdēnato in crimínib' vt.ō.dictum est de hoc dic q; plene nō.in.d.l.ict' fustium.et.l.qñ.ff.eo.tí. Jtem adde aliū effectū notabilem quē singulariter ponit Bar.in.d.l.ictus fustiū dicit ens q; ꝓfessio extraiudicialis vna cū alijs indicijs redduit indiciū notoriū quod nō.perpetuo,p his que nō.i.c.at si clerici.de iurō.Et hec sufficiāt quo ad hūc articulū vide latius de materia ꝛ effectu confessionis per.Ly.in dicta.l.vna.C.eo.et in.l.generaliter.C.ō nu.pe.et quod nō.bar.in.l.cū falsa.et.l.cum testamē tum.C.ō iur.ꝛ fac.igno. Nūc veniam' ad reuocationem erroris et quero an et quando error excusat glo.fi.respondet q; error excusat si est facti ꝛ,pbē error nondū finito negotio vt hic.ꝛ l.error.C.de iurīs et facti ignoran.Error vero iuris nō excusat vt hic a ꝓtrario .ꝛ.l. nō fatē.ff.ō ꝓcē.gl.nimis succinte se expediuit vide i multis eget suppletione Et hāc materiam expediam principalit p duo quesita.ꝑmū an et quando ꝓfessio possit reuocari.scōm an in casibus in quibus pōt pretextu erroris reuocari qualit',pbabit error. Ceniēs ad ꝑmū ꝛ maxime sequēdo Bar.in.l. nō fatetur.ff.eo.dic q; aut ꝓfessio ꝓcessit preparatoria iudicij aut decisoria primo casu quandoq; ꝙs cōfitetur falsum scient vt q; dixit se possidere vbi nō possidebat.ꝛ tūc aut aduersario sciente ꝛ potest reuocari quia aduersarius seipsum decipit exquo egit scienter ꝓtra illum qui nō possidebat vt in.l.is qui se obtulit ff.de rei.vendi.et nota.in.c.aduersario.de excep.aut eo ignorante et potest reuocari ante lit'.cont.si nulla captio aduersario fit puta dū actor peteret a certa persona .iste obtulit se dicens se illam rem possidere vel si hoc cessat.fecit tamē aduersarius multas expensas tunc enim reuocat satisfaciendo aduersario de suo interesse alias non.de quo dic vt legitur ꝛ nō.in.l.de etate.§.fi.ff.de interro.acti.et dicta.l.is qui se obtulit. quandoq; quis confitetur falsum per errorem ꝛ tunc in casibus inquibus.ō.dictum est posse reuocari si ex certa scientia esset confessus fortius poterit si per errorem ar.legum superius allegō. Jn alijs vero casibus distingue .aut non habuit iustam causam erroris aut sic primo casu aut fuit propter latam culpam ꝛ nō potest reuocare vt dicta.l.ō etate.§.qui iusto Ex quo infertur quot si errauit in iure non potest reuocare.qz error iuris est lata culpa vt.l.late culpe.ff.de verborꝫ sig.et dicto.§.qui iusto.nisi esset persona cui non imputatur iuris ignorantia vt miles.vt.l.i.ff.de iur.et fac.igno.Idem videtur in femina rustico ꝛ monacho ꝛ similibus personis si sunt i loco vbi de facili nō potuerunt consulere peritiores vel ē iuris dubiū ꝛ multiplicíter intelligibile vt.l.regula.ff.de iur.et fac.igno. facit q; legit et nō.in.l.cū ō indebito.ff.ō pba.et per glo.xxxviij.di.c.i.ꝛ.i.q.iij.§.notandū nā his casib' non potest dici lata culpa Si vero ē culpa levis vel nissima tūc pōt reuocari vsq; ad sniam Jntelligo aī ꝓclusionē ar.c. cū dilectus de fide instru.ꝛ.c.pastoralis de cā pos.ꝛ,ppríe.et.c. auditis.ō,para.cū ibi nō Jdē post sniam appellatōe vel in integrū restitutione suspensam.l.ō etate.§.ex cā de in inte.resti.facit qō nō.in.c.i.ō excep.nā appellatio suspendit oia prius gesta vsq; ad terminū ꝓte. lit'.C.ō,para.l.ita damū hoc voluit Jo.an.hic post Egi.ꝛ sic dicit Bul.opinuisse in spe.eo.tí.§.vlt.v°.pe.et sequit Bar.in dicta .l.non fatetur.postea vero reuocari nō pōt vt hic.et dicta.l.error.Fallit si est talis error q; reddat iudiciū nullum de,para.c.i nostra.ꝛ.l.si p errorem.ff.de iurisdic.om.iud.ꝛ.l.licet.C.de,para.cum si. Secūdo casu principali qñ confessio emanat circa decisoria excludo primo aliquos casus in quib' reuocari nō pōt primo si lata est snia a qua nō est appellatū nec ē suspensa p restitutionem in integrū vt hic.et dicta.l.error secundus casus qñ nō speratē snia diffinitiua q; ꝓfessio fuit facta añ lit'ē ꝓ.vt.ō.dixi.sed factū fuit cum causę cognitione ꝓceptū de soluendo a quo nō fuit appellatum .nam hoc ꝓceptum cū ꝓfessione prius facta habuit vim snie.ut dicta.l.i.ꝛ.l.certū.in fi.ff.de ꝓcū.nō Bar.in dicta.l.non fatetur.pone exemplū facta confessione añ lit'.ꝓ.iudex dedit terminū ad ostendendū quare dicta confessio nō deberet mandari executioni vel fieri ꝓceptū de exequendo et ī terminū ꝑfūū nihil fuit allegatum incontrarium Tercius casus qñdo error nō fuit probabilis vt quia allegatur lata culpa pone exemplum quando est error iuris vel error facti ,ppríj de recenti vel de longinquo.sed factum erat notorium iuxta nō.in.c.ab excōmunicato de rescrip.et in.c.cum illorum.in fi.de sen.excō.et quod dixi ō error iuris intellige vt.ō.dixi in precedenti membro hec probātur in dicta.l.de etate.§.qui iusto.ꝛ hic dū a contrario excludit errorem iuris et in dicta.l.nō fatetur Quartus casus in actione que cedat per infitiationem vt in actione acqr'.et in.l.si'is.ff.eo.et nō Bar.in.d.l. non fatetur.reuocari autem potest vbi allegat' error probabilis vel saltē excluditur lata culpa dummodo reuocetur ante negotium finitum per sententiam vel alio modo puta per iusiurandum vel aliā transactionem nisi sententia sit suspensa per appellatōnem vel restitutionem in integrum vt.ō.dixi in precēdenti mēbro.añ vō sniaz l' alit' finitū reuocari pōt etiā p' ꝓceptū factū ō soluēdo si ñ fuit factū cū cie congnitōe mō ꝑdicto ut nō.Bar.i.d.l.ñ fatet' hec ,pbāt' b iūcta d.l.ō etate.§.q; iusto.ꝛ dcā.l.error ꝛ .d.l ñ fatet

cū ibi nōt. Hec sufficiunt quo ad pmū qstū t ꝓcedūt ista i ꝓfessione expssa Quid aūt i tacita vt i illa q̄ insurgit ex ꝓductione instrumēti vel que concurrit cū instrumento ꝓducto. dic ut nō. p Jnno. in. c. cū venerabilis de except. et in. c. cum olim. de censi. vbi tangā

Venionunc ad scōm qualiter debeat ꝓbari error ad ꝓfessionē reuocandā in casibus in qbus ex errore reuocari ꝑt Ja. de are. posuit duas opi. ut hic recitat Jo. an. ꝑma q̄ ꝑsumit rē sic cē vt ꝓfessus ē nisi ꝓbet ꝓtrariū l̄ ꝓbato ꝓtrario dīsa est ꝓfessio. Et sic ſm istā opi. non est necesse aliter docere de errore sed sufficit ꝓbare rem aliter se habere ar. C. de erro. aduo. l. ij. si aut ꝑsumptio dicitur p probatōem cōtrarij de ꝓba. ꝓposuisti. t. c. licet. si autem aduersarius de scia replicaret audiret ar. de cui. l. pe. Alia est opi. q̄ reuocās debet iurare se p errorez ꝓfessum qō fateri nō debuit ar. C. de his qui ad eccle. confug. l. i. t. c. nulli. de elect. li. vi. plus placet Ja. illa ꝑma opi. t sic trālit Jo. an. hic. Sed aduerte q̄ glo. iuris ciuilis reperiunt cōtrarie. quedā eīn tenēt sufficere, ꝓbare rem aliter se habere. quedam vero sentiunt ut necesse sit probare errorē de qbus p Bar. in dicta. l. non fatet. vide By. i regula ꝑsumit de re. iur. li. vi. Aduerte aut vult incōtinenti qs reuocare ꝓfessionē suā t non est necē, ꝓbare errorē vel rem aliter se habere. f̄ simpliciter pōt reuocari allegando errorē simpliciter sic dicimus ō teste. ō testi. cogan. c. ꝑterea in fi. vide ad hoc gl. nōbilem in. c. cū impositōib'. de iurāt. li. vi. et i. c. apud. xxiij. q. i. t ōr incōtinēti reuocare si reuocat añq̄ reducat i scripti vt dicit glo. in. d. c. apud. Credo tñ hoc arbitrarium nam extra iudiciū non solet reduci in scriptis t in iudicio q̄nq̄ immediate scribit t duz esset q̄ non posset postmodū reuocare sicut facit testis anteq̄ exijt cōspectū iudicis. ut. d. c. ꝑterea. arbitrabit ergo bonus iudex quantitatē intervalli ſm qualitatē facti ꝓfessati an sit intricatum vel non t an de longinquo vel recenti iuxta nota. in dicto. c. ꝑterea. Idem dic in confessione aduocati vt non sit necesse probare errorē aliqua liter dūmodo reuocetur infra triduum. ut. l. ij. C. de erro. aduo. t nota. in. c. cum causa. j. de appel. Si vero non reuocatur incontinenti t est ꝓfessio, ꝓpria uel sui procuratoris. tunc distingue post Bar. in. d. l. non fatet. aut eīn volo reuocare confessionem alterius ut nostri, ꝓcuratoris. t tūc sufficit, ꝓbare rem aliter se habere ut ꝑsumat error q̄ in, ꝓcuratore debet ꝑsumi error cū cōstiterit i facto alieno vt. l. certum. §. t an t ipos et ibi glo. ff. eo. Aut volo reuocare errorē, ꝓpriū. t tūc si fuit circa factū alienū sufficit probare rem aliter se habere. quia in facto alieno presumitur ignorantia in regula presumitur. de re. iur. li. vi. z. l. fi. ff. pro socio. hoc ego puto verum nisi esset tale factum de quo tenebatur indagare quia tunc debz aliter ꝓbare ignorantiam seu errorem prout dicam in sequentibus ad

hoc habes bonum tex. in. c. inotuit. de elec. t. c. nulli eo. ti. li. vi. Si vero fuit i facto ꝓprio t tunc aut dicit se erasse extra iudiciū aut in iudicio primo casu si ille qui dicit se erasse certat de damno vitando t alī de lucro captando sufficit ꝓbare rem aliter se hīe q̄ presumit ignorantia. pro hoc est bonus tex. in. l. sed t si me putem. ff. de ꝓdi. inde. t glo. in. l. cuz de indebito in prin. ff. de ꝓba. Exemplum soluī indebitū tāq̄z debitum nūc repeto tanq̄z indebitū an sufficit probare cām cuius ꝓtextu solui eē falsam. quo plato ꝑsumitur ignorantia t error si vo allegans errorē nō certat de damno vitando f̄ ē in pari cā cum alio. t tūc in facto ꝓprio nō ꝑsumit error. ut. l. quanq̄z. ff. ad velley. cuz si. Et qō nō. in. l. fi. ff. pro socio. nisi allegef aliq̄ circūstantia ex qua ꝑsumit error. ut. d. l. quanq̄z. Et ō bis circūstantijs statim subijcit. Dcō cāu q̄ sumus i iudicio t tunc circa ꝓparatoria. idem dicendum q̄ extra iudiciū ut sufficiat probare rem aliter se habere et tunc ꝑsumet error in. l. de etate. §. qui iusto cū gl. sua de interro. act. Circa decisoria vero in facto proprio non ꝑsumit error nisi probent circūstantie ex qbus ꝑsumat error. t circūstantie sunt qñ suasione aduersarij fuit inductus ad sic ꝓfitendū ut. l. fi. C. qñ actio ō pe. est anna. Item longinquitas tpis ut. l. pegre. ff. ō ac qui. poss. uel q̄ negociū ē implicatū vt nō. in. d. c. ab excōicato. t. c. cū illoz. Et vide By. in regula ꝑsumit ignorātia de re. iur. li. vi. hec pcedunt in ignorantia facti. qualiter autē, ꝓbet ignorantia iuris in casibus in qbus excusat de quibus. s. dixi dicit bar. in. d. l. non fatet. se nescire tradere meliorē doctrinā quā illā quā tradidit iuris ꝓsultus in. l. si adulterij cū incestu. §. i. ff. de adulte, ꝓbat eīn ex q̄litate ꝓsonaruz t facti. ut si homo grossus desponsauit publice t palam ꝓsanguineam t statim cū fuit sibi detecta, ꝓhibitio recessit ab ea. sed aliter apparet de penitentia Et p hec habes satis plene t dare materiam huius. c.

Finitur prima pars Abbatis sup scōm librum decretalium.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ec rubrica satis ꝓtinuata fuit. ō. in ꝓcedenti rubrica. sed magis specifice potest sic ꝓtinuari. Supra in ꝓcedenti ti. visum ē de ꝓfessionib⁹ ꝑ quas aduersarius releuat ab onere ꝓbandi. verū tamen quia ꝓte negante hz assecurans ꝓbare. vi. q. vlti. actor. Liberito subiciat de ꝓbationib⁹ Et ꝑmittit ꝑmo genus vt postea facili⁹ descendat ad species. sic etiam fecit ꝓpilator ffor. t. L. ibi Jo. an. super ꝛica formauit duas questiones t duas ꝯpositões. t qz satis vtiles sunt ad illuminādū intellectum iuuenū ideo eas annectā Primo nāqz q̄rit qd sit ꝓbatio. scdo vñ dicat. Ad ꝑmum respōdet fm Elzo. t Alcar. L. eo. sup ꝛica. q ē rei dubie per argumenta ostensio. Goff. hanc diffinitōem impugnat qz ex ea sequitur q ꝓbatio non fiat testib⁹ t instrumētis cum simplicit dicat in diffinitōne ꝑ argumenta ꝛc. Nā verbum argumentū non ꝓcedēdit in se testes vl instrumenta sed sola inuestigatōne inuenit veritatem. vnde dicitur argumentum quasi argute inuētum vt dicit tex. in. c. fotus. de v. sig. Ipe vero goff. diffinit sic q ꝓbatio est rei dubie per testes vel instrumenta et plurīqz indicia t ꝓsumptōnes ostensio Et dicit plerumqz quia non in omni causa sufficiunt indicia t ꝓsumptiones vt in criminalibus nisi essent violētissime vt dicam in. c. tercio loco ff. eo. Sed hosti. dicit q nō est hec sufficiens cum t multis alijs modis fiat probatio qui non ꝓtinentur in diffinitōne Goff. de ꝙbus remittit ad summam. eo. ti. §. fi. ad spe. eo. ti. §. fi. Remitto te ad bo. tex. cuz glo. in v. quia. s. de resti. spo. c. cum ad sedem vnde plus placet sibi ꝑma. Et respō det ad decre. forus super qua se fundat Goff. q argumentum sumitur ibi stricte t ꝓprie vt dyaletici sumūt sed in diffinitione predicta sumitur large pro oīi specie ꝓbationis. sicut instīm quandoqz stricte quādoqz large sumitur. Dicit tamen vt Goff. satis fiat dicā posse q ꝓbatio ē rei dubie legitime facta declaratio. Iz certe ista diffinitio hosti. impugnari potest qz non est ꝓuertibilis cū suo diffinito sicut debet esse quelibz bona diffinitio. vt nō. glo. super ꝛica. de sum. trī. t insti. ō obli. in ꝓin. sequeretur em̄ q omnis declaratio rei dubie esset probatio quod est falsum. cum extra iudicium multis modis declaretur res dubia tamen non est ꝓbatio Unde potest sic diffiniri ꝓut proprie sumitur ꝓbatio in ti. nostro. q est rei dubie in iudicio per legitimos modos facta declaratio. Ipotest etiam satis sustineri ꝓma sed oportet impropriare v. argumēta vt. s. dictum est. Ad scām vnde dicatur ꝓbatio respondet Jo. an. fm Ipla. q dicitur a probe aduerbio facit enim probe qui probat manifestat enim dubium. vincit aduersarium. t euitat penas non probantium. Vel fm eum dicitur ꝓbatio quasi ꝓpalatio vel manifestatio eius quod est dubium. Vel tercio dico q ꝓbatio potest dici quasi ꝓba actio. t capitur actio ꝓut sonat in factuz non ꝓut iuris est fm q capit̄ insti. de actio. t ob. in ꝓin. t nota. glo. in. c. dilecti. ō indi.

sed put capitur in illa oratõne Actiones nostras que sumus domine adiuuando psequere tc. vt sit sensus q; pbatio est quidam probus actus. vel q; illa actio p quam fit pbatio debet esse pba. i. legitima t necessa/ rio ꝓcludens .j. e. in pitia. Venio nunc ad oppositiones. primo oppo. de superfluitate rcice. nam ex quo actor de spetus pbationum tractaturus erat statum vt patet in sequentibus ti. superfluum fuit hoc genus pmittere. t sic est contra id quod pollicitus ē in pbemio resecatis supfluis tc. Rndet Jo. an. q; licz .j. tractet de quatuor speciebus pbationum ꝓgrue aptatur alteri earum tamen hanc rcicam premisit sub qua idē psequitur vel quod adaptatur alteri illaꝝ specierum vel ō spectantib' ad plures ex illis. vel includit omnē speciem probandi. De primo patet q; tractat in nigro de probatione virginitatis p aspectum .j. e. ppositi t. c. causam. de probatione limitū p libros antiquos famam t adminicula .j. eo. cum causam. de pbatione filiationis per nominationē t opinionem vicinie .j. e. per tuas. de proba. per litteras ordinariorum .j. e. p' cessionem. t similibus que non poterant ꝓgrue adaptari ad aliquam specierum que subiiciũtur. De secundo. l. de ptinentibus ad rcicas sequentes patet .j. eo. c. ij. vbi dr q; qui per instrumentuz pbauit seu per testes non cogitur iurare. ad idem. c. tercio loco .j. eo. vbi dicitur q; probatio testium illo casu pferetur probationi per instrumentum t sic de alijs que congrue poterant adaptari rcicis sequentibus Sed dices tu quare hec non reseruauit ibi. Respondeo quia eque poterant hic sicut ibi adaptari. Fuit ergo hoc de arbitrarijs ō quibus non potest reddi ratio. l. non omnium ff. de legi. De tercio. l. q; hic includit in aliquibus omnem speciem probandi t sic non ita poterat eque adaptari ad aliqnã speciem patet exemplum in. c. i .j. eo. vbi dicitur q; reus nõ cogitur probare de iure actoris seu sua iura exhiberi. ad idem .j. eo. ex litteris. vbi dicitur q; in cõmuni iudicio probat actor t rẽ. Item q; dubia probatio non releuat pbantem .j. eo. in presentia. t in multis alijs de quibus in nigro. Secũda oppositio est q; male sit hec rubrica situata cũ enim confessio sit probationis spẽs. d. c. cum ad sedem. de resti. spo. ex quo volebat tractare t pmittere pri' gen' debuit illã rubricã de confessis postponere huic Do. Jo. an. q; confessio proprie loquendo non est pbatio sed probationis releuatio. quod bene nõ ppter statuta facientia mentionem de probatõne in materia odiosa. vt non includat confessionem. facit. l. cum qui. ff. de iurein. t. c. i. de confess. li. vi. vbi puram t simplicez negatinam deduco in positõnem quam tamen probare non possum vt ibi dicitur. Congruenter ergo pmisit de confessione per quam releuatur aduersarius ab onere probandi. postea submittit de probatõne in genere vt facilius pateret materia specieꝝ. Ego clarius dico sic q; qz ad pbationem non ponitur nisi in defectum confessionis quia in confessione nulle sunt partes iudicis nisi i pdenando. l. i. ff. de pfess. vj. q. i. nos in quem ḡ. merito pus pmisit de pfessis. qua habita non curatur de alia pbatione.

X epistole Reus actori sua ppria instrumenta edere non tenetur. Dic cõmuniter summatur .j. tamen multipliciter limitatur. In prima pte ponitur petitio In scda ipius repulsio. ibi ad hoc. Nota primo sing. ex isto tex. principem obligari saltem naturaliter ex contractu inito cum subdito adeo etiaz q; successor tenetur ad illius obseruantiam si contractus ē initus nomine dignitatis quod tenet Ly. in. l. digna vox. C. de leg. t Jo. an. t cõmuniter sequentes ad hoc. facit l. cesar. ff. de publi. pro hoc facit q; obligatio ē de iure naturali cui etiam princeps subiicitur cum non possit tollere ea que sunt iuris naturalis vel diuini. ad b qõ nõ. Inno. in. c. que in ecclesiaꝝ. de pstl. vbi b nõ sentit ad idē de. pastoralis. de re iudi. idē dico in papa t maxime vt astringatur dispositioni iuris diuini. ad b quod dixi post Jo. an. in. c. significasti. s. de so. ꝓpe. facit quod nõ. glo. in. c. non ē. de voto. t in. c. ḡto. de iureiu. t per Inno. in. c. cum inter. p. de renũ. Nõ scdo non minus singlr conueniri impatorem posse p tali obligatõne naturali a subiecto coram papa. t dico q; poterit conueniri primo ratione pacti. de iudi. nouit. t tunc per denunciatõem euangdicã vel iudicialẽ vt ibi. Secdo pt intelligi vt adeatur directa via. vt papa tanḡ superior reddat ius manu regia sicut olim fiebat anteq; essent introducte actones. l. ij. ff. de orḡ iur. t quod nõ. Inno. in. d. c. que in ecclesiaꝝ. de pstl. t hoc procedit tenendo pmunez opi. maxime canonistarum. q; impator immediate hz impium a papa ita q; circa papam tanq; vnicum vicariũ dei sit ptãs temporalium habita quam ptãtem exercet in grauib' nego cijs t vbi dat defectus iudicum. ad b qõ nõ. in. d. c. nouit. t ibi dixi t p Inno. in. c. lz ex suscepto. de so. ꝓpe. licet aliud sentit glo. in. c. quis. x. di. f tene primum t per b limita nõ. p legistas in. l. vna. C. ne gs in sua causa. t quod dixi in. c. cum venissent. de iudi. vt non recognoscens superiorem possit esse iudex in causa sua. pro quo facit. l. pxime. ff. de his q; in testa. delen. t. l. t hoc tiberius. de here. instl. glo. iuncta tex. in. c. gli/ zarius. xxiij. q. iiij. t hec procedunt quando superior agit contra subiectũ. sed si subiectus agit contra dñm pt eum conuenire coram summo pontifice per. s. dicta. Et primum etiam limita per nõ. t singu. dictum hosti. in. c. cum iohannes. de fi. instru. vbi dicit q; a superiore nõ recognoscẽte superiorem pt appellari ad papã hec oia defendi pñt p ea que dixi in. d. c. nouit. t in

c. licet ex suscepto. Nō ibi in mediū tē. q̄ iudicāz dicātur mediū ꝫ ideo q̄ ē mediū inter actorez ꝛ reum ad idem. L. de iudi. nullū. ꝛ ita exponit Jo. an. hic ꝛ bene exquo darius colligitur quod. s. dixi de principe ꝓsumendo coram papa iudicialiter. Aliquādo medium capitur ꝓ hac vita q̄ tenet medium inter paradisum ꝛ infernum tenendo opi. eoꝝ qui dicunt q̄ infernus est sub terra. xxiij. q. iij. hec autē vita. Alia nō colligo q̄ veniunt ·j· examinanda Glo. ꝑma querit qd sit cartofilatiū. ꝛ rñdet vt in ea patet ꝛ dic q̄ dicitur a carte ꝛ filaze. quod ē idē q̄ seruare. quasi locꝰ vbi seruantur carte. alibi habetur gazofilatiū. ꝛ dicit a gaza quod idez ē quod diuicie ꝛ filaze quasi locus vbi reponunt diuitie vt ē tex. iuncta glo. in. c. ij. xc. di.

Oppo. ꝛ videtur q̄ quis teneat edere instrīm contra se et nunc intro materiam. c. vt patet in. l. fi. L. de eden. ꝛ. l. i. §. edenda. ff. eo. ꝛ ·j· de fi. instru. c. G. ppetuus. Glo. ij. metu. ꝓtrarij exponit q̄ nulli ē dicendū. l. reo quasi sentiat gl. q̄ ls reus nō teneatur edere sua instra actori. actor tñ tenetur edere reo. vnde itelligit q̄ impator hic erat quasi reus. secus si fuisz actor nihil ad hoc glo. alle. ꝑ tex. ē nota. fm ꝓmunem lām quā ꝓmuniter sequitur bar. in. l. fi. L. de eden. palte. ꝛ ita tenet Bila. ꝛ Jo. an. hic ꝛ ·j· dicā rōnem diuersitatis. Excipit etiam ista alios casus vt patet in ea ꝛ in glo. fi. sed per hec dicta gl. non habet plene materia huius. c. latius attingūt hic docto. canoniste ꝛ legiste maxime Bar. in. l. fi. ꝛ. l. i. L. de eden. ꝛ. l. i. §. editiones. ff. eo. Ex dare colligendo omnia faciunt tria membra. Quēq̄ eñ instra sunt cōmunia. qñq̄ ꝓpria ipius petentis. quandoq̄ ꝓpria ipius a quo petūtur Primo casu aduertendum q̄ possunt dici cōmunia multifarie. Aut sunt cōmunia quo ad ꝓprietatē ipoꝝ instroꝝ vt q̄ sunt coheredes. ꝛ sunt instra hereditaria l. cetere. ꝛ. l. si q̄ sunt. ff. fami. her. seu eis pariter donata vel legata vl ꝓmuni pecunia empta vel alio modo ita q̄ sunt ꝓmuna vtrisq̄ quo ad ꝓprietatem. ꝛ tunc i dubio possunt ex causa peti vt edantur. vt dictis. l. et c. G. perpetuus. de fi. instru. ꝛ. l. i. ff. eo. cum si. Quēq̄ dicūtur ꝓmunia ex natura negotij vt q̄ sunt gesta ab exercente aliquod officium vel aliquā artem ꝛ ex consuetudine tenebat librū vbi scribebat omnia negocia officij. ꝛ illa tenet edere. l. quedā. ff. de eden. ꝛ. l. i. L. eo. fm vnū intellectū quē ponit Ja. bu. ꝛ sequit bar. in. l. quedā. ff. eo. vbi etiā per eaz quasi videatur hoc eis mandatum vt scripturam conficiant. Idem dicit ibi bar. in vsurario per quod videtur reprobare glo. i dic. vna. ō vsu. que dicit q̄ ibi ponitur casus specialis sed certe non bene reprobat vt satis colligitur ex illo tex. Unde dicerem q̄ quedam sunt plone que ex necessitate officij conficiūt libros vt tutor curator, procurator ꝛ sīles. ꝛ isti tenentur edere q̄ rōne officij vidz eis mandatū. d. l. quedā. Quedaz sunt plone que exercent aliquā artē non tamen astringuntur ad libros faciendos. ꝛ tunc aut ex ꝓsuetudine faciunt seu edūt libros in publico. ꝛ idem q̄ rōne ꝓsuetudinis vidz eis mandatū ꝛ hoc casu ꝓcedit dictum Ja. ꝛ barto. Aut non hīt libros in publico ꝑ in secreto in domibus ad ipoꝝ instructōem dumtaxat sicut faciūt isti vsurarij exercentes vsurā non palam cū altari seu bancha parata ꝛ tunc regulariter isti non ꝓpellūtur q̄ sunt instrumenta ꝓpria vt ·j· dicam i vltimo membro. cessat enī illa ratio q̄ videatur eis mandatū ex cōsuetudine ꝛ ꝑ casu procedat specialitas i vsurario de quo in. d. decretali. iuncta gl. Quēq̄ dicantur instra ꝓmunia ꝓpter materiam i eis ꝓtentam. carta tñ non est ꝓmunis nec ex se nec ex natura negocij. ꝛ ista aut sunt penes notarium qui ꝓficit. aut penes ptem. Primo casu tenetur notarius edere satisfacto sibi de sua mercede q̄ ad ꝑ tenetur ratione officij vt. s. dixi. ad hoc. c. qñ cōtra. de ꝓba. ꝛ. l. si quis ex argūtarijs. §. ptinere. ff. ō eden. Aut sunt penes ptem aduersam ꝛ tunc aut sunt originalia ꝛ tenentur edere q̄ illa sunt ꝓmunia. d. c. qñ. et c. G. ppetuus Aut exemplificata ex pecunia partis ꝛ tunc ista possunt dici ꝓpria respectu ꝓprietatis carte ꝛ de his dicā ·j· i vltimo mēbro vbi tractabo ō instris ꝓprijs ipius a quo petunt Secdo mēbro ꝑncipali qñ sunt ꝓpria ipius petētis ꝛ tūc in dubio debēt edipīt eñ tunc tanq̄ ꝓpria vēdicari seu agi ad exhibendum. l. fi. L. ad exhi. nō. in. l. vna. L. de ꝓdi. ex lege.

Tercio ꝛ vltimo membro ꝑncipali qñ sunt ꝓpria ipius a quo petunt. aduerte Aut petunt ex pte rei ab ipo actore ad exceptōem fundandaz. ꝛ ꝓmuniter tenet q̄ dz fieri editio. p. l. fi. L. e. ꝛ ar. in. l. dissoluti. L. de ꝓdi. ex lege. ꝛ. l. qui tabulas. ff. de fur. fa. c. accedens ij. s. vt li. nō ꝓtest. Ratio quia rei sunt fauorabiliores.

Itē reꝰ stimulatur ꝛ non ꝑt venire patus sic actor qui appensare venit Itē actor impugnat. reus se defendit. Itē q̄ instra sunt ꝓmuniter penes actorem qui bz pingui⁹ ius. ideo reo facilius subuenit q̄ nō. Aut petunt ex pte actoris ꝛ tunc aut reꝰ ē illis vsurus ꝛ tenet edere. vt. l. i. ff. de eden. saltē illā ptem q̄ vtil in. c. contingit. de fi. instru. ꝛ. c. cū plone. ō ꝓuil. li. vi. Aut non ē vsurus ꝛ tunc aut petit actor ad intentōem suā coadiuuandam ꝛ tunc tenetur edere. exemplum. Ego peto a te fundum sempronianum quem mihi vendidisti fundaui intentōnem meam q̄ mihi vendidisti. nunc ē contentio inquantum ille fundus extenditur. certe ad coadiuuandam intentōnem meam probatam cogitur reus edere sua instra. cum non petaz principaliter ad impugnandum. ar. in. l. qui concubinam. §. cum ita. ff. de leg. iij. hoc tenet bar. in. d. l. fi. ꝛ. d. l. i. L. ō edē. alias in. l. quedam. ꝛ ita tenent nostri moderni hic. Aut petit actor a reo ad replicatōem suā fundandam

vt.s.dixi. t idem ſicut eiñ actor tenetur edere reo ad
exceptõem ꝓbandaz vt.s.dixi.ſic t reus actori ad re
plicatõem ſuã fundandã.cum replicatio ſit quedã ex
cepcio exceptõnis.l.ij.ff.de excep.Nõ in.c.a nobis
de excep.t ar.optimũ ad dictũ principale. in.d.l.ſi.
C.de edẽ.vbi hoc cõmuniter tenet per doct. t tenent
noſtri moderni b.Aut petit actor ad intentõem ſuam
probandam t regulariter non tenetur reus edere vt b
t.l.qui accuſare.C.ò eden.debet eiñ venire paratus
t nõ querere inſtra de domo aduerſarij lz ſecus ſit in
ꝓfeſſione cuz poſſit eaz petere a reo faciẽdo poſitiones
Ratio autẽ diuerſitatis nõ.per Jo.an.in.c.i.ò ꝓfeſſ.
li.vi. nam reſpectu ꝓfeſſionis ꝓtis non potuit venire
paratus cuz non ſit in ptãte ſua.ſed reſpectu inſtrumẽ
ti ſic cuz potuerit a principio ſibi precauere.t ideo ſibi
imputandũ ẽ ſi non fuit diligens. cuz vigilantibus et
non dormientibus iura ſubueniãt.de ꝓſcrip. vigilanti
Fallit in fiſco cui lz actori teneatur reus edere propria
inſtra ad intentõnem ſuaz fundandam vt in.l. ne quis
q̃.ff.de eden.t hoc in ciuili Jn criminali vero nõ co
gitur ꝓuata ꝓſona edere ꝓtra ſe etiaz fiſco.quia valde
duruꝫ eſſet in cauſa criminali exigere probatões ò do
mo rei.Iſte eſt nõ.tex.fm vnã lectu.quã approbat et
ſequitur bar.in.l.ij.§.diuus.ff.de iu.fiſ.Et de editio
ne a fiſco vel contra eum fienda diſtingue vt le. t nõ.
in.l.in fraudem.§.neq̃.t.§.p̃cedenti.t in.l.ij. p̃alle.
§.diuus.ff.eo.Et per hoc arguit Jo.an. idem eſſe in
cauſa matrimoniali.ſup quo remittit ad nota.per euz
in addi.ſpe.in ti.de inſtru.edi.§.vidẽdum.v̊. ex p̃miſ
ſis.in fi.vbi refert hoc fuiſſe diſputando terminatum
videlicet q̃ ſi ego contraxi cuz illa que dicitur habere
aliũ viz t ꝓuoco eam ad diuortiũ poſſum petere vt ex
hibeat inſtra primi contractus vel inſtra dotalia q̃ ſci
tur habere vel ſimiliter p̃ſumitur. q̃ ſi hoc eſt ſpeciale
in fiſco fortius idẽ erit in cauſa matrimoniali vbi ſunt
multa ſpecialia t maxime cuz vertatur in ea periculuz
animę q̃ bñ nõ t credo q̃ etiaz poſſit excipi cõ eccle
ſie q̃ non minus eſt priuilegiata q̃ fiſcus .vt in ſimili
nõ.doct.in.c.fi.de iudi.t.c.venerabilis.eo.ti.t.c.i.ò
reſti.in inte. Idem poſſet dici fm do.anto. in dotib⁹
in alimentis.in legatis ad pias cauſas in eccleſijs ho
ſpitalibus t aliis fauorabilibus ſaltem vbi nõ adeſt
copia ꝓbandi. Idẽ fm eum vbi manifeſte arguit pa
ctum in retentione inſtrumenti t aliqua fides poteſt
fieri de retentõne inſtri t tunc ſaltem poſſit agi p viaz
denunciationis euangelice. Ego puto hec omnia pro
cedere quando non poteſt haberi copia probandi. ſi
autem eſt preſens notarius habens originale non vi
deo bonam cauſam violandi regulas iuris t ecclẽdi
di ita priuilegium.contra.c.ſane.de p̃uile. Ceſſat eiñ
tunc ratio pacti cum poſſit ò facili ab eo copia haberi
hec omnia procedant ad petitõnem partis Dz nũqd
iudex ex officio ſuo poſſit reũ ad hoc ꝓpellere. Jnn.
videtur hic dicere q̃ ſic ſi magna equitas eum moueat
vtputa q̃ originalia ſunt deperdita dicat tamen poſtmo
dum q̃ reum non cogeret edere propria inſtra niſi ex
magna cã.t videtur limitare dictum precedens puta
q̃ de mente Jnno.fuerit q̃ ſi originalia ꝓmunia ſunt
deperdita t exempla ſunt penes reum licet illa ſint ſua
quia ꝓpriꝰ pecuniꝰ redemit nihilominus quia con
tenta in ea ſunt ꝓmunia iudex ex officio ſuo cõpellat
ad datiõnem q̃ ſatis placet ar.l.i.C.de eden.in fi.lz
ſi ſunt propria ipſius rei etiam quo ad contenta licet i
aliquo poſſit actor fundare intentõnem ſuam .tũc eiñ
niſi ex magna cauſa iudex nõ faciet exhiberi.pro quo
facit quod nota.do.de re.dec.ccviij. vbi hoc videtur
tenere licet ſint varij inter ſe videntur tamen conclude
re quod .s.dixi.quia licet pars non artetur edere par
ti iudex tamen ex officio ſuo faciet illa exhiberi vt ex
eis colligat inficiam.quod etiam videtur placere hic
do.an.qui dicit magnam cauſam eſſe ſi alteri pri
uiſſet copia probandi maxie ſi nulla culpa potuiſſet
ſibi imputari.t alle.ſpe.in.d.§.videndum.v̊.ex pre
miſſis vbi inuenies ſatis de hac materia.ibi ſpe. vide
tur in hoc recitare dictum Jnno.hic Ego multum du
bito an hoc dictum ſit verum.primo per iſtuz tex. vbi
iſte reus nullam habebat probatõnez t maxime excu
ſabatur ex antiquitate facti cũ fuiſſent illa pacta inita
inter predeceſſores ſuos t tamen papa negauit offiũ
imptiri. Item iura ciuilia videntur ꝺ ſimpliciter dene
gare.l.qui accuſare.C.de edẽ.cum ſi. nec procedit id
quod dicitur de iudicis officio q̃ non debet imptiri
officium ſuum ad ꝓmodum priuatum vt nõ. Jnno.in
c.ad noſtram.ij.de iureiu.facit.l.iij.§.hoc autez iudi
cium de dam.infect. Item iſta iura redderentur quaſi
inutilia cum nunq̃ petantur a reo niſi quando nõ poſ
ſunt haberi aliunde.fateor tamen q̃ vbi ſubeſſz cauſa
in qua exuberaret indicis officium poſſet procedere il
lud dictum vt in ſimili nota.in.c.cum nobis. in fi.de
elect.in.c.oblate.t.c.conſtitutus .de appel.t in.d.§.
hoc nũt iudiciũ. Jn cauſa autẽ priuata non video
q̃ hoc poſſet etiaz practicari etiam p viam denuncia
tionis euangelice cũ exquo ignoratur tenor inſtri nõ
poſſit detinens puinci de notorio peccato t q̃ teneat
ꝓtra ſcientiam quod requiritur in hac via procedẽ
di iuxta nota.per Jnno.in.c.nouit.de iudi.ò quo ta
men dicendũ vt ibi nota.vide bar.de hoc caſu nõ vi
detur aliquid cogitaſſe in locis prealle. t hoc bñ nõ.
hec tamen procedunt quando agitur inter ipſas ptes
ſi autem litigio vertente inter duos petitur ex cauſa in
ſtrumentũ ꝓſiſtens penes terciũ nõ ꝓtra eũ ꝑ vt fidẽ i
aliquo faciat iter litigãtes tũc fieri dz editio q̃ ceſſat
rõ hꝰ.c.ſiẽ eiñ qs dicit teſtimoniũ.l.ſi.q̃ñ.C.e.t ꝑ ò
teſti.per totum.ita t inſtrm edere.fallit in fiſco contra

quam non edunt instra a tercio nisi sint ppria ipi pe
tentis. l. in fraudē. §. fi necz. ff. de iur. fis. z b tenet do.
anto. hic pro b facit qz vt dixi cessat b casu rō ptōis
ei non dicat sibi vt edat ptra se z hoc nō. ō quo tamē
latius potest dubitari exquo ipe non mādauit tacite vt
exprisse illa ptica vt. l. si quis ex argētarijs. §. ptinere.
ff. de edē. z sentit bar. in. l. quedam. ff. eo. vt subiungā
in sequenti distinctōne seu. q. Nec ob. qō ōz de testi
monio qz ad testificandum quis ppelli potest per ra
tionem quam. s. tetigi in pfessione. sed in edicto instri
cessit illa rō cum sit quid sibi imputet quare sibi a pn
cipio non prouidit Ite aduerte qz reperio hoc dictum
do. an. originaliter posuisse gl. in. l. in fraudez. §. necz
patle. ff. de iu. fis. z sensisse bar. in. l. i. §. editionēs. ff.
de edē. vbi nō. dicit se putare indistincte qd omnis il
le cuius interest potest petere vt fiat sibi copia actorum
publicoz per tex. in. d. l. is apud quē. L. d edē. q̄ ge
neraliter loquitur z per. l. in fraudem. §. necz. pcalle.
vbi ponitur speciale qd contra fiscū non edantur a ter
cio. f. contra quēlibet alium sic. z per hoc infert ibi bar.
qd si aliquis est excōmunicatus in curia epi ad mei pe
titionem qd copia illius excōicationis ōz dari ei cui
interest qz respectu alterius pbat. ar. l. ex ea. ff. de po
stu. z quod ibi nō. z ita simpliciter trāsit ibi bar. f certe
mihi generaliter sunt ibi locutus z aliter vidz b limi
tare in. l. ij. §. diuus. ff. de iure fis. z in. §. necz. pcalle.
Unde dico qd contra hoc dictum bar. z do. an. videt
tex. in. l. quedam. in fi. z in. l. is qui. §. pertinere. ff. de
edē. vbi clare patet qd ille qui non mādauit per se vt
per alium. nec succedit in ius. mandātur instra confici
ri potest petere editōnem z glo. in. d. §. necz. cū quo
transit ibi bar. intelligens finaliter p illam tex. qd terci
us potest si vult edere contra aliū. sed non ppellitur si
non vult. f in fisco est speciale qz etiam tercius si vult
non pt edere contra fiscum vt ibi ōz. Item fisc nō
teneatur edere tercio z si vult edere ōz recipere cautōez
de qua ibi vt nō vtat illius contra fiscū z in his nō. Ipe
cialiter in fisco vt volunt ibi glo. z bar. post eam. verū
tamen bar. in. d. l. ij. §. diuus. videtur limitare dictum
suum generale in. d. §. editōnes. dicit enī ibi qd a quo
cunqz officiali possunt peti a quolibet de pplo acta q̄
sunt continentia damnatōem banna infamiā excōmu
nicatōnem z silia. que afficiunt personaz qz ista fatiūt
fidem quo ad omnes ar. in. d. l. ij. §. ex ea. z sic videt
sentire. secus in alijs actibus. Item adhuc in illis af
ficientibus personam dubito an illud dictum sit verū
cum nullibi pbetur. z in pcrarium faciunt iura supius
palle. forte tamen iudex ex officio suo poterat facere
vt nō. in. d. l. ij. fm vnum intellectuz. nec ob. qd faciūt
fidem quo ad omnes quia in multis alijs actibus ci
uilibus faciūt fidē quo ad non mandantes z tamen il
li non possunt petere nec tercius ppellitur nisi velit vt

nō. glo. in. d. §. necz. equitatē tū ōz vt ex iudicis of
ficio postuletur si acta sunt publicata f inter alios cōse
cta. f de instris pfectis non in iudicio f iure puatorum
forte iudex nō posset offiū suū imptiri ar. in. d. l. q̄daz
in fi. z. d. §. ptinere. z hoc sing. nō. z in pmo casu dum
taxat, pcedit generalitas illi. l. is apō qué. Que
ro nūc supra usuz ē an z qñ possit peti editio instroz
nunc quero quo iure peti debeat. Rñdeo Inn. z Jo.
an. post eum tangunt b aliqua f non pfecte. sed tu di
stingue notabiliter post bar. in. l. quedā. ff. de edē. aut
eū pretendit quis interesse ratōne, ppietatis z petit
actōne ad exhibendū. l. uj. §. sciendum. ff. ad exhi. di
co etiaz qd potest agere rei vendi. que datur ratōe do
minij vt nō. glo. in. l. dissolute. L. de pdi. ex lege. Di
aut dicat instrm esse suum pro pte tunc agit fa. ber. ff.
fa. ber. l. si que sunt. hoc dictum intelligo qñ dicit esse
suum pro parte ratione pmunis hereditatis quia tūc
datur illa actio fa. ber. z ita loquitur illa. l. si que sunt
f si esset pmune instrm alio mō tūc daret illa actio fm
naturam cōmunitatis. quandoqz petitur rōne alteri
interesse cū, ppietatis z tunc siquidem sunt instra perti
nentia ad ptractus z ad actus inter vivos distinguen
dum ē qd aut sunt pfecta ex necessitate alicui ptractus
vel quasi ptractus pcedentis. z agitur actōe descēden
te ex eo ptractu vel quasi. exemplū ego ago ptra tuto
rem vt edat libros tutele certe agam actōe tutele. con
tra, patratorem agam actōe mandati z sic de silibus
de quo dic vt le. z nō. in. l. quedā. palle. z in. l. i. §. offi
cū. ff. de tu. z ra. distra. Si vero talis ptractus non p
cessit z tunc aut ille qui illa instra vel rōnes ōz pficit
me mandante tacite vel exprisse ex natura alicui offi
cij z cogitur mihi edere ex edicto de edē. vt. l. ptor. in
prin. z. l. si quis ex argētarijs. §. ptinere. ff. e. facit. j. ō
ysa. fm vnum intellectum intelligendo qd non ponat
casum speciale vt. s. dixi. aut b non pficit me mādāte
f alio mō apud eū sunt z tunc si qdem p aliū me man
dante fuerūt pfecta ita qd ad me ptinēt z possum pete
re qd mihi edantur vtili actōe in factū. d. l. quedam. §
bis aūt. ṽ. qd si dolo. Si vero me madante pfecta nō
fuerūt f in eis aliqua mea vtilitas ptinet z tunc aut b
qd petit ab exneo ita qd non a pte cum qua litigat sibi
edi et non potest petere. d. l. si quis ex argētarijs. §. p
tinere, fallit in fisco. sed fm barto. in. d. l. iij. ff. e. z no
ta quia per hoc aperte sentit contra illud dictuz domi
nus an. de quo in precedenti distinctōne in fi. vt a ter
cio non possit peti licet in testimonium tercius vocari
possit. Aut hec petunt inuicem actor z reus z tunc di
stingue vt. s. dixi. Aut ad intentōnem fundandam et
coadiuuandam exceptionem z replicationem proban
dam z dic vt. s. Si vero sunt instrumenta pertinentia
ad vltimas voluntates tunc petuntur per interdictum
de tabulis exhibēdis vel per edictum quemad. testa.

ape. vt nō. glo. in. d. l. queꝝ. Ex oppo. ptra ꝑdicta
viō: eñ q nunq̄ petatur editio p ti. de eden. qz ego
non possum petere editōnem nisi mandauerim instrm
ꝓfici per me vel alium seu successerim in loco illius vt
d. l. quedam. ꝛ. d. §. ꝓtinere ergo semp agit actōe mā
dati quia vbi adest illa actio cessat actio p edictum ō
eden. vt. d. l. quedā. so. vt nō. in. d. l. quedā. p Nico.
Oſat. But. ꝛ Bar. mandatū semp ē gratuitum. l. i. ff
man. ꝛ ideo si rōnes ꝓfitiuntur ab eo qui sponte susce
pit mandatuz hz locum actio mandati. vt in ꝓcurato
re. sed si ꝓficiantur ab argentario ꝛ hodie a notario qz
isti faciunt ex necessitate officij non dat actio manda
ti. vt. s. dictum est sed per edictum de edē. Supra
visum est an ꝛ qñ ꝛ qualiter seu qua actōne instra de
beant edi. Nunc quero quo tpe instra sunt in iudi
cio ꝓducenda. Inn. hic dic q aut actor facit de instru
mento mentōnem in libello aut non. ꝓmo casu debet
edi ante li. ꝓtest. exemplum ego peto. c. que mihi de/
bes ex tali instro ꝛc. Si eñ hoc cāu nō fieret editio añ
li. ꝓtest. non posset reus deliberare an velit cedere vel
ꝓtendere. ar. C. de eden. auc. si quis in aliquo. ꝛ in. c.
ij. de fi. instru. dicit tñ q si nō hz illud instrm in pñti
ꝓcedatur ad vlteriora lz nō exhibeatur Secdo cāu qñ
non facit mentōnem in libello non cogitur edere nisi
vtatur eo de quo in spe. de instru. edi. §. nunc dicam?
v. qd si quis Bar. limitat ꝓmum dictum in. l. si lega
tum. ff. de eden. per illū tex. ꝛ latius in. l. edita. C. de
eden. vbi dicit q quandoq̄ in libello fit mētio ō aliq̄
instro non per modū limitationis ſ̄ p modū cuiusdaz
assertionis ꝓbationis. exemplū dicit actor q tia? ven
didit mihi talem rem pro tanto pcio ꝛ q de hoc roga
tus est talis notarius. vel q de hoc apparet publicuz
instrm manu talis notarij ꝛ tunc cum reus possit deli
berare ex illo libello absq̄ eo q videat instrumentum
cuz non fiat mentio de instro ad limitandum ꝓtenta ī
libello ſ̄ solum vt ostēdat q ꝓtenta in illo libello ꝓba
re potest non est necesse q in principio fiat editio et ꝑ
casu non ꝓcedit dictum Inno. quandoq̄ fit mentio ī
libello de instrumento limitatiue vt qz declarat ꝛ limi
tat libellū. exemplū dico in libello q ticius vendidit
mihi fundū pro tanto pcio prout apparet in instrumē
to confecto manu talis notarij ꝛ tunc aut reus verisi/
militer non ē informatus de illo instrumento quia ad
eum non pertinet ꝛ debet ei fieri copia ante li. ꝓtesta.
qz alias deliberare non possz ꝛ in tali cāu procedit di
ctum Inno. Si vero est tale instrumentū de quo veri
similiter reus ē instructus. exemplum petit legatari?
legatum ab herede, put continetur in tali testō ꝛ tunc
non debet fieri copia quia apud heredem presumitur
esse testamentum ꝛ presumitur esse instructus de peti
to vt probatur in. l. ij. ff. c. Nec ob. l. postq̄. §. si dies
ff. vt le. no. ca. vbi etiam heredi instrumentū edit quia

fatendum ē q respectu probatōnis fiende producitur
instrumentū etiam cum agitur contra heredem sed nō
editur respectu deliberationis ad hoc añ vt obtineat
ꝯdemnatōnem oportet q fundet intentionem suam.
Ego putarem q etiam in ꝓmo cāu cum simpliciter fit
mentio de instro in libello debz fieri editio añ li. ꝓtes.
si est tale instrumentū de quo reus verisimiliter nō est
informatus vt qz dixit qz fuit ꝓtractum cum defuncto
cuius reus fuit heres. ar. op. in. d. l. si legatum ꝛ sic re
do Inno. intellexisse. ſ̄ aduerte quia hec dicta ꝓcedūt
in instris quibus actor ē vsurus sed questio nostra vt
bene sit ꝓporcionabilis materie. c. procedit vbi petit
generaliter instrumentū edi quare dico q si petuntur
ꝓpria instrumenta vel ꝓmunia pñt peti qñcunq̄ etiā
añ iudiciū seu citatōem fiendā vt sic actor possit deli/
berare an debeat litē mouere ar. in. d. l. si que sunt. ff.
fa. hercis. Si vero petuntur aliena tunc reus vel actor
poterit petere tpe ꝓdecenti. nam actor eo casu quo pe
tere potest audietur vt puto etiam ante iudiciū. exem/
plum in fisco nam poterit narrare q intendit mouere
litem ꝓtra talem ratione iuris super quo ipe hz instru
mentum vnde vt possit bene venire instructus petit il
lum ꝓpelli ad edendum ar. in. l. fi. C. de eden. ꝛ boc ī
telligendo q ꝑ iste fuisset admissus si fuisset priuilegia
tus vt fiscus In reo ꝙ ad fundandā suaz intentio
nem credo q poterit petere post receptū libellum In
actore vero non priuilegiato q̄ petit quo ad coadiuuā/
dā intentionē suā potest petere postq̄ fundauit inten
tionē suā si ad replicandū tunc postq̄ reus excipit qz
alias recte nō posset rñdere exceptioni ipli? rei oīa
eñ debent suis temporib? ꝓuenire. ar. in. l. nimis ꝓpe
C. de excep. rei iu. ꝛ. xxiij. q. iij. c. si ecclesia. Ulti/
mo vt plene habetur huius. c. materia quero de ma
questione quā glo. nostre in multis locis attingunt ꝛ
minus pfecte examināt. qz supra visum ē de trib? prin
cipaliter. ꝓmo an ꝛ qñ debz fieri editio instroz. Secdo q̄
iure petant. Tercio quo tpe debeant exhiberi Nūc
ꝓgruenter restat videre de q̄rto videlicet quō debeant
edi an integraliter vel soluz illa ps de qua ē questio ꝛ
an totū cū die ꝛ ꝓsule de hac questione ē glo. satis ple
na ꝛ bona in. l. i. §. editōes. ff. de eden. ꝛ per bar. post
eā ꝛ dare, psequendo distingue sic q aut peto editōez
a ꝑsona publica rōne mei interesse. qz me mandāte cō
fecit vel successi ei qui mandauit ꝛ tunc integraliter de
bet edi. ad hoc. l. quedā in fi. ꝛ. l. si quis ex argētarijs
ff. de edē. Ex hoc dico q acta iudicialia debent veriq̄
parti integraliter exhiberi cum principaliter cuiuslibz
interesit. tum quia sunt cōmunia. tum quia integraliter
sunt exhibenda coram iudice appellationis. l. is apud
quem. C. de eden. quod tenēt glo. ꝛ bar. in. d. §. editi
ones. ꝛ optime fa. c. quoniam contra. de proba. Aut
peto ab alio ꝛ tunc si peto instrumenta ꝓmunia debēt

integraliter exhiberi.ar.in.l.si quis.cū.l.precedenti.ff
fa.ber.t tenet glo.in.d.§.editōnes.Bar. ibi limitat
q̄ntz sunt ꝓmunia respectu ꝓprietatis vtputa q: sunt
de hereditate ꝓmuni. Si autē essent ꝓmunia respectu
vtilitatis tantum seu contēti vtputa instrumētū empti
onis t venditionis facte iter te t me cum pecunia mea
redemi illud a notario tunc eñ non dz ꝓmune vt te-
neat edere cum die t ꝓsule.allegat Inno.hic tamen
Inno.non tangit hoc specifice sed tñ dicit q ille qui
sua pecunia redemit non tenet edere tanḡ ꝓmune.sed
dictum satis placet dic ergo de tali instro sicut d alie-
no vt statim subijciam. Q̄ntz peto instra mea ꝓpria
t tunc in dubio debent integraliter edi q: possum illa
vendicare seu agere ad exhibendū t nō tñ vt dec o
pia vt nō.in.l.dissolato.C.de ꝓdic.ex lege.t.l.fi.C.
ad exhi.vt.s.dixi.Q̄ntz peto instrm alienum t tunc
ꝓsideranda est causa petendi. aut eñ peto vt q: illud
volo redarguere de falso. Aut vt deliberē an faciat ꝓ
producente. aut ad intentōem meā fundandā. aut co-
adiuuandū aut exceptōnez vel replicatōem ꝓbandaz
ꝓmo casu cum volo illud redarguere d falso debz edi
integraliter cum die t ꝓsule.l.optimam.C.de ꝓtra.t
ꝓmit.sti.qđ ꝓcedit fm glo.prealle.q̄ volo redargue
re de falso circa diem t ꝓsulem.secus si circa cōtenta ī
instrumēto tunc eñ supflue ederetur dies t ꝓsul.nam
ex editione diei t ꝓsulis possz administrari materia fa
bricandi falsum aliud instrumentū siḡando illud fuisse
prius editum vt dicit tex.in.d.§.editōnes.t ideo dic
ibi glo.q petens editōem dz interrogari soleniter ar
ca quā partē vult instrumentū redarguere d falso t di
cit spe.in.§.videndū.v.facienda ē.in ti. d instru.edi.
q inder potent exigere iramentū a parte q credit in
strumentū posse redarguere de falso circa diem t ꝓsu-
lem t etiam innuit q dz subscribere se ad penam talio
nis antez fiat sibi edito.fa.l.fi.C.de fi.instru. appro
bat bar.in.d.§.editiones. Secō cāu principali q̄n
petitur editio vt deliberet an faciat pro ꝓducente de-
bet fieri sine die t ꝓsule vt.d.§.editōnes. t fiet tñ i il
lo.c.super quo est questio dz debeat coram iudice ite-
graliter legi ne forte ī fine corrigat vel limitet precedē
tia vt probatur in.c.cum persone.de ꝓuil.li.vi.t in.c
ꝓingit.de fi.instru.putat tñ bar.in.d.§. editōnes.q
si non potest deliberare nisi edatur dies t consul puta
vnus creditor agit contra alium ypothecaria vñ vult
informari de anteriozitate oblationis t sic oportet q
sciat diem instrī q debet tunc edi cum die t ꝓsule. Dz
ne detur sibi materia fabricandi aliud prelato die tunc
dicat prius diem oblationis sue t postea petat copiā
ab aduersario quod satis placet ar.i d.l.i.§.rōnes.ff
de eden. Idem dic in omnibus sequentibus casibus
vt ibi est fienda editio alieni instrumenti quod quādo
sit.s.dixi fiat sine die t consule.d.§.editiones.nisi ta

lis esset materia instrumenti vt nihil prodesset habe
re copiam sine die per supra dicta Ju effectu omnia
predicta sic breuiter concludo q editio alieni instrumē
ti vbi fienda ē solum necessario fit respectu ptis d qua
est controuersia vt.d.c.cū ꝓsone.t.c. ꝓtingit. t fit sine
die t consule nisi circa diem t consulem velit aduersa-
rius illud redarguere d falso vl nisi instrī copia nihil
sibi prodesset sine die cōfecti instrī t ꝓsule. Ad duo
tamen aduerte ꝓmo q vbi petitur editio alieni instru-
menti nō ē necesse originale tradere nisi ad ꝓlegendū
cora iudice sed sufficit dare copiā ptis necesse vt.d.c.
cū persone.t.c.ꝓtingit. Idem videtur si quis ido
neus vt sufficiat ostendere indicī ad videndū t ꝓlegen
dum ne sit falsum vel in fine se corrigat.sed postea suf
ficit relinquere copiam in iudicio t est ḃ cautum ne ꝓ-
ducantur originalia ad hoc illud.c. cum ꝓsone. qđ nō.
Ly.in.l.sanctimus.C.de diuer.rescḡ.t Inno. in.c.
cum in iure.de offi.delega.in fi. Secō etiam scias q
hodie non apponitur in instro nomen consulis sed ap
ponebatur olim cū roma regeretur per ꝓsules.sed suf
ficit hodie apponere nomen pape t impatoris .vt dic
gl.nota.in.c.quotiens.i.q.vij.t nota illam gl. inquā
tum dicit de nomine pape nam in auc. vt ꝓpona. no.
impa.solum dz de impatore.sed de hoc dic vt nota. ī
prohemio huius ꝓpilationis.sed sicut olim fiebat edi
tio nominis consulis ita t hodie fiat editio istoz ꝓsu-
cipum qui succedūt loco istoz ꝓsulū.t hec nō bene tu
canonista maxime q: habes hanc materiam plene et
clare discussam.qualiter autem debeat fieri editio sta-
tuti.an debet produci totum volumen an solū vnū .c.
vel pars.c.super quo est questio.dic vt nō.bar. super
rubrica de no.op.nun.t omnino p eum in.l. omnes ꝓpli
in vltima colū.ff.de iurisdi.t iur .vbi in effectu vult q si
allegatur statutum alterius ciuitatis seu loci debet ꝓ
duci saltem illud statutum non autē totum volumen.
aut allegatur statutū illius loci t tūc si est publice no
tū q: incorꝓatū in volumine statutoz t non ē necesse
producere q ius loci ē notū. aut non est in volumine
puta ē reformatio facta ad ius q̄ ꝓbabiliter pōt ignio-
rari t dz produci quod satis placet t facit ad hāc di-
stinctōem quod ipe nō.in.l.cū ꝓtis.ff.de re.iu.t.c.
sepe.de appel.in prin.iuncto.c.pastoralis.cuz ibi nō.
de fi.instru.

Jcur consuetudo. Actor q̄ plene ꝓ-
bauit non debet compelli iurare.vel ad ides
sic.Non valet consuetudo vltra probationem plenaz
exigens iramentum.Ego ad intellectum summo sic
Non valet consuetudo exigens sine causa rationabili
vltra plenam probationem iramentum seu aliquid
aliud.primo narrat consuetudinem quaz scō impro
bat ibi nos cum tunc demum. Nota primo q̄ q̄

dicatur fundare intentionem suaz cū probat id qđ intē dit Nota scđo q iuramentū quandoq appellatur sacramentū non tñ intelligas q sit de septē sacramentis ecclesie. de quibus p glo. in. c. venies. de trāsact. sed đr sacramentuz large quasi sacre rei signū Nō non valere ꝓsuetudinem irrationabilem ꝑtim cōtra ius diuinum etiaz inq̄stum ꝓcernit ꝓiudicium homis

Ultimo nota vnam licitam causaz recusandi iuramentū iudiciale. s. qñ pars plene probauit. idem est si actor nil ꝓbauit z iuramentū deferr reo potest eñ licite illud recusare vt nō. in. c. fi. de iureiu. q̄ sicut actore plene probante debet reus ꝓdemnari ita eo prorsus deficiente debet reus absolui. o. c. fi. z. l. qui accusare. C. de eden. sed actore semiplene probāte seu ꝑsumptionem habente locus est delationi iuramenti. vt in. c. fi. ꝓcalle. z sic intellige z distingue hunc tex. ꝑt etiam colligi q ad papam ꝑtinet tollere consuetudinē irrationabilez laicoz maxime qñ deuiat a iure diuino z est peccati nutritiua ad hoc. c. ex parte. de ꝓsue. Nūc intrando intellectū. c. oppo. nam consuetudo derogat legi z canoni. l. de q̄bus. ff. de legi. z. c. fi. de consue. ergo ista ꝓsuetudo debebat valere hic. So. gl. fi. q cōtrarium procedit vbi ꝓsuetudo est rationabilis. sed hic obuiabat rationi. Et ex glo. possunt colligi tres irrationabilitates consuetudinis huius. c. ꝑmo q̄ erat contra ordinem iudicioz z non declaret in quo. forte in ꝟ quia actore probante reus absq̄ alio debet ꝓdemnari. q̄ in ore duoz tē. z testes z instrumenta parē vim obtinent. c. cum iohannes. de fi. instru. sz consuetudo hic habebat oppositū. Secundo videbatur hec cōsuetudo introducta per errorem forte eñ putabant iuramentū indistincte deferendū z hoc errore ducti introduxerunt consuetudinem ideo extirpandaz. l. qđ ꝟo. ff. de legi. nota. plene in. c. fi. de consue. Tercio q̄ ex quo semel erat iuratum de calumnia non erat amplius iurandaz. C. de iura. calū. anē. hoc sacramentū. hec vltima ratio non valet quia ista sunt diuersa iuramenta naz primū ē de calūnia. z scām erat de veritate dicenda z hec iuramenta bene possunt in eadem causa concurrere vt est tex. in. c. i. de iura. calum. li. vi. Itez hec concurrunt quotidie vbi non est plene probatuz Jo. an. reddit tres bonas rationes reprobandi. Prima quia erat contra naturalem ratōnem que non admittit supflua. deus eñ z natura nihil faciunt frustra z superfluis remedijs non est vtendū. l. hec stipulatio. §. diuus. ff. vt le. no. ca. z in hoc nō istū tex. q̄ consuetudo introducens superflua remedia causa non subsistē te legitima non valet tanq̄ irrationabilis quod enim ratione caret extirpandus est vt dicit tex. in. c. cor epi. lxviij. di. z fortioz est ratio q̄ consuetudo. viij. di. veritate. Secunda ratio quia erat contra ius scriptum vt patet ex precedentibus. Tercia ratio quia erat contra ius diuinum secundum q̄ non iuratur nisi ex causa sic consuetudo conuersa reprobatur. s. vt facta plena probatione reus debeat absolui si iurauit. ꝟ. eo. ad nostrā z per istam decre. videtur probare fm Jo. an. non valere consuetudinem necessario ad probatōnez requirē tem tres testes si eñ non valet consuetudo que ad plenam probationē duoz testiū addit necessario iuramētū partis. ergo non valet que addit necessario tercuz testē. Aduerte quia fm hoc extendimus tex. huius. c. ad aliquaz speciē probatōnis vt non valeat ꝓsuetudo exigens superfluā probationem. Hic examinabo tria Primo nunquid valeat consuetudo exigens supflua ꝓbationē Scđo nunqđ valeret detrahens legitime ꝓbationi. Tercio quid si restringit facultatē probandi postulans certam speciē puta instroz dumtaxat vel testiū. Ad primū Jo. an. sentit vt. s. dixi ꝓsuetudinē nō valere pro ꝟ iste tex. inducendo vt. s. sed ipemet Jo. an. apertissime sentit oppositū in addi. spe. in ti. de instru. edi. §. ꝓpendiose. v. ſ nunqđ mouet. q̄ sicut consuetudo inualidā ꝓbatōem facit validā. vt probatur i c. cū dilectus. de fi. instru. sic ecōtra validā inualidaz facere ꝑt. ad hoc. c. cū olim. de de. ꝓin. cum ibi nota. oppositoz eñ eadē ē ratio đ iurein. intellecto. Jo. an. dicit se putare q̄ si consuetudo cā nō subsistente addit ꝓbatōnez iuramentalē plene probationi vel aliā ꝓbationē ꝓbationi nō valet vt hic ſ cā subsistente valet. si ē dubiū đ exītia legitime cause subdistinguit q̄ aut ex eo q̄ non admittitur legitima ꝓbatio per testes vel instrumēta ꝓtingit aliū ditari cū iactura alterius z ñ valet ꝓsuetudo saltem de canonica alterius. Si autē ex hoc nō ꝓtingat aliū ditari cū iactura alterius valet cōsuetudo z nihil ad hoc membz allegat z certe puto vltimū esse falsum q̄ exquo ꝓsuetudo ista ē cōtra ius ꝑmittit ꝓma fronte irrationabilis. vnde oportet q̄ stans ꝓ ea ꝓbet rationabilitatem alias succumbit vt in. c. iij. de eo qui mit. in poss. cau. rei ser. z nō. in. c. fi. de ꝓsue. ad ꝟ eñ vt consuetudo preiudicet iuri debet esse rōnabilis in. c. fi. de consue. z sic oportet q̄ ꝓbetur illa qualitas rationabilitatis z dubia probatio non relevat ꝓbantē in. c. i pītia. đ ꝓba. Sal. đ cal. z do. Lar. ꝓ eū dicē q̄ ꝓsuetudo nō ꝑt indifferēter exigē iuramentū vel aliqđ aliud vltra plenā ꝓbatōez q̄ z. l. ꝟ facē nō possz cum ecē ex toto tollē ius diuinū nō aūt interptari ꝓtra nō. i c. fi. de ꝓsue. sz in aliqb ꝫ causis hoc possz introducere cōsuetudo sicut z lex vt videmus in testamentis de testa. cum esses. C. de testa. l. si vnus. ij. q. iij. c. preful. nota. glo. in. c. licet. de testi. vnde dicunt q̄ hic nō valuit q̄ indifferēter in omni cā exigebat iuramētū vltra plenā ꝓbatōem z hanc opi. fuit sepe secut. ſ nūc cogitaui diuti z visa fuit mihi hec theorica falsa. ꝑmo q̄ hec consuetudo non erat vniuersalis per totum orbem sed localis. vnde non esset tollere ius diuinum

inducendo ꝓsuetudinem vel statutum in certo loco vt ꝓbatio duoꝝ testiū nō sit sufficiens sed q̄ prestaretur iuramentū vel aliqd aliud vltra. puta tertiuꝫ testem remanet eñ ius diuinū in se validū ꝛ obseruandum vbi causa violandi vel interp̄tandi nō subest Quid eñ si in certo loco boies sūt ita ꝺprauati vt facilime corrumpantur duo testes dicem' ne q̄ non valeret ꝓsuetudo vel statutū exigens firmioꝛē ꝓbationem. certe nemo sane mentis diceret cum ꝛ ipse deus hoc faceret casu adueniente sicut eñ in testamentis illud fuit īmutatum q̄ sepe falsitas fuit detecta in numero duorum testiū. eodē modo dicendū in omnibus causis alicuꝰ loci falsitas in tali ꝓbatōne indubitater ꝓpetraret quia eadem rō que est de parte quo ad ptem debet esse de toto quo ad totū. ff. de rei ven. l. que de tota. ꝛ c. pastoralis. §. sed cū totū. ꝺ offi. dele. ꝛ qꝺ fortius est idē putare de vniuerso orbe si ad hāc fraudē cōmittendaꝫ homines sic essent deprauati cum illa regula iuris ꝺ iuri. In ore duoꝝ vel trium ꝛc. Nō sic preceptū morale ita vt ex trāsgressiōe incurraꝫ mortale peccatū sed iudiciale fundatū sup certa ratiōe qua deficiente quia veritas non reꝑitur nunc in duobus satis mutari pōt iuris dispositio ad hoc tex. optimus in. ar. in. l. si homicid. ff. in an. ꝛ qꝺ nō. Innoc. in. c. qꝺ sup his. de voto. ꝛ. l. ex facto. ff. de vul. ꝛ pupil. sꝫ vbi causa rationabilis hoc statuendi vel consuetudinem inducendi non subsisteret satis puto non valere consuetudinemꝫ seu statutū nec in toto nec in parte. ꝛ hoc casu intelligo illuꝫ tex. hic eñ non apparet de rōnabilitate consuetudinis nec aliqua allegabatur merito ex ratiōibus predictis post glo. veniebat reprobanda. facit quod nō. Innoc. in. c. quia plerīq; in fi. ꝺ immu. ec. ꝛ c. que i ecclesiaꝝ de constit. per legistas in. l. fi. C. si contra ius vel vtili. pub. ꝛ. iuꝫ. ꝺ. erit aūt lex. Et ex predictis ifertur ad id quod dixi in tertio sūmario q̄ non valet ꝓsuetudo vel statutū exigens sine causa iuramentū seu aliquid aliud vltra plenū ꝓbationē. secus aūt causa legitima vel rationabili subsistente. Venio nunc ad secunduꝫ an valeat statutum vel consuetudo detrahens legitime ꝓbationi vꝑuta vt stetur dicto vnius testis vel instrumēto alterius priuati vel quid simile Jo. an. in spe. in loco preallegato sentit q̄ sic vt satis colligitur ex dictis suis. s. recitatis. Et videtur probari in. c. cum dilectꝰ. de fi. instru. disputat etiā in loco prealleg. Jo. an. An consuetudo possit facere vt valeat testamentum cū duobus testibus ꝛ in hac qōne concludit q̄ nō quia lex expresse in hoc derogat consuetudini sm eum. per. l. fi. C. de testa. nisi consuetudo sit inducta de consensu principis ꝛ sic etiam videtur hic transire do. An. immemor vt arbitrio eoruꝫ que tangit Bar. in. l. cūctos populos. C. de sūm. tri. in. v. tertio quero. vbi Bart. recitata hac sententia Ja. de are. determinat cōtrariū

concludens q̄ statutum et consuetudo valeant etiam principe ignorante mouet primo q̄ hoc simile ad hoc vt testū factum ꝓsit requiritur publicatio. C. de testa. l. publicati. ꝛ. ff. quemad. testa. ap. l. i. §. si quis ex signatoribus. ꝛ ibi nō. Sed illa solēnitas publicandi pōt per statutum ꝛ ꝓsuetudinē minui ꝛ immutari vt. l. ij. quēad. testa. ap. ergo ꝛc. mouetur secōꝺ hac ratione pater potest inter liberos cum duobus testibus dispone vt. l. hac consultissima. §. ex imperfecto. C. de testa ꝛ. l. si. C. fa. her. ita debꝫ patria posse disponere in subditos cum eius potestas equipetur ptāti patris. l. veluti. ff. de iusti. ꝛ iure. Tertio mouetur q̄ non reꝑitur ꝓhibitum tale statutum facere. ergo videtur permissuꝫ l. omnes populi. ff. de iusti. ꝛ iu. ad. l. fi. C. de testamē. Rñdet q̄ ibi consuetudo p̄tenta limitatur non aūt figura ꝓhibetur. ꝛ ita ibi videtur Ly. sentire sm eū ꝛ in. l. dudum. de cōtrab. emp. vult dicere q̄ imperator ibi nō ꝓhibet hanc consuetudinem induci sed limitat consuetudinē ibi inducram per pr̄i vt procedat in terris vbi peritorum copia non adest. Non ob. aliud motiuum super quo se fundabat Ja. de are. q̄ talis consuetudo est temeraria q̄ imo sm Bar. est vtilis ꝛ bona ꝛ fauorabilis inducta tam fauore testantis sicut iura statuunt in militantibus q̄ etiam ratione eorum quibus relinquitur sicut iura faciunt inter liberos etiam ratiōe testium ne a suis negotijs auocarentur. ꝺ. l. i. §. si qs ex signatoribus. qnemad. testa. ape. Quid dicenduꝫ certe. l. fi. multum prima facie facit pro opini. Ja. de are. ꝛ Jo. an. q̄ ibi reprobatur consuetudo ista ꝛ si nō aperte saltem optime facit in ar. cum consuetudinem ibi inductam approbat non tamen per omnia. nam respectu testium limitat vt saltim intercedant quinque testes si non reperiuntur in locis communiter viri literati. vt in villis pro hoc tex. ibi in. v. ita tamen. iuncta glo. ergo damnat ibi consuetudinem que est contenta minori numero. Concludo totam materiam sic q̄ aut consuetudo aut statutum detrahit legi respectu ꝓbationis legitime non habenti clausulaꝫ derogatoriā ad consuetudinem. Aut illa lex cui derogatur habet clausulam talem derogatoriam. Primo casu aut nō subest causa rationabilis ꝛ non valet de consuetudine c. fi. l. i. C. que sit lon. consue. iuꝫ. ꝺ. erit autem lex. nisi forte in legibus ar. in. l. i. ff. de ven. inspi. in fi. et sentit Ja. de. are. ꝛ Jo. an. in loco prealllega. quod nō. Aut subest euidens necessitas vel vtilitas ꝛ tunc valet. naꝫ presumendum est q̄ etiaꝫ princeps hoc statuisset propter necessitatem vel vtilitatem subiectorum ar. in. l. ex facto. ff. de vul. ꝛ pupil. facit optime prealle. c. cum dilectus. Nec hoc est contra ius diuinū. in ore duoꝝ vl' triū ꝛc. quia illa regula procedit nisi ex causa aliud inducatur. sicut enim ex causa requiri possunt plures

t ita erat numerus illoꝝ minui ad ꝺ qꝫ nō. glo. in. c. nup. de testi. vbi notant aliqui casus in qbus stat dicto viꝝ t p Inn. sup ꝓtica de ꝓse. ec. vel al. t p glo. in c. licz vniuersis. de testi. t. xxx. casus ponit spe. c. ti. §. restat. v. ꝺ tñ fallit. vide gl. t Jo. an. in. c. omnes vtriusqꝫ. de pe. t re. t allego alium tex. singu. in materia fm intellectū Inno. quē ponit in. d. c. nup. videlicet. xi. q. i. quanqꝫ. vbi impator statuit vt in causis veritꝫ ꝺ testimonio solius epi adeo vt nulla alia ꝓs audiat. In ꝓtrariū ergo habes illū tex. sing. in numero testium t respectu instroꝝ. habes aliū tex. cē sing. in. d. c. cū dilect' Ad p̄dicta vide tex. expressum fm lect. hosti. in. c. i. de appel. vbi ꝺ ꝓsuetudine credat testibus deponentib' de credulitate t fama loci. ideo ibi copulatiue tex. mandat inquiri veritatem p testes idoneos t famaꝝ loci t vide qꝫ ibi dicꝫ Tercio mēbro principali qñ lex hz dam de rogatoriā ad ꝓsuetudinē. Ja. sentit apte t Jo. an. p' euꝫ in addi. prealle. qꝫ consuetudo non ꝓt induci ꝓtra talem legem. idē sentit bar. in. l. de quibus. ff. ō legi. t in. l. omnes ꝓpli. prealle. t pro hac opi. adduco hāc rōnez lex semp loquitur. C. de here. l. arriani. ḡ semp lex reprobat ꝓsuetudinem t per ꝓsequens de nouo induci non pōt. hoc idez sentit ꝓdau. t Jo. de lig. i de. si vna. de re. ec. non alie. ꝑ ego allego tibi tex. iuncta glo. sing. in ꝟ. consuetudine. de elect. de. statutuz vbi apte ꝓbatur qꝫ consuetudo semel dānata p legem potest iterꝫ induci Dz reducēdo ad ꝓcordiā p̄dictas opi. dicerē qꝫ ex cā noua verisilr non cogitata p legē damnantem consuetudinē vel ex antiq̄ tunc non detecta q̄ tunc si fuisset verisilr princeps non damnasset ꝓsuetudinē potest consuetudinē semel damnatam induci de nouo. ar. op. in. l. si hominem. ff. man. t quod ibi nō. bar. vbi ex tali causa noua, ꝓcurator generalis inhibet spāli ne procedat ad iniunctū mandatū. ad idē quod nō. Bal. in. l. oēs ꝓpli. ff. de iusti. t iu. facit optime. c. non ꝺz. de ꝓsang. t affi. non eñ ꝺz reprehēsibile reputari. si fm vēritatē tpoꝝ statuta mutentur hūana. Iteꝫ mens seu ratio legis est ipa lex non autē verba. C. de le. l. non dubiū. t in regula fi. de reg. in. li. vi. t ibi per Ꝺy. sed inspecta ratōne legis non est verum dicere qꝫ ista consuetudo damnetur per legem antiquā qꝫ non est illa sed alia exquo non inducitur noua ratōne tunc non considerata. si vero induceretur ex antiqua rōne seu noua tūc verisimiliter cogitata non potest ō nouo induci t hoc casu procedat contraria opi. t hoc quo ad scām. Nunc infero quo ad aliam specialē questionem an valeat consuetudo vel statutuz disponens vt valeat testiō coram duobus testibus. si enim tenemus. l. si. C. de testa. non habere tacite vel expresse dausulam derogatoriā ad contrariā cōsuetudinē vt voluit Bar. tunc in dubio valebit per predicta. Aut tenen' contrariū. vt sentit Jo. an. post Ja. de are. quod vide prima fronte verius per ea que. s. dixi. t tunc dicēdū qꝫ ex noua causa tunc non existente poterit induci pone in illustri ciuitate Veneciarum vbi subest hoc statutum forte inductum quod non est memoria qꝫ fallitas aliquando fuerit cōmissa circa testamenta i numero testium t qꝫ grane erat habere semper septez testes cum homines intendant suis mercimoniis t forte ex defectu testium multa testamenta deficiebant. naz certe ipe princeps ex his causis reuocasset statutū suū cuz non subsit causa recedendi ab illa regula iuris diuini in ore duorum vel trium tē. t quia ex obseruantia. l. annullatur sine causa voluntas legitima defuncti cōtra. l. i. C. de sa. sanc. ec. facit ad predicta dictuz. c. nō debet. de consang. t affi. t hec bene nota. quia non legi alibi ita discusse. Venio nunc ad tercū nūquid valeat consuetudo restringens facultatem probandi ad certam speciem probationis de hac questione vide spe. in ti. de proba. §. fi. v. sed pone qꝫ in instro vbi iterat quid in pacto nungd valeat t tacite in statuto ponit varias opi. t tandē videtur residere cum vberto ō bo. vt pactū lex t consuetudo vāleāt ex causa ita tamē qꝫ vbi requireretur probatio instri nō ex toto excludat probatio testium. sed sit arbitrariā ex qualitate testiuz productoꝝ verum admittantur quod placet ꝺ Jo. an. maxime de equitate canonica ne cōtingat contra iusticiam alterꝫ cum aliena iactura ditari mihi satis ꝺ placet cā subsistente vt p̄dixi cuz videā qꝫ in multis casib' iura requirant scripturā de quib' per glo. in. c. i. ō ci. si. li. vi. in illis tri casibus non requiritur scriptura ad substantiā, probationis. ꝑ ad essentiam t validitatē act' vnde scias qꝫ vbi ad validitatē actus requirit scriptura si illa interuenit in actu t postea fuit perdita potest probari tenor per testes. vt est tex. nota. in. l. testiū. C. de testi. t ibi per Ly. t in. c. sicut ·j·. de re iudi. iuncto. c. si. de re iudi. li. vi. ſz magis ad ꝓpositum nostrꝫ facit prealle. l. testium. vbi in certo cāu exigit, ꝓbatōez per instrm sed loco instri deficientis requirit probatio p quinqꝫ testes idoneos t est tex. valde singula. iudicio meo per quem dico in questione nostra. qꝫ tale statutum vel consuetudo seu pactum valet si in defectuz instrumenti debent produci quinqꝫ testes vt in dicta. l. sicut. et sic limito illud dictum spe. nam duo indistincte non videntur sufficere propter rationem statuti et hec bene notabis. t secundum predicta limito glo. in autentica. vt sine probi. ma. et in ꝟ. si. senatusconsul. que videtur velle simpliciter tale pactum non valere additio.

¶ Casus in communi iudicio probant actor t reus

X literis et si pariter probant reus absoluitur nisi favorabilem causam foueat actor. hoc dico cōis diuisio

scōa ibi ad qō. Nō ꝓmo q ꝑbenda ꝓsistit in tpali
tate solent eīi assignari aliq̄ tpalia loco ꝑbende qñq̄
tñ ꝓstituīt ex quodā iure spūali cui est annexa ꝑbenda
de quo vide bo. tex. in. c. dilecto. de ꝑben. t vide om-
nino p ·Jnno. in. c. maiores. e. ti. t dic vt vtrobiq̄ nō.
Nō scōo canonicos eccle eiusdē posse inuicē liti-
gare sup iurib' suaꝫ prebendaꝫ. absq̄ alio mādato ec
clie. nunqd eodē mō pñt agere ꝓtra extraneos dicā
·J. sup glo. Nota tertio q canonicus gluber ōz pos
sidere suā ꝑbendā t large pōt dicere ꝑbendā esse suaꝫ
ratione iurīs quod bz in ea sicut bñficiatus pōt dicere
de beneficio sibi collato t ꝓbatur hoc vltimū i. c. si tibi
absenti de ꝑben. li. vi. Nō ar. q fines ꝑbendarum
pscribāt spacio. xl. annoꝝ sicut alia bona ecclesiastica.
Nota q iudiciū finiū regundoꝝ. s. qō datur inter con
tendentes de finibus cōpetit etiā altro possidente tm̄
qui dicitur occupasse t corrupuisse termios. qñq̄ da
tur inter duos ꝑtendētes se piter possidere vsq̄ ad cer
tum terminū de quo etiā ·J. Nō q qñq̄ quis sustī
net vices duorum simile in. c. cum olim. de re iudi. et
multas ꝓcor. quas nō. videbis cū gl. vbi dicet. Nō
ibi ad fidem sibi faciēdā t ibi ad cognitionez iudicis
tē. q fides t ꝓbatio est iudici facienda non ergo valet
si sit notario vel alteri ad hoc de testi. in nōa. t. ff. eo. ti.
quaqua gita in fi. Nō ibi quos ꝑcellere intellexerit
tē. arbitriū esse, productis testibus ex veraq̄ pte quorū
depositiōes ꝓualeant nō eīi simpliciter ꝓsiderat nu-
merus sed multa de quib' in. c. in nōa ·J. ō testi. t in. l
iij. ff. e. Nō magnū esse cōmodū possessiōis etiaꝫ
cū ꝓtenditur de ꝓprietate rei q; data paritate, ꝓbatio
nis actorum et rei absoluitur possessor t hoc quia ꝑ-
sumptio est pro eo qui possidet ꝓcor. regula cum iura
prium sunt obscura. de re. iu. li. vi. t. c. inter dilectos. ō
ti. instru. Et nō q reus non debet absolui si in aliq̄
datur excessus in probatione actorum hoc tamen nō
credo procedere indistincte pro hoc allego glo. singu.
in. c. clerici. lxxxi. di. que dicit q si duo testes clerici di
cunt me commisisse fornicationem vel aliud delictum
certa die et duo alij testes laici dicunt oppositum q
tota die illa fui cum eis ita q non potuissem cōmitte-
re quin ipsi vidissent q ego qui sum reus debeo absol
ui et tamen clerici qui stāt pro accusatore sunt idoneo-
res t sic videt q modicus excessus in testibus actoris
non tollit reo hoc privilegium quod bene nō. et nota
illud q promptiora sunt iura ad absoluendum q̄z ad
condemnandum q sic debent facere iudices vide tex.
optimum semper menti tenendus. xxvi. q. vi. allegāt.
qui dicit inter cetera melius esse propter misericordiā
rationem reddere q̄z propter crudelitatem vbi eīi pa-
terfamilias largus est dispensator nō debet esse tenax
si deus benignus ad quid sacerdos eius auster' vult
apparere. t est tex. sancti Johan. Crisosti. t ita semper
solemnis consulere nouitijs qui vadunt per officia.
Nota vltimo q possessori non incumbit regulari-
ter onus probandi non enim tenetur possessionē red
dere nisi probanti de iure suo de rei ven. l. fi. t aliquid
·J. dicam. Oppo. t videtur q canonici nō possint
inuicem litigare de prebendis quia non sunt clericoꝝ
sed ecclesie. gl. nihil ad hoc allegat. sed ego allego ad
hoc tex. nō. ponentem originem prebendarum. xij. q.
i. §. fi. cum. c. se. vbi dicitur q licet bona ecclesiarū fue
rint diuisa per prebendas non tamen canonici ea pos
sunt possidere vt propria. sed vt procurationem quan
daz quatenus ex eis necessaria sibi administrent. si q̄
vero supersunt in communes vsus ecclesie expendent
et facit singulariter tex. ille contra glo. in. c. presenti. ō
offi. ordi. li. vi. que dicit q illi canonici administrationē
non habentes faciant fructus suos quod tamen lar-
gissime prosequor in repetitione. c. cuz esses. de testa.
et facit illa glo. c. presenti. pro his que dixi q canoni-
cus non possit agere sine mandato ecclesie cum nō ha
beret administrationem bonorum prebende. sed ipsa
ecclesia videtur habere ad dictum. c. requisisti. in fi. et
c. relatum. ij. de testa. in fi. et patet q canonicus nō vi
detur habere successorem in prebēda sz omnia deuol
uuntur ad ecclesiam cuius sunt bona pro hoc vide gl.
in. c. q sicut. de elect. in. vj. consentire. t quod ibi nō.
Habes nunc contrarium quod sentit glo. ista pri-
ma multum fortificatum ad quod glo. ista respondet
q licet non habeant proprietatem tamen habent vsu
fructum in illis ratione cuius agere possunt. l. iiij. ff. fi
nium regundo. Nota istam glo. que sentit canoni-
cos habere non nudum vsum tantum sed vsufructum
de quo remitto ad plenissime per me tractata in. d. c.
cum olim. et aliquid nō. in. c. fi. de pecul. cle. sed quo
ad principalem questionem dicit Jo. an. glo. veram
quando canonici inter se agunt ita q nil deperire pōt
ecclesie quasi dicat non interesse vt possideat ille ca-
nonicus vel iste quia quisq̄ habet nomine ecclesie. si
vero vellent agere contra extraneum necessarium esset
procuratorium ecclesie cui posset aliquid deperire. scili-
cet si succumberet canonicus. Jnn. vero in principio
glo. sue intelligit canonicos posse agere et conuenire
pro prebendis suis quando ex consuetudine vel con
stitutiōe vel ab episcopo vel ab alio iudice ordinario
potestatem receperunt administrandi et hanc reputat
legis administrationem. C. de iura caluz. l. ij. §. ij. nā
qui habet generalem administrationem a domino rē
in iudicio deducere potest. ff. de pact. l. nam et nocere
Jm Jnn. aduerte q illud videtur postea sentire Jnn.
in alia glo. sua vbi sentit hanc opinionem videlicet
q iste canonicus non potuit aliquo modo age-
re quia non interdicto vti possidetis. quia alius oc
cupauerat vt dicitur hic in textu et sic perdiderat

possessionem nec interdicto vñ vi.q; nō fuerat ſpoliat⁹ sed forte a principio sine violentia partem prebende istius occupauerat nec rei vendica.cū ꝓprietas nō ēt sua ſ ecclie nec nomine ecclesie agere ꝓterat. cū ipa possideret equaliter oēs ꝑbendas.hec etiā videt ratio sufficiēs fm eū quare nec supiorib⁹ interdictis iste egit ꝓsupposito q ꝓpeterent vt nō .ff. de ꝑben.rūlatum ꝙ.in prin.vbi patet q ipsa ecclesia ōr habere bona ꝑbendaꝝ vt.s.dixi Inn.sol.b modo t aduerte ad modū soluendi q; viōr recedere a ꝑmo dicto.s.p cū posito dicāt eū sub dubio forte posse dici canonicuꝫ posse agere nomie ꝑbende sue sicut solus abbas agit nomine sue dignitatis cū habeat bona discreta a ꝓcētu suo de quo in.c.edoceri.de ꝛ̄p.t expedit agere nōie prebēde sue fm eū qñ agit ꝓtra canonicos vel laycos qui nomine ecclesie se possidere dicunt vel ius habere ꝓtra alios aūt extraneos qui nō nituntur iur. ecclesie melius videt agendū nomine ecclesie.dicāt tñ q ſi nomie ecclesie vult agere oꝑtet q habeat ꝓcuratoriū canoni coꝝ vel ꝑpolita quorum nomine agit.t ſi diceres qūo agit nōie ꝑbende cū ꝑbenda nihil habeat vel possideat.Rñdet Inn.q uno ꝑbenda pōt habere iura sua t possessiones sicut ep̄atus abbacia hospitale vel quecunq; alia dom⁹ vel dignitas vel administratio adeo fm eum q ſi occurreret ꝓcurator ecclesie t ipse ꝑbendarius viōr q ipse ꝑbendarius ꝓferendus ē in agēdo iuxta nō.ō recti.ſpo.olim causa.hec sunt verba Inn. q que viōr innuere plura.ꝑmo q ꝑbendarius ꝑt agere absq; alia ꝓsuetudine vel ꝓstitutione pro iurib⁹ prebende sue nomine ipsi⁹ ꝑbende sicut quilibet administrator etiā ꝓtra extraneum l; tunc sit melius vt agat nomine ecclesie.non tñ dicit ꝑ esse necessariū qōd est ꝓtra id quod dixi.s.fm eum t ꝓtra illaꝝ opi.Jo. an. sup ista glo.Secūdo sentit q procurator generalis ecclesie potest agere pro iuribus prebendaꝝ. Tertio q ꝑbendarius habeat legitimam administrationem sup iuribus prebēde sicut alius in dignitate ꝓstitutus quod nō.naꝝ viōr ꝓtra ꝓmuniter nō.in.c.fi.ne ꝓla.vi. suas doctō.nostri sequentes transeunt multū sicco pede recitando.vñ hec dicta doct.aliter nō ponderādo nec ad ꝓcordiā reducendo quinimo ſparſim hec dicta recitā do.Ego meliori iudicio semp saluo puto hoc nouum attētan posse vt dicam⁹ q aut fundus aliquis seu aliq̄ temporalitas assignatur canonico loco prebēde vt inde viuat ita q non constituitur vt sit bñficium perpetuū nec aliter vtitur canonice vt sic efficiatur vnū ius ſpirituale cū illa iuxta ea que habentur in.c.dilecto. ō preben.sed assignatur tantū vt inde viuat sicut fit quādoq; in ecclesijs collegiatis in quibus l; omnia bona sint ꝓmunia tamen causa murmurationis euitāde assignatur cuilibet certum quid vnde viuat iuxta nō .p Inn. in.c.insinuante.ne cle.vel mo.t p Jo.an.in regula nō ē obligatorijū.de re.in.li.vi. in merca . t tunc procedit primum dictum Inno.t illud Jo.an.q̄ simul iungendo dico hoc casu sic .q ſi ex consuetudine vel statuto vel aliter habuerit iste canonicus super tali fundo legitimam administrationē poterit agere t puniri sicut quilibet habens administratōnem a iure vt voluit Inn. quod bene nota.in.c.fi.ne prela.vi.suas.Aut no fuit consecutus legitimam potestatem administrādi t tūc procedit dictum Jo.an.vt adinuicem possint agē q; nil deperit ecclesie sed aduersus extraneum non videtur enim habuisse hoc casu illum fundum ꝑmanio t remansisse in possessione ecclesie sicut cetera bona ꝓ bonus tex.in.c.clerici.xvi.q.iij.t.c.possessiones.eadem causa.q.i.t hoc cū recte dicatur canonicum nō habere administratōnez prebende sue t quod aliud ē in locatione quā talis canonicus facit respectu fructuū.q̄ in alio administratore ecclesiastico.puta abbate rectore ecclesie t similibus vt nō.in.c.fi.ne prela. vi.suas .Aut ex bonis ecclesie sunt ꝓstitute prebende perpetuo ita q sunt solide prebende date in beneficiū firmum maxime si veniantur canonicatibus sicut ipleriq; ecclesijs fit t tunc procedit aliud dictū Inno. vt dicamus quālibet ꝑbēdā hīe iura sua.etiam sicut alia t ignitas seu administratio t q prebendarius habeat legitimā administratōem t facultatem agendi t defendendi sicut alius rector ecclesiasticus.non em̄ apparet ratio quare iste non debeat habere administrationem prebende sue ex quo bñficium est ꝑpetuum t legitime t ꝑpetuo ꝓstitutū.sicut q libet alius habens bñficium vt sing.hic sentit Inn.in.ij.glo. sua t optime ad hoc facit iste tex.t hec sing.notāda sunt maxime ad materiā hui⁹.c.fi.ne ꝓla.vi.su.l; doct.ibi simplr̄ pone ēs dicāt canonicū nō habere administratōem bonoꝝ ꝑbende.ꝑ ego limito p.s.dicta.nec alias hoc cogitau.sed nouiſſime in mente accidit t per hoc reduco ad ꝓcor. dicta Inno.t saluo dictum Jo.an.t limito dicta doc.in dicto.c.fi.t pro hoc vltimo facit ille.§.fi.ff.q .i.iuncto.c.vltimo.cum glo.in v̄.procuratori.Ul sal uando dictum Innocē.t Joh.an.hic t in dicto.c.fi. ne prela.vi.suas.potest sic dici q canonicus habens distinctam prebendaꝫ potest agere t conueniri pro iuribus prebende t quantū ad hoc dicitur habere legitimam administrationem vt hic in tex.t per Innoc. sed non dicatur habere administrationem simpliciter vt possit obligare locando vel contrahendo ipam prebendam seu bona ipsius vltra tempus vite sue sicut potest alius prelatus seu rector qui habet legitimam administratōnem vt voluit Inno.in dicto.c.fi.t Jo. an.post eum t cōmuniter alī doct.ibi t potest esse ratio diuersitatis quia prebenda datur canonico tanq̄ vsufructuario seu vsurario.datur enim principaliter vt inde viuat non vt procuratori seu administratori.vt

ꝓbat.xĵ.q.i.§.fi.cum.c.se.ideo tanꝯ vſufructuarius vel vſuarius non poteſt rem vltra ipſius vitã iure ſuo locare vt in.l.ſi qs domũ.ff.loca finitur enim tale ius morte.inſti.de vſufruct.§.finitur.ita accidit in canoni co.nã ꝓprie nõ dr habere ſucceſſorẽ niſi in ꝓbenda ſeu ptinet ꝓprietas ꝓbende t ius canonie.ſic intelligas.c relatum.ĵ.de teſta.t glo.nõ.in.c.qõ ſicut.de elec.in vi.ꝓſentire.in fi.q̃ vult ſucceſſorẽ prelati poſſe agere õ prompta ꝓdeceſſoris qr ſuccedit in honore t onere nõ ſic in ſucceſſore canonici t latius vide ibi p Jnn.t fm ꝓdicta intellige glo.in.c.pñti.de offi.or.li.vi.qui vult canonicũ dici ſimpliciter t ꝓſonaliter beneficiatũ dicit eñ ſimpliciter qr nõ hz curam animarꝝ.dr ꝓſonaliter qr ꝓprie nõ hz ſucceſſorẽ ſed capitulum ad qõ ptinet ꝓprietas ſuccedit ſed nõ canonicus niſi reſpectu ꝓbende vt prediçi t q̃ illa glo.intelligatur de canonico pa ter ex iuribus q̃ allegat t qr ſic videt intelligere eã ho ſti.Jo.an.qui fuerũt auctores illi⁹ dicti in.c.relatuꝝ. prealle.in.vi.moniẽtis.t.c.requiſiſti.c.ti.t ſentit Jo. an.in.c.ij.de deci.t in regula nemo põt.li.vi.in mer. t idẽ videtur velle glo.ordi.in.c.põtifices.xĵ.q.iij.q̃ dicit q̃ ſi aliquid relinquit canonico a ꝓpinquo vl ex traneo nõ acquirit eccleſie per.d.c.requiſiſti.in fi. vbi dr q̃ relictũ factũ clerico non hñti adminiſtrationẽ nõ acquirit eccleſie t ſic vult q̃ canonicus nõ hẽat adminiſtrationẽ.ſ.vt ꝓlatus Nũc quero qualr hẽ vtraq; ꝓſona ſuſtinet vices duoꝝ.Rñdet glo.ĵ.qr hoc iudiciũ finiũ regundoꝝ eſt duplex cũ qlibet ſit actor t reꝰ hinc eſt q̃ qlibet dz p̃ſtare duplex iuramentũ calũnie tc.ut in gl.fatet tñ q̃ ille eſt ꝓncipalis qui ꝓmo ad iudiciũ ꝓuocauit tc. Aduerte ad declarationẽ tex. et glo.q̃ in hoc iudicio finiũ regundoꝝ.ideo qlibet dr actor t reus.qr quilibet agit t ꝓuenit vt termini antiquitus poſiti vel de nouo ab eo qui habuit ptãtem terminandi obfuerĩt.ff.fi.regũ.l.i.in fi.§.eos.ideo quilibet iurat de calũnia vt actor et reus.ſ. q̃ nõ calũnioſe agit nec calũnioſe excipit t ſic p̃ſtabit iuramentũ vnũ ſub duplici forma vt in gl. Jtez ſcias q̃ hoc iudicium q̃ꝝ datur inter duos quoꝝ vterq; ꝓtendit poſſidere t ꝓprietatẽ terminoꝝ habere t hẽ caſu practica ꝓcedẽ di colligitur ex.l.iĵ.iũcta glo.L.fi.regun.Nã primo iudex cognoſcet de poſſeſſione.ſcõo õ ꝓprietate.tertio mittit agrimeſſorẽ ad menſurandũ vbi qlibet pretendit certa iugera ſeu menſuras terre.quarto p ſuam ſententiam ſtatuet terminos hz eñ iudex in hoc iudicio poteſtatem ſtatuendi terminos de nouo ſi euidentioribus ſignis ſtatui poſſunt vt euitentur ſcandala eꝰ tollendo de fundo alterius t faciendo ſibi pecuniam reſundi ab alia parte vt eſt tex.nõ.inſti.de offi.iudi.in fi.t dic vt ibi et in caſu p̃dicto.q̃ꝝ quilibet prętendit ſe poſſidere vſq; ad certos terminos recte procedit hẽ

iudiciũ finiũm regundoꝝ.quia quilibet debet probare de poſſeſſione t iure ſuo t in hoc differt hoc iudiciũ cõmune ab alijs qr in alijs ſingularibus t ſimplicibus iudicijs non tenetur reus aliq̃d probare niſi velit.t an t q̃n debeat admitti ſi velit voluntarie aſſumere onus probandi dixi plene in.c.i.õ or.cogni.Si vero alter tm̃ poſſidet t reliquꝰ dicit q̃ p vſurpationẽ t tunc ſi ꝓuocatus ad iudiciuꝝ etiã inſtat vt termini antiquitus poſiti obfuerĩt adhuc vterq; ꝓbabit de ꝓprietate quia in ꝓprietate vterq; eſt actor t reus.t ſic intelligo iſtum tex. Vel dic q̃ iſte archi.qui poſſidebat allegabat p̃ſcriptionẽ.ideo in ea probanda erat actor. ff. de p̃ſcrip.c.illud.q̃ñq; ꝓuocatus nihil pẽt ſed ſolũmodo negat narrata p actorem t tunc non credo q̃ neceſſario teneatur aliquid probare.ſed actore non ꝓbante reus debet abſolni in.c.fi.de iureiur.t hic.t ſic erit idez quod in ſimplicibus iudicijs reſpectu oneris probãdi poterit enim ſi vult quia mos ei gerendus eſt l.qr circa.ff.de proba.glo.iſta in ſecunda parte colligit ar.ex tex.q̃ vna perſona vices duarum ſuſtinet.allegat multas concor.adducit poſtmodum in contrarium multa iura.t finaliter duas ſolutiões ponit t nõ bene vltimam.Do.anto.dicit q̃ ſi officia ſunt compaſſibilia quis ſortiri poteſt vicem duorum ſi ſunt incompaſſibilia ſecꝰ niſi aliud operetur hominis vel iuris diſpenſatio vt colligi poteſt hic ex iuribus prealle gatis in glo.ſed certe hec ſolutio non ſatisfacit quia hẽ eſt de quo querimus.ſ.que ſint compaſſibilia vl incõpaſſibilia.t puto q̃ in iſtis non poteſt dari certa doctrina.ſed ſm qualitatez et varietatem factorum et ꝓſonarum ac officiorum quis poteſt vel non poteſt fungi vices plurium.generaliter tamen pro aliquali introductione dicerem ſic q̃ in iuriſdictione contentioſa nõ poteſt quis ſuſtinere vices plurium vnde non poteſt eſſe aduocatus t aſſeſſor ſeu iudex.l.quiſquis.C. de poſtu.l.nemo.C.õ aſſeſſo.vl iudex t teſtis.iiij.q.iij c.i.de ver.ſig.c.forus.vel iudex t notarius cauſe.licz alias ſit notarius.vt nõ.Bar.poſt Guil.in.l.iubem⁹ C.de ſa.ſan.eccle.t Jnno.in.c.cum a nobis.de teſti. videtur probari in.c.quoniam contra.de proba.Fallit in cauſis modicis in quibus nulla requiritur ſcriptura cum enim in illis credatur alias verbo iudicis fortius ſcripture ipſius.vt notat Bartho.in auc.niſi breuiores.C.de ſenten.excom.perlcu.reci.et in dicta .l.nemo.C.de aſſeſſo.quod ſingulariter notatur pro iſtis vicarijs caſtrorum qui etiam ſcribunt acta vt in iſtis modicis ſcripturis eorum credatur etiam ſi alias non ſunt notarij. In iuriſdictione voluntaria poteſt quis ſuſtineri vices plurium dummodo exercitiũ vni⁹ act⁹ nõ preſtat impedimẽtũ exercitio alteri⁹ q̃ cãu appello officia incõpaſſibilia ar.op.in.dicta.l.nemo.et.l.quiſquis.et in.l.i.ff.de colleg.illi.

exemplum ꝓmi dicti in.l.qui si ꝓsul.ff.de adop.vbi dr q; si filiusfa.est preses potest senetiꝑm apd seipm emancipare vel in adoptionē dare.exemplū etiaz in.l. vna.ff.de offi.ꝓsul.vbi consul potest apud senetiꝑm manumittere seruum suum t sic representat personaz dominii t personam cōsulis ad idem.c.postulasti. et qd ibi nō.de ꝓcu.ꝑben. Pone aliud exemplū bonū in notario q; si alias est index potest scribere vt notarius t auctoritatē prestare tamꝫ index i istis volūtariis sic intellige glo.nota.in.l.iubemus.C.de sa.san.ecc. t ibi per bar.exemplum secundi quando non sunt cōpatibilia vel esset de duobus collegijs quoz exercicia mutuo se impediūt vt qz est d collegio vnius artis vt nō. Inno.in.c.dilecta.de excess.ꝓla. plenius p bar. in.l.fi.C.de colle.illi.secus si non se mutuo impediūt vt qz est de collegio disciplinatoz t de collegio vnius artis.hinc ē qd non potest quis habere duo beneficia curata in.c.de multa.de preben.t olim etiam nō poterat esse pluralis in beneficijs simplicib' qz quodlibet exigebat residentiam de cle.non resi.c. ꝙquerente t impossibile erat residere i diuersis beneficijs vt nō. in.c.non potest.de preben.li.vi.t ex se patet t multa alia exempla potes colligere ex iuribus ꝫ allegatis in glo.t per glo.in.d.l.nemo.t vide glo .in.d.l. si cō sul.que ponit vltimam theoricam huius glo.vel do aliā doctrinam qd tam in iudicio qz extra potest qs sustinere vices duoz nisi impediatur. Aut ꝓpter impotē tiam facti qz nō sufficit de facto exercicio vtriusqz .d.l nemo.t de preben.qz intantum.t.c.de multa.t.l.i.ff de colle.illi. Aut ꝓpter impotentiam iuris.exemplum in iudice non volente iudicare in facto suo ita qd non potest esse iudex actor cum non possit sibiipsi imperare.ar.l.penul.ff.de arbi .C.ne qs in sua causa.l. vnica.nec esse testis t iudex cum non posset seipm examinare t sic in similibus.quādoqz impeditur ꝓpter presumptōnem seu suspitionem affectionis amicicie vel inimicicie vnde non potest esse iudex vel aduocat' t procurator t testis.ij.q.vi.statuendum.de testi.c.fi. li.vi.cuz si. Ex predictis potest colligi que sunt officia ꝓpatibilia vel incōpatibilia t per ꝓsequens an t quando quis potest sustinere vices plurium alie glo. sunt faciles. Extra glo.quero de pena turbantium fines Jo.an.post hosti.dicit qd in hoc non ē pena arbitraria sed splendidiores persone si emulserint terminos relegantur.humiliores vero castigātur t ad op' biēnio datur.sed t si criminaliter agatur ex.l. agraria pena.l.aureorū est statuta t si seruus sit.pena est capitalis.ff.de ter.mo.l.i.ij.t.iij.t cum hac breui distinctione transit hic do.anto.sed certe hec distinctio non est perfecta cum iura varie loquantur in hac materia quare tu latius distingue post Ly.in.l.i.C.d accusa. Aut enim quis ammouit terminos ignoranter aut sci enter.si ignoranter vt quia credebāt alios lapides ferari t tunc ammouens terminos potest peti vt verberibus cedatur.l.ij.in fi.ff.de ter. mo.et nihilominus fm eum tenetur furti quia diuersi sunt effectus delinquendi pro hoc bo.tex.in.l.si stuprum.ff. de inrēiū. Si scienter aut ammouit gratia occupandi confines t punitur temporaliter.relegatur enim habita ꝓsideratione etatis.vt.d.l.ij. Aut ammouit non gratia occupandi confines t tunc refert aut fecit gratia obscurādarum confinium finalium questionum t sic ut presta ret materiā litiū t punitur corporaliter vt d.l. vltima in fi. Si vero ammouit nec gratia obscurandi nec gratia occupandi.t tunc punitur pecunialiter.vt.d.l.vl. in prin.fin Ly.de quo etiam videas per glo.in.d.l. agraria.sed aduerte quia Ly.non videtur facē diam inter splendidas personas t humiles quam tamē sentiunt Jo.an.Hosti.t bar.in.d.l.ij.t satis hāc diam videtur ibi innuere ille tex. Item fm illam opinionem Ly.l.ij.solum prouideret in splēdidis ꝓsonis t nihil de humilibus .t sic fuisset iurisconsultus diminutus.

Item fecisset ꝓtra alias regulas iuris cum cōmuniter a nobilibus verbera aliena sunt.xxiij.q.i.c. qui ꝓtra pacem.cum ibi nota.fm Ly. intellectum etiā nobiles punirentur verberib' si animo obfuscandi terminos corrūpissent Cui ego dare expedidō prosequor triamembra aut quis corrumpit terminos occupādo aut cā obfuscandaz finalium questionū aut nec causa occupandi nec causa obfuscādi. Primo casu si ē persona splēdida relegatur ad tps habito respectu an sit iuuenis an senex scīz qd distinguitur in.l.ij.in prin.ff. de ter.mo.si vero est persona humilis castigatur t ad opus biēnio dat vt in.e.l.fi. Secdo casu qñ cā obfuscādi est plectendus pena fm qualitatez ꝓsone t facti. t violentie.vt.l.fi.in fi.ff.eo. Tercio cāu qñ nec cā occupandi nec cā obfuscandi tunc subdistingue. aut dolo malo hoc fecit t punitur pena quinquaginta aureoz vt.d.l.agraria.aut per ignorantiā seu fortuito .vterqz non credebat cōfinia corrūpe t verberibus cedeur.vt d.l.ij.sed intelligo hoc vltimum in humilibus qz de eis tantum loquitur illa lex in secūda parte non autē potest finis referri etiā ad splendidas personas qz cuz ille nō puniant pena verbez cū fecerint animo occupā di aliena ꝓfinia.forti' nō debēt tali pena puniri cuz ꝫ fecerint ignoranter.i eas ergo erit pena arbitraria ar.in d.l.ij.in pn.t mitior imponitur pena cū quando scīē ter fecerunt vt patet ex illa.l.ij.in secda parte ipsius . t p ꝫ habes intellectū omniū legum illius ti.de ter. mo. Cui autem applicabitur illa pena pecuniaria d q; in.d.l.agraria dic qd accusatori vt vult ibi tex.t ēfm barto.ibi speciale alias autē vbi ius producit actōnez pena applicat fisco.ꝫ vbi ꝓducit accusatōnem applicatur pti.si autē impsonaliter loquitur in dubio videtur

producere actione ꝛ sic applicantur fisco nisi in aliquo istoꝝ membroꝝ aliud specifice iure disponat. hec sunt verba nō. Bar. in. d. l. agraria. que latius retuli super gica. de indi. ꝛ hec valent ad multa.

Ropositi. Casus In ṽginitate probanda attestatio matronaꝝ assertioni viri prefertur. vel sūma sic. Nō creditur marito asserenti etiā cum iuramento vxorem cognouisse si vxor per matronas attestantes ꝑ ipsius corpis aspectū probat ꝓtrarium. Cōmunis opinio. scda ibi videt. Nō ꝓmo ex tex. iuncta glo. ij. cū iuribus alle. in ea ꝛ maxīe. c. ꝓtinebat. ō despō. impu. q vbi ex aliqua dispositiōe statur iuramēto ali cuius illi nō creditur si ex aduerso ꝓbat ꝓtrariū quod nō sing. ꝑ statutis que qñq disponūt credendū iuramento officialis in aliqua re. ꝓcedāt em nisi ex aduerso ꝓbetur lūme ꝓtrariū hoc aptissime. ꝓbatur hic iuncto. c. ꝓtinebatur. ꝛ rō est q iuramentū vni nō est integra. ꝓbatio. ſ. de testi. licet vniuersis. l. iurisiurandi. C. e. ti. merito si offertur ex aduerso ꝓbatio integra ad admitti ꝛ ꝓualere probationi minus integre. ar. in. l. admonendi. ff. de iureiur. ꝛ qō nō. in. c. si. c. ti. qō sentit Hal. ō cal. in. c. ꝓtinebat. preall. Nō bo. tex. ad instruendū qualiter sit ꝓbanda ṽginitas ꝛ qualiter testes habeāt sup ṽginitate deponere. ꝓbatur em ꝑ matronas seu mulieres in hoc instructas que deponunt eā ṽginē q eā viderūt ꝛ inspexerunt in locis vbi dēp bendit ṽginitas. ꝓcor. c. cām mīmonij. ſ. e. nec est necesse q magis specifice reddant causam scientie. et vide ad materiā duas glo. nō. in. c. hec imago. xxxiij. q. v. in. v. vī. ꝛ se. quarū ꝓma instruit ꝓtan puelle ad docendū se fuisse prima nocte ṽginez si maritus dicit eā non reperisse ṽginem videlicet ꝑ aspectuz linteaminum sanguinolentorum. Alia vo glo. docet partem mariti ad probandū eā non fuisse virginē faciendo. ꝑ bationē ꝓtrariam. q. si linteamina ꝑne noctis nō sint sanguinolēta. ꝛ hec remedia fuerūt inuēta in veteri testamento ꝛ hoc ꝓpter defectū ꝓbationū in tali re secreta. alias aūt satis dicerent vilia ꝛ fallatia tū vt dicit archi. in. d. c. hec imago. mulier cognita millies de facili scit inuenire remedia ꝓtraria Ultio iste tex. inducit ad duo. ꝓmo q vbi probanda est res in qua iudex non est instructus nec instrui pōt. siue quia huiꝰ rei inexpertus est siue quia honestas non patitur recurrendum est ad iudicium peritorum in illa arte ꝛ ſm illoꝝ testimonium iudex profert sententiaz. si em dubitatur de virginitate recurritur ad matronas in hoc instructas vt hic ꝛ. c. causam infra. e. ꝛ. l. i. ff. de ven. inspi. vbi habetur quando dubitatur an mulier sit pregnans. si dubitatur an vulnus sit letale aut mortale recurrit ad iudicium medicorum. vt in. c. significasti. ij. ō domi. Si de pitia scolaris requiritur ad suū doctorez. l. neminī. C. de aduoc. diuer. in pī. vide tex. cū glo. in. c. i. xij. q. i Si de finibus ad agrimensorem ſ. de prescrip. q iudicante. l. iij. C. si. regun. ꝛ sic de similibus. Inducit scō iste tex. q istis pitis in arte sine iuramento credit ad hoc pōderat Jo. an. v. testimonijs. positus in lra. sunt em testionia sine iuramento. plata ſ. de coha. clerici. Nunc discuciamus vtrūq dictū q materia est pulcra ꝛ quotidiana. ꝛ primo circa primū dictū quero nunquid sufficiat attestatio vni⁹ periti in arte illa an sufficiant plures ꝛ videt q plures vt hic ꝛ in. c. significasti. de homi. pcalle. vbi in plurali dicitur pitorum iudicio medicorum. ꝛ sic requiruntur plures. iij. q. iij vbi numerus. ad idē. c. causa mīmonij ſ. de frigi. fraternitatis. cum si. facit illud generale. dictū vnius dictum nullius. in. c. licet vniuersis. de testi. ꝛ. l. iurisiurandi. C. e. In contrariū facit. c. quia iudicante. de ꝓscrip. ubi agrimensoris diffinitiōe tē. ꝛ. l. iij. C. si. regū Bar. hoc tractat in. l. i. §. i. ff. de vē. inspi. ꝛ in. i. ffoꝝ. ꝓstitutiōe. ꝛ in vtroq loco concludit q si in eodē loco reperiuntur plures debent plures adhiberi. alias sufficit vnus. alle. tex. in auc. de non alie. §. qō aūt. col. ij ṽ. vt neq. et est ille tex. multū nō. hoc dictum optime probans. Idem sequitur do. an. hic. Ego potius inuestigande veritatis causa q reprehendendi seu emendandi dicerem sic. q aut in re multum ardua exquirit iudiciū peritorum puta vbi agitur ō vita hominis an vulnus fuerit mortale vel non et tunc licet in loco nō reperiatur nisi vnus nihilominus mitteretur pro alijs vicinis seu existentibus in loco vicinio cum in istis arduissimis debeant esse probationes luce clariores. ꝛ maxime in hoc casu vbi periti deponunt de credulitate et non de certa scientia vt ſ. dicam. pro hoc dictū. c significasti. Idem em in simili q si i depositione clerici non sunt in prouintia episcopi sufficienti numero vocantur de locis vicinis. vt nō. iij. q. viij. suggero. facit. c. si. in fi. lxv. di. Item videmus in simili q pro testibus in sufficienti numero recipiendis remittitur ad loca remota ō fideiussoribus constitutis. ꝛ. l. si quādo C. de testi. et idem forte eisdem rationibus et intribus posset dici quando agitur de graui preiudicio in damnum alterius et isti periti habeant deponere tanquam testes quia intantum debent esse in numero plures inquantum non deponunt de certa scientia sed de credulitate et extimatione ad hoc ca. ꝓterea. de testi. et. c. presul. fm vnum intellectum. ij. q. iij. Nec obstat mihi dictus. §. q autem. super quo fundat se Bar. quia in casu illo periti non veniunt ad testificandum vt testes in contentioso iudicio in preiudiciuz alterius. sed potius vt boni instructores ad ꝓfuandū indēnitatē ecclesie vnde et sine eis

illud fieri potest sicut hodie fit q3 nō obseruat illa solē nitas cū ecclesia alienat directū vl' vtile dñium vt nō. in.c.i.de re.ec.non alie.li.vi. Aut non agitur ō graui pīudicio t tunc si imminet explicanda res facilis in q̄ non exigitur magna industria nec venit tanq̄ testis ad deponendum in pīudicium alterius t puto vnū sufficere etiam si in loco repiantur plures t sic intelli go.c.q3 indicante .ff. de pscrip.cum similibus Aut est res magis grauis que non ita de facili percipitur per vnū t veniunt periti tanq̄ instructores t tunc adhere rem illi tex.t dicto bar.vt adhibeantur plures si pos sint haberi alias sufficiat vnus.t ō adduco ad q̄nes quotidianā in approbatione scolaris examinandi re quirunt.vij. doctores adminus vt nō.in.l.mgīos. C.de.pfes.t medi.li.x.nō.Jo.an.in.c.i.de cele.mis. qui habent deponere tanq̄ periti in arte illa de suffi cientia scolaris apud cancellariū studij vt sentit bar. in dicto loco sz in probemio.ffor.quid si loco studij non repiuntur septem in illa facultate vt sepe vidi acci dere in facultate artistar t medicor nunqd sufficiant pītes t sic saltez vnus sufficiat vidi in practica ad ma iorem cautelam mitti pro vicinis.nam'ista questio po test habere duo capita Primo nunqd illi septem re quirantur tanq̄ maior pars illius collegij decurionū seu doctor qui solebant esse duodecim an requirāntur precise.vij.tanq̄ singulares.nam primo casu suffice ret vnus cum iura collegij possint residere in vno so lo si alij deficerent.l.sicut.ff.quod cuiusc.vni.no.nō.i c.gratum.de postu.prela.si vt testes singulares habe ret locum questio nostra t fm illam theoricam Bar. deberet sufficeret etiam vnus si non repiuntur plures in loco cuius contrarium sentit ipe in.l.magistros .C de.pfes.t medi.li.x. Credo q3 isti.vij.doct.requi rantur vt singulares t non vt maior pars collegij qō optime videtur probare tex.in.l.si quis.C.e.vbi dici tur q3 debent puenire ad approbatōnem septē de bis que repiuntur in collegio.quod etiam sentit barto.i d.l.magistros.vbi dicit q3 ciuitas pusina seu illud stu dium habet ex pīuilegio romani pontificis vt sufficiāt quatuor doctores non eñ esset necessariū pīuilegium si sufficeret maior pars collegij t etiaz credo q3 ppter arduitatem negotij non sufficiant minus septem licet in loco non sint tot vt videntur innuere illa iura t sen tit bar.in.d.l.magistros.t facit quod dixi.s.in que stione principali mittant ergo pro vicinis si tot nō re periantur in loco vt in similibus fit de quibus.s.t se pe etiam dubitaui nunquid doctores pīsentantes pos sint cōputari in numero septem.t videtur q3 sic per.l. nemini.C.de aduo.diuer.iudi. vbi doctor attestatur de peritia scolaris sui ad idē tex.cum glo.xij.q.i.c. i.Cōtrarium sentit barto.in.d.l.magistros. vbi dicit q3 promouendus ad gradum doctoratus debet prius

pītari t doctores presentantes debent iurare de suffi cientia per.d.l nemini. Scdo debet a doctoribus ex aminari t approbari. Tercio debet intermeire aucto ritas superioris vt.d.l.magistros.t in de.ij. de ma gi. Ego crederem posse sustineri maxime necessitate instante.eos posse in numero septē computari eoquo sint de illo collegio doctorum per.l. si quis prealle. C.de profes.t medi.li.x. vbi tex.solum requirit vt ap probetur a septem illorum qui reperiuntur i collegio t vt dixi nemo potest magis reddere sufficiēs testimo nium de doctrina scolaris q̄ doctor ppri' qui fuit ap probat eum presentando t postea in actu ipso. Non obstat.d.l.nemini. loquitur enim in alio casu quādo sz quis subrogatur in locum aduocati deficientis tunc examinabatur non a collegio sed ab alio magistratu t doctor suus deponebat prius de sufficientia i practi ca tamen seruatur q3 pītantes non dent voces sed la tis credo q3 ō iure posset sustineri quod proxime dixi maxime ad complendum numerum septem requisito rum vide ad omnia predicta ō omnibus istis partis t etiam de doctore circa discipulum per spe. eo.ti.§. fi.v. hoc quoq3 notandū. vbi inter cetera dicit q3 sem per credendum est magis peritis.ad hoc.c. in nostra de testi. per quē tex. dico q3 non debet attendi ad nu merum peritorum data inter eos discordia.sed pot' ad peritiam cuz super ea fundetur iporum testimoniū t debent esse isti periti bone opinionis t fide digni et experti i illa arte ad hoc bo.tex.in.c.fi.de frigi.t ma lefi.t q3 non attendatur ad numerum .sed potius ad peritiam.optime facit tex.in.l.i.v. sed neq̄.C.ō re iu.enu.t quod nota.Jo.an.in.c.i.de consti. Se cundo circa hoc queritur per quē eligentur isti periti. Jo.an.in addi.spe.in ti.de homi.§.i.v. sed pone.re fert Guil.de suza. in probe.ffor. tenuisse q3 si partes concordant in aliquem illū iudex deputabit alias ipe iudex assumet allegat in simili quod cauetur in plurī bus tutoribus volentibus administrare per vnum sz non concordant in personam tunc enim iudex interpo nere debet partes suas.insti.ō satisda.tuto.§. sinautē Ego hoc puto verum in facto dependente a plena fa cultate ptiū alias iudex ex officio suo illos deputabit ad b.c.fi.ō fri.t malefi.t.c.cām mūmonij.j.c. Ter cio circa b cadit dubiū nōbile valde t q̄tidianū nūqd sniа lata ad dicta peritor veniat retractāda si ꝓducāt postmodū peritiores affirmātes ꝓtrariū t pone in ter minis. Judex ad dictū medici deponentis vuln' titij fuisse mortale cū plures vulneraſſent occisum ꝑdnat ticiū de occisio q̄ ticius dicens medicū falsum dixisse petit añ sepulturā occisi peritiores medicos adhiberi nunqd debeāt assumi t si dixerunt ꝓtrariū an retracta bitur snia prius lata Jo.an.i addi.spe. prealle. refert dictum Guil.de suza.in loco iam dicto tenuisse q3 sic

sicut retractat sentẽtia lata p falsos testes vel instrã. Ł si ex fal. instru. l. falsa. ꝛ. l. qui. ſi. ff. de re. iudi. l. vlt. ꝛ de excep. cũ venerabilis. ꝛ sic transit Jo. an. hoc dictum exẽsse approbat hic do. An. adducit. l. admonẽdi. ff. de iureiur. ꝛ qõ le. ꝛ nõ. in. c. ij. de pupil. ꝛ vul. ĩ quibus tractat snia lata p pbatiões nõ plenas seu integras supueniẽtibus pbationib' integris. ꝛ ex hõ dicto infert ipse q omnis snia lata cũ attestatiõibus de credulitate vel ad consiliũ sapientis reptis testib' melius informatis vel sapientioꝛib' ꝓlentib' oppositus potuerit retractari. Et hec dicta licet dubitãdo attenuis sui secutus. ſ nũc in lectura habito tpe maturius inuestigandi visa mihi sunt hec dicta non vera vñ credo q nec de rigore nec de eqtate talis snia veniat retractanda exquo appellatũ non extitit de rigore patet qꝛ publicatis attestationib' maxie lata snia que trãsiuit in rẽ iudicatã non possunt alĩ testes adduci sup articulis directo ꝓtrarijs ꝑut in. c. fraternitat. de testi. et in de. ij. c. ti. Timetur enĩ subornatio testiũ etiã pitoꝛ cuꝫ in hoc iura non distinguant. imo pitor omnes repellunt vt in iuribus ꝑalle. etiã vbi apte pars vult ꝓbare falsitatẽ qõ plus est. nam ꝓtextu vere falsitatis non retractatur snia iã lata nisi pbaret indirecte vel adiceretur articul' corrupt' vt sic nõ sit articulus directe ꝓtrari' vt patet ex nõ. p glo. in. d. cle. ij. ꝛ p Jo. an. ꝛ alios in c. licet. j. e. ꝛ sic tollit illud simile Guil. de suza. ꝛ primum motiuum. Jtez ex alio tollitur aptius. iura enĩ alle. p eũ loquunt cũ vẽ ꝛ apte ꝓbatur falsitas. ſ in casu nostro ꝺ cessat cũ etiã secunda ꝓbatio p pitiores ẽ fundetur super ꝓsumptione ꝛ credulitate ꝛ possibile ẽ q licet isti fũt pitiores nihilominus primi potuerunt dicere melꝰ veritatẽ. vt est tex. valde nõ. in. d. l. i. §. ſ ꝛ ex multitudine. Ł. ꝺ vẽ. in. enu. vbi ꝺr q sepe sententia vnius forsan ꝛ deterioris plures ꝛ meliores in aliq̃ ꝑte superare põt quare ergo ꝺz retractari ꝓma snia que põt esse iustissima ꝛ maxie cũ fuerit silentio ꝓtinꝫ confirmata de re iudi. qõ ad consultationeꝫ. ꝛ p hanc rationẽ patet qꝛ equitas nõ patit illã retractari maxime ꝓcessus sit in infinitũ cũ postea possunt adhuc alĩ pitiores adduci ꝛ sic itez retractaret scõa snia qõ est ridiculum dicere. ar. c. ij. de rept. li. vi. ꝛ p hoc etiã tollo aliud motiuũ do. Anto. de. l. admonẽdi. ꝛ. c. ij. ꝺ pur. vul. Jlla enim iura ponunt casum singularissimum ꝛ loquuntur quando prima sententia fuit lata per probationes non integras ꝛ a iure reprobatas vt. d. c. ij. vel ad iuramentum partis delatum per iudicem quo casu si postea apparet ꝓbatio integra ꝛ plena retractatur. quod certe cessat in casu nostro cum secunda probatio non sit plena et integra et cum peritiores etiam deponant de credulitate sicut primi vt. s. dixi. vnde ille casus non debet extendi ad casum non habentem consimilem rationem vt nõ. in simili per Jo. an. in. c. ij. vt li. penden. li. vi. vbi voluit q etiam ex ideꝫptitate rationis non debet extendi casus qui valde innititur equitati contra alias regulas iuris. Jtem dicta. l. admonendi. loquitur in instrumẽtis nouiter repertis contra iuramentum prestitum per partem ꝛ sic vbi apret clare de contrario non est timor subornationis testium que omnia cessant in casu nostro. omnia hec militant etiam in sententia lata ad consilium sapientis et ideo idem dicendum in ea. et hec bene nõ. quia puto verissima. Venio nũc ad secundum principale qõ fuit an istis peritis in arte credatur sine iuramento. ratio dubitandi est quia non deponũt de eo quod percipitur sensu corporeo. sed iudicio intellectus ſm peritiam artis eorum vnde cuꝫ possint errare de facili subirent periurium si iurarent. ar. l. marcellus. ff. re. amo. et propter hoc sunt opi. inter glosatores iurisciuilis ꝛ sequaces de quo per glo. in. l. i. ff. de ventre inspi. ꝛ in. l. iurisiurandi. Ł. de testi. vbi notatur q non debent iurare sed contrarium nõ. in. l. compationes. Ł. de fi. instru. et videtur expressum in. l. hac edictali. Ł. de sec̃. nup. et in auc̃. de non alie. §. q autem. videtur tex. cum glo. ij. in. c. fraternitatis. de hĩ. et malefi. Jo. an. post Hosti. in. dicto. c. fraternitatis. videtur distinguere inter iuramentum de veritate et hoc nõ prestãt per rationem prealleꝫatam et iuramentum de credulitate et hoc prestant et sic intelligantur iura contraria. Idem Bar. in. prohemio. ff. ozuꝫ. et optime facit tex. in. l. nemini. Ł. de aduo. diuer. iudi. vbi doctor attestatur iureiu. de peritia discipuli mihi hoc placet et in dubio credo q debeant iurare ꝛ arbitroꝛ q iurabunt sicut deponentes super consanguinitate que non percipitur sensu corporeo de quo est bo. tex. in. c. quotiẽs. j. de testi. et forma erit q nõ in priuato odio nec̃ amicicia. nec̃. et q id quod deponunt perceperunt ſm peritiam artis eorum ꝛ credunt ita esse vt colligitur ex dicto. c. quotiens. et facit quod ibi dicam. Ex predictis potest colligi an et qualiter debeant iurare doctores apud cancellarium studij qñ examinauerunt scolarem promouendum. sentit enim Bar. in dicto loco q debent iurare de credulitate. Nota ergo q doctores examinantes debent iurare et idem dic de presentãtibus pro hoc bo. tex. in dicta. l. nemini. et credo q iurabunt ſm formam quam premisi. et aduerte q ante doctoratum ter debet approbari. primo a presentãtib' secundo in examine priuato a doctoribus collegij. tertio in publico quando doctoratur quia vt pro aliquo recte presumatur ter debet in exercitio alicuius actus approbari sicut in simili legitur de athletis. l. vna. Ł. de athletis. li. x. et ibi de hoc per Bartho. quod nõ. contra illos qui per vnicam examen consequuntur priuatam licentiam publicam ꝛ idẽ arbi. in. c. de quibusdam. xxxvij. di. vbi etiam per illã legẽ vnam dicit

q̄ qui approbat doctorib⁹ corruptis nō gaudet ꝓuilegio doctorat⁹. Itē nō q̄ non solū ꝓpter defectum sciētie sed etiā moꝛ potest scolaris reprobari vt ꝓbat in. l. magistros. C. de profess. et medi. li. x. et ibi p bar. et sex requirunt ad ꝓmouendū ad magisteriū dignitatem. ꝑmo peritia docendi. Secundo facundia dicēdi Tercio subtilitas interpretandi. Quarto copia dicendi seu dictoꝛ et hec colliguntur ex. l. vna. C. de ꝓfess. q̄ in vr. ꝓstan. li. xij. Quinto moꝛ excellētia. ut. d. l. magistros. Sexto virtus fortitudinis vt sciat resistere aduersus vim fortune. vt. l. reddat. C. de ꝓfess. et medi. et ibi bar. et ideo pauci digne attingūt dignitatez doctoratus vt dicit bar. post Cy. in. l. omēs ꝑti. ff. ō iusti. et iu. et dixi dignitatē quia doctorat⁹ dignitas ē vt est pulcher tex. ꝑm vnū intellectū. in. c. q̄to. ō magis. sentit bar. in. l. fi. C. ō indeis. et in. l. omnes. C. ō decur. li. x. vide ꝑ eundem in ꝓhemio. ffoꝛ. lz aliud sentiat in l. ex eo. ff. de mili. testa. nisi egerit p. xx. an. d. l. vnica. de ꝓfess. q̄ in vr. ꝓstan. li. xij. ꝑ dic ꝓcordādo q̄ eoipso q̄ incipit legere assumit quandā dignitatē cū habeat iurisdictōem vt in auc. habita. C. ne fi. ꝓ pa. ꝑ post ꝓtinuatōem lecture p. xx. an. adipiscit maioꝛē dignitatem vt. d. l. vna. ꝑ hec vltima ratio ꝓcludit i doctoꝛe legēte. ꝑ i nō legēte possz dubitari. Bar. tū in. d. l. omēs sentit q̄ idē dū ibi dixit et in. d. l. fi. C. ō inde. q̄ indei non ꝓt doctorari q̄ doctoratus ē dignitas et posset dici q̄ lz nō legat ꝓsequitur tū ptātez legendi per doctoratū et efficit magister saltē habitu. et hec inseꝛe volui ꝓpter canonistas q̄ non habēt alibi hanc materiā pulchram et quotidianā Ultimo ꝺ quero ꝓ declaratione tex. quare ꝺ ponderat seu capitulat ex pte mulieris q̄ nō fuerat cognita nec a viro potuisse ꝓgnosci sola. vt sentit glo. i. forte agebat ad dissolutōem matrimonij ꝓpter impotentiaz mariti quo casu non sufficit q̄ vxoꝛ non fuisset cognita ꝑ etiā q̄ nō potuerit ꝓgnosci non tū ꝺ solū sufficit ad dissolutōem matrimonij. ꝑ dic vt le. et notatur in. c. laudabilem. et in. c. fi. et in. c. i. de fri. et maleficiis. Secꝺo potest intelligi q̄ hec ponderātur ad effectum. c. is qui. et. c. fi. de spon. an sponsalia transiuissent in matrimonium per carnis copulam. vel tercio q̄ forte mulier volebat itrare religionem quod ei licebat inuito marito si matrimoniū non erat consummatum vt in. c. ex publico. de puer. ꝓuga. sed tunc superfluo ponderatur q̄ non poterat cognosci ꝺicto. c. ex publico.

Ercio loco Probatio testium prefertur instro sic cōmuniter summatur. sz hec summatio parum utilitatis affert. per. c. cum iohannes. ff. de fi. instru. vbi ꝺ latius discutitur. vnde ego summo aliter et sic. Singulares de vniuersitate possunt ad ꝓmodum vniuersitatis reprobare instrm falso confectum nomine vniuersitatis. primo ponitur questio. secꝺo rnsio ibi. sed qm.

Nō ꝓmo q̄ alienatio rei ecclesie etiaz immobilis potest probari etiaz ꝑ scripturam priuatam sigillo ecclesie sigillatam. nam hic non intercessit scriptura publica alias ipsa sola fecisset etiam fidem sine sigillo vt nota. Inno. in. c. inter dilectos. ō fi. instru. nec ex tex. ꝺ comprehendi potest et pro hoc ꝺicto facit. c. ij. ō fi. instru. et de. i. de. pau. et. d. c. inter dilectos. Nota secꝺo q̄ vbi factū affirmatiuum est coartatum ad certas ꝑsonas etiam collegialiter potest negatiua ꝓbari per illas personas singulariter deponentes dūmodo non sint singulares in dictis suis alias obstaret. c. ci dilecti. de electi. de hoc aliqd. ff. Nota q̄ deriā ecclesie possunt testificari i facto ecclesie et in ipius fauorem etiam deponendo super facto vel nō facto ab eis collegialiter quod est bene nō. Nota q̄ sigillū appositum q̄nq̄z est adulterinū. q̄nq̄z furtiuum et ꝺz adulterinum ſm Jo. an. quando est aliud sigillum simile. Furtiuū vero ꝺz quando est vez sigillū furtiue appositum vt quia sine consensu ꝓuentus. et nō q̄ valet hoc casu exceptio alternatiue facta. tum quia in q̄libet pte alternatiue ꝓcluditur mens excipientis de ꝛp. ex pte sex et quod ibi nō. tum q̄ reus potest diuersis exceptionibus vti de quo in regula. mullus plaꝛib⁹. de re. iu. li. vi. tum q̄ redditur excipiens incertus ex facto aduersarij. iuxta nota. ꝑ Inno. in. c. ꝓstitutus. de testi. in ite. et facit. l. que de tota. §. incerta. ff. de rei vē. Nō vltimo exquisitū et singularem modū ꝓbandi falsitatē instrumēti ꝓfecti nomine alicuius collegij. vt illi ꝺ collegio deponant q̄ collegiuz nunq̄z voluit ꝓsentire q̄ illius rei mentio habebatur. et sic debent se fundare super facto collegij non autē sup facto eoꝛ dicendo ego non consensi nec ego tc. q̄ sic essent singulares i testimonijs suis et non facerent plenam fidem. de elec. cū dilecti. de testi. cum lris. ff. c. licet cum si. Contra ꝺ et contra tex. oppo. isti autem de ecclesia satagebant ꝓbare negatiuam que est ímprobabilis. scilicet q̄ non consenserant. de electi. bone. ergo debebant succumbere vt ibi et in. c. cum ecclesia. de cau. posses. et ꝓpie. Solu. ꝺicit glo. i. q̄ directe probari non potest vt in contrario sed indirecte sic de testi. ex tenore. l. optimū ff. de contraben. et committen. stipu. et ita indirecte ꝓbabant hic Innocen. primo tenet q̄ indirecte probetur hic. postea ꝺicit q̄ hic non probatur negatiua sed ꝓsumptōnes pro negatiua quibus statur nisi probetur contrarium. et probabiliter potest ꝺici ſm eum qꝺ vbicunq̄z agitur de falsitate instri per eos q̄ inscripti sunt vel non inscripti in instrō ꝓbat vel improbatur fides instri. ff. de fide instru. cum iohes. C. de fal. l. vbi Jo. an. ꝺicit q̄ si isti fratres ꝓcordarent de die et loco ꝓtractus pōt directe probare negatiuam sicut affirmatiuam per ea que nota. in ꝺicto. c. bone. Aduerte an

negatiua posſz dirɛcte vel indirɛcte probari non ēma
teria nostra sed plene nota. in. d. c. bone. Jtē generaliter q̄liter reprobeť instrumētum p testes inscriptos
vel non inscriptos. plene dicet in. c. cū Johānes ō fi.
instru. z aliq̄d j. dicet hic aūt solū tractamus ō repro
batōe instrumēti pfecti noie collegij singulis de colle
gio deponētibus collegū nō consensisse in forma de
q̄ in tex. Quo casu dicit hic Jnn. ut. s. dixi negatiuā
hic nō pbari sed trīa plumptōnes pro negatiua Glo.
vero dicit q̄ probať negatiua indirecte. z cū his duabus solutionib⁹ trāseunt hic cōmuniter doc. Contra solutōez seu intellectū Jnn. facit q̄ p plumptōes
non dz recedi a pbatione pfecta. cū tam diu standuz
sit instrumēto donec probeť cōtrariū. l. cū pribus. ff.
de pba. z. c. cū Johānes pal. Cuz enī versetˊ in dubiū
quod instrumētum p claras probationes reprobari
possit vt hic in glo. magna. z nō. in. d. c. cum Johannes. forti⁹ ergo p plumptōnes non dz euacuari fides
instrumēti. Cōtra aūt solutōem seu lec. glo. facit quia
isti solū deponebāt q̄ quotiēs de b inter fratres aliq̄
erat mētio. cōcilium tot⁹ conuctus fuit incōtrariū rē.
Hec enī probatio nō cōcludit directe nec indirecte q̄
instrumētū istud non emanauit a capitulo cū potuerit
capitulū congregari inscijs illis testibus z consentire
Oportet enī ad b vt probatio negatiue valeat vt necessario concludat rem aliter se habere non posse vt
dicto. c. bone. in gl. i. v. singulares z sup ea. Jtem isti
testes non deponebāt ꝓtradictōez capituli iteruenisse
die z loco contētis in instrumēto. ergo nō dz reprobari instrumētū. ut in. c. cum Johannes. Et forte ꝓpter
has rōnes fuit motus Jnno. hic ad dicendū q̄ negatiua non probať etiā indirecte hic. sed plumptōes negatiue trīs. z ex his remanet intellect⁹ huius. c. dubi⁹

Ego pono itellectū clarissimū q̄ hic omnes fratres
eccłie fuerūt producti in testes q̄ dicebant alias cōsensisse illi alienatōni ut ptz ex illa indefinita cuncti fratres rē. Vel saltē maior ps sine qbus non poterat capitulū valide cōgregari. x. q. ij. hoc ius porrectū. qui
dicebant q̄ cū inter fratres de b erat mentio omnes
cōtradicebāt z sic deponebāt de facto collegij nec poterat eis inscijs congregari capitulū. ergo satis indirecte probatur negatiua. cū eť coartata ad certas personas que deponebāt incōtrariū. z scōm hūc intellectum pt saluari opi. glo. Si aūt minor ps capituli deposuisset certe non probassent. cum sine minori parte
potuisset eis inscijs cōgregari capitulum alio tempore z consentire. z ita esset interpretandum ar. c. cū tu.
ō testi. z. d. c. cum Johannes. nisi restrinxissent se ad
diem z locum cōtractus at q̄ tota illa die fuerunt in
loco vbi contractus dicebatur celebratus. z q̄ nō potuissent congregari capitulum z consentire quin ipsi
vidissent. tūc satis saltem indirecte ꝓbassent negatiuā
in ꝓta nota. in. d. c. bone. Ex his potes sumere bonaz
z tutam practicam reprobandi instrumentum confectum nomine collegij Glo. ij. in prin. est facilis. de
inde sentit oppositōnem q̄ isti fratres eccłie cū essent
affecti ad augmentum eccłie non debebant admitti
ad testimonium. ar. in. c. tam litteris. de testi. Sol. q̄
hic admittunt, ꝓpter defectum testium. qz natura negocij erat talis q̄ per extrinsecos ꝓbari non poterat
cum ad capitulum extranei non consueuerūt admitti
de testi. veniens. in fi. vbi bonus tex. Multa possunt
ex hac glo. colligi. Primo q̄ actus capitulares possunt probari p illos de collegio etiā si aliquatenꝰ redarguntur suspecti. qz propter defectum testium surgentē
ex natura rei admittuntur testes non omnino integri.
ad b. d. c. veniens. vide bo. gl. in. c. cum dilecti. ō ele.
z quod nō. per Jnno. z alios in. c. ij. de arbi. Secundo colligitur q̄ singulares de collegio non admittuntur in testes in fauorem collegij nisi in defectum aliox
testium. z pro hoc facit. c. z si xp̄s. i fi. de iureiur. z sentit spe. in ti. de testi. §. i. v. sed nunq̄d. contrariam sentiunt doc. in. c. z si xp̄s. quod videtur verius per. c. in
sup. z. c. cuz nuntius. j. de testi. z dic plenissime vt ibi
dicam. Oppo. z videtur q̄ testes hic non debeant
ꝑualere instrumento cum parem vim habeant testes
z instrumenta in litibus exercendis. l. in exercendis.
C. de fi. instru. z. c. cum Johānes. eo. ti. z pari parē
non habet imperium. de elec. innotuit. z. l. illic a quo.
§. tempestiuū. ff. ad trebel. Glo. vltima circa hoc
multum instat allegando pro z cōtra. z concludit tria
primo quando testes ꝑualent instrumento vel ecōtra
secūdo quales debeant esse testes ad hoc vt ꝑualeant
instrumēto. tercio quot testes requirant ponēs in fine
aliquos casus in quib⁹ nō admittit probatio contra
instrumentum. z ex his glo. satis ē clara. Goff. in. c.
cū a nobis. j. de testi. vt hic refert Jo. an. dicit iudicez
debere considerare qualitatē tabellionis. j. de ꝓscrip.
ad audictiam. z ꝓditionem testium. iij. q. iij. si testes
z scōm hoc alterum alteri preferri scz instrumentum
vel testes. Si vero omnia sint equalia z sint probationes obscure absolnet reum. s. c. c. ex litteris. cum si. z
vide de hac materia gl. plenorem. iiij. q. iij. si testes
Ego banc materiam plenissime examinabo in. c. cuz
Johānes. vbi melius cadit z cōmuniter examinatur
Ultimum tamen dictum goff. q̄ data paritate inter
condictōez notarij z testium absolnatur reus non placet quia ex quo testes sunt ydonei sicut notarij debent
duo testes viua voce deponētes ꝑualere dicto notarij
quia dicta probatio testium est vera z naturalis z iuri diuino consona. i ore duox rē. Jsta vero ꝓbatio q̄
fit per instrumētum est extraordinaria z artificialis z
quodāmodo miraculosa vt credatur pelli animalis
mortui alijs nō loquētib⁹. vt nō. p Jnn. in. c. cū. p. z

c.cū Johannes.de fi.instru.vbi plenius tangam.

Ultimo nō bñ vnū incidēter tactū in gl.q indicia habēt equalē vim cū testib⁹ z instrumētis .allegat bonum tex.in.l.indicia.C.de rei ven.ꝓtra ꝺ facit qz testes z instrumēta faciūt plenā ꝓbatōem etiā i crimina lib⁹.de q̄ p Jo.an.i regula semel malus.de re.u.li.vi.i mercu.vbi tractat an crimē possit ꝓbari per instrumētū.vide etiā p Cy.in.l.sciant.C.de ꝓba.z per Bar.i.l.senat⁹.ff.ad turpil'.z per duos testes ꝑt etiā papa cōuinci de crimine.vt ē glo.sing.ij.q.iiij.c. preful.sz indiciū nō sufficiat ad ꝙuincendū lz q̄cz sufficiat ad torturā.nā z vn⁹ testis facit indiciū ut nō.glo.in.l iij.C.ad.l.iul'.ma.z i.c.fi.de iureiur.plene ꝺ indicijs per Bar.in.l.fi.ff.de questio.z ibi tex.q indicia non sufficiūt ad ꝙuincēdū ꝑ ad torturā.quid dicem⁹ aduerte. Nam indicia in lata significatōe possunt sumi pro plena ꝓbatōe.z dicunt tunc ab indicando qz indicāt aliquod factum vel non factū esse. Judex vbi factum non est notoriū ꝑmanens non ꝑt adduci ad verā scīē tiam alicuius facti ꝑ adducit ad credulitatē ex probationib⁹ vnde respectu indicis cui nō ꝓstat an sic fuerit facta omnia ꝑit dici indicia.z sic vno mō ꝑt intelligi illa.l.indicia. Secōo mō pōt intelligi vt capiant ibi indicia.p ꝑsumptōib⁹ iuris tm .siue iuris z de iure vl'p sumptionibus violētis que sufficiūt ad ferendā sniaz diffinitiuā.ꝺ ꝑsump.afferte z sic videtur ibi intellige re. Cy.iste em̄ ꝑsumptōes equiualēt testibus z instrumētis z possunt dici indicia largo modo qz ꝑsumpti ue indicant factum de quo queritur. Tñcz z tercio indicia sumūtur in stricta z ꝓpria significatōe.z tunc sumunt pro aliquo notabili signo maleficij vel alterius rei ad veritatē habendaz .z ꝺr etiam ab indicando.l. solāt.ff.se ꝑscrip.vbi nō q̄ plene indicent ꝑ dāt signum z viā ad plenā veritatē habendam.z de istis indicijs sic,ꝓprie sumptis itelligi debēt iura que dicūt indicia non sufficere ad ꝙuincendū.z de his vide alīq bona dicta que ponit Jo.an .in addi.spe.in ti. de,pba.§. fi.vbi.xiij.q̄ post quendā Tho.de pipata dicit q indiciū ortū ex his que vrgere debēt indicis animū ad credendū maleficiū vel rem aliquā de qua agit̄ euenisse saltē ea credulitate que eū moueat ad torturā. z dicit q effectus indicij ē ut ex indubitatis indicijs puniat re⁹ ex dubitatis torqueat.de ꝑmis ponit exemplū cū de camera habente vnū aditum z egressum egreditur aliqs pallidus cū gladio sanguinolēto z ibi inuenitur hō mortuus.z de his intelligit.l.sciant .C.de ꝓba. vbi p indicia potest qs cōuinci de crimie .pallíditas enī z trepidatio ē vnū indiciū.ar.ff.ꝺ q̄sti.l.ꝺ minore §.penul.delatio gladij ꝑt dici aliud indiciū quod lex ꝑsumit ad malū.C.vbi ar.vlnos.l. vna.li.xi.z i anē. de ar.col.vi.sanguinolētia gladij ē aliud indiciū ex q̄ capit̄ ꝓiectura sicut z alias.ff.de do.inter vi.z vx.l.vi

num.sed qz talia indicia sunt verissima ponebat dict⁹ Tho.aliud exemplū magis leue. Occisus ē tit⁹ i vinea vel fundo nec sunt testes q seyus occiderit .asserunt bñ de inimicicia z vibratione gladij contra illum z q viderūt eum fugientem de loco illo vbi maleficiū fuit cōmissum. Jtē de voce z fama q occidit hec quatuor.scōm eum bene probabūt titium a seyo occisum z sic intelligit.ꝺ.l.sciāt.z.l.iij.§.vl.ff.ꝺ testi. Ponit etiā aliud exemplū sub eodē themote. non stāt testes q titium occidi fecit seyus sed probat q ipse seyus erat inimic⁹ tij.z q tempore occisionis erat in loco. Jtē q receptauit occidentē z q occidens erat familiaris z domesticus ei⁹.ꝓbatur fama. Jtē q seyus iactauit se q faceret eum occidi z q erat homo ad id potēs et q inter eos offensa p̄cesserat.z de his etiā dicit posse intelligi.s.dictam.l.sciāt. Sed ego addo vnam notabile dictū Bar.in.l.fur est .ff. de fur.vbi non videt requirere tāta indicia seu ꝑsumptōes. sicut dict⁹ Tho. z Jo.an.imo dicit q vbi quis deꝓhenditur in ipo delicto seu in aliquo actu ꝓpinquo ad ipm delictuz.tūc tale maleficium efficitur notoriū.p.ꝺ.l. fur ē. Ex q̄ infert q si aliquis visus ē fugere cum gladio ensanguinato z ibi reꝑitur aliquis mortu⁹ ex hoc est homicidium manifestū quod ipse fecit. Idem dicit si quis deꝓhenditur in domo alicuius vbi pulchra mulier ē.ꝺ enim facit adulterium manifestum.z ita dicit debere intelligi.l.capite quinto.ff.ꝺ adul. Hoc vltimum mihi nō placet qz ille non est actus ꝓpinqu⁹ adulterio.q; forte intrauerat insciēte muliere vt sepe repertū est.sed ꝓcederet hoc dictū quando reperiretur cum muliere in actib⁹ venerijs .puta osculādo ul' ꝓfabulādo i loco secreto.z ita videt velle gl.z idē bar.in.ꝺ.l.capite quinto.z sic limito etiā dicta Tho.z Jo.an. De secundis indicijs scz dubitatis q̄ solū sufficiūt ad torturaz remittit ibi Jo.an.ad nō.p cū p⁹ dictū Tho.i ti. de noto.cri.§.vt aūt.z se.z ibi inter cetera dicit q argumētū.ꝑsumptio.z suspitio.sunt indicia.al'.nō.in.l.q̄. .C.de fal.z in.l.absentē.ff.de penis.z in.l.i.in fi.de questio.cū multis si. Ego de his vltimis indicijs z an z q̄n sufficiāt ad torturā.z q̄n sufficiat vnū indiciū z an requirāt plura z q̄ indicia sunt sufficientia z an sufficiat q ꝓbet̄ ꝑ vnū testē remitto ad nō. p Bar. in.ꝺ.l.fi.ff.de questio.non enī ē vez qꝺ ꝑsupponit dictus Tho.q quodlibet indiciū sufficeret ad torturaz vt nō.p bar.i.ꝺ.l.fi.pōdera tñ q dict⁹ Tho.dic̄ ꝑsumptōnem esse indiciū z q per indicia qs potest cōuinci de grauissimo crimine si sunt vrgentissima.z sic scōm hunc intellectum possent intelligi .ꝺ.l.indicia. z ista glo.in,ꝓprijs indicijs ꝑ mihi pl⁹ placet qꝺ predixi q illa non sunt ꝓprie indicia sed magis ꝑsumptōnes violēte z vrgentissime que habēt indicis animum ꝺucere ad credulitatē z sic improꝓrie ponit

ÿ. indicia. in dicta. l. indicia et in victa. l. sciāt Nō tamen dictum Tho. ⁊ Jo. an. q̄ satis posset sustineri nec est curandum de vocabulis ex quo idem resultat effectus. nā vt dicit Jnno. in. c. quia verisimile. de presump. disputatio de vocabulis est pertinacibus relinquendā ⁊ vide Bar. in. l. admonendi qui vtitur alijs vocabulis. dicit enī q̄ per tres vel per quatuor gradus iudex adducitur ad credulitatem ⁊ fidem. Prio enim cum causa introducitur per actorem et negatō sequitur per reum iudex adducitur in dubitationem q̄ non presumit adhuc nec pro actore nec pro reo. Secundo ex aliquo leui indicio vel argumento inducitur ad suspicionē et hec appellatur suspicio. Tercio si argumenta insurgunt fortiora incipit opinari et appellatur opi-nec tamen sufficit ad fidem ⁊ credulitatem sed parum deficit. Quarto si aliqua magis adhuc exigūt causa adducatur ad credulitatez et fidem ita q̄ iudex poterit ferre sententiam. Dic ergo q̄ in iure habemus multa vocabula vt indicium. argumentum. suspicio. ⁊ presumptio. ⁊ alia appellatur leuis. alia vehemens. alia probabilis. alia violentia. ⁊c. ō quibus in. c. litteras. ⁊. c. quanto. ĵ. de presump. Jtem habemus opi. credulitatem scientiam. et fidem. nec possumus de omnibus illis predictis certam dare doctrinam. sed iudex habet ex arbitrio suo examinare an sint talia que inducere debeant animuz suum ad torturā vl̄ semplenam vel plenam probationem. et ideo dicatur i. l. iĵ. ff. de testi. §. eius q̄ nullomodo diffiniri possunt que sufficiāt ad probationem. ſ̄ iudex ex suo ingenio debz hoc ex multis arbitrari. ⁊ vide ibi tex. pulcherrimum ad idem. c. ex litteris. s. e. et. c. in nostra. ⁊. c. preterea ĵ. de testi. cum similibus. Et extendi me in predictis vltra quam forte materia subiecta patiat sed non sunt hec aliena titulo nostro. et aperiūt intellectum ad finita iura. et hec sufficiant hic ⁊c. Ho. Bgarth. Vza.

Vrauit. Jo. an. sūmat hanc decretalem dupliciter secundū glo. primo sic. Etiam in causa matrimoniali publicatis attestationibus super eodem articulo testes produci non possunt. et respicit hec sūmatio scēm cū ÿ. partibus publicatam. Secundo sūmat sic. Contra dicta testium plurium vnicus testis admitti nō debet. et hec summatio colligitur ibi quidam alius ⁊c. ⁊ in antiqua decretali sed mihi he summationes non placent. Prima enim est contra. c. cum in tua. ĵ. de testi. et cōtra id q̄ ipsemet. Jo. an. tenet in. c. series eo. ti. Secunda est de idubio ideo sequendo verū intellectū sūmo sic. Ubi agitur de matrimonio cōtrahendo probato impedimento ⁊ publicatis attestationibus alii testes super defectu impedimēti admittendi non sunt. ld. nō. Cōmunis diuisio secunda ibi quia ÿo. Nō qd̄ oportēt hec ÿba que cōmuniter solent poni i istrumēto. talis promisit se ducturū seu accepturū talem in vxorem. denotant eī sponsalia dumtaxat de futuro. B eī denotant ÿba b sequentia ibi cū vellet traducere ⁊c. q̄si primo cōtraxerat p ÿba de futuro nūc volebat contrahere p verba de p̄ti. Aduerte quia si illud. ÿ. traducere. denotat factum. i. q̄ ō facto volebat ad domum traducere tanquā vxorem tunc notabile istud nō colligeretur ex tex. est tamen verum in se quia ex quo verba sonant in futurum vt promitto me ducturuz vl̄ accepturum vel desponsaturuz vel q̄ accipiā vel per ÿba similia semper contrahuntur dūtaxat sponsalia de futuro. secus si verba sunt de presenti vt accipio te in meam vxorem vel duco te vel per similia verba. hec patuntur clarissime i. c. sicut ex litteris. et. c. pe. ĵ. de spō. et idem dic vbi sonant verba i futurum sed sunt executiua matrimonij quia tunc tacite presupponunt matrimonium de presenti. Exemplum si dico promitto q̄ tenebo te pro legitima coniuge. vel promitto illum i virum habiturum vel similia verba executiua matrimonij. tunc enim tacite contrahitur matrimonium de presenti. Textus est notabilis in. c. ex parte de spon. Et est ratio quia qui vult cōsequens vult ⁊ antecedēs vt nō. in. c. cum Ab. de consti. de quo plenī in. d. c. ex parte et hec nō. pro instrumentis nuptialiū et vide quod nō. Jo. an. in summula sua de spon. Nō secundo q̄ in causa matrimoniali allegans impedimentum ad matrimoniū impediēdū pōt esse testis et sic idē pōt eē denūciator et testis. Idē puto dicendū in oi casu vbi non ꝓparet. p. interesse suo ſ̄ ad peccatū impedire dū q̄ tunc tollit omnis suspitio falsi. et sic est casus nō. in q̄ nō repellitur testis tanq̄ suspectus. licet vltro vere et sponte se obtulerit. ad h. c. in oi negotio. ⁊ qō ibi nō. de testi. ex quo satis ꝓbat ⁊ defendit hoc notabile facit. c. p. ĵ. de spon. Nō. ibi. Fm morē. ⁊c. q̄ etiā i cā. mrimoniali attendit ꝓsuetudo. de hoc dic vt plene nō. in. c. i. de spon. ⁊ loquit h̄ de more seu consuetudine que hodie est redacta ad ius cōmune. vt i. c. fi. de clāde. despon. et dic vt ibi Nō. q̄ olim nō poterat matrimoniū ꝓtrahi in q̄nto cōsanguinitatis gradu. hodie vo. phibitio nō excedit q̄rtū cōsanguinitatis vel affinitatis gradū. vt i. c. nō dz de ꝓsan. ⁊ affi. ⁊ dic vt. ibi Nō q̄ quilibet de populo admittit ad impediendū matrimoniū. pbando legitimū impedimētum. de quo in. c. fi. qui ma. accu. pos. et in. c. nō. videtur. c. ti.

Ultio. nō. tu inuenis qō dixi i vltio sūmario ex q̄ limitat illud commune dictū q̄ i cā matrimoniali non ob. publicatō attestatōnum quo minus alij testes p. duci possint et que sit specialitatis ratō statim videbis. cū gl. Op. ⁊ vī q̄ non obstāte publicatōe attestatōnū possūt alij testes ꝓduci. vt in. c. cū Johānes. de fi. instru. Glo. in principio respōdi q̄ sup eisdē articulis vel directe contrarijs recipi non debent vt

hic et in.d.c.fraternitatis.de test.sed super nouo arti
culo dependente expriori recipiũtur.et hoc casu logꝫ
contrarium. Sed contra hoc iterũ oppo.gl. videt.
eñ qꝫ super eisdem articulis seu directe cõtrarijs pos
sint testes recipi vt in.c.series.j.de testi.vbi probata.
cõsanguinitate ⁊ publicatis attestationibus recipiunt
testes ad eam improbandam. Sl. ponit quatuor
so. Prima qꝫ illa decre.series.non tenet scõm Uin.
sed vt dicit Jo.an.et bñ Uin.hoc dixit olim quando
adhuc illa decre.non erat in ista compilatione.sed ho
die non posset hoc dicere per id qõ habetur.s.in pro
hemio resecatis superfluis ⁊c.quare ipsemet.Uincẽ.
postea mutauit i secundo apparatu et dedit al' sol'.ad
illud.c.series.quas ibi reseram que cõmuniter non te
nentur.ideo nũc curo hic referre. Secunda so. glo.est
qꝫ contrarium loquitur quãdo impedimentũ est pro
batum ad superandum matrimoniũ iam contractum
tunc eñ in fauorem matrimonij admittuntur testes
ad probandum contrarium.quia est maximum peri
culũ in seperando matrimoniũ legittime contractum
de testi.licet ex quadam in fi. hic vero loquitur pro
bato impedimẽto cõtra spõsalia de futuro quo casu nul
lum subest periculũ si non cõtrahant.ideo debet ob
seruari regula iuris qꝫ publicatis attestatiõibus ⁊c.ho
sti.hanc lec.impugnat qꝫ hec diuersitatis. ratio inter
cõtractũ et ptrahendũ reprobat scõm eũ .j. de spon.c
.p.el.i.⁊.ij.et.j.ti.proxi.c.cum in tua.vult forte alle
gare illa iura quia peccatum imminet in non proficien
do sponsalia fm promissionẽ maxime vbi iuramẽtũ
interuenit vt hic in pn.Lal.sequit glo.dicens cã pro
cedere probato impedimento.secus probato non ipe
dimento qꝫ tũc admittunt testes publicatis attestati
onib' ad probãdũ impedimẽtũ. Ratio diuersitatis qꝫ
i primo casu nõ subest periculũ si non contrahant cuꝫ
sponsalia possint dissolui pari casu.de spon.c.ij.et iõ
obseruãda est cõmunis regula iuris.qꝫ publicatis at
testationibus ⁊c.quia cessat ratio exceptionis. sed i se
cundo casu subest periculum si contraherent stante im
pedimento.ideo debent admitti testes sicut in matri
monio contracto.et hoc casu procedit dictũ Hosti.ut
non sit essentia inter contractum et cõtrahendũ.⁊ satis
optime loquitur iuditio meo. Et ex hoc nõ.qꝫ vbi
vnũ ius venit exceptatiue seu limitatiue ad cõmunes
regulas iuris fit extensio illius iuris per identitatem
rationis iura eñ que admittunt testes publicatis atte
stationibus loquuntur cum agitur de matrimonio iuꝫ
ptracto .j. de testi.series.et.c.cum in tua. cum simili
bus.et nihilominus extenduntur ad sponsalia quan
do subest nõ peccati.allego ad hoc tex.nõ.qui bene ß
pbat in.c.cũ delicta de cõfir.vti.vel i vti. Idẽ qõ cal.
sequitur hic do.an.licet eũ non nominet. Hic ĝ facien
do regulã qꝫ vbicũqꝫ i cã mrimoniali sñia trãsit i rem
iudicatã ibi ob.publicatõ attestationũ et qñ dr trãsire
vel non transire in rẽ iudicatam colligit ex hac regula
vbiunqꝫ vnũ sententie est p partẽ cõtra quã ferꝫ remis
sibile sententia transit i ⁊ rem iudicatam vbi non est p
partes remissibile non transit in rem iudicatã. Ratio
est quia transitus in rem iudicatam causatur ex acqui
escẽtia ptiũ.de re. iudi. qꝫ ad ꝓsultatiõꝫ.L.quõ ⁊ qñ
in.l.ab eo. Ad ꝓpositum ergo tam in sponsalibus
qꝫ in matrimonio si vitium sententie est remissibile p
partes sententia transit in rem iudicatam et obstabit
publicatio.Exemplum in sponsalibus qñ probatuꝫ
est impedimentum.possunt eñ partes omni sentẽtia
cessante dissoluere sine aliquo peccato sponsalia etiaꝫ
iurata.d.c.ij.ita et tacite potuerunt sibi preiudicare
patiendo publicationem attestationũ super ipedimen
to.vel nõ appellãdo a sñia lata cõtra sponsalia.Exem
plũ in mrimonio.si publicatio attestatõnũ est facta p'
sententia lata,pmatrimonio.vt qꝫ ab actore dicebat ꝓ
tractũ a reo vero negabat nullo alio ipedimẽto alle
gato.nullum eñ subest peccatum si non admittũtur
testes de nouo ad pbãdũ qõ ñ fuerunt ꝓtractũ vt possit
reus de nouo ꝓcõtrahere.et sic potuit sibi tacite preiudi
care.Si vo vitiũ sñie nõ ẽ remissibile p ptes tunc nec
sñia transit in rem iudicatã nec ob.publicatio attesta
tõnũ.Exemplũ i sponsalib' si probatũ nõ ẽ ipedimẽ
tũ.vt.s.dixi post Lal.Exemplũ in matrimonio idẽꝫ
qõ in spõsalib' vel si,pbatũ fuit ipedimẽtũ p qõ mri
moniũ venit dissoluendũ.põt eñ,pbari cõtrariũ non
ob.publicatõe qꝫ nec sñia obstaret hoc casu qõ plus
est de re.iudi.tenor.c.lator.et.c.consanguinei. Con
cludo ergo breuiter hãc materiã et multas alias consi
miles.qꝫ vbicũqꝫ imineꝫ pcñ vitiae nõ manifestata
nec sñia trãsit i rẽ iudicatã nec ob.publicatõ attestati
onũ quo minus alij testes possint,pduci sup eisdẽ ca
pitulis vel directe cõtrarijs.Be sñia,pbat in.d.c.la
tor ⁊ ibiß expresse tenuit Hosti.vbi dicã lati'.⁊ aliqd
i.c.cõsanguinei.e.ti.qꝫ nõ.ob.publicatõ etiã i eadem i
stãtia.expresse voluit gl.i.d.c.series.vbi firmat illũ in
tellectũ.ad ß.c.i gl.fi.i fi. Ex aduerte qꝫ Jo.an.i
d.c.series voluit limitare oĩa ꝑdicta dicit ẽ qꝫ i ß ẽ fa
uor mrimonij.qꝫ cũ i alijs cãis ñ licere,pbare falsitatẽ
directe ꝓ testiũ qꝫ hoc eẽt,pduce testes sup articulo
directe ꝓtrario'qꝫ nõ ls.vt i de.ij.de testi. In mrimo
niali tñ hoc ñ licebat.vt.i.d.c.cũ series.⁊ expressius
i.c.cũ in tua.e.ti. Itẽ i cã mrimoniali sup.ca.sup quo
deposuerũt testes si nõ,pbauerũt poterunt alij ,pduci
publicatõe nõ.ob.qõ i alijs cãis ñ ls Et nõ.sing.
ß vltimũ qꝫ alibi nõ,pbat ß dictũ i eadẽ istãtia nisi p
argumẽta a silẽ vt ps ex ꝑdictis.Soia ꝑdicta limitat i
eo qꝫ stat,p mrimonio. Et nõ.sing.hãc limitatõꝫ qñ nõ
mãni alibi legisse.sentit p ß qꝫ publicatõ nõ ob.in cã

matrimoniali ⁊ p consequens nec sñia transit in rem
iudicatam in p̃iudiciũ illius. s. qui stat p matrimonio
sec⁹ cõtra eũ qui stat cõtra matrimonium qđ ẽ valde
sing. sed nihil allegat Jo. cal. in. c. series. quẽ sequit
do. an. qui tenet idẽ esse i eo qui staret cõtra matrimo
niũ vt si allegaret aliqđ impedimentũ ppetuũ cũ tũc
subsit eadẽ rõ. s. vt euitet ꝑiculũ anime. adducit nõ. in
c. lator. de re iudi. ⁊ qz eque fauor est dissoluere matri
moniũ ꝓtra legẽ dei contractũ sicut legitimũ ꝓsolida-
re. ⁊ b̃ dictũ plus mihi placz q̃ opi. Jo. an. quia hec
spãlis ꝓuisio non ẽ fundata sup fauore matrimonij ꝑ
potius ꝓpter periculũ anime. ad hoc nõ p Jo. an. ⁊
hosti. in. d. c. lator. vbi dicũt istud. c. ꝓcedere vbi verti
tur ꝑiculũ anime ⁊ apte sentit glo. in. d. c. series Dico
ergo qđ siue stet ꝑ matrimonio siue cõtra habent p̃di
cta locũ. Ad primo vide tex. in. c. cũm matrimonij
. i. eo. Ad secõ vide tex. iuncta glo. in. c. i. de ꝓban. ⁊
affi. Addo tñ vnã limitatõem quã credo verissimã vt
publicatis attestatõibus admittat stans ꝑ matrimo
nio vel contra ad ꝓbandũ qđ non probauerat alias
directe cõtractũ. p̃missa tñ aliquali cãe cognitõe. nõ
eni indistincte ẽ audiẽdus ne hoc faciat vt corrũpat te
stes. vel cã verãdi aduersariũ. vel cã differẽdi negotiũ
seu illudendi iudicũ qz vbi ꝑiculum maius vertit ibi
cautius ẽ agendũ de elec. vbi ꝑiculũ. li. vi. facit. c. i. de
iura. calũ. li. vi. Debet examinari ꝙre istos testes pri
us non ꝓduxerat ⁊ ꝙles sunt ⁊ si videt legitimã cãm
admittere. alias sec⁹ nã in. c. cũ in tua dioces. ⁊ in. c. se
ries. de testi. habuit legitimã cãm ꝓducẽdi ut ibi nõ.
ꝑ hoc facit notabile dictũ Inn. in. c. tenor. de re. iudi.
vbi idẽ dicit in eo q̃ vult admitti post sniam appellati
one non suspẽsa. ⁊ sic limitat illa capitula. lator. tenor.
⁊ consanguinei. ⁊ p b̃ habes declarata multa iura et
verificatam hanc secõam lec. glo. Tercio glo. ponit
tercã solu. qđ in. c. series. non potuit reus ex articulis
productis ꝑ ꝓtem informari sup ꝓbatione contraria
qz posuit articulũ nimis generalẽ ⁊ ꝓsulsum qđ illi erat
ꝓsanguinei sed testes deuenerũt ad spãlitatem ponen
do a. ⁊ b. in primo gradu. vñ vilis attestatõibus fuit
instructus sup probatõne cõtraria. ideo admissus fuit
post publicatõem qz non ẽ sibi imputandũ ꝙre pr⁹
non probauit. ℣ glo. non ꝓsulit in hac solutõe dicens
qđ exquo ps dicit illos ee consanguineos satis potuit
ps ꝓbare ꝓtrariũ. Sed certe glo. male reprobat hãc
solutõez. qz difficillimũ ⁊ ꝓpe impossibile ẽ probare
qđ aliqui non sint ꝓsanguinei nisi ꝓbatio ꝓsanguinita
tis restringat ad certas ꝓsonas qz tunc indirecte põt
ꝓbari ꝓtrariũ ⁊ lz bec glo. nõ sit necessaria. ad. c. series
qz spãle ẽ in matrimonio tñ in se ẽ vera ⁊ valde nõ. et
eam tz Inn. in. c. ex tenore ĩ. de testi. vbi latius attin-
gam Quarto so. glo. qđ hic ꝓducebat vn⁹ testis cõ
tra ꝓbatõem pluriũ sed hec sol. est indubitabilis ⁊ d

modico seruiret. Extra glo. ponunt due alie lec. q̃
nihil valẽt. ideo nõ curo recitare tenendo scõam lec. deda
ratam ⁊ suppletã vt sup ea dixi

Ost cessionem. Lasus ꝑ litte
ras ordinarij ꝓbat qs excõicat⁹ nisi ꝓtrariũ doceatur. ita
summat Jo. an. veritamẽ hec summatio nimis gene
ralis ẽ vt patebit ex ĩ. dicẽdis. ideo summo sic. Si ꝑ
literas ordinarij ꝓbat qs excõicat⁹ a ꝓpria tõe repel
litur. b̃. d. Et hec summatio ꝓuenit textui ⁊ ti. ⁊ nullã
patit calũniam. Nam do. an. summat aliter ⁊ ei⁹ sum
matio nec cõgruit titulo nec attingit principalẽ mate
riã. c. dicit eni sic ℣ procurator excõicatus tempore al
sumptõis mãdati ab agendo iudicialiter repellit. hec
summatio poti⁹ cõgrueret ti. de sen. ex. vel ti. de iudi.
cum nullã mentõem faciat de probatõe maxime que
fit ꝑ literas sup quaz effectu pendet principaliter ꝓ-
lixa ⁊ subtilis materia hui⁹. c. ideo tene p̃cedẽs. Diui
nis cãm. in scõa repulsionẽ. ibi ipm Nõ ibi iudicis
ordinarij. qđ non solũ litere epoz faciũt fidẽ maxime
in sñia excõmunicationis. vt in. c. cure. xi. q. iij. ⁊ i. c. i
de treu. ⁊ pa. sed etiam litere cuiuslibet ordinarij ut b̃
eni ỽ. ordinarius. non solum ꝓprehendit epos qui
sunt generales ordinarij. de offi. or. cũ epis. li. vi. ⁊ c.
. i. c. ti. sed etiam inferiores ⁊ spãles ordinarios vt est
tex. iuncta gl. nota. in. c. ordinarij. de offi. or. li. vi. fa
cit. c. cũ ab ecclesiaz. e. ti. quod sentiũt hic cõmuniter
doc. quod ẽ nõ. ꝑ dispositõibus faciẽtib⁹ mentõem ỏ
ordinarijs. Et nõ. ex hoc ⁊ ex tex. qđ quilibet habens
ordinariam potestatem põt dici iudex Ex quo infero
qđ poterit suam iurisdictõem iudicialiter seu in figura
iudicij exercere. ad hoc quod nota. in. d. c. cum ab ec
clesiaz. dixi plene in. c. cum contingit. de so. com pe.
Nõ de ỽ. standum. qđ lz cõmuniter ponat vt dif-
ferat ab eo qui sedet. hic tamẽ ⁊ in multis alijs locis
ponit ꝑ fide adhibenda quasi non sit vltra querẽduz
seu ꝓcedendum sed illis standũ ⁊ quiescẽdum. aliquã
do aliter ponitur. vt in. c. intellexim⁹. de iudi. cũ si.
Nõ qđ plena probatio põt reprobari. ꝓcor. c. tercio
loco. s. de ꝓba. ⁊ c. cum Johannes. de fi. instru. ⁊ l.
cũ precibus. C. de proba. vide qđ nõ. glo. in. c. ferz.
l. di. ⁊ quod nõ. in. c. is qui ĩ. de spon. Nota qđ ex
cõmunicatio repellit excõmunicatum nedum a be-
neficioz ecclesiasticoruz adeptione ĩ. de cle. ex. mi. po
stulasti. nõ. ⁊ le. in. c. cũ bone. de eta. ⁊ quali. Itez ab
honorabili officio ⁊ publico. in. c. decernim⁹. de sen.
ex. li. vi. sed etiã ab officio vili ⁊ oneroso vt ẽ officium
ꝓcuratoris. ad qđ etiã infames saltẽ de iure ciuili pro
mouent insti. de excep. i fi. dixi plene i. c. imperatorũ.
de iura. calũ. ⁊ b̃ i odiũ sui qz possz esse sibi vile Itẽ
vt facili⁹ resipiscat ⁊ vt euitet alioz ꝑiculũ i ꝓmunione

vt in .c. pia. de excep. li. vi. ⁊ bene nō. ex isto tex. q̄ ex cōmunicatio existēs tpe assumptōis mādati nedū repellit ab exercicio, pauratōis. ꝑ etiaz reddit eū incapacem vt nulla ptās etiā in habitu trāseat i eundē sicut i simili impedit acquisitōem bñficij ecclesiastici ⁊ alioz officioz publicoz dictis iurib⁹ statim alle. Et nō ex hoc ⁊ ex tex. q̄ paurator ōz habere officiū ⁊ largo mō quodlibet ministeriū qō necessario ē explicandū ꝑt dici officiū vt ꝓbat in .c. cū in cūctis. §. inferiora. ō elec. iūcto. c. i. de ꝓsue. li. vi. ⁊ dicit Tullⁱ⁹ officium eē qō nasa aut legib⁹ necesse ē adimplere. ⁊ ōz sm Jo. cal. ab officiēdo q̄si efficiū. sed ꝑpter sīmonis decoraz mutata ē litera in eo. vel dic q̄ ōz officiū ab officiēdo p cōtrariū q̄ officiū nemini oz officere seu eē damnosum. de elec. cū nō deceat. li. vi. facit. xiij. q. v. denigz sicut lucas ōz a lucere per cōtrarium. ⁊ hec nō ꝑpter statuta facientia mentōnem de habentibus officium

Ultimo nō ibi assumpsit ⁊c. q̄ ad ꝫ q̄ alicui officiū valide acquirat requirit capacitas ꝓsone nedum tpe delatōnis ꝑ etiam tpe assumptionis q̄ eo tpe ius sibi acquiritur in re. ō preben. si tibi absenti. li. vi. p ꝫ bo. tex. in simili in. §. in extraneis. insti. ō here. qua et differētia. Si ergo tpe collatōis seu delatōis bñficij seu officij qs ē habilis. sed tpe acceptatōnis ē inhabilis nihil sibi acquirit vt hic. Idē ecōtra vt in. c. si eo tpe. de rescrip. li. vi. ⁊ j. super gl. fi. aliqd dicam. hec sufficiant ꝓ notabilib⁹. Venio nūc ad apparatum ⁊ scias q̄ ꝫ. c. cōmuniter hz materiā, plixaz ⁊ difficilē nitar abbreuiare ⁊ declarare quantuz potero ⁊ primo dividit in duas ptes. In prima tractat de fi de adhibenda literis iudiciū tam ordinarioz q̄ delegatoz ⁊ arbitrorū q̄ sunt quasi iudices. l. i. ff. de arbi. ⁊ ista ps expedit cum gl. i. Secda ps tractat de effectu excōicatōis circa, pauratōis officiū. ⁊ ista expedietur cū glo. ij. Venio ad primaz ptem ⁊ q̄ro q̄ hic adhibet fides literis ordinarioz in, pbanda excōicatione nunqd istud sit regulare in alijs actib⁹ probandis. Glo. i. alle. primo q̄ sic. secūdo nitit probare ꝓtrarium. tercio ponit tres opini. Ego vltra gl. ponā sex. ⁊ sic erunt. ix. opi. adijciam ꝓ. x. qō mihi breuiter me videbit. ⁊ qm̄ materia satis difficillima ē ⁊ male p tex. declarata. recitabo. s. dictas opi. vt quisq; studiosus cui ingenij talentū deꝰ cōtulit possit meli⁹ veritatem discernere. ⁊ primo expediā in iudicib⁹ ordinarijs. motiua ad vtrāq; ptem patēt ex glo. ⁊ opi. j. recitandis. ⁊ incipiendo ab opi. gl. Prima fuit opi. Hugo. dicentis q̄ semp statur scripture sigillo epi sigillate quia vicem habet publici instrumenti per iura in prin. glo. Hanc opi. secutus est Hosti. ⁊ multi alij dicentes q̄ literis epoz ⁊ aliorum ordinariorum creditur sigillatis eorum sigillis. pro hoc istud. c. ⁊ j. de fi. instru. c. ij. ⁊ alia iura hic allegata in prin. glo. ⁊ in .c. penul. de pur. cano. ⁊ dicit hosti. mirandum de tenentibus cōtrarium. nam si officiū tabellionis cōcessum forte vili ⁊ abiecte ꝓsone facit scripturam autenticam multo fortius officium epalis dignitatis ⁊ ordinis cum in sua consecratōne solēniter, pfiteatur ⁊ iuret se canones seruaturz. sicut ergo credit instrumento tabellionis cū testium subscriptione. sic ⁊ forti⁹ credēduz est literis epi cum sigillo cuz fides epi videatur ꝓponderare fidei tabellionis. de fi. instru. c. pe. ⁊ vl. Facit ⁊ quasdam alias psuasiones ad. c. qm̄. j. eo. q̄ videt sue conclusioni obstare. Rndet q̄ loquitur q̄n littere non apparent sigillo epi sigillate. sed ipe viua voce dic̄ q̄ ita processit vel loquitur scōm eundē q̄n iudex hoc extendit i cartulario manu publica seu p duos viros ydoneos non cōfecto. sed hic loquitur q̄n apparent littere sigillate. non ob. scōz cū aliud motiuū q̄ dignior est viua vox. cui non creditur etiam si esset epūs. ut i. c placuit. ⁊ c. si cui. vij. q. j. quia illud ē verum q̄n contrarium probatur per pluries. j. de testi. cuz a nobis vel dicit respondendū per nō. s. e. tercio loco. q̄si dicat q̄ non semper viua vox est dignior vt ibi nō. nam videmus q̄ viue voci tabellionis nō credit ⁊ tamē instrumēto ipsi⁹ sic. ita nec viue voci epi. sed ipius litteris sigillatis sic. sed hec opi. que habet q̄ indifferēter credatur litteris epi. ⁊ aliorum indicum sigillatis cōmuniter reprobat p doct. notātes diuersitatē iter scripturam publica manu ꝓfectam ⁊ literas sigillo epi sigillatas nam vt dicit Jo. an. si instrumentū falso scribatur sub nomine notarij hoc facile per comparatōem lrāz deprehendi poterit. sed si vez sigillū furtiue subtractuz falsis lris apponat deficiet ꝓbatio. vñ cum facile possit a cancellario forsan dormiēte surripi sigillū. a notario vero impossibile est surripi actuz scribēdi salua pace hosti. videt notanda differētia inter notariū ⁊ epm seu aliū ordinariū. Itē scōm Jo. cal. officiū tabellionis est scribere non ergo mirū si sue scripture creditur nō sic indicis. q̄ officiū iudicis nō ē inuentum vt sciat licet q̄nq; scripture auctoritatē prestet. j. de fi. instru. c. pe. ⁊ vl. nec sequitur prestat auctoritatem ergo sue scripture fides ē adhibenda. alia enim sunt diuersa aliquid facere vel facto auctoritatem prestare. videt ꝓprio facto quis nō potest auctoritatez ꝑstare. in de. ⁊ si vna. de re. eccle. non alie. l. i. ff. de auct. pres. ⁊ tamen potest nomine ꝓprio cōtrahere ⁊ sic actuz facere Ad decre. penul. de purga. cano. quaz all'. hosti. Respondet cal. q̄ ibi non ōz q̄ illi relationi stetur super illis que in ea continent sed non apparebit de ꝓtrario vñ ꝓ illis ꝑsumebatur. j. e. q̄n Itē ibi statur relatōni contra producētem. ⁊ loquit de delegatis de quibus est dicendum vt. j. subij cietur ex quibus apparebit intellectus illius. c. ⁊ decre. cum a nobis. j. ti. ꝓ. quam hosti. ⁊ multi alij adducunt ad illum opi. probādum

facit potiꝰ cõtra exponẽdo seu intelligendo illũ ỹ. nec ō notarijs vt ibi intelligit Inn. vel exponẽdo dictõem nisi p q̃uis. vt quidam ibi exponũt vt ibi in glo. ꝛ su per ea. Ad secũdo potest intelligi in casib' spãlibus ī quibus litere iudicium faciũt fidẽ de gbus ff. ꝛ ista re sponsio melior ẽ ꝛ procedit sine impropriatõe aliqua ō quo dicet plenius in. d. c. cũ a nobis. Decre. ij. de fi. instru. etiaꝫ facit potiꝰ ꝓtra si recte intelligat. nã tex. ibi tacite loquit ō si gillatis literis habẽtib' subscripti onem seu inscriptõem testium licet testes sint mortui. alia iura de quibus hic in prin. glo. loquũtur ī casib' spãlibus de quibus dicet. ix. ꝛ. x. opi. ꝛ hoc quo ad primaꝫ opi. Secũda opi. fuit quorũdam scõꝫ gl. tentiũ fere oppositum prime opi. seꝫ quia carte seu instrumento quantũcunq; sigillato non credatur nisi sit redactum in publicam formã in auc. vt nulli iudi. §. si quis vero. ꝛ in. l. in donatõnib'. C. de dona. nisi saltem duobus concurrãtibus. s. q̃ habeat subscripti onem testium ꝛ q̃ ibi desit vsus tabellionis ar. xvi. q. iij. potest. ꝛ hanc opi. tenuit bar. hyspanus adducebat. l. iij. §. sinantẽ. C. de arbi. Fallit scõm eũ si lutte re essent redacte in actis p tabellionẽ. d. l. in donatione ff. de fi. instru. c. inter Ad si habeat testũ subscriptionem. xvi. q. iij. potest. ỹ. his autẽ. ꝛ. l. ut pfectius. C. de anna. excep. Uin. etiam secutus fuit hanc opi. excipiebat tamen tres casus. s. cum littere epi habent sigillum capituli. per. c. statuimus. xix. q. iij. de elect. cum inter. vel quando apparent sigilla plurũ epoꝝ. de deri. pere. c. i. vel cum ordinarius delegat cãm per suas litteras q̃ iudicium redditur in inutũ. l. inter stipulantes. §. i. ff. de ver. obli. Hec opi. mihi nõ placꝫ nec video eam approbari a doc. videtur enim mihi q̃ sit contra istum tex. ꝛ tex. c. i. de treu. ꝛ pa. ꝛ. xi. q. iij. cure. vbi creditur litteris solius ordinarij nec aliquid dicitur de subscriptione testium seu sigillo capituli vel de defectu tabellionis. ad idem. c. i. de sen. ex. li. vi. et c. ad probandum. de re iudi. que omnia ꝓbant ō sententia excõmunicationis. multaq; alia iura reperiunt super alijs actibus vt. xvij. di. c. i. ꝛ. c. si epus. ꝛ. xix. q. ij. c. i. ij. ꝛ. iij. de tempo. ordi. nec epi. cum multis si. Item exceptiones Uincen. sunt nimis generales vt indifferẽter credatur literis sigillatis epi ꝛ capituli seu plurium prelatorum cum hoc nullibi caueatur excepta aucte pape. de. pba. de lris. ꝛ iura allegata. per eam loquũtur in casibus spãlibus vt ff. dicet Terda est opi. glosatoꝝ nostri distinguẽtis inter iudicialia ꝛ extraiudicialia vt primo cãu non credatur sigillo epi seu alioꝝ iudicũ nisi habeat testũ subscriptõem p. c. qm̃ ff. eo. Secõ casu credat pẽsertim in snia excõmunicatõis, vt hic ꝛ in iuribus ꝓal. in gl. vsq; ad fi. ꝛ hec fuit opi. Jo. an. ꝛ vide gl. i. d. c. cure. hanc opini. tenuit Inn. hic videt tamẽ primo discrepare in iudicialibus. sentit enim per. c. qm̃ ff. e. q̃ in eis nõ credat litteris iudicis etiam cũ subscriptõe testium. sed oportet q̃ acta sint descripta per notarium uel duos viros ydoneos. per. d. c. qm̃. Postea in alia gl. videt recedere in totũ iudicio meo. ab hac opi. gl. maxime ī extraiudicialib'. dicit enim sup ỹ. p litteras. quosdã tenere q̃ hodie nõ crederet istis litteris de gbus in tex. in tm̃ vt quis vitetur in iudicio tanq̃ excõmunicatus ꝓ d. c. qm̃. nec ẽ ꝓtra d. c. cure. xi. q. iij. qz ibi fm eũ nõ dꝛ q̃ vitetur per tales litteras in iudicio sed in eccliã tm̃ qz non est hoc eis preiudiciale sꝫ salutifeꝝ ꝛ medicinale dũmodo non cõtemnat. ij. q. i. multi. per quod sentit q̃ si epus mandat excõmunicatum a se in iudicio vitari litteris suis nõ parebit sꝫ oportet q̃ aliter doceatur de excõmunicatõe secus si mãdet eꝝ vitari extra iudiciũ. ex hoc videtur sentire p rõnem suã q̃ lris epi etiã de gestis p se extra iudiciũ nõ creditur ī gne preiudicium alterius. Alij vt hic refert Jo. an. circa articulum excõmunicationis ponunt aliam limitatõem videlicet q̃ lre episcopi, ꝓbant excõmunicatõem oppositam in vim dilatorie ꝫ non in vim peremptorie. Huius diuersitatis ratio ẽ qz nimis afficit seu ledit ꝓmo mõ opposita q̃ꝫ scõo. vñ ꝓmo mõ artat exãpiens ad probãdũ infra octo dies. secũdo vero cãu debet dari tempus longꝫ vt nõ. in. c. pia. de excep. li. vi. facit qõ le. ꝛ nota. in de. vna. de excep. Jo. an. non videtur ꝫ placere sed potius esset distinguendũ scõm eũ in forma littere. vt si sit pure testimonialis ei non stet vt qñ episcopus ad petitõem ptis. scribit enim q̃ excõmunicauit talem si vero sit ꝓmulgatoria sententie tunc ei stetur. ad primam facit quod nõ. iij. q. ix. tekes. Hec opi. tercia non videt vera vt indistincte credat ī extraiudicialibus. cozuit enim ex rõnibus. s. alle. ꝓtra primam opi. graue enim esset dicere q̃ episcopus ꝑ suas literas suos sigillos sigillatas posset nocere cuicunq; scribendo vt vult ꝛ facit apte cõtrarium illud. c. ij. de fi. instru. intelligendo vt. s. Item aperte facit incõtrarium mens. c. qm̃ ff. e. licet enim illud loquat in iudicialibus. idem videtur in extraiudicialibus in quibus posset quandoq; iminere maius periculum q̃ꝫ in iudicialibus. ergo idem dicendum. ad hoc quod nõ. Jo. an. in. c. dispendia. de rescrip. li. vi. in nouella. ꝛ qz in iudicio quasi contrabitur. l. iij. ff. de pecul. si ergo in quasi contractibus non creditur literis epi seu cuiuslibet iudicis. vt. d. c. quoniã. scõm vez ꝛ cõmunem itellectũ. ergo multominus in veris cõtractibus ī quib' minus exuberat potestas iudicis. ꝛ nõ hanc rẽem qz nemo tãgit q̃ meminerim ꝛ sati vrget ꝓtra ꝓmã ꝛ istaꝫ terciã opi. qd aũt dicendum respectu excõicatõis an ꝓbet per lras qualescũq; ꝛ q̃literacunq; opponatur ff. dicã. Quarta opi. ponitur hic p goff. ꝛ pe. dicẽtes per iura allegata. in secunda parte glo. q̃ epo aliquid

contentiose dicenti ꝛ ꝓstituenti se parten nō creditur si aūt aliquid scribit iure ordinario tūc creditur sibi ut iudici de eo quod sit coram eo vel ꝓ eū. vt in. d. c. quare. hec opi. comuit p. c. qm̄ ·j· eo. ꝛ ꝓ supradicta Itez ipenet Host. in. q. xiiij. vt hic refert Jo. an. tenuit idē qđ hec glo. qđ etiā videtur tenere spe. in ti. de. pba. §. fi. v. x. ibi eñ refert auriam tenere nō credi sigillo ep̄i nisi sit autenticum. de fi. instru. c. ij. ꝛ de sen. ex. cū me diānalis. li. vi. ꝛ de fi. instru. cum dilectus. ꝛ hic. vñ dicāt sigilla ep̄oꝝ ꝛ officialium suoꝝ ꝛ p̄cipum abbatum exemptoꝝ ꝛ notariorū iurisdictōem habētium fidem facere etiam in negocijs alienis. Inferiorū vero non nisi in eis que sunt sue iurisdictōis. ꝛ dicāt hoc placere Inn. de fi. instru. c. i. ꝛ. ij. Nō bene hanc opi. iuncta opini. hosti. in practica sunt eñ viri magne autoritatis sed profecto hec nō vident indistincte vera ꝓ ratōnes superius tactas. ꝛ ·j· tāgendas. nec ē verū q Inn. hic simpliciter tenuit vt ipe allegat imo vt patet ex dictis suis in. c. i. de fi. instru. posuit in hoc tres opi. quas etiam hic recitauit Jo. an. ꝛ statim ꝓ ordinem dicā sicut. s. pollicitus fui Quinta opi. ponit ꝓ Inn. in. d. c. i. vt colligitur ex prin. mag. glo. q̄ littera dr autētica qñ hz sigillū autētiam cum subscriptione testiū nisi i leuib⁹ i quibus creditur sine subscripti one testium cū nō sint multū ꝓiudicialia. xi. q. iij. ca re. lxxij. ꝛ. lxxiij. di. ꝓ totū. xcvij. di. c. i. ꝛ. ij. ar. xcvij. di. nobilissim⁹. sed host. ibi dicit q aliqua ex eis sunt ꝓiudicialia multū ꝛ in aliquib⁹ ex his requirit plura sigilla. ỡ de. pe. c. i. Hz hec opi. Inn. iudicio meo multū est ꝓpinqua equitati ꝛ veritati. ut ·j· latius dicā

Sexta opi. ponit ꝓ eandē Inn. in loco statim allegato in medio illius glo. ubi dicit q an credat lr̄is abbatis vel archidyaconi vel aliorū ꝓlatorū de his que extra iudiciū fiunt ꝛ quantū eis credat. i. vsqz ad quaz summā ꝛ inter quas gētes totū relinquit cōsuetudini nā ꝛ cōsuetudo tales scripturas publicas facit de fi. instru. cum dilect⁹. L. de eman. l. i. ꝛ. ix. q. iij. conquestus. nec ob. scōm eū hoc. c. ꝛ. c. aure. ꝛ. c. i. de trau. et pa. qz p̄t dicā spālia in snia excōmunicatōnis ꝓpter ptic̄patōnis periculū. de rap. c. i. alias cōstat q ep̄o vel alteri dicēti talē snīam dedi vel citauī non creditur nisi aliter ꝓbetur ·j· c. qm̄. Nota bene qz sentit. c. qm̄ habere locum vniuersaliter cessante cōsuetudine. hec opi. quater⁹ videtur se fundare sup cōsuetudine ut alter littere nō ꝓbent posset ꝓcedere i multū ꝓiudicialibus. secus videt in leuib⁹. ꝛ sic cōcordabit cū ꝓceden ti opi. alias nō eēt vera cū in multis leuib⁹ credat litteris ꝓlatoꝝ cessante etiam cōsuetudine vt. s. dixi ꝛ latius ·j· Septima opi. colligit ex dictis Inn. in fi. illius glo. p̄al. vbi dicit q credit literis cuiuslibet ꝓlati de his que ratōne sui officij facere debet vel potest vt archiep̄o vocanti suffraganeos ad ꝓsilium vt ad aliū suffraganeū cōsecrandū. xviij. di. si ep̄s. lxv. di. nō debet. vel in subsidiū extraneos quos etiā vocat simpliciter ep̄s. vij. q. i. pōtifices. vel cū capitulū vocat canonicos. de dec. cum inter vniuersas. ꝛ in. c. statuimus. xix. q. iij. ꝛ. c. cure. p̄alle. ꝛ. lxxij. di. ꝓ totū. Jtē credit qñqz scōm eundem lz ad officiū scribentis nō spectet vt in litteris testimonialib⁹. de ordinib⁹ vel moribus alicuius. de cle. pe. c. i. Jtez i procuratore ad impetrā duz ꝛ contradicendū constituto ꝛ in omnib⁹ alijs ubi nullū vel modicum ꝓiudiciū alij generat. nam in ꝓdictis casibus ꝛ si non constet sigillum eorum ee q̄ scribunt vel etiaz si homines modice auctoritatis scribāt creditur eis scōm Inno. in p̄alle. c. i. in fi. de fi. instru. Aduerte qz ꝓ finem glo. sue potest restringi id qđ. s. dixi. in prin. huius opi. vt intelligatur hec opi. in his que sunt modici ꝓiudicij ꝛ non in alijs. lz spectent ad officium suū. ꝛ tūc cōcordabit cum prima opi. ꝛ limitabit eam ꝛ nō notabitur de tāta diuersitate. attamen ipsemet Inn. in. c. ij. de fi. instru. in medio ꝓme colū. videtur multū a predictis discrepare dicēs q sigillis ī feriorꝝ ꝓdatorum ab ep̄o nō creditur nisi hoc habeat cōsuetudo. d. c. cum dilectus. de fi. instru. nisi forte habeant iurisdictōnem qz tunc in his que sunt sue iurisdictionis instrumenta cuiuslibet iudicis ordinarij vel delegati reputarētur autētica. ar. ·j· de testi. cum a nobis. hec opi. posset saluari ꝛ reduci ad precedēta itel ligendo quādo instrumēta habeant testiuz subscripti onem vel in casibus spālibus in quibus ꝓcedit. c. cū a nobis. sup quo se fundat Inn. alias redargueretur de ꝓtrarietate ỡ qua eū gō. hosti. reducens ḃ ad opi. suam. de quo satis in prima dictum fuit. Octaua opi. posuit archi. in. c. vt arca. de elec. li. vi. ꝛ. vi. ꝛ. ij. placuit. q litera episcopi non probat nisi habeat subscriptōnem vel nisi hoc habeat consuetudo. Ad hanc opi. videtur hic accedere Jo. an. qui dicit q requirit subscriptio testium ꝛ videtur velle q subscriptio debeat fieri manu ip̄orum testium subscribentiuz qz alias per subscriptōnez non esset plene prouisum fraudib⁹ cum posset apponens furtiuum sigillum subscribere seu inscribere testes nunc mortuos tēpore date ipsius scripture viuos. ꝛ sic nō posset reprobari. ad ḃ quod nota. in. c. ex tenore. de testi. Nona opini. est Jo. cal. hic qui dicit se credere lr̄is ep̄i vel cuiuslibet ordinarij etiā sigillatis si nō habēt testiū subscriptōem nō credi. ꝓ si sigillū ē autētic̄ū ꝛ habet testiū subscriptōez bene creditur ꝛ hoc ꝓ. c. ij. de fi. instru. inductū ut. s. ꝓ rōnes allegatas ꝓ hac parte. Fallit quod dictum est non credi scōz cum in quibusdā casibus. primo i leuib⁹ ꝛ non ꝓiudicialibus vt cum scribitur de moribus ꝛ ordinib⁹ dericoꝝ ꝛ huiusmodi de qb⁹. s. In dubio tñ an sint leuia vel ne discernat iudex discretus scōm eum et non is cuius sunt litere qz esset suspectus. facit

ff. ti. i. c. preterea. et. c. in nostra. Item fallit secundo ℓ excõmunicatione vt hic et similibus et hoc in litteris pmulgatoriis. quid aũt in testimonialibus multum instat cal. tandem in fi. videtur tenere generaliter q̃ ñ probant salua cõsuetudine et saluis leuibus et non p̃ iudicialibus. Tercio fallit cõtra pducentem vel sigilla cõcedentem ff. de solu. si quorũdã. ff. de posi. publia. i. q. vj. quotiens. de pcu. de. i. Quartus casus cum hoc bz loci cõsuetudo. d. c. cum dilectus de fi. instru. alias dicit tenendum litteras quorundã ordinariorum nõ ꝓbare sine testium subscriptõe et hoc põderat tex. c. ij. de fide instru. vbi tex. voluit ꝓuidere nõ solum locis vbi est vsus tabellionũ vt per eos cõficiant instrumenta. ℔ cũ testium subscriptione. sed etiã locis vbi ñ est tabellionum vsus vt apponat sigillum autẽticum, tñ cum testium subscriptione. Item ponderat. c. quontã ff. e. vbi duo viri ydonei equiparant fidei tabellionis cuius scriptura sufficeret quo ad acta sine testium subscriptiõe. vt ibi nõ. quasi velit dicere Cal. q̃ iudici non luit credere ℔ idefectũ notarij voluit duos viros ydoneos et tacite videtur velle q̃ cum subscriptiõe duoꝝ testiũ crederetur scripture iudicis sigillate quod etiam nõ. in. d. c. qm̃. et satis placet mihi p. d. c. ij. t. per. c. qm̃ in fi. Et aduerte q̃ hec opi. cal. respectu regule vt dec incidere cũ opi. archi. nec loquitur dare an requirat subscriptio manu testium sicut voluit Jo. an. An vero sufficiat inscriptio facta p scribentem litteras seu instrumentum quanq̃ do. an. hic dicat. Jo. cal. tenere q̃ sufficiat inscriptio. p. c. ij. de fi. instru. t. c. i. de pcu. sed ego nõ video q̃ Jo. cal. hoc aperte dicat ymo potius posset innui ꝓtrarium ex verbis suis cũ vtatur v. subscriptione. ipse tamẽ. do. an. videt transire cũ illa opinio. vt sufficiat inscriptio. t idem do. car. Antequã annectam quid sentiã in hac materia pmittã vnã decisionem rote satis vtilem in practica licet ex toto non placeat. vt ff. dicam. et qr multa dicta possũt ex ea colligi ferã, ppria vba ipsius collectoris. Fuit em̃ dubitatum iter eos vtrũ credatur litteris episcopi solo suo sigillo sigillatis sine tabellione t testibus sup reliquatione ex causa pmutationis facta in manibus suis t p ipsum admissa et collatione subsecuta. et licet in hoc dubio possent fieri multa argumenta et allegari pro t cõtra. de quibus in isto. c. tamen attenta generali consuetudine tocius orbis qua reputat sigillum episcopi autenticũ quã etiã seruat pallacium apostolicum in bis que spectãt ad ipsius officiũ et que iter suos subditos extra causam eius propriam fidem facit vũmõ non, pcedat vt iadex q̃a tunc secus. vt in. c. qm̃ contra infra eo. t. c. cum a nobis ff. de testi. fuit p omnes dominos determinatũ t ꝓclusum q̃ in cãu p̃dicto lre epi faciant plenã fidem vũmodo p̃dicta omnia in sua lra cõtenta coram eo t p eũ vno et eodẽ tpe facta t ꝓple

ta existãt alias non facerent fidem nisi de vltimo actu suo vel ptium, put nõ. p. Inn. i. c. qm̃ prealle. Ratio predicte conclusionis patet p. s. dicta. q̃ omnia t singula premissa spectant ad officiũ suũ et inter subditos suos ex̃ iudicium p eũ expediunt de renu. c. admonet. de re. per. quesiit. et. c. i. e. ti. li. vi. Pro qua cõclusione faciunt expresse nõ. p. Inn. et hosti. in. c. i. et. ij de fi. instru. et p Hosti. hic non ob. stilus pallacij quo cauetur q̃ non creditur litteris episcopi ꝓtra apostoli cum impetrantem in quibus episcopus diceret se primo ꝓtulisse beneficium quã papa seu executor hoc ei contingit nõ q̃ sigillum eius non sit autenticum. qr ymo est vt predictum est sed propter fraudẽ que timetur quia sepe ymo frequẽter accidit q̃ episcopi vel eoꝝ cancellarij cõtra apostolicos impetrantes anticipant datas. et quia fraus et dolus nemini debent patrocinari et vt malicijs obuiet. d. rescrip. sedes. t. c. ex tenore. ff. de rei. vẽ. infundo. et ẽ istud i pallacio apostolico in ventum in quo etiam seruatur q̃ litteris episcopi in cã propria fides nullatenus adhibeat. L. ne ds i sua cã. in rubro et nigro. et. iij. q. ij. §. nullus. ℔ in hoc casu viz vltime collationis facte per episcopũ cõtra apostolicum impetrantem quodammodo episcopus videt facere testimoniũ in cã propria vt ipse collationẽ suam ꝓpriã factã forsan i ꝑsonã fratris nepotis vel consanguinei aut familiaris collationi apostolice facte alteri ꝑsone sibi extranee ꝓferret et ita solebat semp dicere i cõsilijs. reuerendissimus pater do. de solonato sancte romane ecclie cardinalis dũ erat in rota. ꝓterea etiã posset assignari alia ratio diuersitatis quare in ꝓmo casu credit litteris episcopi et nõ in secũdo. qr in ꝓmo cãu nõ põt fieri collatio alteri q̃ pmutãti. p. de. vnam de re. pmu. t sic quodãmodo illa collatõ ẽ necessaria qr de necessitate iuris nõ põt fieri alteri. In secundo vero casu ẽ locus gratificationi. t põt cõferri cui vult. vt. le. et nõ. de prebẽ. relatã. t. c. tibi q̃ de rescrip. li. vi. ℔ ꝓlati modernis tẽporib' plus sequẽtes carnalitatis affectũ q̃ iudiciũ rõnis sepe ex inordinata affectione ꝓmouent suos. de p̃ben. c. graue. t machinãt omnes fraudes quas possunt cõtra apostolicos impetrãtes de renuncia. c. ij. li. vi. et de concess. preben. c. i. e. l. hec sũt vba illi' decisionis que est in ordine. xxij. In qua vident velle domini q̃ etiã i ꝓiudicialibus credit lris episcopi sine subscriptõe i spectantib' ad officiũ suũ t in hoc vid' accedere ad septimũ opi. s. recitatam et deuiare ab opi. archi. Jo. an. t. Cal. de quibus nullaz faciunt mentionem t multa alia possunt colligi ex dictis ipsoꝝ que ff. stati põderabo. Ego vo licet iter tãtos t tales doct. nõ deberẽ calumũ apponere tñ vt nõ captiuem intellectum et vt maiorem viam posteris ad veritatem inuendam prebeam. pono pro decima opinione. vnam conclusionem respectu.

prolixitatis materie non longā sed cōpendiosaz vnde cum cōprehēdente que talis ē. Litteris episcopi seu alterius ordinarij autentico sigillo sigillatis et testium. subscriptoz manu, ppria roboratis credit tā in spectātibus ad officium sigillantis quaz in alienis negocijs z tam in leuibus q̄z in arduis siue sint, pmulgatorie siue dispositiue siue testimoniales attestantes tamen factum de presenti fm datā litteraz siue contineant extra iudicialia siue indicialia. sine subscriptione vero non credit nisi in casibus. s. acceptis per Jo. cal. in q̄bus credit etiā si sint testimoniales attestātes factū de preterito. sine sigillo vero z subscriptione etiam in predictis casibus exceptis non creditur si alias non constat eas esse ordinarij. Declaro nunc singulas ptes huius cōclusionis. Primo cū requiro vt littere sint sigillate sigillo autentico. hoc dico p. c. ij. de fi. instru. z. c. si canonici. de offi. ordi. li. vi. cum si. cessante ergo sigillo. littere censentur omnino private ex quo non sunt manu tabellionis confecte z sic non facerent fidem. d. c. ij. de fi. instru. l. scripturas. L. qui possunt in pig. ba. l. cōpationes. L. de fi. instru. nisi in leuibus constat eas esse ordinarij. vt .j. dicam in fi. conclusionis. Secūdo requiro q̄ littere sigillate sint subscripte manu, ppria ipsoz testium. moueor primo per motiua Jo. an. superius recitata. Item per. c. primum in fi. de, pcu. fm vnū intellectum licet quidā adducant. illud, p cōtraria opi. ſ certe potius facit pro eum faciat mentionē de subscriptōe. et vbū subscriptio comprehendit, ppie. z fm cōmunē vsum loquendi subscriptionē in fi. factā manu testium. vnde dr subscriptō q̄si subtus scriptō. Item cū i litteris priuatis requiratur subscriptio ipsoz testiū. d. l. scripturas nō. plene in. c. ij. d fi. instru. ergo et i istis cum magis attrahāt ad naturam priuataz q̄z publicarū cum iudex non sit persona publica in scribendo. Itē facit. c. qm̄ .j. eo. vbi tex. in defectu notarij requirit inscriptionē seu subscriptiōz duoz viroz ydoneorum ergo eadem rōne idē dicēdum in extraiudicialibus vt non credat litteris episcopi seu ordinarij in preiudicium alterius si nō habeāt ad minus subscriptionē duoz. p ℞ qō. s. dixi. inducēdo illud. c. qm̄ et .j. tangam moueor non minus ymo principaliter p hanc rōnem vocā epi non credit in preiudicium alterius. vi. q. ij. c. si tm̄. et. c. placuit. xi. q. iij. episcopus si clerico. z. d. c. qm̄ ergo nec litteris suis cum is qui inducit ad falsum dicendum non minus induci pōt ad scribendū z sigillum suum apponendum et in scribendū testes qui nūc mortui sunt tempore date litteraz vinos. omnia eī ista pendent a voluntate sua z pauperi innocenti deficiet probatio negatiue. et sic erit in facultate iudicis desolandi et quoddāmodo necandi z spoliandi omnes subditos suos faciēdo litteras mō p̄dicto qō est cōtra omnē equitatē z si iura deficerent non deficit rō. et aperta mens. d. c. qm̄. z. c. si tm̄ et. c. placuit. preallc. nec ob. illa rō. Jnno. idem ē in notario cuius voci nō credit. et tm̄ eius scripture credit qz ratio diuersitatis est in promptu. nā notarius apposuit testes per quos poterit contrarium probari. ℔ epūs solū apposuit sigillū suū qō est i facultate sua. nec pōt reprobari. et si diceres etiaz epūs potest apponere testes sicut notarius. Respondeo q̄ notarius est ad hoc officium electus et approbatus. nec est verisimile q̄ cōmittat falsum cum sit persona media. ordinarius vero non est adhoc deputatus. Item non est persona media cum plerunq; propter multa īminentia capiat odium subditorū actiue et passiue. de accu. qualiter et .j. z sic quandoq; vellet vlcisci qō non est permittendum. Item officium notarioz est exorbitans et supra naturaliter scriptura sua facit fidem. iuxta nō. p Jnn. in. c. cū. Pd. tabellio. de fi. instru. ergo non debet hoc extendi ad ordinarios satis est q̄ ipi habent officium iudicandi. non eī cum hoc debant habere officium attestandi. ar. in. c. fozus. de ver. sig. z. iij. q. iij. c. i. non ob. c. ij. de fi. instru. vbi tex. facit mentionē de inscriptione z non de subscriptione. dico enim q̄ ibi .v. inscripti largo modo sumitur. nā omnes inscripti possūt dici inscripti quasi intus scripti. Tercio dico in cōclusione q̄ tales littere faciunt fidem tā in spectantib' ad officium suū q̄z in alienis negocijs hoc probo per d. c. ij. de fi. instru. vbi tex. indistincte loquens equiparat eas istrumēto cōfecto manu tabellionis. ad idem d. c. cum a nobis. v. neq; p hoc q̄ ponūt domini de rota dec. cccij. vbi dicūt q̄ etiā i pīndicium apostolici spectātis faciūt fidē tales littere a testibus vel notario subscripte. et nō. q̄ vtunt. v. subscriptōe facit pro bis q̄ dixi i p̄cedenti arti. Dixi quarto q̄ faciunt fidez tā in leuib' q̄z in arduis hoc, pbāt que stati dixi i precedentib' generaliter loquunt. Dixi quinto q̄ pbāt siue sint, pmulgatorie seu dispositiue, pmulgatorie sūt litteze que aliqd, pmulgāt seu disponūt. Explū i līis pmulgātib' excōmunicationē. Itē i littetis citatorijs seu sniam aliquā p̄nūntib' z similib'. hoc, pbat hic et in. c. ij. de dila. et in. c. qm̄ i fi. fm intellectū quē stati dabo ad illud. c. z. i. d. c. cū a nobis. et. c. ij. de fi. instru. dū generaliter loqunt. Dixi sexto idē si sint testionialas attestātes tm̄ factū de p̄nti fm datā līraz dicūt testimōiales q̄ attestāt aliqd factū vel nō factū puta q̄ titi' pmutauit bīficiū cum sēpronio vel q̄ mutuauit illi. x. vel simile. ℞. pbat i p̄alle. inib' generaliter loquētib'. z sentiūt do. de rota, dec. cccj. p̄alle. z maxie pbat i. d. c. ij. vbi tales līe istrumēto publico equparāt.

Septio dr i pclusiōe sine cōtineāt iudicialia sive ex iudicialia ista, pbat p. d. c. qm̄ i fi. dū p̄supp̄sit q̄ citra notariū z duos viros ydoneos p̄nt acta probari p legitima documēta. ℔ tales līe sic sigillate z subscripte

obtinent vim publici documenti. vt. d. c. ij. ergo ꝛc. ñ tamen credo sufficere si gillatis sine subscriptõne testiũ qõ etiã apparet. ꝛ sentiũt dñi de rota i dicta dec. cccj licet quidam teneant cõtra. ſ primum est verius p rationes quas. s. dixi in secunda parte cõclusionis ꝛ ex mẽte illius. c. qñ dũ notat falsam assertionem iniqui iudicis que satis adeẽ potest in litteris remota subscriptõe testiũ. Octauo dicit q sine subscriptione testium non credat. hoc probat per ea que. s. dixi in secũda pte conclusionis. Nono dicitur q fallit in casibus. s. exceptis per Jo. cal. nã vt patet in eis subscriptio testiũ in illis non requiritur nunquid autẽ hoc sit i distincte verum i sententia excõmunicationis statiz di cũ declarata prius tota conclusione. Decimo dicit in conclusione q in casibus exceptis creditur sine subscriptione etiã si sint littere testimoniales de preterito hoc probatur i. c. cure. xi. q. iij. ꝛ. i. c. i. de trau. et pa. ꝛ ō rapto. c. i. ꝛ. lxxij. ꝛ. lxxiij. di. p totũ. In litteris de ordinibus que sunt de preterito vel de bona cõſeſatõe i pteritũ et similibus q̃ sunt modici preiudicij. Undecimo ꝛ vltimo dr q sine sigillo ꝛ subscriptõe nõ credit etiam in casibus exceptis nisi aliter constet eas esse ordinarij hoc probat per id qõ dixi. s. in prima pte cõclusionis. ſ si cõstat eas esse ordinarij, ppter modici tatem preiudicij. credit. nã sigillũ apponit. vt det fides q scriptura sit sigillãtis. si ergo aliter cõstat nõ est videndum ex equipollentibus fiat de testi. licet ex quadã. l. certũ. ff. si cer. pe. Sed nũc quero nũqd i distincte, credat litteris sigillatis sine subscriptione testium vidisti. s. opi. sup glo. ꝛ. Jo. an. ꝛ. Jo. cal. videntur acquiescere illi opi. vt indistincte faciant fidem si sint, p mulgatorie sine opponat in vim peremptorie. vtpota quia annullat actũ ea, pbata. vt qr collatio beneficij fuit facta ea pendente sive opponat in vim dilatorie qr opponit ad effectũ repellendi actorem a iudicio. sec' si sint testimoniales. Jo. an. etiã videt tãdem tenere vt i distincte, pbent sine tractet de leui sive de modico preiudicio. satis enim ẽ q id quod principaliter continet nõ est in se magni preiudicij quia excõmunicatio est medicinalis licet aliquo accidenti cõsiderato posset esse magni preiudicij. debemus enim sm eum attendere id qõ principaliter submittitur in litteris non qõ i consequentiã venit accidentaliter. l. i. ff. de auc. tu. et hoc in pmulgatorijs. In testimonialibus de pterito. Innocentius dicit q faciant fidem i extraiudicialib'. vt. s. dixi. do. an. dixit q in his in quibus exigitur qualisqualis presumptio creditur istis litteris testimonialib' puta vt vi tet excõmunicatus extra iudicium et procedit opi. Innocentij. In alijs vero procedit cõtraria opi. Ego indistincte tenerem qõ. s. dixi in conclusione. vt si tractetur de modico piudicio credat litteris sigillatis sine subscriptionẽ alias legis licet contineant excõmunicationẽ

pondero enim rõnem quare non creditur sine subscriptõne que militat etiã i excõmunicatõe si producit i facto arduo. Quid ei si ordinarius volens cessare electionẽ factam de inimico suo facit, pduci litteras suas, p mulgatorias excõmunicatõis falso confectas dicens ne illis fidem eẽ adhibendam si negetur maxime si cõcludatur irregularitas illius vt quia dicitur celebrasse post datam illarũ litterarum. certe nulla equitas hoc patitur ꝛ multum refistit mens illius. c. qñ hoc autem. c. et. c. cure. et. c. i. de trau. et pa. ꝛ. similia loquuntur i actu modici preiudicij. et hec sufficiant quo ad litteras ordinariorum. Venio nũc ad litteras delegatorum. nunquid credatur ipsorum sigillis. vide hosti. in. c. pe. de pur. cano. et ppos. i. c. capitulũ de rescrip. ꝛ. c. i. ō dec. li. vi. ꝛ. maxime vbi titur dubiũ super remissione cause si bi cõmisse quaz faciũt doc. nri. vt Jo. an. cal. Bo. an. cõmuniter sequuntur dictũ Guil. in spe. i ti. de remiss. §. vtile. vbi. ſ. nunquid. vbi dicit q super remissione facta creditur vt sic superior possit procedere ad vlteriora super, processu vero ibi facto vt q sic vl sic fuerit factũ non credit si illud fuerit iudiciale sed oportet q illud cõstet p legittima documenta. ſ. e. c. qñ nisi. in litteris pape diceret. quicquid aũt sup hoc feceris nobis per litteras tuo sigillo sigillatas referas ꝛc. Tunc enim creditur non virtute litterarum sed virtute cõmissionis facte. facit de testi. c. cum clamor. Si vero fuerit extra iudiciale puta qr executus fuit ministerũ sibi cõmissũ ꝛ sibi credit exquo constat ō sigillo suo qr agit de modico piudicio qr ptes possunt corã superiore iusticiã, p sequi. ꝛ dicit q sic servat curia Breuissime diceren q i omnib' casibus i qbus. s. dixi non credi ordinario mlto fortiꝰ nec ōlegato ar. c. qñ. ſ. e. i qb' casibus dixi credi ordinario. dico credendum delegato si habet sigillũ autẽticũ ꝛ bi i spectãtib' ad officiũ suũ. In alijs aũt censeri ōz pbata psona. ar. i. l. i. ff. de offici. a' cui mã ẽ iuris. ꝛ. de of. dele. sane Venio ad litteras arbitrorum qbus fm cõmunẽ opi. fides non adhibet nec bz dubiũ fm Jo. an. q ad casũ nrm cũ arbiter voluntate aditus ex compromissaria ptãte excõmunicare nõ possit vt nõ. i. c. i. de of. or. Idẽ dicit quo ad alios arbitros p. l. nec arbitris. C. de ar. nec mirũ fm eũ cũ etiã infamis possit esse arbiter. ff. de arbi. l. pedius. §. patui. et. iij. q. vij. §. tua. et talium litteris credere absurdum est. nec ob. ſ. de testi. pũtata. quia ibi factum narratur quod satis placet quia arbiter non est publica psona nec gerit officiũ publicũ. lõ idem dicendum de collegiat de lris primatum de qz lris pleniſſime dicit ſ. c. ij ō fi. istru. qd aũt si iudices sũt plures nũqd credat eis dic vt nõ. dicã i. c. qm ſ. e. et. c. cũ a nobis. ſ. de test. et quid de litteris pape dicendum. vt in clemen. vna de proba. aliquid dico in. c. fi. de succes. ab intestato.

Nunc veniamus ad secundum passũ principalem.

huius.c. videlicet ad effectum excõmunicatiõis circa ꝓparationis actum. ⁊ circa hoc glo. ſi. colligit duo ex tex. ſatis leuia. Primũ q̃ tempus ꝓparationis facte attendendũ eſt. Secundo colligit ar. q̃ excõmunicat⁹ ad impetrandum non eſt admittendus ⁊c. de hoc vltimo dic vt hodie habes in. c. i. de reſcrip. li. vi. Circa primum non videtur glo. põderaſſe tex. qui ponderat tempus aſſumptionis. ſed vt tota materia habeatur ſimul attendenda ſunt quatuor tpa. Primũ quãdo erat excõmunicatus tempore cõſtitutionis. ſed tempore aſſumptionis exercitij erat abſolutus. Secundum ecõtra quando tempore conſtitutionis nõ erat excommunicatus. tempore vero aſſumptionis ſic. Tertium q̃ erat excõmunicatus tempore ꝓſtitutõis ⁊ tempe aſſumptionis. ſed tempore exercitij erat abſolutus

Quartum q̃ vtroq; tempore erat abſolutus ſed tempore exercitij erat excommunicatus. Venio ad primũ bar. ⁊ Jo. an. poſt eum dicũt non valere cũ cõſideremus initium vt in glo. pro hoc facit q; capacitas et habilitas requiruntur reſpectu acquiſitõis fiende etiã reſpectu ipſius delatõis temporis ſeu cõceſſionis. vt in. §. extraneis. inſti. de here. quali. ⁊ differẽtia. ⁊ in. c. dudum de elec. ⁊ in. c. ſi eo tpe de reſcrip. li. vi. ⁊. c. auditis de elec. cũ multis ſi. Sed circa hũ ꝓ declaratione huius articuli. et totius materie queritur an excõmunicatio inficiet ipſo iure actũ cõſtitutionis vt ſic nil acquiratur cõſtituto. An vero requiratur exceptõ tpe exercitij Inno. ſentit hic q̃ requiratur exceptio alt̃ nent oia geſta ſicut tenerent cũ actore excõmunicato ante repulſionem. vt in. c. pia de excep. li. vi. Tpe. inti. de procu. in pn. tenet. poſſum non valere cũ excommunicato tempore cõſtitutionis licet ſecus ſi fuiſſet excõmunicatus poſt. ⁊ hoc videt tenere Jo. an. Bo. an. Cal. et cõmũiter doc. ⁊ iudicio meo de hoc videt hic caſus. nã hic non dicebat q̃ eẽt excõmunicat⁹ tũc ſ̃ q̃ eẽt excõmunicatus tempore aſſumptionis officij qz non tenuit procuratoris cõſtitutio. et ideo nunc nõ debet admitti licet nũc ſit abſolutus. et ſic geſta cum iſto non debent tenere ſicut nec geſta cum falſo ꝓcuratore de reſcrip. ex pte decani de ꝓcu. ex inſinuatione ⁊ in. c. in noſtra. l. licet. ff. de iudi. cum ſi. ⁊ hec ſing. nõ qz multũ limitant nõ. in. c. veritatis. de do. ⁊ cõtu. Ibi eñ cõcluſum fuit q̃ excõmunicatus poteſt alijs obligari ⁊ alium ſibi obligare licet exercitium actiõnis ſit ſibi interdictum tpe excõmunicationis ⁊ tamen vt des hic q̃ licet ꝓcuratoꝛ obligetur alteri ⁊ alii ſibi obligat nihilominus non tenet actus. et hoc iõ ꝟ. qz deferur ſibi officium ſaltem publicam auctoritate. ff. de ꝓcu. l. i. cuius non videt capax vt plenius dixi. s. in quoddam notabili. Sed contra hoc et contra tex. oppo. intelligendo q̃ tempore aſſumptionis mandati eſſet abſolutus. d. c. licet de ꝓcu. li. vi. vbi patet q̃ ſi ꝓcurator cõſtitutus ſemel diſſenſerit nihilominus poteſt poſtea conſentire dño in eadem voluntate pmanẽte ad idem. l. obſeruare. ff. de of. ꝓ con. vbi delegatio facta p. ꝓ ꝓſulẽ ãte ingreſſũ ꝓuincie q̃ tunc nõ valuit cõualidat tpe ingreſſus ipſius ꝓ cõſule in eadem voluntate manente. ergo idem dicendũ in caſu noſtro q; luꝛ impedimentũ eẽt tpe cõſtitutionis eq̃ nõ erat abſolut⁹ tpe aſſumptionis cõſtituente in eadem voluntate manente debet cõſtitutio cõualidari. et idem erit dicendũ q̃ erat excõmunicatus tpe ꝓſtitutionis ⁊ aſſumptõis eq̃uo nunc ẽ abſolutus dño nõ in eadẽ voluntate manente. Viñ. pe. Alb. Jo. an. et Spe. de ꝓcu. poſt ꝓn. tenentes ꝓmã ptem. Rñdent ad cõtraria q̃ in. d. c. lz actus cõſtitutionis tenuit a principio nec deſijt valere ꝓ diſſenſum procuratoꝛum. merito dño in eadẽ voluntate manente cõfirmat. Ad. l. cõſeruare. rñdent q̃ delegatio non fuit ibi ex toto nulla. qz procõſul ibi ante ingreſſũ ꝓuincie habebat iuriſdictionẽ ſaltem in habitu vñ potuit illam trãſferre. ad hoc q̃ nõ i. c. paſtoral. §. i. de reſcrip. ꝓ ingreſſum g̃ ꝓuincie aſſumit exercitium iuriſdictionis ⁊ illud delegato ptiçipat ſi illũ non reuocat ex vi precedentis habitus. ſed in caſu noſtro act⁹ cõſtitutionis fuit nullus cũ icapacitas eẽt tpe delationis vel vtroq; tpe ſcz delationis ⁊ ſuſceptionis. ad hoc iura ſuperius alle. Itẽ dic darius ⁊ melius ad d. c. lz q̃ ibi volũtate cõſtituentis nõ fuit erronea. ideo data ꝓſeuerantia potuit ille acceptare q̃cũq; ar. eoꝝ que le. et nõ. in. c. ſi tibi abſenti de ꝓben. li. vi. ſed i caſu nño fuit erronea aut reſpectu facti. qz credebat illaꝛ nõ excõmunicatũ. aut reſpectu iuris quia putabat excõmunicatum poſſe conſtitui ꝓcuratorẽ. vñ ſupueniente abſolutõe cõſtituens vñ ꝓcurare in priori cõſenſu erroneo. merito ex ſola noua ſuſceptione nil agitur in. c. i. ⁊. c. ꝓpoſuit de ꝓcu. ſer. et nõ. in. c. i. de eo q̃ dux. in ma. ⁊ ꝓ nõ. in dictis iuribus viõr inferendum q̃ li cõſtituens nũc certificatus de abſolutione perſeuerat in ſua voluntate. q̃ tũc ex noua volũtate iſte põt acceptare de nouo qõ ſatis puto verum etiam ſine expreſſo conſenſu. licet Jo. an. videatur hic requirere patẽtiã et expreſſũ cõſenſũ poſt abſolutõꝛ. ſ̃ tũc nullum eẽt dubiũ. vñ puto ſufficere tacitũ mõ ꝓdicto. facit qõ dixit. Inn. i. c. ex pte decãi de reſcri. Idẽ dic ſi ꝓſeuerãt i ꝓſenſu erroneo ex p⁹ facto ratũ habuit geſtũ ꝓ iſtũ noie ſuo qz qs põt ex poſt facto ratificare geſta ſuo noie vt i regula rati. de reg. iu. li. vi. ⁊. l. licet. C. de ꝓcu. ⁊. l. lꝛ ff. de iudi. q̃ ꝟ voluit Ja. cal. Et ex predictis nũc ꝓz deciſio ad oia mẽbra ꝓdicta ſine g̃ ſit excõmunicat⁹ tpe conſtitutiõis ſine tpe ſuſceptiõis ſiue vtroq; tpe impedit validitas ꝓcuratõis qz cãt ex conſenſu vtriuſq; data ergo i capacitate i altero nõ valet facit. c. ei cui. de preben. li. vi. et dicto. §. in extraneis niſi ratificetur ex volũtate cõtinuata modo predicto ⁊ ita cõmuniter

tenetur hic Ultimo mēbro qñ tpe ꝓstitutōis ꝛ tpe assumptōis erat non ligat⁹ sed tpe exercicij reperitur ligatus. dicat Jo. an. ꝛ bñ ꝓcuratoriū valere ſz q̄diu sic ligat⁹ manet non ꝓcedet cū ipo ſz cū fuerit absolutus vtet primo ꝓcuratorio. repellit ergo b casu ꝓpter ꝓmunionis ꝑiculum sed nō ꝓpter defectū ꝓcuratorij de excep. ꝑa. li. vi. Sed dubiū ē nunqd b ꝓcedet indulcte sine sit ꝓ pte rei sine ꝓ pte actoris. videt enī q excōicatus possit esse ꝓcurator ꝓ pte rei cū ipe re⁹ possit esse in iudicio. de iudi. intellexim⁹. ſz cōiter tenetur oppositū vt indistincte repellat q̄ reus ē necessarius non mirū si admittit quinimo scōm vnam opinionē ſz tunc respondere p procuratorē. d. c. intellexim⁹. saltē de necessitate vt ibi. ꝓcurator vero ē voluntarius quo cāu cessat rō. c. intellexim⁹. Sed annecto questionem notabilē nunqd gesta cū isto ꝓcuratore excōicato sint indistincte nulla Videt q̄ si excōicatio supuenit actū ꝑfectum ꝓstitutōis ꝛ assumptionis. tūc puto valere gesta anteq̄ repellatur p. c. pia. ꝑal. q̄ in isto nō defuit ptās ſ solum potest repelli ꝓpter cōmunionis periculum dubium vero est eo cāu quo constitutio nō valuit impedicte excōmunicatōe Jo. an. sentit b post Spe. in loco ꝑal. q̄ non ſz ꝛ. s. tenet ſz Jo. cal. b aliter distinguit dicēdo q̄ si erat publice excōicatus non valuit ꝓstitutio nec ea q̄ postea fecit de re iudi. ad ꝓbandum. Jdē si erat occultū ſz ꝓstituēs sciebat eū excōicatum q̄tum ad ea que tenderet in fauorē ipi⁹ sciētis. si autē ignorabat ꝛ ille erat occulte excōmunicatus tūc tenēt gesta rōne publici officij. ar. in. d. c. ad ꝓbandū ꝛ. l. barbarius. ff. de offi. ꝓsi. ꝛ sic dicit se itelligere nō in. c. fi. de procu. b non placet hic do. an. q̄ officium ꝓcuratoris nō ē publicū sed priuatū. ideo non debet esse differētia inter publicam ꝛ occultū de do. ꝛ ꝓtu. veritatis. de elect. nubil. allegat ꝓ b vltimo expressaz theoricam Jnno. in. c. cum dilect⁹. de ꝓsue. ꝛ Jo. an. in. c. i. de rescrip. li. vi. ꝛ ideo indistincte putat do. an. gesta nō valere quod ꝛ mihi satis placet. pro hoc allego bo. tex. cū materia sua in. l. i. ff. quod cū. fal. tu. vbi patet q̄ gesta cū falso tutore q̄ putabatur ver⁹ nō babēt rata nisi index a principio aliter decreuerit quod an procedat in procuratore ibi nō. ꝓ bar. Ex his sunt nota id quod dī de gestis rōne publici officij valere ꝓcedit in officio publico auctoritate ꝛ vtilitate. secus si est publicū auctoritate ꝛ vtilitate priuatū vt officiū tutele. pcu. ꝛ similiū quod nō. Diceres tu q̄re valent gesta cum actore excōicato anteq̄ repellat. d. c. pia. ꝛ non sic cum procuratore excōicato. Rñdeo q̄ ipso domino non deest potestas agendi sed poterat repelli propter cōmunionis periculū. si ergo non fuit repulsus tenent gesta sicut si de facto contraxisset. vt nota. in. c. veritatis. sed in excōmunicato qui fuit ꝓstitutus procurator deficit ptās agendi ex⁹ nō valuerit

cōstitutio. vt. s. dictū est. Sed quero de questione non minus nōbili nunqd excōicatus de facto cōstitutus procurator cū potestate substituendi possit valide alium substituere. Jo. an. instat hic ꝛ in gl. in cle. si religiosus. de procura. ꝛ videtur cōcludere q̄ eo casu q̄ constitutio est nulla ꝓpter incapacitatem ipsius cōstituti non potest etiā substituere vt. d. cle. si religiosus sec⁹ si esset procurator. ſz ꝓpter excōicationem posset repelli ab agendo vt q̄ fuit excōmunicatus post assumptionem mandi. Jo. cal. fatetur ꝓmo q̄ simpliciter fuit data potestas substituendi secus si fuit deputatus nudus minister ad eligendū siue nominandū alī quem quem extunc dominus constituebat. ar. l. q. i. si fuerit. quasi sentiat q̄ hoc vltimo casu videatur ꝛ sit constitutus non ab excōmunicato sed ab ipo domio ꝓ quo optime facit. l. cum pater. §. heredi. ff. de le. ij. vbi per deportatōnem non admittit quis potestatē eligendi seu nominandi sic nec per excōmunicatōem Do. an. videtur velle q̄ etiā simpliciter datus ad substituendum possit substituere q̄ dare mandatum ad substituendum ꝛ substituere expeditur per viam contractus. si excōicatus valide ꝓtrahit secōm cōmunem opi. nō. in. c. veritatis. ꝑal. Ex certe hec sua opi. mihi non placet quia in iudicio q̄si cōtrabimus. l. iij. ff. de pecul. ꝛ tñ non valent gesta cū excōmunicato ꝓcuratore constituto. vñ credo q̄ excōmunicatus non ꝑt ꝓstitui ꝓcurator etiam ad negocia q̄ nō videt capax officij publici saltē auctoritate vt. s. dixi. ſz ex rātone do. an. videt inferendum q̄ posset constitui ꝓcurator ad negocia quod nō placet vt. s. dixi. Nā constitut⁹ ad iudicia constituit ad quasi contrabēdū ꝛ tñ non valet vt hic ꝛ. s. dixi. ita ꝛ fortius si ad vere cōtrahendū cū vtroq̄ casu subsit eadē ratio. Ultimo quero an excōmunicat⁹ possit esse procurator pro suo ꝓsorte Jo. an. videtur dubitare q̄ possit. allegat de. si religiosus ꝑeal. videt tamē postea sentire cōtrariū. ꝛ hoc apertius tenet do. an. mouet q̄ cōsortiū litis non supplet inhabilitatē ꝑsone quo ad excōmunicatōem q̄ hoc cāu nulla subest necessitas agēdi vel defendendi ꝓ ꝑsorte nisi eēt cā indiuidua. quia tunc ex persona sua posset⁹ defendere consortem ablq̄ aliquo mandato. l. i. §. ex bis. ff. de ver. obli. secus in religioso qui potest etiam esse primo casu procurator pro consorte quia exquo per se habet esse in iudicio non expeditur ꝓtemplatio si est pro consorte. Ego allegarem aliaz rationem i ex cōmunicato vt repellatur duplici rōne. Prima q̄ vt. s. dixi. incapax est huius officij ꝛ non potest negari quin pro ꝑte consortis assumat negociuz ꝛ officium procurandi Item in odium sui vt cum videat se repelli ab omni actu cicius inducatur ad satisfaciendū ꝓ q̄ fuit excōicat⁹. ar. c. pia. ꝑal. Et sui prolixus sum excusandus ꝓpter prolixitatem materie que quotidie ē in

vñ Abbas. Lasus. Bubia. p

N presencia batio nō relevat. p

bante sic summat cōmuniter. Ego summo pingu⁹ euacuādo t enucleādo totū tex. si rogat⁹ restituere totam hereditatē. eo sine liberis decedēte intret mōsteriū euanescāt fidei ꝓmissum t hereditas applicatur mōsterio nec ad inualidādū ingressuz sufficit ꝓbare minorē etatē tpe ingressus si ex aduerso geminat⁹ probat ingressus B. d. intelligendo q̄ fuit B substitutio fideicōmissaria. si vo fuit directa sumo sic. Substitutio facta filio eo decedente sine liberis euanescāt p ingressum mōsterij t tūc addeid qō ē in primo summario ibi nec ad inualidādū ingressū tē. vsqz ad fi. t vterqz intellect⁹ ē ver⁹ in se. dico tñ q̄ prim⁹ intellect⁹ ē veri or q̄ hic fuit substitutio fideicōmissaria. lz do. an. B dicat q̄ fuit ꝓpēdiosa t q̄ illud sit verbū directū devoluant tē. Vz. p primo dicto allego tex. aptum i. l. beredibus. §. i. ff. ad trebel. vbi B dicit Ray. t idez dicit tenere bosti. in summa. de testa. exquo aliqs ē institutus. fec⁹ si nullo istituto qs diceret volo q̄ bona mea devoluant ad talē t de B ibi lat⁹. Diuidit principaliter in tres ptes. in prima, processus narratio. in secda ibi dilect⁹. auditoris diffinitio. i tercia ibi nos. diffinitionis ꝓsummatio. Prima subdiuidit in quatuor. nam primo ponit actoris petitio. secdo ibi verū. rei rīsio et reconuentio. tercio ibi ad B actoris replicatio. q̄rto ibi tex. rei duplicatio Nō primo q̄ ꝓsortes eiusdē litis pñt ex eodē libello reū ꝓuenire t ꝓsequēter totus processus iudiciarius simul sup vtroqz fundari Nō secdm vnū intellectū q̄ ꝓcedit iste libell⁹ peto omnia bona q̄ tibi obuenerūt ex hereditate talis aliter bona nō specificādo. B, ꝓcedat i dubio si intelligat tex. q̄ isti agebāt petitōe hereditatis. qz cū hec sit actio vniuersalis nō ē necesse aliqd exprimere nec in pn. nec i processu iudicij. ff. tīn executōis tpe. l. iij. ff. de peti. hē. Dixi plene in. c. ij. de libel. obla. si autez intelligat q̄ agebat rei vendicatōe q̄ petebāt illa bona restitui respectu dñij tūc erāt iste tex. valde nō. t decideret nō. p Jnn. in. c. certificari. de sepul. vbi B disputat. Nō tercio reū posse dare in cā reconuentōis libellū directe ꝓtrariū libello actoris. vide ad materiā nō. p Jnn. in c. ex ꝙquestione. de restit. spo. t i. c. cū cōtingat. de offi. dele. Nota q̄rto quē posse donare se t oīa bona sua monasterio per modū ꝓuisionis licz aliter non fiat monach⁹ t erit iste ꝓuisus mōsterij secdm gl. sing. in. c. ut lex. ꝓtinētie. xxvij. q. i. iste talis est magis astrictus monasterio q̄s monach⁹ censet em q̄si seruus monasterij adeo q̄ etiā cā maioris religionis non potest inde discedere secdm illam glo. sing. quidaz tñ i B vltimo ꝓtra. vt nō. ibi archi. Nota quinto ex hoc t ex tex. casum sing. in quo quis potest in vita se priuare facultate testandi donando se t omnia bona sua loco religioso. p hoc arguit multum sing. bar. in. l. fi. C. de pac. q̄ valet donatio omniū bonoz facta ecclie pñtiū t futuroz. t sic in fauorē ecclesie posset se priuare facultate testādi lz non nō intret religionē. qz sicut pt fauore ecclesie dare se t omnia bona sua ita t sua sine se. Et nō sing. illud dictū qz bar. de illo dicto nullā mentionem facit in. l. stipulatio. B mō ꝓcepta. ff. de ver. obli. vbi tractat plene hāc materiā. posz tñ illud dictū moderari q̄ qñ confert etiam se videtur tūc mori cū p ingressum fingat mortu⁹. xvi. q. i. placuit. l. deo nobis C. de epi. t de. ideo nō miz si pōt donare pñtia t futura qz etiā si expresse non donaret tacite tñ trāseunt in monasteriū si aliter prius nō disposuit. xix. q. vl. q̄ ingredientib⁹. t in. c. si qua mulier. t in. c. nūc aūt. t in auē. ingressi. C. de sa. san. ec. sed hec ratio cessat quā do non intrat ipe monasteriū. ff pro B dicto bar. q̄ ē satis pium t fauorabile ecclesijs Ego allego glo. que B sentit in. d. c. ut lex ꝓtinencie Hāc materiā latius attingam in. c. fi. de succes. ab intesta. Nota quē licite oblationē suam iuramento firmare nec ex B oritur ꝓsumptio ꝓtra recipientes tale iuramentum q̄ hoc fecerit allicientes cum ꝓpter sua bona temporalia habenda. hoc dico propter tex. valde sin. ex. q. iij. c. constituit. vbi dz q̄ si religiosi alliciunt aliquem ad religionis ingressum propter sua bona temporalia habenda nullum inde cōmodum consequi debent. Nō ibi cum constat q̄ actus in dubio non ꝓsumitur geminatus. t ideo qz facta non presumuntur nisi probent facit. c. cum in iure. de offi. dele. t probatur in. c. cum Johannes. de fi. instru. t hoc verum nisi subsit causa vrgens presumendi. vt est tex. nota. in. c. cum tu. de testi. vbi dicetur plenius Nota sig. ex isto tex. q̄ fundanti se super certo actu satis est probare bene illum actum fuisse gestum. licet aliter non ꝓbet habilitatem persone ad illum actum exercendum. hic em̄ syndicus monasterij dumtaxat probauit illuz obtulisse se t sua

Et ex hoc presumitur illum fuisse ydoneum respectu etatis t iudicij rōnis. adeo q̄ asserenti ꝓtrariū incūbit onus probandi t quod plus est nō sufficit probare aliquid presumptiue contra istam presumptionem. sed oportz quod probatio concludat necessario sicut apparet hic q̄ aduersus illam presumptionem q̄ erat ydoneus etate non profuit illa probatio generalis quod erat minor annis quod facit ad nota. per Jnno. in. c. cum innotuit. de eo qui fur. or. rece. t per barto. in. l. sciendum. ff. de ver. obli. Nota vlterius ex hoc t ex tex. q̄ sicut ꝓbatio ex parte actoris debz concludere necessario vt est tex. nota. in. l. mattē C. de proba. ita t exceptio ex parte rei vt hic t ꝓcur. c. auditis. de prescrip. t pt dici vtrunqz dictū ꝓbari B cum ꝓpter reconuentionis actum isti fratres carnales

essent actores t rei .nec ad aliquē affectū sufficit illa p
batio generalis q erat mior annis imo pbata oblati/
one ex alia parte succubuerunt tā in cā cōuentionis q̄z
reconuentionis qō nō. Item ex predictis t ē textus
colligo vnā notabilem limitationem ad illud dictum
vulgare dubia pbatio non relevat tē pcedit em̄ qñ p
batio est dubia in se et ex facto suo secus autem si offu
scat ex probatōe exceptionis aduersarij declaro. hec
probatio facta p istos fratres q ille oblatus erat mi/
nor annis erat in se sine facto aduersarij dubia quia ñ
concludebat necessario intentionem istorum ideo me
rito nō profuit eis. sed negari non potest quin aliqua
tenus obfuscauerunt et rediderunt dubiam probatiōz
monasterij super oblatione facta cum possibile potu
erit esse q iste erat ānis minor tpe secunde oblationis
et tamē hoc ñ sufficit ad tollendā pbatiōz perfectū mo
nasterij. quia vt dixi illa in se erat perfecta licet aliqua
tenus obfuscata per probationem rei. satis em̄ est q
probationem penitus non elidit et sic probat iste tex.
decisionem glo. sing. in de. fi. de prescrip. et cōcor. c.
auditis. de prescrip. tenet bar. in. l. nō solū. §. f repro
bari. ff. de no. ope. nun. vbi singu. vī hoc dictū limita
tur. nisi pcedat vbi non presumitur delictum. si autem p
sumeretur delictum tenet q exceptio reddens pbatio
nem actoris seu accusatoris dubiam eā penitus excu
dit. ponit exemplū. Statuto est imposita pena nobili
intranti palacium nisi tempore consilij generalis. ac
cusatur nobilis q de mense may. intrauit palaciū t p
batur. reus probat. q die. xv. may. fuit factum cōsiliū
generale et sic ex cā pmissa potuit de mense may. itra
re palaciū. Concludit ibi q probatō accusatoris tolli
tur per hanc exceptionē dubiam cū nō probauerit q
illa die qua intrauit fuit factū consiliū generale potuit
em̄ esse q intrauit prius vel postea. f quia excontra/
rio presumit delictū vt euitet hoc debet presumi q in
trauit tpe licito q est valde sing. et ponit ad hoc mul
ta exempla et iura multa allegat t facit illud q in pe/
nis mitior interpretatio est facienda. l. pe. ff. de penis.
regula in penis. de re. iu. li. vi. t in. c. cū tu. de testi. p/
sumptio em̄ bonitatis que est pro reo de presump. c.
fi. facit presumi actū esse gestū tpe licito. Ego addo ali
am limitationem q esset in ciuilib⁹ quiescente presum
tione delicti tollit pfecta probatio actoris si rei except
io reddit illā equinocā exemplum interminio. c. mo/
nasteriū probauit titium sempronij obtulisse se. t sua
monasterio tali tpe. reus probat q illo tpe erant duo
qui vocabantur hoc nomie certe ex hoc tollet illa pro
batio actoris nisi aliter declaret ar. l. duo sunt ti cij. ff.
de testa. tu. et. ca. inter collectos de fi. istru. et p̄dicta
sunt bene notanda. Nō. vlteri⁹ illud bonū dictū q p
batō in genere facta nō pdest qñ quelibet species ge
neris nō cōsequit illū effectū ad quē pponit. declaro
hic fuit facta probatio q oblatus erat minor annis tē
pore oblationis dicit tex. b B non sufficere cum dupli
citer possit dici minor annis et ante. xxv. annum t an
te. xxv. annum t ante. xiij. et in hoc vltimo intellectu
seu in hac vltima specie probatio cōcludebat. sed in
illa non quia minor. xxv. maior. xiij. potest religionē
intrare de re. ca. i. li. vi. et idē dici articulando seu excipi
endo vt cogatur a principio specificare et sic nō in ge
nere probare. vt est tex. nō. in. c. pia. de excep. li. vi. et
ibi nō. gl. Si autem a principio fuit in genere admis
sus ad excipiendum seu probandum debet inspici po
stea probatio. si em̄ est generalis non prodest vt hic
si autem est specialis admittitur. vt nō. Inno. in. c. ce
tex. de iudi. Et ex his et ex tex. nō. q pbatio generalis
non declaratur secundum materiam subiectam seu in
tentionem articulantis. Idem dico quando genus
simpliciter probatum intelligitur a iure impotiori spē
t si illud genus pferatur a testibus non capitur in illa
specie. sed in nullo habeat revelare probantem ex q̄ in
illa specie non concludit intentum articulantis. exem
plum excipio cōtra actorem q est excōmunicat⁹ t ita
generaliter probo excōmunicationem per testes certe
non relevat quia possibile est q sit excōmunicatio mi
nor. vt. d. c. pia. et in testibus non facimus interpreta
tionem illam sicut si a iure illud vbum proferet vel a
iurisperito pro hoc tex. iūcta gl. no. in. l. i. de vsur. L.

Ultimo nō. secōm Jo. an. hic expresse q mior. xxv
annis bona sua sine curatore et decreto alienat itran/
do tantum monasteriū. secus tñ esset si non intraret
monasteriū. l. si quidem et. l. si predium. L. de predi.
mi. sine decre. non alie. t quasi per totū etiā si vellet
alienare in alias pias causas. ar. in. l. i. ff. de pollu. qō
bene nō. pro hoc facit quia ingrediens monasterium
fingitur mori tempore ingressus. l. deo nobis. L. de
epi. et de. et. xvi. q. i. placuit. sed tempore mortis po
test pubes sine alia solennitate disponere de rebus su
is. l. qua etate. ff. de testa. et presertim igrediens reli/
gionē habz liberā facultatē disponēdi ō rebus suis in
auc. de mona. §. illud. t. xix. q. vl. si q̄ mulier. et. c. q
igredientibus que rōnes cessāt i eo q vult alienare bo
na sua n ōtrādo religiōz f ad pias cās. Nūc primo ex
pediā gl. nīas iux̄ morē demū veniā ad gl. In. t alio
rū t gl. i. i pn. allegat aliōs pcordātias. Secō format
p ordinē gnez q̄stōes et solvit Prio em̄ querit an
substō facta si decesserit sine liberis evanescit p nālem
nativitatē tñ gl. nōdet simplr q sic p. l. ex facto. §. si
q̄s rogat⁹. ff. ad trebel. cū si. b all. Jo. an. remittit ad
ibi nō. t vo. an. etiā simplr trānsmit t certe mius bñ ex
pediūt hūc passū p canonistis iō aduertas. nā gl. nō.
i cle. i. de bap. sentit ↄtrariū q appellatōe liberoz nō
veniūt nāles tñ vbi agit de ispoz ↄmodo t honore p
le. cum legittime. ff. de statu bone. vbi dicitur. q filij
spurij sequūtur matrem non patrem. ad idem. l. qñ

semper.ff.de in ius vo. sed hanc opi. glo. nostre sect glo. in. c. raynaldus. de testa. in ver. videtur etiã. vbi dicitur qꝫ si non adiicatur verbũ legittimus. tunc intel ligitur de legittimis ꝫ naturalibus secus si tantum di xit sine liberis quid dicendũ aduerte qꝫ questio ista est satis dubia vtrũ appellatione filiorũ seu liberorum veniunt naturales tantum siue hoc verbũ proferatur in vltima volũtate siue inter vnos i cõtractibus siue in statutis ꝛ est materia quottidiana ꝛ necessaria ma xime canonistis ideo hic aliquãtulũ insistabo vltra ali os. ꝛ ꝓmo quãtũ ad questionẽ glo. an filius naturalis excludit substitutũ venientem in defectũ liberorũ di stingue post Bar. in. l. ex facto. §. si quis rogat⁹. pre ol. qꝫ aut talis naturalis ẽ natus in futurute aut non ¶ primo casu si est natus in figura matrimoniali exclu dit substitutum alias non. alle. insti. de coniuga. seruo in prin. et. ff. de le. ij. l. lucius in fi. et. l. fi. ff. de iudi. de li. dicitur autem natus in figura matrimonij qñ ma trimonium fuit cõtractum inter seruos vel inter liberũ ꝛ seruũ inter quos de iure ciuili matrimoniũ nõ cõtrahi tur sed de iure canonico secus est vt. j. de conin. seruo. p totũ aduerte tñ qꝫ illa iura allegata per bar. aperte non probant principium hui⁹ distinctionis. nam pri ma allegatio loquitur de successiõe legittima an ꝛ qñ seruoꝝ filij succedant patri adepta libertate. Alia ve ro duo iura non distinguunt inter naturale cõceptum ex matrimonio licet nullo et alium natũ sine vllo ma trimonio. immo potius videntur loqui in natis sine vllo matrimonio. vnde plus placet qð sequitur in se quenti distinctione et post eam dicam. aut non fuit na tus in seruitute et tũc aut illa verba si decesserit sine li beris. referuntur ad personam que non potest habere nisi naturales tantum vt ad furiosum non habentem vxorem et tunc naturalis excludit substitutum. quia ð eo videtur cogitatum. vt i. l. heredib⁹. §. i. ff. ad trebel secundum vnum intellectum. aut referuntur ad alium qui non potest sine peccato habere nisi legittimos ut ad clericam in sacris et intelligatur de ecclesia ꝛ sic de filio legittimo tantum non autem ratione predicta po test intelligi de aliis hoc ẽ nõ. dictum bar. i. d. l. here dib⁹. et si fuit dictum sine liberis ex suo corpore descẽ dentibus habetur hec cõditio pro non adiecta. quia imitat metu perditionis bonorum ad illicitum coitus sicut nõ valet illa que inducit viduitatẽ vt si non nup serit. ff. de condi. indebi. l. cum tale. ita nõ. dixit bar. i dicta. l. heredibus. Aut illa cõferuntur i persona que potest habere legitimas ꝛ naturales proles ꝛ tunc si potest tacite apparere de voluntate defuncti. quia i ali qua parte testamẽti fecit mẽtionẽ de naturalibus ar. l. q̃ filiabus. ff. dele. l. ꝛ naturalis excludit substitutum ar. in. d. l. fi. de in. deli. aut nõ põt sic apparere ex ver bis testamenti ꝛ sic erat ipse qui rogauit homo posit⁹

in dignitate necꝫ inhoneste conuersationis et venera bilis hõ ꝛ tũc naturalis non excludit substitutũ quia non ẽ verisimile qꝫ talis hõ voluerit substitutũ excludi p talẽ naturalẽ ar. in. l. generaliter in fi. C. d isti. et sub sti. et. d. §. si quis rogat⁹. alias si nõ est talis q̃ rogauit substitutũ excludetur per naturalem vt ibi hoc vo in filio naturali. secus in spurio nato ex damnato co itu non potest esse vxorius talis enim nullo casu exclu dit substitutum ar. in auc. ex complexu. C. de incest. nup. Idem in filijs adoptiuis tãtum. ut. l. si ita. ff. de le. ij. hec uera qꝫ naturalis in dictis casibus non excludit substitutũ nisi substituto fieret femine. ratio quia nisi talis filius succedit nisi sit illustris. l. si qua. C. ad orp bi. et insti. de succes. cognа. §. vulgo ꝛ ideo in femina non est recurrendum ad. s. dicta. sed indistincte natu ralis excluderet substitutũ ita dicit bar. in dicto. §. si quis rogatus. ꝛ pro eo allego tex. fm vnam lect. quã ponit ibi gl. in dicto. l. heredibus. §. i. ff. ad treb. sed bar. i dicta. l. heredibus. hoc reprobat qꝛ in istis prin cipaliter inspicitur voluntas testatoris ut. d. §. si quis rogatus. sed non videtur consonum voluntati testato ris qꝫ infemina indistincte sentiret de filijs illegittimis cum magis sit horridum feminis q̃ masculis habe re filios illegittimos. ar. in. l. si qua illustris preall. et hoc mihi plus placet. Nõ. tñ ex dicto illius glo. ar. optimũ qꝫ ubi in loco est statutum qꝫ naturales succedant sicut legittimi qꝫ tunc indistincte naturalis ex cluderet substitutum quia propter dispositionẽ. l. manu cipalis. videtur ð tali filio cogitatũ. an aũt valeat tale statutũ. uide qð nõ. in. c. p venerabilẽ qui fi. sint le. et p Fre. pi. cdxviij. vbi tenet qꝫ ñ valeat qꝛ dat mate riam peccandi. Idem bar. in. l. testamenti factio. ff. de testa. Nunc attẽde qꝛ si bene ponderas omia pre dicta vna cum iuribus preall. oia fundant super tacita voluntate disponentis. Et ex hoc infero vnã notabilez cõclusionem qꝫ ubiamqꝫ põt apparere de tacita volũ tate disponẽtis siue ex verbis positis i dispositõe siue qꝫ ẽ eadẽ rõ i filio legittio ꝛ nãli sp appellatõe filij venit fili⁹ nãlis tñ etã si tractet de pena siue de cõmõ. siue dispõ sit i vltia volũtate siue i legib⁹ siue i statutis uel i alijs ꝓtractib⁹. hec phãl ex ꝓdictis et p nõ. plene p Cy. i. l. dsds. C. ad le. iul. ma. ubi tractat an i dispõe illa penali idubãtur filioꝝ appellatõe spurij iuctis nõ p eã. i. l. qcũqꝫ. C. de f. furi. ubi tractat an ꝛ qñ statu tũ debeat extẽdi ex identitate rõis adde etiã aliũ mo dũ ꝓiecturãdi volũtate disponẽtis ex nõ. p bar. i. l. p nũciatõ. ff. ð v. sig. ꝛ. l. fi. C. ð fideicõ. qꝫ aut dispõ lo qꝫ p vba significãtia naturalitatẽ ꝛ ueniãt nãles secus si p vba significãtiã agnitõz ꝛ i utroqꝫ loco uideas p bar. an bastardi dicãt de familia vel de domo nobilũ ꝛ sic ꝓbẽdãt sub statuto puniẽte certo cãu illos ð do mo vl familia nobiliũ. si vo ex ꝓdictis nõ põt apparere

tacita volantate disponentis et tunc est magis dubiū
crederem tamē q̄ vbi agitur de filioz cōmodo veniūt
naturales ex quadā humanitate z benignitate ar. op
timū. ex. l. generaliter. §. i. C. ō inſti. et ſubſti. vbi tex.
optimus ad materiā q̄ intelligo in naturali nato ex
coitu non icestuoso seu similī. tales eñ non veniēt q̄
non debent dici filij maxime hoc casu vbi tractat de
ipsorum onere et ꝓmodo vide tex. bonū in. c. vno. xx
xv. q. vj. Si vero tractetur de odio et maxime pena
limne non intelligerem naturales quia non apparen
te rōne dispōis seu tacita volū tate disponentis illi na
turales veniunt potius ex quadā benigna interꝓtatio
ne q̄ ex ꝓpria significatōe d. l. generaliter et bo. tex.
in. l. filiū. ff. de bis qui sūt sui vel alie. iu. que interꝓ
tatio cessat in odiosis et maxime in statutis. de. inim.
in nostra. l. iij. ff. de nego. gest. et regula odia. ō re. iu.
li. vi. et vide in materia bo. glo. in. l. filij. ff. de v. signi.
que restringit vbum filij in materia odiosa. et scom
omnia ꝑdicta distingue et intellige glo. hic et i d. de.
via. de bap. et p hoc decidit questio quā ponit b.
Jo. an. de ephiteosi data alicui et filijs suis. an indu
dantur filij naturales. de q̄ questione remittit ad spe.
in. ti. de loca. §. nūc aliqua. v. lxvij. et v. lxxij. vbi om
nino videas oia motiua spe. ꝓ et ꝓtra non solus in
vltima voluntate sed etiam in ꝓtractibus inter vivos
vt interminis questionis et tādem spe. vī ꝓcludere in
hac questione sicut. s. ꝓclusū existit in vltima volun
tate ut coniecturemus tacitam voluntatē contrahen
tium. et videtur velle q̄ in femia indistincte veniant fi
lij naturales quia matri succedūt sicut legitimi ō quo
nī dicendum ut habes glo. nō. in. l. si qua illustris. p̄
alle. Et nō. hoc quia facit p ꝓclusione mea supra po
sita ut in qualibz dispōne ponderem⁹ mentē disponē
tis sed bar. in. d. §. si quis rogatus. videtur hoc rep
bare alio respectu quia pater stipulando non potuit
querere filio naturali cū nō sit in sua ptāte nec etiam
mat filio. vide ad b q̄ plene nō. in. l. quodcūq. et. l.
q̄ dicitur. ff. de. v. obli. et. l. debitor in fi. ff. ad. treb.
Sed aduerte quia repio bar. apte sensisse ꝓtrariū in.
d. l. q̄ dī. ff. de v. ob. et. l. debitor in fi. vbi in ꝓpris
terminis dicit q̄ si mater capit ephiteosim p se et filijs
suis q̄ acquiritur filijs exstipulatōne matris. nō quia
stipulatur sup re ipsius vel futura ipsi⁹ rōne vtilis do
minij quo casu etiā quilibz extraneus posset alteri sti
pulari. l. quotiens. C. de dona. que sub modo. et sic
videtur q̄ ex p̄dicta rōne qz naturales nō sunt in po
testate patris vel matris non debuit reprobari dictus
spe. Tñ vnū dictū nō. ponit Bar. in. d. §. si quis ro
gatus. q̄ in ephiteosi ecclesie nāq̄ veniunt naturales
appellatione filiorū quia non est verisimile q̄ ecclesia
de talibus senserit quia de iure diuino et canonico nō
possunt haberi sine peccato q̄ō sig. nō. quia facit ad

multa que disponant eī ecclesia vel p ecclesiā. debes
eñ scire q̄ simplex fornicatio z etiā ꝓcubinatus ē ꝑhi
bitus de iure diuino et canonico. xxxij. q. iij. neō. et.
c. meritrices. vid p Jo. an. i regula. sine culpa. ō re.
iur. li. vi. in mercu. et hec oia bñ nō. quia plenius hic
q̄ alibi habes hunc articulum declaratū et doc. no
stri. transeunt hic multū lente. Venio nūc ad scdā
ptem gl. que q̄rit nūquid interminis lr̄e emanescit sub
stitutio si instituti habuerit filiū sed ante eum decess
sit. Rñdet glo. et bñ q̄ non quia satis est q̄ tempore
mortis decessit sine liberis ut in iuribus all. in glo. et
hoc clarissimū est. In tertia pte gl. querit quid si
fuit dictum si decesseris sine herede substituo talē qui
veniat appellatōne heredis ad hoc ut emanescat substi
tutio. Glo. rñdet q̄ soli filij intelliguntē. l. ex facto. §.
vl. ff. ad treb. et est ille casus nō. in quo appellatione
heredū soli filij intelligūtur et fit illa stricta interꝓta
tio ut euitet absurdū qz ē quasi impossibile q̄ qs pos
set decedere sine herede, ꝓpie intelligendo ex testō vl
ab intestato. fatetur tñ glo. q̄ si nō habeat filiū ꝑsed ne
potē ex filio emanescit substitutio ut i iuribus all. i ea.

Aduerte circa ꝓmū dictū. nā ex p̄dicta rōne ar gu
it gl. in. d. l. ex facto. §. fi. q̄ si ꝓcedo feudū vl ꝑ carti
tibi z heredib⁹ tuis q̄ videat de filijs itellectū alias
sequeret dicta absurditas q̄ duraret sine fine etiam in
ephiteosi. Idem spe. in ti. de loca. §. nūc aliqua v. ex
lij. si ꝓcessio fit ab ecclesia ut tunc intelligat ō suis tñ
et nō extraneis p. §. ephiteosi. in auē. de nō alie. secus
si ꝓcessio fit a ꝑuato. facit gl. Accur. in. l. etiam. ff. so.
ma. sed attende quia reperio spe. eo. ti. z. §. all. v. vij.
tenere q̄ hodie eccia pōt ꝓcedere. in ꝑpetuū rē i ephi
teosi. z q̄. §. epiteosis. sit correctus p. §. licētiā. i auē.
de alie. z ephi. sed posset rñderi ut dicit hic Jo. an. q̄
videtur sequi ꝓmū dictū ut corrigatur ille. §. quo ad
temp⁹ z numerū successoz nō aūt quo ad q̄litatē ipoz
declaro b ꝑ puris canonistis. §. emphiteosis. ꝓtine
bat duo. Ꝓdicio q̄ res ecclesie nō possent dari in ephi
teosi nisi in vita accipientis z duoz heredū suoz. De
cando exigit q̄ illi heredes sunt ō suis ut sic extendaū
ad filios vel filias z ad nepotes vel neptes z sic ad ō
scēdentes supuenit postea auē. d alie. z ephi. §. licētiā
vbi videt dari licentia ꝓcedendi in ꝑpetuū Nūc ocil
difficultas vtrū corrigit in totū an vo quo ad tēpus
z numerum successoz tñ. Jo. an. vult q̄ nō corrigat
quo ad qualitatē successorū q̄si dicat q̄ concessio pōt
fieri in heredem accipientis in ꝑpetuū dūmō sint de
suis descendēt⁹ ut sic id quod disponebatur hodie
qualificando illos duos successores, ꝓcedat hodie et
am i vlterioribus. Unde b sunt examianda duo.
Ꝓmo q̄ veniāt appellatōne heredū qō glo. b tangit.
Secdo inferem⁹ ad decisionē questōis tacte an ephi
teosis eccie transeat ad heredes extraneos Ad ꝓmū

c

distinnguit bar. in. l. gallus. §. etiam. ff. de libe. et po
stu. q̄ q̄doq; ỹ. suis heredibus, pferur in tempus
vice illius cuius heredes appellant. ꝛ itelligit ō filios
non eñ pōt intelligi de extraneis quia hereditas nō
est viuentis. l. i. §. i. ff. de vul. ꝛ pu. et sic intelligi debz
dictus. §. etiā quādoq; illa verba suis heredibus cō-
feruntur in tempus post mortē. et tūc si, pferunt supe
re sui natura nō trāsmissibili ad heredes extraneos. ꝛ di
cendū est idē ut, ppt subiectam materiā restrigāt ỹba
ad filios. Exēplū de feudo ꝓcesso alicui et suis here-
dibus. ad ffi de succes. feu. c. i. coll. x. ꝛ nō. in. d. l. ex fa
cto. §. fi. ꝛ p dy. in. l. in quentionib'. ff. de ỹ. obli. licet
aliqui aliter dicāt. ut nō. Ly. in. l. liberti. C. de ope. li
ber. Quādoq; illa ỹba, pferunt sup re sui natura trās
missibili ad extraneos heredes. et tūc aut verba exp̄
munt a recipiēte aut a ꝓcedente. Primo casu itelligūt
etiā de heredibus extraneis. l. stipulatō ista. §. si quis
. ff. de ỹ. obli. et. l. si pactū. ff. de pba. Secdo casu q̄n
pferunt a ꝓcedēte puta a testatore vel ab aliquo do-
mino idē ut transeat ꝓcessio etiā ad extraneos heredes
. l. in annali. C. de lega. ꝛ l. sciēdū. ff. de ỹ. ob. ffi verū
nisi aliqua iniquitas resultaret ꝓtra mētē testantis ut i
casu hui' gl. ꝛ hec nō. ꝛ p hoc infertur ad decisionem
scde q̄nis. quid si hec verba, pferant in ꝓtractu em-
phiteotico et si, pferant in re puati vel ciuitatis capiū
tur, ppie et ꝓcmūt etiā extraneos heredes q; sui na
tura possunt taliū res ꝓcedi in ēphiteosim ꝑpetuā. l. i
. C. de in. ēphi. l. i. ꝛ ij. ff. si ager vec. vl' emphi. pe. vñ
plus sing. dicit spe. in. d. ỹ. q̄ij. q̄ etiā legari potest
extraneo domio, irrequisito. q; exquo donat in vltia
voluntate nō ptinet ad alienatōnē ꝛ sic nō bāt locū. c.
fi. de loca. vide tñ bar. in. l. fi. C. de in. emphi. ꝛ in. l.
in quentionibus. ff. de ver. ob. vbi videt sentire ꝓtra-
rium cū distinctōne tñ. Si aūt ꝓcessio fit ab ecclesia
tunc insurgit dubietas ꝓpter dictos. §. ēphiteosim. ꝛ
licentiam vidistis. s. spe. varii. ꝛ opi. Jo. an. et gl. in
. d. §. emphiteosi. ꝛ in anē. si quas. C. q̄ sa. san. ec. tez
q̄ concessio hodie pōt fieri in ꝑpetuū. sed ille gl. pos
sent reduci ad opi. Jo. an. Aliter distinguit dy. in. d.
anē. si quas. repio in hoc bar. varii. nā in. l. q̄ dicit
. ff. de. ver. obli. et. l. si ex facto. §. si pactus. ff. de pac.
videtur velle emphiteosim ecclesie nō transmissibilez
ad extraneos heredes. sed in. d. anē. si quas. videt te
nere simpliciter q̄ ille. §. emphiteosis sit correctus p.
§. licētiā. dicit eñ q̄ pt dari in ꝑpetuū. i. q̄diu solue
tur pensio. Bo. an. distinguit q̄ si ꝓcessio fit ex causa
necessitatis ut quia res est ruinosa vel vrgent debita
ecclesie vel ex cā vtilitatis. vt quia res est modici red
ditus q̄ tunc pmittunt ꝓcessiones in ꝑpetuū. q; his
casibus pmittitur alienatio directi dñij fortius vtilis
tantū. ad hoc de re. ecclē. nō alle. ad aures. et. x. q. i.
ꝑpetua. Si aūt fit sine cā vtputa q̄n ecclesia pluenit
talem rem dare in emphiteosim putat q̄ cessante cō-
suetudine possit concedi ꝑpetuo quo ad descendentes
sed quo ad extraneos nō. ꝛ hoc casu, pcedat opi. Jo.
an. Limitat tñ ꝓdicta q̄ si concessio fieret simplicit etiā
vbi posset fieri ꝑpetuum. nō debet intelligi, nisi ad
tertiā generationē p. d. §. emphiteosis. Et credo q̄ ß
voluit spe. in. d. ỹ. cxiij. ne sit sibi contrarius in his
que dixit in. §. vij. pal. Hec dicit vera do. an. nisi con
suetudo ecclesie sit ut locet in ꝑpetuū etiam quo ad ex
extraneos quo casu verba intelligentur ut sonant. et
attende ad vsum dictū ipsius in practica. dicit eñ q̄
si res est preciosa non autē ruinosa vel modici reddit'
q̄ non est sufficiens cā concedendi in ꝑpetuū q; pōt
haberi param plus. dando in emphiteosim q̄ locan
do ptialatim quia maius esset ꝓiudiciū alienatōnis
vtilis dñij q̄ esset illa modica vtilitas q̄ addicit vltra
solitum. ideo iura ponderāt sterilitatē rei aut magnā
vtilitatem reddituū. Ego in hoc dubio aliter sentio et
miror de nris ꝓdecessoribus ita instantibus super in
tellectu istarum auttenticarū cū dispositō maxime il-
lius. §. emphiteosis nullo modo debeat obseruari.
cum lex ciuilis specifice disponens sup rebus ecclie
ꝑsertim, phibendo vel certam solemnitatē dando etiā
in fauorem ecclesie non teneat cum non habeat ptātē
vt in. c. ecclesia sancte marie. de consti. nō. Jo. an. in
. c. ꝓstitutus. de reli. do. Jo. cal. in. c. i. de no. op. nū.
dico plene in repetitione. c. ecclesia. ꝑpal. vide. bo. gl.
ꝛ Inn. in. c. i. de re. ec. nō alie. li. vi. licz. l. ꝑncipiū ge
neraliter disponens debeat obseruari quo ad eccias
vbi canonibus nō ꝓtradicant. ut. d. c. i. secus tamē q̄n
specifice disponit de ecclesia seu 'rebus ꝑsuis. ut facit
d. §. emphiteosis. ꝛ. §. licentiā vñ eñ habuit impa-
tor ptātem impediendi alienatōnē rerū eccīarū vl' po-
stmodum dandi licentiā simpliciter alienadi. et sic po
nendi falcē in messez alienā. ꝓtra. c. nouit. s. ō iudi. q̄
vi. dis. duo sunt. Hoc etiā exꝑsse sentit bar. i. l. cūctos
populos. C. de sum. trī. in. ỹ. ß pmisso. ꝛ maxime ß
casu dicte. l. nō debent obseruari. vbi haben' spālem
quisitionē de iure canonico et respectu alienatōnis ꝛ re
spectu solēnitatis adhibende. ut eleganter dixit Jn-
no. et glo. in. d. c. i. de reb. ec. non alie. li. vi. Jn iure
eñ canonico, phibetur alienatio vtilis dominij ꝛ di-
recti. sicut, pbatur in. c. nulli. de re. ec. nō alie. Alienā-
tio vero pmittitur spēaliter ex quatuor causis de qui-
bus p glo. nō. xij. q. ij. in summa. ut cā necessitatis.
pietatis. vtilitatis. ꝛ incōmoditatis vel minoris vtili
tatis seruata solemnitate. de. qua. xij. q. ij. sine excep-
tione. et'. c. placuit. ꝛ. c. abbatibus et de reb. ec. nō
alie. cle. i. et. c. i. e. ti. li. vi. cū si. Si ergo ecclesia vult
alienare directum vel vtile dominiū respiciet an sit alt
qua de causis pmissis et respectu alienationis vtilis
dominij informabit motū animi sui ex his q̄ habent

Alienare caū' dominij ꝑmittit ꝓpter

p.q.ñ.perpetua.cum se.§. et plene p spe.in.d.§.vñ. Et sic concedere in ppetuũ vel ad tẽpus ,put sibi videbitur .ad hoc qõ nõ.archi.et Jo.an.in.c.ñ.de reb.ec.non alie.li.vi.et bo.tex.iunctis nõ.per Jnno.in.c.ad aures.de reb.ec.nõ alie. Si autẽ ꝓcessio fieret simpliciter vtputa titõ et heredibus suis .intelligo õ omnibus heredib' etiã extraneis.quia hoc importat natura illorum verborum.l.in annalibus.C.de lega. et hec res transmissibilis est in heredes extraneos etiam in ppetuũ exquo ptenditur cũ legittima.ex q etiã directum dominiũ alienari põt.nõ eñ apparet cã restringendi .hoc dico nisi aliud haberet ꝓsuetudo que attendenda est et subintelligenda etiã in ꝓtractibus. ad hoc bo.tex.in.l.qꝫ si nolit.§.qꝫ assidua.ff.de edi. edic.et p bar.in.l.nemo est qui nesciat.ff.de duo.re. et p Jnno.sup rubrica de consue.et p hoc habes hũc vilem articulum pleniſſime declaratũ. In quarta pte glo.querit an rogatus alij restituere hereditatẽ possit aliquid de dicta hereditate alienare. Glo.q non.C. ꝓmania de.l.vl.nisi in casibus qui nõ.in auc.ibi posita.que incipit res qui. Et aduerte qꝫ melius diceret glo.qui habentur q̃s qui nõ.qꝫ illi casus exp̃mũtur ibi in tex.et sunt duo.videlicet cã dotis et donatõnis ꝓpter nuptias.ꝛ loquit ibi tex.in liberis .et sic secus videtur in extraneis .de q̃ dicit ibi plene nõ.p doc. põt tñ rogatus retinere sibi quartam ptẽ p trebel.ꝛc. vt in glo. Si aũt esset rogatus restituere quicquid super esset de hereditate tunc ad minus quartam seruabit instituto ut in auc.que si rogatus .ad trebel.dic tñ q̃ in quatuor casibus ibi positis posset alienare etiã quartam ptem in cã dotis vel donatõnis ,ppter nuptias vel ,ppter alimoniã vel redemptõnẽ captiuorum. si sua substantia non sufficiat.de quo dicit plenius ꝓdicam. Vltimo glo.querit quid si pure rogat' fuit quis restituere hereditatem nulla mentõne facta de filijs nunquid teneatur ad restitutõnẽ post mortem suam si habeat filios vel nepotes ex filio. Glo.dicit q̃ non sed euanescit substitutio .ut in iuribus all'.i ea que hoc bene ,pbant qõ intellige fm Jo.an.quãdo substitutio est facta filio vel nepoti quasi dicat secus si extraneo.et bene loquitur qꝫ hoc casu loquuntur iura alle.in glo.et est ratio quia non est verisimile testatorẽ voluisse ꝓferre alienã sobolẽ sue posteritati.q̃ rõ cessat cum substitutio est facta extraneo Quero iste ꝓtulit se et sua nunquid valuisset vñ sine alio.Glo.in ver. ꝓtulit .dicit q̃ non qꝫ sua nõ poterat sine se cõferre cũ subiacerent restitutõni.Dic melius et credo q̃ fuit õ mẽte glo.q̃ sufficiebat dedicare se.nã tũc p ꝓsequẽtiã transissent bona in monasterium.auc.de sanc.epi.§. sed hec ptĩ.ꝛ.C.ad treb.auc.nisi rogati.sua aũt sine se nõ poterat donare.s.que subiacebant restitutõni. alia vero que non subiacebãt restitutõni ut debita prẽ

sure nature.et quarta p trebellianũ bñ potuisset sine se donare etate non impediente.ut.s.dixi. Sed q̃ro quomodo monasterium hoc obtinuit vigore oblationis cum ꝓbauerat eum tunc fuisse maioris etatis.gl. in.v̄.sedere respondet q̃ iste ꝓsumitur maior nisi ꝓbetur ꝓtrarium.ex quo colligit quẽ ꝓsumi maiorẽ nisi ,probetur contrariã alle.iura sua ibi hoc dictũ glo.ꝓmuniter reꝓbatur p can.o.et legistas.nam dicens aliquẽ maiorem et ꝑncipaliter fundans se sup etate hoc ,pbare debet.quod non esset si ꝓsumitur maior.ff.de mi.l. de etate .ꝛ.l.minor.xxv.annis.ideo vide glo.melioreꝫ in.c.ꝑbiter.lxxviij.di.in glo.et bar.in.l. de etate.p alle.et p Spe.in ti.de actio.in prin.ꝛ maxime in v̄. si queris.p Ly.in.l.cum.te.C.de,pba.aliquid p archi.in.c.si eo tpe.de rescrip.li.vi.ꝛ breuis ꝛclusio est hec. Fundans se sup etate maiori vel minori hẽt,pbare qõ est sue intentionis cã .b est verum nisi inde ex aspectu transfundat onus ,pbandi in aliũ.ut.l.minor .xxv.annis.ex aspectu.ff.de mino.ꝛ isti patrui succuburũt quia fundabãt exceptõnez suã sup minori etate quã necessario non ,pbauerũt .Dices tu.quare monasteriũ obtinuit cũ nõ,pbauit maiorẽ etatẽ sup quo se fundabat.Rñdeo q̃ ꝑncipaliter nõ fundabat se super maiore etate sed sup oblatõne quã ,pbauerat.etas autem allegabatur ꝛmplicite ,ad actum ,que ꝓsumitur ꝓbatio actu sicut alie solemnitates extrinsice ꝓsumuntur.ut nõ.in.l.sciendũ.ff.de ver.ob.p bar.ꝛ in .c.innotuit.de eo qui fur.ord.rece.per Jnno.Et p hoc habes vnum casum nõ.in quo etas ꝓsumitur qñ secz venit accessorie ad actum ,pbatum qui solũ maioribꝰ ꝓuenit et adeo ꝓsumitur q̃ ,pbatõ minoris etatis eaz non excludit nisi necessario ꝓdudat minorẽ etatẽ.vnde non sufficit qualis qualis ,pbatio ut hic sing.,pbatur. et nescio q̃ alibi ita bene,pbetur .ꝛ multũ limitat. nõ per Jnno.in.c.innotuit.de eo qui.fur.ord.rece.vbi dicit q̃ quando solemnitas ꝓsumitur ad actuz de facili tollitur illa ꝓsumptio per ꝓtrariã ꝓsumptõnez.ar.in. c.quia verisimile.de ꝓsump.hoc eñ dictũ non ꝓcedit in ydoneitate persone respectu tempis ꝛ sane mentis que ꝓsumuntur ad actum.sed oportet q̃ defectus plene probetur ut hic.Ratio aũt ꝑdicte ꝛclusionis est qꝫ cũ etas varietur semper cursu temꝓis.ius ñ ꝓsumit nec pro maiori nec pro minori etate.sed probetur q̃ olim fuit minor.facit quod nõ.Jo.an.in.c.cum inter.R.õ elec.Sed contra illud quod statim.s.in nõ.tetigi.q̃ etas ydonea ꝓsumitur ad actum ,pbatũ multum ob. vnum dictum Jo.an.in.c.fraternitatis in quarta questione.j. de testi.vbi dicit q̃ etas in est ,pfessioni sicut pubertas matrimonio.de regu.c.i.de despon.impub. c.i.li.vi.adeo q̃ ,pbans professionẽ vel matrimoniuz non habet necesse,pbare etatem vel pubertatem nisi negetur.et si ex hoc vltimo sentit q̃ ꝓbanda ẽ etas

per probantem professionem si etas negetur. et sic ex quo patruus negebant etatem monasterium debebat ꝓbare vel debebat succumbere. et licet Jo. an. nō alleget iura pro dicto suo ego allego .c. cum nobis. de elec. ppe fi. vbi instanti pro electione fuit necesse, ꝓbare etatem legitimā. et quia nō potuit, ꝓbare fuit repulsus. ad idem. c. attestatōnes. et. c. fi. de despon. impu. facit in simili. l. matrem. C. de, ꝓba. ꝓtrariū est difficile. sed pōt rēponderi duobus modis. Primo q mōsterium erat hic in possessione ultimi ꝓfessi seu oblati. ideo debent ꝑsumi legittime intercessisse. z ex cōtrario ꝑsumeremus delictum in recipientibus non legitimo tempore. secus vbi monasteriū directe ageret ꝓtra oblatum vel ꝓfessum et ille negaret legitimā etatem. tunc eñ mōsterium haberet, ꝓbare ut in ꝓtrarijs et tunc multum restringeret hoc. c. et omnia .s. dicta Secō pōt dici q dictum Jo. an. non ē verū nec iura superius all. apte probant ꝓtrariū. Nam. c. cū nobis non dicit q alio negante habeat electus, ꝓbare ydoneam etatē sed q iudex ex officio suo ꝓcessit qz in electione multū exuberat officium iudicis. z p hoc optime facit. c. cū dilecti. e. ti. vbi in fi. innuit q neganti etatem electi incūbit onus, ꝓbandi et facit. c. i. ō dec. li. vi. z qō nō. Jo. an. in regula. infamibus. in mercu. alia iura superius allegata hoc non ꝓbant si bñ ponderentur. Oppo. videtur eñ q illud ỳ. dubium q erat minor annis debebat interp̄tari in favorem actoris et ꝓtra reum. l. si quis intentōne dubia. ff. de iudi. cum si. Glo. in. ỳ. verbū rñdet q b ꝓtingit religionis favore pro qua multa contra iuris regulas constituta sunt. ut in. l. sunt ꝑsone. ff. ō reli. z sump. fune. Hec solu non est bona. tum quia ex littera patet q sententias fundavit se super mero iure. tum quia, ppter favorem religionis non deberemus alij iniusticiam facere. ar. in. c. ex tenore. de fo. compe. Ideo glo. transit ad alia solu q verbum actoris ambiguum bene est pro eo interpretandū. seo verbū ambiguū testiū suoꝝ ꝓtra eum z in favorem rei ut hic. z est rō qz qui ꝓbat, dare debz probare al' succumbit ut b. z in. c. inter dilectos. ō fi. i fine. z hec so. melior. declara tñ eā ut plene dixi i. c. cū ad sedem. de resti. spo. Sz op. z aliter qz iudex saltem debuit iterū testes iterrogare vt ỳbū dubiū declarēt Gl. ista rñdet q iudex bñ potuit hoc facere ex officio suo sed nō ad instātiaz ꝑtis. Nō. bene glo. ad duo. Primo q iudex pōt ex officio suo quādocūq; interrogare etiam testes ut declarent obscura, plata. Idē nō. gl. in. c. p tuas. et in. c. cū dilecti. e. ti. vbi dicā. et hec nō. ad limitatōnē. c. ꝓterea. ō tecogen. Nō secō ex gl. q ad petitōnē ptis nō debet iudex iterū examinare testes qui obscure deposuerūt qz timet verisimiliter de subornatōne b intelligi

fuerint ꝓus debite examinati. alias secꝰ ut legit z nō. in. d. c. p tuas. et dic ut ibi. Quero vtrū iudiciū ꝓcedat religionis ingressum spiret substitutio facta in defectum liberoꝝ. Gl. fi. dicit q aut substituit ꝑsona ꝓua et euanescit qz b casu ingressus monasteriū fingitur habere locum ut hic. et in auc. de san. epis. §. iz hec pīti. Si aūt substituitur eccia seu locus religiosus vt inbetur expendere in pias causas tūc nō expirat substitutio seu fidei ꝓmissum per religionis ingressum. ut in. d. §. sed hec presenti. vbi hec distinctio seu differētia probatur. z est diversitatis rō. quia, q expiret substitutio per religionis ingressum, inductum est cōtra ꝓpriam significatōnē verboꝝ in favorē pie cause vbi ergo substitutō seu fidei cōmissum debet, expendi in piam causam cessat dicta rō. cū nō debeam' imꝓpriare verba in favorem pie cause seu religionis imꝓprio. dicium alterius religionis seu pie, cause. ad hoc. c. cū causa. de ꝓben. Privilegiatus eñ nō vtitur ꝓuilegio suo contra pīter ꝓuilegiatum vbi pīter concurrit ꝓuilegium vtriusq; ut. d. §. sed hec pīti. z plene p bar. in auc. quas actōnes. C. de sa. san. ec. Et p hāc glo. et dictum. §. iz hec pīti. consuluit quidā solēnis doctor Fran. de albergatis q licet delegato ecclie ꝓatus heres non detrahat falcidiam ꝓuilegio ecclie. ut in auc. singulariter. C. ad legē fal. plene. nō. in. c. si pater de testa. li. vi. secus si ecclia est heres quo casu concurrit ꝓuilegium cum ꝓuilegio. z sic ꝓqualitatis ꝓuilegijs vtitur iure ꝓmuni. ad hoc. l. assiduis. C. qui po. in pig. ha. et hoc satis placet licet gl. b nō bñ firmauerit. in. c. pontifices. xij. q. iij. Sed dices tu nonne ecclia petit restitutōem ꝓtra aliam ecclesiam. de in ite. resti. c. auditis. cū si. z minor ꝓtra minorē. l. veruz. in fi. ff. de mi. et sic ꝓuilegiatus vtitur ꝓuilegijs contra pīter ꝓuilegiatū. Sō. b casu nō est ꝓuilegiat' qui libet respectu cause de qua agitur licz in grie sint pīter ꝓuilegiati. Nā si minor vel ecclia leditur in b casu lesionis solum repitur ꝓuilegiata ꝑsona lesa et qñ iste articulus est quotidianus subijcio hic quedam bona dicta bar. in auc. quas actōnes ꝑall. vbi sic distinguit Cum queritur an ꝓuilegiat' vtatur ꝓuilegio ꝓtra pīt ꝓuilegiatum q aut queritur vtz ꝓuilegiat' possit vti ꝓuilegio ꝓtra ꝓuilegiatū eo casu q ab ipso ꝓuilegiato aduersario suo ꝓuilegiū ꝓsequit z ista, ppria nō est materia nra tractat in. l. fi. C. de fru. z li. exp̄. Quiqz quilibet est ꝓuilegiat' in grie sed nō in ea cā de qua agitur sz vn' tūtū ē ibi ꝓuilegiatus z tūc vtet ꝓuilegio suo ꝓtra aliuz ꝓuilegiatū. ut ē casꝰ i. l. vl. ff. ex q. cau. ma. z. d. c. auditis. licz eñ vtrinqz eccia sit ꝓuilegiata in genere tñ in casu q agit ē ꝓuilegiata volū ecclia lesa seu contra quam prescribitur non altera que ꝑscribit seu que est in lucro. simile in duobus absentibus. dicta. l. fi Si vero vtrinqz est ꝓuilegiatus respectu

eiusdem cause que agitatur .et tunc si quidem vn⁹ habet priuilegium potẽtius altero ille pferatur.et potest esse potentius quia ille certat de damno alter de lucro.vel quia cause pcedendi priuilegium sunt fauorabiliores.vt.l.verũ.§.fi.cũ l.se.ff.de mi.Si vo cause priuilegiorum sunt pares vel ꝑuilegia sunt paris potentie tunc non ꝓsunt ambo ꝑiter admittunt.vt.l priuilegia.ff.de ꝑui.cre.ꝛ inter scipsos potior est conditio possidentis.l.si seru⁹.§.illo.ff.de ver.obli.ꝛ in regula.in pari causa.de re.iu.li.vi.et hec nõ.ꝑ que potest allegari pro et ꝓtra.ad.q.s.decisam. Nõ.secõ principaliter ex priu.gl.q monasteriũ fingitur loco heredis.alij dicant q loco filij .at nõ.in auc.ni si rogati .C.ad treb.et in auc.si qua mulier.C.õ sanc.ec.Sed bar.in vtroq loco tenet ꝓtrariũ.q: sequeretur q monachus hëret monasteriũ in sua potestate quod est falsuz.de elec.si religiosus.li.vi.Unde dicit q nulla lex est in mundo vel decre. que ꝺ ꝓbet. ad hoc.c.respondet in.d.auc.nisi diceres q solũ probat q habetur loco heredis.sed certe si illa allegatõ que ponitur in.tex.dum facit mentõnem de herede esset vera ut sentire videtur bar. tunc bñ ꝓbaret tex. iste q habetur loco filij quia verbum heredis capitur hic stricte pro liberis. patet quia in substitutõne fuit facta mentio dumtaxat de liberis videlicet si sine liberis cũ.nunc allegabatur pro parte monasterij q ñ dicatur decedere sine herede qui monasterium sibi heredem instituit.et debet exponi sine herede.i.sine liberis.al.ista allegatio non concluderet intentum allegantis ꝓpter verba substitutionis.Si ergo vis salvare dictum bar.oportet dicere q ista fuit allegatõ ꝓtis que nullo iure ꝓbatur.nam decisio huius decre. sumitur ex auc.de sanc.epis.§.seo hec pñti.vbi nõ dicitur q monasterium habeatur loco filij vel heredis. sed q omẽs iste ꝓditõnes.si nupserit.si habuerit liberos.et similes apposite in psona instituti ad faciendã locũ substituto tollantur.ꝛ habeat ꝓ nõ adiectis.si institutus intrauerit monasterium et hoc ideo ne timore restitutionis fiende retraheretur a vita ꝓtemplatiua et deb aliquid .ȷ. tangam latius.hec ẽ sufficiãt ad declarandũ illud v̄.heredis.positum in tex.ꝛ in glo.

Nõ.vlterius ex glo.substitutõne vel fideiꝯmissuz non euanescere si restitutõ est fienda loco religioso vel ecclie vel in aliam piam causam dẽat expendi.nam loquit magis clare hec glo.q̄ tex.in.d.§.sed hec pñti.qõ placet hic do.an.q cũ ille.§.sit exorbitãs a iure sufficit locũ substitutũ esse piũ.licz nõ sit equaliter pius cũ monasterio a qõ institutus ingreditur qõ satis placet ꝑ .s.dicta.Ex ꝓdictis decisam puto questionem quã ponit hic Jo.an.nunquid euanescit substitutio si institutus nõ ingredit monasteriũ ſz ipsũ heredem instituit.Gl.in auc.nisi rogati.q non.ꝛ idem tenẽt ꝓmunite doc.licz quidã ꝓtra.quor opi.ẽ equior.scõm hos.licet ꝑma sit ꝓmunior.sed tu tene ꝑmaz vt veriorem et equiorem.nulla enim equitas debet surgere ad spolia ndum alium fauore religionis.ar.xvij. q.iij.c.fi.hoc enim casu cessat ratio illius.§.sed hec pñti.cum non impediatur vita ꝓtemplatiua.nec debz ille.§.sic exorbitans in ꝓiudicium aliorum extendi. ar.l. quod vero.ff.de legi.Alia enim questio decidit̃ per ꝑmissa quid si substitutio est facta de aliquo sub ꝓditione si non ingrederetur monasterium.Cõmuniter tenet q talis ꝓditio habetur ꝓ nõ adiecta.nam si cõditio indirecte impediens seu retrahens a vita ꝓtemplatiua habetur pro nõ adiecta ut ꝺ ꝛ in.d.§.sed hec pñti fortius et ista que directe impedit religionis ingressum.Itẽ ꝓditio similis nõ impedit matrimoniuz carnale.l.cum tale.ff.de condi.ꝛ de.l.ij.C.de indic. vi.tol.multo minus mrimoniũ spũale cũ sit maior bonum.facit.c.i.et fi.de ꝓdi.ap.⁹ Ampero vlterius ꝑsequendo hanc glo.fi.quid si rogatus restituere heredi tatem vel legatũ fiat clericus nũquid euanescit substitutio.Glo.respondet q sic.duobus tñ intervenientib⁹ videlicet q ꝑpetuo remaneret in ecclesia ꝛ relicta expendatur in pias causas.Aduerte qz glo.loquit̃ nimis generaliter ꝛ aliquantulũ obscure et ꝓtrariuz prima fronte videt determinare.ȷ.in fi.in vlt.q.et gl.est sic locuta quia sic generaliter de clerico loquitur tex. in.d.§.sed hec pñti.nec doc.aliter hic declarant.Jõo pro declaratione scias q tex.in.d.§.loquit̃ de intrante religionem et de eo qui fit clericus.vñ insurgũt duo intellectus ad illum tex.vt ibi nõ.in glo.Quidam enim intelligunt ut loquat̃ in eo qui efficitur clericꝰ secularis vt sic duobus intervenientibus euanescat substitutio.ꝛ ꝑ hoc intellectu facit ut differat ab eo qui ingreditur ut fiat monachus de quo ꝑmiserat.Alius intellectus vt loquatur ꝺ ingrediente monasteriũ ut ibi sit monachus ꝛ clericus.ꝛ sic sit sensus q siue ingrediatur ut sit ꝓuisus monasterij siue ut sit monachus ꝛ clericus semp euanescat substitutio exquo in ecclesia perpetuo est ꝑmansurus et bona expẽdunt̃ in pias causas.et iste intellectus magis videtur placere ibi gl. ꝛ satis mihi placet tanq̄ magis ꝓsentaneus illi littere ad quid enim ponderaret vt perpetuo maneret in eccia si efficeretur clericus secularis.et facit quod ꝺ subdit̃ in glo.fi.Insup quero quid si institutus ingredit̃ monasterium sed monachatus nõ tenuit.Rñdet glo. q per hoc non euanescit substitutio.oportet enim q fiat monachus.ꝑ hoc dicit Alu.q si moriat antecz teneat monachatus substitutio nõ euanescit.Idẽ scõm eũ si intrauit ꝛ ante tempus ꝓbationis exiuit nõ enim ꝑ ꝺ ꝑindicat substitutio.ar.ȷ. ꝺ regu.statutũ. Sed circa ꝓdicta oritur dubiuz quid si intrauit ꝛ tenuit monachatus ſz hoc fecit in fraudẽ substituti Abbas dicit

scom magistrum suū substitutionē non euanescere qz
fraus et dolus tē.de rescrip.sedes.de sepulē.in nra.
et bñ facit de testa.offi.requisisti.t.c.fi.cū si.t dicit q
ꝓbatur fraus,ꝓbando cōmiationes factas p heredem
ipsi substituto.ar.de renun.c.ij.li.vi.qō placere vide
tur doc.ꝓmuniter hic.Ego allego ad ō tex.sing.xx.
.q.iij.c.fi.vbi inductio facta cā bonorū impedit ac/
quisitōnem ipsorum bonoꝝ.idem t fortius qñ fit in
frauden alterius.Ultimo glo.hic querit vtrum euā/
nescat substitutio si institutus se t sua dedicauit eccie
seculari faciendo se oblatū illius ecclesie.Glo.tandeꝫ
ꝓcludit q non.qz nō debet extendi dispositō illius.
§.sed hec pīenti.ad alium casum licet quidā contra.t
nō.benefi.huius glo.ut dispositō illius.§.nō exten/
datur ad aliū casuz.t refert hic Jo.an.dominū suum
do.martinū de sill'.tenuisse q nec ad alios terminos
debet extēdi.exquo inferebat q cum ille.§.ponat ter
minos qñ alius est ꝓditionem opponens.t alius in
cuius psonā opponitur.vtputa heres vel legatarī q
si mutantur termini nō habeat locū ille.§.puta quia
vnus de se loquens donando vel legando apponeret
conditionem si decesserit sine liberis.tunc eñ intelli/
geretur de veris liberis.nec esset locus illi auc.ō quo
per Jo.an.in spe.de testa.mo.super.v.xv.vbi opponit
duo motiua.Alberti.p dicto ꝑcedenti.dicebat eñ ꝑ
mo q loquens de seipso videtur intellexisse de liberis
naturalibus.ergo ꝓditio est tenaciter obseruanda.ff.
de adi.le.l.i.§.ꝓditio.Item q monasteriū habeatur
loco filij,ꝓcedit ex quadam fauorabili et spāli interꝑ/
tatione ꝓtra ꝓpriam significatōnem vocabuli.ergo ñ
debet extendi,quia impꝓprietates sunt restringēde nō
trahende ad cōsequentiam.l.quod vero.ff.de legi.et
quod nō.in regula.que a iure.de regu.iu.li.vi.et in.c
ꝑterea.vbi nō.de v.sig.et hec faciunt ad vnā nō.de/
cisionem Jo.plagarensis quā ponit Fre.de senis cō
si.dxix.vbi dicit q si statuto loci pena offendētis ap/
plicetur heredibus offendi et,ꝓfessus habens filium
naturalem in seculo fuit interfectus q pena applicabi
tur filio naturali et non monasterio qz mōsterium est
similis heres et non naturalis.sicut filius.et vba sta/
tuti debent intelligi casu vero et naturali.et,ꝓprie et
stricte appellatōne heredis intelligitur de filio.d.l.ex
facto.§.fi.ff.ad trebel.Sed aduerte quia idē Fre.cō/
si.xxxiij.vbi plenius hunc articulū disputat tenet q
applicat monasterio etiā si filiū instituit heredē.Obso/
uetur ꝑncipaliter quia quicquid acquirit monachus
acquirit monasterio.xvij.q.i.c.vno.sed hoc intqm
seu pena prouenit ex iniuria illata monacho ergo tē.
Secundo quia monasterium est isti heres ab intesta/
to qz tanq̄ miles celestis milicie potest,p pte decede/
re testatus.et,p pte intestat' t pleni' ibi circa hoc in
stat. Ego in hoc articulo sic dicerē q aut iste insti/
tuit monasterium t filiū heredes t tūc lucrū applicabi
tur eis,p portiōnibus hereditarijs aut instituit filiū in
totum t tūc applicabit filio.si vo instituit mōsterium
instituto filio in re certa.et tunc applicabitur monaste
rio qz filius sic institutus in re certa habetur loco le/
gatarij.l.quotiens.C.de here.insti.In summa ergo di
co q applicabitur ei qui est heres.i.qui succedit i ius
defuncti.quia ille est ꝓprie heres.ff.de ver.sig.l.he/
redis appellatione.Non.ob.motiuū Fre.quia quic
quid acquirit monachus acquirit monasterio tē.qō
fateor qñ ipe directe acquireret sed in casu nostro sta/
tutum differt heredi t instituto ꝑ defectū est vr' he
res ipsius.Nec ob.rō Jo.placen.quia stricte capien
do filius est heres qñ hoc non ē verū qz lex ex facto
in fine loquit in casu.spāli.ideo ibi restringitur nomē
heredis.ut sup.i.gl.plenissime dixi.t sic reduco ad ꝑ
cordiam eorū dicta.faciūt etiā ꝑdicta ad aliā questio/
nem satis nō,quid si testator dedit substitutū sub cō/
ditione.si institutus decederet sine liberis ex se legiti
me descēdentib' vl' ex corpe suo nascentibus nūquid
euanescat substitutio ꝑ ingressuz religionis.Hec que
stio satis pulchra t quotidiana ē.t idem pōt dici qñ
testator ꝑ alia vba ꝓtinentia naturalitatē fecit substi/
tutōnem.Doc.sunt varij t fuerī in hac opi.Mā Ja.
de bel.disputauit hanc questiōnē.et posuit in.d.§.sed
hec pñā.t ꝓcludit substitutōnē dicto modo ꝓceptā ñ
expirare ꝑ ingressum religionis.quia testator ꝑ illa
verba eligit naturalitatē nec relinquit voluntatē suam
interꝑtationi iuris.secus qñ locutus fuit generaliter
vt si sine liberis decesserit tē.tunc succedit iuris inter
ꝑtatio que cessat in casu certo qz in icertis nō certis
opus est ꝓiecturis.de re.iur.estote.In hac opi.acce/
dere vident mar.sill'.et hosti.t Jo.an.ut nō.ꝑ eos i
.c.raynaldus.de testa.,ꝓtrariū tenuit Bagarotus dū
esset bononie cū hec questio esset de facto.t dy.sequi
tur in.l.si ita quis.ff.de lega.ij.t Rycar.mal'.t bar.
in auc.nisi rogati.t in.l.si ita quis ꝓall.et sic postmo
dum eleganter ꝓsuluit in.q.facti.Primo ꝑ rōes quā
faciebat dy.exꝑsso corꝝ que tacite insunt nihil operatur
.ff.de lega.i.l.iij.et.c.significati.de elec.sed hec vba
ex suo corpore vel ex se legitime natis insunt in illis
verbis si sine liberis decesserit ergo nihil operatur exꝑs
sio q insint.patet etiam qm̄ ꝑ illa verba si sine liberis
tē.non veniunt filij legitimi tantū.ut.d.l.si ita quis.
§.fi.ergo solū intelligunt de naturalibus t tñ fauore
monasterij expirat talis substitutio ꝑ religionis ingres
sum Scō mouet per rōnem Rycar.malū.istud fideī
ꝓmissum seu institutō si decesserit sine liberis tē.reꝑ
bat et,ꝑ nō scripto habetur.nō ideo qz mōsterium non
habetur loco filij sz qz ꝑbet impedimētū vite ꝓtēpla/
tiue seu retrabit a vita ꝓtemplatiua eligenda.nā sub/
stitutus timēs ne bona sua cogatur, restituere si dece/

deret sine liberis .inducitur ad ꝓtrahendum matrimonium ꝛ remouere a ꝓposito religionis et castitatis et ideo impator tale grauamē voluit habere pro non adiecto. et hoc voluit tex. in. d. §. sed hec pñti. dū dicit tales ꝓdictiones inualidas ꝛ ꝓ non scriptas. sz hec conditio de qua in questione nostra est multo pl' cōtraria vite contemplatiue castitati ꝛ religioni q̄z illa ō qua in. d. §. sed hec pñti. et hic ergo fortius debet illa haberi ꝓ non adiecta. et ita etiā refert et tenet Ly. in. d. auc. nisi rogati. Tertio ꝓbat a simili illud relinquit causa dotis de necessitate intelligitur de matrimonio carnali sine quo non pōt dici dos ut. l. iij. ff. ō iu. do. ꝛ. c. ꝛ si necesse. de do. inter vi. et vxor. nam ꝓ introitu monasterij non datur dos de iuno. c. non satis et. c. veniens. ꝛ tamen illa ꝓditio seu causa remittitur instituto seu legatario intrante monasteriū. licet non posset dici q̄ cuiliter impleat. ut. d. §. sed hec pñti. ergo licet in casu questionis nostre nō posset dici impleta ꝓditio cuiliter q̄ monasteriū dicatur ex se natū nihilominus rōne p̄dicta debent bona apud monasterium remanere. Jdē debet ꝛ pōt dici de eo q̄ relinquitur causa donationis ꝓpter nuptias ut habet in. d. §. Quarto ꝓbat sic. inter monasteriū ꝛ monachum nō ꝺr mr̄imoniū spūale cū solus abbas dicat sponsus. de elec. q̄z ꝓpter. sed si fideicōmissum relinquitur sub ꝓditione si nuptias ꝓtraxerit et ille grauatus monasterium ingrediatur nō tenet ad fideicōmissum. ut. d. §. sed hec pñti. ergo apparet q̄ nō est ideo quod videatur defecisse conditio fideicōmissi. sz ido q̄ tale grauamē habet ꝓ nō adiecto ꝛ pro nō scripto cum vite cōtemplatiue contrariet. ergo idem dicēdū in questōne nostra. Quinto et vltio ꝓbatur isto mō. ego video q̄ si aliquid relinquit mulieri cū onere restituendi si nupserit q̄ non tenet restituere si nupserit. l. quotiens. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ. l. cū ita legatū. cū. l. se. ff. e. q̄ tamē limita ꝓut nō. in auc. cui relictū. C. de indic. vi. tollen. ergo multo magis non valet grauamen de quo in questione nostra cū sit impedimentū religioni ꝓtēplatiue que lōge melior est q̄ activa. et hec opi. placz do. an. licet nō allegz consilium ꝛ motiua bar. q̄ multū mihi placēt ꝛ ipsaz veritatē ꝓtinere videnť. ꝓ hac ꝓclusione vide bo. tex. in. l. titie si nupserit. ff. ō ꝓdi. ꝛ de mon. vbi ꝺr q̄ si testatior relinquit titie ducenta si nō nupserit. ꝛ si nupserit relict centū. si titia elegerit nuptias debet habere ducentū et tñ non implenit ꝓditionē sed illa habet ꝓ nō adiecta quia rtrahit a matrimonio carnali ꝓtrahēdo Jdē et fortius si a spūali et ꝓ hoc clarissime patet intellectus illi'. §. sed hec pñti. et hui'. c. obtinet. ergo ꝟ monasterium nō q̄z habet loco filij. vel heredis q̄z fuit ilia allegatio ꝓtis. ut. s. dixi. sz q̄z habet ꝓ nō adiecta si voluit intrare monasteriū ꝛ infertur ad decisionem

questionū. s. tactarū ꝛ multarum aliaz si. Expedi tis ꝛ suppletis glo. ex ꝙbus patuit clarissime intellect' huius. c. ꝛ multorū iuriū similiū ꝛ canonicorū. descēdam ad aliam nō minus vtilem materiā extrinsecam hui'. c. que versatur circa bona ingredientiuz religionē ꝓdito vel non cōdito ꝓ eos ꝑus testamēto. Et ꝑmo veniamus ad cām testati q̄z cessat cā intestati q̄diu beredītas pōt adiri ex testamēto. l. q̄mdiu. ff. de acquirere. et. xij. q. v. c. si. Quero igitur nūquid ingrediens religionē posset cōdere testamentū de bonis suis ꝛ disponere ꝓut sibi placuerit. Dic q̄ sic tex. nō videtur. xix. q. iij. q̄z ingredientiuz'. ꝛ. c. nūc aūt sz melior tex. ē ꝛ multū sig. in auc. de mona. §. illud. vbi ꝺr q̄ añ ingressum pōt de bonis suis disponere ut voluerit. ꝛ ꝓ istū tex. iuncta. l. i. ff. ō mili. tecta. nō. dic bar. in auc. si qua mulier. C. ō sa. san. ec. q̄ sicut miles cui datum ē ꝓuilegiū ut posset testari quomō voluerit in. d. l. i. pōt filios ꝑterire et exheredare ꝛ sine legitimo numero testium testari. et pōt decedere ꝓ parte testatus et ꝓ ꝑte intestatus ꝛ similia. ita et volens ingredi monasteriū. licet de monasterio nullā mentōnē fecerit intestañto. monasteriū nō pōt ꝓqueri q̄z ꝑmissum est sibi testari quomodo voluerit. Jtē si ꝑterierit vel exheredauerit filiū nō poterit rūpere testamentū. poterit tñ legitimā petere vigore illius auc. si qua mulier canonizata. xix. q. iij. si qua. ꝛ idem dicendū in similib' solemnitatibus secōm eum. si eñ hoc ꝑmittitur militi armate milicie qui pugnat pugna corpali. multo magis debet ꝑmitti militi celestis milicie qui pugnat pugna mentali et contemplatiua. ꝛ hec opi. multū placz attento maxime ꝑncipio huius auc. de mona. ꝛ xvi. q. i. c. qui vere. ꝛ ꝓ hec decisa remanet questio in qua varie senserunt glosatores et doc. sequentes. an rumpatur testamentū ꝑus ꝓditū ꝓ religionis ingressum. vnde si testator reliquisset aliquid monasterio iure institutionis tunc ꝓmuniter tenetur q̄ non rūpat testamentum ꝓ religionis ingressum. vt nō. ꝟ et in auc. si qua mulier. Si vero nihil est relictū et intrauit monasteriū fratrū minoz. idem dicendū q̄ nō rūpit. ymo sicut morte naturali ꝓfirmatur. de cele. mis. cū martb. ita et hic morte ciuili q̄z ꝓ' ingressum non possūt fratres minores disponere de bonis ingressi. ut in de. exiuit de paradiso. de ver. sig. Hoc tenet bar. i. d. auc si qua mulier. et in tractatu minoricaz iuxta fi. sequitur hoc do. an. Hic dubiū remanet q̄n nil reliquit monasterio et intrauit monasteriū cui poterat bona ꝓmunicare quo casu multe sunt opi. quas sectatim ꝟ nō ꝓsequor. quia hoc. c. est materia satis ꝓlixa oneratuz. Vñ expediā satis succincte remittendo et ꝓcludendo et idē faciā in alijs questionibus quas ꝛ. tractabo. vide ergo de materia. xix. q. vlt. si qua mulier. vbi ꝓtrarie opi. recitāt. sic etiā recitant ꝟ Jnno. ꝛ Jo. an. ꝛ nō

eligunt. Bar. post alios plixe plequitur in .d. auc. si qua mulier. & tandē pcludit hoc mō q aut ille qui fecit testamentum cogitauit de ingressu et tunc non rūpat testamentū ut videtur casus i. d. auc. de mona. §. illō frustra enī pmitteret disponere nisi valeret dispositio. aut fecit testamentū simpliciter nō cogitans ingredi monasterium. & tūc p ingressuz rūpitur tanqz nouam collatōnem seu voluntatē. cū enī oia bona sua det ex presse vel tacite monasterio videt reuocare pmū testamentū sicut pmū tollit p scām. ut in. l. sanxim'. C. d testa. Bo. an. distinguit inter expsse pferentē bona sua tempe ingressus nulla tī mentōne facta de testamēto & tacite pferentem. ut pmo casu distinguat an in ptinē ti post testamētū pditū bona sua tradiderit an ex itervallo. et pmo casu nō videt reuocasse sed potius ptulisse ad tēpus vite sue. nō enī est verisimile q ita in cōtinentī voluerit mutare animū suū. ar. l. nō ad ea. ff. d condi. et de. Secundo casu quādo ex intervallo tunc psumendū est voluisse mutare. et licet d hoc videatur dubitare tī in hoc videt magis plistere. Tcōo casu pncipali qī tacite ptulit tenet indistincte q nō videat reuocasse quia exquo aliter expsse nō disponit videtur velle illud testamentū remanere & subiungit q lz monasterium debeat habere suā portōnē poterit tī illaz consequi aliter qz rūpendo testamentū. vnde prima distinctio do. an. mihi plus placz qz distictio bar. qz regulariter testamētum nō tollit tractu temp̄is sz op' est noua dispositōne. C. de testa. l. sanxim⁹. que hic non intercuenit nec debemus psumere opi. mutatā. d bap. maiores. & l. eum. ff. d pba. sz ingēnū sentit do. an. q monasterium debet habere portōnē suā. illud non placet qz nullo iure pbatur. ymo potius inuitur ptrarium in. d. §. illud. vbi dr q pōt de bonis suis disponere put vult et qd alijs non pfert remanz penes monasterium. ad idē auc. si qua mulier. vbi monasterium tenet pnumerari in numero filioz qī intrauit nō disponendo pus de bonis inter filios. secus enī si p us ante ingressum disponit. Itē mōsteriū nō debz duci spe bonoz tēpaliū ad recipiendoz aliquē in monachum. alias enī esset simoniacū si quis pāse teneretur aliquid pferre monasterio p ingressu etiam si hoc fieret ex dispositione legis seu statuti ut nō. dicit Inno. in. c. cū Ald. de pstī. facit. c. qm̄. c. veniēs. & c. pe. d simo. & b sentire videt bar. in. d. auc. si qua mulier. licz alit ibi gl. sentiat & in. d. auc. canonizata. sz pmuz absq dubio verius ē p rōnes pdictas. Itē ex dictis i pma questione decidit an pr̄ in testamto possit puare descendentes vl ascendētes legitima sua q darent iure nature. in auc. d here. q ab intesta. de fe. dic q si ñ reliquit eis aliqd p d testamtū nō rūpit p ea que. d. dixi. Dz dubiū ē vtz possint petere legitimā. & d descendētib⁹ clarz ē q possunt pditōne. d. auc. si q mlr. sed d descendētib⁹ nō extantib⁹ ē maius dubiū gl. dubitant in. d. auc. si q mulier. sed bar. & Ly. ibi determinant ptrariū & nostri doc. pmuniter b ut Inno. Jo. an. et alij qz nō ē verū q mōsteriū habeat p oia loco filij ut. d. gl. fi. fuit plene dictū. & ideo descendentib⁹ ñ ex tantib⁹ ascendētes debēt admitti. ff. de inoffi. test. l. nam et si. allego tex. sing. in materia iudicio meo i auc. psbiteros. C. de epi. et de. vbi specifice fit mentio de ascendentibus nō extātibus descendentib⁹. & licz loq tur in clericis. idē eadē rōne dicēdū in religionē ingredientibus. Sed nūquid minor pdigus vel furiosus possit testari vl aliter de bonis suis disponere intrādo religionē etiā sine auctoritate curatoris si quē habent Cōmunit tenet q sic. dūmodo tpe dispositōnis et ingressus nō fuerit furios⁹. hoc apte sentit Jo. an. b ut dixi in vlti. nō. & bñ. plequit Lap⁹ allegatōne. xxvij. vbi videas. fundamentū huiⁿ dicti ē qz ingrediēs religionē habet liberā facultatē de rebus suis disponendi ut in. d. §. illud in auc. de mona. Itē qz in istis spiritualibus nō curam⁹ de patria vel curatoris auctoritate. vt in. c. si annū. de iudi. li. vi. et. xx. q. ij. c. i. & ij et quod nō. Inno. in. c. ij. de regula. Sed dubitatur de filiosa. nō dico d plona qz certū est q pōt ingredi monasteriū inuito patre ex quo ē pubes et incipit p ingressum a patria potestate. ut nō. in glo. c. i. xx. q. ij. et in. l. si ex cā. §. papinianus. ff. de mino. vbi etiam bar. et fre. consi. xxxiij. Sed dubitat de bonis. et de hac questione p Ly. in auc. ingressi. C. de sa. sanc. ec. vbi dicit q de bonis castrensibus vl q̄si nō ē dubiuz quia filiⁿ d illis pōt disponere sicut pfamilias. l. pe. C. qui testa. fa. possunt. nec etiā de pfectitijs ē dubiū quia illa sunt patris. Dubiū ergo remanet in bonis aduentitijs qz regulariter d illis disponere nō pōt i vita patris. nec etiā de plensu patris. testari. iuxta ea q̄ le. & nō. in. l. pe. C. q testa. fa. pōt. Jd. e. & Ly. i. d. auc tenent bec. bō. trālire. ar. l. deo nobis. C. d epi. & de. In ptrariū allegat do. an. c. licz. de sepul. li. vi. vbi fi lius fa. nō pōt etiā de aduentitijs aliquid relinquere p aia sine plensu patris ideo videt q cū ista alienatio de qua q̄rit trahat originē a pncipio volūtario nō valeat pr̄e nō plentiente. patat tī ipse q pr̄i remaneat vsufructus illoz bonoz in vita sua. sz post mortem eiⁿ hec bona translūt ad monasteriū qz cuilibet pcedit de p prio testamti factō volenti intrare religionē. d. §. illō. Ego aliter dicerē q aut queritⁿ de bonis aduenticiⁿ ingresso aut d bonis que pr⁹ añ ingressuz obuenerūt Pdicto casu illa idistincte acgrāt mōsterio. tū qz āplⁿ ñ ē filiⁿ i ptāte pr̄is. ut. s. dixi. & sic ñ acgrit vsufructus pr̄i. tū qz clerici & plone religiose sūt pūlegiate sup bonis aduēticijs vt hēant plenā ipsoruz administrationem ita quot id quod est Laycis aduentium clericis reputatur castrense vel quasi. vt est tex. nō. in auc.

presbiteros.L.de epi.et cle.et nō.In.c.quia .J.de testa.et hac rōne forte idem posset dici in bonis acquisitis prius vt statim p ingressum gaudeat illo ꝓuilegio.auc̄.p̄sbiteros.et sic ꝓuabitur p̄ vsufructu illoruz bonorū etiā in vita sua.z ē pulchra ꝓsideratō et nouа et intelligo qñ filius hoc exp̄sse disposuit aľ aūt stabo dispositōni.auc̄.si qua mulier.Non ob.c.licet.allegatum p do.an.qz illud loquitur in layco sed nos i clerico seu religioso.z p hoc etiā decidit questō de liberis collatis filiofa.per patrem qui postea ingreditur religionem.Ly.in.d.auc̄.refert Ja.de are.tenuisse qd consetur quasi castrensia bona.z sic transirent in monasterium scōm dispositōnē ingredientis ut.s.dicit.Sed.hoc admittit in liberis collatis mgris artiz vel doctoribus legum .secus si scolaribus ar.in.l.si.ff.de inoffi.testa.hoc idem sentire videtur bar.in.l.filie.L.fami.h... z i.l.i.§. sed nec castrense.ff.ō colla.vbi plene reperies.monetur enī ꝓcipaliter.qz q̄s dīn filiusfa.est in studio nō dicitur exercere aliquā ꝓfessionem militarez vel quasi.ideo nō p̄t dici habere castrense vel quasi castrense peculium.secus si erat aduocatus vel doctor.et dic de hoc vt ibi pleni⁹ nō. et hec satis placent maxime inspecto animo paterno qui videtur donasse non ut libere disponat sed potius vt ꝓficiat et redeat ad ꝓpr̄ios lares. Sed circa hoc cadit alia questio.Ecce.s.vidimus de istis bonis adventitijs qñ filius intrauit religionē sed.quid si pater effectus est monachus nunquid vsufructus in vita ipsius intrabit in monasterium.an redibūt libere bona ad filiū remanētez in seculo .de hoc vide glo.in auc̄.idē est.L.de bo.que li.que videt velle q vsufructus nō extinguit viuente patre sed nil boni allegat. Bar.ibi dicit q pater pdit dimidiā vsufructus.z sic sola dimidia applicabit monasterio in vita patris.mouetur hac rōne.per ingressum monasterij filius remanens in seculo liberatur a patria potestate. nā cū ipe pater efficiat alterius ptātis nō p̄t aliū haberi i potestate.ut.ff.de adul.l.sic euenit.nō.etiā Bar.in.l.pater.ff.de adul.sed qñ patria potestas admittit abs q facto patris tunc clarū ē q vsufructus nō extinguit vt plene nō.in.l.ij.L.de bo.ma.Qñ vero patria potestas extinguitur patris facto tunc ipe debet habere medietatem vsufructus et medietatez pdit ut.l.i.z.l. cum oporteat.§.cū aūt .L.de bo.que li.Sed in cāu nostro qñ pater monachat pdit̄ patria ptātis suo facto .ergo videtur q pdat dimidiā vsufructus quod nō.sz qz.s.visuz est q ingrediens monasteriū p̄t ꝓdere testamētum ita q salua debet esse legitima descēdentium seu ascendētiū.⁹ Nūc q̄ro an heres filij legatarius.et similes qui aliq̄d debēt capere ex testamē do vl̄ sine testamēto ut descendētes seu ascēdentes debeant exp̄spectare mortē naturalē ist⁹ testātis.an vo ō

beant habere imediate post ingressuz.facit dubiū qz ingressus monasterij habet p̄ mortuo .ppi.q.i.plaet.ij.l.deo nobis.L.de epi.et cle.Ly.z Bar.tenēt ꝓtrarium in auc̄.si qua mulier.Bar.tñ distinguit q aut qñq; ista mos ciuilis que inducit p ingressū monasterij habet omnino quo ad bona eandē effectum quē habet mos naturalis.vtputa si quis ingreditur religionem fratrū minorū qui nō possunt aliquid habere nec in pticulari nec in ꝓmuni.z tūc heres bēbit oīa bona imꝓtinenti.ar.in pdicta.l.deo nobis.i principaltem in ꝓmuni illa religio pōt bona retinere tūc heres instituus debet exp̄spectare mortē naturalē.et sic p ꝓsequens alij legatarij et interim dispositio testatoris erit in suspenso seu in pendenti.poterit enī antea mori heres q̄z testatoz.ar.l.status.ff.de in.fil.et.L.ō bona.inter vi.et vx.l.res.z idē in alia questione dicit Bar.de filijs vt demū post mortē naturalez possint petere legitimā et nō aliquā.interim ipse habet potestatem dividendi,put vult,put colligit ex dicta auc̄.si qua mulier.Item portō legitima filio non debet nisi post mortem naturalē.l.i.ff.de col.bo. Itē est possibile q iste filius moriatur anteq̄ pater.ergo rē.ff.de in.fil.l.status.scōm bar.Habebit ergo iste filius interim alimenta a monasterio scōm Ly.z cū hac opi.trā sit hic do.an.licet specifice nō attingat legitimā filiorū mihi satis placet ꝓclusio p̄dicta respectu heredū z legatarioz.ar.in.l.cū pater.§.hereditatem.ff.de lega.ij.vbi p deportationē nō tenetur quis restituere quod debebat in casu mortis ita q exp̄spectat mors naturalis.tñ illa mors ciuilis nō hēbat effectū totalē mortis naturalis.maxie qz posset ꝓtingere q illud collegium destrueret et sic mendicaret in vita sua vt̄ qd sibi posset accidere.Ideo satis ꝓgruū est ut exp̄spectet mors naturalis.sed respectu legitime filiorū non placet illa opi.per tex.sing.in.c.sumus .J.de regu.vbi aptissime ꝓbatur q filius in vita patris p̄t legitimā petere nisi velis diuinare q pater fuerat ibi mortuus.tex.tamē ibi innuit ꝓtrarium.ut ibi sentit Jo.an.z darius do. Pe.de ancha.z do.Lar.et Bar.et Bal.in auc̄.ingressi.et sic saltem ꝓditione illius.c.poterit filius petere legitimā post,pfessionē patris licet monasteriuz sit capax bonoz.Ō etiā suadet equitas maxia exā enim pater eum abijcit a cura sua equissimū est ut non habeat mendicare alimenta a monasterio.Ad idē adducit illā auc̄.si qua mulier.licet bar.eā adducat,p se.si enī filius nō poterit petere legitimā in vita patris intrantis monasteriū.ad quid daret ibi facultas patri dividendi substantiā post ingressum inter liberos cū ius esset acqsitū mōsterio retinendi illā legitimā toto tempe vite patris.sed qz filij poterāt petere et debeat p̄ aīi ingressū bona dividere.ideo fit illa spālis gra

vt possit diuidere inter liberos p̄ ingressum ꝛ quic-
quid sit maximā hz hec opi. equitatē. Ex bis de-
ciditur alia questio an post ingressz mōsterij possit
reuocari p ipsū monachum testamentū antea p̄dituz.
Vide. ꝛ Ly. in. d. auc. si qua mulier. simpliciter tenēt q̄
sic Bar. distinguit ut. s. q̄ q̄n fuit ingressus monaste-
rium fratz minoz nullo mō pōt reuocari qz sicut post
mortē naturalē testamētū p̄hibmat irreuocabiliter expte
testatoris ita p ingressum hui⁹ religionis. Itē qz fres
minores nō possunt post professionē factū aliquid di-
sponere de rebus mūdanis. ut in. d. de. exiuit. ō ver.
sig. quare credit i eius nō habere locū illā auc. si qua
mulier. que p̄mittit post ingressuz disponere inter libe
ros. Ecco casu q̄n fuit ingressus aliā religionē putat
q ipe pōt reuocare testamētū donec viuit. ꝛ videt tex.
in simili scom eum in. l. res vxoris. C. de do. inter vi.
et vx. ꝛ cū hac opi. bar. transit b Do. an. qui ex b cō-
cludit q hz p̄mū testamentū fuerit p̄ditū cū vij. testib⁹
valebit. scom ei duob⁹ vl trib⁹ de testi. c. relatū. et. c.
cū esses qz nūc actus subij cāt dispositōni iuris canoni
ci. Itē q valebit simplex reuocatō licz nō sit elapsum
decenniū sicut exigit in. l. sanxim⁹. C. de testa. Ego in
uestigāde veritatis gīa tenerē ꝓtrariū q excepto cāu
auc si q̄ mulier. nullo mō posset amplius de bonis
disponere scom tex. nō. in. d. §. illud. in auc. de mo-
na. qui iudicō meo b bene, pbat. ibi em dicitur q vo-
lens intrare monasteriū potest p̄us quomō voluerit
disponere. postea vo nullā habet facultatē disponēdi
et gratiose fuit p̄cessus cal⁹ auc. si qua mulier. q̄n vo
disponit liberis existentib⁹. ꝛ tūc potest inter eos di-
sponere. put ibi dz. nō aūt dat sibi facultas disponen
di inter alios vnde argūdo ex illo tex. p locū a spāli
videt optie b pbari. ꝛ hic habemus casum specifica-
tum in. d. §. illud. ꝛ auc. si qua mulier. facit etiā rō ne
notet pprietas in eo sic disponendo de rebus tempa
libus ad libitum cum iam post professionem sit mortu
us mūdo. d. c. placuit. xvi. q. i. et amplius nō habet
velle aut nolle. de elec. si religiosus. li. vi. nec testamē
tum pōt dependere a voluntate tertij. l. pe. cū ibi nō.
C. qui testa. fa. pos. et. ff. de here. insti. l. illa institutō
ꝛ l. captatorias. et p hoc tollitur si diceret q cū ab-
batis p̄sensu hoc facere posset. Item adhuc ob. iura
supius all. Ex bis infero ad decisionē alteri⁹ questōis
an posset testari post ingressuz et certe inter liberos ꝛ
mōsteriū pōt. iuxta tñ auc. si qua mulier. intellige q̄n
p̄us non disposuit ut ibi. aliter aūt disponendo inter
alios nō pōt i forma testamti sm Ly. i. d. auc. si qua
mulier. hz ad b vt valeat donatō potit p̄sentēte abba-
te ꝛ. c. d mobilibus tm. nā imobilia nō possūt aliena
ri sine debita solēnitate. Ego nō video q ipse ampli⁹
tangz ipe possit aligd disponere d illis reb⁹ cū tā trā
siuerit in ius mōsterij. ꝛ nullā ampli⁹ in eis facultatez
habet. ut aptissime dicit tex. in. d. §. illud. sed nomie
monasterij potarit illas res p̄cedere quas posset mo
nasteriū. nec tūc dicitur facere ipse hz mōsterium.
Nūc venio ad cām intestati ꝛ tractabo etiā aliq̄ p̄mu
nia cause testati. quero ergo si quis ingreditur mōste-
rium p̄us nō p̄dicto testamto cui applicabunt bona in
gressi. Do. regula est q applicātur mōsterio suo si nō
habet descendentes vl ascendētes. ut in. d. auc. d mo
na. §. illud. ꝛ xix. q. vlt. qz ingredientib⁹. ꝛ. c. nūc aūt
Si aūt hz descendentes vl ascendētes seruā qd le. et
nō. in auc. si qua mulier. canonizata. vbi. s. ꝛ vt dixi i
p̄cedentibus questi. veruntamē in aliquibus remanz
dubietas. Et p̄mo dubitat de bonis ingredictū mō-
stariū cui nō licz habere imobilia. sicut sunt minores
p̄dicatores. ꝛ similes mēdicātes quo casu varie sunt
opi. Quidā em dicūt ut referūt Inno. ꝛ Jo. an. q i
mobilia habentur p̄o derelicto. ꝛ sic occupāti p̄cedū
tur. ff. p derelictis. l. i. ij. et. iij. Alij dicūt q dēt veni-
re ad succedentes ab intestato. Tertij. dicūt q cū tal
non sit tm monachus mōsterij qd ingreditur hz etiā
ipsius dyocesani q bona ipsius debent venire ad ip-
sum dyocesanū exquo monasteriū capere nō pōt. ar.
xvi. q. i. qui vere. ꝛ xvij. q. i. c. vno. et. xvij. q. i. de vi
duis. d. i. vbi de b. de dec. c. qm. C. de epi. ꝛ cle. l.
nulli. §. q si testato. Alij aliter. ꝛ vide Ly. i. l. deo no-
bis. C. de epi. et de. et cum hodie isti mendicātes sūt
exempti ꝛ papa sit eis loco dyocesani hec bona veni
rent ad papam sm hanc opi. ꝛ scom gal. de cal. q tñ
dicit q Jo. papa. xxij. in extrag. que incipit ad p̄di-
ctoz. renunciat olim qd sibi reseruauerat Nico. iij. in
bonis oblatis qualiter cunq; obuenientib⁹ fratribus
minoribus. ꝛ vide hanc reuocationez p Jo. de ligna.
in tractatu minoricarum post bar. vide etiam ad mate
riam spe. in ti. de sta. mo. §. i. v. iij. et glo. in. c. i. d re-
li. do. li. vi. Concludo secūdum p̄munem opi. que
mihi satis placet in bonis q bona ingredientis
religionem minorum veniunt ad succedentes ab inte
stato. Ipsi em fratres non pñt capere bona nisi, put ha
betur in de. exiuit de paradyso. de ver. sig. et dicendz
vt ibi. hoc voluit Bar. in tractatu seu libro minorica
rum. et Fre. consi. xxvi. ad hoc. ff. de. bis que p̄ non
scrip. ba. l. in metallum. C. de here. insti. l. i. ff. si tab.
te. nul. exta. l. i. ff. de. testa. mi. l. neque. Fratres vero
predicatores et alij mendicantes qui non sunt astri-
cti tante mendicitati potermt capere non ut bona im
mobilia seu ut iura perpetua sibi retineant sed ut ven
dant et se alant ita seruat glo. in. d. c. vnico. et. C. in.
d. l. deo nobis ꝛ Spe. vbi. s. et Fre. d senis. p̄si. xij.
et. xxvi. Ad vnū tñ aduerte q licet isti fres pñt ca
pere vt vēdāt. dic tñ gal. d cal. se obtinuisse i iudicō q
ad hec bona p̄sequēda ñ hēant actōnē ñ em possūt vē
dicare cū non possint habere dominiū rerum immo-
bilium ut. c. i. de reli. do. li. vi. sed implorabunt i hoc
officium iudicis. Idem dicit in alijs bonis relictis

fratribus ĩstis aliter ꝯ religionis ingressum. ꝛ etiam minoribus vt possunt capere vt vendant sua precium rei exquo non sunt incapaces propter delictum sed p pter zelum dei. l. apud iul'. in fi. cum. l. se. ff. de lega. i. hoc vez nisi modus p quem relinquit sit ptrarius regule cor. Exemplũ si relinquo heredẽ meũ vel aliqõ hospitale quod legatis onerauí oneratũ ad dandum in perpetuũ fratribus minoribus vel p̃dicatoribꝫ. ca. hoc enim nõ valet quia non possunt habere annuos reddit' in perpetuũ. vt in de. exiuit ò paradiso. ò verbig. §. cumꝫ annui reddit'. nec possunt petere extimationẽ. ppter modũ ꝛ voluntatẽ testatoris. de quo videlicet p Jo. ò lig. p' bar. in li. minoricaꝫ. in. c. interdũ ꝛ p Fre. consi. xij. ꝛ se. secus si testator aliquod annuũ reditum dimisisset ĩstis fratribus. tunc eĩm poterũt capere extimationem. de quo dic vt plenissime nõ. in loco p̃allegato. Secundo dubitatur de questione nõ. q̃ de bonis ingredientis aliquam religionẽ particularẽ alicuius ordinis hñtis patrem abbatem qui põt et solet transferre monachos de loco ad locum ita'q̃ omnia monasteria illius ordinis sunt quasi membra sub vno capite nec intrantes ptículare locũ pmittunt stare ibi ſꝫ pmittunt seruare regulam ſm statuta ordinis sicut ꝑprie videtur in monachis montis oliueti. ita etiam credo q̃ seruent isti alij mendicantes. ꝛ scias hãc vnionem ꝓcedere potius ex statutis ordinis confirmatis p papã ꝯ a iure cõmuni vel ex dispositiõe regule benedicti qz ſm regulam ꝛ dispositionez iuris cõmunis q̃ licet monasterium recognoscat caput de p se. s. abbatem vel priorem episcopus est supior tamꝫ dyocesanus vt habetur. xvij. q. ij. quasi p totũ. Jn hac q̃stione consuluit. Bal. de cal. vt hic refert do. an. qui in effectu dicit quosdã professos in genere generalissimo aliquos in genere subalterno. quosdam in specie. Jn genere generalissimo dicit pfessos istos qui ꝑfitentur in manibus episcopi vel qui vouerũt se tria seruaturos substãtialia regule. xxvij. di. interrogasti. xxi. q. i. quẽ ꝓgenitores xxvij. q. i. vidua. cum si. Item is qui ꝑfitetur regulã predicatoꝝ vel minoꝝ ante annũ ꝓbationis. de regula. non solũ. ꝛ. c. constitutionẽ. li. vi. Obligantur eĩm isti religioni in genere ꝛ non in specie. ꝛ de istis qualiter obligentur. dic vt nõ. Jnno. in. c. postea. de regula. de bonis aũt istoꝝ nõ ponit expresse b do. an. ſꝫ ego credo q̃ sint in dispositiõe episcopi qui est eis loco abbatis quod sentit Fre. de senis ꝑsi. xx.

Venio ad secundos scz ꝑfessos ingenere subalterno. ꝛ istos vocat illos de quibus in terminis questionis nre. ꝛ istoꝝ bona dicit q̃ acquiruntur nõ monasterio recipienti sed toti ordini. qz exquo totus ordo sensit onus isti' ingressi naturale est vt sentiat cõmodũ. alle. spe. de sta. mo. ỹ. xix. ꝛ glo. quã dicit sing. xxvij. q. i. de viduis. d. i. Jn gl. ij. que dicit bona esse in potestate ꝛ dispositiõe illi' qui est sapioꝝ in ordine vt sic dividat et distribuat. put sibi videtur. putat tñ do. an. q̃ si essent plura monasteria sub vno capite ꝛ ꝑfessio determinaret ad loca particularia. qz monachi ò particulari loco nũq̃ removent qz tunc bona applicabũt ad ꝑticulare locũ vbi ingredit q̃ satis placet qz cessat cã p̃dicta ꝛ adest causa quare bona ingressi aggregãt monasterio scz onus monasterij imminens. xvi. q. vi de lapsis. bona vero eoꝝ qui ꝑfitent in specie. vt sunt isti qui profitentur certam regulã et in certo monasterio alij non supposito mõ predicto applicãt illi monasterio. ꝛ ita intelligũtur iura cõmunia vt istud. c. ꝛ auẽ ingressi. ꝛ auẽ. si qua mulier. cũ si. Sed in istis orit' dubium quid si monachus claustralis vnius monasterij efficitur prior alteri' prioratus reuocabilis tñ ad nutũ superioris. vtrũ hereditas sibi delata vel bona aliũ de sibi obuenientia acquirantur monasterio principali aut prioratui vide plenissime p Fre. cõsi. xxxiij. vbi determinat q̃ prioratui si bona prioratus sunt diuisa a bonis monasterij. Ex hoc habes q̃ licet bona obuenientia p actũ ꝑfessiõis acquirant monasterio vbi ingressus facit ꝑfessionẽ. alia tñ bona acquirũtur dignitati cui presidet acquirens vel vbi translatus licet sit inde removibilis ad nutũ quod multũ limitat. c. vnũ xvij. q. i. vide motiua plenissime per Fre. vbi. s. ꝛ ad aliud dubiũ magis forte. Vtrum hereditas acquirat' loco vbi erat tpe delationis. an loco vbi erat tpe delationis ꝛ additionis. vide plenissime p Fre. consi. xxvi. vbi videt' ꝓcludere q̃ loco additiõis. ꝛ faciunt nõ. p archy. in. c. i. xvij. q. i. sed in contrarium faciunt nõ. per Jnno. hic. vbi dicit q̃ omnia iura ingressi incontinẽti applicantur monasterio. adeo q̃ ſm quosdam mortuo monacho ante additionem potest monasterium ad ire hereditatem. de quo infra subijciam. Aliud dubiũ nõ. circa idem est quando tempore delationis hereditatis monachus vel frater erat in monasterio incapace vtputa inter minores. sed tempore additiõis erat translatus legitime ad ordinem sancti benedicti. vide Fre. consi. xx. Item est dubium quid si ingrediẽs monasterium moriatur infra probationis annum. Ly. et multi alij in auẽ. ingressi. L. de sa. san. ec. tenẽt q̃ ipi' bona spectant ad monasterium quia moriendo ibi videtur mori voluisse vt monach'. Idem do. an. dicẽs se putare q̃ illa bona ptineãt ad monasterũ rõe vltime volũtatis qz illa bona vident ꝓtulisse mõasterio si ibi remaneat. Bar. in auẽ. si q̃ mlr. in fi. dic q̃ ꝑ mõasterio videt casus in. c. fi. de succes. ab intesta. dicit tñ b reliquẽdũ canonistis. Certe illõ. c. fi. b nõ ꝓbat. Ego dicerẽ sic q̃ aut iste intrãdo ꝓbationis cã expresse bona sua ꝓtulit monasterio ita q̃ fecit rõne translit' ꝛ tũc cã sumus clari de intentiõe q̃ data ꝑseuerantia volebat ea esse monasterij nec amplius in vltima volũtate ea

ranocauit et potest sustineri predicta opi. aut expresse non contulit sed simpliciter intrauit causa ꝓbationis t tunc non video quo iure saluetur illa opi. cum ẽ iste non fuerit religiosus cũ effectu. de sen. ex. religioso. li. vi. t sic bona nec tacite nec expresse trãsiuerunt ad monasteriũ et adhuc habebat facultatẽ condẽdi testamẽtum. ergo decessit ab intestato. t p consequens veniẽt ꝓximiores. videmus eñ in clerico seculari qui magis est astrictus ecclie q̃s existens .j. ꝓbationis annum trãsmittere bona sua in consanguineos sed in defectu in ecclesiam suã in. c. fi. xij. q. v. fortius ergo iste q nõ est clericus nec religiosus cũ effectu. d. c. religioso. facit. c. beneficiũ. de regu. li. vi. Nunc dubitatur de quibusdam rebus an transeant vel transire possint in monasterium ex testato vel ab intestato. Et primo de bonis feudalibus. Jo. an. hic dicit q si feudatalia debent seruicia que potest monasterium per se vel p aliũ exhibere transibunt in monasterium. ar. C. de epi. et cle. quisquis. t. l. ad similitudinez. Si vero talia sunt seruitia que p monasteriũ exhibere non possunt redibunt ad dominum. ar. C. ỏ cadu. tol. l. vna. §. ne aũt ff. de solu. l. inter artifices t remittit ad spe. ỏ sta. mo. v. xlv. Ly. in auẽ. ingressi distinguit q aut feudum hz annexum seruitium reale vel personale. Primo casu transit quia non est proprie feudum. vt in vli. feu. de forma fidelitatis. Secundo casu si tale est seruitiũ qõ clericus potest honeste prestare transit in monasteriũ et si superueniat iustum impedimentũ seruiet per substitutum. si autem incertum seruitium est prestandum tunc sentit q non transit quia videtur electa industria persone. t fm hanc distinctionẽ credo limitandum et restringendum tex. in. c. qui clericus. in li. feu. si ỏ feu. fue. contro. vbi simpliciter dicitur q si feudatarius efficitur clericus vel monachus amittit feudum. t miror q doc. de illo tex. nullam fecerunt mentionẽ Quero quid de emphiteosi nunqd trãseat in monasteriũ. Jo. an. tenet q sic. ar. l. peto lutij titij. §. i. licet fm eũ sit ar. ꝓtrarium in auẽ. de alie. et emphi. §. i. col. viij. remittit ad spe. de loca. §. nunc aliqua. v. qrr. vbi plene reperies. t in. v. series. Bar. in auẽ. ingressi. dicit q dẽ hac opi. est tex. in. d. auẽ. de alie. et emphi. §. i. vbi dicit q transit in ecclesiam nisi dominus reuocet Sed si dominus vult potest reuocari fm eũz. et idem tenet Spe. in loco ꝑalle. et dicit Jo. an. q de hoc nõ est questio fm dy. quia in. d. auẽ. est casus t hoc dicit verum et equum maxime ponderatis pactis que ponuntur de non alienando in ecclesias milites vel potentes et idem sentit spe. e. §. v. cxvi. quia durior efficeretur conditio domini si trãsiret in ecclesiam que nõ sic de facili perdit ius suum. Quid autez si recipit feudum pro se et filijs suis nunquid intrando monasterium transeat cum eo. vide plene in spe. in. §. preal. v. clij. et se. vbi videtur velle q transeat in ecclesiaz et ꝙnto tpe ibi vide. Do. an. putat contrarium quia monasterium non est verus filius et verba contrahentiũ stricte debent intelligi. l. quicquid astringende. ff. de ver. sig. quod satis placet ne contrahentes decipiant fauore religionis. de dona. per tuas. Queritur qd de vsufructu existente apud ingredientẽ nunquid trãseat in monasterium. Jo. an. q sic. et durabit fm eum in vita ingredientis tantum. insti. de acqui. p arro. §. vsus etenim t vsufruct'. t se. t de vsufructu. §. finitur. vide de hoc p glo. xix. q. vltima. si qua mulier. vbi idẽ tenet glo. t Ipe. de sta. mo. v. xlvij. Idem tenet glo. in auẽ. idem est. C. de bo. que li. Idem bar. t alij in auẽ ingressi. hoc teneas. Quero quid de bonis collatis ingredienti ea lege vt alienari nõ possint Jo. an. dicit q transeant in monasterium. ar. ff. de fun. do. l. i. ff. de leg. iij. l. pater. t in eo q le. t nõ. de in. pa. et literis. licet sit arg. contra. ff. de le. ij. l. peto lutij titij. § fi. au. contrario quidam adherent. Ly. tenet primum in auẽ. ingressi. quod satis placet quia hec est alienatio legis et accessoria ad personam ingredientis. facit quod le. et nõ. in. l. si ita quis. §. si ea lege. ff. de ver. obli. Sed quero quia supra vidimus de bonis q̃ acquiri possunt monasterio ratione ingressus tam ex testato q̃s ab intestato. Nunc quero quo iure hec bona acquirantur monasterio. t scire debes q questio ista põt esse duplex. Primo rõe bonoz que ꝓueniũt tpe ingressus. Secdo rõne eoz q̃ obueniũt post ingressum rõne ipsius ingressus vt hereditates legitime vel testamentarie. seu donationes. vel similia. De primis sentit Inn. q monasteriũ venit iure hereditario. dicit eñ q differẽtia est int monasteriũ heredẽ t aliũ. q monasteriũ hz dñiũ t possessiõz omniũ bonoz q̃s cato fañs est monach'. ar. l. si adoptauero. ff. de ꝓca. t ẽ exꝑssium ỏ dñio in. l. fi. C. de sa. san. ec. facit qđ legi. t nõ. in. c. ij. de consue. Alius aũt heres nõ fit dñs quousq̃s adierit hereditatẽ ꝙntumcũq̃s tñ adeat nõ intelligit possidere ipa bona nisi rex ipsaz hereditariaz corꝑalẽ possessiõz nact' fuerit. l. cũ heredes. ff. de ac qui. possi. qđ nõ. in eo q ꝓfult monasteriũ incõmodi acgrere nedũ dñium hz etiã possessiõz bonoz ingrediẽtis religionẽ. nec intelligas hũ generale esse in omnib' bonis quoz monasteriũ ẽ heres qz resistarent. nõ. in. c ij. de ꝓbe. t in. d. l. si. sed ꝓcedũt in bonis ingressi. qz exq̃ monasteriũ acq̃rit possessiõz ꝑsone igredietis ꝑ ꝓ sequẽtia acq̃rit possessiõz omniũ q̃ hz ingrediẽs quia ille nõ põt aliqd possidẽ exq̃ trãsit in ptãtẽ alteri'. sic dicim' in eo q ꝑ arrogatõz trãsit in ptãtez alteri'. d. l si adoptauero. t idem vult glo. rñ. xix. q. vl. si q̃ mlr. hoc etiam vult bar. in. d. auẽ. si qua mulier. sed discrepat a dicto Innocen. in hoc q sentit monasteriũ succedere iure hereditario quod etiam volnit glo. in auẽ.

preallega. Dicit enī ipse bar. q exquo ipse monach⁹ venit t potest adhuc cōuenīri de gestis prius ita q̄ detur libellus contra eum in auc. cā que fit cum monac. C. de epi. t cle. nō pōt dici q̄ habeat iure hereditario sed pertinent ad ecclesiā iure naturalis acquisitionis. sicut dicimus de bonis eius qui arrogatur. insti. de ac qui. per arro. p totū. t hoc placet. nec ob. iste rex. duz dicit non ōr decedere sine herede tē. quia hec fuit allegatio partis. nec est vera vt. s. glo. fi. vbi plene dixi Item hoc consideratur hic respectu fidei cōmissi qō venebat restituendum post mortez istius instituti. et tunc ille institutus decesserat ante monasterio qō faciebat euanescere substitutionem. prima tī solutio subtilior et verior est. De secundis bonis que obueniūt post ingressum occasiōe ingredientis. Dicit Inn. q̄ ipsa bona delata monacho medi⁹ capit monasterium q̄z monachus. Nota sing. hoc dictū quia ex hoc sentit q̄ nedum bona existentia tpe ingressus acquirunt statim monesterio sed etiā omnia iura cōpetentia eidē monacho in spe vel cōpetitura acquiruntur ipsi monasterio. t per hoc soluitur questio Jo. an. qua queritur quis adeat hereditatē monacho delatā ex testato vel ab intestato. nam fm hoc adibit ipsum monasterium et non monachus. circa hoc tī sunt due alie opi. qdā enī compant mōachū filiosa. qui adit hereditatē sibi delatam iussu patris et si non vult adire pōt adire ipe pater. ff. de acqui. here. l. si quis mihi bona. §. iussu. iuncta. l. cum non soluz. C. de bo. que li. Alij cōpant eū seruo qui potest nolle adire t potius pati se expoliari. t sic nihil acquirit dño nec ipse domin⁹ pōt adire. l. cum p ponas. C. de here. insti. t q̄ equipet filiosa. tenet bar. in. l. i. ff. de vul. t pupil. Tercij dicunt q̄ si monachus vult adire seo monasteriū vult repudiare prefert monasteriū. fm Ja. de are. ff. de succes. eoic. l. i. §. p seruum. Hec omnes intricatiōes cessant fm Jo. an. si dicamus sic velle t nolle monacho deficere q̄ hec omnia p monasteriū sunt agēda. p qō etiā solueret hec questio sequēs. mozit monach⁹ hereditate sibi delata nō adita. quo cāu dicit p̄dictus Ja. q̄ si hereditas erat ascēdentiū transmissa est in monasteriū qō habetur loco filij. C. de bis qui aū ap. tab. l. i. in auc. de san. epi. §. sed hec pñti. Si vero erat hereditas extraneoz dicit ipso iure excluz monasteriuz sed potest restitui sic̄ minor. C. de sa. san. ec. l. fi. ff. de acqui. here. cū q̄dam. ō mino. l. ait p̄tor. Jo. an. dicit et bene q̄ omia ista cessare vident si dicam⁹ vt. s. potiꝰ monasterio q̄z monacho delatā hereditatē qō videtur etiā placere hic do. an. t bene. facit. c. pe. xix. q. vl. alle. p Inn. vbi ptz q̄ licet aū ingressuz potuisset quis de meritis exheredari pꝰ ingressuz tī hoc nō licz q̄si monasteriū hoc cāu puniret. p hoc etiā allego dictuz §. illud. in auc. de mo. vbi indistincte ōr q̄ post ingressam non dēbet aliquo modo iste habere rez administrationē. t p hoc puto Fre. nō bene dicere p̄stitu. xx. vel. xxvi. vbi dicit q̄ si tempe delate hereditatis quis erat monachꝰ t postea factꝰ epūs adit q̄ acquirit episcopatui t non monasterio. naz fm p̄dicta hereditas fuit delata non sibi sed monasterio. t sic adibit monasteriū et non ipse. sed fm aliam opi. q̄ habebat loco filij vel serui. tunc sua decisio esset optima. vt insti. ō leg. §. ex diverso. vbi patet q̄ seruus heres institutus non acquirit ei in cuius potestate erat tpe delate hereditatis. sed ei cuius est tpe aditiōis. vide tī motiua Fre. t qō scribit Archidi. in. c. vno. xvij. q. i. vbi ponit quid si monachus fuit institutus heres sub conditione t tpe p̄ditiōis extantis est translatus ad aliū locū. Concludo ergo q̄ omnia acquirūt monasterio. et sic monasteriū aget p illis rebus bis actionibus quibus egisset monachꝰ ante ingressuz. t p antea gestis tenebitur monasteriū inquantū ad ipsuz puenit de bonis ingressi fm Inno. t Jo. an. ff. de adop. l. si arrogator. t idē est vbicunq̄z patrimoniuz alicuius ad aliquem puenit. l. ñ. C. de impu. t al. substi. t p hoc sentiunt doc. hic q̄ libellus concipiet p̄tra monasterium Legiste vero sentiunt q̄ p̄tra monachū. vt in. d. auc. cā que fit cū monacho. hec opi. doc. nostro z plus placet q̄ iste āpliꝰ non inuoluat in istis. ar. xvi. q. i. placuit. t. d. §. illud Ultimo t nil ad materiā subiectam deficiat potest queri quid si non teneat ingressus vel revocatur legitime ex post facto. nunq̄d revocet bona tacite vel expresse collata. vide p canonistas in. c. quod a te. de de. coniu. p bar. in auc. ingressi. C. ō sa. san. ec. Item quid de bonis clericoz tā ecclesie regularis q̄z secularis. vide glo. nō. cum ibi nō. xxvij. q. i. vt lex continētie. t plene p bar. in. d. auc. ingressi. vbi sentit q̄ pōt quis dare omnia bona sua ecclesie seculari cui se dedicat vt nihil sibi remaneat t nihilominus pōt facere testamentū. non tī in p̄iudiciū ecclesie sed heredis qui poterit si voluerit hereditatem damnosaz adire. naz hereditas potest esse sine aliquo corpore cū sit nomen iuris. l. hereditas. ff. de peti. here. t nō. q̄z hoc facit p̄o bis que ipse nō. in. l. fi. C. de pac. t p̄ra nō. per eū in. l. stipulatio ꝟ modo cōcepta. de ver. ob.

Jcet. Casus Interdicto vti possidetis obtinet qui institorem titulum p̄o bat. ita communiter summatur. Sed certe hec summatio est nimis generalis. et videtur requirere titulum in hoc interdicto contra id quod habetur instit. de interdic. §. retinende. ideo summo sic. Si actor t reus toti interdicto retinēde possessionē. p̄bāt obtinet is q̄ antiquioꝝ possessionē. p̄bat titulo maxie iustificatā vel meliores. p̄bationes respectu possessiōis adduxit. ꝟ. d. nō. t. p̄bat satis ꝟ sumariū in ꝟ. exp̄mis sis. pōderato verbo maxime Dimidie decre. ista in

quinq partes. In prima pcessus decisa narratō. In scōa ibi porro. faustinoꝝ exceptio. ꝓtra testes ecclesie ipsi? rsp̄sio. pape interlocutio ꝛ interlocutionis rō. In tercia ibi post hec corruptionis ꝛ falsitatis noua exceptio. ipsi? ꝓbatiōis ꝛ reprobatiōis cōmissio. In quarta ibi quanq̄. testes fauentinoꝝ impugnat. primo ꝓbatorios. scōo reprobatorios. In q̄nta ibi ex p̄missis allegādo cōcludit ꝓ ecclesia. Notabilia nomie ꝛ facto p̄nt ex hoc tex. multa colligi. Et primo q̄ loco tpali p̄nt ecclesie cōpetere tria iura sepata videlicꝫ iurisdictio. honor. ꝛ districtus. Jurisdictio p̄t capi largo modo. vt sumit in. l. i. §. ꝛ. iſ. ff. de iurisd. om. iudi. ꝛ p glo. in de. vna de fo. cōpe. Honor q̄ illi ō loco vocabant ecclesiam d̄nam ꝛ ita vt d̄nam honorabāt eam occurrendo nunciis suis eorundēq̄ mandatis pendo Districtus idē est q̄ territoriū. vt in de. ne romani. de elec. ꝛ territoriū dicitur a terendo. l. pupillus. §. territoriū. ff. de ver. sig. ita q̄ hꝫ potestatē exercendi iurisdictionē nedum in incolas loci sed etiā in omnes delinquentes ibidē scz. j. districtū seu territoriū. Qualr aūt ecclesia exerceat iurisdictiōez tpalem. dic vt habet in. c. fi. ne de. vel mo. li. vi Nō scōo ibi ō iure ad se spectare ꝛc. q̄ certū quid cōpetens alicui de iure speciali p̄t dici de iure spectare ad eum nec viciatur libellus si illud non cōpetat de iure cōmuni quod ē valde nō. facit si detur potestas alicui a principe vel a partibus terminandi aliquā cōtroversiā de iure vt possit ꝛ debeat vt cōmissan? habere respectū etiā ad iura specialia. debet eñ illud verbuꝫ generaliter itelligi maxie q̄n materia subiecta non subiicit dispositioni iuris cōmunis vt hic erat. concor. bo. tex. in. c. i. ne li. pen. ꝛ c li. de eo. qui mit in pos. vbi aliquid dixi etiā tetigi super rubrica. de consue. ꝛ vide p̄ do. an. in. c. q̄ntauall. de iureiur. in fi. Nota tercio ex hoc p̄ncipio iuncta decisa que ponitur in. c. cū causa. j. de testi. q̄ idē termin? p̄t a p̄ncipio p̄figi ad p̄ducēdū testes ꝓbatorios ꝛ reprobatorios. ꝛ sic ē in facti tate iudicis admittē testes sup principali ac reprobatorios sil. ō quo dicā plene post Jo. an. in. c. ex parte. ō testi. ꝛ nō bene hoc q̄ habes casum in quo idē termin? p̄t p̄figi ad duos q̄tus quod ꝓcedit quando illi actus p̄nt simul cōcurrere in eodē tēpore vt hic. alias si ordine successivo essent expediendi secus esset. vide glo. nō. in de. sepe. de ver. sig. in. v. post dationē. Nota quarto ex. v. porro. iuncto. d. c. cū causa. de testi. q̄ omnis dilatio ꝓbatoria censetur ꝓemptoria ita q̄ non apparente impedimento non debet dari scōa dilatio. cōcor. l. fi. ff. de dilati. cuꝫ ibi nō faciunt nō. in. c. ij. de dila. vbi boglo. Nota q̄nto q̄ exceptio falsitatis testiū cū corruptione p̄t opponi ꝛ directe ꝓbari post publicatas attestationes. ꝛ hoc ideo quia videtur articulus nouꝰ ꝓpter additionē corruptionis. de qua prius nō fuerat capitulatū. de quo. j. ꝛ p glo. in de. ij. ō testi. ꝛ nō. bene q̄ huic exceptioni ꝛ probatiōi non ob. lapsus termini prefixi ad probatorios ꝛ reprobatorios testes producendos ꝛ hoc in odiū falsitatis que etiā post sententiā p̄t opponi vt hic. Nota sexto ibi nōnulli credebant ꝛc. quē non debere excludi a facultate falsitatem ꝓponendi et probandi exceptionē p̄emptoriā vel q̄si ꝓpter leuem p̄sumptionē ortā ꝓtra opponentez. secus dic vbi p̄sumptio de malicia esset vehemens. de q̄ vide nō. p Jnno. in. c. post electionē. de concess. p̄ben. vbi hoc cōcludit ꝛ ē hic bo. tex. p eo. Jn excludenda vero dilatoria nō exigitur tam vrgens p̄sumptio. propter modicitatē preiudicij vt ibi nō. p eum facit. c. pia de excep. li. vi. Nota septimo ibi de singulis circūstantijs subtiliter ꝛc. q̄ etiā parte non dante interrogatoria iudex p̄t ex officio suo testes de causis ꝛ de circumstantijs singulis subtiliter interrogare. et hoc ideo quia hec tendunt ad veritatē inuestigandā ꝛ habendā ad hoc iudex debet laborare. xxx. q. v. iudicāten. ꝛ. l. vbicunq̄. ff. de interroga. acti. j. de fi. instru. cum Johannes. de testi. cū causa. Et nō tu canonista q̄ subtilitas tendens ad veritatez dicendā cōmendat de iure canonico cōcor. c. capellan?. de. se. ꝛ quod nō. in. c. dilecti. de iu. Nota octauo hic multa de rabē tia fidei testiuꝫ. Primo si ꝓtradicit sibiipsis. i. q̄ libet testis ꝓtradicit sibi. secus si plures pluribus eiuꝫ ab eadē pte productis. de quo dic vt nō. in. c. in nra. j. de testi. Secundo si sunt singulares in dictis suis. j. de testi. tā literis. ꝛ de dec. cū dilecti. Tercio si sunt male fame. Quarto si sunt leuis opinionis. ꝛ de istis vide in. c. testimoniū. de testi. ꝛ. c. omnibus. ij. q. v. ꝛ nō. singu. fm vnū intellectū q̄ infamia facti nō repellit in toto a testimonio in cā ciuili sed pōdet ex iudicis arbitrio cōsiderata qualitate ꝛ q̄ntitate infamie. ꝛ ita potest intelligi tex. ibi nulla vel modica ꝛc. potest etiā referri. v. nulla. ad v. male fame. et. v. modica. ad. v. leuis opinio iuris et tunc probaret q̄ infamia facti q̄ toto repellit etiam in ciuili de quo dicam plene in. c. testimonium. preallegato. leuis opinionis dicitur duplicater. vel secundum abbatem hic quia quotidie mentiuntur licet nullum ledant vel dic quia facile omnib? omnia credunt. vt nō. glo. in. d. c. omnibus ꝛ tene bene menti q̄ talis dicatur leuis opinionis. Quinto si non probant dare id ad quod sunt inducti seu ad qō se astrinxit producens. Sexto si sunt corrupti. Septimo si sunt falsi. vide ad hoc tex. in. c. testimoniam. de testi. Nota nono ibi se astrinxit secundum verum intellectum q̄ ꝓponens duo quorum vnum venit q̄lificatiue ad reliquum ita q̄ est. nū dictum qualificatū videtur se in dubio astringere ad vtrunq̄ probandum. nec sufficit. pbare alterum. licz illō p se alias sufficiat qō tenet Bar. in. l. dynus. ff. de re indi. ꝛ j. lan? dicā licz

ctus sit in mandato qualificato qz distribuit in duo mandata in.c.cū dilecti.de do.t cōtu.t.l.celsus.ff.ō arbi.t in.c.si.de restī.spol.quanqz posset dici q ibi te netur mādatarī ad vtrūqz si vtrunqz pōt explicari.vt d.c.si.t sic nulla videt differētia.sz ps plumit posse ex quo se astrinxit t imputet sibi si nō potuit.t ideo dic Jo.an.bonū ꝓsiliū esse in fine articloz seu capituloz q ꝓtestet ps t nō astringit se ad ꝓbandum nisi id qō ncio sibi incūbit.t sic faciūt boni practici qō nō.

Nota decimo ex.v.ex pmissis qtuor quoz qlibet distributiue sufficit t forti si cōcurrunt omnia sit ad faciendū alterutrā ptem obtinere in interdicto vti possidetis ꝓbata possessiōe p vtranqz ptem. Primo pluralitas testiū vt quia altera ps ples testes ꝓduxit facit .j. de testi.in nra. Secūdo dictoz qlitas vt qz sunt aptiora t verisimiliora negotio facit.c.ꝓterea .j. ō testi.t.c.auditis.de ꝓbis.ꝓbi p Inno.qui inter cetera notanter dicit q data paritate testiū dicentiū ꝓtrarius plus credit illis quoz dicta ꝓsonāt iuri cōmuni. facit l.iij.ff.de testi.t vide gl.si.in.c.i.de ꝓbis.li.vi.t qñ sint aptiora vl verisimiliora negotio arbitrabit iudex ex variis ꝓiecturis.ar.illi .l.iij.t.c.ꝓterea.palle. Tertio possessionis prioritas.t ō bene nō.quappter dicunt ō doc.t principaliter Inn.q sola ꝓbatio anterioris possessionis sufficiebat huic ecclie ad obtinendū in hoc interdicto vti possidetis.facit qō nō. bar. in.l.celsus.ff. de vsuca.t p Inno.in.c.sepe.de testi. spo.vbi repies bona dicta ad hoc hec omia videt seq bar.in.l.si duo.ff.vti pos.t ad hoc allegat istū tex. et pōt esse ratō que apte colligit ex hac lra.nō etiā Jo. an.hic in.v.temeritatē vicz ex quo eñ ꝓstat aliquē rē aliquā possidere intrans possessionē illi ōr aut violē tiam cōmittere aut iniuste possidere nisi ꝓbet q iuste p hoc.l.cū querebat.L.vide vi.t qō nō. Inno.hic t bar.in locis palle.qō nō sing.in practica.t licet dicat hic Jo.an.hoc intelligendū de rebus corpalibus que nō possunt eodē modo a pluribus possideri. secus in corpalibus fm eū adducit.nō.in.c.i. de iure.pa. Ego puto idē esse in incorpalibus quantū ad effectuz vt hic aptissime ꝓbatur Quarto ꝓbatio melioris tituli ex quo nō q licet in interdicto vti possidetis nō sit necesse ꝓbare titulū vt insti.de interdic.§.retinende.ē tñ multū vtilis titulus qz data paritate ꝓbationū obtinet is qui meliorē titulum ꝓbat qz testes sui ꝓferunt sup possessiōe tanqz deponētes verisimiliora ex quo hz titulū cōcurrentem cū dictis eoz vt hic nō ꝓbat.

Nota.xl.et tene mente q copula apposita tempi a quo ꝓbatur possessio denotat ꝓtinuationē possessiōis ab illo tpe vsqz ad tpus ꝓfinitū.secus vbi copula nō apponitur qz tūc pōt verificari possessio in vno momēto. Declaro tex.hic fm doc.t bene.ideo in ꝓbatione ecclie apponit copulam.et q possiderat a.xl.annis. t citra t in ꝓbatione cōmunis nullā copulā apponit. sed ōr q possederat a.l. an. citra. qz ex parte ecclie fuit ꝓbata ꝓtinuatio possessionis qō importat illa copula t.sed non sic fuit ꝓbatum ex pte cōmunis t iō dara t bona practica est vt in articulis ponat illa dictio t.ad denotandū ꝓtinuationem t melioz t darioz practica erit vt articulet q p.xl.an.t p totū illud tps possedit. Quō aūt ꝓbatur cōtinuatio dixi in.c.cuz ad sedem.de restī.spo.p bar.in.l.celsus.ff. de vsucap.

Nota.xij.illud generale ad qō quotidie allegatur hec lra.q duo insolidū eandē rem simul &c. Nota xiij.ex.v.ex ꝓuilegijs q ꝓbatio que dicitur ex priuilegijs seu instrumentis indubitatis ōr euidentissima. facit ad statuta exigentia certo cāu probationē euidentissimā seu euidentissima documenta.sic in simili loquitur tex.in.c.pia.de excep.li.vi.facit qō nō. Inn. in.c.ex insinuatiōe.in fi.de appel.t vide tex. nō in.l. illud.ff.de lega.i.vbi potest dici euidens quod elicit ex coniecturis. Nota.xiiij.formā libellandi t pronunciandi in hoc interdicto vti possidetis. Aduerte tū q potuisset petere interesse molestationis de preterito.vnde dicit ō Jo.an.post hostī.q imputet sibi ecclia inquantum non petijt sibi cōmune condemnari super interdicto quanti sua intererat pacifice nō possedisse.que condemnatio facta fuisset fm eos si de hoc fuisset actum t de interesse constaret.ff.vi pos.l. si duo.§.fi.quod nō.t dic formalius q tria possunt deduci in libello et in condemnatione.videlicz vt desistat a molestatione ō presenti t vt non molestet in futurum t vt condemnetur ad interesse ꝓ molestatione de preterito vt colligitur ex.l.i.ff.vti pos.t ibi p bar. t practica erat vt narret se possidere t qualiter.t aduersariam molestare et qualiter.t interesse ex hoc illatum t postea concludere vt.s.dixi.et an debeat apponere locum.tempus.et similia.vide bene nō.in.d. l.i.t.l.si duo maxime p bar. Ultimo nō fm Jo. an.dominus pro hominibus suis ꝗmois liberis agere posse. Nam ex forma sententie potest colligi q fuit petitum vt homines non molestarentur.vt patet in fi. tex.nō eñ debet iudex ꝓnunciare sup non petito immo fatuus est ille iudex.l.si.L.de fideicommiss.li.t.c. licet hely de simo. Assignat Jo.an.rationez primi dicti.quia in molestatione hominum intelligitur dominus molestari et interest domini habere subditos locupletes.in auc.vt iudi.fine quo suffra.§.cogitatio. coll.ij.et certe hec ratio est nimis generalis. nam fm hanc rationem posset agere de furto eis ꝯmisso. quod nō est verum.iuxta nō.plene per Inno.in.c.cū dilecti.de appella.t per glo.in.c.auctoritate.de priuile.li.vi.et de materia dic plene vt in illis iurib nō. et hic poterat agi.quia per molestationem hominum molestatur ecclesia in possessione sua cū cōmune vole

bat in hominibus possidere que possidebat eccl'ia. z hoc patet ex eo q3 hoc venit in hoc interdicto vti possidetis in quo eccl'ia tm̃ probauit ō iure suo. z hec bene nō. q3 vera sunt z nobilia. z p eā multū bñ declaratur iste tex. Nūc venio ad glo. z prima colligit ex tex. iudicē ex officio posse terminū p̄figere productiōi testiū. z ponit multos alios casus in quib' iudex supplet ex officio suo. Et nō. sing. p̃mū dictū glo. iūcto tex. hoc plene examinat bar. in. l. i. C. de dila. vbi tandē concludit iudicez hoc posse si viderit expedire. puta q3 videt p̄tē negligentē in p̄ducendo testes. nec curare in petenda dilatiōe, p hoc alle. l. pperandū. §. i. C. de iudi. dū dicit. nemo erit tā audax vt possit iudice inuito litē ptelare. Ego puto satis iudicē hoc posse vt satis, pbatur hic iuncto. c. cū cām. j. de testi. qō est ps istius. sz credo iudicē ad hoc non artari nec ex hoc posse sindicari. si nō fecit nisi sit cā in q̃ teneat supplere ex officio. tūc em̃ potest z debet. ad hoc alle go tex. in. c. oblate. de appel. v. supior. z ideo si statim apponit penā iudici nō terminati causaz. j. terminum sibi prefixū. dico iudicē non incidere in penā si nō fuit requisitus a partib' q3 nō tenet impendere officiū suuz ad vtilitatē p̄uatā nisi requiratur a ptib'. vt. l. iij. §. hoc aūt iudiciū. ff. de dam. infec. z qō ibi nō. bar. qn imo nec valet citatio iudicis nisi fiat ad petitionē ptis vt nō. bar. in. l. ad emptoriū. ff. de iudi. dixi in. c. i. e ti. facit qō nō. Jnn. i. c. ad nr̃az. ij. de iureiu. vide gl. nō. in. c. fi. de rescrip. z qō nō. in. l. sam'. C. de iudi.

Sed circa hoc quero quid si ps, pbauit dilatione nō data. vide bar. in. l. in crimine. ff. de adul. vbi p illā legē tenet valere, pbationē. Idez tenet in. l. fi. ff. ō fer. Dicit em̃ q3 totū tps instantie cedit, pbatiōi fiende nisi iudex aliter statuat dilationē. Jo. an. dicit q3 pbare poterit vsq3 ad conclusionē in cā non post. s. ō p̄cur. auditis. z j. de fi. instru. cū dilectus. Ego dico q3 cessante dilatiōe iudicis q̃daz sunt termini iuris exclusiui, pbatiōis. nā renunciatio z publicatio attestationū impediūt testes producēdos sup eisdem capitulis vel directe contrariis. nō aūt sup capitulis nouis. j. ō testi. cū causaz. c. cuz venissent. z. c. fraternitatis. cū multis si. isti tm̃ duo termini non excludūt, pbationē fiendam p instrumēta. sz illa, pbatio instrumētalis excluditur soluz p conclusionē in cā. vt in. c. cū dilect'. palle. Illa em̃ excludit, pbationes z etiā allegatiōes psistentes tā in iure q̃ in facto, vt ibi nō. z in. c. pastoralis. ō cāu pos. z ppric. p Jnn. ad p̄dicta vide bonū sile litis p̄tes. est termin' exclusiu' omniū dilatoriaz. vt in. c. inter monasteriū. de re iudi. C. de excep. l. fi. tm̃ iudex cā abbreuiāde litis potest p̄figere terminū ad omnes dilationes, pponendas. vt in. c. pastoralis. j. de excep. ita in, pposito sup̄ scripti sunt termini exclusiui, pbationum. pōt tm̃ iudex cā abbreuiāde litis p̄figere terminum certū, p testib' seu probatiōibus, pducendis. sic etiā videm' in cā appellatiōis. datur enim a iure ann' z ex cā biēnium ad, psequendā z finiendā appellatiōz de appel. ex rōne. z de. sic de appel. sz iudex pōt p̄figere terminū ad, psequendum appellatiōez statuēdo breuius tēpus. de appel. cū si. romana. z. c. psonas. cū si. et. d. c. oblate. Ulterius queritur nunquid in isto termino dato ad testes, pbatorios vel reprobatorios sufficiat testes fuisse iuratos licz non sint examinati in termino sz post. Vide termin' pōt multifarie p̄figi. q̃z em̃ p̄figit ad testes producēdos q̃z ad producendū z faciendū eos examinari. q̃z ad probandz q̃z ad probandū z probatū bñdum. q̃z ad probandum z probatū bñdum p omne genus probationis. Primo cāu satis est produxisse testes z fecisse eos iurare quia in effectu tunc ōz testes produci z recipi. ad hoc. l. si. q̃n. C. de. testi. z. c. ij. e. ti. ō quo vide p Spe. in ti. de testi. §. qualiter. v. is q̃z. vbi hoc et idem ibi Jo. an. in addi. Scdo cāu tenet spe. ibi. q3 nō sufficit produxisse nisi etiā examinati fuissent qō videt sequi Jo. an. arg. hic refert Ja. bu. sensisse q3 etiā hoc casu sufficiat testes iurasse cū nō sit in parte examinatio sed in iudice. satis ergo est q3 pars fecit, qō in eo erat. de hoc vide p archy. in. c. pia. de excep. li. vi. Bo. de rota ponunt terciam opi. que pōt esse concordantia duaz precedentiū. dicūt em̃ sufficere q3 testes iurauerint in termino z q3 pars adhibuerit aliquā diligentiā vt j. terminū examinarentur. z hoc q3 examinatio est quid facti que pōt cōmitti notario. z sic est in iudice z nō in parte. Credo indubitanter hanc esse differentiaz inter primum casum z secundū. vt primo casu quando simpliciter fuit datus termin' ad testes producendos sufficit productio facta coram iudice etiam si fiat in vltima die termini. quia satisfactum ē termino. ad hoc qō notat idem spe. in ti. de dila. §. i. v. quid si j. z. v. sc. z sic non exigitur petitio vt examinetur Secundo casu oportet q3 testes producantur ita ante lapsum termini vt verisimiliter possint examinari infra terminū et q3 detur aliqua diligentia per partez vt examinent. alias nil operaretur illa statutio termini ad examinandum tē. hoc probo apertissime per simile prosequi appellationem est in parte. finire vero non solum dependet ab ea sed a iudice. nihilominus datur parti annus ad prosequendum z finiendum appellationem. vt in de. sicut. de appel. z intelligitur vt finiat quantum in ea est. vt in. c. ex insinuatione. de appel. et nō. plene in c. ex ratione. e. ti. Ita dico in proposito si detur terminus ad producendum z faciendum eos examinari debet ps vtrūq3 facere q̃ntū in ea ē z adhibere diligentiā cuz effectu vt fiat z p̄ducēdo ita ante terminū vt possint per iudicem recipi z examinari in termino parte instante et postulāte sicut observatur in causa appella-

tionis facit.l.ij.ff.si quis causa.t qđ nō.Inno.in.c. ex transmissa.de pscrip.t.rōnes spe.in pratle.v. quid li.j. Tercio casu principali qñ fuit datus terminus ad pbandum dicit butri.in auc.si dicat.C.de testi.q sufficit q iuraverit.j.terminū quia dictus testis trahit ad die iuramēti.vt.d.l.si qñ.fingit eñ tunc examiat⁹ sequit b do.an.t ita dicit tenere archy.t Jo.an.post eū in.d.c.pia.Ego credere q etiaz hoc casu requirat diligentia ex pte hñtis probare.cū eñ habeat terminum ad pbandum certe ex sola pductione testiuz non pbat cū effectu quia sola pductio nil pbat. nam dixi s.eo.sup rubrica.pbatio idē est q ppalatio seu manifestatio que non fit ex sola pductione. Item si sufficeret sola pductō possz fieri vltima die termini.t sic nil esset pbatū in termino.t multa impedimēta possent accidere ppter que nō possent postea examinari t sic p hoc dat materia ptelandi iudicia.facit qđ nō. spe. in.d.§.sed quid si.j. t maxie hoc pcedit qñ datur terminus ad probandū aptissimis documentis.de quo p spe.in.d.v.t in.c.pia.prealle.t ita repi postmodum apte tenere bar.in.l.damni.§.sabini.ff.ō dam.infec. vbi vide. Quarto cāu qñ fuit datus terminus ad pbandū t pbatum habenduz pmuniter tenet vt non sufficiat sola pductio.sed etiaz requirit examinatio in termino quasi illa verba denotent omne cōplementū pbationis.t sic q sint examinati de quo p Jo.an.in d.c.pia.t butri.in auc.si dicat.C.de testa.puto tñ q etiā hoc casu sufficiat ptez adhibuisse diligentiā quia actus examinationis nō pertinet ad partem sed ad iudicem.p hoc qđ.s.dixi.qñ expresse dat termin⁹ ad examiare faciendū. Quinto t vltimo casu quādo dat ad pbandū t pbatū hñduz p omne genꝰ pbationis.sicut bodie in multis locis practicatur. dicit Jo. an.q lapsus huⁱ⁹ termini bz vim pclusionis in causa quo ad pbationes facti.nō quo ad allegatiōes iuris. vñ putat q nō excludit probationē p ptestionē q illa nō est pbatio sed probatiōis relevatio vt nō.s.super rubrica.puto q in pcedenti casu restringit terminus ad probatiōem fiendā p testes.non aūt debz extendi ad pductionē instrumentoz.cū eñ illa habeat a iure terminū limitatū videlicet conclusionē in causa de.instru.cum dilectus.non debet illa probatio includi vbi apte ad hoc termin⁹ prefixus non fuit.quia nō est angustanda probationū copia nisi exprimāt talia verba in quibus satis tacite includat pductio instrumētoz. Jdone exemplū in de.sepe.de.v.sig.videlicz ad producendū omnia acta t munimēta quibus partes sunt vsure vt ibi in tex.t glo.t nō illā practicā que satis potest obseruari in causis sūmarijs.vt ibi probat Jn alijs aūt vide qđ dicam in.c.cū dilectus.prealle. sed in hac vltima forma satis includit pbatio p instrumenta p illa verba p omne genus probatiōis. ꝛc .et an p lapsum termini indifferenter excludat ps a productione instrumentoz.cū restringat hñficiū iuris.nō glo.in.d.de.sepe.in.v.non obstāte.t dicā lati⁹ in.d. c.cū dilect⁹.hec sufficiāt quo ad istā glo.t multi alij casus pñt addi ad finē hui⁹ gl.in quib⁹ index supplet ex officio statuēdo terminū hoc relinquendū est sūmistis. Glo.ij.in effectu prosequit quatuor. Primo an indistincte questio falsi possit proponi post sententiam. Secundo ibi t nō.prequit an sufficiat probare testes falsiz dixisse absqz eo qđ aliquid pbet de corruptione. Tercio ibi sed nunqd.an sufficiat corruptio nē probare absqz falsitate. Quarto ibi itē nō. nunqd sententia lata p falsos testes vel instrumenta falsa teneat.t si teneat quibus remedijs t j. quantū terminū possit retractari. Venio ad primū videtur enim q post sententiā non possit moueri questio falsi. C. si ex fal.instru.l.i.t.ij.Glo.ñder q aut in prima instāntia fuit mota questio falsi aut nō.primo casu non admittitur.secundo sic t dic latius vt in prin.glo.Concludit latius sic q aut questio falsi nūqz fuit mota aut sic. Primo casu potest post sententiā citra appellationē et in causa appellationis pponi dūmodo indirecte probet.directe aūt publicatis attestationib⁹ probari non potest quia esset producere testes sup articulis cōtrarijs directe qđ non licz nec in causa principali nec in causa appellatiōis.vt in.c.finitatis.t.c. cū venisset. cum si de testi.t clarius in.de.ij.e.ti.in tex.t in glo. vbi glo.pncipaliter tāgit hunc articulū falsitatis.Jdē Jnn.hic licz non ita specifice loquat hoc verz nisi adderatur articulus corruptōis.vt fin Jnno.q al⁹ dolose testis falsuz testimoniū dixit puta odio vl amore.C de fal.l.nec exemplum.nam tunc etiaz directe admittitur probatio quoniam ratione illius additionis videtur nouum capitulum vt hic probat et nō.in.d.de. ij.vel nisi sit causa priuilegiata puta causa mātrimonialis vel vbi imminet peccatum. vt plene dixi in.c. iuranit.s.eo.t sic intelligo omnia iura que dicunt de falso posse agi etiam post sententiam licet legiste in b nullam differentiam faciant sed simpliciter dicant ,pbationem admitti vt nō.in.l.dynus.ff.de re iudi.et in.l.i.C.si ex fal.instru.sed minus benedicunt vt patet ex predictis. Si vero questio falsi fuit mota in prima instantia t ea non obstante fuit lata sententia. et tunc amplius non admittitur.l.i. C. si ex fal.instru. potest tamen appellari et peti illam sententiam corrigi tanqz iniustam sed oportet q falsitas post publicatas attestationes probet modo predicto.t ex hoc habes primā qōez declaratā. Venio ad secāz an sufficiat pbare solū falsitatē ad obtinēdā retractionē sentētie. Glo.ista ponit opi.ptrarias t iberet scde opi. q sufficiat sic sufficit pbare instrumētū fuisse falsū cui⁹ vigore lata fuit sentētia.l.i.alle.in glo.b tñ gl.limitat

vt hoc sufficiat si ꝓbetur iudicē fuisse secutū dicta falsoꝝ testiū. ar. j. de re iudi. cū. i. t. A. Cōclude latius q̄ aut iudex nō fuit secut⁹ dicta falsoꝝ testiū vt q̄ iudex fuit motus ad sniam aliunde q̄s ex dictis testiū. t tunc clarū q̄ nō sufficit testes dixisse falsum. d. c. cum. i. t. A. t ratio quia non ꝓbat hoc esse q̄ ab hoc contigit abesse. c. ij. ò trāsla. preda. l. neq̄ natales. L. de ꝓba. Aut iudex fuit motus ex dictis testiū vtputa quia dixit in sentētia vlis attestatiōibus. vt nō. dicit spe. i ti. de. ꝓba. §. fi. v. in sententia. alias puto secus p ratiōz c. cām que. de re iudi. t de renun. in pūtia. quia non semp ad vnā ꝓbationis spām. tē. l. iij. ff. ò testi. t hoc cāu quando fuit iudex motus ex dictis falsoꝝ testium dic q̄ si snia fuit lata contra absentem dolo t falsis allegatiōibus partis pūtus t tunc sententia est nulla. l. si ꝓtor. §. marcellus. ff. ò iudi. nō. bar. in. l. dyuus. ff. ò re iudi. t b cāu in dubio sufficiat ꝓbare solā falsitatē puto tñ q̄ post publicatas attestationes nō debet admitti ad eam probandam nisi ꝓut. s. dixi. in ꝑmo articulo. alias posset timeri timor subornationis testiuz nisi in casibus in quibus pōt probari contrariū dīrecte publicatione nō obstante de quibus aliquid. s. et aliquid dicam in. c. series. j. de testi. Aut fuit lata snia contra pūtem t tunc si contra minorē sententia est nulla fauore minoris etatis. nō. bar. in. l. dyuus. t. l. i. C si ex fal. instru. palle. t idem dicā in sentētia tali modo lata contra eccliā. ar. c. i. de in inte. resti. t nō q̄ poterit falsitas ꝓbari modo predicto. Si vero ꝓtra aliū tunc sententia tenet sed venit retractāda. vt. j. dicā. sed opo tet q̄ ꝓbetur falsitas vt. s. dixi. t p hoc est declaratum aliquantulum vltimum dubiū. Venio nūc ad terciam questionē an sufficiat probare solam corruptionem absq̄ falsitate. Glo. instat t finaliter videtur concludere q̄ sic si iudex fuit secutus dicta corruptorum alias secus p illud. c. cū. J. t. A. Finaliter hanc opi. videtur sequi bar. in. d. l. dyuus. si ꝓbatur testem fuisse corruptum pecunia vt testimoniū diceret in hac causa licet expresse non fuit actum vt ferret iniustū et falsum testimoniū. quia fm eū hoc ipso probatur falsuz. l. i. ff. ad. le. corne. de fal. Jo. an. videt b distingue q̄ aī sententiā sufficit ꝓbare solam corruptionem qua agitur solū ad testes repellendos qui ꝓfecto repellendi sunt cum sint puri quia contra iuramentum receperunt pecuniā sed post sententiā non sufficit probare nudā corruptionez quia nūc agitur ad sententiā retractandū non ad testes repellendos. potest esse ratio quia non sequitur fuit corruptus. ergo dixit falsuz Bo. an. transit cum doctrina bar. Bo. car. tenet opi. Jo. an. Dicit em̄ q̄ licet ex corruptela probetur testis falsus quo ad hoc vt puniatur de falso. vt. d. l. i. ff. de fal. non tñ p hoc sequitur q̄ dixit falsuz t ex hoc solo possit retractari sententia. Fallit fm eū in causa mōnali. vt in. c. sicut. de testi. Ego ibi latius dico sup itellectu illi⁹. c. t pono duas opi. Prima q̄ aut testis recipit pecuniā vt diceret falsuz testimoniū. t sic ꝓmi sit extra iudicū. t tūc cū ꝑsumptio sit q̄ sic dixerit. ar. c. p tuas. de ꝓba. t. l. generaliter. de nō. nu. pecu. t. c. inquisitionis. in. fi. j. de accu. debet hoc ꝓbatio retractari sententia quia satis ꝓbat ꝑsumptiue etiā falsitas t sic ꝓcedit dictū. Bar. Aut ꝓbatur simplīciter q̄ testis recepit pecuniā vt testificaretur. t tūc ꝓcedit opi. Jo. an. hec opi. esset satis equa saltē ꝓ opi. cōcordan dis ar. c. cū tu. j. de testi. Alia opi. que mihi videt verior est vt indistincte sufficiat ꝓbare corruptiōez p text. sing. in. d. c. sicut. nec est verū q̄ ponat casum spālez in mōnio t minore vt quidā ibi volūt. hoc ꝓbo p si. hui⁹. c. cui⁹ rō sup q̄ fundat decisio ē generalis ad oēs cās t ibi solū fūdat se text. sup corruptōe dicās q̄ testimoniū, istoꝝ corruptoꝝ cū sint puri nō est aliq̄tenus admittendū. t dic admittendū. i. cū effectu vt sustineatur snia. cū snia esset ibi lata. t ibi dico lan⁹ eundo materiā illi⁹. c. t quicqd saltē sit equitas maxima suggerit t non sustineatur snia lata ad dictū corruptorū t puroꝝ cum videā retractari sniam lataz ad dicta conspiratoꝝ qui tñ verisimili⁹ potuerūt dicere veritatē nec saltē sunt puri de quib⁹ tñ dicendū. vt. d. c. arz J. t. A. vbi de istis conspiratorib⁹. t hoc q̄ ad terciā q. In quarta questiōe glo. rñdet q̄ snia lata p falsos seu falsa instrumēta bene tenet sz est retractanda. per. l. dyuus. palle. Cōtrariū tñ tenuit glo. in. c. cū venerabilis. de excep. scz q̄ snia nō teneat. t ponit glo. hic aliquos modos retractōis sed nō loquit ꝑfecte. iō ꝓdude sic capiēdo dicta Jo. an. i. d. c. cū venerabil. ò excep. vbi mdi⁹ tāgit q̄s b. t bar. in pal. l. dyu⁹. Et ꝓmo nūquid teneat dic vt colligit ex supdictis i scda q. Vnalr aūt retractet dic q̄ in cāib⁹ in q̄b⁹ snia non tenuit pōt peti retractio de facto. sic de facto ꝓcessit p officiū iudicis t sic vsq̄z ad. xxx. an. si tñ victor fuit cō scius falsitatis tūc cū sit in patō puto q̄ de iure cano. pōt agi semp p viā denūtiatiōis euāgelice q. tenet rē cū peccato. ad b q̄ ò in sili nō. Inn. in. c. ad aures. de ꝑscrip. t in. c. q. pleriq̄. de immu. ec. liz em̄ iste actōes psonales vel officiū iudicis q̄ dantur loco actōis ꝑscribat regulr spatio. xxx. an. l. sic. C. de ꝑscrip. xxx. an. sec⁹ tñ ē vbi directe agit de patō t ius agēdi fūdat sup patō. vt ē text. iūcta glo. nō. in. c. admonē. xxxiij. q. ij. t. j. aliqd tangā vbi vero snia tenuit t petit directe retractio ex vitio falsitatis oportz venire p būficiū restitutōis in integz. vt. d. l. dyuus. t sic j. q̄driēniū q. tanto tpe daudū iste restitutōes. in. c. i. t. ij. de in inte. resti. t in. de. vna. e. ti. q̄ hz locū nō solū in eccliis t minoribus sed etiam in maioribus. vt. l. fi. C. ò tempo. in inte. resti. in casibus in quibus maiorib⁹ competit beneficium restitutionis in inte. ex iusta causa. vt ibi.

tidem est vbi deducãtur per viã replicationis ad eundem effectum vt quia actor vult intentare actionẽ priꝰ intentam in qua succubuit ex falsis probationibus reus excipit. de re iudi. actor replicat de vicio falsitatis certe inepte agit nec admittitur talis replicatio qr vult infringere sententiã sine beneficio restitutionis qõ non licet. d. l. dyuus. hoc tamẽ limitat nõ. Jo. an. in d. c. cum venerabilis. quando excipitur de re iudi. cõtra actorem intentantẽ primã actionem in qua succubuit secus si iste sit alius. puta pero electionem tuam cassari ꝓpter crimen vel. defectum excipis de sententia absolutorie. replico de ipsi' nullitate t falsitate. putat ipse q̃ ꝓcedet replicatio t erit ꝑpetua vt comperat qñcunq; excipitur. Et idẽ dicit ō duplicatiõe. vt si petis electionem confirmari. excipio de crimine. replicas de absolutoria duplico de ipsius nullitate t falsitate. ꝓcedet duplicatio etiã sine ꝓiudicio. certum est eñ sm eam q̃ ego ꝓtra quem non fuit sententia ꝓncipaliter formata non teneor petere restitutionẽ ꝓtra illã Illoc dictum seu limitatio ad. l. dyuus. non placet mihi qr cum ista sit actio popularis ꝓsumitur vno agente. ad hoc qõ nõ. in. c. cum dilectus. de dec. in glo. pe. que est nõ. ideo opus est petere restitutionẽ nisi in casibus ibi nõ. Aut vult quis ō falsitate excipere aduersus petitẽ executionem sententie t ꝑpetuo audietur sm cõmunem opi. d. l. querelam. C. de fal. t p bar. in. d. l. dyuus. t p doc. hic. t. d. c. cũ venerabilis. p. l. pure. ff. de doli excep. t. l. qui agentis. ff. de excep. t sic nõ est opus in modo exceptionis venire per viam restitutionis in inte. quia non petitur hic retractio sententie sed solum ad repulsionem executionis excipitur. Aut vult succumbens agere contra testem falsum vel contra producentem. et si vult agere cõsimiliter ad interesse agat. ſ. xxx. an. absq; alia restitutione quia hic intentat actionem in factum ad interesse nec petit puncipaliter retractionem sententie post vero agere non potest quia tanto tempore tollũtur actiones personales d. l. sicut. t sic intelligitur glo. t quod nõ. in. d. l. querelam. t. l. dyuus. facit. l. qui nomine. ff. fal. Aut vult agere criminaliter t audietur. ſ. xx. an. vt. l. querelam. preallc. t cum hac distinctione intelligo. d. c. cum venerabilis. nam ibi ponitur falsa allegatio facti ex male intellectis nõ. in. d. l. querelam. hoc vltimum procedit de iure ciuili De iure autem canonico dubitatur nunqd crimina ꝓscribantur tempe. t dixit hic Cõ. q̃ sm canones actio criminalis nõ claudit tpe. xxiiij. q. iij. ecce. vbi dr q̃ vbicunq; crimina clamerint punienda sunt. t hac ratione dixit. bar. con. doc. antiquus iudicem etiã post. c. annos posse reuocare suum erroran quia sm canones vsq; ad. c. an. t vltra posset accusari. ergo t eroneam sententiam retractare. t sic volunt isti q̃ sine ꝓsumptione temporis posset de iure canonico sententia erronea reuocari t accusatio criminis restitui que singu. nõ. in practica. t facit glo. in ꝓ. alle. c. admonere. iuncta. tex. Inno. tñ hic refert quosdam tenere q̃ per directã accusationem de falso nũq; retractabitur sententia sed punietur falsarius. l. cornel. de fal. t clarius hoc sequitur do. an. hic dicens q̃ ex quo si non transiuit in rem iudicatam t sublata est facultas petendi restitutionem amplius non audietur t sibi imputet qui restitutionem ſ. legittimum temp' non petijt. t p hoc limitat primum dictum seu corrigit. Secundum vero dictum limitat dicens se putare q̃ inquantum agitur ad penam naturalẽ delicti solet obseruari dispositio. l. querelã. quasi sentiat secus vbi agit ad penitentiaz. ad hoc qõ nõ. in. d. c. admonere Ego quo ad primũ dictũ dicerem q̃ ex quo sententia est talis ex cuius obseruantia nõ imminet peccatũ saltez non remissibile p partẽ quod non audietur quis post tpa legitima de quibus. s. arg. c. q̃ ad cõsultationẽ. ſ. de re iudi. t eorum que nõ. per Inn. in. c. quia plerisq;. de imu. ec. secus aũt vbi imineret peccatuz quia tunc semper posset doc. de errore reuocari. vt in. c. lator. t. c. consanguinei. t quod in eis nõ. ſ. de re iudi.

Quo ad secundam de prescriptione respectu falsitatis accusandi dicit quo an sunt crimina que impediant ordinis executionem vel retentiones beneficij etiã post pactam penitentiam. t in istis non obstabit ꝓscriptio temporis. deuiam' eñ in istis accusationibus a regulis iuris. vt in. c. inquisitionis. de acc. t ratio in istis satis est euidentissima t in hoc casu intelligo primam opi. t potest ꝓcedere glo. in. dic. admonere. ista eñ peccata nedum alleuiantur tpe imo efficiũtur grauiora. de consue. c. fi. In alijs vero non sic impedientibus tolletur directa accusatio tpis prefixi a iure ciuili cũ non reperiamus contrariũ de iure canico. ar. c. i. de. no. op. nũti. t. c. auctoritate. de cõcess. preben. li. vi. ſ respectu pnie pagende semp potest ĩpetri. t sic põt intelligi glo. in. d. c. admonere. sm aliũ intellectũ. t qr crimina nõ debẽt remanere ĩpunita. ō collu. detegen. c. crimina. ō sen. ex. vt fame. t. xxv. di. q̃lis. t qõ nõ. i c. sup eo. de rap. t p hoc expedita sit hec glo. cũ materia sua. Glo. in. v. repbationis. nõt tres repbationes posse fieri in cã. Jo. an. dicit q̃ meli' diceret tres ꝓbatões t dic vt plene dicet in. c. dilect'. ꝑ. in glo.

Glo. in. v. leuis opi. q̃nt quõ cõstitit q̃ isti testes erãt leuis opi. Rñdz q̃ potuit ꝓstare dupl'r vl' p alios testes repbatorios vl' p relationẽ iudicis q̃ examiat testes. hz eñ referre quãta fides sit testibus adhibẽda.

Nõ bñ ex hac glo. examiatori credẽdũ si in actis redegit testes eẽ leuis opi. vt qr forte B deꝑhendit in actu depositõis. Idẽ Inno. in. c. qm̃ ſ. eo. vbi aliqd dicet. Glo. in. v. ad quod opp. de. c. significauit. in fi. de appel. t de ꝓben. cum iam dudum. cum si. in

quibus sufficit probare alterum ex duobus etiam copulatiue narratis si quodlibet illorū cōcludit intentū ꝓponētis. sed in casu nostro sufficiebat ad testes repellendos ꝓbare corruptelā vel falsitatē. vt. s. dictū est. ergo rē Glo. rñdet fatēdo qōlibz istoꝝ sufficere ō p se qō patz ex ỹbis tex. dū ponderat qꝫ iste se astrinxit ad vtrūqz ꝓbandū q̄si sufficisset alterꝫ si se nō astrinxisset licz qdā dicāt ꝓtrariū ꝛ mīr bene. Ad ꝓtrariū. s. fortius glo. rñdet qꝫ hic se astrinxit ideo non sufficeret alterꝫ ꝓbare. sec⁹ si se nō astrinxisset. ex hoc sentit glo. qꝫ exp̄sse iste se astrinxit. ꝛ aptius tenet hic Hosti. et ideo fm eū nō ꝓfuit ꝓbatio alterⁿ. Alle. simile. in. l. fi. C. de fideiuss. Adūte qꝫ Jo. an. sup tex. aliter refert hosti. dixisse. dicit enī fm eaz qꝫ se astrinxit eoipso qꝫ hec duo ō quib⁹ in tex. si ꝓnexe ꝓposuit. ꝛ idē fm Jo. an. si copulatiue sec⁹ si diſiūctiue. remittit ad nō. in. c. inter ceteras. ō rescrip. ideo cauti aduocati faciūt ꝓtestationes in fine articuloꝝ quā. s. recitani in nō. Bar. in. l. dyuus. ff. de re iudi. aliter dixit ꝛ nōbili⁹ iudicio meo. ꝛ cū videt hic sequi do. an. qꝫ q̄q̄z ponunt duo copulatiue vl diſiūctiue in eadē oīone vnū tm non venit q̄lificatiue ad alterꝫ ꝛ tūc nō videt in dubio se astrinxisse ad vtrūqz ꝓbandū vt in ꝓtrarijs. Q̄q̄z vnum venit qualificatiue ad alterꝫ ꝛ tūc cū vnicū sit factū licz q̄lificatū videt se ad vtrūqz ꝓbandū astrinxisse. sic intelligit hoc. c. ꝛ. d. l. dyuus. ꝛ hoc satis placz Redo ratiōem vtriusqz dicti. nā cū ỹba debeam⁹ semp latissime interꝑtari in fauorē. ꝓponētis. vt. l. si qs intentiōe dubia. ff. de in ō. ꝛ qō ibi nō. bar. dixi. in. c. cū ad sedē. de resti. spo. nō est versile qꝫ supfluis ꝓbationib⁹ vellet qs in dubio onerari ar. l. hec stipulatio. §. dyuus. ff. vt. le. no. ca. ꝛ. c. licet. s. co. ꝛ quod ibi dixi ꝛ de renun. sup hoc. ꝛ. l. cū de indebito. ff. de ꝓba. maxime cū sepe in iure copulatiua resoluit in diſiūctiuaz ex quo altera ps sufficit. ꝛ ecōtra diſiūctiua in copulatiuā q̄n altera ps nō sufficit. vt plene nō. in. c. ex parte ꝛ in. c. inter ceteras. de rescrip. ꝛ l. sepe. de. ver. sig. ita in dubio debem⁹ interꝑtari istū ꝓposuisse ista duo copulatiue. ℔ in 2o casu aliud est qꝫ q̄n vnū venit vt q̄lis ad alterꝫ vnū est factū in effectu licz qualificatuz. vñ si ꝓbat factū sine qualitate non ꝓbat id qō ꝓpo. k. it. ℔ est aliud factum iuxta nō. p. Ly. in. fi. l. i. ꝛ ij. C de ꝓba. merito non obtinet. Sed dices tu quare non obtinuit hic cōmune cū p testes ꝓbauerit corruptiōez ꝛ sic p ꝓsequēs falsitatē. ℟ rñdeo qꝫ testes nō plene ꝓbauerūt hic corruptionē vt patet ibi videant aliquid dicere rē. Ultima glo. dicit hic. Vlp. qꝫ pōt probari falsitas p dicta alioꝝ testium si sibi contradicant. hoc intelligo scōm nō. in. c. in nostra. de testi. vl tercio fm eū poterat ꝓbari p instrumenta Nota bene hoc vltimum qꝫ sicut instrumentū potest ꝓbari per testes. in c. cū Johānes. de. fi. instru. ita et testes possunt reprobari p instrumenta ꝓbando p ea directe contrariū. sz hoc intelligo inspecta qualitate facti testiū ꝛ notariorum. iuxta nō. in. c. tercio loco. s. e. ꝛ prealle. c. cū Johannes. Nota etiam qꝫ directa contraria ꝓbatio p instrumenta admittitur post publicatōem attestationum. vide j. ti. i. series. ꝛ quod ibi dicam. Secūdo ista glo. sentit tacite oppositionez qꝫ nō debeat hic admitti ꝓbatio contraria publicatis attestationibus. in de. ij. de testi. cū multis si. ℟ rñdet qꝫ poterit falsitas indirecte ꝓbari. ꝛ nō bene hanc gl. ꝓ his que. s. dixi qꝫ falsitas directe ꝓbari non potest publicatis attestationibus ratione predicta. ꝛ quando dicatur idirecta ꝓbatio. dic vt nō. in. d. c. series. ꝛ. c. ex tenore. ō testi. vt fm glo. poterit probari qꝫ corrupti fuerūt unde precūs recipiendo. ꝛ nō bene glo. qz sentit illam opi. bar. qꝫ corruptus pecunia ꝓsumitur falsus ꝛ satis ex hoc probatur falsitas. ꝛ nō bene, ꝓpter auctoritatez hui⁹ glo. Ultimo glo. querit quid si ad plenū fuisset ꝓbatū alterꝫ istoꝝ scz corruptela vel falsitas nūquid iudex teneret sententiā contrariam sequendo dictum corruptorum vel falsoruz. ℟ respondet qꝫ sic in causa primata. sibi enī imputandū est qui ad vtrūqz se obligauit. secus dicit in causa in qua vertitur fauor publicus quia tūc iudex supplet ex officio. Et nota. fi. glo. pro qua facit glo. in. c. si forte. de. elec. li. vi. ꝛ in. c. cupientes. §. ceterum. in. v. excludēdas. e. ti. ꝛ li. ꝛ. c. vt circa. in. v. interdum. e. ti. ꝛ de appella. constitutus. ꝛ. c. cum dilecti. in fi. de elec. ꝛ quod nō. Jo. an. in regula. in familibus. de regu. iuris li. vi. Sed contra primum dictum glo. adducit do. an. dictum Innocen. in. c. cum olim. de censi. vbi inter cetera dicit qꝫ dato qꝫ quis nō posset se fundare ex eo qꝫ improbauit. si tamē iudex videt illud facere pro parte admittet probationem ꝛ sententiam promulgabit pro parte ex quo est probatum. et huius dicti occasiōe tenet do. an. hic contra primam partem huius glo. vbi expresse se non astrinxit ad ꝓbandum. ꝛ sic saltem ex equitate iudex moueatur ad ferendam sententiam pro parte. mouetur etiam quia ex probatione facta resultat notorium in quo supplet iudex sine parte. vt nō. in. c. cum dilectus. de consue. ꝛ de posta. prela. bone. cl. i. Item qꝫ vbi euidens datur iniquitas vt sententia feratur cum damno. ꝛ iactura alterius potest pars licet de rigore iuris repellatur ex equitate incitare officium iudicis vt equitatem eligat. l. plane. ꝛ. l. fi. ff. de peti. heredi. vbi autē se astrinxisset ad probandum vtrunqz tunc conuētio ei obstat fm eum quia mos ei gerendus fuit. l. circa. ff. de ꝓbatio. ꝛ sententia iustificatur ex conuentione partium. ad hoc. c. si. de cri. falsi. Hec differentia quam facit. do. an. inter expresse ꝛ tacite se obligantem non procedit quia id quod tacite inest habetur regulariter pro expresso. vt. l. cum quid. ff. si cer. peta. ꝛ ꝓbat exp̄sse hic

scom intellectum ꝛ lectu. bar. de quo. s. Itez si sufficeret, pbare falsitatē, pducto articulo qualificato de corruptione ꝛ falsitate. vt sentit do. an. ia dareť apertissime via illudendi iura qz excluſus a pbatione directa falsitatis nō haberet nisi immiscere se de corruptōne vt sic admittať, ppter nouitatē articuli. ꝛ postea solus probaret falsitatem cuz ei sufficeret scom opi. do. an. Ité dareť via ꝛ materia corrūpendi testes. ille enī timor q̄ prius imminebat potest timeri nūc si nō fuit, pbata nisi solū falsitas. ꝛ si probata fuit solū ꝯcorruptio videtur qꝫ in fraudem capitulauerit de falsitate vt sic admitteret ad probandū corruptōez ad quā alias admitti non debebat obstāte publicatōe attestationū ex quo prius nō processerat, ptestatio. iuxta ea q̄ habent in. c. pītium .j. de testi. ꝛ hec ꝓsideratōes faciūt etiaz contra scām seu vltimā ptem glo. Quapropter ego distingueré sic. qꝫ aut aliqd fuit deductū in libello vel articulo q̄lificato Exemplū in tex. vl' pone aliud. Si dico qꝫ tiñ' sempronius pcussit cū effusione sanguinis vel qꝫ insultauit eum cū armis Aut plura fuerūt deducta non qualificate sed copulatiue p̄sertim i eadē oratione ¶Primo cāu credo qꝫ nec in cā priuata nec publica seu vbi verit' ꝓmodū publicū sufficit, pbare factū sine qualitate vel ipsaz qualitatem sine facto qz istud probatū nunc non est illud qō fuit deductum in libello nel articulo sed aliud. vt. l. denūtiasse. ff. de adulte. ꝛ in. c. fi. de testi. spo. ꝛ eleganter per Ly. in. l. ij. C. ō proba. vbi dicit qꝫ si per accusatōnem vel inquisitōez fuit, pcessum contra aliquem sup insultu cum armis vel percussione cum sanguinis effusione. ꝛ solum fuit pbatus insultus vel percussio sine armis non debz se qui condemnatio quia hoc est aliud factuz. ꝛ possz ut credo attemptari qꝫ etiam in alio, pcessu non faciēt fidem ille probatōes etiam sup nudo facto quia testes deposuerūt extra articulum. ꝛ sic non urati. de testi. c. de testibus. ꝛ ideo voluit simpliciter hic tex. qꝫ pbatio alterius non sufficiat. Secūdo casu subdistinguo qꝫ aut illa plura in eadem oratōe deducta erant talia ad que fuisset admissus quis a principio etiam distributiue aut non. si non tunc puto qꝫ non sufficiat alterutrius probatio quia presumitur qꝫ in fraudez vtrūqz deduxit. vnde puto qꝫ si publicatis attestatōibus qs capitulauerit qꝫ testes fuerunt corrupti ꝛ falsum dixerunt ꝛ postea, pbauerit solum falsitatem directaz, hoc non sufficit quia videtur in fraudem capitulasse ō corruptione. vt liceret, pbare directe falsitatem testium vt .s. dixi. ꝛ qꝫ vna via ꝛc. de, pcura. tuc. ꝛ fraudib' obuiandū ē de duor. ānto. ĥāt optie qō le. ꝛ nō. in. c. vt circa. de elec. li. vi. Aut fuisz admissus distributiue ꝛ tūc aut exp̄sse se astrinxit ad vtrūqz, pbandū. ꝛ, pcedat distinctio glo. quo ad hunc casum. nam in cā priuata non sufficeret qz potuit sibi preiudicare. ar. optimū in .l. si conuenerit. C. de rei udi. ꝛ de regu. ad apostolicā sed in concernente fauorē publicū non potuit se astringere in damnū ip̄ius sz ad exclusionem ip̄ius, ponentes sic vt in fi. gl. ꝛ in iurib' que. s. alle. ad corroborationem ip̄ius. si autē se non astrinxit aperte sufficit alterū probare exquo illud sufficat ad victoriā. vt dixi in prin. gl. ꝛ nota has considerationes nouas quas puto veriſſimas Glo. in ỹ. sed quare oppo. in eo qꝫ tex. ponderat cōmune non probasse aliquē titulū duplicē iñ ratōne nō debebat vrgeri ad, pbandū titulū tū qz possessor non tenet regulariter ostēdere titulū siue possessionis. tū etiam qz in hoc iterdicto vti possidetis obtinet ille q̄ nec vi nec, clam nec p̄cario possidet tempore litis contesta. insti. de interdic. §. hodie. ꝛ sic ad obtinendum sufficit probare nudaz possessionē Glo. instat finaliter mens eius ē qꝫ vbi altera pars, pbaret possessionem altera nihil vel paz probante procedit contrariū. sed vbi vtraqz pars probaret possessionez ꝛ sic iura sunt dubia valet tunc, pbare titulū qz p̄sumit qꝫ iura sua sint potiora. ꝛ dic vt. s. dixi. Hosti. darius soluit qꝫ ex eo qꝫ archiepiscopus primo possederat et titulum probauerat orta erat p̄sumptio contra fauentinos qꝫ violenter illam possessionem occupauerāt. et ad hanc p̄sumptionem tollendam vtile erat probare titulum. Item requirebatur titulus scām eum, ppter seruicia que sibi deberi dicebat ad que non sufficit tēpus probare. de censi. peruenit. ō hoc vltimo dic plene vt ibi. de primo. s. tetigi in notabilibus Oppo. contra tex. in eo qꝫ innuit hic non fuisse locum interdicto vti possidetis cuz archiepiscopus solus veraciter possideret. ꝛ sic obstat. l. si duo. ff. vti possiō. vbi patz qꝫ hoc interdicto agere potest ille qui possidet contra molestantem ꝛ contra inquietantem. Glo. magna sentit hoc contrarium in princi. et sol. qꝫ bene locus est interdicto cum vnus possidet ꝛ alter inquietat, nec ō dicatur contrarium. sed non est locus vt iudex pronūciet vti possi. ita possideatis qz non cadit hoc cāu ista, pnūciatio cum alter nō possideat ꝛ hoc vult iste tex.

Nota hoc dictum glo. qꝫ hoc interdictum nō seꝛ per datur inter duos qui contendunt se possidere. sed quandoqz inter possidentem ꝛ molestantem. licet gl. senserit contrarium in. c. cum dilectus. de cā possess. ꝛ ppie. Sed primum dictuz sequūtur cōmuniter doc. ibi ꝛ hic ꝛ dico ō, pbari aptissime p̄ istum tex. Sz quero de practica, pnūciādi in ō interdicto vti possidetis. Sol'. dic assumendo mentē huius glo. magne qꝫ quandoqz vnus, pbauit se possidere tantum. quandoqz vterqz sed diuerso modo ꝛ diuerso iure. quandoqz eodem modo ꝛ eodem iure. ¶Primo casu, pnunciatur solum pro eo qui probauit ꝛ practica pronūciandi est hec. precipitur ei vt desistat a molestatione de presenti ꝛ vt non molestet in futurum ꝛ poterit cō demnari ad

interesse molestatõnis de ꝓterito si hoc fuit petitum vt .s. plene dixi Scdo cãu qñ vterq; probat possessionẽ diuerso mõ ⁊ diuerso iure iudex pronũciabit ꝑ vtroq; nõ tamẽ sic in cõfuso vti possidetis ⁊c. Hz distinguet qualitates possessionũ ꝑut quisq; ꝑbabit vtputa q; tu ꝑbasti te habere possessionẽ ꝓprietatis ciuilẽ. ego ꝑnuncio te ita possidere vt possides ⁊c. vt in gl. ⁊ fm Jnno. dz addere in snia. ⁊ circa istam possessionẽ vim tibi fieri prohibeo. hoc semper iudex debet addere cũ de hoc interdicto ꝑnunciat. L. vti pos. l. vna. fm ars ⁊ bñ. ⁊ dicit ibi Ly. q; debet addere ad illa verba. pronuncio te possidere vt ꝓprietarium ⁊ liceat tibi facere omnia que spectãt ad ꝓprietarium ⁊ de altero põt dicere pronũcio te possidere vt vsufructuarium. ⁊ liceat tibi facere omnia q; spectãt ad vsufructuarium ⁊ sic de similibus. ⁊ oñia ista debẽt simul coniungi ad maiorem dilucidatõem rei. Jn tercio casu qñ vterq; ꝑbat eodem iure ⁊ eodem modo. Glo. dicit q; si alter melius probauit. puta ꝑbãdo anteriozitatem possessionis vel meliozem titulũ vel per meliozes testes ipse solus obtinebit ⁊ pro eo pronũciabit. vt in prima practica dixi seu primo modo. ⁊ probatur hic ut dixi in nota. Si vero probatões per omnia sunt equales feret sententia contra eum in iudicio qui prouocauit ⁊ absoluetur prouocatus qui tenet locum rei .s.e.c. ex litteris. si simul ad iudicium prouocauerũt ⁊ sic omnino sunt paria. Glo. ponit tres opi. Quidaz enim dicant q; iudex debet pronunciare in cõfuso vti possidetis ita possideatis quod non placet glo. quia cõtinet impossibilitatem cum impossibile sit vtrũq; eandem rem eodez modo possidere. Item dicit q; poneret arma in manibus contẽdentiuz contra. l. equissimum. ff. de vsufru. Jdeo alij ⁊ scdi dicunt iudicem debere hoc casu supsedere q; in re incerta non deberet etiam sententiã ferre. xi. q. iij. graue. ⁊ facit pro hac opi. scõm Jo. an. vt partes tedio componant inter se vel per cõmunes arbitros. Sed cõtra hanc opi. facit quia ex dilatõne sententie partes contendentes insolidum possidere ỏ facili venient ad arma. et his scandalis iudex debet occurrere. d. l. equissimũ. Tercia opi. ẽ vt hec dubietas sorte dirimatur. l. sed cum ambo. ff. de iudi. ⁊ ꝺ iusti ẽ ⁊ de consuetudine approbat scõm hosti. Hz accur. tz ꝓtrarium. L. vti possi. l. i. quia iudicium sortis nõ habet locum in facto incerto. Jdem bar. in. l. si duo. prealle. quia licet questio iuris sorte quãdoq; dirimatur d. l. ffinaz ambo. questio aũt facti non vt. l. duo sunt titij. ff. de testa. tute. Jo. an. videtur transire cũ hac tercia opi. glo. dicens eam debere itelligi nisi vtraq; partium resistat iudicio sortis. tunc enim mutuo se impediunt fm eũ. adducit nõ. in. c. si. de. sortile. vñ si vterq; ꝓsentiat iudicio sortis. qstio nõ videt mihi dubia. cũ ẽm in ꝺ ptes ꝓuenire possint ar. l. si ꝓuenerit. ff. de re iudi. Si autez vterq; vel alter dissentit placet mihi ꝓtraria opi. vt nõ recurrat ad sortes ne iniuria fiat alteri. ad ꝺ qꝺ nõ. super rubrica. de spon. duo. Hz ut saluaretur hoc casu glo. intelligendo eã vt sorte dirimatur quis debeat sustinere ptes actoris cũ ambo simul ad iudiciũ prouocauerũt. hec enim est questio iuris ut ꝑbatur in. d. l. sed cũ ambo. non autẽ debet dirimi sorte quis dicatur possessor q; hec est questio facti. et sic habes hanc terciã lectu. ⁊ glo. in prima pte declaratã Extra gl. ponit Cyn. quartã practicã seu opi. ꝓterit eñ iudex scõm eũ pronũciare vtrũq; possidere medietatem pro indiuiso donec de proprietate ꝯstabit. ⁊ quanꝯ hec opi. non placeret in hoc q; ꝺ non fuit petitum. ⁊ sic ob. c. licet hdy. ỏ simo. Bar. tñ in. l. si duo ff. vti possi. hãc opi. tenet licz non alleget hoc dictum Cyn. probat hac ratõe. Si enim duo sunt fructuarij in fundo quia cuilibet est vsufructus relict' insolidũ faciunt sibi ptes ꝑ concursum ⁊ vterq; erit in possessione pro medietate. l. si. in prin. ff. vti poss. Jdem videmus in duobus legatarijs quib' eadẽ res insolidum est legata. nam si quilibet ꝑbat se possidere ⁊ q; possideat medietatem ꝑ indiuiso. tunc faciant sibi partes ꝑ concursum. l. plane. ff. ỏ lega. i. ita in ꝓposito videtur dicendum q; exquo ostendunt titulum equalem vt nullum ostendũt cum habeant saltez titulũ a iuregentiũ quasi occupauerint rem vacantem iudex ꝓnunciabit vtrumq; istorum possidere cõmuniter ⁊ ꝑ indiuiso. ⁊ ꝺ satis mihi placet vt sic vterq; obtineat ar. ꝺo. hic a cõtrario. Et ad dictum seu impugnatõnem Jnn. respõdeo q; satis vtraq; pars hoc petijt dum quilibet peteret aliũ a molestatõne compesci. debet eñ alterutriq; precipere ne alterum molestet quo minus medietatẽ ꝑ indiuiso possidere liceat dicit etiam ibi Bar. q; poterit iudex diuidere si vult. hoc ego puto verum si vtra q; vel altera ꝓs instat. alias non dz iudex super non petito tacite vel expresse se impedire. ar. in. l. fi. C. de fideicõmiss. liber. ⁊. l. iiij. §. ꝺ aũt iudiciũ. ff. de dam. infec. Nũc quero quia. s. visum est de practica pronũciandi sup ꝺ interdicto vti possidetis ꝑ quib' reb' competit Respondet hec glo. q; locum hz pro possessione sola retinenda. ff. vti pos. l. i. §. iij. datur etiã pro iuribus incorpalibus ⁊ vsufru. ff. vti possi. l. vlti. ⁊ dicit goff. ⁊ bene q; datur pro iuribus quasi vti possi. ⁊ dic q; datur vtile interdictũ vti possidetis sicut i simili de interdicto vnde vi. dicit Jnno. in. c. querelam. de elec. ⁊ dixi vtile interdictum quia mens legis cõgruit sed nõ verba. de quo plene nõ. per Cy. in. l. ex placito. C. de re. pnn. ⁊ datur hoc interdictum etiam possessori. vt hic in gl. ⁊ in tex. pro rebus vero mobilib' cõpetit interdictum vtrobi. ⁊ expone vt hic in gl. quã nota. ⁊ vide spe. in ti. de peti. ⁊ pos. §. i. ver. non tamẽ vbi dat ꝓsilium in apprehẽdẽda possessione ⁊ ꝑuãd

aduersarium cum credit ꝓbatões esse equales super possessione. Glo. vltima op. contra tex. i eo q̃ sententia fuit hic lata contra cõmune cũ tamen sindicus cõmunitatis fuisset in iudicio ꝛ cum eo fuisset lis contestata. vt patet in. c. penul. de iura. calũ. vbi narratur idem factum. ꝛ sic ob. l. i. C. de sen. ꝛ inter. om. iudi. ꝛ nõ. in. c. querelam. de elect. Glo. remittit ad ibi nõ. Secundo dicit q̃ ecclesia non multũ curat de hac solẽnitate. ꝛ sic non sit vis an feratur cõtra dominuz an cõtra ꝓcuratorẽ. Idẽ nõ. glo. in. c. suscitata. de ĩ inte. restũ. Jo. an. refert hic quosdaz dicere q̃ cõmune iniuriose exegerat ista seruitia ꝛ cõtra iniurianten debuit sententia ferri. C. de iniu. l. vl. ꝛ cum ꝟ transit hic do. an. Sed certe hoc non procedit q̃ hic non agebatur actõe iniuriarum que infamat. sed interdicto vti possidetis quod non infamat sicut nec alia interdicta. l. ne q̃. vide vi. ff. ō vi ꝛ vi arm. ꝛ sic cessat ratio. l. fi. Dic ergo medias non ponendo in hoc spãlitatem in eccl̃ia q̃ vbicunq̃ administrator generalis est in iudicio p̃t sententia ferri ꝛ in personam procuratoris ꝛ ĩ personã domini. ꝛ ita fuit hic ꝛ in. d. c. suscitata. vt nõ. bar. in. l stipulatio ista. §. si stipulor. ff. de ver. obli. secus ẽ vbi simplex procurator interuenit in iudicio. Ratio diuersitatis est quia in iudicio quasi cõtrahimus. l. iij. ff. de pecul. nõ. in. c. pia. de excep. li. vi. sed procurator nõ habens generalem administratõem directe cõtrahendo verba concipit in personam suam ꝛ non in personam domini. vt nota. in. l. multum interest. C. si quis alteri vel sibi. ideo sententia ferenda est ĩ personã procuratoris qui quasi contrahit. sed generalis administrator ut tutor procurator. yconomus vel sindic⁹. vel actor. potest etiam contrahendo concipere verba ĩ personam domini. ꝛ illi acquirit vtilem actionem. vt. l. eũ qui. §. si actori. ff. de eo. q̃ cer. loco. sic ꝛ in quasi cõtractu vt in iudicio possunt verba concipi in personaz domini vt hic. ꝛ sic in hoc non notatur diuersitas iter iura canonicũ ꝛ iura ciuile. ꝛ bene nota hanc rationem quia doc. nostri simpliciter transeunt cum gl. ꝛ ō materia dic vt plene nõ. in. d. c. querelam. vide etiaz bar. in. d. l. i. C. de sen. ꝛ iterlo. om. iudi. Vltimo scias q̃ Jnno. hic posuit glo. mag. ꝛ intricatam. referam tamen id quod est vtilitatis. Oppo. ergo contra tex. exquo enim archiepiscopus probauit se possidere dicta loca cum omni iurisdictione honore ꝛ districtu. et commune probauit de quibusdam seruicijs dũtaxat debebat sententia ferri pro vtroq̃. ꝛ sic dicta testium erant ad cõcordiã reducẽda. ar. c. cum tu. ĵ. de testi. nã respectu istoz seruiciorũ que cõmune perceperat cessabãt ratões littere q̃ duo eandẽ rem ꝛc. ꝛ q̃ archiepus medius probauerat quia iste probatões reflectebantur ad diuersa ꝛ non ad idez. ꝛ possibile est q̃ aliquis habeat generalem iurisdictõnez in loco. ꝛ q̃ alter percipiat ibidem aliqua iura. ar. c. cum olim. ō prescrip. nota Jnno. in. c. conquerente. de ofi. ordi. Do. Jnno. multum instat ut. s. dixi. sed vera ꝛ clara solutio est q̃ cõmune ꝓtendebat hic habere non illa seruicia specialia dumtaxat que probauerat. sed omnem iurisdictionem honorem ꝛ districtum. sicut asserebat ꝛ pretendebat etiam ecclesia. ad hoc probandus probauit q̃ illa seruicia perceperat. ꝛ sic iste probatões reflectebant ad idem. merito succubuit cõmune ꝛ obtinuit ecclesia quia probauit melius de iure suo ꝛ duo eandem rem ꝛ eodem modo possidere nõ possunt vt in littera. ꝛ sic militãt ratões hic allegate. ꝛ satis hic intellect⁹ ꝓgruit huic littere nec debuit iudicari ꝓ cõmuni quo ad ista seruitia quia ea non petebat vt ꝓdixi. nunquid autem obtinuisset si specifice egisset pro istis seruicijs Jnno. variat. sed hostẽ. videtur sentire q̃ non quia exquo ecclesia probauit ō antiquioꝛi possessione. ꝛ generaliter ꝓsumitur cõmune illa occupasse violenter ꝛ illicite vt in littera. Ego putarem hoc dictum procedere si hec seruitia includerentur sub generali iurisdictõne ecclesie secus si essent alia seruicia alias nõ debita eccl̃ie. tunc enim potuisset cõmune illorum possessionem acquirere ꝛ etiam ꝓscribere ecclesia etiam insciã. quia nõ ageretur hoc casu de ꝓiudicio ecclesie sed subditoruz vt nõ. voluit Jnno. in. c. conquerente. ꝓalle. ꝛ ibi videas. ꝛ hec sufficiant.

Er tuas Si qui nominent aliquẽ filiam ꝛ ita cõmuniter reputatur non creditur postea alteri eoꝛ iuranti contrarium. hoc dicit. Cõmunis diuisio. secunda ibi. quia. Nota primo q̃ quemadmodum natus ĩ domo ex vxore presumitur filius mariti. l. si vicinis scientibus. C. de nup. ff. de ĩ ius vo. l. quod semper. quod intellige si tempore conceptionis maritus erat ꝓsens secus si absens. l. filium. ff. de his qui sunt sui vl̃ alie. in. Ita natus ex concubina in domo presumitur filius cõcubinarij vt hic. ꝛ vide glo. nõ. magis claram. in. c. michael. de fil. presc. ꝛ plus probatur hic q̃ etiam presumitur filius licet multo tempore per prius prolem ex ea habere non potuisset. ꝛ ab eo quandoq̃ diuertisset quod nota. ꝛ pro hoc allego tex. valde nota. i. l. miles. §. defuncto. ff. de adul. vbi probatur q̃ licet ꝓbetur vxorem fuisse adulteram tempore conceptionis filij exquo etiam illo tempore iacebat cum marito presumit̃ potius filius mariti q̃s adulteri fauore filiatõnis. ita dicerem etiã ĩ ꝓcubina vt ly illo tempore cognosceret ab alio exquo etiã iacebat cũ concubinario potius ꝓsumatur filius cõcubinarij q̃s alteri⁹ qz fauorabilius ꝛ honorabilius ẽ filio q̃s q̃ dicat vulgo ꝓcept⁹ ar. i auc̃. ly. C. de natu. libe. ꝛ insti. de here. q̃ ab intesta. p⁹ ꝓn. ꝛ qõ nõ. in. c. cũ. q̃ fi. sint le. ꝛ in. c. nisi. de renũ. ergo ita est ꝓsumendũ. ar. insti. de iure ꝓso. ppe fi. ꝛ satis bñ facit

bec littera in ar. quod bene nō. Nō scdo q̄ bastar
dus dicitur esse de consanguinitate patris. quo ad im
potentiā contrahendi matrimoniū cum aliqua de cō
sanguinitate patris. ⁊ sic quo ad, phibitōem coniugij
nō interest an sint, pducti ex coitu vxorio an fornicario.
qđ bñ nō. ⁊ idē p hunc tex. nō. glo. super arbore con
sanguinitatis. sic etiā affinitas cōtrahit p illicitū coitū
vt in. c. discretōem. de eo qui cogno. consan. vx. sue. et
facit ad questionē an bastardus sit de domo vel fami
lia patris. de quo p bar. in. l. fi. C. de ẏ. sig. ⁊. l. pnū
ciatio. ff. de ẏ. sig. Nō tercio q̄ filiatio, pbatur pre
sumptiue vere autē saltē ex pte patris probari nō po
test. l. lutius. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ satis patz ad sen
sum. mater autem certa est. l. q. ff. de in ius vo. Et
nota quomodo, pbatur filiatio quia per cōmunem re
putationem ⁊ nominatōnem parentum ⁊ aliorum de
quo in. c. transiuisse. qui fi. sint le. ⁊ b̄ puto verus quā
do non potest probari de necessitate. al' autem ex quo
quis natus est in domo mariti ex vxore sua adeo pre
sumitur filius marii vt non admittatur volens illum
dicere suum non esse filium nisi probet secum tpe con
ceptionis filij non cōcubuisse vel, ppter absentiā vel in
firmitatem vel quid aliud. Tex. est nō. in. l. filium. ff.
de bis qui sunt sui vel alie. iu. facit. l. si vicinis scienti
bus. C. de nup. Idē puto in nato ex cōcubina retenta
in domo. vt ē glo. nō. in. d. c. michael. facit glo. iuncta
tex. in. l. fi. ff. de, pba. Sed q̄r hic diuerterat a cōcubi
natu ⁊ sic non fuit semper retenta i domo ponderatur
cōmunis reputatio ⁊ tractant' qui i tali casu dz atten
di. vt dicit illa glo. nō. in. d. c. michael. Et hec faciunt
ad questionem quā ponunt legiste in. d. l. filium. ⁊. l.
si vicinis. vbi referunt fuisse quādam reginam que su
sceperat filium ex quodam milite sed cōmuniter repu
tabatur filius regis. ⁊ tanquā regis filius successit in
regno. post mortem regis demum regina veniens ad
mortem dixit filio q̄ nō erat filius regis quare ad di
ctum solius matris cessit regno. An autem tenebatur
sibi credere dicunt doc. pmuniter ibi q̄ non. ⁊ de hoc
dico casum hic. ⁊. d. l. filiū. ⁊. l. fi. iuncta glo. ff. de pro
ba. ⁊ dico hoc, procedere etiam si ambo parentes nega
rent. vt, pbatur in. c. transiuisse. in fi. iuncta gl. in ẏ. iu
diciis. qui fi. sint legi. Nō ⁊ tene menti q̄ potz sta
tur pmo dicto extraiudiciali etiaz sine iuramento q̄s se
cundo iudiciali etiaz cum iuramēto. quod satis puto
indistincte verum quando scom dictum venit in fauo
rem confitentis seu id presumitur appetere sicut muli
er hic vt filius euitaret mortem sibi cōminatam nisi il
lam puellam quā primo illicite cognouerat duceret in
vxorē vt colligitur hic ex antiqua. ⁊ sic loquit. l. gene
raliter. C. de non nu. pe. vnde sumptū fuit illud quod
quilz sua dilucida voce. Quid si scom dictū iuratus
tendit in fauorē vel damnum alterius vt in teste. pro
fecto est pulcra questio. ideo latius ⁊. tangā Nota
q̄ appellatione neptis venit filia fratris. simile in. c.
accedens. de acca. ⁊ hoc est ex cōmuni vsu loquendi.
naz proprie appellatōne nepotis venit filia? filij vel fi
lie. vt nō. dicit tex. in. l. imnsconsultus. §. nepos. ff. de
gradi. sed cōmunis vsus loquēdi attendendus ē etiaz
in dispositōne odiosa. vt nō. de nepote dicit Jo. an. in
c. fundamenta. de elec. li. vi. in nouella. licet in contra
riam ⁊ minus bene indicio meo dixerit Frede. i cōsi.
suis. Sed pro primo dicto facit quod nō. Bar. in. l.
omnes populi. ff. de iusti. ⁊ in. Jnno. in. c. olim. de
ver. sig. ⁊ glo. in. c. nōnulli. de rescrip. vt i qualibet di
spositione etiaz statuaria cōmunis vsus loquendi pre
feratur, proprie significatōni vocabuli quod nō. Ve
nio nunc ad gl. ⁊ oppo. videtur enī q̄ sola nominatio
non faciat eū filium. l. non epistolis. ⁊ non nudis. C.
de proba. Do. glo. i. fatendo contrariaz sed q̄ hic nō
fuit sola nominatio sz etiā tractatus vt in litera host.
dicit q̄ nec tractatus facit quem filium licet inducat
presumptōnez pro vel contra filiationem. l. etiam no
stris. ff. de proba. qui fi. sint le. per tuas. ⁊. c. trāsiuisse
cum si. Credo q̄ nec glo. senserit contrariū licz impro
prie fuerit locuta. dico etiaz q̄ nominatio ⁊ tractatus
requiritur quando filius non fuisset natus ex cōcubi
na vl' vxore domi retenta. alias autē sufficit sine nomi
natione ⁊ tractatu q̄ fuerit natus in domo. vt nō. dē
glo. in. d. c. michael. per. l. filiaz. ff. de his qui sunt sui
vel alie. iu. ⁊. d. l. si vicinis scientibus. ⁊. s. latius dixi
Itē scias q̄ etiaz in nato extra domū sola nominatio
etiā incidenter facta constituit quē in quasi possessione
filiatōnis donec contrariū probetur quando sit i actu
q̄ magis conuenit filio vel extraneo vtputa si dixit bō
veniat filius quez volo habere ⁊ tenere res meas. ita
nō. dixit bar. in. l. i. §. iul'. ff. de li. agno. ar. l. quidā. ff
de proba. ⁊ videtur eaz sequi hic do. an. Dz ego non
credo hoc dictuz procedere p tex. nō. in de. si summ'
pontifex. ij. responso. de sen. ex. vbi dicitur q̄ si papa
nominet aliquem seu quouis modo tractet titulo ali
cuius dignitatis etiam scienter. non per hoc videt eū
approbare in illa dignitate. ad idem. c. si papa. ō pni.
li. vi. ⁊. l. negz, pfessio. C. de testa. maxime q̄ verba. cō
scripta solent quandoq̄ dici ei qui diligitur vt filius
licet non sit filius. ⁊ sic non, pbat hoc esse qđ ab eo cō
tingit abesse. de trāsla. epla. c. ij. ⁊. l. negz natales. C. ō
pba. cōfessio tñ de filiatōe directe facta in iudicio bñ
pstituit nominatū in possessione filiatōis. vt nō. in d.
§. iulian'. ⁊ idē puto i pfessione extraiudiciali facta no
minato pñte. ar. l. certū. §. si qs absentē. ff. de pfes. cū
materia sua. ⁊ qđ nō. in. c. fi. b. de pfes. ⁊ facit a cōtra
rio. l. nō nudis. ⁊. l. nō epistol'. C. de proba. q̄ loquit
in confessione seu nominatōne, ppter aliud facta. ⁊ sic
verbis enūciati', ppter aliud prolatis. secus i vbis

directe ꝛ ꝓpter se, platis. ar. in. d. c. li papa. ꝛ. l. ex hac scriptura. cum materia sua. ff. de dona. ꝛ qđ nō. i. c. fi. de succes. ab intes. ꝛ hec nō. qz aperiunt multū intelle ctū huius. c. Oppo. ꝛ videtur qz potius debuit hic iudicari cōtra filiatōem q̄z pro. quia incontrariū con currebat prima assertio paterna dum nolebat ist̄ū reci pere, p filio nec p̄sumendū est sine legitima ratōne fuis se motū. Itē concurrebat secunda assertio materna in rata ꝛ plus dz credi secundo dicto iurato q̄z p̄mo sine iuramēto. ar. c. ō testibus .j. de testi. Glo. ij. formal in effectu ista contraria. ꝛ sol. ppe. fi. qz hic concurrebat favor filiatōnis ꝛ cōmunis opinio ꝛ nominatio vtriusq; parentis. pondera bene glo. qz sentit qz vbi cessas set nominatio ꝛ cōmunis opi. potꝰ staretur secūdo dicto iurato q̄z primo. Itē quia hic concurrebat favor filiationis. contra hanc ratōnez surgit hosti. dicens qz huic proli cū esset illegitima favor non debetur. vnde assignat ipse duas rōnes quare statur potius primo dicto. Prima quia p̄sumebatur matrem nunc dicere cōtrariū vt euitaret mortē filij vt. s. dixi. ar. l. isti q̄dez ff. qō me. cau. Secunda ratio quia primū dictū ꝓtra rium secundo dubitationem inducit. ꝛ in dubia via tu tior est eligenda que nō erat in ñ cōtrahendo Jo. an. dicit qz si hec littera intelligatur in matrimonio iā cō tracto, pat magis colligitur ex antiquis. illa rō hosti. non est bona sed potius contradicit q̄si tutior via essz tunc vt non dissolueret matrimoniū. ar. c. licz ex q̄daz in fi. j. de testi. ꝛ ideo simpliciter tenendū quod posuit in summario quasi velit qz hic cum primo dicto cōcur rebat nominatio ꝛ cōmunis reputatio ꝛ hoc est quod voluit glo. hic in fi. ꝛ sic etiam transit hic do. an. Ego habeo, p indubitato vt secūdo dicto non sit standum licet iurato vbi cū primo concurrit ꝓmunis reputatio duabus ratōnib⁹. Prima quia ex nominatione ꝛ cō muni reputatōne ꝛ tractatu plene probatur filiatio eo modo quo probari potest. a qua plena, pbatione du rum esset recedere per assertōnem vnius licet iuratz alias enī sequeretur absurdū qz parentes possent ad eoz beneplacitum filios proprios ab eorū cara ꝛ suc cessione repellere negando filiatōnez proprio iuramē to. contra. c. transmisse. in fi. qui fi. sint le. cuz glo. sua ꝛ. l. fi. iuncta glo. ff. de proba. vbi est casus. ꝛ. l. filiū. ff. de his qui fi. sunt sui vel alie. in. Secūda ratio que ponitur hic in tex. quia nimis iniquū esset qz quisq; sua dilucida voce cē. Ex his habes clarissimas ratio nes decidendi in. c. nostro. sed dubium esset extenden do ꝛ ampliando terminos littere, quid si cū primo di cto non concurreret cōmunis reputatio ꝛ tractat⁹ nū quid p̄ualeret secundū dictū cū iuramento. Ex di cto glo. ꝛ cōmunis lecture videretur dicendum qz sic. Ego adhuc dicerem oppositū si prima confessio ema nasset cum suis solēnitatibus ꝛ principaliter propter

se quia tunc non debet admitti ad dicendum contra rium etiam cū iuramento. vt apertissime probatur hic iūcta. l. generaliter. C. de nō nu. pe. iniqnū enī nimis esset vt qz quisq; sua dilucida voce confessus est cē. vt hic. et. d. l. generaliter. ꝛ. s. aliquid dixi. et optime fa cit quod nō. bar. in. l. eos. ff. de fal. ad idem. l. vbi re pugnantia. ff. de re. iu. et. c. sollicitudinē. de appel. ꝛ c litteras. de p̄sump. ꝛ hec faciunt ad questionē. Qui dam extra iudiciū dixit et asseruit certū quid vno mō demū productus in testē in iudicio dixit oppositū seu alio modo, nunquid sit credendū secundo dicto iura to in iudicio an primo extraiudiciali sine iuramento. Hec glo. in fi. videtur sentire qz potius sit standuz se cundo cum iuramēto. Bar. in. d. l. eos. ff. de fal. aper tissime tenet contrariū dicens qz nedū non creditur di cto secundo quinimo potest de falso puniri. per. d. l. eos. ij. responso. que profecto. l. non probat quia lo quitur de his qui varia ꝛ contraria testimonia protu lerunt Bo. an. in. d. c. cum in tua. de testi. vbi refert b dictū Bar. dicit se putare secundū dictuz non valere contra primū. maxime si primū transiuit in tractatuz allegat hoc. c. quia ex primo dicto iuncto secundo sal tem committur mendax et sic in peccato dixit tamen qz per hoc non includitur falsitas. vt voluit bar. possi bile enī est qz prius dixit mendaciū vt cōplaceret par tibus. sed nunc dixit verū. et non omnis mendax pu nitur pena falsi. l. i. ff. de fal. putat tamen qz sit suspe ctus de falso. Ego simpliciter dicerē standuz secundo dicto licet aliqualiter ei detrahatur ex priori dicto cō trario. ar. c. ꝓterea. de testi. cogen. cū ibi nota. p Inn. Moueor primaliter quia ad hoc vt credatur testi defertur iuramentū vt timore iuramenti cogatur dice re veritatem. d. c. de testibus .j. de testi. ꝛ. iiij. q. iij. §. ite iusurandi. quapropter p̄sumēdū est qz nūc dixit veritatē et non prius. vide simile in eo qui vnum dixit ante torturaz et contrariū dixit post torturā. stat̄ur enī secundo testimonio quia tūc metu torture p̄sumitur dicere veritatē vt i. l. postulauit. §. fz si negauerit. ff. de adulte. idem nota. bar. in. d. l. eos. ita dicendū i p̄o posito cum iuramentū sit quedaz tortura spiritualis. nec debet p̄sumi immemor sue salutis. maxime i b vbi non tractatur de suo damno vel cōmodo. i. q. vij. sanximus. Secundo de hoc videt bo. tex. in. c. in quisitōtis v⁹. aut etiā. de acc. vbi si quis dixit se inimi cū alicui⁹ extra iudicū creditur nihilomin⁹ sibi postea testificāti cōtra illū in iudicio si p̄sumatur primū dixis se in fraudē vt non testificaretur cōtra illū ꝛ sic menda cū simplex nō repellit indistincte a testimonio ista i p̄ posito p̄sumēdū ē qz p̄mo. id dixit vt ptiꝰ mortem ge reret ſ postea timore iuramēti dixit verū ꝛ b̄ experientia efficax rerum magistra ꝓbat. Tercio vide glo. optimā q̄ b̄ sentit in. c. cām q̄. j. de testi. ꝛ ē glo. ſ. i fi.

que dicāt plus q̄ primū dictū contrariū non ob. Vel
cando etiam si primū fuit receptū in forma testimonij
dūmodo ex aliqua causa non valuerit attestatio rece
pta. puta quia recepta a iudice non suo. quod nō. t̄ p
ista parte contra bar. audini consuluisse bal. t̄ incipit
consiliū licet assessores. t̄ tenuisse in. d. l. eos. ac ange
lum cum secutum. et vide quod nota. in spe. in ti. de te
sti. in. §. i. v̄. quid si idez puto tamen q̄ si primum di
ctum fuisset iuratum q̄ non valeret secundū quia con
uincitur necessario de periurio ponendo se inter duo
contraria iuramenta. de iureiur. c. tua. t̄ quod ibi nō.
facit. d. l. literas. de presump. t̄ sic cū iuramento possz
saluari theorica quā dat ibi bar. cū timetur de variati
one testiū vt prius faciat extra iudiciū corā testib⁹ con
fiteri cū iuramento. Sed predictis ob. iste tex. t̄. d. l.
generaliter. vbi etiā cū iuramento non potest quis ve
nire contra cōfessionē suā. sed respondeo vt. s. dixi q̄
procedit quando pars p̄tetur seu negat in facto, ppio
vel quasi seu quando assert secundo id quod p̄sumit
appetere. tunc enī ob. sibi confessio sua secus aūt quā
do assumit in facto alieno. duz enī esset q̄ ex simplici
assertione possit p̄cludere viā veritatis indagāde. sic
in tortura. vt. s. dixi. t̄ in. d. c. inquisitōis. t̄ b̄ nō.
q̄ habes itellectū ad multa

Voniam contra. Istud. c. ē valde fa
mosum et hoc dicit in summa Judex debet
habere notariū vel duos viros ydoneos qui scribant
acta iudicij. alias si quid difficultatis emerserit p su
periorē punietur nec credetur ei super processu nisi in
quantū per acta vt alias per legitima documenta cō
stabit. Diuiditur in tres partes In prima ponit con
stitutionis causa. In secunda constitutio. ibi statuim⁹
In tercia pena. ibi iudex autē. Nota ibi iniqui in
dicis. iudicē dicā iniquū cū male se habet i officio suo
et hoc ideo quia iudex debet vti equitate. iij. q. iij. c
i. vnde scōm Jo. an. falsitas p̄pue est in teste qui de
bet vti veritate. ō cri. fal. c. i. xi. q. iij. quisquis. iniqui
tas in iudice qui debet vti equitate. d. c. i. q̄ nō pro
forma t̄ practica formandi processum contra testē vel
iudicē. Nota secūdo ibi veram negationē t̄c. q̄ ne
gationū quedā est vera quedam non vera. et appellat
hosti. veram illā que est pura simplex et indetermina
ta. Jo. an. intelligat tex. indeterminata. naz si dicatur
q̄ citatus tali die et sic determinata nihilominus po
test deficere, pbario de contrario. et ideo tex. hic dixit
quandoq̄ q̄si aliquando probari potest. Ego dico q̄
vera negatiua est illa que nō habet in se inclusaz affir
matiuam sive sit determinata sive non. s. de renū. sup
hoc in. fi. vbi nō. Si enī habet in se inclusam affirma
tiuam illa non est, ppie negatio. vt si dico q̄ non con
sensi sponte includit enim q̄ per metum consensi et b̄

est affirmatiuū qz̄ directe, pbari potest. sed negatiua
vera nunq̄z directe, pbari potest. vt patet ibi i tex. nul
la sit directa probatio licet aliud senserit et minus be
ne Jo. an. in. c. bonc. de elec. et dic vt ibi plene nō. sed
quandoq̄z impossibilis est, pbatio vt quando non est
restricta seu determinata ad certū locū seu ad certas
personas quandoq̄z probatur sed difficulter vt quia i
directe vt quando est restricta modo predicto. iō tex.
hic dic̄ q̄nq̄z. Nō tercio acta scribenda tam i ordi
nario iudicio q̄z extraordinario et hoc intelligē nisi sit
causa modica. tunc enī nulla scriptura requiritur nec
respectu sententie respectu, processus sed creditur simpli
ci informationi iudicis. vt est tex. nō. in auc̄. nisi breui
ores. C. de sen. ex pericu. recī. t̄ ibi p̄ bar. qui hoc te
net expresse. et clarius facit tex. in auc̄. vt iudi. sine q̄
suf. §. veritatē. coll. ij. Nā et si in istis modicis credit
relationi nūtij. l. ea quidē. C. ō accusa. nō. in. c. cū pa
rati. de appel. fortius credet simplici assertioni iudicis
facit ad predicta tex. in. c. si quis cū clerico. xi. q. i. vbi
opp. tex. iuncta glo. et vide qō nō. glo. in. c. i. de libel.
obla. t̄ qō sup ea dixi. t̄ idē dic in criminibus leuib⁹ vt
. l. lecta. de accu. t̄ qō ibi nō. et in. d. auc̄. nisi. t̄ p hoc
nō. dicit bar. in. d. auc̄. nisi breuiores. q̄ vbi dat ptās
arbitro seu iudici vt procedat sine scriptis videnē par
tes voluisse vt ipsius simplici informationi vel relatōi
credatur. quod bene nō. pro limitatione eoz que dixi
i. c. post cessionē. s. c. Que aūt dicatur causa levis dic
hoc arbitrariū respectu qualitatis psonarū t̄ cause vt
nō. in. d. auc̄. nisi. vide glo. in. c. fi. de re iudi. li. vi. Et
predicto limitant multū hunc tex. et vide per do. an. i
c. quintanallis. ij. de iureiu. xxvi. coll. vbi limitat b̄ di
cū bar. in actis ordinatorijs. secus in decisivis q̄ b̄
esset valde periculosum qñ ō eis dependet decisio in
stitie. pro b̄ q̄ ipe bar. nō. in. l. si societatē. §. arbitroz
ff. pro so. vbi vult q̄ per testes possit pbari factū arbi
troz cū corā eis nō requiratur scriptura Nota ibi
publica psona t̄c. q̄ notarius dicit publica persona.
t̄ b̄ ideo quia gerit officiū publicū. t̄ ideo q̄nq̄z appel
latur seruus public⁹ quia seruit publice exercendo offi
cium suū. ff. rem pu. sal. fo. l. ij. in fi. et. c. ij. de vsu. li.
vi. Quandoq̄z dicit scriniarius. ij. de p̄scrip. ad audi
tiam. t̄ de here. si aduersus. Quandoq̄z dicit tabellio
. ij. de fi. instru. c. pe. Itē et notarius. de sumo. c. i. Itez
tabellarius. C. qui testa. fa. possunt. l. hac consultiss
ma. §. sed q̄z tabellarioz. t̄ in. l. i. C. de tabel. li. x. Di
citur etiā scriba vt ibi nō. in rubrica. de diuersis nomi
nib⁹ t̄ officijs eoz Et ex p̄dictis nō q̄ q̄nq̄z vnum et
idez hz diuersa nomina t̄ b̄, ppter diuersos effect⁹. di
cī notari⁹ q̄z redegit i nō. scriptū public⁹ q̄z seruit publi
ce t̄c. sic limita. l. si idē codicill. C. ō codicill. vbi vi
innui cōtrariū Nō ibi aut duos viros idoneos t̄c
q̄ vn⁹ q̄ztūcūq̄z idone⁹ nō equiparat notario quia est

approbatus ꝛ gerit officiū publicum.ꝛ sic collige q̄ in ptinēt̄ ad officiū alicui⁹ plus dz sibi credi q̄ alteri quantūcūq; idoneo. facit.c.ad audientiaz. de ꝓscrip. et vide quod nō.in.c.cum parati.de app.sed duo testes bene equiparant notario vt hic.ꝛ in.c.cū Johānes.de fi.instru.ꝛ.l.in exercendis.C.de fi. instrumē.

Nō q̄ officium notarij in causa versatur circa tria dumtaxat. Primo vt vniuersa iudicij acta cōscribat sm iudicis preceptum apponendo locum et tempus scripture.ꝛ q̄ requiratur iudicis preceptum seu auctoritas.facit ibi tex.iudex semper adhibeat ꝛc̄. et .j. aliqd dicaz.de loco et tempore.vide tex.cū ibi nō.in.c. abbate sane.de re iudi.li.vi.vbi declaratur quare ista inseruntur. Secūdo vt actoz exempla tradat partib⁹ Tertio vt actorū originalia penes se retineat vt si qd difficultatis postea emerserit ad ipa adhibeatur recursus.ꝛ per hec expedita ē questio qua queritur qd si iudex dicat q̄ velit acta remanere penes eum et notarius velit q̄ penes se certe ꝓferendus est scriptor per istaz litteram. Item quia si de sua scriptura dubitaret posset sibi periculum imminere. vnde sua interest ut penes eum remaneant. nec ob.c.fi.j. e. quia ibi de facto acta remanserunt penes iudicē. et hoc tenet Jo.an. hic ꝛ fac iuramentū quod ipe notarius pstat de quo in.c. sicut ne de.vel mo. Dicit tamē Jo.an. q̄ de facto seruatur q̄ si notarij sunt officiales epoz comitum vel rectorū qui ciuitatibus presunt coguntur finito ipsoz officio dimittere acta in camera officij quod gesserūt. et pro hoc more bene facit sm eum.c.ad audientiaz. de prescrip. et quod le. et nō .j. e. cum causam. dicit tñ equū talia duplicari ut penes vtrosq; remaneant quod satis mihi placet vt sic consulatur et officio quod gesserunt et ipi notario et iura varia reducent ad cōcordiā

Nota ex predictis et ex tex. q̄ si super exemplari oritur dubitatio recurrēdum est ad originalia Nō hic.xiij. que sunt de actis iudicij. et de exceptōe vide qd nō.spe.in ti. de dila.§.i.v. et nō.et pōdera q̄ hic inter acta non fit mētio de sententia. et sic videt q̄ sententia non sit de actis seu processibus iudicij. et sic facit ut appellatōne actoz aut processus non cōphendatur sententia. contrarium tenet hic Jo.an. super.v. processu. remittens ad nō. per se in.c.in pītia. de renun. et vide per eundem in addi. spe. super rubrica. de sen. ꝓla. ubi latius disputat cōcludēs q̄ ē act⁹. Ad hūc tex. respondet q̄ hic intēdit tñ prouidere q̄ acta describantur. vnde nō erat opus exprimere de sententia cum de illa iam ꝓ pri⁹ erat.pulsum. hec rōsio mihi non placet q̄ lz foret prouisum vt ferretur in scriptis C. de sen. ex pi. reci. p totū. ij. q. i. in primis. de re iudi. c. fi. li. vi. nō tñ erat.pulsum vt redigeretur in actis publicis sicut hic dicit de actis seu processu. vnde satis erat olim q̄ sntia ferretur in scriptis licz inde non fieret publicū instrumētū. sed in actis publicis nō redigeretur. vt est casus sm cōmunem et verum intellectum in c. albericus. de testi. et ideo dico q̄ iste tex. potius ꝓbat q̄ sit de actis ꝛ q̄ debet redigi in scriptis sic alia acta. ad h̄ induco literam ibi conclusiones ꝛc̄. vñ pondera v. ꝛc̄. cū sequentibus. que aperte innuūt q̄ etiā sententia sit redigenda in scriptis cum illa sequat post conclusionē. et idem de appellatōe a diffinitiua. nam .s. tantum sentit de appellatōibus ab interlocutoria q̄ illud verbum sequitur verbum interlocutōes. alias enim quid operarentur illa verba ꝛc̄. que occurrerent competenti ordine cōscribenda cū post cōclusionem non sperent alia acta preter sniam ꝛ appellatōnem. ad hoc.c.cum dilectus. de fi. instru.ꝛ quod nō. Inno. in c. pastoralis. de cau. possess.ꝛ ꝓpri.ꝛ quod snia sit ō actis. facit.c.cū eterni. de re iudi. li. vi. ꝛ.c. cum inter. de re iudi.ꝛ optime in alio facit iste tex. per ar. a maiori. nam si snia interlocutoria que etiaz fert ex actis dz redigi in scriptis publicis vt hic fortius diffinitiua q̄ ē maioris ꝓiudicij ꝛ hoc nō. Et hāc opi. q̄ sit ō actis sequit etiā Cal. in.c.cū dilectus. de cau. pos.ꝛ ꝓpri. in v. sententiā. et pro hac dictōe ꝛc̄. facit quod nō. in l. gallus. §.ꝛ quid si tñ. ff. ō li.ꝛ po. Ultimo hic nō q̄ quādo cōstitutio cōtinet aliqd nō ꝓpter se principaliter ꝑ ad finē alicuius mali euitandi transgressores nō illaqueat ad penā si finis ad quē principaliter tēdit constitutio non violat.ꝛ idē puto respectu peccati mortalis dūmodo constitutio non contēnatur vide quod pulchre nō. archi. post beatū Tho. in.c. vtinā lxxvi. di. vides eni q̄ acta mandant describi ne innocens ledat. vñ si cōstitutio ista nō seruat non punit iudex si nulla difficultas ex omissione emergat. tūc cessat finis huius cōstitutōis. facit qō nō. Inn. in.c. qr plerīq;. de immu. ec.ꝛ hoc bene nō qr multa sunt statuta ꝑtim i ecclesia que non ordinant principaliter ꝓpter se sed sunt instructiua bonorū. vt ꝑcepta iudicē tia iemma et similia Veniam⁹ nūc ad examinationem glo. iuxta morē. et primo queritur i glo. i. quare dixit tex. q̄ negatiue non ē directa ꝓbatio Respōdet qr indirecte bñ potest ꝓbari directe aūt nō. ꝙ declarat ꝓut nō. in. d. c. ex tenore. alle. in glo. Jo.an. hic dicit q̄ etiā directe ꝓbari pōt p confessionē aduersarij. de tēpo. or. dilectus. de eta.ꝛ quali. c. vl. de confes. c. i. li. vi. Sed dic meli⁹ q̄ p confessionē nō probat ꝓprie. negatiua qr cōfessio non ē ꝓbatio ſ ꝓbatōnis relevatio. vt ipemet Jo.an. voluit. s. e. sup rubrica. vbi dixi ꝛ sic stat ꝓprie ꝛ vniuersaliter iste tex. q̄ nulla est directa ꝓbatio. Quero scdo q̄ dz iudiciū extraordinariū de quo tex. hic facit mentōem. Glo. ij. dat duos intellectus. Primus vt intelligat de iudicio instituto sine accusatore vt q̄n iudex procedit per viaz inquisitōnis vel denūciationis. et nō vtrūq; intellectum pro intellectu

statutoz. Item et tenementi gl. q̄ processus gestus per viam inquisitionis ꝺr extraordinarī' ⁊ idem videtur sentire Inno. in. c. cum opteat. de accu. sed contrarium nō. in. c. dilecto. de sen. ex. li. vi. q̄ sit via ordinaria. vide tu qꝺ dixi. s. sup rubrica. de iudi. Vel ꝺic et tercio fm Bal. et cōmuniter doc. hic q̄ iudiciū agitatum coꝝ arbitro potest dici extraordiariū cū arbitria sint redacta ad instar iudicioz. ff. de arbi. l. i. ⁊ i scriptis procedit. C. de arbi. l. pe. nec verbo arbitri credit l. ne in arbitris. C. e. et ꝺ limitatur vt. s. dixi. ⁊ quilibet istoz intellectuum saluari potest nisi aliud appareret quo ad hoc vltimū de voluntate ptium per supra dicta. vide tamē multos casus in q̄bus acta nō requirunt p doc. in. c. i. de libel. ob. vbi dixi. Glo. iij. primo colligit q̄ tabellio equualet duob' testibus q̄ilibz tribus. vt in iuribus alle. in glo. ⁊ facit. l. i. iuncta. l. domicius. ff. de testa. ⁊ l. hac consultissima. C. qui testa. fa. pōt ꝺic vt plene nō. in. c. cū Johānes. ꝺ fi. instru. ⁊ c. cum a nobis. de testi. Scōo colligit gl. q̄ pl' credit scripture tabellionis q̄z scripture episcopi. ꝺic vt plene dixi in. c. post cessionē. s. eo. Tercio op. q̄ scripture tabellionis non ꝺz credi sine testium sub scriptione. in auc. de here. ⁊ fal. §. sanximus. cui' contrariū innuitur hic. Glo. mꝺet q̄ cōtrariū procedit in cōtractibus sed in iudicijs credit circa acta solius tabellionis scripture vt hic vbi de testibus nulla fit mētio. fatet tamen q̄z tutius est testes adhibere si haberi possunt. Nota bene hāc glo. ⁊ quicqd ꝺicatur satis facit iste tex. ⁊ l. in donatōibus. C. de dona. scōm cōmunem intellectū quem videt sequi ibi bar. ⁊ ducit ad hoc illam legē valde nō. ⁊ idem goff. et Inno. hic ⁊ in. e. post cessionem. Host. ꝺicit hoc vez vbi nō vertitur in dubium de scriptura notarij alias nō creditur per auc. de fi. instru. §. si quis igit. ⁊. §. si vero. ⁊ ad. l. in donationibus. nititr respondere sed minus bñ Jo. an. ꝺicit cōmuniter seruari q̄ in li. contesta. ⁊ in interlocutōibus scribunt testes i alijs non. apud aliquos vero obseruatur q̄ in diffinitiua tñ scribunt cum illa sit finis ⁊ terminus actoz. ff. de re iudi. l. i. ⁊ vbi maꝰ practicalū vertitur ibi cautius ē agendū. de elec. vbi practicalū. li. vi. ipe tamē Jo. an. videt velle q̄ de iure nō requiruntur testes cum debeat credi scripture tabellionis qui testem sine presentia testium examinauit i secreto. sed hosti. ꝺicebat illud spāle q̄ examinatio debet sic fieri in secreto. ꝺ. de testi. venerabilis. Sed ego ꝺico q̄ hec non est bona responsio quia bene pōt adhiberi testes sed ipi testes nō debēt examinari simul vt ꝓbatur in. c. vt officium. de here. li. vi. vbi propter grauitatem facti iubet duas religiosas personas adhiberi in examinatōne testium. ⁊ hoc ē bonum cōsiliū in qualibet causa vt testis possit conuinci de falso. ad ꝺ quod nō. Inn. in. c. albericus. ꝺ. ti. i. ⁊ qꝺ ꝺicā in. c

ficat. eo. ti. ⁊ sic arguēdo ex ꝺicto. c. vt officiū. p locz a speciali satis ꝓbat q̄ in actis iudicialib' nō sit necesse testes adhiberi. Tene ergo primū. ⁊ aduerte q̄ non omnia que scribunt in actis probant p̄ solā scripturam notarij. sed optet q̄ sint de actis. vñ tenet Lapus sua allegatōe. lxxxviij. q̄ instrumētuz ꝓauratōis vel delegatōis non ꝓbat p̄ solam scripturā tabellionis absq̄ inscriptōne testium. q̄ ista non sunt acta iudicij fm eum. quod bñ nō. ⁊ videtur eā sequi do. an. hic ego allego Inno. in. c. cū in iure. de offi. ꝺele. vbi nō. ꝺicit q̄ sola ꝓductio instrumentoz est de actis. et sic de ꝓductione scriptura tabellionis facit fidē dum taxat ⁊ sic intelligit. tenorē aūt instrumenti non ꝓbat nisi aliter solenniter fuerit exemplatum. refert alios tenere cōtrariū. et de hoc vltimo aliquid. ꝺ. i practica tñ cautum ē seruare cōsuetudinem regionis. ⁊ vbi ꝺ ea nō apparet testes adhiberi i omnib' actibus p̄iudicialibus ꝓpter opi. cōtrarias ⁊ ꝓpter nō. in. d. l. i ꝺonationibus Glo. in ỹ. citatōes scribunt. ponit aliqs effectus vt patet in ea sed nō ponit meliores effectus Ego ꝺico q̄ citatio est fundamentum iudicij. insti. de pe. teme. liti. in fi. et omnia que fiunt in p̄iudicium absentiū sine citatione non valent vt. c. omna. ⁊. c. caueat. iij. q. lx. quinimo. ⁊ sententia lata in fauorē absentium non citati nō valet. vt ē glo. nō. in. l. ea q̄. C. quomō ⁊ quā ꝺo in. facit. l. furioso. cū ibi nō. ff. ꝺ re iudi. ideo ut appareat validitas actꝰ ꝺescribunt citatōes. Dz cōtra hoc et contra tex. oppo. glo. nam si creditr nuntio'd tanti fortꝰ debet credi iudici ⁊ sic non ꝺz esse opꝰ scribere. Gof. hec glo. q̄ hodie non creditr etiā nūtio nisi sit iuratus. ⁊ ꝺ fm cōsuetudinē lombardoz sed auctoritati et dispositōnibus. c. nō ꝺz credi etiā tali nuntio sed oportet q̄ legitime constet vt hic in fi. vult g̃ glo. q̄ hodie etiā nūtio nō credat. ⁊ ꝺ etiā tenebat Jo. vt hic refert Jo. an. ꝺicebat hoc tamen sub dubio forte. vel fm eundem Jo. saltem quo ad hoc creditr nuntio vt negans cogat iurare se non citatum. s. de in integ. restī. ex litteris. sed Inno. ⁊ hosti. sentiunt contrariū ꝺicēs q̄ us non verat nuntio ꝛcredi sed iudici. et ratio diuersitatis ē q̄ officiū iudicis nō est citare. quinimo ꝺz habere notarium qui sua gesta conscribat. sed officium nuncij est citare. non ergo mirum si sibi creditur Item graue esset etiam ptibus si nuntius haberet ꝺcere secum notarium in citatōnis actu. Aliam ratōem inter nuntium ⁊ iudicem addit Gof. ꝺicit enim q̄ frequentius oritur altricatio inter iudicē et ptem q̄z iter nuntium ⁊ ptem. ⁊ ideo minus creditur iudici q̄z nūtio. ⁊ sic trāsit Jo. an. hic sup ista glo. s̄z sup tex. refert opi. Host. qui ꝺixit credi nuntio si ē iurat' sicut creditur tabellioni s̄z p̄ma facie. nā si negat citatio nō conuincit negans p̄ solā assertōem nuntij. ⁊ ideo vtile est fm eum vt testes adhibeat in actu citatōnis. ar. in. c.

sacro. de sen. ex. & in. c. ex literis. de in integ. restit. & sm hoc dicit intelligendū qđ nō. de appel. cū parati. de do. & ptu. cū dilecti. Ego remitto te ad nota. p Ly. et alios in. l. si quis decurio. C. de fal. & plene dicam in c. cum parati. de appel. nec placet mihi indistincte hec opi. vt nō possit negans citatōem ꝓuinci p nūtiū. ad qđ enī nūtius haberet officiū publicū. magis enī dz sibi credi q̄ deponit sup ptinentib⁹ ad officiū suū & in facto nō ꝓprio q̄z parti neganti ad ꝓmodū ꝓpriū. ar. hic. & in. c. ad audientiā. de pscrip. & lz dicat nuntius vilis fortune tñ satis ē qp fuit approbat⁹ in illo officio ar. in. c. ꝓterea. de testi. cogen. vbi bo. tex. dicā latius in. d. c. cū parati. & cōcludendo aliqua dicta Inno. sup tex. q̄ faciūt ad materiā hui⁹ glo. dico qp litteris sigillatis sigillo iudicis ptinentib⁹ citatōem etiam sine scriptura tabellionis debet stari & citatus dz credere scōm tñ ea q̄ plene dixi in. c. ꝓterea. de dila. & c. post cessionē. s. e. & tenet hosti. & Inno. idē ē de littris quibus index dat potestatez nuncio citādi. qz iste littere nō sunt de actis. Quid ergo dz scribere notari⁹. dicit Inn. & host. qp debet scribere citatōes. i. relatōes nūcioz citantium seu litteras citatorias porrigentium & psentantiū. vel citatōes. i. ꝑcepta imposita nūtijs de citādo. & ꝑ vltimū cōmuniter non seruat sm Jo. an. ꝑ dic & male vī dico non distinctiue vt loquunt doc. sed copulatiue qp dz notarius in actis describere cōmissionem nuntio factam de citando. & relatōem ipius nūtij qualiter citauit. & hoc sentit host. hic. pbo ratōne. nuntius non debet aliquem citare nisi receperit spāle mandatū iudicis de citando nec sufficit licentia generalis in qua fuit officiū sibi cōmissum. ar. i. l. si. C. de exhi. reis. & hoc ibi expsse tenet bar. licet alleget Inno. in contrarium hic sed certe potest intelligi ita vt nō sit notarius. & plus dico qp nō debet iudex citare nisi ad petitōnem partis alias nō valet citatio vt nō. idē bar. in. l. ad peremptorium. ff. de iudi. dixi in. c. i. s. de iudi. Item p hanc cōmissionem nō ꝓbatur ꝑtem fuisse citatam. & sic non includeretur validitas actus. ar. i de. ij. vt li. pen. ideo vile & quasi necessariū ē vt notarius scribat qualiter iudex ad petitōem partis iniūxit nuntio vt citaret titiū & qp nunti⁹ reuersus retulit se citasse et in multis locis fit citatio cum cedula notarij. & per hec sit expedita hec glo. Glo. in ỹ. dilatōes querit ad quid scribuntur dilatōes. reddit tres rationes. ꝓprima vt sciatur quantū cōtineat vnaquęz dilatio si forte postea negaret. Secūda an sciat an fuerit peremptoria vel nō. nā ꝑma non dz esse peremptoria nisi ex cā. ō dila. c. i. & ibi gl. duplr male loqt. ꝓprimo qz c. i. ō dila. loqt ō dilatōe citatoria. et tex. ibi loqt de dilatōne deliberatoria vl̄ probatoria. Jtē & citatoria ꝑt esse peremptoria etiam sine causa dummodo non sit nimis breuis. et sic loquitur. c. i. ō dila. ad hoc. xxiij q. iij. de illicita. & l. contumacia. ff. de re iudi. Deliberatoria vero vel probatoria semp intelligitur peremptoria sine qualibet alia causa. etiam si non exprimatur. vt patet. iij. q. iij. offeratur. & l. hi. ff. de fer. dixi plene post glo. in. c. ij. de dila. Tercia ratio sm glo. vt sciat quando quis possit puniri vt contumax quis non debet quis excōmunicari vel mulctionē pati nisi post terciam citatōem vel vnam tantum peremptoriam in expensis tamen factis p alteram partem poterit ꝓdemnari ex contumacia in prima citatōne. Nota bene hanc glo. ad plura. ꝓprimo qp non debet missio fieri nisi precedēte tercia citatione vel vna peremptoria. & qp postea non requiritur alia citatio in actu missionis. sicut obseruatur in excōmunicatione. vt in. c. sacro. de sen. ex. & in. c. i. de iudi. hoc etiam voluit glo. in. l. si finita. §. Julianus. ff. ō dam. infec. vbi probatur. vide quod dixi in. c. i. de iudi. & c. quoniam. §. in alijs. vt li. non contesta. Secundo nō qp ex prima citatōne lz non possit procedi ad pēnā contumacie. potest tamē procedi ad ꝓdemnatōnez expensarum quas fecit ps presens. idem nō. in. c. querelam. de ꝓba. vbi plene ō hoc. hoc tñ limita sm ea que dixi in. c. cum dilecti. de do. & ptu. vbi omnino vide. Tercio nō ex gl. iudicem non debere cōtumacē cōdemnare nisi prius cōstet de contumacia. ad hoc. ij. q. vi. si quis Et aduerte ad vnum nota. dictū Bar. quod repetit ī duobus locis in. l. si finita. §. Julianus. ff. de dam. infec. & i. l. multum interest. ff. de condi. & demon. vbi dicit qp etiā p suppositā contumacia si tamē iudex eam ignorauerat nō valet processus contumacie punitiuus seu fundatus super contumacia quia ignorat id quod ē cā & fundamentum sui processus. dicit de hoc casum in. l. ꝺ autē §. i. ff. ex qui. cau. in pol. ea. & allegat Inno. in. c. cum contingat. de offi. dele. vnde dicit se reprobasse sencā quendam processum in quo ꝑs erat facta cōdemnatio ꝓtumacie & postea erat facta relatio p nunciū de citatione. ideo dicit cautelam esse vt iudex dicat vilis citationibus relatōnibus cōtumacie & toto processu &c. et dic qp licet sit tutum non tamen credo necessarium satis enim est qp ex actis pateat cōtumacia. et sic constat iudicem instructum. facit. c. i. ō sen. ex. & hec bene nota. quia doc. nostri non ponunt. Nunquid aūt sufficiat qp nūtius retulit notario. dicit bar. i ꝑalle. §. Julianus. qp sic quia p notariū potest fieri fides iudicū sicut & instrumenta possunt ꝓduci soli notario. l. eos. § super bis. C. de appel. exquo concludit non ē necē se qp cōmissiones de citando vel relatōes nuntiorum fiant iudice sedente p tribunali. ar. l. ꝺ interpellet. ff. ō arbi. et vide quod dixi in. c. ij. de dila. & qō nō. in. l. a ꝓcedente. C. de dila. qō bñ nō. p intellectu huius &c.

Glo. sup ỹ. recusatōes. colligit qp iudicis recusatō dāda ē i scriptis allegat i ar. ff. de appella. ij. requiris

dicant hosti. & Jo. an. q̄ in hoc non egemus argumẽto quod est expressum. C. de iudi. l. apertissimi. §. q̄ recusatio danda est in scriptis'. Aduerte fateor eñ q̄ danda ẽ recusatio i scriptis. p. l. apertissimi. & l. cũ speciali. C. de iudi. & ibi glo. formar libellũ recusatõnis. & tz spe. in ti. de recu. §. fi. v̄. ad ĩ rñdeo. sed dico q̄ ĩ non colligitur ex isto tex. ĩ eñ solũ p̄cipit vt acta redigant in scriptis p notariũ cause. nihil eñ disponitur de parte an & q̄ñ debeat aliq̄d facere in scriptis'. & regulariter preter sniam & recusatõem & libellũ nil vãdũ est p ptem in scriptis. & de libello adhuc sunt opi. vt nõ. in. c. i. de libel. ob. tenet etiã bar. in. d. auc. nisi bene uiores. & facit q̄ statim dicã in se. glo. Sed quero ad quid scribitur recusatio. Glo. ista respõdet q̄ quo ad effectum iudicandi validitatem vel invaliditatẽ p cessus. q̄. ppolita recusatõne iudex non debet procedere sup principali. & si processerit cassabitur quicq̄d facit post appel. Nõ & pondera glo. q̄ sentit apertissime q̄ nisi appellatur valet processus gestus post ppositam recusationẽ. Idem tz Inn. in. c. cũ speciali de appel. & ibi dicam an ĩ sit vez indistincte medi' eñ ibi cadit q̄z hic. Glo. in v̄. exceptiones colligit in prin. q̄ exceptio danda ẽ in scriptis & redigenda ẽ in actis Hosti. dicit q̄ de necessitate non ẽ exceptio porrigenda in scriptis. sed redigẽda tñ in actis per notariũ cause et bene loquitur. declara vt dixi in glo. precedenti. An autem sufficiat scribere exceptiones & offerre scripturam iudici absq̄ alia verboz expressione. vi de glo. in. c. appellatio. de appel. li. vi. que cõcludit q̄ sic & facit ibi tex. in ar. Sed op. contra tex. & superfluitate. nam. s. p̄misit de recusatione. & nunc iterum submittit de exceptione cuz recusatio non sit aliud q̄z exceptio. Glo. ista respõdet q̄ exceptiones ꝓprie sunt ille que ꝓponuntur contra aduersarium vel contra re scriptum. recusatio vero contra iudicem & sic nulla superfluitas. Nota bene glo. q̄ proprie & stricte recusatio non comprehẽdit sub v̄. exceptionis. & sic videtur q̄ in materia odiosa v̄. exceptio. non cõprehendit recusationem. sed in materia larga & fauorabili sic quod nota. ppter statuta imponentia penam excipiẽti vt non extendatur ad recusantez iudicem. alia dicta glo. sunt clara. In fi. adde quod plene nõ. in. c. inter monasterium. de re iudi. & in. c. pastoralis. de excep.

Glo. in v̄. petitiones q̄rit quare petitões debeant dari in scriptis. & respondet ut in ea ptz. Sed aduerte tu quia vt dixi in alijs glo. precedẽtibus hic nõ probatur q̄ petitio siue libellus debet dari in scriptis. sz q̄ doz redigi i scriptis p notariũ cause. & ĩ vidz semp necessariũ etiã in causis q̃ expediunt simpliciter & de plano sine strepitu & figura iudicij. de q̃ dic ut dixi. et nõ. in de. sepe. de ver. sig. Et generaliter an valeat in dictũ sine libelli oblatõe. dixi i. c. i. de libel. ob. Nõ

tñ ex ratõnib' gl. q̄ nõ solũ interest ptis libellũ offerre sed etiã iudicis q̃ hz formare sniaz scõz formã libelli Ex quo infertur ptem non posse remittere inuito iudice ꝓfectõem libelli. de hoc tñ dicendũ vt nõ. in. d. c. i. & in. d. de. sepe. Gl. in v̄. responsiones. querit q̄re rñsiones redigunt i scriptis. rñdet vt appareat litis cõtest. esse factam cõ. vt in glo. Quero q̄z tex. mandat hic interrogatões scribi de quib' interrogatõnibus. Respondet dupliciter. Primo intelligendo de positionibus quas fecit actor sup q̄bus vult aduersarij confessionẽ habere. vñ exponit interrogatões. i. positões & ad istas positiones reus rñdet aut p v̄. credit si solũ fuit iuratum de calumnia. aut p verbũ assertiuum puta concedo si fuit iuratũ ỗ veritate. Et ex hoc & ex tex. glo. colligit differentiã inter rñsionem que fit ad libellum. & ad illam que fit ad positões. nam ꝑma appellatur responsio. secunda appellatur ꝓfessio vt in littera Secũdo intelligit glo. tex. in interrogationib' ꝓprie sumptis que sz fiunt a iudice ex officio suo. xxx. q. v. iudicantem Dicit etiã q̄ ps potest interrogare ptem & aduocatus etiã. & valet responsio p iura allegata i ea

Nõ ex gl. plura. Primo q̄ large sumpto vocabulo interrogatio potest dici positio. sed ꝓprie et stricte differentia est inter interrogationẽ & positionem quod nõ, ppter statuta. & differunt i hoc q̄z positões fiunt assertiue ita q̄ ponens in ea confitetur in ea contenta de iureiur. c. cum in positionib'. & c. ij. de testi. li. vi. sz interrogatões fiunt interrogatiue ita q̄ interrogans non confitetur vt dixi in. c. fi. de confes. Item positiones fiunt a parte. vt in. c. i. de ꝓfes. li. vi. & in de. sepe. de ver. sig. Interrogationes vero fiũt a iudice. l. i. ff. de interro. actio. & q̃ ibi nõ. & de his differẽtijs vide bo. glo. in. d. c. i. de confes. & ex hoc dico limitandam istam glo. in fi. dum dicit q̄ etiã ps & aduocatus pñt interrogare. Dic eñ q̄ licet valeat responsio de facto emanata pars tamen non tenetur ad talem interrogationem rñdere. vt nõ. gl. in. d. l. i. & l. si sine interrogatione. ff. de interro. actio. Nõ glo. in. c. pe. de iura. calũ. vbi habes bo. glo. de his interrogationibus. & ibi aliquid dixi. vide etiã glo. in. c. iudicantem. palle. que nõ. dicit q̄ si ps vult interrogare oportet q̄ prius ponat sz faciẽdo positõez & sic ꝓfitẽdo. & ĩ ne videat calũniose interrogare. sz aliud ẽ cũ index interrogat. remedium ergo ẽ vbi ps nõ vult ꝓfiteri q̄ imploret officiũ iudicis vt ipe interroget. vt nõ. in. d. l. i. & de materia positionũ. vide in. c. i. & ij. de confes. li. vi. & in. d. de. sepe. & p Inn. in. c. duduũ. ij. de dec. & p legistas i. l. ij C. de iura. calũ. aliquid tetigi in. c. pe. prealle. Secundo nõ ex hac glo. q̄ responsio q̃ fit ad libellũ nõ est proprie confessio. nam tex. ponit hic ista vt diuersa quid autem relenat confessio exquo reus contestãdo negauit contenta in libello nõ. in. d. de. sepe. v̄. et q̄

in glo.ij.in fi.t vide spe.in ti.de posi.§.iij.v. sed pa
tronus. Ultimo inquantū gl.dicit hic q aduoca
tus interrogat limita vt.s. Itē intellige qñ dictulus
hoc habet ratū. vide qō le.t nō.in.c.cuz causam. de
appel. Quero qr tex.mandat inscribi cōfessiones
qd si pars nolnit rndere sed tacuit. Glo.in v. con
fessiones dicit q debet scribi ipsa taciturnitas scz q
ps interrogatoria tacuit.nam ex hoc habet pro confi
tente.ff.de interro.actio.l.de etate.§.qui tacuit.t.§.
nihil. Itē dicit Jo.an.q si negat debet scribi negatō
t bñ eadem ratōne qua scribit cōfessio t taciturnitas
subintrit tñ glo.q hmōi confessiones que fiunt post
li.cōtesta.possunt reuocari si docetur de errore. Et nō
q glo.loquitur de confessionibus factis post li.con
testa.de antea factis nil dicit.dic tamen plene de hac
materia.vt dixi in.c.fi.de confes. Glo.in v.pduc
tiones instrumentoz.querit qre scribūtur iste produ
ctiones ex quo instrumenta reperiūtur in iudicio. Re
spondet vt sciatur an fuerunt pducta tempe competē
ti quia post conclusionem i causa produci nō possunt
de fi.instru.cum dilectus. Nota bñ glo.quia vult
q si de facto admittatur productio instrumēti post cō
clusionem in causa illa non relevat.contrarium sentiūt
do.de rota dec.v.vbi iudex sciens conclusionem ad
misit aliqua que nō debeat admittere.videtur eñ tūc
revocare conclusionem.ar.c.cum renuntiatur. xxij.q.
ij.admissio eñ vnius contrarioz est alterius cōclusio
facit quod nō.gl.in simili in.c.i.de elec.li.vi. Ego
puto hoc verum indistincte vbi causa legitima suberat
quia tunc potest revocare suā interlocutoriā. ō appel.
cum cessante.t facit.c.pastoralis.in fi.de cau.possess.
t pprie.quā satis caute revocauit p actum cōtrarium
ar.c.ex parte.el.iij.de appel.t.c.cum dilectus.de consti.
Si autē causa legitima non suberat adhuc puto idez
si aduersa pars fuit presens t nō contradixit.ar.l.qō
iussit.ff.de re iudi.t sibi imputari pōt.ar.l.acta.ff.de
re iudi.t quod le.t nota.in.c.cuz causa.de testi.in fi.
Si autē ps ignorauit vel scivit t contradixit ac appel
lauit non credo q pficiat admissio solius iudicis.per
nō.in.d.c.cum cessante.t per Jnno.in.c.queredam.
de elec.t in.c.sacro.de sen.ex.et bar.in.d.l.qō iussit
Glo.in v.interlocutiones.querit an p hmōi interlocu
toria sit in scriptis ferenda Respōdet q non quia hic
tantum dicatur q redigatur in actis. non autem q fe
ratur in scriptis. Nota bene hanc glo. que facit p
bis que dixi.s.super glo.recusationes.t recti loqui
tur hic glo.qz fecerit ibi.t in glo.se. Aliud dicit glo.i
diffinitiua. Illa enim ferenda est in scriptis tñ non di
spositione huius.c.vt.s.dixi.sed alioz iurium.ij.q.i.
in primis.adde.c.fi.de re iudi.li.vi.t.l.i.L.ō sen. ex
peri.rec. Glo.in v.appellatōnes t se.sunt clare.t
nō.ex glo.illa i v.renūciatōes.q p pclusionem in cā

pcludit via nō solū probationib' sed etiā allegationi
bus que prosunt in iure t in facto. vide Jnn.in.c. pa
storalis.de cau.possess.t pprie.t gl.in.c.cum dilect'
de fi.instru. Glo.in v. loca t tempora. querit de
quibus locis t temporib' intelligitur tex. Rndet q ō
bis in qbus hec acta confecta sunt.t de loco t tpe in
serendis instrumentis t quare inserantur. vide tex.cū
ibi nō.in.c.abbate sane.de iudi.li.vi.ad fi.t in fi. gl.
vide circa hoc quod plene dixi in.c.i.s.eo.ti. In
glo.in v.negligentiam.in fi.nō bene tu inuenis banc
glo.t etiam in foro anime hāc penam que parti est in
teresse metuere debet qr negligentia vel dolo suo hoc
damnum,puenit parti.quod sentiunt hic doc.vt.j. di
cam.t vide latius in.c.calumniam.de penis. t idem
in aduocato.vide glo.in.c.i.de confessi.li.vi.vide ta
men omnino singulare dictū Jnno.in.c.sicut dignū
de homici.circa fi.vbi vult q in foro anime quis tene
tur ad emendam damni quando fuit in dolo vel lata
culpa q equipatur dolo.l.quod nerua.ff.depo.sed
si fuit in leui vel leuissima culpa.licet enim tunc possit
agi ad emendam damni in foro ptentioso.l. acquilia
que contendit ad conservationē patrimonij vt.l.i lege
acquilia.ff.ad.l.acqui.secus in foro anime sed impo
netur penitētia iuxta modum culpe.ar.xvi.q.i.inebri
auerunt.quod ppetuo nō.t adde glo.sing.in.c.frater
nitatis.xij.q.ij.que dicit q mera pena non hz locuz
in foro penitentiali Sed quero ad declaratōez ma
terie huius glo.quid si iudex non est soluendo. dicit
hosti.super tex.q alia pena mulctabitur ad arbitrium
superioz.alle.j. de male.c.ij.t de do.t pte.fine. facit
p dicto hui' glo.c.de multa.v.his qb.de pben.t pro
dicto hosti.facit hec litera cum remissionibus.s.fa
cies. Et credo per verbū castiget hic positum q nō so
lum punietur ad interesse ptis sed etiam arbitrio iudi
cis fm modum culpe.ad hoc bon' tex.in simili.in.c.
sacro.de sen.ex.t idem videtur sentire hic Jnn. in v.
animadversione.t alle.insti.ō ob.que ex quasi delic.
in prin. Sed quero quādo iudex ōz cōmittere hāc ne
gligentiā vt sic sit locus pene. Jo. dicit hosti.qñ ne
gligit habē tabellionē vel duos viros idoneos vel ne
gligit aduertere qd scribatur t ppter ō aliqō falsum
pmittitur q forte postea reprobat.t sic optet ō nouo
pcedere t guat ps laboribz t retractatur,pcessus fm
eum. Nō bñ hec dicta hosti.q locū habeat pena
etiā si nō diligēter aiaduertit ad id qō scribit notari'
t p ō induco literā ibi,q fideliter vniuersa rē. Glo.
vltima in effectu facit duo.nam pmo opponit t duas
solutiones tradit.vnā i pncipio.aliā ppe fi. Secdo prin
cipaliter querit de vna questione t soluit.sed a ibi.sed
pone. Oppo.contra tex.in fi. in eo q dicit p iudi
cis sententia t pcessu non plumendū nisi quaten' cō
stat per legitima documenta qre ob.multa iura.s. de

elec.bone.de renun.in presentia.cum alle.in prin. gl. Soluit glo.primo scom Jo.qui dixit presumen duz pro iusticia sententie si de ea constat salicz q sit recte z iuste lata.sed non plumitur de rectitudine ,pcessus. sez q ordo iudiciarius fuerit obseruat' nisi ,pbetur per legitima documeta vt hic.z idē sentit glo.in sententia excōmunicationis q licz in ea sit speciale q probet p literas episcopi.s.co.post cessionem.tamē nō plumit' q recte relata fuit si negetur.sed oportet q per iudicē vel aduersariū probet q legitimo mō fuit lata p.c. sacro.ō sen.ex. Predicta ,pcedunt fm Jo.an.nisi acta sint deperdita qz tunc sufficit,pbare perditōnem vt.c. cum olim.de prini.vt probet,pcessus per testes. Allia fuit opi.Inno.iiij.z loquit' cōmentatorie q fuit papa z fecit lecturā qua quotidie vtimur distinguēs iter sententiā latā pītibus ptibus vel eaz ,pauratorib' q nō fuit appellatum.z illā que non fuit pdicto mō lata vt primo cāu exquo ,stat de snia in trī plumitur pro ea q si aliqua ptium vellet ipam impugnare ratōe processus non dz audiri exquo tpe snie nil dixit vel appellauit alias secus. Hec opi.non placet glo.quia si sententia est nulla ex defectu processus non potuit cōualidari ex tacitumitate partium.hoc dictum gl.placet Jo.an.dicit tamen se putare hoc etiam fuisse de mente Inno.vt ipe exprimit i.c.cum in iure.de offi.dele. sez q presentia z tacitumitas operentur vt transferat onus probandi in tacentem.non autem q habet convalidare sententiam vel inducere presumptōnez iuris z de iure.Et si dicas qualiter probabit' dicit q p acta cause quibus ,ductis si ex eis non apparet lis contestata habetur pro non cōtestata nisi victor probet cōtrarium.ad hoc adducit.c.cum ad sedē.de resti.spo. de priuile.cū olim.Vult ergo Jo.an.q post lapsum decennū presumit etiam pro rectitudine processus sz nihilominus admittitur probatio in cōtrarium p aduersam partem sup defectu processus substantialis.z intelligе in hoc multa que hic z alibi scribunt.z maxime p do.an.q more suo solito plurima incalcat. Ego i effectu ,predēdo oia z clarissime expediēdo facio tria membra.aut enim a sententia fuit appellatū aut nō fuit appellatū ℔ sum'.j. terminū appellādi,vel si fuit appellatū appellatio ē nulla seu deserta. Primo casu quādo fuit appellatum z pendet appellatio.breuiter dico q non presumitur pro processu.sed oportet q probetur per stantem pro sententia vt hic.vt in.c. cum inter in fi.a contrario.j. de re iudi.nec etiam presumitur,p iusticia sententie quia ipa sententia z ipius virtus est extincta vel suspensa per appellationem.vt in.c. venientes.de iureiur.z in.c.pastoralis.§. preterea.ō offi. dele.l.i.ff.ad turpill'.z.ff.nil no.ap.pen.l.vna.§.integre.vnde is qui habebat probare in prima instantia habebat probare nunc z probabit producēdo prima acta vel alia de nouo vt in.c. cum ad sedem. de rescri. spo.z.c.cum Johannes.de fi.instru.z.l. per hanc.C de tempori.ap. Hec est cōmunis doctoz conclusio i c.i pītia.de renun.z Inno.z clarius Jo.cal.ō z per Inno.in.d.c.cum in iure.z nisi sentētia iustificetur ex prioribus actis vel alijs legitime fiendis retractabit' talis sentētia per iudicem appellatōnis.vt in.d.c. cū ad sedem.z vide omnino que dicam in.c.causam. de re iudi.z hoc quo ad primum In secundo mēbro si non fuit appellatum sumus trī j. terminū appellandi.concludo sic q respectu rectitudinis processus nō presumitur.z ideo si citra appellatōnem quis diceret nullam ē sentētiam ex defectu processus substantialis non plumeretur pro eo sed oportet q probetur p legitima documenta vt hic.z probatur a contrario i.d.c. cum inter.in fi.j. de re iudi.vbi bo.tex.sed respectu iusticie sententie credo q plumatur.hoc probo p.c.in presentia.de renun.vbi tex.apertissime se fundat sup auctoritate iudiciali vt ,pter officium z auctoritatē iudicis plumatur q iuste processerit donec probet contrarium.ad idem.c.in nostra.de proca. vbi plumitur p iudicibus maxime literatis z pitis.nec ob.dicta superius in primo membro qz ibi fuit appellatū z sic fuit extincta vel saltem suspensa virtus sententie auctoritate iuris.vt in iuribus hic alle.ℓ in casu nostro licet posset appellari saris trī est q nō sit appellatum.z sic nō est suspensa virtus sententie z auctoritatis iudicialis. Et nota bo.intellectum ad illud.c.in pītia. Sed dicetes tu quare illud ē respectu processus vt pro eo nō plumatur licet nō fuerit appellatū. Rndeo q iura respectu ,pcessus volunt scripturā adhiberi vt hic. et sic oportet q fiat probatio p scripturā.z ō facili hoc potest fieri adhibendo notariū vel duos viros ydoneos vt hic.vide in simili nō .dictum Inno .in.c.sup his. de acca.ante fi.vbi ōz q si excipitur cōtra aliquem q non est clericus ipe ordinatus habet probare quia iura mandant super hoc literas fieri.ij.q.i.legum Idē nō.glo.ij.q.v.in summa.vide etiam Inno. in.c. inotuit.de eo qui fur.oz.rece .vbi dat hoc pro regula q vbi ius exigit scripturā dz solēnitas ,pbari p eā q stat ,p solēnitate z nō p excipiētē.qō bñ nō Ratio qz ē p sumptio fraudis si scriptura ñ exhibet.ℓ respectu instricie iura ñ mādāt sic scripturas fieri cū z ipossibile essz scripturā semp fieri qm̄ qñqz ex argumēt qñqz ex p sumptōib' index fundat motū animi sui z ex silib' vt l.iij.z.l.ob carmē.ff.ō testi.z vide tex.op.i.c. cām.j. ō re iudi.merito ō cāu plumit' p iudice z ñ sic i alio.et nō bñ hāc differentiā qz credo q nemo specifice eam attingit q viderim z credo ē verissimā.z habes rationem multoz iuriū.z ō q ad scom articulū. Venio ad terciū qūando sez non fuit appellatū cē.z in ō sub distinguo qz quandoqz qs impugnat snias respectu

iustície quandoq; respectu processus ꝑma cãu aut
error contra ius scriptũ est expssus in snia ⁊ non ꝑsu
mitur pro ea nec obmissio appellatõis. purgat hoc
vicium nullitatis. vt in.c.i.j. de re iudi.et.c.cũ inter.e
ti.l.si expssi.ff.de appel.⁊.l.ij.L. qñ ꝓuo. non ẽ ne
ꝫ intellige qñ solũ erat expssa causa cõtra ius. secus si
esset expssa etiã alia nõ cõtra ius licet sit contra ius
accusatoris vel litigatoris tunc snia non ẽ nulla ex ꝫ
capite vt nõ. vult Jnno.in.c.in pñtia.de renũ.⁊ hoc
casu dicendũ. sicut quando nulla ẽ cã expressa. ꝺ quo
j. dicam. Quandoq; talis error cõtra ius non est ex
pressus sed alias cõtinet notoriam iniusticiã ⁊ tũc ad
huc puto sniam esse nullã. nec ꝑsumit ꝓ sentẽtia liꝫ
j. decenniũ non fuerit appellatũ. vt tenet Jnno.in.c.
fraternitatis. de frigi. ⁊ videtur bo. tex fm vnum intel
lectum in.c.inter cetera .j. de re iudi. vbi latius dicaꝫ
Quandoq; nõ continet notoriã iniusticiã ꝑ allegatur
error pateꝫ ex actis. et in ꝫ sunt opi. nam Ly.i.l.i
L. de erro. cal. Jndistincte videtur concludere sniam
nullã et istũ impugnanten admitten dũ ad probãdũ
talẽ errorẽ. quia snia iustificatur ex actis ⁊ cũ ea semp
sentẽtia referat. facit. c. cum ad sedem de resti. spoli.
Jnn. ⁊ hosti. hic post eũ sentiunt oppositũ. Dicit enĩ
hic Jnno. qꝺ si iudex dixit in snia pro a ⁊ b. fuit ꝓba
tum nihilominus ꝑsumit pro snia licet ex actis nihil
appareat ꝑ illos probatum. ar.c.in pñtia. de renun. ⁊
de re iudi. cũm. ⁊. ff. de re iudi. l. cũ probatis. nec ob.
fm host. si dicatur errorẽ fuisse expssum in snia. quia
iste ẽ error ꝓtra ius litigatoris. ⁊ ideo imputandum ẽ
ei qui .j. decenniũ non appellauit. nec ob. c. ij. de pur
ga. vulga. quia fm eum ibi notorium erat sentẽtiã nõ
tenere tum quia reus fuerat cõdemnatus ꝑ ꝓbationẽ
a iure improbatã. tum qz fuit reptum publice contra
rium eius quod videbat fuisse probatum. ideo potuit
sententia retractari. de appel. sollicitudinẽ. §. si vero. ⁊
nota bene casum illius. c. ij. sed attende qz ipe Jnno.
sentit contrariũ in.c.cum bertoldus .j. de re iudi. vbi
dicit sententiam retractandam etiam citra appellati
onem si iudex dicit pro a. ⁊ b. fuisse, ꝓbatum. vt patet
ex actis si postmodũ ex inspectõne actoꝝ non reputur
ꝓbatum. Sed cõcordo qꝺ aut iudex non retulit se ad
acta sed simpliciter dicit pro a. ⁊ b. fuisse probatum. ⁊
procedit dictum Jnn. et Hosti. hic. Aut retulit se ad
acta puta dicendo sic. pro a. ⁊ b. fuit probatum vt pa
tet ex actis. ⁊ tunc procedat aliud dictum Jnno. ⁊ sic
in veritate loquitur ibi. ⁊ hoc sentit do. an. hic. et da
rius in.c.cum bertoldus. de re iudi. ⁊ ad hãc distincti
onem esset reducenduꝫ dictum Ly. in. d. l. i. ⁊ dictũ
do. de ro. decꝫ. ccclxxxiij. vbi dicunt sententiam nullã
quando error patet ex actis. allegant ꝺictum ꝑdau.
de re iudi. pastoralis. in de. ⁊ archi. de sen. ex. roma
na. li. vi. et hanc reddo ratõnem pro diuersitate casuũ

quando enim expsse retulit se ad acta. tunc clarissime
patet de errore iudicis quia videtur expressum in sen
tentia quãdo constat ex actis ad que expsse se retulit
vt patet in simili in. l. pe. L. de sen. que si. cer. quan. ⁊
quod nõ. Jnno. in. c. fi. de libel. ob. ergo talis senten
tia nulla sicut quando iudex errauit in calculo in ipsa
sententia. vt. d. l. i. L. de erro. cal. ⁊. l. fi. ff. que sen. si.
ap. rescin. Sed in alio casu qñ expsse non retulit se ad
acta nõ patet necessario de errore iudicis. forte enim
aliqd isti testes dixerunt postmodũ interrogati ꝑ iu
dicem viua voce. ar. c. cũ Johannes. de fi. instru. ⁊ lꝫ
ꝑsumptio sit in cõtrariũ. tñ alia ꝑsumptio que oritur
ex auctoritate iudicis ⁊ trãsitu in rem iudicatã ex tacꝫ
turnitate ꝑtis in non appellando tanꝫ fortior elidit
illam ꝑsumptõnem minus fortẽ. ⁊ satis est qꝺ notorie
et indubitãter non constat de errore. Sentẽtia enĩ fa
cit ius inter ꝑtes. l. ingenuũ. ff. ꝺ sta. bo. ⁊. c. cũ inter
de re iudi. facit illud dictũ Jnno. in. d. c. in pñtia. de
renun. ⁊ hec nõ. Quandoq; non allegat error pateꝫ
ex actis sed simpliciter allegatur iniusticia ⁊ petit acta
ꝓduci ad ꝓbatõnem vel aliter. ⁊ tunc in dubio obstat
isti exceptio rei iudi. d. c. cuꝫ inter. et. l. res iudicata. ff
de re iudi. Sed dubium est qꝺ si de facto fuit admis
sus ad disputandum de iusticia ⁊ constitit de ea. tunc
Jnno. in. c. cum dilecta. de rescri. ⁊ in. c. cũ bertold'.
de re iudi. tenet iudicẽ debere illam sententiã retracta
re. quia de qua re iudex cognouit ꝛc̃. l. de qua re. ff. de
iudi. ⁊. c. cum super. de cau. poss. et ꝓprie. imputandũ
est parti non opponenti ꝑ prius exceptõnem rei iudi
cate. et dicit singa. Jnn. in. c. quia plericꝫ. de immu.
ec. qꝺ si ꝑs ꝑ qua lata ẽ illa snia fatet illã iniustã debꝫ
illa retractari ar. anc̃. sed iam necesse. L. de dona. añ
nup. Sed in contrariũ facit quod nõ. glo. in de. si ap
pellatõnem. de appel. Non enĩ possunt ptes renũcia
re huic trãsitui in rem iudicatam. et dare iurisdictõꝫ
iudici ad quem. Bo. an. hic cõcordat qꝺ aut de iniusti
cia fuit disputatũ coram iudice qui non poterat adiri
nisi remedio appellationis ⁊ ꝓcedit ꝺ vltimũ nisi ꝑ
ille pronũciauerit se iudicẽ. aut isti sciẽter ⁊ volãtes ꝑ
rogauerũt iurisdictõnem illi'. aut fuit actum coram iu
dice qui poterat adiri per viã querele. ⁊ ꝓcedet ꝑmã
dictũ. ⁊ satis mihi placet qz ꝑsumptio ꝑme sententie
confundit ꝑ scꝺam. nec credo Jnn. aliter sensisse. ⁊ ꝺ
quo ad primum membrum subdistinctõnis. Se
cundo vero membro qñ impugnat snia ex defectu ꝑ
cessus. aduerte quinꝫ enim opi. principales reperio
ꝑma Jo. quã videt glo. hic sequi vt nunc̃ presu
mat ꝑ processu sed oportet ꝓbari ꝑ legitima documen
ta vt hic. Hãe videt tenere etiã spe. in ti. de sen. pla. §
iusta. ꝟ. sed pone publicatis. Secũda ẽ opi. Jnn. hic. ⁊
in addi. quã refert hic glo. vt si fuit lata ꝓtra ꝑsentem
⁊ non appellantẽ .j. decẽnium ꝑsumatur ꝑ processu et

neganti incūbit onus probandi. et cum hac opi. vide
tur transire Jo. an. hic. ꝛ hanc opi. repetit Jnn. in. c.
cū in iure. ō offi. dele. lz nō multū firmet pedes sentit
añ aliā. vt. ſ. ſubīciā Tercia opi. ē hoſti. in. c. cum
iter. de re iudi. quā recitat Jo. an. ibi. ꝛ cum ea ſimpli
citer trālit diſtinguens an ſententia ſit lata de recenti
ꝛ nō preſumit̄ p proceſſu an de antiquo ꝛ pſumit̄ ꝛ di
cit̄ factū antiquū quo ad hoc ſcōm hoſtū. ſi lapſum ē
bienniū. ar. c. ex ratōe. ſ. de ap. Quarta ē opi. cō
poſ. in. c. bone. de electi. quā recitat Jo. cal. vt nō ap
pellans ampli⁹ nō audiatur volens ſententiam infir
mare ex ordine quia non appellando cōfirmauit iudi
cium. l. fi. C. de ſen. que ſi. cer. quan. ſed quia difficil
limum eſt omnia acta recenſere. ideo hanc reprobauit
Cal. p ratōnem huius gl. in fi. quia taciturnitas par
tis non validat ſententiā nullam. l. ſi expreſſum. ff. de
appel. poſſz tamē ſaluari fm cum i facto antiquo licet
ſuper hoc non ſit ius expreſſum. ꝛ dicit̄ factum an
tiquū ante tempus bienniꝫ quod datur ad ꝓſequēdā
ꝛ finiendā appellatōem. d. c. ex rōne. aut tempus. xxi.
annorū. ar. c. cū venerabilis. de excep. alias relinquē
dum eſt arbitrio iudicis. obmiſſio ergo appellatōnis
ſolā tranſfundit onus ꝓbādi defectū in opponentē fm
eum Quinta eſt opi. ſupradicti Jnno. quā poſuit
in. c. bone. de elec. ꝛ ſentit in. d. c. cū in iure. ꝛ hoc an
reqz feciſſet additōnem. vt ſimpliciter diſtinguam⁹ an
trālſuerit in rem iudicataz p lapſum decēniꝫ an nō. vt
in primo caſu pſumatur p proceſſu. Ecō nō hanc
opi. expreſſe tenet ſpe. in ti. de ꝓba. §. i. ỽ. ſequit̄ et in
ti. de ſen. pla. §. vt aūt. ỽ. ꝛ nō. vbi latius ꝛ clarius lo
quit̄ qz in alio loco ſupius alle. Hanc opi. vt non di
ſtinguat an ſit lata ꝓtra pītem vel abſentē. tenent do.
de rota deciſi. cclxxxvij. cū limitatōne tamen vt pro
cedat quando eſt lata in pītem vel abſentem vel cō
tumacem. ſecus dicunt qñ eſt lata in preſumptum vel
fictū contumacē ꝛ tunc non pſumatur. Ratio diuerſi
tatis eſt quia vera ꝓtumacia abſentis ſupplet̄ dei et in
dicis pītia. de do. ꝛ cōtu. veritatis. de arbi. c. ij. li. vi
C. de iudi. l. ꝓperandū. Bo. an. ſimpliciter ſequit̄ pre
cedentē opi. Jnno. vt etiā, plata in abſentē cōtumaci
ter pſumatur. Et pro hac opi. dicit eſſe caſum i. c. bo
ne. el. i. de elec. Nec ob. ſi dicaſ qz ibi erat notorium.
quia tex. ibi aſſignat duas ratōnes differētes ꝛ ideo
ſufficit alteraz adeſſe. inſti. de nup. §. affinitatis. ꝛ qz
hec pſumptio oritꝫ ex auctoritate rei iu. q̄ ita adeſt qñ
eſt lata in contumacem ſicut quando in preſentez. vt
in. c. ſicut. de re iudi. ꝛ hoc dicit tenendum de rigore
ſatis mihi placet illa opi. ſed de equitate ſoluendo et
cōcordando opi. dicerem ſic qz aut ſententia fuit lata
i pītez et non fuit appellatum infra decēdium ꝛ preſu
mitur pro proceſſu quātūcunqz de recenti ſit lata Ad
duco tex. apertum in dicio meo in. c. cum inter. in fi. ī

ỽ. rite. ſ. de re iudi. ybi dicit tex. qz exquo ſnia trālſuit
in rem iudicatam omnia preſumuntur rite geſta non
obſtante aſſertione contraria partis aduerſe. Pōde
ra ergo primo illum tex. qui ſimpliciter fundat ſe ſup
tranſitu in rem iudicatam ꝛ non ſuper antiquitate. vt
ſuo capite voluit hoſti. ibi. Item pondera verbū rite.
nam denotat ſolēnitates iudicij. ut nō. in. l. ij. ff. ō in
offi. teſta. ſi tamē pars vult probare cōtrarium admit
tetur quia probando nullitatem tollit per conſequēs
tranſitum in rem iudicatam dicto. c. cum inter. ꝛ. c. in
noſtra. de procura. ꝛ credo eam admittendaz ad pro
bandum donec ſit huic actōni agendi de nullitate p
ſcriptum quia contrarium non reperitur in iure lz ali
ter ſentiat Cal. poſt compoſt. quod non placet. ar. c.
ſuper eo. ꝛ quod ibi nō. ō cri. fal. ꝛ eorum que nō. ibi
et dixi in. c. licet. ſ. eo. Aut ſententia fuit lata in abſen
tem ꝛ an de equitate et preſumetur pro ea. ar. d. c. cū
inter. vbi non diſtinguitur an in abſentē an in preſen
tem lata fuit. Aut eſt lata de recenti et equiſſimū eſt
diſtinguere an fuerit lata i verum contumacem. ꝛ pre
ſumitur pro ea. aut in fictum ſeu pſumptum et non p
ſumitur exquo incontinenti cum ſciuit ſententiā eſſe la
tam contra eum querelauit ar. optimum adduco pro
hoc vltimo tex. cum gl. in. l. ab eo. C. quomodo ꝛ qñ
in. et ſic ſalua alias opi. An autem preſumatur ſenté
tia lata in abſentē vel preſentem. vide Jnno. in. c. cū
in iure. de offi. dele. per ſpe. l ti. de ſen. prola. §. vt au
tem. ỽ. et nō. per Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de emp. et
ven. ſuper ſecunda forma colūna. viij. per Fre. conſi.
clxv. predicta omnia procedunt etiam in ſententijs cē
ſure. quanqz enim non ſuſpendantur per appellatōez
in. c. paſtoralis. de appel. et. c. iſ cui. in fi. de ſen. ex.
li. vi. et ſuper earum prolatōne credatur literis ordina
rij ſigillatis. vt in. c. poſt ceſſionem. cum ibi nō. s. c.
non tamen preſumitur pro iuſticia earum nec pro or
dine ſed oportet qz iuſtificentur per iudicem vt aduer
ſarium. ad cuius inſtantiaz late fuerunt. ar. in. c. ſacro
de ſen. ex. nō. glo. et Jnno. hic. et idem Jnno. i. c. bo
ne. de elec. exquo ſingula. nō. qz lz appellatio nō ſuſpē
dat ſniaz cēſure. ſuſpēdit tñ ipius pſumptōez ꝛ reſpe
ctu iuſticie ꝛ reſpectu proceſſus. vide alios effect⁹ nō. p
gl. in. c. ad reprimendā. de offi. ordi. ꝛ qō nō. ſup ea

Nūc qro an i caſib⁹ i quib⁹ nō preſumit̄ p proceſſu
iudicis. maxime tenendo alias opiniones de qbus ō
ſaltē probetur proceſſus ſi index illū recitauit in ſnia
vt ſolet fieri vtputa qz dixit viſis citatōnib⁹ petitioni
bus et reſponſionibus lit̄. conteſta. depoſitionibus te
ſtium ꝛc. pronunciamus preſcribatur pro proceſſu tenet
Jnno. qz nō. imo plus dicit qz ſi inſtrumētum ſnie eſt
effectum p tabellionē narrantē ſingula acta iterueniſſe
ꝛ i fine narrat ſe his interueniſſe nō intelligitur loqui
niſi de his que in eodem loco et die coram ipo fuerūt

acta .et sic clausula illa tantū ad ꝓbationem sentētie illa die habita est restringenda et reliqua narrata non ꝓbantur. facit .c.si papa.de ꝓuil.li.vi.et qđ nō.de censi.cum olim.sup glo.ij.ymo ꝛ scōm eum si notarius diceret tali die et loco fuit oblatus libellus ꝛ lis ꝓtest. adhuc nō ꝓbarētur predicta per illud instrumentum qz quātū ad illa videtur tantū testimoniale et ō materia in spe.de instru.edi. §.restat.ad fi.v.in summa.ꝛ ideo nō.sing.hoc dictum Inno.quia quotidie allegatur pro istis instrumētis multa recidātibus .vt non faciant plenaz fidem nisi respectu eoz que potuerūt interuenire die cōfecti istrumēti de quibus notarius tūc fuit rogatus .ꝓ ꝫ auē .si quis in aliquo documēto.L. de eden. ꝛ ibi per barto. vide glo. in.c. abate .j. de ver.signi.sed quantū ad materiam nostraz hosti.hic tenet cōtrariū exquo notarius hic posuit in istrumēto vbi ꝛ quando ꝛ coraz quibus ꝛ qꝫ in presentia sua fuerunt acta omnia.ꝛ postea i fine subscribēs se singulis interfuisse dicat .tale enim istrumētum est testimoniale seōz cum uec appareat quare fides sibi nō est adhibenda.ar.c.translato.de cōsti.secus dicit vbi istrumentū esset simplex recitatoriū actoū qz tūc posset procedere dictū Inn. ꝛ nō bene hoc dictū Hosti. in practica quā.Do vis ut instrmētū faciat fidē ō alias gestis nunc narratis. ꝛ licet doc.trāseant hic simpliciter cuz dicto Inno.sic limitato Ego tamē allego nō. dictū ipsius Inn. in.c.cum in iure.ppe fi. de of.dele. vbi seipsum limitare videtur vbi dicit qꝫ ad maiorē cautelā faciet iudex omnia acta describi in sētencia.et si per alium notarium scribatur qz acta facta sunt.tunc iudex prepiet illa acta scribi in sententia ꝛ publicationi auctoritatē prescribit.ꝛ ad hoc vide bar.i.l.eos.§.sup his L.de ap. Si aūt idem esset notarius qui fecit acta et sentētiam.tunc sine aliqua solēnitate publicatōis acta ipsius sententie scribet scōm eum.ꝛ sic clarissime sentit qꝫ vbi est idem notarius qui scribit acta ꝛ sententiam satis est qꝫ actis recitatis dicat se singulis interfuisse quod nō.licet cautius sit seruare theoricā hosti. addetiam hic opi.bar.in auē.si quis in aliquo documento.in fi.ꝛ in.l.i.L.de rela.vbi latius ponit dicens qꝫ licet acta simpliciter recitentur in sententia exquo tamen sententia fuit lata ꝑtibus partibus ꝛ non contradicentib⁹ probātur ipa acta per sententiam ꝓ tex. illius.l.i.L. de rela .Exquo infert ibi generaliter qꝫ quando iudex aliquid facit seu dicit presente parte si sibi displicet debet contradicere .alias videtur consentire.ar.ibi.quod dicit perpetuo menti tenendū. facit quod nō.Inn.in.c.ex parte decani.de rescrip .dicit tamen bar.qꝫ in sententijs diffinitiuis ꝛ interlocutorijs vbi appellationi locus est non videtur pars consentire nisi taceat per.x.dies vel per alium actum citius consentiat.ar.l.ad solutōnem.L. de re.iudi. et l.ab eo.L.quomodo ꝛ quando iu. quod nō. Dic ergo qꝫ aut ꝑsente parte fertur sentētia in qua recitātur acta ꝛ probantur acta ipsa ꝙ sniam exquo nō fuit appellatū siue idem notarius scripsit acta ꝛ sententiam siue non quia semper subest eadem ratio siue factum sit antiquum siue recens.aut fuit sententia lata in absentem ꝛ cessat tunc ratio bar.sed serua tūc qđ.s.dixi post Inn.ꝛ hosti. Circa predicta queritur nūquid sicut presumitur pro sententijs iudicū ita ꝑsumaē pro dicto seu laudo arbitri vel arbitratoris .Dy.cōsi .suo xiij.quod incipit Tholomeus.consulnit qꝫ sic.ꝛ hoc dictū recitat Jo.an.in addi.spe.in ti.ō arbi.§. sequitur.v.quid si actuz fuit in compromisso.alle.l. ab ea parte.ff.de proba.ꝛ insti.de iudeinsso.§.si.insti. de inuti.stipu.§.si ita scriptū.et dicit hoc vez nisi pendeat reclamatio. Ex his putat do. an.qꝫ pēdente reclamatōne seu petitōe reducta ad arbitriū boni viri non presumitur probādo qz vel hec presumptio surgat ab auctoritate rei iudicate que hic non adest vl ex partis ꝑsentia que nō videt cōsensisse exquo nunc reclamat .ꝛ satis mihi placet vt ꝫ casu nō presumaē nec pro instricia nec ꝙ processu quia cessat auctoritas iudicialis sit per qua se fundat.c.in ꝑtia.de renū.nam ꝛ infamis potest esse arbiter.l.pedius.ff.ō arbi.iij.q.vij.§. tria v.cognitores.et vide bar.i.l.si societatē .§.arbitroū v.quero quando examinātur.ff.ō arbi. et facit quod dixi super glo.ij. In alijs autem gestis extraiudiciali ter nunqid presumatur solēnitas debita. vide Inn. in.c.innotuit.de eo qui furti.oz.rece.et bar.in.l.scien dum.ff.de ver.obli. Ultima pars gl.querit an cōtra hanc scripturam tabellionis vel duoz virorum admittatur probatio in contrariū.et respondet qꝫ sic et ē clara. Nunc gl.expeditus expediam aliqua ꝫ per doc.tacta que veniunt ad declaratōnem materie huiꝰ ti.siue.c. Et op.primo contra tex.ꝛ videtur qꝫ iudicibus sit credendū vt in.c.cum dilecti .j. de accu.ꝛ de excessi.preda.inter dilectos.§.preterea.et ar.in.c.ij. de ar.et.c.cum dilecti.de elec.So.Inno. qꝫ vni iudicī non creditur vt hic.pluribus vero sic vt in cōtrario et sic seruat curia romana ſm eum licet aliqui coztra dicant.Ex hoc infert Inno.qꝫ exquo creditur duob⁹ iudicibus vel duobus scriptoribus. ergo vni iudici ꝛ vni scriptori.et sic duobus credendū ē qz in ore duoz vel trium ꝛc .j. de testi.in omni.de testa.cum esses .et c.relatum.ff.de testi.vbi numerus.et ita communiter transeunt doct.hic. Sed aduerte tu ne decipiaris .nā hec dicta intelligenda sunt quando plures iudices assumuntur in testes super gestis coram se.in alieno tamen iudicio non coꝝ se quia in eadem cā nō possunt ee iudices ꝛ testes.iiij.q.iij.c.i.de v.sig.foz⁹.j.ti.px. dilecto.et eadē rōne vn⁹ iudex etiā poterit ee testis coram alio licet sibi rōne singularitatis non crederetur in

c. licet .j. de testi. et hoc satis sentit Jo. an. in alia apo stilla que est in .v. ipsius. intelligo ergo proprie hanc litteram vt si oritur difficultas super processu coram iudice vno vel pluribus iudicibus non sit standum eorum assertioni. etiam si vellent iurare ratione predi dicta quia non possunt esse iudices et testes. quia sequ retur q vbi essent plures coiudices non esset necessa rio obseruanda hec constitutio quod repugnat menti huius constitutionis z etiã verbis. vt patet in .v. qua tenus cõ. ibi sic discretis et honestis ꝺferatur iudicib' et sic loquit in plurali. et ibi per improuidos z iniqs cõ. et sic tollitur consideratio Jnno. et alioꝝ qui pon derabant principiũ dũ loquitur insingulari. dico etiã q indifferenter iudices admittuntur in alio iudicõ ad testificandum de gestis coram se. vel si ex facto vel nõ facto coram eis laus vel vituperium eis ascriberetur. ideo non sunt ydonei testes saltem ad plenam fidem faciendam. ar. c. fi. de testi. li. vi. solet notari in. c. a no bis .j. de testi. z. c. inter dilectos. z. c. ij. de arbi. z pt3 absurdum. facit optime qꝺ legitur z nõ. ij. q. vi. statuen dum. Nunc quero an iste notarij seu duo viri ido nei possunt indifferenter scribere omnia fiẽda per par tes vt sic eis vel eoꝝ scripturis credatur. Jnno. dicit q nõ sed oportet q scribat ei que fiunt coram iudice vel corã alio per ipsum ad hoc deputato. z sic transeũt cõmuniter doc. hic. sed ego dico q aliqua leuia sunt q̃ ipsi soli notario fieri possunt. et per ipsum intimabit. iudici. vt relatio nuntij super citatione facta vel instru mentorum pductio. et similia. vt nõ. bar. in dicta. l. si finita. §. iulianus. ff. de dam. infec. ad hoc. l. eos. ff. ꝺ appella. z. s. dixi. Ad vnum tamen nõ. dictũ positum hic p Jnno. aduerte et tene menti pro practica quotti diana. dicit enim q iudex poterit satis ipsum notariũ vel duos viros idoneos deputare ad vtrũq officium scilicet receptionis testiũ et scriptoris. z ꝺ habet fm eũ generalis consuetudo que optima legum interpres. ff de legi. et. l. minime. z. l. sic de interpretatõe dicit etiaz q positiones et confessiones receptio testium vbiq3 re apiunt z scribuntur siue i presentia siue in absentia iu dicis dummodo fiant de iudicis mandato inter acta iudicij computantur. et valet quia reputãt facta coraz iudice. ex quo ipsius mandato facta sunt fm eũ et hoc placet Hosti. fm quem sanum consilium est q de au ctoritate iudicis sine commissione per eum facta fidem fieri possit non per illum solum cui cõmittitur quia si bi tanquã in facto proprio non crederetur. ar. C. de mã. prin. l. i. C. de testi. l. omnibus. C. de iur fi. l. pro hibitum. li. x. sed confidatur super hac commissione instrumentum manu alterius notarij vel sigillo auten tico sigillatum fm eum Nota bene plura ex predi ctis et non tradas vnquam obliuioni. Primo q notarius cause potest deputari ad officium receptiõis testium. z sic vt duplici officio i eadem causa. facat ad nõ. per me in. c. ex litteris. s. e. vbi vide. Ego tamen p sidero q hoc dictum potest itelligi dupliciter. primo vt deputetur nudus minister in receptione testiuz. ita q non efficiatur iudex vtputa quia ex animatis articul' et interrogatorijs et approbatis personis testium per iudicem fit commissio notario super receptione quo casu efficitur proprie examinator non autem iudex nec proprie receptor vt dicat glosa. nõ. in. clementina. vna. de offi. dele. z hoc non dubito posse fieri quia si habet officium contentiosum. vt dixi in dicto. c. ex li teris Potest secundo intelligi vt commissarius ef ficiatur iudex in receptione vt quia habet examinare ca pitula interrogatoria artare z compellere seu punire te stes. cõ. vt in dicta de. vna. iuncta glo. z istud non or do posse cõmitti notario vt sic sit notarius z delega tus q3 tũc obstaret mens huius. c. z multa alia que. nõ. z dixi in dicto. c. ex litteris. et sic restringeren hoc dictum Jnnocẽ. et alioꝝ. Secundo nota q excep tio testium potest fieri vbiq3. et sic extra iudicium. et sic intellige de nuda examinatione. z idem intellige ꝺ positionibus z interrogationibus z confessionibus re apiendis super eis quod nõ. in practica z vide bonã glo. in. ꝺ. de. vna. de offic. dele. z vide in. c. de iudi.

Tertio nota bene illud dictũ Hosti. vt notario nõ credatur seu ipsius scripture super commissiõe sibi fa cta. z. sic videt q notarius non possit scribere instru mentum procurationis si ab aliquo constituitur pro curator. facit. c. nobilissimus. xcvij. distin. cũ ibi nõ. z in. c. cum in iure. de offi. deleg. An autem notarius cõ stitutus procurator possit vti instrumento faciente ad causam. pfecto tñ p ipsũ notariũ. vide. Jo. an. i regula cum quid vna via. de regu. iu. li. vi. in mercu. Cir ca personas istorum duorũ virorũ qui assumuntur lo co notarij queritur qua res debent esse. Jo. tex. hic dicit q debent esse idonei z nullam aliaz qualitatem requirit Ex hoc tamen verbo inferunt Jo. an. z host. q debent esse honesti z bone fame de quibus non sit verisimile q aliquam falsitatem cõmittunt. z ideo re quiruntur duo secũz host. quia nec iurati sunt nec eis hoc publicum officium cum solita solennitate iniun ctum est. Nota bene hoc dictum hostiẽ. quia vult q isti erũt ꝑuate pſone nec iurabunt i assumptõe offi cij. Hic dicebat abbas si ee iure cautũ q iurẽt. tñ dic cauti' ee q iurẽt. z mihi sati placz q iurẽt et credo q3 expsse nõ caueat i iure tñ satis e de mente iuris cũ isti sint quasi testes. ar. l. domicius. §. labeo. ff. de testa. et optime facit in simili. c. pueri .j. ꝺ testi. cogẽ. z qꝺ dixi i. e. ppositi. s. e. Sed quero nũquid isti duo viri debẽt ambo scribere Sol. q sic non enim sufficit fm eum alterum scribere. sicut in simili dicit de plurib' ar bitris q aut oẽs pnunciabunt aut null'. ff. de arbi. l. nõ cogend'. §. itẽ si plures. ꝺ quo in. c. ij. ꝺ arbi. li. vi

Hosti. dicat et melius sufficere si vnus scribat ꝛ alter subscribat ꝛ testificetur coram eo sic fuisse actum. pro hac parte facit. c. cum ab vno. de arbi. li. vi. qō videt tollere ar. gof. vbi vnus pronunciat nomine suo ꝛ alio rum. et plus dixit hic Jnno. qꝫ non solum per vnum ex se subscribere possiunt. sed etiā per quemlibet extra neum ille tamen qui propria manu se nō subscribit de bet per sigillum autenticum vel suam subscriptionem vel alio legittimo modo notum facere hoc sua aucto ritate factum fuisse. ar. dicto. c. cum ab vno. ꝛ de offi. dele. significasti. ꝛ. c. pastoralis ꝛ sic secūdū Jnn. quili bet tabellio cartis p alium factis auctoritatez prestā re potest in auc. de tabel. coll. v. Hosti. autem hoc vl timum reprobat per id qō le. ꝛ nō. in. c. pe. ꝛ vlti. de fi. instī. Jtem ex quo iudex eligit industriam et fidelita tem tabellionis vel duarum personarum non videtur qꝫ extraneo id cōmittere possit sine iudicis auctorita te. ad hoc. c. fi. §. bis aūt de offi. dele. sed pro dicto in no. quod est nō. ꝛ menti cōmendandū. facit sing. c. in ter dilectos. j. de fi. instru. vbi videtur casus a cōtrario iudicio meo. ibi eñ ponderat qꝫ tota scriptura instru menti erat vnius manꝰ ꝛ subscriptio erat alterius ma nus. sed notarius in subscriptione dicebat qꝫ totū pro pria manu scripserat. et hoc erat indicium falsitatis. ꝑ secus si non dixisset qꝫ propria manu scripserat et sic innuit qꝫ per aliū scribere potest dūmodo ipse se sub scribat auctoritatē prestando. et de hoc ibi dicam la tius. Jtem facit pro. Jnno. quia non qualitas scrip ture. sed fides notarij est electa. que satis habet ex sub scriptione exquo attestat de predictis se fuisse rc g. tū

Nota tamen ex primo dicto Jnno. qꝫ vbi plures notarij ex forma statuti requirunt ad certū actū nō est necesse qꝫ omnes scribāt gesta ꝑ sufficit scriptura vnꝰ cū subscriptione alterius seu aliox qō tenementi.

Quero hic vlterius qꝫ dicāt hic qꝫ debent scribi te stium depositiones quid de iuramentis ipsox testium Dicit Jo. an. qꝫ scribi debent cū precedunt ipsox testi um. depositiones. j. de testi. fraternitatis. in fi. Idem dic de inramento calumnie licet tacite possit obmitti in. c. i. de iuramento cal. li. vi. ꝛ idē eadē ratione dic ō toto processu iudiciali. vt pbat in tex. ibi vniuersa iudi cij acta conscribant. et ibi nec pro ipsius presumatur processu. rc. et hec faciunt ad questionē nō. Quid si iudex reperit testes vacillare seu trepidare ita qꝫ fides integra non sit eis adhibenda iudicio iudicis. numqd hoc debeat redigi in actis. Jnn. hic valde nō. dicit qꝫ debet is qui testes recepit ꝛ dicta in actis redigit scri bere seu scribi facere ſm suā sanā extimationē quanta sit eis fides adhibenda ar. j. ti. i. cum causamqꝫ. ꝛ. c. constitutus. de fideius. i. fi. ꝛ nisi hoc apponat tale pe riculū secūm eū poterit accidere qꝫ quāuis iudex q pri us fuit in testiū receptōe ꝛ nouit ipsos vacillare benā

simaꝫ ferrat contra ipsoꝫ dicta testium. tamen index su perior qui per appellationez vel alio modo cognoscet ferat sententiam iniustam secundum dicta testium re uocando iustam sententiam. et hoc quia vacillationez ignorabat. et sic sibi non poterit imputari. ar. de fide instru. cum Johannes. ad fi. et ille per quius neglige tiam hoc accidit etiam in foro aīme potest sibi timere ſm Joban. an. cum lesus sit proximus suus propter culpā suam. quia ñ adhibuit diligentiam quam in offi cio suo adhibere debuit. facit j. c. ad finem. ꝛ de offi. archidy. ea que. ꝛ negligentia que i proprio facto cul panda est in alieno est vituperanda. ff. solu. matrimo. l. si constante. §. si maritus. Et nota bene predicta qꝫ infertur qꝫ nisi sententia in causa appellationis iustifi cetur ex actis est retractanda. nec est presumendū. iu dicem fuisse motum ex aliqua causa ad non sequendū acta et depositiones testium. contrarium tamen vide tur innuere. c. causam. j. de re. iudi. et doctores. ibi. sed vide qꝫ ibi dicam. Nam placet mihi hoc dictum. Jn no. hic per. c. cum ad sedem de resti. spol. ꝛ p. nō. in. c i pītia. de renunci. et nō. qō dicit Jo. an. de restitutōe i foro aie. dic vt plene. s. remisi et dixi. Subiūgit etiā circa hoc Jnno. qꝫ hāc vacillationē seu variationēꝫ poteꝫ receptor testis facere describi audiente ipso teste et sic sit illi contradicendi facultas. partem autē non opor tet esse presentem ſm eum nec de eo aliquid scire do nec processus sit publicatus ne propter ipsius cōtra dictionem impediatur causarumꝫ processus nec miran dum secundum eū si testiū pītia requirit ꝛ ipsius con tradictō audiat qꝫ sua interest cū p hoc sit puniendus vt j. de penis. super his. ꝛ. l. nullū. C. de testi. nec ob. c. cum dilectus ad fi. vbi nulla pena igeritur testibus quia ibi testis ex proprio dicto non comminatur sic in casu nostro. sed absens per alios testes reprobat

Nō. bñ hoc dictū i. cāu. c. cū dilect⁹. i. fi. nulla pe na testis punit eū reprobat absens p alios testes. et adduco. c. i. de excep. vbi ꝓbat p vbū sufficat. ꝛ ibi di co latius. ꝛ dixi in dicto capitulo cum dilectus. nā ex variationē seu vacillatiōe punit solū pena extraordina ria. vt sentit glo. in dicta. l. nullū ꝛ clarius. Bar. in. l. infamē. C. de publi. iudi. vidē tñ aliāb⁹ ꝛ nō male ſm Jnno. qꝫ etiā teste absente ꝛ penit⁹ ignorante ꝑ scribi possit. qō satis placet Hosti. tū ne p ipsū testē secreta indicij revelent aū attestationū publicationē contra. l. vbi. C. de fal. tum ne ex hoc rancores. odia litigia vel bella oriantur que etiam vitanda sunt. ff. de vsufruc. l equissimū. tum ne ex hoc qō occultū ē infametur testis ar. vi. q. i. ex merito. ꝛ. c. deteriores. tum qꝫ solus in dex et non alius habet motum suf animi informare. ff. de testi. l. tj. ꝛ. l. ob carmen. hec dicit vera. Joban. andre. dummodo nullam penam iudex testium ligat

vel infligere intendat alias seruet quod dictum est

Nota bene predicta ad intellectū. l. nullum. C. de testi. et. c. i. de excep. quando aūt debet facere vacillationem describi dicat Jnno. q nisi faciat describi dum testis testimonium suum profert postea scribi non faciet nec credet in hoc ei hoc placet Hosti. quando ex eo intenderet testes punire vel quando illud scriberet post magnum intervallum. alias si hoc vult abscondere ipi testi nil scribet eo presente. ℣ exquo ille exiuit incontinenti et antequā alius intromittat vel ad alia diuertat. ar. ℣. ti. ij. c. preterea. Sed dices tu si predicta sunt vera certe dator ex hoc tanta potestas iudici q q si semper poterit ad velle suum iustificare vel condemnare. dicat Hostien. esto q sit sic. tamen hoc facere non poterit sine grani pena. de re iudi. c. i. li. vi. Dicit etiam q presumptio est pro iudice. de. pa. in nostra de preben. nisi de presen. ad audientiā cum similibus

Sed circa hoc queriť nunquid tabellio debet scribere hanc vacillationem si ipsam deprehendit. Jnn. primo dicit videri quod non debet hoc in actis scribere nisi primo ipse bñ videat et cognoscat q vacillet ℣ fert alios dicere q si solus iudex dicat in receptione testis testem vacillasse q sibi credendum est et tabellionē ꝓ debere scribere ad mandatum iudicis etiā si ipse tabellio nil de titubatione vel de vacillatione perpendat. Prima ratio est quia tabellio non hz auctoritatē i testem recipiendo sed inscribendo tantum. Judex vero habet auctoritatem examinandi etiam et vinculandi ipsos testes seu aliter puniendi si sibi videbit vt in iuribus prealle. et intormentis ponere. ff. de questi. per totum. ℣. de re. iu. cum in contemplatione et in. c. i. de depo. Alia ratio quia iudex superior ē vnde magis tabellio iudici ꝯ ecōtra credere debet. Tercia ratio melior quia tabellio circa scripturā intētus non potest ita percipere titubationem vel variationem facei ruborem pallorē vel mutationem sicut iudex. licet eñ ipse iudex dicter semper tamen pōt oculos ad testem habere. ergo ei magis credendū est qui veritatem novit. q ma. accu. post. c. viōr et facit ℣m hosti. qō nō. in sūma de testi. §. quis possit esse testis. sub. §. et cum causa. ℣. Habet aūt. pōt tamen tabellio cum bona cōscientia sic scribere ℣m Jnno. Et iudex mihi tabellioni dixit vt scriberem q testis vacillabat. sed efficatior esset scriptura si adderet. et sic mihi videť q vacillaret. et hoc sic se habet veritas. non autem debet hoc dicere si sibi non videť et debent quantum possunt cum veritate tamen exprimere vacillationem. et hoc diligenter nō in practica habes eñ ex predictis quatuor. Primo an iudex debeat scribere vacillationē ꝛ qd si nō scribit Secō an debet scribi ipō teste vel pte audiente. Tercio an debeat scribere inmediate vť ex intervallo. quarto quid si notarius vacillationē non deprēdit vel sic

ꝛ multa alia bona dicta incidenter Quero vterius de questione quottidiana et notabili. dicitur hic q instrumenti editiones debent describi nūquid sit opus ampliꝰ ipsa originala pti edere vel in iudiciū producere. Aduerte ad quedam verba notabilia Jnno. dicit eñ hic q exquo producta sunt instrumenta iudici vť etiam coram alio de ipsius mandato et exemplata ex tunc non agitur ad editionem instrumentoꝝ ꝓprioꝝ. ad que nisi raro agi non potest sed agitur ad editiōes actoꝝ ad que semp agi potest. vt nō. s. c. c. i. prima ē instrumenta translata sunt in acta et idem est ℣m eum si non sunt exemplata. sed tantum scriptum est i actis talis produxit instrumentū cuius principium est talis. et finis talis. nā ex tunc illud instrumentum vel eius tenor in actis computandꝰ est per hoc dicūt quidam ℣m eū q etiā rescriptū procuratōis ꝛ delegationis inserendum est in actis. Idem tamen Jnno. fatetur hoc vtile esse et tutum. sed si non inserantur post litis contesta. non oportet procuratorem probare mandatum ex quo admissus fuit vsqꝫ ad lit̄. contes. ff. de procu. l pomponius. §. ratihobitio. nec iudex cōmissionem sibi factam probare tenetur post. lit̄. contesta. sed post modum Jnno. a predictis recedit dicens. vel dic et melius q debet probare bene rescriptum commissionis vel procurationis exhibitā in iudicio et scriptā i actis. ℣ non tenet monstrare ipsa originalia nec tenorem eoꝝ ꝓbare. sed si non sunt i actis scripta eū ꝓbare oportet. sicut enim hic innuit satis expresse. sufficit eñ in actis contineri talis exhibuit rescriptum apostolicam ꝛ procurationem suam. ne autem est necesse tenorem inseri. et idem dicit de delegationibus ꝛ sub delegationibus. hec sunt verba. Jnno. que vtendo in duas questiones. Prima an instrumenta semel producta et exemplata sint denuo producenda. an vero sic scripta faciant fidem. Secunda an post lit̄. contes. teneatur procurator docere de mandato. vel iudex ō sua iurisdictione. Ad primam videas qō voluit Jnn. ꝓcludit eñ q nō tenet docere etiā si ad plenū exꝑta non sūt ℣ i effectu vt si dicit talis ꝓduxit instrumentū procuratōis ꝛc. idē i effectu voluit hos. H. licet multa verba insat. ℣ adduco icōtrariū sing. dictū. Jnn. i. c. cū i iure de offi. dele. i fi. vbi dicit nōndū q q̄ offerť i iudicō instrūm procuratōis vť aliō simile. Iz obmissio sit ō actis nō tñ teneor istū vñ nisi alias solēniter publicet sp oportet ostēdi originale. ꝛ hāc opi. recitat ꝛ seq vť spe. ō istru. edi. §. nūc dicā. ℣. illud ꝛ de istru. ꝓsen. i pn. ℣. his igiť. ꝛ. ℣. ℣ obūjciť. Cōcordat hās opi. hoc mō q. aut instra ñ fuerūt lecta pte pīte nec auctoritate ꝛ mandato iudicis exemplata. sed solus notarius hoc fecit. et tunc sola productio de actis est ꝛ non tenore exemplatus. tum quia textus hic solum dicit scribendas productiones instrumentorum. tum quia

notarius solus non potest autenticare scripturas de q
bus ipse principaliter nō fuit rogatus. vt in. c. pe. t vi
ti. de fi. instru. vide bo. glo. t doc. i. c. abbate. de ver.
sig. in. v. fiat fides. facit auc. si qs in aliquo documen
to. C. de eden. Aut instrumenta fuerunt exhibita pte
presente t iudice perlegente et examinante an sint si
ne vitio t mandante postmodum ea in actis redig. t
habet locum opi. Inno. hic. ad hoc iura superius all'.
Nō. tñ ex dicto Inno. t ibi Host. q licet instrumē
ta delegationis vel procurationis non sint exhibita i
iudicio. nihilominus probari possunt per originali.
q illa ñ sunt ō actis iudicij. qō nō. ad predicta etiaꝫ
facit. c. cum persone de pbe. li. vi. t. c. cōtingit. de fi.
instru. Venio nūc ad secundam questionem an p
liti. ptesta. teneat pars docere de procuratorio. vel iudex
de sua iurisdictione. vidisti Innocen. hic ponentem
onus opi. contraria e. ſ in vltima. vt non teneat post
li. cōtesta. pbare pseverare viō. sed ipsemet Inno. in
c. inotuit. ij. de eo qui fur. or. rece. approbare videtur
primā. dicit ēn q postq̄ pars pervenit iurisdictione
alicuius vsq ad liti. contes. si. postea opponit de iuris
dictionis defectu sibi incumbit onus probandi. ar. l.
fi. de pba. et d. §. rati. Vide tu de hoc bo. glo. modi
ficantem dictū. Inno. in. c. i. de elec. li. vi. in. v. absen
tia in fi. t remitto te etiam ad ea que plene nō. i. l. licz
C. de procu. vbi per gl. t doc. et inter ceteras. bar ibi
ad plenam indaginem distinguit sic q exceptio pro
curatoria est quintuplex. Quandoq enim opponitur
tu non potes esse procurator. Quinq opponit iste qui
te constituit ñ potuit te constituere procuratorē. Quinq
opponitur ex natura cāe ñ potuit cōstitui procurator.
Quādoq opponitur contra procuratorem q nō cauit.
Quinq opponit cōtra procuratorem tu non es procu
ratur. et in hoc vltimo consistit ppria materia nostra.
Prima exceptio que opponitur rōne psone procurato
ris. aut persona est talis q neq pro se neq pro alio
potest ee in iudicio vt servus in causis ciuilibus. t pōt
opponi qñcūq quia reddit iudiciū retro nullū. l. ij. §.
ff. qui satisda. cog. Credo tñ q opponēti. sp incumbat
onus probandi q quilibet presumit legittim⁹. c. fi.
de presump. t. l. i. ff. de pac. et. c. i. de testi. cuz ibi nō.
Quinq potest esse in iudicio pro se sed non pro alio vt
mulier. miles. minor. et similes. t tunc debet opponi
añ li. cōtest. vt. l. ita demū. C. de pac. t nō. in. c. i nra
e. ti. Secūdo op. exceptio de psona cōstituente. et de
hoc nō. in. l. non eo minus. C. e. ti. Tercio opp. rōne
cause vtputa in cā criminali in qua non intervenit pro
curator. et dic vt plene yō. in. c. veniens. de accusa. t
in. c. i. de iudi. li. vi. t. in. l. pe. §. ad crimen. ff. de pub.
iudi. Quarto opponit de cautione nō pstita. et ista dz
opponi añ. li. cōtes. l. pomponi⁹. §. rati. pall'. Quinta
e exceptō tu ñ es procurator. t ē mā nra. t ista qñq op

ponit ab eo cōtra quē procurator litigaret qñq opponit
ab ipso dño cuius noīe litigauit procurator. Prio cāu
siquidem abinitio cōtendit de mandato nec decidit.
ſ propter dubiū prationis admittit cū cautione de
rato. t tanc non pōt hec exceptio vlterius opponi nisi
opponens in cōtinenti hoc probaret. vt. l. inter quos.
§. aliena. ff. de dam. infec. Quinq disputat de māda
to et iudex pnunciat eum procuratorem legittimum. et
de cetero non pōt opponi. ar. i. l. ij. C. si ex fal. instru.
et qō nō. in. c. licet. s. e. Idem si instrumentū procurato
ris fuit in iudicio productum et approbatū. vt nō. hic.
Inno. ſ ego hoc intelligo vt. s. dixi. Si vero de hoc
nunq fuit cognitum nec disputatum vtrum haberet
mandatū vel non. t tūc pōt opponi quandocūq fm
eum quia hec exceptio reddit iudiciū retro nullū de p
cura. in nostra. et sic nō ob. retardatio cause reddat. li.
contesta. invalidam. dicit tamen q vbicunq scilicet
dictum est q postquam est determinatum q est pro
curator opponi nō pōt hoc vez nisi opponens velit in
se assumere onus pbandi istā negatiuā quā posset p
bare pbādo mādatū revocatū vel istrumētū falsū. t sic
in hoc vidē sentire cū hac vltia opi. Inn. t p hac opi.
ego adduco q cū singuli actus iudiciales sint diffici
et seperati et defectus iurisdictōis vel prationis cō
cludet in quolibet actu licet iste non apposuerit et pre
iudicauerit sibi in aliquibus nō tamen sequitur q in
omnibus teneatur. et debet sibi preiudicare. vide do
cto. in simili. in. c. nonnulli de iscrip. et nō. glo. i de
sepe de ver. sig. in. v. partibus. quā omnino vide. Fa
teor tñ q opi. gl. in. d. c. i. de elec. li. vi. ē multū equa.
ſ iure nō. p bat. Vltio casu qñ opponit exceptō fal
si procuratoris ab ipso domino cuius nomine agit. Dic
q sp b pōt dicē nisi doceat de mādato. t p b tex. i. c. i
nra de procura. adde. nō. per Inn. t alios i. c. ex pte de
cani de rescripti. Vltio b qrit qre i fi. dz q nō psu
mit p iudicis processu. nisi ātem⁹ ostiterit legitimis do
cumētis q sūt ipa legitia documēta. Do. Inn. dicens
q lz ipa acta ñ scribāt p tabellioz vel duos viros ydo
neos. valet tñ si possūt pban p cōfessionē ptiō vel per
testes vel alio mō. et nō. q dicit de confessione ptis ad b
alle. tex. sing. in. c. fi. j. e. ti. vbi dicā Host. sequit Inn
q appellatōe documētoz cōtinet testes. ff. de fi. instru.
li. t i. c. puenit. j. ti. q. Host. tñ dicebat q b appellabā
tur legitima documēta ea q sūt confecta p tabellionē vel
duos viros ydoneos. Vtrūq dictū pōt rōnabiliter iudicō
meo t dicamus q assertiōi iudicis non est standum.
t ad hūc finē emanauit hec constitutō. vt pz i pn. ſ opor
tet q pbēt acta p legitia documenta. q sūt legitia do
cumēta. dico q oēs pbationes legitie. et sic satisfa
ctū est mentibus constitutionis. Et ex hoc decidit qō
nunquid sufficiant littere iudicis saltem cum testium
subscriptione. Dic plene vt dixi in capitulo post

cessionem de proba. Fateor tamen q licet possit fieri probatio aliter quã p scripturã tabellionis vel duorũ virorũ ydoneorũ tamen iudex non audit penã ex quo ex sua negligentia oritur difficultas probandi. et hoc iudicio meo apertissime voluit hec littera in .v. iudex autem. iuncto .v. nec pro ipsius presumatur ꝛc. que venit continuatine ad precedentia Abbas.

d nostram Si probari potest reũ deliquisse eius proba-

ti o q non deliquerit non est admittenda. ¶Primo ponit primã cõsuetudinẽ. quã secũdo servari probibet. ibi volentes ¶Nõ primo do. an. ar. pro et cõtra q statutũ loci ligat ecclesiasticas psonas etiã iquãtũ cã tractat corã iudice ecclesiastico dũmodo sit alias iustũ quasi sentiat q irrationabilitas ipsius consuetudinis seu statuti fuit causa impediendi illius effectũ. ¶ certe hoc dictum sic collectũ non placet q ẽ de directo contra. c. ecclesie sancte marie de cõsti. intelligendo vt ibi dixi. ꝛ plene dixi in. c. q clericis de foro cõpe. Unde vt saluetur intellectus a cõtrario sensu huius tex. nõ aliter et sic q lege seu cõsuetudine laycoꝝ mere priuilegiatiua possunt clerici vti in suum fauorem dũmodo alias sit rationabilis. et satis colligitur hoc a contrario sensu. et est verum intelligẽdo sm ea que dixi in. d. c. q clericis. nam hec lex de qua in tex. non ligabat ¶ erat priuilegiatiua. ꝛ hoc tenet mentẽ sic intellectum. Nõ secundo tex. ibi q hec pestis contraria q lex contra bonos mores seu peccati nutritiua amittit nomen legis ꝛ appellat pestis. non enim habet substantialia legis cum lex debeat esse rationabilis. ꝛc. iij. dicit aũt lex. et ideo recte dixerunt. Inn. ꝛ Hosti. q etiam princeps non posset inducere hanc legem vel talem consuetudinẽ roborare. xij. di. illa ꝺ ꝓsuetu. c. fi. Idem bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. vbi dicit non valere legem continentem aliqꝺ inhonestũ. facit. l. leges sacratissime. C. ꝺ legi. Ex his infert q etiã respectu laycorũ non valebat hec lex seu cõsuetudo. qꝺ satis innuũt verba littere. ꝛ ad ỹbũ a dero supple maxime vel hoc dixit quia forte a laycis non poterat de facto illam euellere. de iure autem poterat ratione peccati sm Hosti. et bene de iudi. nouit et sm hoc nõ. q consuetudinẽ peccati nutritiuam etiã inter laicos potest papa tollere ꝛ non mirum cum ex eã emendet legem scriptã etiã ipsius principis. de ꝓscrip. c. fi. cũ ibi nõ. et per glo. in. c. possessor. de. regulis iuris. li. vi. facit de consue. c. ad nostrã. ꝛ. c. pe.

Nõ q purgatio p iuramentũ purgandi est subsidiaria. nunqꝫ enim admittitur q̃ diu ꝓbationes legittime adsunt. ad hoc. c. accedens. de accu. ꝛ. c. de hoc de sumo. cum si. ꝛ vide spe. in ti. de inquisitione. §. nũc tractemus .v. sed quid si reus. ꝛ ibi in additio. Quero qd intendit lra dum dicit q iste poterat se quoquo mõ purgare ꝛc. Rñdet glo. i. exponẽdo tex. quoquo mõ. i. p viles ꝛ sui similes qꝺ ee non debet sm glo. de

bẽt eñ esse isti cõpurgatores bone fame. ꝛc Ex hac glo. colligit vna rõ decidendi ad tex. q non valebat ista lex. seu ꝓsuetudo. q admittebat cõpurgatores inhonestos. secꝰ ergo si fuissẽt honesti. Sz ꝓtra hũc intellectum facit lra in .v. mandamus. que apertissime innuit q quãdiu põt probari affirmatiua nõ dz qs admitti volẽs ꝓbare negatiuã et hoc etiã aptissime sentit hic glo. fi. Tu sic conclude totaz materiam q aut apparente probatõe sup affirmatiua reus vult negatiuam probare p ipsius iuramẽtũ. ꝛ alioꝝ cõpurgatoꝝ iurantiũ solũ de credulitate iuxta formã. c. quotiẽs. § porro ꝺ q ibi. ꝛ. c. iter. e. ti. vide tĩ gl. ij. q. v. si ꝑsbũer. ꝛ. i c. i. ꝛ. ij. de pur. ca. cũ si. ꝛ. b voluit tex. b. a ꝓtrario ibi dũ tĩ possit ꝛc. dñt tĩ ꝓpurgatores ee honesti ꝛc. vt i c. ꝓstitut' de pur. ca. Quero i q hec lex vel ꝓsuetudo erat iuri cõtraria. gl. ij. istat ꝛ mi' bñ iudicõ meo. q tĩ explificat de iure positio. q̃ dico q erat ꝓtraria iuri diuio nali ꝛ positio. Cõtrariebat illi regule diuice i ore duoꝝ vel trium ꝛc. hic eñ excludebat iuramentum duoꝝ vel triũ p ista purgatoz. Ecce erat ad ỹsa iuri nali q erat iste purgãs' legittim' testis in facto suo. ꝛ ꝑualebat legittimis testib' cui ꝓfectõ nali repugnat. Nã vt recitat b. hos. hec ꝓsuetudo erat i saxonia q si fur tenẽs rẽ furtiuã i vna manu sub tunica volebat cũ altera mãu iurare q rẽ illã ñ habebat nec sciebat vbi eẽt absolnebat nec audiebat agi' pecũ vt ispicẽt qd hñt i altera mãu ꝛ dicebat hãc. l. sibi data carolo. et itellexi a plurib' scholarib' illi' pñie q etiaz hodie viget ubi hec lex seu ꝓsuetudo. Erat tercõ ꝓtraria iuri positio vt i iuri. b all. i ista gl. merito hec ꝓsuetudo erat i ꝑscriptibilis q ꝓtra rõez ꝛ cõtra ius diuiuz ꝛ trãsgressi iducãt penã i. c. fi. de cõsue. N. abbas.

Vm causam. Casus. Fines dyocesis ꝓbantur per libros antiquos adminicula testes et famã. Lo manlis diuisio. secunda ibi mandamus. Nõ ꝓmo ibi ꝑ libros antiquos ꝛc. tex. valde notabi. q libris istis antiquis ecclesiarũ creditur in ꝓbandis finibus diocesis vel prochiarum. ꝛ idem ꝓsimili ratõne videt dicendum in alijs que sunt modici ꝑiudicij. ꝛ dicut plenius ff. dicã cũ glo. i. et nimirum. nam hec ꝓbant per verba enũtiatiua contenta in aliqua scriptura auẽ vt est glo. nõ. in. c. cum olim. de censi. Nõ. secũdo ibi testem q fines diocesis possint ꝓbari per testes Sed aduerte cum tex. iste loquatur in facto valde antiquo. ut patet per illa verba libros antiquos ꝛc. ꝛ ibi la fama ꝛc. videtur intelligendus iste tex. de testibus deponentibus de auditu et ꝓmuni opinione. nã facta sit antiquata de quorum initõ memoria non existit. ꝓbantur per tale testimoniũ. de quo plene per Inno. ꝛ Hosti. in. c. veniens. de ver. sig. li. vi. et ꝑ glo. ti de ꝓscrip. c. vl. li. vi. Dicent enim isti q semper viderunt fines huius diocesis ꝓtendi vsq; ad talem locũ ꝛ nunquã adierunt dici ꝓtrarium ꝛc. ꝓut nõ. in iurib⁹ ꝓpal. et hoc in terminis nostris tenet Archi. in. c. inter. xvi. q. iij. facit. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de iti. actu. q; prima. Ultimo nõ. q diuerse spẽs ꝓbatõnis q̃ per se non sufficiunt ꝓiungũtur et immiscent ad faciendam plenam ꝓbationẽ. et sic hꝫ locũ illud vulgatum que non ꝓsunt singula multa collecta iuuant. et quotidie ad hoc allegatur. c. istud. facit optime. l. iij. ff. de testi. ꝛ iiij. q. iij. si testes. Sed intellige et limita vt dicam sup glo. ti. Glo. i. colligit vnũ nõ. ex tex. et postea annectit multa similia. ꝓmo colligit q scriptura antiquorum librorum facit fidem. allegat. c. ad audientiam de ꝑscrip. vbi habetur de libro censua li. secõ adiungit alia similia de quibus in glo. Hosti. et Jo. an. in ti. glo. dicunt q licet glo. ponat spẽs plurimas scripturarum. nõ tñ omnes distributiue faciũt plenam fidem. sed illa solũmodo que reseruata sunt sub custodia publica et fidei Alie vero non faciũt plenam fidem licet adminiculentur. quid enim si reperitur scriptum in aliquo libro ecclesie q domus talis vl vinea debet soluere certum censum. an hoc ꝓbet arbitrabitur bonus iudex ꝓsideratis iuribus ꝓdictis. Nã forte iam sunt centũ anni q sacerdos potuisset scribere q tota ꝓuintia vel prochia erat ecclesie. non ergo debet tali scripture de facili credi sine alijs adminiculis. ar. c. i. de fi. instru. Nõ. bene hec dicta doc. ſz examinemus nunc plenius gl. ꝓmo enim dicit q scriptura antiquoꝝ librorꝝ facit fidẽ. hosti. ꝛ Jo. an. intelligũt hꝫ ꝓcedere in libris reseruatis in custodia publica et fidei. et ꝑ hac restrictõne optie facit tex. in. d. c. ad audientiã. ꝛ dicũt ibi doc. q satisfaciũt fidẽ si reperiuntur in camera cardialis vel epiſcopi. Ego hec dicta non admitterem indistincte. quid enim si ep̃s pretendens aliquod castrũ ꝑ alium detentũ ptinere ad ecclesiam suam scripsit in libro aliquo ecclesie illud castrũ ptinere ad eccãm ꝛ successiue multis tẽporibus ille liber fuit detentus in camera epi. dicemus ne q; ꝓbabit dominium castri cũ grauissimo ꝑiudicio possessoris. contra. c. cum inter dilectos. de fi. instru. vbi non creditur antiquissimis ꝓuilegijs ecclesie si sigilla consumpta sunt vel enormem fracturã patuntẽ. Dico ergo q aut agitur de nullius preiudicio. et tunc scripture librorꝝ autenticorum vel sculpture lapidum faciunt fidem quia tunc sufficiunt. ꝓbatõnes non plene. ita intellige qꝫ nõ. hic in glo. ꝛ in. c. sane. ij. xxiij. q. ij. et a pte nõ. Inno. super rubrica. de consec. ec. vl al. ꝑdo ne exemplũ. si dubitatur an ecclesia fuit ꝓsecrata vl infans baptizatus vel quid simile. Idem puto vbi factum est antiquissimum et agitur de modico ꝑiudicio. ar. optimũ ex isto tex. et potest dici hic expssum. non enim mandatur hic de libris repertis sub custodia publica et fidei sed indistincte ꝑ libros antiquos ꝛc. quia cum agitur de modico ꝑiudicio nec versatur interesse bursale. non est verisimile q quis scripserit falsum. vl q illa scriptura tantu tpe fuisset tolerata si non ꝓnus set veritatem modicũ aũt est ꝑiudicium an habeat iste epatus vel ille. ar. c. cum apostolica. de his que fi. a ꝑ la. Ñdoqꝫ agitur de magno ꝑiudicio. ꝛ tunc aut est talis liber vel scriptura cui ab antiquis nostris ꝓmuniter creditum est vel repitur in loco vbi solum reseruantur scripture autentice et faciunt plenam fidem. ut est tex. nõ. in. d. c. ad audientiã. de ꝑscrip. facit. l. cels⁹. ff. de ꝓba. nõ. Bar. i. l. i. ff. si cer. pe. Et ex his infero q istis libris historialibus seu cronicis quib⁹ a maioribus nostris fides ꝓmuniter adhibita est credere debemus. nõ. Bar. in. d. l. i. vide bonã glo. in. c. inter dilectos. de fi. instru. in verbo magis. ꝛ in. c. venerabilem. de dec. in verbo transtulit. hinc etiã est q dicta Aristotelis ypocratis. et similium fidem faciunt quia ꝓmuniter in omnibus studijs recepta sunt. ad hec. l. septimo mense. ff. de sta. ho. ꝛ l. si pater. ff. ꝺ solu. nõ. Bar. in. d. l. i. Aut ẽ talis liber seu scriptura cui ꝓmuniter a maioribus nostris creditũ non est. nec repitur in loco vbi seruantur scripture autentice. et talis scriptura se liber facit adminiculum seu ꝑsumptõnẽ nõ aũt plenã. ꝓbatõnẽ. hec. ꝓbant a ꝓtrario in. d. c. ad audiẽtiam. ꝛ fuit de mente Inno. in loco ꝓpal. sup rubrica de consec. ec. vel al. quam sic intelligo. et vide ad materiam qꝫ nõ. glo. in. d. c. ad audientiam. ꝛ in. d. c. habeo. xvi. di. Scõo dicit ista glo. q creditur instrumẽto ꝓducto ex archiuo publico. allegat multa iura. ꝛ ẽ archiuus locꝰ in qno reponũtur scripture publice. ꝛ facit ꝑ hoc dicto. c. i. s. e. ꝛ. c. ad audientiã. ꝓpal. Tertõ dic

c

glo. q̄ creditur scripture scripte in aliqua colūna vl la pide. in tellige hoc vt dixi in nō tendentib⁹ in alicui⁹ p̄iudiciū faciant plenam fidem. Jn alijs vero admi niculantur scōm qualitatem loci vbi reperitur et scōm quantitatem p̄iudicij. d. c. sane. plenā antē fidem non faciunt. vt. l. monumentorū. C. de rel. vbi dicitur q̄ scripture monumentoz seu sepulchri nō ꝓbant ꝓpri etatem ipsius. et dic de intellectu huius. l. ut ibi pleni⁹ nō. Ultimo dicit glo. q̄ scripture que olim fiebāt in albo pretorij fides adhibebat. erat olim locus de albatus ante ostium p̄toris quo scribebantur p̄toria edicta. et vide de hoc tex. iuncta glo. in v̄. de albo. in de. i. ō iudi. Ex his habes plene declaratā p̄mā glo.

Glo. ij. colligit q̄ p testes vtriusq; p̄rochie possūt ꝓbari fines dyocesis et p famam. dicit tamen q̄ fama plene non ꝓbet seu adminiculatur. Nō. bene glo. quia vult p famā solā finē dyocesis non ꝓbari Archi. in hoc nō firmat pedes in. c. plures. xvi. q. i. z vide p eum de materia huius. c. in. c. inter memoratos. xvi. q. iij. Tu dic plene an et q̄ndo fama plene vel semi plene vel nihil ꝓbet. vt nō. bar. in. l. de minore. §. tor menta. ff. de quest. dicam in. c. veniens. de. i. j. ti. p̄ri.

Glo. vltima colligit q̄ adminicula et si non plene ꝓbent coadiuuant tñ plenas ꝓbatōnes. ex quo colli git illud que non. plene singula tē. Sed circa hoc quero vtrum hoc sit verum indistincte vt ꝓbationes imperfecte ꝓiunguntur ad faciendā plenam et p̄fectam ꝓbatōnem. videtur q̄ non. videmus enī q̄ testes sin gulares nihil ꝓbant. in. c. cum dilecti. de dec. et. c. lz. s. e. et multa imperfecta non faciunt vnū p̄fectū. vt in. c. quoniam. cū glo. i. xxiij. dis. Do. aut ꝓbationes di uerse tendūt ad vnū. aut ad diuersa. Primo casu sunt ꝓmiscibiles. et si sunt insufficientes ad indicis animum inducendum ad plenam credulitatē inducūt etiaz ad plenā ꝓbatōnem. iuxta ea que dixi in. c. tertō loco. s. e. et hoc ꝓcedit sive iste ꝓbationes sint eiusdē generis vt in duobus testibus sive sint diuersi generis. ut vn⁹ testis cum fama. iuxta nō. in. c. i. de appel. et. c. veniēs. j. ti. p̄ri. Et hoc in casu quo fama facit semiplenā ꝓbatōnem. q̄ō q̄ñ sit dicam in ꝑall. c. veniens. Idem in alijs p̄sumptionibus. c. z adminicalis ꝓurrentib⁹ cū vno teste de visu vel pluribus de credulitate ut hic et ꝓbatur etiā in. d. l. iij. ff. ō testi. z. iij. q. iij. si testes. et. c. causam que. de re iudi. et dixi in. d. c. tertō loco. Jn secō casu cū tendūt ad diuersa tunc nō sunt ꝓmi scibiles. Exemplū in plurib⁹ testibus singularibus. Idem videtur si aliqui testes deponūt de mutuo sed non p̄fecte. et aliqui de confessione mutui etiam nō p fecte ut nō p̄iūgant ad faciendā plenā fidem q̄ mutu um et p̄fessio sunt diuersa neq; tendūt ad faciendum vnū totū cū sepe sit vnū seu reliquo. ad ℔ q̄ō le. z nō i. l. ij. §. i. ff. ō exa. tu. z. l. i. C. q̄ñ muli. offi. tute. fun. facit. d. c. licet. s. e. hec sunt de mente bar. in. l. i. §. cor nelio. ff. de quest. et. l. admonendi. ff. de ꝑiuran. et Cal. in. c. veniens. ꝑal. Nunc ergo extra gl. op. et videtur q̄ ad ista adminicula non sit recurrendū i di uisione dyocesis sed defendendus est possessor donec plene fuerit ꝓbatū ō ꝓprietate p ꝓtrariā partem. l. fi. C. de ꝓba. nec possessor debet artari ad docendū de titulo sive possessionis. ij. q. v. in p̄u. z. l. cogi. C. de peti. here. et. c. ex literis. s. e. Ex dictis Jnno. et alio rum potest triplex solutio colligi. Primo q̄ procedat iste tex. q̄ñ non ꝓstat de firma possessione alterius ꝑcedit ꝓtrarium. pro ℔ allego ho. tex. cū ibi nō. in. c. i. de reli. do. Secūda solutio q̄ ꝓtra possessorem erat ℔ vehemens p̄sumptio iniustitie cū ibi non ꝓbauerit eī habuisse a papa vel ab alio habente in ℔ potestatem. nec p̄sumptio poterat iuuare cū de nouo hec loca fuis sent ad fidem ꝓuersa. et sic talis possessio non relevat. c. di. contra morem Et nō hanc so. ex qua infero q̄ spūalia iuste nō possidentur eo q̄ possident. vnde nu dus possessor pōt p iudicē molestari. vel si est p̄sump tio iniusticie ꝓtra eum. nisi doceat de ꝓprietate. facit. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. et q̄ō nō. glo. in regula beneficium. de re. iur. li. vi. secus ē in alijs rebus ꝓba nis. quia in illis iuste quis possidet. nec tenetur trade re possessionem nisi ꝓbanti ꝓprietatem. d. l. fi. Rōnē diuersitatis puto hāc. temporalia vacantia licet sine ali cuius iniuria et peccato occupare. q̄ q̄ō in nulli⁹ bo nis est hoc naturali rōne occupanti conceditur. insti. ō re. diui. §. fere igitur. z. i. dis. ius naturale. p̄sumit enī res illius qui eam possidet. nisi ab alio doceat ꝓtrari um. Sz spūalia non possunt occupari licet vacantia sed debent haberi a vicario xp̄i vel alio deputato ab eo seu auctoritate canonis. vt nō. dicit hic Jnno. i. fi. facit quod nō. in. c. ꝙquerente. de offi. ordi. et q̄ō dixi in. c. olim. de rel. spo. merito hic recurritur ad libros antiquos tē. Tertia so. q̄ quilibet episcopus ℔ occu pauerat inq̄ztum poterat et constabat de occupatōne et ideo papa mādat questionem decidi ut in tex.

Ultimo op. q̄ nō poterat ex illo esse contentō hic de finibus quia dioceses fuerūt limitate et etiā ꝓuincie lō ge ante aduentum xp̄i et scōm traditōnem gentilium et collatōnem suoz̄ p̄sidentium. apostoli postmodum ꝓstituerūt p̄mates archiepos. xix. di. c. i. z lxx. di. c. i. z xiij. q. i. c. i. ex dictis doc. colligo ātmo⁹ solutōē p ma q̄ licet apostoli ordinauerūt i quibus locis eēt episcopi. ñ tñ distixerūt epatū fines sm Jnn. vñ sm Hostī. vn⁹ eps excōmūicabat z sepe ali⁹ absoluebat. z sic exercebant omnes iurisdictōnem insolidū. facit q̄ō nō. in. c. cū sit romana. de appel. licz hec so. sit ya i se mihi tñ nō placz q̄ ad tex. nostrū q̄z ℔ p̄supponebatur diuisio antiquit⁹ facta cū ō ea mādet inquiri. Secūda so. etiā Jnn. q̄ lz apostoli aliqua diuiserūt nō tñ oia quasi

dicat forte ista erat de illis que nondum fuerũt diuise Tertia sol. q licet olim fuerit facta diuisio tẽ pcssu temporis potuit mutari et obfuscari. sepe eñ tractu temporis mutatur et pditur seu ignorat rei t loci origo .xij. q. ij. longinquitate. ff. vi. regum in finalibus. et in. c. ex literis. s. c. et hec bona est et vera. Quarta so. ad idem tendit et est etiam vera ut ppter multas variatões que quotidie fiunt potuit ilurgere ista dubitatio. Nam ppter delictum populi ꝓbatur ciuitas dignitate epalcopali. xxv. q. ij. ita nos. Itẽ sepe duo ꝑatus per papam vniuntur. et vna ecclia sepe erigitur in cathedralem et datur sibi noua dioceſis. Et ex his et multis similibus potest oriri ꝓfusio limitũ que debet determinari p ea que habentur ibi. Et ad. c. plures. xvi. q. i. qõ videtur aliũ modum põ fugere in diffinitione huius questionis. multiplicater respõdẽt doc. placet michi illa ut ista dispositio addatur ad illam. t sic sunt duo remedia successiua. Non sunt ẽ alia Ni.

Iusam. Casus. Possunt repbari matrone per quas virginitas pbatur. hoc dicit. Cõmunis diuisio. scõa ibi mandamus. Nõ ex prin. ibi et. S. puellam ꝛc. q cũ agitur contra monachum vel monacham et reuocat in dubium de ipsius ingressu ꝓpiendus est libellus in pfonam ipsius monachi et non monasterij. vt hic pbatur apte. Quid autẽ vbi non reuocatur in dubiũ ingressus. sed agitur rõe ꝓtract' vl delicti pus initi vl cõmissi. ut le. et nõ. in auc. causas que fit cũ monacho et aliquid tetigi. in. c. in pentia. s. c. Nõ scõo q publicatio attestationũ non impedit in causa matrimoniali. pductionẽ nouorũ testium etiã si tendat i pditium matrimonij spũalis. hoc eñ sit non tantum in fauorez matrimonij carnalis q̃tũ ut eniteatur pcñ imminens in dissolutõne legitimi matrimonij. ꝺ quo dic ut plenissime dixi in. c. iuranit. s. c. Vel nõ sic scõm alium intellectum quẽ do ad istum intellectum non ponendo aliquã spẽalitatẽ in matrimonio q vbi cunq causa est decidenda p indicium pitorum ita q testes non possunt deponere de veritate sed de credulitate scõm peritiam artus possunt testes pitiores publicatione pcorũ nõ obstante recipi. qz primi de facili potuerunt decipi. p hoc ratio tex. ibi sepe manus fallitur ꝛc. qõ posset pcedere qñ recipiuntur vel indicis officio ut hic. vel ad partis instantiam cui nũl possit imputari quare illos pus non. pduxit. ar. c. fi. qui matri. accu. pos. et vide oino que dixi in. c. ppositi. s. c. Nõ. pductos in testes super peritia artis eorũ posse tanq̃ criminosoz t inhonestos repbari. t nõ ibi honestas. puidas et prudentes ꝛc. quales debent esse periti in arte ut eorum testimoniũ sit in omni pte validum. non eñ sufficit sola peritia sz etiã honestas requiritur. ad boc. l. magistros studiorum. C. ꝺ. pfes. et medi. li. x. Nõ vltimo q virginitas dicitur habere priuilegium. i. progatiuam et dignitatem spẽalẽ quã paucissimi hñt. cum ut ait Gregorius. panci sine vicõ t incontinentia repiuntur. l. di. q. tua. multi que hñt corporis integritatem. sed non ipsam virtutẽ virginitatis. qõ declara. ut nõ. in. c. nisi cũ prudẽ. ꝺ reuun. in glo. in ꝟ. virtutũ. et facit qõ le. et nõ. in. c. nec solo. xxxij. q. v. Insup põt hic nõri vnum bonũ dictum q in causa in qua exuberat iudicis officium põt etiam iudex parte non exclusa testes ex officio suo producere ut pbat tex. ibi caretis ꝛc. Et sentit Jo. an. hic super isto verbo caretis. et facit quod habetur in. c. ꝓtitutus. et. c. oblate. de appel. et qõ nõ. in. l. iij. §. B autem iudicium. de dam infec. Op. et videtur q ẽ ante omnia mulier erat marito restituenda vt i. c. ex trãsmissa. et. c. ex conquestõne. de resti. spo. So. glo. i. q bic ista fatebatur se virginem et monacham. vnde si erat virgo tenuit monachatus. et per ꝓsequens non debet restitui. de conuersi. coniu. c. ij. et. c. ex publico. et pendente isto dubio non debet restitui ne corrumperetur ab eo. Nõ. t pondera glo. quia sentit q cessante causa monachatus sit mulier restituenda marito licet nondum ab eo cognita fuerit. Jo. an. videtur sentire ꝓtrarium. p illud. c. ex transmissa quia ut ibi pz non habetur hoc casu possessio sine copula. t dicit ad dendum quod dixit in. c. dudum. de conuer. coniu. t sic simpliciter tranlit hic do. an. Sed tu dic q si habuit possessionem coniugis sine copula fiet restitutio q̃ ad cetera dempta copula si timeatur de corruptõne nec possit sufficienter per cautõnem puideri. ut pbat in. c. literas. de resti. spo. Sed in isto casu non fiet qz allegando ingressum rdigionis negat spoliatõnem. et sic ante restitutõnem debet finiri questio, put dicit hic. et de materia vide quod plene dixi in. c. ex parte. de resti. spo. Quero ad quid volebat iste inducere testes contra mulieres prius. pductas ad. pbandum virginitatem Glo. ij. respondet q volebat eas repellere a testimonio tanq̃ criminosas ꝛc. Et nõ bene glo. quales debent esse testes qui assumuntur ratione pritie. et dixi super tex. vel scõm Inno. dic q forte volebat eas probare fuisse corruptas vel volebat cõtra eas inducere alias matronas honestiores et plures asserentes ꝓtrarium quibus standum est in. c. in nostra. ij. ti. ppi. Dic etiam q si non sint plures dũmodo sint peritiores pualent dictis aliorũ lz plurimũ. ar. d. .c. in nostra. et tetigi in. c. ppositi. s. c. Glo. penulti. inter cetera colligit. ar. ex tex. q in causa matrimoniali aptis attestatõnibꝰ alij testes recipi possunt contra quod op. de. c. iuranit. s. co. Dic plene ad ꝓtrarium illius. c. vt ibi dixi. et dic hoc esse verissimum in se volendo ponere spẽalitatẽ in matrimonio. Sed aliq volentes ẽ ponere aliquã spẽalitatẽ ut gof. dicit q bic

loquitur de quadã spāli extra ordinē, pbatōne. in qua ratio legis ō pcunctatione attestatōnis. et ne aliquid addatur minuat vel cōrigatur locū nō hz scōm eum vnde dicebat hic Elin. q reiteratur, pbatio ḃ vt euigeret bonū plideratōnis. Idē in aspectione instrumentorū. L. ō si. instru. l. vlti. et in aspectione finiū. ff. finiregun. si irruptōne. §. ad officium. quasi velint isti dicere q hic non est timor de subornatōne quia nō habent alia facere nisi diligenter inspicere z referre Sed certe hec ratio non mihi sanssaciat quia videns se succūbere in causa posset corrumpe testes ut referant se diligenter examinasse et repisse illā corruptā vel virginem scōm appetitū corrumpentis. Dico ergo q aut ē spāle ut in glo. aut, pcedit qñ causa decidit iudicō pītorum quia de facili possunt decipi ut in tex. et sup co dixi. Aut pcedit ex officio iudicis. ut. s. dixi. in quo cessat subornatōnis timor. vt nō. in. c. venerabili. z. c. cum dilor. j. ti. pxi. Aut loquit nō facta adhuc publicatōne aliorum testiū. Nam possunt testes qñq reprobari non publicatis eorū dictis. vt. c. licet. s. eo. z nō. plene in. c. ex parte ade. de tes. et sic multiplicater in hoc potest intelligi iste tex. Ultimo glo. querit que sunt pīuilegia virginitatis. et colligit multa. Et inter cetera dicit q virginitas est sola que potens ē deo animas presentare. in auē. de leno. cē. Non intelligas glo. q alie virtutes hoc non possint. et sic q per verbum sola habeat excludere alias virtutes. quia male diceret p. c. firmiter. §. si. s. de sum. trini. vbi dicit q ñ solum virgines et continentes sed etiā coniugati possunt virtuose viuendo vitam eternam acquirere. Sed intellige q illa sola per se est sufficiens sine opibus aliarum virtutum. non tamen intelligas q sit alias viciosus sed q etiam haberet alias virtutes accessorie tñ. licet non principaliter. Nam impossibile est habere vnam virtutem sine alijs ita inuicem sint colligate vt in. d. c. nisi cum pridem. cū glo. pal. et facit. xxxij. q. ij. cum renunciatur. et. c. decleat peccator. de regu. in. Secundo dicit glo. q solum virgines habent laureolam. dicit hic hosti. q etiaz martires et pdicatores habebunt laureolam. vnde dicit q beatus Jo. baptista habuit triplicem laureolam. fuit enī virgo pdicator et martir. ideo dī i ymno ipsius. serta ter denis cē Et dicit Jo. an. q laureola est quidam splendor pcipuus qui predictis pferur quo ab alijs sanctis distinguntur Et dicitur laureola ab arbore lauro q̄ nunq̄z viriditatem deponit. et olim victores coronabant ea cū laude. Est enī hec laureola corona laudis. Dic etiam q potest nuncupari aureola et dicitur ab auro derinatiue, ppter ipsius splendorem. Ulterius extra glo. quero qualiter defendet se hec mulier exquo dicebat se monachā. Dicunt Gof. et Hosti. q cum ista mulier sit in possessione monachatus defendetur lite pendente per sindicum monasterij. et habebit expensas a monasterio cum non videatur habere, ppriū de accu. c. ex parte. et. c. olim. et si apparebit cognita educetur de monasterio cū rebus eam sequentibus nō cū his quas sepatim obtulit. facit scōm Jo. an. qō. nō. de cleri. coniu. quod a te. et in. c. licet. de regu. z sic etiam transit Bu. et Jnno. videntur ergo isti velle q viciato ingressu non renocantur bona collata monasterio sepatim ab ingressu. sed tantum illa que transierunt in monasterium accessorie ad pīonam. Tu vero dic melius licet glo. in auē. ingressi. L. de sa. san. ecc. et in corpe. vnde sumitur et in auē. de mō. §. illud sentiat id quod hic Gof. et Hosti. Bar. tamen aliud in d. auē. ingressi. vnde distingue post eum sic. q quādoq̄z quis obtulit se nec aliquā mentōnem fecit de bonis ita q bona transeant accessorie ad personaz. iuxta nō in auē. ingressi. L. de sa. san. ec. et in. c. in pītia. s. c. z tunc scōm omnes viciato expsso scz ingressu viciatur tacite bonorum transitus. qñq quis obtulit se z expresse etiam contulit sua. et tñc sibdistingue. Aut credebat ingressum tenere aut sciebat non tenere. Pdio casu bona recupat licet expresse collata. quod probat Bar. primo per. l. si pater. et. l. nec apud. L. de here. instī. vbi si aliquis credit aliquem fratrem vel filium z hac ptemplatōne relinquit sibi bona sua reperto contrario illa bona auferuntur ab eo cui fuerant p errorez relicta et veniunt ad succedentes ab intestato. et ō vltimo est tex. nō. in. d. l. nec apud. Ad idem pro primo dicto adduco. l. fi. ff. de here. instī. facit. xvij. q. iij in. c. fi. adducit etiam Bar. l. non omnes. ff. fi cer. pe. vbi si quis donauit z tradidit hora mortis. donatum renocat pualescentia supueniente. ita in ppolito iste q intranit religionem videtur donasse causa mortis mūdane cum sit mortuus mundo. l. deo nobis. L. ō epi. et de. et. c. placuit. xvi. q. i. cum ergo non sit mortuus debet posse renocare. ad idem. ff. et. L. de condi. ob. cau. da. z cā non secu. p totū. et hanc opi. expsse sentit glo. in. d. c. cum a te. Hec opi. mihi placet qñ ex coniecturis apparet q rōne ingressus illa bona contulerit vtputa quia tempore ingressus dedit omnia sua. nō enī est psumptio q dedisset omnia sua vel maiorē ptē sine se. ar. illius. c. fi. xvij. q. iij. et de renun. c. super ḃ vel similiter si non dedit omnia vel maiorem partem aliqua expssit. ex qnibus apparet de tacita intentōne sua. ar. l. licet. ff. de le. i. vel dedit in ipso puncto ingressus. Secus autem vbi ex interuallo aliqua donasset vel alijs coniecturis presumi potest q non causa ingressus donauerit. quia perfecta donatio non renocatur. in. c. fi. de dona. z. L. de dona. que sub modo fiūt l. perfecta donatio. Secundo casu quando sciebat ingressum non tenere non renocat scōm Bar. et bñ q videtur libere donasse. ar. l. eius p errorem. ff. de reg.

lu.et.l.cāpanus.ff.de ope.li. Leſſat eñ ꝟ caſu dicta ꝓſumptio q̄ fecerit cauſa ingreſſus ꝛc. Ni.

Vm bone. Cal⁹. Acta etiã liti ordinaria facta coꝛã primis iudicibus fidem faciũt coꝛã ſecundis.h.d. Et de eodẽ facto.de arbi.cũ tempoꝛe. ꝓpꝛie nõ dicuntur. ponit eñ cuiuſdã ꝓmiſſionis formã bunẽdꝛez et ſm mẽbꝛũ ibi aliq̄nãdo. Nõ ꝓmo ſingulariẽ iſtũ tex.ꝑ conſuetudine quoꝛũdã iudicũ maxie rectoꝛ ꝛ poteſtatũ aliquoꝛ locoꝛ qui finito offitõ remẽt apud ſe originalia actoꝛũ ſe geſtoꝛ tpe officij.ꝓtariũ tñ inuit tex.in.c.q̄m.s.e.d debẽt eñ remanere apõ ſcriptoꝛes. vt ibi viõ oino q̄ ibi dixi. Jo.an.ibi intelligit q̄ õ facto potius q̄z de iure remanſerunt ꝟ apud iudices. Et ſm ꝟ collige aliud notabile ſic. Nõ q̄ lz acta originalia debeant remanere apud notariũ caſue.tñ ſi repiantur de facto apud iudicẽ etiã finita iuriſdictõne nõ ꝑ ꝟ eoꝛ fides vacillat. vt ꝟ qõ tenementi. Nõ tertio et tenet ſemp menti q̄ actis pditis nõ ꝓſumit ꝑ ꝓteſtatõne litis vel alijs actis ordinatoꝛijs vel deciſuis niſi aliter ꝓbent̄ interueniſſe. puta per teſtes vel ptiũ ꝓfeſſiones. Ex ꝟ et ex tex.nõ vnũ ſingulare q̄ lz acta ſubſtantialia iudicij nõ depẽdẽt a ptiũ ꝓſenſu ut illa poſſint obmittere vel nulla ratificare de li.ꝓteſta.c.vno. õ dec.dudũ el.ij.l.nemo põt.cũ ibi nõ.ff.de le.i.quod nõ. Jnn.in.c.cã j.ti.pxi. Si tñ dubitat an iſta interuenerint vel pditis actis originalib⁹ vl alio modo ſtat ipſaꝛ ptiũ ꝓfeſſioni vt ꝟ ſingulariter ꝓbat̄ Et ſic habes caſuz ſingulaꝛẽ i q̄ ſup nõ dependẽtib⁹ a mera facultate ptiũ ſtat ipſaꝛ ptiũ ꝓfeſſioni ꝓtra.c.ſup eo õ eo qui ꝓgno.ꝓſang.vx.ſue. Dz dic ꝟ ꝓtingere. q: tractabat ꝟ de modico vel nullo ꝓiudicõ. nec imminebat pactũ cũ alterutro caſu. acta vero nõ ſubſtãtialia poſſunt ptes ꝓmuni ꝓſenſu ratificare. ut i.c.cũ cãm ꝓall. et ibi Jnn. vide tñ vnũ exquiſitũ modũ ratificãdi oia acta etiã nulla ꝑ glo.ꝛ Bar.in.l.mutari.ff.de.pcu. vt ſi dicat libellũ õ nouo. ꝓduco poſitõnes capitula teſtiũ depoſitõnes ꝛc.ꝛ re⁹ eodẽ ordie reſpõdeat q̄ ſit verũ alias examinaui. Clenio ad gl.ꝛ ꝓmo colligit q̄ acta originalia debẽt ſp remanere apud iudicez ſiue ſcriptoꝛẽ ꝛc. Nõ bñ gl.dũ logt̄ alternatiue. ſcit eñ q̄.c.q̄m.s.e. ſuppleat ꝑ iſtud. vt ſic nõ ſolũ apud ſcriptoꝛes vt ibi ſed etiã apud iudicẽ vt ꝟ remanere debent. dic ut.s. dixi. et vide in.d.c.q̄m. vbi plenius. Scõo colligit q̄ atteſtatõnes in vno iudicõ recepte fidem faciũt coꝛã alijs. Aduerte ꝟ indiſtincte vez ſi iſtã tia nõ ẽ adhuc peremꝑta. quid aũt pempta inſtantia. vide plene qõ dicet in.c.cãm j.e. et ꝑ Bar.in.l.cũ lite mortua. et.l.cũ apud .ff.indi.ſol. Dicit tñ boſti.ꝟ ꝓbari q̄ inſtantia litis nõ perit curſu triennij cũ hec lis fuerit inchoata tpe celeſtini.ꝛ ꝑ Jnno. ꝓmiſſa qui poſtea ſucceſſit honoꝛius qui pl⁹ vltra triennũ vixit ꝛ modo erat coꝛã Gꝛegoꝛio. Tu plene de ꝟ vide quod dixi in.c.pe.s.de indi. An aũt faciãt fidẽ acta adhuc nõ publicata. vide qõ plene dicet in.c.cãm. Ellie.gl. ſunt facles. Extra gl. q̄ro pone alicui mãdat̄ vt faci at ſibi exhiberi. poſſum alicui⁹ cauſe. nũquid ꝓtra talle reſcriptũ poſſit de ſurreptõne obij puta q̄ ꝟ fuit alteri ꝓmiſſum de q̄ nõ eſt facta mentio in ſcõo. Jnn. et Hoſti. q̄ ſic de reſcrip. ceterũ niſi ꝓ appellationem vel alio modo ad ſupiorem fuiſſet eã devoluta q: tũc valet. de of. dele. paſtoral. §. ꝓterea. vel ſi ptes fuiſſent abſolute a ꝓmo iudice ab obſeruatõne iudicij. L. õ iudicij. l. pperandũ. Et nõ hoc vltimũ. vel aliter expiraſſet iuriſdictio ꝓmi iudicis. et hec ſufficiũt.

Nico. Abbas.

De teſtibus et atteſtatio.

Rubrice huius ꝓtinuatio patet ex ꝓtinuatione facta in precedenti ti. vel magis ſpecifice ꝓtinuando ad rubricã. ꝓximã ꝓcedentẽ ꝓtinuat̄ ſic. Supra viſum eſt de. pbatõnibus i genere merito vt materia magis clareſceret ſubijcit de ſpẽbus. pbatõnũ. Plures eñ ſunt ipſius ſpẽs Nam q̄dã pbatur ꝑ teſtes. q̄dã ꝑ inſtrumenta per ꝓfeſſiones. et ꝑ iuramentũ. ideo de bis omnibus tractat in ſequentib⁹ ꝛ q:. pbatõ que fit per teſtes ẽ efficatioꝛ alijs cũ fiat viua voce. j. de fi. inſtru. cũ Johãnes. cũ ibi nõ. ideo ꝓmittit tractatũ de teſtibus. ꝛ poſtea ſubmittit de alijs ſpẽbus. Dz ꝑ declaratõne rubrice queꝛit de duobus. Primo queꝛit quare dicit de teſtibus in plurali cũ in.l.ꝛ.ff. ſolũ fit mentio in ſingulari. Scõo q̄re ſubijcit de atteſtationibus cũ ſufficiebat dixiſſe de teſtibus ſicut fit in.l. et.ff. Ad ꝓmũ dicit Jo.an. hoc eſſe de arbitrarijs que dependent a ꝓncipum voluntate de quib⁹ nõ tenetur rõnem reddere. l. nõ omnium. ff. de legi. nõ. in .c. ſi quando. de reſcrip. Vel poteſt dici ſm eũ q̄ ideo dixit in plurali quia regulariter in qualibet cã duo teſtes requirunt. j. e. licet. i. ꝛ. ij. ꝛ. c. veniens. cũ multis ſi. Primũ tñ plus ſibi plez. qõ videt̄ pbari ꝑ rubricas ſequentes in quibus dr̃ in plurali. ꝛ tñ nõ regnãt plura. vt pz de fi. inſtru. de ꝓſump. ꝛ. s. õ. pau. vbi dicit in plurali. ꝛ tñ ſufficit vn⁹ ꝓcurator in iudicio. Ego tñ puto q̄ ideo dixit in plurali. quia in nigro tractat quot teſtes requirant̄ qualiter ꝓbaleant alijs qualit̄ reꝓbentur ꝛc. vnde fere totus tractatus eſt in plurali.

Ad ſcõm quare dixit de atteſtatõnibus. remittit Jo.an. ad nõ. ꝑ eũ ſup Rubrica de homi. in ſcõa obiectõne. Scõo ſolvit q̄ tractatus atteſtatõnũ eſt ꝑ ſe. de quibus tractant ſpecifice aliqua iura ut in.c.i causis. c. ꝓtiũ. c. cũ cãm. cũ multis ſi. et hoc placz. Tractaturus eñ auctoꝛ de teſtibus et perſonis eoꝝ ꝛ numero requiſito ꝛc. ac de ipſoꝝ depoſitõnibus ſen dictis ne hñet materiã geminandi rubricã. ſubijcit hic

de attestatōnibus. Et nō q dictū testis qñq̄ appellat attestatō. qñq̄ depositō. d. c. cum causam.

Lacuit Breue est ꝓtinens tria dicta. et ꝓmuniter nō summatur. Sed ꝓ inuenibus summo sic Ꝓrecio non debent testes ad testificandum induci ꝑ primo. Quisq̄ fideꝫ ad testificādū induci pōt nisi ꝓbetur indignꝰ. hoc scdo. Nemo nisi ieiunꝰ testimonium dicere pōt. hoc tertio. et ptes patēt. Nō primo ibi precō tē. nil oñ dicāt ꝺ precē exquo arguescōm Hosti. q̄ preces intervenire possunt dūmodo cessēt corruptio quo casu loquitur ī. c. quotiens. Nō bene hoc dictū qꝛ licite rogatur quis ut testimonium phibeat veritati. exquo argue q̄ testis ꝓductus a pte sine alia citatione non pōt tanq̄ se ingerens ⁊ suspectus recusari qꝛ pābus ptis ꝓducentis potuit induci vt hic. qꝺ bene nō. et sic nō debet dici se ingerere. ⁊ sic reperi ꝓdaluisse dominos de rota dec. xxxvi. ⁊ alī quid subijciā in. c. se. Quare aūt preces et nō pāium intervenire possunt. Dic q̄ citius corrumpit pāio q̄ precibus. cito enī dicit canon violatur iustitia auro. i. c. pauper. xi. q. iij. in collatōne tñ spūalium etiam preces cessare debent. i. q. i. sunt nōnulli. de quo dic vt le. et nō. in. c. de tuā. de eta. et qualita. Nō scdo q edictum de testibus est phibitoriū. s. certarū psonarū et permissorium regule. quilibet enim admittitur nisi expresse repꝛobetur. Nō vltimo vnum actuꝫ qui explicandus ē a ieunio scꝫ actus testificandi. an hoc sit de necessitate an de honestate dicam cū gl. plures alios actus a ieunio explicandos vide ꝑ glo. in. c. sacramenta. de ꝓse. di. i. et vltra illos addit Hosti. hic vnum scꝫ ꝑdicare verbū dei. honestius enī fit a ieuno vide pulchꝝ text. Hieronimi in. c. ecclesie principes. xxxv. di. tñ scōm Jo. an. seruatur quādoq̄ ꝓtrarium quia pꝰ prandiū plerūq̄ habet populus melius. ⁊ ꝑ ꝑdicatōnem tunc factam retrahunt homines a peccatis. vel saltem nūc desistūt et interrūpunt alias nullū tempus impedit ꝓsiliū sane mentis. C. de transl. non minorem. saluo qꝺ nō. de offi. dele. ꝓsulnit. §. fi. Dic q̄ stud non fit ꝓpter defectū rōnis et sane mentis cōtingentem post prandiū. sed ut denotius et sobrius recitetur verbum dei. Nam tpe ieunij facilius quis pūgitur ⁊ elevatur ad ꝓtēplatōnem dei. iuxta illud ꝑfationis que cantatur in missa tempe quadragesimali qui corꝑali ieunio vicia cōpimis mentem elevas tē. Quis aūt dicatur ieunus. vide bonā glo. in. d. c. sacramenta. ⁊. nō. in. c. si ꝓstiterit ī. de acc. Et breuiꝫ pōt dici ieiunꝰ pfecta digestione etiam sine dormitōne. de ꝓse. di. ij. tribus. lꝫ quidā ꝓtra. respectu dormitionis. Quero quid si ꝑtio testes fuerunt inducti. Rñdet glo. ij. testimoniū non valere qꝛ corrupti sunt Et dic q̄ possunt accusari de falso. l. i. ff. ꝺ fal. nō. bar. in. l. dyu⁹. ff. ꝺ re iudi. vide qꝺ dixi in. c. licet. s. ti. ꝓx.

Et nō q̄ alio nō ꝓbato ꝓsumitur corruptus. et intellago istū tex. de pecunia nō recipienda. ꝓ actu testificandi debet eñ dictū testis esse gratuitū. xiij. q. v. nō sane. Nam ꝓ expensis faciendis inueniendo stando redeundo licite datur pecunia. de quo dic vt in. c. statutum in fi. de rescrip. li. vi. et. iiij. q. iij. venturus. Ulterius queritur quis dicatur idoneus testis. dicit glo. ij. q̄ quilibet ꝓsumitur idoneus nisi expresse repbet. de ꝓsump. c. fi. Nō glo. iuncto tex. q̄ ille dicit idoneus testis qui nulla exceptōne legitima repelli pōt talꝫ etiā dicit oñi exceptōne maior in. c. i. de ꝓscrip. ⁊ assi. vbi nō. Item quero nūquid testis debeat esse necessario ieunus. Glo. vlti. dicit q̄ non Ad istū tex. respondet q̄ loquit de honestate. allegat. xxi. q. v. honestū Jo. an. sup tex. dicit q̄ salua glo. posset dici būc tex. ꝓcedere in locis. vbi sunt homines impotātes vel indiscreti post potū. Cōtra ꝺ facit illa dictō vniuersalis negatiua nullus tē. et sic ꝓhendit omnes tam potētes q̄ spotentes. quappter non esset absurdum dicere vt indifferenter testes examinentur ieiuni quia sūt magis sobrij. Sed ꝓpter hās opi. ꝓtrarias esset standū ꝓsuetudini que est optima legū interpres. de ꝓsue. cum dilectus. et. l. si de interpretatōne. ff. de legi. Pōt etiam queri quid denotet litera ibi ꝓuentui. Jo. an. exponit. i. ꝓsiliū. et hec expositō satis ꝓbatur ex ꝓscriptōne. Nō ex ꝺ q̄ nō solū ꝓuentus dī religiosorum congregatio sed etiā ꝓsiliū generale. dī enī a ꝓueniendo in vnū. vnde cetus ꝓuentus synodus ⁊ ꝓsilium idem importāt. Et de his ⁊ quibusdā alijs. vide bo. tex. in. c. i. xv. di. Ultimo nō inq̄stū tex. ꝺ videt repellere infideles exāpe casum. c. ꝓtra xpianos. ꝺ bere. li. vi. vbi bonus tex. cū glo. Nico.

In nomine domin. Nulla ē recepcio testiū facta ꝓtra non citatū. Dividitur in tres partes. Nā ꝑmo ponit dictū. scdo ꝓbat legem. tertō ꝓcludit. secunda ibi ne postea. tercia ibi ecce. Nō ex principio nomē dñi i actionibus nostris invocandū. Cōcor. xxiij. di. in nomine dñi. vide pulchꝝ tex. in. c. non licet. xxvi. q. v. vbi dī. omnia quecūque facitis in vbo aut in ope in nomine domini ihesu xpi facite gīas agentes deo. et habentur illa vba originaliter actū. xvij. ⁊ facit. i. q. i. cū paul⁹. vide aliquas cōcor. in spe. de instru. edi. §. ij. in ꝑn. Nō secūdo cāl decidēdas ⁊ istruēdas seu ordinandas fm ius cāule exquo canones nō obviāt. vide plene in. c. i. ꝺ no. opinant. et grialis an et qñ valeat lex cāulis respectu ecclesiaꝝ et psonaꝝ ecclasticaꝝ. dico plene in repetitōne. c. que in ecclaꝝ. ꝺ ꝓsti. Nō tertio q̄ testes debēt esse ꝓmunes et deponere ꝓ vtraq̄ ꝑte et nō ꝓ ꝓducente tāū. xxiij. q. v. nō sane. ⁊ ad ꝺ iurāto astrigi dēt. ut nō glo. in. c. fraternitatis ī. c. Nō ibi a iudice aut

defensore ꝛc. q̃ iudex pōt mouere citare ꝓtez p se ꝛ p alium sez defensorē. i. nuntiū. quinymmo plus dico q̃ etiam vbi requirit trina citatō sufficit vnica monitō in dictis. q̃ illa habz vim trine citatōis ut in. l. ij. C. quo modo et quando iudex. vide glo. in. c. ꝓsuluit. de offi. dele. in. v. terminum. Itē nō sufficere vnicā citatō nem ad actum receptōnis testium et ꝓmuniter in me diis cause sufficit vnica citatō. vide plene p Inno. et alios in. d. c. ꝓsuluit. aliquid per eandē in. c. ad petitō nem. de accu. Nō ibi sed ipso p̃sente facta fuissent ꝛc. q̃ absens ꝓtumaciter habetur p p̃sente in sui p̃udi cium. et actus eo absente explicatus perinde valet ac si eo p̃sente factus fuisset. concor. c. veritatis. de do. ꝛ cō tu. ꝛ. c. ij. de arbi. li. vi. Nō q̃ tpaliter impedit⁹ nō tenetur venire nec per alium ꝓparere et actus gestus eo absente licet citatio pinde quo ad effectum invali datur ac si nulla citatio fuisset facta. de quo aliquid. ff. et in. l. quesitum. ff. de reg. iuris. Item nō ibi ꝛ nō ex inevitabili necessitate ꝛc. q̃ non quelibet necessi tas excusat. ideo alibi dicit tex. q̃ leuis frebricula et vetus quartana non excusent. d. l. quesitū. et nō. glo. in. c. placuit. xvij. di. vide generaliter nō. in. c. quere lam. de pen. Nō ibi ad audiendos testes ꝛc. iun ta glo. q̃ testis videtur recipi et deponere q̃n iurat. actus enī depositōnis ꝓfert ad tempus iuramēti. ad hoc. l. si quando. C. de testi. et tetigi in. c. licet. de p̃b.

Ultimo nō q̃ actus gestus contra legem est nul lus. ꝓcor. xi. di. vides et regula que ꝓtra iura fiunt. de reg. iu. li. vi. ꝛ. l. non dubiū. C. de legi. Et anteq̃ vltra ꝓgrediar quia hoc est satis vtile canonistis. quero an hoc sit verum indistincte maxime vbi p̃na ē apposita Distingue. aut dispositio est non penalis aut penalis ¶ Primo casu actus regulariter est nulli⁹. vt hic et in in ribus supius alle. qō intellige q̃n lex habet ꝓpetuaz cām. phibitōnis. i. ratio. phibendi est ꝓpetua. secus si temporalis. qō declara. vt nō. in. c. tua. de spon. duo vbi glo. et. x. di. vides. Et est bona glo. declarās hoc primum mēbrum q̃n dispositio non est penalis in re gula que contra iura fiunt p̃al. quā oino vide. Sz dif ficultas maxima est in scō mēbro q̃n dispositio ē pe nalis. inquo varij varia senserunt. vt nō. p legistas in. l. non dubium. p̃all. vbi plene p Bar. in. l. pretor. in pn. ff. de no. ope. nun. Quidā enī simpliciter dixerūt q̃ per appositōnem pene sustinet actus q̃ lex nō vi detur tunc simpliciter phibere. Sed vltra, pcessit ap ponendo penam. ꝑ quā nisi lex inducat vltra penam etiam actus nullitatē. sicut facit tex. in. l. iubemus. C. de sa. sanc. eccle. ꝛ in. c. quia ꝓter. de elec. ¶ Hec opi. nō videtur placere Bar. in. d. l. pretor. allegat. d. l. iube mus. ꝛ multa alia iura que, vltra penam inducūt nulli tatem actus. Sed certe posset nideri q̃ in illis iurib⁹ lex non fuit ꝓtenta pena extrinseca sz etiā voluit ipsu

cere nullitatem actus. ipse tū Bar. multum instat in. d. l. pretor. et in effectu vult q̃ aut nullitas actus ten dit in p̃iudicium facientis ꝓtra legem et habebit lo cum vtrūq̃ salicz actus nullitas et pena apposita in. l. et hoc in odium ipsius qui voluit actum gerere ꝓtra. d. l. iubemus. Si vo nullitas actus tenderet in pre iudicium alterius qui non fecit ꝓtra legem. et tunc ac tus remanet valid⁹ et pena ꝓmittitur Ja. ō ra. ꝛ mul ti alij aliter et, pbabilius distinxerunt in. d. l. nō dubi um. q̃ aut lex penalis est separata a lege simpliciter pro hibente. et tunc inducitur actus nullitas respectu le gis simpliciter, phibentis. et ꝓmittitur pena respectu legis penalis. Aut non reperitur lex simpliciter, phi bens sed solū respectu pene. et valet actus q̃ ex eadē dispositōne pena generalis non cōpatitur secū spāli. vt in. l. sancio legū. ff. de penis. Sz ex diuersa lege bñ cōpatitur scōm eaz Dominus Bal. dicit q̃ quādoq̃z nullitas actus non est pena vt puta q̃n lex detrahit potestati dantis vel administrantis vel delictum pre sumit. et tunc spāl' pena inserta in lege non facit actuz valere quia sua natura, phibetur et habet nullitatem intrinsecam. Si autem nullitas, ꝓprie loquendo ē pe na tunc habet locum ꝓsideratio Ja. ꝛ aliorum Et hec inducit ad statutum quo cauetur q̃ nullus contrabat quin solvat gabellam de ꝓtractu. et si non solverit ga bellam solvat centuz nomine pene. hoc enī casu ut pz ex predictis valebit ꝓtractus scōm eum qz lex vltra ꝓcedit imponendo penam diuersam a pena nullita tis. ut in. p̃al. l. santio ꝛ hoc michi satis placet. Et ad primum membrum distinctōnis Bal. facit quod nō glo. in de. i. de iure patro. quā vide Ad secundū ꝛ ad dictum Ja. et aliorum satis facit̃ iura illa que vltra penam annullāt actum. Nā si induceretur act⁹ nullitas frustra iura illud exprimerent. Ad vltū tñ aduerte qō limitat vtrūq̃z mēbrum. non enī semp ex non ob seruantia legis inducitur nullitas ipso iure. sed q̃nq̃z prestat cām irritandi q̃nq̃z ipso facto irritat. Sz scire debes q̃ q̃n lex iubet aliquā solēnitatē adhiberi tēpe ꝓtractus. et tunc si aliter fiat contractus ē nullus ipso iure. vt in. c. sine exceptōne. xij. q. ij. et. x. q. ij. ꝛ ius correctum. et. d. l. non dubium. ꝛ. c. auditis. cū ibi nō de elec. et. C. ō testa. l. hac ꝓsultissima. circa pn. Quā doq̃z lex iubet aliquā solēnitatē adhiberi post ꝓtract um vel alium actū pfectum. et tunc si illa solēnitas nō interuenit non inducitur actus nullitas ipso iure. sed non valet in effectu qz debet annullari nisi aliud exꝑsse caueretur in dispositōne. et hoc nōbi. videt pbari i. l. vniuersa. C. de p̃d. impe. offe. ꝛ ibi p gl. et bar. ¶ Do ne exemplū. dicit statutū de quolibz ꝓtractu soluatur gabella. x. solidoz. p libra. certe si non soluitur contra actus remaneat validus licet possit annullari qō, pce dit etiam si lex dicat al' nō valeat. debet enī intelligi ñ

valeat.ſ.in effectu.ut.d. l.vniuerſa. Secus ſi diceret non valeat ipſo iure vel ipſo facto. vide ad hoc glo.in regula in penis.de reg.iu.li.vi.et hec nō. Quero quia hic.excipiebatur teſtes fuiſſe viliſſimos que dñt ꝓſiderari in teſtibus ad hūt dicantur ydonei. Glo.i. ponit verſus quos ſic declara. Conditō.i.an ſint ſerui an liberi..dñt eñ eſſe liberi.iij.q.iij.§.liberi.a.d finem. Ibi ſexus.vt ſcz ſit maſculus nō femina.hoc intellige vt nō.in.c.foras.de v̄.ſig. Ibi etas.vt ſit maior.xxiij.ānoꝝ ſi deponit in ciuili.in criminali vo maior.xxiij.q.iij.c.i.et.v.in teſtimoniū.et vide in ſpe.e.ti.§.i.v.item excipitur quod eſt impubes. Ibi diſcretio.q̄ ſit diſcretus et mentis compos.ad hoc.iij.q.vij.§.tria Ibi fama.ut non ſit infamis.ſ. co.teſtimonium. Ibi fortuna.ut nō ſit paup.de quo dic ut nō. ſ. e.ſi qui teſtium. Ibi fides.ut non ſit infidelis.s.e.c.i.cum ibi nō. Alij ponūt alios verſus ſed nō eſt curandum.et vide ſpe.e.ti.§.iam de interrogatoriis.v. quid ſi vnus. Oppo.et videtur partē non citandā vt veniat ad audiendum teſtes cū dñt deponere in ſecreto.ſ. e.venerabili. Glo.in verbo audire dat duos intellectus. Primus vt audiat teſtes ſcz iurātes.et iſte eſt bonus intellect⁹ et credo de mēte litere et poſt publicatōnem poterit videre atteſtatiōnes. Dcōs intellectus vt intelligatur'q̄ teſtes recipiunt in cā publicationis.i.ad eternam rei memoriam.vt in.c.q̄m.§.ſit et alij.vt lit.non conteſta.et ſic dicit intelligendā auc. de teſti.vnde hec verba que ſunt in tex.ſumpta ſunt.et tunc expone ſm gl.ad audiendū teſtes.i.depoſitōnes teſtium. Sed certe iſte intellectus in ſe non eſt verus quia et tunc teſtes ſunt examinandi in ſecreto.licet poſtea publicentur ad futurā memoriam. Tene ergo primum intellectū.dicit tñ Jo.ut nō.ij.q.i. in pmis.q̄ quelibz ptium pōt intereſſe depoſitioni teſtium.tamē non poterit poſtmodū ſup illis capitulis teſtes ꝓduc ere.ſz Bar.bixit.ibi ptra.qō videtur verus ſcōm. Jo.an.vt liberi⁹ teſtes teſtimoniū dicant. Et contra rōnem qua mouebatur Jo.ſcz q̄ pars pñs melius ſcire interrogare habemus remediū ſm Jo.an.vt interrogatoria det in ſcriptis.ut in.c.ij.e.ti.li.vi.ſcōm que teſtes examinabūtur vt ibi et ſic etiam ſeruat generalis conſuetudo.vt nō.accur.C.eo.ſi quando.et ſpe.e.ti.§. nunc tractandū.in pn.quod ſatis michi placet et videtur de mente omniū iuriū An aūt ſit hoc indiſtincte verū ut ps debeat citari ad videndū iurare teſtes certe regulariter hoc verū ut hic.et.l.ſi qñ.C.e.Excipit do.an.tres caſus. Primus vbi factū eſt notoriū et iudex ad ſui inſtructōnem recipit teſtes.adducit nō.p Jnno.in.c.bone.i.d.clec. Tu intellige ſm nō.per eundē Jnno.in.c.tua i fi.de coba.cle.et multi.et p gl. in.c.ad noſtrū.iij.de iureiur. Dcōs caſus vbi agit de informatōne ꝑſone an ſit habilis ad dignitatē.adducit nō.p Jnn.in.d.c.bone. Ego allego Jnno.in.c.fi. d tranſl.pla.in fi.vbi hoc ponit.et itellige d qñ pcedit extraindicialiter pte abſente quo caſu ceſſat diſpoſitio hui⁹.c. Tertius caſus qñ pcedit p viā inquiſitōnis.ad ducit nō.in.c.qualiter et qñ.§.nō dz.d accu. Dz ego non credo d fuiſſe de mente illius litere.nec puto verū inſe q̄ iura generaliter exigūt pten aduerſam citādā ad teſtium receptōnē.nec diſtinguūt inter poſſum inquiſitōnis et aliū.vt d.et.d.l.ſi quādo. Itē ſi in ciuilibus in quibus nō agit de tanto pīndicio citat⁹ ps vt nullo mō ſuppl̄tet fortū⁹ debet citari vbi agit d crimine licet p viam inquiſitōnis.nā poſſet ingeri pena corporalis que cenſet maior qualibz pecuniaria.l.in ſeruoꝝ.ff.de penis.fateor tñ q̄ tex.illius.§.nō dz multz facit.p ptraria pte in eo q̄ dicit q̄ nō ſolū dicta.ſz etiā nomina ipſoꝝ teſtiū tradenda ſunt iquiſito.et ſic videt q̄ nō ſit neceſſaria citatio ad videndū eos iurare cū tūc ſit neceſſe q̄ noīa tradātur.et ſic colligit ibi Jo. an.illud dictum q̄ in cā inquiſitōnis nō eſt neceſſe inquiſitū vocari ad videndū iurare teſtes.fatet tñ q̄ practica eſt inptariū.ego ut dixi nō poſſz mihi ꝑſuadere hoc cū nullā rōnē diuerſitatis videam.et repio bar.in .l.ſi.ff.de queſti.in fi.apte tenere citatōnē fiendā etiaz ſi prius illi teſtes fuerint recepti in inquiſitōne generali cū ignorabat ꝑſona que ꝑmiſerat maleficium.iuxta nō.p Jnno.in.c.bone.i.de elec.et ſic intellige illd dictum Jnno. Ad tex.c. qualiter. poſſet reſponderi q̄ vltra citatōnē ad videndū iurare teſtes requirit ut nomina tradantur inquiſito.vt ſi ꝑſone ſint ſibi icognite poſſit interrogando de illoꝝ qualitate ſe informare. poſſet enī alia ps ꝓmouens inquiſitōnem vel ipe iudex ex officio ſuo adducere teſtes incognitos.nec erit ſatisfactum inquiſito videre eos iurare niſi et nomina ſibi tradant vt ſic p traditōnem nominū poſſit peruenire ad cognitōnem ꝑſonaꝝ.inſti.de lega.§.ſi quis in nomine. Excipio ego a dicta regula caſum nō.d quo in.c.ſi.de here.li.vi. videlicz in cā hereſis cū timetur potentia inquiſiti.tunc enī noia ſubticent Adde aliuz caſum qui pōt ſub ſe ꝓꝑhendere multos videlicet qñ quis non audet aliqui etiam in ciuilibus mouere queſtionē ꝓpter illius potētiā qz timet ne interim moriat teſtes.pōt enī petere a iudice ut clamdeſtine recipiat teſtes ad futurā rei memoriā.vt nō.dicit Oſtien.in.c. qm̄.vt lit.nō ꝓteſta.et facit in ar.d.c.fi. Quero qd ſi ps tacita nō curat ire ad videndū iurare teſtes. Dicit gl.i v̄.noluerit.q̄ nihilomin⁹ teſtes recipient et valebit d̄poſitō ac ſi pñs fuiſſz.d tñ limitat ſi lis ē ꝓteſtata alias non.per.c.qm̄.vt li.non ꝓteſ. Pdōdera duo ex gl.primo q̄ eſt i optōne citati an velit ire vel nō qi d tractat d ſuo pīndicio tm̄.et d d videt tex.d Dz nisi limita būc tex.et gl.ſm nō.tex.i.c.ꝓſtituit d fideiuſ.et ibi per glo. Nam quandoq; conſtringitur ad eundem velit nolit ut ibi. Secundo limita hanc glo.q

ad validitatem depositōnis testium requirit lit. ꝓtest. scz nisi sit casus in quo pōt ꝓcedi li. nō ꝓtesta. ō quibus le. et nō. in de. dispendiosam. de iudi. Quero quid si ps citata venire non possit. Rñdet glo. in. v. inevitabili. q tunc non debet reputari ꝓtumax et ōpositio eo absente facta non valet si ꝓstiterit de impedimento. Jo. an. hic dicit q talis receptio non est ex toto nulla ex quo precessit citatō sed non valet quo ad hoc quin possit absens in psonas testiū obijcere sicut potuisset si fuisset pñs. et sic audietur scōm eī vltra causas decre. pñtiam .j. e. sup quo remittit se ad nō. p eī sup regula plumitur. de reg. iu. li. vi. in mercu. i fi. q. Ubi em concludit citatū psonaliter qui venire nō potuit ad opponendū ꝓtra psonas testium restituendum ad facultatē opponendi in psonas testium ea que tūc potuisset opponere non obstante q nō ꝓcessit ꝓtestatio. iuxta formā. c. pñtiū. j. e. Et idem ꝓcludit in citato ad domū qui non ꝓparuit. ut in casibus in quibus citatio ad domū sufficit in receptōne testiū valeat receptio eo absente facta. sed ipse allegans citatōnē ignorasse audietur nunc contra psonas testium licet nō servauerit formam. c. pñtium. sicut auditur fictus cōtumax appellans. l. ab eo. L. quomō et qñ. et nō. i de. vna. de do. et contu. sed vbi non sufficit citatō ad domum receptio erit nulla. Et an et qñ sufficit citatio ad domum in testiū receptōne. vide ibi plene p Jo. an. et quod dixi in. c. cām. de do. et ꝓtu. et in. c. fi. de eo q̄ mit. in pos. Adducte. ego fateor dictum Jo. an. verus in receptōne facta contra fictum ꝓtumacē eo casu quo valet receptio in fictum ꝓtumacē. quia hec receptō est legitime facta et nil suadet retractatōnem. ar. regule factum legitime. de reg. iu. li. vi. Sed in alio casu qñ citatus venire non potuit et vult pbare legitimū impedimētum. credo q dictum Jo. an non sit indistincte verum Primo p istū tex. a ꝓtrario ibi et nō ex inevitabili necessitate. que verba aptissime innuūt testimonia tunc non valere qñ venire non potuit ex ineuitabili necessitate. Item et scōo nos habemus regulā q acta contra absentem qui venire non potuit sūt nulla seu debent retractari docto de impedimento. in. c. cum ber. de reg. iu. et. l. iiij. §. si forte. ff. de dam infe. et. c. querelam. de ꝓcu. Tertio pbo si citatō fit ad testes recipiendos non solum vt possit obijcere in psonam cum ad ꝺ habeat facultatem vsqz ad tēpus publicatōnis. vt in. p. c. pōnum. sed vt videat eos iurare ꝛ i debita forma et si opus erit eos repellere ex toto ut ñ examinentur. iux̄. nō. in. c. ex pte ade. ꝛ in. c. qñ cām. j. e. et maxime pōdicū est si examinati fuerunt vbi pus potuissent repelli a principio quia tunc facient quale q̄ le pōdicium licet exceptōnes legitime ꝓbentur cōtra ipsos. vt nō. bar. in. l. maritus. ff. de quest. quappter non videt sibi plene satisfactum si solū admittitur ad

facultatem excipiendi cum forte nō iuraverint vel nō in debita forma. nec teneter credere iudici nec notario eū ipse debuisset esse pñs vel forte ex toto eos repulisse a principio vt. s. dixi. talis ergo receptio damnosa forte absenti qui venire non potuit nō debet valere vt saltem est retractanda. Unde dicerē sic. q aut iudex scīuit impedimentum partis et ipso iure non valet receptio. ut. l. quesitum. ff. de re iudi. de appel. c. si duobus. et nō. in. c. querelam. de ꝓcu. Aut ignorabat. et talis receptio est retractanda si hoc postulauerit adversarius. vt nō. in. d. c. querelam. et. l. quesitum. saltē vbi testes pñt de nouo examinari. ar. optimū in. c. presentata. et. c. eū cām. in fi. j. e. facit qō nō. Inno. in. d. c. bone. i. Bar. in. l. fi. in fi. ff. de questi. et sic salua. et distingue hanc glo. Sed quero quid si ps nō fuit citata ad videndum iurare testes. Rñdet glo. receptō nem non valere et hoc satis ꝓbatur hic in pn. et in fi. Et excipe casus. s. nōtos in quibus non requirit citatio partis. et adde adhuc alium casum quem ponit bar. in. l. theopompus. ff. de do. ple. vbi dicit q si testator mandauit sup aliquibus stari dicto alicui' quē dixit esse informatum de intentōne sua ille poterit deponere sup intentōne defuncti absq3 eo q ps citet qz psona sua iam est approbata a defuncto. ꝛ sic nil pōt obijci nec ꝓtra psonā nec contra dictū eī defunctus approbauerit psonam et voluerit stare dicto eius. ꝛ sic pñtia ptis nil operaretur cū non posset illum trahere ad ꝓtrariam sententiā nec eius psonā reprobare sec' fm eam in teste qui habet deponere scōm sensum ppriū. ego hoc non admitterē qñ citatio fit ut veniat ad videndum iurare testes vt hic ꝛ. c. pstitutus. de fideius so. Cū ergo iste habeat iurare ex quo deponit sup voluntate defuncti. vt pbatur in. d. l. theopompus. ergo debet citari ps de cuius pīudicio agitur. Item si non posset reprobare psonam directe poterit tñ reprobare indirecte dicendo hunc nō esse illum de quo testator sentit ar. in. l. duo sunt titij. ff. de testa. tu. Item vt dixi non teneter stare verbo iudicis vel notarij q iurauerit cū debeat esse pñs. Sz circa pdicta quero numquid saltem hec dicta testium pte non citata receptor faciant aliqualē indicium. Bar. post gl. in. l. res hereditarias. ff. de cri. expila. here. q sic. sed idē bar. latius et subtilius examinans materiam in. l. maritus. ff. de questi. vbi generaliter tractat an testis examinat' qui examinari non debuit faciat indicium. dicit quo ad casum nostrum q non facit etiam indiciū p. l. si qñ. L. e. Ego dico hoc ꝺ pbari aptissime ut ps in pn. c. ibi nullius momenti ꝛc. Pondera em verbum nulli' qō est vniuersale negatiuū ꝛ verbū momenti qō excludit omne indiciū quātūcunqz modicū. ꝛ vide de ꝺ verbo momētū qō nō. in. c. i. ō can. pos. ꝛ ppriē. Extra gl. quero nūquid debeant citari testes sicut citatur ps vt

aliter non valeat dictū testis nisi ꝓus fuerit citat⁹. vid̄ p do.de.ro.decī.ccdx.vbi ꝓcludit valere exq̄ i ꝑsentia ptis ⁊ iudicis deposuit.nō eñ ꝑsumit se ingerere ſz potiꝰ a pte,ꝓductus.nā ut dicit Spe.satis ē q̄ index assignet certū terminū pti ad ꝓducēdū testes.tūc eñ ps p̄t.j. terminū absq̄ alia citatōne eos ꝓducere vt ipe nō.in ti.de test.§.qualiter.v̄.index.⁊ vide lat⁹ in decī.pall'.p hoc dicto ego allego.c.ꝑstitutus el.i.j.e. vbi videtur,pbari.ad idem.c.licet.de,pba.et .c.cuz cām in pn.j. e. ⁊ facit qd̄ dixi in .c.ꝑxi. Formatꝫ q̄stionem do.an.qnā dicit esse dominoꝝ de rota vtrū ad articulos datos vel porrigendos sit ps citanda sed certe do.ō ro.nō sic loquūtur ſz dicūt q̄ index admittere ido articulos pte nō vocata nō grauat. Si aūt fuit citata ad dicendū ꝓtra ⁊ dixit ꝓtra.⁊ sic apte sentiunt q̄ a p̄ncipio quando porriguntꝫ i iudicō ps debz citari cū possit opponere aliquos esse impūnentes et non admittendos ⁊ habeat facere sua interrogatoria ad testes examinādos super articulis datis per ptez aduersam.ut i.c.ij.de testi.li.vi.et vide ibi gl.quid sit articulus. Ex dubiō dñoꝝ de rota ē si bene p̄deratur q̄n index vidit articulos,ꝓductos p pt̄e et audiuit exceptōnes aduerse ptis ꝓtra illos.sed tūc vult admittere illos nō obstantib⁹ exceptōnibus aduerse ptis.puta voluit illos articulos mittere ad ptes vt sup illt nō examinent testes.vel ipsemet index vult recipere testes sup illis articulis.et sic eos vult admittere nō obstantibus exceptōnib⁹ aduerse ptis.nūquid in hac admissione debeat ps citari.et hec est ꝓpria ipsoꝝ questio.⁊ videntur ipsi velle q̄ nō. Rsponent qz iste est act⁹ iudicis nec interest ammodo ptis aduerse exq̄ semel exceptōnes suas dedit licet ab huiusmodi admissione tanq̄z iniqua et suarū exceptōnū repulsione possit ps appellare.de appel.dilecto.⁊.c.ex pte. Refert ibi collectoꝝ decisionū Egi tenuisse ꝓtrariū qz huiōi admissio est quedā interlocutoria ad quā ē ps vocāda.ō acta.ad petitōnē.et ibi p Jnno.⁊ ō appel.si a iudice.li.vi.de of.dele.cū ptingat. Hec eñ admissio fm eū est quedā declaratio ptinētiū articuloꝝ ⁊ p ꝓsequēs admittendoꝝ. Ex collectoꝝ rīde q̄ interlocutoria pōt ferri pte absente etiā nō p ꝓtumaciā fm Jnn.in.c.auditis.de,pcu.ꝓterea scōm eū siue p appellatōnē siue ō spāli mādato cā sit in curia.tñ si i curia ptes citate sūt ad totā cām ⁊ singulos act⁹ vsq̄ ad diffinitiuā sentētiam inclusiue.⁊ citatōnes que fiūt postea i curia potius sunt ⁊ fiūt ex quadā vbanitate q̄z ex necessitate. c.i.de elec.li.vi.p Jnno.in.c.auditis.de,pcu.de do. et ptu.c.fi.Bo.an.putat opi. Egi verā nisi ꝑcesserit hec citatō general.⁊ dicit dictū Jnn.s.alle.nō ee vez vt nō.de appellatōne ex rōne.p hosti. Videte multa sunt tacta.s.p do.de ro.que nō sūt indistincte ya.ego dicerē q̄ dcatō bñ dēt fieri cū ꝓducunt articuli ⁊ exceptōnes ꝓtra eos audiende.ut.s.dixi.ſz in admissione nō video citatōnē necessariā.qz eoipso q̄ iudex ꝓcedit ad ulteriora videre eos admittere.ideo op⁹ ē appellare alias tenet act⁹ ſz citatō nō ꝑcesserit.de hoc est tex.in.c.ex pte j. de appel.vbi hoc ꝓbat generalit̄ i qua libet exceptōne.⁊ idē bar.in.l.a ꝓcedente.C.ō dila. nec curo si ꝑcesserit citatō generalis vel nō.nā ibi citatio generalis tollit ꝑ p̄mā ꝓpitionē de q̄ dic vt plene dixi in.c.fi. de dila.nec etiā ē verū indistincte dictū collectoris dū dicit interlocutoriā posse fieri in absentia ptis.p.c.oia.⁊.c.caueāt.uj.q.iꝫ.⁊.c.i.ō can.pos. et ꝓprie.⁊ dic ut dixi in.c.i.de,pcu.vbi ō hoc Quero de nobili questōne ⁊ quotidiana dicit hoc ptē citandaz ad videndū iurare testes quid si citat⁹ fuit dñs ⁊ non ꝓcurator q̄ ꝓtestatus fuerit litē.nec dñs citat⁹ ꝓcurator hec.q.fuit disputata p dominū Lāberīnū de rāponibus.vt refert hoc Jo.an.⁊ Bar.in.l.a furioso.ff.ō re iudi. Et attende qz questio hz locū in quolibz articulo maxime p⁹ litē ꝓtesta.⁊ ad ptē q̄ valeat inducit qz cā ē ꝓprie domini ⁊ ad eū spectat damnū ⁊ emolumentum.C.de ,pcu.l.qui stipendia.ij.q.vi.biduum.v. palam. Jtem dñs iurat de calūnia,ꝓducit testes.exceptōnes opponit.ff.de inoffi.testa.l.si suspecta.facit de,pcu.c.ij.li.vi. Jtē ad esse pōt cause sue.ff.de,pcu. .l.paulus respondit.vide tex.ō iure canonico.c.ij.ō ,pcu.li.vi. Jtē dño soluit.ff.de solu.l.hoc iure. Jtē dñs transigit ⁊ pacisc̄it ⁊ iuramentū defert et nō ,procurat. ff.ō,pcu.l. mandato generali .⁊.c.qui ad agendum.et li.vi. Jtem ꝓtra dominū fit execuō sentēie. ff. de ,pcu.l.planaus. satis ergo fuit dominū citari Jn ꝓtrium facit hec decre.⁊.l.si qñ.C.e.vbi ō ꝑte citanda ,procurator aūt qui contestatus est litē facit ptem et est dñs instantie in.c.ij.de,pcur.li.vi. ergo ipse citād dns erat. Jtem ad quid dom⁹ citaret cū cām ad se assumere non pōt inuito ,procuratore.ff.de ,pcu.l.post litem.⁊.d.c.ij. Soluendo dicebat actū non valere,procuratore nō citato quia in his que ptinent ad litis ordinatōnem regulariter inspicimus psonā,procuratoris Cōtraria vero,procedāt in his que inspiciūt perpetuōē litis vel effectum cause in quibus regulariter inspicimus personaz domini quod diligenter notabis quia facit ad multa.et hanc decisionem aperte approbat bar.in.d.l.a furioso.allegat quia exquo dominus degit litigare per procuratorem non compellitur comparere inuitus nisi ex causa.ut.l.fi.C.de,pcura. Jtem si posset compelli ad comparendum per se frustratorium esset consilium iuris in.l.furti.§.qui ali.nō.ff.ō bis qui no.infa. Dicit tamen bar.quot si sponte dominus comparuit valebit actus licet,procurator nō fuerit citatus quia licet,procurator sit dominus instantie directo tamen dñs est dñs vtilitatis vnde pōt vti iure instantie sine aliqua cessione lege in cause.in fi.de

procura. ꝛ sufficit, ꝓcuratorem nō ꝓtradicere fm eum l. quę omnia. ff. e. Ego puto de hoc vltimo fore casu maxie iuncta glo. in. c. ii quę ꝑmo nīsi. de. ꝓcu. li. vi. vbi dicit tex. q̄ si dñs ꝓstituit ꝓcuratorē simpliciter et postea compuit p se videtur eoipso reuocare ꝓcuratorem nisi aliud fuerit ꝓtestatus vel p cōiecturas aliud appareat. ꝓbat ergo tex. ille dñm posse valide p se cōparere ꝛ tacite reuocare, ꝓcuratorē. ꝛ satis est vt ꝓcurator non ꝓtradicat. vt dicit ibi gl. In aūtia ꝑncipio posset citari ꝓcurator ꝛ nō dñs vbi q̄ dixi in. c. cūz. de do. ꝛ ꝓtu. Vltimo ponit hic Jo. an. q̄es̄ similem ꝑdicte quā dicit disputasse dñm suū in legb⁹ scz Marsilium. In quādā causa. dati fuerūt duo ꝓcuratores insolidū cum clausula q̄ occupantis melior conditio non fieret quoꝝ alter ꝓtestatus est litem ꝛ alter ꝓduxit testes. qui depositerūt. querebat an valeret depositio seu attestationes. p parte negatiua inducebat illū ꝓtestantem fuisse dominum litis. C. de. ꝓcu. l. q̄ quis. ꝛ in. c. ij. e. ti. li. vi. nec debet reus cogi cū pluribus litigare. ff. de excep. l. i. in fi. ꝛ. l. ij. nec cōtinētia cause debet diuidi de sequestra. pos. ꝛ facit. c. i. C. de iudi. l. nulli. Ju ꝓtrariū inducebat illā clausulā q̄ nō sit melior ꝑditio occupātis q̄ clausula dz aliq̄d operari ō. ꝓcu. si duo. li. vi. Itē aduersan⁹ tacēs ꝓsentire videt ꝛ ꝓsensu ꝓtiū aliquid iuris relaxat. Itē si iterꝫ ꝓducerent testes sepe auocarent a suis negotijs q̄ō esse non debet. ff. quēad. testa. apl. l. si quis ex ꝓsignatoribus. Itē ꝓcurator ꝓducens fingit loco ꝑmi. l. filie. §. i. ff. de condi. ꝛ demon. nec vtendū est supfluis ꝓductionibus. l. hec stipulatio. §. dyuus. ff. vt. le. no. ca. facit. c. abbate. in fi. de re iudi. li. vi. Soluebat distinguendo q̄ aut dñs vult valere ꝓductionē ꝛ re⁹ nō. ꝛ tunc si re⁹ fuerit pñs valet. allegat. l. filiū. §. veterani. ff. de ꝓcu. secus si erat absens vt in ꝑalle. l. i. ꝛ ij. ff. ō exerci. Si aūt ecōtra reus vult valere ꝛ dñs nō vult expedit re⁹ q̄ re⁹ est fauorabilior ꝛ q̄ dñs apposuit clausulaz q̄ non esset melior ꝑditio occupātis. vbi vero ambo cōcordant valere vel nō valere. casus est indubitabilis fm eū. ꝛ sic fm eū trāsit Jo. an. hic nihil addēdo. Ali de. vnus casus ꝑmo est excludendus tanq̄ indubitabilis videlicet q̄n alter ꝓcurator ꝓduxit testes seu aliū actū fecit eo ꝓcuratore q̄ ꝓocupauit negotiū impedito. vel ꝓsequi volente q̄ tunc alter ꝓcurator datus cū illa clausula potuit reassumere negotiū alio substituto ab illo nō cōpente vt dare ꝓbat in. d. c. si duo. de ꝓcu. li. vi. Casus ē dubitabilis est q̄n ille q̄ ꝓocupauit nō erat impedit⁹ nec aliter apparebat de volūtate sua q̄ casu certū ē q̄ alter nō poterat se impedire de lite illa. vt. d. c. si duo. Sed dubiū nūc est an actus reddatur ipo iure nullus an vo erat op⁹ pri⁹ exceptione. sentit em dict⁹ disputās q̄ opus erat exceptiōe. ꝛ sic si reus non excipit actus remanet validus. idē sentit do. an.

Tres em vident cause quare admitti non debeat alē. Prima q̄ nō est dñs litis sed hāc dñs potuit supplere quasi videatur supplesse apponendo illā clausulaz Secūda q̄ negotiū ē ꝓcupatū adhuc istā potuit supplere dominus. Tertia q̄ interest rei ne in plures aduersarios distringat. ꝛ hmōi supplatō pendet a potestate rei. sic ergo fuit pñs nō pōt amplius ꝓtradicere si absens poterit ꝓtradicere. Firmat ergo do. an. solutōnē disputantis. mihi videt decisio satis dubia. plus tamen placet ꝑdicta solutō quā ꝓtraria opi. moueor. p illud. c. si duo. Si em alter ꝓcurator desineret esse ꝓcurator altero ꝓcupante negociū nō posset reassumere cām sine nouo mandato altero impedito q̄ semel extinctū non reuiuiscit de consue. di. iij. quere. Cum em cām posset assumere altero nolēte vel impedito ꝓsequi. vt d. c. si duo. ergo clare colligitur q̄ est ꝓcurator licet p exceptionē posset repelli non dato casu negligētie vel voluntatis. Si ergo non fuit exceptū valet ect⁹. simile videmus in milite aliena ꝓcurante contra quem non fuit exceptū. d. §. veterani. et. l. ita demus. C. de ꝓcu. nō. in. c. in nostra pītia. e. ti. Itez in dño qui post litē ꝓtesta. non potest ꝓcuratorem reuocare vt l. et nō. in. c. ij. e. ti. li. vi. ꝛ tñ si assumit in se cām ꝛ non excipitur contra eum censetur ꝓcuratorem reuocare ꝛ actus cū eo gestus tenet in. c. si quem. ij. nīsi. de. co. ti. li. vi.

Voniam Casus. Adulter testificat contra clericum cum de crimine agitur. hoc dicit Nota primo q̄ licet laicus non admittitur in testimoniū cōtra clericū cū agitur criminaliter vt. j. e. de cetero. sec⁹ tñ vbi agitur ciuiliter etiam de crimine sine agatur p viaz denūciatiōis sine exceptionis sine inquisitionis vt hic. ꝛ j. e. tam literis. Et nō q̄ non solum mares sed etiaz femine admittuntur quando sic ciuiliter agitur etiā si agitur ad priuatiōez bñficij vt. d. c. tam literis. ꝛ c. ex parte ade. j. e. vbi laici repelluntē q̄ erant infames et criminosi alias secus. et idē Freder. consilio. xxiij. vbi vide. Nota secundo fm do. an. indicē ad simplicez denunciationē criminis posse ex inquisitione ꝓcedere B dictū indistincte nō placz. nā ad ingrendū nō debz moueri ꝑlat⁹ nisi ſuata forma. c. qualiter ꝛ q̄n. d. ij. j. de accu. vnde puto q̄ hoc. c. simplicīter loquens sit reducendū ad alia iura. vel intellige in denunciatōe euāgelica seu canonica. sed tūc oportet intelligere q̄ ꝑcesserit monitio fm nō. in. c. nouit de iudi. Nō tercio ꝑncipē posse aduocare testes etiā de alia ꝓuincia vt veniāt ad pītiam suā qd de inferiorib⁹ iudicib⁹ dicā plene. j. e. cū cām. Papa tñ nō ꝓsumit h facere. vt. d. c. cū cām. Ex ꝓtra h ꝛ ꝓtra tex. facit. nā milites nō debēt cogi psonalr venire ad iudiciū cā testionū dicendi. j. de iudic. c. i. li. vi. So. duplex fm doctores. Prima q̄ hoc procedebat olim fm hec tempora. secus

bodie de iure nouo vt.d.c.ij. Secunda solatio vt exponat. mulieres. i. dicta mulier. Opp. t videtur q mulier nō debet admitti ad testificandū in criminalibus, vt in. c. mulierē. xxxiij. q. v. t. c. fortis de ver. sig. Sed. pceditur ptrariū fm glo. i. cū agit de crimine criminaliter. secus si agit ciuiliter licet de crimine vt hic t in aliis iuribus alle. in glo. vide de hoc glo. in. d. c. for. et in. c. ex eo. xv. q. iij. t in sūma cinsdez. q. et p archi. in. d. c. ij. de iudi. li. vi. Cōmunis pclusio est vt de iure ciuili admittat indistincte nisi vbi reperitur pbibita. de iure vero canonico regulariter nō admittitur cuz agit criminaliter vt in contrariis. sec' si ciuiliter etiā ō crimine vt hic t similib'. t vide plenū in locis pal. t maxime in spe. e. ti. §. i. ỹ. item q est mulier. t ibi Jo. an. in addi. spe. recitat Ja. de ra. tenuisse q etiā de iure ciuili non debet admitti mulier in criminali. nā si repellitur in testamētis. vt. l. qui testē. §. mulier. ff. de testa. fortius vbi agitur ō vita hois. sed Jo. an. ibi dicit q cōmuniter practicatur contrariū in foro ciuili. t q habet veritatē vbi p masculos veritas haberi non pōt. t certe satis hoc, pbat. l. ex eo. ff. de testi. canonizata vbi ō. Quid in hermofroditis numqd admittitur hermofroditus his casib' quibus repellit mulier. dic vt le. t nō. iiij. q. iij. §. hermofrodit'. t. l. querit. ff. de sta. ho.

Opp. q ex alio iste mulieres nō debeant admitti q: erant ptic̄pes criminis. vt. c. veniens j. e. s. de cōfes. c. i. Soluit glo. ij. q hic admittunt nō ad plenam ꝓbationē sed ad pūmptionem. dat simile in seruis.

Nō et tene mēti hanc lec. q socij criminis t fortē criminosi qui non fuerūt socij admittūtur in testes ad faciendā pūmptionē. hoc intelligo vez qñ agit ciuiliter vt hic agebatur. Si aūt ageretur crimialiter. dic vt dixi in. c. i. s. de confes. In criminib' tñ excepti qñqz faciūt plenā ꝓbationē. de quo dic vt plene nō. in. c. in fidei fauorē. de here. li. vi. t in. c. i. de testi. e. li. t j. de simo. p tuas el. i. Bantur t alie lecture extra glo. t sic secūda q iste erāt emendate q: egerāt pnias fm Jnno. sed hoc est ōminare. Tercia est fm eū q hic fuerūt admisse cū qōnibus ꝓpter infamiā q ptra pbibitez t contra eas, pcessarat. iiij. q. iij. §. itē in criminali. ỹ. si ea. hec erā diuinat. Quarta lec. vt exponat tex. ibi cū quibus pegisse cc. i. quibus scientib' egit cc. t sic nō erāt socie criminis. hec est quedā extorsio. Tene ergo primā lec. quā etiā ponit Jnno. t est alijs notabilior cc

Nicolaus abbas.

Nomini. Casus. Js qui denunciat ꝓ dictū suum t alterius ꝓbat se pmonuisse. ita sūmat Jo. an. t cōmuniter hoc. Sed certe hec sūmatio nimis restringit lrāz cū id qō hic ō: de denunciatiōe sit positū causa exemplī t exēpla non restringūt dicta vt in. c. i. ne cleri. vel mo. facit. l. cū pater. §. dulcissim'. ff. de le. ij. t maxie

q: in secunda auctoritate hic posita nulla fit mētio ō monitiōe. ideo sūmo sic. Vbi agit ad correctionez de patō impediendo pncipalis pson admittitur in testē hoc dicit. Diuiditur. nā pmo ponit dictū. secō illō ꝓbat duabus auctoritatib' prima ibi q parentes. secūa ibi itē alibi. Nō ex pncipio iuncta glo. q generalis locutio restrigit nisi ex ipsi' generalitate resultaret ab surditas seu legū ptrarietas Nō secō q in decisionibus causaz possunt allegari auctoritates iuris diuini imo illud ius ꝓferendū est alijs cū nulla lex valeat ptra ius diuinū. xxv. q. i. sūt quidaz. Nō tercio q ad validitatem denūtiatiōis sufficit pcessisse duas monitiōes. Una que fit p ipsū monentē tñ t si hec negatur nō pōt, pbari nisi p iuramentū monētis tñ. cū nō adhibeatur alius. vt nō. hic Jo. an. t in. c. nouit. s. de iudi. Secūa fit adhibito vno vel duob' testibus t ista si negatur, pbatur p ipsū monentē t aliū seu alios tūc adhibitos vt hic. et hoc tene licet hostien. nitat, pbare trinā monitionē requiri in denunciatione cāgelica. ꝓma fm eū p seipsū. secūa p vnum adiunctū. tercia per duos adiūctos, pbatur. et sic pma ,pbatur imꝑfecte. secunda semiplene. tercia plene. t sic legit literā adhibe vnam tecum in secunda monitione vel duos in tercia. Hoc eñ dictum Hostien. nō placz Jo. an. nec cōmuniter doc. est enim lectura extorta t ptraria alternatiue que hic ponitur. t vide q dixi in. c. nouit. ō iudi.

Nō casuz in quo in eodē facto quis est actor et testis contra. c. i. iiij. q. iij. t. c. fortis. de ver. sig. qō qñ ꝓcedat statim sup glo. i. dicā. Nota aliud speciale q pater est ydoneus testis in causa filij contra id qō habetur. iij. q. iij. §. itez testis ydoneus. sed pdicta ꝓcedunt quando agitur ad correctionē vel ad probationem peccati vel ad illuminationem fidei in quibus affectio carnalis communiter nihil operat quia nō agit de commodo pncipalis persone nec de incōmodo alterius imo de ipsius salute. de hoc j. cum glo. Ultimo nō doc. optimum modum conuincendi aliquez sez p legem ,ppriam. sicut hic xp̄s deuicit iudeos. cōcordat. xlv. di. q sincera Opp. contra tex. in pūn. videtur enim q principalis persona non debet cōputari in numero testiū quia in ,ppria re nemo est testis ydoneus. iiij. q. iij. nullus. cum si. Glo. i. metu contrarij dicit tex. restringendum ad causam denunciatiōis vbi debet precedere fraterna monitio ad hoc vt admittatur quis ad denunciandū. Et aduerte quia glo. non aperit vtrū iste denunciator non ꝓputet in numero testiū etiā quo ad ,pbandum delictum denunciatū an solū q ad ,pbandū monitionem pcessisse. videt tñ potius sentire vt cōputetur in numero testium solum sup denunciatione facta. t hoc clarius sentit hic Tancre. sup tex. Ego ex dictis glo. t doc. confuse hic recitatis tres principales lecturas dicio. Prima vt

iste denūciator qui ōr principalis persona computetur in numero testiū sup denuntiatiōe facta dūtaxat. t hanc sentit glo. t clari. Tācre. vt dixi sed hec lec. nō non placet qr cū nō verificetur nisi in vno casu tñ scz in pbanda monitōe. male diceret tex. in prin. in omni negotio rē. Item id qō dicit in tex. de monitione dicitur causa exempli qō patet qr in alia auctoritate que induatur ad pbādū generalitatē. Tex. nil dicit ō monitione nec etiā loquit de causa denūtiationis. sz xps phibebat testimoniū de doctrina sua. t sic non debet ita amare tex. iste restringi. Scōa lec. qr credit denunciānti etiā sup crimine denūciato vt habeat in numero testiū dūmodo non sit tale crimen in quo p denunciatiōem sequat depositio. Pdone exemplū in. c. inquisitiōis. in prin. j. de accu. Hanc lec. sentit Uin. hic quasi velit qr si agat ad correctionē seu ad pniam vel ad peccatū impediendū cōputetur i numero testiū sec' si ad naturalē penā delicti directe vl' indirecte iligē dā. Hanc lec. videtur seq Jo. an. q dicit idē esse quando agitur ad illuminationē fidei. p hoc facit scōa auctoritas posita in fi. c. Hec lec. est satis vera in se. sz restringit literā ad exempla posita ad tex. qō nō est ficta dū qr. s. dixi ea que dicunt cā exempli non restringūt generalem dispositionē legis. vt le. t nō. in. c. i. ne cle. vel mo. nec redditur rō quare nō habeat p tefte cū venit indirecte imponēda pena depositiōis vt qr est tale crimen qō impedit ordinis executionē etiā post pactā penitentiā. vt. d. c. inquisitiōis. Tercia lec. vt intelligatur etiā vbi agit' de crimine, pbando ad effectū puniendi. sed intelligat' in teste sinodali. ad hoc j. ti. pri. pterea. t hāc lec. ponit gof. t simpliciter cuz ea transit Jo. an. t do. an. videt etiā eam approbare. Sed certe hec lec. nō est vera indistincte qñ istis officialib' seu testib' sinodalibus indistincte nō credit. vt pbat in. l. dyuus. ff. de custo. t exhi. re. t. l. ea qdez. C. de accu. nō. iij. q. iij. §. aliqñ. dicam lati' in. d. c. pterea. vnō liz forte credatur eis vt index possit procedere ad penaz in istis minoribus delictis. vt in. l. i. §. qui es. ff. ō offi. prefec. vrb. t. l. lenia. ff. de accu. non tñ credit in delicti gravib'. vt nō. bar. in. d. l. dyuus. t etiā rō naturalis facit vt isti non cōputent in numero testiū quia veniūt puniendi nisi probent denunciata. d. l. dyuus. Unde vt euitarēt penā de facili deuiarēt a veritate. naz video qr aduocatus vel procurator in causa principali non admittit in testem in causa appellatiōis propter affectionē quā hz ad cām. vt in. c. fi. e. ti. l. vi. fortius isti non dīnt cōputari in numero testiū cum ex non pbatione timeant penā. facit. c. ij. de calū. t ad. c. pterea. qō videtur aliqātulū obuiare. dic vbi dicā. hec tñ lec. esset vera in se in minoribus delictis. iuxta nō. in. d. l. dyuus.

Pone ergo quartā lec. salvando generaliter tex. quantum fieri pōt cū a ꝓbis nō sit recedendū nisi ꝗte nus de mente ꝓstat per. l. non aliter. ff. de le. iij. t. c. fi. de ver. sig. seu resultaret absurd' intellectus vt procedet in omni negocio vbi principalis pſona non est reportatura aliqō cōmodū vel dāmnuz laudē vel vituperium nec aliqua affectiōe notat. tūc eñ non subest aliqua rō quare nō debeat pputari in numero testiū. intelligo tñ vt nō agatur de prēiudicio alteri' saltē grauī. t sic salvo dicū Uin. Nā vbi ageretur ō graui preiudicio secus esset dicēdū. Ratō. quia in istis grauib' non est recedēdum a cōmuni forma iudiciorū secundū quā idē non debet esse accusator seu actor t testis. iiij. q. iij. c. i. t. c. fortis. §. in omni. de ver. sig. Et tō hui' vltimi est quia p̄sumptio est ꝓtra illū qui istat vt graue dānum seu gravis pena alteri infligatur. ij. q. vij. si quis ergo nō videt ydoneus testis. Ald pōcta facit c. pterea. ij. t. c. in tua. de spon. cū si. t hoc videt sentire Jo. an. in. c. ij. de vsu. li. vi. sup glo. qr magis in nouella. Et p hec cōcludo qr litera hec non sit restringenda qñ agitur de stricta denuntiatiōe in q̄ oportet monitionez p̄cedere. sic cōmuniter vident doc. intelligare licet diuersificent in modo seu substantia, pbandi lz intelligo generaliter vt p̄dixi. qr satis pbat vltima auctoritas in fi. c. positi. t. d. c. preterea. t. c. cū in tua. vbi tamen ageret pure p viā denuntiatiōis posset quis ee nedū actor t testis vt hic. sed etiā iudex vt pbatur in. c. p̄cipue. xi. q. iij. t nō. Jo. an. hic. poterit eñ iudex facere istas denunciationes t cōputari in numero testiū si erit necesse t finaliter procedere vt iudex. vt. d. c. precipue. cū eñ non agatur ad penā sed ad penitentiā sufficiant pbationes minus sufficientes. vt nō. glo. ij. q. i. multi. vide tñ qō dixi in. c. si clerici. de iudi. sup glo. i. Item aduerte quia hec lec. verificatur nō solū in actore sed etiam in reo qñ scz deficientibus plenis pbationibus se purgare debet. nam tunc computatur ipse in numero testiū. ar. c. quotiens. de purga. Unde dicit hic Hostien. t post eum Jo. an. qr prima auctoritas huius. c. cōgrue adaptatur denuncianti. secunda vero purganti qui perhibet testimoniū de seipso. Nā xps purgauit se aduersus falsas assertiones indeoꝝ. puto tñ qr licet dictū sit in se verum non tñ congruit huic litere vbi principaliter disponit sup actu, pbandi nam reus se purgando proprie non probat sed se purgat.

Pono et quintam lectionem magis generalem sm quam salvo magis generalitatem seu generalē dispositionem hui'. c. videlicet vt procedat in omni negotio sine agatur per viam denunciationis sive non. sive agatur de prēiudicio alterius sive non. sive agatur de directa actione sive non. sive iudicis officiuz imploretur vt deficientib' alijs pbationib' deferatur iuramentū p̄ncipali pſone. i. actori hñti p se vnū testem nisi aliud suadeat q̄litas negotioꝝ seu pſonaꝝ. vt pbat in. c. si. de iurar. iūcta glo. fi. t. l. i bonefidei. C. ō reb.

credi.ꝛ iureꝫ.nã tunc ipe cõputat in numero teſtiũ
cũ nulla cauſa terminetur dicto vni⁹ teſtis tantuꝫ vbi
tangitur alterius ꝑindiciũ.vt in.c.licet vniuerſis.in fi.
.j. e.ti.ꝛ tũc omnia plana ſunt. Jn quibus aũt cauſis
ſit locus delationi iuramenti in ſupplementũ ꝓbatio-
nis.dicã plene in.d.c.fi. Et ꝙ hec habes expeditam
materiã huius.c.intrinſecã ꝛ ꝑmaꝫ ꝑten glo. Nã in
ſecunda parte glo.intrat materiã nõ congruentẽ titu-
lo noſtro que ſatis ad plenũ fuit expedita in.c.nouit.
ſ de iudicijs. Querit nanqꝫ vtrũ infames ꝛ crimi
noſi admittant ad denunciandũ alioꝝ crimina.ꝛ ꝓclu
dit qꝫ nõ.ſed dic hoc nõ ꝓcedere indiſtincte ꝛ plene di
cendũ vt nõ.in.d.c.nouit. Dicit tñ hic hoſti.qꝫ in ca
ſibus in quibus infamia repellit a denunciãdo ſi tñ ꝺ
nunciatus ẽ infamat⁹ aliter q̃ꝫ ex dicto illi⁹ denuncia-
toris eccleſia requiret.allegat de ꝓſump.cũ in inuẽtu-
te. Et nõ qꝫ ſentit qꝫ infamia orta ex ꝓſona inhabili
non ꝓſtat facultatẽ inquirendi.vide qꝫ dixi in.c.quali
ter ꝛ qñ.q̃ .j. de accu Glo.ij.querit nũquid hec au
ctoritas ſi peccauerit in te ꝛc.extendat ad omẽs vt ſic
omnes teneant denũciare vt hic ꝺr. Glo.ñdet vt ptꝫ
in ea.hoſti.aliter.ſed tu dic vt pleniſſime dixi i.c. no
uit de iudi. Ultimo oppo.hic ꝺr qꝫ in ore duoruꝫ
vel triũ ꝛc.ꝛ ſic ſentit qꝫ ꝙ plures non poſſit fieri ꝓba
tio vnde ob.c.licet ꝺ ꝓba.vbi innuit ꝓtrariũ. Jo.gl.
vlti.metu contrarij vt arbitror dicit illã auctoritatem
exponendã negatiue ſcz in ore duoꝝ vel triũ ꝛ nõ pau
corũ quaſi dicat qꝫ plures ꝑñt adhiberi ſz pauciores
non.ꝛ idem dicit in.c.licet vniuerſis .j. e. Ego nõ cre-
do qꝫ hec fuerit mens illius allegate auctoritatis.ſed
ſolũ voluit inuenire qꝫ ois cã poſſit inſtrui ꝙ duos vl
tres teſtes ita qꝫ neceſſario nõ exigant plures.non tñ
negat qn plures poſſint adhiberi.ꝛ hoc ꝓprie volunt
iſte auctoritates poſite in litera et maxime ſcõa. Jam
hic nõ dubitabat qn minores duoꝝ nõ facerent fidẽ
ſz xp̃s voluit oñdere qꝫ duo ſufficerent nec neceſſario
plures requirerentur. Et ſi diceres quõ in aliquibus
caſib⁹ requirũtur vltra duos.vt plene nõ.ꝙ gl.in.d.
c.licet vniuerſis. Rñdeo qꝫ illa fuerũt inducta ex diſ-
poſitiõe ꝓncipis qui potuit ex cã ius diuinũ limitare
ꝛ interꝑtari.iuxta plene nõ.ꝙ Jnno.in.c.que in eccle
ſiaꝝ de cõſti.ꝛ ꝙ legiſtas.maxie bar.in.l.fi. C.ſi ꝓtra
ius vel vti.public. Sic qñ ex cauſa min⁹ ſuffitiẽs ꝓ-
batio admittit iuxta ea que plene dixi in.c.ſicut.ꝺ ꝓ-
ba. Et caſus in qbus ſufficit vnus teſtis.dicã ſaltem
remittendo in.c.nup .j. e.aliqd tetigi in dicto.c.ſicut.

Vorienſ. Caſus. Dicit quales eſſe ꝛ
qualiter iurare debeãt qui
ſup ſanguinitate deponũt. Et duo ſunt di
cta.ſm ibi ꝓbatio. Nota primo qꝫ etiã in actibus
grauſſimi ꝑiudicij duo teſtes faciant plenã fidem ſeu
ꝓbationẽ patet hic vbi agit ad ſepationẽ matrimonij
ꝓpter conſanguinitatẽ nã ſepatio eſt res grauiſſima.
vt in.c.licet ex quadã in fi .j. e.ꝛ in.c.debuũ.ꝺ. de bi
ga.ad hoc vide glo.ſing.in.c. ꝓſul.ij.q.iiij.que dicit
duos teſtes ſufficere ad ꝓbandũ crimen ꝓtra papam
et nõ qꝫ ꝓcedit hoc etiã vbi nõ ꝑõt haberi ꝓbatio ne
ceſſario ꝓcludens ex natura rei vt ſufficiãt duo teſtes
ad ꝓbationẽ rei eo mõ quo ꝓbari ꝑõt ſicut patet hic
in conſanguinitate que directe ꝙ teſtes ꝓcipi non ꝑõt
ſed admittit in ꝑte teſtiũ onij de credulitate vt hic. et
d.c.licet ex quadã.facit.c.ꝓterea .j. e. Nõ ſecundo
caſũ in quo conſanguinei ꝓferunt alijs teſtibus ſalicz
qñ agitur de ꝓſanguinitate ꝓbanda ipſi eñ ꝓſumunt
melꝰ q̃ extranei genealogiã ꝓpriã ſcire.ad hoc.c.vij.
detur.qui ma.ac.poſ. Secus vbi ageretur de alio ꝙ
bãdo.vt in.c.ſup eo .j. e.et in.c.i literis Nõ tertio
qꝫ ceteris paribus plus creditur ſenioribus.facit.l. ſi
corpus.ff.de le.iij.qõ puto ver̃ vbi agit de antiqtate
ꝓbanda qꝛ antiqtatem melius ꝓſumunt antiqui ſcire
ſecus puto in actu recenti cũ iuuenes habeant ſenſus
acutiores vel velociores ad capiendum. hec tñ relin-
quenda ſunt arbitrio iudicantis ꝺ ex varijs circũſtan
cijs alios ꝓferat.ar.l.iij.ff.e.ꝛ in.c.in nra .j.e. Nõ
qꝫ in defectũ ꝓſanguineoꝝ requirũt ſeniores.quid aũt
ſi non ſuperſit niſi vnus conſanguineus.dic qꝫ iſte ꝙ-
ducetur cuꝫ alio ſenioꝛi.ad hoc tex. in.l.ſtichus qui
meus erit.ff.de le.i.ꝛ facit ad illam queſtionẽ ſtatutꝫ
cauetur.qꝫ mulier non poſſit contrahere niſi cũ cõſo
ſenſu duoꝝ conſanguineoꝝ ex parte patris.ꝛ ſi tales
non ſuperſunt capiantur ex parte matris.contingit qꝫ
mulier non habet niſi vnum ex parte patris nunquid
capiet duos ex parte matris.an illum vnicum pater-
num cum vno materno.et communiter concludũt le
giſte qꝫ debet capere paternos quatenus haberi po-
teſt et in defectuꝫ recurrere ad maternos.ita nõ.bar.
in.d.l.ſtichus qui meus erit.per illum tex.ꝛ bal.in.l.
is copulandis.C.de nup. Nota qꝫ conſanguinei
dicantur ꝓpinqui et ſic venient appellatione ꝓpinquoꝝ.

Nota ipſi priuato odio ꝛc.qꝫ non omne odium re
pellit a teſtimonio ſed priuatum tñ ſecus ergo in pub
lico. Nam duplex eſt odium.quoddam eſt priuatum
aliud eſt publicum. Priuatum eſt ſm Jo.an.fami-
liare et carnale. Publicum cum odio habetur quis
qꝛ petõr.allegat.lxxxvi.di.odio. Et ſic videt qꝫ licite
bãn⁹ petõres odio.ꝛ ꝙ hoc illud pſal. Odiſti oẽs q
opant iniqtatẽ pdes oẽs q loquũt mẽdaciũ. Tex. tñ
in.d.c.odio.videt innere ꝓtrariũ.dicit enim odio habe
ant petã ꝛ nõ homines ſz corripiãt.ad idẽ.c.duo iſta no
mina.xxiij.q.iiij. Sz ꝑõt dici qꝫ nõ ſũt hñdi odio vt
eis ob hoc noceamus.ſz odiendi ſunt ꝓpter peccata
eorũ.hoc tamen ſpectat ad theologos. Et quod ꝺ
dixi de odio idem ꝺic de amicitia. eſt enim ꝺoppler vt
dicunt hic doc.quedam carnalis que corruptionem

ınduct. et de ista intelligitur iste tex. ad hoc. c. de parentela. xxxv. q. vi. quedã caritatiua ꝛ hec nõ impedit testẽ. de quo in spe. c. ti. in prin. hoc ꝓbo nã fm legẽ diuinã debem⁹ diligere, primũ sicut nosmetipsos. Et xp̃us dixit in euangelio. nemo maiorẽ caritatẽ habet vt aiam suã ponat qs ꝓ amicis suis. nõ debet ergo qs repelli a testimonio adiplendo legẽ diuinã. et, ppie caritatiua amicitia est qñ diligim⁹ ꝓ primũ. nõ ꝓpter aliquas vtilitates nr̃as. non, ppter sperãda beneficia vel accepta. nõ ꝓpter affinitatẽ seu consanguinitatẽ ſz ꝓpter hoc tm̃ qꝫ est nature nr̃e pticeps ꝛ virtuosus. vt de bo. tex. in. §. primos. de pe. di. ij. Itẽ dico qꝫ amicitia carnalis non repellit ex toto sed minus creditur vel paꝛ fm qualitatẽ ꝛ q̃ntitatẽ amicitie. de quo vide bo. gl. in. c. in lr̃is. j. e. ꝛ ꝑ Ly. in. l. eos. C. e. ꝛ ꝑ Jo. an. in spe. in loco ꝓalle. adde nõ in. c. repellant. de ac. ei. ꝛ iij. q. v. in su. ꝛ. c. i. ꝛ hec nõ ꝛ tene mẽti Et qs dicatur proprie amicus. vide bo. tex. in. l. late culpe. §. amicos. ff. de ver. sig. Ultimo nõ casum in quo valet testimoniũ ỏ credulitate. ad idem. c. licet ex quadam. j. e. ꝛ. c. ex literis de ꝓsump. ꝛ plus videnť ꝓbare hec iura vt non solũ tale testimoniuꝫ de credulitate admittat sed etiã sit necesse vt deponatur bis casibus de credulitate. Sed quero generaliter an ꝛ qñ valeat tale testimoniũ de credulitate. vide nõ. dictũ Ly. in. l. testũ. C. e. post Ja. de are. cui⁹ sententiã recitat. ꝛ sequit Jo. an. in addi. spe. §. opponit. v. itẽ qꝫ depo fuit de credulitate. Et ꝯclusio est hec. qꝫ vbi credulitas est prima sensui ꝑ quẽ ꝓcipit veritas valebit testimoniũ tale. secus si remota a tali sensu. Exemplũ ꝑmi. si dicat testis se vidisse nudũ cũ nuda in eodẽ loco ꝑ qỏ credit eos adulteriũ cõmisisse. talis eñ testis, ꝓbat. vt in. d. c. in literis. ꝛ. c. preterea. j. e. Vide aliud exẽplũ dicat qꝫ talis puer fuit natus in domo talis. et ex hoc credit qꝫ sit filius illius uiri qui inhabitat illã domũ. ad hoc. l. si vicinis scientib⁹. C. de nup. ꝛ. l. filiam. ff. ỏ bis qui sunt sui vel alie. iuris. Exemplũ scõi qñ credulitas est remota a sensu ꝑ quẽ veritas ꝓcipit. dicit testis qꝫ vidit virũ ꝛ mulierẽ ꝓfabulantes ꝛ qꝫ ex hoc credat qꝫ se cognoscãt carnaliter vel qꝫ vidit aliquẽ de sero cum armis. ꝛ ex hoc credit qꝫ interfecit illũ qui repertus fuit mortu⁹ ỏ mane. certe talis testis nõ ꝓbat qꝫ talis credulitas ẽ nimis remota a sensu vel ab actibus ꝑ quos veritas percipit sup qua ỏponit. Oportet ergo qꝫ illa credulitas eliciatur ex actibus ex qb⁹ homies cõmuniter aliquid ꝓsumũt ꝛ verisimiliter credunt. sicut in simili nõ. bar. in infamia, ꝓbanda vt ad hoc qꝫ ꝓbet requiratur qꝫ ex verisimilibus cõiecturis ꝓcedat alias possunt dici voces vane populi ꝛ vana credulitas de qua non curatur. vt in. c. olim. de elec. nõ. bar. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de questi. facit qỏ nõ. Inn. in. c. cũ oporteat. de accu. Et credo qꝫ in

bis casibus in ꝗbus valet testimoniuꝫ de credulitate sit etiam necesse vt deponatur de credulitate quia ex quo non deponit directe sup ipso facto sed sup̃ strictis coniecturis debet adiicere de credulitate. ar. optimuꝫ bic. ꝛ in. d. c. licet ex quadã. ꝛ. c. literis. de ꝓsump. ꝛ j. c. ꝓterea. et hec diligenter nõ. Admittitur etiã hoc testimoniũ de credulitate vbicũqꝫ admittitur testimoniũ de auditu vt bic. ꝛ. d. c. licet ex quadaꝛ. nõ. spe. in d. v. item qꝫ deposuit de credulitate. ꝛ hoc qꝛ hec credulitas adiicit ad testificationẽ ỏ auditu. Regulariter aũt nõ valet tle testimoniũ de auditu vel de credulitate. vide sicut deponens non ỏt verus testis vt nõ. gl. in l. in sum. §. idez labeo. ff. de aqua plu. ar. ꝛ spe. vbi. s. et videtur tex. in. c. testes. iij. q. ix. ꝛ in. d. l. testiũ. facit c. cũ cum j. e. Et quod dicatur, ꝓprie testimoniuꝫ de auditu. vide bo. glo. in. c. hoc videtur. xxij. q. v. quatenus tm̃ agitur de ꝓiudicio ꝓfitentis eque ꝓiudicat confessio de credulitate sicut de veritate. vt dicit glo. nõ. in. c. ex literis ỏ iureiur. ꝛ Ly. in. l. ij. §. qỏ obseruari. C. de iura. cal. ꝛ spe. in ti. de depos. §. vi. v. hoc tamẽ Ec fm ꝓdicta limita spe. in ti. de teste. §. iã de interrogatoriis. in fi. vbi dicit qꝫ iudex nõ debet etiã ad petitionem ꝓtis aduerse interrogare testẽ in fine depositionis an credit ea que dixit ne si dixerit sic videatur adnihilare testimoniũ suũ. et idem recitat Jo. an. in. c. in quisitionis. j. ỏ accu. debet eñ intelligi in bis in qb⁹ non valet testimoniũ de credulitate. Item etiã in bis casibus in quibus nõ valet tale testimoniũ. putat Jo. an. hoc dictũ spe. ꝓcedere qñ testis prius nullã assignauit causaꝫ sciẽtie. vel assignauerat, ꝓmiscuã ad scire vel credere. dicendo eñ postea se credere inficit testimoniũ suũ secus aũt dicit si prius reddidisset sufficientẽ causam sciẽtie. Seu deposuit ꝑ verba que sapiunt certam et verã sciẽtiã. tũc eñ licet dicat se credere non inficit dictũ suuꝫ. quia non est verisimile qꝫ in continenti voluerit corrigere dictum suum. ar. l. nõ ad ea. ff. de condi. et demon. Itẽ qꝛ qui scit põt credere. vt in. c. cum olim. de re iudi. Ego puto hoc dictuꝫ Jo. an. ꝓcedere largo mõ capiendo credere. sed stricte capiendo fm suã verã naturã seu ꝓpriũ significatum. puto qꝫ sup eodẽ non pñt concurrere scire et credere ꝛ qꝫ in sic dicente sit quedã contrarietas. Nã sciẽtia in bis que sunt facti habetur qñ illa capim⁹ ꝑ ꝓpriũ sensum. vt quia vidimus vel gustauimus ꝛc. et ista sciẽtia requiritur in teste. vt. d. c. testes. iij. q. ix. Credulitas vỏ causat ex ꝓiecturis. ꝛ sic ibi nõ ẽ vꝫ scia vt nõ. bar. in. l. admonẽdi. ff. de iureiur. dixi plene in. c. lr̃as. de iura. cal. Nã credulitas seu fides ẽ mediũ inꝛ sciaꝫ ꝛ nesciaꝫ q̃ sũt extrema vt nõ. in. d. l. admonendi. Scire q̃ se habet ad certum. credere vỏ ad dubiũ. facit. c. firmiter credimus. de sum. tri. et fi. ca. Non possunt ergo concurrere in eodem facto quia si credo excludo veram sciẽtiam ꝛ certitudinem. ꝛ sic si testis in fine

dicit se credere videtur velle q̄ non habet indubitatā
sciētiam de his que dixit. ꝛ hoc est forte quod volu
erunt spe. ꝛ Jo. an. in locis p̄allegatis. Sed quia testes ru
des non capiant istas subtilitates et sepe dicūt se cre
dere illud q̄ sciūt ꝛ quia largo modo credere referri
p̄t ad sciētiam. vt. d. c. cum olim. satis posset ex qua
dam equitate tolerari dictū do. an. q̄ si primo reddi
derit veram causā sciētie non inficiatur p̄mum dictū
si postea dixerit se credere. ar. optimum ex his q̄ le. ꝛ
nō. in. l. stipulatio ista. §. hec q̄z. ff. de verb. ob. p glo. ꝛ
bar. vbi verba rusticoꝝ capiunt grosso modo ꝛ dispo
sitio valeat et hoc diligenter nō. Nunc oppo. cōtra
tex. in eo q̄ dicat ꝓpter ꝙgnatiōem ꝓpinquitatis ꝛc.
ꝓsupponit q̄ sit cōgnatio sine ꝓpinquitate quod ē im
possibile. Glo. i. metu contrarij dicit q̄ lr̄a exponitur
intransitiue vt patet in ea Hostī. aūt exponit cognatō
nez. i. ꝓiunctiōez. q̄si dicat ꝙsanguinitas nō est. qō ō
facili nō p̄t esse nisi sint in primo gradu vel scdo. ff. ō
diuor. porro. sm Jo. an. Gl. vltima est facilis. bo
die dicendum sup cōsanguinitate, pbanda vt hētur. ff.
c. licet ex quadaz. p quod suppletur iste tex. in aliq̄b'.

Extra glo. oppo. videt eīm nedum senes ꝛ etiā iu
uenes admittent ad testificandū si alias sunt ydonei.
d. c. licet. ꝛ qō nō. ff. ti. pri. c. i. Boc. fatent ꝓrarium
ꝛ supplent ad tex. maxime. ꝛ dixit de senibus q̄ melī'
p̄sumunt scire antiquitates. vt. s. dixi. vel dic q̄ si hī
p̄nt senes illi sunt; pducendi rōe p̄dicta. sed in defectū
admittent iuuenes sic admittunt extranei in defectuz
ꝙsanguineoꝝ. ꝛ sic plana est lr̄a. Ni. abbas.

Nsuper. Casus. Prelatus ꝛ clerici qui cām ecclesie nō ꝓsecūt
testificari p̄nt i ea. hoc dicit. Primo ponit
dictum qō postea determinat ibi dūmodo. Nota
primo ibi. liceat nobis ꝛc. iūcta sup̄scriptiōe in qua lo
quitur priori ꝛ fratribus q̄ non solū clerici ecclesie sed
etiā plat' p̄nt testificari in causa ecclesie sue dūmodo
p se non, pmoueat cāz illā ꝛ nimiz. Nā p̄t esse iudex
in cā eccie. ij. q. vij. si quis erga. ꝛ qō ibi nō. in. c. cuz
p̄sone. de priuil. li. vi. fortius ergo p̄t esse testis cum
facilius repellat quis a iudicando q̄z a testificādo. vt
de. ꝛ nō. in. c. cū. R. de offi. dele. ꝛ de hoc. ff. etiā dicet.

Nota scdo q̄ etiaz religiosi p̄nt in ꝓpriis p̄sonis
ꝓsequi cās eccīaz ac instituti, paratores seu sindici ec
clesiaz. facit. c. cū deputati. de iudi. de honestate tī de
berent instituere alios ꝛ se non inuoluere strepitibus
iudiciorū. sic intellige. c. vnū de sindico. ꝛ vide quod
ibi nō. Nō plures ꝓuratores posse istimi in eadē
causa. ꝛ qualiter tunc admittent. dic vt habet in. c. si
duo. de ꝓcura. li. vi. Nō q̄ ꝓurator dr ydoneus
cū ꝓstituit ad agendū ꝛ rndum. cōcor. de ꝓcura. acce
dens. ꝛ. c. constitutis. Glo. hui'. c. sunt multū faci
les. nec doc. hic attingūt materiā. c. sed melius attin
gunt in. c. cū nuntius. ff. eo. Et materia sic sparsa ida
cit difficultatē vt. s. in. pbemiū. quāpter hic inserā to
tam materiā multa in varijs locis sparsa colligendo

Quero igit primo nunqd indistincte clerici p̄nt te
stificari in causa eccie. Jura huius voluminis ꝓmuu
ter vident disponere q̄ sic qō, pbatur hic. ꝛ in. c. cum
nuntius. ꝛ in. c. nuper. ff. e. ꝛ. c. ꝛ si p̄s. ff. de iureiurā.
cū multis si. verūtamen. c. sup prudentia. xiij. q. ij. vi
detur hoc restringere ad cās ciuiles. secus in crimina
libus. Alia restrictiones videt tex. innuere in. d. c. ꝛ si
p̄s. in fi. vt admittant in ciuilibus alijs testibus de
ficientibus ꝛ nō aliter. Item aduerte quia jura in hoc
non faciāt differentiā vtrū sint clerici seculares vel re
ligiosi an ꝙuersi. vt in iuribus supius alle. pluries. sed
indifferenter omnes admittunt ꝛ hoc q̄z damnuz vel
lucrū non ptinet ad eos ꝓprio nomine. ꝛ sic non p̄t
dici causa singulorū. ij. q. vi. biduū. v. palam. Et q̄ ra
tione infert idem forte dicendū in hoibus vniuersitatis
secularis. vt in cā vniuersitatis admittant singuli de
vniuersitate quia causa non est singulorū. ꝓ hoc. l. in
tīn. §. i. ff. de re. diui. ꝛ xij. q. ij. qui manumittitur. Et
sentiūt doc. in. d. c. cū nuntius. Sz plene, plequendo
tā de singulis collegijs ecclesiasticis q̄z secularibus.
distingue q̄ aut causa est ciuilis aut criminalis. Pri
mo casu dicit Jo. an. in. d. c. cum nuntius. q̄ aut q̄rit
de his que aguntur in capitulo et tūc singulares de ca
pitulo p̄nt testificari. ff. e. veniens. L. de repu. l. plenu
§. penul. alias sm eū posset deficere, pbatio ꝛ bene fa
cit. ff. ti. i. c. vlt. sm Jo. an. hoc membrū intelligere q̄n
damnum vel lucrū non venit applicandū ipsis singul'
de vniuersitate, put statim dicā in sequenti membro.
licet aliud senserit Jo. an. Non eīm videtur rōnabile
vt, ꝓpter inopiam, pbationū quis admittat ad testifi
candū ad cōmodum consequendū vel damnū euitan
dum cū iuris regula videatur in contrariū. L. e. omni
bus canonizata. iij. q. iij. omnibus. p̄t enim hoc ca
su dici deficiat tibi, pbatio nō ius. l. duo sunt titū. ff. de
testa. tu. ꝛ imputet eis q̄re a principio non, pduxerunt
testes. Nec ob. iura allegata p' Jo. an. quia licet in de
fectum, pbationū admittantur testes non omino in
tegri. vt in illis iuribus. nō tī, pbat q̄ debeāt admitti
illi de quorū cōmodo vel damno tractatur. Si vo
quentur ō his que extra capitulū aguntur. distinguit
Jo. an. in. d. c. cum nuntius. q̄ si vtilitas illi' negotij
obuenit singulariter singulis de collegio nō admittit
singuli quia in re, ꝓpria ꝛc. d. c. omnibus. Si vero nō
singlariter s̄ vniuerso collegio obuenit vtilitas admit
tent. d. l. iūtīn. ꝛ. c. q̄ manumittit. p̄allegatis ꝛ p̄ hoc solui
sm eū q̄ sepe q̄rit ō vniuersitatib' terrarū ꝛ villarū q̄
litigāt ō pascuis vl' nemoribus i q̄b' singlor bestie pa
scūt ꝛ singli signa scindūt vt p̄ cāu testimoniū hoim
ō villa nō sit admittēdū p p̄missa. ꝛ ad nō. remittit i. l

parentes.L.e.ti.Primum membrum distinctionis non videtur mihi vsquequaq; verꝫ t ꝙ consequēs nec solutio hui⁹ vltime.q.licet eñ vtilitas alíq; obueniat singulis nihilominus cā est vniuersitati.t vniuersitas pōt cōmutare vsū nemoris.vel aliter disponere de re illa sup qua ꝓtenditur.Non ergo debent singuli indistincte ex toto repelli a testimonio ꝓpter illā vtilitatē que cōsecutiue obuenit singulis.Do instantiā in reb⁹ ecclie de quib⁹ singuli vtiunt t tñ non repelluntur a ferendo testimonio sup illis rebus vt hic.t in.c.cuꝫ nuntius.j.e.cā si.vide Archi.xiij.q.ij.in prin.vbi ꝺ videtur velle Vide aliā instantiā magis claꝝ si cōtendit de validitate testamenti seu iuris instituti admittuntur legatarij in testes licet ex validitate testamenti legata ꝓsecuturi sint.insti.de testa.§.legatarijs.quia principaliter nō ꝓtendit de iure eoꝝ simul.ff.ꝺ aucto.tu.l.i.vbi tutor nō interponit auctoritatē in re ꝑncipaliter sibi ꝓ futura.secus si in cōsequentiā.t licet sit dubiū de legatarijs vt.j.dicā tñ ipsemet Jo.an.hoc tenet vt ꝓpter illā vtilitatē que secōario eis ꝙuāit nec ex toto repellant nec omnimoda eis fides adhibeat.facit qꝺ nō.Archi.post Lau.loco.s.alle.Idē ergo saltem dicendū in casu nr̄o vt ꝓpter hanc vtilitatē q̄ secundario obuenit singulis de vniuersitate nō repellāt ex toto a ferendo testimonio in eā vniuersitatis.f minus q̄ alijs eis credat habito respectu ad q̄litatē ꝑsonaꝝ t q̄ntitatē lucri.ar.c.t si qōes ꝺ simo.facit ꝙ dicam de iudice qui est habitur⁹ aliqꝺ cōmodū.nūqd possit cognoscere in dubio an sua sit iurisdictio.j.de appel.ad audientiā.vbi vide circa scōm membꝝ distinctiōis.Jo.an.dicit vt indistincte admittant singuli ꝺ collegio si ipsis de collegio obuenit vtilitas.dicit archi.in loco p̄al.ꝙ licet admittant singuli tñ min⁹ eis credat cū bona sint vniuersitatis ipsoꝝ.t sic aliquā vtilitatē ꝓsequant.t sic sentit post Lau.ꝙ isti nō sunt testes integri.t sic videretur ꝙ duo nō faceran plenam ꝓbationē.hoc dictū putat verꝫ do.an.in.c.cū nuntij.quo ad vniuersitatē laycoꝝ sed nō quo ad ecclesiaz qꝝ res vniuersitati plus spectant ad singulos q̄ꝫ res eccl̄ie ad singulares clericos de eccl̄ia.ꝑ hoc dicto facit qꝫ ipsi disponūt de rebus vniuersitatis ad libituꝫ.vt nō.in.c.dilecta de excess.prela.t ꝑ bar.in.l.fi.de colle.illi.nō sic facere possunt clerici de bonis eccl̄ie.vt.xij q.ij.sine exceptione.cū similib⁹ Ego putaren hoc dictū ꝓcedere q̄n per aduersam partē ꝓducerent alij testes incontrariū.Sed vbi non assunt nisi testes pro vniuersitate satis putaren eis plene credendū saltem in defectum aliox testium dūmodo alias ydonei sint.hoc probare videtur tex.in.c.sup prudentia.xiij.q.ij quod.c.licet loquatur in clericis.ratio tamē est generalis et vendicat sibi locum etiam in laycis vniuersitatis secularis.ad idem.l.intūñ.§.i.p̄alle.Item nō est verisimile ꝙ quis velit deierare ꝓpter iurā vniuersitati conseruantia cum soleat negligi ꝙ cōmuniter possidetur.l.ij.L.quando t a quo.quarta pars debeat.An aūt admittant isti ꝺ vniuersitate in defectū dumtaxat alioꝝ an indifferēter.Spe.e.ti.§.i.v.sed nunquid in causa videtur velle ꝙ in aliorum defectum quia videntur affecti ad causam.pro hoc dictū.c.et si xp̄s.in fi.sed hosti.et cōmuniter doc.ibi sentiunt oppositū t ad t.et si xp̄s.supplent maxime.Nam isti de vniuersitate sunt melio⁹ informati q̄ꝫ forensicā.t experientia docet ꝙ sepe testes dicunt se scire t postmodū necessario non concludunt.et hoc satis mihi placet cuꝫ iura reliqua hoc permittant indistincte.et maxime facit ratō.ꝺ.c. super prudentia.Et ad.c.et si xp̄us.do aliaz solutiōz magis coloratam ꝙ ibi illi religiosi habebant ꝓscientiam iurandi.vnde vt saluarent suam ꝓscientiam q̄ntum possent.Papa ibi indulget eis potestatem iurandi alijs deficientibus.et satis hec solutio colligitur ex fine illius litere.t ꝑ hoc habes p̄mum principale membrum expeditum an in ciuilibus admittantur singuli de vniuersitate ad testificandū Venio ad secundū membrum quid in criminalibus in quibus dico ꝙ singuli de vniuersitate non sunt ydonei testes in fauorē vniuersitatis.Casus est apertus in.ꝺ.c.super prudentia.et rōnem ibi ponit tex.quia in criminalibus tanq̄ꝫ arduis non debent domestici ad ꝓbationem admitti.secus in ciuilibus vbi agitur ꝺ paruo p̄iudicio sicut in simili videmus ꝙ ꝓsanguine⁹ nō repellit in ciuili sed in criminali sic.vt in.c.i.iuncta gl.iij.q.v.et maxime hoc ꝓcedit quando est tale crimen ꝓpter qꝺ ipsa vniuersitas venit destruenda.iuxta nō.per Bar.in.l.aut facta.ff.de penis per Jnno.et alios in.c.grauem.de sen.ex.t.c.dilectus.de simo.Hec procedunt quando quaritur an possunt testificari in fauoreꝫ vniuersitatis nūqd aūt possūt testificari in fauorē eoꝝ q̄ sunt ꝑiter ꝺ vniuersitate ipa.distingue ꝑiter inter criminalia t ciuilia vt in ciuilib⁹ possūt.vide bo.gl.in.c.cū.R.ꝺ offi.de.t.iij.q.v.accusatores.t.ꝺ.c.sup prudētia.Credo tñ ꝙ pl⁹ vel min⁹ eis credēdū sit fm q̄ntitatē affectiōis t familiaritatis q̄ inter eos ē.iuxta nō.ꝑ gl.nō.in.c.lris.j.e.t in.ꝺ.c.accusatores.t facit ꝙ dicam⁹ in seqñti membro.In criminalib⁹ ꝺo nō admittūt fm doc.in.ꝺ.c.cū nūti⁹.t ꝑ.ꝺ.c.sup prudētia.t.c.accusatores.qꝫ in eis repellūt domestici t familiares q̄les sunt isti ꝺ vniuersitate inter se.t facit.c.repellāt.de ac.t vide ꝙ spe.e.ti.§.i.v.f nūqd in cā.vbi tpat hoc verꝫ nisi in ꝺfectū.ar.c.si.j.ti.pr.t in.c.t si xp̄s.in fi.de iureiu.Jo.an.in.ꝺ.c.cum nuntius.dicit ꝙ nimis large locuti sunt doc.Sed restringēda est eoꝝ opi.ad iura ea que allegāt quādo videlicet est ita pua vniuersitas ꝙ illi ꝺ ipsi⁹ corpe cadūt i nomē domesticoꝝ vel cohabitātiū.vt.ꝺ.c.sup prudētia.t.ꝺ.c.repellāt.qꝺ

satis placet. Hec ꝓcedunt qñ volūt testificari ꝓtra ex traneū. Sed si inter illos ō vniuersitate tūc admittūr qz par affectiōis causa omnē suspitionē excludit. l. nō solū. ff. de ri. nupt. nō. gl. in. d. c. cū R. 7. c. postremo de appel. 7. d. c. accusatores. Hinc dicūt doc. in. d. c. cū nuntius. q accusato ꝑlato ab aliq̄ de vniuersitate alīq̄ ō vniuersitate recipiūr in testes, ar. ij. q. vij. latoz. 7 j. de accu. ex ꝑte. de elec. ꝓ inquisitiōz Non em̄ sint magis domestici accusantes q̄z accusati. qō nō Dz circa ꝓdicta 7 circa tex. ꝓtingit dubitari de, aliquibus Et primo quid de ꝑlato vn̄' capelle q non habet collegiū sed solus bz administratiōz ecclesie nunqd admitti debeat in causa ecclesie. Jo. an. ō. in addi. spe. e. ti. §. i. v. sed pone. q administrator videt sētire q̄ omnino nō admittat p. c. relatū. ij. j. de testa. aliter illud c. non inducit sed credo q voluit sic inducere. ibi enim dicitur q vbi est ꝓgregatio seu collegiū bona spectant ad ꝓgregatiōz. seu collegiū. vbi tñ est vna ꝑsona ille solus habet disponere de bonis ecclesie. 7 sic videtur iste testificari in facto quodamō suo auz omnia bona spectēt ad mensaz suā. secus in ꝓgregatiōe qz illud qō spectat ad vniuersitatē nō spectat ad singulos vt in in rib' ꝑal. 7 optime facit ad ꝓdicta de. ij. de re. ec. non alie. iuncta. c. exposuisti. de preben. Et qz dictum suū placet. reddo aliā rōez vbi collegiū constituit sindicuz nemo pōt dici principalis merito quilibet testificatur exceptis ꝓcuratoribus ad illā cām vt hic. Sed vbi ꝑlatus solus ꝓstituit ꝓcuratorē ipse ō principalis licet ꝓcurator agat. vt i. c. i. in fi. s. vt li. nō ꝓtes. merito nō potest esse testis ne sit ꝓncipalis 7 testis vt hic. Itē est affectus ad causam cū constituendo ad illā ꝓcuratorē videt declarasse motū animi sui. facit. l. pretor. ff. ō in risdi. o. iudi. Et p hec 7 ea que statim subiicia in sequē ti. q. Credo dictū. Jo. an. limitandū quō ipse sol' cō stituit ꝓcuratorē. Si aū ecclesia haberet yconomum generalē ꝓstitutū auctoritate episcopi vel ageret ipse epūs tanq̄z generalis administrator. iuxta nō. in. c. fi. ō succes. ab intes. tūc arbitror istū ꝑlatū seu rectorē capelle admittendū qz cessat ratio statim allegata. Et si diceres. non p̄ cessat ar. sumptū ex. d. c. relatum. dico q illa sola ratio non sufficit vt ex toto repellat. Vi de simile in ꝑlato qui potest esse iudex in ptinentib' ad ecclesiā suam seu iurisdictionē suā. vt in. c. cum ꝑsone. in fi. iuncta glo. de priui. li. vi. Item bona ecclesie non ex toto cedūt mēse ꝑlati. sed 7 alīs necessarijs ecclesie vt viui pauper. vt in. c. pastoral. ō his que fi. a ꝓda. sine cōsensu capituli. 7 in. c. fi. xvi. q. i. Quare dico hūc admittendū 7 sibi fidē adhibendā. iuxta q̄n titatem affectionis quā habet ad causaz Quid em̄ si ecclesia bz multa alia bona et cōtentio solū ē ō pua vinea. dicemus em̄ q ille velit deserere cū sine ea iste ꝓcipiat necessaria ab ecclesia. Dz si viuit ex illa vinea tm̄ tūc habebo eū aliquātulū suspectū. bonus ergo iudex arbitrabitur. l. ij. ff. e. 7 in. c. in nostra j. e. ti. Ex his infertur ad questionē an ꝑlatus ecclesie collegiate maxime epūs debeat admitti in testē in cā ecclesie sue Jnno. hic instat in epō Hosti. cū impugnat dictū eum indistincte admittendū. Jo. an. hic reducit ad cōcordiā hoc modo q agente yconomo vel vice dño epō causaz singulare mense epālis 7 p ꝓsequens singulare 7 ꝓpriā episcopi. vez dicit Jnno. vt nō admittat epūs in testē. Vi vero agat cām ecclesie vel cōmunē verum sit quod dicit hostien. 7 remittit ad nō. p. cuz post eos in. c. pītium. e. ti. li. vi. Et nō bene illa verba Jo. an. q cā mense ꝑlati videtur ꝓpria ipsius vt sic repellat a testimonio. facit. ij. q. vi. biduū. Ex quo infero q canonicus non potest esse testis in causa prebēde sue cum illa sit deputata solū ꝓ mensa sua. 7 hec satis placent qñ causa est mense ꝑlati ita q bona sua sunt separata a bonis ecclesie. Sed dubū est quid si cā est totius ecclesie. dic q si ꝑlatus 7 capitulū ꝓstiterūt simul sindicū. Casūs est clarus q ꝑlatus pōt esse testis. Tex. est hic iuncta supscriptione. et tenent cōmuniter doctores in. d. c. pītium. 7 archy. xiij. q. ij. sup prudentia. Vi aūt solus ꝑlatus constituit 7 tūc sunt opi. Jnno. in. d. c. pītiuz. tenet q non pōt esse testis qz ipse est ꝓncipalis defensor. Hosti. ibi tenet ꝓtraiū quia ꝓcurator ꝓtestando litē efficitur dñs litis. dictū Jnno. sequitur. Archy. in. c. i. xiij. q. ij. 7 do. an. hic 7 satis mihi placet p id quod. s. dixi in ꝑlato. capelle. Sed circa ꝓdicta queritur qd de eo qui fuit administrator in ea re de qua nunc agit 7 desijt nūc esse administrator nunqd possit esse testis. Jo. an. tangit in. d. v. sed pone q administrator. 7 tandē concludit q ꝓ contraria parte bene potest adduci quia nil repugnat. sed in fauorem illi' ꝓ quo gessit dicit si laus vel vituperiū vel damnū pōt sibi ascribi ex assistentia vel non assistentia actus ꝓ quo testificatur non admittit. alias sec' ar. eoz q̄ nō. in. c. fi. e. ti. li. vi. qō placet hic do. an. putat tm̄ talē in subsidiū admitti. al. de elec. dilecti. cuz gl. sua de do. 7 ꝓtu. cū oli de ꝓba. tercio loco cū si. vide bar. in. l. deferre. §. idē decreuerūt. ff. ō iure fis. vbi generaliter ꝓsequit an 7 qñ ꝓcurator sit admittendus et ꝓcedit etiam ad declarationem materie hui' c. et concludit sic. q aut est procurator ad iudicia et nō pōt produci in testē etiaz per aliam partem. quia sicut persona principalis non ꝓducitur in testem ꝓtra se ita nec ꝓcurator. pōt tñ interrogari super negotio. vt in. c. ij. e. ti. li. vi. Aut ē ꝓcurator ad negocia 7 ꝓducitur in testē sup his que gessit 7 tūc si ex hoc sentiret cōmodū vel incōmodū et non debet admitti. Exēplū volo ꝓbare q tibi mutuauī. x. 7 induco in testez illum ꝑ quem dico tibi transmisisse. Nam si iste diceret contrariū ipse remaneret obligat' ideo nō ē idoneꝰ testis

Aut non sentit cōmodum vel incōmodū ꝛ tunc de cō sensu ptium admittitur al' secus. Sicut dicit in pscnēta. vt in auc. de testi. §. quā vero. allegat glo. que hoc voluit in. c. fi. e. ti. li. vi. Mihi in hoc plus placet dictū Jo. an. vt inspiciant̄ termini litis. si em̄ nullā affectionē p̄sumit̄ hic deberet admitti etiā in vita altera parte. ar. l. i. ff. e. Si vo fuit pcurator in alia cā tūc dz admitti in ista q; nil repugnat ꝛ satis ꝓbatur in isto. c Et vide do. de ro. ad materiā nr̄am dec. cxxij. ꝛ. clx. ꝛ plus dicit Jnno. p istū tex. q; si duo cōstituūtur pcuratores vi⁹ in aliquib⁹ negotijs alius in alijs vi⁹ poterit esse testis vbi alius est pcurator. Jdē dicit q; si cōstitutus pcurator pcuratiōez nō recipit poterit esse testis. ar. j. e. dilecto. Jdē ſm eū si ceperit ꝛ postea renūciauerit. ꝛ dicit hoc pcedere etiā inter laicos. satis est em̄ q; hoc nō repitur pbibitum. ar. l. i. ff. de testi. Jo. an. dic̄ posse distingui an pcurator ille reassumere possit causā inꝑa decretalē si duo. ò. pa. li. vi. ꝛ eo casu repellatur. an nō possit ꝛ tūc admittatur. postea dicit satis esse q; potest nō reassumere. Jtē licet plat⁹ possit reassumere tñ admittit vt hic ptz. ꝛ hoc placet ꝛ credo q; si semel testificatus est non possit amplius reassumere cūm ne repiatur in eadem cā testis ꝛ pcurator. vide tñ qō nō. Jo. an. post Hosti. c. ij. e. ti. li. vi.

Ex p̄dictis infertur ad decisionē multaꝝ questionū Et primo num q; legatarius possit esse testis in cā testamēti Tex. videt aptissimus q; sic in. §. legatarij. s. Insti. ò testa. ꝛ reddit ibi tex. rōnem q; nō iuris successores sunt p̄ rā ſm glo. ibi. ꝛ sine honore. q̄si dicat q; nō contenditur de iure eoꝝ p̄ de substātia testamenti. ꝛ sic ò ipsa hereditate q̄ ē quodā ius vniuersale. Buꝰ būs facit quia in ꝓsequentiā sunt habituri cōmodū legati q; si testamētū nō subsistit nō dicūt regulariter legata. vt nō. ꝛ. le. in. l. eā quā. C. de fidei cō. et sic rōne bonus cōmoditatis ꝛ affectiōis nō deberent admitti. In ꝓtrariū facit q; illi de ecclesia admittūtur in causis ecclesie. licet viuant de bonis ecclesie vt hic satis dictū est. Jtem non debem⁹ attendere ad id qō venit in cō sequentiā sed ad id qō principaliter fit. l. i. ff. ò aucto. tu. Dubiū est pulchrū ꝛ subtile ꝛ maxime q; videm⁹ q; sola affectio ad cām sine alia cōmoditate repellit quē a testimonio. vt in. c. fi. e. ti. li. vi. ꝛ ñ. q. vi. statuendum. facit. c. psonas. j. e. cū si. fortius deberent repelli legatarij qui sunt affecti ad cām testamēti ꝓpter cō moditatē quā inde habituri sunt. ꝛ ideo in hoc dubio sūt opi. Quidā em̄ dicūt vt Jnn. in. c. ij. s. e. eos admittendos in cā tastamēti q; nō p̄cipaliter cōmodū sentiūt nec eoꝝ noie tractat cā. potest em̄ deberi legatū licet nō valeat testamentū. C. de libe. p̄te. anē. ex cā. nec indistincte legatū ē p̄standuz. ecto q; testamentū sit validū. C. ad le. fal. l. ij. ꝛ. l. irritū. Et hec opi. ē verissima inq̄ntū in omnē euentū legatis ē p̄standū. ꝑ vbi in alteꝝ casū tñ nō videtur procedere. q; licz p̄cipaliter nō tractet de eoꝝ cōmodo tñ afficiūnt ad cām ꝓpter cōmoditatē q̄ eis ꝓuenit accessorie Spe. in ti. de instru. edi. §. postremo. al. §. instrum. v. quid de legatario. ꝛ in ti. de teste. §. i. v. itē q; est tal'. ꝛ p⁹ multa ꝓcludit q; si est q̄stio inter heredē ꝛ legatariū ò legato nō testificat legatar⁹ q; est ꝓpria vel ꝓsimilis cā a q̄ repellitur. d. c. psonas. Si aūt ē. q. inter duos cui⁹ sit hereditas tūc pōt esse testis. Hec opi. i vltimo mē bro corruit eadez rōne q̄ p̄ma. Tercia fuit opi. dñi Symonis vincētini quā refert ꝺ Jo. an. Dicebat em̄ legatariū admitti i testē ita tñ q; nō omnimoda sibi fides adhibeat q; scōario ꝓtigit eius lucrū. adducebat qō habetur in auc. de teste. §. si vo dicatur odiosus. Cōtra hāc opi. arguo sic. Oib⁹ testib⁹ pōt aliq̄d relinqui ꝛ nihilomin⁹ p eos ꝓfirmat ꝛ approbat testamētū vt. l. si qs ita scripserit. ff. ò re. du. ergo fides omnium data est eis adhibēda al' nō posset ꝓbari testamētū. ar. l. si vnus. C. de testa Quartā opi. ponit ꝺ Jo. an. q; si in omnē euentū testimonij sui debeat legatū. tūc legatar⁹ admittit in testē al' si in alteꝝ euentū tñ habeat locū dicta opi. dñi Symōis. ꝛ facit ſm eū ad nō. i l. nullus. ff. eo. vbi distinguit in venditore an teneatur de euictiōe vel nō. Jdez ponit Jo. an. in addi. spe. in d. v. itē q; est tal'. Primū mēbrū sue distinctiōis non hz dubiū. Cōtra scōm facit qō. s. dixi ꝓtra p̄cedentē opi. de materia vide p gl. ꝛ bar. in. l. q testamento. ff. de testa. nil tñ noui dicit nō reducibile ad p̄dicta. ꝛ videtur bar. sētire qō. s. dixi ſm spe. Quinta ē opi. Bal. in. l. dictātibus. C. de testa. vbi dicit q; si est q̄stio inter heredē ꝛ legatariū tūc legatar⁹ nō dz esse testis. Si vo inter heredē ꝛ aliū tunc pōt esse testis dūmodo, ptestet q; nō intēdit vt ex ꝺ aliq̄ cōmodū sibi applicet. Dz cōtra ꝺ arguo sic. licet em̄, ptestet vt ex ꝺ nō ꝓsequat ꝓmodū nihilomin⁹ affect⁹ est ad cām. vide do. tex. in. c. psonas. j. e. cū ibi nō. Et si testamentū corrueret insurgeret p̄sumptio ꝓtra eū in suo legato rōne cuius lex ꝓmittit appellari. vt. l. a sententia. ff ò appel. Breuit puto q; si testamentū apperit in scripti ita q; nō capit totaliter essentiā a dictis testiū tūc admittit̄ legatarij ad ꝓbationē ꝛ ꝓfirmationē testamēti ita loquit̄ ꝓprie iura q̄ admittūt legatarios i testes. patet insti. de testa. ordi. i p̄n. vsq; ad illū. §. legatarij ꝛ. d. l. q testamēto. ꝛ. d. l. dictātib⁹. Et rō admissiōis ē multiplex. Primo quia non agitur principaliter de iure eoꝝ. vt. d. §. legatarijs. Secundo quia non p̄sumit̄ de facili corruptio in. vij. testib⁹ insti. in loco p̄al. Tercio q; hūt secū p̄sumptiōz scripture maxie publice ꝛ singloꝝ q̄ olim imꝑmebant. Dz vbi deest scriptura ita q; suā essentiā capit totale testamentū ex dictis testium. tunc puto illorum dicta nō sufficere q; suspecti sunt sicut notarius est suspectus, cum ascribit sibi

legatum in testamento. L. de his qui sibi intel. asser. l. ij. ⁊ l. si quis legatū. ff. ò fal. ⁊ hoc intellige qñ in alt̄ euentū tñ sunt habituri legatū. Nam si in omnē euentū indistincte possunt esse testes cū questio est inter alios. quia nil tunc ibi repugnat. Alia questio est in venditore nunquid possit esse testis in cā emptoris Inno. s. c. iij. ⁊ glo. in. l. null⁹. ff. de testi. sentit q̄ nō. vbi teneť de euictione al⁹ secus. Jo. an. putat q̄ etiam vbi non teneť de euictione non admittit⁹ seu dictū suū non est integr̄ si admittat⁹ q̄ verisimile ē q̄ affectat tenere id quod egit. sicut ò̄ in pseneta. vt in auč. ò teste §. si vero. ⁊ nō. in. c. i. ⁊ fi. e. ti. li. vi. ò quo in spe. e. ti. §. i. v. quid de venditore. vbi idē sentit Jo. an. ⁊ Ja. de ra. satis posset dici q̄ sibi adhibeat fides ſm q̄litatem pſone ⁊ cause. ar. eor̄ que nō. in. c. literis. ℣. eo. ℣ Isti eñ pseuete cōmuniter sunt infimi stat⁹ ⁊ aliqua lucra sectantur ex validitate ꝓtractus q̄ omnia cessant in pſona omnino integra maxime in defectū aliorum testiū. ar. bo. in. c. cū dilecti. cum glo. sua. s. de dec. ⁊ ℣. ti. pri. c. fi. Ex his infert ad ꝓsimilē questionē quid in donatore. Quidā dicunt vt hic refert Jo. an. q̄ sit ydoneus testis q̄ nō teneť de euictiōe. ff. de donati. l. aristo. §. fi. C. de euic. l. ij. Quidaz ꝓtra. vt pla. ⁊ Ja. ò ra. quia nō est ydone⁹ testis cui⁹ interesse pōt. sed istius interest qò patet q̄ pſonale pactū trāsmittitur in donatariū. ff. de pac. si tibi. §. pactū. Item donans affectat valere qò agit. et hec ratio repellit. p seneta. fortius debet repellere donatorē. Et hac rōne dicunt prefati doc. q̄ cedēs nō testificat. p cessionario facit. ff. ne vis. si. ci. l. i. §. i. ⁊ ſm hoc dicit Jo. an. inutile esse consiliū qò dat spe. in ti. de. pac. in fi. vbi dicit. q̄ ille qui non hz sup debito suo nisi vnū testem cedat actionē ⁊ cū illo testificetur ꝓcessionario. Ego distinguerē in vtroq; dubio ꝓut dixi in p̄cedenti vt si nullus interesse p̄tendit fit arbitraria quāta sibi fides sit adhibenda ſm qualitatē pſonaz. ar. in. c. ⁊ si questiones. de iuno. ⁊ eor̄ que nō. doc. in. c. cum parati. de appel.

Dubitatur etiā in socio an possit testificari. p socio Inn. in. c. ij. s. c. ⁊ Jo. an. hic distinguūt q̄ aut est soc⁹ omniū bonor̄ ⁊ nō admittit⁹ qr ei⁹ interest. Si āt est soc⁹ respectu ptis tñ tūc pōt testificari sup parte socij. qr ex hoc nullū cōmodū sentit. ff. si pars hereditpe. l. i. q̄nimmo ego dicerē hoc ꝓcedere inq̄ntū habeť respectus an interesit ipsius principaliter vel secundario. Sed respectu dilectionis ⁊ affectiōis distinguerē vtrū sit societas talis que faciebat eos simul habitare vel erat maxima familiaritas inter eos. et tunc credat plus vel minus. p socio ſm qualitatē amicicie vel affectionis. ⁊ vtrū sit causa criminalis vel ciuilis. vt. s. distinxi in. q. vniuersitatis. ⁊ vt legit et nō. in. c. sup prudentia. xiij. q. ij. Queritur vlterius hic habeť de procuratore ad cām vt nō possit esse testis quid de solli

chatore quid de adherēte. Dic q̄ repellunt qr omēs afficiuntur ad cām. ℣. e. c. fi. li. vi. cū ibi nōtis. ⁊ tenent do. de ro. deci. cccxxiij. ⁊ dix. Ultimo queriť qd de vasallo nunqd admittatur in cā dñi. Quidā q̄ nō ar. c. accedens. vt lit. non ꝓtesta. de quo in spe. e. ti. §. l. v. sed nunqd vasallus. Jo. an. ibi. in addi. dicit cōsiderandas qualitates dñi ⁊ vasalli. ⁊ ſm hoc q̄cq; col sabit suspitio q̄cq; nō forte eñ dominus est potens et solet seruire in eos qui non dicūt rē sibi gratam. et sic de similibus. Alias ꝓsimiles questiōes in quib⁹ versat affectio testiū. vide in spe. e. ti. §. i. et p Ly. in. l. eos. C. e. l. etiā. e. ti. v. quid de vxore ⁊ marito. Item q̄d de subditis alicui⁹ dñi vel mercenarijs ⁊ sic de si. vide aliquid p gl. in. c. literis. ℣. e. ti. Quid de amico. vide. iij. q. v. c. ij. ⁊ p Ly. vbi. s. plene p spe. in loco preal. vbi vide. Quid aūt de iudice aduocato ⁊ notario cause. dicā in. c. cum a nobis. ℣. eo. Ni.

X parte.

Hec decre. reputat fortis et est ſm Jo. an. ⁊ dicit q̄ quidam glo. eam transiuerunt q̄si eius dubia non viderent. Aliq; nil glosauerūt in ea vt bonaguida aretinus. Bo. an. dicit q̄ nec ipse Jo. an. intellectum decre. penitus elucidauit. Quicq̄d sit decretalis hec habet aliquos notabiles articulos vt ℣. patebit. ⁊ statim deo duce videbimus quis melius attingit dubia decre. Et primo scias q̄ abbas sumabat sic decre. Exceptio ꝓtra testes est post publicatiōz dictor̄ testiū. p ponenda. Jo. an. dicit hanc sūmationē falsam. Nam licet probatio possit differri in illud tempus. ppositō tñ exceptionis ꝓtra pſonas nō. sed debet fieri ante publicationē. vt in. c. p̄tium. ℣. e. Ipse autē Jo. an. sumat sic. Probatio exceptiōis ꝓpposite ꝓtra testes differri pōt post publicatiōz attestationū. Ego multū miror de hac sūmatione Jo. an. q̄ licet sit vera in se in nullo sūmat literā cū in sūmario de ꝓtentis in tex. nulla fiat mētio ⁊ admirari non sufficio cū ipse Jo. an. lōge melius alijs solitus sit cōpendiose ⁊ deganter summare tex. adeo vt cōmuniter doc. sequentes soleant cū suis sūmarijs transire. Sed nemo pōt esse iob. vt nō erret in dictis suis. vt ipsemet. Jo. an. dicit in phemio nouelle sup sexto. Bo. an. ſm intellectū qui sibi videtur verus summat sic appellatio quo ad finem exceptiōis consequende non iustificatur solo exceptiōis obiectu vel probationis oblatione. quo ad finē aūt deuoluendi sic. Hec summatio vera est in se. et melius probatur ex his que leg. et nō. in. c. interposita. ℣. de appellatione cui melius congruit q̄m hic. Nam nil attingit de materia huius titli. nec disputatur hic principaliter vir⁹ appellatiōis sed exceptiōis cōtra testes ꝓpposite. ideo sūmo sic breuiter. Si exceptio legitima opposita ꝓtra pſonas testiū non admittitur licite appellatur hoc dicit ſm lec. Jo. an. que hodie cōmuniter approbat. vel

aliter scom lect. quam pono si probatio exceptionis oppolite contra testem, pductum non admittit añqz dictum testis recipiat in casu quo admitti debuit licite appellatur b dicit. Dividit decre. principaliter in duas ptes. in pma ponit querela. i scda mandatu ibi mandamus. Prima facit quinqz. Primo namqz causam iustificat Scdo ibi miles ponit formaz impetrati rescripti vicia notanter exprimendo. Tercio ibi tandē. ponit, pcessum postea ex eo secutu. Quarto ibi nihilomin9 narrat sniam. Quinto ibi quā nunc ponit euentū post sniam Scda principalis subdiuiditur in tres. Primo instruit iudices. si narrata p pbiterum sunt vera. Scdo si ñ sunt vera. ibi si vo. Tercio ponit clausulā psuetā ptra psonas testiū. ibi testes Nota ibi canonice fuisse adeptus tē. q si libellus i possessorio non alteraf ppter narratonem, pprietatis. vt in. c. ex pte b. de fo. cope. t qd ibi dixi. ita libellus sup revocatoe attentari p9 appellatonem Nā iste narrabat se ecclam fuisse canonice adeptū ac eam. xxx. annis pacifice possedisse nec per hoc grauatur onere, pbādi.

Nō secūdo t tene mēti q litere impetrate p laycū contra dericum vt priuetur beneficio rōne defect9 vel delicti non sunt ipo iure nulle ac etiā valebit iudicium iter eos super hoc agitatum. Nūqd autē a principio potuissent elidi exceptionis pflictu. dicz cum glo. i.

Nota tercio duas causas sufficientes etiaz distributiue vt dericus pdatur beneficio suo. Prima si pater clerici imediate administrauit in illo beneficio quātū cunqz sit legitimus ne videatur notari successio i ecclia dei. Sec9 si alia plona fuit intermedia. t hic casus est dubius de quo dicendū vt in. c. ex transmissa. de fi. pact. Secunda cā notabilis est cū publice detinet concubinam facit optime. xxxij. di. nullus. t. c. pter t. j. d coba. de. vestra. Quid aūt si occulte tetinet vel pmisit simplicem fornicatonem. vide glo. in. c. maximianus lxxxi. di. que dicit cōmuniter teneri dericum nō deponēdum p simplici fornicatione. Sed in cōtrarium vide tex. apertū i. c. a multis. de eta. t qua. t plene dixi in. c. ac si dericī. de iudi. dic vt ibi. Nota q̄rto bonum tex. a contrario q licet laycī nō testificentur cōtra dericū cum agitur criminaliter vt in. c. decetero. j. eo. secus tñ est cum agitur de crimine ciuiliter etiam si agat ad priuatōem beneficij. facit optime. c. tam lris j. e. t quod le. t nota. in. c. qm̄. s. e. hic enī non repelluntur isti q9 laycī. sed quia infames t notabiles. i. habētes notā criminis Et ex b t ex tex. nota q infames etiā infamia facti repelluntur a testimonio qd an, pcedat indistincte aliquid tetigi in. c. licet. de, pba. dicam latius i. c. testimoniū. j. eo. ti. Nota q latrones t raptores differunt a furib9. t dic q fures, ppie dicūtur q furanter occulto t sine violētia i aue. ff d nouo iure. L. de ser. fu. Latrones q i publico stātes in stratis publicis. l. capitaliū. §. famosos. ff. de penis. Raptores dicunt q rem rapiunt violēter siue in publico siue occulto. ff. vi. bo. rap. p totū. vñ omnis raptor ē fur sed ḡuius peccat rōne violentie. vide bonū tex. cum glo. xiij. q. v. penale. t insti. vi. bo. rap. in prin. Nota ibi in cā alia fuissent d puirio tē. q cōuict9 de piurio i vna cā, pbat periur9 in qlibet alia nec admitti d9 amplius ad testimoniū. vide bonū tex. in. c. puuli. xxij. q. v facit. c. testimoniū. j. e. Et, p primo dicto vide Fre. psi. xxij. vbi tz. hoc apte sentit Jnn. in. c. qliter t qñ. ij. de acc. vlt. col. Ex b habes casum in q acta i vno iudicio faciūt fidē i alio etiā iter alias psonas t b ideo cōtingit q9 hec snia ē corpis afflictiua. vñ sequit ipm corp9 sicut lepra leprosum. i. q. i. cito turpē. vide i sili l. ingenuū. ff. de sta. ho. t plene Jnn. in. c. cām. qui fi. sint le. Nota de vbo abindico. Nā cū scribit cuz b. idē importat qd primo vel aufero Si vero scribitur cū d. vt adiudico reportat cōtrarium intellectū de reli. do. cum venerabilis Nota ibi cassata snia tē. q verbū cassata qñqz refert ad actū nullū t verificatur tunc in cassatōe facti. vide bonū tex. cū glo. in. c. accedens. vt li. nō ptesta. hic enī snia erit nulla data legitimitate appellationis. vt. c. non solum. de appel. li. vi.

Nota vltimo q cassata snia cozuit etiā confirmatio pape rōne illius snie emanās qd intellige de confirmatione facta in forma cōmuni. de qua in. c. q9 diuersitatem. t ibi glo. de concel. pben. Alia pcementia effectū appellatōis nō colligo q9 sunt dubia. t j. patebūt in discussione materie Nūc venio ad examinatōnem materie. Et primo quero nunqd iste litrere impetrate p militē cōtra dericū valuerint ita vt etiā exceptōe elidi nō potuissent. quod ē querere. an dericus possit accusari p laycum de crimine saltē ciuiliter ad priuationem beneficij. exquo suā vel suoz iniuriā non pseq̄tur t sic sumus extra casum. c. decetero. j. e. Glo. i. ponit i b tres opi. Quidā enī dicūt q erāt surreptitie Jdeo in litera ponderat q9 miles tacuit q9 esset laycus t sic vult hec opinio q laicus nō possit accusare dericū de crimine etiā ciuiliter vt priuet beneficio. Alij pcedunt p pcedere regulariter p i cāu nostro vbi agebat d9 publica fornicatōe dicūt laicū debere admitti. sicut enī licz laico hoc casu vitare dericū. j. de coba. de. t multi. ita t accusare t rō istoz9 pmuniter reprobat p doc. q9 nō sequit possum vitare ergo accusare. Tape instantiā in excōicato qui debet vitare alium excōicatum vel concubinarium notoriū t tamen non potest illum accusare. de excep. c. a nobis. d iudi. intellexim9. dicit tamen do. an. dictum etiam in se verum quia si dericus est infamatus eo q9 publicum est delictum a laico accusari potest allegat glo. c. cum p. de accu. credo dominū an. tunc de, primo non vidisse glo. in. d. c. cū p. Nā illa glo. loquitur in criminib9 exceptis. vt simonie

lese maiestatis ꝛ similiū in quib⁹ admittitur laic⁹ contra clericū infamatū etiā si agitur criminaliter vt nota ibi. ꝛ in. c. in primis. ij. q. i. de quo dic vt plene nota. i. d. c. cū p. ꝛ vide bonā glo. in d. c. cū p. ꝛ vide bonam glo. ij. q. vij. i sum. Tercia opi. que placet glosatori ē q⁹ regulariter laic⁹ nō admittit ad impetrandū vt ad accusandū q⁹ sua nō interest. Fallit in prono vel parrochiano q⁹ eor interest habere bonū rectorē vī saltē admittēt̄ ad denunciandū. xvi. q. vij. filijs. ꝛ ideo b ponderatur istū tacuisse q⁹ erat laicus q⁹ sua non interat. vide si a principio fuisset exceptū non fuisset admissus sed nunc non poterat repelli q⁹ illa exceptio ē dilatoria Nota bñ hoc vltimū dictū glo. q⁹ hec exceptio tua nō interest dilatoria. ꝛ sic debet opponi tē pore dilatoriar. vide plene per Inno. in. c. super his .j. de accu. vbi idē finaliter cōcludit. Nota secūdo ex b dicto laicū non esse omnino incapacē accusationis clericorum. vide si a principio non repellitur nō potest amplius repelli Tercio nota q⁹ littere surreptione impetrate ad lites etiam respectu priuatōis fiende nō sunt nulle ipo iure ꝛ dicibiles p exceptōez de quo in. c. ad audientiā. de rescrip. Dz attingendo principalē articulū huius glo. sciendū q⁹ varie reperiuntur opiniones. Et primo Damasius Ibi. posuerunt hic istā questionē an laicus possit clericum ciuiliter impetere sup crimine ꝛ q⁹ posset allegabant hanc decre. Itē .j. eo. tam litteris vbi ad testimoniū admittūt cum de aliqua irregularitate agitur ciuiliter cōtra clericum ergo ad agendū admittentur Itē interest ecclesie habere plures defensores sicut de republica dr. ff. de no. op. nun. l. nam reipublice. cui compatur ecclesia. l. fi. C. de sa. san. ec. potest' ergo quilibet cōtra malū platum agere vt ab administratōe remouea tur. In contrariū allegabāt vt ad agendū non admittatur nisi cuius interest q⁹ actio ei⁹ prosequēdi i iudicio quod nobis debetur. insti. de accu. in prin. ergo cuius nil interest ꝛ cui nil debetur nō admittetur. ff. ō vaī. ꝛ extraor. cog. l. vlti. Itē questio ciuilis de crimine in aliquo habet vim accusationis q⁹ p cū perditur beneficium .j. de simo. p tuas. ergo laic⁹ non admittetur Et soluēdo dixerūt q⁹ non dz admitti ꝛ ad istam decre. rñdebant. vt. s. in glo. dictū est q⁹ hic non fuit obiectum. ꝛ az dicto ipor simpliciter transit hic Joan. Glo. in. c. maximian⁹. lxxxi. di. generaliter excludit laicū ab accusatōe clericor. ꝛ sub dubio forte excipit patronū respectu crimis dilapidatōis q⁹ tunc sua interest cū habeat defendere res ecclesie. d. c. filijs Gl. in. c. Instituū. xvi. q. i. dicit patronū laicū posse accusare clericū criminaliter de dilapidatōe cū suā iniuriam tūc dicat, prequi. Ec⁹ dicit i alio nō prono. p nō. ij q. vij. in sum. Dz glo. in. d. c. filijs. dicit de prono. ꝛ q⁹libet prochiano vt possint accusare ꝛ denunciare rectorem etiā si sit rector ecclie collegiate allegat hoc. c. ꝛ. lxiij. di. plebs. vide glo. in fi. de acca. qualiter ꝛ q⁹ ij. que dicit hominē alterius dyocesis vel prochie impetrantē inquisitōem vel denūciatōez cōtra clericum nō debere audiri q⁹ nō p̄sumit bono zelo venire cum sua nō interest. allegat hoc. c. in verbo tacito tē. ꝛ idē ibi goff. ꝛ Spe. ti. de inquisi. §. i. v. sed numqd extraneus. Glo. in. c. venerabili. de offi. dele. loquēdo de crimine dilapidationis dicit q⁹ admittit quilibet de illa prochia ad denūciandum q⁹ interest eor ne ecclesia puniat ad malū statū. ar. xvi. q. i. c. vlti. Et sic vides quantū variauerūt glosatores in p̄dictis ꝛ alijs locis. Goff. in. c. q⁹ dei timorem. de sta. regu. generaliter loquēs. de malo p̄lato dixit prochianos admittē dos ad petēdum destitutionē p̄lati q⁹ eor interest ne sub malo p̄lato patiantur famē ꝛ sitim verbi dei. vij. q. i. audacter. Ex hostī. b restrinxit ibi ad prochianos patronos. Reliqui aūt q⁹ nō sunt patroni non debent admitti secūm eū q⁹ non debēt se impedire de ilbis vt alijs spūalibus. vt de elec. oīus. ꝛ in. c. ptingit. de arbi. cū si. Fre. de senis dare tenuit patronū admittendū ad accusatōem p̄lati ciuiliter vt removeat a beneficio vt ponit p̄silio. xc. Idē dicit de prochiano vt possit petere illū removeri ꝓpter crimen vel vt ꝓpellatur ostēdere titulum siue p̄motionis si de ea non p̄stat vt plene prosequit p̄silio. xcvij. Idē dicit i cōsilio. xxij ꝛ lz ibi formet questionē in prochiano videtur tñ concludere idē in quolibet laico q⁹ ista nō est ꝓprie accusatio ex quo nō agit ad depositōez sed vt removeatur a beneficio. vt habet in. d. c. p tuas. de simo. ar. c. taz literis .j. e. ꝛ. c. qm̄. s. eo. ꝛ hic vide Lap. alle. xi. vbi tenet patronū seu prochianum posse petere vt rector declaret p̄uatus vigore iuris p̄munis seu alicuius dispositōis ꝑticularis. Jo. an. dicit q⁹ si agit de crimine p̄cedente, p̄motōem qō inducit priuatōez ipo iure admittet quilibet de populo. q⁹ eius interest ne anima fratris miserabiliter decipiatur. Si vero agit ō crimine p̄misso postea vel nō inducēte p̄uatōem ipo iure tunc admittunt tñ prochiani nil tñ allegat. Sed ꝓra primum membr̄ sine distinctōis. vide glo. ꝛ docto. in. c. dudum. ij. de electi. in verbo decepte. Ego dicerē sic q⁹ aut queritur nunqd layeus possit accusare clericū de crimine criminaliter ꝛ dicēdū ē q⁹ nō. fallit si p̄sequit sua vel suor iniuriā. vt in. c. decetero .j. eo. Itē fallit in criminib⁹ exceptis. de quib⁹ dic vt le. ꝛ nō. in. d. c. cum p. de accu. ꝛ. ij. q. vij. i summa. Aut q̄ritur nunqd possit excipe ꝓtra p̄mouendū ꝛ dico q⁹ sic si ē prochian⁹ vel patron⁹ vide bonā gl. in. c. ut circa de electi. li. vi. ꝛ verbo aliqui. pleni⁹ p Inno. in. c. sup his .j. de accu. vbi discutit nunqd b cāu admitti debeat q̄libet layc⁹ ꝛ inter cetera ponit vnū nōbile dictū dicens q⁹ reges ꝛ p̄incipes admittunt ad excipiēdū ꝓtra p̄mouendū

f.

si habent cum verisimiliter suspectū de pditione terre vel pfiliorum suoꝝ quia interest eoꝝ t idē dicendū ē de quolibet qui potest ptendere spāle interesse. Aut queri tur nunquid possit layeus denuntiare vel accusare cri liter clericū et respectu denuntiādi ꝓpter crimē dila pidatōnis admittere quālibz layeum iuxta nō. in. c. si q is pbiteroꝝ. de re. ec. nō alie. versatur eñ i hoc ius publicū qō pfistit in sacris sacerdotib⁹ t magistratib⁹ i. dil. ius publicū. de hoc tñ dicēdū ut plene nō. i. d. c si quis pbiteroꝝ. Aut q̄ritur respectu alteri⁹ crimi nis vel defectus et admittere patronū et p̄ochianos quia eoꝝ interest habere bonū platū. ar. in. c. audacter. e. c. qlis. viij. q. i. et. lxi. di. nullus. bene facit tex. cum glo. lxij. di. c. ij. Di eñ admittitur layeus ꝓsequens suam vel suoꝝ iniuriam. fortius debet admitti quādo instat p salute anime sue t ne ecclesia vergat in peiorē statum. maxime cum parrochiani teneāt alere rectorem in defectum. vide bonam glo. in. c. ois xp̄ianus. conse. di. i. et qō nota. in. c. i. t. c. de his. j. de ec. edi. alios autē laicos quoꝝ spāliter non interest nō admitte rem. tum qz cum hic agitur criliter non debēt admitti nisi quoꝝ specialiter interest. ij. q. vi. non solent. tum qz p̄sumunt non bono zelo ꝓcedere. Cū laici clericis opido sint infesti. ij. q. viij. laycos. t. c. laici. maxime ꝓpter rōnes. d. c. laicos. Nec ob. tex. a ꝓrario. j. e. de cetero. quia dico q̄ quatenus procedit ad p̄natōez beneficij hz quandā spēm accusatōis cū ex ꝟ nullum ꝓmodū applicetur accusanti. nec obstant iura que admittūt laicos ꝟ casu ad testimoniū qz i testib⁹ cessant rōnes p̄dicte cum veniāt astricti nec pro interesse, ꝓprio t forte eēt magis honestū dicere vt etiā patroni t etiā laici nō admittant ad accusandū ꝑ ad denunciādum p ea que habent in. d. c. laicos. t vt sentit ista glo. hec ꝓcedunt in denunciatōe canonica. Sed in euangelica que solū tendit ad penitentiā admitteretur quilibz laic⁹ nō crimin⁹us. de quo dicēdum vt plene nō. in. c. nouit. de iudi. t. c. si peccauerit. ij. q. i. t p ꝟ habes hunc articulum plenius expeditum hic q̄ alibi. Oppo. t videt q̄ p ꝓuratorē non potuerit iste miles causaz criminalez agere. vt. c. veniens. de accu. l. penul. §. ad crimen. ff. de pub. iudi. Sol. glo. quarta q̄ ꝟ agebatur criliter solum vt remoueretur ab eccl̄ia Nō q̄ criliter ꝺz agi licet veniat imponenda pena p̄nationis beneficij, p ꝟ vi ꝺz tex. in. c. p tuas. de simo. Et ꝺz p tanto agi criliter qz non agitur ad penā naturalem delicti. sed ad depositōem ab ordine ad q̄ ē insti tuta vera accusatio. vt in. c. qualiter t q̄. de accu. non tñ causa ē oīno criles caz pena p̄uationis bñficij non applicetur p̄uato. hz eñ quandā spēm accusatōis ideo appellatur accusatio t non actio. ideo laici nō debent admitti vt. s. dixi faciūt nō. p Inn. in. d. c. qualiter et q̄. in fi. Inn. dat aliā sol. q̄ hic datus erat ꝓurator ad certum articulū nō ad totā litē puta ad ꝓductōem testium vel ad videndum illos iurare vel videndū publicationē illoꝝ vel aliq̄d simile qō de iure p̄t fieri etiaz si criminaliter agatur. allegat p̄al. decre. venies. t. v. q. iij. res. plus mihi placet opinio gl. tū qz hic nō agebatur criminaliter. tum qz veniebat hic imponēda pena minoꝝ relegatōne t exequibilis in absentē dictū tñ Inn. est vez in se t ō materia dicēdum ē vt plene nō. in. d. c. veniens. t. §. ad crimē. palle. Ulterio ad gl. in ỽ. infames. cum qua expedit scōm p̄cipalē articulum huius. c. Pro cuius expeditōe op. viōz enim q̄ hanc appellatōem papa non debuit admittere cū non esset iterposita ex iusta cā. exceptio eñ ꝓtra ꝑsonas testium non ꝺz examinari ante receptionē testium sz ꝺz reseruari in ips publicatōis t disputationis. Satis em est p̄ius p̄mittere, ptestationē. vt in. c. p̄nitium. j. e. videm⁹ enim q̄ spāle ē vt admittatur p̄ius q̄ñ habet testis causam criminalē caz p̄te in auē. si testis odiosus. C. e. ti. Item q̄ñ maliciose opponitur exceptio tunc iudex ad obuiandū, progationi litium p̄t recipe ꝓbationes a principio. vt in. c. licz. s. de ꝓba. regulariter ergo nō ē p̄ius hec exceptio examinānda. hec glo. instat t inuolute loquitur dādo i effectu tres solutōes Prima fatendo hāc exceptōem nō fuisse appositaz debito tpe. t ideo valuit hic receptio testium t sniа lata quo usq̄z testes fuerunt reprobati appellatōe nō obstante.

Sed ꝓtra hanc solu. facit qz si appellatio a principio non fuit legitima non ꝺz iustificari ex subsequenti grauamine sez p receptōem postea factaz de indignis testibus vt in. c. dilecto. j. ō appel. t de. appellāti. e. ti. t cum appellatio sua esset manifeste friuola non debebat amplius audiri etiā appellās vt in de. vna. de do. t ꝓtu. Et tñ hic audit p̄biter sup appellatōe sua. ideo hec solutio nō est bona. Secūda so. glo. est q̄ p̄trariū ē regulare t ordinariū licet hic taliter de facto p̄tigerit ꝑ non apparet quid glo. velit in hac scōa sol'. pōt enim intelligi q̄ de facto sic contigit. Sed de iure nō. t forte volnit intelligere q̄ gratiose iste fuit auditus. vt sentit in glo. pe. sed nō procedit qz nō apponitur ꝟ aliqō verbum sapiens gr̄am huius intellect⁹ t intellect⁹ iuris non debent trahi ad gratiā intellectus nostri vt dicā sup̄ glo. penul. Scōo pōt glo. intelligi q̄ in facto sic contigit quia erat casus specialis sed hoc non colligitur ex tex. Tercia solutio glo. est q̄ hec exceptō fuit opposita post receptionem testium. t sic tempore debito merito ex reiectione potuit appellari. hec solutō est contra tex. ibi non est recipiendus ꝛc. t ibi nihilominus iudices testibus talibus receptis ꝛc. que verba satis innuunt exceptionem fuisse positam ante receptionem testium nisi saluando velis dicere fm Joan. q̄ dicta verba tex. concernunt effectum receptōis tunc enim videntur recipi quādo ad dicta illoꝝ iudex

pmittat ad hoc.s.ti.pr.ex literis.t de renun.sup
hoc.tñ hoc nõ cõgnit litere q3 cum imediate postꝫ
miles,pduxit testes fuit p pbiterꝫ exceptum Extra
glo.repiuntur principaliter quinq3 opi.Pdma Jo.
t Uin.in decre.ex3 cãm .j. e.vbi tenent p hãc decre.
exceptionis probationẽ semp a principio admittẽdã
nisi in casibus vbi iura exprimit illam reseruandã indu
cunt etiã vltra hãc dec.l.ad,pbationẽ.L.de,pba.Dz
dicit Jo.an.q illa lex posset induci in ptrarium vide
illã.lex in effectu dicit quem nõ debere admitti ad,p-
bandum qõ probatum non releuat. facit eni pro opi
nione vt prius admittatur ,pbatio reprobatõis quia
facta reprobatione depositio nõ releuat. Dz in cõtra
rium facit quia poterit esse q iste testis nil diceret vel
p alios qui non reprobantur illud idẽ,pbabitur .ergo
non debet admitti prius hec reprobatio q3 poterit eẽ
q nõ releuabit t,p hoc quod .j. dicetur Secda opi
nio colligitur ex verbis Inno.q si id qõ opponitur ẽ
publicum t,pbatões offerũtur recipi debẽt alias si re
quirit tpis tractuꝫ siue fieri debeat reprobatio p testes
siue p instrumentum recipiet testis t reseruabitur pro
batio reprobationis post publicatõem t ß p auc̃.si di
catur.L.c. Tercia est opinio Hosti. qui vidr senti
re q statim sit recipiẽda probatio t qõ dr de reseruati
one fienda tempore disputationis post publicatõem
videtur intelligere de publicatõne ipius probationis
reprobatorie.prius eni dz publicari q̃z disputet .j. eo.
in causis.Quarta ẽ opinio Guil.e.ti.§.i.v.sed q̃d di
citur.vbi videtur velle q probatio exceptionis sit dif
ferenda nisi mora piculum afferat vt q3 testes p quos
vult reprobare sunt infirmi vel recessuri vel bellum vl
mare intraturi.tunc eni recipietur dictum illoꝝ Jo.
an.ponit quintam dicens q exceptio legitima cõtra
testes semp a principio ẽ recipienda .j. eo.pũtium. al
ad quid tpe productõis citaretur is cõtra quẽ ,pduci
tur qõ tñ obmissum viciat,productoꝫ .s.e.ti.c.ij.t pu
tat q iudex nõ recipiẽdo exceptõem granat intantum
q loc? est appellationi t forte sic ptigit hic fm eã .Dz
recipere,pbatõem exceptionis statim vel differre in tẽ
pus publicatõis dicit esse arbitrarium ad ß .j. e.eam
causam.t.s.ti.l.ij.exceptis duob? casibus quos ex
cipit glo. t tercio de excõmunicatõe eã opponit ptra
testem q est excommunicatus .tunc enim ,ppter peri
culum cõmunionis tenet Jo.an .probationem incon
tinenti recipiendam ar.c.decernimus.de sen.ex.li.vi.
t remittit ad spe.loco ꝓall'. Adde t quartũ casum
scz cum opponitur testi.q est seruus t ille dicit se liber
tum.nõ admittitur nisi prius ostendat cartam manu
missionis vt in auc̃.si testis seruilis .L.eo.Et tres ca
sus ex ꝓdictis ponit glo.i.in.c.eum causam.ꝓal. Ca
sum antez Spe.scz quando imminet periculum mor
tis de quo.s.in quarta opi.putat Jo.an .nõ eẽ specia
lem t sic non recte excipi a regula. Nã fatẽdum ẽ q
p talẽ timorẽ statim recipitur.sed p ß differt receptio
testis contra cuius personam excipit.vnde poterunt
eodẽ tpe recipi.t iudex in arbitrãdo t informãdo mo
tum animi sui psiderabit hic plura .Primo an id qõ
excipitur habeat parẽ equitatẽ cũ casibus.s. exceptis
Et sic nõ.ex hoc dicto Job.an.q casus exceptus ex
tenditur ad alium casum hñtem paritatem rõnis pro
quo allego tex.nõ.in.c.eum dilecta.de cõsti.vti.vl in
uti.vt est glo.in.l.i.C.de condi.inde, Itẽ psiderabit
fm eum an sit publicum qõ excipitur t an offerantur
pbationes t an ꝓsumptio sit ptra excipientem q hoc
faciat cã differendi t an testibus qui ,pduc̃untur sup
principale imineat periculum mortis.vl' causa absentie
cum venerit de longinquo t fm hoc t alias circũstan
cias plurimas arbitrabitur an expediat prius recipe-
re probatorios vel reprobatorios t si dicat prius re
cipere probatorios nõ poterit excipiẽs conqueri Nã
parcitur in hoc laboribus suis t expensis.forte enim
testis nil deponat dicendo nil scire vel si deponeret
multi alij non reprobabiles idẽ deponerent.et sic nõ
expediret vel non,pdesset illum reprobasse.imo expe
diret t,pdesset non reprobasse cum frustra ß cũ tedi
sset expensas.Si vero pr' recipit reprobatorios nõ
põt excipiens conqueri.licet forte voluisset differre i
tempus publicationis.q3 exquo excipit illum testem
non recipiendũ satisfacit iudex desiderio suo statim re
cipiendo,pbationẽ ꝓtra illũ t si volebat q statim reci
pietur probatio nõ debebat excipere ꝓtra testem .Et
idẽ dicit sup dictis reuolutis in,pducente testẽ contra
quẽ excipitur vt non habeat cãm querde.Si iudex elic
git ipm testem prius recipere vel reprobationẽ adue
sarij prius admittere.Nam si prius recipit istũ testem
habet producens quod petit.Si autẽ vult prius reci
pere reprobationem poterit ß esse vtile ipo,pducenti.
q3 exceptione probata nõ expediebat illum ,pduxisse
imo expediebat non produxisse .in dubio vero vbi sa
ti circũstantie non mouent videtur eligendum fm eũ
q differatur reprobatio.tum p supra dicta.tum q3 ad
huc posset reprobatio reprobari.t sic est suspicio ö lõ
gioꝝ tractu .j. e.licet.t hoc dicit secure tenendũ quia
rõnem habet t equitatem. t cõtrarias opiniones cõ
cordat reductas ad casus diuersos.hec opi.Jo.an.ẽ
satis equa t cõmuniter tenetur.Ego tamen adderem
q vbi iudex recte non arbitratur in admittendo pr'
testem in principali vel exceptõem probationis q po
terit appellari quia hoc non relinquitur conscientie sue
sed arbitrio. Ideo si non arbitratur tangz bonus vir
potest appellari.vt in.c.i.de dila.cum ibi notatis .et
nota per glo.in.c.super bis.de accu.t per glo.t bar.
in.l.si qua pena.ff.de ver.sig.finge enim q excipitur
in casu simili excepto dicemus ne iudicem ad libitum

posse arbitrari ꝓtrarium certe minime.ar.c.cū dilecta ꝑte.vel finge q̄ hz ꝓbatōes incōtinenti paratas cō tra testē t factū est quasi publicū nec imminet aliqua circūstantia in cōtrarium. Et si diceres q̄ etiā his casi bus non hz ꝓbabilē causaz appellādi quia forte nil ꝓ bauit vt.s.dictū est.dico hoc non satis facere. Nam si relaxaret q̄ ꝓbatio exceptionis prius admitteretur ad ꝗd iura in certis casib' ꝓbatōem prius admitterēt Itē dico q̄ interesse pt ꝓtendere excipiēs vt testes pri' nō admittātur.quoniā si post depositōem reprobētur tū eoz dicta faciunt aliquale indiciū.l.qui vltimo.ī fi. ff.de penis.nō.Bar.in.l.mantus.ff.de questi.dixi i c.ij.s.eo.quare ꝓcludo cum Jo.an.q̄ extra quatuoz casus.s.exceptos est in iudicis arbitrio an pri' admit tat testē an probationē exceptōis. Sed si nō arbitrat sicut bonus vir potent ab eo appellari. Et ex his infero aliū intellectū huius decre.vltra itellectum Jo. an.t doc.vt hic fuerit appellatum q̄ nō recipiebatur probatio exceptionis t q̄ in b fuerat index male arbi tratus cū pbiter diceret q̄ quidā ex testib' eōrū latro nes t raptores manifesti.quidaz in alia causa fuerant conuicti de furto qō erat quasi notoriū.ar.c.vestra.t c.fi.de coha.de.t se b diceret ꝓbatuz debebat eni iu dex prius recipere ꝓbatōnem exceptōnis cum excipe ret de facto publico t offerret ꝓbationes t hec lec. est magis lre amica q̄z lec. Jo.an.q̄ vult q̄ hic fuit appel latum q̄ exceptio nō fuit admissa Nā pbiter nō sim pliciter excipiebat ꝓtra ꝑsonas testiū iuxta formam.c pītium .j. e.sed etiā dicebat illos nō recipiēdos vt in litera.t b nō. Sed ꝓtra hoc t ꝓtra tex .op.videtur eī q̄ exquo exceptio legitima fuit opposita t eius ob lata probatio ex sola reiectōe fuit iustificata appellatō vt sic nō sit necesse probare veritatē exceptōnis vt pro batur in.c.iterpolita .j. de appel. Et nunc attingo tertiū difficilē articulū huius.c.Glo.in verbo p testes q̄ alie glo.sunt faciles attingit b dubiū in v̄.si ꝓterea t soluit dupliciter Primo q̄ ꝓtrarium procedit in ex ceptionibus dilatoriis p quas nō eliditur principale negocium secus in peremptoriis vel quasi.nam hec ex ceptio ꝓtra ꝑsonas testiū ē peremptoria saltem per ob liquum.Et sequētes hanc so. inducebāt pro diuersita te banc rōnem.Si eī peremptoria haberetur pro pba ta hoipso q̄ iudex probationē oblatā non admisit de facili posset iudex in fauorem excipientis pūnere ius appellati.t facit quod nō.Spe.de appel.§. qualiter v̄.sunt q̄s.Sed Jo.an.dicit hoc nihil esse.quia licz p emptoria habeat pro probata quo ad iustificādū ap pellatōem non tamē quo ad consequendum ipius ef fectum.imo quo ad hoc erit necesse eam probare. Et idem i dilatoria. t idem dicit tenēdum licet Pe. ab. t Bail.dixerunt illam exceptōnem ex probatione re pulsam haberi pro probata p quā nō fit pīdiciū intē tioni actoris .Nec' si p eā fiat pīdiciū ꝓpetuū vel tē porale Hz tene primū dictū Jo.an.quē ꝓmuniter i b sequuntur doc.t pro hoc adduco hanc rōnez. In ap pellatōne ab iterlocutoria solū agit de iniquitate indi cis vt.d.c.interpolita.q̄ non hz hoc nocere pti.q̄ non fuit in culpa.facit regula delictū ꝑsone.li.vi. t iniqua ꝓditio non hz alteri p alium deferri Quare aūt gl. dicit hanc exceptōem ꝓtra testes esse peremptoriaz per obliquum.dic q̄ ideo quia exceptō peremptoria,ꝓprie ē illa que directe venit ad perimendā actōem seu inten tionem aduersarij.insti.de excep.in prin. qualis non est ista que ponit ꝓtra ꝑsonas testium. Sed quia testi bus meis reprobatis deficiēte probatione succumbo in.c.sepe.de test.spo.t.l.duo sunt titij.ff.ō testa .tu. Dicit peremptoria p obliquum.i. indirecte q̄z i effectu perimitur intentio mea.t habes huic duas glo.consi miles.vna ē in.c.i.de excep.alia in.c.de testi.j. e. Hz illa dicit q̄ ē peremptoria.sed intellige indirecte.ꝓprie tū non est dilatoria nec peremptoria.Dilatoria non est q̄z nō differt iudicium. Item necessario non ꝓponit t probatur añ li.ꝓtes.vt in.c.pītium.j. e. Peremptoria,proprie nō ē rōne p̄dicta q̄z non indistincte admit titur post li.ꝓtes.vt in.c.pītium.salt.t tū regulariter qualibet peremptoria pt ꝓponi t probari post li.ꝓtest. vt in.c.fi.s.de do.t ꝓtu.vbi dixi ē eī anomala Ex quo infero q̄ in dispositōe restringibili nō veniat hec exceptio appellatōe peremptoriaz p ea que nō.in.c.in nia.de iniur.regulariter tū magis trahitur ad naturā peremptoriaz t dilatoriaz.vñ ex b dicit glo. nō.in.c.i. de excep.q̄ hec exceptio pt proponi in causa appel.si prius fuerit obmissa.sicut obseruat i alijs peremptorijs t sic limita principiū huius glo.q̄ō puto vez indistin cte Si añ publicatōnem attestationū de ea fuit prote statum alias nō videt admittendus in cā appel.nisi,p ut dicitur in.d.c.pītium.q̄z ē presumptio ꝓtra non,p testantem.d.c.pītium.que non tollitur p appellatio nem.t p hoc habes primā solutōem huius glo.nō eē veram.t habes glo.expeditaz vsq̄ ad v̄.p. Inde incipit scōa solutio q̄.c.iterpolita.procedit q̄n index post reiectā probationē oblatam non processit ad sniaz non hz retractari nisi probetur veritas exceptionis.Ratio q̄z si fieret retra ctatio t postea probaret veritas itez ferret eadem snia vt ergo euitetur circuit' ꝓbari hz pri' veritas exceptio nis.Hec solutio non placet Jo.an.q̄z iura loquentia ō renūciatione attēptatoz generaliter loquūt quicqd post appellatōem tē.de rescrip.significāte.t.c.rodul phus.de iudi.exhibita.de libel.ob.c.ij.t.iij.cū similī bus.Scōa ratio impugnationis est quia ratio quare reuocantur attemptata est suspensio iurisdictōnis iudi cis a quo fuit appellatum Si ergo defectus iste viciat processum non apparet ratio quare non debeat viciare

etiaz diffinitiuã. Tercia ratio lz d e diffinitiua desit ca sus expssior isto tñ de snia exceptis existunt multi ca sus. de offi. dele. cũ olim. i. t. c. cũ ptingat. de sen. ex. p tuas. cũ multis similib'. t tũc maior ẽ effectus snie excõicationis q diffinitiue qđ ptz. qz primã nõ suspẽ dit sequs appellatio ꝑ scdam sez aliã sniam sic. ergo pcludendũ est scdm eum q quicquid factũ est post ap pellationẽ iustificatã reuocandum ẽ p viam nullitatis etiã si lata sit diffinitiua. nihil eñ excipit qui oia dicit de ma. t obe. solite. xix. di. si romano. t ꝟ satio pla cet. t ꝟ ñ probatur in. c. nõ solum. t. c. si a iudice. ô ap pel. li. vi. Nec ob. motiuũ glo. qđ erit modici effectus reuocatio nisi ꝓbetur veritas exceptionis. quia dato q licz ꝟ possit ptingere satis ẽ q satisfaciat iuri vt le. t nõ. in simili in de. qz regulares. de sta. regu. Nam t ldẽ ẽ repire qñ snia deficit in solẽnitatib'. retractat eñ lz postea eadem snia seruatis solẽnitatibus ferẽda sit vt. c. vno. de li. ptest. c. duob. de elec. cum si. Item eadẽ ratio ẽ in processu t nihilomin' fit retractatio. q zẽ. Ex ꝓdictis habes duas solutiones ad. c. interposi ta. ambas reprobatas. Tercia solutio extra glo. ẽ Host. qui i vbo ꝓstiterit. dicit q nõ ẽ necesse hic. pba re grauamẽ sed propter oblatã probationem ꝓstat eo ipo qz non cõstat ptrarium seu eoipo q probat se ob tulisse probatões ad repellendũ testes t non fuisse ad missum. Quarta so. ponitur p eundem q iste facer dos voluit hmoi probationẽ facere t ad hoc se onera re. de iure eni nõ tenebatur per dictum. c. interposita.

Quinta so. ponitur p Guil. Mã q iste presbiter in vno grauat in alio relauat. q̃uatur in eo q non sufficit probare probatões obtulisse. relauat qz probata ver itate vlterius aduersarius nõ auditur ꝓtra eũ vt ptz in responsione pape. Sexta so. ponit p ꝓbi. q licet papa sub ꝓditõe ꝓmittat vt ꝑsbiter probet exceptõem suã oppositaz ꝓtra testes. tñ isti secũdi iudices i omnẽ euentũ cognoscant de principali t ꝟ voluit tex. si vero aliter zẽ. t sic nullũ ptrarium Septima so. datur p hos. Egi. t Gui. q ꝑsbiter se bñ dixit probatuz ꝟ nõ obtulit probatões. Octaua lec. ponitur p Hosti. sup tex. q hic ꝑsbiter item appellauit a diffinitiua quã nunc prosequebatur. Nona so. ponit Jo. an. q cõ trarium procedit qñ offertur probatio q̃s iudex tene batur recipe. t sic tẽpore debito t necessitatiuo. sz hic iudex nõ tenebat probatõem recipe ꝟ poterat differre in tps publicationis testiũ vt. s. dictũ fuit in ꝓcedenti glo. debet ergo iustificari appellatio ptextu exceptõis non admisse t non ptextu oblate probationis De cima so. per eundem confirmando opi. suam de qua in precedenti glo. t etiam saluando lec. t opinionem illorum qui dicunt q debuerunt iudices probationes admittere. dicit eñ q q̃uis quis offerat probatões t exceptões opponat. si tñ appellat ꝓpter exceptões nõ admissas. ꝟ ñ ꝓpter ꝓbatões oblatas ñ receptas non iustificabitur ipius appellatio q̃uis probet se ob tulisse. vnde ꝑt dici fm eum q hic non fuit appellatũ ꝓpter probationes oblatas nõ admissas ꝟ ꝓpter nõ admissam exceptõem. Et ideo habet iustificare appel lationẽ probãdo exceptõis veritatẽ. Et hoc bñ nota bis qz multũ limitat t restringit dispositõem. c. inter posita. Et habes practicam appellãdi cũ oblata pro batio non admittitur. Sz nunc ptra ꝓmissos intel lect' t eoz quenlibet oppono. t intro. nunc quartum difficilẽ articulũ huius. c. Aut eñ tenetur intellectus q ex reiectõne oblate probatõis fuit iustificata appel latio t tunc frustra ad effectũ reuocãdi attẽptata man dat papa inquiri ô veritate exceptõis cũ ex illa appel latione fuerit suspsa iurisdictio iudicis. d. c. interposi ta. Aut non fuit iustificata appellatio t tũc debebat cã remitti ad priores iudices exceptõe nõ probata. vt in c. vt debitus. de appel. vel meli' debebat papa man dare sniam ꝓferri cũ esset diffinitiua iã lata t licuit procedere appellatõe existẽte nõ legitima. vt in. c. ij. ô do. t ꝓtu. li. vi. cui' ptrariũ innuitur i ỹ. si vero. vbi pa pa mandat cãm de nouo audiri Jo. sup intellectu illi us ỹ. dantur multe lec. due in glo. penul. t plurime ex glo. Et dimitto nunc gl. ꝓcedentẽ q̃ ꝓgruentius expe dietur postmodũ Primo q illa verba si vero res ali ter se haberet zẽ. aduersent oñibus ꝓcedentib' sic sz q non fuerit lata snia nec iste fuerit ꝓuictus per testes nõ idoneos. Et tũc ad ptrariũ respondet q de gratia voluit papa cãm iterz p istos secundos iudices exami nari. Sz iste intellect' non placet Jo. an. t cõmuniter doc. qz fugiende sunt lecture q̃ ptra naturã suam iura deducũt ad gras. Secundus intellect' ẽ q illa verba si vero zẽ. solũ referant ad testes. vt qz testes fuerunt idonei snia tñ lata fuit. Sz hic intellectus nõ placet gl. quia fm hunc papa debuisset mandare sniaz ꝓferri. Tert' intellect' colligitur ex dictis Jnno. vt re catur si vero aliter. s. q nõ apparet sententiatũ vel si nõ essent testes male recepti t si diceres si testes non fue runt mali snia erat ꝓfirmãda vel cã nõ erat vlterius ex aminanda Rñdet ipe q primo papa mandat inquiri de malis testibus qz ex illa cã fuerat appellatũ t illõ sufficit probare vt cassetur snia. Sz illa cã cessante ap pellans ad aliã poterat habere recursum cũ etiã a diffinitiua appellasset. de appel. ꝓstitut'. c. ij. vel ex quo snia erat secuta. appellatio trahitur ad illam. vñ potest tunc alias causas prosequi ac si a snia appellasset fm Ab. Aduerte qz ex his dictis Jnn. t Ab. possunt colligi tres diuerse t varie lec. ꝑma vt ỹ. si vo zẽ. ited' ligatur qñ sententia non fuit lata tamen testes fuerãt male recepti t tunc mãdat audiri cãm sez ꝑncipalem

Tcio põt intelligi quando testes fuerũt ydonei sed iste appellãs vult aliã iniquitatem prosequi. t tũc

oportet ꝓsupponere ꝙ fuerat appellatū a diffinitiua. ℔ qz iste intellect⁹ nō valet qz tunc papa añ oīa mā dasset reuocari spoliatōem factā post sniam ꝛ oīa attemptata reuocari. vt in.c.nō solū. de ap.li.vi.ꝛ.c. venientes. de iureiur. quod etiā videt sentire Jo.an. ꝛ fac glo.in ỽ.pstiterit. Tercius intellectus retētis eisdē terminis non tñ fuit appellatum a diffinitiua. q̄ casu ꝑt aliam cām prosequi. qz appellatio trahit ad diffinitiuam ex quo secura est. ꝛ hūc intellectum sentit Ab. post Jnn. sed nō procedit qz appellatio ab interlocutoria non ꝑt iustificari nisi ex causis deductis expresse in appellatōe vt in cle. appellāti. de appella. Et imputādam ē sibi quare nō appellauit a diffinitiua. ad hoc vide qō legi. ꝛ nō. in de. vna. de do. ꝛ ptu. Quartam lec. sentit Jnn. hic in alia glo. in ỽ. si vero audiat iste ꝑ bñficium restitutōnis in integz vt qz ex aliqua cā probabili fuit absens. ꝛ sic indez recipit testes criminosos ꝓtra absentē nō ꝓtumacem. Sz hec lec. non ē vera qz ex sola cā appellatōnis iste erat absens ꝛ sic ea non iustificata debuit processus valere. Ex p̄dictis habes sex lect. Quinta lec. est Hosti. qui multa inuoluit et in effectu vult vt exponatur tex. ibi causam audiatis. i. sententiaz ꝓfirmetis. exquo appellatio nō iustificat. sed hec lec. ē nimis extorta vt etiaz fatet Jo. an. non enī tunc auditur cā sz ꝓfirmatur snia Octaua lec. ponitur ꝑ eandē Hos. vt ỽ. si vero. intelligatur qñ iudices in nullo ꝓcesserunt post appellatōem. sed qz detulerunt appellationi. cognitio fuit ab eis abdicata. de ap. cū appellatōibus. li. vi. Et licz Jo. an. dicat hanc lec. posse admitti ego dico ꝙ diuinat. Jtē oportet intelligere ꝙ solum intelligat facta dilatio in casu ỽ. si vero. Si enī intelligat facta dilatio etiam in ỽ. p̄cedēti tunc debuisset papa mādare vt omnia a principio reuocarentur qz illico fuit ab eis abdicata iurisdictio d.c. cū appellationib⁹ Nona lec. ponit Hos. vt intelligatur iste ỽ. si vero ꝛc̄. qñ non probat veritatem exceptionis tñ iustificat appellatōem probando qō obtulit sed non fuit admissus. vt. d.c. interposita. Hāc in effectu tenet do. an. vt ℣. dicā. sz eam amplict Sz Jo. an. hanc ím probat. quia exquo iustificat appellatio ex reiectōe probatōnis oblate non debuit papa istum artare ad probandū veritatē exceptōis sicut faciunt in ỽ. mandamus Decimam lec. ponit Jo. an. vt ille ỽ. si vero. nō aduersetur ad singulas diuinctas orationis probationes p̄cedentis. sed solū respectu sentie vt intelligatur quando testes nō ydonei fuerunt recepti. sententia tamen non fuit lata quo cāu cum iustificata esset appellatio debent secundi procedere in causa principali cum subrogantur loco prioz iudicum ℣. de appel. vt debitus. ꝛ fm hunc intellectū silet omne contrarium ꝛ adducit ar. l. is qui ducenta. §. vtrum. ff. de re. du. Et hunc intellectum sentit Jnn. in prima lec. put eam declarau. sed do. an. hunc intellectum impugnat quia ỽ. si vero. nō aduersabitur tūc oīibus p̄cedentib⁹ sicut deberet facere oīs dispositio aduersatiua. vnde itelligēdo vt aduerset ad p̄cedentia tam respectu snie q̄ respectu testiū intelligit hunc ỽ. si vero. qñ snia non fuit lata nec constitit testes non fuisse ydoneos. Et ad contrariam. s. formatum ꝙ causa debuit tunc remitti ad priores iudices. Respondet ipe ꝙ appellans a grauamie potest prosequi appellationem respectu grauaminis tantū. Jtem respectu iustitie tñ. Jtem potest prosequi vtranqz viam ꝛ respectu grauaminis ꝛ respectu iustitie. Si prosequitur respectu grauaminis satis ē ꝓbare grauamē absqz eo ꝙ probet aliter iniustitiam. exemplū in eo q̄ appellauit ꝓpter probatōem oblatā nō admissam. satis enī est ꝫ probare ad iustificandum appellationē respectu finis deuolutiui negocii ad superiorem absqz eo ꝙ probet veritatem exceptionis vt. d.c. interposita. si prosequitur appellationē respectu iustitie oz probare veritatē exceptionis. si prosequitur vtrūqz admittitur ad probandum veritatē exceptōis vt sic iustificet ex iniustitia. ꝛ si in hoc deficit pōt illaz iustificare respectu grauaminis ꝓbandū. s. probationē oblatā fuisse reiectam. ꝛ sic accidit hic fm eum. iste enim ꝑsbiter narranit ꝙ testes fuerunt criminosi. ꝛ ꝙ ꝓtra eos excepit ꝛ probatōem obtulit ꝛ nō fuit admissus. ꝛ hec oīa probare volebat nō solum ad finem iustificādi appellatōnem respectu deuolutionis sed etiam ad finem consequendi finē exceptionis vt in futurū dimitteretur i pace. Jō papa gerendo sibi morem primo mandat inquiri de iniustitia vtrum testes fuerint criminosi quo constito mādat vt dimittatur in pace exquo desunt alie probationes vt probatur in ỽ. mādamus ꝙ non fuisset iste consecutus iustificādo appellatōez ex solo ꝗuamine sprete ꝓbationis. sed itez de cā cognosceret. Si aūt iste deficeret in hac via iniustitie papa redit ad viam grauaminis vt cum iustificata esset appellatio ex sprieta probatōe oblata quod solum sufficit ad deuolutōnem cause debēt isti secūdi iudices causaz audiri ꝛ sic p̄cedit ỽ. si ỽo. ꝛ hanc dicit esse veraz lectuam huius. c. Sz certe iudicio meo quanqz hec lec. videatur prima fronte continere veritatem. tamen ex multis puto eam nō ꝓcedere. Et primo quia oportet presupponere ꝙ licz ꝫ fuerit iustificata appellatio ex oblata probatōe quod non puto verum quia ad iustificandum appellatōem ex oblata probatione. oportet ꝙ aut iterfit realis probatio vtputa quia habebat secum testes vel instrumēta fm opi. Jo. an. in d.c. interposita aut ꝙ dixit se velle probare incontinenti infra modicum tempus scōm opi. ispius domini an. quam sentit hic. ꝛ in. d.c. interposita. ꝛ videtur probari in. c. litteras. de resti. spo. et facit. c. frequens. de resti. spo. li. vi. q̄z neuter iterfecit

hic. Sed iste iactauit se tantum q̄ volebat probare. et idem tacite facit quilibet exāpiens. l. i. ff. de excep. vñ non obtulit probatōem realiter nec obtulit se, pbaturum incontinenti. ꝛ sic non p̄t dici q̄ ex hoc iudex eū grauauit cum forte ex ista causa voluit suam exceptionem admittere ꝛ q̄ ex tali iactatōne nō releuetur qō ab onere probandi veritatez excep̄t. probatur in. c. exhibita. de iudi. ꝛ etiam hic si littera ista bene ponderetur cum nullibi papa fundet se sup̄ oblatōe, pbatōnis vt .j. dicam. Secundo non placet hec lec. quia hic ỳ. si vero. nō aduersatur omnib⁹ p̄cedentibus q̄ facit contra impugnatōem suam Ad lec. Jo. an. cū ergo in ỳ. mandamus. nullam faciat mentōem de oblatōe probationis nec affirmatiue nec negatiue non debemus hoc intelligere in ỳ. si vero. qui venit aduersatine ad p̄cedentia. Nā sm lec. suam hic mutaret casum q̄ loquereturq̄ fundat se sup̄ probatōe oblata ꝛ tñ de hoc nulla fit in tex. mentio. Preterea ꝛ fortius si, p cederet iste ỳ. in probatōe oblata papa mandasset de hoc inquiri vtrum probationē obtulerit. non ergo ē stādum simplici assertioni partis ꝛ tamen papa simpliciter mādat causam audiendam si res aliter se haberet.

Ulterius contra hanc lec. facit qō ipe ponit post lec. Goff. in precedenti articulo ubi dicit q̄ reiectio probationis oblate iustificat appellatōnem nisi offerens voluntarie assumat in se onus probandi veritatem exceptionis ꝛ deficiat in ea probanda. q̄ tunc apparet iudicem eum nō grauasse in non admittendo probationem non p̄cludentez. ꝛ sic dicit se obtinuisse in facto qō ē valde notandum ꝛ valde notabile. q̄ ista iustificatio, p̄cedit ex p̄sumptōne que cessat aparente veritate in cōtrarium. vt in. c. veritate manifesta. vij. di. ꝛ licet hic i iustificatione lec. sue dicat do. an. q̄ forte poterat probare tpe oblate probationis ꝛ nō nunc. ꝛ sic nō cōstat dare iudicem eum non grauasse. dico q̄ exquo ō hoc non fuit protestatus. sed voluit nūc probare sicut ꝛ tunc ꝛ deficit satis p̄sumitur q̄ etiam tunc defecisset ar. c. pītium .j. e. ꝛ quia ex p̄senti p̄sumitur circa p̄terita. xxxiij. q. ij. cum per bellicā. prope fi. nō. glo. in c. scribam. de p̄sump. Item si posset dici in qualibz exceptōne etiam sine probationis oblatōe vt q̄ forte tunc tpe exceptionis proposite poterat probari veritas sed nunc non quod est falsum. d. c. interposita. imputet ergo sibi q̄ volnerit in se assumere onus probā di vbi non tenebatur. facit quod legitur ꝛ nō. in. c. i. de resti. spo. Quid ergo dicendum. Dico p̄mo q̄ satis probabiliter potest teneri premissa opi. Jo. an. vt tota littera intelligatur iustificata appellatōne probando veritatē exceptōis. ꝛ ỳ. si vero. aduerset tantis precedentibus respectu sententie. Satis enim dici potest rem aliter se habere si non est per omnia vt narrabatur per istum appellantem. Ego pono alium intellectum magis clarum ꝛ littere consentaneum. vt i ỳ. mandamus intelligatur vt iacet quādo iustificatur appellatio probando veritatem exceptōnis. quia sic erat necesse exquo non interuenerat oblatio probationis aliquo modorum predictorum. d. c. interposita. ꝛ tūc debent omnia attemptata reuocari ac iste p̄sbiter dimitti in pace intellige respectu illorum testium criminosoz̄ postea sequitur ỳ. si vero. in quo papa mandauit q̄ si res aliter se haberet deberent isti causam audire ꝛ fine debito terminare quem ỳ. intelligo qualitercūq̄ res se habeat aliter ꝑ cām audiēt ꝛ determinabūt fine debito. i. scōm dispositōnem aliorum iurium. verba enim generalia rescripti debent reduci ad ternios iuris. in. c. causam. de rescrip. ꝛ quod ibi nō. Jnno. facit. c. cum dilectus. de consue. ꝛ sic si res aliter se habeat q̄ fuerit narrata iustificata tamen appellatōne causam p̄ncipalem audient ꝛ decident. Si vero aliter se haberet q̄ etiam appellatio non iustificatur causam audient. s. appellatōnis. ꝛ si est lata sententia eam confirmabunt. si ferenda remittent partes ad priores iudices sm dispositōnem iuris vt .j. de appel. vt debit⁹ ꝛ sic nullum resultat contrarium. cum enim hic papa loquatur ad queredam appellantis non est verisimile q̄ voluerit ius nouum cōdere sed q̄ fuerit locutus sm iura iam condita seu posita. ꝛ sic generaliter locut⁹ q̄ voluit discurrere per singulos casus in q̄bus hec causa poterat esse sita. Ex dedit mādatū generale qō posset adaptari om̄i casui occurrēti ne haberet materiā vltez scribēdi. ꝛ vide in simili bonū tex. in. c. ex insinuatione. in fi. iuncta glo. in verbo causam audiatis .j. de appel. ꝛ hunc puto verum intellectum huius. c. ꝛ silet omne contrariū scōm q̄ hoc. c. redditur facillimū qō solet difficile reputari ꝛ in veritate est potius propter varietatem lecturarum q̄z propter sēipsum. Et sic habes duos vltimos articulos h⁹. c. expeditos Nūc venio ad glo. in verbo molestari quā seriose obmisi vt contexeretur melius tota materia precedens que glo. querit quia papa mandat istum mitti in possessionez ꝛ missum defendi. nunquid quilibet delegatus possit non solum in possessionem mittere sed etiam missum tueri. Soluit ponendo duas opini. Lau. dixit q̄ non possit defendere missum nisi ei specifice mādetur vt b Tan. dicit q̄ ante sniam semper potest. Sed post sententiam durat sua potestas vsq̄ ad annū. Rōes sunt ī gl. ꝛ vide glo. in. c. ij. vt li. non p̄ces. in glo. i. ar. in. c. i. de do. ꝛ ptu. in gl. ij. plenius per doc. ꝛ gl. in. c. querenti. ō offi. dele. quorum verba ponit do. an. hic. sed ego remitto te ad ibi nō. quia materia melius cōuenit dicto. c. querenti. tum quia materia magis cadit i dicto. c. querenti. tum quia hoc. c. satis oneratum ē materia sua. Et hic sit finis.

Jquis teſtiū. Laſus. Judex mittere debz ex aminatorē diſcretū ad teſtes recipiendos q̄ ad eū ꝓmode venire nō ꝑñt ꝛ nō diuidit Nō ꝓmo ar. ꝑ locū a ſpāli q̄ teſtes regulariter ꝑñt ꝓpelli vt accedāt ad ꝑñtiam iudicis vide qō dicā plene .j. e. cum cūm. Nō ſcō q̄uor q̄litates ꝓſonaꝝ a ꝓmuni regula exceptos videlicet valitudinarios. i. infirmos ſenes debiles ꝛ paupes. Et nō bñ q̄ iſti nō ſimpliciter excipiunt ꝑ ita demū ſi tales ſint q̄ ad ꝑñtiaz iudicis ꝓmode accedere nō poſſint Nō vltimo q̄ articul⁹ receptōis teſtiū ē delegabilis. vide tex. cū glo. in cle. vna. de offi. dele. Dz q̄ro nunqd ꝺ ꝓcedat i cā criminali Doc. hic ꝓmuniter tenēt q̄ nō ꝑ tñ i ciuili. facq̄ nō .de iudi. ac ſi clerici. in glo .ij. ꝛ in .d. cle. vna. dic ꝺ ꝓcedere regulariter vt in auc. apō eloquētiſſimū C. de ſi. inſtru. Si aūt talis ē iudex quē non decet ire ad domū teſtiū ꝛ teſtes ita grauant vt nō poſſint accedere ad ꝑñtiam iudicis poterit tunc iudex mittere ad eos. dz cā ſit criminalis. vide tex. caz gl. in. c. mulieres de iudi. li. vi. Dz q̄ro nunqd ꝺis calib⁹ gbus mittitur ad domū teſtiū dz ps aduerſa citari vt vadat ad domū illoꝝ ad videndum eos iurare Bar. in. l. ad egregias ꝓſonas. ff. de iureiur. q̄ ſic p. l. ad generalit. C. eo. q̄d ſatis placet. q̄ iura in ꝺ loquunt generalit. s. e. c. ij. ꝛ q̄d ibi nō. dicit tñ ibi vnū nōbile dictum poſt Bul. q̄ ꝺ fallit i muliere q̄ poterit in domo deponere pte nō citata q̄ſi ſit inhoneſtū ptem ire ad domū mulieris. ꝺ ē ſatis equū Dz de rigore iuris nō admittere ſicut enī ad eam mittit notar⁹ ſeu ali⁹ delegat⁹ vt in. c mulieres. ꝑalle. ita ꝛ ptī q̄ tractat ō ꝑiudicio ſuo ioō licitū eſſe dz. Oppo. ꝛ vīdz q̄ non ſolū ad iſtos de quib⁹ i tex. ꝑ ad alios mitti dz vt ad alias egregias ꝛ honoratas ꝓſonas. d. l. ad egregias. Jo. glo. i. fatet ꝓtrariū ꝛ ideo ſupple ad litterā q̄ etiā ad has ꝓſonas mitti dz. Jtē ſi ꝓſone ſunt abſentes dz iudex aliud remedium vt ſcribat iudici loci q̄ten⁹ illos recipiat ꝛ atteſtatōes remittat. de fideiuſ. inſtitut⁹. cū alijs iuribus alle. in glo. Aduerte duo eñ ꝺ tāguntur. Primo q̄ teſtes ſunt i loco iudicis ꝑ excuſantur vt nō veniāt ad iudicis ꝑñtiaz. Scō q̄ ſunt abſentes Circa primum ſi cōmode ad ꝑñtiam iudicis venire non ꝑñt iudex mittit ad eos vt ꝺ. ꝛ. d. c. mulieres. Si aūt ꝑñt venire ꝑ eos non decet ꝓpter honorē perſone vt q̄ ſunt honorate ꝛ egregie ꝓſone. tunc gl. videt velle vt ideꝫ ſz Jo. an hic poſt Hoſ. ꝛ in. c. ſignificauit. de offi. or. in glo. ij. dicit q̄ de gr̄a mittit iudex ad egregias ꝓſonas. nō aūt tenet ſi nō vult ꝓ. l. ij. ff. q̄s or. in bo. poſ. ſer. §. ſi ꝑſes. Dz certe ille tex. ꝺ nō ꝓbat Et in ꝓtrariū facit tex. in. d. l. ad egregias vbi ponit verbū optz puto ſic dicendū q̄ ſi eſt talis cā in q̄ teſtis debeat deponere i ꝑñtia iudicis puta criminalis vl ciuilis arduꝫ ꝛ tunc poti⁹ dz ire egregia ꝓſona ad ꝑñtiaz iudicis q̄z ecōtra. ar. in. d. §. ſi ꝑſes. niſi velit ſibi facere gr̄am vel ſit mulier. vt. d. c. mulieres. Aut ē cā in q̄ nō ē neceſſe teſtem ire ad ꝑñtiaz iudicis. ꝛ tūc iudex dz mittere ad egregias ꝓſonas. d. l. ad egregias. ꝛ dicit glo. in. d. l. q̄ doctores dicī ꝑñt egregie ꝓſone vñ eis ſcribit egre glo ꝛc. Idē ō ꝑſbitero vt dicit ſpe. in ti. ō teſti. §. ſequitur. v̄. q̄d de ꝑſbitero. vbi etiā dicit q̄ vbi clericꝰ ꝺ. ꝓducit in teſtē coꝝ ſeculari nō iurat ꝑ coraz eō. Et dic q̄ etiā coꝝ eo vel illo cui ipe ꝓmilit deponere dz ꝛ nō coꝝ ſeculari. vide bonū tex. cū glo. in. c. quanq̄z. xiij. q. v̄. De ſcō ſcz cū teſtes ſunt abſentes dicā .j. e. caz cām. Dz q̄ritur nunqd ſenes ſint ꝓpellēdi ad ferendū teſtimoniū. Glo. ꝓcludit q̄ de iure ciuili nō ꝓpellūtur ſec⁹ de iure canonico. rōne peccati. Et nō bñ hanc gl. q̄ dicunt ſenes. Jo. dic q̄ generaliter dicunt ſenes a quinq̄geſimo anno vſq̄ ad ſeptuageſimū abinde incipit ſenīū ꝛ decrepita etas vt nō. glo. in. ꝓhe. vi. libri. Dz quo ad caſum nr̄m dicunt ſenes maiores ſeptuaginta ānis q̄ añ non excuſat a munerib⁹ ꝛ tutelis ꝛ ſimilib⁹. Nec ſufficit q̄ ſint in. lxx. ꝑ q̄ ſint maiores vt l. maiores. ff. de iur. imu. ꝛ vide bonā glo. iiij. q. iij. in uiti. ceſſante ergo neceſſitate maiores. lxx. annis non ꝓpellunt teſtificari ꝛ ceſſat tūc peccatū ꝛ poterunt vti ꝓuilegio. Si aūt volūt ſpōte teſtificari vel ſubeſt neceſſitas ſerua in eis hoc. c. Op. ꝛ vīdz q̄ lz ꝓducēdus i teſtē ſit paup nihilomin⁹ nō dz ad eū mitti cū poſſit ſe ꝓferre ad iudicē. Jo. glo. vltima q̄ forte verecūdāt accedere q̄z al⁹ nobilis ſeu ꝓſona honeſta eſt. Et nota bñ glo. vt paupes. alias ꝓſone nobiles excuſent a muneribus publicis q̄ palā explicāda ſunt ſi ꝓpter paupertatem ſtant i domib⁹. Dz ꝓtra ꝺ ꝛ ꝓtra tex. oppo. vi dec eñ q̄ pauptas repellat a teſtimonio. ij. q. i. i primis. ꝛ. iiij. q. iij. ſi teſtes. Jo. glo. q̄ ꝓtrariū procedit in ſuſpectis. Nō bñ glo. q̄ paup al⁹ honeſt⁹ nō repellit a teſtificādo imo dz ꝓuilegiū vt ad eū mittat ſi verecūdat exire ꝓpter nimiā pauptatē. ꝛ idem q̄ hec glo. tz etiā glo. in. d. §. ſi teſtes v̄. teſtiū ꝛ vide i C. pe. ti. §. i. v̄. itē q̄ ē pauper Aduerte tñ q̄z Tan. videtur ꝺ intelligere iura q̄ repellūt paupem a teſtificādo in criminali Et idē dic i accuſatore q̄ repellitur ꝓtextu paupertatis. ij. q. i. i primis Ego nō video cām reſtrigendi illa iura pauptas eñ reddit teſtē ſuſpectū q̄z timet ne fuerit corrupt⁹ ex pte ꝓducēti q̄ cā nullitat ec̄ i cā ciuili puto aūt pauperē admittendū i teſtē ꝑ iudex ſm q̄litatē ꝑſone ꝛ q̄ntitatē cāe arbitrabit q̄nta fides ſit ſibi adhibēda. ꝛ ſic ꝓpe loq̄t ꝑal. v̄. teſtiū. ad idē. l. iij. ff. eo. Alin. dat aliū intellectū ad l̄raz. dic eñ l̄raz poſſe intelligi ō ꝓducēte cū ē paup. ita q̄ nō ꝓt teſtib⁹ vēturis ex pēſas miniſtrare vt tenet. liij. q. iij. vēturis. ꝛ in. c. ſtatutum. in fine. de reſcrip. li. vi. nec ipi tenentur venire

expensis suis. merito mittitur ad eos hec tñ lec. ē impropria. Et ipe Clin. dicit q̄ iudex ordinarius debit expēdas q̄ tenetur p. upibus prouidere vt in auē. de man. p̄n. §. sic tibi. ⁊ j. de excess. pla. c. sic vnire Aliud forte i delegato in quo satis ē q̄ nil exigat. ō vi. ⁊ ho. de. cum ab oñi. ⁊ vide de b̄ q̄ nō. in. d. c. statutum. ⁊ quod dixi in. c. olim. ij. de resti. spo. Ni. ab.

Casus Corruptī ⁊ puri ad testimonium nō debēt admitti ita cōiter sūmant doc. Sz hec summatio nil noui affert cū totum corpus iuris de b̄ plenū sit ⁊ maxime in. c. testimoniū j. c. ⁊. xxij. q. v. puuli. vbi probatur q̄ semel pīur nō dz ampli ad iuramentū admitti nisi veniat in suū pīu diciū. vt. c. cū in ecclia. de ma. ⁊ obe. Ego vero summo tex. vt ponat casum singulare fm lec. quā j. teneo ⁊ sic retractanda ē snia si ꝓstat eam fuisse latam ad dī ctū corruptoz testium. p̄mo ponitur ꝓsultatio scōo distinguens rūsio. ⁊ scōm membz distinctōnis ibi si vero. p̄mum ibi sup quo Nō primo q̄ si testis dixit vnū in iudicio ⁊ ꝓtrarium ei ex iudicium statur p̄mo dicto nec inficit p̄mum p scōm ꝓtrarium maxime si p primū snia lata est vt hic apte probat. ⁊ facit. l. generaliter. C. de nō nu. pe. ⁊. c. p tuas. de proba. nō. bar. in. l. eos. ff. de fal. vbi ad hoc allego istū tex. Nō scōo q̄ testis corruptus seu falsum deponēs non solū puniēdus ē de piurio seu falsitate b̄ etiam de omni eo qō ex depositōe sua inique processit q̄ q̄ occasionem dāni dat tē. vt in glo. ⁊ vide bonum tex. huic ꝓcordā tem in. c. vno. de custo. eucharī. ⁊ glo. in regula imputari de re. iur. li. vi. Et distingue vt ibi ⁊ b̄ probat ibi. adulterio vno pluribus ve. Nō tercio ibi diligēter inquirēdi sunt tē. q̄ nō creditur testi qui post depositionem dicit se corruptū fuisse. allegat em turpitudinez suā ⁊ ideo merito nō ē sibi credendū. vt in. c. i. de ꝓsumptionibus. Nō ibi adulterio vno pluribus ve. tē. q̄ toties cōmittitur adulteriū quotiēs copula iteratur licet inter easdē psonas. de quib vide bonā glo. in. c. inimicitie. vi. q. i. q̄ disputat. nūqd totiēs agere peniam debeo de fornicatōe quotiens ꝓmitto fornicatōem cū eadez mulīere ⁊ ꝓdudo q̄ sic. ⁊ bñ facit ibi tex. ad idem vide bonū tex. in. c. ad apostolice. de re iudi. li. vi. ỹ. deinceps. vbi probatur q̄ toties q̄s ꝓmittit piuriū quotiens venit ꝓtra iuramētū. ⁊ idē ibi nō. Archi. ⁊ idē nō. Joan. ⁊ vide in spe. de sen. ꝓtola. §. spes aūt sequit. ỹ. sz pone. Glo. i. q̄rit q̄ntam peniaz dz qs agere ō piurio. Rūdet q. vij. annis p. c. qōcūq. vi. q. i. Sz dicas tu hec eadez penitētia imponit pro quolibet peccato mortali. vt in. c. hodiē. p̄m. xxxiij. q. ij. F. dic q̄ sacerdos duriorē peniam arbitrabit. F. istud septenniū q̄ iniūgit p piurio q̄z i alio delicto Nā p piurio poterit iniūgere ei vt ieiunet bis i septimana ⁊ tot pauperes recipiat. nō aūt sic aspere arbitrabit i alijs minoribus delictis Et an necesse sit vt p q̄libet peccato mortali agat penitētia septēnialis dic q̄ sic nisi p̄sbiter aliter arbitret tps qō p̄t cū pnie sint i arbitrio sacerdotis. vide gl. nō. i. c sunt plures. ō peni. di. iij. facit. c. deus q̄. de peni. ⁊ remiss. ⁊ ō pe. di. i. mēsurā. ⁊ multū p̄t sacerdos indulgere etiā de iusta pnia vt i. c. quem penitet. ō pe. di. i. Et gd si iniuste arbitret. vide gl. bonā in. d. c. mensuram.

Gl. ij. colligit q̄ si aliq̄d imputat alicui oia sibi imputāt q̄ ex illo sequunt Oppo. de. c. inebriauerunt xvi. q. i. vbi ꝺr q̄ filie Loth. inebriauerūt eū ⁊ se post modū immiscuerūt ei ignorāti qd ageret quapropter culpādus fuit Loth nō q̄ntū ille incest' sed q̄ntū illa ebrietas meret Et sic vidz pbare ille tex. q̄ malum incest' nō imputat ei sz puenerit ex malo ebrietatis Gl. b̄ soluit q̄ primū malū nō aggranat p sequēs sed de vtroq; punit Nō ex hac gl. vnū itellectū ad illd. c vt ꝓmittēs delictū i ebrietate sz nō crederet delictum punit ō ebrietate ⁊ ō alio delicto ꝓmisso. hūc itellectū ponit etiā gl. in. d. c. inebriauerūt. ⁊ addit duos alios

Scōs ē vt puniat ibi ō incestu. ꝑ nō tñ q̄ntū meretur si ex deliberatōe, pcessisz Tertius itellectus ē q̄ nullo mō puniat ō incestu. ꝑ tñ ō ebrietate qō ē venia le peccatū. vt vidz tex. nō. in. §. alle. ea demū. xxv. di. Sz ō b̄ vltimo dic meli vt nō. i. c. clerici. ō vi. ⁊ ho. de. ⁊ p archi. xxxv. di. sexto die. Ꝓdco scōo itellectu vide bonū tex. in. l. oīne delictū. §. q̄ se inebriauit. ff. de remiss. ⁊. l. respiciēdū. i fi. ff. ō pe. vbi ptz q̄ punit ō delicto ꝓmisso i ebrietate ꝑ pena innuitur vñ p homicidio non punit pena mortis qō bñ nōbis ⁊ satis b̄ p̄t prece dere i omni delicto i q̄ vere requirit dolue q̄ excludit p ebrietatē. facit. l. i. ff. ō sica. Et distingue ad materiā put nō. Bar. i silī in. l. q̄ nerua. ff. de poli. ⁊ p do. an. in. c. cognoscētes. de ꝓsti. Alter' op. ꝓtra tex. i eo q̄ vidz facere differentiā vtz isti diuisi p sniam trāsiuerunt ad scōa vota. vel ne. Nā indistincte dz snia retractari exquo ꝓstare p̄t ecclesiā fuisse deceptam. j. de re iudi. tenor. ⁊. c. ꝓsanguineā Glo. penul. fatetur ꝓtrariū ⁊ supplet ad tex. maxime Jo. an. dicit b̄ dictū glo. p̄cedere si, pbaretur falsitas ꝓdz testiū Sed iste tex. loquitur de corruptōe tñ ideo facit differētiā vtz transiuerunt ad scōa vota vel non. Et sequendo ⁊ limitādo opinionē suā in. c. lz. s. de, pba. dicit q̄ regulariter nō sufficit, pbare corruptōem post sniam ad effectū retractādi sniam q̄si per b̄ nō, pbetur falsitas. ō quo tñ dic vt plene dixi in d. c. lz. Sz in cā mūmoniali qa snia non transit in rem iudicatam est distinguendū vt colligitur ex tex. vt si non transiuerint ad alia vota remocetur sententia. alias secus et ita putat in qualibet sententia que non habet vigorem rei iudicate vtpata si ab ea fuit appellatum. Cum hac opinione transit hic do. an. sed glo. istam sequitur do. car. q̄z hec sententia

non transit in rem iudicatã. Et sic nubẽdo alĩs pmi serũt adulteriũ. hec nõ ẽ sufficiens rõ ad impugnandũ dictũ Jo.an. Dz procederet vbi clare pstaret ỗ errore sniẽ p solaz corruptõem nõ probat falsitas fm opi. Jo.an.in.d.c.lz. Ego pono tres intellect' ad b.c. Pdim' vt sufficiat probare solã corruptõem etiam ad effectũ retractãdi sniam q: plumptio ẽ q corrupt' fal sum dixit in.cta opi.bar.in.l.diu'.ff.de re.iudi.dixi i c.lz.palle. Et b videt probare hec lra vbi papa solum mãdat inquiri de corruptõe. vt patet in ỹ. si vero. Si aũt ex corruptõe nõ plumeretur falsitas nõ retractare tur snia. etiã si ad scda vota nõ transiisset. eadez ergo rõ militat i illis transeuntib' ad scda vota z q plumatur falsitas etiã qñ trãsiuerũt ad scda vota. ptz q: testibus imponitur pñia de piurio z de adulterio vno vel pluribus qbus cãm dederunt. z sic plumitur q dixerunt falsum al' nõ dicerentur adulteriũ cõmisisse trãsemundo ad scda vota z q ad pniam istã imponẽdam de adulterio ponderatur aut transierunt ad scda vota.

Scõs itellectus ẽ vt distinguatur vtr pecunia fuit data vt diceret falsum vl' vt simpliciter diceretur testi monũ. Pdimo casu sufficit probare solã corruptionem pdicto mõ intervenire. Scdo non z pro b satis facit iste tex. vbi ponderat q isti testes dicebant se corruptos falsum testimoniũ phibuisse. z sic posset moderari pcedens lec. z dictũ bar. plus mihi placz dictũ precedens. Terci' intellect' vt revocetur snia ,pbã do solã corruptõem qualitercũqz sit illa snia p rõnem positã in fine lre. dũ dicit sniaz revocandã q: testimoniũ illoz cũ sint piuri nõ ẽ aliquater' admittendum. Pdẽdera ergo qd tex. in fi. dum ponit rõnem decidẽ di nõ fundat se sup falsitate vera vel plumpta. sed tñ sup piurio qd ex corruptela ,pcessit cum iurauerũt q nõ pcio z̃. s. e. quotiẽs te. nõ .j. co. fraternitatis. z nõ verbũ in fine positũ. s. aliquater' p qd videtur inferre q dictũ piuroz nõ dz habere effectũ suũ si pstat eos esse piuros añ sniam siue postea. hic añ retractat snia q: pstat ilos ad quoz dicta lata fuit sententia fuisse p iuros quasi snia lata fuerit per probationes reprobatas. facit quod le. z nõ. in. c. ij. de pur. vul. Et cuz hec ratio in fine posita sit generalis. dicã dispositõez bui' c. procedare siue snia sit talis que transeat in rem iudicatam siue nõ. attẽdenda añ ẽ rõ que extẽdit z restringit dictũ ad limitee ipius rõnis. l. cũ pater. §. dulcissimis. ff. de le. ij. z. c. intelligẽtia. de ver. sig. nõ. Dy. in re. fi. de reg. iur. li. vi. z Ly. in. l. non dubiũ. C. ỗ legi. z hec lec. multũ mihi placet ex qua generaliter posset inferri q snia lata ad dictum eoz q sunt piuri venit retractanda lz ex post facto pstet eos esse saltem qñ piuriũ fuit cõmissum i eadẽ cã vt hic fuit. Ex dictis Jnn. colligẽ ali' itellect' q ex sola corruptõne possit agi ptra sepatos vt reintegrẽt matrimoniũ p bñficium

vñ restitutõis i integz vel p pdictoz ex canone. qỗ dicit procedere etiã si trãsiuerit ad scda vota. Et ad tex. suplet maxie dicit tñ q eo casu agek cũ maiori maturitate seu cum maiori discussione procedetur q̃ qñ res est integra. Nõ hunc intellectum qui iudicio meo nõ congruit rationi bui'. c. sicut pcedens. Ni. ab.

Enĩes ad nos Casus. Soci' criminis z muneris non testificat etiã i crimine simonie z vnius testimoniũ nõ sufficit ad pdemnatõnem. primo ponit petitõem pbiteri. scdo illã exaudit ibi. z nos. Nõ primo bonũ ar. ex lra q prochiani admittunk ad accusandũ z testificandũ ptra rectorẽ cũ agit de crimine similiter. z facit ad nõ. s. e. c. ex pte ade. Nõ secundo simoniã cõmitti non solũ cũ pro tẽporali obtinetur ius mere spirituale vt ẽ institutio vel electio. sed etiã cũ obtineretur ius cõnexum spũalibus vt ẽ pñtatio quã facit parrochianus patronus. isti eñ prochiani habebant ius pñtandi z receperũt illã promissionẽ p pñsentatione fienda aliud eñ ius layci non possent habere. s. de elec. massana. z. c. sacro sancto. z q i iure patronatus pmittat' simonia. vide bonum tex. in. c. pterea. ẽ. de transac. Nõ tercio q simonia pmittitur non solũ dando tẽporale p spũali ỹ etiã in remittẽdo debitum tẽporale Exquo infert ad id ỗ quo in glo. q remittere idẽ ẽ qỗ dare. l. quinetiã. ff. de calũ. Nota ibi psueuerant pro beneficio dare z̃. q prochiani pñt cõpelli ad solvẽdũ qỗ dare psueuerunt pbitero eoz. Ex quo nõbiliter infert q donatio aliar' rei multo tẽpore ptinuata inducit in ecclesia obligatõem in futuz vt singulis annis sic donetur more solito. facit optime. e ad aplicam. de simo. z vide oino qỗ nõ. in. c. puenit. de cẽsi. vbi plene dico maxime examinãdo dicta bar. ĩ l. cũ de i rem vso. ff. de vsuf. Et nõ ibi. p bñficio z̃. q vbi ecclesia non bz sufficiẽtẽ dotẽ ad sustentatõez pbiteri licite dant prochiani loco bñficij aliq tẽporalia pro administratõe diuinoz quanimo ad b pñt compelli iuxta nõ. in. c. omnis xpian'. de pse. di. i. quod i telligo q̃ sacerdos nescit aliter vitam ducere al' secundum. c. cleric' victum. xci. di. z. c. i. de cele. miss. Nota vltimo q in crimine simonie etiaz cum agitur ciuiliter requiritur plena probatio vnde non sufficit vnus testis etiam cum presumptione que oritur ex dicto alterius qui fuit delicti pticeps. nec valet iuramẽtũ i suplemẽtum probatõis cũ cã sit non levis. ad hoc qỗ nõ. glo. in. c. tam literis .j. e. vbi aliquid tangẽ. z in. c. fi. j. de iureiurã. z q ex dicto de se confessi oriatur aliqua plumptio tenet expresse hic Jnn. qỗ nõ. pro his q̃ plene dixi in. c. i. s. de pbend. Sed q̃ro quid si presbiter remissionem fecisset post presentatõem seu electõnem So. dicit Jo.an. q tunc non fuisset simonia nõ tamẽ valuisset nisi ad vitam remittentis allegat. de transac.

decerero. ⁊ de dona. c. ij. ℔ dico ver̄ nisi pr̄ꝰ ꝓueniſſet vt recipetur ⁊ eligeret promittēs q̄ poſtea fecit remiſſi onem. de q̄ vide tex. in. c. ortaldus. viij. q. iij. ⁊ nō .di ctum Jo. an. q̄ ſacerdos pōt aliq̄ debitum eccle re mittere in vita ſua ⁊ ℔ intelligo q̄n ꝓcernit illud vtilita tem ipius remittēdo vt q̄ inde viuere dz. ſecꝰ ſi al' vti litatem ipius eccleie ꝓcmeret. ar. in. c. i. de in inte. re ſti. ⁊. c. cū veniſſent. de inſti. Ol. i. colligit q̄ remit tere ē dare. in cōtrariū facit. l. ſi. ff. que in frau. cre. ⁊. l .i. §. cū vēditor qui. mo. pig. vel ypo. ſol. Do. q̄ꝫ ex eo q̄ remittitur nullum ꝓmodū pti applicatur. ⁊ tunc nō dz dare vtputa ſi remittitur exceptio declinatoria fori vel ſimilis facit. l. ſi fideiuſſor. §. q̄dam. ff. man. nam dare ē rem accipientis facere inſti. de acti. §. ſic ita q̄ꝫ. ⁊ hoc cāu nil fit accipientis. q̄ꝫ ex quo ex remiſ ſione aliquod ꝓmodum applicat pti et tunc ſi illud eſt liquidū idē eſt quod donare. vt hic et in iurib' hic alle gatis i gl. ⁊. viij. q. iij. talia. Si vo illud nō ē liquidū ℔ dubiū potiꝰ dz facere q̄ dare vl' donare vt ſi remittit dubius eueniꝰ litis ſicut dz in trāſactōe. vt nō. in. l. ſi ue apud acta. C. de tranſac. Op. ꝓtra tex. et videt q̄ cum crimen ſimonie ſit exceptum debebāt admitti in teſtes etiā viles et participes criminis. vt in. c. ſi q̄s papa. lxxx. di. Reſpōdet glo. q̄ lz contra laycum ad mittantur criminoſi in criminibus exceptis contra de ricum. tū non admittunt niſi cleric' ſit vilis vtputa in famat' vt. ij. q. i. in primis. de hoc dic vt plene nō. in c. cum p. de accu. Illud tū. c. ſi quis papa. nō ex toto ſoluitur cū ibi admittantur ſocij et de ſe ꝓſeſſi indiſtin cte. Nec ponderat an illi ſint infamati vel nō Hoſ. ℔ dicit q̄ ibi ꝓcurrebant duo crimina ſimonie ⁊ leſe ma ieſtatis. loquitur enī ibi de illo qui papa viuente pun ticulas fecit de papatu. al' licet tales admittant in cri mine leſe maieſtatis non tū in crimine ſimonie. vl' fm eum admittit' ſocius accuſans ℔ non teſtis teſtificans Vel ſecm Ibi. iſte non erat de crimine emendat' et ideo etiaz in exceptis repellendus erat a teſtimonio vt in crimine ſimonie. An ⁊ q̄n ꝓticeps admittat in teſtem. dic vt habet' hodie in. c. i. e. ti. li. vi. ⁊ in cri mine hereſis dic vt habetur in. c. in fidei fauorē. ō he reſi. vi. et vide generaliter de teſtib' criminoſis i. d. c. per tuas. iſte enī de quo in lra erat ſocius criminis et muneris. ideo fuit repulſus etiaz dum ciuiliter ageret vt habetur in dicto. c. i. Quero nunqd per vnum te ſtem et famam potuiſſet iudex iſtum ꝓdemnare de ℔ crimine Glo. p̄dicta allegat pro ⁊ ptra. et tandē ꝓdu dit q̄ lz in ciuilib' ſufficiat vn' teſtis cū fama Secus tñ in criminalibus in q̄bus debēt eſſe ꝓbatōes luce clariores Idē videt velle Spe. in ti. de noto. cri. §. fa ma. v. q̄d ſi agēti. ⁊ vide glo. in. c. i. de appel. ⁊. iij. q. iij. §. itē ſepe. q̄ne volūt famā ⁊ vnū teſtē ꝓbare i ciuili bus Do. an. ℔ inſtat ⁊ iter cetera ponit duo q̄ mihi in diſtincte nō placēt. Primo q̄ i his q̄ ſunt modicā p iudicij fama plene ꝓbat. Secō q̄ i factis antiquis ex cedentiꝫ memoriā hominū qō ē q̄n excedit ſpaciū centū annoꝝ fama plene ꝓbat etiaz in pūdicialibus alle. ff. de proba. l. ſi arbiter. ⁊. l. in ſuam. §. idē labeo. ff. de aqua plu. ar. ⁊ Inn. de ẏ. ſig. veniēs. ⁊. c. qd per nouale Primum dictū mihi nō placet q̄n fama non habuit ortū ex ꝓbabilib' ꝓiecturis. tūc enī pon' dicūt vane voces populi q̄ nō ſunt audiēde in. c. ij. de elect. ⁊. l. decurionū. C. de de. vult bar. i. l. ō minore. §. tor mēta. ff. de queſti. Secōm dictū nō placet indiſtincte. Nā imputandū ē pti q̄re a principio ſibi nō ꝓuidit di cemus ne bonā ⁊ ſufficiētē ꝓbatōez ſi p famā ꝓbo q̄ iam ſunt mille anni q̄ domus tua fuit eccliа ꝓſecrata. certe nō puto hāc ꝓbationē ſufficere ad domū tibi au ferendā q̄ communiter iura volunt vt fama non inducat plenā ꝓbationē cū ſepe fallax ſit. de ꝓſump. cū i immen tute. ⁊ ꝓbationes debēt ꝓcludere neceſſario. de ꝓba. i pūtia. ⁊ facit q̄ dixi in. c. cū ad ſedē. de reſti. ſpo. nec ob. iura allegata p do. an. q̄ loquuntur q̄n ē ꝓbanda ꝓſcriptio tanti tpis cui' initij memoria nō exiſtit. vñ dixit nōbiliter Inno. in. d. c. q̄d p nouale. q̄ illa ꝓba tio que fit q̄ memoria nō exiſtat tē. ſolū hz locum q̄n in iure exprimit vt ꝓbetur preſcriptio tāti tpis cuius initij non ē memoria. ꝓcedit ergo dictū do. an. in iſtis caſibus nō aūt generaliter in omni facto antiquo. Et ꝓcludo hāc materiā h' gl. poſt Bar. in d. §. tormenta

Aduerte varie enī reperiantur opiniones. Quidā enī voluēbāt famā facere plenaz fidē. vt nō. glo. in. l. ut qui natura. §. fi. ff. de neg. geſ. ⁊. C. de ꝓba. l. iiij. et. l. vbi. C. de iure doc. ⁊ in. c. cū cām. s. de ꝓba. alibi. gl. videtur velle q̄ facit ſemiplenaz vt nō. in. l. iij. ff. de te ſti. ⁊ hic. ⁊. d. §. itē ſepe. ⁊. c. i. de appel. ⁊. l. admonēdi ff. ō iurāmē. ⁊. l. in bonefidei. C. e. Alij vident dicere q̄ fama nullo mō ꝓbat ℔ ꝓbatōes iam factas ꝓfirmat vñ ſi vtraq̄ ps plene ꝓbaret obtineret illa q̄ hz vtra alia pte famā. d. l. iiij. ⁊. d. §. itē ſepe. dū dicūt ꝓfirmat tē. ido dicūt q̄ fama ñ ꝓbat cū vno teſte cū ſolū ꝓfir mat ꝓbatōez iā factā. Sz dictū vni' teſtis ñ ē ꝓbatio. iō nō pt ꝓfirmari. ⁊ hāc opi. tenēt Ja. de are. ⁊ An. ō piſ. ⁊ Ja. de bel. idē tenuit pterq̄ in cauſis breuio ribus. ar. auc. niſi breuiores. C. de ſen. ex. pi. reci. Sy. aūt i. l. exaſſant. §. i. ff. ō exec. tu. ⁊ Ly. in. l. ſi. C. de teſti. ⁊ in. l. iiij. C. de ꝓba. tenēt q̄ gl. ℔ ut in ciuilibus ꝓbet cū vno teſte nō aūt i criminalib'. cū aūt requirant ꝓbatōes luce clariores vt i iurib' hic alle. i glo. Bar. dicit i. d. §. tormēta. q̄ q̄daz ſunt i q̄bus ſufficit famā eſſe lz ſici veritate nō ſit ⁊ tūc ſufficit ꝓbatio fame vt l. barbari'. ff. de offi. preſi. ⁊. lſt. C. de teſta. ⁊. l. i. §. ar biter. C. de ſen. adde. iij. q. vij. §. tria. ẏ. verūtamē. in Bis enim iuribus non requiritur veritas ſed ſufficit fa mam ſubeſſe. Quādoq̄ requiritur veritas q̄ ita ſit ⁊

M

quedaz tũc sunt in q̃bus ipa fama seu ꝓmunis opinio veritatẽ faciunt z inducunt. Et tunc sufficit ꝓbatio fame. vt. l. labeo. ff. de suppel. lega. z. l. auz delamonis §. alinam. ff. de fi. instru. cũ similib⁹. Nã ibi sufficit ꝓ bare ꝑ famã q̃ aliq̃ verba habeãt certũ itellectũ ad inferẽdum qõ disponẽs intellexerit. Quedã sunt in quibus communis opinio seu fama nõ inducit sed inducit ad aliqõ ꝓbandum. z tũc si quidem ꝓbat fama simpliciter ex voce populi nõ ꝓbata aliq̃ ꝓsumptõne ex q̃ dicta opi. seu fama originẽ traxerit z nõ ꝓbat. qz tũc magis dz vana vox populi q̃ nõ ẽ exaudienda. d. l decurionũ. Iz eni nõ ꝓbet sin eũ tñ adiuuat ꝓbatõem ilã factã. d. l. iij. §. eiusdẽ q̃. si vero ꝓbat fama z cum hẽ q̃ ꝓtraxerit originẽ. ex ꝓbabilibus ꝓiecturis. tũc dicat bar. q̃ in q̃buldam casib⁹ faciunt plenã ꝓbatõnem vt puta i his q̃ sunt modici pñdicij. z sic itelligat̃ glo. in d. l. vbi. in q̃ sufficit ꝓbare ꝑ famam q̃ marit⁹ male vtit substãtia sua ad effectũ vt restituat dotẽ Itẽ q̃q̃z hz effectum sm eum vt transferat onus ꝓbandi in adversarium vt q̃ ꝙ ꝓmuni opinione habetur ꝓ libero vt. l. si mater. C. ne de sta. defunct. z vide qõ nõ. in c. vno. vt ecc. bene. aliter ista fama nõ facit plenã ꝓbationem sm eum Ex aũtẽ faciat semiplenam ita q̃ plene probet cum vno teste dicat q̃ debeãt cõsiderare indicia z pñsumptões ex q̃bus ipa fama traxerit originẽ an multum vrgeãt an nõ Et sm hec arbitrabimur an fama faciat semiplenã probatõem vel ñ. z sic dicẽ dere intelligi gl. in. d. l. exclusant. ff. õ exccu. tu. z in. d. l. iij. §. eiusdẽ Et ex his infert ad q̃stionẽ statutuz dispo nit. q̃ in aliquib⁹ casib⁹ sufficiat probare maleficium per publicã famã. dicit eni debere intelligi de fama q̃ traxit originem ex pluribus causis que inducunt populum ad sic dicendum vel credendũ al' non esset fama sed magis vana vox populi de qua non ẽ curãdũ vt. s. dixi. dz enim itelligi statutum de fama legitima sm eum que verba sunt multum notãda. Et faciunt ꝓ hõ vltimo nõ. ꝑ Inn. in. c. cũ oporteat. õ accu. vbi dicẽ q̃ testes deponẽtes sup infamia debent reddere cãm sufficiẽtem sui testimonij. non eni sufficit dicere q̃ populus habet illum suspectum. ad materiã vide quod ponit Jo. an. in addi. spe. super. §. fama. de noto. cri. vbi ponit duas opi. contrarias antiquoꝝ Sed ne captiuẽ intellectum ꝓprium simpliciter referẽdo aliozꝝ ingenia subijciam i effectu quod mihi videtur in hac materia satis difficili. aut eni fama processit ex inimicis z de ea non est curãdum vt in. c. cum in iuuentute. de presump. z. c. licet ex quadam. de testi. z. c. q̃liter z q̃. ij. de accu. Aut nõ ꝓstat q̃ processerit ex inimicis et aut versat in his que sunt in assiduo z publico vsu. et proficit in duob⁹ Secundo ad declarandũ vocabulum dubium. vt. d. l. labeo. z. l. cum delamonis. §. alinaz halle. cum si. Secundo proficit vt vtilitate pubblica suadente. ex quo non agitur specifice de pñdicio alterius teneamus cõmunez opi. pro veritate. vt. d. l. barbarius. z in. d. §. tria. Aut aduersat in aliis z aut non reddit cã rõnabilis vñ. pcessit infamia z non facit aliquẽ gradum ꝓbationis vt. s. dixi post bar. ff coadiuuant probationẽ pfectaz Aut redditur cã probabilis z probatur z tunc possent esse ita stricta indicia z conlecture vt etiã plene ꝓbarent i ciuilibus. Ez tunc probatio solum fingitur ex indicijs et nõ ex fama iuxta ea que plene dixi in. c. tercio loco. de proba. aut nõ probant ita indicia stricta z tunc puto q̃ si agitur ex contractu vel re vendicatõe vel quasi seu alia actõe fama nõ facit gradũ probationis. sed tñ coadiuuat. ita loquitur tex. in. d. l. iij. z. d. §. sepe. Et est ratio qz ꝓbationes debent concludere necessario. vt i. c. in pñtia. õ ꝓba. l. ñ epistol. C. eo. z. l. actor. z. l. cũ res. e. ti. fama enim sepe fallax est vt experientia docet z de iure etiã diuino requirunt ad minus duo testes vt sit plena et cõcludens probatio vbi agitur de pñdicio alteri⁹. vt le. z nõ. in. c. lz vniuersis. õ testi. z hoc voluerũt q̃daz antiqui vt recitat Jo. an. in loco palle. Idẽ puto vbi non agitur ex cõtractu si est pñdicij non modici. ut ꝓbatur in. c. tam literis. j. e. vbi fama z aliqui testes singulares non sufficerunt ad effectum cassandi electõez electi. Si vero agitur ad alium effectũ tunc probat in his q̃ sunt modici pñdicij. z que de facili plene ꝓbari non pñt vt in probãdo mortem alterius longe absentis. vel q̃ marit⁹ male vtitur substãtia sua vel in prohandis funibus dyocesum. vt in. c. cum cãm. s. e. z in similibus hoc vez nisi in casib⁹ in quib⁹ iura exigunt pscriptõem tanti tpis de cuius initio non est memoria. tunc eni necesse est probare per famaz seu ꝓmunẽ opi. quia aliter impossibilis esset probatio ut. s. dixi z an sit differẽtia inter famam. z ꝓmunem opi. vide ꝑ Jo. an. in. d. §. fama In crimialibus vero q̃q̃z pstat materiã indicẽdi purgatõem. ij. q. v. prelibiter si a plebe. z j. de acca. accedens. cum si. Quandoq̃z dat materiam inquirendi. vt de accu. qualiter z q̃. ij. Quandoq̃z suspẽdendi ab officio et beneficio. distinguendo tamen prout le. z nota. in. c. inter. de purga. cano. z ꝑ Jo. an. in. c. i. de accu. li. vi. Quandoq̃z coadiuuat ꝓbationes iam factas seu alia adminicula. vt in. c. prete rea. j. eo. Ez gradum ꝓbationis nõ facit qz ꝓbatões in criminalibus debẽt esse luce meridiana clariores õ proba. l. sciant cuncti canonizata. ij. q. viij. z in. c. epiphanium. v. q. vi. z probat in. d. c. tam literis. vbi nõ facit semiplenam probatõnem. etiam si agitur de crimine ciuiliter. fortius ergo si agit criminaliter. Et hec nõ. Et hic cadit questio an probatões diuerse speciei debeãt misceri ad faciẽdã plenã probatõem de q̃ plene dixi in. c. cum cãm. de proba. Nico. ab.

Lasus. Attestatões

Nusam que i vno iudicio recepte fidem faciũt i eadẽ cã ⁊ inter easdẽ ꝑsonas coꝝ alio iudice.ꝫ dicat ⁊ nõ diuidit Nota ꝙ acta ꝓcernẽtia merita cause nõ restringũt respectu effectus ad ꝑsonã iudicas coꝝ ꝙ acta sunt ꝑ oparẽt effectũ suũ etiã coꝝ alio iudice. Et idẽ vidẽ dicẽdũ de actis ꝓcernẽtib⁹ ordinatõem. vt de li. ꝓtest. ⁊ similib⁹. ⁊ ꝑbari videt in. c. fi. s. de ꝑba. Sed ẽtra nunqd ꝫ sit vez in distincte. Inn. hic instat ⁊ vide glo. in de. sepe. ò vers. sig. latiꝰ ꝑ bar. in. l. cũ lite. ff. iudi. sol. ⁊ aliqd in. l. cũ apud. e. ti. ⁊ vt dare ꝓcudam materiã aduerte ꝓ⁹ ꝙ acta ꝙ fiũt i iudicio sunt triplicis ꝙlitatis. Quedã em ꝓcernũt ordinatõem iudicij vt citatio. libelli oblatio. litis ꝓtestatio. satisdatio. ⁊ similia ꝙ alio vocabulo appellãtur acta iudicij ordinatoria. Quedã ꝓcernunt in dagatione veritatis. vt sunt attestat. seu depositões testũ ꝓfessiones. ⁊ similia ꝙ alio vocabulo dicũt acta litis seu cause. Quedã ꝫ ꝓcernunt decisionẽ negocij vt sniẽ ꝙ ferũtur in cã ⁊ de ꝫ vltimo non tractatur hic ꝑ ẽ materia tituli. de re iudi. ⁊ maxime in. c. pe. ⁊. c. cũ super. ⁊. c. cum inter. e. ti. Hoc ꝓmisso cum ꝙritur an acta in vno iudicio faciunt fidez in alio. distingue aut instãcia iudicij nõ est perempta aut sic puta per lapsuꝫ triẽnij de iure ciuili. vel ꝑ absolutionẽ factã ab observatione iudicij, ꝓpter ineptitudinẽ libelli vl', ꝓpter contumaciã actoris scõm vtrũq; ius. iuxta nõ. in. c. ꝓsuluit. de offi. de. ⁊. c. examinata. de iudi. ⁊ in. l. ⁊ post edictum. ff. ò iudi. Primo cãu hic omia acta sive sint ordinaria sive instructoria cause fidẽ faciunt coꝝ iudice subrogato vt sup eis possit, ꝓcedere sicut predecessor. hec, ꝑbant hic ũcto. c. fi. de, ꝑba. ⁊ in. l. mortuo. ff. de iudi. Idẽ eni videt iudex. ar. l, ꝓponebat. ff. de iudi. ⁊ c. innotuit ò elec. ⁊. c. ecclesia sancte marie. s. ut li. pẽ. Idẽ dicẽdum coꝝ iudice appellatõis. vt in. l. is apõ quem. L. de eden. ⁊. c. cũ ad sedẽ. de resti. spo. ⁊. c. per tuas ꝯ. de appel. cum ibi nõtis. de satisdatõe vero ò iudicato solvẽdo vel iudicio sisti. dic vt plene le. ⁊ nõ. in. l. cũ apud. ⁊. l. iij. ff. iudi. sol. Sz dubito qd i iudice alteri⁹ tribunalis vtz acta saltẽ iudicij ordinatoria faciãt fidẽ coraz eo vt super illis possit ferre diffinitiã ⁊ credo ꝙ lz acta ꝓcernẽtia inuestigatõem veritatis faciãt fidẽ coꝝ alio tribunali. ar. in. l. cum antea. L. ò arbi. ⁊. c. iter dilectos. de fi. instru. Secus puto in cõcernentibus ordinationem ipius iudicij ar. optimum in. l. iij. in prin. ff. iudi. sol. Item hec acta ordinatoria restringuntur ad ipm iudicem vel subrogatũ. vnde in his obseruatur consuetudo ciuitatis fori. vt. l. iij. ff. e. et nõ. sup rubrica. de cõsue. ⁊ ò quo ad primũ membrũ qñ instãtia nõ est pempta. Circa ꝫ tñ dubitat. primo qd si depositões testium nõ fuerunt publicate coram iudice recipiente nunqd facerẽt fidem coram alio iudice. ⁊ hec qstio etiã cadit in alio mẽbro qñ instãtia ẽ pempta vt ptz ex. ꝯ. dicẽdis. Ja. de are. in. l. gesta. L ò in inte. resti. ⁊z ꝙ nõ faciãt fidẽ. ⁊ ꝙ hoc facit ille text. dum requirit ꝙ sint redacta in publica monumẽta. ⁊ idẽ sentit glo. in. l, ꝓperandum. L. de iudi. ⁊ i. c. fi. de ꝑba. super verbo alioquin. Bar. in. d. l. cũ lite. tenet ꝙ faciunt fidẽ ⁊ patet publicatio ab illo iudice alterius instantie coram quo producuntur ad hoc allegat Jn no. in. c. alberic⁹ ꝯ. e. ⁊ vide ꝙ eum omnino in. c. cum in tua dioceſi ꝯ. e. Do. an. tenet ꝙ est in optione ptiũ an velint illis fidẽ adhiberi an de novo eosdem testes ꝓducere. per. c. cum cãm ꝯ. eo. i fine. vbi testes illi ẽnt mortui. ar. c. pñtata ꝯ. e. Ego puto ꝙ coꝝ iudice sub rogato sive sit eiusdẽ tribunalis sive appellatõis i dubio faciãt fidẽ quia censet idẽ iudex. d. l. mortuo. ⁊. l. ꝓponebatur. ff. ò iudi. ⁊. d. l. is apud quẽ. alias sequeretur ꝙ sniia lata sine publicatione testium non posset cõfirmari per iudicẽ ad quẽ nisi de novo producerent testes quod non ẽ dicendum cum ad validitatem sniẽ non requiratur publicatio attestationũ vt nõ. bar. in. l ꝓlatam. L. ò sen. ⁊ interlo. sed coꝝ alio iudice nõ subrogato possz dubitari ꝑ nihilominus credo ꝙ faciant fidez ⁊ sequor in ꝫ bar. ⁊ Inn. ⁊ pro ꝫ bon⁹ text. in c ꝓstitutus. el. i ꝯ. e. Itẽ facit. c. qñ contra. de, ꝑba. vbi notarius scribit depositões testium ad ꝑpetuam rei memoriã nõ ergo requiritur publicatio ad fidẽ faciẽdam cã auctoritas notarij ꝓstat eis fidẽ ⁊ nõ publicatio. vt ptz in. d. c. qñ cõtra. Itẽ publicatio nõ fit ad ꝓstandam fidẽ ipius depositõis. ꝑ vt disputet sup eoz dictis. vt in. c. ꝙliter ⁊ qñ. §. dz ꝯ. de accu. ⁊ in. c. pñtium ꝯ. e. Nõ ob. illa. l. gesta. qz nõ requirit publicationẽ fiendã sez ꝓ iudicẽ ꝑ vt publica manu ꝓscribat nõ ob. c. cuz cãm ꝯ. e. qz nõ annullant ibi testes ex defectu publicatõis ꝑ pot⁹ ex alio defectu vt ibi nõ. Jn no. ⁊ ꝓmuniter doc. ita ꝙ nullibi apte, ꝑbat opinio cõtraria Dcõ dubitatur circa ꝫ membr ⁊ etiam se quens inter ꝙs ꝓsonas faciãt fidẽ hec acta Sol. dicit hic Inn. quem sequitur bar. in. d. l. cuz lite. ꝙ valeret nõ solũ inter easdẽ ꝓsonas iter ꝙs facta sunt. ꝑ etiam iter eoz heredes dũ tñ ad idẽ etiã mõ agat vt. d. c. alberic⁹. L. de li. cau. Lubem⁹. imo plus vidz fm eum. qz oia acta facta respicientia cãm esto ꝙ sniia non sit lata, ꝓsunt nõ solum ꝓducentib⁹ ⁊ eoz heredib⁹ ꝑ etiam omnibus quibus res iudicata prodesset. Exemplum aliqs a quo petebatur fundus probauit per testes ꝙ suus erat. postmodũ vendidit illum Petro certe pro derunt attestatões Petro sicut ꝓdessent ei sniẽ late, ꝓ vendit⁹e. ff. de excep. rei iudi. l. si a te. §. i. ⁊. §. iulianus. ⁊ bñ facit. c. iter dilectos. §. nec attestatões. ò si. instru. arguẽdo per locum a spãli. ꝫ tñ notãter limitat bar. qñ testes seu alia acta gesta sunt cõtra pñtem. Si autem cõtra absentem contumacem tunc licet noceat

contumacia non tñ alijs pſonis qbus alias ꝓiudicaſ
ſet ſi fuiſſet actum cõtra ꝓitem ſicut dicim⁹ in ſnia vt
nõ noceat illis qbus alias nociſſet ſi fuiſſz lata ꝓtra
ꝓitem q̃ſi tũc videatur ꝑ inuriã ſuã ꝓdamn⁹. ad hoc
l.pompon⁹.§.meminiſſe.t.l.q̃ repudiatis ỽ inoffi.
teſta.t.l.ſi ꝓſes.C.de pig.facit.c.fi.de emp.t ven. i
ter pſonas autẽ oĩno extraneas nõ faciũt fidẽ ſed ali
qualẽ ꝓſumptõem vt nõ.bar.in.l.a ſnia.ff.de appel.
t nõ.in.d.l.ſi duo patroni.ff. ỽ iureiur.t ꝑ Cy.in.l.
is apỽ quẽ.pal. Aliã limitatõem ponit do.an.dicẽs
q nõ faciũt fidẽ inter alias pſonas qñ agit ad vtilita
tem priuatã. Decus ſi rõne publice vtilitatis vult in
dex mouerí ex officio ſuo rõne ꝓfeſſionis habite inter
priuatas i alio iudicio.exemplũ actore agẽte ꝓtra bñ
ficiatũ t nil ꝓbante reus ſponte fuit ꝓfeſſus defectum
iuris ſui ſz non ꝓfit confeſſio vt ſnia ferat̃ ꝑ actore
ex quo nihil ꝓbauit de iure ſuo nec vt reus priuet cuz
ad hoc nõ fuerit actum tñ iudex ex officio ſuo poterit
poſtmodũ inchoando nouã inſtantiam ꝓtra illũ ꝓce
dere virtute cõfeſſionis in alio iudicio inter alias pſo
nas.allegat ſpe.de acci.t peti.§.ſup actõe.ỽ.quid ſi
reus.Ego allego ꝓpoſ.t Jo.an.in.c.mandatum.de
reſcrip.Et aduerte qz idẽ voluit Jnno.in.d.c. qualit
t qñ.in fi.In alijs factis actis dum ageret ciuiliter
de crimine vt poſſit iudex poſtmodũ ſup illis ſe fun
dare qỽ nõ placet.qz multa forte oppoſuiſſet cõtra te
ſtes ſi credidiſſet q̃ aduerterẽtur ad tñ ꝓiudiciũ. De
cetus i cõfeſſione,ꝓpria in illa eni nõ cadit excuſatio vt
nõ.idẽ Jnn.in.c.per inquiſitõem de clec.Et cõtra il
lam opi.Jnn.repi glo.in.l.ſi quis a ſe fundũ.C. ad
le.iul.de vi publi.t bar.in.l.iij.ff.vi bo.rap. Itẽ
dubitatur nunqd iter eaſdem pſonas acta faciãt fidẽ
in alia cauſa Jnno.hic q̃ nõ.dicit eni q̃ ſolũ faciunt
fidẽ in alia cã qñ ad idẽ agitur vel etiam ad aliud qỽ
tamen pendet ex principali quale ẽ ſi atteſtatões ſint
ſup matrimonio non valebũt ad ꝓbandũ legitimatio
nem filioz.ỽ.e.alberic⁹.refert alios dicere q̃ valent bi
caſu vltimo quo ad ꝓſumptionẽ tñ t non quo ad ꝓ
bationẽ Bar.in.d.l.cum lite.ſimpliciter trãſit cũ pri
mo dicto vt valeant cum ad idem agitur tñ. ſz aliter
loquitur in.l.ỽ.vi bo.rap.vbi dicit q̃ ſi ꝓbatões ſint
facte in ciuili principaliter circa delictum non faciãt fi
dem in criminali vt nõ.glo.in.d.l.ſi quis a ſe fundũ.
t probatur fm eum in.l.iij.ff.de teſti.§.idez.Dy.ibi
teſtiũ⁹ non teſtimonijs ꝛc.Et ratio qz in criminalib⁹
requirũtur ꝓbationes luce clariores.Et adde rõnem
quam.e.dixi t intelligit q̃ nõ faciunt fidẽ ſcz plenaz
tñ adminiculantur fm eũ.ar.l.quero.in fi.ff. de edi.
edic.t.l.capite quinto.ff.de adulte.Aut probatões
ſunt facte in cã ciuili ſup aliq̃ adminiculo ad crimen t
faciũt fidẽ i criminali vt.l.i.t.l.pſes.ff.de plagi. Aut
ꝓbatões ſunt facte i criminali t ꝓſunt i ciuili. intelligit

tñ iter eaſdẽ pſonas allegat.c.veniẽs.t.l. is apỽ quẽ
t qỽ ibi nõ.pal.t.l.cũ antea.i fi.C.de arbi. Idẽ di
cit inter alias pſonas qbus ꝓiudicaret ſnia.ar. coz q̃
.e.dixi.allegat in cõtrariũ.c.veniens.ỽ.ſ. eo.vbi di
ſtinguit an agat ad eandẽ finẽ an ad aliũ.primo cãu fa
cunt fidẽ.ſcõo nõ.ad idẽ qỽ nõ. Jnn.in.c.ỽ. de or.
cog.vbi dicit q̃ ꝓbatões facte ſup exceptõe nõ faciũt
fidẽ ſup actõe. Ipe rñdet q̃ illa differẽtia an agat ad
eandẽ finẽ an ad aliũ ſibi non placet in q̃ſtione ꝓpoſi
ta ſz putat ſic dicendũ.q̃ aut ꝓbatões fuerũt primo fa
cte i cã vbi ſufficit ſummaria ꝓbatio.vel fuit facta nõ
ſuato iuris ordie vt añ li.ꝓteſt.ſuper aliq̃ dilatoria t
tunc nõ faciũt fidẽ in alia cã etiã inter eaſdẽ pſonas. t
hunc dicit eſſe caſum in.d.c.veniẽs. t ſic dicit intelli
gẽdum ꝓmiſſum dictũ Jnn.ibi eni ꝓbatões fuerũt
recepte ſeruato ordine iuris.t plene ad ỽ qỽ nõ. Jn
no.in fi.de or.cog.t hic ſunt bñ notãda t placet mul
tum rñſio ad illud.c.veniẽs. Mã tex.ibi ponderat q̃
li.non ꝓteſ.fuerant ille,ꝓbationes recepte in alio iudi
cio. Sed attende qz bar.loquit̃ qñ ſup eodem agitur
ſz ad aliũ finẽ vt qz de eo primo fuit actum criminali
ter nunc ciuiliter. Naz rõne ꝓximitatis ſeu vnitat⁹ ſub
iecti ſatis admitti põt vt ꝓbationes i vna inſtãtia faci
ant fidẽ in alia.ar.in.c.i.de cau.poſ.t ꝓpri. Ez ma
ius dubiũ ẽ nunquid faciãt fidẽ iter eaſdem pſonas i
alia cã,ꝓtius ſeparata.Et primo videt q̃ nõ ar.c.iter di
lectos.§.nec atteſta.de fi.inſtru.vbi impugnabãt ille
atteſtatões duab⁹ rõnib⁹. Prima qz inter alias pſo
nas. Secũda qz in alio iudicio recepte fuerãt.non q̃
ſufficit vt inter eaſdẽ pſonas agat ſi in alio iudicio ſz
ad aliũ finẽ recepte fuerãt.inſti.de nup.§.affinitatis.
vbi patet q̃ nõ ſufficit vnã cãm ceſſare.ỽ in ꝓrarium
facit.c.cũ olim.de ỽ.ſig.vbi le.t nõ.q̃ acta inducunt
notoriũ. Itẽ inſtrumẽtum q̃nq̃z facit fidez ſup
quo⁹ principaliter non fuit ꝓfectũ.l.optimã.C.de con
traben.t ꝓmit.ſtipu.t de ꝓſump.c.illud.facit quod
nõ.gl.ij.in.c.cũ olim.de can.t hec ps tanq̃z equior
pl⁹ mihi placet. Nõ eni debem⁹ opprimere t angustia
re veritatẽ cũ his vanis ſubtilitatib⁹.ar.c.ecce.xxiij.
q.iij.t in.c.abbate ſane.in fi.de re iudi.li.vi. De
nio nũc ad ſcõm membrum principale q̃ ẽ pempta
inſtantia in quo dic q̃ p inſtantie peremptõem ſolum
primunt acta lit̃ ordinatoria q̃ alias appellant acta iu
dicij.vt citatio.libelli oblatio.lit̃ ꝓteſtatio.ſatiſdatio.
t ſilia.nõ aũt primunt acta cauſe rẽdẽtia ad veritatis in
dagatõem.vt depoſitio teſtiũ.confeſſio ptiũ ꝛc. vt ꝓbat
ex.l.cum lite mortua.pall.iũcta.l.cũ antea.C. de ar
bi.l.iubem⁹.C.ỽ li.ca.l.fi.de teſti.nõ.in.l. ꝓperãdũ
C.de iudi.t hec ẽ ꝓclusio Jnn.B t barto.in.d.l.cum
lite.t vide glo.in de.ſepe.de ỽ.ſig.in verbo defenſio
nes.Ratio diuerſitatis ẽ qz acta reſpicientia deciſio
nem cauſe non ſunt acta iudicij ſed cauſe que nõ ꝓ

vt in .c. examinata. de iudi. Ideo necapias acta. acta iudicij ordinatoria intrin penit q non valet postmo. dū snia sup illis lata q; repitur lata sine tela iudicij ⁊ substātialib⁹ debitis vt nō. glo. in. d. l. pperādū. §. i. in v. triennij. nec prodest consensus partium ⁊ iudicis per. l. nemo potest. ff. de le. i. ⁊. c. vnicam. de li. pt. Acta vero cause pempta instātia faciūt fidē in eodem vel alio iudicio sm qō plene dixi i membro p̄cedenti

Dz circa h scōm mēbz dubitat nunqd pempta instātia pereat omnino effect⁹ actoz pemptoz Inn. hic ⁊ bar. in d. l. cum lite. concludunt q; hoz actorū iudicij duplex est effectus. Quidam ē de futuro vt p ea ⁊ super eis ferat sententia ⁊ iste perijt vt. s. dixi. Alius est effectus iam pfectus de pterito ante pemptōnem instantie ⁊ iste remanet. exemplū p lit. cōtest. qs efficitur malefidei possessor. l. nemo. C. de acqui. pos. et l. certū. de rei ven. ppetuat actio vt. l. fi. C. de pscrip. xxx. vel. xl. an. res efficitur litigiosa. C. de litig. auc. litigiosa. ⁊ sic de alijs. tales aūt effectus non pereunt pempta instantia q; effectus iam est pfectus. p hoc. d. l. pperandū. ⁊ qō ibi nō. §. i. licet aliud sentiat gl. in. l. ij. C. de fructi. ⁊ li. expen. Sed primū dictū communiter tenet. Iz vide glo. fi. j. eo. significauerūt. que videt sentire oppositū. Sed pt illa glo. vt saluet intelligi qñ quis renūciat instantie ⁊ sic loquit. tunc eñ q; videt diffidere de iure suo tollit effect⁹ etiā iam pductus. secus tñ si perijt ex iure vel iudicis dispositōe vt sic potius subueniatur ei qui ē in necessitate pstitutus ar. c. ab arbitris. de offi. de. li. vi. Predicta omnia pceduntsiue acta sunt gesta coz̄ ordinario siue coraz delegato. vt in. c. fi. s. de pba. siue coram arbitro. vt d. l. cum antea. in arbitris tñ limita vt habet in. c. presentata j. e. ⁊. l. fi. C. e. ti. Et nota bene vnū dictū hostī. hic. sentit eni q; acta factum respicientia valēt Iz perimat instantia p ineptitudinē libelli. ⁊ sic valent pbationes facte sup libello inepto quod intelligo dūmodo ñ subsit aliud vicium ⁊ facē h dictū vt valeat acta ad aliū finē inter easdē psonas. ō q̄s dixi ⁊c. Ni. ab.

Casus. Clerici ñ

Vm nuncius

sunt a ferēdo testimonio in causa ecclesie sue sine ratōnibili cā repellēdi. hoc dicit Quero que possit esse cā rationabilis repellendi. Dic q; multiplex est vt excōicatio crimē graue. piurij. infamia ⁊c j. e. testimonij. ⁊. s. e. ex pte ade. cū multis similib⁹. Et nō ex h ⁊ ex tex. q; habilitat⁹ ad certū actū respectu vni⁹ cause videt habilitatus solū respectu illi⁹ ⁊ non respectu aliorum pariter impedientiū. p hoc. c. ex tuaz. de auc. ⁊ vsu pal. ⁊ l. si domus. ff. de serui. vr. pdi. ⁊ quod nō. glo. i. c. statutum. in prin. de rescrip. li. vi. sicut cessante vna causa ex pluribus pariter impedientibus nō cessat dispositio. vt in. §. affinitatis. insti. de nup. Sec⁹ puto vbi plures cause distributine non sufficiunt. h simul pcurate tunc eni cessat dispositio vna cessante vt pbat iudicio meo i. c. quoniā frequenter. §. porro. iuncto. §. si autē. vt lit. nō ptest. qō nō. Hi. i. facit duo Primo tractat an clerici possint libere ferre testimoniū i cā ecclesie vel vniuersitatis. quā questionē plenissime tractauit i. c. insup. s. e. vbi expedini etiā tacta per doc. h ideo dic ut ibi. Secdo quent nunqd clerici possint cōpelli ad petitōem aduersarij ad ferendū testimoniū contra ecclesiā ⁊ allegat pro ⁊ pctra. finaliter ponit duas opi. Prima vt nō cōpellantur Iz si velint testificari pro ecclesia debent ferre testimoniū etiā contra ecclesiā qz testis debet. p vtraq; pte ferre testimoniū. ut nō. i. c. fraternitatis. j. e. Secūda opi. quā sequitur glo. est vt indistincte cōpellant qz causa ecclesie nō est. ppria ipoz̄ clericoz̄ ⁊ tacere veritatem est peccatum. Inno. approbat hanc vltimam opi. non existētibus alijs testibus qz tūc militat ratio glo. ⁊ placet hosti. dūmodo non sint isti clerici liberti ecclesie qz isti plus alijs astringātur ecclesie vt. s. de ser. non or. eo libēti⁹. ⁊ j. ō succel. ab intest. c. ij. ⁊ ō testa. requisisti. in fi. Satis mihi placet q; si ecclesia producit. p se teneatur etiam testificari cōtra ecclesiā. quia testis cōsistit. p vtraq; pte. vt in. c. non sane. xiij. q. v. nō. glo. in. c. fraternitatis. j. e. Si vero nō adducit. p se. aut repiunt alij testes ⁊ nō ppdlent clerici. tum per rōnes hui⁹ glo. tum etiā p tex. optimū in. c. quanqz. xiij. q. ij. aut nō subsunt alij testes sup h verisimiliter informati ⁊ cōpellant qz in defectū pbationū cessat omne priuilegium. vt in. d. c. quanqz ⁊ nō. s. e. c. si qui. ⁊ j. de testi. cogē. c. i. ⁊ p hoc tollitur ptrariū sup formatū de filio in glo. Item vt dicit Johan. illa, phibitio est de filio carnali ⁊ edictuz ō testib⁹ ē, phibitoriū. l. i. ff. e. h puto vez nisi sint clerici, pmonentes illam causam ecclesie Nam sicut non admittūtur in fauorem ecclesie. vt in. c. insuper. s. eo. ita ⁊ fortius contra eam. non enim debet procurator cogi ad testificandū ptra dominū in eadē cā licet possit iterrogari. Item placet limitatio hosti. in libertis ecclesie ne de domo ecclesie exquirat aduersarius probationes suas. contra. c. i. de probati. ⁊. C. de eden. l. qui accusare. Predicta adduco ad questionem nunqd in causis priuatorum clerici possint cogi ad testificandum. vide in hac materia tex. notabilem in. c. quāqz. xiij. q. ij. vbi dicatur quod in secularibus negocijs non debent clerici adhiberi in testes in instrumento nec etiam in iudicio si transeundo aliqua viderint vel audierint nisi vbi testes layci non reperiuntur. tunc enim in defectum admittūtur ille malus vt bonus estimetur ⁊ veritas occultetur. quo casu est in prouidētia proprij episcopi vt aut coram se ⁊ competentib⁹ iudicibus. aut aliter honorifice teneantur. vt dicit ibi tex.

Sed oritur dubium circa illum tex. vtrum possit

testificari in pntia iudicis secularis corã quo vtik qõ. an coram epo trñ. Nam ibi sentit q potuit corã iudice seculari p verba illius tex. ibi aũt alr. tc. Hz cõtra eam facit. xi.q.i. testimonium ibi nisi in ecclesia tc. et xxũ.q.vlti.c.nullus ex ecclesiastico. et vide oino que dixi in ca.i.de iura.calũp. vbi examinani intellectum illius.c.nullus. Archi.t. Hu.in dicto.ca.quãq. dicunt p illũ tex.q est in optõne epi vtrũ ipse examinet testem per se vel alium et depositõnẽ remittat p tabellionem vel sub suo sigillo ad iudicem cãe vel ut faciat examinari illum per iudicem cãe. t ita intelligant verba illius.c. vel alr honorifice testificetur tc. iurat eñ clericus in manibus alterius cũ licẽtia sui epi ut in.c. i.de iura.calũ. et hoc plz. et sic obseruat qñ testes sũt in alieno territorio ut in.c. pstitutus de fideius. nullaz eñ ptãtem põt habere iudex layeus in psonã clerici de fo.ppe.ca.ij. t ca.vnico de de.pũ.li.vi. Et quid si vacillat duz deponit corã iudice seculari vide qõ dixi in ca.verũ de foro ppe. Sed nunquid valeat depositio si sponte deponit sine licentia sui plati corã iudice seculari vel alio iudice non suo. credo q sic qz ℔ nullibi reperitur expresse, phibi cũ exquo sponte deponit et ad.c.i. de iura.calũ. dic ut ibi dixi. Et p ℔ facit iste tex. t ca. insuper. s. eo. cũ multis similibus vbi dicitur q clerici pñt ferre testimoniũ in cã ecclesie sue t nil dicitur de licentia epi et facit qõ dicã in sequẽti qõe.

Item pnsupposito q male fecerint in non habendo licentiam ab epo non trñ p hoc sequitur qn testimoniũ debeat valere. qz licentia est quoddam accidentale ñ autẽ de substantia testimoniũ. facit. c.i.s. eo. et. ff. e.l. .l. et multa, phibent que tñ facta tenẽt ca. nursus. que de. vel vo. Et p hoc soluo qõnẽ nũ quid religioli possint esse testes. Spe. e.ti. §. item excipit q est monachus. et in. ỳ. quid de monacho. tz q sic et idem õ fratre minore et puersis et similibus religiosis quia nõ reputant, phibiti immo potius pmissi vt in. ca. nup. j. c. et hic et in. c. et si xps. de iureiur. cũ si. idẽ nõ. glo. in auc. õ mona. §. cogitandũ et. Bal. in auc. ingressi. C de sa. san. eccl. et sentit Spe. q valeat testimoniũ etiã sine lnia plati. Ego credo q a principio debent habere licentiam plati cũ etiã lras nõ debeant legere absq licentia plati ut .xxj.q.i. nõ dicatis. sz si testificati sunt valet testimoniũ p supdicta. facit. l. hereditatem. §. cũ pater. ff. de. l. ij. Et satis est q nõ ꝛepit tale testimoniũ a iure. phibitũ seu repbatũ. et potius interptandum ut res valeat q̃ pereat i. c. abbate. de. ỳ. sig. et. l. questiens. de. ỳ. ob. allego ad pdicta nota. tex. in ca. veritatis. s. de do. et ptz. vbi extra cãm monasterij etiã in cã criminali admissi fuerunt in testes abbates pores ppositi et alij religiosi nec aliquid ibi dicitur õ supioris pensu seu licentia. et habes ibi bonũ tex. de platis inferioribus citra epm et vide qõ nõ. in ca. cuz pastor. in glo. iij. ij. q. vi. De epis vo dic q qñ opus est. ad eos mitti debet, p testimonio ferendo non tñ ppellunt dicere testimoniũ sed sponte possunt vt in. l. nec honore cũ auc. se. que incipit sed iudex. C. de sa. san. ec. cũ glo. sua canonizata. xi. q. i. nec honore. facit .c. fi. de iur. calũ. Credo tñ q in defectu aliarũ, pbatõnum poterit etiam epus ppelli ad ferendũ testimoniuz per suum superiorem qz hoc casu vt dixi cessat omne pulegium et facit ca. dilecto j. e. vbi ob hanc cãm deponitur iudex a iudicando vt ferat testimoniũ et in foro seculari testimoniũ solius epi sufficit secundũ singulare pulegiũ epis ab Impatore tributũ. xi. q. i. fin lec. Inn. in. c. nup. j. e. plene dixi in. c. sicut. s. õ, pba.

Vper eo. Casus. Crimẽ nũc, pbatuz repellit testẽ alias õ illo crimine non damnatum. pmunis diuisio. scda ibi respondemus. Nota q testis ẽstũcunq toleratus tpe, pductõnis põt ptextu criminis obiecti repelli non solũ in criminali sed etiam in ciuili. Secus si fuit descript in instrõ tempe toleratõnis nõ eñ impbat instrumentũ si postea appareat inhabilis. l. i. C. de testa. Et idẽ põt dici qñ ad dictũ testium inhabiliũ sententia fuit lata vt non impbet lz postea offerant, pbationes sup inhabilitate ut in ca. pntiũ. j. eo. ti. nisi fuerit appellatum. Nã tũc in cã appellatõnis pũt crimina obũci. vt est gl. nõ. in. c. i. de excep. sup verbo pro sententiam. vel nisi, pbet corruptio seu piurijz fm ea que dixi in. c. sicut. s. e. Quid aũt in iudice nũquid possit repelli ptextu criminis sine sit delegatus vel ordinari? vide plene nõ. in. c. scisscitatus. s. de rescrip. et aliquid p Inno. in. c. i. cũ venerabilis de excep. Sed plenius p eundẽ in. c. scisscitatus palle. Nota q puicio vl pfessio facta in vno iudicio quo ad certum finẽ facit fidem in alio iudicio quatenus agitur de habilitate psone. Et est ratio quia quatenus sententia vel pfessio ficit personã sequitur eam quocunq se vtit sicut infamia et lepra leprosũ. i. q. i. cito turpẽ et. l. ingenuũ. ff. de sta. ho. et vide Fre. pli. xxiij. et plene p Inno. in. c cãm qui fi. sint le. facit. c. testimoniũ. j. e. Secus qñ talia acta seu pfessio non respicit psonã sed puatã pmoditatem alterius s tũc nõ faciũt fidem quo ad alium. l. pe. ff. de interro. acti. et in. c. inter dilectos. §. nec attestatones de fi. instru. et. l. queritur cũ duabus se. ff. de excep. rei iudi. Op. pma tex. et videt nõ sufficere q alias fuerint puicti vel pfessi de crimine saltem in ciuili vt in. c. testimonium. j. eo. So. fm glo. i. itellige hoc qñ pseuerant in crimine et distingue in materia put ibi plene nota. Op. scõo t aliter videt eñ q si pseuerent in crimine nõ sint repellendi exquo hactenus nõ fuerũt de crimine nũc obiecto pdemnati. ff. e. l. iij. §. item. l. iulia canonizata. iiij. q. iij. § . itẽ. l. iulia. t facit. l. athletas. §. calũniator. ff. de his qui nõ. infamia

vbi dicit̃ q calumniator notat̃ infamia ita demũ si calumnie cũ damnat̃ fuit. nec sufficit calũniatum fuisse. Sol. gl. q scõm leges repellit criminosus ita õ mum si fuit dãnat̃ ut in ptrarijs. fm canones satis est q nunc possit puinci ut hic et in. c. testimonium.

Ex quo nota q. l. canonizata ptraria canonibus non est in foro canonico obseruanda z hoc ideo q3 Grati anus incorporando illã canonib' ñ potuit piudicare canoni. cũ ad h nõ habuisset potestatem a papa iuxta notata in. c. ij. de rescrip. Et dicãt hic Ala. et Cin. q de iure canonico non sufficit omne crimen sed optet ad minus q sit tale qõ a pmotõne repellat et tunc cũ eo non fuerit dispensatũ Ego hanc materiaz respectu vtriusq iuris plene psequar in. c. testimoniũ. j. eo. dic vt ibi. Extra glo. op. de. c. ex pte ade. s. e. cũ ibiõ tatis vbi patet q non repellunt testes ptextu criminis obiecti quin saltem possint recipi eoz dicta. Vo. Jo. an. dupliciter. pmo q nõ debent admitti etiã a pncipio z sic vbũ admitti stat pprie. Scõo sol. q nõ debẽt admitti scz inspecto effectu. Sed aduerte q3 prima ex positio nõ soluit ptrariũ. Sed tu dic q hoc verbũ admitti põt intelligi ppriee et ippriẽ reducendo materiaz ad ea que plene dixi in. d. c. ex pte ade. ar. in. l. nõ est nouũ et. l. nam et posteriores. ff. õ legi. Nico. abbas.

Et cetero. Laius Laicus in crimina li non testificatur ptra clericum accusat tamen. p sua vel suoz iniuria. Primo ponit regulam a qua secundo excipit ibi nisi. z exceptionem determinat ibi nec tunc. Nõ primo vnã regulã q vbi agitur õ crimine criminaliter nõ testificãtur laici ptra clericũ et vide tex. nota. iiicta glo. in. c. testimonium. xi. q. iij. qui ponit regulã puersam q nec admittũtur clerici ptra laicũ cũ criminaliter agit̃ z allegat ibi glo. istũ tex. qui tñ facit p casuz puersũ ut sicut laici non testificanẽ ptra clericos ita p idẽtitatẽ rõnis nec clerici ptra laicos qõ nõ et satis bene facit ille tex dicit tamen ibi Hos. q de crimine ecclesiastico potent clericus etiam coram iudice seculari accusare et testificari contra laicũ. allegat vi. q. ij. c. i. Credo etiã q in crimine seculari vbi nõ ageretur ad penã sanguinis possit clericus ferre testimoniũ ptra laicũ in defectu testiũ me malus vt bonus reputetur ar. optimũ. in. c. quãq3 xxij. q. ij. z illud. c. testimoniũ intelligit gl. i. c. i. li. di. quando agitur ad vindictã sanguinis. Nec obstant predicta q laici excludunt̃ qm̃ plumũtur infesti clericis. ij. q. vij. laicos. z. c. clerici. que rõ cessat in clericis cũ plumantur sanctiores z patres spirituales ipsorum laicoz. xi. q. iij. absit. xij. q. i. c. duo sunt genera.

Nõ scõo pncipaliter q etiam laico psequente iniuram propriam contra clericum nõ admittunt laici ad testificandum. nec apit iste tex. si sint alij testes vel non. sed potius indistincte videtur excludere p illud verbum aliquatenus Et q3q3 doc. alicubi non tangãt q meminerim ego tñ soleo limitare hoc. c. qñ delictũ de quo clericus accusatur fuit pmissum in loco inquo est clericoz copia. Quid enim si in villa vbi esset ni si vnus clericus. certe impossibile esset hoc casu, pbare delictuz et sic intelligendo hũc tex. indistincte remanebit delictũ impunitũ z dabitur clerico materia delinquendi quare intelligo q tũc admittant̃ laici in defectu ad testimoniũ. Nam ex hac cã admittunt̃ alias inhabiles vt pbatur in. c. si. j. ti. pri. facit. c. veniens. in. si. j. eo. vide bonũ tex. iuncta glo. in verbo z si tres. s. de elec. cũ delecti. Saltẽ qñ ex numero et qualitate testium non sit psumptio q velint dicere falsum vt i simili dicit tex. in. c. in fidei fauorẽ de here. li. vi. Et vbi non põt haberi vera pbatio admittitur psumptiua vt in ca. pterea. j. eo. z in. c. tertio loco z. c. liis. j. de psumptio. cũ si. multũ tamen facit in ptrarium. l. pspexit. ff. q z a quibus. sufficit enim ita scriptũ esse vi. q. iij. scitote. Sed respondeo cũ hec materia testiũ reperiatur a iure limitata modo pdicto debemus z nos in casu nro sic limitare. ar. l. nõ possunt. ff. de legi. z. c. cũ dilecta de. psur. vti vel inuti. Et ineptũ est regulã non fallere vbi rõ naturalis suadet vt ẽ tex. iuncta gl. nota. in auc. ut ma. debi. z facit. l. scire oportet. §. sufficit. ff. õ. excusa. tu. vbi. arguitur ex naturali iusticia. Scõo limito hoc ca. vt non procedat qñ delictũ clerici dicit notoriũ tunc etiam laicos admitterẽ ad testimonium tex. adduco nota. in. c. cũ delecti. de pur. ca. Tertio limito vt laici regulariter non admittant̃. s. ad plenã pbatiõnẽ faciendam sed ad indiciũ faciendũ sic saltem vt subiũgantur torture ar. in. l. capite quinto cũ ibi nota. p bar. z glo. ff. de adul. z. l. quero in si. ff. de edi. edic. z qõ nõ. in ca. i. s. de pba. sentit Inno. in. c. qm̃. s. e. Quartam limitatiõnem sentit hic Hosti. ut procedat qñ agit̃ de crimine criminaliter ut pdixi. Secus si ciuiliter p. c. iij. s. eo. z hoc dic procedere etiam si agatur ad puatiõnẽ beneficij. Nam z tunc dr̃ agi ciuiliter p. c. iij. s. eo. et in. c. p tuas. j. de symo. q3 ppria accusatio tendit ad depositiõnem ab ordine ut in. c. qualiter z qñ. ij. de accu. Et p hac limitatiõne est bonus tex. j. eo. tã lris. Idem si agatur p viam inquisitiõnis vel denũciatiõnis ar. in. c. tam lris z. c. qm̃. s. e. sentit hoc Fre. pli. xxiij. Et facit q3 his casibus nõ agitur ad penã naturalẽ delicti vt dicto. c. qualiter et qñ. Nũquid aũt his casibus admittantur laici ad accusandũ sicut ad testificandũ võ quod dixi in. c. ex pte ade. s. e. Quintã limitationem sentit glo. ij. hic vt admittant̃ laici in exceptis criminibus sed tu respectu accusatiõnis clericoz dic ut plene nota. in. c. cũ. p. de. accu. z. ij. q. i. in pmis z. ij. q. vi. i summa. respectu vo testimonij an admittant̃ laici contra clericos in exceptis criib' dic ut plene le. z nõ. in ca. p tuas. d. i. j. de de simo. vide in. c. in fidei fauorẽ de here. li. vi. Ultimo h querit̃ q3 tex. admittit hic

Talcos ad accusationē dericoꝝ cū ꝓsequūtur suam vel suoꝝ iniuriam qui ꝓbendant hic appellatōne suorū. Sol. vario modo exponitur ꝙ doc. quia in casu nō non repitur hoc a iure determinatū ⁊ ad alios effect' multiphariē exponitur. Nam fm Accur. illi dicuntur sui qui p eo testificari nō pñt ut nō. C. ad turpi. l. penul. in. fi. et vide p Spe. in ti. de accu. §. iij. i pn. host. dixit illos suos de quibus habetur. ff. ō accu. l. i. ⁊. ij Host. intdligit suos oēs illos ꝓ quibus agere pōt qs actione iniuriaꝝ quasi iniuria videat sibi illata. ut ser. ni. filij. vxor. insti. de inreiur. §. patitur. ff. de iniurijs. l. item apud labeonē. §. itē sponsum. Item si quis defendit mortem ꝓpinquoꝝ. l. hi tñ. ff. de accu. ⁊ sic intelligit. iij. q. xi. neganda. Sibba. vō dicit hoc posse intelligi de omnibus ꝓstitutis in ptāte vl nō dūmō sint in primo gradu. allegat de sen. exco. si vero ꝙ de. dicit q in illis casibus potent accusare in quib' sine pena poterit ꝙberare. qui habentur in. d. c. si vero. Jo. an. in addi. spe. in. d. §. iij. dicit q omnes sunt sui, p quibus pōt postulare qui est de tertio ordine nō postulātium et enumerant. ff. de postu. l. i. in. fi. cū. l. sc. quod putat verum exceptis vltimis duobus ibi enumeratis et enumerantur ibi he psone parentes. patroni vl patrone et eoꝝ liberi, ppriꝰ liberi frater. sororꝫ socer vx et socrus gener nurus, vitricus noverca pinquus pupillus furiosus et fatu'. mihi placent oia pter istas tres psonas vltimas. quia isti nō pñt dici sui exquo sibi non attinent lz alias illis sit miserendū ⁊ fauendus Et nō ex hoc et ex tex. q licite etiam de iure canonico quis, psequitur etiā criminaliter iniuriam, ppriā ⁊ suorum facit. c. ⁊ qui emēdat. xlv. di. et vide quod nō. in. c. si is qui ꝓlatus. xxiij. q. iij. ⁊ p doc. in. c. olim ō in iuris. et in. c. grauis de testi. spo. Nicolaus abbas.

N causis Legitur principaliter duobus modō et fm lec. cōem ⁊ verbis ꝙgruentē hoc dicat. In causis eccliasticis et ciuilibus possunt fieri tres, ductōes testium quarta aūt nō admittitur absq; solemnitate legali. ō pmo. Super dictis testium pōt post ipsoꝝ publicationem publice disputari hoc scdo ⁊ duo sunt c. ita scōm ibi ⁊ sup. Nō primo q cārum quedā sunt eccliastice quedam ciuiles. Ecclesiastice pñt dici dupliciter vl quia spectant ad ecclesiasticū foꝝ Ciuiles dicunt ille que aguntur in foro seculari Vel scdo dicunt ecclesiastice spirituales et criminales. Ciuiles que agūtur de rebus tpalibus et vide in hoc bonā glo. ⁊ plenā xi. q. i. in summa Nota. ij. q regulariter cause ecclesiastice regulantur in iudicio ad instar ciuilium. facit p locū a spāli de. dispendiosam. de iudi. et. c. i. de iura. calum. li. vi. Nō tertio ibi in legibus ⁊c. q cāe etiā eccliastice regulantur in iudicio fm leges ciuiles exquo nō ꝓtradicūt canonibus. ⁊ sic tam in ordinando q̄ in de

cidendo attenditur ius ciuile. iuri canonico nō ꝓtrariū Et, p ō dicto ē tex. in. c. i. ⁊. ij. de no. op. nunci. adeo q vbi ius ciuile exp̄sse nō dispositt pōt tñ adduci per simile. vt notanter, pbatur in. c. auctoritate martini. ō pcessi. pben. li. vi. Et loquit ō illa solemnitate legali que habet in. c. vltra tertiaz. j. e. ⁊ originaliter in anē. eo. ti. §. qz vero. Ultimo nota q lz testes recipiāt in secreto in. c. venerabili. j. eo. de dictis tñ eoꝝ potest postea publice disputari ut hic. simile in electōnis scrutinio qō fit i secreto postmodū tñ publicat et sup eo publice disputat in. c. qz. ppter. auz ibi notatis. s. de elec. et hec potuit esse ratio dubitandi. Nā videbatur q deberet secrete disputari de dictis sicut recipiuntur Sed alia ratio imminet in receptōne q̄z in disputatione. qz primo casu dubitat de fallitate. s. eo. c. ij. scdo vero non. Opp. et videtur q plures ꝓductōes possint fieri in casu cū dilatio data ad ꝓductōnem testiuz cedat ꝓmodo debentis ꝓducere. Nam dilatōne pendente iudicis officiū quiescit. j. de appel. significāte. et. l. sine ps. C. de dila. Glo. metu ꝓtrarij vt arbitror ex ponit tex. ibi, ꝓductōnē. i. dilatōnem ⁊ sic intelligēdū ē de quarta dilatōne vñ infra pmā scdā et tertiā dilationem possit quis totiens testes ꝓducere quotiens voluerit sed quartā dilatōnem nō habebit nisi cū omni solemnitate de qua. j. eo. vltra tertiam. et ō vz fm glo. nisi obstet renuntiatō ꝓductionis testiū vel si multitudo testium est ꝓducta tūc ei nedū quartā habebit sed nec secundā. j. c. significauerūt et. c. cū venisset cū si. deinde ponit glo. scōm intellectū ut intelligatur tex. in ꝓductōne scōm q verbū sentit viz ut in cāu nō possint fieri vltra tres ꝓductōnes testiū nisi cū solemnitate legali. dicit tñ pmū seruare de facto et illud dicit Jo. an. tenendū. Host. plus placet iste scōs intellectus ut tres ꝓductōnes fiant in vna dilatōne. ar. ff. ō v. sig. ter enixa. vnde ibi litera dicit q non dixit dilationem sed ꝓductōnē que sunt diuersa. tres ergo fient ꝓductōes infra vnam dilatōnē. quarta fiet cū solemnitate. quinta vero nullo modo fiet. ⁊ dicit primo cū quis colligit testes quos pōt habere ⁊ psentat iudici eos cū. vero colligit alios et eos psentat dicit scda et sic de tertia. Volent etiam a principio testes producendi nominari scōm eū q forsan ei non est possibile sic simillo psentare. Sed, ductōnes postmodum debent fieri de nominatis. Et videtur sentire. Host. q infra quālibet dilationem poterūt fieri tres, ductiones testiū Jo. an. apte nō elegit sed videt transire cū pmo intellectu. gl. ille tñ intellectus si bene iura ponderent nō videt ꝓcedere. pmo qz nō. omni casu ꝓcederet. finge enī q ps fuit impedita. j. pmā scdam ⁊ tertiam dilatōnez ita q nullos testes ꝓduxit. dicemus q nō habeat quartā dilatōnem nisi cū solēnitate legali. certe falsuz ē qz frustra tūc iuraretur q nō didicerit ts

ſtificata ꝛc. patz ex forma. c. vltra tertiã ꝓall. ꝛ tñ iſta vltima litera ſimpliciter denegat quartam ſine ſolem nitate legali. ergo non debet intelligi in dilatione.

Itẽ itelligẽdo tex. i dilatõne ſequerer q tres dilatõnes ſimpliciꝫ ꝛ ſine difficultate poſſent dari tã i cauſis ec cleſiaſticis qꝫ in ciuilibus. qõ etiã eſt falſum ut patet ex. l. oratõne. ꝛ. l. fi. ff. de feri. et ex notatis. i. c. ij. ò di la. vbi vide ꝑ glo. Et ideo credo tex. intelligendũ ꝓ vt iacet et nedũ intra vnã dilatõnem ſicut ſentit ⁊ Hoſt. ſed etiam in tota cã nõ poſſunt fieri vltra tres ꝓductõ nes teſtiũ niſi cũ illa ſolennitate legali. Et ita ꝓprie loquitur iſte tex. nullã facies mentionẽ ò dilatõne. ha buerit ergo vnã dilatõnem vel plures ex caſu nũ ꝫ ad mittetur ad quartam ꝓductõnem niſi cũ illa ſolennitate legali. Et eſt ratõ qꝛ ex iterata totiẽs ꝓductõne eſt ꝓſumptio qꝫ fuerit peñctat⁹ dicta teſtiũ et qꝛ forte illi nõ ꝓbabãt inductus eſt ad ꝓductõnẽs aliorũ illos ꝓpius ſubornando. ideo exigitur iuramẽtũ huius ꝓſũp tionis purgatiuũ. Et ex hac rõne infertur qꝫ ſi fecit plures ꝓductiones teſtium ſi adhuc non fuerit exa ti non habebit locũ diſpoſitio huius. c. qꝛ ceſſat ratõ ſubornatõnis et dictorũ peñctatõnis. Idẽ ſi fuerunt examinati ſed fecit iſtas ꝓductõnes in actu continuo ita qꝫ non potuit ſcire dicta illorũ ante ꝓductõnẽ quã nunc vult facere ar. in. l. ꝓtinu⁹ actus. ff. de. v. ob. in telligatur ergo tex. de tribus ꝓductõnibus cũ effectu factis. et ita ꝓprie loquit. tex. in auc. eo. §. qꝛ vo. vñ ſumpta fuit hec decre. ꝛ qñ intervallo facto poſt tres ꝓ ductõnes ꝛ receptõnẽ ꝓductorũ vult facere quartam.

Quid aũt ſi nominauit multos teſtes non tñ ꝓdux it omnes ſil. ſed facit tres ꝓductõnes nũc vult facere quartã dic qꝫ nõ admittet ſint illa ſolẽnitate qꝛ eadez eſt rõ. licet in veritate non oino ꝛ hoc ideo qꝛ potuit malicioſe plures noiare ꝛ figmentis vandus nõ ẽ loc⁹ de dinor qꝫto. Et ꝓ ꝑdicto intellectu facit auc. qui ſe. C. ò ꝓba. que vtitur hoc vbo ꝓductõne ſicut facit iſte tex. ꝛ ſunt ꝑdicta de mente Bar. in dicta auc. qui ſe. licet nõ moueatur ꝓ dictis rõnib⁹. Ex his habes da re intellectũ huſ. c. ꝛ eius rõnez ꝛ infero qꝫ ſi quis ha buit tres dilatõnes ꝛ impeditus nõ potuit facere niſi vnã vel duas ꝓductõnes teſtium ꝛ nũc probãdo im pedimentũ petit quartã dilatõnem qꝫ illa dabit abſ qꝫ illa ſolemnitate legali exquo nõ fecit tres producti ones teſtiũ. Nã ut dixi iure cauetur de iſta ſolẽnitate adhibenda ſolũ in quarta productione ꝛ nõ dilatõne ꝛ ratõnem ꝑdixi. Sed quero nñqnid dabitur iſta quarta productõ ſeruata dũtaxat ſolẽnitate illius. c. vltra tertiã. Inn. dicit qꝫ nõ ſed optet qꝫ ꝓbet ſe impe ditum fuiſſe. ꝛ idẽ dicit in ꝓceſſione ſcõe ꝛ tertie quia licet ꝓma detur ſine grandi ꝓgnitõne cauſe. tñ ſec⁹ in ſcõa ꝛ tertia. Aduerte hoc dictũ. Inno. ꝓcedit capien do productõnem pro dilatõne ſed capiendo pro ut ꝫ

bum ſonat ceſſat hec ſuppletio Inno. exquo eñ ẽ ad huc ꝫ dilatõnem ſibi ꝓceſſam põt facere quartã iurã do ſolũmodo, put ibi dicitur. Et ex hoc apparet qꝫ iſte ſcõus intellectus ꝓbabilior. eſt cũ iura canonica ꝛ ci uilia non requirant in hac quarta ꝓductõne niſi illam ſolennitatẽ ut patz hic ꝛ in. c. ſignificauerũt et. c. vl tra tertiam ꝫ eo. ꝛ auc. qui ſemel. ꝓalle. ꝛ cũ in ꝓceſſio ne ſcõe dilatõnes requirant aliã cõe ꝓgnitõz ut dicta. l. oꝛõdet. l. fi. ꝛ nõ in dicto. c. ij. de dila. ergo ꝓdebent in telligi hec iura de quarta ꝓductõne ꝛ nõ dilatõne cũ ſup dilationibus ſit ſpecifice, puiſum ar. in. l. ſantio le gum. ff. de penis. dictũ tñ Inno. eſt verũ in ſe. ſi capi tur productio pro dilatione. Quero quid ſi ꝓdetur quarta productio ſine ſolẽnitate nũ quid valeant atte ſtatõnes. Inno. refert opi. Quidã dicunt qꝫ nõ ar. c. ij. s. eo. in fi. Secundi dicũt contra niſi fuerit appella tum ꝫ eo. ſignificauerunt. Tertij dicũt qꝫ licet ꝓcedi catur et appelletur iudex tñ ſine ſolemnitate iſta vel cũ cã põt ꝓcedere quartã et quintã niſi ſit ꝓdulum ꝛ re nuntiatũ teſtib⁹ ꝛ dicta ipſorũ alteri ꝑti ſint edita nec aliter ſeruari debet hec ſolẽnitas ꝓ dictũ. §. quia vo. vnde fuit ſumpta hec decre. dicit tñ Inno. qꝫ licet hoc videatur verũ. tñ ſecundus eſt iudicã nunc ꝫ dare ẽtz ſine ſolemnitate ꝛ dicũt iſti vltꝫ qꝫ quotiens ꝑdictus .l. ꝓgrua renunciatõne ꝛ editione attestatõnũ nõ da bitur etiã ſcõa ſine hac ſolemnitata. Nam cadit eſt rõ ergo ꝛc. de ꝓſti. translato. dicit tñ Inno. qꝫ ꝑdictus. § qꝛ vero. nõ videt facere vim inclusion e vel renũciato ne ſed ſolũ in editõne facta alteri ꝑti ut tũc ſit ſeruanda illa ſolẽnitas. Aluerte qꝛ Inn. ꝛ alij. quos refert ſolum ꝓſideranerũt illũ. §. qꝛ vero ad corticem et nõ aduerterũt ad iura canonica que magis ſpecifice, poſ uent ſuper hac materia et declarant intrinſecã mate riam illius. §. qꝛ vo. Unde ꝓſiderandũ qꝫ in iure mapi me nõ habemus aliquos terminos in dubio excluſi uos ꝓductõnis teſtium ut eſt ꝓclusio in cã. Nam poſt ꝓclusionem in cã etiam inſtrumẽta produci nõ poſſũt fortius nec teſtes ut ꝓbatur in. c. cũ dilectus. de fi. inſtru. nihil enim amplius põt ꝓduci qõ ꝓſiſtat in iure ꝫ facto vt ibi nõ. ꝛ in. c. paſtoralis. ò cã pol. ꝛ ꝓprie. Et quo infero qꝫ etiã ſi ꝑs vnã vel nullã teſtium ꝓductõ nem feciſſet exquo tñ ꝓmiſſit in cã ꝓcudñ ẽ amplius locus ꝓductõni teſtiũ etiã cũ ſolẽnitate legali. ꝛ ſic ma le dixerũt ꝑdicti doc. quos refert Inn. ut. s. dixi. Idẽ dico de publicatione attestationũ facta de conſenſu ꝑ tium vel renuntiatõne ut amplius nõ ſit locus ꝓducti oni teſtium ſup eiſdẽ capitul'. ut nõ. plẽ in. c. fraterni tatis. ꝫ. e. ꝛ. c. cũ veniſſet. Qñqz vo iſti termini non intervenerunt in cã ſed data fuit dilatõ ꝑ teſtibus pro ducendis. Et tũc ſi tenes ꝑmã lec. dic qꝫ nõ debet da ri quarta dilatio ſine illa ſolemnitate legali qꝛ ẽ ꝓſum ptio exquo habuerit tot dilationes et infra eas alios ꝓduxit teſtes qꝫ fuerũt eorũ dicta ꝑãcata vt colligit

ex.ca.vltra tertiam.ff. e.Et idē dic si teneris scōz lec. vt hec ꝓsumptio oriat ex sepe iterata ꝓductōne testiuz intervallo postmodū intercedente ante petitōnē q̄rte ꝓductionis vt sic non admittatur quarta ꝓductio suī illa solēnitate legali.nec curandū est an editio actoruz fuerit facta alteri pti vel nō.ō hoc enī nō curat tex.iste nec sup hoc se fundat.c.si significauerūt.t.c.vltra tertiā ff. e.sed sōlum ex sepe iterata ꝓductōne. Et ad.§.qz vero.dic q̄ ibi factū narrat sic enī acciderat ibi quia vltra tres ꝓductōnes factas p alterā ptē.altera pars habuerat copiā dictoz testiū.Sed idem est si copiam altera ps non habuisset dūmodo petens tres ꝓductiones prius fecisset vt patet ex ratōne illi⁹.§.qui hoc ponderat in p̄n.t ex ista.c.t.c.si significauerūt.t.c.vltra tertiam.ff. eo.t. Nunc veniendo ad quēstionem principalē.s.positā an valeant attestatōnes receptē in quarta ꝓductione data sine solennitate legali.breuit ꝓdudo si non fuerit ꝓtradictū et appellatum valet vi/ deꝫ enī recessum ab illo tertio exclusiuo sicut in sumūi et fortiori casu dicimus q̄ valet testiū receptio facta post ꝓclusionem si non fuerit ꝓtradictum ut nō.dñi de rota dec.v.dicam in.d.c.cū dilectus. Item de cōi ꝓsensu ptium p̄sit acta incidi t de nouo oia ꝓduci ut in .l.acta.ff.de re iudi.facit.c.cū cām.ff.e.qō nō.ff.eo.c. p̄tata.et hec sunt etiā de mente do.An.hic. Si autē fuit ꝓtradictū t appellatū non tenebūt attestationes. quia sicut est legitima cā appellandi si denegat quarta ꝓductio cū solēnitate.d.c.significauerūt.ita t fortius vī legitima cā appellandi si ꝓcedatur sine solēnitate cū ius hoc dicat tē.Nicolaus abbas.

Vm tu. Casus Si fieri pōt ꝓcordāda sunt dicta testium que videtur contraria.Vel summa specialius sic.Si q̄s ꝓbat actum gestum post appellatōnem t aduersarius ꝓbat q̄ ante p̄fertur p̄ma ꝓbatio et actus iudicat non teneri nisi scōs ꝓbet q̄ ante eām appellatōnem.primo decise narrat factum.secūdo diffinit ibi cuz ꝓtect. Nō.q̄ licet vniuersitas non debeat excōicari in.c.romana.§.in vniuersitatem de sen.excō.li.vi.in singulos tñ de vniuersitate ferri pōt lz nemo excipiat vpta excōicamus oēs canonicos tal' ecclesie.Nō diuersitatis colligitur ex.c.si sententia.ō sen.ex.li.vi.intellige tñ q̄ omnes singuli sint capaces hoc dico ꝓpter nō. in.d.§.in vniuersitatē. Nō.secō vnā bonā t notabilem regulam q̄ vbi testes actoris t rei vident deponere ꝓtraria circa actū iterabilē et p p̄sumptōnē multiplicatis actus possunt reduci ad ꝓcordiam reduci debīt.t tunc p̄sumit actus multiplicatus t sic intelligēdi sunt testes deponere sup diuersis actibus ut hic.qō intellige nisi ꝓstaret de act.vnitate vel p ꝓfessionem partium vel ex dictis ipsoz testiū.Primū ꝓbat in.c.cuz Jo.de fi.instru.vbi ē bonus tex.Secōm ꝓbat ex dicti illoz testiū qui deposuerant ꝓtra Susannam.Nā ex eo q̄ deponebant de eadē hora colligebatur vnitas actus.ideo diuersitas in loco ꝓmissi adulterij induxit ꝓtra eos p̄sumptōnem falsitatis.nec facta fuit p̄sumptio multiplicitatis actus.de hoc vide glo.notabilem lij.q.ix.nihilominus.Et ex illa glo.colligit q̄ similis ꝓcordia sit facienda alia non obstante in testibus eiusdē partis qō apte sentit Jo.an.in addi.spe.e.ti.§.iam de interrogatorijs.v.quid si vnus testis.quod nō. Itē nota q̄ si testes vtriusq; ptis reducant ad ꝓcordiā intelligendo q̄ deponāt sup diuersis actibus nō solū euitant ꝑiuriū sed etiā ꝓbant illos diuerso actus sup quibus p̄sumptiue deponūt ex quo sup quolibz actu datur plena ꝓbatio vt hic apte ꝓbatur dum nunciat excōicatōnem nō tenuisse ꝓpter appellatōnem p̄cedē/ tem Ex quo infert q̄ si p duos testes ꝓbem q̄ ꝓmissi adulteriū in tali loco p alios duos ꝓbē q̄ in alio loco ꝓbatum est adulteriū bis fuisse ꝓmissuz qō apte sentit Jo.an.in loco p̄al.in spe. Nō q̄ in dubijs semp fienda ē benigna interꝓtatio t illa dr benignior p quā quis euitat penā seu delictū hoc intelligē nisi i mineat ꝑiculum aie.qz tunc illa est benignior que ē tutior aie.vide bo.gl.t nō.in.c.vno.de scruti.facit.c.inuenis.de spon.t de hoc aliquid.ff. Venio ad glo. que ꝓmo colligit ar.p testibus ꝓcordandis saltē quo ad sensum si nō p̄sit ꝓcordari quo ad litterā ut ē optime ꝓbatur.nō enī reducūtur ad ꝓcordiā respectu eiusdem actus sed respectu diuersoz.t vide in hoc bo.gl. in.c.dudū.de ꝓuer.ꝓmg.sup.v.substantia.t.ff.de.v obli..l.stipulatio ista.§.hi quoq;.Sed ꝓtra hoc op. vī enī q̄ data ꝓtrarietate testiū nō dz p̄sumi actus geminatus cū facta nō p̄sumāt de offi.dele.ca in iure.cū sit potius standū meliorib⁹ seu pluribus testibus ut in .c.in nra.ff. eo.Jo.gl.i.in.c.cū ꝓtingat.s.de offi.dl. mirabiliter limitat t restringit ista tex.qñ ꝓbationes sunt oino pares.Si aūt alia ps haberet plures l'melliores testes tunc ꝓcederēt ꝓtraria.t idē ibi sentit Jn no.lz nō multū firmet.sed bar.sequitur in.l.ij.§.creditum.ff.si cer.pe.t do.Lar.hic.sed glo.in.d.c.i nra sentit ꝓtrariū ut indistincte ḡat cōcordia si fieri potest Dz in defectū recurrendū est ad qualitatē testiū.idem tenet glo.nota.iiij.q.iij.si testes.et sequitur do.an.b t hoc mihi plus placet.tū qz littera ista loquit indistincte tū qz rō līe ne testes ꝑiurī reatu notentur semp militat siue testes alterius ptis sint plures siue meliores nō ob.si dicatur q̄ actus pluralitas nō p̄sumit ut i cōtrario.fateor enī q̄ nō p̄sumitur simplicit alio nō apparente.Dz hic oritur p̄sumptio ex ꝓbatōnib⁹ factis t ꝓb tex.ibi qz vtrūq; esse potuit tē.Ad b ego allego tex.nō.in.c.cū.Jo.de fi.instru.ibi enī ꝓbatōes erant inequales.t nihilomins facta fuisset ꝓcordia p geminatoz actus.nisi p ꝓfessionē ptis ꝓstitisset de ipsius vnita

te nt ibi pz exp̄sse. Ex his habes vnū modū reducē/di testes ad pcordiā. Sūt et alij modi nō ita difficiles puta intelligendo vnū testem ,ppie t aliū in ,ppie. ut qz vnus deponit de possessione alius de detentione. intelligitur eñ qp ille deponat sup possessione ip̄pie dicta .i. sup detentōne ut nō. in. d. §. hi quoqz. t facit optime. c. cū dilectus. de p̄sue. Q̄nqz fit pcordia eximendo pten a toto. Exemplū in. l. i. §. sed et hi. ff. ō his qui deie. vel effu. Q̄nqz p repetitōnē. Exemplus Titius deposuit Sēproniū esse debitorē Martini ī centū interrogatus quomō scit. respondit qp tali die ,p misit quinq̄ginta t tali. die centū intelligitur eñ ne sit sibi ptrarius qp ,misit sibi centū repetitis illis quinq̄/ginta t sic de similibus. t vide Bar. in. l. ij. §. credi/tum. ff. si. cer. pe. t aliquid in. l. labeo. ff. ō sup̄. leg.

Sed nunc q̄ro vtrū hec pcordia maxime p geminatō/nem actus sit fienda circa testes vni' partis tñ si ad invicem discordant dic qp sicut apte sentit glo. in. d. .c. i nostra. et iij. q. iij. Si testes. et aptius in. d. c. ni chilominus .iij. q. ix. que notabiliter dicit qp illi duo testes qui deposuerunt ptra Susannā t discreparunt in loco fuissent reducti ad pcordiā p̄sumendo gemi/nationē actus. nisi deposuissent de eadē hora ita qp non potuisset fieri in diuersis locis. idez vult apte Jo. an. in addi. pal. vbi dicit qp si volo ,pbare matrimonium ptra dictum induxi duos testes t vnus testis dixit qp fuit cōtractū in vno loco alius dicit qp in alio est pre/sumptio qp deponant ō diuerso ptractu ne p̄iurij reatu notentur. facit qđ .s. dixi ut intelligat dictū vnius p pie. t dictum alterius ip̄pie. et nō. in. d. §. hi quoqz

Item semp subest rō huius littere. t iden credo ī p̄uilegijs et instris ab eadē pte ,ductis lz Jo. an. ali ud hic dicat p. l. scripture. C. de fi. instru. sed certe pri mū est verius exquo p̄it ad pcordiam reduci ut ē tex. aptus in. c. inter dilectos de fi. instru. t tz do. An. hic et ad. l. scripture. t ad. c. iputari .j. de fi. instru. dicit qp loquunt in apta repugnantia. facit. c. nihil obstat .j. de ver. sig. iden dic de dicto vnius testis ut reducat ad pcordiā si fieri pōt p rōz huius littere ut fiat benigna ī terp̄tatio et ut p̄iurij reatu nō notent Et sentit gl. p̄al. et Bar. in. d. l. labeo. facit glo. in. d. §. hi quoqz.

Aduerte tñ ad vnū notabile qp licet fiat pcordia inter testes vnius ptis t alteri' nō tñ fit inter dictū testium et p̄fessiōz ,ductis vñ si dicta testiū sunt nimis ge/neralia necessario non pcludētia intentū ptis ,ducen tis tñ nō fit reductio ad p̄fessionē ptis qz ps nō potu it in suū fauorē p̄iteri. xiij. q. ij. in p̄n. Ita dicit Inn. in. c. cū p̄tingat. de of. dele. t sequit Bar. in. d. l. ij. §. creditū. ad ℔ ego allego. tex. nō. in. c. in p̄tia. de ,pb. dico tñ qp cū p̄fessione ptis aduerse in his in quib' po tuit sibi p̄iudicare bñ fit pcordia ut apte ,pbatur in. c. cū Jo. an. p̄al. Sz ēnōbile dubiū nūquid testes p geminatōnē act' reducant ad pcordiā etiā ut ,pbēt an ut euitent tñ p̄iuriū. gl. ℔ in. v°. ité ē hic ar. vñ sentire qp non. colligat eñ ar. ex tex. s. qp dubia ,pbatio nō ,p̄dest ei qui eam induxit. t certe ℔ dictū ,pcedit respectu ēr ch̄iep̄i. sz respectu canonicoz hec glo. ē p̄tra tex. caz p suā ,pbatōnē t interp̄tatōnē que fit ,p̄ucient nō ex̄cōi cati et sic obtinent intētionē suā. Sz forte glo. habuit respectū ad eū qui stat ,p actu cui icūbit necessitas p/bandi. Nam gl. intelligit istū tex. ut patz ex sequen tibus qp archiep̄s erat actor. vñ sua ,pbatio tanqz dubia nō sibi p̄fuit. Sz aduerte quicquid senserit gl. in ℔ sit dubitationes maxime ,pter dicta legistaz. d. §. credi tum. et do. an. multū ℔ instat. Sz breuiter puto sic di/cendum qp ant p reductōnē testiū ad diuersitatē actuū nō remanet integra ,pbatio sup quolz actu. Et tūc fit reductio nō ut ,pbent sz ut euitent p̄iurium. ut nō. ẓo an. ī addi. spe. p̄al. t Fre. pli. d. q̄. Exemplū q̄n testes remanēt singulares ad hoc. c. licz. de ,pba. et. c. cū di/lecti. de. elect. vt. s. dixi. aut remanet integra ,pbatō su per q̄libet actu et tunc si est certa et clara ,pbatio sup quolibet actu fit reductō etiam vt ,pbēt. tex. ē hic. et le tit Jo. an. in p̄dicta addi. Si vero ,pbatio ē equivocat ser necessario nō ,p̄cludens intentū ,ducentis tūc nō ,pbat. ad hoc. c. i p̄tia supra de ,pbatōnibus et op̄bē ,pbatur in. ca. inter dilectos. p̄al. §. ceterū. vbi p̄ule/gium qđ videbatur ptrarium fuit reductū ad pcordiā nō tñ in aliquo ,p̄fuit ,ducenti rōne p̄dicta. idē dic in testibus eadē rōne. t p hoc habes hāc materiā dare expeditam. Ulteri' glo. ista colligit argumētū qp in dubijs ,p reo iudicari consuevit et ex ℔ sentit ut p̄dixi archiep̄m hic fuisse actorē quasi ,p̄uocauerit ad iudiciū petendo suā sententiā p̄firmari vel aliqđ simile et hoc plz Hos. hic. Sz Host. ptra dicit dicens se habere no titiā facti. s. qp canonici ,p̄uocauerūt sup iniusta exc̄ōica tione. sed ego quo ad intellectū hui'. c. nullā vim in ℔ faceren. Nā ut p̄z p p̄dicta in quolz intellectu ,p̄cede ret dispositio h'. c. nec papa sūdat se sup fauoreri sed opponitur nūc ptra p̄dicta t ptra tex. t vñ nuerūt ℔ nō quia essent rei vel actores. sz qz patuit exc̄ōicatōnē la tam post appellatōnez. Sz ne testes reatu p̄iurij noten tur. Canonici obti. qp in dubio papa potius debuit ī terp̄tari hos exc̄ōicatos qz illa ps erat tutior ,pter p̄/iculum aīe euitandū. Glo. hic in vltra sui pte instat mi tum t pcludit hoc fuisse factū ne testes reatu p̄iurij no tarent. exc̄ōicatis eñ pōt ,p̄iudici ip̄endendo eis post modū absolutōnē ad cautelam. Hec solutō glo. ip̄ug natur p docto. qz eodē mō euasissent p̄iurū si ,p̄ūda tum fuisset bis sententiatī t semel appellatū q̄re ergo p̄sumpsit potius bis appellatū t semel sententiatuz ℔ econtra. Jo. an. soluit duob' mōis p̄mo qp forte ,p̄stitit bis appellatū. et sic papa arbitrat' est ynā p̄cessisse sen tentiā. aliam fuisse secutā. vel sc̄do cōiter solent partes iterare appellatōnē q̄ iudices sententiā. ideo ꝛc. ut in regula inspicimus in obscuris quod est verisimil' vt

plenum qz fieri consuenit. de re. iu. li. vi. vel secundum Hostien. et Tan. fuit hoc In odium irregularitatis quia canonici postea celebrauerūt z licet forte excōica tio sit fauorabilis. irregularitas odiosa. vel sm Inno. z ab. hec benigna iterptatō ut excōicatō pot' ñ teneat est fienda in foro iudiciali. ptrarium pcedit in foro aie Expdictis habes varios modos interptandi in facto dubio. Primo ut qz̄uis factū sit odiosum z penale re curramus ad id quod est verisimile. facit. c. lras. ō pre sump. Scōo ut euitet delictū. facit .c. ablat. xi. q. iij. Itē nō q in dubio debem' interptari ut quis nō in cāderit in irregularitatē est eñ pena iuris positiui. facē .c. is qui. de sen. excōi. li. vi. plene p Inno. et Hosti. i .c. ad audientiā de homi. sed respectu excōicatōnis est dubiū. nam ex verbis Hosti. et Tan. inferē ut i dubio potius interptemur eam tenere. Inno. vī hoc velle in foro aie sed non in iudicio. Ego credere q quatenus agitur de pena excōicati. vpota an' valeat collatō bñficij medio tpe facta. vel an sit dignus pena quia nō eam seruauerit vel quid simile sit vera opi. Inno. quia in penis mitior interptatio tē. regula i penis. et regu la odia. de re. iu. li. vi. facit. c. dilectis. in fi. de app. Sz quatenus agitur solū de ipsius vinculo an tenuerit vl non dico q interptamur eam tenere qz hoc casu nul lum piculum est in hac pte. cū possit petere absolutō nem sine difficultate. et in alio possit piculum imminere quia forte hac interptatone tui' nanctꝰ peteret absolu tionem. ergo accipienda est hec ps tutior ut vī ō hoc casus in. c. illud. de de. excōi. minist. facit cle. exiuit. ō verbo. sig. z. c. i. lud. de spon. et. xi. q. iij. sententia pa storis. z. c. vnicā. de sacr. et hoc sentit hic glo. dū dix it qz est medicinalis. Secus ergo vbi esset penalis ut in pcedenti mēbro. vel vbi aliter imineret delictuz seu pena ut hic scōm intellectū glo. Bo. an. ponit aliā so lutōnem ad principale ptrarium. dicit eñ q exquo ca nonici. pbauerūt excōicatōnē latā p' appellatōz. fun data fuit' eoz intentio. z lz p. pbatōnē archiepi qui erat reus. pbatio vtriusqꝫ ptis redderet dubia. nihilominus pnūciandū fuit. p actore. cū. pbatō sua nō sit elisa iux ta nō. p glo. in cle. fi. de rescrip. z bar. in. l. nō solū. ff. de no. op. nun. viō circa b qō plene dixi in. ca. i pītia de pba. Nic. abb.

Paternitatis. Casus In cā ap pellatōnis super nouis capitulis tñ testes nouī z veteres p ducūt iuramto sm mor ē pa' recepto In pma ponit plultatio. in scōa risio ibi duplim'. plultatio est bimē bris. z sm mēbrū ibi z an. Nō. prio q vbi duplici. q. pōt satisfieri p vnicā risionē nō ē sepatim rndēdū simile in. c. prudentiā. de offi. dele. Nō. scōo q re nunciatio. pdctōnis testiū facta in pma instantia nō se extendit ad casum appellatōis qñ sup nouis capitu

lis pñt testes pducī. idē tñ vī respectu eiusdem instan tie ut in. c. cum venissent. §. l. j. e. et dic plenius ut ibi nō. Nō. q sm latā significatōnē oia que in iudicio apponunt. dicunt emergere in cā et sic pbandit hic tā incidens qꝫ emergens nō aūt b dñt. sicut in. c. i. ō or di. pgni. Nō eandē testē posse etiā in eadē cā ptra me pluries pduci. nec pter b plumitur inimic' mapl me cū venit necessitatus ex iudicis officio seu pcepto. et de hoc j. cū glo. Nō q si idem testis itez in ea dem cā ptra me pducit debet itez iurare. qd intellige qñ pducit sup nouis articulis ad que se nō extende bat iuramentū. vñ si pus iurasset sup cā tota dicere ve ritatem. et tñ fuit interrogatus de aliquibus si iteruz pducitur ut sup alijs spectantibus ad cām interroget non vī q debeat de nouo iurare. ar. in. c. cū dilecti j. de accu. z j. eo. c. de testibus iuramentū eñ debet esse necessarium. ut in. c. z si xps. j. de iureiur. Nō q in cā appellatōnis possum nō oppositū opponere z pba re dūmodo faciat ad cāz j. de fi. instru. cū Jo. z. l. per hanc. C. ō tēpo. ap. Nō ibi sup nouis dūtaxat tē q sup antiquis capitulis in quibus fuit facta. pductō et publicatio testiuz nō possunt testes nec antiqui nec noui. pduci neqz in cā appellatōis timet eñ ne videns se succumbere fuerit inductus ad testes suborandos ut in cle. ū. eo. ti. vbi tex. nota. z magis clarus ōz iste hoc vī fallere cū sit articulus sup notorio licet ptineat antiquū capitulū ut notabiliter. pbat vī in. c. dudū. el .i. de elec. cessat eñ tūc plumptio suborntōnis. ar. c. cū dilectus. de pur. can. Nō ibi pus tē. q testis ō bet pus iurare tē. q ponat quid aūt si iuret postmo dum. dic vt dicam in. c. de testibus j. eo. Anteqꝫ attingam intrinsecā materiā huī'. c. cum glo. quero. p intellectu lre cū hic fuerint formate due qōnes in quo differat pma a scda. Et qre papa disiunctiz nō respō dit ad vtrāqꝫ qōnē. Sol. multis modis variatur intel lectus. c. Sz tene hūc intellectum qui cōiter approba tur z est verus in se satis littere plentaneus. Et primo querebatur an testes noui qui al' pduci nō fuerant in cā possint pduci in cā appellatōnis. nec distinguebat querēs an capitula essent noua vl' antiqua. videbatur eñ q cū instantia appellatōnis esset alia ab instantia iudicij q indifferenter testes noui possent pduci. Se cunda qō fuit sup testibus iam pductis in priori instā tia nunquid possent reproduci in cā appellatōnis ut aliquid noui adderent et videbatur q sic. quia in cā appellatōnis hz locū illud vulgatū nō oppositū op ponam nō. pbatū. pbabo tē. ut in iurib' pal. nec distī guitur inter testes nouos et antiquos z qz vtraqꝫ qō vnica solutōne soluebatur. ideo papa nō disiuncti re spondit sz vnicā regulā posuit ex qua vtraqꝫ questio remanet soluta videlz q si in cā appellatōnis aliqua capitula fiant de nouo dependentia tñ ex antiquis. ut

F dicetur ꝓduci ꝑñt sup eis dũtaxat testes noui et antiqui et p illã dictõnẽ restrictiuã dũtaxat inuit q sup antiqs nõ possũt ꝓduci nec antiq nec noui qò clarius hodie ꝓbat in dicta de.ij.r sic clare pz rñsio ad bimẽ brem ꝓsultatõnẽ facta et iste intellectus sufficiat.

Uenio nunc ad glo.p ordinẽ recitandas annectendo eis materiã intrinsecã .c.Et ꝓmo op.r videt q nõ solum sit ꝓsideranda renuntiatio ꝓductõnis testiũ sed etiam publicatio attestationũ.illa enĩ p se sufficere vĩ absq renũtiatõne ad ꝑcludendã facultatẽ itez ꝓducendi testes ut in.c.ꝑmo.r se.cũ multis sumi.Glo. ꝓma soluit supplendo ad tex.maxime q̃si dicat q etiã si nunq̃ intercessisset renuntiatio sola publicatio attestationũ sufficisset.vel dic melius euitando hanc impugnatõnem quã facit gl.ad tex.supplendo maxie.Nã bñ sciuisset q̃rens hoc dicere si voluisset.videbatur enĩ querenti q publicatio attestatõnũ nõ haberet impedire in cã appellatõnis cũ sit alia instantia.nec obstãt iura alle.i gl.qr loquunt i instantia ꝓncipali r ꝓ ĩ facie bant opi.de quibus in gl.iij.Dz de renuntiatõne magis dubitabatur.sed tu aduerte ad rõsionẽ ꝓdape in qua nõ fũdat se sup renuntiatõne.Dz generalit loquunt r quid iuris sit in hac publicatõne q̃ ad vtrãq instãtiaz.dicã plene sup gl.iij. Gl.ij.op.contra tex.in eo q ꝓmittat eandẽ testẽ posse reperi in eadem cã contra eandẽ.vñ ob.iij.q.iij.§.itẽ in criali.videtur enĩ suspectus r inimicus ex iterata depositõne cõtra eandẽ.Sol.gl.q ꝓtrariũ ꝓcedit in criminali.sed certe hec so.nõ est bona qr exquo testis se sponte nõ obtulit nõ põt ꝑsumi in eo inimicitie cã.ar.l.q̃ oia.ff.d.p cu.r in.c.cũ nõ decedat.de elec.li.vi. Nã r iudex pluries iudicando nõ ꝑsumit inimicus ita ut repelli possit tangz suspectus nisi aliter ꝓbetur granarñ.iuxta nõ.in.c.ad hec.r.c.ꝓposuit .j.de ap.fortius nec testis qui tm deponit sup facto facit.c.inter dilectos et quod ibi nõ.de fi.instru.vñ intellige ꝓtrariũ in eo qui malũ testimoniũ dixit ut nõ.gl.in.d.§.itẽ in criminali et vide de hoc in spe.eo.ti.§.i.v.itẽ q tu alia.vel intellige illũ tex.q̃ vult deponere sup eodẽ articulo sup quo deposuit nõ enĩ põt nisi i ꝓtinenti faciat iuxta nõ in.c.ꝑterea .j.ti.ꝑti.ut sentiunt Host.hic r Jo.an.vi de tm bonũ tex.ad corroborationẽ ꝓdictoz .j.ti.ꝑt.c. ꝑterea. Oppo.vlterius capiendo gl.iij.videt enĩ q sup nouis capitulis nõ possunt testes ꝓduci in cã appellationis qr iudex ad quẽ nõ habet se ipedire d nouis q̃nibus cũ officium suũ sit ꝓnũciare ꝓuocatõnẽ dũtaxat ee iustã.l ꝓiustã ij.q.vi.i fi.Gl.ut arbitror me tu ꝓtrariũ itelligit tex.d nouis capitulis nõ oino.sz dependentibus ex antiquis et que ex his oriunt.Exemplũ in.c.cũ Jo.de fi.instru.dicit tm glo. hoc non esse speciale in cã appellatõnis.nã idem est in instantia pãcipalis cause ut nõ obstante publicatõne possint testes ꝓduci sup capitulis nouis .j. e.causaz et.c.cũ venisset

Dz immediate gl.opponit ꝓtra b r ꝓtra tex.videtur enĩ q sup antiquis capitulis nõ possint testes ꝓduci in cã appellatõnis qr in ea licitũ est ꝓbare nõ ꝓbatz ut.l.eos.§.i.r.ij.r.d.l.p hanc.Rñdet glo.q quidã vñ legum stat ꝓtrario.r sic obseruat in iudiciis seculari.r ad auc.c.§.qr vo.que vult q ꝓstq̃ ptes decisent testificata nequeunt testes sup eisdẽ articulis producere.Rñdet q loquitur in cã pncipali añ sententiã diffinitiuam et leges ꝓtrarias intelligunt in cã appellatõnis.Sed hoc nõ placet.glo.nostre.qr auc.illa loquitur indistincte.et eadẽ rõ sz timor subornatõnis qui est in cã pncipali militat in cã appellatõnis r pro hoc tex.ille.et aduerte extra glo.lz Jo.an.r do.ẽln. qui ꝓmendauerunt hoc.c.varias opi.antiquoz referrant circa hoc.ego tñ nõ curani referre.qr dicit in volure r occupare intellectus maxime iuuenũ nã hodie maxime bñ tex.aptissimũ corrigentẽ illas opi.antiquoz ut in de.ij.c.ti.vbi vide tex.r gl.ibi ea dare disponit q testib' publicatis sicut nõ lz in cã pncipali sup eisdẽ capitul' vel directe ꝓtrarijs eosdẽ vel alios testes inducere.ita nec in cã appellatõnis reddẽs rõnẽ quia non minus in cã appellatõnis q̃s in principali subornatio sit timenda r ita reiectis aliis opinionib' ꝓdidit Bar.in.l.p hanc.C.de temp.ap.ducens illã tex.ꝓcedere in articulis nouis ꝓut hic dicatur.Dz p declaratõne tex.r glo.quero.nũquid indistincte ante stationum publicatio ipediat testium ꝓductionẽ super eisdem capitulis.vel directe ꝓtrarijs tã in cã pncipali q̃s in cã appellatõnis cũ in hoc iste instantie a pari in dicentur.ut.d.cle.ij.Sol.¦ Jo.an.hic in ix.q.dicit q nõ et ponit multos casus ab hac regula ꝓbitina exceptos.Et ꝓmo in cã matrimoniali.de quo tñ nõ in.c.series .j. e.dicit plene dixi in.c.iuramẽ.d ꝓba. Secdo fm quosdã vbicũq nõ obstat exceptio rei iudicate.ff.de excep.rei iudi.l.cũ querit de fi.instru.inter dilectos.Tertio fm legistas in cã appellatõnis.Dz de hoc dic melius ut.s.dixi. Quarto vbi periit instãtia qua quis absoluitur ꝓpter petitõnẽ ineptã.vel fm leges ꝑ lapsum triennij.s.de iudi.exiiata.C.de iud. .l.ꝓperandũ.§.i.r.§.cũ aũt. Quinto qñ sunt ꝓdicta testium.s.ti.proxi.c.fi.r de isto casu vide plene i spe.e.ti.§.satis vtiliter.ad fi.Sexto cũ inter alias ꝑsonas agit .j. e.Statutus Septio cũ variat modũ agẽdi .j. e.veniens. Octauo cũ restituit minor vbi eccia ut post publicatõnẽ sup eisdẽ probare possit r ꝺ ꝑ plene ꝑ doc.in.c.auditis.s.de in inte.resti.r ibi interdũ i rescisione maioris ex clausula generali si qua insta cã rr ut nota in.c.ꝓxi.infra.facit .c.ex lris.de in ite.resti.Do.s in iquisitõne q̃ ꝓcedit ex officio.infra.c.cũ clamor vbi de hoc q si alĩ' inquisitoz promouit.dic ut ibi no tat.Decio cũ quis vult ꝓbare directe falsitatẽ testiuz

cū corruptōne de quo dictum fuit in.c.lz de pba.t vi de glo.in cle.ij.e.ti. Undecimo si insciā vel inuita pte et indiscrete facta fuit publicatio idem quosdā si facta fuit discrete, pbatio seu publicatio. Sz ps adhuc testificata non dicit de quo nota .j.eo. pstitutus in vltia glo.xij.in casu.c.psentata .j.e.xij.in casu capituli cuz cām.in fi .j. eo.in vltima gl.xiiij.cū aliqui testes fuerit interrogati nō plene, p ut habetur in.c.p tuas .j. eo. xv.fm Jo.an.in.c.de testibus.j. eo.in casu matrimoniali siue criminali in qua fm eū idem testis interrogari poterit sup eodē articulo.ff.de custo.reo.l.dyu°. et de qōni.l.i.§. vlti.t.l.repeti.xvi.si de ptiū volūtate, pcesserit fm Jo.an.cū fauore ptium hec, pbatio sit iducta t ex ipaz facto hec, phibitio, pcesserit āre publicatōi pferēt t sic videt q̄ huic fauori renūciare potest .ar.c.ad apostolicā.de regu.maxime cū hoc nō habeat in fallibilē, phibitōnē ut pz exp̄dictis.t tenet Hosti.j.eo.pītata, p t ptra faciunt nō.in.c.tuis .j.e. xvij.etiam vltra Jo.an.fallit cū testes fuerint pus recepti ad eternam rēmemoriā.ut in casu.c.significauit.c.alberius.j.e.nam nūc recipiunt ad aliam finē et viō spe.i.d.§.satis vtiliter.v°.xvij.t xviij.qñ testes fuerūt pducti licet articuli erāt dati.infra.e.cauſaz.t auc.eo. §.illud vbi ponderat testiū, pductio. Sz circa pdicta dubitatur nū quid sola publicatio impediat productōnem an aūt requirat cū hoc q̄ ps viderit seu dicerit testificata.glo.in.d.c.pstitutus.infra.e.tenz solam publicatōnem nō sufficere.allegat tex.in auc.eo. §.quia vero.idem spe.eod.ti.§.satis vtiliter.v°.quid si publicate.dicit tñ q̄ Clemens defendebat ptrariuz ad b.c.cāz.t.c.ō testib° t c.cū venisset.e.ti.t ptra hāc gl.tenuit Hosti.i sūma.e.ti.§.t vtrū.v°.dictis igitur. quod placz Jo.an.in.d.c.pstitutus.et dicit gl.dictū pcedere posse qñ iudex pte insciā vel inuita publicationē faceret idem. Bar.in.auc.qui semel C.de pba. dicit idem si publicatio nō valuit puta q̄z facta die fe riata ut tunc admittat.cū publicatō attestatōnū nō valuerit t dicit ibi q̄ publicatō attestationū potest sumi dupliciter. Primo qñ publicat scriptura de dictis testium ut faciat fidem.l.gesta.C.de re iudi. Secō qñ fit publicatio ptibus et tūc publicatio idem est quod partibus manifestatio et sic sumit in.d.auc.e.isti tamē duo actus fiant simul et semel.q̄z iudex, pnūciauit attestationes esse publicatas t aptas .t ut p publicatis et aptis habeant t verbū publicatio refert ad p̄mū et verbum apertura refertur ad fm q̄d bñ nō. Jo.an. multū instat dilatādo materiā et trahendo materias alibi discutiendas more repetentiū. ego vero ponā in locis suis. sed quātū ad hūc articulū attinet cōcludit ipe q̄ si certū sit ptem nō didicisse testificata t b, pbari possit nō impedietur pars ex sola publicatōne attestatōnū p tex.d.auc.e.ti. fatetur tñ q̄ p̄sumptio est

ptra ptem q̄ testificata didicit exquo facta fuit publicatio. et ita respondet adi iura que ponderāt publicationem. s. q̄ hoc ponderāt, ppē p̄sumptōnē que insurgit ex publicatōne q̄ testificata didicerint. mihi placet dictū Jo.an. Bar. Hosti. et aliorum exquo eñ pars acquiēuit publicatōni testiū v̄ tacite renūciare, pducti oni sup illis articulis t sic lz nō sit subornatus timor cum certum sit partem testificata non didicisse subē tñ tacita renunciatio ar.eoz que nō.in.c.i.de elec.li.vi. de eo qui gessit actum qui solet fieri post ptestatā litē ut habeatur p ptestatione litis quo ad excludēdas dilatorias facit glo.in.c.eū eām de appel. Videmus eñ q̄ sola renuntiatio exp̄ssa sine scientia testificatoz. inducit hanc, phibitionē ut in.c.de testibus.in.fi.j.e. ergo et tacita renuntiatō que inducitur ex publicatōe facit pro hoc quia iura canonica cōiter ponunt publicationem solā, p termino excluſiuo, pductōnis testiuz vt in multis.c.huius tituli. Itē ut b dicit Jo.an. publicatio nō p̄ducit viā, pductōni testium ex solo timore subornationis Sed ut aliquis sit, pductōnū finis t q̄z q̄z multi alij sint termini excluſiui iste tñ vnus est ex illi Et multū moueor ego ex tacito p̄sensu. ad gd eñ publicationi p̄sentit si intendebat testes, producere. fateor tñ q̄ vbi supueniſſet cā verisimiliter nō cogitata tpe p̄sentis p̄stiti q̄ petendo nouam dilatōnē poterit admitti sicut admittaret ex cā post dilatōnē. l. ozōne. t. l. fi. ff. de dila. et ar. in.c.lz. de pba. nec erit timendū de subornatione exquo certū est testificata nō didicisse. Sz circa hoc dubitatur quare timetur magis de subornatione post publicationē q̄z p̄mo cū sp a p̄ncipio potuerunt ptes testes subornare ar. in.c. licat. s. eo. t. c. licet. de pba. Do. dic post Jo.an. q̄ ante publicationem non est tantus timor cū ps verisimiliter sperat posse p̄bare intentionē suā vel aduersariū defectuz in pbando ptra eū sed post publicationē depositionū cū videt se succubituz q̄z nō p̄bauit vl q̄z aduersar° plene probauit intentionem suā facilius inducitur ad testiuz corruptionem cū videat se destitutū oi spe. Itē añ dispositionem nō poterat aliter p̄uideri cū necessario testes essent, producendi adinstructionē cause et practicā publicandi depositiones vide p. Spe. t Jo.an. in addi. eo.ti.§.satis vtiliter. in p̄n.v°.e practica. satis tñ ē seruari quod.s.dixi scōm Bar. Sz nūc q̄ro q̄ dicant noua capitula sup quib° testes, produci possunt publicatōne non obstante. Aduerte q̄z ex isto tex.t ex p̄ncipio huius gl.pe. colligunt tres spēs capitulorz seu articulorz. q̄dā sunt articuli oīno noui q̄dā noui dependentes tñ ex veterib°. q̄dā antiq. Adde t alias duas spās q̄ colligunt ex tex.t glo.de.ij.eo.ti. Nā q̄dā sunt articuli directe p̄oribus ptrarij q̄dā indirecte ptrarij t ut tu inuenis intelligas scias q̄. capitū t articul° capiunt in materia nra vt synonima .i. idē significātia t dicit

articulus ps intentõis ptinens aliquid qõ ps pba-
re intendit hoc pbatur in .c.ij. eo.ti.li.vi. iũcta gl. i v-
bo articulis et sup huiusmodi articulis pduc̃ant te-
stes exemplũ. volo pbare q̃ bñficium sancti Petri
ptinet ad me facã sic articulos ut testes sciant explici
te et directe respondere ac excludere intẽtionẽ meam.
Primo pono q̃ potestas pferendi bñficiũ sancti pe-
tri spectat de iure ad talẽ platũ. Itẽ q̃ talis plat⁹ erat
in possessione pferendi tali tpe. Itẽ q̃ eodẽ tpe vaca-
bat illud bñficiũ p mortẽ talis. Itẽ q̃ ille platus mi
bi tũc ptulit. His articulis seu capitulis pbatis fun-
data est intentio mea. Et idẽ dic in reo quo ad fũdan
dam seu pbandã intentionẽ suã vt puta reus vult pba
re in cãu pscriptõnis tibi nõ ppetere ius in illo bñficio
articulabit enim sic. Primo q̃ collatio beneficij sancti
petri ptinet ad epm. Item q̃ ille platus qui aduersa-
rio meo ptulit nõ erat tũc in possessione pferendi. Itẽ
q̃ erat excõicatus. rẽ. isti sunt articuli seu capitula de
quib⁹ fit mentio in tex. nro. Venio ergo ad pmũ
. s. qui dicant articuli oino noui et breuiter dic q̃ illi q̃
sunt oino iptinentes in cã ita q̃ nõ pcludũt nec coad
iuuant intentũ articulantis et sup his nõ admittũt te-
stes sine alioq̃ sint publicate depõnes sine ñ. qz nõ dz
quis admitti ad pbandũ qõ pbatũ nõ relevat ꝺ off.
dele. cũ ptingat z. l. ad pbatõnẽ. L. de pba. ideo iudex
a pncipio dz corrigere et etiã delere positõnes z arti-
culos iptinentes ut nõ. gl. in. c. i. ꝺ pfes. li. vi. Secda ẽ
spes articuloꝝ nouoꝝ dependentiũ tñ ex antiquis. et q̃
sunt isti Jo. an. psequitur p exempla. do. An. ꝺ late.
et glo. z Bar. in. l. p hanc palle. Sed breuit pcludo q̃
sunt illi qui fundant seu coadiuuant intentionẽ articu-
lantis in eadẽ cã de nouo formati exemplũ in. c. cum
Jo. de fi. instru. optet tñ q̃ saltẽ tacite nõ ppẽderent
in articulis antiquis quo ad necessitatez facti z pba
tionis Debes enim scire ut fuit de mente Inno. z Jo.
an. hic z maxime explicite p Bar. in dicta. auc. q sed.
. L. de pba. q̃ quedã tacite includunt sub ꝺoñ⁹ ca
pitulis seu articulis quo ad necessitatẽ facti z pbatio
nis exemplũ qñ articulatur sup tali pscriptõne que ꝺ
necessitate requirit titulũ. vt puta si dico q̃ pscripli rez
contra ius pmune vt in. c. i. de pscrip. li. vi. vel dixi cõ
tra ꝺuatum me scripsisse. x. annis lz enim explicite non
fuerit in articulo mentio facta de titulo intelligebatur
tñ tacite quo ad factũ et quo ad onus pbandi qz alit
non erat pscriptio nec obtinuisset articulos z ꝺ casu ñ
pot sup titulo de nouo articulari qz in effectu pot di
ci antiquũ capitulũ z ꝺ in effectu voluerũt ꝺ Inn. Jo
an. p multa vba z p ꝺ anc. eo. §. qz vo i vbo addita-
mẽto. Quedã ppendunt sub ꝺoñ articulo de necessi
tate facti lz nõ ꝺ necessitate pbatõis exẽplũ articula
ni q̃ mutuũ tibi cẽtũ. ꝺ necessitate facti i ẽ tẽpus qz
optet q̃ mutuũ sit factũ tpe lz nõ inest ꝺ necessitate p
batõis pot enim pbari mutuũ absq̃ tempe. l. tellium.
L. e. isto casu admittet sup tempe publicatõe depositionũ nõ obstante articulus sup tpe z noua pbatõ sup
eo. facit optie. c. ex tenore. j. e. pm vñ intellectũ z tali
te hoc senserũt Inno. et Jo. an. hic Quedã sunt que
nõ ppendunt de necessitate sub ꝺonibus poterant tñ
ppendi et nõ ppendi ut alique qualitates que pos
sunt adesse vel abesse circa ptractum et isto casu pot fie
ri sup illis pprebẽs libil⁹ noua articulatio z noua pro
ductio ar. in. c. veniens. j. e. Ex hoc decidit̃ qstio quã
ponit hic Jo. an. z dicit eã fuisse Boati de Mantua
Contra sentẽtiã vl collatõnẽ opponebat excõicatio in
dicis. vel executoris qui pbendã ptulerat vel sentẽtiã
tulerat succubuit excipiens qz nõ pbauit illã excõica
tionẽ publicã iuxta ea que le. z nõ. in. c. ad pbandũ. ꝺ re
indi. appellauit. z in cã appellatõis formar capitulũ
sup publicitate excõis queri nũquid debeat admitti
Dicit Boa. in questione facti fuisse obtentũ q̃ nõ qz
non est nouũ capitulũ sed idem cũ ꝺoñ. primo insufficiẽ
ter z indiscrete, ppositio hoc nõ placuit Jo. an. exquo
qualitas publicacõis nõ fuit deducta in ꝺoñ articulo
sicut videm⁹ in simili q̃ admittitur ad pbandũ quis
se fuisse canonice electũ q̃ ꝺus pbabat se electũ. j. e. ve
niens. posset tñ ad aliud. c. respõderi q̃ prima pbatio
fuit ibi facta in sũmario z ad illud agebat postmodũ
vt ibi dicitur in tex. dat tñ Jo. an. ꝺ aliud exemplum
nã qui pbauit rẽ valere vltra. xx. admittit postea ad p
bandũ q̃stũ valuit vltra. j. e. cũ cã. ij. z qui pbauit in-
iuriã pbat eã notoriã. j. de of. dele. c. i. li. vi. fatẽ tamẽ
Jo. an. q̃ male fecit iudex recipiendo pbatõnẽ excep
tionis que nõ relevabat p illã decre. ad pbandũ alle
gare melius potuisset. c. pia. de excep. li. vi. iũcta. glo.
vbi pz q̃ iudex nõ debet admittere exceptõnẽ in gene
re qñ quelibet generis spes nõ pcludit intentũ excipi
entis ne vageꝰ cũ iactura alterius vt ca. qui duas de
elec. li. vi. z. l. ait pretor. ff. ꝺ iniurijs Hãc determinatio
nem sequitur do. an. dicens q̃ lz articul⁹ fm subiectã
materiam ut obstet debuerit intelligi de excõicatione
publica tñ articulus nõ declarat a natura subiecti ma
terie. sed intelligitur ruditer ut indici, pponitur. ideo si
pono ꝺ excõicatõe nõ intelligitur ꝺ qualificata lz hoc
velit subiecta materia. ad ꝺ. ca. in pscntia. de pba. vbi
articulus q̃ erat minor annis nõ intelligitur de mino
ri. xiij. lz hoc expeteret subiecta materia idem dicit
elicitur ex theorica Bar. s. dicta. qualitates que non
includantur ex necessitate facti lz possint includi nõ vi
dentur deducte vnde appellatione excõicationis neces
sario non includitur qualitas pblicationis licet pos
sit includi. Et per hoc apitur intellectus ad multa in
hac materia z satis p predicta declaratur. Tertia spẽs
articulorum. l. qui dicantur articuli antiqui. cum ẽm
noui et antiqui sint Contraria declarato vno ex

contrarijs remanet declaratū reliquū. l. i. ff. de his q̄ sūt sui vel ali. iuris. Dic ergo breuiter antiquos articulos esse q̄ explicite cōprehendebāt in ꝑonib⁹ sup q̄bus testes fuerūt ꝓducti ⁊ publicati id ē si cōprehēdebantur implicite quo ad necessitatē facti ⁊ ꝓbationis vt ptz ex ꝓdictis. Quarta spēs articuloꝝ q̄ sūt directe ꝓtrarij vt si ꝑmo fuit capitulatū de legitimitate nūc publicatis attestatiōibus volo capitulare de illegitimitate vel ꝑmo de minori etate nūc de maiori. ꝑmo de sana mente ⁊ nunc de insana ⁊ similibus. ⁊ in istis dic q̄ non admittūtur regulariter tales articuli publicatis attestationib⁹ vt. s. dixi etiā in cā appellationis q̄ semp subest timor subornatōis vt in. d. cle. ij. ⁊ hic vt nō. bar. in. d. l. ꝑ hāc. hoc limita nisi aliqd ō nouo addatur ꝑ qō tollatur timor subornatōis saltem ꝑsumptiue vꝑuta q̄ corrupti falsa dixerūt vel q̄ dolose puta odio vel amore vt in. c. licet de ꝓba. nō. glo. in de. ij. e. ti. facit. l. nec exemplo. C. ō fal. Nā nō possū ꝓbare q̄ falsa dixerint nisi ꝓbem directe cōtrariū eorū q̄ dixerūt. Sed q̄ addo qualitatē corruptiōis vel odij tollit illa ꝑsūptio subornatiōis cū hoc sit nouū capitulū ⁊ idez dic in similib⁹. Et p hoc pōt saluari vn⁹ intellect⁹ q̄ dat ad. c. series. j. e. vt publicatis attestatiōib⁹ admittātur testes sup directo ꝓtrarijs q̄ cū testib⁹ ꝓducitur instāter publicā ex q̄ em cōcordat instrm̄ tollitur ꝑsūptio subornatiōis testiū. sic etiā salua dicū nōbile Jnn. in. c. cū clamor. j. e. ⁊ sentit glo. in. c. ex tenore. e. ti. vt publicatis attestatiōib⁹ admittantur testes sup eisdē q̄ veniūt ad coadiuuandum priores testes meos. vt si ꝓbauī p duos testes intentionē meā tu ꝓbasti ꝓtrariū potero postea plures testes ꝓducere. q̄ n ē qd m̄ iputet si plures nō ꝓduxi cū esse cōfusus de duob⁹ vñ nō ē ꝑsūptio q̄ alios vel subornare cū ꝓcordēt cū ꝑonib⁹ ꝓducti an publicatiōz qō nō. Ultima spēs articloꝝ ē q̄ sūt indirecte ꝓtrarij ꝑonib⁹ ⁊ tūc in dubio admittit ꝓbatō in directe ꝓtraria vt in. c. ex tenore. j. e. ⁊ nō. in. d. de. ij. Dz oportet intelligere sm̄ qō plene nō. in. d. c. ex tenore. scz. q̄n an publicationē ps aduersa nō potuit instruī sup ꝓbatiōe directe ꝓtraria q̄ articul⁹ fuit generaliter ꝓductus ꝑ testes ſpecifice deposuerūt qō declara vt plenū ibi dicet. Dia ꝑdicta limita vt sup nouis articulis liceat testes ꝓducere q̄n testes fuerunt ꝑmo ꝓducti sup certis capitulis. Si aūt nō fuerūt editi certi articuli ſz simpliciter sup tō cā fuerūt ꝓducti. ⁊ ita iurarūt ñ ꝑnt postea itez ꝓduci q̄ non ꝑnt dici nouā capitula exquo cōprehendunt in petitōe sup q̄ testes generaliter fuerūt exaiati vt ptz ex rōibus ꝑdictis et ita voluerūt ꝑ cōiter doc. ⁊ bar. in. d. auc. q̄ semel. C. de ꝓba. Et p hoc satis est declarata hec materia hui⁹. c. Alia q̄ tangūt ꝑ q̄s dicetur in locis suis. Venio nūc ad glo. si. q̄ ponit. v. ca. iurāda p testes. Dicit

Jo. an. q̄ āddit septū. c. de facto. s. q̄s secrete teneāt di cū suū vsq̄ ad publicatōez ⁊ p ꝑ vide bo. tex. iij. q. iij. §. q̄ familia. vbi dicit iudicē debere punire eos q̄ ꝑ tib⁹ ꝓdiderūt sua testionia. s. añ publicationē ⁊ vide ꝑ in spe. e. ti. §. segt. Et aduerte q̄ir dñt iurare testes dñt ei iurare testes tactis euāgelijs vt ē tex. i. c. horta. iij. q. ix. Et idē fere dicēdū i iuramētis oib⁹ q̄ deferūt a iure. ō q̄ vide gl. nōbilē i cle. i. de hereti. q̄ etiā nōbiliter dicit q̄ hodie apud italicos de ꝓsuetudie receptū est vt sufficiat tangere q̄libz scripturā q̄ bñ nōbis. cessante aūt ꝓsuetudine nō videretur valere act⁹ vbi ius ꝓ solēnitate exigit tactura euāgelioꝝ. Si ꝑmittitur vide de ꝑ glo. nō. in. c. vt circa. de elec. li. vi. iuramentū ñ de se ē validū sine tactura. vt in. c. ⁊ si xp̄s. de iureiur. vide glo. xxij. q. i. in sūma. ſ tactura maxie euāgelioꝝ exigit ad maiorē terrorē ⁊ qz magis peccat trāsgrediēs. q̄n tāto magis peccat q̄s q̄nto sup sanctiorē fit iuramētū. xxij. q. i. mouet. nō Jnn. in. c. ⁊ si xp̄s. de iureiur. An aūt in dubio ꝑsumat testē tetigisse scripturā cū in actis dicatur solū q̄ iurauit Jo. an. remittit ad nō. p se in spe. e. ti. §. sequit sup. v. ⁊ nō. ⁊ ibi in effectu ꝓcludit q̄ sic. ꝓpter auctoritatē notarij ⁊ indicis ⁊ taciturnitatē ꝓtis nō opponētis qō satis placz ar. eoꝝ q̄ nō. Jnn. in. c. i. ō de. ꝓegri. ⁊. c. innotuit. de eo q̄ fur. or. rece. ⁊ ꝑ Bar. l. theopōpus. ff. de do. pte la. ad. l. sciendū. ff. de verboꝝ obliga. Nicolaus.

Ntimauit. Latus. Qui iurauit testimoniū non dicere testificari cōpellit si attestatiōes publicate nō sunt. h. d. Jn ꝑma ꝑtis ꝓquestione. in scōa ꝓuisio ibi ideoqz. Nota ꝑmo q̄ iuramentū ꝑstitū de nō ꝑbendo testimoniū ꝓsiliū vel auxiliū ꝓtra aliquē non ligat iurantē quo minus ductus in testē teneatur contra illum ferre testimoniuz ratio est. quia ferre testimonium est munus publicum ad qō cōpellitur qs ⁊ inuitus. l. si q̄ñ. C. e. ⁊ j. ti. ꝓi. ꝑ totuz. ⁊. xi. q. iij. quisquis. de cri. fal. c. i. non potuit ergo iste suo capitaneo iuramēto ab hoc onere se absoluere ar. c. si diligenti. ō ō so. ꝑpe. ⁊ ō ff. j. lati⁹. ⁊ idē dic respectu auxilij nō ꝑstādi. oz enī intelligi i dubio ō auxilio iniusto sm̄ Jo an. alle. c. petitio. ō iureiur. ō his q̄ si. a ma. pte. ca. c. i. ⁊ j. ō excel. ꝑla. gne. Sec⁹ dicit ō auxilio iusto puta fauore ꝑie. nō em̄ potuit iste se obligare ꝓtra dispositionē iuris cū iuramentū nō liget ad illicita ⁊ ꝓtra ius i. c. q̄nto ō iureiur Nō scōo q̄ etiā testes quos ad nersarius visus ē subtrahere recipi nō debēt post publicationē alioꝝ testiū vel renūciationē. Et nota q̄ sola publicatio pōderat ⁊ nō didicere testificata fac ad ea q̄. ō dixi. c. ꝑ Op. ꝓtra lrāz ō ꝓtrarietate in eo q̄ ꝑmo dicit q̄ isti testes erāt iuramēto ꝓstricti ⁊c ⁊ ꝓ ea ꝑsupponit q̄ ita ōposuerāt vt ꝑz ibi si testi. illoꝝ. glo. i. metu ꝓtrarij exponit ⁊ bñ intelligendo. v. ideoqz. ⁊c.

de dictis alioꝝ testiū nō istoꝝ qui iurauerāt nō testificari ex quo infert q si dictū alioꝝ testiū fuisset publicatū nō recipent nec isti qui iurauerant nec alij vt satis colligit ex tex. Sed aduerte admirabilē limitationem quā ponūt hic Inno. Host. t Jo. an. dicunt eā istos qui iurauerāt nō recipiendos post publicationē seu renunciationē de iure cōi. seu p viam iuris cōis. sed beneficio restitutionis ex clausula generali si q̄ mihi iusta cā. tē. ff. ex qui. ca. ma. l. i. bene recipient publicatiōe vel renunciatione non obstante maxie pstito a petente iuramento q̄ hoc maliciose nō petit ar. optimū i auc. eo. ti. §. q̄ vero multi. vbi dicit fm eos q etiā post clusoꝝ admittit. t pclusio plus debeat impedire q̄ sola renūciatio. ar. ad idē ff. de eden. l. si quis ex argūtā rijs. §. fi. t. l. sc. Alij tn dicunt hoc posse fieri solū per beneficiū restitutiōis in inte. spāle de quo. s. de in inte. resti. p totū. pmū tn dictū plus eis placet. Ad tertio q̄ hic dicit de publicatiōibus vel renūciatiōibus. refert ad alios testes de q̄bus hic fit mentio. non aūt ad istos iuramēto dolose astrictos. Sed h̄ vltimum mihi nō placet q̄ est destruere hāc lr̄am. Secūda vero solutio seu limitatio est vera in se sz̄ procedit iure spāli i ecclesijs minoriū t similiū pūilegiatis. nec restringo hoc bñficiū in his testibus dolose subtractis. sz̄ idē dico in alijs ar. c. auditis. t in. c. ij. de in inte. resti. p q̄ dico hāc limitatiōz nō cadere hic. Prima limitatio q̄ audiat aduersarij bñficio generali ex clausula si q̄ mihi iusta cā. tē. nō placet mihi indistincte sz̄ distinguendē sic. q̄ aut ex subtractione aduersarij fuit impediti tus hos testes, pducere añ renūciationē seu publicatō nē alioꝝ vtputa q̄ interrogauit illos testes an scirent aliquid in illa cā t illi maliciose vt nō pducerent dixerūt q̄ nō. q̄bus iste credens pcessit publicatiōi aliorū vel pductioni renūciauit. t tūc audiet p beneficiū restitutiōis ex clausula generali ex quo fuit certioratus de iuramento p eos pstito post pcessū renunciationi vel publicationi pstitū. hec eñ est iustissima cā admittendi eū maxie in odiū aduersarij sui alias reportaret ex dolo suo malicia ptra. c. t si necesse. ō do. post dinor. resti. aut ante pcessū publicatiōi seu renūciatiōi pstitū scīuit de h̄ iuramēto t nihil dixit vel non curauit eos pducere t tūc nō audiet q̄ nō subest aliq̄ iusta cā audiēdi eū t sic procedit iste tex. simpliciter pductionem post publicationē vel renūciationē, phibens t sic limito hūc tex. t dicta doc. hic. Op. scō t videtur q̄ isti qui iurauerūt nō deponere nō debeāt cōpelli. nec admittēdi sūt ad deponēdū. q̄ ptra iuramētū ppriuz nemo debz cōpelli. vt. c. debitores. t i. c. t si xp̄s. t. c. q̄nto. de iureiur. Itē si diceres iuramentū nō valuisse ergo isti iurando peccauerūt t sic peccatū debet eos repellere a testimonio. ī. e. c. testimoniū. So. gl. ij. ponendo duas lec. ad tex. Primo q̄ isti testes cōpellūt deponere sup̄ pncipali. Ad ptraria mdet q̄ erat b̄ iuramentū illicitū t nō poterat obseruari sine peccato q̄ celare veritatē. tē. t psumptio erat ptra istū q̄ iniquā cām fouebat ex quo voluit subtrahere aduersario copiam pbationis. nec obstat temeritas iurātis. q̄ sicut temerariū iuramētū nō repellit a pmotiōe. ī. de iureiur. sic nec a testimonio. Secūda lec. est q̄ isti testes non deponūt sup̄ pncipali sed solū ad detegēdū illam fraudem aduersarij t hoc innuit tex. in. c. pcessit. ī. ti. ppi. Hāc vlti. lec. tenuerūt hic Lan. Tan. t Cūn. qui dicebant iuramentū seruandū ex quo sine interitu salutis potest seruari q̄. s. poterat alī subueniri illi cui testes fuerūt corrupti. allegāt. xxij. q. iij. §. vlti. Sed Inn. Jo. an. t cōiter sequētes tenent pmā lec. Nā fm vltimā lec. frustra ponderasset. Papa publicationē aliorum testiū q̄ cū hec fraus esset nouū capitulū ponit sent induci isti t alij testes. vt in. c. sup̄ p̄. t. ī. e. cum venissent. Itē dico q̄ de hoc est casus in. c. q̄ plenius de offi. or. li. vi. t. c. olim. ī. de accu. t in. c. pstitut. ī. eo. vbi denūciatur tales iuramēto nō teneri. t facit q̄ sup̄ dixi in notabili pmo. t p hoc facit q̄ notanter dicit Inno. in. c. q̄liter t q̄n. el. i. de accu. vbi dicit q̄ si q̄s iuramēto promisit alicui nō reuelare secretū sibi dictū si tn̄ pducitur in testē tenetur illud reuelare. q̄ aut cogitauit istū casū q̄n iuranit t illicitū fuit iuramentū ideo nō fuādū de iureiur. q̄nto. Aut nō cogitauit istū casū t nō extendit ad istū actū. xxij. q. iiij. būane autres. si tn̄ dixisset sibi in pnia nō tenetur illud reuelare de excel. pla. dilectus. Aduerte tn̄ q̄ tūc dicitur in penitentia dictū q̄n querebat salutē aie. Decus si cū laici uic. sic notanter dicit Inno. in. c. omnis. ō pe. t remis si. tūc eñ non tenet locū dei. Et ex h̄ intellectu sic bene sato collige duo. pmo q̄ iuramentū temerariū nō repellit a pmotione. Secō q̄ licet q̄s subtrahat testes aduersario nō tn̄ p hoc debet pdere cāz alias frustra fuissent hic recepti testes sup̄ pncipali. Sed circa primum dic latius q̄ aut isti tenere iurantes non penituerunt vt quia compulsi venerunt ad testimonium et admittuntur contra talem qui eos ad iurandum induxit quoniam ipse non potest contra hos excipere de h̄ delicto. cum fuerit actor t sic facile repellitur replicatione doli. de adul. c. pe. t vlti. t. c. discretionē. de eo. qui cogno. consang. vxo. suc. Nec iudex debet hunc repellere ex officio in odium illius qui hunc induxit ad iurandum et vt dolus illius non noceat alteri parti licet alias iudex ex officio repellat testes indignos ff. de postu. l. quos prohibet. q. ij. q. vij. si qui sunt. et. ca. querendum. et quod ibi nota. fortius admittetur iste si penituit et sic intellige doct. hic. Aut producuntur isti testes contra alium t tunc repelli poterunt si ipos non penituit ar. ca. testimonium. ī. e. aut egerunt pniam t admittentur tunc, tum quia modicum

fuit ō elicū. tū eiā quia egerunt penitentiā. ꝛ eandez distinctionē adhibeas cū queritur an teneare iurās repellatur a pmotione. ad hoc adduco bonā gl. lxxxvi. di. c. i. ꝛ tex. in. c. testi. ĵ. e. ꝛ ibi p Hosti. ꝛ Jo. an. Circa ista queritur an debeant perdere cām illi q aduersarijs subtrahūt copiā pbandi hic videtur tex. in. ar. q nō. in ptrariū facit. c. puenit. ĵ. ti. px. ꝛ tenet hic Inno. in prima solutione. Sz circa hoc vide qd nō. ĵ. e. cū cām. in glo. in verbo cōpellas ꝛ tex. in. c. cōstitut. el. i. ĵ. eo. ꝛ quod in eis nō. Nicolaus.

Casus. Pdublicatō vel renun

Nusam. ciatio testium in certis capitulis nō pīndicat volēti testes pducere in alijs hoc dicit quo ad titulū. hz eni alia dicta que non faciunt ad titulū ideo illa non sumantur ff. ĵ. declarabū tur. cōis dimitio. secda ibi iudicibus. Nota q nō solū in causa appellatiōis pōit testes pduci sup nouis articulis seu capitulis publicatiōe vel renunciatiōe non obstante. sed etiā in causa pncipali. Be pmo patet in c. fraternitatis. s. e. de scdo patet hic ꝛ in. c. cū venissent. ĵ. eo. ꝛ intellige, put dicetur in. d. c. cū venissent.

Scdo nō ibi. in hac causa cē. q pulegiū impetratū lite pendente non videtur omnino nullū licet ō lite pendente mentionē non faciat. sz illi liti nō preiudicat valebit ergo respectu alteri' instantie. Cōtra iste tex. pōt induci ad ptrariū qz non dixit de instantia. sed in hac cā. vnde licet instantia pereat p sniam cā tñ est eadez iurta nō. in. c. i. de pau. li. vi. Sed vide qd lati' circa hoc dixi in. c. si. vt li. pen. ꝛ ĵ. aliqd tangā. Ultimo tene semp mūti hūc tex. q pulegiū obuiū seu ptrariū römi ꝛ pta solitū cursum priuilegioz est de fallitate suspectū. ppter qd debet remitti vna cz pītante ad papam. idem dic in rescripto vt in. c. ĵ. s. de rescrip. nō debet ergo ordinarius esse facilis in executione horū pulegioz sed pfulere pncipem ꝛ expectare scdam missionē. Vide tex. optimū in. c. ad nrām. ꝛ in. c. posrecta. de pbr. vti. vel inuti. facit. c. cū adeo cū ibi nō. s. de rescrip. ꝛ in. c. in memoriā. pix. di. Quero de qbus capitulis intelligitur iste tex. Glo. pmo ponit duos intellectus. Pdimus vt intelligat de capitulis nouis dependētibus tñ ex antq s iurta ea que diximus. s. e. c. fraternitatis. ꝛ fm hunc intellectū colligit q etiā in cā pfultatiōis pōit testes pduci sup nouis capitulis et dicit in cā pfultatōis qz iudices hic consuluerūt papā sup bis dubijs de qbus hic in tex. dicit. dic tñ q hoc non est multū ponderandū qz de hoc fuit facta pfultatio ꝛ sic pinde est ac si cā non fuisset remissa pfulenda Si aūt visis iuribus partiū iudices remisissent decisionē cāe pfulendā p papā tūc nō possent ampli' pduci ante sententiā qz talis relatio bñret vim pclusiōis in cā iurta nō. in. c. intimasti. ĵ. de appel. ꝛ in. l. i. c. ĵ. C. de rcda. Scdus intellect' fm gl. ē vt intelligat ō capi

tulis antiqs sup qbus testes nō fuerūt pducti ꝛ publicati ꝛ hic intellectus plus placet glo. ꝛ eādē intellectū sequit hic Hosti. fz Lau. ꝛ Tan. sequūt pmū. dic vtrūq intellectū vez in se neutro eīn cāu obstat renūciatio vel publicatio. ad certa capi. restricta vt. s. dixi ꝛ dicet lati' ĵ. e. cuz venisset. Scdo qrit qre papa mādat hāc cām decidi pulegio alteri' ptis nō admisso cū instra. possint pduci vsq ad pclusionē i cā ĵ. de fi. instru. cū dilect'. Glo. ĵ. tacite rñdet qz fuit impetratū nō facta mētiōe de lite ex quo colligit nō valere pulegiū lite pendēte impetratū. Idē tenet Hosti. i. p ptio motu principis pulegiū esset pcessum vt nō pūdicaret pti aduerse. si āt pulegiū nl noui pceder i pīudicium aduersarij tūc bñ valeret fm Tan. ꝛ Host. ꝛ nō bñ ex hoc dicto hosti. q pncipes pcedendo motu pprio pulegiū ifū iuri alterius nō videt velle pīdicare facit. c. sup. eo. de offi. dele. ꝛ in. l. ĵ. §. si qs a pnci pe. ff. ne qd in loco pub. ad idē vide bo. gi. in de. si romanus de pben. q dicit q mot' pprij' excludit dūtaxat surreptiōz nec aliud opat vtra intentionē scribēti ꝛ sic nō validat gratiā pta intentionē scribētis ꝛ vide p Jo. an. in. c. si motu pprio. de pben. li. vi. ꝛ p dōs de rota decisi. xlv. ꝛ aliqd dico in. c. cū dilectus. de iure pa. de intentiōe aūt pncipis in dubio nō est velle alteri pīdicare nō certificat' ō iure illi' vide tñ qd dicā in. ĵ. glo. Glo. in ỳbo cōmiserimus colligit. ar. q postqz cā ē cōmissa iudicib' res videt esse litigiosa ita vt nō valeat pulegiū postea ipetratū ꝛ b tenuit Lan. hosti. vero dicit hoc posse pcedere pītatis lris cōmissiōis ĵ. de appel. sup. e. ĵ. ꝛ citatōe secuta ar. de offi. dele. gratū. vel saltē post notitiā aduersarij. de app. mi'. ꝛ de alie. iudi. muta. causa. facit. c. i. Jo. col. videt simpliciter sequi glo. vt sufficiat sola cōmissio sine notitia lrāz ꝛ sine citatiōe p. c. cū olim. de re. iudi. Bo. An. distinguit q si agitur prorsus de nullitate rescripti ex vicio surrepti sufficiat sola cōmissio cuz noticia absqz citatione. Si agitur de nullitate rescripti ex vicio pendentis litis tunc exigitur citatio vt in de. ĵ. vt li. pen. de quo p Jo. an. in. c. i. de pule. li. vi. Ego distinguerē sic q aut pulegiū pīdicat ei cui papa scribat verisimiliter pīdicatuz ꝛ tūc non cozrit aliquo casu ex vicio surreptionis non obstante q precesserit commissio in forma iuris. quia si papa tollit ius fortius videtur velle tollere rescriptum concessum dumtaxat ad illius iuris. executionē. exemplum contentio erat inter rectorem parrochie ꝛ monasterium super q busdam decimis predialibus facta commissione ad petitionem rectoris vt fieret ius. monasterium impetrauit exemptionem illarum decimaruz. certe non apparet hoc casu quare esset fienda mentio de commissione, vel de iure rectoris cum eximendo monasterium satis facit mentionem de iure rectoris nec preiudicatur hic liti cum nulla adhuc subesset. dicta de. ĵ.

vt li. pen. nec de iure cõi erat fien da mentio aliz aliter
nõ esset ꝓuilegiũ z papa bñ sciuit decimas ꝑdiales p
tinere ad rectorẽ prochie z sic videt qz de hoc iure nõ
erat fienda mentio. ad hoc qõ nõ. in. c. i. de ꝓsti. li. vi.
si aũt ꝑiudicaret ei de quo papa verisimiliter ignora-
bat. tũc fateor qz corruit ex surreptiõe nisi faciat men
tionẽ õ iure alteri⁹. ad hoc qõ nõ in. c. dudũ. õ ꝓuile.
z in. c. ij. de deci. li. vi. vbi p glo. z sic intellige illud. c
cũ olim de re iudi. allega. p Cal. ibi eñ papa ꝑsume
bat circũuentus cũ venisset ꝓtra sententiã suã interlocu
toria z dic vt ibi. Sed si queritur nunqd corruit ꝓuile-
giũ respectu litis. pen. dic qz si añ citationẽ factã ꝓut
dicit in. d. cle. ij. fuit impetratũ nõ obstat pẽdentia lit
vt ibi si v. ro post citationẽ tũc impediũt vires ꝓuile-
gij solũ ad tempus. s. respectu illius instantie qz non
fuit de itentõe ꝓncipis ꝑiudicare liti quã ignorabat in
anẽ. in me. litis. sacre. fo. nõ flãt. z. d. c. fi. vt lite pen.
sed in alia lite valebit quia vt dixi nõ peccat in surre-
ptiõe respectu iuris indulti exquo papa sciebat qz iurĩ
alteri⁹ ꝑiudicaret sed solũ respectu istiꝰ instãtie litis. z
vide qõ dixi in. d. c. fi. Vltimo nõ bene gl. fi. z ad
de qõ dixi in vltimo nõbili. z vide vltra ꝓdicta tex. in
ca. qz sup his ff. de fi. instru. vbi plenius de hoc vide-
re poteris. Nicolaus abbas.

Essonas Lasus. A testimonio repel
litur simili morbo laboriis
hoc. d Nota qz p verbũ volumus respõ
detur de iure. vide glo. in cle. vnig. õ offi. iudi. Nõ
scdo qz nõ oẽ ꝓbabile est certũ hic eñ ponunt ista vt
diuersa. z exponit Jo. an. certũ. i. notoriũ qõ nõ ege-
at ꝓbatione de fili. ꝑsbite. c. qñ. ꝓbabile vero ẽ quod
ꝓbari põt difficulter qõ nõ ꝓstatutis. omne tñ ꝓbabi
le est certũ nature licet nobis incertũ sit. l. si pater. ff.
de solu. Sed quero dicit hic qz simili morbo laboriis
tẽ. qualiter sumit hic morbꝰ. Glo. videt hic intellige
re de peccato vt sic sit sensus qz laboriis eodẽ delicto
repellitur a testimonio. z iste intellectus est verus in se
nec oportet tũc necessario ponderare ꝓsimilitudinem
seu ꝓformitatẽ delicti qz etiã dissimile repellit vt in. c.
testimoniũ ff. e. sed nec etiã oportet indagare de deli-
cto actus. s. impugnantis vel ꝓducentis debet esse cõ
simile. put quidã voluerũt hic ex antiquis satis eni ẽ
eũ esse criosũ nã z criminosus põt excipe ꝓtra crimi-
nosũ. qz criminoso nõ est õnegãda defẽsio vt le. z nõ.
in. c. nobis de excep. z. c. cũ inter. eo. ti. z p hoc facit
tex. ibi ab vtraq; pte. Et ad tex hic. q ponderat ꝓfor-
mitatẽ delicti. dic qz ita accidit ℔ in facto qz ꝓducebãt
cõplices z socij nõ tñ sequit quin z aliter criminosi de
beant repelli vt. d. c. testimoniũ. Ad ꝑdicta faciũt
ca. i. de ꝓbatis. z. xv. q. iij. nemini. Sed queritur nũ quid
possit verificari decisio huiꝰ casus in idẽtitate cause vt
sic assumat similitudo morbi p similitudie cãe Glo.

ista apte nõ apit. sed videtur tacite hoc sentire in eo qz
deduxit similitudinẽ in iudice qui repellit vt suspectus
si habz vt priuatus cũm ꝓsimilẽ sibi vt iudici cõmissã
vt in. c. causã q. de iudi. Sed aptius hoc tenet spe. eo.
ti. §. i. ℣ item qz habet Hosti. ꝓtra. dicit eni absurdiz
qz vnus emptor non posset esse testis in cã alteri⁹ em-
ptoris z dicit decre. intelligẽdã de socio z ptiçipe sim
qõ loquitur. l. qñ liberi. C. eo. Jo. an. dicit idẽ dicen
dũ in teste, put dixit in iudice in dicto. c. cãz q. õ iudi.
z sic videtur velle qz si ex decisiõe cãe. in qua testificat
ꝓcluditur ad decisionẽ cãe sue repellendus est. Et sic
poterit scõo mõ iste tex. intelligi. nõ aũt quelibz simi-
litudo cãe saltẽ i genere repellet. z sic põt saluari dictũ
Hosti. hoc dictũ Jo. an. non placet do. an. Sed plus
sibi placz dictũ hosti. indistincte quia testis nõ habet
attestari sup iure. sz sup facto. z nunqz fm eũ ex dicto
testiũ solo põt ꝓcludi ad decisionẽ cãe ꝑuate. secus in
iudice qui habet decidere fm ius. Nõ credo eũ bene
dicere. qz ex dicto seu sententia iudicis nõ infertur ad
decisionẽ cãe necessario quã habz vt ꝑuatus qz alius
iudex non hz sequi suã iniustã sententiã cũ legib⁹ non
exemplis sit iudicãdũ. l. nemo. C. de sen. z nõ in. c. õ
quibus. xx. di. Sz repellitur ne ducꝰ affectione cãe sue
quã iustã putat sic iudicet in cã alteri⁹. Idem ꝓpie se
pe põt ꝓtigere in teste. pone eni qz sit qõ vtz carta cõ
suetudo sit in loco, ꝓducitur in testẽ ille qui habet cãm
in qua allegat illã ꝓsuetudinẽ. certe de facili deponet õ
ꝓsuetudine cũ eam asserat in alio iudicio in cã ꝓpria.
Aliud exemplũ, ꝓducitur gl ad testificandũ qz Tin⁹
fuit publicꝰ vsurari⁹ z ille idẽ qui ꝓducitur in causa al
terius ꝓtendit in causa sua illũ fuisse publicũ vsurariũ
Certe iste non debet admitti quia nõ est liber testis.
ꝓpter affectionẽ quã habet ad causã ar. c. repellantur
ff. de accusa. z qõ nõ. in. l. quoniã. liberi. C. e. ti. hoc
idẽ videtur sentire Fre. ꝓsi. lxij. in fi. intelligo ergo si-
militudinẽ mõ ꝓdicto z nõ in qualibet similitudine in
qua nõ cõcludit affectio. z sic põt saluari dictũ Jo.
an. Ad idẽ facit qõ notat glo. in. d. l. quoniaz liberi.
que querit nunqd in ciuilibus repellatur socius ptis.
z rñdet qz nõ si ius suũ nullomõ leditur aliasꝛ sec⁹ vt si
esset socꝰ omniũ bonoꝝ. In cãu aũt nostro inferretur
ꝑiudiciũ ꝓpter defectum ꝓsumptionis que oritur contra
eũ, ꝓpter quod euitandũ licitum est tercio appellare a
sententia lata contra eum vt in. l. a sententia. ff. õ ap-
pella. Obstare videtur predictis quod habetur de le
gatarijs testificantibus in casu testi. instituto. de testa.
§. legatarijs. Sed dic vt plene dixi in. c. insuper. e. c.
Et p hoc hẽs duos intellect⁹ ad tex. posset tñ nõ ab-
surde dici qz admitti possunt ff q̃nta fides sit eis adhi
benda ex varijs circũstancijs arbitrabitur bonus in-
dex. ar. eoꝝ q̃ le. z nõ in dicto. c. insup. z glo. fili in. c.
lñis ff. eo. Nec ob. c. causã que. de iudi. quia facilius

repellitur iudex cū testis vt nō.glo.in.c.cū.ix.ō offi. dele.erūt ergo testes sz nō omnino integri et tunc dic ad tex.q̄ non admittunt in effectu.s.quo ad plenam p̄bationem.Et p hoc facit qđ nō.p hostien.et alios doc.in.ca.sup eo. Nicolaus abbas.

7 **Vdei** Casus.Xp̄ianus p̄tra iudeū testē admittit.Primo ponit dictum. Scdo addit penā ibi ⁊ anathemate.Tercō addit causā ibi cū xp̄ianus. Nō primo xp̄ianū admittendū in testē p̄tra infideles.⁊ p̄tra iudeos impetrantes p̄uilegia vt nō possint p̄uinci p xp̄ianos ⁊ est hodie,pulsum in de.i.e.ti.⁊ ibi vide Nota scdo q̄ in p̄cementib' decorē xp̄iane religiōis papa habz iurisdictiōz etiā sup laicos.vnde excōicat p̄ferentes christianis infideles,p hoc vide bo.tex.in.c.i.ō homi.li.vi. Nota tercio.q̄ iudei dñi esse subiecti xp̄ianis. vnde alibi dicit tex.q̄ iudei debent saltē p effectū operis se illoz seruos recognoscere quos xp̄i moris liberos ⁊ illos seruos effecit.vt in.ca.⁊ si iudeos. de iude.vñ dicunt hic doc.q̄ dñi xp̄ianis subiacere tanqz serui et sic inducit seruit' de iure canonico sicut alias inducit. xv.q.vlti.cū multe ⁊ de iude.ita quozūdā. Nota vltimo.q̄ rōe būanitatis sunt iudei a nobis fouendi sunt eñ,p̄imi nostri cū sint nature nostre p̄ticipes ⁊ idem dic de alijs infidelib' vide tex.cū glo.de pe.di.ij,p̄imos Op.videt innuere iste tex.q̄ iudei possint testificari contra xp̄ianos sicut ecōtra qđ videt p̄tra.ca. non pōt.⁊.c.si hereticus.ij.q.vij.Glo.i.nītet q̄ cōtraria p̄cedunt de iure.quod hic dicit,p̄cedit de facto ⁊ bene loquitur vnde pondera verbū tex.dū dicit p̄sumūtur sonat eñ in malā partem vt nō.in.c.i. de vi.et honestate de. Vltimo hic queritur an iudeus possit exp̄sse contra xp̄ianū de crimine vt sic repellat euz a testimonio vel accusatione.Hostien.primo arguit q̄ sic c.cū inter.de excep.⁊ de vsu q̄ frustra.dicit demum posse distingui an id de quo exp̄sit sit peccatū vtraqz lege veteris.s.⁊ noui testa.⁊ tūc admittit.Aut lege veteris testamēti tm̄ ⁊ tūc non admittit.Aut noui tm̄ et tūc repellit etiā in penā sui erroris.Vel fm cū p̄t dicb cāu eū admittendū cū fm legē romanā illos iudicare debeam? ⁊ sic fm illā exp̄sse possunt.C.de iude. l.iudei.Itē vident q̄ etiā excōicat? exp̄sit de excep. c.cū inter.nec debet claudicare iudiciū vt ibi.Ex omnibus p̄dictis nō.q̄ iudei nō p̄nt vti munere testificandi inter xp̄ianos.idē dic de alijs muneribus publicis vt in.c.cū sit.j. de iude.sed inter se p̄nt hīe ut.l. generaliter.§.fi.ff.decurio,cū ibi nō.p qđ arguit ibi bar. ⁊ in.l.fi.C.de iude.q̄ iudeus nō pōt esse doctor cū sit p̄eminētia magis.j. ō magis.q̄nto.⁊ qđ ibi dico.Nicolaus

Vper eo Casus Testimoniū mīris ē suspectū vbi filia petit in vi nū aliquē se maiorē ō p̄mo. Ad dictū soli' mīris ō impedimēto deponētis impedit mīrium sz cōtractū nō dissoluit.duo sūt dicta ⁊ qōlibz,subdubitat vt p se p̄tz. Nō p̄mo de verbo affidare idē eñ importat q̄ dare alicui fidē sup aliquo facto ⁊ hic sensus est q̄ negabat sibi dedisse fidē seu secū p̄traxisse matrimoniuz. Nō.ij.vnū casū in quo mater testificat p filia seu filio sez cū agit de mīrimonio p̄trahēdo vel cōtracto.⁊ cessat suspicio contra mīrem ex q̄litate p̄trahētium.Et aduerte q̄ admittit in testioniuz nō solum si agatur de p̄sanguinitate,p̄banda vel impbanda vt in c.videtur.j. qui ma.accu.pos.Sed etiaz vbi agit seu reuocatur in dubiū de ipso p̄tractu matrimonij quod alibi,ita bñ nō,p̄batur.qō videtur admissū fauore matrimonij cū al'.regulariter in crimialib' cāis ⁊ p̄tractibus p̄ntes ⁊ liberi non admittant adinuicē vt in.d.c. videtur.⁊ ibi bo.tex.in si.⁊.iij.q.iij. testis idoneus.

Nō tercio argumentū optimū quasi expressuz in tex.q̄ etiā ad matrimoniū p̄ūgendū vel sepandū sufficiunt duo testes nō solū masculi p femine etiā b eñ fuit quesitū de duab' mlrib' ⁊ papa remouit matrez dūtaxat certo cāu. Ꝑdo p̄mo q̄ sufficiāt duo fac̄ tex. hic in p̄ma p̄te ⁊ in scda in si.iuncta regla plural' locutio de regu.iuris.li.vi. Itē regulariter duo testes sufficiūt etiā cōtra papā vt dicit glo.nōbilis.ij.q.iij.presul.⁊ nullibi cauet p̄tranū in cā mīmoniali imo expsse p̄bat qđ dixi in.c.licz ex quadā.j.e. sufficiūt,duo etiā qñ deponūt de auditu qđ plus est.Scōm q̄ sufficiant mulieres,p̄batur hic.c.p.ar.nā remouēdo matrē certo casu videtur p̄misisse aliā mlrem de qua etiā querebatur cū vno ex duob' illatis negato alterz concessum videatur de p̄sump.nōne.xxv.di.qualis. Itē mlr regulariter admittitur in testē.xv.q.iij.ex eo.⁊ b tenet expsse Hostī.nisi ex nimia familiaritate vel vilitate vel aliter sit suspecta.j.e.in literis qđ nō. Nō quarto bonū argumentū ⁊ limitationē ad multa iura q̄ vbi ex p̄tractu cum filia seu filio honor vel incremētum nō accrescit filio mater testificatur in cā filij cessat eñ suspitiōis ratio.Nō q̄ honor ⁊ incrementū ē mulieri si nubit se potentiori vel nobiliori seu ditiori nobilitantur eni mlres ex p̄sonis maritoz.l.fi.C.de incolis.li.x.⁊.l.fēie.ff.de senā.⁊ hunc honorē retinet mlr etiā soluto matrimonio dū remanet in viduitate vt in c.licet.§.mulier.de sepul.li.vi.⁊ hoc facit ad qōz quā ponit Bar in pluribus locis. q̄ valet donatio facta sponse vel spōso spe futuri matrimonij seu collata ad tempus matrimonij.q̄ ille qui donat est inferior cū non videatur donasse affectiōe libidinis seu cōiugalis affect? p vt acgreret illū honorē ⁊ parentelā alterius. vñ nō est donatio simplex q̄ p̄hibetur inter cōinges p remūeratiua vt ipe pleni? nō.in.l.si ita stipulat?.§.si tibi nup.⁊.l.si diuortio.ff.ō.v.ob.⁊ li.C.ō.dōa. añ nuptias. Nō q̄tuor q̄litates superioritatis vt re-

ris. Ex his verbis nota plura. primo q̄ diuicie exaltant hoiem ꝛ sic non sunt reprobate. intellige cum sint cū bonis opibus vide pulchrum tex. in. c. hec scripsimus. xxx. di. ꝛ in. c. habebat. xij. q. i. ꝛ glo. in. c. deri eus. eadē cā ꝛ qōe. vnde eccia narrat diuicias Job. et psalmista dicit. Diuicie si affluāt nolite cor apponere. Scdo collige ex verbo nobilitatis q̄ quidam etiā fm canones sunt nobiles ꝛ qdam ignobiles. ꝛ quidā nobiles p̄honorant. p hoc. c. de multa. in fi. ꝛ. c. pe. ō p̄ben. vide do. tex. cū glo. in. c. qui ꝓra pace. xxiij. q. i. ꝛ plenissime p Bar. in. l. i. C. de dig. li. xij. vide tamē ꝓra nobilitatē generis. ꝛ p nobilitate respectu virtutū pulchrū tex. in. c. nunq̄. lvi. di. ꝛ in. d. c. pe. ꝛ glo. in. c qm̄ ver⁹. xxiij. di. Tercio nō de potentia ꝛ dic potentia scz amicoꝝ vide tex. cū glo. in. c. constitut⁹. ij. ō appella. ꝛ qō ibi nō. Hosti. facit. c. officij de elec.

Quarto nō de p̄eminentia honoris ꝛ exponunt doc. qñ est iudex ballinus doctor ꝓsilian⁹ p̄ncipis vt magni viri. Ex quo nō q̄ doctoratus est honor et pōt dici dignitas vt sentit Bar. in. l. fi. C. de iudeis. ꝛ melius in. l. i. C. de no. codi. ꝓpo. vide pulchrum tex. in. c. q̄nto. de magis. ꝛ q̄ ibi dico. ꝛ in. l. i. §. i. ff. ō vari. ꝛ extraor. cogni. vide quatuor qualitates q̄bus qs dicit maior natu. ij. di. lex. Nō in. v. sup. q̄ dictus vni⁹ facit p̄sumptionē non modicā iō sufficit ad tortura vt est glo. nō. i. l. iij. C. ad. l. iul. ma. et intellige qñ deponit sup facto. secus si sup indicio. tūc eñ non. probat indiciū vt eleganter voluerūt glo. ꝛ bar. in. l. fi. C. de iudi. fa. beñ. ꝛ p eandē in. l. fi. C. de questi. Ultimo nō casū in quo dictū vni⁹ facit plenā probationez scz cū agit ad mīmoniū impediendū. facit. c. p̄terea. de spō. ꝛ p rationē huius litere pono vnā regulam q̄ vbicūq; agitur ad peccatū impediendū nec diminuit ius alteri⁹ sufficit dictū vni⁹. facit qō nō gl. in. c. nup. ī. eo. ꝛ de p̄se. di. i. solennitates. ꝛ ij. q. i. multi. et qō dixi in. c. ac si clerici. s. de iudi. Glo. i. est facilis et satis. in notabilibus declarata Nota tñ eā inq̄ntum dicit q̄ vbi esset equalitas inter vir ꝛ filiā qui impeditur vel modica excellentia q̄ tunc admitterent pentes ad testificandū sup ꝓtractu ꝛ satis probatur in tex. a cōtrario in. d. c. videt ꝛ licet illud. c. loquat cū agitur de mīmonio respectu impedimēti ꝓsanguinitatis. tñ in fine loquit generaliter. ꝛ glo. istā sequit Hosti. pl⁹ dicunt Tan. ꝛ Lan. q̄ etiā in cāu hui⁹. c. admitterentur pntes si essent valde honesti. hic dixit Hosti. q̄ dcgā scribatur hoc est arbitrariū. ff. e. l. iij ī. eo. p̄terea ꝛ. c. i nostra. possent eñ esse circūstantie. ppter quas indicarent nō suspecti puta qñ nobilis diligebat multū plebeiam valde formosam quā habere non poterat nisi cum ea ꝓtraheret ꝛ pntes alias sunt honesti. cessantibus vero circūstantijs inequalitas facit testimonium parentū suspectū alias de facili ꝓbaret plebeia sponsatā per regem Francie vel plebeus se despōsasse reginā scz adducendo pentes ꝓprios ꝛ vide spe. e. ti. §. i. v. iij. ad fi. p̄me columne vbi dicit q̄ etiam data in omnibus paritate adhuc erit arbitrariū an admittant parentes. Sed ego intelligo q̄ nisi iudex moueatur ad p̄pellēdū ex aliqua ꝓbabili cā alias ab eo poterit appellari cū iura hoc casu admittant pentes. vt hic ꝛ in. d. c. testimoniū. an aūt idē sit in aliis ꝓsanguineis. put hic dicitur de mīe Hosti. in sūma eo. ti. §. ij. v. vbi ante. q̄ sic puto. q̄ non sunt tñ suspecti scz credetur plus vel mīn⁹ fm q̄ntitatē affectionis ꝛ fm q̄ sibi attinent iuxta nō. p gl. in. c. in litteris. ī. e. Sed quero quid si mulier excedat in vno puta i nobilitate vir in alio puta quia est plebeius ditissimus dicit Joan. q̄ bonus iudex arbitrabit an testimoniū mīis sit suspectū ꝛ inspiciet ꝓsuetudinē regionis ō quo in spe. e. ti. §. i. in fi. p̄me columne qō satis placet. Ulterius queritur quid si agatur de sponsalibus ꝓbandis an testimoniū matris sit suspectum ꝓcurrentibus illis qualitatib⁹ Hosti. q̄ sic. Jo. an. dicit se credere q̄ nō sit ita suspectum sicut q̄n dicitur mīmoniū ꝓtractum quod plus placet quia multa sunt remedia cōtra spōsalia de futurā. quemadmodū. ꝛ. c. sicut. de spō.

Quero nunqd pentes admittant in mīmonio spirituali. vide tex. cū glo. in. c. patris. xx. q. iij. vbi innuitur q̄ sic etiā vbi agitur ad mīmonium spirituale dū solueudū ꝛ idez sequitur hic do. an. ego credo hoc arbitrarium. vt. s. dictū fuit. Quid eñ si pntes sunt quidā vt ingrediatur monasteriū vel tempe ingressus habebant alios filios qui omēs decesserūt vel quod dam simile vide de materia. iij. q. v. in summa. ꝛ in. c cōsanguinei. ꝛ ij. q. vij. queritur. ꝛ in spe. de fi. instru. §. instrumentū. v. item q̄ est domesticus. vbi tractatur an filius possit cōficere instrumentū in causa paterna

Nicolaus abbas.

Casus. Judeus nil potest ꝓbare minus q̄s p duos testes liddes ꝛ honestos. Ad sūma sic. Ad decisionē cāe maxime pro parte iudei non sufficit regulariter mīn⁹ testimonium q̄s duorum probate vite ꝛ laudabilis conuersationis. h. d. Et facit quatuor. premittit causā decisi. ponit dictum ibi mandamus. quod ꝓbat auctoritate ibi iuxta. solvit obstaculum ibi quia. Nota q̄ iudeus non debet gaudere maiori prerogatiua q̄s christianus. ꝓcur. s. e. iudei. Et nō q̄ ꝓhibitū sup̄iori conuenit ꝓhibitum minori. et sic valet. ar. a maiori. s. de elec. cū in cūctis. ꝛ i auc. mlto magis. C. de epi. ꝛ de.

Nō q̄ ꝓtra xp̄ianū maxie clericū nō admittūt testes nisi sint xp̄iani ꝛ ꝓbate vite. ꝛ nō ex dictōe maxie pōita i tex. q̄ lucidiores dēt esse ꝓbatōes ꝓtra clericū q̄s ꝓtra laicū duo tñ ꝓbate vite ꝛ omī exceptōe maiores sufficiūt ee cōtra papā. vt ē glo. nōbilis. ij. q. iij. ꝓsul.

Et nota q̄ testimoniū duoꝝ non sufficit indistincte. ꝑ oportet q̄ sint omni exceptione maiores. scz, pbate vite et fidelis ꝓuersatiōis. vt sic nulla exceptiōe possint repelli. vide glo. in. c. de ꝓsangui. t affini. t in. c. i. s. c. Nō q̄ ad deciliōez causaꝝ pñt allegari auctoritates iuris diuini, p hoc .ſ. de accu. c. qualiter. t quādo. t. xxv. q. i. sunt qdam. Nota hic exp̄ssiuz q̄ ius diuinū etiā morale pōt distingui t limitari p ius positiuū. vt patet hic in numero testiū. vide Inn. i. ca. q̄ in eccliaꝝ. de cōsti. et in. c. si. de ꝓsue. t p bar. in. l. si. C. si ꝑtra ius vel vti. pub. Nota optimū tex. q̄ ciuilia iura requirentia in certis causis plures testes ¡ duob' nō sunt irrōabilia. sed poti' approbata p ius canonicuz. vide dicta q̄ dixi i repetitione. c. cū esset. de testa. nūq̄d ꝓcedat ius ciuile requirens p̄sentē septē testes in testō. dic vt ibi. Que aūt sint cause que requirūt vltra duos testes. glo. magna, ꝓsequit hic. t dicit glo. ꝓcedere de iure ciuili nō de iure canonico. et maxime ad pias cās. dic vt in. d. c. cū esset. t. c. relatū. t p bar. in l. i. C. de sacro san. eccīa. t in eo q̄ glo. inter exceptos casus ponit casuz. c. p̄sul. ij. q. iij. q̄ videt requirere lxxij. testes ad cōuincendū ep̄m cardinalē. dic q̄ loquitur in testibus nō integris alias sufficerēt duo testes vt dicit gracian⁹ in. §. fi. in eadē causa. t. q. t idē hostien. hic, vel fm cū loquit de rigore iuris q̄ suadus non ē. t vide de materia glo. in sūma illius questiōis. t .ſ. d regu. iuris. plurālis locutio. li. vi. t in spe. c. ti. §. restat de numero. Oppo. t videt q̄ sufficiat testimoniuz vni⁹ de ꝓse. di. iiij. cū itaq̄. t. c. paruulos. t. l. theopō pus. ff. de do. ꝓla. Glo. fi. nīdet ꝓtrariuz, ꝓcedere vbi non agit de alteri⁹ p̄iudicio. puta q̄ dubitat an aliqs fuerit baptizatus vel eccīa ꝓsecrata vel an sint cōsanguinei ad effectū impediendi mr̄imoniū cōtrahendū in. l. theopō pus. testator voluit vt staretur. dicto vni⁹ ad declarandā voluntatē ipsius testōris ita q̄ nō tractabat de p̄iudicio alterius. vide glo. in. c. nup .ſ. eo. t quod dixi in. c. sicut de, pba. p spe. in. d. §. restat. e. ti. in. v. Ō tñ fallit vbi, ponit. xl. cāus i qb⁹ credit vni. tc

N literis. Casus. Nō sunt idonei testes quos actor de familia sua, pduxit. Cōis diffinitio. scda ibi nīdet

Nota q̄ affinitas ꝓtrahit etiā p illicitū coitū inter vir. t ꝓsanguineos mulieris t ipsaz mulierē t ꝓsanguineos viri. potens ad impediendū t dirimendū matrimoniū post contractum. secus vbi affinitas supuenit ꝓtracto mr̄imonio. vt in. c. discretionē. de eo. q̄ cognouit consang. vxo. sue. Nota scdo. q̄ licet fornicatio occulte cōmittat nō tñ pōt, pbari p famlos viri seu mulieris ad effectū dirimendi mr̄imoniū legitime cōtracti. qō videt ꝑma frōte ꝓtra. l. cōsensu. C. de repudi. vbi dicit q̄ adulteriū t similia que domi agit possūt ꝓbari p seruos t ancillas. quia per alios facile, pbari non possunt pōt dici illud speciale cum agit inter maritum t vxorem de his que domi facta dicunt. t est casus notabilis t specialis quod nō ptingit hic. Nō regulā q̄ bi q̄ sunt de familia, pducētis nō admittunt in testes t credo q̄ capitur b familia, p seruitoribus si ue sint liberi siue serui. ex quo stant in domo ad seruiē dum. l. ij. §. familie. ff. vi. bo. rap. t. l. pnunciatio. §. i. ff. de ver. sig. vbi plene habetur q̄d venit appellatione familie. Et vide bo. tex. iij. q. ij. §. testes. vbi dicitur testes quos accusator de domo sua, pduxit interroga ri, non placuit. Et nota q̄ dicat interrogari t sic nō debent recipi etiā ad faciendā qualemcūq̄z p̄sumptionē

Nota vltimo vnā generalez doctrinā quales dñt esse testes. debent em̄ esse, pbate vite t opiniōis. t q̄ nulla sit verisimilitudo q̄ debeant deierare. t nō hoc vltimū. Quero p̄supposito q̄ iste ꝓgnouisset ꝓsobrinā patris quale erat istud impedimentū. Rūdet gl. i. q̄ erat inter eos impedimentū affinitatis in primo gene re t in tercio gradu t bene loquitur. nā vxor isti⁹ attinebat ꝓsobrine patris in tercio gradu cōsanguinitatis. ergo isti viro attinebat in tercio gradu affinitatis. quia ꝑsona addita ꝑsone p carnis copulā mutat genus sed nō gradū. t declara hoc vt plene nō. in. c. non debet. de ꝓsang. t affi. sup arbore affinitatis. Gl. ij. colligit q̄ illi q̄s accusator seu actor de domo sua, pduxit non sunt in testes admittendi. vt hic t in. l. penul. ff. e. idē dicit de domes. vt in. l. ij. C. e. Sed quer' glo. qui dicant familiares t q̄ domestici. t an indistincte omes isti repelluntur a testimonio. t nīdet in. v. dicantur et in fi. concludendo dicit q̄ domestici dicuntur omnes quibus imperari potest ratione patrie vel dominice potestatis t isti indistincte repelluntur. et tales puta istos de quibus in tex. fuisse. Familiares vero appellat consanguineos colonos t adscriptiones mercenarios. tc. non tñ omnes repelluntur a testimonio indistincte. sed illi quibus imperari potest omnino nō admittantur. Alij vero admittuntur. sed iudex fm qualitatem familiaritatis arbitrabitur quanta fides eis sit adhibenda. t ita dicit hugo. iij. q. v. in summa. t in. c. i. quod semper notabis. Habes enim qui dicantur domestici et qui familiares. t v. familiares. est magis latum q̄m. v. domestici. t vide quod nota. Ly. et alij. in. l. i. C. eo. vbi hoc examinat et q̄ conclusio glo. sit vera probat. iiij. q. iij. idonei et. §. testes quos. vbi probatur q̄ illi quibus potest imperari non debēt examinari quia non sunt liberi testes et tales sunt serui seu seruientes pro precio. Consanguinei vero qui liz largo modo sint nobis familiares. tum quia tunc habent nobiscū familiaritatē tū q̄z sum⁹ de eadez familia iuxta. l. pnūciatio. §. i. ff. d. v. sig. tū q̄z eis impare nō pōt dīt in testimonia admitti. sed ꝓpter affectiōez nō

sunt omnino integri vt in.c. consanguinei. iūcta glo. iij.q.v.facit.c.lras.ō plump.vbi frater admissus fuit ad purgandū ffem.t optime facit insti.de testa.§. testes.vbi ꝓsanguinei hereō admittunt in testimonium in cā testamēti nisi sint ffres heredis t sub eadē ptāte. q; tūc videt cā cōis. Sed ꝓtra ꝓdicta t ꝓtra textū oppo.glo.de.c.sup prudētia.xiiij.q.ij.t de.c.insup. t.c.cū nūtius.s.e.vbi illi de vniuersitate q sunt familiares vniuersitatis admittunt in cā vniuersitatis. respōdz gl.duplicater. Primo q fauore eccie illi admittunt.t nō hanc solutionē.q; facit ad ea que dixi in.d c.insup. Secō rīdet q illi nō ferūt testimoniū ꝓ aliq̄ singulari sed ꝓ ipo corpe vniuersitatis.t hec so. infert vt etiā illi ō vniuersitate singulari possint testificari in cā vniuersitatis.sed hec so.rn nō satisfacit q; lz nō testificent ꝓ aliquo singulari.testificant tn ꝓ ipa vniuersitate cui sunt domestici t familiares.ar.in. c. ij.ō pe. t apte.pbat in.d.c.sup prudētia.ideo dico q isti possunt dici domestici t familiares vniuersitatis.non tn subsunt ratione patrie vel dnice ptātis. ideo admitti debent t in eccia facit plenā fidē fauore eccie.in alijs credent eis fm circūstantias vt dixi i.d.c.insup. t dic vt ibi cū queritur an singularis de vniuersitate testificetur ꝓ ipa vniuersitate. Sed extra glo.ꝓ declaratiōe materie q̄ro q̄d si sup ꝓtractu nō habeo testes nisi familiares meos q mecū sunt in seruitio. Dic q cōsiliū est vt eos expellā a seruitio meo t postea potero eos ꝓducere in testes.satis enī est q tpe testimonij nō sint mihi domestici.l.iij.§.i.ff.eo.ita firmat Ly.in.d.l.ij. t spe.e.ti.§.i.v̄.q̄d si olim.vide bar.in.l.q̄ testō.ff.ō testa.t meli⁹ ꝓ eundē in.l.i.ff.de qōi.vbi etiā querit q̄d ecōuerso si tpe ꝓtractus aliq̄s nō erat mihi domestic⁹ sed tpe testimonij est domestic⁹.t ꝓcludit qō ad mittit dūmodo hoc ptingat sine facto meo.dic plenī⁹ vt ibi ꝓ eū Queritur q̄d de vxore an admittatur in testem in cā mariti t q̄d ecōtra.vide ꝓ Ly.in.d.l.ij.per spe.in.d.§.vbi ꝓsequit multas sīles qōes.Bl.iiij.q. iij.§.idonei.dicit vxorē n admitti q; sibi impare pōt cū sit sibi subiecta.ar.xxxij.q.vl.mlrem. Sed spe.et clarius etiā Ly.vbi.s.videt cōcludere q inspiciamus qualitates viri vel vxoris.si aūt talis est vxor vt verisimiliter timeat maritū nō debet admitti.t idē dicendū in marito respectu vxoris.alias secus cū nullibi hoc ꝓhibeatur nec est simpliciter verū q vxor sit sub ptāte mariti.vt ptz in.l.si vxorē.C.de ꝓdi.inter.nisi ordine nature t quo ad quedā fuitia.vt dixi in.c.lras. de resti.spo.sed credetur plus vel min⁹ fm circūstātias. vt hic in glo. An autem cōpellatur vxor testificari cōtra maritum vel maritus ꝓtra vxorē Ly.in.d.l.il.in fi.videtur velle q non.quia non debet cōpelli ad testificandum ꝓtra domesticū t eū cum quo est vna caro.de big.a.debituz.quod placet.arg.iiij.q.iij.lege iulia. vbi patet q etiā ꝓtra socer nō cōpellitur quis testificari. hoc fateor nisi in defectu testium.quia tunc cessat ꝑuilegium vt dixi in.ca.si qui.s. eo. et nota.in.c.i.ff. de testi.coge.

Vm uenisset. Casus. Donec attestationes fuerint publicate et eis renunciatum produci possunt testes postea vō non sub eodem capitulo. sed sup alio sic.h.d.quo ad titulum. habet enī aliud dictum in principio quod non facit ad materiam t potuisset hic obmitti. Et sunt due partes.in prima ptis conquestio in secunda dat iudices ibi mandam⁹. qui bus tria mandat.secūa ibi qōes.tertia ibi si q̄ vero

Nota primo q cōparens et nīdens seu actus postulauum faciens sup eo sup quo appellauerat coram iudice a quo videtur sue appellationi renunciare.ad hoc ō de offi.deleg.gratuz.et dic vt le.t nō.in.c.si a iudice.de appel.li.vi.t.c.iij.de eo qui mit.in pos. Nō secūo arg.q morte delegantis re integra.non expirat ipso facto iurisdictio.sed opus est exceptione. vnde si nō expūpitur valet ꝓcessus.ita tenuerūt q̄dam ꝓ hanc tex.t quasdam alias rōes.quod nō puto vez vt ī. dicam.et dic q ibi ponderatur tacit⁹ consensus ptium ad effectum concludendi appellationem sup qua ꝓ aduersa se fūdabat ad impediēdas vires snie. Nō ī.§.qōes.q publicatio attestationū impedit vtramq; ptem ꝓducere testes sup eisdem capitulis vel directe ꝓtrarijs.qō ē expūssum in de.ij.eo.ti. Nō ar.q cō missa causa possunt iudices sup aliq̄bus capitulis p⁹ testes ꝓducere t publicare t postmodū facere trālitus super alijs.nec publicatio in certis impedit productionem sup alijs. Item nō q publicatio vel renunciatio facta sup certis capitulis impedit testes ꝓducere sup nouis dependētib⁹ a veteribus et hoc fm aliū intellectum potest enī iudicio meo iste.§.intelligi dupliciter.primo q ista erat capitula antiquitus ꝓducta.sed sup eis nō erant facta ꝓductio nec renunciatō sed sup alijs.secō pōt intelligi q de nouo fuerunt ꝓducta tangentia tamen cām.ut dixi in.c.fraternitat. ō.e.t vterq; intellectus est verus in se t potest ad hoc literam applicari Venio nunc ad materiam t sicut sunt duo principalia dicta ita duo sunt discutienda. t vtrūq; applicabo ad glo.t ꝓmo videt tex.iste innuere q mortuo mādatore re integra iudices possunt ꝓcedere de consensu ptium. Sed ꝓtra hoc facit q; per mortem mandatoris re integra iurisdictio extinguitur ipso facto.vt in.c.gratū.t in.c.licet.de offi.dele.ergo partes non poterunt dare iurisdictionē non habenti. q; ꝓ sensus ꝑuator.tē.de foro cōpe.significasti. facit. c.significantib⁹.de offi. dele.cū si. Glo.ij.hic assumit disputatōz sup ℔ articulo ponādo duas opi. Quidaz enīz dixerunt iurisdictionē non expirare ipso iure sed

opus esse exceptione. ꝛ hanc opi. tenuerunt hic gof. ꝛ phi. ꝛ expresse Jnn. in. c. licet. de offi. dele. ꝛ adducit istū tex. in alg. ꝛ bar. brix. in. q. veneriali. que incipit. queritur vtz morte. Jnno. vo hic non logtur ita assertiue sicut fecit in. d. c. licet. Sed refert quosdā dicere qꝫ iudices delegati etiā post mortē delegantis iurisdictionē hñt licet possint p exceptiōez elidi. et si nō excipiat ꝑtra ipsos iudices tenet qō faciūt. ꝛ est ad ℔ argumentū fm eū qꝛ tempus date inspiciendū est. s. de rescrip. eam te. Jtē qꝛ sola pītatione rescripti iurisdictio ꝓpetuat vt postea non valeat rescriptū impetratum ꝑtra illud vt nō. s. de rescriptis. plenūqꝫ. Jtē qꝛ sup ipsis plonis ꝛ rebus in libello expssis statim habet iurisdictionē delegatus. s. de rescriptis. pastoral. §. i. refert tñ alios tenere ꝑtrariū. illud tñ ꝓstat fm Jnno. qꝫ ptes possunt iurisdictionē progare p suos plensus. vt hic ꝛ de offi. dele. sane. Et hic Jnno. nō bene firmat hic pedes. nisi in ℔ vltimo scz respectu ꝓgationis fiende. videt tñ magis declinare in ꝑmā ptem vt ipso iure nō expiet iurisdi. Secōaz opi. ꝑtrariā firmat hic glo. ꝛ ex toto contradicit opiōi Jnno. dū dicit qꝫ etiā partes non possent in hoc consentire qꝛ plensus ꝓpatoꝝ tē. ꝛ hanc scōam opi. tenuit vin. in. c. iz. de offi. delega. ꝛ hostien. hic. ꝛ guil. in spe. d dele. §. restat. v. itē mortuo. alias incāput quid si delegatus. ꝛ refert Boa. in. c. gratū. qꝫ hec. q. de facto ꝓtingens fuit missa bononie ꝓsuleda ꝛ cōsultores inter quos fuit. Egi. cōsuluerūt. p hac parte. ꝛ hec opi. placet Jo. an. hic ꝛ bar. in. l. qꝛ. ff. de iurisdic. om. iudi. ꝛ butri. in. l. eā qꝫ i puincia. ff. si cer. pe. ꝛ in. l. i. ff. de iurisdic. om. iudi. et cōmuniter modernoꝝ hic licet aliter senserit arch. in. c. si a subdelegato. de offi. delega. li. vi. vbi iz opi. Jnno. qꝫ opus sit exceptōe p illū tex. sed ꝑcedentem opi. puto longe verioꝛē. nā multa sunt iura que dispositiue loquenta apte innuūt iurisdictionē expirare ipso facto. ꝛ nullū ius apte dicit oppositū. ad hoc tex. in. c. gratū. ꝛ. c. iz ꝑalle. vbi nulla fit mentio de exceptione ꝛ magis expssum videt in. c. si. §. officiū. e. ti. li. vi. vbi ipso iure expirat offiū ꝓseruatoris qꝫ habet delegataz. vt nō. ibi ꝛ in. c. i. eo. ti. ꝛ li. ꝛ dixi de cōseruatore qꝛ in eo videbat maꝝ dubiū cū daretur nō ad certā causaz certo tpe expediendā scz opꝫ esset ꝓfuare ius impetrātis. Jtē videmꝰ regulariter qōlibz mandatū reitegra etanescere ipso iure. insti. man. §. itez adhuc integro. habemꝰ em regulā. p ista pte cui standū est nisi aptepbetur oppositū. vt nō. gl. sup rubri. de re. iuris. in vi. ꝛ pbatur in. c. ij. ō conjugio. lepro. in fi. nō ob. iura allegata. p contraria ptē nec rōes. Et ꝑmo ad hoc. c. respondet duplīciter intelligēdo qꝫ hic ꝑcesserat citatio vt dic glo. scz hec so. nō placet. tū qꝛ diuinat. tū qꝛ scz de indubio p dictū. c. gratū. medi. ergo dicendū qꝫ solū ℔ tollit appellatio. vt patz ibi ne appellatio tē. non eñ poterat ꝑs impedire cōfirmationē sue fundando se sup appallatiōe cū illi renūciauerat agēdo corā iudice a quo post appellatiōez vt. s. dixi. nō em p ℔ infert quin nullitatis via potuisset ps se defēdere aduersus sniam. ad hoc qō le. ꝛ nō. in. c. licet. ō sen. excō. li. vi. ꝛ in. c. sepe. ꝛ in. c. dilecto. j. de appel. ꝛ p ℔ nō. qꝫ nō solū renunciat appellationi q cōpet corā eo qui vero habet iurisdictionē. sz etiā si cōpet corā illo cui iurisdictio in ꝓpetuate est extincta exq̄ de hoc dubitat Ald. c. si a subdelegato. dic qꝫ ibi fuit exceptū ꝛ appellatū vt euitaret grauamen facti. ibi eñ nō dicitur qꝫ fuerit nec esse appellare silē in. d. c. dilecto. ꝛ in. c. exhibita. de iudi. cū multis si. Nō ob. rōes. Jnno. qꝫ debeat inspici tps date. ꝛ qꝫ iurisdictio impmit a tpe pītationis. ꝛc. qm licet iurisdictio impmatur tūc. exercitiū tñ nō est ꝓpetuatū ꝛ erradicatū in eo nisi vti cepit ideo si moritur mandans sicut iurisdictō euanescit in psonā illi⁹ ita et in plona mandatarij. vide silē in quolibet mādatario. nā a tpe mandati impmitur ptās exequendi. ꝛ nihilomin⁹ morte mandatoris ipo facto extinguit mādatū re integra exīte. ad idē. c. i. de offi. vica. li. vi. v. extinguitur seu suspenditur iurisdictio vicarij extincta vel suspēsa iurisdictiōe epi. qꝛ tota iurisdictio ē in epo. ꝛ ab eo deriuatur in vicariū ita est in delegante ꝛ delegato re exīte integra. ar. in. l. i. ff. de offi. eꝰ cui mandata. est iurisdi. ꝛ. c. sane. de offi. dele. al' si dicerem⁹ ꝑtrariū ad qd iura ponderarent mortē mādatoris re integra. Venio nūc ad scōm passuz ꝛ quero q̄d si fuissent ꝓducta aliqua capitula ꝛ aliq̄b⁹ testibus receptis vel non receptis fuisset facta renunciatio. nunqd liceret amplⁱ⁹ testes ꝓducere. Sil. si. ꝓcludit qꝫ nō. qꝛ cuilibet iuri suo renunciare licet ꝛc. vt in glo. Aduerte latius pꝰ Jn. qñqꝫ renūciatio ꝓductiōis testiū fuit restricta ad certa capitula. qñqꝫ fuit generalis. ꝓmo casu vult Jnn. qꝫ nec in ꝑncipali nec i cā appellatiōis licet amplⁱ⁹ sup illis testes ꝓducere. ar. a ꝑtrario j. eo cōstitutus el. ñ. sed sup nouis bene licet ꝛ in ꝑncipali et in cā appellatōis vt ℔ ꝛ. s. c. c. fraternitatis. ego fateoꝛ qꝫ in cā ꝑncipali nō licet nisi p beneficiū restōis. in ite. spēale si ē eccia vl minor vel generale ex iusta cā si ē maioꝛ iuxta ea q̄ dixi in. c. intimauit. s. eo. Sz dubito an ℔ dictū ꝓcedat in cā appellatiōis cū renunciatio simpliciter facta in cā ꝑncipali recādat p sniam sic ꝛ alia acta vsqꝫ ad litē. ꝑtel. vt in. l. ita demū. ꝛ qō ibi nō. L. ō ꝓcu. ℔ ps i ꝓclusiōe fcā cā ꝑncipali q̄ hz vim renūciatiōis. vt in. c. cū dilect⁹. ō si. instru. ꝛ tñ nō extē dit ad cām appellatiōis. vt in. c. cū Jo. ō si. instru. ꝛ fac qō dicā i sequēti mēbro. ꝛ hoc intellige vbi obstat timoꝛ subornatiōis vt qꝛ sup illo capitulo alig fuerūt testes ꝓducti. Si vo renūciatio fuit generalis. tūc videt velle Jnn. vt nō extēdat ad cām appella. q̄ est alia a ꝑma. nec credendū qꝫ de hoc intellexerit nisi expsse

dixissent q renunciabant etiã respectu cãe appellatio nis. fatet tñ Jnno. q sicut renũcians põt excipe. ita t testes sup exceptiõe, pducere. ar. hic t. s. eo. cãm. ij. p mũ membrũ mihi placet. t facit ad ea que dixi in pce denti membro. Ex secundũ dictũ est generale ãre puto q sup exceptiõe poterit testes, pducere p capitula d nouo ad fundandã intentionẽ suã facere nõ poterit in causa pncipali obstante renunciatiõe generali. vt patz hic. Omnia pdicta limita qñ in cã fuerũt facta capitula. si aũt nõ fuerũt tradita capitula sed sup libello t sic sup tota causa fuerũt, pducti testes nõ licet amplius post publicationẽ seu renunciationẽ, pducere testes qz nõ est dare capitula noua iuxta ea que dixi post doct. in. d. c. fraternitatis. t cetera.

Eries. Legit varijs modis. Ex duobus modis sũmari solet per doc. Fm duos intellectus cõiores. t primo sic. Publicatio attestatiõibus põt falsitas poz testiũ re, pbari. hec tñ lec. simpliciter nõ ẽ vera vt patebit ex .j. dicendis. Secundũ sũmariũ est. Jn cã mrimoniali publicatio attestatiõibus sup eodẽ capitulo põt alij testes indici. Ego sũmo et tercio nõ ponendo, aliquam spẽalitatẽ in cã mrimoniali t tpando primus sũmariuz sic. Publicati attestatiõibus põt falsitas poz testiũ etiaz directe, pbari sup directa vel indirecta, pbatione nõ potuit pazs ante publicationẽ instrui. Ad quarto sũmo sic t nõbili. Põt reus, pducere testes ad, pbãdum ptrariũ eius qõ actor, pbauit si publicatio attestationũ non est facta psuetudine ptraria nõ obstante d. Cõis diuisio. scda ibi pñti. Nõ ibi accusabat tc. non viciare libellũ licet verba impropie ponant. hic enĩ cũ ageretur ad dissolutionẽ pingij, ppter psanguinitatẽ nõ cadit, ppie accusatio que fit cũ agit crialiter ad penã pdignã imponẽdã. vt in. c. qualiter t quãdo. ij. de acca. t. c. p tuas d symo. vide p pcor. bo. tex. cũ glo. in. c. pstituz d relig. do. facit. l. si qs intentiõe du bia. ff. de indi. sed p tãto hic fuit appositũ verbũ accuso. qz versat crimẽ incestus vata consanguinitate. Ex his infero q accusatio criminalis vel ciuilis nõ decernitur ex verbis sed potius ex pclusiõe libelli simile in c. ex parte. b. de fo. ope. Nõ scdo iuncta glo. i. q ad, pbandũ psanguinitatẽ non est necesse incipere a sti pite primo. i. a cõi ponte a quo isti descenderũt. p satis ẽ incipe a primo gradu scz a fratribus seu sororib' t dat nias est expressũ in. c. tua .j. de psan. t affi. Nota nõ valere psuetudinẽ veritatis inuestigãde ad peccatũ euidandũ impediriuã. Allia, nõ colligũt qz veniũt ex aminanda cũ glo. Venio ad glo. ij. qz prima fuit ẽ expedita. Et opp. videt enĩ q instrm erat inutile circa psanguinitatẽ, pbandã cũ sup ea nõ possit pfici instrm ad hoc. c. p tuas. e. de probati. t. l. lutius. ff. de pdi. t de mõ. vbi bñ pro ipossibili q qs possit se probare

fore filiũ certe p sone Glo. fatet ptrariũ t ad tex. nidet q instrm inducebat hic ad probãdũ psanguinitatẽ in directe. vt qz ibi nominabant aliter qz frater t soror. nec obstabat publicatio productiõi instrii p. c. cũ dilectus. de fi. instru. Tria hẽs colligere ex hac glo. Primo q sup cõsanguinitate nõ põt directe cõfici instrm Hostien. sentit cõtrariũ. dicit enĩ q forte de natalib' fuit pfectũ instrm in quo ptinebat quis t ex qua talẽ susceperat t quo anno t die nata seu natus fuerat. alle. ff. de inge. t ma. l. pe. t. l. iste ẽdem. q me. cau. que iura hoc non, pbant. Unde dicit do. an. se non videre quõ scriberet nõrius q nõ fuit pñs actui pñs nisi forte fuisset pñs. qõ satis videt verecũdũ vel nisi scripsisset circũstantias actus vel si hoc audiuisset a testibus sz tũc esset instrm ẽ anditu. ego credo q respectu patris nõ posset nec instrm scribi nec p testes pbari. vt patet ad sensum. t, pbatur in. d. l. luti'. t. d. c. p tua. posset tñ scribi psumptio que iuris dispositiõe, pbat filiationẽ. vt qz natus fuit ex tali muliere pingis tal' tc. l. si vicinis scientib'. L. de nup. t. l. filiũ. ff. de his qui sunt sui vel ali. inris. Sed respectu mñs bene posset pbari qz mater semp certa est. l. qz mater. ff. de in ius. vo. Sed oportet q nõrius esset pñs vt scriberet act' circũferentes partai qõ de facili non cõtingit. Scdo habes ex hac glo. multũ notabiliter q verba enũciatiua instrii pfecta nõ pncipaliter, ppter se sz propter aliũ faciũt fidẽ qõ videt ptra. c. si papa. de pui. li. vi. t nõ. in. l. ex hac scriptura. ff. de dona. sed intelligẽdo q faciunt fidẽ non tñ plenã sz coadiuuãt alias probatões pro ẽ qõ le. t nõ. in. c. fi. de succes. ab intes. vbi plene nõ. de istis verbis enunciatiuis. Et vbi ageret de modico pindicio faciũt plenã fidẽ. vt est tex. iuncta gl. nõ. in. c. cũ olim. de censi. facit. qõ le. t nõ. in. c. cũ cãm. ẽ de proba. t bonũ textũ. cũ glo. in. c. illud. de psump. t hec nõbis. Tercio nõ ex glo. in fi. sui intellectuz ad c. cũ dilect'. de fi. instru. vt istra possint produci vsz ad pclusionẽ in cã p' publicatõnẽ attestationũ etiaz si sint ptraria attestatiõib' alterius ptis. t sentit glo. iij q. iij. in fi. qz nõ est ita timendũ de subornatõe. in notario t testibus sicut in solis testib' Opp. tex. t videt q hec pluetudo de q in tex. nõ sit iuri ptraria. vt innuit iste tex. in fi. imo pot' sit iuri pona cũ iure satis cautũ sit vt publicati attestatiõib' alij tex. sup dicte ptrario nõ recipiãt. s. c. pz. t dan' in de. ij. eo. ti. So. gl. fi. sensit ãtuor intellect' ad tex. Primus fuit vin. accescẽt ptrario. t ad istũ tex. ridentis. q nõ est decretalis. sed ẽ repbat gl. t bñ nã oli forte ãteq hec decre. esz ẽ incorpata potuisset ẽ dici sz hodie nõ. vt patet supra in probatio t profecto hoc dixit vin. tũc vt hic refert Jo. an. hodie autem in secundo apparatu aliter dixit. vt .j. subiicã post glo. Secõus intellect' glo. est q speciale est cum aduersarius vult probare

falsitatē testiū.nā illa,pbari pt etiā post sniam vt i iuri
bus allegatis in glo.iste itellect? nō ē ver? simpliciter
q? lz possit agi de falsitate etiā post sniam.nō tamē dz
probari directe ad effectū obtinēdi seu reprobandi sen
tiā q? esset,pducere testes sup articulis directe pri
mis ?trariis.qō non lz,ppter timorem subornatōis
vt in de.ij.eo.ti.sed dz,pbari indirecte vel cū adiectio
ne corruptionis.iux plene nō.in.c.lz.ō,pba. Ter
cius itellect? q? iste erat articul? nou?.vt sentit glo.ibi
qui sup eo articulo tē.Et clarius ß ponit Joan. hic di
cens būc esse nouū articulū pendentē ex veteribus.sed
certe ß nō ?cedit.q? lz sit nou? ē tñ directe ?trari? anti
quo.nā cū fuisset probatū a.et b.esse fratrē et sororem.
et iste nūc volebat,pbare q? non erant frater et soror.er
go volebat,pbare directe ?trarium.qō nō lz.vt in d.
de.ij.Quartus itellect? est q? ponit casum spālem i cā
matrimoniali.sicut em̄ i illa lz,pbare ?trariū etiā post
sniam cā nō transeat in rem iudicatā.ita et forti? post
publicatōem.nec ob.c.iurauit.s.de,pba.q? fm glo.ß
nō poterat obmitti hec,pbatio sine periculo anime cum
ageret de matrimonio iam ?tracto.ibi vero nullum
suberat periculum in nō ?trahendo. Nō bñ hāc rōem
glo.que fundat se sup peccato et non sup fauore matri
moniū ex quo infert vnā vez et notandū q? tūc cā ma
trimoniali publicatis attestatōib? recipiunt testes cuj?
versat peccatū nō remissibile p ptes. Infertur et scdo
q? vbicunq? versat tale peccatū nō obstat publicatio
?ductioni testiū.et vide in hoc qō plene dixi in d.c.iu
rauit.et quod nō.in dicto.c.latoz.et.c.?sanguinei.de
re.iudi. Hanc vltimā lec.sequit? bosti.et dicit cā tenēdā
quicqd alij scribāt.et hanc opi.sequit? Jo.an.hic et di
cit ea?,pbari in.c.cū in tua.j.e.et in ß est duplex fauor
matrimoniū.fm eū. Primo q? in alijs causis non lz
pbare falsitatē directe p?ioz testiū.q? esset,pducere te
stes sup articulo directe ?trario.qō nō lz.vt in d.de.
ij.sed in cā matrimoniali lz vt hic. Secdo q? in cā ma
trimoniali sup capitulo super quo deposuerunt testes
si non probauerunt poterunt alij produci.qō in alijs
causis non lz.vt in dicta de.ij.Et vult dicere i effectu
q? in cā matrimoniali p̄t ,pduci testes publicatōe nō
obstante sup eodē capitulo vel sup directe ?trario Sz
aduerte quia restringitur hoc in eo qui stat pro matri
monio.secus in illo qui stat contra matrimoniū. Sz
Jo.cal.ß vltimum reprobat dicens idez esse in eo q?
stat contra matrimonium allegando impedimentum
ppetuum cum sit eadem rō scz peccatum euitādi. Itē
fauor est dissoluere matrimoniū ?tra legē dei ?tractū
sicut consolidare legitimē contractum.et hoc sequitur
do.an.hic et ē dictū verissimum.et facit bñ.c.i.auz gl.
sua j. de consan.affi. Et dic plenissime vt dixi in.d.c.
iurauit.hanc lec.dico verissimam in se licet goff.in.c.
sicut j. de spon.et in summa huius ti.in penul.colum.

tenuerit ?trarium dicens q? admittere testes super eo.
capitulo non ē augere fauorem sed vtiā falsitatib? ape
rire.vt in auc̄.e.§.quia.et nitit respōdere ad istū tex.et
ad.c.ex tenore.et.c.cum i tua.j. eo.et vidz non recte re
spondere adducēs p se ?stitut.d.ij.j. eo.qō nō facit
vt ibi dicetur. Sz multum facit ?tra rō illa quā sentit
timor enī subornatōis impedit ,pductōem testiū sup
eo.directe ?trario vt dicta de.ij.§ i hac cā matrimoni
ali nō est min? hic timor p̄cauēdus ar.c.i.de iura.ca
lū.li.vi. Itē vbi maius ē periculum vertit ibi cauti? ē agē
dum.in.c.vbi p̄culum .de elec.li.vi. Sed in casu nro
vertit periculum mai? q̄z in alijs.ergo cauti? vitādum
est falsitatis p̄culum Ego rñderem dupliciter.et p̄mo
sic q? in cā impeditiua nō est timor suborn̄atōis dum
taxat sed etiā occurrit culpa nō ,pducētis añ publicati
onem.et tacita renūciatio q̄ oritur ex publicatōne Itē
vt litiū sit finis ne liceret in infinitum testes ,pducere.
vt colligi p̄t ex nō.per Jo.an.et per me in d.c.frater
nitatis ac etiā in cā matrimoniali.lz subsit p̄culū sub
ornationis alie tñ rōes nō ?currūt p ea q̄ le.et nō.i.c
?sanguinei.et.c.latoz.ō re iudi. Secdo p̄t rñderi sic q?
licet subsit timor tñ,ppter p̄sumptōnem cui poterit iu
dex caute,puidere non dz impediri via veritatis habē
de ad euitādū periculū animaz nam pl? pōderat ratō
peccati q̄z timor suborn̄ationis quod pt? expresse in
d.c.latoz.et.c.consanguinei vbi ps admittit etiā post
sniam.et hoc nō. Sz quanq̄z hec lec.sit vera in se.non
tñ ?gruit multū huic littere.tum q? non fundat se sup
matrimoniū fauore.tum q? nullaz facit mentōnem de
publicatōe. Uñ legit quinto fm Uin. q? hic non
erat facta publicatio sed iudex simpliciter dixerat reo
?batum ē impedimētum et ,ppter hoc iudex nolebat
eū admittere ad,pbādum ?trariū qō non erat fiendū
cum nō didicisse plene testificata.nec sciuisset formā et
circūstantias depositionū Uel sexto scōm eundem
erat de ?suetudine,puintie illi? vt ps interesset deposi
tioni testium.et propter hoc iudex volebat excludere
ptem.qō ē fiendū.qō nō. Itē septimo fm eundez
vin.iudex indistincte publicauit testes et ideo nō fit p̄
iudicium p̄ti.quo min? alios ,pducat,p ß qō nō.spl̄.
eo.ti.§.satis vtiliter x̄.xvi.et dixi in.c.fraternitatis.
Iste tñ tres vltime lec.lz sint verein se et notāde. diui
nant tñ ad istum tex. Octauā lec.sentit hic do.an.
q? ?ductio instrumēti illi debet p̄sumptōetm suborna
tionis testiū.hec lec.mihi placet in se.vide ad ß qō si
mile nō. Inn.in.c.cū dilect.j. e.et qō dixi in.c.fra
ternitatis.e.e.§ nō puto ?uenire huic lr̄e maxime in
fi.dū dicit q? hec ?suetudo erat iuri ?traria.sz nullibi
ß cauetur expresse vt ?ductio instrumēt̄oz maxime
quo ad verba enūciatiua apiat viam ,pductioni testiū

Nona lec.ē vt ?cedat iste tex.qñ ps nō potuit añ
publicatōnem attestationam instrui super directa vel

indirecta ꝓbatõne ꝓtraria ideo nõ est sibi imputandũ iuꝛ ea q̃ le. ꝛ notã. in. c. ex tenore .j. eo. ꝛ fm hũc intellectũ Tercio summani ꝛ sentit Jo. an. hic in quadam apposilla sup tex. ꝛ sic declara Instãs ꝓtra matrimonium simpliciter ꝓposuit ꝓsanguinitatẽ in casu, pbibito nec i suis articl' distinxit gradus. ꝑ testes sui post modũ, pducti distinxerũt grad' ponẽtes illos. i. ꝛ a. i primo gradu. publicatis attestationibus ps aduersa voluit, pbare illos non esse fratrẽ ꝛ sororẽ certe debuit admitti. qz nõ ẽ qd sibi imputetur q̃re primo nõ, pbauit cũ hoc ignorauerit. ad hoc qõ notat glo. iiij. q. iij. si qs testibus Inn. in. c. ex tenore ponit decimam lec. q̃ in veritate magis ꝓuenit litere q̃s aliqua p̃ceden tium viddicz q ꝓ hic nõ erat publicatio attestationũ facta ꝙ erat ꝓsuetudo q exquo actor, pbauerat ꝓsanguinitatẽ nõ deberet aduersa ps admitti ad, pbandũ contrariũ. ꝛ satis erat iudici hoc esse notũ ꝛ forte fuit in dicta ꝓsuetudo ad euitãdam ꝓcinium falsitatis. ꝛ sic sola ꝓsuetudo erat cã, pbibitiua non aũt ius cõe. ut clare colligit in v̊. tu nõ esse. de ꝓsue. tc. Sed papa. dicit eam esse iuri cõtrariam. ideo nõ obstante ea tc. ꝛ pro facto erat iuri contraria. qz exquo non erat facta publicatio attestationũ debebãt testes contrarij recipi vt veritas magis illucescat .j. eo. in nostra. ꝛ. l. circa. ff. de pba. Ex his habes notabilẽ ꝛ nouũ intellectũ vt non valeat consuetudo impediẽs pductõem testiũ fiendã p reũ ꝙ actor pr̃ probauerit intentõem suam exquo reus adhuc nõ dicit testificata alteri' ptis. ꝛ sic quarto loco summani valet tamen consuetudo per quam ꝙ pducere testes etiã publicatis attestatõibus sic recitat hic do. an. tenere Jo. an. in addi. spe. in ti. ō excep. §. dicto. v̊. sed nunqd publicatis. sed certe ꝺ nõ ꝺicit ibi Jo. an. sed loquit in alia qõe. nunqd reo liceat publicatis attestatõibus nouã exceptõnem ꝓponere ꝛ probare. ꝛ sic non loquit de eisdẽ capitulis vel directe contrarijs. dictum tñ puto vez in se. qz si partes pñt hoc ꝓmuni ꝓsensu iuxta ea q̃ dixi in. c. fraternitatis. s. e. multofortius hoc poterit induci ex ꝓsuetudine q̃ ẽ fortior qõ nõ. Ultimo ex glo. q̃re p quot testes reprobari pñt testes inducti ꝓ aduersa parte. dic breuiter, cludẽdo qꝺ aut volo reprobare ꝓsonas iporum testiũ aut dicta. ꝓmo cãu sufficiãt duo etiã ad reprobandũ centũ. Secõ casu requirunt numero plures. ratio diuersitatis ẽ qz in pmo cãu testes deponũt super eodem. sed isti tres sunt soli ad reprobatõnem illoꝝ testiũ. nec ẽ credendum cuilibet illoꝝ dicẽti se ydoneum qz esset solus ꝛ in facto ꝓprio. sed isti duo sunt ꝓtestes ꝛ deponũt i facto alieno. ꝑ i secõ cãu deponũt sup eodẽ. ideo si sunt ꝓtrarij standũ ẽ plurib' numero nisi alij ꝓualerũt meritis de q̃ tñ dicẽdũ vt plene habetur in. c. i. nostra .j. e. ꝛ in. l. iij. ff. eo. ꝛ sic habes vnam differẽtiaꝝ an testes deponãt ꝓtra ꝓsonas alioꝝ testiũ an ꝓtra dicta. Alia differẽtia qz ꝓtra dicta nõ admittuntur testes publicatis attestationibus nisi fm quod nõ. in d. c. licet. de proba. sed ꝓtra ꝓsonas sic intelligẽdo prout le. ꝛ nõ. in. c. pñtium .j. eo. ti.

Casus Carnalis copula, p

Reterea bat' p ꝓueniẽs testimonium de visu. Itẽ testimonio auditus qõ adminicula ꝛ fama coadiuuãt. Cõis diuisio scõa ibi. ñdem?

Nõ qꝺ p solã famã nõ, pbat carnalis copula. nec etiã p testimoniũ ō auditu nec p sola adminicula. sed hec simul iuncta, pbãt. Ex q̃ colligẽ qꝺ diuerse spẽs probationũ simul iunguntur ad faciẽdã, pbatõez pfectã. ad idẽ. l. iij. ff. e. ꝛ qõ dixi in. c. cũ cãm. s. de. pba. vbi ō ꝺ

Nõ scõo qꝺ ubi bat' testimoniũ ō visu nõ requirũt alia adminicula etiã ad probãdã carnalẽ copulam. et põdera tex. dñ dicit ꝓueniens. nõ eñ requirũt qꝺ oino ꝓceperint ꝓbrũ. ꝑ satis ẽ qꝺ ꝓceperint illud qõ ꝓueniens i talib' ꝓpi pt. de quo .j. dicã Nõ ibi circumspect' iudex atz discret' qualis ꝺz esse iudex. Itẽ qꝺ ꝓmissa arbitrio iudicis videntur ꝓmissa tangz arbitrio circũspecti ꝛ discreti viri ꝛ ideo si nõ fac tãgz circũspect' ꝛ discret' pt ab eo appellari vti. c. i. de dila. et qõ ibi dixi facit qõ nota. bar. in. l. si qua pena. ff. de v̊. sig. Nõ ibi motum animi sui tc. qꝺ non pt dari certa doctrina circa probatõem ꝓplendã sed oportet qꝺ ita vrgeãt qꝺ aim iudicis iudicãt ad credulitatẽ. de q̃ vide p bar. in. l. admonendi. ff. de iureiu. facit. l. iij. ff. eo. ti. Nõ ibi rei aptiora tc. qꝺ ille probationes magis stringunt. q̃ fiunt p aptiora ꝛ v̊. si in ora negotio de quo agit. ad qõ. iiij. q. iij. si testes. p Inn. in. c. auditis. de ꝓscrip. ꝛ per glo. in. c. i. c. ti. li. vi. Nunc vt clari' habeas itellectum hui'. c. ꝛ glo. q̃ro quot q̃stiones fuerunt hic formate ꝛ q̃liter ad illas respondeat. Dic qꝺ questiones fuerunt tres. Prima an ille probanda carnis copula sint testes interrogandi ō visu. ꝛ ad illã q̃nem respondet qꝺ sic ꝛ magis late respondet q̃z fuerit q̃situm. ꝺz enim qꝺ ꝓueniens testimoniũ de visu sufficit. ꝛ sic non solũ sunt interrogandi ꝙz etiã sufficit tale testimoniũ. qz satis ẽ qꝺ sit ꝓueniens. vt in tex. ꝛ ꝓ tanto dixit papa ꝓueniẽs. qz vt dicit Jo. an. sufficiẽs testimoniũ i hoc reddi non pt. ꝙz enim testes viderint virum supra mulieres non per hoc necessario infertur qꝺ illã cognouerit forte enim vir erat frigidus vel malefic̃iatus vel nõ potuit tunc coire ꝙz alias eẽt potens. qz forte erat mulier arta. hec tñ deposito sufficit. quia non pñt iste actus carnalis magis stricte ꝛ necessario ꝓpi. imo plus dico qꝺ licet testes non viderint virũ ꝛ mulieren ꝓmiscẽtes precise eodez tpe. sed interpolatim. continno tamen vnus pñt alium hoc sufficit. puta quia per foramen viderunt successiue illos coeuntes. quia cum iste actus sit successiuus non vident deponere super diuersis fornicationibus ꝑ sup vna tñ.

ita notabiliter dixit glo.in.ca. nihilominus. iij.q.ix. t Ly.in.l.testiū.L.e. Adhuc plus dico q; pbata erit fornicatio si viderūt viz t mulierē in latebris se oscula tes t amplexātes.qz isti sunt act⁹ ppinqui ad actum vñ alibi dixit bar.q; dephensis viro t muliere i hmoi actibus ppinquis redditur adultez seu fornicatio no toria ita nota.in.l.ij.ff.de fur.t.l.capite quinto.ff.de adulte.facit.l.si qs nō dicā rapere.L.de epis.t cleri. c monizata.de pe.di.i.si qs.t ibi quo ad pmā questio nem. Scōa questio hui⁹ tex.fuit an sola vicinie fama sufficiat ad copulā carnalē probandaz.t ad hanc tacite in tex.respondet q; nō.exquo enim requirit cuz fama testimoniū d auditu ac alia adminicula.satis in nuit famā solaz nō sufficere.t pro ꝫ facit qz fama tāq; sepe fallax non.pbat.j.eo.tam lris.iij.q.iij.itē sepe. de hoc tñ vide qō plene dixi in.c.veniens.s.e. et pe bar.in.l.de minore.§.tormēta.ff.de qōi.t quantum ppositū dic hoc procedere cum agitur ad plenū pūdi cium inferendum.alias em̄ sola fama qlīq; sufficit.pu ta quo ad impediēdū matrimoniū ptrahendū vt in.c. sup eo.j. de plan.t affi. Itē quo ad suspendēdū infa matū donec se purgauerit.vt.ij.q.v.plbiter si.t.j. de pur.cano.c.inter. Idē quo ad facultatē inquirendi de veritate.vt in.c.qualiter t qñ.ij.de acca.t dic pleni⁹ vt nota.ibi remisi. Tercia qō huius tex.fuit vtz sit credendū testibus iuratis q; dicunt se carnalis copule plcios.sed de visu nihil affirmant.t ad istam q̄stionē papa nō respōdet hic fm Inno.f hosti.dicit q; respō det.j. in ỹ. vel etiā.de audit.tc. Et satis puto eū vez dicere t mens est litere iudicio meo q; si testes dicunt se plcios scz qz audiuerūt eos pmiscentes sed nihil vi derunt.t cum hoc patrat fama t alia adminicula sa tis erat probata copula aliter non.t licet papa dede rit hanc instructionem.tñ postea in ỹ. etenī circūspect⁹ tc. papa respōdet magis generaliter fm hosti.t bene q; in ꝫ nō pt dari certa t invariabilis doctrina Ex cir cūspectus iudex t discret⁹ habebit exāiare qñ pdicta vel talia sufficiāt vl nō.t hec ē respōsio tercie q̄stionis capit q; hic testimoniū d auditu p auditu ppio vt qz audiuerūt eos pmiscentes nō aūt p auditu alieno.qz id nō est ppie testimoniū vt dicit glo.iij.in.l.in suma.§.idem labeo.ff.d aqua plu.ar.t sic facit ad ppositū questionis formate.istud aūt testimoniū de audi tu ppio lz alias sit p se sufficiens.xiij.q.ij. quanq̄. nō.glo.in.d.§.idem labeo.tñ hic p se nō sufficiebat. qz act⁹ copule nō pāpit sensu auditus tm̄ f visus ideo requirunt hic alia adminicula.t per ꝫ habes declara tam pmaz glo. Sed quero nunc expediendo cum tex.totam materiaz t glo.fi.nunquid sufficiunt tales depositōnes.scz per testimoniū de auditu fama t alia adminicula quo ad omnes effectus etiaz si agatur ad matrimoniū ptractum dissoluendū ppter affinitatem

prius ptractam.Glo.allegat pro t ptra t tandez dat tres intellectus seu effect⁹ ad quos cansando sufficit tale testimoniū Primo si agitur ad matrimonium impediēdum p viam denūciatōis.t sic dicit posse itel ligi hūc tex.Sz certe hic itellect⁹ nō procedit.quia ad hūc effectū sufficeret sola fama vt.s.dixi.t tñ tex. iste requirit hic vltra famā testimoniū de auditu t alia ad minicula. Secūs itellectus gl.ē vt sufficiat quo ad probandā exceptōem adulterij t ad repellendā actio nem institutā ad thori separōem Tert⁹ intellectus ē si agit de probāda culpa ad effectum separdi matri monij quo ad thoz.nā in istis casib⁹ agit de modico pūdicio.ideo sufficiunt tales probatōes.secus si age retur ad separandum matrimoniū vel ad aliud gūe pre iudicium.t sic multum restringit intellectum huius.c Jo.an.nō placuit hui⁹ glo.restrictio f intelligit tex.ge neraliter vt sufficiat,pbare copulā mō pdicto ad quē cunq; effectum agatur etiā si venit dissoluendū matri monij iam ptractū.itelligendo tñ de auditu proprio t nō de auditu audit⁹ vt.s.dixi monetur qz oportet il lam probationē recipi ex q̄ violēter id pūmat.sicut observatur i simili i probāda paternitate t filiatōe. in c.per tuas.s.ti.px.t.c.transmisse.qui fi.sint legi.cuz pcor.ibi positis.aliē fm cuz possent dici iura supflua q̄ de impedimēto affinitatis tractant.quasi velit dice re q; d facili non pōt probari carnalis copula nisi mo dis predictis cū multuz caute expleat.t sensus visus modicū plus operatur cuz necessario nō possit probari paubitus vt.s.dixi.t hoc satis mihi placet. tū per ra tiones pdictas. tū qz iste tex.loquit generaliter.t sic debem⁹ eum itelligere quo ad omnē effectū.nam vide mus i simili q; cec⁹ t ille qui fuit retro cortinā vl tenuē pariete hūs voces ptrahentiū notas pt deponere su per cōtractu seu verbis prolatis a tercio.vt ē glo. nō. iij.q.ix.testes.t in.d.§.idē labeo.t idē ibi bar.t per Ly.in.l.testium.L.eo.t per doc.nostros.in.c.tij. de cōsue.licet aliqui dicant vt ange.in.l.si non spāli.L. de testa.q; tales non faciunt talem plenā probationē qz decipi potuerunt in voce.ita dico i proposito.ex q̄ prius viderunt vtz t mulierem in eadē camera t post modū audiuerunt eos pmiscētes faciunt pūmptionē maximam licet non plenam probationem.quia potu issent decipi in audiendo sed cum fama t alijs admi nicalis faciunt plenam,pbationē maxie iunctis nō.p bar.in.d.l.capite quinto.t.l.ij.de quibus.s.dixi.et iste est verus intellectus totius.c.Si autem queris q̄ dicantur adminicula in casu nostro.dicit hosti.q; sunt tactus visus risus iocus missio nuntiorum t iocaliū cohabitatio amplexus osculuz t similia.t vide quod habetur in.c.tercio loco.t.c.litteris.de presump.t di cta.l.capite quinto.de adulte. Adde predictis no tabile dictum Jaco.bal. quod recitat t sequitur hic

hosti. qui dixit q; si ē vnus testis de visu cum fama ⁊ alijs adminicul' certis ⁊ ꝓbabilib' sufficiēs ē ꝓbatio i factis antiquis ꝺ gb' nō ē memoria ⁊ i delictis q̄ oc culte fiunt. ad hoc faciunt in ar. multa iura. xxxij. q. i. dixit dñs. C. de adulte. auē. si quis ei. ⁊. ff. ꝺaq̄. plu. ar. in. l. in summa. §. idē labeo. ⁊. ff. eo. l. iij. §. i. ⁊. ij. et c. cum in dioceſi. de vsu. ⁊ de. vna. e. ti. vide ad ꝓfirma tionē illius dicti Jo. an. quod ponit Lapus all. lv. et facit. l. indicia. C. de rei van. ⁊ vide oino que dixi i. c. tercio loco. de proba.

Vna nobis Casus. Unus indicis vbo nō credit scripture vero duo ꝓ testes reprobari pōt fal lit ꝺ in papa ita cōiter summat. ⁊ satis placet ꝺ. tñ la tius declarabit. ⁊ secūꝺa ꝓs ibi nec scriptū. tercia ibi sal tem. Nota ibi canonica ⁊ ciuilia iura ꝛc. ꝓ cōi vsu allegandi. nā leges secularium appellant ius ciuile. pō tificū vero ius canonicum. ⁊ sic nō q; verbū canon la te intellectum ꝓhibēdit in se omnē ꝓstōeam papalem seu vniuersalis eccle. q̄q; tñ sumit vt spēs ꝓstōis. de q̄ dic vt. l. ⁊ nō. i summa. iij. di. q̄q; ius ciuile appel lat ius humanū. canonicū vero ius diuinū vt in. c. i. ꝺ iura. calū. ⁊ dic vt ibi dixi. Nō secūꝺo ex eodē ver bo q; licite allegātur iura ciuilia i foro ecclesiastico etiā vbi in eadē dispōe ꝓmunt canones. sic tpa glo. in. c. fi. in aduersarium. x. di. Nō pulchr tex. iuncto prin cipio cū fi. q; excepto papa nō credit in p̄iudiciū alte rius verbo ciuisq; quātecūq; fuerit auctis. ex quo enim tex. in fi. excipit papā solū videt includere omnes citra cum nā exceptio firmat regulā in alijs. xxxij. q. vij. diuinis. ⁊. c. ij. de coniug. lepro. Ex quo infertur q; etiā legato cardinali nō ē credendū in p̄iudiciū alteri⁹ vide bonā gl. que ꝺ sentit in. c. sicut. de sen. ex. Nō ex ꝺ ⁊ ex tex. q̄ i fi. generaliter excipit papā ab omnib⁹ e. dictis q; nō solū līs pape ē credēdum sed etiaz ver bo suo. ⁊ sic littere pape ⁊ ipius verbū nudum videt equiparari. qꝺ sentit hic hosti. in fi. ⁊ nō. q; videtur ꝺ procedere sine qꝺ agatur de spiritualibus siue ꝺ reb⁹ ꝓphanis etiam si de ꝓtractib⁹ seu testamētis qꝺ ē val de notādū maxime ꝓpter nō. p. Inn. in. c. inquisitionis ff de sen. ex. facit. c. qꝺcūq;. xi. q. i. sine intelligamus id in summo pōtifice. vt intellexit hic hosti. sine intelliga mus in quolibet ejo inferiori. ⁊ tūc facit argūdo per locū a maiori. Nō in v⁹. nec scriptum. q; scriptura iudicis facit fidem nō tñ tantā quin possit improbari p testes. ⁊ pondera q; ex eo añ q; dicit posse p testes re probari infert q; ex se sine alio adminiculo facit plenā fidē. qꝺ profecto nō procedit i iudicialibus p. c. q̄n. de proba. vbi secūm ibi nō. in extraiudicialibus nō de bet limitare secūm nota. in. c. post cessionem. de pba. ⁊ dic plene vt ibi dixi. Quero quia tex. loquitur ꝺ vno iudice quid si sunt plures numquid eis credendū

sic Glo. ij. viꝺ ꝓcludere q; si aliquid asserūt i ipa in stantia vbi sunt iudices nō ē credendū nisi q̄tenus cō starent legitimis documētis p dictū. c. q̄n. sed in cā ap pellationis eis credet duab⁹ circūstātijs ꝓmittend⁹ scz q; non sint alij testes ⁊ sic in defectum. Itē si depo nunt sup ꝓcessu. nā sup ꝓncipali cā nō pōt esse testes p. c. statuendū. ij. q. vi. ita ꝓcludit hec glo. de hac ma teria. vide p Imo. in. c. ij. de arbi. ⁊ p do. an. hic q̄ la te plequitur ꝑ intricate. ⁊ p Jo. cal. Dz dare plequen do dic q; aut queritur de līs pape. ⁊ dic vt plene legit ⁊ nō. in de. līa. de. pba. aut de verbo ipius ⁊ si plene rat in eo sibi credendū ē vt hic. nemo eū illi ꝓtradice re posset scōm hosti. allegat. xix. di. in manoīā. ix. q. iij. acta p mundū. ⁊. c. p principalē. ⁊. e. de offi. ꝺe. ex pte. el. i. pōt tñ ei dici scōm eum salua maiestatis re uerentia aliquid est de quo nō recordamini. q; plenū q; nos fallit oblinio. xxiij. di. preterea. ⁊ ipm decz pa riter audire ⁊ qꝺ cū humilitate ꝓponit ex audire. e. ꝺ ꝛp. si q̄n. ꝺ testi. i ite. cū ex līs. ego credo ꝺ verissimū in bis in quibus ꝺz papa liberā ptātem. vt in bñdā libus spiritualib⁹ ⁊ similib⁹. Dz dubito quid in alijs puta in causis laycoz ꝓphanis ⁊ in alijs in quib⁹ nō pōt vti ptāte absoluta. in extra nō p Imo. in. ꝺ. c. inquisi tis. Sed nunqd sit credendū nudo verbo suo in p̄iu diciū alioz. ⁊ q; non credat. fac qꝺ habet Jo. viij. c. ⁊ transumptiue in. §. i. ij. q. iiij. vbi ips noluit q; sibi crederet. Dz volunt se ꝓformare legi diuine dicēti. in ore duoz ꝛc. Et inquit si duoz hominū testimoniū verū ē q̄re testimoniū meū ⁊ patris mei nō accipitis. ad idē facit in fili. ij. q. i. de⁹ omnipotēs. vbi ꝺz q; ꝺ⁹ noluit punire peccata sodomoz Dz scīret tanq̄ deus nisi pri⁹ eos ꝓincēret tanq̄ iudex. Item i lege diuina nullus casus excep⁹ nec alibi reperitur ꝓtrariū. ⁊ ad illum tex. posset dici q; loquit in bis in ꝗbus ꝺz plenā ptātem posset tñ argui de. c. quicūq;. xi. q. i. Dz illud ē primi legium imperatoris ut nō. Inn. in. c. nup ꝺ. e. ⁊ loquit q̄n deponit in forma testimonij cogitā. aut loquimur in cardinali. ⁊ tunc si ē legat⁹ credit verbo suo i bis q̄ sunt nō multi precipicij. inx ea que le. ⁊ nō. in. c. nobi lissimus. xxij. di. ⁊ p glo. in. c. sicut. de sen. ex. i alijs locis vt hic. ⁊ vide p Jo. an. in. c. i. de offi. le. li. vi. et qꝺ nō. in. c. constitutus. in prin. de appel. vbi de hoc si autem esset non legatus regulariter non debet credi in alterius preiudicium. vt hic nisi aliud habeat stil' curie. de quo in dicto. c. constitutus. de litteris vo cat vinalium dic vt plene dicam in. c. q; super his. de fi. stru. Aut queritur de epis seu prelatis vel iudicibus i ferioribus ⁊ respectu litterar⁹ sue habent sigilli sue subscriptionem. dic vt plene dixi in. c. post cessionem. de proba. Quo ad multum verbum eorum adhuc q; aut volunt deponere in forma testimonij. et eis non creditur in preiudicium aliorum etiam subditorum vt

in.c.ſi tñ.ꝛ.c.placuit.vi.q.ij. facit.c. ſi ſacerdos .de offi.or.ꝛ.ij.q.vij.plerigꝫ. ꝛ maxie ꝺ procedit i iudici alibus.vt i.c.qñ.s.ꝺ ꝓba. ¶Dolſent tñ haberi dicta eoꝝ vt inſtructões.de ꝓſeſſ.vti.vel inuti. cum ſilecta.i prin.vbi ꝑ doc.facit.c.inotuit.de elec.nō. Inn.in.c. ij.de arbi. Aut volūt deponere i forma teſtimonij Et tūc aduerte aut volūt deponere in eadē inſtantia i qua ſunt iudices aut i alia. ꝓmo caſu nō ꝓñt.qꝛ ſi debēt eē iudices ꝛ teſtes ſil.cū ali⁹ debeat eſſe iudex ali⁹ teſtis ali⁹ exaiator ali⁹ exaiat⁹.iiij.q.iij.c.i.de ỿ.ſig.ſozus. de inſti.c.ſi. probat apte in.c.ꝺilecto .j. e. vbi repellit iudex ab officio iudicādi vt ſit teſtis.ꝛ ſic intellige.gl. iſtā in prin.ꝺū facit ꝺiam inter ꝓmam inſtantiā ꝛ inſtantiā cauſe appellatōis Jn alia vero inſtātia in qua nō ē iudex dic ꝙ aut nō iudicauit in illa cā.vt quia cā vertitur coram alio iudice vel fuit remot⁹ ab officio vt ferret teſtimoniū ꝛ ꝑt teſtificari ſicut quilibet alius teſtis niſi aliud obſtet.vt in.ꝺ.c. ꝺilecto.ꝛ ſic itelige.l. ob carnē.ff.de teſti.non tñ crederet vni ſoli.vt in.c.lꝫ ex quadā .j. eo.ꝛ nō. Jnn.in.c.qñ ꝓtra.ꝑalle. Aut iu dicauit.ꝛ ſubdiſtingue.aut vult teſtificari ſuper ipo negotio principali.aut ſup actis iudicialibus.puta quia nūc ꝓtendit coꝝ iudice appellatōis.vel agit de nullitate coꝝ alio iudice vel ē cā reſtōis in integꝝ vel conſimilis. ¶Primo caſu ſunt opi. Glo.hic tꝫ ꝙ non pōt p.c.ſtatuendū.ij.q.vi. Poſt.ꝓtra.ꝛ ad tex.dicti.c.ſtatuendū vbi ꝺr in cā in qua fuit iudex tē.ſupplet ipe ꝛ adhuc ē vel ſm eum oportet ꝺicere ꝙ illud.c. in hoc ē correctum ſicut ꝛ in alio in quo dicit nō cogendū deri cum ad teſtimoniū.xiij.q.ij.ſup prudētia. Jo.cal.ſequitur iſtā glo.ꝑſummit eñ ſm eum ꝙ habeat affectionem ad cām exquo i illa iudicauit vt ſnia ſua effectū habeat.ſicut ꝺr de aduocato.C.de aſſeſſ.l.vlti.in fi.ff eo.l.fi.ꝛ in.c.romana.eo.ti.li.vi.nec placet ſibi dictū Poſti.de correctōe qꝛ contrarium tex. non habemus ꝛ quia dictum.c.ſtatuendum iuuatur ratōe p̄dicta. et ꝑ dictum huius glo.cōiter approbatur ꝛ ſatis placet ꝛ nō.glo.in.ꝺ.c.ſtatuendū.ꝛ idez videtur ſentire Jnno.in ꝺ.c.ij.de arbi.vbi dicit ꝙ iudex aduocat⁹ aſſeſſor ꝛ executor non poſſunt eſſe teſtes p dictum.c. ſtatuendū.ꝛ alia iura ſupius allegata ſed ſunt conſulēdi de facto ſuo.allegat.c.cum ꝺilecti .j. de accu. Et per ꝑ videtur ſentire ꝙ loquatur in inſtantia etiam vertente coram alio. Aut queritur nunquid poſſit eſſe teſtis ſuper actis.ꝛ in hoc conſidera.aut in actis geſtis coraꝫ ſe aut per ſe.primo caſu glo.videtur hic velle ꝙ ſic.ꝑ in defectum. Jo.cal.ſimpliciter dicit ſibi credendum tanqꝫ teſti. Sed concorda ꝙ aut ex illo actu de q̄ agitur ſit dedecus vel laus vel vituperium. in alterum caſum poſſz aſcribi iudici.ꝛ non ꝺr ſibi credi niſi ſaltē in defectum.ꝛ ſic poſſet ſaluari hec glo.ꝛ pro hoc bon⁹ tex.cum glo.in.c.cum ꝺilecti.de elec. Aut nullum in

tereſſe poteſt iudex ꝓtendere.ꝛ ſic ē omnino integer teſtis.ꝛ ſic intellige cal. hoc enim caſu non teſtificat ſup eo in quo iudicauit nec habet affectionem ad cauſam ſicut alias ſentit Jo.an.in addi.ſpecu.§.opponit ỿ. item adminiſtrator.facit quod dixi in.c. inſuper.s.e. aut de geſtis per ſe.ꝛ tunc puta cal. ipius teſtimoniū non eſſe idoneum niſi ꝓtra ſe deponeret vel quantuꝫ ad ꝓſumptionem ꝛ ſic dicit forte intelligendum dictū e.ij.de arbi. Sed aduerte quia Jnno.ibi ſentit cōtrarium.dicit enim ſe credere ꝙ ſi arbiter poſt laudeꝫ cōfiteretur coram iudice turpitudinem ſuā non deberet per hoc reuocari arbitrium per.c.ſicut.s.eo.ꝛ.c.veniens.ꝛ.xv.q.v.nemini. ſatis crederem diſtinguendum vt.s.dixi ꝙ ſi nec laus nec vituperium poſſet aſcribi iudici poſſet eſſe teſtis alias nō.niſi forte in defectum aliorum teſtiū.ad hoc.c.inter ꝺilectos.de excel. ꝓla. ꝛ dictum.c.cum ꝺilecti.ꝛ.c.ij.ꝑalle.ꝛ in cā quo depone ret ꝓtra ſe dicerē ꝙ aut illud ē tale qd quod reddit eum criminoſum.ꝛ non ꝺr credi in ꝓiudicium alteri⁹ niſi iuxta nō.in.c.i.de ꝓſeſ.ꝛ in dicto.c.ſicut. Aut nō reddit eum criminoſum tali crimine quod repellit a teſtimonio.ꝑ forte oſtēdit eum fuiſſe criminoſum aut negligentē.ꝛ tūc ſecus.ſic ꝓcordo Jnno.ꝛ Cal.ꝛ ꝑ nō. Qñ ỿo iudex nō teſtificatur ꝑ vult interpretari ſniam ſuam ꝛ nunqd poſſit aliqd tangit Jnn.in.ꝺ.c.ij.ſed tu dic vt plene le.ꝛ nō.ꝙ glo.ꝛ bar.in.l.ab executore ff.de appel.ꝛ ꝙ hec habes ꝺeclaratam hanc gl.ꝛ primam ꝓtem.c.an ꝛ qñ ſit credendum verbo iudicis.ca iuſcūq; auctis ſit. Nūc venio ad ſcōaz ꝓtem.ſ. ad ỿ. nec ſcriptum.ꝓtra quem expediēdo ꝑ omes glo.faciaz tres oppoſitões. ¶Primā ſentit glo. in ỿbo ſcriptum adducēdo tria iura videlicet.c.p⁹ ceſſionē.ꝛ.c.cure.xi. q.iij.ꝛ.c.ij.non tñ ea inducit quō faciāt in ꝓtrarium ꝑ ꝓñt induci quo ad corticē ꝺuplicīter .ꝓmo i eo ꝙ ꝺicit iſte tex.ſcripturā iudicis poſſe reprobari.ſcōo i eo ꝙ requirit adminicalum teſtiū Glo.nō ſoluit ꝑ ꝺic ꝙ ſi bene pōderentur potius concordant.naz.c. poſt ceſſionē ꝺicit ꝙ ſtandum ē litteris ep̄i ꝺonec contrarium probetur nec contrarium ꝺicitur hic.imo idem ꝑſupponitur Item hic non requiritur adminicalum teſtiū ad ſubſtantiam proba.ſed ad hoc vt per ꝺuos teſtes reprobari non poſſit ꝛ hoc vltimum itellige vt ſtatim ꝺicetur in ſequenti contrario. Opp.ſecundo gl.cō tra eundem.ỿ.nec ſcriptis.ſequendo opi.ſuam ꝺāna tam de quo in.c.tercio loco.s.ꝺ proba.vbi tenuit ꝙ inſtrm non poſſit reprobari niſi ad minus per quatuor teſtes.cuius contrarium innuit iſta littera in fi.ꝛ in hoc contrario multum inuoluit ſe glo.in ỿ. ſcriptū cum ſequenti.ꝛ in effectu ſentiunt ambe ꝺuas ſolutiones. ¶Prima ꝙ ꝺicio niſi non ſtat hic exceptiq; ꝑ potius corroboratiue ꝛ affirmatiue ſcz pro cuius et tūc ē ſenſus ꝙ cuius ſcriptum iudicis fulciatur adminiculo

testiū nihilomin⁹ ꝑt reprobari ꝙ duos vl̄ tres testes ꝛ
tūc ad ꝓtrarium respondet glo. ꝙ loquitur i instrumē
to publico. ¶Istud vero i scriptura iudicis q̄ non ē tante
auctoritatis. Secō sol. intelligendo dictōem nisi ꝓpie
ꝛ tunc dicit ꝙ tex. nō negat ḡn possit talis scriptura
reprobari. ¶ non ꝙ duos testes vel ꝙ tres. ¶ ad min⁹
requirunt quatuor sicut i instrō ꝓfecto ꝙ manū publi
cam. Sed vt dixi fundamētū glo. ꝓmuniter dānatur
in d.c. tertio loco. ꝛ.c.cū Jo. de fi. instru. ꝛ tenet ꝓmu
niter ꝙ regulariter q̄libet instrumētū possit ꝙ duos
testes reprobari. vñ nunc fortiter ob. hec litera duob⁹
modis. ¶Primo in eo ꝙ ꝓsupponit a ꝓtrario sensu ꝙ
scriptura iudicis testium adminiculo fulcita nō possit
reprobari ꝙ duos vel tres testes Secō in eo tacite in
sert scripturā iudicis sine testium adminiculo facē ple
nam fidem ꝛ possit reprobari ꝙ duos vel tres testes
q̄ videtur esse ꝓtra. c. q̄m. s. de proba. ꝛ.c.ij. de fi. i
stru. ꝛ plene nō. in. d.c. post cessionem Et circa ꝫ mul
ta hic scribunt ꝙ que innotuit intellectus hui⁹ v̄. Sed
tu dic breuiter ꝛ dare ꝛ primo quo ad ꝑmum vt non
intelligat tex. cū scriptura iudicis ē testiū⁹ subscripta tā
tum. ꝛ cū ē testium adminiculo fulcita. sez deponētiū
viua voce ꝛ adiuuantium illā scripturā tunc cm̄ nō re
probat ꝙ duos vel tres testes. ¶ oportet ꝙ sint pla
res coadiuuātes scripturā cum ibi sit auc̄. iudicis ꝛ te
stium depositio. iuxta nō. in. d.c. cum Jo. ꝛ hunc intel
lectū sentit hosti. in quadam apostilla pua. optet cm̄
sic intelligere. cū cm̄ ꝓtrarium colligat ꝙ sensum ꝓtra
rium dictum ex tex. oportet ꝙ reducat ad terminos
alioꝝ iurium. nam spāle ē in scriptura pape vt nō pos
sit reprobari. vt in dicta. de. lr̄is. de. ꝓba. Itē si ꝙ du
os vel tres testes reprobat scriptura tabellionis sub
scripta testibus qui habet officium scribendi fortius
scriptura iudicis cuius officiū non ꝓbatur in scribādo
iuxta nō. in d.c.p⁹ cessionem. intelligatur ergo tex. mō
dicto. sez de testibus deponentibus viua voce ꝙ scri
ptura. ꝛ hic intellectus nullum habet scrupulū Circa
secūm Jmmo. hic multum instat ꝛ consule tandē dicit
q̄ nullo iure cauetur vt scripture iudicis etiam cū sub
scriptōne testium credatur. ꝛ ad hunc tex. rñdet ꝙ nō
loquitur de scriptura iudicis sed tabellionis. vnde de
bet exponi sm̄ eum nec scriptum eorum sez tabellionū
nam si intellexisset de iudice potuisset in singulari sez
eius. ꝓpter singulare iudicis quod premiserat. Item
veritas ē in eum ꝙ apud beneventum vbi de cetero lis
dirigitur nomine iudicum ꝛ tabellionū sunt ꝓmissa
sed hoc ē destruere literam. nec ē verū ꝙ dicit Jmmo.
iure non cauet vt credatur scripture iudicis cum sub
scriptōne. quia imo cauetur vt i.c.ij. de fi. instru. quin
imo etiam sine subscriptōe in multis casibus creditur
in.c.p⁹ cessionem. ꝛ.c. aue. palle. ideo sine scrupulo dic
ꝙ creditur scripture iudicis. sine subscriptione in mul

tis casibus. ꝛ in illis verificatur hec littera vt ly ꝓbat
ꝑt tamen reprobari. vt le. ꝛ nō. in. d.c.p⁹ cessionem. ꝛ
ibi etiam plene dixi. an ꝛ quādo ꝓbet etiam cum sub
scriptione. dic vt ibi. nam hic non datur regula vt sem
per ꝓbet sed vñ dicit ꝙ non ē tāte auctis quin pos
sit reprobari sez in casibus in quibus probat ꝛ q̄ sint
illi nō. locis suis. ꝛ maxime in dicto. c.p⁹ cessionem. ꝛ
p hoc declaratur aperissime hoc. c. ¶Nunc venio
ad vltimā oppositōnem facilē que colligitur ex gl. h. i
nuit em̄ iste tex. ꝙ littere pape emanāt sine subscripti
one cuius ꝓtrarium probat in. c. cum redemptor. ꝓj.
q. ij. Glo. ii. soluit ꝙ in priuilegijs pape bene subscri
bunt se cardinales. ꝛ sic loquit contrarium. ¶ in aliis
lr̄is non et sic ꝑt procedere qđ innuitur hic. ꝛ vide qđ
nō. glo. in d.c. cum redemptor. et dic ꝙ hodie etiam in
priuilegijs non subscribunt se cardinales. ꝛ vide quod
in fili nō. in. l. sacri. affatus. C. de diuer. rescrip. Ul
tra glo. posset queri. quia. s. vidimus de iudice an et
quando possit esse testis qđ in aduocato ꝛ in procura
re. Vide in aduocato quod le. ꝛ nō. in. c. ii. ¶. eo. li. vi.
ꝛ. c. dilecto ¶. eo. ꝛ in spe. eo. ti. §. opponitur. v̄. quid
si aduersarius. ꝛ in v̄. item quod fuit. ꝛ in v̄. quid si ad
uocatus. ꝛ per Ly. in. l. qm̄. C. eo. ti. ꝛ p gl. in. l. ii. ff.
eo. De procuratore tam ad iudicia q̄m ad negotia. vi
de quod dixi in. c. insup. s. eo.

Et testibus Casus. Testi sup di
latoria inducto nō co
gitur sup principali nec cogit deponere. sec⁹
si sup pēptoria tūc enim cogi ꝑt vt iuret deponere in
per totum. b. d. ¶In prima decisa ꝓsultatio. in scia re
spōsio ibi ꝓsultatōni. ꝛ risio ē dumodo is. secūm inducz
prosequit ibi si vero. Nō primo q̄ nō valet dictum
deponētis sine iuramēto nō solū q̄ nullo mō iuranit
sed etiā q̄ iuranit sup articulo certo ꝛ deposuit ex illis
Nō secō q̄ testes inducti ꝙ aduersarium meū ad
certū articulū, pbādum ꝑt peti a me examinari super
alio articulo seu sup tota cā. dūmodo nō resultet ꝓtra
rietas vel iuris ordo pturbetur ꝛ vtrumq; resultaret
si inducē sup dilatoria, pbāda ꝓpelleret deponere si
per principali. nam dilatoria indicat nō procedendum i
principali. si ergo simul deponerēt sup principali resul
taret ꝓtrarietas. s. de iudi. exhibita. turbaretur cā et
do iuris lite nō cōtes. testes non sunt recipiendi super
principali. s. vt lite non ꝓtest. per totum. ¶ si inducit
sup peremptoria omnia p̄dicta fieri cā dilatoria cele
ret negotio principali. ꝛ lis iam ē ꝓtest. ꝛ testes dz dici
cōis vtriꝰ pti. ly p alii tm̄, petatur vt in. c. nō sine.
ꝓuiꝰ. q. v. nō. glo. in. c. fraternitatis. s. eo. ꝛ ex hoc ha
bes rationes decidendi ad vtrumq; membrum hui⁹. c.
¶ Nō tercio testē cogendū ad deponendū p vtraq;
ꝑte ¶ Nō tres terminos exclusiuos ꝑ ductōis testiū
primus si sufficiens productio facta ē in cā. secundus si

renuntiatū fuit,pductioni testiū. tercio si attestatōnes publicate sunt. Et nō q in his casib⁹ impedit non solum directa,pductio sed etiā indirecta. vt nō examinet sup principali etiā,pductus p aduersariū sup pemptoria. Venio nunc ad gl. t primo q̄o q̄re tex. iste dic q testis productus sup dilatoria non dz audiri super principali. q2 deponeret nō iurat⁹. Ē em vidz falsum cū quilibet testis iuret. s. eo. fraternitatis. t ff. eo. a⁹. Sol. glo. ij. q lz iuret sup dilatoria nō tñ sup tota cā. t ideo ex illum articulū deponeret nō iurat⁹. Dz q̄rit gl. in scda pte. qd si ps aduersa petat vt iuret respondet q si,pducit testis sup dilatoria q̄ ꝓponit añ litis ꝓtes. non dz ꝓpelli iurare sup principali. q2 obstat defectus ꝓtes. litis. Aduerte sentit em glo. sec⁹ esse ī dilatoria q̄ ꝓponeret p⁹ litis ꝓtes. qđ tenet aptius hosti. lz sit declinatoria. exemplū ē in. c. insinuāte. ō offi. dele. de iudi. Jo. an. tenet ꝓtrariū t adducit. c. exhibita. de iudi. Et hoc verū p rōem quā dixi. scz vt euitet cōtradictio q̄ ita imminet si dilatoria ꝓponit p⁹ litis cōtes. sicut si ante. Et ex ħ dicit idē esse in pemptoria q̄ proponit in vim dilatorie. vt in exceptōib⁹ litis finite. qū ꝓponunt ad impediēdū ꝓcessum. iuxta id qđ habet in. c. i. de litis ꝓtes. li. vi. eadē em ē ratio in illis sicut in pure dilatorijs. Quid aūt in dilatoria solutionis. dicunt pe. t ab. t sequuntur cōiter doc. q idē qđ in pemptoria. q2 illa bz naturā pemptorij. cum,pbet p⁹ litis ꝓtes. L. de,pba. exceptōem. Dz tu dic melius q aut dilatoria solutōis opponit ad effectū differēdi ꝓcessum t tunc cum sit pure dilatoria t opponat añ li. ꝓtes. idez ē in ista qđ in alijs p rōes. s. dictas. Aut opponit ad effectū differendi executōem snie t sic p⁹ lit. ꝓte. t tunc cū habeat naturā pemptorie saltē quoad materiā idē dicendum qđ in peremptoria t,pcedit dictum doc. ħ. hoc em casu cessat ꝓtrarietas cū tacite velit procedere sup principali lz velit differre executionem. Itē non turbat iuris ordo cum sit lit. ꝓte. facta Et nō. ex hac glo. iuncto tex. q non solū directa,productio testium fieri nō ꝑt sup principali lite non ꝓte. sed etiam indirecta vt hic. Glo. in v. cogēdi querit an ps producens possit illos testes reprobare q̄ten⁹ aduersarius petit eos examinari sup principali t dicit q nō ex quo semel illos approbauit. iiij. q. ij. si qs testibus t hoc clarissimum puto. Sed dubium ē qd in isto q̄ petit illos examinari super toto negotio nunquid potest illos postmodum reprobare cum non fuerit principalis producens. Hosti. tenet hic q nō. cum reprobatio sit odiosa. hoc limitat verum nisi sit ex vi protestationis ff. eo. pītium. Nota hoc dictum hostiē. multum em extendit illud. c. pītium sed non puto ħ verum. nam hec protestatio ē contraria facto cuz illos approbet petendo eos examinari super toto negotio t sic talis protestatio non adūmat p⁹ factum ꝓtrariū

vt in. c. cum. m. de ꝓsti. nec ob. c. pītium. quia non loquitur in eo qui petit eos examinari. sed in eo quem petunt exaiari. t satis hoc colligitur ex fi. illi⁹ littere. Glo. vltima in prin. colligit ex tex. exceptōez pemptoriam posse probari p⁹ publicatas attestatōes in principali t añ. adducit multa iura t satis bene probatur hic. nam tex. iste distinguit vtz testis ꝓductus super peremptoria debeat examinari sup principali an sint attestatōes publicate vel non. t vtroqz casu admittet testes ad pemptoriam,pbandam. adducit simile in re probatione testium q̄ licet pemptoria pōt tamen fieri p⁹ publicatōem t reputat illum stultum qui vult illaz pemptoriam probare ante publicatōem. Aduerte circa duo. Et primo circa primum dictum an t qñ peremptoria possit probari p⁹ attestationum publicationem. dic vt plene dixi de or. cog. c. i. Circa fm inquā tum glo. dicit q exceptio contra personas testium est peremptoria. dic vt latius dixi in. c. ex parte ade. s. e. ti. in reliquis glo. ē clara. Extra glo. oppo. t videt q etiam parte aduersa non petente testes sunt interrogandi super tota cā. ꝓut. q. v. nō sane. t iurare debent p vtraqz parte dicere veritatem. vt nō. glo. in. c. fraternitatis. s. e. Jo. dic p⁹ hosti. aut producitur testis super toto negotio vel simpliciter in cā. t tūc etiam parte non petente cogitur iurare super toto negotio. vt in ꝓtrarijs. t facit ff. de prīuile. q2 circa. cū suis ꝓcur. aut producit super certo articulo. t tunc nō iurat nisi sup illo. t q̄tenus tāgit ille articulus dz deponere veritatē pro vtraqz pte. vt d. c. nō sane. Sed si aduersa ps petit illū examinari sup toto negotio serua qđ ħ dicitur.

Quero,p declaratōe lr̄e ī fine qñ renūtiatio impedit ꝓductōem testiū. Dicūt doc. qñ ē facta ab vtraqz pte nā ps q̄ nō renūtiauit potz testes,producere. ideo cauti aduocati nō patiūt ptem alterā renuntiare nisi aduersari⁹ etiā renūciet. qđ nō. t vide qd operet hec renūciatio qđ plene dixi in. c. cū venisset. s. eo. Ulterius inducit hec lr̄a ad qōnem nunqd valeat dictum testis si prius deposuit t postea iurauit. Bos. ī summa buiⁿ ti. ante fi. q non quia prius debuit iurare q̄s deponere. iij. q. ij. §. item in criminali. v. itez iusiurā. t dicto c. fraternitatis. in fi. Bar. bic. in questione veneriali. pl vi. tenuit contrarium. quia iste non est ordo substantificus scilicet vt pri⁹ iuret. dicit tamen q Tan. tenuit primam. tutius tamen ē secundū eam q post iuramētum deponat scōm hosti. in summa huius ti. §. super quibus. v. sed qd si testis. concordat cum bar. Spe. tractat t nil approbat eo. ti. §. sequitur. ad fi. Archi. ī dicto v. item iurisiurandi. t. xxij. q. ij. omne. tenet primum t allegat hoc. c. vbi ponderat q dictum istorum non valeret. quia deponerent non iurati. et hoc sequitur dominus anto. bic quia iuramentum videtur de substantia testimonij Bal. bic ponit duas opīs quas

dicit posuisse Jo.cal.patrem suū. Prima q aut ps petijt q primo iuraret.t nō valet testimoniū aliās se cus. Secda q si incontinenti p' depositōnem iuravit valet.quia que incōtinenti fiunt videntur inesse.de ele ctio.officij.t.l.lecta si cer.pe.Ego puto q aut remittitur iuramētum saltē vt in pncipio nō iuret ab vtraq pte.t valet.vt in.c.tuis .j. eo.aut nō intervenit remissio.t nō valet.q; iura cōiter exigūt vt testes pus iurēt vt in.c.fraternitatis.in fi.t hic.t in.d.v̄.itē iurisiuran di.t.iij.q.ix.hortamur.t hic ordo vid; substantific' vt timore iuramēti dicat veritatem.Si aūt pus depo suisset postea non ꝓdesset tantū iuramentum.q; time ret revocare ne puniretur p iudicez.ar.l.vultum .C.d testi.t.c.super his.de penis.t dixit falsum forte credens non iurare. pro hoc vide bonā glo.in simili i .c. vt circa.de elect.li.vi.in verbo corporali. que dicit q vbi dispō exigit iuramentuz cum tactura non sufficit si iuratur sine tactura quia non ita astringitur ad veritatem dicendum sine tactura sicut cū tactura.ar.xxij. q.i.movet t qd nō.Inn.in.c.t si xp̄us .de iureiurā.

Aduerte tñ q licet iuramentum sit de validitate testimonij ex dispōe iuris.non tñ ē de substantia falsi testimonij.vñ si qs ex oblīuione nō iuravit deposuit tñ falsum.punit de falso ac si testimoniū valēt ex q̄ depo suit in forma testimonij. vt plene disputat t cōcludit Jo.an.in regula non ē sine culpa.de re.iuris.li.vi. in mercu.t bar.p' ricar.malū in.l.si quis legatam.ff.de fal. Ultimo hic queritur quid si testis scripsit testimonium suum t tradidit scripturam iudici an valeat Goff.hic q non.q; iudex debet considerare vocē cōstantiam t trepidatōem.ff.de qōni.de minore.§.ij. t v.q.ij.relatuz.t.iij.q.ix.testes. t hec vera in illo qui verba loqui pt.secus in muto.de quo in spe.eo. ti.§. nunc tractandū.v̄.qd de muto. Ex aduerte quia bar.in.l.theopōpus.ff.de do.ple.dicit q testis pt dictum suum scribere t tradere iudici. t valebit p illum tex.licet iudex possit cōpellere testem ad referendum viua voce vt facilius ꝓprehendat veritatez. Ego puto hoc dictum bar.esse de directo contra dictū.c.testes vbi expresse dicatur q testis non ex testimonium suū deponere per scripturam quare puto q altera ptium posset contradicere t cōtradicendo annullare testimoniū.nec ob.d.l.theopōpus.tum quia ibi nō loquitur in vero teste sicut hic loquimur.tum q; ps ibi non cō tradicebat.nec ptes possent etiā iuramentum remittere.vt in.c.tuis .j. eo.ti.Vi.ab. & fratelinus ora

Casus. Attestatio-

Onstitutus, num publicatio nō fit ad petitōnem tertij.t pars apud quam deposite sunt attestatōnes non pt vlterius testes producere.vel summa sic scōm alium intellectum.Dicta testium non sunt ad petitionem tertij publicāda hoc primo.Is qui produxit testes coram certis iudicibus nō pt ad eundē effectū coram iudicibus alijs illos p ducere.sed illox attestationib' ex ē contentus .h.d. Prima ps ꝓcessuz narrat.secda interloquitur t interloquendo cōmittit ibi.secda vos autē.Et q; littera est multum involuta pone sic casum i terminis. Decano t capitulo eboracen.fuit concessum privilegium vt archiepūs eorum psonam institutam per eum in dignitate vel prebenda vacante deberet presentare decano t capitulo.t per decanum deberet installari. si t hoc modo non conferret infra sex menses a tempore vacationis liceret capitulo alium instituere. contingit q̄ archidiaconatum vacātem contulit archiepūs magistro honorio t scripsit dumtaxat capitulo.elapsis sex mensibus a tpe vacatōis decanus t capitulum ptendentes collatōnem esse devolutam ad eos. tū auctoritate lateranēsis ꝓsilij.c.ij.de concess.pben.tum pmissi rationē quia nulla in litteris fuerat facta mentio d decano.dictum archidiaconatum contulerunt magistro rogerio t cum introduxerunt i possessionē. ratōe huius institōis quam archiepūs dicebat non canonicā orta fuit contentio t lis inter archiepm t illum magistrum rogerium,puisum per capitulum.Legat' coram quo fuit mota questio commisit causam epō t decano linconien̄ t archidiacono de norcano coram quib' testes fuerunt producti p vtrāq ptem.hac lite pendāte coram eis ille honorius ,puisus p archiepm videns cām agitari sup institutōe sui aduersarij timens sibi preindiciū irrogari imiscuit se liti.t secōm vnum intellectuz p duxit ibi testes pro suo itereſſe ad probandam suam institōem canonicā t alteri' minus iustā .procedāte lite iste magister honori' spoliavit dictū rogerium p' appellationem p eū interpositā ad papā.ille sic spoliat' impetravit lras ad delegatos sup restitutōe sua a quibus iudicibus dict' honori' appellavit t litteras revocatorias impetravit.forte ex aliq̄ cā volebat,pbare rationez fieri nō deberi ac etiā existens i curia postulavit a papa vt faciat apire t publicari illas attestatōnes receptas inter archiepm t illum rogeriū vt saltez liceret sibi illos testes reproducere i hac cā,paratus illi' rogerij ꝓtradicebat q; cum illi testes nō fuissent inducti in hac cā.sed inter alias personas nō debebant publicari ad petitionem huius nec etiam debebat admitti ad producendum alios testes cum ipe produxisset testes super eodem capitulo coram illis iudicibus t attestationes fuerat ꝓcunctatus cū fuissent deposite apud eum.t hoc secōm vnum intellectum. Secōm alium volebat reproducere illos testes quos ipsemet produxerat coram alijs iudicibus t papa fuit interlocutus vt patet in littera in v̄.nos.responsio seu interlocutio pape habet duos intellect' Primus q; si iste honori' ꝓduxit testes coram illis iudicib' t attestatōes fuerunt

apud eum depolite non admittat amplius sup illo ar ticulo Dcõs intellectus q si ipe,pduxit ibi testes ꝛ attestatões sunt salue.q; fuerunt depolite apud eũ sci licet legatus delegãtẽ quantũcunq; non fuerint publi cate non dz admitti ad producẽdũ eosdẽ testes.ꝑ de bet esse illis attestationibus ꝓtentus cum possit illas ꝓducere coꝝ istis vltimis iudicib⁹.nõ tñ negat quin possit alios testes,pducẽ alio impedimẽto nõ obstãte ꝛ verũ intellect⁹ ẽ verus in se.ꝛ p ꝟ habes dare itel lectum huius.c.sine qbus male vel difficulter posset intelligi. Nota primũ vnum nõbile dictum qõ ꝟ colligitur scõm vnum intellectum q lz tert⁹ ꝓpens,p iteresse suo admittat ad iudiciũ.vt in.c.veniẽs.j. co.ꝛ c.cum sup de re iudi.ꝛ.l.si suspecta.ff.de inoffi. testa. non tñ ꝑt petere vt attestatões recepte inter ptes primi apliter ꝓtendẽtes apiantur ꝛ publicentur.vt satis p batur hic.Et p ꝟ amplⁱ dictũ ꝓmune hic vt ad peti tionem tertij attestatões non sint publicãde etiaz si il le tercius non sit oino extraneus sed habeat aliquã cõ munitatẽ in illa cã etiam testes producẽdo quod ẽ no tandũ Nõ scõo scm vnum intellectum q idẽ testes non sunt in eadẽ cã itez producẽdi sup eodez articulo ꝛ inter easdez plonas lz contingat iudicũ mutatio. ex quo eñ attestatões illoꝝ non sunt deptite debãt coꝝ istis secundis iudicib⁹ produci.sec⁹ autẽ vbi essent de perdite ꝛ vtrumq; probari viõz in.c.fi.de proba. satis eñ ẽ q semel fuerint producti.ar.c. significauerũt. in fi.j. eo.ꝛ p ꝟ euitatur suspitio ꝛ pcalũ falsitatis ꝛ cor ruptionis.facit qõ nõ.bar.in.l.eos.ff. de fal. Scõm aliũ itellectũ nõ.q exquo attestatões fuerint depolite penes ptem etiã nõ facta publicatõe solẽni non ꝑt ps depositaria super illis articulis vel directe ꝓtrarijs te stes,producere. ꝛ ꝟ ẽ qz ꝓsumit testificata didicisse.p ꝟ c.vltra terciam.j. eo.qõ ẽ vez scm hosti.nisi attestatio nes clause ꝛ sigillate apõ eũ depolite fuissent ꝛ sic eas restitueret facẽ.c.cũ olim.ꝺ offi.dele. Nõ ex ꝟ ꝛ ex ter.q attestatões pñt ex cã deponi apud ptem.naz ꝛ qñq; quelibet ps remittitur ad supiorem cũ suis atte stationib⁹ ꝛ actis.vt in.c.dudum el.i.de elec. Nõ q attestationũ publicatio nõ nocet tercio quin possit super illis articulis vel directe contrarijs testes pro suo iure producere etiam si non sit omnino certus sed habeat aliquam cõmunitatem in illa causa. Vltⁱ mo nota.quedam ar.hic q agitata cum conferẽte vel digente non prosunt vel non nocent ei cui facta est col latio.licet sit disputatum super iure eligendi vel confe rendi.Tu vide glo.notabilem que hoc disputat in.c. veniq;.iij.q.vi.ꝛ de materia.dic vt planissime nota. in.c.pe.ꝛ.c.cuz super.de re iudi.li.vi.ꝛ ad istum tex. dic q solum facit quando prouisus vl electus non ta cet sed instat pro suo iure defendendo.tunc enim non debent illa agitata sibi nocere.exquo nõ patit aliquẽ

experiri de iure suo.sed ipsemet vult agere vt dicto.c. pe.ꝛ.l.sepe.ff.de re iudi.Quid autem si taceret ꝛ pa teretur illum agere.dic vt nõ.in locis ꝓalle.Gl. per ꝓ dicta sunt clare ꝓter glo.in ꝟbo apud eum.q̃ querit nunquid sola depositio attestatõum apud ptem sine alia publicatõe excludit ptem depositariam a produ ctione testium.Glo.ponit opi.ꝛ videtur tandem ꝓclu dere q non sed requiritur etiam publicatio ꝛ sic legit litteram cum supplerõne.Sed tu tene qõ dixi.q aut fuerunt depolite ꝛ reddite sigillate.ꝛ,pcedit hec glo. aut apte ꝛ procedit contrarium.ꝛ per hoc iste tex.qui simpliciter ponderat depositõnem apud ptes Gl. in verbo alioquin.querit de intellectu illius verbi alio quin.s.in quo aduersatur ꝓcedentibus.ꝛ respõdet vt patet in ea.tu dic darius ꝛ melius vt colligitur in po sitione casus.ꝑt enim dupliciter aduersari ꝓcedentib⁹ scm q duo intellectus applicantur ad ꝓcedentia ꝺ qui bus.s. Vltimo hic queritur qd si vtraq; pars cõ sentiret vt ille attestatões inter archiep̃m ꝛ illum ro gerium recepte faciant fidem in hac causa inter eũdez rogerium ꝛ istum bonoꝛium.dicit hosti.q tunc fieret publicatio illarum .ar.C.de fideius.l.i.C. de arbi.l. pe.ꝛ.C.eo.l.si.j.eo.pñtata. Aduerte illud darũ ẽ q attestatões minus validas possunt partes ratifica re.vt in.c.cum causam.ꝛ ibi nota.j. eo.lz nunquid de beat fieri apertura attestationum aliaz plonaz ad pe titionẽ tertij ꝓtradicente illa plona ad cuius petitõez attestatões recepte sunt ꝛ credo q nõ ar.c.i.de,pba. ꝟ ea consentiente sic. Ni. ab.

Resentium Casus ꝑpublicatis attestatõibus nõ op poniti plonas testium.Tres casus expit ꝛ ad sez determinatõem subdit Secõs casus ibi nisi forsan.Tertⁱ ibi vel ostẽdere Determinatio ibi octez

Nõ ꝓmo q exceptio ꝓtra plonas testiũ nõ ẽ ꝓprie dilatoria nec ꝑptoria nec mere sapit naturã alteri⁹ nam dilatoria non ẽ,qz non differt,pcessum sup prin cipali sicut facit dilatoria simile de iudi. exhibita nec sapit naturam ei⁹.quia nõ ẽ necesse eã ꝓponere añ liti ꝓtest.sicut dz,ꝓponi dilatoria.j.ꝺ re iudi.iter mõsteriũ ꝛ.l.fi.C.ꝺ except.peremptoria nõ ẽ directe.qz exceptõ peremptoria ẽ actõis exclusio ꝓcernit eñ directe actõez i iudicio deductã.l.i.ꝛ.ꝟ.ff.de except.ꝛ isti eo. p⁹ ꝑn.

Nõ in.c.exceptis.j. de except.hoc autem non facẽ exceptio contra personas testium nec etiã sapit ex to to naturam peremptoriarum.cum non possit opponi publicatis attestationibus sicut alia peremptoria vt i c.de testibus.s.eo.Sed in duobus accedit ad natu ram peremptoriaz.Primo qz ꝑt opponi p⁹ liti ꝓtest. Secõ qz ꝛ si nõ; directe saltẽ tñ indirecte primit inten tionẽ actoris.qz reprobatis testib⁹ ius suũ perdit in

effectu. s. de testi. spo. sepe. ꝛ ar. in. l. duo sunt titꝫ. ff. ō testa. tu. vide glo. nō. in. c. ex pte ade. s. e. q̄ dixit qꝫ ē pemptoria p obliquū ꝛ vide qō ibi dixi. Nō secūdo regulā ꝛ cā rōnem. Regula eñ ē qꝫ pr̄ publicationem attestationū non pt obijci in personas testiū scz eoꝝ q̄ deposuerunt. Rō huius colligit tacite ex tex. qz ē p̄sumptio qꝫ malicioſe velit eos nunc reprobare. post qꝫ vidit qꝫ deposuerunt contra eum. quasi veniat nunc ad falso obijciendum provocatus. sicut dicimus i simili qꝫ timetur subornatio in productione testium super eodem articulo vel directe cōtrario publicatis attestationibus. vt plene dictum fuit in. c. fraternitatis. s. e. hoc colligit ex eo qz hec p̄sumptio tollitur per iuramentū de malicia vt hic in tex. Et nō qꝫ facilius tollitur ista p̄sumptio qꝫ illa de subornatione. ad illaz eñ tollendā non sufficit iuramentum sicut ad istam. ꝛ forte ꝑ ideo qz non ē tm̄ periculum hic cum potuerunt isti probari boni testimonij ꝛ fame. iuxta ea que dixi i. c. q̄m. s. de proba. ꝛ in. c. ij. s. de or. cog. nō sic possz ō facili sustineri ꝓtractus si probaret̄ p falsos testes cō trariū. Nō tercio tres casus exceptos a regula sup scripta. Primus si pr̄ publicatōnem iurat qꝫ malicioſe ad ꝑ non procedit. Secūs si añ publicatōem fuit protestatus qꝫ volebat testes pr̄ publicatōnem reprobare Tercius si, ptestatōe non facta vult nūc probare qꝫ de novo dicit q̄ nūc obijcere vult Ex primo cāu nō qꝫ in dependentib' a plcia aliquins standum ē suo iuramento. facit. c. si vero. j. de iureiu. ꝛ. c. nulli. de elec. li. vi. hoc tm̄ non procedit indistincte. sed limita vt habes bonam gl. in de. si quis suadēte. de penis. in gl. ī verbo ꝓmode. ꝛ de cāli. de. p̄biti. in ỹbo nō negociādi ꝛ vide tex. in. c. tua. j. de spō. Circa sm̄ casum q̄rit̄ qualis debz esse, ptestatio ista ad ꝑ vt admittatur pr̄ publicatōez. Dicit Jnno. qꝫ hec, ptestatio qꝫ liceat dicere in plonas testium non ē admittenda nisi index in hoc cum aduersario consentiat qꝫ fiat, pbatio pr̄ publicatōnem testium. quia cum hec protestatio sit ꝓtra ius ꝓmune non valet nisi ex iusta cā fiat vel interueniat consensus iudicis vel aduersarij. iuxta nō. in. c. cum Ad. de consti. ꝛ. c. cumana. de elect. Aduerte quia ꝑ videtur prima fronte contra tex. qui permittit protestationem non facta mentione de consensu iudicis vel aduersarij. nec est hec protestatio contra ius imo sm̄ ius cum permittatur hic. Sed dic colligendo mentē Jnn. ꝛ huius. c. qꝫ aut quis protestatur vt licitum sit dicere in personas testium pr̄ publicatōnem specifica tione aliter non facta. ꝛ procedit dictum Jnno. non enim p ꝑ debet admitti pr̄ publicationem quia est nuda protestatio ꝛ contra ius cōmune. cum simpliciter velit admitti post publicatōnem. per hoc enim nō satisfacit p̄sumptioni iuris. aut protestatur qꝫ vult testes repellere tanqꝫ non ydoneos ꝛ procedit iste tex. vt hec protestatio sufficiat nec requiritur ꝓfessus indicis vel ptis. Et ē ratio. qz hoc casu apte dicit se velle reprobare testes ꝛ sic tollit̄ p̄sumptio malicie ꝛ ꝑ cāu loquit̄, ppie tex. iste vt colligitur hic ī ỹ. certum. ꝛ notabis hoc bene qz ē ꝓtra ꝓmunem practicā. cū solum fiat ptestatio generalis salua facultate opponēdi i plonas testium. non eñ hoc sufficit vt p̄dixi. qz per ꝑ nō dicit testes malos sed solum vult sibi reseruare facultatem opponēdi ꝓtra ius ꝓmune Et aduerte qz a principio non ē necesse aliter specificare dicta vel defectꝰ p̄ postmodū non debz admitti ad producēdum testes reprobatorios nisi prius specificet ea q̄ probare intēdit ꝛ de ꝑ ē tex. in. c. ij. eo. ti. li. vi. ꝛ sic ꝓcorda istum tex. ꝛ illum. Et attende qz in hoc scōo casu tex. iste non requirit iuramentū sicut in primo. cuius ꝓtrariū videtur innuere. c. p̄mitivum. i fi. eo. ti. li. vi. vbi indistincte exigitur iuramentū malicie a volēte reprobare testes So. Jnn. qꝫ istud ē generale illud vero procedit in eo qui vult reprobare testes sup alioꝝ reprobatōe inductos quare plus p̄sumit̄ ꝓtra eum. ꝛ idem dicit seruandus vbicunqꝫ iudex habet suspectum producēte ex aliqua cā. quo casu etiam cū protestatione exigitur iuramētū sm̄ eum. ꝛ vide ibi bonam glo. ꝛ tex. in. c. ij. de iura. calū. li. vi. vbi habet̄ qꝫ iuramentum malicie pt exigi i quacunqꝫ pte litis. si hoc iudici expedire visum fuerit ꝛ sic nō solū a reprobare volēte reprobatorios ꝑ eius probatorios pt alibi exigi iuramentū malicie p̄missa ptestatōne. vel nō si iudex ꝑ approbauerit. Circa tercium casū exceptū q̄ro quomodo ꝓbabit̄ qꝫ de novo dicit ea que nūc ꝓponit pr̄ publicatōem. Dic qꝫ p iuramentū alias difficile posset probari. ꝛ hoc voluit ꝑ glo. in ỹbo dixerit vide bonū tex. in simili in. c. nulli de elec. li. vi. ꝛ. c. vt circa. eo. ti. ꝛ. l. i. facit. c. innotuit. ꝛ qō ibi nō. e. ti. ō elec. Glo. i. format duas oppositiones ꝛ duas q̄stiones. Primo opponit sic tex. iste videt̄ ꝓsupponere qꝫ liceat indifferēter pti reprobare testes. ꝓtra qō facit qz ꝓducēdo testes adeo approbat plonas eoꝝ vt postea illos reprobare nō possit. iij. q. iij. si q̄s testib' Glo. metu ꝓtrariū restringit tex. ad cā ꝓtra quam testes producūtur, producēs autem lz possit reprobare dicta tamen nō personas rōnem diuersitati vide in glo. Aduerte quia aut queritur de producente aut de eo contra quez producitur. Primo cāu dic qꝫ producens non potest amplius reprobare ꝓductos ex causa vel defectu tunc q̄nti hec enim ē approbatio personalis que extenditur etiam respectu alioum ꝛ i alia causa. vt probatur in. l. si quis. C. eo. canonizata vbi. s. ꝛ est hoc notabile vt sicut qualitas inficiens et imitans personam sequitur personam quocūqz se vertat. vt in. c. testimonium. j. eo. i. q. i. cito turpez. ꝛ nō. Jnno. in. c. qualiter ꝛ quando. ij. de acca. ita ꝛ hec approbatio personalis quinimo plus dicit Jnno. in. c.

venerabilis. de excep. q̄ approbādo vnū ad certū offi
ciū nō possum eū reprobare ad aliud offiū vbi suffic̄
eadem idoneitas pſonaꝝ. Et qō. s. dixi, pcedit etiā si
pducēs ñ sit vsus testiū; qz ñ potuit. vt nō. guil. e. ti.
§. sepe testes. ỹ. qd si z ỹ. se. z idē tenēt pe. z Ly. i d. i
si qs sic vti voluit sp eiū subest eadē rō. s. approbatōis
pſone q causat ex sola, pductōe ad iudiciū. Limita tñ
p̄dicta duob⁹ modis ¶ Primo nisi velit reprobare pſo
nas ex delicto tunc verisimiliter sibi i cognitio. pro b
bon⁹ tex. i. c. nulli. de elec. li. vi. vbi electores opponūt
crimina vel defect⁹ ꝓtra electū si verisimiliter ilia ignō
rabant tpe electōis z statur i b iuramēto illoꝝ. Secō
limita si vult eos reprobare ex cā procedente a produ
cente illos in alia cā vtputa induxi patrem tuum i te
stem in cā que erat inter me z sempronium nunc in cā
q̄ ē inter me z te si vis, pducere eū pro te potero eum
tanq̄ suspectū repellere ita nō. Inn. in. d. c. venerabil'
dicta tū testiū p̄t producens reprobare. qz respectu di
ctoꝝ nō potuit diuinare. sicut videm⁹ q̄ qs appellata
fnia illius quē in iudicē impetrauit. in. c. cām de re iu
di. z in. l. ex ꝓsensu. ff. de app. Ju eo vero ꝓtra quē te
stes fuerunt producti dic q̄ poterit eos z eoꝝ dicta re
probare. nisi aliquo mō eos approbauerit. qz tūc idē
in eo quod in producēte vt dixi in. c. de testib⁹. s. eo.

Sz ē dubium qd si in vna cā illos nō approbauit
nec reprobauit. nunqd poterit illos i alia cā reproba
re? ic. non eiū ex b illos approbauit. Iz q̄ ex tunc
renūtiauerit facultati reprobādi in vna cā. nō tū per b
viōz renuntiasse in alia. pro b bon⁹ tex. in simili in. l.
voluntarie. L. de excusa. tu. z qō nō. doc. in. c. dilect⁹
filius. l. de Re. z glo. in de. sepe. de ỹ. li g. z b z Jo.
an. p⁹ Ja. bal. i spe. co. ti. §. sepe. ỹ. ℔ qd si cū Op.
glo. scda ꝓtra p̄dicta de hoc tex. in fi. z in b glo. loqui
tur nimis succincte nec inducit contrarium nec soluit.
Sed p̄t adduci finis. c. hoc mō. si reprobare me velle
pſonas testium dixi videoꝝ reprobasse dicta. vñ illis
pro me testificantib⁹ de facili postea non creditur. er
go eodem mō dicendū ē si approbaui pſonas videoꝝ
approbasse dicta. z sic non debeo posse etiam dicta re
probare cuius contrarium inuit hic glo. z tex. in d. l.
si qs. z q̄ ita voluerit inducere gl. colligitur aperte ex
glo. fi. post prin. Solue duobus modis. ¶ Primo
q̄ aliud in reprobatione q̄s in approbatione. nam si
damno personam videoꝝ damnare eius dicta z facta
de hereti. fraternitatis. imo plus ē in facto nostro. qz
hic damnat expresse personas vt inficiat dicta. Sed
quando approbo producendo non approbo dicta
sed produco eum vt dicat veritatem pro vtraq; parte
p̄tiū. q. v. non sane. si reperio q̄ veritatem non dixerit
possum illud dictum reprobare cum illud non appro
bauerim plus enim tollit negatio q̄s ponat affirma
tio vt in simili nota. in. c. cum dilectus ꝓsine. Secū
do dic q̄ tex. non dicit q̄ nullo modo credatur sed q̄
de facili. de quo in glo. fi. vnde non debet credi de fa
cili. sic in casu contrario si approbani personam credi
tur sibi. nec creditur mihi postea reprobanti. sz optet
q̄ plene probem reprobatōnem dictorum Tercio
glo. querit nunquid idem sit in producente instīa con
traria vt sic possit dicere ꝓtra illa sicut contra dicta te
stium productoꝝ. z ꝓcludit q̄ non. rationem vide i gl.
z vide per Inno. in. c. cum olim. ſ. de censi. Nam, p
ducendo instīa videtur fateri contenta in instō. non
mirum ergo si illa postea reprobare non p̄ōt. sed pro
ducēdo testes nō viōz fateri ea q̄ dicturi sunt Quar
to z vltimo glo. querit nunquid si instūm productum
redarguitur de falso possit producens dicere se nolle
vti instō. z dicit q̄ sic p. l. iij. L. de fi. instru. in hoc ta
men aduerte q̄ aut opponitur q̄ producēs falsificauit
instūm z non sufficit desistere ab vsu. quia ex delicto
falsitatis puniendus ē vt in. l. si falsus. L. de fal. Aut
opponitur solū respectu vsus. vt quia instrumentum ē
falsum ideo non vz. z tunc procedit gl. z. d. l. iij. vt suf
ficiat desistere ab vsu nec poterit ampli⁹ illo instō vti
cū ex hoc reddatur suspectum etiā quo ad aliā causaz
ut de. l. iij. si tñ non desistit ab vsu z instrumētū, pbat'
falsum punief de falso qz cōmisit falsum in vtendo. vt
d. l. si falsos. Ex b tradit ibi Bar. cautelam cū testes
deposuerint falsum vt producēs dicat se nolle vti illis
attestatōnibus. quod intelligit q̄n iste nō probauit ar
ticulum falsum. quia tunc viōz induxisse testes ad, p
bandum falsum. z sic non ē loc⁹ penitentie cum semel
cū testibus ꝓmiserit falsum. ar. l. q̄ ea mēte. ff. de furtis
z. l. ñ, pdest. ff. vi bo. rap. Si aūt i p̄mo cā vtif attesta
tōib⁹ p̄t accusari de falso cū testib⁹ ar. i. d. l. si falso qō
tō. Op. z viōz q̄istō iuramētū ō q̄ i tex. dz ñ sit p̄stād
cū semel fuerit iuratū de calumnia. z hoc iuramētū ñ
ē in cā iterandum in auc. in b sacramento. L. de inra.
calum. Glo. iij. multum instat. sed tu dic hodie nō in
standum cum iuramentum malicie de quo loquif iste
tex. totiens potest exigi quotiens iudici fuerit visum
expedire. vt in. c. ij. eodem ti. li. vi. Contrarium enim
loquitur in iuramento calumnie. quod plura capitu
la sub se continet iuxta nota. in. c. i. de iuramē. calum.
sed hoc iuramentum malicie solum continet id quod
verbum sonat. Glo. fi. primo querit de ratione d ecī
dendi in fine capituli. respondet quod protestando
videtur voluisse adhibere fidem dictis illorum con
tra se ergo nec debet recipere pro se. Secundo op
po. glo. contra hoc z contra tex. quod licet reprobem
personam non per hoc videoꝝ reprobare dictum. sicut
econtra. si approbo personam non videoꝝ approba
re dicta. vt. s. dictum fuit. Item licitum est desistere a
proposito quandocunq; ante sententiā. l. papa. §. me
minisse. ff. de inoffi. testa. z sic sola, ptestatio nō debet

obesse Bol.glo.ponit in effectu duos intellect' Primus vt intelligat tex.qñ ptestans pseuerauit in sua ptestatione quantũ in eo fuit ꝑ reprobatio nõ habuit ef fectũ.t tũc dz exponi tex.ꝺ facili ñ credit.i.nullo mõ credit.t pro ꝺ facit regula ex eo.de re.iuris.li.vi.t.c cũ olim.de cõi.Secũdus intellect' vt intelligat qñ solum fuit ptestatus ꝑ in protestatõne pseuerauerat donec testes depoluerũt t ꝺ casu de facili nõ credit si aliquid dixerint pro ptestante qz ē ꝓsumptio q timore ptestantis depoluerũt pro eo.expoluit tñ hoc casu illud verbũ de facili dupliciter.primo vt nõ credat de facili.i.indistincte ꝑ dz haberi respect' ad qualitatem testium.secõ vt non credat de facili.scz sine alijs admiculis Quidã tñ vt referunt hic doct.tenuerũt.primã opi.glo.vt ꝓcedat tex.qñ protestans pslitit in ꝓtractione secus si desistit t renũciauit.nam sicut appellãs ꝑt sue appellationi renuntiare.ij.q.vi.si ꝙs libellos. ita t iste,ptestans dz sue,ptestationi posse renuntiare Quidã alij vt ꝺ refert Jnn.limitauerũt hanc opi. vt liceat renũtiare dũmodo nõ interlit aduersarij ꝓpter expensas t labores.ff.de re.iu.l.nemo.nisi illud interesse vellet remouere satisfaciẽdo de expẽsis t alijs vt dz.t sic vult hec opi.vt licitũ sit renũtiare huic,ptestationi t redire ad ius pristinũ.Jnn.dixit ꝺ fixe tenẽdũ esse q postmodũ induxerit testes ad reprobatõem testium vlterius nõ potuit penitere.nã cũ testes ,p vtra qz pte iurent.xiij.q.v.nõ sane ꝑt esse q ea dicerent q̃ pot' facerent ad ꝓfirmatõnem suoz testium q̃z ad reprobatõem Si aũt p iustra vellet reprobare etiã post productõem ꝑt desistere fm eũ .qꝺ intelligit Jo. an. nisi forsan scriptura faceret ꝓtra ipm .j. de cõi.cũ olim qꝺ debet producẽs sibi imputare ar.j. de fi.instru.imputari.refert tñ Jnn.quosdã dicere q exquo coz̃ iudice obtulit se,pbatuz exceptõez ꝓtra testes vlterius remocare non ꝑt quin sup hac exceptõne iudicet cũ de qua re cognouit iudex tc̃.ff.de iudi.de qua re.t quia iam ex tua exceptõe q̃litum ē ius pti vt testib',p te nõ credat.dicit tñ Jnno.q tacite huic,ptestationi renunciatur si protestãs mandat illos testes iterrogari sup capitul' suis.ar.iiij.q.iij. si ꝙs testib' Quidã tñ dicũt vt ipe refert q inuito eo qui,pudet capitula ,ptestãdo audiẽdi seu interrogandi non sunt eum t si pro eo deponerent eis non crederetur .sed plus placet Jnno. vt interrogentur quia t si non faciunt ad plenam,pbationem faciunt tñ ad ꝓsumptõez.Habes ex predictis primã opi.multiplicater limitatã t variatã ꝑ j. subijcíam quid tenendum Aliam opi.ad intellectum tex.infert Jnn.hic vt non credatur bis testibus in fauorem ,ptestantis si aduersarius vult habere rataz ipius protestationem.alioquin si vult vti testimonio eius pro se tenetur admittere t contra se.iij.q.viij.cuius in agendo.nec debet eadem res duplici iure censeri.xij.q.ij.

cognouimus Hosti.ponit hic aliam opi.que videt ꝺ placere Jo.an.vt sit arbitrarium an t inquantuz his testibus ꝓtra ꝙs processit protestatio sit credendum i fauorem protestantis. t de materia vide in spe.eo.ti. §.itẽ q is pro quo.t sequentib' tribus ꝙ. Abbas tñ dabat hic ꝓsilium vt hec protestatio fiat post depositionem testium t ante publicatõnem. qz tunc cessabit suspitio.q timore obiectõnis dixerint pro ,ptestante Jo.an.dicit sibi nõ placere ꝑ exprimit cãz Aduerte distinguo sic.aut qs fuit ,ptestat' p' depositõem t añ publicatõem.aut añ depositõem Primo cãu ab. dixit q protestatio nõ impedit exquo nõ processit ad vlteriora t vidz hãc opi.secũ ꝺ do.an.t dicit se ñ videre cãz q̃re ꝺ ñ placuit Jo.an.Ego credo q Jo.an.ñ itẽ dit q ꝺ cãu minuat fides istorum testiũ.ꝑ q talis protestatio post depositõem facta non relevet. qz sentit hic post gos.eã fiendã tpe productõnis testium.t ꝺ mihi placet.naz exquo ꝑs citat' ad videndũ iurare testes t pñs nõ expapit ꝓtra ꝑsonas eoz videt illos approbare ar.c.ex pte ade.s.eo.aut fuit protestat' tpe ꝓductionis.t tunc aut processit ad actum reprobatõis t obtinuit t nõ creditur in fauorẽ alicuius.vt in dicto.c.ex parte ade.aut defecit in probando.t tunc do.an.tenet indistincte vt credatur in fauorem producentis.ꝑ nõ in fauorem protestantis.Ego dicerem q aut dicta testium continent vnum factum insepabile.t tunc ꝙ producens vult pro se oportet q recipiat contra se.vt in simili nõ.Jnno.in.c.cum olim.de censi.facit qꝺ nõ ꝺ l.aurelius.§.idem quesijt.ff.de libe.le.t in.c.i.de cõ fes.li.vi.neqz ob.q iste quantũ in se fuerit illos reprobauit quia reprobatio non habuit effectum ar.c.inuleri.j. de iureiu.Jtẽ hoc contingit ratõe indiuiduitatis ar.in.l.si cõem.ff.si ser.vin.aut factũ protestantis est sepabile a facto producentis.t ꝑt,pcedere alia opi.vt in nihilum credatur pro protestante.ar.in d.l.papinianus.§.meminisse. aut protestans non processit ad actum reprobationis vel saltem anteqz testes deponerent renuntiat huic exceptioni.t tũc sentio cũ bolli. t Jo.an.vt sit arbitrarium an t inquantum credatur pro,ptestãte.habebit enim considerare qualitatem testium.Item moram in qua stetit protestando t similia fateor tamen vt etiam hic voluit do.an.q semper poterit huic protestationi renuntiare anteqz testes deponant.quia semp agitur de fauore suo sed per ꝺ nõ tollitur iudicio meo quin relinquatur iudicis arbitrio quantum sit credendum pro eo cuz a principio illeo quantum in se fuit reprobauit .sic in simili dicimus i approbatõe.dicta.l.si quis testibus.t maxime quia hec materia testiũ ē arbitraria.l.iij.ff.e j.c.pri.vñ iste tex .non dicit q non credatur sed q non defacili ē credendũ.vnde ꝓmittit ꝺ indicis arbitrio Extra glo. quero quid si quis iuranit se malicíose non opponere

contra ꝑsonas testium tñ postea defecit i ꝓbãdo nũ/
quid excuset a ꝑdemnatõne expensaꝝ Jo. an. dicit q
sic ꝓpter onus iurãdi qđ subijt. ⁊ remittit ad spe. eo.
ti. §. i. v. ℔ qd si admissus. Bo. an. putat eũ ꝑdẽnãdũ
qz talia iuramẽta ñ excusãt a ꝑdẽnatõe expẽsaꝝ ego di
co ꝫ posse disceptari an sit fiẽda ista ꝑdẽnatio stati cũ
defecit in ꝓbando an in fine litis. ⁊ an habuerit ꝓba/
bilem cãm opponẽdi vel nõ. q̃ oĩa declara fm ea q̃
plene dixi in. c. finẽ. de do. ⁊ ꝓtu. Ni. ab.

N nostra Lasus. Si testes a diuer
sis ꝓducti deponẽtes cõ/
traria sunt eccl̃ie honestatis stat maiori pti
numero. alias ꝑualere potent paucoꝝ auctas. vt sum
ma sic. Si actoris ⁊ rei testes ꝓtraria deponũt fidem
sibi nõ derogãt ℔ ꝑualẽt digniores ⁊ verisimiliora de
ponẽtes. ⁊ si i ceteris ẽ disparitas ꝑferẽt numer⁹. h. d.
Premittit fcñ ⁊ diffinitõis cãm. scdo ibi mãdamus
dat mandatũ breuiter. scdm ibi si vero. Nõ primo
q̃ data ꝓtrarietate int actoris ⁊ rei testes nõ iudicat i
distincte, p reo iz sit fauorabilior actore. ℔ recurrit pri
mo ad q̃litates testiũ ⁊ dictoꝝ ⁊ ad maiorẽ numer. iz
vbi ceteris sunt paria tũc ferẽt sñia, p reo. vt in. c. ex litte
ris. de, pba. ⁊ hic in glo. Nõ scdo ex hoc ⁊ ex ter.
tia ex qb⁹ testes testib⁹ ꝑferũt Primo ex eoꝝ auctẽ
qz iez sunt honestiores ditiores ⁊ melioris fame. Se
cundo ex depositoꝝ q̃litate vt qz sunt iuri ꝓmuni ꝑso
na vel aptiora negotio ꝺ q̃ agit. iiij. q. iij. si testes. ⁊ i
c. iz. ꝺ, pba. p Jnn. in. c. auditis. de ꝑscrip. Tertio ex
eoꝝ multitudie. vt qz sunt plures numero. ⁊ dic primo
recurrẽdũ ad auctoritatẽ naz vt dicit ℔ hosti. possent
esse centũ ribaldi ex vna pte ⁊ viles. ⁊ ex alia pte duo
tales ⁊ tante honestatis q̃ eis poti⁹ staret q̃ multitu
dini. qđ ẽ notandũ Secdo ad verisimiliora ar. c. qz ve
risimile de ꝑsumptio. ⁊ de renun. c. sup ℔. ꝺ testi. spo.
sollicite. Tercio ad multitudinẽ vt hic. adde q̃ntaz ꝓsi
deratõem vt inspiciat ꝓsona, ꝓducẽs secdm hosti. naz
ex q̃litate, ꝓducẽtis ꝑsumet testiũ corruptela. In his
tñ ñ puto posse dari certã doctrinam sz ex varietate ⁊
q̃litate factoꝝ informabit iudex motũ animi sui. d. c.
testes. ⁊. l. iij. ff. eo. ti. Nõ q̃ probatões debẽt esse
tales vt moueãt iudicis aim ad credulitatẽ. Glo. i.
ẽ nõbilis ⁊ habes fere ꝓsimilẽ in. d. c. testes. iiij. q. iij.
Et dicidit hec glo. ꝑncipaliter i tres ptes. nã i princi
pio ⁊ in fine, ꝓsequit ꝓtrarietatẽ testiũ directe seu indi/
recte productoꝝ. secdo prosequit ꝓtrarietatẽ testiũ ad
instrumẽtũ. tercio ponit questionẽ dubitabilem ⁊ sol.
Prima ps subdiuiditur. primo dicit quid iuris quã
do vn⁹ testis est sibi contrarius vel pro parte dicit fal
sum. secdo quid quando vnus contradicit pluribus.
tercio quando plures contradicunt pluribus Ve/
niamus nunc ad singula membra declarando ⁊ sup/
plendo, put fuerit opportunũ Et ꝓ ingressu glo. opp.

⁊ videtur q̃ ex contrarietate dictoꝝ testium dicta cor/
ruant ex toto. vt in. c. pura. iij. q. ix. ⁊. c. licet ꝺ proba.
Jo. scdm glo. quandoqz vnus testis contradicit sibi
ipi ⁊ tunc procedit contrarium. Et ẽ huius dicti ratio
qz ex contrarietate redditur testis suspectus ⁊ periur⁹
cũ iurauerit dicere veritatem ⁊ contraria nõ ꝓt simul
esse vera. xxxv. q. i. cũ renunciatur. xxxij. di. hospitio/
lum. ⁊ eadem rõne verificat dictum sequẽs in glo. q̃
testis pro parte dicit falsum. nam annullatur dictum i
totum. ⁊ de hoc vltimo vide Jnno. in. c. fraternitatis
de hereti. vbi etiam prosequitur quid in instrumento
i quo aliqd reperit falso scriptũ ⁊ pro primo dicto vide
Jnn. in. c. ꝑterea. de testi. cogen. vbi prosequit q̃ te/
stis ꝺ sibi ꝓtrarius ⁊ q̃ varius vel vacillans. ⁊ ꝓ illũ
tex. limita hoc dictum glo. nisi testis corrigat inconti
nenti suam contrarietatem. nam tunc excusat. facit qđ
nota. glo. in. c. cum impositionib⁹ de iureiur. in verbo
iusta cã. Item dic dictum glo. procedere nisi possz re
duci ad concordiam ar. c. inter dilectos. §. ceterum. ꝺ
fi. instru. dixi in. c. cum tu. s. eo. vbi vide. ⁊ habes pri
mam partem glo. Sed obmittit gl. aliud membrum
q̃n vn⁹ testis cõtradicit vni. in quo casu dicit hic vinc.
q̃ vtriusq̃ dictum annullat nisi alter tñ esset melior
⁊ digñior q̃ possent iudicẽ ad iusiurãdũ deferendũ. C
de re. cre. in bonefidei. ⁊ hoc dictũ singulare nõbis ꝓ
intellectu. c. fi. de iureiur. ⁊ defendo dictũ hac rõne. siĉ
plena ꝓbatio nõ ꝓfundit pleniorem ꝓtrariã vt hic. ita
nec semiplenam firmiorez. qdam tñ tenuerunt contra
rium. exemplo duaꝝ ꝑsumptionum oppositaꝝ. ℔ non
ꝓcedit qz vna dicit aliã cũ ẽ fortior. vt nõ. probatur
in. c. lras. de presumpt. Quandoqz ⁊ secdo vnus testis
contradicit pluri⁹ ⁊ talis ꝓtrarietas non obstat secdz
glo. ⁊ adduci potest ratio ad hoc ꝓcedens. sed intelli
ge hoc quando vnus testis ex toto ꝓtrariatur ꝓluri⁹
si aũt vtrũq̃ dictum esz possibile. vt qz duo testes ex
pte actoris deponũt sup mutuo vnus testis ex pte rei
deponit sup restitutione mutui tunc posset deferri iu/
ramentum ad dictum vnius. iuxta nota. in. c. fi. de iu
reiuran. ⁊ per Barto. in. l. admonendi. ff. eo. et dic vt,
plenius ibi nota. Quandoqz ⁊ tercio plures contradi
cunt pluribus. Glo. reiecta opinione quorundam te/
net q̃ primo si fieri potest iudex reducet ad cõcordiã
si autem non est possibile dicit primo recurrendũ ad
auctoritatem. secundo ad verisimiliora dictorum. ter/
cio ad multitudinem. ⁊ nota bene in hoc glo. ⁊ idem
per omnia tenet glo. in. d. c. si testes. Nam primo ha
bes ex glo. q̃ licz testes per omnia non sint pares ta
men primo sunt reducendi ad concordiam si fieri po/
test. nam contrarium sentit glo. in. c. cum contingat. ꝺ
offi. dele. ⁊ ibi idem Jnno. ⁊ barto. in. l. ñ. §. creditũ.
ff. si cer. pe. dicunt enim q̃ tunc fienda sit reductio ad
concordiaz quando testes sunt omnino equales. ℔ tu

tene primū p ꝓnem.c.cū tu.s.eo.vbi vide ꝛ facit.c. nihil obstat.de ỹ.sig.ꝛ ō pe.di.i.periculose.vbi bon⁹ tex.cū glo. Scdo nō.pī⁹ recurrēdū ad verisimilio ra q̄ ad multitudinē.ꝛ satis ꝫ innuit in tex.in pn.Et vltra ea q̄ dixi i tex.pone exemplū. Testes vn⁹ ptis deponant illū possedisse.xl.annis ꝛ etiā deponūt de titulo testes plures numero alteri⁹ ptis deponūt solū de possessione.nā illi ꝓferunt ar.c.lz.de ꝓba.ꝛ voluit glo.in.d.c.si testes limita ꝫ dictū glo. qñ testes ꝓtra rē deponūt in eadē instātia seu cā.secus in diuersa seu ad aliū effectū.vt ē bonus tex.in.c.cū in tua ℣.eo.ꝛ p ꝫ etiā dic q̄ duo testes pñt reprobare centum. qz nō curant sup eodē.ℱ isti duo soli deponunt sup indigni tate illoꝝ centū.ad ꝫ.c.lz.ꝛ qō ibi nō.de.ꝓba. Si ve ro testes p omnia sunt equales vel simpliciter vel facta ꝓpensatōe excedentiū ꝛ excessoꝝ dicit gl.tunc ferēdaꝫ sniam.p reo.nisi in casibus exceptis.ꝛ si neuter essꝫ re us dimidenda ē res vel gratificet iudex cui vult si res ē indiuisibilis vel forte dimidat. Tu dic vt dixi in.c.lz de.ꝓba.post gl.vbi vide.Hec ꝓcedunt qñ testes ꝓtra rē directe sup eodē articulo inducti fuerunt. Sed ē du bium qd si scdo inducātur testes ad ꝓbandum indire cte ꝓtrarium.vt in casu.c.ex tenore ℣.e.Glo.in fi.que hic ꝓgruenti⁹ expeditur ꝓcludit idē dicēdum qō.s.vt habeatur respect⁹ ad dignitatē ꝛ multitudinem ꝛ vbi omnia sunt paria statur poti⁹ ꝑmis.qz ꝑsumitur poti us subornatio i secūdis qō est valde notandū Sꝫ gl. multuꝫ notabilis in.c.clerici.lxxxi.di.vidz sentire op positum.dicit q̄ si duo clerici deponunt me cōmisisse fornicatōem certa die ꝛ tot laici dicunt me fuisse cum eis tota illa die ꝓponendi sunt laici. qui stant ꝓ reo ꝛ sic vult q̄ ꝓbātes indirecte ꝓferantur si stāt ꝓ reo lz alij sint idonioꝛes vt sint dicī respectu laycoꝝ ſz credo illā glo.ꝓcedē cū duplicī limitatōe Primo qñ modi cus ē excessus in testib⁹ actoris. Scdo qñ fuerunt pro ducti añ publicatōem alioꝝ testiū .tunc cñ cessat pre sumptio subornationis sup qua se fundat hec glo.vti le ē ergo.ꝓducere plurimos testes Venio nunc ad scdam ptem principalem glo.qd si testes ꝓtradicant instro Glo.distinguit tu in vtroq membro glo. vide plen⁹ p Inn.in.c.cū Jo.ō fi.instru.ꝛ ibi dicā In tercia ꝛ vltima pte glo.querit quid si duo eandem pe tunt in vtrorem ꝛ equaliter ꝓbant ꝛ rīde vt in ea ha bes.hec qō rarissime contingit quia fere semper dāda ē dzia inter ꝓbatōnes.nec placꝫ decisio gl. qz possꝫ contingere ei qui non est maritus vt quia postea con traxit licet probari non possit.ar.l.duo sunt.ff. de te sta.tu.ꝛ vide de hac questione per Inno.super Ru.ō spon.duo.vbi inter cetera dicat sententiam differēdaꝫ donec de anteriori tempore probetur. ꝛ hec opi. secu rior ē ꝛ facit.c.graue.xi.q.iij. ꝛ compelletur hoc casu mulier continere non sine causa nec caret culpa in cō

trahendo cum duobus ar.in.c.qñ. vt lite non ꝓtest. §.si autē Glo.vltima querit an auctoritas testium indifferenter ꝑferenda sit numero.ꝛ dicit q̄ nō ꝫ tunc tñ qñ in modico excedit Hosti. dicit glo. in hoc esse ꝓtra tex.qui dicit ad multitudinez non respiciendum sed auctoritatem multitudini ꝑferendam .nam potest esse fm eum q̄ centum viles ꝛ ribaldi essent pro vna parte ꝛ duo honesti viri pro alia quib⁹ staretur ꝛ hoc plus placet.iudex ergo totum arbitrabitur. Nec ob. iura allegata in glo.dico cñ q̄ loquunt in habentib⁹ ius eligendi qui non ꝑsumuntur viles lz alij possint ee digniores etate dignitate sciētia vel ordinibus Adde ad predicta quod nota.Inno.in.c. sup eo.de renun. vbi dicitur q̄ plus creditur duobus testibus affirmā tibus q̄ centum negantibus.sed intellige qñ negati ua non ē restricta ꝛ coartata. prout nota.in.c. bone. de elect.vbi de hoc.

Casus. Ad probanda impedimenta decī laicī etiā femine admittuntur.adde ꝛ testes ō au ditu ꝛ fama sufficienter non probāt. Primo ponit q̄ probauerunt testes cōtra electum .secundo ꝓsequitur articulum bigamie.ibi quia vero.tercio ponit penam archiꝑsbiteri ꝛ sacriste.ibi archiꝑsbiter. Nota pri mo q̄ electus ꝛ ꝓfirmatus appellatur simpliciter de ctus.q̄ cñ iste fuisset cōfirmatus colligitur ex eo q̄ ℣ statuitur terminus ad ꝓsecratōnem recipiendam .ꝛ si sacrambit amouetur a prelatione. ad idem .c.tua. de bis que fi.a ꝑla. Nota secō quia mulieres admit tuntur ad testimonium cum agitur ō irregularitate de rici.Idē si agitur de crimine ciuiliter. vt in.c. quotiēs .s.eo.secus si ageretur criminaliter vt in.c.sowa ℣ ō ỹ.sig.ꝛ dic vt ibi. Nō tercio iudicē ecclesiasticum posse excōmunicare omnes cuiuscunq ꝓditionis im pedientes testes.pduci coram se.ꝑ etiam ꝓpellere ipos laicos subtrahētes se a testimonio ℣.ti.ꝓi. p totum ꝛ sic ē casus in quo iudex ecclesiastic⁹ exercet iurisdicti onem in laicos.ℱ laic⁹ iudex nō exercet iurisdictionem i clericos cūm ꝓmissō.vt in.c.quanꝫ.xiij.q.ij.quāꝫ ꝛ.xi.q.i.testimoniū. Nō purgatōnem posse indici nō solū i cā delicti ℱ etiaꝫ sup irregularitate ꝓueniente ex defectu sine aliquo delicto.fac.c.accedēs .de pur. cano. Nō q̄ elect⁹ i epm ꝛ ꝓfirmat⁹ necessario nō se purgat p eos vel ꝓsimiles electos facit.c.cū in in uentute de pur.ca. Nō ibi a plato ꝛc.q̄ electus ꝓfirmatus nōdum ꝓsecratus ꝑt dici ꝑlatus lz adhuc non vocetur epus.de aucē.ꝛ vsu.pal.nisi Nō q̄ etiā primapaliores de ecclesia nolā pñt impune scribere li teras sub noie capli insscio capitulo. ad idē.c.quāto. de bis q̄ fi.a ꝑla.ꝛ nō tales suspendādos Nō vlti mo ibi donec q̄ suspēsus auctē pape nō restituit ꝑ in feriorem ꝛ sic videtur aliud in excōmunicatione. vt in

c.nup.de sen.ex.sed tu in suspēsione vide glo. singulam̄ i cle.i.de hereti.i verbo excōmunicatis.q̄ vult q̄ aut suspēsio lata auctē iuris.hz terminū annexū ⁊ nō relaxat̄ p̄ inferiorē ne frustret ipius effect⁹. ⁊ in h̄ casu intelligo glo.nōbilē in.c.cupientes.§.ceterū.in v̄.suspensos.de elec.li.vi. Aut non hz tps determinatū ⁊ si superior sibi reseruauit absolutōem idē dicēdū vt h̄ ⁊ in d.c.nup.aut nō reseruauit ⁊ pt̄ ar.illi⁹.c.nuper. sic distinguit gl.illa q̄ lz cōiter approbet̄ mihi nō placet.sz distinguo sic q̄ aut suspensio fit in penā aut ꝓpter ꝓtumaciā.primo casu inferior nō pt̄ suspēsionē relaxare. q̄ non dz remittere penā inflictā auctoritate iuris.ar.ij.q.iij.§.notādū.nisi forte vellet dispēsare in calib⁹ sibi ꝓcessis iuxta materiā.c.ac si clerici.§.de adulte.de iudi. Nec ob.c.nuper.q̄ loquit̄ in excōicatione q̄ non ē pena sz medicina nec ē perpetua p̄ fert̄ quēadmodū sub ꝓditōe tacita donec satisfecerit. vñ eps relaxando cū satisfactōe nil nouī facit sed potⁱ⁹ ius cōe exequit̄. p̄ in casu nostro remitteret penam. ⁊ paria sunt̄ quē suspendere,ppter delictum ppetuo vel simpliciter vt.l.sc̄us.C.de penis nō. Inn.in.c.ex lītis.de cōsti.⁊ hoc casu bñ milītat ratio glo.in.d.c.cupientes.si vero fuit facta suspensio,ppter ꝓtumaciaz tūc,pcederet equipatio ad excōicationem vt in d.c.ex litteris.facit,p hac dicta q̄ nō. Inn.in.c.i.de excess.pla.p hoc dico Inn. nō bene dicere i.c.ij.de solu.qui simpliciter sentit idē esse in suspēsione q̄ in excōicatione.⁊ h̄ nō.⁊ intelligo inferiorem in calib⁹ p̄dictis posse q̄ excōicatio vl suspensio ē lata a canone. secus si ab hoie.ar.c. cum ab ecclesiaz.de offi.or.nō. Jo.an.in.c.ex frequētib⁹.de insti.⁊ archi.xvij.di.in summa. Oppo. ꝓtra hoc ⁊ ꝓtra tex.videt̄ enī q̄ aliter ⁊ acⁱ⁹ debuisset̄ isti falsarij puniri.vt in.c.ad falsariorz.de cri.fal.⁊ in.c.ad audiētiam. Jo.doc.apte nō tāgunt sed dicūt istos nō fuisse suspēsos ipo facto rōne huius falsitatis sed suspendendos priꝰ ⁊ postea denunciandos.⁊ sit hec suspēsio auctoritate pape.aliter fieri nō debuisset.cuz ad h̄ nō fuit actū de hoc.de or.cogni.c.ij. sed papa punit crimina vbicunq̄ damerint .xiiij .q.iij.ecce.vel dicē dum vt nō.in.c.ij.de ꝓfes.⁊.c.p inquisitionē.de elec. ita dicūt hosti.⁊ Jo.an.sed tu dic latius ⁊ formalius aut eñ falsauit quis lītas pape ⁊ hz locum pena.c.ad falsariorz.aut litteras alterⁱ⁹ principis inferioris et,p cedit.c.ad audientiā.aut capitulī aut alterius plati.⁊ sic procedit q̄ hic dz.puto tñ q̄ hoc casu pena sit arbitraria cuz hec pena suspensionis nō fuerit ordinarie ipposita cū nō agerēt ad hoc.vnde puto q̄ fm q̄litatez prelati aut capituli cuius sigillum vel littere falsantur ⁊ fm qualitatem negocij in quo falsitas ꝓmittitur inuex arbitrabit̄ penam.ar.c.olim. de ꝓp.⁊ de offi. delc.cū olim.tercio vbi imponit̄ alia pena q̄s ꝓtineatur hic.⁊ vide bonū tex.in.c.si eps.l.di.vbi falsanti cartā

imponit̄ depositionis pena Clenio ad glo.⁊ p̄mo collīgit testimoniū de auditu cum fama plene nō pbare.allegat in ꝓtrariū.c.ꝓterea.s.eo.⁊.c.dixit.xxxij.q.i.⁊ solū respōdet ad.c.dixit dic clarius collīgendo dicta doc.q̄ q̄nq̄ actus subijcit̄ sensui audit⁹.⁊ tunc valet testimonium de auditu,ppio in.c.ij. de ꝓsue.⁊ de auditu alieno sec⁹.⁊ ita loquitur hic.naz talis nō esset ,ppie testis vt nō.glo.in.l.in summa.ff.de aqua pluar. Et est rō q̄ testis dz deponere de eo quod gestū ē vel dictum in p̄tia sua.vt in.c.testes.iij.q.ix. Ad.c. ꝓterea.dic q̄ ibi loquit̄ nō de auditu alieno ⁊ ,ppio. vt q̄ audierunt illos ꝓmiscētes tenui plete distantes. ⁊ de intellectu illius.c.dic vt ibi plene nō.an autez fama cum teste idoneo facit plenā,pbatōnem.putat hic gof.q̄ sic.allegat.iiij.q.iij.c. sepe.tu dic vt latⁱ⁹ dixti in.c.veniēs.s.eo.⁊ generaliter p quē sensum dz testis deponere.dic vt nō.in d.c.ij.de ꝓsue.⁊ in.c.cum cām .J.eo. Opp.⁊ vidz q̄ cum pro actore fuissent hic testes singulares debuit sibi deferi iuramētuz i supplementum,pbationis cum ad hoc vn⁹ testis vel alia presumptio sufficiat .J. de iureiurā.c.fi. So.glo.ij.q̄ cōtrarium procedit in cā ciuili nō aūt in criminali etiā ciuiliter mota vt hic.qđ bñ nōbis. Hosti.dicit gl.verā si ageretur ciuiliter ad pecunie ꝓdemnatōez ⁊ remittit ad dictū.c.fi. Jo.an.post abbatē dicit idē indiciū esse in vtroq̄ casu.scz siue cā sit mere ciuilis siue criminal. nā in ciuili defert iuramentū ei q̄ melⁱ⁹ credit veritatē scire.ita hic cū nemo alius p̄sumat melius scire q̄s iste electⁱ⁹ an ꝓtraxit cum vidua ideo sibi fuit delatum. iuramētū vero purgatōis adiungūt,ppter infamiā. Tu vide de hac.q.latⁱ⁹ p bar.in.l.maritⁱ⁹.ff.de qōi.⁊ in l.ij.ff.de iureiur.⁊ in.l.cum qui.§.i popularib⁹ eodē ti.dicā plene in d.c.fi.an ⁊ qñ in cā criminali crimina liter vel ciuiliter mota sit deferendū iuramētum in supplemētū,pbationis. Glo.in verbo soli. q̄rit quare isti testes dicunt soli cū nō sit de substātia q̄ sint socia ti.⁊ satis est q̄ sint plures numero .iij.q.iij.nisi.⁊.c. venerabilis .J. e. Gl.metu contrarij vt arbitror exponit soli.i.singulares et dic singulares quia non erant contestes.vt in.c.cum dilecti.de elect. deponebāt ꝑ simpliciter super diuersis factis Alij intelligunt q̄ dicuntur soli quando sine adiectōne cause testimonium ferunt.⁊ pro hoc vide tex.bonum cum glo. iij.q.iij. sola.⁊ vtraq̄ expositio est bona. Quero tex.dicit q̄ isti testes erant soli vel tales q̄ non debuerunt admitti quando dicuntur tales gl.in verbo tales.exponit tales.i.criminosi vel male fame.pro hoc fm Inn. q̄ licet tales non repellantur ab excipiendo. repellun tur tamen a testimonio etiam super exceptōne.quod nota. Alij tamen contradicentes q̄ sicut admittit̄ ad excipiendum ita ad exceptionem ꝓbandā crimiosi admitti debēt hic autem dicunt istos fuisse repulsos.q⁊

conſpiratores vel inimici vel aduerſarij in hac cā fuerunt. ꝓmum dictū tñ placz Inn. z ē verꝫ dic ḡ qꝫ aut querit nūqd criminoſus admittat ad ꝓbādū excepti onē criminis z dicēdū ē qꝫ lic. qz non, pdeſſet excipere niſi admitteret ad ꝓbandum exceptionem vt in. c. cum inter. de excep. ſ dz probare p teſtes ydoneos non viles. qz regulariter teſtes debēt eſſe ydonei. s. c. i. Ratio diuerſitatis ē qre criminoſus admittit ad excipiendum z nō ad deponendū ſup exceptōe. qz ꝓmo caſu ſe defendit ſ teſtificādo ſecꝰ. nō enim dz credi vilibus ñ. q. vij. nō poteſt. Nō glo. in vbo ſiue laycos. et dic de materia. vt dixi in. c. decetero. z in. c. qm̄. s. eo. z ff. de accu. c. cū p. Nō practicā glo. vltime z eaz tene lz aliter ſenſerit ſ hoſti. Jo. an. ſequit glo. vt non credat teſtib⁹ ſingularib⁹ ſ optet qꝫ deponant ō ꝓcia capituli p modum hic traditum. z vide nō. in. c. tercio loco. de ꝓbati. Et nō finē glo. inquantum dicat qꝫ iſte puniat tanq̄ falſarij ergo ſola pena ſuſpēſionis non videt pena ordinaria z condigna. ar. l. i. in fi. ff. ō fal. z facit ad ea que. s. dixi in tex. Extra glo. oppo. z vide qꝫ eqquo teſtimonia hic fuerūt publicata vt colligitur ex principio nō debuerunt teſtes itez recipi. vt i. c. fraternitatis. s. eo. Jo. fm Inno. hic fuerunt teſtes recepti ſup alijs articulis. naz ſuper irregularitate nō fuerunt teſtes recepti ad hoc. c. cauſam. s. c. z ō materia dic vt dixi generaliter in dicto. c. fraternitatis. dic vt ibi. Ni. abba. O D[illegible]

Caſus. Jn cā liberali

Vm olim ꝓra ꝓtumacē etiam lite non ꝓteſt. teſtes recipi pñt. b. d. fm eōem z notabilē lectu. Prima pars deciſe narrat factū. ſcda ibi. mandamus. dat iudices qbus ꝓmittit receptōem teſtiū z puidet qd per eos agēdū rec⁹ ꝓtumace Nō ꝓmo qꝫ in cā liberali ſez cū agitur de ſtatu eccleſie pōt intervenire, purator ex pte actoris z rei. Nō ſcdo qꝫ lis ē ꝓteſtāda cū agitur de ſtatu eccleſie data pñtia vtriuſq; ptis. Nota tercio qꝫ teſtes de neceſſitate nō ſunt reducēdi de lōginquo ad pñtiam iudicis ſed pñt recipi in eorum loco. de quo vide quod dicam in c. cō. cauſaz ff. e. Nō archiēpm poſſe lingare pſona liter. z ſicut non artatur conſtituere procuratorem. ad idem. c. fi. de iura. calū. vide quod le. z nota. in. c. fi. v. q. iij. Nota qꝫ ad ſniam ſez audiendam citanē par tes peremptorie. non ergo ſufficit vna citatio. ſecꝰ i cauſis ſummarijs vide tex. cū glo. in de. ſepe. de v. ſignī. in vbo peremptorie. z quod nota. in. c. conſuluit. ō offi. dele. Nota qꝫ deleg⁹ datus ad cauſam inſtruē dam poteſt citare ad ſententiam audiendam in remiſſione cauſe. ſz hic fuit expedite dictum quid autē ſi papa nil diciſſet vide nota. in. c. fi. de accu. vbi videt⁹ concludere qꝫ idem. Glo. i. ponit caſum literalem vt in ea ptz ſ hoſt. ponit alio mō z ſic Vacāte eccliā vionē ſi archiēps cantuarienſis volebat concedere benficia vacantia ſpectantia ad collatōem epi vionēſis z plenitatos inſtituere z cuſtodiaz vacantium eccliaz habere ſicut in illis ptibus moris eſt. forte vult dicere qō archiēps habet omnia. s. dicta iura in dioceſibus ſuf fraganeorum ſuoz ſede vacante Archidyaconus vionēſis oppoſuit dicens qꝫ nec illa eccleſia ſibi ſubeſſe debebat. imo erat ſedes archiepiſcopal z ꝑerat oñibus eccleſijs vallie iuꝛ metropolitico. Jtē qꝫ predicta eccleſia ſemper fuit libera a predicta ſeruitute z qꝫ ipe archidyaconus hoc iure fuerat vſus ab antiquo ipſa vacante ſede. qre non ad archiēpm ſed ad ipm ſpectabant predicta. z per hunc modum legendi dic iſtā de cre. planaz Jtē fm eum poteſt eſſe qꝫ archidiaconus aſſerebat qꝫ vacāte eccleſia vionenſi ſpectabat ad ipm cuſtodia epatus z eccleſiaz ſuaz. z qꝫ habebat iuriſdictionem epiſcopalez in omnibus exercere in quorum poſſeſſione ſe fore dicebat ſ archiepiſcopus aſſerabat contrarium dicens hec omnia ad ſe non ad archidyaconum ꝑtinere z poſſeſſionem illoz habere. z ſic erāt vterq; quaſi reus z actor. z quaſi vti poſſidetis adinuicem intentantes. de quibus mandauit papa in forma inquiſitionis proceda. z dicit fm hoc planam decretalem tē. quare ſic dicit hoſtien. videbitur ſtari in primo ꝓtrario. Oppo. z videtur qꝫ iſte archidiaconus nō debuerit admitti ad agendum, p iuriſ⁹ eccleſie ſine mādato epi z capituli. vt in. c. de pac. Glo. ij. ſolvit faciendo ꝓtrariū qꝫ forte hāc exceptōem reſeruat hic papa contra archidiaconū. ſed hoc nō placet glo. dicēs qꝫ iſtud ē ſpāle cum particularis de eccla ꝓcaute inuiriam eccleſie ne trahat ad ꝓiorē ſtatū tē. vt in gl. all. Jn ꝓtrariū. l. ſi qs hac lege. §. quotiēſ. ff. qui z a quibus. libe. nō ſi. vbi vero agit vn⁹ ex patronis vt libertus ingratus revocet in ſeruitutē ſine mādato aliorū. Glo. nō ſolvit ſ ſolutio ē quia hic agit de libertate ibi ō ſeruitute. Jtē cū ibi ē cōſ vt ſingulis hic vt collegio z ideo concludit hic glo. qꝫ defectus mandati non poterit hic opponi contra archidyaconum. ſed de alia exceptione debet tex. intelligi. Advoate latius z diuinis colligendo dicta Jnnocē. z aliorum. dico qꝫ iſte tex. poteſt intelligi dupliciter ſez qꝫ iſta eccleſia vionēn. vacabat. ſecundo qꝫ iſte epiſcopus vinebat. ſcām primaz intellectum oportet intelligere ſcām lect. hoſt. de qua. s. qꝫ archidyaconus agebat hic principaliter p ſuo intereſſe propeio quare dicebat hec iura pertinere ad eum ſede vacante et ius eccleſie deducebat in quandi conſequentiam. z ſic non obſtat defectus mandati eccleſie cum non ageret principaliter pro eius iuribus nec obſtabat vacatio eccleſie ratione predicta. quia non deducebat iura eccleſie in iudicio ſed propeia ipſius archidyaconatus. Si autem voluiſſet archidyaconus agere pro eccleſia non fuiſſet admiſſus ſecūdum

omnes saltem illa rõne. quare vacabat ecclesia. ut i. c. l. ne. se. va. Item qr illo tpe non põt dici plat9 negligens. ar. c. qr diuersitatem de pcel. pben. necz ex dilatione imminere ecclesie periculũ cũ sede vacãte nõ curarat pscriptõ. ut in. c. i. t in. c. de quarta. de pscrip. nisi forte velles dicere q papa ex officio volẽs occurrere p iudicio saltem facto ipsius ecclesie vioneñ. ne interim sede vacante archiepõs exerceret illa iura voluit pmitte re negotiũ p viam inquisitõis phidẽs de sollertia archydiaconi. qui fuerat actor deferendo negotium ad papã. sicut eñ plato nõ valente ex aliq cã agere papa puidet ecclesie ex officio. ut in. c. cũ venisset. in fi. ỗ in sti. ita potuit ecclesia vacante cũ paria sint inutilẽ prelatum et nullũ habere. ut in. c. ij. de transl. pla. t sic limita dicta doc. hic t facit ad hũc intellectũ. qỗ. j. dicã Si aũt vis intelligere q hic epõs viuebat scõm alium intellectũ t tũc põt tex. habere triplicẽ intellectũ. Primus est ille hosti. q archydiaconus agebat ỗ p iuribus ppriis lz in psequentia allegaret iura ecclesie dicebat ei esse liberã et silet prarium. põt eñ agere p iuribus iure dignitatis sine mandato epi t capituli. ar. in. d. c. cũ venissent. et in. c. lre. de dila. cũ si. Iste intellectus lz planus sit non tñ multũ pgruit littere que dic q erat pterito sup statu eccie vioneñ. t sic status eccie pncipaliter ducebat in iudiciũ. Secõo põt intelligi q pncipalis questio erat vt littera sonat t intelligit glo. pma que ponit satis aptũ casum ad tex. t tunc dic q papa ex officio pmisit inquisitionẽ vnde archydiaconus non agebat hic tãquã actor sed psequebat inquisitionem pmissam p papã et hanc lec. c. sentit Inn. et p hoc facit scõm eum q ferẽ hic sententia lit. nõ ptest. vt colligitur hic ex tex. Non ob. si dicatur hoc nõ pueníre littere que dicit archydiaconũ posse ex cã legitia repelli ab agendo t sic psupponit q erat actor. Item hic requiritur lit. ptest. saltẽ data ptiũ pñtia. ergo nõ. pcedebatur p viam inquisitõis cũ tũc nõ sit cũ quo lis p testetur vt lit. nõ ptest. qñ. §. sunt t alij. Item archydiaconus pstituit. panratorem qỗ non esset si. pcederetur ex indicis officio. nã ut eleganter dicit Inn. nõ repugnatur iuri ut. pmotor inquisitionis possit repelli ab inquisitõe in. c. cũ dilectus. de accu. necz q pstituit. panratorem t q cũ eo. lit. ptest. fiat maxime si agitur de iure alicui dando vel crescendo. secus vbi agerẽt ỗ crimine Item secus vbi papa ex officio suo. pcedit. intellige semper sine. pmotore inquisitõis qỗ bene nõbis. iste tñ intellectus lz sit verus in se nõ tñ iudicio meo pgruit huic lre que dicit archydiaconũ. pposuisse questionẽ sup statu illius ecclesie. Item hic repellit ab agendo non tamen ab inquisitõne promouenda. et nullus verbũ est in tex. sapiens inquisitõez ꝛc. Jõo datur tertius intellectus et notabilior q archydiaconus directa via agebat. hic ptra archyepm sup statu

ecclesie. et admitti debet etiã sine mandato fm Inn. quia episcopus erat negligens. et hanc potestatẽ agẽ di habet quilibet pticularis de ecclesia etiã ptradicentibus epõ et alijs. xij. q. nõ liceat. ỗ re. ecclẽ. nõ alie. si quis pbiterozp nec erit iste panratoz scõm Inno. sz panrans. sicut si pater ageret p filio. puincitur aũt negligentia epi. hoc ipso q non psequitur ius eccie sue scõm Inno. vel pmitteretur de hoc summaria pgnitio scõm eũ vel scõm hosti. quia ter monit? ab archydiacono ipsius ius ecclesie. psequi nõ curat dicit tñ in alia glo. q quicquid dicat in hoc casu et similibus tutum esse ut hoc significetur capitulo antequã archydiaconus vel alius admittatur ne postea veniens t allegãs ignorantiam vel puaricatõem litẽ suscitare possit. t qr magis idoneus in talibus eligendus est. t qr nec epõs sup talibus sine cã litigat. Quidã tñ ut hic refert Inn hunc intellectum nõ admittũt negantes pticularẽ de ecclesia posse agere p ipsius iuribus sine mandato etiam alijs negligentib⁹. et dicũt q iura supius allegata loquuntur in reuocatione male alienatoz tñ vbi est spãle. et ex spãli cã illud pcessum est singulis decãis p tra ius cõe. Capitula vero que habent. ij. q. vij. quia ppter. t sequentia. licet nõ restringant ad reuocatõez male alienatoz. nõ tñ dãt decãis singularibus facultatem agendi sed renuncãndi excessus platoz. et ad istud. c. dicunt intelligendũ q papa pmisit inquisitionem ad instantiam archydiaconi cũ multa audiuisset de statu ecclesie. t sic non firmando pedes transit hic Inno. Sed allego ipsum. in alio loco vbi apte firmat pedes tenendo hãc lec. t videtur quasi tex. s. in. c. cuz dilecti. da ma. t obe. loquit tñ ibi de capitulo t dicit notandum ex illo tex. capitulũ psequi iura epatus qñ episcopus in piudiciũ aliquid facit. t idẽ intelligendũ scõm eum si sit negligentes. ar. xij. q. ij. nõ liceat. t dicit ibi nõ. dignum q capitulum nõ solũ appellat p iuribus episcopatus sed etiã sup eis cãm psequit t ỗ ea rõne quia spũalia et dignitates ecclesie sunt cõia t cõiter tenentur ab epõ et capitulo lz epõs sit caput. j. ỗ. v. sig. cã decã. et quãqz loquat in capitulo eadẽ ratione puto idem in pticularibus. negligente etiaz capitulo sicut eñ capitulũ agit negligente etiã epõ vt ibi. ita et capitulo negligente agit pticularis cũ iura capituli deuoluantur ad vnum alijs negligentib⁹. ar. nõ. in. c. cuz nobis. t. c. qr. ppter de elec. t de his q fi. a ma. p. ca. c. i. Item ius publicũ pstitit in sacros. i. di. ius publicum. tene ergo hanc vltimam lec. que est valde nõ. et eam sequitur do. an hic. et do. Lar. t vide Lap. alij. vbi firmat q quãdo ab ecclesia fuit res ablata põt de ea agi sicut de re male alienata. quia satis põt dic male alienata sed hoc q nõ. Inn. in. c. episcopi. ỗ re. non alie. et in spe. in ti. de rescrip. pser. §. rõne fore ỗ. item quod in rescripto. Item ex pdictis collige q

vbi ꝓlatus et capitulum non sunt negligentes nō ad
mittitur ꝓticularis de ecclesia ad agendum sine man
dato secus ad defendendum. de quo tñ dic ut nō. per
glo. et doc. in. c. i. de pan. qđ intelligo nisi agatur ō re
male alienata. tunc enī nō exigerē negligentiā ꝓlati et
capituli. cū indistincte detur in istis potestas agendi
vt. d. c. si quis ꝓsbiteroꝝ. et. c. nō licear. fateor tñ qꝫ si
ꝓsumerent ad agendum ꝓferꝫ ꝓlatus tangꝫ idoneor et
cuius magis spāliter interest ar. ff. de accu. l. si plures
et in. c. edoceri. de rescrip. Expēdictis potes colligere
an et qñ ꝓticularis de ecclesia admittatur ad agendū
p ecclesia. et habes claros intellectus huiꝰ. c. qui per
alios inuolmūtur. Sed nunc querit an in casib⁹ i qui-
bus admittitur ꝓticularis de ecclesia sine mandato ō
beat libellū ꝓcere noīe ꝓprio an ecclesie. Inn. videt
hic variare. in vno loco dicit qꝫ aget nomine ꝓprio et
non ecclesie. sicut in popularī actōne. sed loquit spēci
hoc qñ agitur ꝓ re male alienata. sed post ꝑncipiū lo-
quitur generaliter. alijs negligentibus dicit qꝫ libell⁹
ꝓcipietur noīe eccīe et ꝓsequetur restitutōēz noīe eccīe.
vel aliter iudicabitur pro ecclesia secm petitōnē. et hec
opi. videtur tutior. vt qualitercūqꝫ agat ꝓ iuribus ec-
clesie agat ipsius nomine. quod tenet lap. in dicta all
eq̄uo enī auctoritate iuris agit ꝓ ecclesia debet agere
nomine illius. succedit enī loco totius ecclesie. ergo eo
dem iure censebitur. ar. c. littere. et qđ ibi nō. ō dila.
et ꝓ hoc vide spe. in ti. de ꝓcuratore. §. ij. v. quid. si. et
qđ ibi nō. in addit. et nō. Inno. in. c. ex litis. de ꝓba.
Sed nunquid sententia lata ꝓ ꝓticularē de ecclesia
ꝑiudicet ecclesie vt sic de cetero alius non admittatur
obstante exceptione rei iudi. Dicit Inno. qꝫ sic. sicut
contingit in accusationibus popularibus. l. cū qui. §
in popularibus. ff. de iurciū. vide bonā glo. in. c. cum
dilecti. de elec. nisi ꝓcus fuisset ꝓuinciatus de quo vīc
quod plene nō. in. c. de bis. ij. de accusa. nec secꝫ doc.
teneturꝰ iste ꝓticularis satisfacere vel defendere ecclesiaꝫ
si recōueniatur cū hoc ei ꝓcedatur a iure. alias bꝰ nīore
sepe retraheretur ab agendo. ar. ff. de iudi. l. ij. §. sed
si. et tenet. guil. in spe. de re ꝓcū. §. ij. v. qꝫ si canonic⁹
qꝫ hoc casu potest iste ꝓticularis de ecclesia ꝓstituere
ꝓcuratorem etiam ante lit. ꝓtest. Ad p̄dicta vide qō
ponunt domini de rota decis. cccxxxv. vbi dicit mo-
nachū posse agere ꝓ abbate capto et incarcerato ut li-
beretur a carceribus et restituatur regimini abbātie cū
enī agat ꝓ electōe abbatis de ꝓsue. cū dilectus. ō re-
scrip. cū dilecta. fortius potest agere ꝓ iam ꝓfirmato
et ꝓstituto. Item agit ꝓ re male alienata. ut. s. dictū
est fortius agit ꝓ alienatione ꝓfane. ar. pl. q. i. ꝓcipi
mus. facit. c. ex pte. de accu. et habebit oppōs a mo-
nasterio. de quo dicendū ut nō. in. d. c. ex pte. et. c. obli
ca. ti. Numquid ait decanus et capitulū possunt age
re ꝓ singulis bñficiatis in ecclesia Domini de rota ō
cisi. cccxvi. qꝫ non. qz hoc ꝓlato soli est ꝓmissum ō re
scrip. de. i. et de iudi. cū deputati. Do. an. putat ō ve-
rum inquātum tangeretur dūtaxat ꝑiudicium bñficia
ti. vtputa quia disputatur de titulo vel obiectionibus
spūalibus. secus si tangeret ꝑiudiciuꝫ ecclesie. vt quia
ageretur de possessionibus ꝓbendaꝝ. tūc enī negligē
tibus canonico et ꝓlato deberet audiri quilibet eaꝝ vi
cinus de ecclesia. qz quod deperit ꝓbende deperit ec-
clesie. vide si loquimur de ꝓbenda et beneficijs eccie
cathedralis. ꝓcedat hoc dictum do. an. nec puto do.
de ro. sensisse oppositum. et ꝓ hoc dictum Inn. i ꝑalle.
c. dilecti de ma. et obe. quod. s. recitaui. Si vo loq̄-
mur de ꝓbenda vel bñficijs ecclesie inferioris tūc est
dubium ꝓ nō. in. c. fi. de succes. ab intest. nec de istis vi
detur sentire do. an. ex rationē sui. iꝫ nīhilomin⁹ puto
qꝫ prelato et rectore negligentibus poterit capitulum
agere. ar. optimū in. d. c. cum clerici. de ꝙ. lig. et ꝓ nō
nem Inno. in. d. c. dilecti. et posset dici qꝫ capitulo ei
am negligente poterit agere etiam ꝓticularis de eccia
puta canonicus quia succedit negligente ꝓlato et ca-
pitulo vt. s. dixi. et hoc nō. Oppo. et aliter contra
lr̄am cuꝫ enī. lit. nō ꝓtest. testes recipi nō possunt nec
diffinitiua sententia ferī. s. vt lit. ꝓtest. ꝓ totū. male
cit papa mādādo ꝓtrarium et citando ad sententiam
audiendam. Do. glo. fi. ponendo principaliter duos
intellectus. ꝑimus vt dictio maxime posita in tex.
stet ꝓ tñ. et tunc est sensus qꝫ senes et valitudinarij te
stes dūtaxat recipiunt maxime iuxta formā. eq̄ū fre
quenter. in ꝑn. eo. ti. nō ob. quod dicit de sententia. qꝫ
debet intelligi de sententia interlocutoria. l. missionis
in possessionem. Item pōt intelligi lr̄a de alijs testib⁹
sed non sup ꝑncipali sed ad effectū ꝓueniendi ad mis
sionem. Iste intellectus nō placet. Tum. nec similiter
videtur placere gl'o. iꝫ multū tenet. tū qꝫ de natura
huius dictionis maxime est vt ponat idem in alio ca
su. ut in. d. c. qñ. in. v. maxime. Item in antiqua ꝓ-
batione non erat v̄bū maxime sed simpliciter manda
batur testes recipi nec ad faciendam missionē solēt te-
stes recipi. nec est verisimile qꝫ papa reseruauerit sibi
sententiam interlocutoriam. Item hic simpliciter cita
tur pars ad sententiam audiendam sed appellatione
sententie intelligitur diffinitiua. Ex his colligit qꝫ om
nes testes indifferenter hic recipiuntur et sententia di
finitiua ferꝫ. Ad ꝓtrariū vero dicit ponendo fin intel
lectum qꝫ hic ponitur casus specialis fauore libertat
et hec lex notabilis est et cōiter tenetur quam ponit ō
Tan. placet glo. gof. et Hostī. et sentit hic Inno. et ō
inducit pīculum animaꝝ secm hostī. facit. c. qñ. §. por
ro. et seq. ut lit. nō ꝓtest. et cle. dispendiosum. de iudi.
Tertium lec. ponit Inno. fin quosdam qꝫ hic archy
ēpus diffinabat ecclesiam seu ipsius statum dicendo
illam sibi subiectam igitur ꝑ igitur hic termin⁹ ꝙ qñ

ꝑbet ius suum. alioquī diffinitiue ei ꝓcipietur ne vlte/
rius inquieret ecclesiam. C. de inge. ma. l. diffamari.
Nō hunc intellectū. ꝛ dicit ferri diffinitiua inquātuꝫ
ꝓcipitur ne vlterius inquieret. ꝛ de hac sententia ꝛ ei⁹
effectu vide p bar. in. l. titia. ff. de accu. non tñ placet
Inno. quo ad tex. quia archyepūs hic possidebat. ꝗre
non est verisimle q̄ diffamauerit ecclesiā. Unde po/
uit quartā lec. q̄ hic fuit ꝓcessum p viam inquisitōis
vt. s. dixi. et ex hac lec. nōbis semp q̄ cū index ꝓce/
dit p viam inquisitionis intercueniente actore ꝛ ꝓmo
tore inquisitōis fit cū eo. lit. ꝓtest. si est ꝑsens. sic intel/
lige. c. cū. l. ꝛ a. de re iudi. et. c. cum dilect⁹. de pur. ca.
si autem pars est contumax. ꝓceditur non obstante ꝺ
fectu ꝓtestationis ad receptōnem testium ꝛ ad diffini
tiuam sententiam. et vide quod dicam in. c. cum da/
mor. ℣. eo. hec tñ lec. mihi non multum placet per. s.
dicta. est tñ vera in se. et notabilis. Et ponit Inn. hic
alium casum. notabilem in quo ꝓcedi pōt lit. nō ꝓte.
dicit enī q̄ si aliquis de capitulo ꝓtradicit alicui con/
tractui celebrādo p ecclesiā audietur postmodū agēs
ad illꝰ retractōnem coꝝ supiore sine ꝓtest. ꝛ sine ap/
pellatione. ar. hic. ꝛ in. c. i. ꝺ bis que fi. a ma. p ca. qꝺ
bene notabis ꝛc.

X tenore

Casus. Publicatis atte/
stationibus falsitas priorū
testium potest indirecte ꝓbari. sic cōiter sū/
matur. Sed hec sūmatio non ꝓtinet vlqz quaq; verita
tem. vt ex ℣. dicendis apparebit. ꝛ ideo sūmo sic. Pub
licatis attestatōnibus admittitur aduersarꝰ ad ꝓbā/
dum ꝓtrarium si ante publicatōnē sup hac ꝓbatione
ꝓtraria instrui non potuit. ꝛ est casus singularis scdm
quē parū refert an velit ꝓbare ꝓtrarium directe vel in
directe ut ℣. patebit cōis diuisio. scda ibi nos. Nō q̄
sponsalia de futuro cū carnis copula subsequente in/
ducunt matrimoniū etiā ad impediendum matrimo/
nium et dirimendū cū alia postea ꝓtractum et est casꝰ
in. c. is qui fidez. de spon. Nō scdo q̄ alind ē ꝓtra
here matrimonium alind traducere in domū. nā fm
est facti. ꝑmū iuris. quod nō. p statutis facientib⁹ mē
tionem de traductōe. Nō tertio. q̄ tpe paschali va/
lent sponsalia ꝓtracta lz tempꝰ illud sit ad matrimo/
nium ꝓtrahendum feriatū. de quo dic ut plene nō. in
. c. capellanus. de feriis. vbi dixi. Nō vnū moduꝫ
bonum ꝓbandi falsitatē testium ut si restringant se ad
certum locū ꝛ tēpus ꝓtractus ꝓbetur eo tpe absentia
a loco. dicit tñ Jo. an. q̄ testes deponentes sup absē
tia debent dicere q̄ viderunt illum ꝓtinue in tali loco
ꝓmorantem ita q̄ intra iteruallū tēpis quo cū videre
desierunt non potuisset ire ad locū. vbi dicit fuisse ꝓsꝰ
et redāsse. aliter non ꝓbarent scdm eū qꝺ nō. et ērō.
quia testes debent ꝓcludere necessario. ut in. c. i ꝑsen/
tia de ꝓba. vide in simili gl. nō. in. c. clerici. xxxi. di. q̄

dicit q̄ si duo testes dicant me ꝓmisisse aliqꝺ malefi/
tium tali die. ꝛ alij dicant me fuisse cū eis illa die. pre
ferentur isti. Et intellige q̄ isti restringunt se ut. s. dixi
ita q̄ ꝓcludant necessario q̄ nō potuisset ꝓmisisse ma
leficium quin ipsi vidissent. vide circa hoc qꝺ dixi in.
c. in nostra. s. eo. Nota vltimo ibi tempus ꝛ locuꝫ
q̄ testes debent deponere de tpe ꝛ loco. sed intellige
qñ hec sunt necessaria ad ꝓcludendū intentū articulan
tis. vt hic erat. quia miles fundabat se sup anteriorita
te tpis. alias secus. ut pꝫ in. c. cū Jo. de fi. instru. vbi
testes dixerunt se non recordari de anno mense ꝛ die
ꝓtractus ꝛ nihilominus fecerūt fidem Dicit tñ hosti.
hic verisimiliter ꝑsumendū contra testes qñ omnes re
spondent eodem modo. Ꝫ cōtra hoc facit dictuꝫ. c.
cum Jo. nec ipse hosti. videtur in hoc ꝑsistere. sed di
cit hoc arbitrariam. ꝛ hoc verius. et vide qꝺ nō. Inn
in. c. qualiter et qñ. ij. de accu. Opp. ꝛ videt q̄ mi
les iste non debuerit audiri allegando turpitudinē suā
q̄ tpe contractus cū hac muliere aliā haberet vxorez
vt in. c. cū sup questione. de ꝓcess. ꝑben. So. glo. l. q̄
spāle est vbi vtitur piculū anime. quod nō. ꝛ de mate
ria an ꝛ qñ audiri debeat allegans turpitudinē suam
dixi plene in. d. c. cū sup. vide p bar. in. l. iusiurandū.
quod ex cōuentōe. §. pcurator. ff. de iureiur. Opp.
sꝺo q̄ publicatis attestationibus non debebant te/
stes recipi ut in. c. fraternitatis. s. e. So. glo. fi. q̄ hic
recipiuntur sup nouo articulo. ꝓtrariuꝫ loquitur super
veteri. Sed hec solutio nō est bona quia volebat mu
lier ꝓbare contrarium eius quod miles ꝓbauerat. qꝺ
non licet ut in de. ij. de test. libꝺ. dat fm intellectum
q̄ hic opponebatur falsitas testium que pōt obiici et
ꝓbari etiā post sententiā. vt in. c. lz. s. de ꝓba. hec lec.
non ꝓcedit qñ ꝑs vult ꝓbare directe cōtrariū. nisi adꝺ
ceretur qualitas corruptōis. ut. d. c. licz et le. ꝛ nō. in
. d. de. ij. Tertia lec. q̄ hic indirecte volebat mulier ꝓ
bare contrarium ꝓbando absentiā a loco tpe allegati
contractus secus si directe voluisset ꝓbare contrariuꝫ
et sic de directa ꝓbatōe cōtraria loquit tex. in. d. de. ij
et sic glo. legit ibi istū tex. sed in cōtrarium facit ꝺenui
tas rōnis. nā ita timeri potest subornatō testiū in indi
recta ꝓbatōne sicut in directa. possunt enī testes ita ꝺ
facili induci ad deponendū sup absentia a loco sicut
ad ꝓbandum directe contrariū. ergo eadē debet esse
ꝓhibitio in. c. cū dilecta. de ꝓbr. vti vel inuti. ꝛ. l. non
possunt. ff. de legi. ꝛ ideo dicebat hic Ui. q̄ sicut dire
cta ita indirecta ꝓbatio contraria excluditur publica
tis attestatōibus. ꝛ ꝑ hoc glo. nō. iiij. q. iij. si quis te/
stib⁹. Quartā lec. multū nōbilē sentit hic Inn. dicēs
hanc mulierē fuisse admissam p ublicatis attestatio/
nibus quia post publicationem apparuit de loco ꝛ tē/
pore contractus que ꝓius non fuerunt declarata. hic
enī nō dixit miles in articulis quo tpe contraxit cum
ꝑti. lz simplicit q̄ ꝑs ꝓtraxit cū alia. vnꝺ ñ poterat

mulier ꝑs ꝓbare absentiã a loco cũ nõ restrinxisset se ad certum tempus ꝛ locũ. et sic non fuit ei imputandum si ante publicationẽ banc absentiam nõ ꝓbauit. si autem ꝑs in articulis hec fuissent expssa nõ fuisset post publicatõẽ isti testes admissi. ꝛ licet iste intellectus appropriet Inno. tñ in veritate est glo. in. d. c. si quis testibus. dicit tñ illa. glo. q̃ si fuisset capitulatum de loco ꝛ die audiretur post publicationẽ si fuisset tunc protestata de absentia. quali sentiat q̃ per banc protestationem excluditur ꝓsumptio subornatõis. hoc tñ vltimũ non placet hic Jo. an. nisi fuisset pte/statio ꝙtionalis. i. q̃ ps aduersa consensisset p nõ. ii. c. fraternitatis. s. eo. quod satis placet. quia hoc nõ dependet a voluntate ptis sed a iuris dispositione. ergo ꝓtestatio solius ptis non ꝓdest. al. de facili eluderetur in hoc iuris dispositio. ar. in. l. alimenta. C. de neg. gest. nisi velis dicere. put. j. tangam sed pmũ dicunt Inn. et glo. expresse approbat et ampliat Jo. an in addi. spe. in ti. e §. sepe in ꝑn. ꝛ §. porro. vbi dic̃ q̃ etiam directa, pbatio ctraria admittitur publicatis attestationibus q̃m articulus non fuit debite specificat⁹ exemplum si cõtra instrumentũ obijcio in genere qõ ẽ falsum testes inducti deponũt q̃ tempe cfecti instrumenti notarius erat mortu⁹ certe potuit aduersarius attestationibus publicatis ꝓbare q̃ erat viu⁹ licz hoc sit directe ctrariũ. nam non est sibi imputandũ quare ꝑs nõ ꝓbauit cũ nõ posset diuinare quid testes erãt dicturi. indebita ergo specificatio admittit pbationem etiam directe ctrariam sicut debita repellit pbationez etiam directe contrariã. ꝛ hoc videtur subtilissimũ et tenendum ꝛ satis ꝓbat p istũ text. sm banc lec. ꝛ p rationem naturalẽ. que satis allegari põt i. c. ij. requiris de appell. ꝛ in. l. scire optet. §. sufficit. ff. de excu. tu. et scõm hunc intellectum summani. ꝛ scõm hoc ẽ limitãdus et restringend⁹ vinc. qui nimis generaliter voluit excludere pbationem ctrariam publicatis attestationibus quãcũq̃ posset attẽptari q̃ vbi allegatur absentia a loco non debeat ita de facili timeri ꝛ ꝓsumi subornatio cum in facto quasi notorio non sit tanta ꝓsumptio vel suspicio. ar. c. euidentia. de acc. Ex tene ꝑmus q̃ alias possent ꝓfingi multe fraudes que satis patẽt speculanti. Alij tñ voluerũt ponere quintã lec. q̃ ponebat text. in cã matrimoniali. et iste intellectus est ver⁹ in se iuxta nõ. in. c. iurauit. de ꝓba. ꝛ in. c. series. s. eo. sed nil nouj afferret nobis iste text. nec est ꝓportõnabilis. littere que minime fundat se sup simone matrimonij.

Ultimo queritur pone q̃ mulier ꝓbauerat absentiã militis nunquid possit ꝓbare miles de nouo ꝓsentiã Glo. ista ff. q̃ sic q̃ est alius modus inducendi ꝛ ad aliud inducimur nũc q̃ ꝑmo. qli dicat q̃ peio incepit testes miles sup ꝓsentia ad ꝓbandũ ꝓncipaliter matrimonium. nunc vero vult inducere ad ꝓbandam ꝓsentiam contra ꝓbatõnẽ mulieris. Sed aduerte q̃ ꝑ

h

soluit ctrarium inquantũ obijcit de publicatõne suoꝝ testium. sed non soluit inquãtuz. ꝓbat directe ctrariuz ꝓbationi mulieris. quia illa. ꝓbauit absentiã ꝛ iste nũc vult probare ꝓsentiã ctra de. ij. eo. ti. Ideo potes dicere q̃ admittetur miles añ publicationẽ attestationũ mulieris. põt etiã tolerari si vult ꝓbare etiã post publicationem p nõbile dictum Inno. in. c. cũ clamor. j. eo. quia ista vltima ꝓbatio venit ad cfirmatõnem ꝑoris. sic non ꝓsumitur subornatio. maxime q̃ satis potuit confidere i priori ꝓbatione. sed q̃ nũc dependit ctrarium debet admitti ad cfirmationẽ prie probatõnis ꝛ p hoc habes aliam limitationẽ nõbilez ad iura ꝓhibentia ꝓductõnem testium. post publicationẽ. dicit tñ hoc. q̃ mulieri nõ licebit ꝓducere testes tertio contra hos secundos ar. c. licet. ij. j. eo. qõ nõ. ꝛ vide quare post instrumẽtũ lz ꝓducere testes in cõtrariũ ꝛ ñ sic post attestationes publicatas p glo. nõ. i. d. c. si qs testibus. iiij. q. iij.

Significauerũt Cal⁹. Si sine cã negẽ quarta dilatio petita cũ solẽnitate legali põt appellari. vel summa sic. Indulgenda ẽ in cã quarta ꝓductio testium petita cum solẽnitate legali cã legitima nõ refragante alias legitime appellatur. In ꝑma appellanꝭ decisa narratio. in scõa appellationis cmissio ibi mandamus. Nõ ꝑmo q̃ cõmissa cã ad instantiam actoris tam super possessione quam super ꝓpietate potest actor super alterutra indoare iudicium prout sibi videbitur quinymo põt suspendere iudicii propietatis ꝑs indoatũ ꝛ intrare iudicium possessorium. pcedit ergo. c. pastoralis. de ca. pos. et ꝓpri. tam cõi et ordinario q̃z delegato. ꝛ rõ omnium ꝓdictoꝝ fauor spoliati ꝛ odium spoliantis. in de. vna. e. ti. que non alteret ex iudicis qualitate. Nõ scõo q̃ iudicium in causa matrimonij fundatur in ꝑsonã abbatis ꝛ cõuentus et abbatisse ꝛ monialium an aũt sol⁹ abbas seu abbatissa possit agere ꝛ ꝓcurare. dic ut plene nõ. in. c. ecclesia. de rescrip. ꝛ. c. cõtingit. ò translac. Nõ tertio q̃ successor vniuersalis põt agere possessorio. p violentia illata defuncto. ꝛ sic interdictũ. vnde vi. datur heredi. ꝓcur. l. i. §. hoc interdictũ. ff. de vi ꝛ vi ar. vide qõ dicit in. c. quia. s. de iudi. Nõ quarto ibi suspensio petitorio q̃ potest fieri transitus ad petitorium lz ex toto non renuncietur iudicio ꝓpietatis ꝑs incoato. potest ergo dũtaxat suspendi quod clarius probat i fine littere. vbi mandat vtrũq̃z iudicii simul terminari. si stat plene de ꝓpietate quod nõ faceret. si tota illa in dicij fuisset ꝓposita. l. postq̃z liti. C. de pac. Nõ q̃ petitio quarte productionis testiũ nõ est insta. nisi petatur cum iuris solemnitate de qua in. c. vltra tertiũ. j. eo. et quid appellatur hic quarta productio vide quod plene dixi in. c. in causis. s. eo. et dic vt ibi. Nõ q̃ licet appellans ab interlocutoria teneat probare causã

appellationis esse verã. ut in. c. interposita. de appel. ℞ tamen nõ ẽ necesse vbi causa appellatõis iustificata est a iure sed sufficit, pbare appellatõnem interpositaꝫ ob illã cãꝫ ut hic ẽ casus hꝫ enĩ hoc casu intentionem a iure fundatam ℞ nõ q appellans etiam ab interlocutoria habet necesse, pbare se appellasse .ℑ. decendium a tpe sententie interlocutorie. vide qđ nõ. archi. in. c. romana. ỏ appell. ℞ nõ. q vbi ꝑus liq̃t de possessorio q̃ petitorio ferenda est sententia sup possessorio. quo finito, pceditur sup petitorio. si aũt de vtrozꝫ liqueat vna sententia terminabunt. sic limita. c. cũ dilectus. t. c. pastoralis. de cã pos. t, ppri. ℞ nõ vltimo q in iudicio possessorio põt appellari ex legitima cã. et quod plus est non solum ab ipa sententia diffinitiua sup possessorio iuxta ea que dixi in. c. cũ ad sedem de restit. spoli. sed etiam a grauamine seu ab interlocutoria. Glo. sunt faciles vsqꝫ ad illã que est in. v. ꝑdemnantes. Op. videt enĩ q illi monachi deficientes in iustificanda appellatõe non solum debuissent ꝑdemnari in expensis sed etiã remitti ad ꝓres iudices ut in. c. accepta et in. c. interposita de appel. Bo. glo. q illi ꝓres iudices abdicauerãt a se iurisdictõez remittendo negotium ad pspã. sed certe hoc est diuinare cũ in tex. non fiat mentio nisi de sola appellatõe pari modo diuinat Jo. an. qui dicit q forte illi detulerunt appellatõi. t sic cessat ꝓtrarium. p. c. cũ appellationibus. e. ti. li. vi. Hosti. legit tex. cũ suppletõe nã ad tex. ibi ꝑdemnãtes supplet et ptes ad ꝓres iudices remittatis et nisi aõo tẽ. et hec etiã diuinat. Dic ergo q appellatio fuit hic iustificata eoipso q ꝓstitit dilationem forte petitam cũ iuris solẽnitate et sine cã bene gata. vñ si habita q̃rta dilatõe coã iudice a quo non ꝓbant qđ ꝓbare volebant non p hoc est minus iustificata appellatõ. debet ergo intelligi tex. dum dicit si in ꝓbatõne defecerũt. s. sup ꝑncipali negotõ et nõ sup iustificatõne appellatõnis. t sic littera est clara. t sic tacite hanc solutionẽ sentit Jo. an. sup glo. ꝑcedenti.

Quero tex. mandat vtrũqꝫ iudicium simul terminari si de, ppietate liquet qñ dicitur de eã liquere. Hi. penõ. dicit q nisi sit renunciatũ et ꝑclusum in cã nõ dicitur de cã liquere qñ possent adhuc fieri, pbatões. qđ bene nõbis. Ex hoc infero q ex ꝓnibus actis nõ can satur notozium cũ sint in pendenti vsqꝫ ad ꝑclusionez et sic nõ. volunt domini de rota decis. ccdxxxv. t sic intellige. c. cũ olim. de. v. signi. vbi dicitur q acta inducunt notozium. Sed tũc oppo. nã intelligẽdo tex. sm hanc glo. infertur q petitozii fuit suspensum post cõclusionem. qđ ẽ ꝓtra. c. pastoralis. de cã pos. et ppri. Jnno. hoc non soluit sed dicit. hoc posse fieri t tũc ꝺs simul vtrũqꝫ negotium terminari. sed saluando potest intelligi q suberat iusta cã admittendi possessionẽ. q̃ casu fieri potest ut ibi. et tũc nota q vtrũqꝫ iudicium si mul terminatur scõm Jnno. Sedo potest intelligi q potuit in cã ꝑcludi pendẽte iudicio possessorio. vt fortẽ nunc dicant actores se nil ãplius velle, pbare in iudicio ppietatis et idem rẽ. t sic nõ ob. ꝓtrarium.

Quero si sententia veniret, p actore in possessorio. t, p reo in petitorio quid iudicabitur de fructib' a tpe decectõis vsqꝫ ad liam pceptis. Gl. fi. attingit t dic ut in ea. Exqua nõ plura. ℙrimo q scõm leges nõ suspenditur petitoriũ accumulato possessorio sꝫ ex toto debet renũciari. secus scõm canones. sed tu dic melius vt dixi in. d. c. pastoralis. ℞ nõ scõdo q lit. ꝓte. ꝓstituit in mala fide respectu restitutõis fructuũ nõ solum ipsum reũ sed etiam actorem in casu in quo fruct' ex aliqua causa puenerunt ad eũ. pone exemplũ in ca su hui' glo. qđ nõ, p intellectu. l. certũ. C. de rei. ven. et eozꝫ que nõ. in. c. grauis. de resti. spo. Tertio nõ. q renuntiatio iudicio petitozio tollitur effectus lit. cõtest. respectu fructuũ restituendozꝫ qđ videt duz ut effectus causatus auferatur p emptionem instantie cõtra nõ. in. c. causam. que. s. eo. t in. l. cũ lite mortua. ff. iud. sol. nisi aliud dicatur in renũtiatõis actu. vide quod nõ. in. iuribus ꝓall. ℞ nõ quarto. q lꝫ sententia feratur, p reo in petitozio. sententia tñ lata, p actore in possessorio debet habere executionẽ respectu fructuum lꝫ respectu rei ꝓncipalis petitozii, absozbeat possessozium. t sic limita. c. cũ dilectus. de cã pos. t ppri. Sed in ꝓtrariũ facit quia exquo fructus extant debentur ppietario p ꝓdictionem sine cã. iuxta ea que plene dixi in. c. grauis. ꝓall'. nisi dicas hoc spãle in odiũ violenti. circa quod vide qđ dixi in. c. cũ sup. t. c. pastoralis. de cã pos. t ppie. vbi etiã tetigi an actor qui obtinuit in possessorio cogat redire ad petitozium suspensum. dic ut ibi. p que declaratur materia hui' glo. Et vide nõ. dictũ do. de ro. decis. cccxiiij. vbi dicũt q is contra quem actuꝫ fuit possessozio suspenso petitozio non auditur lata sententia contra eũ in possessozio volens ꝓcedere in petitozio nisi ꝓus restitueret rem cuꝫ fructibus ꝓceptis a tpe decectõnis t omẽs expensas secus dicunt in casu ꝓuerso. nã sententia in possessozio contra actozem audietur actor volens redire ad iudicium petitozium. lꝫ ꝓus non satisfaciat de expensis. t est ratio. quia hoc vltimo casu non reputur iure cautũ aget ergo ipse reus, p expensis non aũt de eis potest excipe. sed in ꝓmo casu illud fuit inductum in fauozez spoliati et odium spoliantis. non enĩ tenet respondere spoliatus sup ppietate nisi integre fuerit restitut' ut i. c. ij. t ii. de causa pos. et, ppue. quod nõ, p intellectu illoz iurium t tetigi in dicto. c. ii. Sed contra hoc oppo. quia fuerũt hic auditi monachi producentes testes in possessozio añ restitutionẽ monialium. cõtra ꝓall. iura. Bo. dic q non produxerunt testes sup ꝓprietate. sed defendendo se sup possessione. qđ nõ est

ꝓhibitum vt i. d. c. fi. ꝛ ar. in. d. c. cū inter. de excepti. forte eñ ut dic̄ b gof. monachi volebant ꝓbare q̄ iam possederant ꝓtinue p. xl. annos. et sic ante spoliatōez ꝓtensam. et sic volebant excludere violentaz possessionem. non eñ potuissent duo eandē rem eodē modo insolidum possidere. ut in. c. licet d ꝓba. ꝛ si vtraq; ꝑ ꝓbasset possessionem dic q̄ ceteris paribꝫ fuissent absoluti rei de ꝓba. ex. lr̄is. ꝛ dic plene ꝓut nō. in. d. ca. licet Sed attingo nunc materiam post doc. quero qd si pars simpliciter petit quartam ꝓductōnē seu dilatō nem non adiecta cū solemnitate legali. So. dicit Jnno. q̄ iniusta est petitio ꝛ iusta est denegatio. ꝛ si ꝓpt hoc appellaretur nō valeret appellatio. ꝓbat rōe. quarta ꝓductio testium simpliciter nō seruata solēnitate d qua .ff. eo. in. c. vltra tertiam. est a iure ꝓhibita. ut ibi ergo iniusta ē petitio. secus dicit si petitur cū solēnitate legali. nā tunc petitio est iusta et denegatio iniusta nisi allegaretur cā ratōnabilis. in ꝓtrariū ut hic. immo plus dicit Jnno. q̄ nō sufficit ad euitandū iustā appellatōnē allegare cām rōnabilē nisi etiam premiserit sup ea cāe cognitōnē. Rō quia iura indulgent quartā dilationē cū solēnitate legali .ff. eo. vltra tertiā ergo iudex grauat nisi exp̄mat cām ꝛ de ea ꝓgnouerit. dicit tñ q̄ quidā ꝓtra. Host. dicit q̄ licet p̄mū dictū ē subtilius isti tñ qui tenent ꝓtrariū dicūt verius. ꝛ hoc multum instat. ꝛ ꝓcludit in effectu ꝙ si iusta cā denegandi in veritate subest potest iudex denegare nō premissa cause ꝓgnitōe. nec etiā tenetur tūc exp̄mere q̄z si in veritate causa subest non grauat ꝓtem in denegādo. maxime quia periculosum est hoc casu exp̄mere cāz ne pandat aliquo modo motū animi sui in sententia ferenda ꝓtra. l. vbi. C. de fal. nam si diceret nolo dare quia sufficienter ꝓbasti. ideo ꝓtes instrueret sup sententia ferenda. Satis eñ est q̄ coram iudice approbetur iusta causa vl exp̄imat cū denegat appellationē recipe et maxime p̄mittere ꝓgnitionem nō tenetur quia hoc reliquitur arbitrio ipsius iudicis. ar. hic. lz si male arbitraretur valeret appellatio. ꝑ hoc adducit simile cum appellatur a ꝓtenso grauamine. non eñ sufficit ꝓbare ad iustificandā appellatōnē ob iustā cām fuisse appellatum nisi doceat illam esse veram dicto. c. interposita. quia iudex potuit moueri ex aliqua iusta p̄sumptione vt ibi nō. ita in ꝓposito ex sola negatione nō iustificat appellatio sic potest doceri de iniustitia negatōis maxime si fuit expressa licet nō fuerit de ea ꝓgnitū. Et hāc ꝓtem puto veriorem ꝛ iudicio meo est tex. hic vbi ī de negatione quarte. ꝓductōis petite cū sollēnitate legali non apparet q̄ fuerit exp̄ssa cā. et tñ papa dicit ex denegatione fuisse iustificatā appellationem nisi iudex voluerit multitudinē ineffrenatam ꝓpescere. non dicit nisi iudex exp̄sserit. satis est ergo cām in veritate subsistere. p̄sumendū eñ est p̄ma fronte ꝑ facto iudicis. ut nō. in. d. c. interposita. ꝛ ꝑ Jnno. in. c. post dectionez de ꝓcu. p̄ben. in fi. ꝓtiū tñ est ut iudex exp̄mat cāz ita caute vt non pādat animū suū ut sic retrahat ꝓtez ab appellando. Sed quero quid si isti appellasset ante denegationem sub hac ꝓditione petimus quartā dilationem cū solēnitate legali. ꝛ si eaz denegaueritis ex nunc appellamus Jnn. quē cōiter sequūtur b doc. dicit hanc appellatōnem etiā secuta postea denegatione non valere nisi postea geminet secuta denegatione Ratio scōm eū quia a futuro grauamine nō appellat sed a ꝑterito seu saltē p̄nti. vt .ī. de appella. ꝓtuit. ī. ꝛ. c. expte. ī. ꝛ. c. vt ōbū ꝛ. c. cū cessāte. ꝛ. c. dilec. sec dic si iudex ꝑus denegasset simpliciter ꝛ monachi sic appellassent petim ꝫ reuocari grauamen ꝛ si ip̄m non reuocaueritis appellem ꝫ. quia nō est hec appellatō a futuro grauamine sz p̄senti. Nec ob. si dicatur q̄ imo a futuro ꝑ verbum nisi. reuocaueritis quod extenditur .ff. ad terull. filij mater. in fi. et futuꝝ subiūctiui modi. quia reuocatio que petitur et que est de futuro nō est grauamen. sed illa denegatio ꝓcedens fuit grauamen a quo potuit appellari. etiā sine vllo verbo extensiuo scōm Jnno. fuit eñ scōm hosti. illud positum ad cautelam et reuerentiam iudicis qui reuocationē grauaminis poterat de iure ꝑ seip̄m facere. d. c. cū cessante. ꝛ que dubitatōis tollende cā inserta sunt ins cōe ñ immutat. l. qui mutuā. ff. mā. et hoc dictum Jnn. solet allegari ꝑ nōbili ab omnibus. mihi placet minus dictū sic vt possit appellari a grauamine sine petitione reuocationis ꝛ q̄ petitio reuocationis. nō immutat ius. ad hoc all. tex. cū glo. in. c. si a iudice. de appel. li. vi. ꝛ in. c. i. de dila. ꝛ qđ ibi dixi. Sed p̄mū dictū forte ñ est verum si recte ꝛ diligenter ponderetur qm̄ non appellatur simpliciter a futuro grauamine sed potius a ꝑterito. q̄z appellatio est ꝓditionalis si denegaueritis tc̄. ꝛ trahitur ad diem ext̄itis ꝓditionis. ar. optimā ī. c. si ꝑ te. iūcta glo. de rescrip. ꝛ sicut ad diem denegate dilatōis vnde pinde est ac si appellatio fuisset interposita post grauamē sicut in simili dicim ꝫ in excōicatione sub ꝓditione lata. puta si tale factuz feceris te excōico. nā excōicatio non habet vires incōtinēti sz adueniente conditione. ꝛ ad illud tēp ꝫ trahitur sine dixerit iudex excōico te ex nūc siue ex tunc. vt in. c. ꝑterea. de appell. ꝛ ibi latius ꝑ Jnno. ꝛ quāḡ ferri nō debet excōicatio ꝑ futuris culpis etiam sub ꝓditione. ut ī. c. romana. §. caueant. ō sen. excōi. lata tñ tenet. ut ibi nō. ꝛ in. c. ꝑterea. sicut dicimus in sententia q̄ nō deberet ferri sub ꝓditione. lata tñ tenet. ij. q. vi. bidau. ita dico in ꝓposito honestū esset ut talis appellatio non interponatur ante grauamen inflictū. si tñ sic interponitur debet valere quia trahitur ad diem ꝓditōis. nec ob. si opponeret de. l. si pendente. ff. de ꝓcu. ꝛ ꝓmoꝛ ver. vbi dies conditionis astantis trahit ad diem

celebrati ꝓtractus qua loquitur in ꝓtractibus q non dependent a volũtate vni⁹ tñ sed duoꝝ Sed hic dependẽt appellatio a voluntate vni⁹ qui solum intendit et vult in effectu post grauamen.ad hoc quod nõ glo.in.d.c.si,pte.et dy.in regula qui ꝓior.de reg.iu.li.vi. Ultimo ponit hic hosti.questionem quid si pendente grauamine ante lapsum.x.dierũ index dat dilationem grauato ad aliquid faciendũ an acceptando dilationem videatur renũciare facultati appellandi Et ꝓcludit q non .quia iudicium redditur in initũ .l.inter stipulantẽ.ff.de.v.ob.tu vide latius p Jo.an.in.c.fi.de appel.li.vi.t p do.de ro.decis.ccl.xxxviij.t p Inno.in.c.sollicitudinem .j. de appella.vbi dicam. Nico.abbas.

Vm causam. Latius. Diligenter examinandi sunt testes et puniendi qui eos impediunt t ipsorum testium multitudo est p iudicem refrenanda.b.d Et habet tria dicta ut p3 ex summatione.scõm ibi qd si tertium ibi volentes. Nõ primo q vbi testes sũt longe distantes potest index ipsoꝝ receptionem in pribus ꝓmittere.et hec est vna cã legitima et honesta cõmittendi testium receptiones .ad idem.c.ꝓstitutus.de fide.et quod .j. subjciã latius. Nõ scõdo iudicẽ posse a ꝓncipio recipere omnes testes tã ꝓbatorios q̃ reꝓbatorios t ipsorũ validitatem reseruare in tempus disputationis.de quo disputat glo.i. sed tu dic ut late dixi in.c.ex pte ade.s.e.p que declaratur tota ista glo.quã aliter non attingã. Ex dico iudicem triplicit̃ se posse habere in receptõne testium.potest enĩ a ꝓncipio recipe omnes testes tam ꝓbatorios q̃ reꝓbatorios et reseruare validitatem illoꝝ in tempus disputationis ut hic et in.c.licet.de,pba.scõdo potest a ꝓncipio admittere exceptõnẽ reꝓbatõis t scõm eoꝝ dicta admittere,ꝓbatorios,tertio põt admittere exceptõnes reꝓbatõnis sed differre examinationẽ testiũ post publicationẽ ꝓbatoriorũ.que omnia declara,put dixi in.d.c.ex pte ade. Nõ iudicem ex officio suo debere inquirere t examinare testes nedũ sup petitis in libello sed etiã de causis scientie t de omnib⁹ circũstãtijs de quo vide quod le.et nõ.in.c.p tuas.j. eo. Nõ iudices debere inquirere de fama.t sic videtur q fama aliqd addat.ad hoc quod le.t nõ.iij.q.iij.§.itẽ sepe.t facẽ p cõi observantia nam hodie in fine articuloruꝝ semp ponitur articulus de fama et quantũ ꝓbet vide quod dixi in.c.veniens .s.eo.p bar.in.l.de minore.§.tormenta.ff.de questioni. Nõ q testes inquirunt de i credulitate an sez credant ea que deponũt.t dicit hic gof.q̃ ex auditu credulitate et fama iquirit ad plumptionem non ad plenã ꝓbatõnem.quod bene nõbis.sed vide ea que dixi in.c.quotiẽs.s.eo.t.c.tã litteris Nõ iudicẽ ecclasticã habere iurisdictõnem in omẽs impedientes testes ꝓducendos coram eo. Nõ q ad officium iudicis ptinet ꝓtaxare certũ numerũ testium t quãcũ in ista cã papa ꝓfixerit numerũ quadragenarium.index tñ in alijs causis põt scõm qualitatẽ cause et ꝓsonaꝝ qñq plures admittere qñq paciores ar.c.i.xxix.di.t.c.de testibus.in fi.t.c.li.significauerũt .s.eo.t sic intellige Jo.an.hic.est enĩ hoc arbitrariũ quod nõ.ad cautelam seruandã p iudicẽ in refrenatione testium ne pãdat animũ suũ circa merita cause.vide p spe.in ti.e.§.restat de numero.v.hoc etiã .t in summa p hosti.de vila.§.ex quibus.et quod.s.dixi.q quadragenarius numerus testium nõ sit ordinarius.firmat Jo.an.in.addi.spe.eo.ti.sup Rubrica.v.que rebatur scõo.Sed circa ꝓdicta t circa tex.dubitatur. quid si testis deponens sup articulis dixit se nihil scire exceptis paucis.deinde interrogat⁹ sup articulo generaliter de fama que solet poni in fine articuloruꝝ.respondit verum esse q est fama .an hec responsio sit referenda ad omnia ꝓtenta in articulis aut solum ad ea sup quibus dixit se aliquid scire.de hoc in spe.in pte. de cri.no.§.vt auten.in.fi.t quidã dixerunt ut ibi refert dictũ illud generale restringendũ. Alij q̃ generaliter debet intelligi sicut generaliter ponit.nam respõsio debet esse ꝓformis interrogatõi.inst.d inuti.stip. §.ꝓterea.nec p illud videt sibi contrarius.q̃ põt esse q aliquid nescit in veritate.t tñ est de illo publica vox t fama.equus tñ est ut testes interrogent iterum ut declarent dictũ suũ.t sic dicit fuisse obtentũ inter archyepiscopum rauẽnatẽ.t cõe forliuij in quadã cã.t ad materiam vide quod nõ.Jo.an.in addi.spe.e.ti.§. nunc videndũ.ad fi. Venio ad gl.t quero qualit sint testes examinandi.Rñdet glo.ij.q̃ sigillatim per se aliter non valeret receptio.qõ nõ.t idem tenet spe. e.ti.§.nunc tractandũ.in ꝓn.in.v.sed pone,pduxi. Et intellige glo.qñ duo testes simul examinarent nã tunc est ꝑiculum ne vnus instruat alium nec posset falsitas dep̃bendi exemplo danielis.secus si aliqui extranei adhiberentur in examinatione maxime si.vocarẽtur ut testes.ad hoc.c.ut officium .de hereti.li.vi.vbi in examinatione testium in cã hereis adhibent duo religiosi.t est cautũ hoc obseruare in omni cã grauiter hoc qõ dixi in.c.sicut.s.eo.t qõ ibi nõ.t Hosti.in .c.albericus.ita dicit dicta testiũ posse,ꝓbare p alios testes tunc adhibitos. Quero dicit hic testem interrogandũ de cã scientie quid si nõ reddit cãm sui testimonij.vtputa q dixit verũ esse simplicit̃ q titius mutuauit sexcentos mille.Glo.in vbo.de causis.distinguit.q aut fuit interrogatus de cã et eam nõ reddidit t tũc nõ valet testimonium.aut nõ fuit interrogat⁹ et valet.et idem accur.in.l.iij.ff.eo.nõ enĩ scõm eũ debet esse vbosus.ideo excusatur si nõ fuit interrogatus ar.in.l.fi.C.de pẽ.ꝑpa.offe.t.l.ampliorem.C.de

appell. ꝛ ide gl. Jo. in. §. solet iij. q. iij. Jnno. ꝛ host. hic et spe. eo. ti. §. i. v. item qui interrogatus qui p? ibi videt velle scom aliquos q si nō reddit cām interrogatus nō valet. nec quo ad pbationē nec quo ad p sumptōez. ꝛ ide dicit si reddidit sed inutilem. quia paria sunt nō reddere ꝛ inutilē reddere. de transl. pla. c. ij qō nō. hoc tñ vltimū videtur ꝓtrariū dicto. gof. ō quo in nōbilibus. Sed dic q scom quātitatē cause index assumet quātitatē plumptōis ar. in. l. iij. ff. eo. tu magis scire potes ꝛc. ut ibi Jnno. tñ hic tradit vnā theoricam que solet ab omnibus approbari. dicit q ī pceptibilibus aliquo sensu corporeo pōt, pcedere illa distinctio an fuit testis interrogatus vel nō. vt. s. dicit. sed ī pceptibilibus indicio intellect? tñ est necesse q reddat cām. alias nō valet testimoniū etiā si nō fuit interrogatus. q: de his deponere nō, pprie spectat ad officium testis. Exemplū. si dicis talem esse dominū talis rei. nā dñium nō pāpit sensu corporeo. ideo oportet q reddat causam p quā inferat ad verba iuris p eum plata. vt q: verba iuris adiungit. q: emit lanam et scit illud vestimentū vel quid simile. hoc dictū Jnno. approbat bar. in tractatu de teste. ꝛ dicit ꝓcedere i his que pāpiūtur magno discursu rationis secus in his que pāpiuntur facili discursu ita q veniant p sensum corporis ad intelligentiā faciliter ꝛ valde supinus est? qui non intelligeret. Exemplū in numeratione pecunie. nā testis ñ vidit nisi colorē. s? mēte et corde vī ratione pāpit an fuerit argentea vel aurea. in his enī valet testimoniū cā nō reddita si de ea nō fuerit interrogatus hoc etiam dicit forte de mēte Jnn. qō satis placet. p hoc dicebat hic do. car. q testis deponēs simpliciter sup fama vel notorio. cā nō reddita si de ea ñ fuit interrogatus. hoc etiā dicit valere q: ista pāpiunt modico discursu. sed hoc nō placet neq; similia p eu? hic posita p. c. pfaluit ī. de appel. vbi dicitur multa dī notoria que nō sunt. ut dicit Jo. ij. q. i. manifesta ō notorio loquimur. ꝛ quid sit notoriū ignoram? . Idē? dispotatur multū inter scientificos quādo dicitur ifamiā. vt nō. in. c. inquisitionis. de accu. quō ergo credē dum? est q rudis testis hec ꝓhendat modico discursu. q: forte etiam cū magno discursu nescit discernere. oportet ergo q sint talia que excōi hominū intelligentia capiantur sine magna solertia. vt voluit bar. p hoc etiam puto do. an. nō bene dicere in eo q: reꝓhendit quosdam qui ex dictis Jnn. in. c. cū opteat. de accu. colligebant causam esse reddendā in ꝓbatione infamie. dicit enī q: intentus Jnno. fuit ibi declarare causas quibus ꝓcluditur infamia. nō aūt artare testē ad exꝓmendū cām si nō interrogatur. ego dico q: Jnno. habuit ꝓtrariā mentē si bene ponderetur. ꝛ si nō esset illud dictū Jnno. idem nihilomin? esset dicendū p. p̄ missam rationē. ꝛ vide bar. in. l. de minore. §. tormēta ff. de questti. in. v. q̄liter, pbet. ꝛ v. ēro statutū. ꝛ v. vl. i. pone. vbi tenet depositiones sup fama cā nō redditā nō inducūt plenā nec semiplenā, pbationē sed alias pbationes coadiuuāt. ꝛ sic debet intelligi. l. iij. ff. de testi. ꝛ iiij. q. iij. item sepe. Et ex dictis Jnno. hic pōt colligi, alia theorica. dicit enī q: vbi testis deponit sup his que possunt trahi ad indicium rōnis ꝛ ad testium sensum corpis debemus intelligere dictu? testis quatenus cadit in sensum corpis. Exemplū ponit in teste deponente q: tūnus possidebat. dz enī exponi idest de facto tenebat. nā possessio, put est iuris nō cadit in sensum corpis sz pāpitur indicio intellectus. secus put est quid facti. ꝛ idem sentiunt gl. ꝛ bar. in. l. stipulatio ista. §. hi qui. ff. de. v. ob. p hoc habes limitationem vno mō mēbrū distinctōnis glo. Ellio modo limitat hic Jo. an. dicit enī q: si ps patit testē interrogari de cā sciēte. ꝛ interrogatus nō fuit nō valet dictū a? sed potest iterū interrogari de cā. ad hoc dictū. c. p tuas ī. eo. cū ibi nōtis sepe enī experientia docuit testes aliquid asserere cui? sufficientē scientie cām nō reddunt p hoc dicat bonū pfilū ut ps semp det interrogatoria sua saltē de cā scientie ꝛ petat sup illis examinari et in actis redigi, ꝓcedit ergo dictū gl. q̄ ps nō petit. ꝛ iudex nō interrogauit vt tūc valeat dictū in pceptibilibus sensu corporeo vel modico discursu rōnis. Circa qō nōbiliter queritur an iudex obmittens hoc cū teneatur pti ad interesse. Hanc questionē ponit b Jo an. in addi. spe. eo. ti. §. i. v. sz quid si cām. vbi refert quosdā dicere q: sic ar. l. si q̄. in. fi. C. de testi. recita alios hoc restringere q̄n interuenit dolus vel nōbilis indicis negligentia ar. ī. eo. p tuas. vbi ipse Jo. an. putat q: in his duobus casib? saltē in foro penitentiali teneatur iudex pti ꝓtra quā deposuit testis nō exꝓssa cā. qua exꝓssa nō nocuisset sibi. sed in foro iudiciali nō haberet locū petitio ad interesse scom cā nili reus ꝓsiteretur. sed tu aduerte nam ego non video quomō in foro iudiciali seu ꝓtensiolo iste iudex possit obligari ad interesse cū nō pstet sententiā ꝓtrariā reportasse ex eo q: iudex nō interrogauit. nā forte si interrogass? ille reddidisset cām sufficientē sui testimonij. ꝛ nō ꝓbatur hoc esse quod ab hoc ꝓtingit abesse. C. de pba. l. neq; natal. ꝛ ō transl. pla. c. ij. interesse aūt dz clare p bari. ut nō. i. c. dilecti. ō fo. ꝓpe. p b instit. ō. v. ob. i fi. Dz si iudex maliciose nō interrogauit qz sciebat testē nō redditurū sufficientē cām vt testis b ꝓtetur ꝛ iudex obmisit ex dolo vī lata culpa. tūc credo iudicē posse? damnari tā in foro iudiciali q̄z penitentiali. p pio fa cit. l. si q̄. C. de testi. ꝛ l. si filiusfa. ff. ō iud. ꝛ xxiij. q ij. dñs. p scdo. ut teneat i foro aie facit. c. fi. ō iniuri. ꝛ dā. da. ꝛ nōbile. dictū Jnn. i. c. sic dignū. ō homici. vbi singulariē dicit q: i foro anime tenet? qs ad emendam dāni si fuit in lata culpa dumtaxat. secus si fuit

in leui vel leuissima. tunc enim sufficit si p negligentia priam agat. ar. xv. q. i. inde uiauerūt qō tenebis ppe tuo mā. secus in foro iudiciali. qz ibi non requiritur culpa ita lata. vt in. l. lege acquil. ff. ad. l. acquil. Rō qz lex ciuilis tendit ad ꝓseruationē patrimonij. z idē dic de iure canonico quatenꝰ agit in iudicio. iuxta ea que le. z nō. in. c. i. de ꝓmo. z. c. ij. de depoſi. facit qō nō. glo. singularis in. c. fraternitatis. xij. q. ij. que dicit. q in foro aie non imponit pena dupli. vl q̄ dupli. que imponitur in iudiciali. p furto vel simili delicto

Sed ad declarationē omniū p̄dictoꝝ quero que ē causa sufficiens scie in teste z que sunt circūstantie de quibus iudex interrogat vtra cām scie. Jo. dic vt est de mente Jnno. dic z dan. Bar. in dicto tractatu de teste. q testis ad hoc vt ꝓcludat debet reddere causaz scientie p illum sensum corpis quo actus sup quo deponit ꝓcipitur. vñ si deponit de re ꝓceptibili visu tm̄. dicet qz vidi. si ō ꝓceptibili auditu tm̄ dicet qz audiui. si deposuit q res erat amara vel dulcis dicet qz gustaui. si sup odorifera vel fetida quia odorani. si super re aspera vel leni qz tetigi. Unde vt quīq sunt sensus corpis. visus auditus tactus gustus z odoratus. ita bz deponere p aliquē istoꝝ sensuū. p hoc allego bonū tex. in. c. testes. iij. q. ix. z in. l. testiū. C. e. ti. z vbi res est ꝓceptibilis duplici scīa bz deponere p vtrūq sensum. vt in. c. ex lr̄is. de ꝓbe. z quod ibi nō. z frustra interrogat de causa scientie qñ depositio habetur anne xam cām sciendi. vt qz dixi ego vidi q titius posuit sempronium vt dixit hic Jnn. z bñ. Itē scias q sensus visus est generalis ad omnē sensū. vide si deponit p hunc sensum visus sup re ꝓceptibili alio sensu nō vitiatur testimoniū. ad hoc vide glo. nō. iij. q. ix. testes et idez sentit Bar. in. ij. §. idē labeo. ff. de aq̄ plu. ar. Ad p̄dicta vide spe. c. ti. §. nunc tractandū. v̄. sic aūt z se. Et faciūt hec ad qōz. an cec⁹ possit esse testis sup re ꝓceptibili auditus. si bz notas voces contrahentium Glo. tenet q sic in. d. c. testes. Idē spe. eo. ti. §. i. v̄. sz nunqd cecus. qz fm eū non repitur ꝓhibit⁹. Ad idez allego glo. z bar. in. d. §. idem labeo. qui vult dictuz testis valere si non vidit loquentes sed erat retro cortinam vel tenuem parietē. Idem sentit Jo. an. in. c. ad nostram. de ꝓbe. z facit. c. preterea. et quod ibi nō. de testi. cogen. Sed ange. de pulso. in. l. si non spāli. C. de testa. dicit q testis possit deponere licet non viderit contrahentes si habebat notas voces ꝓtrahentiū facit fidem non tm̄ quo ad plenā ꝓbationē. quia defacili potuit decipi in voce. non aūt sic in visu. Sed frā. accur. videtur ibi sentire primū. dicit enim q spāle ē in testamētis q testes dñt videre testatorē. z idē Bar. in. d. §. idez labeo. qz ꝓpter infirmitatē defacili mutat vocem. Ego dicerem q vbi quis in eodem loco vidit set prius contrahentes licet tpe contractus modico facto internallo nō vidissent potuit ferre testimoniū si habebat notas voces contrahentium. z sic ꝓcedat glo. in. d. §. idē labeo. et Jo. an. in. d. c. ad nrām. Sed si diu non vidisset ut cecus vel alius. tūc non puto dicū suū sufficere ad ꝓbationē. qz posset facilter ferre in voce. potuit enī mutasse vocē. et hoc respectu in testō ius voluit ut testes viderint testatorē. vt. d. l. si nō spāli. extendenda enī est. l. ex paritate ratiōis. in. c. cū dilecta. de ꝓbr. vti. vel inuti. z. l. nō possunt. ff. ō legi.

Quo ad scōm de circūstantijs pone exemplū. Si testis dicit se vidisse titiū ꝓcedere semproniuz. interrogabitur q erāt p̄sentes et q̄ loco an de die vel de nocte item in quo loco ciuitatis et similibus. vt sic ex istis possit ꝓpendi falsitas testium si non ꝓcordant in istis vt nō. in. c. venerabil. j. e. z. iij. q. ix. nihilominus vbi videas bo. glo. in materia ista. Dubiū est de notario q quos sensus debet attestari an de omnibus sic testis cū sit q̄dam testis. l. domicius. ff. de testa. vide in spe. de instru. edi. §. restat. v̄. sz qñ. vbi dicit q attestatur solū de duob⁹. i. visu z auditu. et idez ibi Jo. an. reliqui enī sensus ꝓueniunt testi non notario fm euz. q quod dicit q notarius qui gustat rē amarā vel odorat fetidam non p̄t de hoc ꝓficere instrumentū. licet possit ꝓficere instrumentū de dicto eius qui gustauit. fatetur tm̄ q sua assertio iuuaret dictū asserentis. vt si diceret tale vinū fuit dulce vt talis in p̄ntia mei et testium dixit. et ego gustaui z sic erat. et hoc idem sentit in simili questione. Jnno. in. c. qñ. s. de ꝓba. qō bñ notabis. et vide nōbile dictū fre. ꝓsilio cxciij. q dixit notario credi de gestis coram eo. non ab eo. ar. l. omnib⁹. C. e. ti. q̄ quē dicit q si notarius in instrumento dicat se certiorasse mulierē vel minorē de bñficio sibi cōpetenti ei non credit. qō satis mihi placet. Et p vtroq dicto adduco hanc rationē. Notarius ꝓficit instrumētum nō de facto. ꝓprio sz ō gestis inter alios in auct. de tabell. z de instru. cau. Sed reliqui tres sensus cōcernūt factum ꝓprium. puto qz gustauit odorauit vl tetigit. Sed dices tu qua re testes de illis attestantur z non notarius q computatur in numero testiuz. d. a. domici⁹. Rñsio vni testi non creditur. et eodez modo nec notario. Item officium notarij versatur in attestādo dicta vel facta ab alijs. nō aūt a se. An aūt possit notarius scribere instrumentū eorū que gesta sūt inter homines diuerse lingue ad interp̄tis dictū vide Jo. an. in addi. loco p̄alle. Nunc capio secundā ptem hui⁹ glo. an. v̄. sed nunquid testis. et quero cuz hic dicatur interrogando testē de omnib⁹ circūstantijs an teneat rñdere vtrū sit criminosus vel talis q nō possit esse testis. Et in hac questione ponam sex opi. succincte. Prima est opi. huius glo. que concludit testē artari ad respondendum solum de his que habentur. iij. q. ij. si teste[illegible]tum se. Secunda est opi.

hosti. qui dicit q de ibi expressis debet iudex exqui
rere apud semetipsū t ab alijs nō aūt a testib⁹ t sic in
tellígit illa iura t dicit q ō noto p̄sumit bonū ¶in. c. fi.
de p̄sump. de ígnoto exq̄ret t nisi approbet nō credat
cí maxime in crimialib⁹. Tercia ē opi. Jo. ij. q. vij
q̄rendū. q dicit q a teste nō debet iudex querere ō cri
mine in specie. qz nemo illud fateret. sz in genere pōt
querere dicendo es tu talis vt possis esse testis. ar. in
l. §. qui qōan. ff. de questioni. Quarta est spe. eo.
ti. §. iā. de interrogatorijs. ad fi. v. porro. vbi ¶videtur
p̄cludere q ad omnia tenet̄ rñdere q reddāt eū inha
bilē ad testificandū si nō queritur de crimie. t ibi po
nit multas interrogatiões que hodie sunt in vsu. t ibi
vide. p practica. Quita ē Inn. q hāc materiā teti
git in. c. dudū. ij. de cle. t in. c. ij. de p̄fes. t in. c. ingsiti
onis .j. de accu. t in istis locis simplicíter cōcludit te
stes nō teneri ad pandendū crimē vl' ¶ditionē suā. qz
exceptio p̄tra testē potī⁹ ¶cernit p̄tem, p̄ducentē q̄z eū
si tū rñdet credit sibi. qz sunt de circūstantijs testimo
nij. Aliud dicit in p̄te sz vt teneat rñdere imposítiõi
crimiose. si ō illo crimine infamat. Et ō hoc vltio dic
plenī⁹ vt nō. p. eū i. d. c. ij. sz i. c. dudū. dixit q pacta
pnia non tenet̄ testis rñdere qz sine peccato pōt testifi
cari in. c. testimoniū .j. e. t dicit aliud in ordinādo in
d. c. inq̄sitiõis. rōe pīculi animar. Itē ordinādus ve
nit voluntarie testis inuit⁹ nec ordinādus teneret̄ om
nia p̄dere. sz ea q impediūt ordinis executionez. t de
eo vide bo. tex. cū gl. in. c. ex penitentib⁹. l. di. De
xta t vltima opi. est Jo. an. post guil. ō sulza in addi.
spe. in loco ,p̄xi. alle. concludēs q de omnib⁹ pōt in
terrogari t rñdere tenet̄ quelibet turpitudinē non dete
gunt. ad ea vero que suā turpitudinē detegunt rñdere
nō tenet̄ vt infamia excōicatione vel crimie alio. secus
dicit de pauptate. t hec opi. mihi placet. t facit, p ea
q ō dixi de pauptate. qz pauptas nō est de genere ma
lor vt in. c. illa. xv. q. i. Quis aūt dicat paup vide p
Bar. in. l. si p̄testante. ff. so. ma. t dicā vbi melī⁹ cadet
sed ad repulsionē testis q dicatur paup dic qui minus
hz in bonis q̄z q̄nq̄ginta aureos. t idem in accusato
re. vide tex. cum glo. in. c. prohibentur. ij. q. i. intelli
ge nisi alias sit bone fame. vt ibi nō. t ,pbat in. c. si q
testium. s. e. vbi de hoc. Tercio hec glo. querit an
testes debeant cognoscere eos a quibus t contra q̄s
inducantur. t dic q sic. plenius hoc ,psequitur glo. in
l. iij. §. i. ff. e. t adhuc plenius Jo. an. in addi. spe. eo.
ti. §. i. v. testimoniū aūt. vbi distinguit inter eos qui
describantur in instrumento t inter eos qui deponūt
voce viua inter litigantes. primo casu dicit q ad vali
ditatem instrumenti nō requiritur necessario q testes
sint noti. ad hoc aūt. eo. §. si vero ignoti. fallit in inuē
tario in quo requirunt q sint noti. C. de iur. delí. l. si.
§. si aūt. t in aūt. de here. t fal. §. si vero. Itē in instru
mento in scriptis confecto ab impito lr̄a. in aūt ō in
stru. cau. §. ex his. t. §. oportet. hunc tñ casum intelli
go vt le. t nō. in. d. §. oportet loquit enī qñ fit scripta
nomine impiti sine tabellione. nam tūc debent testes
esse noti vt subscribant noīe ,p̄trahentis. Si autem ta
bellio interuenerit tunc non est necesse q sint noti vt
ibi collígitur p dictionem maxime iuxta gl. Fallit et
vbi est statutū quale est bononie fm eum vbi in omni
instrumento oportet saltē vnum ex testibus inscriptis
cognoscere contrahentes. In secundo casu dicat q
aut id super quo deposuit recipit effectuz ex facto vti
usq; partis aut alterius tñ aut neutrius. ¶Primo ca
su necesse est vt vtranq; partē cognouerit. t hoc dañ
est. Secdo casu sufficit illū cognoscere dato q aduersa
rium contra quem ,p̄ducitur non cognoscat. vt si volo
p̄bare me possedisse rē sup qua inquietor vel me pos
sedisse seu emisse vel quid simile. t hec duo voluit gl.
in p̄alle. l. iij. §. i. dicens. q in p̄sonali testis debet co
gnoscere vtrūq; personā. secus aūt in reali. t quod vi
cium est in p̄sonali dic intelligendū quo ad testes qui
de p̄incipali deponunt. nā si in p̄sonali incideret que
stio etatis. vt qz dicatur q fuit minor tp̄e obligatiõis
satis est testē qui sup illa deponit hr̄e illā notū licet ad
uersariū non cognoscat t idem in simili. In tercio ve
ro casu nō est necesse q alterz cognoscat. In terminis
Casus. petit actor a reo morosō. x. corbes frumenti t
quanto plus valuerūt a tp̄e more sup tale estimatiõe
deponere testes possunt p̄tibus ignoti. t idez in simi
libus. hec sunt verba formalia Jo. an. in loco p̄alle.
que satis mihi placent. t verissima sunt in scdo mē
bro p̄incipali. Sed quo ad p̄mū membrū ō scriptis
in instrumento ego dico q testes dñt cognoscere p̄tes
inter q̄s ,p̄hibetur instrumentū dico cognoscere nō pu⁹
sz saltē tunc qñ ,p̄tract⁹ celebrat. al' aūt nō video qō
possent esse testes maxime cum rogantur vt audiant.
l. heredes. palā. §. in testis. ff. ō testa. t. iij. q. ix. si de
bitum. sz non requiritur q p̄ p̄ius sint noti ,p̄trahenti
bus nisi in casibus iure expressis t sic intelligo Jo. an.
t iura per eū allegata. Venio ad glo. q̄ est. s. ver
bum tp̄e. t quero quid intendit lr̄a dum dicit de tp̄e
t loco. rc. respondet glo. dupliciter. ¶Primo vt que
ratur de loco et tp̄e in quibus actus de quo queritur
fuit gestus. nam si in his testes essent diuersi non va
leret eorum testimoniū. vt in. c. nihilominus. iij. q. ix.
t vide ibi gl. nō. ad hui⁹ dicti limitatiõz Itē dic q aut
act⁹ ñ ē iterabil' vt homicidiū aut iterabil' vt adulteriū. si
discordāt primo casu in tp̄e aut loco non valet testi
monium si non remanet integra probatio in aliquí
bus eorum vt quia omnes sunt singulares. secus vi
detur si aliqui concordant in omnibus iuxta nō. per
glo. in. c. in nostra. s. eo. Secundo casu cum actus est
iterabilis debent indifferenter reduci ad concordiam

vt essent plurium ⁊ vt probent dūmodo in aliquib⁹ eor⁹ remaneat integra pbatio. iuxta ea q̄ dixi in. c. cum tu. s. e. Et vide qō nō. spe. e. ti. §. tā. de interrogator. ij⁹ v⁹. quid si vnus. ⁊. v⁹. idē de tpe. ⁊. v⁹. sequentibus. et dic vt ibi de materia hui⁹ glo. Secō intelligit glo. de tpe. id est ex materia tpis. vtputa q⁹ est tardus in deponendo. ⁊ ly hec expositio nō cōueniat litere est tamē vera in se. ⁊ vide bo. glo. v. q. v. §. vlti. que dicit q⁹ testis repentine loquens videt mendax. morosus vero dubius. eligit ergo mediū. l. di. ponderet. Quero q⁹ tex. mandat impedientes testes cōpesci quid si de facto impedimentū cessare non pōt. Rñdet gl. in verbo cōpellas. q⁹ ds testis bñ p pducto. q⁹ plumit q⁹ pars faciat vel consentiat ⁊c. nō bñ glo. in ptrariū op ponit de. c. quia plulatus ⁊ non soluit. ibi em̄ consanguineꝰ cuiusdā plbyteri ptemplatiōe ipsi⁹ eruerūt oculos aduersarij sui. nec factū illoꝝ imputat plbytero. exquo sine ipsi⁹ plilio fecerunt. Hosti. dicit q⁹ si principalis vel alius eo mandāte hoc faciat habet testis p producto. ar. ff. si quis cau. l. ij. §. simili mō. Idem si faciat p alium amicū pncipalē ipso principali tacente ⁊ dissimulāte. ar. j. de simo. sicut a nobis. ⁊. c. nobis sec⁹ si hoc fiat ab inimico vel ab amico ipso sine fraude contradicēte. vt ibi in. d. c. quia plat⁹. ff. ex qui. cau in pos. ea. l. i. § penul. ⁊ qō nō. j. eo. constitut⁹. d. i. idem in effectu tenet richar. ma. in. l. puidendū. L. de postu. alle. L. de pba. l. si de possessiōe. vnde dicit q⁹ si aliqs mihi subtrahit pbationes testes corrūpendo vel cū eis hac de causa inimicicias contrahendo causam perdit. ff. de iure. fis. l. iij. §. i. ⁊ j. e. constitut⁹. ⁊. c intimauit. quod est notandū. q⁹ vult vt nō solū testis habeatur p producto. sed etiā ds pdere causam. Sed contra hoc facit. c. puenit. j. de testi. cogen. vbi nō punitur in amissiōe cause. ⁊. c. constitutus. j. e. vbi extraordinarie punit donec cessauerit impedimentū. Ego dicerē sic q⁹ aut impedimentū seu fraus interuenit in causa ciuili aut criminali. Primo casu siue quis impediat p se siue p̄sumptiue p aliū debz testis haberi pro producto. vt nō. hic glo. ⁊ in. c. puenit. facit q̄ nō. in. c. si qs. de elec. xij. q. ij. ⁊. c. si. de iureiur. ⁊ pōt extraordinarie puniri inquantū eludit ⁊ ptēnit iudicis auctoritatē. ar. in. c. accedens. d. i. vt lit. nō ptes. ⁊ sic pōt intelligi. d. c. puenit. ⁊. l. puidendū. palle. vñ dicit phi. in. d. c. puenit. q⁹ subtrahendo alteri copiā pbationis nō pdit eoipso cū si habet bonā causam ⁊ cui⁹ illo dicto transijt ibi Jo. an. ⁊ plus sentit ibi vim. s. q⁹ nō ex toto talis testis debet haberi p producto. vnde dicit q⁹ si vnus de suis testib⁹ impedit ⁊ alius pducit non sufficit ille testis solus ad obtinendū. sed forte tūc deferret sibi iuramentū. ar. c. ex insinuatione. de pac. qō satis placet ne ex p̄sumptiōe facili iudicetur contra aliquē. Secō casu scz in causa criminali criminaliter mota vel ciuiliter. dico q⁹ aut quis impedit p se vel p aliū ⁊ hoc certū est ⁊ dicendū vt in primo mēbro p tex. et glo. in. d. c. puenit. Aut impedimentū pstatur p aliuꝝ verisimiliter p̄sumitur ptem dare opam vel consentire. ⁊ punietur pena extraordinarie. non em̄ debet haberi p producto ne in crimine pceda⁹ ex p̄sumptione cui⁹ dēt esse pbationes luce clariores. ij. q. vij. sciant cūcti. ⁊ sic intelligo. d. c. constitutus. Sed an ex facto amici vel consanguinei p̄sumat⁹ consensus ptis dicti⁹ c. pstitutus. facit q⁹ sic. sed in cōtrariū est. c. q⁹ plulat⁹ pall. ad qō non videt bñ responsū p hosti. nā non apparet q⁹ ibi plbyter contradixerit vel consenserit dicere⁊ sic. q⁹ aut delictū cōmissuꝝ p sanguineos vt amicos ptemplatione ptis est momētaneū vt homicidiū vel vulneratio. ⁊ non p̄sumit contra ptem saltem vt ex hac sola p̄sumptiōe puniat⁹ ps. sed oportet q⁹ alia indicia vrgentia concurrāt. ⁊ sic intelligo. d. c. q⁹ plulatus. ⁊ facit quod le. ⁊ nō. in. c. per⁹. de homici. Aut delictū est successiuū seu habet causā pmanentē. ⁊ tūc p̄sumit ptra ptem q⁹ fiat de eius voluntate exquo non pbibet. qm̄ cum fiat eius contemplatiōe p̄sumendū est q⁹ eo pbibente cessaret impedimentū vel delictuꝝ. ⁊ in eo casu intelligo. d. c. constitut⁹. nō em̄ caret scrupulo societatis occulto. q⁹ cum pōt manifesto facinori desinit obuiare. de sen. ex. dilecto. li. vi. potent tñ per aliquas pjecturas hāc p̄sumptionē elidere. ar. c. sicut. ⁊. c. nobis. de simo. cū glo. i. d. c. cōstitut⁹. Et hec nō q⁹ sunt quotidiana ⁊ p alios nō discussa. Glo. pe. notabiliter sentit testiū quantitatē moderandā fm qualitatem ⁊ magnitudinē cause. ⁊ idē Jnno. ⁊ cōiter doc. vñ Clin. reprehendit dicentes būc numer⁹ quadragenariū testiū ordinariū a iure statutū cuilibet pducenti testes. dicit em̄ q⁹ nisi index moderet pōt pducere q̄t vult. post moderationē vero quos melius scire credit vide in spe. e. ti. §. restat. in fi. ⁊ quod. s. dixi de hoc.

Opp. ptra fi. c. videt em̄ q⁹ testes alias pduci debeant cōputari in numero aliorꝝ cum attestationes faciant fidem in eadē causa. vt in. c. fi. de pba. Sed. glo. fi. dupliciter sed plenarie ī pma solutiōe scz q⁹ tex. iste debet intelligi fm diffinctionē. c. p̄tata. j. e. forte em̄ fm Jo. an. ⁊ Clin. iste epūs ⁊ abbas fuerunt arbitri. vel si fuerunt delegati duo, pcesserūt sine tercio. vel alter eorū fuerat recusatus ⁊ sic attestationes de iure nō valebant merito requirebatur hic consensus ptium et tenendo q⁹ attestationes erant hic nulle ex aliquo defectu qō satis innuit lra. colligit Jnno. dictum nōbile ⁊ multū allegabile q⁹ attestatōes q̄ nō valent ratificari p consensum ptium ⁊ facit. c. tuis. j. eo. secus dicit in re iudi. lit. pter. ⁊ alijs que sunt de substātia iudiciorum. quia illa non possunt ratificari vt nō in. c. prudentiam. de offi. dele. licet enim secundū eam talis

receptio testium non valeat tñ neutra pars põt ꝓtradi
cere obstante sibi exceptiõe pacti. dico tñ q licet ptes
non possint ratificare acta nulla que sunt de substãtia
iudicij. si tñ dubitabit an talia acta intervenerint stat
confessioni ptium. vt est tex. nõ. in. c. fi. ỏ. ꝓba. ꝛ ibi di
xi. ꝛ p primo dicto facit. c. sequens. Bo. an. dat aliam
lec. ad fi. c. vt intelligatur de attestatiõib⁹ a suo iudice
receptis ſz nõdum publicatis que non faciũt fidẽ co-
ram alijs iudicibus nisi ptes ꝓsenserint vt hic. sed in
attestationibus publicatis ꝓcedit ꝓtrariũ. licet aliud
senserit Barth. in. l. ij. ff. iudi. sol. Tu de hoc vide
quod plene dixi in. c. causam. s. eo. ꝛ plus placet tñ
põcedẽs intellect⁹. ꝛ sentit Jo. an. sup tex. in. v. clause
qui supplet maxie p. c. põtata. j. eo. Gl. in sequẽti pte
in. v. sed q̃d. querit quid si testis secundo inductus di
xit ꝓtrarium eius qõ prius dixit. ꝛ tñdet vt patz in ea
quã glo. nõ. ꝛ de hac materia vide glo. in. c. sequenti.
ꝛ in. c. cum causã. j. eo. ꝛ in. c. cũ tua. ꝛ spe. e. ti. §. i. v.
q̃d si idẽ testis. et sequẽti. facit glo. ij. in de. testibus.
eo. ti. tu vide qõ plene dixi in. c. p tuas. de. ꝓba. ꝛ dic
vt ibi. Ultimo extra glo. quia papa cõmisit hic ex
tra cariã receptionẽ testiũ volẽs in hoc ꝓspicere ꝛ par
cere laboribus ptium in ꝓducendo testes ad curiam.
Quero an iudex inferior possit testes ad suaz põtiam
aduocare. aut debeat committere sicut facit hic papa.
Ego vltra alios sic distinguo. q aut cã est criminosa et
nõ debz fieri cõmissio. quia in tali causa testes sunt in
põtia iudicis exhibendi et examinãdi vt cũ res exege
rit tormẽtis subijciant. vt in auẽ. apud eloquẽtissimũ.
C. de si. instru. ꝛ in auẽ. eo. §. ꝛ qm̃ nõ. glo. in de. vna
de offi. dele. ꝛ in. c. ac si clerici. ỏ iudi. ꝛ puta q in hac
causa etiam de extra, puincia sunt euocandi p iura su-
perius allegata. licet Jo. an. post Jo. monachi. videa
tur sentire q etiã in criminali non sint euocandi ỏ ex
tra, puinciã. p. l. iij. ff. eo. ꝛ hoc ponit in. c. romana. §
ꝓtrahentes. de fo. ꝓpe. li. vi. Sed ego illã le. restringo
ad causas ciuiles. ꝛ p hoc glo. nõ. in. c. testes. iij. q. ix
que dicit q in cã criminali semp testes dñt esse põtes
sed in causa ciuili debet seruari consuetudo regionis.
ꝛ allegat palle. l. ij. ꝛ sic sentit q tantũ loquitur in ci-
uili, ꝛ glo. videtur aperta relata ad tex. in. c. cõstitut⁹.
de hiis que. in. vi. transmittes. et compi idem sentire
Ly. in. d. auẽ. apud eloquentissimũ. vbi dicit q nullo
modo debet iudex cõmittere receptionem testium in
causa criminali. etiam si iudex loci vbi sunt testes no-
lit mittere ad locũ vbi sunt testes. Refert tamen q̃ ad
hoc vltimum alios tenere cõtrarium. tamen posset li-
mitari hoc membrum fm ea que habentur in. c. ij. de
iudi. li. vi. Aut causa est ciuilis ꝛ tunc standum est cõ
suetudini de quo loco sint vocandi. vt est tex. in. d. l.
iij. vnde reuocari possunt vbicunqz sint si hoc foueat
consuetudo. quod etiã nõ. glo. in. l. ß si quis ex signa

toribus. ff. quẽadmo. testa aperi. ꝛ in. d. c. testes. Si
vero in hoc nulla est consuetudo tunc si sunt alteri⁹ ꝓ
uincie non sunt inuiti euocandi q: non sine magna ca
ptione a rebus nñs reuocamur. vt in põalle. l. ſz si ch̃s.
iuicta. d. l. iij. sed tũc iudex cõmittet examinationẽ vt i
iuribus põalle. ꝛ facit. c. cõstitut⁹. de fideius. ꝛ. c. puenit
eo. ti. ꝛ hic. Si vero sunt eiusdem ꝓuincie est in facul-
tate iudicis an inuitus faciat coram se testes exhiberi ꝓ
l. si qñ. C. eo. An cõmittit in loco ipsoz examinatiõz
nã ꝓpter suspitionẽ ipsoz testium vel magnitudinem
cause debet ipsos coram se euocare. vt presentia sua il-
los terreat ꝛ sic intellige. §. illud. in auẽ. ỏ fu. seu ipso
rum fu. alias põt cõmittere. vt in auẽ. e. §. ꝛ qm̃. et. l.
iudices. C. de fi. instru. ꝛ q hoc casu sit in facultate in
dicis. tenet acur. in põalle. §. ꝛ qm̃. ꝛ Archi. in. c. ij. e.
ti. li. vi. ad egregias tñ ꝓsonas debet mittere vt ipsoz
dicta recipiant. vt in auẽ. e. §. qm̃. ꝛ in. l. ad ꝓsonas.
ff. de iureiur. dic de his vt dixi in. c. si qui, testiũ. s. e. ꝛ
hoc in ciuilibus. In criminalibus vero debent venire
ad põsentiã iudicis ꝓ iura supius allegata. qõ ſz Jo.
an. in prealle. c. ij. e. ti. li. vi. allegat põalle. c. testes. ꝛ ỏ
nõ de mulieribus ꝛ monialib⁹ etiã in causis crimina
libus tene quod habetur in. c. mulieres. ỏ iudi. li. vi.
Aduerte tñ, ꝓ limitatiõe põdictoz. nã quod. s. dixi di-
stinguendũ an sint eiusdem, puincie. hodie non videt
ꝓcedere cum singule ciuitates habeant sua regimina.
sicut olim singule, puincie. vnde hodie satis est q sint
diuerse ciuitates vt non possint trahi ad aliam ciuita-
tem vt in simili nõ. gl. singularis in. l. fi. C. de ꝓscrip.
x. vel. xx. annoz. super. v. prouincia. et facit prealle. l.
ex signatoribus. iudex tamẽ non debet esse facilis in
committendo huiusmodi examinationem cum tota
vis questionis consistat in probationibus. et si diligit
committere non debet hoc iniungere soli notario ma
xime simplici. sed personis discretis maxime ecclesia-
sticis. s. eo. si qui. ꝛ de consangui. et affini. c. i. fin. Jn
no. et Hostien. j. eo. ti. i. c. ij. li. vi. Hodie tamẽ vt ab-
iiciat a se hoc onus de facili vt plurimum committunt
quos redarguit Hosti. vbi. s. et ad idez dixit hic Ho
stien. vt soli tabellioni non committat licet fm eum vi
deatur contradicere. j. ti. i. c. i. vbi de hoc. Sed ego di
co q hoc soli notario committere potest. ad hoc alle-
go ho. tex. in. c. mlres. de iudi. li. vi. ſz eñ ponat casuz
spẽalez in ꝓmissiõe. nõ tñ in cõmittendo notario soli.
q: eadẽ est rõ in alijs causis ꝛ maior. ꝛ vide qõ scripsi
in. c. qm̃ contra. s. de ꝓba. Si aũt solus notarius fu
it in examinatione testis ꝛ postea testis dicat aliud di
xi cõꝫ per notarium fuerit scriptum nunquid sit potius
credendum instrumento tabellionis sine testibus ꝛ p-
sentia iudicis cõꝫ testi negãti. Spe. hanc qõz ponit. e.
ti. §. i. v. sed pone. ꝛ tandẽ determiat q de facto credit
tabellioni licet de iure secus videatur. sed si iudex fuit

pcsens tūc crederetur etiā de iure instrumento fm eū dicit tñ qꝫ si testis accusaret de falso. & ipse negaret se sic dixisse vt notarius scripsit nō crederet tabellionis instrumento. qꝫ in criminali requirūt ꝓbationes luce clariores. C. de ꝓba. l. sciant cūcti. qđ est notandum & vide qđ scripsi in. c. sciant. s. e. Et ad primū dictū vt credatur notario vide qđ legitur & notatur ff. de relatio. ad audientiam. Nicolaus. abbas.

Casus. Ubi variat mod?

Eniens. agendi publicatis attestationibus sup eodē. c. testes ꝓducere licet Uel summa latius sic. Attestationes recepte in sūmario fidem non faciāt in plenario iudicio & illaꝫ publicatione nō obstante. idē vel alij testes sup eisdē capitulis recipi possunt. Et tres sunt ptes. Primo ponit ordinez ꝓcessus & disputatiōz partiū sup receptione testiū. In secunda papa interloqtur ibi nos igit. In tercia cōmittit ibi. quo circa. Nō primo executionē sententie ꝑ partes factā non viciari. nō est ergo ō bis q̄ vno ꝓtextu expediri debent vt electio & testamentū. ō ele. qꝫ ppter. & c. cū post petitā. & C. ō testa. cū antiqtas.

Nō secdo qꝫ tercius cōparens ꝓ suo interesse pōt ꝓsequi appellationē a reo interpositā. & hoc colligit intelligendo qꝫ iste petrus vellet ꝓsequi appellationem interpositā a capitulo. quod satis colligit ex eo qꝫ fuit lis postmodū ꝓtestata sup sententia lata inter. c. & archidiaconū actorem. dictum tamen est verum in se et probari videtur in. l. a sententia. in fi. & l. si plusquio. ff. de appella. nō. Jnno. in. c. cū sup. de re iudi. & bar. in dictis iuribus. & de hoc aliquid ff. Nō tercio qꝫ tercius compens ꝓ suo interesse pōt impedire ne sententia lata contra reum mandet executioni cū suo ꝓiudicio. concor. d. c. cum super. et. l. titia. ff. so. ma. debet tamen incontinenti de suo interesse docere. et de hoc latius ff. Nota qꝫ etiā in beneficialibus nō admittitur quis ad impediendum executionē sententie. nisi sua interfit specialiter. et de tali interesse primo fidem faciat incontinenti. Quid aūt respectu falsitatis excipiendi contra petentem confirmationem electōis vel cōsecrationis an debeat pretendere speciale interesse an vero admittatur quilibet de populo. vide Jnn et alios in. c. super his ff. de accu. Nota qꝫ partes possunt cōmuni consensu approbare attestationes ꝓductas in alia causa & alium effectum. concor. s. c. ꝓpi. in fi. nec mirum cum possint convenire de certa sententia ferenda. vt. l. si convenerit. ff. de re iudi. & remittere iuramentum testibus ff. eo. tnis. ista enim que nō sunt substantialia iudicij et que mere concernunt partium commodum possunt a partibus remitti Nota qꝫ vbi attestationes publicate fidem non faciunt in causa. quia recepte in causa summaria vel ex alia causa legitima pōt testes de nouo recipi super eisdē capitulis publicatione non obstante. sic limita. c. fraternitatis. et similia iura. s. eo. Nota ex eo qꝫ procuratores capituli proponebant illam sententiam non debere exequi tanqꝫ latam post appellationem ab interlocutoria qꝫ sententia diffinitiua lata post appellationē ab interlocutoria & ea pendente non est exequēda qꝫ pendet eius validitas ab euentu interlocutorie. si enim venit appellatio ab interlocutoria non valuit diffinitiua. quia lata a iudice cuius iurisdictio erat suspensa. ō appel. si a iudice & c. non solū li. vi. et ꝓbatur aperte ꝑ locum a speciali. in cle. i. de re iudi. nam ibi ponitur speciale cum tres sententie diffinitiue late sunt contra aliquem. cautum tamen est qꝫ appellans ab interlocutoris appellet itez a diffinitiua & poterit ꝓsequi quam volet. iuxta ea que habentur & nō. in cle. i. de do. & cō tu. et per hec est expedita glo. ff. Nō ibi non facile. qꝫ ea que aguntur in capitulo possunt ꝑ alios forinsecos ꝓbari licet probatio nō contingit de facili qꝫ raro admittuntur extranei si tñ admitterent posset ꝑ illos ꝓbari. quod tenet Jo. an. hic & facit. c. vt iusta. ō offi. ordi. et quod nō. in. c. quia propter. de dec. & de cau. pos. et ppie. cum ecclesia sutrina. Nota vltimo qꝫ excōmunicati non admittantur ad testimoniū quantumcūqꝫ dicant excōmunicationem nullam nisi prius absoluantur ad cautelam. vel probent illam ex cōmunicationem nullam. ō offi. dele. cum contingat et. c. venerabilibus. prope fi. de sen. ex. li. vi. Quero primo quare procuratores capituli non fuerunt admissi. Glo. iij. ꝛndet quia dicebatur eos fuisse constitutos a canonicis excōmunicatis. vt colligitur ex fine litere. Hanc rationē impugnat Jnn. & cōmuniter doc. quia excōmunicati possunt se defendere maxime per alios. vt in. c. cum inter. de except. et. c. intelleximus. de iudi. Forte etiā opponebatur fm doc. qꝫ illi procuratores erant excōmunicati vt in. c. post cessionem. ō ꝓba. vel illegitime ꝓstituti. vel non faciebant fidem de mādato nec sanebāt. vel quid simile. nec est ius cū de hoc non disputet hic ꝓncipaliter. Glo. iiij. colligit qꝫ sententia lata inter te & me non est executioni mandanda vbi ius alterius ledatur. Aduerte quia nunc expediam aliqua pulchra dicta Jnno. aliqbus additis et declarabit pro maiori parte intellectus huius &c.

Oppo. ꝓtra hanc glo. et tex. de. c. cum super ff. de re iudi. vbi terc? ꝓparens ꝓ suo interesse nō impedit executiōz sñie nisi probz se legitimo tpe a sententia lata ꝓtra reū appellasse & appellatiōz debito tpe prosecutū. So. distingue sic. qñqꝫ terc? appellat pro suo interesse a sententia lata ꝓtra reum. & sic pōt appellatiōz ꝓsequēdo impedire executōz sñie. & est ō B casus in. d. c. eū sup. nā pro interesse suo pōt qs appellare a sñia lata ꝓtra aliū. vt ibi. & in. l. a sñia. & in. l. si plusquio. ff. ō appel. & vtrobiqꝫ per Bar. & ꝑ Jnno. in. d. c. cū super

Quandoq̃ tercius nõ appellat sed vult ꝓsequi appellationẽ ꝑ reũ interpositã ⁊ põt vt est casus hic fm vnũ intellectũ. ⁊ ꝓbat in dictis legibus ⁊ nõ. Jnn. ⁊ bar. in iuribus ꝓxime allegatis. Q̃nq̃ reus ꝑncipalis nõ appellat nec põt appellare ex aliq̃ cã. nec tũc põt ille tercius qui ꝓtendit ius in causa illa. ⁊ tunc si sciebat causam illam agi et non appellauit non audiẽ volens impedire executionẽ sententie. ⁊ iste ẽ casus i. d. c. cũ sup An aũt fecerit sibi ꝓiudiciũ in totũ ex sua taciturnitate ita vt etiã sup. ꝓprietate de cetero non audiat. dic plene vt ibi dicetur. Si ergo iste petrus sciuisset ⁊ nõ appellasset nec appellationẽ a capitulo interpositã ꝓsecutus fuisset. non impediuisset executionẽ sententie. per d. c. cum sup. qõ nõ. bar. in. d. l. si ꝓtorio. vñ intellĩ gunt doc. hic q̃ iste ignorabat ⁊ est necesse sic intelligere si iste nõ ꝓsequeret appellationẽ hic interpositã a capitulo ⁊ haberet illationẽ ꝓsequi non est necesse ꝑ supponere ignorantiã. q̃ ꝑ appellationẽ rei suspensa ẽ executio sententie. ⁊ banc appellationẽ tercius põt ꝓsequi vt. s. dixi. Q̃nq̃ tercius non appellat neq̃ reus sed iste ignorauit causam illã agi. nunc aũt allegando interesse suum mittitur impedire executionẽ sententie. ⁊ dic q̃ aut fit exẽcutio in rebus non adiudicatis ⁊ admittit ad docendũ de interesse suo. vt in. l. a diuo. ꝑio §. si sup rebus. ff. de rebus iudi. nõ. Jnno. in. d. c. cuz sup. ꝓpe fi. q̃. ꝓcedit etiã si sciuisset cũz agi inter alios ⁊ est rõ quia non agebatur de illis rebus. vñ non ẽ sibi imputandũ si nõ contradixit. sed nũc capiunt in cãm iudicati. ideo satis est contradicere nunc. Q̃nq̃ retentis eisdem terminis petit executio in reb' adiudicatis ꝑ sententiã. ⁊ tũc capiendo aurea Jnn. hic. quẽ Bar. sequitur in. d. §. si sup rebus. Aut bona illa sunt vacãtia ⁊ admittitur tercius contradicẽs ꝓ suo interesse. Si vero illa bona possidebantur ab alio nõ valet tercius contradicere ad impediendã executionẽ. ar. in. l. is a quo. ⁊ l. sequenti. ff. de rei vẽ. vbi habet q̃ si duo petunt eandem rem a tercio sententia mandat executioni ꝓ eo qui ꝓmus obtinuit ꝑstita cautione reo de indemnitate ꝓtra aliũ. Et est ratio diuersitatis fm Jnn. inter ꝓmũ casũ ⁊ secundũ. nã in ꝓmo fieret magnus ꝓiudiciũ tercio si sententia mandaretur executioni. q̃ facilius obtinebit bona vacantia q̃z a tercio possessa. sed in alio casu nõ fit sibi ꝓiudiciũ. q̃ ita possidere potuerunt ab isto qui obtinuit sententiã sicut ab alio. qõ est valde notandũ. Sed ego ꝓ hanc rõem puto q̃ vbi petens executionẽ esset longe durioris ꝓditionis q̃m possidens q̃ tunc possit tercius impedire executionẽ cũ possit ꝓtendere ꝓiudicium in habendo durioꝛẽ aduersarium. ar. bo. in. c. pisanis. de restitu. spo. nisi forte possit subueniri remedio cautionis. ar. in. d. l. is a quo. Et nõ q̃ remediũ illius. l. habet locum in beneficialibus. vt nõ. Jnno. ⁊ Jo. an. in. c. ꝓ conces. ꝓben. li. vi. ⁊ Jnno. in. c. cum sup. de can. pos. ⁊ ꝓpre. ⁊ bene nõ. Dic ergo q̃ decanat' hic vacabat. An aũt iste tercius possit ꝓducere testes sup eisdem capitulis publicatis attestationib'. Jnn. in. c. cũ sup ꝑalle. dicit q̃ non si vult ꝓsequi causam ab alio inchoatã. q̃ debet ꝓsequi in terminis suis. secus vbi de nouo vellet omnia incipere ⁊ ꝓna acta sibi non ꝓiudicarẽt. vtputa q̃ ignorabat causam agi. sed bar. in. d. l. si plusorio. tenz simpliciter oppositũ quia sicut nõ ꝓiudicant sibi acta ignoranti. ita nec publicatio. ⁊ hoc dictũ mihi placet vt possit ꝓducere de nouo testes ad sui fauorem dum taxat. ar. optimũ hic. ⁊ facit quod nõ. glo. in. l. si suspecta. ff. de inoffi. testa. Et vide in spe. in ti. de testa. §. satis viliter. ỹ. quid si a sentẽtia. ⁊ Jnn. in. c. veniẽs. de spon. Sed aduerte nã ꝓdicta ꝓcedunt in dubio q̃n petitur executio sententie late in petitorio. Quid autẽ si sententia fuit lata in possessorio recuperande. nunqd tercius compens. ꝓ interesse suo possit impedire restitutionẽ in casibus in quibus. s. dixi cũ debere audiri Jnno. in. c. veniẽs. ỹ. ō spõ. sentit q̃ nõ. dicit enim q̃ si vxor petit restitutionẽ mariti nõ poterit alia mulier ꝓtendens se veram ꝓiugẽ comparẽs ꝓ suo interesse impedire restitutionẽ in casibus in q̃bus. s. dixi. ⁊ solet illud dictum Jnno. restringi q̃n ius tercij est ita connexũ cũ iure spoliantis q̃ non põt subueniri tercio. quo minus subueniat spolianti. vnde sicut spoliatus non potest allegare ꝓprietatem ad effectuz impediendi restitutionem ita nec tercius. Si enim non esset ita ꝓcedi posset bene allegare ꝓprietatez etiã ad effectũ impediendi restitutionem ita dicunt do. de ro. dec. diiij. ⁊ sequitur do. an. in. c. in literis. ō resti. spo. ⁊ ibi plene dixi. Sed hoc dictum mihi non placet q̃ odiũ spoliantis non debet obesse tercio qui non fuit in culpa. ⁊ iura cõmuniter ꝓcludunt ipsum spoliantem vt non possit allegare ꝓprietatem. vt in. c. frequens. de resti. spo li. vi. ⁊ in de. vna de can. pos. ⁊ ꝓpri. ⁊ in. c. fi. de or. cog. vbi dixi. ⁊ maxime hic esset admittendũ cũ petit restitutio vxoris que non põt restitui sine maximo dedecore. ⁊ ꝓiudicio veri mariti. ⁊ facit pro his aliquali iste tex. nã ista dilatio executionis ꝓderat aliq̃ mõ capitulo qõ ꝓtradicebat isti archidiacono ⁊ nihilominꝰ fauore tercij differt executio. Ad idẽ dictũ. c. cuz sup. dic q̃ idẽ i possessorio qõ i petitorio. Ex nũqd iste tercius possit in s suũ ꝓponere coꝛã delegato. Jnn. i ꝑall. c. veniẽs. q̃ sic liz aliter nõ sit ei' iudex. ⁊ b rõe ꝓpinquitatis iuris sibi ꝓmissi. ar. ff. qb' re. ad eũ. iudi. ea. p totũ. ⁊ b nõ. ꝓ extrãhoe. c. cũ. p. ⁊. g. ō offi. dele. An aũt iste tercius ꝓpens sit ꝓferẽdus ei q̃ ꝓncipaliter agebat. vt de Jnn. i. d. c. veniẽs. pleni' p bar. i. d. l. si plusorio. ⁊ collige ex nõ. i. c. cũ sup. ⁊. c. pe. ō re iudi. Nũc restat q̃rere q̃liter ꝓbabit iste tercius suum interesse ad effectum vt admittat ad ꝓtradicendum. Do. dic Jnno.

sufficere q̄ ꝓbent se electū. non eñ requiritur vt ꝓbet se canonice electum. quod bene notabis. ꝛ est nō quia hec causa est summaria. non eñ agitur de totali p̄udicio sed solum vt admittatur ad contradicendum ad effectum impediendi execution̄. non tñ hoc casu sufficeret iuramentuz partis. vt patet hic. Dic ergo q̄ q̄q causa sūmaria est nullius vel modici p̄iudicij. vtputa vt res exhibeat ꝛ sufficit iuramentum partis. l. thesaurus. ff. ad exhi. Q̄nq̄ infert maius p̄udiciū. vtputa q̄ differatur execution ꝛ nō sufficit iuramētū ſ̄ req̄rit alia ꝓbatio. puta testiū vel instrumentoꝝ vt h. sed nō requirit q̄ sit multum stricta ꝛ necessario concludens sed tñ apparens. ꝑ hoc q̄ nō. spe. in ti. de offi. dele. in. §. postremo. v̄. septimo. ꝛ Bar. in. d. §. sup venditiōe. Hinc notabiliter dicit hic ꝙde. ꝛ Abb. ꝛ sequit Jo. an. q̄ in ista sūmaria nō admittit repbatio testiuz nec respectu personaꝝ nec dictoꝝ. ad q̄ facit. l. si. C. de edic. diui. adri. ꝛ de re iudi. cū bartolus. ꝛ. c. ex literis. de in inte. resti. Ex p̄dictis nō q̄ in cā sūmaria non fit lit. ꝓtest. ꝛ leniorꝝ exigit ꝓbatio q̄z in principali. ꝛ vide plenī de hoc ꝑ spe. in loco ꝓalle. Ulterius queritur dicitur hic q̄ incontinenti debz iste interesse suū ꝓbare. ℣. quantū temp̄ dz hoc facere. Dicit Jnno. hoc relinquendum arbitrio boni iudicis forte fm eū vsq̄ ad octo dies vel plures. nō aūt expectabitur vt ꝓducat testes de vltra montes. ar. c. literas. ad fi. de resti. spo. Bar. in. l. si is a q̄. ff. vt in pos. le. quez sequit̄ do. an. hic. videtur velle q̄ generaliter omnis sūmaria cognitio que opponitur executiōi debet expedirí infra illud tempus infra quod expediretur ipsa executio. sed mihi hoc non placet ꝛ videtur repbari hic Nam execution erat hic fiēda in re adiudicata quo casu in executione nulla requirit sūmaria cognitio. vt notat. Jnno. in. d. c. cū sup. de re. iudi. ꝛ Bar. in. d. §. si sup rebus. ꝛ tñ opposito fuit hic tempus ad ꝓducēdum testes ꝛ instrā. Dico ergo in̄ sequendo Jnn. q̄ tempus erit arbitrariuz ꝑsiderata qualitate ꝛ q̄ntitate cause ꝛ interesse. ꝓbandi. ar. in. l. i. ff. de iur. deli. ꝛ. c. d̄ casus de offi. dele. ꝛ ꝑ hec sit expedita gl. sequēs.

Oppo. ꝛ videtur q̄ non debuit inq̄ri ab archidiacono an vti vellet illis attestatiōibus. q̄ iudiciū redditur in inuitum. l. inter stipulantē. §. sacrā. ff. de ver. obli. ꝛ. c. intellexim̄. de iudi. Respo. glo in verbo admittere q̄ iō fuit interrogatus q̄ non poterat ad hoc cogi cū ad ꝓbandū aliud fuissent illi testes inducti sed ex consensu cōmuni valuissent. idem tenet Hosti. fm quem patet q̄ partes minus sufficientibus ꝓbationibus se submittere possunt. ad hoc. ℣. c. c. px. ꝛ quod ibi nō. Dz contra hoc facit quia ex quo iste. p. subdiaconus visus erat istis attestationibus in hoc iudicio nō poterat amplius penitere. ar. iiij. q. iij. si quis testib̄. xix. di. si romanorum. tamen exquo archidiaconus erat nūc contentus non poterit iste. p. recilere. Sol. triplex est fm Jnno. Primo ad hoc eñ vt valeant in isto vel in alio iudicio non sufficit consensus vnī̄ partis sz ambarum consensum intervenire necesse est. Jtez ꝛ secō potest allegari aliquid ex illis attestationibus. nō vt plene probet sed ad p̄sumptionem faciendam. Et nō hanc solutionem q̄ attestationes recepte ad vnum finem faciunt p̄sumptionem cum agitur ad aliū finem. Tercio pōt dici fm eū q̄ falsū dicebat archidiaconus qz nunq̄z de illis aliquid allegauerat archidiaconus in hoc iudicio. Et ex predictis pōt solui contrariū qō formari potest de decre. pūtata. ℣. e. vbi optio approbandi attestationes datur non. ꝑducenti sed ei contra quem fuerunt. ꝑducte. Nam dicit Hosti. q̄ illud loḡ quando super principali ꝛ lit. ꝓtest. fuerunt testes producti. hic super incidenti ꝛ añ lit. cōtesta. Et est nō diuersitatis fm eū ꝛ Jo. an. quia primo casu mero iure tenet receptio quo ad serendā diffinitiuā. in secundo nō Jtem cū primo. ꝑcederetur sūmarie leniorꝝ sufficiebat ꝓbatio q̄z in principali. Et ex his habes duas rationes quare attestationes recepte in summario fidē non faciunt in plenario. tum ꝓpter defectum lit. ꝓtest. que non p̄cessit has attestatiōes. tū quia non fuerūt plene examinate cū ageretur de modico p̄iudicio quod nō. Quare reuoco in dubiū quid si attestationes iste fuissent recepte plenarie quo ad modū ꝑcedēdi ꝛ substātia ꝓbationis nunq̄d facerēt fidem in plenario seu in alio iudicio vbi ageretur de eadem re Jnn. ꝛ doc. hic licet aperte non tangant tñ tacite sentiūt q̄ nō ꝓpter terciam rationem. quia ad alium finem testes ibi fuerunt producti. vnde sicut sententia non obstat si ad alium finem agitur. l. cum queritur. cuz. l. se. ff. de excep. rei iudi. ita dicendum in attestationibus. pro quo facit. c. cum inter dilectos. ℣. nec attestationes. de fi. instru. Sed contrariuz sentit Bar. in. l. ij. ff. vi. bo. rap. et vide omnino quod circa hoc dixi in. c. causam que supra. eo. et facit quod infra dicā super glo. se. Oppo. et videtur q̄ non oportebat istum. p. litigare sup sententia lata contra capitulum. quia res inter alios acta ꝛc̄. Sol. gl. in. ℣. quos q̄ super hoc erat questio an sententia sibi p̄iudicaret. nam si actio primo loco sibi competeret et permisit aliam agere fecit sibi p̄iudicium si sciuit et non contradixit. vt in. c. pe. ℣. de re. iudi. Et ex hoc dicto glo. nota q̄ sententia lata cum electoribus p̄iudicat electio si sciuit non contradixit quasi electus. Jn hoc habeat causam ab electoribus et ius eorum sit coniunctum et connexum. vide textuz cum glo. nō. in. ca. hoc quippe. iij. q. vi. et dic vt nō. in. d. ca. pe. et. c. cum super. eo. ti. vel dic et aliter q̄ cū iste. p. prosequeretur appellationem interpositaz per capitulum potuit producere ꝓbationes ad ꝓbandaz nullitatem sententie vel in iusticiā vt sic eā respectu

presumptionis illa sententia sibi officiat. ar. l. a sententia. ff. de appella. Iterū in eadē glo. in. v. pterea. opponit. cū em testes fuissent hic recepti z depositum tā super inia qz sup electione non debuissent alij testes recipi super eisdem articulis istoz attestatiōibus publicatis. vt. c. fraternitatis. cū si. s. e. So. glo. qz ad aliū finē non recipiunt. quasi dicat tunc obstat publicatio qñ ad idem agit. z dic qz pmo agebatur ad ꝓbandum qz sua intererat ad effectum volendi contradicere. nūc vero agebatur vt res petita adiudicaretur. vñ quēadmodum nō ob. sententia cū ad aliū finē agitur. vt. s. dixi fortius non ob. publicatio. Itē dicit qz cū hic attestatiōes recepte sup incidenti fidē non facerent sup principali. durum esset dicere qz testes idē vel alij non possent induci cū non sit causa sine ꝓbationibus relin quenda. Dz vlti. glo. ista querit qd si illi idē testes qui deposuerūt in sūmario dicant nūc ꝓtrariū in plenario. rñdet qz non valebit illoz dictum licet aliud sit istud indiciuz. qd est valde notandū z vide in hoc qd dixi plene in. c. per tuas. d. ꝓba. Et ex hac pticula gl. z ex superius dictis habes qz attestatiōes recepte ad vnū finē faciunt fidem quo ad quid. non quo ad totū in alio iudicio. nā quo ad sententiā ferendā fidē nō faciunt. secus quo ad repbandū fm dictū pmo ꝓtrariū. Sed contra hoc facit qz qua rōe non faciunt fidem in principali eadē rōne non debent facere in repbationez. qz vna z eadē res non debet duplici iure censeri. d. de ci. cū in tua. Itē z secundo si non possunt dicere ꝓtrarium a' qd pmo dixerūt ad qd inducūtur in hoc iudicio. superfluis em non est standum. l. hec stipulatio. § dyuus. ff. vt. le. no. ca. z circuit' vitandus c. d rescripde. audito. So. vt colligit ex dictis Inno. alia rō est in principali. z alia in repbatione. Nā in principali non faciunt fidē. qz testes non fuerūt ad hoc inducti. sz ad aliū finem. Oportet ergo vt pmo cū incipiat z postmodum instruatur. nō em prius debet esse ꝓbatio qz cause inchoatio. Sed ad repbationē eorundē testium sufficiūt attestationes post recepte. qz p eas notoriuz iuris ē ipsos testes puros z falsos. qsi velit qz i pindicium eoz testiū attestatiōes inducant notoriū. z vide in hoc bar. in. l. eos. ff. d fal. z qd dixi in. d. c. p tuas. z sic diuersitas rōis inducit diuersitatē iuris. Sed aduerte qz p hāc rōez Inno. posset argui in contrariuz qz vbi testes fuissent recepti solenniter z plene deberēt fidē facere inter easdem ꝑsonas licet ad aliud nūc ageretur. quia pma solennitas sufficit vt inducerent notoriū. adducentur ergo nūc vt notorii facientes. ꝓ hoc nō. dictū Inno. in. c. qualiter z qñ. ij. ff. de acca. ppe finem. vbi vult qz sententia lata ad vnū finem pōt adduci vt notorii inducens ad aliū finem z facit qd ponit Fre. consil. xxiij. et vide in hoc qd dixi in. d. ca. p tuas. Ad secdam obiectionē supius formatā rñdet Inno. qz testes isti nō inducunt vt dicant idē nec ꝓtrariū sz vt dicant vitatē quā sciūt. sic ꝓtingit qñ inter diuersas ꝑsonas de eadē re agaret. ita qñ agit inter easdez ad diuersum finē. Item dic possibile esse qz nūc recognoscerent ꝓscientiā z aliter testificarent. z licet nō valeret hoc fm dictum tñ erit vtile pti contra quā testificantur. qz nec pmuz valet in hoc iudicio. Itē forte declarabunt z exaltabūt pmum dictū ac etiā p hoc iuri satisfit. quod disponit testes recipiendos lit. cōtes. et ꝑplenarie quo ad substantiā ꝓbatiōis. z ex his habes declaratū intellectū huius. c. quo ad materiā principalē.

Venio nūc ad glo. fi. que attingens ēndam materiā extrinsecā tria formal ꝓtrariaria. Primo enim oppo. de. c. in lris. s. e. vbi testes familiares z domestici repelluntur a testimonio. z hic admittūt isti de capitulo. Glo. nō soluit Jo. an. dicit qz ꝓtrariū soluitur in dicto. c. in lris vbi hōs glo. Vel dic qz hic nō testificatur pro capitulo sed principaliter ferūt testimoniū inter istos duos contendentes. nec sunt magis domestici vni qz alteri. xx. in. l. nō solū. ff. de ritu. nup. Secundo oppo. de. c. fi. de postu. vbi clericus' ꝓuatur bīficio si ꝓparatiōis vel aduocatiōis officiū exercet cōtra eccliā. Rñdet glo. qz illud non ꝓcedit in officio testificandi. qz istud est necessariū cū testes non possint in his que agunt in capitulo de facili haberi. quasi dicat qz ꝓdicta duo officia non sunt voluntaria. z dicit Hosti. hoc vez vt assumēdo altez illoz officium. officiorum voluntariorum clericus debeat priuari. nisi ex causa ad hoc cogeretur. Quod quando sit remittit ad sūmam. de postu. vide qd nō. in. d. c. fi. z an z qñ compellantur clerici testificari ꝓtra eccliam suā. dic vt plene nō. in. c. cū nuncius. s. eo. Et potest dici ad istum tex. qz non facit pro nec contra. cum vt. s. dixi non testificarentur ꝓtra eccliam sed inter istos duos contendentes. Ultimo oppo. ex quo isti canonici erāt excōmunicati non debebant absolui ad cautelam sed pure z simpliciter cū absolutio sit necessaria excōicatis etia post mortē. vt in. c. a nobis. ij. de sen. excō. So. glo. qz isti allegabāt excōicationē esse nullā tūqz latam post appellationē. ideo absolutio fit ad cautelaz alias fieret absolutio simpliciter. Et dicit gl. valde notanter qz ex isto tex. nō debet sumi regula vt excōicatus qlibet absolnatur ꝓpter munus testificandi. quia hic absoluuntur ad cautelam ꝓpter necessitatē. qz p alios nō poterat fieri ꝓbatio. Nō pmo ex gl. qz nunqz excōicatus absolui' ad cautelā nisi qñ excōicatio allegatur ꝓbabiliter nulla. puta qz lata post appel. tūc om̄ē necesse qz ꝓstet appellationē ꝓcessisse lz adhuc nō constet de legitimitate appellatiōis. nā si de ea ꝓstaret non fieret absolutio sed pronunciaretur nulla. co. de hoc vide tex. cum glo. nō. in. ca. venerabilibus. in fi. d sententia. excō. li. vi. et ad plenum vide materiaz ꝑ Jo. an.

in. c. solet. eo. ti. z li. Sed circa pncipale dicti gl. In no. ponit hic tria. nā pmo dicit q glo. h vult q excō/municatus vocat⁹ ad testimoniū nō debet propter h absolui, ꝑ illi fuerūt absoluti. qz erāt excōmunicati p⁹ appellatōez vt dicit patere i registro z ecclesia psuesit tales absoluere ad cautelam. vocatis tñ bis pro qui/bus fuerunt excōmunicati z audictur li dicant q pro manifesta offensa fuerunt excōmunicati de quo dic vt plene legitur z notat in d. c. solet. Dcōo dicit q forte fuit ista via specialis prouisio. scilicet presupponendo q isti essent vere excōmunicati z sic gratiose processit papa. vnde nō ē trabendum in consequentiam. ar. c. ī causis. de re iudi. Vel tercio refert alios tenere q hoc procedit quando alie probationes deficiūt. Hosti. di cit q de psuetudine curie ē tales indifferenter absoluē ad tempus. ita q illato testimonio statim reincidant ipso facto in eandē sniam z dicit tales absolutōes po tius uerbales q ad homies qz reales quo ad deū. cū eos non peniteat nec ex corde petant veniam nec pte rant. quapropter dicat tales absolutōes de rigore iu ris non faciēdas. xi. q. iij. cū aliqs Do. an. dicit se pu tare q sicut excōmunicatio pt ferri ad tps ita z absol/utio ad tps fieri pt. z q de iure tollatur vinculū excō municatōis lz non vinculum peccati exquo tñ nō da tur penitētia. nā excōicatōe pt absolui inuitus z impe nitens. lz secus i vinculo peccati. iuxta nō. in. c. ab ex cōmunicato. de xpt̄is. Dz pcta pdicta arguo sic. lz p supponat vinculū excōmunicatōis tolli in nō peniter te. tñ remanet peccatū nō modicum. tum ꝓpter cōtu/maciā z inobediētiaz i non satisfaciēdo. viij. q. i. sciēr dum. tum ꝓpter psuerantiā i excōicatione de q non curat liberari. que inducit plumptōnem heresie. in. c. fi. cum ibi nō. ō pe. q̄ psuerantia i tali delicto dz hūc reddere inhabilē ad testifi cādum. vt in. c. testimonium de testi. z. ij. q. vij. si qui sunt. z. c. querēdum. z. c. non pt. ad qō nō videntur aduertisse docto. z ideo quicqd habeat consuetudo dico de iure aduertendos tres ca/sus. Primus qñ allegatur nullitas excōmunicatōis vt qz post appellatōnem lata. z hoc probatur licz nō pstet de legitimitate cause nec aduersarius offert se ad probandū qō pro manifesta offensa fuerit excōmuni catus. z tunc indubio post absolutionē ad cautelam li cite fert testimoniū. qz negat h delictum. z sic ñ cōstat de vinculo peccati nec excōmunicationis p⁹ absolutio nem ad cautelaz que iuste impenditur p supradicta z de h ē casus h sm istum intellectū. Secūs casus qñ al legatur iniustitia excōmunicationis. ō q̄ pt ꝓbabiliter dubitari z tūc satis pt practicari opi. hosti. vt absolua tur donec tulerit testimoniū. ob. tñ. qz nō petendo ab solutōez viōz ptēnere. i. c. p tuas. ī. ō sen. ex. vñ possz teneri vlti. opi. Inn. vt h cāu nō absoluat nisi in defe/ctū aliaz ꝓbationū. ar. eoz q̄ nō. glo. in fili in. c. cum dilecti. de dec. Tercius casus qñ nō negat iustitia ex cōicationis vel de ea pstat. z tunc puto q non dz fieri absolutio. qz nō possz etiā absolut⁹ testificari ꝓpter p seuerantiā in peccato de q̄ nō pteritꝰ ꝑ pseueret i eo. et maxie excōicatio q̄ non fert nisi p graui excessu. xi. q. iij. nullus. z. c. nemo. Et nō ex pdictis z ex tex. q ad cautelā fit absolutio. z non relaxatio. relaxatio enī fit seu reuocatio qñ pstat sniam esse iniustam. z sic intel ligitur. c. odardus. de solu. z. c. sacro. ō sen. ex. a suspē sione tñ fit relaxatio z sic loquitur. c. olim. de accu. sm hosti. z Jo. an. quod no. Et idē nōt Jo. an. in. c. odar dus. ꝓallega. vñ etiam si ad tps remittitur excōicatio dz fieri absolo z nō relaxatio. vt sentit h hosti. z bñ. z nō de absolutione fienda ex cā ad tps

Vis qōibus Casus. Religiosi etiā ad testificandū nō admittunt absq iuramēto nisi a ptibus remittat. ponit dictū a q̄ casum excipit ibi nisi Nō pmo q alij sunt pueri monasterij alij monachi. et sic appellatōe monachoz non veniūt pueri. facit. c. non dubiū. de sen. ex. alij etiā dicantur oblati seu donati. vt in cle. i. ō deci. z dic q monachi dicāt̄ illi q̄ sunt clerici z literati pueri qui deuouerūt se z sua z nō sunt clerici. assumpserunt tñ habitū dispārem, pfessis z lite ratis seu clericis. oblati seu donati dicāt̄ q donaue runt se z sua monasterio habitu tñ non mutato. ad h qō nō. in d. cle. i. z vide de istis quod nō. glo. in. c. vt lex ꝓmentie. xxvij. q. i. oñes eñ isti pñt in cā mōste rij testificari. qz largo mō oēs pñt dici pueri. z vide ad materiā qō plene dixi in. c. insup. s. eo. Nō se cūdo ibi, ppriis. q causse monasterij pñt propie dici monachoz. Nō tercio q iuramentū non ē de solē nitate formali testimonij cum possit a ptibus remitti possz tñ dici ꝓtrarium. per. c. de testi. s. eo. vbi legi. z nō. q valet testimoniū sine iuramento. vñ dic q est so lēnitas formalis z substantialis. ꝑ cōcernit fauorem ptium ꝓncipaliter. ideo pōt a partibus principaliter remitti. secus si ꝓcerneret principaliter fauorem publi cum. ar. l. nemo potest. ff. de legi. i. z in. c. vno. de lite ꝓtest. Glo. 2ª quert. vñ insurgit hec ptās partī/bus vt possint remittere hāc solennitatem iudicialē re spondet q ex eo. qz quilibet pōt renunciari iuri fauo re suo introducto. de reg. ad apostolicam. nam princi paliter ē inductum hoc in fauorem partium. vt pdixi nam partes possent conuenire vt staretur verbo alte/rius dumtaxat de fideicōmis. l. ñ. nō. glo. sed an vale/at pactum a principio. vt de oīibus dānis z expen sis stetur nudo verbo partis. vide qō dixi in. c. finem de do. z ptu. z per bar. in. l. ñ. ō pto. stipu. Quid si te statoz dixit vt sup aliquo stet dicto tercij. an ille habe at iurare. vide bar. i. l. theopōpus. ff. de dote plega. plene dixi in. c. ij. s. Ubi vide. Sed ꝓtra pdicta

tex. glo. oppo. cū eñ hoc iuramentum ꝓcurat etiam fauorez iudicis vt veritas detegatur et sua auctoritas non circumueniatur non videtur q̄ possit remitti a solis partibus. respondet q̄ hec remissio fiet auctoritate iudicis. ꝛ sic sentit q̄ iudice resistente non poterit remitti. ꝛ sic simpliciter transeant hic doct. Sed aduerte pro glo. facit. l. acta. ff. de re iudi. vbi patet q̄ acta iudicij non destruuntur nisi procedat ex partium et iudicis consensu. ergo idem dicēdum in cāu nostro ℔z in ꝓtrariū adduco. l. si conuenerit. ff. de re iudi. vbi dicitur q̄ si partes conueniunt vt iudex ferat certam sententiam ℔z iudex talem ferre. nam iudex ad nil aliud intendere debet nisi vt partes ad concordiaz adducat l. i. §. idē quēritur. ff. de no. op. nun. Item iuramētuz ℔z esse necessariū. de iureiur. ꝛ si ꝓs. sed necessitas cessat. ex quo ptes de quarum fauore principaliter agitur remittunt. facit. c. significasti. de dect. Et per ꝺ puto consensum iudicis non necessariuz vbi cā est mere priuata. hinc ē q̄ iste tex. nullam mentōem facit de iudice. non ob. l. acta. q̄ procedit propter interesse qō ꝑt iudex ꝓtendere ex destructione actoꝝ. vt ibi notat Bar. An antez sufficiat consensus aduersarij tm̄ tex. iste vidz velle sic cum de eo solū faciat mentōem Sed Jo. an. intelligit q̄ etiaz ꝓsensus producentis intervenire debeat cū testis iurat pro vtraq̄ pte testificari. et ex falso eius testimonio posset vtriq̄ pti ꝓiudiciū generari. ergo vtriusq̄ ptis ℔z ꝓsensus intervenire ad ℔ de re. iur. li. vi. quod oñes tangit cc. ꝛ ℔ placet. ꝛ ad tex. dico q̄ ideo nō facit mentōem de parte producente. q̄ producens ℔ volebat q̄ ꝓcuratores ꝛ fratres iurarēt ꝛ sic habetur ibi ꝓsensus. Quērit primo glo. an in causa matrimoniali possint partes iuramentum testibus remittere ꝛ concludit q̄ non si agitur de contractu dissoluendo. secus si de ꝓiungendo. ꝛ bene loquitur quasi primo cū negocium non consistebat in libera voluntate ptium. ℣ in scdo sic. ꝛ idem ꝓmuniter sentiunt doc. ꝛ pro ℔. c. licet. de spon. ꝛ. c. attestatōes de despon. impu. in quibus iudex ex officio exigit i hac causa iuramentum. ꝛ per hanc ratōnem dico generaliter q̄ in causa que non dependet a libera ptium volūtate non habet locum hoc. c. q̄ non renunciat quis nisi iuri in sui fauorem introducto pro hoc. c. si diligēti. de fo. compe. Quērit. ij. glo. an iuramentum calūnie possit remitti a partibus sicut istud iuramentū testium. ꝛ ponit varias opi. dic vt hodie habetur in. c. i. de iuramē. calū. li. vi. vbi decidit q̄ tacite potest obmitti. sed non expresse. vñ iudex ꝑt exigere ex officio suo. ꝛ sic approbat opi. Ja. bal. ꝛ sequatiū posita ℔ in glo. Et reddit hosti. ratōem diuersitatis inter iuramētum calūnie ꝛ testium. nam sine periculo aie non ꝑt cōmitti calūnia in qua deus offendit respublica leditur. ꝛ ecclesia scandalizatur sed sine teste possum tibi de meo dare cessantibus ꝓdictis. Aduerte quia dictum hosti. procederet q̄n sine depositōe vellet ꝑs acquiescere sed q̄n testis deponit etiā sine iuramento ꝑit ꝓcurare multa. sicut cum obmittit iuramentū calūnie. nam testis falsidicus est obnoxius deo iudici ꝛ pti vt in. c. i. de cri. fal. tenet eñ testis pena falsi ac si iurasset vt nō. Jo. an. in regula nō ē sine culpa. i mercu. dixi in. c. ij. s. c. ergo illa non ē bona ratio. quare ego reddere hāc diuersitatis ratōem. pactū expressum ō nō iurando de calumnia apte vidz inuitare ptes ad delinquendū ꝛ protelandū lites in ꝓiudiciū iudicis ꝛ bonū publici. ergo nō valet pactū. vt i. l. ꝓuenire. ff. ō pact. do. ꝛ in. c. quēadmodū de iureiuran. ℣ pactū vt testis nō iuret ē ꝓforme iuri diuino vt credat. primo. ō dec. significasti. nec inuitat ad delinquendū. cum vt ꝓdixi testis ℔z timere penam falsi si aliter ℔ res se habeat dixit. Itē hoc iuramentū testiū ꝓcurat mere fauorem ptium. ℔z multos offendat dicendo falsum. Sed iuramentū de calumnia ꝓcurat fauorem ꝛ publicum bonum ꝛ iudicem ne vexetur ex calūniosa lite ꝛ vt nō protelentur plus debito. ꝓtinet eñ in se multa capitula vt nō. in. c. i. de iura. calū. Quero extra glo. an testes possint aliter astringi ad veritatē dicendaz q̄m per iuramentum. do. an. q̄ sic vt p baptismū per fidē ꝓpt q̄ eius iudicium in vera obedientia te adiuro vt dicas veritatem. xxxv. q. vi. si duo. Itē in pculo anime tue. de frigi. fraternitatis. ꝛ sibibus modis. ℔z tanti viri reuerentia salua ℔ dictū nō ē vez. ℔z eñ fateor q̄ multa ex ꝓdictis astringant vt iuramentuz. pro quo vide tex. in. c. constitutis. ij. de appel. iuncta glo. in ℣. adiurauit. tamen in testibus non sufficit simplex fidei prestatio vel iuramentum. ℔z ℔z esse ꝓstitum tactis sacro sanctis euangelijs vt ē tex. expressus in. c. hortamur. iij q. ix. vñ cessante ꝓtraria ꝓsuetudine non valeret dictū testis euangelijs nō tactis q̄ntumcunq̄ iurauerit. q̄ non ē iuri satisfactum. ℣ pro ℔ vide glo. singularem in de. i. de bereti. in ℣. tacta. ꝛ facit gl. nota. in. c. vt circa de elec. li. vi. viderent eñ hec iuramenta corpalia magis obligare ꝛ tanto pl' q̄sto sup re sanctioni ꝑstitur vt in. c. monet. xxij. q. i. nō. Jnn. in. c. ꝛ si xps. ō iure iurā. ꝑalle. dicit tm̄ illa glo. in de. i. de bere. q̄ apō yta licos interꝑtat ꝓsuetudo vt sufficiat quemlibet librū seu scripturā quālibet tangere. ℔z dic q̄ vbi ℔z ꝓsuetudo bocꝑt sustineri vt in totū iuramētū possz remitti ꝓsensu partiū. q̄ fortasse ex ꝓsuetudine generali possz remitti tactura euangeliorz. sed vbi consuetudo nil disponeret in contrarium circa tacturam euangeliorum non valeret dispositio prestito iuramento sine tactura ꝛ idem est vbicunq̄ a iure scripto statuto requireretur iuramentum corpale vt nō. in dicta gl. quod bene nō. ꝛ hoc q̄ vt predixi talia iuramenta magis astringunt Et vide ad predicta gl. in. c. fraternitatis. s. eo. ꝛ qō

M

bi nō. Ultimo queritᵉ qd si non apparet iuramētuꝫ remissum nec pstitum nunquid debet pstari q fuerit pstitum. dic q non. qz hec ē solennitas extrinseca que nō psumitur. l. quecunqꝫ. ff. de publi. t. c. dudū. ij. de elec. in v°. non inuenim⁹ esse factum tē. nō. bar. in. l. scīendū. ff. de verbo. ob. t. in. l. theopomp⁹. ō dote ple. ino si in actis diceret q talis testis iuratus sic depo suit licet tunc, pbet iuramentum pstitum. qz potuit interuenire tpe depositionis. t sic verba enunciatiua faciunt fidem. iuxta theoricam Jnno. in. c. qm̄ ptra. de proba. t glo. in. l. i. C. de fi. instrumen. li. x. non tamē probatur q pars fuerit presens in actu iurandi. vt notatur in dicta. l. theopompus. t vide qō dixi in. c. ij. ō eo. t. c. p⁹ cessionē. de proba. t per Frede. pisio. exciij pisiū bonum ē vt in actis describat qualiter testis iuravit in pītia partis. Ni. abbas.

Jlecto Lasus. Delegatus necessar⁹ in testē remouet a iudicando. t alius subrogat Jn pma ponit impetrantis querela. Jn scda prouidet ibi ne igitur Nō primo q mulier ē capax iuris pferendi pbendas etiam sacer dotales t si vis itelligere q verbum donatio posituꝫ in tex. stet pro collatōe. p quo facit. c. fi. de of. vica. li. vi. tunc stat qō dixi. f intellige q habeat ex puilegio pape pro ꝟ tex. auꝫ glo. in. c. mēnā. ij. q. v. t. l. xiij. di. adrianus alias nō possꝫ. iuxta nō. in. c. ij. de indi. nec ex pscietudine pōt ꝟ licere layco etiā p tñ tpꝰ. ō aut⁹ inicio memoria nō ē. ar. in. c. cām. de pscrip. nō. Jo. an. in. c. ij. de pben. li. vi. Si vis intelligere tex. in presentatōe tunc pt procedere sine dispensatōne seu priuilegio Et q posset sic intelligi probat in. c. fi. de concess. pben. vbi pītatio appellat donatio. t loquitur ille tex. de ista comitissa flandrēi. t sic pōt intelligi de eodē facto cum isto. vñ verius puto q ꝟ erat ptentio sup iure pītandi. Et ex ꝟ t ex tex. collige q iuspatronatus cadit in feminā. t quanꝫ iste tex. loquatur i femina habēte dignitatem. idem tamen dic i primata. p ꝟ facit tex. iuncta glo. no. in. c. quoniam inuestituras xvi. q. vij. vide doc. in de. ij. de iurepatro. qui notabiliter sentiunt q heredes masculi t femine pariter succedant in hoc iurepatronatus. t satis ē hoc nō iure p hiberi ipis mulieribus. t vide qō nō. in. c. fi. de pcess. pben. Nō secundo q prebendarum quedam sunt sacerdotales quedam non t possunt dici sacerdotales ille que habent onus celebrandi annexum. ar. c. significatum. de pben. t vide tex. iuncta gl. ij. in. c. cui de non sacerdotali. de pbē. li. vi. t intellige hoc ex spe ciali dispositōne. nam de iure pmuni non ē diuersitas in pbendis. nec requirunt constitutum in sacerdotio. vide tex. cum gl. in de. vt hij qui. de eta. t quali. t qō nota. in. c. ij. de insti. Nota tercio q in eadem causa non potest esse quis iudex t testis. iiij. q. iij. c. i.

Jtem nota q offiñ testificādi ē magis necessariū ꝟ offiñ iudicādi. naꝫ repellit qs a munere iudicandi pptez actū testificādi vt ꝟ. t ꝟ qz facilᵉ reperiunt centum iudices ꝟ vn⁹ testis hinc ē q facilᵉ recusat iudex ꝟ testis. vt legit t nō. in. c. cū. R. de offi. dele. alia no tabilia clara sunt. Quero qd intēdat littera dū dic q ꝓpositus, ꝓposuit citra litē ptest. rñdet glo. i. q fuit ptestat⁹ q p illa verba nō intēdebat litē ptestari. Sz dic medi⁹ fm hosti. t Jo. an. q ꝟ non erat necessaria alia protestatio. qz p ꝟba ꝟ expssa nō respondebatur petioni. vñ dicit q nulla fuit ꝟ facta protestatio Sz illa verba citra litē ptestata denotāt tps except. ppositē t ponderat ꝟ. qz post litem ptest. non potuisꝫ petere alui subrogari. ij. q. ij. offerat. de offi. dele. insinuāte nisi ex noua cā vt ibi. nā ptestādo litem corā illo tāqꝫ corā iudice videret renūciare suo testimonio misi noul ter pcepisset illum fuisse t esse de cā informatū. qz tūc esset sibi subueniēdū etiā p⁹ ptestatōem. ar. c. pītium. s. eo. t qō nō. ij. q. vi. si qs ēpoz. vbi bona glo. i simili Glo. scda i effectu format tres qstiones ꝟ ꝓt ma nunqd dispositio hui⁹. c. habeat locū si ps vltra iudicē habeat duos testes. t ꝟcludit q sic. secus si haberet plures ratōes. vide i glo. Sed ꝟ vltimū limitat glo. in fi. nisi fraudulēter aduersari⁹ impetrasset illū in iudicē quem volebat producere i testē. nam tūc remouebitur etiā si haberē plures testes. qō placet. nā forte alij non sunt ydonei vel repelli pñt t fraus non dz fraudulōso prodesse. ō rescrip. sedes. Scdo queritᵉ an idē sit in cā criminali. t ꝟcludit q sic. qz ls testes in hac cā non compellātur. possꝫ tñ iudex remoui⁹ pāb⁹ induci. dicit tñ q si oīno nollet testificari non remouetur. mihi hoc vltimū nō placet. naꝫ iudex nō remouetur nisi ob defectū testium. vt ꝟ. quo casu etiaꝫ in cā criminali testes ꝓpellūtur t sic non sufficit si iste iudex dicat se nolle testificari. ad ꝟ quod nō. in. c. dilectorū. ij. ti. ꝓximo. vbi dicit. dixit tamen ꝟ hosti. p illā dec. dilectoz. q ad probandū crimen ptra testem iudex remouebitur. ego remitto ad dicēda in. d. c. dilectorum

Tercio t vltimo hec glo. qrit. qd si iudex vellet iurare q nihil scit in cā illa. rñdet q non remouebit. qō placet Jnno. nam si fidei sue se cōmittit pars vt dicat testimoniū super pncipali fortius debet ei credere cū iuret se nescire. C. de testi. l. pe. t. iij. q. ij. si quis testibus. t de dona. inter vi. t vx. per vestras. quod placꝫ cōiter doc. imo plus dicit Jnno. q is qui petit iudicē remoueri t alium subrogari non ē statim audiendus. sed dz premitti aliqua ꝓgnitio verisimilis ꝓiecture super quibus q ille sit necessarius. t q de re illa veritatem sciat. nam si ad recipiendam testes non datur dilatio sine cause cognitōe. iij. q. ij. spaciū. l. a proceden te. C. de dila. fortisꝫ in hoc casu vbi quale preiudiciū generatur alteri parti habenti iudicem gratum Jtem

gravatur saltem i expensis factis i impetratõe. t hoc satis placet. t dico q̃ ꝫ videtur tex. nã iste ꝓposuit q̃ iste iudex erat sibi necessarius t papa fundando se super defectu ꝓbationũ subrogat aliũ cuꝫ clausula si est ita. t sic oportet q̃ ꝓstet ꝑus de necessitate allegata saltẽ verisimiliudinarie. qõ nõ. t facit qõ i simili nõ. Jnn. in. c. tenor. de re iudi. Glo. in v̄. exclusio dic̃ q̃ illa petitio ꝓpositi vt ꝓcederet illo iudice exclusio hꝫ locũ qñ clausula q̃ si nõ omnes tc̃. ponit i ꝛxpto. volt dicere q̃ vbi simplr esset facta cõmissio pluribus t vnus est necessari⁹ i testẽ nõ pñt alij illo exclusio ꝓcedere p c. vno delegatoꝛ. t. c. cãm matrimonij. de off. deleg. Sed hꝫ tunc locũ allegatio sede ptis alternatiue. scꝫ vt supsederet negocio donec delegans aliũ loco illius subrogaret. secus qñ ponit illa clausula impotentie. q̃si sit purificata ꝓdicio. exquo aliter legitime nõ pt inter esse. qõ nõ. qꝛ extendit multũ virtutẽ illius clausule. t sic. c. sollicitatus. de ꝛxptis. Glo. in verbo admittere. facit quinqꝫ. Nã ꝑmo fortificat literã dicendo q̃ male fecerũt isti iudices in nõ admittẽdo istã petitionem ipius ꝓpositi. nã t ipe ꝑtor qui ẽ ordinari⁹ suum testimonium dicere debꝫ. iij. q. iij. si reo. ff. de testi. l. ob carmẽ. §. i. intelligo hoc q̃ñ producit in testẽ in ea cã in qua non ẽ iudex. nam in eadẽ cã in qua ẽ vel fuit iudex testis esse nõ pt. vt hic. t. ij. q. vij. statuendũ. dixi plene in dicto. c. cum a nobis. s. eo. Scõo querit qd si impetrasti in iudicem illũ qui volebat esse aduocatus meus. respondet q̃ nõ removebit nisi hoc feceris in fraudẽ t hoc tenet Jo. an. qõ maxime procedit sm eum si ille erat generalis aduocatus ecclie bñficio sibi collato ab ecclia. de iureiurã. bene. Tertio hoc dubium fortificando querit ecce ꝓclusum est supra q̃ non debet removeri cessante fraude ex eo. quia volebat esse aduocatus alteri⁹. Sed quid si ob hanc cãm quia volebat esse aduocatus meus revelauit ei secreta cause. concludit q̃ etiam non sufficit. qꝛ iudex hꝫ iudicare sm allegata. vt in. c. iudicet. iij. q. vij. t plen⁹ i. c. pastoralis. de offi. dele. §. qꝛ vero. Quarto q̃rit quid si iste iudex delegatus anteq̃ peteretur removeri ob munus testificandi cõmisit in totum causam suã alteri nunqd tenet cõmissio. t si tenet an poterit coram subdelegato testificari. Glo. ponit opi. Jo. q̃ non sed postea concludit contrarium. ar. huius. c. naz iste fuit semel iudex. t tamen submotus a causa perhibet testimonium. primam opi. tenet hic Jnno. etiam si cõmisit in totum ea ratione quia delegatus fungitur vice delegantis. l. i. §. vlti. ff. de offi. eius cui mand. est iur̃. Hosti. tenet secam opi. t facit ad hoc sm Jo. an. c. iudex. de offi. dele. li. vi. Tenit etiam abb. qui dicit q̃ si impetraui mihi consanguineum meam i iudicẽ qui recusatus est bene potero ipm in testem inducere. qꝛ licet removeatur a iudicando. non tamen a testificando. de ꝑsump. litteras. Ego dicerẽ q̃ aut ante subdelegatõem iudex ꝓcessit ad aliquã sniam. ita vt ex hoc ꝑsumat affect⁹ ad cãm. t nõ poterit cẽ testis rõe suspitionis. qꝛ nõ dꝫ in eadẽ cã cẽ iudex t testis. vt. d. c. statuendũ. iij. q. vi. facit qõ nõ. glo. in. l. ob carmẽ. §. i. ff. eo. ti. Aut ꝓmisit i ꝓncipio cause. t tunc si erat delegatus t ꝓmisit in totũ non video aliqd rationabile rei stens officio testificãdi. hoc cñ casu cessat ratio opi. contrarie. cum nõ fungatur subdelegat⁹ iure subdelegantis. cũ ille dicerit esse iudex. nec pt amplius reassumere cãm nec ad eum appellari. de offi. dele. sup q̃stionũ §. porro. t in. c. si delegat⁹. eo. ti. li. vi. nec põt dici q̃ habeat affectõem ad cãm cũ in ipius ꝓncipio subdelegauerit. t sic cessat rõ. c. statuendũ. ad hoc dictum. c. iudex. vbi cessat hoc cãu omnis suspicio. Aut subdelegauit nõ in totũ vel erat ordinari⁹ qui põt subdelegatũ remouere qñcũqꝫ. p. l. iudici cũ soluit. ff. de iudi. t tũc ẽ maius dubiũ. t tunc puto q̃ de rigore nõ testificabit cũ remanserit iudex t possit cãm reassumere ad libitũ t ad cũ sit appellandũ. d. c. sup q̃stionũ. vñ semp dam dicaret in ꝓtem pro q̃ tulit testimoniuꝫ. hoc de equitate q̃ satis iudicio meo poterit seruari admittet. qꝛ ꝓsse non reperit iste repulsus t eiectũ de testib⁹ ẽ ꝓhibitoriam. in. l. i. ff. e. nam iura repellunt iudicem actualiter vel cũ q̃ fuit ne vtat in cã duplici officio incõpatibili. hoc iste non fuit actualiter nec ẽ iudex. nam separatũ ẽ officius tribunal a tribunali subdelegati. quod patet ex eo quia ad eum appellat a subdelegato. qõ fieri nõ posset si idẽ esset tribunal. de ꝓsue. c. ij. li. vi. nec in eadẽ cã erit iudex t testis. quia nõ ipe. hꝫ subdelegatus incidit. nec poterit amplius reassumere cãm ad effectũ iudicãdi. qꝛ offm testificãdi reddidit eum incapacem et appellabit ad cũ. non vt ipe cognoscat t diffiniat. sed vt cãm alteri deleget. sicut obseruat in illo qui exhibes suspectus cãm delegauit. nã appellat ad eum vt alteri deleget nec p hoc suspect⁹ iudicatur. vt plene dixi in. c. si quis ꝓtra clericum. de fo. compe. Jtem si iudex a quo efficit iudex ad quẽ pendẽte appellatõe ꝓmittit alteri cãm vt nõ. glo. in. c. querelam. de elect. t. l. eos. C. de vsuf. nec p hoc dꝫ esse iudex etiam in cã appellatõis. Jtẽ papa ad euitandã suspitiõem ꝓmittit ꝓpriam cãm vt nõ. in. c. cum dilecto. de ꝓbr. vti. vel inuti. t in. c. ex pte. de v̄. sig. nec p hoc dꝫ iudex t ps. ita dico in ꝓposito q̃ ꝓmittendo cãm t testificãdo in ea nõ dꝫ ee iudex t testis. nam in suspitione euitanda consideram⁹ non habitum iurisdictionis sed actum vide satis ẽ q̃ actu aliter respectu exercicij iste non fuit nec erit iudex. et ẽ hoc fauorabile. nec pereat probandi facultas. et hec nota. quia per alios non digesta. t per hec habes notabilem practicaz q̃ si ordinarius cause ẽ tibi necessarius in testem obtineas primo vt cãm alteri cõmittat t coram illo produces eum in testem. Ultimo gl.

querit an ordinarius poſſit pduci in teſtem coraz ſuo officiali ſeu vicario. z cōcludit q̄ ſic idem ſentit vin. et pl⁹ dicit q̄ coꝛā iudice cui eſt cōmiſſa cauſaꝝ vniuerſitas io d̄ ꝓmiſit p̄t eſſe teſtis ar. ff. de iuriſ. om. iu. l. eſt receptū. z ſic infero q̄ eps p̄t eſſe teſtis nō coꝛā ſuo vicario generali cū quo facit idez ꝓ iſtoꝛium vt. d. c. ij. de ꝓſue. in vi. ſed etiā coꝛā officiali foraneo qui ē delegatus ad vniuerſitatez cauſaꝝ vt nō. in de. ij. de ꝛ̄p. z in iſtis nō ē tm̄ dubiū ſicut i p̄cedēti q̄ſtione. nā officialis generalis hz ordinariam z ſic iudicat iure ſuo. vt nō. in. c. lz. de offi. iudi. li. vi. Foraneꝰ vero ſeu delegat⁹ ad vniuerſitatē cauſarum cenſet q̄ſi ordinarius vt nō. glo. in. c. cū cām. de appel. tm̄ poſſent fieri obiectiones p̄dicte i p̄cedenti q̄ſtione. nam ab iſto cui ē delegata vniuerſitas cauſaꝝ appellat ad ipm delegātem. vt notat glo. in dicta de. ij. Item p̄t ordinari⁹ vicario ſuo interdicere ne cognoſcat de certa cā z illā in ſe aſſumere vt nō. Inn. in. c. rōna. de appel. li. vi. z nihilominus p̄t eſſe teſtis in eadē cā coꝛā illo. vt vult hic glo. nec doct. in hoc ꝓtradicūt. ergo idem dicēdum i precedenti queſtione. ℣ dico q̄ i q̄ſtione glo. z dicto Clinc. obſeruabitur qđ dixi in p̄cedenti q̄ſtione circa appellationem z poteſtatem reaſſumēdi cām z ſic limito predicta. An autē maioꝛ iudex coꝛā minoꝛi teſtificans et falſum deponens vel aliter vacillās poſſit ab iſto minoꝛi puniri. vide varias opi. quas recitat ſpe. eo. ti. §. i. v. qd ſi is qui. in. viij. columpna. z credo q̄ ſi iſte maioꝛ hz iuriſdictōez i minoꝛē iſtū ñ poterit ab eo puniri de maio. z obe. cū inferior. z per nō. in. c. ij. de cōſti. li. vi. in nouella. z in. c. i. de rapto. z in regula. cui licet. de reg. iuꝛ. li. vi. et in mercu. ℣ habebitur recurſus ad ſuperiorem. Aut ē maioꝛ reſpectu ptātis. ſed nō reſpectu iſtius iudicis z tunc poterit ab eo puniri. quia hoc caſu reputatur ꝓuata ꝓſona. ar. in. l. iij. ff. de offi. ꝓſi. z eoꝝ que notantur in iuribus p̄alle. Gl. ante penul. querit. pone q̄ iſte remoueat vt in cauſa deponat. nunquid aduerſarius qui eum impetrauerat i iudicem poterit obij̄cere in perſonam crimina vel defectus vt ſic eum repellat a teſtimonio z reſpondet qđ non quia eum ſemel approbauit. idem Inn. hic z multi alij̄. Sed tu diſtingue vt nō. Inno. in. c. cum venerabilis. de excep. z ibi ſe remittit Jo. an. nam hic procederet ſi vellet obij̄cere tale qd. quod etiam repulſiſſet ab officio iudicandi. alias ſecus. z dic vt ibi dicet plenius. Et vide de materia huius. c. in ſpe. eo. ti. §. qd ſi impetres. z quatuoꝛ ſeq. Opp. z videtur q̄ non erat opus relaxare hanc ſuſpitionis ſniam cum eāt lata poſt appellatōez legitimam. in. c. per tuas. ō ſen. excom. Jo. glo. fi. q̄ ad factum refertur hec relaxatio quod nota. q̄ verbum relaxatio non ſemp refertur ad lus. vel fm hoſtien. dic q̄ ſtat propie. qz appellatio non potuit impedire ipſius vires. cum cauſa fuiſſet cō miſſa appellatione remota. z anteq̄z emanaret hec decre. caſus iſte non erat decluſus. z ſic non poterat appellari per. c. paſtoralis. de appella. ſed ſuperioris officio debuit relaxari grauamen vt ibi quod nota. Tenet ergo excōmunicatio lata poſt appellatōnem in ſe iuſtā ex quo non eſt iure expreſſa. z cauſa fuit cōmiſſa appellare. quod nota pro intellectu. c. paſtoralis. prealle. Et facit hec ad ſimilem queſtionem. quare cauſa iſta remittitur ad priores iudices a quibus ratōne grauaminis fuit appellatum contra. c. accepta. de appella. Inno. dicit q̄ hoc proceſſit de voluntate partiū Joan. ſentit quod predixi q̄ hoc fuit propter probabile dubium huius caſus qui non erat attentus determinatus. quod placet. z ē notabile verbum. nam cauſa nō remittitur propter timorem ſuſpitionis ex precedenti grauamine tantum que ratio ceſſat vbi caſus eſt dubi tabilis. ar. in. l. regula. ff. de iur. z fac. igno. Ultimo querit. nunquid eſſet locus diſpoſitioni huius. c. ſi vnicus tātum datus eſſet iudex. Hoſtꝰ. q̄ ſic. quod ſatis placet eadem ratione. et dicit q̄ hanc ſubrogationem poſſet petere illemet qui illum impetrauit in iudicem ſi probabili errore ductus in iudicem petijt vel ſi corruptus fuiſſet eius procurator qui illum impetrauit. quod placet.

Ignificauit Caſus. Ne ꝓbationis copia pereat citato aduerſario recipiuntur z publicāt teſtes quos reus induxit. h. d. In prima partis peticio In ſecunda iudicis datio ibi. quo circa. Nota primo q̄ ex ſola fundatōne eccleſie acquiritur inſpatronatus licz fundator h̄ius ſibi expreſſe non retinuerit. ſufficit enī q̄ fundationis tpe illud iuꝛis nō remiſerit. vt h̄ plene probat. facit. c. nobis. ō iurepatro. z. xvi. q. vij. de cemimus. quod qdem ius tranſit etiā ad heredes. licet expreſſe fundator non dixerit ar. h̄. vbi citant heredes in examinatione teſtium. ſi enim eorum nō intereſſet non citarētur. facit. c. filijs. xvi. q. vij. Nō ſecūdo q̄ ps ꝓpria quā pducūt teſtes citari d̄z non ſolū qñ pducunt teſtes directe i cā iam in iudiciū deducta vt in. c. ij. s. eo. ℣ etiā qñ producūtur indirecte quadā via extraordinaria ad futuram rei memoriam vt hic. z in auc. ſi qs. C. eo. fm vnū intellectū. eadem enī ē ratio in vtriſq. ſemper enī d̄z premitti citatio vbi agitur de preiudicio abſentis. iij. q. ix. caueāt. z. c. oia. Nō tercio ibi ꝓfici facias q̄ pars aduerſa non p̄ſumitur citata in examinatione teſtium. Oportet enī ad atteſtationum validitatē q̄ ꝓſtet de citatione pro hoc. qz ſolēnitas extrinſeca nō p̄ſumit. l. quoties. ff. de publi. dixi i. c. tuis. s. e. Nō q̄rto ibi receptōi q̄ teſtis vidēt recipi qñ recipit ad actū iuramēti. habet enī tunc teſtis ꝓ recepto. l. ſi qñ. C. e. facit ad ea q̄ dixi i. c. lz. de ꝓba. loquit enī h̄ vt iterſint nō examinationi cū fiat ſecre

te. vt in. c. venerabili .f. co. ℔ vt videant illos iurare. s. co. c. ij. ⁊ faciāt iterrogatoria si velint in. c. ij .f. e. ti. li. vi. ⁊ ℬ vltimum nō. quod expresse voluit hic Jo. an.

Oppo. ꝓtra tex. dc. c. quoniā. in ꝑn. s. vt li. non cō test. vbi ante litē ꝓtest. recipiunt solum testes de quoꝝ morte vel absentia timet. hic aūt recipiūtur oēs indi stincte Glo. ij. tacite solueēdo dicāt q multiplex est differentia inter cām huⁱ⁹. c. ⁊ illi⁹. ⁊ ponit quinq differentias quartā impugnat Examinen⁹ ꝑmo has differentias. qꝫ faciūt ad intellectū vtriusqꝫ. c. ⁊ demum inferā ad vꝝ intellectū vtriusqꝫ. ℙma differētia fm glo. ē illa quā ꝑmisi. q hic recipiunt indifferenter oēs testes ibi solū senes ⁊ valitudinarij ⁊c. Secōa quia ℬ statim dicta testiū publicant ad eternā rei memoriā ibi nō publicātur ℔ differtur publicatio hēda cū alijs recipiendis p⁹ attestatōnem litis. debito tpe fiendam spe. eo. ti. §. nūc tractemus. ỹ. alias aūt. tenet publicatiōnē nō fiendā etiā in casu huⁱ⁹. c. ⁊. c. albericus .f. co. mouet. qꝫ cuꝫ hec receptio testiū fiat in fauorē rei non dꝫ redundare in eius ꝓiudiciū. qō fieret si dicta publicarentur. cū nō liceret postea alios testes ꝓducere. et ad ℬ. c. ⁊. c. albericus. ñdet q dicta testiū publicātur .i. in publicā scripturam redigūtur. sꝫ ꝑmum dictum cōiter hic tenetur. ⁊ sequitur bar. in d. auc. si quis. ⁊ ex pressius Jo. an. in loco ꝓallegato in addi. alias in ỹ. Itē quos. Nec valet ratio spe. fm eū cum reus possit oēs testes ab initio ꝓducere ⁊ si oēs ꝑtes ñ sunt ꝑt differre. ⁊ idē in actore in casu quo agere ꝑt. qō qñ fit .f. dicetur ⁊ ℬ teneris ℙposset tñ dici q ante ps producens petit dicta publicari. ⁊ debet fieri publicatio. qꝫ succedūt hec loco publici instrumēti vt satis colligitur ℬ. ⁊ .f. eo. c. alberic⁹. ideo eodem iure censeri debēt ar. c. ecclesia. vt li. non ꝓtest. aut instat vt nō fiat publicatio ⁊ nō publicabunt. ē enī qd imputandum actori q̄re agit Tercia differētia ē qꝫ i cāu. c. qñ. nō valēt p⁹ annū nisi .f. annū. ꝓducēs agat vel denūciet illi ꝓtra quem inducti fuerūt isti ꝑpetuo valebunt tanq̄ publicum instrm. hec differētia mihi non placet. nam denūciatio ibi requirit qñ fuit facta receptio i ꝑtis absētia ℔ ℬ loq̄mur qñ denūciatio ꝑcessit vñ si ꝑcessisset nō esset necesse infra annū agere vt satis ibi colligitur i tex. et glo⁹ ⁊ dic de hoc vt ibi plenius nō. Quarta differentia ꝓtra illos ꝑt obūcā i ꝑsonas ꝓtra istos nō si cōstat de denūciatōe sibi facta. intellige ⁊ tūc non oppo suit ⁊ ℬ tenuit Uln. sꝫ ℬ nō placet glo. nec vidz placere doc. ℬ. nā. Iꝫ ps requisita. non venerit vel venerit et tūc nō oppoluerit. nō tñ ꝑ ℬ infert q ampli⁹ opponere nō possit solū enī ē statutū ꝓtra nō venientem vt testes recipi possent ac si fuisset ꝑns. in. c. ij. s. c. nō ergo dꝫ infligi alia pena iure nō expssa sꝫ vt non possit deinceps extipere ꝓtra ꝑsonas testiū. ad ℬ qō in simili nō. glo. in. c. fi. de iurepa. Et vide glo. nō. in. c. ij. de

do. ⁊ ꝓtu. li. vi. q̄ dicāt q Iꝫ ꝙs sit ꝓtumax in vno actu non per hoc censendus ē ꝓtumax in alio. ⁊ vidz in terminis nostris esse q̄si casus in. c. accedēs. i. s. vt li. nō ꝓtest. nec ob. si fuit ꝑns ⁊ nō oppoluit. ꝑ ℬ enī sibi nō parat ꝓiudiciū cū sciat facultatē opponēdi competere etiā post receptōem testiū vt in. c. ꝑntium. s. c. Sꝫ aduerte q ⁊ Uln. potuit dicere verū certo casu sꝫ post publicatōem. nā hic recipiūtur ⁊ publicātur. q postea nō Iꝫ opponere cū ꝑsumatur maliciose facere si a ꝓncipio nō fuit protestatus vt in. d. c. ꝑntium. Ideo ꝓcedarē bas opi. ℬ modo. q ante publicatōem licitum ē opponere siue fuerit ꝑns in acta receptōis sine absens ⁊ ꝓcedat dictū glo. post publicatōem aūt nō nisi i casibus. c. ꝑntium. ⁊ procedat dictū Uln. ⁊ hoc credo verissimum. Iꝫ doc. cōiter videātur reprobare dictum Uln. ⁊ non bene iudicio meo. Quinta differentia. hic. ꝓdicunt testes vbi nō mouet nec timet lis in ꝑtibi secus. quasi cessaret ℬ remediū extraordinariū. ex quo ō. ꝓmo sperat lis in q̄ ordinarie poterūt testes ꝓduci. Expedita ē glo. vsqꝫ ad ỹ. ⁊ nō. ⁊ ibi exaiat vsqꝫ ad finē an remedium huius. c. cōperat actori an reo tñ. ⁊ Jnno. dicit q reo tñ. nec ob. tex. in. l. i lege acquilia. vbi ex parte actoris recipiunt testes añ litem ꝓtesta. ne tractu tēporis facultas ꝓbandi pereat. q testes ibi ꝓsignātur. ⁊ sic intelligebat do. azo. illaꝫ. l. fm glo. ⁊ dic ꝓsignantur. i. sigillo claudūtur ⁊ publicātur demū post li. ꝓtest. q̄si loquatur in cāu. c. qñ. in ꝑn. vt solum recipiātur testes de quoꝝ morte vel absētia timetur. vt ibi nō. in glo. fm vnū intellectū. ℔ glo. ℬ cōcludit ꝓtrariū. dicēs ℬ habere locū in actore qñq̄ per dictā. l. in lege. nam ibi dicta publicātur sicut ℬ. ⁊ sniafertur. ℔ solū differt ꝓdemnatōis exactio i casu ꝓditionis. ℬ ideo dicit q debitū erat ibi ꝓditionale. fatetur tñ glo. q testes in casu. c. qñ. nō publicātur. ⁊ idē in auc. eo. ti. fm vnum intellectum. ⁊ si vis intelligere q aut loquat in casu huⁱ⁹. c. scꝫ q testes ibi recipiantur ad eternam rei memoriā tūc dicta publicātur. ℬ vult i effectu gl. ista vsqꝫ ad finē. ⁊ Iꝫ habuerit bonū intellectū vt arbitror. tñ non recte solvit contrariam in principio formatum. sed assignando alias differentias inter casum huius. c. ⁊. d. c. quoniam. multiplicat inconvenientia. Nam de hoc querimus quare in casu huius. c. aliud obseruatur q̄s ibi. nec apparet an et qñ dispositio huius. c. locum habeat in actore sed simpliciter dicit q quandoq̄ habet locum in actore ⁊ non dicit quando Jnno. enim hic clarius loquitur. dicit enim q forma huius. c. competit quando quis est in possessione alicuius iuris quod dicit suum. Sed dubitat q mortuis aliquibus testibus qui sunt huius iuris conscij aliquis posset sibi mouere questionem ⁊ obtinere deficientibus sibi probationibus. est enim instum fm eum qō hic statuitur. qꝫ nisi inuentus essꝫ iste modus

prouisionis depire posset ius talium psonaꝝ possidē
tium cū ipi agere nō possint cū nō possideat nec alios
possint cogere ad agēdū. L. vt nemo iuit'. p totū. me
rito eñ statuit fm eū q̄ oñes testes recipiant' t publi
centur eoꝝ dicta ppetuo valitura. Si tñ esset aliquis i
possessione t haberet actōem ptra aliū ut interdictum
vti possidetis vel pfessoriā tūc nō haberet locū fm eū
forma hui'. c. ꝑ illi'. c. qñ. nec ob. illa. l. in lege acqui
lia. q̄ illa. l. dicit, pcedi fm tenorē illi' decretalis qñ
in ꝑn. Ex quib' verbis clare viꝺ velle i summa q̄
c. qñ. procedit in eo cui ꝑpetit facultas agēdi vñ non
ꝺz sibi succurri p̄ b remedium extraordinarium ꝑ tñ re
apiūtur testes de quoꝝ morte vel absentia timetur. b
vero. c. sed a' forma procedit qñ nullū ius agēdi ꝑpe
tit possessoꝛi. nā nisi sic, puideretur possz ius suum de
perire mortuis testib' sui iuris consciꝝs. b vult in effe
ctu Inno. Sed ptra dictū suū aperte facit ille tex. iun
cta glo. penul. Nam b ꝑpetebat illi pbitero pfessoria
que datur in istis iuribus incorꝑalibus possessoꝛi.
vt in. l. t si forte. ff. si fui. ver. nō. glo. in. c. exaiata. de
indi. t in. c. cum i ecclesia sutrina. de cā possel. t ꝓpri.
t idē Inn. in vtroq; loco. t nihilominus ꝑpetijt sibi re
mediū hui'. c. Hosti. q̄ apte sentit istū potuisse agere
vt ꝺz in glo. se. Rñdet alia lec. ponādo dicit enim sub
dubio b procedere. cum vterq; ꝑt agere. q̄si dicat q̄ si
iste qui petit examinatōem testiū solus ꝑt agere nō au
ditur peres. put hic ꝺz. q̄ hz remedium ordinarium.
aut vterq; ꝑt agere t tūc sec'. t hūc intellectuꝫ ꝑbase ad
istū tex. ponit bar. i dicta auc. si qs. L. eo. nullā tamē
mentōem facit ꝺ b dicto hosti. Sz vt habeas dare to
tā materiā distingue sic p' bar. i loco ꝑal. facīdo tria
mēbra q̄ aut testes petūt exaiari ex ꝑte actoris aut ex
ꝑte rei. aut ex ꝑte illi' q̄ ꝑt ee actor t re'. ꝓmo cāu aut
actor ꝑt statim agere. t nō audit intentando b remediū
extraordinarium. ꝑ hz locū regula q̄ lit. nō ꝑte. testes nō
recipiunt nisi, put habet in d. c. qñ. Et ē rō. q̄ nō ꝺz
ꝑus cā instrui q̄ inchoet. Si vero actor nō ꝑt ꝺ ꝑnti
agere t tūc aut facultas agēdi nō ꝑt ꝑpetere nisi p' ex
aminationē testiū. t tūc debēt oēs exaiari, put hic ꝺz.
q̄ nō ē qd sibi imputetur q̄re nō agat. pone exemplū
vult qs petere bonoꝝ possessionē oportet q̄ faciat pri
us fidē de testamēto de q̄ fidē facere nō ꝑt nisi p testiū
examinatōem q̄ nō fuit factū i scriptis. ad b. l. publi
cari. L. de testi. t de bo. pos. ff. ta. l. i. t. ij. t quēadmo
ꝺz test. apt. l. ij. Aut possibile ē ius agēdi supuenire
testibus nō exaiatis t nō auditur indistincte, sz tñ re
spectu testiū de quoꝝ morte vel absentia timetur fm
dictum bar. in. d. auc. si quis. t sic videtur intelligere
dictam. l. in. l. acquilia. Ex hoc videtur sentire q̄ si de
bitum ē conditionale vel in diem ex q̄ ꝓditio vel dies
ꝑt extare añ mortē testium nō ꝺz fieri examinatio ꝺ q̄
bie. Sed glo. sentit hic ptrarium allegando illam. l. t

ideo dixit q̄q;. Idem ptra opi. bar. apte sentit Inn.
in. c. quoniā. in ꝑn. i verbo absens. Et Jo. an. i addi.
spe. in loco superi' allegato. sequit' do. an. hic t banc
partem puto veriorē t magis plentaneam litterę illi'
l. in. l. acquilia. t equitas maxime illā suadet. cū enim
nō possit agere de pūti. t nihil incertius hora mortis
equum ē subuenire. put b ꝺz. cum nullū in b ꝑ in ptra
rio periculū esse possit. Itē facit glo. nota. in. d. c. quo
niam. i prin. sup verbo subtrahātur. que dicit q̄ si du
bitatur an testes varient dicta sua propter moꝝ sunt
recipiendi. cum ergo in tpe ꝓditionis vel diei existētis
possent testes dicta sua variare vel fortuitis casib' nō
supesse ē merito ꝓuidendū prout b ꝺz. Venio ad
scām membr q̄ testes petuntur exaiari ex pte rei. q̄
casu fm oñes indifferēter testes sunt recipiēdi t publi
candi cū non sit sibi ꝓuisum de alio remedio. ad hoc
dicta auc. si quis. t b fm vnū intellectū. In tercio mē
bro q̄ is qui petit ꝑt esse actor t reus, dicendū ē idē
vt hic fm vnum intellectum quē supra latius declarau
lz enim iste possz agere nihilominus t aduersarius ꝑt
agere. imputetur ergo illi qui requisitus non exhibet
se, pmptum ad agendū. nā isti facilius ē intentare b re
mediuꝫ q̄ agere. agat igit' ille si in b ꝑtendat pūdiciū
t p hec habes clarissime istū intellectum istoꝝ iurium
t diuersitatis rōnez. Quero expediendo gl. penul.
an aliud remedium poterat competere huic pbitero
ptra hunc patronū. ñdet q̄ sic. nam poterat agere vt
faceret ecclie cartam libertatis. sicut ꝑ apocha agit
is qui soluit. vt. l. plures. L. de fi. instru. t liber' agit
ptra patronum q̄ faciat ei cartam manumissionis. qō
nota. hoc tamē ē remediū extraordinariū. Ex quo
nota q̄ vnum remedium extraordinarium non tollit
ꝑ aliud. nā lz competat remediū de quo i gl. nihilomi
nus etiam ꝓpetit istud de quo hic in tex. t vide glo. in
l. de pecoribus. L. ad. l. acqui. t quod nota. in. c. fi. ꝺ
collusi. t insti. si quadru. pau. fe. di. in fi. t in spe. de in
stru. edi. §. postq̄. v. qd si debitor. t p bar. in. l. si fini
ta. §. elegāter. ff. de dam. infec. vbi generaliter tractat
an t qñ reus agere potest. t quo t qñ faciendum sit i
strumentum. dic etiā extra glo. q̄ potuisz pbiter etiā
agere via ordinaria intentando pfessoriā. vt. s. dixi di
cendo b ius libertatis ecclie ꝓpetere t sic petere pro
nunciari. Cui aūt ꝓpetet data libertate ius pūtandi di
cit Alin. q̄ si ecclia ē collegiata collegium libere eli
get. alias cessante collegio episcopus libere ꝓuidebit
sicut in alijs. s. de elec. c. i. t. xvi. q. vij. oñes basilice.
dic ergo q̄ ecclia ista remanet libera in dispositione
iuris ꝓmunis. sicut si ius patronatus non competeret
Bl. vltima ē clara sed ptra eam t contra tex. oppo.
videt enim q̄ denunciatio fiēda patrono ꝓbari possit
nedum per instrumentum. sed etiam per testes. Item
per sigillum autentici. iuxta ea que habent' t notātur

in.c.ij.de fi.instrumẽ.t.c.licet vniersis.de testi.Bo
cto.fatentur contrarium .sz qz testes isti eque possent
deficere sicut in pncipali quos recipi mandat merito
ꝓsulitur vt de hoc fiat instrumentũ.Et si diceres nõne
etiã probatio instrumenti potest antiquari Item post
centum annos negari poterit scriptorem instrumenti
fuisse tabellionẽ.Respondet hosti.q in pmo casu pro
uidebitur p secundam publicatõem t renouatõez. de
confir.vti.vel inuti.cum dilecta.In scdo forsan exta-
bunt plura instrumenta eiusdẽ man' p quoz ꝓpatõez
poterat roborari.L.de fi.instru.ꝓpationes Nota
singulariter b dictũ exquo potes sumere practicã pro
bandi t impugnandi hec instrumẽta antiqua.t vide
Inn.in.c.veniens.de v.sig.vbi tractat qualiter pro
betur q scriptor instrumenti fuit notari'. Sed quero
vbi fiet hec denunciatio ō qua i tex.Hosti.dicit q ad
domum si absens ẽ.ar.de de.nõ resi.ex tue.t.s.ō eo
qui mit.i pos.can.rẽ seruan.c.fi .Inn.putat q data
illi' absentia debet expectari si sine periculo b fieri po
terit donec psonaliter citet' ar.ff.que sen.sine appel.re
scin.l.i.§.itẽ cũ ex eo.dicens notabile verbum q iura
que dicunt sufficere citationẽ ad domũ ponunt casus
spũles.t remittit ad nota.in.c.fi.ō eo qui mitti.i pos.
vide hoc qō ibi plene dixi in.c.ij.s.eo.t ẽ veritas q
requiritur citatio psonalis.exquo nunqz fuit i iudicio
nec imminet periculum sec' si pcessisset ꝓtumacia fm
do.an.hic.posset dici vt arbitror q cum hoc casu nõ
agatur de graui ꝓiudicio poterunt testes recipi citatio
ne facta ad domũ si pncipalis se absentauit ,parato-
re non dimisso.nã hoc casu procedit ad missionẽ i pos-
sessionem ex primo decreto ex citatõe domi facta inẽ
nota.in.d.c.fi.sed si ex[illegible] presens deberet citari psona-
liter t nõ ad domum.cum hec sit prima citatio vt i.c.
cãm que.t qō ibi nõ.de do.t ꝓtu.vide tñ qō scripsi i
ꝓallegatis iuribus. Ulterius quero an attestatio-
nes recepte fm formã huius decre.valeãt si is qui pro
duxit agat ꝓtra alios.Inno.t bene' q non.secus dic
si alius agat ꝓtra eum.t hoc ideo quia res inter alios
acta ꝛc.de fi.instru.c.inter dilectos.hoc limita verũ
nisi alius successisset in ius illius contra quem testes
fuerunt recepti.ō quo vide plene per Jo.an.in addi.
loco ꝓallegã.si autem testes fuerunt recepti i terminis
c.quoniã.primo tñ.dicit Inn.q si attestatõnes aperi
untur de consensu partium etiam ante litẽ ꝓtesta. vale
bunt ad eternam rei memoriam sine ille agat qui eos
produxit.siue ille contra quem ꝓducuntur.qz isto ca-
su forma illius decre. ꝓuertitur ad istum.quod nota.
Sed si apiantur parte altera nesciente tunc non vale-
ret nisi tunc postea accederet ꝓsensus partis t hoc.qz
non debebant apiri nisi post litez ꝓtest.tpe suo Ul
timo queritur.coraz quo iudice debet fieri hec exami
natio testium ad eternam rei memoriam .dic q coraz
iudice principalis cause.si em hec eã moueatur p sin-
datorem ageret ꝓtra ecclesiam coraz iudice ecclesiasti
co merito testes debent recipi p eundẽ iudicẽ. cũ b sit
pars cause principalis t idẽ dic vbicunqz testes repe-
rirentur sup aliqua exceptõne anteqz causa moueatur
vt nõ.p Fre.in.cxxx.p tur.in .l.si societatẽ.§. arbi
troz.ff.p socio.vide qō dixi in.c.si quis ꝓtra clericũ.
de so.ꝓpe.t hec sufficiant

Vm causa. Casus. Post publica-
tas attestatões nouum
capitulũ ꝓbari pt etiã p testes antiquos ita
cõiter summat.f fm b nil induceret de nouo b.c.cum
b habeat i.c.fraternitat.t i.c.cũ venissent .cũ multis
similib'.s.c. Ideo summo notabili' sic.Si materia
antiqui capituli repetit aliq addito qō subiicit necessi
tati,pbandi pnt testes etiã antiq publicatis attestatio
nib' produci.b.d. In pma pte ponitur decisa petitio
In scda ꝓmissus ibi.cũ igitur.Et pone casum literalẽ
vt colligit ex glo.ij.mõsterii sancti martini de monte
pdidit qdaz casamẽta cuiusdã viterbien.postmodũ sen
tiens se lesum vltra dimidiã iusti pcij egit ꝓtra dictos
emptores ꝓditõe.c.cũ dilecti.de emp.t vẽ.sen.
l.ij.C.de rescin.ven.vt rescinderetur venditio vel sup
plerent iustũ pcium probauit monasterium in b iudicio
se fuisse deceptũ vltra dimidiã iusti pcij .Et nõ deter
minauerũt testes quãta fuerit illa lesio.t hec ꝓbatio
sufficiebat si emptores voluissent venditõem rescinde
re.f qz dicebant se velle iustum pcium supplere fuit du
bitatũ.nunqd monasterium posset de nouo,pbare qua
titatem excessus.cum dicta testiũ fuissent publicata su
per deceptione Et respõdetur q sic.qz ista ẽ noua ma
teria lz habeat ptem inclusam de antiq .nõ oportebit
itez probare mõsterium fuisse deceptũ.f de nouo nũc
determinabitur qntitas deceptõnis.t sic cessat timor
subornatõis cũ rõne adiuncti videat nouũ capitulum
sicut in simili vides cũ addit q testes subornati falsuz
dixerunt iuxta nõ.in.c.lz.de,pba.t p glo.in de.ij.de
testi.Hec colligũtur ex b.c.t.c.cũ cã .j. de emp.t vẽ.
que in eodẽ facto loquuntur. Nõ primo ex b casus
positõe q agens alternatiue vt rescindatur vẽditio vl
suppleat iustũ pcium non astringit ad,pbandũ vez va
lorem rẽ.f satis ẽ in genere probare deceptõez vltra
dimidiam iusti pcij.hec em probatio facilior est qz de
terminare certũ vel iustum pcium.sufficit em q res va
leat vltra dimidiam p viuum bonomũ.vt dicit glo.i
d.c.cũ cã.hec em,pbatio sufficit ad rescidendũ ꝓtractũ
f si emptor dicit se velle supplere iustũ pcium poterit de
nouo,pbari determinat' valor rei.vt hic. Nõ scio
q verus valor rei pt p testes probari.b ,p tanto dico
q va' valor nõ deprehendit sensu corporeo sed iudicio
intellectus.qualiter autẽ,pbabitur dicam .j. cum glo.
Nõ ibi eisdem ꝛc.q i eadem causa potest idẽ plures

ꝓduci ꝓtra vnum nec ex hoc ꝓſumitur inimic⁹. Item ꝓt ꝓduci ſuper materia antiqui capituli addito aliq̄ no uo qđ ſubicit neceſſitati ꝓbādi.ꝛ vtrunq; facit ad ma teriā.c.fraternitatē.s.e. Gl.ij.facit q̄tuor nā i ꝑma ꝑte ponit q̄ſi caſum ꝛ declarat.ꝛ dic latius vt.s.dixi in ꝑn.in ſcđa parte ibi.ſed illi. Oppo.videt enī q̄ primi teſtes nō debuerunt nūc admitti.aut enī tūc de poſuerūt ꝛ habem⁹ intentum.aut interrogati de vero valore reſponderūt q̄ neſciebāt ꝛ non debāt vlterius admitti ne ſibi ꝓtrarientur.Glo.ſoluit duplicater ꝛ bñ ꝑmo q̄ non fuerunt interrogati niſi in genere de decep tione vltra dimidiā.Secđo q̄ ꝓſuppoſito q̄ tunc dixiſ ſent ſe neſcire.nec ꝑñt eſſe de nouo informati.ꝛ ſic ceſ ſat ꝓtrarietas.Nota hāc ſolutōnem q̄ vbi factum hz cām manentē ꝛ non mometaneā quis ꝑt ex diuerſita te tpis ſcire quod aliq̄n neſciuit.nec ꝑ hō dz ſibi ꝓtrari us.facit.c.ponderet.l.di. Tercio oppo.q̄ publica tis atteſtationib⁹ nō debuerunt teſtes de nouo produ ci.Rñdet gl.q̄ ſi alio articulo nunc producant.ꝛ dic q̄ lz materia antiqui capituli nunc repetatur i genere nihilominus ex eo q̄ addit de ꝑcio determinato vide tur nouum capitulum ꝛ ſic ceſſat timor ſubornatōnis qđ declara vt.s.dixi.ꝛ ponit Jo.an.ad maiorē clari tatem Simile.Promiſi tibi dare equū valoris.x.flo renor ſi ſit maioris precij promiſi vendere agis vt do nem ſatis ē mihi ad intentōnem tuā excludendā ꝓba re q̄ valet vltra.x.lz q̄titatem nō exprimā. Si autē agis ex ꝑte ſcđa.q̄ vis vt vendam tunc ꝑ illos ꝛ ali os teſtes potero ꝓbare rez ꝑcium.ita in ꝓpoſito eſt dicēdum. Vltimo queſit glo.q̄liter ꝓbabit ꝑcium rei ponit quatuor theoricas.Prima q̄ ex q̄titate redditū ꝛc.vt in ea patet.ꝛ nō vltimā q̄ non dz exti mari ex affectu ſingulari ꝑ ꝓmuni extimatōe.vt.l.pre cia.ad.l.fal.Ex hoc determinat queſtio.Teſtes indu cti ad ꝓbandum valorē rei dicunt q̄ res valebat cen tum.q̄ tñ ipi dediſſent.nunqđ ipi probent.ꝛ certe ſi apparet q̄ ꝓpter vicinitatē loci vel aliquā aliā affectio nem ſpecialē illud precium dediſſent non probant q̄ res ē extimanda ſm quod valet cōi extimatōe.Unde nicolaus matha.faciebat tria membra i hac materia vt refert ꝺ Job.cal.Aut enī apparet teſtes ex aliqua affectione ſpāli tñ velle dare.Aut conſtat q̄ nō ex af fectōe deponunt.aut dubitat. ꝑmi duo caſus ſunt da ri.q̄ in ꝑmo nō probāt.in ſcđo ſic.i tercio dicit valo rem probatum q̄ exquo de affectōne dubitat ſtādum ē ſcđe q̄ res tñ valet q̄tum vendi ꝑt.ff.de ꝓdi.fur.l. ſi ſeruus.ij.ꝓtraria loquuntur qñ de affectione conſta ret ſaltem ex coniecturis.vnde dixit predictus Ni.q̄ extimatio rei poteſt probari per teſtes ꝛ per inſtrumē ta ꝛ per confeſſionem ꝛ delationem iuramenti per in ſpectōem oculorum.per coniecturas ꝛ per accidētia ſicut ē rei qualitas.fructus q̄ntitas.ꝓmunis venditio

rei.ꝛ ſimilium.que faciūt ad extimatōez ꝓmunis ꝑcij opportunitas loci ꝛ tpis ꝛ dicit q̄ iudex ex talibus dz cum videt reū ꝓdemnandum extimare ꝑ ſe ſi nouit vl ſi neſcit ꝑ ſe extimare dz adhibere ꝑſonas habētes rei noticiā ꝛ per eas facere extimari prius ꝑſtito ſacramē to.ad hoc.s.qđ me.cā.c.ſi.vnde malę facit iudex fm eum ꝛ cal.qui abſoluit reū ꝓpterea q̄ non ē extimata q̄ntitas extimationis vel intereſſe.exquo ꝓſtat eum cō demnādum.Dz dubitat inquantū.faciet ergo qđ eſt dictum.ad ꝺ de iureiurā.ex iñis.hec ſunt eorum ver ba que lz ſint notanda ꝛ inſtruant iudicē q̄liter debeat ſe habere.tñ nō declarant q̄liter teſtes debeant aper te deponere.vnde aduerte tu clari⁹ ꝑ⁹ glo.ꝛ bar.in.l. ij.C.de reſcin.ven.ꝛ.l.ꝑcia rez.ff.ad.l.fal.ꝛ aliqđ ꝑ eundē in tractatu de teſte q̄ eius extimatio rez non cō ꝑhendatur ſenſu corporeo.ſ iudicio intellect⁹.oportz q̄ teſtis reddat cām ſui teſtimonij etiā ſi nō interroget alias nō valebit dictum ſuum ꝑ ea q̄ dixi in.c.cū cām .s.eo.ꝛ ideo puto q̄ ſi teſtis dixit.talis res valet tñ. qz tñ dediſſem.nō valet teſtimoniū.qz nō ſequit tñ dediſſet ipe ꝛ alij teſtes.ergo tñ valet cōi extimatōne nā ꝑñt decipi in ꝑcio nec ſequi poterat iſtis ꝑ tanto vendi.ergo tñ valet.nā ſepe aliqui decipiunt i precio vt in.c.cum dilecti.de emp.ꝛ ven.ꝑ hō glo.nō.x.q.ij. hō ins.in verbo vt pl⁹.que dicit q̄ ſi aliqs offert eccle ſie ꝑ re ſua pluſq̄ valet non dz recipe id qđ ē vltra iu ſtum ꝑcium.ꝛ idez nō.in.c.i.de emp.ꝛ ven.oportet q̄ q̄ teſtes reddāt cām ꝓdudentē cōem extimatōem que cum variatur ex tpe ꝛ ex loco.vt in.l.precia.dz ſe re ſtringere ad locum vbi res ē ꝛ ad tpūs venditōis.vñ ſi res ꝓduxit fruct⁹ vel reddit⁹ debēt teſtes dicere q̄ ta lis res ſita i tali loco tanti reddit⁹ ſolebat vēdi tali rē pore cōiter ꝑ tanto.nec nocet imo ꝓdeſt ſi adderūt.et nos etiā tñ dediſſem⁹ ſi fuiſſem⁹ empturi.ꝛ ſi iudex extimatores deputat deberet ſe informare fm ꝓdicta Si autē ē res mobilis tunc dicent teſtes fm Bar. q̄ valet tñ.qz pro tanto potuiſſet vendi.ut.d.l. ſi ſeru⁹ ff.de ꝓdi.fur. Sed ego credo q̄ idē ſeruandū ſit in re mobili ſicut i immobili obmittēdo qđ dixi ꝺ reddit⁹ nā lz res potuiſſet vendi pro tanto non ſequitur ergo tñ valebat ꝓmuni extimatōe.nos enī debemus ꝓſide rare ꝓmunē extimatōnem.debent ergo dicere q̄ talis res tpe tali ꝛ loco ſolebat cōiter vēdi ꝑ tanto vl ꝓmu niter reputabat q̄ valebat tantum ꝛ pro tanto fuiſſet vendita.ꝛ hoc notabis Oppo.vltimo q̄ pro decep tione non ꝓpetit remediū.quia licitum ē contrahenti bus ꝛc.ut in gl.ſi.que reſpondet q̄ illud licet vſq; ad dimidiam iuſti precij ꝛ non vltra.Aduerte non intelli ge q̄ ſit licitum.i.q̄ ſine peccato fieri poſſet.non enī eſt veriſimile q̄.l.maxime canonica ꝓmitteret decep tionem.ar.optimus.xiij.q.iij.c.qui tempore meſſis. ꝛ in.l.bonam fidem.C.de actio.ꝛ obli. Item ex alio

non debet intelligi de exceptõe dolosa. qz vbi dolus dat cãm ptractui vel incidit in ptractu competit rene dium ptra dolosũ, put nõ. in. c. cũ dilecti. ò emp. t vẽ. t. l. eligãter. ff. de dolo. vñ Jnno. in quadã additõne quã fecit in. c. in ciuitate. ò vsur. dixit qd illud hz locũ iur fori. sed nõ iure poli. i. iure celi seu dei. i. in foro penitentiali. Sed dic clarius qd aut interuenit deceptio re ipa sine dolo t facto ptis t non dat aliqõ remediũ ci tra dimidiam iusti precij. nec etiaz credo qd aliqõ pec catum subsit. nã si nutrietur peccatũ tunc ius canoni cum daret remediũ etiã i foro ptẽtioso. ar. in. c. fi. de p scrip. aut interuenit deceptio re ipa dolo ptis. quia ut duxit dolose ad vendẽdum, p min? iusto pcio. t ppetit remedium etiã citra dimidiã iusti pcij. fm nota. i d. c. cum dilecto. aut interuenit deceptio re ipa t ex pposito. non tñ interuenit dolus ptis. t pcedat dictũ Jnno. vt in foro ptẽtioso tolleret ff nõ in penitentiali. qz non debebat pati, primum decipi quem dz diligere sicut sipsum. de peni. di. ij. primos. si autez vterqz sciebat vez valorem rei. tũc nullũ subest peccatũ. lz res sit vẽdita pro minori pcio ar. in. l. cui? p errorẽ. ff. de re. iur. Et vide ad hanc materiã qõ nõ. Jo. cal. in. c. nauigãti. de vsur. t hoc plene. notabis

Lasus. Recipiuntur et publicant testes q̃ inter fuerunt sñie vbi p scripturã de sñia nõ appa ret. Jn pma ponit ptis periclo. Jn scõa, pulsio t iudicis datio ibi. ideoqz Nõ qz licet cã matrimonialis sit dignitatis episcopalis. vt in. c. accedentib? ò excessi. pla. t. c. l. de plang. t affini. nihilominus põt tractari corã capitulo. vt hic qõ intelligẽ de iure speciali. puta ex priuilegio vel pscriptõne. de quo vide bonã glo. in c. literas. de resti. spo. t qõ ibi dixi. vel sede vacante fm doctos. ar. j. de here. ad abolẽdum. Ex his nota duo. primo qz ea que spectant ad dignitatem epalem, nõ di co ordinem possunt prescribi per inferiorem episcopo Secõo qz nedum in iurisdictionalibus simpliciter sed etiam in spectantib? ad dignitatem epalem. ex quo iurisdictionis sunt transeunt in capitulum sede vacante.

Nõ qz acta iudicij in scriptis publicis nõ redacta possunt per testes probari. ad hoc. c. qñ ptra. in fi. s. de proba. Nõ tercio qz ad ppetuandã memoriam alicui? act? satis ẽ qz testes qui actui interfuerunt p iudicẽ examinent t eoz dicta in scripturam publicam redigant. Opp. ptra pdicta t ptra tex. videtur enim qz hec sententia non tenuit exquo in scriptis lata nõ fuit hñ. q. i. primis. t in. c. fi. de re iudi. li. vi. L. ò sen. t pi. reci. p totum t per psequens non debet in scripturam publicam redigi. vt in. c. inter dilectos. de fi. instrum. Soluit glo. i. qz hoc est speciale in causis matrimonialibus sicut seruatur in causis breuissimis t inter cleri cos vt in auc. nisi breuiores. L. de sen. t pi. reci. t. pi. q. i. si quis cui clerico. dic hoc nõ peccare vt dare colligitur ex clem. dispendiosam. de iudi. iuncta de. sepe. de vbo. sig. ex quibus dare colligit qz snia in bac ci et in alijs q̃ tractant de plano t simplr tẽ. debet ferri in scriptis. t ad istũ tex. dic fm Jo. an. qz potuit i scripti recitari t de ea publicum instrumẽtum nõ fieri. vñ põdera tex. qui soluz dicit qz non fuit in scriptis redacta non dicit recitata. t in fine mãdat redigi in publicam scripturã q̃si prius nõ interuenisset publica. ff primata

Et nõ bene ex hoc qz licz de solẽnitate substantiali sñie sit qz pnuncietur in scriptis. vt in. d. c. fi. ñ tñ ẽ necesse qz illa scriptura sit publica. sz sufficit primata manu indicis fortassis scripta. ff postea vt faciat fidẽ oportet qz notarius redigit i scriptis publicis. dicto. c. qñ cõtra. t de alijs casibus ò enumeratis in glo. dic vt plenius dixi in. c. i. de libel. obla. Sed quero. numqd in hac testium receptione sint citandi hij quos negocium tangit. glo. ij. dicit qz sic p. c. significauit. s. e. qõ nota. Idem tenet ò Jnno. allegat auc. de instru. ca. § de quibus. ff. de adop. l. nã. et. L. de acca. l. vlti. cum d. c. significauit. Idẽ do. ò ro. decisi. xiij. t hoc teneas Dicat eñ non valeti receptio testium pte non vocata quando lis ẽ de psenti vt in. c. ij. s. e. t in auc. eo. ꝯ. et hoc. multo fortius qñ recipiunt ad perpetuam rei memoriã. cum i primo cãu non sit tñ periculum cũ possit excipe tempore publicationis tam i psonas qz i dicta t pbationes de facili existant. in casu vero nostro p? longum tractum tpis possit perire copia testes reprobãdi vel dicta. ad hoc. c. qñ. i. ꝯñ. vt li. non ptest. limitate tñ hanc glo. qñ sine periculo pars absens vocari t expectari pt. alias poterũt testes recipi. t pceditur fm dispositõem dicti. c. qñ. s. vt j. annũ denuncietur partibus notanter dixit Jnno. in. c. significauit. in fi. s. eo. quod notabis. facit bonus tex. in simili. in. c. cuz dilecta. de pbr. vti. vel inuti. Nunc extra glo. expedit do. gl. magnaz Jnn. t dicta alioz succincte t pulsue quero. numqd omnia gesta t scripture poterunt licz exemplari t publicari multa ò inuoluũt. maxime p do. an. Ego dare t breuiter dico qz possumus cõsiderare tres casus. Primus quando in actu gesto nulla interuenit scriptura. exemplum in. c. significauit. s. eo. De cãdus qñ interuenit ff fuit pdita. nec supersunt testes qui interfuerunt actui. sed illi qui viderunt scripturam t hunc casum non tangunt hic docto. Tercius casus quando in actu interuenit scriptura que ex causa petit nunc exemplari t publicari. Jn primo casu testes possunt recipi qui deponent solum sup illo actu citato aduersario seu quocuqz alio cuius interest. vt. s. dixi. t i. c. significauit. Jn secundo cãu non sufficit qz testes deponant se vidisse scripturam ad effectum vt eoz dicta faciant fidem sicut instrumentum perditum. qz posset de facili fraus pmitti cum testes non possunt de facili

ꝓtrebẽdere instrumentũ seu ꝓuilegiũ esset falsuꝫ hinc
é q̃ solus notar⁹ non sufficit ad scripturã exemplãdã
vt in .c. fi. de fi. instru. ℔ oportet q̃ ꝓbetur saltem pre-
sumptiue perditio instrumẽti ⁊ q̃ testis sint periti ita
de facili nõ potuerunt decipi. vt ꝓbari viđr in .c. cum
olim .℣. de ꝓuile. ⁊. l. testiũ in fi. ℒ. de testi. tenet bar.
in auč. si qs in aliquo documẽto. ℒ. de eden. vide ple
nius p doc. in d. c. cum olim. ⁊ dic vt ibi ⁊ in ℬ cãu re
quirit vt ps aduersa citet ⁊ sic fortius q̃ i casu p̃ceden
ti cum agat de maiori ꝑiudicio. In casu tercio dic
q̃ oĩes scripture possunt ex cã exemplari ⁊ autentica
ri. puta q⁹ incipiunt deleri, vel timet quis ne ꝑdat ori-
ginale cũ habeat trãsire per loca periculosa vel ẽ pro-
curatorium et hꝫ agere cõtra diuersas ꝑsonas vel sile
quid. vt in. c. fi. de instru. ⁊ de ꝓba. vti. cum dilecta. de
ꝓuile. ex parte abbatisse. cum simili. ⁊ in ℬ cãu dic q̃
si idẽ notarius qui fuit rogatus de instro vult exꝑpla
re nõ requiritur alia solẽnitas. q⁹ vnũ viđr instrm licꝫ
multa sint exempla. l. vnũ testiũ. ff. de testa. nõ. bar. in
d. auč. si quis. ⁊ doc. in. d. c. fi. de fi. instru. si vero non
é idẽ notarius qui fecit instrm tunc oportet q̃ recurrat
ad iudicẽ. vt in d. c. fi. ⁊ q̃ citetur pars cuius interesse
p̃t nam in hac exemplatione subest magnum ꝑiculuꝫ
⁊ nõ minus q̃ꝫ q̃n testes examinãtur imo magis cum
instrm seu ꝓuilegium posset esse falsum latenter ⁊ iu
dex ⁊ notarius de facili non ꝑpenderent cum nõ sint
de materia informati. Ideo dꝫ vocari is cuius ĩteresse
potest vt se opponat si velit alias exemplum nõ vale-
bit. ℬ tenent doc. cõiter hic. ⁊ in. d. c. fi. ⁊ legiste. maxie
bar. in d. auč. si quis ⁊ spe. in ti. de instru. edi. §. ostẽ
so. ⁊ dñi de rota decis. xiij. bene facit. c. cum dilecta. p̃
alle. ⁊ hec bene notabis. q⁹ multi in hoc errant facien
tes solũmodo exemplari p notarium auctre iudicis. et
plus dicit ℬ Jnn. q̃ si sit instrm quod alium spãliter
non tangit vt ꝓuilegium vel indulgentia. ⁊ sic non é
spãlis aduersarius debẽt saltem p edictum solẽne vo-
cari quoꝫ interest seu interesse posset. alias autẽ nõ va
lebit exemplatio nisi cum nisi fieret per illum q̃ ipsum
ꝓcessit. sicut enĩ sine alterius vocatõne a ꝓncipio con
cessit ita potest de nouo exemplare vel triplicare. Cõ
tra hoc tñ opp. de. c. cum dilecta. de ꝓba. vti. vel inuti.
vbi corã papa fuit aduersar⁹ repugnans reuocatõi ꝓ
uilegij. ℟. ⁊ Jnn. ibi q̃ ibi non fuit emissum aliqñ
edictum sed aduersarius ꝓpuit ⁊ fuit auditus. vel scꝺ
Jo. an. licet is qui ꝓuilegium concessit expostfacto
ipm potest publicare sicut ⁊ a ꝓncipio ꝓcedere. tamẽ
publicando nisi aliud dicat nihil de nouo datur. Itẽ
dicit id quod. s. dictum é intelligendum quando pri
uilegium suspectum non é nec de ipo refertur questio.
alioquin nunqñ sine cause cognitione etiã per illũ qui
ꝓcessit ꝓuilegiũ debet postea publicari imo ⁊ vocandi
sunt illi quos res tangit. ⁊ sic loquitur dictum. c. cum

dilecta. ⁊ ℣. de ꝓuile. cum olim. ⁊. c. ex parte abbatis
se. ⁊ ar. in eo. quod le. ⁊ nota. in. c. causam. s. e. §. i. ad
finem ⁊ si in instrīs ꝓtrarium diceretur possunt exinde
magne fraudes ⁊ grauia p̃iudicia pcenire. cuꝫ exquo
publicatio facta é de falsitate sine suspitõne priorum
nihil viter⁹ dici posset. ⁊ hec nõ. ⁊ vide qđ nõ. Jnn.
in. c. ex pte abbatisse ꝑal. satis eñ mihi placẽt p̃dicta
p iura superius allegata nam ⁊ idez notarius qui fecit
originale põt de nouo illud exemplare sine partis vo
catione. vt. s. dixi fortius p̃t ille qui concessit ⁊ qui de
nouo posset concedere. vtile tñ é ⁊ valde honestum vt
ps vocetur. cũ ⁊ pncipem q̃ñqꝫ fallat oblinio. xxiij.
di. p̃terea. Qꝫ quero nunquid facta publicatõne p̃
sumatur q̃ ps fuerit vocata vel q̃ edictuꝫ emanauerit
cũ tractu temporis obiciat q̃ nõ fuerunt vocati quoꝫ
intererat. Jnn. refert ℬ duas opi. prima q̃ ꝑsumi de-
bet oĩa solẽniter facta. l. i. ⁊. l. optimam. ℒ. de ꝓtra.
stipu. secũa fm alios q̃ si in publicatõe ꝓtineat eos vo
catos p̃sumit alias sec⁹ ar. in. d. l. optimã hosti. ponit
terciam opi. distinguẽtem inter tꝑus ⁊ tpa. nã si publi
catio fuit facta ita de recenti q̃ vtens ea potest de faci
li solennitatem probare si incũbit onus probandi nisi
exprimatur ĩ publicatõe q̃ solennitas fuit seruata Si
autẽ factũ é ita antiquũ vt impossibilis reddat proba
tio tunc oĩa p̃sumit solẽniter acta. l. si arbiter. ff.
de ꝓba. Ego arbitror indubie q̃ isti oĩes non bñ di-
cant. ꝓmo eñ dico q̃ quantũcũqꝫ in publicatõe dicat
q̃ pars fuit citata nõ statur his verbis enunciatiuis
q⁹ q̃n aliqđ enũciatur in instro qđ non ꝑt interuenire
tpe ꝓfecti instrī verba enũciatiua non faciunt fidẽ. vt i
auč. si quis in aliquo documẽto. ꝑallegata. ⁊ ibi bar.
nõ. Jnn. in. c. q̃m ꝓtra. de ꝓba. Itẽ solẽnitas extrinse
ca nõ p̃sumitur etiã si tꝑus longissimũ sit ꝑteritum nisi
alia p̃sumptio adsit. l. quecũqꝫ. ff. ꝺ publi. ⁊ qđ nõ. in
c. peruenit de empt. ⁊ ven. potuit eni quis clam facere
publicari instrm falsum. ⁊ semper illud tenuit ĩ archa
non é enim quid parti imputetur si non contradixit.
pro hoc in simili nõ. bar. in. l. theopompus. ff. de do
te ꝑle. ⁊ dixi in. c. ij. ⁊. c. tuis. s. eo. Ad idem glo. nõ.
iuncto tex. in. l. vna. ℒ. de fi. instru. ⁊ iuꝛ. aste. li. ꝓ nec
ob. l. optimam ꝑal. quia loquitur quãdo aliqđ enũci
atur inter partes. tunc enim in p̃iudicium ptium illud
enunciatum ꝓbat exquo é de substãtia actus qui agit
Qꝫ i casu nostro alterã ꝑtem non apparet fuisse p̃sen
tem. secus si in publicatione diceretur q̃ ps fuit p̃ns.
q⁹ tunc tractu tꝑis p̃sumeretur citatio ex quo fuit pre
sens publicationi ⁊ non cõtradixit iuxta ea que plene
dixi in. c. q̃m. ꝑalle. ⁊ ꝑ Jnno. in. c. innotuit. ꝺ eo qui
fur. oꝛ. rece. nec ob. p̃dictis ratio impossibilitatis quã
facit hosti. quare debuit de requisitõne facere confici
instrm prout ꝺr in. c. significauit. s. eo. ⁊ tenere illꝺ sic
exemplatum iuxta glo. notabilem in. c. cum in iure de

offi. delegā. vel seruare in publicatōe ea que dixi i d. c
qm̄ ptra Aduerte tm̄ q si notar⁹ exemplaret de ꝓsen
su ptium cōtentium vera esse que ꝓtinent i illo instō
tunc etiā sine auctē iudicis fidē faceret iter ptes saltez
tanc̄ cōfessio ⁊ pactum. ⁊ si non vt scriptura publica
cuz notar⁹ non fuerit rogat⁹ ꝺ ptentis in dicto instō
iuxta nota. ꝑ bar. in. d. auc̄. si qs ⁊ ꝑ doc. in. c. fi. ꝺ fi.
instru. ⁊ per spc. de instru. edi. §. restat. v. pe. ⁊ in. §. si.
v. ñ. qꝺ nō. ⁊ sic limita. d. c. fi. Quero qualiter fiet
hec publicatio attestationū de quo in tex. Inn. ꝓmo
dicit q̄ posit̄ testes recepti sunt ⁊ dicta eoruz scripta
ꝺz fieri dictoꝝ publicatio a iudice ordinario sedente ꝑ
tribunali. ⁊ vocatis quoꝝ iteresse si adesse volūt i auc̄.
de instru. cau. §. ꝺ quib⁹. ff. de adopti. l. nā de accu. l.
fi. C. ⁊ dēo. c. significauit ⁊ vocabit notariū q̄ scripsit
dicta testiū quos solus tabellio receperat ⁊ non adhi
beatur sibi fides sine subscriptione testiū coraz alio iu
dice nisi corā illo. qui eos receperat in auc̄. de here. et
fal. §. sanxim⁹. Est enim adhuc ꝓuata scriptura fm
quosdā. ꝑ ex quo sic subsequitur publicatio ꝑ iudicem
fides sibi adhibebit. ꝑ ipe Inn. ꝓtrarium credit. nam
fm eū ex quo acta scripta sunt per tabellionē creditur
eis iter eosdem psonas sine alia publicatōe. C. de do
na. l. in donationib⁹. s. de proba. qm̄ ꝓtra. ff. de iure
iurā. l. ꝑ ⁊ si possessor. §. vltimo cō. l. se. Si autem atte
stationes inueniāt̄ apud iudicē ꝑ non auctenticate ꝑ
tabellionem necessaria ē hec publicatio fm eum. Nō
bene hāc opi. Inno. nam ꝓmo sentit q̄ in exaiatione
istoꝝ testiū qui recipiunt ad perpetuaz rei memoriam
nō ē opus vt testes adhibeant sicut nec qñ lis pēdet
de pñti. ⁊ sic i actu q̄si iudiciali puro de quo aliqd vi
distis in. d. c. qm̄ ꝓtra. ⁊. c. post cessionē. de ꝓba. secō
sentit q̄ testes pñt adhiberi ⁊ maior fides adhibet tūc
scripture notarij. ꝑ hoc qdem dixi in. c. cuz cām. s. e.
tercio q̄ de necessitate dicta istoꝝ testiū non sunt pub
lice manifestāda ꝑ satis ē q̄ ꝑ notariū rediganť i pub
licam formam. ⁊ hoc vltimū singulariter notabis. nā
vult q̄ faciant fidē etiaz coraz alijs iudicib⁹ iter easdē
ptes sine q̄libet alia publicatōe. sed vide circa hoc qꝺ
plene dixi in. c. causam que. s. e. Vltimo potest ꝺ
queri coraz quo iudice fiat ista publicatio respectu te
stium recipiendorum. dic vt dixi in. c. significauit. pre
alle. respectu scripture exemplande dic vt plene dicat
in dicto. c. fi. de fi. instru.

Casus Potest dupli
Vm in tua citer summari. ꝓmo qꝺ
ꝓtineat id qꝺ. c. veniēs. s. e. ⁊ fm hunc itel
lectum hoc dicit. Variato fine agendi publicatis atte
stationibus licet producere testes. Aduerte hec lec. ꝓ
cedit si habetur respectus ad scōam productionē vel
ad terciam respectu prime quia prima productio fuit
facta extra iudicium dum procederetur fm formaz. c.
si. de clandestī. despon. vt matrimoniū posset ꝓtrahi
nō obstante forte infamia in ꝓtrarium. ꝑ scōa ⁊ tercia
fiūt i iudicio ꝺuz directe agitur ad matrimoniū sepan
dum ꝓpter ꝓsanguinitatem. ꝑ quo ad terciā ꝓductio
nem nouissime fiendam respectu secūde iā in iudicio
facte nō procedit ꝺ intellect⁹ qz in eodē iudicio agitur
⁊ tercia ꝓbatio ē directe ꝓtraria secūde. ⁊ sic non debe
ret admitti publicatis attestationib⁹ ꝑ de. ñ. ff. co. ti.
Ideo legit aliter ⁊ ꝓmunius sic. Publicatis attestati
onibus in cā matrimoniali sup eodem capitulo vt di
recte contrario testes ꝓduci possunt. ⁊ hanc speciali
tatem in causa matrimoniali ꝓbat hec littera mḋ⁹
quolibet alio iure Ego summo sic fm alium intellectū
notabiliorem non ponendo aliquā specialitatem i cau
sa matrimoniali. Publicatis attestationib⁹ possunt
ꝓduci testes super eodem articulo vel directe cōtra
rio qui prius fuerunt producti i iudicio summario seu
extra iudicium. ⁊ tunc expone tex. in fine ibi in ꝺ casu
scz cum testes alias ꝓducti reproducūtur. cōis diuisio
scōa ibi quanc̄. Nota tercium posse impetere ma
trimoniū inter alios ꝓtractum respectu ꝓsanguinitat
vel alterius impedimēti licet nullum prec̄dat interesse
ꝓuatum sed respectu peccati vel boni publici. ad ꝺ. c.
lris. ⁊. c. iij. de probati. Et nota q̄ talis impeditor
pōt dici accusator licet solum agat cuiliter ad sepatio
nem matrimonij. sed dicit Jo. an. q̄ improprie dicit
accusator cuz non sit questio criminalis ꝑ mixta. sicut
in. c. tue. de procu. ⁊ dicit q̄ agitur de crimine incest⁹
qui ꝓmittitur inter ꝓsanguineos. xxxvi. q. i. §. cū ergo
⁊ hoc respectu dicitur accusator sed non ꝓprie vt dixi.
quia non agitur ad vindictam ꝑ ad sepationem tum
taxat. Ex quo nō q̄ appellatōne accusator solum ve
nit ꝓprie is qui agit criminaliter. qꝺ nō propter sta
tuta. ⁊ qñ dicitur agi criminaliter dixi. s. de iudi. sup
rubrica. Nota secundo q̄ probatio facta extra iu
dicium summarie ad certum effectum non impedit ꝓ
bationem faciendā in iudicio plenarie quo ad illū effe
ctum vel eciaz ad effectum cōtrarium. ⁊ hoc procedit
ꝓsiderata scōa probatōe respectu prime Nō tercio
q̄ tres vel q̄tuor testes deponētes sup cōsanguinitate
⁊ sic sup affirmatiua nō ꝓferuntur plurib⁹ in eodē iu
dicio deponentib⁹ super non ꝓsanguinitate. ⁊ sic super
negatiua. Cuius contrarium sentit Inn. in. c. sup hoc
de renun. vbi dicit q̄ magis creditꝝ duob⁹ affirmātib⁹
q̄ centū negātib⁹. sed dic illud procedere i negatiua
non coartata. que vere probari non potest secus i co
artata. vt ꝺ. tūc enim idē dicēdum vt in affirmatiua. vt
ē casus hic qꝺ nota. ⁊ tenet Jo. an. in dicto. c. super ꝺ
de renun. ⁊. c. bone. ꝺ elec. Nō q̄ propinqui ⁊ cō
sanguinei non solum admittuntur cuz agit ꝺ ꝓsanguini
tate in fauorem matrimonij sed etiaz ꝓferunt alijs ex
traneis si sunt numero ples vt ꝺ facit. c. videtur. ff. qui

matri. accuſa. poſſ. Et dicāt Jnno. q̄ in caſu hui⁹. c. p̄ferunt iſti ꝓsanguinei etiā ſi eſſent numero pares cum aliis. q̄ ſtant ꝑ matrimonio. de ꝓba. ex lris. ℔ hoſti. intelligit ꝛ bñ q̄ plures p̄ualent niſi ex q̄litate teſtiuꝫ aliud iudicet de q̄ ſatis dictū fuit. s. e. i nr̄a. Nota bonū modū reſpōdēdi cū q̄rit de qōe min⁹ dubitabili vt rñdeat ad qōem dubitabilem. q̄ p̄t oriri ex materia qōis. ꝛ ſic indirecte rñdeat ad qōnem ꝓpoſitā ſic fecit ℔ papa. qđ declara vt i gl. i. Nō q̄ etiā i ſpūalib⁹ hz locū illa iuris ſubtilitas vt ꝓbatōes facte ad vnuꝫ effectū vel ex iudiciū nō faciāt fidē ad aliū effectū ſeu i iudicio qđ nōbis ꝓcordat. c. veniēs. s. e. Nō ibi illa eadē rē. q̄ teſtis ſcđo induct⁹ ſup eodē ad aliū effectum p̄t dicere ego dico illa eadē q̄ dixi i p̄ma depoſitione. ꝛ ℔ ē cautū ne notet de ꝓrietate. ꝛ vide bar. in l. eos. ff. de fal. vbi dicit q̄ nō repit iſtā qōem tactam ꝛ q̄ iudice acquieſcēte valebit tale teſtimoniū ſ̄ iudex p̄t nō admittere vt audiat teſtē ꝛ videat q̄ ꝓſtantia ſeu trepidatōe loquat̄ ar. l. ō mior. §. tormēta. ff. ō qōi. ꝛ tūc ꝓſulit teſti vt faciat ſibi exhiberi primā depoſitōnem vt habeat vel nō ꝓteſtet i fine depoſitōis q̄ nūc ita recordat̄. ſ̄ vult ꝑ oia dixiſſe vt p̄mo. q̄ tūc meli⁹ recordabat̄ ꝛ ſic ꝑ hanc relatōem euitabit vitiū ꝓrarietatis. facit qđ in ſimili nō. Jnn. in. c. cū venerabilis. de excep. Glo. i. facit q̄tuor nas i p̄ma parte ponit q̄ſi caſum declarādo lr̄az. ꝛ dic vt. s. dixi in p̄n. Secūdo oppo. nā cū hic eſſent publicate atteſtatōes nō debuerunt alij teſtes inducī vt in iuribus vulgaribus Soluit q̄ diuerſus modus agēdi ℔ inducit tu dic vt lati⁹ dicet cum glo. ſi. Oppo. tercio q̄ nō rñdet papa ad queſtionē ꝓpoſitam. q̄ ℔ querebat̄ an tres vel q̄tuor ſcđo loco inducti deberēt p̄ualere. ſi. qui primo depoſuerunt. Et reſpondet papa q̄ ſi illi vndecim de nouo depoſuerūt rē. dicit glo. ꝛ bñ q̄ indirecte reſpōdet. ꝛ dic q̄ ℔ fecit papa. quia queſtio ꝓpoſita erat parum dubitabilis. q̄ primi teſtes fuerunt ꝓducti extra iudicium ad effectum vt matrimoniū ꝓtraheretur. cuꝫ eſſet forte ſuſpectum de ꝓsanguinitate. nunc aūt directe agebatur ſuper conſanguinitate ad effectū ſeparādi matrimonium de facto contractum. ꝛ ſic teſtes recepti in ſummario vel extra iudicium non debebant facere fidem in iudicio maxime plenario. dicto. c. veniēs ꝛ itelligo q̄ iſti admittantur de nouo contra matrimonium non indiſtincte ſed iuxta diſpoſitōnez. c. h. ī. qui matri. accu. poſſ. Sed ē dubium quid ſi primi teſtes ſummarie recepti eſſent nunc mortui. an eorum dictū debeat nunc valere. ꝛ videtur q̄ ſic. per. c. preſentata. ī. eo. L. de teſti. l. vl. Sed Jnno. hoſti. Jo. an. ꝛ cōmuniter ſcribentes tenent contrarium. q̄ nulla ē i hoc iudicio vox illorum. ꝛ illa iura in contrarium allegata non tāgunt hunc caſum. nam ibi ad idem agitur q̄ in dex ordinari⁹ ſeu delegat⁹ ſuccedit loco arbitri. vnde ſi ille arbiter fuiſſet index non reciperentur itez teſtes ℔ q̄ arbiter non ē tante auctoritatis datur optio i teſtibus viuentib⁹. ℔ in cāu noſtro iſte nō ſuccedit loco primi iudicis. nec ad idē agitur. vt in litera. quod bñ notabis. Quarto glo. oppo. vidz enim q̄ iſti tres vel q̄tuor non debebāt ꝑferri. ſi. qui prius depoſuerant. Sol. q̄ ℔ inducit diuerſitas cauſe. q̄ſi dicat q̄ in iſta cauſa que nūc agit illi nō habent ꝓducti. ꝑ ℔ qđ. s. dictum ē. Sz pone extra glo. q̄ de nouo multi fortē cāum ꝓducāt in fauorē matrimonij an ꝑ tres vel ꝑ quatuor poterūt reprobari. hoſti. q̄ ſic allegat. s. eo. ex tenore. hoc tamē arbitrabitur bonus index ſcđz eum. s. eo. in noſtra Sz tu aduerte q̄ prima fronte ℔ videtur ꝓtra hanc lr̄am. nā ſi illi. ſi. iterū deponāt nō reprobantur ꝑ illos tres vel quatuor. Jdeo dic ꝛ credo q̄ fuit de mente hoſti. q̄ aut queritur de reprobatione perſonarum ꝛ duo p̄nt reprobare centum. q̄ duo iſti deponunt ſuper diuerſo articulo a primis. Aut ō reprobatione dictoꝝ indirecte fienda ꝛ dic vt dixi i. c in noſtra. s. eo. vbi glo. tangit. aut de reprobatōne directa fienda. vt q̄ tu ꝓbaſti maiorē etatem ꝛ ego volo ꝓbare minorē etatem ꝛ nō procedit dictū hoſti. q̄ ceteris parib⁹ ſtatur pluribus. de quo dic vt plene le. et nō. in. d. c. i noſtra. ꝛ ℔ ſatis ſenſit Jo. an. in. c. ſeries. s. eo. vbi dixi. Oppo. vlteri⁹. cū eīm ꝑ atteſtatōes ſecūdoꝝ teſtiū eēt probata ꝓsanguinitas ꝛ publicatio eēt facta. vt ptz in p̄ncipio. q̄re papa p̄mittit q̄ illi. ſi. teſtes ō nouo poſſunt produci ad ꝓbādum ꝓtrarium ꝓtra. de. ñ. ī. de teſti. Glo. vltima ſoluēdo ꝓtrariū ponit quatuor intellectus ad tex. Primus q̄ hoc eſt ſpeciale in cā matrimoniali. ꝛ ideo exponit tex. in hoc caſu. i. in hac cauſa. Secđo ſol. ſm Jo. q̄ aut pars fuit ꝓteſtata ante publicatōnem quia volebat probare cōtrarium et admittitur. alias ſecus. et hoc intelligebat Jo. generaliter in omni cā. ſed hoc non procedit cum hoc factum dependeat ex iuris diſpōe ꝛ non a voluntate partium ꝛ ſic protestatio ſua nō habet alterare iuris diſpōem. l. alimenta. ꝛ qđ ibi nota. C. ō neg. geſt. ꝛ in. c. cum. Ob. de ꝓſti. ꝛ plene hoc tetigi in. c. fraternitatis. s. e. Tercius intellect⁹ qui videtur magis placere glo. ē q̄ ℔ procedit q̄n agit de ꝓbanda falſitate ꝑmoꝝ teſtiū. nā falſitas p̄t ꝓbari etiaz p⁹ ſniam. in c. lz. de ꝓba. ꝛ. c. cū venerabilis. de excep. ſ̄ hic intellectus videtur aperte ꝓtra cle. ij. nam ℔ directe volebat ps probare cōtrarium. ꝛ ad id quod dicitur de falſitate. rñde prout plene fuit dictum in. d. c. licz de proba.

Quartus intellect⁹ q̄ aliter agebat nūc in iſto iudicio ꝛ aliter i p̄mo. ſ̄ ℔ nō valet quo ad terciā ꝓductionem reſpectu ſecūde vt. s. in p̄ncipio dixi. Jdeo Jo. an. hoſti. ꝛ ꝓmuniter doc. tenēt primū itellectū vt ſpeciale ſit i cā matrimoniali Sz tu hunc intellectū intelligē ꝛ reſtringe vt pleze dixi in. c. iurauit. s. de proba.

offi. delegā. vel seruare in publicatõe ea que dixi i d. c qñ ptra ꝙduerte tñ qꝫ si notar⁹ exemplaret de pse su ptium cõtentium vera esse que ptinent i illo instro tunc etiã sine auctẽ iudicis fidẽ faceret iter ptes saltez tangꝫ cõfessio t pactum. t si non vt scriptura publica cuz notar⁹ non fuerit rogat⁹ ꝺ ptentis in dicto instro iuxta nota. p bar. in. d. auc. si qs t p doc. in. c. fi. ꝺ fi. instru. t per spc. de instru. edi. §. restat. v. pe. t in. §. si. v. ij. qꝺ nõ. t sic limita. d. c. fi. Quero qualiter fiet hec publicatio attestationũ de quo in tex. Inn. primo dicit qꝫ postꝫ testes recepti sunt t dicta eoruz scripta ꝺz fieri dictoꝝ publicatio a iudice ordinario sedente p tribunali. t vocatis quoꝝ interest si adesse volũt i auc. de instru. cau. §. ꝺ quib⁹. ff. de adopti. l. nã de acc. l. fi. C. t dco. c. significauit t vocabit notariũ q̃ scripsit dicta testiũ quos solus tabellio receperat t non adhi beatur sibi fides sine subscriptione testiũ coraz alio iu dice nisi corã illo. qui eos receperat in auc. de here. et fal. §. sanxim⁹. Est enim adhuc priuata scriptura fm quosdã. ff exquo sic subsequitur publicatio p iudicem fides sibi adhibebit. ff ipe Inn. ptrarium credit. nam fm cũ exquo acta scripta sunt per tabellionẽ creditur eis iter eosdem psonas sine alia publicatõe. C. de do na. l. in donationib⁹. s. de proba. qñ ptra. ff. de iure iurã. l. ff t si possessor. §. vltimo cũ. l. se. Si autem atte stationes inueniãtur apud iudicẽ ff non auctenticate p tabellionem necessaria ẽ hec publicatio fm eum. Nõ bene hãc opi. Inno. nam primo sentit qꝫ in exaiatione istoꝝ testiũ qui recipiunt ad perpetuaz rei memoriam nõ ẽ opus vt testes adhibeant sicut nec qñ lis pẽdet de pñti. t sic i actu q̃si iudiciali puto de quo aliqd vi distis in. d. c. qñ ptra. t. c. post cessionẽ. de pba. secꝺo sentit qꝫ testes pñt adhiberi t maior fides adhibet tũc scripture notarij. p hoc qꝺem dixi in. c. cuz cãm. s. e. tercio qꝫ de necessitate dicta istoꝝ testiũ non sunt pub lice manifestãda ff satis ẽ qꝫ p notariũ rediganꝫ i pub licam formam. t hoc vltimũ singulariter notabis. nã vult qꝫ faciant fidẽ etiaz coraz alijs iudicib⁹ iter eisdẽ ptes sine q̃libet alia publicatõe. sed vide circa hoc qꝺ plene dixi in. c. causam que. s. e. Vltimo potest ꝺ queri coraz quo iudice fiat ista publicatio respectu te stium recipiendorum. dic vt dixi in. c. significauit. pre alle. respectu scripture exemplande dic vt plene dicaꝫ in dicto. c. fi. de fi. instru.

Casus Potest duplici ter summari. primo qꝺ ptineat id qꝺ. c. veniẽs. s. e. t fm hunc intel lectum hoc dicit. Variato fine agendi publicatis atte stationibus licet producere testes. Aduerte hec lec. p cedit si habetur respectus ad secꝺam productionẽ vel ad terciam respectu prime quia prima productio fuit facta extra iudicium dum procederetur fm formaz. c. si. de clandestī. despon. vt matrimoniũ posset ptrahi nõ obstante forte infamia in ptrarium. ff secꝺa t tercia fiũt i iudicio duz directe agitur ad matrimoniũ sepan dum ꝓpter ꝓsanguinitatem. ff quo ad terciã ꝓductio nem nouissime fiendam respectu secũde iã in iudicio facte nõ procedit ꝺ intellect⁹ qz in eodẽ iudicio agitur t tercia, pbatio ẽ directe ptraria secũde. t sic non debe ret admitti publicatis attestationib⁹ ꝺ de. ij. ff. co. ti. Ideo legit aliter t ꝓmunius sic. Publicatis attestati onibus in cã matrimoniali sup eodem capitulo vt di recte contrario testes ꝓduci possunt. t hanc speciali tatem in causa matrimoniali probat hec littera mdi quolibet alio iure Ego summo sic fm alium intellectũ notabiliorem non ponendo aliquã specialitatem i cau sa matrimoniali. Publicatis attestationib⁹ possunt ꝓduci testes super eodem articulo vel directe cõtra rio qui prius fuerunt ꝓducti i iudicio summario seu extra iudicium. t tunc expone tex. in fine ibi in ꝺ casu scz cum testes alias ꝓducti reproducũtur. cõis diuisio secꝺa ibi quangꝫ. Nota tercium posse impetere ma trimoniũ inter alios ꝓtractum respectu ꝓsanguinitatꝭ vel alterius impedimẽti licet nullum pretẽdat iterisse ꝓpatum sed respectu peccati vel boni publici. ad ꝺ. c. fris. t. c. iij. de probati. Et nota qꝫ talis impeditor põt dici accusator licet solum agat cuiliter ad sepatio nem matrimonij. sed dicit Jo. an. qꝫ impropie dicit accusator cuz non sit questio criminalis ff mixta. sicut in. c. tue. de procu. t dicit qꝫ agitur de crimine incest⁹ qui ꝓmittitur inter ꝓsanguineos. xxxvi. q. i. §. cũ ergo t hoc respectu dicitur accusator sed non ꝓprie vt dixi. quia non agitur ad vindictam ff ad sepationem tum taxat. Ex quo nõ qꝫ appellatõe accusatoꝝ solum ve nit ꝓprie is qui agit criminaliter. qꝺ nõ propter sta tuta. t qñ dicitur agi criminaliter dixi. s. de iudi. sup rubrica. Nota secundo qꝫ probatio facta extra iu dicium summarie ad certum effectum non impedit p bationem faciendã in iudicio plenarie quo ad illũ effe ctum vel eciaz ad effectum cõtrarium. t hoc procedit ꝓsiderata secꝺa probatõe respectu prime Nõ tercio qꝫ tres vel q̃tuor testes deponẽtes sup cõsanguinitate t sic sup affirmatiua nõ ꝓferuntur plurib⁹ in eodez in dicio deponentib⁹ super non ꝓsanguinitate. t sic super negatiua. Cuius contrarium sentit Inn. in. c. sup hoc de renun. vbi dicit qꝫ magis credit duob⁹ affirmãtib⁹ q̃ centũ negãtib⁹. sed dic illud procedere i negatiua non coartata. que vere probari non potest secus i co artata. vt ꝺ. tũc enim idẽ dicẽdum vt in affirmatiua. vt ẽ casus hic qꝺ nota. t tenet Jo. an. in dicto. c. super ꝺ de renun. t. c. bone. ꝺ dec. Nõ qꝫ propinqui t cõ sanguinei non solum admittuntur cuz agit ꝺ ꝓsanguini tate in fauorem matrimonij sed etiaz ꝓferunt alios ex traneis si sunt numero plures vt ꝺ facit. c. videtur. j. qui

matri. accuſa. poſſ. Et dicit Inno. q in caſu huj'. c. p ferunt iſti ꝓſanguinei etiã ſi eſſent numero pares cum alijs. qz ſtant p matrimonio. de pba. ex lris. ß hoſti. intelligit t bñ q plures ꝑualent niſi ex ꝗlitate teſtiuz aliud iudicet de q̃ ſatis dictũ fuit. s. c. i nr̃a. Nota bonũ modũ reſpõdẽdi cũ q̃rit de qõe mín' dubitabili vt rñdeat ad qõem dubitabilem. q̃ ꝑt oriri ex materia qõis. t ſic indirecte rñdeat ad qõnem ꝓpoſitã ſic fecit ß papa. qõ declara vt i gl. i. Nõ q etiã i ſpualib' hz locũ illa iuris ſubtilitas vt ꝓbatões facte ad vnuz effectũ vel ex iudiciũ nõ faciãt fidẽ ad aliũ effectũ ſeu i iudicio qõ nõbis ꝓcordat. c. veniẽs. s. e. Nõ ibi illa eadẽ rẽ. q teſtis ſcõo induct' ſup eodẽ ad aliũ effectum ꝑ dicere ego dico illa eadẽ q̃ dixi i ꝑma depoſitione. t ß ẽ cautũ ne notet de ꝓtrarietate. t vide bar. in l. eos. ff. de fal. vbi dicit q nõ repit iſtã qõem tactam t q iudice acquieſcẽte valebit tale teſtimoniũ ß iudex ꝑt nõ admittere vt audiat teſtẽ t videat q̃ ꝓſtantia ſeu trepidatõe loquat' ar. l. ꝺ mioze. §. tozmẽta. ff. ꝺ qõi. t tũc ꝓſulit teſti vt faciat ſibi exhiberi primã depoſitõnem vt habeat vel nõ ꝓteſtet i fine depoſitõis q nũc ita recordat'. ß vult p oia ꝺixiſſe vt ꝑmo. qz tũc meli' recordabat' t ſic p hanc rdatõem euitabit vitiũ ꝓtrarietatis. facit qõ in ſimili nõ. Inn. in. c. cũ venerabilis. de excep. Glo. i. facit q̃tuoz naz i ꝑma parte ponit q̃ſi caſum declarãdo lraz. t dic vt. s. dixi in ꝑn. Se cũdo oppo. nã cũ hic eſſent publicate atteſtatões nõ debuerunt alij teſtes induci vt in iuribus vulgaribus Soluit q diuerſus modus agẽdi ß inducit tu dic vt lati' dicet cum glo. ſi. Oppo. tercio q nõ rñdet papa ad queſtionẽ ꝓpoſitam. qz ß quereba' an tres vel q̃tuor ſcõo loco inducti deberẽt ꝑualere. xi. qui primo depoſuerunt. Et reſpondet papa q ſi illi vndecim de nouo depoſuerũt rẽ. dicit glo. t bñ q indirecte reſpõdet. t dic q ß fecit papa. quia queſtio, ꝓpoſita erat parum dubitabilis. qz primi teſtes fuerunt ꝓducti extra iudicium ad effectum vt matrimoniũ ꝓtraheretur. cuz eſſet forte ſuſpectum de ꝓſanguinitate. nunc aũt directe agebatur ſuper conſanguinitate ad effectũ ſeparandi matrimonium de facto contractum. t ſic teſtes recepti in ſummario vel extra iudicium non debebant facere fidem in iudicio maxime plenario. dicto. c. veniẽs t itellígo q iſti admittantur de nouo contra matrimonium non indiſtincte ſed iuxta diſpoſitõnez. c. ñ. ℣. qui matri. accu. poſſ. Sed ẽ dubium quid ſi primi teſtes ſummarie recepti eſſent nunc mortui. an eorum dictũ debeat nunc valere. t videtur q ſic. per. c. preſentata. ℣. eo. L. de teſti. l. vl. Sed Inno. Hoſti. Jo. an. t cõmuniter ſcribentes tenent contrarium. q nulla ẽ i hoc iudicio vox illorum. t illa iura in contrarium allegata non tãgunt hunc caſum. nam ibi ad idem agitur qz in dex ordinari' ſeu delegat' ſuccedit loco arbitri. vnde ſi ille arbiter fuiſſet index non reciperentur itez teſtes ß qz abiter non ẽ tante auctoritatis datur optio i teſtibus vinentib'. ß in cãu noſtro iſte nõ ſuccedit loco primi indicis. nec ad idẽ agitur. vt in litera. quod bñ notabis. Quarto glo. oppo. viꝺz enim q iſti tres vel q̃tuoz non debebãt ꝑferi. xi. qui prius depoſuerant. Sol. q ß inducit diuerſitas cauſe. q̃ſi dicat q in iſta cauſa que nũc agit illi nõ habent p, pductio. p ß qõ. s. dictum ẽ. Ez pone extra glo. q de nouo multi forte cẽtum, pducãtur in fauorẽ matrimonij an p tres vel p quatuoz poterũt reprobari. Hoſti. q ſic allegat. s. eo. ex tenore. hoc tamẽ arbitrabitur bonus iudex ſcõz eum. s. eo. in noſtra Ez tu aduerte qz prima fronte ß videtur ꝓtra hanc lram. nã ſi illi. xi. iterũ deponãt nõ reprobantuz p illos tres vel quatuoz. Ideo ꝺic t credo q fuit de mente hoſti. q aut queritur de reprobatione perſonarum t duo ꝑñt reprobare centum. qz duo iſti deponunt ſuper diuerſo articulo a primis. Aut õ reprobatione dictoz indirecte fienda t dic vt dixi i. e in noſtra. s. eo. vbi glo. tangit. aut de reprobatõne directa fienda. vt qz tu, pbaſti maiorẽ etatem t ego volo ꝓbare minorẽ etatem t nõ procedit dictũ hoſti. qz ceteris paribꝰ ſtatur pluribus. de quo dic vt plene le. et nõ. in. ꝺ. c. i noſtra. t ß ſatis ſenſit Jo. an. in. c. ſeries. s. eo. vbi dixi. Oppo. vlteri'. cũ enim p atteſtatões ſecũdoz teſtiũ eẽt probata conſanguinitas t publicatio eẽt facta. vt ptz in ꝓncipio. q̃re papa pmittit q illi. xi. teſtes õ nouo poſſint produci ad ꝓbãdum ꝓtrariũ ꝓtra. cleñ. ij. de teſti. Glo. vltima ſoluẽdo ꝓtrariũ ponit quatuoz intellectus ad tex. Primus q hoc eſt ſpeciale in cã matrimoniali. t ideo exponit tex. in hoc caſu. i. in hac cauſa. Secõo ſol. ſm Jo. q aut pars fuit ꝓteſtata ante publicatõnem quia volebat probare cõtrarium et admittitur. alias ſecus. et hoc intelligebat Jo. generaliter in omni cã. ſed hoc non procedit cum hoc factum dependeat ex iuris diſpõe t non a voluntate partium t ſic proteſtatio ſua nõ habet alterare iuris diſpõem. l. alimenta. t q̃ ibi nota. L. õ neg. geſt. t in. c. cum. Ob. de ꝓſti. t plene hoc tetigi in. c. fraternitatis. s. e. Tercius intellect' qui videtur magis placere glo. ẽ q ß procedit q̃n agit de, pbanda falſitate ꝑmoz teſtiũ. nã falſitas ꝑt ꝓbari etiaz p' ſniam. in c. lz. de, pba. t. c. cũ venerabilis. de excep. ß hic intellectus videtur aperte ꝓtra cle. ij. nam ß directe volebat ꝑo probare cõtrarium. t ad id quod dicitur de falſitate. rñde prout plene fuit dictum in. ꝺ. c. licz de proba.

Quartus intellect' q aliter agebat nũc in iſto iudicio t aliter i ꝑmo. ß ß nõ valet quo ad terciã ꝓductionem reſpectu ſecũde vt. s. in ꝓncipio dixi. Ideo Joan. hoſti. t ꝓmuniter doc. tenẽt primũ intellectũ vt ſpeciale ſit i cã matrimoniali Ez tu hunc intellectũ intelligere t reſtringe vt pleze dixi in. c. iuranit. s. de proba.

et aliquid dixi in.c.series.s.e. Ppotest t quinto legi fm do.an.q publicatis attestatoib' lz sup eodem vel directe ptrario articulo testes ,pducere qñ probatio venit non solũ ad reprobandã scõam ,pbatõem ptis cõtrane ß ad ,pfirmandam pmam etiã in iudicio summario factũ non eñ pt imputari parti ꝙre non produxit añ cũ esset ,pfisa de probatione prius facta per plures testes.ad hoc qõ nõ.Jnno.in.c.cum clamor .ꝑ. eo.et qõ nõ.in.c.ex tenore.s.eo.hec lec.satis mihi placet. nã satis excludit timor subornatis producendo illos eosdem testes ꝙs pus ,pduxerat cũ illa eadẽ dicant q̃ pus dixerũt.t sic nõ pt cadere subornatio.t sic intelligendo hec lectura ẽ verissima.Dz dubium esset qd si vellet producere alios seu nouos testes .nã si bñ ponderabis tex.iste solũ facit mentõnem de priorib' testibus de quibus vt dixi nõ ẽ subornationis timor.sed nihilomin' idẽ credẽ in cã matrimoniali.p nõ.in dicto.c.iuranit.Sed in alia cã forte esset aliud dicẽdum cũ scire debebat q̃ ille prime,pbatões nõ facerẽt fidez in hoc iudicio t sic nõ debebat in illis spem ponere lz ,pbatões suas facere.et sic puto restringendũ dictum do.an.nec ob.dictũ Jnn.in.d.c.cã clamor .qz loquitur cũ ꝑma,pbatio erat facta ꝓus i eodẽ iudicio de q̃ poterat ,pfidere.secus ergo si erat facta in alio iudicio Ultimo ß quero pone q̃ testes isti q̃ fuerũt ꝓmo producti dicũt ꝓtrarium eius qõ primo dixerũt Glo.ista vltima i fine dicit q̃ nõ valet dictũ coꝛ.ar. hic t in.c. p tuas.s.de,pba.nõ bñ ß dictum q̃ si testis i iudicio plenario dicat ꝓtrarium eius qõ dixit i summario nõ valet dictum suũ.Dz colligẽdo omnes casus i quibus testis sibi ipi ꝓtrariari.dilingue p' bar.in.l.eos. ff de fal.vbi,plequit hãc materiã aliquib' additis.q̃ aut testis ꝓtrariatur sibi in eadẽ instantia inter easdez ꝓsonas.t tunc aut ꝓmum dictũ fuit cuꝫ tormentis scõm sine tormẽtis t valet scõm ar.in.l.si postulauerit .ff.ꝺ adul.Jdẽ credo si primũ dictũ ,pcesserit calore iracundie.ar.in.c.ex lris.de dinor.t in.l.qõ calore iracũdie ff.de re iudi.Aut vtrũq̃ fuit sine tormentis t si scõm dictum fuit animo corrigendi reddendo rõnem t incõtinenti valet scõm.vt in.c.ꝓterea .ꝑ. ti,ꝓi.alias neutꝛ dictam valet.t ꝙuincitur testis ꝺ falso.ut.l.eos.i ꝑn. ꝑal.sentit bar.ibi t exꝑssius do.an.hic.Ego aliter dicerem q̃ aut testis in eadem depositione dixit contraria nõ animo se corrigendi.t procedit primum dictũ t sic intelligе.c.licet.de ,pba.Aut ex intervallo dixit ꝓtrarium.et tunc valet primum dictum licet debilitetur per scõm contrarium vt notanter dicit Jnnocẽ.in dicto.c.preterea et facit ille tex. quandoq̃ testis dicit contrarium in diuersis instantijs cessante omni timore.t tunc testis ꝙuincitur de falso vt.d.l.eos.iij. t̃r̃so. t neutrum dictum valet scõm do.an.hic.sed hoc non puto verum sed teneo quod.s.dixi q̃ valet ꝑmum lz debilitetur per scõm ꝓtrarium.ar.in.c.per tuas.de,p ba.t vide qõ nõ.spe.eo.ti.§.i.v.qd si idem testis.et se.qñq̃ t testis dicit vnum in iudicio nullo t aliud in iudicio valido.glo.in.c.cãm que.s.eo. dicit q̃ valet scõm i iudicio valido quasi ꝑmum sit ,p nõ dicto Tadic melius q̃ si fides sit de primo facto in iudicio nullo idẽ dicendum ac si ꝑmum fuisset factũ extra iudiciũ t scõm in iudicio.nã non ꝺz min' opari ꝓfessio in iudicio nullo facta q̃s facta extra iudicium.iuxta ea q̃ dixi in.c.ac si clerici.de iudi.t in hoc casu qd dicendũ.dic plene vt dixi in d.c.ꝑ tuas. qñq̃ ꝑmum dictũ fuit in iudicio t scõm extra iudiciũ.t si sntia fuit lata ꝑ ꝑmuꝫ nõ reuocatur.vt i.c.sicut.s.eo.Si autem sntia non ẽt adhuc lata detraheretur primo per secunduꝫ ar.eius quod nota.in dicto.c.preterea.t satis testis posset q̃ hoc subiici tormentis.ar.in.l. capite quinto. cum ibi nõ.ff. de adul.

Onstitutus Casus Excõicari ꝑt q̃ partem impediũt in testibus producẽdis t denunciãdi sunt testes non teneri iuramento de veritate non dicenda et si ꝓsanguinei impediũt testes actoris punitur reus de eoꝝ facultate hoc fieri ꝑsumitur t tria sunt dicta. scõz ibi.illos.tercium ibi.si quis. Nõ ꝑmo canoniam posse accusare,ꝓpriũ ecꝑm de crimine symonie.idẽ dic in alijs criminib' .ꝑ. de accu.c.lz.t.c.veniens.t.c. q̃ parte.t.c.cum olim.cum si. Nota scõo ibi in nra presentia tẽ.q̃ in causa criminali testes sunt producẽ di coram iudice etiam si fuit extra prouinciam.vide in ß qõplene dixi in .c. cum causaz que.s.e. Nõ ibi secum haberet.q̃ testis productus ꝑ ptez sine aliqua citatione iudicis non iudicatur suspectus etiam in causa criminali.nõ enim videtur sponte se offerre sed potius aperte stimulatus t sic cessat.l.q̃ omnia.ff.de procu.t de hoc vide quod nõ.do.de ro.decis. ccx. t qõ dixi in.c.ij.s.eo. Nõ ibi ex officio q̃ iudex ex officio suo prouidere debz vt salua sit rei veritatis probatio t iudex ecclesiastic' potest excõicare etiã laycos vel quoscũq̃ impedientes ptes i explicãdis his q̃ sunt ,iudicio necessaria Et nõ practicam vt ferat excõicatio generalis exq̃ ignorãt impedientes Nõ ibi ñ teneri q̃ ñ valet iuramẽtũ ꝺ nõ testificãdo ꝓtra aliũ etiã i cã criminali .vñ lz qs ꝓpellat cã criminali nõ tñ ꝑt se iuramẽto astringere ad nõ testificãdũ qz ẽ ꝓtra bonos mores.t qz potuit ꝑ ꝓbi' induci.fac.l.si ita stipulat'.ff.ꝺ v.ob.fac.c.q̃ plerisq̃.ꝺ offi.or.li.vi.t.c.itimanit.s.e. Nõ t tene mẽti casum i q̃ qs punit ex verisimili ꝑsumptõe de delicto.vide qõ nõ.Jnn.i.c.quia verisile ꝺ ꝑsump.t qõ dixi i.c.tercio loco.ꝺ ꝓba. Nõ vltio t tene mẽti q̃ delictum seu impedimentũ habẽs cãm continuã seu successiuã ꝓmissum seu adhibitũ a ꝓsanguineo seu amico in fauorem alterius ꝓsumit fieri de volũtate

illius de cuius fauore agitur ꝛ ipe constringi ꝛ artari
ꝑt etiã ꝑ pene appositionẽ vt faciat delictũ seu impedi
mentũ cessare. ꝛ sic intelligo hunc tex. procedere duo
bus ꝓcurentibus. s. q̃ fiat a ꝓsanguineo seu amico q̃
impedimentũ ꝛ delictũ sit successiuũ. secus puto i actu
momentaneo. ꝛ sic itelligo. c. q̃ ꝑsulatus. alle. in glo.
lz glo. hic aliter intelligat ꝛ vide in b̃ qõ pleni⁹ dixi in
c. cum cãm. s. eo. super glo. in v̄. ꝓpellas Glo. i. in
ꝑn. ẽ clara in fine colligit q̃ temerariũ iuramentũ nõ
repellit aliquẽ a testimonio. Inn. dicit b̃ procedere in
odiũ archiepi q̃ b̃ creditur ꝓcurasse vel admin⁹ i eius
fauorẽ ꝓcuratũ ẽ. alias aũt sec⁹ esz. xi. q. iij. qsquis. ꝛ
sic aptissime sentit Inn. q̃ temerarie iurãs nõ admit
titur ꝓtra aliũ. Ego puto distinguendũ q̃ aut iste ꝑse
nerat i illo temerario iuramẽto. ꝛ tũc non dz ꝓtra aliũ
admitti q̃ ꝑsenerat i delicto .j. e. testimoniũ. ꝛ sicut fa
cialiter fuit inductus ad ꝑstandũ b̃ temerariũ iuramen
tum ita possz induci ad deierãdum. ℔ ꝓtra illũ in cui⁹
fauorẽ iurauit ꝓpellitur indistincte in illi⁹ odium vt hic
ꝛ in. d. c. intimauit. ꝛ b̃ casu itelligo dictuz Inno. non
eñ ꝑt aduersarius excãpe de crimine cũ ipe fuerit cã ꝛ
in dolo illũ inducẽdo ad temere iurãdum si ea⁹ cã fuit
ꝓcuratum. Aut ẽ emẽdatus de delicto. ꝛ tunc puto q̃
etiam admittat ꝓtra aliũ. ad b. c. testimonium .j. eo. ꝛ
q̃ non omne delictũ videt repellere. vt in. c. inquisiti
onis .j. de accu. ꝛ vide b̃ tenere hosti. in. d. c. testimoniũ
generaliter i quolibet temerario iuramẽto qõ nõ. ꝛ vi
de qõ i hac materia dixi i. c. itimauit. s. eo. ti. Ni. ab.

Casus Qui testifica

Onstitutis. ta nõ didicit nec re
nũciauit testib⁹ ꝓducendis sup antiqs arti
culis seu capitulis testes etiã alias ꝓductos ꝓducere
ꝑt. ꝓma ps ponit formã ꝓcessus ꝛ ḡuamẽ appellãtis
scõa dat iudicẽ ibi. mãdamus. Nota ibi p̃ncipis.
alia eñ lra hz regis. Et hanc vidz habuisse hosti. qui
dicit q̃ olim Boemia nõ habebat regẽ sed ducẽ me
rito cum non habeat iste rex nisi vnum ep̃m in regno
scz Pragen. de quo sequitur. vnde possz dici rex sine
regno cum careat ꝓuincia ꝓpetenti de qua. vi. q. iij. sci
tote. fatet tñ q̃ diuitijs ꝛ strẽuis militibus habũdat
ꝛ q̃ hodie ipius dominium est ad multas alias ciuita
tes ꝛ dioceses dilatatum ꝛ dic tu hodie. i. tpe hostiẽ.
sed nunc tẽpore nostro inualuit ibi detestanda hereꝭ.
Errant enim boemi in multis articulis fidei. ꝛ ꝑ ma
iorẽ parte regnuz ẽ rebelle romane ecclesie ꝛ mala mul
ta cõmittunt aduersus catholicos ꝛ fideles. ꝛ nisi de⁹
apponat manũ suam verendum ẽ de peiori exitu cuz
multa mala cotidie committãt Nõ tñ p̃mũ dictuz
q̃ nõ ẽ ꝑfectuz regnum nisi habeat. x. vel. xi. ciuitates
ꝛ saltem vnum metropolitanũ. Scõo nõ ibi nũtio
quem posse litigare per nũcium contra quod videtur
tex. in. c. bone. de elec. ꝛ. c. cum dilecti. de dolo ꝛ ꝓtu.

quapropter Jo. an. exponit nũcio. i. procuratore. nõ
ẽ enim curandum de nomine, pcura. c. petitio. sed po
test dici q̃ stat ꝓprie cũ non appareat q̃ iste nũcꝰ
veniret ad litigandum. forte enim fuit litteratorie desti
natus ꝓpter dubiũ qõ decidit in fine lre. vide ex par
te mulieris appellatur procurator. si enī dixisset ō isto
si fuisset, procurator. Nõ q̃ appellãs ab interlocuto
ria põt appellare a diffinitiua. ꝛ ẽ hoc vtile cuz possit
ꝓsequi alteraz ad libitum. itelligendo tñ iuxta ea que
le. ꝛ nõ. in de. vna. de do. ꝛ ꝓtu. Nõ vltimo duos
terminos exclusiuos ꝓductionis testiũ. s. renunciatio
ꝛ attestationum publicatio Oppo. videt enī eẽ si te
stes dicissent testificata. nihilominus cum cã sit ma
trimonialis debuissent admitti ad nouam ꝓductionẽ
testium. vt. s. eo. cũ in tua. ꝛ c. series. Solu. gl. ij. hoc
procedere si ageret de ꝓsanguinitate, ꝑbanda vel alio
impedimento. ℔ b̃ agebatur sup processu cause matri
monialis. qõ bñ ꝛ singulariter nõbis. ꝛ idẽ tz hostiẽ.
ꝛ cõiter doct. Et est fm eos diuersitatis ratio duplex.
Prima q̃ si iudex non seruat ordinem iudiciariũ dũ
modo veritatẽ secutus fuerit nõ obest aie. de do. ꝛ con
tu. c. i. de iudi. dilecti. ij. q̃ obicere contra processuz ẽ
de apicib⁹ iur̃. Itẽ non posse post publicatõem testes
producere ẽ etiam de apicibus iuris. bis ergo ytes in
primo merito illas recipiet in scõo. ut sic ei respondea
tur fm qõ agit. ar. iij. q. vij. cui⁹ in agẽdo. Itẽ vt dixi
in. c. iuranit. de ꝑba. cã matrimonialis ẽ ꝓuilegiata i
b̃ solũ vbi agitur de peccato nõ remissibili ꝑ partes. ℔
vbi discutit de validitate, processus nõ de veritate cause
nullũ iminet peccatũ merito nõ debem⁹ recedere a cõ
munib⁹ iuris regulis. Et ꝑ itellectu scias q̃ b̃ agebat
cã mr̃imonialis iter istos duos nobiles ep̃os pragen.
processit ad diffinitiuã ꝓtra reginam tancz contra cõ
tumacem a quo ꝓus illa appellauerat cum nõ posset
habere accessum ad locum vbi ep̃s sedebat ꝓ tribu
nali et deinde appellauit a diffinitiua. rex impetrauit
delegatos super confirmatione huius sententie ꝛ con
tra vtrũq; processum. ista nobilis impetrauit iudices
coram quibus super illis processibus fuerunt testes
producti ꝛ ante aperturam attestationum fuerunt ob
tente iste littere. de quibus in tex. ad eosdẽ iudices vel
alios. ꝛ in hoc non est vis. vnde vt vides non conten
debatur nunc de substantia vinculi matrimonialis sed
de validitate illorum processuum ratõne ordinis iudi
ciarij nõ seruati ꝓut allegabat ista nobilis ꝛ sic di
sputabãt de apicib⁹ iuris merito subtilitas iuris i illo
erat fundo. ꝛ ꝑ b̃ habes itellectũ. c. Alterius ḡro an
idẽ testis possit sepius induci in eadẽ cã añ apturã at
testationũ. glo. vltima in p̃n. dicit q̃ sic sz restringit se
ad causam. l. fi. C. eo. ꝛ illũ casum videbis .j. eo. ꝑsen
tata. ℔ dic q̃ in diuersis articulis potest sepius induci
etiam extra illũ casum. vt hic ꝛ in. c. fraternitatis. s. e.

Ultimo glo. querit ḋd si attestatões sunt publicate ꝑ ps non dicit testificata. Rñ. q admittit ꝛ alia ps testificata dicerit nisi renunciauerit, ꝓductõi Et hanc opi. tz spe. eo. tí. §. satis vtiliter. v. gd si publicate. dicit tñ ibi q clemens defendebat ꝓtrariũ ad c. eo. cãm. ij. t. c. cũ venissent. t. c. de testibus. t hãc partem ꝓtrariam sequitur. hosti. in summa. eo. tí. §. t vtr v. dicas igitur. t Jo. an. c dicẽs dictum gl. posse, pcedere qñ iudex inscia vel inuita parte faceret publicationem qđ placet. t vide de hoc qđ latius dixi in dicto c. fraternitatis. vbi hoc examinaui Et nõ glo. istam in alio inquantũ dicit q renuntiãs nõ admittit amplius etiã si nondũ testificata dicit ꝑ azo. tenuit ꝓtrariũ vt nõ i summa. eo. tí. vel i vltima colũ. t de hoc remittit Jo. an. ad spe. eo. tí. §. vlti. v. aũpenul. t ad nõ. in. c. intimauit. t. c. cũ venissent. s. eo. ꝑ spe. in loco ꝑal. sentit cum dicto hui⁹ gl. t c pl⁹ mihi placet p vltima iura q̃ simplr ponũt terminũ renũciationis pro sepato ab alijs terminis exclusiuis vt i iurib⁹ ꝑal. t in eis dixi. t spe. ibi exꝑsse reprobat dictum azo. t dicit c procedere etiam si renũtians nullũ testẽ produxerat. babet eñ renunciatio pro ꝓclusione quo ad impediẽdã ꝓductionẽ testiũ. vt in. d. c. cum venissent

Jcet ex quadam Propter multa dca nõ recipit ꝓgruam summatõez. sed generaliter summat hic. Ponit ꝓs liũ. xij. sine quib⁹ ad, pbandam ꝓsanguinitatẽ in cã matrimoniali non valet testimoniũ ỏ auditu. diuidit nã ꝓmo ponit sex q̃ respiciũt psonas. secõ alia sex q̃ respiciunt dicta. seca ibi testes aũt Nõ ex principio q, ꝓpter necessitatẽ recedit a cõi forma t iuris regula. vt i regla qđ nõ ẽ licitũ. j. de re. iur. Nota secõ q testimoniũ de auditu ẽ cõtra seu ꝓter regulaz iuris t formã nec ỏz, ꝓpie testimoniũ vt nõ. glo. in. l. in summa. ff. de aqua plu. ar. debz eñ testis testificari de eo qđ nouit t qbus interfuit. iij q. ix. testes. t. §. de bis. xi. q. i. ſz index t. l. testium. C eo. t intellige de auditu auditus id ẽ de auditu alieno vbi aũt res esset ꝓceptibilis auditu. t testis audisſz ꝓpio sensu bñ valeret testimoniũ de auditu. de ꝓsue. ç. ij. t. s. eo. cãm q̃. Nota ibi gradibus computandis. q testimoniũ de auditu admittitur solũ cũ agitur de consanguinitate vel affinitate probãda secus ergo si agitur de alijs impedimentis licz cã sit cã matrimonialis. qđ tenet hic Jo. an. t satis probatur in tex. nã hec spãlitas fuit inducta, ꝓpter impossibilitatem probandi per testimonium de visu que cessat i alijs impedimentis. puta si proponeretur quod sunt ꝓpatres vl gd simile. Nota ibi propter breuẽ vitam hoim tẽ q vbi agitur de probando aliquid quod hois vita capere nõ potuit. vtputa qz excedit tps cẽtum annorum ar. l. fi. C. de sa. sanc. eccle. admittitur testimoniũ ỏ auditu audit⁹. qđ tz hic Jo. an. t hosti. naz lz iste tex. loquatur de ꝓsanguinitate vel affinitate, pbanda eadẽ tñ ratio ẽ i alijs factis antiqs ỏ qb⁹ testes habere nõ pñt ad c. l. si arbiter. ff. ỏ, pba. t. ff. ỏ aq̃ plu. ar. l. i. § fi. t. l. in summa. §. idẽ labeo. ff. de aq̃ coti. t cessi. l. c iure. §. ductus aque nam lex non fundatur super impossibili. l. fi. ff. que fnie sine appel. rescin. t i regula. nullus ꝑt. de re. iu. li. vi. vidz tñ Jo. an. t hosti. requirere vltra testimoniũ de auditu famã cũ alijs adminiculis. t allegant duos bonos tex. s. eo. ꝓterea. t. c. cũ cãm. s. de proba. quod satis mihi placet. nec ob. iste tex. sed potius facit pro. nã hic non sufficit testimoniũ de auditu dũtaxat sed requirunt duodecim de quib⁹ in litera. Jtẽ limitarẽ ergo dictum hoc qñ factũ sui natura ẽ improbabile per testimoniũ de visu seu auditu ꝓpio vt i casu nro. secus vbi factũ sui natura erat probabile p testimoniũ de visu sz, ꝓpter negligentiam seu dilatõem in agẽdo orta sit difficultas probãdi. vt i, pbando dñium alicui⁹ rei vel qd silẽ. pro c vide qđ dixi in. c. veniẽs. i. s. c. t in. c. cũ ad sedem. de resti. spo. nec est subueniendũ ei qui se angustauit. l. ij. ff. si quis cautio. facit. c. sepe. de resti. spo. Requirunt etiaz alia que satis ex tex. t ex. j. dicẽdis colligunt t hec nõ. Jtẽ nõ q vbi admittitur testimoniũ de auditu non sufficit q quis audierit post motã litẽ qz ꝓsumitur locutio ꝓ sumptione litis facta. Jdez diceram vbi agit de fama ꝓbanda nec q testes audierũt ab vno nec a plurib⁹ suspectus t male fame. Jtez oportet q ipi testes sint bone fame t q asserãt se illud credere qđ audierãt et c vltimũ nõ. t vide in c ꝓsimilẽ tex. in. c. quotiens. in fi. s. eo. t qđ ibi dixi. Nõ q dictũ vni⁹ non sufficit lz sit in magna dignitate ꝓstitutus. vide bonum tex. t qđ ibi dixi. s. eo. cum a nobis. t. vi. q. ij. si tñ. t. c. placuit. limita sm nõ. j. eo. nup. t dixi in d. c. cũ a nobis

Nõ ibi vel ex demõstratõne tẽ. q paria sunt aliq expressimi noie, ꝓpio vel demonstratõe vel circũlocutione. facit. l. certũ. ff. si cer. pe. t. c. tua. de consan. t affi.

Nota ibi contra statuta hominuz tẽ. q statuta pape t consilij dicuntur esse hominum t non dei. t nota bis hoc perpetuo q lz deus videatur promulgare iura per ora principum. viij. di. quo iure. t spũssanctus ꝑsumitur loqui per os eorum qui sunt in consilio generali. l. di. si ille. t cristus dixit in euangelio luce. iij. qui vos recipit me recipit. qui vos contemnit me contemnit. ad hoc. ij. q. vij. accusatio. tamen ius diuinuz magis stringit q̃s ius humanum. vt t hic in. c. literas de resti. spo. Item ius editum a prelatis in eccle sia militanti non dicitur proprie diuinum sed humanum. pro hoc bonus tex. in ꝓin. i. di. et vide omnino que dixi in. c. i. de iura. calum. Item ius diuinum est necessitate salutis non sic ius humanum. hinc singulariter dixit archy. in. c. vtinam. lxxvi. di. q licet venias

contra ius diuinū semp peccet mortaliter non tñ sic ligat venīēs ꝓtra ius humanū.nam ꝑt cuitare mortale si habet aliquā cām rationabilē ꝓtra veniendi.ꝛ dicit ibi latius p eam ꝛ dico in.c.naz ꝓcipiscentiam.de ꝓsti. Nō q fere oēs gradus sunt ꝓhibiti lege humana ꝛ non diuina.pauci eñ sunt prohibiti lege diuina de qbus per gl.in.c.litteras.ō testi.spo.ꝛ ibi dixi

Nō vltimo q vbi agitur de impedimento a canonib⁹ inducto iudicandū ē in dubio semp pro matrimonio.ad idē.c.fi.ō re.iudi. Sed hic forsan dubium nō tractum hic per doctores.pone q allegat impedimentū iuris diuini probatōnes vtriusq ꝑtis sunt dubie ēqliter sit ferenda sntia.nam i ꝓmūgendo ꝛ sepando versat ius diuinū.ꝛ sic cessat ratio quam allegat fi.c. credere q hoc cāu ferenda esset snia absolutoria pro reo.quia cum cessat fauor matrimonij seruanda ē regula cōis.vt in dubijs absoluatur reus ō proba.ex literis.ꝛ in regula cum iura ꝑtium sunt obscura.de re. in.li.vi.ꝛ sic limitaren.c.fi.de re.iudi.qō nō. Itē quero nunquid testis possit iurare p procuratorem ꝓpe.ꝛ cōiter doc.per istam litterā ibi,ꝑpio ꝛc.dicit q non.ꝑ credo q licz aliqs posset iurare per,pcuratorem habentē speciale mandatū.qz in effectu ipe videt iurare,put nō.in.c.fi.per Jo.an.de iura.calū.li.vi.et ibi bon⁹ tex.tñ qz iste tex.ad terrozē requirit,ꝑpium iuramentū sto cum docto.Et ex ꝫ infero q vbi a iure seu speciali statuto requirit,p forma,ꝑpiū iuramētuz non sufficit iurare p,pcuratorē etiā hñtem spāle mandatum.ar.hic ꝛ eius qō nō.glo.in.c.vt circa.de elec. li.vi. Venio ad glo.ꝛ ꝑmo nō.glo.in verbo ḡues que declarat tibi qui testes seu psone dicantur ḡues. ꝛ facit ad statuta q̄ i multis casib⁹ requirunt graues psonas. Glo.in verbo nō vtiqz facit q̄tuor in principio reddit rōnem quare non sufficit q plures audiuerūt ab vno.scdo querit.qd si plures audiuerūt a duobus.ꝑ illi duo audiuerunt ab vno.glo. cōcludit ꝫ sufficere.non eñ habēt deponere a q̄ audiuerunt illi duo ꝫ sufficit q audiuerunt a pluribus.Hosti. idem videt ꝓcludere maxime cū non de facili scire possunt testes a quo vl̄ a quibus habuerūt illi qui sibi retulerūt.nec hoc ꝓtextu ē probatio angustāda dūmodo honesti testes sint. hoc mihi placet per litterā istam que solum requirit q audiuerunt a duobus admin⁹. sufficit eñ q plures sunt p̄ncipium huius locutionis .In tercia parte glo.querit quid si plures essent testes ꝛ quilibz illorum audiuisset ab alio ꝫ alter glo. dicit hoc non sufficere nisi quilibet illorum audiuisset a duobus ad minus vel nisi omnes audiuissent ꝓiuncti a duobus Inn.dicit nō esse necesse q quilibet a duobus audiuerit.sed necesse ē q plures sint principiū huius auditionis.ꝛ fm hoc ē ar. fm eum q si volo probare me fuisse vsum iurisdictōe vel fruitte aliqua ꝛ vnus testis dicit de vno actu alter de alio.q ꝓbāt.Credit tñ Inno.tutius dicendū q quilibet testis ab alijs testibus eodē tpe audire dz alias i suis dictis erūt singulares .s.de elect.cū dilecti.Hosti. simpliciter sequitur gl. ꝛ pl⁹ dicit.s.nō sufficere q vn⁹ testis audiuerit a pluribus ꝛ alius ab alijs plurib⁹.ꝫ requiritur q idem plures audiuerunt ab,eisdē plurib⁹.hanc opi.videtur hic sequi do.an.debent eñ ē ꝓtestes fm eum cū habeāt deponere de alioz sensu.Ego simpliciter tenerem cuz Inno.q hoc sit tutius ꝫ nō necessarium.cum non sit necesse probare q titius ꝛ seyus ℔ dixerunt ꝫ q isti testes a pluribus audiuerūt ꝛ sic solus auditus de consanguinitate ē de substantia ꝓbationis.Sufficit ergo q testes sint in hoc ꝓtestes.vide qō nō.in.c. qualiter ꝛ qñ.ij.de acc.nam maior est ꝑsumptio,p ꝓsanguinitate qñ vnus audiuit a duobus alter ab alijs duob⁹ ꝛ sic de alijs ꝙ si duo audiuissent a duob⁹ tñ cum in primo casu factū videat magis sparsum. Ultimo gl.colligit ar.q non dz is admitti cuius auctor repelleretur Oppo.de.c.fi.qui ma.accu.pos. Soluit q locum habet in accusatōe ꝛ pro hoc fm doc.quia nō p accusatores sed p testes factū probat. Item dic q testis causat fidē i casu nostro a suo auctore merito repellitur ex ꝑsona auctoris sed in accusatore secus.cuz sibi nō credatur sed testibus idoneis quos producturus ē merito non repellit ipse.iz repellatus a quo audiuit,p negligentiā suā.vide qō nō. in d.c.fi. Gl. penul.in p̄n.ē facilis. Scdo querit p̄ncipaliter an sufficiat i ꝓputatōe graduū q aliqui testes prohēt de vno latere alī de alio.ꝛ pone exemplū vt i glo.q̄ primo ponit opi.Jo.q sic.scdo opi.suam ꝓtrariam per hūc tex.qui requirit q ab vtroqz latere ꝛc.p̄maz opi. tenuit Jo.non solū ℔ sed etiā in.c.de parētela.xxxv. q.vi.in glo.sua sequunt goff.ꝛ phi.hic ꝛ Inno.s.e. series.vincen.p illam decre.ꝛ istam distinguebat sic. q ad probatōez directā ꝙsanguinitatis iter ꝓingatos ꝓputari oportet ex vtroqz latere.sed vbi indirecte queritur de impugnatione vel approbatione certi ḡdus illud potest fieri per illos qui sciunt illū gradum vt in d.c.series.Bar.brix.in d.c.parentela.ꝛ hosti.hic sequunt glo.ꝛ optime facit fm hosti.tex.iste in v⁹.ꝫ nec tales Jo.an.reducendo quasi ad ꝓcordiā has opi. p rationes istoz distinguebat q aut testes deponūt testimonium de scia ꝛ ꝓcedit dictuz Jo.ꝛ sequaciū aut ,phibent de audītu ꝛ procedit opinio cōtraria .Et nō hanc opi.ex que infert q vbi ad vnum totū ꝓcludendū ꝑtes exigunt non ē necesse testes esse ꝓtestes i ipso toto.sed sufficit eos esse ꝓtestes in plurib⁹.ex quibus concluditur totum.ad hoc quod nō.Inn.in.c. qualiter ꝛ qñ.ij.de accu.vbi dicit.quia si volo probare qz titius dicit missam et vnus testis dicit de epistola alī de euangelio.et sic de alijs actibus seu partib⁹ misse

tales testes probant missam. ꝙ hoc putat hic do. an. Ly. male dixisse in. l. ij. C. que sit lō. ꝑsue. vbi dicit ꝙ i probāda ꝑsuetudine q̄ cōcludit ex frequētia actuum nō sufficit act' probare ꝙ ptes vt duo deponāt ō vno actu. alij duo ō alio actu. alij de alio tē. qz isti nō probant frequētiā actuū ex q̄ resultat ꝑsuetudo lz probāt ptes requisitas. submittit tñ do. an. sub dubio forte pro ꝑcordia aduertendū q̄liter testes deponant. nā si producāt ad ptes probādas eis probatis bñ ꝑcludi tur totum sed si producantur ad probandum totum r in causa rñdeant per ptes non probāt qz null' concludit sufficiēter cām vt si interrogant testes de ꝑsuetudine vel de ꝑsanguinitate vel mussa. r ipi respōdent deponendo sup actu singulari. r ali' sup alio actu singulari. Ego simpliciter inhereo dictis. Jo. an. qualitercūqꝫ em testes producāt nō em hñt deponere per verba iuris ꝑ facti. vt nō. in. c. cū cām. s. eo. Dz iudex ex varijs causis facti habet iudicare ꝙ iudicium rationis r ex eis elicere ius. vt nō. in d. c. auz cām. vnde ex quo ꝙ testes probātur singuli gradus lz non dicant illos de quibus ē questio esse ꝑsanguineos. debet tñ iudex ex illis elicere ius. sicut i sili probatur aliqd meū esse. r ꝙ ꝑs probatur tuū ē. l. auz querebat. C. vñ vi r. l. sine possidetis. C. de proba. xiij. q. v. r. c. si quid multi. r. l. pōp. §. sed r is. ff. de pcu. Itē videm' in simili ꝙ probatio nō resultat ex dicto vni' testis tñ sed ex dictis oim. r sic habitis dictis oim iudex elicit qd inf. Et pro ꝑdictis induco bonū tex. in. c. lz. de ꝓba. in ỹ. ex ꝑmissis. vbi papa ex ꝓbatōne diuersoꝝ elicit vnū expresse non depositum ꝙ testes. allego tex. valde optimū in. c. cū iohānes ·j· de fi. instru. in ỹ. vez. vbi ꝑmo fuerat copulatū simplr illā venditionē fuisse ꝑditionalē. nō tñ testes expresse deposuerunt de illa vēditione ꝙ ptinebat i instrumento. qz nō recordabātur de tpe. Dz qz vtraqꝫ ꝑs interrogata ꝑfessa fuit vnā vēditionem fuisse celebratā. papa elicuit ex dictis testiū et ꝑfessione ptium illam venditionē fuisse ꝑditionalē. vñ nec testes p se nec ꝑfessio sufficiebat ad ꝓbandum articulū ī deductū ꝑ simul ꝑiuncta sufficerunt. ita dico i ꝓposito fateor tñ qꝫ testes deponētes sup ptibus nō pñt dicere totū. ꝑ ps pōt allegare r iudex elicēdo in dicare. r sic videm' in alio sili si duo deponūt de titulo. r alij duo de traditōe. satis ē ꝓbatū dñium. ar. in. l. ·ij·. C. de act. pos. r hec procedūt vbi testes sup partib' deponunt ꝙ ꝓpriū sensum. ꝑ vbi deponūt de auditu cū ꝫ testimoniū non sit integz vt. s. dixi. merito ē restringendum. intelligat ergo iste tex. vt iacet vt ab vtroqꝫ latere ꝓputent psonas ne nimis sit vagum eorum testimoniam

Er tuas Casus Post publicatōez ad petitōem ꝑducentis interrogari debent testes nisi qñ dolo vel negligentia exāiatoꝝ sup oñibus capitulis interrogati nō fuerūt. cōis diuisio. scda ibi nos igit Nō ꝑmo vnā regulā i materia testiū qꝫ testis semel ꝑductus et exāiatus non dz itez super capitulis exāiatis r publicatis interrogari qd aūt si dictū testis nō fuerit adhuc publicatū dicā ·j· sup glo. Nō ibi sup certis capitulis. qꝫ ps ꝑt sup negotio i iudiciū deducto certa capitula seu certos articulos facere r sup illos petere testes exāiari. r si sunt ad cāz ptinentia nō dz iudex illa vel illoz aliq̄ obmittere. alias repetent facta publicatione. r de ℔ ·j· latius Nō tercio qꝫ malicia seu negligentia iudicis in cā non dz obesse pti. Et nō casum i quo malicia r negligētia equipant. alias differūt vbi agit de puniēdo dolosum vel negligentē vt i. c. super lris. de rescrip. r. c. ad falsarioz. de crimie fal. Quero em ꝑmo de rōne decidēdi i hac lra q̄re ꝑ publicatas attestatōes testes non pñt iterato reperi. r primo aduerte ne equiuoces. ℔ em nō tractat de nouis testibus exāiandis sup antiquis capitulis. hec em materia satis plena expedita fuit in. c. fraternitatis. s. eo. ꝑ tractat ℔ de antiquis testib' itez reperēdis an r qñ liceat. r tradit ℔ regula qꝫ p' publicatōem nō debent reperi rōnem decidēdi ponit glo. i. in ꝓncipio dicens qꝫ quēadmodum ꝓpter timorē subornatōis. noui testes ꝓhibēt ꝓduci publicatis attestationib'. ita r antiqui reperi. An aūt ℔ sit vez indistincte glo. in effectu videtur ponere tres casus in quib' testes pñt reperi. Primus qñ añ apturam attestationū testis vult itez dicere vel etiā se corrigere dūmodo hoc faciat incōtinenti vt in. c. ꝑterea ·j· ti. ꝑx. Secus qñ p' publicatōem iudex ex officio suo testem vult itez interrogare forte qz obscure deposuit. vt in. c. cū iohānes ō fi. instru. Tercio si testis petit repeti sup capitulis novis Quartus casus colligit ex tex. qñ pars petijt interrogari testes a ꝓncipio sup certis capitulis r dolo seu negligētia fuit obmissum r pōdera qꝫ materia huius. c. procedit qñ depositio facit fidez in iudicio sed petitur repeti vt addat vel corrigat. r per hoc decido multos casus quos posuit hic do. anto. tanqꝫ non facientes ad propositum. Item tercius casus scilicet exceptus per glo. nō facit ad materiam nostram. quia de capitulis novis nihil hic decidit. Sed satis fuit dictum in dicto. c. fraternitatis. s. eo. Instemus ergo principaliter solum circa duo. primo an ante aperturam attestationū possunt testes repeti super eisdem capitulis vt addāt vel se corrigant. secundo an liceat post publicatōnem

Circa primum glo. videtur velle qꝫ sic. dummodo non sit i mora. faciat ergo incontinenti r qñ dz incontinenti nō. in d. c. ꝑterea. Sed glo. fi. in. c. cū cām. s. eo. dicit qꝫ q̄dū attestationes sunt clause pñt idez testes iterato induci vt addant. qz forte non habebāt oīa in memoria in auc. e. §. qz vero multi. r ar. ff. de

qõi.l.repeti.sed se corrigere non pñt nisi hoc faciant ī continẽti.d.c.preterea.Do.an.videtur velle q testis suo motu potest se repetere etiam corrigendo dūmodo faciat incontinenti.ꝛ sic sentit q addere nõ põt ex intervallo etiam si sponte velit addere.Judex vero ex officio qñcūqꝫ pt testes interrogare etiã post publicationem.ad instantiã autẽ ptis non possunt nec incontinenti nec ex intervallo siue vt addant siue vt corrigãt siue vt declarent repeti.quia semp subest timor subornationis.ꝛ sic trãsit ꝫ do.an.Dꝫ ipemet circa pmum membꝛ tenet ꝓtrarium pꝰ Jnno.in d.c.ꝓterea.nam ibi dicit Jnno q si testis vult addere ꝛ non corrigere admittẽdus ẽ etiam postqꝫ potuit loqui ptibus.Dꝫ minor fides ei adhibet qꝫ si incõtinenti addidisset ar. ibi in autẽ.eo.§.qꝛ qñ .Et ꝫ placet.non eñ repitur hoc prohibitum nisi in materia correctõnis.ꝛ memoria hois labilis ẽ.xxiij.di.ꝓterea.ꝛ ꝫ quo ad primum membꝛ. Venio ad scõm.s.qñ petitur post publicationem.ꝛ dic q aut nihil põt imputari exaiatori et non debent itez repeti.vt hic p rõnem quam.s.dixi. Aut põt aliquid imputari puta qꝛ obmisit interroga re sup.c.datis p partem concernẽtibus substantialia negotij vel sup inclusis ꝛ ꝓnexis in ipis capitulis vt qꝛ fuit capitulatum de pscriptione in materia in qua requiritur titulus ꝛ iudex obmisit interrogare de titulo ꝛ debent iterum interrogari vt hic Et qõ dixi ꝺ cõnexis ꝛ inclusis expresse tenet hic Jnno.ꝛ ponit exemplũ pdictũ in articulo formato sup prescriptõe dicẽ eñ q licz articulus sit simpliciter formatus.debet tñ iudex interrogare de titulo bona fide ꝛ ꝓtinuatõne tẽpoꝛis.ex quo ꝫ sunt necessaria ad substantiã pscriptionis capitulate.nec ẽ imputãdum testibus si nihil dixerunt de titulo ꝛ alijs necessarijs.qꝛ forte nesciunt oia que de iure sunt necessaria ad probãdam pscriptõem nam ꝛ rusticis ꝛ militibus ꝛ multis alijs licet ius ignorare.l.cum de indebito.ff.de proba.nec in ꝫ dicit iudex supplere de facto sed potius de iure cum ista includantur sub prescriptõe ad quã probandaꝫ ps fuit admissa qõ bene notabis ꝛ vide quod circa hoc dixi post Jnn.in.d.c.fraternitatis.s.eo.Jdez dic vbi capitula seu articuli non fuerunt dati sed testes fuerunt exaiati sup petitõe.si eñ nõ exaiauit iudex testes vilipẽder vt debet itez possunt peti exaiari per rõem litterę ne dolus vl negligentia iudicis noceat parti. Et vt predicta clare intelligas scias q de iure non ẽ necesse articulos seu capitula tradi.Sed satis ẽ testes induci super petitõne.ad hoc.c.in presentia ꝺe proba. dixi i c.fraternitatis.s.eo.ꝛ.c.cum venissent.Sed vt dicit hic ꝺoc.ꝛ bene de cõsuetudine causaꝝ inualuit q is qui ꝓducit testes dat articulos quos ꝓbare intẽdit et alio vocabulo appellant capitula vt in.d.c.fraternitatꝫ ps vo aduersa facit interrogatoria ad veritatẽ eruẽdã

super quibus petit testes aduersarij interrogari.ꝛ de vtrisqꝫ vide bonum tex.cum glo.in.c.ij.j.eo.ti.li.vi.ꝛ iudex debet exaiare tam capitula qꝫ interrogatoria ꝛ superflua ꝛ impertinentia resecare ar.in.c.cum ꝓtingat de offi.dele.ꝛ in.l.ad ꝓbatõnem.C.de proba.ratio qꝛ non debet quis admitti ad ꝓbandum quod probatum non relenat vt in iuribus pal.nec captiose partem interrogare.qꝛ non ẽ alicui laqueꝰ iniciendus de testi.spo.literas.ideo debet illa prius exaiare.ꝛ si postea in exaiatione testium obmisit debitum articulum vel debitum interrogatoriũ debẽt itez super obmissis exaiari.vt hic dicit vin.ꝛ gof.ꝛ idem spe.eo.ti.§.nunc videndũ in fi.Et nõ inquãtũ extendunt hunc tex.ad interrogatoria idebite obmissa qõ placz eadẽ ratione ne dolus vel negligentia iudicis possit obesse parti.ꝛ facit.d.c.ij.eo.ti.li.vi.vbi expresse dr ꝺ interrogatorijs. Circa tamẽ pdicta ego distinguerẽ sic q aut iudex a pncipio correxit capitula ꝛ interrogatoria ꝛ patefecit ptibus.ꝛ nemo appellauit ꝛ nõ potest ꝓpeti postea vt itez exaientur super resecatis.p iudicẽ.qꝛ illa resecatio habuit vim cuiusdam interlocutorie.vñ imputandum est postea parti que non appellauit qõ puto etiam si iniuste.illa resecauit.ar.c.cum dilecti.ꝺ elec.ꝛ.c.significauerunt.s.eo.ti.aut iudex non patefecit aim suum ꝓpartibus.ꝛ tunc aut iuste obmisit aliqua capitula vel interrogatoria tangẽs impertinẽtia vel captiosa ꝛ nõ debent itez repeti.quia vt predixi habet iudex facultatem illa corrigendi.ꝛ hoc casu cessat dolꝰ ꝛ negligentia super qbus se fundat iste tex.Aut iudex iniuste illa ptermisit ꝛ debent repeti.ꝛ hoc cãu procedit iste tex.ꝛ satis hoc videtur de mente Jnno.ꝫ aperte non detexit aim suum.ꝛ sic fm hanc limitatõem intelligẽ predicta. Sed quero ad declaratõnem pdictorum an copia capitulorũ seu articulorum ꝛ interrogatoriorum debeat edi ptibus.dicit Jnno.copiaꝫ capitulorum dandam vt postea ita de facili non audiãtur si dicerent q super illis articulis testes deponere non debuerũt.Sed si nõ fiat nihilomin9 valeat receptio testium sed libere auditur ꝓtradicens allegans imptinẽtiam capitulorꝫ ꝛ interrogatoriorꝫ aũt copia nõ ẽ edenda pti aduerse qꝛ illa fiũt sup circũstãtijs ꝛ dant ad instructõem exaiatorꝫ.ꝛ idem hic vin.ꝛ ꝫ ne ps instruat ꝛ subornat testes eos auisando ꝺ interrogatorijs fiendis.vt sic non possunt capi in sermone.nam alias testes de facili conuinci non possent ꝺ falsitate si falsitatem nutriunt.iuxta nota.in.c.cum clamor j.eo.ꝛ.s.eo.cum causam .dicit tamen Jnnoc.q non peccaret dans copiam interrogatoriorum parti producenti testes.hosti.hoc fatetur verum in parte que fecit interrogatoria potuit eñ in hoc sibi ꝓiudicare sicut posset in tota causa.C.de pac.l.postqꝫ.ꝛ.s.eo.tuis.fatue tamen facit ps hoc faciens.ꝛ si iudex hoc faceret gñiter

peccaret scōm eam cum hoc nil aliud sit q̄ partem p ducentem munire ꝛ instruere ad testes subornandos vt p̄cōrditer ad iterrogata respondeāt nec posset falsi tas dep̄hendi ad qō inuēta sunt interrogatoria. Et vi de ad p̄dicta bonum tex. in glo. in. c. ij. i verbo iterro gatoria. eo. ti. li. vi. ꝛ ob hō credo q̄ si iudex vellet da re copiā pti licite alia ps appellat. Quero an expedi at dare articulos ꝛ iterrogatoria. an mdi? sit testes in terrogari simplr sup petitōe. docto. dicant vtile vt for ment capitula vt sic fiat diligens exaiatio ꝛ bonum ē dare iterrogatoria cū ptes magis caute ꝓcēdāt in fa cto, pprio q̄ iudex. ꝛ sic hz hodie cōis ꝓsuetudo ꝗ indi cioꝝ iudex nō i oīb? supplet vt i. d. c. cū cām. vbi ō hō

Ultimo q̄rit q̄liter iurabūt testes si capitula sunt ꝓducta p ptes dicit hosti. q̄ iudex facet testes iurare nedū sup articulis datis ꝑ etiā sup tota cā ne si aliq̄d dicant ex̄ articulos videāt deposuisse non iurati. ꝛ sic nō valeret dictū vt i. c. de testibus. s. eo. ꝛ idē guil. in spe. eo. ti. §. sequit. v. aliud q̄ nō. ꝛ vide lati? p Ja. de are. ꝛ Ly. in. l. fi. C. qui legi. p quoꝝ dicta refert hō Jo. an. dicāt enī q̄ aut testis deposuit sup alia re vel cā ꝛ nō valet. ad hō allegant multa iura allegata. s. e. de testib? in gl. i. aut sup re de q̄ agit ꝑ aliter q̄ dicāt capitula. ꝛ tūc si iurauerit sup capitulis tm̄ non valet vt. s. dictuz ē. si vero iurauit super tota cā valet. ꝛ ido sis cautus in practica. Vi. ab.

Nouū ē q̄ō inducāt

Jcz dilectus hec decre. pus nullo iure apte, pulsum. ꝛ hō dic̄ in summa Testes sup p̄ncipali ꝓductos reprobare hz ꝛ reprobatorios ite reprobare ꝛ vlter? non ē reprobatōni loc? vl' sum ma darius sic. p̄hōdendo vtrūq̄ intellectū. Testes p batorios ꝛ reprobatorios reprobatoriorū reprobare hz ꝑ reprobatorios reprobatorioꝝ nō. in p̄ma, pcessus narratio. i scōa cause ꝓmissio. scōa ibi mādam? q̄ter?

Nō hō fm do. an. q̄ cuilibet pti hz facere vnam re probatoriā testiū siue, pbatorioꝝ siue reprobatoriorū nō vltra. Ex quo ptz fm eū q̄ iter, pbatorios ꝛ repro batorios hz ptib? facere duas ꝓductōes ꝛ nō vlter?. Dz certe hō iudicio meo ē p̄cise ꝓtra istū tex. vbi patet quilibet ptium habere duas reprobatorias ꝛ vnā ꝓ batoriā in p̄ncipali. nā possum reprobare testes suos sup p̄ncipali productos. Item testes reprobatorios meoꝝ testium quos induxi sup p̄ncipali. ꝛ idē potes facere tu de testib? meis. Dz dictū dñi anto. procede ret q̄n testes non eēnt inducti sup p̄ncipali nisi ex vna pte. vt q̄ tu actor induxisti testes super principali q̄s ego reus reprobaui tu denuo reprobasti reprobatori os meos non licet amplius mihi reprobationem fa cere. quia esset reprobare reprobatorios reprobatori orum. ꝛ sic esset processus in infinitum quod non hz. Dz tex. noster nō loquit i hō cāu ꝑ i pozi hz ꝛ in hō casu

ꝓsimili rōne verificet ꝛ vtrūq̄ intellectum ponit glo. ꝗ hic ꝛ vidz ꝓbari in. c. ij. eo. ti. li. vi. vbi dan? Dz ꝓ hūc intellectū opp. in indicijs dz esse equalitas vt i re gula non hz. li. vi. ꝛ in. c. i. ꝛ. ij. ō mu. pe. Dz fm hunc intellectū actor habebit duas ꝓductōes testium. s. p batoriozꝝ ꝛ reprobatoriozꝝ. reus vero hz solum vnam scz reprobatoriozꝝ. Rñdet glo. q̄ imputare dz sibi re? qui nō produxit testes in principali. nā si produxisset fuisset equalis cum actore vt hic vel dic dan? q̄ semp seruatur equalitas nā aut reus ꝓbat in p̄ncipali et in dubio seruatur equalitas vt hic. Aut solus actor pro duxit testes in p̄ncipali. ꝛ etiaz seruat equalitas rōpe ctu facultatis reprobandi. q̄ quelibet ps hz vnaz dū taxat reprobatoriā ꝛ in potestate rei fuit producere te stes in p̄ncipali. potuit enī in hō sibi p̄iudicare. naz ꝛ idē videm? in reo qn̄ ipe sol? producit testes super ex ceptione sua actor enī habebit solum vnam producti onem reprobatoriozꝝ ꝛ reus habebit duas producti ones. s. probatoriozꝝ ꝛ reprobatoriozꝝ ꝛ sic quocunq̄ te vertis inuenies equalitatem hō tene firmiter q̄ non hz reprobare reprobatorios reprobatoriozꝝ. ne proce sus sit infinitus. ꝛ q̄ hec reprobatio tanq̄ odiosa fuit merito restringēda. ar. in. c. cum i multis. de rescrip. li. vi. ꝛ in regula odia restringi. de re. iu. li. vi. ꝛ p hoc habes glo. declaratam. Sed p̄o declaratōe materie subijciā duas notabiles questiones. prima an quod hic dz q̄ non licet reprobare reprobatorios reprobatoriozꝝ habet locum in reprobatione dictoꝝ Jo. an. dicit q̄ nō. q̄ tex. loquit in reprobatōne plonaz. vñ bis i tex. hō repetitur. ꝛ remittit ad nō. per se. in. c. ij. e. ti. li. vi. In glo. nō. fm Inn. in nouella. ꝛ ibi p̄mo vi det apte fouere hanc partē. mouet principaliter. quia testis criminosus posset dicere vez. vñ a iure in multis casibus admittitur. vt in. c. per tuas. ꝛ. c. licet hō. de symoni. et de hereticis. in fidei favorem li. vi. cum si. sed falsitas nunq̄ approbatur cum sit contra p̄m dicentem. ego sum veritas merito difficilius repro batur persona q̄ dictum. Item ꝛ secundo testes pos sunt reprobari ante aperturam dictorum si iudex pre figit prius terminum. vt patet in. c. licet. de probatio. et. c. cum causam. s. eo. ꝛ in dicto. c. ij. dicta vero non possunt reprobari nisi post publicationem quam ps ignoret quid dixerit Non ergo debet pars repelli ab hac reprobatione. q̄ reprobauerit prius plonas aut ignoꝝauerit dicta illoꝝ prius. Itē ꝛ tercio. falsitas p̄t probari post litem. ergo multo fortius post duas re probationes plonaz sed postea Idem Jo. an. videt dubitasse. dicat enim q̄ hz hoc multum habeat equita tis. ratio tamen dispositio huius capituli volens bis imponere limitem multū obstat. eadē enī vidz hō i di cis. ergo idem ine. de constitu. translato. ꝛ sic transit sibi Jo. an. Jo. cal. hic tenet vltimā opinionē. vt idem

sit in dictoꝝ reꝓbatõe. tũ ꝓ rõnẽ ꝑdictã tũ qz reꝓbatõ dicti etiã nõt ꝓsonã de mẽdatio vel ꝓmitio. z sic ẽ quedam tacita reꝓbatio. ergo tanq̃ odiosa restringenda. ff. ti. ꝓxi. dilectoꝝ. Jtẽ dicto criminose ꝓsone nõ stat quia nõ ꝑsumit vm dicere ff. e. testimoniũ. sicut igitur non admittitur tertia reꝓbatio ꝓsone. ita nec reꝓbatõ dicti. z idem sentit hosti. s. e. ex tenore. Nec ob. q iste tex. loquitur de reꝓbatione ꝓsonaꝝ. qz in hoc factũ nõtur sic eñ ꝓtingit ꝟ vñ non dicit q nõ sit idẽ in reꝓbatione dictoꝝ. imo potius ꝓtra ar. l. nõ ꝑmit. ff. de leg. Ad aliã rõnem dic q ꝓ ꝟ nõ approbat falsitas. sz non ꝑsumitur q testes reꝓbatorij falsum dicãt. ar. c. fi. de ꝑsump. Jtem secũdm illã rõnem sequeret q iuꝝ approbaret ꝓsonas criminosas. quod est falsuz. ut ꝑz ꝟ vbi non admittitur tertia reꝓbatio ꝓsonarũ. Nec ob. q falsitas probetur post sniam. quia illud est vm quando plures ꝓbationes non ꝓcesserunt. nec obstat q non est sibi imputandũ cũ adhuc non viderit dicta. qz nec hoc esset imputãdũ in tertia vel viteriori reꝓbatione et tũ ut infinitas euitetur et odium restringatur. ꝓtrarium ꝟ statuitur. z hanc opinionẽ teneo licz Joan. aliter sentit. z do. Anto. ff. e. testimoniũ. z idem do. anto. ꝟ. nã fm ꝓtriã opi. nunq̃ esset reꝓbatõnã finis. et hoc quo ad ꝑmã qõnem. Scõa qõ est ꝺd si agitur de reꝓbatione instri an solũ admittantur due reꝓbationes an plures. Jo. an. putat q reꝓbatio instri ꝑ testes habeatur ꝓ ꝑma ꝓbatione. poterit ergo ꝓtra illã fieri ꝑma et scõa reꝓbatio. plane ergo vult hec lra q contra testes ꝓbatorios quicquid ꝓbant fiat ꝑma reꝓbatio. et ꝓtra illã fiat fa. z nõ vltra. Casus ergo nõ ꝓpositus relinquatur ꝓmanibus regulis sup quo remittit ad nõta in. c. susceptum. de rescip. li vi. et eadem rõne dicit q secundoꝝ reꝓbatorumꝝ reꝓbatio licet nõ posset fieri ꝑ testes possent tñ fieri ꝑ instrã cũ lra ista satis apte oñdat q verba generalia ꝑcedentia intelligant de tertia reꝓbatõe fienda per testes. z est sil'e qz post publicationẽ attestationũ lz non ꝓducant testes. instrã tñ ꝑmit ꝓduci. de fi. instru. cũ dilectus. z qõ ibi nõ. gl. i. hec sunt vba Jo. an. que nõbis. Et pone exemplũ in ꝑmo dicto. ꝓbasti ꝑ instrm q talis dom' fuit tibi vendita tali die. Ego ꝓbo ꝑ instrã q tali die venditor erat in alio loco si tu reꝓbas testes meos ego potero reꝓbare tuos. quia prima ꝓbatio mea habetur pro ꝓbõne in ꝓncipali. et sic quelibet habet vnã reꝓbatoriã testium. Ex ꝺcto nõ q licet largo modo appellatione instroꝝ veniãt testes vt in. c. puenit. ff. de testi. cogen. tñ in materia odiosa. ꝓhibita ꝓbõne ꝑ testes nõ veniunt instrã. ut ꝟ. et facit. l. testium. C. e. et. ifi. q fin. si debitũ. Ultimo sciasq̃ ꝑ hunc tex. qui vidr innuere reꝓbatões testiuz esse odiosas. dicunt Jnno. et hosti. q cũ grandi cause cognitione debent dari hee dilationes et breues. ꝑ boc. s de ꝓba. c. licet in ꝓncipio. nã si scõa et vltrior dilatio non datur in alijs sine cause cognitione. iij. q. iij. spatium. fortior cognitõ est adhibenda in ista qõ placet ar. regule odia restringi. de re. in. vi. z. c. finẽ. ꝺ do. et ꝓtu. Ni. Ab.

Resentata Casus. Attestationes recepte ꝑ arbitrũ fidez faciunt in iudicio si testes mortui sunt. si viuũt ẽ in optione illius ꝓtra quẽ testes ꝓducti sunt an velit attestationes recipe an testes de nouo deponere. ad de etiam si attestatões publicate sint. z ꝟ vltimũ ñ est in. l. si. C. e. vbi ponitur casus hꝰ. c. Diuidit. nam in ꝑma ponitur ptis petitio. in scõa cause ꝓmissio. ibi discrecioni. Nõ ꝑmo ibi ꝑdecessorẽ tẽ. q ꝓmissũ factũ ꝑ ꝑlatũ sup iuribus ꝑlature transit in successorem. licet de successore expresse nõ caueat in ꝓmisso quod tenent ꝟ doct. si de auctoritate supioris ꝓmissum fuit alias secus. ut in. c. decetero. z. c. veniẽs. de transac. z hoc ideo qz nomine ecclie videt factũ q non moritur. de ꝛp. si gros. li. vi. et. xij. q. ij. liberti. et sic nõ ob. c. fi. s. de arbi. qõ nõ. z facit qõ in simili nõ Jnno. in. c. significauit de rescip. et quod nõ. in. ca. dilecti. de fo. ꝓpe. Nõ scõo q sup iure spũali põt ꝓmitti in clericos. s. de arbi. ꝓtingit. z. c. ꝑ tuas Nõ ibi per duodecim dietas tẽ. q sicut ꝑ mortẽ vni arbitroꝝ. ita ꝑ absentiam longeuã et diuturnam expirat ꝓmissum vel saltem põt alia pars impune recurrere ad iudicem ordinarium ꝓmisso nõ obstante. nam sicut ps hic impetrauit delegatũ. ita ꝑ illi ratõne potuisset recurrere ad ordinariũ inferiorẽ. qõ etiã hic tenet hosti. ar. l. pe. C. de arbi. qõ nõ. Nõ ibi in fine huius acta q acta facta coram arbitris faciunt fidez coram iudice. in attestatõnib' tñ distinguitur ut hic. et in. d. l. si. C. eo. et hoc clarissimũ in actib' ꝓcerentibus factũ ut attestationes z ꝓfessiones ꝑ. l. penul. C de arbi. in fi. in actis vo ordinatoꝝ dubitari põt. cũ iste tex. loquatur idistincte sz dic ut ff. dicetur. Nõ ibi respuentes tẽ. q ps ꝓtra quã testes fuerũt coram arbitro ꝓducti si non vult stare attestationibus viuoꝝ testium non tenetur illos reproducere. sed satis est dicere q illis stare non vult. Exquo infero duo. ꝑmo q si is qui eos ꝓduxit coram arbitro vult iterꝝ coram iudice illos reproducere. hoc faciet expensis suis licet do. Cal. ꝟ voluerit ꝓtrarium. alle. iij. q. ij. ventũ. in. v. postulasti. et videtur non ponderasse hunc tex. nã sentit q testes hic reproducantur ad petitionẽ ꝑtis contra quaz fuerunt producti. Jdemo q nõ dicit hec lra. imo potius contrarium. sufficit eñ respuere illas attestatões et consentire ut iterum admittantur alia. ergo pars postulat ut iterum admittantur. et sic ipsa debet soluere expensas per dictum. c. ventur. Secundo infero q actio de quo i tex. solũ datur ei ꝓtra quẽ agitur. et sic ñ

vtriqz pti. quod videntur ꝓmuniter tenere doct. hic. et Bar. in. d. l. fi. et videtur ꝓbare lra illius. l. et huius. c. lz secus sit cũ attestatões ex aliqua cã fidẽ non faciunt. quia tunc requiritur ꝓsensus vtriusqz ptis. ut i. c. veniens. ñ. t. c. cũ cãm. s. e. in fi. et est rõ. quia iudex hic succedit loco arbitri. vnõ in fauorẽ illius ꝓtra quẽ fit ut itez non ꝓducantur maxime publicatis attestationibus põt ergo hmõi fauori solus renũtiare. lz formo cotidianã questionẽ. an qõ hic õz ut attestationes recepte ꝑ arbitrũ faciant fidẽ corã iudice habeat locuz in arbitratore. do. Anto. qz sic si fuerunt testes recepti in forma iuris. qz videntur tunc recepti corã quasi iudice. secꝰ si nõ in forma iur. et hec fuit opi. Ba. t bar. in. l. fi. C. eo. allegãt. l. si societatẽ. §. arbitroz. ff. ꝓ socio. et per. §. illũ dicit hoc. meꝰ Lar. idẽ esse qualiter cunqz testes fuerint recepti ꝑ arbitrz. qz tex. ille appellat arbitrũ etiã arbitratorẽ. et tex. iste et illius. l. fi. loquũtur in arbitro simplr. ego vo puto totũ ꝓtrariũ qz qualitercunqz ꝓcesserint arbitratores nunqz in eis habet locũ quod hic õz siue testes sup sint siue decesserit moueor qz arbitratroz ꝓprie est quidã bonus vir assumptus ad ꝓponendũ inter ptes. in auc. ut oñtes iudices. nec coram eo est iudicium nec aliquid ãsi iudiciale sed ꝓcedit extra iudicium ad sui instructionez. vnde singulariter dicit Inn. in. c. gntauallis. de iure iur. q̃ non est vis vtrũ arbitrator fecerit litem ꝓtestari inter ptes vl si sniam in scptis ꝓnũciauerit. vel simplr nudo vbo quod sibi visum est dixit. qz corã eo nõ est iudicium nec ãsi iudiciũ sed totũ in sua positũ est voluntate et ꝑdictarum solẽnitatũ obseruatio non ẽ nisi coram iudice vel arbitro. t ita non põt dici corã arbitratore sñia vel lit. ꝓtest. fm eũ. per que clare patz. Inno. voluisse nõ esse õram an arbitrator ꝓcesserit iudicialiter vel extra. qz coram eo nunqz ẽ iudicium. vel quasi ad idem facit institutõib'. de emp. et vendi. §. pcium. arbiter vo ꝓcedit iudicialr t coram eo ẽ quasi iudicium velit nolit. vnde tenet seruare ordinem iudiciarium ut. l. i. ff. de arbi. et. l. penl. C. e. et. l. omẽs. C de fer. hinc est q̃ in facto ꝓprio põt quis esse arbitrator. et non arbiter ut in. l. penl. ff. de arbi. ꝓuncto. c. gntauallis. et. c. veniens. de ireiu. qz arbiter tenz locum iudicis. arbitrator vo nõ qualitercũqz ꝓcedat. multeqz sunt drie inter arbitrũ t arbitratorẽ quas ponit Inno. in. d. c. gntauallis. ꝑ quod nõbiliter dic q̃ si ꝓmittit simplr tanqz in arbitrũ ille non est arbitrator. et si tanqz in arbitratorẽ ille non est arbiter. vñ ad ꝓpositũ licet valeãt attestatões facte coram arbitro non tñ coram arbitratoribus. cũ corã eis nõ sit iudicium nec quasi. ut. s. dixi. et sic per ꝓsequens nõ põt dici q̃ iudex succedat loco arbitratoris. maxime cum ille sit amicabilis ꝓpositor. et iste verus iudex. in hmõi bus eñ symbolum facilior est transitus ꝙz in penitus diuersis. iuxta. nõ. in. c. qõ in dubio. de ꝓc. ec. vt. al. et in. c. cũ marthe. de cele. miss. Item ꝓbatur alia rõne testes recepti in summario non faciunt fidem i plenario. qz ad aliud sunt recepti etiam si mortui sint. ut in. c. cũ in tua. et quod ibi nõ. per Inno. et in. c. veniens. d. ñ. s. e. sed testes recepti ꝑ arbitratores fuerũt recepti ad finem ꝓponendi inter ptes. maxime qñ fuerũt recepti extraiudicialr ergo tc. Non obꝓdictis q̃ dicuntur in. d. §. arbitrorum. quia ibi sumit verbũ arbitri generalr. non eñ põt sumi eoꝺ modo ꝺ ppẽ rõnes prealle. que ꝓducunt in arbitro et nõ in arbitratore. nec debet intelligi ille. §. ita generaliter. alias diceremus q̃ oĩa disposita in arbitro haberent locum in arbitratore quo nihil absurdius. et ꝓtra. l. i. ff. de arbi. t plene nõ. in. d. c. ḡntauallis. Aliud dubium nõbile ẽ an omnia acta et litis ordinatoria facta corag arbitro faciant fidem corã iudice. Inno vidz velle q̃ nõ. dicat eñ q̃ ꝓfessiones et alia acta factũ respitientia corã arbitro valeant in iuditio ordinario. C. de arbi. l. penl. §. vlti. vbi bonus tex. in testibus nñ ꝓstituit aliqd speciale ut hic õz. sed li. ꝓt. facto corã arbitro nõ valet coram iudice. quia sñia nõ habet vigorẽ. multominus li. ꝓt. nisi quo ad interrumpendã ꝓscriptionem. ut dicit tex. in. d. l. pe. Ide. et Ab. latius ꝺ hunc articulum ꝓsequuntur dicentes q̃ cũ sñe arbitri non fiat nisi metu pene. C. de arbi. l. i. si pars nõ ꝓsentat necesse erit ꝺ nouo libellum formare et deliberatorias dari t ꝺ calumnia iurari et dilationes repeti. et bis fiet saluo q̃ ꝓtestatio valet ad interrumpendam prescriptionẽ ut. s. dictum est. pro hoc adducunt istum tex. vbi dat optõ pte in testibus qui viuũt ergo idem in alijs solennitatibus non ob. hec lra inqua papa mandat cãm decidi secom illa acta. quia ꝓcessit ꝺ ex plenitudine ptatis fatentur tamen attestationes semp valere cũ distinctõne que hic ponitur. ista eñ factũ respitiunt. et idem in ꝓfessionibus. d. l. penul. in. fi. et cũ his dicto transit hic Jo. an. et si bene pondero. videntur velle in effectu q̃ acta lite decisoria seu instructoria fidem faciũt coram iudice. in attestationibus tamen distinguitur ut ꝺ an testes sint mortui tc. acta vo ordinatoria faciunt sidem quo ad effectus ptritos. ut quo ad interruptionem ꝓscriptionis sed nõ quo ad futuros. puta ut sñia posset ferri super illis per iudicem. secus vbi ps ꝓsenti at. ar. hic et sic sentiunt partis ꝓsensum sufficere sicut in attestationibus. quod an sit indistincte verum. ñ. sub ñria m. spe. in ti. de li. ꝓt. §. nunc attingamus. in fi. tenet simpliciter nulla facta distinctione q̃ li. ꝓt. facta coram arbitro facit fidem et valet coraz iudice. sed infert hubertum tenuisse contrariũ ut super tali contestatione ñ possit iudex ferre sniaz. Examien' duo. ꝓmo qd in actis factum concernentibus secꝺo quid de ordinatoriis ut libello litis contest. et silib'. Circa ꝓmuz

dico q regulr omnia facta factū respicientia fidem fa
tiunt coram iudice. tex. est in. d. l. perjul. fallit in atte
stationibus eorum qui super sunt inquibus adhibet
distinctio ō qua hic quare aūt sit hic ista distinctio cū
in actibus coram iudice non fiat. ut in. ca. fi. de pba.
nō. Jnno. in. c. significavit. s. e. et Bar. in. l. fi. C. co.
doct. non aperiūt. sed p his et J. dicendis et ut habe
as rationem decidendi hic dico q de mero et stricto
iure acta coram arbitro non deberent valere ut acta
iudicialia. quia arbiter non habet iurisdictōnē sed quā
dam notionē. l. i. C. de arbi. et. l. a divo. pio. ff. de re
iudi. et est ratio quia ptes ppromittentes cū sint pua
te plone non potuerunt dare iurisdictionem non ha
benti. ut in. c. significastī. de fo. ppe. et in. l. pacto pua
tor. C. de iurisd. om. in. Sed lex hīs respectū q ptes
elegerunt arbitr ut quēdam bonū iudicem et q gra
ue esset q ista factū respicientia perirent cū nō possent
de facili haberi et q coram arbitro licet non sit stricte
iudicium est quasi iudicium cū arbitria sit redacta ad
instar iudiciorum. hinc ē q arbiter tenetur obseruare or
dinem iudiciariū. ut le. t nō. in. d. l. i. ff. de arbi. t per
spe. in. d. §. nunc attingamus. in fine. statuit q actis
factum respicientibus pñt ptes uti in iudicio ordina
rio. ut. d. l. penl. in fi. sicut in sili statuit q pempta in
stantia non perirent acta ista cause seu litis. ut plene
dixi in. c. cām que. s. eo. t nō. Bar. in. l. iij. ff. iudi. sol
ui. Jn attestationibus aūt eor qui viuunt cessat ratō
pallegata cū de facili possint haberi. ideo voluit lex
recedere a stricto iure. sed dedit facultatē pti ptra quā
pducti fuerunt. ut in tex. ōr. et ideo dico q hoc pcedit
ex nona puisione. l. quod satis innuit tex. in. d. l. pen.
in fi. dum dicit sanximus cē. et nō dicit declaram' fa
cit qō nō. in. c. decernimus. de iudi. et p hec decido
aliam questionem an pfessio facta coram arbitro va
leat coram iudice. doct. pdicti simplr tenuerūt q sic. t
vidr tex. in. d. l. penul. Sed Ly. in. l. i. C. de pfess. ple
ne hoc tractans pcludit post Jsde. q valent facta tan
qm extra ius. sed non tanqm iudicial'. etiā si arbitriū sit
emologatum. q: corā arbitro nō est ppie iudicium t
sic cū hac opi. transit Jo. an. in addi. spe. in. ti. ō pfes.
§. nunc videndū. v°. qd de pfessione. Refert tū Ly. ibi
quosdam distinguere an arbitriū sit emologatū aut ñ
primo casu valeat ut iudicialis. secō nō. Alij distinxe
runt inter arbitrium t arbitratorē p ipe post Jsde. q da
sit ut. s. dixi. Bar. in. d. l. i. in fi. dicit cū hodie arbitri
um emologetur auctoritate iur. ut in. d. l. penl'. videt
idem esse in omnibus que fiunt corā arbitro eadē rōne
vt in pfessione et similibus. Sed Bar. apte non dēcla
rat animū suū vtr requirat q arbitrium si emologa
tum ad hoc ut pfessio dicatur iudicialis Ego putarez
per rōnem pdictam et p tex. in. d. l. pe. q licet talis p
fessio non sit ppie iudicialis tñ iur. auctoritate pōt ps

eam allegare sicut iudicialez. et sic poterit inde ea ba
bita ferre sñaz. nec requiro q habeat requisita ad cō
fessionem extraiudicialem sed sufficit q habeat requi
sita ad pfessionem iudicialem. iuxē. nō. in. c. fi. s. de cō
fess. nam nullū dubium erat q valeret tanqz extraiudi
tialis. inxta. nō. in. sili in. c. ac si clerici. de iudi. unde
supuacuū fuisset quo ad hoc ut. l. pe. vteret verbo sāxi
mus Jtem videmus q attestationes mortuor valēt
tanqz recepte in iudicio et lite vere ptestata. ita dicen
dum in pfessione que de facili forte non posset iterū ha
beri a pte. unde dictum Ly. procedit ex mero t stricto iu
re. Sed dictum meum procedit ex equa et noua puisio
ne leg. unde credo q lz nunqz sequatur arbitrium. ista
tñ acta factum respicientia facient fidem modo pdicto
coram iudice. sicut in simili videmus q valet pfessio
licet iudicium ex aliquo sit frustratorium. inxta nō. p Jn
no. in. c. fi. de resti. spo. et ibi q ad pmū. Denio ad
secōm quid de actis ordinatorijs vidistis qd docto.
sentiant. Ego distinguo sic. q aut vtraqz ps cōsentit
vt valeant corā iudice aut neutra aut altera tñ. primo
casu aut loquimur de actis substantialib' qui nō de
pendēt a voluntate ptium. ut est li. pt. t nil opabit iu
dicio meo consensus ptium quicquid dixerit Alb. ar.
in. c. vno de li. pt. et p Jnno. in. c. causam. s. e. facit. l
nemo potest. ff. dele. i. nam hmoi acta sunt nulla p re
cessum ad alium iudicem alterius tribunalis. ad hoc
quod le. et nō. in. l. cū apud. ff. iudi solui. et. l. iij. co. t.
Sunt enim ista acta iudicij t non cause merito deficiunt
ex mutatione tribunalis cuius sepati. t maxime in cau
nostro qui fuerunt acta coram arbitro qui non ē ppie
iudex nec occurit hic illa necessitas de qua. s. dixi. p
quā opteat recedere a re. iu. et videtur hoc expssum in
d. l. penul. in fi. vbi solum statuitur in actis factum re
spicientibus. Ad istū tex. rñdeo duplicit. Jdzimo q
hoc pcessit ex spāli mandato pape. secō ut intelligat
de actis cause et non iudicij. et sic pcordabit cū. d. l.
pe. t cū. l. fi. C. e. Aut loquimur de alijs actis nō sub
stātialibus t sufficit ptium psensus. illa enim validantur
ex ptium psensu. ut in. c. cū cām. s. e. et ibi tenet Jnn.
Secōo casu dico simpliciter q nō valent in iudicio rō
ne pdicta. quia pcunt mutatione tribunali. t qz non
fuerunt facta in vero iudicio. ōz enim iudiciū quasi iuris
dictio. ut in. c. forus de v. sig. sed arbiter nō habz po
testatem ius dicendi cū nō habeat iurisdictōnē ut. s.
dixi. et p hoc decido tertiū casum ut non sufficiat con
sensus alterius ptis. sum' enim extra casum b'. c. et sic
data nullitate requiritur consensus vtriusqz ptis. ut i
dicto. c. cū cām. t. c. veniens. b enim datur optio alteri
pti tm. quia de quadā equitate debuissent valere idi
stincte cum attestationes respiciunt factum et potest
satis timeri de variatione. sed quia poterat iterum ha
beri ius statuit mediū ut detur optio t ptra quē fuerūt

recepti. sed acta ordinatoria ex toto sunt nulla mutatione tribunalis. ideo requiritur vtriusq; ptis psens sed cadit hic alia q̃ non minus nobilis. Quid si isti testes iterum inducti aliter dicant q̃s coram arbitro dixerunt Jo. cal. videtur velle in effectu q̃ aut dictū scōz potest reduci ad pcordiam cū pmo et fiat reductio. puta quia melius est nunc instructus. et ideo plura dixit vel declarat seipsum. facit quod nō. in. c. cū causa. s. e. Aut non pōt reduci ad pcordiam et non valet scōz dictum. ut nō. in. c. cū causa. et in. c. cū i tua. s. e. pmū autem valet scōm eū in favorem illi⁹ qui pmo illos testes induxit. sed non in favorem istius qui voluit stare illis depositionibus. quia spernendo illoz attestatones videret̃ voluisse illas approbare etiā p se. et cū ib transiit. ō pdulio videtur mihi dubia. et non vsq; quaq; vera vñ fateor pmū mēbrū p ea que plene dixi i. d. c. cū in tua. et p Bar. in. l. eos. ff. de fal. Sed vltimū mēbrū ut data ptranseunte valeat pmū dictū in favorē pmi. pducentis non puto vm̄ nā cū a iure detur ptās et optio ptis ptra quā pducantur testes ut possit illas attestationes respuere et solum pscntire ut itez admittantur. ergo pme attestatones eo nolēte fidē nō faciunt alias vana esset hec optio. Itē ut. s. dixi de stricto iure non debent valere in iudicio vnde exquo itez fuerūt admissi ad testimoniuz exprauerūt pme attestatones quo ad faciendū fidem ut quedā pfessio ptra ipsam testem ut p eas pbet̃ p iuratos si variauerit. ut in. d. l. cos et. s. e. cū in tua. et melius p. Jnno. in. c. veniens. ij. e. t si vis tenere opi. cal. que tñ mihi nullo mō plz dic q̃ pmū dictū ōbilitat ex scōo. vnde nō valebit tantum pmū sicut si scōm ptrarium nō successisset. ut in simili nō. j. ti. ppi. pterea. An aūt isti testes debeāt iterum iurare. Jo. an. refert Goff. tenere in. d. c. pterea. q̃ non p. c. veritatis. de iurāt. et idem Egi. ō. Sz tu dic ptrarium. pmo p glo. que ō tenet apte in casu nro et. l. fi. C. e. Scōo quia peempta instantia que satis perijt ut s. dixi et mutatione alterius tribunalis pereūt omnia ista ordinatoria que restringunt̃ ad illam instantiam. d. l. cū apud. ff. iudi. solui. Et pro ō in iuramēto vide bo. ter. in. l. qui bona. §. qui stipulatur⁹. ff. de dā. infect. vbi hoc videtur tenere Bar. post By. Et allego bonū tex. in. c. ij. de iura. calum. vbi in cā appellationis itez iurat de calū. qō non est ppter aliud nisi qz iramentum pcernit instantiaz in qua fuit prestitum. vnde tollitur sublata illa instantia sicut q̃n est accessorium ad statutum. ut nō. in. c. dilecto de preb. et in. c. i. de his que fi. a ma. par. c. Venio nūc ad glo. q̃ satis sunt faciles. pma querit quare ptes nō psequebantur coram archiepo et alio arbitro qui superat. Expediendo pmā et scōm glo. dic q̃ exquo fuerat factus archiepus post acceptatonem promissi non poterat amplius ppelli ad pnunciandū. p. l. non distinguem⁹ §. sacerdotio. ff. de arbi. Item alia psideratione. quia vbi fuit ppmissum in tres mortno vno alio pcedere n̄ pōt. imo expirat ppromissum. ut in. c. vno delegato de offi. dele. et in. l. item si vnus. ff. ō arbi. Adverte hanc rō est vera nisi fuisset dictum in ppmisso ut duo possent pcedere quo casu est examinandū an in casu nro promissum remanserit in istis duobus exquo alter fuit promotus in archiepm glo. i. sentit q̃ non. q. nō poterat ppelli ad pnunciandū. et sic licitū est pti recedere impune ab illo ppromisso. Pe. et pmuniter doc. sequentes sentiunt oppositum. nā. §. sacerdotio. loquit i layco postea facto sacerdote. t sic cū mutauit forū p iudicem laycū ppelli non poterat. que rō hic cessat. Alia ē ergo ratio vm Jo. an. quā sentit Jnno. sup tex. vcz q̃ ppter nimiā istius archiepi a loco distantiam exprat ppromissum. nam nisi aliud sit expressum in ppmisso non pōt arbiter citare extra locū vbi factū fuit ppmissum seu iuxta illuz locum ut in se cessibus si talis erat arbitri psuetudo. ut in. l. si cū dies. §. li arbiter. ff. de arbi. Alij tñ dixerunt q̃ p duas dietas. pōt arbiter citare ptes. ar. c. qz nōnulli. de rescrip. qō non plz Jnno. nec pmuniter scribentibus. Ex pdictis habes duas bonas pdulliones pma q̃ si clericus recepit vl accepit ppmissum pōt cogi ad cōpromissum pnunciandū nec liberatur p supuenientiā maioris dignitatis. Examinemus pmo ista si dignitas nō supuenit certū ē q̃ cogi pōt exquo erat clericus tpe acceptationis. ut est tex. in. d. §. sacerdotio. ad idē bonus tex. iuncta gl. in. v. discreto. j. ō appel. c. cū spāli. i. Rōlio. si aūt dignitas supuenit glo. tenet hic q̃ nō est cōpellendus. sed doct. sentiunt cōtrariū ut. s. vidistis. sed ego credo nō condemnandū ita facili iudicium huius gl. naz nō est verum quod dicit per rōnē illius. §. sacerdotio esse quia layeus mutauit forū. t sic p iudicē layū cōpelli non pōt. imo miror de eo q̃ hoc dixit non pondera to pus illo tex. fundauit eum ille tex. se aptissime sup alia ratione. s. q̃ sacerdos bz nūc vacare sacris. Ideo i favorem diuine maiestatis nō dz ppelli. secus dicā si post clericatum acceptauit. vnde si brī psideram⁹ in promoto ad archiepatum illa rō pcurrit. bz eñ nūc vacare circa maiora longe q̃s pus. ar. vij. q. i. qui q̃tuz. et. c. in scriptur. et melius in. c. añ omnia. xl. di. vñ favore oneū cultus diuinu supuenientis ppelli nō debz eū magis debeat vsari in sacris promotus de clericatu ad epatū. q̃s de laycatu ad clericatum. et ideo magis excusandus. ar. in añ. maltomag. C. de epi. et de. et in. c. cū in cunctis. de elect. et in. c. cū marthe. de cō. miss. in. v. ceterum. et hanc opi. seqnor. et collige contrariam conclusionem ut per supuenientiam epatus non possit clericus cōpelli ad pnunciandū. Secūda cōclusio q̃ si arbiter se absentauit ad remotas ptes nec speratur rediturus in breui expirat ppmissum. vñ ps

impune potest ad iudicem habere recursum. et ꝓpter hoc in tex. ponderatur magna distantia istius archy epi. et intellige qñ ꝓmode ꝓpelli non potest ad rede undam et offiñ suũ explendũ. nam illud dicimur posse quod ꝓmode possumus. l. nepos ꝑculo. ff. de. v. sig.

Ultimo glo. fi. querit an in psonas illoꝝ q mortui sunt possit obici Rñdit q sic quod michi satis plz q non agit de eis puniendis. et sic cessat oppositõ q crimina morte extinguuntur. xxiij. di. quorundã. sed vt altera ps illorũ testimonio nõ vtat. z sic potiꝰ vidz opponi ꝓtra ptem aduersam iuxt nõ. p Inn. in. c. vex. de fo. ꝓpe. z sic et ad alios effectus quasi de crimine post mortem. ut in. c. ij. de pscrip. li. vi. cũ ibi nõ. z dicit hic hosti. q soluta erat hec qõ p tex. in lia. vtroq casu. quasi velit exponere illud ỹbũ q sine testes sint mortui siue viui et reproducant. alias non põt obiici i personas eoꝝ dictum est in se vim sed nõ multũ pgruit lre et de hac repbatione testium an et qñ posset fieri dic ut in. c. pnitium. s. e. et hic notabis.

Vpernobis. Casus. Nõ credit testi etiam religioso qui sine iuramento deponit. h. d. ꝓmunis di uino. secus ibi rñdemus. Nõ q frater minor potest esse testis in causa sui ordinis. et idem dic extra causã sui ordinis. qõ ꝓcedit etiã in aliis religiosis. viõ spe. e. ti. §. i. v. item excipitur q est inonachus et aptius i. v. quid de monacho. tenet glo. in auc. de mona. §. cogitandum. et idem Bal. in auc. ingressi. C. d sa. sã. ec. vide in hoc quod plene dixi in. c. insup. s. e. ti.

Nõ secõ q custos ecclie z sic ꝑlatus fratrũ minoꝝ põt esse in iudicio repetendo fcm sui ordinis z idem dic in aliis ꝑlatis respectu suoꝝ subditoꝝ. ut in. c. i quod me. cau. xx. q. iij. pñs. vide meliorẽ tex. xvij. q. ij. in. c. abbates. et in. c. fi. de regu. Sicut ergo pater vendicat filium vel seruũ. l. i. ff. de rei vẽ. sic supior mõdum suũ. liij. di. multos. Nõ q p ꝓfessionem ꝓfessus obligatur mõsterio et ꝓfessio põt ꝓbari p illos de ꝓuentu licet monasterium repetat ꝓfessum. quia cã non est singulorũ sed monasterij. et sic nõ dicunt testificari in facto ꝓprio. Et ex hoc et ex tex. nõ q scriptura ꝓfessi non est de substantia ꝓfessionis. sed ad bene esse. ꝓ hoc vide bo. tex. cũ glo. in. c. vidua. xx. q. i. z in. c. porrectam. de regu. Nõ. q solus custos põt agere nomine ꝓuentus. vide qõ le. z nõ. in. c. edocerí. de rescrip. et p Inno. in. c. fi. de maio. z obe. Et dicit hic Uin. q custos cum repetebat de mandato maioris. alias nõ possit fm eũ. allegat. c. ex pte. j. de accu. Jo. an. remittit ad nõ. in. c. cũ deputati. de iudi. forte hoc dixit Uin. quia custos non dicit habere officium ad hoc. secus in alio ꝑlato. ut in iuribus ꝑal. Ultimo nõ. regulam q testibus sine iuramento non creditur ꝙntumcunq; sint religiosi et licet cã sit spũalis et ecclesie ut hic vnde infero q etiam ẽpo nõ credit ut testi sine iuramento. eximitur tñ ut nõ tangat sed iurat ꝓpositis euangelijs. ut in. c. fi. d iura. calũ. et viõ qõ ibi dixi. Glo. i. est facil' et nõ eã. Seda querit. quid si iste ꝑsbit voluisset et consensisset. Rñdet q tũc bñ valeret testimonium. s. e. tuis. et dicit hic hosti. nõ sufficere q ps aduersa nõ ꝓtradicat. ar. in. c. de testi. s. e. dũmodo non ꝓsentiat expẽsse. exquo nõ q requiritur ꝓsensus ptium expẽsus. facit. l. filiafa. §. inultus. ff. d pcu. et. l. qui vas. §. vetare. ff. de furt. et quod nõ. Jn no. in. c. in genesi. de elect. Quero tex. dicit q nullius testimonio creditur sine iuramento nnngd creditur vni cũ iuramento. Rñdet glo. q non quo ad ꝓbationem sed bene quo ad ꝓsumptionem vel vbi cã sit ñ ꝓiudicial'. quia tunc exquo non agitur de ꝓiudicio alterius creditur vni soli et in hoc nõ. gl. et iõ Inn. sup Rubrica de ꝓse. ec. vel al. et glo. in. c. licet vniuersis. s. eo. et viõ. xxij. casus in quibus creditur vni testi. quos ponit spe. eo. ti. §. restat. v. hoc tamen fallit vide qõ nõ. bar. in. l. theopompus. ff. de do. ꝑle. Sed extra glo. ꝓtra hoc dictum oppono. de. c. q cunq; xi. q. i. vbi creditur soli ẽpo in q̃cunq; cã. Soluit Inno. q illud ñ tz qz ꝓtinet ꝓuilegiũ ipatoris z ꝺrogatur ei p canonem vel fm eum illud est spãle ꝓuilegium qõ ꝓcedit imperator epis in causis que mouentur in iudicio seculari. quia in causis que mouentur in foro ecclesiastico coram iudice ecclesiastico non põt ꝓcedere ꝓuilegium ad quod allegat hosti. ꝺ re. ec. nõ alie. c. fi. ꝺ decima et quod nõ. j. ne de. vel mo. sicut. et nõbis bñ ꝺ dictũ naz ꝓmo habes q ꝓnceps põt statuere ex cã etiã ꝓuilegium ꝓferendo ut vni testi credatur in certis causis l' certa qualitate ꝑsonarũ inspecta z sic recedere ab illa regula iuris diuini. in ore duoꝝ vel trium. zc. s. e. lz vniuersis. et vide oino quod dixi in. c. sicut. de ꝓba. z in. c. cum a nobis. s. e. Secõ notabis q imperator nõ põt aliquem ꝓuilegiare in foro ecclesiastico in ꝑiudiciũ canonũ. Tertio q soli ẽpo nõ credit in foro ecclesiastico secus in seculari fm vnũ intellectũ illius. c. q cunq; qõ alias incipit omẽs. licet credã hoc nõ obseruari de cõsuetudine in foro ciuili. Ultimo de ꝓfessione fratrum mendicantium an possint ꝓfiteri. J. annũ ꝓbatõis dic ut habetur in. c. non solũ. z in. c. ꝓstitutionem ꝺ regu. li. vi. Et nõbis vnũ ex tex. et ex dictis docto. q in dubio nõ censet quis ꝓfessus licet ꝓbetur q ingressurus fuerit ordinem. sed optet q ꝓbetur per monasteriũ ex quo alter negat. fa. c. statuimus. j. de regu. Itẽ q egrediendo de monasterio nõ tenetur petere licentiã ꝺ necessitate sed potest exire ad libitũ exq; ꝓfessionẽ ñ fecit nec tenetur redire nisi ꝓbetur ꝓtra eum ꝓfessio ut hic. quod bñ nõbis. vñ credo q monasteriũ nõ possz agere possessorio nisi probaret professionẽ. qua liber homo possideri non potest sine causa. ut in. l. cum heres

in fi.ff.de acqui.poss. Ideo oportet q̄ probetur illa causa possidendi sicut in simili obseruatur q̄n marit⁹ petit restitutōnem coniugis.de quo dicendū ut le.et nō.in.c.ex pte.t in.c.ex transmisse.de resti.spo.tpu to q̄ illa materia posset obseruari in casu nr̄o.qđ nō.

Enerabili. Casus.Diligenter t si gillatim examinādi sūt testes supple etiā si agitur de vita et miracul' alicuius canonizandi.h.d.In p̄ma pte ponitur petitio.in sc̄a testium recipiendorū ꝓmissio ibi discretionem. Nō p̄mo q̄ etiā religiosi licite instant,p canonizatione alicuius sancti etiā si fuerit de ordine ipsoꝝ nā omnes isti de quibus in p̄ncipio.c.instabant t precesꝑrrigebant,p istius abb.canonizatione ad quoꝝ petitionem papa ꝓmisit testium receptionē sup vita t miraculis illius.Ex hoc et ex tex.nō neminē canonizandum nisi p̄us diligenter per depositionē testiū fīđ dignoꝝ ꝑstet de illius vita optima t miracul'.non em̄ sufficit vita sine miraculis.intellige ad finē canonizatōis obtinende non em̄ ad finē beatitudinis.nā ad esse sānctitatis non requirunt necessario miracula.ut nō.in.c. .i.de reli.et vene.san.et in.c.vno.e.ti.li.vi.sed nō dz canonizari q̄ ignoramus sine miraculis an ficte vitā duxerit an fuerit dign⁹ ira vl' mia.ad hoc.c.fi.t quod ibi nō.de pur.ca.nec sufficiunt miracla sine vita.q̄ se pe fiunt ex scientia et non ex dono dei.ut in glo.i.sepe ex dono dei sine merito vite et tales punient' magis q̄ sanctis vli sunt non sancte.vide tex.nōbilē in.c.ꝑpbe tanit .i.q.i.t in.ca.dictū.ea.cū t q̄ne.t in.c.solet.d ꝑsc.di.iiij.vbi Aug.infert q̄ tanta p̄t esse miracl'ose fides sine caritate ut quis transferat montes de loca ad locū.et hec bene notabilis pro aliquib⁹ vetulis que sine merito vite videntur facere miracula et p̄dicere futura p̄nt em̄ habere spm̄ ꝓphetice ex dono dei sine merito vite.ut in dictis iuribus licet nonnulle faciant ex deceptione dyaboli.ar.xxvi.q.v.q̄i et.q.iij.c.sciendū Et que requirantur ut dicat' miraculū vide bo.glo.in .d.c.vnico.et p Inno.in.d.c.i.vbi dicet. Nō ibi quo sabb.tc.q̄ in acquisitione p̄t quis assumere ministerium ptis auctoritate iudicis et illā ꝓmouere etiā sk'iat ad inueniendū miracula.idem si agatur ad cria inuenienda de quo .j.c.ꝓi. Nō q̄ testes debēt examinari sigillatim.et sm Jo.an.dic sigillatim.i.quē libet de ꝑse non duos simul aliter nō valet testimoniū scōm eum.de quo vide gl'in.c.cū cām.s.e.et ibi dixi qualiter hoc esset intelligendū.Nō q̄ cū agitur de canonizando aliquo non est necesse ut testes ꝓducant de longinquo ad curiam romanā sed licite fit ꝓmissio in ptibus.Et an isti ꝓmissarij p̄t subdelegare bona. Guido putat q̄ non ppter arduitatem negotij t iudustriam electam ar.in.c.fi.de offi.dele.Jo.an.dicit tenendū ut habet in de.iudices.de offi.dele.et distin gue ut ibi nō.in glo. Nō vltimo q̄ testes debēt examinari diligenter.debet em̄ iudex inquirere de singulis circumstantijs.ut in.c.cū cām.s.e.et omia diligenter pūctari.glo.sunt faciles.Nō tm̄ glo.ij.quare testes examinent sigillatim.Jo.an.addit aliā rōnē ne forte ipsi adinuicem discordantibus vox ꝓtradictoria de foris audiatur.ar.s.de electi.in cunc.et sic ptes distāt testificata.quo casu nō esset amplius locus ꝓductioni testium .j.e.c.vl.p̄ma rō glo.plus mihi placet.nec ē verum dictū glo.Jo.an.q̄ nō posset ps ita diligenter pūctari ex sola ꝓtradictōne ut p hoc excludatur ꝓductione alioꝝ testium.ut dicetur in.d.c.vltra tertiaz Est tm̄ casus in quo oēs coadiuuant.s.in publicatōe testamenti solēnis.C.de testa.l.publicati.Quis autē possit canonizare dic q̄ nemo p̄ter papā.ut in.c.i.de reli.et vene.san.

Vm claomr. Casus. Itez examinandus est testis q̄ obscure deposuit supple tu ex iudicis officio In p̄ma querela.in sc̄a mandatum.ibi mandam⁹

Nō ibi aptis attestationibus.q̄ testis p̄t repeti ut dictum suū declaret etiam post publicationē.quod intellige ꝑt dicetur cū glo. Nō q̄ obscurē dictum habetur,p̄ non dicto quo ad iuris effectum Nō vltimo casum in quo idem testis repetitur sup antiquis capitulis etiam post publicationem.vide ad materiaz qđ dixi in.c.p tuas.s.e. Contra hoc et cōtra tex. oppono.videtur em̄ q̄ duplici ex capite non debeāt testes iterum examinari.p̄mo quia si obscure deponunt fienda est interp̄tatio ꝓtra eum qui illos produxit vt in.c.in p̄ntia.de.pba.et in regula.ꝓtra cū de re.iu. li.vi.Sc̄o quia ē timor subornationis post publicationem.ut in.c.fraternitatis.s.e.Jo.gl.ij.anteꝛ̄jatringat solutionem in ꝓtrariū opponit.de.l.si quis intentione.ff.de iudi.vbi fuit interp̄tatio in favorē ꝓponentis.et nō solvit sed illud,p̄cedit in actore in eo qđ dixit in p̄n.cause.Et declara latius intellectum illius legis.ut dixi in.c.cū ad sedem.d resti.spo.Dz attingo solutionem p̄incipalis q̄nis.dicit gl.q̄ illud qđ hic dz,p̄cedit q̄n iudex movetur ex officio suo nō ad instantiam ptis.t p̄cipue cū,p̄cedit p̄ inquisitionē ut dē ,p̄cedebatur t maxime i crimine symonie.nā iudex p̄t interrogare q̄cunq̄ sibi visum fuerit.xxx.q.v.indicā tem.et.l.vbicunq̄.ff.de interro.acti. Nō bñ hāc gl. vult em̄ iudicem posse ex officio suo testes obscurē ponētes interrogare.etiā vbi,p̄cessit inter ptes.t idez nō.glo.in.c.in p̄ntia.de,pba.et in.c.p tuas.s.e.vide glo.xxx.q.v.indicantem.et in hoc,p̄dest multū habere iudicem fauorabilem nam iudex p̄t sine iniuria alicui⁹ testes obscure deponētes iterꝝ nō interrogare t absoluere reū p regl'am.cū intra ptū sunt obscura.de re. iu.li.vi.et per dictum.ca.in presentia. Item potest

interrogare ad animi sui claritatez. quia graue est sup re incerta certã ferre sñiam. xi. q. iij. graue et. d. c. iudi canten. z. l. vbicunqz. ff. de interroga. acti. Sed ad pe titionem ptis non tenetur hoc facere. quia timetur de subornatione nisi in casibus in quibus dixi in. c. per tuas. s. e. et vide quod nõ. Inno. in. c. cũ Iboës. de fi. instru. dicit tñ hic singlr Inn. qz etiam ad petitio nem ptis post publicationem pñt testes de nouo reci pi non ad declarandum dicta alioz obscura. sz ad cõ firmandum potem. pbationẽ ipsi. pducentis potit ex emplũ p duos testes. pbari me emisse tali die. aduer sarius. pbat me alibi fuisse illa die qz in loco celebrati ptractus possum etiam post publicationem alios. p ducere ad pfirmandũ poz dicta. s. qz eadẽ die fui pñs et emi quia non est timor subornationis. ppter. pbati onem nec debet mihi imputari quare pus nõ. pbaui. quia poteram pfidere de mea poti. pbatione. vñ satis cum iuramento de malicia debeo admitti. qõ nõ. z b latius attigi in. c. cum in tua. et. c. ex tenore. s. e. z. in. c series. Nunc quero extra glo. an indistincte cũ. pcedit p inquisitionem liceat post publicationẽ attestationũ testes de nouo. pducere vel antiquos repetere ut ꝺcla rent dicta sua Inno. hic ponit duas opi. pma qz sic. z pro hoc iste tex. vbi videtur verãqz. pbari. ibi tam eoz qz alioz. zc. Et est rõ scom Inn. quia iudici semp sũt publica dicta testium siue p se recepit siue p tabellionẽ et sic non causatur in iudice timor subornationis. ppẽ publicationem attestationis. nam ppter hũc timorẽ statutum fuit ut post publicatas attestationes non li ceret testes de nouo. pducere. ut in. de. ij. e. t. que ratõ cessat in. pcessu inquisitionis cũ nullus alius sit ibi pl nisi fama vel iudex cui semp fuerunt nota dicta testiuz Idem credit Inno. si aliquis fuisset spãliter deputa tus ad ministerium inquisitionis z illi fuissent publica te attestationes. nam licet sit minister inquisitionis ñ tñ habet ius in inquisitione sicut. procurator qui nõ põt remoueri post lit. pt. nisi cã pgnita. ff. de pcu. l. post li ten. z. in. c. ij. e. ti. li. vi. z iste. pmotor inquisitõis semp mutari potest. j. de accu. olim nec videt qz talis possit appellare in. pcessu inquisitionis. quia sua nõ interest nisi forte appellaret nomine superioris qui inquiri manꝺauit Refert alios tenere qz inquisitor seu. pmotor hz ius i inquisitione ita qz mutari nõ potest. exquo cepit et poterit appellare. sic ut q agit populari actõe. z post qz sibi fuerint publicate attestationes non poterũt te stes. pduci nisi. pbaretur. pdusio. j. de collu. c. fi. z. l. cuz qui. §. in populariꝫ. ff. de iureiu. z. l. si cui. ff. de acc. Ad banc decre. mident qz hic nõ erat specialis execu tor inquisitionis vel scdm. Inno. non dicitur hic qz de nouo interrogentur aliqui vel noui inducant. ppt spãlitatem inquisitionis. sed ppter obscuritatem ipso rum ptinet ad offm iudicis ut ipi se exponant et forte scdm eam hec dilucidatio non est fienda ad petitionẽ sed ex officio iudicis. ut nõ. j. de accu. cũ dilecti. nec repetuntur ut addant vel ut mutent vel si pus nichil dixerunt nunc dicant qz subest timor subornationis. sed ut obscure dicta declarent. Sed contra eam ẽ tex. hic. nam non solum testes hic repetuntur ut se decla rent sz etiã alij de nouo recipiũtur nisi forte velis dice re qz recipiuntur sup nouis caplis qõ est diu mare vt qz hic non erat executor inquisitionis. Hosti. pcordã do satis nõbiliter distinguit. et nota bis hec verba qz alibi non habentur ita late. qñqz eñ iudex. pcedit ex officio suo mero sine. pmotore inquisitionis. qñqz cuz pmotore et hoc dupliciter. qñqz ipse ex officio suo depu tauit illũ executorẽ ad eam inuandũ. qñqz fuit ille de putatus a socijs vel solus ipse sue sponte voluntate il lam. pmouet ut quia forte illam impetrauit a papa. primo casu non obstante publicatione pt testes etiã de nouo recipe ut. s. dictum est scdm. Inno. et tenet spe. in ti. de inqui. §. nunc tractemus. v. sed nũquid publi catis. p hoc tex. iste. et. ij. q. i. in primis. et eadẽ ca. q. v. habet. et. c. mẽnam et hoc vez nisi inquisitor se suspe ctũ redꝺat maliciose differẽdo negotiũ recipiẽdo nũc vnũ testẽ z publicando. et nũc alium zc. hoc enim casu po terit reus recurrere ad superiorẽ iudicẽ et facere terminũ sibi statui. j. quẽ inquisitionem ceptã expediat quo la pso inquisitum absoluat si pus non fuerit expeditus. ad hoc allegat qõ le. z nõ. in. c. oblate. de appella. §. penul. de resti spo. frequens. §. solet. li. vi. et qõ nõ. j. de appel. dilecto. melius facit iudicio meo. c. latoz. j. q fi. sint le. Tertio casu cũ adest. pmotor inquisitionis ꝺ putatus p iudicem. idem dicit hosti. qõ scilz in pcedẽ ti membro. quia vere loquendo iste nõ est vere ps sed quasi pars similitudinarie. qz talis nullum libellum offert nec liten ptestatur. et in hoc casu põt salnari z i telligi prima opi. Inno. In tertio casu qñ executor da tus est a socijs vel ipse se obtulit ita qz se. pmouet et psequitur inquisitionem ut vere pars tũc. pcedat. Se cunda opinio quã refert Inno. de qua. s. vnde tanqz pars habebit libellum offerre liten ptestari et alia fa cere in iudicio expediencia. de par. ca. cũ dilecti. de in de. exhibita. et sic põt intelligi de accu. veniens. et. cũ dilectus. et sic non poterit iste publicatis attesta tionibus alios testes. pducere. dicit tñ hosti. qz si iudex videt ex. pbabilibus pjecturis qz non expedit eccie ta lem ꝑlatum habere potest non ad instantiã exq attes stationes sunt publicate. Sed ex puro et mero officio melius veritatem inquiere. ad hoc. s. e. p tuas. vt sm eum instinctus est z melius qz illo absoluto ab instantia prime inquisitionis aliam incipiat ꝺ n ouo vel purga tionem illi indicat. que verba multum nõbis. nã ba besan et quando in. pcessu inquisitionis ꝺbeat libel lus offerri. et alius indutiarius ordo obseruari et quã

solum ꝓsequatur hostī. an et quando sit facultas testes de nouo ꝓducendi in causa inquisitionis. Idem per omnia ego puto quo ad repetendos testes antiqꝫ vt declarent obscure dicta. nam ad petitionē illi⁹ quē dixi vere ptem censeri non debet fieri hec interrogatō quia timeri pōt subornatio sicut in noua ꝓductōe testium. sed ex officio iudicis poterit hoc fieri vel ad instantiā illius qui vere ps non est. ut qz deputat⁹ per iudicem ad eaz adiuuandū. et q̄z aliqui quos refert hic Inno. dixerint tunc solum testes obscure deponētes itez interrogādos quin ita obscure dixerūt qꝫ nullum hūt intellectū. secus si diuersimode pōt intelligi quia tunc si id habet aliquā interp̄tationē illam habebit. ff. de legi. mime. de ꝓbe. cū dilectus. alias quod benignū⁹ est interp̄tabimur .j. de .v. sig. abbatē. Ellū aliter plus tñ plz hosti. qꝫ dictum suū debeant indistincte declarare. et hoc mihi plus placet. Et sentit Bar. in .l. si quis intentione dubia. ff. de iudi. vbi dicit qꝫ si dictum testis est ambiguū. pōt iudex si sibi videbitur facere p̄ testem declarari. allegat quod .le. et nō. in auē de testi. §. quia vero. et hic in isto. c. Dz aduerte ad illam opi. quā. s. retuli scōm Inno. Nam pōt adduci qꝫ si iudex deliberat non interrogare testem debet intelligere dictum scōm ꝓbabilitudinē intelligendi. Si aūt non apparet de certo intellectu tūc capiet qō ē benignius quod mihi nō placet. qz dico qꝫ intentio ꝓponētis debet clare ac dilucideet explicite ꝓbari. ideo si ꝓbatio vel dictum testis est dubium interp̄tatio fit ꝑtra ꝓbare debentē. quia non ꝓbat clare ut dz. ad hoc allego tex. aptū in. c. in p̄sentia. de ꝓba. et dictum Bar. in .d. l. si quis intentione dubia. vbi hoc videt tenere. t vide qō dixi in. c. cum ad sedem. de reſti. spo. vbi declarani. intellectum illius. l. si quis intentione dubia. Ad omnem aūt dubitationem tollendam fuet inquisitor cautelam hic per hosti. traditā ut prius examinet dicta testium q̄z illa publicet. et si videat non probatum vel p̄ tales ꝓbatum quos suspicatur posse repelli non publicet si sperat alios habere posse.

Estimoniū. Casus Perseuerās in crimine etiam i ciuili repellitur a testimonio. emēdatus vero nō infamis admittitur in ciuili et etiam in criminali mota ciuiliter. fallit in ꝑiuro qui in criminali repellitur Et sunt due partes prima tractat de criminoso ꝓseuerante. secūda vero. de emendato qui ꝓducitur i ciuili vl in criminali mota ciuiliter. tertio de illo qui ꝓducitur in criminali mota criminaliter ibi in criminali. Nō primo ex isto tex. septem casus in quibus q̄s repellit in causa criminali. et tres in quibus repellitur in ciuili Cenio primo ad illos septem quoz primus est. si ꝓseuerat in crimine et a nomine crimen sufficiat dicā cū gl. .l. Exquo infero qꝫ clericus ꝓbinarius non ꝑt esse testis etiam in ciuili cum in eo ꝓbinat⁹ sit graue crimen .xxxij. di. null⁹. et. c. ꝑter. et. c. accepimus. ō eta. et q̄litate. i. c. vestra. et in. c. ſi. ō choa. de. et mu. et formatide in layco per tex. nō. in. c. nemo sibi blādiat xxxij. q. iij. facit qō .j. dicā sup glo. i. Secūs caius si est infamis infamia iur. quid de infamato infamia facti .j. dicam. Tertius si est p̄iurus quod an ꝓcedat in transgressore cuiuslibz iuramenti maxime temerarij .j. dicam. Quartus si alias instituta accusatione contra eum fuit de crimine ꝓuictus lz nunc sit emendatus non em̄ ꝓdest ad hoc ut admittat in cā criminali. criminaliter mota. hoc ꝓbatur in .v. lz qui venit aduersatiue ad. §. ꝓcedenten inquo emendatus admittit i ciuili. Quintus si fuit alias de crimine in dubio ꝓfessus non sufficit emendatio ut. s. Sextus si pōt modo per exceptionem ꝓuinci intellige qꝫ alias ꝓmisit crimē. nā si posset ꝓuinci qꝫ hodie ꝑseuerat idem esset in ciuili. ut. s. in p̄n. debet ergo sic intelligi ut ponat spāle cz criminaliter agitur. et idem Inno. et Jo. an. licet fm eos repelleretur ꝓfirmatus ꝓfessione petens ō quo in. c. dudum. ij. de elect. et. c. sup his. de acc. Septimus si grauata sit eius opinio ꝓ eo qꝫ tali modo. l. p viam exceptionis fuit q̄nqz repulsus Casus vero in quibus in ciuili repellitur vel cā de crimine ciuiliter agitur sūt bij Primus si ꝑseuerat in crimine Secūs si ē infamis. Tert⁹ si est p̄iurus. Nō secūdo ex his duobus ꝓmis casibus et ex lra. qꝫ nō omnis p̄iur⁹ ē infamis etiam de iure canonico. quod ꝓbat hic in lra. Nam ut dicit Jo. an. et bene si omnis p̄iurus esz infamis frustra tex. excāperet p̄iurū cum. s. excepisset infamem. sed an hoc sit vm generaliter .j. dicaz. Nō tertio pulchz tex. et semp̄ menti tenendū qꝫ emendat⁹ de crimine non remouetur oīno integer. vnde nō restituitur pristine p̄sumptioni nature qua quilibet p̄sumit bonus. ut in. c. fi. de p̄sump. Sed infactis arduioribꝫ remanet p̄sumptio ꝓtra. vides em̄ hic qꝫ emendat⁹ lz p̄sumatur idoneus in cā ciuili non tñ in cā criminali. non ergo p̄sumitur innocens et integer actu. alias sibi fides adhiberetur etiā in cā criminali. ad ꝟ bo. tex. in .c. fer⁹. in fi. de .v. sig. Ex his habes limitare. c. ferū .l. di. vbi dz qꝫ post p̄iuriam ñ dz inspici quod fuit t regula. secūd mal⁹. de re. in. li. vi. nā nō p̄sumit bon⁹ vel malus vsquequaqz saltē ut admittat ad act⁹ ltimos t publicos. et nō. bene qꝫ nō p̄sumitur hic aliquod tps. sed sufficit ꝓbare qꝫ alias fuit criminosus vel ꝓfessus seu ꝓuictus ō crimie. Exquo infert qꝫ pactio p̄nie etiā cū intervallo seu lapsu magni tpis nō sufficiat ut purgetur ex toto p̄sūptio ꝓtra eū ex delicto orta alibi tñ vōt tex. nō. innuere qꝫ triēnal⁹ tpis testimoniū sufficit ad augmentū virtutis t ut p̄sumat bone vite. in auē. de monā. §. būana autē natura. Nō qꝫ appellatione ciuilis non venit cā in qua agit de crimine lz ciuili.

pñuntur aũt ista hic vt diuersa. z dic q̃ hec causa est quasi mixta inter criminalẽ z ciuilẽ. vt est pulcher tex. in. c. tue. de. pac. fa. c. sup his. de accu. in fi. An autez aliquo casu appellatiõe simpliciũ veniũt mixta. vide p Bar. in. l. si ita. ff. de lib. et postu. z p Jo. cal. in. c. per venerabilẽ. q. fi. sint le. tetigi i. c. at si clerici. §. de adul. de indi. Nõ vltio q̃ dz q̃s emẽdatus ỗ crimine cũ de illo egit pñiam ỗ. pbat finis. c. exponẽdo tacite pn cipiũ vbi fuit facta mentio ỗ emendatiõe. venit eñ ad uersatiue ad pncipiũ q̃si dicat. lz is q̃ egit pñiam cum sic emendat' admittat in ciuili. nõ tñ in criminali. vñ dicit hic Jo. an. sup vbo pseuerat. q̃ pseuerare dicit q̃s in delicto exquo non egit pñiam. vel egit sñatam z ad vomitũ redijt. de pe. di. ij. in pn. z in. c. si aũt. et aliq̃d dicet eũ glo. fi. Unũ nolo obmittere qõ colligi põt ex lra ibi comitet zc. q̃ infamia pcomitatur infamatũ. z sic pcõitando associat. inberet eñ sibi adeo q̃ ipm nunq̃z relinq̃t. segtur eñ eũ quocũq̃z se vertit. licet lepra lepsum. ar. i. q. i. cito turpẽ. z sic in quolibz loco põt tanq̃z infamis repelli. qz afficit psonã. vide ad hoc qõ nõ. Jnno. in. c. q̃liter z q̃. ij. ad fi. de accu. et frede. de senis pfilio. xxiij. Cñ casus supius collecti euacuãt totã fere materiã huius. c. quã glosa. nr̃ transmit sic missipula sup primas. Jdeo exãabo pus quẽlibet casũ de pse. z sic habebit lõge clarius q̃z per alios hui'. c. materia. Jpdimus igitur casus est si pductus in testẽ pseuerat in crimine. Circa quẽ quero an oñe patñ repellit a testimonio. Ab. ỗ cũ quo simpliciter trãsit hic Jo. an. referendo sentit q̃ omne patñ mortale sufficit. sic enim exponit vbũ crimẽ qõ hic in pncipio ponit z remittit Jo. an. p dria inter crimẽ delictũ z pẽm. ad glo. in regla pẽm. de re. iud. li. vi. z ad. l. i. C. si aduersus delictũ. vide bo. tex. lxxxi. di. c. i. vbi dz q̃ crimen est graue peccatũ accusatione et dãnatione dignissimũ. Alla. z Uin. in. c. sup eo. s. e. c. cũ qb' trãsit ibi Jo. an. dicãt referendo q̃ crimẽ dz esse tale q̃ a. pmotiõe repellat z cũ eo nõ fuerit dispẽsatũ z hãc opi. vt ñ sufficiat qõlibz crimẽ tz Jpd au. ỗ vt refert do. an. quã sequi ipsemet videt. Jnberet aũt isti opinio. Alla. Uin. fa. fm eos q̃ tex. iste facit mentionẽ ỗ crimine et nõ de pẽa. Jtẽ mendax q̃ est in peccato testificatur. ar. legat. s. e. c. ij. lz meli' allegarent. c. ingressionis. in. v̄ z an fides. f. ỗ accu. q̃ nõ oñe peccatũ repellat. Bo. mens. do. Lar. instat. tandẽ concludit q̃ cũ de iure ciuili nõ repellatur testis ppter crimẽ nisi sit ỗ eo damnatus. s. e. c. sup eo. nec dãnatus de quolibz crimine repellitur lz tñ q̃ñ dãnatus est in iudicio publico. ff. e. l. ij. z iij. q. ij. itẽ. l. julia. in quo dãnat' sit infamis ff. ỗ publi. iudi. i insẽ. z de his q̃ no. infa. l. attbelatus. §. calũniator. ỗ iure aũt canonico ñ expedit q̃ sit dãnat' ỗ sufficit q̃ nũc pbet crimẽ. s. e. c. sup eo. z hic

nec in alio fm eũ repũnus recessũ a iure ciuili. remanet q̃ ius ciuile saluũ i alio vt nõ sufficiat excipe ỗ quolibz crimine nisi sit tale ỗ quo possit accusari i iudicio publico. Dz aduerte q̃ hoc dictũ sensit hic Jnn. z lati' pse quitur. vult eñ in effectu q̃ de crimine qõ nõ irrogat infamiã pdẽnato non põt excipi ptra volentẽ accusare vel testificari ptra layũ. sed ptra clericũz sic. qz exquo crimen est tale q̃ impedit eũ pmoueri ad sacerdotiũz nõ põt testificari vel accusare sacerdotẽ. facit. ij. q. vij. ipi apli. z si hec forẽt vera esset maxia restrictio ad istũ tex. sz ego credo q̃ de mente iuris canonici fuit repellere quẽlibet pseuerantẽ in quocũq̃z peccato mortali. vt sensit abbas. nã peccatũ mortale põt dici pẽm gue cũ p eo si nõ dat pna deus punit eternaliter ppetuo igne. vt in. §. alias ea. de. mũ. xxv. di. pbat etiã i. §. criminis. ea. di. in fi. vbi pẽm mortale licet nõ sit de gra uioribꝰ appellatur criminale dicit eni q̃ pẽm veniale efficitur criminale ex pseuerãtia z ptinuatiõe. Itez credo q̃ pseuerãtia i quolibz peccato mortali excludit quẽ a pmotõe. ar. xxv. di. c. si. est eni spes seu pspectio cuius hereꝰ pseuerare in pẽo mortali. hz eni eũ ecclia q̃si p infideli. cũ nõ velit acquiescere pceptis eccie. ar. viij. q. i. scienꝺ. z. lxxxi. di. q̃ psbyteri. nã si veniale efficit mortale si detur in eo pseuerãtia. vt. s. dixi. fortius mortale multũ aggũat ex pseuerãtia. Itẽ videtur ỗ. pbari in c. fortus. in fi. ỗ v̄. sig. nã vt ibi clare colligitur i idonietate testificãdi solũ inspicatur innocẽtia z integritas vite. nõ aũt publicitas criminis. dicit eni ibi tex. pulcerrim' z penit' destruens theoricã ptriã. q̃ si bona vita defuerit in teste fide carebit. nõ eni põt iusticia cum scelerato boie bñ pmertiuz. Ad idẽ. ij. q. vij. non põt vbi dz q̃ nõ põt hoib' esse fidelis q̃ deo extitit infidelis qõ ptingit ex pseuerãtia in pẽo mortali. Itẽ de iure canonico. oẽ pẽm põt dici publicũ. vt nõ. gl. in. c. i. et. ij. ỗ collu. detegẽ. z. ij. q. ij. §. puniendi. Si aũt pẽm fuit mometaneũ liz mortale exq̃ ñ pseuerauit diu i illo sati põt dici q̃d ỗ vt bẽat locũ. §. in criminali non sufficit quodcunq̃z peccatum mortale. seꝺ debet esse de grauioribus. quia textus in illo. §. referendo. cum ad pncipiam loquitur quando fuit alias convictus confessus vel repulsus. quia perseverabat in crimine. vbi autem non probatur perseverantia non aggrauatur tantum peccatum. quinimo non amittit nomẽ iusti is qui statim surrexit. vt in. ca. septies. de pen. di. iij. et super illo. v̄. in criminali est posita illa glo. Jnno. glo. tamẽ notabilis in. ca. ipsi apostoli. ij. q. vij. dicit q̃ exquo quis semel incidit in peccatum mortale non admittitur amplius ad testimonium in causa criminali quãtumcunq̃z sit emendatus. et facit iste textus in penultimo casu et forte hoc varius. sed primum equꝰ. hanc opinionẽz predictam satis sentit hic Hosti. dum dicit

q̄ teneraꝝ iuramentum repellit a testimonio ſi iu
rantem non penituit ꝛ tñ non eſt crimen publicū nec
de grauioribus peccatis vt colligit ex tex.ꝛ glo. xxxj.
q.iij.q̄ ſacramento. hoc idē ſentit Inno.in.c.intima
uit.s.e. Ad idē bo.tex.maxie iuncta glo.q̄ eſt in v̄bo
cōpellendi.vi.q.i.illi qui.cū.c.p̄cedenti. Nā pſeue
rans in peccato mortali notat infamia canonica ꝛ re
pelli dz etiā ab accuſatiōe.vt in iuribus p̄alle.nō ob.
c.inq̄ſitionis.p̄alle.q̄ non eſt ſibi mortale. dicebat
enim illud vt teſtificando euitaret inimicitias. Itez et
melius illud eſt in odiū ipſi⁹ teſtis qui volebat ſe ſub
trahere a teſtimonio dicendo falſo ſe eſſe inimicū alte
rius partis.ꝛ ſi diceremꝰ ꝓtrariū quilibz ſe hoc mō
poſſet ſubtrahere a teſtimonio. facit qđ dicit Inn. in
c.intimauit.s.e.p hoc.c.liczs.ō p̄ba.cū ibi nō. vbi
ptz q̄ is qui eſt leuis opinionis puta ſm doct.ille q̄
ē ſolitus dicere quotidiana mēdatia lz nullū ledat.nō
tñ admittit in teſtem vel ſaltē modica fides ſibi adhi
betur. fortius ergo dz repelli is q̄ dicit mendaciū aut
iactura alterius ꝛ pleuerat in illo. Et vide ad materiā
qđ nō.glo.ij.q.vij.ipſi apli.ꝛ bo.tex.in.c. infames.
vi.q.i.ꝛ in.c.conſtituim⁹.iij.q.v. Concludo ergo
q̄ in foro canonico ſuabitur quod ſtatim dixi tā cōtra
clericos q̄z ꝓtra laycos. ſed in foro ciuili ſeruabit iuſ
ciuile cum papa non intendat illud in ſuo foro corri
gere. vt ſatis colligitur in.d.c.ſup eo.ꝛ ex theorica gl.
in regla. poſſeſſor. de re.iudi.li.vi. nam p̄nceps habz
habilitare criminoſū ad facultatē teſtificandi vt ſatis
colligitur in.c.p tuas .ſ. de ſymo.ꝛ in.c.in fidei fauo
rem. de bere.li.vi. ſicut legitimat q̄ ad ſucceſſionē. qđ
tenet hic Vin.ꝛ ſpe.e.ti.§.i.in.ij.carta.in.v.lz q̄rit
vtrū papa. Aduerte tñ q̄ licet criminoſus repella
tur a teſtificando non tñ repellitur ſic indiſtincte ab of
ficio iudicandi. ſed de hoc vide plene per Inn.ꝛ aliōſ
in.c.ſuſcitatus. de rep. vbi dicā. ꝛ q̄ Jo.an.in.c.ſi. de
cle.ex.mi. hinc dicit hic Vin. q̄ licet canonic⁹ crimi
noſus repellatur a teſtimonio ꝛ ab ordinibus non tñ
ab eligendo qz ſuum officiū exequitur. Sed ſi caplm
faceret illum electorez vel ſcrutatorē poſſet repelli. qz
non eſt fidedignus. s. de elect. quia ꝓpter. Et nō hoc
quia ſpect ad multa p̄dicta omnia ſic ſtricte non acci
piuntur in his qui veniunt ad aliquē purgādū. Sed
dic in illis vt habes bo.tex.in.c.conſtituta s. de pur
ca. iuncta glo. penl. cui aūt incūbat onus p̄bandi pſe
uerantiam vel emendationem collige ex his que dicā
ſuper gl.ſi. Circa hūc caſū querit̄ qđ ſi criminoſus
erat tpe depoſitionis ſed nō tpe iuramenti vel ecōtra.
vide archi.iñ.q.v. cōſtituimus.ꝛ ſpe.e.ti.§.opponit̄.
v.quid ſi teſtis. et ibi per Jo.an.in addi.ꝛ per eandē
in regula. factum legitime. de re. iudi.li.vi. in mercu.
et dic non ſufficere q̄ tempore iuramenti fuerit nō cri
minoſus. quia fides requirit̄ etiaz tempore depoſitio

nis. vt p̄batur in.d.c.foraz. in fi. aliud dicit in caſu cō
uerſo. nā ſi erat criminoſus tpe iuramēti. ꝛ nō fuit oppo
ſitum nō pōt repelli nec tpe depoſitionis. eq̄ non eſt
emendatus niſi ſm qđ hic dicitur. nam iuramentum
aſtringit aut licet eſſet criminoſus vel excōicatus. ꝛ b
tene Glenio ad ſecundū caſum qui eſt q̄ntūcūq;
quis ſit emendatus de crimine. exq̄o cū comitat in
famia repellitur a teſtimonio. Circa quē quero de
qua infamia intelligitur. Hoſtī. p̄de. ꝛ Abb. dicit q̄
de infamia iuris. nec ob. qđ dicitur in.v. q̄uis. qual
dicat q̄ infamia facti repellit in criminali dūtaxat vt
d.v. q̄uis. ꝛ vide ad hoc q̄ nō. in ſpe.e.ti.§.i.v. qđ
de portantib⁹. ꝛ.v. Itez q̄ eſt infamis. Jo.an. dicit
q̄ infamia facti tñ repellit in criminali. In ciuili vo
ſi eſt infamatus de crimine etiā repellitur. ad hoc.s.e.
i. licet.v. q̄dam vo. ꝛ.s.e. licet. primo et ſcō. ꝛ. c. in li
teris. ꝛ .ſ. ti. pxi. p̄terea. et de exceptiōe.c.i. qđ intelli
git qñ infamia facti ſeu infamatio cauſat a crimine ita
q̄ crimen ſit p̄xima cauſa infamie. vbi vero infamatio
vel opinionis grauatio nō cauſatur a crimine ſed ab alio
medio. puta quia incarceratus fuit vel a teſtimonio
alias repulſus. putat locū habere quod hic dicitur vt
talis aggranatio opiniōes non repellat in ciuili ſed in
criminali ſic. vel aliter ſm eum. infamatio facti cauſa
ta a crimine de quo conſtat quem emendatū non re
pellit in ciuili vt hic in fi.c. et ſi de emendatione nō cō
ſtat repellit vt in p̄dictis iuribus. in criminali vero re
pellit ſemper vt hic. hec ſunt verba formalia Jo.an. q̄
nōbis. Bar. in.l. cunctos gēs. C. de ſū. tri. ſic diſtin
guit. q̄ infamia iuris indiſtincte repellit in ſubſidium
tñ admittit cū tormentis. l. ob carmē. §. paul. ff. de
teſti. facit. l. q̄ vltio ſupplicio. ff. de penis. Infamia fa
cti i criminali repellit. vt hic niſi in ſubſidiū vt. s. dictū
eſt. in ciuili admittunt lz minus eis credit̄ ꝛ ſic p̄cedit
glo. in.d.l.i.ꝛ qđ nō. in.l.iij. §. cauſe. ff. de car. edic.
P̄dñt tñ teſtes eſſe ita ignobiles ꝛ infames q̄ nō ad
mitterentur ſine tormētis vt. s. Paz differt hec opi.
a dōo. Jo.an. ſed illud plenū ꝛ ſubtilē. Sed Bal. in
d.l.i. late in hoc inſtat concludens in effectu q̄ infa
mia facti repellit in criminali et in alijs cauſ graniol
bus in q̄bus regrunt teſtes omni exceptiōe maiores

Nō bñ b vltimū qz limitat iſtū tex. ꝛ allego p b. c
lz. ex q̄dā. s.e. ꝛ.c.i.ō ꝓſan. ꝛ affi. ꝛ vtrobiqz p gl. vbi
lz cāe eſſet ciuiles req̄rūtur teſtes oī exceptiōe maioꝛ
ꝛ ſic nō ifames ifamia facti. qz tles nō admittāt i alijs
vo cauſ admittūt ñ vt p eos ꝓueniat ad ſniaz diffini
tiuā. ſz valēt ad inſtructiōnē ꝛ fūdandā inq̄ſitōz ꝛ vt is
ꝓtra quē deponūt ſubiciat torture. nō b. Dz i ꝓtrariū
adduco tex. in.c. qualiter ꝛ q̄ñ. ij. de accu. ꝛ in.c.cū in
ſtrumentute. de preſump. vbi patet q̄ dicta non integro
rum non ſufficiant ad fundandam inq̄ſitionē do. car.
tenet q̄ infamia iuris vel facti indiſtincte repellit tan-

in criminali q̄z in ciuili. monet quia ista litera loquit generaliter in p̄ncipio t appellatiõe infamie. intelligit tam infamia facti q̄z iuris. nec repitur ius ꝓrariũ probans. ad hoc qđ nõ. By. in regula. infamib⁹. de reg. iu. li. vi. Nõ ob. fm eũ iste tex. in. v. i criminali. qr nõ loqtur in ifamia facti sz in grauatõe opiniõis q̄ in minus se hz q̄z fama. allegat ad hoc glo. nõ. in. c. sup. de ꝓban. t affi. Ego in hac materia dico q triplex ē infamia. quedã iuris que dr ciuilis. quedã canonica. et quedã infamia facti q̄ potꝰ dr infamatio. p̄ma. l. iuris tadistincte repellit fm omnes. t pbatur hac ratione. qr fundamentũ testimonij est fides. vt in. d. c. fortis. in fi. sed iste caret fide cũ eius status sit diminutꝰ t maculatus iuris dispositiõe. t dr infamia iuris illa q̄ irrogatur p sniam vel ipso facto in casib⁹ in q̄bus vere cessat dũtaxat. de q̄bus vide p tex. t glo. bo. iij. q. vij. §. porro. t. l. atthelectas. §. calũniator. cũ. §. se. t. l. i. ff de bis q no. infa. t tene hãc regulã q regulariter omnes infames fm leges. sunt infames fm canones. Ꝟ pbat tex. nõ. in. c. omnes vo. vi. q. i. nõ. Inno. in. c. qualr t qñ. §. palle. Quis aũt possit istã infamiã tollere t restituere pristine fame. dic vt plene nõ. in. c. cum te. de re iudi. t in. l. i. §. de q̄. ff. de postu. t vide Bar. in l. infamẽ. in fi. ff. de publi. iudi. vbi querit an ciuitas possit restituere fame admittant tñ tales infamati ad testificãdũ in subsidiũ vt index ex eis colligat aliquã presumptiõz. vt. d. l. ob carmẽ. t. l. q vltimo supplicio palle. Scõo infamia. s. canonica est illa q̄ causatur ex quolibet peccato mortali. vt in. c. infames. vi. q. i. t ibi p gl. videtur. t illa si datur pseuerantia repellit ab accusatione t a testimonio de iure canonico. t hoc in dubitatũ si datur pseuerãtia in crimie vt. s. dixi. Nã solũ crimẽ ꝓtinuatum sufficit vt p̄dixi. sed an sublato peccato remaneat effectus illius infamie. cõmuniter tenetur q non. vt nõ. in iuribus palle. t glo. in. c. illi q. vi. q. i. t Inno. hic. t. j. aliqđ dicet. Tercia. s. infamia facti in criminalibus in dubio repellit. t idẽ in causis grauioribꝰ vt p̄dixi fm Bal. nisi quo ad p̄sumptionẽ in aliis vo puto q admittant sed plus vel minus vel nihil credetur fm q̄litatẽ t q̄ntitatẽ infamie. de hoc videtur tex. non canilãdo lrãm in. d. c. licet. de pba. vbi dr q quidam ex illis testib⁹ erant ita male fame t levis opinionis q modica vel nulla eis erat fides adhibenda. vñ intelligendo illã alternatiuã. vel ꝓprie vel ibi ꝺ ß casus. facit etiã ad hoc tex. in. c. fi. j. e. inducendo vt ibi dico Item probo per istũ tex. qui in. v. i criminali ponit speciale in causa criminali. ergo indistincte in ciuili non repellitur. Non ob. si dicatur q loq̄t in grauatione opinionis. quia dico q granatio opinionis non differt ab infamia facti. vt nõ. By. in regla Infamib⁹. palle. Hosti. t Jo. an. ß. t sentit glo. hic in v. grauata. in fi. allego. tex. satis bñ hoc ꝓbantẽ in. c. tantis. Daniel. lxxxi. di. nec ob. c. sup eo. qđ alle. do. Lar. qr non loquit in grauatiõe opinionis. sed in rumore. Rumor vero bñ in minus se habet q̄z infamia seu fama. vt nõ. glo. in. d. c. sup eo. et alibi allego glo. in. c. si duo. xxxv. q. vi. nec ob. q istud tex. loq̄tur in p̄ncipio indistincte ꝺ infamia. qr dico q necessario oportet intelligere de infamia iuris t non facti. nã infamia facti tollitur saltẽ quo ad iuris effectũ p emendationez cũ tollitur p purgationẽ qđ minus est. vt est tex. in. c. decretum. xv. q. v. et in. c. mẽnam. ij. q. v. t in. c. cũ in iuuentute. de p̄sump. cũ ergo hic excipiat infamiaz ab eo qđ dixerat de emendatione necessario sequitur q non loquat de infamia facti cũ nõ debeat plus operari presumptio infamie q̄z veritas sed si vere ꝓmisisset delictũ et fuisset emendatus non repelleretur in ciuili. q̄ fortius qñ fuit infamatus tñ. loqtur ergo de emẽdato respectu ꝺ licti qui remansit infamis exꝑssa vel ipso facto qñ tale erat crimẽ puta quia palã exercebat viuram. vt in. l. impbum fenus. C. de bis q nõ. infa. t iij. q. vij. porro. et ß q̄ ad scõm casũ. An aũt infamia repellat ab officio tabellionatus sicut a munere testificã di. vide notabiliter p Bar. in. l. eadẽ. ff. ad. l. iul. repe. aliquid p Bal. in. d. l. i. C. de sum. tri. Venio ad tertiũ casũ. dicitur enim hic plurus q̄ntũcunq sit emẽdatus nõ admittitur in testẽ. Et aduerte qr loqtur iste tex. etiã eo casu quo plurus nõ est infamis alias non recte excipetur a casu p̄cedenti. Circa hunc casum quero an procedat hoc in quolibet transgressore iuramẽti Hosti. instat. tandẽ ipse et Jo. an. concludunt distinguendo inter licitum t illicitũ iuramentuz vt violans licitum iuramentũ indistincte repellatur a testimonio siue iurauerit de presenti siue de futuro siue de preterito. t prõ hoc facit quia iste tex. repellit quemlibet plurum. Sine ergo iurauerit falsum siue non si non reseruauerit iuramentum periurus est Si vero iuramentũ fuit illicitum concludant q non repellit a testimonio nec infamat. et dicit Hosti. cõmuniter teneri p doct. q temerariam iuramentum non repellit a testimonio sicut nec a dignitate de iureiur. sicut nostris. et vide ꝺ ß bo. glo. in. c. florentinũ. lxxxv. di. qđ ipse hosti. putat vim in eo quẽ peruit. t remittit ad sũmaz. c. ti. §. §. v. fama. t. v. excipit. t hoc placet t nõ vt. s. dixi. Si aũt est dubiũ an iramentũ est licitũ vel illicitum dicit iden ac si fuisset licitũ. quia nõ debuit venire cõtra ꝓpria auctoritate. de elect. c. venerabilem. et nota bene q talis habetur pro periuro. et si diceres vñ est ista specialitas in periuro cum secus sit in aliis criminibus gravioribus. sufficit enim q quis sit emendatus. vt in principio dicit Jo. anꝺ. post Goff. q in teste pura et simplex requiritur veritas. iij. q. viij. para. iij. q. iij. ca. i. et iuramentum est confirmatio veritatis. de iureiuran. et si cristus. Sed nil ita veritati

contrariū sicut falsitas que est eius imutatio in aūc.ō instru.cau.in pn.Itē piurus quodā respectu vicit homicidaz.xxij.q.v.ille qui.Itē dicit hoc maxime procedere qñ qs cōmisit piuriū in testificando.nā exquo semel deligt in illo officio suspectus est semp in illo. vt in.l.si aligd.ff.de suscepto.t arca.li.x.t est tex.in terminis nr̄is in.c.quanqz scies.vi.q.i. Dz cōtra hūc casū oppono de sup fluitate. sufficiebat eni excipe infamē cū qlibet piurus sit infamis.vt in.c.infames. vi.q.i.t in.c.pstituim⁹.iij.q.v.vbi expsse hoc dicatur Uin.t Goff.hic dicunt q fm canones qlibet piurus est infamis vt in contrarij s.Sec⁹ fm leges etiā si piurus fuerit dānatus.ff.de cri.stel.l.vlt. nisi in casu.l.si qs maior.ff.de transac.vbi tex.logtur de venīte cōtra trāsactionē iuratā.f p hoc non soluitur contrariuz cū hic loq̄mur de iure canonico t nihilomin⁹ insertur ptrariū Jo.an.apte nō tangit ptrariū nec soluit. sz ex tex.apte colligit qō.s.dixi.videlicet piurū nō esse infamē t cū illa opi.trālit do.an.putat piurū esse infamē infamia canonica q̄ repellit a dignitatibus.d.c.infames.t sic dicit se itelligere fred.pli.xxiij.t. xl.t.xix quo ad infamiā iuris.secus vbi veniat ptra iuramētū firmans pactū.t in hoc casu loquit.d.l.si qs maior. q̄ cum sit penalis dz restringi.nec est vez fm cū quod qdam dixerunt.s.iuramentū in se hr̄e pactum.ad hoc qō nō.in.c.debitores.de iureiu. Bo.carō.tenuit indistincte q qlibet piurus ē infamis infamia ciuili fm canones p iura supius alle.Nec obstat iste tex.q nō facit nisi p ptrariū ar.qō cessat cū habeam⁹ iura supi⁹ alle.in ptrariū.Ego dico q illa iura ptraria dñt intelligi de infamia canonica.qō ptz ex eo q omnes mortalib⁹ criminib⁹ irrititos appellāt etiaz infames. qō sonaret in absurdū si itelligeret ō infamia ciuili.nā sequeret ex hoc q semel nōtus aliq̄ peccato mortali. nunq̄z ampli⁹ posset celebrare neq̄z officiū suū exercere nisi restitueret fame p papā.qō est falsū vt in.c fi.ō temp.or.t q intelligant illa iura de infamia canonica nō.glo.in.c.quanqz.vi.q.i.facit glo.in.d.c. ille q.e. can.t.q.que qdā infamia tollit p pniam.vt.s. dixi. nō ob.glo.in.c.querelā.de iureiu.t in.c. puenit.de fide instr.q: relate ad tex.solū,pbant de eo q venit cōtra pactionē iuratā dic q̄ fm leges q̄ aut qs iurauit de p̄terito vel de p̄nti.t nō efficit infamis lz falsū iurauerit Exemplū in eo q̄ falsum testimoniū tulit si tū in hoc vltimo casu condēnaret efficeretur infamis non tam ratione iuramenti q̄s ratione falsitatis. Si vero iurauit de futuro et non fuauit et tunc si iurat sibi vel deo non efficitur infamis.secus si iurauit ei cum quo contraxit.et sic loquitur.d.l.si quis maior.nam hoc casu plus deliquit.quia fefellit deum et pri.hoc voluit in effectu glo.et Bar.post eam in.l.lutius.ff. de his q̄ nō.infa.ita.Jo.de lig.sentit hic.t vide Archid.in.c. auctoritatē.xv.q.vi.t in.c.puuli.xxij.q.v.idez p oia dic de iure canonico.quia non reperimus contrariuz t materia est penalis.imo potiꝰ ꝓbat contrariū hic si vis lr̄e non insertur.frustra eni excepisset de piurio si quilibet esset infamis fm canones. Quartꝰ casus eum alias instituta accusatione fuit de crimine puicꝰ intellige lz nunc sit emendatꝰ vt ponat aligd speciale in causa criminali vt.s.dixi.pondera hūc casuz. non enī regritur q fuerit condemnatꝰ sed satis est q fuerit convictus.fortius q̄.pcederet iste casus si fuit ꝓdānatꝰ vt dicit hic Jo.an.t bene.Ex hoc nō q attestatiōes facte in iudicio criminali faciūt fidē in alio iudicio etiā inter alias personas.Sed hoc,pcedit vbi non agitur de magno p̄iudicio vt hic.alias secꝰ. ad hoc qō nō. in.c.p inquisitionē de electi.t.c.inter dilectos.ō si.instru.Ex quo etiā collige q̄ acta in vno iudicio faciūt talē q̄lem fidē in alio etiā intervenīte alia pson. t facit iste casus ad qōez.nunqd sufficiat,pbare aliquem fuisse excoicatum ad hoc vt etiā absolutus a testimonio repellat.ar.q̄ nō.iiij.q.i.c.i.t.ij.t ibi satis ō hoc in sū.Jnn.ō instor multū t in effectu ponit duas opiniones.p̄ma videt sua vt nō obstet testimonio excoicatio exquo secuta est absolutō nisi,ppter crimen ,ppter qō fuit excoicatꝰ. Rō q: potuit iniuste t sine cause cognitōne excoicari.Itē potuit esse iusta excoicatio t excoicatus extra culpā puta q: iudex excoicauit nō cōparentez in termio assignato.sed ille fuit legitimo impedimento detentꝰ qō non constabat iudici.nec ipsa excoicatio debet obesse.quia ē medicina.vt in.c.i.de sen.ex.li.vi.ideo ea cessante nō debet aliqua infamia remanere Scōa est opi.quorūdā vt ipse refert.q nisi excoicatio fuisset lata expressa causa legitima q tūc ꝓbatur culpa.nec est necesse aliter illam,pbare. puta q fuit excoicatus q: erat contumax in parendo sup crimine de quo fuerat condēnatus alias secus. Jnn.videtur hanc opinionem limitare vt,pcedat q̄n tale crimen fuisset expressū in sententia. q ipso facto infamaret. Jn alijs aūt criminibus secꝰ.q: acta pnia cessat infamia canonica.et in hoc obscure loquitur.sed vult dicere q cū secuta absolutione dicatur emendatus de illo crimine nō dz ampliꝰ obstare vt hic in p̄n.Dz nimis loquit generaliter cū in criminali nō sufficit cū fuisse emendatū.vt hic in.v.in criminali.Bo.an.t Hosti. videtur seq̄ hanc vltimā opinionē vt lz excoicatio ō se nō repellat exquo fuit secuta absolutio tñ ob crimē expressum in ipsa excoicatione qō ꝓbatur p̄ pniam. Dz aduerte tamen tu. quia fm hoc hodie semp obstaret excoicatio preterita in criminali.cum excoicatio nō seratur sine expressione cause.aliaꝫ relaxatur tanq̄z insufficiens.vt in.d.c.i.ō sen. ex.li.vi.quod est valde grave cum iura repellant solum excoicatū de presenti. vt in c.decernimus.eo.ti.li.vi. vbi de hoc per Archidia.

et nunq̃ aliquid dicunt de excõmunicato in ꝑteritum
Itẽ cũ excõmunicatio posset ferri extraiudicialr & sine
cause cognitõe gue est dicere q̃ ꝓbat crimẽ in ea exꝑssum. Obstãt & multa alia q̃ colligi pũt ex sequentib⁹.
vñ ego distinguo sic q̃ aut excoicatio fuit lata ꝓ tali
causa q̃ nõ sufficeret etiã si exꝑsse ꝓbaret ad repulsiõz
testis puta ꝓ simplici ꝓtumacia in qua diu non ꝑseue
rauit & nõ sufficit ꝓbare excoicationẽ post absolutiõz.
nã ꝑterita excoicatio non obstat rõne predicta. nec cã
etiã si ꝑa esset q̃ ꝛc. & hoc casu nullomõ ꝓcedũt dicta
doctoꝝ. Aut cã est sufficiẽs. & tũc aut nõ fuit exꝑssa in
snia & nõ obstat. q̃ ꝑsumit q̃ fuerit iusta maxie bodie
vt in. d. c. i. Aut cã fuit assignata in snia & si .j. decen
diũ ꝓfixũ ad appellandũ obtinuit absolutionẽ nõ ꝓ
dest de ea obicere post absolutionẽ nisi aliter ꝺe ꝓbet
crimẽ. ar. in auẽ. si q̃s in aliquo documẽto. C. de edẽ.
Itẽ q̃ añ decendiũ etiã excoicationis snia nõ ꝑsumit
iusta nisi aliter ꝓbet. vt notãter dicit Inn. in. c. q̃n cõ
tra. in. fi. s. de ꝓba. & in. c. bone. s. de elect. Nec ob.
q̃ petijt absolutiõz. q̃ hoc potuit fecisse ex bona con
sciẽtia. q̃ bonaꝝ mẽtiũ est timere peccatũ ꝛc. v. di.
ad eius vero. & de homici. c. exhibita. nec absolutio ꝑ
supponit necessario vinculũ. q̃ põt interꝑtari ad cau
telam. vt nõ. Inno. in. c. venerabilẽ. de elect. Aut nõ
appellauit & postlapsũ decendij fecit se absolui. vel si
appellauit appellationẽ deſuit. & tũc est magis dubiũ
videt tñ q̃ sufficiat ꝓbare excoicationẽ ad ꝓbationez
criminis ad effectũ vt repellat a testimonio etiã post ab
solutionẽ q̃ nõ appellãdo videt acq̃iesse snie & lz non
trãseat in rem iudicatã quo minus possit peti absolu
tio. trãlit tñ quo ad certos effectus & inter alios est vt
ꝑsumat iusta. vt nõnter dicit Inno. in. dictis. c. bone.
& q̃n ꝓtra. & Jo. an. in. c. venerabilib⁹. ꝺ sen. ex. li. vi.
& optie facit. c. licet. de sen. ex. li. vi. vbi talis repellitur
in iudicio & ex̃ nisi. ꝓbet q̃ iniuste fuerit excoicat⁹ nisi
dicas q̃ ibi ꝑseuerabat in excõicatione. sed idem vid̃r
post absolutionẽ quo ad effectos ꝑteritos. hec intelli
go vera q̃n excoicatio fuit lata in pñtem. secus si in ab
sentem & ignorantẽ q̃ tunc nõ videtur acquiescere. ad
hoc. c. ad aplice. de de. excõ. mi. & melius ꝑ Inno. in
c. innotuit. de eo qui fur. or. hec. ꝓcedũt indistincte si
in snia fuit exꝑssum tale crimen quod damnato irrogat
infamiã. nã tunc repellit indistincte. In alijs aũt cri
minibus obstat ꝓbatio excoicationis vbi non sufficit
emendatio. vt in furto & in criminali sed vbi sufficit
emẽdatio nõ obstat excoicatio ꝑterita. q̃ ꝓbat emen
datio per absolutionem. & hoc tene licet alias nõ cõsi
derata q̃quid sentiãt hic doct. et glo. iij. q. i. in sũma
Et ex ꝓdictis potes cãs instrui an & q̃n excoicatus de
beat absolui vt ferat testimoniũ. de quo etiam dic vt
dixi in. c. veniens. ij. s. e. & maxie ad predicta facit iste
tex. seu casus ꝓdictus & sequẽs in quibus sufficit ꝓ

bare q̃ fuerit alias ꝓuict⁹ vel ꝓfessus vel q̃ alias fuit
repulsus. & sic sufficit ꝓsumptiua ꝓbatio fortius q̃n
fit mõ predicto. & hec bñ notabis. Quintus casus
q̃n in alio iudicio instituta accusatiõe ꝓta ipsum fuit
crimen ꝓfessus. Ex hoc nõ q̃ confessio facta in uno in
dicio etiã criminali facit fidem in alio ꝓta confitentez
quo ad hoc vt repellatur a testimonio q̃si sigillet opi
nionem ipsius. sec⁹ vide in alijs. nam ꝓfessio facta cũ
uno nõ nocet quo ad aliũ. ff. de interro. acti. l. penul.
vide qõ nõ. Inn. in. c. ij. de ꝙ. cogni. Et põt adduci
ad qõem. nũqd ꝑ solã confessionẽ quis infamet si de
lictum erat famosũ de quo vide ꝑ gl. & Bar. in. l. ict⁹
fustũ. ff. de his qui no. infa. Sextus casus quãdo
nunq̃ de crimine fuit accusatus sz nũc ꝑ exceptionez
põt cõuinci. & sufficit ad repellendu. & intellige vt. s.
etiã si nũc esset de crimine emendatus. & sic ponit ali
quid spãle cũ agitur criminaliter. nã si ꝑseueraret re
pelleretur etiã in ciuili. & sic essemus in primo casu. & nõ
hoc. q̃ est valde dur̃ vt semel delinquẽs quãtũcunq̃
sit emendat⁹ remaneat suspitiosus vt nõ admittat in
testem. In cã criminali puto q̃ si intrasset postmodũ
religionẽ sublata esset omnis cã suspitiõis. ꝑ tex. no
tabilem in. c. fi. et penul. xix. q. vl. vbi dicitur q̃ non lz
parentibus filios factos monachos exheredare q̃uis
dum essent in seculo incid̃rint in causam ingratitudi
nis. facit dicta aũc. ꝺ mona. v. humana. Septim⁹
casus quando non ꝓbatur crimen ꝺ presenti necz fu
it convictus vel confessus sed quod aggrauata sit ipsi
us opinio. pro eo q̃ alias fuit repulsus ab actu testi
ficandi et declara hanc grauationem opinionis vt. s.
dixi. et videtur vel le tex. q̃ si non est grauata et ꝺ sua
opinio licet alias fuerit repulsus non sufficit ad repul
sionem. Venio ad glo. que omẽs sunt faciles. & s
declarate et limitate preter finalez que est in principio
facilis. In secunda parte querit qualiter ꝓbabitur
q̃ quis sit emendatus de crimine. respondet q̃ potest
ꝓbare per sacerdotem suum cui fuit cõfessus. & nõ.
glo. Hosti. & Jo. an. dicunt hoc ꝓcedere in confessio
ne et penitentie iniunctione. i. q̃ ꝑ sacerdotem potest
ꝓbari confessio et penitentie iniunctio. exterior vero
satisfactio ꝓbabitur per familiares et alios qui vide
runt. et sufficit satisfactio occulta si crimen fuit occul
tum. Si vero fuit manifestum debet esse penitẽtia ma
nifesta sed non solennis. ij. q. i. si peccauerit. xl v. di. sz
Aliud. l. dl. in capite. sm Inno. Nota bene hoc di
ctum. sentiunt enim isti q̃ non sufficit quem esse con
tritum et confessum & actu destitisse a peccato ad hoc
vt dicatur emendatus sed requirit satisfactio exterior
que tamen ꝑsumitur sm Inno. si crimen fuit occultũ
confessionẽ probando ꝺ delicto ꝑ sacerdotẽ. sz si pñ
fuit manifestũ ñ presumit ex sola confessione ꝓ oportz
q̃ probetur aliter. Distinguit gl. in. d. c. ipsi apli. ij.

q.vij.dicit eñ q ín ciuili ꝓsumitur qs anẽdat⁹ si crimen fuit occultũ.qz non ꝓsumit immemor suę salutis Dz si crimen fuit manifestũ,pbabit se egisse pniam p sacerdotẽ.Jn criminali vero siue crimẽ sit occultũ siue manifestũ siue egerit pniaz siue nõ repllit vt b.t hãc opi.tz spe.e.ti.§.i.v.utẽ opponit.ego sequor primam opi.qz exquo nõ fuit ita occultũ gn nũc,pbetur p testes dz,pbari emendatio saltẽ p sacerdotẽ modo ꝓdicto.nã semel malus amittit ꝓsumptionem bonitatis.vt presumit semp malus nisi,pbetur bonus.vt in regula semel malus.li.vi.Ex his colligitur q onus ,pbandi se emendatũ incumbit ei ꝓtra quẽ,pbatur crimen. An aũt sup confessiõe sit credendũ simplici vbo sacerdotis sine iuramẽto dicit Jnno.qbusdã videri q sic fm hosti.facit q sic qz gerit vicẽ dei.s.ò offi.oz.si sacerdos. vñ sicut a deo nõ exigeret iuramentũ ita nec ab ei⁹ vicario.facit .xxij.di.c.fi. dicit tñ hosti. aliquos dicere ꝓtrariũ qz licet in foro ꝓfessiõis teneat vicẽ dei.in ꝓtentioso vero in quo ꝓducit testes. ad b.s.e.nup.dicat Jo.an.q primum equi⁹ scõm verius.qò placet.Ex b nõ casũ in quo creditur vni testi.t b,ppter facti ql̃itatem.qz ꝓfessio fit in secreto .j. de pe.omis.t ò pe. di. i.quẽ penitz. Aduerte ad vnũ nõbile dictũ quod ponit b Jo.an.post Uln.sup gl.iij.dicit eñ q si qs fuerit emendatus p dispensationẽ b ei,pderit quo ad omnes qões.s.tã ciuiles qz criminales.alle.s.ò si. pst. ex tua t .j. de scismaticis.fraternitatis. Et nõ Jnn.b in.v.in criminali.qvult istũ emendatũ in criminali repelli nisi secũ sit dispensatũ vel nisi sit in integrũ restitut⁹.alle .j. ò re iudi.cũ te.Ego b dictũ admitto in restitutione in integz.qz illa restituit in pristinum statum ij.q.iij.in fi.Dz in dispensatiõe dico ꝓsideranda vba dispensatiõis.nã posset fieri solũ ad effectũ vt nõ deponatur vel puniat pena delicto ꝓdigna.ad b.§. indulgentia.e.causa t.q.vide de b qò dixi in.c.ac si de rici.§.de adulteriis.de iudi. Ultimo glo. querit an testis cui crimẽ obiciatur possit repellere obicientes exceptione seu replicatiõe crimis.t tãdem ꝓdudit et bene.q nõ. qz obitiens se defendit ío non põt repelli ptextu criminis.nec ob.c.p tuas.s.e.de quo gl.opponit t nõ soluit.Nã ibi similitudo morbi.i.criminis.repellit testẽ.non aũt partẽ obicientem contra testẽ.Dz nõ aliã rõem hui⁹ gl.dũ dicit q ꝓtra testes directe nõ agitur dz pot⁹ ꝓtra ptem ne vtatur illi⁹ testimonio. et idem Jnn.in.c.vez.de fo.ꝓpe.Facit eñ hoc ad multa.ꝑmo q si crimen obiciatur ꝓtra clericũ testẽ in foro ciuili possit de hoc cognoscere iudex secularis.Scõo an vnũ dictũ.Jo.an.sup tex.dicit eñ q huic testi cõtra quem obiciuntur crimina non sunt capitula tradenda.vt nõ .j. de par.c.inter.Tertio facit pro opi. Jo.t Ubi.q dicit q probare possum testes meos honestos quos aduersarius dixit t probauit male fame.allegant.iij.q.iij.inducijs ecclesie.qò nõ.s.e.ex tenore.qò placet.qz vt predixi potius iste se defendit cõtra exceptionẽ aduersarij qz aliũ defendat. Nunqd aũt ipse testis possit assumere defensionẽ t,pbare se innocentẽ.dicit Jo.Uln.t Ubi.q sic ne fama ipsius grauetur siẽ põt oñdere se liberũ p cartã manumissionis.in auẽ.e.ti.§.si vò dicatur.et hoc placet. nã licet directe nõ excipiatur contra testem.vt.s.dixi.tñ indirecte leditur ipsi⁹ opi.ut,pbatur hic in tex.qz si semel fuit repulsus semp põt repelli.in criminali ideo põt pro suo interesse assumere defensionez.facit optime in simili.in.l.a sententia.ff.de appel.

Ltra terciam.

Clausa. Quarta ꝓductio non est danda sine solẽnitate legali.de qua hic primo ponitur regula.secõ exceptio ibi nisi. Nõ ibi productionẽ q sup eodem non debent fieri vltra tres productiones testiũ nisi cũ solẽnitate de qua hic. Et aduerte qz lz glo.hic capiat ꝓductionẽ.pro dilatione vt sit sensus q quarta dilatio t nõ ꝓductio b probibeatur.qò etiã sentit glo. iij.q.iij.spacium.q dicit .j. vnã dilationez põt fieri mille productiões.tñ iste tex. t.c.significauerũt.t.c.in cauſ.s.e.t anẽ.q send.L. de proba.loquũtur t vtunt verbo ꝓductionis t non dilationis.vide ad intellectum huius.c.qò plene dixi in.d.c.in cauſ. Nõ ibi nezꝫ p se nezꝫ p aliuz q non refert an faciat qs p se vel p alium vbi idem,reful tat effectus.qò procedit etiã in penalibus. vt in.c.si qs suadente.xvij.q.iij.iũcto.c.inlres.de sen.ex. t vi de quod ibi dixi. Nota ibi subtraxerit. q ecipso q subtraxit testificata ꝓsumitur q fuerit ꝓuinctatus. ꝓsumitur eñ ꝓtra eũ ex delicto.ar.in.l.si ò possessiõe L.de proba.fm Jnn.t hosti. Nõ ibi testificata. q non distinguit inter testificata sua et alterius partis.Ex quo colligitur q sine subtraxit quis testificata per se siue alterius partis vel fuerit ꝓuinctatus non admittitur amplius ad productionez testium licet quidam contra.Sed primum plus placet Jnno.t communiter doct.t intellige q impediat ac si publicatio fuisset solenniter facta et non vltra hoc dico quia sicut publicatione nõ obstante admitteret sup nouis capitulis.vt in.c.cũ venisset.s.e.ita t fortius si fuisset primitus testificata p ꝓuinctatus.fa.c.constitutus.s.e.in fi.

Nõ ibi artem.q hoc verbũ artez qñqz sumitur in malã partem.ad idẽ.xxij.q.v.quacunqz arte.t.xlvij di.sicut.qñqz sumitur in bonã partem.xxi.di.clericũ.

Ultimo nota t pondera verbũ ꝓuinctatus q non sufficit qlibet inspectio momentanea actoꝝ ad hoc vt excludatur quis a productõne testiũ sed requiritur q fuerit ꝓuinctatus qò idem est fm doct.qò diligenter cõtatus seu valde scrutat⁹.naz dictio per angat vbi l.vrbana.§. pernoctare.ff.de ver.signi. et nota.in.c.

si constiterit. de accu. ꝛ p hoc decidant doc. hic duas qões. Prima an is q̃ viderit testificata tñ illa plene non examinauit, phibeat a q̃rta, pductiõe. ꝛ dicũt cõmuniter q̃ non p̃ dicta ꝛ q̃ cessat finalis cã, phibitiõis ex quo nõ vidit illa, taliter q̃ possit alios p id subornare de renũ. post trãslationẽ. ꝛ. c. cũ cessãte de app. Cõsuluit tñ Hosti. q̃ q̃nta ppendit attestationes esse suas desistat ab obiectione illa. Secũda qõ q̃ q̃d si non vidit attestatiões sz a testib̃ pductis diligẽter exq̃sinit ꝛ ipsi recitauerũt depositões q̃s fecerãt an, phibeatur deinceps, producere testes. doct. cõmuniter dicũt q̃ nõ. tũ q̃ nõ ẽ iure cautũ. ff. e. l. i. ꝛ. s. c. i. tũ q̃ nec rõ nec egtas hoc suadet. cũ p viuã vocẽ non potuerit plene instrui. facit ō p̃uil. c. cũ plone. li. vi. Addit hosti. aliã rõem q̃ põt esse q̃ testis falsũ refert. de accu. inquisitiõis. §. si. q̃ vult complacere vel q̃ non recordat. Et nõ hãc rõnez. facit ad ea q̃ dixi in. ca. p tuas. de. pba. q̃ si testis extra iudicium dixit vnũ ꝛ in iudicio aliter. stetur secõ dicto iurato. ꝛ nõbis q̃ vbi q̃s subtraxit testificata vel fuit p̃uncrat̃ nõ solũ excludit a quarta, p ductione vt hic sz etiã a secõa eadẽ rõe qua excluditur a quarta. s. ppter timorẽ subornatõis. ad hoc. d. c. cõ statutus. in fi. s. c. vbi, pbat. hinc dicit glo. nõ. ij. q. i. in p̃mis. in vbo si eo p̃sente. q̃ si ps interfuit examinationi testiũ nõ dz admitti amplius volẽs alios, p̃ducere. ꝛ sic limita qõ. s. dixi. Itẽ scias q̃ hec q̃rta, pductio nõ datur indistincte etiã fuata solẽnitate de qua h. Ꝑ oportet fm Inn. q̃ petat̃. j. tpa statuta de q̃bus. iij q. iij. spatiũ. ꝛ. l. i. C. de dila. nã vt ibi hꝫ, p producendis testib̃ q̃ sunt in eadẽ, puincia nõ dantur vltra tres menses. si incõtinẽti, puincia nõ dant̃ vltra sex. p vltra montanis nõ vltra nouẽ. ꝛ illud tps ẽ p̃fixũ non vt nõ possit abbreuiari sz vt etiã nõ possit elõgari sine maxia causa vt ibi. Si ergo ps habuit breuiorẽ dilationẽ ibi ꝓtentã admittitur ad q̃rtã, pductionẽ fuata solẽnitate de q̃ hic dũmodo nõ excedat tpa ibi statuta aliaſ aũt nõ admitteretur nisi p bñficiũ restõnis. Ego nõ credo necessariũ bñficiũ restit̃. exquo nõ ẽ fcã publicatio nec lata sniа. sz satis ẽ adhibere sũmariã cognitionẽ. ꝛ si repit cãm vrgentissimã dãdi dilationem vltra illa tpa põt iudex ꝓcedere ꝛ rõe triũ, pductionũ fatear fuare solẽnitatẽ de q̃ hic. b enim videt velle tex. in. d. l. i. ꝛ. d. §. spatiũ. ꝛ facit qõ. j. dicã post glo. in. i. q. ꝛ si vis instrui quo ordine dant̃ dilatiões ꝛ q̃tiens sine, pductiões. vide qõ dixi in. c. ij. de dila. ꝛ in. d. c. in cauſ. Et tractẽt hic Inn. ꝛ Jo. an. ꝛ alij q̃dam q̃ nõ sunt de materia huius. c. vñ p̃mo expediũ gl. secõ aliquid dicã. Opp. ꝛ videtur q̃ exquo semel in cã est iuratũ de calũnia nõ debet iteruz iurari. vt in auẽ. hoc sacm. C. de iura. calũ. Sol. ij. nñdet q̃ istud iramẽtum differt a iuramẽto calũnie. q̃ p̃mũ est d̃ veritate vt b ptz. l. q̃ non dicit testificata. sz iramentũ calum

nie est de credulitate ꝛẽ. vt in glo. Hosti. nõ videtur b placere. dicit enim q̃ iuramentũ calũnie extenditur ad illũ q̃ dilationẽ petit superfluã vñ dicit Jo. an. q̃ b iramentũ calũnie exigit̃ ad tollẽdã p̃sumptionẽ q̃, est q̃ ois sit iuratũ, de calũnia petatur malicioſe hec dilatio dic clarius q̃ b nõ est iramentũ d̃ calũnia sz malicie qõ nõ est ita generale sicẽ calũnie. ꝛ istud põt peti ꝛ geniari in q̃cũq̃z pte litis iudex p̃sumit malicia. vt in. c. ij. de iura. cal. li. vi. Itẽ possz dici q̃ iuramentũ calũnie nõ extendit̃ ad hũc casũ. q̃ nõ petit hãc dilationẽ superfluo vel vt lis tardetur. sz vt ꝯe, pducat testes ꝑ p babiliter timetur ne corrũpat testes si testificata vidicit gl. si. est clara. Nũc extra gl. vt aliq̃d expediũ d̃ tatis p Inn. ꝛ Jo. an. q̃rto. dixi. s. q̃ tpa sunt limitata p testib̃ producẽdis q̃ sz possũt abbreuiari nõ tñ dõ gari. iij. q. ij. spatiũ. qd si ps petat suspẽdi a receptõe testiũ, vel cause diffinitõe donec possit hꝫ testes vltra marinos captos vel infirmos. Inn. Hosti. ꝛ Jo. an. dicũt q̃ non debet audiri vltra tpa statuta potest tñ ei post aperturam attestationum vel etiaz post sententiam p̃missaz, cognitõe sũmaria subueniri p bñficium restitũtionis in integrũ. de in integ. restit. c. ij. ꝛ. c. ex lñs. et si diceres nõne melius esset differre q̃ post publicationẽ ꝛ sniе, platione subuenire. Rñdz Jo. an. q̃ nõ. nedetur materia malignãdi. si enim, ppter b et similia hec publicatio differret̃ posset quilibet inuenire tot vias diffugij quot lites fierẽt immortales. et si procedit ad vlteriora nullus vel modicũ est p̃iudiciũ. exquo per restõnis bñficium subuenitur. fatentur tñ predicti doct. q̃ iudex ex magna causa posset vltra statuta tpa aliquã dilationem dare vel prorogare. ar. ff. d̃ re iudi. l. ij. et. ff. de iudi. l. nõnanq̃. in fi. sz non immoderatã. ar. ff. de iudi. l. si longius. ꝛ fa. c. cõsulnit. d̃ offi. dele. et hec notabis pro his que dixi scilicet iudicem posse ex magna causa concedere quartam dilationez vltra tempora statuta sine beneficio restitutionis. fac quod nõ. Bar. in. d. l. i. vbi notabiliter dicit q̃ si iudex sine cause cognitione dedit dilationem vltra illa tempora non valet dilatio. probatur quia lex dicit iudicem ad hoc non habere potestatez. secus vbi hoc fecit cum cause cognitione. vt ibi et dicto. §. spacium. vbi est illa. l. i. canonizata. Secus etiam dicit vbi iudex dedit secundaz dilationẽ inter illa tempora. quia prima et secunda non excedunt illam dilationem ordinariam. tunc enim valet dilatio licz mea danda nõ adhibuerit cause cognitionem. quia videtur supplenit se in secunda id quod defuit in prima. ad hoc allegat Inno. qui hic sentit vt. j. dicã ꝛ nõbis hec pro pluribus q̃ dicunt q̃ secũda dilatio non est danda sine cause cognitione vt nõ. in. c. ij. de dila. et in. l. oratione. ꝛ in l. si. ff. eo. ti. Sic etiaz intelligas aliud nõbile dictum Bar. in auẽ. qui semel. C. de pba. vbi dicit q̃ si iudex admisit quartam ꝓductionem sine solennitate

legali valet ꝓductio. intellige tamē nisi appellet̃ per partem aduersam q̄ in hoc satis grauat. de q̄ vide qō dixi in. c. significauerūt. ī. c. in causis. s. eo. vbi satis tractat materia hui⁹. c. Est etiā aduertendū ꝙ intellectu ꝓdictaꝝ legū fm Jnn. ī Jo. an. ꝙ illa. l. i. canonizata. vbi. s. dicit nō ampli⁹ q̄z tres mēses vari. per qō dat intelligi ꝙ si in ꝓuincia vel extra ꝓuiciā testes sunt ꝓpinq̄ dilatiōes ille minorabunt ī ita obseruat̄ facto ī satis b̄ tex. dictoꝝ iuriū innuit. ī fac. c. cū sit romana. de appel. ī. l. de dila. l. sine ꝑs. nec credis ꝙ ī mediate sit credendū ꝑti asserenti se hīe testes vltramarinos. q̄ sepe hoc ꝓponeret in fraudē ad litē differendū. Sed credo ꝙ iudex sup b̄ dz p̄mittere sūmariā cognitōz. qō videt sentire hic Jnn. dū dicit ꝓdūcter ꝑtem aduersam facere si ꝓsentit ꝙ aduersarius habeat nouē menses qñ sūmaria cognitōe p̄missa ordinatuz est ꝙ instructionē suā habeat de ꝑtibus vltramarinis Itē dicit Jnn. ī hosti. ꝙ ꝑti que habuit minorē dilationē q̄z triū mensiū vel sex vel nouē fm distinctiones illi⁹. l. i. de leui dabit alia dūmodo ambe simul iūcte non excedāt dilationē illā triū, mensiū rē. et b̄ voluit Bar. vbi. s. ī allegat Jnn. b̄ qō nō. dicit etiā Jnno. ꝙ in his trib⁹ mensib⁹ nō cōputabit tpus mediū a fine p̄me dilatiōis vsq̄z ad p̄ncipiū. secdo intellige b̄ dicta fm p̄cedens qñ iudex decurtauit illā dilationē. et ea finita dedit secdam. Nā ad ꝓsiderandū an p̄ma ī secūda simul iūcte excedāt illā dilationē ordinariā non cōputabit interuallū qō fuit post finē p̄me vsq̄z ad p̄ncipiū secde. qō dicit Jnno. ꝓcedere siue ꝓducēs fuerit impedit⁹ siue neglexerit. nā imputet sibi aduersari⁹ si ex hoc ꝑtendit damnū q̄re sibi nō ꝑuiderit faciēdo cītari aduersariū qz vigilātib⁹ ī nō dormientibus iura subueniūt. ff. ex. qui. cau. ma. l. nō em̄. ī licet fateātur Jnn. ī hosti. qñq̄z vtile bas dilatiōes abbreuiare dicūt tñ ꝙ ex breuiatiōe dubitatōes occurrūt ī diffugia sepe ꝓpārātur. ī dic ꝙ hodie iste dilatiōes cōmuniter sūt arbitrarie. vt dixi plene in. d. c. ij. Sed q̄ro qñ incipiūt currere iste dilatiōes dicūt ꝑdicti doct. ꝙ statim postq̄z sūt assignate vñ caute facit ꝓducens si statim impetrat lr̄as ī vadit vel mittat ꝑ testibus ꝓducēd⁹. vel mitti faciat vt ibi recipiant. ī dicit Jnno. ꝙ istud tempus est ꝓtinuū non vtile adeo ꝙ nec dies solēnes. nec recreationes testiū recipiēdoꝝ vel iudicū de ipso tpe deducunt dūmodo recreatiōes nō sūt maliciose vel tales ꝑ quas ꝓducēs impediat ꝓducere testes suos quod placet. ī facit. l. sed et si per pretores. ff. ex qui. cau. ma. et quod nō. glo. ff. de temp. in integrū. sup rubrica. que dicit ꝙ regulariter omne tempus est continuum nisi aliud specifice caueatur. Ex predictis nota ꝙ subuenitur parti si fuit impedita per negligentiaz examinatoꝝ seu testiū facto. qō expressius b̄ tenet Jnno. Itē quer̄t nūqd is q̄ habuit tres mē ses ꝑ testib⁹ in eadem ꝓuincia ex̄tib⁹ habebit postea sex si dicit se velle ꝓducere testes de cōtinenti ꝓuincia ī deniq̄z nouē si dicit se velle ꝓducere testes vltramarinos. Jnn. sentit hic ꝙ sic ī videt b̄ velle. l. i. canonizata. vbi. s. ī qz ꝑ hoc cā plus debito ꝓrogatur sepe dat ipe ꝓsiliū ꝙ is ꝑtra quē fit ꝓductio faciat diligenter ab initio a ꝓducente ī rōnē in actis scribi faciat an intendat cām suā instruere de ꝑtib⁹ vltramarinis an d cōtinentib⁹ ꝓuinciis. an d eadē ē eis valde vtile si certum locū elegerit. nā habebit solū vnā dilationez. q̄si velit Jnn. ꝙ si hz testes in eadē ꝓuincia ī ꝑtinentib⁹ solum habebit sex mēses. si dicit ꝙ in continentib⁹ ī vltramarinis hēbit solū nouē. Dz aduerte qz fm hūc intellectū Jnn. sepe ꝓtingeret ꝙ vni darēt. xviij. menses ꝑ testib⁹ ꝓducendis. qō est inconueniens fm Jo. an. cū ꝙ hoc ampliet dilationū materia ꝑtra mentem illoꝝ iuriū. vñ recitat ipe Jde. d bel. ī ponit Ly. in. d. l. i. q tenuit ꝙ temp⁹ dēat in tpe cōputari vt si ꝓmo habuit tres menses ꝑ eadē ꝓuincia ī postea petat testes d ꝓuincia ꝓtincti nō dabunt sex dz tñ tres. si vo post p̄mā d tribus mensibus petat tertiā. s. vltramarinā habebit solū sex mēses ī sic non habebit in effectu nisi nouē ꝑ omnib⁹ distantijs locoꝝ. ī idē si dixerit ꝙ vult ꝓducere testes d omnibus tribus locis Utile tñ est seruare ꝓsiliū. Jnno. qz si elegit sibi certū locū tunc non habebit nisi vnā dilationē statutā ꝑ illo loco. sed dato ꝙ interrogatio a p̄ncipio facta non fuerit putat Jo. an. ꝙ si ꝑs vult ꝓducere testes sup principali vel eisdē articulis vel alijs q̄ a p̄ncipio ꝓuideri potuerūt ꝓcedit opi. Jde. si vo sup exceptiōe vel replicatōe in ꝓuisa peteret noua dilatio. ꝓcedere pōt tā opi. Jnno. q̄z Hosti. ī adducit nō. in. c. cupientes. d elec. li. vi. in gl. penul. p̄me ptis. hec videtur bona cōsideratio. sed nihilomin⁹ puto ꝙ totū hoc cōsistat in bono iudicis arbitrio. Jdone em̄ ꝙ ꝓduxi quosdā articulos in causa habeo testes in ꝓuinctijs ꝓtinentib⁹ habui sex menses. ꝓ postmodū in alijs articulis ꝓ, puisis oportet ꝑducere testes vltra marinos ad qō itur prorsus p diuersam viā q̄z ad cōtinentem ꝓuinciā. dicem⁹ ne ꝙ solum habebit tres menses certe dubiū est dicere Dico ergo ꝙ bonus iudex hoc arbitrabitur. vt innuit tex⁹ in dicta. l. i. Sed informando arbitrium habebit respectum ad predicta. Quero quid in materia ista testium appellabimus continentem prouinciam. putat Jnnocen. ꝙ non archiepiscopalem sed prout exponitur in. l. notionem. §. i. ff. de ver. significa. quod declarat Hostien. sicut italia. gallia. hyspania. prouintia. cecilia. et similibus Jdo predictis addūcit Jo. an. ꝙ male inducie ille essent a iure limitate si in prouintijs archiepiscopalibus et continentibus tot menses darī debere vt cum quandoq̄z parum distent abinuicem ad hoc de el. coram. et quod ibi notatur. et videmus

hodie q̄ in multis locis vn⁹ archiepiſcop⁹ non diſtat ab alio p tres dietas. vt i florētino ⁊ piſano Ultimo hic Jo. an. remittit ad ſpe. an i exceptionib⁹ ꝓban dis ſit loc⁹ q̄rte dilationi ſeu productōni ⁊ p ſequēs etiā p̄t queri an debeāt dari tres dilatōnes an ſolum vna. Et vide ſpe. e. ti. §. q̄liter. v⁹. ſ̄ cum ſup. ⁊ ibi ſpe. viō tenere ſequēdo opi. guil. q̄ nō dētur tot dilatōes in exceptōnib⁹ p decretalē prudentiā. §. ſexta. de offi. dele. nam ibi dr q̄ j. terminū ꝓpetentē ꝛc. ad idez. c. pia. de excep. li. vi. ⁊. c. frequēs. de reſti. ſpo. eo. li. nā tales exceptōes ſunt odioſe ⁊ nō tanti p̄iudicij ſic p̄n cipale negociū. Jo. an. ibi in addi. dicāt ꝺ procedere i exceptionib⁹ odioſis que differūt ⁊ nō perimūt. quo caſu nō dabitur niſi vna dilatio. vt in iuribus prealle. Jn pemptorijs aūt in quib⁹ ē maius periculum dic ſecus. nā vt patet. s. eo. de teſti. q̄ꝯ teſtes deponūt ſuper principali ⁊ peremptoria ſimul. ⁊ ſic vident iſta equata. Idē tenet Lap. de caſtel. ſua alle. lxxxvij. vt numerus q̄rte dilatōis detur in exceptionib⁹ etiā q̄ſi pemptorijs. vt ē exceptio teſtium reprobatoria. put dixi in. c. cū ex pte ade. s. eo. Et idem dicit in cā matri moniali ⁊ alijs ſummarijs. nā lz i illis dilatōes ſint reſtringende. neceſſarie tñ ſunt reſecande. vt dicit tex. in de. ſepe. de ver. ſig ⁊ ſequitur do. an. hic. Dz profecto mihi nō placet hec diſtinctio inter principalē ⁊ exceptiones dilatorias cum nullibi hoc probet nec iura ſuperi⁹ allegata ꝺ probāt ſimpliciter cui dicāt excepti onem probādā j. ꝓpetentē terminū. ſ̄ idē ē in principali ⁊ in exceptōe pemptoria. dicant eā iura q̄ i cauſis ciuilib⁹ non dz dari niſi vna dilatio pro inſtructōe cauſe. vt in. l. oratione. ⁊. l. fi. ff. de dila. tñ ſi qd inopinatum emerſerit dak alia dilatio cū cauſe ꝓgnitōe. ita dicendum in ꝓpoſito. naz dux eſſet q̄ ſi j. terminum mihi aſſignatum nequiui ſine culpa mea exceptōnem meā probare q̄ debeaz excludi propter defectum alterius termini. maxime cuz ī ꝺ iura loquant indiſtincte ⁊ iura ſuperius allegata loquunt q̄ ex culpa ſua nō probauit quis exceptōnem ſuaz. patet q̄ punitur ibi non pbans ſaltē in expenſis. ⁊ q̄ debeat habere aliā dilatōnem optime facit tex. in. d. c. i. fateor tamen q̄ ſunt magis reſtringāde in exceptōib⁹ q̄ꝯ i p̄ncipali ſeu pemptorijs. ꝓpter paucitatem p̄iudicij ⁊ negocij.

Caſus. Accuſatus criminaliter nō admittitur

On debet in teſtem cōtra alium in cauſa criminali ſua accuſatōne pendente niſi in exceptis crimīnibus. primo ponit regula. ſecō exceptio. ibi niſi Nō primo q̄ expendētia accuſatōis crimialis grauak opinio ac cuſati vt interūn nō dicak integri ſtat⁹. hinc ē q̄ repelli tur ab ordie ⁊ teſtimonio. ⁊ p hāc rōnez puto q̄ i oīni actu vbi requirit integritas ſtat⁹ talis accuſat⁹ repelle tur. Idē puto vbi ex forma ſtatuti vel iuris cōis requi reretur teſtis oīni exceptōe maior. ad ꝺ qō dixi. e. eo. teſtimoniū. Nō ſecō ex predictis ⁊ ex tex. ar. optimum. q̄ in cā ciuili admittit teſtis notatus infamia facti. Nā iſte de quo pendet accuſatio re ipa ex iuris di ſpoſitōe de facto nō. ⁊ nihilomin⁹ qz adhuc non ꝓſtat de veritate nō repellitur niſi in criminali. forti⁹ non dz repelli ille qui ſolū ē notat⁹ ex vulgi opinione. naz populus defacili decipit. de dec. olim. maior eñ eſt preſumptio ꝓ tra aliquē cum deueniūt ē ad accuſatōem ⁊ maxime cuz accuſator aſtringit ſe ad penā talionis q̄z cuz vicinia loquak de aliquo cum ſepe ꝺ procedat ab emul. ⁊ facit qō nō. ꝺ in prin. glo. Nota tercio caſum i quo p exceptōem ꝓpoſitā ꝓ tra teſtem ex toto teſtis nō admittit Jo. an. remittit ad nō. in. c. ex parte ade. s. e. ⁊ ibi plene dixi. Sed ad ꝓpoſitum noſtz pato tex. iſtum poſſe itelligi duob⁹ modis. primo vt admittak a principio probatio pendētie accuſatōis ⁊ de ea ꝓſtituto nō recipiak dictū teſtiū. ⁊ tunc dic ꝺ ꝓcedere. qz hec exceptio non p̄t eſſe notoria exquo i iudicio ꝓtenditur merito nō dz ipius ꝓbatio differri. iuxt nō. i d. c. ex parte ade. Secō p̄t intelligi ⁊ ſubtili⁹ q̄ nō dz admitti ad teſtificādum. ſ. in effectu. qz nō faciet fidem dictum ſuum ſi tpe ferende ſnie pēdeat adhuc accuſatio. ſ̄ nihilomin⁹ poterit dictum ſuum recipi ⁊ exceptio reſeruari in tp̄s ferende ſnie. nam ſi añ ſniam reperitur abſolutus. ſatis patet q̄ tpe teſtimoniū erat integri ſtat⁹. ꝙ ꝺ facit qz teſtis ſolū repellit qz p̄ſumitur nocens. vt in. c. for⁹. in fi. de ver. ſig. Dz nunc conſtat q̄ erat innocēs. facit qō in ſimili nō. Jo. an. in. c. oīnipotens. de accu. Prim⁹ intellect⁹ vidz magis cōuenire littere. ſ̄ ſecūdus ē magis rōnabilis. Nota quarto bonū ar. q̄ ꝓtra teſtē p̄t excipi de crimine etiaz non publico probak ex eo qz teſtis ⁊ ꝓmouēdus ſeu ordinādus ꝺ equipantur. ſ̄ certū ē q̄ notatus crimine primato repellitur ab ordine. ergo etiā a teſtimonio ad hoc. xxv. di. c. ſi. ⁊. lxxxi. di. c. i. facit ad ea q̄ dixi in. c. teſtimonium. s. eo. Nō vltimo q̄ accuſat⁹ aliū accuſare nō p̄t. ꝺ itellige iuxta ea que habent ⁊ nō. in. c. negāda. iij. q. vi. ⁊ plene p bar. in. l. is qui reus. ff. ō publi. iudi. Clenio ad gl. que facit p̄ncipaliter quatuor nam in p̄ma pte ponit rōnez decidendi ad tex. et ē dara. Jn ſecōa pte querit an iſte accuſatus admittak in ciuili. ⁊ ꝛcludit q̄ ſic. dūmodo ſit emēdatus de crimie. ⁊ in hoc glo. inepte loquitur. exquo eñ adhuc nō conſtat de crimine non requirit emendatio. lz eñ pendente accuſatōe grauet ipius opi. vt in prin. gl. tñ hec aggrauatio ſufficere nō vidz in ciuili vel cū agitur ciuiliter. vt ſatis ꝓbak ꝺ. ⁊ in. c. teſtimoniū. in v⁹. in criminali. s. e. ⁊ faciunt ſimilia de q̄bus in glo. Et vide de ꝺ qō nō. glo. in. c. ipi apoſtoli. ii. q. vij. Tercio glo. oppo. q̄ etiā in exceptis crimīnib⁹ non debeat iſte admitti. ar. ij. q. i. in primo. ⁊ in. c. per tuas. de ſimo.

vbi tam in accusatore q̃ in teste distinguitur an accusatus sit bone fame an male. Bol. glo. dicit tex. istũ intelligendũ scdm distinctiõem illoz capituloz. Et hãc solutionẽ videnť b̃ sequi Jo. an. Jnn. z abb. qui dicũt q̃ ꝓpter b̃ tex. iste dicit forsan. q̃si dicat q̃ indistincte nõ admittit. Sz ꝑt dari alia solutio q̃ illa iura ꝓcedunt q̃n ꝓstat ꝺ crimĩe ꝓtra testes. b̃ vero q̃n tm̃ ẽ accusat⁹ z b̃ forte voluit ista gl. dũ postea dicit q̃ lz iste accuset nibilomin⁹ remanet i statu suo q̃si adhuc non ꝓstet q̃ sit crimiosus. sic̃ eñ admittit i ciuili ita etiã i criminali sliter excepto i odiũ criminis. z b̃ plus placet cũ tex. iste loq̃tur indistincte. q̃ aũt sint crimia ꝓcepta vide i spe. i ti. de accu. i fi. vbi enumerat crimẽ lese maiestatis vi. q. i. quisquis. de bere. vergẽtis. Jtẽ crimẽ hereſ ꝺ. c. vergẽtis. z in. c. i fidei fauorẽ. e. ti. li. vi. Jtẽ crimẽ symonie. ꝺ. c. ꝓ tuis. z filia. dic vt ibi Vltimo gl. querit qd si accusat⁹ ꝓdemnat⁹ appellauit an admittat i testẽ dic vt in ea quã nõbis ad silles q̃stiones. z vide qõ in silũ nõ. glo. in. c. sepe. de appel. Ex̃ gl. appono nam cõtra tex. ex hoc. c. dat materia malignandi. facile eñ erit accusatio vel timenti accusari subtrahere aduersarios testes gbus timet puinci faciendo scz eos accusari vel ꝑ̃us accusando. z sic apitur via malicijs contra. c. q̃nto. ꝑ. ꝺ diuoz. Bol. Jo. an. q̃ hec malicia nõ ẽ ꝑsumẽda z vbi de ea esset ꝑsumptio posset puideri scdm decretalẽ frequẽs. de resti. spo. li. vi. l. ꝓfigendo termiñ. ꝑ. quẽ. ꝓbet accusatio vel dictũ testis recipi reseruata fide ipius in euentũ finite accusatõis. ad b̃. e. co. ex pte. Et nõ hũc intellectũ. nã vt. s. dixi nõ ect malũ in distincte b̃ obtuare nec iste tex. ꝓtradicit itelligẽdo vt. s. in nobilib⁹ dixi. z facit qꝺ ipe Jo. an. nõ. in. ꝺ. c. omnipotens. vbi dicit q̃ pẽdente accusatõe qs ꝑ̃t digi f̃ ꝓformatio ꝺz differri ne in fraudẽ pareatur accusatõ.

Vltimo queriť an dispositio buiť. c. habeat locũ i inquisito z denũciato. Jnn. z hosti. q̃ sic Jo. an. fatek b̃ in inquisitione cũ illa non fiat sup veritate criminis nisi ꝓcedat infamia de accu. q̃liter. merito tanq̃ infamat⁹ repelleret i criminali. f̃ in denunciatõne videret di stinguendũ scdm eã an denũciatio sit cũgdica. an iudicialis. an canonica. an regularis. Et si ect iudicialis an denunciat⁹ sit infamat⁹. an ne. z sic cuz bis verbis transit Jo. an. q̃si velit dicere q̃ nunq̃ repelleret denunciat⁹ nisi in iudiciali dũmodo sit notat⁹ infamia. z cũ b̃ dicto trãsit do. an. f̃ nõ video q̃liter fundet b̃ dictũ. nã idẽ ꝑ omnia esset i alijs denũtiatõib⁹ si denũciat⁹ esset infamis infamia iuris vel facti ꝑ rõem quã. s. dixi i inquisito. Jtẽ negari non ꝑ̃t quin ꝓtra denũciatũ incboato ꝓcessu oriat suspitio z q̃uet opinio ipsius. ꝺ. c. omnipotens. z. lxxxi. di. tantis danid. sic ergo interim non ꝓmouet vt in iuribus ꝑalle. ita nec ad testimoniũ in criminali admitti ꝺz cũ isti parificentur vt hic. nec debemus habere respectuz q̃ agat ad penã

tentiã in denunciatione q̃ repulsio non fit ꝓpter penã futurã sed ꝓpter ꝑsumptõem male vite. que non minus oritur contra denunciatũ q̃m ꝓtra accusatũ quãuo si recte velimus ꝓsiderare maioz ꝑsumptio oritur ꝓtra denunciatũ q̃ denunciãs ꝑsumitur moueri ex sola caritate. cũ nõ agat ad penam. f̃ accusans mouetur q̃nq̃ malo zelo. vñ accusatio appellat genus illaudabilis intentionis. ij. qꝺ. i. si quis eꝑs

De testibus cogendis.

Quia officiũ testiũ q̃si publicũ ẽ z ad illud iterdũ inuiti cogunť. ideo post tractatũ de testib⁹ tẽ. sic continuat Jo. an. Nõ tu ex hac ꝓtinuatõe q̃ officiũ testium ẽ q̃si publicũ. f̃ vide latius ꝑ Jnn. in. c. nubil. ꝺ elec. vbi dicit q̃ officiũ testis in se ẽ publicũ. ad b̃. l. i. ff. de testi. f̃ testis non fert testimonium tanq̃z habẽs officium publicum. hinc est q̃ per exceptõnem criminis reppellitur nec ꝓdest tolleratio liceat in alijs officijs publicis. s. ti. ꝑ. testimonium. z qõ nõ. Jnno. in. c. scisscitatus. de rescrip. Ego ꝓtinuo sic. Vtilem ect q̃. ꝺ testib⁹ f̃ q̃ posset dubitari vtz ad testificãdũ ꝓsint ꝓpelli merito subditur ista ergo tẽ. Ni. ab.

Vtilem Lalus In causa matrimoniali cogendi sunt testes ferre testimoniũ. ita cõiter summat. sed nõ placet inquantũ ponit specialitatẽ in matrimonio. q̃ sic loquí videť iura i alia materia ciuili. ideo generaliť summo sic. In cã ciuili monendi z inducendi sunt testes ad testificãdũ z li se subtrahũt odio gra tẽ. ꝓpellunť. In ꝓma pte ponit cause ꝓmissionem. in scda. puidet ptib⁹. ibi ideoq̃z. Nõ primo ibi moneas z inducas q̃ ꝑ hec verba nõ designat ꝑ cisa ꝓpulsio. q̃ in fi. mandat ꝓpelli si induci non ꝑ̃t vide de b̃ qõ nõ. in. c. q̃. de spon. Nõ secõ q̃ etiã in cã matrimoniali non ꝺz iudex testes a principio cõpellere seu ꝓtra eos sniam fulminare f̃ prius monere z inducere. quod puto verum nisi necessariũ sit illoz testimoniũ. q̃ aliter probari non ꝑ̃t. vel nisi iudex sit remotus a partibus tunc enim q̃ defacili non potest iudicium indicis geminari poterit iudex a principio ꝑcipere z sub ꝓditione censuram ecclesiasticam fulminare. z sic iudicio meo intelligi ꝑ̃t. c. q̃. ꝓxi. Nõ tercio iudicem posse ꝓmittere testium receptorem etiã i cãsa matrimoniali. z nota q̃ talis ꝓmissarius potest nũcius appellari. z dicit Jo. an. q̃ iste quandoq̃z vocatur executor. quandoq̃z auditor vel cognitor. quez potest iudex quilibet ad certum articulum deputare. de offi. ꝺele. super questionum. §. i. z. §. verum. Ego credo q̃ q̃n iudex priť examinat capitula z interrogatoria

ꝛ postmodū mittit notariū vel alium ad examinandū testes. iste sic missus potest dici nuntius. sic appellat qꝛ mittit ad ipos testes. ꝛ qñq; nullā hz iurisdictōez sed nudum ministeriū. iuxta nō. in de. vna. de offi. de le. ꝛ videt tex. in. c. ij. de iudi. li. vi. ꝛ sic loquit ꝫ vt ptz ibi quē ad ꝫ miserint cē. qñq; ꝓmittit iudex simpliciter receptōem testiū ꝛ tunc ille nō ꝓprie appellat nuncius ꝑ iudex seu cognitor. vt in de. iudices. de offi. de le. cū ibi nō. Oppo. viōr enī qꝫ nō erat opꝰ scribere ordinario vt ꝓpelleret testes ꝓducēdos coram delegato pape. qꝛ ipemet ꝫ facere poterat cū sibi omnia vt dicant esse ꝓmissa sine quibꝰ cā cōmode expediri non ꝑt. de offi. dele. c. ꝑterea. ꝛ. c. prudētia. Io. And. fatetur qꝫ delegatꝰ ꝫ posset ꝛ cōiter doc. post eū. ꝑ scriptū fuit ordinario. qꝛ forte plus timebat i loco. qō placet similiter cū mādatur ordinario vt exequat suaz delegati apostolici cū ꝛ ipe ꝑ se exequi non posset. ō offi. dele. in litteris. c. significasti. ꝛ. c. querenti. Glo. i. querit q̄re testes ꝓpellūtur cū regulariter qs nō ꝓpellatur de suo facere bñficium. x. q. ij. ꝑcare. Rñdet qꝫ duplici ex capite. Primo ꝓpter bonū publicū ne veritas occultetur ꝛ malus vt bonus extimet. facit licet glo. nō alleget. l. eum q̄ nocētem. ff. de iniur. ꝛ. c. vt fame. de sen. ex. Secō qꝛ tacere veritatem ē peccatum mortale. xi. q. iij. quisquis. Contra ꝫ opp. duplici ter. Videt enī ꝓmo ꝫ fore falsum. s. qꝫ tacere veritatez sit peccatū mortale. Nam xp̄s interrogatus a pylato qd ē veritas. nō respondit. vt habet i euāgelio. glo. in d. c. quisquis. dicit qꝫ ꝓmum dictū ꝓcedit cuz ꝓducit in testē. alias bñ ꝑt ꝛ dz quis q̄q; tacere veritatē. vt i c. ꝓmum. ꝛ. c. ne quis. xxij. q. ij. ꝛ vt habet in ꝓtrario Si enī quis queritur ad mortē nō teneor rñdere. vt i iuribus ꝑal. ꝛ lz do. an. hic insistet ego breuiter dico pꝰ archidi. ꝛ beatum tho. vt nō. in. §. itē quod dz. xxij. q ij. qꝫ in casibꝰ in quibꝰ iudex ꝑt ō iure interrogare nō rñdendo sed negando vel celando veritatē quis mortaliter peccat qꝛ debz quis obedire suo superiori in spectantibus ad officium suū. de ma. ꝛ obe. c. ij. ꝛ. c. qui resistit. xi. q. iij. secus vbi interrogat i non spectantibus ad officium suum. Et ꝫ ꝫ soluitur questio nōbilis an peccet accusatus si tīmēs ꝓdemnari negat veritatē. et ꝓdulio ē qꝫ sic ꝫ predictam rōnem. ita in simili conclu dit bar. in. l. relegati. ff. de iterdic. ꝛ rede. dicit enī qꝫ cōdemnatꝰ iuridice ad mortem peccat fugiēdo carcerem secus dicit vbi carcer esset violentus ꝛ iniuriosus. ad ꝫ qō le. ꝛ nō. in de. pastoralis. in glo. in verbo ꝑ violentā. Idē puto scz qꝫ peccat mortaliter qñ quis pōt ꝓximo ꝓdesse ꝛ non vult negādo veritatem. ar. c. i. de fal. Nam quisq; tenet diligere proximum sicut seipm de pe. di. ij. ꝓximos. idē dic si qs falso deponit ꝓtra seipm. vt ē nōbilis tex. in. c. si nō lz. xxij. q. v. per qō argue ꝓtra istos qui timore tormentoꝝ ꝓfitentur ꝓtra

se. Secō opp. ad idē. nā multi sunt a iure ciuili priuilegiati a ferendo testimonio. vt habetur. iij. q. iij. §. item lege inlia iudicioꝝ. ꝛ nō. in. c. si qui testium. s. ti. ꝓt. qō non esset si esset peccatū nō testificari. cū nulla lex vel priuilegiū seu princeps excusare ꝑt a peccato. vt in. c. ij. de ꝑscrip. ꝛ in. c. iulianus. ꝛ. c. si dñs. xi. q. iij. imo nec ꝑtextu pietatis excusatur qs a peccato vt in. c. sup eo. de vsu. Solut nōbiliter hosti. qꝫ priuilegiū ꝓdictum non excusat ex toto ꝑ tunc solū cū alij testes haberi pñt. vñ dicit qꝫ iter priuilegiatos ꝛ nō priuilegiatos hec differētia notari ꝑt. vt non priuilegiati cogantur etiā si ꝑ alios fides fieri possit exquo moniti testificari recusant. priuilegiati vero non cogātur nisi vbi ꝑ alios veritas haberi non ꝑt. Secō nō qꝫ nō priuilegiati pñt ꝓpelli lz veritas aliter haberi possit. ꝛ de ꝫ vide in glo. se. alias enī nullū erit priuilegiū istoꝝ priuilegiatoꝝ. ꝓtra. c. statuētes in fi. ij. q. vi. ꝛ. c. quanq;. xiij. q. ij. vbi dz qꝫ clerici non debent ad testimoniū vocari nisi in alioꝝ defectum Glo. ij querit hic dz testes ꝓpellendos qñ gra vel timore se subtrahunt. ꝛ idē in. c. super eo. s. c. quomō ꝓbabitur qꝫ taliter se subtrahāt. Rñdet nōbiliter qꝫ eoipso qꝫ requisiti nolūt ferre testimoniū ꝑsumitur contra eos nisi ꝓstaret qꝫ per alios veritas haberi ꝛ ꝓbari posset. Pondera enī bñ hanc glo. dicit enī duo. Primo qꝫ ꝑsumitur ꝓtra testem eoipo qꝫ testificari recusat. Idez nō. glo. in. c. sup eo. ꝛ. c. cetex. ꝛ. c. dilectoꝝ. j. eo. Joan. post Inn. ꝛ hosti. dicit ꝫ procedere i ciuilibus in quibꝰ peccatū ē tacere veritatem. ꝛ ꝫ vez scōm eū nisi hanc ꝑsumptōem elidat alia. vtputa qꝛ religiosus est qui nō in damnum ꝓximi ꝑ obtentu religionis iurare rēnuit. ar. s. ti. i. nup. ꝛ j. de iureiurā. ꝛ si xp̄s. in fi. vel subest alia simil cā In criminalibꝰ vero ꝛ alijs i quibus non ē peccatū veritatē zelare nō ē ꝑsumendū sm eū qꝫ is qui testificari rēnuit maliciose se subtrahat et ideo nō ē cogēdus nisi manifeste appareat de malicia j. eo. puenit. ij. Nō ꝫ ꝛ videtur iudicio meo hoc vltimū probari j. e. sup eo. in v. ꝑstiterit. ꝛ dicā latiꝰ in. c. dilectoꝝ j. eo. vbi expediam hāc māz. ꝛ ꝫ ꝓcedit vbi veritas aliter haberi ꝑt. Si aūt aliter haberi non ꝑt tunc dicit Jo. an. post Inno. ꝑ dictam decre. puenit. ij. qꝫ in criminalibꝰ ꝛ in causis i qbus alias testes non coguntur nec cogentur etiam si se nō subtrahant gratia odio vel timore. Idē hosti. nam scōm eum videmus qꝫ hoc casu ꝓpellitur clericus. d. c. quanq; qui alias est priuilegiatus vt non ꝓpellatur. d. c. statuētes in fi. Non ob. qō prohibitum sit iuramentum sine q̄ testis non deponit quia hoc vez nisi in casibus quoꝝ iste ē vnus ꝛ de bis alibus vide gl. in. c. nullus. j. de

iurcauran. ꝛ ꝑdicta nō ꝛ expedīā latius in d. c. dilecto
ram. ij. vidē hec glo. ꝑmum dictū limitare vt ꝑsumat
ꝙ gratia cē. qñ veritas aliter haberi non ꝑt. qđ nō vi
detur ꝓcedere nisi in ꝓuilegiatis vel in criminalib⁹ p
ꝑdicta. Et ex ꝑdictis decidit tacite alia questio. an in
cumbat onus ꝓbandi ꝙ veritas aliter haberi non ꝑt
q̄s lati⁹. ꝛ explicite attingaꝫ. j. eo. sup eo. ꝛ vide ad cō
firmatōez ꝑdictoꝝ nōbile dictū bar. i. l. i. §. i. ff. đ fal.
vbi dicit ꝙ si qs subtrahit se a testimonio reddit se su
spectū de falsitate seu corruptōe videlicet ꝙ gratia seu
ꝑmodo se subtrahat ex qua ꝑsumptōne iudex poterit
inquirere ꝓtra eum scōm bar. qđ ē menti tenēdum sꝫ
dꝫ limitari fm ꝑdicta q̄ sez non subest alia ꝑsumptio
hanc elidens. Ex omnib⁹ ꝑdictis pñt elici tres ꝓclu
siones. ꝑma ꝙ ꝓuilegiū sup testimonio nō ferēdo
ꝓcessum cessat deficientib⁹ aliꝫs ꝓbationib⁹ siue sint
layci siue clerici. Secūda ꝓclusio ꝙ in causis ciuilib⁹ ꝑ
sumitur qs corruptus si requisitus testificari recusat.
ꝛ ad ꝫ ꝓpelli ꝑt ꝛ ꝓtra eum inquiri de corruptōne nisi
alia in ꝓrariū ꝑsumptio subsit. Tercia ꝓclusio in cri
minalibus causis testes non ꝓpellunt nisi aliꝫs ꝓba
tionib⁹ deficientibus nec ꝑsumit corruptio si qs testifi
cari recusat nisi aliter probet quo casu fiet ꝓpulsio ꝫ
aliter veritas probari possit. hec ꝓclusio probat in. c.
sup eo. iūcto. c. puenit. ij. e. ti. De iure vero ciuili aliud
vidē. de q̄ vide tex. cū ibi nō. j. eo. sup eo. in fi. Sil. fi.
ē clara ꝛ nōbis eam ꝙ in causis etiam criminalib⁹ nō
admittitur ad egregias ꝑsonas ꝑ omēs ꝓpellunt ve
nire ad pñtiam iudicis. hoc limita fm tex. notabilem
in. c. de iudi. li. vi. vide circa hoc quod plene dixi in. c
cum causam. i. e. ti. i.

Casus. ꝙ excōicationis

vm super. suspensionis ꝛ depositi
onis sniaꝫ cogendi sunt testes vel summa gene
ralius sic. Vbi testimoniū ē necessariū ꝓpellendi sunt
testes ad illud ferendū etiā ꝙ suspensionis excōicatio
nis ꝛ depositionis sniam b. d. Tria facit. ꝑmo ꝑcipit
secō punit ꝓtemnentē. tercio aggranat. secūda ibi. si vo.
tercia ibi. ꝛ si. Nō ꝑmo ꝙ vbi testimonium ē necessa
rium non ꝑmittitur monitio ꝑ a principio potest te
stibus mandari vt veniant etiā si sint ꝓsbiteri. vt hic
iuncta suprascriptōe. Et nō ꝙ testes pñt ꝓpelli ire
ad curiā romanā de longinquis ptib⁹ expēdis tñ pro
ductis. vt in. c. statutū. ꝓpe fi. de relegā. li. vi. ꝛ. iiij. q
iij. venturis. Nō bonam practicā procedendi ꝓtra te
stem vel aliū absentem vt in eadē citatōis littera si nō
venerit in termino prefixo fulminet suspensio ꝛ si infra
aliū terminū nō venerit in eadē litera ꝑfixū ferat excō
municatio. si nō venerit i tercio. ꝑminet depositōem. ꝛ
sic vidē hosti. itelligere līam. ꝛ hic intellect⁹ ē ver⁹ i se
ꝫ ex litera apte non colligat ꝙ hic fuisꝫ lata excōmu
nicatio. sed potius innuit ꝙ solū ꝑminata credo tñ ꝙ
quilibet termin⁹ debeat esse peremptorius. alias nō de
beret fieri suspensio⁹ vel excōicatio. ad hoc. c. sacro. de
sen. ex. ꝛ qđ nō. Inno. in. c. i. de excess. ꝓla. vide practi
cam ꝙ tex. iūcta glo. in. c. ꝓstitutōem. de sen. ex. li. vi.
Et ex hō ꝛ ex tex. innuit iudicem debere vltimo loco re
seruare excōicationem ꝛ ꝓus incipe a suspēdione. qđ ē
fm do. an. ꝓtra practicas nostri tpis. qꝫ incōtinenti i
cipiunt ab excōicatione Ego dico ꝙ ꝫs ceteris paribꝰ
hoc sit honestū non tñ necessariū. iudex em̄ ꝑt incipe
re ab illa que magis timetur. vt in. c. qm̄. in fine. vt li.
non ꝓtest. ꝛ in. c. i. de iudi. vbi. ꝙ ꝑma ꝓtumacia fuit
lata excōicatio. vñ alibi dicit glo. ꝙ quelibet minima
ꝓtumacia ē excōicatione digna ꝛ ꝙ tāto maior ē q̄nto
ex minori re surgit. Ita dicit glo. notabilis in. c. duo
sunt. xcvi. di. vide bonū tex. in. c. tue. vt li. non ꝓtesta.

Nō ꝛ tene mēti ꝙ iudex ꝑt in ꝑmo ꝑcepto appo
nere mulctā nō parēti. ꝛ facit qđ iudex possit ꝑcipere
aliquid sub certa pena. de quo vide ꝙ spe. i ti. de sen.
ꝓla. §. ij. v. ff nunqd iudex. ꝛ ibi vidē ꝓcludere ꝙ sic
euidenter ꝑsumit ꝓtumacia. ꝛ idē deberet obseruari in
excōicationis ꝓlatione. vt ꝓbatur in. c. romana. §. ca
ueant. de sen. ex. li. vi. ff ꝓpter viaꝝ distantiā cū sit dif
ficile geminari ꝑcepta satis poterit obseruari ꝑma ci
te qđ ꝫ đmaꝫ ex cā rōnabili ꝑt ꝓ futuris culpis sub
ꝓclusione excōicatio ferri vt ibi. Secūdo facit ꝙ post
contumaciam possit iudex sine noua citatione infli
gere mulctam. de quo dic vt plene dixi in. c. i. de iudi.
Oppo. em̄ ꝓtra ꝫ ꝛ ꝓtra tex. videt em̄ ꝙ ex ꝑma ꝓtu
macia non possit iudex mulctare iuxta nō. in. c. ij. de
pac. Vlm. dicit ꝙ illi puniunt qꝫ ꝫ fuit in citatōne ex
pressum. Nō hāc solutōnem ex qua innuit ꝙ si iudex
ꝑcipit simpliciter aliqđ fieri non debet illico infligere
mulctam nō parēti ꝑ geminare ꝑceptum. ꝑ credo pos
se dici tres citatōnes requiri ad causam ꝑcipiendam.
ꝛ sic loquit lex ad peremptoriū. ff. đ iudi. ꝛ nō. ꝓ Inn.
in. c. ad petitōem. de accu. ff vbi fit ꝑceptum aliud vt
ꝫ non ē op⁹ geminare citatōnem ar. in. l. i. ff. si qs ius
dicē. non obtēpa. ꝑmum tñ equius. Nō tñ ex. d. vñ.
ꝙ iudex licite exprimit penā ex ꝑma ꝓtumacia. facit
ꝓ allegato dicto spe. Oppo. vidē em̄ ꝙ hec citatio
non artabat cum esset sine termino Glo. ꝑma mem cō
trarij supplet ꝙ hic fuit termin⁹ ꝓstitutus ꝛ ꝙ illi debe
bant ꝓparere ea hora qua expedire possent officiū ad
qđ erant vocati. dic ꝙ etiā sine certo termino valeret
citatio. vt intelligit vt citat⁹ veniat q̄s cit⁹ ꝑt. vt plene
dicā i. c. cū parati. đ appel. Secūdo collige ex glo. ꝙ ci
tat⁹ ad certū terminū hora dici nō expressa tenet ꝓpare
re tali hora ꝙ possit explere officium seu negociū ad
qđ citatur. ꝛ facit qđ in simili nō. Inno. in. c. cum no
bis. đ elec. vbi dicit ꝙ citatus vt compareat certa die
ad electionē faciendaꝫ debet ꝓparere de mane. qꝫ tali
tempore fit electio propter missaꝫ spūssancti. hic vi.

In scđa solutõne dicit hic q debet venire tali tpe citatus p testimonio ferẽdo q deponat iciunus .xxij.q.v honestũ. t.s.ti.ppi.c.i. vel scđm eũ in ꝑma solutõne satis ẽ q ea die iuret. nã. p actu depositõis ꝑt testis teneri p.xv. dies. vt.l.penul.C. de testi. Cõcludo ergo q citatus ad certũ diẽ sine hora dz ꝓparere tali hora q̃ expedire possit id. ppter qđ vocat'. t in dubio satis ẽ vt veniat añ noctis tenebras. qz tot' dies sibi cedit. de quo in.d.c. ꝓsluit. t.c. cũ nobis. Opp. terdo de.c. cũ nõ ab homie. s. de iudi. vbi fit ꝑmo depositõ t postea excõicatio. t hic econtra. Sol'. glo. ij. q istud ꝓcedit vbi. ꝓcessus fundat' sup ꝓtumacia. naz tũc incipitur a mitiori pena ꝓtrarium. ꝓcedit vbi fundat' sup crimine. t dic vt ibi pleni' nõ. Glo. iij. colligit q ĩ vna citatõe pñt fieri plures citatões. deb legit t nõ. in d.c. ꝓstitutõem. ad qđ. s. remisi. Glo. fi. in prin. est facilis. postea fornauit questionẽ quotidianã. Judex excõicauit testes nisi ꝓpareret in termino ꝑfixo. in termino testes fuerunt impediti. queritur numqd sint excõmunicati. Cõcludit q quo ad deũ non sunt excõicati ĩ quo ad ecclesiã sic. tñ doc. de impedimẽto absoluẽtur sine difficultate. idẽ tenet glo. in.c. vno. iij. q.v. sit per verbo occurrerit. spe. autez in ti. de citati. §. pe. ad fi. refert quosdam tenere ꝓtrariũ scz q excõicatio nõ tenet. vñ ꝓnuciãdũ ẽ excõicationem nõ tenere nec tenebit' ad expẽsas. t cũ illa opi. trãsit ibi spe. Hosti. dicit q si papa tulit talẽ sniaz omnino ligat. ꝺ offi. dele. ex pte. nec ẽ nostr reꝑhẽdere. xi. q. iij. alioz. Si inferior eã tulit aut taliter citat' detinet impedimẽto incõmoditatis. aut facti. ꝓmo cãu ligatus ẽ tñ nisi in citatõe expssa esset. talis cã. ppter quã dimittere debuerit. ppria negocia sine difficultate debz absolui. alias satis fieri oportebit In scđo casu nõ indiget absolutõne cũ preceptum non obliget ad impossibile. t sic snia ẽ nulla. sufficit ergo relaxatio. vt in.c. odoardus. de sola. posset etiã fieri absolutio ad cautelã fm eum. Jo. an. ꝺ remittit ad nõ. ꝑ Inno. in.c.p. t g. de offi. dele. t dicit q hec questio vidz expedita. de sen. ex. venerabilibus §. idẽ. li. vi. t ibi tex. innuit q iste sit ligat' sufficit eñ ꝓsumpta ꝓtumacia. Sed aduerte qz ille tex. loquitur qñ quis fuit excõmunicatus pro ꝓtumacia de ꝑterito vt qz iudex reputans aliquẽ ꝓtumacẽ illum excõicauit ꝑ hic loquitur de excõicatione lata pro ꝓtumacia ꝺ futuro. vñ iudicis anim' vidz deesse. tñ vt dicit do. an. ille tex. loquitur indistincte. t ideo sequitur ipe hic opi. Jo. an. t dicit eaz esse ꝓmunem. Nec ob. si dicat hãc sententiam ꝓtinere intolerabilem errorem. quia vt dic Inno. in. d.c.p. t g. hic error non ẽ patens ex verbis sententie licet ex mente sit reducibilis ad errorẽ talis autem error non inducit nullitatez sententie. vt ibi no tn. Ego ĩ hac questione soleo sic distinguere. q aut ex tenore sententie apparet q iudex omnino voluit ligare non comparentem in termino sive esset impedimus sive non. t talis sententia non tenet tanquã continens errorẽ intolerabilem. de sen. ex. per tuas. aut non constat ex tenore sententie. qz iudex simpliciter excõmunicauit non cõparentem in termino. t aut ex aliquibus verbis potest iudicis mens depbendi vt qz dixit si cõtempseris vel si distuleris in termino comparere t nõ erit excõicatus. qz qui non potest non contemnit nec differt. vt nõ. glo. in.c. quam sit. de elec. li. vi. in verbo distulerit. Aut non ꝑt deprehendi. t tunc non ẽ excõmunicatus quo ad deum exquo deliquit. de re iudi. c. i. li. vi. Sed quia quo ad ecclesiam excõmunicatio iniusta ligat nrãne qñ ẽ apparenter iusta poterit fieri absolutio salte ad cautelã. plus tñ in subtilitate placet opi. Hosti. t Spe. vt dato t ꝓbato impedimẽto facti nulla indigeat absolutione. qz nõ vidz verisimile q iudex voluerit eũ ligare. ar. c. vt nostr prodeat. vt ecc. bene. t per ꝺ puto idẽ dicẽdum in snia pape t fortius qz sententia ꝺ casu non infringitur ex defectu potestatis ꝑ poti' volũtatis. que volũtas poti' dz presumi ĩ papa tanq̃z iustiori q̃z in alio ar. xl. di. c. i. facit. c. i causis. de re iudi. ad. §. idem. allegatum per Jo. an. põt responderi q loquitur quando excõmunicatus allegabat impedimentum sed non ꝓbat tunc a principio absoluitur prestita cautione vel ille volebat cõtendere de nullitate fac. e. cũ olim ꝺ re iudi. vbi snia pape iterlocutoria decernit nulla si ex circũstãtijs apparet eũ fuisse circũuentum vel immemorem. Ni. abb.

Vper eo Testis qui timore aduerse ptis se subtrahit testificari ꝓpellitur. adde etiã in criminali fm ꝓmunẽ intellectũ. t sic aliqđ addit ad. c. i. s. eo. t. c. dilectoz ff. eo. In ꝑma decisa ꝓsultatio i scđa nisio ibi. ꝓsultatõi. i qua distinguit t scđm membz ꝓsequit ibi. vez. cui' nisum moderatur ibi. nisi. t demum querẽtem instruit ibi. licet Nõ primo q notoriũ non indiget testib'. ꝺ intellige prout plene nõ. in.c. vestra. de coha. cle. et mõ. c. ij. q. i. manifesta. Nõ secũdo q in facto notorio nõ distinguitur an neget ꝑs vel ꝓteat. Ex quo infers q negatio ptis non inficit notorium nec reddit rem dubiã vt ꝺ dare. ꝓbatur lz soleat ad ꝺ allegari dictum Inn. in.c. tua. de coha. cle. Nõ tercio q i facto non notorio ꝑ negatõem ptis. res efficitur dubia vnde deuenire oportet ad instructõnem cause Nã bonam limitationem ad iura que dicunt q in criminalibus testes non compelluntur. non enim procedunt quando timore aduerse partis se subtrahunt. nã tunc in odium partis compelluntur vt hic. t idem dic Inno. si aliter maliciose per partem aduersam a testimonio retrahantur ff. c. prox. t idem ꝓmuniter doct. qđ placet eadem ratõne. secus dicit abbas si amore ptis se subtrahant. nam ista littera nullam mentõnem facit

de amore. qō nō. sed tūc ꝓpellētur deficientibus alijs ꝓbationib⁹ vt dixi. s. c. i. ꝛ q littera ista ꝓcedat in criminalibus tenent communiter doc. qz loquit ō notorio ꝛ ꝓmunitr delicta ꝛ nō ꝓtractus sunt notoria. ad ꝟ q nō. Inn. i. c. tua. pal. ꝛ ꝓbat ꝟ ꝓcedere i criminalibus etiā. ff. c. ꝓx. Nō ibi ꝓstiterit. q malicia ꝓtis nō ꝓsumit ex eo q testis i criminali testificari nō vult ſ oportet aliter ꝓbari. ꝛ vide qō dixi. s. c. i. Nota ibi passim. q de iure ciuili nō fit distinctio i ꝓpulsione testiū inter causas ciuiles ꝛ criminales. ꝛ an reꝰ aliter ꝓbari possit vel ne. ꝛ an impediat ꝓ aduersariū vel nō ſ indistincte pñt ꝓpelli. ꝛ notabis ꝟ qz clare i ciuili in re ꝟ nō probat. nā. l. si qñ. C. e. ti. ꝛ anč. ibi posita loq vidētur i ciuili. ſ idē vidz in criminali vt ꝟ. vidz tū q ꝓmo monēdi sunt vt sentit hic hostī. ff. de tabu. ex bi. l. locū. §. exhiberi. Glo. ij. querit. nunqd saltez ſnia sit necessaria i notorio. Et nūdet q sic. alij addunt etiā citatōem ego remitto ad nō. in d. c. vestra. ꝛ aliqd dicam in. c. cum olim. de re iudi. Glo. ſi. qrit qūo ꝓstabit q timore aduerse ptis se subtrahūt. respondet ꝟ ꝓsumi eoipo q requisiti testificari nolunt. nō. glo. ꝛ eā allegani. s. c. i. ꝛ declara ꝛ restringe prout ibi dixi. Dz Jo. an. post antiquos format hic vtilem questionem, qui incumbat onus probādi qñ veritas aliter ꝓbari nō possit. ꝛ vt dari⁹ itelligas vtilitatē hui⁹ qstionis scire debes q vt ꝓduli. s. c. i. ꝓuilegiati nō ꝓpellūtur nisi qñ veritas aliter probari nō ꝑt. ꝛ idē in criminalib⁹ regulariter. pone nūc i terminis ꝑten dicere rē aliter ꝓbari non posse nisi per illos testes quos adduxit testes dicunt oppositū qs habebit ꝟ ꝓbare. Allegatur ꝓtra actorē ꝓmo q ipe probet. qz ipe dicit ergo ꝛc. de renun. sup ꝟ. nam si diceremus q testi incūberet onus ꝓbandi esset res i magno circuitu si quilibz testis haberet ꝟ probare. In cōtrariū allegat. quia q dicit ꝑ alium rem posse liquere excipit. ꝑbet ergo ipe ff. de ꝓba. l. in exceptionib⁹. ꝛ. l. i. ff. de excep. facit. c. cū ecclesia. ō cau. possēſ. ꝛ ꝓprie. ꝛ sic transit Jo. an. Dubitat do. an. q in ciuili onus ꝓbandi incūbat testi. qz fundata ē ꝓsumptiue intentio ꝓducentis nisi testis sit ꝓuilegiatus. in criminalib⁹ vero probet actor. quia oporteret actorē ostendere cām ꝓpellādi. qō satis placet ꝛ credo posse dici q vtroq casu staretur iuramento ipius testis an res possit ꝑ alios probari. qz sicut ꝓducens submittit se sup principali iuramento ipi⁹ testis. ita debet se submittere sup isto ꝑambulo. facē qō in sili nō in. c. dilecto. s. ti. ꝓx. Itē posset capi media via vt inde⁹ summarie informet se sup ꝟ. Nī. ab.

Euenit Casus. Cōpellit testis illi⁹ fraudē detegere qui aduersario probat. copiam subtrahit. sic cōmuniter summatur Sed ego summo notabilius fm vnū et ꝓmanem intellectū. Compellūtur testes etiā in criminali quos accusat⁹ malicioſe accusatori subtraxit. b. d. ꝓmunis diuisio. ſcda ibi. nos. Nota ꝑmo q etiaz in criminali nō pñt testes ꝓstringi iuramento vt nō deponant. ad idem. c. ꝓstitutis. s. ti. ꝓxi. Est eñ ꝓtra bonos mores inducere aliquos ad tacendā veritatē cuz expediat reipublice peccata nocentū esse nota. vt in. l. eum qui nocentū. ff. de iniu. ꝛ. c. vt fame. de ſen. ex. vñ lz aliter testes nō ꝓpellantur. tñ malū ē eos iuramēto ad non testificandū ꝓstringere. ꝛ ꝟ ꝓbat ꝟ tex. in ꝟbo nemo dz. ꝛ clarius i ꝑalle. c. ꝓstitu. Nō ſcdo q ap pellatione instrumentoz veniūt testes. nā qz instruunt cām merito appellari pñt instrumēta. ad idē. l. i. ff. de fide instru. ꝛ. c. foz⁹. ſ. de ver. sig. quod ꝓcedit in lata significatōe. sec⁹ vbi materia esset stricta. cū aliud instrumenta. aliud testes. vñ videm⁹ q post publicatōem attestationū pñt instrumenta ꝓduci. testes vero nō vt in. c. cum dilect⁹. de fide instru. Ex ꝟ infertur q si detur terminus ad ꝓductionē instrumentoz non pñt ꝓduci testes. facit. l. testiū. C. co. ti. ꝛ vide in spe. i ti. ō dila. §. videndū. ꝟ. itē nō. vbi ꝟ tenet ꝛ pe. hic. sunt eñ bene diuersa. vt in. c. cū iohannes. de fi. instru. ꝛ in. c. forte. in fine. xxij. q. iij. Nō enz puniēdū q̄ probatōes ꝛ aduocatos aduersario subtrahit. ꝓcedat dictum. c. ꝓstitutis Querit nūqd testes iste qui iurauit non testificari ꝓpellatur ad deponendū sup ꝑncipali an sup malicioſe subtractōne seu inductōne facta per aduersarium. Glo. ſi. ponit tres opi. Prima q dz seruare iuramentum de deponendo dumtaxat sup fraude. sz fraude manifestata habet ꝓ ꝓducto. Nō q isti solū sentiūt vt habeat ꝓ producto. ꝛ sic si haberet alium testem in cā obtineret. sed ꝟ nō placet vñ. ſ forte fm eū deferet iuramentuz in supplementū. ꝓbat. de ꝓuī. ex insinuatione. quasi sentiat q non dz haberi ex toto ꝓ producto. ꝛ dixit hic ꝓbi. q lz ex hac subtractōe oriatur suspitio ꝓtra subtrahentē q iniquā cām foueat. nō tñ ex hoc dz ꝑdere cām si iniustā fouet. qō nō. Tu in ꝟ vide qō plene dixi in. d. c. ꝓstitutis. ꝛ dic vt ibi Secunda opi. q etiā sup ꝑncipali debet ꝓpelli ad deponendū. Tertia opi. ponit glo. vt nō ꝓpellat deponere sup ꝑncipali. p. c. dilectoz. ſ sup fraude sic. q manifestata denunciabit iuramēto nō teneri ꝛ postea si voluerit poterit deponere sup ꝑncipali. Ego dico tenendo ſcdam opinionem q ꝓpelletur sup vtroq. pu⁹ tamen dz ꝓstare ō malicia subtractionis. ꝛ hoc i odium fraudulenti. quod multum bene probat hec littera. et sic intellexit hoc. c. Inno. s. c. prox. nam detegit contentum deponendo super ipo crimine. de iuramento non est dubium q ipos testes non astringit tanq̄z contra bonos mores prestitum. vt predixi ꝛ probatur in dicto. c. constitutis. ꝛ quod ibi dixi. tetigi etiam iam i c. intimauit. s. ti. prox. Sed ꝟ. c. etiaz inducit ō novo vt testes compellantur in criminali propter malicia

partis vbi alias non ꝓpellerẽt ꝛ tetigi in. c. i. s. e. hoc etiã probo p. c. sup eo. s. eo. vbi ꝓpellũtur in crimina li vbi timore aduerse ptis se subtrabũt fortius hoc di cendũ si ex aduersarij malicia hoc ꝓtingit. de ꝓb. vti. vel inuti. cũ dilecta. ꝛ hoc bene notabis. ō

Eruenit. Casus. Sup ꝓbanda iniu ria clerico illata cogẽdi sunt testes. Ego summo generali' ſm aliaz lectu ram notabiliorẽ sic. Si res aliter ꝓbari nõ ꝑt etiam i cã criminali ꝓpellendi sunt testes. ꝓmunis diuisio. se cunda ibi ꝓsiltationi. ℞ō ꝑmo ibi multis astanti bus ꝛ videntib'. q̃ testis i reddendo cãm sui dicti nõ sufficit q̃ dicat se fuisse ꝑsentem nisi etiã dicat se vidi se. qõ tñ nõ ē vez. qz nõ ōz qs actui ꝑsis nisi etiã itel lexerit qd ibi ageretur. vt. l. corã. ff. de ver. sig. ꝛ. l. diẽ ꝓferre. §. corã. de arbi. le. ꝛ nõ. in. c. eoz. xi. q. iij. vide Jo. an. in. c. ꝑsentium. de testi. li. vi. Ad iſtũ tex. dic q̃ verbũ astãtib' largo mõ capiẽ pro his q̃ exhibẽt cor pus ꝛ nõ sensum corporeũ. qõ nõ ē hic capiendũ qñ a ꝑncipio testis dixit se scire. ℞ō scõdo clericũ posse ꝓuenire laicũ qui iniuriã corpalem sibi intulit etiã corã iudice ecclesiastico. pro b. c. cũ sit generale ꝛ quod ibi nõ. de so. ꝓpe. Et qõ pl' est layci ad testimoniũ adda ci ꝑt p censurã ecclesiasticam ad testificãdum ꝓpter

Oppo. ꝛ vidz q̃ cũ hec cã esset criminalis non de bebãt testes ꝓpelli. ℣. eo. dilectoz. ℞l. b ponit du as lectu. ad tex. ℣ Primo facãdo ꝓtrarium. ꝛ ad hunc tex. rñdet q̃ potius ꝓbat ꝓtrarium nã cum papa fuit ꝓsult' de iniuria. ꝛ ipe respondeat q̃ in reb' ecclesiasti cis ꝓpellunt testes dat indirecte ad itelligẽdum q̃ sup iniuria non ꝓpellũtur. Secõus intellect' ẽ q̃ b pa pa satis rñdeat ad quesitum. qz prosecutio iniurie cle rici satis ꝑt rõne psone dici res ecclesiastica. ℣ debet i telligi q̃ agebat ciuiliter de iniuria pro suo interesse pu ta ad impensas factas ꝛ operas admissas. ꝛ hãc lec. vident tenere pe. ꝛ abb. Terciã lecturaz sentit ala. qui vidz itelligere tex. qñ testes gratia vel odio se sub trahunt ꝛ tũc ad tex. in verbo clerici supplet maxime.

Quartã lecturã ponit hic Jnn. q̃ b sit introductũ in fauorem clericoz. ꝛ ne laicoz iniuria remaneat im punita. Ego pono quintã lecturam quã ad iſtum tex. sensit Jnn. s. eo. c. i. post ꝓncipiũ. qõ loquit quãdo agitur criminaliter ꝛ alie probatões desunt. tũc enim ne crimina remaneãt impunita ꝓpellunt testes. et pro b tex. ibi si aliter veritas ꝛc. supple maxime qz idez in aliis sed magis in istis de qbus querebatur. ꝛ scõm hanc lec. habes hic casum notabilem /

Eterũ. Casus Sup ꝓsanguinitate, p banda cogendi sunt testes sed mihi nõ placet b summariũ. qz si bñ põde retur finis. c. nullũ spẽale ponit in ꝓsanguinitate pro banda. cum exigat q̃ odio gratia ꝛc. ideo ꝑt summari ꝑt summari. c. i. s. eo. ℞ō q̃ ꝓsuetudo ꝑt ꝓmere cũ iure ꝓmuni. Secõ nõ ſm Jnn. in spũalibus causis testes esse cogendos. ꝛ notabis bñ hoc dictuz qz vult extẽdere istũ tex. ex identitate rõnis ad omnes causas spũales. dicit Jo. an. q̃ b dictũ procederet si hoc agebat de ꝓsanguinitate ꝓbãda ad matrimoniũ ꝓmungendũ vel diſiungendũ. Si autẽ querebat' ō con sanguinitate ad successionẽ seu tutelã deferendã vel in dicem recusandũ. vel his simile. tũc cessat b dictũ. q̃si dicat qz tunc non esset cã spũalis. ꝛ p ꝓsequens nõ re cte extenderetur ad causas spũales. Ego dico q̃ etiaz si ad ꝑmum effectum fuisset b actũ. nõ tñ colligit b di ctum Jnn. qz si tex. bñ ponderet nõ ōz simplr hic te stes in hac cã esse cogendos. ℣ loquit ꝓdicionaliter si cut fecit in. c. i. s. eo. ꝛ in alijs iuribus sez si gra vel odio rẽ. ꝛ sic nullũ spẽale in effectu inducit hic. ℣ ō psanguinitate mentionem fecit. qz sic fuit i facto q̃sitũ ℞ō tñ glo. iñ. que dicit q̃ eoipo q̃ se subtrahit ꝑsumit' q̃ odio. ℣ intellige q̃ latẽ dixi. s. in. c. i. Ultimo nõ glo. si. inquantũ q̃ ōz de odio. extẽdit etiã ad odium iuramenti, vt sunt multi qui habent solum iuramentũ odio. secus dic vbi facerent ob reuerentiam sicut mul ti boni viri religiosi. vt dixi in. c. i. s. eo. ꝛ facit. c. nup. ē. ti. proximo.

Reterea Casus Testis sinodalis q̃ coraz ordinario sup matri monio deposuit non ꝓpellitur iurare sup eo corã delegato. b ꝑmo ℣ Propter supueniẽtẽ infamiã a testimonio repellit. b scõo ℣ Potest tñ si errauit incõti nẽti nõ ex iteruallo dictũ suũ itelligere. b tercio Ita cõ munit' summat' Et qz varijs modis itelligit' posset aliter summari. ſz qz hec summatio generalis ꝑt ꝓue nire cuilibet itellectui trãseo, p nũc cuz ꝓmuni summa rio. nã ex infra dicẽdis patebit dare intellectus Tres sunt ptes q̃ p se patent. ℞ō ꝑmo q̃ quidã simplr tes publici qui alio vocabulo dicunt sinodales Et, p hoz itellectu scire debes q̃ quilibet epus ōz ꝓstituere i sinodo sua aliquos viros idoneos per totaz diocesim q̃s ōz iuramẽto astringere ad denunciandũ sibi vel p eũ misso quicqd ꝑpenderit fieri cõtra voluntatẽ dei r totã xp̃ianitatẽ. qõ ptineat ad iurisdictõem ecclesiasti cam. vt habet i. c. epos i sinodo. xxxv. q. vi. hinc appel lant sinodales qz ꝓstituebãt i sinodo. publici vero qz reipublice seruũt cui' interest ne crimia remaneant im punita. de sen. ex. vt fame ℞ō scõo ibi vt tuo capi tulo ꝛc. q̃ capitulũ ꝑt iudicare sup cã matrimoniali cõ tra qõ vidz tex. in. c. accedẽtib'. ō excess. pla. ꝛ i. c. i. de ꝓsan. ꝛ affi. vbi ōz q̃ b ptinet ad dignitatem epalem. ꝓpter qõ doc. itelligũt istũ tex. sede vacãte ℣. ō berti. ad abolẽdã. vel qñ b habebat ꝓsuetudo ꝑscripta. ꝛ cõ cordat. s. ti. ꝑ. alberic'. ℞ō bñ b dictũ q̃ caplm succedit sede vacãte etiã i cognitõe cause mrimonialis

Itē q̄ ex ꝓsuetudine ꝑscripta ꝑt hoc spectare ad infe-
riorem ep̄o lz hosti. in b vltimo senserit cōtrarium in
c. literas. de resti. spo. f̄ glo. ibi tenet p̄mum. sed vide
qd ibi dixi tenēdo p̄mum dictū b. t idē doc. s. ti. p̄x.
alberic⁹. Nō ex tex. fm vnū intellectū argumēti
optimū q̄ exquo qs semel tulit testimoniū in vna cā
nō dz itez ꝓpelli ad testificādū coꝝ alio iudice nisi in
defectū ꝓbationū. t b ne incurrat plures inimicicias
t forte ne incidat in ꝓtrarietatē. iuxta illud Salomo.
in multiloquio nō effugies peccatum Ex quo habes
vnū casum q̄ recusando testificari non ꝑsumat b face
re odio. timore cē. t sic limita quod dixi in. c. i. s. eo.

Nō vter⁹ ar. bonū t quasi exp̄ssum. q̄ ad denun
ciationem istoꝝ testiū sinodaliū non fertur sniā ꝓdem
natoria. nā si sic esset nō oporteret q̄ itez tanq̄z testes
deponerēt. f̄ ꝓme attestatōes facerēt fidē. cui⁹ ꝓtrariū
b innuitur. t b idez nō. in. §. aliq̄n. iij. q. iij. t in. l. ea
quidē. C. de accu. t. j. latius dicaz. Nō ex secūda
pte in. §. biñoi. q̄ ꝓpter infamiam qs repellit ab offi
cio publico. vide tex. in. c. inter dilectos. de excel. p̄la.
t in regula infamibus. de re. in. li. vi. quid in notorio.
vide bar. in. l. ea. ff. ad le. iulī. repe. Nota q̄ testis
nō ꝑt ex iterualio corrigere dictū suum. t ē tex. in hoc
valde notabilis t quotidie allegat ꝑ legistas t cano-
nistas. Itē nota bñ t tenc mēti q̄ si testis corrigit
dictū suū incōtinenti nō bz docere de errore. Idē pu
to in pte revocāte incōtinenti ꝓfessionē suaz. vide glo.
notabilē in. c. apud. xxxij. q. i. t in. c. cū in politōnib⁹
de iureiurā. li. vi. t sic limita. c. fi. de ꝓbat. t. l. error. C.
de iur. t fac. igno. ꝓbo b rōne difficili⁹ testis corrigit
errorē suum q̄z ꝑ ꝓfessionē suā t hoc ꝓpter timorem
subornationis. ar. hic iuncto dicto. c. fi. f̄ testis pōt in
continenti non docto de errore. ergo forti⁹ pars. facit
c. ex litteris. t qd ibi nō. de diuor. t. c. ad diuortiū. ō
pe. di. i. dicit tñ multū notabiliter b Inn. circa dictuz
testis q̄ iudex dz diligenter attendere modum t cām
correctionis. j. de accu. cū dilecti. t nisi cognoscat eaz
probabiliter se posse corrigere incidat in suspitōnem
vel vacillatōnem. ff. de testi. in testibus. t eadem rōne
t ꝑ d. c. cuz dilecti. idem puto dicendū in pte ꝓfessio-
nem suam incōtinenti corrigente. t hec bene notabis

Vltimo hic nō quem posse in eadē cā nedū in di-
uersa deponere pluries ꝓtra eandē nec ex b ꝑsumitur
inimicus. t sic hoc ꝓtexta possit repelli. t quanq̄z iste
tex. loquatur in ciuili. tamē idē puto in criminali cum
isti testes seu officiales constituantur p̄incipaliter ra-
tione delicti cuiādi. Et pro b vide bonā gl. iij. q. iij.
§. item in criminali. t qd dixi in. c. fraternitatis. s. ti.
pos̄t. hoc dico ꝓpter nō. in. c. meminimus. de accu.

Oppo. anteq̄z descendā ad glo. vt declarē naturaz
istoꝝ testiū sinodaliū qui hodie vtplurimū ꝓstituūtur
in ꝓtib⁹ tuscie ꝑ potestates secularez in q̄libet vicinia

vidz an̄ q̄ isti non debeant dici testes cum iurēt ī ob
sentia ꝑtium ꝓtra. c. q̄. s. ti. ꝓpi. Do. Inn. vt arbitror
metu ꝓtrarij dicit q̄ isti nō repūtant ꝓprie officium te
stium f̄ officialium vel denuntiatoꝝ. allegat ad b. C.
de accu. l. ea q̄dem. ff. de reb⁹ eo. qui sub tu. l. magis
puto. §. cui officio. t sic transeant ꝓmuniter hic doct.
Ego latius attingens hāc materiā p⁹ bar. in. l. diuus
ff. de custo. reo. dico q̄ ꝓprie iste talis denunciator nō
ē accusator. hinc ē q̄ ī denunciatione seu denūciatōis
ꝓsecutione non inscribit se ad penam talionis. vt in. l.
ea q̄dem. C. de accu. t in. c. super his. de accu. nec est
ꝓprie testis. patet ex eo q̄z iurat pū⁹ absente pte Itez
si esset testis nō ꝓduceret itez vt testis coraz delegato
f̄ sufficeret attestatio habita coram ordinario. ad b. c.
fi. de ꝓba. t. c. cūm. s. ti. ꝓpi. f̄ ē pot⁹ denunciator ha
bens officiū de publico ad denunciandum. t ꝑt talis
ꝓbendi sub iurib⁹ disponēnibus ō denunciatore seu
denūtiatione q̄z trahit ad illoꝝ naturā nisi quatenus
hz officium de publico. qō ex multis sentit bar. in. d.
l. diuus. Et de isto denuntiatore q̄ro de plurib⁹ ꝑdi
mo qs possit tales denūtiatores ꝓstituere. Dicit bar.
in. d. l. diuus. q̄ quilibet iudex vl̄ vniuersitas que ha
beret merum vl̄ mixtum imperiū. ad hoc. l. i. §. quies
ff. de offi. ꝑfec. vr. t. d. l. ea q̄dem. Exquo infero q̄z
c. ep̄us in sinodo. dicat ep̄m ꝓstituere in sinodo tales
denunciatores. nihilominus constituere ꝑt extra sino
dum per se. t idez i legato pape. ar. in. c. ij. de offi. le.
li. vi. t idez i quolibet ecclesiastico iudice habente ex
iure ꝓmuni vel spāli mex aut mixtum imperiū. nā isti
ꝓstituunt q̄si ad coadiuuandū officiū iudicis vt. d. §.
quies. quod nota. Secdo q̄ro an istis denuntiato
ribus plene credat. glo. in. d. §. aliquādo. dicit q̄ sic
si denūtiant notoria. si vero aliud crimen non creditur
eis nisi ꝓbent. alleg. l. curioli. C. d curiosis. li. xij. Dz
glo. aptissime tenet ꝓtrarium. in. d. l. ea q̄dem. C. de
accu. dz cū saltē ꝓbari notoriū. t idē glo. sentit i. d. l.i
decurio. C. y. in. d. l. ea q̄dem. multas recitat opinio-
nes. Dz tandē breuiter ipe ꝓcludit q̄ huic officiali seu
nuntio credit de facto suo sibi cōmisso. puta si dicat se
aliquē citasse vel fecisse aliqd ex mandato iudicis. et
sic intelligit oīa iura que vident ꝓtraria. Dz si refert
maleficiū alteri⁹ sibi nō credit nisi ꝓbet vt. d. l. diuus
t. l. curioli. Bar. i. l. i. §. quies. ff. de offi. ꝑfec. vr. hāc
opinionez tenuit sed in. d. l. diuus. vbi latius attingit
materiā aliter distinguit. dicit enī quedam esse maleficia grauia. t in istis non credit denuntiatoribꝰ t sic lo
quunt. l. diuus. t. l. ea q̄dem. t. l. curioli. ꝑalle. Que-
dam sunt maleficia nō grauia. t tunc adueretendum.
q̄nq̄z ꝓstituitur denuntiator ad denunciandū illō q̄ re ipa inuenit. exemplum. Mittit aliqs p ciuitatē ad
scrutandum ludentes vel portantes arma ad qd signi
fe. et tali officiali referenti se sic inuenisse creditur. ita

loquitur fm eiam. l. i. §. quies ꝓalle. facit. l. lecta. ff. de accu. ☞ i vero officialis non mittit ad referendum id qđ videt ℔ aliud qđ repit ex auditu ⁊ fama alioꝝ. tunc istis officialib⁹ nō credit ℔ pdcti vt ꝓueniat ad inquisitionē. vt ꝓbat tex. in. d. l. diu⁹. ☞ Mihi placet ꝑmum ⁊ vltimū mēbr. ℔ scām nō vsqueqnacꝫ. nullibi eñ. ꝓbat q officiali credat de facto alteri⁹ maxime si ē vn⁹. cū vox vni⁹ vox nulli⁹ quo ad ꝓdēnatōem. vt in. c. lz. ex quadā. e. ti. pr. vbi ōr q vni testi nō credit. etiaz si ꝑsidali ꝑsulgeat dignitate. nec iura allegata ꝑ barto. b ꝓbant quo ad b vt index possit ad penam ꝓuenire ex sola denunciatōe. posset tñ dici q vbi ꝓcurrerent duo sez q crimina essent lenia ⁊ isti officiales essent plures q credat eis. ⁊ sic vidr iudicio meo velle glo. notabil' iuncto tex. in. l. ictus fustium. ff. de his qui no. infamia q ꝑ alios ad b nō allegatur fm ꝑdicta puto tenendum dictum archidi. in. d. c. epōs. q̄ simpliciter tenuit q istis officialib⁹ nō credit nisi probent. Sz formo b aliud dubiū nōbile. nunqd isti officiales ꝙ denuntiatores possint esse testes in crimine denunciato Archidi. in. d. c. epōs. vidr velle q ille qui denūtiat nō ꝑt testificari ℔ alios officiales poterit vt testes adducere Sz in ꝓtrariū apte facit hec littera vbi isti ꝓducūtur coram delegato lz ꝓius denuntiassent ordinario. Bar. lz hāc q̄stionem ꝓncipaliter nō tractauerit i. d. l. tñ incidēter sentit q sic. dicit eñ q si iudex ꝙcessit ꝑ inquisitionē sup crimie denuntiato poterit denuntiantē admittere in testem. ⁊ in b differt ab accusatore. qz ipse nō admitteret in testē de simo. lz hely. b idem videt tacite sentire doct. b. ℔ b indistincte sentire mihi videtur maxima iniquitas. nā testes maxime in criminali debent esse sine omni suspitōne. vt in. c. fi. de testibus. li. vi. ⁊. l. sciant cuncti. C. de proba. canonizata. ij. q. viij. sciant. Sz isti q denuntiāt non carēt suspitione magna cū veniāt puniendi si nō ꝓbant q̄ denūciauerunt. vt. d. l. i. C. decurionis. facit tex. in. c. fi. de calū. tenet bar. in dicta. l. diuus. nā lz se nō inscribāt ad penā talionis vt dictis iurib⁹. puniunt tñ pena extraordinaria. vt in iuribus ꝓalle. Quomodo ergo credet eis cū ꝓtendant interesse maximū. facit qđ dixi in. c. i sup. e. de testi. ⁊ qđ nō. bar. in. l. deferre. ff. de iure fi. Ideo dicerē sic. q in cā in q̄ ꝓceditur vigore denunciationis eoꝝ illi qui denuntiauerunt non ꝓsūt ee testes ℔ alij sic qui carēt dicta suspitōe. ⁊ sic procedit dictum archidi. sed in alia instantia puta qz tunc agitur coraz delegato vel alio iudice non vigore huius denuntiationis ⁊ tunc admittuntur in testes. cessat enim tūc suspitionis causa. ⁊ ita iudicio meo loquitur hic multuz notanter iste tex. ⁊ licet videatur aliqualis suspitio cōtra eos vigore denunciationis precedntis. tamen illa confunditur rōne publici officij cui⁹ pretextu fecerunt nec nunc expectant penam si delictum nō probat. nā vt. s. dixi in lenibus creditur si sunt plures ita nūc debet eis credi in magnis si ferunt testimonium. cozam alio iudice. potest eñ qs ferre testimonium i diuersis instantijs. vt in. c. cum in tua. s. ti. pr. ⁊ hec bñ notabis qz hactenus ꝑ alium nō ita sunt discussa. ⁊ cum b tempamento puto intelligēda. nō. in. c. in omni. s. ti. pr. vbi denuntiator admittit in. testem. nō eñ videtur ꝓcedere vbi denuntiator veniret puniendus si non ꝓbaret. Ultimo. scias b anteꝫ descendā ad glo. q ꝓbar. in. d. l. diuus. posuit in hac materia magnam restrictōnem. dicit eñ q isti denuntiatores non ꝑsūt denuntiare illas ꝑsonas ꝓtra quas testimonium non ferunt seu quas accusare non possunt. qz hec denuntiatio bz vim accusatōnis ⁊ testificationis. vt dicto. c. in omni. Ego nō puto hoc vez qz vt ꝑdixi hoc ꝓprie nō ē accusatio vel testificatio. nec faciunt hoc sponte. ℔ necessitati ex debito officij. fateor tñ q ex circumstātijs mior fides eis adhibebit puta si ēnt inimici. dictuz tñ bar. est equum vt sicut non tenentur ꝓtra patrē vel similes personas ita nec denuntiare. Nota tñ dictuz bar. in practica maxime pro limitatōne dicti. c. epōs.

Nunc venio ad glo. ⁊ ꝑmo quero quare isti testes non iurant coram delegato cum nulli sit credendū sine iuramento. Glo. ij. respondet q ex eo quia iuramētū ꝑmo prestitum extenditur ad totā illam cām coram quocunqz tractetur ⁊ ex hoc sentit glo. q isti bñ debet deponere coram delegato. sed non compelluntur iurare In cōtrarium facit tex. sequens dum dicit dūmodo aliter fides ꝛc. Ex quo infert q vbi aliter fides haberi non potest compelluntur iurare. qđ non esset si iuramentum extenderet ad totam cām. Glo. sequens sup plet maxie dicit eñ q sicut testis qui semel iurauit nō compellitur amplius iurare lz iterꝫ deponat. ita ⁊ isti testes publici. Nota ꝑmo ex similitudine gl. q testis semel iurans non debet iterum in eadem cā iurare. licet deponat coram alio iudice. Ab. notabiliter b dicit ꝓtrarium. ar. l. cum apud. ff. iudi. sol. vbi dicitur q cautio de stando iuri ꝑstita coram vno iudice nō extenditur ad alium si mutetur iudicium. ꝓcedit ergo glo. fm eum quando coram eodem iudice deponit secꝰ si coraz alio. quod satis mihi placet. ⁊ ad hoc allego glo. ordinariam que hoc sentit in. l. fi. C. de testi. dixi plenius in. c. ꝑtata. e. ti. proꝫ. Sed redeo ad intellectum capituli. intelligit ergo glosator coniungēdo fm glo. iij. ⁊. iiij. q isti debent iterum deponere coraz delegato. sed non iurare nisi oriatur nouus articul⁹ ad quem iuramentum ꝓius prestitum non extenditur. Inno. ponit hic duos intellectus. vnum qui concordat cum glo. Alium q isti testes publici ex quo semel deuntiauerunt non ꝓpellantur amplius sup eodem nec iurare nec testimonium dicere in publico. nisi qñ alij testes nequeant inueniri. ⁊ hoc ideo fm eum ne ꝑ

reddítõem teſtimonij ſibí ínímícos plures acquírant
hoc vídz placere do.an.ꝛ addít alíã rõnem.qz ꝑículũ
poſſet eſſe teſti totíẽs ſup eodẽ deponendo ne incídat
ín ꝓtraríetatẽ.ſ tu ad ẽ vítandũ vide qõ dixí ín.c.cuz
in tua.s.tí.pꝛ. Tercíã lecturaz ꝑncípalẽ ponit ho
ſti.qui dícit hãc eſſe mentẽ lre.teſtis ſínodalis qui ſe
mel teſtímoníũ ſuũ tulit ammodo non cogít ſup eo iu
rare nec teſtificarí dũmodo alíter fides habeří poſſit
alías ꝓpelleret teſtificarí ſ nõ íurare. níſi forte nouus
ſit artícul' nõ ꝓbenſus ín ꝑmo íuramento quo caſu
ꝓpellítur nõ ſolũ teſtificarí.ſ etíã íurare.ꝛ ẽ vídet pla
cere Jo.an.ꝛ do.an.mihí nõ placet ſequẽdo dictum
ab.de quo.s.nã cũ teſtificent nunc ín alía inſtãtia co
ram alío íudíce ꝑmum íuramẽtum ſe ad hunc caſum
nõ extendít.vt pleni' dixí ín.d.c.pũnata. Jtẽ probo
alía efficaciſſima rõne.iſti teſtes publící nõ ſunt,ꝓpríe
teſtes.vt.s.dixí.ſ denuntiãt tangẽ officíales.cũ ergo
nunc corã delegato deponãt vt teſtes debẽt ítez íura
re qz ſe ad hunc caſum ꝑmum íuramentũ nõ extendit
maxíe qz teſtes debent íurare corã pte vt ín.c.ij.s.tí.
pꝛ.Et pro ẽ vide nõbile dictum Jnno.ín.c.bone. õ
dec.ꝛ bar.ín.l.ſi.ff.de queſtío.vbí dícãt qz teſtes qui
poſuerunt ı ínquiſítione generalí ín q̃ fuit aligs no
mínatus nõ faciunt fidẽ poſtea ı ínquiſítõe ſpãli ꝓtra
illũ ſ oportet qz ítez íurent ꝛ deponant ꝑte citata Ad
ſoez bonus tex.ín auẽ.de ſi.inſtru.§.in bis.vbí õz qz
ſi vertít ín dubíũ an inſtrumẽtũ ı íudícío,ꝓductũ fuerít
ꝑfectũ ꝑ tabellionem aſſertũ õz ille nõn' ſub íureíurã
do recognoſcẽ ſuũ inſtrm ꝛ ſic ñ ſuffícẽ ꝑmũ íuramẽtũ
Jnhereo q̃ ꝑdícte opínioní ꝛ lecture Jnn.lati' decla
rando qz ſi officialís ſemel denuntíauít non ꝓpellítur
coram alío íudíce nec deponere nec teſtificarí rõníb'
ꝑdictís.ſ in defectum aliaz probationũ cõpellítur íu
rare ꝛ deponere.ꝛ hoc vltra ꝑdícta probat aptiſſime
ille tex.ín v°.dũmodo.qui venit exceptíne ab alío qõ
dixerat de íuramento.ꝛ capítur ibí íuramentum pro
depoſítõne íurata.ar.ín.l.ſi qñ.C.de teſtí.ꝛ.c.ij.co.
tí.ꝛ habes nunc declaratam prímam ptem.c. Ue
nio ad ſcõaz ptem ꝛ quero quare iſti teſtes publící re
pelluntur,ꝓpter ínfamíã ſequentẽ ꝛ non ꝑcedentem.
Glo.nítítur reſpondere ín verbo,ꝓpter ínfamíam.dí
cens qz ínfamía ſuperueníens non ꝑt ínficere teſtímo
nium alías legítíme ꝑſtítum.qz qõ legítíme factum ẽ
ꝛc.Aduerte lícet hoc dictum ſit vez ín ſe nõ tamẽ ſatiſ
facit lítere.qz líttera latíus loquítur dícit eñ qz ꝓpter
ínfamíã ꝑcedentem non poſſunt repellí a teſtímonío
ꝓhibendo.ꝛ ſic non ímpedít teſtímonium ꝓhibendũ
ſi fuít ante aſſumptum officíum ꝓtracta quod eſt con
tra.c.teſtímonium.s.tí.prox.Jnno.ín hoc multum ẽ
ſtat ꝛ ínter cetera dícit qz dífferentía ínter ínfamíã pre
cedentem ꝛ ſequentẽ cauſatur ex eo.qz exquo fuít ad
officium ínfamís aſſumptus,vídetur díſpenſatũ ſup

ínfamía ꝑcedente.ídeo non debet amplíus reprobarí
ar.ín.l.pomponíus.ff. de procura.ꝛ.c. horrendus.
xxxíj.q.v.que ratío ceſſat ín ínfamía ꝓtracta poſt offi
cium aſſumptum.ímo grauíus delínquit rõne officíj.
ar.xí.q.íij.ꝑcipue.ꝛ de voto magne. Nõ bñ ẽ dictũ
Jnno.vult eñ qz ſupíor aſſumendo alíquẽ ínhabilez
ad alíquod officium vídetur ſecum díſpenſaſſe.ꝛ ídẽ
ſentít ín.c.díuerſis fallacíjs.de de.ꝓcuꝝ.ſ ꝓtrarıũ te
nuít ín.c.veníens.de ſi.pręſ.Jo.ín glo.ſuis ſnit etiaz
ſibí contrarius.nam vnũ tenuít ín.c.ſi qui ſine. lxxxi
dí.ꝛ alíud ín.c.qui ín alíquo.lí.dí.Hoſtí. hic videtur
approbare dictum Jnno.hic ín notorío vel ſaltem ſa
moſo ſecus ín occulto.qz tunc vídetur ímputandum
teſti qui hoc tacuít.ar.i eo qõ le.ꝛ nõ.ín.c.expoſuiſti
de cor.vicia.ꝛ de ꝓben.cũ non ígnores. Nõ hoc vlti
mum qz ímputãdum ẽ ei q̃ aſſumitur ad officium pub
lícum ſi non detegít ínhabílitatem ſuã occultã.ꝛ clari
us repío hoc tenere bar.ín.l.ij.C.ſi ſeruus.vel li.ad
deco.aſpi.li.x.ꝛ dícít qz ex hoc ꝑt puníri ꝑ illum tex.
qõ nõ.ꝛ vide quod dico ín.c. ſcíſcítatus. de reſcrip.
Sed quo ad ꝑmum an vídeatur díſpenſatum nõ.ſin
gulariter opínionẽ hoſtí.q̃ poſſumus límítare dicuz
Jo.an.ꝛ alíoꝝ ín.c.ij.de ſcíſmatícis.qui dícunt qz ſi
fuít ꝑmiſſa cauſe cognítío vídz díſpenſatũ.alías ſecus
nam hoc poſſet,ꝑcedere vbí ínhabílítas eſſet notoría
vel famoſa.ꝛ ꝓ hoc allego glo.ſingulariẽ q̃ hoc tenuít
ín dícto.c.qui ín alíquo.licet glo.tenuerit ꝓtrarium.í
d.c.qui ſine.ſ ꝓ ꝑmo dícto multũ bñ facit iſte tex.ꝛ l
barbatus.auz ibí nõ.ff.de offi.ꝑſi.qõ habeo ꝓ índu
bitato quo ad ꝑncípem,ꝑmouentem Sed quo ad ín
feríoꝛẽ díſtíngueren an habeſſet cã díſpenſandi ꝛ vide
tur díſpenſaſſe ne ꝑſumamus delíctum.aut nõ ſaberat
ꝛ ſecꝰ,ꝓ hoc qõ nõ.Jnn.ín.c.cũ ad monaſterium.õ
ſtatu.regu.ꝑpe fínẽ. Glo. antepenul. colligít qz in
fames repellant a denuntiando. Tu díſtíngue pleni
us ꝓout dixí ín.c.nouít.s.de íudí.ꝛ nõ.ij.q.i.ſi per
cauerít.ꝛ ad hunc tex.díc qz non probat dictum glo.
ſ ſolum probat qz ínfames repelluntur a teſtímonío.
vel qz eccleſia non debet habere officíales ínfames.
nam iſti qui conſtituuntur debent eſſe veratíoꝛes iuſti
oꝛes.ꝛ honeſtíoꝛes totíus parrochie vbí conſtituunt
vt ín.c.epiſcopus ín ſínodo.xxxv.q.vi. Glo.vlti
ma querit quando teſtís õz dictum ſuum corrígere ín
cõtinentí ꝛ dat tres ſolutíones.ꝑma qz hoc faciat an
teq̃ loquatur partíbus.ſecunda qz hoc ẽ ꝓſíderandũ
ex qualítate perſone.tercía remíttit ad.l.continuus.ꝛ
ad.l.quod aít.ꝛ vídetur hoc ſentíre qz nullam actum
contrarıũ ínterpoſuít. Alíj extra glo.poſuerunt quar
tum íntellectum dícentes qz hoc poteſt vlq̃ ad ſentẽ
tiam ſicut príncípalís.qõ non placet gof.ꝛ bñ.quia
príncípalís hoc nõ poteſt níſi,ꝓbet errorem.vt i.d.c.
ſi.de ꝓcu.ꝛ.l.error palle. Quínto Jnno.notabílíter

distinguit an testis velit corrigere dictū suū an addere
primo casu b facere pt anteq̄ exeat ꝓspectū indicis seu
pnbus loquat. si aūt fecerit postea stabitur primo dic-
to. ar. in. c. sicut. de testi. debilitat tñ primum p ꝓximū
fin qđ bene notabis. Si vero vult addere hoc faciat
anteq̄ exeat ꝓspectum indicis ꝛ licitū ē vt hic. si antē
b faciat postq̄ potuit ptb⁹ loqui audiendus ē. ff mi-
nor fides sibi adhibeatur ar. hic ꝛ in auc. ō testi. §. qz
vero. ꝛ notabis bñ hāc differentiaz. ꝛ vide circa b qđ
dixi in. c. per tuas. s. ti. pr. Hosti. vidz inherere scē
opi. glo. dicit eñ q quicqd circa hoc dicat putat ipse
hoc esse arbitrariū. ꝓsiderata q̄litate psone ꝛ quātita-
te interualli colloquio ptium ꝛ reliquis circūstantijs
ꝛ iudex scām hoc quandoq̄ correctōez admittet quā
doq̄ non. hec opi. satis mihi placet. Quid eñ si cau
sa ē inter viles ꝛ ep̄s vl alia notabilis pson̄a. pducitur
in testem q̄ ex interuallo corrigit dictū suum qz meli⁹
recordat. debem⁹ ne dicere q presumat corruptus a
vili rustico minime. ar. c. ꝛ si q̄stiones. ō simo. ꝛ maxi
me p illam regulam. Tu magis scire potes quanta
fides sit testibus adhibēda. ō testib⁹. l. iij. ꝛ iiij. q. iij.
si testes. Glo. in fi. oppo. ꝓtra tex. de. c. qđ qs ꝓmisit
xxxv. q. ix. Respōdet q nō tangit b. ꝛ de hoc vide q
ibi nō. in gl. i. illud eñ loquitur fm Jo. an. in aliena-
tione rei ecclesiastice indebite facta que revocatur etiā
ex interuallo ꝛ per successorem Istud in teste q̄ ꝓpter
timorem subornationis ex interuallo se non corrigit.
tu dic vt. s. dixi post hosti. Postremo scias q Inn.
ponit hic quis dicat sibi ꝓtra dicere variare vel vacil-
lare. vide hic per eum ꝛ quod nota. bar. in. l. eos. ff.
de falsis. Nico. ab.

Uper his. Casus. Cū de fama vel vitio falsitatis inquirit.
cogendi sunt testes. ita summat Jo. an. sed
nimis restringit iudicio meo. non eñ apparet q̄re bis
casib⁹ ꝛ non alijs cogant testes. ideo lege tu ꝛ summa
vt ex infra dicendis apparebit Nō q ꝓtra eos ꝓce
di pt qui nomie capituli pñtant literas quaz capitu-
lum vel maior ps ē insci. ꝛ intellige b p ea q̄ habent
in. c. tam literis. s. ti. pr. ꝛ in. c. quanto. de his que fi.
a pla. Opp. ꝓtra tex. de. c. dilector. j. eo. vbi testes
in criminali nō ꝓpelluntur Glo. remittit ad ibi nota.

Ex glo. dantur quatuor intellectus. Primus scōz
Alin. q b ꝓcedit cū ō cā aliter nō pt liāre. s. e. pnenit
ꝛ fit b fm eū qz ciuiliter agebat. Secūs intellect⁹ scōz
Inn. qz i modū inquisitōis b ꝓcedebat. ꝛ nō hūc ca
sum qz ē multū generalis. Tertius fm eūdē qz delictuz
ꝓmissuz lite pēdēte fuit. vñ fit b fauore iudicū ne ipor
iurisdictio eludat. nō etiā hūc casum generalē. Quart⁹
q est spāle ne indignus in ep̄m preficiatur ꝛ quilibet
pt sustentari. ff generaliter dic vt in ꝓtrario dicetur

Um contra. Casus. Sup crimi-
nes falsi cogendi sunt te-
stes sic summat Jo. an. Sz certe nō dicit b
simpliciter ex tex. qz mandat sub ꝓditōe si se grā odio
cē. ꝛ sic non ponit spāle in crimie falsi qz sic loquit in
alijs caus̄ crimialib⁹. s. eo. sup eo. Cōmunis diuisio.
scōa ibi. nos igit. Gl. oppo. ō. c. dilector. j. eo. ꝛ re
mittit. p solutōe ad ibi nō. ꝛ vidz sentire q ō iure ciuili
nō ꝓpellāt testes i criminali. cui⁹ ꝓtrariū sentit i. d. c. dil
lector. ꝛ aptius b. ꝓbat in. c. sup eo. s. eo. vbi dixi. Sz
gl. b loquit argumētatiue. Inn. ponit b vnū intellectū
q loquit cū agit ō falsitate ciuiliter ne scz qs p falsas
lras fatigēt ꝛ pderet ius suū. ꝛ p tāto vidz peccatū ta
cere veritatē istaz. Ego dico q nullum speciale ponit
hec littera. quia siue criminaliter siue ciuiliter agere-
tur loquitur determinate secundum alia iura. vt patet
in. c. i. et. c. super eo. s. eo. idē debet intelligi fm quod
ibi dixi.

Jectorum Nō summat nec dixit ꝛ merito ꝓpter va
rietatē lecturaz. Nō b tex. apte q cause
criminales ꝛ ciuiles nō p omnia regulāt eisdē regulis et
maxie i ꝓpulsione testiū. Scōo nō q ecclia ꝓpellit
testes q̄ se a testimonio subtrahūt p cēsuraz ecclesiasti-
cam. ex q̄ infert q peccāt mortaliter ar. xi. q. iij. nemo
ꝛ. c. null⁹. iudex aūt secularis fm Alin. b casu indicit
mulctā. ff. si qs ius di. non obtē. l. i. vel capit pignora
sicut in tutorib⁹ ꝛ curatorib⁹ nolātib⁹ satisdare. quoz
officiū ē publicū sicut testiū. insti. de satisda. tu. §. fi. ō
accu. tu. primo riso sicut etiā parēs nolēs filiū alere. ff.
de li. agno. l. si qs a liberis. §. si qs. Oppo. ꝛ vidz
q iste tex. generaliter disponēs vt i criminalib⁹ testes
nō ꝓpellant sit ꝓtra. c. sup eo. penit sup bie. ꝛ. c. cum
ꝓtra. Solu. glo. nostra ad q̄s cottidie fit remissio mul
tum laborat i declarādo an ꝛ qñ testes sint ꝓpellendi
ꝛ principaliter ꝓsequitur duo membra. primo qd iuris i
causa ciuili. secundo quid in causa criminali. In primo
glo. ponit regulam ꝛ duos casus exceptos. Regula ē
q si requisiti volunt testificari compelluntur. fallit pri
mo in mediatoribus qui alias appellantur ꝓsonaret
qui non compelluntur nisi de consensu partium scōm
glo. fallit scōo in personis priuilegiatis vt non testifi-
centur. Tu de hoc vltimo dic melius vt dixi in. c. i. s.
eo. ꝛ de mediatoribus dic vt nota. glo. in auc. ō testi.
§. quoniam. que ex mente illius littere colligit tres ca
sus. Primus si ptes consentiunt vt testificent. ꝛ tūc
compelluntur. Secundus quando partes ambe non
consentiunt vt non testificentur nec ꝓpelluntur. et isti
duo casus sunt clari. Tercius quādo altera ps tantū
consensit. ꝛ tunc possunt testificari sed non compellūtur
indistincte. vt dicit ibi glo. quia presumptio est q sint
affecte ad causam. tum ꝓpter lucrum quod habuerūt

vel qō sunt habituri. tum qr ꝓsumūtur vt res p eos in choata habeat effectū. dicit Jo. an. ī qr hec ratio cōcludit eos etiā nō admittendos si volunt altera parte nō ꝓsentiente aliter ī. Jo. an. ñ dicit q̄si tacite sentiat q nō debeant admitti nisi vtraq; pte ꝓsentiente quasi tunc admittat & ꝓpellat & nō aliter. Idē vidr velle gl. in. c. i. de testi. li. vi. in verbo similiter. Ez certe ī vidr ꝓra mentē illi⁹. §. quoniā. & apte ꝓra glo. ibi positaz ideo dicerē q altera pte non ꝓsentiēte admittunt si volunt. ſ quanta fides eis sit adhibenda iudex considerabit ex circūstantijs & q̄litate ꝓsonaz & cause. Circa p̄mam regulā p̄dictam dic vt .j. dicā in scō membro scz q in cā criminali Glo. latī⁹ instat p̄mo allegando p & ꝓtra. Scō ponit vnā opinionē in ỹ. sup ī. Tercio illā reprobatōem reprobat ibi ſ huic distinctioni Quarto ponit opinionē ibi. ideoq;. Quinto rñdet ad ꝓtraria ibi. q̄liter rñdebitis. Sexto redit ad opinionē p̄mam quam reprobauerat dando aliū intellectū ad ſtum tex. ibi sed p̄dictus. Septimo in fi. ponit opinionē Jnn. ꝓmentatoris. Et p hāc diuisionē habes gl. declaratam que in effectu ponit tres opiniones. Pdi mo q si agat directe i modum accusatōnis nō sunt testes ꝓpellendi. Si vero agit de crimie ciuiliter in modum exceptionis denuntiationis vel inquisitōis tunc ꝓpelluntur. Scōa opinio q sup crimīb⁹ testes compellēdi non sunt siue directe siue indirecte agat de crimine vt hic & iura ꝓtraria ponūt casus spāles vt i hac glo. Tertia opi. q si nō ē peccatū tacere id super quo testes inducunt non ꝓpelluntur. alias secus. & est hec opi. Jnno. quā ipe posuit nō hic sed in. c. i. s. eo. vbi latius eam ꝓsequitur. & dat ibi p̄mo exemplū quādo nō ē peccatū tacere scz qñ agitur criminaliter vel ciuiliter exāpiēdo vel alio mō ad penā tñ. qr tunc peccatum non ē ſ meritoriū celare crimē fratris. ar. ij. q. i. si peccauerit. qđ dicit vez nisi ꝑseueraret in crimine. qr tunc essent testes cogendi vt pena reuocet a malo quem dei timor a malo non reuocat. ar. c. vt clericoz de vi. & bo. de. xxij. q. ij. ī vidr. & ī in manifestis. in q̄altis vero nō ꝓpellerentur nisi crimen occultū esset ꝑiculosuz. sicut hereſis dilapidatio & similia que sine ꝑiculo dissimulari nō p̄nt. Idē dicit ibi Jnno. si dicatur qs ꝓdēnatus de crimine. tūc eñ sunt testes cogēdi. qr cū p sniam sit notoriū peccatū ē ī celare. idē ō fama vel infamia p̄bāda. Quid de snia excōicatōnis dicit q cogendi sunt testes ad eam ꝓbandā cum illa nō sit crimē cū possit qs sine peccato excōicari. ō sen. ex. inquisitioni. & latī⁹ ibi ī ꝓsequitur Aliā theoricaz seu opi. ponit Jnno. s. c. pr. lz videatur incidere cum p̄cedenti. dicit eñ q vbicunq; ex ꝓbatione crimīs quis consecuturus sententiam lucrosam vel viraturus est dānosam semp cogendi sunt testes. qr tunc peccatum, est in alterī⁹ p̄iudiciū tacere veritatē. & sic habes

q̄rtam opi. Quintā opinionē iudicio meo possumus colligere ex dictis eiusdē Jnn. in. d. c. i. s. eo. vbi dicit q deficientib⁹ alijs ꝓbationib⁹ semp̄ cogendi sunt testes etiā in cā criminali. p. c. puenit. s. eo. ij. Septimam opi. ponit hosti. qui tenuit p̄sē in criminali testes ē cogēdos vbicunq; crimē venit puniendum p depositionem priuatōem vel aliter. & ad istam decretalē respōdet q loquitur de ꝓpulsione nō faciēda qñ ꝓbato crimine. criminosus ex eo non puniret ſ solū de facto infamaretur. vt i crimie ꝓbato ꝓtra testē vel accusatorez tūc eñ nō cogerent testes fm eū nisi magnū p̄iudiciū fieret pti. vt .j. c. pr. & ī dicit ipe de mēte iur. quicqd habeat ꝓsuetudo ecclesie romane. & cōtraria opi. multis rōnib⁹ impugnat fm eum; nā p eam de⁹ offendit respublica leditur. prīm⁹ corrumpitur. materia delinquēdi & corrūpendi testes ministrat. mens vtriusq; iuris puerilē. obedicis qui remunerādus esset opprimit & punitur. inobedientes qui pena dīgn affici de sua malicia gloriātur. Ad has ergo absurditates euitādas et vt criminosi & crimina puniātur. ꝓcludit ipse testes in crimīb⁹ ꝓpellendos. Nec ob. fin eū q quedā iura dicūt testes in ciuilib⁹ ꝓpellēdos. qr supplētur p alia q̄ idē dicūt in criminib⁹. & huic opinioni sue dicit illaz scōam opi. Jnn. fauere. qr p probatōem criminis accusator ē vitatur⁹ damnosaz & ꝑsecutur⁹ lucrosaz sententiam. scz euitādo penā talionis si nō ꝓbaret. nec ē fatendū reo in occultatōne veritatis Scōam opi. posuit Jo. de amdia i ope suo. de testi. vt hic recitat Jo. an. vt testes ꝓpellant in crimialib⁹ etiaz si agat de pecuniaria pena. vt sit p statuta. Si vero agat ad penaz corporalē nō. vñ dicebat etiā ī hosti. q vbi agitur ad penā sanguinis etiā coram tpali vicario epi q vtrūq; hz gladiū nō ēnt testes ꝓpellēdi. qr nō spectat ī ad officiū iudicis ecclesiastici .j. ne de. vel mona. sniaz. dicit Jo. an. q ī ē clar⁹ ō clerico. Ez qd de laico q̄ forte aspirat ad clericatū. & ideo ñ vult deponere i cā sanguinis honestū esz scōm eū cogi etiā i foro ciuili Nō qr nō dicit necessariū. & sic sentit q in foro ciuili layc⁹ possit ꝓpelli etiam in cā sanguinis Et dicit Jo. an. q ex p̄dictis posz formari vtilis distinctio quaz postea Jo. cal. secuta mēte p̄dictoz formauit q̄z obmiſſ aliis opinionib⁹ antiquoz q̄ satis colligi pōt ex his q̄ dixi in. c. sup his. & c. cū ꝓtra. & c. puenit. s. e. submitto q̄ talis ē. videlicet aut testes nominant sup cā mere ciuili aut sup crimie. primo cāu aut non sunt psone ꝓuilegiate. & tūc indistincte ꝓpelli debāt. vt in ī ti. q̄si p totū & L. de testi. si quando. aut sunt persone priuilegiate de quibus. iiij. q. iij. §. item in criminali. v. item. l. in lia indiciorum. & duobus versi. sc. & tales scōm leges non ꝓpelluntur. vt in d. iuribus. volātes tñ admittuntur. iij. q. v. c. i. de mediatoribus. dic vt. s. Sed scz canones eque distinguitur scōm hostiē. aut per alios

veritas ꝑt haberi ꝛ tunc nō ꝓpellunt. aut ꝑ alios haberi non ꝑt. ꝛ tunc ꝓpelli debēt. Si vero nominantur sup crimine aut directe ꝓpositō aut ꝑ exceptōem oppositō. primo cāu aut de illo agit ciuiliter aut criminaliter primo casu sunt ꝓpellendi. s. co. sup litteris. ꝛ. c. puenit ij. Si crimialiter aut agit in foro ecclesiastico aut secularī. primo casu indistincte ꝓpelli debēt. s. c. ꝑt. ꝛ. s. c. puenit. i. Si agit in foro seculari. aut quo ad penā pecuniariā forte ꝑ statuta vel aliter aut corpalem. primo casu debēt ꝓpelli layci. vt in decre. puenit. ij. Ꝟz clerici nō sunt ꝓpellendi si ꝑ alios veritas haberi ꝑt. si aūt ꝑ alios veritas hāi ñ ꝑt ꝓpellent etiā clerici testificari. tñ iurabūt in manib⁹ alicui⁹ clerici ꝛ fiet ꝓpulsio per ecclesiasticū iudicē ipo⁹ clericoꝝ ꝛ nō ꝑ secularē. vt in. c quanꝯ. xxij. q. ij. Si aūt corā ecclesiastico iudice agitur ad penā corpalē. tūc layci ꝓpellūt. s. co. sup eo. in fi. ℣ clerici nō ꝓpellent etiā corā iudice loci q̄ est de tpali iurisdictōne ꝓlati ecclesiastici, ꝓpter irregularitatis timorē. d. c. sniam. de rapto. in archiep̄atu. ꝛ melius. xi. q. i. testimoniū. Itē fm Jo. an. honestū esset ꝫ casu nō cogi etiā laicū qui intēderet clericari etiā in foro ciuili. Si aūt de crimie excipit. tunc aut, ꝓbato crimine punit is ꝓtra quē excipitur. puta q̄ repellitur a ꝓmotōe. vt j. de accu. sup his. ꝛ tunc sunt ꝓpellēdi. s. co. sup his. aut non puniret. vt puta q̄ excipit ꝓtra accusatorē vel testem vel, ꝓcuratorē. vt. s. de ordi. cog. c. ij. ꝛ ꝫ casu nō debēt ꝓpelli testes ꝓpter odiū talis reprobationis ex qua sola infamatio sequit. ꝛ sic intelligi ꝺz hec decretalis. ꝫ vez fm hosti. nisi magnum fieret ꝑt ꝑiudiciū. quo casu essent ꝓpellēdi j. c. ꝑt. hec sunt verba cal. que in effectu lz ꝑ alia verba sequi vid⁹ do. an. hic. ꝛ si bñ ꝓsiderabis vt plurimū sunt extracta ex dictis hosti. hic. ꝛ. s. c. i. Et oīa ꝑdicta ꝑnt ad hanc breuē distinctōez reduci q̄ i cā ciuili indistincte cōpellūt testes tam ꝺ iure canonico q̄ ciuili nisi ꝓsone sint in ꝫ ꝑuilegiate que tñ ꝓpellunt alijs ꝓbationib⁹ deficientibus. In criminali vero vbi agit directe de crimine siue criminaliter siue ciuiliter ꝓpellūtur in vtroq; foro. clerici tñ nō ꝓpelluntur in cā sanguinis. ꝛ honestū ē idē seruari in laycis qui volūt esse clerici. si aūt de crimine excipitur aut sequit aliqs effect⁹ punitōis puta repelli a, ꝓmotione ꝛ ꝓpelluntur testes. secus si nulla punitio inde sequitur. vt puta q̄ repellit tñ a testimonio vel ab accusatōe. qđ intellige nisi magnū ꝑt fieret ꝑiudiciū. hoc voluit in effectu tota distinctio cal. Sed certe hoc indistincte tenere ē ꝑuertere totū istum ti. et maxime ea que dixi in. c. i. ꝛ. c. sup eo. s. eo. videntur eñ isti cōcludere q̄ tūc solū in crimine nō ꝓpellantur oī excipit ad nudū finē repellēdi. qđ apte ē ꝓtra. c. super eo. s. eo. vbi agebatur directe de crimine fm ꝓmanem itellectū ibi traditū ꝛ tñ dicit ibi tex. q̄ testes monendi sunt non cogendi nisi ꝓfiterēt q̄ odio ꝛc. ut ibi ꝛ sic faciēdo ibi exceptōnem formet regulam in cōtrarium in. c. dñs. xxxij. q. vij. Itē fm hanc opi. hosti. ꝛ cal. nulla esset differētia in ꝫ inter ius canonicū ꝛ ciuile. ꝛ tamē tex. in d. c. sup eo. voluit in hoc apte dūiam denotare vt ibi dixi. Itē in ciuili ē tex. in. c. i. s. eo. ponderat si se subtrahūt timore odio ꝛc. ꝛ tūc dicit testes cōpellendos ꝛ facit qđ dixi in d. c. i. Itē tex. j. c. ꝓi. pōderat defectū ꝓbationū. ꝛ tex. in. c. puenit. ij. s. c. ponderat q̄ testimoniū erat ibi necessarium. ridiculosum ergo ē dicere q̄ tam i ciuili q̄z in criminali indifferenter testes sint ꝓpellendi. vñ puto de iure canonico sic dicendū. q̄ in cā ciuili testes primo sunt monendi ꝛ si requisiti testificari nolūt sunt cogendi. q̄ ꝑsumit q̄ timore vel gra ꝛc. nisi sint priuilegiati nel nili alia presumptio hanc elidat. ꝫ vez nisi alie ꝓbationes deficiant q̄ tunc indistincte omnes sunt ꝓpellēdi. ꝫ declara vt dixi in. d. c. i. s. eo. In criminali vero si veritas aliunde haberi nō ꝑt. dico idē vt in. c. fi. j. eo. ꝛ. s. eo. puenit. ij. Expedit eñ reipublice peccata nocentuꝝ ē nota ꝛ vt crimina puniant ſaltē ad alioꝝ terrorē. ff. de iniu. l. eū qui nocentē. ꝛ. j. de sen. ex. vt fame. ꝛ ne multis crassantibus loc⁹ sit exemplo. l. aut facta. ff. de penis. vñ saltē respublica est ꝓsecutoria ꝗrosam sniam que ē magis fauorabilis q̄z ꝓsona ꝑuata. ff. solu. matri. l. i. ꝛ qđ ibi nō. de postu. bone. Et puto hoc ꝓcedere etiā si de crimine excipitur ꝓtra testes. nam si testes criminosi admittant cū ꝓsumptio sit ꝓtra eos de falsitate. vt nō. e. ti. ꝓ. c. testimonium. re⁹ reportabit iniuste dānosam sniam. ꝛ sic puniet innocens. qđ sonat in absurdum. maior eñ ē fauor vt innocens non puniat q̄z vt puniatur nocens. nā vt dicit. l. absentē. ff. de penis. sanctius ē nocentem impunitum relinquere q̄z innocentē damnare. facit. c. sacris. de sepult. Si ꝫ ꝓpelluntur testes qñ agitur vt puniatur re⁹. forti⁹ qñ reus certat vt iniuste non damnetur. Si vero assunt alie ꝓbationes tunc non coguntur nisi constet q̄ maliciose reus subtraxerit testes. vt in. c. peruenit. s. eo. i. nō. Inno. in dicto. c. super eo. vel nisi timore aduerse partis se subtrahant. vt dicto. c. super eo. ꝛ quod ibi dixi timore aduerse partis se subtrahant. Ad hanc distinctionem puto reducenda omnia iura que obuiare videntur. ad hoc. c. potest responderi q̄ non constabat alias probationes deficere. vel vt sentit hosti. excipiebatur hic de crimine contra testes ꝛ leue ꝑiudicium inferebatur parti ex non compulsione secus si magnū vt predixi. promptum enim est iura iuribus cōcordare. de elec. cum expediat. li. vi. ꝛ per hoc tollitur cōtrarium quod formari posset de contrario intellectu huius littere dum innuit testes in criminali non compellendos etiam si se subtrahant odio timore ꝛc. vel vacauit hic argu. a contrario. quia iura dicant ꝓmuniter i hoc oppositum

Venerabilis.

Casus Ad detegendam veritatē iurati onis cog unt socij t iurati Binidiē. nā i prima pte ponit iusta petitio. in scda ipius expansio ibi. ideoqz Nō primo q is ptra quē fuit iuratū pt agere ptra iurātes ad penā eis imponēdā vel ad satisfactionē iniurie. t dz iuratio q̄si pspiratio facta cū iuramento ptra aliquē in damnū illi⁹. t dz pspiratio quasi simul spiratio. qz simul spirāt t tendūt ptra illū. t ō b in. c. iurationū. t. c. pspirationum. xi. q. i. p Inno. t doc. in. c. cū J. t A. de re iudi. t. c. exhibita. de iudi. Scias tñ q aliqñ fit in pten bonā vt cū fit ptra prelatum dilapidatorē ad sibi resistendū vel qd simile ad b. c. sane. xvi. q. vij. nō. in. d. c. cū J. t A. pma tñ frō te pſumitur illicita fm Vin. t nō. vbi. s. quod nota.

Nō scdo t tenementi q i defectū ,pbationum cuz scz ex negocij seu criminis natura non pt haberi ,pbatio legitima admittit probatio min⁹ legitima. t alias insufficies Et vide bonū tex. cū glo. in. c. cū dilecti. de elecī. t i. c. pterea. s. ō testi. t nō. etiā in hac glo .ij. in fi. nā admittunt hic in testes criminosi t ptcipes delicti t de se confessi. ptra. c. i. de confes. t vide qd le. t nō. in c. i. de testi. li. vi. Tercio nō q in criminib⁹ ppellantur testes non simpliciter ſ in defectū aliaz ,pbationū t nō q si se subtrahunt gra cē. Nō q vbi iuramētum ē illicitum ex pte recipientis pt compelli recipiēs ad illud relaxādum. t si ille non vult relaxare iudex b faciat. sic itelligas hunc tex. in ỹ. nihilominus fm Inno. t idē nō. in. c. debitores. de iureiurā. t ibi dicaz. t in. c. i. e. ti. hic tñ non erat necessaria relaxatio ſ fit potius ad cautelam fm glo. ij. t bene. qd probo duplici ratione. Primo qz illud iuramētū nō poterat seruari sine salutis interim. ideo nō obligabat. de iureiuran. quanto. xxij. q. iij. p totū. Scdo qz iuramentuz simpliciter pstitum de nō revelādo certū qd nō obligat si iurans ,pducāt testem qz nō extendit ad illā casum si fuit simpliciter pstitum. t si fuit cogitatū de b cāu fuit illicitū. qz ad b non pt qs se obligare cum nō sit i sua facultate Nā officium testificādi ē publicū in se vt dixi .s. sup rubrica. t sic pcludit nōbiliter Inno. in. c. qualiter t qñ .j. de accu. Glo. i. quarit q̄ pena sunt puniendi ,iurantes ptra ēm ,p ,prium. Respondet q si sunt clerici deponunt t tradunt curie seculari .p iura allegata in ea. Intellige tu hāc glo. qñ sunt incorrigibiles t sic debēt intelligi iura in ea allegata .ad b qd nō. in. c. nouim⁹. de ver. sig. t dic vt plenius dixi in. c cum non ab homine. t. c. ac si clerici. de iudi. laici vero excōmunicātur cē. Addit Jo. an. p⁹ Hosti. q etiā sunt singuli in vna libra auri ,demandi. vt in ,stitutione. Fre. de pace tenenda hac editali. §. contenti culas. t si quis tumultum contra aliquez fecerit vel seditiosas voces emiserit capitalis ē pena. L. de his q̄

ad eccle. ,ser. l. denunciamus. L. de sedici. l. i. t. ij. ff. de penis. Aut facta primo rūso. t. L. de episco. t clericis. t. ff. de vi. pub. qui cetu. Et in his replies q nec cetū nec turbā dz qs congregare. qz omnia hec t similia sunt ,phibita nisi reperiantur ,cessa. ff. ō collu. illi. q̄si p totū. Glo. ij. ē declarata p ,dicta. t quia oppo. de. c. venerabilē. de elec. t nō soluit. dic q procedit q̄n iuramētū ē dubiū. tunc enī illud ē seruandū sed nos hic loquimur vbi ē certū illud esse illicitum et de iure non seruandum. sed tunc ad cautelaz ,pter opi. vulgi fit absolutio.

De fide instrumētoruz

Continuata est hec rubrica fm Jo. an. s. in rubrica de testi. vel dic tu sic. Supra visum est ō vna specie ,bationis. que scz fit p testes. nunc subijcit de alia q̄ fit p instrumenta. t dicit Jo. an. hic q instrumentoz appellatio ,prehendit omnia p q̄ instruitur causa. s. ti. ,ex. c. peruenit. el. i. Sed tu dic b vez late sumpto vocabulo vt ibi dixi. nō aūt semp. t dictū Jo. an. simpliciter hic recitatū apparēter ,fundit hic ex diuersitate hui⁹ ti. t. s. de testi. nā si b appellatōe instrumentoruz venirēt etiā testes nō debuisset b poni rubrica spāliter. sed sub isto titulo de vtroqz tractari. vñ dic q in isto titulo capitur instrumētū ,p scriptura redacta in aliqua materia q̄ differt ab instructōe q̄ fit p testes. vt patet p totū istū titulum. t vide tex. qui ponit ista duo vt distincta in. c. fotus. de ver. sig. in ỹ. cā aūt. t vide quod dixi in. d. c. peruenit. Et scias q instrumentū potest capi latissime late t stricte. Primo modo appellatōe instrumenti venit omne vas dom⁹ seu instrumentū quo fundus exercetur. de quo. ff. de fun. instru. q̄si p totū vide t mulieri que ē ita stricta vt mater fieri nō possit ōz decesse naturale instrumentum vt in. c. fraternitatis t. c. ex litteris .j. de frigi. Scdo modo capitur p omni eo quod habet causam in iudicio deducta instrucre t hoc casu veniunt testes. vt. l. i. ff. de fi. instru. t dicto c. peruenit Tercio modo capitur pro scriptura que fit ad probationem alicuius rei in futurum faciendam. t hoc modo capitur hic. t de his per hosti. in summa. eo. ti. t per hoc dico q scriptura priuata que tamen fidem facit ōz instrumentum. quia instruit causam. qō probatur in rubro t nigro in quo tractatur etiam de scriptura priuata. vt .j. c. ij. idem dico de qualibz scriptura siue ,tineat ,pilegium siue ,tractum siue dispositōem siue quicqz aliud. ex quo fit ad fidē faciendā i futurū ad instructōem cause. vt ,batur i nigro iuncto rubro. t vide bar. i. l. si qs legatū. ff. de fal. qui appellat instrumentū ipam cartam scriptam. ,tractum vero qui agitur inter partes. vnde ptes dicuntur cōtractum facere ,nceps dat priuilegium vel quid simile. notan⁹

vero dicatur facere instrumentum. ꝛ idem in qualibet scriptura quę fidez facit vt predixi. ꝛ hec notabis pro statutis. Ni. abb.

Scripturam Breue est ꝛ summale sic fm ipius mentē. Instrumēti exemplū nō solēniter sumptū fidē nō facit absqz originali. Nō q scriptura facięs fidē ōr autētica. sec⁹ si fidē nō facit vt .j. c. px. et hic Nō secdo q etiā pnceps nō pt dare fidē ex post facto scripture nō autētice in piudiciū alteri⁹ ptis. naz vbi negatiua pcedit verbum pt denotat necessitas. vt dicit glo. notabilis. i regula pma de re. in. li. vi. ꝛ hoc puto absolute vez in his in qbus pnceps non hz liberam facultatem ar. in cle. pastoralis. de re iudi. In alijs vero procedit dictū de ordinata ptāte. nō aūt de absoluta. ar. in. c. ppositū. de pcēs. pben. facit qō nō. glo. in. c. pstitutue. de rescrip. ꝛ per Inn. in. c. ij. ō cō ir. vti. vel inuti. Uenio nunc ad declaratōem materie in qua ē aduertendū q hec littera hz duas ptes quo ad intellectū In pma tractat de scriptura autentica. in scda de exemplata ab autētica. pma glo. intrat pmam ptem. scda secundā. Quero igit capiendo pmam ptem que scriptura dicat autētica. Glo. ponit exempla ꝛ aliter non declarat nec ex ea potes bene instrui. Sed ponit Inn. aliqd hic ꝛ in. c. sequenti nititur ostendere differētiam iter publicam autēticam. ꝑ iudicio meo non bñ declarat hz multū intricat materiam. ideo dca sua i hac obmitto ꝛ breuit dico q scripta publica ē illa q pfecta extitit a publica psona. s. a notario cū solēnitatib⁹ requisitis. hanc probatur .j. c. se. iuncta gl. in verbo publica manu. Autētica vero ōr que p se fidez facit. siue ex appositōe sigilli autentici siue alio modo ita q ad sui validitatem nō requirit aliud admiculū vll pt dici aūc. qsi ex se auctoritatem habēs. hoc satis potest. pbari p. c. sequens Ex hac infert q omnis scriptura publica ē autētica ꝑ nō omnis autētica ē publica. habent eñ se vt supius ꝛ inferius. Ex hoc etiā infero q scriptura prīnata antecz sit pfessata vel p testes inuata nō pōt dici autentica. sed postea sic. Itē infertur q scriptura pfecta p aliquem officialem sup pertinētib⁹ ad officium suum licet sit autētica non tñ publica. q non est pfecta a notario cum solennitatibus requisitis hoc vltimum sensit Bar. in. l. quidaz. §. nūmularios cum. l. sequenti. ff. de eden. Idē dico ō scriptura q reponit in archiuo publico. vt si nō habeat signa publicata tibi mō pdicto dicat autētica hz nō publica vt sentit idē bar. in aūc. ꝛ si ptractus. C. de fi. instru. ꝛ gl. ordinaria in aūc. ad hec. co. ti. qlibet g scriptura q ex se fidē nō facit añcz fides sibi imponat pt dici pnata. q nō publica nec autētica. qsi a pnato. i. non habēte officiū publicū pscripta. Ex his habes breuiter ꝛ clare q dicatur scriptura publica ꝛ q prīnata ꝛ que autentica Et scdm pdicta debes limitare ꝛ restringere exempla posita in hac glo. l. licet Inn. hic ꝛ .j. c. px. ꝛ spe. co. ti. §. nūc videndū in pn. aliter sentiāt. Et maxime ponēs sex modos qbus scriptura ōr publica. hz nō placet. et vide bonum tex. in. l. ppatores. ff. ꝑ tantūmodo. C. eo. vbi apte p batur q scriptura pnata ꝛ testiū⁹ subscripta ꝛ approbata nō ōr publica. hz posset dici publice pscripta. vt i pncipio illi⁹. l. ꝛ ibi etiam probat iuncta aūc. sequenti q scriptura alias nō pfecta p tabellionez nō ōr publicum instrumentū hz producat ex archiuo publico licz sit aūc. nā si eēt publica frustra illa aūc. hoc adiecisset ō nouo cū i. l. antiq pcedēti fuisset facta mētio ō publico instru. ꝛ b apte hz gl. in. d. aūc. ad hec. hz aliter ꝛ min⁹ bene do. an. post Inno. hic. ꝛ in. d. c. sequēti dicat. Et scias q scriptura qnqz pducit a iudice seu ꝑlato vel ipius auctoritate cū sigilli appositōe ꝛ testium subscriptione vel sine his. ꝛ an ꝛ qñ faciat fidem ita vt dicatur aūc. non tracto b. qz plenissime fuit dictū in. c. p⁹ cessionem. de pba. ꝛ aliqd in. c. auz a nobis. e. de testi. quandoqz fit a pnato ꝛ inter prīnatos. ꝛ an ꝛ qñ talis scriptura faciat fidē dicam .j. c. sequēti. qnqz ꝛ tercio scriptura ē facta vel exemplata a tabellione. ꝛ de hoc aliquid pro instructione saltem generali dicemus hic nā longissim⁹ esset in hoc tractatus. vñ prosequemur quedā generalia q requiruntur ad b vt talis scriptura fidē faciat. Et pmo de originali. scdo de exemplato. dz eni in se ptinere multa q enumerat gl. in. l. generali C. de tabul. li. x. ꝛ spe. e. ti. scz de instru. edi. in pn. Et pmo scdz spe. dz ptinere inuocatōem nominis dñi dicendo In nomine domini vel similia verba. vide hoc tamen limitare in arduis ꝛ perpetuis instrumentis. i minorib⁹ vero non ē necessarium licet decens Ego vero dico q de iure hoc non probatur etiam in magnis vt sit de necessitate sic q alias non valeat instrumentum sed honestum est semper ponere. et pro hoc vide bonum textum actuum. xvij. et in. c. non licet. xxvi. q. v. vbi ponitur dictum apostoli. Omnia quecunqz facitis in verbo aut in opere in nomine domini nostri ihesu cristi facite. et per illum textum iuncta consuetudine que viget hodie vt apponatur in omni instrumento posset dici instrumentum publicum aliter non valere. ad hoc quod .j. dicam de annis domini. Secundo exigitur vt apponantur anni domini secundū spe. vbi. s. dicunt tamen quidam q potius de consuetudine qz de iure apponuntur. fatentur q si non apponantur non valet instrumentum propter consuetudinem. hoc tenet glo. in aūc. vt prepo. no. impa. in pn. Et quidam alij vt refert spe. vbi. s. Sed ipe spe. dicit hoc de iure induci. p. c. in nomie dñi. xxiij. di. qō nō. ibi eñ inuocat nomen dñi ꝛ apponit annus eiusdē. ibi

tamen nō dr vt sic fiat. Sed pt dici q̄ ꝓsuetudo ē ibi
iure approbata. Tercio nomen impatoris vel pape
vel regis illius loci. vt i auc̄. vt prepo. no. impa. t q̄te
nus dicit de nomine regis vel pape intelligo in loco
vbi papa vel rex habet iura imperij, p̄ b̄ q̄ō in simili
nō. bar. in. l. infamem. ff. de publi. iudi. t vtile ē vt ap
ponat nomē vtriusq; t dies coronatōis seu annus im
perij seu papatus q̄ō ide ē t b̄ ē necessarium. vt in dicta auc̄. vt p̄po. no. impa. Quarto nomē ꝓsulis anni
illi⁹ scōm glo. in. d. l. generali. Dz dic q̄ hodie nō ser
natur vide nō ē necesse ponere vt nō. in glo. in. c. quo
tiens. i. q. vij. Quinto dz apponi loc⁹ ptract⁹. vt in. c.
abbate sane. de re iudi. li. vi. t ibi nō q̄re t an debeat
apponi loc⁹ loci dic vt ibi nō. Sexto mensis t dies
instrumenti. Septimo indictio t qd sit indictio nō. in
c. iter dilectos .j. eo. t qd si anni dñi nō ꝓcordāt cum
indictione nō. p Jo. an. in data. li. vi. t p bar. in. l. li
carius. ff. de re iudi. Octauo series facti Nono testes
Et aduerte q: spe. simpliciter requirit q̄ testes inscri
bātur p notariū nō aūt requirit ipoz testiuz subscripti
onem vt clarius ponit in dicto. §. i. al'. ij. v̄. post locuz
vbi ponit practicā inscribēdi testes. Dz glo. in. d. l. ge
nerali vidz subscriptōez testiū requirere. t idē dicit ibi
glo. de subscriptōe ptium ꝓtrabentiū t notarij fateor
hic de notario vt in auc̄. de instru. cau. Dz de ptib⁹ et
testib⁹ lz possint se subscribere. ar. c. cū inter. ō re iudi.
non tñ vidz b̄ necessariū in scriptura publica. q: nul
libi ꝓbatur f̄ poti⁹ innuit ꝓtrarium in. §. f̄ t si instru
mēta. t in auc̄. palle. t ibi glo. hoc tenet aperte i verbo
adh̄ęiatur i p̄ncipio. dicit tñ in b̄ seruandā ꝓsuetudinē
t apte sentit Inn. in. c. i. de his q̄ fi. a pla. vbi dicit q̄
subscriptio. ppriis manib⁹ nunq̄ ē necessaria nisi i ca
sib⁹ iure expꝫssis. t bñ facit. c. j. prox. ibi si testes sunt i
scripti tē. t. c. cum a nobis. s. de testi. An aūt testes
debeāt esse rogati. Spe. in d. v. p⁹ locū. dicit q̄ nō ē
necessariū lz soleat dici q̄ fuerunt rogati ꝓdudens q̄
de necessitate nō requiritur q̄ testes sint rogati nisi in
quibusdā casib⁹ de q̄bus remittit ad titulū de teste. §
. i. ppe finē. v̄. itē q̄ nō fuit rogat⁹. idem tz glo. palle.
in d. auc̄. de instru. cau. in verbo adh̄ęiatur. Itē glo. i
§. de his. iij. q. ix. ppe fi. q̄ notabiliter dicit q̄ si ꝓtra
ctus fit in scriptis testes debent esse rogati. t sic dz in
telligi auc̄. nisi rogati. C. de testi. alias secus. nisi i qui
busdam casib⁹ de q̄bus in glo. in. c. debitum. eadem
cā t quęstione. t intellige cōtractum fieri in scriptis vt
j. subiiciam. Decimo requiritur q̄ notarius apponat
signum suum solitum scōm spe. vbi. s. t idem glo. in
dicto. §. sed t si instrumenta. in verbo oportet. dicit ta
men q̄ illud signum nihil significat sed ponitur ad cō
pationem faciendam. sz in casu dubij. quod nota. et
videtur bar. velle in p̄ma cōstitutōne ffoz q̄ nō vale
at instrumentū nisi habeat signum notarij. t vide per
gail. de ca. l. ꝓpatōes. C. de fide instru. Dz Jo. an. in
addi. spe. in ti. de instru. edi. §. i. in v̄. in fine aūt tenet
q̄ signū notarij nō ē de substātia instrumenti. q: non
repitur cautū iure. t sic ponitur de ꝓsuetudine potius
q̄ iuris dispositione Itē q: obmissio modicę solenni
tatis non viciat. ff. de ven. inspi. l. i. §. fi. Itē q: accur.
illud obmisit in d. l. generali. palle. t sic transit b̄ do.
an. f̄ non videtūr isti iudicio meo accur. qui hoc aper
te tenet p illū tex. vbi. s. allegaui. sez in. §. f̄ t si instru
menta. vide sequor bar. q̄ viciet instrumentum. tum
q: tex. vidz b̄ requirere in d. §. f̄ t si instrumenta. tum
q: subest ꝓsuetudo ad hoc q̄ō. s. dixi ō annis. diui. tū
q: b̄ ponitur ad facilius veritatem inueniēdam. maxi
me q̄n instrumentū ē de facto antiquo. Nō tñ in pra
ctica opinionem Jo. an. q: non ē modicę auctoritatis
Aduerte tñ q̄ id q̄ō p̄xi de subscriptōe testiū ꝓcedit
regulariter f̄ fallit i actib⁹ iudicialib⁹. de quo tñ dic vt
dixi in. c. quoniā ptra. de proba. Nota spe. de instru.
cau. §. restat. v̄. sed cū litteris. Itez fm Inno. hic vbi
subesset ꝓsuetudo. ar. c. cū dilectus .j. eo. Tercio quā
do instrumentū fit corā populo in publico plamento
t notabis hoc singulariter q̄ō ponit spe. i loco ꝓxime
allegato. t dicit q̄ fuit dictū vber. ar. C. de his qui in
eccle. ma. l. i. C. de testa. omniū. ppe p̄n. t. C. de lati
lib⁹. col. l. vna. vbi aūt testes debēt scribi quot requiri
tur. dic q̄ adminus duo. ita notāter dixit glo. in. d. §.
f̄ etsi instrumēta. in verbo adh̄ęiatur. Dz vide plenio
rem distinctōem quā ponit in auc̄. eadem ,ppe fi. v̄.
scriptum. t omnino vide bar. t glo. in auc̄. f̄ nouo iure
C. si cer. peta. t Jo. an. in regula pluralis locutio. de
re. iur. li. vi. vbi repies plenissimā t notabilem glo. in
materia. Undecimo requiritur ex parte solēnitatis ex
trinsece q̄ scriptura ꝓfecta p notarium sit coram parti
bus lecta. alias nō valeret instrumētū scōm Jo. an. i
addi. spe. co. ti. §. ostenso. §. illud q̄ō. C. de fi. instru. l.
ꝓtractus. t sic recitando hoc dictuz transit simpliciter
hic Jo. an. Sed tu dic mel⁹ hoc dictū ꝓcedere cum
taxat in ꝓtractibus qui fiunt in scriptis. i. illis i q̄bus
scriptura est de substantia ex contrahētium conventio
ne t sic loquitur dicta. l. contractus. t hoc ponit bar.
in dicta. l. contractus. t. l. gallus. §. quidam. ff. ō lib.
t postu. t per illam. l. contractus. notabiliter dicit ibi
bar. q̄ vbicunq̄ scriptura est de substantia. vt in sentē
tia appellationis t similibus postq̄ scriptura est lecta
nihil potest addi vel minui nec aliquid valet nisi tota
scriptura legatur. quod bene notabis. sec⁹ dic in aliis
qui rediguntur in scriptis non vt scriptura sit de sub
stantia sed potius ad probationem conseruandi. tūc
eñ non est necesse vt legatur coram partibus. q̄ con
tractus potest scribi abbreuiare. vt in. c. cum p. tabel
lio .j. eo. sufficit ergo i illis notorium ee rogatū. Un
decimo requirit extrinsece ex parte scribentis q̄ fuerit

pstituꝰ tabellio ab habente ptātem. ⁊ quis in ℔ dica
tur habere ptātem notabitur plene ff. eo. c. cum p. ta/
bellio. Et circa ℔ dubitat qd si nō pstat illū q scripsit
hanc ptātem habuisse a supiore. ⁊ sic negat notarius.
Jo. an. recitat dicta Jnn. in. c. veniens ff. de ver. sig.
li. vi. que etiā in effectu replicat ℔ que etiaz videas in
spe. de pba. §. i. ad fi. v. vez licet pbatio. cū v. sequen
tib⁹. ibi tñ Jnn. psequitur duo mēbra. Primum qñ
questio ē cū ipo notario. ⁊ tūc hz ipe plene pbare cam
debeat esse de facto suo certꝰ. Scōm qō facit ad ppo
situm qñ ℔ ē iter ptes ptentio. ⁊ in ℔ ponit tres pra
ticas pbandi. Primo vt pbetur p instrumentū vel
p testes officiū fuisse illi ꝓmissum p supiorem. Scōo
si pbatur p testes q tpe illo quo fuit factū instrumētū
de quo ptendit publice fungebat notariat⁹ officio. ar.
ff. de offi. pfi. l. barbari⁹. ⁊ in. l. ij. ff. ad mace. Tercio
q ꝙsi in idē in effectu reuocauit licet varietur in facto si
apparent instrumenta multa ⁊ diuersa inter multos
⁊ diuersos p manꝰ eiusdē pscripta q firma manent ⁊ si
ne ꝓtradictōe ab omnib⁹ tanqz publica recipiantur. ⁊
quot instrumenta sufficiāt relinquēdum ē iudicis arbi
trio fm hosti. vide etiā in spe. de instru. edi. §. restat v.
⁊ scias. ⁊ v. illud aūt. Aduerte qz spe. in pallegato. §.
v. qd si is. vidz sentire contrarium quo ad scōaz ⁊ ter
ciam practicā. dicit enī q cōis error nō potuit illū fa/
cere notariū nec instrumēta valere. exquo non habuit
ptātem a superiore. secus si habuisset ptātem a superi
ore ℔ ex aliqua cā nō valuisset. puta quia erat seruꝰ oc
culte. ⁊ sic loquit. l. barbari⁹. palle. hāc materiaz latiꝰ
attingit Jo. an. in addi. predicta v. ⁊ scias vbi narrat
Bart. de sily. disputasse ⁊ tenuisse q oportz vere. p
bare officiū fuisse illi cōmissum. nec possessio relevat
ab onere. pbandi nisi forte instrm ꝓduceret de lōgin/
quo Et vide ibi pleniꝰ ⁊ maxime i eo q ꝓsequit an p
descriptōem i matricula probet qs notariꝰ ⁊ pcludit
q nō vbi videas. Do. an. ℔ putat q si sciēte ⁊ paciēte
supiore sit possessionē ingressus istud sufficit ar. in. c.
ꝓsultationib⁹. de iurepa. ⁊ cū hoc tpamento dicit se i
telligere spe. in ti. de pba. §. i. v. item etiā. ⁊ Jo. an. in
addi. spe. sup. d. §. restat. v. qd si ꝓducat. Ego credo
q sola scientia ⁊ patiētia superioris nō habeat pdesse
si pstaret postmodū de vsurpatōe officij cum ex parte
supioris nō interuenerit aliqs act⁹ positiuꝰ cuz reꝙrat
officij collatio seu creatio. ar. c. cuz iā dudum. i fi. de p
ben. ⁊ qō nō. p gl. ⁊ doc. in. c. qz circa. de ꝓsan. ⁊ affi.
⁊ in de. si romanꝰ. de sen. ex. ⁊ bñ facit. c. ad decimas
de resti. spo. li. vi. iunctis his que dixi in. c. cū ecclesia
sutrina. de can. possess. ℣ proprie. ℔ idem vidz velle Jn
no. in. c. nihil. de elec. nec obstat. c. ꝓsultatōibus. ō iu
repa. qz loquit de possessione bona fide quesita alias
nil valeret pntatio. vt ibi nō. ⁊ pleniꝰ p Jnno. in. c. ij
de in inte. resti. Cuz si nō pstat ō vsurpatōe officij. ℔ so

luꝫ reuocat in dubium de ptāte. aut ꝓprie loquitur
Jnn. puto Jnn. vez ⁊ elegāter dixisse cuz ℔ tpamen
to iudicio meo vt probet qz longo tpe fuit palā ⁊ pub
lice in possessione tabellionat⁹. nā ex ℔ ꝓsumit habuis
se titulū. qz nō ē verisimile q tāto tpe fuisset sine titu
lo toleratus. ℔ probo aptissime p nō. in. c. illud. de p
sump. ⁊ p Jnno. in. d. c. ij. de i inte. resti. facit. c. cū ec
clesia sutrina. palle. fm itellectū quē ibi dedi. ⁊ si dice
remus ꝓtrarium infinita instrumēta perirēt tractu tem
poris cum morianꝫ notariꝫ ⁊ pdant instrumēta colla
tionis officij. ⁊ duz esset hec oīa recensere. vt in sili
notat in. c. qm̄. de pba. Unū tñ notabis q si pdatꝫ
instrumentū in forma publica maxime de longinquo
⁊ nemo ꝓtradicat nec apparet in aliq pte suspectum ei
stādū ē. ar. in. l. fi. C. ō edic. di. adri. ponit Jo. i addi.
palleg. ⁊ guil. de cu. in. l. ꝓpatōes. C. de fi. instru. Ter
ciodecimo requirit etiā ex pte notariꝫ q fuerit rogatꝰ
de pfectōe instrumenti alias nihil valet instrumentuz
in auc. de tabellio. §. nos aūt. nō. Jnn. ℔. refert tamē
quosdaz dicere q in dubio ꝓsumit rogatꝰ. C. de ꝓtra
ben. sti. l. i. ⁊ insti. de fideiuss. in fi. ⁊ hāc opi. tz accur.
in auc. de tabel. §. nos aūt. i verbo iniungat. in fi. qui
dicit q semp ꝓsumit q notario fuerit mandatū seu in
iunctū vt ꝓficeret instrumentū. ipe tñ Jnn. vidz velle
q ipe notariꝰ scribat i instrumēto se fuisse rogatum. ⁊
℔ sufficiat ad faciendā fidē de rogatōe Bar. in. l. scien
dum. ff. de ver. ob. tenet q in dubio non ꝓsumatur ro
gatꝰ Cuz si ipe ℔ attestat i instrumento vel apponat si
milia verba. puta ego notarius scripsi vel publicaui.
⁊ tunc sufficiet qō placet. ⁊ vide in spe. e. ti. §. breuiter
v. ⁊ nō q tabellio. Sed circa ℔ ē forte dubiū a qbus
debeat esse rogatus circa qō multū instat Jnn. ℔ po
nendo sparsim tres opi. Prima q debeat ee rogatus
ab ambobus contrahentibus vel altero tñ vel saltez
ab illo cui⁹ interest. ⁊ caueat notarius q nihil scribat
de his que vidit vel audiuit nisi sibi fuerit iuunctuz a
personis predictis. Et nota hoc vltimuz quia sepe vi
des tabelliones extendunt instrumenta capite eorum
apponentes ea que nunqz fuerunt a partib⁹ dicta. Se
cunda opi. distinguit inter ea que fiunt a plurib⁹ ea
que fiunt ab vno dumtaxat vt primo casu necesse sit
q omnes contrahentes consentiant nec sufficit q vn⁹
solus mandet instrumentum fieri. sicut nec in persona
vnius potest contractus consistere ⁊ fortius scōm cū
non poterit extraneus mandare instrumentum cōfici
quia sua non interest. In alijs autem in quibus non
requiritur ꝓsensus pluriū. vt testamentū. snia. ptesta/
tio. exceptio. ⁊ filia. sufficit fm eum mādatum ipius q
℔ dicit vel fieri facit. ⁊ q sic debeat obtinere satis pba
tur ex tenore iuramenti quod pstant notarij i suscepti
one officij sui. scz ō his que vidēt vel audiūt fideliter
ꝓficient instrumenta fm q eis a partibus vel a iudice

iuiungetur. Tercia opi. quã dicit de facto obseruari ẽ vt quilibet etiã extraneus possit mãdare instrm cõfici z pro hac opinione assignat Inn. hãc rõnem. qz non semp fiunt instrumẽta habita ꝓsideratõne pñtis interesse. ꝑ qz pt̃ in posterꝝ interesse z vigẽ aliquid de q̃ non possit alicui⁹ interesse de eo qõ agit instrumentũ habere. z dicit q omnib⁹ inspectis plus viõz rõni inniti hec opinio. scz q quilibz cui⁹ interest possit ꝓpe fieri instrumentũ z etiã ille cuius nõ interest. z instrumentũ sic manu publica ꝓfectũ valet. Mouet etiam qz nullo iure hoc ꝓhibet. ff. de. pba. l. ab ea parte. Scõo qz instrumẽta iter eos ꝓfecta ꝓsunt alijs. ar. in. l. in fraudẽ. §. ex his bonis. z. §. fe. ff. de iure fi. vñ cũ ille qui nõ rogauit non possit petere vt sibi edat. ff. de eden. si qs ex argentarijs. §. ij. z sequen. Interest ergo cuiuslibet vt ꝓpiat fieri instrumentũ. z sic possit editiõem illius petere que aliter sibi denegaret vt dictũ ẽ de hac materia vide in spe. e. ti. §. ij. v. ꝑ pone. z in. §. postq̃. v. itẽ nunqd. Et ibi scz in ꝓmo v. ponit Jo. an. nõbilẽ additiõem. dicit eñ q quedã sunt que dependẽt a voluntate vnius vel plurũ. quedã a volũtate nulli⁹. Ꝓmo casu ponit regulam q illi⁹ rogatio requirit ad substantiaz ꝓbationis cui⁹ ꝓsensus requiritur ad substantiam actus. z ideo si dependet a voluntate duoꝝ vt cõtractus illoꝝ requirit rogatio. si vni⁹ vt appellatio. illius solius sufficit rogatio. ar. in. l. in hac. C. de dona. z in. l. ij. C. de rela. Secõo casu subdistinguit q aut ex illo facto ꝓducitur ꝓt aliquis iuris effect⁹ vt actio. exceptio. accusatio. z similes. exemplũ in ruina incẽdio z similib⁹. z idẽ dicatur qõ. s. in ꝓcedenti mẽbro. Si vero effect⁹ non ꝓt tolli vel induci volũtate alteri⁹ priuati vt ẽ natiuitas homis quo ad successionẽ patris. z tunc scriptura non fiet ex mãdato alicuius priuati z facta nõ faceret fidem ꝑ dz fieri si videbitur iudici ipi⁹ auctorite qui habet respicere ad veritatem sibi cognitam. qz hoc posset esse vtile in futurꝝ. ar. in. l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. ꝓsi. z de his que requirũt iudicis auctoritatem notarius ñ ꝓficit instrumentũ sine ipius mandato. C. de iure fi. l. iij. li. x. Bo. an. dicit q Bar. in. l. seruus cõis. ff. de sti. ser. tenet q non rogat⁹ possit in hoc vltimo membro ꝓficere instrumentũ. quia in actibus in quib⁹ non sunt partes põt iudex officium ꝓpria auctorite imptiri. vt nõ. in. l. iiij. §. hoc autez iudicium. ff. de dam. infec. per que dicit Bar. q notarius ꝑt ꝓficere instrumẽtum si ꝓstituit aliquez suũ procuratorem z probat ad incõmodum ꝓstituendis non ad cõmodum. Itez q potest sibi ꝓficere ꝓprium testamẽtum. z sic simpliciter transit hic do. an. nihil approbando vel reprobando. Ego dico esse duo discutienda. primo cum ptes sunt. secõ cum nulli⁹ principaliter interest. In primo cãu vt vides est discrepantia inter Inno. z Jo. an. Ego bacten⁹ solebã inducere z sequi

Quedã sunt q dependent a voluntate vnius vel plurũ. quedã a voluntate nulli⁹

glo. in. §. nos aũt. in auc. ꝺ tabellio. que sic diffinguit q aut instrumentũ fit gr̃a vtriusq̃ z in vtriusq̃ ꝓiudicũ. z tũc oportet vtrũq̃ mãdare. z sic intelligit illã. §. nos aũt. aut fit gratia vni⁹ tm̃ z tunc sufficit eũ mandare cui fit. forte eñ alter nunq̃ mãdaret i cui⁹ fit preiudicium. vt. ff. de ver. ob. iter stipulãten. §. i. z ita dicit seruari maxime i denunciatõnibus q̃ fiunt ab vno alteri ex varijs causis. Dz nouissime captata opportunitate lati⁹ intelligẽdi arbitroꝝ ꝓdictã opi. Jo. an. fore veriorẽ. vt i actu q̃ ꝓficit ex volũtate z ꝓsensu duoꝝ vel pluriũ illoꝝ mandatum dz intervenire. Si autẽ ꝓficit volũtate vni⁹ sufficit illi⁹ mãdatũ. moueor ꝓncipaliter. qz si iudex non recipit, pbatõem ꝓtra me nisi prius me citato z admonito. vt in. c. ij. de testi. forti⁹ notan⁹ non debet de facto meo conficere instrumentum ad mei ꝓiudiciũ me ñ mandante. Eadẽ rõne idẽ dco ꝺ extraneo vt non possit rogare vt ꝺ facto meo menõ mãdante ꝓficiatur instrm. Si eñ alia ps vult ꝓsequi re sibi, pbatõem agat alijs iuris remedijs. de quibus dixi in. c. significauit. z. c. alberic⁹ de testi. z. l. dissolute. C. de ꝓdi. ex. l. z hanc opi. repi sentire exꝑsse bar. in. l. seruus ꝓmanis. ff. de sti. seruo. z tenet Jo. an. tã in criminali q̃z ciuili actu in regula semel mal⁹. de re. iu. li. vi. in mercu. Ps tñ solus de cuius ꝓiudicio agit mãdare ꝑt in vtroq̃ vt ibi nota. de crimine z de alio actu, pbo p. c. quotiens ꝓmodũ. i. q. vij. Quo ad scõm scz vbi non sunt ptes teneo etiam cum Jo. an. nec ẽ verꝝ qõ bar. loquitur simpliciter, put allegat do. an. Ꝓmo potius sentit ibi ꝓtranium solum eñ dicit q notarius procurator ꝑt de sua procuratõe quaz fecit in ꝓsonam alterius ꝓficere instrm. z idem dicit i testamento. z hoc ideo qz nulli fit ꝓiudiciuz nisi sibi scienti. z sic non viciat si non fuit rogatus. naz z paso na priuata hoc posset in facto, ꝓprio in de. i. de, pau. z in. l. quotiens. ff. ꝺ hered. instit. Sed nos loquimur vbi scriptura fit non de facto, ꝓprio sed alieno z posset tercio preiudicare quo casu dic audacter q hoc non pertinet ad officium tabellionis. qz notarij fides fuit decta solũ ad, puidendũ his quoꝝ iteresset z a qbus erat rogatus. vt in. d. §. nos autem. hoc etiam sentit Bar. in auc. si quis in aliquo documento. C. de eden. vbi dicit q de eo qõ ipe notari⁹ ꝑcipit, ꝓprio sensu non dz conficere instrumentũ nisi sibi mandet. Item video q etiam de ꝓsensu ptium non ꝑt exemplari instrumẽtũ ad fidem ꝓseruandã vel testes recipe. vt in. c. penulti. z vlti. ij. eo. dixi in d. c. significauit. z. c. albericus. fortius non poterit ipe solus de alieno facto conficere instrumentuz lz tunc nullius spãliter interfit. z hec notabis qz puto verissima. Et ex hoc infero ad alteri⁹ ẽsti onis decisionem quam tractat etiaz ℞ confule Inno. an instrumentum faciat fidẽ in fauorẽ alterius a mandatorib⁹. z ponit varias opiniones vt. s. sed videtur

in summa inherere q̄ sic ex quo ē scriptura publica lz
tercꝰ nō possit petere iure suo editionē. de quo tñ die
vt plene dixi in. c. i. de. pba. ⁊ credo q̄ pbat ptēta ī eo
ex quo a p̄ncipio habuit sua substātialia etiā ī p̄indiciū
tercij exemplū. Ꝓbo ꝓtra titiū nouū possessorē fun
di q̄ illū fundū emi a vero dño q̄ mihi tūc illū tradi
dit. nō em̄ induco illud p̄ncipaliter in p̄indiciū tercij
ꝑ ad pbandū dominiū ⁊ ius mihi ꝓpetens. ad. B. l. ij
C. de acquiren. pos. Ulterius circa p̄dicta q̄ritur
q̄liter notarꝰ debeat esse rogatꝰ. Inn. pulchre ⁊ pro
lixe tractat ꝓcludens q̄ non in secreto ꝑ ī publico cuz
officiū suū sit publicū. si tñ B nō seruat ꝑ in secreto ro
gat ꝓcludit q̄ valet instrumētū lz sit suspicio ꝓtra actū
gestū. non tñ talis q̄ faciat vacillare instrumentū ex q̄
nō apparet ex sui forma vitiatū vel suspectum. ipe tñ
notarꝰ ex B puniēdus ē fm cū. q̄ nō. allegat. c. vt no
strum. vt de. bene. dicit tñ hosti. q̄ hec suspitio p̄t tol
li ex causa. puta q̄ p̄ p̄ter instū tumorē ptis vel iudicis
nec ps. nec tabellio audēt B publicare. ad B. c. si inst⁹
metus. de appel. ⁊ c. pastoralis. de offi. or. §. fi. Et ex
his infero. ad questionē. an notarius debeat scire iura
videt em̄ q̄ sic cū in multis debeat esse cautꝰ. vt ptz p
p̄dicta. Itē ponitur si ꝓfecit instrumētū de actu a iure
reꝓbato. l. iubem⁹. C. de sacro san. ec. Gl. in. l. gene
rali. C. de tab. li. x. dicit q̄ sic. idē spe. de instru. edi.
§. restat. v. seruū q̄ tabellio. in vltima colūna. Bar. in
l. ꝓtract⁹. C. e. ti. dicit B vez quo ad ptinentia ad artē
notarij. dz em̄ scire summā ⁊ similia. alias impitia sibi
imputabit. nō aūt tenet esse doctor vel aliter accurate
scire iura. ⁊ B placet. q̄ quilibet dz habere sciētiā suf
ficientē. ⁊ sufficiēs dz scōm qualitatē officij sui. vt nō.
Inn. in. c. cum in cunctis. de elec. ⁊ nō. q̄ dixi q̄ de
impitia tenebit si parti aliq̄ p̄indiciū ē illatū. ad hoc
l. illicitas. sicuti. ff. de offi. p̄si. ⁊ in. c. non ē sine culpa.
de re. in. li. vi. Quartodecimo ⁊ vltimo requiritur
q̄ notarius sit habilis. q̄d aūt si esset excōicatus noto
rie. vide plene p̄ glo. in. c. decernimus. de sen. ex. li. vi
q̄d si infamis vel ꝓdemnatus in officio. vide pulchre
p̄ bar. in. l. cadē. ff. ad le. iuli. repe. Circa scdaz par
tem. c. videlicet de scriptura exemplata nihil B tracto
q̄ satis plene dixi in. c. albericus. ō testi. ⁊ aliq̄d dice
tur in. c. fi. §. eo. vbi ē ꝓprie materia. Tene B sniaz gl.
scde cōmuniter hic sequūt doc. ⁊ vide in spe. ō instru.
edi. §. videndū. v. ꝑ q̄d ecce vbi ponit ⁊ sequit dictuz
gl. ⁊ omnino p̄ eandē. e. ti. §. restat v. fi. seu penulti. ⁊
glo. mag. in. c. abbate. de ver. sig. Ni. abb.

Cripta infra Jo. an. ñ summat quia breue do. an.
summat sic. Ꝓdūcto instrō non credit pub
lico sic. ⁊ publicū dz si manu publica ē ꝓfectū vel sigil
lo autentico sigillatū cū subscriptōe testiū. hec summa
tio mihi non placet. tū q̄ ex lra nō colligit. tū q̄ nō
puto veritatem in se p̄tinere p̄ ea que dixi in. c. p̄ceden
ti. ⁊ §. statim aliquid submittam. ideo summo sic Qz
ruit instrumentum si testes inscripti decesserint nisi si
gillū habeat autenticum vel a notario sit ꝓfectum. Et
non diuiditur quo ad literam ꝑ quo ad intellectum di
uido sic. primo ponit dictum. scdo duos casus exci
pit. Nō primo q̄ omnis scriptura publica ē autē
tica. vt pbatur ex p̄ncipio iuncto verbo publica. sed
non omnis autētica ē publica. vt latius dixi. s. c. p̄xi.
Ex quo infero q̄ scriptura priuata habēs sigillū autē
ticum nō ē scriptura publica lz sit autētica. cuius ꝓtra
rium sentit do. an. in summario. ⁊ in quodaz notabili
monet p̄ istum tex. qui iudicio meo potius pbat ꝓtra
rium. nam ponit ista vt diuersa. Itē sigillū etiā nō bz
publicare scripturam priuatam cum hoc nullibi repe
riatur lz habeat autēticare. q̄ p̄statur fides ratione
sigilli. sed nō efficitur publica. q̄ sigillum non habet
B officium a publico sicut bz notarius Nō secūdo
q̄ instrumentū publicum facit fidem lz testes inscripti
decesserint. ⁊ idem dic etiam si notarius obijt. q̄liter
aūt p̄cedetur si per ptem diuersam negatur illū fuis
se notariū vel instrumentū esse publicum. vide bonuz
tex. in. §. sed si instrumentū. ī auc. de instru. cau. ⁊ q̄ō
plene dixi. s. c. p̄x. Nō tercio q̄ sigillū autenticuz
pbat ptenta in scriptura cui fuit appositū lz testes de
cesserint. an aūt sigillum pbat sine inscriptōe vel sub
scriptōne testium. ⁊ quid si testes sunt inscripti p̄ eum
qui fecit scripturam ⁊ non subscripta ꝓpria manu. dic
vt plene dixi in. c. post cessionem. de proba. Nō
vltimo q̄ scriptura priuata non habēs sigillum nec te
stes subscriptos vel nō supstites robur firmitatis non
bz. an aūt faciat aliquam p̄sumptōnem. ff. subiiciam.
Oppo. ꝓtra litterā de ꝓtrarietate. nā primo appellat
illā scripturam autenticam quam in fine dicit nullius
esse firmitatis. Io. Inno. multum instat in describen
do que dicatur scriptura autentica. de quo dic tu ob
missis suis inuolutionibus. vt plene ⁊ dare dixi. s. c.
p̄x. ⁊ istam litteram expone ꝓut dicit hosti. videlicz
q̄ allegabatur auc. sed nunc non constabat esse auten
ticā. nam si vere autentica fuisset seu cōstaret eam esse
mors testium non noceret. vt p̄sequitur in tex. fm
hostien. ⁊ bene Uenio nunc ad intrinsecam huius
c. materiam. ⁊ sciendum est q̄ hoc. c. p̄ncipaliter tra
ctat de scriptura priuata ⁊ incidenter de publica ⁊ au
tentica. ō publica plene diximus. s. c. ꝓxi. ⁊ ibi etiā
aliquid de autentica. Nunc vero p̄ncipaliter ⁊ ple
ne tractabimus de priuata que est materia quotidia
na et consequenter in secundo p̄ncipali membro ali
quid dicemus de autentica seu de scriptura habente
in se sigillum. De primo scilicet scriptura priuata sine
sigillo habes per Bar. in. l. admonendi. ff. de iureiu.
⁊ in. l. nuda. ⁊ in auc. ⁊ si ꝓtractus. C. de fi. instru. ⁊ in

l. scripturas. C. q̃ po. i pi. bab. ꝛ satis plene tractat in oĩb⁹ bis locis. Jo. an. p⁹ Nico. ina. posuit maguã ꝛ intricatã addi. in spe. de instru. edi. §. nunc dicendũ ẽ. post principiũ. Bo. an. voluit b̃ ꝓcedere ꝙ casuum enumeratõem. ꝛ iudicio meo valde legentiũ intellectꝫ ꝓfundit Ego dariori stilo ꝓsequẽdo. ꝓmitto primo ꝙ tres sunt spẽs scripte primate. Una que vocat apoca vel cedula seu apodixa. q̃ scribitur inter pñtes. Reliq̃ vocat epistola. que mittit ad absentẽ. ꝛ vulgariter appellat missiua littera. Tercia ꝛ vltima appellatur liber rõnum quẽ cõiter solent facere exercẽtes aliquã ꝓfessionem seu boni ꝛ curiosi patresfamilias. Circa primam spẽm formo quatuor casus. Primꝰ q̃ nõ ẽ subscripta nec a ptibus nec a testib⁹. scõs q̃ ẽ subscripta tñ a ptibus. tercius q̃ ẽ subscripta a testibus tãtum q̃rtus quãdo a partib⁹ ꝛ a testibus. Primo casu aut ps ꝓsitetur. ꝛ facit plenã fidem ꝓtra scribentem confessum. vt in. d. l. scripturas. ℔ alteri nõ facit p̃iudicium. ꝛ ideo si aliter haberet obligata bona illi⁹ debitoris. p̃ ferendus ẽ illi qui hꝫ hanc scripturã primatã hꝫ i data sit anterior in obligatõne bonorum. nisi hec scriptura primata iuraret ꝙ testes. vt probatur i. d. l. scripturas ℔ aliter nõ facit p̃iudicium ꝛ ẽ ratio. q᷑ si dicerem⁹ aliter posset debitor ad libitum fraudare p̃mum creditorem ꝓstituendo ꝙ litteras suas p̃uatas alĩ anteriorẽ ꝛ hoc voluit glo. i. dum dixit q᷑ in rõne ꝛ actõe ꝓferẽdum ẽ instrm̃ publicũ alteri⁹ creditoris. licꝫ primatum instrm̃ sit anteri⁹ in data. nisi hñt subscriptõnem triũ testiũ qui scꝫ adiuuarẽt instrm̃ p̃uatum. vt .j. subñciaꝫ Aut negat ps illaꝫ litteram ꝓpriam fuisse vel illi consensisse si fuit ab alio scripta. ꝛ tunc si per compatõem liꝛ ꝛ ꝙ testes simul si fuerũt pñtes q̃ qñ ista apoca fuit scripta plena inducit ꝓbatio. non enĩ ẽ necesse ꝙ testes sint subscripti in apoca ad quã fit ꝓpatio. licet secus sit in apoca exqua fit compatio vt .j. subñciaꝫ ℔ probat in anẽ. sed nouo iure. C. qui po. in pi. ba. et in corpe de instru. cau. §. si quis igitur vult. ꝛ intellige ꝙ testes deponãt q᷑ illã scripturã viderẽt ꝓfici a ꝓcuratore nihil aũt deponũt sup ꝓtẽtis nã si deponerẽt de ꝓtenti ꝓpta qꝛ viderũt mutuũ ꝓtrahi vl̃ depositũ vel qd sile non esset necessaria ꝓparatio litteraꝝ. ꝛ sufficerẽt duo testes. ar. in. l. exercendis. C. eo. ꝛ in. c. cuꝫ Johãnes .j. eo. ℔ in priori requirunt tres testes. vt nõ. glo. i d. §. si quis igitur. ꝛ Bar. in. l. scripturas. ꝛ. d. anẽ. quia si ꝓtractus. qõ nõ. Et quanq̃ spe. in ti. de instru. edi. §. nunc dicendum. in prin. v̄. quinto. dicat q᷑ sedꝫ canones sufficiunt duo testes. allegat istuꝫ tex. ꝛ. c. qñ ꝓtra. de proba. cum si. mihi tamen hoc dictuꝫ nõ placet. quia non reperimus contrarium de iure canonico cum isti testes non deponant de contractu. quo casu etiam de iure ciuili sufficerent duo testes. vt .j. dicam. sed q᷑ illa ẽ scriptura ꝓuenti. quia erant presentes qñ illam scripsit. possent eã̃ de facili errare ꝓpter similitudinem litterarũ. ideo ius ciuile reqsiuit tres testes vt ĩ dicta. l. scripturas ꝛ ĩ anẽ. de instru. cau. §. si quis igit facit qõ nõ. glo. in regula pluralis locutio. de re. iur. li. vi. ꝛ in. c. cũ esses. de testa. Si vero nõ producitur testes ad ꝓbandã scripturam mõ predicto. videtur ꝙ nunc nullius firmitatis sit. ar. hic. nam si hoc ꝓtingit qñ testes fuerũt inscripti ꝛ decesserunt fortius procedet quando nullo modo fuerunt subscripti nec presentes. Bar. tñ in. l. scripturas. p̃alle. dixit q᷑ facit semiplenaꝫ ꝓbatõem ꝛ sic dicit se intelligere glo. in. l. admonẽdi. p̃alle. ꝛ in. l. in bone fidei. C. e. ti. quẽ b̃ velle videnẽ. ꝛ cũ hac opi. transiuit hic do. an. Sed reperio eundẽ bar. in. l. admonendi. dixisse ꝙ facit minus q̃ semiplenã ꝓbatõeꝫ. qꝛ non ẽ verisimile ꝙ quis falsaꝫ scripturã fabricauerit cum debuit timere penam falsi. ꝛ scire debuit q᷑ illi soli fides non adhibetur. ideo nõ debeat illius fidẽ omnino annullare. ꝛ hec vltima opi. vt non faciat semiplenam ℔ minus plus mihi placet. ad quod ꝓbandum induco istum tex. hic in fine. vbi dꝛ ꝙ non hꝫ robur alicuius firmitatis. non enĩ sic absolute dixisset si faceret semiplenã ꝓbationem ar. in. c. fi. de iureiurã. ꝛ in. c. sup eo. §. i. s. de testi. dicam tñ q᷑ si ꝓbabitur ꝙ ꝓparatõem litteraꝝ inducetur semiplena probatio. vt sic cũ vno teste vel cum instrumẽto partis aduerse ꝓsiderata qualitate ꝑsonarum ꝛ causse faciat plenã ꝓbatõeꝫ ꝛ sic multũ notabiliter saluabimus gl. in. d. l. admonendi. ꝛ. l. in bone fidei. ꝛ dictũ bar. in. d. l. scripturas. ꝛ habebit̃ solennis limitatio ad illã tex. nec ob. tex. i d. §. si qs. vbi dꝛ ꝙ ꝓpatio sine testiũ augmẽto ñ sufficit qꝛ dꝫ itelligi q̃ ad plenã ꝓbatõeꝫ ℔ q̃ ad semiplenam sic. ꝛ pro b̃ qꝛ añ ius autẽticoꝝ sufficiebat sola compatio. vt in. l. ꝓparationes. C. de si. instru. et videtur ꝙ etiam hodie sufficiat sola compatio qñ contractus non excedit libram auri. vt in anẽ. et si contractus. C. eo. ꝛ quod nõ. glo. in. d. §. si quis igit

Secundus casus quando ẽ subscripta a partibus tantum. ꝛ tunc fere idem dico. dixi fere quia arbitror quod faciat maiorem presumptionem quaꝫ in primo casu. alias frustra. l. scripturas. ponderaret subscriptionem partium non tamen plene probat sine augmẽto testium. vt in preallegatis iuribus. Tercius casus quando est subscripta a testibus tantum Bart. communiter tenet vt testes deponentes modo predicto per se non sufficiant ad probationem complendã quia possent de facili errare propter similitudinem litteratum. nec comparatio per se sola sufficit eadem rãtõne. sed requiruntur ambo simul. vt videtur velle textus cum glo. in dicto. c. si quis igitur. Aduerte tamẽ quia si comparatio discordat a dicto testium committitur arbitrio iudicis cui plus velit inherere vt singulariter innuit tex. in d. §. si quis. ꝛ ar. in. l. iij. ff. de testi.

Ex quo infertur ad id quod .s. dixi q̄ compatio sola sine testibus facit semiplenā ꝓbationem cū q̄ꝫ faceret plenam .scz cū testes fuerūt subscripti ꝛ discrepant a compatione. Sed vide tanta est compatio vt ad eā animū firmet .et adde hic ꝛ in p̄cedenti casu limitationes traditas in p̄ori. Quant' casus q̄ hz subscriptionem partium et testium .et hoc casu bar. tenet solā depositionem testium modo p̄dicto in p̄ori casu sufficere ad plenā ꝓbationem .move' p. l. scripturas. C. q po. in pi. ba. vbi nulla fit mentio de ꝓpatione lr̄arum et ꝺ ideo scom eū qz cū sint tot subscriptōnes nō p̄nt testes sic de facili decidi, ꝓbatur etiā eadem rōne sola ꝓpatione lr̄arū. et hoc vltimū ponit bar. in dicta aut̄. et si ꝓtractus. p. d. l. scripturas. que tū hoc non ꝓbat vt p̄dixi. sed facit in ar. modo p̄dicto. et licet do. an. sequatur hic. mihi tū non placet. quia tex. in. d. §. si qs igit. simpliciter resistit soli ꝓparationi. Item nō video q̄ plus afferat respectu ꝓpationis subscriptio ptium. nam sicut potuit falsificare seu contra facere scripturā aduersarij. ita potuit addere subscriptionem suā. ppriā Sed in p̄ori casu q̄ testes recognouerūt scripturā p̄t subscriptio ptium aliquid afferre. quia non sic de facili testes erant. Ꝑdotes addere quintum casum quādo scriptura p̄uata reperitur solēniter recōdita i archiuo publico. i. in loco vbi ponunt scripture autētice a pmulti deputato. talis enī scriptura sine alia ꝓpatōe ꝛ approbatione fidem rōne loci facit ad hoc quod legitur et nō. in aut̄. ad hoc. C. de fide instru. et in. c. ad audientiam. de p̄scrip. et p Jo. an. in addi. p̄dicta. Omnia p̄dicta intellige q̄n scriptura habet in se cansam sufficientem. ar. c. si cautō ff. eo. et. l. cum de indebito. ff. ꝺ pba. Item ꝟatur in dubiū an scriptura p̄uata debeat ad sui validitatē diem. locū annos dīi. et alia de q̄b' dixi. s. c. ꝓxi. ꝓtineret bar. i. l. cū tabernā. §. idē quesijt. ff. de pig. et in p̄ma ꝓstitutione ffor. tenet q̄ non per dictum. §. idem quesijt. idem glo. xxv. q. ij. §. rescripta. ꝟ. si qua. burri. ꝓtra. in. l. i. §. quibus. C. de nouo. C. ꝓponendo. et spe. in ti. de pcu. §. iij. ꝟ. sed si quid si in mandato. sentit hosti ff. e. c. inc̄ ꝓmuniter tenet primū dictum. Ego ꝓcordando opiniones. distingueren sic. q̄ aut agitur de solo p̄iudicio scribentis. et nō exigitur dies. nec consul nec similia que sunt de solēnitate. ad hoc dictum. c. si cautio. et. d. l. cū de indebito. et. l. scripturas p̄all. Aut agitur de p̄iudicio alteri' saltē scōario. et tunc aut dies venit necessaria, ꝓbanda et requiritur exemplum dico me creditorem priorē in ypoteca. tu dicis te p̄orem vel equalē et ꝓducis scripturam p̄uatam vbi non apparet de die obligatōis. certe ego sum p̄ferendus. qz ꝓbatio tua tanq̄ incerta mihi nō p̄iudicat. ar. c. in p̄tia. nō ꝓba. quod etiā voluit bar. in. d. §. idē quesijt. Idē puto vbi ex nō appositione dici afferetur alteri pti defensionis copia exemplū

poucis instrumentū, p̄aratoriū manu p̄uata ꝓfectum sine die. certe non debet valere in p̄iudicium aduersarij cū non possit ꝓbare an tempe ꝓstitutionis, p̄aratoris esset excōicatus vel an sit reuocatus p ꝓstitutionez alterius ꝓuratoris. et his casibus et similibus ꝓcedere potest opinio ꝓtraria. Nunc venio ad secādā spēm scz epistolā in qua bar. in. l. nuda. ff. de pba. sic distinguit. q̄ aut querit̄ de effectu eius qd̄ in ea ptinetur. dicendū vt no. Ly. in. l. nō nud̄. et. l. nō epistol. C. de pba. non enī est materia nr̄a. q̄ꝫ querit̄ an ꝓbet et est materia nr̄a, ꝓpie in qua dicendum. q̄ aut epistola ꝓfessatur. ut ꝓbatur in. l. publia. in. fi. ff. de de posi. cū si. Aut non ꝓfessatur et tunc si habet sigillum autēticum, ꝓbet. vt. l. si qua p calūniā. et ibi p doc. C. d epi. ꝛ de. ꝛ p bar. i. l. si publican'. ff. d publica. ꝛ idē dico i apocha. scz q̄ hz nī hēat testes iscriptos. nichil omīnus si habet sigillum autēticū, ꝓbat etiā sine alia compatione. ut hic et vide alium bonū tex. in. c. tertio loco. de pba. et quod ibi dixi. Et puto etiā sufficere si sigillum p̄uatum ipsius ꝓtrahentis dūmodo sit certus vt quia habet certos caracteres vel lr̄as. appello enī illud autenticum in p̄iudicium ipius ꝓtrahentis. ꝛ idez si sit annulus hīs caracteres vel lr̄as. vt sentit d Jnn. et facit. l. ij. C. de reb. alie. non alie. Aut nō hz sigillum autenticū. et tūc scom bar. vbi. s. debet approbari per compationem literaꝝ. et idem dicit in libris rōnū ita q̄ faciant fidem ac si essent ꝓfessata. p. l. compatōes. C. de fi. instrm. illa enī lex non exigebat augmētū testium respectu scripture, ꝓbande. sed solā ꝓpationē que quidem lex scom eam solum fuit mutata in apochis non in alijs scripturis. rō quia epistola mittitur absenti. vnde nō est quid imputet si non adhibuit testes Si vero daretur p̄ti. licet in modū epistole idem esset dicendum quod in apocha ut dixi. s. Item q̄ in libro rōnuꝫ non sit idem quod in apocha. facit scom eū qz facilius posset quis ꝓtra facere vnā apochā q̄ꝫ vnā libz rōnū. Jnsup apocha fit p̄nti. sed libz rōnuꝫ quis facit in absentia ptis, ppria volūtate. vult ergo in effectu q̄ epistola et liber rōnū, ꝓbent p solum ꝓpationez literaꝝ si negantur. et hanc opi. bar. sequitur simpliciter do. an. hic. Sed certe si bene ponderetur tex. dicte autentice de instru. cau. non patitur hanc restrictōnem. Bar. indistincte loquitur et maxime in p̄ncipio vbi facit mentionē in genere de legb' pmittentibus ꝓpatōnem. et postmodū subicit rōnē generalē cuilibet scripture p̄uate ꝓformē dicens q̄ occasione legis pmittentis. cōpationē sine augmento testiū homes multū ad vtebant documenta ado q̄ semetipos ab imutatōne lr̄arū exercerent. ideo volens p̄uidere subiectis et obuiare fallitatibus statuit ut sola ꝓpatio nō suffitiat. maxime q: est ꝓbatio fallax ꝓpter similitudinē lr̄aꝝ. vnō nullā rōnē spālē induxit magis in apocha q̄ in alia

cum facilius possit quis falsificare epistolam que scribitur ad absentem q̄z apocham que fit inter p̄ntes vñ exquo tex. correctius loquitur indistincte ꝛ rō sua est vniformis dēt vniformiter intelligi xxxi. q. i. q̄ si dormierit. et in. c. maiores. de bap. Nec ob. si dicatur q̄ tex. in. §. si quis igitur. et in. v̄. si tñ quispiā. videt loq̄ de apocha seu contrahente ꝓsultiue. quia dico q̄ facit mentionem ō contrahente ꝓsultiue. nō em̄ potuit sic consolere eī cui epistola dirigitur cū nō sit in sua ptāte ꝓpter absentiam. Item inq̄rtū loquitur de ꝓtrahentibus pōt intelligi etiam de libro rōnū. quia q̄nq̄z ꝓtractus redigitur in librō rōnū. ff. de eden. l. quedā. §. nūmularios. Insup est aduertendū ꝙ opinione p̄dicta q̄ tex. in. d. auc̄. in correctōne. non fundat se sup negligentia ptis in nō adhibendo testes. sz potius sup malicia hominū qui sunt ꝓni ad falsitatem. et q̄ illa ꝓbatio est fallax. Et post q̄z hanc opinionē tenui repp̄ bar. in. d. auc̄. ꝛ si contractus qui videtur hoc idem velle ī epistola. dicit em̄ q̄ si negatur debet ꝓbari sicut apocha. et solum videtur ꝓsistere in libro rōnū vt ibi sufficiat sola ꝓparatio. equitatez habet hoc dictū licet iure non ꝓbatur. debuit em̄ esse cautus a ꝓncipio q̄n ꝓtraxit cū illo et sibi ꝓuidere iuxta ꝓsilium illius auc̄. ꝛ nō se exponere fortune. et sic cessat rō bar. q̄ non est quid sibi imputetur. quia ymo est non dico tempe scripture libri sed tpe quo ꝓtraxit et hec bene notabis quia nō discussa ꝙ alios Venio ad tertiam spām sez librum rōnum in quo facio tria mēbra. aut quer̄tur nūquid ꝓbat ꝙ scribente. aut contra scribentē. aut ꝓtra tertiū. primo casu dic. q̄ in p̄cedentibus a voluntate sua pro bat scōm oēs ut in. l. nemē. ff. de nego. ge. facit. c. fi. de succes. ab intes. Aut sumus in alijs et repio tres opi. vna q̄ nihil ꝓbat. idem no. gl. h. hic in fi. ꝛ i de. i. de vsu. p. l. exemplū. L. de ꝓba. hoc voluit bar. i. l. nuda. ff. de ꝓba. idem darius dixit in. l. admonendi. vbi dare dicit q̄ nihil ꝓbat. sed notanter limitat nisi sit scriptura alicuius defuncti qui fuit bonus hō. tunc facit aliqualem p̄sumptionē. ita vt cū alijs admiculis ꝓbet. adducit. l. rōnes. L. de ꝓba. in eo q̄ dicit solas rōnes nō ꝓbare. quasi dicat q̄ ꝙ se non plene ꝓbent secus cū alijs. facit. l. qui cū maior. §. pe. ff. de bo. lib. Scōa fuit opi. quorū dā ut recitat Jo. an. p̄ nico. mate. in addi. p̄dicta. q̄ scripture etiā mercatoꝝ etiā ꝙ se semiplene creditur ut sit locus iuramēto in supplementum ꝓbationis q̄ quidē opi. ꝓmunit nō plz doct. nec Ly. in. l. instrumenta. L. ō ꝓba. Nō em̄ pōt pl̄ oparī scriptura vnius hominis q̄z ipsius vna vox sed vna vox non pōt inducere semiplenā ꝓbationē cū nō admittatur in testimoniū ꝙ se. vt. xxij. q. ij. in p̄n. ꝛ. iij. q. ij. nullus ydoneus ꝛc. Item absurdū videt vt detur sibi iuramentū cū tūc tota ꝓbatio dependeaz ab auctoritate sua et sic dē bis ꝓputarē et faceret maiorē fidez in facto ꝓprio q̄z in facto alieno. Tertia est opi. p̄dicti nico. qui dixit q̄ cū alijs admicalis ꝓbat ꝙscribente. p. l. instrumenta. pal. illa. tñ. l. posset intelligi alio mō vt ibi nō. Ly. l. quando inducitur instrumentū domesticum ꝓtra scribentez tene. opi. Bar. quā videtur hic sequi dominus an. nec esset malū dicere q̄ etiā ꝙ viaē te faciat qualē q̄lē fidē scōm qualitatē scribentis ꝛ causa quia non est verisimile q̄ bonus mercator debeat suū libz falsificare maxime ꝙ modica quantitate. ar. c. ad audientiā. de ꝙscrip. et in. d. l. rōnes. que licez loquatur in libro defuncti. tamē eadē rō est in viuente rōne p̄dicta. scōo casu nunquid facit fidem ꝓtra scribentem. Bar. in. d. l. admonendi. simpliciter dixit q̄ sic ꝙ. l. quedā. §. nummularios. ff. de eden. ꝛ simpliciter ipsum secutus est do. an. hic. sed idē bar. latius ō allup sit examinandū in dicta. l. nuda. Nam videt huic dicto obstare. l. certū. §. si quis ꝙabnte. ff. de ꝓcl. ꝛ. c. si. de ꝓcl. cū ibi nō. Nō em̄ valet ꝓfessio etiaz viua voce absente pte facta. licet ꝙ notariū sit redacta ī actis causē. ergo fortius nō debet valere q̄n in statōne sua ī absentia ptis quis scribit libz rōnis. Voluit bar. q̄ i cōtrario fuit simplex. ꝓfessio licet esset redacta in scripīs ꝙ alium vt ꝙ notariū cause. Sed in casu nr̄o fuit scriptura que semp loquitur. ideo nūc cū ꝓuenit ad te tibi loquitur sicut epistola. q̄z tibi mitto. ꝛ de epistola q̄ faciat fidem ꝓbatur. in. d. l. publia. in fine. Et ex ō dat vnā restrictōnem. dicit em̄ se putare q̄ si in libro rōnū quis fecerit scribi ꝙ alium ō nō ꝓbat contra se si fuit ō actū absente parte sicut in confessione in iudicio facta pte abnte et in scriptis redacta. d. §. si qs absente qō dicit notandū. Sed bal. quē sequitur do. ange. ō perusio. impugnat hoc dictū. sez p̄mū dicens q̄ aliud in epistola que mittit ad absentē. q̄z sic mittendo voluit in ptis p̄ntia ꝓfiteri. vt. d. l. publia. Sed liber ꝓficitur in abnītia ad instructionem scribentis nec habuit animuz confitendi in ptis ꝙsentia. ideo illa ꝓfessio nō deberet valere. Jo. an. post nico. mat. sequit̄ p̄mū dictū vt faciat fidem ꝓtra scribentē. allegat. l. de etate. §. i. ff de interro. act. que tñ nō multū facit q̄z loquimur i confessione facta in ptis p̄ntia. sed ego cū placz illud dictum allego tex. notabilē in de. vna de vsur. innecta gl. notabili in verbo rōnū. nā liber ibi ꝓducitur vt fidem faciat contra scribentem nec est spēale in hoc contra vsurarium. quia eius ꝓfessio viua sibi non ꝓiudicat si in abnītia ptis ꝓfessus fuerit. ut nō. in. c. ij. ō vsu. li. vi. nec facit ibi liber rōne officij. q̄z tūc de iure em̄ fuisz cōpulsus. vt. d. l. quedā. ff. de eden. ꝛ dixi in. c. i. ō ꝓba. sed facit ad suam instructionē et nihilominus ꝓbat cōtra eum. si em̄ inducitur ibi spēalitas vt ꝓpellat edere ꝓprias rōnes vbi alias nō ꝓpelleretur. ut in. c. i. de ꝓba. cū ibi nō. nec debemus dicere q̄ sit alia spēalitas scz respectu ꝓbatōis ꝓtra vsurariū. tū q̄z due spēalita-

tes nō debāt ꝓcurrere circa idem.l.i.C.de dot.p.tū quia nō colligitur ex illo tex.et apte sentit hoc ibi gl. et facit glo.inter.l.inter cartulas.C.de pue.ſi.debi.li. x.Sed nunc vltra alios moueo tibi dubiū.pone q̄ li ber rationis aliquid ꝓtineat p̄ scribente aliquid cōtra et sic factū ꝓcernens eandē psonā nūquid possit illa persona approbare libz quaten? facit p̄ se et nolle sta re quatenus facit ꝓtra se. Pdone enī in facto q̄ merca tor scripsit in libro suo q̄ titius depositit penes se cen tum.postea scripsit q̄ ex illis restituit sibi .l.vel qd si mile.dico q̄ potest approbare p̄ se t nolle stare quate nus facit contra se.de quo videtur tex.scōm ꝓmunem lecturam quā etiā sequit Bar.in.l.publia.§.ſi.ff.de posi.et licet loquatur in epistola.tū eadē rō est i libro Idem Bar.in alia scriptura in.l.aurelius.§.idē que sijt.ff.de li.leg.t p̄ Ly.in.l.i.C.de ꝓfec.nō tū p̄ se.si aut dicimus in ꝓfessione viua voce emanante in diuer sis oīonibus.p̄ hoc facit q̄z licet quis possit testificari ꝓtra se nō tū p̄ se.xiiij.q.ij.in p̄n.et hoc tenet licz dūs cardi.aliud senserit in.c.bone.ij.de postu.pla.p̄.c.cū olim.de censi. Sed istud potest intelligi in instruīto publico.et dicit ibi nō.p̄ Jnno. Tertio casu prin cipali nunquid faciat fidem liberationis ꝓtra tertium. dicit Bar.in.d.l.nuda.Quot aut liber fuit ꝓfect? au ctoritate publici officij.sicut olim facidbant nūmularij et facit fidem.ut.d.l.quedā.§.nūmularios.ff.ō edē. facit.ff.de admi.tu.l.lutius.§.tutela. Si vero nō est ꝓfectum rōne publici officij.et tūc nō facit plenā fidez vt nō.in.d.§.nūmularios.supple nisi hoc habeat con suetudo p̄ hoc.c.cū dilectus.j.eo.dicit tū q̄ cū ho die campsores et mercatores qui iurāt in arte sua suc cedant in locū illorū qui erant officiales publici lz nō hēant hodie officium publicū.dicendū ē ut eoz libris sit credendū quo ad semiplenā ꝓbationē si sunt boies ꝓbati et bone fidei.p̄ nō.in.d.§.nūmularios.et sic p̄t intelligi scōm alium intellectū.glo.in.d.l.admonēdi. t in.d.l.in bone fidei.que dicunt q̄ ꝑuata scriptura fa cit semiplenā ꝓbationē.Et notabis singulariter hunc intellectū ad illas glo.nā.s.dedi alios intellectus.et hanc opinionē approbat idem Bar.in.d.l. admonen di.maxime cū hoc habeat ꝓsuetudo que in talib? mlt tum est attendenda ut nō.Jnno.s.c.ppi.pbat in.d. .c.cū dilectus.Et aduerte q̄ bar.loquitur de his mer catoribus qui sunt approbati in eorū arte.Secus vi detur vbi quis ꝓpria auctoritate assumit sibi arten. tunc enī debet facere semiplenā in p̄iudicium alterius cū sit oīno ꝑuata p̄sona. Sed quero an iste liber ō beat habere diē et p̄sēc.vide Jo.an.in addi.p̄dicta. vbi post nico.dicit q̄ quatenus p̄ducitur ꝓtra scriben tem nō est necesse q̄ habeat dictas solemnitates vt si miles sed quaten? p̄iudicat alteri debeat habere suas ole unitates.ex equipatur scripturis argentarioz.ut.s

dixi Item dz ꝓtinere ex qua cā recepit vel expendit t similia.nō tū requiritur q̄ habeat testes inscriptos si cut nec illi argentarij ad hoc artabant. Item dicit q̄ isti possunt p̄ libros alios scribere sicut hodie ꝓmunis vsus hēt t ipsi vident scribere quorū nomie scribit.ff. de regu.iur.qui p̄ aliū.ff.de admi.tu.§.gessisse.t idez in tutoribus et curatoribus.quod nō. Postremo in hac materia quero qualis debet esse scriptura ex q̄ fit compatio. Do.habemus quo ad ꝓpositū duplicē scripturā.vnā ad quā ꝓbandā fit compatio.et de hac qualis debeat esse et qualit̄ ꝓbetur satis plene.s.dic tum fuit. Alia est ex qua fit ꝓpatio.i.que ꝓducit ad ꝓpationem faciendam cū illa que negat.et ista debet habere vnam ex quinq̄ qualitatibus que enumerāt i .l.compationes.iūcta auc̄.ad hoc.C.eo.vt sit scriptu ra publica vel facta in iudicio.vel cyrographū ꝑuatū cū subscriptione trium testiuz ita ut ꝑus sibi fides im ponatur vel ꝓducto ex archiuo publico vel aduersa rius met tanq̄ ꝓpria ea vtatur in iudicio. Ex alia vero scriptura nō p̄t fieri compatio scōm glo.t bar. in.d.auc̄.ad hoc et i auc̄.et si ꝓtractus.t hoc facit ad notabilem questionē nūquid deficiente scriptura qua lificata mō p̄dicto possit index negātē ꝓpellere ad scri bendū de nouo ut sic possit fieri compatio.Bar.i.d. auc̄.et si contractus.tenet q̄ nō.p̄ tex.in.d.l.compa tiones.iūcta gl.in verbo licet in semetipsuz.t gl.in.d. auc̄.ad hoc.vbi videtur innui q̄ extra casus p̄dictos ñ fit compatio etiā si ps ꝓfiteat suā esse scripturā.Do. cardi.dicat q̄ vtrūq̄ dictū est contra tex.illū auc̄.ō in fin.cau.§.si quis igit̄.nā qñ ps ꝓfitetur suā esse scri pturā illa habet vim publice q̄stū ad ꝓpationē fiendā et ꝑ iudicium scribentis.t q̄ possit ꝓpelli ad scribē dum est tenendū scōm eum ad faciliorē expeditionem iudiciorū.sicut interrogat ptes in quacūq̄ pte iudicij vt in.c.cū iohannes j.eo.et.l.vbicunq̄.ff.de interro. act.Ego idem puto latius tū materia explicando q̄ ipse faciat.nam fateor q̄ ex.l.C.s.ꝓpationes.C.ō fi. instru.non fiebat compatio ex scriptura ꝑuata nisi ha beret subscriptionē trium testiū.Sed postea supuenit auc̄.de hīs qui ingre.de appellat.§.illud que dispo nit q̄ si ps vtitur sua scriptura ut ꝓpria pōt ex illa fieri compatio.et sic tacite iunxit q̄ vbicūq̄ certū ē scrip turam esse ꝓpriā pōt ex illa fieri compatio.huic po stea supuenit auc̄.de instru.cau.vbi narratur q̄ quidā exorta dubitatione fuit compulsus ad scribendū ut sic posset deueniri ad ꝓpationē quasi innuat indubitatuz esse quē posse ꝓpelli ad scribendū. Ite addūco duas alias rationes extrinsecas. Prima q̄ lex nō dz ee im posita verbis sed rebus in.c.ꝓmissa.de electio.li.vi. Ad quid ergo exigi dz subscriptio.testiū vel q̄ pars vtatur in iudicio.ex quo certū est q̄ ipse illā scripturaz fecit.iste enī solemnitates seu qualitates requirunt vt

liqueat illam scripturā esse,ppriā que cessare debz ex quo darius liquet eā esse,ppriā.ut qz ꝓbitetur vī scribit in pītia indicis.de appella.cū cessante.z frustra fit p plura quod expediri pōt p pauciora nō eīm oz inseruī superfluus remedijs.l.hec stipulatio.§.diuus.ff.vt lega.no.caue.et in.c.sicut.de,pba.et quod ibi dixi. Scōa rō magis vrgens video eīm qꝫ iudex ꝓpellit ptē ad respodendū positionib⁹ alterius ptis ad relaxandum illam ab onere,pbandi.in.c.ij.de testi.li.vi.et l cle.sepe.de ver.sig.cū si ergo fortius debet posse cogere ad scribendū ut fiat compatio.et dicit hic do.cardi.qꝫ ipse Bar.mutauit in hoc opinionē suā ut repit ī quibusdam scriptis suis.et certe si nō mutauit debuit mutasse p pdicta.quod notabis. Et ex pdictis potes colligere multas spēs scripture autentice. Nūc venio ad scām pncipale dictū huius.c.videlicz ad materiam sigilli ex qua resultabūt spēs alique scripture autentice Et obmittā hic que notauit Jnno.s.c.pxi. et hic an et quando credat sigillis platoz.qz plene dixi in.c.post cessionem .s.de,pba.Sed reliqz materiā sigilli hic tactam p eam breuissime cōcludā p quinqz questiones. Prima sit quale dēat esse sigillum vt fidem faciat.Secūda an sufficiat sigillū eē carte impssū an vero requiratur qꝫ sigillans exprimat suū sigillum apposuisse.Tertia an possit quis signare alieno sigillo seu annulo.Quarta an episcopus possit alicui pso ne sigillum suū ꝓmittere ut vice sua sigillet.Quinta et vltima an sigillum appositz cedule seu carte vacue data ꝓmissario ptāte postea scribendi faciat fidem respectu scripture postmodū facte. Quo ad pmā pdco post Jnno.qꝫ sigillū debet habere certos caracteres ut sic possit cognosci vel certas litteras legibiles cum aliter non,pbet.ut in.c.inter dilectos .J.e.cū alia r eputa corrigia que nō sit dispposita ad signandū vī sigillandū sigillari nō pōt .ad hoc.l.ad testū de testa.t ff.et.c.significauit .J.de appll. Item dēt esse autenticum puta episcopi vel alterius magni viri.et hoc quādo pstat auctoritatē scripture pncipaliter puta quia sigillat in facto aliorū.et ita loquitur hic. Si vero non pstat auctoritatē pncipaliter sz secūdario.qz sigillat ut testis tūc sufficit sigillum suū ꝓuatū apponere dūmodo sit certū modo pdicto.d.l.ad testium.§.pen.et.ff. quēad.testa.api.l.ij.cū ibi nō. Idez ē si ꝓtrahens obligat se sigillo,pprio licet ꝓuato.ff.depositi.l.publia. l.ij.C.de re.alie.nō alie.t.s.dixi.t qđ dictū est de sigillo idem est in annulo.dūmodo sit sculptus ad modum sigilli modo pdicto.nā nō ē fienda vis i nomib⁹ ar.de,pcu.petitio.nā scōm Jnno.qđ nos vocamus sigillum ins cūile appellat annulū.Et hodie multi tales annuli reperiunt.et vide bonū tex.in.c.in nomine xij.di. Ad scōam questionē an sufficiat sigillū esse carte impressum.Jnno.ponit duas opiniones .Pdū

ma ut nō sufficiat nisi is qui apposuit dicat se apposuisse.ar.ff.de testa.l.pe.z.C.de testa.l.si vnus.z.l.hac consultissima.Scōa opi.cui videtur ipse Jnno.inberere est ut sufficiat si in carta contrabentiū vel loquentium contentoz sigilla apponantur etiā si nō exprimāt qꝫ sigilla sua appoluerunt.C.de arbi.tu.l.fi.et .J.e.inter dilectos.hoc tñ limitat verum si talia sunt sigilla quibus credendū est.ut sigilla episcopoz z inferiorū platorū saltē in his que spectāt ad iurisdictionē suā respectu istorū inferioz.Credo qꝫ in hoc Jnno.nō loquat pfecte.vnde distinguo sic qꝫ aut sigilla inserta sunt ipsorum quorū nomine fiunt instrumenta.et,pcedit hec scōa opi.nā psumūtur apposita ad pbendā fidē scripture et de consensu ipsoz nisi aliud ,pbetur.ut in.l.ij. C.de re.alie.nō alie.et in.c.tertio loco.de,pba.z hoc casu nō requiro sigillum auteticū sed sufficit ꝓuatuz ipsorum contrabentium vt.s.dixi.Aut sunt sigilla aliorum.et,pcedat ꝓma opinio vt non sufficiat appositio sola.sed oportet qꝫ ipi ꝓtrahentes vel is cuius est sigillum attestent ad quid illud sigillū fuit appositum alias psumitur adulterū in dubio et falso appositū cū in dubio sigillum debet congruere dignitati sigillantis et materie descripte in carta sigillata.ut apte,pbat in.c. inter dilectos .J.eo.et facit quod dicam in sequēti questione. Ad tertiā questionē dicit Jnno.qꝫ si qs bz sigillum ,ppriū tunc ipse et nō alieno sigillare dz.alioquin ñ prodest nisi ex cā fiat.ut sequit.nec mirū.qnec ,ppriū,pdest si ad aliud officium est deputatū.ut.d. c.significauit.de appell.Si aūt nullū sigillū ,ppriū bz vel non habet p manibus vel nō pōt aliud habere de facili.tunc pōt vti alieno sigillo.debet tñ exprimere fm eum cuius sigillo signat et quare alieno.et potissima rō est vt ydeliz discerni possit quo et a quo.et ex qua cā signatum est instrumentū.Nam ex multis et diuersis causis apponunt in literis subscriptiones z sigilla qñdoqz eīm in signum consensus.xij.q.ij.sine exceptione z.s.ō,pcu.c.i.qñdoqz in signū testimonij.ff.de pigno.acti.in.l.gayus.quādoqz in signū auctoritatē pstantis.xij.q.ij.sacroz.et.c.cū redemptor.qñdoqz in signum ꝓfirmationis.vt.J.eo.inter dilectos z multis alijs ex causis. Ex quo infertur secundū euz qꝫ semp debet exprimi cuius est sigillū.z a quo apponit et ,pter quid apponitur.et notabis hec verba qꝫ quotidiana.et faciunt ad ea que dixi in pcedenti questione dicit tñ Jnno.qꝫ si in litera hec non specificarent non habet vitiare.dūmodo ex alijs circūstantijs possint hec dephendi.Eps tñ sigillando cū sigillo ecclie nō intelligitur vti alieno sigillo scōm Jnno.qđ nō.allegat.c.in nomine.lxiij.di.et.vij.q.i.scire.qđ ego intelligo qñ est solitus cū illo sigillare.secus si tñ capitulū cū illo sigillat.ar.in.c.significauit.de appella. Venio ad quartā questionē in qua dicit Jnn.ꝙm posse

alicui honeste psone sigillum suū ꝓmittere. et scōm po testatem sibi dat an poterit is cui sit ꝓmissio sigillare de his que ptinent ad eṕm. puta causas committere. citare. ꝓrmare. et generaliter omnia alia que sibi cō missa sunt poterit expedire et sigillare etiā si prelatus cuius sigillum est eas non viderit sigillare. sic eñ vide mus papam vti .j. de crimi. fal. c. dura. et mltos alios prelatos. dicit tñ q in contractibus aliaꝝ psonaꝝ non debet nomine episcopi sigillum testimoniale apponere nisi et ipe episcopus interfuerit ipi contractui. cū testi monium sit tantum de visu ꝛ auditu de his que testis novit. iij. q. ix. testis. et sic loquit auc. de tabel. §. nos autem credimus. Si tñ haberet ꝓsuetudo ut is q hz sigillum talia instrumenta sigillaret etiā ablq ꝓsūtia epi non damnat Inno. ꝓsuetudinē nec etiam hostien. nam videtur hoc fieri nomine ipsius cuius est sigillū et hec notabis maxime in eo quod Inno. sentit sigil lum episcopi dare auctoritatem instrumentis sup cō tractibus et similibus licet non ptineat ad officiū epi. et satis in hoc facit iste tex. et vide quod plene dixi in .d.c. post cessionem. de pba. In vltima questione di cit Inno. q aut tradita est potestas ad certū articulū inscribendum in huiusmodi cedulis. et tunc si aliud i scribat ibi et de hoc ꝓmunicat potest tanq falsarius punir. Aut data fuit generaliter potestas ad scriben dum quicquid placuerit. et in hoc ponit tres opinio nes. Ꝓma q valet quicquid ibi scribit etiam alium obligando dūmodo tale quid inscribat ad quod cō stitui poterit ꝓcurator. Secunda opinio q nihil pote rit ibi scribere ad obligandū alium nisi solus illū cui' est sigillum. Tertia opinio in qua videtur residere In no. q nec illum cuius est sigillum obligare potest nec aliquid scribere quod de iure valeat. quoniaz ille cui' est sigillum dat auctoritatem sigillo. et sigillum debz dare fidem scripture. et scriptura contractui. Sed i ca su nostro hoc non potest ptingere. quia exquo scriptu ra non est facta tpe quo apponitur sigillū nō est aliqd cui ipsum sigillum pstat auctoritatem. et p hoc optie facit. c. ad audientiam. de ecclē. edifi. Item multa in conuenientia inde possent sequi que vide hic p Inn. vide etiam Inno. in. c. ij. de solu. et notabis ista. qz se pe principes et prelati dant huiusmodi cedulas vacu as sigillatas eorum ꝓcuratorib' et nuntijs ut scribāt in eis scōm temporum ꝛ locorū indigentiā seu exigē tiam. qñdoq dant sigillum simpliciter. si eñ de hoc cō staret non faceret talis scriptura fidem nec scribens es set immunis a falsitate cū scribat literas in vno loco ꝛ in carta scribit alium locū. et temp' vt litere appareāt date in ptibus.

Casus Rescriptum aposto
X literis licum ꝓpter. rasuram in lo co nō suspecto nō censet vitiosum. h. d. scōz

mentez. c. Cōmunis diuisio. scōa ibi dicim'. Nō ibi copiam iūcta glo. i. q rescriptū impetratū p alterā ptem efficitur ꝓmune saltem post citatōnem. videi h quod dixi in. c. ex ꝓquestione. de restī. spo. Nō q abrasio facta in narratione rescripti vel ꝓuilegij non censetur facta in loco suspecto. quod tñ intellige ut .j. dicam. Exquo a contrario colligitur secus esse si foret facta in verbis dispositivis. quod etiaz ꝓcedit i aliis i strumentis ut in. c. cū venerabilis. de rest. domi. sz fal lit in dispositione favorabili. ut in legato liberationis. vt in. l. ꝓme. in fine. ff. de his que in testa. dele. vi de quantūcunq fiat ibi cancellatio non p hoc vitiat legatum liberationis. et hoc intellige quando dubita tur an testator voluerit illud delegare an inconsulte h ꝓcesserit ut ibi nō. Si aūt appareret de voluntate tūc in dubio tolleretur legatum ad hoc. l. cancellauerat. ff. eo. et. l. si vnus. C. de testa. vbi notabiliter dicit Bar. legatum ad pias causas iudicandū ut legatū liberatō nis quo ad ꝓuilegium supradictum. Nō q rescri ptum ad lites non dicitur ꝓuilegiū. est eñ rescriptum scōm ius. quia mandat ius impetranti fieri. ꝓuilegiū vero est ꝓprie contra ius. ij. di. ꝓuilegia. de quib' vnō quod nō. in. c. olim. de ver. sig. et in. l. beneficiuz. ff. ō consti. ꝓnci. Nō penultimo q strictius iudicat ꝓui legium q rescriptum ad lites. vnde facilius ꝓsumitur falsitas in ꝓuilegio q i rescripto. ad hoc. c. pen. ō crimi. fal. et quod nō. Inno. in. c. epi .j. de rebus eccle. non alie. Ultimo collige q licite abradunt instrūmta in loco non suspecto si deꝓhenditur error. An aūt pos sit quis corrigere et abradere si deꝓhendit errorem. doc. hic videntur ꝓmuniter q non. quinimo si hoc p sumeret careret omi comodo rescripti. vnō dicit Host. q in curia est canon late sentēcie excōicationis in quē cunq alium ab officialibus sup hoc in curia deputati qui in rescripto bullato vel notato aliquid saltem vnā figuram vel litteram vel etiam dimidiam abraserit. de leuerit. diminuerit. compleuerit vel mutauerit. sine illi' ad quem spectat data licentia. et dicit q sepe hoc pub licatur in curia ut non possit quis ꝓtendere ignoran tiam. ff. de instī. l. sed ꝛ si. §. de quo palaz. ꝛ .j. ō iudas ita quozundā. et. xvi. di. quod dictis. ꝛ ita stricte hoc seruat curia. ut cū magna difficultate absoluat ligatos posset tñ impetrans sine aliqua pena dilaniare ac etiā bullam si illa vult non vti. et nota hoc vltimū. nā licī tum est cuilibet iuri suo renunciare. et vide de hoc qō plenius dixi in. d. c. ex ꝓquestione. Habes etiā ex ꝓ dictis q simplex notari' qui literas apostolicas scrip sit nō pōt illas corrigere sine licentia officiat' ad h de putati. vnde facit hoc ad questionem. an in alijs istru mentis possit notarius corrigere vel addere si compe rit se errasse quod tractauit do. an. Sed tu vide plane p Jo. an. sup vata. vi. li. in nouella. et p Bar. in. l. bar

barius.ff.de off. ꝑto.per archi.xxxv.q.ix.§.i.in ſpe. de inſtru.edi.§.inſtrumentum.v̄.nunqd ꝓfecto. ꝛ ibi in addi.per Jo.an.ꝛ eundez eo.ti.§.oſtenſo.v̄.quid de ꝓtractibus.ꝛ per ſpe.in.d.§.inſtrumentū.v̄.quid ergo ſi in nō. vnum tñ tene mēti q̄ vbi notarius facit vnam interlineaturā ꝛ abraſionem ſi vult vt ois ceſſet ſuſpitio atteſtet in fine inſtrumēti q̄ ipſe illam interlineaturam vel abraſionē fecit.ad hoc bar. et tex.in.l.i. ff.de bis q̄ in teſta.delē.ꝛ per dictum archi.in.d.§.i. ꝛ ſi pars corrigit vel abradit inſtrm debet puniri. de quo vide glo.in.d.l.i.in verbo ſubſtitut'.ꝛ tex. cū ibi nōtatis in.c.olim.de reſcrip.et in.c.cū olim. de offi. deleg.ꝛ intellige q̄n dolose facit circa ſubſtantialia vl' circumſtantias negocij.naz ſine dolo non cōmittitur falſitas ad hoc.l.i.ꝛ ij.ff.de fal. Deus putarē ſi per ſimplicitatē corrigeret aliq̄d qō eſt ex ſubſtantialia vl' circūſtantias negocij vt cognomen vel q̄d ſimile ad ꝺ qō nō. Inno.in ſimili in.c.fraternitatis.de hereticis ꝛ per bar.in.d.l.i. Oppo.ꝓtra tex.ꝛ videt q̄ ꝓpter abraſionē reddat inſtrm ſuſpectū vt i.l.fi.C. de edic. diui.adria. Soluit glo.ij.q̄ hec fuit ratio dubitādi in tex.ſed ratio decidendi in ꝓtranū redditur in lra. non enim ꝓcedit ꝓtranū ſi abraſio fuit facta in verbis narratiuis ꝛ in noibus poſſeſſionū. Sed ꝓtra hoc ꝛ ꝓtra tex.oppono. nam et in verbis narratiuis et in noibus poſſeſſionum tam in ꝓuilegijs q̄m in reſcriptis poſſet fieri fraus. Ꝓpone enim q̄ in priuilegio ꝓceditur mihi vna res parua ꝛ illa cancellata reſcribitur res magna. Itē pone q̄ in reſcripto ꝛpoſui rem magni valoris ad ſecta clauſula generali vt ſic poſſem tranſire ad pares qō alias nō licebat vt in.c.ſedes.de reſcrip. Do.propter hoc ꝓtrarium Inno.ꝛ abb.dicunt hunc tex.non ꝓcedere in ꝓuilegijs ſeu reſcriptis originalib'. ſed in ꝓfirmatorijs duntaxat.q̄ſi dicat ſuſpitionem tolli in ꝓfirmatorijs per originalia.ꝛ idez dicit tenendū eadē rōne in inſtrumentis donationū vel aliorū ꝓtractuz. et hoc videtur tenere etiā Jo.an.ſup glo.vl ē.ſed certe hec eſt nimia reſtrictio ꝛ nullo modo indicō meo littere huic ꝓſentanea quinimo dico potius ex litera colligi ꝓtrarium.q̄ cū tex.hic arguit a fortiori de ꝓuilegijs ad reſcripta ſi tex.intelligeretur de ꝓfirmatorijs ꝛ veritas appareret in originalibus nullū fuiſſet dubium. Itē eſt maxima diuiatio ad iſtum tex.maxie cū nō ſoleant in reſcriptis emanare duo paria literaz.ſcz originalia et ꝓfirmatoria. Itē ſi veritas patuiſſet hic i originalibus hoc.c.fuiſſet de in dubio.nec papa reſpondiſſet p ſimile ꝓuilegij.ar.c.cū in ure. de offi. ꝺde. et fugendi ſunt intellectus iurū qui reducūt iura ad caſum nō dubitabilē.ut in.l.i.ff.ad munici.et in.l.q̄ō labeo.ff.ad carbo.et forte ob hoc Goff. poſuit hic.aliū intellectum intelligendo.ſcz tex.de modica mutatōne lre vel ſillabe. Deus dicit ſi in totum nomē raderet. ar.s.c.ij.de ꝺo.et ꝓtu.niſi ſcām eum ꝓſtaret raſuz p manuz eiuſdē ſcriptoris quod etiam p ꝓpationē eiuſdem litere conſtare poterit ad hoc.C.eo.ti.l.ꝓpationes. Bo.an.in effectu videtur hic ſequi mentē Inn. et Goff.ut intelligatur litera quando ex ꝓcedentibus et ſequentibus conſtat de veritate reſcripti in abraſo loco.vel q̄n p aliam ſcripturā apparet ō veritate vl q̄n correctio fuit facta de eadem manu hoc vltimū quod etiā fuit Goſ.mihi nō placet.nā duo requirūtur ut abraſio non viciet. ꝓmo q̄ in loco non ſuſpecto.ſcōo q̄ repoſita ſit ſcriptura de eadem manu.ut nō.in.d.c.cū venerabil'.de reli.domi. Non ergo ſufficit q̄ eadē videatur manus ſi in loco ſuſpecto eſt facta.quia de facili ſimiliatur litera alterius.vnde hec ꝓbatio. que fit p ſolam compationē eſt fallax.ut dicat tex.in auc.ō inſtru.cau.in prin.p ꝓmā colūnam. Bo.card.ex alio capite impugnat dictū Goſ.qui intelligit lram ō mutatione litere vel ſillabe.dicit enī hoc non ꝓcedere cū abraſio litere vel ſillabe fit in loco ſuſpecto .de q̄ nos loquimur intelligendo,put.s.dixi Unde dat ipſe tertium intellectū ut lra intelligatur tam in ꝓuilegijs originalibus q̄m ꝓfirmatorijs q̄m in alijs reſcriptis.ꝛ hoc q̄n abraſio eſt facta in narratione facti.quia illa ſubiacet ꝓbationi ſed certe indicio meo hoc non tollit ꝓtranum eius quod.s.formam maxime dū dicit litera de poſſeſſionibus. Item potuiſſet quis narrare falſitatē impbabilem et timens carere ꝓmodo reſcripti.iuxta. c.ſuper literis.de reſcrip.abraſit .illam narrationem. et aliter narrauit negotium.quis enī negabit reſcriptum eſſe falſum quare dico ponēdo quartū intellectū literam intelligendā quādo in loco nō ſuſpecto facta eſt raſura et non ſit ita magna q̄ inducat ꝓſumptionē fraudis.hoc aptiſſime voluit hec litera dum pondera vit narrationē facti cū non ſit veriſimile q̄ quis falſet literas de iuſticia que faciliter obtinentur.vt in.c.pe. de crimi.fal.et ita intelligē de nominib' poſſeſſionū. Ꝓpone enī ꝓuilegium ꝓceſſum p hec verba.ꝓcedim' tibi omnes eccleſias que ſunt in tali caſtro quas hijs vocabulis duximus exꝓmendas eccleſiam ſancti Nicolai ꝛc.certe abraſio in nomine non habet viciare cū ad cautelam fuit facta ſpēalis mentio cū ꝓbanderē ſub generalibus verbis.vel pone q̄ eſt tali modo cōceſſum q̄ ſubiacent ꝓbationi.puta concedim' vobis omnes eccleſias p nos ꝓſtructas quas ꝓſentib' duximus noibus exꝓmendas eccleſiam ſancti Antonij. ꝛc.certe abraſio in noie non viciabit.quia oportet,pbare que eccleſie fuerunt p eos conſtructe.iuxta nō.in.c. inter .j.eo.et idem dic in ſimilibus.non enī pōt i bis dari certa regula.ſed bonus iudex ex varijs circūſtantijs hoc arbitrabitur. Ultimo quaritur pone q̄ raſura ſit facta in loco ſuſpecto nunquid viciabit totū inſtrumentū an ſolum illam ꝓtem cui inhereat. Dicta.

tenet q̄ non viciat in totū ut recitat Bal. in .ſi. i q̄rto ꝓrario. C. de edi. diui. ad. Secus in. d. teſtamento. nam illud viciat in totū rōne ptis falſe. quia teſtis ex hoc redditur piurus. ut ꝓbatur in. c. purā. iij. q. ix. qō nō. et intellige quādo inſtrumentū hz piura capitula ſepata. ad hoc quod nō. Inno. in. c. fraternitatis. de hereticis allego etiā bonū tex. in. c. ſi eo tpe. de ſcrip. li. vi. vbi patet q̄ ſurreptio ꝓmiſſa in vna gratia nō. viciat reſcriptum reſpectu alterius gr̄e. ꝛ hoc ſatis mihi placet q̄n reſcriptum vel aliud inſtrumentū eſt cancellatum in certa pte. Sed magis dubium eſt q̄n ꝓtinet falſitatem ꝓ pte nunquid viciet in totum. de quo vide bonam glo. hoc diſputantē. ix. di. ſi ad ſcripturas. ꝛ p Inno. et alios in. d. c. fraternitatis. ꝛ p ſpe. in ti. de inſtru. edi. §. inſtrumentū. v̄. qd ſi aliqō inſtrumentū. ꝛ hec ſufficiant.

Lalis redarguēti pui-

Ccepimus. legium de fallo iudex faciet illud exhiberi coram paucis ꝛ in loco ꝓ quo et ſecuro. et interim ſtabitur ſententie late ꝓ illō. In ꝓma ponitur ptis deciſa periicio. In ſcōa pape. ꝓ uiſio ibi cū ꝓuilegia Nō q̄ etiā ſententia lata ſcōm tenorem ꝓuilegioꝝ poſſunt iſta ꝓuilegia ō falſo redargui. ꝓcordat in ſimili. s. de. ꝓba. licet. Nō ſcōo caſum in quo quis ꝓpellitur ipſa originalia pti oſtendere palpanda. et examinanda. ſcz cū ea vult de falſo notare. Nota ibi difficile ſit ꝛ piculoſum q̄ non debet quis compelli ad ꝓducendū originalia in loco remoto. ꝓpter piculum interitus. et ideo ꝓſilium eſt ut ꝓus ſolemniter exemplentur iuxta materiam tradendam .j. co. c. fi. Et ex hoc et ex tex. arguit hoſti. nil' difficile vel piculoſum debere ꝓcipi pti p iudicem. aliter ſcōm eum poſſet appellare hac cā expſſa. quod eſt bene notandum ꝓdo quo allego bonus tex. in. c. expte. i. de appel. et clemen. paſtoralis. de re iudi. ꝛ de ꝓceptis extraiudicialib'. vide pulchre p Inno. in .c. ad aures. de tempo. ordi. dicit tñ hic hoſti. q̄ inter difficile et facile et piculum et nō piculū arbitrabitur bon' iudex. ar. j. de ſpon. de muliere. et .j. vt lite non ꝓteſta. accedens. ij. Ego pape dico obediendū etiam ſi mandatum ſit dubium dum ex certa ſcientia ꝓcipiat. ut in. c. i memoriam. xix. di. dūmodo nō contineat peccatū vel ſcandalū inde timeat. vt nō. Inno. in. c. inquiſitioni. de ſen. ex. et vide Jo. an. in. c. ſignifi. canit. de offi. or. et in. c. cum adeo. de reſcrip. Nō et tenementi q̄ ſemel impugnanti ꝓuilegia de falſitate poteſt p ſupiorem ſtatui certus terminus peremptorius ad ꝓbandaz falſitatem q̄ ſi in termino non fecerit imponet ei ſilentium in ꝑpetuum et ſic fertur ſententia diffinitiua. lit. non ꝓteſt. cū agitur conditione. l. diffamari. C. de inge. et manu. et vide p Inno. in. c. conquerente. de ordi. et tex. in. l. titia. ff. de acca. et ibi de hoc plene p

Bar. Et hoc ꝓcedit etiam vbi infamaretur ꝑſona ut i iuribus ꝓallegatis. Nō vltimo ꝓtem nō ꝓpellendam ad oſtendendū originalia in iudicio nec etiaz ad ea ibi exibenda niſi locus aliaſ ſit tutus a ꝑſonaꝝ multitudine. Sufficit ergo q̄ ipſa originalia ſufficienter inſpiciantur et copia ꝓtibus tradatur vel in iudicio exhibeatur vbi opus eſt. ut .j. c. ꝓpi. Et vide quod nō. i. c. quoniam ꝓtra. de ꝓba. et in. c. cū in iure. de off. dele.

Sed quero quare archiep̄s non pōt habere ſecuz tempore inſpectionis ꝓuilegioꝝ niſi .xij. homines. reſpondet tan. ne violentia monachis inferatur. et dicit hoſti. q̄ etiam qualitatem iſtoꝝ .xij. debet iudex arbitrari. debent eñ eſſe tales de quibus non ſit verſimile q̄ aliquam violentiam ꝓmittant ar. ff. de of. ordi. c. vt iuxta. Item ꝓſulit hoſti. ut iudex ꝓmo diligenter ipa ꝓuilegia examinet voluat et revoluat ut cognoſcat ſi nouum quid accidat. Ego do ꝓſilium ꝓdictum ut ꝓs faciat ſolenniter exemplari. et credo q̄ hoc caſu poterit fieri exemplatō ſine ptis citatione. exquo timetur de ipſius vel ſuoꝝ violentia. ar. c. quoniā. ut lit. nō. ꝓteſt. ſed picalo. ſublato poterit fieri cū ſolemnitatibus debitis. Sed pone q̄ iſte archiep̄s patenter ꝛ violenter in p̄ſtia iudicis litteram ipaz lacerauit. dicit hoſti. q̄ iudex debet acriter lacerantē extraordinarie punire. ar. ff. de publica. et. l. licitatō. §. quod in licite. et. exp̄ſi debet talis violentus iudicis auctoritate eluſaz .ſ. pena docente. ar. c. ni. ꝓpi. ꝓuenit. i. cū ꝓcordantiis ſuis. Ego dico hoc ꝓcedere quo ad iudicis contēptuz puniendum. ſed quo ad intereſſe ptis aliter ꝓcedetur nā credo ꝑinde ꝓcedendū ac ſi plene ꝓuilegia ꝓbarēt contra lacerantem. ad hoc bonus tex. in. l. de poſſeſſione. C. de ꝓba. et. c. ſi quis de clericis. xij. q. ij. facit. c. cū olim. de reſcrip. et. c. cū olim. de off. dele. nam de eodē delicto pōt quis puniri ciuiliter ad intereſſe ptis et criminaliter ꝓpter iudicis et rei publice ꝓtemptum et offenſam. ut in. d. §. quod in licite. vbi ad hoc quod notanter dicit bar. in. l. inter omnes. §. recte. ff. ō fur. et hoc iudicio meo in dubio ꝓcederet q̄n ageretur de p̄iudicio iuris ꝓbati ipſius lacerantis. Sed an p̄iudicet ecclie ſi cā eſt ecclie. tex. in. d. c. ſi quis. facit q̄ nō. ad idem regula delictum. de re. iu. li. vi. In contrarium facit quod nō. glo. in regula delictū ꝓallegata. q̄ dicit q̄ in iudicijs delictū ꝓbati nocet ecclie. p. c. cum olim de cenſi. ꝓdo et ꝓtra facit queſtio quā ponūt b doc. querunt eñ an in caſu quo archiep̄s iſte ꝓtumaciter non ꝓperet. put hic dicitur. an ſententia p quā imponitur ſibi ſilentium in ꝑpetuum ſup facultate arguendi ꝓuilegia de falſo p̄iudicet ſuis ſucceſſoribus. ꝛ videntur ꝓmo hoſti. et gof. ſentire q̄ ſic. dicūt eñ q̄ b l antiqua erant illa verba et ſuis ſucceſſoribus. ꝛc. ſed fuerūt detracta ſcōm eos. qz intelligunt tacite. ar. in. c. i. de ſolu. vel ideo. qz ſi doloſe obmitteret nō obeſſet

successoribus. ar. xvi. q. vi. si epm. de in inte. restl. c. i. li. vi. qđ veri? ẽ fm hosti. Et ex hijs verbis sentit q cũ dolus non debeat obesse ecclesie non imputabit̃ successoribus. et sic fortius nõ deberet obesse qñ ꝓuilegia lacerauit. In contrarium facit q non debent isti ꝓ uilegiati iure suo sic ꝓuari sine aliqua culpa. Ego de q stione illa generali an et quando delictũ ꝓlati soli? vel etiam capituli noceat ecclesie. dixi plene i. c. i. ō dolo. et contu. Sed in hac questione spẽcialu dicerẽ q aut laceratis originalibus põt fides aliter fieri et illud delictum ꝓlati vel alterius singularis pſone nõ nocebit ecclesie. ad hoc allego bonũ tex. in. c. cũ venerabilis. de excepti. hoc eñ delictum sicut delictum falsitatis omnino est alienum a negotijs iudicialibus ar. in. l. si ꝓcurator. ff. de condi. inde. sed ipse lacerans punietur de ꝓprijs facultatib? ad interesse ptis. ut in. d. c. si qs de clericis. vbi bonus tex. p isto mẽbro. Aut nõ põt aliter de continentia ꝓuilegioꝝ constare et credo q ꝓ cedetur pinde ac si plene ꝓtinerent, put ps allegabat non ex eo capite ut ecclesia puniatur ex delicto istius singularis. sed quia ꝓsumptio est q sic dicterent pri uilegia. et ꝓbatio ẽ reddita istis impossibilis ex facto ꝓlati. facit quod legitur et notatur in. c. fi. qõ me cau. et in. l. si quando. C. unde vi. et hoc habet equitatem que omnia notabis q non discussa hic p aliquẽ. Itez nõbis bñ ex dicto. hosti. et Bof. q sententia ꝓtra prelatum lata nocet ecclesie. non solũ qñ ꝓbationibus factis fuit lata et sic discussio iure ecclesie. sed etiã qñdo ꝓlatus noluit ꝓparere ad docendum de iure suo. iuxta. l. diffamari. C. de inge. et ma. quod nõ memini alibi legisse nisi ꝓlatus malicioſe distulit scõm eos. Hl. sũt faciles. ꝓma tñ assumit tacite dispositionem an volẽs dicere ꝓuilegiũ vel instrumentũ falsum teneat iurare q calũnioſe hoc non dicat. et ꝓmo dicit q sic. p. l. fi. C. eo. ti. refert alios dicere q illa. l. loquit qñ ō falso agitur criminaliter. secus si ciuiliter. ut ꝺ agebat i gl. tamẽ videt placere ꝓm? intellectus quẽ tñ limitat qñ de calũnia in cã iuratũ non esset. et idem Hoff. ff. c. ꝓ. et sic transeunt hic simpliciter docto. Ta aduerte. naz glo. in. d. l. fi. videtur tenere scõm intellectũ sz certe ꝓn ãpium illius. l. facit ad vtrumqz modũ intelligendi. ſ quatenus postmodũ subĩcit de subscriptione. facitq intelligi debeat qñ agitur criminaliter. Sed posset re sponderi tenendo alium intellectum q si agitur ciuilit subscribet se ad penam extraordinariam. ar. c. sup his. ff. de accusationib?. ꝛ sic vtroqz modo põt illa lex intelligi. sed inquãtum ista glo. dicit q si fuit ꝓus iuratum de calũnia nõ dz ampli? iurari. Ly. sentit ꝓtrariũ in. d. l. fi. q hoc iuramentũ tendit ad decisionẽ alteri? litigij sz falsi. Sed puto posse distingui q aut deducitur questiõ falsi criminaliter. ꝛ sic instituto nouo iudicio ꝛ debet iurari. qz est nouũ iudiciũ. ꝛ sic poedit opi.

Ly. Aut deducitur ciuiliter ꝓuiaz exceptõis in iudicio iam inchoato. et ꝓcedat ista glo. nã ꝓmũ iuramentuz extenditur ad totã litem. ut in hac glo. vel dic q ille tex. nõ loquit de iuramento calũnie. sed malicie. quod potest ad iudicis voluntatẽ exigi in quacũqz pte iudicij etiam si ꝓus fuit iuratũ de calũnia. ut in. c. ij. ō iura. calũ. li. vi. Ex quo infert q etiã ꝓsupposito q illa. l. loquatur cũ falso agitur criminaliter. nihilomin? cũ agitur etiam ciuiliter poterit rõne ꝓsumptõis exigi illud iuramentũ malicie. illa tñ lex videt magis loqui cũ agitur criminaliter si bene p omnia ponderet. sed q ad iuramentũ non est vis p ꝓdicta. Ultimo nõbis glo. tertiam quã intellige qñ ꝓcessit infamatõ alias regulariter non debet quis compelli ad agendũ seu accusandum. ut. l. vna. C. ut nemo. inui. et nõ. in. l. diffamari. ꝛ. l. titia. et. c. conquerente. ꝓall. Itẽ in ꝗstũ glo. sequens opponit de. c. fi. s. de testibus. et nõ solvit. ſz remittit ad ibi nõ. dic q etiam ibi nõ solvit. sed solutio est quia tex. hic loquitur quo ad effectum ꝓsumatum. nam sententia hic erat lata que nõ debebat vacillare ex institutione accusationis de falso. Sed in ꝓtrario agitur de actu futuro. ſz ut reddat testimonium. Item in teste requiritur ydoneitas respectu temporis testificandi ut sic testis opinio in nullo vacillet. hinc ẽ q post factum non nocet detectõ inhabilis. l. i. C. de testa. ita in casu nro. nam tpe sententie testes siue instrumenta in nullo vacillabant. ideo ꝛc. et sic cessat cõtra eum. Ni. abb.

Casus. Instrumentuz

Ontingit. vel ꝓuilegium quo quis vtitur aduersario coram iudice integraliter legi debet. sed solum illud capitulũ de quo agitur debz edi. Cõmunis diuisio. secunda ibi ꝓsultationi. Nõ ꝓmo maxime iuncta glo. i. q vtens ꝓuilegio vel alio instrumento in iudicio nõ tenet̃ originale diuulgare apõ acta. sed satis est pãtare in iudicio ꝓsente pte ad fidez ei imponendã et copiã illius capituli de quo ẽ questiõ edere. quod bene notabis. ꝛ facit ad idem. c. cũ ꝓsone de ꝓuil. li. vi. ꝓmo nisi in fi. et videtur tex. iuncta glo. fi. et ibi Bar. C. eo. l. fi. Nõ secõdo argumentũ q ex simplici lectura instrumenti non ꝓsumitur audiens vel legens plene instrumentũ scire de ꝓtentis in eo saltez eo modo quo instructus fuisset si apud eum longa mora fuisset. facit ad ea que dixi in. c. vltra tertiam. e. ti. ꝓmo. Nõ q sicut testes ꝓducunt̃ pte aduersa ꝓsente ita et instrumẽta edi ꝛ legi. Ex quo sumo efficax. ar. q in exemplatõne instrumenti, solẽniter fienda pe aduersa debet requiri. de quo dixi plene in. c. alberic? de testi. et aliquid dicet ff. eo. c. fi. Nota q in vno instrumento põt multa et diuersa ꝓuilegia contineri. et pone exemplum in ꝓuilegio bonifacij quod concessit predicatoribus et minoribus in quo inclusit effectum

ꝫſi omniū ꝓuilegioꝝ ordinis qđ vocat mare magnū

Nota hic ar. et quasi expſſum qꝫ allegans ſtatutū non tenetur edere totū volumen ſtatutoꝝ. ſed ſatis eſt edere illud qđ facit ad materiam de qua agitur ſicut videmus hic obſeruari in inſtrumento continente plura et diuerſa capitula quod tenet bar. de no. ope. nunti. ſup rubrica. in hoc tñ eſt diuerſitas qꝛ cum allegat ſtatutum vel liber rationis nō eſt neceſſe. pducere totū librum ſtatutoꝝ vel rationis etiam ad inſpiciendū ſꝫ ſatis eſt. pducere totam illā rationē vel ſtatutū ꝰ quo agitur. vt tenet Bar. vbi. s. et allego tex. in. l. argentarius. §. edi. ff. de eden. Sed inſtrumentū quantūcūqꝫ magnū debet totū. pduci ad inſpiciendū et legendū. ꝑ ſolū illud capitulum quo queritur ꝓ. editur ut hic. et hodie habetur clarius in. d. c. cū ꝓſone. et vide quod ibi nō. in glo. in verbo integraliter. Et relationē diuerſitatis credo fore qꝛ in ꝓuilegio ſeu inſtrumento non nunqꝫ apponitur vna clauſula in fine que limitat oia ꝓcedentia vel ſaltem declara. ut in. l. ſi ſeruus pluriuſ et. l. qui filiabus. ff. de. le. i. ꝛ. c. cum dilecti. de dona. non ſic faciliter contingit in libro ſtatutoꝝ vel rationū cum quodlibet capitulum ſit p ſe diſtinctū et ſub rubrica ſua. vnde quodlibet capitulum pfectum habet loco vnius inſtrumenti Exquo infero aliud qꝫ ſi capitulum ſeu integrū ſtatutum habet plures ꝓtes ſatis ē integrum ſtatutū in iudicio. pducere ad legendū ꝛ ꝓ ſolum eſt fienda editio illius ꝓtis. que tangit materiā ſubiectam. et idem dic de rōne qꝫ tota rō iudici exhibeatur. ſed ſolum edatur illa ꝓticularia iminēs. ſic intellego bar. in loco ꝑallegato. ꝛ Jo. an. ſup glo. fi. ꝛ vide ad materiam que dixi in. c. i. de. pba. Glo. ſunt facilef et perſupradicta declarate.

Caſus. Reꝰ ab-

Inter dilectos. ſoluitur cuꝫ iura actoris ſunt obſcura vt qꝛ ipſius inſtrumenta ſunt obfuſcata vel litere vel ſculpture ſigilli delete. Ego ſummo ſic et faciat magis ad titulum Inſtrumētum publica manu non confectum habens ſigillum cuius litere non ſunt legibiles vel ſcripture delete vel enormem patitur fracturam non probat. et eſt caſus quotidianus ꝛ notabilis. ꝓ iſtis ſigillis antiquis. Dividitur in tres ꝓtes. In ꝓma parte petitio ꝛ iura ꝛ allegationes actoris. In ſcda reſponſiones rei ibi ſed ꝓtra. In tertia ſententia ibi cū aūt Nō ꝓmo qꝫ ꝓlatus eccie collegiate ſiue ſit ſecularis vel regularis pōt agere nomine dignitatis ſue ꝛ quenūri etiam ſine mandato capituli. et hoc ꝛene quicquid dixerit hic gl. ꝓma diuinando qꝫ Abbas iſte habuerit mandatū. nā videmus qꝫ hic archiepūs ſolus. pcuratorē ꝓſtituit. ut dicit boſti. ſuper glo. i. et bene. et ꝛe hoc dic vt plene nō. in. c. edoceri. de reſcrip. Et ex hoc et ex tex. nō. qꝫ ꝓlatus nedum ſolus ꝓ ſe agit nomine eccleſie ſue. ſed etiā ſo-

8

lus pcuratorem ꝓſtituere poteſt. et pro hoc facit dictum Jnno. in. c. cū i et a de re iudi. vbi dicit qꝫ regulariter qui in iudicio ꝓ ſe eſſe poteſt. pcuratorem conſtituere poteſt. Jtē nō qꝫ prelatus quantūcunqꝫ magnus agit et conuenitur ſup iuribus eccleſie non nomie ꝓprio ſed eccleſie. ꝛ vide circa hoc quod plene dixi in. c. iij. de dila. Nota qꝫ ad monaſterium poſſūt ꝑtinere aliqua loca cuꝫ honore ꝛ iuriſdictione ꝛ diſtrictu et ſic monaſterium monachorum eſt capax iuriſdictōnis tempalis. Quid aūt in monachis ciſtercien. vide quod le. et nō. in. c. recolentes. de ſtatu. regu. et ꝰ honore iuriſdictione ꝛ diſtrictu. vide qđ legitur in. c. licet de. pba. vbi dixi. Nota ibi cū honore. ꝛc. et ibi cū omnibus fructibus. ꝛc. qꝫ ſatis eſt libellum eſſe certū in re petita ꝑncipaliter. in acceſſoriis aūt pōt eſſe incertus. et maxime nota qꝫ fructus poſſunt peti in genere. quod intellige vt ꝓdixi quando veniunt acceſſorie. ſed poſtmodum poterunt in. pbatione declarari. ꝰ quo vide Jnno. in. c. tanta. de exceſ. ꝓla. et Bar. in. l. ex diuerſo. ff. de rei ven. et in. l. i. ff. de eden. et Ly. in. l cum te. C. ſi quis ſibi vel alteri et Jnno. in. c. ij. de li. obla. et credo ibi plene dixiſſe. et aliquid in. c. cum ad ſedem de reſti. ſpo. Et nota qꝫ ſufficit petere fructus ꝓceptos nec eſt neceſſe petere ꝓcipiendos poſt litē ꝓte. quia illi veniunt officio iudicis ſcōm boſti. ff. de edi. edic. l. ediles. §. ſciendum. et de offi. dele. cū olim. el. ꝓmo. Nota qꝫ quis pōt eſſe epūs et comes. quod eſt contra glo. in. c. pſens. xx. q. iij. que dicit qꝫ ꝑ clericatum deſinit quis eſſe comes. ꝛ. ꝓ ꝓmo adduco. c. fine de. vel mo. li. vi. et quod ibi nō. ꝑ Jo. an. et ꝙ. dicā latius. Nota qꝫ prelatus poteſt eſſe delegatus imperatoris. concoꝝ. c. in archiepatu. de rapto. vide qđ nō. in. c. te quidem. xi. q. i. dixi plene in. c. ij. de iudi.

Nō ibi qꝫ et publica. ꝛc. qꝫ cautum eſt in ſi. articuloꝝ generaliter capitularie de fama publica reſpectu omnium petitoꝝ ſeu articuloꝝ. et ſic hodie habꝫ ꝓmanis obſeruantia. et circa hoc vide quod dixi in. c. veniens. i. s. de reſti. et Bar. in. l. de minore. §. tormēta. ff. de queſti. Ex ſecunda parte in. ỽ. ſed cōtra. Nota ibi ꝓſumptū ꝛc. iuncto tex. ꝙ. in. ỽ. inſtrumentū quoqꝫ tria detrahentia fidei inſtrumenti. ꝓmo ſi eſt cō ſumptum vel abraſum ſeu ſubtiliatum in loco ex quo facilius potuiſſꝫ falſitas deꝑhēdi vt ꝑ annotatōne indictionis vel huiuſmodi. ſecundo ſi carta exiſtente vel apparente vetuſtiſſima litera ſeu ſcriptura videatur recentioꝝ. et ideo cautū eſt ut ſemp capiatur carta recens dicit tamen notabiliter Jnno. qꝫ hoc ſuſpitionē induc it. non probationem cum et nouus contractus ſcōm eum in carta vetuſtiſſima ſcribi poſſet. Sed hec ꝛ alia que hic ꝓſumptiue tanguntur onerant aduerſariuꝫ ad probandum id verum eſſe. quod nō. tertioam ſubſcriptio notarij eſt alterius litere cꝫ totus tenor inſtru

n 5

menti cuz tamen notarius fateatur se instrumentū ppria manu scripsisse. Exquo videtur inferendum notarium posse instrumentum p alium scribere dūmodo in subscriptione sua hoc ipsum fateatur. quod an sit verum .j. subiūciam. Adde quartum quando fuit non publica manu confectum nec habet sigillum autenticum. et dicitur non autenticū secōm Jnno. si lre non sunt legibiles vel non est integrum. quod bene ꝓbatur hic. et dixi. s. eo. c. ij. Et ex hoc et ex tex nota singulariter q fractura sigilli non viciat instrumentum si fuit a pncipio publica manu confectum cū debitis solemnitatibus. et clarius hoc tenet Jnno. hic dicens. q si tpe donationis fuisset ipsa donatio scripta p manum tabellionis et tali instrumento fuisset vt moris ē ad cautelam sigillum apposicū valeret instrumentum habēs subscriptionem testium licet sigillum esset pditum. qō placet hosti. nisi vbi sigillum esset de substantia quia hoc fuisset a pncipio conuentum. ar. in. l. contractus. C. e. hoc tamen raro accidit. quia semp ponitur ad cautelam quando instrumentū est publicum. Nota quatuor detrahentia fidei sigilli et facietia illud vacillare. Primo cum non congruit in sculpturis dignitati sigillantis. non eñ psumitur sigillum fuisse illius cui ascribitur si sibi non pueñit. Ex quo dico hic esse casum de eo quod dixi. s. c. ij. q sigillum alienum appositum instrumēto fidē nō facit si nō dicitur quare et a quo fuit appositum. in dubio eñ psumitur vitiose et falso appositum. Secundum est cum litere sigilli sunt non legibiles vel leguntur ita pauce q necessario non concludūt sigillum esse illius cui ascribitur. sed ozitur equinocatio. facit. l. duo sunt titij. ff. de admi. tu. z idē si sculpture sunt consumpte nec aliter potest certificari cuius sit illud sigillum. Tertio quādo patitur enormē fracturam ita q ex residuo non potest dare colligi cui' sit. Quarto quando cera sigilli interior est vetustissima. sed per glutinum nouē cere fuit carte connexum. Et aduerte quia certum est oia ista simul iuncta onerare aduersarium ad ꝓbandum sigillum seu privilegium esse verum ut colligitur ex tex. z exp̄ssius ḃ Jnno. sed an singulariter considerata sufficiat. Jnno. instat et sentit q enormis fractura sufficiat. Item qñ deficiunt tot litere q sensus variatur. alia vero p se non sufficiunt. sed simul iuncta sic. ego credo totum hō referendum ad arbitrium boni iudicis. sicut dicimus i ꝓbatione testium. l. ij. ff. de testi. iiij. q. iij. si testes. Nota ibi non erat spacium ꝛc. q ex qualitate et quātitate extremorum psumitur de medijs. vide in simili bonam glo. in. c. accedens. de conuersa. coniuga. i. v. porro. Nota q sicut tertio non preiudicat sententia nec attestationes. iudicantur ergo a pari. sic econuerso cui pīdicat sententia et attestationes etiam preiudicant. ut nō. Jnno. in. c. cāmq. z. ō testib'. z bar. in. l. ij. ff. iudi. sol. Dixerunt tamen quidam q attestationes ideo hic non nocuerunt archiepō. quia nō fuerunt publicate quod est falsum secōm Jnno. q ides si fuissent publicate. publicatio eñ nil facit secōm eū. nisi q prius non erat autenticum post publicationem efficitur autenticum et valet inter psonas inter quas actū est et quando ad idem agit. quod nō. Et ex hoc sentit q attestationes non publicate fidem non faciunt. eiā inter psonas inter quas fuerunt recepte. exquo aliud nunc est indicium. Cuius contrarium ipsemet Jnno. tenuit. in. c. albericus. s. de testibus. sed tu dicut plene dixi. in. d. c. cāmq. in. v. ceterum. Nota bonaz limitationem ad id quod quotidie dicitur. videlicet q ex forma petitionis interptanda est responsio vel concessio. ut insti. de inuti. stipu. §. ptereā. illud eñ. pcedit nisi ex responsione seu pcessione aliud dare colligatur Procedit ergo in dubijs illa regula. nam hic ex forma petitionis pīlegium henrici erat pure confirmatorium. tamen quia in eo dicebatur confirmam? et donamus fit interptatio q alia confirmauerit et alia donauerit. Alia vtilia pro. puectis colligi non possunt. sed tu inuenis collige q pīlegium est in dubio ita interptandum vt potius valeat. j. de. v. sig. abbate et. ff. de ver. obli. quotiens. Item q inter donantē et confirmantē debet esse distinctio plonaz. simile de institu. c. ij. Jdē quod meum est ex vna causa. ex alia meum fieri nō potest nisi desinat pius esse meum. hoc limitat fm nō. p Jo. an. in. c. cum plone de pīle. li. vi. sup glo. vltima Item q vbi confirmans immitit pōt concessioni si pma pcessio ex aliquo vitio repitur nulla etiā confirmatō continuit. de quo j. Nota ibi ex eo vel ob id. q annullato pncipali corruunt omnia secuta mediate vel immediate. nam dictio ex denotat cām ꝓpinquam. dictō vero ob. denotat cām remotam. vide Bar. in. l. liberorū. ff. de. v. sig. Item q instrumenta locationis non ꝓbant ꝓprietatem rei locate nec possessionem. ratio q non ꝓbat hoc esse quod ob hoc ptingit ab esse. in. c. ij de transl. plato. sed locari potest res aliena et ab alio possessa. l. nemo. C. loca. ergo ꝛc. et ō hoc aliquid cū glo. ante pen'. Ultimo nota finez. c. et regulā que ex illo colligitur que quotidie allegatur Anteq̄ descendam ad glo. que non sunt magne importantie annectam quadam dicta doctoꝝ que veniunt ad declarationē pdictorū et tex. Et primo oppono in eo quod hic innuitur istum lintardum fuisse cōm et comitem. non eñ videtur istas dignitates posse concurrere in eadez persona. ar. in. c. pñs. xx. q. iij. Jo. abbas specifice ñ tetigit ḃ ꝓtrariū ſz tacite sensit. dixit eñ q iste ḃ appellat comes iuxta ꝓsuetudinē lōbardie q̄ ē q si in aliquo genere fuit comes. oēs ō gie isto comites appellant ſz sigillū sculpi nō debz cū ymagine comitis. nisi comitis pncipalis qualis iste non erat secōm eum ex ḃ sentit

q̄ iste non fuit verus comes. ꝛ sic cessat contrarium. ꝛ tunc dic q̄ istud sigillum erat ymagine comitis erat vi cioſum. qz non congruebat illi ſed comiti principali. ſecundo dicit q̄ ꝓſupponēdo q̄ iſte eſſet verus comes tñ donationē fecit eo tpe quo factus erat epiſcopus. et ideo ſigillū ſuum repñtare debeat ymaginez epiſcopi non principis ſecularis. vnde cum principis ſecularis ymaginē repñtaret nō videbat bonū ꝓuilegiū. ꝛ hunc intellectū ſatis innuit litera iſta que ſunul appellat hūc epiſcopū ꝛ comitē ꝓm eum. ꝛ facit intentionē de comitatu. quia de rebus ꝓpꝛijs donationē fecerat. nō de rebus eccleſie. hinc eſt q̄ impator cauſam iſtam delegauit. hec ſūt in effectu verba abbatis ſatis bona. Ex q̄bus ſunt notanda duo. primo q̄ comes poteſt ꝓmoueri in epiſcopū ꝛ ſibi comitatū retinere. Scōo q̄ ſi diſponit in factis comitatus nō debet ſigillare ſigillo repꝛeſentāte ymaginē principis ſecularis ſed potius epi qz iaz deſijt eſſe ſecularis. dic ergo q̄ lra pōt intelligi multiplicāter. Primo q̄ iſte erat de genere comitum ꝛ non comes eo q̄ habet comitatū. ad qō vide ho. glo. ꝓxiū. q. i. c. fi. Scōo q̄ erat comes rōne epiſcopatus. vt qz habebat dignitatē comitatus vt eſt ep̄us ꝓmen sis. Tercio q̄ erat comes ꝓ primo nec incurrerat irregularitatem. ꝛ iſte intellectus eſt magis litere conſentaneus cū appellet⁹ primo comes q̄z ep̄s. ꝛ ita vidi in ꝓſona quondā ne apolitani archiep̄i qui fuit de ꝓgenie illoz comitū de tubais. in dyoc. pernenſi. Erat enī comes rōne ꝓmonij ꝛ poſſidebat comitatum. ꝛ nihilominus erat archiep̄s. ꝛ videtur probari hoc fieri poſſe in. c. fi. ne de. vel mo. li. vi. iūcto eo quod ibi nō. per Jo. an. ꝛ ad. c. pñs alle. in contrariū dic q̄ forte ille ſponte renunciauerat. Non enī dicitur ibi q̄ aliter non poſſet eſſe clericus. Si enī ep̄s vel abbas ſeu alius ꝓlatus iſta poſſidere pōt ratione eccleſie fortius rōne ꝓpꝛij ꝓmonij. vt in. d. c. fi. Secundo oppo. qz hic fuit ꝓbatum q̄ publica fama habebat hec omnia pertinere ad monaſterium. ergo debuit ſufficere cū factum eſſet antiquum ꝛ concurrerent alia adminicula. vt in. c. cū cauſam. s. de ꝓba. ꝛ. c. ꝓterea. de teſtī. Jo. an. non formal directe hoc contrariū ſed ipſū ſentiendo dicit. primo q̄ ideo hic conſ̄inetur hec ꝓbatio fame ita vt de ea nulla fiat mentio. quia etiam in antiquis ſola fama non ꝓbat. ſecundo dicit poſſe dici ſm hoſti. q̄ ideo hic non curatur ō fama. quia alia inducta ſic euidenter reꝓbant⁹ que preſtant adminiculuz contra famam que potuit oriri ex falſis inſtrumentis de quibus ſequitur. alias ſuffeciſſet fama cuz alijs adminiculis. de quo remittit ad. d. c. preterea. Nota bene ex primo dicto hoſti. q̄ fama non relenat quando alie ꝓbationes reꝓbantur. ℣ Secundo perpetuo nota q̄ fama cuz alijs adminiculis probat domiriū in antiquis factis. quod tamen ego ſimpliciter non admitto niſi ſaltē illa adminicula facerēt ſemiplenam ꝓbationē. de quo vide quod dixi latius in. c. veniens. el. i. s. de teſtibus. vbi tractaui effectum fame. ꝛ per Bar. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de queſti. ꝛ vide Inno. in. c. illud. ō preſump. in fi. ꝛ quod dixi in c. cum ad ſedem. de reſti. ſpo. Tercio ad iſtū tex. reſpō det Jo. an. q̄ hic pars nitebatur probare famam. ſed nō ꝓbauit. vt colligitur ex tex. ibi nitebatur. ꝛ per hoc euitatur aliud contrarium quare teſtes nō retinuerūt abbatem eū depoſuerunt q̄ a. xl. annis et .j. ꝛc. nā teſtes non ſic depoſuerunt ſed abbas nitebatur ſic probare. Vel dic in quarto vt dixi in. c. licet ex quadā. s. de teſti. q̄ in factis antiquis que ſui natura nō poſſūt probari niſi per famā tūc fama multū operatur. Sec⁹ in alijs que ſui natura potuiſſēt vere ꝓbari. licet p negligentiam ꝓtis ꝓbatio ꝓpter antiqtatē ſit facta difficilis vt in dominio ꝓbando. Oppo. tercio contra vnum notabile ꝛ ꝓtra tex. Innuit enī iſte tex. in ver. inſtrumentū. q̄ notarius poſſit p aliud inſtrumentū ſcribere ꝓtra tex. in auc. de tabell. §. nos aūt. vbi tex. videtur velle q̄ notarius debet per ſe totū cōplere. Soluit hic hoſti. q̄ licet tex. hoc innuere tacite videat. nō tñ eſt verū ſi hoc faciat ſcribi p manū ꝓuatā. ſz nec eē p publicā niſi iudicis auctoritas interueniat. vt in. d. auc. ꝛ j. e. c. penul. ꝛ vit. Jo. an. remittit ad ſpe. de inſtru. edi. §. reſtat. ỹ. qd de hoc. ꝛ ibi ſpe. de inſtru. edi.⁹ nil approbat. ſed Jo. an. latiꝰ ꝓſequit poſt Nico. mate. in. §. inſtrumentis. ỹ. item opponitur. vbi in effectu videt velle q̄ ſi tabelliones ſunt p ſe ſine ſtatione. tūc ipſi qui fuerunt rogati debent per ſe inſtrumentum totum ſcribere ꝛ cōplere. vt in. d. §. nos aūt. niſi ſubſit conſuetudo. vt vnus notarius poſſit ſcribere inſtrumētum ex ꝓthocollo alterius q̄ ſeruanda erit. ar. c. cum dilect⁹ j. e. ꝛ. l. i. C. que ſit lon. ꝓſue. Si aūt in ſtatōe eſt magiſter ꝛ diſcipulus ꝛ ambo audiunt. tunc poteſt diſcipulus ſcribere ꝛ magiſter ſe ſubſcribere. nec hoc impugnat dictus. §. nos aūt. Aduerte tñ quia glo. ibi intelligit q̄n etiaz diſcipulus fuit rogatus. ꝛ credo q̄ etiā fuit de mēte Jo. an. in loco ꝓalle. vbi vide latiꝰ ꝓ eū. Bo. an. lente hic tranſit. dicit enī ſe putare q̄ de iure tolleraret inſtrumentū ſi ambo eſſent rogati ꝛ q̄libet ſe ſubſcriberet ꝛ vn⁹ ſcriberet. ꝛ ſic dicit ſeruari bononie. Sz de hoc nō dubito. nā impoſſibile eſt q̄ ſcribant ambo videt tñ Bo. an. ſentire q̄ regulariter notarius qui non eſt magiſter non poſſit p aliū ſcribere. Idē ſenit gl. in. l. generali. C. ō tabu. li. x. ꝛ i. c. cū p j. e. Bo. car. j. e. dicit ſe conſuluiſſe. nōnū poſſe p aliū ē̄ p uatū ſcribere inſtrumētū dūmodo ipe q̄ fuit rogatus ſe ſubſcribat. ad b. xij. q. ij. cū receptor. ꝛ b. c. inducēdo. vt. s. ꝛ auc. ō tabell. §. añpenl. ꝛ penl. ꝛ auc. ō inſtru. cau. §. i his vō. mouet hac rōe qz induſtria tabellionis non eligitur in ſcribendo. ſed vt det fidem geſtis quaz

satis prestat in se subscribãdo. ꝛ hoc mihi satis placet ꝛ inmultis locis cõsuetudine obseruatur. Nec obstat §. nos autem. quia dico considerata ipsius mente potius facit contra. Nã emanauit ibi illa petitio. qz ille qui rogabat non audiebat verba contrahentium. sed alij cõmittebat ꝛ ipse postea se subscribebat. secus ḡ si ipse rogatus fuit pitis. ꝛ postea scribebat p aliũ maxime eo dictante. ꝛ in fine se subscribebat. vt in regula qui p aliũ. de regu. iu. li. vi. ꝛ in mulieres. de sen. excõ. vbi mandans dicitur vere facere quo ad iuris effectũ Item de hoc videtur tex. hic a contrario non cauillãdo literam. Quarto oppo. p rationem litere contra tex. nã dicit litera quod meum est ex vna causa ꝛc. sed ista non erant monasterij. quia priuilegiũ luitardi erat falsum. ergo donatio imperatoris debuit valere. ar. de in inte. resti. constituimus. Bolu. dicit Inno. ꝛ hosti. post eum qz ideo non valuit factuz imperatoris. quia non intendebat illa bona de nouo donare monasterio cum crederet, ppter donationem p̃cedentem luitardi quam credebat tenere illa bona esse monasterij. repta enim falsitate primi priuilegij corruit ipso facto confirmatio. nã in donatione intentio est necessaria. insti. de dona. §. ꝛ in sũma. ꝛ. C. de dona. l. nec ignorãs. Item sicut non tenet sententia lata ex falso instrumento ita ꝛ priuilegium ex falsa causa vel falso instrumẽto cõcessũ non tenet. C. si ex fal. instru. l. i. ꝛ ij. qð bene notabis. Si aũt in pmo originali priuilegio nonaparuisset falsitas vel illi non inniteretur princeps. sed diceret talia ꝛ talia tibi concedimus ꝛ confirmamus. tunc nõ quereretur fm Inn. que sunt concessa ꝛ que confirmata. qz ingbus nõ valet confirmatio p pleqꝰ nõ valet concessio. hoc em̃ tũc videt principis intentio quasi dicat in omnem euentũ volum' vt monasteriũ hoc habeat siue vt donata siue vt confirmata. ꝛ hoc vez fm eũ nisi p surreptionẽ priuilegiũ sit obtentũ. vt hic et ff. c. i. ꝛ hec verba bene nõbis. qz faciũt ad multa. dic ec̃ qz in priori casu cessaret interpꝛtatio pape si sub conditione donasset. puta si dixisset donationẽ talem confirmamus si tenuit. ꝛ si non tenuit de nouo damus vt voluit hic Jo. an. ꝛ bene. Item dico dispositionẽ huius c. p̃cedere circa predicta etiam si pnceps confirmasset apposita illa clausula supplentes de potestatis plenitudine si quis defect' intervenit ꝛc. Ratio qz p illã clausulã solũ suppletur defect' cõmissus circa iuris solẽnitatem. secus si alius fuberat defectus. puta qz illegitimus vel falsarius literaz vel quid simile ita notanter dicit spe. in ti. delegatis. §. nũc ostendendnz. v. xviij. Tenuit Hosti. in. c. i. d transac. ꝛ idez vbi esset defect' potestatis. vt in clemẽ. pastoralis. §. ceterũ. d re iudi. ꝛ fortius ergo vbi esset defectus pfensus. vt qz priuilegiũ fuit falso fabricatũ vt hic. princeps enim non intendit talia pfirmare. qz nec ppie in talibus cadit cõfirmatio cũ nullũ subsit fũdamentũ. facit qd nõ. Inn. in. c. qð sicut. de elec. idem dico eadẽ rõe vbi pfirmasset ex certa scientia. non em̃ videt velle supplere bos defectus naturales. ar. in. l. nec ignorãs. p allega. Et hec possunt adduci ad questionẽ quotidianã an ꝓpposita confirmationis validitate sufficiat ad ꝓbationẽ pmi concessoꝛ, pducere ipsam pfirmationem an sit opꝰ probare aliter ipsa prius donata ꝛ concessa ꝛ postea confirmata. Bol. ex dictis Inn. que ponit hic obscure Jo. an. vt iacent colligi pot ꝛ credo qz Inn. posuerit hic in addi. qz cõmuniter in originali Inno. hic non reperitur. dicit enim qz priuilegia confirmatoria sunt his meliora que concedunt ad instar. qz in confirmatorijs dicit de re aliqua qz sit donata vel vẽdita. ꝛ p tali habet nec intelligitur p predicta verba donatio confirmata. licet in priuilegio dicatur in principio confirmamus omnia habita et habenda nisi ea que dantur vel statuuntur principaliter innitantur cõfirmationi ita qz cõfirmatio est principalis causa quare sit donatum vel statutum et non ponitur confirmatio narrantis tantũ. et dicit repetenda que nõ. in summa. C. de fal. cau. a die. l. i. Decius dicit quãdo in priuilegio continetur concedimus hoc priuilegium adinstar. quia tunc omnia que continentur et sequantur concessa intelliguntur adinstar. vnde si sequatur in codez priuilegio et donamus vobis talem ecclesiam intelligendum est adinstar. et idem si dicat decernimus vel statuimus. ꝛ idez si dicat addicimus qz habeatis ius in tali ecclesia. vel si dicat eam eximimus. quia semper intelligitur adinstar. et intendit per hec verba Inno. fm Jo. an. qz nec esse sit hoc vltimo casu probari istud ad quod fit relatio. facit ff. de pbum. auditis. hoc patet etiam qz ipse Inno. subdit dicens. qz quando in priuilegio dicitur eximimus omnes ecclesias vestras que per nos sumpserunt regulam augustini in quibus has duximus exprimendas. hec verba ponuntur narratiue. ar. iij. q. vi. hec quippe. et ideo nulla ecclesia expresse probatur exempta. nisi p eos probetur qz sumpserint regulaz Augustini hec sunt verba Inno. que ad literam refert Jo. an. q vt vides satis sũt obscura in pmo mẽbro. Et credo qz mes Inn. fuerit distinguere inter priuilegia pfirmatoria ꝛ illa q̃ pcedũt adinstar. vt pmo casu si cõfirmatio sit ex certa sciẽtia. puta qz narrat seriose priorẽ pcessionẽ ꝛ eã postea pfirmat. tũc nõ sit necesse exhibere pmã pcessionẽ. sz sufficit sola pfirmatõ. secus vbi ita nõ narraret pma pcessio. vt si simpliciter ꝛ generaliter diceret confirmamus omnia habita et habenda et postea narratiue aliqua de donatione exprimeret. ꝛ hoc apertius voluit specu. in titu. de instru. edi. §. nũc aũt. in prima colũna. sz in secõ mẽbro vbi dicit adinstar talis predecessoris nostri concedimus ꝛc. tũc em̃ semp oportet qz doceat de prima concessione. Et idẽ

vbicuncz concedens refert ſe ad alind. quia tunc ꝺebz probari illud ad quod fit relatio. ⁊ hec notabil in practica. nam quotidie impetrantur talia priuilegia confirmatoria vel adinſtar ⁊ originalia ſunt ꝓdita. Venio nunc ad glo. ⁊ prime quatuor ſunt faciles ⁊ expedite per ſupradicta. Glo. quinta querit an hec clauſula ſaluo iure addendi ⁊ minuendi ſit neceſſario apponenda in libello. Reſpondet fm quoſdam q̃ ſic. arg. huius litere. Sed glo. concludit contrarium dicẽs. q̃ ad cautelam poni poteſt. ſed non de neceſſitate. quia apponatur vel non libellus mutari poteſt vſq; ad litiſ conte. ⁊ non poſtea vt. l. edita. C. de edẽn. Nõ bñ glo. ⁊ iden tenent hic cõmuniter docto. ⁊ ſpe. in ti. de libel. ꝓcep. §. nunc videndum. circa fi. ſequit Bar. in l. edita. ꝑalle. i penultima colũna. vbi dicit q̃ hec clauſula nil operatur. ⁊ ꝓbatur ratione. Quia tare libellum non dependet a voluntate libellantis. ſed a legis diſpoſitione. vt. d. l. edita. ⁊ in auc. qui ſenel. C. quomõ ⁊ quando iudex. ergo ꝓteſtatio partiſ nil operatur. vt nõ. in ſimili in. l. alimenta. C. de nego. geſ. ⁊ in. c. cum in. de conſti. an ⁊ quando libellus poſſit mutari addẽdo vel minuendo. vide plene per Bar. in. d. l. edita. ⁊ dixi aliquid in. c. ij. ò libel. obla. Quero quod ins deduxit abbas in hoc iudicio. Sl. vi. dicit q̃ oñe ius competens monaſterio quod dicit patere per verbuz pertinere poſitũ in tex. ⁊ nõ in hoc glo. ⁊ iden Inno. in. c. cum eccleſia ſutrina. de cau. poſſeſ. ⁊ ꝓpriet. Et ex hoc ⁊ ex tex. nõ q̃ in rei vendicatione poteſt actor concludere rez reſtitui prout petebat iſte abbas. vt patet in principio. non tamen intelligitur ò nuda poſſeſſione ſicut quando agitur poſſeſſorio. nec mireris q̃ rei vendicatio poſſeſſionẽ aduocat. C. de ali. iudi. mutan. fac. l. vna. ⁊ tenẽt hic Goffre. ⁊ Jo. an. ⁊ vide qò nõ. in. c. ij. de do. ⁊ ꝓtu. ⁊ per glo. inſti. de acti. in prin.

Quero dicitur hic in textu q̃ priuilegiuz henrici cõfirmabat vel etiam conferebat. videt enim hoc impoſſibile. ar. c. fi. de inſti. Soluit glo. in verbo vel confere/bat. q̃ henricus conferebat tanc̃ dominus predicti comitis. quia ille comes non potuit alienare feudum etiam in eccleſiam ſine licentia domini. nõ. hoc dictuz Sed dic de hoc plenius ⁊ melius. vt nõ. in. c. fi. ò rescde. non alie. ⁊ in. c. que in eccleſiaz. de cõſti. Secundo ſoluit vt dicitur in tex. q̃ ad alia referebatur confirmatio ⁊ ad alia conceſſio. Alij aliter que referre nõ curo. quia tex. met hoc declarat ⁊ ſupra aliqua tetigi circa virtutem huius confirmationis. nam dicebant quidam q̃ confirmatio reſpicit hoc caſu vtile dominium quod habebat vaſallus in quo transferendo licẽtia domini erat neceſſaria. collatio vero reſpiciebat maius ⁊ directum dominium quod habebat dominus. quod tñ non placet Inn. qz nõ eſt credenduz q̃ dñs p hec verba voluerit a ſe directum dominium abdicare. nec etiam potuiſſet ſi voluiſſet fm Hoſti. arg. in. l. legat. ff. de offi. preſi. hoc vltimum eſt falſum. quia fm hoc non fuiſſet valida conſtantini donatio facta in eccleſiam. Cuius contrarium cõmuniter tenetur ⁊ probatur in. c. fundamenta. de elec. li. vi. cum ſimilibus. Itẽ dic q̃ primum eſt contra hunc tex. qui interpretatur donationem referendam ad alia bona que cum non fuerunt expreſſa per nos exprimi non poſſunt. Glo. in verbo conſumptum querit in quibus locis conſumptio vel abraſio inducat ſuſpitionem reſpondet vt patet in ea. quam nota. Idem dicunt Jo. ⁊ Cin. in teſtium coactione vel in iuris narratione Item fm Inno. ⁊ Jo. an. in nominibus iudicum vel partiũ vel rerum ſup quibus eſt litigiũ vel in data vel in narratione ſen concluſione iuris vel correctiõe atteſtationũ et in multis alijs que iudex diſcretus poterit inuen ⁊ vide de hoc quod notatum fuit. s. e. ex literis. dicit tñ Inno. iudicem debere alie in cõtrarium. vt in. c. penul. ⁊ vlt. de crimi. fal. dicit etiam q̃ plus reddit reſcriptum ſuſpectum raſura q̃z conſumptio. per. c. ſi ꝑ. e. ⁊ de cõſtr. vti. vel inuti. in. c. cum dilecta. quod nõ. Glo. in verbo indictionis facit quatuor. Primo querit an indictio ſemper debeat inſeri in inſtrumento. ⁊ dicit q̃ ſic. ⁊ addit quedam alia inſerenda. Tu de hoc dic vt plene dixi in. c. i. s. e. ti. Secundo querit an inſtrumentum debeat edi cum die ⁊ conſule. dic vt plene dixi in. c. i. ò ꝓba. Tercio querit quid ſit indictio. ⁊ reſpondet q̃ eſt quidam numerus annorum conſtans ex tribus luſtris tc. vt in glo. et dic q̃ quinq; anni faciunt vnuz luſtrum. ff. loca. l. idem queritur. §. qui impleto. ⁊ dicitur indictio ab indicendo. quia in ſingulis. xv. annis indicebantur tributa a romanis. naz in primis q̃nq; annis indictionis dabatur romanis tributum in ferro pro armis. in ſecundis in argẽto pro ſtipendiarijs. in tercijs in auro ſeruando pro re publica. et de hoc de inſti. ta. confir. l. vna. in fi. ⁊ per glo. in auc. vt prepo. no. imper. in verbo indictiones. ſimile nota de triplici corona imperatoris. quarum vna eſt ferrea. alia argentea. alia aurea. in cle. romani. de iureiur. Quarto ⁊ vltimo querit glo. quomodo poteſt perpendi falſitas inſtrumenti ex falſa indictione. ⁊ conſequenter queritur quomodo dinoſcitur quota indictio currebat anno confecti inſtrumenti. reſpondet in effectu q̃ debet primo videri quotus annus domini currebat tunc. et diuidantur anni domini per quindecim. et quicquid ſuperet a quindecim ita q̃ nõ compleat quindecim ad dictis tribus ãnis. talis debet eſſe indictio in inſtrumẽto. et ſi non eſt talis falſum eſt inſtrumentum fm glo.

Nõ plura ex hac ꝓticula gl. primo regulã ad indictiõz inueniendã vt dictis ãnis dñi p quindecim addãt tres ãni reſiduo. ⁊ dic q̃ illi tres ãni addũt qz ãno natiuitatis dñi tercia erat indictio. Secõ nõ q̃ ſi indictõ

est falsa puta quia non concordat modo predicto cum annis domini redditur instrumentum falsum. hoc nō est indistincte verum sed dic vt nō. Jo. an. super data vi. li. in nouella. & per Bar. in. l. si librarius. ff. de reg. iuris. & per spe. in ti. de instru. edi. §. l. iuxta principiū & §. instrumentum. ỹ. item quod nō est. et archi. xxiij q. v. de luguribus. Item nō tercio ex glo. q̄ anni domini computantur a natiuitate. quidam tamen cōputant ab incarnatione. vt in. c. in nomine dñi. xxiij. di. i. tamen cōputatio videtur rectior. de quo vide per dominos de rota sua decisione. xliij. An autem dies & consul & similia debent poni in instrumento pūnato plene dixi in. c. ij. s. eo. p que decido que hic notauit hos. de procuratore constituto per literas confectas sine die ibi dixi. Nota glo. in verbo magis que innuit cronicā in iudicio. pbare. & vide gl. in. c. venerabilem. de elec. in. ỹ. trāstulit. & Bar. in. l. i. ff. si cer. peta.

Glo. in verbo mentio colligit q̄ in priuilegijs fienda est mentio sententie sicut et compositionis &c. Ego hoc credo vex q̄n priuilegiū esset contra sententiā vel compositionē. quia princeps in dubio non intelligit seu presumitur velle venire contra sententiam vel compositionem de eius mentione non habita. vt in. c. multiplici. de decimis. & in. c. cum olim. de prescriptis. Si autem priuilegium esset sm sententiam non video ad quid sit necesse facere mentionem de sententia. cū quis possit multiplicare titulos. vt in. c. post electionem. de concess. pben. & j. in glo. in verbo quod meum. in fi.

Oppo. contra tex. in. ỹ. nec attestationes. & videt q̄ iste attestationes debuissent valere inter alias psonas. vt in. c. cum causam. & c. constitutus. s. de testi. Rādet glo. in verbo nouamētū q̄ ptes non cōpellunt tales attestationes recipe vt hic sed bene possent cōmuni consensu approbare. de quo vide qđ dixi in. d. c. cum causā. Sed contra hoc & ptra tex. oppo. videt eīm q̄ ex necessitate iste attestationes & snia debuissent pīudicare archiepo cū ipse tulerit sententiam pro monasterio. & sit in fauorē monasterij. ad hoc j. ō reg. in. q̄uis. et. l. sepe. ff. de re iudi. ff. de pigno. l. fideiussor. Jo. multiplex. primo sm Inn. iste archiepus iudicauit ex necessitate officij nō aūt volūtarie. Officiū autē necessariū non debet esse alicui dānosum. de electio. cum non deceat. li. vi. Jura autem ptraria loquunt quādo quis pōt alium removere a iudicio & non removet. de quo in dicto. c. q̄uis vel quādo subscripsit se vt testis in re sua que alteri obligabatur. vt in. d. l. fideiussor. Idez q̄n exerceret aliud officium volūtarium. vt quia esset aduocat' vel testis. l. antepenul. ff. de inoffi. testa. in. c. ex literis. cum ibi nō. de transac. Sed officiū iudicandi est necessarium. ff. ō mu. & bo. l. munerum. §. iudicandi. Nota bene hanc solutionem que cōmuniter approbatur a doctoribus q̄ relata ad tex. probat hoc dictū, pcedere etiā in iudice delegato qualis erat iste archiepus. Sed ego dubito an sit vera maxime relata ad tex. quia causa fuit hic cōmissa p impatorez q non habebat iurisdictionē in archiepiscopū. & per consequens non necessitabat eum. & sic nō poterat dici officiū necessariū sz poterat se excusare & fuisset iusta causa nō acceptādi vel alteri nō subdelegādi. vt nō. in. c. pastoralis. de offi. dele. Item notarius habet officium publicū & dicatur seruus publicus & tñ si scribit aliqđ contra se facit sibi preiudicium. vt est tex. nō. in. l. vxori in fi. ff. de falsis. In contrariū tñ p dicto Inno. facit. c. suborta. j. de re iudi. sed certe potius facit pro si bene ponderetur nam loquitur in ordinario. Item papa ibi protestatus est ō suo iure. Secūdo soluit Inn. q̄ archiepus tulerat hic sententiam super possessione tñ nunc aūt agebatur peritorio merito sibi non debebat preiudicare. ff. de acquiren. possess. l. naturaliter. §. nihil cōmune. Hec solutio licet sit vera in se. & pbatur in c. fi. de can. pos. & ppriet. tñ non congruit litere quia dat se q̄ res fuerat inter alios acta non quia ad aliud nunc agebat. Tercio soluit q̄ ex nouo iure potuerunt ista post sententiam ad mediolanen ecclesiam puenire Hec solutio mihi non placet. quia monasterium sm ℔ debuisset obtinere nisi archiepus ostenderet de iure suo quia semel dominus semper presumitur dominus. nisi pbetur contrarium. vt in. l. sine possessio. C. de probati. dixi in. c. cum ad sedem. de resti. spo. Quarto soluit Hostien. dicens in effectu q̄ sententia lata per archiepiscopum nō potuit preiudicare ecclesie. quia aut archiepiscopus sciebat factum et delictum non debuit preiudicare ecclesie. vt in regula delictum. de regulis iuris. li. vi. et de in integ. restituti. ca. l. li. vi. Aut ignorabat et debet esse probabilis ignorantia ex causa ta. in. c. ad apostolice. de cle. ex. Contra hanc solutionem facit. quia tex. non fundat se super hac rōne sed quia res inter alios acta. vnde litera ista magis facit pro prima solutione Inno. nisi obstarent contraria supra formata. Sed euitando omnia credo posse dici q̄ respectu ecclesie cui' nomine agebatur satis. dicitur sententia inter alios acta. nā archiepus talis sentētiam non nomine ecclesie vel tanq̄z eius minister sz potius vt delegat' imperatoris qui forte tanq̄z dominū fendi deleganit. Nota tamen ex predictis cautum esse q̄ processus substantialis cui sententia publicetur sicut hic factum fuit. vt hic vides in instrumento sententie continebantur omnes attestationes. & sic si contra processum aliquid obijcietur posset fides fieri per instrumentum sententie. sed vt dicit Jo. an. olim de facili hoc fieri poterat q̄ breues erant depositiones testium. sed hodie tanta est iterrogatorioz prolixitas q̄ ℔ facile fieri nō posset Gl. in vbo q̄ magis i fine opponit & nō soluit. Jo. an. remittit ad nōta. in regula

vile. ꝛ in regula contra eū de regu. iuris li. vi. Gl. in verbo confirmari opponit de tribus inribus ꝛ non soluit. sed Jo. an. dicit ꝙ in. c. in synodo. ipropie ponitur confirmatio. ad. c. in nomine dñi. dicit ꝙ specia le est cuius ratio patet. s. de elec. licet. ꝛ dic ꝙ illud. c. non facit in oppositum. Solum enim ꝓbat ꝙ electus in papam administrat ante confirmationez seu instal lationem. ad. c. cum inter. dic ꝙ ille alio iure degit et alio confirmauit. scz tanq̄ alter. vt ibi nō. ꝛ in. c. vt cir ca. de elec. li. vi. Glo. in verbo quod meuz allegat primas concordantias. Secundo opponit de. l. possi deri. §. ex pluribus. ff. de acqui. possc. soluit ꝙ licet possessio possit ex pluribus causis haberi non tamen dominiuz vt hic. ad hoc. c. vt quis duas. ō elec. li. vi. Bar. in. d. §. ex pluribus. dicit ꝙ ex diuersis causis eodem tempore concurrentibus potest vna res effici mea. l. marcellus. ff. de lega. i. Secus si concurrāt di uerso tempore. ꝛ vide ō hoc ibi plene per eum ꝛ aliqd per Jo. an. in. d. c. cum persone. de priui. li. vi. Tercō glo. querit an debeat succumbere allegans diuersos titulos sui dominij. ꝛ videt velle ꝙ sic si vult rem nan asci ex diuersis titulis non concurrentibus. Secus si rōne vni⁹ agit ꝛ ratione alterius vult excipere Et nota in hoc glo. et primum membrum videtur probari in dicto. c. vt quis duas. vt patet ex nōtis in. c. post dec. de concessio. ꝑben. vbi dixi. ꝛ vide quod nō. in regula nullus pluribus. de regu. in. li. vi. Gl. in verbo nec accessorium. primo allegat concordantias. secūdo al legat in contrarium de iureur. debitores. vbi iuramē tum accessorium ad contractum non sortitur naturam contractus imo ter; licet contractus vsurarum sit nul lus. Respondet ꝙ est speciale. tu dic melius vt ibi ple nius dicetur. Postea opponit iterum et soluit. vi de ad materiam qō nō. in dicta regula accessoriuz.

Glo. in verbo non sufficiat. oppo. ꝙ imo locatio ꝓ bet dominium. nam videmus ꝙ contra locatorē agen tem non potest inquilinus referre questionez dominij. vt in. l. si quis conductionis. C. loca. sicut nec contra agentem cōmo. vel pignoraticia. Soluit glo. ꝙ cōtra rium procedit si ageretur actione locati. sed hic ageba tur rei vendicatione que ꝓponitur tanq̄ contra quālī bet extraneum. ideo locatio non ꝓbat dominium. cuz conductor possit rem conductaz alteri locare. l. nemo C. loca. et non ꝓbat hoc esse tc̄. vt. s. dixi. in notabili bus. et dic darius quo ad casum nostrū ꝙ hic nō age batur contra conductorem. quo casu posset disceptari an contra locatorem possit conductor excipere de do minio. Sed agebat de rei vendicatione contra extra neū. ꝛ sic oportebat ꝓbare dominiū quod nō ꝓbatur ꝑ locationē ꝑ supradicta. An aūt ꝛ qñ possit condu ctor excipe ō dominio ꝓtra locatorē. vide ꝑ Bar. in. l. si colonus. C. loca. vbi post dissolutionē materie sic di

stinguit. Aut enī locator agit conditione. l. si colon⁹. ꝛ nō excipit nec de dominio ꝓprio nec alieno. ſz opor tet ꝙ prius res restituatur locatori. ꝛ fuit illud indu ctum in odium illorum qui ꝑ varias exceptiones vo lebant eludere locatores. Aut agit actiōe locati. ꝛ aut dubitatur de locatiōe. ꝛ potest excipi ō dominio. vt. l. litibus. C. de agri. et censi. li. xi. Aut constat de loca tione ꝛ si excipit de dominio ꝓprio audit. quia hec ex ceptio resolvit contractuz locationis. l. qui rem ꝓpriā C. loca. Aut excipit de alieno. ꝛ tunc aut ille domin⁹ assistit et admittit. l. bona fides. ff. depos. Aut non assistit ꝛ non admittitur quia non resolvit ius agendi. cum non dominus possit locare. d. l. nemo. Aut agit locator rei vendicatione. ꝛ potest conductor excipere de dominio. quia agitur contra eum tanq̄ contra quē libet extraneum. vt dicit glo. ꝛ bene. Ultimo scias ꝙ finis huius glo. adducimur ad questionem. an scola ris recedens possit alium ponere loco sui in domo vl camera. ꝛ dicendum ꝙ sic. quia locator potest locare tc̄. Sed dubiū est an hoc possit facere inuitis socijs. glo. insti. loca. in fine dicit ꝙ licet possit alteri locare in re locationis. vt. s. dixi. Ratio tamen societatis probi bet que prevalet cum videatur electa industria perso ne. insti. desocieta. §. soluitur. idē spe. in. titu. de iudi. §. ꝙ. ver. circa hoc queritur. vbi latius per eum. Ex his nota ꝙ iura loquentia de socijs possunt adaptari ad scolares ꝛ alios in eodem cenaculo habitātes. qō clarius tenuit Azo. per. l. perceptione. ff. ō his qui de ie. vel effu. vt recitat spe. i loco preallegato. vnde dixit ꝙ si scolaris non versatur in domo vt deberet. potest contra eum agi actione pro socio. agitur tū vtili actiōe ꝓ socio. vt ibi nō. ꝛ est ratio. quia directa actio dat qñ societas contrahitur ad cōmodiorem vsum ꝛ vberio rem questuz. ꝛ illa dicitur ꝓprie societas de qua leges loquuntur. vt nō. spe. in preall. §. ỹ. hoc etiam nō. ꝓ hoc dixi in questione facti ꝙ in materia odiosa appella tione socij. non veniet socius in domo. ꝛ ideo si statutū dicat ꝙ socius teneatur pro socio non tenebitur scola ris ꝓ socio in domo dūtaxat. quia illa ꝓprie non ē so cietas. ꝛ in odiosis debem⁹ capere verba stricte. vt in l. iij. §. hec autem verba. ff. de nego. gest. ꝛ in. c. in no stra. de incurs. insup etiā puto ꝙ si scolaris male ver satur in domo nec compesci potest a sua insolentia po terit expelli per. l. si conuenerit. in fi. ff. pro socio. ꝛ. v. q. iij. in loco. et hec sufficiant.

Vod super

Casus. Non valent lre sup absolutiōe vo ti ꝑ crucesignatū impetrate tacita veritate vl expressa falsitate Cōmunis diuisio scōa ibi. ad qō tc̄.

Nō ꝑmo ar. ꝙ cardinales dispensant circa votum vltramarinū ꝓ terre sancte socursu emissū. In contra riū tamen videtur tex. in. c. ex multa. iūcta glo. iij. ꝑ. ō

voto.vbi patet q circa hoc votum nullas citra papã sine ipsius speciali licentia dispẽset.ideo intelligo istũ tex.q ex speciali cõmissiõe pape que sepe fit cardinalibus viue vocis oraculo cardinales dispensabant.

Nõ secundo q sigilla cardinalium sunt autentica dum tñ sint nõ. Nota tercio q litere impetrate preter stilum curie sunt de falsitate vel surreptiõe suspecte. ad hoc qõ legitur z nõ.in.c.causamq.d.i.s.de testi. et in.c.quam grauí.de crimí.fal.z in.c.ex literis.õ cõsti.et nota formam literarum cum scribitur p absolutione crucesignatorum.et dicuntur crucesignati illi qui emisso voto,p succursu terre sancte assumebant crucem in signum pergrinationis eorum rectoribus annectentem. Idem tamen esset si emisso voto crucem non assumpsissent.quia non minus sunt obligati. Nota ibi carere volumus zc.Ex hoc enim ego arguo q lre surreptitie super voti absolutione sunt ipso iure nulle. quod,pbo per.c.nouit.iuncta glo.fi .j. de bis que fiunt a prela.facit.quia negari non potest quin in aliq sunt gratiose.ergo irrite intercedente surreptione.õ fi. pby.c.i.z.ij.li.vi.z quod nõ.in.c.ad audientiam.de rescrip. Vltimo nõ ex fine litere q vouens simpliciter potest compelli ad executionem voti.ad idem.c. ex parte.de censi.simplex enim votum obligat etiaz õ iure ciuili.in.l.ij.ff.de polli.hic dicit Inno.q si aliqs simpliciter vouit intrare aliquod monasterium.potest monasterium instare vt compellatur intrare.ita nõ in dicto.c.ex parte.z vide per eum in.c.scripture.de vo. et bo.tex.in.c.licet.eo.ti. Oppo.contra tex.de.c. post cessionem.de,pba.vbi statur vni sigillo donec.p. betur contrarium.ad idem.s.c.c.ij. Glo.iij.hic in stat et in effectu concludit q aut sigillum est notum et loquitur contrariu u.aut ignotum et nõ creditur ei soli sed oportet q adminus sint quinq.vt in.c.i.xcviij. di.z in.c.i.de cleri.peregri.vtrunq membrum limitatur hic per doct.Nam circa primum quando est notum.dicit hosti.q si is contra quez producitur negat illud esse verum sigillu eius cuius esse dicitur. ex quo reputatur notum ei incumbit onus probandi.vt in.c. tercio loco.de,pba.posset tamen fieri collatio cũ aliis sigillis illius si habeantur sicut fit collatio literarum. l.comperationes.C.e.ti.intelligetu hoc dictum in casibus in quibus sigillum facit fidem.quod quando sic dixi in.c.post cessionem.prealle.aliquid.s.c.ij. Secundum membrũ vt stetur quinq sigillis quando sũt ignota limitatur hic per Jo.an.quando nulli fit prẽiudicium.Tu dic melius q aut sigilla z illi quorum nomine sigillatur sunt penitus ignota et nõ creditur etiã si essent mille.quia eadem ratio est in mille ignotis penitus q in vno,vt dicit gl.notabilis in.c.i. xcviij.di. Aut habet aliqualis cognitio sigilloz vel sigillantiuz. z tũc si nõ agit de alteri? prẽiudicio speciali credit si sunt quinq.z sic intellige iura supi? allegata. quod sensit Inno.in.d.c.i.de cle.peregri. Aut tractatur de preiudicio alterius z non credit.z sic intellige limitationem Jo.hic.z pro hoc quia vbi agitur de preiudicio alterius.dñt probationes esse clare.vt in.ca.in presentia. de,pba.z probatur ad propositum.s.c.pri.in fine in ratione sui.et in regula cum iura partium sunt obscura li.vi. Sed contra pdicta facit iste tex.saltez a cõtrario in quo innuitur q cessante subreptione staretur singulis sigillis ignotis cardinalium.z sic non requiruntur quinq saltem.Solu.Inno.dupliciter.primo q in cõtrarijs vbi requiruntur quinq non solum sigilla erant ignota.sed etiam episcopus z episcopatus Vel secundo ibi erat maius periculum qz hic.z idem abb.facit.c.quiescamus.xlij.di.vbi creditur alteri. ex quo non agitur de alterius preiudicio.Sed ptra hoc facit.nam hic agitur de preiudicio terre sancte.Credo posse dici q hoc.c.procedit qñ litere impetrant in forma iusticie licet aliquam contineant gratiam. vt,pba. in.v.ad quod.vnde ex quo de cardinalibus habetur certa z indubitata noticia non obstat ignorantia sigillorum cum in his que sunt quasi iuris non presumat de facili falsitas.vt in.c.penul.de crimi.fal.est cauz in his vt dato impedimento procedatur,put dicitur hic in.v.ad quod.et de impedimento est fienda fides coram cõmissario.Secus vbi simpliciter absolueretur a voto.tunc enim militaret quod.s.dixi.Et sic limita predicta et bene probatur hic.Sed nunc attingendo specifice ipsorum cardinalium relatibus z sigillis certis fidem adhibendam.Quero an sit eis credendum vel eorum sigillis.õ quibus minime dubitatur q sint ipsorum cardinalium.vide aut cardinalis dicit se esse legatum et creditur maxime quia non consueuerũt ex ire curiam sine legatione.sed si diceret aliquid sibi cõcessum specialiter vltra debita legationis officio generali non crederetur.nisi fidem p literas faceret.de quo plene p Jo.an.in.c.i.de offi.leg.li.vi.z in.c.ad eminẽtiã.õ sen.ex.facit qõ le.z nõ.in.c.nobilissim?.xcvij di.z p spe.in ti.delega.§.superest.v.qd si delegati iurisdictiõe.ibi tñ dicit q raro õ ei? potestate in dubiz revocat et raro lras oñdit.z vide Bal.in.l.exemplo.C. de,pba.Aut asserit se esse delegatũ pape z maxie cauz dicit papã sibi viue vocis oraculo cõmisisse certũ negotiũ.Jo.an.dicit q si literis suis hoc attestat credendum est sibi vt alteri plato scribenti. Ego credo q sit in hoc differentia inter prelatum inferiorem et cardinalem vt cardinali hoc attestanti credatur cauz sibi creditur circa maiora.secz cum asserit se legatũ.fortius ergo circa partem.ar.in.c.pastoralis.v.item cum totum. de offi.dele.z videtur probari in isto tex. nam vt dixi cardinalis non potest absolvere a voto vltramarino sine speciali licentia sedis apostolice. de qua hic fides

A

ſion fiebat. ſed ſtabatur ſolum literis cardinalib⁹ aſſe
rentibus de cōmiſſione. ⁊ maxime quia he cōmiſſio-
nes quotidie fiunt cardinalibus in curia. ſi tamen ali
quid atteſtaretur vltra generalem cōmiſſionem in pre
iudicium partis. non puto ei credendum. vt ſentit glo.
nō. in. c. ſicut de ſen. excom. ⁊ facit. c. cum a nobis. ſ.
de teſtibus. Inferiori vero prelato hoc aſſerenti non
puto credendum niſi plene doceat de mandato. vt in
c. cum in iure. de offi. dele. et quod nō. in. d. c. poſt ceſ
ſionem. ad idem. l. vnica. C. de manda. prin. et quod
nō. domini de rota dec. ccclxxxiij. in fine. vbi dicunt
q⁹ etiam per teſtes probare non poſſunt extra curiam
romanam de cōmiſſione facta per papam. ſed oportz
p̄bari per ipſius literas. ad hoc dicta. l. vnica. ℙoſſz
tamen dici q⁹ ſi eſſet valde illuſtris p̄ſona ſibi crederet
ar. c. nobiliſſimus. prealle. de ſtilo tamē curie ſeruatur
contrarium vt non credatur ſine literis. Quandoqz
cardinalis ℙlegat⁹ vel non aliquid aſſerit literis vel ver
bo vltra cōmiſſionem generalem vel ſpecialem ſibi fa
ctam. ⁊ de rigore iuris non eſt ſibi credendum in alte
rius p̄eiudicium. vt nō. in. d. c. ſicut. ⁊ ſic dicebat cle
mens papa. vt refert Jo. an. in. c. cōſtitutus. de appel.
ſed de conſuetudine ſecus. ideo dixit de rigore. ⁊ facit
tex. in dicto. c. conſtitutus. ⁊ vide ſpe. in ti. ō teſti. §. i.
v⁹. quid ſi aduocatus. Ego tamen non credo rē in gra
ue alterius p̄eiudicium. per. d. c. cum a nobis. maxie
iuncto fine. et vide circa hoc que dixi in. c. poſt ceſſiōz
de. p̄ba. ⁊ quod dicam in. c. ſi. de conſ. r. vti. vel inuti.
Et predicta faciunt pro dicto ℍoſti. in. c. eccleſia. ij. ō
dec. vbi dicit q⁹ cardinalis eſt maior epiſcopo in offi
cio. ⁊ facit quod nō. Jo. mo. in. c. ſuper eo. de bere. li.
vi. Ego allego tex. notabilem in. c. per venerabilem. q̄
ſi. ſint legi. in. v⁹. rationibus. vide ad materiam bonuz
tex. cum glo. in. c. quanq̄. ij. q. vij. alia hic ſunt clara.

Caſus. Si ō extrauagā

Aſtoralis ti dubitat an decretalis
ſit autentica aut ē iuri conſona. et tūc iudicat
ſm illam. Aut diſſona ⁊ tunc papa conſulitur. ⁊ ſcōa
ibi verum. Nō ar. q⁹ vbi allegatur ſtatutum vel cō
ſuetudo iuri cōmuni conſona non eſt neceſſe de illa fi-
dem facere. quia iudex non tam ſm illam q̄z ſm ius p
cedere videtur. ſicut vides hic i extrauagāti ō qua du
bitatur an ſit decretalis. Nota ibi iuri cōmuni ſit cōſo
na. ⁊c. q⁹ appellatione iuris cōmunis non venit ſtricte
extrauagās. ℙ id q̄ō in corpe iuris redactū eſt. Nō
tercio q⁹ q̄ez nō imerito dubitat ō extrauagāti an ſit
decretalis. ⁊ facit i hoc iſte tex. multū. bñ q⁹ ignorātia
extrauagātis ſit p̄babilis. nā ſi iudex vel epūs merito
q̄ez dubitat. vt in tex. iūcta ſuꝑſcriptione. forti⁹ in
ferior q̄ in talib⁹ nō verſat. Sed p̄mo q̄ro q̄ dicit
merito dubitari. Rñdet Inno. q̄ nō eſt in cōpilatio
ne approbata vel non eſt ſub bulla. Item non ſemper

ſufficit bullam pendere in litera. ar. in. l. ij. C. de legi.
quia poſſet dubitari an ſit ius generale vel ſpeciale re
ſcriptum reſpectu certarum perſonarum vel locorum.
bis ⁊ ſimilibus caſibus poſſet iudex merito dubitare
de decretalibus. tamen que fuerunt ante iſtam compi
lationem edite gregoriana. dic vt in p̄oemio gre-
goriano. de alijs vero que fuerunt edite poſt hanc cō
pilationem ante compilationem ſexti libri. tene quod
habes in p̄oemio ſexti libri. Item ſm boa. dubiuz
poterat eſſe in litera diuerſa et contraria quam diuer
ſimode habent libri. pone exemplum ō dec. nemo. li.
vi. ⁊ quod ibi nō. in glo. Et hec faciunt ad queſtionez
notabilem et quotidianam. an ſententia lata cōtra de
cretalem extrauagantē ſit ipſo iure nulla. ſicut quādo
fertur contra ius incorporatum. ⁊ intellige quando er
ror exprimitur in ſententia. alias queſtio non eſſet du
bitabilis. vt nō. in. c. i. e re iudi. et. ij. q. vi. §. item ſi
ſententia contra ius. et in. l. ij. C. quando proco. non
eſt neceſſe. Bar. in. l. cum prolatis. ff. de re iudi. tenet
q⁹ non. quia in ea eſt probabilis ignorantia ⁊ eſt ibi
textus ſm intellectum. hanc opinionem ſequitur hic
dominus Anto. et communiter moderni. dicit tamē
dominus Anto. hoc verum quando fertur ſententia
anteq̄z papa ſit conſultus ſecus ſi poſtea. quia tunc eſ
ſet certus de extrauaganti. ſed ego non puto q⁹ idem
ſenſerit. Bar. Nam ipſe ſuſtinet ſententiam ꝓpter p̄-
babilem ignorantiam. ⁊ innuit tex. in. d. l. cum prela-
tis. que ceſſat ſecuta reſponſione pape. inſti. de iure na
turali gen. ⁊ ciui. §. ſed quod ℙprincipi. Sed dico q⁹ ali
ter eſt limitandum dictum Bar. ſcilicet quando in lo-
co probabiliter dubitatur de extrauaganti. Si autem
eſt publice nō ⁊ pro tali habetur licet non ſit incorpo-
rata vel ſub bulla. erit nihilominus ſententia cōtra eā
lata nulla. ℙpone exemplum in extrauaganti execra-
bilis. Jo. xxij. ad hoc. c. i. de poſtu. prela. et. c. quod
dicitis. xvi. di. ceſſat enim tunc probabilis ignorātia
Et ratio huius litere ibi de qua merito dubitetur ⁊c. ⁊
hanc limitationez ſenſit Bal. in. l. leges ſacratiſſime.
C. de legi. Sed contra hoc dictum inſiſto ſic. conſtitu
tio pape ligat poſt duos menſes a tempore publica-
tionis in curia romana licet nō ꝓmulgetur in proui-
cia. vt eſt glo. notabilis in data. vi. li. ⁊ idem tenet ibi
Jo. mo. et quilibet p̄ſumitur ſcire conſtitutiones. vt
in dicto. c. conſtitutionem. et in. c. propoſuiſti. lxxxij.
di. et in glo. in p̄oemio de. etiam ſi conſtitutio non
ſit redacta in volumine iuris. vt eſt ter. in. c. ſi roma-
norum. xix. di. quinimmo non eſt de ſubſtantia iuris.
vt redigatur in ſcriptis. vt plene notatur per Jo. an.
in regula nemo poteſt. de regu. iuris. li. vi. in mercuri
alibus. ⁊ p̄ do. de ro. ccxxxviij. deciſione videtur tex.
in. c. i. de renūti. li. vi. cū ergo hec ſnīa lata ſit ꝓtra ius
ſcriptuz nō deberet valere per iura hoc dicentia ſupta

allegata. ꝛ maxime presumitur hec scictia in episcopo qui tenetur indagare an in curia romana sit edita aliq̃ constitutio. vt in. c. ego enim. de iureiuran. Item ꝛ fortius video q vbi papa vult constitutionem suam ligare a tempore publicationis licet ignorantes non innouantur culpa. tamen actus contra constitutionem gestus est nullus. licet probabiliter ignoretur. vt est glo. notabilis in cle. ij. de hereti. in verbo ex nunc. fortius in casu nostro sententia debet esse nulla quando presumitur scientia. vt quia longo tempore precessit constitutio extranagans. ꝛ hec opinio forte est verior de rigore iuris. licet cõmunis opinio sit in contrarium sed non probatur aliquo iure. nam. l. cum prolatis. preallegata. super qua illa opinio fundatur hoc nõ probat quia non loquitur quãdo fuit error iuris expressus in sententia. sed quando allegata constitutione iudex putans non facere ad causam tulit sententiam in contrarium. vel loquitur quando de intellectu constitutionis erat probabile dubium quo casu non puto sententiam esse nullam etiam si sit ius incorporatum. de boc. l. secunda. ff. de in. et fac. ignoran. et qõ nõ. Inn. in. c. cũ speciali. de appella. et in. c. p. ꝛ. g. de offi. dele. Sed si vis opinionem cõmunem tenere potes dicere q licet presumatur scientia constitutionis quo ad effectũ rei. tamen quo ad penam nullitatis sententie vel vt quis puniatur de contemptu legis non presumitur scientia exquo merito potest dubitari. vt hic. ꝛ facit. c. ij. de cõstitu. Sed in contrarium videtur quia retractio actus videtur hoc casu prouenire ex natura ipsius actꝰ quia contra legem. C. de le. non dubium. hec tamẽ opinio cõmunis est equior. Et facit vt idem dicamus in statutis vt sententia lata contra statutum incorporatum in volumine statutorũ sit ipso iure nulla. Secus si reperitur lata contra aliquam reformationem extranagantem. de qua probabiliter dubitatur. facit quod notat Bar. in. d. l. cum prolatis. et Bal. in. d. l. leges sacratissime. facit tex. iuncta gl. in. c. si in laycis. xxxvij. di. Item faciunt predicta et iste tex. ad questionem. an allegans statutum in iudicio teneatur illud producere ꝛ de eo fidem facere. nam possumus dicere sicut in allegatione iuris communis vt si statutum sit eiusdem loci et incorporatum non sit necesse aliter producere. sic nec constitutionem iuris incorporati. nam statuta loci habentur pro iure communi. vt. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure. hinc est q appellantur ius ciuile. i. di. ius ciuile. Si vero sit extranagis puta reformatio quedã extra volumen statutorum. aut est publice nota ꝛ non ẽ necesse producere. argu. in. c. i. de postu. pla. aut probabiliter ignoratur ꝛ debet produci autentice sicut hic dicitur de extra vaganti. idem dicendum in constitutione alterius loci que probabiliter ignoratur hic. vt in. c. fi. qui matri. accu. pos. Nota Inno. super rubri-

ca de consuetudine sic videmus q consuetudo debet probari tanq̃ extranagans de consuetudine quasi p totum. ꝛ hec videntur de mente Bar. in. l. omnes populi. prealegata. prope finem. que nota Sed ẽ quando extranagis dicitur iure communi dissona. dicat Hosti. quando est contraria iuri diuino vel canoni co. j. ò accu. qualiter. ij. ꝛ ò elec. significasti. ò iure ca. c. i. vel iuri ciuili iuri nostro non contrario de no. operanti. c. i. vel naturali rationi deficiente iure. i. di. consuetudo insti. de iure naturali. §. q nõ naturalis ratio. vel consuetudinem. insti. ò iure naturali. §. ex non scripto. de consuetudine. cum dilectus. sed hoc vltimo casu non puto necessarium consulere principem. quia cõsuetudo vincit legem nisi dubitaretur de probabilitate consuetudinis. An autem iudex teneatur cõsulere principem prout hic dicitur. Jpe. ꝛ Jo. an. q non. vnde licet possit non tamen artatur exquo sibi non constat q sit decre. In contrarium iudicio meo facit iste tex. in fine qui loquitur per verba imperatiui modi ibi superiorem consulat ꝛc. vnde puto q aut nulla noticia habetur extranagãtis allegate. et procedat prima opinio doctorum. quia videtur allegata in fraudem dilationis causa. Aut habetur aliqualis noticia. sed iudex dubitat de validitate. et tunc iudex tenetur cõsulere. ꝛ hoc voluit iudicio meo iste tex. dum dicit si merito dubitetur ꝛc. fateor tamen q si papa non consulto ferret sententiam non annullaretur sententia ex hoc solo. q principem non consuluit sed ipse veniret puniendus. facit in ar. c. venerabilem. de elec. et hoc videt sensisse hic glosa finalis. Glo. prima querit quid si producitur rescriptum contra ius nunquid debeat obseruari quod hic dicitur in extra vaganti. Respondet q nõ immo statim tale rescriptum est abiciendum. quia rescriptum contra ius non valet. xxv. q. ij. rescripta. Hostien. dicit hoc verum nisi in rescripto dicatur non obstante tali iure. de quo vide bonam glo. in. c. i. de consti. li. vi. que incipit est ꝓtra. ꝛ plenĩ nõ. in. c. nõnulli. de rescrip. vbi dicã maxime ꝓcludendo aliqua nõ. per Jo. an. in. c. i. de excep. li. vi. Illa que tractant hic in glo. sunt clara. Vltio dicit hosti. q licet in aliq volumine decretaliũ sit aliq decretalis scripta nõ p hoc habebitur p decretali nisi ꝓmuniter in libris aliis habeat. qõ nõ. q idem dicendus qñ lĩa reperitur varia vt recurrendus sit et tenendum quod in voluminibus habetur. Nicolaus abbas

Cas. Post publicatas attestatõ

Vm dilectus vsq̃ ad conclusionẽ possunt instrumẽta produci. B primo. Cõsuetudo loci facit instrumentũ autenticum hoc secundo. secũda pars ibi sup tercio. Nõ terminum exclusiuum productionis instrumentorum. scilicet conclusionem in causa vsque ergo vsque ad

conclusionē possunt instrumenta a'qualibz pte,pduci et postea regulariter non licet qñ dicatur in causa conclusum dicetur .ff. cum glo. Nota ibi sententie calculum.rē.q calculus appellatur quandoqz sententia eodem modo capitur in.c.si int.r.vi.q.iij.Quādoqz capitur pro carbone.viij.q.i.i scripturis.in fi.Qñqz pro ratione seu numero.L.de errore calcu.per totum datur.v.Calculus est ratio numerus sententia carbo.

Nota q in causa fit attestationz publicatio et cōclusio.an autem ista sunt de substantia vt aliter sentētia non valeat circa primū.Bar.in.l.prolatam.C.de senten.r interlo.tenet q licet sit de iusticia non tamen de substantia.i.de substantia actus.quo remoto remouetur actus.sed sententia bene potest ferri sine publicatione attestationum.vtpata si testes nō fuerunt in causa producti .ff. de presump.afferte.ergo non est de substantia sententie.Idem sentit Inno.in.c.cum.J.r Al de re iudi.et Jo.an.in additione.spe.de renun. et cōcln.in principio.et hoc teneas.r vide per Bar.in.d.l prolatam.vbi prosequitur actus multos qui sunt de substantia ordinis iudiciarij.r per glo.ij.q.i.in sūma et in.c.vxor.xvij.q.iiij.de conclusione vero vide glo. bonam in de.sepe.de ver.sig.iuncto.tex. et Jo.an.in addi.spe.in loco preallegato.vbi sentit q non sit de substantia.dic tamen q est ō iusticia.quia speciale est in causis sententiarijs vt possit iudex ad sententiā procedere conclusione non facta.vt in dicta de.sepe. r vide in hoc quod nō.in.c. pastoralis.de cau.possē.et ppte. Nota ex secunda parte q non creditur instrumento alicui' presidentis etiam si sit tex. Nā creare tabellionem spectat ad imperatorem. de quo dicā plenius .ff. e.comp.et vide quod legitur et nō.in de.literis.de proba. Nota et tene menti q valet cōsuetudo disponēs circa solennitates alicuius actus.r circa principi reseruata.concor.c.sup q̄busdam.de ver. sig.Nā vt hic vides cōsuetudo potest dare alicui potestatem tabellionatus.et licet loquatur in rege eadez ratio est in alia psona inferiori.quod tenet p iuz tex. Jo.anō.in.c.seculares.de so.compe.li.vi.in nouella. quod nō.idem Bar.in.l.seruus cōmunis.ff.ō stipu. seruo.vbi per istum tex.plus dicit q iudex potest scribere acta r ei fides adhibebit si hoc habet cōsuetudo quod singulariter nota,p limitatione.c. qm̄ contra.ō pbati.facit quod nō.Inno.s.c.ij.cessante autem cōsuetudine solum hoc poterit si etiaz est notarius r hoc fecerit in his que sunt voluntarie iurisdictionis vel in paruis causis in quibus potest procedi sine scriptura ad hoc glo.r plenius p Bar.in.l.inbemus.C.de sa. cro san.eccle.facit in gnē.nisi graviores. C.de sen. expe.rec.Et qz glo.hic multū lente trāsiuerūt expediaz ptius q̄daz pulcra,p intellectu et limitatione vtriusqz partis.c.Et primo circa primaz ptem quero an indistin

cte post conclusiones non liceat instrumenta pducere. dic q non immo fallit in multis casibus quorum aliquos notabiles hic collegi ego vltra alios doct.r primo in casu.c.pastoralis.de cau.possē.et ppriet.Secundo in his in quibus iudex pcedit ex officio si hoc viderit expedire.nam sibi nihil est pōdusuz.ar.d.c.pastoralis.hoc tenent do.de ro.decisi.vij.r vide,p limitatione que dixi.s.de testi.cum clamor. Tertio in criminalibus causis cum reus vult suam innocentiaz,probare.ar.in.l.diui.ff.de penis.r ibi hoc expresse tenet Bar.ibi.r in.l.i.ff.ō questi.in fi.plus dicit sez q etiā post publicationē potuerūt in pdicto casu testes ō no uo recipi.post sententiā autem aliquo remedio non suspensam soli principi licet beneficio peciali admittere pbationes etiam de nouo reptas ad pbandam innocentiam condemnati.vt in.d.l.dum notabiliter r singulariter probatur.vide tñ in hoc quod nō.in.c.ij.de pur.vulg. Quarto in causis cōmunibus.i.etiā vbi procēditur ad instantiam si instrumenta sunt de nouo reperta.vt.l.admonendi.ff.de iureiur.sm vnam lecturam quam sequitur ibi bar. Quinto si de facto recipiuntur tenet receptio r videtur a conclusione recessū ex quo partes non contradixerunt.vt nō.domini de rota decisione.v.regulariter autem non possunt recipi r si recipiūtur posset altera pars appellare ar.hic in.d.c.pastoralis Nunc quero an liceat indistincte pducere instrumenta vsqz ad conclusionē.iste tex.apertē videtur pbare q sic.quod in dubio procedit vbi iudex prias non prefixit terminum ad illa producenda Si autem prefixit certum terminum eo lapso liceat citra conclusionem.Questio est notabilis r multe sunt opiniones. Jo.an.hic sentit q non liceat post terminum et est opi.spe.in titu.de dila.§.videndum.v.qd si datus.sed ipsemet Jo.an. plenius hoc tractauit in glo.ordinaria quam fecit in clemen.sepe. preallegata in verbo nō obstāte.r ibi tenuit opinionē quorundam distinguentium q aut ius aduersarij est illesum et tūc licet etiam post terminum.aut lesum vt quia perierūt testes quibus potuissent reprobare instrumenta si fuissent in termino producta et non licet.et p vtroqz mēbro facit.l.mancipiorum.ff.de optione lega.Tertij dicunt q indistincte hoc licet ante conclusionē.quia nō potuit pars cogi instrumēta exhibere anteqz eis esset visus.ad hoc iste tex.et.l.i.§.edēda.ff.de eden.Pdan. ibi dicit q iudex non potest,prius partem compellere qz sit conclusum in causa vt hic. Sed si sponte recipit terminum sibi preindicauit.Bar.in.d.l.mancipiorū. dicit q si iurauerit instrumentum ad eum de nouo pertinere admitteret alias nō.ar.optimum in simili in ca.pastoralis.infra.de excepti. Sed tu aduerte.nam dicta.l.mancipiorum.multū facit,p opinione Jo.an. in glo.preallegata.nam ibi fuit terminus per iudicez

statutus ad seruum eligendū cum coniuratiōe q̄ post
terminū non audiet.ꝛ nihilomin⁹ audit post terminū
re integra etiā sine iuramento si ꝓteritio dici damnum
aduersario nō intulit.ad idem pōt adduci.c.si tibi ab
senti.ꝛ qō ibi nō.de ꝓben.li.vi.q̄ q̄sq̄dez in alijs ter
minis disponit.Hz his nō obstantibus dico q̄ lex mā
cipioꝝ hz aliā rōnem decidendi logtur enī quō re exi
stāte integra post terminū cessat omnino causa ꝓpter
quā statutus fuit ille termin⁹.vt dare innuit ille text⁹
ꝛ sic cessante causa cessat effectus.vt in.c. cū cessante.
de appel.ꝛ sic etiā logtur.c.si tibi absenti.facat.c.fi. q̄
matri..acca.pol.Sed in casu nostro post lapsū ter
minū etiā iure aduersarij illeso existente nō cessat om
nino causa,ppter quā fuit termin⁹ statut⁹. qz termin⁹
statuit non solū vt parti alteri sit facultas reꝓbandi
Sed ꝓncipaliter statuit ad faciliorē ꝛ breuiorem expitū
litis.vt patet in.c.pastoralis.de excep.ꝛ in.c.finē. de
do.ꝛ ptu.et hec causa non cessat licz ius aduersarij cir
ca reꝓbationē non sit lesuz.ꝛ p hoc dico q̄ post termi
num non debet audiri nisi in casibus de q̄bus in.d.c
pastoralis.de excep.et credo p illū text.iudicem posse
ad conclusionē statuere hunc terminum.quia boni iu
dicis est lites ꝓcidere ꝛ breuiores facere q̄m potest in
l.quidā estimauerunt.ff.si cer.pet.ꝛ in iuribus. s.al
legatis.nam terminus ꝓtel.litis.statuit a iure,p exclu
siōe dilatoriarū.vt legitur ꝛ nō.in.c.inter monasteriū.
de re iudi.ꝛ tñ pōt iudex prius terminū statuere certū
ad omnes dilatorias ꝓponēdas.d.c.pastoralis. Itē
vsq; ad publicationē attestationū posſūt de iure testes
reꝓbari in.d.c.presentiū.s.de testi.ꝛ tamen iudex p̄t
p prius p̄figere terminum .j. quē,ꝓducant simul testes
approbatorij ꝛ reprobatorij.vt in.c.licet.de,pba.ꝛ in
c.cum causā.s.de testi. Itē ad,ꝓsequendū appellatōz
ꝛ finiendū iura p̄figunt annum.ꝛ tñ iudex abbreuiare
potest respectu,ꝓsecut.vt in.c.cū sit romana.ꝛ.c.ꝓso
nas.de appel. et sic in multis similib⁹.ꝛ sic pōt iudex
ex causa abbreuiandi lites hūc terminū añ conclusiōz
prefigere.ꝛ sic tollo illā opinionē Ioan.ꝛ talis termi
nus hominis censet loco termini iuris.vt nō.Inno.
in simili.in.c.ex ratione.de appella. Ideo sicut nō ad
mittitur post conclusionē.ita nec post hunc terminuz.
posset tamen ex quadā equitate dici q̄ cum in mora
modici temporis non sit magnum ꝑiculum.vt.l.si de
bitori.ff.de iudi.q̄ duobus concurrentibus poterit
admitti post terminum.scilicet si ius aduersarij nō sit
lesum ꝛ parum post lapsum terminum hoc petijt.ar.
in.d.l.mancipiorum.ꝛ sic posset singulariter limitari
dictum.c.pastoralis.quod tamē loquitur indistincte
hoc verum nisi in penam negligentis aliud statuatur.
et sic intellige.c. si pluribus.de ꝓben.li.vi.et hec q̄
ad primam partem. Venio ad secundam partem
in qua quero an istis instrumentis quibus adhibetur
fides ex consuetudine credendum sit in foro ecclesiasti
co et in ecclesiasticis negotijs.ꝛ q̄ in foro ecclesiastico
sit credendū casus videtur hic iuncta suprascriptione.
aptius tenet Joan.in.d.c.seculares d̄ fo. compe.li.
vi.respectu verō negotioꝝ dicit hic Hosti. q̄ creditur
super ciuilibus ꝛ temporalibus rebus cōfectis.sec⁹ si
sup spiritualib⁹ qui remittit ad nō.in.c.sicut te.ne de
ri.vel mo.fatetur tñ q̄ vbi talia instrumēta inducuntur
vt ꝓuilegia ab ipso rege concessa vl̄ quo ad feudali be
ne facerent fidem.de fo.compe.ex transmissa. Pe.ād
ꝛ abb.videntur hic sentire q̄ indistincte credatur tali
bus instrumentis.dicunt enim q̄ dubitatio hic fuit q̄
Layci super ecclesiasticis negotijs potestatē non habēt
vt in.c.ecclesie sancte marie.d̄ ꝓsti. Sed contrariū h
statuitur vt vides.mihi placet indistincte vt credat q̄
notan⁹ est q̄dam testis.l.domitⁱ⁹ labeo.ff.d̄ testa.vñ
sicut layeus ꝓhibere pōt testimoniū i causa spirituali
ita et instrumenta ꝓficere.nec est hoc iurisdictionis cō
tentiose.ꝛ sic cessat.c.ecclesie sancte marie. Sed volun
tarie additur sup confectiōe instrumenti.facit.c.i.de p
cu.li.vi. Item hīc dicimus in simili q̄ instrumentū no
tarij ꝓfectum intra territoriū ꝓstimentis facit fidē extra
territoriū.ita nō.bar.in.l.cunctos pp̄los.C.de su.tri.
ꝛ q̄ circa solēnitates actus inspicit sola ꝓsuetudo loci
vbi,act⁹ gestus est.vt.l.i.C.de emāci.li.ꝛ nō.in.c.per
venerabilē.q fi.sint legi.ita satis est istū bñ,p notario
in ꝑia sua vbi ꝓfecit instrm nec curādū an fecerit sup
tpalibus an spūalib⁹.ꝛ hoc teneo q̄ q̄d alij scribāt in
d.c.sic te.ꝛ vide qō nō.Baspar de cal.in.d.c.p vene
rabilem.ꝛ spe.in ti.de instru.edi.§.restat.v̄.ꝛ nō.ꝛ se
quentib⁹. Ulteri⁹ queritⁱ an credat huic instio sine
subscriptiōe testiū si hoc hz ꝓsuetudo. Inno.ꝛ Hosti.
q̄ sic.allegāt nō.in.c.ij.s.eo.qō nō. Ex h infero vale
re ꝓsuetudinē vt instrumēto nōrij credat sine testiū sub
scriptiōe. Quero q̄d si iste rex fuisset male fame ꝛ vil
opionis nūq̄d crederet. Hosti.dicit q̄ nō.vñ vbū pre
sertim exponit,p notarie.ꝛ sic cū eo trāseūt cōmuniter
doct. Ex h vident sentire q̄ instrumentū ꝓfectū p no
tariū infamē sit nullū qō nō est v̄m indistincte.vñ di
cerē q̄ aut in ꝓncipio añq̄ esset inducta ꝓsuetudo erat
male fame ꝛ nō valuit ꝓsuetudo tanq̄ irrōnabilis.de
ꝓsue.c.si.ꝛ pcedit hoc casu dēm hos. aut supuenit ma
la fama postq̄ fuit ꝓsuetudie,p nōrio approbat⁹ ꝛ tunc
idem dicendū qō in alio notario q̄ post officiū assum
ptū effect⁹ est infamis.quo casu dicēdū est vt elegant
nō.Bar.in.l.eadē.ff.ad.le.iul'.repe.qui in effectu cō
cludit q̄ aut cōmisit fraudem in officio ꝛ nō creditⁱ am
plius etiā si nō sit effectus infamis.vt in.l.si aliqd.C
de iusce.ꝛ ar.li.x.aut cōmisit fraudez extra officiū ita
q̄ sit effectus infamis ꝛ tunc ad officiū qō hz in se di
gnitatē,pmoueri nō p̄t.puta vt sit nōrius ꝓncipis.l.i
C.de man.prin.quia infamibus dignitas nō defert

l.ij.C.de dignī.li.xij.ī regula infamibus.ō re.iu. li.vi.nec etiā ad aliud officiū publicum. puta vt ſit no tarius i bācho.ī ō qz infamis nō ꝑt aliquod officiuz publicū exercere. vt dicit glo.nō.iuncto tex.in.l.ij.§. miles.ff.de his q̄ no.infa.facit.c.ꝓterea.ō teſti.cog. Aut nō eligit ad officiū publicū ſ̄ ꝓſensu ꝓtiū ē adu? ī valet.qz notan? ē finis public? nec min? deſinit eē ꝓpter infamiā vī pñt ꝓtes cōi ꝓſensu ſibi ꝓiudicare. teſtis aūt eſſe ñ pōt. qz ꝓducitur ab vna ꝓte altera i uita.ī ſic loquitur.c.teſtimonium.s.co.qō ē ſingulari ter notādum. Ego limitarē ō vez qñ ꝓs nō diffitetur talem tabellione rogaſſe vel ſi negat ꝓuinci? ꝙ teſtes. vbi aūt oino negat ī dicit inſtrumentū falſum nec ꝓt ꝓuinci ꝙ rogauerit nōzinz puta qz teſtes ſunt mortui credo ꝙ inſtrumentū nō ꝓbabit ꝓtra eū exq̄ ꝓfectū ē ab infami tūc eñ militat ratō.c.teſtimoniū. ī credo ꝙ bar.nō dixiſſet ꝓtrarium ſi hunc caſum preuidiſſet Itē dico dicta procedere i infami infamia iuris ſecus ſi infamia facti.qz tunc credit lz minus ꝓ ea que dixi in.c.teſtimoniū.ī que nota.i.c.ſalcatus.de reſcrip. ī hec bñ notabis Uenio nūc ad glo.ī ꝓma querit ō rōne dubitādi ī aſſignat i fine duplican rōnem de cidēdi ī rōnis diuerſitatē iter atteſtatōes ī inſtrumen ta.ī notabis eā inquantū dicit ꝙ facili? deꝑhenditur falſitas inſtrumentoꝝ q̄ teſtium. Et pro hoc ſm Jo. an.i inſtrumēto eñ poni debent locꝰ tps.teſtes.dies de ḡbus .j. de re.iudi.abbate.ad fi.li.vi. Sed de bis teſtis interogatus dicit ſe nō recordari .j. c.ꝓximo.lz alio reſpectu facilius falſat inſtrumētum. qz facilius ē corrumpere vnū notarium q̄ duos teſtes. facit qō nō.de cleri.pegri.c.i.ſed dic ꝙ examinatio ī approbatio notariꝫ tollit hanc preſumptōnem.facit.c.ad au dientiam.de ꝓſcrip. Glo.ij.querit quando dicatur in cauſa concluſum ī reſpondet vt in ea patet.ī nota. ex glo.ꝙ per concluſionem renunciatur nedum ꝓba tionibus ſed etiam allegationibus.ī ſic nō reſtat niſi ferre ſententiaz.de quo per Inno.in dicto.c. paſtora lis.de ꝓcu.poſſ.ī ꝓprie.ī ibi dixi.Et intellige tex. ꝙ poſt concluſionem non licet inſtrumenta produce re ſcz cauſa in qua facta eſt concluſio ſecus in appella tionis cauſa.vt .j. c.proximo.ī nota.in.c.i.de excep. ī eſt ratio diuerſitatis quia concluſio facta i principa li non extenditur ad cauſam appellationis niſi fuiſſet dictum vt notat in ſpecu.de renuntia.ī condu.§.i.v. hoc autem ſcias.ī eſt ratio rationis .quia appellatio ſuſpendit omnia vſq̄ ad lit.conteſt. vnde peremptorie poſſint opponi vt .j. c.proximo.ſed dilatorie non. vt.l.ira damnum.C.de procura.ī intellige ꝙ ſuſpendit omnia niſi alia ratio impediat vt timor ſubornationis propter quam non poſſunt produci teſtes ſuper eiſdē capitulis vel directe contrarijs.vt in cle.ij.de teſti.

Vm iohannes.

Lalus. Falſi tas inſtri vꝫ ꝙ deeſt inſtrumēto ꝓbari ꝓt ꝓ teſtes Jn ꝓma ꝓte ponit ꝓceſſus cāe ꝓncipalis.in ſtōa ꝓceſſus cau ſe appellatōis ibi cū agit.i tercia diffinitio ipi? cauſe appellatōis ibi.ō ꝓſilio. Nō ꝓmo ꝙ in eodē libello ꝓt ꝙs plura diuerſa petē nā petebat iſte iobānes hīe cātū tringinta libras occaſione mutui ī domū vacuā ſibi tradi occaſione vēditionis.ī quāḡ ō vltimū nō ex ꝓmiſſi lra iſta exprimebat tñ i lra antiq̄.ī colligit ſati ō.dū ōr ꝙ iſte iobānes in ō fundauerat intētōem ſuā Itē iudex nō potuiſſet aliter ſup domo,pnūciare. vt i c.lz bely.de iuno.fatu? ē eñ iudex qui,pnūciat ſuper nō petito.l.ſi.C.de fideicōmiſ.li. Ex bis ī ex tex. nō duo.ꝓma forma libelādi in cā mutui.ſcdo ꝙ ꝓtra actu emptionis ꝓcedēte ꝓt ꝓaſe peti rem venditā tradi. nec eſt neceſſe petere itereſſe.ī multū bñ in ō facit iſte tex.lz multe in ō ſint opiniones vt .j. videbis. Nō tercio do.argu.ꝓ dicto Ly.in.l.ſi.C.de ꝓbā.ꝙ vbi ex ꝓte actoris debitū ē liquidū ꝓ ſolā ꝓfeſſionē rei ad mittit ꝓpenſatio oppoſita ꝓ ipm reū lz debitū ſuū nō ſit liquidū de pñti ſ̄ liquidandū.ō eñ ꝓſtabat ꝓ ꝓfeſ ſionē de mutuo ī debitū rei,ꝓtrahebat i litigiū.vt ꝓtz in lra.ī nihilominus fuit admiſſa ꝓpenſatio.quāḡ poſſet dici ꝙ lz ſup traditōe diſputaretur tñ ſup ꝓcio nō fiebat hēſitatio niſi diceres ꝙ dilatoria traditione rei differebat ī ꝓcium.inlianus.§.offerri.ff.de actio. emp.ī qō nō.in.l.ſi traditio.C.de acti.emp.ī ō ma teria vide qō dicā in.c.ij.de depoſi.vbi de ō. Nō ibi ſcōm ꝓditionalē.ꝙ modus largo mō ꝓt appellari ꝓditio. nā hic nō intervenit vera ꝓditio q̄ ō ſui natura bz ſuſpendere effectū actꝰ geſti in eventū ꝓditōnis.vt nō in.c.vez.de ꝓdi.appo.ī in.l.i.C.de ꝓdi.inſer.ſed modus qui nō ſuſpendit ſ̄ q̄lificat ꝓditionalē reddit actū geſtū.venditio eñ fuit ꝓfecta de ꝓſenti ſ̄ fuit ap poſitus modus vt in vita ſua libere habitaret Nō ꝙ rōne oneris annexi res valet minus iuſto ꝓcio ī ſic onus appoſitum viōz ꝓs ꝓcij.qō nō. Ad idem bon' tex.in.l.fundi.ff.de ꝓtraben.emp.ī facit ad materiaz c.cum dilect.j. de empti.ī vendi.l.ij.C.de reſti.ꝓpen.

Nō ar.ꝙ ꝓbat valoz rei ſi teſtes dicant ꝙ tñ a ta li potuit habere quaſi tñ valeat res q̄ntum vendi ꝓt de quo tñ dic vt nō.plene in.d.l.ij.ī dixi in.c. cū cau ſam.ij.s.de teſti.ad iſtum tex.poſſet dici ꝙ ꝓ hoc nō probatur verus valoz rei.ſed inducitur ad preſumen dum venditionem pro illo precio non fuiſſe puraz cū potuiſſet ab alio habuiſſe maius precium. vnde non ē verisimile ꝙ iſte vendidiſſet pure pro minori.ī ſic nō probaretur hic primum dictum cuz ex ſpeciali affecti one quis potuiſſz offerre precium vltra ꝓmūne valorē rei. Nota pulchrum tex.ꝙ teſtimonium nō vitiat licet teſtes ꝓmuniteꝙ non recordentur de anno menſe

o

ꝛ die. quibus actus fuit gestus. quod itelligo nisi dies
esset de substãtia act⁹ vt nõ. Inn. in. c. q̃liter ꝛ q̃. de
accu. in ꝟ. si dicã⁹ Nõ ꝓmo q̃ tabellio q̃ instrumen
tum scripsit ꝛ testes in eo inscripti, pduci pñt in testes
ad coadiuuandũ instrumẽtũ ẽ vtile, ppter nõ. in. c. cuꝫ
a nobis. s. de testi. b̃ tñ nõ ꝓferũt. tũ q̃ vt ptꝫ i antiq̃
testis ꝓductus dixit se non recordari an fuerit ꝓditio
nalis vendicio an pura. tum q̃ ipi erant ꝛ alij ꝓtra in
strumentũ erant q̃tuor. Nõ ibi subscriptões q̃ i in
strumento publico testes debẽt se subscribere. b̃ eñ vi
detur innuere verbũ subscripti q̃si subtus scripti. ℔ In
no. intelligit q̃ subscribũtur p notariũ. vñ exponit sub
scripti. i. inscripti. nõ eñ ẽ motis fm eũ q̃ in instrumẽ
to tabellionis se subscribat testis ℔ i ꝑuato tñ ꝛ remit
tit ad nõ. s. c. c. ij. ego dixi in. c. i. eo. ti. ꝛ b̃ nõ. Si aũt
ꝓtractus fiat i scriptis ita q̃ scriptura sit de substãtia
tunc dic de subscriptionib⁹ vt habet in. l. ꝓtractus. C
eo. ti. Nõ regulã ꝛ limitationẽ ad eã. Regula eñ ẽ
q̃ parem vim habẽt instrumẽta ꝛ testes. vt b̃. ꝛ. l. i ex
cendis. C. eo. Limitatio ẽ vt b̃ ꝓcedat q̃n ꝓducant
ab eadẽ ꝑte vel si aduersus testes. tñ instrumẽto nõ cõ
tradicũt. si autẽ testes ꝓtradicant tunc nõ obtinẽt ean
dem vim. ℔ ꝑualet ceteris parib⁹ ipi testes. de quo ℔.
lati⁹. Nõ q̃ vbi testes vident ꝓtradicere instrumento
si fieri ꝑt dz ꝓsumi actus multiplicat⁹ vt sic testes ꝛ
instrumenta reducant ad ꝓcordiã. sicut dicũ⁹ in testi
bus vtriusq̃ partis. vt in. c. cũ tu. s. de testi. hic enim
fuisset facta hec interp̃tatio vt innuit lĩa nisi ꝑtes fuis
sent ꝓfesse vnitatem actus. Et ex b̃ nota bonaꝫ ꝓacti
cam ad excludendã ꝓsumptõnem pluralitatis act⁹
vt fiat interrogatio actus super vnitate. dicit tñ Inn.
posse dici q̃ etiam si hec interrogatio facta nõ fuisset
tñ hoc modo debuerunt instrumentũ ꝛ dicta testium
concordari. quia licet instrumentum diceret q̃ petrus
vendidit domum iohanni. non negat p hoc instrumẽ
tum fuisse ꝓditionale. vnde admittenda erat ꝓbatõ
que instrumento ꝓtraria non erat. mihi tñ plus placꝫ
ꝑmum dictum indistincte. q̃ exquo testes non recor
dantur de die non videtur deponere sup illo cõtractu
qui ex forma instrumenti apparet purus ꝛ nõ ꝓditio
nalis. ꝛ hoc sentire videtur bar. in. l. ij. C. de bo. pos.
scõm tab. posset tamen dici q̃ aut ex forma instrumẽ
ti apparet contractum puꝫ ꝛ tunc cum testes deponẽ
tes illum fuisse conditionalem contradicant instrumẽ
to dz ꝑsumi actus multiplicatus exquo non recordã
tur de tpe ne ant instrumentum aut testes reprobãtur
ar. in. d. c. cum tu. aut instrumentum simpliciter loqui
tur ꝛ testes dicant illum contractum fuisse conditõna
lem licet non recordentur ꝺ tempore ꝛ debet presumi
q̃ de eodem deponant. ꝛ sic intelligatur dictuꝫ Inn.
Ratio q̃ potuit esse ꝓtractus cõditionalis ꝛ tñ nota
rius non fuit rogat⁹ de ꝓditione vel p oblionẽ nota
rius obtulit ꝛ cũ instrumẽta ꝛ testes haebant eandꝫ
vim debet fieri supplecio adinuicem sicut fit inter ea
gelistas in. c. nihil. de ver. sig. ꝛ in. c. periculose. de pe.
di. i. facit optime qꝺ nõ. Inno. in. c. qualiter ꝛ q̃n. de
accu. vbi dicit q̃ si aliqui testes deponũt ꝺ die vel cer
tis ꝓsonis ꝛ alij dicant se nõ recordari de certo die vt
ꝓsonis ꝺz presumi q̃ de eisdẽ isti deponãt. facit dictũ
c. in pñtia. de proba. Itẽ nõ q̃ probatio vn⁹ par
tis dubia clarificat ꝛ certificãt ex ꝓfessione alter⁹ ꝑtis
Ex b̃ summe limitatõem ad dictum Juno. in. c. cũ cõ
tingit. ꝺ offici. dele. vbi dicit q̃ dicta testium obscura
non reuelãtur p ꝓfessionem seu articulum p ꝑtem fer
mat. ꝺz eñ intelligi in ꝓfessione ꝓpria que nõ ꝓdest
ꝓferi. xiij. q. ij. in ꝓncipio. et ꝓbatur clare dictuꝫ In
no. in. c. in pñtia. de pba. Decus in ꝓfessione alterius
ꝑtis q̃ valet ꝓtra eã vt b̃ Et ex b̃ ꝛ ex tex. nõ. q̃ vbi ad
ꝓbandũ vnũ totum vel q̃d certum inducuntur testes
nõ ẽ necesse q̃ testes deponãt sup toto ℔ satis est q̃ ex
dictis omnium testium ꝛ ꝑtium ꝓfessione dicatur id
qꝺ erat necessario ꝓbãdum. vt hic notãter ꝓbatur. fa
cit ad ea q̃ dixi in. c. ly ex quadã. s. de testi. Nõ ꝛ
tene mẽti q̃ ad hoc allegatur cotidie iste tex. q̃ iudex
ꝑt vsq̃ ad finiam ꝛ sic post ꝓclusionem ꝑtes interrogare
ad clarificanda dubia circa merita cause etiã si proce
dat ad vilitatem priuatã Inn. tñ in addi. limitat hoc
singulariter q̃n interrogat circa dubia coruꝫ que acta
sunt ante ꝓclusionẽ. de alijs vero querere nõ posset re
fert tñ q̃ alij ꝓtra. põt tñ dici q̃ vbicunq̃ equitas mo
uet eum ꝑt interrogare vt in. l. vbicunq̃. ff. de interro
gati. acti. ꝛ. c. iudicãtem. xxx. q. v. ꝛ intellige ꝓdicta in
iudicijs ordinarijs. s. naꝫ in summarijs interrogabit te
stes ꝑtes etiã ad instantiã fm gl. nõ. in de. sepe. ꝺ ver
bo. sig. in verbo interrogabit. ꝛ facit ibi tex. p locum a
speciali Item in vltima ꝑte nõ q̃ sententia ꝑt pro
ꝑte confirmari ꝛ pro parte infirmari. Et nõ q̃ in cã ap
pellationis finia ẽ confirmatoria vbi bene fuit iudicatum
ꝛ infirmatoria seu retractoria vbi male. ꝛ ꝑt exprime
re si vult cũm retractationis ꝛ confirmationis in sentẽ
tia. Et ex hoc ꝛ ex tex. nota q̃ iudex appellatõnis nõ
tenetur simpliciter ꝓnunciare male vel bene fuisse iu
dicatuꝫ, sicut innuere videtur tex. in. §. vlti. ℔ potest di
stinguere ꝛ verba dispositiua proferre. facit. c. cuꝫ cau
sam. de re iudi. ꝛ qꝺ nõ. bar. in. l. cum apud. ff. in. sol.
ꝛ hec sufficiant ad superficialem declaratõnem tex.

Cenio ad gl. ꝛ quero cum gl. ij. quid si vẽditio
pura fuisset nunquid iuste cõdemnasset iudex ad rem
vacuam tradendam respondet q̃ sic Nota bene in
hoc gl. que satis bene iudicio meo probat maxime iu
cto tex. in fi. vbi ponuntur verba pape emptorem pos
se rem emptã ꝑcise petere ꝛ ita vẽditorẽ esse ꝓdãnãduꝫ
nec ẽ opus petere interesse hoc pro tanto dico q̃ iura
in hoc cinilia varie loqui videntur ac etiam sanctes

vt in.l.i.ff.de actio.emp.t.l.ex empto eo.ti.t in.l. si traditio.C.eo.t vtrobiqz p bar.t pleniſſime p eũdz in.l.ſtipulatões nõ diuidũtur.ff.de v̄.ob.Quidã em voluerunt qr ſufficiat pſtare itereſſe ſicut i obligatõib' facti ſuccedit obligatio ad intereſſe.vt in.l.ſi quis ab alio.ff.de re iudi.t p hũ itellectu vid' facere dicta.l.i.t l.ſi traditio.t vid' velle glo.i dicta.l.i. Dz martinus antiqu' gloſator iuris ciuilis tenuit pmum ſcz vẽdito rem pcise teneri rem venditã tradere emptori ſi illã hz t p eo multum bñ facit.d.l. ex empto.Dz ſm hoſti. ins canonicum vid' adherere opinioni mar. vt ptz hũ t in.c.p tuas.de arbi.t.c.i.de pact.t.c.iij.eo. ti.t.i. q.i.qui ſtudet Jnn.in.c.olim.de cenſib'. in pn.tenet qr ad rem venditã bñ agitur.qz res ẽ in obligatõe. vt i dicta.l.ex empto.Dz liberat vẽditor ſatiſfaciendo ō itereſſe.t ſic pcordat.l.i.cum.d.l.ex empto.Sed pma opinio vid' pmunior vt pcise ppellatur rem tradere ſi facultatem hz.alias tenetur ad itereſſe.quã cõiter ſequuntur docto.hic.t bar.in.d.l.i.t.l.ſtipulatões nõ diuidũtur.t archi.in.d.c.qui ſtudet t Jo.an. i addi. ſpe.in ti.ō empti.t vẽ.§.i anteriorib'.vbi dic qr ſi habet facultatẽ rei tradende ppellitur ad rem tradendaz ſi vero dolo vel culpa agitur ad itereſſe.ſi aũt non hz ſine dolo t culpa tunc ad neutruz tenetur.Ego allego ad hũ glo.ſingularẽ q̃ pcise facit omia hec mẽbra.inſti. de acti.emp.§.pcium.in verbo tradatur.t optime ibi facit tex.pro hac opinione t itellige iura ptraria ſcõm diſtinctõem pcedentez.t vt habeas ſubtilius hãc ma teriã ſcias qr aut qs obligatur ad dandũ t pcise com pellitur ſi põt.l.vbi.ff.de verbo.obli.Aut obligat ad faciendum t regulariter in obligatõne hominis ſucce dit obligatio ad intereſſe.vt in.l.ſi quis ab alio.ff.de re.iudi.t hũ qz videret quedã ſpecies ſeruitutis ſi pcise ppellerctur facere.vt nõ.bar.in.d.l.ſtipulatões non diuidũtur.vbi pleniſſime videas de hac materia Eſt t tercia ſpecies obligationis ſcz rem tradi.t i hac aut obligatur ex ptractu emptionis t pcise ppellitur ſi ha bet facultatem.vt in iuribus ſuperius allegatis .Aut in alijs ptractibus t ſufficit preſtare itereſſe p.l. ſi fun dum.ff.de verbo.ob.Ratio diuerſitatis ẽ.qz in cõtra cu emptionis illa obligatio rem tradi pticipat de ob ligatione rem dandi t rem faciẽdi.qz ſi ẽ venditor do minus dz rem tradendo facere emptorem dñm t in hũ accedit ad obligatõem dandi.qz dare ẽ accipientis fa cere.inſti.de actio.§.ſic itaqz. Si aũt non eſt domin' pſtat tradendo cãm vſucapiendi.ideo ſi habet facultatem tenetur pcise tradere qz quaſi videtur obligatus ad dandum.hec ſunt de mente bar.in.d.l.i.de actio. empti.t in.l.ſtipulatões non diuidũtur.ff. de v̄bo. obli.que bene notabis. An autẽ ſufficiat venditori p ſtare pſentiam an teneatur rem tradere. dic qr i corpo ralib' ſufficit pſtare pſentiam.ſed in corpalib' tenetur tradere rem de quo dic vt nõ.in dicta.l.i. Et quater' dicit tex.qr dz venditor tradere poſſeſſionem vacuam intellige vacuam id ẽ non poſſeſſam legatorum ſeu fi deicõmiſſor cã vel nomine ventris ad hoc eñ ptinet vacui appellatio.de quo vide qõ legitur t nõ .in.l.ij. §.vacua.ff.de acti.emp. Oppono qr a iudice laico nõ debuerit appellari ad papã.vt in.c.ſi duobus .de appel. Soluit glo.iij.vt ptz in ea.Hoſti.dicit glo.p cedere qr regulariter a laico nõ appelletur ad papam niſi iudex a quo appellat ſupiorem in tpalibus nõ re cognoſcat .f. qui filij ſunt le.c.p venerabilẽ.§. rationi bus.de fo.ppe.lz.in auc.vt diffe.iudi.§.ſi tñ ptigit.t notabis hũ dictum ſingulariter cui vid' pcordare aliud dictum ſingulare Jnn.in.c.lz ex ſuſcepto.de fo .ppe. vbi dixit qr deficiente ptãte ſeculari de iure.qz non eſt dare ſupiorem.vel de facto.qz ſupior non pt de facto iuriſdictõnem ſuam exercere ſupplet papa ar.hic t in d.c.p venerabilem.t facit qõ plene dixi in.c.nouit.ō indi.ſic limita glo.q̃ vid' contrarium dicere in.c.qñ. p.di. Glo.in verbo pẽdebat querit. qd ſi capitulum fuiſſet omnino nouũ.reſpõdet t hñ. ſcz qr non fuiſſet admiſſum t ẽ ratio.qz iudex ad quẽ non dz admitte re aliqua impertinentia ad cãm cuz habeat ſolum decer nere.an ſit bene vel male iudicatum.q̃.q.vi.ad finem t.l.p hãc.C.de temp.app.t qõ dicat' nouum capitu lum omnino vel dependẽs ab antiquo.dic vt dixi i.l.c fraterniratis.s.de teſtib'.Scõo querit an in cã appel lationis poſſum proſequi aliam cãm q̃ expreſſaz i iſta appellatõe.t rñdet qr ſic.vt in.l.ſcio.ff.de appel.t in tellige hũ cum appellatur a diffinitiua. de quo dicẽdũ vt nõ.in.c.cum cãm .f. de appel.in vltima glo.ſec' cũ appellatur ab interlocutoria.vt in de.appellanti. eo.ti. vbi ō hoc Glo.in' verbo quodlibet pmo colligit qr inſtrm ãntũcunqz autẽticã ptp teſtes vt falſum repro bari vt hic. Scõo querit q̃t teſtes requiruntur Re ſpondet qr q̃tuor meliores deſcripti in inſtro ſeu quin qz.ratio qr fides tabellionis equiualet duob' vt in.c. qñ ptra.de pba.ipm vero inſtrm valet tñ quantum duo teſtes.hinc ẽ qr habet duos teſtes in ſcriptos ad minus.ad hũ.l.in exercẽdis.C.eo. ſi reprobatio debet fieri per plures ſaltem meliores.vt in.c.in noſtra. .s.de teſtibus.ergo requiruntur quinqz. Nec ob.iſte tex.vbi fuerunt producti quatuor tñ nec dicit qr erãt meliores qr ſcõm gl.iſti teſtes non reprobabãt inſtru mentum ſed addebãt quod notarius obmiſerat. t ha bes nunc glo.declaratam. Ex qua nota primo qr inſtrumentum quãtũcunqz autenticũ poteſt repro bari pretextu falſitatis.intellige quãdo dicitur inſtrm ex toto falſuz.ſecus ſi dico aliqua i eo contenta falſa.qz tunc aliqñ nõ admittitur reprobatio .vt qñ inducitur probatio iuris.t de iure.vt in caſu.l.ſi.C.arbi.tu. ſcz ſi vult reprobare poſſeſſionem ſuam.t in caſu.l.antique

L. ad velley. ⁊ dic de his vt ibi nota. ⁊ per hoc reprobatur fm Jo. an. opinio lau. crimen, qui dicebat p testes nō reprobari instrumētuz nisi esset suspectū vel ex pte ꝓficiētis vel ex pte ꝓducentis reddebat rōnem. qz memoria hominis labilis ē nec communiter testes ita sunt intēti sicut tabellio. ḡre pl' credit instrumento fm eum. sed mīr' hīī locat' ē. vt ptz hic ⁊ ff. lati'. Secūdo nō qz qñ testes addunt ad instrm sufficiūnt duo

Tercio nō qz qñ reprobant requirūtur quinqz vel quatuor ad mīr'. ⁊ hec ē vna opi. Sunt ⁊ alie opiniones q̄s ff. videbis. Ez vt habeas clare materiā difficilem b̄ plixe tractatā p doctores cuz queritꝰ de reprobatione instrumēti fiēda p testes. scias qz qñqz contra instrumētum producūtur testes in instrumēto non descripti. qñqz hij qui sunt de descriptis ꝑmo casu multe repiūtur opiniones ꝑ recitabo ꝑncipaliores vt magis elucear materia ꝓma ē opinio vt incipiamus a glosatore nostro qz requirit quinqz vel saltē q̄tuor et idē tenuit in. c. tercio. de ꝓba. s. videtis rōnem suam. Secūda fuit opinio accur. in. l. in exercēdis. pal. q̄ dixit qz ly duo reprobent instrumētum ꝑuatum. L. de ꝓtra ben. ⁊ ꝓmit. stipu. l. optimā. ad reprobandū tīī instrumentum publicum requirunt ad minus tres. quia instrumentū vz tīī q̄ntū ꝓbatio duoz admīr' vt. d. l. i. exercendis. ergo oportet qz reprobatio p testes sit plenior. ⁊ p opinione accur. facit iste tex. dū dicit triū vel pluriū. Tercia fuit opinio q̄ recitat in spe. eo. ti. §. restat. ỳ. ſ pone. q̄ attribuitur azo. ad directā reprobati onē instrumenti requirunt tres ad indirectaz p modū de quo. s. de testi. ex tenore. ⁊. L. de ꝓtrahē. stip. optima. sufficiūt duo. ⁊ facit qđ nō. insti. de inuti. sti. §. itē ỳboz obligatōe. in gl. nō qz dies Quarta fuit opinio odof. q̄ dixit qz vbi cā talis ē i q̄ requirūtur plures testes. vt i testamentis codicillis. ⁊ similīb' p plures testes q̄s cā requirat dz fieri reprobatio. vñ testiñ reprobabitur per octo. codicill' per sex. reliqua vero vbi sufficiant duo reprobant p tres. Quinta fuit opi. nicomate. in suis disputatōib' q̄ dixit hoc esse arbitrariuz vt videat iudex cui magis sit adhibēda fides. tāta enī posset esse ꝓsumptio, p instrumento ex nimia legalitate nōrij vel alia de cā qz ꝓferretur instrumētum testib' ad hoc facit littera hic dū dicit. nō tīī quodlibꝫ instrumentum. Sexta fuit opi. quorundā quos recitat Jnno. hic qui dixerunt qz i facto ꝓpinquo magis creditꝫ testibus. in antiquo vero ⁊ remoto magis creditur instrumento. ff. de proba. si arbiter. ff. de carbona. edic l. iij. §. duo Septima ē opinio Jnn. hic qui tenuit qz instrumentum quantūcunqz publice confectū ⁊ quātūcunqz testes habeat inscriptos derogatur per duos testes vel ad plus per tres qui probant contractum de quo loquitur instrumentum non fuisse celebratum illo tpe ⁊ illo loco ⁊ inter illos de quib' loquitur cum probent ipos vel eoz altez adeo' remotos fuisse ab illo loco illo die qz impossibile ē eos tunc ibidez fuisse ⁊ ꝓtraxisse. vt in. l. optimā. L. de ꝓtrahē. ⁊ ꝓmit. stip. et. s. de testi. ex tenore. hāc opi. vidz sequi spe. in ti. e. §. restat. ỳ. ſ quero. vbi remittit ad b̄ dictū Jnno. ⁊ Jo. an. b̄. movent oēs isti qz instrm non hz fidē nisi ab officio ⁊ auctoritate nōrij cui iustū ē dictum duoz ꝑferri b̄ vez nisi instrumētū p testes inscriptos vel alios vna voce iuretur. i auc. eo. ti. §. si tīī quilibꝫ. ⁊. §. si vero moriantur. ⁊ sequenti. tunc enim requiruntur plures q̄s vna voce deponētes, ꝓpter auctoritatē instrumenti ⁊ testiū vna voce deponentiū. ⁊ pro hac opinione videt casus scōm Jo. an. in. c. cū a nobis. s. ō testi. Si intelligat qz ibi dicit testiū adminiculo. scz vive vocis nec ob. qz ibi loquit de scriptura iudicis qz ibi notarij vocātur iudices. vt ibi nō. fm vnū itellectū. Jtē negari non ꝓt fm Jo. an. quin duo testes vacillare faciāt instrumentū ⁊ fidē cā'. nā b̄ facit ꝓpatio literaq̄ minor est q̄s assertio duoz testiū. ptz vtrūqz in auc. eo. ti. in ꝓn. ⁊. §. i. illi ergo nō stabit nisi aliter adiuuet L. eo. ti. l. fi. L. de ꝓba. inben'. Jtē facit rō quaz ponit Jnn. ff. eo. cū. p. vbi dicit qz ꝓbatio p instrumentuz ē supnaturalis ⁊ ꝓtra ius vt credat' pelli alia mortui Ez ꝓbatio que fit p duos testes ē naturalis ⁊ fm ius diuinū ⁊ humanū ergo hec ē ꝑferenda Non ob. ratio hu.' glo. qz fm Jo. an. hic ⁊ bar. in. l. ij. §. si dubitet. ff. quēadmo. testa. ap. bis reassumit idez p modū notatum. ff. de ỳ. ob. l. quoties. §. in stipulatōibus nam dicendo instrumētū equivalet duob' includis auctoritatem notarij. postea dicendo notarius valet duos vel plus q̄s vn' reassumis idem. non ē ergo vez qz scriptura p se equivaleat duob' ſ scriptura cuz inscriptōe testiū ⁊ auctoritate officij tabellionis ē que equivalet duob'. nec valet alia opinio fm quā requiruntur duo ꝓpter testes inscriptos. ⁊ duo ꝓpter tabellionem. naz ꝓcederet qñ testes subscripsissent ⁊ b̄ ꝓstaret. scz qñ solum sunt subscripti seu inscripti p notariū. ptz qz sicut fides instrumēti ita ⁊ fides subscriptōnis seu inscriptionis testiū dependet a notario. Jtē fm opi. ꝓtrarium sequeretur absurduz qz si. xx. testes essent inscripti ad reprobatōem talis instrumenti requirerent. xxij. ⁊ sic facile falsus notarius tolleret facultatem instīm reprobandi. sicut cñ falsum scribit in ꝓtractu. sic facile multos testes falso scribere potuit in instrumento. Quare Jo. an. ex multis ꝓducit tenendā opi. Jnn. vt omne instrumētum reprobari possit p duos testes cū oīs eī' fides a tabellionis fide dependeat Ad tex. istū ē. ad ductuz pro opi. accur. respondet qz tex. non dicit tres testes requiri contra instrumentum. sed qz instrumētū non ꝓfertur tribus Ad rōnem. s. inductaz respōdet scōz eū qz plena fides instrumēti ꝓcedit ex ꝓsumptōe publici officij. sed sicut violentā ꝓsumptōem p quam

alias iudicaret reprobāt duo testes. pone exemplū in c. pposuisti. de pba. sic t hāc plumptōem p quā alias indicaretur reprobāt duo testes. Itē iuramentum per iudicē delatū in supplementū, pbatōis plena ē proba tio ex q̄ indicari pt t tm reprobat p instrm vel duos te stes vt in. l. admonēdi. ff. de iureiurā. Itē nōne sigillū autēticū, pbet iuxta nō. s. eo. ti. c. i. t. ij. t de pba. p̄ cessionē. t tm plena, pbatio fidei illius derogat vt. d. c. post cessionē. ita in ppolito lz instrm faciat plenā pro bationē tm reprobari pt p duos testes viua voce i con trariū deponētes hāc opi. sequit dñs an. t expressius Jo. cal. i sua distinctōe. dicit enī q licz sit illoz opinio equa q̄ totū b̄ ꝓmittunt arbitrio iudicis qui iudicabit habita ꝓsideratōe ad q̄litatē tabellionis t testiū t ne gotij an sit antiquā vel recens. tm verior vidz sibi p̄ce dens opinio vt duo ydonei testes faciant vacillare in strumentū vt nō, pbat nisi aliter iuuet Bar. in. d. l. ij. t do. car. hic sequunt opinionē nico. mate. quā. s. teti gi. vt nō sufficiāt indistincte duo testes. ꝑ iudex ꝓsidera bit ex q̄litate notarij testiū t negotij cui magis sit fi des adhibēda. ad b̄. l. optimam. i fi. C. de ꝓtraben. t ꝓmit. sti. p quā movet bar. ille tm tex. iudicio meo nō pbat. solū enī requirit q testes sint idonei t omni ex ceptione maiores. Ego ꝓcordando bas duas opinio nes in q̄s doctores ꝓmuniter incidunt dicerē q iudex habebit arbitrari an illi duo testes sufficiāt. qz oportz q probatio sit liquida t manifestissima t fiat vel per aliā scripturā vel p testes vndiqz idoneos t omni excep tione maiores. vt. d. l. optimā. b̄ aūt nō deph̄ēdimur nisi indicis arbitrio. vt. l. ij. ff. d̄ testi. t. iiij. q. iij. si te stes Dz si i veritate testes sunt tales q̄lcūq. dixi t ma nifestissime deponunt ꝓtra instrumentū dz iudex arbi trari testes p̄ualere. t si aliter faceret licite appellaretur qz faceret ꝓtra illā. l. optimā. dz enī arbitrium suum i formare scōm leges vt dixi in. c. i. de dila. t qd̄ legitur t nō. in. l. si qua pena. ff. d̄ v̄. sig. t p̄dicta tu i tellige i casib⁹ in quibus iura non disponūt vt instrm facit pre sumptōem iuris t de iure. de quo dic vt. s. in p̄ncipio dixi Venio ad scōm membr̄ p̄ncipale qñ scz aliq̄ de inscriptis in instrumento ꝓtradicant instrumento. quo casu multe sunt opiniones vt plene tractat b̄ Jn no. t bar. in. d. l. ij. Sed clare ꝓcludendo veritatē dicit q aut testes directe reprobant instrumentū. puta qz dicunt nō sic fuisse actū sicut scriptū. t dic per omia vt. s. in p̄cedenti mēbro dixi. t ē de mēte Jnn. hic naz b̄ casu fortiꝰ instrm reprobat q̄z in casu p̄cedenti. Aut nō ꝓtradicunt ita expresse ꝑ q quoddam medium. t tūc aut dicūt se non recordari an interfuerint aut simpliciter t absolute dicūt se nō interfuisse. p̄mo casu sustinet instrm. qz cū eoꝝ pbatio sit plena non debz vacillare p depositōem incertā t dubiā testiū. qz in dubio dz fieri interp̄tatio benigna. de testi. cū tu. t ꝑ. de v̄. sig. abba te. t b̄ voluit Jnn. b̄ t ꝓmuniter doctores sequētes. et bar. in. d. l. ij. scdo casu subdistinguē aut vn⁹ solus di cit se nō interfuisse aut plures ꝓmo casu aut probet q alios se nō interfuisse q modū de quo i. c. ex tenore. s. de testi. t pbatur instrm falsum vt in. c. q̄rto. §. absen tium. de bis q̄ fiunt a pla. nā in eo q falsē scripsit būc testē interfuisse falsificatur instrm d. c. q̄rto. t. ar. ix. di. ad sacras scripturas. t. iij. q. ix. puta. quāq̄ ꝓtractus posset p alios testes ꝓbari Si vero nō, pbat absentia per alios tūc sunt opiniones Sed cōiter distinguitur q aut ē de necessarijs i instrumēto t, pbatur falsuz. qz ad b̄ exhibēdū testes necessarij vt p eos possit pbari t sic intelligitur d. l. ij. ff. quēad. testa. ape. aut nō ē de ne cessarijs. qz vtra illū remanet i instrumēto numer⁹ ne cessar⁹ t nō vitiat instrumētū. qz plena ꝓbatio q̄ resul tat ex instrumēto ꝓfundit dictū vn⁹ testis. ar. c. licz ex q̄dam. s. de testi. b̄ sensit Jnno. t clari⁹ Jo. cal. t alij moderniores. t bar. in d. l. i. Si vero sunt plures di centes se nō interfuisse. aut pbāt absentiā p alios. t dic vt. s. Aut simpliciter ipi asserūt t si sunt d̄ necessarijs iden dicendum q. s. si vero non sunt de necessarijs est dubium nō parum. Quidā dicāt q non vacillat p b̄ instrumentū qz sunt testes singulares. ad b̄. c. cū di lecti. s. de elec. t. s. de testi. tā literis. q̄daz ꝓtra. qz vi dent ꝓtestes respectu falsitatis. Itē dicendo quilibz se interfuisse dicit etiā d̄ alijs Jnn. variat. vidz tm magis inclinare vt instrumentū vacillet. tradit tm vnā regulā q i dubio magis p̄sumat p instrumēto q̄z ꝓtra. vt res potiꝰ valeat q̄z pereat. bar. in. d. l. ij. tz instrumētum re probari. nā dicit istos esse ꝓtestes. omes enī testes re spectu sensus q̄ percipiūt p̄t dici singulares. qz sensus tuꝰ nō ē meus. ꝑ respectu obiecti ad ipm sensum testes dicunt ꝓtestes vñ quemadmodū p approximatōem sēsati seu obiecti ad sensū testes sunt ꝓtestes. vt accidit i actu affirmatiuo qñ sil audierūt. vel viderūt ita p re missionē sensati seu obiecti a sensu dici debēt ꝓtestes. vt qñ deponūt sup abnātia qz plures nō viderunt de an. i b̄ membro dicāt aduertendum q̄liter deponāt te stes si enī dicunt se nō interfuisse qz simul illa die fuerūt in vnū collecti t probēt. qz sensatam abstrahit a sensi bus in vnū ꝓgregatis t sic p̄t intelligi. c. tercio loco d̄ ꝓba. Si aūt quilibet dicat se simpliciter nō interfuisse sunt singulares t nō probāt nec ob. motiuū Bar. q si aut approp̄inquatio sensati tē. qz ꝓsequentia non ē bo na. qz approp̄inquatio sensati ad plures attrahit sen sus pluriū in vnum. sed abstractio non p̄t abstrahere nisi singulariter. qz illud de quo agitur non fuit appro p̄inquatum sensui meo nec tuo. non autez omnibus si mul. Credo hoc dictum verius vbi testes sunt non de necessarijs. si autem de necessarijs procedat dictū cō trarium. nam tunc contradictio etiam vnius facit va cillare instrumentuz, vt. s. dixi. t per hec habes dari⁹

sime banc materiam declaratam Oppo. ꝛ videtur
ꝙ lꝫ sit probata exceptio tñ nō sententiat̄ pro reo. vt ī
c.ij. de or.cog. Do.glo.in verbo in modum. formal
oppositōem ꝛ nō soluit. Pe. dicit illud vꝝ ī excepti-
one dilatoria. secꝰ in pemptoria. q̄ pbata bene iudica
tur pro reo. Jo.an. dicit ꝙ snia q̄ reꝰ absoluitur p̄t p-
cedere dupliciter. Aut ex defectu probatōis actoris
aut p̄ peremptorias rei. b aūt ꝛ i ꝓtrario reus absolui
tur rōne probatōis sue. ꝛ sic ꝓcordant. dic formaliꝰ ad
ꝓtrariū ꝙ licet ibi ꝓbata spoliatōe p̄ modū exceptio
nis nō restituatur reus spoliatꝰ absoluit tñ rōne cuius
de expolatōne excepit b etiā solū excepit ad excludē
dam intentionē actoris vt non teneret domū tradere
ꝛ sic absolutōem ꝓsecutus fuit. ex quo patꝫ hec iura si
bi non ꝓtradicere Oppono viōr enī ex quo testes
nō deponebāt d die seu tpe ꝓtractus nō debebat eoꝝ
dictū valere. ar. in. c. in pītia. de ꝓba. ꝛ. s. co. iter dile
ctos. Glo. in verbo d certo. tangit hic quēstionem seu
oppōnem ꝛ nō soluit lꝫ solutio redditꝫ in littera. vt ex p̄
dictis patuit. exquo enī ptes ꝓfesse fuerant vnicā iter
uenisse venditōem satis colligitur testes de illa depo
nere. ꝛ sic ꝓteritio tpis nō reddit depositōem dubiam
Et dicāt hic gof. hosti. ꝛ Jo. an. ꝙ regulariter q̄uis
testes nō deponāt de die vel tpe. q̄ nō recordātur nō
minus valet ipoꝝ testimoniū vt hic. f si interrogat re
spōdeant varie non valet ipoꝝ testimoniū. iij. q. ix.
nihilomin⁹. ꝛ qd. s. dictū est procedit nisi agat de tpe
ꝓbando. vt. s. de testi. ex tenore. tūc enī nō valet testi-
moniū cū nō dicant id ad qd p̄ncipaliter inducūtur ī
c. de testibus. s. de testi. ꝛ ff. de peti. here. l. si qs liber
tatem. §. fi. caueret tñ dz iudex fm hosti. ne testes mali
ciose dicāt hunc ꝓmeditatum sermonem. s. se nō recor
dari de tpe vt postea reprobari nō possint. ꝛ hec nota
bis. ꝛ vide qd nō. s. eo. ex tenore. Gl. in verbo postq̄
colligit duo f ea limita ꝛ declara vt. s. dixi. ꝛ in. c. cuꝫ
damor. s. de testibus. Glo. penul. opponit de. c. i. s.
de or. cogni. vbi dz ꝙ sup incidenti nō pronūciat glo.
soluit ꝛ male. nam bene potuisset hic pronūciari super
p̄ncipali ꝛ sic indirecte fuisset pronunciatū sup incidēti
sicut fit in instantia cause principalis. dic ergo ꝙ hoc
fuit factum ad honorē iudicis a quo ꝓseruandū cū fue
rit processum ex nouis actis. Jtē lꝫ non sit necessarie
vt pronūcietur si tñ pronunciatur non per hoc retra
ctatur sententia. vt nō. in. d. c. i. ꝛ de materia dic vt ibi
plene dixi. Glo. finalis ē facilis. Sed extra glo. quero
de questione nōbili. pone ꝙ in instro sunt descripti a.
ꝛ b. exp̄sso eoꝝ cognoie. p testib⁹ demū dz instrm fal
sum ꝛ producūt duo qui dicant se vocari illis nomi-
bus f negāt se iterfuisse nūqd b sufficiat ad reprobati
onem instri. Bo. meꝰ do. car. ꝓsulit ꝙ nō. qz p b ñ ē
probatum istos esse illos qui sunt descripti in instru-
mento potuissent enī sibi mutare noia. ar. in. l. i. C. de
mu. no. Jtē dic ꝛ melius ꝙ possibile ē ꝙ tpe ꝓfecti in
strumēti erāt alij qui vocabant b noie q̄ interfuerunt
ꝓtractui. vñ hec probatio nō cōcludit necessario ar. c. i
pītia. de proba. ꝛ in dubio vt supra dixi sauendum ē
instrumento ar. c. cum tu. de testi. ꝛ j. de ꝓscrip. ad au
dictam. Ad b ergo vt ꝛcludāt oportet probari ꝙ tpe
ꝓfecti instrumenti ist⁹ qui producunt nunc vocabātur
illo noie ꝛ ꝙ tūc nō erant alij qui vocabant bis no-
minib⁹. ꝛ hec nō. pro limitatōne p̄dictoꝝ Ultimo
queritꝫ d vtili ꝛ quotidiana q̄stione videnꝰ enī b ꝙ ad
petitionē appellantis iudex ad quē reformet sentēcias
an b possit facere ad petitionem appellati. vt si videat
detrahendū vel addendū snie b licite iudex faciat ipo
appellato postulāte. Hanc qōnem formant dñi de ro
ta decis. cccliij. ꝛ rō dubitandi ē. q̄ appellatus nō ap-
pellando videt acquieuisse sentētie. in. c. ꝙ ad p̄sulari
onē. de re iudi. ꝛ. l. fi. C. de sen. que sine cer. quanti. ꝛ
go nō dz audiri petens eam reformari Dz hoc nō ob
stante per omnes dños fuit ꝓtrarium cōclusum. q̄ ex
quo p̄ vnam ptem fuit appellatum a tota snia ipi⁹ d-
fectus in totum fuit suspensus. l. i. ff. ad turpill. ꝛ. c. re
nientes. de iureiurā. ergo sicut p̄ appellantē peti p̄t re
formatio. ita ꝛ p̄ appellatum. Sepe enī qs p̄sequitur
ex p̄sona alteriꝰ qd ex se consequi non posset. l. petide
C. de tēpo. in inte. resti. ꝛ. c. auctoritate martini. de cō
cel. p̄ben. li. vi. Jtez iudex supplet de facto vbi p̄stat ei
ex dictis testium vel instroꝝ. ad b qd nōbiliter nō. Jn
no. in. c. i. de postu. pla. ꝛ nō bñ hoc dictū. hic alibi di
cit glo. nōbilis in. l. i. C. qui ꝛ adaetsus quos iudex
supplere posse de sibi noto vt notario p̄ illum tex. Ad
duco enī ad predictā ꝛclusionem. l. omnē honorē. C.
qñ ꝓuo. nō ē necesse. vbi ad appellatōnez victi p̄sequi
p̄t victor ꝓdemnatōem expensaꝝ obmissam a iudice a
quo non ob. p̄mum motiuū q̄ ꝓcedit vbi aliter etiam
nō appellat f p̄ appellatōem vni⁹ suspendit snia i to
tum. Ego limitare p̄dictam conclusionez nisi appellā
restrinxisset se in appellādo ad capitula facētia cōtra
eum dūtaxat. tunc enī arbitroꝝ cāz non devolui ad iu
dicem ad quē nisi respectu illoꝝ capitmloꝝ q̄ faciūt cō
tra appellantē si sunt ab alijs separa p̄ tex. in. l. etiam
ff. de mino. tot enī vident snie quot capitula sententie
vt ibi. ꝛ nō. glo. in. c. ij. de ordi. cog. in v. eadē. in fi. ꝛ
arbitroꝝ idem sensisse dños de rota in p̄dicta decisio-
ne dum ponderant ꝙ a tota sententia fuit appellatum
secue ergo si aperte. Et ex his nō bonam practicā
appellandi vt appelletur a partibus ꝛ capitulis faci-
entibus contra appellantem. sed bona cautela erit ex
pte appellati vt etiā ipe appellet q̄tenꝰ facit ꝓtra se Si
milis theorica nō. i instro. p̄docto. d q̄ dic vt nō. in. c
cū olim. de censi. Jtē nōbis ꝓpetuo aliā ꝛclusionē ex
p̄dictis ꝙ nedū iudex a q̄ f etiā ad quem p̄t ex officio
supplere etiā i platē snie ea q̄ sibi sunt nō vel notoria

vel ex actis cause Judex eñ ad quē succedit loco iudicis a quo. vñ dz t ꝓt facere totū id qđ debuisset t potuisset facere ꝑmus iudex. vt dicunt dñi ō rota vbi. s. Ad ꝓdicta vide bar. in. l. si expressum. ff. de appell'. vbi dicit q cā nullitatis devoluit totā cām ad iudicem vñ poterit iudex in cā nullitatis reformare sniaz sicut i cā appellatōis. vt allegat Inn. in. c. cum ꝓtingat ō offi. delega. t hec sufficiant

Lasus. Defectus litere nō **X parte.** viciat rescriptum. h. d. cōis divisio. scda ibi qz Nota q modicꝰ defectus scriptoris nō viciat rescriptum pape. Glo. ponit rōnem dubitādi t decidēdi. t i fine ampliat dispositionem huius capituli vt ꝑcedat etiam i defectu sillabe Inn. magis adhuc ampliat. dicit eñ idē forte dicēdū i defectu dictionis vel orationis dūmodo deprehendat intellectꝰ pape. Refert tñ alios dicere q si aliqñ sit tolerabilis error i lra vel dictōe iudex tñ nisi viciū occultū suspectas habebit lras cū multi sunt officiales in curia q examināt vicia literaz pr̄ tñ dictū magis placz Inn. cum p bullā satis tollat suspitio. t oculi officialiū sepe fallunt sicut in simili legit i. c. cāz matrimonij. s. de. pba. Ad. possz distingui fm hosti. iter rescripta gtie t iustitie ar. ō cri. fal. c. penul. remittit tamē ad nō. s. eo. ex literis. t de ꝛp. ad audientiā. Bo. car. tz idē in rescrip. gratiosis. dūmodo sensus nō mutet. qđ mihi plꝰ placet p id qđ legit t nō. in. c. cū venerabilis .j. de reli. domi. t i. c. iter dilectos. s. eo. facit. l. i. t. ij ff. de his q i testa. delent. secꝰ dic vbi sensus mutaret seu induceret equinocatio nā tūc defectꝰ etiā litere viciaret vt in. d. c. iter dilectos. t tz Uin. ibi qđ nō. Ex p̄dictis pñt decidi multe q̄stiones. Quidam impetrauit ecclesiā sancti pācracij. i litera vo dicebat panera cij. ita q. c. erat mutata in. eo. nunqd ex ib vicietur Rescriptū. Bo. car. refert se obtinuisse q nō. sicut eñ defectꝰ lre non viciat vbi ꝓstat de sensu vt ib. ita t si litera ponat loco alterius. vt in q̄stione nostra dummodo ex alijs appareat papā sensisse de illa ecclesia sancti pancracij. secꝰ aūt si induceret equinocatio. Alia q̄stio. papa mādabat i rescripto impetrantē debere mitti i corporalē t fuit obmissum verbū possessionez. dicit dñus Car. se obtinuisse q p ib nō viciabat rescriptū. qz per alia verba apparebat ō intentōe pape. qz submittebat t defendas inductū. Et hec questio satis decidit p dictum Inn. ib idē dicit si p appositōem vnius litere loco alterius induceret falsa latinitas sicut accidit i facto. decebat eñ in q̄dam indulgētia pape pñtib' ppetuis tē poribꝰ duraturas debebat eñ dicere duraturis. t sic .j. fuit mutata in a. Refert eñ se ꝓsuluisse p ib litteras non viciari tum qz hodie curia non admittit exceptionem false latinitatis. tum p p̄dicta qz sicut defectꝰ lre non viciat. ita t si vna littera ponatur loco alterius. qđ mihi satis placet. nā de facili hoc ꝓt ꝓtingere sicut defectus litere. Intelligat aūt. c. ad audientiā. de rescriptis quādo ꝓtingit falsa latinitas apparenter. nō autem ex transcursu penne seu mutatōe vnius litere loco alterius qđ facilius ꝓtingit. Nico. abb.

Lasus. Licite appellat **Erpetuus** a iudice qui ꝓ ib peremptoriū nō facit edi cōmunia instrumēta. h. d. In prima appellantis narratio. in scda causē cognitio ibi ideoqz. Nō q vicariorꝫ quidam sunt ppetui. quidam tpales. ppetui sunt q̄ ꝓstituunt ppetuo vt nō. in. c. fi. de offi. vica. t vide meliorē glo. in. c. ad h. eo. ti. Idē tex. t doctores i. c. exstirpāde in. §. qui vero. de ꝓben. t de. vna. cum ibi nō. de offi. vica. Temporales vero sunt qui ꝓstituunt ad tps. vt habet in. c. pruenit. de appel. t in. c. cum ex eo. de elec. li. vi. dicit tñ hic Uin q vicarius ad tps non ē cēsendus vicarius qđ nō. Ex quo infero q appellatōe vicarij nō ꝓhibendi vicarius tporalis q̄ p necessitate tpis ꝓstituit ad seruiendū ecclesie qz talis ꝓprie nō ē vicarius. qz titulus vicariat ē ppetuꝰ t supioris auctoritate ꝓstituit. vt in dicto. §. qui vero t. d. de. vna. An aūt rector ecclesie possit solꝰ ꝓstituē ex cā vicariū in ecclesia sua ad tps vide tex. t ibi plenius p Jo. an. in. c. cum ex eo. ꝑalle. de vicario vero q̄ dicit vt legit t nō. in clemē. t si ꝓncipalis. ō rescrip. vbi bona glo. t in clemen. finali. de para. Nō scdo. t tenemenꝰ q vicarius ecclesie ppetuus p̄t esse in iudicio p spectantib' ad vicariā suā de quo .j. lati. Nō tercio q instra cōmunia pñt peti vt edant non solū ad instructōem cause ꝓncipalis ꝑ etiā recōuentōis. Oppono. t viōr q iste vicarius nō poterat esse in iudicio p iuribus ecclesie cū ea nō possideat nomie ꝓprio ꝑ rectoris. vnde debebat dñm in iudicio nominare vt lite nō ꝓte. q̄st. §. penul. Glo. i. circa b instat t facit tria. ꝓmo allegat ꝓtra. scdo pro. tercio. soluendo ponit opinionem suā dicēs istū vicarium habuisse mandatū generale vel speciale a rectore alias nō fuisset admissus cū non habeat titulū i ecclesia Hosti. dicit q ista ecclesia erat istoꝝ prioris t conuentus t pcipiebāt ibi omnia tpalia exceptis minutis decimis t quibusdaz alijs p sustentatione vicarij reseruatis. t nūc erat questio iter eos qđ ꝓtineret nomine minutaz. prior aūt t conuentꝰ conueniebāt vicariū t recōueniebantur ab illo. t fm eos monachi. p duxerūt instrumentū continens quid fuerat vicario assignatum t quia eius copia vicario petenti fuit denegata extitit per eos appellatum Ex his habes duas lectu. vnam glo. q questio erat hic inter extraneum t vicarium habentem ad hoc mandatum a rectore Aliam hosti. q questio erat inter vicarium t istos rectores ecclesie. Terciū intellectus sentit hosti. hic super verbo decimis dicens questionem hic fuisse sup minutis decimis vicario p sua sustentatōe assignatis

r qđ rõne ꝓceptionis ꝓuenire poterat vicar⁹ nõ solũ a
priore r ꝓuentu ſ̃ a quolibet alio. ar. ff. de rei ven. offi
cium. ff. de serui. l. ſi. r. s. de offi. iudi. ad hec. r j. ꝺ pre
ben. c. a monachis. Dz in ꝓtrariũ opponit de. c. quere
lam. de dec. r de re iudi. cũ sup. r de ꝓba. vti. cum dile
cta. §. qz vero. Dicit qꝺ possessor ꝓuenire ꝑt reali vt i
ꝑmissis ꝓcor. ſ̃ non ꝓiudicat superiori vt in ꝓtrarijs nisi
sciat cãm suã agi. j. de re iudi. c. penul. fm eũ Aduer
te q: iste itellect⁹ facit magis ad intellectum glo. sentit
eñ qꝺ vicar⁹ sup iurib⁹ sibi assignatis possit cõuenire
tanq̃ possessor. ſ̃ snia ꝓtra eũ lata nõ ꝓiudicat rectori
nisi ꝓsenerit cãm suã agi. Ego distinguerẽ lat⁹ sic cuz
queritur nunquid vicarius possit agere vel ꝓuenire ita
qꝺ factum suum ꝓiudicet ecclesie. qꝺ aũt loquimur ꝺ vi
cario tꝑali vel ꝑpetuo. Primo cãu pato eũ nõ posse
agere nisi habeat mãdatũ a rectore. r ꝺ casu ꝑt ꝓcede
re dictũ hui⁹ glo. Ratio qz non hz titulũ in ecclesia vt
administratõem lz aliqꝺ detur sibi ꝓ sua sustẽtatione.
facit ꝓ locũ a speciali clemẽ. vna. de offi. vica. et quod
. s. dixi. Scꝺo casu subdistinguo qꝺ aut vult agere vel
ꝓuenire ꝓ iurib⁹ vicarie r ꝑt. licz nullum habeat mãda
tum ab ecclesia seu rectore. hz eñ titulũ in ecclesia vt i
dicta clemẽ. vna. r. c. extirpande. §. qz vero. de ꝑben.
sicut eñ agit canonic⁹ noie sue ꝑbende lz prebenda sit
ecclesie vt in. c. iij. r qꝺ ibi nõ. de ꝓba. ita r fortius
agit vicari⁹ noie sue vicarie ꝓ iurib⁹ ipius r factuz suũ
ꝓiudicabit ecclesie sicut factũ alteri⁹ administratoris. r
ꝓ ꝺ optime facit iste tex. non diminando r cauillando
literã. fateor tñ qꝺ rector posset sibi assistere in lite. sez
rõne ꝓiudicij qꝺ sibi ex ꝓtrario euentu litis posset ir
rogari. cum perditis bonis vicarie. oportet prouideri
de alijs bonis ecclesie. ar. ꝺ ꝑben. de monachis. et ꝓ
ꝺ. l. si suspecta. de inoffi. testa. r. l. a snia. ff. de appel.
Aut vult agere vel ꝓuenire ꝓ alijs iuribus ecclesie q̃ re
manserunt apud rectorẽ r non ꝑt nisi habeat mãdatũ
a rectore qz in illis nullum titulum habet. r hoc etiam
cãu posset procedere dictum glo. Ad predicta faciunt
nõ. in. c. exposuisti. de preben. r ꝺ. §. qz vero Et ꝓ hec
habes dare expeditã materiaz hui⁹ ꝑme gl. Glo.
finalis intrat materiam editionis. r pondera eã qua
tenus ꝺicit qꝺ sicut reus nõ tenetur actori ꝓpria instru
menta quibus non vtitur edere. ita nec actor reo. Tu
vero de hoc r de tota materia glo. r eor que tractant
hic doc. dic vt plenissime dixi in. c. i. de ꝓba. vbi re
peries quando instrumenta dicantur cõmunia r an in
editõne fienda sit differentia inter actorem r reũ. Ex
empla glo. quero de questione quam ponit ꝺ Inno.
quidam petit sniaz latam ꝓtra se ꝓ petro super tali
fundo cassari. vel qz nulla ẽ vel qz iniusta r ab ea ẽ ap
pellatum. Petrus rñdet exhibe sniam. actor respon
det ego non habeo scriptã qz iudex noluit mihi copiã
ex ea facere. vel qz cum si q̃ritur an reus cogendus sit

eam exhibere Inno. dicit qꝺ sic ꝓ istum tex. quali snie
instrm sit ꝓmune. ideo ꝓpellendus est illud edere licat
alia ꝓmunia instra vt hic. Ad idem adducit. l. is apꝺ
que. L. de eden. vbi iudex appellatois pcipit exhiberi
omnia acta cause dicit etiam Inn. qꝺ si re⁹ non diceret
sniam latam interrogabitur an talis snia ꝓ eo lata sit
ff. de iter. acti. l. penul. r si negauerit cogetur edere vel
iudex ꝓnunciabit si qua snia apparuerit ꝓ petro in tali
cã lata. nullas vires habeat ar. co. ti. l. nõ alienũ. nam
ꝓfessioni sue facte in iudicio stãdum ẽ. ff. ad. l. aquil. l
ꝓuideat. si rñdere nollet haberẽ ꝓ confesso. ff. de interrog.
acti. l. de etate. §. q̃ tacuit. de ꝓfess. c. ij. Itẽ ꝓtra istum
qui dicit nullam sniam ꝓ se latam ꝓuidẽdum ẽ actori
vt negatio sua sicut r ꝓfessio facta ꝓtra se antẽticetur r
publicetur que sic autenticata r publicata obstabit ipi
reo in ꝑpetuum etiam i alio iudicio. L. de libe. causa.
iubemus. ij. q. i. multi. r facit qꝺ legit r nõ. in. c. signi
ficauit. de testi. r. c. albericus. succurritur tñ reo si ꝓba
biliter deceptus falsum rñdet satisfactio tñ ꝺz fieri ad
uersario de suo interesse. ff. de interro. acti. de etate. §.
et cã r ꝺ si poterit probare ꝓtrarium ꝓ offensionẽ snie
vel alio modo. nã hoc casu probatio ꝑualebit confessi
oni erronee. L. de iu. r fac. igno. error fm Inno. Sed
ꝓtra hanc sniam Inno. facit fm Jo. an. c. romana. §
si vero. de appel. li. vi. vbi appellans ꝺz probare se. j.
x. dies appellasse. Dz ꝑt responderi fm eum qꝺ ꝓdicta
ꝓcedunt in illo qui non ꝑt id ostendere sine culpa sua
Fredericus de senis suo ꝓsilio. exevi. licet nõ multũ fir
mat videtur tñ ab hac snia Inn. deuiare. fundat se qꝺ
videtur hec snia implicare contra dictõem. nã si actor
non probat appellatõem interpositaz debito tpe qũo
põt iudex appellatis se interponere cuz iurisdictio sua
non sit fundata. vtor tñ velle qꝺ ꝓtra reũ ꝓtumacẽ pos
set procedere illud dictum ꝓ id quod nõ. ꝓpos. de re
scrip. sup litteris. hoc vltimũ vtor approbare archi. in
ꝺ. §. si vero. vbi dicit qꝺ si aliquis ꝺicẽ se appellasse vbi
non appellauit. vel vbi lapsum erat tempus appellãdi
vel ñ poterat appellare. qz bis appellauerat. tz snia la
ta i cõtumacẽ appellatũ sup ꝑncipali lz aliẽ nõ deberet
actor se appellasse vt infra tꝑs debituz appellasse Do.
an. lz ꝑsloquat apte vtor tñ inclinare in sniam Inn. r
dicit, qꝺ eam sequitur lapus. allegat. x. in fi. r qꝺ vide
tur casus in. l. fi. L. ꝺ fi. instrumen. r non stando i ver
bis illam sententiam Innocen. puto verissimaz in ter
minis in quib⁹ loquitur scilicet cum sine culpa sua ap
pellans sententiam habere non potest. licet enim car
ta continens sententiam sit appellati. quia forte eam
habuit a notario expensis suis. contentũ tñ in carta ẽ
cõmune ideo potest iudicis officium implorare vt reũ
compellat ad producendum ex quo aliter eaz habere
non potest. iuxta nõ. in. d. c. i. de ꝓba. nec obstat rõ
frederici. qz dico qꝺ exquo iudex appellatois ꝺz iurisꝺ

dictionē in ꝑncipali.hz ꝑ ꝓsequens in ꝓparatorijs vt ꝓpellat reum ad exhibendū instrumentū snie.ar.in.l. ad rem mobilē.ꝛ.l.ad legatū.ff.de,pcura.ꝛ in.c. pru dentiā.de offi.dele.vbi bon⁹ tex.in simili in.c.sup litte ris.de rescrip.puto etiā ꝓallegatū dictū archi.non ꝑ cedere simpliciter,put ipe ponit q̄si in veritate nō erat appellatū vel talis fuit appellatio q̄ nō habuit iurisdi ctionē devolutere ad iudicē ad quē lz snia ꝓtra ꝓtumacem lata reputur a nō bñte iurisdictionem ideo nō valet ad b̄ de.si appellatiōem.ꝛ qō ibi nō.de appel.debuit eñ iudex ꝑs ꝓnunciare se iudicem vel appellatū fuis se.ꝛ tūc demū ꝓcedere sup ꝑncipali.iuxta nōbilē the oricam Inno.in.c.ij.de dila.ꝛ ꝑ Jo.an.in regula sci entī.de regu.iu.li.vi.in mercu.ꝛ ꝑ doct.in.c. sup litte ris.de rescrip.

Oputari Casus Imperat⁹ ꝓducē ti scripturas ꝓtrarias i b̄ q̄ iniciē sibi derogāt. Vel dan⁹ sic Scrip ture ꝓtrarie ab eodē ꝓducte fidē nō faciūt.ponit ꝑmo dictum.Scdo ipi⁹ rōnem.ibi cū in ipius. Nō pri mo a ꝓtrario sensu q̄ habens scripturas ꝓtrarias ꝑt vti illaꝝ altera nā ex solo vsu illaꝝ fides tollit.vt ptz i ꝑncipio ꝛ dari⁹ in fine. Nō scdo ibi i iudicio,ptu lit.q̄ nō dz qs vti instrō anteq̄z in iudicio sit ,pductus Ex quo infero q̄ ex sola ostensione illius iudici facta absq̄z ꝓductōe iudiciali nō dz instrm factū ꝓmune ita vt alia ꝑs possit illi⁹ editōem inuito dño petere.ꝛ sic i tellige nō.ꝑ glo.in.l.i.ff.de eden. Nō ibi cū i ipi⁹ tē.q̄ quis nō cogit edere suū ,ꝓprium instrumentum etiam si sit ꝓtrarium illi q̄ in iudicio vtit.qō tene mēti

Glo.ij.facit tria.ꝑmo querit in qua ꝓtrarietate ve rificatur iste tex.Respōdet q̄ tam in directa q̄z i indi recta.ꝛ vtriusq̄z ponit exemplū.ꝑmum tñ exemplum de directa ꝓtrarietate non placet doct.q̄ non est talis ꝓtrarieta ꝑ q̄z fidei alterius instrumenti derogetur. sunt eñ hec ꝓpassibilia.q̄ tu promiseris mihi soluere ꝛ ego ꝑ aliud instrumentum fecerim tibi pactum ō nō petendo.ß ꝓtrarietas hoc casu respicit intentionē agen tis.q̄ si feci tibi pactum de non petendo nequeo esse actualiter petere.Alij ponunt alia exempla de quibus non curo satis eñ ē q̄ vbi instrumenta sunt ꝓtraria di recte vel indirecte fidē sibi derogent Scdo glo.querit an dispositio huius.c.habeat locū sive ab eadem sive a diuersis ptibus instrumenta ꝓtraria producātur Et concludit q̄ solum habet locum quando ab eadē par te.de qua ꝙ. dicam latius ¶Tercio querit an idem sit i testibus contraria deponentibus ab eadem parte pro ductis.Et respondet q̄ non.ꝛ rōnem diuersitatis ex primit.hoc voluit tota ista glo.Sed tu colligendo di cta alioꝝ distingue latius ꝑdictā mētem.c.ꝛ gl.q̄ aūt instrumenta contraria producantur in iudicio aut testes primo cāu aut ē vnū instrumentū ꝓtrarium aut plura.si vnū derogat sibi fidē nisi aliqua sub diuisione saluari possit.ad hoc.c.iter dilectos.§.ceterꝝ.s.eo.et l.vbi repugnātia.ff.de re.iu.ꝛz bar.in.l.scriptur̄.C.e. Si plura.aut producūtur ab eadem ꝑte ꝛ tollunt sibi fidez.vt hic ꝛ dicta.l.scriptur̄.nisi ꝑ diuisionē siue iter ꝑtationem saluari possit dicta ꝓtrarietas.ar.c.auz tu. de testi.ꝛ in.c.nihil obstat.de ỽ.sig.aut a diuersis pti bus statur dignioꝝ in.l.optimam.C.de contraben.ꝛ ꝓmit.sti.ꝛ in.l.scripturas.C.qui po.in pig.hab. ō q̄ in spe.de instru.edi.§.postremo.alias instrumentum ỽ.f̄ pone produco.Si vero per omnia sunt eq̄les tūc iudicabitur ꝓtra illum q̄ probare debebat quasi nil ꝑ bauerit.q̄z cum tanta fides adhibeatur vni scripture sicut alteri.nil ergo est probatuz.ꝛ sic si reus habebat probare iudicabitur ꝓtra eum.Item in actore nisi cau sa essz fauorabilis iuxta ea que leguntur ꝛ nō. in.c.ex litteris.de proba.ꝛ vide circa b̄ quod dixi in.c. i pre sentia.de proba.vbi dz an ꝛ q̄n probatio inficit vni⁹ ꝑ,pbatōem alteri⁹.Scdo membro principali q̄n testes sunt cōtrarij.dicit q̄ indistincte statur dignioribus ꝑ rōnem glo.ꝛ expedias latiꝰ hunc articulū ꝑ nō.in.c.i nostra.s.de testi.vbi dixi. Sed circa ꝑdicta queritꝰ de duobus.ꝑmo an dispositio huius.c.ꝓcedat tam in scripturis publicis q̄z priuatis.glo.in.l.scripturas ꝓallegata vidz intelligere de publicis.si eñ vna esset publica ꝛ alia priuata tūc staretur digniori ꝑ d.l. scri pturas.Jo.an.dicit se audiuisse aliquos legum doc. ibi tenētes b̄ locū habere sive vtraq̄z scriptura sit pub lica sive ꝓuata.sive altera publica ꝛ altera ꝓuata. Eq̄ les enim sunt quo ad hoc quando ab eadem parte ꝓ ducuntur lz differunt quo ad aduersarium ꝓincēduz ꝛ dictum glo.contrarie,ꝓcedit q̄n a diuersis partibus ꝓducuntur.ꝛ sic loquitur.d.l. scripturas.ꝛ hoc mihi placet.q̄ respectu eiusdem producentis nulla appa ret diuersitatis rō inter publicam ꝛ priuatā cum illas producendo videatur omnia i eis contenta confiteri. iuxta nota.per Inno.in.c.cum olim.de censi.ꝛ sic re peritur sibi ꝓtrarius. Scdo queritur an procedat iste tex.tam in actore q̄z in reo hosti.ꝛ gof.videtur re stringere istum tex.ad actorē.Reo aūt lz ꝓducere con traria instrumēta cū liceat sibi vti contrarijs defensio nibus vt in regula nulli⁹.de re.iu.li.vi.Rei enim sunt fauorabiliores.vt in.l.fauorabiliores .ff. de re iudi nec ad illud etiam admittitur reus sine protestatione C.de excep.siquidem scōm eos.Jo.an.putat etiam reo ꝓiudicare si ad exceptōnem probandam produ cit duo instrumenta contraria que se non ꝓpatiuntur nec obstat q̄ contrarijs defensionibus ꝑt vti q̄z facili us sustinetur reus allegans contraria q̄z probās Jo. de ling.dicit q̄ nec exceptōnes ꝓtrarie simul proponi possunt.nec probatio contraria est admittēda.sed suc cessive ꝑt quis excipere contraria ꝛ probare.Ex certe

hoc fuit de mente Jo. an. in regula nullus pluribus. ppe finē palle. dic melius q aut scripture ptrarie, pducūtur ad, pbandū certū qđ z hz locuz iste tex. z. s. dicta. loquitur eñ iste tex. indistincte z facit ratō supius allegata. Aut, pducuntur ad, pbandū diuersa que i se sunt ptraria. z tūc h depēdet ab alia q̄stione. nunqđ liceat pponere simul ptrarias exceptōes. nam si licet, ppo nere licitū ē eas probare. ō qua qōne dic vt plene nō. p glo. z dy. in d. regula nullus plurib'. p bar. in. l. ne mo. ff. de excep. z p Fa. butri. in auč. cōn. ppiam. C de non nu. pe. z nō. in. c. cum venerabilis. de excep. i glo. fi. z super ea.

Casus. Si in instrumento debiti exprimit cā pdemnat debitor nisi probet indebitū. si nō exprimit necesse ē vt creditor, pbet id fore debitū. Jpponit dictū qđ diuidit i duo membra. z secm membz ibi. sed si.

Nō colligo more solito nōbilia, ppter varietatē intellectuū. p q̄nes declarabo litterā q̄ declarata poterunt nōbilia z pclusiones colligi. Queritur igitur primo qđ pp̄hōdatur h appellatōe cautionis Hosti. videtur tex. itelligere i, pmissione seu pfessione debiti in scriptis publicis redacta. dic eñ tex. istū non, pcedere in pfessione simplici cū gs. s. pfitetur se debere. x. titio hz non dicat ex q̄ cā nec liquet de illa. Reddit rōem diuersitatis. nam tabellio scribit instrumentuz vt vult z sibi placet de quer. pin. dubium. ideo effectualiter non, pbat si cā i eo nō exp̄mitur. q̄ qdem rō cessat i pfitente quz potuerit dicere q̄ sine cā, pmiserat z legē aptius dicere. ff. ō pactis veterib'. z ō v. ob. q̄quid astringē de. imputet ergo sibi si h non facit. ar. s. c. pxi. in fi. naz ex quo pfitet se debere p̄sumitur efficaciter z vba cū effectu sunt sumenda. ō de. nō reli. relatū. Et h dic tenēdū remittens eā ad summā de pfes. §. fi. z cum h dicto transit simpliciter Jo. an. hic z pōdera. nā p rationem suaz vidz idē dicendū in scriptura pūata p pfitentem facta qđ insimpliciter pfitente. nā lan? potuit deliberare z distincte loqui scribendo q̄s simpliciter z ex abrupto pfitendo. do. an. non placet hec ōia host. q̄ fm aliorem vim dz habere pfessio instrumētalis que fit a pito q̄s illa que simpliciter emanat. ad hoc qđ legitur z nō. in. l. i. C. de usuris. z in. l. sciendū. ff. de ō. ob. z insti. de fideius. in fi. Ego allego glo. ordinariaz q̄ apte tenet ptra dictum hosti. in. l. cū indebito. §. fi. ff. de, pba. que apte vult tex. istum procedere siue confessio emanat in instrumento publico siue priuato siue fm quālibet scripturam. z pro h facit tex. illius. l. z huius. c. vbi fit mentio de pfessione Itē pfessio nocet qñ ē dilucide facta. vt in. l. generaliter. C. de nō nu. pe. et in. c. p tuas. de, pba. Non eñ pt dici dilucida pfessio si est facta sine cā. pt tñ signari dūia an fiat in scriptis an sine. fm glo. palle. qz qñ iteruenit scriptura exp̄ssa cā tūc oportz q̄ ptrariū seu indebitū, pbet p aliā scripturā. z h cāu, pcedat ille casus i fine requirēs rescripturam ad, pbatōem indebiti. Si aūt nō iteruenit scriptura, sufficit probare indebitū p testes ar. in. l. nūll tam naturale. ff. de re. iuris. Attēde tu canonista circa h vltimū nā lz iste tex. sit extract' ex. d. l. cū ō indebito. §. fi. nullā tñ facit mentōem de scriptura respectu, pbādi indebitū. p̄ simpliciter dic nisi, pbaueris te id indebite, pmisisse cē. p̄ tex. in d. §. i fine requirit scripturā Bar. ibi remittit ad nō. in. l. generaliter. C. ō non nu. pe. z p ibi nō. vidz itellige h, pcedere q̄n scriptura cautionis ē ō substātia. vt q̄ fuit actū vt iterueniret scriptura sec? si iteruenit solū respectu, pbatōis fide q̄ tunc admittit, pbatio ptraria p testes. C. pl? valet qđ agi. l. i. z. ij. z lan? de h p bar. i d. l. generaliter. z vidz h sequi do. an. allegat bar. in. d. l. quicūqz. C. de apo. pu. li. p z, p hac opinione bar. satis facit iste tex. in fi. tex. tñ i dicto. §. fi. exigit simpliciter scripturā i, pbādo indebitū. p̄ pt distingui p illud dictū bar. z p istū tex. Ex his pdudo q̄ h appellatōe cautōis venit omnis, pmissio vel simplex pfessio ex accidēti cā. siue sit redacta in scriptis publicis siue pūatis siue nulla scriptura interuenit. z p h. l. sanxim'. C. ō v. sig. vbi dz q̄ appellatione cautōis venit nuda, pmissio z itelligit ō, pmissione sine fideiussione vel pignoruib'. siue sit i scriptis redacta siue nō. z de pūata scriptura vide qđ nō. Jo. an. in addi. spe. super rubrica. de posi. vbi dicit q̄ si in libro nūmularij repitur scriptū. debeo titio centū. nec exprimitur cā. non itelligitur depositum vel alia cā z sic dicit quendā doctorē disputasse p. d. l. cum de indebito §. fi. vbi habetur qđ h dz facit. l. nuda. ff. de dona. qđ dicit vez nisi ex precedētibus p̄sumatur. ff. de eden. si quis ex argentarijs. §. si initium z de v. obli. l. titio. § idem respondit. z idem quod. s. vult glo. i. h Nūc intro aliam qōnem difficiliorem an omnis cautio sit inefficax cā non expressa. Jn qua aduerte. q̄nqz enim cautio ē omnino nuda qz non interuenit stipulatio et regulariter non habet effectum. vt hic z. d. l. cum ō indebito in fine. Et ex hoc z ex tex. nota. limitationē ad c. i. de pac. z. xxij. q. v. iuramenti. vt pactum nudū obliget cum limitatōne. s. huius. c. quando exp̄mitur cā. alias p̄sumitur per errorem promisisse. z sic nō pt allegari pfessus naturalis cum nūl sit tam contrariū pfessi sicut error. xxix. q. i. §. i. z in. l. si quis per errorem ff. de iurisdicti. om. in. Secus si dixisset. promitto tibi donare. x. nā tūc liberalitas donandi ē cā, pmissionis vt in. c. i. ō dona. Idez vidz si, pmisit dare alicui loco pio. nam videtur se obligasse fm̄ore pie cause. nō eñ p̄sumit ibi error. ar. in. c. fi. de succes. ab intes. Sz do. an. vidz hoc restringere q̄n confessio emanaret in vltima voluntate seu in extremis. p̄ tunc nulla esset specialitas in ecclia. vt p̄. subij ciam. Jpredicta intelligo

vera vt regulariter cautio omnino nuda nō habeat effectū nisi i casibus ī quibus stipulatio sine cā habeat effectum. nā i illis obligabit ō iure canonico sicut stipulatio de iure ciuili. ar. in. c. i. de pac. t qō ibi nō. Et q̄ sunt illi casus dicet i sequēti mēbro. Fallit p̄dicta regula seu iste tex. in pfessione liberalitatis. illa em̄ valet cuz cause adiectōe. vt in. l. tale pactū. ff. de pac. Nō in. l. generaliter. C. de nō nu. pe. Fallit scdo in reali. q; si rem meā pfiteor tuā p̄indicat mihi pfessio. q; ex ꝟ surgit habitus p dereḋicto. ff. p derelictis. p totū. et l. siqs. §. dīa. ff. de acqui. pos. t ꝛc ꝟ per Ly. in. d. l. generaliter. t in spe. de pfes. §. nunc videndum. v. in summa. t v. qd si pfiteor rem meaz. Fallit tercio i vltima volūtate. nā tunc pfessio sine cā valet. q; saltē īducit legatū. l. cū qs decedēs. §. codicillis. ff. de le. iij. l. i. t. ij. C. de fal. ca. adiec. le. t de ꝟ plenius i. c. fi. ō suc cel. ab intes. Idē putat ꝟ do. an. q̄litercunq; pferatur ab exīte in extremis. sufficit em̄ i talibus volūtas q̄litercunq; patefacta. ar. in. c. cuz tibi. de testa. t generaliter. an t qñ pfessio inducat obligatōem vel dūtaxat ꝓbet seu habeat effectū inductiuū seu declaratiuū. vide p Ly. in. d. l. generaliter. p bar. in. d. §. codicillis. p dy. in regula qō semel. de re. iuris. li. vi. t qō nō. in d. c. fi. de succes. ab intes. Fallit quarto in pfessione facta i iudicio. illa em̄ pīsumit deliberate facta t i iudicio q̄si ꝓtrahit. l. iij. ff. de pecu. ideo nō exigit cā ad sui validitatē. vt sentit glo. in. c. fi. de pfes. vbi dixi nō. i. l. certum. ff. eo. ti. p Jo. an. i addi. spe. in ti. eo. §. videndū in p̄ncipio. t Ly. in d. l. generaliter. p. l. de etate. §. q̄ interrogatus. ff. de interro. acti. vide dy. in. d. regula qō semel. Quinq; cautio non ē omnino nuda. q; intervenit stipulatio cā nō expssa t vidz idē qō. s. dixi i promissione seu pfessione simplici p istū tex. t in. d. l. cum de indebito. in fi. nā hec ūra loquunt. de cautōe t appellatōne cautōis venit pmissio cuz solēnitate verboz. vt d. l. sanximus. C. de v. sig. cū ibi nō. t fm ꝟ vidz hic tex. q; stipulatio sine cā in dubio vidz inefficax. t p ꝟ bon' tex. in. l. ij. §. circa. ff. ō do. excep. vbi plene ō ꝟ nō. bar. t alḡ. t p Ly. in. l. generaliter. p̄al. t dy. in. d. regula qō semel. per Jo. an. in addi. spe. in ti. de pfes. §. nunc videndū v. ꝑ q̄ ē rō. t dic vt in dictis ūribus nō. Aduerte tñ ad aliquos casus in quos videnē ꝓuenire doctores. prīm' qñ pmittēs credebat cāz subesse qō poterat apparere ex pjecturis. t non valet pfessio cū pmissione. s. cuz effectu. q; obstat exceptio doli. d. l. ij. §. circa. Secds casus cuz certū erat cām nō subesse. t in dubio nō p̄sumit velle donare. l. cāpan'. ff. ō op. li. t. l. ea' q̄ p errorē. ff. ō re. iuris. vide tñ i ꝟ dy. i dicta regula qō semel. Terci' casus qñ dubitat an cā subsit vel an pmittens putauerit cām subesse. t nō valeat i effectu pmissio obstante exceptōe doli. quia i dubio non p̄sumit qs velle donare sum. d. l. cū de indebito. t. c. sup hoc. ō remūti. t ꝟ cāu vidz ꝓprie loquit iste tex. Tercio q̄ritur an procedat iste tex. indistincte vt talis cautio sine cā nō valeat oīno ita vt nullum ꝓducat effectum. Solu. spe. valde nōbiliter dicit i ti. de pfes. §. nūc videndū. v. ꝑ que ē rō. q; cā allegata p agentē talis cā ꝓbat semiplene. t sic dicit mar. de fa. remisse p. l. infra. C. de pba. qō satis ptz. t facit qō in simili nō bar. in. l. admonēdi. ff. de iureiur. quod ꝟ subḡciaz Nunc venio ad gl. t ꝓmo q̄ro qz tex. exigit cām i cautione expmi qñ dz cā expssa. Respōdet glo. iij. qñ pecunie sunt ꝓmisse cā expmit. vt puta promitto tibi dare decē qz mihi mutuasti. vel qz apō me deposuisti vel qd simile. Si aūt cā nō expmit nil valet talis pfessio etiā cuz pmissione. t nō. in ꝟ glo. q sentit tex. etiā ꝓcedere vbi intervenit pmissio sine cā t idē nō. glo. in. d. l. cū de indebito. in fi. Scdo glo. q̄rit qd si nō intervenit promissio ꝑ nuda pfessio ex cā antecedēti. vt puta pfiteor me tibi debere. x. ex cā depositi vel ex alia cā Rñdet q; idē ē ac si intervenisset pmissio t teneat ex illa pfessione nō. glo. t idē glo. in. d. l. cū de indebito. in fi. Sz aduerte. nunc ex glo. ad qōnem quotidianā pone q; munit' tali pfessione formatur libellum fundans se solū sup illa pfessione t eā ꝓbans. vt qz dicit titiū fuisse pfessum esse debitorē suū i. x. ex cā depositi. ideo petit eū ꝓdānari ad restituendū. t ad ꝟ probādū inducit instrumētuz pfessionis depositi. nūquid ex ꝟ debeat obtinere Nico. imate. vt refert Jo. an. i addi. in ti. de testi. §. i. v. ꝑ pone ego ꝓtra te ad. x. plixe dispūtādo ꝓcludit q; nō. t fundamentū suū ē qz actor dz se fundare sup cā inducēte obligatōem. ar. in l. licz. §. ea. ff. de pactis. t in. l. si. C. de fideicōmis. lib. Sz hec pfessio nō inducit obligatōem ꝑ ꝓbat ideo nō dz obtinere. ꝟ dictū iudicio meo ꝓcedit de subtilitate iur. ꝑ de equitate quadā dicendū esset oppositū qz allegans pfessionē allegat ꝓbatōem obligatōis. t p consequens tacite allegat ipsam obligationem t libell' debet late intelligi in favorem libellantis vt. l. si quis intentione dubia. ff. de iudi. t in. c. constitutus. cum ibi nota. de religio. domi. Item intellige dictum Nico. quando confessio est declaratiua seu probatoria tantum. vt in exemplo premisso. Secus si est inductiua quia tunc satis est se super illa fundare cum inducat tunc obligationem. pone exemplum si dico q; titius in testamento fuit confessus se mihi debere decem. et probo hanc confessionem. nam ex hoc inducitur legatuz. vt. l. i. C. de fal. cau. adiec. le. et sic allego t probo obligationem'. et dic idem vbicunq; confessio inducit obligationem. facit quod notat Joban. an. i addi. speculi. in ti. de confes. §. finali. versi. que autez actio

Sed circa idem quero quid si me fundo super mutuo et postea solum probo confessionem mutui spe cu. eodem ti. §. i. v. sed pone ego. Finaliter conducit

q nō debeo obtinere q nō probo íd sup quo me fundauí. sunt eñ mutuū t ꝓfessio diuersa. qō etiam sentit bar. in. l. ñ. §. appellata. t. §. fi. ff. si cer. peta. nā libell⁹ fundat sup mutuo naturali t ꝓbatio ē facta ō mutuo ciuili. Cōcludo ḡ q habēs ꝓfessionē, ꝓbatoriā dz i libello se fundare sup cā obligatōnis. vtputa q depositi t vtile ē facere mentōem de ꝓfessione t postea ad ꝓbationem obligationis ꝓbare ꝓfessionē. facit. l. publia. ff. depositi. t. l. qui de etate. §. qui interrogat⁹. ff. ō interroga. ac. t hec notabis tanḡ quotidiana t vide latius in locis ꝑal. ꝓpter ō dicit Jo. an. in addi. in. d. §. fi. q si ꝓstituí, ꝓcuratorē ad exigendū t ad finē faciēdū nō obstat mihi ꝓfessio, ꝓcuratoris de recepto nisi solutio aliter, ꝓbet. q. fuit ꝓstitutus nō ad ꝓsitendū ꝑ ad recipiendū Idē sentit bar. in. d. l. ñ. §. fi. si cer. pe. vbi dicit q si ꝓstituí, ꝓcuratorē ad mutuū recipiendū non obstat ꝓfessio, ꝓcuratoris de recepto q. cōstitutus fuit, ꝓcurator ad recipiēdū mutuū naturale t nūc ꝓbatur mutuū ciuile q nō. t vide qō in simili nō. idē bar. in. l. a diuo pio. §. sed si emptor. ff. de re iudi. t frede. consilio. lij. Tercio principaliter ista glo. iiij. q̄rit quid si qs ꝓfiteat se mihi obligatū in certa quātitate itellige cā expssa ꝛz absente pte. rñdet q talis ꝓfessio nō nocet ad instar stipulatōis. t idē nō. glo. in. d. l. cū ō indebito in fi. Et nō singulariter ꝑ dictū glo. q etiam ō iure canonico nō nocet ꝓfessio absente pte facta Jo. an. dicit videndū qō nō. glo. i. q. vij. quotiēs. ibi glo. iiij. in fi. dic̄ se credere iure canonico me teneri si ꝓmitto me datuꝝ. x. titio. ar. xxij. q. v. iuramētl. maxime vbi intercedit iramentuꝝ. ar. de ꝓsti. pe. l. i. nec aliter. Jo. an. declarat animū suū. sed do. an. apte dicit se putare q forte de equitate canonica valeret ꝓfessio absente pte facta q sola mens dz sufficere quomodocūq ō ea cōstet. allegat nō. in. d. c. quotiēs qō maxime, ꝓcedit fm eum qñ transit in dispositōem q̄ fit ex aliq̄ cā stimulāte ꝓsciētiam. ff. de ꝓsti. pe. l. si titius. Dz tu aduerte latius nā ꝑsupposito q glo. d. c. quotiens. esset vera nō tñ facit ꝓtra hanc gl. q. illa gl. loquit qñ verba dispositiua proferuntur in tercium pñten. vt q. dicit ꝓmitto tibi q̄ dabo titio. x. quo casu orit obligatio naturalis esse de iure ciuili. secus qñ verba proferūtur in absentē. vt q. dico promitto tali absenti. x. tūc eñ etiam naturalis obligatio nō oritur. q. non ē cui acquiratur ita nō. glo. t doc. in. l. stipulatio ista. §. si qs insulam. de v̄. ob. t in. l. i. ff. de pac. facit. l. absenti. ff. de dona. t. l. qui absenti. de acquir. pos. t in. c. si tibi absenti. cum ibi nō. de ꝑben. li. vi. vnde in ꝓposito ꝛz ꝓfessio sit simpliciter in fauorem absentis puto q ō iure etiā canonico nō possit absens se ex illa fundare ꝛz absente parte nō videatur facta ex certa sciā ꝛz potius ex abrupto t ex aliqua occasione. sepe eñ ad se excusandā dicit quis se debitorē alicuius absentis cui i veritate in nullo tenetur. Et pro ꝑ facit ille tex. sicut eñ ō iure ciuili nō valet ꝓfessio sine causa. q. ꝑsumitur erronea ita video ꝑ sanctū de iure canonico. Itē video q i criminali nō ꝓbat ꝓfessio extra iudiciū facta vt i. c. quaz sit gue. ō excel. pla. t qō ibi nō. ꝑ Inn. t in. c. ac si clerici. de iudi. ita dicēdū i ꝓfessione facta absente ꝑte. nō eñ ꝑsumit deliberate, plata. t ꝑ voluit gl. in. c. fi. de ꝓsc. t vide qō nō. gl. i. in. c. ꝓstitut⁹. de. paur. puto etiā q de iure canonico non poterit qs stipulari alteri p. c. quāḡ. de vsur. li. vi. vbi etiā in cā fauorabili puta in cā restōnis vsuraꝝ requirit ꝓsona publica ad validitatem stipulati. pro absentibus. puto tñ q si verba proferunt in pñtem. vt q. promitto tibi q̄ dabo titio absenti decem. q̄ p viā denunciatōis euangelice potero ꝓpelli ad soluendū. t sic saluo t intelligo illā gl. nunc nouissime scribēdo. Dz ꝓtra eum directe agi nō poterit. nō eñ p istū cui facta ē promissio. q. sua nō interest t sine actōe nemo expitur. l. si pupilli. ff. ō nego. gest. t. l. stipulatio ista. §. alteri de v̄. ob. nec p illū absentē cū illi p aliū queri nō potuit. d. §. alteri. t. c. si tibi absenti. Nec obstat. c. i. de pac. q. loquit de pacto facto cū illo cui⁹ interest pactū seruari merito directe ꝑt agere de iure canonico. Dz in cāu nostro pactū fuit initū cuz illo cui⁹ nō interest. Et hec bñ nōbis q. alias non discussa. t ad ꝑ puto reducenda ea q̄ scripsi sup̄ i prohemio gregoriano. Concludo ergo q regulariter non valet ꝓfessio facto i absentia partis. t ꝑ tenetur etiam de iure ciuili fm cōem opinionē. Idē. tenuit ꝓtrarium vt recitat Cy. in. d. l. generaliter. de quo vide p bar. in. d. l. certū. §. si qs absente. ff. de ꝓsc. t idē dixit bar. in l. admonēdi. ff. de iureiurā. q talis confessio facit semi plenā, ꝓbatōem. vñ cū vno teste plene, ꝓbat. allegat. c fi. de succes. ab intes. qō tñ nō probat ꝑ nō. tñ dictum suū. vide tñ aliquos casus i quibus plene probat absente pte in dicto. c. fi. de cōfessi. vbi dixi. t in. c. ij. s. eo. ti. Oppo. ꝓtra tex. q ꝛz sit cā i ꝓfessione expressa non tamen per hoc plene probat. vt ꝓtz in. l. in contractib⁹. C. de non nu. pe. t in. l. fi. C. de do. cau. non nu. t in autentica. siue a me. C. ad velley. Solu. dicit glo. v. q fallit in istis tribus casibus. primo scilicet in eo qui fuit confessus recepisse mutuum. nam obstat exceptio non nume. pecu. ff. biennium. post biennium autem potest opponi dicta. l. in contractibus. Ubi tñ autem limitat. dicit enim q potest opponi hec exceptio nisi ei fuerit renunciatuꝝ. t sic nota q valet talis renunciatio. Idem nota. in. l. si ex cautione. C. de non nu. pecu. per gl. sed barto. tenet ibi contrarium nisi ex interuallo fiat renunciatio. quia qua fragilitate inducitur ad confitendum eadem inducitur ad renunciandū quod placet. Simile nō. in. c. si diligenti. de fo. cōpe. scdo limitat vt hec exceptio tollatur biennio inter laycos. t forte inter clericos proprio nomine contrahentes. secus dicit vbi prelatus contraheret nomine ecclesie sue et pro ipsius ecclesie negotijs expediendis

confitet se mutuū recepisse. hic eñ post biennium ꝛ in ꝑpetuum ꝓperat ꝓtra creditorē exceptio nisi ipe ꝓbet in vtilitatē ecclie pecuniā fuisse puersam .x.q.ij. hoc ius ē quo remittit ad .c.fi. de solu. vbi idē firmat. Tu in cōtrariū dic michi q aut sum⁹ in casu in quo necesse ē ꝓbare versum ꝛ tūc ꝓcedet ꝑcedens dictū hosti. ꝛ cōtra nō ea ratione. q. l. i ꝓtractib⁹. nō hz locū in ecclia. ꝑ q ecclia ē ꝓuilegiata vt nō teneat nisi ꝓbet ꝙsum. Hz in casu i quo nō ē necesse ꝓbari versum. qđ qñ sit plene nō. in. c. qđ ꝙbusdā. de fideius. ꝛ in. c. i. depositi. tunc dico q ecclia nō audit vltra biennīū. rō q ꝑdicta. l. in ꝓtractib⁹. nō inducit ꝑscriptōem in odiū debitoruz imo inducit ꝓuilegiū i fauorē ipi⁹ cū eñ alias nō audiatur ꝓtra ꝓfessionē ꝓpriā vt cōtra. c. ꝙ tuas. de ꝓba. illa. l. induxit vt .j. biēnium possit debitor opponere exceptionē nō nu. pe. ita q oī⁹ ꝓbādi pecuniā numeratam incūbat ipi creditori. Si ergo ecclesia vult vti ꝓuilegio illi⁹. l. oꝑtet q recipiat cū ꝑfinitōne tpis ibi ꝑfipi. ꝛ cōtra teneas qđ latī⁹ dico p⁹ modernos in. d. c. fi. de solu. Aduertendū tñ ꝙ limitatōe illi⁹. l. ad multa. ꝑmo casu vt dicit hic hosti. ꝛ bñ hz post biennīū nō admittit exceptio ñ nu. pe. poterit tñ ō dolo ꝛ fraude creditoris excipi. s. q repetit pecuniā nō numeratā ꝛ poterit cōtra ꝓbari ꝑ ꝓfessionem creditoꝝ vel saltez ꝓposita exceptōe doli cum aliquibus probabilibus ꝓiecturis onus ꝓbandi trāsfertur i creditorem ꝑm eū. ꝛ hoc ē dictum valde nōbile ꝛ menti ꝓmendandum. ꝛ vide ad materiā quod nō. in. d. l. si ex cautione. ꝛ in. d. c. fi. de solu. Secūdo limita vltra alios hic q tps biēnij ē ꝑfinitū qñ ꝓfessio ē in scriptis. Si aūt sine scriptura pōt tunc in ꝑpetuum obij ei exceptio pecunie non numerate. cōtra volunt glo. singul' in. l. si nō singuli. C. si cer. pe. ꝑ bar. in. l. si ex cautione. ꝑal. tz non dīe in cōtrariam allegat gl. in auc. rogati. C. ō testi. Cy. ꝛ pe. in. l. generali ter. sequunt glo. in. d. l. si nō singuli. ꝛ idē Ja. bu. i d. l si nō singuli. ꝛ An. de pusio. in. l. si ita stipulat⁹. §. qui sogonus. ff. de v. ob. nec ob. glo. in auc. rogati. q⁹ loquatur in creditore ꝓfitente nō aūt in debitore. cōtra dicta puto equi⁹. facit tex. insti. ō līraꝝ obli. i pn. ꝛ in. l. i. cō tractibus. ꝑall'. vbi ponderat scriptura. sed dictū bar. puto verius de subtilitate iur. moueor hac ratōne. ex quo confessio emanauit cum debitis solēnitatibus ei standum ē donec per ipm confitentem probetur ꝓtrarium. vt hic ꝛ in. d. l. cū de indebito. in fi. Exceptio vero non nu. pe. indulgetur .j. biennium ex q̄dam equitate. q⁹ debitores anxietate consequendi debitū de facili ꝓfitentē aī pecuniā numeratā. vī ꝓfitens viua voce oz aut stare ꝓfessioni sue aut ꝓbare ꝓtrariū aut capere indulgentiā legis. cui⁹ sua limitatōe sicut. s. dixi i ecclia. Tercio limita exceptōnem .j. biēnium ꝓpetere qñ debitor fuit confessus dum taxat. secus eñ si notarius scripsisset debitorē pecuniaz recepisse in sui pñtia ꝛ testium. q⁹ tunc cessat exceptio nō nu. pe. qđ voluit hic Jnno. ꝛ latī⁹ ꝑ legistas in. d. l. si ex cautōe. Secūdo ꝑncipaliter fallit i ꝓfessione dotis q⁹ marit⁹ celeritate ꝓsequendi vxorē de facili ꝓsitet dotē recepisse quā i veritate nō recepit. Hz de hac exceptōe dic meline ꝛ plenius vt legit ꝛ nō. in. d. l. si. C. de do. cau. Tercio fallit in auc. saue a me. C. ad velley. qñ. s. mulier ꝓsentit alienationē rei sibi assignate ꝓpter nuptias. nō eñ valet ꝑmus ꝓsensus ꝑ oportet vt secūdo ꝓsentiat intervenientib⁹ alijs de quibus ibi ꝛ plene nō. in. c. ꝙuenit. ō emp. ꝛ ven. Ultimo iudicio meo possz admitti q si gabis exꝑ interuallo ꝓfiteret pecuniā vel dotem recepisse nō posset ampli⁹ opponere exceptōem nō nu. pe. vel dotis nisi vellet in se assumere onus ꝓbandi. moueor l. si cū sciamus. ꝛ qđ ibi nō. bar. C. de ag. ꝛ cen. li. ꝛi vbi colligit singularis theorica q vbi nō ꝑiudicat cōfessio ex defectu ꝑsumpte voluntatis si fuerit gaminata valet. qđ bñ nōbis. ꝛ idem dicit ibi bar. i ꝟbis eñ ciatiuis. ꝛ hec faciunt ad multa.

Vm p. Casus. Auctoritate ordinarij pōt notari⁹ tabellionis mortui notas in publicā formā redigere. ꝑmo factū ex quo qō. secō decisio ibi ad petitōnem Nō ꝑmo q notari⁹ appellat tabellio alias ōr tabularius. C. de tabul'. l. generali. in rubro ꝛ nigro. li. x. Et de multiplici noīe notarij. nō. in. c. qñ. ꝓtra de ꝓba. Secō nō quinqz q̄ requirunt vt vn⁹ notari⁹ publicet instrumentum de quo fuit rogatus alius notarius que hic colligit Jo. an. ꝑ ordinem. ¶ Primo vt hec faciat ad petitionem eoruz quoꝝ interest. ad quos autem ōr ptinere seu interesse dic vt in. l. si quis ex argentarijs. §. ptinere. ff. ō edē. Secō vt hoc faciat aucte ordinarij. hosti. cōtrariū itelligit de ordinario administratōem hīte Jdē dicit de delegato a sede apostolica ad cōtrariū spāliter deputato allegat. s. ō testi. alberic⁹. ꝑ ipe hosti. aliter sentit i summa. eo. ti. §. fi. in pn. ꝛ refert spe. eo. ti. §. oñso. v. fiebat. ibi eñ tractans de publicatōe instrī dicit eā posse fieri cora defensore ciuitatis vt i auc. ō defen. ciui. §. ꝑ necꝫ. colla. iij. ꝛ cora ordinario etiā administratōem nō hīte ꝛ cora delegato ab ordinario hīte administratōez allegat. c. penl'. ō i inte. resti. ꝛ sic dic itelligēdū istō. c. cū ꝑ. ꝛ c. fi. j. eo. Hz Jo. an. i addi. in. d. v. ficbat dic q vbi cōtrariū fieret de ꝓcordia ptium ꝓcederet illō dictum hosti. vt sufficeret auctoritas ordinarij administratōem nō habētis. alias aūt secus cū sit necessaria citatio vt d. c. significauit. q̄ fieri nō ꝑt ꝙ ordinariū administrationem nō habētē ꝛ an i casu nostro sit necessaria citatio .j. dicet. Tercio requiritur vt iste cui sit ꝓmissio publicandi sit notarius vt ptz ex subscriptōe Quarto requiritur q fiat fideliter ibi. fideliter ꝛc. scilicet nihil ad substantiā pertinens addendo subtrahendo vel mutādo argumē. iij. q. ix. puta. ꝛ. c. hortamur. non tamē refert

scom Jo.an.an loquat in pma psona vel tercia .ff. de puer.pin.dudū. Quinto q redigat i publicā formaz vt ptz ibi in publicaz formam tc. Requirit fm hosti. etiā septū q vocent hi quos res tāgit t sup vocatone fiat publicū instrm t remittit de b.s.de testi.significa uit.t.c.alberic'.t idē egi.t bona Dz certe b dictū iur nō,pbat.nā iura pall'.loquunt i alio casu scz cū instrm exemplat nō a,pthocollo.ibi en subest magnū pcu lum.qz stat exēplato sic originali nec pt ampli' dete gi falsitas.f in casu nostro sec' cuz semp possit recurri ad originalē.vt in.c.qn ptra. de,pba. t q nō sit op' citare ptem.bn facit.l.si qs ex argētarijs.§.i.t.l.que dam.§.nihil interest.ff.d edē.posset tn dici q aut cō missio fit p iudicē.t tunc i generali pmissione potent fieri vna citatio generalis vt pareat ad ptradicēdum si qui sua putat interesse.f in qlibet autēticatōe nō ē ne cesse ptem citare.vn spe.requirēs citatōem loquit qn insinuat seu exemplat instrm.nō aūt in cāu nro vt nō. p eam co.ti.§.onso.v.qliter. Jtē dicq requirit septi mum q is qui fuit rogat' sit morte puentus .vt in lite ra .Idem si longo impedimento detentus.alias au tem nō pt vn' notarius publicare rogatōem alter' vt in auc.de tabell'.p totū nō.bar.in.d.l.qdam.§.nihil interest.Octauo requirit q notar' qui fuit rogatus re duxerit rogatōem in notā.i.pthocollū seu abbreuiatu ram suā.vt ptz ibi i nota redacta.alias aūt non videt scriptura alicui' auctoritatis.nisi d ea pstaret p testes Dz reuoco in dubiū nunquid auctoritas ordinarij sit semp necessaria Jo.an.t do.an.videntur velle qd sic dicūt en q si rogatōes essent legate alicui notario.jvt forte ptigit b fm eos necessaria ē iudicis auctoritas d q in tex.all'.Jo.an.L.de eden.l.procuratoz.t.l.cyro graphis.ff.de admi.tuto.Que iura profecto hoc nō probāt.quinimo adduco iura que videntur probare ptrarium in herede legatario t donatario.d.l.si quis ex argentarijs.§.i.t.d.l.quedā.§.nihil.t expssius b tz ibi bar. illa en iura simpliciter dicūt heredem nota rium posse ppelli ad edendū sicut defunct' olim pote rat.qz succedit in locū illi' Idē in legatario t donata rio t faciūt nōbiliter illa iura q nedū legari f etiam in vita donari pūt rogatōes p notariū rogatū.qd intelli gūt bar.in.d.§.nihil.qn donator impedit lōgo impe dimēto alias nō pt p alium rogatōes pplere. vt hic i gl.qd intellige vt dixi in.c.iter dilectos.s.eo. Et nul la fit in dictis iurib' mentio auctoritatis iudicis Jstū tex.ego intelligerē qn iste notari' cui scribit nō erat he res nec legatari' nec donatari' nec b apparet i littera. Dz tn aliquo mō ad man' suas ille rogatōes puene rant.t b cāu possz seruari qd.s.dixi d citatōe genera li fēda lz i veritate iuris nō,pbet.f cautū erit eā facere i pmissione huic nōtio generaliter fēda. Ulterius qritur an,pthocollū seu nō sine abbreuiatura q idē sūt facīat p se fidē. Accur.in.l.argētarijs .ff.d edē.t spe. de instru.edi.§.videdū.v.t nō.q tabellio.videt vel le q sic.p quo facit q oīno,pthocollū hz illa que hīe dz instrumētum t pl'.quia ipa rogatio ē origo t fons vn sumit instrm.t sic pl' illi credendū ē.ix.di.c.vt ve tex.t qd ibi nō.t.lxxvi.di.iemuiū.ij.L.d edē.l.pnl. t auc.si qs Dz Nico.ma.,ptradicit vt recitat Jo.an. i addi.spe.in d.v.t nō.dicēs,pthocollū ee pncipium instrī nondū ppleti.vn nisi ppleat p nihilo habet ar. L.ad sill'.l.penul.ad tunc. dat sil'e de testō t de smia q nōdum ppleta lz scripta nil,pbāt.ptz pmum.ff. de te sta.l.si is.t.l.si ex ea.ij.L. de sen.ex pe.re.l.i.t vid fm eū casus L.de fi.instru.l.ptract'.i pn.ibi n alit vi res hīe tc.t lz ibi loquat de ptractu i scriptis quo ad substātiā,pbatōis.idē tn vid i alio ex idēptitate rōis. ar.c.cū dilecta.de pfir.vti.et videtur b vltimū placere do.Jo.an.ibi t adducit ad pncipale dictū.c. ecclia vestra.d.i.de elec.Ego dico tex.istū facere,p t ptra.fa cit en,p pma opi.inqntum facit fidē vt ali' notarius possit rogatōes illas publicare.Ad idē.c.qn ptra. d proba.vbi originalia pseruant vt si quid difficultatis emerserit in exemplatis.ad illa possit haberi recursus Sunt ergo maioris auctis originalia qz exemplata t publicata Jn ptrarium,p secta opi.facit tex.in duplici loco. Ultimo qtenus dicit q defunct' nō pficit.t sic an publicatōem vid scriptura imperfecta quo ad facien dum fidē in pudiciū alterius Secdo facit in fi.ibi ppe tuam fidē tc.q verba satis innuūt q an hanc publica tionē nō faciūt fidē i iudicio. Dz pcordādo opi.dicerē sic.q aut actus gest' ē per extensum descript' i,ptho collo aut hz omnes solēnitates publici instrumenti t pcedat pma opi.cū rationib' suis.maxie qn,pthocol lū,producit a nōrio rogato. Aut ē abbreuiate script' fm psuetudinem nōrioz.t pcedat secta opi.cū en multa possint intelligi sub illis abbreuiaturis.non ē pgruū si dem adhiberi anteq sit rogatio i publicā t extensam formā redacta.t ita loquit iste tex .vt sonāt illa verba in nota redacta tc. Nec ē credēdū verbo nōrij vt nō. in.c.post cessionē.d,pba.t hec faciūt ad qōnem quā pluries agitari vidi.pe ad faciendaz fidem de procu ratione producit prothocollum notarij negat q fidē sit illi adhibēda.habes per pdicta quid iuris .t idem in simílibus. Infero etiam ad aliam questionē quoti dianā an,pthocollum faciat fidem quo ad publicatio nem fiendam si nō fuit lectum t recitatū prius coram ptibus t generaliter pt queri de quolibet instrumēto notarij an faciat fidē si prothocollum vn fuit instrumē tum sumptū lectū nō extitit tpe rogatōnis cora ptib' t testibus Do.an.tz hic q non allegat dictū Jo.an. in addi.spe.in.§.onso.v.illud.in addi.magna. vbi tenet pro indubitato.t allegat.l. fideicōmissam .§.i. ff.de leg.iij.t ibi est bonus tex.in ar. tamen. sed glo.

ibi nõbiliter q̃ apte vid̃r hoc tenere loquit̃r in teſtõ. Ego credo ꝫ dictũ procedere vbi ſcriptura ẽ ꝺ ſubſtã tia ꝓbatõis. vt q̃ act⁹ ẽ talis de ſui natura vel actum fuit iter ꝑtes vt actus fieret i ſcriptis. tũc enim clariſſi mum ẽ q̃ non valet q̃quid ſcribit niſi ꝑus ꝓplete ſcri batur ⁊ poſtea legit coꝝ ꝑtib⁹ ⁊ teſtibus. ⁊ de ꝫ ẽ tex. nõbilis in. l. ꝓtract⁹. C. e. ⁊ ibi ꝑ bar. ⁊ in ꝫ caſu p̃t in telligi glo. in ꝺ. l. quanq̃. qñ ſcz teſtor volebat ſoleñi ter teſtari in ſcriptis. ff. ꝓtocollũ non fuit lectũ vel qñ ipſemet teſtator ſcripſit animo poſtea publicãdi coꝝ notario ⁊ morte p̃uentus nõ fecit. talis enim ſcriptura fidẽ non facit ſaltez inter extraneos vt nõ. ibi bar. ⁊ in l. ſi is. ff. de teſta. Sed in alijs actib⁹ in quib⁹ ſcriptu ra ſit ſolum ad facultatem probandi non puto neceſſa rium q̃ notarius legat protocollum coram ꝑtibus ⁊ teſtibus. q̃ hoc nullibi probat̃ imo pot⁹ probatur contrarium ꝑ locum a ſpeciali in. ꝺ. l. ꝓtractus. ⁊ hic i ar. cum eñ alij act⁹ deſcribãtur i protocollo vt plu rimum abbreuiate impoſſibile eſſet illa legere. q̃ qꝺ non ẽ ſcriptum legi non p̃t. hoc etiã vid̃r tacite ſentire bar. in. l. gallus. §. idem credendũ. ff. de li. ⁊ poſt. ⁊ in ꝺ. l. ꝓtractus. Item iura ſolum videnꝫ requirere q̃ ta bellio fuerit rogatus i auc̃. de tabel. §. nos aũt facit. c q̃ñ ꝓtra. de proba. vbi ſolum requiritur q̃ acta ſcribã tur ad hoc vt faciant ꝑpetuam fidem ⁊ q̃ñ erit opus exemplent. fateor tñ q̃ ſi ſcriptura eſſz imperfecta ita q̃ appareret notarium voluiſſe plus ſcripſiſſe q̃ talis ſcriptura non faceret fidem ꝑ. ꝺ. l. ſi is. ff. ꝺ teſta. ⁊ ibi ꝑ bar. Exemplũ ꝺr in ꝓtocollo talis vẽdidit tĩio do mum ꝑ cãtum bis ꝓditionibus. ⁊ nihil amplius dicit nec ẽ dictio tc̃. vel ſimilis. ⁊ hec notabis q̃ quotidia na ⁊ facit ad id quod ſtatim dicã. Quero qũo no tarius publicabit rogatões mortui ſi ſunt abbreuiate ſcripte more tabellionũ qui pluries geminant in vno ꝓtractu dictõnem tc̃. dicendo renunciat tc̃. ꝓmiſit de fendere tc̃. obligando ſe ad dãna tc̃. ⁊ ſic de ſimilib⁹ de ꝫ vide ſpe. eo. ti. §. oñſo. v̊. q̃d ſi abbreuiatura ⁊ v̊. ſe. Hoſti. hic dicit q̃ ſi ꝓtractus ẽ in ſcriptis nullum ẽ remedium. C. e. l. ꝓtractus. Idem ⁊ clarius bar. in. l. gallus. §. idẽ credẽdũ. ff. ꝺ li. ⁊ poſt. Ratio ẽ q̃ vt. ꝺixi talis act⁹ nõ valet niſi ꝑus plene ſcribat ⁊ coram ꝑtibus ⁊ teſtibus legatur. ꝺ. l. ꝓtractus. per quod dic Bar. male facere notarios qui ſcribentes appellatõez dicunt appellauit in his ſcriptis tc̃. Naz nihil poteſt addere poſtq̃ lecta ẽ. Idem in ſententijs ⁊ ſimilibus que ꝺebent i ſcriptis fieri. Si vero ſcriptura nõ exigit de ſubſtãtia ꝫ fit ad ꝓbatõem ⁊ tunc ꝺz attẽdi ꝓſuetu do nõrũ ⁊ abbreuiature p̃cedentes ⁊ ſequãtes Et ſi ex his p̃t intẽtio nõrũ. Mortui dici fiet publicatio ſm q̃ ꝫ ꝺr. ad ꝫ. l. ſi ſuus pluriũ. ff. de leg. i. ⁊ de fi. inſtru. l cuz delamonis. §. alinã. Itẽ p̃t intẽtio notarij mortui ꝑpendi ex ꝓpatõe alioꝝ inſtrumẽtoꝝ q̃ fecit iter eaſdẽ vel alias ꝑſonas ſup ſit ꝓtractu. in auc̃. eo. ti. in. §. ff ⁊ ſi. colla. vi. ⁊ idẽ vult in effectu bar. in. ꝺ. §. idẽ creden dũ. Addit tñ ꝫ hoſti. q̃ cetera q̃ deficiũt ex̃q̃ ꝺ his ꝑ babiliter apparet auc̃te iudicis ſupplebũt ar. ff. q̃ cuz fal. tu. l. ij. i auc̃. vt fra. ſi. §. illꝺ q̃. colla. viij. ita tñ q̃ deciſio ꝓtrahentiũ vix aut nunq̃ ſuppleat. ſup q̃ remit tit ad nõ. in. c. ij. de li. ob. ⁊ ꝫ dicit vez̃ ſine noua ꝑba tione. Idẽ ꝑ oñia vult ſpe. in p̃al. v̊. Dz Jo. an. i ad ꝺi. ſup dicto. v̊. ff q̃ꝺ ſi abbreuiat Recitat nico. mate. tenuiſſe q̃ idẽ nõrũ q̃ rogatões ſcripſit poterit abbre uiate ſcripta i ꝓtocollo extẽdere ſm interp̃tatõem iu ris. vel ꝓſuetudinis ſeu cõis itellect⁹ ff ali⁹ notarius ꝫ nõ poterit. q̃ ignorat mentẽ alter⁹ nec ꝺz p̃tem in terp̃tandi. ⁊ ideo dicebat q̃ ꝺz in publicatõne ponere ꝓut repit in ꝓtocollo. ꝫ non placet ibi Jo. an. q̃ ni mis rigoroſum. ideo ꝫ qꝺ. s. dictũ ẽ. ꝓſulit tñ ꝑ tuitio ne. vt in dubijs fiat declaratio ꝑ nõrũ iudicis auc̃te ſm p̃dicta. vbi aũt nõ p̃t dari cert⁹ ⁊ tut⁹ itellect⁹ nota ri⁹ ponet ꝓut ſtat i ꝓtocollo. q̃ nec ipe nec iudex ſcit intentõem mortui ſm ſpe. ibi Nũqꝺ aũt heredes po terunt ꝓueniri ſi notari⁹ ita ꝓfuſe ⁊ defectuoſe rogatio nem ſcripſit q̃ publicari non pot. Recitat ibi Jo. an. quendã doctorẽ diſputãdo determinaſſe q̃ poterit cõ ueniri ad intereſſe. facit. l. illicitas. §. ſicuti. ff. de offi. p̃ſi. ⁊ vide ibi plenius. Tractauit etiam iſte doctor an poſſit iſte notarius ſupplere ea q̃ ille obmiſit in ꝓtho collo. ⁊ determinauit q̃ ſi obmiſit aliq̃ de ſubſtantiali bus ꝺ gbus in auc̃. vt p̃po. no. impa. q̃ cũ tũc ſcriptu ra ſit nulla nõ poterit ſupplere. ſec⁹ ſi circa defectũ cõ miſit. de quo vide q̃ nõ. bar. in. l. librarius. ff. de re. iur̃. ⁊ Jo. an. ſup data li. vi. ⁊ hec nõ. Quenꝫ q̃liter ſubſcribet ſe iſte nõrius q̃ publicat rogatões alterius hoſti. ponit hanc formã. Ego talis tabellio ſup̃dictus inſtrumentũ de verbo ad verbũ ſuſcepi de nõ talis ta bellionis mortui q̃ ipam manu ꝓpria quã bene noui ſcripſerat ⁊ ꝫ de mãdato talis iudicis quo ad ſubſtã tiam nullo detracto addito vel mutato vel tranſporta to ⁊ in publicam formam redegi ⁊ meum ſignum ap poſui. Ultimo hic queritur quis poſſit tabellio nes creare Inno. hic inſtat ponẽdo varias opiniones ipe autem in hoc finaliter reſidet vt ſolus p̃nceps ꝫ poſſet. ſcilicet papa vel imperator niſi aliquis habeat p̃uilegiũ a p̃ncipe cõceſſum vel ꝓſuetudo ar. l. i. C. de emanci. li. ⁊ i. c. cũ dilec⁹. ꝺ ꝓſue. qꝺ ſic ꝓbat. certũ ẽ q̃ offiũ tabellionis ẽ cõtra ius. q̃ carte aialis mortui credit ſine alio adminiculo. Dz ꝓtra ius naturale vt̃ no num ⁊ ve⁹ teſtis nulli venire ꝓpria auc̃te lz. ſic dicim⁹ in diſpenſatione que eſt ꝓtra ius de temp. or. dilectus ſicut nec licet reſtituere infamem nec legitimare illegi timos vel arrogare niſi p̃ncipi et paucis alijs qui bus eſt ſpecialiter conceſſum vt notatur ff. qui fi. ſint legitimi. per venerabilem. ⁊. ff. de poſtu. l. i. §. de qua

ff. de adop. l. i. t. ñ. nō ꝯ. de re. iudi. cū te. Sunt enim hec q̄si ꝓtra naturā t miraculosa ꝺ infami facere bone fame. ꝺ illegitimo legitimū. t hoiez sui iuris subiacere alteri. fatet tñ Jnn. q̄ si aliq̄s hꝫ de ꝓsuetudine q̄ posit facere tabelliones q̄ hec ꝓsuetudo seruanda ẽ. Lre dit etiā q̄ reges hñtes sup̄mum impiū possent tabelliones creare. alīs aūt q̄ sunt subditi ecclie vel impio ꝺ nō lꝫ �fm eū nec etiā pacto nudo p̄t q̄s se ligare q̄ credat instr̄o aliq̄ ꝑuate plone. nec etiā statutuꝫ ab aliq̄s q̄s a p̄dictis ꝓditū valet. q̄ nō lꝫ ꝓtra ius natura le t leges publicas statuere. q̄re aūt valet ꝓsuetudo et nō statutū. Rñdet Jnn. q̄ ad hoc vt valeat ꝓsuetudo oportet vt intercedat ꝓsensus principis tacitus vel ex ꝑssus. qꝺ aūt p̄ceps approbat ipe facere vidꝛ. l. i. L. ꝺ vete. iure euncle. secꝰ autē ẽ in statuto. ꝺ voluit i effectu Jnn. Ꝫ certe hec vltima rō non ẽ bona. q̄ valet ꝓsuetudo quāq̄ ignorāte p̄cipe inducta vt nō. gl. iij dis. leges. Hosti. aūt reddit alia rōnez. dicit em̄ q̄ i cō suetudine ꝓcurrit ꝓsensus pluriū scꝫ vniuersitatis t populi q̄ p̄t ordinariā iurisdictōem dare. qꝺ ẽ maiꝰ. ergo multo fortꝰ p̄t ꝓcedere ꝺ offm̄. qꝺ ẽ mīꝰ ar. ꝯ. de decī. ex pte. iij. Statutū autē inferioris a p̄cipe cū solus sit tantā auctez nō hꝫ t ex ꝺ arguit q̄ sicut vniuersitas p̄t facere ordinariū iudicē. sic t is q̄ vniuersitatē regit de ipius ꝓsensu tabellionē facere. qꝺ oīno credit vez esse nec ẽ ꝓtra ius tabellionē facere fm eū. ímo est fm iura q̄ volūt q̄ instr̄o tabellionis credat. t in hoc i stat hosti. t cū eo. Jo. an. trāsire vidꝛ ꝺ t spe. ꝺ instru. edī. §. restat. v. ꝑ q̄s p̄t tabelliones facere. vbi plene inuenies de materia t in sequētib⁹ v. Cōclude tu dariꝰ t latiꝰ materiam q̄ de impatore t papa t aliq̄s p̄ncipibus nō recognoscentib⁹ supiorem saltē de facto t ciuitatibus exercētib⁹ iura p̄ncipis non ẽ dubiū quin possint tabelliones ꝓstituere t alia iura p̄ncipis non ẽ dubiū exercere. vt legitimare t restituere fame. t similia. vt voluit hic Jnno. t bar. in l. infamē. ff. de publi. indi. vidꝛ tex. in. c. sup̄ quibusdam. §. i ꝯ. de v. sig. facit. c p venerabilē. qui fi. sint legi. Idē dic in ciuitatibus et aliq̄s magistratib⁹ seu dñis iurisdictōem habentibus respectu iurisdictōnis eoꝝ. ar. c. cum dilectus. s. eo. et in auc̄. de defen. ciui. ex prouinciali. t hoc vult bar. in l. omnes populi. ff. ꝺ iusti. t iure. t. l. i. de offi. ꝓcōsul'. t. l. non enim. ff. ꝺ adop. t Bal. in. l. cūctos populos C. de sum. tri. t spe. vbi. s. qui plus sentit. scꝫ q̄ prelati in eorū iurisdictione seu in spūalibus pertinentib⁹ ad eos possint tabelliones creare. facit. c. quoniā contra. de proba. t in. c. abbate sane. t quod ibi nō. de re iudi. li. vi. Sed dubium est an vbicq̄ locorum possint predicti instrumenta publica conficere. t ẽ hec subtilior questio. Conclude q̄ creatus a papa p̄t exercere officiū in terris subiectis pape t in spectantibus ad suā iurisdictōem. t idē in creato ab impatore respectu iurisdictōnis t territoriꝝ sicut dixi in papa. ar. in. c. si duob⁹. de appel. Creat' aūt a papa nō p̄t in terris imperij nec creatus ab impatore i terris ecclie nisi per viā approbatōis seu de ꝓsensu ptium. Nā ptās a p̄cipe ꝓcessa p̄t exerceri extra territoriū in bis q̄ sunt voluntarie iurisdictionis t potestatis. vt. l. ij. ff. de offi. ꝓcōsu. t. c. nouit. t qꝺ ibi nō. de offi. lega. alias secus q̄ ex territoriū ꝓcedētis censet ꝑuata ꝑsona. l. iij. ff. de offi. ꝑsi. facit dictū. c. si duob⁹. instrm̄ tī ꝓfectū intra territoriū. ꝓstituentis facit fidez. extra territoriū. q̄ fides ibi orta ẽ in loco constitutōis. t idē ẽ in creato ab inferiori a p̄cipe. ar. in. l. i. L. de emāci. li. t in. c. cū dilect⁹. ꝺ. e. tenet bar. t bal. t spe. vbi. s. Si vero tabellio fuit constitutus ab alio q̄ a p̄cipe. tunc aut instrm̄ fuit scriptum intra territoriū ꝓstituentis t facit fidem ibi t extra etiam si ab extraneis fuit rogatus. q̄ inspicim⁹ locum vbi instrm̄ scriptum fuit ꝺ. l. i. t qꝺ nō. in. ꝺ. l. omnes populi. Aut extra territoriū t tūc aut inter extraneos t sunt opiniones Ꝫ cōiter ẽ opinio q̄ nō facit fidē vt sentiunt p̄dicti docto. i locis p̄allegatis t videtur tex. in. c. romana. §. ꝑ nec. de foro cōpe. li. vi. t ibi hoc aperte tenet Jo. an. pᵒ pe. de san. Aut inter subditos ꝓstituentes. t idē videt ꝓmuniter p̄dicti doctores seruire. excepto Bal. qui dicit quod iurisdictio etiā voluntaria ab alio ꝓcessa q̄ꝫ a p̄cipe. nō p̄t extra territoriū ꝓcedentis exerceri. ꝺ. l. ij. ff. de offi. ꝓcōsu. arꝫ ibi nō. t in. ꝺ. §. ꝑ nec Bal. in. ꝺ. l. cūctos populos tenet contrariū. Allegatur q̄ tabellio nō exercet iurisdictōem ꝑ hꝫ officiū quoddam sine iurisdictōe ꝑ tale officium nō stringit territorio. ar. in. l. quero. ff. de solu. Ꝫ in contrariū facit iudicio meo. q̄ officiū tale nō extendit extra territorium ꝓstituentis. ꝺz em̄ nōnius seruus publicus. in. c. ij. de vsur. li. vi. sed ꝓstitutus ab alio q̄ꝫ a p̄cipe non p̄t dici public⁹ extra territorium ꝓstituentis. ar. in dicta. l. iij. ff. de offi. ꝑsi. t satis in ꝺ posset stari consuetudini. vt dicit spe. in ꝺ. §. v. t scias q̄ tabellionatus. argu. c. cum dilectus. s. eo. ti. Et circa hāc materiam vide nota. in dicto. c. per venerabilem. t in. c. sicut te ꝯ. ne cleri. vel mona. vbi tractatur vtrum constitutus in temporalibus possit conficere instrumentum in spiritualibus. Unum quottidianum nolo hic obmittere quod ponit spec. in dicto. §. restat. versi. quid de hoc quod faciunt quotidie tabelliones. nam euitantes labores t quandoq̄ forte nescientes faciūt formam instrumenti per aliquem contrahentium ordinari t ipi postea scribunt t in publicam formam redigunt nunquid possint. dicit q̄ sic. vt. pij. q. ij. cum redemptor. ibi scribendam dictauimus ꝛc. ipe tamen notarius postea per se diligenter considerabit singula verba t quod ei videbitur emendabit. medius tamen est si id per se faciat cum ad hoc teneatur scom̄ eum. t hec nota. Nico. abbas

Instrumēta. Instrumentū ex emplatum p tabellionem aūcte ordinarij eādez vim habet cū originali. ꝓmo ponitur qō. ſcdo ſolutio. ibi coram Materiam hn?. c. plene expediui in. c. albericus et aliquid tetigi in. c. ſignificauit de teſti. ideo hic lēte tranſibo. Nota ꝓmo q omnis ſcriptura facies ad inſtructionem alicuius cauſe pōt peti exēplari. Ex colligitur hic in. v. inſtrumenta. qō eſt verbū generale cōprehendens omnem ſcripturam facientem ad inſtructōnem cauſe vt in. l. i. ff. de fi. inſtru. facit. c. i. puenit. s. ꝺ teſti. cogen. et generaliter ſcōm. Inno. ꝛ hoſti. omnia de quibus nō habetur ſufficiens documentū ꝛ timet ꝓbandi facultas pñt peti exēplari et publicari ne peat ꝓbandi ꝓmoditas etiā ſi ſint dicta teſtium ut in. d. c. ſignificauit. et. c. albericus. dixi plene et plenius in. d. c. alberic?. facit. l. curēt. ff. de teſti. et. l. in lege acquilia. ff. ad legem acqui. Nota ſcdo ibi vel aliam inſtā cām q omis cā inſta ſufficit ad petendam hanc exemplationem et publicationem et pōt dici inſta cā omis cā ꝑ quam timetur veriſimiliter ne pereat ꝓbandi facultas hoc ꝓbat verbum antecedens. ibi ꝓpter vetuſtatem iuncta illa dictione vel aliam. nā dictio alius facit poſitionem eiuſdem qualitatis cū ꝓcedentibus vt nō. in. c. ſedes. de Reſcrip. et ponit hoſti. aliq quotidiana exempla vltra glo. Pone enī q originalia ſunt transferenda ex cauſa ad locum remotū ꝛ timetur de ꝓditione in via vel ꝓſumptōe. ex hac enī cauſa poterit peti ut exemplent vel forte originalia ſunt ſcripta in papiro de ꝓfir. vti vel inuti. cū dilecta. vel ſunt cōmunia inter heredes vel ſocios quorū quilibet eget vno. l. ſi que ſunt. ff. fa. her. et ꝺ fi. inſtru. l. fi. nec debz iudex hoc negare ſcōm hoſti. etiā ſi ꝓtra ipſum ſit vt i auc. defen. ciui. §. ſed necz. coll. iij. Ex hoc ꝛ ex tex. infero q ceſſante inſta cauſa iuſte denegatur exemplatō nam poſſet alijs eſſe ꝓnitioſa cū forte originalia ſint corrupta et ſic vicium non poterit amplius detegi cū nō ſit amplius neceſſe originalia ꝓducere. ut i fi. tex. colligitur. Nota. tertio. ibi exemplari. q inſtia alias publica ꝓprie petuntur exemplari non aūt publicari cum ex ſe ſint publica. Exemplū tñ etiam dz eſſe publicum alias non faceret fidem ut in. c. i. s. eo. vnde dicit Inno. q ꝓprie loquendo auctentica et publica exemplant. ꝓnata vero et non auctentica publicantur quod nō. vt habeas rectum modum loquendi et dic q inſinuatio ꝓprie differt a predictis. fit enī qñ iure diſponēte actus geritur et deſcribitur in actis publicis coram iudice pone exemplum in donatione excedente trecentos vel quingentos aureos iuxta. l. ſanximus. et. l. ſi quis ꝓ redēptione. C. de dona. ꝛ de hac inſinuatione vide plene p bar. in. l. modeſtinus. ff. de ſo.
Nota q hec exemplatio debet fieri coram ordinario in dice ſeu ipſo auctoriſante vel coram delegato ab eo ſpecialiter. ꝛ ex hoc verbo ſpēaliter infertur ſcōm Jo. an. q delegatus deputatus ad cām nō ꝑſtat auctoritatez huic exemplationi etiam ſi inſtrumentū faciat ad cām illam ſed oportet ut ſpēaliter ad hoc deputet qō nō. Ex hoc etiam voluerunt inferre Goff. Uin. et hoſti. q ꝓ generalem vicarium epi hoc nō poterat expediri qō eſt falſum ſcōm Jo. an. et bene q vicarius epi habet ordinariam. vt nō. in. c. ſuam de offi. iudi. et in. ca. ꝓ lectis. xxv. diſtin. et in. ca. licet de offi. vi. li. vica. Sed poſſet dubitari de officio foraneo qui habet delegatā vt nō. in cle. ij. de Reſcrip. habet tñ eam ad vniuerſalitatem cauſaz ex quo in aliquibus equipat ordinario vt nō. glo. in. c. cū cām. de appel. ſed puto ꝓ ultaz tex. q ſua poteſtas ad iſtum caſum non extenditur facit qō dicam in dicto. c. cū cām. An aūt oporteat ordinariū habere adminiſtrationē hoſti. hic q ſic et idē dixit. s. c. ꝓxi. in caſu illius. c. ſz tu in hoc dic ut ibi dixi. Nō officium iudicis adiri ſuper hac exemplatione dz eīn ꝓuilegia vel inſtrumenta coram eo pītata diligenter inſpicere et ſi in nulla ꝑte viciosa ꝛpit mandare ꝓ publicam ꝓſonam exēplari non ergo ſufficit eius ſimplex auctoritas. ꝛ ex hoc infero ꝓtra practicā hodiernā. nā tabellio qui tranſcribit atteſtatur q ipſe diligenter inſpexit ꝛ nullum vitium reperit ꝛc. qō eſt officiū iudicis et non tabellionis vt colligitur hic in tex. et ideo deberet dicere q iudex diligenter inſpexit ꝛ nullo vicō reperto mandauit ſibi vt exemplaret nec eſt damnoſuz immo eſt vtile ſi notarius vult etiam atteſtari de ſuo ſenſu q ſibi etiam videbatur omni vitio carere ſicut in ſimili dixi poſt Inno. in. c. qñ ꝓtra de ꝓba. cū iudex deꝓhendit teſtem variare et hoc nō. quia ꝓmuniter in hoc erratur ex defectu non ponderandi diligenter verba tex. An autem iudex debeat ꝓtem cuius intereſſe poſſet facere citari. Inno. q ſic tu vide quod latius circa hoc dixi. in. d. c. albericus. Nō ibi in nulla ſui ꝑte ꝛc. q vicia inſtrumēti ſi que inſunt impediūt hāc publicationem ſeu inſinuationē nō enī debet inſinuari niſi ꝓus ꝺcernatur cā ꝓgnita ſup illis ar. in. c. cū dilecta de ꝓfir. vti. dic tñ ſcōm hoſti. ꝛ Jo. an. q aut vicia ſūt viſibilia ut cancellature raſure ꝛ ſimilia. et impediunt hanc exemplationem qō intellige vt. s. dixi. ſ. niſi ꝓ ns tollatur illa ſuſpitio ꝓ teſtes vl alio modo legitimo Aut vicia ſunt inuiſibilia vt q inſtrumētū fuit ꝓfectuz ab excōmunicato vel ſeruo et ſimilia. et nō impediūt audiretur tñ ꝓtradicens et ſcriberetur ꝓtradictio ꝛ reſeruaretur diſputatio ad aliud tempus in aūc. de teſt. §. ſi vero. de teſti. ſignificauit. et de ꝓuil. ex ꝑte. que iura dare ꝺ nō ꝓbāt dictū tñ placet et pōt eſſe diuerſitatis rō inter ꝓmū caſum et ſcōm. nā ſi in ꝓmo caſu fieret ſtati exemplatio non ſubeſſet poſtea remedium impugnandi cū non ſit opus ꝓducere amplius origi

nalia in quib⁹ dñ tñxat vitia insunt. Sed in scdo casu nullũ subest ꝑiculum cũ vitiũ sit extrinsecũ qđ ꝓbare pōt sine ꝓductione originaliũ et idō pōt distingui per alia ỹba inter vitia extrinseca et intrinseca. Nota ibi p publicã psonã. q ad hũc actũ exemplatōis sufficit vnus tabellio cũ aucte iudicis ⁊ p hunc tex. sig. in hoc loquentẽ reꝓbat Jo. an. in addi. spe. eo. ti. §. ostẽ so. v. sed nunquid opinionẽ quorundã qui tenuerunt requiri quatuor seu tres tabelliones qđ est falsum ut hic vides licet hoc sit ꝓmendandũ ad maiorem cautelam maxime qñ fit in ptis abnĩtia iuxta ea que dixi in .d.c. albericus. nã ut dicit hic nō. Jnno. qñ aliqua instrumenta sunt in casu pditionis ꝓpter vetustatẽ vel aliquam aliã ꝓsimilẽ cãm et adeo est ꝓcalũ imminens q bi quoꝝ interest et qui absntes sunt ꝓmode vocari et expectari nequeant statim pōt transcribi et ꝓblice exemplari saluo trĩ scdm hosti. iur. abnĩtiũ vt ita possit obĵcere in hanc secundã scripturã sicut et in ꝑmã poterant. ar. ut li. nō ꝓtesta. qñ. ꝑmo Responso. ⁊ in. d. c. cũ dilecta. de ꝓb. ti. vti. Ego trĩ hoc casu dicerẽ aduenīente illo cuius interest debet sibi intimatio de b fieri ar. in dicto. c. qñ. et eo postulante debet exhiberi originale ꝓpter vicia intrinseca ⁊ inutilibilia alias nō essẽ sibi ꝓfuturam ꝑ suꝑdicta. Nō vltimo ex fine lre esse ctum huius exemplationis. nã talia exempla solenniter sumpta hñt eandẽ auctẽ cũ originalibus. ex quo infero q non est opus post exemplationẽ solēniter factam ꝓducere ipsa originalia. intelligit trĩ Jnno. ⁊ bñ q totus tenor dz transcribi alias assertio nōrĩ dicentis se vidisse instrm esset potius testimoniũ reddere q̃s vetusta exemplare de quo remittit ad nō. in. c. abba. de. v. sig. et vide ibi qđ nō. in glo. ex hoc et sup ea et quod dixi post Jnno. in. c. qñ ꝓtra. de ꝓba. ⁊ p hec nō. cũ pinguedine colleca bẽs quasi expeditã materiam hui⁹. c. ⁊ glo. declaratas. Sed vltra eas quero breuissime de aliquibus ꝓ dño quid si tã ps q̃s omnes quoꝝ interest ꝓsentiãt q tabellio aliquã ꝑuatam scripturã publicet ita q tali scripture adhibeatur fides ac si a ꝑncipio p manũ pulicã fuisset ꝓfecta nunquid talis scriptura faciat fidem ꝑpetuã inter illas psonas inter quas saltẽ fuit ꝓuentũ. hosti. ⁊ Jo. an. dicunt q ex vi pacti is qui ꝓsensit poterit p talem scripturam ꝓuinci si trĩ pactũ sic formatũ fuerit q ad b extendatur. l. iuregentiũ. §. ait ꝓtor. ff. de pact. ⁊ in. l. si ꝓuenerit. ff. de pact. C. de tẽp. appel. l. fi. facit qđ le. ⁊ nō. in. c. i. ⁊ ĵ. de pact. nō trĩ pōt ptes facere q talis scriptura cēseat publica nisi auctras iudicis intercueniat vt hic. nã ꝑuatoꝝ ꝓsensus ꝑuatã scripturã nō pōt facere publicã sicut nec ꝑuatã psonã facit publicã nec iurisdictionem alicui ꝓferre vt in. c. sig. ⁊ qđ ibi nō. ꝺ fo. ꝓpe. qđ nō. idem sentit hic Jnno. dicens q si ptes explificatōi. ꝓsentiãt sine iudice nō ꝑualz vt b lz ptiũ cõ sensus sufficeret sine iudice ad faciendũ instm ꝺ contractu vel sup ꝓfessione de ꝓtractu iã facto. ⁊ nō. b vltmũ de ꝓfessione. valet enĩ et ꝑuidicat tal' exẽplatio sine iudice inter consentientes rõe pacti ⁊ ꝓfessionis et vide ad materiam spe. in dicto. §. ostenso. ⁊ p bar. in auc̃. si quis in aliquo documento. C. de edict. ⁊ quod dixi in. c. albericus de testi. Scdo queritur quib⁹ ꝑuidicat hec exemplatio iudicis auctẽ facta dicit hic Jnno. q ntam cãq autenticam sit instrm nō ꝑuidicat alijs nisi ꝑntibus vel ꝓtumaciter absentibus ⁊ cõtra illud pōt dici scdm tenorẽ. l. fi. C. de fi. instru. vbi dz q nō sufficit instrumentũ exhiberi in iudicio nisi et ei fides ꝑponatur quin etiam denuo illud exhibere teneatur. ⁊ hec nō. Ex hoc dicto nō. ego. infero q lz instrm sit exemplũ iudicis auctoritate nihilomin⁹ ille qui exemplationi nō ꝓsensit nec fuit pñs volens postea dicere ꝓtra originale pōt petere ut illud exhibeat et tenetur ps exhibere nisi iuret se non habere facultatem exhibendi sine sua malitia inꝛ. l. fi. C. eo. ti. et idẽ puto dicendum in eo qui fuit pñs exemplationi dñmodo exꝑsse originale nō approbauit ex quo iurat q maliciose nō petĳt originale nō exhiberi. ar. d. l. fi. ⁊ sentit in simili bar. in. l. ĵ. ꝑmo Responso. in fi. ff. quẽad. testa. ape. Tertio queritur corã quo iudice petī debet hec exemplatio. dicit hic Jo. an. q corã ecclesiastico in ecclesiasticis. in ciuilibus vero corã ciuili iudice. et sic pōt intelligi scdm eum. C. de epis. et cle. repetita. C. de testa. consulta. et hoc est satis rõni ꝓnum vt ille iudex adeatur coram quo qõ ꝑncipaliter moueri posset ar. eoꝝ que dixi in. c. si quis ꝓtra clericũ in ꝑn. de so. ꝓpe. Jn cõtrarium trĩ facit q nō apud eccliasticam sz apud secularẽ. l. magistꝝ census hec publicatio fieri debet. C. de testa. l. ĵ. ⁊ l. ꝓsulta dinalia. vbi dicit tex. q obꝓbriũ est clericis si ad disceptationẽ forensiũ volunt esse periti Jo. an. dicit hec iura et similia intelligenda scdm ꝑdictam distinctionẽ. Ad scdo scdm eum posset dici leges illas loqui de religiosis simplicibus ar. de sindi. c. vno. de postu. c. ĵ. Ad fin hosti. corrigunt leges ꝑ id quod hic dicit ⁊ ĵ. de test. cum esses. Jtem scdm eũ nec ille leges nec alie astringunt clericos nisi veniant in fauorem iuxta nō. i. c. fi. de soln. Ego nō credo q aliquo mõ leges ille sint correcte cũ disponant sup substãtia laycoꝝ et ut quieten ꝑbeant clericis. quare dico q aut queritur de publicatione solēnis testamenti ut qz testamentũ est clausum et sigillatũ et petit nũc aꝑiri et publicari iuxta ea q̃ habent quẽad. testa. ape. ff. ⁊ C. ⁊ dico q tal' publicatō est facienda corã ĵudice seculari ex quo testator fuit secularis ⁊ ignoratur materia ibidem ꝓtenta et sic loquũt iura ciuilia aut publicũ instrumẽtũ petit exẽplari sm materiã huius decretalis et seruã ꝑdictã distinctionez et scias q Jnno. hic multũ instat circa materiã publi

cationis testamenti que nō sunt trabenda ad materiā
exemplationis de qua ē ⁊ inter cetera scias in summa
q̄ materia publicatōis testamenti,pcedit q̄ testamē
tum est ꝓditū cū solennitate seu in scriptis .ſz scriptu
ra est ꝑuata iuxta materiam .l.hac ꝓsultissima.C.de
testa.Si aūt tabellio scripsit ⁊ septem testes signaue
runt et dixit testōr q̄ sine scriptis nūcupatiue testari
nolebat tale testamentū facit oīmodā fidē.C.qui test.
fa.po.l.hac ꝓsultissima.nec est necessaria publicatio
scōm hosti.licet vtilis sit ad cautelā q̄ testamentū ad
mitti posset.C.de testa.publi.⁊ maxie ē ꝓcedit scōm
cano.ar.c.cū esses.de testa.facit.l.in exercendis ō fi.
instru.Ex quo dic q̄ ex quo hodie ꝓmuniter testamē
ta fiunt nūcupatiue p tabellionē nō est necessaria alia
publicatio sed instrm tabellionis facit plenā fidem.
Idem voluit bar.in.l.ij.ff.quēad.testa.ape.⁊ sentit
ibi glo.et scias q̄ duo articuli essent in materia exami
nandi.Primus qualiter debeat fieri publicatō testi.
de hoc hic p Inno.in pn.et bar.in.l.i.§.fi.ff.quēad.
testa.ape.Scōs an et q̄ testm faciat fidez sine publi
catione.et iste expeditur plenius.in.d.l.ij.p bar.⁊ ali
quid ponitur p eū in.l.i.C.de testa.et in.l.fi.C.de fi
deicōil.Conclusio est q̄ etiā si testamentū fiat in scrip
tis exquo tabellio illud scripsit facit fidē sine alia pub
licatione licet aliquī ꝓtra.sed ꝑmū tenet glo.in.d.l.ij.
et bar.in.l.l.C.de testa.Idē si testamentū fuit scrip
tum manu ꝑuata et ꝓsignatū et subscriptum a testib⁹
sed testōr coraz tabellione ,pfessus fuit illud esse testm
suū q̄ scriptura tabellionis sine alio admiculo facit fi
dem in.c.cū.p.e.co.⁊ in.l.in exercendis .C.e.⁊ hoc
tenet bar.in.d.l.ij.qō nō. Quīq̄ et tertio testamē
tum est ꝓfectum manu ꝑuata ⁊ consignatū ⁊ subscrip
tum a testibus et non facit fidē nisi solennit apiat ⁊
publicetur coram iudice.nam iudex mittet ad testes
vel testes ad se vocabit si ꝓmode vocari possunt ut re
cognoscant sua sigilla et subscriptiones hoc facto iu
dex faciet redigi in scriptis vocatis ꝑtibus quoz interest
in publicam formā.Idem puto dicendum quādo te
stōr sine qualibet scriptura testamentū fecit in pītia te
stium.nā poterit peti vt dicta testium recipiant.et sic
testamentū publicetur ⁊ reducatur in publicā formaz
iuxta.c.significauit.⁊.c.albericus.s.de testi.Idez dico
si ipse notarius super hoc scripsit manu ppria ⁊ in p
sentia testium legit et dixit illam esse suam vltimā vo
luntatem et sic de similibus.Et aduerte quia his casi
bus in quibus testamentū ex se sine publicatione non
facit fidem si vnus ō testibus necessarijs moritur añ
publicationem corruit totum testamētū.ar.in.l.si vn⁹
.C.ō testa.nō.in dicta.l.ij. Nico.abb.

Quia ꝓsumptiones qñq̄ plene,pbant vt violente
qñq̄ semiplenā,pbationem faciūt qñq̄ alias ꝓsump
tiones adiuuant vt patet .j.in,pcessu ti. Ideo post tra
ctatū de,pbationibus. de testi.et de fi.instru.merito
auctor annectit hanc Rubricā in qua tractat de qua
dam spē,pbationis Et vide ad materiā q̄ dixi in.c.
tertio loco.s.de,pba.et nō.glo.in.c.ferram.l.di.

Sicut noxius Lu
dus noxius inducit ꝓsumptionem
fraudis.Vel sic.In dubio in
delictis ꝓsumitur dolus.Vel
tertio.et melius.Sicut mani
feste nocens est pene obnoxi⁹
sita ⁊ occultus licet postea dicat se iocose fecisse.h.d.
Et aduerte q̄ verba tex.non sunt pape sed Salomo
nis in parabolis vt patet in supscriptione et hinc
ginaliter in pabolis in.c.xxvi.sed q̄ tex.est hic cano
nisatus facit fidem,⁊ inducit necessitatē sicut si editus
fuisset a papa q̄ omnia nostra facimus quibus auctē
nrāz ipartimur .l.i.C.de ve.iure enu.et in.c.si apo
stolice.de ꝓben.li.vi.⁊ patet.s.in,pncio huius ꝓpila
tiōis et vide glo.nō.ij.q.i.in ꝑmis.i.v.lex. An aūt
circa canonisationem dicta Salomonis sint approba
ta ab ecclesia cū sint incorꝑata in biblia dic vt dic̄ gl.
nō.in.c.i.xvi.di.et idem tenet Jeroni.in ꝑfatione su
per libro ꝓuerbioz et videntur ꝓcludere q̄ sint apo
cripha qō est nō.Et tū ob hoc.tū q̄ Salomō nō ha
buit potestatē condēdi canones. Pdone casum līralez
referendo consultationē ad papā auctorem hui⁹ ꝓpila
tionis et idem debes obseruare in omnibus capitulis
quoz auctores nō habebant potestatē legis ꝓdende
et dicas sic Quidā accessit ad Gregoriū.ix.querēs ab
eo pater sancte quidam intrauit domū cuiusdā qui re
putabatur amicus suus ⁊ clandestine quedā iocalia
subtraxit et reduxit sub mantello suo.cū aūt dñs do
mus hoc deteꝛisset ille ad excusationē suam dixit q̄
iocose fecisset.vellē scire an ex ꝓfessione sua ille sit absol
uendus.Dñs papa respondet q̄ hui⁹ solutio qōnis
ex dictis Salomonis in parabolis colligitur euiden
ter qui inter cetera dicit q̄ sicut noxius.i.nocens ē is
qui manifeste nititur nocere licet forte non fuerit sce
tus effectus ita is qui nocet occulte licet in deꝑhensio
nis actu dicat q̄ iocose fecit. quasi dicat q̄ sibi nō est
credendum exquo actus in se est nocuus. Nūc ꝑ
mo nō.q̄ habens animum nocendi si ꝓuenit ad actū
exteriorem tenetur licet effectus nō fuerit subsecutus
nec p eū defecerit.hoc ꝓz hic in eo qui mittit lanceam
vel sagittā in mortem alicuius qui ex hoc solo iudicat
nocens licet mors non fuerit subsecuta.et hoc clarius
ꝓbatur in.l.si quis cū telo.C.de siccar.et in.l.si quis
nō dicā rapere.C.ō sa.sanc.eccle.et an ex inchoatōe

debeat puniri ac si delictū pfecisset. nō. in legib⁹ pal. dixi in .c.i. de eo qui mit. in pos. Nō ex hoc ꝛ ex. tex. ar. optimū et quasi exp̄sum p decisione qōnis q̄ ponit Jo. an. in regula. in obscuris de re. iu. li. vi. in mer. q si exp̄s in vno territorio paruit sagitta seu lā cea vel lapide exp̄tem in alio territorio pōt rōne hui⁹ delicti puniri in vtroq; loco. s. vbi delictū inchoauit mittendo sagittā vel lapidem q ex hoc dicitur nocēs vt hic et etiam vbi delictum plumauit. et de hoc vltio non est dubium de fo. ppe. c. fi. ē ergo locus puentōni inter iudices vtriusq; loci de quo vide latius in loco pall. et facit hoc ad qōnē de mandante delictum fieri in certo loco. nū quid subsecuto delicto p mandatariū possit mandator puniri tā in loco vbi mandauit q̄ loco vbi delictum fuit subsecutū. vide tex. bo. in cle. pastoralis. v⁹. nec nō. de re iudi. qui optime facit in ar. iū cta glo. q non in loco mandati sed vbi delictū fuit cō missum puniri pōt rōne delicti. et vide latius p bar. in. l. si ut pponitur. ff. de fideiuss. et in. l. nō solum. §. si mandato. ff. de iniur. Idem videt pludere qz rei tur pis nullū fuit mandatū et dic plenius vt ibi p eū nō. et credo aliquid dixisse in. c. fi. de fo. ppe. Nō q in malefactis p̄sumitur pma fronte malus animus ꝛ do lus. facit. l. i. C. de sicca. hinc dicit b Jnn. q maluz et damnū illatum semp p̄sumit factū malo animo nisi, p betur contrariū vel pualeat alia p̄sumptio. ff. ad legē acqui item si obstitrix. §. fi. et. l. seq. et. l. item mela. i. Rūso. ꝛ j. de reg. iu. c. i. Et nō hoc vltimū ut ptraria p̄sumptio tollat p̄sumptionē fraudis qō intellige in p̄ sumptione vehementōri j. eo. literas. Idem qō Jnno. tz hic hosti. dicens q hec p̄sumptio q̄q; et i ali quibus ex varijs circūstantijs tollitur ut patet. xxij. q .ij. q. ait. et .c. ne quis. de pse. di. iiij. solet. bonus ergo iudex arbitrabitur. pma tñ facie est p̄sumptio con tra delinquentē seu rē illicitā facientem vt satis hic in nuit tex. et voluit hic glo. fi. sed ex alijs p̄sumptioni bus quas pbabit reus poterit hec p̄sumptio purgari Idem sentit glo. fi. insti. de obli. que ex delict. na. §. placuit. et plenius bar. in. l. inter omnes. §. recte. ff. de fur. vbi dicit q si contractans rem alienā allegat q credebat dñm psentire sibi non creditur immo p̄ sumptio est ptra eum tanq; ptra furez nisi ex alijs cō iecturis sua allegatio corroboret quia in dubio dñs ñ p̄sumit pscire vt i. l. q̄ vas. §. vetare. ff. ō fur. ꝛ i. l. cū ō iobito. ō pba. fac. c. sup b ō renū. ꝛ vō qō dixi i. c. cū dile. de acca. et sic itellige qō nō. in. c. duduū ō de. i gl. in. v⁹. furtum. Ultimo scias q tex. iste adducitur p hosti. et alios. ptra illos. qui in aliquo festo faciunt cō tra aliquem tantū famosum seu ignominiosum ut ppt occasionē ludi nō excusent a pena. C. ō famo. li. l. vna ꝛ. v. q. i. ij. ꝛ. iij. et. iiij. facit. vi. q. l. ex merito. ꝛ. c. dete riores. ꝛ ponit b Abbas versuz. p intellectu literas. Vi

videor ludo alias sacco. cūcta reducto.

Ex violēta p̄sumptione fertur
Fferte diffinitiua. et est casus nō. Vi
uidit. nā pma ps ponit factuz eq̄. Secda diffinit ibi Rndit. Et aduerte q hec dispō vel decisio non fuit originaliter pape sed Salomo. et hūtur hec verba tertij rgum. iij. c. vnō hic in subscriptione. dz idē et habet respectum ad. c. 9. ppi. et pone casum lālem vt ibi dixi. Vel spēaliter sic. Quidam, pposuit coram romano pontifice an iudex valeat sniam diffinitiuā p ferre ex sola p̄sūptione vrgentissima Rndit papa q sic ad qō, pbādū inducit auctem et exemplū salomo nis qui ex sola p̄sumptione iudicauit inter illas mulie res meretrices ptendentes de filio ꝛ vide latius hanc historiam in biblia in loco pal. Nō. q exēplis pn cipam approbatis recte iudicare possumus. et sic limi ta. l. nemo. C. de sen. que dicit legibus nō exemplis iudicandū vide ad hoc glo. nō. in. c. fi. xx. di. Et ex hoc et ex tex. nō. q exemplis veteris testamenti licite iudicam⁹ maxime si sint diuina vt in. c. qualiter ꝛ qñ. ij. de accu. et. ij. q. i. deus omnipotens. Nō q licitum est iudici cū veritatis explorā de aliqd simulare ꝛ fingere se aliquid factuz qō in veritate facere non in tendit sicut fecit hic salomon in principio ad hoc bo. tex. cū glo. xxiij. q. ij. dños. et facit iste tex. p iudicibus quin ad terrorē incutiendū ducī faciunt reū ad locum tormenti licet non habeat animū torquendi sed cū ve ritatis inuestigande. Nō. ar. q in dubio pōt iudex rē deductam in ptroversiam diuidere inter litigantes et facit ad ea que dixi in. c. licet de. pba. sed hoc, pcederz vbi res pmode posset diuidi. et, pbationes hinc. inde sunt oīno pares qō pōt de facili ptingere in interdicto vti possidetis cū ambo piter, pbant possessionē sed in casu nō nō potuisset de iure hoc fieri tū qz res. s. puer erat indiuisibilis. tū qz, pbōes nō erant p omnia pares immo altera mulier que subtraxerat filium alter⁹ erat in possessione et alia nil, pbat. sed Salomon illa vba dixit temptatiue. vñ iudex non debet esse facilis ad di uisionem sicut faciunt rustici ꝛ ptra illam sniaz rusticoꝝ tum vide q le. et nō. in. l. nonsenius. ff. de nego. gest.

Nō q ex dilectione ꝛ pietate p̄sumitur p pnitate vel filiatione et ex nō pietate in filios. p̄sumitur ptra pnitatem. nā vt dicit lex nullus affectus vincit pnā. l. fi. C. de cura. fu. et alibi dicit q parentes q̄q; ma gis terrent in filijs q̄ i seipsis. l. isti. quidē. ff. qō me. cā. Nō q licet vera mater dixerit dare illi. ꝛc. tñ hec pfessio seu litis renuntiatio sibi nō p̄iudicauit. Ex quo sentit Vin. q sicut pfessio cā tormentoꝝ facta nō p̄iu dicat nisi debet postea p̄seueranter. l. i. ff. de questi. ita pfessio seu renuntiatio facta cā pietatis. sed dic q satis hec mulier cruciabat ex timore filij. d. l. isti qui dem ꝛ medio facit qō nō. in. c. ex literis. de dinor. vbi

habetur q̄ ꝓfessio facta calore ire audie nō p̄iudicat.

Nō. vltimo et tene semper menti iudicem posse ꝑ celere ad diffinitiuā ex p̄sumptione violenta etiam si p̄sumptio nō ꝓbetur nec allegetur ꝑ ptes sufficit eñ q̄ iudex ex variis circumstantijs iudicio intellect' illā p̄sumptionem ꝯcipiat seu elicit q̄cūq; ps credat ob ꝓbationis defectum in cā succumbere. Ex predictis et ex tex. p̄nt multa dici. Vnde moueri posse iudicem ad sniam ex cā non allegata vel cogitata ꝑ ptes intelige p̄dicta q̄n p̄sumptio elicitur alinnde q̄cūq; ex facto p̄prio de cuius fauore agitur. Si aūt p̄sumptio eliceretur ex facto ptis non debet iudex ex se moueri nisi allegaretur ꝑ ptem. sic intelligo sig. tex. et q̄ ibi nō. bar. in. l. si adulterium cū incestu. §. idem imperatores. v. incestum. ff. de adul. et pōt esse rō q̄ cū p̄sumptio oriat ex facto ptis si ea nunc allegat p̄sumitur nō vera. nā p̄sumptio iuris tollitur ꝑ aliam p̄sumptionem vt nō. in. c. requisisti. de testa. in glo. in. v. p̄sumitur. que rō cessat q̄n p̄sūptio oriꝯ aliūde ꝛ ꝑ hoc vide in simili tex nō. scōm intellectū Inn. in. c. raynutius. §. fi. de test. vbi iudex fuit motus ex iure non allegato ꝑ ptem vñ si iudex vidit in iudicio ius ꝓpetere alteri pti licet per ptem non allegef pōt supplere dūmodo decernat deducta in iudicium q̄ illa sunt sibi nō vt notoria quo casu iudex supplet. l. i. et q̄ ibi nō. C. qui et aduer. q̄s facit. c. cū dilectus. de p̄sue. que nō. Secō q̄ valet snia lata sine ꝓbationibus sufficit eñ q̄ subsunt p̄sūptiones violente etiam in actis nō ꝓbate et ꝑ hoc dico multū limitari. glo. in. c. ecclesia sancte marie. de p̄sti. q. i. in summa. ꝛ Inn. in. c. tua. ppe. fi. de choa. de. et ma. vbi ꝓmuniter nō. sniam nō valere sine ꝓbationibus. debent eñ omnia restringi q̄n nihil agitatū est i cā quia tūc p̄sumitur lata a minus instructo. ad hoc. c. cū ex līis. de in inte. restī. q. i. nos in quēquā. sec' autem si aliquid in cā fuit agitatum licet nulle ꝓbationes fuerint facte quia poterat iudex moueri ex aliquibus p̄sumptionibus quas ipse solus elicuit iudicō intellectus vt bene ꝓbatur hic. vnde imputandū est nō appellanti. et sic intellige nō. ꝑ Bar. in. l. platā. C. de senten. Ad p̄dicta faciant nō. ꝑ Inno. in. c. q̄n cōtra de ꝓba. et. c. cām. de re iudi. et q̄ ibi nō. et in. c. in p̄tia. in p̄n. de renū. et. iiij. q. iij. si testes. in quib' iuribus ōr q̄ si iudex ad vnā spēm ꝓbationis nō applicat mentem suā sed ex ꝓfessionibus depositionib' allegationibus et alijs que in eius p̄tia ꝓponuntur informat animū sui motū et tunc tanta est indicialis auctoritas vt semꝑ ꝓ ipso p̄sumi debeat donec ꝓtra ipsum aliquid ltime ꝓbetur vt dicit tex. in. d. c. in presentia et in. c. cām. Sed ad vnū aduerte ne circa p̄dicta decipiaris. si eñ p̄sumptio violenta monet te ad sniam ꝓferendam facias illam scribi in actis alias si appellaretur et ex actis snia nō iustificaret licet tu iuste fueris motus. iudex tñ ad quē cui de hoc nō ꝓstat iuste retractaret sniaz. iuxta nō. ꝑ Inno in. c. q̄n. ꝓtra ō ꝓba. ꝛ ꝑ doct. in. d. c. in p̄tia. Inducitur ꝑterea iste tex. ꝑ Inno. et hosti. i. e. q̄ verisimile. ꝛ abb. hic q̄ q̄n diffinitiua fertur ex p̄sumptione violenta debet iudex multum tpare sniam et maxime ne ꝓnūciet nisi raro et modice ad penam nec pecuniariam nec corpalē ut colligitur hic ex snia salomois licet eñ ex p̄sumptiōe adiudicaret vni mulieri filū nō tñ voluit aliam ꝓdemnare ad mortem ad quā iustissime erat ꝓdemnanda si ltime fuisset ꝓbatum ꝓtra eam q̄ filium alterius subripuisset scōm Inno. ibi q̄ bene. nō. Dominus anto. dicit hic posse dici q̄ hic non agebatur ad penā sed ꝑ restōe filij ciuiliter. Dicta q̄ aut agitur ciuiliter ꝛ regulariter nō infligitur pena siue ꝓcedat ad sniam ex p̄sumptionibus siue ex alijs ltūmis ꝓbationibus ut i. c. ñ. de or. ꝓgni. et i. c. i. ō excep. ꝛ. l. lutius. ff. de bis qui nō. infa. Aut agitur criminaliter et constat de delicto ex p̄sumptionibus dūtaxat. et tūc aduerte ad validitatem p̄sumptionis. si eñ sunt vrgētissime tūc pōt infligi pena ordinaria quātūcunq; maxima vt ꝓbatur in. l. sciant cuncti. C. de ꝓba. canonisata. ñ. q. viij. sciant et in. l. indicia. C. de rei vendi. Ꝓpone exemplum ex his que dixi in. c. tertio loco. de ꝓba. vbi plenius dixi. Aut p̄sumptiones non sunt vrgentissime tñ sunt in tñ violente q̄ pōt ferri snia ciuiliter et tunc hz locū iste tex. et in snia in summa scōm earum validitatē pōt iudex exasperare sniam malctādo vel aliam penā infligendo ad hoc bo. tex. in. c. lias. ī. eo. et in. c. ꝓstitu. co. l. i. s. de testi. et q̄ ibi dixi. et de his p̄sumptionibus vide quod nō. glo. ī. eo. q̄nto. et q̄ ibi dicā. Glo. omnes sunt clare et ideo non indigent recitatione excepta glo. fi. que in fine sui querit. Ꝓpone q̄ iste mulieres ꝓtendētes de filio decessissent lite pendēte an vtri q̄ vel neutri vel cui debebat succedere iste filius ex quo vtraq; dicebat eaz esse suum. Glo. ꝑmo arguit q̄ vtri q̄. ar. ff. de re. du. qui duos. vbi dr q̄ si habens duos impuberes substituit titium illi qui supmus moritur et ambo simul in naue moriunt titius vtriusq; est heres. Secō in contrariū adducit q̄ neutri succedat. ff. de re. du. si fuerit. vbi dicitur q̄ si legatur illi ex ꝓgnatis qui ꝑmo aliquid fecerit et simul duo faciunt vel ei qui est maior etate et duo sunt pares etate vt Sempronio amico et duo sunt eque amici vel ex pluribus seruis eiusdem nominis vni libertas relinquitur neutri debetur. Item sicut ꝓfessio non nocet q̄n ponit aliquid impossibile scōm naturā ut in. l. ꝓfessionibus. ff. de int. actio. ita in casu nostro non est iste audiendus volens succedere vtriq; cum sit impossibile scōz naturā q̄ habuerit duas matres. Tertio ꝓpe finem obscure soluit sed mens eius videtur q̄ succederet illi que erat in possessione filiationis et fuit opinio Bal. in. sed Lau. B

expſſe tenuit p rõnem posita in ſi. Goff. dicebat q ſi puer vtrãq; hereditatẽ possidet habz exceptioné ꝓtra petentem q̃uis ꝓponat ꝓtraria. ff. de excep. l. nemo. nisi ꝓbetur q̃ alterius filius fuerit. ſi autem alius possideat vtrãq; ſi puer vtrãq; petat repellit seipsum tãq; ꝓponens ꝓtraria. in diuersis aũt instantijs ꝓtra diuersos auditur licet ꝓponat contraria. C. de inoffi. te. l. ꝓtra maiores. et possibile est eum vincere q̃uis iniuste ageret dũmodo nõ ẽ qui ꝓtra id qõ intendit aliqd ꝓponere valeat. C. transac. vbi pactũ. Hosti. dicit q̃ magis placet sibi dicta opinio Lan. cũ pue animas demum linguas fieri eruditas oportet ut in, phenio. ff. §. añpenultimo. in ſi. Bar. brix. in qõne incipit cuz due. tẽ. dixit eum succedere ei que in possessione filiationis erat. Si autem neutra possidebat et vult alteri succedere oportet q̃ ꝓbet se illius filium. Jo. an. nihil hic elicit inter has varietates sed dicit q̃ volẽs dilatare materiam videat qõnem Ja. de bel. quã ponit sup. l. i. C. quoz bo. in qua querit de, ple de qua ꝓbabiliter dubitatur an fuent ꝑml vel secũdi manti et ibi fine innenies qõ nõ. dy. ff. de addi. lega. l. iij. §. si duobus. Bo. an. dicit se putare q̃ si vna sola ẽ in possessione illius hereditatem obtinebit quo ad alterã dicendum vt in sequenti membro. si aũt neutra ẽ in possessione tũc dicit distinguendũ vt distinxit goff. qui optime distinguit scõm eũ Ego in hac qõne tanq̃ ꝓtingẽti raro non multũ insistam tamen illa opinio que vr placere do. anto. mihi nõ placet q̃z in ꝓtinenti q̃ inuenit se hereditati vnius vr se ꝓstituisse verbo et facto agnouisse illã in matrẽ. et sic non video q̃ in excipiendo vel agendo possit detinendo vel possidendo hereditatem alterius dicere ꝓtrarium qõ esset allegando se filium alterius. ar. c. p tuas. de, ꝓba. iuncta. l. ꝑ here. ff. de acqui. here. vnde plz mihi opinio Lan. et Bar. brix. quã sentire vr glo. et hosti. et credo q̃ in casu quo neutra esset in possessione daretur facultas puero adeundi alterutri⁹ hereditatẽ q̃z ꝓfessio in libello facta facit fidem ꝓtra ꝓfitentem. l. cũ precũ. C. de libe. cã et q̃z nominauit eum filium in actu, ꝓportionabili tm̃ filio. facit auc̃. item quis liberos. C. de natura. libe. sed electa vna ꝓcludit sibi viã quo ad aliã sicut dicim⁹ cũ due actiones ꝓtrarie ꝓpetunt. l. q̃. in heredẽ. §. eligere. ff. de tribu. et qõ nõ. Inn. in. c. audiuim⁹ ỏ collu.

Xstudij.

Conuersatio i adolescentia facit ꝓsumptiones de senectute. ¶ Primo ponunt verba salomonis in ꝑabolis. c. xx. Secõo ponunt verba Jero. illa expoñtia ibi quẽcuq;. Et pone casum ut in capitul' ꝑcedẽtib⁹ referendo ꝓsultationẽ ad papã. Nõ ꝓmo q̃ ꝓsumit habit⁹ virtutũ p eaz exercitiũ. nã qõ. exterius agitur interiorẽ mẽtis dispositionẽ et habitũ repsentat ut in de. eximi. de. v. sig. Nõ ibi auditõis sapientũ ꝛc. q̃ magnũ bonitatis signũ audire et ꝓsulere sapientes. vñ ait Jero. sup Isay. li. ij. ꝓmo beatus est qui p se sapit. secdo qui sapientem audit. is aũt qui vtroq; carz inutilis est tam sibi q̃ alijs et Tulius li. ij de offi. ꝓmo ꝓmendatio adolescentis, ꝓficiscit a modestia cũ pietate in parentes in suos benivolentia. deinde etiã in optimã ptẽ puenire ꝓnoscitur si ad sapientes et claros viros et bñ ꝓsulentes rei publice se ꝓtulerit et cũ eis assiduus sit. Nõ ibi maxime simplicitati ꝛc. q̃ simplicitas et humilitas maxie inter alias vtutes ꝓnẽdant et intellige de simplicitate que est dolo ꝓtraria nõ illa que est ꝓtraria discretioni. de vtraq; vide bo. glo. in. c si cupis. xvi. q. i. de humilitate vo vide glo. optimã in de. i. de reli. do. Oppo. et vñ q̃ ex opibus vtutũ ñ possit quis dici virtuosus q̃z pũt fieri animo nõ bono nõ aũt satis est bñ facere nisi ex bono fonte, pcedat lxxxvi. di. nõ satis. hoc dicit gl. in c. i. de collu. q̃ de⁹ non est remunerator nominũ sed aduerbioz Glo. i. ut arbitror metu ꝓtrarij exponit tex. ibi intelligit. i. ꝑsumitur q̃ per exteriora ꝑsumit de interioribus ꝛ bñ loqtur Alin. aũt et abb. ponũt xl'. Intima p mores ꝓgnosces exteriores Rustice q̃lis erit bos ex vitulo moderis. Annus q̃lis erit ꝓgnosces tpe veris. Et nõ de significato illius verbi intelligitur. Alia sũt clara et in eo q̃ glo. ij. allegat dictũ Salo. dic ut habet ꝓuerbioz. xxx. et vide aliud exemplũ seu similitudinẽ de sagitta emissa ad locum destinatũ quã ponit idem Salomon. sapientie. vij. Non sunt alia.

Vllus dubius

¶ Presumit cõtra illum qui dilationibus subterfugit iudicium. ꝛ Abbas dicit casum ponendũ p decreta. veritatis. de do. et ꝓtu. Nõ ꝑsumendũ p illo qui offert se iustitie seu iudicio. ꝛ ꝓtra illum qui subterfugit iudiciũ. ꝓmus eñ videtur ꝓfidere de iustitia et secundus diffidere, p hoc bo. tex. in. c. decernimus. iij. q. ix. Oppo. ꝓmo et vñ q̃ milti pñt dubitare de facto an foueat quis iustitiã vel iniustitiã ex oblatione vel dilatione iudicij Solutio. metu contrarij vt arbitror exponit Jo. an. tex. null⁹ dubitat. l. dubitare debet. Oppo. ꝛ videt q̃ subterfugiẽdo quis nõ ꝓfiteatur immo potius oppositũ est dicendum cum impossibile sit ꝓfiteri si petit dilationes hec eñ nõ sũt ꝓpassibilia. Soluit glo. si. tex. intelligendus de ꝓfessione interꝑtatiua. Triplex eñ ẽ ꝓfessio fm gl. quã in hoc nõ. dicunt tres doc. ꝛ bene q̃ hec ꝓfessio. ꝑsumpta non sufficit vt reus statim ꝓdemnet sup pnã palis ꝛ punit q̃z ꝓpter ꝓtumatiã in expensis ꝛ q̃z penã patit graniorem. C. de iudi. sanximus. xi. q. iij. rursus. et. c. quicũq;. de iudi. c. ii. dic tm̃ q̃ q̃z sufficẽ sola ꝓtumacia in nõ assumendo purgatione habet eñ tũc, p quicto vt est casus nõ. in. c. decernim⁹. ꝑall. fm vnũ intellectũ de quo tm̃ ut plene dixi. in. c. veritatis.

de do.et ptuma.et ibi etiam tetigi an sola fuga a loco iudicij sufficiat ad pdemnationem de quo p Bar.i.l. admonendi.ff.de iureiurā.et in.l.lege cornelia.ff.ad sil.vide Jo.an.in addi.spe.in ti.d plump.§.ij.v.violenta.vide etiā ad predicta bo.ter.in.c.cū ptumacia. de here.li.vi.et.c. rursus.t.c.qaicūqz.xi.q.iij.t qd circa illoz capitulorū intellectū dixi in.c.i.de iudi.

Ultimo queritur an ptra istos iprobe dilationes petentes sit proditus aliqd remediū hosti.dicit q sic cū eis iudex debeat dilationis amputare materiā.C.de tempo.appel.l.ij.pōt qñcunqz sibi videbitur ab excipiente et dilationem petente vel aliud,pponente si bz eum suspectum exigere iuramentū q hoc nō,pponat maliciose de quo hodie est dicendum vt in.c.ij.de iura.calū.li.vi.Ego dico q si vehementer psumit ptra pponentem poterit eum nō admittere nec curet de appellatione .iuxta nō.p Jnno.in.c.post electionē.de pcē.pben.et p Jo.an.in.c.sup eo.de appel.vbi vide

Onne bene, Calus.Qui tacet p sentire psumit. ita sūmat Jo.an.sed hec sumatio est nimis generalis.et cōtra regulā.is qui tacet.d re.in.li.vi.ideo sūmo sic.Qui ex duobus illatis alterū negat reliquum affirmare psumitur .et primo ponūtur verba cuangdū scdo verba grogorij exponentis seu inferentis ad decisionem qōnis.scda ibi duo quippe. Nō qd dixi in summario q3q3 eñ disputetur an tacens debeat haberi,p fitente an negante vt .j.plene dicetur.tñ puto q vbi duo inpinguē vel inferunt alicui seu,pponuntur vno negato alterū videtur affirmatum ut hic optime pbatur.hoc idem sentit Jero.ptra Jo.epm dicēs.q arguitur de pluribus et in delatione criminū aliquid ptermittit quicquid tacuerit pfitet.facit.c.i.de postu.pla. Nō scdo q xps fuit samaritanus.i.de,puintia samarie.Unidā vo vt hic refert Jo.an.negant xpm fuisse de samaria et tunc expone scōm Greg.samaritanus.i.custos.nam sic interptatur illa dictio samarita nus. Oppo.intrando glo.vf.eñ q tacens nō debet haberi,p consentiente vt in regula.qui tacet.ff.de re.iuris.et in regula is qui tacet.e.ti.li.vi.vbi dicitur qui tacet non fatet nec vtiqz negare videtur tē.Glo. vltima multū instat in hac materia et in effectu tradit duas theoricas.Prima q vbi agitur de dominio rerum amittendo tacens regulariter non psentit. Fallit rōne vicinitatis et melius diceret,primitatis vt in.l.si seruus pmunis.ff.de dona.inter.vi.et vxo.vbi dicit q tres erant fratres qui habebant seruum cōmunez quoz vnus eundem seruū alijs pūtibus et tacentib⁹ donauit sue vxori t pcludit valere donationē respectu tacentiū.vident eñ psensisse in coz pūdiciū rōne,primitatis vt ibi est casus valde nō.Sed ptra hanc regulam supius traditam facit .c.si seruus sciente.liij.di. vbi tacens cessante,primitate habetur p consentiēte et agitur d dño fui amittendo.ad idem.l.fideiussor. §.pater.ff.de pigno.et forsan metu bonum ptrariorum t similiuz glo.transit hic ad scdam theoricā que videt sibi plus placere videlicz vbi p,phibitionē meam possum,phibere quod fit et tacco taciturnitas habetur pconsensu.Si vo nō possum,phibere tūc taciturnitas mihi non obest.exemplū rem alienā quis pōt vendere inuito dño nō tñ fit pūdiciū dño sz ip se venditor obligatur psonaliter ad tradendū vel ad interesse.l.rem alienā.ff.de ptraben.emp.si psens ē dominus et tacet non facit sibi pūdiciū rōne pdicta sz rem alienam quis obligare non pōt qz in obligatōe ins pstituitur in re.l.rem alienā.ff.de pig.actio.vnde dominus rei ptradicendo impedit obligationē.ideo si est pns et tacet facit sibi pūdiciū.l.si sine.C.ad velley.hanc theoricam p hanc rōnem videtur sentire exp̄ssi⁹ glo.in.d.l.rem alienam.t.l.si sine.Jo.an.b dicit q moderni doct.ll.dicūt in pūdiciū dnoum neutz fieri posse sed in pūdiciū ptrahentis sic.sic eñ valet venditio in pūditiū venditoris t nō domini.d.l.rem alienā ita et pignorū obligatio.vt in.l.tutor.§.ptraria .ff.de pig.act.vbi dicitur q ptra pignorantē rem alienā ignoranti dat pignoraticia cōtraria nec scōm illos doct.mihi pūdicat si me pūte rē meā obligas.p.l.sicut.§.nō videtur.ff.quibus.mo.pig. vel ypo.sol.vbi dicit q si dominus rei vendidit rē alteri obligatā psente creditore et tacēte nullū pūdiciū fit ipi creditori cū sciat ius suum vbiqz durare.nec obstat pdicta.l.si sine.C.ad velley.loquit eñ inter coniunctos.s.cū maritus sciente vxore dat pignori rem ipsius tunc eñ taciturnitas ipsius habet,p consensu.d.l.si seruus.secus inter extraneos vt in pall.§.nō videtur.nisi taceret dñs in frandez.l.ij.C.si res.ali.pig. da.sit t dic q hanc opinionē tenet exp̄sse Ly.in.d.l. si sine.licet de eo Jo.an.mentionem nō facit sed logē mō pdicto et sic sentit Ly.q regulariter tacens nō habetur,p consentiente.hanc tñ materiā latius ipse attingit in.l.inuitus.C.de pac. Tertiā theoricā ponit Jnno.in.c.in genesi de elect.et glo.sequitur in.c.is q̄ tacet.de re.iur.li.vi. vbi dicit q si agit de re meritoria et pupillabili tacens habetur,p consentiente.l.q patit.ff.manda.Si vero agitur d re onerosa habetur pcontradicente.l.filiffa.§.inuitus .ff.de,pac.hec theorica sz sit nō.t i multis verificet tñ ē nimis general.ut infra apparebit.Jo.an.videt h ponere q̄rtā q tacēs regulariter habet,p ptradicēte.t pōit aliqs casus fallētie sz ut dixi.s.h sic asserere ē dicere cōtra regulā iuris. d.regula is qui tacet.que dicit q tacens nō cōsentit nec negat.et regula pcedens dicit qui tacet consentire videtur.Bar.aliquid ponit in.l. que dotis cā.ff.solu.

brocardicum habet ferre infinitos sensus ita q̄ omēs casus subdistinctione p̄bendi nō p̄nt sed scōm facto rum diuersitatem et qualitatē terminandi sunt sed ut habeat saltē in genere aliqualis noticia dico sic q̄ ta cens, ꝓprie non ꝓsentit nec ꝓtradicit et hoc q̄ tacere tenet medium inter ꝓsentire et ꝓtradicere hoc apte, p/bat dicta regula is qui tacet. vñ q̄cunq̄ hoc mediū potest ꝓsequi aliquē effectum ab extremis sepatū illū cōsequitur nec accedit ad aliqō extremoꝝ. pōt poni exemplū in. l. i. §. scientiā. ff. de tribu. vbi aliud dispo natur cū expresse ꝓsentit dñs ꝓtractibus serui sui ⁊ aliud cū ꝓtradicat. aliud vero cū tacet cuius diuersitatē vide p glo. in. d. regula. is qui tacet. vbi vo nō est inuenire effectum hoc medio tūc q̄q̄ sumit effectum vnius extremoꝝ q̄q̄ alterius scōm varias ꝓiecturas. nam sicut dicā in hermofrodito q̄ debet tribui sequi vbi magis incalescit. l. cū queritur. ff. de sta. ho. iiij. q. ij. hermofroditus. ita dicēdū in casu nostro q̄ tacere sit referendum ad ꝓsensum vel dissensum in quo magis incalescit scōz varias ꝓiecturas et facit ad hoc q̄ nō. By. in regula is qui tacet. et bar. in. d. l. que dotis. et in hoc casu sic distingue q̄ aut agitur de obligatio ne ꝓsonali ⁊ tacens habet ꝓ ꝓtradicente. l. filiusfa. §. inuitus. ff. de pe. vbi dicitur q̄ si is qui ꝓstituit, pu/rator est p̄s et tacet nō vī consentire Fallit hoc fauo re pupilloꝝ in fideiussore tutoris qui patit nomē suuz scribi. l. iij. §. vltimo. ff. de fideiuss. tuto. Item fallit in. c. vno de despon. impu. li. vi. vbi filius tacens ⁊ p̄ sens obligatur ex matrimonio ꝓtracto p parentes et hoc inducit ibi fauor mr̄imonij et fauor pentum. hoc enī non ꝓcederet in alijs etiā ꝓsanguineis vt nō. Jo. an. in nouella. Itē fallit si est ꝓtumax in Rñdēdo habetur enī talis ꝓ ꝓsentiente vel negante quatenus magis vtitur in suum p̄iudiciū de iura calū. c. fi. ⁊ i. c si post p̄stitum. de ꝓfe. li. vi. l. de etate. §. qui tacuit. ff inter. actio. nō. bar. in loco p̄all. Itez fallit ⁊ q̄rto q̄n vltra tacere intervenit aliquis act⁹ positiu⁹ vtpu ta recepit scienter lr̄as in quibus ꝓstituebat, pu/rator vt in de. vna. de. pu. vel exhibuit reuerentiā aduersa/rio tāq̄ ꝓlato vt in. c. ex ore. de his que fi. a ma. par. ca. Aut agitur nō de obligatione ꝓsonali sed de alio p̄iudicio et tūc si ē ꝓtumax in Rñdendo dic ut. s. aut non est ꝓtumax q̄ nō artat aliquo iure ad loquendū et tunc si tacens nō pōt ꝓtradicendo impedire quod agitur habetur ꝓ ꝓtradicente sic pōt intelligi. l. q̄ vas. §. vetare. ff. de fur. et quod legit et nō. in. l. gayus. ff de pig. actio. et in hoc omnes ꝓueniunt. Aut ꝓtradi/cendo pōt impedire et tūc aut simulat seu tacet i frau dem alterius et facit sibi p̄iudiciū ac si expresse ꝓsentiret in. l. ij. C. si res alie pig. da. fa. vbi dicit q̄ si te frau/dulenter tacente alius rē tuā tanq̄ suam pignorauit fit sibi p̄iudicium. Aut nō ꝓstat de fraude et sunt opi/

niones. Quidā enī volunt q̄ regulariter nō sit tacēti p̄iudiciū p. d. l. sicut. §. nō vī. ff. qui mo. pig. vl ypo. sol. qō voluit Ly. vbi. s. Alij tenent ꝓtrariū vt glo. ō et in. d. l. si sine. licet aliud sentiat i. d. l. ij. puto q̄ si ꝓ stet q̄ nō fraudulenter tacuit haberi debeat, p ꝓtra/dicente q̄ in dubio nō p̄sumit quis velle p̄iudicare iurj suo et iactare suū. l. cū de indebito. ff. de, pba. ⁊ in. c. sup hoc de renun. facit qō nō glo. in. l. cū quid. ff. si cer. pe. et pōt ꝓstare de nō fraude p ꝓiecturas et sic pōt intelligi scōm alium intellectum. d. §. vetare. et p hoc. d. l. sine. C. ad valey. vbi tex. in fine pōderat cal liditatem ⁊ ꝓmentū mulierꝝ et hec ē melior Rūsio ad illam. l. q̄ dictum Ly. de quo. s. ad idem. d. l. ij. que facit mentionem de taciturnitate dolosa. sed in dubio credet ē p̄sumendā fraudem ex quo est p̄s et pōt im/pedire et tacet et sic de fraude p̄sumpta intelligo. l. si si ne. et illam. l. ij. et sic in veritate loquunt si bene pon/deretur p̄ncipium in quo nulla fit mentio de fraude et sic limitarez glo. in. d. l. ij. et ad hoc facit nō. c. pe. j. de re. indi. et. l. sepe. ff. co. ti. Non obstat dictus. §. nō videtur. sup quo se fundat Ly. q̄ creditor ibi ꝓtra dicēdo nō poterat impedire venditionē rei aliene. naz dñs vendit ius suū lz sit alteri obligatū sed res tran/sibit cū onere suo vt ibi. Predicta fallūt rōne p̄iūctō nis nā tūc tacens habetur ꝓ ꝓsentire ut. i. d. l. si ser/uus communis. hoc vltimum limitat Bart. in preal. loco nisi sit ꝓiunctio habens in se reuerentiā. vt in. l. i. §. que honorande. ff. quaꝝ rei actio nō detur. ⁊ se quitur do. an. hic quasi tūc videatur tacere non rōne ꝓiunctionis q̄ velit ꝓsentire sed potius rōne reueren tie vt in seruo seu liberto respectu dñi vl i vxore respe ctu viri. sed mihi hoc nō plz indistincte p tex. nō. i. d. c. vno. de despō. ipu. li. vi. vbi est ꝓiunctio hōs in se reuerentiā sed magis est filius subiect⁹ patri q̄z vxor marito. pōt enī ipsum vendere tpe necessitatis et tñ ex taciturnitate habet, p ꝓsentiente etiā in actu in quo requiritur ꝓsensus oīno liber ab omni coactione ut in actu matrimonij. vt in. c. cū locū de spon. Non ob. tex. in. d. §. que honorande q̄ tex. loquitur cū limita tione. s. q̄ reuerēti aexcusabit si cā ꝓgnita ꝓtori lic̄do ꝓstiterit q̄ ob reuerentiā liberi⁹ ꝓmiserit patrono tc̄. vt ibi Debent ergo esse alique circūstantie ad hoc ut reuerētia excuset ⁊ excludet tacitū ꝓsensuz ut q̄ patro nus erat terribilis hō vel vir erat terribilis vxori vnō solebat se iure ⁊ acriter tractare vxorē dissentientem ⁊ nō se ꝓformantē sue voluntati. ar. eoꝝ que Jnno. nō. in. c. cūm. matrimonij. de offi. dele. ⁊ apte videt velle idem Bar. in. l. ad inuidiā. et. l. metū. C. q̄ me. can. ⁊ fm B posset solēniter limitari dictū. c. vnicū vt filij ñ habeant, p ꝓsentiētib⁹ si cā ꝓgnita ꝓstiterit ob reuerē tiā paternā tacuisse tpe ꝓtract⁹ mr̄imonij. dico etiā q̄ vbi ex ꝓtradictōe expssa verisilr timet ō aliquo dāno

saltem de facto contradicenti insligendo q̃ tũc tacẽs non habetur p̃ ꝓsentiente sed pro ꝓtradicente etiã si daret ꝙba generalia p̃ hoc allego bo.tex.in.c.cũ ve nissent.de instĩ. Item fallit fauore cultus diuini seu religionis et sub hoc põt optime p̃hendi cas'.c.si fu' sciente.liij.di.vbi dr̃ q̃ si seruus ordinat sciente dño et non ꝓtradicente videtur ꝓsentire.nã i hoc casu sub est illa ratio ꝓmissois de qua.s.cũ ecclesia sit mr̃ nostra.xj.q.ij.qui abstulerit. Aut non agitur de p̃iudicio tacentis sed de re ꝓcipissibili et meritoria.et haberi debet p̃ ꝓsentiente.d.l.qui patitur.ff.manda.ꝛ .l.si remunerandi.§.qui passus eo.ti.ita tꝫ Inno.et gl.vbi.s.et p̃nt hic applicari q̃nes quas posuit Joan.in regula.is qui tacet.de re.iuris.li.vi.in mercu. et vna quã posuit in regula.qui tacet.vbi ꝓcludit q̃ si ꝓstitutio epi̇ prohibet alienationẽ fieri sine sua licentia q̃ si fiat alienatio in eam videtur ꝓsentire et licentiam dare et p̃henditur magis sub eo quod dixi q̃n vltra nudã taciturnitatem intervenit aliquis actus positiuus.p̃dicta omnia,procedũt q̃n aliqua ꝓiectura facit p̃ sumi ꝓsensum vel dissensum.ad hoc q̃ le.et nõ.in.l.ij.C.de acqui.possꝫ.facit.l.quã tuberonis.ff.ũ pecul'.et vide spẽaliter circa p̃iudicium possessionis q̃ nõ.bar.in.d.l.que dotis cã que tñ p̃nt ad p̃dicta reduci. Quer̃it ẽ quid iuris si me p̃nte aliquis intrat possessionẽ seu aliquid capit ũ rebus meis et dicit q̃ aut p̃cessit titulus rõne cuius tenebar possessionẽ tradere et p̃sumor ꝓsentire.ut.d.l.ij.C.de acqui.possꝫ. Aut non p̃cessit titulus talis et si agitur de magno p̃iuditio non p̃sumor ꝓsentire vt nõ.in.d.l.ij.facit.d.§.verare. Si vero agitur de modico p̃iudicio p̃sumit ꝓsensus ut in.l.p̃dicta.quã tuberois .§.sunt quidam vbi dicitur q̃ dñs p̃sumitur ꝓsentire peculio serui eo ipso q̃ scit eum habere peculium et exp̃sse nõ admittet hoc vltimũ põt adduci ad multa.tñ vt dixi iudex ex multis ꝓiecturis p̃sumet in alĩs consensum vl' dissensum. Et aduerte vt habeas p̃fecte materiã nam p̃dicta,procedunt q̃n dat patientia tpe actus gesti.q̃nq3 ẽ actus geritur me absente et sciẽtia ex postfacto supuenit nũquid videor p̃ hoc actum habere ratum maxime gestum nomine meo glo.in.l.quo ẽ .ff.rẽra.ha.dicit q̃ non improbare supueniente scientia ratihabitione par est quasi velit dicere quot stati cũ sciuit debuit ꝓtradicere alias videtur consentire Bar. ibi melius distinguit q̃ aut geritur aliquis actus ptinens ad acquisitõez et mei ꝓmodũ et tũc nõ improbare est approbare vt in.l.si absẽte.C.si cer.pe. et ibi per gl. ꝛ docto.et hoc casu põt procedere illa glo.q̃nq3 geritur actus ꝓcernens merũ p̃iudiciũ et tũc aut supuenit simplex scientia et tunc nõ approbare est improbare vt.l.procurator in fi.eo.ti.ff.rẽ ra.haberi. Aut intervenit scia cũ aliquo actu vt cũ receptione literaꝝ vel instrumenti vt q̃ dominus recepit literas seu instrumẽtum de actu gesto et tũc nõ improbare est approbare ut .l.si filius ad macedo facit de.i.de,pcu.ff.fur.aduersus na.l.i.§.fi.p̃dicta fallunt scõm eũ.in.l.fi.ff. qui et a qui et in lege.in sponsalibus .in fine.ff.de spon.

Utrum autẽ quis possit habere ratũ ꝓte absente bar in loco p̃all.tenet q̃ sic allegat nõ.i.l.põnius.scribit.ff.de neg.gest.ꝛ p̃ hec habes declaratam et ampliatam materiam huius.c.

Andara cele. Casus. Ex p̃teritis p̃sumim' circa futura. Quatuor facit. primo p̃mittit exordiũ. Fo subdit narrationẽ ibi,p inde quã.tercio. determinat ibi quas non loco quarto rõnẽ subiungit ibi q̃.

Nõ primo q̃ efficatius geritur qõ a pluribus explicatur. Item q̃ prelatus debet,curare vt secum habeat coadiutores in officio vide ad idem bo.tex.in.c.fi.de offi.archipres. Nõ ibi onera.q̃ officium etiã papale est onus alibi tñ appellatur summa dignitas.xl. di.c.i.quimo etiam ep̃atus appellat culmen dignitatis vt in.c.penl.de p̃ben.sed dic q̃ p̃ncipaliter ẽ omnis dignitas ecclesiastica ut in.c.qui ep̃atus.viij.q.i.vñ xp̃s dixit petro faciendo ipm vicarium suũ pasce oues meas.ũ elect.significasti.et sic vsus ẽ verbis denotãtibus laborẽ et ministerium et nõ sapientibus fastũ superbie et dignitatis fatendum tñ est q̃ respectu huius exercicij et ꝓtemplatõe illius cuius vices gerit debetur sibi honor maxim' de quo vide p archy'. in.d.c.qui ep̃atum. Nõ ibi vices q̃ legatus pape dicitur gerere vices pape hinc dicit glo.nõ.in.c. que ũ causa.ij.q.v.q̃ debet honorari ut papa argu. bo.in.c.si.xciij.di. Nõ ibi quas nõ loco tẽ q̃ legationis officium q̃nq3 ꝓcedit certo loco seu dignitati exercendum tñ p̃ p̃sidentẽ in illa dignitate et talis dicitur legatus natus vt in.c.i.et.c. pe.de offi legꝫ. vbi de hoc .q̃nq3 ꝓcedit p̃sone vt hic et sic sequit' et extinguitur cũ p̃sona.ut in regula p̃nilegium.ũ re. iur.li.vi. Nõ q̃ ex bonis actibus p̃cedentib' p̃sumitur de vita futura et in hoc vltimo facit iste tex.ad titulum et ideo vt reducas decre.ad titulꝫ potes ponere casum in terminis referendo ꝓsultationẽ ad Gregorium auctorez hui' ꝓpilationis.nã quereba' an ex p̃teritis sit p̃sumendum circa futura.et gregorius pro solutione induxit auctem gregorij qui scribens maximo ep̃o dixit vt habetur in tex.ex quo colligitur solutio q̃nis ad p̃tem affirmatiuã. Sed quero,p intellectu litere quid si papa in ꝓmissione huius officij non fecisset illam,ptestationem q̃ ꝓmittebat nõ loco sed p sone an ꝓmissio fuisset realis Dicit Jo.an.q̃ nõ et ũ qꝫ scribebat exp̃sso nomine p̃sone et remittit ad spec. de instru.edi.§.nũc aũt.v̈.quid si papa.et ad id qõ habet in regula.p̃nilegiũ de reg.in.li.vi.in merca.

Do.Lardi.tenet hic contrarium quia exprimebatur etiam hic nomen appellatiuū. Itez quia dicendo cōtrarium ptestatio fuisset hic superflua qđ nō est dicēdū in principe ar.xix.di.si romanorū. Ego dico primo dictū verius alia ratiōe qua moueatur Jo.an.t primū quia ad pliderādū an sit ptēplata dignitas an persona debemus prius recurrere ad plecturas q̄s ad expssionē nois ppriū vel appellatiui hoc,patur in.c.requisistu.de testa.nō.idem Jo.an.in regula.pullegium.in mercu.vnde si ex plecturis vr ptemplata psona psumitur dispositio psonalis etiam si solū nomē appellatiuum fuisset expssum.vt le.t nō.in.d.c.requisistu.sed ex verbis huius pmissionis apparet satis psonā t nō dignitatē fuisse ptemplatā vt patet ex illis verbis qz ex transacta in te vita tē.que verba pueniūt nō dignitati sed psone. Ex quo infero q etiā si solū nomē appellatiuum fuisset hic expssum nihilominus pmissio fuisset psonalis. Scōo moueor qz ut patet in supscriptione fuit expssum vtrūqz nomē sed ppriū p pius vr posito q omnes plecture cessarent etic res esset dubia tñ ex quo nomē ppriuz fuit primo expssuz t psona erat nota scribenti videtur psona et nō dignitas ptēplata vt optime,patur in.l.si cōis seruus.ff.de stip.ser.iūcta.l.qui habebat.ff.de tute.vult glo.in.l.cū ita dat libertas.§.fi.ff.de pdi.et dmō et de materia vide in c.qñ abbas.de offi.dele. Venio ad glo.et quero de quibus mandatis celestibus loquitur hic papa Rñdit glo.i.q de illo alter alterius. Sed ego nō credo glo.verū dicere q illud nō refertur ad iniungentē onus sed ad euz qui debz onus alterius subire. Ipsa papa aūt hic loquitur de se quare arbitror q papa loq̄tur hic de mandatis celestibus sibi tanq̄z vicario factis circa pascendū populum dei.nā efficatius adimplet assumēdo multos ad hoc ministeriū iuxta illud euangelicum.messis quidē multa oparij aūt pauci rogate dnm messis vt mittat oparios in messem suam xxi.di.§.i. Scōa glo.colligit ar.ō offi.partiendis ut officia pmittant singulis psonis. Opp.in ptrariū de multis iuribus sed expedias hunc articulū vt dixi in.c.ex lris.de,pba. Glo.iñ.querit exquo legatus gerit vices pape nunquid pōt extendere manuz ad oia que pōt papa Rñdet glo.q nō qz nō pōt attemptare ea que papa in signum vniuersal' domini sibi reseruauit ut in.c.q translationē.de offi.lega.et sic sentit glo.q reliqua nō reseruata possit legatus attēptare qđ darius tenet glo.in.d.c.q translationē.qđ dictū ego non puto verū qz nullo iure,patur imo potius ,patur ptrarium in.c.dilectus.el.i.de pben.vbi patz q non pōt dare ius ad vacatura beneficia et colligit ibi glo.q ptra pilium generale legat' non dispensat adidem vide glo.in.c.fi.de here.li.vi.que dicit legatum non posse cōmittere cām tractandā simplicit t ō pano sine strepitu tē.qz esset tollere ius superioris.et idem spe.q nō pōt in ti.de lega.§.superest.v.sed nūqđ pōt pnoscere.et alibi dicit idē spe.q nō pōt legatus supplere defectum pmissam in ptractibus vel in iudiciis vt ipse nō.in ti.de lega.§.nūc ostendendū.v.xliij.et in eo.§.v.legatus ponit vnū dictū generalius et notabilius dicens legatum nō posse omnia quesi bi sedes apostolica spēaliť reseruauit si illa sint ardua sed sunt ad papā referenda facit glo.nō.in.c.sicut.de sen.ex.et vide ad hoc qđ latius dicā i.c.fi.de prima.vti.vel inuti. Abbas.

Vosoam. Casus. Ex vicinitate p sumitur noticia facti loci vicini.b.d. Et ponit casum abb.q forte illi quibus scribitur petebāt pbendas ibi et erant ibi vicini quos papa voluit axaudire cū terra ipsa satis oppressa esset a tarbaris qđ ipsi vicini melius scire debebant rōne vicinitatis. Nō primo duo quibus patria vastat mortalitate.s.et languore. Nō scōo q tanto quis subtilius pīsumitur scire factum alterius quanto vicinior est. Nō q quis pīsumitur scire factum vicini sui.ex quo infertur q si testis deponēs de facto vicini interrogatus de cā scientie. Rñdet q sunt vicinus,pbat qz pcludit pīsumptiue pīsumptione iuris de quo bar.in.l.i.ff.si certa pets. Nō q dicuntur vicini hi qui sunt de diuersa patria nō multum adinuicem distantes.ex quo puto limitandum dictum bar. et alioz in.l.si tertius vicinus.ff.de aqua plu.ar.vbi dicitur q ille dicit vicinus qui alta voce clamādo potest audiri.nam debet intelligi qñ tractatur de vicinis eiusdem loci et pōt dici vicinus a vico qz sunt einsdez vici seu strate.secus vbi tractatur de vicinitate respectu locoz.naz tūc possunt dici vicini si nō multū eoz loca distant adinuicē vt b et in.c.sed et ptinuo.de pe.di.i. Glo.i.querit an ptra hanc pīsumptionē admittat dicens et allegans ignorantiā. Rñdet q de facili nō admittitur allegat iura ego dicerem q aut factum est notum in loco et pīsumit illius habere noticiā nec de facili audiremr,pbando ptrariū et hoc casu loquunt iura allegata in glo.puto tñ q vbi nō agitur de graui pīudicio admit teneť volēs,pbare ignorantiā p ppriū iuramentū vide ad hoc glo.in.c.,ppositisti.lxxxij.di. et quod nō.in.c.ij.de pstī. aut factum vicini nō est notū in loco et aut ille tenebatur ex officio inuestigare t pīsumit scientia ad b.c.innotuit.et qđ ibi nō.ō elect. aut nō tenebatur indagare ex officio et creditur sibi ignorantiā alleganti ar.in regula.pīsumit ignorātia.de re.iu.li.vi. In glo.fi.de hac materia dic vt plene dictū fuit in.c.pe.ō in.calū.et vide glo.in.c.ij.de testi.li.vi.et in.l.ij. C.ō in.calū.

Vanto infra Casus. Presumitur factum notum in vicino loco quod est notum in remoto.hoc.dicit. Et pone casum literalem secundum Jo.Forte cūm papa

reprehendit ep̃m de negligentia circa correctionẽ de licti subditi sui cuius clamor ad ipsum papã puenerat et quia ep̃us allegabat in hoc ignorantiã papa sibi sc ripsit vt hic habetur Nõ p̃mo ar.a maiori de quo de dec.cã in cunctis Oppo.ptra tex.in eo q̃ dicit nõ potuit nõ puenisse ad istos qui erãt in loco vicino ex quo puenit ad papã qui erat in loco remotiori.naz se pe videmus oppositum q̃ multi de loco remotiori sci unt quod plerũq; vicinjores ignorant.metu contrarij glo.p̃ma exponit non potuit.i.p̃sumitur nõ potuisse admitti tr̃ pbatio i contrarium sicut ptra alia iuris p̃sumptionem ita dicit hic nõ.gl.in sui pri.ex qua iuncto tex.nõ.q̃ verbum põt.non semper importat necessitatem licet p̃cedat negatiua Cuius ptrariũ dicit.glo.in regula.i.de re.iur.li.vi.sed dicit illud procedere nisi resultaret absonus intellectus tunc eñ importat p̃sumptionem vt hic q̃ diligẽter nõ.q̃ facit ad p̃munem vsum loquendi et ad dictum testis .Cõtra predicta glo.oppo.de.c.si qui clericoz.xi.q.i.vbi videtur,pbari q̃ contra p̃sumptionẽ iuris nõ admitti tur,pbatio in ptrarium et nõ solvit.Jo.an.dicit q̃ ibi solvitur forte hoc dixit quia glo.ibi dicit quosdã dixisse q̃ ibi est p̃sumptio iuris ptra quã non admittitur pbatio quasi illa p̃sumptio sit iuris et ỹ iure.Ego dico q̃ ille tex.non repellit,pbationem ptrariã sed excusationẽ partis ptra veram,pbationẽ sicut in simili fit i .c.ad nr̃am.de testi. Ultimo glo.querit an p̃sumptio sufficiat ad p̃demnationẽ t Rñdet distinguendũ tres species p̃sumptionis.nam quedã est temeraria t hec repellitur.quedã ,pbabilis et hec inducit q̃nq; expurgationẽ.quedã violẽta.et hec inducit q̃nq; sufficientem,pbationem ad sniam. Et aduerte q; glo. non declarat tibi q̃n sufficiat ad purgationem indicẽdam vel ad sniam nec declarat q̃n,pbabilis dicat et q̃n temeraria vel violenta Jo.an.etiã transit ponẽdo solum quedam dicta Inno.in.c.q; verisimile .j.e.ti. vbi vltra ea que dicuntur hic dicit q̃ est p̃sumptio iuris et de iure que non admittit,pbationem in ptrariũ Itẽ iuris tm̃ cui statur donec ptrarium sit,pbatum. Probabilis vero q̃nq; inducit semiplenã,pbationez de sen.ex.inquisitioni de testi.spo.sollicite.Q̃nq; sufficit ad purgationem indicendã.ij.q.v.presbiter si.et .j. de purga.cano.si quis de gradu.Q̃nq; requirit,pbationez ptra.se. ff.qõ me.cã.nõ ẽ verisimile Q̃nq; nullam,pbationẽ ptra se admittit nisi fama vt alia circumstantia sit ptra ipsam vt in p̃al.c.q;.Q̃nq; refundit ,pbationem in reum.C.de,pba.siue.et de hoc .j. vt ecclie.bñficij.c.vno.Q̃nq; secum adducit sniam .j. eo.illud.et .c.lr̃a.s.ea,afferte.Idẽ in effectu do.an. hic Idẽ qõ glo.hic nõ.glo.in.c.i.semp.ij.q.i.et.ca. oues.vt.q.i.t in.c.dixit.xxxij.q.i.ibi tñ gl.vtic vbo suspitione.et sic videt velle q̃ idem sit p̃sumptio t suspitio.Spe.latius attingit eo.ti.§.ij.a p̃n.vsq; ad finem dicens inter cetera q̃ licet ꝓmuniter assignentur tres p̃sumptionum spẽs ut hic p̃ gl.Ipse tñ addit q̃tam videlicet necessariam et appellat illam necessariaz que nõ admittit,pbationẽ in ptrarium que ingr̃aliter appellat̃ p̃sumptio iuris et de iure.et sic ponit quatuor spẽs p̃sumptionis .s.temerariã,pbabilẽ violentã et necessariam. Ego aũt ne laboremus in incerto latius et clarius attingendo materiã dico q̃ multa reperiunt̃ vocabula in hac materia.vt Jndiciũ .l.indicia.C.de rei vendi.et dixi in.c.tertio loco ỹ,pba.ar. vt in.c.forus de.v.sig.Suspito vt in.c.i.semp.ij.q .i.et in.c. dixit.xxxij.q.i.t.l.absentem.ff.de penis. Opinio vt colligitur in.l.iij.§.eiusdem.ff.de testib̃ p bar.in.l.admonendi.ff.de iureiuran. Presumptio temeraria de sen.ex.inquisitioni. Presumptio ñ movet vt in.c.sup e.de testi. Presumptio ,pbabilis ut in.d.c.inquisitoi. Presumptio vehemens vt in.c.literas .j.eo. Presũptio violenta .vt hic in glo.que idẽ est qõ vehemens.vt in.c.cũ ptumatia.de here.li.vi. et.d.c.literas.sed ignoram? qñ dicit,pbabilis vt violenta tc̃.Ego p̃us attingã p̃sumptionẽ iuris.secõ hominis. Circa p̃mũ aduertendũ q̃ qñ ius disponit aliquid statuẽdo supcerto qõ tñ in se nõ est verũ t illa appellatur fictio.exemplũ in.l.vna.C.de rei.vx.acti. vbi ius fingit mulierem dotem sibi fuisse stipulatam cui in veritate nõ fuit stipulata et hoc facit ius.Q̃nq; in fauorem alicuius et hoc ibi in glo.et per doc.in.c. is qui despon.Q̃nq; ius p̃sumit sup incerto ex aliquibus p̃iecturis t hoc dupliciter.Q̃nq; eñ ius p̃sumit in tm̃ q̃ sup illa p̃sumptione statuit aliquid ac si verissimum esset qõ p̃sumit.exemplũ in.c.is qui.despon. vbi dicitur q̃ si quis p̃gnouit carnaliter sponsã ỹ futuro p̃sumitur q̃ secum tũc voluerit ptrahere matrimoniũ p verba ỹ pñti nec admittit̃,pbatio in ptrariũ et ista appellatur magistraliter p̃sumptio iuris t de iure.Q̃ scias q̃ ista non sunt vocabula iuris sed magistralia vt.s .sentit spe.vbi.s.et glo.in.c.ferrum.l. dis.et vt plurimum q̃n ius inducit hanc p̃sumptionẽ exp̃mit̃ q̃ nõ admittat̃,pbatio in ptrarium.sz idẽ dicitu q̃n hoc nõ exp̃mit dũmodo sup sua p̃sumptiõe statuit vt,pbatur in anẽ.sz iam necesse.C.de dona.ante nup.iunctis doc.dictis ibi et glo.ordinaria in corpe vnde illa.auc.tamẽ Q̃nq; ius p̃sumit aliquid sz sup sua p̃sumptione nõ firmat in tantũ pedes vt sup illa certũ q̃d statuat t illa appellat̃ simpliciter p̃sũptio iuris et ptra eã semp admittit̃,pbatio in ptra.vt dicit gl.et bñ in.d.c.ferrum.nõ.i.d.c.is qui.Q̃nq; tñ ius exigit strictiorem,pbationẽ vno cãu q̃s alio.vt in.c.quia verisimile .j.e.t.c.sup B.ỹ renũ.et i.l.nõ ẽ verisimile.ff.qõ me.cã.Q̃nq; vero nõ p̃sumit in tm̃ vt requirat,pbationez in ptrariũ sed solum exigit ut indicat̃ purgatio

ij.q.v.p̄sbiter.et in.c.ij̄ō.pur.cano.et in hoc nō pōt dari certa doctrina sed seruā legem scōm qō disponit ar.in.l.pspexit.ff.qui et a.qui. ꝛ vi.q.iij̄.scriptū est i .l. Venio ad secundū .s.p̄sumptionē hominis et appello p̄sumptionē hominis qñ iudex ex aliquibus ꝓiecturis aliquid ꝓ vel ꝓtra aliquē seu in aliqua cā p̄sumit vbi ins specifice aliquid nō presumit .exemplū in.c.affert.s.eo.et.iiij̄.q.ij̄.si testes et in.l.ij̄.ff.de testi.vbi dr̄ q iudex debet sui animi motū informare ex argumētis et testimonijs que rei aptiora esse ꝓpe rit ꝛc.facit.c.cām de re iudi.et melius.c.in pūtia.de renū.Cum eñ iudex nō possit pduci ad veraz sciam facti p aliquē sensum corporeū nisi factū esset notoriū pmanens oportet q adducat ad firmā credulitatē ex presumptionib⁹ que quidē presumptiones causāt ex multis ꝓiecturis et ex dictis testiū nā iudici nō ꝓstat vt tres testes verū dicant et maxime qñ sunt ꝓtrarij ꝑ ex multis argumentis et ꝓiecturis ꝑ p̄sumit.ideo dic lex q animi sui motum iudex in formare debet ex argumentis et testimonijs que rei aptiora esse ꝓperit ꝛ vo ꝓmiora.nec eñ ad multitudinē respici oportet sed ad sinceram testimonioz fidē et testimonia quib⁹ potius lux veritatis assistit et hec habent in.d.c.si testes.iiij̄.q.ij̄.et. d.l.iij̄.ff.de testi.et alibi dicit glo. iuncta tex.q si testis cito rñdet est p̄sumptio q sit mē dax.si vero est morosus presumitur dubitare vt hr̄.v. q.v.§.sed aliud.Et Inno.in.c.qñ ꝓtra de.pba.dic q si iudex ꝓpendit testē vacillare nō debet sequi dict um suū.et iurisc̄sultus in.d.l.ij̄.dicit iudici.tu magē scire potes q̄nta fides sit testibus adhibēda quasi dicac q sup hoc nō pōt dari certa doctrina ꝙz ex varijs ꝓiecturis iudex presumit.p vel ꝓtra testes.nā presumptio non est aliud q̄z quedā suspitio que causat in aio iudicis vel cuiuscunqz ex varijs ꝓiecturis vel argumētis seu indicijs et scōm qō ꝓiecture vel argumenta vel indicia vrgent causatur sumat vel augmentatur illa suspitio.Si eñ indicia seu argumenta essent temeraria vtputa q fuit visus cleric⁹ loqui cū muliere nulla alia ꝓiectura existente vis presumere adulteriū cētre male presumis nō eñ ex hoc debet causari aliqua sinistra suspitio.ad hoc qō nō.xi.q.iij̄.absit et si ō facto causaretur illa ē suspitio seu presumptio temeraria ō quo in.d.c.inquisitioni Si vero ꝓiecture aliquatenus vrgent puta q fuit visus sepe secū in secreto ꝓfabulari et vterqz est iuuenis tunc causabitur suspitio seu presumptio,pbabilis ar.xxxi.di.clericus solus.nō tn̄ ad ducit iudicem ad credulitatē ut eū ꝓpter hoc solum ō crimine adulterij ꝓdemnēt sed,pceder ut habetur in.c ij̄.de coha.de.Item possent esse alie ꝓiecture magis vrgentes ita q causarent suspitionē seu p̄sumptiones magis vehementer et tūc pcederet ad magis grauia pata ad purgationē indicendā.Q̄ñq etiā ad suspensionē a beneficio et officio donec se purgauerit vt in. c.inter de purga. cano.et qō nō.Jo.an.in.c.i.ō ac. li.vi.Q̄ñq ꝓiecture sunt strictissime et vrgentissime ita ut vix ipse reus audeat diffiteri delictū et tūc causatur tanta p̄sumptio q adducat iudicem ad credulitatem et ferat sententiā ꝓtra eum de ipō delicto ad hoc .c.pterea de testi.c.affert.s.eo.et ho.tex.in.l.sciant cuncti.C.de.pba.canonisata.ij̄.q.viij̄.sciant vide bona exempla p Jo.an.in Spe.in addi.ti.de.pba.§. videndū. v̄.xij̄.dixi.plenius in.d.c.tertio loco.vbi vide.Ex quibus ꝓdude q nō pōt dari certa doctrina qñ p̄sumptio sufficiat ad sententiā.qñ ad semiplenam pbationem.qñ ad iudicium seu torturā.quando ad purgationē indicendā.qñ ad suspensionē beneficij et officij vel ad similes effectus.sed iudex ex suo bono et equo iudicio ex varijs coniecturis arbitrabit ꝑ vt in iuribus supius all.ꝛ si male arbitrabitur corrigetur factum p iudicem appellationis iuxta nō.in.c.preterea.p̄all.ꝛ p Inno.in.d.c.qñ contra.Ex his etiaz ꝓdudo nō curandū qualiter appelletur suspitio vel p̄sumptio an.s.vehemens an,pbabilis an violenta an necessaria ꝛc.q hec sunt potius vocabula mgr̄alia q̄z iuris.assumunt eñ sibi nomē scōm ipsaz potentiā nam appellatur violenta illa que sufficit ad sniam q quasi violenter trahit iudicem ad credulitatem.Vehemens dicitur q in tn̄ vrget q vehementer facit iudicem suspicari contra reū ·ī·eo.literas.Probabilis quasi proba seu recta.i.iuste causata et non temere.vl quia reddit factum verisimile nō tn̄ ita violenter ut sufficiat ad sententiam.vide ad hoc bonā glo. in.c.insinuatu.in fi.de symo.Dz ut dixi.s.nō cures tu ō his nominib⁹ sine vocabul'.imponas eñ qō nomē vis ꝑ considera qualitates et potentias et circumstantias ꝓiecturaz et scdz illas inducetur effectus.ideo dixit. Inno.in.d.c.q.ī.c.in fi.q quidā appellant violētas presumptiones quas alij dicūt pbabiles sed in ꝺ nō est vis nisi in verbo scōm eum et disputatio de vocabulis est ptinacibus relinquenda ut ibi nō.Inno.et glo.sup rubrica inforciati quasi dicat q nō est fīēda vis qualiter nuncupent.nō eñ habemus iura que dicunt que coniecture inducūt p̄sumptionem. violentā ꝛ que,pbabilē et que vehemētē.nec quid operetur vehemēs quid probalis nam varij effectus causant scōm q coniecture vrgent vt colligitur ex iuribus supius all'.quiimo glo.et doc. nō ponūt vehementē p̄sumptionē pro specie distincta vt in hac glo.et in alijs sup ius allegatis quia forte comprehendere eā voluit sub violenta vt sentiunt docto ·ī·eo.literas.Sed nos videm⁹ q vehemens nō semp sufficit ad ꝓdemnationē vt pz in.c.inter.de pur.cano.et in.c.cū ꝓtumacia.de here.li.vi.et ·ī·c.lr̄as ergo theorica illa nō ē bona ꝛ sic essent quinqz spēs nec,pptera potes ex iure colligere quid operetur vehemens suspitio .ergo dic quot

fere infinite sunt spēs p̄sumptōis sicut sunt coniecture ex quibus ipse p̄sumptiones insurgūt. Ex supius dictis et his qne dixi in.c.affert.s.eo.t.c.tertio loco.de.pba.pōt capi satis sufficiens doctrina circa materiā istā.et scias q̄ p̄sumptio q̄ñq̄z sumit ex facto de p̄senti.q̄ñq̄z ex facto de preterito et vtriusq̄z temporis.nā ex p̄nti circa presens ita circa p̄teritū t circa futurum Itē ex facto de preterito p̄sumit q̄ñq̄z circa p̄terita q̄ñq̄z circa p̄sentia q̄ñq̄z circa futura de quo vide glo.cū iuribus in ea alle.j.c.se.t in.c.cū p bellicā.xx xiij.q.ij.t.c.pnenit.xvij.di.et.c.multis.xliij.di.

Cribam. Breue est t in effectu intē dit q̄ ex p̄teritis presumit circa futura.et pone casum lr̄alem vt dixi in p̄cedentibus capitul'. Nō p̄mo q̄ dū negligēs in p̄terito p̄sumit q̄ erit negligens in futuris.Ex hoc dicit glo.q̄ qui negligenter studuit in iure canonico p̄sumitur q̄ studebit negligenter in iure ciuili et ecōuerso. Secōo nō.q̄ p̄latus nō tenet assidue monere p̄uersum et negligentē ex quo vehementer p̄sumit se nō pfecturū.debet eñ tūc tacere ne mittat margaritas inter porcos vide ad hoc bo.tex.in.c.q̄ñ.xi.q.iij.t in.c ephesios.xliij.di. Tertio nō ibi apparet.iūcta glo.ñ.q̄ id q̄ p̄sumit pōt dici apparere.ad idem bo.tex.s.c.pxi.et vide ad materiā q̄ ibi dixi.Glo.prima ponit duos intellectus ad tex.p̄mus est melior t pro eo facit.c.q̄ñ.et.c.ephesios.s.alle. Glo.ij.ponit triplices p̄sumptionē ex p̄nti et triplicē ex p̄terito.t pro expeditione quero hic dī p̄sumptio ex p̄terito circa futura nū quid aliis modis elicīat p̄sumptio Glo.nō dicit q̄ sic.nā p̄sumptio q̄ñq̄z elicitur ex facto de p̄nti.q̄ñq̄z ex facto de p̄terito.¶Primo casu tripliciter.Nā q̄ñq̄z ex p̄nti circa p̄sens pone exemplū.si quis de p̄senti est criminosus p̄sumitur q̄ accusat nō bono zelo ideo repellit.vi.q.i.qui crimē.et i.c.i.de accu.Q̄ñq̄z p̄sumitur ex p̄nti circa p̄terita.exemplū.si mulier nupta allegans maritum captū et mortuū alteri nupserit Si postmodū audito de vita p̄mi mariti nō recedit i p̄tinenti de secōo p̄sumitur q̄ cū incontinentie transiuit ad secōas nuptias vt in.c.cū per bellicā.xxxiij.q.ij.Q̄ñq̄z et tertio p̄sumit ex p̄nti circa futura.exemplū si quis de p̄nti est negligens seu incōtinens p̄sumitur q̄ talis erit in futuro ut i.c.si quis dyaconus.l.di.

Secōo casu p̄ncipali inducit p̄sumptio etiā triplicīter Q̄ñq̄z eñ ex p̄terito circa p̄teritū.exemplū.si incōtinenter aliqua mulier vixit nō p̄sumitur q̄ fuerit maritata.xxviij.dis.quia sunt culpe.Q̄ñq̄z et secōo.ex p̄terito p̄sumit circa p̄s vt si queritur de fama alicui' nā p̄sumitur quis bonus vel malus secōm vitā de p̄terito vt in.c.monachus nouicī'.lxxvij.di.facit qō nō.i l.ſ.ff.de.q.Q̄ñq̄z et tertio ex p̄terito p̄sumit circa futurū vt hic et nō.hanc glo.et ioan in effectu nō.in.c.cū p bellicā. p̄all.et.c.pnenit.xvij.di.et.c.multis xliij.di.et faciūt hec ad qōnem.Quidā fuit minatus quidā de p̄tiendo eum.demū fuit p̄cussus et nescit a quo.queritur an sit p̄sumendū q̄ fuerit ille qui minas intulit et vī q̄ sic q: ex p̄terito p̄sumit circa p̄s vt patet ex p̄dictis dic q̄ bene inducitur p̄sumptio contra eum tī nō sufficit ad p̄dēnationē quia in criminali debent esse.pbatōes luce clariores.l.sciant cūcti.C.de.pba.canonisata.ij.q.vij.dicit tī spe.in ti.ō p sump.§.ij.ar.c.fi.q̄ talis p̄sumptio sufficiet vt suppo natur torture quod nō et vide ibi latius et quod nō. in.c.auditis de inte.resti.et in.c.auditis.de p̄scrip.

Via visi. Casus .Efficatior ,pbatio requirit ab illo qui ,pbare vult qō non est verisimile.diuidit nam primo ponit cām finalē.secōo ,puisionē.tertio ,puisionis cām impulsiuā.secōa ibi,puideas tertia ibi qū. Nō p̄mo istū tex. contra p̄mutantes beneficiū tenue cū pingui p̄sumenda eñ est talis p̄mutatio fraudulenta et simoniaca cū nō sit verisimile q̄ sine cā relignet qs beneficium pingue,p tenui.ar.hic et in.c.sup hoc de renū.facit qō legitur et nō.in.c.ij.de renū.li.vi.puto tī q̄ hec sola p̄sumptio nō sufficiat ad sniam ,pferendam sed p̄stat ltiam cām indicendi purgatōnē seu aliter ,pcedendi.ar.in.c.inter.de pur.cano.sed si adest cā alia admicula poterit snia ferri.exēplū.p̄mutauit qs bñficiū pingue cū nepote iuuene bñte tenue.hic eñ cō currit suspitio sanguinis vltra tenuitatē bñficij.ar.x.q.ij.hoc vsus p̄statio maxime si alter erat senex.et b videtur velle Jo.an.in dicto.c.ij.de renū.li.vi.lz cōtrarium velit Jo.de ligna.in.c.i.de cle.nō resi.lz primo puto verius.t q: valet ar.a cōiter accidentib' vt dicto.c.i.et ꝓmuniter videmus q̄ ista fiunt in fraudē hec puto vera nisi sit alia p̄sumptio ista excludens vt puta quia nō poterat secure morari in beneficio pingui vel alia similis ar.de renū.ad supplicatōnē.et vij.q.i.pastoralis. Secōo nō et tene menti q̄ lz cōtra p̄sumptionē iuris admittat ,pbatio ut hic et dictū fuit .s.in.c.q̄nto.tī aggrauat ,pbans duorū' ,pbationibus q̄ verisimilitudo est ꝓtra eū.vnde scias q̄ q̄ñq̄z verisimilitudo est tāta q̄ nō admittit ,pbationē in ꝓtrarium vt in.c.filij.de here.li.vi.et hoc puto p̄cedere vbi ius exp̄mit sicut facit in.d.c.filij.vel sup illa p̄sumptione statuit ut dixi.s.eo.q̄nto.alias semp admittitur ,pbatio in ꝓtrariū lz exigat strictōr vt b Q̄ñq̄z verisimilitudo est maxima et tunc non admittitur probatio in ꝓtrarium nisi precedat p̄ius aliqua causa cognitio vt in.c. super hoc .de renun.Q̄ñq̄z est verisimilitudo magna nō tī maxima et tūc pcedat ist tex.vt admittatur ,pbatio sed debet esse clarissima lz in cā criminali vt b t i.l.ñ é verisimile.ff.qō me.cā et hec nō.fac etiā qđ le.t nō.in.c.sollicite.de rest.

spol'. Nō q contra testes deponentes contra ve-
risimile est pſumptio falsitatis et sic nō faciūt fidem
nisi sint tales de quibus nō est verisimile q debeant
peierare vel nisi habeant aliquā pſumptionē secū pu-
ta famā vel quid simile. Oppo.t vr q alio respe-
ctu nō valuerit hec pmutatio q nō interuenit aucto-
ritas epi j. de re.pmu. quesitū. cū si. Volu. intelligen
dū est scōm doct. q hec auctoritas etiā allegabat sz
nō ē verisimile q hec itercessisset p falsomō allegabāt
Cal' Pder. nomina
Illud quoqz tionē cohabitationē
et famā, pbatur cōiugiū maxime si apparēt
instra dotalia. sic summat Jo. an. que summatio iu-
dicio meo oino nō colligitur ex isto tex. tū q in isto
tex. nulla fit mentio de cohabitatione nec nominatōe
vltra instrumenta dotalia. tum q p dictōnē maxime
sentit Jo. an. q absqz instrumento dotali fuisset b p
alia posita in tex. pbatū matrimoniū. ideo magis in
hercōo litere summo sic Pder cohabitacionē diutinā
famā de mrimonio et contractibus mrimonialib' ac
alia adminicula, pbatur matrimoniū. hoc dicit. Cō-
munis diuisio. scda ibi verū. Nō pmo expssum i
litera q sola cohabitatio maris et femine etiā diutina
nō inducat pſumptionē matrimonij et qō plus ē etiā
si masculus sit seru' et femina libera. nā pma frōte vi
dentur ptrariū cū nō videatur verisimile q libera ve-
lit cohabitare seruo pter affectū pingalē cū vix repiat
aliqua que cū seruo velit etiā matrimonialiter cohabi
tare. j. de piu. ser. quasi p to. sed rō decidendi in ptra-
riū est quia cū matrimoniū sit magnū sacramentū et
maxime pindicij nō debet iudicari ex leui pſumptione
ar. in. c. literas j. eo. et in. c. lz ex quadā. s. de testi. et
de hoc aliquid j. sup glo. in. v. vxores suā. Scdo
nō casum in quo seru' pōt esse in iudicio nomine, p-
prio t p iure, ppo. s. cā petēdi vxorē suā. i istis enī spūa
lib' nō caral' dūica ptās sic nec patria. ō iudi. li ānū.
li. vi. et in. c. i. et qō ibi nō. de piu. seruo. et de materia
in. l. vix certis. ff. de iudi. et in. c. nō est j. de sponsa.
Tertio nō ibi vendicans q marit' pōt vendicare vx
orem. et sic videtur q maritus habeat dūiniū in vxo-
rem cū ō rei vendicatio nō ppetat nisi rōe dūinij. l. i. t
l. nostrū. ff. rei ven. et nō in. ca. exalata. de iudi. incō-
trariū facit. l. si vxorem. C. de pdi. inser. vbi dicitur q
mulier ē i potestate patris t mariti ideo dic vt j. lati'
dicā. Nō hic aptissimū q instrumentū donatōis
ppter nuptias licet in eo enūciet matrimoniū nō tñ
p hoc, pbat matrimoniū sine alijs admicul' de quo j.
latius dicam. Nō ibi desponsasse nec despōsatur.
tc q licet voluntas semel fuerit posita et pluries repe
tita. tñ p varias pbationes seu pjecturas potest, pba-
ri mutata. Nō ibi more illarū qui panes tc. q p-
sumptio surgens ex signo tollitur si, pbat illud signū
equiuocū ad plura. Ex quo colligitur qz signū equi-
nocū ad plura nec, pbat nec pcise pſumptionē facit, p
altero tm facit. c. in pītia. de, pba. Ecōtrario vero sig
num ad certū quid restrictū, pbat vel saltē pſumptioz
magnā facit ō signato. facit. c. dilecto. de pben. Item ex
hoc t ex tex. nō q delatio annuli in muliere alio nō, p
bato est signū matrimonij, p hoc. xxx. q. v. femie vbi
ponit tex. quare vxori datur annulus a marito t qua
re ponitur in quarto digito. Nō in verbo tex. q
in, pbatione matrimonij vbi vere, pbationes nō sunt
pceteris attendenda est fama vicinie. et sic habes ca-
sum in quo fama plurimū valet. Nō ibi in lecto t
in mensa tc. duo signa ad pſumendū matrimonium
inter virū et mulierē vt q vir tenet eam in lecto et in
mensa vt vxorē. Ex quo infert do. an. q si marit' tenz
vxorem extra lectū suū et mensā nō tractat eā vt vxo-
rem et posset vxor virū pstringere vt eaz in pdictis et
alijs tractet vt vxorē qō nō. et adduco. c. ex parte. de
spon. t qō nō. in. c. ij. de coniu. le. et vide gl. in. c. ma
nifestū. xxxiij. q. v. que vult vxorē nō posse inuito ma
rito vouere vt iaceat denocte cū familia qē nō esset si
vxor nō teneret secū iacere et si tenet vxor ergo t ma-
ritus cū quo ad carnale debitū nō iudicent ad impa-
ria in. c. gaudemus. de diuor. et facit descriptio matri
monij que sequit in litera ibi individuā vite, ſuetudi
nem retinens tc. Nō ibi seruiat affectu pingali q
vxor teneat seruire marito. t alibi dicit tex. q est pene
famula viri vt in. c. hec imago. xxxiij. q. v. Dz tu pō-
dera literam que qualificat hoc seruitiuz vt. s. debeat
seruire affectu pingali t sic nō sumit simpliciter Ad q
aūt teneatur vxor vide qō satis dixi in. c. literas. ō re
sti. spol'. Anteqz glo. in. x ordinē attingā expediā intel
lectum. c. Quero igit pmo p q, pbatur hic matri-
moniū cū fiat mentio de instrumento donationis, p-
pter nuptias in quo nominabant se pinges. Item ō
delatione annuli. et papa rīdet q in talibus fama vi
cinie magis debet attendi et pondera verbū magis q
si sola fama non sufficiat. Do. gl. nostra tāgit intelle-
ctum huius. c. in quinqz locis. pmo i verbo notatōes
et in. v. donatōes t i v. si fama t i. v. vxorē. t i. v. pter
sed nullibi iudicio meo declarat pfecte intellectū hui'
c. Nā in. v. nominationē. solū dicit q nominatio p̄ſi-
ptionē indicit sed nō, pbationē In verbo donationē
dicit q instrumentū donationis ppter nuptias inda
cebat pſumptionem. sed nō plene, pbabat q: nō fuit
factū sup mrimonio p. l. neqz sine nuptijs. C. ō nup.
In verbo si famā dicit q fama p se plene nō, pbat sed
cū alijs adminiculis seu pſumptionib' valet q: que
nō, plant singula tc. sz nō exprimit qlia dīt esse alia
admicula seu pſumptōes. In vbo vxorē. dic q sola
cohabitatio ñ, pbat mrimoniū. In vbo pſertim. dic

qꝫ fama cū alijs sufficit hic etiam sine illo instrumēto sed non dicit cum quibus alijs forte habuit respectū ad cohabitationē et delationem annuli. Alia enī hic non allegabantur ꝓter instrumentū Nominatio vero hic nō ꝓbatur exempla instrumentū et videtur glosator magis in ista glo. cōꝫ in qualibet alia animū suum exp̄mere sed certa si hunc intellectum habuit nō recte sensit. ꝓmo qꝛ hec lectura nō ꝓgruit lítere que licet ponat in fi. vbum p̄sertim .nō tñ p hoc intendit excludere totaliter ꝓbationē instrumenti sed innuit qꝫ tūc maxime est attendendū si fuit ꝓiectū ab eo qui suum officium ꝓsueuit diligenter exercere. Item nō videt̄ vera in se vt sola cohabitatio cū fama sufficiat qꝛ ex hoc sequeretur qꝫ sola fama ꝑ se sufficeret cū cohabitatio nihil ꝓbet. Item essent ꝓbationes nimis fragiles ad tantum negotium ꝓbandū ⁊ nullibi hoc probat̄ imo vt dixi hec litera. in fi. innuit ꝓtrariū cū ponderat instrumentum. et hoc ad ꝓmū intellectū quē sentit glo. sed eam saluando posset dici qꝫ ponderauit vltra famam cohabitationē diutinā. noiationē pingalem delationē annuli et hec satis videntur sufficere sine alio instrumento vt ex .j. dicēdis patebit. Scōs intellectus colligitur ex dictis Inno. qui dicit qꝫ ꝛs fama plurimum adiuuat tñ ꝑ eā nō indicaret matrimoniū ſz ꝓpter instrumentum quo ꝓtinetur donatio ꝓpter nuptias in q̄ sese ꝓinges nominabant. Donatio enī ꝓpter nuptias locū non habet nisi vbi est matrimonium .j. de donat. post dinor. rest. et si necesse. Nec ob. qō obijciebatur instrumentū in fraudem ꝓceptum qꝛ hoc non ꝓbatur nec p̄sumebatur ex quo nō rius ꝓsueuit suū officiū fideliter exercere hoc tñ limitat scōm alios ⁊ bene scōm eū vt instrumentum dotis et donationis ꝓpter nuptias probat matrimoniū si non agit̄ de p̄iudicio alteri⁹ matrimonij alias secus cū verba sunt necessaria ad ꝓtractum mr̄imonij exp̄mentia ꝓsensum de p̄senti .j. de spōs. me. Exaiemus ꝓmo hunc intellectum añꝺ descendamus ad alios. Hosti. dicit qꝫ ꝑ solum instrumentum dotis vel donationis ꝓpter nuptias nō ꝓbat̄ mr̄imonium etiam si nominarent se ibi ꝓinges allegat. l. necꝫ sine nuptijs quā allegat hic glo. que idem in hoc tenuit idem do. an. hic. Nō ob. l. optimā. C. de ꝓtra. et cō. stipu. vbi dicitur qꝫ si in stipulatione dicit̄ qꝫ seruus titij fuit stipulatus ꝛc. qꝫ ꝓhec verba enunciatiua exquo sunt necessaria ad stipulationis actū probatur illū esse seruum titij. nam scōm eum illa verba enunciatiua ꝑbant enunciatū solū quo ad probandū de quo ꝓncipaliter agitur cū actus non possit subsistere sine enunciato secus si simpliciter de enunciato ageret. vnde ibi probat̄ qꝫ sit seruus ꝑ illa vba enunciatiua quo ad validitatem stipulationis cū sine hoc non valeret stipulatio. secus si ageretur de seruitute ad alium effectū vt hic. et dicit qꝫ hec est solemnis limitatio ad illam. l. optimā. sed certe ego allego gl. in. v. ⁊ seruum. q̄ apte hoc vult et sic itelligit et restringit illā. l. p. l. cū aliq; ff. C. ō iure deli. vbi videtur hoc ꝓbari. Sed aduerte quia bal. in. le. si quis in aliquo documēto. C. ō ed̄. referens dictum Inno. hic dicit qꝫ tex. sing. vī in oppositum in auc. vt fra. fi. §. illud quoqꝫ. iuxta ꝓncipiū vbi dicit apte probari qꝫ ꝑ instrumentū donationis ꝓpter nuptias insinuatū probatur matrimoniū. ſ ipe reducit ad ꝓcordiam qꝫ in p̄iudicium ptiū inter quas ꝓficitur instrumentū probat tale instrumentū mr̄imonium vt in allegata auc. sed in p̄iudicium alioꝛ nō ⁊ sic procedat dictum Inno. sed certe hoc voluit in limitatione quā postea fecit. et hanc opinionē bal. videtur sequi do. Lar. hic Ex hec opinio mihi nunc̄ placuit imo de directo contra eam videtur tex. hic quez ibi reuerentia eoꝛ salua non videntur ponderasse. nā ꝑ nō agebatur ō p̄iuditio alterius matrimonij ⁊ ꝓcurrebat nō solū tale instrumentū sed etiā diutina cohabitatio et annuli delatio ⁊ tñ papa nō fuit ꝓtentus bis ꝓbationibus. sed dixit attendendā etiā famā vicinie. si enī simpliciter ꝑ tale instrumentū ꝓbaret mr̄imoniū papa mandasset absq; alia ꝓbatione illam cogi Item in fi. tex. apte innuit qꝫ tale instrumentū solū administrat̄ p̄sertim si est ꝓfectum ab eo qui officium suū diligenter exercebat. nec valet si dicatur qꝫ instrumentum erat hic vitiosum quia hoc fuit falsum. fuit enī allegatio ptis ut. s. dixi si. enī fuisset verum nō p̄stitisset administralum nec fama aliquid probaret cū p̄sumeretur orta ex falso instrumento et reprobato vt legitur ⁊ nō in simili in. c. inter dilectos de fi. instru. vnde rōe fraudis adhibite fuisset p̄sumptum ꝓtra matrimonium qō tñ non fit ut hic patet. et qꝫ de iure nō ꝓbet cū ꝓncipaliter agit̄ de matrimonio est tex. iunctaglo. ff. i. d. l. necꝫ sine nuptijs. et in. d. l. cū aliquis. iuncta gl. i. d. l. optimā. ad auc. vt fra. fi. Respondeo qō nō probet id ad qnod inducitur si bene ponderetur ibi enī solus ꝓbatur mr̄imoniū quo ad donationem ꝓpter nuptias et sic respectu eius qō ꝓncipaliter ꝓtinetur in instrumento et ꝺ negat nemo cū tex. sit in. d. l. optimā. et. d. l. cū aliquis nō aūt ꝓbat̄ ibi mr̄imoniū ꝓncipaliter cū nō ageretur ibi de matrimonio ⁊ qꝫ hoc sit de mente illi⁹ tex. ꝓmo patet ex rubro illius auc. nam ibi tractat̄ solūmodo de modo insinuādi donationes ⁊ ipsas consequendi soluto matrimonio vñ in rubro nō ponit̄ de modo ꝓbandi matrimonium. ſz poti⁹ ponit̄ in auc. q̄ modo na. eff. le. §. qñ. et nlgꝫ debet ꝓuenire rubro ut nō. i. c. tibi qui de rescrip. li. vi. et in. c. si sup gr̄a. ō of. ōle. e. li. Item ꝺ ꝑ ex ꝓncipio. §. illud quoqꝫ. ō c⁹ mīte videt̄ qꝫ mēs ipatoris fuit ibi ꝓsulere ⁊ ꝓuidere mulieribꝰ ne instrumētis ꝓfectis sup donatōe ꝓpt̄ nuptias p diūtiū mulier ñ valeat ꝓseq; donatōez ꝓpt̄ nuptias ꝑ enī ibi ex. §. le vñ ibi ꝓbat̄ mr̄imoniū q̄ ad hoc ut posset

consequi donationem soluto matrimonio seu ad aliū effectum dū agitur de ipsa donatione. si eñ ibi agere tur ꝓncipaliter de matrimonio impator nō ꝓsuluisset mulieribus ut facerent insinuari instrumenta dōat. ſz potius ut facerent recipi testes qui interfuerūt ad ppe tuam rei memoriā vt in. c. significauit. et in. c. alberic⁹ de testi. Tertium intellectum sensit idem Inno. qui dixit hic esse notandum diligenter q si aliquis petit aliquam in vxorem et ꝓbat q p. x. annos simul coha bitauerunt et fama vicinie habet q eā tenuit ut vxo rem obtinebit. nulla eñ eque ꝓbatio est ita bona in bis sicut fama vicinie. z hoc dicit fortius ꝓcedere si a gatur possessorio ad restitutionē possessionis vxoris. vult eñ in effectu q tā respectu possessorij q̄ petitorij sufficiat ꝓbare duo. s. cohabitationez p decenniū z fa mam vicinie qō eam tenebat vt vxorem. z p identita ten rōnis idem putat dicendū in matrimonio spiritu ali q si diu quis steterit in aliqua ecclesia vt clericꝰ vel vt rector z ꝓbat p famam vicinie q ita sit q non solū iudicabitur ꝓ eo in possessorio sed etiam in petitorio. ar. s. e. quia verisimile. Et si ꝓtrarium diceretur seque retur magna absurditas q oporteret semp quoscūq; habere paratas ꝓbationes de sua canonica institutō ne. sed ab hoc intellectu recedit finaliter Inno. dicēs hanc absurditatem admittendā ne sequat maior ab surditas. nam sequeret scōm p̄dicta q si quis ꝓba ret se domū vel possessionē aliquam tanq̄ suā aliq̄n to tpe possedisse z sup hoc haberet famā vicinie obti neret etiam in petitorio qō ꝓstat oino falsum esse scōz eum cum habeat necesse ltimū titulū ꝓbare atq; dñi um. l. in rem. ff. de rei vendi. et. C. eo. l. ii. quare ꝓclu dit q petenti ecclesiam vel mulierē nō sufficit ꝓbare possessionem vel administrationem etiā cum fama vi cinie nisi et aliud ꝓbet alioquin is qui impetitur ab soluetur. C. de ꝓba. actor. hosti. circa hoc multum in stat z ꝓclusio sua est q hoc vltimū dictū Inno. ꝓcede re potest in domo possessione z huiusmodi rebu⁹ ꝓ phanis. sed in ecclesia et vxore ꝓcedat p̄mū dictum. Rō diuersitatis posset reddi scōm eum qz in rebus p̄ natis iudices et supiores nō solent inquirere q̄le ins beabeant in illis possessores imo q̄nq; ꝓpriū dñi ne gligūt sed in eccia z vxore aliud est. nam iudices ec clesiastici solent de bis ex officio inquirere nec ꝓsang uinei solent pati vt eoz ꝓsanguinea teneat vt ꝓcubina saltem a pari vel inferiori ar. ō re iudi. ꝓsanguinei. nec subditi solent ei qui nō habet titulū libenter obedire. ideoq; dicit q ex sola possessione tpalium possessionuz etiā cū fama vicinie non potest ita p̄sumi ꝓ possessore sicut i eccia z vxore. in illis nempe verisimile ē q si qs ecciam vt rector vel mulierē vt marit⁹ longo tpe tena erit in ea ius habeat dicit tandē in talib⁹ distinguēdū vtrū factū sit oino recens satis et in hoc casu habet lo cum dictū Inno. et qō statim dicam scōm eum. l. et antiquum nimis z ꝓcedit dictum hosti. s. recitatū qō aūt in hoc casu dicatur satis recens vel antiquū arbi trio boni iudicis scōm varias circūstantias dicit relin quendū ar. in. c. de cauſis de offi. dele. et remittit ad id qō de tribus et. x. annis nō. in. l. si filius. in. i. glo C. de peti. here. dicit tñ q q̄uis p̄sumat ille pro illo q dia ecclesiam possedit si tñ ꝓstaret de intrusione vel alio vicioso ingressu oino poterit remoueri ad hoc qō legi tur z nō. in. c. dilecto. de ꝓben. In alia pte rex. dic hosti. q fama cum bis duobus q in eodē papside vxorem induxit ad eccliā mittit. in lecto suo recipit matrimoniū p̄sumptū inda cāt. qñ vō tenet illam vt ancillam vestit vilibus vesti bus mittit ad aquā. Lectū habet sepatū ad quē de dinat qñ plz non ipsa vero ad suū venit. tunc p̄sumit stuprum. xxx. q. v. aliter et scōm hoc dicit q magis qō ponit in rex. stat ꝓpatiue. cū eñ in his multū opetur fama. s. c. pri. vult hic rex. eā magis. i. ꝑceteris ꝓside randam. quasi dicat scōm eum euidentior est hec ꝓba tio q̄ ꝓbatio instri q̄uis et illud coadiuuat vt in fi. et vr hosti. velle p̄dicta ꝓcedere etiam in facto recenti ſz maxime dicit procedere in facto antiquo Ex bis dictis ego colligo quartū itellectū q fama vicinie sup matrimonio cū p̄dictis adminiculis ꝓbat mrīmoniū qō aūt hic dicitur de instro nō ē necessarium qz pōde ratur tanq̄ admiculās vnde sufficiūt admicula alia p̄ dicta loco hui⁹. et sic declarat hūc quartū intellectum do. an. dicit q si ꝓbantur hec copulatiue. s. q eā tracta uit in actibus ꝓticularibus vt vxorē z q hoc habeat ꝓmunis opinio et fama vicinie indubitanter ꝓcedit dictum hosti. sed litera ista probat plus scōm eū vicz q si sola vicinie habet hoc q eam tractauerat ut vxo rem in ꝓticularib⁹ ꝓportionabilib⁹ vxori q ꝓdurātur mrīmoniū p̄sumptū qō dicit nō. z hoc dicit satis pro cedere qñ tractatus fuit longi tpis ut decennū ut pro bat litera. et sic dicit hic casum in q̄ fama optinet lo cū plene probationis qz ꝓbat tractatum in ꝓticulari bus ad mrīmoniū et tractatus ꝓbat mrīmoniū. hec sunt vba sua formalia. Ex quib⁹ pōt dici quintus intellectus sed ꝓfecto hic intellectus nullo mō ē verus si intelligit q sola fama etiam de ꝓticularib⁹ actibus ꝓportionabilib⁹ mrīmonio probat ipsum mrīmoniuz vt verba sua sonare videntur. nā. ut. s. dixi rex. requi rit famā ꝑceteris. nō aūt q sola fama probet ut ipse met do. an. vr̄ vdle hic in alio mēbro. bñ aūt probat hec litera q fama ꝑceteris valet nō solū quando ē de mrīmonio ſz etiā si est ō actib⁹ ꝓticularib⁹ ꝓportiona bilib⁹ mrīmonio requirunt tñ alia admicula ut b erāt de quib⁹. s. et sic habes dicta aliqz ordinata que hic confuse per alios recitant. Ego dico sic q aut queris nunquid sola nominatio. i. q nominant se coniuges

pbet matrimonsū et dico q̄ non sine noiatio sit facta in instro vt hic inducēdo ut.s.sine sit facta ore,pprio quia sepe fornicatores sine adulteri ad paleandū delictum appellant se coniuges ut nō.Inno.in.c.ex pte. de resti.spo.et videt,pbari in.l.nō nudis.ꝛ in.l.non epistol.C.de pba.Aut queritur nūquid sola cohabitatio sufficiat et dicendum etiā qō nō ut hic et in.d.c. aliter.xxx.q.v.Aut queritur de instro p̄fecto sup dote vel donatione,ppter nuptias et dicendū q̄ plene non pbat ut hic ꝛ.s.plene dixi.Idem dicendū de sola q̄ illa regulariter non pbat ea que sunt grauis p̄iudicij vt.s.dixi.et plene in.c.veniens.i.s.de testi.qō,pbat hic inducendo vt.s.Aut pbat fama vicinie et tractat⁹ mīmoniales.s.q̄ eam tenebat et tractabat in omnib⁹ vt vxorē hosti.et do.anto.dicit hec sufficere quāmo do.anto.videtur hoc,p indubitato habere vt patz ex p̄dictis .Ego puto ista sola non sufficere in facto recē ti quia fama plene nō,pbat.illa vero adminicula concernunt potius possessionē q̄ꝫ,pprietatē et matrimonium debet vere,pbari .cū nō sit verisimile q̄ fuerit cl amdestinū facit.c.ex transmissa.et.c.ex pte.de resti. spo.nec iste,pbationes fame et tractatus admittunt i facto,pprio qz,pbationes dīt esse clare ex quo factuz sui natura est,pbabile.vt nō.Inno.in.c.veniēs de.v̄. sig.li.vi.facit.c.in p̄tia.de,pba.nam ꝛ dominiū rei,p pbane vbi non agitur de tanto p̄iudicio nō,pbatur p famā ꝛ huiusmodi actus ut dixi post do.de rota in.c. cū ad sedem.de resti.spoli.et sequitur ibi do.an.forti⁹ non debet sufficere in casu nostro vbi agitur de maxio p̄iudicio ar.c.vbi picaluū.de elect.li.vi.Nō ob.iste tex quia vltra famā hic erat diutia cohabitatio.s.x.ānoz et instrumentū donationis,ppter nuptias ꝛ annuli ō latio et qō mulier niteretur has p̄sumptiones infrin gere nō tū,pbauit et idem puto ꝛ fortius in matrimonio spūali vt illa duo sola non sufficiāt p̄sertim cū fama facile oritur ex possessione et plati hodie sunt multum negligentes ad inquirendū ꝛ sic sto cū Inno.nisi alia adminicula ꝓcurrant.Vñ dico ponēdo vez intellectū b⁹.c.q̄ solū,pbat q̄ diutina cohabitatio puta.x. annoz cū fama non solum de matrimonio sz etiā de tractatibus matrimonialib⁹ vna cū alīs adminiculis plene,pbat matrimoniū nec curo an ꝓcurrat instrumētum dotale vel nō qz ꝫ ponderat tāq̄ adminiculans nec multū ꝓsiderat ut pz in tex.in .v̄.p̄sertim.ꝛ sic idē dico si cesset instrumentū et succedat aliud adminiculuz ar.in.c.cū cām de,pba.ꝛ p hoc puto q̄ si,pbank diutina cohabitatio ꝛ fama de matrimonio ac p testes,p bent actus ꝑticulares mīmonij puta qz eā in lecto tabula seu mensa et alīs ꝓmunibus tractabat vt vxorē q̄ satis ,pbetur matrimoniū absq̄ alīs adminiculis et sic ,pbatio actuū ꝑticulariū succedat loco instrumē ti de q̄ꝫ nā ꝫ nō,pbank vere illi actus ꝑticulares sed solum p famā merito ponderat etiam adminicalum instrīs et idem dicendū in similibus adminiculis ꝛ p hoc bēs claruz intellectū b⁹.c. Sed circa p̄dicta q̄ ro quid si quis petit aliquam in vxorem et nihil,pbat de fama sed solū p duos vel tres testes,pbatur q̄ vir cū muliere iacuit et stetit volens vel intēdens querere possessionem iuris vel vinculi mīmonial' et mulier ō idem sciebat et intendebat qō vir Inno.dicit q̄ inter tales iudicabitur matrimoniū.ꝛ si spoliatio intervenerit est restitutio facienda.et q̄ꝫ Inn.hic dixerit sub dubio forte,hosti.tū omnino putat hoc sufficere quo ad ,pbationem veritatis matrimonij dūmō habeant intēt ionē istā et eꝑ̄sserint corā testibus alias non,posset voluntas mēte retēta.l.si repetendi.C.ō p̄di.ob.cau. nec testes possent sup ea deponere quia nō p̄t diuinare in.c.ut nūm.de ec.benefi.nec p̄t deponere nisi de bis que in eoz p̄sentia gesta sunt.iij.q.ix.testes. Ex bis infertur q̄ matrimoniū p̄t ꝓbari sine verbis etiā inter eos qui fari p̄t ꝛ ex illa.q.dependet ista.ideo ō hac mitto te ad ea que plene nō.in.c.tue.de spon.

Oppo.veniendo ad gl.ꝛ videtur q̄ huic mulieri ꝓpetebat alia exceptio vltra enumeratas in tex.videlicz q̄ vir erat seruus ut in.c.ꝓposuit.de p̄iugio ser.Solutio ꝓtrarium,pcederet si ignoranter habitasset cū eo qz ō sciebat ullum esse seruū et sic nō obstat ꝓtrarium ut in. c.ꝓposuit ꝛ in.c.ti.eo.ti.et hoc voluit in effectu.gl.i.

Oppo.secōo ꝓtra tex.et videtur q̄ iste seruus non poterat istam mulierem vendicare qz rei vendicatio ꝓpetit dño rei rōne dōij.l.in rem.ff.de rei vendi.ℓ maritus nō habet dōium in vxorē cū q: est libera .tū q: dicitur sotia humane ꝛ diuine domus ff.de ritu nup. l.i.nō.glo.xxvij.q.ij.in p̄n.facit xxxiij.q.v.c.si.Sed glo.ij.metu ꝓtrarij vt arbitror exponit.v̄.vendicāt.i. eam petūt in suā vxorē quasi sentiat q̄ nō,ppie vendicabat Inno.capit illud v̄bū ,ppie dicens q̄ marit⁹ vendicat vxorem nō,ppie simpliciter sed adiecta cā ō iure canonico sicut filius petitur p rei vendicationē adiecta cā de iure qui ritū.i.romanoz Aduerte respectu filij vide glo.satis plenā in.c.ij.de ꝓcur.in fi. respectu vxoris vide Jo.an.in addi.spe.sup ti.qui fi.sunt leg. vbi post.Rof.dicit q̄ mulier nō est in potestate viri in re romano sed i officio ut .l.assiduꝰ .C.qui po.i pig. ha.et sic non vendicat eam ,ppie sed agit interdicto ō vxore exhibenda si ab alio detineretur vel p vile interdictum de libero homine exhibendo si ab alio nō detineretur.si autem sui ꝓtroversiam vxor facit petitur officio iudicis .C.de instli.et substi.l.repbendenda. dicit etiā ibi Jo.an.q̄ officiū iudicis sup reitegratōe possessionis mīmonij p̄t iplorari etiā i foro seculari dūmodo nō disputet ō titulo mīmoniali seu ō substātia vinculi qō idē est omni tū casu p̄t agi coram iudice ecclesiastico vt in.c.nō est .j.de spon.Si autem vxor esset

in potestate viri vt est iur. lõbardoꝝ bene posset vendicari scõm eum et sic cũ eo transit simpliciter do. an. vide ut clarius habeas hanc materiã. rei vendicatio ꝓprie nõ ꝓpetit nisi ei qui acquisiuit dominiũ de iure gẽtium aut iure ciuili vt dicit tex. in dicta. l. in rem in ꝑn. ff. de rei. vendi. vñ liberas psonas p hanc actõnem vendicare nõ possum⁹ lz sint in potestate nĩa nisi adiecta causa illius iur. quo sunt in potestate nostra. nam p adiectionem illius cãe restringit vendicatio vt nõ ỗ notat simpliciter dñium sed potestatẽ ꝓpetentẽ iure expresso vnde põt pater vendicare filiũz adiecto iure romanoꝝ qz illo iure fuit introducta patria potestas in sti. de pa. po. §. ius. Eodem mõ põt abbas vendicare monachum suũ et ꝓlatus clericũ suũ adiecta cã de iure canonico. sicut ciuitas vendicat ciuẽ suũ adiecta cã de iure ciuili. l. de iure. ff. ad municip. et sic de simili hoc le. et nõ. in. l. i. §. p hãc. ff. de rei vendi. Ad ꝓpositum ergo inferendo si vxor esset in potestate mariti aliquo iure tunc posset vendicari adiecta cã illi⁹ iuris De iure aũt ciuili nõ est in potestate mariti lz sui patris si vxor nõ est emãcipata nisi quo ad debitũ carnis et quo ad opandum quia opatur ad lucrũ manti ut ẽ tex. cũ glo. in. l. si vxorẽ. C. de ꝓdi. inser. t. l. sicut patronus. ff. de ope. li. t vide de hoc qõ latius dixi in. c. literas. de resti. spo. De iure etiam canonico nõ repitur in potestate mariti imo quo ad debitũ carnis ñ indicant ad imparia ut in. c. gaudemus de diuor. Itẽ vxor põt petere maritũ sibi adiudicari vt le. t nõ in. c. i. de ordi. ꝓgni. t vterqz possidet ab alio ita qꝫ est reciproca possessio inter eos. ut in. c. ex transmissa. t. c. literas. de resti. spo. lz ꝓsidera qꝫ lz vtrocz iure nõ repiatur vxor in potestate mariti sicut filius in potestate patris tñ ex quadam larga potestate t rõne seruitij vxor est sub potestate mariti iure diuino et canonico. naz vt habetur primo li. geneſis. Deus dixit ad mulierem post peccatũ. in dolore paries filios t sub viri ptate eris Et in canone. dicit mulier nõ habet potestatẽ sui corpis sed maritus. nec maritus habet potestatẽ sui corpis sed vxor et originaliter sunt ỹba apostoli ut in. c. non dz. de ꝓsan. et affi. est tex. in. c. diuersis. de cohabitatione. cle. et mulie. et alibi dicit qꝫ vxor est sub dñio viri t pene eius famula vt in. e. cũ hec imago. t. c. mulierẽ. xxxiij. q. v. ad idem. c. literas. et qõ ibi nõ. de resti. spo. quare rõe huius subiectõis t seruitij puto firmiter maritũ posse vendicare vxorem adiecta cã de iure diuino t canonico sicut ciuitas rõne seruicõz vendicat suũ ciuẽ t dñs vendicat colonũ t ascriptitiũ vt nõ glo. in. l. i. pal. nã magis videt astricta vxor marito t fortiori vinculo qꝫ ciuis ciuitati. et idẽ puto dicendũ i vxore respectu mariti vt possit illum vẽdicare eodem mõ. nã tenetur vxor assistere marito et eũ alimẽtare t mutuo sibi seruire. vñ dicit deus ut habetur

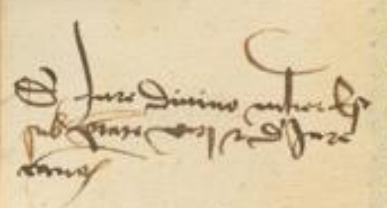

genesis primo li. ꝓpter hoc hõ relinquet patrem tuã trem et adherebit vxori et erũt duo in carne vna t trã sumptiue habetur in. c. i. xxxv. q. v. t in. c. vno ỗ voto. li. vi. et in euãgelio dixit saluator. nõ lz viro dimittere vxorem suã quacũqz de cã excepta fornicatione t trã sumptiue habet in. c. fi. de ꝓnigi. lepro. Si ergo eã dimittit t sibi nõ adheret iuxta ꝓceptũ dñicũ t canonicum poterit eã vendicare adiecta cã de iure diuino et canonico. t ꝓ hoc dictum. c. nõ debet. vbi dicit qꝫ vir non hz potestatẽ sui corpis sed vxor t facit. c. omnes causationes. xxxij. q. vij. vbi dicitur qꝫ apostoli ꝓnigj sarcinã ꝓsiderantes dixerũt. si talis est cã viri ad vxorem iam non expedit nubere. Itez videm⁹ qꝫ vtrqz agit possessorio t petitorio ꝓtra reliquũ vt hic in. d. c. i. de ordi. ꝓgni. et in. c. literas. et. c. ex ꝓquestione. de resti. spo. t ꝓ ỗ saluo hũc tex. et similes in quibus dicit qꝫ maritus vendicat vxorẽ t ecõtra qõ diligenter nõ. qz nemo ista aperit. Et aduertendũ qꝫ licet possit eã vendicare nõ tñ ꝓ hoc cessant alia remedia ut interdictuz de vxore exhibenda vel iudicis officium sicut dicim⁹ in patre respectu filij vt. d. l. i. possunt eñ multa remedia simul ꝓcurrere. l. quotiens. ff. de act. et obli. t qõ nõ. Inno. in. c. audimus. de collu. t hoc iudicis officium est scõm ius nõ aũt extra ordinariũ ꝓtra ius sic illud ꝓ quod petitur restõ in integrũ qõ nõ põt ꝓcurrere regulariter cũ remedio ordinario vt in. l. in cãe. ff. de mio. t sic soluitur ꝓtrariũ illi⁹. l. vt nõ. glo. t bar. in. d. l. i. qõ nõ. idẽ in simili vult Jo. an. in. c. nõ solum de appel. li. vi. et interdictũ ꝓprie nõ ꝓpetit nisi qñ ab alio detinetur qz interdictum datur inter duos videlicet inter agentem t eũ qui detinet vt eũ exhibeat officium iudicis qñ a nemine detinetur nã nõ põt hoc cãu ꝓprie agi interdicto ỗ vxore exhibenda qz nõ ẽ ad quẽ dirigatur poterit etiã agi rei vendicatione vt dixi ut ỗ et. d. c. i. de ordi. ꝓgni. Et ꝓ hec habes satis bene materiam declaratã maxime tu canonista. et nõ. ex pallegato dicto Jo. an. qꝫ de re spũali vt est matrimonium põt agi possessorio coram iudice seculari aduersus layeum ex quo nõ negatur matrimoniũ vide qõ dixi i. c. cũ sit generale. de fo. ꝓpe. c. literas. de iura. calũ. Alie glo. sunt. s. expedite vsqz ad glo. que est in. ỹ. domin⁹ illa colligit aliquos casus in quibus dñs frandat suos sed ꝓ hoc nõ declarat tex. in eo qꝫ dicit mulierẽ allegasse instrumentũ vitiosum vt seruo dñs fraudaretur

Quero igitur in quo dñs frandat ex matrimonio ꝓtracto ꝓ seruum cũ tex. in. c. i. de ꝓh. seruo. dicat qꝫ nihilominus serui tenent dñis ad debita seruitia. dic goff. t Ala. qꝫ forte in instrumento dicebatur qꝫ dñs ꝓsentirat. dic darius qꝫ dñs fraudat seruo i multis casibus. t inter ceteros est iste qꝫ si dominus ꝓstituit dotem vel donationem ꝓpter nuptias ancille vel seruo videtur ei conferre libertatem vt. lege. i. C. de ser. fugi.

et in.l.i.§.sed et si quis homini.L.de lati.li.toll'.qz hec non fiant nisi inter liberos.z forte idem dicẽduz qñ dñi sunt pñtes et tacẽt.ar.c.si seru⁹ sciente.liij.di. ad idem qđ habetur in auẽ.de nnp.§.si vo.ab initio. vbi dicitur qz si dñs tradit ancillam vel seruũ matrimonio ut liberam seu liberum quia nullam mentionem fecit de seruitute Eripitur seruus seu serua de seruitute dicebat ergo mulier illud instrumentũ ob hoc fraudulentũ qz forte fraudulenter fiebat in eo mentio đ psensu dñi ut sic psequeretur libertatẽ sed hoc nõ pbauit. Ex his habes declaratos duos casus positos in hac glo. alius est in.c.iz de ꝓiu.seruo.dic ut ibi.

Quartus est in auẽ.que psti.li.a papa.circa pncipiũ vbi dr qz si pñte dño seruus psequitur militiã vel aliam dignitatez ab imperio psequitur libertatẽ. Sũt et alij casus extra glo.quos.nõ expedit psequi Quero qz hic ponderatur delatio annuli quid significat ipsius datõ gl.in.v.annulos.resp̃det ut pz in ea. Tu aduerte qz qñq; pbatur qz vir dedit annulũ mulieri. qñq; qz mulier portabat annulũ.primo casu dicenduz vt plene le.et nõ.in.c.fi.de despon.impu. et vide bo. glo.in.c.tenor de re iudi.et in.c. nostrates.xxx.q.v. et in hoc varie sunt opiniones et credo qz in hoc standum sit psuetudini.nam in aliquibus ptibus dat tẽpe sponsalioz et tunc in dubio significabit spõsalia in alijs datur tpe matrimonij et tũc significabit matrimonium.hec eñ signa dubia declarant a loci psuetudine ar.in.l.qz si nolit.§.qz assidua.ff.de edi.edic.z in.l. si seruus pluriũ.de lega.i.et in.c.ex literis. de spon. et in.l.nemo est qui nesciat.z qđ ibi nõ.ff.de duo.re. et sic intellige glo.in.c.fẽe.xxx.q.v. Aut nõ apparet de psuetudine et hoc dupliciter.qñq; eñ nõ apparet de psuetudine quasi dicat vario mõ obseruatũ est i loco et tunc pcise nõ pbat matrimoniũ vel sponsalia qz pbatio est dubia ut hic et in.c.in pñtia de.pba. Qñq; nil pbatur de psuetudine z tunc aut ãnulus fuit simpliciter datus mulieri z psumitur donatio.ar.in.l.qz sponse.L.de dona.ante nup. Aut vir posuit mulieri in digito z psumitur matrimoniũ hec eñ videt psumptio iuris.vt in.d.c.fẽe. vbi dicitur qz annulus ponit in digito mulier.ad designandũ qz eoz corda iũgunt ꝛc.qđ nõ fit p spõsalia.nam coniunctio cordium designat psensum de pñti z i đ casu intelligo gl.in.c. tenor.de re iudica.hec vera nisi alie piecture sint i oppositũ.nã iuris psumptio facilicer tollit p pieceturas vt le.z nõ.in.c.requisisti.de testa. maxime iuncta gl. in verbo psumitur.z iste nõ est casus noster qz hic nõ pbatur qz vir iste ipsi misset annulũ mulieri ꝑ qz dũtaxat mulier deferebat annulũ et sic frustra in hoc gl.posuit illam psideratione. Venio ad sc̃m pncipale mẽbz.s.qñ solũ pbatur qz mulier deferebat annulũ z iste est ꝓprie casus noster in quo puto dicendũ qz aut sole mulieres piugate deferunt annulos ita qz alijs nõ ꝓmittitur et tunc si mulier cohabitans viro portat annulum tũc satis in dubio psumã matrimoniũ qz aut vir iposuit sibi et habeo ppositũ p supdicta. Aut mulier assumpsit ex se viro vidente et nõ ꝓtradicente z p sumitur qz voluerũt ꝓtrahere matrimonium sicut dicimus in nouitia q̃ ingerit se actibus pfessoz ex hoc eñ videtur pfiteri et inducitur pfessio tacita ut i.c.vidua de regula.z nõ.in.c.ij.de testa.ad idẽ.c.dilecto.z qđ ibi nõ.de pben.et in.c.cũ.Ost.de consti.p̃dicta pcedunt nisi alie coniecture resistant vt.s.dixi.ar.c.fras .j. eo. Aut non pbatur qz sole cõiugate deferũt z facit tale quale iudiciũ ꝑ nõ pbabit matrimoniũ qz ꝓmuniter delatio ãnuli equiuocat ad plura nã qñq; dsignat mrimoniũ ut in.d.c.fẽe.qñq; est signũ venditionis panis ut hic.qñq; est signũ dignitatis aut etiã leuitatis vt in.c.clerici.de vi.et ho.qñq; designat inuesturã vt in .ex ore .de his que sunt a ma.par.capituli.qñq; est signũ libertatis ut in.l.ij.L.de in.ãnu.au.z sic non pbat pcise alterũ qz nõ pbat hoc esse quod ab đ contingit abesse in.c.ij.de transla.pla.et in.l.neque naturales.L.de pba. Ultimo oppo.videt eñ qz sola cohabitatio sufficiat ad pbationẽ matrimonij ut in .l.in libere.ff.de ritu nup. Soluit glo.in vbo vxores quia illud ꝓcedit de iure ciuili.secus de iure canonico vt hic z.d.c.aliter. Vel.dicit qz etiã de iure ciuili non pbatur hodie matrimoniũ p solã cohabitationẽ utin auẽ.qui.mo.natura.effi.le.§.qñ.coll.vi. vbi dicitur qz pbari debet qz cohabitauerũt vt vir et vxor.et p illam auẽ.dicit corrigi.l.in libere pall.z quicquid sit in hoc standũ est iuri canonico.in.c.pe.z vl.z qđ ibi nõ .j. de secũ.nup. Alie glo.sunt.s.declarate.

Iteris. Casus. Per violentam presumptionem pbatur carnis copula. Cõmunis diuisio.secũda ibi consultatio ni Nõ primo qz matrimonium põt separi quo ad thoz rõe fornicationis lz fornicatio nõ pbetur apte p testes nec p confessionẽ mulieris inculpate sufficiunt eñ violente psumptiones ut hic. Nõ secõ iuncta gl.ij.qz vbi actus non põt directe pbari p sensum sufficit testes deponere sup actibus ꝓpinquis dũ tñ adiciunt se credere ita esse.z sic nõ casum in quo valet testimonium de credulitate qñ.s.est ꝓcticum actib⁹ ꝓpi quis rei.pbande z vide circa hoc quod dixi in.c.quotiens.s.de test. Et nõ qz ad pbandã fornicationẽ nõ ẽ necesse deponere qz viderũt testes virũ et mulierẽ simul comiscentes sed satis est deponere sup nuditate z solitudine loci. Nõ.qz suspitio seu psumptio violenta sufficit ad ferendã sententiam etiã si agitur de crimine ciuiliter z vide i đ qđ plenius dixi.in.c.tertio loco de probatio.z nõ qz suspitio sumitur quandoqz pro psumptione vide quod dixi in.c.quarto.s.eo. Nõ qz sufficit dictũ testis concludere presumptiue quãdo

presumptio est violenta ꝛ iuridica ad hoc qꝺ nō. bar. in.l.i.ff.si cer.pe. Item nō ꝙ vbi ex eodem facto insurgunt duo delicta que habent se ut spēs sepate potest quis de vtroqꝫ puniri .nam ꝓpter adulterium sepatur hic matrimonium quo ad thoꝝ et ꝓpter crimē incestus ꝑuatur mulier facultate ꝓtrahendi matrimonium ad hoc .l.si adulterium cū incestu.ff.de adulte. vide plene ꝙ bar.in.l.senatus.ff.de accu.ꝛ ꝙ Jo.an. in addi.spe.de homi.post prin.ꝛ sic limita glo.in.ca. virginibus.xxvij.q.i.Et ex hꝫ et ex tex.nō ꝙ incestuo sus ꝑuatur spe ꝓtrahendi matrimonium etiam si actum fuerit ciuiliter .et nō.hoc vltimū ꝯr eū ꝙ ista sit ipso iure pena delicti qualitercūqꝫ de eo ꝓstet ar.hic ꝛ in.c.si quis sponsaz.xxvij.q.i. Oppo.ꝛ videtur ꝙ ꝓpter incestum vel aliud quodcūqꝫ delictum nō sepe tur matrimonium iam ꝓtractum maxime carnali copula consumatū.vt in.c.hi qui vxores.ꝛ in.c.hi qui matrimoniū.xxxij.q.vij.Glo.i.metu.ꝓtraij dicit ꝙ hic petebatur separi quo ad thoꝝ ꝛ sic videtur ꝙ hic agebatur ciuiliter qꝺ ꝓbat litera cū dicit ꝙ petebat se parari ꝛc.Ex quo dicendū ꝙ verbū accusatores.in litera politū stat ippzie vñ expone scōm Jo.an.i.procuratores marīti et ꝓsecutores accusationis iaz facte ab ipso ciuiliter alias ꝓcuratores non potuissent interuenire in.c.tue.de ꝓcu.ꝛ.c.veniens.de accusa.nec etiaz potuissent nomine ꝓpzio accusare mulierē ciuilit ad separationem thoꝝ solus eñ maritus admittitur cū ipsius solius interest.hinc est ꝙ pōt sibi ꝓcere et eā sibi reconsiliare.vt in.c.quēadmodum.de iureiu.ꝛ.xxxij.q.i.si quis vxorem ꝛ.q.v.ꝑcepit.tenet Jnno.in.c.i. de adulte.et Jo.an.hic Alie glo.sūt clare Ultra alios quero an ꝓbatio adulterij de qua hic sufficiat si ageretur ꝺ adulterio et incestu criminaliter.puto ꝙ sic qz iste ꝓsūptiones ex solitudine nuditate loco ꝛ sexuū diuersitate sunt ita stricte et violente et vix ipsa rea denegare facinus audeat et de his pōt intelligi.l.sciant cuncti.C.de proba.canonisata.ij.q.viij.sciant ꝛ vide qꝺ dixi in .c.ꝑterea.de testi.et in.d.c.tertio loco ꝺ ꝓba.ꝛ maxime cū iste actus fornicationis nō subiaceat sensui. Abbas.

Ercio loco Casum sūmarium ponit vt in ꝑcedenti.c.primo ꝓsultatio scōo responsio.ibi nos. Nō ꝓmo et tenet menti ꝙ appellatione sponse qñqz venit illa cū qua ꝓtractum est matrimoniū ꝙ verba de ꝑsenti carnali copula adhuc non intercedente et nō.ibi vxorem ꝛc.ꝙ ante traductionē ad domum sponsi ꝛ carnalem copulam subsecutā licet ꝓsensus de ꝑsenti interuenerit nō dicitur vxor sed sponsa qꝺ an sit verū indistincte dicam ꝛ.Nō ꝙ ex illicito coitu ꝓtrahitur affinitas habilis ad impediendū ꝛ dirimendū mīmoniū ꝓtrahendum cū oib⁹ cū quib⁹ ꝓtractꝫ exīstit ut sūt ꝓsanguinei ꝙ ꝓpter ꝓximitatem ꝓgnite vsqꝫ ad quartū gradū in .c.non dēt.de ꝓsan.et affi.ut in.c.discretionē.de eo ꝙ ꝓgno.ꝓsan.vxo.sue Nō ꝙ vbi vtitur ꝓcalū anie auditur quis licz denunciet turpitudinē suā.ad idem. c.ꝑterea.de spon.vide qꝺ plene dico in.c.sup de cōcel.ꝑben.ꝛ ꝙ bar.in.l.post mortem.ff.de adop.

Nō ibi,ꝓ certo credere.ꝙ quis pōt habere certā credulitatem ꝺ aliqua re ex certis signis exterioribꝰ.ad idem tex..s.c.ꝓri. Nō ꝙ ex loci solitudie et diuersitate seu disparitate sexuū inducitur ꝓsumptio fornicationis.ꝓcor.c.ij.de coha.cle.mulie.ꝛ lxxxi.di.de rictus.Nō ibi testimoniū vicinie ꝙ duo testes deponūt testimoniū vicinie et sumitur hic testimoniū ꝓ asseueratione extraiudiciali sine iuramento sicut in.c.tua. de coha.cle.et mulie.Ex quo colligunt ꝙ ꝑ duos testes potest ꝓbari fama totius vicinie.et sic nō requiritur ꝙ maior.pars vicinie deponat sicut existimant quidam minus intelligentes.ꝛ est in hoc iste tex.nō.ꝛ sic intellige.c.inquisitionis.in fi.ꝑ.c.et hoc tenetur gl.nō in.§.fi.ij.q.i.ꝛ.iij.q.iij.§.itē sepe.et in.l.iij.§.q̄ argumenta.ff.de testi.et docto.in.d.c. inquisitionis.et bar.in.l.de minore.§.tormenta.ff.de questi.facit.c. tam literis.de testi.ꝛ.l.ij.C.de bo.pos.scōm tab.vbi ꝑ duos ꝓbatur inscriptio septē testiū quinimo et notorium ꝓbatur ꝑ duos testes ut nō.glo.in.d.§.fi.

Nota ꝙ vbi agitur de dissolutione matrimonij tutuz est vltra ꝓbationes ꝓsumptiuas recipere iuramenta ipsorū ꝓiugum. Nō infine litere ꝙ manifestū dicit qꝺ a pluribus predicatur ꝛ sumitur hic manifestū ꝓ specie distincta a notorio et de hoc vide qꝺ nō.in.c. vestra.ꝺ coha.de.et mulie.et nō in hoc istuz tex. Sz quero hic in tex.sunt diuerse ꝓsumptiones nūquid q̄ libet ꝑ se sufficiat.Do.aduertendū ꝙ hic ꝓmo ꝓarrebat credulitas istoꝝ testium asserentiū firmiter se credere ꝙ illa fuerit istius iuuenis ꝓbrina ꝛ hec sola fama omnes nō sufficit qz testes debent deponere de his q̄ ꝓcipiuntur aliquo sensu corporeo ut in.c.testes.iij.q. ix.et in.l.testium.C.de testi.nō aūt de credulitate vt i .c.cū cām eo.ti.sed hoc faciebat adminiculū sōz gos. Dcōo ꝓarrebat ꝙ testes istos viderant insimul per plana et nemora vias et in via pluries ꝓuagātes.Jnno.credendo dicit hāc esse violentā ꝓsumptionē que sufficit ad sniaz sic.s.c.ꝓri.ꝛ.xxxv.q.vi.ab isto fatet tñ ꝙ aliqui ꝓtradicūt dicentes nullū ex his ꝓmissis ꝑ se sufficere quib⁹ ego magis assētio.nā nō vīdo ꝙ istō solū habeat ꝓbare fornicationem maxie ad sepationē mīmonij ut ꝫ intēdebat cū log i via vt ire ꝑ nemora ñ sit act⁹ oino ꝓpinq⁹ fornicatōi nec ius ꝓsumit ñ ꝓcessisset monitō ut ñ ꝓfabulent.ut i.d.c.cleric⁹.ꝛ.c.ij facit C.ꝺ adul.auc̄.si ꝺs ei.ꝛ lz bar.i.l.surez.ff.ꝺ furdicat,ꝓbat.adul.si aliqs fuit ꝺpbēt⁹.i domo alic⁹ pulchre mulieris ꝺ est act⁹ ꝓpinquus.Tamē contrariuz

sensit post glo. in. l. capite quinto. ff. de adulte. vbi dicit requiri ad probationem delicti q fuerit deprehensus in actibus veneris vñ puto q si fuisset reptus in camera cū muliere sola horis ad hoc p modis ꝟ satis sufficeret ad probationem delicti. vel ipsam osculanten vel ipsam tangenten vel in similibus actibus ppinquis alias secus. et hoc videtur probare iste tex. nam iudex iste coram quo vertebatur questio p supdictas probationes et etiam p credulitatem testiuz noluit moueri nec papa in hoc eum reprehendit sed voluit insup recipere iuramenta illorum. Item habuit famam vicinie. imo papa videtur approbare et omnia simul ponderare ut patet in risione ipsius in. v. nos ibi que dicta sunt tē Cōcurrebat hic tertio fama vicinie que p se nō probat in. c. si duo. xxxv. q. vi. et in. c. sup eo. de eo qui p grio. plan. vxo. sue. Cōcurrebat quarto. assertio viri z mulieris iuramento firmata que p se fidem nō faciebat i piudicium matrimonij dictis iuribus si duo. z. c. sup eo. Ex quibus patet q nullum p̄dictoꝝ p se faciebat fidem. nūquid aūt confessio istoꝝ cū fama suffecisset sūt opi. Ego aūt remito ad plene nō. in. c. sup eo. et. c. si duo. pal. vbi de hoc et ea que leg. et nō. in. c. ꝓterea. ō testi. vbi habetur de modo probandi copulā. Glo. omnes sunt faciles. Vltra alios hic quero an appellatione vxoris veniat illa cū qua ptractum est matrimonium p verba de psenti nō tū adhuc est ad domuz traducta nec carnaliter cognita. et iste tex. in p̄n. facit q non dum appellat istā talem sponsam. et quereba nūquid posset iste iuuenis illam habere in vxorē non obstante affinitate presumptiue probata. et facit hoc ad qōnem arduam in qua psului hic Genis que p̄stitit mihi causam latius psequendi hanc materiā. questio fuit talis Quidam. Al. ptraxit sponsalia p verba ō p senti cū. N. z ab ea recepit dotis nomine mille. ptigit q anteq̄ sic desponsata duceretur ad domū vt aliter psumaretur matrimoniū vita finita extitit. quereba an dictus sponsus lucraret dimidiā pten dotis vigore statuto. j. scripto cuius tenor talis est videlicet si qua decesserit sine filijs ex viro cui nupta est tpe sui obitus remaneat dimidia pars suaꝝ dotium apud maritum nō computato in dicta dimidia lucro donationis propter nuptias qua pte maritus p̄uari possit. postmodū facte fuerant ad dictum statutum alique additiones i q bus semp fuit facta mentio de filijs existentibus vel nō et hanc qōnem plene, pscutus sum in pilio qō i cipit Facti pmingentia tē. et p̄cipaliter pmisit eius ō cisio sup illa qōne an talis mulier dicatur nupta et vir dicatur maritus ex quo nō fuerat facta traductio ad domū viri nec aliter carnaliter cognita. Et psequendo hic aliqua vtilia succincte tū videtur p̄mo q dicatur nupta et sic vxor et hoc videtur probari p tex. nō. in. l. cū fuerit. ff. de pdi. et dotib. vbi aptissime p-

bat nuptā dici ex quo interuenit ad mrimoniū psens de pñti licet nōdum fuerit cognita nec traducta q̄ solus psensus facit matrimoniū et nō pmixtio carnis ut probatur ibi in fi. illius. l. et hoc tenet glo. et bar. ibi. ad idem. c. sufficiat. xxvij. q. ij. Secō p̄cipaliter probari videtur p. l. ij. ff. de dona. inter vi. et vxo. iuncta glo. in. v. paubine. ibi nō. q postq̄ interuenit psens ad matrimoniū inter vir et mulierē appellat matrimonium et ipsi pstrahentes dicunt marit' et vxor z q̄q̄ gl. ibi dicat hoc procedere de iure canonico tū dico idē dicendum de iure ciuili vt probatur in auc. de nup. §. nuptias. et ibi bo. glo. Tertio hoc probo p multa iura canonica que pmaniter dicunt matrimoniū verum esse ex solo consensu de pñti licet aliud nō intervenerit vt patet in. c. fi. de spon. duo. et in. d. c. sufficiat. et. i. c cū initiat. cū multis ibi sequētibus. xxvij. q. ij. ad idē. c. vnū. de voto. li. vi. et nō p hosti. in. c. ex publico. ō conuer. cōiuga. facit etiā diffinitio mrimonij que ponitur et declaratur. xxvij. q. ij. in p̄n. et sup rubrica. ō spon. Quarto videtur de hoc casus scōm intellectum bal. in. d. l. deo nobis. C. de epis. et cle. intelligendo q ibi nō interuenerat carnalis copula qō ē presumendum cū aliter potuerit ingredi religionē altero in seculo remanente vt in. d. c. ex publico. de puer. cōiuga. in ptrariuz facit istud. c. et. c. sicut ex lris z. c. pe. de spon. Pro solutione aduertendum q verbum nuptie multipliciter in iure capitur Quāq̄ enī capitur p ipsa mera essentia piugij que solo psensu de pñti interueniente causatur vt probatur in. d. l. cū fuerit. z. d. § nuptias. et. c. omne nuptiaꝝ bonū. xxvij. q. ij. cū similibus. Quāq̄ sumitur p ipsa pmixtōe carnali que inter uenit ptracto pus matrimonio vt probat in. c. q aūt. z c. quidam. et luce clarius in. c. genuit. maxime iuxta glo. ij. que hoc tenet aptissime cadē cā et qōne. et ibi aliquid p archy. Quāq̄ sumitur p apparatu et festinitatibus que fiunt tēpore quo vxor ducitur ad domuz viri vt probatur in. c. nūates. et. c. fēe. xxx. q. v. et sic capitur in euangelio vbi dr nuptie facte sunt in cana galilee. tē. z q xp̄s ibi in pincio fecit de aqua vinū. z ita sensit Bal. de cal. sup rubrica. ō spon. vñ in quibusdā locis appellant in vulgari lenoze. Item sciendū q verbum matrimonij seu cōiugij q̄q̄ verificatur in matrimonio ptracto p verbū de pñti licz nondū sit carnali copula pfūmatum et vulgariter appellant sponsalia p verba de psenti vt in iuribus supius all'. Quāq̄ verificatur verbum mrimonij seu vxoris et mariti solum in pingio carnali copula pfumatio vt nō. pbat in. c. debitū. in p̄n. et in. fi. de biga. et hic et in. d. ex publi co. et elegantius in. c. si quis desponsata. xxvij. q. ij. vbi dicit q si quis desponsata et traducta vitur rite pingium appellat. ad idē. c. qn̄ propter. z. c. in omni. ca cā. z. q. et vñ surgat hec diuersitas satis pōt colligi ex

bis qui le. et nō. in. c. debitum. et p glo. in. d. c. qua ꝓpter et p doc. in. d. c. ex publico. His premissis dico q̄ de ꝓprio et stricto significato verboꝝ maritus et vxor et matrimoniū appellari p̄nt postq̄ interuenit ꝓsensus de p̄nti sponsus et spōsa et spōsalia ante talē ꝓsensum de p̄nti et post ꝓsensum de futuro. nā dicunt sponsalia a spondeo spondes quod idem est quod p mitto tis. inde sponsa. i. p̄missa. sed post ꝓsensum de p̄nti nō p̄t dici stricte seu ꝓprie spōsa q̄ nō solū est p̄missa sed obligata et nupta sed ꝓpter significatum mr̄imonij et de quodā largo significato verboꝝ non p̄t adhuc dici maritata seu ꝓiugata ex quo adhuc nō est traducta ad domū viri quasi adhuc in effectu sit si ne iugo et sine viro et quodāmodo p̄missa respectu effectus matrimonij et sic possint loqui iura in ꝓtrariū all. Quare ꝓdūdere q̄ vbi agitur de materia odiosa appellatione vxoris vel mariti seu matrimonij nō veniunt sponsalia ꝓtracta p verba de p̄nti nec ipsa sponsalia contrahentes. si aūt agitur de materia fauorabili veniūt etiam sponsi qui ꝓtraxerūt p verba de futuro vt in. l. nō sine. C. de bonis q̄ li. vbi pulcher casus Si vero materia est indifferens venient illi qui tm̄ ꝓtraxerunt p verba de p̄nti licet carnalis copula nō dum interuenerit et fortius si interuenit nā in materia odiosa verba nō capiunt ita stricte sicut ꝑportare p̄nt ex ꝓprio significato verboꝝ maxime q̄n reperiunt habere aliā significationē vicinioꝝ. vt ꝓbatur in. c. cū dilectus. de ꝓsue. et in. c. cū in cunctis de dec. in cto. c. si ꝓmissarius eo. ti. li. vi. facit q̄ le. et nō. in. c. statutū eo. ti. et li. et p Jo. an. in regula. odia. de re. in. li. vi. i mercu. et p hec p̄nt reduci ad ꝓcordiā iura supius al. et longe plenius hāc materiā ꝓsequor in dicto ꝓsilio sed ista sufficiunt in p̄nti passu.

Casus ꝓpter p̄sumptionē etiā vehementem nō debet q̄s de graui crimine ꝓdānari. hoc. d. In ꝑma in diam ꝓsultatio. In ſcda rñsio. ibi nos vō que subdi uidit̄ In ꝑma ponit motiuū mandati. In ſcda mā datum. ibi quo circa. et pone casum literalē ut patet ex litera iūcta glo. in. v̄. purgando. que ponit ptē casus Nō ēim posse aliquos de hereſi ipetere indices delegatos impetrando. Sedo nō q̄ supcausa hereſis p̄t ꝓmitti etiam in iudices delegatos et sic p̄t quis esse delegatus et arbiter etiam in cā criminali q̄ō qualiter ꝓcedat. J. dicet. Nō q̄ quis p̄t testificari p et contra fratrē hic tm̄ apte nō ꝓbat q̄ in ꝑmo iudicio fuit sponte ꝓfessus ꝓtra fratrē in ſcdo fuit vnus de ꝓpurgatoribus qui in multis equipant testibus. ad hoc quod le. et nō. in. c. constitutus. de purgatione cano. in. gl. in verbo tollerent. dicū tm̄ est verum saltē in ciuilibus de quo tm̄ dic ut nō. glo. iij. q. v c. i. et in. §. item. l. inlia. et in. §. parentes. iiij. q. iij.

Nō q̄ vbi due p̄sumptiones ꝓtrarie oriunt ꝓtra aliquē standū est validiori et sic vna p̄sumptio vehementior dixit alia min⁹ vehemēter. et ad hoc quotidie allegat iste tex. t colligit hoc q̄ iste. N. ꝑmo dū rediret ad fidem ꝓfessus fuit fratrem laborare eodē morbo. postea vero in alio iudicio dum fieret inquisitō ꝓtra fratrem purgauit illū cū iuramento dicendo q̄ credebat illum fuisse et esse catholicū. et sic aut ꝑmo dixit mendatium aut postea ꝑiurium. sed papa arbitratur q̄ potius incidit in ꝑiurū q̄ nō est verisimile q̄ iste tepe ꝓuersionis sue dixisset mendatium in fratrē. erat tm̄ p̄sumptio. p ſcdo dicto q̄ fuerat iuratū. sed ꝑma p̄sumptio erat validior. Et ex b et ex tex. singu. nō. q̄ si concurrūt duo dicta ꝓtraria ab eodē vnū cū iuramēto aliud sine standū est dicto non iurato si ꝓiecture sit pro eo magis q̄ p dicto iurato. Ceteris ergo paribus potius p̄sumendū est. p dicto iurato licet postea ornato q̄ simplici assertioni p̄us facte. et faciant hec notabiliter ad eatque tetigi in. c. p tuas. de pba. et ꝓtra bar. in. l. eos. ff. de fal. q̄ si testis p̄us dixisset vnū ex tra iudicium sine iuramento. et in iudicio dixit ꝓtrarium cū iuramento standū est ſcdo dicto. ꝓpter p̄sumptionē iuramenti nisi subsint alie p̄sumptiones p ꝑmo dicto sicut hic erant q̄ tpe quo dixit ꝑmū dictū erat accensus zelo fidei orthodoxe. i. catholice cū noluiter reuerteretur ad fidem Item amor fraternus q̄ nō est verisimile q̄ falso illum dixisset hereticū et hec bene nō. Nō q̄ suspitio nō sufficit ad ꝓdemnationem alicuius etiā si sit vehemens. lra tm̄ a ꝓtrario videt. probari q̄ in crimine nō graui sufficit vehemēs suspitio de hoc tm̄ dic ut plene dixi in. c. q̄nto. s. eo. vnū tm̄ ap te. ꝓbat hec litera q̄ q̄nto crimen est graui⁹ tanto ꝓe sumptiones debent esse vehementiores. q̄ vbi maior piculum ibi cautius est agendū vt in. c. vbi piculū. de elect. li. vi. t facit hec litera in ar. scdm. Jo. an. q̄ ꝓpē p̄sumptionem minaꝝ vel inimiciaꝝ nō sit ꝓdemnādus de homicidio de quo nec̄atur a quo factum sit. et remittit ad spe. eo. ti. §. q̄. v̄. sed pone q̄ inmatus est. vbi videtur velle spe. q̄ hoc sufficiat ad torturam vnde vide ibi latius et tetigi in. d. c. scribam. Nō q̄ ꝓuers⁹ seu reuers⁹ ad fidē incidēs i manifestū peccatum p̄sumitur relapsus vel non plene ꝓuersus nō b tm̄ solum sufficit ad ꝓdemnationē vt hic. Nō fere nouum dictum q̄ a suspecto de penitentia pagenda p̄t exigi cautio sufficiens. s. de certa pena soluenda si eam non egerit q̄ō intellige q̄n. p peccato manifesto imponitur publica penitentia ab habente iurisdictionem etiā fori ꝓtentiosi hoc dico q̄ in foro oio penitē tiali hec cautio nō exigeretur saltē ab⁹ multo ar. in. c. ſs sacerdos de offi. or. et. c. fi. de tēpo. ordi. Ultimo nō ex fi. litere q̄ de crimie q̄ntūcunq̄ graui p̄t quis ꝓdemnari ex p̄sumptione violenta que satis oritur ex

deficientia in purgatione facit .c. excõmunicamus .§ .i. de here. et .c. cũ ꝓmatia. eo. ti. li. vi. Et ex fi. lre et ex medio nõ qꝫ vehemens ꝓsumptio nõ sufficit ad ꝓ dempnationẽ sed violenta sic. qõ voluit hic glo. pe. fa cit quod nõ. gl. in. c. insinuatũ. de sumo. sed dic ut dixi in. d. c. quanto. Anteqꝫ veniã ad glo. declarabo ꝑ us aliqua textualia. ¶Primo eñ quero quare epꝰ im petrauit delegatos ꝓtra istos de hereti suspectus cuꝫ potuisset ex officio ꝓcedere ꝓtra istos vt in. c. ad abo lendã. de here. vbi patet i fi. ꝑ hoc bñ facit. c. i. ò osſ. ordi. qꝫ etiã exempti tenentur in hoc obsequi epõ loci facit de. i. et. ij. eo. ti. Solu. hic nõ apparet quis im petrauit istos õlegatos. forte eñ dũ ipetrẽt ab epõ seu molestarent extra iudicium impetrauerũt ipi istos delegatos quibus fuit ꝓmissum ut audirent cãm inẽ eos et epm aucte apostolica nec apparet hic qualiter ageret epꝰ contra eos Inno. dicit qꝫ forte epꝰ iste ò nunciauit crimen istoꝝ pape vel petebat bona istoꝝ ꝓpter heresim. hosti. dicit qꝫ agebat ciuiliter vel ex of ficio ipetebat ipsos. ar. in. d. c. ad abolendã. nã si cri minaliter nõ potuisset in arbitros ꝓmitti qò hic fa ctum fuit. ¶Posses tñ dicere qꝫ forte agebat crimina liter. nec ob. qꝫ fuit ꝓmissum qꝛ papa nõ approbat ẽ recitat hic ꝓmissum ut dicit hic Jo. an. sup glo. vñ dicit qꝫ in hoc nõ est vis. in hoc eñ nõ ꝓsistit intelle ctus. c. Cui eñ applicentur bona clerici vel laici ò he retici damnati dic vt dixi in. d. c. excõicam⁹. §. dãnati. et in. c. cũ scõm. ll. eo. ti. li. vi. Quero scò. ꝑ decla ratione finis lre qnõ apparebit ex iniunctione penitẽ tie an sit verus penitens vel ficte ꝓsus. So. scõm hosti. et Jo. an. si paratus est ꝓbere dictã securitatez et penitentiam benigne suscipere quã postea deuote et effic aciter implet ꝓsumptio est de vera ꝓsecutione. alioquin. i. si nõ vult cauere vel penitentiã recipere vel licet caueat et penitentiã recipiat illam tñ negligit ad implere est ꝓsumptio de contrario et hoc satis placet et elicitur ex ipsa lra et facit de pe. di. ij. c. i. et ex hac expositione nõ qꝫ nõ solũ deficiẽs i purgatione puni tur vt ꝓuictus sed etiam ꝓtumax in eam recipiendo ò quo tñ dic ut nõ. in. c. excõicamus. ꝑal. ꝛ vide quod dixi in. c. veritatis. de do. et ꝓtu. Glo. ꝓma facit duo ¶Primo instat an in iudicẽ possit ꝓmitti et dic vt in ea et latius vt nõ. in. c. cũ tpe de arbi. Secò ꝑncipali ter an de causa. criminali possit ꝓmitti et nũl boni cõ cludit. sed potius remittit ad. c. penũ. de in inte. resti. vbi de hoc Goff. ò dicit qꝫ agebatur ciuiliter et sic vꝛt qꝫ vbi ò crimine ciuiliter agit põt ꝓmitti. et idẽ host. et idem glo. et bar in. l. nõ distinguemus. §. iulianus .ff. de arbi. et põt dici qꝫ vbi agitur de solo ꝑdicõ p tium põt ꝓmitti secus in ꝑdiciũ fisci seu rei publice facit qò nõ. in. l. inter. §. recte. ff. de fur. et. l. licitatio. §. qꝫ illicite. ff. de pub. de quo tñ dic ut plenius nõ. i

. d. c. pe. ꝛ. d. §. iulianus. hic tñ nihil ꝓbat ut. s. dixi. qꝛ solũ recitat factũ. Oppo. et videtur qꝫ frater nõ debet admitti contra fratrem in magnis crimínibus vt in. l. si magnum. C. qui accu. nõ pñt. glo. in. v. de fratre dicit illud regulare ſz fallit in crimine hereſis in quo admittit etiam contra parentes. xxiij. q. v. si audieris Aduerte licet doct. hic lente transeant. l. si magnũ. all. in glo. loquitur in accusatione et nõ in te stimonio et ꝓcedit hoc nisi vite fratris fuerit insidia tus. nam tũc et mater ꝓtra filium et etiam pater ad mittuntur ad accusationem ut nõ. in. d. l. si magnus Respectu vero testimonij dicendũ qꝫ aut loquimur i ciuili aut in criminali. ꝑmo casu tenet spe. in ti. de te sti. §. i. v. sed nũquid frater. qꝫ admittitur ꝓ et cõtra fratrem sed credit plus vel minus scõm affectionez quia nulla lex ꝓhibet hoc fallit scõm eũ nisi habe ant oino ꝓ indiuiso vel sint ambo sub potestate vnꝰ ꝑis. an aũt ꝓpellatur testificari contra fratrẽ remit tit ad. §. de testium. v. sed nunquid eo. ti. et ibi vñ sẽ tire qꝫ sic dando regulã qꝫ quilibet nõ ꝓuilegiatus i testimonio ferendo admittitur et ꝓpellitur si nõ vult quia iura volunt generaliter testes ꝓpelli. l. si quãdo. C. de testi. cogen. ꝓ to. In criminali vero dicit qꝫ ñ admittuntur. iij. q. ij. l. iulia. facit. iij. q. v. c. i. Ad uerte tu subtilius nam põt dici qꝫ inter cãm crimina lem et ciuilem certo respectu nulla est dña. ant eñ q ritur nunquid frater ꝓpellatur dicere testimoniũ cõ tra fratrem vel aliquẽ ꝓsanguineũ et dicendũ qꝫ nõ si ue cã sit ciuilis siue criminalis. et qò dixi de alio cõ sanguineo intellige vsqꝫ ad tertium gradum et idem i quibusdã alijs ꝓsonis enumeratis in. d. l. iulia. Et licet spe. videat illã legẽ intelligere in criminali. put sentit etiam glo. in. l. parentes. C. de testi. glo. tñ i. l. lege iulia. ff. eo. tenet eã ꝓcedere indistincte. put gene raliter loquitur et cũ illa glo. transit ibꝫ bar. qò mi chi plus placet rõne honestatis ꝛ vt caritas ꝓseruet inter ꝓinquos nisi necessitas imineret. put dixi in. c. i. de testi. cogen. Aut quaritur nũquid volẽs admit tatur ꝓtra fratrẽ et puto qꝫ sic tam in criminali cã qz in ciuili qꝛ. d. l. le. iul. solũ ꝓuilegiat nolentes testifi cari. volentes aũt nõ repellit qò etiã ibi sentit bart. nã solũ inter parentes ꝛ filios repit iure cautũ ut etiã volentes nõ admittant ut. d. l. si parentes. et intelli ge volentes qñ sunt a ꝑte inducti nã si se offerent es sent suspecti vt legitur ꝛ nõ. in. l. que omnia. ff. ꝓ cr. et in. l. ꝓpter. §. i. ff. de fal. vide qò dixi in. c. ij. de te sti. Aut quaritur nũquid frat admittat ꝓ fratre i ip sius fauorem. et distingno inter cãm ciuilem et crimi nalem ut ꝓmo casu admittat sed credetur plus vt mi nus scõm q̃titatẽ affectionis sic intellige glo. iij. q. v. c. i. et in. c. in lris. de testi. nã nullo iure in totũ re pellit in scõo casu nõ admittit quia agitur ò maioꝛi

preiudicio in quo testes debent esse oino integri ⁊ idē
videtur in alijs ꝓsanguineis et domesticis sic loquit
dictum.c.i.et facit xiij.q.ij.sup ꝓudentia.puto tñ
q̄ in defectū alioꝝ admittantur saltē ad faciendū indi
cium ut ꝓueniat ad tortmā.ar.in.fi.de testi.cogē.⁊ ī
.c.cū dilecti.et quod ibi nō.de elect.et in his calib⁹
puto fratrem cogendū dicere testimoniū ꝓ fratre q̄ ꝑ
uilegium est ut nō ꝓpellatur aduersus fratrē vt.d.l.le
ge iulia.qō cessat cū agitur de ipsius fauore ar.in.l.
q̄ fauore.L.ō legibus et in.c.et si necesse.j.de dona.
inter vi.et vxo.Ex his patet q̄ hoc.c.nō ꝓtradicit di
ctis iurib⁹ ꝛ spe.vbi.s.voluerit saluare ꝙ viā spālita
tis.s.q̄ spāle sit in cā heresis et ita sentit hic etiā glo.
nā nulla est spālitas cū ꝑ nō fuerit ꝓpulsus dicere te
stimoniū ꝓtra fratrē imo in ipsius fauorē ipsuꝫ purga
nit et in ꝓmo dicto nō ꝙ viam testimoniū nec inuitus
dixit fratrē eodē morbo laborare.puto tñ q̄ vbi esset
necesse ꝓpelleret frater ꝓtra fratrē in cā heresis.ñ per
istud.c.ꝛ ꝙ.c.in fidei fauorē.de here li.vi.Gl.in ꝓbo
rez.colligit ꝓmo standū ei qō quis ꝓus dixit siue in
iudicio siue extra.sed hoc simpliciter nō colligit ex tex
q̄ ut.s.dixi multe ꝑsūptiones ꝓcurrebant hic qō ꝓus
verum dixerat.ꝛ de materia dic ut latius dixi in.c.ꝙ
tuas.de.ꝓba.et in.c.cū in tua.s.de testi. Scdo gl.ꝺ
colligit q̄ vna ꝑsumptio ꝑpōderat alteri. Opp.in cō
trariū de.c.cū inter.R.de elect.vbi inuicem se elidūt
Cōmuniter soluit q̄ aut sunt paris potētie et vna non
ꝑponderat alteri ut in ꝓtrario et sic inuicez se tollūt si
altera ꝑponderat illa ꝓualet. An aūt et qñ sint paris
potentie vel altera ꝑponderet discernit discretus iudex
ex varietate factoꝝ.ex quibus ꝑsumptiones oriuntur
vt hic et facit qō nō.in.c.transmisse.qui fi.sunt legi.
⁊ ꝙ Jo.an.in.c.ꝙe.j.de cri.fal.Glo.ꝙe.opponit de.l
.ij.L.de here.vbi ex leui argumento quis ꝓbat here
ticus soluit q̄ ibi sufficit leue argumētū quo ad facul
tatem inquirendi ꝓtra eum non ut habeat ꝙ conicto.
Vel dic scdm docto.q̄ ibi appellatur leue argumen
tum qō de facili pōt ꝓbari vtputa q̄ apte erret in arti
culis fidei vel nō vult iurare dicens hoc esse peccatū
vt in.c.excōicamus.j.de here. Scdo glo.opponit ꝺ.c
dixē dñs.xxxij.q.i.⁊ solue ut in ea.⁊ dic de materia
vt dixi in.d.c.quanto.s.eo.et nō. glo.q̄ ꝓtra violen
tam ꝑsumptionē admittit ꝓbatio in ꝓtrarium ut ꝓba
tur in iuribus all.in ea.et in.c.fi.de ꝓe.nō bapti.
Ultima glo.q̄rit q̄re ab isto nō exigitur iuramentum
sicut exigit regulariter in purgatione ꝑstanda.j.ꝺ pur.
cano.quotiēs Rñde ut in ea.sed aduerte q̄ dictū gl.
ꝓcedit si dictio ꝑter stat exclusiue.ꝛ ꝓmunit doct.te
nent q̄ stat inclusiue vt sic vltra cautōnē teneatur iu
rare ꝛ ꝑ plus plꝫ. Nec obstant motiua gl.q̄ ꝑ iura
mentū est oneris et nō honoris .et sic nō inspicit qō
alias deieraverit vt in.c.cū in ecclesijs.de ma.⁊ obe.

et de hac dictōne ꝑter.vide qō nō.in.c.duduū.ij.de
elect.et.c.decet.ad fi.de immu.eccle.li.vi.⁊ ꝙ Jo.de
lignā.in cle.ij.de penis.et plenius ꝙ Pau.in cle.i.ꝺ
sum.tri.et fi.catho.et ꝙ archy.i.c.ebro.xiij.q.ij. Itē
frustra fuisset hic facta mentio de iuramento si dictio
ꝑter.nō includeret cū nō oportuisset excipere id qō
nō includebat nam exceptio debet esse ꝺ ꝓtentis sub
regula vt nō.sub rubrica.de re iudi.⁊ ut dicit b..r.in
.l.seyo.§.vxori.ff.de annu.lega.vbicūq̄ dicuꝫ ꝑter.
ponitur inter res quaꝝ vna nō cōtinetur sub reliqua
stat iclusiue ne frustra videat appolita.et videtur ꝓba
ri ꝙ illam tex.secus si vna ꝓꝑhenditur sub altera vt si
ponitur inter genꝰ et speciē nisi aliud dicam⁹ in odio
lis vt velle videt Jnno.in.d.c.duduꝫ.quasi tūc re
gulariter excindat.dic tñ plenius de ipsius natura vt
nō in iuribus ꝓall'. Ultra glo.quero hic fiat com
ꝓmissum in delegatos retenta potestate delegata qd
si non fuisset hec potestas reseruata nūquid expiraliꝛ
ꝙ ꝓmissum Jnno.hic q̄ nō nihil allegat. Nō ꝺ di
ctum q̄ ꝙ ꝓmissuꝫ simpliciter factum nō expirat in
risoicio delegata sup illa re. Ego allego de.q̄ ꝺiu ꝺ
appel.et aūc.li tñ.L.de tēpo.ap.et qō nō.ꝙ gl.⁊ Jo
an.in.c.significantibus.de offi.dele.ꝙ pau.in dicta
cle.q̄ ꝺiu. Quid econtra an expiret ꝓmissum si itur
ad iudicem ordinariū vel delegatum dic q̄ sic sed pe
na ꝓmittit ut in.l.si quis rē.ff.de arbi. Idē si itur ad
alios arbitros.l.sed et si in seruū.in fi et in duabus se
quentib⁹.ff.e.ti. Et est rō diuersitatis q̄ potestas ar
bitroꝝ est voluntaria et habetur ab homine.potestas
vero iudicū est necessaria.l.inter stipulātem.§.sacrā.
ff.de.v.obli.et in.c.intellexim⁹.de iudi.et hāc a rege
vel a ꝓncipe merito facilius tollitur ꝓma q̄ scōa.⁊ vi
de in hoc qō latius dicī in.c.ad petitionē.de acca.⁊
vide ꝙ spe.i.ti.ꝺ arbi.§.finitur in fine. Ultimo q̄
ro pone q̄ isti delegati ꝓnunciassent vt arbitri ꝛ paru
reliqua noluisset stare dicto eoꝝ et petijsset ꝓcedi per
eos tanq̄ ꝺelegatos qō fieri pōt ut.s.dictū est. num
quid potuissent ꝓnunciare ꝓtrariū ei⁹ qō sentētiane
rūt vt arbitri. videtur q̄ nō ar.c.ꝙ tuas.de.ꝓba Itez
nō pōt quis sua ꝑte sua ꝑte rescidere.L.sen.rescin.nō pos.
ꝙ to.dic ꝓtrariū qz nūc ꝓnunciant ut iudices et tūc ꝙ
nunciauerūt vt arbitri. Itē videmus q̄ ex noua causa
appellationis retractat sententia in.c.cū iohānes de
fi.instru.et.l.ꝙ hāc.L.ꝺ tēp.appel.et idē iudex a quo
appellatū est qñq̄ audit cām appellatōis cū alio vt si
appellat ab archiepō ad ꝓuinciale cui preest
ipe archiepūs vt in.c.mulc.xvi.di.nō.gl.in.c.a colla.
de appel.li.vi.et facit in simili ille ex.⁊ l.i.§.ꝛ si pre
ses.ff.qñ appel.sit.et hoc tenent hic ꝓmunit docto.⁊
ꝙ hoc vide qō nō.in.c.cū inter canonicos.de elect.i
glo.in.ỹ.et etiā ꝑfirmauit.vbi ꝓcludit q̄ ꝑlatus eligāt
vt arbiter seu ꝓmissari⁹ pōt postea ex nouiter gestis

illã electionẽ infirmare vt index qð nõ. An aũt potuis sent isti sil'pcedere vt arbitri ⁊ iudices. dic vt nõ. in. c. cũ ex offi. ð pscrip. ⁊. c. nisi esset. ð pbẽ. Hoc ñ sũt alia.

Vm iniuen. Casus. Mõ presumit incõtinens in senectute qui in iuẽtute ꝓtinuit maxie si ẽ lratus. b. d. Diuidit in qnq; ptes. In ꝑma premittit exordiũ circa exaltatõz epi. In scda ibi licet. ponit de lationẽ ipi⁹. In tercia. ibi. qr tñ. ponit delatiõis repul sionẽ ⁊ cãm. In qrta ibi. sed ut. ponit ingsitiõis cõmis sionẽ. In qnta ibi. q nobis. ingsitor⁹ relatiõz. Mõ plumendũ pro illis q̃ iudicio pncipis seu ꝓpli dignita tem seu honorẽ adepti sunt. nã presũptio est ꝑma frõte q eor⁹ virtutib⁹ exigentib⁹ honorẽ adepti sunt. pro hoc vide bo. tex. lpi. di. miramur. ꝑpe finẽ. hinc gl. col ligit ibi. ar. q electus plumit melior alijs. vide ad idẽ c. di. ꝓtra morẽ. vbi dr moribus indecori pallio decorari nõ dñt. Aduerte tñ qr plumptio ista oritr ex eo q ꝓmotor seu honoris delator facere dz nã sepe ꝓtrariũ ꝓfugit. ideo alibi dr. multi sacerdotes ⁊ pauci. mlti no mine pauci re. nec facit cathedra sacerdotem sz sacer dos facit cathedrã. xl. di. multi. ⁊ in fine illi⁹. c. dr q ñ q maior fuerit in honore est iustior ꝑ qui est iustior ille maior est qð nõ. Mõ q sepe ex ꝓuilegio ꝓcedũtur insignia dignitatis ei q illã dignitatem nõ habet nam palliũ est ornamentũ archiepale vt. s. ð usu pal. p to. ⁊ tñ hic fuit ꝓcessum epõ. ad idem. c. vt apostolice. de ꝓuile. li. vi. Mõ q sectator luxurie dr abũ cere iugã dũi q: vt dicit Hiero. nõ pot corde toto habitare cuz deo q mulieꝝ accessibus copulat. xxxij. di. hospitiolũ.

Mõ ibi fetores libidinis. ꝓtra indulgentes libidi ni. vñ dixit Socrates. Quis em̃ aliq̃d bũani pndoris bñs his duabus voluptatibus coeũdi atq; cõmeden di que homini ⁊ asino cõmunes sunt delectatur quasi dicat delectari non debet. Mõ q libido presumit di minui in senectute vñ Seneca. Cũ cetera vicia cũ ho mine senescant sola auaricia innouescit. et Terentius. Ad omnia alia etate sapimus rect⁹ hoc vnuz prestat malũ senectus hominib⁹ cautiores sumus ad rem q̃z expediat. Mõ q magis detestabilis est luxuria in senectute q̃z in iuuentute. hinc Tull⁹. l. i. officioꝝ. Lu xuria cũ omni etate sit turpis senibus maxie fedissi ma est. Mõ plumendũ ꝑ viro lrato vt non ita incli netur ad passiones vt ignarus nec peccare pot ꝑ igno rantiã sicut ille. vñ alibi dr. ignorantia mater cunctor errorũz ⁊c. xxxviij. di. ignorantia. ⁊ alibi dicit Hiero. Alma scripturaꝝ sciam ⁊ carnis vicia nõ amabis.

Mõ q inter cõiunctos est qdam naturale fedus qð phibz carnis debitũ inter eos plumi. Alibi dicit lex q natura iter boies quãdaz ꝓgnatiõz ꝓstituit ꝓpter quã boiem homini insidiari nephas ẽ. l. velati. ff. ð iusti. ⁊ in. Mõ. ar. q ꝓpter infamiã orta a malinolis nõ dz supior moueri ad ingrendũ ð quo ꝑ gl. in. c. qualr ⁊ qñ. ñ. de acca. ⁊ ibi plene dico. Oppo. ⁊ vr q lra sit ꝓtraria sibi. nã ꝑmo dicit q ñ vult moueri ex mali gna delatione ⁊ tñ mouet in eo q cõmittit ingsitionez epo. Rndẽ. Do. dic q papa noluit moueri ad indren dum ð vitate criminis ꝑ cõmisit ingsitionẽ sup ifamia q̃ est ꝑparatoria ingsitionis fiende sup vitate. ⁊ b etiã nõ q ex denuntiatione facta per nõ idoneũ pot index moueri ad ingsitionẽ faciendã sup tali infamia qð sanꝛ sentit hic Jo. an. ⁊ pbat dare per istũ tex. ⁊ fm ꝓdicta limita hic gl. pe. que colligit q ꝓpter infamiã a mali nolis orta nõ est ingsitio facienda vel purgatio indice da dz em̃ intelligi ð solẽni ingsitione q̃ fit vitate crimi nis. sec⁹ in occulta indagatiõe credulitati ⁊ fame vt ꝓ bat fm Jo. an. b qð bñ nõ. Itẽ dic q etiã solẽnis in gsitio fieri dz super vitate qñ infamia a malivolis or ta est apud bonos ⁊ graues ⁊ tanta q generat scanda lum vt nõ. glo. in. c. cũ dilecti. de pur. cano. in. v. apð bonos. quã sic intelligo. ⁊ sic ꝓcordat cũ glo. c. qualr ⁊ qñ. ij. preallegato. vbi plene dixi.

Vdum Casus. Is pro quo beneficiãdo scribit cum clausula si idoneꝰ fuerit nõ tenet probare se idoneũ cuz idoneꝰ ꝓsumatur. h. d. Prima pars ponit querelã. scda dat iudicẽ. ibi cuz. Nõ primo q qñq; in re scripto fit mentio q impetrãs sit scolaris an aũt vicietur rescriptum si impetrãs nõ est scolaris credo q sic qr facilius optinet gratia hac qualitate expressa facit qð nõ. Inn. in. c. cũ in cunctis. de elect. ⁊ omne expssiũ quo tacito gra nõ fuisset obtẽta saltẽ ita facilius reddit lras vitiosas vt in. c. postulasti. ⁊ qð ibi nõ. bo. de re scrip. facit qð nõ. spe. de rescrip. ꝓsen. §. rõne aũt im petrantis. v. sed vbi scribit pro scolare. Scdo nota q etiã in ecclesia nõ collegiata pot ꝓstitui bñficiuz pro clerico sup redditibus ipsius ecclesie ad hoc. c. pquerẽte de cle. non resi. qð sic pot intelligi. Vel dic sic nõ ꝓtor ecclesie pot cõpelli ad recipiendũ aliquem in de ricã ⁊ in fratrẽ licet ꝑ eo non sit specificatum bñficium in ecclesia sed oportet sibi ꝓuidere de redditibus eccle sie. nã in hac ecclesia non erat bñficium pro clerico nec erat collegiata vt colligit ibi facultas eccle ⁊c. Ex b singulariter nõ q rector ecclesie non solũ debet hꝛe clericum iuxta. c. vt quisq; cle. de vi. ⁊ bo. de. sed etiã pot cõpelli vt illum suscipiat in titulum ecclesie sue vt sic censeatur ibi beneficiatus. ⁊ qãq; hoc. c. loquat in papa idem tamen puto dicendum in episcopo. arg. in c. extirpande. in fi. et quod ibi dico de preben. et facit quod nota. in. c. exposuisti. de prebend. et in. c. postulasti. de iure patro. et hoc nota. Si autem vis intelligere q hec ecclesia fuerat instituta vt esset collegiata quod innuit illud verbum positum in tex. ibi in clericum et in fratrem ⁊c. tunc nõ. collige q prelatus eccle

non tenetur aliquem recipere in canoniam ⁊ in fratrē
seu in clericum si facultates ecclesie nō sufficiunt quia
clerici nō sunt etiā in ecclesijs collegiatis instituendi
vltra facultates ecclesie vt in.c.i.de insti.et in.c.vno.
de sta.regu.li.vi.et sic ipe solus capiet totū et hoc pu
to,pcedere si bona sunt pmōnia.si aūt pben.essent di
stincte non video quō posset iste excipere ꝓtra impe
trantē cū illi sit imputandū si minus sufficiens bene
ficium imperat ut in .c.cleric⁹ victū et qō ibi nō.xci.
di.hic aūt bona erāt cōia vt pz ibi facultates ecclesie
ꝛc̄.etiam si agebatur de piudicio ipsius rectoris cū mi
nus sufficiat qō in plures est distribuendū.ut in.c.cū
.ffd.ō plti. Nō tertio q exceptio pemptoria ꝓtra
rescriptū grōsuz pōt opponi in vim dilatorie hoc,pba
tur ibi decīās examen.ꝛc̄.qō tz hic .Hosti.lz aliud
sentiat Inno.sed pmū verius et ē rō.qz subreptio vi
ciat rescriptum exquo datur iurisdictio pōt ergo oppo
ni pemptorie ꝗtenus opponit ad gratiā pōt excipi di
latorie quatenus opponitur ꝓtra defectum iurisdictō
nis et ō b̄ p Inn.et alios de rescrip.ꝓstitut⁹. Nō
et tene menti hoc dictū meū quasi nouum q impetra
tor nō tenet,pbare et verificare omnia ꝓtenta in rescri
pto etiā si videant expssa in forma ꝓditionis si ꝓ illis
habet intentionē fundatā iuris pūmptione.sz on⁹ ꝓ
bandi ꝓtrariuz icūbit neganti vt hic singu.pbat.⁊ sic
limita nō.p Jo.an.in.c.i.de li.ꝓte.li.vi. Ultimo
nō q quilibet pūmit idoneus etiā ad beneficiū facit.
i.q.i.sicut xp̄us.et respectu bñficij obtinendi intellige
dūmodo sit clericus alias nō est idoneus.nt in.c.ij.ō
insti.et in.c.ex literis.de insti.sed respectu bonitatis ī
trinsice quilibet pūmitur bonus etiam si sit laicus.se
cundū hosti.vt in.d.c.sicut.facit qō.nō Dy.i regula
semel malus li.vi.Sed aduerte q fortiter nūc oppo.
ꝓtra istum tex.idoneitas est duplex.quedā intrinseca
cū qua homo nascitur puta q sit castus sobrius.ꝛc̄.⁊
hec pūmitur maxime post baptismū.d.c.sicut.Que
dam est idoneitas extrinseca vt q quis sciat cantare
legere et similia.que spectāt ad clericū et ista nō pū
munt imo si opponit ꝓtra aliquem defectus sciētie sub
ijcitur illi examini vt est tex.cū gl.in.c.si forte.ō elec.
li.vi.Item.v.idoneitas verificat in etate vt in.c.sup ī
ordinata .de pben.Itē ut nō habeat quis plura bñ
ficia vt in.c.is cui.e.ti.li.vi.male ergo.dicit tex.q iste
ꝑma facie est pūmendus idoneus nisi ꝓtrarium,pbe
tur.So.do.an.tacite videtur rndere huic ꝓtrario di
cens q exquo aduersarius opponit debet,pbare.qz
cum actum impetrationis iste exercuerit pūmendus
est idoneus.Itez hic fuit facta collatio p papā vl aliū
et sic status collationis eum reuelat ab onere,pbandi
Itē fuit hic oppositū ꝓtra literas de nō idoneitate vnō
pūmptio idoneitatis in hoc casu ne impediatur,processus
sufficiens est ad aggrauandū ꝓtem onere,pbandi ⁊ sic
ponit tres solutiones quarū vltima est multum diuer
sa a duabus p̄cedentibus tū nulla mihi plz. Prima
nō valet qz p actum impetrationis nō debz pūmi ido
neus cū papa expsse mādet inquiri si est idoneus.ad
idem qō ponit Jo.an.in regula.nō licet actori.de re.
iuris li.vi.vbi dicit q si ecīā papa nominet quem cle
ricum in collatione bñficij.nō tū est sufficiens ꝓbatio
p clericatu si vendicando beneficiū allegat se clericuz
Vel aliter agendo,p hoc expuag.Bonifa.que incipit
Inuimete Nec secūa solutio sua,procedit qz si papa cō
tulisset nō mandasset inquiri si ē idoneus cū ante col
lationē eū examinasset ar.c.qñ epūs.xxiij.di. Item pūp
posito q nō examinasset satis est q nūc mandet eū exa
minari p illā clausulā si est idoneus ergo nō pūmp
sit eum idoneū. Tertia etiā solutō.nō.procedit quia pa
pa ꝓmittit cām in totū et sic etiā quo ad merita et de
cernit vt virtute illius clausule nō arceatur iste ad,pban
dum se idoneū. Itē hec tertia solutio nimis restringit
tex.et est quasi ꝓtra duas p̄cedentes. Quare ego dice
rem q tex.iste in fi.debeat intelligi de idoneitate intri
seca et sic videtur intelligere gl.i.d.c.si forte.nā idonei
tas extrinseca nō pūmit. In hac aūt extrinseca cui in
cūbit on⁹ ,pbandi dico q aut tertius se opponit et ille
habet,pbare vt in.c.i.⁊ in.c.vt circa.de elect.li.vi.⁊.c.
cū dilecti.eo.ti.et.c.tā literis.de testi.cū multis simi
libus,rō qz excipiens in excipiendo.sit actor.l.i.ff.de
excep. Aut nemo se opponit et tūc is qui habet,puide
re seue lectionem ꝓfirmare debet de omnibus ingrere
etiam de his que pūmunt rōne bonitatis intrinsece ut
in.c.cū dilecti.et.ca.cū nobis.de elect.et.c. nihil.eo.
ti.et.lxxviij.di.c.quid ē et sit hec inquisitio etiā si infa
mia nō p̄cedat cū nō agatur ad penā imponēdā vt nō
in iurīb⁹ pal.⁊ nō.Inn.in.c.i.ō post.pla. Predicta
vident ō mātē Jo.an.i regula.ifamibus ō re.in.li.vi.
i mercu.et hec,procedūt respectu eoz que opponunt i p
sonā qñq aliqua opponunt ꝓtra rescriptū seu gratiaz
et cui icūbat onus,pbādi recurre ad nō.p Jo.an.in.d
.c.i.de li.ꝓte.li.vi.vbi videt post alios velle q in ex
pressis icūbat onus,pbandi impetranti qui bz,pbare
ea que narranit ī rescripto. In tacitis vo ,pbat oppo
nēs qz i excipiēdo efficit actor.vt.s.dixi.⁊ faciūt hec
ad qōnē quotidianā. Quidaz ipetranit bñficiū sancti
martini ⁊ narranit q ipius reddit⁹ sūmā centū florū.ñ
excederent. Oppo.q valz pl⁹.qñ ō duob⁹ .pmo pre
supposito valoris excessu nūqd ex b capite gra sit nul
la.scdo cui icūbat on⁹ ,pbādi pūpposito q habeat no
ceri.⁊ videtur pmo q nō debeat nocere ex quo pstat ō
corpe bñficij.ar.eoz q nō.i.c.significāte.ō rescrip.et
sic non obstat.c.cui de nō.de pben.li.vi.loquit eñ ō
impetratione generaliter facta sed hoc non obstante
contrarium teneas dic eñ q si non expressit verum
valorem gratia est ipso iure nulla ,et onus probandi

q̄ non valeat vltra expressionem incumbit impetrāti
cū sit ꝓs gr̄e sue et sic ꝓsuluerunt Sal. et Jo. de san.
vt hic refert do. Lar. sed ego allego do. de rota deci.
cclxxxij. vbi hoc expresse tenent et pl' dicunt q̄ vrban'
papa. vi. ordinauit vt quilꝯ teneat facere mentionem
de valore beneficij qō impetrat et etiā obtentoꝝ t ali
ter gracia facta nō valeat. et est rō ꝑmi qr citius mo
uetur papa ad ꝓcedēdū būficiū modici valoris q̄ ꝫ ma
gni et exp̄mens minorē valorē vr fraudulenter fecisse
vt citius papā induceret ad ꝓcedēdū nō mento gr̄a i
ficitur ut. d. c. postulasti. de rescrip. Quid aūt si in lr̄is
sit mentio de valore ipsonaliter vt qr dicit tātam sum
mā vt asserit nō excedit ꝛc. Dicit hic do. Lar. q̄ q̄dā
decisio ro. habet falsitatē nō vitiare quasi hoc nō refe
ratur ad ipetrantē. ꝓtrarium tenet ipse quia debet in
telligi q̄ ꝑ ipetrantē illud fuit assertū. Ego dicerez q̄
aut ꝑba verba erant ꝓcepta in psonā ipetrantis ut qr
dicebatur ꝑ pte talis nobis fuit insinuatū q̄ tale bene
ficium vacauit tāto tpe. ꝛc. cuius reddit⁹ vt asseritur
valorem centū florē. nō excedunt et tunc non debet in
telligi q̄ ꝑ impetrantē illud fuerit simpliciter assertū.
sed q̄ impetrans dixit illud ab aliꝯ asseri et eo casu
sufficiat impetranti ꝓbare q̄ ita assereret. nā in genera
li sermone nō intelligitur psona loquens ut in auc̄. si
qñ. C. de nō nu. pe. et in. c. petitio. de iureiurā. Aut oia
verba rescripti loquunt̄ vniformiter et tūc debet intel
ligi q̄ ꝑ ipetrantē fuit facta relatio intelligit̄ em̄ clau
sula si ꝑces veritate nitant̄ in. c. ij. de rescrip. et sic oꝑtet
ipetrantem exp̄ssa ꝓbare. et hec nō. et vide que dico i
. d. c. postulasti. et. c. ad aures. e. ti. Expediā ꝑmo
glo. Ber. et ꝙter glo. Inno. satis nō. ꝛ quotidianaꝝ
gio. i. in ꝑn. est satis clara et. s. latius expedita. In se
cunda pte querit hic fuit exceptum de insufficientia
facultatū cui incumbit onus ꝓbandi. an rectori q̄ fa
cultates non sufficiant an impetranti q̄ sufficiant. Rñ
det q̄ rectori qr ecclesia p̄sumit sufficiens. In ꝓtrariū
all'. l. ex psona. C. de ꝓba. vbi dicitur q̄ qui dicit aliū
esse soluendo debet ꝓbare saltem q̄ aliq̄n fuerit solue
do q̄ ꝓbato p̄sumitur i futuꝝ esse soluendo. Jo. an. di
cit q̄ aut ꝓstat de ꝓcedenti statu ecclesie et iuxta illum
statum p̄sumit ecclesiā esse soluendo et asserenti ꝓtra
rium incūbit onus ꝓbandi. ar. in. c. ex pte. de ꝓcs. pre
ben. in fi. et de rescrip. c. i. li. vi. et quod nō. in. c. vno.
vt ec. būfi. Si vō nō ꝓstat ō ꝓcedenti statu debet pre
sumi q̄ saltem sufficiat ꝑ duobus ar. in. c. vt quilꝯ ō
vi. et ho. de. et. c. nemo. de ꝓse. di. i. et dicens min' vel
vltra habet ꝓbare scōm eum qō placet do. an. nisi ec
clesia sit collegiata. tūc em̄ cū ad minus requirantur
tres. l. neratius. ff. de. v. signi. presumendū est suffice
re tribus hoc dictum est satis equuꝝ nec credo q̄ aliꝯ
intellexerit Jo. an. sed an illud sit verum de iure cano
nico vt trās ad minus requirantur adesse collegij. re
mitto te ad glo. c. i. x. q. i. et plene dico in. c. i. de elect.
Ad p̄dicta etiam glo. in de. ne in agro. de statu regu.
§. ad hec in. v. seruitutis que dicit sufficere si rector ec
clesie tenet clericū seruitorē et tale quid sufficit rectori
et vni seruitori qō non sufficeret duobus socijs. et vi
detur. d. c. vt quilꝯ. itelligere in seruitore et nō in so
cio et sic doctrina sua hic nō esset bona cum iste debe
at recipi in clericum et in fratrem. Sed illa glo. ꝓcede
ret vbi alias reddit⁹ nō sufficerent. sed a p̄n. ecclesia
debet esse sufficiens ꝑ clerico idoneo vt satis colligit
ex. d. c. vt quilꝯ. et. c. nemo. et sic tene dictū Jo. an. h̄
vide qō dixi in. d. c. vt quilꝯ. Glo. vltima in p̄n. ẽ
facilis postea opponit vr̄ em̄ q̄ negāti impetranti ido
neum nō incūbit onus ꝓbandi cū negatiua sit impba
bilis. glo. remittit de hoc ad nō. in. c. bone. de elect.
Aduerte nā glo. sentit illam oppositionē ꝓpter opinio
nem quorundā dicentiū q̄ negatiua transfert onus ꝓ
bandi in aduersarium in cuius psonā resoluit affir
matiuā. qō tn̄ ẽ falsuꝝ qr fundans se sup negatiua hꝫ
illam ꝓbare vt ꝓbatur in. c. i. de ꝓbend. li. vi. nō. Jo. an.
in regula. sine possessione. ō re. iu. li. vi. in mercu. ꝛ nō.
in. d. c. bone. et si est negatiua mera poterit facere posi
tiones vt. d. c. i. de quo dicendū vt ibi. Scdo glo. q̄
rit quō ꝓbatur iste nō idoneus et rñdet satis bene et
vide dictū. c. si forte. et qō. s. dixi. Nunc venio ad
difficilem glo. Inno. quā voluit ad verba breuiora re
ducere Jo. an. in. de. vnica. ō offi. dele. in gl. sua Do.
an. eaꝝ valde ampliauit Ego dan' reliquis ꝓsequor
tria. Primo qr hic sumus in materia executoꝝ que
ro nunquid executor ad būficia possit assumere ptes
iudicis an debeat ꝓcedere extraiudicialiter. Scdo an
saltem aliquo casu teneatur ꝓcedere iudicialiter. Ter
cio nunquid valeat ꝓuisio ꝑ eaꝝ facta nō verificatis re
quisitis in rescripto. Venio ad primū in quo Inn.
in effectu ꝓcludit q̄ siue executor sit datus cū clausula
importante monitionem siue ꝓditionē exemplū p̄ce
si est idoneus. exemplū scdo si est doctor. vel similis sep
pōt assumere ptes iudicis si vult et sic citare illos q̄ꝝ
interesse pōt vel iudicialiter ingrere de veritate ꝛ ido
neitate istius recipiendo testes et alias ꝓbationes. rō
qr ꝓmissa ꝓuisione videntur omnia ꝑ que pueniꝫ ad
illam. de offi. dele. ꝓterea. et. c. prudentia. ꝛ. ff. ō ꝓcu.
. l. ad rem mobilē. et. l. ad legatū. Itē cū ipse delegās
potuisset sic ꝓcedere ergo et ipse delegatus qui fungit
vice ipsius de offi. dele. sup eo. ꝛ. l. i. ff. de off. cius cui
mā. ē iuris. quiimo plus dicit Inn. q̄ etiā si sine clau
sula executor deputet nihilominus poterit assumere
ptes iudicis qr semp subintelligit illa clausula si ē ido
neus. vt nō. in. c. cū adeo. de rescrip. ꝛ. c. cām. de elec.
et sic transit cū eo. do. an. hic. Dz tu attende qr Inn.
in hoc vltimo sensit ꝓtrarium in. c. ad dissoluendum
de despon. impub. ibi enim dicit q̄ si executor datus

est simpliciter ad pferēdā nō habet pgnitionē vnde si vellet admittere exceptiones posset dicere ia cui pui sio ē facienda nō spectat ad te q3 tm̄ es executor. Idē vī sentire Inno. in. c. de cetero. de re iudi. vbi dicit q executor datus ad pferendā p̄bendā si vacat habet tm̄ pgnitionē in pgnoscendo an vacet sed pstito. q vacat remanet purus executor et sic sentit q si datur simpli citer nullā habet pgnitionē. sed glo. nō. in. c. pastoralē. §. vo de offi. dele. dicit nō. executorē datū ad pferendum esse mixtū nec requirit appositionem clausule et sic pcordat cū dicto. Inno. hic. et plus hoc mihi plz qō pbo rōne. Executor merus est ille qui deputatur post negotium plene discussum ita q nō restat nisi actualis executio vt in. l. executione. C. de execu. rei iudi. et iste merito nullā hz potestatē exemplū in nuntio cui p̄mittitur executio sententie vt in. l. si vt pponis. C. eo. q bar. in. l. a diuo. pio. ff. de re iudi. dico plene i. c. de cetero. ī. eo. ti. sed iste executor qui datur ad puidēdum vel ad ppellendū est deputatus negotio p̄us nō discusso imo intelligitur clausula si est idoneus vt. s. dixi. ergo nō p̄t dici iudex merus executor. ergo tacite iudex seu supior. puisionē p̄mittendo vī p̄mittere etiam iurisdictōnē circa illam et. p tanto dicitur executor et non iudex q3 nō deputat inter ptendentes nec p̄ncipaliter ad actum iudicialē sed ad actū qui extraindici aliter exerceri pluenit nec est verisimile q voluerit eum esse merū cū posset alteri fieri p̄iudicium et collatō posset fieri indigno negotio p̄us plene nō discusso seu exiato vt ī. dicam. Venio nūc ad scōm articulū an executor teneat assumere ptes iudicis saltem aliquib⁹ casibus. Inno. hic multū variauit et in effectu ponit hic tres opi. Prima q nō teneatur sine sit datus sine clausula sue cū clausula sapiente monitionē seu instructionem vt est illa si est idoneus sine sapiente pditionē. fundamentū huius opi. est q3 actus pferendi ē extraindicialis. ergo satis est q ad instructionē suā se informet extra iudicium de pentis in lris. Item q3 ō legans extraindicialiter potuisset. pcedere et plus videtur velle Inno. q nō teneat iste executor añ puisionem admittere exceptiones alterius ptis. p interesse suo pareñ nisi opponatur de defectu potestatis puta q rescriptum sit nullū optet añ q p̄mo pstet de potestate. ar. in. l. credere diem. ff. de. v. sig. secus vbi non ptenderetur de fundamento iurisdictionis ar. c. pstitutus ī. de appella. Secda opinio est vt distinguatur inter clausulā sonantē in monitionē et clausulā sapientem pditionē ut p̄mo casu non teneatur adhibere cāe pgnitionē. Secdo casu subdistinguit q3 si alteri fit p̄iudicium puta ep̄o vel capl'o ad quos p̄tinebat collatio et tunc. dz. pcedere ptibus vocatis et cū cāe pgnitione alias nō teneret puisio. Aut nō fit alteri p̄iudicium et p̄t. pcedere sine cause pgnitione quia videt hoc casu sibi mandatum tamē viro bono prouisio tamen erit nulla pdictōe non purificata In tercia opi. vī Inno. reliquere in p̄ma opione cū quadā tm̄ limitatōe vt semp possit executor. pcedere extraiudicialiter ptibus etiā nō vocatis. nisi tria p̄curāt p̄ma q clausula apposita sapiat cōditionē scdo q inserta p verba sapientia pgnitionē iudicialem vtputa si tibi pstiterit q sit magister in theologia. tertio q alteri irrogetur p̄iudicium nam si nulli fit p̄iudicium vī p̄missum vt sibi pstet tāē bono viro. et cū hac opi. vī transire glo. ī dicta de. i. de offi. delega. sed idem Inno. darius locutus est in. c. pposuit. de pcess. pben. in. v. executorē. ibi eā ponit in hac materia duas opiniones et expse eligit alterā. p̄mo eā dicit q executor datus ad puidendū dz est pur⁹ t merus executor ita q nullā habet iurisdictionem nec debet citare ptes nisi in literis hoc caueatur tūc eā est seruanda forma mandati de rescrip. cū dilecta. vī plus videtur scōm eū q si pparet quis qui velit aliquid dicere in psonā eius cui est facienda puisio non debet eū audire q3 purus et merus executor ē et nullā habet iurisdictionem all'. nō. in. c. de cetero. de re. iudi. et idem dicit si velit hunc executorē recusare q non ē audiēdus. de offi. dele. nouit. p̄t tm̄ scōm eū opponi de rescripti subreptione q3 ob hanc cām reuocaretur quicquid fecisset etiam post executionē. Refert tm̄ ibi alios tenere et forte bene scōm eū q3 dz iste executor nullus vocare teneat si tm̄ alicui pparet qui velit aliqd dicere in psonā debet audiri ar. ī. de accu. accedēs. q3 iste executor habet iurisdictōnē. sed Inno. approbat ibi p̄mū dictū dicens q de stricto iure magis p̄t substineri et clarius loquitur ibi post aliquas lineas dicens se fateri q si obmissa pgnitione summaria et repulsis ptradictorijs exequat mandatū qō valet q3 ē merus executor ad implendū mandatū Itē q3 sūmaria pgnitio nō est semp de necessitate neq3 de substantialibus executionis mādati. fatetur tm̄ q in ppulsione ē necessaria causē pgnitio. et sic ptradicit Inno. his que dixi. s in p̄mo articulo scōm eum. dz in. d. c. ad dissoluendum ppe fi. sentit aliam opi. dicens q executor ad puidendum simpliciter deputatus nō dz admittere exceptiones ptra psonā cui fēda ē puisio. q3 nō ē iudex nec in forma iudicij pcedere dz. secō dic si ē dat⁹ cū clausula illa si est idone⁹. vl' aut aliē ppellat tūc oppositā exceptōnē vl' renūtiatōnē dz admittere t appellari p̄t ab eo t cassaret quicqd faceret post talē appellacionē si pbatō fuerit oblata. ī. ō appel. interposita. aliē locut⁹ ē Inn. in. c. ō cetero. de re iudi. vbi dixit q3 q̄dā ē executō p pte mera t p pte mixta ut si mādat alicui ut titio puideat ō tali p̄bēda si vacat. nā pgnitōnē hz ī ff si vacat ff post q3 pstiterit q3 vacat non hz amplius pgnitionē ideo si aliquis vellet obijcere in personam aut iudicis aut illius cui fienda est prouisio nō est audiendus secundz

eum adducāt nō.in.d.c.ppoſuit. et.xxv.q.ij.et ſi non ꝓgnitio et de reſcrip.cū dilecta.et ſic vī.ſentire ibi Jn no.p hec verba ſi bene ponderent q ſi datur ſimplici ter nullā hz ꝓgnitionē. Si aūt datur cū aliqua clau ſula habet ꝓgnitionē quatenus venit purificāda illa clauſula et non aliter et hec multum differūt a prece dentibus. Aliquid de materia tetigit idem Jnno.in. c.ſi.de tranſla.p̄la.vbi dicit q is cui mandatur iuriſ dictio vt alicui,puideat ſi eſt idoneus extra iudiciū ſe i formam de idoneitate nec credit neceſſariū q huiſmo di executor debeat aliquē vocare ad ſciendū ſi velit di cere illum,p quo ſcribitur nō eſſe idoneū hz antecz̄,pui deat debeat exaiare an ſit idoneus vel ne.vt nō.s.de poſt.p̄la.in.c.i.ſed in.c.i.de ꝓcu.p̄ben.li.vi.et.c.cuz olim.el.i.de p̄ui.videtur limitare omnia p̄dicta dicit añ q hz executor cui ſcriptum eſt vt p̄bendā ꝓferat et in poſſeſſionem inducat et ꝓtradictorē ꝓpeſcat poſſet p̄bēdā ꝓferre nō vocatis his quoꝝ itereſt tñ nullo mō debet auferre poſſeſſionē alicui p̄us nō cōuocato t cō nicto poſſeſſore nec etiā alias ſtatū poſſeſſionis muta re.L.ſi p viz vel alio modo.l.fi.niſi p̀mo collationem feciſſet vocatis ptibus et cū cauſe ꝓgnitione in danda poſſeſſione quia tūc datio poſſeſſionis ē executio col lationis p̀mo facte cū cāe ꝓgnitione nec eſt ius ſcōm eum in ꝓmiſſione pape ſiue tātum dicat ꝓferas ſiue ad ꝗciatur et in poſſeſſionē inducas q; ſemp poſſeſſionē dare p̄ōt in.c.ſignificaſti.de offi.dele.et idem quo ad p̄miſſa videtur velle Jo.an.in.addi.ſpe.in ti.de pe.t poſ.§.ſi.ad fi.facit qō le.et nō.in.c.licet eps.de p̄bē. li.vi.et.c.ordinarij.de off.or.li.vi.hec ſunt dicta Jn no.in hac materia in varijs locis ſparſa.ex quib' po tes colligere difficultatē hui' paſſus.Hoſt.in.c.ppo ſuit.p̄al.tenet executorē datū etiā ſimpliciter ad,pui dendū artari ad admittendas ltīmas exceptiones cū ſit executor mixtus et in talibus lītis ſemp intelligitur clauſula ſi idoneus fuerit.de reſcrip.cū adeo.et nō.hic et ltime exceptiones ſunt ſemp admittēde hz p̄ſe ſcri bat de offi.dele.ex pte.ij.et ſic tenet ſcōam opi.quā ibi recitat' Jnno.quā.s.retuli.Clarius adhuc loquit idem Hoſt.in.c.de cetero.p̄al'.vbi referens dicta Jn no.dicit ibi illa dicta iura noua.aut q ipa nō intelligit ꝓcludens certū eſſe q cū papa ſcribit p aliquo b̄ñficī ando admittunt exceptiones ꝓpoſite t ꝓtra b̄ñficādū et ꝓtra reſcriptum et cōtra executorē vt patere dicit in eo qō le.et nō.s.de reſcrip.ad aures.et.c.cū adeo.et .c.poſtu.et.c.ſi ꝓponente.et in multis alijs iuribus. et.s.de offi.delega.paſtoral'.§.ſi vero. Poſſet tñ ſal uari illud dictum.Jnn.ſcōm eū ſi ſic intellexit qñ pa pa certo iudici et,p certa pſona et de certa p̄ben.p̄ſe et ex certa ſcia ſcribit exp̄mēs ſufficienē in ſua lra q nō vult ꝓtra hoc mādatū ſuū aliquā exceptionē admitti dic tñ q viz in b'tasu ſaluabit cū papa dicat q nec ſe nec anteceſſores ſuos credat hoc exp̄ſſiſſe vt le.et nō. in.d.c.ex pte.ij.de offi. dele.dicit etiā q dictū Jnn. poſſz ſaluari qñ papa vl' ali' alicui ſibi noto b̄ñficiū va cans ꝓfert quē etiā mandat p aliquē executorē in poſ ſeſſionem induci tal'em executor non habet p̄ma facie exceptionē admittere ō quo dicendū ut nō.in.c.cū ec cleſiaſtice.de excep.et.c.accedēs.de accu. Jo.an.etiā fuit varius.nā in.c.capitulū ſancte crucis.de reſcrip.i pen'.colū.tranſiuit cū Lōpo. qui dixit Jnno.man daſſe ſeruari q ſi ante,puiſionē executor vult admitte re exceptiones oppoſitas ꝓtra reſcriptū vel p̄ſonā aſſu mendo p̄tes ꝓgnitoꝝ poſſit quaſi videat ſibi manda tum q ſi audiat aliqua que ipſum moueant ꝓgnoſcat ſi velit de his vel negotium remittat ad ſup̄iorē de re iudi.de cetero.t.s.de reſcrip.ſi qñ.de fal.ſupet eo.ſ ſi repulſis ltīmis exceptōnibus appellet et nihilomi n' ,puideat executor dicit q p̄bata exceptionū veritate caſſabit collatō ak ñ caſſabit etiā ſi appellāſ ſe obtulerit ꝓbatuꝝ cū oblatō extraiudicial' extq executor ꝓgnitōez ñ aſſumpſit t i extraiudicialib' nō p̄icit oblatio ut nō in.c.cū inter de elect.et.c.interpoſita.de appel.nec ob ſtat ſcōm eum de appel.dilecto.qz ibi p ꝓfeſſionē p̄tis conſtabat de veritate exceptionis vel ibi de executoris ꝓpulſione qui ſine cāe ꝓgnitione non ꝓpellit.hic loq mur de,puiſore que verba nō.que faciunt ad multa.ſ̄ idem Jo.an.in.c.dudū.ij.ō elect.in.v.colū.poſt Jn no.dicit q ſi quis aūcite reſcripti petit ſibi,puideri de beneficio non ē ſibi neceſſaria li.p̄te.qz is cui ſcribitur poti' ē executor q̄z ꝓgnitor.s.de offi.dele.ſup qōnuz .§.porro ſed exceptiones ltīmas dz admittere ut.s. de reſcrip.cū adeo.et.c.ſtitutus.et.c.capitulū nihil em̄ p̄ōt petere ipetrās q̄z id qō i reſcrip.p̄tinet nec ex alia cā et ideo reſcriptū ſufficit,p libello ar.s.de diſa. p̄terea.et ꝓtradictō ē,p riſionē tutius tñ eſt fm eū ut a liqua petitio offeral.t lis ꝓteſtet.ar.in.d.c.dudū.t.c vno.de li.ꝓteſt.et b̄ etiā voluit Jnno.in.d.c.dudū.q verba nō.Alia ÿba poſuit poſt Lōpo.in.c. mandatū ō reſcrip.in.v.colū.ibi dicit.q ſi eſt ſcriptū vt ꝓpellat vel vt,puideat inſtandū ē apud executorē ut exequatur mandatū vel ꝓferendo ſi ad hoc habet mandatū vel mandando capitulo vt illū recipiat t ſi capitulū ꝯpo nit legitimam exceptionem quare non teneatur recipe re audietur.de appella.dilecto et de electi.cum inter ca nonicos ſi autem nullam legitimā proponit vel pro ponit ſed non probat tūc executor ſine litis ꝓteſtatio ne compellit.videtur tamen ſcōm eum q vbi p̄tes in dicis aſſumpſit executor ſit fereda diffinitiua que ſine litis conteſtatione peti non debet.poteſt etiam peti ab executore quot pronunciet ſe ad executionem man dati vel compulſionem capituli oppoſit.non obſtan tibus debere procedere que verba etiam nōtur.quia Inſtruunt in modo procedendi coram executore.

clarius loquitur idem Jo.an.in.c.accepimus.ō eta. ꝛ quali.in v.p exceptiōes.nā p illum tex.dicit q̄ qñ scribit pro aliquo būficiādo nō ē necesse q̄ lis ꝓteste tur nec q̄ libellus def in scriptis.ꝑ sufficit q̄ ipetrās dicat executori supplico q̄ exequamini mandatū vo bis iniunctū ꝛ si nil opponat ꝓcedat fm formā mādā ti.de rescrip.cū dilecta.ꝛ.c.si qñ.ꝛ idē si friuola excep tio opponat de prebē.dilect⁹.ij.de ꝓcess.prebē.c.cū nīs.Si vero aliqō rōnale opponat illud examinabit ꝛ executio suspendet.s.de rescrip.constitut⁹.ꝛ de ap pella.dilecto.ꝑ sup exceptiōe ꝓposita pr⁹ q̄s testes re cipiant erit lis ꝓtestata fm eū all.c.veniens.de renū. ꝛ remittit ad plene nō.in sūma.§.qñ sub.§.de dilato rijs.v.pe.ꝛ vl.ꝛ sic vult i hoc loco simpliciter q̄ exce ptiōes sunt admittende ꝛ lis ꝓtestanda sup eis vide eandē Jo.an.in ti.ō pe.ꝛ pos.§.fi.in addi.mag.vbi format.q.ꝑdapa mādauit executori q̄ si ꝓstaret. Al. tenuisse duo curata ꝓtra decre.execrabilis.Jo.xxij. q̄ alter cōferat.B ipetranti.executor ꝓcessit illo. Al. possessore non vocato ꝛ postq̄ ꝓstitit sibi de facto cō tulit impetratori būficiū de quo in rescripto ac illū vu pit in possessionē.possessor appellauit ꝛ petijt añ om nia se restitui ad possessionē cū fuerit de facto spoliat⁹ inꝫ nō.in.c.querente.de offi.or.querit q̄d iuris. nā opponebat q̄ executor poterat ꝓcedere ꝓte nō vocata p ea que ponit hic Jnno.ꝑ Jo.an.determinat illū p mo restituendū q̄ executor nō poterat recipe ꝓbatio nes ꝓte nō vocata.Nec obstāt nō.hic q̄ ꝓcedūt cuz grā est facta.ꝑ in q̄ne nra gratia erat tenda pus cō stito q̄ ille teneret būficia ꝓtra extranagantē execrabi lis.sed nō poterat ꝓstare illo nō vocato cū ageretur ō facto suo.Item fm eū presuppositō q̄ fuisset merus executor facte grē non tñ debeat impetrantē inducere in possessionē possessore non vocato cū posset sibi ius cōpetere hoc etiā non licet ordinario collatori vt in.c. licet.de ꝓben.li.vi.fortius nec delegato cum ordina ria potestas.sit fauorabilior vt in.c.i.ꝛ ibi p glo.ō re rescrip.li.vi.ar.in.c.fi.de re iudi.ꝛ vide ibi latius per eū.ꝛ hec bene nō.q̄ multū limitant nō.hic p Jnno. habes nūc dicta antiquoꝝ in vnū collecta q̄ sparsa in gerunt difficultatē.Do.an.in effectu dare eum recitan do distinguit inter executorē ad ꝓuidendū ꝛ executo rem ad cōpellendū ꝓmo casu si in lris est clausula vo catis vocandis vel q̄ debeat citare ptes ꝛ tūc est dar q̄ tenetur citare vt voluit Jnno.in.d.c.ꝓposuit.quin imo plus dicūt dñi de ro.seu collector decisionū q̄ ta liter deputatus videt iudex potius q̄s executor ō quo vide p eos dec.cccxxxvij.ꝛ sic habebit ꝓcedere in lo co vbi deputat⁹ fuit p.c.statutū.§.in nullo.ō rescrip. li.vi.de quo p guil.de mō.Lau.de rescrip.de.i.ꝛ vi de p do.de ro.cccxiij.decisi.Aut in lris hoc nō cave tur ꝛ tūc si simpliciter sine aliqua clausula purificāda mandat ꝓuisio et dicit se credere q̄ debeat admittere exceptiōes p quas arguit sue potestatis defectus ꝛ ō voluit Jnno.in pluribus locis supi⁹ alle. alias autē exceptiōes de iure deberet admittere ꝑ hoc nō admit tit stilus curie vt dicit Compos.vbi.s.vocare autem ptes nō artat fm eū nec assumere ptes iudicis anteqū opponat.vt voluit Jnno.in locis ꝓall.Aut fuit depu tatus cū clausula ꝛ tūc aut cū clausula sonāte munitio nē ꝛ nō artat assumere ptes iudicis putat tñ q̄ licz de iure ñ teneat citare tñ exceptiōes ltūmas tenet admit tere saltē vt supiori referat.ꝑ dicit q̄ practica hoc non admittit vt dicit Cōpos.in.d.c.capitulū Aut sonat in ꝓditionē ꝛ tūc si nō tangit ꝓiudiciū tercij putat idē qō in precedenti mēbro.Si aūt tangit ꝓiudiciū tercij vo candus est ille cui⁹ interest ꝛ debz ptes iudicis assume re de iure ꝛ sic tenet scōa opi.Jnn.hic.nec placet sibi dūa illa Jnno.an dicat si tibi ꝓstiterit tē.vel simpli citer si ē de tali vita tē.nā illud ver.ꝓstiterit pōt refer ri ad sui cognitionē.idē dicit.s.q̄ debet citare ptez q̄ apponit clausula que debz purificari quo ad aliū aliqz ꝓferat vt nō.Jo.an.in addi.spe.loco ꝓall.vtputa si cō stiterit q̄ talis possidet duo būficia curata tē.ꝛ dic q̄ hoc membz includebat sub ꝓcedenti cū hec clausula sonet in ꝓditionē ꝛ venit in ꝓiudiciū alteri⁹. Sedo casu ꝓncipali.s.in executore ad ꝓpellendū hītes po testatē ꝛ tūc exq̄ ꝓcessit puisio nulla admittit exceptio de appella.ꝓstitut⁹.de accu.accedēs licet possit si velit saltē vt referat ꝛ sic pōt intelligi fm eū q̄ō nō.Hosti.in d.c.de cetero.ꝑ certe nimis generaliter in hoc loquit cū pñt opponi exceptiōes de q̄bus in.c. accedēs ij.ō accu.Item ꝓtra rescriptū omittit etiā mēbrum.s.qñ fuit deputatus ad cōpellendū ordinariū ad ꝓferendū quo casu dic q̄ dñt admitti exceptiōes ltūme vt voluerunt Jnn.ꝛ Jo.an.in pluribus locis ꝓall.Aliut est depu tatus ad cōpellendū possessorē būficij ꝛ tūc dicit q̄ te netur citare ꝛ iudicis ptes assumere ar.in.d.c.licz epūs. ꝛ nō.Jnn.ꝛ Jo.an.vbi.s.hec ꝓcedūt qñ deputatur executor ad cōpellendū respectu iuris de nouo creati in lris .si autē dat ad ius creatū añ literas vt in forma c.cum.fm apostolum.de preben.refert duas opinī.

Prima q̄ est iudex et non executor ita q̄ oportet q̄ procedat vt iudex et exceptiones admittat vt dicit esse tex.in.c.accepimus.ō eta.ꝛ quali.et allega.Jn no.et Jo.an.ibi.sed certe illa decre. hoc non probat immo potius probat oppositum dum dicit q̄ mādat illos examinari si sunt idonei.Item non dicit q̄ debe at citare episcopū sed admittere exceptiones illius si quas forte voluerit opponere nec Jnno.nec Jo. an. hoc sentiūt imo oppositum.nā loquitur Jo.an.vt.s. dixi sumēdo generaliter.ar.ex tex.illo ad alios execu tores. Secūda est opinio ꝓcedēti ꝓtraria quā sentūt do.de ro.cccxcij.deci.ꝛ alle.Pdan.in cle.i.de concel.

ꝓbeñ.dicant eñ q̄ exquo ꝓcessit exaiatio in ordinatione nō vī datus vt iudex sed vt executor ⁊ purificationē gr̄e habebit facere se informando extraiudicialit vt bonus vir etiā in absētia impetrātis.qz cū alias fuerit exaiatus nō exigit̄ pūtia sed fiet extiudicialis inqsitio de morib⁹ et vita vbi fuit ꝓuersat⁹.ō elec.si potiꝰ ⁊ hec opinio mihi placet ⁊ vī tex.i.d.c.accepim⁹ maxime in eo q̄ dicit q̄ ex supabundāti mandat inquiri. Iterum hic posse tacere cū tāta sint sparsa ⁊ satis fatigatus sum in colligēdo ⁊ fideli recitādo aliorum dicta. Eñ ne cupiētibus ⁊ affectantibus iudiciū meaꝝ desit dare ⁊ breuiter dico q̄ q̄dā sunt casus in quibus clarꝫ est q̄ nō pōt iudicis ꝓtes sumere.⁊ quidaꝫ sunt in q̄bus tenet. Remanēt aliq̄ dubij in q̄bus dicā qō mihi vī. Primꝰ casus q̄n delegās nō habebat iurisdictionē nō eñ potuit cōmittere qō nō habebat qz nemo dat qō non habet.i.q.vij.dalbertū.⁊.c.q̄ aūt de in.pa.qō sentit hic Inno.post prin. Exquo infero q̄ isti inferiores hītes de iure spēali collationē sine iurisdictiōe ñ pōt nec p se nec p suos cōmissarios ꝓtes iudicis assumere p̄ extraiudicialit ad eoꝝ instructionē poterūt informationē sumere sicut faciunt arbitri ⁊ arbitratores etiā si in cōmissiōe dicat si tibi ꝓstiterit ⁊c. nā pōt illa verba referri ⁊ verificari in extiudiciali istructōe tex.est nō.in.c.cū cōtingat.de rescrip. Secūdus q̄n supior delegans prius ꝓgnouit plene de iurib⁹ ptium etiā respectu executiōis fiende ⁊ simpliciter mandat vt conferat ⁊ inducat in possessionem.talis eñ est merus executor ⁊ nullam exceptionē debet admittere l.executorē.⁊.l.si vt ꝓponis.C.de execu.rei.iudi.nō.in.l.a diuo pio.ff.de re iudi.⁊.d.c.decetero. Tertius casus q̄n supior ꝓuidit seu ꝓuideri mādat alicui ex certa sciētia remouendo apte omnes exceptiones ⁊ reseruādo sibi cognitiōez ar.eoꝝ q̄ nō.in.d.c. ex pte de offi.delega.⁊ p hosti.in.d.c.decetero.⁊ in hoc dīligenter est aduertenda forma mādati ar.de prīuil.porro. In his eñ casibus ⁊ similibus si q̄ possent occurrere executor est omnino merus.⁊ dī merus qz nō hz mixturā iurisdictiōis ⁊ in istis nō habet locū glo.in.d.c.pastoralis. Casus vero i q̄bus debet assumere ꝓtes iudicis sunt isti. Primus si in literis mandatur vt citet aduersariū vel apponitur clausula vocatis vocandis ⁊c.vt.s.dixi.⁊ bene facit.c.exhibita.⁊ qō ibi nō. de iudi. Secundus casus q̄n vult dare possessionē quā alius obtinet debet eñ illum vocare q̄ntūcunqz simpliciter scribat quia non est de intentiōe principis vt quis remoueatur a possessione sine cause cognitiōe l.fi.C.si p vim vel alio modo.iij.q.ix.caueāt ⁊.c.omnia.⁊ tenēt doct.in locis p̄all.⁊ pbat in.d.c.licet ep̄s. de p̄ben.li.vi. Tertiꝰ casus si executor fuit datꝰ cū clausula que venit purificanda ex facto tercij de cuius p̄iudicio agit̄ tūc eñ tacite vī mandata cognitio quia causaꝝ merita ptiū assertione pādant in.c.cū ex lr̄is. de in inte.resti.⁊.d.l.fi.⁊ hoc est qō voluit Jo.an.in dicta addi. Quartus casus q̄n executor dat ad cōpellendū ordinariū collatorē vt ꝓferat.debet eñ eum monere ⁊ citare vt conferat ⁊ si ille opponit exceptiōes legitimas audiendus est vt est casus cū ibi nō.in.c.accepimus.in fi.de eta.⁊ quali.⁊ in.c.capitulū.⁊.c.constituī⁹.de rescrip.volūt doct.in locis p̄al.nō eñ debz qs impugnari ⁊ defensio negligi ꝓtra.c.cū inter.ō excep. In bis eñ ⁊ similibus casibus executor dicit̄ mixtus qz habet cū executiōe iniūctam mixturā iurisdictionis qz exquo supior prius nō cognouit de iure executiōis fiende vī suo cōmissario etiā iurisdictionē dedisse ar.c.ex lr̄is.de offi.delega.⁊.d.c.accepimus. et xxv.q.ij.⁊ si non ꝓgnitio.nō aūt appellatur index qz iurisdictio hic dat excessorie ad ministeriū exercendum qō de sui natura est extraiudiciale nec deputatur inter partes ꝓtendentes p̄ qz accessorie habet iurisdictionē ⁊ rōe p̄dicta tractat ipsius materia.de offi.delega.vt in.c.super eo.de offi.dele.ad denotandum q̄ habet iurisdictionē delegatā ⁊ innuit ibi glo.⁊ in.c.tibi qui. de rescrip.li.vi. Ex his habes fundamentū hui⁹ materie. Extra p̄dictos casus remanet dubietas an executor possit assumere vl̄ ñ ꝓtes iudicis ⁊ an teneat exceptiones admittere vbi eligit viam meri executoris.⁊ in hoc concluderem q̄ si vult pōt iudicis partes assumere etiā si fuit datus simpliciter p ea que dixi.s.in primo arti. Si aūt vult ꝓcedere extraiudicialiter dico q̄ etiā pōt qz cū actus de sui natura sit extra iudicialis pōt a principio ꝓcedere vt vult sicut ille qui habet duas vias pōt eligere a principio quā vult vt nō.in simili in.c.quitanalis.de iureiurā.⁊.c.vt quis duas.de elect.li.vi.qō dico procedere etiā si sit apposita clausula sonans in ꝓditionē p.v̄ .si ꝓstiterit.qz cū hec verba possint referi ad extraiudicialem instructionem vt in dicto.c.cum contingat.non debet per hec verba alterari natura negotij.nam si teneretur a principio citare esset potius index q̄m executor nec curo d. preiudicio alterius extrinseco vtputa quia ad episcopum pertinebat collatio vt si superior potuisset extraiudicium ꝑ informare vtrum is pro quo mandat sit de tali loco vel magister ⁊c.sic poterit exīste.sed vbi ageretur de iure alterius tunc bene fateor vt.s.dixi.q̄ ille sit vocādus puta si diceretur in literis si constiterit ei⁹ fuisse negligentē in conferendo ⁊c.vel si constiterit q̄ talis teneat duas ecclesias curatas ⁊c.nam hoc casu tacite videt mandata cognitio quia cāz merita ex partiū ⁊c.vt.s.dixi.sed si comparet is qui pretendit aliqd̄ preiudiciū fateor q̄ debet audiri ⁊ tunc debet assumere ptes iudicis vt in.d.c.accepim⁹ in fi.⁊.c.cū adeo.⁊.c. si q̄n.de rescrip.cū multis similib⁹.ꝓbatur ratione exq̄ supior non cognouit ō iure executionis videtur hoc mādasse

suo cõmissario. ar. in. d. l. a dño pio. et ꝓbatur hic in fi. vbi põt ꝑbiter ille in se assumere on? ꝓbandi istum impetrantem nõ esse idoneũ z debet audiri. z sic illud dictum Lõpoli. in. c. capitulũ. nõ vr generaliter pcedere nã ad hoc hz iurisdictionẽ mixtã vt vbi expediat assumat cognitionẽ qõ satis vr expedire vbi gs ꝑ suo ꝓiudicio se opponit. ar. optimũ in. d. c. ex parte. ij. ꝺ offi. delega. z. c. sup. eo. ti. z. l. ij. §. si qs a ꝓncipe. ff. ne qd in. lo. pub Sed dubiũ est quid si qs se opponat nõ ex ꝓiudicio ꝓuato ꝙ publico vt qz competer tercius z dicit illũ nõ esse idoneũ nunqd debeat audiri z hoc casu forte posset pcedere dictum Lõpoli. vt executor nõ teneat eũ audire cũ sit executor extraiudicial' ꝙ agat post modũ ille ꝑ viam denũciatiõis vel accusatiõis sic nec cõmittẽs ordinario teneba? admittere vt nõ. Jnno. in c. ad dissoluendũ. de despon. impub. ꝙ ꝺ mero iure cõ tranũ puto vez licet eũ fateor posse ordinarium non tñ eius delegatũ qz in dubio debemus credere ordinariũ nolusse qd indigno fieret, pulsio ar. i. l. si, pcurator. ff. de ꝓcu. inde. z maxie qñ expssit illã clausulã si ẽ idoneus. Itẽ sicut in confirmatiõe admittit excipiens cõtra electũ ꝑ interesse publico inxta tñ nõ. in. c. sup his de accusa. ita in pulsiõis actu cũ pulsio hz vim electionis z ꝯfirmatiõis inx nõ. in. c. cũ olim. ꝺ causa posse. z ppri. z ꝯsumendũ est qd sapior voluerit potius a principio occurrere qz post cãm vulneratã remediũ querere inxta consiliũ. l. fi. C. in qui. cau. in inte. restit. nõ est ne. Ex his infero incidenter ad duas qõnes. Prima est an coram executore sit fienda litis ꝓtestatio. Vidi. s. varias opiniões satis. credo qd vbi executor processit cũ ꝓtradictoribus sit fienda litis ꝓtestatio qz talis ꝓtradictio hz vim cuiusdã petitiõis vt nõ. in. c. sup eo. de dec. hoc dico saluo eo qõ hodie habet in cle. dispendiosã. de iudi. secus vbi ꝓcessit sine ꝓtradictore et hoc satis sensit Jo. an. in. d. c. accepimus. Secũda qõ an z qñ sit appellandũ z an necesse sit appellare a ꝓcessu executor ad bñficia z i hoc ꝓcludo cũ Jnn. z doct. hic. qd aut ꝓcessit sine cause cognitione z tũc si nõ fuit appellatũ ꝯ. decẽnium poterit nihilominus obijci qz actus extraiudiciales nõ transeũt in rem iudicatã. posset tñ qs infra decẽniũ appellare si sciret se gratũ vt in. c. ꝓcuratorũ. de appella. li. vi. ad idẽ. c. constitut' ij. ꝯ. eo. ti. Si aũt ꝓcessit cũ cause cognitione puta inquirendo de meritis ꝓsone z aliꝯs in rescrip. ꝓtentis tunc necesse est vt hi qb' inferr ꝓiudiciũ appellẽt. ꝯ. decẽniũ vterius aũt nõ sunt audiẽdi ꝺ elec. cũ dilecti. z. c. fi. ꝺ elect. li. vi. qõ põt intelligi. fm Jo. an. sive fuerint absentes sive presentes etiã non vocati exquo cum ꝓmo sciverunt factam pulsionẽ infra decennium non appellaverunt. ff. que senten. sine appella. re. l. i. §. item cum ex eo edicto, quod itelligo nisi a principio fuissent specialiter vocandi nam tũc ꝓcessus esset nullus in. q. ix.

caueãt. z dixi. s. post Jo. an. in addi. spe. Si vero vocati fuissent vt ꝓtumaces tunc nõ audirent appellãtes ij. q. vi. §. sunt quoꝝ. z. xxiij. q. iij. de illici. An ãt ꝑ viã denunciatiõis vel accusatiõis audiri possit quis tũc non compens vide ꝑ frede. ꝑsi. xxij. z. xcvij. z qõ dico in. c. cum olim. ꝺ causa posses. z ppri. vnam tamẽ quo ad ꝓdicta nõ. ꝙ vbi ꝓdictio est notoria ordo nõ ẽ seruandus Jnno. ꝑ quo allego. c. qñ. de fil. ꝑsboy. z. c ad nrãm. de iureiuran. z. l. i. C. qui. z adner. quos iuncta glo. dicit tñ Jnno. ꝙ hoc ipsũ debet exprimere vt in relatione vel in interlocutoria vt si vez est non sit ei vlterius contradicendi facultas nisi appellet. ij. q. vi. biduum. hoc vltimũ puto cautũ ꝙ nõ necessariũ per ea que nõ. idẽ Jnn. in. c. tue. in fi. de coha. cle. z mulie. ꝑ hoc. c. ij. xxiij. di. Venio nũc ad vltimũ arti. s. an teneat collatio si clausula apposita in rescripto nõ verificat. Jnno. hic concludit ꝙ aut erat clausula sapiens monitionẽ z instructiõem vt illa si est idoneus z tenet collatio licet in veritate nõ sit idoneus qz cuz illa clausula intelligat ipso iure li exprimatur nõ dat nouã formaz mãdato ad hoc. c. significasti. z qõ ibi nõ. ꝺ elec. z. l. ij. ff. de legz. i. vide in simili nõbile dictum Jnno. in. c. prudentiã. de offi. delega. vbi dicit ꝙ si exprimat clausula concernens instructionẽ circa merita cause q̃ alias itelligebatur non dat nouã formã mãdati. hinc dicit ꝙ si executor pro executione mandati excõicaret ꝓtradictores tenet excõicatio qz iurisdictionem habet Si vero clausula sapiebat conditionem nisi prius verificetur collatio nõ tenet qz cum daret nouam formam mãdati nõ licet cõmissario egredi formã rescripti. qõ si fecerit actus est ipso iure nullꝰ necz tenet excõicatio ab eo lata. ꝺ. c. cum dilecta. de rescrip. z. c. venerabili. de offi. dele. nõ eñ habet potestatem anteqz purificet conditio. vt. l. credere diem. ff. de ver. sig. primum tñ dictum videtur Jnn. ꝺ limitare nisi collatio fiat scienter indigno. z nõ dictum singulariter hoc. sentit eñ ꝙ collatio facta scienter indigno per executorem est ipso iure nulla quod clarius tenet idem Jnn. loquens expresse in cõmissario pape in. c. inter dilectos. ꝺ excel. prela. ibi tamen loquitur de collatione facta scienter notorie indigno hic autem nullam mentionem facit de qualitate notorietatis. In contrarium facit dictũ Lõpoli. recitatũ z nõ impugnatũ ꝑ Jo. an. in. c. capitulũ de rescrip. in pe. colũ. ppe fi. vbi dicit ꝙ collatio facta criminosã nõ est ipso iure nulla ꝙ annullãda. all'. bo. tex. i d. c. iter dilectos. Ego in ꝺ essem in opinione singulari distinguerẽ eñ sic ꝙ aut collatio fit i capaci puta laico fcie infãti vl' simili. inx nõ. ꝑ Jnn. in. c. cũ nris. ꝺ ꝓcẽ. ꝑben. z nõ tz collatio qz papa ꝑ vba generalia nõ intendebat secum dispensare cũ ignoraret defectũ. l. barbarius. ff. de offi. preto. z qõ nõ. in. c. ij. ꝺ scisma. Aut fit capaci licet alias indigno quia minori inxta etatem

requisitam a canonibus vel alias indigno ea in dignitate que reddit ipsam collationem ipso iure nullam iuxta ea que habentur in nō in.ca. cū in cunctis.de elect.in.vi.iuncto.c.q̄q̄ in.vi.e.ti.li.vi.et tūc licet collatio ordinarij vel ipsius ꝓmissarij sit ipso iure nulla vt dictis iuribus iuncto.c.li.ꝓmissarius.eo.ti.li.vi. secus puto p collationem factam p ꝓmissarium pape qz iura inducentia nullitatem sunt penalia et loquūt in ordinarijs et ideo nō debent extendi ad papā vel ad suum ꝓmissarium.l.ꝓnceps.ff.de legi.et in.c.innotuit.de elect.hoc enī nullo iure cauetur et pene nō debent extendi ad casus nō expressos de pen.di.i.pene.nō.glo.in.c.li.de iure.pa.p hoc glo.nō.in de.li ō beneficio.de ꝓben.in verbo epi.que dicit q licet executor differat ꝓferre beneficium vacans infra sex menses non p hoc pdit potestatē ꝓferendi.nā.c.ij.de cōcess.ꝓben.loquitur in ordinario.Eadem ergo dicendū in ꝓposito quando ꝓtulit in digno.fateor tū q ꝓpter idignitatē ille potest ꝓuari seu collatō cassari nō ad ꝺictū.c.inter dilectos.que nō.nec obstat si dicat q papa mādauit ꝓferri si ē idoneus.qz vt.s.dixi.illa clausula sapit monitionē et non conditionem.

De iure iurando.

Quia in defectu ꝓbationū recurritur ad iuramentum.ij.e.c.li.t.s.de.ꝓba.ex insinuatione.Ideo post tractatum de ꝓbationib⁹ tā in specie q̄ in genere merito subditur hec rubrica.Est enī iuramentū maximū litium expediendaz remediū.l.i.ff.eo.et alibi dicitur q omnis ꝓtroversie finis est iuramentū.ij.e.t si xp̄us vide ad materiam glo.nō.xxij.q.i.in summa.que ponit quid sit iuramentū.quid iurare.que fuit cā institutionis iuramenti.Item formā iurādi et penā periurij.p sequamur hic primū ne edificemus sine fundamento.nā ignoratis ꝑncipijs oportet ignorare ea que sequūt.i.q.i.cū paulus.Glo.ꝑall.dicit q iurare est aliquid deo teste.dicere iuramentū est vox ipsius iurantis vl actus ipse vel ipsum qō iuratur Hostī.in summa eoti.§.i.dicit q est assertio vel negatio de aliquo honesto licito t possibili sacre rei attestatione firmata.Ly.in auc.sacramenta puberum.C.si aduer.ven.dicit q est affirmatio vel negatio verbis expressa cū vera religione.tū postea nō persistit in eo qō dixi de expressione vbōrum ꝓcludens q expssio verbalis nō est de substātia iuramenti.nā reputur scōm eum ꝓtractus aligs ad cuius esse verba requirantur vt ꝓtractus stipulatōnis.l.i.ff.de.v.obli.et quelibz diffinitio ꝑdictaz ꝑtolerari.Itē scias q iuramentū sacramentū insiurandū sunt ꝓsinonima.i.idē significantia quo ad materiā nostrā De ꝑmo et tertio pz hic in rubro et nigro.naz in rubro ponit de iureiurando.et in nigro tractat de iuramēto.pz.etiā dari' in.l.iusiurandū.ff.e.De scdo pz in dca auc.sacramenta.Quinq tū aliter accipitur sacramentum vt.s.de sacra.nō ut.p glo.in.c.venit de transact.et.i.q.i.multi.quare aūt appellatur iusiurandum dicūt quidā vt nō.in dicta auc.sacra.q ius ponitur p expssione verborūz qō nō placet ibi Ide.et Ly.et dicunt q ponitur qz multa sunt necessaria vt iudice iuret quasi sit sensus de iureiu.i.de iurādo iure.i.iuramēto iure facto.et dicit hosti.in.dic.§.i.q melius diceret de facto iurato vel de iure iurato.Si aūt queris de etimologia nois dic q dicit sacramentum quasi p sacra astringimētū.Iuramentū vo dicit quasi iuris astrigimentū Sup quo aūt sit iurandum .i.sup q materia.an sup euangelijs.an sup reliquijs an sup corpe xp̄i.vide glo.nō.semp menti tenendam in de.i.ō here.in.v.tacta et dic q ad substantiā iuramenti nō requiritur tactura vt patet ex diffinitione t ꝓbatur in.c.et si xp̄s.ij.eo.sed qz fortius stringit iuramentū corpale igit iura ꝓmuniter exigunt corpale iuramentū.iij.q.ix.hortamur.de elect.vt circa li.vi.et dicta de.i.cū multis similibus.Hinc dicit Aug⁹.nō in.c.mouet.xxij.q.i.quāto id p qō iuratur magis sācium est tanto magis ē penale piurium.et nō.Inn.in.c.et si xp̄s.et hoc qz videtur magis ꝓtenere in trāsgressione.Hinc est q q̄nq iuratur p deum omnipotentem et q̄nq sancta euangelia vt in.c.quotiēs corpis.i.q.vij.q̄nq sup altari.q̄nq sup sanctoz relīgūs vt in.c.habemus.xxij.q.i.Item scias q vbi dispositio p solennitate actus requirit iuramentū corpale seu cū tactura nō est iuri satisfactū ex solo verbali iuramēto vt dicit gl.nō.in.c.vt circa ꝑall.De fide aut qualiter multipliciter sumat vide bo.glo.in.d.c.monet.et an magis astringat iuramētum q̄s fidei interpositio dico plene in.d.c.ad anres quod me.causa vide archi.in.c.i.de sepul.li.vi.

Casus. Credito Xadmini.res ꝓpellunt reta ꝓxare iuramentū de vsuris sibi solvendis.hoc.d.quo ad literā sed quo ad intellectum generalius sic.Agi pōt ad relaxationē iuramenti cuius implementū turpitudinē ꝓtinet ex pte suscipiēti t ē casꝰ nō.Nō.ꝑmo q ex iuramēto pstito sup vsuris solvēdis obligatō saltē secūdaria acgrit pti suscipiēti cꝰ ꝓtrariū tenuit do.an i.c.debitores.ij.e.ij ꝓtra eū iudicio meo ē casꝰ Ib nā si nulla obligatō acgreret pti n ꝓpelleret ad relaxatōes iuramēti nā relaxatō ꝑsupponit vinculū.ij.ō despō.impa.ad dissoluendū.t.l.decē.ff.ō.v.ob.nec esset iste iurās tutꝰ ex relaxatōe solivꝰ ptis cū nemo dare possit quod nō habz.i.q.vij.datibertum .t.c. qō aūt ō impatro. Nō secundo ex hoc et ex tex.q ex paro iuramento oritur parti suscipienti obligatio saltem naturalis non enim hic ponderatur pactum precedens

et ꝓsupposito q̄ ꝓcessisset nullā obligationē induxis
set .ī.e. debitores solū ergo iuramentū fuit b̄ obligato
rium qđ videtur ꝓtra bar. in. l. si quis ꝑ eo. ff. ō fide
iuss. vbi dicit q̄ ex iuramēto extudiciali nulla obliga
tio etiam naturalis ꝑti acquiritur ꝑ illum tex. sed ly
forte, ꝓcedere possit de iure ciuili. secus de iure cano
nico. ar. optimū hic ꝛ qz iurans ꝑti intendit illi pro
mittere licet ad ꝓfirmationē adducat religionē iura
menti. et de hoc aliquid dicetur .ī. eo. cū ꝓtingat. by
eñ iuramentum pactum interclusum. Nō tertio
q̄ iuramentū ꝓtinens turpitudinē et peccatū ex pte
suscipientis est obligatorium. satis eñ est q̄ ex pte ꝑ
stantis turpitudinem nō ꝓtinet alias nō valeret. vt i
. c. si vero .ī. eo. et xxij. q. iiij. ꝑ to. Exquo infero q̄
ꝓmittēs soluere vsuras nō peccat. ꝓcordat .ī. eo. de
bitores sed tu hoc limita et restringe, put nō. Inno.
in. c. sup eo .ī. de vsuris. Nō quarto iudicem ec
clesiasticū habere iurisdictionē in laicos rōne iuramē
ti nō solum qñ agitur ad obseruantiā ipsius in. c. fi.
de so. ꝓpe. li. vi. et in. c. nouit. de iudi. sed etiā vt cō
pellat suscipientes ad relaxationē quando turpiter re
ceperūt Nō vltimo q̄ licet iuramentū ꝓncipaliter
obliget deo .ī. eo. debitores tñ si ille in cuius fauorez
iurat obligationē remittit nō indiget iurans alia abso
lutione quia deus videtur etiā remittere cū ad vtilita
tem alterius iuramentū receperit. ad idem de spon. c
ij. secus si ꝓncipaliter iurauerit ꝓtemplatione dei nam
tunc etiā papa non remittit sine causa ut dicit .ī. e. quā
to. Et videt mirabile q̄ deus recipiat iuramentū in fa
uorem facinorosi hominis cū psalmista dicit Odisti
omnes qui operantur iniquitatē. et lex ciuilis dicat q̄
nemo ex ipbitate sua debet actionē. l. itaq; fullo. ff.
de fur. Bo. pōt dici q̄ deus nō ꝓsiderat vtilitatē susci
pientis sed religionē et, pmissionē iurantis exquo eñ
assumpsit religionem iuramenti ad implementū pro
missionis quā pōt sine suo peccato exequi debet ob
dei reuerentiam exequi. sed si suscipiens remittit iura
mentū etiam deus remittit qz ꝑ iuramentū nō inten
debat placē deo sed satisfacere, ꝓximo. Uenio ad
glo. Oppo. ꝓtra tex. vī eñ q̄ creditores nō debeant
ꝓpelli ad relaxationē iuramenti cū obligatio quesita
eis sit de iure naturali quae ꝑ ꝑncipē tolli nō debet in
de. pastoralis. de re iudi. ꝑ Inn. in. c. que in ecclesia
rum de ꝓsti. Glo. ꝑma metu ꝓtrarij vt arbitror dicit
q̄ hic facit ecclesia rōne peccati quia sine eoz peccato
nō pōt iuramentū adimpleri. ex hac solutione nō. q̄
iudex ex officio suo pōt occurere peccato futuro et im
pedire ne fiat. facit qđ le. et nō. in c. ex lris. ꝛ in. c. ij. ō
spon. Itē pōt ꝓpellere laicū ad restituendā rē quā si
ne suo peccato retinere nō pōt. Glo. subsequēter que
rit quid si debitor solusset vsuras et iurasset nō repe
tere. Rñdet dando duo remedia. Primū ut debitor
denūciet b̄ ecclē qz ille stat in peccato et sic indirecte
ꝓpellit restituere vsuras officio iudicis. Scōm ut pe
tat absolutionem seu relaxationē huiusmodi iuramē
ti et postea poterit repetere nec violat iuramentū pe
tendo relaxationē iuramenti licet ꝑ relaxationē pueni
at postmodū ad repetitionē ꝛ b̄ ideo qz cū hoc iura
mentum sit odiosum non debet extendi sed in, pprijs
terminis obseruari. ar. bo. in. c. ad audientiā. qō me.
cā. facit qđ nō. Inno. in. c. sup hac de renū. Pponit
tertium remedium in casu quo vsure nō essent solute
vt ꝓpellatur desistere creditor officio iudicis ab exa
ctione illaꝛ ꝑ. c. tuas .ī. de vsur. Sz ut pleni⁹ ꝫ alibi
hēas hāc materiā hic vtilē et quotidianā simul colle
ctam distinguo pncipaliter in duo mebra et in quolibz
ponā duos casus ꝓtingentes. aut eñ vsure nōdū sūt
solute aut sic. Pdicto casu aut iurauit q̄ simplicit̄ sol
uere vsuras. aut iurauit soluere et nullā qōnē et queri
moniā mouere nec iudicē denūciare. In scōo casu q̄
vsure sunt solute aut iurauit debitor simpliciter nō re
petere aut iurauit nō repetere et nullā qōnē seu queri
moniam facere nec iudicē denūciare. Uenio ad pi
mū casum pmi mēbri. s. q̄ simpliciter iurauit soluere
in quo dico multa remedia ꝓpetere iuranti. Primus
facile est. s. vt soluat et sic adimpleat iuramentū et po
stea repetat vt .ī. eo. debitores. Scōm remedium vt
petat creditorē ꝓpelli ad relaxationē iuramenti ut hic
sed hoc remediū dico ꝓpetere si nō instat termin⁹ so
lutionis fiende. nā si nō posset fieri hec ꝓpulsio quo
min⁹ interim incideret in piuriū nō debet iste audiri ꝑ
debet ꝑus soluere. ad hoc. nō. c. debitores .ī. eo. ꝛ hoc
ibi apte sentiunt Jo. an. et Uin. et idem ꝓfirmat Jo.
an. in a di. spe. eo. ti. sup rubrica. in vltima qōne. Idē
dico vbi lapsus esset terminus solutionis fiende ꝛ sic
incidisset in piuriū nō eñ debet audiri volens attēp
tare remedium huius. c. qz sic staret interim. in pecca
to piurij. et peccata tāto sunt grauiora quanto diuti⁹
infelicem animā detinent alligatā in. c. fi. de consue. ꝛ
b̄ apte sentit. Fre. ꝑsi. cclxxxix. Tertius remediū
est ut debitor petat absolutionē ab eps. nā eps ꝑt ab
soluere a iuramento turpiter suscripto vt nō. Inn. de
gāter in. c. debitores. pal. et i. c. ad aures. qō me. cā.
facit. c. i. ꝛ qō ibi nō. ō voto. vbi dispēsat ex cā sup vo
to qō ē de iure diuino sic iuramētū vt. c. ly ex. c. magne.
ō voto qō tene mēti. Sz dubiū est nūqd ꝓmissio
remedio b⁹. c. posset attēptari b̄ remediū absolutō
nis petēde an ꝓ sit istud subsidiariū remediū. Inn.
i. c. debitores. vī velle q̄ ꝑus sint creditores ꝓpellēdi
iuxta formā b⁹. c. ꝛ si sic ñ pōt̄ induci tūc eps ipe absol
uet. nā eps ex cā absoluit a iuramētis etiā licitis vt i. c
nos sanctoz. et. ca. iuratos. xv. q. vi. et refert hic do.
anto. sic vidisse alias ꝓsultum sed ipse dicit ly hoc sit
vrbanius ar. in. l. quid biberus. ff. de seruī. vr. pre. ñ
tamē necessarium est quia ista sunt duo remedia eque

De iure iurando

ꝑncipalia ī eo. si vero. et. s. qđ me. cū. abbas. r. c. ad aures. sed reperio Jo. an. in dicta addi. sensisse oppositum sequendo dictū Jnn. pal. sed mihi plus placet dictum do. an. nam si eps absoluit simpliciter qñ iuramentum est metu ꝓstitū nec est necesse recurrere prius ad iuramenta suscipientis vt. d. c. si vero. r nō. Jnno. in. d. c. ad aures. ergo fortius in casu nostro. nam ex his que fiunt p metū obligatio etiā ꝑmaria acquirit̄ pti vt nō. plene in. c. abbas. pal. et nihilominus eps ꝑncipaliter absoluit ꝓstito de iusto metu. ergo fortius poterit in casu nostro in quo ex ꝓmissione nichil acquirit̄ pti vt. d. c. debitores. et iuramentū ꝑncipaliter dirigitur in dam vt ibi pōt ergo et ꝓgnanti ad huc vī q eps qui est dei vicarius in sua dyocesi absoluat vt in. c. mulier. xxxiij. q. vi. Jtem vbicunq3 reperiuntur a iure duo remedia ꝓdita videnť eque ꝑncipaliter ꝓpetere nec vnū est subsidiariū ad reliquū. ut. l. quotiens. ff. de act. et obli. nec obstat si dicatur q. c si vero. loquit̄ in papa qz in hoc recitat factū. nā cum eps possit absoluere vt. s. dixi. ergo ꝓcedit etiā in epo An aūt in absolutionis actu debeat eps vocare ꝑtem aduersam dicā ī. Jtē intelligo q hoc remediū ꝓpetat intelligendo vt. s. dixi. in ꝑcedenti remedio qñ. s. añ3 terminus solutionis fiende immineat actus absolutionis posset expediri p supdictā rōnē et ꝑdictum remedium absolutionis apte sensit glo. in. c. debitores. in. v. cogendi. Quartū remediū satis nōbile si veritate fulcitur est ut debitor. ꝓuentus rōne iuramenti excipiat q nō debet cogi ad obseruantiā iuramenti cū ipse creditor teneat ꝓpter suā turpitudinē illud relaxare et sic illud sibi relaxari petit et q hoc fieri possit vī velle fre. ꝑsi. cd xiij. all'. nō. p gl. in. c. pastoral'. ō cau. pos. et ꝓpri. in glo. pe. et facit qz p viā exceptionis ꝑpetit restō in integz. l. nā et postea. §. si minor. ff. ō in reiuī. et hanc sniam sequitur hic do. an. Sed contra hanc opi. adduco ea que in ꝑcedentibus mēbris dixi r dixit ꝑsi. fre. cd xxxix. vbi i fine dicit q petēs absolui a iuramento debet ꝓuenire terminū solutionis faciendo. nō eī debet audiri post terminū cū incideriť i ꝓiurium qz frustra auxilium legis inuocat̄ de viu quam frustra. facit qđ nō. Jo. an. ī. eo. debitores. vbi vult q instante termino solutionis fiende nō pōt peti relaxatio iuramenti ne interim incidat in ꝓiuriū. Jdeo in ꝑmisso articulo sic dicerē q aut lapsus est termin' añ3 ꝓueniatur debitor r nō pōt ꝑdicto mō excipere ne ꝓsequeret in ꝓiurio sed debet soluere et postea repetere. ī. eo. c. debitores. aut terminus nō est lapsus ī mora ꝓmittit̄ ex sola interpellatione iuxta. l. sciendū. et. l. mora. ff. de usur. et post interpellationem nō poterit supdicto mō excipere ne incidat in ꝓiuriū rōne ꝑdicta. Restat ergo dicere q solū poterit sic excipere anteq3 ꝓstituat in mora. soluendi et q possit liquere de turpitudine recipientis iuramentum anteq3 instet terminꝰ adimplendi iuramentum p predicta et hec puto verissima. Quintum remediū ut iudex ex officio suo ꝓpellat creditorē desistere ab exactione usurarū ut in. c. tuas ī. de usu. et hoc remediū ꝓderit qñ iurans non ꝓstitueret in mora sine interpellatione creditoris nam alias nō esset tutum q3 dies interpellaret p homine. in. c. potuit. de loca. Cenio ad scōm. c. quādo. s. iurauit soluere et nullam cōnem mouere rē. dico q habet iste ꝑmaz remedium. s. soluendi et postea repetendi. nā nō iurauit non repetere et hoc iramentum est stricte intelligendū ar. in. c. ad aures. qđ me. cū. Scōm remediū vt denunciet ecclesie nā nullū iuramentum obligare pōt quin possit quis denūciare criminosum ecclesie vt in. c. quēadmodū. in fi. ī. eo. et nō. glo. in. c. ad nostrā. ij. ī. eo. et. c. veniens. de re. et in. c. auctem. xv. q. vi. debet tñ denuncians se fundare sup salute ꝑsonali et nō ꝑncipaliter sup interesse suo quia tūc obstaret illi iuramentū ut nō. hosti. in. d. c. quēadmodū. Dicit tñ hic do. an. q dupliciter pōt venire iste denuncians. s. p viam denuntiatōis euangelice vel iudicialis et tūc habetur seruare formā monitionis de qua in. c. nouit. de iudi. et. ij. q. i. si peccauerit. Jtem p viam cuiusdam intimationis ut iudex aduisatus instet circa correctionē peccati et in hac non credit monitionē necessariā nihil allegat. sed ego allego ho. tex. in. c. ꝑterea. ij. de despon. vbi casus de hac intimatione que fit iudici ad peccatum obuiandū sine aliqua monitione. facit. c. tertio loco. de ꝑsump. s3 ꝑmum dictum do. an. vt deat hoc casu locū denuntiatio iudicialis mihi non placet quia illa fundat magis sup interesse ꝓprio q3 sup salute ꝑsonali. Tertiū remedium vt petat debitor absolutionē a iuramēto absq3 eo q faciat citari creditorē. et hoc remedium sentit Jo. an. in ꝑdicta addi. in. fi. dicens q p eam nō detrahitur multū iuri aduersarij. simile in liberto qui petit veniaz a iudice vt possit agere ctra ꝑsonam. l. quisq3 in ꝑn. ff. de in ius vo. sed hoc mihi non placet ex duplici capite. Primo quia satis exponit querelā ō aduersario. ꝓponendo q illicite eum astrinxit iuramento. Scōo qz nō pōt negari qui ex relaxatione iuramētī fiat ꝑiudicium creditori. ar. in. c. fi. de fo. ꝓpe. li. vi. ergo nō debet fieri absolutio eo nō vocato et vocari nō pōt qui aduersarius incidat in ꝓiuriū exponendoq3 querelam ctra illum et facit qđ. ī. in fi. dicam. Quartum remediū vt iudex ex officio suo ꝓpellat creditores relaxare hoc iuramento vt ī vī ꝓpellat eos desistere ab exactione i. c. tuas. ī. ō usuris. Cenio ad ſm ꝑncipale mēbrū qñ. s. usure sūt solute r ꝑm' cas' fuit qñ iuravit ñ repetere r dico q petūť tria remedia ꝑncipalia ꝑmū vt petat absolutōez ha' iuramēti ar. i. c. si vo ī. e. r ōclara ut dixi i ꝑcedēti mēbro scu ut petat creditorez

ppelli ad ipsius relaxationem ut hic. Tertium ut denunciet hoc iudici. ꝑdō addi quartū vt iudex ex officio ppellat ad restituendū vt est casus in. d. c. tuas. et declara hec omnia scōm ꝑdicta. Sexo casus qñ solvit et iurauit nō repetere nec vllam querimoniā facere nec denunciare dic ꝙ habet remediū denunciādi intelligendo vt. s. dixi in alio membro. Item iudex ex officio poterit creditorē ppellere ad restituendū ꝛ declara vt dixi in sexo casu primi membri. Nunc extra gl. quero quia. s. dixi iurantem soluere vsuras vel solutas nō repetere posse petere relaxationem seu absolutionem iuramenti. nunquid in hac absolutione debeat creditor vocari. Jo. an. late ꝓsequitur in addi. ꝑdicta in vltima qōne. et tādem ꝓcludit ꝙ qñqz iuramentuz est temerariū etiā ex parte iurantis et tūc nō requiritur ptis vocatio vt in. c. ꝓstitutus. ō testi. ꝙ hoc quia tūc potius requirit denūciatio ꝙ nō sit ligatus q̄z relaxatio. et intelligo hoc qñ manifeste ꝓstat iuramentuz nō ligare. nā in notoriis nō est opus venire ad iudicium vt in. c. quonīā. de fi. ꝓpt. si aūt posset dubitari tūc puto aduersarium cui iuramentū fuit ꝓstitū vocādū ꝙz cuz sua interfit ne relaxet ergo debet vocari. iij. q. ix. omnia. et. c. caueant. et de cā. pos. et ꝓpri. c. i. et. l. de vnoquoqz. ff. de re. iudi. Si vero iuramentum non fuit temerariū ex pte ꝓstantis vt in casib⁹ ꝑmissis tūc dicit ꝙ sine agatur vt absoluatur ab obligatione ꝓtractus quem dicit vsurariū sine petat absolutionē a iuramento de vsuris .j. certum diem soluendis ꝑstito sine de solutione nō repetendis semp est ps aduersa vocāda nisi taliter iurasset ꝙ vocari nō posset qui incidez in ꝑiurium puta scōm eū si iuranit illum in iudicio nō vocare vel denunciare tūc eñ poterit absolui creditore ñ vocato. ꝟ eñ nō detrahit iuri ptis sicut cū libertus petit veniam vt possit vocare dñm in ius. l. quisqz. ff. de in ius voc. hec sunt verba sua et subiecit ꝙ procedetur in hoc articulo scōm formā cle. dispendiosam. de iudi. idem. s. ꝙ ps vocanda sentit idem Jo. an. post Uin. l. c. debitores. ꝑal. ꝛ Fre. ꝓsi. cdxxxix. vbi dicit ꝙ petens absolutionem a iuramento ꝑtendens ꝓtractum vsurariū debet pte vocata ꝓbare saltē semiplene ꝓtractum fore feneratitium et valebit hec semiplena ꝓbatio ad optinendum dūtaxat absolutionem a iuramēto sed postmodum vt pnunciet ꝓtractus vsurarius optet ꝙ plene fiat ꝓbatio nec illa semiplena faciet fidem in ꝟ iudicio cū aliud agat nunc vt in. c. veniens. ij. de testi. ꝛ plus dicit ꝙ iudex ecclesiasticus nō debet facere inhibitoriā iudici seculari ne ꝓcedat ad executionē ꝓtract⁹ qui ꝑma frōte nō apparet vsurari⁹ nisi pte vocata sicut iudex ad quē nō inhibet iudex a quo nisi vocatis ptibus. ut in. c. ramana. §. si vero. de appel. li. vi. dicit etiā ibi ꝙ pendente qōne an debeat absolui a iuramento, nō debet fieri inhibitō iudici seculari qz corā iudice seculari agitur de executione instri et corā ecclesiastico agit⁹ de facto absolutionis et sic cessat. c. tuā. de or. ꝓgni. Et subiicit ciuz ibi nōbile ꝟbum ꝙ postq̄z quis incidit in ꝑiurū quia nō satisfecit in termino, put iurauit nō audit⁹ petens absolutionē sed ꝓpellitur satisfacere qz frustra legis auxiliū inuocat ꝛc. de vsur. qz frustra. sed respectu principalis qōnis refert do. an. ꝑ. e. debitores. se audiuisse ꝑdm. et Cal. ꝓsuluisse ꝙ aut petitur absolutio a iuramento firmante ꝓtractū et debet ps citari cū ex hoc ꝓtingat rescisio ꝓtractus et sic agitur de ꝓiudicio ptis Aut illud iuramentum nō firmat ꝓtractum sed petit absolutio vt aptatur via ad rescindendū ꝓtractū et non ē necesse pten vocari quia nō ꝓiudicat pti et qz hec absolutio est potius pñialis q̄z iudicialis. do. ant. dicit se putare ꝙ aut iuramentū nō est obligatoriū ex pte iurantis et nō requirit vocatio ptis ut. s. dixi scōz Jo. an. Aut est obligatorium ex pte iurantis sed continet turpitudinē ex pte recipientis et tūc aut nō ē tanta turpitudo quin saltē sibi acquirat secundaria obligatio ꝛ debet ps vocari rōe sui interesse maxime hoc ꝓcedit scōm eum si iuramentū firmabat ꝓtractum cū ex absolutione sequatur rescisio ꝓtractus. secus dicit vbi tāta turpitudo ꝟsatur ex pte recipientis qz nulla obligatio ex iuramento sibi acquirit nec ꝓtractus firmabat iuramento. nam hoc casu cū nullū interesse possit ꝓtendere cū obligatio acquiratur soli deo nō est necesse illum vocari satis eñ est ꝙ absolutio fiat p illū qui tenet in hoc casu locū dei. ꝑdonit exemplū in iuramēto de vsuris soluēdis vel non repetendis ꝑstito. nullū eñ ius agendi nascatur ex ꝟ pti fm eū licet et quilibet alius possit iudici intimare ꝙ iurans peccat nō obseruando iuramentum. Et subiicit notabile verbū ꝙ ꝓsupposito ꝙ ps sit vocanda tñ tenet absolutio ea non vocata sicut dicitur in absolutione ab excōe vt nō. in. c. qua fronte de appel. Item dicit sibi nō placere premissum dictū fre. quatenus dixit illū qui incidit in ꝑiurium non posse petere absolutionem qz iurās erat obligatus ad duo. s. ad soluendū in termino et ad soluendum simpliciter. de do. ꝛ ꝓtu. cū dilecti. ꝛ. l. celsus. ff. de arbi. quia si nō soluit in termino incidit in ꝑiurium. sed quatenus remanet obligatus post terminū pōt petere absolutionē do. car. in. d. c. debitores simpliciter tenuit cū Jo. an. et fre. vt in absolutione sit ps vocāda cū agatur de ipsi⁹ ꝓiudicio et sic dicit se sepe ꝓsuluisse. Quid dicendū in tanta varietate. certe multa ex ꝑdictis mihi ñ placēt. ꝛ ꝓmo illud dictū Jo. an in addi. ꝑdicta ꝗren⁹ dixit ꝙ si ꝗs iurauit nō vocare aduersariū nec denūciare ꝙ ꝓterit absolui absque pte eū ñ possit vocari vl denūciari sine ꝑiurio, nā ꝟ ē falsuz respectu denūciatōis, eū ut. s. dixi nullū iuramētū ꝑt ligare ad nō denūciādū cū sit ꝓtra ꝑceptuz euangelicū

si peccauerit in te frater tuus ꝛc. Item negari non ꝑt quin parti inferat ꝓiudiciū ex hac absolutōe cū sine ea nō poterat i iudicio molestari ꝑ aduersarium ergo dz vocari añ absolutōem vt suū ius defendat. vt in. c. i. ō cū pos. ꝛ. ppi. cū alijs supl' all. scdo nō placet dictus Pau. ꝛ Cal. quos sequit' do. an. in. d. c. debitores. i eo q̄ sentiant ꝓtractum rescindi si tollitur iuramentus q̄ firmauerat ꝓtractum. nā cum ꝓtractus ex interpositione iuramēti habuerit suā firmitatē non dz corruere nunc cesset causa ꝓfirmās ex quo non superuenit cā annullās vt ꝓbatur i regula factū legitime. de re. iur. li. vi. facit q̄ nō. barto. in. l. ex facto. ff. de vul. ꝛ pup. vbi post Ray. de fozili. pcludit q̄ si babēs filios naturales tm̄ fecit eos legitimari vt sibi succederēt lz postea duxerit vxorem ꝛ ex ea habuerit filios legitimos nihilominus legitimati succedent vna cū legitimis et naturalib⁹ q̄ ex quo actus legitimationis ē ꝑpletus ꝛ ꝓsumatus non dz irritari lz puenerit ad eum casum a quo non potuit habere ꝓncipiū vt dicta regula. factū legitime. ꝛ sic non sufficiat animodo q̄ cesset cā ꝓcessionis ꝓuilegij q̄ ē nō. hoc idez in ꝓprijs terminis vidz voluisse do. an. de pusio in quadā disputatōe q̄ incipit dña Catherina. vbi iter cetera dicit magnā esse dubitaz an ꝓtract⁹ qualitet iuramēto an ꝙ inrās sit tm̄ astrictus ad obseruantiā iuramenti vbi em̄ act⁹ iuramēto firmat lz q̄s absoluat a iuramento nō ꝓpterea ꝑt venire ꝓtra ꝓtractū q̄ ꝓtract⁹ de se ē validus ꝓpter interpositōez iuramēti ꝛ absolutio ꝫ solū opat ut ꝓtrauenies nō incidat in ꝑiurij nō aūt ānullat ꝓtractū. vnde nullus dicat fm eū q̄ minor ꝺ iurauit sup ꝓtractu aut maior ꝺ iurauit ꝛ ē deceptus vltra dimidiaz iusti ꝑcij si absoluitur a iuramēto ꝑ superiorē possit ꝓpterea venire ꝓtra actuz q̄ ꝓtract⁹ ē validus ꝛ irrenocabilis. Si aūt iuramentū non validat ꝓtractū ꝫ solū obligat ꝑsonaliter ad nō ꝓtraueniendū immediate cuz ē absolut⁹ ꝑt venire ꝓtra ꝓtractū. nō em̄ obstat iuramentū q̄ est ab illo absolut⁹ ꝑ superiorem nō act⁹ q̄ nullus. vñ ꝺ iurauit se solutuz vsuras. aut nō venire contra actum pignoraticiū cōceptum in forma venditionis imediate cū est absolut⁹ ꝓsequi ꝑt ius suū q̄ tale iuramentuz nō firmauit ꝓmissionē ꝫ solū obligauit eū ad nō veniēdum cōtra. q̄ ē bñ nō. ꝛ de hac materia an ꝛ q̄n iuramentū valideꝫ cōtractum dicā plene. ff. eo. cū ꝓtingat

Cōdndo ḡ cōtra ꝓdictā opi. q̄ vbi iuramētū validat ꝓtractū sublato iuramēto non ꝓpterea rescinditur contractus Tercio non placet mihi opi. do. an. in q̄stum vult q̄ ex iuramēto ꝑstito sup vsuris soluendis vel solutis non repetēdis obligatio nō oritur ꝑti etiaz secundaria nam contra ꝫ videtur tex. hic vt lan⁹. s. in prin. dixi. Itez video q̄ iuramentum vi extortum obligat ꝑti vt. ff. eo. si vero. ꝛ. s. q̄ nō me. cā. in. c. abbas. ꝛ in. c. ad audientiam. cū similib⁹. ergo fort⁹ in cāu no

stro vbi iuramentū fuit sponte ꝑstitū. de⁹ em̄ tenet istō vinculum ꝓpter obligationem quesitam ꝑti q̄ patet ex eo q̄ ꝑte remittente de⁹ remittit sine alia absolutione vt hic. Quarto nō placet indistincte dictuz do. an. inq̄ntum dixit q̄ ꝓsupposito q̄ ps deberet vocari tñ si non vocatur valet absolutio. dico em̄ q̄ aut clarissime ꝓstat iuramentū continere turpitudinē ex ꝑte suscipientis. ꝛ nō erit op⁹ ptem vocare i absolutōis actu vñ tenebat absolutio ꝑte nō vocata ar. in. c. cū olim. ō re iudi. ꝛ ff. lati⁹ dicā. ꝛ ꝫ casu poterit saluari opi. do. an. Aut actus sup quo iuramentū fuit ꝑstitū nō appa ret ꝓma fronte vicious ꝛ nō tenebit absolutio ꝑte nō vocata. Nō aptissima ē q̄ a iuramēto parti ꝑstito nō absoluit ep̄s. imo nec papa sine cā cū deus recepit obligatōem in fauorem ꝑtis vt nō. glo. in. c. q̄sto. ff. eo. ꝛ Inno. in. c. cū inter. ff. de renun. Añ ergo q̄z sibi cōstat cām subesse non dz ptātem absoluendi presupposito q̄ subsit q̄ ignorat id q̄ ē fundamentū siue ptātis vt nō. bar. in. l. ij. ff. ō iudi. ꝛ. l. multū. ff. de ꝓdi. ꝛ de. facit q̄ le. ꝛ nō. in. c. ex ꝑte astensis. ff. de cōcel. ꝓbē. nec ꝑt sibi de cā ꝓstare ꝑte non vocata. q̄ causaz merita ptium assertōe pāduntur. l. fi. C. si ꝑ vim vel alio mō ꝛ in. c. cū ex lr̄is. de i inte. resti. Aliud ē in absoluti one ab excōicatione q̄ illa semp pēdet a voluntate excōmunicatoris valet em̄ semp siue iusta siue iniusta sit excōicatio vt patz in. c. venerabilib⁹. §. vbi aūt. ō sen. excō. li. vi. ꝛ hec nō. q̄ sepe accidunt ꝛ puto verissima

Quinto non placet reprobatio do. an. ad dictum Fre. dū dicit q̄ si ps incidit in periurium q̄ nō soluit in termino nō audit' petens absolutōem. nam puto ꝫ dictum satis equum. Nec ob. rō dñi an. imo potius facit pro. nam si post terminū remanet obligat⁹ ꝛ sic perseuerat in ꝑiurio ergo debet cōpelli q̄z citius ꝑt vt ab illo peccato se absoluat ꝛ iuramentum adimpleat vt hic. si em̄ cōpellitur instante termino vt soluat vt ꝫ fortius dz cōpelli post terminū tum in odium sui vt a peccato liberetur tum vt non ꝓseueret in peccato vt. s. dixi. puto tm̄ q̄ si petēdo absolutōem non ꝓseueraret i peccato q̄ possz petere absolutionem etiam post terminū licet incident in ꝑiuriuz semel contraueniēdo ꝙ ex emplum in eo qui per metum rem vendidit ꝛ iurauit non contrauenire licet em̄ de facto contrauenerit ꝛ sic incident in periurium nihilominus poterit petere absolutōem postea vt sic licitum sit sibi venire contra venditionem. hoc enim cāu cessat perseuerantia in peccato imponi sibi tamen debet pēna de periurio ꝛ in hoc casu posset saluari dictum do. anto. His autem sic discussis venio ad principalem q̄onem in q̄ breuiter pono hanc conclusionem q̄ vbicūq̄z iuramentum est obligatorium ex ꝑte iurantis ꝛ aliquā vtilitatē ꝓtinet ex parte recipientis nunq̄z debet reuocari nisi vocata parte. Rō hui⁹ ꝓclusionis ē q̄ exquo per absolutōnis

actum p̄eiudiciū īrogatur parti i eo q̄ sibi vtilitas admittitur debet pars vocari q̄ nil debet fieri in p̄e/iudiciū absentis in.c.i.de cā pos.ꝛ ꝓpie.ꝛ in.c.iter q̄tuor.de ma.ꝛ obe.iij.q.ix.caueant.ꝛ.c.omnia.ꝛ.ff. de re iudi.l. de vno quoq̄.ꝛ.l.fi.C. si p̄ vim vel alio mō.ptis autez recipietis vīor quasi semp̄ interesse q̄ vtile é habere pten vinculatam iuramento cum multa iuramentū opetur ꝛ saltem accumulet fo;z forō.i.c. fi.de fo.ꝓpe.li.vi.ꝛ q̄ ibi nō.facit.l.cum pater.§. filius matrem.ff.de leg.ij.ꝛ q̄ ibi nō. Jtē absolutio nō o;z fieri nisi cā cognita vt nō. Jnno.in.c.ad aures.q̄ me.cā.ꝛ spe.in ti.de lega.§.nunc ostendēdā.v°.xxiiij.ꝛ se.nā vt.s.dixi.non p̄t ep̄s absoluere cā non assistē te p̄ cause cognitio adhiberi non p̄t pte non vocata.l. in cause.§.cā cognita.ꝛ q̄ ibi nō.ff.de mino.d.c. cū ex litteris.de in inte.resti.in.l.fi.C.si per vim vel alio mō.ꝛ si aliter fit absolutio nō valet per ea que.s.dixi. hec puto vera nisi notorie ꝓstet iuramentum continere turpitudinem ex parte recipiētis ita q̄ certum sit parti absenti in hoc nullam defensionem ꝓpetere.nā tunc puto absolutōem valere parte non vocata. naz si hoc casu valeret sñia sup̄ p̄ncipali vbi agitur de maiori p̄/iudicio.fortius valebit absolutio vbi nō agitur ō tāto p̄iudicio.ad hoc.c.bone.§.contra legati.de elect.ꝛ.c. quanto.ꝛ quod ibi nō. Jnn.de transla.p̄ela.c.venerabilem.de elec.c.cū olim.de re iudi.ꝛ q̄ ibi le.ꝛ nō. in l.ij.ff.de admi.re.ad cī.pti.ꝛ pro ꝫ optime facit p̄alt. c.per tuas de vsu.vbi mādatur iudici vt vsurarios recipientes iuramenta super vsuris sibi soluendis vel solutis non repetendis debeat ꝓpellere ante solutōnem ab earum exactione desistere ꝛ post solutōem illas restituere.si ergo q̄ iuramenti é coram eo ꝛ notorie cōstat de illis turpitudine p̄t absoluere ab illo iuramēto absq̄ eo q̄ vocet ptē.ꝛ p hoc bo.tex.j.c.p̄imo.Et p ꝫ infero ad intellectū.c.debitores.j. eo. vbi ꝓpellitur iurare soluere.o;z em̄ intelligi quando non constat q̄ iurauit soluere vsuras vt q̄ contractus erat sub forma ecclīa ꝓceptus non poterat constare ante finez termini vel propter absentiam partis. vel q̄ terminus instabat vel ꝓcedit q̄ pars non curabat petere absolutionem vt ibi sentit glo.ꝛ q̄ ō.s.dixi.iuranten posse petere absolutionem ꝛ relaxationem iuramenti procedit non solum in terminis huius.c.quando iurauit soluere vsuras sed idem vbiunq̄ pars turpiter recepit iuramentum vt patz j. c.prox.ꝛ.c.si vero.nō. Jnno.in c.ad aures.q̄ me.cā.latius per fre.consi.ccxiiij.prealle.quod est nō.habes nunc expeditum hunc vtilem ꝛ quotidianum arti. Venio nunc ad glo.in v°.districtione.que querit quid ꝓprehendatur hic appellatione districtionis ecclesiastice Rñdet q̄ suspēsio vel excōmunicatio per.c.querenti.de v°.sig.ꝫ glo.debuisset addere etiam interdictū cuz de his trib⁹ fit mentio in illo.c.vel dic aliter q̄ō illud.c.loquit de cēsura ecclesiastica ꝫ tex.iste loquit de districtōe q̄ magis ꝓgruere/fertur ad penā tp̄alem.cēsura vero ad spūalez lz q̄nq̄ capiant ꝓ eodē. Ultima glo.q̄rit q̄ ptāte illi ꝓpellent creditores ad relaxanda hec iuramēta Rñdet duplicīter.p̄imo q̄ vt delegati.secō q̄ ut ordinarij.ꝛ tenet vltimū.ad ꝫ dictum.c.tuas.ꝛ q̄ nō. Jnn.i d.c debitores. Ordinarij ergo ꝫ facīt iure ꝓprio.ꝑ p̄ima expositio glo.fuit facta q̄z olim in suprascriptōe docebat omnibus xp̄ianis ꝛ sic videbat q̄ deberent facere ut delegati.sed hodie illa superscriptio fuit remota ad denotandum q̄ ordinarij hoc faciant iure ꝓprio facit q̄ō le.ꝛ nō.in.c.i.j. de voto.ꝛ.c.ordinarij.de offi. ordi.li.vi. Abbas

Legitur duobus modis.

Eruenit. Primo q̄ iuramentuz fuit p̄stitum sup̄ reb⁹ ecclesie ꝛ vīm hunc intellectum h.d. Non valet iuramētum p̄stitum a p̄lato de non repetēdis reb⁹ ecclesie. Secō mō intelligit q̄ fuit p̄stitum sup̄ rebus ꝓprijs ꝛ tūc summa sic. Si iuramēto meticuloso fit absolutio per iudicem ecclesiasticum Cōis diuisio scōa ibi cognita. Nō p̄imo q̄ lz iuramentuz possit seruari sine interitu salutis eterne ex pte iurātis exquo tñ ꝓtinet turpitudinē ex pte exigētis potest directa via peti absolutio a superiore nec exigitur vt p̄us cogat recipiens iuramētū illud relaxare facit ad ea q̄ dixi.s.c.proximo Nō secō q̄ vbi superiori constat de turpitudine recipiētis iuramētum nō é necesse vt in absolutionis actu vocet aduersar⁹ q̄ō latius dixi .s.c.prox. Alia veniant exaiāda cū glo. Oppo. viō: enī iste tex.sibi ꝓtrarius .Nam p̄imo dicit istum ep̄m non potuisse iuramento cōstringi. Secō dicit q̄ papa absoluit eum.nā absolutio p̄supponit vinculum de despon.impu.ad dissoluendū.ꝛ.l.decē. de verbo. ob. Solutio.tres intellectus colligunt ex glo.p̄ma ꝛ scōa.p̄imus q̄ nullū iuramentū metu extortū obligat ꝛ tūc oportet nos dicere q̄ verbū absolnimus .stat ꝫ improprie.Et hunc intellectū ponit glo.ij.in p̄ncipio q̄ tñ ꝓmuniter non tenet.Secūdus intellectus q̄ metus non impedit vires iuramenti vt in.c.si vero j. eo. ꝛ in.c.ad aures.ꝛ.c.ad audientiaz. q̄ō me.cā.ideo necessaria hic fuit absolutio ꝛ dum tex.dicit q̄ non poterat astringi iuramento dic in effectu quo minus possit obtineri absolutio. Terc⁹ intellectus q̄ iuramē/tum fuit ꝫ interpositū super rebus ecclesie ideo ipso iure nullum ꝛ tunc verbum absolnimus stat improprie vt in glo.Aduerte quia hic sunt duo exaiāda. Primum numqd iuramentum metu extortum sit obligatoriū super rebus priuatis ipsius iurantis p̄stitum secūz quid si fuit prestitum super rebus ecclesie in damnum ipius ecclesie. Ad primū ꝓmuniter tenet q̄ iuramētū sit obligatorium q̄z metus non excludit consensuz vt

in.c.merito.xv.q.i.t.l.si mulier.ff.qō me.cā. nō plene p glo.i.c.abbas.qō me.cā.t in.c. aūcte.xv.q. vi. t idē ibi archi.pt tū peti absolutio a iuramēto vt b t i c.si vero .j. eo.t.d.c.aūcte. t dicit b Jnn. nōbile verbum q ptra ppīum iuramentū nō datur restō.i integrū f absolutio tm̄. Cōtra iuramētū vero ab alio pstito bñ dat restō i integz vbi cā exigit vt i.l.nā t postea §.si minor.ff.de iureiurā.t idē doct.cōmuniter b.gl. tm̄ in.d.c.auctoritate.vidz velle q iuramētū metu extortū possit rescindi p exceptionē vel actōez qō mea cā.p to.ti.qō me.cā.mihi plus placet p̄mum dictum p ista iura supius all.cū eā obligatio sit deo quesita oportet q remittat per eū qui tenet vices dei t non p actōez quod me.cā.t aduerte aut eā agitur vt qs absolnatur a iuramento t tunc oportet vt adeat iudex ecclesiastic' ad hoc qō nō. Jnn .j. eo.debitores t Hye. in ti.de lega.§.nunc ostendendū.v. xxiij.t sc.facit.c. venerabilē.de elec. Aut agitur ut turpiter recipiēs cogatur relaxare iuramentū t poterit hāc ꝓpulsionē facere iudex etiam secularis vt nō.fre.ꝓsi. cdxiiij.in fi. b puto vez qm̄ nō dubitatur de turpitudine recipientis licut eā ꝓpdlit ad obseruantiā in.c.licz .j. eo.ti.li. vi. melius facit.c.fi.de so.ꝓpe.li.vi.p Jo. an .in nouel. facit etiaz nō. Fre.ꝓsi.ccxlv.in fi.ita p̄t ꝓpdlere ad relaxationem.f si dubitaret de viri' iuramenti tunc debet adiri iudex ecclesiasticus vt in. d.c. venerabilem. Quis autem sit in b ꝓpetens iudex an.s.iudex rei vel actoris vide qō dixi in.c.si qs ptra clericū .in p̄n .de so.ꝓpe. Venio ad scām p̄ncipale membz qm̄ iuramentum fuit prestitū p plātum sup reb' ecclesie Jnn. velle vidz q sit obligatoriū distinguit tm̄ q aut p violentiā qs iurauit in dānum t absoluitur vt illas repetere possit vt hic t .j. eo.si vero.t.c.vez. que iura itel liguntur generaliter siue rebus ppīis siue reb' ecclesie quis spolietur.si vero iurauit sine violentia t dolo tūc dicit q superior vel faciet absolui plātum q iurauit vl dabit curatorem bonis vl prouidebit aliter prout melius poterit vt ecclesia res suas recuperet vt iurans nō veniat directe ptra iuramentū ar.ff.de nego.gest .l.at qui natura.§.cū me absente.t .j. eo.debitores. Qui autem p alium res ecclesie recupari non possunt q̄z p iurantem tunc etiam eidē dabit licentia repetendi q iuramentum hoc casu non p̄t obseruari sine interitu salutis illius qui iurauit .j. eo.si vero.t.c.tua.Hosti.vidz velle q talia iuramenta non ligant que fiunt i dānum ecclesie.sed potius sunt periuria .j. eo.sicut nostris. videtur tm̄ se restringere in vltimo casu Jnn.qui.s.p aliū nō possunt res ecclesie recuperari Jo.an.ex suo summario vidz velle q iuramentū tale nō sit obligatoriū.sed aliter ipe distinxit in.c.cuz venissent de insti .ibi eā dicit q alienans bona ecclesie iurauit non contrauenire Aut nullum iuramentū prestitit. Primo casu subdistinguit aut in ꝓmissione iurauit non alienare t statur priori iuramento ut in.c.intellecto .j. eo. Aut p̄mo nō iurauit t tunc dz iuramentū obseruare vt d.c. cū venissent.si vero in alienatione non iurauit nō ꝓtrauenire t tunc ptra illam licite potest venire t sic itelligit.c.si qs prelbiteroz de re.ec.non alie.t.xxxv.q.ix.q qs.ibo sti.ibi vidz velle iuramentū seruandū sic qñ aliter p̄t ecclie ꝓsuli vt d.c.cū venissent.alias secus vt i.c. sicut .j. eo. Bo.an.dicit se putare q si in alienatōne tāgitur p̄iudiciū solius plati qz sepabile ē p̄iudicium plati a p̄iudicio ecclesie iuramentum obliget vt in d.c.cuz venissent.sed si non ē sepabile a p̄iudicio ecclesie nō videtur q seruari possit absq anime periculo ideo illaz non repellit nil aliud inducit. Ego dico q de hac sua distinctōe est glo.ordinaria in.d.c.cū venissent. in v. obijcebatur. Itē adduco glo.nō.in.c.i.de i inte.restit. li.vi.que dicit q ecclesia in petēda restōe aduersus cō tractū ecclesie damnosum ē magis priuilegiata q̄z minor qz si minor iurauit non contrauenire non p̄t petere restitutionem in integz vt in aūc. sacramenta puberum. L.si aduer.vendi.si aūt prelat' iurauit non repetere vl ꝓtrauenire sic iurando deierauit t ecclesia eodē petente vel alio ex iudicis officio restituitur .xxxv.q. ix.q qs.t.c.sicut .j. eo.cū si.t sic illa gl.nō distinguit an possit p aliū ꝓsuli vel non.nec requirit absolutōem vt idez possit contrauenire.t per hec dico t p rōnem quā .j. subijciā nullū iuramētū ligare prelatū i dānum ipius ecclesie.probo rōne.iuramentū non dz esse vinculum iniquitatis .j. eo.quanto f si istud ligaret bene esset vinculū iniquitatis qz illaquearet ad rem illicitā obseruandā ptra.c.cū qdaz.t.c.sicut .j. eo. Itē per iuramentū non potest se quis subtrahere ab onere publico in.c.si diligenti.de so.ꝓpe.f hoc ē onus publicuz qō incumbit prelato circa defensionem iuriū ecclesie pliij.di.si rector.t medi' in.d.c.si qs psbiteroz.g rē.t multū bñ facit.d.c.si qs psbiteroz.nā ibi punit' alienator nisi sibi p repetitōnem pspexerit quo ergo p iuramentū suū p̄t se liberare a p̄cepto iuris facit.l.legat' t qō ibi nō.ff.de offi.psi.

Eruenit Casus. Nō deierat qui in ramenti implemētū in medius ꝓmutat.h.d.primo. Nō astringit qs iuramento adimplendā qō iurauit si ab alia pte nō impletur cuius respectu prebuit iuramentum. duo sunt dicta.scām ibi nec tu. Anteq̄z alia attingaz quero de intellectu littere in vtroq̄z dicto. Solutio Jnno.videtur intelligere p̄mum dictum in vouente vt non dicatur infringere votū si in melius illud cōmutat intelligit tamen q fiat cōmutatio auctoritate superioris. all'.c.ex multa.de vo.idez videtur velle Jo.an. t gof. q̄ dicunt q si p̄muz votū eēt noxiū t illud in qō ꝓmatur esset vile tunc licz propria auctoritate cōmutare

vt in.c.mulier.xxij.q.iij.z sic dicũt itelligenda oĩa
c.illi' qõnis.ſ certe illud nõ ẽ ꝓmutare i melius sicut
loquitur iſte tex.qz compatiuum preſupponit positiuũ
l.vbi aũt.ff.de v̄.sig.ſ qñ ꝑmum votum fuit illicituz
non ꝺz ꝓmutari in meli'.ſ potius ꝺz deseri z hoc non
solũ ẽ licitum imo neceſſariũ.hinc dicit canõ. In pro
miſſis malis rescinde fidẽ. iturpi voto muta decretuz
Impia ẽ promiſſio que scelere adimplet.xxij.q.iij. ī
promiſſ Bo.anto.dicit qꝺ ubi cadit dubiũ an id in q̃
fit ꝓmutatio sit maius bonũ procedit dictũ Inno.ut
in ꝓmutatione habeatur ſupiozũ auctozitas.idez dicit
si cuidẽter ẽ maius bonũ.ꝑt tñ vtrumqz adimplere tũc
enĩ cuz ꝓmutatio sic volũtaria nõ ꝺz fieri sine ſupiozis
auctozitate ad B.c.i.de vo.Si vero nõ ꝑt adimpleri
primum votũ sine deſertione seu turbatione maiozis
boni licet tutũ sit habere ſupiozis licentiã tñ etiã sine
ea poterit ipe promiſſoz ꝓmutatõez facere.ad hoc qõ
nõ.in.c.ꝓmiſſum de ſpõ.z de regu.Iz scõz eũ Aduer
te tñ dictum do.an.ẽ ſ nõ probatur iurib' all'. per cuz
nã in.c.ꝓmiſſum fuit aditus ſuperior.Itẽ cõsulitur illi
vt ꝑas ꝓtrahat sicut iurauerat z postea religionẽ ingre
ꝺiatur.c.licet.potius ꝓbat oppositũ.naz ibi ꝺz qꝺ non
ꝺz quis intrare religionẽ ſtrictiozẽ niſi prius petita li-
cẽtia a ſupiore.ſ ego allego tex.B ꝓbantẽ in.c.ſcriptu
re.de vo.z ibi aptiſſime hoc ſentit Inno.in p̃n.Hinc
ẽ qꝺ si prius emiſit votũ non cogitur poſt religionis ī
greſſum illud perficere vt nõ.glo.in.c.monachis.xx.
q.iij.ad B.c.voluit.xxxiij.q.v.dico tñ aduertendum
qꝺ iſtud.c.in p̃n.loquitur ī ꝓpoſito z in ꝓmiſſo z pro
primo vide bo.tex.in.c.qui bona agũt.xvij.q.i. vbi
patet qꝺ poſtq̃ qs i animo suo deliberauit aliq̃ bona
seu meliora facere si postea deliberata nõ facit ſ peccat
q̃ſi ex ꝓpoſito firmo obligeꝫ qs deo z fortaſſis ꝓpter
B ꝺixit iſte tex.qꝺ nõ infringit qs ꝓpoſitũ qui i meli'
illud ꝓmutat z hãc ꝓmutatiẽẽ in melius puto qꝺ poſ
sit quis sine alia ſupiozis licentia facere cũ non sit ob
ligatus eccleſie exquo non puenit ad expreſſionẽ iuxta
nõ.in.c. l'raturam.de voto.vide tñ circa hoc omnino
quod ibi nõ.Jo.an.poſt beatũ tho.z archi.in.d.c.q̃
bona.quo ad scõm si ꝓmiſſum puto vt tex. faciat ad
titulũ qꝺ debet itelligi de promiſſo iurato vt sic sit ſen
ſus qꝺ non ꝺz transgredi iuramentũ qui i meli' illud
ꝓmutat.quo caſu ꝺico qꝺ aut iuramẽti implementum
ꝓcernit honorẽ ꝺei aut vtilitatẽ ꝑuatam. Primo caſu
placet vt requiraſ ſupiozis auctozitas i ꝓmutatõne.ſi
vtrũqz ꝑt adimpleri.z qꝺ iuramentuz poſſit eps ꝓmu
tare in melius sicut votũ allego Inn.in.c. debitores
in fi.J. eo.vbi ꝺicit qꝺ si quis iuraſſet ire ad ſanctũ Ja
cobũ z nunc vellet facere maius bonũ poterit eps cõ
mutare illud iuramentũ sicut ꝺicimus in votõ z ad B
allego iſtũ tex.in ar.quod ẽ nõ.Si autẽ non poſſz ser
uare iuramentũ sine turbatõe maiozis boni tenet sim
plicit'.do.an.vt.s.dixi qꝺ nõ peccat ꝓmutatõez facẽ
ꝺo,ꝓpria auctozitate quod ego indiſtincte nõ admit
terẽ.pone enĩ qꝺ quis iuranit ſeruire vni hoſpitali nũc
vult ſeruire alteri hoſpitali magis religioso z populo-
ſo.ꝺicem' ne qꝺ hoc poterit sine ſupiozis auctozitate.
Certe credo qꝺ non quia sic liberaret se ꝓpria auctozi
tate ab obligatõe z ꝓtrarium reſtringeret nimis .c.i.
de voto.ſ si vellet tꝑale obſequium cõmutare in ꝑpe-
tuam religionis obſeruantiã tunc puto qꝺ poterit z sic
loquit' d.c.ſcripture.z hui' ꝺicti ꝺuplex ẽ ratio.Prz-
mo fauore religionis.ſcõ quia impẽdit ꝑ tꝑali obſe
quio ꝑpetuum ꝺeo ſeruitiũ qõ non ꝓtingit qñ ſimpli
ter ꝓmutat in mai' bonũ z min' ex B offendit iuris re
gula.Sc̃o caſu qñ iuramentũ seu ꝓmiſſum cõcernit
vtilitatẽ ꝑuatam ꝺico qꝺ sine illius cui fuit preſtitũ cõ
ſensu ꝓmutari etiã in melius non ꝑt nec ꝓdeſt in hoc
ſupiozis auctozitas.ad hoc qõ nõ .J. eo.quãto.z In
no.in.c.cũ inter p.de renũ.ſentit Jo.an.in regula. in
malis.ꝺ re.iuris.in meran.ꝑ quo facit qꝺ debitor nõ
ꝑt vnã rem etiaz meliorem ꝑ alia[ſoluere inuito credi
tore vt in.l.ij.ff.ſi cer.pe.z inſti.qui.mo.tol.ob.i p̃n.
z ꝑ hec ẽ expedita p̃ma ꝑs.c. Venio ad scõaz par
tem.c.z quero de itellectu ipius.Solutio.ꝺic vt senti
unt doc.qꝺ ꝑt itelligi qñ qs ſe obligauit ſub certa con
ꝺitione vel reſpectu alicuius rei ꝓsequende tacite vt ex
preſſe.exemplũ.obligaui me tibi seruire rõne feudi in
bello qꝺ mihi cõcesſiſti.certe si aufers mihi feudum
nõ teneor tibi ad seruitiũ.ar.in.c.i.de feu.z ꝺ loca.po
tuit.vel.ꝓmiſi te nõ expellẽ de domo tibi ꝓcſſa ꝑ me
ī emphiteoſiz certe tacite ſubintelligit ſi ſoluerís mihi
canonẽ.alias si nõ ſoluis poſſum te expellere qz tu nõ
ſeruas id rõne cui' facta fuit ꝓmiſſio.l. quero.§. iter
locatorẽ.ff.loca.z ꝑ predicta ẽ illa iuris regula frãgẽ
ti fidẽ fides frangitur eidem.vt in regula fruſtra fidẽ ꝺ
re.iuris.li.vi.hec etiã procedunt in ꝓmiſſione iurata
vt hic eadẽ rõne.Hoſtī.ponebat caſum ī eo qui iura
uit alicui ſeruire vsqz ad tꝛos pro certo ſolario ſibi quo
libet meſe ſoluendo ceſſatum fuit in ſolutõe.quereba
tur an sine metu periurii poſſet iſte a seruitio deſiſtere
z religionẽ intrare Rñdetur qꝺ sic duplici rõne fm euz
z per hoc ſentit qꝺ p̃n.z finis.c.ponant vnũ z idẽ fa
ctum.z licet hoc poſſet admitti tamen modicuz ꝺefer
uiret. Prima ratio.c.quia poteſt iſte venire contra ꝑ
miſſionẽ scõz hãc caſus positionẽ etiam non facta cõ
mutatione in melius.z nota ex hoc z ex tex. qꝺ doctor
qui promiſit legere pro certo ſolario ſibi ſoluẽdo cer-
tis temporibus licite ꝺeſiſtit a lectura si sibi non ſatiſ
fit in tempore scõm promiſſionem tempore obligati-
onis factam z hoc habeo pro indubitato cũ non poſ
ſit conductor agere contra eum niſi adimpleat contra
ctuz ex parte ſua.ar.in.l.Julianus.§.offerri.ff. locz.
z.l.ediles.in fi.ff.de edi.edict.z ꝺ.regu.fruſtra fidez

Quarentur 6 plementum grauis honoris dei aut vtilitatis proximi

§ dubitandū ē an pro tpe quo non legit ex defectu solutionis non facte possit petere salarium t vidz q nō qz ipe non adimpleuit pactū pro parte sua p b iura pme all'. t maxime facit. d. l. ediles. in fi. p quez tex. audiui ita determinasse alber. ō rosa. Ego hoc admitterem quando potuit adimplere contractū t non adimpleuit. nā tūc vidz voluisse recedere a pactu nā poterat agere pcta conductorem actōe locati t sic consequi salarium. si aūt non legit qz ppter pecunie defectum non potuit stare in loco tunc satis puto q potuit agere ad interesse exquo p eum non stetit pro hoc bo. tex. in. l. si in lege. §. colon'. ff. lo. ad idē. l. q operas eo. ti. Sed pcta p dicta t pcta tex. opp. videtur eū q non seruāti fidez sit fides seruanda. vt in. c. noli estimare. xxiij. q. i. vbi dz q hosti. ē fides seruanda ad idem. c. qō deo pari. xxiij. q. v. vbi dz q si marit' et vxor pmiserunt pticentiam lz alter non seruet reliqu' tñ seruare tenetur facit etiā. c. innocens. xxij. q. iij. vbi fides fuit seruata illi qui fraudulēter illā accepit. So. de bis tribus canonibus glo. opponit t soluit vt i ea patet. Lz tu dic darius q̄ēz eū due obligatōnes respectuātur adinuicē vt qz promisi tibi certum q̄d qz tu promisisti mihi aliquid aliud t tunc si tu nō adimples ex pte tua nō teneor ego adimplere ex pte mea t ita loquit' iste tex. ad idem. c. pstitutus. de penis. t. l. cum pponas. ff. l. de pact. t d. regula frustra fidem. Idem dico q̄ ego solus me obligaui sed obligatio mea fuit pditionata respectu alicui' adimplendi p te. puta promisi pro te ire romaz si dederis mihi. x. ℔ certe si non des mihi nō teneor qz obligatio mea nō purificatur nisi a tpe exītis pditionis vt. l. cedere die. ff. de v. sig. t insti. de v. obli. §. ex pditionali t ita ppie loquitur iste tex. nam bis hic repetitur verbum pditioni. Q̄ñez eū obligatōnes nō respectuantur adinuicem. i. non reflectuntur ad idez factum ℔ ad diuersum vtputa promisi tibi dare simpliciter certum libz t iurauī tu etiā postea iurasti aliquid facere. certe licz ego non adimpleam pro me promissionem meā tu tamē non euitas periurium si differes adimplere promissionem tuam qz tu non promisisti rōne pmissionis mee ℔ simpliciter t de specie ad speciez non admittitur cōpensatio vt nō. in. c. ō depo. t hanc pclusionem voluit Ly. in. l. cum pponas. ff. pall'. allegat. l. fi. §. pe. ff. de eo p quem factum erit. sic pt intelligi. c. quod deo pari. all'. in glo. pro contraria loquitur enim de marito t vxore q̄ promiserunt pticentiā deo t sic quelibet promissio fuit simplex respectu dei licet ergo vnus nō seruet non tamen per hoc alter liberatur exquo pure t sine conditione promisit. nam que sine conditione promittuntur sine conditione exsoluēda sunt. vt i. c. vnico xxxij. q. viij. Ad. c. noli extimare. dic q̄ loquitur quā do hosti ad certum actum fuit fides promissa que seruanda est exquo hostis interim seruat fidez. Ad. c. innocens. dic q̄ multum facit loquitur enī q̄n quis. extorsit iuramentum simpliciter p fraudem ita q̄ ipe nil promisit t loquit' de gabaonitis t de itellectu illi'. c. dic vt plene ibi nō. maxime in. §. se. t ibi p archi.

Go enum Pro summario dic q̄ ponitur forma iuramenti. vij. c. ptinens scōm quam iurant pape epi qui sunt exempti. nam alij non exempti iurant suis archiepis. vt in. c. dilecti. s. de ma. t obe. bodie vero oēs recipientes dignitatem a papa sibi iurant vnde etiā abbates prestant b iuramentū in benedictione sicut epi i consecratione. de iuramēto vero qō prestat imperator dic vt in de. romani. ff. eo. ti. de iuramento qō pstant inferiores clerici habes in. c. quāq̄. xxij. di. Iaci' per hosti. t Jo. an. ff. eo. tit. de iuramento qō pstat vasallus dño feudi est tex. in. c. de forma. xxij. q. v. t ō multiplicī iuramento vide in spe. eo. ti. §. i. v. illud autem.

Venio nunc ad declaratōem. c. attingēdo quemlibet articulū iuramenti de per se b. eū ut dixi sunt vij. articuli seu capitula iuramenti. Prm est ibi non ero. tertium ibi cōsilium. quartum ibi papatum. quintū ibi vocatus. sextum ibi legatum. septimū ibi apostoloz.

Et primo nō q̄ epūs iurat fidelitatē sancto Petro t romane ecclesie t pape tunc epī suisq̄ successorib' Quero primo qualiter ista intelligantur cum beat' pe. beata pria fruens non indigeat fidelitate nostra. So. dic scōm Jnno. q̄ seruat quis fidelitatē sancto petro seruando fidem quā beatus petrus seruauit t docuit t sic vidz p hoc iuramentū se astringere ad seruandaz fidem catholicam. seruat aūt fidelitatez romane ecclesie tenendo eam matrē t magistram t p omnib' alijs excellentē t dñam t p orbem romane ecclesie dicunt cardinales Prm Jo. an. q̄ etiaz ad eos extenditur hoc iuramentū cuz ipi cum papa pstituant ecclesiaz romanam t sunt ps corpis pape ar. in. l. q̄ quis. ff. ad inl'. maie. t. ff. de bis que fi. a preda. c. nouit. t. c. quāto. sz dicit Jo. an. q̄ lra sequens eis ptradicit qz Prm id fuerat pponenda vult dicere q̄ cuz statim fiat mētio specifica de papa non vidz q̄ includantur in hoc vocabulo romane ē. nam si lra voluisset p hoc verbū intelligere papam t cardinales fecisset pius saltem mentionem de papa sicut facit postea. ℔ tenendo pmum pro quo adduco in simili. c. cuz clerici de v. sig. potes dicere q̄ prius voluit pprehendere totum collegium romanū tanq̄ dign' cū papa includatur t postea ne videatur papa neglectus vel trāsire sub generalitate fit specifica mentio de papa t pro hoc facit quod nota. archi. in. c. sunt quidam. xxv. q. i. t per hoc dico q̄ sic intrans non astringitur cuilibet cardinali in spē sed ipi collegio cardinalium. sicut in simili dicimus de obligato capitulo vt non sit astrictus cuilibz canonico vt i

c. qui manumittitur. xij. q. ij. z d. c. cum clerici z quod ibi nō. secus in papa cū spēaliter hic exprimat qō credo seriose fuisse factus, ppter causas ꝓmissas dnimo pl' dicūt doct. p istū text. qtenus specialiter etiā exprimitur nomē, ppium pape q vasall' ecclie tenetur iurare eo etiā i factis, ppriis. vij. q. i. scire. ℔ canonicus nō tenet iurare d. c. qui manumittit. z p hoc facit scdus articulus iuramēti Nō etiam ex b primo articulo q non tenetur subditus obedire prelato canonice nō intranti in ecclesia etiā si iurasset obedire successori. facit c. alienatōes. xij. q. ij. Nota ex b scdo articulo q ad pditionē mēbri nō sequitur pditio vite. qd autē cō pbendatur appellatōe mēbri vide plene p bar. in. l. ij. ff. de pu. iudi. vbi cōcludit q stricte illud dr corporis mēbr̄ qō hz officium distinctum z sepatū vt pes manus oculus z si. p qō infert q digitus stricte non est membr̄ ℔ pes membri. s. manus. q man' sit membrū ꝓbatur in auc. ℔ nouo iure. C. de ser. su. z ē text. nota. z magis dat' in. c. sicut vigeri. i. q. i. vbi dr q etiaz si sit arida vel quidem membr̄ ē hz sit ineffican qō nō qz facē ad multa. addūco etiam p ꝓclusione bar. text. nō. in. c. singula. lxxxix. di. ubi clare innuit illō dici membrum qō hz certum officium. faciunt hec ad itellectuz de. si furiosus. de homi. z ad statuta facientia mentōnem d membro Nō ex tercio mēbro q qs declarat alteri voluntatē suā trib' modis voce nuncio z lr̄is Opp. ꝓtra text. de incōgruitate locutōis nā. s. locut' ē in singulari vt ptz ibi manifestabit. z postea loquitur in plurali ibi ad eor̄ damnū z sic relatiuum discordat cum suo antecedēti ꝓtra. c. ad audientiā. de vsp. Do. dic q istud relatiuum eor̄. refert ad pncipium. c. vñ dic ad eor̄ damnū. i. diminutōem fidei beati petri vel in derogationē honoris ecclesie vel in lesionez psone pape fm Inno. vel cardinalium fm hosti. ar. pall'. l. dsquis canonizata. sub. §. vez. vi. q. i. ℔ de eis dico vt. s. dixi

Ex quarto arti. nō q epūs tenetur ex iuramēto defendere z adiuuare papatū z regulas sanctor̄ pīm. et dic papatum. i. pncipatum. tā in spūalibus q̄ i tpalibus fm Inn. dic regulas. i. canones summor̄ pontificum z alior̄ sanctor̄ patr̄ p ecclesiā romanaz approbatos. iij. di. canō. xvij. di. p to. fm Inn. Hinc alibi dicit canon q epi sunt debitores sacras regulas custodire. z sic pt ex text. colligi dictum satis acerbū q epūs nō seruans vel seruari nō faciēs canones incidit i periurium cum iuret defendere z retinere canones nō cū defendit nec retinet qui nō seruat nec seruari facit. pro hoc all'. glo. sing. in. c. sacerdotes. ij. q. vij. que dicit, q a prelato non seruante canones pt recedi sicut recedit ab excōicato z ab alio pciso ab ecclesia z qm vtrunq dictū simplicit itellectū satis acerbū ē dicerem q p cedunt vbi ex ptemptu quis non seruat nec seruari facit canones. tunc cū platus est periurus vt hic z licite ab eo recedit vt in d. gl. est cū hereticus vt in. c. alicui. ij. q. vij. z p illum tex. restringo illam gl. intelligo tū q ē hereticꝰ si credit papam non habere ptātez cōdendi. xix. di. nulli fas alias deponitur ꝓtenens. iij. di. §. hec z si legb'. de q vide bo. glo. in. c. generali d elect. li. vi. in ỹ. inhibētes. Nō q nō tenet subdit' adiuuare platū suum etiā papam ꝓtra ordinem suum qō intellige vt in glo. Nō ibi ꝓtra omēs homes q prelatus tenet ex debito iuramenti iuuare papā etiaz ꝓtra pncipem suum. piurus ē ergo platus q timore sui pncipis secularis non adiuuat papā An teneat iuuare ꝓtra filios seu parētes, ppios vide bo. glo. in. c. de forma pall'. Ex quinto. c. nō q platus non tenetur ire ad synodū seu ꝓcilium nisi vocet z per b dicit b Jo. an. post vincē. q si epūs videt omēs alios epōs ire ad synodū non tenetur ipe ire nisi fuerit vocatus. vt b. z. c si epūs. xvij. di. Nō scdo q dicit vocatus z nō per emptorie citatus ex hoc enim infertur q vna vocatio sufficit fm Jo. an. qō nō. z dic q regulariter ad actū extraindicialē sufficit vna requisitio vt est glo. nō. i d. c. si epūs. z in cle. i. de hereti. in ỹ. requisierit. Opp. z vidr q tex. debuisset dixisse ad ꝓcilium z nō ad synodum qz epi faciunt synodum. papa z archiepi ꝓcilium Hosti. fatet ꝓtrarium tū dicit q qnqz vnū sumit, p reliquo. xvij. di. nec licuit. xvij. di. p to. z cum hoc d. cō maniter transeunt b doct. Ego dico q licet pro dicto hosti. videatur tex. i. c. sicut olim. de accu. vbi appellatur synodus episcoporum. z concilium archiepiscoporum. tamen dico q concilium etiam generale recte potest appellari synodus vt patet ex ethimologia vocabuli. dr enī synodus grece. latine vero idem ē qō cōmitatus seu cet' . vt dicit tex. in. c. i. xv. di. vbi habet vñ dicat ꝓcilium. z vide. c. i. de spon. Dz quero nūqd prelatus teneatur ire psonaliter ad synodum seu concilium dic q sic nisi infirmitate detent' z tunc tenet mittere legatū vt ē tex. nō. in. c. epūs ad synoduz. xvij. di. Et ex hoc z ex tex. nō q prelatus qui iurauit iuxta formam huius. c. incidit in piurium si vocatus nō ꝓfert se ad ꝓcilium nisi fuerit impedimento ltime detent' vt hic. Ex sexto. c. nō ar. q is cui data ē securitas veniendi vidr data securitas redeundi. non enī secure venit qui tute redire non potest quod tenet bar. in. l. vltā tur. ff. de sepul. vio. facit qō ipe nō. in. l. si cui. ff. ex q. cau. ma. z in. l. i. ff. ad. l. iul'. ma. z ibi format qōnem. numqd videat data securitas semel dūtaxat veniendi an pluries dic vt ibi. Nō q episcopi tenentur subuenire legatis apostolice sedis in suis necessitatibus. Quero de quo legato intelligitur iste tex. Volu. dicit hosti. q tam de generali q̄ de speciali etiā si simplex nuncius sit de ꝓcūp. ad audientiam. z de censi. cum instantia Ex vltimo. c. nota q episcopi tenētur singulis annis visitare apostolor̄ liminā. aut psonalit aut

p nūcium. tex. tñ in. c. iuxta. xcīh. di. vīdz limitare istā dicit enī q ēpi qui imediate subsunt pape debent omni occasione remota si ꝑpinqui sunt psonaliter visitare limina apostolozꝝ si remoti sunt tūc visitabūt p cirographum. posset tñ dici q iuramētū nō astringit nisi ꝑut hꝫ ꝺz q nō ꝺz extēdi iuramentū. c. pe. ī. eo. ī. c. illud p cedit line iuramēto. Quero qd itelligit ꝺ appellari one liminū. Jo. an. dicit q curia romana nā vbi ē papa ibi itelligunt esse limina apostolozꝝ ipe eā fungit auctoritate ipozꝝ apostolozꝝ. nō enī ꝑt iste tex. itelligi de apostolis mortuis p id qꝺ sequit in tex. ibi nisi eorum absolvat licētia. Ex ꝺ nō q ibi censet roma vbi ē papa nō tñ ꝺz papa sine eā trāsferre sedem de ciuitate romana vt in. c. fundamēta. de elec. li. vi. t qꝺ ibi nō. Jo. an. t facit tex. in. c. ꝙuis. xxi. di. Scdo quero qliter vilitabit qs p nunciū Dicēt doct. q mittet nūcium cuz līs patentib⁹ statū sue ecclesie ꝛtinentibus. An aūt teneat pecuniā mittere ad papā seu curiaz dicunt doc. q nō nisi sit alias debita vel nisi ecclesia romana egeat. tunc enī ē illi subueniendū qz fidelitatis debitū ꝺ ímportat vt ptz ꝺ feudis. c. i. t. d. c. ꝺ forma Itē papa ē dñs omniū t vicari⁹ xp̄i in. c. cūcta p mūdum. ix. q. iij. t de trāsla. pla. c. ñ. Itez cū i tali cāu ne cessitatis sit subueniendū nunciꝰ apostolicis. vt i ꝑcedenti arti. t inferioribus ordinariꝰ vt in. c. cū apostolus. de censi. fortī⁹ pape subueniēdū ē de elec. licet i fi. fm hosti. facit qꝺ ipe hosti. nō. in. c. ñ. de decī. t quod le. t nō. in de. ñ. eo. ti. Ex fine lre nō vnū modū iurandi. ex quo nō iramentū ꝑstari ꝛz non exprimatur verbū iuro sicut ꝙdam voluerūt. qꝺ non est necessariū vt hic vides t. ī. eo. t si xp̄s An aūt xp̄s ꝑstet hoc iuramentū corporaliter. Jo. an. hic q sic ꝑ illud ꝺ verbum generaliter An aūt t qñ ep̄s in iurādo teneat tā gere dixi plene in. c. fi. de iura. calū. An aūt ep̄s iuret alia capitula vltra ista Jo. an. addit duo. primum habetur in. c. ij. de feu. scōm. i. c. vt sup. de re. ec. nō alie.

Venio ad glo. t nō ꝓmo tertiā in eo q vult hoc ꝯ debere ꝓiungi cū. c. de forma. ita vt vnū suppleatur p aliud cum ambo tractent de forma iuramenti fidelitatis. t arguebat vinc̄. per ea q ꝺicuntur in hac glo. vasallum nō posse testificari pro dño ꝺ quo vide in spe. de test. §. i. v. sed nunquid vasallus. t ea q̄ nota. in. c. accedens. ñ. vt li. non ꝓtest. Glo. iij. restringit tex. ad concilium honestum. inhonestū aūt ꝑt revelare ei qui ꝑt prodesse t non obesse ar. in. c. hoc videtur all. in glo. dicit hosti. se nescire quid glo. intendat cuz papa palium ꝑsumendū sit honestum. sed ego miror de hosti. q habuerit ꝺictum glo. pro inc̄onuenienti cū papa nedū possit peccare ex fragilitate humana. ñ. q. vij nos si inc̄petenter. § etiam posset esse hereticus vt in c. si papa. xl. di. Et ideo ego nō glo. sing. q malū consilij ñ tenet ꝑlatus seu vasallus celare ita q iuramētū ad hunc casum non extendit. facit. c. i. eo. ti. li. vi. t ꝺz revelare ei qui ꝑt prodesse t nō obesse. t facit hec gl. qꝺ si iurauī nō revelare secretum mihi p te ꝺicendum qꝺ ꝺz intelligi de honesto t non de alterius nocīuo t q tunc possum revelare ꝑ non tñ oīnib⁹ ꝑ illi qui ꝑt prodesse t nō obesse vputa sacerdoti ꝙ admoneat illum vel oret p illo. ar. in. d. c. ꝺ vidz qꝺ bñ nō. t pro ꝺ vide tex. iūcta glo. sing. in. c. vex. xiij. di. in v. ꝓtagione

Ultimo nō glo. in v. salvo. que vult q ꝑlatus nō ꝺz iuvare etiā papam cuz armis Jo. an. ꝺicit hoc esse vex i ꝑsona ꝓpria. xxiij. q. viij. §. i. t. c. se. t patere ꝺc̄. ī. ò voto. ex multa. §. de clericis. tenetur tñ scōm eius mittere vel ducere milītiā. de vita. c. fi. Itē ꝑt hortari ad pugnā milites vt in. c. hortamur. t. c. igit. xxiij. q. viij. fm eum. q̄ verba nō. t vide ad p̄dicta bo. gl. in. c. sacerdotes. vij. q. i. que ꝺicit q in nullo cāu ꝛz clericis pugnare si ꝑnt evadere. l. di. de his clericis. ꝑnt tamē alios hortari ad pugnā iustam t etiā interesse d. c. igit t. c. vt ꝓvidez. ea. cā. t. q. Adverte fateor q̄ p̄dicta sunt non intervenīente pape licētia qz clericat⁹ reddit clericos inhabiles ad pugnādum etiā cū infidelibus vt in d. c. ex multa. nili p defensione. ꝓprie ꝑsone vt in de. si furiosus. de homi. Ex ego moveo dubiū nūqd cū pape licentia possint clerici vti armis etiā offensibi lib⁹ t ꝺico q sic si ē bellum iustū. ꝺ enī ē clericis ꝓhibitū ex sola ordinatōe ecclesie. papa tñ nō deberet facere. ꝓpter errorem sine magna cā. hec est aperta sniа Jo. cal. in. c. petitio. de homi. vbi late ꝑsequitur. facit qꝺ nō. hostiē. in. c. sicut dignū. de homi. vbi tenet papam posse dispensare cū homicida voluntario qz irregularitas ē de iure positivo qꝺ etiā sensit Inno. in. c. ad audientiā. eo. ti. facit. c. is qui ò sen. ex. li. vi. latius hanc materiā examino. in. c. clerici arma. de vi. t bo. cleri. vbi videas t ibi tracto generaliter an t qñ liceat clericis arma movere tā pro se q̄ pro alio

Casus. Nō tenet clericus ep̄o **Vllus**, suo obedientie iramentū ꝑstare nisi rōne administratōis sibi ꝓcesse. h. d. Nō ibi clericos suos. q ꝺ pronomē su⁹. nō semp denotat dominū. hic enī denotat iurisdictōem t quā dam ꝓtem ad idē. c. si tibi abbati. de ꝓben. li. vi. t de hoc in. l. quintus nantius. ff. de au. t ar. l. per bar. in ꝓbe. ff. novi. p glo. in. c. i. de po. pla. Scdo nō. vnum casum in quo licite iurat. l. pro obedientia prestanda. alios casus vide in glo. quam nō. t vide glo. ñ. q. v. c. i. Glo. ñ. opponit de. c. quanꝯ. xxiij. q. i vbi clerici prestant ep̄o iramētum obedientie. Respōdet q loquitur de illis quibus ꝓmittitur rerum ecclesiasticarum administratio istud vero de clericis simplicibus ad hoc. c. legebatur ò ma. t obe. Ego ꝺo solēnem limitationem ad istum tex. q. c. istud ꝓcedit qñ simplex clericus non est ꝙspect⁹ de inobedientia tūc

ẽñ data ſuſpitione ꝑt ꝓpelli ad iurãdũ ꝑ ꝟ bo.tex.in c.cũ in eccleſijs.ꝟ ma.ꝛ obe.ꝛ d.c. legebat ſi fine pon derata ꝙuis rõne voluit glo.nõ.in.d.c.quanꝯ

Caſus.Qui ſe obliga-

Ebitores. uit ad vſuras ſoluendas ſoluere nõ cogit niſi inrauerit quo caſu cogit ℔ repetit.tria ſunt dicta.ſm ibi ſi vero tercũ ibi ꝛ cum ꝛc. Nõ ꝑmo ar.ex tex.in ꝓn.ꝙ ex ꝓmiſſione ꝺ ſol uendis vſuris nõ naſcitur obligatio etiaz naturalis ꝟ colligo ex eo qz ꝓmittẽs nõ cogit ſoluere.nã ſi natura lis eſſet orta cogeret rõne pacti vt in.c.i.de pact.ſicut cogitur in cãu iuramẽti,ꝓbo alia rõne qz vbicũqꝫ lex reſiſtit ꝓtrahentib⁹ non naſcit obligatio etiã naturalis vt in.l.cũ lex.ff.de fideiuſ.ꝛ ibi plene ꝙ bar.qõ proce dit etiaz ſi alteri ꝓtrahenti tñ reſiſtat vt ibi nõ.ꝙ bar. ꝛ ꝟ probat apte naz lex nõ reſiſtit recipiẽti ad vſuram exquo neceſſitat⁹ facit ut nõ.Inn.in.c.ſup eo.ꝺ vſur. ℔ ſpi mutuanti in.c.ꝓluit.eo.ti.ꝛ tñ nulla obligatio naſcit.vt hic patet. Nõ ſcõo ar.optimũ ꝙ vbi tur pitudo verſat ex pte recipientis obligatõem ꝛ non ex pte ſe obligãtis,ꝓmiſſio ſeu pactum nõ obligat ſine iu ramento ℔ ſec⁹ cum iuramento.ꝛ ſic habes caſum i q̃ ecclia facit dãiam inter promiſſionẽ ꝛ iuramentũ de quo ff. lati⁹ Nõ ibi cogẽdi ſunt dño ꝙ iuramentũ ꝑncipaliter dirigit in deum ꝛ ei acquirit ꝑncipalis ob ligatio licet effectus ꝓcernat vtilitatem ꝑuatã. Nõ vltimo ꝙ ſoluẽs vſuras nõ vidꝛ habere animũ donã ꝺ alias nõ poſſet repetere.l.cũpannus.ff.de op.li. de quo aliqd ff. Venio ad glo.oppo.obligatio ꝟ non ꝓtrahitur ℔ iuramentum tz ꝛ ſic valet acceſſoriũm ſine ꝑncipali ꝓtra.c.ſi diligẽti.de ſo.ꝓpe.ꝛ regulã acceſſo rium.de re.iu.li.vi.ꝛ.l.non dubiũ.C.de legi.cũ mul tis ſi.Io.glo.i.ſenſit hoc ꝓtrarium ℔ non ſoluit Jo. an.dicit ꝙ in pactis ꝑter legem valet regulariter acceſ ſoriam ſine ꝑncipali vñ ꝓmittitur pena oppoſita tz nõ valeat actus ꝑncipalis vt nõ.glo.in.l.pacta que ꝓtra C.de pact.ꝛ in.d.regula acceſſorium. hoc tamen nõ ſoluit ꝓtrarium qz ſtipulatio vſurarum ẽ contra legez diuinam ꝛ canonicam ff. de vſur.per to.ꝛ ſic etiam ac ceſſorium debet corruere iuxta theoricam gl. ꝺ qbus ſup.Hoſtī.reddit hanc diuerſitatis rõnem ꝙ iuramẽ tum poti⁹ iurãs obligatur deo qꝫ homini ꝛ ideo alias vanũ ꝛ irritum ſolidat adiectio iuramenti.xxij.q.i.c.i ꝛ.c.habemus.quaſi dicat ꝙ promiſſionẽ obligatio ac quiritur homini que hic impeditur ex prohibitõne le gis ꝓpter turpitudinem ꝓtrahentis.℔ iuramentuz di rigitur in deum apud quem nulla repitur turpitudo vel prohibitio ꝛ hec ſolutio ſic declarata eſt ſatis bo na.Ex qua ſolutione infertur ꝙ vbi cauſa annullans principale non concurrit in acceſſorio annulato ꝑnci pali non annullatur acceſſoriũm ad hoc iſti. de inuti. li.§.ſi quis aliũ que verba nõ. Sed cõtra ꝓdicta

ꝓpo.deus non facit dãiaz iter ſimplicẽ loquelã ꝛ iura mentum.xxij.q.v.iuramẽti.ſicut ergo quis ꝓpellitur ad obſeruantiaz iuramenti vt ꝟ ita dz ꝓpelli ad obſer uantiã promiſſionis ſeu pacti.d.c.iuramenti.ꝛ.c.i.de pact.ꝛ.xxiij.di.c.pſalmiſta.Do.dicit goff.ꝛ hoſtiẽ. ꝙ licet deus nõ faciat dãiam eccleſia tñ facit.vñ plus peccat tranſgreſſor iuramẽti qõ ptz ex maiori penitẽ tia.xxiij.q.i.nõ afferam⁹.ſimile i voto ſolẽni ꝛ ſimpli ci ff. qui de.vel vo.rurſus.ꝛ.c.ꝓluit.ꝛ Jo.an.dicit in vtroqꝫ caſu predicto dicendũ ꝙ ꝓpatio ſit i genere non in determinata q̃ntitate reatus vult dicere ꝙ lo quela ſimplex ꝛ iuramentũ equipantur in genere.qz ſcz vterqꝫ peccat ꝛ ex tranſgreſſione quilibet ẽ dignus ꝑna eterna iuxta illud ſapiẽtie.xv.Do qõ mẽtiẽ occi dit animã ꝛ tranſſumptiue in.d.c.iuramenti.tñ i quã titate plus peccat trãſgrediens iuramentum q̃ ſimpli cem promiſſionẽ vt probat in.c.mouet.ꝛ.c. haben⁹. xxij.q.i.ꝛ i.c.i.ea.cã.ꝛ.q.ꝛ ꝟ originaliter voluit glo. in d.c.iuramenti.ꝛ.c.pe.ff. e.Dz certe iſte ſo.non pla cent quo ad cãſum hui⁹.c.nam ſi de⁹ non facit dãiam nec eccleſia facere dz quia iudicium eccleſie dz ſe ꝓfe rare inquantũ ꝑt cum iudicio dei vt in.c.vt noſtr.vt eccle.bñfi.ꝛ.c.a nobis.ij.de ſen.ex.nec etiã ꝓcedit di ctum Jo.an.ꝟ qz ſi iſte qui ꝓmiſit vſuras peccaret in nõ adimplẽdo promiſſionẽ ꝓpelleretur promiſſionez ſeruare vt in.c.i.de pac.nec haberetur reſpect⁹ ad pec catũ alterius.ſatis eñ eſt ꝙ ſine peccato iſte poſſz ſuã promiſſionẽ adimplere ſicut obſeruatur ꝟ in adimplẽ do iuramentuz in quo non ꝓſideratur ꝙ alter magis peccat ꝛ ꝗuatur in recipiendo vſuras ℔ potius ꝓſidera tur ꝛ habetur reſpectus ad iurantẽ vt non peccet quis min⁹ malũ ẽ ut vnus peccet q̃ duo.nec dz qs ꝓmitte re peccatum etiaz minimũ vt alter euitet maius vt dic glo.nota.in.c.ꝙ aũt ait.xxiij.di.dic ergo dan⁹ ꝛ medi us ꝙ illa auctoritas ꝑall. deus nõ facit differentiam ꝛc.procedit qñ iuramẽti ꝛ ſimplicis promiſſionis dat validitas ℔ i cãu nro ſimplex promiſſio ẽ nulla ꝓpter turpitudinem recipientis. iuramentum vero valet qz deus turpiter non recepit nec iurans peccauit vt.s.la tius dixi.ꝛ hec breuis ſo.ſufficit nõ.eã. Glo ſcõa procedit multum inuolute inmiſcẽdo quatuor contra ria que veniunt ad diuerſos effectus.ꝛ ſcias ꝙ prima duo veniunt contra creditorem in fauorem debitoris reliqua econtra.Caſio prima duo videtur enim ꝙ in rans non debet cogi ad ſoluendum quia cum habeat actionem ad vſuras repetendas vt hic.ergo fort⁹ ha bet exceptionem ne compellatur ſoluere per regulam iuris.cui damus actionem fortius exceptionem.vt.l inuitus.§.cui damuſ.ff.de regu.iuꝛ.ꝛ in regula quid ad agendum de regu.iu.li.vi. Item ꝛ ſecundo vbi cunqꝫ petit q̃ reſtituere tenet poteſt repelli per excepti onem de dolo quia doloſe agit qui petit quod ſtatim

restituturus ē vt in.l.dolo.ff.de do.except. ⁊ in regula dolo facit.de re.iuris.li.vi.ꝑ iste vsurar⁹ tenet postea restituere ꝯ ꝑt nunc repelli mō ꝓdicto ⁊ hec sunt in fauorem debitoris ꝓtra eundē q̄ nō audiat postmodū repetendo glo.arguit ꝑmo sic.Aut iste debitor soluit debitū ⁊ nō audit repetens ut.l.iulian⁹.ff.de ꝓdi. in de.⁊.c.si.de solu.Aut soluit indebitū ⁊ etiā non dz audiri q̄ cuz sciat indebitū ⁊ soluit viōr donare.l. cuius ꝑ errorē.ff.ō re.iur.⁊ nō.in.d.c.si.Itē ⁊ scōo q̄ sic soluit vt statim repetat nō viōr soluere vt in.l.q̄ sic soluit ff.de solu.ergo repetendo nō viōr a iuramēto absolutus ⁊ sic iuramētū dz obstare repetitioni ⁊ sic repetere non ꝑt.⁊ sic silent ꝑma duo ꝓtraria q̄ fundant sup iure repetēdi Et ꝑ hec habes clare mentē gl. vsq; ad v̄. ad hoc dicas vbi glo.rīdet nō ad oīa ꝓtraria ꝑ dum taxat ad illud de solutōe indebiti sciēter facta dicit ēm fatendum q̄ vsure sunt indebite ⁊ tanq̄ indebite p̄nt repeti.nec ob.q̄ scienter soluerit q̄ nō animo donādi ꝑ timore iuramēti fecit ideo excusatur sicut ille qui metu ducit ⁊ hoc voluit glo.vsq; ad v̄.⁊ sic. Aliq̄ q̄ pediamus illā ꝑticulaz exaiemus ꝓtraria.s. formata Ad ꝑmū de regula cui dam⁹ rē.Rīdet goff.b.c. ꝓcedere q̄ creditor nō agit ꝑ ꝓpellit officio iudicis ⁊ sic nō haber locū exceptio q̄li ꝓtrarium ꝓcederet ubi creditor ageret ⁊ sic vult goff.tacite q̄ ꝓtra agentē ꝑt ille qui iurauit excipe ⁊ sic intellexerunt aliqui finē hui⁹ gl. dū dicit q̄ debitor ꝓpellitur soluere nisi petat iuramē tū relaxari.Do.an.viōr distinguere inter modos excipiēdi.aut ēm excipit de ꝓtractu vsurario petēdo absolutionē vel relaxationē iuramenti ⁊ audit ꝑ id q̄ nō. fre.ꝓsi.cclxiij.Aut simpliciter excipit ꝓtractū esse vsurariū vel q̄ bz actionē ad repetendū ⁊ non dz audiri. nec ob.regula ꝑall.cui damus actionē rē. ꝓcedit ēm q̄n nihil subest magis repellens exceptōem q̄z actionem hic aūt subest iuramentū quod obstat exceptōni ꝑ nō repetitōni hec est bona sol. ⁊ nō eā ꝑ limitatōne ad illā regulā.⁊ vide aliā nō.quā ponit Inn.in.c.iter dilectos.ō excel.ꝓla.sed primū mēbr⁹ distinctōis nō placet indistincte sed oportet q̄ excipiat petēdo relaxationem vel absolutionē anteq̄z ꝓstituat in mora.nam excipiēdo instāte termino incideret in periurium q̄ ē contra mentē huius decre.Itē si dictum suū ꝓcederet in distincte istud.c.esset quasi sine effectu cuz quilibet excuperet petendo absolutōnem ideo dic vt plenius dixi .s.c.i.vbi expedivi magnā partē materie hui⁹.c.Alij vt refert gof.dixerunt dictū ꝓtrarium ꝓcedere q̄n creditor directe ageret.sed.c.istud ꝓcedit creditore denūciante periurium debitoris.hoc tñ sibi non placet quia creditor debet repelli a denunciādo rōne sui crimīnis cuz sit infamis saltem infamia canonica ⁊ q̄ bono zelo nō denunciat nec caritatiue mouet.Ī. de simo. licet bely.Videam⁹ lati⁹ in quib⁹ casibus posset practica ri dispō.huius.c.Aut ēm iudex videns hunc debitorem in ꝓncipio deierandi vult ex officio suo ēm ꝓpellere ad soluendum ⁊ ꝑt nec ille ꝑt excipere nec absolutionē petere nisi.Ī. terminū solutōis faciēde possit ꝓstare ꝓtractum esse feneraticiū vt sentit hic Inn.⁊ latius dixi.s.c.i.⁊ h̄ casu clare ꝓcedit dispō h⁹.c.Aut creditor denūciat petīn debitoris ita q̄ agit denūciatōne euangelica fundas se ꝓncipl̄r sup salute ꝓximi ⁊ dicit gof.q̄ nō debet creditor audiri q̄ non bono zelo venit.Ego dico dictum Goff.ꝓcedere q̄n notorie ꝓstaret contractū esse vsurariū tunc ēm ille repelleret a denūciando rōne criminis ⁊ maxime q̄ infamis ēt nō solū infamia canonica ꝑ etiā ciuili vt in .l. improbum fenus.⁊ qō ibi nō.Bal.C.ex qui.cau.intro.infa.⁊ ifi q.vij.§.porro.Itē iudex ex officio suo ꝓpelleret hūc creditorē ad relaxandū iuramentū vt in.c.i.s.co.⁊ si. nō vult relaxare poterit ipse absoluere.vt hic nō.Inno.vel ipe absoluet ꝓncipaliter scōm ea que dixi in.c.i .s.co.Itē posset cōpellere creditorē vt desistat ab exactione vt in.c.tuas.Ī. de vsur.Si aūt ꝓtract⁹ nō apparet vsurari⁹ tūc possz creditor venire ad denūciāduz patrīn illius i nō obseruādo iuramētū ⁊ sic.Scōo mō possz itelligi iste text.Tercio mō possz itelligi iste text. ⁊ ꝓticari creditore directe agēdo. Dz ꝑmo videam⁹ vtz possit directe agē.dico sic q̄ aut ꝓtractus nō apparet vsurari⁹ q̄ forte malicioſe fuit ꝓcept⁹ sub forma depositi vel mutui ꝯmuti.ꝑ si plus fuit scriptū q̄z receptū fuit ⁊ tunc dico q̄ optime practicari ꝑt hec ītra.nō ēm dz debitor admitti ad excipiendū ne incidat i ꝑiuriū debuisset ēm esse vigilans q̄ prius anteq̄z instaret termin⁹ ⁊ impetrare relaxationē iuramenti iuxta ea que dixi in.d.c.i.nec bz hic locum officiū iudicis.tum q̄ nō constat de turpitudine contractus.tum q̄ interim debitor incideret in periurium ⁊ sic ꝓpter timorē periurij non bz locum regula.cui damus actōem rē. nec regula dolo facit. Aut ꝓtractus apte apparet vsurari⁹ ⁊ videtur q̄ tunc non possit creditor agere nō ēm agit vigore promissionis q̄ nulla est vt in prin.c.non vigore iuramenti q̄ scōz opi.do.anto. actio seu obligatio non acquiritur ꝑ ꝓpter suam turpitudinē ⁊ sine actōe nemo experitur .l.si pupill.ff.de nego.gest.hic aūt deficit obligatio que ē mater actōis.l.licet.ff. ō procu.ꝑ vt dixi in.d.c.i.credo q̄ hec opi.do.an. in ꝑ non sit vera.⁊ contrariū sentit hec glo.dum innuit creditorem posse agere pro vsuris soluendis vbi interuenit iuramentum quare dico q̄ saltem secunda obligatio acquiritur parti vt dixi in dicto.c.i. ratione cuius iste poterit agere.naz exquo ius precipit aliquid fieri dat actio saltē ex illa lege.ff.de condi. ex lege.l.vna.⁊ pro hoc adduco.c.tuas.sepe all.Ī. de vsuris.vbi dicit q̄ iudex debet compellere creditores qui receperunt iuramenta vt desistant ab exactōne ergo presupponit

q̄ actio ꝓpetit alias frustra fieret ꝓpulsio et ꝫ cāu etiaꝫ
posset practicari hoc.c.qñ.ſ.creditor ꝓparuit instante
termino ita q̄ ex dilatōe ille incurreret periurium debꝫ
eñ iudex eligere vt potius admittet istum cū peccato
q̄ꝫ eū repellēdo patiat alium incidere in periurium Idē
si ille creditor ꝓparuit postq̄ debitor incidit in periuriū
non eñ dꝫ iudex pati illum stare in periurio nec debꝫ
illum absoluere.tuꝫ q̄ non petit.tum q̄ non ē dign⁹
hoc remedio exquo legem ꝓtemplit incidendo in pēa
rium.iuxta ea q̄ dixi in d.c.i. Ex p̄dictis habes vi
tra alios varios modos practicādi hoc.c. ꝛ remanēt
soluta prima duo ꝓtraria que veniebāt ꝓtra secūdam
partem.c. Veniamus nunc ad alia duo ꝓtraria q̄
militāt ꝓtra tertiā partem.c.in qua permittitur repeti
tio post solutōnem.Glo.ista vt.s.vidistis.Rñdet ad
p̄mum q̄ timor iuramēti excludit p̄sumptōnem dona
tionis.Hosti.ꝛ Jo.an.videntur ꝫ dictuꝫ impugnare
nam ex hoc sequeret q̄ ꝛs si qui non iurauit soluit vsu
ras nō possit repetere cū in solutōne cessat timor iura
menti qō tñ est falsum ſm eos.nihil allegant ad hoc
ſ̄ pro hoc facit tex.in.c.ad nostrū.de emp.ꝛ vendi.et
c.illo nos.de pigno.ꝛ clari⁹ j. de vsuris q̄ frustra.et
c.michael.Dicit ergo Inno.ꝛ hosti.q̄ ꝫ admittatur
repetitio scientia indebiti nō obstante in fauorem ser
uantis iuramentū vel promissum ꝛ in odiū creditoris.
Item ſm hosti.leges ꝓtrarie loquunt de solutione q̄
nō improbatur a lege de quo p eum in summa de vsu
ris.§.fi.v.sed quō.Itē ꝛ tercio ſm eundē ꝫ est specia
le in vsura vt repetatur non obstāte q̄ scienter solvit i
debitum ꝛ hoc propter piculum aníme ipius recipietis
Quartam solutōem ponit Jo.an. dicens q̄ aut iter
uenit iuramentum ꝛ tunc indubie excluditur p̄sumptō
donationis propter timorem periurij vt hic.Aut iterue
nit simplex promissio ꝛ tunc si ꝓstat q̄ voluit donare
ꝛ casus ē clarus q̄ cessat repetitio Aut ꝓstat de cōtra
rio ꝛ tunc datur repetitio.sed si sum⁹ indubio dicit ad
huc dandam repetitionem q̄ exquo precessit cā pre-
sumitur q̄ voluerit satisfacere promissioni saltez natu
rali ꝛ non donare.ꝛ p hoc videt velle Jo.an. q̄ in sim
plici promissione vsurarum oritur obligatio naturalis
quod puto falsum cum lex resistat vt.s.dixi.Dico er
go q̄ p̄sumptio donationis hic excluditur quia aut a
principio soluit ꝛ necessitatus fecit cupiditate ꝓsequē
di pecuniaꝫ mutuo aut ex post facto ꝛ vidꝫ soluisse vt
parceret pudori suo ne notaretur de fractione promissio
nis apud vulgum ar.optimum in.l.quintus mutius
ff.manda.ꝛ in.c.tua j. eo.cum sbi nō.nemo enim est
ita supinus q̄ libenter soluat vsuras.l.cum de indebi
to.ff.de.pba. Nō tamen ex glo. ꝛ ex predictis q̄
vsure repetuntur ex quasi ꝓtractu p ꝓditōem.indebiti
deb ꝫ remitto ad glo.ꝛ docto.in.d.c.michael.ꝛ p hoc
xvi.q.vj.si eom .p spe.in ti.de acti.ꝛ peti .§.ij.v. q̄
aūt dixi.vbi consulit q̄ petens se non artet ad ꝓditio-
nem indebiti dic ut in.d.c.tua vero.Ad vltimū cōtra
rium de.l.qui sic soluit glo.hic nō Rñdet ſ̄ hosti. dic
q̄ qñ propter iuramētum soluitur vsura ius nō intendit
vere solui ſꝫ potius numerari. ita q̄ ex sola numeratio
ne iuris iterpretatōe satisfacit iuramento.ad hoc iusti.
qui mo.tol.obli.in prin.Vel dic clarius q̄.l. qui sic
soluit loquitur in obligatōe a iure nō improbata ꝫ au
tem a iure improbat nec pōt creditor retinere sine pec
cato.vñ satis ē vt iterueniat numeratio ad satisfactōez
iuramenti vt sic ꝓsulatur creditori ꝛ debitori. Vel dic
vt forte voluit glo.ista soluere in v. vel sic.q̄ iste pure
solvit rōne iuramenti.nec apposuit pactū de repetēdo
seu restituendo.sed alio iure repetit.ſ.q̄ soluat indebi
tū ꝛ q̄ ille peccat retinēdo sine iusta cā.ꝛ ꝓtra legē di
vinam ꝛ humanam. Nunc venio ad vltimam par
ticulam glo.in v.ꝛ sic habet.que sentit oppositū.d.c.i
.s.eo.vbi iurans nō ꝓpellitur soluere.sed creditor cō
pellitur relaxare iuramētum.Rñdet gl .q̄ debitor ꝫ
vtrūq̄ remedium nam si vult petere absolutōem audi
etur vt ibi.ſꝫ si non petit ꝛ cogitur soluere habet reme
dium repetēdi vt hic in fi.ſꝫ certe ſm hoc vana essꝫ hu
ius .c.dispō cum quilibet pōt se petere absolui.ideo
dic vt late dixi in.c.i.s.e.Per predicta habes dare
tria dicta huius quare.ſ. nulla nascitur obligatio ex
promissione vsurarum .Item quare compellitur iste
adimplere iuramentum .Item ꝛ tercio.de iure repe-
tendi ꝛc.

D nostram. Casus .Si debitor creditori iurauit rem pignoratā nō repetē nisi ꝓius debitū solvat iuramētū fuare ꝓpellit.sic summat Jo.an.ſ̄ hec sum-
matio nullā dubitatōem ꝓtinet ſ̄ forte propter varieta-
tem lectu.summauit Jo.an.ita generaliter. ideo sum
mo sic.Debitor q̄ iurauit creditori nullū gravamē sup
re pignorata inferre donec solverit debitū nō auditur
repetens pignus volendo ꝓpensare fructus in sortem
sed ꝓius ꝫ debituꝫ integraliter soluere ꝛ demū rem
cū fructib⁹ inde ꝓceptis exposcere.ꝛ ē nō.casus.Cō-
munis divisio.secūa ibi.ideoq̄ Nō q̄ licite capit qs
i pignore possessiōes ꝛ reddit⁹ Nō q̄ v. possessio
q̄ñq̄ capit p proprietate rei ꝛ non p nuda possessione.
ꝓcordat.c.qñ frequēter.§.q̄ si sup reb⁹. vt li.nō ꝓte.

Nō q̄ creditor deducit añ oia expēsas q̄s fecit in
re pignorata ꝛ q̄ fruct⁹ dꝫ solū id qō supest deducti
expensis.l.i.C.de fruc.ꝛ li.expē.ꝛ.l.fructib⁹.ff.de im
pen. Nō q̄ vbi ē ꝓtentio ꝺ obseruātis iuramēti vl
de fructib⁹ i sortē ꝓputādis pt adiri iudex ecclesticꝰ
iter laicos Nō ſm ꝯmunē itellectū ꝛ tene semp mē
ti q̄ iuramētū ē obseruādū in forma specifica nec suffi
cit illō adimplere i effectu pꝫ ꝫ q̄ iurās ꝓius solvēte
netur actualiter soluere nec sufficit cōpensare quamq̄

ꝑpensatio sit ficta solutio. l. si pecuniū. §. i. ff. ꝺ sta. lib. de quo ·ĵ· lan⁹ Nō quē posse ꝓpelli p ecclesiasticū iudicē ad restituendū qcquid ꝓcepit ex re pignorata quāꝯ ꝓtract⁹ pignoratic⁹ nō precesserit quali videat re ipa vsuras ꝓmittere retinēdo; sibi fruct⁹ vel reddit⁹ occasione mutui p̄cedentis. // Nō vltimo ex fi. līe q̄ absolutus ab excōicatione cū solēnitate debita de parendo mādato iudicis nō reincidit ipo facto i excōicationem quāꝯ mādato vt ꝓmiserit nō pareat ꝑ opus ē vt de nouo i illā reducat ad idē. c. questioni. ꝺ appel. fallit i casib⁹ ꝓtentis in. c. eos. de sen. ex. li. vi. Venio ad glo. z ꝓmo q̄ hic papa mādat recipi i absolutionis actu sufficientē cautionez. quero qualis ꝺz esse hec cautio Glo. q̄. dicit q̄ pignoratitia vel fideiussoria exquo hic adꝺicitur q̄litas sufficientie. Ꝺz cōtra ꝺ z ꝓtra tex. oppo. vīꝺr enī q̄ nulla cautio erat ꝺ p̄stāda q̄ vbi excōicatio ē iniusta ꝺz relaxari sine aliquo grauamine vt in. c. i. de sen. ex. li. vi. z. c. sacro. de sen. ex. ꝑ hic fuit iniusta cum non teneretur creditores restituere res pignoratas añ solutōez sortis Voluit hosti. q̄ ꝓtra ria ꝓcedūt q̄ nulla cā exꝓmit i snia vt exꝓmit manifeste falsa vel iniusta vt q̄ nō fuit seruat⁹ ordo vt i. ꝺ. c sacro. sz in cāu nr̄o ordo fuit seruat⁹ z cā expressa que nō fuit iniusta vel falsa sed dubia quia debitores dicebant de fructibus satisfactum. creditores aūt negabāt vnde quia nō ꝓstabat adhuc de veritate fit absolutio z rōne dubietatis debet prestari sufficiens cautio. Et sic nō. scōm Jo. an. q̄ licet pro dubia cā nō sit q̄s excōmunicandus lata tñ snia tenet simile. ĵ. q. vi. biduū Vel potest dici scōꝺ scōm hosti. q̄ sufficiēs cautio vocatur ꝺ iuratoria z non pignoratitia vel fideiussoria, put dixit glo. q̄ obstante iuramento ante solutōem pene non poterat ꝺ fructibus questio referri. z. p hoc inducit finem. c. vbi non mandat creditorem istum ꝺ strin. gi p cautionem pignoratitiam vel fideiussoriam sz solū eum reducendum in ꝑmam snīam. Lette vtra q̄ ꝺ. hosti. vīꝺr mihi falsa. Ꝓdīma enī aptissime cōtra tex. in. ꝺ. c. sacro. §. caueant vbi ꝺr q̄ absq̄ manifesta z rōnabili cā non est excōicatio proferenda. q̄ si contra factum fuerit est talis snia sine aliquo grauamine reuocanda ad idem. c. nemo ep̄s. ĵ. q. i. z. c. graue. ꝑ. q. iĵ. sed hic cā erat dubia scōm opi. hosti. ergo sine aliqua cautōne erat relaxanda Scōꝺ ꝺ. non procedit ex eo q̄ si non poterat referri questio fructuū ante solutionem ergo excōmunicatio fuit iniusta z per ꝓns sine grauamine relaxanda ita vt iuramentum ꝑstari nō debeat. Inno. dicit q̄ iste fuit excōmunicatus ꝓ contumacia z hoc fuit iustū z idcirco non absoluitur nisi prestita cautōne z iuramento fatetur tñ q̄ snia restitutionis rerum fuit iniusta z ideo ꝓtra ipam mādatur q̄ res creditoribus restituant. hoc dictū nō placet hosti. q̄ aut iste fuit excōicatus ꝓ ꝓtumacia cōmissa in non parendo snie restōnis rex z excōicatio fuit iniusta cui nō teneret parere illi snie vt iniuste z sic ꝓ ꝓns nō fuit ꝓtumax ergo sine cautōne venit absoluēdus Aut fuit excōicatus pro ꝓtumacia ꝓmissa in non comparendo z adhuc iniuste ꝺ agitur ꝓtra eum cum deberet sufficere iuratoria cautio ·ĵ· de ỽ. si g. ex pte. z. c. cum olim. z sic non ꝑt dictū Inno. saluari nili dicat scōm hosti. q̄ creditor violenter restituit debitori i occupatōne rex q̄ fiebat iudicis aucte modū excedendo z monit⁹ noluit satisfacere propter qꝺ iuste fuit excōicatus z rōne bonis offense saltem dubie cauere debuit. vel scōm eum fuit iste excōicatus ꝓpter ꝓtumaciam z propter expē sas de q̄bus ante omnia cauendū fuit de iudi. c. i. hec due vltime solu. satis sunt vere in se sz non multū conueniunt līe. dico etiaz q̄ solutio Inno. pōt satis sustineri q̄ excōicatus pro ꝓtumacia in non cōparēdo coram iudice nō debet absolui sine sufficienti cautōe. nec sufficit iuratoria. vt est tex. iuncta gl. nō. in. c. q̄ fronte de ap. facit tex. in. c. i. de do. z ꝓtu. li. vi. Jo. an. dicit se putare q̄ iste ideo absoluitur cū cautōe q̄ snia fuit lata ex cā probabiliter dubia in iure ex quo petebatur vt fructus ꝓpensarentur i sortez vt patebit ex his que dicam in se. glo. z maxime quia retractato grauamine snie restabat aliq̄d implendum ex parte creditoris vt ptz in fi. c. Hec sol. sz videatur applaudere līe nō tamē puto eā veram q̄ probabilis error sz habeat excusare iudicem vt non ꝓdēnetur excōicato ad interesse nō ꝺ aggranat excōicatum qui insons ē vt prestat cautōez de parendo cum illa exigatur propter ꝓsumptōem in obedientie cā tam ex culpa contracta in excōicatōe. et hec sañ colligunt in. ꝺ. c. sacra. Illa ergo Inn. solutio inuata vt. ꝺ. videt magis iuri consona vt dicamus istū fuisse excōicatum propter contumaciam cōmissam in non comparendo in iudicio moto ob cām in rex. contentam z hec sola solutio sufficisset sed vt antiquorum dicta non transissent indiscussa insteti plus q̄ ꝑ optuit

Oppo. scōꝺ z videtur q̄ non teneatur debitor solvere prius integrā sortē sz q̄ possit computare fruct⁹ in sortem vt in. c. i. z. ĥ ·ĵ· de vsur. cuius contrarium innuit hec līa. Jo. ex glo. iĵ. eliciuntur duo intellectus Ꝓdīm⁹ vt litera intelligatur cum suppletōne. Aut sors prius soluatur vere vel per imputationem fructuū vt in contraria in hoc tamen glo. non persistit sed trālit ad scōm intellectum vt speciale sit hic propter iuramētum prestitum de non molestando donec fuerit satisfactum vnde oportet q̄ ꝓns soluatur vera sors z postea qcquid inde potuit creditor ꝓcipere repetat Glo. habuit i ꝺ bonū intellectū sz nō ponit bonum exemplum nā vt dicit hic Jo. an. z bene si iurassz debitor nō molestar'e nisi prius satisfaceret nō ꝓcederet dispō vel de alio līe quia exquo satisfactum esset de fructib⁹ nō diceretur venire contra iuramentum vnde potuissz iuste

repetere pignora dic ergo Jo.an.q ex forma iuramẽ
ti requirebatur numeratio pecunie ꝛ solutio ꝙsi dicat
non sufficere q ex fructib⁹ satisfiat ꝛ dicit post boa.q
cum ḃ nõ fuerit iuratũ de usuris soluendis non ẽ loc⁹
petitioni relaxationis iuramenti de quo.s.eo.c.i. Et
hunc intellectũ apte sensit Inn.hic in fi. dicẽs q etiã
si creditor ageret repetendo pecuniam nõ posset debi
tor fructus ꝓpensare cũ iurauerit nõ molestare nisi pri
us sortem solueret nõ ꝓputatis fructibus ḃ eñ actus
erat iter eos.ꝛ hic itellect⁹ ꝓmuniter tenet ꝟm quẽ el
igitur vt dixi in vno nõ/q iuramentũ ds impleri in for
ma specifica nec sufficit q in effectu impleatur Ad
nerte aut fructus supsunt ꝛ in dubio non ꝑt opponi cõ
pensatio ꝓ debitorẽ si creditor parat⁹ ẽ sibi eos redde
re soluto sibi debito duplici rõne. Prima q de spe
cie ad quantitatem non fit ꝓpensatio vt nõ.in.c.fi.de
depo.ꝛ ḃ alio mõ voluerunt Inn.ꝛ q.dam alij intelli
ge tex.istũ.sed nõ ẽ bonus itellect⁹ indicio meo q ꝟm
hoc frustra põderaret ḃ iuramentũ. dictus tñ ẽ verꝫ in
se. Secũda ratio quare non posset opponi ꝓpensatio est
q fructus rei pignorate non ꝓsumpti sunt i cã pigno
rum sicut ipa res pncipalis.l.cũis.in fi.ꝛ qõ ibi nõ.
glo.C.in qui.cau.pi.ta.ꝓtra. Aut fructus non super
sunt q consumpti ꝛ sic creditor obligatur i quantita
te vel recipit quantitatem ex re pignorata ꝛ tunc non
intereniente iuramẽto de quo ḃ i dubio ẽ fienda con
pensatio ꝛ sic ds intelligi.c.i.ꝛ.ij.de usur.ꝛ.c.cũ ꝓtra
de pig. Aut interuenit iuramentũ de non inquietando
nisi prius soluatur debitum ꝛ hic casus ẽ dubi⁹ Boc.
nostri ꝓmuniter sequũtur qõ predixi vt nõ habeat lo
cum ꝓpensatio vt hic iuramentũ impleat i forma spe
cifica.sed cõtrarium reperio sensisse bar. in.l.ampli⁹
ff.rem ra.ha.vbi ponit talem qõnem. Quidã ꝓmisit
tibi soluere certam q̃ntitatem ꝛ hoc iurauit postea cõ
pensat tecum nunquid ꝓ hoc sit ꝑiurus vid⁹ tex.ḃ in
nuere q sic. Cõtrarium ipe determinat mouetur quia
edicta seu ꝓditiones debẽt implari i forma specifica si
cut iuramentũ vt in.l.qui heredi.in pn.ꝛ.l. meui⁹.ff.
de ꝓdi.ꝛ demõ.ḃ iussus dare seu soluere implet ꝓditi
onem ꝓpensando ut.l.si peculium.§.i.ff.ꝺ sta.lib. er
go cõsequenter si ego impedior iusta de causa facere qõ
promisi non sum periurus.vt.l.fi.ff.qui satis.co.ꝛ.c.
significante.de pigno.sed si ego non soluo quãdo tu
debes mihi reddere ego impedior a te quia ideo tibi
non soluo quia tu mihi non soluis vide quasi facto i
peditus non debeo esse periurus.hanc ratõnem facit
tex..in.l.ij.circa prin.v.item queritur.ff.de sta.libe.
quid dicendũ.ꝑt dici q añ factum esse sequenda opi.
Jo.an.ꝛ Inn.ꝟ p⁹ factũ vt qs exaset a piurio sequẽ
da ẽ opinio bar.q̃.pcedit grialiter qñ qs tenet soluere
ꝟ opinio nr̃oꝝ doct⁹ pcedit i casu bui⁹.c.qñ.s.tpe tra
dit pignoris itercnit ḃ iuramentũ de nõ molestãdo
añ solutõez sortis nã tacite vid⁹ actũ vt fruct⁹ nõ ꝓpen
set añ solutõnez alias nihil operaret iuramẽtũ q ꝺ iure
ẽ vt.s.dixi vt añ ꝓpensatõez fructuũ nõ fiat ꝓpensatõ
ꝛ hoc casu puto q posset peti absolutio a iuramẽto li
cet aliter senserit Jo.an.post Boa.naz lz ḃ nõ sit usu
rariũ tñ turpiter tz istũ vinculatũ iuramẽto cũ sine aliq
iusta cã recusset ꝓpensare q̃ntitatẽ debitã rõne fructuũ
cõsumptorum.ꝛ posset attemptari hoc esse usurariũ
cum velit interim percipere utilitatem huius pecunie
contra illud euangelicũ. Mutuũ dantes ꝛ nihil inde
sperantes.de usur.ꝓsoluit.ꝛ per hoc habes intellectũ
huius.c.obmissis quibusdam alijs lecturis q magis
inuoluunt q̃ declarant. Opp.terao ꝛ vid⁹ q debi
tores isti debuissent ex violentia illata cadere a iure eo
rum vt.l.si quis in tantã.C.vñ vi.ꝛ.xvi.q.vi.placuit
Glo.fi.ponit quatuor so. Prima q in causis ecclesia
sticis ngoꝝ ille non seruatur sed certe hec sol.ẽ falsa tũ
q cã nõ erat ḃ ecclesiastica nec ratõe rei nec persona
rum.tum qua etiam inter personas ecclesiasticas dũ
agitur de earum iure ꝓuato pena illorum iurũ habz
locum vt patet in.c.cum qui.de preben.li.vi. Secũda
solu.q hic non fuit actus ad hoc ꝛ hec est satis bona
nam pena illorum iurium non ꝓmittitur ipso facto vt
in eis nõ. Tercia sol'.q isti debitores excusant q au
ctoritate iudicis istum creditorem expulerunt. Hec so
lutio mihi nõ placet q auctas iniuste impẽsa non ex
cusat ꝺ q̃ vide ꝑ bar.in.l.iuste possidet.ff.ꝺ acq. pos.
ꝛ vide qõ dixi in.c.conquerente.de resti.spo. Quarta
solu.q de hoc cognoscere inter laicos non spectat ad
papã ꝛ hoc placet

Casus. Si iuramẽtũ ꝓ metu
Jvero extortum seruari ꝑt sine itenitu
salutis eterne seruandũ est Ecclesia tñ roma
na consuenit a tali iuramento absoluere. Cõis diuisio
scõa ibi.tibi. Nõ prima regulam ad quã all'. quo
tidie iste tex.q iuramentũ seruari non ꝑt sine interitu
salutis eterne nõ ẽ obligatoriũ ita q̃ ꝓpria auctre põt
iurãs ꝓtrauenire.ꝛ dic q nõ solũ ꝑt ḃ imo etiã ds.xxij
q.iij.q̃si ꝓ totũ. A ꝓtrario colligo q vbi fuan ꝑt sine
interitu salutis eterne ẽ seruandũ qõ tñ falsum ẽ vt i re
gula nõ ẽ obligatorium de re.in.li. vi.ꝛ ibi bo. glo.et
clari⁹ patebit.ex.ī. dicendis nõ eñ valet ar.a ꝓtrario
sensu vbi ꝓtrariũ repit exꝑssius.ī. ꝺ sen.ex.a nobis.ij.

Nota secundo q valet renunciatio beneficij meu
facta ad hoc vide qõ le.ꝛ nõ.in.c.super hoc.de renũ.
ꝛ per do.de rota decisi.cccxij.ꝛ in.c.solicite. de resti.
spo.ꝛ qõ' ibi dixi Nõ tercio q a iuramento turpi
ter recepto potest ecclesia absoluere nec ẽ necesse q is
qui turpiter recepit moueatur.principo ad illud relaxan
dum.ad hoc quod plene dixi in.c.i.s.e.ꝛ licz ḃ dicat
de ecclesia romana tñ idem intelligas de epõ vt nota.
Inn.i.c.ad aures.qõ me.cã.ꝛ.c.doctores.s.e.ꝛ de

romana ecclesia ꝺr cā exemplī seu qꝫ sic factū esse repe
riebat. Nō vltimo ar. optimū qꝫ renūcians bñficio ꝑ
metū nō indiget noua collatione ꝑ ꝑ actōnem qꝺ me.
cā restituit in ꝓistinū statū facta absolutōe a iuramen
to ꝫ credo qꝫ dupliciter ꝑt metū passus agere. ꝓmo in
tentādo vtilē actōem in rem qꝫ ꝑ resignatōnem metu
factā solum ꝓitur directa actio vt est tex. nō. in. l. me
tum. §. volēti. ꝫ. l. si mulier. in fi. ff. qꝺ me. cā. Item et
secꝺo ꝑ actōez ꝑsonalem qꝺ me. cā. ꝑ quā oīa debāt
reduci ad statum ꝓistinum vt in iuribus ꝓall'. ad hoc
adduco istum tex. ꝫ. c. ad audientiā. ꝫ. c. abbas. quod
me. cā. ubi sine noua collatōne restitutus fuit renūciās
ad bñficium metu resignatū Sed ꝓtra ꝓdicta facit
tex. iste in ꝟ. ꝓmissi qꝺ verbum denotat dispositōem
Io. goff. vt arbitror metu ꝓtrarij exponit permissi. i.
dimissi. qꝫ fm eum post absolutōez nō requiritur ali
qua dispensatio ꝑ ius ꝓmune ē quod ꝫ ꝺr ꝫ hoc satis
placet ꝫ apte probat ꝑ. ꝺ. c. abbas. ꝫ. c. ad audientiā.
Inn. vi ꝺr intelligere istū tex. de pmissione que sequit
ex absolutōne iuramenti ꝙ si pmissio fuerit in eo qꝺ su
perior prestitit auctem in absolutōis actu. Io. an. di
cit qꝺ si teneatur opinio qꝺ renunciatio meticulosa ꝙ si
habens in se annexā voluntatem excludat ius bñficij
qꝺ renunciauit oportet qꝺ vltra absolutionē permitta
tur ibidem celebrare ꝫ remittit ad nota. in ꝺ. c. abbas
Ego dico ut. s. dixi qꝺ ꝫz renunciās perdat ius ꝫ dire
ctam actōez remanet tū sibi vtilis per quā ꝑt sine no
na collatōe repetere bñficium metu resignatū vt apte
probat in ꝺ. c. ad audientiā. Itē dico qꝺ ꝑ actōem qꝺ
me. cā. omnia reducunt in statū ꝓistinū. vt ꝺ. §. volē
ti ꝫ quod ibi nō. bar. Oppo. secꝺo ꝓtra tex. de. c. ad
audientiā. ꝓall'. vbi sine absolutōe iuramēti fuit ille au
ditus qꝫ ꝫz iurauerit resignare nō tū iurauit nō repete
re. Io. intelligē qꝺ ꝫ non solū iurauit resignare ꝑ etiaꝫ
non repetere alias ꝓcederet ꝓtrarium cū tūc nō veni
ret ꝓtra iuramentū repetēdo ꝫ ꝫ credo voluisse ꝫ glo.
fi. que per hoc remanet declarata. Oppo. tercio vi
detur enī qꝫ ꝫz nō vergat in interitū salutis eterne spiri
tualis nihilomin⁹ iuramentū non ē seruandū cuz pos
sit vergere in perditōnez vite corpalis ut in. §. fi. xxij.
q. iij. Io. glo. ij. fatet ꝓtrarium ꝫ sic ad tex. ꝺz subau
diri ꝑ. ꝺ. §. ꝫ ꝓ hoc ego facio hanc rōnez quēadmo
dum enī non valet iuramentū tendens in mortē alte
rius. xxij. q. iij. c. i. cuz quatuor se. ita ꝫ fortⁱ non de
bet valere si tendit in mortē ꝓpriam ut in. c. si nō licz
xxij. q. v. intelligit tū ista glo. qñ directe vergit i mor
tem. sec⁹ si occasionaliter. ponit exemplū in vltramō
tano qui iurauit trahere moram de mense augusti ro
me. nam sic iurans debet seruare iuramentum scōm
glosam. quasi velit glo. dicere qꝫ licet aliquando ex
tali mora propter intemperiam aeris cōtingat vltra
mōtanis mors tū ꝫ nō semp accidit ꝫ sic directe non
tendit ad mortē ꝑ occasionaliter ꝑ Io. in. dicit dictū
glo. vez nisi ex imminente infirmitate vel ꝓplexione iu
dicaret sic iurans moriturus ex tali mora qꝺ est valde
nō. ꝫ probo rōne. Nā ex his circūstantijs iuramēti
apparet temerarij nec est verisimile qꝫ deus velit reci
pere tale iuramentum per quod creatura sua incurrat
mortem quam ipse tanta attentione formauit Et ꝑ ꝫ
dicerem qꝫ si a peritis medicis diceret fratrē cartusien
sis ordinis nō posse aliter mortē euadere nisi p eum
carnīū qꝫ nō obstante regula seu voto deberet carnes
ꝓmedere. sicut enī iuramentuz non ligat ꝓpter pericu
lum mortis ita nec votū cuz paribus passibus ambu
lent ut nō. in. c. i. ꝫ. c. debitores. s. eo. ꝫ in. c. licet. ꝫ. c.
magne. de voto. ferur tū qꝫ magister. Ar. de villa no
ua summ⁹ ꝫ qꝺ diuinus medic⁹ fecit tractatuz in quo
ꝓdudit vitaz posse restaurari sine esu carnīū. dixit enī
qꝫ vinū mediocre maxie aromaticū ꝫ vitella ouoz me
diocriter mollia que acutissima digestione ꝓuertūtur
in laudabilē ꝫ multuz sanguinem sunt ad hoc magis
ꝓpetita ꝙ carnes. ꝫ certe si hoc vez ē cessat primū di
ctum. ꝑ ubi ex circūstantijs medici dicerēt contrarium
certe ꝓcederet dictum meū. Itē posset contingere qꝫ ꝑ
fumo ouū sunt fastidiosa ita qꝫ ñ ꝑt illa capere ut plu
res exīstunt quo casu indubie illud esset tenendū nam
necessitas excusat ab omni ꝓcepto vt in. c. ij. ꝺ obser.
tcij. Cōclusio ergo sit iuramentū non esse seruandum,
qñ sine intentu salutis corporalis vel spūalis seruari
nō potest. Oppo. quarto ꝫ aliter vi ꝺr enī hoc non
sufficere per. c. si aliquid. xxij. q. iij. vbi iuramentum
non seruat si vergit in deteriorez exitū seu i dispendiū
salutis licet non tendat i interitum. Io. hec glo. ij. in
fi. fatetur ꝓtrariū ꝫ facit hanc scōam suppletionem ad
tex. Et aduerte vt intelligas qñqz iuramentum vergit
in interitum salutis spūalis vel corpalis. qñqz i dispē
dium. qñqz in peiorē exitū. Tunc vergit in interitum
qñ obligat ad peccatū mortale qꝺ ē mors anime. nā
decedens in peccato mortali punit pena eterna. xxv.
di. vnū moralium. ꝫ hoc respectu salutis spūalis. ver
git autē in interitū salutis corpalis quādo obligat ad
id qꝺ ē mors corpis. ꝺr aūt vergere i dispendium qñ
obligat ad veniale. nā peccatū veniale tēdit nō i interi
tū salutis qꝫ ꝑ id nō pīuat qꝺ vita eterna ꝑ i dispen.
dium. i. i diminutōem qꝫ impedit vt non cito ꝓueniat
ad vitā eternā. nā oportet ut ꝑus purget i purgatorio
si in illo decedit vt in. c. qualis. xxv. di. ad hoc. c. ij. et
quod ibi nota. de pact. li. vi. Tercio casu qñ tendit in
peiorem exitum attende. ē enī hoc multum generale ꝫ
ꝑt in se ꝓprehendere peccatum mortale ꝫ veniale. vñ
tex. in. c. si aliquid. ꝓxl. dicit tale iuramētū nō obser
uandū. dicit tū ibi nō. archi. qꝫ iuramētū vergit i peio
rem exitū sex modis. Primo quādo iurat aliqd qꝺ
est mortale Secꝺo quando iurat qꝺ est veniale, in se.

Tercio aūz iuratur aliqd qđ i se ẽ indifferens tñ ex cir
cūstantijs efficit veniale vl mortale. pone exemplum
vt ipemet archi. nō. in. c. aia duertēdū. xxij. q. ij. si qs
iurauerit q nunq̄ erit negociator vel miles vel q nō
recipiet feudū a tali dño vel q non recipiet mutuū vl
qd simile. certe si res venit ad casum in quo nō pt ali
ter viuere nisi veniat ꝓtra iuramētū nō tenet illud ob
seruare. Rō qz si a ꝓncipio fuisset iste casus iuramētū
fuisset temerariū z ideo pt ꝓpria aūcte ꝓtrauenire fm
eū qđ ẽ nō. Quarto aūz iuramentū excludit op⁹ ex ne
cessitate faciendum vt qñ iurat quis vt nūl ex caritate
dabit tali vel q nō colet deum. non eñ ẽ verisimile q
deus recipiat talia iuramēta cū ipse mandat opa cari
tatis exerceri z iuramentuz non debet esse iniquitatis
vinculum. j. e. q̄nto. Quinto aūz excludit opus de ge
nere bonoꝝ vt cū qs iurat q nunq̄ erit ep̄s vel clericꝰ
uel monachus. In contrariū tñ facit tex. in. c. archi.
alias incipit florentinū. lxxxv. di. vbi vñz valere iura
mentum vt nō accedat seu ꝓmoueatur ad ep̄atuz. idē
sentit glo. in. c. innocēs. xxij. q. iij. in verbo argumen
tū ẽ hic. Idē nō. hugo. xx. q. iij. in ꝓn. ubi dicit q si
qs iurat q nunq̄ erit clericus vel regularis talia iura
menta sunt seruanda z generaliter scōm eū omnia iu
ramenta ḡbus iuratur aliqd qđ nec mortale ẽ nec ve
niale. Idē vidz sentire Gra. i. §. ii. xxij. q. iij. ꝑ archi.
post Ray. sentit ꝓtrariū in. d. c. si aliqd. z in. c. inocēs
dicens q tale iuramentum ꝓsideraē in d. c. archidiaco
num. non q sit obligatorium ꝑ qz mortaliter peccat
temere iurando. nā due sunt species iniusticie. s. facere
malū z declinare a bono. vnde sicut non obligat iura
mentū ad faciēduz malū ita vidz q nō obligat ad de
clinandū a bono cum nulla sit vtilitaſ in obseruatōne
huius iuramenti. ꝓterea cui dñs ꝓsulat opa ꝑfectōis
ꝓtrarius quodāmodo esset si vellet q occasione talis
iuramenti abstineret a bono. Nec obstat dictū Gra.
qz scōm archi. non dicit q hmoi iuramenta sint obli
gatoria ꝑ q non prohibentur obseruari. Hoc vltimuz
mihi nō placet aūz vult ꝓtrauenire ꝓpter bonū publi
cum. Primū placet cum nititur ꝓpter bonum priua
tum. s. vt ꝓsit z nō ꝓsit ad hoc. c. qui ep̄atum. viij. q. i.
Sexto vergere in peiorē exitus aūz excludit opus
indēs pia intentione ꝑ deo aut ꝓximo faciendus vt
si quis iurat vt non loquatur martino vl q non intra
bit domum eius vel quid simile non enim tenetur iu
rans ad obseruantiam talis iuramenti si vult cōtrariū
facere pia intentione, ꝓpter deum vel salutem proximi
z de hoc vide qđ nō. j. eo. cū gdaz. Ex his decidit
qō an valeat iuramētū qđ qs qñq̄ ꝓstat ꝺ non fideiu
bēdo, p alio Lau. tenuit q sic qz sicut pt qs iurare, p
vtilitate ꝓximi ita, p vtilitate ꝓpria vt recitat archi. i. c
nō ẽ ꝓtra. xxij. q. i. z Jo. an. in. c. ii. de fo. ꝓpe. li. vi. ſz
idē Jo. an. lau⁹ ꝺ assumit i addi. spe. eo. ti. sup rubri
ca z ibi ꝓcludit q si salus ꝓximi pciclitaret nisi fideiu
beret nō teneť ad obseruantiā talis iuramenti qz iura
mētū nō extendit ad hūc casum incogitatū z si cogita
uit hūc casum iuramentū fuit temerariū z sic nō obser
uandū. sile habeť i. c. i. eo. ti. li. vi. Ego ꝺ dictū habeo
q̄ indubitato qz i tāta necessitate tenet quilibet subue
nire, ꝓximo. lxxxvi. di. pasce. lxxxiiij. di. c. i. z. ij. z. xliij.
di. c. sicut. vñ nō potuit q̄ iuramentū suū se subtrahere
ab hūmodi onere ar. in. c. si diligēti. de fo. ꝓpe. ꝑ pl⁹ ego sen
tio q tale iuramentū nō obliget vbicūq̄ ꝓximū vere i
diget tali fideiussione lz nō pciclitet salus ꝓpria qz te
nemur ex p̄cepto dei diligere ꝓximos sic nosmetipos
de pe. di. ij. ꝓximos. Ideo tenemur eis subuenire in
ipoꝝ necessitatib⁹ ergo q̄ iuramentuz nostrū nō possu
mus nos subtrahere ab hac pietate ex necessitate fien
da ut d. c. si diligenti z ꝺ ꝓcedit tenendo q teneamur
subuenire ꝓximo in suis necessitatib⁹ ex precepto. ꝑ si
volum⁹ tenere opi. hea. Tho. scōa scōe. q. xxxij. arti.
v. vbi exaians illū articulum an elemosina sit i p̄cepto
dicit duo ꝓsideranda vnum ex pte dātis aliud ex pte
recipientis. ex pte dantis dicit ꝓsiderandū vt i elemosi
nam erogeť qđ ẽ danti supfluum vt habeť Luce. vi.
qđ supeſt date elemosinaz z ꝺz supesse non solū respe
ctu suimet ꝑ etiā respectu illoꝝ quoꝝ cura sibi incūbit
ꝓut eñ teneť qs talibus subuenire z postea alijs. ex
pte aūt recipientis requiriť q necessitatem habeat nec
omnis necessitas obligat ad ei dandū ex p̄cepto ꝑ illa
solū sine qua necessitatē patiēs nō pt aliter sustentari vt
d. c. pasce. z sic ꝓdidit fm eum q elemosina tunc ẽ in
p̄cepto cum quis habet supflua mō p̄dicto z similiter
ẽ in tanta necessitate q non pt aliter sustentari alias ẽ
de ꝓsilio. z hoc casu dico q est magis dubium nunqd
iuramentum obliget ex quo proximus non est in tali
necessitate ꝑ nihilominus puto q non obliget tale iu
ramentum. ratio qz licet fideiussio nō sit hoc ꝑcu in p̄
cepto tamen est de consilio z est opus ex pietate faciē
dum propter deum z amorem ꝓximi sed vt. s. dictū
est non potest quis obligari vt nō faciat opera pieta
tis z perfectionis quia non est verisimile q deus reci
piat talia iuramenta contra suum consilium cum ipse
dixit. si vis perfectus esse vade z vēde omnia que ha
bes z da pauperibus vt habetur in euangelio. si tamē
quis non obseruat nō peccat vt dixit Gra. in. d. §. fi.
z idem per omnia puto quando quis iurauit non mu
tuare pecuniam eadem ratione z hoc nota qz possunt
decidi multe questiones z vide ad proximū dictū qđ
nō. Jo. an. in. c. ij. ꝺ solu. vbi dicat q si ecclesia hz pe
cuniā supfluum illā recte mutuat. cum eñ teneat de su
perfluo facere elemosinā. xij. q. ij. a. z. xvi. q. i. c. ii. for
tius tenetur mutuare indigentibus. Nunc habes
ex predictis multipliciter limitatā illam regulam posi
tam in tex vt dicamus iuramentum nō ẽ obseruādū

si vergat in interitum salutis eterne vt ß .idē si salutis corpalis. vel si vergit in peiorē exitum idē dicas si est ptra bonos mores naturales vt puta si prebet occasionem deliquēdi vt in .c. quēadmodū .j. eo. z in regula ñ ē obligatoriū. de re. iu. li. vi. z ibi videbis multa exempla in glo. sec⁹ si ē ptra bonos mores similes vt i. c. cū ptingat .j. eo. z d. c. ij. de pact. li. vi. Adde aliam nō. limitatōem quaz sentit Jo. an. j. eo. sicut ex lris. s. cuz temerarie z caloze iracūdie quis iurauit q̄si nō videat habere pfensum iurantis sicut in simili dicit glo. nō .i pfessione in. c. ex lris. de dnor. Jo. an. in. d. c. sic. dic se putare q̄ si calor iracundie fuit tantus q̄ illud deliberate non fecisset iuramentū nō est obligatoriū quia hec voluntas non ē discreta vel si ē de facili est p ēpm pmutanda de quo p Ray. in summa. eo. circa pn. z ß placet. z credo q̄ idē voluit Jo. an. Quid autem ō eo qui iuranit redire ad carcerē. dicit q̄ tenetur obseruare etiā si subsit periculū mortis dūmodo carcer nō sit iniuriosus ō quo vide glo. nō. in de. pastoralis de re iu. li. vi. in v. violentiā. z p Jo. an. in addi. spe. eo. ti. super rubrica. facit qđ nō. bar. in. l. relegati. ff. de penis. Ex hoc casus iuramentū regulariter ē obseruandum licet sit temerariū. nā temerarium ē q̄n necessitas nō impellit ad iurandū tm nihilominus ē obseruādū vt nō. gl. in. c. archi. alias florentinum. preall. nō. archi. in. d. c aliaduertendum. Hlo. iij. colligit ar. ex tex. q̄ iuramentum metu extortum obligat Opp. in ptrarium de. c. abbas. z in. c. i. cuz si. qđ me. cā. Soluit ponendo tres opi. Prima q̄ non est obligatoriū. Secūda dicit q̄ tingat aut habuerit animū obligandi se z obligatur. aut defuit animus se obligandi z non obligat Tercia opi. quā dicit gl. cōiorem ē vt obliget dūmodo seruatum non vergat in peiorē exitum vt hic. pbari vidz. z i fi. vidz glo. velle facere dīam inter iuramentū assertorium z promissoriū z dicit q̄ assertoriū dz cum ē de p̄senti vel de p̄terito. z istud non debet prestari cōtra veritatem per quemcunq̄ metum grauissimū q̄ potiꝰ debet omnia mala pati ꝛc. qđ me. cā. sacris. Promissorium ē ō futuro cum quis promittit se aliquid facturum vel dicturum z istud indubie non est seruandum cum seruari non potest sine peccato .si autē cessat peccatum in obseruantia sunt opi. vt. s. vidistis .nūquid metus impediat obligatōnem. z glo. tenet q̄ ē obligatorium. vt hic Jo. an. z j. eo. verum. z in. c. ad audientiam. qđ me. cā. vidz velle q̄ predicta scōa opi. posita in glo. habeat locum in foro pñiali vbi de omnib⁹ creditur pfitenti de homi. significasti. vnde si non habuit animum se obligandi sed solūz voluit tempus redimere z euadere nō obligatur apō deū q̄ solū respicit cor. pñij. q. v. si qđ inuenisti. ff in foro iudiciali sibi nō credit vt in. c. tua. de spō. nō. Inn. j. eo. veniēs vñ ß cāa cedia i reuerentiā iuramēti statuit vt debeat obseruari ac si obligaret quasi velit in ß ostendere fortitudinem iuramēti vt ß z d. c. vex. z idem tenet ibi hosti. scilicet q̄ obliget i foro iudiciali tenet ibi Cal. z refert beatuz Tho. hanc opi. tenere scōa scōe. q. lxxix. arti. vij. z videtur sentire q̄ obliget etiā i foro pscīe qđ itelligo fm distinctōem pcedentem. Hāc etiā opi. tz glo. in. c auctem. xv. q. vi. dicit tm q̄ licet iuramentum metu extortū obliget ipo iure datur tamē acceptio vel actio q̄ me. cā. ad resarciendū. ff. qđ me. cā. p to. z nō ß vltimum Dz archi. dicit ibi z melius q̄ dz habeat exceptionem qđ me. cā. z de iure possit agentē repellere nō tm pt ea vti sine peccato si tm velit ea vti repellit agens z ille vtens est absoluēdus a iudice. ß vltimā ego itelligerē fm ea q̄ dixi in. c. i. s. e. ß dubium ē nunqd iuramentū metu extortū obliget ptrauenientē ad mortale an solum ad veniale tex. in. c. vex. j. eo. vidz q̄ tm ad veniale z satis ß sentit ibi glo. Jo. cal. sentit hic q̄ ad mortale z ad. c. vex. §. ceterū. Rndet triplicter. Primo q̄ loquit post absolutōem hec tm solutio non placet ibi Joh. an. Secōo rndet q̄ pcedit in foro iudiciali secus in foro pñiali. Tercio q̄ tex. ibi solū dicit cōtra uenientem non puniendū p mortali nō aūt dic q̄ nō peccat mortaliter. Archi. in. c. habem⁹ .xxij. q. i. post beatū tho. tenet q̄ obligat ad mortale. dicit em q̄ periurū ex suo genere est mortale peccatum qz importat ptemptū dei nec excusat a peccato mortali nō implēs qđ coactus iurauit. ß gl. in. §. alias ca. denū. xxvi. in fi. dare nō aperit intentū suū. ß referēdo sine ad principiū vidz sentire q̄ obliget solū ad veniale p illud. c. verum. z sic itellexit eā ibi Jo. ō foz. vt ibi recitat archi. Ego pplectendo hūc articulum z pcedentē distinguo sic q̄ aut iste metū passus non habuit animum se obligandi z non indiget quo ad deum absolutōe qz deus recipit iuramentū put ex corde. pcedit vt in. c. humane aures .xxij. q. v. peccauit tm iurando qz assumpsit nomen dei sine effectu. erit tamen peccatum veniale z hoc forte procedit solum in homine perfecto sed i alio nullum erit peccatum cum excusetur ratōne metus .p hoc quod habetur in simili in. c. ne quis. xxij. q. ij. Aut habuit animum se obligandi z tanc puto q̄ contrauenīendo peccat mortaliter qz affuit consensus sed rōne metus non punietur ita acriter sicut si venisset cōtra iuramentum libere prestitum ar. in d. c. sacris. ij. q. i. in primis z crederem q̄ vbi pstaret de hoc. s. q̄ habuit animum se obligandi deberet puniri p mortali licet non ita acriter. z sic restringo. c. vex. §. ceterū. j. eo. Aut sum⁹ in dubio vtz. s. habuit animū se obligandi vel nō. z dico q̄ ppie loquit. d. c. vex. nā i dubio psumendū esset q̄ non haberet animū se obligādi ar. i. c. super hoc. de renun. z. l. cum de indebito. ff. de pba. z ita sentit Jo. an. p⁹ hosti. in. d. c. vex. z in. c. ad audientiā. qđ me. cā. sed quia posset accidere contrarium

Item ne ecclesia sic daret materiaz deierādi voluit q̄ i dubio obseruaret tale iuramentum q̄si voluerit se obligare. sed post factū respectu pene que ē restringenda plamitur in mitiorē ptez vt nō puniat tanq̄ p morta li. tū in odium metū inferētis. tuz q̄ exquo ecclesia p cedit ex presumptione dz in pena infligēda tpare sniaz vt nō. Inn. in. c. q̄ verisimile. de p̄sump. t hunc puto vez itellectuz illū. c. p quē saluatur dictū beati Tho. Archi. t alioz. Et ex his pt reddi rō de qua alias dubitaui quare votum metu factū non est obligatoriū vt nō. in. c. abbas. pall. ℔ iuramentum sic cū sit quoddā votum t iudicerentur a pari vt nō. in. c. debitores. t. c. i. s. co. Dico ergo q̄ vt. s. dixi iuramentū non dz esse obligatoriū si non habuit animū obligandi t sic debet presumi. ℔ ecclesia aliter statuit ne detur materia allegandi metū t sic deierandi cum frequenter iuramentum interueniat in actib⁹ hominū t vt habeat in maiori reuerentia dz peti absolutio quē rō cessat in voto quod raro emittitur

Casus. Monachi

X rescripto qui pro debito monasterij iurāt stare i obstagio t fideiussores q̄ iurauerūt creditorē indēnem seruare iuramēta fuare cogunt. Quis diuisio sc̄da ibi. ideoq̄. t pone casum i terminis. Quidā abbas p̄ vtilitate monasterij certaz quantitatē pecunie recepit mutuo a quodā p. t postea cum fuit iter eos vt certis loco t tpe solueret dicta pecunia p abbatem dicto p. t p hac p̄uentōe obseruāda quosdā ex suis monachis obsides dedit qui de obseruanda p̄uentione iurauerunt Item p̄misit dictus abbas q̄ si illi monachi dati pro obsidibus aliquo casu deficerent alios in eoz loco subrogaret. insup si fidez monachi non seruarent abbas dedit fideiussores quēdam nobilem viz t eius vxorem qui sub iuramento etiam se obligauerunt. denicz omnib⁹ deficientib⁹ i dicta cōuentione obseruanda iste p. creditor p̄questus ē pape qui mandauit vt habetur in lra in v̄. ideoq̄ mādamus rē. Nō abbatem posse p vtilitate monasterij aliquos ex monachis tenere ex monasterio etiā dando eos in obsides. Nō scdo etiā q̄ clerici etiā religiosi pñt pro vtilitate ecclesie se obligare ad stādū in obstagio. t ē obstagium p̄uentio iurata vel alias obnoxia astringens quem ad non exeundum de certo loco donec fuerit p̄ncipali cōuentioni satisfactuz t ē fm hosti. p̄muniter vulgare lingue latine maxime i frācia lombardia t p̄uincia. t vtimur hodie hoc p̄muniter i italia. Nō tercio q̄ monachus p̄t pro vtilitate monasterij se obligare psonaliter etiā cū iuramēto. Ex ℔ tex. colligit hosti. ar. imo dicit expressum ex natura li obligatōe actōem vari. naz monachi nō poterāt obligari similiter ℔ naturaliter. Aduerte ō dicto principali vbi vt plene nota. in. c. i. de pac. ℔ quo ad alia credo dictū hosti. hic non colligi q̄ monachi se obligauerūt cū p̄sensu abbatis t pro vtilitate monasterij t sic puto q̄ etiā similiter fuerunt obligati cum eoz p̄sensus t voluntas dependeat a voluntate abbatis vt in. c. si religiosus. de elec. li. vi. puto etiam q̄ sine cōsensu abbatis monachus non obliget etiaz naturaliter q̄ ius resistit huic obligationi vt in. c. nō dicatis. xi. q. i. t in. c. ij. ō testa. li. vi. ergo nulla oritur obligatio vt in. l. cū lex. t ibi p bar. ff. de fideiuss. qō nō. sec⁹ dico i seruo. ille enī obligat naturaliter vt. l. naturaliter. ff. ō pdi. inde. t ō iō q̄ ius ciuile ñ resistit ℔ nec assistit. hinc forte dixit tex. nō i. c. multos. liij. di. seruitutē istā spūalem q̄ ē i monacho strictiorem fore seruitute humana. t facit ad ō q̄ seruus non renunciat p̄prie voluntati ℔ monachus sic vt in. d. c. vt non dicatis. Ex hoc infero aliud nōbile q̄ in obligatōe monachi sine p̄sensu abbatis non potest accedere fideiussor. l. i. t. ij. ff. de fideiuss. vide tñ ō his p̄tractib⁹ monachoz eleganter in. c. cum olim. ij. p Inn. de p̄uil. t. c. q̄ quibusdam. ō fideiuss. t p bar. l. si cōis seruus. ff. de stipu. ser. Nō nō improbatū vt clerici etiā religiosi iurent sup p̄tractu obseruando.

Item nō q̄ laic⁹ iurans sup p̄tractu etiā tāq̄ fideiussor pt conueniri coram iudice ecclesiastico facit. c. si. de foro p̄pe. li. vi. An aūt fideiussor clerici possit conueniri coram iudice seculari caz p̄ncipalis ibi conueniri nō possit vide p spe. i ti. de compe. iudi. adi. §. i. v. ℔ pone. t cōclusio ē q̄ sic. Nō mirabile q̄ tota terra pt subiici interdicto ex eo q̄ dns nō fuat p̄uentionē iuratā etiā si p̄uentio p̄cedat p̄modū pecuniarū t p̄uatū interesse hodie vo ipo iure ē nullū interdictū latum i aliq̄ loca p pecuniario debito de quo dic vt habet i extrauā. bonifa. que incipit. ℔ Prouide Oppo. t vide q̄ isti monachi nō poterāt detineri vt obsides ar. in. c. nup. t. c. p tingit. de sen. ex. Bl. i. mem p̄tranq̄ vt arbitror dicit q̄ isti fuerunt dati voluntate eorum alias detineri nō possent. Hosti. dicit ō nō procedere i monachis q̄ non habent velle quare dicit q̄ de imperio abbatis t pro vtilitate monasterij seu necessitate manebunt in obstagio. de postu. c. ij. nec ob. scām eum q̄ stabilitas loci seu clastri sit de regula. ij. eo. sicut ex litteris. t q̄ monachus sine clastro non vinit. xvi. q. i. placuit. t q̄ abbas tenetur reuocare vagantem de offi. or. quanto. t. c. fi. ō regu. t q̄ beneficiati vel existentes in sacris non sunt aduocandi a diuinis. ut in. c. fi. lxxxviij. di. t ar. ff. de arbi. non distinguemus. §. sacerdotio. hec enim dicit procedere cum aduocaretur totus conuentus etiaz ad tempus vel de vno monacho in perpetuum. sed pro necessitate vel p̄ vtilitate mōsterij hec tollerāt ad tps ō abbatis iperio sic aliqñ manet i aliqui⁹ p̄lati vt magnatis fuitio q̄ fit nō sine vtilitate mōsterij cū p illū negotia mōsterij p̄moueant sic in simili p̄z de cle. non resi. cum dilectus. t facit quod nō. in. c. cum J. et Al.

ff. eo. de re iudi. Nō pluꝛa ex his dictis hosti. pri mo q̄ totus ꝓuent⁹ non ꝑt subtrahi a monasterio pro necessitate vel vtilitate monasteꝛij etiā ad tp̄os Ego di stinguerem cām necessitatis ꝛ vtilitatis ar. in. c. li ca nonica. de offi. ordi. li. vi. ꝛ. c. ex pte ff. de v̄. sig. ꝛ in. c ij. de iu. patro. vbi bonus tex. ff pro laui cā nō eꝛt fien dum ꝛ sic ꝓcedit dictū hosti. Scdo nō abbatē non posse ꝓcedere vni monacho vt in ꝑpetuū stet ex⁹ clau stꝛū. In ꝓtꝛariuz adduco. c. insinuante. ne cle. vel mo. ꝛ qō ibi nō. Inno. vbi dicit q̄ licet abbas non possit se ad b obligare ar. c. cuz ad monasteꝛiū. v̄. nec alicui de sta. regu. Tñ ꝑt concedere monacho vt stet i certo loco extra monasteꝛiū in. d. c. insinuante. nam vt dicit abbas in. c. cum illoꝛ. de sen. ex. vbicuq̄ fuerit mo nachus dūmodo sit sub obediētia abbatis semp fin gitur esse i claustro. ff pro dicto hosti. adduco tex. nō. in. c. monachū. xx. q. iij. vbi ōz q̄ etiā ꝑpter necessita tem infirmitatis non licet monachis rēca ꝙgregatio ne digꝛedi sibi cellulas solitarias extra sepꝛa monaste rij potest dici q̄ sine cā vel ex leui non ꝑt abbas b cō cedere ff ex cā vrgenti ꝛ pbabili b potest facit quod nō. idē Inn. in. c. porrectuz d. rega. Nō tercio ab batem posse ꝓcedere monachū vt sit in seruitio alicui⁹ prelati vel alterius magnatis. ꝓ hoc ego allego. c. cuz pastoꝛis. ij. q. vij. vbi ē tex. nō. probās monachū pos se esse epi cubicularium. ꝛ ibi gl. ex̄aiat an ep̄s inuito abbate possit illum habere ꝛ facit hoc ad id qō supe ꝛius dixi. nam ibi deputat ad seruitiū epi sine tpis pre finitione. ꝛ vide qō nō. Inn. in. c. cū. i. ꝛ a. pall. Scdo hec gl. i. ꝓncip aliter oppo. viōz eñ q̄ liberi homines non ꝑt obsides dari de pig. c. ij. ꝛ. l. qui filios. L. q̄ res pig. ob. ꝑt in quibus patz q̄ liber homo non ꝑt dari in pignus ꝛ qui recipit punitur vt in auc. vt nul. iudi. In ꝓtꝛarium arguit glo. nam iura vident b per mittere vt in. c. vt pride. ꝛ. l. obsides. all'. in gl. Soluit glo. tripliciter. Primo q̄ liber homo non ꝑt detineri vt ius ꝓstituat in eo tanq̄ in pignoꝛe nisi in casu. l. ij. L. de pa. qui filī. dis. ff bñ ꝑt teneri nuda detentōne vt fiat qō ꝓuenit iter ptes. ꝛ ꝓ hac so. facit fm Jo. an. q̄ q̄q̄ tenetur res pro ea. pecunia. ꝓ qua obligata non fuit vt in. l. vna. L. etiā ob cto. pecu. pignus accipi po. Secda so. glo. q̄ b narratur factū quasi dicat ius hic non poni. Tercia solutio q̄. ꝓ pecunia obligari ñ ꝑt sed pro pacto inuande pacis vel cōsimili sic vt b. et c. exposita de arbi. glo. x. q. ij. hoc ius in verbo ꝓstata tenet ꝑmam solutōem eam tñ restringendo ꝓ hanc vl timaz vt pro pecunia nō possit. ita restringit. c. vt pri dem. xxiij. q. viij. ꝛ vidz ibi velle q̄ inuti retineri pos sunt illi dati obsides qō tñ dicit nō ꝓcedere i clericis q: cleric⁹ nō ꝑt renūciare bñficio canonis si qs suadē te. vt in. c. contingit. ij. de sen. ex. ꝛ ad. c. istud dicit q̄ auctē pape pro necessitate ecclie hoc fuit factū ff cer te hoc ē diuinare ad istum tex. ꝛ poti⁹ colligit ꝓtrariuz Inn. ꝑmo ponit so. glo. postea dicit q̄ obsides vocat eos qui iurant q̄ ñ recedent ō certo loco q̄usq̄ eis fu erit satisfactum. nā si detinerētur inuiti essent excōicati detentoꝛes. xvij. q. iij. si qs suadente. etiaz de eoꝛ vo luntate detinerent. d. c. ꝓtingit. idem sentit hosti. Jo. an. distinguit modū tenendi si eñ clericus ꝓmisit ob stagium in castro vel palatio ꝛ ne dicatur fractoꝛ fidei si sibi spōte manet pudoꝛi suo parcens cessat excōmu nicatio. si vero teneꝛ in ꝓpriis vel i carcere inuitus vt fugere non possit tūc ē loc⁹ pene. Do. an. nil dicit b de suo ff sola recitatōe fuit ꝓtent⁹ ff profecto articulus iste nō ē clarificatus ꝑ p̄cedentia. Tñ ꝛuz queritur an liber homo possit dari in obsidem facio tria mem bra. Aut queritur de laicis. aut de monachis. aut de clericis secularib⁹. Primo casu dico q̄ ab imꝑatoꝛe suis hostib⁹ ꝛ econtra ꝑt dari ꝛ isti obsides hoc casu sunt q̄si serui. vñ non ꝑt testari sine licentia ꝓncipis vt in. l. obsides. ꝛ quod ibi nō. ff. de testa. Idez puto de alijs ꝓncipibus hñtibus iura ꝓncipis seu ius in dicendi bellū. ad hoc qō in simili nō. bar. ff. de pub. iudi. in. l. infamem. ꝛ isti ꝓprie dicuntur obsides veri. Aut queritur numqd possint dari ab inferioꝛib⁹ ꝛ gl. in. l. ij. L. de pa. qui fi. dis. dixit q̄ non ꝛz fateatur de facto vsurpatum ꝓtrariū. ꝛ idez Bo. azo. in summa de testa. Barto. in. l. obsides. non dicit sed remit tit ad istum textum Ego credo q̄ non ꝑt dari vt sint ꝓprie obsides vt sic ꝓdant quodāmodo libertatez q̄ immutare statum homis ē soli⁹ ꝓncipis. ar. l. i. §. de qua. ff. de postu. ꝛ forte hoc voluit Inn. b dum dixit q̄ hic vocant obsides q̄ iurant q̄ non recedēt ꝛc. q̄si dicat istos non esse ꝓprie obsides. aut dant vt non re cedant ō loco donec fiat qō inter partes ꝓuenit ita q̄ aliter non alteraꝛ istoꝝ status. ꝛ ꝑt probabiliter dubi tari ꝛ credo q̄ si non interuenit iuramentū nō possint saltim iter priuatos de iure dari quia videtur quedaz species seruitutis. nam video q̄ obligatus ad factum precise non compellitur cum videatur quedaz species seruitutis vt le. ꝛ nō. in. l. stipulatōes nō diuidūt. ff. ō v̄. obli. l. si qs ab alio. ff. de re. iudi. facit etiā qō nō. i l. cū tale. ff. de ꝓdi. ꝛ demō. ff succedit obligatio⁹ ad in teresse. vt i iurib⁹ pall'. nō. ergo fortī dicēdū i cāu no stro vt nō valeat hec obligatio q̄ten⁹ teneaꝛ stare ꝛ nō recedere de certo loco. Itē b videtur q̄dam carcer pri uatus quem iura miro modo detestantur. vt. l. i. L. de priua. car. ꝛ ad iura que videntur aliud velle est dicen dum q̄ narrant factum ꝛ non ponunt ius saltem inter priuatas psonas. sed si interuenit iuramentū puto q̄ is q̄ iuraꝛit potest ꝓpelli ad obseruationē ipius vt stet in loco donec fiat quod conuenit non tamen aliter de bet detineri inuitus ꝛ sic intelligerem istū tex. non eñ credeꝛē valere iuramentum vt possit inuit⁹ detineri q̄

esset ptra bonos mores ptra. c. no n ē obligatoriū .de re. iur. li. vi. Denio ad scōm membz videlicet qd de monachis. z puto qp tā i eis qz i clericis secularib' qp solus papa possit eos dare obsides vt ppie sortiā tur naturaz obsidū de quo. s. dixi. ar. in. c. cuncta per mundū. z. c. p principalez. ix. q. iij. z sic procedit gl. in d. c. vt pridē. Aut dank non vt ppie sint obsides sed vt stent in certo loco zē. vt. s. z puto qp abbas poterit monachū suū deputare, p necessitate uel utilitate monasterij etiā inuitum qz monachus non pt abbati resistere cū volūtas sua dependeat a voluntate abbatis ut in iuribus pall'. ex qua rōne puto qp eū detinētes etiā inuitū dūmodo sit de volūtate abbatis non sint excōmunicati ar. c. vt fame. de sen. ex. ſ inuito abbate non poterit retineri. tū qz habet beneficiū canonis si quis suadente. z fac. c. nup. j. de sen. ex. tū qz essz qdā species seruitutis tenere hominē inuitū vt. s. dixi in laycis Si autē intervenit iuramētuz seruā qō. s. dixi i laicis z idē p omnia dico in clericis secularibus nisi qz potest p eōs deputari sicut monachi cum non sint ita astricti nec poterunt inuiti teneri licet a principio cōsenserint sine excōis pena ar. pall'. c. ptingit. nec eōs in b potest dispensare ar. c. si diligenti. de fo. ppe. Opp po. ptra tex. in eo qp mandat vxorē ppelli ad obseruantiam fideiussionis nā mulier iuuatur bñficio velleyani vt non teneat obligās se p alienis debitis. ff. z. C. ad velleya. p to. nō. in. c. si diligēti. ō fo. ppe. Do. gl. pe. vat tres sol. Prima qp mulier audiet si excipit ō suo bñficio. hec diuinat Secōa qp forte hec mulier renūcia uit huic beneficio. hec etiā diuinat z an z qñ valeat renunciatio dixi plene in d. c. si diligēti Tercia sol'. qz b obligat vigore iuramēti. ar. c. cū ptingat. de fo. ppe. z hec mihi placet. z ē valde nō. z notabis semp in hoc hunc tex. iuncta hac glo. qp mulier obligat ex fideiussione si iurauit. z plus dicit bar. in. l. si quis p eo. ff. de fideiusso. qp ptractus fideiussionis firmatur iuramento qō bene nō. nam mulier principaliter iuuat in fauorem sui meito ptractus incōtrarium firmatur iuramēto. ar. in. c. ij. de pact. li. vi. an aūt posset petere relaxationē vel absolutōez iuramenti vide qō dicā in d. c. cū ptingat. Vltimo oppo. vidz enim qp ex alio capite hec mulier z maritus non poterant pueniri qz nō potuerūt, pmittere factū alienū insti. de inuiti. sti. si quis aliū. Dolut glo. fi. qp isti solū ppellentur ad vandum operam vt puentio obseruetur zē. Aduerte qz glo. videtur sentire istos fuisse fideiussores obligatōnis facti videlicet vt puentio de obsidibus z alijs obseruetur q cāu cū, pmittant factum alienū tenentur solum prestare operam quaz possant z non aliud. et sm hunc intellectū collige vnū singulare qp licet alias promittēs factum alienū ad nihilū obligef nisi specifice, pmiserit seruaturz z factuz vt in d. §. si qs aliq. tū si simplr, pmisit factū alienū cū iuramēto obligat ad opaz pstādā sicut si se specifice obligasset vt sic valeat iuramentum eo mō quo valere pt ar. in. c. ad nrām. j. eo. z. l. cū pater. §. fili' matrē. ff. de lega. ij. ad ō facit tex. cū glo. in c. ex literis. ij. ō spon. Si aūt vis intelligere tex. qp isti obligauerunt se vt fideiussores debiti pncipalis tunc cessat motiuū glo. z tunc poterunt pueniri iuxt ea que habentur in auc. de fideiuss. in prin. z vt nō. in. c. ij. de fideiusso.

Verelam. Casus Perūrus est z ab ecclesia remouendus qui nō necessitate f voluntate venit ptra licitū iuramentuz. h. d. Prima pars ponit impetrantis querelā. Secōa dat iudices ibi. qrū. Nō primo qp nō adimplens iuramentū ex necessitate non incidit i periurij deus eñ respicit animū. xxij. q. v. si quid inuenisti. vide de hoc qō dicetur. j. eo. breui. Nō secōo qp periurium est remotiue beneficij dignū z colligitur b intelligendo qp iste clericus habebat hāc ecclesiam in titulū f si habebat ad pensionē respectu fructuū z erat vicarius tpalis tunc istud non colligit f primum dictuz ē tex. imo pl' dico qp ppter periurium pt quis deponi ab ordine z bñficio vt probat in. c. cū non ab homine de iudi. facit. c. si quis eps. l. di. z in detestatōez hui' criminis vide bo. tex. in. c. fi. xxij. q. i. z ibi glo. tractat cui sit maior sit pna imponēda homicide adultero vl periuro vbi videas. Oppo. vidz eñ qp iste clericus non fuit obligat' ex illo iuramēto qz sine auctē epi non potuit ecclesiā pstituere censualē vt i. c. phibem'. z. c. preterea. z. c. significanit. de censi. nec ligat iuramētū ptra ius publicū pstitū. de fo. ppe. c. si diligenti. Do. c. istō potest intelligi dupliciter vt sentit glo. fi. z doc. Primo qp ecclesia ista erat annexa prebende illi' canonicali ad sustentatōem illi' iuxta ea q habent in. c. extirpā de. §. qz vero. z. c. exposuisti. de pben. Secōo pt intelligi qp iste clericus erat vicari' tpalis z pductor fructuū illius ecclesie z pstitit iuramentū de soluendo vt patz in lra. z quilibet intellectus ē bonus. primus tamē melior cū litera dicat qp debeat soluere nomine ecclesie Oppo. vidz enim qp sola cessatio biēnij sufficiebat ad priuandum istum clericum sine delicto periurij vt in. c. potuit. z. c. propter. j. de loca. Solu. glo. prima fatetur ptrariū. tu dic hoc procedere scōm illū intellectuz habentem qp iste erat conductor z vicarius tpalis. f intelligendo qp erat rector vel vicarius perpetuus sola cessatio solutōnis census seu pensionis nō sufficit ad priuationem. ad hoc. c. pstitutus. z qō ibi nō. ō reli. do. ideo forte ponderat b periurū z hunc intellectū puto veriorem. nam scōo primum nō oportebat adire papā cum ipso iure cecidisset a locatōe vt in dictis iuribus. Itē iste potuisset istum remouere a vicario tpali ad libitum vt in. c. ad hec. de offi. vica. z sic frustra respectu

renotionis ab ecclia ꝝ ꝑmũ intellectũ põderaret
piriam Glo.ij.querit ꝙre periuri nõ merent eccliã
regẽ Rñdet qz sunt infames ⁊ infamibus porte digni
tatis ⁊c.Ex hac glo.⁊.c.puenit.j. de fideiusso.qdam
tenuerunt qꝫ periuri indistincte sunt infames scom ca
nones ꝫ certe hoc nõ dicit glo.imo relata ad tex. non
posset mdi' dicere.cũ eñ iste clericꝰ venerit ꝓtra pro
missionem iuratam fuit statim infamis non solum in
famia canonica ꝫ etiam ciuili.nec respectu iuris cano
nici tantum ꝫ etiam de iure ciuili.vt in.l.si quis maior
C.de transac.scom ꝓmuñ intellectum qui ibi traditꝰ
de quo dixi satis plene in.c.testimoniũ.s. ò testi.dic
vt ibi.Sed ego quero vltra gl.nunquid infamia pri
uet quẽ ipo facto titulo sui bñficij ⁊ alijs dignitatibus
seu honorib'.Ego semp de hoc dubitaui.Do.car.vi
det tacite ꝫ sentire qꝫ non.dicit eñ hic casum qꝫ periu
rium nõ priuat ipo facto qnẽ bñficio suo lz collatio fa
cta periuro non teneat vt nõ.fre.consi.xlviij.adducit
ipe nõ.ꝑ Jnno.in.c.cum nostris.de ꝓcc.põen. ꝫ cer
te Jnno.ibi nil specifice dicit de ꝑiuro ꝫ aperte ꝫ sen
tit indicio meo in.c.inter dilectos.de excess. pla.posit
pn.vbi dicit qꝫ petenti bñficium suũ non ꝑt opponi ex
ceptio periurij vel adulterij vel alterius crimis qõ non
sndnat ꝓuationem ipo facto non tñ loquitur de quoli
bet periurio nam posset intelligi de periurio qõ nõ in
famat infamia ciuili vt si venit ꝓtra iuramentũ asserto
rium iux̃ ea q̃ nõ.Archi.in.c. auctoritatẽ. xv.q.vi. et
dixi in.d.c.testimoniũ.tamen qcquid sentiat nihil ad
ducit ad ꝫpbandum.Sed in cõtrarium ego adduco
tex.nõ.in.l.ij.§.miles.ff.de his que nõ. infamia vbi
aperte videt innuere qꝫ infamia priuat ipo facto quem
militia.⁊ glo.sing.dicit ibi qꝫ pari rõne priuat quem
militia celesti ⁊ alijs dignitatibꝰ ⁊ honoribꝰ.idẽ videt
glo.velle in.l.frustra.C.de re.mili.li.xij.ad idẽ.l.infa
mia.C.ò decurio.li.x.vbi dicit lra qꝫ infamia quesitũ
adducit honorem ⁊ sic loquitur per verba pũtis tpis
ex quo videt qꝫ ipo iure priuat honoribus q̃sitis iuxta
theoricam glo.i regula.in penis.de re.iur.li.vi.⁊ eo
q̃ dixi in.c.si diligenti.de fo.ꝓpe.⁊ ꝫ satis puto proce
dere i dignitatibꝰ ⁊ honoribꝰ circa titulos bñficiales.
ꝫ in illis dubito qz non reperio tex.hoc dicentez imo
video qꝫ quantũcunqꝫ quis sit criminosus nõ perdit
ipo facto beneficium acquisitum per prius etiã si cõt
homicida vt probatur in.c.clericus.ne de.vel mo. ⁊ i
c.ex lris.de excess.ꝓla.⁊ tamen homicida est detesta
bilior canonibus.ẽ enim irregularis adeo vt dubitet
an papa possit cũ eo dispẽsare vt nõ.in.c.sicut dignũ
de homi.saltem negari non ꝑt quin difficillime dispẽ
setur p.c.miror.hois.vbi tex.nõ.facit vt dispẽsari nõ
possit.lz quidam illum referant ad difficultatẽ dispẽ
sandi.facit ꝙ dicto pncipali qõ nõ.Jnn.in.c.cũ nños
pal.⁊ iste tex.i v.remouẽtes.lz possit rñderi qꝫ debe
at referri ad remotionem facti.tñ satis ẽ qꝫ nõ dz qꝫ ipso
iure.vnde non debem' imponere hanc penã spãalem
ex quo de iure canonico exprsse nõ cauet ut in stli dicit
glo.in.c.fi.de iu.pa.facere tñ qꝫ collatio facta infami
ẽ ipo iure nulla vt i regla.infamib'.de re.iur.li.vi.⁊ i
l.ij.C.de dignit.li.xij.facit qõ nõ.in.c. iter dilectos.
pall'.⁊ vide qõ ibi nõ.Et ad primũ dictũ facit glo.iij.
B i fi.q̃ dicit qꝫ merito iste debuit ꝓuari cũ essz infamis
⁊ sic nõ.v.ꝓuari Oppo.vltem' ⁊ videz qꝫ iste primari
nõ debuit rõne periurij qz b ciuiliter agebat de pensi
one ⁊ sic etiã probato crimine ꝓuari nõ debuit ut in.c.
ij.de or.cogni.⁊ in.c.sup his.de accu.⁊ qꝫ agebat b
ciuiliter probãt Tã.⁊ vin.per v.q̃relam.positũ i pn.
c.⁊ nõ bñ hoc v.qz istud verbũ q̃rela.ex.ppio signi
ficato cõuenit cause ciuiliter ⁊ nõ criminaliter intentate
⁊ vide de b verbo qõ nõ.glo.i.in.c.q̃relam.s.ò pcu.
⁊ in.l.iij.C.quõ ⁊ qñ iu.Do.glo.fi.ponit duos itel
lect'.ut.s.dixi.Primus qꝫ iste erat vicar' talis et
ꝓductor fructuũ ⁊ sm hunc itellectũ cessat ptranũ qz
non pncipaliter rõne periurij ꝫ ob defectum pẽsionis
nõ solute.j. biẽnium iste fuit remot'.Scõs itellectus
qꝫ habeat bñficiũ in titulum ⁊ tũc ad ptrarium rñdet
qꝫ per modum denunciationis fuit b querela prolata
⁊ b agebatur ut ecclesia primaretur.Et quanqz doct.
ꝓmoniter trãseant cũ b intellectu mihi tñ nõ satisfacit
qz denuntiatõis via nõ admittitur monitõe trina non
ꝓcedẽte vt in.c.nouit.de iudi.⁊ mdi' in.c.cũ dilectus
de accusa.Jtẽ denũciatio tẽdit pncipaliter i finẽ bohi
publici ut anima fratris corrigatur vt in.d.c.nouit.b
aũt iste canonic' fundabat se super iure ꝓuato ut patz
in pn.ex v.querelã ⁊ ex fine ubi mãdat papa huic ca
nonico ecclesiã restitui.q̃propter dico qꝫ iste canonic'
agebat ptra istum clericũ eũ deferẽdo de crimine per
iurij ciuiliter nõ ut deponeret ab ordine ꝫ ꝑt ab admi
nistratione ecclesie tanqz indignus remoueret qõ fieri
ꝑt vt ẽ bo.tex.in.c.per tuas.i.in fi.de simo.⁊ b ꝙ suo
interesse.tum qz non soluebat pensionẽ sibi ut iuramẽ
to firmauerat.tum quia cum ecclesia esset sua vel sibi
subiecta intererat sua ne iste periurus et infamis illam
detineret ⁊ super hoc impetrauit iudices delegatos a
papa ⁊ ob hoc in fine papa mandat huic canonico ec
clesiam restitui si constiterit ita esse ut narrabat'.vide
pro hoc glo.in.c.ex parte de testi.in gl.i.in fine.⁊ ibi
per doctores.Ex his tene vnum menti secundũ hunc
intellectum quod is cui ecclesia est subiecta vel aliter
interest potest agere contra rectorem ciuiliter de crimi
ne ut remoueatur a beneficio ⁊ vide quod dixi sup̃ ru
brica.de iudi. Vltimo glo.expeditis q̃ro Tup̃ vi
dimus qꝫ ratione periurij potest quis priuari benefi
cio suo.Nunc quero nunquid idem sit ratione fidei vi
olate.Archi.in.c.iuramenti.xxij.q.v.refert bar.Jo.
et Hosti.tenere qꝫ sic in.c.querelam.j. ne ꝓla.vi.su. ꝫ

ñe sin aliter tenet ꝓtrarium dicens qꝫ ly omnia ista possint dici iuramenta tñ qz grauius peccat veniens ꝓtra iuramentū q̄ꝫ fidei interpositōnem non dꝫ iste scōs ita stricte puniri sicut ꝑmus ar.c.non afferam⁹.xxiij.q.i Ex quo infert qꝫ non dꝫ ꝑuari bñficio sicut periur⁹. et idem vidz velle idem archi.in.c.i. de sepul.li.vi.facit qđ in simili nō.glo.in.c.pe .j. eo.z hāc opi.vidz ꝫ simpliciter sequi do.an. Dꝫ tu aduerte latius nam gal.de cal.in.c.ij.de spon.ꝑmo reatat totā tenere illaz opi. Archi.postmodum vidz ab illa declinare dicēs qꝫ oia ista sunt iuramenta vt ꝑmo dixit archi. Bo.car.in.d. c.ij.z in.c.ad aures.qđ me.cā.sequitur ꝑmaz opi.qz ergo hec pena ꝑuatōis non reperitur inflicta ꝓtra violatorem fidei non dꝫ ad eam extendi z vidz ibi velle dare regulā i cognoscēdo iuramentū a fidei interpositione dicens nunqꝫ esse iuramētū nisi exꝑimat verbuz iuro. Inn. vero circa ꝫ vltimum aliter dixit in d.c. ad aures.dicit eñ iuramētū esse qñ fit sup libro vel reliquiꝫs vel alia re sacra.z p hoc vltimū vidz intellexisse de libro euangelioꝝ seu missali qz alij libri nō benedicantur.fidei aūt interpositōez dicit esse qñ ꝓmissio ē facta per deum vel fidem suaz. Que verba ex toto mihi nō placent nec aliquo iure ꝓbātur.ꝑmo eñ dictū Inno.procedit dum tacite sensit iuramentum non esse si nō prestatur sup aliqua re sacra.hoc eñ expresse ē cōtra.c.z si xp̄s .j. eo.ti.z plene dixi.s.eo. sup rubrica. imo qđ plus ē iuramentum ꝺz ly prestetur per creaturam licet sic iurari nō debeat vt in.d.c.z si xp̄s.z. xxij q.i.mouet. Theorica vero Bo.car.ē apte ꝓtra.c.ego eñ in fi.s.eo.vbi non exꝑimitur verbuz iuro. z tamē ē iuramentum.ad idem.c.z si xp̄s.vbi ponuntur multe forme iurādi absqꝫ vbo iuro.z vide bo. gl. xxij.q.i in summa.z per hoc etiam dico dicta illoꝝ qui volūt indistincte facere dīam inter iuramentum z fidei prestationem non procedere nā sic dicendo sic me deꝰ adiuuet ē iuramentum.vt d.c.ego eñ vel testis est mihi deus tē.vt d.c.z si xp̄s multofortius debet dici iuramentum si dico promitto per fidem meaz vel per deū pro hoc facit diffinitio iuramenti quam posui.s. sup rubrica.naz hoc casu adhibetur ipe deus seu eꝰ fides ad confirmatōnez simplicis assertionis non eñ debēt esse euangelia in maiori reuerentia q̄ ipe deus seu ipsius fides.imo per euangelium iuratur per respectum ad ipsum deum.q̄obrem puto qꝫ omnis fidei prestatio ē iuramentum sed non econtra vnde fidei prestatio ꝓprie ē quando quis interponit fidem suam vt qz dicit promitto per fidem meam vel per deum Iuramētum vero generaliter ē qñ simplici assertioni iterponitur vinculum religionis.z sic possunt itelligi multa iura que ponunt ista vt diuersa vt in.c.puenit.ō fideiuss. z.c.q̄rdam ne ꝑla.vi.suas.z.c.ij.de sponsa.z p hoc infero ad dubiū ꝑncipale.nunqd violator fidei veniat ꝑuandus bñficio z puto qꝫ sic qz periurū ꝓmittit vt .s.ꝓbatum ē z iura volūt qꝫ ꝓ periurio ꝙs ꝑuetur vt ff. d.c.cū non ab homine.nec ē vez fundamentū tenēdum ꝓtrariaz sniam.s.qꝫ min⁹ peccat violator fidei qz dico posse ꝓtingere qꝫ magis peccaret qñ periurū tanto ḡaī⁹ ē q̄nto sanctius ē id sup quo iuratur.vt in.d.c. monet.z nō. Inno.i d.c.z si xp̄s.ꝑ posset ꝓtingere qꝫ iuramentū esset ꝑstitū ꝑ aliquā creaturā q̄ cāu nō ē dubium fidē interpositā esse magis sanctā. Itē iura nō pōderāt q̄ntitāten delicti cū q̄nqꝫ minus q̄nqꝫ ꝑ delinquat vt.s.dixi.ꝑ simpliciter attendit periurū qđ ē grauissimū peccatū maxime in clerico vidz eñ non observans deū ꝓtēnere.z ideo glo.nō.dixit in.c.ij. de spō. fidei ꝑstatōem z iuramentū equipollere. Idez voluit glo.in.c.fi.ne ꝑla.vi.su.z in.c.ꝑstitutus.de transac. ly collectarius aliud ibi senserit dicens qꝫ violator fidei nō ē infamis sicut violator iuramēti.qđ puto falsum ꝓ ꝓdicta.facit.c.tua .j. eo.vbi scōm cōmunē lecturam ꝓbatur qꝫ pro periurio clericus vitari nō ꝓt q̄ ad vulgi opinionē ly in veritate nō sit periurus qz iuramentū non erat licitū imponitur pena priuatōnis bñficij ergo fortius hec pena imponenda vbi violauit fidem legitime prestitam.

Casus. Si pītatus iurat

Vanos. pītanti de antiquo cēsu angendo z postea ꝓtrariū iurat instimēti valet fm z nō ꝑmum tñ ab ecclesia remouet. Cōis diuisio. scōa ibi.tue igit Nō ꝑmo rectorē ecclesie nō posse se obligare ad soluendū censum vel ad augendum solitum de redditibus ecclesie etiam in vita sua qđ vidz clarī⁹ probat .j. de censi.ꝑterea.in fi.nā ꝫ posset ē ecclesie dānosum in futurū .ar.c.puenit.de arbi.z nō qꝫ etiam ꝑsono sponte soluere nomine census nō potest.

Nō scōo casum nō. qꝫ ꝑstituens se inter iuramēta ꝓtraria tanqꝫ periurus est perpetuo ab omni officio removendus. Et nō bñ ex hoc z ex fi.litere qꝫ rōne periurij etiam ꝓmissi respectu certi bñficij ꝑuatur quis nō solū ipo bñficio ꝑ etiā oñib⁹ alijs z inhabilitatur ꝑpetuo ad bñficiū suscipiēdū Et nō bñ ꝫ ꝓcedere etiā si sit tale periurū qđ infamiā nō irroget.nā periurū de qđ ꝫ nō irrogabat in famiā qz nō ē ꝓprie periurū vt dicuz statim cū glo.z pro ꝫ facit.c.cuz nō ab hoie. de iudi. vbi simpliciter ꝓ periurio statuitur pena depositionis.

Oppo.z vidz qꝫ iste deric⁹ nō ꝓmiserit periurū cum ꝓprie periurū sit trāsgressio licīti iuramēti vbi aūt quis transgredit iuramentū illicitū nō incidit in periurium imo meretur transgrediendo licet peccauerit in iurando vt probatur.xxij.q.iiij. per to. z in.c. q̄nto .j. eo. Q. autem primum iuramentum fuit illicitum patz ex nō.in prima gl.z.ij. Solutio gl.ij.metu ꝓtrarij expo nit v.ꝓ periurio.i.ꝓ temerario iuramēto.z nō illā expositionē. Dꝫ tunc fortiter oppo.vltra alios ꝓ temerario

iuramento non dz quis ꝑuari bñficio imo qꝺ plus ē nō inhabilitat ad ꝓmotōem vt in.c.licet .j.eo.nō.gl. in.c.florentinū.lxxxv.di.t.xxq.q.iiij.diffinitio.t ſpe alice viꝺ ꝓbari q ad caſuz noſtr̄ i.c.ſignificauit.t.c grauis .j. de cēſi.in qbus clericus ꝑſtans temere tale iuramentū ꝺ ſoluēdo cēſum pñtatori fuit abſolut⁹ a ta li iuramēto impoſita pñia ꝓ temeritate iurandi. Qꝺ. qdam ſenſerunt qꝺ rōne ſimonie iſte dericꝰ ꝑuat.ar.c. ei dericā.s.de pact.qꝺ nihil eſt cū lr̄a ꝺ ſe fundat ſup periurio. Alij dixerunt qꝺ primum iuramentuz poterat eſſe licitum reſpecta clerici iurātis.valuiſſet enī ſuperi oris poſtmoduz interueniente ꝓſenſu.ideo nō debuit ꝓpria auctē ꝓtrauenire iurando ꝓtrarium.ꝺ etiam nō placet.tum qz nunq̄z valuit tale iuramentum erū quo ad ſe p.d.c.ſignificauit.t.c.grauis.cū ſi. tum qz non iurauit ꝓtrarium ſponte ſed ex ꝓcepto ſuperioris vt ꝓz in tex. Ideo ego ſoluo aliter t ſic qñq̄z qs pro mittit vel iurat ſoluere vel augere cenſuz vt pñtetur ad eccleſiam ita qꝺ ꝓmittit tpale ꝓ ſpūali ꝓſequēdo t tūc rōne ſimonie ꝑuatur beneficio ita loquitur.c. cū clerici de pact. Qñq̄z nō ꝓmiſit ſed iurauit ſoluere ex pacto ſed ſimpliciter ita qꝺ ceſſat ſimonia t tunc aut preſtitit ſolū vnū iuramentū t non dz ꝑuari licz ꝓtrauenīat qz nō peccat in ꝓtrauenīēdo ſed ꝑius peccauit temere iu rando. Aut poſtea iurauit ꝓtrarium t ſic ſcienter ꝓſti tuit ſe inter duo iuramenta ꝓtraria t habet locū pena huius.c.vt iſte priuetur tanq̄z periurus lz in veritate nō ſit periurus. t ꝺ ideo qz q̄ ad ſe t q̄ ad vulgi opi non poteſt euadere periurium t hoc ſenſit hic Jnno. qui dixit qꝺ iſte erat perplexus iter duo iuramenta cō traria vt ſi vnum ſeruabat alterꝫ ſeruare non poterat. Sentit etiam Jo.an.duz exponit tex.qꝺ iſte nō pote rat vitare periurū ſcēm tatuam opinionem quorūdā vel ꝓpter ſuaz eronēā ꝓſciam. Et ex hiis habes caſuz ſing.in quo quis priuatur beneficijs propter iuramē tum temerariū.t puto qꝺ tale periurium non ſit ſufficī ens ad depoſitionē ab ordine iuxta nō.in.d.c. cuz nō ab homine.cuz debeat intelligi de ſtricto periurio. et habes nunc vltra alios detectū vez intellectuz.c.hui⁹ Secō ꝑncipaliter gl.tangit incidēter t inuolute qua liter peccet tranſgrediens licitum iuramentū vel teme re iurans.t capiendo mentē facit tres caſus. Pri mus cū quis iurat licituz t ſcienter tranſgredit t talis peccat mortaliter.vt.s.eo.querelaz.t vide bo.tex. in c.ille qui.xxij.q.v. Secūs cuz quis iurat falſuz cre dens illud forte verū t iſte nullū peccatum incurrit vt in.c.homines.xxij.q.ij. Jo.an.poſt Tan. dicit hoc vez ſi adhibuit omnē diligentiaz alias eſt veniale vel ſi fuit in culpa mortale. Tercius caſus quādo qs iurat illicitum.quo caſu aut iurauit ex deliberatōne et ꝓpoſito t peccauit mortaliter in iurando .j. eo. ſicut. Aut iocoſa lenitate vel incante t eſt veniale.xxv.di.§ alias ea demū. Ad ꝓt intelligi glo.vt ponat in ꝺ vlti mo duos caſus. Primus qñ ſciēter iurauit illicitū t peccat mortaliter Secūs qñ iurauit indiſcrete vt quia inuanū aſſumpſit iuramentū iocoſe vel lenitate q̄daz t ꝺ caſu peccat venialiter t facit ꝓ ꝺ.§.alias ea demū in.l.t ibi glo. Sed aduerte latius poſt beatum tho.t archi.in.c.habem⁹.xxij.q.i. Aut cñ qs transgredit iuramentū licitū ſcienter t peccat mortaliter etiaz ſi io coſe vel indeliberate iurauerit qz periurū reſpicit dei ꝓtemptū.qui quidē ꝓtemptus nō vitatur lz iocoſe qs iuret qz non debet nomen dei iocoſe aſſumere cum ſit vnū de.x.ꝓceptis diuinis. Nō aſſumes nomē dei in uanū tc. Quinq̄z quis indeliberate iurat falſum tñ ſcit ſe falſum iurare t nihilominus etiā peccat mortaliter. ꝓpter diuinū ꝓtemptū. Quinq̄z quis iocoſa lenitate ali quid iurat qꝺ poſtea ex aliqua neceſſitate adimplere nō pōt t peccat venialiter. t hoc vltimo caſu itēligo tex.cuz glo.in.d.§.alias ea demū.t vide ad materiā tex.nō.in.c.i.xxij.q.ij.vbi ponunt t diſtinguūt octo gria mēdacioꝝ Ex gl.quero qz iſte clericus iurauit ep̄o qꝺ ſolitam t antiq̄z penſionē non angebit q̄le iura mentū preſtat generaliter dericꝰ ep̄o intelligo ꝺ bene ficiato qz alij regulariter nō iurāt.s.eo.nullus. Qꝺ. dicit hoſti.qꝺ lz diuerſa forma iurandi ꝓ rectores vel curatos ſcōz diuerſitatē locoꝝ ſeruetur hec tñ viꝺ cō grua t ꝓ iura probari. Jurabit enī qꝺ fidelis erit ep̄o t obediens.s.eo.nullus.ſub quo intelligas qꝺ ſerua bit illius ſnias t ꝓ poſſe faciet ſeruari qꝺ tamē aliqui exprimunt ꝓ hoc.s.de offi.or.cuz ab eccleſiaz.t.c ad reprimendaz. Secūm capitulū qꝺ mandata ſua ſan cta t honeſta adimplebit.s.de offi.or.c.fi. Terciū qꝺ nihil alienabit ſine ipi⁹ licētia.xij.q.ij.abbatib⁹.xvij. q.iij.i venditōnib⁹ Quartū qꝺ noie eccl̄ie vltra certā ſummā q̄ arbitrarie determinet mutuū nō ꝓtrahet.j.ꝺ fideiuſ.qꝺ gbuſdā Quitū qꝺ eccleſiā nō reliquet nec ad aliā ſe trāſferet ſine ipi⁹ licentia.s.de renun.admonet Septū qꝺ iura eccl̄ie ꝓ poſſe petet t defendet vtilia eius procurabit t nocīna vitabit. qꝺ dicit intelligēdū etiā poſtpoſitis negotijs ꝓprijs pīmonij.ar. vij.q.i. pīmum.t.c.placuit.xvi.q.i.qui vere.t.c.nos autem Octauum qꝺ nil dedit vel dabit nec aliquod pactū fecit nec ꝓmiſit aliquod illicitū ꝓ ſe vel alium ipo ſcien te ꝓ adipiſcēda eccleſia de pact.c.ſi. de ſimo. nobis. t qꝺ q̄ſito ꝺ vitiū ad eū puenerit inſinuabit ep̄o t ad ipius volūtatē renūciabit. de elect.c.pe. Decimum qꝺ ordines ſuo tempore recipiet t hoc ſi ordinatus non eſt de era.t quali. Nonum qꝺ in eccleſia perſonaliter reſidebit t deſeruiet in ordine quem ipius cura requi rit.de dē non reſi.quia nonnulli.t.c.relatum. Deci mum qꝺ non ſoluet vltra antiq̄z penſionē vt hic. t cuz hac ſoluta tranſeunt hñ cōmuniter doct.ſed certe licz ad omnia ſuperius contenta obligetur promot⁹ tamē

f

iure non probat vt ad omnia hec clericus debeat suo iuramẽto obligari. vñ ego allego tex. t glo. vbi ponit directa forma huius iuramẽti nec inserunt tanta sicut ff. xxiij. di. quanꝯ. vbi videas. t dic vt ibi.

Vm quidam Casus. Ep̃i ꝺ̃ per iurio grauꝫ ꝙ̃ alij sunt puniẽdi. ff̃ primo Illicitũ ẽ iuramẽtũ de nõ p̃bendo subsidiũ p̃iuncto. ff̃ secꝺo t sunt duo dicta p se patẽtia. Nõ primo duo rõne quoꝝ maior pña imponit p delicto. Primo si delinquẽs ẽ in dignitate t tanto maior imponit ꝙnto i maiori dignitate ẽ positus vide bo. tex. in papa in. c. aliaꝝ. ix. q. iij. Secꝺo ex corruptione p̃ximi ppter malũ exemplũ vputa quia peccatũ ẽ palã p̃missum t tanto ꝙ̃ius ex ff̃ puniẽdus ꝙnto plures exemplo male vite corripit vñ greg. Si re plati debẽt q̃ si pueris vnꝯ ppetrant tot mortibus digni sunt quot ad suos subditos pditionis exempla transmittunt vt le. in. c. precipue. xi. q. iij. Nõ ex secꝺa pte nõ valere iuramentũ p̃tra officiũ pietatis caritatis t ppinquatis. rõem ī. videbis Oppo. cõtra tex. in eo q̃ innuit dignitatem delinquẽtis aggrauare peccatũ. vidꝺ eñ q̃ acrius sit puniẽdus ignobilis ꝙ̃ i dignitate positus vt in. l. ij. C. vt nemo. pn. t. xxiij. q i. ꝺ̃ p̃tra pacẽ. Jo. gl. i. in ff̃ instat t tandẽ vidꝺ concludere q̃ aut q̃ritur ꝺ̃ q̃ntitate peccati quo ad pñaꝝ imponendã in foro p̃scie. aut quo ad penã fori p̃tentiosi. Primo cãu nõ p̃sideraf immediate dignitas deliquenti ff̃ q̃ntitas p̃tempt. vñ sicut q̃nto qs magis seipsum affligit tanto magis ẽ instus. vij. q. i. §. cum ergo. ita quãtomagis p̃tẽnit tanto magis peccat. vñ possibile ẽ q̃ in eaꝺẽ spẽ peccati magis delinqueret rusticus ꝙ̃ magnus prelatus ꝺ̃ minus p̃tempsit. sed i dubio vbi non p̃stat de p̃tempta maior p̃sumitur magis p̃temnere q̃ vidꝺ magis deo ingratus. t sic ratione p̃sumptionis magis punitur t sic scõm glo. dignitas non aggrauat delictuꝫ ff̃ magis ipm delinquentem rõne presumptionis t sic intelligatur tex. iste. idem nõ. gl. in. c homo xp̃ianus. xl. di. Secꝺo mẽbro. s. quo ad foꝝ cõtentiosum dicit q̃ in pena pecuniaria pl̃ ponitur nobilis t in dignitate positus. sed in corpali magis punitur priuatus t ignobilis. t sic reducit glo. ad p̃cor. iura. ff̃ t p̃tra in ea all'. t hoc vltimũ firmat hosti. in. c. ea que de sta. regu. Vide tu ad p̃mum mẽbꝝ qꝺ nõ. Jo. an. post beatũ Tho. in. c. accusatus. de here. li. vi vbi ꝺcludit q̃ in eodẽ genere peccati minus peccat religiosus ꝙ̃ laic' nisi in trib' casib'. Primo cũ peccat p̃tra votum religionis puta fornicando contra promissionẽ continentie. Secũdus caꝫ excedit per p̃ẽptum q̃ vidꝺ magis ingratus caꝫ ex dei beneficio esset productus ad pfectionis statũ. facit qꝺ habet ir. auc. de mona. in p̃n. t in. c. fi. xlvij. di. Tertiꝫ cũ peccat publice ita q̃ p̃bet alios scãdalũ naꝫ tũc tenet etiã ꝺ delicto alioꝝ de voto. magne t. d. c. p̃apue. Ex predictos casus leuiꝫ peccat religiosus t ff̃ ppter merita precedẽtia t sequẽtia iuxta illud psal. Si ceciderit iust' non collidet q̃ dñs ponit manũ suã. hinc Jero. vt habet de pen. di. iij. Septies i die cadit iust' t resurgit t sic ꝫ iust' cadit nõ tñ pdit nomẽ iusti ex quo p bona opa illico resurgit. Ex quo infero ad q̃nem gl. q̃ positus i dignitate vt ep̃s leuius delinquit ꝙ̃ inferior cũ dicat religiosissimus. vt i. c. ex multa. de vo. t sic i ista tu pfectois i. c. ꝫ. de regu. t i. c. nisi cuꝫ p̃dam. ꝺ renũ. nisi peccet p̃tra votũ emissum i receptõe ordinis vel ex p̃temptu vel publice i scandalum alioꝝ rõnib' p̃al. Et i tribus casib' p̃al. vel eoꝝ altero aggrauat peccatum ex dignitate. t sic p̃t recte intelligi iste tex. t. c. homo xp̃ianus. p̃al. alias secus vt i. d. c. septies. t i dubio p̃sumitur magis p̃tẽnere vt hic i glo. t i. d. c. hõ xp̃ian' t qꝺ ibi nõ. t de multis circũstantijs aggrauantibus delictũ vide bo. tex. cuꝫ glo. i. c. i. de pe. di. v. t p hoc p̃ꝺt determinari qꝺ. gl. i si. xliij. q. i. t tãgit glo. i. d. c i. vtꝝ magis peccet cuꝫ muliere pulchra ꝙ̃ cuꝫ deformi. credo p̃ predicta q̃ p̃mo debeat attẽꝺi maior contemptus t i dubio magis excusatur ꝺ̃ delinquit cum pulchra q̃ magis p̃sumitur temptatus. facit de pe. di. ij. sciendũ. Itẽ faciũt hec ad aliã q̃nem gs magis grauet de peccatis an peccans occulte an publice. de qua vide glo. i. c. de homine. de cele. miss. t in. c. nemo. xxij. q. iiij. t i. c. clericꝰ sol'. lxxxi. di. Ja. bu. subtilius distinguit in. l. iij. C. de sum. trin. vbi dicit q̃ aut tractamus de cũ delicti aut ꝺ effectu. si de causa ꝺ̃ ẽ dolus. aut p̃stat de dolo t non facit dñiam iter clam t palã. aut dubitat t tunc si tractamus de his ꝺ̃ sunt i genere prohibitoꝝ non ẽ dñia q̃ semp p̃sumitur dolus. l. i. C. de sicca. t in. c. i. de p̃sump. t qꝺ ibi nõ. aut loquimur de his que sunt i genere p̃missoꝝ. in specie tñ sunt prohibita vt matrimoniũ. t tunc aut sunt claꝫ t p̃sumitur dolus. aut palaꝫ t non p̃sumitur dolus ff̃ error. l. fi. ff. de rit. nup. t hec faciunt ad q̃nem que fuit de facto. Quidam frater pfessus exiuit ordinẽ et accepit vxorẽ. querebatur an inquisitor hereticе prauitatis posset ꝺ hoc cognoscere. But. dicebat p̃ ꝑdicta q̃ aut accepit vxorem clam t p̃sumitur i dolo t nõ error ideo inquisitor non poterat cognoscere Aut accepit palam t non p̃sumitur in dolo ff̃ errore t q̃ putet sibi licere t q̃ erret in fide t sic cognitio pertinebit ad iniquitatem quod nota. predicta procedunt cũ cõsideratur delictum ex parte cause. si autem considera tur ex parte effectus tunc potius est cõmittere delictũ palam ꝙ̃ occulte ad hoc dicta. l. ih. C. de sum. trin. et dicto. c. precipue. t faciunt hec ad materiam. s. tactã Quis autem magis mereatur ex eodem genere boni an religiosus an laicus. vide glo. nõ. in de. si dñm. ꝺ reli. t ve. san. vbi ꝺcludit q̃ religiosus Quo ad scõm

membꝝ glo. vide in simili qō le. ⁊ nō. in. l. desertorē. ff. de re. mili. ⁊. l. capitaliū. §. i. ⁊. §. fui. test. ff. de pe. vbi ptz qꝫ p eodē delicto non imponit pena ita ignominiosa nobilib⁹ militib⁹ ⁊ alijs viris honestioꝝib⁹ sicut vilib⁹ ⁊ ribaldis .⁊ facit p ꝓsuetudine hodierna vt viles trū furcha suspendant vt nō. bar. in. d. l. desertorem. Et q̄ dicant ignobiles vide bo. gl. in. c. q̄ contra pacē. xxiij. q. i. ⁊. l. ne qs. C. ō dig. li. xij. ⁊ p bar. plenus in. li. i. eo. ti. Venio ad scdam ptem decre. ⁊ oppo. viō. esti qꝫ non sit necessaria absolutio ab isto iuramento cū illicitum iuramentū non obligat ne sit vinculū iniquitatis. xxij. q. iij. inter cetera. Sol'. glo. ij. metu ꝓtrarij intelligit qꝫ hic fit absolutio ad cautelaz. Juno. refert quosdā dicere qꝫ aliter iurans non dz lo qui pri donec p superiorem fuit absolutus qz tale iuramentū pōt obseruari absq; detrimēto salutis eterne. superior trī pōt ⁊ dz relaxare quo facto libere pōt loqui. Jo. an. dicit se credere qꝫ inq̄stum iuramentū dirigit ad nō loquēdū pri ex indignatōe vel qz nō velit ꝓbere officiū caritatis nō sit obligatoriū nec eget absolutōe qz militat ꝓtra caritatē. Idē dicit si iuramētū sic pstaretur de alio ꝓsanguineo vel extraneo qz dz fratri suo q̄ citius pt reconciliari. si vero tale iuramentum fuerit pfitum ex aliqua iusta causa vt qz forte locutōes istꝰ erant corruptibiles iuramētuz erit obligatoriū ⁊ nō absolueret. ī dubio trī tale iuramētum non bz bonum aspectum ⁊ qz posset esse obligatoriū fit absolutio vt hic fm eum. ⁊ sic viō intelligere istū tex. in casu dubiꝫ. ℔ certa ꝓtra eum apte facit hec lra que assertiue dicit b iuramentū esse licitū ⁊ cōtrarium rōni ⁊ mandat isti imponi penitentiaz ō eo qꝫ male iurauerat vñ placet mihi itellectus glo. qꝫ absolutio fit hic ad cautelā Vel intellige de absolutōe facti ne taliter iurans notetur ō facto ō trāsgressione iuramēti. ⁊ qꝫ tale iuramentum ex indignatōe prestitum nō liget. bene facit .c. q̄ sacramento. xxij. q. iij. ⁊ de pe. di. ij. primos. ⁊ generaliter quot modis iuramentū dicat illicitū dixi in. c. si vero. s. eo. ⁊ qui pōt a iuramēto absoluere nō. in. c. i ⁊. c. debitores. s. eo. ⁊ ℣. eo. quanto.

Jcur ex lite. Casus. Nō valet iuramētū mōdi dantis trū abiurātis ⁊ sibi de b grauiꝰ pēna imponitur. Cōis diuisio. scda ibi Rñdem⁹. Nō ibi por iūcto tex. ibi monacho. s. dicto qꝫ licet monachus efficiat prior nō trī qꝫ b desinit esse monachꝰ. facit. c. fi. ō simo. ⁊ quod ibi nō. Ex quo pōt colligi ar. qꝫ prior vel abbas retinet ius monachatus ⁊ sic lz renūciet vt deponat ab abbatia vt prioratu remanet nihilominꝰ monachus monasterij. Cōtrariū trī sentit Jo. an. in. c cū ad monasteriū. de sta. regu. ⁊ idē fre. qui latius ꝓsequitur ꝓsi. xix. ⁊ p Jo. de lig. in cle. ne in agro. de sta. regu. sed do. an. tenet primum in d. c. cū ad monasteriū quod plus placet de equitate ⁊ plenius dic vt ibi nō.

Secō nō ibi cū fidē tē. qꝫ non valet iuramētū monachi ptra suam pfessionē. ⁊ sic arguo nō valere iuramētū ptra votum. ⁊ ē ratio qz hec nō dependet a voluntate iurantis vnde iuramentū nō posset seruari sine dispēdio salutis eterne. Nō tercio penitentiā iniūgēdam ei qui temere iurauit illicitū nec excusat, ppter calorem iracundie. Ex quo infert qꝫ calor iracūdie nō excusat a peccato qō nō. puto trī qꝫ minuit culpā lz eaz totaliter nō excludat ar. ij. q. iij. §. notandū ad fi. ⁊. l. vna. C. si qs impa. ma. ⁊. l. oīne delictū. ff. ō re mili. facit. c. inebriauerunt. xv. q. i. ⁊ vide glo. nō. in. c. ex litteris. de dīuoꝛ. que dicit pfessionē factā calore iracundie nō ꝓiudicare nisi det perseuerātia ⁊ facit b ad qōem sequentē nunqd iuramentū alias licitū obliget si emanauit calore iracundie Jo. an. sentit b qꝫ non dicit esti qꝫ iuramentū de quo hic non obligat istū etiā si nō fuisset professus exquo sic temerarie iurauit ⁊ calore iracundie. secus dicit si ex cā ⁊ cum deliberatōne iurasset puta qꝫ nunq̄ intraret domū talis mulieris quā turpiter adamauit lz sit a talibus iuramētis abstinendum p id qō habet in. c. clericos. de coha. cle. ⁊ mu. ⁊. c. sicut qō bñ nō. Jo. an. putat qꝫ si calor iracūdie fuit tantꝰ qꝫ illud deliberate nō iurasset tale iuramētū nō ē obligatoriū qz hec voluntas non ē discreta vel si sit de facili p epm ē ꝓmutanda ō quo remittit ad Ray. ī summa. de iureiurādo. circa ꝑn. ℣ tu vide glo. nō. in. c. dudum. de ꝓcur. ꝓiug. in ℣. calore. q̄ vult votuz emissum calore iracundie nō obligare ar. illi⁹. c. ⁊. d. §. notādū in fi. ⁊ Jo. an. soluendo ibi ꝓtrariū formatū de. c. sunt qui opes. xvij. q. iij. qō viō. ꝓbare ꝓtrariū. dicit glo. illā ꝓcedere qñ ē talis ⁊ tanta turbatio qꝫ sapit quādam mentis alienatōem ex multo furore alias votū nō impeditur qz ea que in se bona sunt nō indigent deliberatōne ⁊ sic intelligit. d. c. q̄ sunt opes. vbi valet donatio ecclesie facta tumultuario mētis affectu ⁊ sic idem erit dicendum in iuramento cum procedant a pari vt nō. s. eo. c. i. ⁊. c. debitores. Sed in ꝓtrarium adduco dicta beati tho. scda scde. q. lxxxvij. ar. ti. primo que recitat Jo. an. in. c. litteraturam. de voto. qui nō. dixit tria esse necessaria in voto. primo deliberatio. secdo. ꝓpositū voluntatis. tercio promissio. ⁊ satis bene facit. c. litteraturam. ⁊. c. nuptiarum. in prin. xxvij. q. i. ergo idez in iuramento quod principaliter dirigitur in deuz. deus enim respicit cor vt in. c. si quid inueniſti. xiij. q. v. ⁊ vult militem voluntarium. xv. q. i. non est. Item video qꝫ confessio non preiudicat calore iracundie facta vt. s. dixi fortius nec iuramentum. quare concluderez iramentum non obligare ex abrupto factum qz non habet in se consensum ad hoc quod nota. Juno. in dicto. c. litteraturam. ad cautelam tamē poterit peti absolutio q̄ de facili est indulgēda. Secō principaliter

quero iste monach⁹ abiurauit clausꝝ nunqd saltē pre
indicauit sibi.vidꝛ qꝫ sic ar.in.c.ex trālmissa. de renū.
t in.c.qō in dubijs vbi ptz qꝫ renūcians bñficio i ma
nibus nō sui supiozis sibi ꝓindicat lz non valeat i ꝓiu
diciū sui supiozis ita vidꝛ dicēdum ꝟ vt iuramentum
ꝓindicet ipi monacho nō aūt monasterio quin possit
eum repetere t hanc opinionē tenuerūt qdam ꝟ Inn.
t hosti.ꝓtrarium Nec ob.iura supius all.loquunt eā
in clericis secularib⁹ qui sine ecclesijs ē ꝓpt.monachi
vero non ꝓpt nec debent viuere sine claustro.xvi.q.i.
placuit.t si cupis.Vel dic melius ecclie ꝓferunt cle
ricis secularib⁹ aliqñ ꝓpter vtilitatē ꝓpriam vt habe-
ant vñ viuant.de ꝓbē.cum scōm apostolum.Aliqñ
ꝓpter vtilitatē ipsi⁹ t bonum publicuz ideo si illas ab
iurant valet iuramentū quatenus eoꝝ vtilitati ꝓindicet
ar.c.ad aplicaz.ō regu.ꝟ monachus teneꝫ stare i clau
stro ob ꝓpriaz ꝓfessionē quam fecit.ꝓmisit eñ stabili
tatē loci t de hac ꝓfessione facit mentionē hec lra a q̄
qdem obligatōe non potuit se ꝑ ꝓpriū iuramētum ab
solnere ar.ō so.ꝓpe.si diligēti.t ꝑ hanc solutionē solui
tur contrarium qō formari possz ō.c.ex rescripto.e.
eo.t.c.cū pastoris.ij.q.vij.t ō multis alijs iuribus
in q̄bus ptz qꝫ monachi q̄ñqz stant extra claustꝝ licī-
te nā ꝓcedūt qñ intervenit supiozis auctas ꝟ ipe.ꝓpria
auctē ō nō possz.nā vt nō.dicit Inn.in.c.fi.ō renun.
mōchus notarer apostata si nō essz sub obediētia su-
periozis facit.l.sicut.L. de act.t obli.

Eritatis Casus.Vasallus q̄ iurauit
ꝓlato successoꝛib⁹ iurare nō
cogit Jn ꝓma decisa ꝓsultatio. in scōa nīsto
ibi.mīdem⁹. Nō ꝓncipiū quod quotidie all.hinc
ōz qꝫ qui vexꝛ dicit non laborat. t nota qꝫ simplicitas
ꝓmendatur.alibi reꝓbatur. vñ repellit a promotōe
xxxix.di.petr⁹.Go.simplicitas ꝓtraria dolo ꝓmenda
tur vt ō t in.c.si cupis. xxi.q.i. t ōz tunc simplicitas
q̄si sine plica seu mixtura.Illa vero que ē discretioni
ꝓtraria reꝓbatur ut in ꝓtrario.t ōz tunc simplicitas
q̄si sine mixtura discretōis.t ita nō.in.d.c.petrus. et
c.si cupis.Ecō nō.qꝫ papa habēs imra ꝛperiū i lo
co licite recepit a subditis iuramenta homagij t fide-
litatis.facit de.pastoralis.ō re iudi.t cle. ne romani.
de elect.vide bo.tex.cum glo.in.c. tibi dño .lxiij. di.
Itē nota tex.iuncta glo.qꝫ regnū sicille est de tpali iu
risdictōe ecclesie.vñ rex iurat pape homagium t fide-
litatem.t ꝑ dīa inter homagiū t fidelitatez vide bo.
gl.in d.cle.pastoralis.in v̄.ligius.t ad ꝓmum dictū
vide bo.tex.ibi t in.c.ad apostolice. de re.iudi. li.vi.

Oppo.ōz in tex.qꝫ si vasallus iurauit pape fidelita
tem nō tenet iuramētū iterare in ꝑsonā successoꝛis.vñ
ob.c.longinquitate.xxj.q.ij.vbi ōz qꝫ liberti tenentur
ꝓfessionē status sui facere successoꝛi nō obstante qꝫ eā
fecerint predecessoꝛi.ad idem.l.impialem.§.preterea
de prohibi.feu.ali.in li.feu.vbi dicit qꝫ si maioꝛ.xxij.
ānis sua incuria vel negligentia investituraz non petit
a dño .F annum t diem ꝑdit feudum t redit ad dñm
Go.glo.fi.soluit hoc contrariū dupliciter. ꝓmo qꝫ ꝟ
c.ꝓtineat in hoc spālem indulgentiam ꝟ hoc respectu
heredū nō colligitur ex lra.ideo transit ad scōam solu
tionē qꝫ vbi quis iurauit dño t successoꝛib⁹ non ꝓpelli
tur itex iurare successoꝛibus qꝫ ex pte iurantis iuramē
tū ē ꝑpetuum t sic intelligat ꝟ.c.sentit glo.secus esse
si simpliciter fuisset iuratum dño. Extra glo. doct.
hic multum inſtit ꝟ tandē in eandem sniam in effectu
incidūt.Ex dictis eñ ꝓbi.gost.t hosti. hec distinctio
elicitur qꝫ aut qs iurauit alicui t successoꝛib⁹ t tunc nō
cogitur amplī iurare lz teneatur ꝓgnoscere libertum
seu vasallum seu subditū t de hac recognitōne loquit
c.de longinqnitate.all.ꝑ ꝓtrario t hoc ne longinqui-
tate tpis ꝑeat memoria originis.aut nullā mentōnez
fecit de successoꝛib⁹ in iuramento ꝟ simpliciter iuravit
ꝑsonaliter t tunc iurare cogitur cuilibet successoꝛi t sic
intelligat.d.l.impialē. Contra hāc ꝓmunem theo
ricam facit iste tex.in eo qꝫ dicit si iuratum ē vobis vel
alicui successoꝛi rē.t sic sufficit iuramentū esse ꝑstitum
sine ꝓmemoratōe successoꝝ.ideo dicerē sic.qꝫ aut in iu
ramento facta ē mentio de successoꝛib⁹ t serua qō .e.
dictū ē.Aut simpliciter fuit prestitū t tunc aut ꝑstitū
sub nomine ꝓprio vel fuit appositū aliqō verbū ꝑsona
le vtputa,ꝓmitto tibi rē.t tūc ꝓcedat opinio ꝓmissa.
si tū is cui fuit iuratū remoueret a dignitate non tene
tur iurās illi amplius ad iuramenti observantiā qꝫ in
telligitur ꝑstitum ꝑsone rōne dignitatis. vde hoc est
tex.in.c.venerabilem.in fi.de elec.Aut fuit ꝑstitū sim
pliciter sub nomine dignitatis t tūc dico qꝫ transit ad
successoꝛes q̄tumcūq̄ nō fuerit facta mētio de succes
soꝛib⁹.vt si dixerit,ꝓmitto obedire ep̄o senensi vel ro-
mano pōtifici rē.qꝫ dignitas nō variat ex diuersitate
ꝑsidentiū vt in.c.liberti.xij.q̄j.t in.c.si gratiose.ō re
scrip.li.vi.facit.c.qñ abbas.de offi.dele.t qō nota-
bar.in.l.centesim⁹.ff.de ṽ.obli.t ꝑ hoc potes inſtrui
tu scholaris an iuramētū semel rectoꝛi ꝑstitū sit iteran
dū i ꝑsonam successoꝛis.ꝓsuluit tū hosti. qꝫ ꝑlatus iu
ramentū recipiens nullā faciat mentionē de successoꝛi
bus vt sic iurans astringatur ad iterandū iuramentuz
successoꝛibus.Quid aūt si postea ꝙratur in dubiū an
fuerit facta mentio successoꝛum dicit hosti. qꝫ ei qui di
cit sic iuratum incumbit onus probandi.ff.t e proba.
ei qui dicit.Ex predictis habes an t quando iuramē
tum sit reale vel personale ex parte recipientis Nūc
quero an ex parte iurantis quandoqz sit reale vt sic iu
ramentum transeat in heredem vel successoꝛem iuran
tis.Go.hosti.t cōmiter doct.dicunt qꝫ non etiam
si quis iurasset ꝑ se t successoꝛibus suis seu heredibus
quia licet quis possit obligare heredes temporaliter

imo etiã nõ faciendo mentõez de heredibus pactum regulariter transit in eos. vt. l. veteris. C. de contra. t pmit. ibi. spãaliter tñ nõ põt q; lz sit honestũ vt i spiritualibus obligationib' filij' sequat volũtatẽ põis nõ tñ est necessariuz vt nõ. in. c. i. de despõ. impu. t in. c. ex lĩis. d spõ. t in. c. vno. d despõ. impu. li. vi. vñ filij' vel heres nõ̃ esset pnus ex iuramẽto defuncti ar. bo. in. c. pe. j. eo. Dz dices tu q're quis põt se obligari alicui t successoribus. nõ aũt obligare se t successores Rñdetur primo cũ agit de obligatõe, ppria quã qs põt facere, put vult. Scõo vero casu agitur de obligatõne aliena quã non põt facere in ilis spãalib' nisi interueniat mandatũ spãle de iura. calũ. c. ii. li. vi. Ex his habes nõ. pclusionem q; lz obligatio in tpalibus transmittatur in heredem. sec' in spãalibus Rõ diuersitatis põt esse q; in istis spiritualibus ligatur anima que sine ppio pensu ligari non potest vt in iuris' supius all'. t facit. xxx. q. ij. c. vno. t qd nõ. glo. xxiij. q. iij. i summa. t. i. q. iij. in summa. t hanc pclusionẽ firmat Jo. an. in. c. ii. de sepul. vbi plus vult q; nõ solũ heres nõ obligatur ex iuramẽto defuncti ꝑ etiã q; rõne iuramẽti defuncti non possit pueniri i foro ecclesiastico t sic q. c. ii. de so. ppe. li. vi. nõ habeat locũ in herede quod ẽ nõ. t vide qd dixi in. d. c. ii. Ellia pclusio ẽ ex pdictis q; iuramentũ ex pte recipientis qñq; est psonale qñq; reale. ex pte vero iurantis semp est psonale. An autez semp obliget psonam iurantis dic q; aut fuit pstitum simpliciter non habito respectu ad dignitatẽ ei' cui in ratum ẽ nec ad dignitatem iurantis t semper obligat si hoc põt importare verba iuramenti ar. xxxij. q. viij. c. vno. Aut fuit iuratũ respectu alicuius dignitatis seu alteri' qlitatis exĩtis in psonam iurantis vel recipientis t tunc cessante illa qlitate cessat iuramentũ Exemplũ. iurauí tibi q; eras eps si deponeris ab illa dignitate non obligor tibi amplius. vt. d. c. venerabilẽ. Ex pte iurantis pone exemplum. iurauí seruare statuta ecclesie tanq; canonicus si nõ sum amplius canonic' nõ astringor iuramẽto ar. d. c. venerabilẽ. t. c. cum iter p. t qd ibi nõ. de renun. t tenet fre. pli. cclvi. Quero an dispõ hui'. c. vendicet sibi locũ in pmissione obedientie Tex. in. c. olim. de resti. spo. el. i. vid' velle q; nõ vbi innuit quem posse pmittere obedientiam pro se t successoribus t alijs fratribus So. ille tex. prima fronte hoc innuere vid' ꝑ ꝓ istũ t rõnes supius allegatas optet illum restringere vt ibi dicunt pmuniter doct. asserentes q; pmissio obedientie facta p; vñ etiã plurez alios nõ obligat nisi de expor mãdato, pmittatur sicut nec votũ nec iurgmentũ. ꝑ dr sic ibi pstari pro alijs in signũ q; alij debet obedire. vnde dicunt q; quilibet succedens illã obedientiã facere tenetur ꝑ nõ cuilibet successori vt ꝑ dicũt etiã q; si alij, p; quos etiã iurat sciũt hanc obedientiam a suo plato pstari vel eor, procuratore t ꝑ patuit obligant efficaciter ex iuramento vel obedientia sic pstita. C. de iur. calũ. l. i. t. ũ. qd est nõ. facit quod i simili nõ. Jnno. in. c. ex pte decani. d ꝛ̃p.

Cerum. Casus. Si iuramẽto p; metum extorto ecclesia solet absoluere t eius transgressores vt peccantes mortaliter non puniunt. Prima ps ponit qõnem t ipius responsionẽ. scõa rõnis illationẽ ibi cetez. Nota primo q; iuramentũ metu mortis vel rez amissionis pstitum ẽ obligatoriũ saltem quo ad ecclesiã militantez que non iudicat de occultis. an. s. iurans habuerit se obligãdi aim. an aũt liget q; ad deuz dic vt plene dixi. s. eo. si vero. Nõ scõo q; iuramentum turpiter receptum vtpote p; metũ potest p; supiorẽ remitti nec est necesse vt recipiens ꝓpellatur pius remittere ꝑ potest recta via adiri supior vt ab illo tãq; turpiter recepto absoluat t sic vid' via ordinaria de quo plene dixi in. c. i. s. eo. t lz hic dicat de absolutõe facta p; papã. idẽ tñ ẽ de epo iuxta nõ. p; Jnn. in. c. debitores. s. e. ꝑ hic factum narrat. Nõ q; exemplis principis iudicare possumus. ad ꝑ. c. in causis. j. de re iudi. t. xx. di. c. si. Nõ q; transgrediẽs iuramentũ meticulose pstitum nõ punitur tanq; p; mortali. An aũt peccet mortaliter sunt opi. dic vt plene dixi in. d. c. si vero. vbi examinani intellectũ huius. c. Quero primo an, precedat tex. i omni coactõne. Do. dant due limitatões prima vt, precedat in coactõe additionali non i absoluta q; tunc non obligaret iuramentũ t sic nõ egeret absolutõe. nam vis absoluta non hz sensum t homo potius tunc dr pati q; agere qõ me. cã. sacris. de bap. minores. l. di. pbiteros. fm goff. dictũ ẽ vez in se. ꝑ dicat Jo. an. se non videre quõ qs possit cogi absolute iurare vbaliter cum nõ possit qs compelli precise ad loquendũ. vñ phi. qui scõs vocabatur qui, propter casum mñs plus loqui nolebat adriano scripsit in tabula. vocis mee proferende nulla tibi ptãs ẽ. t Boe. de cso. narrat q; cũ tirannus quidam hominẽ libez supplicijs putaret inducere vt, proderet socios piuratõis ille linguã suã momordit atq; abscidit t in os tiranni sentẽtis abiecit. Scõam limitationẽ sentit ꝑ glo. scõa dicens tex. nõ, procedere interuente vano meta. nã tunc non absolueret iurans ꝑ ne esse haberet stare iuramento. ar. in. l. metũ. ff. quod me. cã. vbi ptz q; non excusat nisi met' qui caderet in pstantem. hosti. tenet contrariũ dicens q; etiaz si metus fuit improbabilis fiet absolutio in odium cogentium ne ex dolo suo alij reportent dãnum t ipi pmodum t hoc mihi placet nam etiã de iure ciuili subuenitur metum passo ex iudicis officio licz non fuerit atrox. vt. l. ii. q; me. cã. ita nõ. glo. t bar. in. l. interpositas. C. d transact. Nec ob. d. l. metum. t similes q; procedũt respectu edicti. quod me. cã. non autem respectu officij iudicis de quo vide etiam bonam glo. in. c. pe. quod

me.cã.in ỹ.nec metum. Item satis ẽ q̄ pars turpiter iuramentũ recepit.ar.c.i.s.eo. Ultimo q̄ro an finis littere intelligat q̄n nulla interuenit absolutio Jo. an. q̄ sic lz q̄dam ꝓtra. ꝑ tu tene ꝑmam q̄ etiaz sentit glo.pe.si eñ interueniret absolutio nō imponit aliq̄ penitentia.s.eo.si vero.

Enient Latius. Si is cui mandato stare iurauí aliqd mihi p̄cipit ꝓtra iuramentũ p̄ me ꝓs licite factũ illud seruare nō teneor.b.d.unde dō verbis lr̃e.ꝑ p̄t aliter intelligi vt patebit ex .j. dicēdis Jn ꝑma ꝑte ponitur q̄rela impetrātis. Jn scōa,pulsio ibi vex Nō q̄ si per satisfactione iniurie p̄t ptes ꝓponendo iurare de stādo mādato tercij. Itē de standō mādato offensi vt .j.eo.quintauallis.ꝓ hoc q: solū agitur de ptium p̄n dicio.vñ gratis p̄t pars alteri ignoscere vt in .c.si illic xxiij.q.iij.Hinc dicit hosti.ꝺ nō.verbū q̄ q̄ntacūq; sit iniuria iudex dz esse ꝓtent⁹ de satisfactōe de q̄ ꝓtentatur iniuriam passus.nā ꝓ nudū pactum remittit iniuria.ff.de pact.si tibi.x.§.i.de pig.acti.si rē.Uincē. tñ t Jnn.sentiunt aliter dicūt eñ hic ꝺ iuramentum sufficere,ꝓ satisfactōe nisi tanta sit iniuria q̄ fuerit maiori pena puniēda q̄ arbitrio discreti iudicis ẽ relinquendũ.t hoc dictum ego approbo.ꝓ quo allego casum in.l.licitatio.§.q̄ illicite.ff.de publ. vbi patz q̄ de eo quod sit ꝓtra p̄uatum oritur reipublice iuris agēdi ad vindictā.vñ lz ꝑs possit remittē q̄ten⁹ tāgit p̄iudiciũ,ꝑuũ ñ tñ i p̄iudiciũ iuris reipublice q̄siti t vide ad ꝺ quotidianā q̄onem quā ponit bar. in.l. iter oēs §.recte.ff.ꝺ fur.facit.c.i.t.c.crimina.ꝺ collu .detegē. t q̄ ibi nō.t hec nō. Deꝺo nō q̄ lz vbi agitur de crimine criminaliter non possit ꝓmitti i p̄uatum.de quo tamē dic vt in.c.pe.§.i.de in inte.resti.t.l. nō distinguemus.§.iulianus.ff.de arbi.sec⁹ tñ vbi agit de crimie ciuiliter vt hic.t.l.q̄d ergo.§. ex ꝓmisso.ff de his qui nō.infa.facit.c.quintauallis.p̄al'.t.c.lr̃as de p̄sump. Nō tercio practicaz p̄cipiendi ei q̄ tenetur obedire virtute iuramēti nā p̄cipitur sub iuramenti debito.ꝓcor .j. c.ꝑx. // Nō vltimo q̄ iuramētum generaliter p̄stitum de parendo alicuius mādato non est ita interpretandū vt ꝓhibēdat omnia que ex verboꝝ generalitate posset cōprehendere.non eñ debet extendi ad aliquod ꝓtrarium ꝓiori iuramento alteri p̄stito vt hic in fine. nec verisimiliter ẽ cogitatū vt colligit ex narratōne facti de quo .j. latius.vide dicit hic glo.i.quā nō.q̄ debet intelligi de idoneo mandato ar.c.cūz.de elect.i.vt sit rōnabile t honestū q̄ mādat fm hosti.q̄ bñ nō.,p istis iuramētis generaliter p̄stitū de stando mādato seu arbitramēto alicui⁹ ꝺ.quo aliqd .j. t ꝓ ꝺ sit expeditum p̄n.glo.i. Oppo.ꝓtra ꝺ t ꝓtra tex.vidz eñ q̄ standū sit dicto istoꝝ etiaz si sit iniquum.vt.l.diem.§.stari.ff.de arbi.Rñdet glo.i.q̄ isti non fuerūt meri arbitri de quib⁹ loquit ꝓtrariū sed arbitratores t amicabiles ꝓpositores quoꝝ laudū requirit ꝑt ad arbitriū boni viri.l.si societatē.§.arbitroꝝ. ff.ꝓ socio.q̄ placet hosti.t dic ꝺ ꝓbari i tex.in eo q̄ iurauit iste stare mādato t nō fuit. Nō bñ ex ꝺ dicto iūcto tex.q̄ si,ꝑmitto stare mādato alicui⁹ videor illū elegisse vt bonū virū t amicabilē ꝓpositorem non aūt vt arbitrum.Sed ego tunc vltra alios eppo.si autem isti fuerūt arbitratores q̄re papa nō reduxit istoꝝ laudū ad aliquā moderatōem ꝑ simpliciter mandatū ꝓnunciauit nō teneri puto posse dici q̄ totū mādatum fuit iniquum t sic non erat aliquid reducibile t fm ꝺ nota bene ad hoc istum tex.q̄ vbi iudex aditus super iniquitate laudi repit totum iniquum potest simpliciter illud pronunciare tenere vel annullare nec aliquid esse nec in aliquo partem ꝓdemnare vt papa fecit hic puto tamen q̄ iudex posset ꝓdemnare legitime prout arbitratores potuissent cum succedat in locum illoꝝ t sic p̄t facere q̄ illi facere debuissent sic dicim⁹ i iudice appellatōis vt i.c.raymun⁹ ,t.c.raymaldus.ꝺ testa. t forte hic non fuit aliquis qui hoc peteret nec cōstitit pape qd iste debuisset pati,ꝓ illa offensa maxime cuz alternatim ꝓuincia sibi intulerunt.Glo.ij.ꝑmo colligit ar.iuramentum fore interpretandum scōm intentōem iurantis sed statim oppo.t remittit ad.c.ex litteris.de spō.ꝑ dic q̄ hoc ar.solū colligitur ex narratōe partis ꝑ ex diffinitōne pape p̄t colligi ar.ꝓtrarium cuz papa fundet se super iuramento contrario prius p̄stito de q̄ pars nullam fecerat mentōem.sed de hoc vide tu bo. glo.in.c.queritur.xxij.q.v.t aliquid statim dicā Dz glo.transit ad aliam q̄onem in secunda parte t querit Nunquid virtute huius generalis iuramenti potuisset sibi precipere vt cederet bonis vel vt ei daret bona sua t ñdet q̄ non q: non extenditur ad ea de quib⁹ non fuit cogitatum.debet eñ iuramentum generale ciuili modo intelligi quod bene nō.Ex dictis Jnno.potest colligi hec distinctio q̄ aut iuramentum fuerit generaliter prestitum de parendo mandato alicuius aut specifice t determinate.sed oritur ex postfacto dubitatio super ipsius intellectu t interpretatōe.Primo cān dicit q̄ iuramentum non extenditur nisi ad ea de quib⁹ cogitatum est vel debuit merito cogitari .j. eo. quintauallis .j. ꝺ decī.ex multiplici.cū similib⁹.refert alios dicere t non male fm eum non sufficere si iurās dicat ego nō cogitaui q̄ ꝺ mihi p̄ceperes dūmodo pena nō excedat culpam.imo omnia potest precipere quatenꝰ culpa patitur nisi sit ꝓtra ius .j. eo.quintauallis.vl' cōtraria ꝑmo iuramēto vt hic.vel nisi esset tale q̄ fm cōmunem reputatōem nunq̄ iurasset si credidisset ꝺ sibi mandari ar.c.petitio .j. eo.t.L.q̄ res pig.ob.pos.l.i fi.t.ff.ꝺ pig.l. obligatōe generali.t nō bene ꝺ vltimum.Secdo mēbro ꝑncipali dicit q̄ in cōcilio anime

sue fm intentionē iurātis ē interp̄tandum ꝫ in iudicio recipit interp̄tationē fm ius .j. eo. venientes. qō ē nō. t semp hoc allegat q̄ iuramentū recipit interp̄tatōem fm ius in iudicio ꝓtentioso ꝫ in pñiali scōm intentōez iurantis. qualiter aūt iudex interp̄tabitur fm ius vide glo. nō. in d. §. queril. xxij. q. v. t in. c. ex lr̄is. j. de spō. t respectu fori pnialis vt cōsideretur intentio iurantis vide bo. tex. cum ibi nō. in. c. tua. de spō. facit. c. significasti. de homi. t p hec determinatur q̄stio se. Quidā. clericꝰ iurauit stare mandato epi qui p̄cepit ei vt benificio renūciaret t q̄ nō appellaret. certe exquo ꝫ nō erat verisimile poterit p̄cepto nō obstante appellare. t ita fuit determinatū vt habet in dñicali qōne. xxvi. t p ꝫ dico glo. sequentē nō ꝓcedere in eo q̄ dicit si mādatū. istud non repugnet priori iuramēto ꝫ alias enormem lesionem infert in rebꝰ tpalibꝰ q̄ petēda est ralaxatio iuramenti nā si verisimiliter nō cogitauit istum casum non video q̄ sit opus petere relaxatōem iuramēti cuz iuramētum non extēdat vltra ꝓfessum iurantis. vt patet ex p̄dictis. t firmat Jo. an. i. c. vno. de ꝓmo. vbi dicit q̄ generalis renunciatio casuum fortuitoz non valet dato iuramento ex defectu consensus. p hoc etiam p̄t. decidi alia questio. Quid si mandatū istoz non fuisset ꝓrarium priori iuramento ꝫ obuiaret alias solenniter ꝓmisso. Jo. dicit Jnno. q̄ debet seruare iuramētum. seu mandatū factū in virtute iuramēti t de ꝓmisso debet aliter satisfacere qō probat hec littera fm eū q̄ in decisione fundat se sup iuramento t tñ. s. fuerat facta mentio de ꝓmisso. facit. c. nōne. s. de ꝓsump. Hostiē. impugnat hoc dictū q̄ si ꝓmo aliq̄d licitū ꝓmiserat ad illud obseruandū obligat apud deum ac si iurasset xxij. q. v. iuramenti. mādatū ergo ꝓrarium tāq̄z ꝓtra deū t ꝓtra ius non ē seruandum. Jtē non est ꝓsumendum q̄ generaliter iurando hoc senserit vt māderetur ꝓrarium sue ꝓmotioni ar. ex. s. dictis. Jtem t tercio nō vidz ꝓcedendū vt possit mandatum fieri p qō alieno iuri illius. s. cui facta ē ꝓmissio ꝓiudicetur. quia nec mandatū pape ad talia se extendit. s. de offi. dele. sup eo. facit. l. ij. §. si qs a ꝑncipe. ff. ne qd in lo. pub. Nec vidz ꝓcedere fm eum dictū Jnn. in eo q̄ dic q̄ de ꝓmisso debet aliter satisfacere q̄z non potest inuito creditore aliud solui. l. ij. ff. si cer. pe. t inlti. de acti. §. si qs generaliter. Jtē q̄z potest ꝓtingere q̄ aliter satisfacere non posset nisi adimplendo quod ꝓmisit. finge eñ q̄ ꝓmisit ꝓtrahere cū berta t nunc mandat ne contrahat certe non valet q̄z ꝑmam fidem nō iuratā seruare tenet. j. de spō. sicut. t sunt iste rōnes multū vrgentes ꝓtra Jnn. Do. an. dicit se putare q̄ si ꝑma ꝓmissio obligat ꝑfecte vt q̄z ē obligatio vendi nō attaret ad ꝑceptum secūdi iuramēti nisi ps de alio ꝓtentaret. secz cui facta fuit ꝓmissio ꝫ si essz obligatio non ꝑfecta vt in obligatōnib⁹ facti i q̄bus qs ꝑfecte nō obligaret ad factū ꝫ ad interesse tunc q̄z ꝑt implere ꝑmum t fm saltē specificū iuramentū ad ꝫ obligaret lz non forte generali. vt si vni ꝑmo ꝓmisi tradere rem postea promitto alteri t iuro nam possum seruare iuramentū tradēdo scōo t ꝓmissum satisfaciendo de interesse. t dicit se putare hanc fuisse mentē Jnno. secus aūt ē in iuramētis t dicit hoc nō. in obligationib⁹ iuratis vt quis ꝑfecte ꝓpellat ad factū maxime cū iuramentū habeat vim illius clausule si nō valet qō ago vt ago valeat meliori mō quo pōt vt nō. in. l. cū pater. §. filius matrē. ff. de le. ij. t. c. ad nostrā. cl. iij. j. e. ti. Et si ꝫ ēet vez multū limitaret materiā. l. stipulatōes non diuidunt. ff. ō v. obli. vult ergo in effectu do. an. q̄ promissio non iurata non obligat precise ad factū de iure canonico sicut nec de iure ciuili secꝰ si fuit iurata Sed ego dubito an hec conclusio sit vera. t ꝓtra ꝑmum membz facit multum q̄z apud deum t respectu peccati pariter obligat simplex promissio t iuramentum vt in. d. c. iuramēti. licet non in quantitate reatus. vt nō. in. c. pe. j. e. Jtē expresse vidz facere. c. i. de pact. t exp̄ssius. c. qualiter co. ti. vbi dz studiose agendū est vt ea que promittunt opere cōpleantur. vnde pondera illud v. generale promittunt. t illud opere compleantur. t sic requirit ꝓplementum in forma specifica t non respectu interesse.

Contra membz scōm in quo dz secus in iuramento facit nō. dictum Jnno. in. c. p tuas. de arbi. vbi dic. q̄ lz iuramētum interuenit in cōpromisso de seruādo laudo non tñ p hoc p̄cise compellitur ad ipius obseruantiam. ꝫ debet intelligi iuramentum quod seruabit sniam arbitri sicut iurauit vel penam soluet vt sic iuramētum intelligatur alternatiuum sicut ē materia subiecta super qua fuit interpositum. ergo idē essz dicēdum in ꝓposito q̄ si interponitur i obligationibus facti debet interp̄tari scōm naturam illiꝰ obligatōis vt q̄ faciat factū vel soluat interesse. Jn hac satis dubia qōne ego putarē quem obligari precise ad factum si illō ad implere potest dūmodo non sit contra bonos mores sue promissio sit iurata siue simplex t loquor de iure diuino t canonico. moueor ꝑmo per dictum. c. i. et. c. qualiter. de pact. t p̄al. c. iuramēti. t p illud psalmiste que procedunt de labijs meis non faciam irrita. xxiij. di. psalmista. facit. c. licet. de voto. t de spon. ex lr̄is. ij. t. j. eo. t si xp̄s. t. j. c. ꝓp. t bo. tex. in. c. nouit. ō iudi. Nec ob. si dicatur q̄ de natura istius obligatōnis facti vt sufficiat dare interesse quia hoc primo possz negari etiam ō iure ciuili. Sunt enim in hoc multe opiniones adeo vt multi non parue auctoritatis tenuerunt qō si quis potest adimplere factum tenetur precise ad illō sed si culpa sua non potes adimplere vel post moraz inutili esset alteri parti factuz adimplere tunc succedit obligatio ad interesse vt plene nota. in. d. l. stipulationes nō diuidūt. t in. l. si qs ab alio. in fi. ff. ō re iudi.

sed tenendo aliã opi. que vidr magis cõis t eã sequit bar. in. d. l. stipulatões. q̃ in obligatõne facti causata ex puentõe ptium sufficiat soluere iteresse adhuc dico q̃ non ꝓcedet de iure canonico vel diuino. rõ q̃ iuramentũ illi⁹ opi. ẽ qm̃ stipulatio fuit inuẽta a iure ci uili vt qs stipularet q̃ sua iterest. satis est ergo q̃ habet suum iteresse ita d. bar. in. d. l. stipulatões. t sic illa opi. fundat sup natura stipulatõis. sed de iure diuino t canonico alia ẽ ratio, ꝓpter quam qs tenet adimplere, ꝓmissum maxime iuratũ ne. s. incurrat peccatum veniendo ꝓtra ꝓmissionẽ suã t decipiat sic ꝓmũ vt ī d. c. i. t. c. q̃liter. de pact. Itẽ iuramentũ tendit in deũ in. c. debitores. s. eo. t tenet qs ex dispõne legis diui ne reddere sua iuramẽta dño. d. c. t li xp̃s. nam t ipse Bar. vult q̃ vbi obligatio descendit a lege ꝓpellit qs ꝓcise ad factũ ar. in. l. qui liberos. ff. de ri. nup. cũ si. Itez si a testatore idẽ nisi inducat speciẽ seruitutis. l. titio. §. titio. ff. de ꝓdi. t domõ. Idẽ ergo debem⁹ dicere in obligatõne causata ex puentõe partiũ cũ iura diuina t canonica mandãt illã simpliciter obseruari. nec ob. c. p tuas. de arbi. vbi vidr q̃ ꝓmittẽs stare sniẽ arbitri ꝓcise non cogitur ff sufficit ꝓstare interesse vel pena soluere vt ibi t in. c. dilecti. eo. ti. ꝓt eñ ridẽri q̃ ibi ꝓcise t determinate se non obliganit ad certũ qd ff in genere vt staret laudo dicendo vñ ne arbiter possit ad libitũ ledere iura statuerũt vt soluere penã sufficiat vel interesse q: vt dixi nõ interuenit purus ꝓsensus super laudatis. videm⁹ eñ q̃ post emologatõem nõ cõpetit aliquod remediũ. l. pe. C. de arbi. t. d. c. p tuas p qõ puto q̃ si ꝓmittens aliquo mõ cogitasset q̃ arbiter postmodũ ꝓnunciauit t habuit animũ se obligandi ad illius obseruantiã q̃ sine peccato non possz retrocedere. ar. d. c. iuramenti. cessat eñ hoc casu ratõ ꝓmissa t hoc ꝓcludo cũ ꝓall'. opi. hosti. q̃ siue sequat iuramentũ generale vt in terminis hui⁹. c. siue speciale vt in exemplo do. an. nunczs tollit ꝓcedens ꝓtraria ꝓmissio vidr eñ iuramentũ temerarium ꝓtra ꝓmissionem suaz ar. d. c. iuramenti. t bo. tex. in. c. ex lris. t. c. sicut. s. eo. t ipemet Inno. ꝓtrarium vidr sentire vt in c. sicut. de spon. vbi. dicit q̃ si ꝑmo ꝓtraxi spõsalia cuz vna sine iuramento deinde ꝓtraxi cum alia cũ iuramẽto valent ꝓiora lz sine iuramẽto quasi nõ valeat iuramentum ꝓtra ꝓmissionẽ alteri factam t ad istum tex. dic̃ q̃ narrat factũ nã iste obligauerat se istis ecclesijs p iuramentũ vide expone tex. ex promisso. s. iurato. t lz colligit ex rnsione pape qui simpliciter fundat se super priori iuramẽto nec mandat ꝓditionaliter inquiri si iurauit t sic habes hanc vtilem materiam declaratã t decisionem ad multas alias consimiles qõnes t faciunt hec ad illã qõnem. Quidaz filiusfa. vel clericus iurauit non exire districtum senensem sine licẽtia creditoris. demũ reuocat̃ p patrẽ vel ep̃m nungd licentia non obtenta possit inde recedere vide Jo. an. ī regula in mal. de re. in. li. vi. in mer. t fre. ꝓsi. clxxxvi.

Reui scisci. Latius. Qui iurauit ecclesiã defendere et requisitus sine iusta causa recusat ꝓiurus est nec eã defendit appellatio. t scda ibi rndemus Nõ practicã ꝓcipiẽdi ei qui iurauit obedire ꝓcipit eñ sub iuramẽti debito ꝓcor. s. eo. c. ꝓx. Scdo nõ q̃ non obediens scdz iuramentũ ꝓpium incidit crimen ꝓiurii nec requiritur aliq̃ snia. Nõ q̃ appellatio etiã fm ista tpa non suspendit obligatõez pure q̃stã t hodie hec decre. non bz dubium cum appellatio etiaz extraiudicialis nihil valeat nisi sit rõnalis ī. de appel. vt debit⁹. t. i. c. ti. li. vi. t oportet q̃ exprimat cãm vt ibi ff olim dubitabatur ex eo q: omnis appellatio que nõ erat manifeste frustatoria deuolnebat cãm ad supiorẽ ij. q. vi. ad romanã. t nõ. in. c. vt, debit⁹. t p gl. in. d. c ad romanã. ff rõ decidendi in ꝓtrariũ fuit duplex scdz goff. Prima q: p appellatõez non pt impediri quod ꝓpetuo edicto fieri ꝓcipitur. ff. de appel. nõ reci. l. vlti. ij. q. vi. diffinitiua. ff ꝓpetuo edicto precipit ne inuanũ dei nomẽ assumat. Itẽ ne violetur iuramentũ ī. eo. t si xp̃s. t. xxij. q. v. qñcunqz. Scda rõ q: lz fm ista tẽpora appellatio sine exp̃ssione cause eximeret a iurisdictione non tñ ab obligatõe. vt. s. dixi. Et ex hoc t ex tex. nõ ꝓtra religiosos appellantes vt plurimũ sine cã legitima a ꝓcepto supioris. nõ eñ euadunt notã transgressionis obedientie vel iuramẽti si ꝓs iurauerunt. Itẽ etiã optime iste tex. ꝓtra istos qui appellãt sen̄ permunt laudũ reduci ad arbitrium boni viri sine cã legitima non obstãte iuramẽto ꝓstito ꝺ standō laudo. si eñ postea declarat laudũ non reducendũ patet eos ee ꝓiuros nisi ꝓbabilis error eos excusasset ar. c. sacro. t e sen. ex. t vide qõ dico ī. eo. quintauallis. Ultimo nõ iuncta glo. i. q̃ difficultas excusat a ꝓiurio sic t ne cessitas. s. eo. q̃rclam. t. l. ii. ff. q̃ satisd. co. Ez cõtra B oppo. de. l. ꝓmi⁹ actus. §. illud ꝯ. ff. de v. ob. Do. glo. i. rndet q̃ difficultas impedit ꝓiurium ꝓmitti sed non liberat a pena puentionali vt in ꝓtrario Bamasus in sua tercia. q. dixit q̃ si impedimentũ puenit ex casu nõ ꝓmittit pena. sec⁹ si ꝓ hominẽ. ff. ad legem aquil. proinde ad materiã. qõ nõ. p dy. t Jo. in regula peccatũ. de re. iur. li. vi. vide tu latius p barto. in. l. qõ te. ff. si cer. pe. t in. d. §. illud. vbi multa ꝓsequitur circa hãc materiã t aliquid ponit in. l. si decessero. ff. qui satisda. co. t q̃ntum ad ꝓpositũ in effectu dicit q̃ aut pena venit ꝓmittenda ex ꝓditionis euentu. aut ex commissione more. primo casu difficultas prestatõis non impedit penam committi vt probatur i. l. ī illa stipulatõne. si kalendis. ff. de v̄ obli. exemplum si tibi non dedero stichũ in kalendis marcij promitto dare c. certe licet casu moriatur stichus teneor nihilomin⁹?

dare.c.vt in.d.l.in illa stipulatõne.z hoc ideo q3 pe
na venit ꝓmittenda nõ ex mora ꝑ ex ꝓditionis euentu
.l.si non dedero stichũ lz gl.aliud dixerit in.d.l. si de
cessero. Scõo casu pone exemplum ,pmitto tibi dare
stichũ z si nõ dedero ,pmitto tibi dare.c. subdistingue
aut in obligatõe ẽ factũ aut aliqd dari ꝑmo casu diffi
cultas impedit moram ꝓmitti z ꝑ ꝓña pena vt in.l.
si vehẽda.§.pe.ff.ad legẽ ro.ò iact.vtputa ,promisi sub
certa pena certo tpe ꝓducere res tuas ad certũ locum
certe si casu fai impeditus nõ ꝓmittit pena vt in .d.§.
pe.scõo casu etiã subdistingue q3 aut certã speciẽ dari
ẽ in obligatõe aut q̃ntitatem.ꝑmo casu pena euitatur
ex difficultate ꝑstandi vt si sub certa pena promisi da
re stichum qui casu mortuus ẽ ante morã vt in.d.l.qõ
te.z.l.si homo mortuus.ff.de v̄.obli. Tercio cãu dic̃
morã ꝓmitti z ꝑ ꝓña penã vt.d.§.illud.nã si incõdiũ
non liberat ab obligatõe q̃ntitatis.vt.l. incendiũ .C.
si cer.pe.fortius nec difficultas.z ꝑt esse rõ huĩ diuer
sitatis q3 vbi q̃ntitas ẽ in obligatione difficultas non
liberat.qm̃ totum genus pire non ꝑt.obligatio vero
ẽ in genere cũ certa q̃ntitas ,pmittit.vt in.l.in rõne .§
diligẽter.ff.ad le.fal.qõ intelligẽ nisi q̃ntitas debeat
vt spẽs.vtputa ,pmitto.c.ex his que sunt in illa arcba
tunc idẽ est dicendum quod in obligatõe certe spẽi vt
nõ.in.d.§.diligenter.z in.l. talis scriptura .ff.dele.i.
z sic tẽpera dictũ bar. Itẽ i alio limitarẽ suum vltimũ
membꝝ dicerẽ cm̃ q3 vbi q̃ntitas ẽ in obligatõne z ex
postfacto ,promissor fuit impeditus ꝑ eũ cõtra quẽ nõ
ꝑt habere regressum seu cãu fortuito q3 tunc pena nõ
ꝓmittitur vel saltem restituet ex clausula generali si q̃
mihi ista cã tẽ.ar.optimũ in.c.significãte.de pigno.
z in.c.ij.de ꝓsti.z in.c.ex lr̃is.ò i inte.resti.z.l.i.ff.ex
q.ca.ma.fateor tñ q3 difficultas seu casus non liberat
ab obligatõe z sic loquitur.l.incendiũ.z.l.ꝓtinus .§.
illud ꝓuriũ aũt semp ímpeditur ex difficultate q3 iura
mentum obligat dũtaxat facultate.xxij.q.ij.beatus.
z j. eo.z si xp̃us.z.s.eo.querelam. An aũt impedia
tur vinculũ ex cõis si iussus aliquid facere mínime fec̃
ꝓpter difficultatem faciendi vide bo.glo.z qõ sup ea
dixi de testi.cogen.in.c.ij. Ulterius q̃ritur tex.lo
quitur qñ is qui iurauit ecclesiaz defendere fuit requi
situs.dubitat nunqd sine requisitõe teneatur illam de
fendere.Glo.ij.arguit,p z ꝓtra z nihil concludit Jo.
an.remittit ad spe.in ti.de aduo.§.i.v̄ .ff nunqd is q̃
iurauit.z dicit q3 quicquid hic z ibi dicat attendenda
sunt verba iuramenti.Aduerte aut iste iurauit defende
re ecclesiam requisitus z tunc non tenetur nisi requira
tur.ar.c.porro.ò primil.Aut iurauit simpliciter defen
dere ecclesiam z tunc tenetur etiam sine requisitõne si
sciret ecclesiam suo patrocinio indigere vt in .c.de for
ma.xxij.q.v.z ar.in.l.in illa stipulatõne partis.ff.de
v̄.obli.sic salua.spe.in ꝑalle.loco z vide ad materiam

bo.glo.in.c.cupientes.§.si vero.de elec.li.vi.in v̄.cõ
tempserit. Ultimo querit glo.nunquid iste qui in
rauit ecclesiam defendere incidat indistincte i periuriũ
ex non defensione z respondet q3 non z ponit tres ca
sus in quibus non tenetur defendere. Primus si eccle
sia nos seruauit ei fidem in suis necessitatibus.Scõo
si ecclesia ei subtraxit suum salariũ consuetum. Tertius
si eam remordet ꝓscia de iniustícia cause. dicit tamen
glo.q3 hoc casu licet aduocatus debeat sequi suaz con
scientiam.ecclesia tamẽ habebit eũ pro periuro ex quo
non defendit ecclesiam vt promisit ar.c.litteras.de re
sti.spo. Aduerte ꝓmo circa ꝓmuz casum si eñ ecclesia
,promisit sibi aliqua in suis necessitatibus z postea non
seruauit non vidz iste casus in effectu differre a scõo iõ
tunc dicendũ vt super eo dicam. si vero glo .intellexit
de fide tacite prestita scõm quosdã qui dicunt q3 sicut
vasallus tenetur adiuuare dominũ in necessitatibus.
ita z dñs vasallũ.ad hoc quod le.z nõ.in.c.de forma
xxij.q.v.quasi velit glo.q3 ecclesia etiam vltra expres
se promissa teneat subuenire isti qui iurauit defendere
ecclesiã i suis necessitatib9. Certe gl.nõ bñ diceret sal
em̃ est dñm teneri i his que expresse promisit.ar.in.l.
sicut.C.ò acti.z ob.z forte ob hoc voluit Guil. naso.
hic q3 vasallus tenetur iuuare dominũ licet dñs nõ iu
uerit vasallum Rõ q3 vasallus tenetur dñm ꝑ iuramẽ
tum ꝑ dñs tenetur vasallo ex vrbanitate z nulla pena
est non facienti id ad quod solũ quis tenetur ex vrba
nitate vt nõ.C.de pig.creditores.z.l.ciuile. C ò fur.
z j. de loca.potuit.z hoc circa ꝓmum casum. Ve
nio ad scõm in quo gl.dicit q3 si ecclesia illi subtraxit
salariam ꝓsuetum tẽ.Hosti.z Jo.an.dicunt dictũ gl.
ꝓcedere qñ tota ecclesia delinquit in subtrahendo sibi
salarium.secus si solus prelatus alias agat contra ꝑ
latum z iuuet ecclesiam ar. in regula delictum.de re
iur̃.li.vi.nisi iste sub conditione iurasz.s.si sibi salariũ
solueretur.s.eo.puenit.quasi velit q3 hoc vltimo cãu
sufficiat ad non defendendũ q3 salarium sibi nõ soluit
Nõ bñ ex b̃ dicto q3 factũ soli9 ꝑlati sufficit vt defici
at ꝓditio nõ aũt ꝓtract9 modalis soluat mõ q ipm ꝑla
tũ nõ seruato z de b̃ vide qõ nõ.in.d.c.puenit.z in.c
vez.j. de ꝓdi.appo. Et rõ diuersitatis ꝑt esse q3 vt cõ
tract9 ꝓditionalis dissoluatur satis ẽ ꝓditionẽ nõ fuis
se adimpletam etiaz si sine culpa b̃ ꝓtingit vt in.l. illa
stipulatõne si kalendis.ff.de v̄.obli.z qõ nõ. bar.in
d.l.si decessero.ꝑ q3 dissoluatur ,ppter modum nõ ser
uatũ exigitur mora vt in d.c.vez.sed factũ solius pre
lati non facit ecclesiam eẽ in mora ar.xvi.q.vi.si epm

Venio ad terciũ casum in q̃ gl. vult q3 ꝓtra ꝓsciaz
non ,tenetur iste iuuare ecclesiam . sed ecclesia habebit
eũ ,p periuro hoc vltimũ non placet hosti.q3 sic daret
materia cuicz p iuramẽtũ astricto ad adiuuandam ec
clesiam auferendo beneficium seu salarium deputatũ

contra.c.latis puersum.lvi.di.s.eo.querelã. ꝛ sic iste
pateret dãnum vnde deberet premiũ consequi cõtra
c.sane.de renũ. Nec ob.fm eũ que all'.glo.qz loquũt
in matrimonio vbi timet collusio ꝺ eo qui ꝓgno.plãg.
vxo.sue.sup eo ꝛ in quo vertit ꝑiculũ incõtinentie nec
põt p aliũ licite deseruire.secus in officio aduocatiõis
qꝺ p aliũ expediri põt.L.de iudi.rẽ nõ nouã.dabit ḡ
iste substitutũ bonũ qꝺ salua ꝓscia facere poterit ar.ff
de ne.gest.at qui naturã.§.cũ me absente.ꝛ.l. ꝓtor.ff
de iurisd.em.in.ꝛ si nõ posset aliũ inuenire nõ habebit
statim ꝑ ꝑiuro ꝑ ꝓsiderabit arbitrio boni viri põdera
ta qualitate ꝓsone aduocati ꝛ cãe an hoc faciat fran-
dulenter ꝛ si appret frans,pcedat ꝓtra eũ si bona fi-
des absoluat ar.de rescrip.cũ ꝓtingat.in dubio ꝺo re
linquat ꝓscientie sue ar.ꝯ.e.mulieri.ꝛ.i.q.vij.sãxim⁹.
Et certe hec tria mẽbra vltima sufficissent in hoc arti.
ꝑmissis resecatis nã si apparet de bona fide nõ tenetur
dare substitutũ cũ ꝑmissio generalis nõ se extẽdat ad
istũ casũ vt defendat malã ꝛ iniquã cãm.ar.in.l.rẽ nõ
nouã.L.de iudi.ꝛ i.c.i.li.vi.de ꝓsti.ꝛ.l.si ꝑaratos.ff
de ꝓdi.inde. Ideo dixit do.an.ꝛ bene qz si certũ est ec
clesiã fouere bonã cãm,pcedit dictũ glo. si certũ ẽ qꝺ
fouet iniustã nõ erat ꝑiurus nec reputabit ꝑ ꝑiuro si ẽ
dubiũ exquo ꝓstat eũ non defendisse cũ fundata ſtt in
tentio ecclesie allegãtis ꝑiurium habebit ꝑ ꝑiuro nisi
oñdat bonã cãm esse iniustã nec curabim⁹ de sola con
sciẽtia ipsius.ꝛ credo qz in hoc casu dubij loquat glo.
ñra.facit.c.inquisitioni.de sen.excom.

Casus. Princeps qꝫ iurauit certã seruare monetã si scie-
bat illam ltimo pondere fraudataz penitere
debet de iuramento quod fuit illicitũ ꝛ ideo non ser-
nandũ.si vero ignorabat tunc iuramentũ seruat si illaz
facit restaurari.sic cõmuniter sũmat.sed ego sũmo ge-
neraliue cõprehendẽdo etiã vltimũ dictũ.c.ꝛ sic iurãs
scienter illicitũ non indiget absolutiõe sed tenet illud
non seruare.si ꝺo iurauit ignoranter debet illud obser
uare si aliquo licito mõ est obseruabile. Si aũt iurauit
licitum quod putabat illicitũ debet obseruare iuramẽ
tũ sed de animo deprauato aget pniam.hoc d. Prio
ꝓsultatio.scꝺo nisi o.ibi super quo.in qua tria mẽbra
distingue.scꝺm ibi si vero.tertiũ ibi verus tñ. Nõ
primo qz si consiliarij principis vel ciuitatis nõ recte
consulunt ꝑdunt nomen consiliariorum ꝛ appellantur
deceptores ꝛ hoc ideo qz officiũ consiliarioz est iuste
consulere.vnde ex consilio fraudulento ꝙs tenetur de
quo in regula nullus ex consilio.de re.iur.li.vi.ꝛ in.c.
sicut dignũ.§.qui vero de homi. Nõ quem debe
re venire ꝓtra factum ꝓpriũ indiscrete gestaz.debet tñ
discrete contrauenire quod intellige.vt le.ꝛ nõ.in.ca.
qualiter ꝛ qñ.de acca.ꝛ magne sapientie est ꝛc.xxij.q
iij.magne. Nõ tercio qz ab illicito iuramento non
est absolutio necessaria.rõ quia absolutio presupponit
vinculum. de despon. impub. ad dissoluendum. et
.l.x.ff.de ver.oblig. sed iuramentum illicitum non li-
gat vt.xxij.q.iij.cãsi ꝑ to.ꝛ rõ est qz iuramentũ nõ de
bet esse iniquitatis vinculum.i.non ꝺz ligare ad iniqui
tatem.nã cum presteur principaliter deo vt in.c.debi
tores.s.eo.deus non vult vinculare quẽ ad iniquita-
tem.ꝛ de hoc ꝯ.latius. Nõ quarto ibi irregulo ꝛc.
qz princeps non ꝺz aliquid agere in preiudiciũ popu-
li ipsoz assensu non requisito fm Jo.an.ad hoc.c.ad
hec.de offi.archi.qꝺ nõ.ꝛ facit tex.iste in ar.fm Hꝺo
sti.qz ꝓnceps ꝑ se nõ põt cõponere de dãnis populo
datis rõne guerre de quo remittit ad sũmam de pe.§
fi.v.sed pone qz guerra. Ex his nõ principem nõ pos
se disponere ad libitũ de substantia subditoz.ꝑ quo
facit qꝺ nõ. Inno.in.c.que in ecclesiaz.de ꝓsti.ꝛ legi
iste in.l.fi.C.si ꝓtra ius vel vti.pu. Nõ.in.v.si vero.ꝛ
tene mẽti qz si iuramentũ seruari non põt in forma spe
cifica debet seruari eo mõ quo põt.nã vt hic vides iste
rex iurauit seruare monetã patris sui ꝛ intellexit ꝺ pniti
tñ si illa reputur fraudata tenet facere aliam monetam
cudi sub nomine patris vt sic seruet iuramentũ eo mõ
quo põt. Ex hoc patet qz iuramentum hz vim clausu
le si non valet qꝺ ago vt ago valeat vt valere potest.
concordat.c.ad nrãm.iij ꝯ.e.ꝛ.l.cum patrem.§. filiꝰ
matrẽ.ff.de.l.ij.ꝛ vide qꝺ dixi.s.e.ad nrãm.ꝛ p hoc
patet tex.ibi vsquequaqz debere exponi.i. eo.modo
quo potest. Nota vltimo in.v.verum tñ intelligen
do qz ponat tercium casuz vt vꝫ placere Jo.an.ꝛ Cal.
ꝛ cõir sequentibus vt sic intelligat qñ credebat mone
tam fraudatã sed nõ erat ꝛ placet mihi iste intellectus
vt sic differat a precedentibꝰ qz iurans licitum quod
credat illicitum peccat p quod dicit Jo.cal.qz iurans
verum qꝺ credit falsum est periurus quo ad deum.
Idem dicit in eo qui credit venire ꝓtra iuramentuz et
non venit vt si credebat iuramento nõ esse satisfactum
cui tñ erat satisfactũ.quod satis placet qz deus respi-
cit aim hominis ꝛ non factum.xxij.q.v.si quid inue-
nisti.ꝛ de pe.di.i.c.si ꝓpter ea.ꝛ.c.si cui. Venio
ad gl.ꝛ qz hic tractat de falsa moneta ꝙro ꝙ pena pu
nit falsarij monete. Rñdeo assumendo mẽbra glo.i.
ꝛ declarãdo qz.aut falsat qs monetã ꝓncipis itellige
ꝺ nouo eã adulterando ꝛ cõburi ꝺz.l.ij.C.de fal.mo.
Aut falsat monetã ciuitatis seu alterius inferioris ab ipa
tore ꝛ capite punit sic intelligit gl.l.i.C.eo. Aut nõ fa
bricat monetã de nouo sz fabricatã radit.s.minuendo
Vel tigit puta monetã ereã vt appareat aurea ꝛ punit
vltio supplicio vl' dat ad bestias fm ꝓdictoz psone vt in
l.quãqz.ff.ꝺ fal.ꝛ nõ.gl.qz ꝑ hãc distinctioz apit in-
tellectũ illaz triũ legũ ꝛ hunc intellectuz sequit bar.in
d.l.quicunqz.ꝛ glo.in.l.ij.preall'. Alij vt Ja.de are.
in.d.l.ij.ꝺicit qz falsãs monetã aureã principis

ꝓbuitur. ꝛ sic itelligatur illa. l. ij. Aut erat moneta ere ꝓtaminata ꝛ ꝓcedit. l. i. ꝛ vterq; itellect⁹ ē bonus De mum ponit glo. tria ſpālia in ꝟ crimie. adde ꝛ q̄rtum q; accuſatori p̄ſtatur impunitas ꝛ quilibet falſariū ca pere p̄t vt i. d. l. i. Ex glo. quero qd de eo q̄ ſcienter ex pendit falſam monetā. Vo. videtur q; teneat pena. l. corneł. de fal. q̄ regulariter ē deportatio ꝛ omnium bo nor⁹ publicatio. ſeruus vero vltimo ſupplicio afficit de quo dicendū vt in. l. i. in fi. ff. de fal. ꝛ q; talis expendi tor teneatur hac pena vid⁹ tex. in. l. hac lege. ff. ad le. cor. de fal. ſ bar. ibi dicit ꝟ ꝓcedere q̄n expendidit nū mos plumbeos vel ſtagneos q; de eis tm facit men tionē illa. l. alias deb⁹ puniri pena extraordinaria ar. l. ſacularū. ff. de extraor. cri. ꝛ sic dicit ſe multos de fendiſſe a pena le. cor. de fal. qō eſt nō. etiam in mate ria extenſionis. Quero ſecō q; gl. facit mentōez ō moneta ciuitatis. nunqd liceat inferiori a p̄ncipe vel imperatore cudere monetā. vid⁹ q; nō p tex. l. i. ꝛ ij. C. ō fal. mo. glo. ꝟ tangit in. d. l. ij. ꝛ dubitare vid⁹. tū re ſidere vid⁹ vt nō liceat ſine ꝓceſſione p̄ncipis. ꝛ hoc ſe quit ibi bar. ꝛ pe. ꝛ Ly. intellige niſi ciuitas vel p̄n ceps inferior ꝟ p̄ſcripſiſſet p tūn tps ō cuius initio nō extaret memoria. vt in. c. ſup qbuſdam. de v̄. ſig. facit qō nō. bar. in. l. vectigalia. ff. de pab. vel nūl eſz talis qui preſcripſiſſet iura imperij vt nō. in ſimili Inn. in c. cum p. tabellio. de fi. inſtru. ꝛ in. l. infamē. ff. ō pub. in. p bar. ꝛ sic ſalua iſtum tex. p quo glo. vide nō. in. c Adrian⁹. ij. lxiij. di. que dicit reges biſpanie non ſub iacere imperio qui regnum a fauctb⁹ hoſtiū eruerūt ō quo in. c. p venerabilem. C. qui fi. ſunt le. Tercio q̄ro q; s. dixi. falſariū monete inferioris a principe vl monete erce ipius p̄ncipis fm alium intellectuz debe re capite puniri nūquid debeat intelligi de pena mor tis. Vo. goff. ꝛ hoſti. referunt Jo. crenoñ. defendiſſe quendā qui falſauerat monetā ciuitatis bonoñ. vt nō puniretur pena mortis naturalis ſ ciuilis q; pena ca pitalis eſt triplex vt in. l. ij. ff. de pub. iudi. ꝛ nō. Inn. in. c. qualiter ꝛ quando. de accu. debet ergo intelligi de mitiori q; pene ſunt reſtringende de pe. di. i. § . pe ne. ꝛ in regula in penis. de re. iur. li. vi. ꝛ l. pe. ff. ō pe. hodie tū ſtatuta terraz cōmuniter, puident. ꝛ cum illa opi. Jo. an. ꝓmuniter tranſeūt ꝟ doct. Reliqua circa fraudatōis materiā monete dicā poſt glo. Ez q; hic fuit adit⁹ papa ſup abſolutōe iuramenti nunqd poſſit papa abſoluere a iuramento Glo. multum plene ꝟ di ſputat quā nō. q; quotidie all. ꝛ in effectu vid⁹ ꝓcude re q; ex cauſa poteſt abſoluere ꝛ in aliud quod ſit ma gis deo acceptum ꝓmutare ſicut facit in voto ſed ſine cā non p̄t ex quo iuramentū ē licitum. Idē Inn. in. c cū inter p. de renū. ꝛ archi. in. c. auctoritatez. xv. q. v. vbi glo. circa hōc multū laborat. Idē ſentit glo. in. c. nō ē. de vo. ꝛ lz loquatr voto. nī ipi⁹ rō ꝓcudit etiā in

ramētū Idē ſpe. in ti. ō lega. §. nūc oſtēdēdū. v̄. xxiij. vbi plene ex ai at iſtā materiā iuramēti. ꝛ p Inn. in. c. venerabilē. ō elec. in vl. colū. Et ꝓcudēdo i vnū. mate riā iſtā dico sic q; aut iuramētū ē tale q; ſeruari non p̄t ſine periclo anime ut ſi iurauit corrūpere monialem vel ſingulare parētes vel qd ſimile ꝛ tunc non requirit ab ſolutio ſ auctoritate, ꝓpria p̄t cōtrauenire vt. s. dixi. lz debeat penitere ō temerario iuramēto vt i. c. ad audiē tiā. in fi. de ſpon. ꝛ xxij. q. iij. c. i. ꝛ ſe. ita tz Inno. in d. c. venerabilē. ꝛ hoſt. ꝟ. Aut poterat ſeruari ſine iteri tn ſaluti eterne ſ alias erat temerariū ꝛ pniciosum vel periculoſū ꝛ ñ dz ꝓtrauenire ſine auctē ſupioris vt in. d. c. venerabilē. ꝛ. s. c. cū qdam. §. fi. ꝛ ꝟ ē dictū Inn. in d. c. venerabilez. qō intelligere i caſu dubij alias aūt nō obligat ex quo ē ꝓtra bonos mores lz poſſit ſuari ſine periculo anime vt ē tex. iuncta glo. in regula. non ē obligatoriū. de re. iur. li. vi. de quo vide quod dixi in c. ſi vero. ꝛ. d. c. cum qdam. s. eo. ꝛ limita vt ibi dixi. Aut iuramentū ē illicitū ex pte recipientis ſ ex pte pre ſtantis licitum ꝛ tunc nō lz ꝓtrauenire ſine abſolutōe vt in. c. ſi vero. ꝛ in. c. ex. s. e. ꝛ multofortius quādo ex vtraq; pte ē licitum vt in. d. c. venerabilē. Quis aūt tunc potent abſoluere a tali iuramēto dic q; aut fuit p ſtitum p inferiorē i materia ſpectante principaliter ad papā vt ſi iurauerūt canonici non recipere aliquem vl tra numez ꝛ poteſt papa etiā ſine cauſa abſoluere q; in tali iuramēto intelligit excepta auctoritas pape vt in. c. venientes. ī. eo. qō sic debet intelligi. qō etiam voluit hoſti. hic. Aut fuit preſtitū i alia materia ꝛ tūc aut p̄ncipaliter ob dei reuerentiā ꝛ bonorē ꝛ ſine cau ſa nullus preter deū remittere p̄t sic intellige Jo. an. poſt Vincē. in. c. ij. de ſpon. ꝛ ſpe. in ti. de lega. §. nūc oſtendendum. v̄. hoc quoq; vbi ꝓſequitur iſtam ma teriam vbi vide. Papa eñ nō poteſt ſine cauſa remit tere obligationem deo queſitam. xxiij. q. i. manet. et xxiij. q. iij. in. c. ſi is qui. Ex quo infero q; ſi papa non poteſt abſoluere alium multofortius nec ſeipſum argu. c. in fi. de inſti. ꝛ. c. per veſtras. de iur. pa. facit ad hoc quod nota. Jo. an. in. c. ſignificaſti. de ſo. compe. ꝛ do. an. in dicto. c. cum inter. li tamen papa aliquem abſoluit preſumitur in dubio cauſa quo ad eccleſiam militantem vt in ſimili nota. glo. in dicto. c. non eſt. ō voto. ꝛ per legiſtas in. l. fi. C. ſi contra ius vel vti. pu. Aut ſubeſt iuſta cauſa ꝛ tunc papa poteſt a iuramēto abſoluere vt in. c. ſi vero. s. eo. ꝛ eſt iuſta cā ſi turpitu dinem ꝓtinet ex parte recipientis. vt ibi vel ꝓpter ſcan dalū euitandū vt nō. ꝟ glo. ꝛ Inn. in. d. c. venerabilē. vel maioz vtilitas imminet in ꝓmutatōne sicut dicim⁹ i voto vt nō. Inn. i. c. debitores. s. eo. vl ſubeſt aliq alia iuſta cā. xv. q. vi. nos ſanctoz. ꝛ. c. auctoritatem quinimo etiā ep̄s poterit bis calib⁹ abſoluere ſic ꝛ vo tum ꝓmutare vt nō. dicit Inno. in d. c. debitores. hec

tñ er̃t dñia inter papam ꝛ ep̃m qz in factis magnarũ
p̃son aꝫ uel multũ dubijs debet recurri ad papã. sic p̃t
intelligi. c. venerabilem sed in alijs poterit etiam ep̃s
respectu sue dioceſis .ꝑ papa respectu totiꝰ orbis. sic
nõ. sentit spe. in ti. de lega. §. nũc ostendẽdũ. v̄. .xxiij.
ibi tñ sentit q̃ sine ꝓmutatõe non p̃t ep̃s dare licẽtiam
ꝓtraueniendi. qõ non admitto qñ subest alia iusta cã
ar. in. d. c. si vero. cũ si. Elliꝰ aũt p̃latꝰ cõtra ep̃m q̃ non
habeat ep̃alem iurisdictõem nõ puto q̃ possit absolue
re a iuramẽto sicut nec i voto dispẽsare p̃t vt nõ. in. c. i
de voto. li. vi. Aut iuramẽtũ respicit p̃ncipaliter ꝓmo-
dũ hominis ꝛ tũc sine cã papa remittere ñ p̃t ꝑ cã
sic. vt nõ. spe. in. d. v̄. b q̃. ꝛ archi. in. d. c. auctoritatẽ
is tñ de cuiꝰ ꝓmodo agit remittere p̃t vt in. c. i. ò iure
iurã. ꝛ. c. significauit. de censi. ꝛ in. c. ij. de spõ. ꝛ ibi p
Jo. an. qõ ꝓcedit etiã si iuramentũ ꝓcernat vtilitatez
vtriusq; ꝓtrahentium vt qz aliquꝭ iurant sibi adinuicẽ
ad aliqõ facere vt in. d. c. ij. secꝰ puto vbi qs simplici
ter iuraret ad ꝓmodum suum nã nõ poterit sibi remit
tere iuramentũ ne auctorizet in facto ꝓprio nec alius
poterit remittere sine cã vt sentit spe. in. d. §. b quoq;

Adde ad p̃dicta nõ dictũ Jnn. in. d. c. venerabilẽ
vbi dicit q̃ non solã in temerarijs iuramẽtis sed etiã
in licitis lz ꝓtrauenire sine auctoritate supioris vrgẽte
necessitate si non p̃t haberi supior a quo petat absolu
tio. xi. q. iij. antecessor. ꝛ idẽ dicit si forte magna vtili
tas spũalis b exigat. Hoc vltimũ non placet ibi host.
qz non debet ꝓmitti piurium propter bonum spũale
ꝓtingens ar. in. c. sicut non sunt. xxxij. q. iiij. ꝛ in. c. su
per eo. de vsur. ꝑ saluando Jnno. posset dici iudicio
meo q̃ non ꝓmittitur piurium si ꝓmutatur iuramẽtus
in maius bonum in. c. peruenit. s. eo. debet tñ haberi
auctoritas superioris si haberi potest vt. d. c. venera-
bilem. ꝛ p̃dicta nõ bñ Oppo. in eo q̃ papa mãdat
cudi monetã sub nomine p̃prio. si iste rex credebat spe
iuramenti monetã esse legitimaz ꝛ repitur defraudata
nam ex b videꝝ rex ꝓmittere falsum. sicut eñ in moneta
tria de substantia requirunt. s. materia metallica quãti
tas ponderis. ꝛ publica forma. ff. de ꝓtrahẽ. emp. l. i
in carta in quolibet istoꝝ ꝓmittit falsitas. Do. glo. q̃
e in v̄. nomine. q̃ inscriptioni monete fides non adhi
bet ꝛc. quasi dicat falsitatẽ ꝓmitti in scriptura q̃ ꝓbat
non autem in illa que fidem non facit. nota bene hoc
dictuꝫ qz facit ad multa. sed mihi hec so. non satisfacit
simpliciter intellecta qz imo inscriptio fit in moneta
ad ꝓbandum publicam formam ꝛ auctorẽ ipiꝰ mone
te. vnde xp̃s in euangelio interrogauit cuius esset sup̃
scriptio illius monete ꝛ cum fuisset responsum q̃ cesa
ris dixit reddite ergo que sunt cesaris cesari ꝛc. Soff.
soluebat obiectõnem procedere si iste rex fecisset cudi
monetã sub noĩe patris ꝑ hoc nõ faciebat sed solũ vte
batur veteri. b etiã non satisfacit lr̃e vt patet ibi cudat

ꝛc. Hostí. dicit q̃ iura ꝓtraria non habẽt locũ i mone
ta ꝑ in instñs sic nã. dumodo non falsetur moneta nec
alteri ꝓiudicetur non refert an cudat sub nomine p̃prio
vel filij. vel que figura ponat vt b dicit patere. ꝑ certe
satis falsificat exquo inscribitur nomen illius qui non
fuit auctor. de his que fi. a prela. c. q̃nto. Dic ergo for
maliꝰ q̃ istud fiebat ab habẽte potestatem sine alicuiꝰ
ꝓiudicio ad bonũ finem. s. vt seruaret iuramentum eo
mõ quo fieri poterat. Hec tñ glo. postea oppo. de. c. sa
ne. ꝛ nõ solut ibi eñ inmisi q̃ inscriptõni libri statur.
p quẽ tex. colligit ibi glo. ar. q̃ si in aliquo lapide vel
colũna inueniat scriptura fides est ei adhibẽda. ꝛ facit
ille tex. in ꝓtrarium tenendo dictum glo. q̃ inscriptio
monete non probat Jo. an. dicit q̃ ibi non assertiue ꝑ
dubio forte dicit per descriptõnem libri de ipius au-
ctore constare ꝛ facit. xxi. di. c. i. ꝛ. c. clementis. ꝑ tu de
his dic vt dixi in. c. cũ causam. de. pba. Nũc gl. de
claratis attingam aliqua circa materiã monete Et pri
mo quot modis princeps seu habẽs ius cudendi mo
netã dicitur eam fraudare Jnno. ponit duos modos
Primꝰ q̃ certũ pondus ꝑ quolibet denario a p̃nci
pio ordinatũ diminuit de mãdato p̃ncipis mãdantis
illã sic diminutã postea recipi ac si p̃mi põderis esset.
Secõs cũ ab initio cudit moneta multo minoris pon
deris vel valoris q̃s ee deberet deductis inde expen̄
vult eñ Jnno. q̃ moneta i forma dz tñ valẽ q̃ntũ va
let in materia deductis tñ expensis quas auctoritatẽ
prestans de suo facere non tenetur. ex officio eñ non
debet habere dãnum. ff. ex q̃. cau. ma. l. i. ꝛ. c. cũ ñ de
cert. de iur. li. vi. imo. plꝰ credit Jnn. q̃ si ꝓnceps
indiget poterit inde sentire aliquale lucꝛ vt sic minus
valeat q̃s valeret i materia etiam deductis expensis
cũ ipe ex officio det auctoritatem monete. hoc verum
nisi spergeretur extra regnum quia cum damno non
subditorum hoc facere non posset. Credit etiam Jnn.
q̃ in p̃mo casu possit ꝓnceps cum consensu populi di
minuere monetaz quia quilibet p̃t renunciare iuri suo
vij. q. i. q̃s periculosum. Et dicit sufficere ꝓsensum ma
ioris ptis magnatũ regni qz negotiũ regni reputatur
negotiũ vniuersitatis ar. in. l. ij. C. de iura. calũ. ꝛ facit
qõ ipemet Jnn. nõ. in. c. fi. de ma. ꝛ obe. ꝑ ego ò hoc
dubito cũ tractet de ꝓiudicio singulorꝝ. ar. eoꝝ q̃ nõ. i
c. cũ omnes. de ꝓsti. ꝛ C. que sit lõ. ꝓsue. sup rubrica
fatet tñ Jnno. consensum populi non sufficere qñ il-
la pecunia esset expendẽda extra regnum. ꝛ idẽ hosti.
ar. in. l. fi. ff. de iurisd. om. iudi. de consti. que in eccle
rum. ꝛ. c. ecclesia. Sed circa dictum precedens dicit
bar. in. l. ij. §. mutui. ff. si cer. pe. ꝛ l. paulꝰ. de solu. q̃
pecunia debet tñ valere quantũ valet materia. expen
se aũt debẽt fieri de cõi vt. l. i. ff. de contrahẽ. emp. fa-
tetur tñ q̃ de ꝓsuetudine seruatur contrarium ꝛ dic q̃
seruatur dictũ Jnn. tam i expensis q̃ i modico lucro

hosti. addit tertium modū fraudandi extrinsecus ut qz ꝓnceps bonā monetā ꝛepbat et equivalentem vl minus valentē suscipit ad hoc ut de repbata bonū so rum habeat et illam ꝓflari faciat et cudi. et in summa dic ut ꝓdixi qz sicut in moneta sūt tria. ita circa quod libet pōt ꝓmitti falsitas. sed hoc vltimū dictū hosti. ꝓmit vsum monete et ꝓpetit solum ꝓncipi Ulteri' quero de qōne quotidiana tpe dispositionis seu con tracti debiti currebat certa moneta. cursu tpis illa mo neta est deteriorata seu diminuta. queriē nūquid solu tio debeat fieri scōm extimationē antiquā vel prout currit et maxime si repitur nova melior. Hanc qōnē satis succincte tetigit glo. in. c. olim. de censi. et in. c. quis ignoret. xxxij. q. iij. plen' p hosti. hic. z pau. i de. ij. ō deci. p Ly. et Odo. in. l. in minoꝛ. C. in qui. cau. in inte. resti. nō est necē. p bar. in. l. paulus alias inapit creditore. ff. de solu. et spe. ti. de solu. §. nūc ali qua. v. pone. et ibi p Jo. an. in addi. et do. anto. satis plene hic. Sed expediendo materiā clare et ꝓclusiue ꝓsiderandū est qz duobus modis ꝓncipaliter pōt pe cunia seu moneta deteriorari seu minui. s. respectu cur sus. qz stante eadē bonitate intrinseca nō valet tm̄ si aut valere solebat. item ex defectu pecunie qz est dimi nuta in pondere ut qz fuit tonsa circūcirca et p longū vsum est effecta erosa vtputa qz erat de ere sed insup habebat de argento quod ex longo vsu cozruit. Pdi mo casu distingue qz aut moneta est respectu cursus i totū repbata vtputa qz ꝓnceps iterdixit in totū illi' vsum et tunc si debitor nō fuit in mora tenuit pe. et se quit Ly. in. d. l. in minoꝛ qz pōt solui ō antiqua quia satis est mutuū restitui in eadem specie et bonitate ea dem intrinseca ut. l. cū quid. ff. si cer. pe. Contrariū te nuerunt Ja. z Odo. et sequit Bar. i. d. l. paul'. z do. anto. hic. et cōiter hoc tenetur licet hosti. hic videatur sentire ꝓmō dictū sed tu tene ꝓcedens ar. in. l. elegant. §. qui repbos. ff. de pig. actio. Nec ob. motiuū tenē tiam ꝓtrariū qz nō est verū qz moneta ista repbata habeat eandē bonitatē intrinsecā cū moneta magis cō sideretur respectu cursus qz respectu materie. ad hoc bonus. tex. in. c. ejiciens. lxxxix. di. debet ergo solui scōm extimationē antiquā. et de hoc vī tex. in. d. c. oli et ita tenet Specu. et Jo. an. vbi. s. Aut non est in to tum repbata sed tantū alterata in valore qz nō valet tm̄ sicut valere solebat et subdistingue. aut hec altera tio ꝓtingit in ꝓpetuum vt qz ꝓnceps interdixit ne tm̄ valeret forte ꝓpter lucrum vt possit recolligere pecu niā et facere ꝓflari et de nouo cudi et tenet hic hosti. qz damnū ptinet ad creditorē ex quo debitor nō fuit i mora nec in aliqua culpa. et idem Ja. de are. et bar. in. d. l. paulus. qz pecunia ista habet suam bonitatez intrinsecā. Sed Odo. in. d. l. in minoꝛ. et do. an. hic tenēt oppositū. l. qz debeat solui ad extimationē anti qne moncte rōne. s. dicta. qz bonitas pecunie ē respe ctu vsus ꝓncipaliter ideo debet in illa bonitate fieri re stitutio dicta. l. cū quid. ff. si cer. pe. Itē si in totū vsus pecunie esset repbatus deberetur extimatio vt in ꝓce denti mēbro dictū est. ergo idē si in pte est diminuta. ar. l. que de tota. ff. de rei vendi. et. c. pastoralis. §. itē cū totū. de offi. dele. Preterea hoc ꝓbari videtur in. c. olim de censi. ꝓall. et hoc mihi placet ne iste credi tor ex suo beneficio damnū sentiat. Secō casu qñ al teratio nō ē in ꝓpetuū sed ad tēpus sicut ꝓtingit quo tidie vnū florenū magis valere vno die qz alio ita qz crescit et decrescit valor scōm tpa. et cōiter tenet hāc va riationē nō debere attēdi ar. optimū in. l. precia rerum in fi. ff. ad legē fal. sicut eī creditor vellet vt sibi solue retur si plus nunc valeret ita debet recipere eandem monetā si min' valet cū speretur augmentū. sic voluit bar. in. d. l. paulus. et alij in. d. l. in minoꝛ. qō ē satis equum. puto tm̄ qz si nō esset spes qz de ꝓximo habe ret augmentū qz deberet haberi ratio ad extimationē que erat tpe mutui qz verū est dicere qz hodie nō habz illā bonitatē respectu cursus quā tūc habebat z sic mi litat rō ꝓcedens maxime qz pōt esse qz nūquā cresce ret ar. in. l. iurisperitos. in ꝓn. ff. ō exca. tu. et eius qō nō. glo. in cle. j. de rescrip. Uenio ad scōm casum ꝓncipalē. s. qñ ex defectu. ipsius monete ꝓtingit dete rioratio et cōiter tenetur p canonistas et legistas qz dā num ptinet ad debitorē qz moneta nō habet suā bo nitatē intrinsecā quā habebat tpe ꝓtractus mutui ut. d. l. cū quid. Item scias dicta ꝓcedere etiā si debitor non fuit in mora. si aūt fuit in mora tūc scōm omnes omne periculū spectat ad ipm̄ debitorē. debet eī red dere scōm extimationē que erat tēpore quo debebat solvere nisi fuisset tpalis et monetanea ut. s. dixi. ꝓ hoc. l. vnū. et qō ibi nō. ff. si. cer. peta. hoc tm̄ limita uit Bar. vbi. s. qñ dānū ꝓtigit in pecunia grossa. sec⁹ si in minuta. movet qz grossa extimat ꝓ minutā et nō ecōtra. nā vnus denarius nō pōt extimari ꝓ solidum argēteū vel aureū. et ideo cū illa minuta nō capiat ex timationē nō possum⁹ dicere qz debeat attendi extí matio que erat tpe more ꝓtracte vel postea vsqz ad tē pus solutionis sicut in alijs speciebus caue⁹ in. d. l. vnū. Hec rō bar. nō videt multū placere do. an. b qz scōm eū sicut grossa extimat minutā ita minuta extí mat grossā. si forte minuta aliquid affert vtilitatis. nā sicut ꝓ paruis emit florē⁹ ita ꝓ floreno possunt emi parui si aliqua necessitas b ipellat et b pl⁹ plz qz dí ctū Bar. qō solū ꝓsistit in subtilitate. lz eī vn' denā n⁹ nō possit extimari tm̄ plures simul sic. vnde dicerē qz aut hec pecunia repbat in totū et ñ pt ō ea solni di cto. §. si repbos. Idē puto i alio dāno ꝓtigente post moꝛā dūmodo directe ipa deteriꝛatio contingat ip sam monetam ꝑuam vt quia fuit decretum ut duo

valerent solū vnū de nouis. hec omnia ꝓcedūt qñ pecunia ē debita rōne ꝓtract⁹. Quid aūt si ex testamēto vt qz tpe testamēti plus vl minus valebat moneta q̄z hodie valeat ꝛ itellige ō ꝓpetua alteratōe. ꝛ dic q̄ dz attendi valor existēs tpe testamenti qz de eo vidēr testator sensisse vt in. l. vxorē. §. testamēto. ff. ō lega. iij. ꝛ l. si. in. ꝑn. ff. de au. ꝛ argē. leg. tenet Jo. an. in addi. spe. i. d. §. nūc aliq̄. v. f pone. ꝛ ita ꝓsoluit Oldra. vt recitat Bo. pe. ō ancha. in. d. c. olī. idē dixit Oldra. in p̄cepto arbitror ꝛ eadē rōne idē dic in iudice ꝓdemnante in certa quātitate. Quid autē i statuto. pone cauetur q̄ ꝑ tali delicto soluant. x. libre. vel q̄ tot libre dentur officiali. demuz alteratur moneta perpetuo dicit notabiliter Spe. in loco p̄all. q̄ dz solui ō pecunia currenti qz de tali videt statutū sensisse. vnde mutata pecunia videtur mutatum statutum. argu. c. translato de ꝓsti. de quo ego multum dubito. Quid enī si tempore statuti florenꝰ valebat longe plus q̄z hodie dicemus ne q̄ debeat solui ita modicum cū statutum voluerit mensurare penam delicti quod fieri dz vt in. c. nō afferamus. xxiij. q. i. ꝛ. l. respiciendum. ff. de penis. ꝛ idem dico in salario cōstituto officiali ꝛ casus iudicio meo videt in contrarium in. d. c. olim. de censi. Nec obstat de. ij. de dec. vbi solutio fit de pecunia currēti qz ibi nō alteratur dispositio. nā solū ibi dr q̄ si alicui ꝓceditur decima beneficioz p̄t solui de pecunia currenti. non enī est vis de qua soluatur dūmodo soluat decima. Quid aūt in mandato seu gratia facta ꝑ aliquē dñm. vtputa qz concessit p̄nceps alicui centum florenos annuatim sup certis redditib⁹ demum alterat ꝑ petuo valor florenꝰ. dicit hic do. anto. q̄ si ignorabat p̄nceps valorem monete dz intelligi q̄ fiat solutio de moneta currenti. qō dicit tenere glo. ꝛ Guil. de monte lau. in d. de. ij. hoc satis placet dū ponderat ignorantiam p̄ncipis alias puto secus. ar. in. d. c. olim. ꝛ d. l. si. ff. de au. ꝛ argen. lega. ꝛ per hec habes hūc articulum satis plene ꝛ clare ꝑ ceteris expeditū Ultimo ꝑ subijcio vnam qōnem quotidianaz. Mutuaui tibi centum in auro nunquid teneor recipere in argento vl in pecunia minuta vel econtra. Mutuaui tibi in argēto an possis soluere in auro me inuito vel etiam i eadē materia sed alterius forme. puta mutuaui florenos seneri. vis restituere florenos florentinos in codez valore. Dic concludendo mētez bar. in. d. l. paulus. q̄ aut mutuaui centū libras i florenis ꝛ tūc sat̄ ē restitui cētū libras etiā i alia moneta video qz videor extimādo illos florenos ꝑ centuz libras illos sic vendidisse. sicut dicimus in dote aiz traditur extimata in. l. cum dotē. C. de iure doti. ꝛ idem dic in deposito. Aut fuit dictū mutuo vel depono centum libras in florenis ꝛ volo mihi restitutionem fieri in florenis. ꝛ tunc periculum ꝛ ꝓmodū diminutionis vl augmenti pertinet ad debitorem seu depositariū. vnde tenetur restituere in florenis ſm extimatōnem exītem tpe solutōnis fiende ar. in. d. l. cū dotez. Aut fuit simpliciter factum mutuum vtputa mutuo tibi. x. aut. c. florē. ꝛ tunc aut sum passus aliqd dānū recipiēdo in alia forma ꝛ tunc nō teneor recipere vt. d. l. paulus Aut nullum dānum patiar ꝛ tunc in alia materia non teneor recipere puta argentum ꝑ auro qz mutuū debet restitui in eodem genere ꝛ eadem bonitate vt. d. l. cuz quid. ꝛ alind ꝑ alio inuito creditore solui nō ꝑt. vt. l. ij. ff. si cer. peta. Aut vult restituere in eadē materia ꝑ i alia forma vtputa florēti nos ꝑ sensalib⁹ ꝛ ꝓmuniter tenet q̄ teneo recipere vt d. l. paulus. Consuetudo tamē ē in multis partib⁹ vt etiā in alia materia possit restitui qne seruanda ē quia tacite videtur ꝓtrahi ſm consuetudinem loci. vt. l. q̄ si nolit. §. qui assidua. ff. de edi. edict. facit. l. labeo. ff. ō suppel. lega. tenet Barto. vbi. s. ꝛ sic consulit Oldra. Quid aūt in deposito vide tex. nōbilem ꝛ qō ibi nō. in. l. in naue. ff. loca. ꝛ satis videt ꝓsiderandū qd fuit tacite actum an sez pecuniā depositam ꝓfunderet cum sua vel teneret sepatam Nico. ab.

Ementes.

Casus. Judices qui iurāt infra certū tempus sniam exequi ꝑ non obstāte appellatōib⁹ ab eis interiectis deferre tenent. h. d. Sed aliter ꝛ generalius nō valet iuramentum p̄stitum in p̄iudiciū iuris superioris. Diuiditur in q̄tuor. In p̄ma reꝓhensio consulum. In scda ibi vez. ip̄oz excusatio. In tercia ibi qz vez ip̄oz excusationis reprobatio ꝛ generale mandatū. In q̄rta ibi ciz igit. mandatū spāle ꝛ ꝓminatio nou parentis. Nō p̄mo iūcta glo. quinta q̄ in terris subiectis tpaliter ecclie appellat a secularib⁹ iudicis ad papam obmisso alio medio de quo i. c. si duobus. de appel. Nō scdo q̄ ciuitates recognoscātes superiorem non possunt appellatōnez tollere nec super eo aliquid statuere in preiudicium p̄eminentie superioris. lex ergo omnes populi. ff. de iusti. ꝛ iure. q̄ dat licentiam subditis statuendi debet intelligi dūmodo ñ statuāt ꝓtra ius ꝛ p̄eminētiā superioris de q̄ vide ibi la. n⁹ p bar. ꝛ aliqd ad materiaz tenigi i. c. qō clericis. de fo. ꝓpe. Si vero ciuitas nō recognoscit superiorē ꝑt tollere appellatōez sic̄ p̄nceps. l. i. ff. a q̄. app. nō lz. tenet bar. in. d. l. omēs populi. Intellige i tpalibus. Nam i spūalib⁹ nemo ꝑt ꝓscribere ꝓtra suprēmā potestatem pape vt nōnter dicit Inn. in. c. bone. ij. ō postu. ꝓla. fac. c. nulla. xcij. di. Quid aūt si i ciuitate nō ē ꝓsulz de iudice appellationis. vel mortuus est ad quem debeat tunc appellari si ciuitas non recognoscit superiorē. vide Bar. in. l. vbi absunt. ff. de tuto. ꝛ cura. datis ab his. Nō q̄ iudices debēt iurare vt iudicent ſm leges vt in auc. insiurā. quod p̄stātur ab his. ex quo infertur q̄ scdm ꝓscientiam quam habent vt dicit vel homo

iudicare non possunt de quo in.c.pastoralis.§.qz ve
ro.ō offi.dele.Nō id ad qō allegat quotidie iste tex.
q iuramentū nō obligat subditū iurantē in p̄iudicium
iuris seu auctoritatis sup̄ioris ꝛ sic vidz sup̄iorez pos
se impetri subdito facultatē veniēdi ꝓtra ꝓpriū iuramē
tum.Dz tu ḃ itellige in iuramēto p̄stito i materia pti
nente ad sup̄iorē vt ḃ alias secus vt dixi.s.primo.c.
Et facit ḃ ad qōnem Clericꝰ iurauit in studio exīs nō
exire districtū senensem anteq̄ suo creditori esset satis
factum.an̄ solutōem revocat ex iusta cā p̄ suū ep̄m q̄ri
tur nunqd iuramēto nō obstāte teneat parere manda
to sup̄ioris.Et vidz q̄ sic qz non potuit iste clericꝰ in
p̄iudicium iuris ꝛ auctoritatis superioris se obligare
vt hic.ꝛ ita pꝰ multa p̄cludit Jo.an.i regula i malis ō
re.iur̄.li.vi.i mercurialibꝰ.nili de licentia sup̄ioris seu
ep̄i fuisset in studio ꝛ,p necessitate studiū ꝓtraxit.videl
cet tunc se obligasse cū licētia ep̄i qui dedit licētiaz qz
vno ꝓcesso omnia vident ꝓcessa sine q̄bus illud explic
ari non p̄t vt in.c.p̄.ꝛ.c.paudētiā.de offi.dele.ꝛ.l.
ad rem mobilē.ꝛ.l.ad legatū.ff.de,p̄cura.ꝛ idem per
oia p̄cludit ibi in p̄e revocāte filiū qui p̄dicto mō iu
rauerat.Et ego idem putarem in quolibet subdito.
Nam civitas seu p̄ncepe p̄t p̄cipere subdito vt non
exeat districtū vel vt nō vadat ad certa loca.l.fi.ꝛ qō
ibi nō.ff.de decre.ab ordi.fac.ꝛ.l.mercatores.C.de
mercato.ꝛ mercā.ñ ergo potuit subditꝰ se obligare ad
manēdū ex̄ i p̄iudiciū illius iuris sup̄ioris nisi sup̄ior
priꝰ ep̄sse vel tacite dedisseꝫ licētiū qō bñ nōbis ꝑ do
ctoribus forensibus qui sine sui sup̄iorum licentia,p-
mittunt legere ad certū tp̄s ex̄ natale,ppriū.Pdre
terea p̄ hunc tex.determinat qō an ep̄s possit statuere
vt ab interlocutoria non possit appellari nisi i casibus
i q̄bus iura cōmunia appellatōem admittunt.ꝛ dicendū
q̄ non qz non lz ep̄o violare ius sup̄ioris ꝛ ꝓtra cano
nes statuere de quo plene ꝑ Jo.an.in.c.fi.de appel.
li.vi.ꝛ in.c.vltimo.de offi.archip̄.ꝛ ꝑ do.de rota.de-
cis.lxxvij.ꝛ vide respectu laicorum quod nō.Jo.an.ī
addi.spe.in ti.de appel.in.§.nunc tractemus.inī p̄n-
cipium.Ultimo oppo.ꝛ vidz q̄ ex alio capite non
valeat statutū istoz disponēs vt.j.xxvij.dies iudica
ta mandarent executioni.Nā p̄dēnatis in actōe p̄so
nali dātur quatuor menses vt in.c.q̄ ad p̄sultatōnem
de re iudi.qō q̄dem tempus licet cā cognita possit ab
breviari.ff.de re iudi.l.ij.nō tñ sine cā alias qō deest
suppletur a lege.ff.de re.iudi.l.iiij.§.si qs.Dz p istā
p̄suetudinem seu statutuz restringebatur tempus indi
stincte i omni tali causa etiam si nulla causa subesseꝫ er
go talis consuetudo vel statutum non debebat valere
Jo.goff.fatetur contrarium.ꝑ scōm hosti.papa non
reprobauit ex isto capite sed ex alio de quo in littera.
mihi non placet dictum Gof.lz enī iudex nō potuisseꝫ
sine cā restringere etiā p viā statuti rōne p̄dicta,ꝛ p ea

ḡ nō.bar.in.l.omnes populi.ff.de iustī.ꝛ iure popul⁹
nō bene potuisset hoc inducere in ip̄oz p̄iudicium per
viā statuti vel ꝓsuetudinis ar.in.d.l.omnes populi.cū
p hoc nullū fiat p̄iudiciū sup̄iori.sed dūtaxat ip̄is liti
gantib⁹.Clerico ad glo.satis breues ꝛ faciles.Et
quero quare appellatōe pendente sn̄ia non p̄t executi-
oni mādari.Glo.penul.rūdet p appellatōez extīgui
tur pronunciatum.l.i.ff.ad turpil.Et idem vidz velle
tex.in.l.ij.ff.de pe.Nō glo.in eo q̄ dicit,pnunciatuz
extīgui p appellatōem Jo.an.dicit q̄ imo suspendit
vt p̄z hic in tex.do.an.dicit q̄ extīguitur de p̄ti ꝑ ī
specto exitu futuro suspendit vt nō.d.l.i.Dz ꝓtra hoc
facit.c.fi.de sequestra.po.ꝛ fruc.itelligēdo vt ibi dixi
ꝛ dic vt ibi ꝛ vide p archi.de appel.non solū.li.vi.In
glo.fi.in fi.dic vt habetur in.c.non solum.de appella.
li.vi.Nico.ab.

D nostram. Per iudicis officiū subuenit illi q̄,ppter
iuramentū vsuras repetere non p̄t ita sum
mat Jo.an.Et q̄dez,p̄cedit ḃ summariū fm vnū intel
lectū satis clarz.Sed fm aliū notabiliorē summo sic.
Jurās vsurias nō repetere p̄t inramēto nō obstāte ex
noua cā repetere.primo narrat factum.secō,puidet ibi
mādamus.Nō primo q̄ iuramentū ō vsuris soluti
nō repetēdis nō op̄at remissionē vsuraz p̄sumit enī ta-
le iuramentū extortū ar.c.sup ḃ de renun.Nō ibi
secularē ar.q̄ nedū coram ecclesiasticeo ꝑ etiā coram secu-
lari iudice vsure repeti possunt.Dz Jo.an.dicit ḃ nō
,p̄bari ḃ qz sunt v̄ba p̄tis ꝛ remittit ad notata p archi.
in.c.q̄d dicā.xiiij.q.iij.ꝛ ad glo.in cle.dispēdiosam
de iudi.Ego remitto ad plen⁹ p me tacta.s.de so.cō
pe.cuz sit g̃riale Nō bonā p̄ticā citandi testes q̄n
ignorāt p̄sone vt fiat generale p̄ceptum sub excōicatio
nis pena vt qui sup tali facto noverint veritatē ꝓpare
ant ad testimonium ꝓferendum Et quanq̄z iste tex.lo
quatur in materia peccati.idem tñ puto dicendū vbi
cunq̄z testes compelli possunt quia tunc tacere verita
tem est peccatum mortale in.c.quisquis.xi.q.iij.in.c
i.de crimine fal.de quo vide quod dixi in.c.i.§.fi.de
testi.cogen.ꝛ tene mentē hanc vtilem practicam.Et
ex hoc ꝛ ex tex.nota.q̄ ratōne testimoniū ferendi p̄ot
laicus compelli a iudice ecclesiastico ꝛ credo q̄ etiam
in causa vertente coraz iudice seculari poterit iudex ec
clesiasticus ad requisitōnem iudicis secularis hāc sen
tentiam excōmunicatōnis generaliter ꝛ in specie ferre
si persone sciūtur qz sicut iudex secularis impēdit auxi
lium iudici ecclesiastico.ita ecōtra debet facere eccles
iasticus.xcvi.di.cuz ad rem.facit q̄ nō.Inno.in.c.li-
cet ex suscepto.de so.ꝓpe.ꝛ.xiij.q.ij.c.quāq̄z Ul
timo nō casum in quo iudex ecclesiastic⁹,p̄cedit ex offi
cio ad inquirendū sup̄ veritate infamia nō precedente
Cōtra hoc oppo.de.c.qualiter ꝛ quando.ij.ō accusa-

Solutio dic scõm hosti. q̃ istud est spãle vbi agit de correctione peccatoꝝ vel vbi imminet piculũ aiarũ ad idẽ. c. vnicũ. vt ecclesia bñficia. de clericis pegri. c. fi. ꝛ de pben. graue. cũ similib'. Sec' vbi fieret inquisitio ꝓra subditũ ad delictũ puniendũ vt in ꝓtrario. ꝛ vide p eandẽ hosti. in. d. c. vnico. qõ nõ. Alide aliaz limitationẽ quã ponit Jnn. in. c. i. de postula. pla. vbi dicit q̃ in inquisitõne que fit generaliter ꝛ nõ de certo crimine nõ requiritur infamia p̃cedens vt ibi. idẽ dic in inquisitõne generali psonaꝝ. vt in. c. i. de offi. ordi. et l. ꝑgruit. ff. de offi. ꝑsi. Et ex isto tex. sumpta occasione tractat b̃ Jnno. in quibus casibus sit iudici pmissa inquisitio ꝛ in quibus ꝓhibita. q̃ materia medi' ꝛ ꝑgruentius expeditur in. c. qualiter ꝛ q̃n. palle. et p bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. ꝛ l. iiij. §. hoc aũt iudicium. ff. de dã. infec. Sed vt nõ desint hic verba Jnn. q̃ solent multũ allegari ꝛ vt intelligas cũ effectu illa hic subijcio Ponit enim aliquos casus in qbus index ex officio suo põt ꝓcedere ꝛ aliquos ꝓhibitos. Prim' de ꝓcessis ẽ vbi agitur de restitutõne vsuraꝝ quas debitores iurauerunt nõ repetere vt exquo ps impeditur agere possit iudex ex officio suo prouidere Secus dicit vbi ps non sic liganit se ex iuramento q̃ nõ debet iudex sic ꝓcedere ad vtilitatẽ p̃uatam exquo ps potest agere ꝛ non petit. fatetur tñ postea q̃ ep̃us contra eũ quem suspectum hz põt inquirere de vsura sicut ꝛ de alijs criminib' non ad p̃uatũ interesse alicuius p̃uate psone sed ad penitentiaz imponendaz' et sic loquitur de offi. ordi. c. i. dicit tñ hosti. q̃ tunc per p̃nitiam versatur p̃uatum interesse q̃ fructuosam penitentiã agere non potest nisi restituat alienuz. xiij. q. vi c. i. de vsur. cũ tu. Nõ q̃ per hoc vid̃ sentire Jnn. q̃ in ꝓmo cãu q̃n iurauit non repetere põt iudex p̃cipaliter ꝓcedere ad vtilitatẽ p̃uataz. Et pro hoc induco talem rõnem. vbicũq; equitas suggerit ꝛ ps non potest agere potest iudex ex officio ꝓuidere ꝑti. l. plane. ff. de peti. here. Nã bar. in. l. i. ff. q̃ vi aut dã. facit. l. quint' matius. in fi. ff. d ãnu. lega. ꝛ ad b̃ facẽ iste tex. quod nõ. Nã papa vid̃ hic moueri non solũ ob salutem aiarũ defuncti. sed etiã ob vtilitatem istoꝝ qui iurauerunt non repetere. Secõs casus nõ dubitabil' fm Jnno. est quando ep̃s inquirere vult de consanguinitate inter ꝓiuges de dinoꝛ. pozzo. xxxv. q. vi. si duo. ꝛ idem generaliter põt dici fm eũ vbicunq; vult inquirere de alio impedimento canonico. Eadem oñ est rõ fm hosti. ergo idem ins pro hoc. c. i. ꝛ c. significauit. de offi. ordi. ꝛ q̃ hoc possit in contrahendo est expressum. in. c. fi. de clam. despon. sed idẽ dicẽdũ in ꝓtractu exquo nõ agit ad penã sz ad peccatũ euitãdũ vt nõ. ꝛ per Jnn. in. d. c. i. de postu. pla. Tercius casus cuz vult inquirere de iurib' p̃ncipis. L. de bonis va. l. penult. ꝛ vlti. li. x. De q̃ remittit hosti. ad. c. cuz dilecta. ỹ. nolentes. ꝺ ꝓhr. vti. vel inuti. respectu vo ꝓhibit oĩs põt elici tres regle ex dict̃ Jnn. Prima q̃ regularit de crimie ñ inqrit ex officio. Sz tu itellige qñ ꝓcedẽ vult ad penã ñ ꝓcedẽte ifamia al'sec' vt in. d. c. q̃liter ꝛ qñ. Et expedias hanc regulã meli' vt ibi nõ. ꝛ p bar. in. d. §. si publico. Secda regula q̃ sup iurib' ecclie nõ ẽ ꝓcedendũ semp per inquisitionẽ ñ seruato ordine iuris. s. oblatio libello nomine ecclie ꝛ alijs rite observatis. fatet tñ q̃ papa possit ex officio sup illis ꝓcedere de plenitudine ptãtis. ꝛ sic vid̃ intelligere. c. cuz olim. de testibus. Sz aduerte q̃ id̃ Jnn. aliter vid̃ dicere vel saltẽ b̃ limitat i. c. qñ. §. sunt ꝛ alij. vt li. nõ ꝓtest. dicit enim q̃ rõne excessus põt iudex ex officio suo ꝓcedere sup iurib' ecclie occupatis vel male detẽtis allegat. d. c. cũ olim. ꝛ illũ. §. sunt ꝛ alij ꝛ de accu. q̃liter ꝛ qñ. pall'. cũ similib'. dictũ g̃ suũ b̃ oportet intelligere q̃n iudex vult ꝓcedere sup iurib' ecclie nõ occupatis vel male detentis ita q̃ euitat excessus. Et vide circa b̃ quod nõ. idẽ Jnn. i. c. epi. de re. ecde. nõ alie. Sz mihi plus placet vt indistincte possit iudex ꝓcedere ex officio sup iurib' ecclie qz ad vtilitatẽ publicam iudex procedit ex officio. l. ꝑgruit. ff. de offi. ꝑsi. ꝛ in auc̃. vt nulli iudicũ. §. i. ꝛ §. qñ. nõ. bar. in. l. iiij. §. hoc aũt iudiciũ. ff. de dã. infec. Sz ius publicũ ꝓsistit i sacris sacerdotib' ꝛ magistratib'. i. di. ius publicuz Itẽ si põt ꝓcedere ex officio sup iuribus ꝓncipis temporalis vt. s. scõm Jnn. fortius idẽ ẽ punitendũ sup iurib' ꝓncipis eterni. Maz bona ecclie sunt dei in. c cum ex eo. de elect. li. vi. dixi in. c. cũ super. de cã pos. ꝛ ꝓpte. pro quo facit quod habet in auc̃. de ecde. ti. §. si quis edificationem. vbi tam ecclesiasticus q̃z secularis iudex ex officio procedit in actu pio. quinimo etiã ad vtilitatem p̃uatam potest ꝛ debet iudex ꝓcedere quando agitur de miserabilibus personis ꝛ actu pio vt in. l. nec quicq̃. §. aduocatos. ff. de offi. procõsulis. nota. barto. in dicto. §. hoc autez iudiciũ quod nota. Tercia regula q̃ super iuribus singularium personarum non est procedendum inquirendo vel extra ordinem. sed libello oblato ꝛ seruato iuris ordine qõ etiam sequitur Jo. an. in. c. fi. de fo. ꝓpe. li. vi. vbi hoc approbat eciam si factuz allegetur notorium. Ego ad hoc allego. l. ad peremptoriũ. ff. de iudi. et. l. properandum. §. i. L. eo. ꝛ auc̃. qui semel. L. quomodo et quando iudex. vbi patet q̃ iudex non debet citare absentem nisi parte petente ꝛ si aliter citet non valet citatio vt dixi in. c. i. s. de iudi. Et nõ. bar. in. d. l. ad peremptoriũ. hoc itellige vez nisi cã sit miserabiliũ personarum que non possunt se iuuare vt in. c. ij. lxxxvij. di. nõ. bar. in dicto. §. hoc autẽ iudiciũ. ꝛ Jo. an. post hosti. in. c. ij. ꝺ restit. spo. vbi dicit q̃ de restitutõe miserabilis psone spoliate põt iudex ꝓcedẽ inqrendo ar. ib. Quero nũquid per illa verba testõris vt restituerat

omnibus qui ꝓbarent ꝛc̄. videat illis debitoribus remissum iuramentū. Glo. in verbo omnibus. finaliter ꝯcludit q̄ sic q̄ in testis debemus facere largā interpretationē. in. c. cū dilecti. ō dona. t. l. in testamentis .ff. de re. iu. et sic iure legati potuerunt petere vsuras solutas. hanc opinionē sequunt Hof. ꝛ Hosti. et doan. Nec obstat scōm Hof. si dicat legatū inutile ex q̄ legat q̄ debet ut insti. de lega. §. ecōtrario q̄ nō ē ex toto inutile. Aut eñ pecunia nō erat soluta et videtur legasse liberationē respectu ꝓmissionis et inramēti. ff de. li. le. l. iij. Aut erat soluta et intelligitur legasse exceptionis remissionem. l. si creditor e. ti. Vnō nō obstante iramenti exceptione poterunt repetere vsuras. Nam ps in cuius vtilitatē iurat pōt iuramentū remittere vt in. c. i. s. eo. et. c. ij. ō spon. et q̄ ibi nō. p Joan. Non obstat q̄ tex. dicat q̄ repetere nō attēptabāt ꝛc̄. q̄ sine cā timebāt scōm eā forte tenti subtili reuerētia iuramenti. L. de fide. instru. l. fi. et de iuno. et si q̄nes. Nec obstat si dicat testatorē nihil istis reliquisse cū tantū loqueret suis heredibus. q̄ ut dicit. do. an. et bene nō refert cū quo testator de sua voluntate loquatur vnde inspicin' pon' effectū q̄ verba. l. miles. ad sororē. §. i. et. l. peto. et. l. cū pr̄. §. surdo. ff. de le. ij. et p hoc vr̄ tolli opinio Jnno. ꝓtraria qui dixit iramētum istis obstare cum fuerit eis remissum. Et aliqui sequunt hanc opi. Jnn. Aduerte q̄ iste tex. facit ꝓ ꝛ cōtra. Primo eñ facit ꝓ opinione Jnno. in eo q̄ ipsemet papa dicit q̄ timore iuramenti nō audebant vsuras repetere. si eñ iuramentū in veritate nō obstitisset Papa mandasset denuntiare eos iuramento nō tenere. sicut fecit .j. eo. quintauall. ꝛ ꝓcedit in cā ad istoꝛ instantiam. nec ꝓcessisset ex officio suo. Jn ꝓtrariū facit q̄ vno ꝓcesso videntur omnia ꝓcessa ꝓ que ponitur ad illud ut in. c. ꝓterea. ꝛ. c. prudentiā. de offi. dele. ꝛ. l ad rem mobilē. et. l. ad legatum. ff. de ꝓcu. Dz iste mādauit vsuras restitui omnib'. qui ꝓbarent ꝛc̄. ergo videtur remisisse omne obstaculū ꝓ q̄ impediret ꝓbatio. Sed his nō obstantib' distinguerē sic. q̄ aut debitores remiserant liberaliter vsuras creditori et ꝓ illa verba generalia nō puto vsuras legatas quia in dubio nō videtur ius suum iactare voluisse maxime ꝓ verba generalia. de insti. cū venisset. ꝛ. l. cū de indebito. ff. de ꝓba. Aut nō remiserant saltē liberaliter et tunc cū testator sit obligatus quo ad deū ad illas restituēdas debemus in dubio interptari q̄ illas legauerit cū non debeam' ꝓsumere eū sue salutis decessisse immemorem. i. q. vij. sanxim'. facit. c. fi. de sepul. et ō expedit saluti anime sue. facit q̄. nō. in. c. vno. de seru. verba eñ dubia dñt intelligi ciuiliter scōm subiectā materiam. ff. de le. i. si seruus plurīū. ꝛ. xi. q. iij. rogo. Ad hanc difficultatē facit q̄ nō. Jo. an. in addi. spe. in ti. de vsuris in. iij. colū. vbi inter cetera dicit nōbile vbū q̄ si debitor remisit vsuras an valeat remissio ꝓiecturandū ꝓ indicia an fuerit liberaliter facta an ꝓ in fraudem ar. c. ij. de renun. li. vi. An aūt ꝓ illa verba testatoris posita in tex. vel similia ꝓbetur testatorē fuisse vsurariuz dic q̄ nō cū simpliciter fateatur nō se vsurarium de quo vide nōnter ꝓ Fre. ꝓsili. lxij. ar. in. l. si nō designata. C. de fal. cau. adiec. le. et. c. si. papa. ō pui. li. vi. Si aūt vis tenere opi. Jnno. et queras de alio remedio repetendi vel posito quot testator vidit dixerit dic ut in glo. ij. et in ista in fi. quam notabis et plenius dixi in. c. i. s. eo. Oppo. ꝓtra. tex. in eo q̄ papa mandat testes recipi lite nō ꝓtes. contra. ti. s. vt lite nō ꝓtes. Sed glo. vlti. dat tres solutiones. Prima q̄ hic ꝓcedebat ꝓ viā inquisitionis. Secūda q̄ papa voluit extra ordinē ꝓcedi Sed hodie dic vt in cle. dispēdiosam de iudi. vbi dī q̄ in cā vsurarū pōt ꝓcedi simpliciter ꝛc̄. Tertia solutio q̄ hic agebatur de executione vltimarum voluntatū et nō bene banc solutionē et ꝓcedit scōm intellectum q̄ hic fuit facta remissio in testamento. et ex ea nōbis q̄ sup̄ executione vltimaꝝ voluntatum pōt ꝓcedi ex officio inquisitionis q̄ ꝺ indubie ꝓcedit i ꝑis causis de testa. tua. et in auc̄. de eccl. ti. §. si quis edificationē. Ultimo extra glo. q̄ro b̄ fit edictū generale vt qui sup̄ eo nouerit veritatē ꝓpare at ad testimoniū ꝓferendū. nūquid ipsi debitores poterunt ad hoc ꝓparere iuramento nō obstante. Hosti. dicit q̄ sic q̄. hoc nō est ꝓtra iuramentū ꝑsupposito q̄ non fuisset remissuz. quimo si ad hoc voluisset se astringere nō valuisset iramētuz tanq̄ temerariū. xi. q. iij. quisquis. de cri. fal. c. l. Iz eñ nō faciant ꝓbationem posset tñ eis iuramentū deferri allegat de testi. c. in oī et .j. c. fi. Nō hec verba licet sint aliquantulū dubia sed intelligo q̄ non faciāt ꝓbationē plenā cū agat de eoꝝ ꝓmodo tñ admittent iudice ꝓcedente ꝓ inquisitionem ad aliqualē fidem faciendā cū agat ꝓncipaliter ad satisfaciendū anime defuncti ar. d. c. in omni. Ex hoc habes q̄ in ꝓcessu generali ꝓtra vsurarium admittunt debitores qui soluerunt vsuras in testes non tñ ad plenā fidem faciendā. de quo vide q̄ nō. Fre. ꝓsi. xvij. Quid aūt si debitor qui iurauit nō ꝛepetere denūtiat an possit in cā denuntiatis testes ꝓducere. Pe. q̄ si. c. cū istud sit accessoriū ad ipsam denuntiationē q̄ ꝑz. Tenet eñ dicere ecclie cū effectu. ꝓ hoc bonus tex. in. c. plerūq̄. ij. q. vij.

Dnostram. Lalus. Judex q̄ iurauit in omni cā iudiciarium ordinē obseruare in notoriis subtilitatē ordinis iudiciarij nō seruabit. Ad generalē sūmo sic. Juramentū generale dz ita intelligi si fieri pōt vt nō obuiet iuri al' tāq̄ temerariū ñ obligz ꝓtra iuris obseruātiā Dixidit. Nā i ꝓma ꝑte recitat tenorē iuramenti Jn scōa ibi ꝓos. illud duplicit interptatur. Et

scõa interp̃tatio ibi quãq. Et ut clarius habeas intellectum pone sic casum. Archiep̃s ne apolitanus q̃si p extorsionem forte ad instantiã sui capitli vel popli p̃stitit generaliter iuramentũ vt in omni cã ꝓbseruaret ordinem iudiciariũ. ꝓcessu tpis cũ occurrerent facta notoria dubitauit an deberet in eis ordinem iudiciarium obseruare. papa sup hoc ꝓsultus interp̃tatus est hoc iuramentũ dupliciter. Primo vt extendat ad cãs notorias. Sed intelligatur scõz subiectã materiã .s. vt in causis non notoriis obseruet ordo iudician'. In notoriis vo nõ fuet p oia qz ordo in notoriis est vt p oia nõ seruet iuxta illud vulgatum. in extraordinariis ordo est ordinẽ nõ seruan. Scõo dicit posse intelligi vt referatur ad cãs in quibus ordo iudiciarius est seruandus dic enĩ q si iste archiep̃s habuit in animo vt ordinẽ iudiciariũ in omni cã pariter seruaret et sic cesset p̃dicta interp̃tatio. tale iuramentũ cũ sit ꝓtra canonicas sanxiones potius est dicendũ piurium nec aliqua rõne seruandũ Nõ ꝑmo q iuramentũ ꝓtra canonem ꝓbitũ in fauorẽ publicũ nõ ligat. facit. c. si diligenti de fo. ꝓpe. et. s. eo. siquit. Nõ. scõo. q iuramentum generale debet restringi et intelligi sm subiectam materiã et reduci ad terminos iuris cõis q̃ntũ fieri põt. facit. c. i. eo. ti. li. vi. Nõ ibi nõ p omnia ꝛc̃. q ordo iudiciarius nõ vr ex toto in notoriis sublatus. facit ad id quod nõ hic in glo. ĵ. Nõ q ordo q̃cq ꝓsistit in nõ seruãdo ordinẽ solitum. Nõ q tela iudicij põt dici ordo in eo q ordinate procedit. Q̃cq religio appellatur ordo qz dz esse ordinata et approbata ut le. et nõ. in. c. ĵ. qui cle. vel mo. Q̃cq appellatur ordo caracter qui imꝑmitur in ordinatõne clerici de quo vide. xxxij. di. in summa. vltimo nõ q dictum generale nõ semp generaliter intelligit qõ ꝓcedit q̃n nõ est eadem rõ omniũ ꝓtentoꝝ sub genere alias secus. et sic reducas ad ꝓcordiã iura allegata in glo. fi. que p hec remanent declarata. Oppo. et vr q exquo p extorsiõz hoc iuramentum fuit p̃stitũ non debebat ligare saltem effectualiter. ar. s. eo. si vo. et. c verum. Sco. glo. ꝑma dicit q ob hoc videbat nõ tenere sed aliter non soluit ꝓtrariuz. dic tu simpliciter ꝑmo scõm Jo. an. q hic nõ fuit vera extorsio Deinde in cõtrariꝝ. facit de elect. quorundã. li. vi. in ꝑncĩ. et p̃stitutio Jo. execrabilis. in ꝑncipio. hic tex. dicit quasi. ex quo nota q dictõ quasi diminuit et rem imꝑfectã significat vt nõ. in. l. in factã. ff. de ꝓdi. et demõ. vbi tex. innata gl. et in. l. in ꝑsonaz. §. qui pecuniã. ff. de pact. vide glo. in. c. prochianos. de deci. et. c. put. de do. et ꝓtu. Alĩ exponit tex. Inn. quasi p extorsionẽ. i. cõtra ꝓsilium vel desiderium tuũ nõ tñ fuit vera extorsio sm eum. Scõo potest dici q p̃supposito q vere fuisset extortũ p metũ nihilominus ligat donec sequat absolutio p sup̃iorẽ ut in ꝓtrariꝝ et dic vt ibi pleni' notatuz

fuit. Sed hic aduerte ad vnã qõnem vltra ibi tacta Pone q p metũ quis obligauit se p iuramẽtũ ad id ad qõ alias tenebatur de iure cõi. nunquid tale iuramentũ liget ut ꝓtraueniens incidat in piuriũ. Doct. in instant. sed in dubio tene q sic nã si tale iuramentum obligat ad indifferens vt in dicto. c. si vero. forti' ad id qõ est scõm ius dicit tñ hic Jo. an. q p sup̃iorẽ poterit a tali iuramẽto absolui qõ bene notabis. Exquo habes q licet quis sit obligatus ad aliquid faciendũ de iure cõi. tñ si p metũ iurat illud facere. põt petere absolutionẽ ne forte ꝓtraueniens incidat in piuriũ vbi alias non incideret. ꝛ sic extendas. c. si vero. s. eo. ti.
Nam in iuria sibi irrogatur in eo q illaqueat iuramẽto ad iuris obseruantiã ut in. c. legebat. de ma. ꝛ obe.

Oppo. scõo in eo q tex. dicit in notoriis ordines iuris non seruandũ qz imo seruari debet. ĵ. q. i. deus omnipotens. et. c. porro de diuor. Solvit glo. ĵ. supplendo ad lĩram q nõ est ordo seruandus sez ex toto sed in pte sic. debet enĩ fieri citatio et scia ferri in ꝓtrariꝝ. De hac materia dic ut plenissime nõ. in. c. nãa. ꝛ. c. tua. de cohabi. de. et mulie. Do. an. dicit hic q citatio exigit̃ lz nõ ꝑemptoria. de scia dicit q exigitur sed nõ cũ solẽnitate vel scriptura. dic q respectu citatõnis varie sunt opiniones. Nã gl. in. c. porro. ꝓallegato sentit q nõ sit necessaria. Inno. fuit vari' ut nõ. ibi in. c. tua. ꝓalle. et. c. q̃nto. de transla. ꝓla. Et vide glo. ĵ. q. i. in summa. et in. c. q̃ lotari'. e. q. que mihi semp placuit. q vbi factum est ita notorũ ut inficiari non possit nec requirunt alique ꝑsumptiones nõ est necessaria alĩq citatio. Nec requirit̃ solẽnis. lz sufficit quod dam ꝑceptum. Sic p̃t intelligi. c. cũ olim. ꝛ. de iudi. et. c. q̃nto. de transla. ꝓla. et. c. bone. ꝛ elect. alias aũt ꝓcedat dictum glo. hic. ꝑ qua optime facit iste tex. dũ dicit nõ p omnia ꝛc̃. et ibi que debet in alijs ꝛc̃. quasi clare innuat q aliqualis ordo est seruandus ꝛ p citatione facit. c. fi. de offi. dele. li. vi. iuncto. c. i. eo. ti. ꝛ li. Et hec ꝓclusio vr de mẽte Jo. cal. in. d. c. vña vbi plenissime de hac materia. Ista sic limita scõm Inno. in. c. ex pte. d. v. sig. vbi dicit in notorio iudicẽ ꝓcedere potĩ' exequẽdo q̃s sententiãdo Ad p̃dicta allego tex. gl. ꝛ bar. i. l. ici' fustiũ. ff. ꝛ bis que notãt. ifami. vbi ꝑbat sm vnã lec. q ñ regrit̃ i notorio cãe ꝓgnitõ nec solẽnitas scie. lz sufficit indicis ꝑceptũ de exequẽdo. ad idẽ. l. ĵ. §. qõ de fruñtaria. ff. ꝛ admi. rez ad ci. p. vbi dare colligit̃ maxie ꝑ bar. q vbi oia iura ptis sũt nõ. iudici ut qz ꝓduxit libru vbi sunt oĩs rões põt ꝓnũcia re pte abñte ꝛ ñ citata rõe notorietatis. ꝛ B voluit Inno. i. d. c. q̃nto. Vz q̃ro vtr iõ different i notoriis sit p mittẽd' ordo iuris. gl. ista. ĵ. nobilit̃ distinguit q sunt sũt notoria i hac ꝓuicia iudici ꝛ alijs ꝛ ꝓcedit qõ B dicitur Aut nõ sunt notoria i hac ꝓuicia lz alibi. vl si hic sunt notoria non tamen iudici sed alijs et tunc habet

iudex duplicē modum ꝓcedendi vt patet ī glo. quam singulariter nōbis maxime i eo q̄ a ꝑte sentit q̄ de eo qđ̄ est notum iudici vt notorium licet extra iudicium pōt iudex iudicare ꝛ idem nō. glo. ín. l. i. C. qui et adu er. quos. ꝛ bene facit iste tex. facit quod nō gl. ꝛ bar. in. l. ictus fustium. ff. de his qui nō. infa. Et in q̄ntū glo. exigit notorietatem in ꝓuincia ego intelligo de ea ꝓuincia que habet vnum regimen sicut olim cum regebatur vno ꝑside in. c. ij. de offi. lega. li. vi. Hz cum hodie sin gule ciuitates habent sua regimia iuxta nō. in. l. fi. C. de ꝑscrip. lon. tēp. requirerē notorietatem in ciuitatem seu suo territorio. Nam de eo quod ē extra territorium iudex recte informari nō pōt nisi p. ꝓbatōnes ar. ín. l. fi. ff. de iurisdic. om. iudi. Et facit hec gl. ad qđ̄. Pone quē notorie forte esse excōicatū in vna ꝓuincia In alia vero vbi gessit officiū publicū ꝑ erat occultū nunquid tenebūt gesta habito respectu ad ꝓuinciaz vbi gerunt vel nulla ꝓsiderato q̄ semel iste fuit notorie excōicatus. facit hec gl. q̄ debent tenere Idē tñ pau. de liaza. et refert Jo. an. sic sibi respondisse. ita recitat Bo. an. ín. c. scisciatus. de rescrip. qui tñ oppo nit de dicto Jo. an. ín. c. inquisitioni de sen. ex. Mihi placet ꝓmū dictū qđ̄ ꝓbo. ar. l. barbarius. ff. de offi. ꝓsi. et. l. ij. C. de sen. et. iij. q. vij. §. tria. v. vez. nam in illis iuribus dī tenere gesta a seruo tolerato rōne publici officij et ꝓfecto verisimiliter credendū est q̄ in eoz ꝓtibus notorium erat illos esse seruos. Itē rō ꝓmunis erroris ꝓcedit lz ín alia ꝓuincia factū sit notoriuz Est enī ꝓbabilis ignorātia respectu eoz que gerunt extra ꝓuitiā ff. qui. ma. accu. po. ín. c. fi. et ī auc. vt fac. no. ꝓsti. Ad dictū Jo. an. ín. c. inquisitionis. dico q̄ nō obstat q̄ solū dicit q̄ notorie excōicatus in vna ꝓuincia pōt tanq̄ notorius vitari in alia p scientes licz ibi non sit notorius et sic loquitur respectu scientiū Sed respectu ignorantiū potius sentit oppositum et hec nō Sed circa hoc quero pone q̄ factū erat notorium nō tñ ꝑstabat iudici ꝛ nihilominus ꝓcessit tñ tanq̄ super notorio nunquid teneat ꝓcessus. Glo. hic nō apit. potius tñ videtur sentire q̄ nō ín eo q̄ dicit iudicem debere ex casu ꝓcedere tanq̄ sup occulto vel ꝑmittere cāe ꝓgnitionē an factum sit notoriū. Sed Jnno. ín. c. tua. ín fi. de coha. de. et mu. tenet ꝓtrarium. Ego sic distinguerem q̄ aut qualitas notorietatis erat fundamentū iurisdictionis. Pone exemplū ín. c. i. de offi. dele. li. vi. et ín. c. accusatus. ín. §. sane. de here. li. vi. et tūc ꝓcessus a iudice ignorante notoriū est nullus ar. ín. l. q̄ro. ff. de eo qui ꝓba. et ín. ex ꝑte asseī. et quod ibi nō. de ꝓcess. ꝑben. ad hoc theorica bar. ín. l. ij. ff. de iudi. et. l. multū. de ꝓdi. et demō. et Jnno. ín. c. cū. ꝓtingat. de offi. ōle. vbi generaliter voluit q̄ si iudex ignorat id qđ̄ est fundamētum siue iurisdictionis nō valet ꝓcessus ꝑ suppositō q̄ habeat iurisdictōnē. p ꝟ dixit notāter bar ín. l. multum. et allegat Jnno. ín. d. c. cū ꝓtingat. q̄ si iudex mulctauit ꝓtumacē de ꝓtumatia ꝓs sibi nō cōstito non valet sīa. et idem tenet ín. l. si finita. §. iulianus. ff. de dā. infec. qđ̄ nō. Aut qualitas notorietatis non erat fundamentū iurisdictionis sed solum ꝑstabat facultatem respectu ordinis iudiciarij nō obseruandi ꝛ valet ꝓcessus et hoc casu ꝓcedat opi. Jnno. Rō est q̄ error non est in fundamento. sed in quibusdā accidentalibus. ad hoc l. ij. ff. de iudi. vbi tenet sīa licet iudex ignoret iurisdictionē suā esse, progatā. ad idem qđ̄ nō bar. ibi in dicta. l. ij. et ín. l. si is ad quē. ff. de acquirere. Et ideo bona cautela est ut iudex semp ꝑ suā interlocutoriam ꝓnuntiet factū esse notoriū et postea ꝓcedat tāq̄ sup notorio et valebit hec ꝓnūciatio in tantum q̄ etiā si factū nō esset notoriū valebit tñ ꝓcessus ordine non seruato. ad hoc quod le. et nō. ín cle. pastoralis. ín gl. ín ꝟbo. declarato. de re iudi. facit quod in simili nō. Jnno. ín. c. ij. de dila. Quo. vī cū iuramentū esse licitū etiā si extendatur ad cās notorias quia ín eis pōt iudex ad cautelā iudicialē ordinē obseruare vt ín. c. bone. de elec. Gl. in verbo requirit. soluit et bene q̄ iuramentū indifferenter ꝑstitum ex duplici capite videtur iniquū. ꝓmo q̄ lederetur nimiū ius actoris cui incūberet onus ꝓbandi. scōo q̄ lederet disciplina iudicialis cū nō possent puniri notoria nisi ꝓbaretur. Ad. c. bōe. ndet vt patet ī ea. Cū sepe crimina remanēt ipunita ꝓtra. c. vt fame. de sen. excōi. et sic tale iuramentum induceret ꝑiculum salutis ar. xij. q. ij. cū deuotissimā. scōz. Jo. an. Ego latius in hac materia sic distinguo q̄ aut iudex ín cās summarijs nō ñ notorijs vult ꝓcedere iudiciario ordine seruato et pōt etiam ꝑtibus ꝓtradicētibus q̄ hoc subiicitur arbitrio suo vt ín cle. dispendiosam. de iudi. et ibi ꝑ glo. puto eum se posse ad hoc iuramento ligare. q̄ licet h° possit ex libero arbitrio nō tñ posset se necessitare. cum q̄ñq̄ qualitas tēporis aliud suadeat nec debet ꝑ se abdicare facultatem a iure sibi ob bonū publicum ꝓcessum. simile ín teste qui nō ꝓpellitur ín cā crimīnali ꝛ tñ illicitū est iuramentū de nō testificando vt ín. c. constitutus. de testi. ꝛ hoc intelligo quo ad cās de quib9 ín. d. de. dispendiosam. Hz in alijs causis. q̄ ſui natura sunt sūmarie quas tetigi. ín. c. i. de li. obla. nō puto q̄ iudex inuitis ꝑtibus possit ꝓcedere plenarie ad hoc. xi. q. i. si quis cū clerico. ꝛ in auc. de mā. ꝓncipa. §. sit tibi. Aut vult iudex ꝓcedere in notorijs iuris ordine seruato ꝛ si ꝑtes ꝓsentiūt pōt. q̄ res de facili redit ad naturā suā. xxxv. dis. ab exordio. bene facit tex. in. d. de. dispendiosam. ín. fi. ꝛ vide ibi bonā glo. Aut inuitis ꝑtibus ꝛ puto q̄ nō possit q̄ lederet ꝑtes actoris vt dicit hic ín glo. et bñ. facit. d. de. sepe in fi. Neutro tñ casu poterit iudex se astrigere iuramēto vt ꝑ ꝟ rōes ꝑdictas ꝛ ꝑ ꝟ pōt dari alius intellectus ad. c. bone. q̄

ibi ps ꝓsentit vnde sponte actor tekes ꝓduxit ꝛ de intellectu illius. c. dic ut ibi plene nō. Nico. abb.

Am te. Casus. Qui iurauit cui nō debuit an deberet iurare cō petitur. vel sūma generalius sic Si vnū iuramentū vni debitū alteri ꝓstatur illicitū est ꝛ eo non obstante cui debet ꝓstandū est. primo ponit exordium. secō narrationē ibi sane. tertio ꝓclusionē ibi cū igitur.

Nō q̄ soluens vni qđ alteri est debitū nō liberat. hoc intellige q̄n sponte solvit secus aūt si ꝓpulsus iniuria ipsius creditoris vel aliter sine iniuria debitoris tunc eñ saltē habet exceptionē ꝓtra vez creditorē. ar. optimū in. l. nouissime. ff. qđ cū fal. tu. de quo vide plene p bar. in tractatu de tirāno. et aliquid p Inno. in. c. nubil. ō dec. facit. l. si merces. §. culpa. ff. loca. qđ nō. facit eñ ꝓ istis qui solvūt alioz credita tyrānis vl̄ intrusis ꝓlatis. de quo plene p bar. in loco ꝓallegato Nō secō q̄ ptestatio non excusat id qđ indebite fit ꝛ hoc qz vī ꝓtraria facto de appd. solicitudinē hoc facit scōm hosti. ꝓtra quendā officialē qui fecit hominē suspendi saluo iure suo. Itē facit scōm modernos vt nō minus teneat de iniuria qui dixit salua reverentia vŕa vos mentimini p gulam. Nam verbū iniuriosum ꝓcedens vel subsequens declarat q̄ nō habet animū saluandi sibi bonorē. ad hoc. l. si nō ꝓuicij. C. de iniurijs ꝛ. l. si quis extraneus. ff. de acqui. here. et ibi hoc nō. Bar. post By. qđ nō. Nō ibi illicitū. ꝛ tenementi q̄ si subditus iurat obedientiā ꝛ fidelitatē ei cui nō dz in ꝓiudicium sup̄ioris seu dñi tale iuramentū est illicitum ꝛ hoc qz nō pōt seruari sine salutis piculo cū nō possit se obligare in ꝓiudicium sup̄ioris. s. eo. venientes. facit. c. cū ꝓtingat in fi. ī. eo. et in. ca. ij. de pac. iu. ꝛ qđ nō. Inn. in. c. olim. de resti. spo. Oppo. vī eñ q̄ iuramentū ꝓstitū archiepo semp sit illicitū cū veniat ꝓtra ius sup̄iori debitū ar. in. c. intellecto. ī. eo. So. pōt intelligi scōm Inno. q̄n iurasset archiepo p alio feudo seu alia iusta cā ꝛ non p isto iudicatu tūc ei valet vtrūq; iuramentū. Et sic habes q̄ quis pōt esse pluribus obligatus ad fidelitatē secus in ligio pt eñ quis esse vasallus plurium sed nō ligius de quo vide bonā gl. in cle. pastoralis in vbo hō ligeus. de re iu.

Queso secō an iste qui iurauit archiepo fidelitatez p iudicatu sit ꝓuatus feudo. Hosti. dicit q̄ sic qz quantum in ipo fuit feudum alienauit recognoscendo aliū in dñm ut in. li. feu. de feudo nō alie. Impialis. ꝛ maxime si fiat ꝓtra pacta iurata. C. de transac. si quis maior. Sed in ꝓtrarium facit iste tex. in eo. q̄ papa exigebat iuramentuz ab isto p illo iudicatu. Rñdeo duplicit ꝑmo saluando dictū hosti. q̄ feudū ex hoc incidit i cōmissum in fauore domini. Ideo pōt dñs tolerare illuz si vult. ar. in. c. potuit. in fi. et quod ibi nō. de loca. Vl̄ dic qz ex iusta ignorantia iste fuit excusatus ꝛ p hoc ē tex. sig. in. c. viciosi de fer. fu. cō iter. do. ꝛ emp. li. x.

Et forte ob hoc dixit salvo honore sedis apostolice

Oppo. tertio vī. eñ q̄ ex solutione alteri facta non augeatur debitū cum nulla lege hoc caueat. Satis ei est q̄ solvatur debitū cuius solutione ꝓtingit liberatio. l. ij. ff. si cer. pet. et instī. qui mo. tollitur obli. in ꝑncipio. Solvit glo. i. et bene q̄ debitum augeť rōe diffi alioris solutōis vnde ex hoc granatur ad soluendum bis. Et p hoc infert glo. ij. q̄ peius seu grauius est latroni qui ꝓtitur spolia cū socio q̄ si nō partiat Hosti. post Host. dicit hoc verum q̄n ideo nō ꝓtitur qz penitet de peccato ꝛ intendit vero dño restituere secus q̄n fidem ꝓmissam socio frangit ad sui ꝓmodum ꝛ sic credo debere intelligi tex. cū glo. in. c. si ad peccatū. xxij. q. iij. vbi glo. vī ꝓtraria tex. ꝛ vide qđ nō. Jo. an. s. i ꝓhemio sup glo. sine sit. Quero hic dicat tex. q̄ solvens alteri nō liberatur sed nūquid recipiēs debitū alterius teneat ad aliquid Glo. secūa dicit q̄ tenet furti nisi creditor ratū habeat all̄. ff. de furtis. l. falsus. §. i. Aduerte qz gl. nimis generaliter loquit. Nam primo non vī ꝓcedere in casu nr̄o qz in rebus incorꝓalibus non ꝓmittitur furtū sicut nec in alijs rebus imobilib⁹ vt instī. de vsuca. §. qđ aūt. nō. glo. in. c. duduum. ñ. de elect. Sed debet glo. restringi ad res mobiles et q̄n alter recipit sciens debitū ad aliū ꝑtinere ꝛ simulauit se ꝓcuratorē ꝛ sic loquitur. l. falsus. Vel q̄n recipit nomine ꝓꝓio sine aliqua iusta cā. Sec⁹ aūt si credebat debitum ad se ꝑtinere tunc eñ excusat a furto seu rapina. instī. vi. bo. rap. §. qz tñ. Idem si recepit vt negocioz gest. ar. l. pe. ff. ō ne. gest. ꝛ. l. si pupilli. Nūqđ aūt possū soluere creditori creditoris mei ita vt ꝓtingat liberatō ipso iure. questio ē vtilis ꝛ ñ tacta p canonistas. Dico q̄ aut queritur nūqđ creditor me⁹ ex illa solutōe sit liberatus ꝛ dico q̄ sic etiā si eo inuito solvisset creditori suo vt. l. soluendo. ff. de nego. gest. ꝛ instī. q. mo. tol. obli. in ꝑncipio. Aut queritur nunquid ego sum liberatus a creditore meo. Bar. in. l. solutum. §. solutā. ff. de pig. acti. sic nōnter distinguit. aut ego soluo creditori creditoris qui hēt me vel bona mea obligata. Ꝑone exemplū si ꝓduxi hospitiū ab eo qui ꝓduxerat ab alio ꝛ liberor ipo iure vt in. d. §. solutā. vbi tex. nō nec mirum cum possum ab illo cogi ad soluendum ut. l. nomen. C. que res. pig. ob. po. et ideo soluendo eī creditori meo inuito liberor. l. vtrūq;. ff. ō ꝓsti. pe. Nī q̄ ille creditor creditoris mei non habebat me vl̄ bona mea obligata ꝛ tunc aut ideo ego teneor creditori meo quia ipse alij tenetur et possum alij soluere vt. l. si liber homo. ff. de neg. gest. vbi patet q̄ si tu gerendo negotium meum recepisti pecuniam mutuā liberor a te solvendo creditori tuo qz ꝓtemplatione mea tu es illi obligat⁹ aut causa quare creditori meo teneor ē omnino sepata a ꝑma. Et tūc aut solvo creditori credito

creditore meo volente et in dubio ꝓtingit liberatō aut eo inuito ⁊ tunc non ꝓtingit liberatio vt.l.inuito.de solu.⁊.l.fi.C.de nego.gest.aut eo ignorante ⁊ ꝓtingit liberatio ope exceptionis.vt.l.si opa.ff.de doli exceptione ⁊ ibi bona glo.Et ex his nōter dicit Bar.q̄ si ꝑmus creditor habet instrm̄ in quo ꝓtinetur obligatō omnium bonorum ⁊ per ꝑns iste debitor debitoris sen nomen eius est obligatū poterit soluere illi creditori creditoris quod est notandū. Vide tñ glo.insti.qui.mo.tol.obli.in ꝓncipio que sentit q̄ cuilibet creditori creditoris pōt solui etiā inuito creditore ⁊ ꝓtingit liberatio.Sed primū dictum credo verius per.d.l.si opa.⁊ tenet etiam glo.ibi ⁊ in.d.l.solutum.§.solutā. et hec nō. Nico.

Vintevallis. Casus. Qui iurauit stare mandato alicuⁱ non tenetur parere si ꝓcipit illicita vt q̄ filiū exheredet vel vxorem abiiciat ⁊ est.c.famosum valde ꝓpter materiam arbitrorꝫ que hic tractatur.Cōis diuisio.scōa ibi quo circa. Nō primo q̄ pro satisfactōne iniurie licite iuro stare mandato iniuriati ⁊ sic possuꝫ valide me inhibere iudicio aduersarij mei.Et q̄q̄ꝫ p̄ hoc iuram entum p̄stitent occasione iniurie illate p filias tñ eadem rō ē in ipsis filiabus vt ꝓbat.s.c.veniens ⁊ facat.l.si libertus.ff.de op.li.⁊ ex hoc ⁊ ex text. infero q̄ licet non possit ꝙpmitti cū agitur de crimine criminaliter vt in.c.penl'.de in inte.resti.⁊.l.nō distinguemus.§.iulianus.⁊.§.de liberali.de arbi.Secⁿ tñ est vbi agitur de crimine ciuiliter vt hic. Secōo nō q̄ in femina pōt ꝙpmitti tā q̄ꝫ in arbitratrice.Secⁿ tñ tā q̄ꝫ in arbitra.q̄r hoc vltimū est officium virile cū habeat ꝓcedere iudicialiter ut ꝓbatur in.c.dilecti ō arbi.⁊.l.fi.C.de.arbi.quod intellige nisi femina ex dignitate habeat inrisdictionē ut q̄ est regina vel comitissa vt.d.c.dilecto.⁊ dic vt ibi nō.et p gl.et bar.in.d.l.fi.

Tertio nō quē posse ad obseruātiam iuramenti se obligare per iuramentum.Et nō q̄ hoc casu arbitrator p̄cipit sub debito p̄stiti iuramenti.facit.c.breui.⁊ quod ibi dixi.s.c. Nō q̄rto q̄ arbitrator pōt pro nūciare sub ꝓditione decernendo in futurum vt patet ibi si q̄ filie ⁊c.Et p hoc q̄r dictum arbitratoris nō ē ꝓprie sniа sed potius quidam ꝓtractus seu transactio vt in auc̄.vt differre iudi.in prin.iuncta glo.et in auc̄. si vero ꝓtigerit.C.de iudicis.Nō q̄ in iuramento generali de obediendo vel parendo mandato alicuius nō veniūt illicita p hoc.c.veniens.s.eo.⁊.c.i.eo.ti.li.vi. Nō vltimo q̄ arbitramentū ꝓtinens rem illicitam et a iure ꝓhibitā est ipso iure nullum vt ꝓbatur in fi.ibi denuncies.⁊c.nō enī mandat a iuramento absoluti sed denuntiat nō teneri.is enī qui denuntiat nihil agit.l.heredes palā.ff.de testa. Ex hoc infertur q̄ verbū ꝓcedens.ibi reuocet ⁊c.debet intelligi de facto ꝓpter opi.vulgariū.Ex quo ꝙbo pōt argui arbitratorem posse suū ꝓceptū reuocare q̄ pōt admitti qñ pronunciauit contra formā ꝙpmissi vel qñ mandatū nō tenuit de quo tñ remitto ad ea que leguntur ⁊ nō in.l dicere in fi.cum duabus ff.legi.ff.e.⁊ pōt dicere tam in arbitro q̄ꝫ in arbitratore q̄ si ex toto ꝓnunciauit ita q̄ finitum est officium suū nō pōt illud reuocare.Secus si interlocutoriam p quā non finitur potestas sua dic ut in dictis iuribus plenius nō.maxime p bar.facit.c.si ꝙpmissarius.de elec.li.vi.⁊.l.si cui.ff de seruit.et.c.in lris.de offi.de.iste aūt mulieres possunt reuocare mandatum q̄r hoc ꝓcernebat eoꝝ psonas vnde reuocant tā q̄ꝫ ptes.Item mandatum fuit ipso iure nullum et reuocatio potius refertur ad actū q̄ꝫ ad ius vt.s.dixi dic tñ de materia vt plenius nō.bar.in.d.l dicere.cum ff.⁊ p Jo.an.in addi.spe.in ꝑ.de arbi.§. sequitur.v̄.sed pone. Contra hoc et ꝓtra tex. oppono arbitramentum tenet mero iure q̄ntumcūq̄ꝫ sit iniquum licet possit peti reductio ad arbitriū boni viri ut in.l.societatē.§.arbitror.ff.p socio.Vo.intelligo istū tex.q̄ arbitramentū est ꝓtra ius quo casu est ꝓnūl lum sine petitione reductionis vt in.c.examinata.ō cō fir.vti.vel inuti.hoc enī mandatū fuit non solum ꝓtra ius ciuile sed etiam ꝓtra ius diuinū et gentiū vt scꝫ filij sine cā sufficienti exheredarent ⁊ ꝓiunx sine cā formalitatis repellerēt ut in auc̄.vt cū de appellatione.co.§.aliud quoq̄ capitulū.et in.c.ij.ō ꝓiugi.lepro.Secus aūt vbi mandatū esset iniquū nō tñ ꝓtra ius ⁊ ita ꝓcedat ꝓtrarium. Oppo.scōo ⁊ vī q̄ etiam si mandatum non esset ꝓtra ius mō ꝑdicto tñ iuramentū nō astringebat istum quintanallen q̄r iuramentū nō extēditur ad verisimiliter nō cogitate vt in.e.veniens.⁊ qō ibi nō.s.eo.et qō nō .Jo.an.in.c.vno de ꝓmo.ꝫ verisimiliter in iuramento generaliter p̄stito nō videt qs cogitasse vt exheredꝫ filios vel vt vxorꝫ a se abiiciat ergo ad hoc non tenebat. Vo.gl.ij.videtur hic stare ꝓtrario ⁊ bene videtur ꝓiūgere duas ꝙmissas simul vt ratione illiciti mandati ⁊ q̄r verisimiliter hoc nō cogitauit non obligabatur quintanallis ad obseruantiam istius mandati et hic sūpta occasione enumerat hic gl. cās legitimas exheredationis filiorꝫ quibus addunt. Jſde.et Ab.cū filius est hereticus ō here.excōicam.§.credentes.⁊ dicit Jo.an.q̄ in omnibus casib⁹ in quibus p̄ pōt filium exheredare fortius pōt alimenta denegare de quo remittit ad spe.qui fi.sint le.versi.quid si filia.⁊ sequenti.Idem tenet bar.in.l.diuus.ff ō parri.⁊ p.l.si qs a liberis.ff.de liberis agnoscendi. Adde tñ nōbile dictū spe.in loco p̄al.vbi dicit q̄ si filia vult penitere de peccato que luxurie erat dedita pr̄ oꝝ eā alere ar.c.ferꝫ.l.di.⁊ ꝓconsequēs dico q̄ teneť eā dotare q̄r cā dotis nō minus fauorabilis ē q̄ꝫ cā alimentoꝝ ut nō.Ly.in.l.nō omniū.C.ō admi.tu.fac

.l.i.ff.so.ma.et quod ibi dixit in.c.cū haberet.de eo qui duxit in ma.et p bar.in auc.ex pplem.C.de iceſt nup. Expeditis glo.tractabo hic aliqua circa materiam arbitror q̄tenus pgruit materie huius.c.rōne glo.quā posuit hic Jnno.que quotidie allegatur reli qua reseruando titulo de arbitris.vbi melius tota materia caderet.t vide in fi.huius tractus.vbi pono per modum tabule ea que tractabo hic sup pendio.t ut intrem materiam. Oppo.sic hic fuit pītitum iuramentum de parendo mandato ista mulier quibus ī iuria fuit irrogata et sic erant iste arbitratrices in facto ppio ptra.l.peul.ff.ō arbi.vbi dr q ī facto ppio nemo pōt eē arbiter sic nec iudex. C.ne qs i sua cā p totū t.iiij.q.iij.c.i.t.xxiij.q.iij.int Do.dic q ptraria loquatur in mero arbitro tex.aūt hic et in .c.veniens.s.eo.pcedit in arbitratore Jn facto eīm ppio quis pt esse arbitrator vt ibi t in.l.si libertus.ff.de ope.libera. Ratio diuersitatis est q̄ arbiter est quasi iudex et eligitur vt procedat iuris ordine seruato t scōm ius.ideo dicit lex q̄ arbitria sunt redacta ad instar iudiciorum vt.l.i.ff.de arbi.in facto eīm ppio quis nō pōt esse iudex q̄ nemo pōt sibiipsi ipare vt in iuribus pallegati. ista nec arbiter. Sed arbitrator eligitur ut quidā amicabilis ppositor et vt pcedat extra iudicium t ponat inter ptes q̄ nō repugnat in facto ppio cū videatur sibi data potestas tāq̄ bono viro dicta.l.si libertus.ff de fideicōmiss.li.l.thais.s.sororem t de materia vide bo.tex.cū glo.in.l.in psonā.s.generaliter.ff.de re.iuris.et in.l.in venditis.C.de ptrahē.em p.Qua ppter scias q̄ appellatione arbitri generaliter sumpti veniat etiā arbitrator tū in specta vtriusq̄ natura in multis differunt vt est originaliter tex.nōbilis t pncipalis t clarus in tota ista materia in.l.si societatem.s.arbitror.ff.p socio.vbi dicitur q̄ arbitror duo sunt genera.vnū huiusmodi vt siue sit equū siue iniquū parere debeamus quod obseruatur cum ex ppmisso ad arbitrium itum est.alter huiusmodi vt ad boni viri arbitrium redigi debeat tē.vide glo.s.eo.veniens.et in.c.cām que.s.de elect.et lz quidā dixerūt vt Jnno.hic t pmnniter doctores sequentes t bar.in.d.s.arbitrorum.dicāt arbitrium discerni t pgnosci ab arbitratore in diuersitate nominis vnde si ppmittit in aliquē tāq̄ in arbitrū ille dicitur arbiter si tā quā in arbitratorem ille dicitur arbitrator scōm eos.mihi tū plus placet vt ex diuersitate nominis sed potius ex inō assumendi t potestate eis tradita dinoscantur.vnde vt notant dicit hic Jnno.arbiter dr qui eligitur vt iudex sez vt pcedat seruato in substantialibus ordine iudiciario vt litem dirimat coram se ceptam vel corā alio ordine iudiciario seruato lz teneat etiā si inique dirimat.ff.de arbi.l.qualē.et.l.diem.pferre.s.stari.vnde arbitrio diffinitur q̄ est trinus actus psonaq̄ quasi iudicio pligē-

tium vt cū iudicando ius voluntarie posita. Arbitrator aūt ē qui eligitur vt aliquid extimet velati pciū vel opas vl ptes locetatis vel quid simile t vt arbitretur scōm q̄ sibi vr sine ordine iudiciario instī.de empt et ven.§.pcium.ff.de v̄.obli.si quis arbitratur.t q̄ nō sit coram eo iudiciū patet hic.t in.c.veniens.s.eo.et dicta.l.si libertus.de op.li.Nā ppmittit in his iuribus in pncipalem aduersariam q̄ non posset fieri si haberet pcedere ut iudex q̄ nullus in re sua pōt esse arbiter vel iudex vt.s.dixi et habetur in.d.l.pe.Idē pbatur in.l.si de meis.§.recepisse.ff.de arbi.vbi habetur q̄ corā eo qui assumpsit officiū inter ptes ppo nendi nō ē iudiciū nec in pcedendo nec in diffiniendo vt ibi p Bar. Ex quibus pōt inferri q̄ ille ppriē arbiter qui eligitur vt iudex arbitrator qui hz aliquid arbitrari ex bono et equo extra iudicium de pben.nisi vī,p bono pacis pōt de iure vnius moderate vī alteri dare vt in.d.c.nisi.t nōnē i.d.l.si ō meis.§.recepisse.ff.de arbi.t per barto.in.d.§.arbitror. Opinio aūt Jnno.t alior vt discernatur vn̄ ab altero ex diuersitate nominum pōt saluari q̄ simpliciter fuit dictum ppmittun̄ inte vt in arbitrum aut ppmittimus inte vt in arbitratorem et non fuit aliquid additum p quod discernatur vnū ab altero ex pprietate eius sep hoc tex.nō.in.l.si de meis.§.recepisse vbi dicit q̄ ppriē arbiter dr̄ qui assumit officium iudicis in pcedendo et diffiniendo.ille qui assumit offiū ponendi nō ppriē dicit arbiter.sed in dubio posset dici arbiter et melius iudicio meo q̄ si fuit ppmissum simpliciter in aliquē tāq̄ in arbitrum nec fuit dictū vt pcederet iudicialiter nec aliquid aliud p q̄ posset magis pjecturari de vno q̄ de alio q̄ tunc si fuit assumptus sup aliqua discordia videtur electus vt arbiter.si sup aliquo ptractu ad purificationē ipsius videt assumptus vt arbitrator.t hoc ppriē videtur velle tex.in dicto.§.arbitror.cū duabus ll.se.t sic limitaretur dictū Jnno.hic et bar.in.d.§.arbitror.et facit ad pdicta que nō.spec.ti.ō arbi.§.i.v̄.arbitrator vero.Ex pdictis colligo aliquas differentias inter arbitrū t arbitratorē.pma eīm et pncipalis est q̄ arbitrator semp sumit circa cōtractū.arbiter vero assumit in lite.ita dixit Ja.ō acre vt refert Ly.in.l.si qui ex pacto.C.de epis.au.Sed istud pma fronte videtur ptra istū tex.vbi arbitrator fuit assumptus nō sup ptractu sed sup satisfactione iurne.Itē ptra.l.i.§.inde queritf.ff.ō no.op.nunci.vbi assumitur sup lite t idē t clarius pbatur in auc.si vo ptigerit.C.de iudi.t alī dixerunt vt refert bar.in.d.§.arbitror.t Jnno.hic q̄ arbiter ē ille qui hz iudicare ō iure scōm ordinē iudiciorum Arbitrator vo ē ille q̄ assumit ō iure t de facto. Bar.vo.in.d.§.arbitrator.dixit q̄ si bñ aduertant istor opiniones nō discordāt nam,qñ assumit sup lite assumit sup ptractu sez fiēdo q̄ arbitramentū ē q̄dā transactio vt nō.in auc.vt di.

indi.in prin. vnde dicit assumi sup ptractu transactõis ineundo. vide in effectu arbitrator semp assumit sup ptractu. aut. s. pplẽdo q fuerat a ptibus inchoat' ut dicto. §. ptium. insti. de emp. et ven. Aut sup ineundo et pficiendo vt qñ assumitur sup lite vt transigat inter ptes. nec ob. si diceres q scõm hoc nunq3 potent arbitrator assumptus sup lite in totum absoluere vel in totũ pdemnare cũ arbitramentũ sit transactio vt dictũ ẽ Transactio vero nullo dato vel retento nõ valet in. l. transactio. C. de transact. et. c. sup eo. s. e. ti. Mã rñdetur scõm bar. transactio est genus ptinens in se omnẽ modum p quẽ recedit a lite vt pbatur in. l. ij. ff. de iureiur. vbi dicitur q iuramentũ delatũ i iudicio a ptepti dr quedam transactio. vnde intelligas q arbitramentum est quedã transactio in genere hoc est quedã puentio p quã a lite recedatur. Contrariũ vo. pcedat i transactione in specie in qua requirit q aliquid detur vel retineatur. Ex quibus infertur q arbitrator assumptus sup lite poterit in totum absoluere vel pdemnare p hoc iste tex. t. s. eo. veniens. Concludo ergo q prima differentia pncipalis est q: arbiter assumit sup lite arbitrator sup ptractu. aut pficiendo aut ineundo ut patet ex pdictis. Scõa differentia est q: arbiter eligit vt sit loco iudicis ita vt haberet pcedere iuris ordine seruato. d. l. i. et. l. si de maio. §. recepisse. vnde nõ dz pcedere diebus feriatis sicut nec iudex ut. l. omnes. C de arbi. t plenius dicendũ in. l. si de maio. §. fi. t. l. si feriatis. ff. eo. debet etiã iudicare scõm ius et nõ tollere vni ut det alteri sicut facere debet iudex tñ ex iniquitate non restituitur arbitrium vt. l. dien. pferre. §. stari et. l. qualẽ. ff. de arbi. nisi intervenerit fraus seu pcium de quo in. l. ij. C. e. arbitrator vero vt. s. dixi assumit sup ptractu vt pcedat extra iudicium. Est enim ppositor et mediator inter ipsas ptes. vnde sicut ipse ptes pcedunt ad ppositionem extra iudicialiter ita t arbitrator Hinc dicit nõbiliter hic Inno. se non facere vim vtr iste arbitrator fecerit litẽ ptestari inter ptes vel si sniaz in scriptis pnũciauerit vel simpliciter nudo verbo qõ sibi visum est dixit. q: coram eo non est iudiciũ nec ẽ si iudicium sed totũ in sua positum est voluntate. t pdictarum solemnitatũ obseruatio nõ est nisi corã iudice vel arbitro t ita nõ põt dici litis ptes. vel sniа scõm eã que verba bene notabis. p hec enim dixi in. c. psentata. s. de testi. q licet arbitrator recipiat testes soliciter ñ tñ p hoc attestationes facient fidem corã iudice. quia illa solemnitas p inde habetur ac si non interuenissent rõe pdicta et sic reperiunt omni casu recepte sine litis ptes. t alio ordine iudiciario. Tertia differentia colligitur etiã ex pdictis q: in facto pprio quis nõ pt esse arbiter sed arbitrator sic. rõnẽ. s. tetigi. Quarta differentia q: arbit nõ iurat nec ptes debẽt iurare ō obseruantia arbitrij vt hodie pulsum est de iure ciuili in auc. de

cernim?. C. de arbi. Sed in arbitratore nõ repit prohibitũ ut hic t. s. eo. veniens. facit. l. hac editali. C. de scõis nup. t hoc tenuerunt Bar. t bal. in dicta anẽ. ō cernimus. quid aũt sit de iure canonico certe in arbitratore casus est hic. t. s. eo. veniens. in arbitro dicit legitur t nõ. in. c. ij. de arbi. vbi de hoc. dixit tñ nõnter bal. in. d. auc. q licet arbitrium nõ pariat actionẽ qñ fuit iuratũ ptra tenorẽ illius auc. tñ ō iure canonico potent iurans ex officio iudicis ppelli ad illius obseruãtiam ar. c. si vo. s. e. dic vt nõ. in. d. c. ij. Bar. tñ tenuit ptrarium dicens q iurans peccauit iniurando. dictus bal. plus placet ar. eor que dicã .j. eo. cũ contingat. Quinta dña q: arbiter recusatur vt suspectus. ff. de arbi. l. nõ distinguemus. §. cũ quidã. Secus in arbitratore scõm do. an. hic all. dictũ. §. cũ quidã. t dictũ. §. arbitror. et dictũ. §. recepisse. t. l. i. §. t p' opio. ff. de. no. op. nunci. Sed certe illa iura nõ pbat arbitratorem nõ posse vt suspectum recusari. lz p hac diuersitate possit induci hec rõ dicto arbitri statur omnino metu pene siue sit iniquũ siue equũ vt in. d. §. stari. merito ius pudet ut possit añ sniaz recusari intellige vt nota. in. d. §. cũ quidã. ex cã supeniẽte post ppmo missum ar. c. insinuãte. de offi. dele. Idẽ puto in cã pus orta nunc nouiter detecta ut est glo. nõbilis in. §. exceptio. iij. q. vi. in. d. vo arbitror est pditũ remedium q: põt peti reductio ad arbitrium boni viri. d. § arbitror. t hic t. s. e. veniens. Sed hoc nõ obstante mihi illud dictũ nõ placet. Mã video q in iudice est ppositum remedium appel. t tñ põt ante factũ recusari q: periculosum est corã suspecto agere. iij. q. v. q: suspecti et de appel. cũ speciali. põt em saltẽ de facto grauari t vexari in appellando t petendo reductionem ad arbitrium boni viri. i. iudicis t huic grauamini facti iura volunt obuiare de arbi. pueuit. t qõ ibi nõ. Idez video q pcurator põt ut suspect' remoueri. ff. ō. pcu. l. Itẽ si suspectus. lz ptra eum posset agi si male versaretur in officio. ff. manda. p totũ. Itẽ in notoriis in dex recusari põt si pena iponenda nõ est expssa in iure sed venit iponenda arbitrio iudicis q: in arbitrando posset grauare ptem vt nõ. archi. in. d. c. q: suspecti. t Hostien. t Jo. an. in. d. c. cũ speciali. de appel. dixi in. c. cũ venisset de iudicis ergo. idem dicendũ in casu nro Sed licet arbitrator pcedat iuris ordine non seruato vt dicto. §. recepisse tñ in arbitrando posset excedere modũ et periculosissimũ est ut dicto aduersarij. seu suspecti se quis exponat. ãre credo ipm vt suspectũ posse recusari. p b facit q: tex. in. d. §. cũ quidã. loquit in distincte in arbitro. Sz largo modo appellatione arbitri venit arbitrator vt in. d. §. arbitror. t nos nõ sum? in materia odiosa vt debeat fieri restrictio sed fauorabili q: recusatio admittitur ex quadã equitate ut in. c. cũ inter. de excep Sz reperi hãc opinionem do. an. fuisse

originaliter Guil. de ca. ꝛ Fran. de aretio ꝛ ipsemet do. an. in alia parte huius. c. refert. mouentur isti q̄ a psona arbitratoris anteq̄ arbitret non recedit. l. ii q̄ arbitram. ff. de ver. ob. et. l. fi. C. d̄ ptrahē. emp. Sz hec rō mihi non satisfacit. qz ꝛ a psona arbitri nō recedit ut alius assumatur imo vno deficiente ex toto expirat ꝓmissum vt in. c. vno delegatoz. de offi. de. et nihilominus potest recusari, ppter suspitionē ut. d. §. cum quidā. ergo idem in arbitratore quiūno in mltis casibus pōt recedi a psona arbitratoris ꝛ alius ul sumi iuxta nō. p bar. in. l. ii quis arbitratu. pal. quod non est in arbitro. Sexta dña colligit ex his que dixi in nōbilibus qz mulier pōt esse arbitratrix sed nō arbitrix vt hic iuncta. l. fi. C. de arbi. ꝛ. c. dilecti. eo. ti. rōnem diuersitatis. s dixi Et ob hoc dixerunt quidā vt nō. spe. et Jo. an. in additione in ti. de arbi. §. segē vsi. quid de simplici. qō idē est dicendū de monacho vt non possit esse arbiter qz nō debet esse disceptator forensiū negotioz. xvi. q. i. monachi. ꝛ. c. de psentium Sed arbitrator sic qz est officium pietatis reducere discordantes ad ꝛcordiā vide bo. tex. in. c. iniustū. xi. q. iij. de arbi. Idem voluit glo. in. l. pedius. ꝛ. l. fi. ff. de arbi. ꝛ q̄ possit esse arbitrator tenet pau. in cle. ij. de rescrip. Requirit tū licentiā abbatis. ꝛ idem dicit ad b vt possit esse arbiter. Et idem ibi Jo. de ling. qz ñ hz velle vel nolle. licet oldra. nō requirat licētiā vt possit esse arbitrator. et idē videtur Ja. de are. vt recitat Jo. an. vbi. s. ipse vero spe. velle videtur q̄ nō possit esse arbit sine vtilitate monasterij sui et abbate ipante ar. c. ij. de postu. ꝛ. d. c. monachi. Sed arbitrator pōt eē ex sola licentia abbatis. et hoc mihi placet circa opinionem in. c. ij. de testa. li. vi. Non eñ pōt esse executor testamenti licet actus sit fauorabilis sine sui superioris licentia ergo nec arbitrium in se assumere. facit. xij. q. i. non dicatis. et optime facit. l. illa verba. ff. de vbo. sig. vbi dicitur illa verba arbitratu Lucij Titij significant ius et nō cadūt in seruū ergo nec in monachum qz detinetur strictiori seruitute quo ad abdicationem ppie volūtatis. l. iij. di. multos. et vide in simili gl. nōbilē in cle. religios". de. pcu. in verbo substituere Et hanc vltimā opi. Bal. sequit in. l. si qui ex sensu. C. d̄ epi. au. hoc tene. hz do. an. hic instet. / Septima dña scōm quosdā qz in iudicē ordinariū subditi non pōt ꝓmittere vt in arbitrū sed ut in arbitratorē sic. tu de hoc dic vt plene nō. in. l. sed ꝛ si seruū. §. ij. ꝛ in. c. cuz tempe. de arbi. vbi ista declarantur et terminant. // Octaua dña scōm Jnno. hic in emologatione sne. Mā sna arbitri emologat. i. approbat tacitnitate. ꝛ. dierum vt sic ꝓstmodū detur actio ꝛ exceptio. l. pe. C. de arbi. intellige si sine pena fuit ꝓmissum vt i lr nō. ꝛ. in. c. p tuas. de arbi. dictum arbitratoris nō emologatur pdicto mō. Hz si illud expresse ꝓfitent ptes parit exceptionem quasi transactionis vel pacti. imo fm hosti. si equū sit etiā vna pte ptradicente erit officio iudicis executioni mandandum ar. ff. de re iudi. si quenent et idem si iniquum sit postquā ad equitatē fuerit redactū, ar. in. c. ij. de arbi. et ad ibi nō remittit hosti. Et aduerte qz hic sunt duo exaīanda. Primo an p executione arbitraméti deb aliqua actio et que. Scdo an ex taciturnitate tempis emologet arbitramentum adeo ut nō possit peti reductio ad arbitriū boni viri ꝛ de vtraq̄ qōne respectu sne arbitri nō ē materia nra sed plene tractatur in. c. p tuas. et. c. dilecti. de arbi. ꝛ in. d. l. pe. C. eo. ti. hic aūt tractatur de sna seu dicto arbitratoz. Et quo ad pmā. q. instat plurimū b Jnn. sed in effectu pcludit q̄ si fuit iuratū oritur actō in factum ex iureiurando. Si vero nō fuit iuratū stare arbitrio arbitratoris tūc ex ipsius sna nō oritur actio nec ppie dr dictum eius sna sine arbitrium sed potius que dam transactio. ut. s. dictum est. Est tñ vtilis arbitrario sine iuramento qz si pcessit stipulatio ageē ex ipso. Vel si in aliquo ptractu electus est arbitrator pura vt arbitretur de pcio alicuius rei venditē tunc ageē ad arbitratum actione ex vendito vel ex alio ptracta simili vt in. §. pciū insti. de ptraben. emp. qō ē intelligendū scōm eū si in ptinenti post ptractum vel stipulationez puenit de stando dicto arbitratoris. Secus si ex intervallo. tunc eñ ex dicto talis arbitratoris non datur actio hz mñ exceptio sicut nec ex pcio nudo. ff. de pac. l. iuregentiū. §. quiimo ꝛ sequenti. ꝛ. ff. si cer. pe. lecta. Hosti. aūt aliter hic sentit vt. s. dixi videtur eñ velle q̄ sufficiat nuda puentio et qō plus est q̄ huiusmodi dictū habeat exceptionē vel executionē paratā. Bar. i. d. §. arbitroz. plz dictū Jnno. respectu stipulationis Item et qñ sup aliquo ptractu arbitrator fuit assumptus. ꝛ p hoc vltimo adijcit hanc rōnē Arbitramentuz implet ptractum ergo ex ipo ptractu oritē actio ut. d. § arbitroz. ꝛ. l. vltima. de ptraben. emp. ꝛ. l. si quis arbitratu. ff. de. v. ob. ꝛ. l. si libertus. ff. de op. li. Negat aūt q̄ ex iuramento ptetat actio hz sit pstitum de arbitramento obseruando qz fm eū ex iuramento non oritē actio nisi qñ est decisorium litis vt ipse nō. in. l. iusiurandū qō ex puentione. ff. de iureiurā. Hz iuramentū qō opponit in ꝓmisso venit ad ꝓfirmationem ptractus merito actionē nō pducit. Et ex hoc infert q̄ sna arbitratoris nō hz paratā executionē sed agendū ex stipulatione ppolita vel ex ptractu pambulo impleto p arbitramentū. nō aūt debet iudex incōtinenti exequi ut in. l. nimis ppe. C. de exe. rei iudi. ꝛ. l. si cū nulla. ff. d̄ re iudi. hz Hosti. vī innuere ptrariū vt. s. dixi do. an. plz dictū bar. de iure ciuili. Hz d̄ iure canonico tenet cū Jnno. vt ex tali iuramento det actio vel officio iudicis iploratio Idē si nō ē iuratū vt dixit Hosti. qz negari nō pōt hic nō esse plensum qz de iure cano-

nico,pducit ius agendi vt nō.in.c.i.de pact.z p hoſti.in.c.p tuas.de arbi.fatetur tñ qp tale arbitramentum non habet executionem parataz Nec hoſti.apte vī hoc velle qz arbitramentum nō habet vim actus iudiciarij.et mihi ſatis placent hec dicta,nā iura canonica indiſtincte mandant iuramenta et pacta ſeruari etiā ſi ꝓtractus p̄cedens eſſet nullus ut in.c.debitores.s.eo.et.c.z ſi xp̄s .j.eo.z.s.de pac.c.i.z.ñ.plene dixi in .c.cū veniſſet.de inſti.z.d.c.i.de pact.vbi plene dico de pacto nudo et de iuramēto.Nec obſtat ſi tu opponeres de.c.p tuas.de arbi.vbi agitur ad intereſſe ſi arbitrium nō fuit emologatū qz dico illud,p cedere in ſnia arbitri.Cuius dicto p̄ſe nō ſtatur qz a iure fuit illi traditus intellectus alternatiuus ut ſicz ſtetur arbitrio vel ſoluatur pena vel intereſſe vbi pena nō fuit appoita Et hoc ideo qz cū nō ſit aduerſus illū in quā ſoliam de remedio,puſum voluerunt iura refrenare illius poteſtatem vt ibi nō.Inno.Sed in ſententia arbitratoris hoc nō caueſ qz,puſum eſt ō remedio reductionis ad arbitriū boni viri vt in.d.§.arbitroz.z. Ideo p̄ſe p̄ōt agi ad ipſius obſeruantiā ut hic.z.s.eo.veniens.a ꝓtrario qō eſt nōndū. Venio ad ſecundū qōnē an ſcz ex taciturnitate tpis emologeſ arbitramentuz vt ſic nō poſſit amplius peti reductio ad arbitriū boni viri videſti qō.s.tenuit. Inno.dicit eñ qp nunq̄z emologet taciturnitate.x.diez. Spe.in.ti.de arbi.§.ſequit.v̄.ſed .j.qō tamp̄.vī dicere qp iſta reductio debet fieri .j. x.dies ſicut in appellatiōe qz iſta eſt quedā appellatio ſeu appellationis ſpecies.l.nō diſtinguemus.§.cū quidā.ff.de arbi.z ſcōm hoc nō p cederet dicta dñia inter arbitrū z arbitratorē.Dz bar. in.d.§.arbitratoz.nō plz hec opinio/ qz reductio ad arbitriū boni viri petitur aut iure actionis aut officio iudicis aut p viam exceptionis vt .j.ſubijcā.ſed actionibus vel exceptionibus nō p̄ſcribitur tā modico tpe nec officio iudicis.ad hoc.l.ſicut.C.ō p̄ſcrip.xxx.annoz.z.l.querelā.C.de fal.egeret ſcōm eam p̄ncipis declaratione ſed de rigore iuris ſcōm ea que ſcripta ſunt dicit qp ſi p annū taceat qp vī arbitramentū approbare p.l.qui ſe grauatos.C.de conſi.z p equa.li.xi. Si vero .j.annū ꝓqueſtus eſt aut cotā iudice aut extra iudiciū ita qp appareat ex taciturnitate nō conſenſiſſe tūc eo caſu qno reductio petit iure actionis vel officio iudicis qō loco actionis,pponitur tunc tanto tpe durat ius petendi quāto tpe durat illa actio qua petit reductio Sed qñ officium iudicis in petitione reductōis pponitur loco excep.durat tūc ppetuo ſicut exceptio. l.pure.§.ſi.ff.de doli.excep.z.l.iz C.de excep.Si vero poterat peti reductio ex officio iudicis p̄ncipaliter intentato z non loco actionis vt in ꝓtractibus ſtricti iuris ut .j.patebit tūc dz peti .j.annū hodie qz regula ē qñcunq̄z officiū iudicis datur ad reſcindēdū id qō ō iure ꝓmuni valet vtili anno finitur vt.l.in honorarijs vſi.iz cū reſciſſa.ff.de actio.et obli.hec dicta nō placent Fran.ō aretio ut refert ō do.an.eū ſequēdo.Nā dictis.v̄.iz cū reſciſſa.loquit in remedio reſtitutorio z p̄torio qō ſolū durat anno.qz reſtringibile tāq̄z ꝓpetens extraordinario modo iz iſta petitio ꝓpetit ex eq̄tate ciuili et iure ꝓſultoz vt in.d.§.arbitroz.et materia eſt fauorabilis qz reductio eſt integratio deceptionis realis.et purgatio doli.Nō ob.l.qui grauatos. qz ponit caſuz ſpecialē. loquitur eñ ō grauamine iniuſte adequationis ad ꝓgnoſcendū publicas fimctōnes z venit ibi contra actū factū ab habente auctoritatem de publico vnde p̄ōt ibi eſſe fauor publice vtilitatis vt poſt annū quis nō audiat allegās grauamen iniuſte adequationis ne illi officiales diu ſint in ſuſpenſo.Ideo cū ille caſus exorbitet nō dz extēdi ad decurtandas actiones exceptiones vel officiū iudicis i alia materia ꝓpetentia ꝓtra regulaē naturā actionū z exceptionū.ad hoc.l.i.§.meminiſſe.ff.ō ven.inſpi.Nā ſi ſecus dicerem? eadē rōne poſſet dici qp poſt.x.dies nō deberet audiri.ar.in.l.hi qui ad ciuilia.C.ō appel.

Cōcludunt ergo ipſi qp durat hec facultas petendi reductionē ſcōm naturā remedioz que ꝓpetunt ad eaz petendā vt ſi ꝓperat officium iudicis expectant.xxx. anni.l.ſicut.C.de p̄ſcrip.xxx. vel.xl.annoz.Si vero p viam exceptionis tūc ppetuo .d.l.pure.Si petitur actione ex eo ꝓtractu tūc durabit tāto tpe q̄nto durat actio et ſic nō emologabit taciturnitate.x.diez ſicut diximus in ſnia arbitri.Sed mihi plus plz opinio ſpe. vt poſt decendiū non audiatur.moueor p̄mo p dictā. l.pe.C.de arbi.que lz loquit in arbitro tñ qz arbitratoz largo modo p̄ōt dici arbiter vt in.d.§. arbitroz. Et qz eadē z fortioz rō ē in arbitratore dz eſſe idē ius. de ꝓhi.vtili.cū dilecta.qp ſit eadē et fortioz rō patz qz dictum arbitri nō reſtringebat iz ſolū ex quentione relevabatur et ſolum tenebatur ad intereſſe ſi ſtipulatio interceſſerit vt nō.in.d.c.p tuas dictū vō arbitratoz reſtringit p̄ſe niſi petatur reductio nō reclamando ergo videtur fortius conſentire.Item ex ſcō ex non appellatione ius p̄ſumit condemnatū conſentire z facto ſuo confirmare ſniam in.c.qp ad conſultationē de re iudi,z.l.ſi.C de ſen.que ſine certa q̄nti.ergo a paritate rōnis idem dicendū in condāmato p arbitratorē.fortius eñ ex taciturnitate dz p̄ſumi conſenſ? in caſu nro q̄z in condemnato p iudicē qz iudiciū a p̄ncipio z ex poſtfacto ē neceſſarium.l.inter ſtipulantē.§.ſacrā.de v̄.ob.in.c.intelleximus.de iudi.Sed arbitramentū ē voluntariū vī minus p̄ōt conqueri de eo quē ipſemet ſua volūtate elegit vt dicit tex.in.c.cūm.de re iudi.Si eñ ābi arbitramētum diſplicebat cur tā diu tacuit.vt in ſimili dicit tex.i .c.i.de fri.et male.Itē videm? qz ſi aliquis nominat ad aliqō officiū publicū niſi ſtati ſaltē .j. x.dies,pcla-

met postea nō audiē vt in.l.hi qui ad ciuilia.C.ō appel. Nec obstāt motiua istoꝝ doctoꝝ. Rūdeo cū vni eo ꝙ verbo ꝓcedunt cū qñ quis directe vellet ꝓscribere ꝓtra actionem vel iudicis officium vel exceptionez. Sed in casu nr̄o ex taciturnitate nō causat ꝓscriptio q̄ ꝓsumitur ꝓsensus approbatorius sicut in simili cōtra dñm nō ꝓscribitur libertas nisi spacio .xx. annoꝝ de quo dicenduz vt in.l.ij.C.de ꝓscrip.lon.tēpo.que,p libertate et tñ si seruus alicui' ordinat' eo pñte t nō cōtradicente ꝓsumit ꝓsentire adeo q̄ statim pdit dñium vt in.l.si seruus sciente.liiij.di. Et ad hoc possent adduci multa similia. et hec opinio hz magnā equitatez vt litiū materia auferat'.l.quidā estimauerūt.ff.si cerpe.et.c.fi.de dolo et ꝓtu.et hanc opinionē videt' sentire Fre.lz nō multū firmet pedes ꝓ filio.cclxxv. Nunc ingrēdēr ꝓ declaratione p̄dictoꝝ queritē quo iure snia arbitratoris reducatur ad arbitrium boni viri. Boc. hic.et in.c.ij.de arbi.t spe.e.ti.§.sequitur.v.sed quo iure.dicunt q̄ officio iudicis.ad hoc.c.ij.de ar.t.c. expolita eo.ti. Bar.in.d.§.arbitroꝝ dicit q̄ aut loqmur in ꝓtractu strieti iuris t tūc agit' ꝓ officiū iudicis vt in.l.si libertus.ff.de op.li.et sic intelligit opinionē p̄dictoꝝ aut sumus in contractibus bonefidei.t tunc aut ex eo ꝓtractu oritur actio ei qui vult petere reduci et petitur actione ex eo ꝓtractu vt.d.§.arbitroꝝ.t i.l. vnde si nerue.eo.ti. Aut ex eius pte non oritur actio. Exemplum in ꝓtractu dotis fuit ꝓmissum in aliquē vt statueret dotem alicui mulieri qui grauando mulierem inique statuit Certe ex pte mulieris nō orit' actio ad repetendam dotē ꝓstante matrimonio.l.quotiens ff.solu.ma.tūc recurritur ad iudicis officium ar.d.l. si libertus.ꝙ hoc scōm eū si mulier ꝓueniretur a viro vigore illius arbitramenti mulier posset excipe ō eius iniquitate et sic p officiū iudicis mercēnarij de eius iniquitate ꝓgnosceretur.sed vbi ꝓpetit exceptio etiā si nō ꝓueniatur pōt iudicis officio sup illa agi ne ab aduersario inquietetur.l.si ꝓtendat.ff.de fideicō.t.l.anreli' .§.centū.t qō ibi nō.ff.de lib.le. Fran.de aretio ut refert hic do.an.non placz illud dictū bar.vt in bone fidei iudicijs agat' actione ex eo ꝓtractu.q̄ illa actio nō extendit' ad incogitata et nō ꝓbensa in contractu. q̄ ibi nō est obligatio que ꝓtrahitur ex consensu ergo nec actio.cū obligatio sit mater actionis.l.lz.§.ea obligatio.ff.de,pauratoribus.quare dicit agendū officio iudicis mercēnario deseruienti actioni ar.l.ij.C.ō ac. emp. Bo.an.dicit tenendū qō nō.in.l.ij.C.de resci. ven.et sic sentit.q̄ agatur in bonefidei ꝓtractibus actōne ex eo contractu sicut tenuit bar.nā in.l.ij.nō. gl.et bar.q̄ ad rescindendā venditionē agitur actione ex eo ꝓtractu qō satis mihi placet p.l.excepto.§.si quis virginē.ff.ō actōni emp. Tene ergo opi.bar.in hoc tñ si esset maxima vis tenendo q̄ ex taciturnitate.x.dierū emologaret arbitramentū. Nona dña qz ꝓmissū factū in arbitrū soluitur morte alterius ꝓmittentiū. de ar.c.fi.t.l.dē,pferre.§.i.ff.eo.vñ nō transit in heredes nisi spāliter de eis in ꝓmisso caueat secus in arbitramento qz illud est pactū seu transactio que trā seant in heredes.l.si pactū.ff.de,pba. Hoc tz host.et cōir doc.in.d.c.fi.spe.in.ti.de arbi.§.finit.v.sed nun quid arbitratoꝝ.tz etiā fran.de aretio in.d.l.si quis arbitratu.ff.ō.v.ob.etiā si sup ꝓtractu inchōato fuerit ꝓmissum qz spes ꝓditionalis obligationis transmittit ad heredes.instī.de.v.ob.§.ex ꝓditionali.nisi sit talis que pśone cohereat.l.centesimis.ff.de.v.ob.nec vī quare ꝓtract' debeat dissolui cū sit pfectus ex pte vtriusqz ꝓtrahentium.l. potior.ff.qui po.in.pig.ba. Bar.in.d.l.si quis arbitratu.distinguit q̄ aut arbitrator fuit assumptus sup ꝓtractu nō pfecto.t idē in eo qō in arbitro p.d.l.diem,pferre. Aut sup ꝓtractu pfecto vt super aliquo accessorio. Pone exemplū in.§. pcium.instī.de ꝓtrahen.emp.et tunc transit in heredes.l.fundi.pos.ff.de acqui.pos.mihi plus placet in distincte ꝑcedens opinio p.d.§.ex ꝓditionali. Et qz realiter omnis contractus est transmissibilis in heredem.l.veteris.C.de contrahen.et ꝓmit.stipu.t in ti. vt actio ab here.et contra.here.p totū. Quid si alter ex ꝓmittentibus bāniat' vide bar.in.d.l.si quis arbitratu. Decima dña qz attestationes t ꝓfessio facta et recepta corā arbitro faciunt fidem postea coram iudice. Secus i habitis corā arbitratore qz corā illo non est iudicium nec quasi in hoc tñ sunt opiniones et dic ut plenius dixi in.c.pītata.s.de testibus.et.c. fi.de ꝓfes.et p Jo.an.in addi.spe.in ti.de ꝓfes.§.aut videndū.v.quid de.confes. Undecima dña colligitur ex nō.p Jo.an.in.d.v.quid de confessione.vbi vī velle q̄ ꝓfessio facta corā arbitro pōt reuocari post sniam anteq̄ arbitriū sit emologatū qz ante emologationem non pōt dici finitum negotiū cū nō ꝓpetat ex eo actio vel exceptio dicta.l.pe.C.de arbi.et sic debet posse reuocari ut in.c.fi.de ꝓfes. Sed ꝓfessio facta coram arbitratore indistincte nō reuocat laudo secuto si est validum qz negotiū vī finitū p transactionē ut nō. in.auc.vt diff.in.in pn.et.s.dixi. Duodecima dña qz litis ꝓtes.corā arbitro interrūpit p̄scriptionē.l.pe.i fi.C.de arbi. Sec' in arbitratore qz corā eo nō e iudicium nec quasi et sic non pōt esse litis ꝓtes.de quo p Jo.an.in addi.spe.in ti.de litis ꝓtest.§.effectus.in p̄ncipio vbi plenius de h.t facit qō dixi in.d.c.pītata. Decimatertia dña qz arbiter nō pt ꝑcedere diebus feriatis ut.s.dixi de q̄ dicendū vt in.l.si ō meis. §.vlti.t.l.si feriatis.ff.ō.arb. Bz arbitrator sic ut nō bar.in locis p̄al.qz arbitramentū ē quedā transactio t ad ꝑcordiā t ad pacē reductio qō cū ꝑcernat pietatē pōt explicari dieb' feriatis ut i.c.ij.de feriis. Ego

aliter dicerē q aut queritē nūquid gesta coꝝ arbitratore die feriato teneant. dico q hic q cū coꝝ eo nō sit iudicium cessat dispō. c. fi. de feriis. facit qđ nō. glo. in cle. vnica de officio delegati. Aut queritur nūquid debeat arbitrator vel possit sine peccato ꝓcedere et dico q aut speratur pax aut aliquis actus pius. et pōt ut i dicto. c. i. Aut solū speratur ad implementū alicuius ꝓtractus. et tunc puto secus q̄ talib⁹ diebus nō debēt homines intendere negotiationi et mercātijs ut in. c. i. pal. facit optime. c. q̄litas. de pe. di. v. Quid aūt si tutius hz arbitrari q̄ ītū fuit expertum in tali domo vl̄ collectum ex tali agro. dicemus ne licere huiusmodi intendere certe nō cū homines debent tūc intendere diuinis ar. c. licet eo. ti. cū similibus. vide ad materiaz qđ nō. spe. in ti. de arbi. §. sequitur. v. sed nūquid ami cabilis ꝓpositor et sequenti. vbi dicit arbitratorē posse ꝓcedere talibus diebus sed non posse ꝓpelli etiam si ptes paciscantur q̄ tale pactū modo p̄dicto nō p̄iudicat arbitratori. Sed ego intelligo cū limitatione p̄dictorum. Decima quarta dīa q̄ coram arbitratore nō est locus peremptioni instantie p lapsū triennij q̄ coꝝ eo vt. s. dixi nō ē iudiciū vel quasi et sic cessat dispositio. l. ꝓperandū. C. de iudi. Sed coꝝ arbitro multi tenuerunt q sic alij aliter cū nō habeat iurisdictionē de quo vide p spe. in ti. de arbi. §. differt. v. primo. idem p bar. in. l. si de meis. §. fi. ff. eo. p Jo. an. i addi. spe. in loco p̄allegato t p Ly. in. d. l. ꝓperandū Ly. tū t Jo. an. multis recitatis videt relidere q coram arbitro nō sit instātia. Ubi bi tū de iure ciuili⁹ mlt'um plz ꝓtraria opinio quia arbitria⁹ sunt redacta ad instar. iudicioꝝ. l. i. ff. d ar. Et coꝝ eo ē quasi iudicium dicta. l. si de meis. §. recepisse. facit. l. oēs. C. de feriis t p ꝓsequens deberet habere locū dispō. l. ꝓperandū Sed de iure canonico vide qđ dixi in. c. pe. de iudi.

Quintadecima dīa q̄ arbiter ex quo semel super toto, pnūciauit seruādo formā ꝓmissi sine bñ sine male functus est officio suo vl̄ nō pōt amplius mutare sniam suā ut le. t nō. in. l. dicere. in. fi. cū sequenti. ff. d arbi. t. s. tetigi. In arbitratore vero sūt opiniones dicunt eñ quidam q cū coꝝ eo non sit iudicium vt. s. dixi nō hz locū. c. in lris. d offi. dele. hāc materiā assumit plane Ly. post pe. in. l. fi. C. de ptrahē. emp. facit etiā. ad materiā. c. si ꝓmissarius. de electione li. vi. et qđ le. t nō. in. c. cām que. t. c. nosti. d elec. t. c. si quis pbiteroꝝ. de re. eccle. nō alie. Ly. in. d. l. fi. post pe. sic in effectu ꝓcludit q aut arbitrium seu electio ꝓpetit mihi iure meo. et possuz lz male semel elegerim seu arbitratus fueri iterū arbitrari. ad hoc. l. hec ꝓditio. ff. de ꝓdi. t demō. vbi dicit q si testator legauit mihi centū si nupsero. si nupsi inutiliter possum iteꝝ cōtrahere et legatū ꝓsequi. Aut ꝓpetit mihi sup iure alieno et tunc si nō fuani fōmā possuz iteꝝ arbitrari dicta. l. qđ tū d arbitris. si eñ fuani formā ñ possuz āpli⁹ me intromittere q̄ siue bene siue male functus sum officio meo vt in dicto. c. si ꝓmissarius. ad istū tex. dic ut. s. dixi. et sic vī q nō sit dīa in hoc inter arbitrū et arbitratoreꝝ Quid aūt si fuit dictuz in ꝓmisso vt possz pluries p nunciare. dic vt nō. bar. in. d. l. quid tū. Decima sexta dīa q̄ arbiter non cogitur laudare lz susceperit ꝓmissuz nisi ibi sit pena vel pignora. Dz arbitrator sic si ꝓmissum recepit. sic refert do. an. hic modernos tenere in. l. fi. C. de ptrahē. emp. contra gl. fi. illius. l. dicit eciā hoc tenere Spe. et Jo. an. in ti. d arbi. §. sequitur. v. sz nūquid arbitrator. Dz certe Jo. an. non sic loquit nec Ly. in. d. l. fi. dū rēprehendit illā gl. dixit eñ ibi gl. tā in arbitro q̄z in arbitratore q nō cogunt pnūciare nisi pena vel pignora de stando sine interuenerint. Ly. vero dicit q gl. nescit qd dicat q̄ in vtroq̄ satis est distinguere an acceptauerint et ꝓpellunt aliaꝝ secus et ideꝝ Jo. an. in loco pal. quasi dicat q vterq̄ ꝓpellit ex quo acceptauit lz pena nō intervenerit et bene loquuntur. Satis enim est quot interuenerit stipulatio d iure ciuili vel q arbitrator fuerit assumpt⁹ sup aliquo ptractu vt. s. dixi vel q de iure canonico fuerit simpliciter ꝓmissuz de stando sne. Nā tūc snia ñ pōt esse frustratoria q̄ agitur ad interesse respectu arbitri t respectu arbitratoꝝ pōt agi ad ipsius executionē vt pz ex pōictis. Nec obstat. l. nō distinguem⁹. §. i. vbi dī q nisi pena sit adiecta in ꝓmisso nō ꝓpellitur arbiter pnunciare q̄ dz intelligi q̄n nudo verbo fuit ꝓmissum nā tunc snia posset esse frustratoria. de iure ciuili q̄ ex nudo pacto. nō agitur. Secus aūt si fuisset ꝓmissum et p stipulationē fuisset promissuz de stando sne. Nā tunc arbiter ꝓpellitur ut i. l. diē. pferre. in fi. ff. de arbi. Et sic intelligit ibi Bar. quid aūt in b sentiat Jo. an. et canoniste dic vt nō. p gl'o. et in. c. p tuas. de arbi. qđ hic nō examio q̄ nō ē materia nr̄a. Nā hic solum intendo tractare materiā arbitratoris et nō arbitroꝝ. Concludo ergo q in hoc non sit dīa inter arbitrum et arbitratorem. Sed solum debemus distinguere an acceptauerit arbitrator vel non et hec nō. Decima septima dīa quia arbiter non potest sniam ferre in ecclesia sicut nec iudex et lata non teneret de immunita. ecclesia. decet. li. vi. Secus in arbitratore. l. fi. C. de feriis Ita tenet hic Jo. an. scōm Fran. de aretio. Aduerte tū ad hoc dictum. Primo nō. quia voluit extendere c. decet. ad arbitros. illud tū. c. loquitur solū in iudice Sed placet mihi ut habeat locum in arbitro quia arbiter largo modo dicitur iudex. ff. q. vi. a iudicibus iūcto. §. se. et. lege. i. ff. de arbi. et cum illud. c. venerit ad peccatum impediendam non debet fieri stricta sed larga interpretatio vt nō. Jo. an. in. c. ex tenore. qui fi. sunt legi. et in. ca. ij. de diuor. et facit glo. nōbilis in. c sciant cuncti. de electio. li. vi et in. ca. fi. eo. ti. et libro. de quo tamen dubitari posset circa nullitatem pces⁹

p id quod nō.ibi glo.in.d.c.decet. De dicto arbitratorū seu ꝓcessu indistincte teneo q̄ valet q̄ est quidā ꝓtractus vt.s.dictum est.ꝓtractus aūt initus in ecclia nō irritat̄ p illū tex.vt ibi dicit glo.nōbilis. An āt peccet arbitrator ibi,ꝓcedendo distinguerem vt.s. dixi in ea.q.an sit sibi licitū,ꝓcedere die feriata t dic vt ē.in decimatercia dña dixi. Decimaoctava dña arbiter nō pōt extendere manus ad res ex cōpmissum. vt in.c.cū dilectus.de arbi.et in.l.nō distinguemus. §.fi.ff.e. sed arbitrator sic vt nō.spe.in ti.de arbi.§. expōitur.v̄.sed pone.t facit qđ ipse nō.e.ti.§.i.v̄.arbitrator vero.Rō fm eū q̄ dictū arbitratoris tenet siue sit equū siue iniquū.sed p iudicē reducit̄ ad eqtatē vt dicto.§.arbitror.Ideo dicit q̄ si corā arbitratore agebamus de certa re poterit arbitrator illā vni adiudicare recepta q̄ntitate pecunie ab alia parte.t,p hoc dicto videt̄ tex.in.c.nisi.de ꝓben.t sentiūt doct.in.c. constitut'.de religio.do.vbi tex.fm vnū intellectum.

Aduerte nā exemplū spe,ꝓcedit de iure. Dz dictū suū est nimis largū vt possit extēdere man' ad aliena de q̄bus nō fuit cogitatū in cōpmisso.vnde in ꝓtrariū facit.l.cū aq̄liana.ff.de transactio maxie iūcta.l.vnde si neue.ff.p socio.t.l.cū aq̄liana.ff.de transac. Ideo nōnter dicit bar.in.l.cū aquiliana.ff. de transac. q̄ si corā arbitratore est ꝓtentio de vno fūdo lz cōpmissus sit generale.nō tñ pōt arbitrator pdēnare alterā ꝓtem vt recipiat illū fundū t det aliā rē de q̄ nō fuit cogitatū. Secus aūt si vult pdēnare in pecunia q̄ pecunia ñ videt̄ alia res.cū omnis res p eā estimet̄.l.i.ff.de contraben.emp. Nā t iudex aditus sup actione cōmuni dīnidendo hoc facit.vt insti.de offi.iudi.§. officium. t.l.ad officiū.C.cōi diuidēdo.p hoc dico q̄ idē potest arbiter sicut iudex.vnde ꝓcluderē q̄ ī hoc nulla sit dña inter arbitrū t arbitratorē ita q̄ nemo eoꝝ poterit man' extendere ad ea que sunt aliena prorsus t in cogitata t sic nō obstat.c.nisi.t nō.p doc.in.d.c.cōstitut'.q̄ illa nō sunt aliena prorsus a ꝑncipaliter petito cū in pecunia fuerit facta pdēnatio q̄ etiā sentit hic do.an.lz nō ita dare. Decimanona dña excōicatus nō pōt esse arbiter sicut nec iudex de re iudicata ad,pbandū intellige d notorio excōicato vt ibi ita affirmat spe.in ti.de arbi.§.differt.v̄. Itē fm eū t idē arbi. ij.q.vi.a iudicibus sup ꝑma gl.t ita refert sepe in curia fuisse determinatū de mādato pape. In arbitratore sunt opiniones. Bar.sentit q̄ possit.quia excōicatus equipatur deportato.deportatus aūt nō pdet ea que dependent ex ꝓsensu t sunt de iuregentium. hoc sentit in.l.cum pater.§.hereditatē.ff.de.le.ij.t in.l.ex facto §.si qs roggatus.ff.ad treb.Hāc q̄es plene disputat Jo.an.in regula dolo.de re.iuris li.vi.in mercu.t tādem cōcludit incontrariā sniam dicēs q̄ si est notorie excōicatus non cadit in eq arbitramentū qđ fit p modum laudi vel sniē.allegat qđ de cōpmissarijs datis ad eligendum legit̄ t nō.in.c.in causis de elec.t qđ nō.archi.ij.q.vi.a iudicibus.sup ꝑma glo. vbi dicit q̄ illa verba arbitratu Dicij tē.sicut nō cadunt in lerūi.l.illa.ff.de ver.sig.ita nec ī excōicatū q̄ est seruus peccati t extra cōmunionē ecclie.facit.c.pia.de exceptio.li.vi.cum similibus. Quis aūt dicat excōicatus notorie habes glo.nōbilē in de.i.de sepul.t dic vt ibi Si vero excōicatus fuit simplex mediator t ꝓpheta ita q̄ ꝓtractus firmatus ex ptium ꝓuentione t nō ex,p nunciatione excōicati tunc actus tenet vnde tantundē vī ꝓdudere q̄ nec in lite nec sup ꝓtractu pōt excōicat' notorie esse arbiter vel arbitrator t si ꝓtra fiat nō valz arbitriū seu arbitramentū. Hanc eandem sniam sensit spe.in loco ꝓalle.qui licet non dixerit specifice de arbitratore tñ hoc satis sensit ex rōne sua dū dixit q̄ excōicatus non pōt ꝓtrahere p.c.cū excōicato.xi.q.iij.t vī hoc p hanc rationē velle holsti.in.c.veritatis.de do.et ꝓtu.vbi firmauit ꝓtractū initū cū excōicato esse nullz t fm hoc dictū ,ꝓcederet qđ ꝑoris sine scrupulo.sed tenendo opinionē ꝓtrariam scz q̄ ꝓtractus initus p excōicatū valeat quā tenuit Inno. t multi alij. vt plene dixi in.d.c.veritatis.est maius dubiū t tenet hic do.an.opi.bar.ꝓtra Jo.an.qz negari nō pōt fm eum qn arbitramentū expediat̄ p viā ꝓtractus. Sed ꝓtractus initus p excōicatū tenet fm opinionē quā.s.tetigi. fatetur tñ q̄ durante excōicatiōe non pōt arbitrator exercere arbitriū inuitis ptibus.qz non teneť sibi cōicare. hec qđ mihi videtur satis dubia. Sed potius teneaz cū Jo.an.allego bo.tex.in.c.post cessionez.de ,pba. vbi patet q̄ excōicatus non pōt esse,purator ita q̄ ḃ officiū non cadit in eū vt ibi nōbiliter,pbatur licet pro facto suo possit esse in iudicio vt in.c.intelleximus.de iudi.fortius nec officiū arbitratoris assumere cuz hoc casu habeat arbitrari tanq̄ bonus vir sed nō pōt dici vir bonus ex quo pseuerat in excōicatione cū ex hoc reddat̄ suspect' de hereti vt i.c.fi.de penis. Infamis aūt pōt esse,purator.insti.de excep.in fi. Uñ licz per se possit excōicatus valide ꝓtrahere fm illā opinionez non tñ assumere hoc officium ciuile inter alios ar.in dicto.c.post cessionē.t.c.pia de excep.li.vi.t fm hoc nō erit dña hoc casu inter arbitrum t arbitratorem.

Uicesima differentia est arbiter debet vnicuiq̄ partiuz reddere quod suū est nec debet tollere ḋ iure vni' vt det alteri ideo dicit lex arbitruz assumere partes in dicis.l.si de meis.§.recepisse.ff.de arbi. Fatendū est tñ q̄ si male iudicat statur snie t imputet sibi qui talē degit vt dicit tex.in.l.diem proferre.§. stari.ff. de arbi. Arbitrator vero potest de iure vnius alteri dare pro bono concordie ita notabiliter dicit glo.in.l. sed si in seruum.§.si quis iudex.t.l.si ḋ meis.§.recepisse.ff.de arbi.t hic Inno. Ego ad hoc adduco tex.

notabilem et aptum maxime iuncta glo. in. c. nisi ō p̄ ben. Nam ibi impossibile erat de iure q̄ vnus haberet titulum in beneficio. et alteri deberet pensio. Et tñ p̄ bono pacis ex potestate arbitraria fuit illud tolleratum qō intelligit bar. in dicto. §. recepisse. qñ modice ledit alias reduceretur ad arbitrium boni viri ut dicto. §. arbitror. et p̄ hoc puto male dixisse bal. in vlibus faidor in ti. de lege p̄tra. c. ij. vbi inter cetera dixit q̄ si arbitrator ex certa scia de alieno largitur nō valet quia non est ei p̄missum dare de alieno. ff. qō vi aut clā. l. p̄hibere. §. plane. imo scōm eū ē ispēs furti qñq̄ ō alieno largiri. hoc dictū ē falsum ex quo facit p̄ bono pacis z p̄cordie z vī ad hoc habere mandatū dūmodo enormiē nō ledat vt. s. dixi. Si aūt vis saluare Bal. intelligē qñ fac̄ sine cā vel qñ in nō modico ledit. Sz dices que est diuersitatis rō inter arbitrum et arbitratorem. Rñdeo arbiter eligitur loco iudicis. et ideo oz p̄ tramitē et semitā iuris p̄cedere tribuendo cuiq̄ qō suū est vt in iuribus p̄al. z. s. in p̄hemio gregoriano ī v. Jōq̄ lex p̄mittit. arbitrator vero eligitur vt amicabilis p̄positor et transigens inter ptes jut in auc. si vo p̄tigerit. C. de iudi. Ex natura vero p̄positionis z trās actionis est ut possit p̄ bono pacis de iure vnius dare alteri sine magna alterius lesione. Satis eñ lucrat qui a lite recedit. l. Lutius. z qō ibi nō. ff. ad treb.

Undecima p̄ma p̄ña scōm Jnno. hic. Dictū arbitratoris nō mutatur vbi modice et nō grauiter ledit. all'. ff. de op. li. si libertus. tu potes allegare que in p̄cedenti ña dixi. Dictū vero arbitri nō mutat etiaz si grauiter ledit. imo si pena p̄missa sit agit̄ ad penā. C. de arbi. l. i. z si nō fuit p̄missa sz tñ stipulatio interesse sit agitur ad interesse. ff. de arbi. l. diem p̄fere. §. fi. et duabus. l. se. z. l. ita demū. Nō qō dicit de stipulatōe p̄ his q̄. s. dixi z nō. in. c. p̄ tuas. de arbitris. Si aūt simpliciter p̄missum sit et sīa p̄ ptes exp̄sse emologata fuerit. z. j. x. dies nulla ps p̄tradixit otiē ex sīa actio et exceptio. l. pe. C. de arbi. z agit̄ tunc p̄ditione ex illa. l. scōm Jnno. z nō. qz sentit q̄ arbitrium pena le nō emologat̄ taciturnitate decē diez de quo in. d. l. pe. z in. c. p̄ tuas. p̄allegato. vult ergo in effectu Jnn. q̄ dictū arbitri nō reducit̄ ad arbitriū boni viri etiā p̄textu lesionis enormis. sz dictū arbitratoris sic ex quo enormiter ledit. p̄mū p̄batur in. d. §. stari. scōm in p̄allegato. §. arbitror. Circa p̄mū vide hosti. in. c. ij de arbi. qui dixit q̄ si arbitrium p̄tinet manifestā iniq̄tatem poterit sapior ex suo officio illud retractare arillius. c. qō ē nōbile dictū limitans singulariter illum. §. stari. Sz ego allego. ad hoc ordinariā gl. menti tenendā. ij. q. vi. a iudicibus. et idem ibi archi. Et ō hoc ego remitto ad plenius. nō. in. d. c. ij. qz hic. vt dixi ñ intendo tractare materiam arbitror cū ibi sit spāelis titulus. Sed venio ad scōm dictum sz respectu arbitratorum. Et querō de rōne istius diuersitatis quare sīa arbitri nō reducitur ad arbitriū boni viri saltē ad petitionē p̄tis z dictū arbitratoris sic. bar. in. d. §. arbitror. in vltima coll'. dicit q̄ ideo qz ex p̄missō ī arbitr̄ fit iniuria iudici. cuius erat iurisdictio cū adeatur arbiter vt p̄cedat iudicialiter sicut iudex merito iudex se nō impedit de iniquitate ad hoc. l. litigatores. ff. ō arbi. Sed qñ p̄mittitur in arbitratorē tūc nulla iniuria fit iudici cū fiat sup̄ p̄tractu ut. s. dixi qui celebrat ex p̄tium p̄uentione et nō iudicis auctoritate. Sed cōtra ō facit. l. ij. ff. de arbi. vbi dī q̄ arbiter eligit̄ tāq̄ bonus vir et sic videtur electus ut arbitrator. Sō. dic̄ ibi glo. nōbilis q̄ arbiter eligitur ut bonus vir p̄cipue hoc est ut ipse sit bonus vir. cuius arbitrio pareat ita q̄ non eligitur p̄pando bonitatē suā ad alterā. Sz habetur respectus ad p̄sonā suam tñ. Sed arbitrator eligitur vt bonus vir simpliciter. i. vt dicat id qō diceret quilibet bonus vir qō si nō facit merito recurritur ad arbitrium boni viri. i. iudicis. l. p̄tinuus. ff. de ver. ob. scōm bar. in. d. l. ij. z quāq̄s ista videant nōbilia. tñ mihi ex toto nō satisfaciunt qz nō videt̄ p̄mittendo irrogare iniuriā iudici cū hoc fiat lege p̄mittente. C. de adul. l. gracc'. z. xxiij. q. iij. qui peccat. z. ca. cū eccia vulcana. de elec. Itē si ista rō esset sufficiens pari modo iudex nō impediret se in p̄pellendo arbitrum ad p̄nunciandū nec in mandando executioni sniam suaz qō tñ facit ut. l. ij. ff. de arbi. z. l. a diuo. pio. ff. de re iudi. Ego. dicerē hanc esse rōnem. arbiter nō eligitur ut arbitratu suo decidat sed ut p̄cedat scōm ius dicto. § recepisse. Jdeo nō pōt reduci ad arbitrium boni viri qz nō habet in eo locū arbitratus. appellari aūt nō p̄t qz ex sententia sua nō datur actio iudicati et sic appellatio non repit qō suspendat vt legit̄ et nō. in. l. i. C. de arbi. Cū ergo nō repiatur p̄petens remediū standū ē sententie sue. z iputandū est p̄mittenti nisi iudex ex officio suo corrigat mō p̄dicto. Arbitrator aūt eligit̄ vt arbitratu suo p̄cedat. merito dictū suū reducitur ad arbitriū boni viri vt in. d. §. arbitror. Nūc circa istā reductionē ad arbitrium boni viri quero de pluribus. Et primo quid si quis p̄milit sub pena stare dicto arbitratoris nunquid possit peti ista reductio si arbitrator inique p̄nunciauit sine metu pene. Jnstat Jnno. et tandem p̄cludit q̄ nō incidit in penā petendo reductionem iniqui arbitramenti. qz iuramentū est fortius q̄s pena. Sed iuramentū nō astringit ipm ad parendum quousq̄s redactum sit ad arbitriū boni viri vt hic patz. restat q̄ et pena min' ipm astringere pōt. Hoc etiā tenet Hosti. quādo generaliter ē iuratū ō stando dicto arbitratoris. Idem tz spe. in. ti. de arbi. §. i. v. sed pone. per istum tex. quod mihi satis placet. nam verba generalia debent intelligi secundum subiectaz materiam. l. quero. §. inter locatorem. ff. locationi.

ꝛ.l.si vno.e.ti.debet ergo pena ꝛ iuramentum intelligi si enormiter nō leserit.sic in arbitro nō. dicit Inn. in.c.p tuas.de arbitris.vt iuramentū de stando ipi' dicto intelligatur alternatiue.s.q stabit vel soluet penā aut interesse ꝛ hec nō.Sed mains dubiū est si specialiter ꝛ expsse dictū fuit q arbitrator possit ius vni' ptis in totū vel in ptem dare alteri ꝛ q ꝙntumcunqꝫ inique,pnunciaret standū nihilominus esse dicto arbitratorꝫ. Nūqd possit peti reductio ad arbitriū boni viri maxie si intervenit iuramentū vel pena. dic hosti. q sic nisi arbitramentū essꝫ ꝓtra deaꝫ quo casu nullo modo esset parendū vt nō.in.c.ad aures.de temp.or di.melius in.c.iulianus.ꝛ c.dños. ꝛ.c.qui resistit.xi.q.iij.dīt ptes arbitramentū obseruare nec possent cō trauenire sine metu pene siue ꝑiurij si pena vel iuramētum intervenit.potuerūt eīi ptes in hoc se ligare ꝛ iuri suo renunciare.ad hoc.c.i.ꝛ.ij.de pac.ꝛ.vij.q.i.q̄ periculosum.ꝛ.l.in re mandata.C.manda.ꝛ.c. ō bis de sepul.dicit tñ q forte ex equitate iudex deberet occurrere inigtati ex officio suo pensatis psonaꝫ ꝛ cause q̄litatibus.de transac.c.ſi.qō verbū est valde nōndū Et attende qꝛ p̄dictoꝫ decisio dependet a qōe iā multum trita q̄ adhuc sub iudice pendet. Nā p quot ora discurrit tot sniās reportat vicꝫ. nunqd possint ptes a p̄incipio renunciare reductioni ad arbitriū boni viri. Et p̄suppsito q valeat renunciatio seu pactum nunqd extendat ad omnē lesionem maxime si intervenit iuramentum vel pene appositio.Et qꝛ longiss mū ꝛ fastidiosum esset omnes opiniones ꝛ motiua narrare maxime cū fiat discursus p multa membra.ponā primo remissiones.scdo ꝙdam materiā sub quadā distinctōe inserendo doc.p̄stantioꝫ opiniones.De hac igitur materia videas p Ly.in.l.penul.C.de arbi. ꝛ ibi p multos ꝛ maxie p bal.p fre.ꝑsi.ccxx.p spe.in ti.de arbi.§ si.v.quid si cōpromissi.ꝛ ibi satis p Jo.an. in addi. Disputauit Jo.cal.ꝛ disputatio sua incipit duo litigātes.tractauit satis,plixe originaliter dy.in regula scīēti de re.in.li.vi.Ja.bu.in.l.si vnus.§. illud.ff. ō pactis.ꝛ in.d.l.penul.guil.in.l.si quis ex consensu.C.de epi.an.ꝛ aliquid p do.car.in.c.exposita.ō ar. per do. an.hic ꝛ bar.in.d.l.penul.ꝛ in.l.quero.§.inter locatorem.ff.locati.ꝛ plenius in.d.§. arbitroꝫ. Et ꝙdo sic omnia.q aut quis absente parte ꝛ extra iudiciū renunciat petitioni huius reductionis ꝛ nō valet quia iuris futuri renūciatio non tenet vt.l.ita si scriptū.§.i. ff.ō le.ij.nō plene in.l.i.C.de pac.ꝛ.c.ex multiplici de decī.Aut in iudicio vel extra in ptis pñtia.in qb' casibus tenet iuris futuri renunciatio quia hꝫ vim pacti de non petendo iuxta nō.i.d.l.i.C.ō pactis.ꝛ maxime p bar.ꝛ p glo.in.l.i.ff.de cura.bo. clam,vel obligauit quis sep pactum ad non petendum hāc reductionem ꝛ sumus in casu dubij. Dy.in.d.regula scīēti loquens in simplici renūciatiōe seu pacto tenet q hoc non obstāte poterit rōne magne lesiōis petere hāc reductionē.quia illud pactum debet intelligi si vt bon' vir fuerit arbitratus ar.in.d.l.quero.§. inter locatorē vbi tex.nōbilis dicit q si,pmisit locator nō expellere inquilinū intelligitur si ipse soluerit pensionē ꝛ idem p illū tex.ꝓbat ibi bar.ꝛ Jo.an.in dicta regula scīēti. dicens illud etiā,pcedere si interuenisset iuramentum seu pena. Idem bar.in.d.§.arbitroꝫ.dicens q iuramentum habet in se illam ꝙditionēꝫ quā habet pactū ꝓambulum scꝫ non venire ꝓtra si eque fuerit arbitrat' allegat istū tex.ꝛ.l.fi.C.de non nu.pecu.ꝛ.l.fi.in ꝓn. ad municī.opatur eīi illud pactum seu renunciatio respectu modice lesionis.Et idem tenet hic do.an.ꝛ videtur quasi cōis opinio.Item fm dy.in dicta regula scīenti.non valet pactum quia p illud inuitatur arbiter ad delinquendū ꝓtra.l.conuenire.ff.ō pactis. do. ꝛ remittitur dolus futurus ꝓtra.l.si vnus.ff. de pact. Et idē spe.in loco ꝓalle.ꝓtrarium tñ sensit Fre.in dicto consi.ccxx.dicens q pactū seu renūciatio iuramēto vallata stringit ad non ꝓtraueniendū respectu cuiuslibet lesionis.hoc tñ bene non probat.Ja.bu.idē sentit etiā sine iuramēto vt refert bal.in dicta.l.penul.dicit etiā q quicqd dicat dy.ipse non videt quare p pactum non possit remitti reductio ad arbitriū boni viri nisi dolus ex animo procedat. sed vbi lesio intervenit reipsa debet pactum valere ex quo constat de iniquitate partium.Bal.dicit cōmuniter obseruari q nō obstāte quacūq verboꝫ cautela propter enormē lesionē pōt peti reductio ad arbitriū boni viri.qꝛ non est veri simile q cōpromittentes senserint q arbitratoꝛ possꝫ eos enormiter ledere ar.in.l.cū acquiliana.ff.de trāsac.Ego dicerem q aut deceptio intervenit ex ꝓposito ꝛ tunc respectu q̄ntecunqꝫ lesionis potest peti reductio nō obstāte quocūqꝫ pacto.qꝛ sicut expsse nō pōt renūciari dolus futurus ita ꝛ fortius nec tacite ꝛ subintuitio verboꝫ. Item si arbitrium retractatur ꝓpter dolum.l.iij.C.de arbi.ꝛ.l.ita demuꝫ.ff.e. fortius arbitramentū.ꝛ in hoc videt ꝓuenire cōmuniter doct. ꝛ dicitur intervenire dolus ex ꝓposito quando scienter p fraudem dolum vel odium seu gratiam grauauit alteram: ptesꝫ aut deceptio intervenit re ipsa.s.sine dolo arbitratoris.ꝛ tunc si modice ledit nō fit reductio vt nō. in dicta.l.si de meis.§.recepisse.ff.de ar.ꝛ.c. Iaſ' dixi etiam si renunciatio nō intervenisset vt.s.dixi.ꝛ patet in.c.nisi.de preben.Aut lesit nō modice ꝛ vidistis cōmunem opinionem q possit peti reductio sed mihi non placet quia fm hoc illa verba renūciatiōis nihil operarentur ꝓtra.c.si papa.ō priuilegiꝫ.li.vi.ꝛ in.c.in bis.eodē ti.ꝛ.l.si quando.C.ō inoffi.testa.cū ibi nō. nam sine renunciatione nō potuisset petere rōne modice lesionis.dicamus ergo vt verba aliquid operentur

q̄ rōne magne quātitatis nō poterit. Secus rōne ma
xime enormis lesionis q̄ illa in dubio videt excep-
ta. ar. in. l. omnes. §. latius. ff. de his que i fraū. credi
to. Nec obstat. l. quero. §. inter locatorē q̄ ibi verba
aliquid oparī ut i b. nō. p̄ bar. Sed hic nihil oparen
tur. Et nō. q̄ dixi posse peti reductionē etiā si decep-
tio interuenit re ipsa. p̄ hoc optime facit. l. si quis cuz
aliter. ff. de vbo. obli. Item q̄ satis est q̄ nō fecit sicut
debuisset facere quilibet bonus vir vt. l. si. liber⁹. ff.
de op. li. hoc dico q̄ quidā fuerunt in opinione q̄ nū
q̄ fit reductio. nisi deceptio intercedat ex p̄posito ar
bitratoris sed prīm dēm ē cōis. Venio ad scōm
mēbr̄ distinctionis aut quis renunciauit seu fecit pa-
ctum de nō petendo reductionē etiā p̄textu magne le
sionis et tunc si deceptio interuenit ex p̄posito nihilo
minus p̄t p̄ti q̄ dolus futurus remitti nō p̄t vt p̄
dixi. aut re ipsa t non poterit peti respectu magne quā
titatis. quia potuit ps sibi ex pacto p̄iudicare. l. i. §. si
couenerit. ff. depos. t in regula p̄tractus et regula sci
enti. de re. iuris li. vi. Sed respectu maxime seu enor-
mis lesionis sic. exquo de tali non fuit exp̄ssum q̄ re
nunciatio non dz trahi extra intentionē agentis. l. q̄
iniurie. ff. de furtis et in. c. cū voluntate. de sen. ex. sen
tit bal. in dicta. l. pe. et do. an. hic. et dicit bal. q̄ ma-
gna quantitas vel pua dicitur respectu p̄sonaz t cīe.
allegat. l. cū filius. §. heres meus. ff. de le. ij. vide bo-
nā glo. in. c. fi. de re iudi. li. vi. aut renuntiatio. seu pa-
ctum fuit multū generale vt q̄ possit arbitrator alte t
basse in totū t in ptem de iure vnius tollere t dare al
teri t tūc aut p̄ceptum arbitratoris fuit p̄ta deū t nō
ligat q̄ntūcunq̄ sit iniquū vel pena sit apposita scōm
hosti. hic et bene t. p̄batur. xi. q. iij. qui resistit. t. c. do
minus. Idē puto vbi fit contra ius p̄mune nō remis-
sibile p̄ partes vt in. c. exaiata de arbi. et. c. pueniit eo.
ti. et de fo. p̄pe. si diligenti. Aut est p̄ta ius p̄uatū ip-
sius partis et si deceptio p̄ngit ex p̄posito et dolo ar
bitri potest peti reductio per rōnem supradictam. Ita
tenet Jo. cal. in sua disputatione. t Jo. an. in addi. p̄
dicta. et bar. in dicto. §. arbitroz. et est p̄mune dictum
Aut intercessit sine dolo et valet ita q̄ non potest peti
reductio ita tenuit Jo. cal. t Jo. an. in addi. p̄dicta et
ita refert fuisse in quadā disputatione p̄clusum q̄ sa-
tis hic p̄stat de intentione renunciantis seu pacisceti.
Sed tu aduerte latius. aut enim sumus certi q̄ non in-
tenuit dolus aut sumus in casu dubij. Primo casu
tenuit do. pe. de ancha. disputando vt ipse refert in re
petitione. c. canonū. de p̄sti. et potest peti reductio p̄
textu enormissime lesionis q̄ paria sūt dolū interueni
re ex p̄posito vt re ipsa dicta. l. si qs cū aliter. ff. ō ver
bo. ob. z. l. ij. ff. ō doli excep. Dz p̄munis opinio vidz
in oppositū vt sentit Bar. in dicto. §. arbitroz. t Jo.
cal. et Jo. an. vbi supra. et do. an. hic. et idem refert te
nuisse do. Fran. de are. Non enim est hic op⁹ p̄iectu
rare tacitā volūtatē exquo sum⁹ certi de exp̄ssa vt in. c
ij. de re iudi. Quilibet enī p̄t iuri suo renūciare ē regu.
ad apostolicaz. t. vij. q. i. cū p̄iculosum. Et ad. l. si qs
cū aliter allegatā p̄ dictū petz rñdeo q̄ loquit quādo
qs fuit deceptus ignoranter Sed in cāu nostro scien-
ter t appensate dedit illā amplissimaz p̄tātem arbitra
tori. vt de se p̄queraī ar. in. l. cū mandato. ff. de p̄cu.
t ita voluit hosti. t Jo. an. in. c. fi. de ma. t obe. t hec
puto vera nisi fuisset appositum aliquod verbū illius
potestatis restrictiuū vtputa q̄ posset alte t basse t̄c.
put sibi videbitur t placebit. Nā hec verba videbitur
t placebit important arbitrium boni viri vt. l. thais.
§. lozozem. ff. de fideicō. li. t. l. fideicōmissa. §. quācūq̄.
ff. de le. iij. Nō. in. c. ij. de cor. vicia. t idem dicēdum
in similibus ad hoc quod nō. bal. in. d. c. ij. de le. coz.
putat tamen do. an. q̄ si ex aliqua legitima causa fuit
arbitrator deceptus de qua constaret q̄ tunc saltem
ex clausula generali vel iudicis officio subueniretur le
sio. ar. in. l. in ambiguo. ff. de rebus dubijs t nō. spe.
in ti. de arbi. §. sequitur. v̄. quid ergo si proposuisset. t
hoc casu puto posse p̄cedere illud nōbile dictū hosti.
p̄cipue. q̄ in maxima quātitate iudex posset ex officio
suo occurrere vel quando dubitatur de dolo. vt in se-
quenti membro subijciaz alias autem non video quo
modo posset se iudex impedire ad vtilitatem primatā
contra pactum exp̄ssum. ar. in. l. iiij. §. hoc autez in
dicium. ff. de dam. infect. Ipse tamen do. anto. i alia
parte huius. c. videtur velle q̄ q̄ntumcūq̄ verba sint
large concepta nihilominus data enormi lesione etiā
re ipa dabitur reductioni remedium. Asseuetur quia
verba in genere t effuso sermone prolata sant sub con
fidentia discretionis t amicicie arbitrorum vt captēt
ipsorum benivolentiam ad non ledendum ideo non
debet ita late intelligi sicut verba sonant. quia de ver-
bis facile seruitur. si ergo reperiunt se in hac confiden
tia deceptos debet eis succurri. ar. s. eo. q̄nto. t. c. ve-
niens. t hic et si iuratum fuit quia verba iuramēti ob
uiant absolueretur vel iudex ex officio suo prouidebit.
t sic refert de facto consuluisse. et videt hec opinio cō
cordare cum illa. do. pe. de ancha. hec opinio habet
equitatem t pro ea optime facit. c. cum venissent. de
insti. t. l. si libertus. ff. de op. lib. Alia tñ opinio vide-
tur verior de iuris subtilitate ar. optimum in. c. q̄ pe-
riculosum. vij. q. i. t. v. q. v. ℔ aliud. Sed quia notarij
ex p̄suetudine solent apponere illa verba generalia sat
p̄t teneri hec opinio do. an. vt nisi aliter appareat non
vidz qs voluisse pati enormē vel saltē enormissimā le
sionē. ar. l. cū indebito. ff. de p̄ba. t facit q̄ dicā. j. eo.
cuz p̄tingat vbi vide. nisi aliud dicat fauore litium du-
rimendarum. In vltimo membro. s. cū dubitat ō dolo
tūc rōne enormissime lesionis p̄t peti reductio saltem

officio iudicis. quia presumitur dolus in tanta lesione vt. l. lutius. §. creditor. ff. de his que in frau. cre. tenet bar. in dicto. §. arbitror. & sic dicit posse saluari illud dictū hosti. Idem do. an. hic & fran. de aretio. Nā ex facti qualitate presumit dolus in. c. ij. de renun. li. vi. & l. dolum. C. de dolo. Quero. s. vtrum est an & qñ cōpetat remedium reductionis facta renūciatione. Nūc quero in qbus casibus cōpetit vtputa qz nulla interuenit renunciatio vel si interuenit nō impedit reductionē vt in casibus predictis p quanta lesione dabitur. Do. non reperitur in hoc specifice prouisum ideo insurgunt varie opiniones. Prima fuit quorundā quos recitat Cy. in. l. fi. C. de ptrahē. emp. vt oporteat quē esse deceptum vltra dimidiam iusti precij sicut in simili habetur. in. l. ij. C. de rescin. ven. & c. cū dilecti. & c. penul. de emp. ven. Que opinio nō placet cy. & pe. lō ponunt ibi scōam opi. q ꝙntumcunqz fuerit deceptio cōpetit hoc remediū quia iura loquunt indistincte. vt d. l. si liberti. ff. de op. li. & d. §. arbitror. Tercia opinio q sicut p modico nō datur restitutio in integrum l. scio. ff. de mino. & in. c. i. de in inte. resti. ita nec remedium reductionis. hanc sentit spe. in ti. de ar. §. vt aūt v. sed quo iure. videt etiā de mente bar. & gl. in. l. si ō meis. §. recepisse. & l. sed & si in seruū. §. si qs index. ff de ar. vbi dicunt arbitratorē posse de iure vnius dare alteri & bar. ibi dicit dūmodo modice. alias fiat reductio ad arbitriū boni viri. Quartā opinionz ponit bar. in. d. §. arbitror. vbi distinguit an arbitrator fuerit assumptus sup ptractu an sup lite. primo casu requirit excessus seu deceptio saltem in sexta parte totius hoc nititur pbare per. d. §. arbitror. iuncta. l. vnde si nerue. ff. pro socio. vbi dicitur q si vni ex socijs adiudicauit vnam partem. alteri duas potest peti reductio. Si vero fuit assumptus sup lite non dz considerari simpliciter lesio respectu ꝙntitatis debite. sed dz etiā ponderari eventus litis & status cause. vt pbatur in. l. lutius ff. ad trebel. vbi valet transactio in quarta pte debiti. & sic pōderabitur quantitas lesionis habito respectu ad qualitatē cause. & idem firmat in. l. ij. C. de rescin. ven. & ad illā. l. que in venditione requirit deceptionē vltra dimidiam iusti p̄cij. Rūdet q loquitur qñ ds laditur in taxatione precij facta a se seorsum in taxatiōe facta ab alio tūc enim sufficit excessus in sexta parte vt dictum est. s. Et per hoc infert ad notabile dictum sub dubio forte. q si aliquis est deceptus in aliquo contractu p pauratorem forte in sexta parte q poterit intentare remediū. l. illine. C. de rescin. ven. Sed ptra pauratorē non potest habere regressum. ar. predictorum iurium. Fran. de aretio transit cū opinione illaz glo. vt hic refert do. an. qui in hoc articulo dicit sibi videri q tex. in dicta. l. vnde si nerue. cū sequenti probat de dimidia quia loquitur qñ vni ex socijs assignauit millesimum alijs duas millesimas. Ego tantoz patrū reuerentia semper salua dico tex. in. d. l. vnde si nerue. cuz sequati non probare nec de sexta parte vt dixit bar. nec de dimidia vt dixit do. an. Rō est in promptu. nā ibi fuerunt facte tres millesime & sic partes tres vni ex socijs adiudicauit millesimam & sic terciam pter. alij adiudicauit duas millesimas & sic duas partes ex quo euidens resultat iniquitas presuppositā in socijs paritate. fuit ergo alter deceptus non in dimidia nec in sexta parte debiti sed solum in tercia parte portionis debite. debebat enī ex tribus millesimis habere mille & quingēta ergo fuit solum deceptus in quingentis que sunt tercia pars mille & quingentorum licet esset sexta pars totius quātitatis. Sed non potest dicere in tota illa parte deceptum quia non debebatur sibi totum lucrum p dimidium. habito ergo respectu ad partem sibi debitam fuit solum deceptus in tertia parte portionis sibi debite. probat ergo singulariter ille tex. q decept' seu lesus p arbitrum in tercia parte. totius debiti potest dici arbitramentum iniquū & petere reductionem ad arbitrium boni viri dico etiā nō semp requiri lesionez in tertia pte quia ille tex. nō facit in hoc regulaz. Sed illud dixit causa exempli & ea que dicuntur causa exēpli non restringunt regulam vt in. c. i. & quod ibi nō. ne. cle. vel mo. Sed probatur ibi q ex euidenti iniquitate posset peti reductio. Nūñ autem dicatur euidens iniquitas non credo posse dari certam doctrinam sed ex varijs circumstancijs bonus vir. i. iudex arbitrabit Nam facilius debet arbitrator induci ad dandum ō iure vnius alteri quando non potest aliter sequi bona pax. q̄z cessante hac ratione pacis consequende. Itez aliter quando ius est dubium obscurum & inuolutum q̄z quādo est clarum. Item aliter qñ est diues q̄z pau per. & sic de ceteris circūstancijs. ar. in. l. i. ff. de re. du. & in. c. de causis. ō offi. dele. & quod nō. glo. in. c. fi. ō re indi. li. vi. & qō. s. dixi fm Bal. in alia qōne. Pro hoc optime faciunt ea que dicti circa cōpositionem fiendam in. c. i. de mu. peti. vbi vide. & hec notabis. Vltrius q̄ro an petēs reductionē ad arbitriuz boni viri et succūbēs qz nō pbauit iniqtatē euidentē iuxta supius dicta inciderit in penā cōpromissi. cū promiserit sub pena stare arbitramēto & nō ptrauenire. ō ō p bar. i. d. §. arbitror. pleni' in. l. q rome. §. duo frēs. ff. ō ver. ob. et adhuc pleni' in. l. inlian'. ff. ō pdi. ide. & originaliter in hac. q. psulnit dy. q tenuit penā cōmitti maxie qñ iurauit nō petere reductiōez ad arbitriū boni viri & postea petijt & succubuit. & ō psiliū ē refert Jo. an. i addi. spe in ti. ō arbi. §. excipit. v. qd si cōpromissum. & ibi refert Guil. ō ca. ō limitasse nisi habuerit iustā cāz petēdi reductōz vt qz pbabiliter credebat arbitramētū iniquū. all' l. si qs forte. ff. ō penis. Ego alle. tex. optime. i. c. sacro. ō sen. ex. & qō nō. i. c. fi. ō do. & ptu. Dz adde ad ō duas

notabiles limitationes Bar. Prima in.d.§. duos fratres.vbi dicit q incidit in penā etiam si sententia p quā fuit declaratum arbitramentū equū fuisset iniusta et hoc p illum.§.duo fratres.vbi videtur tex.in simili aliam limitationē ponit in dicta.l.iulianus.vbi distinguit q aut iudex declaranit arbitramentū equū et sic bene ex̄pīa absoluit reum et incidit in penam Nec in hac q̄one pene admittitur ps ad p̄bandū q arbitramentum fuit iniquū vt in.d.§.duo fratres.z facit glo.nōbilis in.d.l.iulianus.Aut primo fuit reus simpliciter absolutus vel iudex absolvit q̄ ñ fuit p̄batū iniquum z tunc in q̄one pene potest de iniquitate p̄bare.Nā p hanc p̄bationē detegitur iniquitas sententie que transit in rem iudicatā z sic non obstabit exceptio rei iudicate.z vide plenius ad materiā quod nō.ī dicta.l.iulianus.et intellige oia p̄dicta cū illa limitatione.Guil.z Jo.an.p̄dicta.Et ex istis infertur q qui allegat iniquitatē arbitramenti habz hoc p̄bare alias succubit q̄ p̄sumitur p iustitia.l.ab ea pte.ff.ō appel. qō tenet Jo.an.in loco p̄allegato.z bar.in dicto.§.arbitror.p̄babit aūt ex antiquis actis vel nouis p̄bationibus sicut in causa appellationis ꝓbseruatur vt in.c. cū Johānes.de fide instru.z qō nō.in.c.in p̄tia.de rerum.z vide p Fre.in p̄silio.cclxxv.vbi oīno vide in solutione.Sed istud dubium nōbile p istos doctores nō tactū est.Quid si p pte obtinuit et pro pte succubuit.an incidat in penam in totū vel in ptem vel exit ex toto quā reperi tetigisse Bal.in extraneo loco sez in vibus seu.in titulo de lege.ptra.c.ij.Pdone exemplū.arbitrator p̄cepit q̄ darentur decē.iudex in cā reductionis statuit ō quinqz.bal.tū videtur hesitasse quid si ista quinqz nō soluunt nunquid p̄mittat pena p̄missi saltem p rata.z finaliter p̄duxit q nō q̄ nūc agitur non ex p̄missō sed indicis sententia.Unō mutata p̄sona stipulatio pene nō p̄mittit.l.cū apud.ff.in dica.solui.et q̄ ibi nō.et sic scōm eum ipsum a pena p̄uentionali sine iudicis non parebit q̄ p̄missum seu pena in eo apposita ad p̄sonā iudicis de qua non fuit cogitatū se non extendit.l.in p̄promissuz.ff.ō arbi.et dicit hoc placuisse bar.Non tū specifice tangit q̄onē quā in p̄ncipio formani.Ego primo dubito de sua p̄dusione etiam in terminis suis q̄ iudex aditus in casu reductionis succedit in locum primi arbitratoris.vt nō Jnno.in.c.p̄ti.hodie incipit statutū de rescrip.li.vi. z bar.in.l.i.ff.ō le.ij.ergo est eodē iure censendus cū primo nisi dicas q̄ iste canones z p̄missiones penales sunt stricti iuris.vnde nō transeūt etiā in iudicē appellationis vt.d.l.cū apud vñ variato tribunali vl̄ etiam nomine iudicis nō bñt locū vt plene p bar.in.d.l.cū apud.Potes ergo p̄cludere q aut iudex simpliciter p̄firmat arbitramentum et habet locū pena scōm distinctionē supra in precedenti q̄one positā.Aut iudex reformat et tunc pena cessat in reformatis q̄ nō agit amplius ex p̄missō sed ex iudicis sua.Sed quo ad primam q̄onem quā ego sup̄ formani nunquid eoipo q̄ petijt reductionē simpliciter z obtinuit in pte p̄mittatur pena in pte.Credo q non q̄ iuste petijt reductionem totius arbitramenti hoc p̄bo.p.l.vnde si neruc cū se.ff.p socio iuncto.§.arbitror p̄all.vide qō in isti dixi in.c.fi.de do.et ptu.Sed bal.hanc.q̄onē specifice tangit in.l.fi.C.de ar.vbi primo distinguit q aut capitulum in quo fuit lesus erat separatū ab alijs z p̄mittitur pena in totum.Secus si erat p̄nexum vel mutuz ita q non capiebat p̄gruā sepationē.ar.in.l.etiā.ff.de minor.postea videtur velle q in solidum p̄mittat pena cum debeat dare z sepatim specificare grauamen ar.in.l.qui solidum.ff.de.l.ij.hoc vltimū videtur mihi satis durum z ptra illaz.l.vnde si neruc.cū se.Alī indistincte tenerē qō sup̄ dixi vt indistincte euitet pena q̄ cū arbitramentū sit quedā transactō sup toto vt in auc.si vo p̄tingit.C.ō iudi.nō potest iste dicere se magis grauatum sup vno articulo q̄s sup alio.sed grauamen resultat ex toto p̄missō simul cū sit vnica transactio seu vnicus ptractus.p hoc iura supius allegata Ex his pōt instrui nunquid petens reductionē incidit in p̄iurium si iurauit laudum seruare z postmodū petijt reductionem z nō obtinuit vel saltē in pte.Quero infra quantum tempus debeat arbitrator arbitramentum explicare.Spe.mouz qōnem in arbitro non ī arbitratore in ti.de arbi.§.differtur.v°.Itē q infra triennium.z refert varias opiniones nec firmat in aliq̄ pedes.Jo.an.ibi in addi.videt sentire p̄missum nō expirare triēnio sicut quidam dixerūt p auc.si. tū.C.de temp.app.et cle.q̄s dix.de app.Bar.specifice in arbitratore tangit in.l.si quis arbitratu.ff.de.v°.ob.z dicē q ista potestas finitur eo nolente arbitran.vt in.l.si merces.ff.locati.z in.§.p̄cuz instī.de emp.z ven.Dz dubium est q̄ dicit nolle arbitrari.ideo in hoc distinguit q aut arbitramentū fuit collatum in aliquem ex ptrahentibus aut in tertium.Primo casu si p̄missū constituit circa ea que sunt de substantialibus contract⁹ vt circa rem ipsam.tunc debet arbitrari.j.xl.dies.ut i l.si nolit.§.si quid ita.ff.de edi.edic.si circa aliqua extrinseca tūc tenet arbitrari.q̄s primū poterit vt.l.hec p̄ditio.ff.de ptraben.emp.Secundo casu q̄s p̄fert in tertium tunc si infra annum non arbitrat videt nolle arbitrari.C.cōia de.l.fi.§.fz z si quis.nec dicat aliquis scōm eū q ibi sit speciale fauore vltime voluntatis q̄ in eo solū est spāle q recedit a p̄sona Bal.in dicto de.c.ij.l.cor.dicit sal.reuerentia Bal.iura supius allegata nō p̄bare suā opinionē.nā in.l.q ī nolit erat collatum arbitrium super resolutione.contractus .et non tanq̄s in bonum virum sed tanq̄s in voluntatem eius cuius arbitrium non poterat reduci ad arbitrium

boni viri. Nam ibi dicitur q̄ si res sit vendita cū pacto vt si displicuerit redibeat nec sit diffinitū tpus ad redibēdū q̄ ·j· xl. dies pōt rediberi ñ vltra Item dicta l. fi. C. cōia delega. non pbat id ad qō bar. inducit q̄ ibi est casus spēalis vt prefigat annus q̄ speraf q̄ elector puertat in aduersariū ideo ipse dicit q̄ termin⁹ dz statui a iudice vt ff. de iure deli. si curatores. Item sine termini prefixiōe ex quo labit tanq̄ tempus infra qō bon⁹ vir fuisset arbitratus expirat cōpmissū cū in eū fuerit cōpromissuz tanq̄ in bonū viz. ar. i. l. i. ff. si quis cau. Et videt sibi equū vt expectetur p annū cōputando annū non a die cōpromissi sed a die quo potuit cognoscere pītibus pti⁹ vel aliter fm eū. Aut fuit cōpromissū. sup lite aut sup negotio. Primo casu arbitrator succedit loco arbitri ideo dabit triennū. Secūdo casu vel assignabitur tpus arbitrio iudicis vel'p lapsū anni inducetur tacita renunciatio cōpmissi tā partium q̄ ipsius arbitratoris. ar. ff. de arbi. Item si vnus. §. si multo plus. simile de anno in. c. querenti de offi. ō. hec dicta Bal. non pbant iure t maxime id qō sentit de arbitro vt expiret ipsius potestas p triēniū t aliter ipsemet Bal. notauit in. l. ij §. f t si quis. C. cōia delega. Ego dico q̄ aliud est querere nunqd triennio expiret instantia coram arbitro vel arbitratore. t de hoc dixi. s. Aliud est querere quāto tpe duret potestas t de hoc hic in arbitrio dicerez q̄ durat q̄nto tempe durat actio. nisi tacite vel expresse hec potestas renocetur a partibus. hoc videtur probari in. d. auc. si tñ. ibi si decies millies plusq̄ biennij tempus tc. t in dicta de. q̄diu. simile in iurisdictiōe delega. que nisi renocetur sp durat donec extinguatur vt in. l. falso. C. de diuers rescrip. t nō. in. c. si autem. c. plerūq̄. de rescrip. in arbitratore est maius dubium t crederem idem dicendum qō in arbitro. hoc probatur in dicta auc. si tamē lz eū ibi tex. loquatur in arbitro tñ non apponit aliqd p qō appareat q̄ magis senserit de arbitro q̄ de arbitratore. Nā nomē arbiter est cōmune vt in dicto. §. arbitror. t supra dixi t nullus tex. specifice facit mentionem de arbitratore. sed communiter loquuntur de arbitro. vnde vbi materia nō est magis proportionabilis arbitro q̄ arbitratori appellatione arbitri debem⁹ intelligere de vtroq̄ vt in dicto. §. arbitror. Et p b bo. tex. in. c. exposita ō arbi. vbi arbiter appellat cui⁹ laudum reducitur ad arbitriū boni viri. Nam t arbitrator q̄nq̄ assumitur sup lite ventilata coram iudice vt in auc. si vo prigerit. C. de iudi. hoc verum nisi ipse arbitrator dixerit se nolle acceptare cōpmissam q̄ statim expirat vt in. d. l. si merces. ff. loca. ipse tamen partes possunt post acceptationē sibi puidere faciendo illum cōpelli p iudicem vt supra dixi. vel cōmuni cōsensu abillo recedere. l. litigatores de arbi. alias aūt q̄ nō mutatur. quare stare phibetur vt. l. sanximus. C. ō testa. t. l. pcipimus. in fi. C. de appella. t facit de. q̄dā. vbi tex. logtur simpliciter de cōpromisso. t dicit q̄dā tc sine pfinitione temporis cōpromissum aūt est cōe arbitro t arbitratori. d. auc. si vero cōtigerit. Quero qs est iste bonus vir ad cuius arbitriū recurritur p inigte arbitramenti. So. cōiter dr q̄ est iudex. l. continuo. §. cū ita. ff. de. v. obli. t. l. q̄ si ephesi. ff. de eo q̄ certo loco. t. l. vir bonus. iudi. sol. ita nō. hic t in. d. §. arbitror. t vide bo. gl. in. c. potuit. ō loca. in verbo celari. in fi. que generaliter dicit qō vbi fit mentio de arbitrio boni viri in genere intelligitur de iudice p. d. l. ptinu⁹ Sed dubitatur qs iudex erit cōpetens an iudex arbitratoris an rei an actoris. t sepe pōt hec questio ptingere cū cōpromissum fit a clericis in laicum. vel a laicis in clericū. seu cum cōpromittentes sunt laici t etiā arbitrator. sed sunt diuersi fori. bar. in. d. §. l. arbitror recitat aduocatos cōiter tenere q̄ sit iudex cōpetēs iudex appellationis cum ista reductio sit quedā appellationis spēs. l. non distinguemus. §. cum qdam. ff. de arbi. Ipse vero tenet ptrarium scz q̄ sit iudex is q̄ hz iudicare in principali cā ita q̄ si actor in cā originali petit reductionē debz recurrere ad iudicē rei si ipse reus petit habet recurrere ad iudicem suum. Ratio q̄ sive petatur iure actiōis sive officio iudicis semp adiri dz iudex rei. q̄ sp actor sequtur fore rei. in. c. cū sit. ō fo. cōpe. cū hic non agatur ex cōpromisso t sic nō est adeundus iudex arbitratoris. Si aūt reus ipse petit pōt adire iudicem suū q̄ quasi super exceptione sibi cōpetēte reuocat. t sic ad iudicem suum qui est iudex principalis cause reuocare pōt ad hoc. l. fi. C. ō vsu. publ. fm vnā lec. Ad idē bo. tex. in. l. cū hi. §. transactionē alimētor ff. de transac. vbi dr q̄ ille iudex debet arbitrari super transactione qui est futurus iudex sup lite. Ad hanc sniam adducit. c. exposita. de arbi. vbi papa cognoscit de arbitramento lato a duce venetor. qui sibi non suberant ptes tñ sibi suberant. hec conclusio Bar. pla. b Bo. an. vbi laudum esset iuratum t dubitaretur super reductione, propter iuramentū. Nā tunc debet adiri iudex ecclesiasticus vt hic. allego etiā tex. in. c. venerabilem. de elec Idē si laudū esset in materia ptinēte ad ecclesiam. ar. hic vel si euidens nutriret peccatum ō iudex nouit. Aduerte latius omnes conuenire videntur q̄ ad iudicem arbitratoris non sit recurrendum cum ista reductio non sit proprie appellatio quod etiam tenet collec. in. c. cum dilectus. de ar. sentit Frede. cōsilio. cclxxv. Sed ego limito nisi ex forma statuti laudum haberet executionez paratam. Tunc enim cum pars conqueratur directe de laudo debet adiri iudex ipsius arbitratoris sicut obseruatur in causa appellationis. ij. q. vi. anteriorez. t. c. romana. §. debet de appell. li. vi. ad hoc alle. Bar. in. l. ij. C. vbi. t apud quē vbi aptissime hoc tenet. cessante vero. d. l. municipali.

licet coll. dicat q̄ petens debeat adire iudicē aduersā-
riū. Tñ mihi placet illa opinio precedens Bar. z facit
qđ nō. ipse Fre. ꝑsilio. ccxxxvij. vbi dicit. q̄ si petit ex
iniatio tēpꝰ ad ꝓpetuā rei memoriā debet adiri iudex
ꝓncipalis cāe siue petat a reo siue ab actione qđ ple-
nius dixi in. d. c. cū sit generale. z. c. si qs ꝓtra cleri. de
fo. cōpe. z tenet Bar. in. d. §. arbitroꝝ. z hoc rōne p̄-
dicta. Et q̄ causa naturalis vincit accidentalez. l. qui
habebat. ff. de inter. debet ergo ꝑsiderari origo cause
z nō id qđ nunc accidentaliter petit. Addo etiā aliaz
limitationē q̄ vbicūq; ꝑ parte ecclesie petit reductio
poterit ex speciali priuilegio adire iudicē ecclesiasticuz
si allegatur fraus vel mīn' legitim' ꝓtract' vt nōnter
volait in omni casu Jnn. in. c. cū sit generale. ꝑalleg.
z vide qđ ibi dixi. Nūc quero de nōbili z quotidi
ana. q. Supra dixi qs est iudex cōpetens in ista redu
ctione ad arbitrium boni viri. nunc quero an a sniā iu
dicis reducentis arbitramentum ad equitatem possit
appellari. Jo. an. refert hic bu. in. d. §. arbitroꝝ. teneri
se q̄ sniam istius iudicis reducētis non possit reduci ad
arbitriū boni viri. q̄ iudex nō cognouit vt arbitrator
ꝑ vt iudex. Sed appellari bñ poterit q̄ vt iudex fecit.
Jo. an. in addi. spe. in ti. ō appel. §. in quibus. v. xvi. re
citat rusticanū doctorē antiquū disputasse et tenuisse
q̄ a tali sententia non appellatur mot' quia ab arbi-
tramento nō appellat ergo nec a sententia iudicis re-
ducentis q̄ non cognoscit vt iudex ꝑ vt bon' vir. ff. ꝑ
socio. si societatē. in fi. Subrogatum aūt assumit natu
ram eius in cuius locū subrogat in. c. ecclesia. vt li. pē.
sicut enī qñ arbiter cognoscit loco iudicis ab a' sniā
appellat. ō offi. dele. c. ab arbitris. li. vi. et. l. aptissimi
C. ō iu. z. l. arbitro. ff. qui sa. da. cogun. ita non debet
appellari a iudice q̄ cognoscit loco arbitratoꝝ seu boni
viri. Jo. an. sequit hic bu. s. vt possit appellari quia in
cōmissis ad arbitriū iudicis appellatur. vt nō. in. c. sup
bis. de appella. Item quia hic non subrogat iudex i
locum arbitratoris ꝑ omnia sed dat vt iudex vt iudi-
cialiter corrigat qđ extra iudicialiter est malefactū sicut
in simili non appellat ab excōicatione z tñ appellatur
a declaratiōe excōicationis adducit nō. in. c. pastoral'
de appella. Ad. c. ab arbitris. dicit q̄ facit pro qz ibi
cognoscunt vt iudices ideo appellat. dicit enī q̄ si tene
retur opinio q̄ iudex iste omnia vt arbitrator faceret
posset saltem ipsius sententia reduci ad arbitriū boni
viri. allegat glo. in. d. c. super bis. z sic ipse trālit in cō
trariā sniam q̄ nec appellari possit nec reduci ad arbi
triū boni viri. ego adduco Bar. in. l. i. in fi. ff. de le. ij.
vbi hoc apte tenet. allegat Jnno. in. c. pñti. ō rescrip.
li. vi. Hodie icipit statutū. vbi vult q̄ qñ iudex cogno
scit vt bon' vir nō possit appellari sicut nec ab ipso ar-
bitratore. Idē vī velle bal. in. l. fi. C. ō ꝓtraben. emp.
vbi refert Bar. sic tenuisse ipso audiente in. d. l. i. licet
aliqui libri non habeant. ego tūl habeo in meo. z vidi
aliā lec. illud dictū nō būtem. Jtē dicit q̄ nō pōt peti
reductio ad arbitrium boni viri vt tenet ibi bu. Hanc
opinionē sequit' dñs me' Do. car. flozen. in. c. exposi
ta. de arbi. z refert Bar. de saliceto sic cōsuluisse. Ego
etiam sic consului in qōne facti. Nam ex contrario se
queretur q̄ partes inciderent in anfractus iudiciozuz
quos cōpromittendo euitare voluerunt. Jtem iudex
super reductione habet procedere non sm merum ius
sed equitate prehabita sicut processisset arbitrator. seu ꝑ
cedere debuisset bonus vir vt. d. §. arbitroꝝ. z ibi ꝑ
Bar. ergo nō ꝓcedit vt merus iudex. Jtez non debet
peti reductio ad arbitrium boni viri quia sic esset pro
cessus in infinitum contra. l. terminato. C. de fruc. z li
tis expen. z quia hoc nullo iure cauetur non obstant
nō. in. d. c. sup bis allegata ꝑ do. an. quia intelligo il
lam gl. sm glo. ibi ꝓcedentē scz q̄ debet sententia redu
ci ad equitatem scz per viā appella. qñ iudex ꝓcessit
vt iudex nō loco arbitratoris. Nā loquit' qñ venit pe
na imponenda arbitrio iudicis. z sic loquit' qñ proce
dit vt merus iudex quo casu appellari pōt vt in. l. si q̄
pena. iūcta glo. z Bar. ff. de ver. sig. Nos aūt loqui-
mur qñ iudex ꝓcessit vt bonus arbitrator. hec opinio
habet equitatem vt cito finis litibus imponatur. Sed
hic annecto dubium notabile an per petitionem istius
reductionis debeat suspendi executio istius arbitramē
ti. Dominus. car. in. d. c. exposita de arbi. tenet q̄ nō
allegat nō. in. c. ex literis. de in inte. resti. in glo. suppli
cauit. z sufficit sm eum q̄ hoc iure non ꝓbatur. Nec
obstat si dicatur q̄ hec petitio habet vim appellatiōis
dicta. l. non distinguemus. §. cuz quidam. de arbi. q̄
non per omnia vt ibi nō. Nā iudex hoc casu aditur nō
per viam appellationis sed per querelam. z hec diffe
rūt vt in. c. concertationi. de appel. li. vi. Ego indistin
cte tenerem contrariū q̄ quo ad effectum differēdi
executionem habet hec petitio effectum suspensiuum
z sic vim in hoc appellationis vt probatur in dicto. §
cum quidam. Item iura dicunt q̄ arbitramentuz iniq̄
quū debeat reduci ad arbitrium boni viri. ergo nō de
bet executioni mandari ante reductionē vt clare pro-
bari videtur in dicto. §. arbitrorum in fi. iūcta. l. vnde
si neruc cum sequen. eo. ti. hoc etiam vidz velle Jnno
hic qui dicit non valere dictum arbitratoris nisi sit
equum vel ad equitatem redactum. z idem dicit glo.
in. c. causam q̄z. de elect. Sed quia supra tacte sūt mul
te differentie inter arbitrum z arbitratoreꝝ tam in mo
do procedendi q̄z finiendi. Item habuistis supra ali-
quos modos cognoscendi z discernendi arbitrum et
arbitratorē. Quero nunc de aliquibus casibus dubi-
tabilibus. Et quero primo quid si fuit cōpromissuz in
aliquem tanq̄z in arbitrum et arbitratorem erit ne iste
arbiter vel arbitrator. Bol. Jnno. hic z Bar. in dicto

§. arbitror. ⁊ cõmuniter doct. dicant q̃ ex modo ꝓce
dendi ⁊ ꝓnunciandi perpendemus vtr̃ fecerit vt arbi
ter vel vt arbitrator. ar. eor̃ que nõ. in. l. i. ff. de iudi.
⁊ l. cũ ꝓale. C. de epi. au. Idem dicit Inno. si fuit cõ
missus in aliquẽ q̃ possit ꝓcedere seruato ordine iu
diciario vel etiam non seruato. nã illa verba q̃ possit
procedere seruato ordine iudiciario innuũt q̃ com
mittitur in eum tanq̃ in arbitrum. Alia vero verba
q̃ possit procedere non seruato ordine iuris innuunt
q̃ tanq̃ in arbitratorem. Ideo ſm eũ si ꝓcessit serua
to ordine iuris stabitur dicto suo etiam iniquo q̃ vi
detur ꝓcessisse vt arbiter. Si vero ꝓcessit iuris ordie
non seruato tunc nõ valebit dictum suum nisi sit equũ
vel ad equitatẽ redactũ. quia videtur ꝓcessisse. vt arbi
tror. Ego aũt cũ reuerentia hec dicta ſi sequor q̃
licet possit eligere alteram viam tñ in non eligẽdo po
test ⁊ ꝓcedere videtur vtr̃q̃ auctoritate ita nonter di
cit Inno. in habente delegatam ⁊ ordinariã in. c. cũ
ex officij. de ꝓscrip. Ego allego ad hoc. c. nul. de ꝓbẽ.
vbi simpliciter ꝓbatur q̃ si in aliquem delegatum cõ
promittitur ille potest sumal et semel in eadem causa
ꝓnunciare. vt arbitrator ⁊ vt delegatus. Ita dico q̃
si cõpromittit vt in arbitrũ ⁊ arbitratorem vt pari rõe
possit procedere ⁊ pronũciare vtr̃q̃ potestate si a pn
cipio expresse non eligit. ⁊ si ꝓtra iusticiã partis in mo
dico lesit potest per reductio vt i dubio ex qualitate
facti ꝓsumitur hoc fecisse vt arbitrator vt ꝓbatur in. d
c. nuli facit. l. cum queritur. ff. de statu. homi. ⁊ hec be
ne nõ. q̃ quotidie accidunt ⁊ puto verissima ⁊ p hoc
determinat alia qõ. Ponne retentis terminis vt. s. di
ctus est processit cõpromissarius partim iuris ordine
seruato ⁊ partim iuris ordine non seruato vt puta fecit
libellum dari. litem ꝓtestari. recepit tñ testes partibus
non vocatis ⁊ publicatis. sententiam sine scriptis de
dit. dicit Hosti. in hac qõe posse dici q̃ sententia non
teneat quasi eligendo ab initio viã iudiciariã videatur
alij renunciasse. ar. de appell. solitudinem. ⁊ de presũ
ptioni. nõne. dicit tñ ipse melius esse vt dicamus sen
tentiam valere si equa sit. alioquin ad arbitrium boni
viri redigendam vt sic interpretemur talem non arbi
trum sed arbitratorem hoc eñ est fauorabile vt cessẽt
litigia. ¶ hoc mihi satis placet p̃ p̃dicta. q̃ ex quo ha
buit vtr̃q̃ potestatẽ potuit ꝓcedere seruato ordine iu
diciario ⁊ nõ seruato. ad hoc vltra p̃dicta optime facit
tex. in. l. diez ꝓferre. §. si quis litigator. ff. de arbi. vbi
possunt ptes a principio pacisci vt arbiter ꝓnũciet in
abñtia ptium ⁊ sic possunt in arbitro remittere p par
te ordinem iudiciarium eadem rõne videt ⁊ in totum.
Unde licet in iudice hoc fieri non põt iuxta nõ. i. c. fi.
de re iudi. li. vi. ⁊ in. c. de cãis. de offi. dde. Secus tñ
in arbitro. Rõ quia arbiter assumit ptãtem a ptibus.
non sic aũt iudex. ⁊ hoc puto vex quicqd sentit Bar.

post By. in. d. §. arbitror. milleries rememorato in
hac decre. quintanal. ⁊ etiam reducet in memoriã. vbi
videtur velle q̃ postq̃ elegit viã arbitri nõ poterit re
dire ad viã arbitratoris illud eñ ꝓcederet iudicio meo
vbi haberet necesse eligere vnam viã. ar. l. si cui. ff. de
seruitu. Secus si potuit ꝓcedere vtr̃q̃ via nec specifi
ce ꝓcedit a pncipio per hoc etiã põt solui alia questio
quotidiana. Ponne fuit dictum q̃ cõpromissarius pos
sit procedere de iure ⁊ de facto. ꝓnuntiare tñ deberet
ſm ius an talis erit arbiter vel arbitrator. Bar. in di
cto. §. arbitrorum. dicit se credere q̃ ẽ arbiter q̃ iudex
q̃q̃ etiã. cognoscit de plano ⁊ summarie. l. nec quicq̃
§. de plano. ff. de offi. ꝓco cõsu. ⁊ de ver. sig. de. sepe.
Nec obstat ſm eũ si diceres ordinem iudiciarium nõ
posse remitti. l. ij. §. sed quia veremur. C. de iuria. ca
lũp. q̃ illud est vex q̃n litigant coram iudice qui habet
iurisdictionẽ a supiore. Secus si coram arbitro qui ha
bet potestatem a ptibus qõ dicit nõnduq̃. hoc vltimũ
mihi placet vt. s. latius dixi. Sed circa pmum puto
per ea que. s. dixi q̃ iste erit arbitrator ⁊ arbiter in. p
cedendo iq̃ in sententiando est solum arbiter vt patet
ex potestate sibi tradita. ⁊ idem dicendum in alijs simi
libus qõnibus. Sed circa hec cadit nõbilis questio.
Quid si arbiter assumptus mõ p̃dicto, pnunciat inim
ste nunqd teneat sententia. Bar. in. d. l. diem ꝓferre. §
stari. ff. de arbi. notabiliter dicit q̃ nõ q̃. pnũciat cõ
tra formã cõpromissi. Fran. de aretio in. l. ii qs arbi
tratu. ff. ỗ ver. ob. tenet ꝓtrariũ quia exprimitur quod
inest ⁊ sic non dat formã. Itẽ quia non valet cõpmis
sum in arbitro si nõ remaneret sibi libera potestas va
lide eligendi qõ vellet. ff. ỗ arbi. l. qualẽ. facit ad hoc
qõ nõ. Inno. in. c. prudentia. ỗ offi. dele. ⁊ quod nõ.
doct. in. c. ex insinuatione. de rescrip. Do. an. putat ſ
non procedere in arbitro. sed in arbitratore sicut tenet
bar. quia ille põt a iure recedere. ⁊ sic non inest illud a
necessitate sicut in arbitro. Ego in. c. cũ dilecta. de re
scrip. saluo simpliciter illud dictũ Bar. quia licet insit
de iusticia vt arbiter ꝓcedat ſm ius non tñ de necessi
tate. nec inest sibi de forma nunc autem cum exprimi
tur in compromisso inest de necessitate et de forma.
q̃ non inesset de necessitate patet quia arbitrium in
iuste latum valet. vbi autem id quod inest ỗ iniusticia
exprimitur in forma hominis inducit necessitatem vt
probatur in. c. cum dilecta. ꝑalle. iuncta glo. prima. p
terea vbi verba possunt aliquid operari non debet in
telligi sine effectu. c. si papa de prinil. li. vi. ⁊. l. si qñ. C
de inoffi. testa. Sed in casu nostro possunt verba ope
rari, pmissum effectum ergo ꝛc. Nõ ob. illud motiuũ
Fran. quia dico. l. qualem. ꝓcedere q̃ñ datur sibi cer
ta forma pronunciandi ita q̃ auferatur sibi libera pote
stas Iq̃ in casu nro hoc nõ fit ſ dat sibi libera ptãs p
nũciãdi ſm ius. ñ aũt auferet libera ptãs si id qõ erat

de iustícia reducítur ín formã hominís. Et ad dictum Jnno. respondet q̃ ꝓcedit qñ íd qd̃ exp̃mitur sapit ĩ itructionẽ cause. Secus si dat modũ ꝓcedendi ꝛ latiꝰ dico ín. d. c. cũ dilecta. Ultímo vt nil boni ad materiã desit Quero an arbitrator debeat ꝓnunciare ꝓtibus p̃ntib'. Sol. Ly. ín. l. fi. C. de ꝓtrahẽ. emp. tenet q̃ sic aliter non valebit sniа scõm eum. Obstat ꝓnci paliter p. l. si quis arbitratu. ff. de. v. sig. vbi dicit q̃ si ꝓte stat quo minus ꝓmissarius arbitretur ꝓmittitur pena. p. ꝓtes aũt aliter stare non posset nisi ipsis absentibus posset arbitrari exquo infertur q̃ ꝓtibus absentibus nõ põt ꝓnunciari. Bar. ín. d. l. ít quis arbitratu. refert quendã solẽnem aduocatũ ꝓsiluisse ꝓtrariam. ipe trĩ satis plixe sequitur p̃mã opinionẽ et pro casu allegat. l. qd̃ si nolit. §. si quid. ff. d̃ edi. edic. Jtẽ licet arbitrator nõ ꝓgnoscat iudicialit inter ꝓtes debz tĩ ꝓtes interrogare. l. i. ff. vbi pu. educa. de et ad b̃ allegat multa similia. Frã. de arctio. quẽ sequitur b̃ Bo. an. dicit q̃ si ꝓtes sunt p̃ntes ín discussione iam facta non est necessaria vocatio in arbitratore. ar. C. de adul. l. q̃uis índubitati. Et hoc tenet Ly. post Ja. d̃ ra. et Jpe. q̃ plus est ín arbitro ín. l. si qui ex ꝓsensu. C. d̃ epi. au. Si vero ꝓtes non fuerunt adhibite in discussi one vel nõ ꝓstat dicit q̃ si ꝓtes nõ requirunt nõ p hoc laudum erit nullũ q̃ talis modus ꝓcedendi nõ repit statutus a iure ipsis arbitratoribus. habẽt eñ potesta tem equũ arbitrandi sine obseruatione alicui' forme. vnde esse debet ín electione ipsoꝝ an hoc velint obser uare. ad hoc. l. si defuncta. §. fi. ff. de vsu fruc. ad b̃ qd̃ ín simili dicímus d̃ executoribus ĩ c. fi. de p̃sump. et ín de. vnica de offi. delega. de honestate tĩ debent ꝓtes vocari et ſt detractant venire non cogitur arbitrator iu dicare q̃ potest sibí dicere nõ líquere de causa. et hoc modo poterit stare p nõ veniẽtẽ quo minus arbitret et sic põt íntelligi. l. si quis arbitratu. nõ obstat. l. q̃ si nolit. quía ibí nõ dicítur q̃ ín arbitrando requirat ꝓti um p̃ntia sed excusatur quis parti a ꝓtumacia nõ re stituendi, ꝓpter absentiã eius cui dz fieri restitutio. Nõ ob. iura allegata p bar. q̃ loquñt ín actibus iudiciali bus vel quali. sed nos loquimur ín actib' mere extra iudicialibus vt ín ꝓtractibus qui possunt ꝓpleri p nũ tiam et epistolã. l. consensu. C. de actio. et obli. facit. l certum. §. si quis ff. de ꝓfes. iuncta. l. publia. ff. depo. hãc opi. ego sequor ꝛ originalit fuit hec opinio. Buil. de cu. ín. l. episcopale. C. de epi. au. sequit Bal. ín. d. l. si qui ex consensu. et Bo. car. ín d. c. exposita. sentit hosti. hic ín sup̃dicta q̃one ín eo q̃ sentit arbitratoreꝫ testes posse recip're et publicare et sententiã ferre ptí bus abñtibus. Idem sentit iudicio meo Jnno. dñ dí cit q̃ coꝝ arbitratore nõ est iudicium nec quasi sed to tum ín sua posita est voluntate. Nã solẽnitatũ obserua tio non est nisi coꝝ iudice vel arbitro scõm eũ ſz extra iudicium ad sui instructionẽ laborat arbitrator ad ve ritatem inquirendã. Et p hac opinione adducitur vl tra p̃dicta. ff. d̃ le. ij. l. cũ pater. §. hereditatẽ. et. l. ex fa cto. ad trebel. vbi deportatus in longinquã ꝓuinciam remotis ptibus arbitratur. ad idem. c. ij. de arbitris. vbi epus et absens ꝓmisit. Jtem arbitramentũ nõ est ad instar iudicioꝝ. sed ꝓtractus vt. d. auc̃. si vero ꝓtige gerit. contractus aũt põt purificari etiam ptib' absen tibus exquo dederunt potestatẽ mediatori. ar. ín. l. ij. ff. de condi. et demon. facit etiam quod nõ. Jnn. in. c. fi. ín fi. de transl. p̃la. Sed ad p̃dicta adde limitationeꝫ solẽnem q̃ si arbitrator ꝓcessit ex abrupto pte nõ au dita nec requisita laudũ est nullũ. et ita allagatum fuit de facto et etiam ꝓnunciatũ vt nõnter refert Bal. i li. feu. ín ti. d̃ inuest. in maritũ facta. c. í. ppe finem. et fa cit scõm eũ. d. l. q̃ si nolit ín. et qd̃ nõ. Jnn. ꝛ Jo. an. in. c. ex rõne. de appella. Jd̃o hoc facit q̃ bonus vír debet audíre ptes cũ eaꝝ assertione cãꝝ merita, pã dant. l. fi. C. si p vim vel alio mõ. et. c. tũ ex jñis. de ín inte. resti. et qd̃ nõ. Bar. ín. l. cũ platis. ff. de re iudi. et si posses reducere ad ꝓcordiam opiniones contra rias. Et quía. s. incidenter dixi Ja. de ra. Jpe. ꝛ Ly. tenere ín. l. si qui ex ꝓsensu. C. de epi. au. valere sniam arbitri si ꝓtes fuerunt p̃ntes ín discussione cause vsq̃ ad ꝓclusionem. Cõtrariũ puto vez p. l. diem, pferre. §. si quis litigatoꝝ. ff. de arbi. vbi tex. singulariť dicit q̃ nõ põt, pnunciari ꝓtibus abñtibus vel altera earuꝫ etiam data ꝓtumacia nisi fuerit hoc dictũ ín ꝓmisso. qd̃ videtur Bar. habuisse, p ín dubitato ín. d. l. si quis arbitratu. Et clarius Bal. ín. d. l. si qui ex ꝓsensu Dz ex ꝓtumatia ꝓmittitur pena ꝓmissi ꝛ expirat potestas arbitratoris scõm eum vt ín. d. §. si quis quod nõ. Ultímo nolo hic obmittere qõnẽ nõbilem et quotidi anam. ꝓmissum fuit ín duos et discordant. nunquid iudex posset dígere tertium seu eos ad electionẽ tertíj ꝓpellere. hec questio fuit de facto. et íntellige de arbi tratoribus. nam de arbitris nõ est dubium vt ín. c. cuꝫ speciali. de appel. et ín. l. idem si vnus. §. si ín duos. ff de arbi. Bal. in. d. c. í de inuest. in ma. fac. recitat fuis se p quosdam sapientes responsum q̃ nõ. q̃ arbitrato res sunt ad similitudinẽ ꝓsonetaꝝ. l. si de mãs. §. rece pisse. ff. de arbitris. sed certum est q̃ ín ꝓsonetis nõ ẽ tractandũ de electione tercíj. et hec opinio plz ipi bal. et etiam mihi. q̃ a ꝓsona nõ arbitrante nõ recedit ut. l si quis arbitratu. ff. de. v. obli. et. l. si merces. ff. loca.

Nũc exp̃dictis sub epilogo p modus ꝓbandi vt fa cilius inuenias materiam habes viginti q̃ vnã differentias ínter arbitrũ et arbitratorẽ ex quibus colligit maxime ex p̃ncipio modus ꝓgnoscendi et discernendi arbitrũ ab arbitratore. Secõ p̃ncipaliter habes mul tas questiones ad materiaꝫ. tres habes incidenť post octauam dñam. Prima est an pro executione

arbitramenti detur aliqua actio et que. Secda an ex taciturnitate temporis emologetur arbitramentuz vt sic non possit peti reductio ad arbitrium boni viri.

Tertia quo iure petitur reductio ad arbitrium bo ni viri. Quarta questio post omes differentias ãre dictum arbitri nõ reducit ad arbitrium boni viri sicut dictũ arbitratoris Quinta qõ nunquid possit pe ti reductio arbitramẽti si ptes promiserunt sub pena stare dicto arbitratoris.ꝛ quid si fuit iuratũ. Sexta questio quid si fuit dictũ qꝫ possit alte ꝛ basse arbi trari ꝛ de iure vnius dare alteri in totum vel eciam in ptem ꝛ an valeat renunciatio seu pactum de nõ peten do reductionem. Septima qõ ꝑ quanta lesione potest peti arbitramentum reduci ad arbitriũ boni vi ri. Octaua questio an petens reductionẽ et succũ bens incidat in penam ꝓmissi vel piurij si iurauerat et incidenter tangitur quis habet ꝓbare ꝓtra arbitra mentum. Nona qõ.quid si petens ꝑ pte succum bit et ꝑ pte obtinet et quid si nõ seruauit ꝑs arbitra mentũ ꝑ iudicem moderatũ an incidat in penã com ꝓmissi. Decima qõ ꝑ quãtũ tempus debet arbitra tor arbitrari. Undecima qõ quis est iste bon⁹ vir ad cuius arbitriũ recurritur in cã reductionis.et an sit iudex arbitratoris an actoris vel rei. Duodecima qõ a sñia iudicis reducentis arbitramentũ ad equita tem possit appellari vel saltim peti.vt reducat ad arbi trium alterius iudicis. Tredecima qõ an ꝑ petitio nem reductionis suspendatur executio arbitramẽti. Decima quarta qõ quid si fuit ꝓmissum in aliquem tangz in arbitrum et arbitratorem et quid si fuit dictũ qꝫ possit procedere seruato ordine iudiciario.et nõ seruato. Decima quinta qõ quid si is in quem fuit com promissum modo ꝑdicto ꝓcessit ptim seruato ordine iudiciario et non ptim seruato. Sextadecima qõ quid si fuit ꝓmissum modo ꝑdicto vt ꝓmissarius posset procedere de iure et de facto.et ꝓnunciare ꝺ iu re dñi.et nũquid ex casu valeat sñia ꝓtra ius vl iniusta.

Decima septima qõ an arbitrator possit ꝓnunci are ꝛ ꝓcedere ptibus absentibus Decima octaua ꝛ vltima qõ nũquid duobus arbitratoribus discordã tibus debeat deputari tercius. Tractatur eciam in principio .c. an arbitrator seu arbiter possit mutare laudum ꝛ latũ⁹ in.xv.dñia vbi vide. Quelibones vero que dicunt ex differencijs ẽ.positis poteris facliter discurrendo videre Nico.abb.

Casus.Iunges abiurare se

Vanos. nõ pñt ita summat. Ego sti mo sic.Ex cã leui et temeraria iunges etiã q ad thor ꝛ mutuaz cohabitacõnẽ se separe nõ pñt eci am cũ iurameti interpositõne.h.d.In prima solutõ.In secunda responsio.Secunda ibi nos igitur Nota qꝫ dissolutio nõ dependet a vol antate iungam sine agat ad dissolucõnẽ quo ad substãciã vincli.vt.in c.super eo.ꝺ eo qui cogno.ꝓsang.vxo.sine agat ꝺ diss solucõne respectu mutue seruitutis ꝛ cohabitacionis vt hic ꝛ.j.de conuer.iu.c.auz sis.et quasi pertotum

Nota secõ.qꝫ ex cã cõtinencie seruãde pñt iunges licite separare domicilium et cohabitacõnem .hoc in teligc nisi sint iuuenes et suspecti de incõtinẽcia.tunc eñ iudex debet ex officio suo occurrere ꝛ impedire se paracõnẽ.ar.in.c.vxoratus.ꝛ.c.cũ sis.de iudic.iu.ꝛ sentit hosti.i.c.veniens de regularibus.j.vbi dico.

Nota tercio qꝫ ꝑ ista ẏba moneas ꝛ inducas nõ mã dat ꝑcisa coactio vide qꝫ le.ꝛ nota.in.c.ij.de sponsa.

Nõ quarto iudicẽ ecclesiasticũ posse et debere cõ pellere iungẽ ad petitionẽ alterius iungis ad cohabi tandum mrimonialiter cũ suo iungali.Et sic ecclesia sticus est iudex nõ solũ vbi agitur de substantia vincli mrimonialis ut in.c.tuã de or.ꝓgai.et.c. lator.qui fi. sint legi.Sed etiã vbi agit̃ de integratione mrimonij quo ad mutuã seruitutem.et in hoc posset etiã adiri iu dex secularis vt dico in.c.non ẽ.de spon.et sic vterqz ẽ ꝓpetens.Et nõ qꝫ etiã ecclesia ꝓpellit vxorẽ ut redeat ad maritum etiã si ꝑse resistat.hic tñ solum ꝺicitur ꝺ ꝓpulsione ꝑ censuram ecclesiasticã.An aũt possit pre cise ꝓpellere puta ꝑ familiã vide qõ dixi ũ.c.literas. ꝺ resti.spo. Glo.i.querit quare hoc iuramentũ nõ fuit obligatorium.Rñdet qꝛ fuit temerariũ.ut in tex. Sed aduerte qꝛ ꝑ hoc non satisfit questioni.Nam ꝫ est repetere idipsuz Idcirco ꝓsiderandũ est quare hoc iuramentum fuit temerarium.Ego rñdeo qꝫ ideo.qꝛ coniuges tenent sibi ꝓpter bonũ mrimonij ad mutua seruitia et mutuo debitum reddendũ.nec licet dimitte re vxorem nisi ex cã fornicationis.et econtra nec vxo rẽ ꝛz dimittere virum suũ.xxxij.q.vij.c.apostolus.ꝛ ĩ c.omnes causationes.Isti aũt diuiserant se ex quadã leuitate et temeritate.Nã vt patet ex fine litere vterqz post separationẽ ꝓmisit adulterium.Secus tamen esset si ex honesta cã hoc fecisset puta ꝓpter ꝓtinẽtiam seruã dam vt in.c.qꝺ deo pari.xxxij.q.v.et hoc ẽ qꝺ vo luit Inno.hic dicens hoc iuramentũ fuisse temerariũ quia non fuit ꝓmissa ꝓtinentia nec animo ꝓcepta.qꝺ intellige vt.s.dixi qñ sez non essent de incontinentia suspecti.Sed tunc diceres quomodo ꝑter fornicatio nis cãm vir dimittit vxorem contra.c.ij.de iudic.con in.cũ similibus .Rñdeo qꝫ nõ dicit ꝺimittere sz poti⁹ ex causa honesta,ꝓpter deũ separant cohabitationẽ ut facilius vacent orationi et ꝓtemplationi.et est honestũ vt hoc faciant auctoritate epi.et sic intellige.tex.cum glo.in.c.si tu abstines.xxvij.q.ij.et.ꝛide qꝺ scripsi in .c.ij.de iudic.iu.Non est tñ hec auctoritas de sub stantia vt hic.et.ca.quod deo pari prealle. Que rit secundario glo. qualiter isti ponientur pro teme rario iuramento.et est glosa clara. Innocencius hic

dicit q̄ puniẽtur p̄ mortali. vide tu de hoc bo. glo. z quod ibi dixi in. c. tua nos. s. eo. Oppo. et videtur q̄ vnus non possit sine altero p̄mori nisi vterq; iret religionem. ut in. c. ad apostolicã. de puer. p̄u. vbi p̄z q̄ non p̄mittitur vni coniugum intrare religionẽ nisi pariter reliqu⁹ ingrediatur. Soluit glo. scõa q̄ quidã fatentur contrarium sed ipsa tenet q̄ etiam in seculo cã continẽtie possunt diuisim p̄mori p̄ dictũ. c. qõ deo pari. Sed si alter vellet religionẽ intrare tunc oportet etiam alterum ingredi vt in p̄trario. Ratio aũt diuersitatis posset esse scõm hosti. q̄ si posset vnus profiteri altero iuuene remanente in seculo posset absurdũ hoc sequi. quia iuuene nõ ptinente vel p̄fesso educeretur de monasterio vel alter viueret semp̄ in adulterio. ad ℔ de conuer. p̄iuga. c. ex pte. i. et. c. placet. vbi vero ambo sunt in seculo si nõ ptineret nil absurdũ sequit̃ si alt̃ cogitur alteri adherere ut hic. Aduerte bene. Nã sentit hosti. q̄ si p̄iuges se separant cã continentie et eam non seruant debent compelli vt simul cohabitẽt z reddant sibi debitum. hoc dictũ posset satis admitti vbi non emiserunt votuz continentie. sed dixerunt simpliciter verbo episcopo q̄ eam velient seruare. et sic iudicio meo posset intelligi iste tex. a contrario dum dicit quã si p̄mittere voluerint et seruare quasi si p̄mittunt z nõ seruant non debet episcopus eos pati diuisim habitare Sed est dubiũ quid si vouissent continentiã z postmodum alter lapsus est in adulteriũ an episcopus dz reintegrare saltem ex officio illud matrimoniũ. vide ꝺ hoc quod nõ. in. c. dudum. de conuer. p̄iuga. Inn. videtur ibi velle q̄ non. immo dicit q̄ si isti vouentes cõiungerentur carnaliter proles inde genita esset illegitima. Et idem tz glo. in. c. minister. lxxxi. di. sentit etiaz hoc Inno. dum dicit q̄ si isti iurassent se mutuo non petituros cã cõtinentie nõ possant se vlterius repetere Sed glo. in. c. nosse. xxx. q. i. et in. c. qõ deo pari. xxx iñ. q. v. dicit q̄ licz alterum repetere nõ possit iudex tñ ex officio suo reintegrabit mrimoniũ. ar. de diuor. ex literis. Sed certe illud. c. hoc non pbat. loquit̃ eñ in alio casu. vt ibi nõ. et in oppositũ multũ facit illud. c. quod deo pari. vbi alter fuit lapsus. et tñ papa nõ restituit eum alteri. sed hortatur ut seruet continentiam. Item alter reportaret cõmodũ de delicto suo et volẽs indirecte repetere p̄iungere p̄mitteret adulterium. Dz puto satis posse distingui. q̄ aut altero lapso ñ p̄ hoc vehemens insurgit suspitio de pseuerantia in peccato et nõ debet matrimoniũ reintegrari et sic loquatur. c. quod deo pari. aut est suspitio ipseuerantie ut quia est iuuenis et suspectus. et tunc ex officio iudicis reintegrabitur matrimoniũ. Ratio quia tale votum videtur fuisse illicitum. nec debeat a principio emitti. vel ab ecclesia recipi. sicut eñ vnus non potest intrare religionẽ altero suspecto remanente in seculo, p̄pter timorẽ incõtinentie ut in iuribus. s. allegatis. ita non est p̄mittendum vt voueant et p̄maneant in seculo. et si de facto vouerunt episcopus ex officio suo p̄uidebit ne maius peccatum inde contingat quod nõ. In scõa parte glo. ista querit quid si coniuges iurant nunq̄ diuertere adinuicem. nunquid tale iuramentum omni casu sit seruandum. Et p̄mo arguit. Scõo p̄cludit ꝑq̄ si vellẽt intrare religionẽ possent quia tunc p̄mutarent iuramẽtum in melius et sic videtur velle q̄ aliter non possent ad inuicem diuertere obstante iuramento. Jo. an. dicẽ q̄ si iusta causa subesset puta p̄sanguinitatis vl̃ aliud p̄petuum impedimentum. tunc non obstante iuramẽto alter agere posset ad diuortium. cum subaudiatur ibi. nisi ex causa. quia nec contra ius intelligitur iurasse. s. c. p̄i. et. c. ad nostram. Tertio aduerte q̄z in istis exemplis Jo. an. questio non haberet dubium cũ iuramentum generale se non extendat ad casum natrientem peccatum ex tacita intentione iurantis. et p̄suppositio q̄ habuisset illum animũ tale iuramentũ vt illicitum non ligaret. ut pbatur in. c. i. de iureiuran. li. vi. Sed dubium est quid si oritur cã legitima diuortij cz iurans posset remittere vtpata inducta in fauorẽ suũ vt si mulier p̄misisset fornicationẽ carnalem vel spiritualem vt ff. c. p̄i. vel non solueret dotem, p̄missaz iuxta nõ. in. c. p̄ vestras. de dote post diuor. resti. vel qd simile q̄ possit diuortium petere non obstante tali iuramento generali videtur bonus tex. in simili in. l. q̃ro. §. inter locatorẽ. ff. loca. vbi dicit q̄ si locator, p̄misit non expellere inquilinum intelligitur si soluerit pensionem et sic si fecerit id ad quod tenetur ex natura cõtractus. Item si, p̄misi filium non exheredare intelligitur nisi cãm exheredationis dederit. l. quidã cum filiũ. ff. de ver. obliga. Item si, p̄misi te non offendere intelligitur nisi causam offensionis p̄miseris. l. qui seruũ. ff. de ver. ob. Et generaliter secundum Bar. ibi facit ille. §. ad omnes contractus in quibus vtro citroq; aliqd promittitur vt quis nõ teneatur seruare quod, p̄misit si per aduersam pte̅m omnia seruata non sunt. facit. l. iulianus. §. offerri. ff. de act. emp. debet ergo scõm ℔ intelligi illud iuramentum de nõ diuertendo vl̃ alter legem p̄iugij seruauerit. p̄o hoc quia aliter matrimonia non essent libera in dissoluendus ex iusta cã contra. le. libera. C. de inuti stip. p̄o et contra faciunt ea q̄ dicit. s. p̄i. c. in qõne illa. cũ quis iurauit nõ petere reductionẽ ad arbitriũ boni viri. vbi vide z p̄ p̄ma pte optime facit. c. p̄i. in p̄ncipio. Glo. penul. querit an hic mulier potuisset p̄pria auctoritate ꝑ iramento ñ obstante redire ad virum et dicit q̄ sic. Idem tenz hosti. sed Tan. et gof. contra. Dicit Jo. an. q̄ hec vltima opinio posset procedere quando esset dubiuz an propter incontinentiam et ad lasciniam se abiurassent dicit q̄ apud eam non posset eadem dubitatio. Aut

eñ iurauit,ppter continentiã et non debet redire sine superioris auctoritate iuxta superius dicta. Aut,ppt̃ lasciuiam et tenetur redire cũ iuramentũ fuit temerarium,vt in litera.

Vemadmodum. Casus.is qui iurauit cum muliere contrahere,ppter superuenientem fornicationem vel deformitatem eam repellere potest,propter precedentem non hoc.d.primo. Si vir non iurauit accusare vxorem temerariam est iuramentum,sed si specialiter de adulterio hoc iurauit denunciare potest sed accusare nõ debet.hoc vltimũ est sine dubio vt ff.patebit.Diuiditur in tres ptes principales.secũda ibi illud aũt.tercia ibi.q; si. Prima subdiuiditur nam primo inducit simile consultationi fiende.secõ sol.ibi.ita si quis.tertio,pbat solutionẽ p ꝯitatiõem absurditatis.et p rõnez ibi.alioquin.quarto respondet oppositioni iuramenti ibi non obstante.quod responsum,pbat per euitationẽ absurditatis ibi quid si post.Secunda ps principalis non subdiuiditur.sed tertia pars sic.quia primo ponit casum.secõ allegat,p negatiua ibi cum in scriptura.tertio,p affirmatiua ibi.sed nunquid.quarto soluit ibi tutius. Nõ primo q̃ valet argumentum a simili data similitudine in eo ad quod confertur licet in aliis illa nõ sint omnino similia vt patet hic in similitudine inducta inter matrimonium contractum et contrahendum quod nõ.facit.c.cum dilecta.de confir.vti.vel inuti.vide. Jo.an.in.c.non potest de pben.li.vi.vbi hoc firmat. Nõ secõ argumentum q̃ p ista verba,promitto q̃ tenebo te,p legitima vxore contrahitur matrimonium de pñt.de q̃ vide bonum tex.cum ibi nõ.in.ca.ex pte.i.de sponsa.et facit q̃ in actibus pendentibus a mera dispositione disponentis paria sunt dicere volo q̃ titius habeatur p tali vel q̃ talis sit,vt pata q̃ sit eius.vel q̃ habeatur pro eine.de quo per Bar.in.l.si quis qui pro empto re.ff.ō vsuruc. Nõ tertio et tenemenți q̃ promittẽs et iurans seruare aliquẽ ptractum intelligitur se obligare inq̃ntum alius obseruat pro pte sua alias non tenetur ad ꝙservantiã.ꝓcordat.l.quero.§.inter locatorẽ.ff.loca.et facit iste tex.ad ea que dixi.s.c.pri.et quod nõ.Bar.in.l.cum pr̃.§.libertis .ff.de le.ij.vbi p illũ tex.dicit q̃ si duo fecerunt pacem et promiserunt illaꝫ nõ rũpere si postea rũpunt qui rũpit secõ põt accusare primum sed primus non secundũ.quia secund' nõ erat obligetus exquo pmus non seruauit pacem.facit quod ipe nõ.in.d.§.inter locatorem.et quod le.t nõ.s.eo.peruenit. Nõ.quarto t menti tenete vos auditores seu legentes quod alibi nõ ita bene ꝓbat' q̃ fornicatio subsequens dissoluit sponsalia de futuro etiam iurata.et licet iste tex.loquatur in spõsa fornicãte idem tñ dicendum est in sponso.q;quo ad ista non iudicantur ad imparia vt in.c.apostolus.xxxij.q.vij et ea cõ.q.vi.nihil iniquius.et.c.indignatur et ita i facto senis Pisani.et intelligo q̃ fornicando dissoluit spõsalia scz in fauorem illius qui non peccauit.alle eñ pt illam non ducere.sed peccans non absoluitur alio volente qua delictum suum non debet ei prestare immunitatem et absolutionem a ptractu suo.vt in.c.ij.de trãsla.prela.facit quod in simili habetur in.c.de illis d.primo .ff.de spon. Nõ ibi prorsus absurdũz q̃ valet argumentum a vitatione absurditatis. ꝓcorda.c.ex ore.de priuilegijs cum similibus. Nõ ibi turpi' ejicitur q̃s non admittitur hospes.q̃ licite allegamus dicta poetaꝝ.exquo iuri nõ ꝓtradiunt. Idem de proverbijs probatur in.c.et si iudeos de iudeis.et quoti die allegatur iste tex.q̃ facilius impeditur mr̃imoniũ cõtrahendum q̃s dirimatur ptractum qui de.vo.c.rusf'

Nõ in verbo non obstante et tenementi.q̃ iuramentum appositum in aliquo ptractu recipit omnes pditiõnes et subaudiciones seu limitationes quas habz ille ptractus et idem dicit si apponitur in alia dispositione seu obligatione vt reguletur ab illa pro hoc.l.fi.C.de non nu.pecu.et p Inno.qui hoc tenet in.c.p tuas.ō arbi.et Bar.in.l.si societatem .§.arbitroꝝ.ff.pro socio.Supra dixi.in.c.quintauallis.limita tñ scõm notata in.c.debitores.s.eo. Nõ q̃ turpitudo seu deformitas precedens contractum non põt ꝓtra contrahentem allegari.sed subsequens sic.quod optime facẽ vt contrahens nõ possit allegare debitorem suspectũ propter paupertatem precedentem seu mores precedentes.ad quod faciunt tex.i.l.si creditores.ff.ō priuile.credi.et.l.fi.C.de spon. et ibi p Bar.et.c.preterea de testi.cogen.et.c.fi.de collu.detegẽ.et ex hõ tex. arguit hosti.prelatum pretextu criminis promotionẽ suam precedentis non posse repelli.de quo in.d.c.pterea.et.c.fi.de pur.ca.vbi de hoc. Nõ ex vltima parte q̃ promittens seu iurans aliquem non accusare potest nihilominus illum denunciare ad penitentiam peragendam.Et nõ.ex hoc et ex tex.finem denunciationis euangelice.sit eñ non vt imponatur pena sz vt cogatur penitere.Ex quo nõt Pe.q̃ probato crimine alicuius per denuntiationem superior non priuabit illum vel suspendet eum officio suo vel beneficio suo.sz solum coget penitere nisi in casibus ō quibus in.c.inquisitionis.de accusa-quod dicit alibi melius non probari.Sed adduco bonum tex.in.c.sup his.de accu.vbi melius t generaliꝰ probatur. Sed quero qd si quis iurat aliquem non denunciare.vide glo.in.c.ad nostrã.ij.s.c.q̃ dic̃ iuramẽtũ ñ esse obligatoriũ qõ ẽ ptra ꝑceptũ xp̃i et bonũ caritat'.dictũ eñ c̃ si peccauerit in te frater tuus tc̃.de iudi.nouit.et.ij.q.i.si peccauerit.et vide quod dixi in.c.i.s.c.Dicit tñ nõnĩ Ho sti.q̃ aut iurãs vult denũciare ꝑncipaliter,ppt̃ ꝑiculũ

anime delinquentis et iuramentum non ob. Aut mouetur ꝓncipaliter ꝓpter interesse ꝓprium et ñ põt sine metu piurij. quod satis michi placet. Nam iuramentũ valz respectu interesse ꝑuati. sed non respectu interesse pblica. l. si vnus. §. pacta. ff. de pactis. facit quod dicam super glo. et hoc semp nõbis. Venio ad glo. z notabis glo. ij. que in effectu facit tria Nam ꝓmo ponit multas ꝙditiones generales que subintelliguñt ō iramento et quatenus dicit q intelligẽ ꝙdito si placz pape intellige qñ prestatur in materia spectãte ad papam. sic loquit. c. veniens. s. eo. vbi plene dixi. alias lecus. ut patet ex nõtis. s. c. quãto. Scõo dicit q speciales ꝙditiones non intelliguntur nisi exꝓmant.
Tertio in fine dicit q propter cõditiones subintellectas iuramentum non dicit ꝙditionale sicut nec alia dispositio intellige etiã si exꝓmantur ut in. c. significasti et qõ ibi nõ. de elec. Jo. an. addit alias ꝙditiones subintellectas. Nam si iuro tibi decem reddere intelligitur nisi iudex interdicat intelligo ex legitima cã de censi. significauit. z. ff. qui satis da. cogun. l. fi. vel ius cõe q: excõicatus est. de quo in. c. veritatis. de dolo z ꝓtuma. et. s. eo. debitores. Item qñ pater iurat se dare ꝙ alicui filiã suam in vxorem intelligitur ꝓmisisse se facturꝫ tc. ō quo vide quod dixi in. c. ex literis. ō spõ. vbi glo. Item intellige saluo iure alterius. s. e. venies Item subaudítur quod habes. s. eo. quintaallis. Itẽ si iurani alicui ab eo debeo ablolui. s. eo. quintaallis et j. de spon. c. ij. et vide ad materiam ꝑ Hosti. i summa. eo. ti. §. q spés. In glo. in verbo fortius in fi. dicit Jo. an. et melius q licet depositarius non posset obꝫ cere ꝙpensationem vt in iuribus allegatis in fine glo. deponens tñ põt eam obꝫcere cum in suam fauorem sit introductum vt in depolito nõ fiat ꝙpensatio ar. in c. ad apostolicam et. c. statuimus de regula. Opp. videtur q ꝓpter supueniente deformitatẽ nõ liberetur quis a sponsalibus. q: iuramẽtũ est seruandũ exquo põt seruari sine interitu salutis eterne. vt in. c. si vo. s. eo. Solvit glo. in verbo oculos q contrariũ ꝓcedat nisi quis liberetur a iuramento. ꝑ existentiã ꝙditionis subintellecte vt hic. qõ nõ ꝓ limitatione illius. c. si vo et ibi plene dixi. Ecõo glo. querit quid si sponsa labe retur facultatibus. s. d. q ꝓpter hoc nõ posset a sponso dimitti hoc intelligit verum. Jo. an. nisi certa quãtitas ꝓmissa fuisset. et tunc nõ põt ꝓmissionem adimplere j. de ꝙditõibus appo. de illis. Nõ b dicũ Naz illud. c. de illis loquitur qñ iuramentũ fuit prestitus ꝙditionaliter. nos aũt b loquimur qñ simpliciter. sed mulier ꝓmisit dare certã rem vel quantitatẽ et nõ põt ꝓmissionẽ adimplere Sed aduerte q: dubito etiaz in terminis gl. Nã exquo mulier ꝓtraxit simpliciter spõsalia nõ ꝓpiterando certaz dotem videtur ꝓmisisse omnia sua bona in dotem vt notãter le. et nõ. in. l. mulier bona. ff. de iur. do. et ꝑ Bar. in. l. si constante. ff. sol. mat. ergo si labitur facultatibus et sic nõ põt omnia que habebat dare. in dotem non debet sponsus obligari ad contrahendum. quia deficit ꝙditio subintellecta sez si res in eodem statu ꝓmansit vt in tex. et in gl. ij. facit. c. ꝑ nostras et quod ibi nõ j. de dote. post diuortium nisi. quod no. Item aduerte in eo q glo. in prima parte dicit q iuramentum contra leges non ligat tc. Dicit notanter hosti. hoc verum vbi iuramentum reprobatur lege canonica sicut de so. ꝓpe. Si diligenti. et j. eo. sicut simpliciter eñ in hoc non statur legi ciuili. q: nec de foro suo est iuramentũ de iudi. nouit. et de elec. venerabilem. ad finẽ. in auc. ut de. apud ꝓprios epi. §. si vo ecclesiasticã. coll. vi. et sic facit q statutum laicoꝝ nõ põt impedire iuramenti absolutionem. vide qõ dico j. eo. cũ ꝓtingat. Quero quid si sponsa de futuro fornicet seu opꝓmatur ꝑ violentiaz nunquid sponsus possit eam dimittere. Glo. ista ꝙdubit in fine q non. Et idem Jo. an. non eñ scõm eam debet ꝓpelli ꝓtrahere bigamiã. Secus dicit si fuisset sponsa de ꝑsenti ut nõ. gl. in. c. raptor. xxvij. q. ij. que etiam approbat ꝓcedens dictum gl. et facit qõ habet in. c. discretionẽ. de eo qui cognouit vxoris sue ꝓsanguineam. Quero quid si sponsa de ꝑsenti fornicet vel incidat in aliquam deformitatẽ. nunquid a sponso possit ex toto dimitti. Glo. in verbo tenet dicit q nõ intellige q ꝓpter adulterium põt dimitti quo ad thorum. l. si vxor. §. diuus. ff. de adul. Sed aliis deformitatibus non obstantibus tenet eam ducere vt in. c. bi. qui. xxxij. q. vij. quod nõ. Nõ ex glo. in verbo ꝙuis q dictio ꝙuis regulariter aduersatur ꝓcedẽtib⁹. qñqz tñ apponitur causatiue vt hic intellige vbi subiecta materia hoc exꝓstulat. Oppo. et videtur q sicut nõ valet pactum etiam iuratum de nõ accusando aliqnẽ de quocunqz crimine. vt hic dicitur. §. illud aũt. eodẽ mõ non debet valere si sit de certo crimine. nã vtroqz casu inuitatur quis ad delinquendũ et remittitur dolus futurus. contra. l. si vnus. §. illud. et. §. pacta. ff. de pactis do. vbi habes tex. exꝓssum. ad idem. l. ꝙuenire. ff de pac. do. ꝓ solutione capio gl. in verbo crimine. et in verbo in hoc casu. et in verbo desistit que debent ad hoc ꝓiungi. et tangunt hoc ꝓtrarium multũ tacite et mens glo. est q circa crimen ꝓmittendum nõ valet pactũ et sic loquit. §. illud. et. l. si vnus. sed circa ꝓmissum valet ut hic. z in dicto. §. pacta. et sic videt intelligere versi. q si. Aliam solutionez tenuit in dicta glo. in vbo desistit. q pactũ de nõ accusando de certo crimine puta adulterij. valet quaten⁹ tangit interesse ꝑuatũ vtputa ut non possit accusare ad diuortiũ celebrandũ sed quaten⁹ tangit publicũ nõ valet ut in ꝓtrario. Ex ista solutione infertur q si iste maritus vellet accusare ꝺ adulterio crimialiter ad vindictã publicã valet iuramẽto

non obstante. Aduerte Jnno. videtur sentire istas so
lutiones glo. et Jo. an. post eam recitando. dixit eñ
sup verbo diuortij. seruandū esse iuramentū in eo q̄
tangit rem vel iniuriā familiarē. et est pactum factū de
p̄terito adulterio non accusando. Jn his aūt que re-
spiciunt animā seruandū non est. Et ideo p̄t denun-
ciare adulterium p̄missum p quā denūciationē p̄cipiet
iudex marito q̄ non cohabitet vxori donec peniteat.
q̄ nō iurauit non cohabitare sed nō accusare. Si aūt
vxori adultere nō penitenti cohabitare iurasset nō eēt
iuramentum seruandū ar. xxxij. q. i. c. i. imo si nec per
preces nec p denunciationē ad penitētiā possit obti-
nere p iudicem vel vxoris p̄sensum q̄ cessaret ab eius
cohabitatione. posset tunc eam accusare de adulterio
scōm eū et Jnno. Attende contra p̄mā solutionē gl.
quā etiam sentit Jnno. vt intelligat tex. de adulterio
iam p̄misso multum facit iste tex. in. v. q̄ si expresse.
qui venit aduersatiue ad illum. §. tñ cū ibi loquat tex.
de non accusando de quocunq; crimine p̄mittendo et
go. v. q̄ si expresse. qui tantum aduersat p̄cedentibus.
quia loquitur de certo crimine debet intelligi de crimi
ne p̄mittendo. Jtem si loqueretur ō crimine iā p̄misso
res non fuisset dubia p d. l. si vnus. §. pacta. Jtē cessa
ret ar. litere quatenus arguit pactū nō valere. q: p̄be-
retur libera peccandi facultas. cessat eñ hec rō in cri-
mine iam p̄misso. q: respectu p̄mittendi iā p̄mpta est
accusatio p̄tra scōā solutionē gl. vt intelligat nō respe
ctu adulterij p̄mittendi sed quatenus tāgitur speciale
interesse quā etiam solutionem non apte sed tacite sen
tit Jnno. facit multū tex. in. d. l. si vnus. § . pacta. vbi
dicit q̄ non valet a p̄ncipio vt nō agat interdicto vuō
vi. Nā licet respectu restitutionis versetur vtilitas pri
uata. tñ quatenus p̄cstatur certo modo impunitas i
nitatur quis ad delinquendū q̄ō est p̄tra publicā vti-
litatem vt in. c. vt fame. de sen. ex. et melius in. l. licita
tio. §. quod illicite. ff. de publi. et vectiga. Nō eñ du
bium est quin vxor fiat liberior ad fornicandū cū scit
se a marito de adulterio saltem respectu diuortij accu-
sari non posse. Cum ergo hoc iuramentū sic p̄tra bo-
nos mores valere non debet vt in regula nō est obli-
gatorium. de re. iu. li. vi. Et ob hoc intellectus huius
. c. visus est semp mihi difficilis. et male p doct. decla
ratur. forte et ppter ista dixit hic Guil. na. q̄ verbum
tutius positum in tex. stat ꝓpatiue. designat eñ q̄ ma
ritus non obstante iuramento possit vxorem accusa-
re. sed tutius est vt nō accuset. et forte hec lectura non
esset mala facit tñ incontrarium quia in dubijs eligi-
mus quod est tutius ut in. c. iuuenis. de sponsalibus.
ergo semp erit eligenda ista via vt non fiat accusatio.
Concludo sic totam materiam q̄ aut intelligimus de
p̄misso. et casus est clarus. d. §. pacta. t. c. veniens. ō
accusa. i. Aut de committendo et tunc respectu accu-
sationis criminalis. non valet pactum nec iuramentū
quia p̄stat materiam peccandi. vt in. d. §. illud. et. §.
pacta. Aut respectu accusationis ciuilis. scz ad diuor
tium celebrandum ad p̄modum mariti. Et est casus du
bius credo q̄ simpliciter pactum nō valeret. sed si in-
tercuenit iuramentū est dubium Ideo lra arguit pro et
p̄tra p̄cludendo tñ tutius esse vt non accuset sed denun
ciet. cū p hanc viam p̄uidebitur circa delictum. et iste
obseruabit iuramentum. Et p hoc datur nōbilis limi
tatio ad. d. l. si vn'. et sic magis strigit iuramētū q̄ō sim
plex pactum. ar. c. debitores. s. eo. ti. facit q̄ō nō Jo.
an. in spe. de dona. §. i. v. quid si actum. credo etiam
q̄ poterit accusare criminaliter q̄e in hoc nō versatur
p̄modum p̄uatū vt. s. dixi. et ideo non sine misterio di
xit lra q̄ debet desistere eam accusare ad diuortium
celebrandū. Et ex his habes clarum intellectum hui'
. c. Glo. vltima querit quid si ista mulier nollet co
rrigi ad denunciationem ecclie. Sol. Jo. an. dixit q̄
tūc vir p̄t eā deserere. q: videtur quasi hereticа Tā-
fuit in p̄traria opinione. vt dicitur in fi. glo. q̄ nō debz
eam deserere sed debet eam corrigere et in vinculis te
nere et castigare etiam si mariti sui vite insidiaretur. in
ducit iura in eo allegata. Nō in glo. q̄ maritus p̄t li
cite ex cā mulierem castigare et inuinculare. et tene mē
ri hoc vltimū quia tex. in. c. placuit. p quē se fundat ib
glo. loquit de vxoribus clericoz adeo q̄ glo. ibi dixit
illud non extendendū ad vxores laicoz. Sed gl. in. c
sicut. vij. q. i. dixit maritum posse castigare vxorē suaz
sed non verberibus afficere. q: aliena illa esse debent
ab ingenuis. vt. l. p̄sensu. C. de repu. Sol. et Hostī. b
dicunt q̄ illa. l. consensu. p̄cedit nisi ex cā magna fiat
vt in exemplo glo. et nisi verbera sint leuia. illa eñ vi-
dentur marito ex causa p̄missa. ar. in. l. p̄ceptoris. ff.
ad. l. acqui. et de homi. ad audientiā. alias marit' pa
niretur si sine cā vel enormiter hoc faciat. C. de repu.
autentica. sed nouo iure. Cōcludo ergo q̄ scōz quā
ritatem culpe p̄t maritus corrigere vxorē ita q̄ non
procedat ad seuia. illa eñ sunt indicī relinquenda etiā
in seruis p̄prijs ut insti. de his qui sunt sui vel alieni
iuris. §. sed hoc tpe Scdo nō. ex gl. q̄ vxor est reli
quenda marito licet insidietur vite ipsius. hoc puto ve
rum si potest prouideri aduersus insidias. alias nō te
netur se exponere periculo mortis vt in. c. literas in fi
ne. de resti. spo. sic intellige ea que leguntur et notātur p
doct. in. c. i. de diuor. t in. c. gaudemus. licet gl. aliter
dixerit in. c. quicqnid mulier. xxxij. q. v. Tercio q̄
ad p̄incipale quesitum glo. puto q̄ si mulier p̄t cō
pesci et castigari ab insolentia sua. p̄cedat vltima opi
nio glo. alias p̄cedat p̄ma opinio p illud qō. s. dixi
per Jnno. Ultimo opponit glo. ppe mediū in eo
q̄ hic denegatur accusatio. et permissa est denunciatō
et sic quod vna via denegatur alia conceditur p̄tra ra
ra allegata in glo. de hoc brocardo vide quod nō. gl.

in regula cum quid li.vi.et dic q ad aliam effectuz p
mittitur hic denunciatio et ad alium denegat accusa
tio. Nam accusatio denegatur quia agitur ad diuor
tium denuntiatio p̄mittitur quia agitur ad penitētiā.
Casus. Aduocabit et si christus querit iurare possunt
pro testimonio ferendo in causa monasterij
sui. Ita p̄muniter summatur. Sed hec summatio ni
mus restringit literā. ideo summo sic Licite ex causa ne
cessaria etiam p religiosos iuratur. h. d. Diuiditur in
quinq; ptes. In prima respondet auctoritati euange
lice qua videbatur p̄hibitū iuramentū. Secūda ibi Ja.
respondet auctoritati apostolice. Tertia ibi. angelus.
probat multis auctoritatibus noui et veteris testamē
ti q licitum est iurare. Quarta ibi quedā. dicit quare
simpliciter prohibebatur iuramentum. Quinta ibi licet
dat petentibus licentiam iurandi. Nō q non cre
dere simplici assertioni p̄rimi procedit ex pena pecca
ti priorum pentum. inde orta sunt obliuio. ira. incre
dulitas et similia. Caro enī tunc corrupta extitit. ex c̄
corruptione processit anime et corpis infirmitas. de
quo vide bonam glo. xv. q. i. in summa et tex. in. c. ita
ergo. xxij. q. i. Nō secūdo non esse iurandū p creatu
ram. sed p creatorem. quidā enī bonor exhibetur illi
p quem iuratur cum assumatur ad p̄firmationē actus
qui soli creatori vt ipse solus recognoscatur in supiorē
tribuendus est. Nō tamen q si de facto iuratur p
creaturam ligat nihilominus tale iuramentū. qz iuran
do p creaturā videtur habere quendā respectū ad cre
atorem. vide bonā glo. in. c. quotiens. s. i. q. vij. in glo.
que est super verbo salus. Et ex hoc t ex tex. nō. quia
verba legis licet p̄hibitiua dirigantur in p̄sonā nō tñ
per hoc iuramentum incontrariam semp̄ inualidatur
contract⁹. Bar. in. l. si quis p̄ eo. ff. de fide⁹. et i auc.
sacramenta puberum. C. si aduersus vendi. patet ex
illis verbis hoc nolite iurare ꝛc. et iurans incontrariū
peccat. quia venit p̄tra p̄ceptum dei. et nihilomin⁹ te
netur ad obseruantiam iuramenti ex quo ipsum quod
iuratur potest seruare sine p̄iculo anime. vide qō dicā
in. c. cum p̄tingat. s. eo. et p archi. in. c. non est contra
xxij. q. i. Nō tertio duo requisita ad hoc vt iuramē
tum fiat sine culpa. p̄mo q ex necessitate iuretur. secō
q iuramentum habeat illos tres comites veritatē iu
dicium et iustitiam. et aduerte quia verbum necessita
tis capitur hic in tex. late. ut p̄hendat etiam vtilitatē
vī enī largo mō necessitatus ad iurandū qñ instat vti
litas et sibi non creditur sine iuramento. vñ non solū
ppter vtilitatem p̄priam sed etiam p̄rimi pōt qui s li
cite iurare. si aliter sibi nō creditur vt p̄batur. in. c. ita
ergo xij. q. i. Et ibi bonam glo. et p archi. in. c. nō est
contra ea. causa et questione. Adde etiam ad p̄dicta
glo notabilem in. ca. florentinum. lxxxv. dis. que per
istum tex. dicit omne iuramentū fore temerarium. cuz
ad iurandum non ipellit necessitas quod intellige lar
go mō vt. s. dixi. Nō quarto. ibi omnis contrauer
sia ꝛc. q licite iuratur vt recedatur a lite qō est contra
illos qui verentur subire iuramentuz a iudice vel apte
dilatuz. Et infertur ex hoc qō exceptio q cā fuit iura
mēto finita ipedit litis p̄testationē. sicut quelibet alia
exceptio litis finite cū iuramentū debeat dīe finis om
nis p̄troversie de quo vide bonā glo. in. c. de litis cō
test. li. vi. p Bar. in. l. p̄querebatur. ff. iudi. sol. Nō
quinto p quem sit iurandū et quare sit iurandum. est
enī p solum deum iurandū et nunq̄ p creaturā nisi in
casibus in iure exp̄ssis ut nōter dicat hic glo. iiij. Est
autem iurandum ad finē p̄troversie. intelligē nō solum
iudicialis sed etiam extraiudicialis. l. sed. et si. §. si aūt
hereditatē. ff. de pe. here. p Bar. in. l. ampli⁹. ff. rem.
ra. ba. vbi patet q p̄troversia dicitur ante litis p̄test. et
largo mō ad excusandoz iuramentū dī p̄troversia qñ
subest necessitas vel vtilitas et mihi non creditur sine
iuramento vt patet ex p̄dictis. Nō q p ista verba
in veritate dico vobis ꝛc. iurat quasi interponat ipsuz
deum qui est veritas ad p̄firmationē actus p hoc. c. in
quadā de cele. missa. vbi dī q xp̄s ē veritas ideo xp̄s
interrogatus a pilato quid esset veritas. non rñdit ne
videretur seipsum iactare vt ibi nō. t de multiplici for
ma iuramenti tam in p̄uatiua ecclesia q̄ in hodierna.
vide bonā glo. hic. et. xxij. q. i. in summa. Nō q; p
illa verba moriot p gloriā vestrā ꝛc. apostolus iurauit
et p̄stat iuramentum ex illis verbis p gloriā vestrā ꝛc
et est sensus scōm Jo. an. moriot. i. pericula mortis
subeo. vel paratus sum morī p gloriā vestrā. i. p eter
nam gloriam ad quā spero sic affero. cuz quo affirmo
scriptor. Ex his et ex p̄dictis infero q ad substan
tiam iuramenti non est necesse q exp̄matur v̄bum iu
ro. sed satis est q ad p̄firmationē veritatis quis inter
ponat ipsum deum explicite vel implicite de quo vide
vt dixi in. c. querelā. s. eo. Nō ibi redde deo etiā q iu
ramentum tenemur seruare ex p̄cepto iuris diuini Ex
quo infertur q papa non pōt sine cā illud relaxare de
quo plene dixi. s. eo. quāto. Nō ibi cum sit p̄firma
tio ꝛc. q iuramentū interponitur ad p̄firmationē veri
tatis id est simplicis assertionis. Additur enī simplici
assertioni religionis vinculum. vnde vide ad hoc qō
dixi. s. sup rubrica. Nō in. v. quedā. quare fuit iu
ramentum cessante necessitate, p̄hibitū nō enī p̄hibet
q; in se malū sit sed ppter p̄riū qō sepe ex incauta
iuratione orit. idem dicūt ne dei nomē in vanū assuma
tur. Nō ibi modico vino iūcta glo. q aliqñ indulgen
dum est corpori vt sit p̄mptū ad exercitiū. virtutis. pl
iij. di. communia Et nō p̄tra istos qui ppter abstinētiaz
nimiam incurrūt egritudines. incidunt enī in peccatū
nō modicū et scōm ieronimū offerunt illi rapinam in

holocaustum dum nimia ciboꝝ egestate vel somni pe nuria corpus suū imoderate affligūt qđ dñs odio ha beat. de quo in. c. nō mediocriter de ꝓse. di. v. vbi tex. notabilis. Nō in fine ibi nos ꝛ ꝓuersi. iuncta sup̄ scriptione in qua loquitur abbati et capitulo qꝫ cōuersi monasterij non sunt de capitulo. alias frustra dixisset de conuersis de quo vide qđ legitur ꝛ nō. in. c. ex eo qꝫ in fi. de elec. li. vi. et p Jnno. in. c. ij. de institu. et nō. qꝫ non solum monachi sed etiam ꝓuersi pñt testificari in cā monasterij. facit. c. nup. e. de testibus. Aduerte tñ quia tex. hic dicit deficientibus alijs tē. Et sic vī innuere qꝛ in defectum dūtaxat isti admittant. Sz hosti. et pe. simpliciter supplent ad tex. maxime. quasi etiam alijs testibus exīntibus possint exhibere testimoniū. Nā qñqz quis estimat se habere decē bonos testes et non habet nisi vnum qđ nota. sed vide latiꝰ de hoc in spe. de teste. §. i. v. nunquid. et plene dixi in. c. insuper in. iij. colūna. e. de testibus. et dic ut ibi et ad istum tex. potest dici qꝫ ideo papa dixit deficientibus tē. ne isti iurando veniret ꝓtra conscium. nā dubitabant iurare ideo dixit indulgemꝰ. Venio ad gl. et primo oppo. vī enī qꝫ volens aliquid negare nō dz geminare negationem qꝛ due negationes faciūt vnaz affirmationē vt in. l. duobus verbis. ff. đ v. ob. Cui contrarium innuit ista lia. dū dicit est ē non nō. Solutio colligitur ex glo. ij. ꝛ. iij. videlicet qꝫ qñ due negationes referuntur ad idem faciunt vnā affirmationem vt in ꝓtrario. secus si referunt ad diuersa ut hic. sit enī hic geiatio vt vna referat ad coꝛ. alia ad os. quod nō. Idem vbi referunt ad diuersa in eadē oīone ꝓtenta ut nō. in. d. l. duobus. Itē hoc limita nisi sequat ꝓtrariꝰ et absonus intellectus. tunc enī due negationes nō faciunt vnam affirmationē sed vna negatio stat ꝓprie alia superabunda. pleriqz enī ex abundantia cordis quis geminat negationes vt colligitur ex notatis in. l. i. C. de seruis fugi. vbi p Cy. facit. l. fluminū in prin. ff. de dāno infecto. Sed quid si apponunt tres negationes concernentes idem neqz resultat ꝓtrarius seu absonus sensus. dic qꝫ due faciunt vnam affirmatōez et tertia stat ꝓprie. l. i. de here. instī. ff. notat Bar. i. d. l. duobus et hoc nota et menti tene bene. Opp. secdo vī enī qꝫ licitum sit iurare p creaturas vt p crucē p euā gelium p ordinem p salutem p̄ncipis vt in iuribus p̄ allegatis in glo. iiij. So. dicunt iste glo. qꝫ nō lz iurare nisi vbi in iure exp̄mitur. sed aduerte qꝛ glo. nō reddit rōnem quare in istis licet iurare et nō in alijs creaturis. Dicerem qꝫ in istis habetur respectus ad ipsuz creatorem nō sic faciliter in alijs. vñ glo. notabilis in. c. quotiens. i. q. vij. dicit qꝫ iurās p salutē p̄ncipis videtur iurare p eum cuius iudicio salus p̄ncipis ꝓsistit et sic iurans non peccat. Secus si haberetur respect ad ipsam creaturā dūtaxat intendens illam inuocare in testimonium seu ad ꝓfirmationē actꝰ tūc enī honorem dei debitū ipenderet creature et sic ꝓmitteret ydolatriam de ꝓsecra. di. iij. c. ꝑlatum. et. c. venerabilis. vbi tex. cum glo. ꝛ ꝓboc arguit hosti. contra illos qꝫ plus homines qꝫ deum honorant. dū enī coraz altare transeunt. nullam eciaz inclinationem vl reuerēciā exhibēt. ꝛ qñ coram dño veniunt quasi ydoluz colūt i iungendo manus vtrūqz genu flectendo nō solū pilleum sed clamidem ꝛ zonā remouēdo ꝓtra id quod legitur apoca. xix. vbi angelus dixit beato Johāni cadere volenti ad pedes ipsius vide ne feceris. ꝓcuus enim tuus sum. et licet reuerencia sit exhibenda supioribus de ma. ꝛ obe. sup his. quare isti supiores debent recipe ne videant ꝓtemni. l. obseruādum. ff. de offi. ꝑsi. ꝛ in. c. quō necessitas. lxxxvi. di. hec tñ ydolatria eēt corrigenda ꝛ qꝫ exhibet et recipit debet exhiberi et recipi. iuxta illud verbum Jmpatoris frederici flectentis pape qui dixit nō tibi sed petro Et dicāt qꝫ maxime ꝑlati debent a talibus abstinere ne videant vt dominantes in clero. de quo vide bonum tex. cum glo. in. c. esto. subiectus. xcv. di. ꝛ in. c. epōs cum. c. sequenti ea. dis. ꝛ idem qđ ista glo. in. c. si aliqua. xxij. q. i. Oppo. tercio in eo qꝫ in tex. dī. Nolite iurare omnino. ꝛ tamē in multis casibus ē licitum iurare vt nō. s. eo. nullus So. glo. i verbo omnino dicit qꝫ illud verbum ōnino non stat vniuersaliter. sed exponitur omnino. i. ex leui causa. adducit simile in. l. grece. ff. de fideiusoribus. Hosti. rep̄hendit glo. quia istud omnino stat ibi pro nullo modo. ꝛ sic non est simile. Ego dico eciaz qꝫ hic stat ꝑ nullo mō. Nam ista dictio omnino. nō q̄lificat verbum iurare sed verba subsequencia sc̄z neqz p celū neqz per terram. neqz p caput uel p capillos tē. q̄si dicat nolite omnino iurare per creaturam et tunc stat ꝓprie. Oppo. qꝫ iuramentum interpositum p creaturam non sit seruandum cum iure eciaz diuino. phibeat ar. x. di. c. vides. ꝛ. l. non dubium. C. de legibus. So dicit glo. in verbo seruandum qꝫ ex quo illud quod iuratur est licitum seruandum est iuramentum qualiter cūqz iuretur. multa enī fieri phibentur que si facta sunt obtinent roboris firmitatem. Eciam dat simile. iudex vltima die sue iurisdictionis iudicare non debet. l. cū q̄. ff. de iur. o. iudi. si tñ iudicat sētia tz. l. meminisse. ff. đ offi. ꝓconsu. Nō bene hoc vltimum ꝑ intellectu illarū legū ꝛ hanc gl. allegat Bar. in d. l. eum qui. Sed intellige qꝫ non debet vltima die iudicare sc̄z post ad vēnum successoris. erubescit enī ꝓpter abdicacōnem iurisdictionis. ante enī aduentum iurisdicōnis successoris licite iudicat. d. l. meminisse. Item intellige glo. in ordinario secus in delegato nam ille iudicat eciam vltima die iurisdictōnis sue vt in. c. cōsulunt de offi. dele. vbi ꝑ Jo. an. ꝛ vide que habent in auc̄. de admi. tu. §. illud coll. vij. Sed quo ad principale dictum glo.

dic q̄ nō est sufficienter responsum ad ꝓtrariū ega dico ꝙ .l.ꝓhibet.q.l.ꝓhibet iurare.ꝙ creaturā non q̄ ipsū iuramentū in se sit malū sed ut reuerētia exhibeat principaliter ipsi deo. Si aūt ꝓtra fit valet nihilominus iuramentū .q; saltē in ꝓsequentiā iuratur ꝙ creatorem.honor enī exhibitus creature redundat etiam ꝓsequenter in honorē creatoris hoc.ꝓbat hic tex.in.ꝑ q; testante.et sic lex.ꝓhibitiua nō habet ꝓpetuā z pura cāz.ꝓhibitionis.et sic cessat ꝓtrariū fac̄.qđ nōt gl. in.c.tua.de spon.duoꝝ. Glo.in verbo necessitas ē falsis.et nō eam et dic vt.s.dixi in nōbilibus. Quero tex⁹ hic et darius in.c.aladuertendū xxij.q.ij.dic̄ q̄ iuramentū dz hr̄e tres comites.scz veritatē.iudiciū et iustitiam.alias si aliquid istoꝝ defuerit potius ē periurium q̄z iuramentum. Qualiter aūt ista intelligantur sol'.gl.in verbo in veritate cum duabus sequentibus ad hoc tendunt.et expone scōm eas veritatē scz ꝓsc̄e scz q̄ id qđ iuratur debet quis putare verū in cōscia Non sufficit enī q̄ in se est vez nisi iurans credat illō vez.alias illicite et ꝓtra cōsciam iurat.xxij.q.ij.homines.nō.glo.in.d.c.aliaduertendum. Et est tex.fm vnum intellectum in.c.quanto in fi.s.co. dicit.iudicium id est discretionē vel deliberationē.debet enī iuramentū esse discretū.et dic q̄ dicit discretū ex modo iurandi et ex cā,ꝓpter quā iurat. Si enī iurat ꝙ deum et ex cā necessaria seu vtili satis est discretus vt.s. dixi alias vt hic,ꝓbatur in tex.et.s.dixi et ē tex.xxij.q.iiij .§.illicitū cū se.dic iustitiā id ē q̄ iustum sit q̄ iuret.ut in.c.quāto.s.e. Si enī ista vel aliquid istoꝝ defuerit nō iuramentū sed ꝑiuriū ē censendū scōz gl.hic.z sūt verba tex.vt.d.c.aliaduertendū. Ex ꝓtra hoc ego fortiter oppono. Iuramentū interpositū sup creatura nō habet in se ꝓmitem iudicij.qz nō ē discretū cū sit ꝓtra ꝑceptum dñi.et tamen ꝑcipit illud obseruari.ut b̄ ergo ē iuramentū et nō ꝑiurium. Item si quis indiscrete nulla necessitate vel vtilitate suadente iurat aliquid qđ in se nō est malū tenetur ad ipsius obseruantiā.ut in.c.cū quis.et qđ ibi nō.s.co.z in.d.§.illicitū.ergo ad esse iuramēti nō requirit iudiciū. Do.dico ꝙ q̄lz iuramentū ē indiscretū ex pte eius qđ iurat vt qz illud illicitum vergens ad interitū vel dispendiū salutis eterne.et seruari tale non debet.xxij.q.iiij.p totū. Quālz indiscretū est ex mō iurandi.ut qz iurat ꝙ creaturā vel sine deliberatione seu cessante necessitate vel vtilitate et tunc dic q̄ iuramentū obliget vt hic et in iurib⁹ sup ius allegatis Et ad tex.c.aliaduertendū. dū dicit q̄ ē potius ꝑiurium q̄z iuramentū dic q̄ nō ē iuramentum scz licitus sine peccato sz ē ꝑiurium id est illicitū et in cauta iuratio.capitur ibi ꝑiurium largo mō,ꝙ incauta iuratione.nō,ꝙ transgressione liciti iuramenti. Concludit ergo qz gl.z doct.hic nō declarāt q̄ ad b̄ ut q̄s iuret sine peccato iuramentū ex omni sua pte sit licitū oz habere illos tres ꝓmites si tñ aliqđ illoꝝ defuerit.dū modo qđ iuratur sit licitum z honestum ē seruandū et iuramētum ē licet nō fuerit licitū z peccauerit iurādo nō tñ talis sēp peccat mortaliter sz q̄lqz venialiter secundam q̄ntitatem culpe vt nō.archi.m.d.c.aliaduertendum. Hoc vī,ꝑbari hic z darius in.d.§.illicitū .z nō l.d .§.aliaduertendū .vide simile in eo q̄ ꝓtraxit mr̄imonium ꝓra votum castitatis.tenēt enī mr̄imoniū licz ille peccauerit in ꝓtrahendo vt in.c.vno.de voto z voti redemp.li.vi. Quero quid ē dicere amē Glo.in.ꝑ.amē exponit ip ē sine defectu.z scōm hug. vt hic refert Jo.an.est hec dictō ꝓposita ab a q̄ sine et mene quod est defectus.vide. c.reuera.in fine de cōsc. .di.ij.vbi exponit amē.i.verū ē,hoc ē textus hic vbi capit amē,ꝙ veritate z in effectu idem ē quod sine defectu. Aliqñ exponitur amē id ē fiat. Et sic capitur ꝓmuniter in officijs diuinis . Nam clerici respondent amen id ē fiat qđ petitū est i orōne. Hinc hieronimus ad metellam dic̄ q̄ septuagita i tēpres vbi i ebreis legitur amen amē trālstulleunt fiat fiat Et de hoc verbo kirieleyson.dic q̄ due sunt ptes.et dicit kirie id est dñe.leyson.miserere.vt nō Jo.an.in addi.spe.in ti.d sen.prela.§.vt aūt. Glo.in verbo testis .ponit formas iurandi in veteri testamento et tpe gracie scz in ꝓmitiua ecclesia post aduentum xp̄i.et in ecclesia hodierna. Ex qua manifeste colligitur qđ.s.dixi videlicet q̄ ad esse iuramenti nō requirit q̄ iuretur exp̄sse ꝑ verbū iuro.Et vide de his plenior glo.xxij.q.i.in summa.et in co q̄ in fine dicit glo.hodie iurare ꝙ deū et ꝙ euangelium. Jncontrariū facit qđ habet.s.in glo.iiij.vbi etiam hodie ponunt alij mōi iurandi. Ad idē.ij.q.v. .c.si quis ꝓbiter. Jtē ex ꝓsuetudine hodierna saltem apud italicos sufficit tangere quālibz scripturā ut est gl.nōbilis in.c.de bereti. Jdeo quero qualit̄ sit hodie in dubio iurandū Do.dic ꝓbabiliter ꝓ dicto gl.in.d.c.i verbo tacta.et hosti.hic.q̄ aut ius exp̄sse in illo cāu,ꝙ uidet puta vt i teste q̄ debet iurare tactis euangelijs z tūc opter sic iurare.ne sufficit illā scripturā tangere. ij.q.ix.hortamur. Et ꝓmuniter iuramenta que deferunt a iure a iudice z a ꝓb⁹ ex necessitate ꝓstant ꝓdicto mō.i.q.vij.quotiēs.xi.q.i.testimoniū ō iur amē. calū.c.pe.z.s.c.ego enī. Si aūt iurarēt aliter lz illud esset iuramētum z obligaret iurantē nō tñ esset satisfactū iuri.cū,ꝙ forma exigat tactura euangelioꝝ. Nō bonam gl.i.c.vt circa de elec.li.vi. Ego puto b̄ vez nisi ꝓsuetudo cessat inꝓtrariū i.c.fi.ō ꝓsuetudinē. Quālz iuramentū ōfertur voluntarie a pte pti.et tūc iurandū ē scōz voluntatē oferentis. Jntelligēdo tñ q̄ illud sit ꝑmissū.d.iij.cū.l.se.ff.e.ti. Quālz ptes ꝓuenerūt ō iurādo ñ exp̄ssa certa forma.z dic̄ b nōnē hosti.iurādū ē modo p̄dicto.scz sup euangeliōs quod placet vīn dubio videatur actūm secundū q̄ iura deferunt ꝓmuniē

ar.ff.de edi.edic.l.q; si nolit.§.quia assidua.Et videt tex.cū ibi nō.p Bar.in.l.qui p salutē.ff.e.ti. Et vide de materia p hosti.in sūma.e.ti.§.quō.sub.§.p qō.

Glo.in verbo mala ponit vnuz simile ad tex.nam quedā sunt simoniaca ipso iure vt vendere spūalia.q̄dam p ꝓstitutionē eccle vt dare aliq̄d p bñdictiōe nubentiū vel p baptismo. Ista duo exēpla repbat Joan.quia certū est q; baptism⁹ est sacrm̄ t bñdictio nubentiū est sacre rei signū t sic p illa ꝓfert et auget gra spūs sancti ergo ꝓhibitū est aliq̄d dari. q; simoniacū Sed forte iudicio meo saluādo glo.posset dici q; vendere ipsa spūalia est simoniacū in se. Nā simon mag⁹ a quo dicta est simonia voluit emere gram spūssancti vt nō.i.q.i.in sūma fm archi.sed aliq̄d p ipsis dare vel accipe non tm animo vendendi vel emendi ꝑ remunerandi ꝓpatum non est in se simoniacū. Sed dr simoniacū q; iure ꝓhibitū.facit bo.tex.cū glo.i.q.i.emendari. Et circa hoc cogitabis q; esset valde notabilis limitatio ad materiā simonie t vide de materia gl.in.c.cum pridez.de pactis.t.c.saluator.i.q.iij.vbi p glo. Quero q̄d de tercio exemplo glo.scz cū datur ꝓponē dis ꝓpatis in sede.Jo.an.approbat dictū glo. vt illud sit simoniacū q; ꝓhibitū.ꝑ considera q; glo.nō apperit an velit intelligere de nuda institutione corpali an etiā de collatoria tituli vide circa hoc que dixi in.c.i.d simonia.t in repetitione.§.q; vero.de preben. extirpande. Glo.in verbo sequunt colligit aliq̄d ꝓhiberi,ppter malū q̄d inde pōt sequi.Et oppono in contrariū de.l.fi.ff.qui t aqui.ma.li.nō fi.vbi dr q; licet stipulare operas vel mercedem a liberto licet stipulari non liceat simpliciter mercedē.ad idē.l.si vn⁹.§.illud ff.de pactis.vbi dolus futurus non pōt exp̄sse remitti.t tm pōt pacisci ne agat depositi.t sic idirecte remittitur dolus futur⁹. Glo.nō sol.ꝑ dic quo ad.l.fi.q; in stipulatione alternatiua non est ꝓhibituz q; solutio fiat voluntarie cū optio det ipsi liberto vt in regula in alternatiuis.li.vi.ad.l.si vn⁹.dic q; pōt pacisci ne agatur depositi scz respectu doli de ꝓterito t dic plenius vt ibi nō. Glo.penul.instat an t qñ cessante causa esset effectus.t videtur appellare causam finalē propter quam excludendā.causam impulsiuā ꝓpter quaz habendā.t mens gl.est q; cessante causa finali cessat effectus.Secus si cessat causa impulsiua t innoluit se multum. In hoc tm dic vt plene t dare nō.in.c. post trāslationē de renun.in glo.in.v. cessante.t super ea.

Glo.fi.tacite,opponit.illi de collegio idistincte admittunt in causa ecclesie ad testificandū vt in.c. super prudentia.xxxij.q.ij.t in.c.insuper.d testi.ergo frustra papa hic dicit indulgemus.frustra eniz indulget qd̄ cōmuni iure conceditur.l.i.C.d thesau.li.x.Glo.metu contrarij exponit id est indultum esse ostendimus. Idem Inno.Vel fm hosti.hoc fecit papa ad saluan das istoz ꝓfidencias qui aliter se secaros esse non putabant.t facit hec litera in ar.q; regularis in alia causa q̄s ecclesie nō pōt esse testis.aliter tm dicit accur. C de testi.auē.si dicat.t plenius in spe.eo.ti.§.i.v.item excipitur q; est monach⁹.t in.v. quid de monachis dixi in.d.c.insup. Extra glo.quero an indistincte sit ꝓhibitū iurare cessante necessitate vel vtilitate. Dicit Inno.q; sic.nulla enī vel modica est dīa fm eū an quis iuret sup euāgelia vel reliquias siue dicat tm̄ ꝓmitto hoc in fide mea.quia non solum p creata ꝑ etiā p increata prohibeatur iurare nisi necessitas vel vtilitas hoc exposcat vt hic.t quod me.ca.c.ad aures.t d arbi.c.peruenit. Itē iramentū est qñ quis dicit sub pena lo anime sue de fri.fraternitatis.dicit tm̄ q; maior ē cō tempt⁹ et maius est peccatum fallere iuramentum factum per increata vel superiores creaturas q̄s p min⁹ sanctas. Pro hoc ego allego tex.exp̄ssum i.c. mouet xxij.q.i.vbi etiam queritur quis magis peccet an iurans p creaturā vel p falsos deos an transgrediēs iramentū factum p deum.Ratio dubitandi est q; primus peccauit bis.s.iurando t transgrediendo. ipse d̄ iurat p deum peccat solū in transgrediendo. sed dic q; istud vnicum peccatū ꝓponderat illis duobus vt ibi Ex his decidit alia questio an sit peccatum xp̄iano iurare p deos alienos t an teneatur illud iramentuz adimplere.Inno.dicit q; peccauit in iurando vt hic t tenetur adimplere vt.d.c.mouet.Nā qui iurat p creaturam iurat qdāmodo p creatorē q; creatura est testis creatoris.Et creator honoratur in creatura licet non principaliter. Ulterius q̄rit̄ an peccet xp̄ian⁹ recipiendo iramentū ab infidelibus fm religionē ipoz Inno.q; non.pro hoc videtur tex.in dicto.c. mouet.

Ultimo queritur qualiter peccet iurans sine causa vel iocose.vide qd̄ le.t no.xxv.di.§.alias ea demuz.t.c.florentinum.lxxxv.di.per archi.in.c.non est ꝓtra xxij.q.i.t quod nō.s.eo.tua. Nico.abbas.

Jcut nostris. Casus.Juramētum ꝓtra vtilitatē ecclesiasticā p̄stituz nō tenet. Diuidit in tres ptes Jn ꝑma ponit iramentū temerariū. Jn secūda punit iurantem ibi pro iuratione. Jn tertia committit inquirenda et retractanda ibi quia Nota primo argumentum q; vacante ecclesia possunt canonici facere statuta dūmodo non sunt contra vtilitatem ecclesie An autem durent creato epiſcopo vel possint p epūm reuocari.vide Fre.ꝓsilio.xvi. Nota scō.o.ibi in minoribus ordinibus ar.fm Jo.an.canonicos non cogendos vt promoueātur.potest tm̄ hoc intelligi d minoribus per respectum ad etatem fm ordinem ep̄ales t sic non colligit argumentuz.t de hoc dicendum vt le.t no.in.c.queris.d eta.t q̄li.t in dc̄; vt hi. q̄.e.ti.

Nō q; iurās añ suā,pmotiōez in p̄iudiciū dignitati

non tenetur ad obseruantiã post promotionẽ Ista aũ canonici forte statuerant q̃ quicunq; ex illis fieret episcopus seruaret quedã que tẽebant in p̃iudiciũ eccie seu pontificalis dignitatis. Ex hoc habes quid dicendum cum cardinales ante creationem summi pontificis aliqua statuunt et promittunt etiam cũ iuramento illa seruare si p̃tingat aliquẽ eor̃ promoueri ad sũmum pontificatum. nam puto iuramentum nõ astringere si iuramentum tendit in p̃iudiciũ dignitatis pontificalis ar. hic. Nõ illicite et temere iuranti penitentiã imponendã licet nõ astringatur iuramẽto ꝛ videtur q̃ sit imponenda penitentia vni⁹ anni vt in. c. q̃ sacramẽto. xxij. q. iiij. voi bonus tex. cũ glo. et vide glo. o. c. tua.

Nõ q̃ illicitum iuramentũ largo mõ põt dici p̃iurium et dic p̃iurium. i. indiscretum et illicitũ iuramentum. Non aũ capitur hic p̃iurium pro transgressione iuramenti liciti. simile in. c. aia aduertendum. xxij. q. ij. dixi. o. c. p̃i. Non aũ peccat quis non seruando illicitum iuramentũ. Sed peccat temere iurando. s. eo. quanto. ꝛ. xxij. q. iiij. p totum. Nõ vltimo ad vtilitatem ecclesie posse fieri inquisitionẽ etiã nulla p̃cedẽte infamia. facit q̃ nõ. in. l. iij. §. hoc aũt iudiciũ. ff. de dam infec. Sed contra hoc et ꝓtra tex. oppo. videtur aũ q̃ non esset hic necessaria inquisitio cũ p̃staret de delicto ep̃i ex confessione. Solu. dicit Jo. an. q̃ isti ep̃o credidit papa in suam p̃iudicium. ideo sibi mãdat penitentiã iponi sed in p̃iudicium canonicor̃ noluit credere sicut nec debuit. ideo mandat illor̃ respectu inquin. et p hoc allego tex. vi. q. ij. placuit. ꝛ. c. si tantum. vbi patet ep̃o soli non esse credendũ in p̃iudicium subditor̃. Glo. i. colligit ex tex. q̃ si existẽs in mortali peccato, p̃mouetur nõ tñ ex hoc debet remoueri. sed penitẽtia de peccato est sibi imponẽda sicut ẽ factũ fuit. Jn ꝓtrariũ arguit de. c. quicunq;. lxxxi. di. et. xxiij. di. c. vlti. et. l. di. ex penitentib⁹. Soluit i effectu. q̃ venia peccata nõ deiẽnt iam p̃motũ vt hic. secus in grauibus vt in contrariis. hoc aũ peccatum temerarij iuramenti est leue q̃ patet ex eo q̃ solum imponitur penitentia vnius anni vt. d. c. qui sacramento. ꝓ alijs aũt mortalibus imponitur. vij. annor̃. xxxij. q. ij. hoc ipsum. et idem tenet Jnno. Que aũt crimina inducant depositionez dixi plenissime. i. c. ac si derici. de iudi. Et nõ ex gl. q̃ temere. iurans peccat mortaliter. et idem sentit hic Jnno. Sed tu intellige q̃ iurauit illicitum vt hic et in. d. c. qui sacramento. secus si iurasset temere. idest sine necessitate ꝛ vtilitate seu iocose. nam tunc peccaret venialiter. xxv. di. §. alias ea demum. notat glo. in. c. florentinũ lxxxv. di. An aũt temerariũ iuramẽtũ repellat ab electõe vel testimonio. vide gl. in. d. c. florentinũ. tetigi aliq̃d in. c. i timanit. et. s. testimoniũ. s. de testi. vide etiã nõ. glo. xxij. q. iiij. Remissio que p̃cludit iuramẽtũ illicitũ ꝛ te merarium non infamare nec impedire electionẽ factã vel faciendã. quatenus dicit de facta placet q̃ tex. est hic. quatenus dicit de facienda credo q̃ male dicat nisi p̃us pacta penitentia. ar. c. fi. de. de. exco. minis. sentit glo. in. c. florentinũ. s. dicto. Pro opinione tñ illa⁹ glo. l. duco bonũ tex. in. c. i. lxxxi. di. vbi grauc peccatum dũtaxat repellit ab electione. sed istud nõ põt dici grave vt patet ex impositione penitẽtie. p̃mũ dictũ puto tutius. q̃ omne mortale põt dici graue cũ p̃uet vita eterna. xxv. di. §. alias ea demũ. Quid de eo qui iurauit nõ episcopari an ex hoc repellatur. Jo. an. remittit ad. c. archidiaconũ. alias florentinũ p̃all. ego remitto ad. §. illicita. xxij. q. iiij. et plenius dixi in. c. si vero. s. eo. dic ut ibi. Glo. secũda colligit q̃ sede vacante etiam canonici nihil possunt disponere in ipsa⁹ p̃iudicium. vide. c. quia sepe. de dec. li. vi. iuncta de. statutum. eo. ti. et. xij. q. ij. si qua de rebus. Oppo. et videtur q̃ ex duplici capite istemet episcopus poterat reuocare attemptata in damnũ ecclesie. p̃mo p. c. q̃ quis p̃misit xxxv. q. ix. et. c. si quis p̃biteror̃. ꝛ. de. ecclẽ. nõ aliena. vbi dicitur q̃ etiam ipsemet qui indebite alienauit bona ecclesie potest reuocationẽ facere seu bona repetere. Item quia iste iurauit ut canonicus nunc autẽ erat episcopus. p hoc. c. venerabilẽ. ꝛ. de. elec.

Glo. ii. fatetur ꝓtrariũ dicit Jo. an. hoc ver̃ si intuitu dignitatis vult venire ꝓtra. Secus si intuitu psone. quia tunc necessaria est superioris auctoritas ar. in. c. p̃dicto venerabilem. Hec limitatio, pcedit respectu p̃mi capitis. sed respectu secundi dicit q̃ etiã si iurasset tãq̃ episcopus non tñ astringeret eum iuramentũ. q̃ ex̃q̃ iuramentum est illicitum ꝛ in damnũ ecclesie nõ refert an iurauerit vt canonicus an ut ep̃s. q̃ neutro casu valet iuramẽtum tanq̃ indiscretum et iniustũ ut hic. et. c puenit. s. eo. Sed si iuramentũ alias fuisset licitũ bene refert an iurasset vt canonicus an ut episcopus. vt. d. c. venerabilẽ. tene ergo in hoc glo. Ultimo ista litera facit ad q̃nem an donatio facta p̃ episcopũ capitulo suo de bonis sue mense p̃dicz successori videtur q̃ non ar. hic vbi factum capituli nõ p̃iudicat futuro ep̃o. iste tñ tex. facit multum a remotis. q̃ hic factũ fuit illicitũ nec iterueniit auctoritas episcopi cũ iste tũc temporis esset canonicus. dictum tamen est in se ver̃ Et illud tz Jo. an. ꝛ Ant. b̃ mouent ea rõe q̃ capitula nõ potuit auctorizare i facto, ꝓpio p̃ ea q̃ habent i simili in cle. ij. de re. eccle. nõ aliena. ꝛ ibi glo. formal istã q̃nẽ. Et p hãc rõnẽ ꝓcludebat b̃. Jo. an. alternatiue tñ nullã ecclesiã posse aliquid dare ecclesie cathedrali auctate episcopi. xvij. q. iiij. q̃sti. et ita ꝓmuniter transeunt hic doctores. b̃ vltimũ ego puto ver̃ q̃ñ vellet donare ꝓmuni mẽse ep̃i ꝛ capli q̃ tũc ep̃s auctorizaret ꝺ facto, ꝓpio. Nec⁹ si vellet donare ipsi capio vel ad fabricam ecclesie cathedralis. quia tunc ep̃us

non auctorizat in facto ꝓprio in alienatione quã facit iux̃ nõ. ꝑ Jo.an.in.c.ii.ꝑter tua debita.de referip. li.vi.z in.c.vt nostrũ in fi.vt ecclesia benefi.nec epus ꝺz ꝓsentire in facto ꝓprio.qz in alienatione quã facit ecclesia inferior nõ requiritur nisi auctoritas epi.xij.q ij.abbatibus.z.c.placuit.nõ.in.c.i.de his que fiunt a prelato.ꝫ dubitabile magis est primũ dictũ.Olin.z Jo.z vide hosti.in.c.nouit.de his que fiũt a ꝓlato si ne cõsensu capituli vbi tenet episcopũ indigenti capꝰ posse aliqua de ꝓtinentibus ad mensã suã donare. qz nõ ꝺz ꝓprie alienare cũ omnia remaneãt in dñio ec clesie.l.vnũ ex familia.ff.de.le.ij. Sed tene qõ valet tñ in vita epi.successor aũt põt reuocare qz cũ in alie natione etiã irretractabili requirat ꝓsensus capituli.vt in.c.sine exceptione.xij.q.ij.capitulũ tñ iure hodier no nõ põt consentire ad sui cõmodũ vt expressum est in cle.ij.de rebus ecclẽ.nõ alienãdis.z hoc tenet spe. z Jo.an.in addi.spe.in ti.de his que fiunt a prelato in vltima addi.sicut nec tutor auctorizet ad sui cõmo dũ in factis pupilli.l.i.z.l.pupill'.ff.ꝺ auct.tuto.ꝓ qõ dixit bar.in.d.l.i.qꝫ si statuto cauet qꝫ mulier non possit obligari sine ꝓsensu duoꝝ cognatoꝝ.non pote rant isti agnati consentire ad eoꝝ cõmodũ qõ nõ.pu to tñ qꝫ si ex causa fieret venditio rei epi posset capitu lũ palã z publice sine fraude emere qz tũc ñ ꝺz ꝓsentire ad sui cõmodũ cũ ille ꝓtract' fiat principaliter ad vti litatẽ epi.sic tutor emit palã rem pupilli ipꝺ ꝓsentiãre vt nõnter ꝓbatur in.d.l.pupillus.z sequenti.z capitu lũ ꝓtrahendo videt ꝓsentire vt nõ. Jo.an. in simili in regula qui tacet.de reg.iur.li.vi.in merc.z Bar. in.l. cũ pater.§.liberis.ff.de le.ij.z Bal.in.l.si filius.C. de petitione here.facit qõ.no. Oldra ꝓsi.ccxviij. z sic põt restringi z limitari dicta clẽ.si vna de rebus eccle sie non alienandis. Abbas.

Vm contingat. Casus. Non audit mulier ꝓtra alienationẽ rei dotalis cui spõte ꝓsensit z nõ ꝓtrauenire iurauit sic sũmat cõmuniter. Sed ego generalius sic sũmo.iuramentũ ꝑstitũ sup actu a lege infirmato ꝓncipaliter fauore iurãtis licet secũdario in fauorẽ publicum necessario est obseruandum si non vi nec dolo fuit prestitum z in alterius preiudicium prin cipaliter non redundat.h.ꝺ.multum singulariter con siderata medulla capituli. Jn prima pte ponitur con sultatiõ. Jn secunda rñsio ibi nos. Nota ex princi pio iuncto fine qꝫ mulier ꝓsentiens alienationi facte ꝑ maritum ꝛe re dotali vel donata,ꝓpter nuptias idem z fortius ꝺe re vtriusqꝫ cõmuni non presumitur vi aut dolo inductã nisi probetur.vnde reuerentia maritalis dũtaxat ipsam non excusat quod bene notabis.vnde oportet qꝫ ꝓbent verbera vel mine sufficientes ad in cutiendum iustum timorem.ad hoc qõ nõ. Jnn.in.c. causaꝝ matrimonij.de offi.ꝺele.z bar.in.l.ad inuidiã C.qõ me.ca.z vtrobiqꝫ facit tex.ad idẽ.c. accedens. de conuer.ꝯiuga.z sic limita qõ le.z nõ.in.l.i. §.que onerãde.ff.quaꝝ rerum actio non dat. Jdẽ dic in cle rico ꝓsentiente epo z similibus ꝓsonis. Secundo nõ qꝫ circumscripto iuramento ꝓsensus mulieris sup alienatione rei dotalis vel donationis ꝓpter nuptias nullam obligationem constante matrimonio inducit z sic videtur qꝫ etiam naturalis obligatio non oritur. Et nimirum quia ex contractu qui fit lege resistẽte nul la oritur obligatio.vt in.l.cum lex.ff.de fideiuss. et qõ ibi nõ.bar.lex eñ huic alienationi resistit.vt.ff.de fũ do dotali ꝑ totuꝫ.z in auẽ.sive a me.C. ad velley.z ꝑ hoc videt solui hic qõ quã ponit hic ꝺo.anto.an fide iussor accedens huic venditioni tenetur de euictione z ponit multas opiniones.ꝺe hoc vide plene ꝑ Bar.in ꝺ.l.cum lex.vbi tandem videtur coũcludere qꝫ si mlr vendidit non tenet ipsa nec fideiussor.ꝺ.l. Sed si ven didit maritus vel alius tenetur ipse z fideiussor.ar. in l.z si is.C.de predijs mili.sine de non li. Ratio quia lex non resistit vẽditioni.z sic actioni ꝑsonali.sed alie nationi dominij.vnde vxor nõ obligat.quia tenet ad translationem dominij.l.exempto.ff. de acti.emp.et qõ dixi in.c.cum Jo.de fide instru.nec fideiussor. qz haberet regressum contra mulierem. Sed alius ven dens z fideiussor tenetur quia nemo ꝓhibet rem alie nam vendere cum soluꝫ obligetur personaliter ad tra dendum rem vel interesse.vt in.l.rem aliẽ.ff. de cõ traben.emp.z hoc teneas omissis varijs opinioni bus recitatis ꝑ Jo.an.z ꝺo.an. Nõ tercio qꝫ iura mentũ ꝺolo vel metu prestitum non est obligatorium Aduerte respectu ꝺoli.casus est clarus qñ fuit talis qꝫ habuit auferre consensum iuxta notata ꝑ Jo.an.in.c. vno.de cõmo. Sed dubiũ est respectu metꝰ ꝑ.c. vex. z.c.si vo.s.e.vbi patet qꝫ tale iuramentũ est obligato rium licet posset peti absolutio a iuramẽto.vt hic z ibi z hoc cõmuniter tenet z quo ad casum nñm videt ex presse tenere archi.in.c.ij.ꝺ pact.li.vi. Et multi tenue runt hic dicentes ad istũ tex.a cõtrario qꝫ iuramentũ metu extortum non obligat.sꝛ in effectu.quia potest peti absolutio sed certe hec est ímpropietatio. z ma xime quia sic loquitur dictum.c.ij.z.c.licet ij. e.li.vi. Jdeo dicendum et melius. quia aut iuramentum est metu extortum in casu a lege nõ ꝓhibito z est obliga torium.z sic loquitur.c.verum.z.c.si vero.s.eo.aut in casu a lege prohibito.et tunc non obligat ipso iure.qz ꝓpter legis resistentiã oportet qꝫ sit spõte prestitum z iste est,ꝓprius casus isti'.c.z.c.licet.z.c.ij.pal. z opti me facit auẽ.sacramenta puberuꝫ.C.si aduersus ven. vbi dicitur qꝫ nullius est momẽti intercedente metu. z est singularis limitatio ad iura in cõtrariũ allegata. z banc opinionem reperi tenuisse dominum Cincer.

mediolanen̄.eximium canonistam .et hanc opinionez semper tenui.et sic intellige ꝛ limita gl.in.d.c.ij.Alia non colligo.qz veniunt ꝑ-exaianda. Sed anteq̄ ō scendā ad glo.formo vnicam oppositionem ꝓtra lr̄am vī en̄ qp respectu donationis ꝓpter nuptias frustra q̄ritur de validitate iuramenti mulieris.qz soluto mr̄imonio dos redit ad mulierē et donatio ꝓpter nuptias ad virum vt in.c.fi.de dote.post di.relti.Do. duplex est.forte ex forma statuti vel pacti mulier supueniens lucrabatur donationē ꝓpter nuptias ideo volebat nūc venire ꝓtra illam alienationem.vel dic qp dicebat illā rem sibi obligatā ꝓ restitutione dotis ꝛ sic agebat ꝯpo tecaria et dicebat alienationem nullā p illā auc̄.siue a me.replicabatur ō iramento et respondeī vt in lr̄a. Hanc attingendo glo.et intrinsecā materiam huius. c.oppono ꝓtra tex.Juramentū ꝓtra legem interpositū est nullū.vt in.l.non dubium.C.de legi.et.c.li diligē ti.de fo.ꝓpe.sed lex ꝓhibet fundi dotalis et rei dona te ꝓpter nuptias alienationē ut.s.dixi.ergo et aliena tio et iuramentum nullius sunt momēti.et corrobora ꝓtrarium hoc ut in principio glo.ex qua in effectu col liguntur tres solutiones. ℙrima qp lex ciuilis irri tauit talem contractum ꝑsiderando id quod erat vile et honestum corpi.expedit en̄ mulieres saluas habe re dotes ꝛc̄.l.i.ff.so.ma.Sed canon hic̄ cōsiderat vti litatem anime.anima en̄ est preferēda corpi et cūctis rebus.xij.q.i.p̄cipimus.hec solutio est bona in se ꝛ ē sensus qp licet lex ciuilis resistit huic ꝓtractui ob salu tem corporum et ꝓseruationez p̄monij.lex aūt cano nica non vult resistere iuramento ne ꝓpter bona tem poralia detur via p̄iurij.s.hec solutio licet in se sit bo na vt predixi non tñ formaliter euacuat contrariū cū hoc iuramentum sit prestitum ꝓtra legem fundatam sup bona equitate.l.i.ff.so.ma. Scōa solutio qp aut mulier p̄t sibi ꝓsulere ex alijs bonis mariti vsq; ad quantitatē dotis et tunc iuramentum p̄iudicat mu lieri.et ita loquitur hic.alias secus ut in dicta auc̄.si a me.et scōm hoc canon non corrigit legem sed reducit ad terminos illius auc̄.siue a me.hec solutio non vi detur placere gl.et bene.quia l̄a loquitur indistincte Itē ꝓtra hanc solutionē facit tex.in.c.ij.de; pactis li. vi.vbi tex.dicit qp oīno debet huiusmodi iuramentuz obseruari.ad idem.c.licet.eo.ti.li.vi.vbi tex.loquitur indistincte et tenet archi.in.d.c.ij. Tertia solutio qp aut lex ꝓhibens habet ꝓpetuā cām ꝓhibitionis et inuariabilem vtputa qz ꝓhibet ea que in se turpia sunt et iuramentū nihil operatur vt in ꝓtrarijs. Aut nō habet ꝓpetuā cām ꝓhibitōis ꝛ ꝓcedat iste tex.Nā ꝓ hibitio h' alienationis nō est ꝓpetua.qz si mulier cō sensit itez post bienniū etiā sine iuramento tenet aliena tio vt dicta auc̄.siue a me.Juramentū hic igit̄ hz vim scōi ꝓsilij.

qua habes qp vbi ad validitatem actus requirit̄ geni natus consensus sufficit vnicus cum iuramēto.Tam non satisfacit hec solutio ad tex.nostrum,qz dicit en̄ so lum respectu donationis ꝓpter nuptias et sic loquit̄ illa auc̄.siue a me.nō aūt respectu fūdi dotalis.ꝛ q̄q̄ glo.hic in fine adducant vnum simile scilicz i pacto. l.p̄missorie quod est in pignoribus reprobatū.et tñ si intervenit iuramentum nō auditur volens ꝓtravenī re ut in.c.significante de pig.attamē in veritate nō est simile respectu istius vltime solutionis sed potiꝰ ꝓtra. quia illa,ꝓhibitio habet cām ꝑpetuam ꝓhibitionis ꝛ nihilominus iuramentum incōtrarium est seruandū. Sed p̄t dici simile respectu bꝰ tex.generaliter intelli gendo.sicut en̄ hic valet iuramētū ꝓtra legē.ita ꝛ ibi. Sed p hoc nō soluitur formaliter ꝓtrariū sed est mul tiplicare inconueniens.Dy.in regula non est obliga torium.de re.iu.li.vi.archi.in.c.quāuis.de pactis li. vi.et multi alij dicunt qp contraria procedunt vbi iura mentum interponitur ꝓtra ius ꝓmune istud.c.et dictū c.q̄uis.et auc̄.sacramenta puberum procedunt vbi iu ramentum interponitur ꝓtra ius singulare editum fa uore certarum ꝑsonaz.hec solutio videt multum colo rata et exquisita.Sed incōtrarium facit.c.significāte. de pig.vbi valet iuramentū ꝓtra ius ꝓmune.Nā pa ctum.l.p̄missorie de quo ibi i;pbatur.nō fauore certe ꝑsone.sed generaliter i;pbatur quo ad omnes.Alij di cunt qp aliud est de iure ciuili.aliud de iure canonico. et hec solutio incidit in idem cū p̄ma sed nō ꝓcedit p auc̄.sacramenta puberum.C.si aduersus ven.vbi va let iuramentum contra legem. vnde formalius ꝛ da rius soluendo.contrarium dico qp q̄q̄ lex aliquis ꝓ hibet ꝓpter bonos mores ꝑseruandos.et iuramentū incontrarium nil valet ut in regula nō est obligatoriuz de re.iu.li.vi.Rō quia talis lex est fundata sup equi tate naturali que est indispensabilis et incōmutabilis maxime p istuz iurantē cū sit ꝑsona p̄uata.v.di.in p̄n cipio.viij.di.que contra mores.et intelligo de bonis moribus naturalibus.non aūt de ciuilibus tñ.quia omnis lex est fundata sup bonis moribus ciuilibus ꝛ equitate ciuili.i.di.consuetudo.hec aūt equitas ciuil̄ est variabilis in.c.non debet.de ꝑsan.et affi. Nemo autem dubitat quin.l.reprobans pactum .l.p̄missorie in pignoribus sit fundata sup bonis moribus ciui libus.et tñ iuramentum incontrarium valet.ut in.d. c.significante.et in hoc casu p̄t ꝓcedere; contrariuz. Q̄q̄ lex fundatur sup bono publico p̄cipaliter.et idem dicendū q̄.s.qz pactis et iuramentis p̄uatorū ius publicū remitti nō p̄t.Rō natural' qz q̄s nō p̄t ei nunciare q̄ ꝓ se nō ē introductū in.c.ad apostolicā de regula.et hoc casu p̄it intelligi iura incontrarium allegata.ad hoc.l.ius publicum.ff.de pactis.et in.c. contingat de sen.ex.Q̄q̄ lex est fundata non super

bonis moribus naturalibus. nec sup publica vtilitate
principaliter sed in odium aliquorum. z tūc cuz nulla
turpitudo reperit in iurante ita q possit dumtaxat cuz
dispendio rey tpalīū iuramentū adimplere. ptra legē
obligat iurantē ad implementū. z iste est ꝓpu⁹ casus
c. significāte. de pig. z facit. c. debitores. s. e. sed nō fir
mat ptractū fm Bar. z bene in. d. l. si qs ꝓ eo. vbi tlr
iurans habet omnia remedia cōpetentia ei q̄ iurat sol
uere vsurā. pōt em̄ a principio añ solutionē petere ab
solutionē a iuramēto vel instare vt creditor cōpellatur
relaxare iuramentū vt plene dixi in. c. i. s. e. vel post so
lutionē repetere. d. c. debitores. z hoc in odiuz ipsius
creditoris. ar. c. si vo. s. eo. z hoc est de mente Bar. in
d. l. si qs ꝓ eo. Quōq; lex est fūdata principaliter sup
fauore priuati licet in ꝓsequentiā z scōdario sit fundata
sup publica vtilitate vt in cāu nostro z cāu. c. ij. de pa
ctis lib. vi. z auē sacra pubey. z iuramentū incōtrarium
obligat iurantē z est iste ꝓpriꝰ casus. c. nostri. z iuriū
ꝓxime allegator. nec hoc cāu ꝓcedit ꝓtrariū. Ratio ē
hec q̄ cū lex nō sit fundata sup fauore publico. nec iu
ramentū ꝓtineat in se aliquā turpitudinē ex parte iurā
tis vel ex parte materie sup qua fuit ꝓstitum nō pōt.
l. impedire quo minus quis se obliget deo. Nā iura
mentū principaliter dirigit in deū vt in. d. c. debitores
et deus ꝓcepit. redde deo iuramenta tua. in. c. z si xp̄s
s. e. pōt em̄ lex ad cōmodū subiectoz impedire obli
gationē querendā homini. l. cū lex. ff. de ūdeiul. sed ñ
obligationē querēdā deo. cū lex subiciat deo. ad hoc
xxiij. q. iij. si bas. z. xi. q. iij. iulianus. z. c. si dñs. z. c.
q̄ resistit. q̄mo etiā. l. canonica nō posset in fauorem
ꝓuatū impedire obligationē querendā deo hoc probo
p. c. ad apostolicā ō regu. nō solū ea regula monacho
rum sed etiā statutū gregorij solenniter interdicit vt añ
annū ꝓbationis qs non suscipiat ad ꝓfessionē z hoc fa
uore ingredi volentis. z monasterij vt. d. c. ad aposto
licā. xix. q. iij. monasterijs. z nihilominus si antea fit
ꝓfessio tenet quia obligatio queritꝰ deo z respectu dei
potuit iste renūciare fauori suo non obstāte iurisdictio
ne legis. Ad idē bonus tex. in simili in. c. qui post vo
tum. de regula li. vi. Ad idē. c. debitores. s. e. lex enis
canonicz z diuina interdicūt ptractū vsurariū de vsu.
sup eo. Adde q̄ ex tali ptractu nulla oritꝰ obligatio. d.
c. debitores. z tñ iuramentū de vsuris soluendis valet
exquo ex pte iurātis nullū subest peccatū. d. c. debito
res. Vñ de lex humana nec vult nec pōt ex solo fauo
re priuato vel odio impedire obligationē querendam
de eo ex qua nec ex persona iurantis nec ex parte ma
terie reperitur aliqua turpitudo contra bonos mores
naturales sed contra bonum publicum principaliter.

Ex his habes dariū z verum intellectum huius. c
z. c. ij. z autentice sacra puberum. omnia em̄ veniunt
contra ius singulare editū fauore hominū. Sed circa
intellectū istoz iuriū dubitatur principaliter ō duob⁹
¶Primo an indistincte valeat iuramentū ptra. l. huma
nā fundatū principaliter sup fauore priuato seu odio.
Secōo an in casibus in q̄bus valet firmet contractus
p iuramentū. Circa primuz Bar. fuit i singulari opi
nione in. d. l. si qs ꝓ eo. z auē. sacra pubey. z. l. seyus
z augerius. ff. ad. l. fal. dicēs q̄ aut lex nō dirigit ver
ba sua ad psonā sed ad contractū vt q̄. ꝓhibet aliena
tionē fundi dotalis seu rei donate ꝓpter nuptias seu
rerum minoris z iuramentū valet z in hoc casu intel
ligit istū tex. z. c. ij. in auē. sacra pubey pālle. sed si lex
ꝓcipet psone dicendo q̄ mulier non alienet vel q̄ mi
nor nō vendat. seu q̄ aliqs non emat tūc iuramentuz
interpositum in ptrariuz nulli⁹ est momēti. ¶Mouetur
quia sic iurās facit ptra ꝓceptuz legis facte ab habēte
ptātem ergo peccat mortaliter cū scriptuz sit qs non
obedierit principi moriat morte. de ma. z obedi. c. ij.
Juramentū sup obſuatiōe peccati mortalis est nullus
q̄ ita demū debet obseruari si seruatum nō vergit in
dispendium salutis eterne. ꝓ hoc adducit dictuz Jo.
an. z hosti. in. c. licet. eo. ti. li. vi. vbi glo. dicant em̄ q̄
vbi mulier primo iurauit se non alienaturā fundū do
talē si postea alienat z iurat de non ꝓtraueniendo non
valet secunda alienatio. z hoc dicit multum nōdum
ꝓpter statuta diuersa que sunt ꝓ mundū vt semp inspi
ciatur an statutū ꝓhibeat psonas ꝓtrahere an ꝓtractū
fieri tñ. Ego in hac materia feci solennē disputationē
que incipit stante statuto cē. z inter cetera attigi hanc
differentiā Bar. que cōmuniter nō placet canonistis
de ea em̄ non videtur curasse Fre. de senis ꝓsi. cd xiij
imo omni casu sentit q̄ agens ptra legē seu statutum ē
transgressor legis z q̄ iuramentum est obligatorium
licet ꝓtrahens secū quia peccat ꝓtrahendo ptra legez
teneatur ad relaxationem iuramenti. hoc tñ vltimū. j.
plenius discutiā. Hanc etiā differentiā Bar. impugnat
hic Jo. an. de lig. z do. eps vin. quia quanq̄. l. ꝓhibe
at simpliciter ꝓtrafaciens trāsgredit legē licet verba ñ
dirigantur ad psonā. d. l. non dubium. nec est vez fm
Jo. de lig. q̄ quilibet faciēs ptra. l. peccet mortaliter
etiam si lex sit prohibitiua nisi sit causa perpetue pro
hibitionis cum alias lex in casibus permittat z sic nō
potest esse mortale. Sed circa hoc plenius dico in. c.
nam concupiscentia. de consti. Jo. an. in effectu bar.
impugnat concludens q̄ si statutum seu lex est funda
ta principaliter super fauore solius iurantis iuramen
tum semper obliget etiam si in consequētias remotas
assit prohibitioni fauor publicus velut q̄ liberi, pare
antur vel q̄ ciues diuites manent z non depauperen
tur. quia inquantum preceptum dirigitur ad personā
fauore persone preceptum sapit naturam consilij. ff.
man. l. i. et. l. cum pater. §. mando. ff. de lega. ij. et. l.
titio. in principio. ff. de condi. z demon. cū similibus

Nam precepta intelligūt scōm materie subiecte natu
rā.xi.q.iij.rogo. Idem voluit do.pe.de ancha.in sua
solemni repetitione.c.canonum .de.cōstī.dicens hāc
distinctionem Bar.esse verbalem q; statutū annullādo
ptractū satis videt,phibere ptrahentibus ne atēptent
ptrahere.c.qui ptra iura.de.re.inī.li.vi.Et verba colla
ta in rem concernunt potius psonas q̄z res .de.excess.
pla.tanta.et nō refert cum quo quis loquatur.l.cum
pater.§.donacōnis.ff.de le.ij. Unde ꝓcludit iuramē
tum esse obligatorium siue lex in,phibitione cōcernat
psonam siue rē. Hanc opinionem semp tenui ꝛ scōm
eam decidi.licet do.angē.ō pu.in quodam suo cōsilio
qō incipit. Domina Katherina fuerit secutus Bar.
Moueor primo in sniam istam q; si res,phibeē alie
nari psonā intelligitur,phibita.q; res seipsā alienare
pōt.non enī debet inspici cum quo quis loquatur sed
in quem dispositōnis effectus dirigitur.vt dicit tex.i
.l.cum pater.§.donacōnis ō le.ij. Dicat enī vno pro
hibito vendere alius tacite videtur,phiberi emere,ppē
naturā correlatiuoꝝ q; vnū potest esse sine reliquo ut.
l.i.L.de cāpsis ex lnco.li.xi.nō Bar. in.l.penul.L.
de iudi.et.l.fi.de except.facit qō nō.glo.L.ne fideiuss
oꝝ dotis de.ita reprohibita alienari psone videnē,phi
bite cū sine eis nō fiat alienatio.lex enī est imposita nō
verbis sed rebus de elec.ꝓmissa li.vi. Idē in simili si
locus interdicitur ne in eo celebrēt.clerici ,videnē inter
dicti in eo loco celebrare adeo q; celebrans ibi durāte
interdicto incurrit irregularitatē ut in.c.is qui.de sen.
ex.li.vi.et dicunē violare sententiā interdicti ut in.c.i.
de postu.pla.et despicere petri claues et ecclesiasticaꝝ
ledere potestatē ut in.c.fi.de excess.pla. Ex quibus pꝫ
q; interdicta re inanimata interdictum dirigitur ī effe
ctu ad ipsos homines rē interdictā agitātes. Ad idē
illud.c.ij.de ma.et obe.qō allegat Bar.p se. Nā ibi
non sit differentia an verba legis dirigantē ad psonaꝝ
an ad rem.sed simpliciter dicit qui venerit ptra decre
tum epī ab ecclesia abijciat ꝛ qui nō obedierit pncipe
morte moriatur.nō enī obseruat decretum pncipis q;
alienat res a pncipe,phibitā alienari imo ꝓmittit ptra
legem et pceptum pncipis ut patet ex pdictis.ꝛ xi.q.
iij.si dōs.et.c.iulianus.et.c.qui resistit.et euidentius
probo sic. Lex.dirigit pceptum ad rē q; res minores
non alienent sine iudicis decreto.L.de pōss mi.siue
de nō alie.p totum. Tī si minor alienat sine decreto
dicat.l.q; est factum ptra.l,phibitionē.et.l.nō solū.et
.l.si quidem.ꝛ.l.ad resoluendam. L.co.ti.hinc est q;
nulla oritur obligatio.nec naturalis nec ciuilis.vt nō
Bar.i.d.l.cū lex.ff.fideiuss.ergo sequit q; si minor fa
cit ptra legem.peccat mortaliter ꝛ sic nō teneret ad ob
seruantiam iuramēti qō est falsuꝝ.ut in pallegata auē.
sacramenta puberum. Ad idem.c.ij.de pactis li.vi.
vbi dicitur q; lex ciuilis impbat pactum factū a filia
vt dote ꝓtenta nullū regressum habet ad bona pater
na vt habetur in.l. pactum.L.de colla.et de pact.l.
pactum.ergo filia paciscens venit ptra ius ciuile cū ve
niat ptra vetitum p superiorē et sic scōm opinionem.
Bar.peccaret mortaliter et nō deberet ꝓpelli ad obser
uantiam iuramenti qō est falsum vt in.d.c.ij. Ad idē
facit optime et clarissime tex.in.l.qui contra senatus
consultum.ff.de fideiuss.vbi dicitur q; mutuans filio
familias facit contra senatusconsultū.ff.et tī verba se
natusconsulti macedoniam nō dirigunt pceptiue vī,p
hibitiue ad psonam sed tantuꝝ dicitur q; illi nō detur
actio.l.i.ff.ad macedo.ergo apte patet q; ex quo sim
pliciter aliquid,phibetur ne fiat satis videtur,phibita
psona ne faciat et si facit dicitur facere cōtra.l.et si cre
ditor,phibetur mutuare.ergo filiusfa.phibetur ,acci
pere.quia dispositum in vno ex correlatiuis extenditē
ad reliquum ut.s.dixi.et tī si minor accipit.et iurat
reddere obligatur ex suo iuramento ut ipsemet.Bar.
vult in.d.l.si qnis,p eo.et.l.seyus.et augerius ad.l.
fal. Ex quibus videtur ꝓcludendū q; istud.c.,pce
dat indistincte vt ex quo lex aliquid prohibet pncipa
liter fauore psone iurantis licet in consequentiā ꝛ secū
dario in fauorem publicum iuramentum incōtrarium
pstitum est obseruandum vt hic ꝛ in d.c.ij.et auē.sa
cramenta puberū ꝛita ō sūmani ꝛ possꝫ attemptari q;
si iste ō cuius fauore principaliter agitur iurauit ptraꝝ
riuꝫ nō peccat et si in aliquo peccat iurando non pec
cat obseruando immo peccaret in contraueniendo
,pbatur q; cum lex prohibuerit pmū pncipaliter in fa
uorem psone et eius ꝓmodū nō intendit ipsā psonam
illaqueare ex trāsgressione ad peccatū.sed potiꝰ ipaꝝ
ꝓuilegiare ne qō statutū est in fauorē et ꝓseruationem
rerum tpaliū tendat in damnū et interitū vite eterne
contra legem qō fauore.L.de legibus.et regulaꝝ qō
ob gratiā.de re.in.li.vi.Licuncꝫ enī licet renunciare
ꝓuilegio suo.L.de pac.l.si quis in ꝓscribendo et.d.c
ad apostolicā nec ex hoc dicitur in effectu ptenere pn
cipem ꝓuilegiare ē vel ꝓsulentē.iij.di.§.hec et si legi
bus.ad hoc tex.optimus.in.l.i.§.inde queritur.ff.ō
no.ope.nun.vbi dicitur q; si post nouū opus nuncia
tum ꝓueniat quis cuꝫ aduersario ut opus fiat valz cō
uentio nec periculū est ne pacto ꝓuatoꝝ iussu pretoris
antepositā videat.quid enī aliud agebat pretoꝝ quaꝫ
hoc vt controuersias eorum dirimeret a quibus si spō
te recesserunt debet pretor hoc ratum habere. Ex
quibus verbis satis luculenter probatur quot venies
contra ius suum seu preceptum factum ꝓpter fauorē sui nō
peccat,hoc idem et darius videtur,pbarī in.d. c.ad a
postolicā.inducendo vt.s.pꝫ q; verba dirigebant ad
psonā.tī si contra fit tenet quia videnē renūciasse eoꝝ
fauorī. Item posito q; in hoc repiretur aliquod pecca
tum non tī debet permitti vt veniat,iste contra,ppriū

iuramentū exquo in eius obseruantiā peccatū aliter ñ cōmittit ne iterꝫ peccet ꝓtrauenīēdo vt apte ꝓbat in.c. ꝛ si xp̄s. s.e.ꝛ.c. mouet. xxij.q.i. vbi ptz qꝫ p̄ceptū est diuinū ꝛ relatū ad psonā ne ds iuret p creaturā ꝛ tñ dicitur qꝫ si iuratur licet iurans peccauerit nihilomin⁹ tenetur ad obseruantiā iuramenti exquo p̄t obseruari sine peccato. Idē vī in alijs iuramentis temerarijs ñ bñtibus comitē discretionis. obligāt eñ iurantes exq̄ p̄t obseruari sine peccato licꝫ temere iurans peccauerit in iurando vt ꝓbat in.d.c.ꝛ si xp̄s. iuncto. §. illicitū. xxij.q.iij. Ex qbus p̄t dari hec theorica qꝫ q̄ntū cūqꝫ iuramentū sit temerariū seu illicitū exquo tamē nō est ꝓtra bonos mores naturales nec in eius obseruantia iminet peccatū semp est obseruandū. vt ꝓbat in iuribus. s. allegatis. Iuramentū eñ debet habere tres comites scꝫ vt omnino sit licitū nō aūt vt sine eis non obliget iurantem vt plene dixi. s.eo.ꝛ si xp̄s. et hec sufficiant quo ad p̄mam q̄em. Uenio ad secundā scꝫ an ꝓtractus talis firmetur iuramēto an solū obligef ex suo iuramento ꝛ non ex ꝓtractu ꝛ est subtilissimus punctus ꝛ etiā magni effectus fm Bar. in.l. si quis p eo. ꝛ cal. inter vtrūqꝫ casum. Nā si ꝓtractus firmat iuramento nō licet amplius ꝓtrauenire p se vel successorē secus aūt si nō firmat. nā hoc casu statim cū obseruauī ego possum repetere cū sine causa incipiat esse apud creditorē. Itē possum a p̄ncipio petere absolutionē a iuramēto vt in.c.i.ꝛ.c. debitores. s.e. Itē heres iurantis poterit ꝓtrauenire cū iuramentū sit psonale ꝛ nō transeat in heredē seu aliū successorē. s. eo. c veritatis. Bar. tenet qꝫ hoc casu. s. cuꝫ. l. ꝓhibet p̄ncipaliter fauore psone seu fauore rei publice scōario iuramentū firmet ꝓtractū. qz iurando licet alienare vt ff ꝛ dicta auē. sacramenta in glo. sup verbo obseruari. Io. an. tenet ꝓtractū nō firmari iuramēto nisi vbi lex canonica vel ciuilis hoc expꝛimit quia potuit. l. ex cā ꝓhibere ꝓtractū ꝛ sic impedire obligationē naturalez ꝛ ciuilem lex aūt canonica fm eū nihil dicit de ꝓtractu sed dicit iuramentū inuiolabiliter obseruandū ꝓpter peccata. vnde nihil cogit vt ꝓtractus valideſ. Nō obstant absurditatef que possent sequi fm illā differentiā Bar. ꝛ al. de qua. s. qz fm eū exquo nulla arguitur turpitudo ex pte tenentis non habet locum. c. debitores. Nec obstat si dicaſ qꝫ adest turpitudo exquo contrahit ꝓtra. l. qz ex hoc nihil peccat in deū licet tenere agat ꝛ sufficit si adest pena nullitatis ꝓtractus. Item recipiens iuramentū nō peccat quo ad. l. dei q̄ p̄mittit illū fauore tpali ꝓpter votum renunciare. nec ob. qꝫ postq̄ iuramentū est impletū teneat sine causa. qz cūꝫ hꝫ a iurante respectu scōarie obligatiōis ex iuramento q̄ ad eū dirigit vī hꝫ ius tenendi nec ob. qꝫ nō trāseat iuramentū ad heredes qz licet psonaliter nō obligent ad p̄iriū fuare tñ tenent ne ledant aīmā defuncti ō

sepul. c. fi. de rapto. in līs. Nō ob. qꝫ cessionarius potest ꝓtrauenire qz non poterit hīs cām lucratiuā vel vbi cessio fiat cū fraude. vbi vero habet oneroſaz ꝛ nō apparet fraus dicit qꝫ licet ꝓtractus nō validetur iuramento surgit tñ obligatio q̄ pretendit vinculū in ptem sup obseruantia ꝓtractus q̄. ꝓduceret obligationē simillen ꝛ illius nature cuius est ꝓtract⁹ ꝛ obligatio ꝛ ꝓficit omnibus qbus obstaret ꝛ ꝓficeret ꝓtract⁹ ꝛ sic firmiter ꝛ inuiolabiliter obseruabit iuramentū. vult ergo in effectu qꝫ ꝓtract⁹ nō firmat iuramento tñ iurametuz hꝫ illū effectū in retentione rei quā ꝓduceret ꝓtractus vñ putat qꝫ aduersus iuramentū nisi alia arguaſ decep tio nō dabitur remediū. Io. car. dicit tuti⁹ tenendū vt hoc cāu ꝓtract⁹ firmetur iuramēto. ꝛ sic vitabuntur ꝓdicte difficultates. tū tenēdo qꝫ nō firmetur tz qꝫ heres nō poterit ꝓtrauenire ꝛ multo forti⁹ nec ille q iurauit licet semel adimpleuerit. Fre. ꝓsi. cclxxi. tenet qꝫ firmetur iuramento in cāu hui⁹. c. ꝛ.c.ij. de pac. li. vi. ꝛ auē. sacra pubex. ꝛ sic qꝫ heredes nō potēūt ꝓtrauenire. qz licet iuramentū nō extēdit ad heredes. vt eos obliget ad p̄iriū tñ ꝓtract⁹ extenditur cū sit validat⁹ iuramēto. ad hoc tex. cū glo. in. d. auē. sacra. alias fm eū. ꝓhiberet lex. ꝛ deciperet ꝓtrahentē cū interpositiōe iuramēti. Idē archi. in. d.c.ij. ꝛ Cal. hic dicens qꝫ siē iurās nō p̄t ꝓtrauenire ita nec eius heres. qz ius qđ quis nō hꝫ nō p̄t in aliū tī. auferre. vt in regula nemo p̄t. de re. iur. li. vi. ꝛ ꝓducit qꝫ in casu hui⁹. c. ꝛ similibus in qbus solo iure ciuili ꝓtractus improbat heres vel successor nō p̄t ꝓtrauenire. adducit. d.c.ij. Itē qz hoc iuramentū nullā ꝓtinet turpitudinē ꝛ est ꝓfitū de eo quod spectat ad iurantem. ergo hꝫ actum validare facit. s.e. si vero. ꝛ. l. cū qs decedens. §. codicillus. ff. de. l. iij. ꝛ j. de instit. c. cū venissent. p que iura ꝓbatur qꝫ vbi qs renunciat iuri suo licet ex cā possit ꝓtrauenire tñ si iuramentū intercessit qđ factū est ampli⁹ refcāri nō p̄t. Cōcludit ergo iuramentū validare cōtractū ꝛ ita refert Io. mo. archi. ꝛ Io. an. in. d.c.ij. ꝛ sic hec opinio qꝫ in cāu hui⁹. c. ꝛ similibus ꝓtract⁹ validef iuramento est cōis. ꝛ eā sp secaſ⁹ fuit. Et videf ō hoc ecclesius in. d.c.ij. vbi expresse dr illud pactū iuramēto firmari. Unde sicut in casu illius. ca. firmatur. pari rōne ꝛ i cāu hui⁹. c. ꝛ auē. sacra pubex. cū eadē sit vtrobiqz rō. ar. c. cū dilecta. ō ꝓfir. vti. vel inuti. Itē facit rō do. an. quā retuli in p̄cedēti q̄one. s. qꝫ cā. l. p̄ncipaliter cōcernit fauorē iurātis vī poti⁹ consultoria qꝫ p̄ceptoria. ꝛ obligatoria. Uñ cū. l. hoc cāu nō resistat nec resistere possit iuramēto vt dixit in p̄cedēti q̄one videtur supponiente iuramento tollere ꝓhibitionem suā vt expresse colligitur ex verbis illius auē. vbi mandat iuramenta inuiolabiliter obseruari qđ nō faceret si staret in ꝓhibitione sua. ar. in. d. l. si quis p eo. ꝛ qđ ibi nō. Bar. ꝛ sic ꝓualidat ꝓtractus cum non reperiat resistentiam

Insuper adduco aliã rationem fere ꝓcludentem si iuramentũ non firmaret contractum in casu auẽ. sacramenta puberum ⁊ similium. Imperator non mandaret iuramentum seruari qꝛ iuramentum extraiudiciale non inducit obligatõem de iure ciuili ꝛm opinionẽ legistarũ. p. l. si qs pro eo. de fideiuss. vbi p bar. loquit ergo auẽ. sacramenta pubeꝝ de iuramẽto ꝓfirmatorio placet tñ mihi opi. do. anto. qꝺ ꝓsuppolito qꝺ ꝓtract⁹ non firmaretur tñ heres vel successor singularis non potent ꝓtrauenire ⁊ multofortius nec ipe iurans post adimplemẽtum p. d. c. ij. vbi dꝛ omnino eẽ firmandum dictũ iuramentum. vnde p illam dictõem omnino voluit excludere omnẽ quentõem. vt sentit ibi archi. Ad idẽ tex. in dicta auẽ. sacramẽta pubeꝝ. in fi. dũ dicit ĩ violabiliter. Item facit illud. c. ⁊. c. lꝫ ꝯ. eo. ti. li. vi. vbi nulla fit mentio de receptõe alicuius. sicut fit in cãu. c. debitores. s. co. Secus tñ puto vbi lex inhibet cõtractum odio creditoris vt in. c. debitores. Secus vt in c. significante. de pig. vt dixi plenius. s. qꝛ in odium ipius stabo. c. debitores. ⁊. c. i. s. eo. ti. lꝫ. Frede. in dicto. pisilio. cdxxij. sentiat idẽ quod in calibus huius. c sed minus bñ ꝓ ea que. s. dixi Sꝫ vltra ꝓdicta aduerte ad illam difficultatem que oritur an ꝓtractus firmetur iuramento vel ne. Dicẽ etiaꝫ Ange. de pisio in. d. pisilio qꝺ vbi actus iuramento firmatur lꝫ quis absoluatur a iuramento nõ ꝓpterea potest venire ꝓtra actũ qꝛ actus ẽ validus de se, ꝓpter iuramẽti interpositõem ⁊ absolutio ꝑ solum opatur vt cõtrauenies non incidat in periurium. non autem ãnullat ꝓtractum. Vñ nullus diceret ꝛm eũ qꝺ minor qui iurat sup ꝓtractu Aut minor qui iurat ⁊ fuit deceptus vltra dimidiam iusti precij. si absoluitur a iuramento per superiorem possit ꝓpterea venire contra actum. qꝛ ꝓtractus est aliquis ⁊ irrenocabilis vbi vero actus non firmatur iuramento ꝑ solũ iurans astringitur ad non veniendũ cõtra iuramentum imediate cuꝫ est absolut⁹ obtinet. non eñ obstat iuramentum quia est absolutus a superiore nõ actus qꝛ nullus Unde qui iurat se soluturum vsuras aut non venire ꝓtra actum pignoratitiũ factũ i forma venditõis imediate cũ ẽ absoluitus ꝓsequi potest ius suũ. qꝛ tale iuramentũ non firmat, pmissionẽ ꝑ solum obligat eum ad non contraueniendũ quod ẽ notabile dictũ ⁊ menti ꝓmẽdandũ ppetuo. Sꝫ Jo. cal. ⁊ pau. i ꝙdam pisilio videt sentire ꝓtriũ in eo quod dicant qꝺ petẽs absolutõem a iuramẽto confirmãte ꝓtractum dꝛ facere citare partẽ. qꝛ tractatur de eius piudicio. cui sublãto iuramẽto sequatur rescisio ꝓtractus. Sꝫ mihi plus placꝫ hoc dictum ange. qꝛ vt. s. dixi ꝑ interpositionẽ iuramenti lex tollit prohibitionẽ. ⁊ sic ꝓtractus remanet validus sine alia prohibitione. non ergo debet rescindi ꝑ absolutõnem iuramenti. qꝛ contract⁹ assumpsit vires ex consensu partium iuramento valla to. vnde non cessat nunc ex tota causa cõfirmans. ar. C. qñ li. ab empt. disce. ⁊ ff. ꝑ totũ. ⁊. l. nihil. tam naturale. ff. de re iudi. ⁊ in. c. i. eo. ti. ⁊ hoc teneas. vñ merito dixit tex. in dicta auẽ. inuiolabiliter ẽ. ⁊ in. d. c. ij omnino seruandum ẽ. quasi de cetero debeat valere vt cõtractus. in ꝓtrarium tamen faciunt multa que sequuntur. Item ꝛm opi. ange. inutile esset semper hec absolutio si contractus postmodũ foret irrenocabilis ꝓtra. c. si vero. s. e. vbi bonus tex. vnde potest sic distingui. qꝺ aut contractus sustinebatur solo iuramẽto ⁊ tunc eo sublato dũmodo legitime tollitur ꝓtractus. qꝛ tollitur illud vinculũ quo solo sustinebat. ar. opti. l. stichum. §. naturalis. ff. de solu. ⁊. c. cũ cessante. j. ꝺ app. Aut subsistinebat etiã alio iure. ⁊ tunc sublato iuramento dat facultas interpellandi aliud remedium ꝓus competens ad rescissionẽ ꝓtractus Exemplũ quando quis in contractu fuit deceptus vltra dimidiam iusti precij. quo casu contractus non est ipo iure nullus. sꝫ sublato iuramẽto potest agi ꝓdict. l. ij. C. de rescin. vẽ. c. penul. ⁊. c. cuꝫ dilecti. de empt. ⁊ ven. vel quando in contractu inito p metũ intervenit iuramentum. sic potest intelligi. c. si vero ꝓall'. ⁊ hoc de secunda questione

Nunc ad predicta applico duo dubia cottidiana ⁊ multum notabilia que disputaui. ⁊ ꝓtinentur ĩ preall. disputatõe ⁊ veniunt ad limitatõem ꝓdictoꝝ. b enim patet ⁊ in iuribus ꝓall'. valere iuramentum ꝓtra legem quilem emanantẽ principaliter in fauorẽ priuatum. pone enim qꝛ lex seu statutum irritet etiã iuramentũ vel forma non seruata disponit qꝺ iuramentũ ꝓtractus habeat pro ficto ⁊ simulato. Ecce in terminis statutum dispouit nõ valere ꝓtractũ minoris vel mulieris sine ꝓsensu duoꝝ agnatoꝝ etiã si interponatur iuramẽtũ. vel dic qꝺ talis ꝓtract⁹ habeatur pro ficto ⁊ simulato. nunqd iuramentũ forma statuti non seruata ꝓstitum obliget iurantẽ. Et ad hos duos articulos multũ adduxi pro ⁊ contra in dicta disputatione que causa brcuitatis obmittam ⁊ solũmodo veniam ad decisionem. Et ꝓmo ꝓmittã opiniones ꝓncipaliores ꝙs i materia reperio

Et ꝓmo sciẽdũ qꝺ Jaco. ꝺ belui. tã i filiofamilias ꝙs i minore, phibito ꝓtrahere sine certa solennitate dispsit mã questionẽ qd inris si ꝓtraxit cũ iuramento nõ seruato solẽnitate statuti. ⁊ ꝓcludit in filiofa. qꝺ iuramẽtũ dicto casu nõ dat robur ꝓtractui. tũ qꝛ ẽ accessoriũ ad ꝓtractũ nullũ. ergo nihil valet dicta. l. non dubiũ. C. ꝺ legib⁹. tũ qꝛ ꝓtra bonos mores. Nam talis ꝓtractus ꝑbet cãꝫ delinquẽdi ⁊ parentes deprecandi l. i. ff. ad macedo. ⁊ regla nõ ẽ obligatoriũ. ꝓall'. de minore. dic idẽ ꝺ iure ciuili. ꝑ ꝺ iure canonico dic cũ obligari p istũ tex. ⁊. d. c. ij. ⁊ incipit qꝺ. l. pusina cauetur. quã etiã incitat Jo. an. i addi. spe. ĩ ti. de sen. pla. §. vt aũt. ꝺ. sed pone, ⁊ similiter trãsit Frede. ꝺ senis. pisilio cdxxij. tãgit ꝓmam articulũ. scꝫ qñ lex irritat ꝓtractũ

ꝛ ānullat iuramētū.ꝛ loquitur in filiofa.ꝛ cōcludit iu-
ramentū valere.qz obligat in casu fortioꝛi vt in auc.sa
cramenta puberum.ꝛ hic ꝛ in.c.significante. ō pigno
ribus.ꝛ.d.c.ij.de pac.li.vi. Nec obstat qꝫ statutū an
nullet iuramentū.qz hoc non potest facere cū non pti
neat ad foꝛ suū ꝑ ecclesie.vt in.c.venerabilem. ō elec.
Bar.in.l.omnes populi.ff.ō iusti.ꝛ iu.in.iij.viij.seu
ix.colūna.dicit qꝫ aut statutū simpliciter ānullat iura-
mentū nō seruata solēnitate ꝛ non valet. Aut dispo
nit qꝫ ꝓtractus aliter celebratus p̄sumitur dol' seu qꝫ
minores dolo p̄sumant inducti ꝛ valet mouetur.qz
statutum p̄sumere potest dolum.ꝑ iuramentū dolo ex
torti non valet.vt hic cum similib'.do.bal. tangit in
auc.sacramēta.ꝛ dicit qꝫ etiā si statuta non fingant do
lum ꝛ simulatōem.tū si habēt rōnem ꝛ equitatē. Pu
ta qz malicia illius loci erat multū prompta ad decī
piendū mīores talia statuta ānullantia iuramētū va
lent nec iuramētū est obligatoriū. Nā cū habeāt equi
tatem ꝛ rationē naturalē non p̄nt dici iuri ꝓtraria. Fa
tetur tū bona esse cautelā que i multis locis seruat vt
ꝓtractus ꝓtra statuta gesti. p̄sumant dolo seu metu ex
torti.ꝑ idē Bal.in.l.non dubiū.C.ō legibus videtur
aliā theoricā tradere dicit enī de iure canonico ee dicē
dū qꝫ interdum iuramētū tollit cām ꝓhibitionis iure
fictionis.ꝛ tunc seruandū ē iuramētū.verbi gratia si cā
ꝓhibitōnis ē mīoꝛ etas iuramentū fingat maioꝛē. et
ideo tenet ꝓtractus.secus si non tollit cām ꝓhibitōis
Exemplū statutū ꝓhibet mīoꝛē cōtrahere.qz fingit
dolū.certe fm eū iuramentuz non tollit cām doli p̄e
sumpti.ꝛ ideo nihil opatur iuramētū ar.l. si qs inqui
liones.ff.dele.i.trī ergo iuramentū opatur in causato
quantū opari potest in causa ꝛ nō plus.nec ob. scōm
eum.c.ij.de pac.li.vi.ꝛ.c.lz ꝑ. eo.ti.ꝛ li.ꝛ istud.c.qz i
istis cā ꝓhibitionis erat de iusticia positiua ꝛ muta
bili.ꝛ non de imutabili.ꝛ ideo in istis potest iuramen
tū opari.illa autē iusticia ē mutabilis.cuius transgres
sio non inducit peccatū de iure diuino.illa vero ē iusti
cia imutabilis.cuius transgressio inducit peccatū.qz
ius diuinū ē imutabile.ꝛ in hoc fundatur scōz eū regu
la non ē obligatoriū.li.vi.hec sunt vera fm eū. quādo
agitur de efficacia iuramenti respectu iurantis. Sed
quando ꝓhibitio ꝓcedit alīū q̄z iurantē iuramētū vti
us alteri obesse non p̄t vt nō.C.de bo.que li.l.fi.§.fi
lius fūt. Et ex p̄dictis breuiter ꝓcludit qꝫ aut iuratur
ꝓtra ius iurantis.aut contra ius tercij. Primo casu
aut ratio ꝓhibitōnis fundatur super equitate naturali
ꝛ non valet iuramētū.aut fundatur sup quadā equita
te positiua ꝛ tunc valet iuramētū. Tercio cāu non va
let iuramētū.q̄ omnia dicit bī notanda.ad.c.debito
res. Rñdet qꝫ iuramentū sup vsuris est ꝓhibitū altero
extreno.scz i recipiēte.ꝑ nō ē ꝓhibitū i ꝓmittente. Et
ideo ꝓmittēs debet obseruare iuramētū nō i fauorem
homis.ꝑ respectu diuini nominis.qz deo iuratur pōt
peti tamē absolutio vt ibi.ꝛ in.c.i.s.e.ti. hec bal. ꝛ ō
hac materia aliqd p̄ eundē in.l.fi.C.de nō nu.pe.ꝛ ī
l.pactū qō dotali.C.de collat.ꝛ in.l.seyus ꝛ augeri
nus.ff.ad.l.fal.do.anto.ō tenet iuramētū i casu nostro
valere.lz statuta ānullēt iuramēta vel ꝓhibeāt.qz pro
hibere iuramētū non spectat ad iudices seculares nec
ad.l.ciuilē.vt nō.hosti.in.c.quēadmodum.s.co.vbi
dixi.ꝛ Frede.vbi.s. Idez dicit si ānullarent instrumē
ta vel fraudē p̄sumerēt alia nō apparēte cā p̄sumēdi.vt
si imponerēt penā venientibus ad ꝓtractum. qz omia
talia ꝓfingi possent ad excludendā iuramentalē obli
gationē via indirecta vbi directa fieri non p̄t ꝓtra regu
lam cū gd.li.vi.d.c.q̄sto.de p̄uil. Nec ob. fm eū qō
dz de voto.l.ij.ff.ō polici.vbi ius ciuile disponit sup
voto.qz non valent leges ille inquantū infringūt vo-
tū.ad ō qō nō.glo.in.c.mulier.xxxij.q.ij.ꝛ hoc ē di
ctū Frede.in dicto cōsilio.cclxxij. Sed ego intelligo
fm nō.p Inno.in.c.scripture.de voto.non eñ dero-
gatur ex toto illis legibus.vt ibi sentit Inno.ꝛ p hoc
putat qꝫ alio extrinsecus non apparēte iuramētuz obli
get.pdigum.dū tū sit ꝓsensus capax.lz aliud voluerit
Frede.ꝓsilio.xxx.ꝛ bar.in.l.is cui.ff.ō ỹ.ob. ad hoc
qz inquirendo equiparatur pupillo' puberatī ꝓximo
vt nō.i.d.l.is cui.ꝛ ex delicto obligat. vt ibi nō. g ex
iuramēto de delictis.puer.c.i.ꝛ.ij.nec fm eum obstat
qꝫ interdicta sit ei administratio.qz p b non ē ei interdi
ctum iuramentum nec iterdici potuit. Nec ob. qꝫ lex
equiparet eū furioso.qz nō attendit in b equiparatio
legis.ꝛ qz totū b fit fauore suo. Nec ob.qꝫ legis resi-
stentia impediat naturalē obligatōez.ff. de hdeius.l.
cū.l.ꝛ.l.si non sortē.§.i.ff.de ꝑdi.inde.g pari rōne iu
ramentū.xxij.q.v.iuramēti qz illud vez qñ illi,ꝓhibi
tioni ꝓsonat ius diuinū vt vsuris. Itez lz possit infrin
gere naturalē obligatōez inquātū obligat p̄ti.ꝛ etiā iu
ramentalē quo ad secūdariā obligatōez que dirigitur
in ꝓtem.nō tū infringit nec infringere p̄t obligatōem
iuramēti inquātū p̄ncipaliter dirigit in deū. nec i hoc
tunc sunt paria simplex loquela ꝛ iuramētum.qz iura
mentū p̄ncipaliter dirigit in deū. loquela in ꝓtē. Vi
detur ergo i effectu ꝓcludere do.an.q̄ ad vtrūqz arti-
culū.qꝫ iuramētū obliget ꝛ sic obſuādū nili qñ lex seu
statutū p̄sumit dolū seu fictōez ꝛ habuit legitimā cau
sam b p̄sumēdi. Nec si hoc fecit mero fauore mioꝛis
do.Lar.refert b se ꝓsuluisse statutū valere ꝛ impedire
iuramētū cū p̄sumit dolū seu aliā instā cām ꝛ qz tūc cō
trahēs sat' vidz in dolo esse.hec sunt p̄ncipaliores opi
niones q̄s in materia repire potui.ꝛ vt habeas rēcla
riorem subij cīā per bimembrem distinctionem quod
mihi in hac materia videtur. Et dico sic. aut statutum
sine alia p̄sumptōe fraudis ꝓhibet obligatōez seu aliū
actū etiam ānullando iuramētum nisi certa solēnitate

seruata. Aut ꝓsumit fraudem deceptõꝝ dolꝫ metum vel qd simile. ꝓmo casu dico iuramẽtũ obseruandũ. ex quo ꝓncipaliter fauore ipius iurantis emanat statutũ vt ꝓbatur ff ꝛ in .c.ij.ꝛ in .c.lꝫ.ꝛ in auc. sacramẽta puberum preal. Nec facio ꝝm an statutum dirigat verba, ꝓhibitiua in ꝓsonam aut ad rem. vt. s. plenissime dixi. hec pars. s. satis probata ẽ in intellectu huj .c. Nõ restat respõdere nili ad iuramentũ impugnatum per statutũ. dico eñ vt. s. dixi. satis dictũ ẽ statutũ nõ posse impedire ex mero fauore alicui obligatõem iuramentalem que acquiritur deo. quia inferior nõ potest imponere legẽ superiori. in de. ne romani. de elect. ꝛ. s. latius dixi. Itẽ facit dictũ Inn. in .c.ij. de regula. vbi dicit qꝫ in istis spũalib⁹ ius naturale prefert positiuo Tñ concludit qꝫ quo ad offerendum filium monasterio non ẽ differentia iter patrem ꝛ matrẽ. facit .c. si annum de iudi. li. vi. vide cum contractus minoris vel mulieris habeat suum esse fm naturalem equitatẽ et fm ius gentium ꝛ interuenit iuramentũ non est curandum õ obmissione solẽnitatis iuris ciuilis. vt ꝓbatur in .l.i. co. ti. ꝛ in dicta auc. sacramẽta pubeꝝ. Ad idẽ facit quod legitur ꝛ notat in .l.i. C. de sacro sanct. ecc. vbi ꝓcluditur qꝫ in ꝓcementibus animaꝝ attendimus solũ solẽnitatem iurisgentiũ ꝛ non iuris ciuilis. ꝛ uõ. in .c. relatũ. de testa. Nec potuit ius ciuile seu statutũ reprobare iuramentũ etiã si minores erant soliti i tali loco decipi quicquid dicat Bal. in dicta auc. sacramẽta. qꝛ hoc non spectat ad legẽ ciuilẽ ff ad papã vt in .c veneralẽ. de elect. ad idem. xcvi. di. si impator. vbi expresse dꝛ qꝫ in istis spũalibus etiã impator debet habere recursum ad eccleſiã. ꝛ facit qõ ponit Fre. ꝓsilio xciij. vbi dicit non valere statutuꝫ laicoꝝ qꝫ ex aliquo facto siue gesto ꝓsumatur contractum vsurariũ. puta si apparet solutio de minori qntitate eꝫ ꝓtineat in instrumento intelligatur contractus vsurarius, ꝛ habebat, ꝓ plena ꝓbatõne mouetur. qꝛ cognitio vtrum debeat censeri contractus vsurarius necessario tangit spũalitatem. Idco non possunt layci super hoc constituere. c. si. de re. ecclẽ. non alie. ꝛ .c. ecclesie sancte marie. õ cõsti. ꝛ .c. tuã. de ordi. cog. ꝛ .c. latoꝛ. qui filij sint legi. et quod notat Jo. an. in .c. statutũ. de here. li. vi. vbi cõcludit consimile statutum non valere etiaꝫ respectu pene vt si apponatur pena ꝓtrabenti matrimonium sine consensu ꝑentum si dico in ꝓposito qꝫ licet statutuꝫ laycorum possit ꝓhibere ꝓtractum nõ tñ potest decernere inualiditatem iuramenti. exquo non ꝓstatur super re turpi. qꝛ non est õ foro seculari. sed ecclesiastico de iudi. nouit. cum alijs supius allegatis. Nec in hoc habet auctoritatẽ aplicam. imo mitteret falcẽ i messez alienã nec deceptõꝝ seu lesionẽ minoris curat impatoꝛ vt in dicta auc. sacramẽta pubeꝝ nec papa in .c.ij. de pac. li. vi. ꝛ b. Nã ꝓpter fragilitatẽ sexus ꝛ etatis mulꝫ tis deceptionib⁹ exꝓsitã emanauerũt illa iura i foro rem minoris ꝛ mulieris. vt. ff. de mino. l.i. ꝛ ad vellej. ꝑ totũ. ꝛ tñ iuramẽtũ in ꝓtrariũ valet. qꝛ habet ꝓsꝓectũ ad animã qꝫ ad fauorẽ rei ꝓpalium vt b ꝛ i simili ꝛ b quo ad ꝓmum membꝝ. Secõ mẽbro ꝓncipali qñ statutũ nõ seruata solẽnitate ꝓsumit dolũ vl aliaꝫ illicitã cãm. dico qꝫ aut nulla apparet specifica ꝛ verisimilis cõiectura ꝓsumẽdi fraudẽ. ꝛ nõ sufficit qꝫ ad euacuandũ iuramẽtũ qꝛ non appareꝛe cã vrgente non dꝫ nec ꝓt impediri obligatio querenda deo ar. xxv. q. i. sunt qdam. ꝛ qõ nõ. Inn. in .c.q in ecclesiaꝝ õ ꝓsti. ꝛ meli⁹ in .c.qꝛ plerisqꝫ. in fi. de immu. ec. ꝛ ꝑ legistas in .l.fi. C. si ꝓtra ius vel vti. pub. esset eñ tale statutuꝫ cã ꝓdicte ꝛ ꝓutilj ꝓra. l.i. C. si adue. ven. ꝛ istũ tex. cũ similib⁹ Aut subest cã ꝓsumendi vt qꝛ cõiter i loco minores decipiebant ꝛ inducebant dolo ad ꝓtrahendum ꝛ sepe fingebant ꝓtractus obligatorij ꝓtra minores. vñ statutũ arguõdo a cõiter accidentib⁹ qꝫ ls in .c.i. de cle. nõ resi. vbi ꝑ Cal. ꝛ Cy. in .l. negꝫ naturales. C. õ ꝓba. introduxit qñdã solẽnitatẽ qua obmissa ꝓsumit simulatũ ꝓtractũ siue dolosũ. ꝛ tũc ꝓstat i foro anime ꝑ ipm minorẽ ꝓtractũ esse verꝫ ꝛ nõ fictũ. Aut dolosũ ꝛ puto ipm astrictũ ad obseruantiã iuramẽti. qꝛ in foro anime credit ꝓtenti in ꝑiudicium suum de homi. significasti. nõ. in cle. i. de pe. ꝛ cessat ratio statuti. naꝫ exquo statutum ẽ ꝓtra obligatõem diuinã cessante ea statuẽdi cessat diſpõ. vt notãter sentit Inn. in .c. quia plerisqꝫ. de immu. ec. in fi. facit qõ nõ. glo. in .c. non ẽ de vo. Et idẽ opinor dicẽdũ quo ad foꝝ ꝓtentiosuꝫ. vt si apto ore postmodũ ꝓfiteat ꝓtractũ verꝫ eẽ ꝛ nõ simulatũ siue dolosum qꝫ teneat ad obseruantiã cum cessat rõ ꝛ cã statuendi. Nã ꝛ ꝓtra ꝑsumptõem iuris ꝛ de iure admittat ꝓbatio i ꝓtrariũ ꝑ ꝓfessionẽ ei⁹ de cui⁹ fauore agit vt ꝓbat in auc. ff iam necesse. C. õ dona. ante nup. ꝛ in .c.is q fidẽ. de spon. ꝛ in .d.c.qꝛ plerisqꝫ. õ imu. ec. ꝑ Inn. vbi singulariter dic qꝫ etiã postqꝫ sniã transiuit i rem iudicatũ si ꝓstat de ei⁹ iniquitate ꝑ ꝓfessionem ptis pro qua lata fuit dꝫ reuocari. quia cessat ꝑsumptio iusticie q opabat transitũ i rem iudicatam. multo ergo fortiꝰ dꝫ b dici in iuramento qõ ꝓncipaliter obligat deo. ut in .c. debitores. ꝛ .c. si xps. s .e. ꝛ b intelligo qñ ꝓfessio hꝫ suas solemnitates requisitas. ꝛ ꝑ hoc habes, bona practica in locis vbi sunt talia statuta, vt facias ꝓrantẽ interrogari iureiurando, an interceſſerit simulatio vel dolus. quod bene nota. Aut minor seu mulier allegat fraudem ꝓsumptam per statutum seu nõ dicit contractum licitum ꝛ poterit seruari opi. Bar. ꝛ Bal. ꝛ aliorum vt iuramentum tunc nõ sit obligatoriũ qꝛ non tollit ꝑsumptõnem statuti legitime inductaꝫ ad b tex. singularis in .l.fi. C. õ nõ nupe. vbi patꝫ qꝫ simplr ꝓfitens se recepisse mutuũ. tñ infra biennij excipe potest ꝓfessionem emanasse spe fu-

ture numeratõis etiã si iuramentũ a pncipio fuisset interpositũ. vñ psumptio iuris nõ opat effectũ suũ etiaz si itercessit iuramentũ. vñ singulariter ibi ,pbat q ois psumptio q ẽ in pctu vel pditio tacita intelligitur i iuramẽto sup eo pstito. qõ etiã nõ. ibi Bal. t p Inn. i. c. veniẽs. s. eo. t in. c. p tuas. s. de arbi. t. s. dixi i. c quintauallis. t b de scõo. Unũ tñ nõ obmitto qõ ẽ i hac materia singulare. q in illis casib' in qb' dixi iuramentũ ligare. nõ dz iudex secularis dicẽs pctanũ de b cognoscere. q: cuz ex rationũ t opinionũ pflictu reddat saltẽ ,pbabile dubiũ de validitate iuramẽti nõ pt iudex secularis de b cognoscere. f dz referre ad iudicem eccl'asticum. de ordi. cogni. tua. de sen. ex. si iudex Latus li. vi. de iudi. nouit. notat de so. ppe. cum sit generale. t p Jo. an. eo. ti. c. fi. li. vi. t p bar. in. l. fi cia. ff. so. ma. t. l. i. ff. de iur. om. iu. Et vidz apte ,pbare tex. inf. c. venerabilẽ. de elec. q sol' papa d b ignoscat Ex quo oritur ,pbabile dubiũ. f spe. in ti. d lega. §. nunc de epoz. v. Itẽ papa. singlr dicit q etiã inferior a papa pt interptari iuramentũ qñ dubitat d ei' validitate. Ad. c. venerabilẽ Rñdet duplr. Primo q ,psedit in negocio arduo. t inter psonas magnas. vel qñ vult dare licentiã pctraueniẽdi sine pmutatõe t cõtumatõne aliq. t b dictũ spe. sequit do. an. s. e. q̃nto. Ego adduco ad b dictuz Inno. s. e. debitores vbi tz ipm posse sup iuramẽto dispensare. t sic fortius interpretari. q̃nimo etiã d interptatione sentit in exemplis p eum ibi positis. t p hoc habes decisionẽ illoz dubitorum. in eo tñ q do. an. reprobauit opi. Frede. i pncipio plus mihi placet opi. Frede. duplici rõne. q: ex quo erat sibi interdicta administratio iramentum nõ poterat habere efficaciã. ar. s. e. sicut ex litteris. Judex t melius iudex interdicendo administratõnem tanq̃z ,p digo vidz ex insta cã psumere dolũ t fraudẽ secũ pctrahentis. g iuramẽtũ nõ obligat rõne fraudis psumpte. ar. b t ex supradictis. t hãc opinionẽ sequit Bal. i. l. i C. de sacro sanct. ec. dicẽs q ex pctrario interdicto ẽt frustratoria Et hanc opi. dicit etiam tenere Jaco. de are. in. l. qui habebat. ff. de tutel. Ex pdictis põt inferri ad decisionem talis questionis. an donatio facta vltra legitimum modum sine legitima insinuatõne pfirmetur iuramento. vel saltem tale iuramentũ sit obseruandum. Bal. in. l. id qõ pauperibus. C. d epi. t cle. tenet q nõ. q: ppter fraudẽ talis donatio sine insinuatione ẽt a iure prohibita. vt. l. data. C. de dona. vide latius p Jo. an. in addi. spe. in ti. d instru. edic. §. porro. v. si itẽ. Ad ibi sentit pctrarium. t post multa videt ,pcludere iuramentum seruãduz. nisi dolo vel metu fuerit pstitum. quod mihi plus placet. q: lex similis nõ presumit firmiter dolũ in tali donatõe. f induxit illam puisionem vt vitaret fraus que possz itervenire sine iusinuatõe. vt. l. stringet. i. vsl. data. d dona. Emanauit g. puisio illa vt subueniret deceptõib' ,puatoz. g valet iuramẽtũ icõtranũ q: qs psumit informat' veniẽs ad iuramẽtũ fac. c. ij. d pac. li. vi. iuncto eo qõ nõ. bar. i. l. si qs p eo. ff. d fideiuss. Ad idẽ. c. illud. t. c. iz. eo. li. vi t auc. sacramẽta pubez. C. si aduer. ven. ppter vtilitatẽ deceptõem t lesionẽ fuit introductũ. vt in pctu minoris interueniret auctoritas tutoris seu plidis. C. d pfi. minor. sine dec. non alie. per totũ. iuncta. l. i. ff. de mino. t tñ iuramentũ a minore prestitum supplet defectum oim solẽnitatum vt in. d. auc. sacramẽta pubez. Ppreterea raro ptingit q in donatõe psertim a minore facta intercedat dolus. ergo duz est indistincte impediri iuramẽti obligatõem odi nicolai abbas Anne cto nunc etiã aliud dubiũ cottidianũ t difficile quod etiã disputaui. pone recẽtis supradictis terminis. q is qui iurat seruare pctuz. maxime si iurat oñia t singula fore vera vult ,pbare simulatõem verã pctus. t sic pctrauenire inftrumento iurato nunq̃d possit non petita prius absolutõe a iuramẽto. t banc questionez satis arduã vidi in facto. t q debeat audiri ,pbatur sic Juramentum obligat iurantẽ ex intentõe ipius iurantis. xxij. q. v. humane aures. t. §. si ergo. t. §. ex bis. t. s. e. q̃nto. Dz q simulate contrahit in veritate nihil agit q: deficit ibi substantia pctus. l. psensus. vñ p inde ẽ ac si nihil fuisset actũ. vt. l. emptor. t qõ ibi nõ. ff. de aq̃ plu. arce. t. c. illo vos. de pigno. t. c. ad nraz de emp. t ven. l. si ancilla. cũ se. C. de pctraben. emp. ergo ex iuramento sup eo pstito non obligatur. p hoc tex. in. d. l. fi. C. de nõ nu. pe. inducendo. vt. s. induxi t qõ nõ. Inn. in. d. c. per tuas. de arbi. Ecõo ad idẽ inducitur quod nõ. bar. in. l. nemo. ff. d le. i. i illa q̃sti one an renunciatio exceptionis simulatõis t fictõnis valeat t concludit q non. q: inter eos actum ẽ q contractus sit simulatus. t sic deficit in substãtia. t sic nõ est cõtractus. l. imaginaria. ff. de re. in. t. l. simulate. ff. de ritu nup. t si renunciatio fictionis in eodem contractu facta valeret idẽ ẽt dicere q esset simulatus et non simulat'. quod esse non debet ar. in. l. nemo. pallegata t. c. cũ super. de offi. dele. t. c. sollicitudinem. d appel. vna eñ t eadẽ res non dz parare pctrarios effectũ de bap. maiores. Ppreterea fm eũ q: sicut pctus ipe fuit simulatus. ita renunciatio fuit simulata. ergo non ẽ renunciatio. opponet ergo exceptio. q pctus totus fuit simulatus. t quicqd ptinetur i illo instrumẽto fuit simulatum Ad idem quod notat Ly. in. l. si ex cautione. C. d non nu. pe. vbi concludit non valere renunciationem exceptõnis nõ numerate pecunie i eodẽ instrumento factam. q: sicut inducitur ad confitendũ sic ad renunciandum. ar. l. si mulier. C. ad velley. t idẽ dic in omni ,pilegio indulto alicui propter ei' fragilitatem. alias de facili tolleretur prouisio. l. fm eum. nec potest replicari qõ est renunciatũ exceptõi simulatõis

qz omnia iſta fuerunt ſimulata. Secus tñ ſm bart. ſi talis ſimulatio vel renunciatio fieret ex intervallo ar. in. l. ij. C. qò me. cã. Ita dico i ꝓpoſito qz exquo actũ fuit vt ꝓtractus eſſet ſimulat⁹. ꝯ iuramẽtũ z quicquid ſecutum ẽ in ꝓtinenti fuit ſimulatũ. Non ergo ẽ dicendum qz voluerũt valere z non valere incõtinẽti. ar. in l. nam ad ea. ff. de ꝓdi. z demõ. non eñ ꝓſumit⁹ qs vel le incontinenti recedere a ꝓpoſito ſuo. vt ibi z i. c. malores. de bap. Tercio induco. c. tuam. de ſpõ. vbi ptz qz etiam in matrimonio quod ẽ favorabile z i multis priuilegiatis. de condi. appo. c. ſi. ſimulatio etiaz ex vna parte quod eſt z doloſa z deceptoria impedit vires matrimonij. exquo conſtare poteſt de ſimulatõne ergo idẽ z fortius in caſu noſtro. Jn ꝓtrariũ facit qz ſimulate ꝓtrahens z recipiens iuramentũ a ꝓtrahẽte de non veniendo cõtra intendit iurantẽ illaqueare vt ſeltẽ ꝓtra apparentiã z aſpectum cõtractus non veniat ne detegat vicia ſimulatõis. ar. in. c. illo vos. õ pign. z. c. ad noſtrã. de emp. z ven. z iſte etiã intẽdebat ſe ad ℔ obligare. ꝯ non dz audiri allegando ſimulatõez. qz detegit vicia ꝓtractus ꝓtra intentõnem ipoz ꝓtrahentium. qò eſſe non dz ſtante iuramẽto ar. in. c. quacunqz arte. xxij. q. v. Jtẽ z ſcõo allegãs turpitudinẽ ſuaz non ẽ audiendus. maxime in cluſionẽ rez ſpũalium. de ꝓceſſ. ꝓben. cum ſup. de dona. iter dilectos plene per bar. in. l. poſt mortem. ff. de adop. Dz iſte allegãdo qz ſimulate iurauerit allegat turpitudinẽ ſuaz videlicet qz dei nomen z ei⁹ religionẽ inuanũ z deceptorie aſſumpſerit. xxij. q. v. quicunqz. ergo non ẽ audiend⁹. maxime cũ iurauerit omnia in ꝓtractu ꝓtenta eſſe vera nam allegat ꝓprium piurium allegando ſimulatõem z ſic non audiẽdus. ar. c. cũ impoſitõib⁹. ff. eo. ti. li. vi multa alia adduci in dicta diſputatõe ℔ cauſa brevitatis obmitto. retuli eñ predicta vt appareat difficultas ꝙſtionis. nunc veniens ad ſolutõem ſciendũ qz reperit glo. in. l. emptione. C. plus vale. qò agi. firmãs iuramentũ nõ obſtare ꝙ poſſit opponi de ſimulatõe quaſi actũ ſit cõtra. l. C. de legi. l. nõ dubium. z. l. ſi ancillaz C. de cõtraben. em. ex qua glo. colligit ibi Cy. qz pena adiecta ſimulato ꝓtractui ex ꝓtrauentõe non cõmittitur. qò dicit ꝓpter dubio eẽ vez. cũ in locũ reprobati ꝓtractus vere agitur alius ſimulatus Bo. ang. de paruſio i dicto conſilio quod incipit. dña katerina videt ſentire ſimplr qz qñ iuratum ẽ ſuper ꝓtractu ſimulato dz ꝑtus peti abſolutio. loquitur tñ qñ vnus cõtractus ſiſtatur loco alterius. dicit eñ qz qui iurauit ſe ſolutuz vſuras aut ꝙ venire ꝓtra cõtractũ pignoraticum factũ in forma venditõis immediate cũ eſt abſolutus ꝓſequi ꝑt ius ſuũ qz tale iuramentũ nõ firmat ꝓmiſſionem. Jdem ſentit Frede. ꝓſilio. cdxxix. do. an. loquitur ℔ multum intricate z vix poteſt elici pfectus ſenſus ſed expediendo omnia dare poſſem ꝑ enumeratõem casuum qui ꝑñt in materia ꝓtingere. Quint⁹ caſus ẽ qñ interceſſit ſimulatio ex parte vtriuſqz ꝓtrahẽtis z actũ fuit inter ꝑtes vt tam cõtractus qz iuramentũ eſſent ſimulata. z interceſſit ſimulatio ex iuſta cã. puta ꝓpter iuſtũ timorẽ vel debitor⁹ anxius inueniendi mutuũ cõcepit pignus i forma venditõis z creditor⁹ lucraret fructus. z tunc ſine ſubrogeꝯ in locũ alter⁹ cõtractus ſine nõ iuramentũ non obligat. qz deficit conſenſus z fuit iuſta cã ſimulandi. ad ℔. c. i. qò me. cã. z. l. ſi. C. de nõ nu. pe. Dcõs caſus qñ iteruenũt omnia q̃ ponunt i pcedenti caſu. Dz cã ſimulãdi fuit iniuſta z praua puta vt fraudaret gabella finxerunt aliũ contractum z iurauerunt. vel ad deceptõem alter⁹. z tũc ẽ maius dubiũ ℔ dico hoc caſu aduertendum ad formã iurandi. Aut eñ iurat ſingula cõtenta i inſtrumento eſſe vera z tũc incõtinenti fuit ꝑiurus lz in mente cõciperet illa eẽ falſa. qz ſimulatio intentõis ex iniuſta cã non excuſat ut nõ. i. c. qò interrogaſti. xxvij. di. licẽ ꝓtingit in illo q̃ ꝓce vel ꝑcio corruptus depoſuit falſum. de cri. fal. c. i. vñ non dz audiri allegãs ſimulatõnem cũ fateat turpitudinẽ ſuã. ſ. piurium ꝓprium. d. c. inter dilectos. cũ ſi. Si vero iurauit non venire ꝓtra illũ ꝓtractũ quẽ ſimulabat. z tunc puto qz lz grauiter peccet quo ad deũ aſſamẽdo religionẽ iuramẽti inuanũ maxie ad deceptionem alterius tñ ſi tranſgrediꝯ non incidit in piurium. qz non affuit intentio ſe obligandi. vnde reſpectu dei nõ exigit⁹ abſolutio ar. in. d. c. tua. de ſpon. z qò nõ. gl. i in. c. tuaz. de ꝑnit. z archi. in. d. c. qò interrogaſti. Sed quo ad foz ꝓtentioſum ꝓpellit⁹ iſte fuare iuramẽtum ꝙtem⁹ venit i ſui ꝑiudiciũ z nõ imminet anime piculum qz nõ debuit cõfundere ordinẽ rez⁹ maxime ſpũalium z abuti iuramẽto maxime ad alter⁹ deceptõem. Eñ nõ debet audiri hãc turpitudinẽ allegãs ad ℔ optime d. c. qz interrogaſti. z quod ibi nõ. z ꝑ glo. in. d. c. tua.

Terci⁹ caſus qñ ſimulatio ꝓtractus interuenit ex ꝑte vtriuſqz z iuramentũ fuit ꝑſtitũ ſup tali contractu z actũ fuit tacite vel expreſſe. vt nõ veniret ꝓtra apparentem cõtractũ. Dz i veritate ꝓſeruaret⁹ cõtract⁹ ver⁹ puta pignoraticius. z tũc abſqz dubio nõ ꝑt contrauenire non petita abſolutõe. z ℔ caſu itellígo dictũ ang. z Fre. ℔ eñ iuramẽtũ ſm intentõem vtriuſqz obligat vt nõ detegat⁹ ſimulatio. z vt reſeruet⁹ verus cõtractus pignoratic⁹ forte vt ſub iuſto velamine accipit⁹ fruct⁹ loco vſure. vnde pinde ẽ ac ſi iuraſſet ſoluere vſuras. q cãu ñ lz cõtrauenire ñ petita abſolutõe vt i. c. i. z. c. de debitores. s. e. z iſte caſus indicio meo nõ dz dubiũ qñ cõſtat qz iuramentũ ad hoc fuit interpoſitũ vt contractus ſimulatus ſeruetur quo ad apparentiã. z ſic vt nõ detegatur⁹ ſimulatio. Dz dubium ẽ quid ſi iuramentũ fuit ſimpliciter ꝑſtitum z nõ apparet quid ſenſerint cõtrahentes circa iuramentum. z nota. de ℔ in ſequenti caſu. Quartus caſus quando ꝓtract⁹ fuit ſimulat⁹

ꝛ iuramentū fuit sup eo ꝑstitum. ꝛ quanꝯ possit constare de simulatõe iuramenti. ꝛ hunc casuꝫ reputo dubiū. puto tamen dicendum ꝙ quo ad totalem obseruantiaꝫ contractus simulati non obligatur ex iuramẽto. quia non est presumendum ꝙ incõtinenti ex interpositõe iuramenti voluerit ꝓtractū valere de quo actū erat vt nõ teneret nisi ex intervallo iurasset. vt in simili dixi post bar. s. in argumẽtis. Ex quo ad obseruãtiã ꝓtractus i apparenti donec fuetur ꝙ tacite fuit iter cõtrahentes actū puto in foro anime standū intentioni iurantis ꝑ ea que nõ. Inno. in. c. veniẽs. s. eo. facit. c. significastι. de homi. i foro vero ꝓtentioso vbi fit interpatio fm ius ꝛ ex varijs circũstantijs. vt nõ. Inn. in d. c. veniens. arbitror iuramentū ligare ꝙ debem⁹ presumere ꝙ voluerit abuti iuramẽto. ar. c. estote. i. de reiur. Jdẽ iuramentū hꝫ vim clausule si nõ valet ꝙ ago vt ago valeret vt valere potest in. c. ad nostrã. el. iij. s. eo. ꝛ. l. cuꝫ pater. §. filius matrẽ. ff. de le. ij. ꝛ vtrobiꝙ bene facit quod nõ. Ly. d. l. si ex cautõe. L. de nõ numpe. vbi concludit ꝙ iurãs nõ opponere exceptõem nõ numerate pecunie obligat lꝫ simplex renunciatio non valeat. ergo i ꝓposito si iuramentū non obligat ad totalem obseruantiã ꝓtract⁹ simulati ꝓpter ꝓditõem aꝫ ꝓtradictõem que inde orieꝫ saltẽ obliget quo ad obseruantiã apparentis ꝓtractus. ꝛ maxime qꝛ ꝑ tenere tutius ẽ ꝛ verisimili⁹ ꝛ hunc casum nõ. qꝛ ꝓtingit cottidie ꝛ ꝑdictum casum intelligo qñ ex iusta cã ꝛ nõ ad deciendũ terciũ facta fuit simulatio. alias seruet quod. s. dixi. Jdẽ nisi alie circũstantie suadeãt oppositũ Quintus casus qñ simulatio ẽ de vno ꝓtractu ad aliũ ꝓtractum ꝙ non ꝑt seruari sine interitu anime. vel ẽ contra bonos mores puta agit cõtractus simoniac⁹. ꝑ aliud ꝓcipitur ꝛ iuratur. ꝛ tunc ex tali iuramento nõ tenetur nec ad obseruantiam totalis cõtract⁹ nec ꝙ ad apparẽtiã ex quo i obseruatõe imminet peccatũ. Iꝫ eñ peccauerit tunc iurando. nõ tñ peccat ꝓtraueniẽdo. vt. xxij. q. iij. ꝑ totũ. facit. c. fi. de pac. Sextus ꝛ vltim⁹ casus ẽ qñ simulatio itercessit ex pte iurãtis tñ. vt quia gerebat aliud in corde ꝛ aliud in ore. vel vius ẽ verbis dupliciab⁹ callide iurando. ꝛ tunc iuramentū intelligit fm intentõem recipientis. ꝛ sic deus vult recipe vt est tex. xxij. q. v. c. quacunꝯ arte ꝛ. §. hũs oibus. Ex ꝑdictis remanet dare dubium. s. formatum decisum

Consequẽter subijcio qstionẽ cottidianaꝫ ꝛ valde vtilẽ. nunqd in casu hui⁹. c. ꝛ similiũ vbi iuramentum astringit ꝓtra legis vel statuti dispositõem interpositũ audiat⁹ petens ab illo se absolui. hũc etiaꝫ articulũ dispotaui in. c. pall'. ꝛ obmissis ar. que formaui ad vtrãꝯ ptem solũ inseram solutionem. ꝛ ꝓmo sciendum ꝙ Frede. ò senis dicto ꝓsilio. cdxxij. formãs punctum qsi in terminis nostris. ꝙ statuto ciuitatis canebat⁹ ꝙ certa ꝓfessio sine ꝓmissio facta a filiofamilias sine cõsensu ꝑis nõ valet ipo iure etiã si iuratũ fuerit. ꝛ qdaꝫ filiusfã. ℔ nõ obstãte, pmisit ꝛ iurauit ꝓclusit iuramẽtũ fore obligatoriũ Dꝫ qꝛ iuramẽtũ recipiẽs fecit contra formã statuti ciuitatis ex causa edicti cui obtempare debuerat ꝛ nõ ꝓtrauenire. viij. di. q̃ ꝓtra. xi. q. iij. qui resistit. nec ex transgressione dꝫ reportare cõmodũ sed potiꝰ puniri ꝙ ꝑt ꝓpter ad relaxandũ iuramẽtũ nec in ℔ venit iurãs ꝓtra iuramentũ imo petẽdo relaxatõem iuramenti fatet se esse obligatũ iuramẽto. sicut accidit in eo qui fatet se iurasse soluere vsuras q̃ obligat iuramento. ꝛ tñ ꝑt petere relaxatõem iuramẽti. s. c. i. sicut ergo ibi recipiẽs iuramentũ sup re illicita quo ad se cogitur relaxare iuramentũ. ita ℔ fm eũ iuramentũ erat ulicitũ ex pte recipientis ꝓpter ꝓhibitõnem legis municipalis cui debꝫ obtempare. idẽ viꝺ tenere ℔ Inn. ꝛ Clẽ. dicens ꝙ in termio hui⁹. c. iuramẽtũ obligat mulierẽ ad obseruantiaꝫ ꝓtract⁹. lꝫ dꝫ instare vt absoluat. ꝓtrariũ tꝫ archi. in. c. q̃uis. de pac. li. vi. ꝑ verbũ oino ibi positũ. do. an. ℔ aliter sentit. dic eñ ꝙ si ñ arguit aliq̃ deceptio q̃ nõ hꝫ in se dolũ annexũ saltem ꝓsumptum nullũ ꝓpetit remediũ ꝓtra iuramentũ per quecũqꝯ verba loquat statutũ. Dꝫ vbi deceptio argueretur ex cõtractu tũc haberet remedia si deceptio essꝫ enormis. ad ℔ qꝺ nõ. glo. s. in. c. veniẽs. cũ iurib⁹ ibi allegatis. ꝛ ℔ qꝛ in enormis ꝓsumit dolus. ꝛ subest cã sic ꝓsumẽdi. vt. l. omnes. §. lucꝰ. ff. de his q̃ i frau. cre. ꝛ. l. q̃ testamentũ. de ꝓba. ꝛ qꝺ ibi nõ. ꝛ idẽ dicãt si cõtractus fieret cuꝫ verisimil⁹ ꝓsumpturo vbi ℔ ꝓstaret eui dentia facti. qꝛ notorie erat ꝓdigus vel sibi vt prodigo bonis esset interdictum. qꝛ ℔ aliqualis ẽ turpitudo ex pte ꝓtrahentis q̃ materiã dat ꝓsumpturo ad ꝓpriũ ꝓsumendũ ꝛ lex ex cã legitima fraudẽ in talẽ presumit vt. ff. ꝙ emp. l. si qꝺ cũ sciret. ꝛ. ff. de mino. l. ꝙ minor §. fi. ff. mandati. l. si vero nõ remunerãdi. §. adoleſcẽs idẽ dicat si mutuaret vel ꝓtraheret cũ parato ad ludũ vel corrupto notorie i actu ludi ꝛ in vanitatib⁹ mulieꝝ tunc eñ foret remediũ aduersus hmoi iuramenta per iura superi⁹ allegata. ꝛ hec verba satis placẽt vt ff. latius dicã. do. pe. ô ancha. in dicta repetitõe. c. canonũ de cõsti. apte non exꝑmit qd sentiat in casu quo minor seu iurans non esset leſus. sed attingit casum i quo intervenit deceptio. ꝛ cõcludit illud quod do. anto. Et quia est casus cottidianus recitabo prius verba sua. formatꝫ enim punctum super quo consuluit in hac ciuitate senarum. Lauetur enim hic statuto ꝙ nullus contractus finis ꝛ quietatio si fieret per minorem. xxv. annis valeat nec de eo ius reddat nisi intercederet certa solennitates hoc statuto premisso contingit ꝙ patru⁹ tradidit nuptui neptem suam dotis sibi i dotem quingentis ꝛ ipsa neptis minor renunciauit dicto patruo omni iuri sibi competenti in paterna hereditate que valebat plus in quadruplum ꝛ iurauit nõ cõtrauenire

querebatur ne esset aliquod remedium rescissiuū huī contractus finis ⁊ quietationis ⁊ consuluit ipe q̄ poterat peti absolutio iuramēti siue relaxatio. ad q̄ p̄mo inducebat regulā q̄ iuramentū non dz esse iniquitatis vinculū. c. inter cetera. xxij. q. iiij. q̄ verbū iniquitatis multū ponderabat Itē iuramētum dz habere tres comites, veritatē iudiciū ⁊ iusticiā. in. c. animaduertēdaz xxij. q. ij. ⁊. c. ⁊ si xp̄s. supius allegatū. i questione autem p̄dicta euidēs pt̄z iniquitas. vt cū ꝑ modico qs renūciat hereditati paterne ⁊ ita locupletari. paria enī sunt in dispositōe dolū adesse ex ꝓposito vel re ipa. vt in. l. si qs cum alt. ff. de ỹ. ob. ⁊. l. ij. ff. de dolo excep. q̄ enī inherebat dolus re ipa ad quadruplū. Dz vltra dimidiā vere estimatōis iura subueniūt deceptis etiā maiorib⁹. l. ij. C. de rescin. ven. ⁊. c. cū dilecti. ō emp. ⁊ ven. Jn casu aūt ꝓposito ē cū enormi deceptōe coniuncta minor etas ⁊ lex⁹ fragilitas qb⁹ iura multiplicit subueniūt ⁊ videt ꝓpt naturalē equitatē deceptionem verisimilē tam i ꝓtrahendo q̄z i solēnitatib⁹ adhibendis. l. i. ff. de mino. Ex q̄litate aūt ꝑsonaꝝ ⁊ ipius facti arguit contrahens cuz tali sua nepte de dolo ad hoc. l. i. ⁊ quod ibi nota. ff. ō dolo excep. Ratōe ergo euidentis iniquitatis ⁊ dolī saltē re ipa inherentis illi renunciationi videbat fm eaz iuramentū relaxanduz sicut cū ꝑ metū qs renuntiat bonis suis cū iuramēto. s. eo. si vero. Jd aria sunt ista quo ad reuocationē contractus dolus ⁊ metus. c. abbas. ⁊. c. pe. qō me. cā. Ad q̄ etiā adducit ꝑ. dictū Vin. si enī in cāu hui⁹. c. potest mulier petere absolutōem ergo multoforti⁹ in cāu ꝓposito vbi ꝓcurrunt sexus fragilitas ⁊ minor etas ⁊ enormis lesio ⁊ etiam reuerentia quā puella seu femina dz habere ad patruū suū. i cuius dominio ⁊ sub cui⁹ gubernatōe remanserat post mortē patris ad q̄. l. i. § que onerande. ff. quaꝝ rei actio nō dat ⁊ quod nota. xxij. q. iij. vnusquisq; ⁊ scōm predicta dicit debere limitari. auc. sacramenta puberū. vt non dz locū in casibus in q̄bus p̄t ꝓtractus seu distractus argui ō euidētī iniquitate ⁊ dolo re ipsa ex ꝑspicuis iudicijs. l. dolum. C. de dolo. hec sunt verba sua que satis placent ideo seriatim recitaui. Et aduertendū q̄ inq̄nitū scz recitauit opi. vin. vidz eā approbare ⁊ p̄ sequens sentire q̄ etiā nulla data lesione ex quo contraxit ꝓtra. l. potest petere absolutōnem. ⁊ idem sentit etiaz recitando ꝑalle. dictum Frede. ⁊ cum eo transeundo. Dz quatenus ꝓcedit auc. sacramenta puberū limitandam q̄n contractus nō potest argui de euidenti iniquitate ꝛc. aperte sentit q̄ in casu illi⁹ auc. non ꝓpetit absolō. al' non esset limitatio. ⁊ p̄ ꝑns vidz idē sentire in casu hui⁹. c. vt non competat absolō non data enormi lesione i cōtractu. ⁊ sic vidz recedere a dicto vincē. ⁊ vide q̄n ꝓximilem q̄nem per frede. consilio. cxcviij. Bar. in. d. l. si qs ꝓ eo. ff. de fideiuss. satis sentit. licet non apte q̄ ex solo ꝓtractu ꝓtra. l. non cōpetit absolō. dicit enī p̄mo q̄ quando contractus reprobatur odio creditoris nō firmatur iuramento ꝑ ipm iuramentum ē seruandū cō petit tamen absolō. Dz q̄n contractus reprobatur fauore debitoris tunc dicit q̄ firmat iuramento ⁊ nihil dicit de absolutōe. vnde sentit q̄ hoc casu non competit absolutio. Ego autem ad totalem materiaz enuciandam procedam p casuum enumeratōem. sicut feci in p̄cedenti q̄stione ⁊ p̄mo ponam casus minus dubitabiles. Primus ergo casus sit q̄n iuramentum omni ex pte ē licitum tam scz ex pte iurantis q̄ etiā recipientis q̄ ex pte materie sup qua p̄statur. ⁊ tunc absolutio non ē impendenda ꝑ compellēdus ē iurans ad ei⁹ obseruatōem. s. eo. ⁊ si xp̄s. ⁊. c. ad nostrā. el. i. quinimo nulla causa intrinseca apparente etiaz papa a tali iuramento absoluere non posset. de quo tū dicendū vt plene dixi in. c. quanto. ⁊. c. i. ⁊. c. debitores. s. c. Secundus casus q̄n iuramentū ex parte iurantis potest saluari sine interitu salutis eterne seu dispendio ⁊ tunc nulla competit absolutio. peccatuz enī fuit in iurando non in cōtraueniendo. s. eo. quanto. ⁊. xxij. q. iij. per totū. Tercius casus q̄n ꝑ partem iuramentum potest seruari sine interitu seu dispendio salutis eterne scz ē contra bonos mores tunc etiā nulla requiritur absolutio. vt in regula non ē obligatoriū. de re. iur. li. vi. et itellige ō bonis moribus naturalib⁹ vt. s. dixi Quartus casus ē q̄n iuramentū ꝓcessit a calore iracundie posset tū seruari sine dispēdio aie ⁊ de hoc dic vt dixi. s. in. c. sicut ex litteris. Quintus casus q̄n iuramē tum ē a p̄ncipio sup materia indifferēti. ꝑ postea deuenit ad casum de quo si cogitasset a p̄ncipio nō fuisset licitū seu nō iurasset ⁊ tunc nōbiliter dicit archi. i. d. c. animaduertendū. xxij. q. ij. q̄ potest ꝓpria auctoritate ꝓtrauenire. nec req̄ritur absolutio puta si iurauī nō negociari vel non recipe feudū a tali dño ⁊ deuenit casus q̄ nisi negociator sim vel recipiam feudū aliter viuere non possum Et vide in hoc quod plene dixi in. c ꝑalle. si vero. s. eo. Sextus casus q̄n iuramentum fuit dolo aduersarij extortum ⁊ tunc ꝓsidera q̄ si contractus sup quo ꝑstatur ē a lege reprobatus fauore ipsius iurantis tale iuramentū non ē obligatoriū casus est hic a contrario litere. vt. s. dixi in vltimo notabili. Nā tex. ꝫ ⁊ in. c. ij. de pac. li. vi. ⁊. c. lz ij. eo. ti. ⁊ li. ⁊ i auc. sacramēta puberū. ꝓmuniter excipit casus in quo dolus iteruenit. ⁊ idē q̄n interuenit metus. ex quo enī talia iuramenta sunt contra legem non ligant nisi sint omnino voluntaria. quod sentit etiā bal. in dicta auc. sacramenta puberum. in fi. fateor tutius esse q̄ his casibus petatur absolutio. vt sentiunt multi doct. ꝫ p̄mū verius ⁊ notabilius. Si vero iuramentum non venit contra dispositum a iure ⁊ interuenit dolus. ⁊ tūc sub distingue. q̄ aut tantus est dolus q̄ excludit mentem

iurantꝫ vtputa qꝛ cessante dolo nullo modo se obligat ſet. ⁊ iuramẽtum nõ ligat. ⁊ ꝑt ꝓtrauenire nulla petita absolutõe. ar. optimum in. l. tres fratres. ff. de pac. ⁊ in. l. si sororꝛ. C. de colla. ⁊ quod nõ. Jo. an. in. c. i. de cõmo. ⁊ sic itelligo Frede. consilio. cxcvi. vbi exꝑsse ꝫ sentit ponẽdo terminos i minore xxv. ãnis q̃ seducta a fratrib⁹ hereditati paterne renunciauit q̃ valebat lõge plus q̃ habuit i dotẽ. qõ ẽ notandũ ꝑ limitatõne. c. ij. de pac. li. vi. qõ nõ ꝓcedat qñ dolus dedit cãm cõtractui. Nã vbi dolus ibi excludit voluntas. l. i. ff. ꝺ dolo. ⁊ iuramentum nõ obligat vltra intentõez iurantis ut. c. veniens. ⁊. c. q̃ntauallis. s. eo. Dz vbi dol⁹ non excludit ꝓsensum. vt qꝛ non dat ꝓtractui cãm ⁊ tũc ex igit absolo q̃ dz ꝑstari non obstante aduersarij ꝓtradictione ꝓpter eius turpitudinẽ ⁊ dolũ. Et idẽ intelligo vbi interuenit met⁹ vt requirat absolo q̃ dz impendi sine difficultate in odium aduersarij metum inferentis. s. eo. si vero. ⁊. c. vez. ⁊ dicut ibi dixi pleni⁹ Sep timus casus qñ iuramentũ ꝓtinet turpitudinẽ ex pte recipientis ⁊ maxime ꝓcurrẽte turpitudine etiã ex pte materie sup q̃ ꝑstat. ꝫ ex pte iurantis nullũ imminet peccatũ. ⁊ tunc iuramentũ obligat. ꝫ potest peti absolutio nõ obstante ꝓtradictõe aduersarij. ⁊ iste ẽ ꝓpriꝰ casus. c. i. ⁊. c. debitores. s. e. ⁊ ꝑ istũ casum ꝑt decidi qd dicẽdũ i filiofa. renunciãte macedoniano. ⁊ iurãte non ꝓtrauenire. Bar. in. d. l. si qs ꝑ eo. decidit scdz casum ꝑdictuz vt iuramentum obliget ꝫ cõperat absolutiõ Jo. an. p⁹ Jaco. ꝺ bel. pl⁹ sentit i additõe spe. i ti. de sen. pla. §. vt autẽ. v. ꝫ pone. scz q̃ tale iuramẽtum non teneat. qꝛ ꝓtra bonos mores ẽ. Go. anto. ꝺ dicit q̃ si lex esset i loco vbi frequẽtaret q̃ filijfa. inducantur ad ꝑentes occidendos q̃ talia iuramẽta turpiter ꝑstita ⁊ ꝓtra bonos mores nõ obligarẽt iurantẽ saltez respectu secundarie obligatõis q̃ dirigit i ꝑtem ⁊ añq̃z solueret posset peti absolutio qꝛ inquantũ creditoꝛ peteret turpiter peteret. vbi autẽ essem⁹ i loco in quo cõmuniter non inducerentur ad tñ malum vt i xp̃ianis hodie qui talia valde abhorrent tunc iuramentũ obligaret. nec posset peti absolutio. ad ꝺ qõ nõ. Inn. in. c qꝛ plericq̃. in fi. de im. eccle. ⁊ hanc opi. vt tutiorẽ fui secutus in dicta disputatõne ꝫ de iuris subtilitate alia opi. quã Jaco. de bel. ⁊ Jo. an. sentiunt i loco ꝑalle. viꝺ veriorꝛ. qꝛ negari non ꝑt. quin filijfa. inducant ex ꝺ ad depredãdum parẽtes vel alios vt habeant vñ satisfaciãt ne cogãtur stare i carceribus vel cedere bonis Vnde si bene ponderetur. l. i. ff. ad macedo. illa prohibitio emanat non solum in odium creditoris. sed principaliuꝰ ad compescendam libidinem peccantium et sic propter bonum publicum corporis ⁊ anime cõtra quod iuramentum ꝓhibitorum nullum est. dicto. c. si diligenti. ⁊. c. ꝓtingit. de sen. ex. ⁊. d. l. ius publicuz. Jtẽ iuramentum reprobatur nõ solum qñ in se ꝓtinet peccatum. ꝫ etiam si potest esse occasio peccati. ar. c. cum ab omni. de vi. ⁊ ho. de. ⁊. c. nam concupiscentiaz. de ꝓsti. facit. c. sicut ex litteris. s. eo. Octauus casus ẽ qñ nulla alia turpitudo repitur in iuramento nisi qꝛ ẽ ꝑstitum contra legem. ⁊ in hoc distinguo. aut eñ lex reslistit in fauorem reipublice ꝓncipaliter ⁊ nõ ẽ necessaria absolutio qꝛ iuramentum nõ valuit vt in. c. si diligenti. de fo. compe. Aut ꝓncipalr in fauorẽ iurantis lz secũdario in fauorẽ publicũ. vt in muliere ⁊ minore ⁊ tunc sum⁹ ꝑpe i casu. c. nostri. ⁊. c. ij. de pac. li. vi. et auẽ. sacramẽta pubez. ⁊ puto q̃ absoluto sit denegãda. primo facit ad hoc regula generalis q̃ iuramentum est obseruanduz vbi potest obseruari sine periculo anime. s. c. si vero cum si. Jtem hic nulla repitur turpitudo. nam exquo lex prouidet fauore persone ⁊ talis ꝑsona iurando renunciat fauori suo vt. s. dixi nulla reperitur turpitudo in contrahente Nam. l. da hoc nõ hz pro turpi. vt seruetur iuramentum nec ex pte contrahentis potest argui dolus vel aliqua alia deceptio nec ꝺ se materia ẽ turpis. ar. opti. in simili i. c. ad apostolicam. ꝺ regula. vt. s. induxi inducendo in alia questione. ⁊ sic sumus extra terminos. c. debitores. ⁊. c. i. ⁊. c. vez. ⁊. c. si vero. s. eo. ibi eñ reperitur turpitudo ex parte recipientis ⁊ peccatum ⁊ materia est prohibita. qꝛ in se mala. ꝺ vsuris. super eo. que omnia cessant in casu nostro ⁊ si qua culpa reperitur satis punitur in retractatione actus iuramento non obstante. nec viꝺz dictum Fre. probabile vt fiat absolutio ex eo quia cõtractum est contra legem vel statutum. Nam si ꝺ essz vez de facili exactaret dispõ hui⁹. c. ⁊ auẽ. sacramenta pubez. ⁊. c. ij. ꝑallegatum. ⁊ in casibus similib⁹ petendo absolutõem a iuramento. nec est verisimile q̃ i aliquo istoꝝ iurij que emanauerunt ita solẽniter nulla fuisset facta mentio de absolutione sicut fit in. c. verus ⁊. s. eo. c. si vero. cum si. Similiter non placet dictum Elin. ⁊ archi. ⁊ videtur hic casus contra eos intelligẽdo fm ꝓmunẽ intellectũ videlicet q̃ etiam in cãu hui⁹ c. iuramentum metu extortum est obligatoriũm. Sed ꝓcedit hic ar. a contrario sensu habito respectu ad effectum. quia hoc casu fiet absolutio. vt. s. c. si vero. Si ergo sponte est prestitum. non debet impendi absolutio qꝛ alias non esset differentia an sponte aut metu prestaretur. Nec obstat si dicat q̃ turpitudo hic reperit ex pte recipientis in eo q̃ ꝓtra legẽ seu statutuz contraxit qꝛ vt. s. dixi exquo lex seu statutuz disponit in fauore ꝑsone ꝓncipalr ꝓtrahendo ⁊ iurando renunciat suo fauori. ⁊ sic nulla turpitudo maxime respectu dei ⁊ in actu spũali vbi reputat maioꝝ ⁊ discretus. de iudi. c. si annum. li. vi. ⁊ per ꝺ. c. ⁊ similia i quibus excipit nisi interueniat dolus nẽ. ergo ex solo ꝓtractu ꝓtra legẽ editũ fauore persone non presumit dolus Vnus casus est quando retentis. s. dictis terminis. vt

q; ſtatuto ſeu lege reſiſtente ꝓtrahit & dak lesio in ꝓtra
ctu. vel dak lesio vltra dimidiã iuſti ꝑcij ſtatuto nõ reſi
ſtente. vt in casu. c. cũ dilecti. de emp. & ven. & l. ij. C.
de reſci. ven. nunqd tunc poterit peti absolutio a; iura
mento & dico q; aut lesio eſt modica & dicendus q; nõ
q; ꝑ modica lesiõe iura nõ curãt dando ſpeciale reme
diũ. ad hoc. c. abbas. qõ me. ca. & c. frequens. öreſti.
ſpo. li. vi. c. i. cũ ibi nõ. de in inte. reſti. & d. l. ij. cum ſi.
Aut lesio fuit enormis & tũc ſi iuramentũ fuit ſimpli
citer preſtitũ de non veniendo ꝓtra audiet allegando
enormẽ lesionẽ. q; in tali enormi lesione ꝑſumit dolus
d. l. omnes. §. iulius. ff. de his que in frau. credi. & l.
qui teſtium. ff. de ꝓba. Non em ꝑſumit iurans hunc
casum cogitaſſe. ar. eo; que no. s. e. veniens. & c. quia
allis. Item q; iura cõmuniter excipiunt dolum a ta
libus iuramentis. ſed paria ſunt q; dolus intercedat
ex ꝓpoſito vel re ipa. l. ſi qs cum aliter. ff. de ver. ob.
Item turpitudo repit nunc ex pte recipientis. & hec vide
tur vera nõ ſolũ ſi verba vel iuramenta ipſius ſint in
diffinita ſed etiã ſi ſunt generalia. vt quia iuravit non
venire ꝓtra villa rõe vel cauſa. dixit em hec verba intelli
gi ſimiliter. & excipit ab illis graues lesiones. ar. opti.
in. l. creditor. §. iulius. ff. ſo. ma. & in. l. aurelius. §. i. ff
de li. le. Si aũt verba ſunt magis ſpecifica & lata. ita
q; apte videant excludere remedia. vt q; iuravit nõ ve
nire ꝓtra etiã ratione lesionis enormis. et tũc ſi verba
concludãt ad vnũ dumtaxat remediũ & nõ ad aliud.
vt q; iuravit non venire ꝓtra rõne minoris etatis illud
blũ remediũ videt excluſum & nõ aliud vnde poterit
ꝓtravenire tanq; maior. ad hoc vide glo. c. pe. ö emp.
& rẽ. et. L. ö reſcin. ven. l. ij. & vtrobiq; p doc. Si ꝑdu
cit ad omnia remedia. vt q; iurat nõ venire ꝓtra nul
la ratione neq; tanq; minor neq; vt maior. & tũc tenet
do. an. q; iuramentũ excludit maiorẽ & ꝓtractus rema
nebit validus. ex quo aliter a iure nõ impugnat. Idez
q; in minori quo ad hoc ſcz lenẽ lesionẽ ꝑ quo ad enor
mem. putat non valere ꝓtractum & iuramentum. ꝑ po
terit petere absolutionẽ a iuramẽto in casu enormi etiã
enormiſſime lesionis quantũcũq; dicat & in iuramẽto
ſpecificet q; non veniet contra contractum rõne enor
miſſime lesionis. licet bar. & alij teneant ꝓtrarium in. ö
l. ij. quod dicit etiã ꝓcedere ſi minor dixiſſet q; totum
illud qõ plus valet dat & donare intendit contrahenti
ſecum vt multotiens ponitur in contractu q; nõ ẽ ſine
dolo & fraude qui ꝓtrahit nedum cũ ꝓſumpturo ꝑ cum
actu male ꝓſumente. ff. ꝑ emptore. l. ſi qs cũ ſciret. et
l. ſi vo non remunerandi. §. adoleſcens. ff. manda. & l
ij. ff. quaq; rerum ac. nõ dak. Unde cũ fraus ſit ex pte
recipientis canonica iura nõ aſſiſtũt talibus iuramẽ
tis. & hoc putat verũ etiã ſi minor iuraverit omnia et
ſingula vera eſſe & illud eſſe vez pcium rei q; ꝓſtito de
oppoſito talia poſſunt revocari. ¶ e. c. cũ impoſitioni
bus. li. vi. & qõ ibi nõ. q; iuramentũ cenſetur ſic ꝓſtitũ
ſub confidentia q; illud ſit verum ꝑciũ de quo eſt ꝙẽ
tum. Unde ꝓſtito de contrario non eſt ꝑiurus l; tali
iuraverit. s. e. quẽadmodũ. & xxij. q. ij. in. c. beat⁹ pau
lus. cum. §. ſe. & ſic dicit in facto ſe cõſuluiſſe in cauſa
cuiuſdã puelle que fuit iducta & ſic iuraret maxime q;
talia verba ſepe apponũt notarij ex ſeipſis. & aliqñ ſub
involutio verboꝝ obripiunt iuramenta talia a minori
bus maxie femis que nõ intelligũt quid agant. & hec
ſunt ſatis exqſita et omni egtati conſona. Dz in eo q;
diſtinguit inter minorẽ & maiorẽ nõ ex toto placet pu
to etiã q; maior poterit ꝓtravenire quãtũcũq; illa ver
ba late fuerint ꝓcepta lesione data ſaltez enormiſſima
q; notarij ſolent hodie cõmuniter apponere talia ẏba
ad maiorem validitatẽ ꝓtractus. ꝓtrahentes tñ putãt
illud eſſe verum preciũ rei. nec in aliquo decipi. Uñ
ſicut poſſet contravenire ſaltẽ petendo absolutionem
vbi intervenit dolus ex ꝓpoſito. ar. in. d. l. creditor. ita
q; intervenit dolus re ipſa. ar. in. d. l. ſi qs cũ alir. de
ver. obli. & hoc vez niſi in aliqbus circũſtantijs appa
reat ꝓtrahentẽ vere voluiſſe illud in quo fuit leſus do
nare. & ſic põt intelligi. l. ſi qs donationis cauſa. ff. de
ꝓtrahẽ. emp. In dubio em quantũcũq; illa verba fue
rint late ꝓcepta nõ ꝑſumaz animũ donãdi. ꝑ poti⁹ ap
poſita ex conſuetudine notariorꝝ apponentiũ hec verba.
valet q; ar. a cõmuniter accidentibus. vt. s. dixi. & ad
predicta optime facit dictũ ſpe. in ti. de emp. & ven. §.
nunc videndum. ẏ. quid ſi vendens equum vbi ponit
qſtionẽ de illo qui vendidit equũ dolentem in ſpatula
non tamen oſtendentem dolorem quando erat calefa
ctus in eundo dicendo. do tibi iſtum equuz q; ſtrabo
ne. q; gibboſq; dolentem ſpatulam et hũtem omẽs ma
culas. nec volo ex aliquo teneri & dicit ſpe. q; nihilo
minus tenetur ex quo al; ſpecifice nõ ꝓpalauit defectũ
Nam emptor fuit deceptus videns q; falſitatem di
xerat in alijs expreſſatis. & credit veriſimiliter eum fal
ſum dicere de morbo ſpatuloſo tunc latẽte. ſic dico ad
ꝓpoſitum cum notarij et contrahentes ſoleãt ad cau
telam ponere verba valde lata excludentia omnino re
media non videt iſte per illa verba generalia voluiſſe
enormiſſimam pati lesionem. ſed potius fuiſſe paſſus
illa verba apponi ad ſervandũ ꝓſuetudinẽ notariorꝝ
generalẽ. facit. l. cũ de indebito. ff. de ꝓba. & c. cum ve
niſſent. de inſti. Et idẽ videt ſenſiſſe do. anꝝ. in. c. quia
allis. s. e. vbi dicit ſe ö facto conſuluiſſe q; ꝙntũcũq;
ẏba late ꝓcipiant in ꝑſonas arbitrorꝝ. vtputa q; poſſet
de iure vnius dare alteri in totũ vel in partez q; nihilo
minus enormiter deceptus poterit contravenire' l; nõ
appet de dolo ex ꝓpoſito ꝑ tñ ex re ipſa q; talia ẏba
fmõe effuſo engnata videt. plata ſub q̃dã ꝓfidẽtia ꝑſo
ne & amicicie arbitrorum. et vt captent amicitiam et

benivolentiã arbitroꝝ ad nõ ledendum .Et idẽ tenuit
diſputãdo do.pe.de ancha.vt dixi.s.in.c.q̃ntauallis
ꝛ aliq̃tenus ſentit ibi hoſti.licꝫ multi ꝓtra.ꝛ ibi plene
dixi.Uñ ꝫ nõ ẽ ſine dubio Ex bis habes quintuꝫ
caſum qñ iuramẽtũ fuit interpoſitũ ꝓtra.l.puidẽtẽ ꝓtra
deceptõeꝫ q̃tuor collige ex bis q̃.s.dixi i p̃n.i diſcuſ
ſione itellect⁹ bui⁹.c. Decim⁹ caſus qñ turpitudo
reperit ex pte recipiẽtis iuramentũ.ita q̃ loc⁹ eſt petici
oni abſolutõis ꝫ iurans anteaꝫ ſolueret incidit i perĩ
riũ.dubitat nũc nunqd poſſit petẽ abſolutõnem ſicut
potuit a p̃ncipio.ꝛ ẽ cottidian⁹ caſus .cũ multi ꝓtrane
gãt ꝛ poſtẽꝫ excipit cõtra eos de iuramẽto ipi petunt
abſolutõem.ꝛ dic de ꝫ vt dixi.s.c.i. Undecimus
caſus ꝛ vltimus ẽ qñ iurat nõ repetere nec abſolutõeꝫ
petere nec aliquã querimoniã ſup bis deponere ꝛ hũc
plene tetigi i.c.i.s.eo. dic vt ibi.ꝛ p hec habes dare
materiã bui⁹ abſolutõnis.Itẽ habes quinq̃ caſus in
quib⁹ iuramẽtũ apponit ꝓtra.l. Pꝛim⁹.qñ lex verſat
circa bonos mores Scõs qñ circa vtilitatẽ publicaꝫ.
Terc⁹ qñ lex.phibet aliqd i odiũ alicuius Quart⁹ qñ
phibet fauore ip⁹ iurãtis p̃ncipaliter. ꝫ ſecũdario in
fauorẽ publicũ.Quint⁹ qñ,puidet aduerſus deceptio
nes.vt in caſu.c.cũ dilecti.ò emp.ꝛ ven.ꝛ.l.ij.C.de
reſcin.ven.ꝛ.l.pactũ.C.de pac.ꝛ qò i eis dicendum.
Sunt ꝛ alij caſus.q̃s ꝓſequitur bar.in.d.l.ſi qs ꝓ eo
Et ſit ſext⁹ qñ aliqd,phibet rõne ſolẽnitatis,pbatorie
quo caſu bar.dicit iuramẽtũ nõ ꝓualidare actũ ſi tlis
ſolẽnitas deficit.q̃ iſte ſolẽnitates ſunt ad publicã vti
litatem introducte.nec p̃iit pactis nec iuramẽtis tolli
d.l.ius publicũ.ff.ò pac.ꝛ.d.c.ſi diligenti.ꝛ.l.nemo
põt.ff.de le.i. Ad vnũ tñ dicit aduertendñ q̃ iura
mentũ interpoſitũ ſup aliquo actu importat idẽ.ac ſi
diceret q̃ ſi nõ valet iſto mõ quo agit valeat oĩ modo
quo valere pt.ꝛ ideo ſi ſup teſtamẽto iurat. Et ibi nõ
ẽ ſolẽnis numerus teſtiũ.ꝓinde ẽ ac ſi diceret q̃ ſi nõ
valet iure teſtamẽti valet iure codicilloꝝ.l.cũ pater.§.
fili⁹ matrẽ.ff.de le.ij.qò dicit notanduꝫ Jo.an. dicit
ſe putare q̃ niſi ſolẽnitas fundet oĩno ſup publica vti
litate ei⁹ defect⁹ non impedit obligatõeꝫ iuramenti.ex
emplũ i ꝓtractib⁹ in q̃bus dat ſolennitas in fauorem
mulieꝝ vel minoꝝ.Itẽ dicit illud dictũ bar. nõ ꝓcede
re etiã i illis i q̃bus ſolẽnitas inuicta ẽt ob publicam
vtilitatẽ.Si iuramentũ nõ obſeruatum lederet animã
vt i legatis ad pias cauſas Nõ puto q̃ hec dicta q̃ſti
oni ſufficiẽter fore reſponſum Et vt clarius pateat po
nat exemplũ in hac ſolẽnitate ,pbatoria dicit ſtatutuꝫ
q̃ nullũ inſtrumentũ ,pbet ſufficiẽter niſi fuerint roga
ti duo notarij.Nunc,pducit inſtrumẽtũ iuratũ ò quo
fuit rogatus vn⁹ dũtaxat notari⁹ nũqd faciat fidẽ Cer
te dico q̃ in calib⁹ in q̃bus valet ſtatutum non facit fi
dem.q̃ ſicut non ꝓbat ꝓtractum ita nec iuramentum
ar.in.l.ſi.C.de nõ nu.pe. Sz ſi aliter ſtaret de iura
mẽto puta q̃ teſtes ꝓpellẽdus ẽ iurans fuare iuramẽ
tum.Itẽ deficientib⁹ ꝓbationib⁹ tenetur i foro anime
q̃ ſtatutum nõ anullat obligatõem i fauorẽ publicuꝫ
ꝫ ꝓbatõeꝫ Dat⁹ ergo ẽ q̃ de facto aliter ꝓſtet facit qò
nõ.in.c.ſicut.ò ꝓba. Nec diſtinguo an i fauorẽ publi
cum an p̃iuatum ſtatutum ,puideat q̃ idẽ iuris ẽ q̃
nõ p̃t fieri,pbatio ſufficiẽs de iuramento An aũt i cõ
cernentibus pia cũm habeat locũ tale ſtatutuꝫ remitto
ad nõ.in.c.relatũ.de teſta.ꝛ.l.i.C.de ſacroſanct.ecc.

Septimus caſus qñ aliqd,phibet ratõe defectus
ſolẽnitatis formalis Exemplũ i ſtipulatõne in qua de
bent intervenire verba ex vtraq̃ pte ſi ex altera pars
nõ rideat non valet vt.l.i.§.i.ff.de v̄.ob. Nunc du
bitat qd ſi intercedat iuramẽtuꝫ,dicit bar.in.d.l.ſi qs
,p eo.quod non firmat q̃ ſit ſtipulatio ,put agebat q̃
deficit forma q̃ dat eſſe rei.tñ valebit vt pactum veſti
tum.q̃ iuramentum vĩ vim clauſule ſi nõ valet quod
ago vt ago ẽ.qò nõ.ꝛ p ꝫ dicit q̃ lz fideiuſſor nõ te
neat qñ interceſſit in duriorẽ cãm.vel qñ,promiſit aliqd
aliud.l.grece.ff.de fideiuſſoꝝ⁹.tñ ſi interceſſit iuramẽ
tum nõ tenet vt fideiuſſor.q̃ deficit forma fideiuſſio
nis ſed vt p̃ncipalis ,promiſſor. qñ iurando voluit oĩno
teneri meliori modo quo mõ p̃t hoc dicat,procedere niſi
defect⁹ ſit circa conſenſum. Nã tunc ſi conſenſus deficit to
taliter vel limitat certo mõ eodẽ modo itelligit iuramẽ
tum.nõ enĩ ſe extendit niſi q̃tenus ẽ conſenſum d.l.vlti.
C.de nõ nu.pe.ꝛ.l.ſi.ff.q̃ ſatisdare cogantur .ꝛ.l.ſi li
bertus.ff.de op.liber. Octau⁹ caſus qñ ꝓtractus
,phibet rõne rei ſeu materie ſup q̃ ꝓtract⁹ ſit.vt ſi ꝓtra
hit ſup re cui⁹ nõ ẽ cõmerciũm tunc putat bar. q̃ non
valideꝫ iuramẽto.q̃ viõr ꝓcernere impoſſibile ò iure
vel de facto.l.apud iulianũ.i fi.ff.de le.i.ꝛ.l.inter ſti
pulantẽ.§.ſacrã.ff.de v̄.obli.facit regula nemo.ò re.
iur̃.li.vi.ꝛ quod nota. By.in regula.ſemel deo.in.vi

Nonus caſus qñ aliqd,phibet,ppter alias ſubdi
toꝝ vtilitates.exemplum in.l.cum hi.ff.de tranſacti.
vbi prohibetur tranſactio ſup alimentis.ꝛ.l.pactum.
C.de pac.vbi prohibetur pactum p quod qs renun
ciat ſucceſſioni future.etiã bis caſib⁹ putat bar.i.d.l.
ſi quis pro eo q̃ actus de iure canonico firmetur iura
mento vt in.d.c.ij.de pact.li.vi. q̃ hic non ſunt,phi
bita.q̃ ꝓtra bonos mores aut vtilitatẽ publicã.ꝫ vt p
uideret vtilitatibus ſubditoꝝ q̃ de facili,p modico re
mitteret illud ius futuꝝ.Idẽ putat i donatõne q̃ ,phi
bet iter viꝝ ꝛ vꝝ.ꝛ ꝫ dicit tenere gail.de eu .in.l.ꝫ ti
prioꝛi.§.item ſi iuravero.ff.de iureiñ. Idẽ tenet Fe.
de ſenis conſilio.cxxxvij.vbi plene vide ꝛ videt velle
q̃ firmetur iuramento Jo.anto.tenet iuramentuꝫ va
lere ſed non confirmare donatõneꝫ .Tu de hoc dic vt
.s.plene dixi vide Jo.an.de lig.in de.romana ff. co
ti.vbi idem tenet.Sed aduerte quatenus dixit ꝫ bar.
valere iuramentum ſuper tranſactione alimentorum

Contrariū tenet in.d.l.cum hi qui.in pn. idem sentit in.l.de his.ff.de transact.quō fit transactio nō vilis verbis testamēti.Cōtrariū tenet b̄ do.an.z mdi⁹. qz vtroqz casu pncipalis vtilitas est puatoꝝ.facit.l.i.et qō ibi nō.C.de pact.An aūt donatio facta filiofa.p patrē ꝓfirmet iuramēto.vide p bal.in.l.iij.C.ō dona z qō in simili nō.Jo.an.in addi.spe.in ti.de testa.§ l.v.sed pone filius.vbi querit an donatio facta patri p filiū exītem in ptāte valeat interposito iuramento. vide tā in pte q̄z in filio p Bar.i.l.frater a fre.in vlti. colū.ff.de pdi.inde.z tex.z glo.in.l.ij.C.de inoffic. dona. Decim⁹ z vltim⁹ casus qñ iuramentū ponitur in actu cui lex nō assistit.nec expsse reprobat ex emplū in stipulatione alteri facta instō ver.obli.§.alten.vel in pacto nudo ō iure ciuili.Bar.putat qd ō iure canonico puentio valideꝝ.sicut valet penalis stipulatio sup eo apposita.d.§.alteri Aduerte qñ possit pactū nō dubito ō iure canonico p.c.i.de pact.z plenī⁹ de iuramēto extraindiciali qñ nō est ptra legē an ex eo deꝝ actio nō.in.c.cū veniss̄ent.de instō.dic vt ibi.z etiā respectu iuris ciuilis.ponit do.an.vnū nōbile z singulare dictū dicēs qd vbicūqz p̄cedit obligatio naturalis iuramentū sup illa prestitū etiā ō iure ciuili inducit obligationē p tex.in.l.iurāt.ff.de op.li.ad idē.l.i.§.si debit.ff.de pst.pec.Sed ego dubito in stipulatiōe alteri facta an ꝓfirmeꝝ iuramento.ō quo vide bonā glo. in.c.quotiens.i.q.vij.z posser dici qd vbi ouī naturalī ꝓfirmeꝝ.al'.secꝰ.qñ sic colligit ex notatis.l.stipulatio. ista.§.si qs insulā.ff.de ver.ob.z in.l.i.ff.de pact.vide qō plene dico sup pbemio hui⁹ libri vbi tāgo an de iure canonico qs possit alteri stipulari. Ex pdictis reuocat in dubiū an valeat pactū iuramēto firmatū ō non cedendo bonis.vide Fre.pli.lvij.Itē an iuramētum obliget fideiussores dotiū.bar.in.d.l.si qs.p.e. dicit qd non. qz pceptū dirigit ad personā.Do.an.tz istud dictū sed alia rōe.s.qz est ptra bonos mores.cū noteꝝ quedā pfidia z differēcia inter ꝓiuges.certe posset attemptari ptrariū qz nō sūt boni mores naturales sed ciuiles vt.s.dixi.Nā,pcedit hoc ex quadā eqtate positiua que ē variabilis.Nā sic adueniente paupertate vxor sibi ꝓsulit.vt in.c.p vias.ō do.post dīno. resti.ita z,a pncipio vī qd possit sibi ꝓsulere.qz melī⁹ est añ tempus occurrere q̄z post cām vulneratā remediū querere.l.fi.C.qbus cau.in inte.restī.nō est nec.vide posset hodie lex statuere ptrariū.ita z qs p iuramentū posset renūciare huic fauori maxie.ar.l.i.ff.so.ma.et B.z hec sufficiant,p cōplemēto hui⁹ ꝓfundissime materie. In glo.fi.intelligo glo.fm doct.qñ directe fieret in pūdiciū filioꝝ.Tūc enī nō valeret.puta qz bona essent sibi obligata ex testamēto aui vel aliter.Secus si idirecte.nā sēp pūdicat filijs.qz al' succedisset in re illā si non fuisset alienata.z vide quod notat glo. in.d.c.ij.de pact.li.vi.

Jcur et infra. Fides etiā iurata seruanda nō est ei q̄ fidē frangit.Ego cōprehendēdo totū textuꝝ sūmo sic.Quoniā bellū iniustū cōpellit restituere que p violentiā occupauit.z eos absoluere a q̄b⁹ indebite iuramēta extorsit b̄ ꝓmo vsqz ad.v.iuramētū. abinde vsqz ad finē fm vez intellectū hoc dicit.nō astrigit qs iuramēto adimplēdū qō iurauit si ab alia pte nō ipleꝰ cuius respectu pōbuit iuramentū z vt ptz ex predictis sunt due partes.Secūda ibi iuramentū Et pone sic casū lr̄alem.q̄dam henricus iniuste mouit bellū ptra quem dā iohannē in quo multa eius bona p violentiā occupauit.ac eū captuꝝ forte ad iurandū induxit vt bona sic occupata nō repeteret.vel fm aliuꝝ intellectū relaxat cum iuramento ō redeundo ad vincula.z hoc fuit ꝓmum iuramentū.ō quo tex.in ꝓn.logtur.tertiū pte scribit aliud iuramentū.de quo in fi.lr̄e z nō apet sup quo Sed forte fm hosti.iste iohes ꝓmisit ben.centuꝝ libras si ipm nō offenderet.z ille lz,promiserit z iurauerit forte nō offenderet dictū iohan.z nihilominus eū offendit.qbus pactis iste iohes fuit ꝓquest⁹ pape petens sup omnib⁹ de oportuno remedio sibi,puideri. papa cōmisit causaꝝ q̄busdā qbus mādat respectu primi iuramenti vt habetur in lr̄a.in ꝓn.respectu secundi rīdet q̄d iuris.vt in.v.iuramentū.z sic clara est litera

Nota ꝓmo ex pte priori qd bellū movens tenetur restituere omnia occupata qō,pcedit qñ iniuste mouit bellū.vt in lr̄a in.v.iniuste.alias si iuste fecit non tenetur ad restitutōnē fm hosti.sed facit sua que occupauit xpiā.q.v.dicat.z nō.i.di.iusgentiū.z j. latius dicam

Nota secō eccliā habere iurisdictiōꝝ in laicos ratiōe pacis fracte z posse indirecte iuasorē cōpellere ad restitutionē.Nā si bene pōderabis hanc lr̄am nō fuit hic,pcessum p viā denunciationis cum nulla p̄cessit monitio sed via directa p viā querele fuit aditus papa tā sup relaxatiōe iuramenti q̄z sup restitutiōe iniuasorū quod singulariter notabis pro intellectu.c. nouit.de iudi.in.v.licet Et duplex potest esse huius dicti ratio Prima quia hoc dictum non poterat esse nō notoriū in loco ratione cuius,papa iurisdictionēꝝ exercet in laicos.vt dixi in.d.c.nouit.Secunda qz nūpendo pacem venit quis directe contra caritatem.d.v.licet.et sic delinquitur directe contra principale preceptū dei merito ipsius vicarius,cognoscit iuxta notata.in.c.cū sit generale.de fo.cōpe. Nota tercio et tene menti qd iudex ecclesiasticus compellit laicum relaxare iuramentum ab eo turpiter receptum.nedū in materia vsuraria.i.c.i.supra.eo.sed etiam aliae qualitercunqz turpitudo reperitur.exquo ex parte recipientis non potest seruari sine dispendio salutis eterne. Ex hoc et ex tex.infero qd etiam iuramentum turpiter receptum

obligat parti saltē secundario. aliter non posset relaxari saltē a parte. Nā absolutio psupponit vinculū. l decem. ff. de ver. obli. z. c. ad dissoluendū. de despō. impu. facit ad ea q̄. s. dixi i. c. i. Nō quarto q̄ propter delictū dñi pseuerātis in ꝓtumacia potest sua terra subijci interdicto donec ille satisfecerit. z sic nō q̄ ñ est speciale in matrimonio id q̄ habet in. c. non est. j. de spon. Ad hoc vide bo. glo. xxiiij. q. iij. in sūma. et i. q. iiij. in sūma. Nō intelligendo q̄ iste pstitit iuramentū redeundi ad carcerē q̄ tale iuramentū est obligatoriū q̄ intelligo quando bellū esset iustū. tūc em̄ peccaret non redeundo vel fugiendo carcerē. vt nō. gl. i. di. iusgentiū. z p Bar. in. l. relegati. ff. de penis. Secus vbi detentio esset iniuriosa. z timeretur tūc de piculo persone. q; tūc iuramentū non posset seruari sine piculo salutis corpalis. xxij. q. ij. §. fi. z no. s. eo. si vero. Vide glo. singularē in de. pastoralis. de re iudi. in vbo p violentiā. z q̄ nō. Jo. an. sup ꝓtica huiꝰ ti. in addi. spe. z sic limita dicta doctoꝝ ꝟ. vñ oportet tūc intelligere istū tex. q̄ hec absolutio fit ad cautelaz scz quo ad opinionē vulgariū. ar. s. e. tua vl̄ q̄ hic nō erat timor psone sed rei. Nō ex scda pte ibi si de ascensu. q̄ p iuramentū vel pactū nullus obligat nisi psentiat ille cui fit iuramētū. q̄ dicit pe. esse nōnduz. q̄ putat verundo. an. nisi ratificet postea. Itē hoc verum quo ad obligationē ptis. scz quo ad obligationē q̄ dirigit in deū satis obligat in absentia p nō. s. eo. debitores. z. c. cū ꝓtingat. ego dico sic. q̄ aut quis iurat pncipaliter in fauorē dei. i. intendens pncipaliter deo placere. z non requirit alterius psensus. Nā deꝰ vbiq; pñs est vñ pstito de iuramento cōpellit ad obseruantiā. s. eo. z si xp̄s. in. v̄. imo. facit q̄ nō. Jnn. in. c. ex parte. de censi. Aut iurauit intendens pncipaliter placere pti et tunc deus recipit ꝟ ad cōmodū pti z absentis. q; pmaria obligatio dirigit in deū. s. eo. debitores. vez si pars non curat de implemento. nec etiā deus in. c. ij. z quod ibi nō. de spon. z ꝟ respectu exigit psensus ptis. ꝟ non puto hunc esse intellectū hꝰ c. q; psensus partis ꝟ pōderat ad inferendū istū iobez nō esse obligatū si altera ps negligit fuare q̄ ꝓmisit. Sed credo q̄ ponderat respectu tacite ꝓditionis. scz si ille. Ih. obseruaret q̄ ꝓmisit. Sed q̄ro ꝟ ꝺz illū iobez nō obligari ex scdo iuramento. si ille hen. negligit obseruare tē. qd si nō negligit ꝟ necessitas vl̄ aliud iustū impedimētū eū excusat. Jo. dicit Ihosti. secꝰ esse all'. ē. eo. breui. z. c. querelā. Sed certe illa iura nō faciūt ad ꝓpositum nostrū. pbant em̄ solum q̄ impedimētū excusat quo ad hōc vt iurans non incidat in piurium in nōn obseruando quod iuranit. sed q̄ alia pars tenetur ad obseruantiā sui iuramenti ex quo respective iuranit illa iura non ꝓbant. nec dictum est verum. quia iste videtur tacite sub ꝓditiōe iurare. s. si alter impleret q̄ iurauit. q̄ tenet ꝟ do. an. z adducit nō. in. c. si. de ꝓ. di. appa. Ego adduco tex. cū ibi nō. i. l. si vno. §. certe. z. §. cuz q̄dam. ff. loca. vbi ptz q̄ ex causa ꝓtingēte in psonā illius q̄ locat opas suas. salariū nō debet ad idem. l. i. C. de re militari. li. xij. z. l. seyo. ff. de annu. le. z facit quod nō. Bar. in. l. defuncto. ff. de offi. assesso. z. l. in rebus. ff. cōmo. z. l. si cū dotē. §. sinaūt. ff. so. ma. Sed quero. q̄d si iste Ihen. nollet istuz absoluere a iuramento. dicit hosti. q̄ ecclesia absoluet. vt in. c. si vero. s. eo. vel fiet ꝑus compulsio de qua in litera. Tu dic vt plene dixi. s. e. i. gl. i. extende z declara vt. s. dixi in vno notabili. materiā glo. ij. statim reassumā. z dic vt dicā statim ad ꝓtrariam gl. si. dicē. Jo. an. q̄ ibi fidei data fuit deo. ꝟ aūt homi. tu declara latius. vt dixi. s. eo. c. ij. vbi declarat scda pars huius. c

Nūc restat expedire q̄dam nōbilia dicta Jnno. ꝟ z in. c. olim. el. i. de resti. spo. q̄ ꝟ reseruani. tum vt materia nō esset sparsa. tū q; illud. c. satis est oneratū sua materia intrinseca. z dicta hec ꝓcernunt materiā belli. de quo etiā p doct. in. c. p humani. ō homi. li. vi. dicā satis cōclusiue. q; materia de se longa est. Et ꝓmo quero q; ꝟ mādat ingri si iniuste iste Ih. monit bellum q̄ dicat bellū iustū vel iniustū. Jo. de hoc vide glo. xxiij. q. ij. in summa. vbi ponunt q̄nq; spēs iniusticie. Ihost. in. d. c. i. de homi. li. vi. z Jo. an. post eū ponit vij. vbi vide. Sed tu expediendo Jnn. ꝟ in. d. c. oli. breuiter dicas q̄ duplex est bellū. q̄dam ꝓpriū z q̄dz impꝓriū. Bellū ꝓpriū est q̄ auctoritate iuris seu pncipis supiorē nō recognoscentis indicit vt est imperator. z maxie papa ꝑm Ihosti. xxiij. q. ij. c. i. ff. ō capti. z postlimi. reuer. in. l. hostes. z. ff. de v̄. sig. si hostes. papa aūt nulli subest. ō iudi. nouit. z ō elec. lz. in fi. et ix. q. iij. cūcta p mūdū z. p hoc q̄ papa ex cā possit inducere bellū ꝓtra laicos xp̄ianos vide in. c. p humani de homici. li. vi. vbi rōne delicti exponit bona laicorū q̄busq;. Item inducit fuit vt in. c. ita quorūdā. de iude. z xv. q. vltia. cū multe. cū si. z in istis pcipue duob' psistit. ꝓpriū bellū vt scz capti efficiant serui et bona efficiant capientiū. Et ex his sequit tertiū. s. ius postliminij. ō quo in. l. postliminiū. z. l. si qd bello. z. l hostes. ff. de cap. Et est intelligendū q̄ bona efficiunt capientiū a pncipio. tñ dñt postea assignari duci belli vt ea distribuat inter pugnatores ꝑm eoz merita. z ita fuit de facto. Sic intellige q̄ le. z notat. in. d. c. dicat xxiij. q. v. in. l. si qd bello. ꝑall'. z p Bar. ibi q̄ ꝟ tenet z idē gl. in. d. c. dicat. et qd sit postliminiū vide tu canonista gl. i. di. ius gētiū. et itelligē pdicta ō bonis mobilibus. nam immobilia non efficiuntur capientium. sed publicantur. vt legitur et notatur in. l. captiuus. §. i. ff. de capti. et per Bar. in. d. l. si quid bello. Jtez pdicti effect' sequunt etiā ex parte illoz q̄ mouēt bellū contra romanum imperiū. in. d. l. hostes. ita q̄ ꝓpriū

bellū est. Siue romanū impium moueat ptra aliquē siue ptra illud moueat ab alio. qaliter ãt papa possit mouere bellū ptra infideles. vide p Inno. in. c. q sup his. de vo. An aũt is q̃ nō recognoscat superiorem ò facto. vt rex francie vel reges hyspanie possit inducere pprie bellum. dic q sic q: hñt ura pncipis. non autē possunt hñe recursū ad superiorē cum illum non habeãt in tpalibus. hoc vī de mente Inno. in. d. c. olim. Dy darius tenet Bar. in. d. l. hostes. vbi dicit vnū dictuz menti tenendum q hodie ex consuetudine inter xpianos nō seruamus iura captiuitatis postliminiū. Añ capti non efficiunt̃ serui. ꝑ quantū ad bona obtinamus. cui consuetudini standū ē fm eū. vt. l. postliminiū. de capt. t hoc de bello ppie sumpto. Quoddã est bellum inppie sumptum. vt illud qō nō ē indictum p principem modo pdicto. sed p inferiores recognoscentes superiorē. t si non hñt iustã causã pugnãdi. vt q: nō pugnãt ad eoꝝ seu rex suaꝝ defensionem ò est iniustum bellum. t dicunt̃ istū pot̃ latrũculi. d. l. hostes. nec bona nec psone efficiunt̃ capientiũ. ꝛ tenent̃ ad restitutionē vt ò. Si vo hñt iustã causã pugnãdi. vt q: non pugnant nisi ad defensionē t psecutionē iuris eorum. t tũc refert fm Inno. Utr is q̃ bellū agit habeat iurisdictionē vl nō. Si añ ꝺz iurisdictione sup illis qb̃ guerrã facit t ptumaces ei sunt t rebelles pōt statuere t pcedere q licet vnicuiq res eoꝝ inuadere t capere. et suas facere t liberos etiã homines rebelles capere et detinere quousq dño fuerint assignati. vt no. ff. ò seruis. exco. a nobis. t fm Inno. hic. t tales pot̃ possunt dici obsides q̃ captiui. t fm hoc etiã pōt intelligi. ff. de le. iij. l. i. pmo. ꝛ. §. i. sed etiã sine aliqua pstitutiõe pōt tales rebelles si terrã suã inualuerint t dãnum in ea dederint punire t dãnare. C. vbi de cri. agi. oportet. auẽ. qua in puincia. t patet ex eo quod le. t nō. in. c. i. ò rapto. fm Hō. Si aũt is q̃ tale bellū gerit nullã iurisdictionē habeat sup eo sup quo bellū gerit. t tñ pugnat iuste. puta q: alius inuadit ipsum et ipe se vel res suas defendit. t tunc licet ei vim vi repellere. t in defendendo et in repellendo hominem occidere ꝑ cũ moderamine inculpate tutele. de quo nō. in d. c. olim. tũc tñ nec bona aduersarij nec ipsũ aduersarium ꝛz capere nec capiendo sua facere. nec etiã inuasoren detinere. cui tñ inuasori si in ipa inuasiõe spolietur vel verberetur actio vi bonoꝝ raptoꝝ t etiã iniuriarum denegat̃. q: exceptio pacis criminis obstat ei. ff. ò adul. intellexim⁹. Sed hñ pōt res q̃bus spoliatus est vendicare quaꝝ remanet dñs sicut ꝑ⁹. ff. de rei vendi. l. in rem actionē. fm Inno. ℞ que sunt verba nõnulla. t q̃. s. dixi de testibus hñtibus iurisdictionem vt possent ad suos t eoꝝ defensionē bellū mouere. Idē Inno. in. d. c. olim. pcedere etiã in ꝑlatis q̃buscunq; iurisdictionē tpalem hñtibus. ad ℞. c. dilecto. de sen. excõ. li. vi. Pōt tñ interesse bello sed nõ pugnare pro pijs manib⁹ ꝑ clamare pñt pugnare t capere. ꝑ caueãt ne dicãt occidite. vt nõ. in. c. significasti. el. ij. ò homi. t. c. ex lris. de excess. ꝑla. de quo vide bo. glo. in. c. sicsicut⁹. vij. q. i. t q̃ le. t nõ. in. c. ex multa. de vo. et xpij. q. viij. hortatur. t. c. igitur. t si clerici sunt nõ habentes iurisdictionē tũc dic vt. s. dixi in laicis nõ habentibus iurisdictionē vt liceat se t bona defendere ẽ inuũciendo manus in clericos. ꝑ cũ moderamine inculpate tutele. de quo plene legit̃ t nõ. in ꝑalle. c. olim. ñ tñ ꝺz ꝓ defensione rex ꝓcedere ad occisionē vel alia seua. vt in. c. suscepimus. de homi. de quo dicendum vt nõ. in. d. c. olim. qñ aũt bellū non iudicatur a ꝑncipe non ꝺz ppie bellum fm Inno. t bene. ꝑ pot⁹ defensio. Sed circa pdicta quero dixi. s. ppie bellū indici ex imperatoris edicto. qd si imperator mouit bellū nunc contra papã. nũq d dicatur iustũ. t pone in terminis quos ponũt Jo. an. t hosti. in. d. c. olim. Jmperator est iniquus t peccatoꝝ monitus se non corrigit. ſꝛ peiora cõmittit t tandẽ excõicatur ꝓ papam. t omnia ptemnit. monens tandẽ bellū t indices ꝓpter hoc cõtra ecclesiã dicatur ne iustũ bellũ ex pte ipsi⁹. cũ ab imperatore sit indictũ. t ꝑmo fm illos q dicũt duas hñe iurisdictiões. s. tpalem t spũalẽ sic a deo ꝓcedere vna nõ subsit alteri. t q nihil ad ecclesiã. de tpalib⁹ oportet fateri q sic. ꝑ absit hoc fm Jo. an. t hosti. a fideliũ cordibus. Jmperator añ ex officio est aduocatus eccle vñ nõ ꝺz eã impugnare ꝑ pot⁹ a malignoꝝ oppressionibus liberare. ò natis ex. li. vẽ. c. vno. t adde bo. tex. i de. romani. ff. e. ti. q̃nimo tãta ptinacia fm eos vix carere pōt labe hereticę prauitatis. ad hoc qō nõ. ff. de hereti. excõicamus. t in tanta iniqtate etiaꝝ si papa in tpalibus esset inferior fieret superior. ꝓpter peccatũ ipi⁹ ar. xl. di. multi. in fi. tñ certũ est q papa est superior. vñ ipm electũ examinat approbat. t impbat. de elec. venerabilẽ. Et circa hoc vide quod plene dixi in. c. nonit. de iudi. t finaliter in hac qõe ꝓcedunt tale bellũ esse iniustũ. Et q in hoc casu ptra iniquũ ꝑncipẽ renẽt omes fideles et catholici ecclesie adherere. quos etiã si vasalli imperij sunt potest papa ex hac causa absoluere ab obseruantia prestiti iuramenti super fidelitate. vt patet xv. q. vi. nos sanctorum. t. c. iuratos. cum similibus. Ego ampli⁹ dico sic. scilicet q papa potest ex causa ardua pũnare imperatorem et alios reges et contra eos indicere bellum publicum vt in dicto. c. venerabilem. de elect. et. c. nouit de iudi. et. xv. q. vi. alius. et in ca. pro humani. de homicidi. li. vi. et nõ. glo. iuncto tex. in. c. ad apostolice. de re iudi. li. vi. et doctores in ca. ex gestis. de cleri. non resi. et. hodie optime facit quod habetur in extrauaganti bonifacij que incipit vnam sanctam. potest enim papa ex causa ardua iurisdictionē in temporalib⁹ quã a deo suscepit in habitu

deducere ad actum ꝓtra quoscūqꝫ vt plene dixi ī.d.c nouit.vbi videas.Itē dico q̄ nō eoīpo q̄ īpator vl̄ papa incidit bellū ꝓtra aliquem etiā inferiorē ōr iustū Nā ꝛ ipi peccare pōt.xl.di.si papa.ꝛ.ix.q.iij. alioꝝ ꝛ.d.c.ad apostolice.ꝛ de.pastoralis.ō re iudi. habēt eñ summi ꝑncipes a deo ptātem pascendi ꝛ recte iudicandi subditos.non aūt delinquēdi seu opꝝimendi xl.di.c.i.ꝛ.d.c.alius.oportet ergo q̄ subsit legitima ꝛ naturalis causa.vtputa qꝛ sunt contumaces ꝛ rebelles ecclesie seu īperio.posset tñ admitti.vt in dubio ꝑsumatur legitima causa in ꝑncipe. iuxta notata p legistas.in.l.ꝓscriptōes.ꝛ in.l.fi.C.si ꝓtra ius vl̄ vti. pub.ꝛ p aliquos in.c.quei ecclesiarum.de ꝓsti.puto etiā q̄ ex cā legitima non posset īpator indicere bellum contra personam pape non dico ꝓtra ecclesiam. vt si papa esset hereticꝰ ꝛ non posset iudicari per ecclesiam.vt scismaticus vel alius incorrigibilis ꝛ ecclesia non habeat qd faciat.de quo remitto ad ea que habētur in.c.ꝑncepꝫ.ꝛ.c.regum. xxiij.q.v.ꝛ in.c.in noie dñi.xxiij.di.ꝛ.c.nec licuit.xvij.di.ꝛ ad nō.in.c. cum non ab homine.de iudi.ꝛ in.c.non nos.ꝛ.c.ō liguribus.xxiij.q.v.ꝛ vide glo.in.c.tua.de deci. Ex his infero ad aliā qōnez.an ī dubio bellū ꝑsumaꝫ iniustum vel iustū.facit tex.iste q̄ iustū.qꝛ dicit si cōstiterit q̄ inste mouerit rē.ꝛ sic onus ꝓbandi incūbit asserenti illud iniustum.Hosti.hic tenet ꝓtrarium dicens q̄ regulariter omne bellū ꝑsumit iniustū ꝛ damnatū.C.ō gla.l.i.li.xi.ꝛ de pur.ca.c.i.ꝛ.ij.cū suis ꝓcꝛ.Ad istū tex.rñdet dupl̄r.ꝑmo q̄ verbū ꝓstiterit poterit referri ad verbuꝫ iniuste ꝛ tunc dicat constare de iniustitia eo ipo q̄ non ꝓstat ꝓtrarium all̄.in simili.C.q̄ mili .non po.l.sup fuis.li.xij.exquo nota q̄ istud verbū si constiterit positum in aliqua dispositōe non immutat naturā ipius si satis ōr ꝓstare.exquo ius cōmune fundat intentōem agentis in illo casu.Secundoꝺ verbum si constiterit.qō potest referri ad verbū mouerit. ꝛ tunc tex.non facit vt bellū ꝑsumaꝫ iustū ꝛ tunc ē sensus litere.si ꝓstiterit q̄ Hen.mouerit bellū ꝓtra Iobem .nazfacta non ꝑsumit.de offic.de leg.cum in iure.Et sc̄ꝺ hosti.ꝺ.cum queritꝰ de restitutōe damnoꝝ datoꝝ i bello ōr queri qꝺ fuerit bellum mouens.q̄si illi sit īputandū tacitū ꝓmissum i illo ꝓflictu.C.de vi.pu.vl̄ ꝑua. l.quoniā multa facinora.ff.ad.l.acquil.si ex plagis. §.i.Et ideo.in littera papa mandat inquiri si iste mouet bellū.dic tu ꝺ ꝓcedere respectu reſertōis damnorū.ſ respectu eoꝝ q̄ fuerūt occupata i bello distingue vt.s.i ꝑcedenti qōne dixi Itē dico ꝑmū.dictū hosti. ꝓcedere i bello ī dicto a recognoscēte superiorem vt tūc .in dubio ꝑsumatur iniustū.Si aūt fuit indictum a supremo ꝑncipe puto ꝓtrariū vt dixi.s. in.ij.q. ꝓxa q̄ notant in.d.l.fi.ꝛ.l.ꝓscriptōe.C.si contra ius vl̄ vti. pub. Quarto ꝑncipalr q̄ro.pone q̄ tu teneꝭ equū meū.ꝛ qꝛ mihi repetenti denegas austero tibi aliquid violēter.nūqꝺ debit tibi actio vi.bo.rap.ꝓtra me.Eli det ꝑmo q̄ sic ar.in.l.extat.ff.q̄ me.cā.Sz i ꝓtrariū facit qꝛ adeo delinquis tu qō meū mihi reddere denegas sicut ꝛ ego ꝺ te spolio.qꝛ nō multū interest iniuste detinere vl̄ inuadere aliquē vt i.c.sepe.de resti.spo. Et dicit augustinꝰ q̄ si qd inuenisti ꝛ nō reddidisti rapuisti.xiij.q.v.si qd inuenisti.ꝺ vidꝛ q̄ si ib cāu agis ꝓtra me obstat tibi exceptio paris criminis.vt dictum ē Sol'o.dicit Inn.hec delicta eē circa diuersa.ideo nō ꝓpensanē.Itē q̄uis inuadere ꝛ detinere alienū pariter cēnē.ib vez i foro anime.vt ōr in d.c.sepe Sed i foro iudiciali.i illo eñ nō punit detinēs ex sola detentōne nec etiā cogit restituere rem alienā nili ꝓbāti intētōem suā.l.fi.C.de rei ven.Inuadēs vero ex ipa inuasione punit ꝛ restituere tenet.l.si qs in tantā.C.vñ vi.ꝛ.vi.q.vi.c.i.ſ is qui detinet in ꝓtentioso foro potꝰ negligens vel culpabilis iudicādus ē q̄z delinquens.is vero q̄ inuadit vere delinquēs ꝛ crimiosus ē.De culpa aūt sine negligentia admittit ꝓpensatio ad delictū qō culpe ꝓponderat.ff.ad.l.acq̄.l.si ex plagis.§.i. scōm hosti.ꝛ sm Inn.exceptio culpe nō impedit ꝓsecutionem actōis de dolo vel de crimine.ff.so.ma.si mora. Alij dicūt ꝛ medꝰ sm Inn.q̄ qñ spoliatus suū spoliatorē spoliat.ꝛ si vterq̄z ꝓtra alterꝫ actio.vi bo.rap. et etiā iniuriaꝝ ꝓpetat.obstat tñ alteruter exceptio ꝓpensationis inquantum alterius spolium vel iniuria potest estimari.Sic eñ intelligit q̄ dolus auz dolo ꝓpensatur.ꝛ q̄ paria crimina mutua ꝓpensatōe tollunt.de adul.c.pe.ꝛ vlti.ꝛ.ff.de dolo.si duo.adeo q̄ nō solū pecunia compēsatur ſ etiam redditio ꝓpugalis debiti vt in iurib' pall'.q̄ autē ad penas tpales seu spūales siue etiam pecuniarias que applicātur fisco nulla fit cō pensatio.imo omnes qui delinquunt debent luere penas suas vt patz.C.de mo.mul.per totum ꝛ nota.in dicto.c.intelleximus.ō adulē.que verba nota.Et primum dictum dico procedere quando quis potest res suas reaperare per iudicem.alias autem in defectum iudicis potest dominus rem suam etiam violenter si aliter facere non potest reaperare.ar.l.nullus.C.de iude.ꝛ.l. ait pretor.§.si debitorem.ff.de his que in fraū.cre.Nō.Inno.in.d.c.olim.ꝛ Bar.in.d.§.si debitorem.ꝛ glo.i.di.ius gentium.dicit etiā notabiliter Inno.in.d.c.olim.q̄ si rem meam nō possum aliter reaperare.licitū ē mihi illā furto subtrahere. duz tñ aliter a detentore iniusto scādalū nō oriat.nō tñ licet ez reaperare ꝑ fraudē seu mendaciū .Et nō ꝺ vltimum sacit.quia non lz mentiri etiam ꝓpter salutem alterius. xxij.q.ij.ne qs.ꝛ.c.sup eo.de vsu.ꝛ sic limita glo.notabilem in.c.cupientes.de elec.li.vi.ī verbo malignātium. Quinto quero an vocati ad bellum iustū vl̄ iniustum agere possint contra vocantem ad expensas

ꝛ dāna que ꝓpter ꝫ passi sunt So. Hosti. ꝛ Inno. late ꝫ ꝓsequant. Conclo eoꝛ ē qꝫ si bellū erat iniu stum nō hꝫ actōem mādati. vel aliā ꝓtra mandantē seu vocantē. qꝛ in re turpi nō ꝓtrahit obligatio. insti. mā. §. illud ꝫ. ꝛ. ff. e. l. si remunerandi. §. rei turpis. Aut erat bellū iustū ꝛ tunc habēt actōem mandati ꝓtra vo cantē. nisi cā pietatis vel humanitatis siue ꝑantede ꝫ faciat. ar. ff. de negˢ. gest. l. nemsennius. xxiij. q. iij. non inferēda. ꝛ. c. si qñ. vel nisi ad ꝫ ex debito teneant. xi. q. iij. si dño. c. iulianus. ꝛ nō bene istos casus de istis q̄ tenētur ex debito. dicit Inno. qꝫ excusantur si inimi cis dānum dederint. nisi notorie esset bellū iniustū. vt in. d. c. iulian⁹. qꝛ indubio obedire tenēt. xi. q. iij. quid ergo. xxiij. q. v. qd culpatur. Aduerte intelligo enī qꝫ isti qui ita tenent etiā in dubio excusant Mā ꝛ alij ex cusant si certū ē bellū esse iustū vt in. c. dilecto. de sen. excō. li. vi. ꝛ qō nō. gl. xxiij. q. viij. i summa. Et Inn. in. c. si vero. de sen. ex. quasi ī dubio isti nō excusarent exquo ex delicto nō tenebant. ar. c. inuenis. de spon. ꝛ qō nō. glo. in. c. vno. de scrutī. ꝛ sic itelligo ꝫ dictuꝫ Inn. Sed subditi in dubio excusant. qꝛ tenent obedi re d. c. qd culpat. dicit etiā Inn. qꝫ vocati q̄ non tene bant ꝑñt agere ꝓtra vocantē actōe mandati etiam ad damna q̄ ꝓtingūt casu fortuito. dūmodo verisimiliter ꝓtingere potuisset. q̄si vocans ꝫ debuit cogitare a ꝑn cipio. ꝛ sic dicit intelligendā. l. iter cautas. §. nō omnia ꝛ. §. impendia. ff. manda. Secꝰ vbi damna ꝓtigissent ex casu fortuito. qui verisimiliter nō fuit cogitatus. vt d. §. nō omnia. que sunt verba valde notāda maxime in materia fideiussionis. lꝫ sit secꝰ in cōmodato. quia cō modatanꝰ nō tenetur de casu fortuito vt in. c. vno. de ꝓno. Ꝫ ꝫ ꝓtingit ex natura mādati. qꝛ mādatarius regl̄r agit ad omnia impēdia cū nō intendat facere de suo būficium. d. §. impendia. ꝛ de fideiuss. in. c. puenit ꝛ. c. ꝓstitutus. Et circa ꝫ latius instat ꝫ Inn. quod. s. dixi i vlti. summa. Et itelligo p̄dicta in eo qui gratis suscipit mandatū. Nam si aliqd mercedis recipit nō dꝛ mandatarⁱ ꝑ locatoꝛ. mandatuꝫ enī dꝫ esse gratui tum vt in. l. i. ff. manda. Ulñ puto qꝫ isti q̄ veniūt p̄cio seu mercede ad bellū vt sunt hodie stipēdiarij nō ꝑñt agere ad dāna que ꝓtingunt sine culpa saltem leui mā datarij. ar. l. in ꝓtractibus. ff. de re iudi. Nꝫ ibi ꝓtra ctus ꝓficitur gratia vtriusq; ꝑ mandatum explicatur gratia mandantis tñ Et circa p̄dicta Inn. format aliam qōnem notabilē de eo qui mandauit alicui vt faceret sibi aliquod edificiuꝫ in insula circūdata man. propter quod mandatarius ex casu naufragij incurrit multa dampna. nunqd possit contra mandantem age re. ꝛ in hoc mutuum instat tāden ꝓcludit qꝫ potest dū modo casus talis sit quē non incurrisset ꝑ mādatū nō habuisset. ar. l. si pecunia. ff. d̄ p̄di. ob cām. mihi vidꝛ ꝫ dictū ꝓtra dictū. §. nō omnia. vbi dꝛ qꝫ vbi mādata rius fuit spoliatus in via a latronibus nō agit contra mandantē. Ideo placet mihi plus distinctio facta. s. aut verisimiliter. aut non ꝛc̄. ꝛ vidꝛ sentire Jo. an. i re gula damnū. de re. iur. in merca. Sexto queritur exquo mandatoꝛ tenet vocatis ꝓ damnis vt. s. dictū ē. nunqd vocans ꝓssit agere vi bo. rap. ꝓ illos qui vocatos p eum spoliauerunt. Inno. ꝓcludit qꝫ nō qꝛ res oblate non erant de bonis suis. nec erat ipe deten toꝛ. ad hoc. l. ij. §. in hac actōne. ff. vi. bo. rap. Ꝫ ipi homines spoliati singuli agere ꝑñt In his autē casi bus ꝛ similibus dat Inno. bonū ꝓsilium vt mādatoꝛ satisfaciat spoliatis. sed ante satisfactōem cedi sibi faci at actōnes. sic enī agere poterit cōtra spoliatoꝛes. C. manda. l. penul. ꝛ si post solutōnem aūt non ꝓdest fa cta cessio. nisi de ipa facienda antea ꝓuenisse vt. ff. de so. l. modestinus. quod nota. Ultimo ꝫ quꝛo. an vasalli seu milites vocati teneantur ire ad bellū. dicit Inno. qꝫ de iure ē qꝫ vasalli lꝫ teneant esse in consilio ꝛ auxilio qꝫ dñs non ledatur. xxij. q. v. de forma non tñ milites debent ire cuꝫ armis in seruicio dñi. nec ad vocati tenentur ꝓ eo aduocare vel alia seruicia ei exhi bere nisi ex pactis ꝫ teneant ad munera ꝓsonalia cum sumptu vel sine sumptu. vel nisi i casib⁹ q̄ ponūtur in vsib⁹ feudoꝝ. vel nisi ꝓsuetudine debeant. hec sunt ver ba formalia Inno. satis generalia ꝛ obscura ꝛ ī eadeꝫ forma ꝫ recitata per doct. de materia. Jo. an. remittit ad nō. in. c. i. de feu. ꝛ ad summaꝫ hosti. c. ti. §. qd si fe deditas. ꝛ ibi specifice nō tangit de militib⁹ ꝛ aliꝫ sub ditis. Ego sic dicerem qꝫ sub vno dño qdam sunt vasalli ꝓprie. vt puta tenentes ab eo feuda. qdam sunt vasalli improprie. vt qꝛ sunt dūtaxat subditi rōne ori ginis vel domicilij nihil tñ tenēt ab eo. ꝑ subijciantur rōne iudi exercicij iurisdictōis. accedat ad hāc distin ctionē qō nō. bar. in. l. i. ff. de iudi. ꝛ melius in. l. i. §. ꝛ post operis. in fi. de no. ope. non. vbi hanc distinctio nem in alia materia sentit. ꝛ vide quod nō. hosti. in. c. ꝓpoꝛi. vbi dicit qꝫ non. eoipso qꝫ quis habet possessio nem ī. aliquaꝫ ꝓuinciam tenetur dño ad fidelī tatem ꝓstandam. quia res non ꝓsumuntur feuda lēs nisi ꝓbēt. qō latiꝰ ibi dicā. Quidā sūt milites veri vt illi q̄ iurāt ea q̄ ponūt ꝑ gl. i. l. i. penl. ff. c. qꝫb⁹ cau. ma. ꝛ iter cetā ñ euitare mortē ꝓ repub. isti olim habe bāt salaria ꝺ publico. Quidā enī sūt milites ñ veri. sꝫ tñ respectu honoris q̄ ista ñ ꝓmittūt ꝑ viuūt vt alij ci ues. ꝺ qꝫb⁹ ꝑ Ly. i. l. i. C. ꝺ iur. ꝛ fac. ig. hꝫis ꝓmiss⁹ di stinguerē sic qꝫ aut dñs voluit alios ꝓ libito volūtatis in uadē ñ fauoꝛe reipublice. ꝛ ñ tenēt ex debito aliq̄ eum secꝰ ad bellādū ec̄ si sint vasalli ar. c. ꝺ forma. xxij. q. v nisi aliud hēat ꝓsuetudo vl̄ pactū. ꝛ sic ꝓt itelligi qꝫ dic Inn. ꝺ militib⁹. ꝓt enī de militib⁹ gr̄aliter itelligi. i. de militib⁹ seu aptis ad pugnā. Aut dñs inuadit. ꝛ tunc si timoꝛ ē subitaneꝰ ꝛ improuisus. credo qꝫ oēs apti

ad pugnam seu custodiam teneant fauore reipublice. Nã & clerici hoc casu tenent ad custodiã. vt in. c. pue nit. & qõ ibi nõ. de imu. eccle. facit. xxiij. q. viij. omni timore. & c. si nulla. aut nõ talis timor subest. & tũc puto q vasalli ppie dicti teneant p. d. c. de forma. Idẽ de militib' ppie sũptis. d. l. penul. alios vero non puto cõpellẽdos dũmodo dñs sufficiat de p se ex redditibus quos hz a laico. nã ppter hoc hoztant dñm in redditibus gabellis et similib' vt eos necessitatis tpe dñs defendat. ar. xxiij. q. v. pncipes. & c. regum. Si aũt nõ sufficiat p se tũc puto omnes teneri p salute domini et patrie. dictis. c. si nulla. & c. omni tpe. et hec sufficiant.

Innis. Casus. Clerici ũ hũtes tpalia a laicis nõ tenent eis prestare iuramenta fidelitatis. Primo ponit factus reprehensibile. cui scõo, pulcre ibi. qz. Quero primo qd si clerici tenent tpalia a laicis. nunqd tunc tenent eis pstare iuramenta fidelitatis. Do. tex. hic a ptrario vidz q sic. et sequit glo. pma dicẽs. q tũc in illis tpalibus clerici essent iferiores. de maiori. & obe. solite. Ad uarte nõ intelligas hoc ruditer in omnib' tpalibus qualitercũqz a clericis possessis. qz esset ptra. c. nouerit. x q. i. Sed intelligas in tpalibus q̃ tenent in feudum a laicis. ita q laici sũt dñi feudoz. & hoc vidz iudicio meo velle lra ibi. obtinentes ab eis &c. Nõ ergo sufficit q obtineãt tẽporalia in puincia laicoz nisi obtineant ab eis. & hoc voluit Inno. in. c. solite. de ma. & obe. sic intelige hũc tex. Hoc etiã vidz velle Hosti. hoc dicens q nõ hoc ipo q aliqs tenet tpalia. j. regni vel puinciã alicui' dz illi fidelitatem. nisi ipa se hẽe in feudũ recognoscat. quia nõ psumit feudatarius nisi pbetur. Nã a pncipio iure omnis psona et omnis terra libera erat i. di. ius aũt gentiũ. et facit aũt. gene. quã ponit glo. in. c. quãqz. de censi. li. vi. p quã ptz q nõ omnis res tpalis est feudalis. Et nõ hoc dictũ. qz loqtur non solũ in rebus tpalibus possessis a clericis sed etiã a laicis qbuscunqz. & facit qõ. s. dixi in. c. pxi. hoc etiam voluit Inno. etiam respectu infidelium vt et ipsi sine pcto possideant ex dispositione iuris naturalis & gentium. vt pulchre per eum videre poteris in. c. quid super his. de vo. Ex quib' collige q reges & alij domini terraz non fundant intentionem suam sup singularibus rebus & possessionibus ipsarum puinciarum seu terrarum. nec super vtili nec sup directo dominio vnde illarum rerum possessores non possunt dici respectu illarum vasalli. Nec ob. si opponat de. c. omẽs basilice. xvi. q. vij. vbi dz q omnes ecclie exẽtes in dioceli sunt sub potestate epi. quia subsunt quo ad iurisdictionem. nõ aũt quo ad dominium. Nã bona spiritualia non sunt in alicuius dominio. in. c. si j. de reiur. & instl. de re. diui. §. nullius. et ita põt dici sm Hos-

sti. quo ad bona tpalia. vt quo ad iurisdictionẽ subsint dñis locoz. & idẽ vidz in incolis. & sic põt intelligi. ff. ad muni. l. incola. & ff. de censi. forma. §. vites. & c. ff. d publ. l. impatores. & C. vbi in rẽ actio. l. fi. ff. de offi. pfec. vr. l. i. §. cum vrbem. Nõ aũt subsũt quo ad dominiuz directum vel aliã seruitutẽ. nisi pbet' imposita vel annexa. j. de censi. licet. facit. x. q. iij. qz cognouimus. & xxiij. q. ij. clenterius. & c. sed. hec vera sm Hosti. vt dñs puincie habeat ius in tota puincia nisi aliquis prescripserit omne ius in aliq̃ ciuitate vel castro intra puinciã. maxime si nomine alterius superioris hoc possedit vel pscripsit. ar. de pscrip. cuz ex officij. potest eñ tale castrũ cum territorio ad alium dominum pertinere. & sic facere per se territoriũ a puincia ar. ff. de ver. sig. l. pupillus. §. territoriũ. et j. de ver. sig. c. cũ in partibus. & ff. de ver. sig. l. fi. Tu vide qõ in simili nõ. Jo. an. in. c. si epus. de offi. ordi. li. vi. et quod dixi in. c. cum contingat. de fo. compe. & co qui pscripsit iurisdictionem epalem in certa parte diocesis. & dic vt ibi. Et nõ hoc dictũ Hosti. sed quatenus dicit istũ prescribere omnẽ iurisdictionẽ in castro. maxime si possidet nomine alterius videtur velle per istam dictionem maxime q nomine suo posset prescribere contra superiorem. Ego dicerez q si iste qui vult prescribere erat alias subditus domini prouincie tũc licet possit prescribere iurisdictionẽ in castro. nõ tamẽ potest prescribere quo ad personam suam. nisi passime iuxta ea que leguñt & nõ j. de pscrip. cũ non liceat. et facit quod dixi post hosti. in. c. per venerabilez. qui filij sint. leg. qz non põt esse acephalus. nec seipsum pscribere. facit qõ nõ. glo. in. c. cũ nulla. xciij. di. Dec' aũt si erat non subditus. quã aũt iurisdictionẽ de iure cõmuni habeat i se, puincia ciuitas vel castrũ vide pulchre per Bar. in. l. i. ff. de dã. infec. vide de castro. qõ dixi in. c. cũ ad sedẽ. de resti. spo. vnde aũt dicit iuramentũ fidelitatis. cũ omne iuramentũ ptineat in se fidem. & quid ptineat in se vide p Jo. de lig. in cle. romani j. eo. ti. & xxij. q. v. de forma. Sed circa pdicta qro. pone q aliqs castz vel ex pscriptiõe vel ex impatoris pcessiõe ptinet ad aliquẽ. postmodũ impator cõcessit totã puinciã alicui j. quã est situ illud castz nunquid sibi illi piudiciũ circa castz. Hosti. dicit q non. qz id facere intelligit sine alteri' piudicio. ff. ne qd in loco publico. l. ij. §. si quis a principe. facit optime. c. super eo. de offi. delega. quod maxime procedit sm Hosti. qui vterqz hz ab impatore. nã tantũ valet speciale quo ad quedam quantũ generale quo ad multa. de offi. delega. studuisti. & ff. p socio. l. renũciatio. §. actione. imo generaliter species derogat generi j. de re. iur. generi. li. vi. Sedo qro principaliter nunqd clerici a clericis sit hoc iuramentũ pstãdũ. gl. ij. dicit q nõ Tu dic hoc dic vt nõ. in regula si j. de re. iur. & in. c. nullus. s. eo. et. c. tua.

Glo.fi.est in se clara ⁊ facit ad propositum hec au
ctoritas iũgendo quod dicebatur in prima ꝓe ipius
autentice vbi dicitur tu quis es qui alienũ iudicas ser
num seruus suo domino stat ⁊c.quasi dicat cum cleri
ci nõ subsint laicis nõ debẽt ꝑstare hec iuramẽta fideli
tatis. Nunc extra glo.oppo.ꝓtra ꝓncipiũ in eo quod
dr istos laicos nimis detrahere de iure diuino. Nam
nullũ ius diuinum prohibz aperte hec iuramẽta ꝑsta
ri laicis. Solutio metu vt arbitror contrarij hosti. ex
ponit ius diuinũ pro ecclesiastico vel canonico ꝑ qd
colligit h ius canonicum esse diuinum remittit ad no
ta.in.c.i.de iuramento calũnie sumptum enim est ex
diuinis scripturis .ff. de accu.qualiter ⁊ quando.ij.in
ꝓn.⁊ ius quod papa vicarius dei promulgat ipe de
us promulgasse videtur. facit.c.ij. de transla. preda.
nec ob.etiaz scõm cũ q leges sunt per ora ꝓncipum
promulgate diuinitus.l.fi.C.de prescrip.lõgi tẽpo.
⁊.xvi.q.iij.in fi.quia illud ꝓcedit Largo modo ꝑ stri
cte de solo papa est intelligendũ qui solus ẽ xpi vica
rius generalis sm eum Sed contra hoc oppo.d.c.
non debet.de ꝓsang.⁊ affi.vbi ꝓstitutiones eam to
cius consilij dicũtur leges humane.hinc ẽ q possunt
pro tempore reuocari vt ibi. Sed ius diuinum est im
mutabile.v.di.in ꝓn. Item modica sunt i iure cano
nico q̃ sunt extracta ex nouo ⁊ veteri testamento maxi
me respectu huius ꝓpilationis.⁊ vi.⁊ cle. Idco ego i
telligerem istum tex.proprie vt loquatur de ipo mero
iure diuino. Naz clerici eximũtur a iurisdictõe laicoꝝ
de iure diuino vt in.c.si vi Imperator iuncta glo.xcvi.
di.nõ. Inn.in.c.ij.de ma.⁊ obe. facit gl.in.c. quãq̃
de cẽsib'.li.vi. merito isti detrahebant iuri diuino. ex
quirentes hec iuramenta a clericis ⁊ a subditis.

Etitio uestra Casus .q̃ iurat ñ
esse contra aliquẽ
potest in causis ꝓprijs ⁊ ecclesie sue esse cõ
tra eum Ita cõmuniter summatur. Et ꝓcedit hec sum
matio scõz itellectuz glo. sed habito respectu ad glo.
Inno.summo sic.qui timẽti ꝑspiratõez iurat de nõ es
sendo cõtra eũ põt tali iuramento nõ obstãte i ꝓprijs
⁊ ecclesie sue causis stare ꝓtra euz Sed limita hec duo
summaria vt.ff. dicam ꝓmunis diuisio.scõa ibi iterpre
tatione. Nota ꝓmo q̃ lz clericus non debeat pre
stare laico iuramentũ fidelitatis.d.c.proꝝ.nec i mani
bus suis aliter iurare sine sui superioris licentia.xxij.q.
v.null'.de quo tamen dic vt plene dixi in.c.i.õ iura.
calum.tamen si illud prestat in dependẽtibus a pãte
sua tale iuramentum ẽ obligatorium quod tene menti
Exquo nõ q̃ transgrediens mandatũ iuris i iurãdo
tenet nihilomin? Fuare iuramentũ Si illud fuare non
põt sine anime dispendio ⁊ facit ꝓtra bar.in.l.si qs ꝓ
eo.ff.de fideiuss.vt dixi i.c.cũ ꝓtingat.d.c. Nota
scõo q̃ iuramẽtũ de nõ essendo ꝓtra aliquẽ est obliga
torium. Nõ vltimo ex fine lre sm abb. q̃ ꝑspiratio ẽ
ꝓprie ꝑsideratio facta in ꝑiudiciũ ꝑsone alicui? vel ipi?
dignitatis. Dz tu dic hoc ꝓcedere i ꝑspiratõne illicita
Naz ꝑspiratio ẽ quandoq̃ licita de quo vide ꝑ Inn.
in.c.cũ.i.⁊ a .ff. de re iudi.⁊ qõ ibi dicã * Opp. vidr
eñ q̃ ꝫ iuramentũ non sit obligatoriũ cũ fuerit metu
extortũ vt innuit lra.⁊ ad ꝫ.d.eo.c.cũ ꝓtingat. Glo.i
in effectu soluit dupliciter. Primo q̃ hic allegabat ex
torsio sed de ea non cõstabat scõo q̃ iuramentũ extor
tum nõ obligat quo ad negocia ꝓpria vel ecclesie vt i
littera patet. Vel vt nullam ꝑspiratõem faciãt ꝓtra statuz
ꝓncipis sic.vñ ad hoc de honestate.⁊ ex debito tene
bant Ideo nõ curandũ de extorsione.⁊ sic arguit iura
mentũ ꝑ ꝑte valere ⁊ ꝑ parte non. Aduerte q̃ glo.nil
bom dicit.vñ dico qõ tex. põt intelligi dupliciter. pri
mo q̃ loquat de extorsione ꝑ importunas ꝑces ⁊ nũc
talis extorsio nõ excusat.d.eo.ad nostrã.iij.⁊ credo q̃
de tali extorsione loquat tex. iste q̃ de metu nulla fit
mentio i lra.scõo ꝑt intelligi q̃ fuit extortũ ꝑ metum
q̃ cadit in ꝓstantẽ ⁊ tũc respectu iuriũ ꝓprioꝝ ẽt obli
gatoriũ lz posset peti absolutio.vt in.c.si vero.d.eo.
Sed i tex.nostro nõ requiritur quo ad negocia ꝓpria
vel ecclesie aliq̃ absolutio rõne metus. ꝑ q̃ iuramẽtuz
istud nõ extẽdebat ad hũc casum vt ptz i interpretati
one pape.⁊ ex his q̃ .ff. dicã. Dz quo ad machinatio
nem non fiendã vel respectu causaꝝ extraneaꝝ iuramẽ
tum ligat vt in littera.⁊ in.d.c.si vero.et puto q̃ lz al'
respectu machinatõnis nõ fiende isti teneãt ex debito
iur'.tamẽ quo iurarunt ꝑ metũ possent petere absoluti
onem a iuramento.q̃ tale iuramentũ aggrauat factuz
eoꝝ ne ex ꝓtrauentione incidant in ꝑiurium ad quod
al' non essent astricti ⁊ hoc videt in simili sentire Jo.
an.in.d.c.ad nostram. Et vide qõ ibi dixi. h tñ non
petebat absolutio. Sed ꝓtra ꝓdicta ⁊ ꝓtra tex. opp. vi
det eñ q̃ exquo iuramentũ fuit generaliter ꝑstituz ge
neraliter debuit intelligi. vt in.c.solite.de ma.⁊ obe.⁊
c.si romanoꝝ.xix.di. Io.colligit ex glo.fi.i generali
sermone ꝑsona loquens intelligit excepta. Idẽ i qua
libet alia persona que debet adiuuari ⁊ ꝓmoueri sicut
ꝑsona ꝓpria vt est ecclesia ipius loquentis seu iurãtis
Item ꝓpria patria vt in glo.ex qua dicitur prima le
ctura sm quã summaui vt ꝓmittens seu iurãs qõ non
erit contra aliquẽ non potest esse contra illum etiam i
iudicio nisi pro negocijs proprijs vel ecclesie sue. vel
patrie ⁊ in ea q̃ gl.dicit patria videtur extendere tex.
sed'satis potest dici propria exquo est patrie sue.ar.
xxiij.q.viij.si nulla.⁊.c.in omni.⁊ scõm hunc intelle
ctum expone tex.ibi pro specialibus vestris scz iurib?
Ide.exponit magis large videlicet in personis ꝓun
ctis.vt sit sensus q̃ etiam pro personis coniunctis po
tuerunt esse contra istum principem allegat .c.iij. de
postu.⁊.C.de exca.l.humanitatis.abb.sequẽdo hũc

intellectuz exponit adhuc magis large.s. pro amicis Inno. vero ponit alium intellectum intelligēdo tex. magis stricte. dicit enim q papa interptatur ꝟ stricte iuramētum ꝓpter verba precedentia. Nā timore conspirationis hoc iuramentū fuit interpositum ⁊ ideo nō debet extendi ad causas ꝓprias vel ecclesie. Secꝰ aūt si generaliter ageret vt i nullo negocio esset ꝓtra ipm tunc enim i negocijs ecclesie nō teneret iuramentū seruare. s. c. ij. sed in ꝓprijs debet obtinere absolutōem si instus metꝰ interuenit. vel alia cā iusta q̄re fuerit iuramentum extortū vt nō. s. qō me. cā. ad aures. fm Inn. ⁊ sic vult Inno. vt ꝑsona loquens nō intelligat excepta qñ iuramentū fuit generaliter ꝑstitum exquo nō apparet extrinsecus de cā restringēdi. que lectura ē prorsus ꝓtraria ꝓcedenti. do. an. trālit simpliciter eūdem recitando. Ego aūt sic distinguerē q aut verba ꝓcedentia ⁊ materia subiecta pōt dare itellectū ad generaliter ꝑstitum iuramentū ⁊ fiat interpretatio larga ⁊ stricta. fm ꝓcedentia sic intellige ꝟ Inn. in. c. venies. s. eo. ꝓcedentia enī informāt sequentia ⁊ ecōtra ꝓ sequentia qñq̄ declarant ꝓcedentia vt in. l. si seruꝰ plurium. ⁊. l. qui filiabꝰ. ff. de le. i. ⁊. l. nimis. de le. iij. ⁊. c sedes. de rescꝑ. ⁊. l. fi. §. cui dulcia. ff. ō vino tri. ⁊ oleo le. Et ideo si ꝑstiti iuramentū timenti ꝙspiratōnem q nō ero cōtra eū non videt actuz vt in iudicio vel extra ꝓ rebus meis vel ecclesie nō sum ꝓtra eū. Iuramentū etiā generale nō extendit ad verisiliꝝ non cogitata. s. c. venies. ⁊. c. q̄ntauallis. Si aūt prestiti iuramentū de nō essendo ꝓtra te ex eo. q̄ in iudicio tecū egeram. et inimiciciam ꝓtraxi tunc ꝓcedat etiā lect. Inn. vt videatur actū. etiā in causis ꝓprijs nō sim cōtra te. q̄ hoc videtur actū ꝓpter ꝓcedentia. Unde tunc ē necessaria absolutio si iteruenit metꝰ vel alia rationabilis causa vt dicit Inn. ⁊ limitarem ego hoc dictū respectu eorū que inter nos erant agenda de ꝑterito. Naz respectu eoꝝ que de nouo accidūt non puto iuramentū generale obligare ar. in eo. quod le. ⁊ nota. in. c. cū inter. ℣. ō renū. ⁊ per bar. in. l. qui rome. §. duo fratres. de vbo. obli. ⁊ in. l. quero. §. iter locatorem. ff. locati. facit. l. ꝙ vnus. §. illud. de pact. Nā in tali iuramento generali oz intelligi conditio. si res in eodē statu pmānerit. s. c. quemadmodū ⁊ quod ibi nō. si enim sumus in dubio q̄ non apparet de ꝓcedentibus vel possunt ad vtrāq̄ partem ꝓdnci tunc profecto casus ē dubi⁹ Oz credo faciendā interptatōem ꝟ ꝓtentam. Ratio duplex. prima quia in dubio non debet quis presumi q ius suū voluit negligere. esset enim quedā donatio quaz iura in dubio non presumunt. l. cum de indebito. ff. ō proba. c. super hoc. de renun. ⁊ quod nō. glo. notabilis i l. cum qd. ff. si certū pe. facit optime tex. cū glo. i auc. si qñ. C. ō ꝑsti. pecu. ⁊. l. q̄ insulā. §. fi. ff. locati. Ecce ratio quare in dubio debet fieri interpretatio cōtra sti pulantem. l. quicquid astringende. ff. de ver. ob. et regula contra eum. de re. iu. li. vi. sicut in simili dicimus in eo qui promisit emptorem defendere de iure ⁊ ō facto contra omnem personam illud enim verbum ō facto restringitur fm naturam contractus ō quo nota in. l. si. C. de actio. emp. ⁊ p bar. in. l. stipulatio ista. ff de ver. obli. ⁊ sic limito omnia predicta. non tamē placet i ꝟ cāu opinio pe. ⁊ abb. vt veniant cause ꝓpinquoꝝ ⁊ amicorum q̄ esset nimis restringere iuramentum oz ille cause dūtaxat que verisimiliter non videntur inclusi in iuramento generali vt q̄ ad eas habet affectōez iurans tanq̄ ad ꝓprias ar. C. que res pig. ob. poss. l. i. ⁊. c. veniens. ⁊. c. quintauallis. s. eo. ita vt possint dici spāles prout tex. exigit sed sic possz persona esse cō iuncta ꝓgnatione vel amicicia maxima vt etiam illoꝝ cause excludantur sicut i simili nō. in. c. nōnulli. ⁊. c. ex parte decan. de rescrip. ⁊. l. sed ⁊ he. ff. de procu. ⁊. l. exigenti. C. e. Ultimo glo. ista in fine opponit de multis iuribus. in quibus ꝑsona loquens includitur i generali prolatione verboꝝ Oz dico q̄ non pōt dari certa ⁊ inuariata doctrina ꝟ scōm varietatē casuum vario modo decisio sequitur.

X litens Casus. si iudex i ꝓncipio cause iuramentū de veritate a partibꝰ nō exigit in processu illō exigere potest sic ꝓmuniter summatur. Oz hoc summariū oz sit vez in se. non tamen colligitur ex littera in q̄ nō ponderat q̄ō a ꝓncipio nō fuerat exactum Secōo mō fm alium intellectum summatur sic. Cū agitur de vsuris ⁊ ꝓbationes deficiunt si fama ē ꝙ petēte in supplementū ꝓbationis exigitur iuramentū. Hec lec. est notabilis ⁊ potest esse vera in se oz non ꝓgruit huic littere que nō loquitur de iuramēto litis decisiuo. oz de veritate dicēda q̄ i se multū differūt vt ℣. patebit Ego inherendo vbis lre sumo sic. Cū agit ō vsuris ꝑt iudex in q̄libet ꝑte litis ex officio suo deficientibus ꝓbationibus exigere a ptibꝰ iuramentuz de veritate dicenda ⁊ idem puto eadē rōne in qualibet cā in qua iminet peccatū vt ℣. dicam i ꝓma ꝑte ponitur ꝙsultatio in secunda responsio mādatū ꝓtinens ibi ne igit. Nō primo tex. optimum q̄ debitor agens ad relaxatōem pignorū quasi sit satisfactum sorti ex fructibus pignoris habet ꝓbare quantitate sortis. ⁊ fructuum perceptorū ⁊ sic non credit sibi asserenti pignora esse ꝙ certa q̄titate q̄ oz ꝓbare id totū quod ē causa sue intentionis simile in. l. ij. C. ꝓmo. ⁊ quod ibi nō. Ego in tali dubio vbi debitor non potest verax sortem ꝓbare consulerem vt agat rei vendicatione ⁊ si creditor excipiet de pignore habebit ipe ꝓbare veram sortem cū sit fundamentum sue exceptionis. l. i. ff. de excepti. ⁊ in. l. exceptionibus. ff. de probationibus Nota ibi quasi notoriū. q̄ fama in minus se habet q̄z notorium et

nimirum quia fama sepe fallit non sic notoriū qᵐ ita se exhibet vt nulla possit tergiuersatõe celari ꝛ ō vtroqꝫ dic vt ibi nota. in. c. vestra. de coha. def. ꝛ mu. Nõ tercio ꝛ tene menti qᵐ fama etiã diuulgatissima non facit plenã probatõnem etiã cũ agit de vsuris seu fructibus ꝓputandis in sortẽ. facit. c. cũ in dioces. ꝛ qõ ibi nota. de vsuris Nã hic fama inducebat q̃si notorium qᵐ erat ex fructib⁹ satisfactũ pti. ꝛ tamen nõ sufficit ad ꝓbationẽ ꝛ vide qõ de fama plene dixi in. c. veniens. ō. de testib⁹. Et nota qᵐ dco q̃si diminuit significatꝫ a⁹ cui adijcitur. vide quod nota. plene in. c. ꝓt ō dolo. ꝛ ꝓtu. vbi tetigi. Nõ vltimo qᵐ iuramentũ de veritate dicenda potest exigi etiã in fine cause lꝫ ergo debeat fm ordinem iuris prestari in ꝓncipio tñ non est ille ordo substantific⁹ vt hic ꝛ hodie dari⁹ ꝓbat tam i isto q̃ in iuramẽto calũnie vt in. c. i. de iura. calũ. li. vi

Nunc intro materiam. c. ō non satis iudicio meo declarata ꝑ doct. ꝛ ꝑmo quero in qbus causis ꝑstat istud iuramentũ veritatis. Respondet glo. i. qᵐ solũ in spiritualib⁹ causis. s. de elec. dudũ i talibus em̃ nõ iuratur de calũnia. Aduerte qꝛ ꝑ ō videt sentire glo. qᵐ cã vsuraꝝ sit spiritualis. sed aliter dicit .j. glo. ñ. l. qᵐ ẽ quasi spũalis. cũ sit ecclesiastica ꝛ põdera rõnem ipi⁹ vult em̃ qᵐ omnis ecclesiastica cã. i. ecclesiastica fori possit dici quasi spiritualis glo. in. c. si annũ. de iudi. li. vi videt dicere eaꝫ esse spiritualem ꝑ Jo. an. ibi i nouella sentit qᵐ statim: dicã. s. qᵐ ẽ spiritualis large id ẽ ecclesiastici fori de iudi. cle. ij. Et si diceres que ergo fuit rõ dubitandi ō exquo ex natura cause pstari debebat iuramentum de veritate dicẽda. Collige responsionẽ ex glo. fi. in fi. que dicit qᵐ dubitat ex eo qᵐ non fuit prestitũ in principio litis sicut fieri debet ꝛ rñdetur qᵐ sic qꝛ non ẽ de substantia vt pstet in ꝓncipio Ex his colligit ꝑma lect. ad istũ tex. quã tenẽt ꝓmuniter doct. sed mihi hec lra visa ẽ impropozcionabilis ad tex. ꝛ fundari ex falsa rõne. littera em̃ ō non faciebat dubitationem. qꝛ i ꝓncipio non fuerat prestitũ ꝑ qꝛ res aliter ꝓbari nõ poterat Itẽ fundat sup falsa ratõne qꝛ sequit ex rõne glo. qᵐ omnis cã ecclesiastici fori debꝫ tractari vt spiritualis. ꝛ sic debet iurari semper de veritate dicenda. quod est ꝓtra. c. litteras. de. iure. calum. iuncto toto titulo. Nã in toto illo titulo mãdatur iurari ō calũnia. ꝛ solum excipiuntur cause mere spũales vt patꝫ in exemplis positis in dicto. c. lras. qō. c. cuꝫ deuiet a re. iur. debet restringi ꝛ solum seruari in ꝓprijs terminis alias in foro ecclesiastico superfluisset titulus ō iura. calũ. Unde dico qᵐ in causa vsuraria cuꝫ illa nõ sit mere spiritualis nec annexa. sed solum agitur indirecte de peccato non debebat regulariter iurari de veritate dicenda. Et hic fuit ratio dubitandi hic. Sꝫ papa hic mandat istud prestare limitatiue. s. deficientib⁹ alijs ꝓbationibus ne occultata veritate iustitia pereat ꝛ peccatũ vsurarũ pullulet. ꝛ sic ponitur ō decisio noua vt colligitur ex verbo mandamus. non enim dixit respondemus. simile nõ. in verbo volumus in de. vna de offi. iudi. in glo. fi. Erit enim intellectus hu⁹. c. qᵐ in causa vsuraꝝ vel alia in qua imineat periculũ animarum lꝫ ex natura cause non sit prestandũ iuramentuꝫ de veritate. exquo non est spiritualis iuxta nõ. ō i ꝓn. glo. ꝛ in. c. i. de iura. calũ. li. vi. tñ deficientibus alijs probationibus ꝛ eminentib⁹ aliquibus presumptionibus potest iudex ex officio exigere iuramentum de veritate dicenda ꝛ ẽ hec notabilis ꝛ noua lectura lic̃o die autẽ consuetudo introduxit modum faciendi positiones in qualibet cã ad quas cogitur pars respõdere de veritate. vt in. c. ij. de testi. li. vi. ꝛ nõ. in. c. dudũ. ij. de elec. ꝛ i de. sepe. de ꝟbo. sig. ꝛ in. c. i. ꝛ. ij. ō ꝓnuc. li. vi. ꝛ. l. ij. C. de iura. ca. ꝛ sic inq̃l ibꝫ cã ꝑt indirecte ps exigere a pte hoc iuramentũ de veritate dicenda. ō tamẽ iuramentũ ō veritate dicenda potest exigi a ꝓn. d. c. i. ꝛ postea possunt fieri positões. d. c. dudũ. Alia est lect. ad istũ tex. vt premisi qᵐ loquatur in iuramẽto deferendo in supplementum ꝓbatõnis de quo .j. eodẽ c. fi. ꝛ poterat hic deferri qꝛ fama faciebat semiplenaꝫ ꝓbationẽ de quo vide qō plene dixi in. d. c. veniens. de testi. Iste intellect⁹ potest esse verus vt dixi in. d. c. veniens. vbi tractaui plene de effectu fame. Sed quo ad tex. nostꝝ non placet. qꝛ hic loquitur de iuramẽto nõ litis decisuo. Sꝫ de veritate dicenda. ista em̃ differunt inter se. Nã post iuramentum litis decisiuũ nihil aliud queritur. s. eo. c. ꝛ si ꝑs. ꝛ. l. i. C. eo. Sed post iuramentũ de veritate remanet saluũ ius cuilibet parti. qꝛ istud defertur nõ ad decisionem litis. sed vt clarius habeatur veritas. vt in. c. ij. ō testi. li. vi. ꝛ. d. c. litteras Item fm hũc intellectum hec decre. esset de indubio Nã de iure decisum ẽ an ꝛ quando sit deferendũ iuramentũ in supplementuꝫ ꝓbationis ut .j. eo. c. fi. ꝛ si loquetur de tali iuramento papa respondet sub ꝓditõe seu limitatione scꝫ cõsideratis qualitatibus personaꝝ ꝛ cause. ꝛ dixisset an actori an reo fuisset deferendũ ꝓ ut facit .j. c. fi. tene ergo lectu. quam premisi. quel. bet tamen istarum trium est vera in se intelligendo vt. s. ꝛ circa hanc lect. applico ō duas questiones cotidianas Prima titius fecit contractum cum sempronio ꝛ qꝛ pecunia non fuit soluta i primo termino renouauit cõtractum de plani. ꝛ iterum de plu. in fine scõi termini post mortem ticij reperiantur instrumenta cancellata ꝛ probatur per testes qᵐ tici⁹ erat vsurarius et qᵐ fama erat illos contract⁹ vsurarios esse ꝛ qᵐ sic illi testes credebant querebatur nunquid esset locus delationi iuramenti. Jo. an. in. c. ij. de vsuris. li. vi. refert Job. de deo tenuisse qᵐ sic consideratis tribus que nota .j. eo. in. c. fi. quod nota. Secunda questio est An repetendo vsuras sufficit probare illum esse vsurarium

ante contractuz.ꝛ tempore contractus ꝛ poſt contractum ꝛ qꝫ conſuevit velle habere inſtrumentum de duplo.ut ſic ſaltem ſit locꝰ delationi iuramenti Archi.in dicto.c.ij.determinat qꝫ nō.ꝑ Jo.an.ibi dicit hoc dictum non recipi in ſcholis.ꝛ in iudicijs reprobari qō nota.Et pro hoc facit.Nam ex conſuetudine homis preſumitur q̄litas facti de pigno.illo vos ꝛ.§.qui ſemiſſes.de vſu.ꝛ.c.ꝛ ſi queſtiones.de ſymoni.Unde ſaltez ex iſtis debet redundare ſemiplena probatio vt ſic ſit locus delationi iuramenti.ſed hoc intelligo ſeruata diſtinctione ꝺ qua .j. eo.c.fi. Quid eñ ſi iſte cui dicit nunc gratis mutuaſſe ẽ amiciſſimus vel ꝓxima conſanguinitatis uel affinitatis linea coniunctus certe non eſt verisimilis preſumptio qꝫ contractus ſit vſurarius ex circūſtancijs ergo iudex arbitrabitur an ſit ei iuramentum deferendum. Circa precedentez intellectum quero quid ſi per iuramentum iſtud de veritate non poteſt ꝺ vera ſorte liquere vt quia creditor dicit de centum.debitor de.x.Solutio dicit hoſti.cō ſiderandum verum precium reī ꝛ conſuetudinem creditorum.ut ſi conſuevit velle pignus ad valentiaz duplī cī qꝺ mutuat ꝛ ſic ſua ſubtilitate iudex veritatē inquirendo cauſaz decidat ar.ff.de pigno.actio.l.ſi ſeruos.in fine.ꝛ.l.qui ſemiſſes.prealle.uel ſecꝺ eū his conſideratis.ꝛ fama vtriuſqꝫ iſti vel illi vſqꝫ ad certaz q̄ntitatē de qua ſibi videbitur deferat iuramentum .j.c.ſi.omnibus.his deficientibus oportet eū abſolui .j.eo.c.fi.Itē faciunt hec ad aliā queſtionē cottidianā quidaz repetit vſuras quas ſoluit ticio probat ꝺ ſorte ꝛ tempore quo duravit obligatio.Itē qꝫ ille eſt ſolitꝰ fenerari ad tot pone quatuor denarios pro libra.Dz ꝺ ſolutōne vſurarum probare non poteſt.queritur an ex preſumptōe debeat condemnare pro tempore quo duravit obligatio ad ſummaz ad quaz oſtendit ratio quatuor denariorum ꝓ libra.Jo.an.dicit qꝫ ſic ꝛ dicit hoc multociens ſeruatuz fuiſſe in foro boñ.eccleſie ad quod faciunt iura ſuperius allegata in quibus dicitur attendendaz forte hominis conſuetudinem vt.ff.de probationibus.ſi cyrographum.ꝛ.C.de apo.pu.quicunqꝫ li.vi.Ja.ꝺ are.ut recitat cy.in.l.i.C.ꝺ probā.tenet contrarium dicit enim probandam ſolutōez pecunie factam ex tali cauſa.ſicut probandum ẽ ipm creditorem tantum ꝺ fructibus percepiſſe allegat iſtā decre.ꝛ.c.ad noſtram.el.i.s.codē.Jo.an.inherens opinioni ſue dicit qꝫ quātitas perceptionis fructuum non ſic venit preſumptiue ſicut quātitas vſurarꝫ etiaz in ſupra dictis terminis ꝛ dicit qꝫ hodie forſan per libros rationū decidētur p̄dicta per de.vnicā.e.ti.z cū hoc dco transeunt hic ꝓmuniter doct.moderni.Ego dubito que iſtarū opinio.prevaleat Naz contra Joan.facit qꝛ cā vſurarum habet in ſe annexum crimen Jdeo iudex eccleſiaſticus cognoſcit ut nota.xvi.q.vi ſi epiſcopum.ꝛ infamiam iuxta ea que nota.in.§.porro.iij.q.vij.ꝛ i.l.improbum ſenus.C.ex qui.ca.ideo videtur qꝫ ex ſolis preſumptionibus non ſit in tāta cā iudicandum maxime cum non ſint violente vt enim dixi.s.potuit alijs mutuare ſub vſuris.ſed iſti non quia erat amicus vl' altas ſibi ſeruierat ꝛ ſic non probat hoc etiam quod ab hoc contingit abeſſe.c.ij.de tranſla.prela.ꝛ.l.nec natales.C.de pba.quinimo poſſet dubitari nunquid ſit locus delationi iuramenti per ea que nota.in.c.tam litteris.de teſtibus.facit ad predicta quod nota.Jnn.in.c.quia verisimile de preſump.poſſet tamen admitti per ea que.s.dixi ꝛ per.c.cuz in dioceſi.de vſu.ꝛ in hoc dubio recurrat ad iuramentum.ſeruatis tamen his que notantur et habentur in dicto.c.fi.ꝛ ſic concordarent has opiniones. Quero qualiter reſpondetur per iuramentuz iſtud de veritate.Jo.dicit glo.i.qꝫ per verbū ſcio vel neſcio.ſed in iuramento calūnie.Reſpondetur per verbum credo vel non credo.dicit tamen ſingulariter gl.ſi.qꝫ eque p̄cindicat confeſſio de credulitate ſicut ꝺ veritate intellige tu de facto proprio non alieno.vt in.c.licet.de proba.ꝛ.c.cum cām.de teſti.Itez dic qꝫ ſi reſpondet per verbum non credit non incidit in periurium licet poſtea probetur contrarium Decus in iuramento de veritate.ar.in.c.cuz in poſitionibus .j.e.ti.li.vi.ꝛ vide latius per fre.conſilio .xxiij.in fi.ꝛ idem quod.g.iſta tenent ſpeculator i ti.depoſi.§.vi.v.hoc tamen.ꝛ Cy.in.l.ij.§.quod obſeruari.C.de iura.ca.dicit eñ Jnno.hic quo ad primam partem glo.qꝫ i iuramento de veritate reſponde non ſolū de eo quod ſcit etiam de eo quod non vidit ſi indubitatam habet de eo noticiam.exemplum de xp̄o conſtantino ꝛ iuſtiniano imperatoribus dicit tamē Jo.an.Archy.dixiſſe qꝫ hec non ſunt verba Jnno.ſed certe Jnno.hanc ſententiaz expreſſe etiam firmat ꝛ latius proſequitur ī c.fi.de iura.calūnie ubi etiam Jo.an.ꝛ hoſti.tangūt ꝛ vide quod ibi dixi ꝛ in.c.lras.e.ti.Decus ẽ in teſte fin Jnn.ibi ꝛ hic qꝛ teſtis habet deponere ꝺ his nō ſolū q̄ novit ſeu indubitataz habet noticiaz Dz ꝺ his que acta ꝛ geſta ſunt in preſentia ipius.l.teſtiuz.C.ꝺ teſti.ꝛ optime probatur.iij.q.ix.c.teſtes. Alia dicta glo.ſunt clara ideo ſpecialiter non proſequor ꝛ in eo qꝫ vltima glo.dicit non eſſe malū ut ī cauſis ſpūalib' iuret ſimul ꝺ calūnia ꝛ de veritate dicēda dic hodie ut habet in.c.i.de iuramento calūnie.li.vi.

Ntellecto Caſus.Si is qui p̄ſt iuravit non alienare nō valet alienatio quā poſtea fecit etiaz ſi iurat nō p̄tranire ſi p̄muniter ſummat Dz hec ſummatio nimis reſtringit lr̄am que fundat ſe nō ſolū ſup iuramento ſ etiā ſup iur̄ debito ut .j. latiꝰ dicetur ideo ſummo ſic.Si poſitꝰ i dignitate alienat bona dignitatis

non valet alienatio ꝛ ipemet reuocare debet nō obstā te iuramēto de non reuocando maxime si prius ꝑ iurat non alienare hoc dicit fm verum intellectum ꝙdo nit primo factum corrigendum secō corrigi mandat ibi nos submittens causam mandati ibi quia No ta primo regem non posse alienationem facere de bo nis ꝛ iuribus regni. bona enim sunt dignitatis ꝛ non propria ipius regis licet ipse habeat iurisdictōnem et administratōnem ipsius hinc est ꝙ regnum uel comi tatus seu alia dignitas non dividitur post mortem re gis etiam inter filios defuncti vt le. ꝛ nota. in. c. licz. ō vo. ꝛ de hoc aliquid ·ſ·. Nota secō ꝙ sicut admini strator ecclesiasticus potest revocare alienatōnez quē ipsemet indebite fecit de iuribus dignitatis ꝛ admini strationis sue. vt i. c. si quis presbiterorꝫ. ō re. eccle. nō alie. Ita ꝛ positus i dignitate seculari. quinimo nedū potest ſz dz vt hic. ꝛ. xij. q. ij. nō liceat. xxxv. q. ix. qō quis cōmisit Nō tercio ꝙ rex coronatur ꝛ tempo re coronationis iurat nō alienare bona regni Ex quo infertur ꝙ Rex non ē merus dominus iurū regni. ſz potius prepositus ꝛ administrator. sic̄ in episcopo cū consecratur vt hic in principio glo. Itē tempore coro nationis rex inungitur. de qua vnctōne in. c. vnico. ō sacra vnc. Quero quid si iste rex non iurasſz prius ꝑ facta alienatōne iurauit nō revocare Vo. iste rex. pri ma fronte videtur velle ꝙ tunc non posſz contraueni re cuz non reperiatur hoc iuramentuz alteri esse cōtra rium. ꝛ sic cessat ratio lr̄e. ꝛ hoc idem videtur velle gl. in prin. dū arguit vltimū iuramentū de non revocan do esse illicitum. quia ē contrariū primo licito. quia si vnū contrariorū est bonū ꝛ licituz reliquū malū est et illicitū. xxxij. di. hospiciolū. Sed contrariū firmiter ē tenendum. quia ut. s. dixi bona regni nō sunt propria ipsius regis sed dignitatis regalis hinc est ꝙ glo. no tabilis. in. c. moyses. viij. q. i. arguit per illū tex. regez eligendū per electōnem sicut imperatorē. xcij. di. legi mus. lz glo. arguit in cōtrariū. vij. q. i. deniqz. ꝛ. xxiij q. i. c. fi. ꝛ de consuetudine servatur hoc vltimū . et ita probatur in. d. c. licet. de vo. dicit tamen notabiliter Inno. in. c. grandi. de supp. neg. prela. li. vi. in princi pio speciale esse in regno. ꝙ reges non possunt prima re nedū filios sed negz fratres nec alios ꝓsanguineos ex stirpe paterna descendētes a regno sola volūtate li cet papa vel alius superior possit ipm̄ privare ex cau sa. d. c. licet de vo. hinc quod fortius est disputatur de viribus donationis facte ecclesie per constantinū qz fm omēs imperator non potest ad libitū alienare iura imp̄ij. licet habeat inter seculares principes suprem̄ potestatem Et tenetur ꝓmuniter ꝙ imperator nō possit alienare in grave prejudiciū imp̄ij lz valuerit donatio facta ecclesie. qz illa superior ꝛ nō ē ꝓprie alienatio cum papa habeat saltē in habitu a deo iurisdictionē in tē ꝓralibus. de qua questione plene ꝑ bar. in ꝓhemio ffor. ꝛ ꝑ Jo. an. de lig. in. de. romani ·ſ·. e. ti. Si ergo imperator non potest fortius nec Rex. viij. q. i. in apib⁹ ꝛ xcvi. di. si imperator. Juramentū ergo de nō revocā do alienatōnez indebite factaz est illicitū quia contra ius ꝓmune ꝛ tendit in alterius dignitatis p̄judiciū er go non servandū. s. eo. cū cōtingat. in fi. ꝛ. c. ij. ō pac. li. vi. ꝛ. c. sicut nostris. s. eo. Nam iuramentū non de bet esse vinculū iniquitatis. s. eo. quanto. ꝛ. xxij. q. ij. ad̄uertendū ꝛ hoc videtur velle glo. nostra i medio in ỳ. huiusmodi enī iuramenta ꝛc̄. vsqz ad finē. nō ob stat iste tex. a contrario in eo ꝙ ponderat primū iura mentū qz si bene ponderetur movetur ꝑ duas ratōes quaꝝ quelibet ē ꝑ se sufficiens. ꝙma quia in p̄judi ciū regni. ꝛ ꝓtra honorē regis alienare non poterat Unde ex hoc tenebat revocare. vnde posito ꝙ cessat vna ratio non cessat ꝑ hoc iuris dispositō insā. ō nup. §. affinitatis. hanc ꝓtē succincte sentit hic do. an. ꝛ gl. in verbo liberā. in. c. ij. ō supple. negˢ. prela. li. vi. ꝓ ego firmiter teneo per istū tex. ea que superius dixi ꝛ facit c. si diligenti. de foro com pe. ubi dicitur non valere iu ramentū i p̄judiciū iuris publici facit. c. ij. . s. e. ꝛ re ducendo glo. nostraz ad concordiā dic ꝙ prima pars fundatur sup ratōne iuramenti ꝛ de facto tollit excu sationē de non revocando. Secunda pars fundat̄ su per alia ratione tex. ſ. ꝙ de iure in p̄judiciū dignitatis alienare nō poterat. Et ꝙ dixi regē uel imperatorē non posse alienare i p̄judiciū regni. Intelligit notabiliter hic Inno. de alienatōne ꝑ quā leditur grauiter digni tas regalis. non enim ꝑ hoc interdicatur omnis dona tio uel alienatio quod bñ notabis. Nam ꝓpriū regū ꝛ principū ē donare in. c. i. de dona. ꝛ idem tz Jo. an. in dicto. c. gratiā. el. i. ꝛ facit quod ibi nota. glo. vidē dic i ꝑlato qui iurat nō alienare inconsulto papa non om̄ debent intelligi ō modica alienatōne quia iuramē tū non extenditur ad verisimiliter non cogitata. s. eo. veniens ꝛ de istis modicis nō videtur cogitatum. cuz sint exclusa a solēnitate debita. xij. q. ij. terrulas. et ita determinat Fre. consilio. cciij. ꝛ sic iunge cum hoc di cto Inn. ꝛ nota. Ulterius aduerte allegatur ꝓmu niter iste tex. ꝙ alienatio facta contra iuramentū nō te net etiā si sit iurata vide glo. nota. in. c. licet ·ſ·. eo. li. vi per istum tex. dicit ꝙ si mulier iurat non alienare bo na dotalia vl̄ sibi donata ꝓpter nuptias sine legali so lēnitate si postea alienat ꝛ iurat non contravenire non valet alienatio quia vltimū iramentū fuit primo lici te ꝓtrariū Uz ꝓtra ꝫ ego oppo. de. c. sicut. ō spon. vbi valet iuramētū ꝓtra iuramentū ꝛ dicit Inno. in. c. dile cto. de p̄ben. ꝙ si iurauī nō alienare l̄z si postea alie nauī valet alienatio lz sum piurus ad idez qō nō. Jo. an. i regula qō semel placuit. ō re. iur. li. vi. ꝛ. xij. q. ij c. vnaquez ubi ꝓcludit ꝙ lz qs iuraverit non mutare

testamentū tamen si mutat tenet scōz licet testator sit periurus quia nullibi reperitur q actus gestus cōtra iuramentū non valeat. contrarium videtur difficile et hic per aliquem non tactum Ego dico sic q quādocz actus dispositio dependet a mera voluntate seu facultate iurantis z tunc procedit contrarium ut valeat alienatio etiam non iurata contra iuramentū primo pstitū licet iurans sit periurus. quandocz actus dispō non dependet a mera facultate iurantis. vt qz interdicitur a lege fauore ipius iurantis Exemplū i muliere z minore in. c. cum contingat. s. eo z in auc. sacra puberū C. si aduersus vendi. Et tunc actus etiam iuratus cōtra primū iuramentū non valet sic intelligo glo. d. c. licet. Ratio quia actus sine iuramēto erat ipo iure nullus obstante prohibitione legis. Ratio autem iuramēti sustineri non potest quia iaz obligauerat se deo per primus incontrariū z sic fm fuit illicitum Idez z forti q̄ actus prohibetur ratōne publice vtilitatis. tūc eñ fm iuramentū non valet contra primum duplici rōne Prima quia est illicitum cum sit contrarium primo licito. Secūda quia tendit in piudicium alterius vt. s. dixi Et iste ē proprius casus huius. c. Et per ꝺ potes decidere questionem notabilem quam ponit gal. de cal. s. eo. cum contingit. prelatus iurauit nō alienare bona ecclesie inconsulto papa ut pmuniter hodie iuratur demum alienat contra iuramentum an teneat alienatio z concludit ipe consulendo in questione facti q sic ita q ratione iuramenti solicitudo nō venit revocāda quia regulariter tenet actus contra iuramentuz ex quo. l. aliter non restitit vt. s. declarani z tenet etiam archy. in. c. si a sede. ꝺ prebē. li. vi. z spe. de emp. z vē. §. tercio loco. v. quid ergo. in fi. Quid autem si iurās non alienare locauit p centum annos nūquid erit periurus. pro z contra facit quod notat glo. in de. i. ꝺ rebus eccle. non alie. Ibi tamen finaliter glo. ista cōcludit q ille qui non potest alienare nō potest locare ad centum annos recūrat tamen accur. tenuisse contrariū in. l. penul. ff. de le. ij. Bal. in preallegato loco dixit q alienationis verbum proprie sumptuz intelligitur quando directe transfertur dominium z licet non alienet. z tex. ē in. l. si. ff. de fun. dotali. Sed quia materia alienationis rei ecclesiastice sumit largissime, phibit' alienare prohibetur locare per centum annos. Item non potest pignorare vt nō. xij. q. ij. in summa. Sed proprie sumpto vocabulo qui locat non alienat vt dicit glo. in. l. i. §. quod autē. ff. de supfi. z. l. fi. ff. si ager. vec. peta. iuramēta autem sunt stricti iuris. Ideo scōz eum non extendūtur ad alienatōez improprie sumptam vt est locatio ad cētum annos. locans ergo ad tātum tempus non est periurus. allegat qꝺ i sili nō. in c. ut sup. ꝺ re. ecc. nō alie. Nō tamē dicit q locatio teneat. Ego ꝺ hac decisione dubito. z potī teneē oppositū. qz iuramētū prestitum intelligitur fm qualitates materie i qua prestatur. vnde assumit omnes tacitas conditōnes z restrictōnes z ampliationes fm naturā materie i qua pstatur vt in. l. fi. C. ꝺ pdi. inde. z. l. vlti ma. ff. qui sati. cogā. nō. bar. i. l. si societatē. §. arbitrorū. ff. p socio. z Inno. i. c. per tuas. ꝺ arbi. pbat. s. c. quēadmodū. Sed vbum alienatio itelligitur largissime in materia alienationis rei ecclesiastice vt ipemet Bal. pfiteur z probat i. c. nulli. §. i. ꝺ re. eccle. nō alie. z qꝺ ibi nō. in glo. ergo iuramētum. de non alienādo sup ea pstitum debet intelligi largissime. z ut pueniat materie subiecte. z hoc credo vez

Vlcri Casus. Si mulier iurauit alīquem esse suum maritum z succubuit quia aliter nō probauit nō datur nec denegatur ei licentia cū alio contrahēdi. Diuidit quo ad intellectū quia primo ponitur questio. Secūdo solutio z ratio ibi nec. Nota primo q licet matrimonium sit res multū favorabilis z in. c. ex litteris. s. de proba. z. c. fi. de re. iudi. cum similibus non tamen in tū ut super eius contractu stetur soli iuramento asserentis ptractum. Nota scōo q periurium non impedit contrahi matrimonium sicut nec excōmunicatō vt le. z nota. in. c. significasti. de eo qui duxit i matri. z crimina impedientia matrimoniū vide p glo. in. c. ij. ij. de pe. z remis. z quod ibi nota. Tercio nota iuncta glo. fi. q ubi concurrunt due presumptiones quarum vna alteri non preponderat. sed sunt paris potentie inuicē se colludunt simile i. c. litteras. de presump.

Nota q regulariter ꝺz ecclesia prohibere ne quis veniat ptra, ppium iuramentū facit. ij. de spon. ex lris ij. probatur eñ hic p locum a speciali. Nota vltimo q vbi agitur de dubio peccato quis relinquēdus est pscie lue. Glo. i. diuiditur in duas partes. i prima queritur an vir iste fuerit legtime absolutus z respondet q sic quia actore non pbante reus ꝺz absolui vt in iurib' allegatis in ea. Sed ptra hoc ego oppono sic. post iuramentū delatū parti nihil amplius debet queri qz hz vim trāsactōis. l. i. z. ij. ff. e. z. l. i. C. eo. et tex. in. c. z si xpōs. s. e. dic q oīs ptroversie finis est iuramētū p̄ ista mulier i iudicio iurauit istū viz ptraxisse secū matrimoniū g̃ ꝺz sibi adiudicari cū actio sibi ppetat ex iuramēto. l. actori. C. eo. z. l. si duo. §. marcell' ff. e. Co. dic ptrariū, pcedē si iuramētū fuisz delatum huic mulieri i supplemētū pbatōis fī tex. loquit de alieno iuramēto. forte ei exegit iudex iuramētū de veritate dicēda. s. e. ex lris. z pfessio fca vigore lis iuramti piudicare pt pfiteri ñ aūt pdesse qz regulariter ñ valet pfessio ad ppriū pmodū pfiteri. xiij. q. ij. i pn. vl' loqt fm Io. an. ꝺ pfessione mulieris facta in positōnibus suis quas suo posuit sacramento iuxta. c. cū in positionibus. ij. eo. ti. li. vi. Venio nunc ppetenti ordine ad scōaz ptē glo. ponē eñ q mulier habuisset vnum

bonum testem nunquid fuisset sibi deferendum iuramentum in supplementū ꝓbationis.et est ista questio notabilis et difficilis in effectu ꝑ.stēs nunquid i cā matrimoniali sit locus delationi iuramenti insuppleme tum ꝓbationis glo.ī.argnit q̄ sic ꝑ iura generalia sed finaliter ꝓcludit oppositū q̄ hec cā est ardua cū agat quasi de statu hominis cū per hoc seruitus ꝓstituatur in ipso.et nota bene hanc rōnem pro qua facit.c.non debet.de ꝓsang.et affi.ī.c.omnes causatōes.xxij.q. vij.Idem videtur sentire glo.iuris ciuilis in.l.iij.§. quacūq; ff.eo.ti.hec opi.etiā videtur placere abbati hic.qui respondet ad.c.attestationes .j. de despō.impube.vbi fuit in causa matrimoniali delatū iuramentum q̄ ibi nō defertur sup p̄ncipali actōe.sed sup articulo postea orienti super quo magna erat p̄sumptio contra reum.sed licet q̄ ꝓsumsisset post etatē.vl̄ scōm eum ibi actrix habebat p̄sumptionē ꝑ se. hic nō.et in hac vltima solutione videtur inclinare in ꝓtriā opinionem huius glo.Jo.an.dicit q̄ illa decretalis solū vult q̄ si p̄sumptio est ꝓtra reum qui venit absoluendus in cā matrimoniali nō absoluetur nisi iuret ad excludendam illam p̄sumptionē quasi velit dicere et bñ q̄ ibi non loquitur de iuramento in supplementū probationis.sed de iuramento purgationis quod defert reo antecq̄ absoluatur ut sic purget p̄sumptionē ortaz contra eum Unde ꝑ illud iuramentū nullū fit p̄iudicium matrimonio.nec actori sed est fauorabile eis cum aliter veniret pure absoluendus actore nō ꝓbāte aliter tñ Jo.an.non declarat in hac questione mentē suam. līhosti.b et .j.eo.c.ii.et idem phi.tenent ꝓtra opi.glo. dicentes q̄ in omni cā etiā matrimoniali p̄t deferri iuramentum ꝓsideratis tñ circūstantijs.ponit ipe hosti.exemplum in muliere honesta potenti et nupte que petit aliquem in virum sibi inferiorem vel equalē qui sepius de stupro illā sollicitauerat et,ꝓbat ꝑ vnū testē omni exceptione maiorem q̄ iste desponsauit eaz per verba de p̄senti.adducit de sepul.ex pte.ī de testi.sup eo.ij.fatetur ipse hosti.et idē phi.q̄ in cauf matrimonialibus et silibus in quibus vertitur p̄calū anime si aut ibi est spēale ut nō transeat in rē iudicatā.sic oportet ibi spēale fateri q̄ si apparet decepta ecclesia retracta bitur quod est factū ratōne iuramenti delati ar .j.ō fri.fraternitatis ī.L.e.l.i.qō est spēale ꝓtra legē.ff.e. l.non erit.§.dato.sit ratio q̄ in talibus nec lex ꝑualz nec ꝓsuetudo.s.de ꝓsue.c.ii.ꝑ que patet etiā in matrimonio posse iuramentuz deferi.ita tñ q̄ legītimo matrimonio nullomodo p̄iudicari possit nec salus anime impediri quotiens de ipsius periculo ꝓstaret et sic trā sit Jo.an.cū hac opi.Et videtur hic sentire q̄ possit deferi cum limitatione p̄dicta Bar.post Bu.in.d.l. iij.§.quicūq; dicit q̄ stanti pro matrimonio potest ō ferri.vt iuret,ꝑ matrimonio q̄ hic nullū p̄iudicū ē cum videatur de nouo ꝓtrahere sub p̄ditione si ille iurauerit sed stanti contra matrimoniū nō est deferendū q̄ non dependet illius dissolutio a facultate ptium et sic videtur sentire Bar.ꝑ rōnē suā hoc,procedere in iuramēto iudiciali.quod defert a pte pti.in necessario enī qō defertur a iudice non,procederet p̄mū dictū bar.cū illud deferat pte altera nō ꝓsentiente.l. admonendi .ff.eo. Item scōm dictum bar.nō fundat bona rōne q̄ licet iuramentum deferatur stanti ꝓtra matrimoniū nō tñ ꝑ hoc dissolueretur p̄iugiū imo q̄ncūq; ꝓstaret de ꝓtrario reintegraretur matrimoniū ꝑ.c.ꝓsanguinei.ī.c la tor de re iudi.ī.s.dixi scōm hosti.ꝓtra opi.bar.videt tex.in.d.c.attestatiōnes.et eo mō tollitur rō glo.in.d .l.iij.que videtur velle q̄ ideo iuramentum no est deferendum in hac cā q̄ amplius nō posset queri de legitimitate matrimonij obstante iuramento quod ē falsum q̄ si sinia non obstat fortius nec iuramentū.dom .j.eo.c.ii.dicit q̄ iuramentū purgationis vbi non ē ꝓbatum deferri p̄t ut in.c.attestationes.de despon. impu.iuramentum ꝙ necessarium p̄t reo deferri q̄ venit al̄.absoluendus.d.c.attestationes.Sed certe nō differt hoc a p̄cedenti articulo q̄ istud nō p̄t dici iuramentum purgationis exquo defertur reo.nō enī defertur sibi in supplementū ꝓbationis cū reus non habeat ꝓbare.sed ut purget p̄sumptionē ꝓtra eum ortā. Actori aūt semiplene ꝓbanti non est scōm eaz deferendum iuramentū necessarium sed voluntariū p̄t ꝑferri inquantū iurans stat ꝑ matrimonio q̄ ptes possant sibi p̄iudicare sed necessarium non est deferendū q̄ cā est ardua non ob.q̄ posset retractari quia forte ñ potuerunt haberi,ꝓbatōes ad retractandū hec sunt q̄ in diuersis locis scripta reperio ꝑ que nō mihi videt ad plenum huic articulo cotidiano satisfactū Ego p̄hendendo dare omnes casus dico sic q̄ aut non constat de matrimonio ut q̄ de ipsius ꝓtractu disputat. aut ꝓstat sed disputatur de aliquo impedimento ipsi puta de ꝓsanguinitate p̄mo casu aut actor plene ꝓbat et nō ē curandū de iuramento.vt in.c.sicut de proba. Aut nihil,ꝓbat et idem q̄ reus venit sine quolibz iuramento absoluendus .j.eo.c.ii.sentit Jo.an.in.c.i. de clam.despon.Videtur tñ tex.in.c.ij.eo.ti.Aut ꝓbat aliquid sed minus q̄ semiplene et tunc nō actori sed reo.deferendum ē iuramentū purgationis.ī iste ē ꝓprius casus.c.attestationes.p̄al.Naz ibi ex visu ad copulam erat orta p̄sumptio q̄ post etatem legitimā puer ꝓsenserat in mulierē facit quod nō .j. c.ii. Actori aūt non ē deferendū q̄ nō habet semiplenā,ꝑ se ut nō in.d.c.ii.et loquor de iuramento necessario qō.s.deferf a iudice pti.quid aūt in voluntario iudiciali q̄ scz deferf a pte pti.dico q̄ idubie actor potest ōferre reo q̄ sine illo venit absoluendus exquo plene non probat.Reus potest deferre actori si sibi tñ p̄iudicat.

nam sicut posset de nouo ꝓtrahere ita posset deferre
iuramentū actori lz semiplene. vel nihil, ꝑbet vt in opi
nione bar. Aut semiplene actor ꝑbat et hic est casꝰ ma
gis dubitabilis. in quo sic distinguo qꝫ aut queritꝫ de
iuramento voluntario aut necessario. ꝓmū potest de
ferri reo cum veniat absoluendus. ex quo plene nō cō
stat de matrimonio. ē enī hoc fauorabile matrimonio
. d. c. attestationes Actori aūt potest deferri si reus si
bi soli ꝓiudicat rōne ꝓdicta. secus aūt si ꝓiudicaret al
teri matrimonio de quo ꝓstaret qz nō posset transigē
tunc et sic nec iuramentū deferre in ꝓiudiciū alterius
matrimonij iuxta nō. in. d. c. ij. ō dampnest. despō. Se
cundum. s. iuramentū necessarium indubie potest de
ferri reo. d. c. attestationes. qz actor nō pōt ꝓqueri ex
quo suam intentionē plene ꝓbare nō potest. nec per
hoc iuramentum ꝓiudicatur iuri suo. qz qñcūqz ꝓsti
terit de ꝯtrario retractabitur attentatum ratione iu
ramenti vt. s. dixi. et facit. l. admonendi. ff. e. An aūt
actori possit deferri est satis dubiū, ꝓpter arduitatem
cāe. Ego indubie credere ꝑ tex. c. ii. j. eo. iuncta. l. iij.
§. qcunqz ꝑal. hoc forte relinquendū discreto iudicis
arbitrio vt ꝓsideratis omnibus qualitatibus et circū
stantijs ꝓsonaꝝ et cause deferat vel nō deferat. Quid
aūt si actor est optime vite. z petit puellā se inferiorez
vel equalem et habet de ꝓtractu vnum ꝓbatissimū te
stem vel forte habet duos testes quoꝝ vnus est non
omnino integer. et sic habet plus q̄ semiplenā, ꝓbati
onem certe satis potest ad iuramentū recurrē. Nam
nullus tex. dicit iuramentū nō deferendū in cā ardua
sed iudex pōt inspectis ꝓsonaꝝ z cause circūstantijs ō
ferre illud actori. j. eo. c. ii. §. i. pōt ergo semꝑ qñ circū
stantie et qualitates ꝓsonaꝝ suadent. optime facit qō
habet in sili in. c. cū cā. de rapto. z glo. in hoc nōbilis
in. c. vidua de regu. Venio ad scām mām ꝓncipa
le qñ ꝓstat de matrimonio sed disputatur ō. aliquo im
pedimento et distingue fere ꝑ omnia vt dixi in ꝓcedēti
mēbro eo saluo qꝫ stans ꝓ matrimonio nō possit ōfer
re iuramentuꝫ stanti ꝓtra matrimoniū Rō qz sicut nō
posset exꝑsse transigere ꝓtra matrimoniū ut in. c. ii. de
transac. z. c. sup eo. de eo qui cog. ꝓsang. ita nec tacite
deferendo iuramentū et in hoc casu posset saluari illa
opinio Bar. nō enī est recedendū a matrimonio nisi ꝑ
veras ꝓbationes seu plenas de impedimento. de testi.
c. lz. ex quadā in fi. An aūt iudex possit deferre i quo
non cadit tumor collusionis ar. c. nisi. de ꝓben. dico
arbitrariū ꝓut. s. dixi i ꝓcedēti articulo. facit dictū. c.
licet. vbi ꝓbationes de ꝓsanguinitate nō sunt necessa
rio ꝓcludentes. et tū dissoluitur mrīmoniū de quo cō
stabat. Credo tū qꝫ nisi ꝓsumptiones ꝓ asserēte impe
dimentum sint multum vrgentes non debet iudex ꝓ
cedere ad delationem iuramenti ꝑ ratōnē dicti. c. licet
in fi. et per hec habes hunc articulum clarissime diffi
nitum. Et ex his potest decidi ꝓsilis questio an in cā
monachationis sit locus huic delationi iuramenti gl.
in. d. l. iij. §. quācūqz. tenet qꝫ non ꝓpter arduitatē cāe
Alij ut refert Jo. an. j. eo. c. ii. dicūt posse deferri. Lz
si esset iuramentū voluntariū vel iudiciale necessaria
erit superior auc. sicut in alienationibus rex. xij. q. ij.
sine exceptione. z. x. q. ij. hoc ius. Secus in iuramēto
necessario. ad hoc. ff. de rebus eoꝝ. l. iij. §. item q̄ritur
et hec sunt verba. Ly. in. l. i. bonefidei. C. e. ti. sed ipe
Ly. in additione dixit moderniores tenere iuramen
tum non deferendū in cā monachationis. qz vinculuz
aucte dei imꝑsium non pōt ꝑ inferiorē tolli. et hec sibi
placent. Sed certe hec ratio tollitur ꝑ ea que dixi i ꝓ
cedenti articulo Bar. in. d. l. iij. z do. an. dicūt sicut. s
dixi in causa matrimoniali Ego dico latius ꝑ omnia
vt. s. dixi. quia in hac cā est eadem rō que in cā matri
moniali. z vide glo. notabilē in. d. c. vidua. de reg. que
vult posse deferri. Sed reduco illam ad distinctionez
quā. s. feci in ꝓcedenti qōne. et vide qō le. et nō. in. c.
cum cā. de rapto. Sl. ij. est clara vsqz ad. ỹ. lau. ibi ta
cite oppo. de. l. naturaliter. §. nichil. ff. de acquirē. pos.
vbi ille qui vendicare incipit rem potest redire ad int
dictum vti possidetis. nō obstante ꝓtrarietate que ex
hac vicissitudine oritur glo. soluit sed nō multū clare.
dic qꝫ ibi nulla est ꝓtrarietas. pōt enī quis agere rei vē
dicatione ꝓtextu detentionis iuxta ea que habentur z
notant in. l. officium. ff. de rei ven. z. c. exaiata. s. ō in
di. interdicto aūt vti possidetis potest nūc agere rōne
possessionis ciuilis. et dic plenius de intellectu illius
. l. vt dixi in. c. pastoral'. z. c. cū dilectus. de cā poss. et
ꝓpte. hec enī mulier nō pōt excusari a ꝓtrarietate cū
de facto ꝓprio agens prius iurauit se cū illo viro con
traxisse. Nūc aūt petendo licentiā cū alio ꝓtrahendi
dicit ꝓrsus oppositum. nā si vez iurauit nō pōt ꝓtrahe
re cum alio. qz matrimonium primū legitime ꝓtractū
non dissoluitur ex eo qꝫ alius transiuit ad alia vota sz
per mortem naturalem dūtaxat. xxxij. q. vij. c. i. et. ij. et
ideo quia ecclesia dubitat an verum an falsum iurave
rit assumit viam mediam vt hic dicitur Sed tunc forti
ter oppono ex quo hec mulier iurauit non debet admit
ti volens venire ꝓtra confessionem ꝓpriam maxime iu
ratam. quia qꝫ quisqz dilucida voce tē. ō. ꝓba. ꝑ tuas
et. l. naturali. C. de non. nu. pe. Solu. potest duplicit
colligi. ex dictis Inno. licet ipse non formet hanc op
positionem. primo qꝫ istud est speciale in matrimonio
ꝓpter periculum quod esset si contínere cogeretur vel
aliter z plꝰ sibi plz qꝫ post sniam lz ꝓtra suam confes
sionem venire de quo remittit ad nō. j. ō excep. cū ve
nerabilis. intellige hanc solutionē qñ ꝑ sniaz fuit ꝓfes
sio repbata ut b. et ita videt de mente Inn. ut apte ip
se ponit i. d. c. cū venerabil'. ante enī repbatōnez vel si
esset scām eam ꝓnunciatum non liceret ꝓtra eā venire

vt in contrario nisi ꝓput nō.in.c.fi.de ꝓfes.t in.d.c.cū venerabilis.et hāc solucōnem nō singulariter q3 habeo casum inquo licet venire contra confessionē eoꝝ iurata et ē rō. Nam exquo iudex illam non recepit nec pars approbauit nō potest super illa se fūdare et cogere ptem ad obseruanciam. vt in regula ex eo.de reiur.li.vi.et in.c.cum olim.de cēsi.vide ad materiā qō nōt.gl.xxx.q.v.§.his ita.et i auc̄.qui po.in pig.ha.

Item si possessor.et quod nō.spe.in ti..de excep. .§.viso.et.v.qō econtra colū.v.t bonum tex.in.c.iij de eo q̄ mit.inpos.iuncta glo.tercia. Ultimo quēritur qō faciet iudex si mulier volens contrahere petit bāna poni quod de iure est vt i.c.fi.de clādest.despō. Soluto dicat hosti.q3 eius debet illā monere ad cōtinentiam ar.in.c.discretōnē.j.de eo q cog.ꝓsang. Si vero non potest illam inducere precipiat bāna publicari cū ptestatōne huius dicte.s.q3 per io nō itendit dare licenciam vel denegare sed illā ꝓscie sue relinquere.denegare aūt bāna nō debet.q3 denegando p̄ambula ꝓtractus denegaret ꝓtractum ꝓtra hāc lrāz.dicit Jo.an. dici posse q3 licet ptestatio p̄dicta sit vtilis in hoc casu.nō tñ est necessaria.all.ff.de iudi.nō videtur dic clarius q3 missio bānoꝝ non fit ad dandā licentiā sed potius vt ex causa legitima si qua subest interdicatur matrimonium tē.

Casus. Qui iurauit seruare statuta edita et postea p̄ illud iuramentum aliter non iurando ꝓmisit seruare edenda seu postea edita non tenetur ex iuramento ad nouiter edita hoc dicit scōm vez intellectum. Primo ponitur questio scōo solutio ibi licet.

Lericus.

Nota ꝓmo dericū licite iurare de seruandis statutis ecclesie sue. Idem videtur dicendū de epō ar.viij. q.iij.artaldus Quid aūt si in volumine statutoꝝ reperiuntur aliqua illicita dic vt habetur in.c.i.li.vi.

Nota scōo q3 iuramentum ō seruandis statutis ecie refertur ad statuta subsistentia scōm tempus iuramēti et non ad statuta postea edita.ita colligit b̄ do.an.qō non colligitur ex lra nec est verum qm̄ restringit se iurans ad statuta edita vt patet in tex.ibi edita. merito iuramentum non extendebatur ad postea edenda ar.i .c.sicut .j. de spon. Quid aūt si indistincte se obligasset adobseruantiam statutoꝝ dicam latius .j.

Nota q3 lz ds teneat ad obseruātiā nude ꝓmissionis.s.de pact.c.i.et scōo et.xxij.q.v.iuramenti a ꝺo vt dicat ibi deū nō facere dām inter iuramentū t simplicem ꝓmissionem tñ solidius est pactū seu ꝓmissio vbi interuenit iuramentū vt expssius ꝓbatur.xxij.q.i .c.i.et ea.c̄.q.ij.aiaduertendū.et.c.sup eo de ꝓsang. t affi.vbi do.tex.cum glo.t rō .j. subiūcit. Oppo. et videtur q3 debeat iuramentū extendi ad edita t edēda p̄.fi.L.que res pig.ob.po.vbi dicit q3 si ds obligat bona sua videtur obligare nedū p̄nita s̄ etiā futura. Do.gl.sentit hoc ꝓtrariū t dicat q3 ideo nō extenditur ad futura q2 nō debet extendi iuramentū ad ea de quibus nō fuit verisimiliter cogitatū et que postea accidunt sicut dicimus in transactione.l.cū agliana. ff.de transac.ibi em̄ ñ fuit cogitatū.nisi ꝑsentib⁹.cuz iurauerit solum obseruare statuta edita. Dñ nō potuit postmodum ex nudo ꝓsensu extendere iuramentū ad edenda vel nouiter edita vt lra innuit et ē satis bona responsio sic ordinando glo.vt dicit hosti.respondet magis specifice ad ꝓtrarium dicit em̄ q3 illud ē favorabile. Sed istud.s.vt iuramentum extendatur est odiosum et periculosum.et eodem modo rndet ad.c. q2 circa de pnile.et.ff.de seruitu.vrba.p̄di.l.q2 seruit⁹

Nō bene hoc dictū q3 iuramentū est stricti iuris. vnde non debz facili extendi,ppter periculū ꝓiurij Idem nō Bal.s.eo.cū ptinga: dixi in.c.intellecto.s eo.optime facit tex.in.c.cuz clerici.de ver.sig.et.s.e. venient.t.c.quintauallis Jo.an.non placet hec solutio hosti.quo ad istum tex. quia v̄bum edita positum in iuramento soluit contrarium.facit scōm eum .ff.de ver.sig.cū stipulamur Ex hoc sentit Jo.an.et clarius do.Lar.q3 si non fuit oppositū verbū edita sed simpliciter iurasset seruare statuta obligaretur etiā ad edenda quod mihi nō placet q2 ꝓpter metū ꝓiurij iuramētum est grauis p̄iudicij et stricte interptationis ut predixi ideo nō ē extendendū imo potius restringēdū ut non ꝓhendat id qō ex lata verboꝝ significatōne posset ꝓhendere.d.c.cū clerici.t.s.eo.ad nostrā.iij.t.c quintauallis.voluit Archy.in.c.ne gs.xxij.q.ij.posset tñ sic distingui q3 aut illa statuta que postmodum fiunt nō sunt multū p̄iudicialia et extenditur iuramentum ad illa ar.illius.l.fi.L.que res pig.ob.po.t qō ibi nō.quāq3 ꝓiuriū sit in se grauissimi p̄iudicij.tñ debemus attendere nō ad id quod venit accessorie sz ad id ad quod iuramentum obligat p̄ncipaliter.s.ad statuta fienda q̄ sūt modici p̄iudicij sicut si obligo bona mea simpliciter veniūt etiā futura quomodo in obligatione agit de modico p̄iudicio ad p̄missa facit.l.i. ff.ō auc̄.tu.et b̄ expsse voluit bar.in.l.si stipulatus.§ cū stipulamur.ff.de ver.ob.Aut sunt grauis p̄iudicij et iuramentū ad illa nō extendit ar.in.d.§.cū stipulamur.t in.l.si mādauero.§.is cui.ff.mandati t.c.felicis.§.vez.ō penis li.vi.vbi habetur q3 publicatis bonis alicui⁹ simplr nō veniūt bona futura t̄ b̄ ꝓpter ḡnitatē p̄iudicij t sic reducit ad ꝓcordiā cū.d.l.fi.L.q̄ res pig.vt ibi nota.t hec nōbis. Dz aliter ꝓtra tex.b̄ t ꝓtra oppo.videt em̄ q3 lz nō teneat vigore p̄mi iuramenti dz tñ obligari vigore scōi.nā ꝓmittendi p̄ mū iuramentū videtur iurare saltē p creaturā valz em̄ iuramentum interpositum per creaturam se creata et facta vt.s.e.t lz xp̄s Do.Jo.cal.fuit b̄ i mirabili opinione

fatendo ꝓtrariū. dicit eñ ꝙ licet iste transgrediendo nouum statutum non facit contra ꝑmū iuramentum tñ qz et scōm fuit iuramentum qz rem creatā vel factā adiecit scz iuramētū iste clericus debz dici ꝑiurus ad hoc ponderat istum tex. in fi. ibi ex debito ꝓstiti iuramenti. do. an. dicit hic hoc dictum ꝓcedere si cōstaret ꝙ egerit iurare Sed putat ipse ꝙ iste iurare non intendent sed iuramentum antiquum prestitum ad ꝫ extēdere ex ꝓmissione que non suffiat et hoc tenet archy. in .d.c.ne quis vult idez Jo.an. in addi. spe. eo. ti. in fi. vbi. d. ꝙ si subditus qui ꝓmo iurauit domio ꝓuenit quod illud iuramentum post ea extendatur ad alia nō tñ fit extensio vt hic sicut ꝑ pactum possum obligare successorem non tñ ꝑ iuramentū ut nota. s. eo. veritatij quasi iuramentum non extendatur ex simplici ꝓsensu sed exigitur expssa iuratio quasi forma iurandi sit de substantiā ut hic melius q̄ alibi notabiliter ꝓbatur. ꝑ hoc etiā dixit abbas hic ꝙ si quis asserit aliquid dño per sacramentū quod ꝓus fecit nō est ꝑiurus licet sit illud falsum. qꝺ intelligit Jo.an. et bene qñ ad ꝫ ꝓmum iuramentū non extendebatur al' secus. ꝑ ꝫ etiaz notanter dicit do. anꝺ. ꝙ si detur licentia notario vl' iudici vt extendat instrumentū, put vult ꝙ nō possit ibi addere iuramentum vel stipulationē si formaliter nō intercessit qz non possunt hec simplici ꝓsensu suppleri cū habeant certam formā qꝺ nota. et generaliter ꝺd possit addere sapiens quando instrumentum est ad ꝓsilium sapientis extēdendū remito ad bar. in. l. ex eā pte. ff. de. v. ob. et latius in. l. illa institutio. ff. ꝺ here. insti.

Ego q̄stum ad ꝓncipalem oppositionē supra factā distinguo sic ꝙ aut is qui ꝓmo iurauit agit nūc extendere illud iuramentū ad obseruantiam alterius actus non aūt de nouo iurare ut qz dicit volo teneri virtute ꝓmi iuramenti vel ꝓmitto per ꝓmum iuramentū z nō fit extensio rōne predicta nec etiam tenet ex nouo iuramento qz hoc non intendit et hoc iudicio meo voluit ista lra ibi quod ꝓmisit zc. nō aūt dicit qꝺ iurauit qꝺ facit apte contra Cal. et ita sentit archy. in. d. c. ne qs et glo. nostra. hic Cū ergo iuramentū dirigat in deum .s. c. debitores. z. c. et si xps. oportet ꝙ obliget se deo directe quod non fit qñ agit solū iuramentū extendere nec ꝓfirmat ꝓmissum ꝑ religionē deo debitā sicut dz facere iuramentū. s. e. c. et si xpus. Aut intendit nunc iurare adhibendo ꝓmū iuramentum et potest ꝫ ꝓsideraꝛi dupliciter. Uno modo ꝙ intendat iurare per ꝓmum iuramentum sicut per rem spiritualem. vt quia dicit iuro per ꝓmum iuramentum sicut si diceret iuro per euangelia vel per sanctum petrum et hoc casu procederet dictum Cal. Secundo modo potest considerari ꝙ intendat per relationem ad primum iuramentum expimere formā ꝓioris iuramenti. ut si dicat iuro per primum iuramentum id est scōm formam ibidē expssam. et tunc etiam credo ꝙ obligetur ex nouo iuramento nō ꝙ extendatur antiquum. Nam video etiam ꝙ vbi requiritur notabilis expressio non refert an exprimatur nominatim an per relationez ad aliud vt patet in sententia quando iudex dicit condemno vt' absoluo prout in actis ꝓtinetur. vt nō. in. c. pe. ꝺ iudi. Qd quando refert se ad certum instrumentum vt nota. Jnno. in. c. ij. de libel. obla. facit tex. in. l. penul. C de len. que sine certa quāti. et quod legitur et nota. in .c. venerabilis. de excep. et de reli. do. cum venerabil' et precipue procedunt predicta eo attento ꝙ per iuramentum principalis obligatio acquiritur deo dicto. c debitores. s. et. c. z si xps qui non respicit aduerborum formam et corticem sed ad mentem se obligare volentis. xiij. q. v. si quid inueniſti. ut sicut in voto. nota. in .c. litteraturam .j. de voto et per Jnno. in. c. ex parte. de censi. z. c. porrectum de regu. Et per hec concludo in materia ꝙ si pōt cōstare quoquo modo in foro aie vel iudiciali iste intendebat nouiter iurare obligabitur ex iuramento. ar. s. eo. z si xps. z in dubio satis videt voluisse iurare si expressit verbuz iuro vel consule. z sic limita omnia predicta Ultimo oppo. videt eñ ꝙ hec indagatio lre et predictorum sit superflua quia cū certum sit istum clericum obligari ex promissione non refert an etiam teneatur ex iuramento quia inter iuramētum et simplicem loquelam deus non facit differentiam vt in. c. iuramento. xxij. q. v. Jo. glo. nostra tacite sentit et soluit ꝙ respectu obseruantie. non est differentia quia pariter obligāt vt in contrario. Sed in cōtrauentōne est differentia quia maior penitētia imponitur ei qui venit contra iuramentum zc. quā solutionem nota. Jo. an. dicit hanc equiparationem procedere quo ad genus non quo ad determinatā quantitatem reatus dic clarius ꝙ deus nō facit inter ista differentiam. s. quo ad interitum salutis qz vterqz peccat mortaliter iuxta illud os quod mētitur occidit animā. sapientie primo. c. et in. d. c. iuramenti. ratione cuius quiscz meretur priuari et priuatus est gracia dei et vita eterna. xxv. di. §. al' ea demū. sed respectu quātitatij reatus magis peccat qui venit contra iuramentum z ideo maiori pena afficitur Ratio qz iste magis contēnit deum qui firmauit promissum suum per iuramentum et transgressus est. xxij. q. i. monet. et. c. i. et ꝺ iudi. cum non ab homine. et. c. nouit. et. s. eo. querela. Jdeo iuramentum adjicit maius vinculum de ꝓsan. et affi. super eo. et. c. preterea. ij. de spon. et tanto maius quanto id super quo prestatur ē sanctius ꝺ. c. hinc. dixi. s. eo. et si xps. et. l. si quis maior. C. de transacti. que nota. Nicolaus abbas.

Vramentum Hoc. c. hz ꝓncipaliter duas partes secunda est in. §. sane. Et primo legam

ſtud principiꝫ quod ꝓmuniter nogr summ. Sed ꝓ iuuenibus ſummo ſic. Juramentum litis decſorium a iudice delatum ſine iuſta cauſa recuſari non põt. Delatum vo a pte licite recuſatur et refertur. in actione tĩ famoſa non lꝫ reo referre. Diuiditur hoc ꝓncipium in tres ptes. ꝓmo tractat de iuramento neceſſario qõ. ſ. defertur a pte pti. tertia retractat de relatione nõ ñeda p reuꝫ in actõne famoſa Secõa ibi q̃uis tertia ibi nec liceat. Nõbilia hic aliter nõ colligo qr eſſet replicare iam dicta in ſummario et ſtatim dicenda. Sed ꝓ declaratione ipſius totius materie opponit. videl eñ lĩa ſibi ipi ꝓtraria. Nam ꝓmo dicit iuramentum nõ poſſe recuſari. ſecõ dicit oppoſitum So. dic ut in ꝓncipio glo. i. quã mdius ordinando et dan⁹ ꝛ latius materiam expediendo dic ſic qꝛ quo ad ꝓpoſitum nr̃m iuramentum eſt duplex quo ad iudiciale q̃dã extrajudiciale. ¶ Primũ duplex q̃dã qõ defertur a iudice pti qõ appellatur neceſſarium qr ſine iuſta cã recuſari nõ põt vt in ꝓn. iuncta ſupra ſcriptõe ꝛ in. l. generaliter. C. õ non nu. pe. Appellatur iſtud etiam litis decſorium ſeu declaratorium qr põſtatur ad liĩ decſionem ut in. l ij. et. l. admonendi ꝛ. l. manifeſte. cũ ſi. ff. e. et in. c. ꝛ ſi xp̃s. s. e. Et hoc iuramentum ꝓducit actõnem ꝛ de in re ciuili. vt in. l. actori. C. eo. ti. et. l. ſi duo patroni. §. marcellus. ff. eo. et dic ut ibi. Aliud quod defertur a pte parti et iſtud ſtat in nomine ſui generis et appellatur iudiciale et iſtud recuſari põt et referri vt i ſecõa pte b⁹ ꝓncipij. quod an ſit vez indiſtincte vt recuſari poſſit dicam ꝓlatius et iſtud etiam iuramentũ ꝓducit actionem vt dictis legibus. Secõm ꝓncipale. ſ. extrajudiciale appellatur voluntarium qr voluntate et ex quẽtione ptium ſuſcipitur nec eſt neceſſe referre vt ſtatim dicam in iudiciali. et de iſto non retractatur hic ſecõm glo. Sed dic qꝛ non tractat explicite ſed iplicite fit mẽtio a cõtrario ſenſu ibi quod in iudicio ꝛc. quaſi dicat ſi eſt extrajudiciale non poteſt referri nec etiam deferri niſi ex ipſaꝛ ptium quentione et dic qꝛ iſtud extrajudiciale eſt multiplex. q̃dã aſſertorium de quo dixi. s. e ſi vero. quoddã obligationis introductorium. vt qñ ꝑ iuramentum aliquid ꝓmitto. Quoddã ꝓfirmatorium exemplum in. c. cum ꝓtingat. s. e. et in. c. ij. de pac. li. vi. in auc. ſacramenta puberũ. C. ſi aduerſus. ven. Ante ex quolibet iſtorꝫ prouocatur actio nõ eſt ꝓpria materia noſtra. de iure canonico puto qꝛ ex quolibet iuramento licito ꝓducatur actio dũmodo materia ſit a l hoc apta qr ius diuinum et canonicum mandat iuramenta ſeruari. s. e. et ſi xp̃s. ꝛ. c. cum ꝓtingat. ꝛ. c. õbitores. cũ ſi. ergo ꝓpter ius agendi. l. ſtatuas. ff. de acquiren. re. do. l. vna. ff. de ꝓdi. ex. l. nõ. glo. in. c. cuꝫ liberum. de ſepul. et. c. ſi canonici de offi. or. li. vi. ꝛ õ hoc articlõ plene ꝑ doc. in. c. cũ veniſſent. de inſti. vbi planiſſime dico. Sed de iure ciuili Bar. fuit in ſingulari opi. in. l. ij. ff. eo. dicit eñ qꝛ ſi iuramentum aſſertoriam eſt litis deciſoriam. lꝫ extra iudicium põſtetur ꝓpetit actio et habet executionẽ paratã Exemplum ſi extra iudiciũ aliqs detulit alteri iuramentũ ſup aliquo ꝓtractu ſeu ꝓtroverſia et ille iuravit qꝛ dictum fuit viſum in aliquib⁹ legiſtis durum et mihi nanq̃ placuit qr iura ciuilia dantia in hac actõne loquũtur de iuramẽto iudicialiter põſito ut innuitur in. l. actori. C. e. facit tex. in. l. ſi duo proni. ff. eo. Et ratio quã ponit bar. in l. iiij. §. ſi ex quentõne. ff. de re. iudi. De iuramento obligationis introductorio tenuit bar. qꝛ nõ ꝓpetit ius agendi ꝑ. l. ſi quis ꝑ eo. ff. de fideiuſſ. vbi ponit hanc dictum vide in hac qõ dixi. s. eo. cũ ꝓtingat. de ꝓfirmatorio dic etiam vt ibi dixi. Sed contra predicta ꝛ ꝓtra tex. fortius oppo. videl eñ qꝛ iuramentũ iudiciale non poſſit recuſari niſi ſaltẽ referat deferenti aliter recuſãs ſine cã debet ꝓdamnari vt ꝓfeſſus ut in. l. manifeſte. ff e. vbi dicitur qꝛ manifeſte turpitudinis et ꝓfeſſionis ẽ nõ iurare vel nolle referre iuſiurandũ. ad idẽ. l. delata. C. e. et. l. iuſiurandũ qõ ex quentione. §. ait prætor. ff. eo. vbi quaſi idẽ hẽtur. So. ex ſecõa huius gl. pre põt colligi duplex ſolutio. ꝓma qꝛ ꝓtrarium loquit qñ ꝑs ſuſcepit iuramẽtũ ſibi delatũ a pte tũc eñ hẽt neceſſe iurare aut referre. hec ſolutio nimis illa iura reſtringit que loquũtur indiſtincte. Secõa eſt qꝛ de iure antiquo ꝓcedit ꝓtrariuꝫ hodie vero ſec⁹ ut hic ꝛ. l. generaliter. C eo. Et hanc ſolutionẽ ſentit etiã gl. in dcõ. §. ait prætor. que dicit hoc iuramentũ iudiciale hodie poſſe recuſari ꝑ d. l. generaliter. hec ſolutio mihi nõ plꝫ. tũ qr euitanda eſt iuriũ correctio. ut in. c. cũ expediat. de elec. li. vi. Tum qr nõ ẽ veriſile qõd. l. delata poſita in co. ti. corrigatur ꝑ. l. generaliter. ibidẽ ſequentẽ Ad q̃d eñ fuiſſꝫ ibi poſita lex delata Jo. an. ponit tertiam ſolutionem vt ꝓtraria iura intelligantur qñ ſine cã vult quis recuſare. l. generaliter ꝛ hic. c. loquat qñ ex cã. ꝛ ſic illa iura ꝓtraria non corriguntur ꝑ iſta ſed gloſantur ꝛ declarãtur ꝛ hanc ſolutionem tenet hic do. an. lꝫ mentionem non faciat de Jo. an. ꝛ bar. in. l. generaliter. C. eo. reſpondendo ibi ad ꝓtraria. Hec ſo. abb. olim mihi non placuit ad iſtum tex. Nam diligenter ponderetur prima bat qꝛ etiã ſine cã poſſit hoc iuramentũ delatũ a pte recuſari. cum eñ loquens in ꝓncipio de neceſſario qõ defertur a iudice dicat ſine cauſa iuſta recuſari nõ poſſe ꝛ poſtmodũ aduerſatiue veniat. vbi q̃uis. i q̃ dicit qꝛ delatũ a pte pti põt licite recuſari. dẽt itelligi ut poſſit recuſari ſine cã qr alias nõ veniret aduerſatiue ad ꝓcedentia. nã dictio q̃uis. ẽ ꝓcedẽtiũ aduerſatiua regl'arie vt nõ. i. c. ꝛ ſi xp̃s. s. eo. i glo. in. v. teneret. ꝛ forte qdã moderniores legiſte dant quartũ itellectũ ad iſtũ textdicentes qꝛ dictio q̃uis ponitur hic aduerſatiue in hoc qꝛ iuramentum neceſſarium non poteſt ſine iuſta cauſa recuſari etiam referendo. Sed iudiciale poteſt

recusari dūmodo referat. ꝛ sic tex. ibi ac referri. dz intelligi ſm eos dūmodo referat. Iſte intellectus videt ſatis coloratus. ſ̄ impꝛopꝛiat lr̄am dū exponit illā dictionē ac ꝓditionaliter. Nā iſta dcō ac ponit copulatiue vt ſit ſenſus ꝙ iudiciale ꝑt recuſari. ꝛ referri. mihi placet ḋntus intellectus quē in duob⁹ ỽbis ſentit hic Hoſti. ꝛ lati⁹ bar. lz nō faciat mentionē de hoſti. in. d. l. manifeſte. vt dicam⁹ ꝙ iuramentū iudiciale qđ a pte pti deferꝛ poſſit libere ſine cauſa recuſari etiā nō referē do vt ꝓbat hic ꝛ in. d. l. generaliter. §. ſi naūt. Rō qꝛ pars nō pōt neceſſitare ꝑtem ad iurandū vel ad referendū ar. eoꝛ q̄ dixi in .c. put de do. ꝛ ꝑtu. ſed ſi iudex apꝛobat iuramentū delatū a ꝑte iubendo vt iuret tūc tenet⁹ iurare vel referre ꝛ ſic ꝓprie loquit tex. in. d. l generaliter. §. ſi naūt. Et ꝫ caſu, ꝓcedūt ꝓtraria ſupius allegata. ꝛ hūc intellectū ec̄ ſentit glo. in. d. l. delata. ꝛ in. d. l. generaliter. ꝛ in. l. in bonefidei. C. e. in. ỽ. ꝑ iudicem. etiā facit qđ nō. inſti. de fideicōmiſ. here. §. fi. i glo. in ỽbo hēre. fateoꝛ tñ q̄ lectura Jo. an. ꝛ bar. in. d l. generaliter. eſt ỽa in ſe vt ex eā poſſit iuramētū recuſari etiā ꝑ iudicē approbatū nō obſtāte. l. manifeſte. et Ly. ꝑ. d. l. generaliter. ſz nō eſt ſimpliciter vera i ſe nec ceſſante, ꝓbatiōe indicis nō poſſit recuſari ſine eā ꝑ. s. dicta Circa ꝑdicta queꝛit q̄ poſſit eſſe iuſta cauſa recuſari iuramētū neceſſariū vel iudiciale a iudice approbatū. dic ꝙ multiplex ꝛputa ſi is cui deferꝛ nō eſt bñ informat⁹ de materia. ar. in. l. marcellus. ff. reꝝ amo. vel eſt talis materia ſup qua nō pōt ꝓueniri vel actoꝛ plene, ꝓbauit. s. de, ꝓba. c. ſicut. ꝛ multas ꝓſiles cauſas vide ꝑ bar in. d. l. manifeſte. An aūt ex ꝑte rei ſit cā legitima recuſandi qꝛ actoꝛ nihil ꝓbauit dico ꝙ ſic hoc ſenſit Jo an. ſ̄ in duplici loco. ꝓmo in tex. ſup ỽ. nihil aliud preſtitit. Scō ſup gl. q̄. ſed iudicio meo hoc ꝓbatur in. l. in bonefidei. C. e. vbi ꝺꝛ ꝙ cauſa cognita decidi lis ꝺz ꝑ iuſiurandū ergo nō ex ſimplici ꝛ volūtaria delatione. Ad idē iura vulgaria q̄ dicunt reū abſoluendū actoꝛe nō ꝓbāte etiā ſi nihil ꝓſtitit vt ꝫ ꝛ. c. vni co. vt eccleſiaſtica bñficia cū ſimilib⁹. Et ꝫ videret⁹ ſentire glo. ꝛ bar. in. d. l. in bonefidei. ꝛ. l. admonendi. et hoc intelligo indiſtincte ſiue deferat a iudice ſiue a ꝑte Nā ſi ex hac cā poſſum recuſare iuramentū neceſſariū fortius iudiciale maxie tenendo ꝙ dixi iudiciale nō artare niſi approbet a iudice ꝛ ſic limita dictas. l. manifeſte. dela. a. iuſiurandū. qđ excōuentiōe. §. ait pretoꝛ. ꝑalle. ꝛ ꝫ nō. qꝛ multi decipiūtur credētes qꝛ i differē ter poſſit actoꝛ iuramentū deferre reo. Nam tex. in. d. l. generaliter. aperte dicit iuramentū neceſſariū ꝛ iudiciale poſſe ex cauſa recuſari. hec aūt cauſa eſt ſatis legitima ex quo actoꝛ nihil ꝓbat vt ꝑdixi. facit quod ſentit Jo. an. in. c. i. de clamdeſti. deſpon. ꝛ tex. in. c. ij. e. ti. ꝛ quod dixi. s. e. mulieri. Et hāc opinionē aptiſſime tenet ſpe. in ti. de iur. dcta. §. i. ỽ. ſi naūt⁹ actoꝛ. niſi in caſibus in quibus iura deferūt iuramentum reo etiā ſi actoꝛ nil ꝓbat. vt in. l. ſi. §. ſane. C. de his q̄ ad ecc. ꝓfu. ꝛ. l. vltima. C. de ſi. inſtru. de iure deli. l. ſi. §. licentia. cū ſi. Quero vlteri⁹ an poſt iuramentū delatus poſſit recedi ꝑ nouas ꝓbationes incontrariū reꝑtas. glo. iſta in tertia ꝑte diſtinguit ꝙ aut iuramentum fuit delatum a iudice ꝛ pōt poſtea ꝓbari contrarium aut a ꝑte ꝛ nō pōt recedi vt. l. admonendi. ff. e. ꝛ. l. i. ꝛquod ibi nō. C. eo. quod intellige etiā ſi pars aduerſa velit ꝓbare plurium. dices tu q̄ eſt diuerſitatis rō cum iuramentum neceſſariū deberet eſſe maioꝛis roboris q̄ꝫ iudiciale. dic ꝙ rō diuerſitatis eſt hec. qꝛ deciſio litis facta ꝑ iuramentū iudiciale habet vim trāſactiōis. viꝺz em̄ pars deferens trāſigere ſi alia pars iurauerit tranſactio aūt nō infringit ꝓtextu ꝓbationū nouiter repꝛtarum. l. ſub pretextu. C. de tranſac. Iuramentuꝫ ỽo ne ceſſariū deferꝛ ſine ꝓſenſu ꝑtis. ꝛ ſic non pōt hīe vim tranſactionis ꝛ qꝛ ferturſententia ex ꝓbatione non integra ſine ꝑtis conſenſu ꝑmittunt iura vt ex ꝓbationibus nouiter repꝛtis poſſit retractari quod actuꝫ eſt vigoꝛe talis iuramenti. ḋ. l. admonendi. ꝛ vide aliq̄ pulcra dicta q̄ circa hoc vltimum dixi in. c. ꝓpoſuiſti. ḋ. ꝑ ba. limita primum membrum vt non poſſit retractari geſtum vigoꝛe iuramēti iudicialis niſi vertatur anime periculum non remiſſibile ꝓſenſu partium vt in matrimonio carnali ꝛ ſimilibus. vt notanter dicit hic hoſti. ꝛ in. c. mulieri. s. eo. ꝛ ibi dixi. Item fallit in caſu. l. fi. C. e. vbi quando petitur legatū ꝛ non apente teſtamēto defertur iuramentū. Si em̄ poſtea reperiatur in teſtamento nihil relictū pōt a tali iuramento recedi. Et hoc ideo quia iuramētū vt. s. dixi habet vim cuiuſdā trāſactionis. l. ñ. ff. e. Trāſactio vero fieri non pōt niſi cognitis verbis teſtamenti vt. l. de his. ff. de tranſac. ꝛ de hoc ꝑ glo. in. d. l. fi. Ex his infert ad limitationem illius prime limitationis quā. s. dedi ſm Hoſti. Nam vbi imminet peccatum nō remiſſibile ꝑ partes nō poteſt fieri irretractabilis tranſactio ꝑ. c. fi. ꝛ qđ ibi nō. de tranſac. ꝛ. c. ſup. eo. de eo qui cognoſcit ꝓſang. merito ſi poſt iuramentum conſtat de contrario debet fieri omniū retractatio ꝛ tenet mentī hanc rationē. Et notabis bene hanc glo. in eo ꝙ dicit a iuramēto ꝑ iudicem delato poſſe recedi propter nouas probatiōes nec facit vim inter ſpecies probatiōis hoc dico notanter quia textus in. l. admonendi. loquitur de inſtrumētis nouiter repertis. hinc Bar. ibi in fine formal queſtionē an per nouos teſtes poſſit pariter recedi ꝛ poſt glo. ibi diſtinguit ꝙ quedaꝫ ſunt cauſe in qbus nō admittitur repꝛobatio per teſtes. vt in. l. generaliter. C. de non nu. pecu. ꝛ in iſtis non eſt dubiuꝫ. Quedā ſunt cāe in qb⁹ admittit⁹ repbatio ꝑ teſtes vt in. d. l. generaliter. ꝛ tunc ſi quidē fuerūt in ꝓma cauſa exaīati ꝛ publicati teſtes ꝛ poterūt produci impediente publicatiōe

Si autem testes non fuerunt examinati possunt ō no uo pduci eadem rōne qua instrumenta qr appellatōne instrumentor veniunt testes vt in.l.ff.de fide instru.t .c.quenit.de testi.co.Bo.an.dicit se putare q̄ indifferēte admittantur testes non obstante publicatione.qr prima nō fuit omnino integra pbatio vnde retractari potest sententia exquo clare potest pbari ptrarium p testes.mihi plus placet dictum bar.moueor tali rōne si ante sniam latam publicatis attestationibus voluisset actor vel reus testes pducere sup eodem articulo vt directe ptrario non fuisset admissus ppter timorē subornationis de testi.cle.ij.ergo fortius non debet admitti post sententiā cum adijcit vinculum.Nec ob.c. veniens.de testi.quia loquitur quādo ad aliud nunc agitur q̄ primo.Nec ob.si dicatur q̄ appellatione instrumentorum veniunt testes qr illud ex lata t non ex ppria significatione verbor vt dixi in.d.c.quenit.quequidam lata interptatio non debet fieri hoc casu quo recederet a re.iur.sed debent verba sumi ppte ar.c. statutum.de elect.li.vi.t in.l.q̄ ptra.ff.de legib' Dz in alio casu scz quando non obstat publicatio nō intānum recedit a iure.merito ex paritate rōnis potest fieri illa larga interptatio ar.in.c.cum dilecta.de pfir. vti.vel inuti.vbi bonus tex.sic limita glo.istam.et b notabis. Supra visum est an decisio facta p textu iuramenti sit retractabilis expost facto.Nūc qro vtr possit appellari a principio añq̄ snia lata vigore iramenti transeat in rem iudicatā hec questio,p pte expedit in.d.l.generaliter C.eo.t pclude q̄ aut lis decidit vigore iuramenti necessarij et pōt appellari sicut ab illa sententia.d.l.admonendi.Aut vigore iuramēti iudicialis et tunc is qui detulit appellare non potest si aliter iurauit quia videtur suo pfensu transactum.d.l. generaliter.Aut is cui fuit primo delatum retulit alteri deferenti.t ille non vult iurare t fertur sententia cōtra eum nec potest appellare.qr exquo a principio deferendo elegit decisionem p iuramentū non debet sibi illud relatum recusare dicta.l.generaliter.quod ego intelligo verum nisi ex iusta causa recusaret.pone exemplū quia in arcba paterna aliquis reperit instrumentū debiti quod faciebat semiplenā probationem et non valens aliter probare detulit iuramentum reo ille refert sibi certe licite illud recusat ne cogatur anceps subire periurium cum sit de facto alterius.l.marcellus.ff.rerum amo.Si vero is cui infertur iurat ad dubiū,nūquid referens possit appellare pla.tenet q̄ sic sed Jo. et azo.contra mouentur quia omnis relator est delator sed delator non potest appellare.d.l.generaliter. ergo nec relator.Sed pro opinione pla.facit.quia delator sponte detulit sed relator non Nam tenebat ad alterum duorum scz aut iurare aut referre constabat aut pl' inueniri necessario agāti q̄ volūtario ō offi.ō le.ab arbitris.et quod ibi nō.in glo.et hoc pmunius approbatur scōm.Jo.an.et nō in.d.l.generaliter.et videtur hic sequi do.an.Ego limitarē hanc opinionē per ea que superius dixi.Aut eñ iudex iuramentū nō approbauerat t tunc cū referens illud fecerit volūtarie non poterit appellare.aut iudex approbauit et mandauit vt iuraret t tunc secus p rōnem pdictā et hec opio est indubitanter vera tenendo lecturam q̄.s.tenui.qr motiua tunc limitatur.aut is cui defertur iuramentus recusat iurare non obstante approbatione seu mandato iudicis nec refert et debet ferri sententia contra eum potest tñ appellare sed nisi coram iudice appellationis pbet iustam causam recusationis iudex ad quē pfirmabit sententiam vt pbatur in.d.l.generaliter debet tamen iudex a quo ante pdemnationē pnunciare illum habēdum pro pfesso.ar.in.l.manifeste.pal.iuncta.l.eius q delatorem.ff.de iur.fis.et hoc nota.in.d.l.manifeste. t.l.eius q.vbi de hoc videas. Venio nunc ad.v. nec liceat et qro de ratione quare in actōnib' famosis nō liceat referre iusiurandum sicut in alijs actōnibus Triplex ratio solet assignari.vt nota.i.d.l.marcellus Prima ratio qr lex defert iuramentum nā in multis casibus lex defert iuramentū in istis famosis t multos enūmerat glo.in.l.presenti.§.si cubi.C.de bis q̄ ad ecc.pfu.vide in spe.de offi.iudi.§.vl.v.vi.hec solutō nō est bona qr ut colligitur hic hoc habet locū etiā in iuramento delato ab homine loquitur eñ iste tex.i iuramento delato ab homine cum.v.nec liceat.veniat ptinuative ad pcedentia et sic debet intelligi in eodem casu cum pcedentibus iuxta ea que habentur t notant in.c.maiores.de bap.in.§.ceterū Secōa rō reddit in odium criminis hec etiaz mihi non satisfacit qr añq̄ pbetur delictum potius est psumendum,p reo q̄ pro actore vt in.c.estote j.de re iudi.et in.c.fi.de psumptionibus.et iura sunt promptiora ad absoluendum q̄ condemnandum de,pba.ex lris facit quod nota.glo.i.c. clerici.lxxxi.di. Tertia ratio t pmuniter pmunior est quia conuentus melius presumitur scire veritatem q̄ actor seu accusator. Nam si tu subtraxisti michi rem meam dam et defero tibi super hoc iuramentum si tu referres michi non posses cum bona conscientia iurare.Sed tu qui es informatus de facto tuo debes subire iuramentum.Et ideo dicit bar.in.l.iusiurandum. et ad pecunias.§.ait pretor.ff.eo.et in.l.lex cornelia. §.hac lege.ff.de iniurijs.quot si actio famosa est talis.in qua accusator seu actor potest esse ita informatus sicut reus potest iuramentum referre vt si accusate quot intuleris michi iniuriam et teneat hic do.an.lz non allegat bar.et satis placet mihi hoc.Nam ex ratione pjecturata legis possumus et debemus leges restringere et ampliare ad limites rationis.ut notatur in lege.non dubium.C. de legi.per Cy.et per barto. in.lege.Item queritur.§.qui impletus.ff.locationi.

Ex hac ratione infero ad limitationē notabilē om
nium predictorum vt tunc liceat ei cui primo iuramē
tum defertur illud referre qñ deferens est vel verisimili
ter esse debet informatus sicut is cui defertur aliās aūt
lex esset imposita verbis z non rebus ptra. c. cōmissis
de elec. li. vi. quilibet enim de facili referret illi quē scit
nō esse informatū ad iurandum vt sic releuetur ab one
re iurandi. Nunc circa predicta z circa tex. quero
an in actionibus famosis z aliis criminib⁹ nō famo
sis possit deferri indistincte iuramentum iste tex. facit
qz sic non eñ posset referri nisi prius fuisz delatū sup
quo varie sunt opiniōes. Recitabo pncipaliores spe.
in ti. ō iura. deda. §. i. v. vt aūt. dicit tā in crimialibus
qz in ciuilib⁹ famosis. Juramentū necessariū nō est a
iudice deferendū in supplementū, pbatiōis qz in istis
requirūt, pbatiōes luce clariores. l. sciāt cūcti. C. ō. p
ba. ñ. q. viij. sciant. Sed iuramentū a parte parti de
ferri pōt etiā si sit talis causa in qua nō possit transigi
qz in delatione iuramenti nō videt ꝓfiteri sicut in trās
actione sed potius negare. Scōa est opinio accur. in. l
in bone fidei. C. e. qui vt refert Jo. an. hic tenet qz de
ferri pōt. mihi tñ non videt qz hoc teneat nisi forte ta
cite dando rñsum ad. l. maritus. ff. ō questi. Sed ipe
met accur. in. l. marit⁹. simpliciter tenet in criminalib⁹
iuramentū nō deferri sz in. l. iij. §. q̄ntūcūqz. ff. e. tenet
distinctionem quā. s. dixi tenere spe. vt a parte possit
deferri sed a iudice non. Tertia opinio distinguit an
agit criminaliter an pecunialiter vt primo casu nō defe
rat. Scōo sic, p vltimo facit. ff. de iniurijs. l. cornelia.
§. hac. l. Sed ꝓtra ℔ vltimū aptissime tenet glo. in. c.
tā lrīs. s. de testi. vbi p illū tex. dicit qz vbi agit de cri
mine etiā ciuiliter nō defert iuramentū in supplemēz
pbatiōis. Sed si reus esset infamatus deberet se pur
gare quasi velit qz iuramentū purgatiōis possit reo de
ferri ad purgandam presumptionē contra eū ortaz ex
pbatione actoris non plena quod quidam pleni⁹ te
nuerunt ℔ p. c. ij. de iura. calū. z j. de pur. ca. p totū.
z. C. de pena iudi. qui ma. iudi. in auē. nouo iure.

Quarta est opinio Hostien. ℔ z. s. e. mulieri. dice
tis in omni causa iuramentuz deferri reali, psonali pe
nali, vel ciuili etiā si agatur de conditione vel iniuria
psone vel an mulier sit pgnās vel an debeat fieri mis
sio in possessionem, vel non vel alia quacunqz causa.
d. l. iij. z. l. iusiuranduz z ad pecunias. ff. e. Quinta ē
opinio de. an. ℔ qui primo psequitur in criminibus
secundo in famosis. In primo dicit volūtariū z iudi
ciale posse deferri etiam si deferatur actori quia reus
deferens videtur confiteri si ille iuret z per illaz dictio
nem etiam sentiz videtur qz etiam reo potest per acto
rem deferri. necessarium aūt si agitur de crimine ciuili
ter deferri potest vbi causa est leuis quando aūt dicat
leuis patebit ex his que dicam j. in §. sane. Idē fm
eum si agitur criminaliter z pecunialiter. Si vero agz
tur criminaliter z nō pecunialiter potest deferri reo cō
tra quē est semiplene probatum z appellatur sacramē
tum purgationis vt hic patet z j. de pur. ca. per totū
z in auē. sed nouo iure. C. de pena iudi. qui ma. iudi.
z hoc verum vbi actor semiplene probat. Si aūt ple
ne. reus semiplene defensionem putat iuramentuz nō
deferendum etiam reo quia esset iuramentum non pur
gationis sed probationis. actori autem non defertur
necessarium in defectum semiplene, pbationis tū quia
causa est ardua. tum quia requiruntur pbatiōes luce
clariores z hec dicit tenere But. In secundis autē. s.
in famosis. dicit sacramentum necessariū non deferri.
quia causa est ardua z pbationes requirūt luce clario
res z sic transit. Sed ego repio bar. hanc qōem teti
gisse in. d. l. iij. §. q̄cunqz. z in. l. eum qui. §. in popu
lanbus. ff. e. z plenius ℔ alibi in. l. maritus. ff. ō q̄sti.
vbi ponit vltra predicta suam opinionē que erit sexta
in ordine predictarum. dicit eñ qz aut agitur de crimi
ne ciuiliter aut criminaliter. In primo casu siquidem est
actio priuata locus est delationi iuramenti allegat. d. l
iij. z. l. si duo patroni. §. iulianus. ff. e. Si vero agatur
actione populari remittit ad nō. in. d. l. eum qui. §. in
popularibus. z ibi plene p eum. Secundo casu cū agi
tur criminaliter aut loquimur de iuramento deferēdo
a parte aut de iuramento deferēdo a iudice. primo ca
su siquidem accusabitur de aliquo iudicio publico nō
est locus delationi iuramenti ante lit. ꝓtest. quia nego
tiū adhuc non est propriū ipsius accusantis. vt. l. si
cui. ff. de ver. sig. Idem dicit post lit. ꝓtest. ratio fm eū
est quia si reus in lit. ꝓtest. fuerit ꝓfessus non potest sibi
deferri iuramentum ad absolutionem quia esset actor
in manifesta calumnia. d. l. eum qui. §. in popularib⁹.
Si autem negauerat est verisimile qz iterum negabit.
vt. l. si cui. ff. de accu. Ideo deferendo sibi iuramentū
videtur calūniari preterea in iudicio publico quis vi
detur nomine publico accusare. z crimen publicū age
re. Sed ille qui agit causam alienam non potest defer
re iusiurandum nisi ei specialiter sit mandatuz. vt. l. ius
iurandum quod exconuentione. §. fi. z. l. tutor. ff. eo.
ex. c. qui ad agendum. de, pcu. li. vi. preterea fm euz si
quis posset reo deferre iuramentum tota materia tur
pilliani esset destructa. quia daretur licentia accusato
ri deferendi iuramentum reo z desistēdi impune quod
tñ fieri nō potest sine abolitiōe. z ℔ vltimū vr etiā senti
re. Ly. in. l. in bone fidei. C. e. alle. in ar. l. fi. C. ō ab
olitio. z idem quod. s. dixit actor nō possit deferre reo
sentit Bar in. d. l. eū q̄. §. in popularib⁹. si agit ō alio
crimie ad vtilitatē fil. eisdē rōnib⁹. An aūt reus pos
sit deferre actori ad ꝓdemnationē vt qz dicit volo esse
ꝓdemnatus si actor iurabit sunt opi. inter Guil. de ca.
qui tenuit qz nō qz in criminalibus dñt esse, pbatiōes

luce dariores .d.l.sciant cūcti. ꝛ Ja.bu.qui tenuit cō trariū.qz qui defert iuramentū videt confiteri sub con ditione si ille iurauerit vt.l.qui iurasse.circa fi.ff.e.Ez confessio ē,pbatio luce dariorꝫ ꝛ hoc dictū placet bar. hoc etiā tenet Ly.in.d.l.in bonefidei Si vero sumus in iudicijs priuatis tunc anteꝯ pueniatur ad iudiciū pōt quis iuramentū deferre vt.d.l.iij.ff.eo.ibi penali tē.ꝛ ar.l.iurisgentiū.§.si pactscar.ff.de pac.Ez postꝯ deuentū ē ad iudiciū accusatoꝛ nō pōt desistere vt.l in pactis.ꝛ.l.si qs repetere.§.fi.ff.ad turpill. Ālī dicit idē quod in publicis. Si vero queritꝛ de iuramento quod deferatur a iudice in defectū,pbationis tunc reo ad absolutionē bene pōt deferri.vt in.l. presenti.C.ō bis qui ad eccle.pfu.ꝛ dꝛ iuramentum purgationis. Actori vero ad pdemnationē nō pōt deferri qz requi runtur pbatiōes luce dariores.d.l.sciant cūcti.ꝛ in ꝟ membro intelligit glo.in.d.l.manius.hoc vltimū vi detur etiā tenere Ly.in.d.l.bonefidei.mihi placet hec opi.Bar.ꝓterꝯ in crimialibꝫ. Prima eñ sentit qꝫ si agit ō crimie ciuiliꝛ idistincte ē loc' iuramēto indiciali ꝛ necēio qō nō videt ouū qd eñ si actio ē famosa vt in iurisarum dicemus ne vt index possit deferre iuramētū actori in supplementū,pbationis cuꝫ tanto discrimine rei.vel quid si non est famosa sed alias magna ꝛ mul tum preiudicialis. Certe non est dicendum nec credo qꝫ aliter sensisset bar.si diligenter aduertisset Nam et in mera ciuili habetur hec consideratio.vt.ff. §.primo Sed,pcedit eius opinio quando causa non est multū preiudicialis al' secus.sic concordabimus glo.in.d.c. tam literis.cum opinione sua ꝛ aliorum.hoc etiam vi detur in.d.c.taꝯ literis.sentire Hosti.qū limitat illam gl.nisi ageret ciuiliter ad pecunie pdemnationē quasi sec' si imineret alind psonale preiudiciū puta infamia. dico etiā qꝫ respectu cōdemnationis pecuniarie debet fieri distinctio premissa ꝛ nota illam opinionem host. Nam hic loquitur magis large. Et ad.l.iij. sup qua re se fundat Bar.potest dici qꝫ loquitur in iuramento deferendo a parte non a iudice vt ibi aperte sentit glo. Secundo non placet dictū bar. quatenus indistincte dicit qꝫ si agat de crimine criminaliter nō potest actor deferre iusiurandum reo. Sed dicerem sic qꝫ in casib' in quibus licitum est transigere potest deferri reo iura mentum per actorem saltem reo consentiente cum hu iusmodi delatio habeat vim cuiusdam transactionis.l ꝟ.ff.e.ꝛ pro hoc facit iste tex.in verbo nec licet.ꝛ.d.l. lex cornelia.§.hac.l. An autez actor ex hoc incidat in turpillianum .vt condemnetur pecunialiter dicerem sicut dicitur in ipsa transactione iuramentum tamen poterit deferri.ꝛ impedietur processus ad instantiam ipsius actoris de quo remitto ad notata per Bar. in l.transigere.C.ō trāsac.ꝛ in.c.fi.s.eo.ti. Et vtrobiqꝫ plene nō an ꝛ quando licitum sit in criminalibꝫ trāsi

gere.ꝛ.ħ.q.iij.prevaricatoꝛ.ỹ.in omnibus. in tex.& glo. Tertio quatenus dicit bar.ꝛ multi alij qꝫ reus potest actori indistincte deferre iuramentum quia vi detur confiteri si ille iurauerit.ego de hoc dubito quia non est verum qꝫ reus simpliciter confiteatur.imo po tius negat vt dicit spe.in loco supius allegato et vide tur deferre iuramentum sub quadā pfidentia qꝫ ille cō fitebitur contrarium vigore iuramenti ad hoc eiꝯ de fertur iuramentum.vnde submittit se ꝛ corpus suum dcō vnius etiam aduersarij quod quidem nō videtur posse facere quoniam nemo est dominus membroꝝ suorum.l.liber homo.ff.ad.l.aqꝫ.ꝛ.c.contigit.ō sen. ex. Ad puniendum aūt aliquē corporaliter.ꝛ maxime capitaliter requiritur clara confessio.l.i.ff.ō questi.vl' probationes apertissime vt ipse reus vix negare aude at vt in.l.qui sententiam.C.de penis. Neutrum autē contingit in casu nostro ad idem etiam facit.l. non tñ.ff.ō appell.vbi dicitur qꝫ in causa corporali potest quilibet appellare etiā reo inuito quasi non possit cō sentire iniuste condemnationi.ita i pposito.ex quo iste directe non confitetur crimen videtur qꝫ non possit se subiicere dicto vni' ꝛ maxie aduersarij.ꝛ sic forte opi nio Bal.de cu.est verior.licet ipse non moueatur bo nis rationibus. Ultimum dictum Bar.quod ē sa tis cōmune placet vt vbi agit de crimine criminaliter non sit per iudicem deferendum iuramentum actori in supplementum probationum adduco rationem qꝫ in criminalibꝫ debēt esse testes omnino sine suspitione. vt etiam aliquaten' domestici repellātur qz alias ad mitterentur in ciuilibus vt probatur.xiiij.q. ꝟ.c. sup prudentia.ꝛ le.ꝛ nō.iij.q.v.c.i. ergo fortius ipse accu satoꝛ non debet admitti ad faciendum aliquez gradū probationis tū quia presumitur inimicus ō resti.spo. Item cum quis.ħ.q.vj. si quis.tum quia de facili iuraret contra reum vt euitaret penam calūnie.ꝛ hec sufficiant de hoc articulo. Et ꝓ hoc determiatur que stio quā ponit Ly.in.d.l.in bonefidei.ꝛ Jo.an.ꝟ vīz presupposito qꝫ actoꝛ possit reo in istis criminalibꝫ de ferre iusiurandum. Utrum ex hoc incidat actoꝛ in talionem de qua pena le.ꝛ nota.in.c. super bis .ỹ. de accu.ꝛ nota in.l.athletas.§.calūniatoꝛ.ff.de his qui nō infa.ꝛ intellige eo casu quo reus iurauerit illud,cri men non cōmisisse. Et videtur primo qꝫ sic per id qō habetur.ħ.q.iij.qui non probauerit.ꝛ in.l.fi.C.ō ac cu.ptraiū tenet hic Jo.an.ar.ff.ō iureiu.in.l.eū i pn. ꝛ.C.de plus.pe.l.vna.ꝛ de preben.si beneficia. li.vi. dominus Antho.limitat hoc in iuramento volun tario et iudiciali a parte delato et in hoc casu ꝓ prie loquitur Jo.an. In necessario autem actoꝛ nō relaxabitur ab illa pena secundum eum nisi dicatur semiplenam probationem dedisse instam causam liti gandi vel infamiam precedentem .ỹ. de calū.c.ħ.ꝛ qō

ibi nō. de elect. caz dilecti. dico q licz in priori casu cū
tet penā talionis. nō tamē cuītet penam turpill'. que ē
quinqz librarū auri. non enim potest negari quin de
ferendo iuramentum reo desistat ab accusatione. quo
casu incidit in turpillianum. l. ab accusatōne. ff. ad tur
pillianū. ubi dicitur q desistere videtur qui ꝓponit cū
aduersario. pena vero turpilliani non ē similitudo sup
plicij sicut pena talionis sed pecuniaria cū infamia ō
quo dic ut le. z nō. in. l. prevaricatōnis. cū. l. sequenti
ff. de prevarica. ad predicta facit quod notat bar. in. l.
transigere. ff. de transact. ubi vult q transigens super
crimine licet cuītet penaz calūnie non tamē penam tur
pilliani. ita dicendū in casu nostro cum ex delatōne z
susceptōne iuramenti fiat quedā transac. ut. l. ij. ff. eo.
Si vero iudex detulit iuramentū reo. quia actor fecit
quicquid potuit z nō ꝓbauit. dic q ex hoc non excu
satur actor a pena calūnie nisi alijs apertissimis do
cumētis excusetur. ut dicit tex. bo. in. c. i. ō elec. li. vi. ī
fi. z dic q fama publica que erat tempore accusatōis
ꝓtra accusatū ē legitima causa credendi z excusat accu
satorem a falsitate z calūnia vt notāter dicit bar. in. l.
ij. C. si semel. uel li. ad decu. aspi. li. x. ar. l. i. C. de te
sta. et facit. §. verūtamen. tercia. q. vij. ē enī hoc euidē
tissimū documentū z idē ō semiplena probatione z si
milibus z hec nota.

Sane Quia. s. dixerat de iuramento deferēdo
a iudice z a parte ne aliquis crederet ꝫ iu
ramentū indistincte posse deferri subijcit hunc. §. in q̄
ponit notabilem z solūem limitatōnem z hoc inten
dit Actore nihil probante reus ē absq; oīi onere ab
soluendus. Si vero ꝓsumptio est pro eo. defertur reo
iuramentū uel ipi actori ꝓsideratis psonarum z cause
circūstantijs. z potest diuidi in duas partes. In pri
ma ponit regulam. In scōa ipius determinatōnez ibi
ꝓsumptione Nota ibi z si nihil etiaz q actor nihil
probans nō potest reo inuito deferre iuramentū ꝫ de
bet pure reus absolui hoc probat illō verbū z si nihil
cē. Nā ut faciat ad titulū debet intelligi etiaz de iura
mento de quo plenius dixi. s. eo. c. in prin. Secū
do nota q reus non tenetur aliquid probare ad abso
lutōnem cōsequendaz sed actore nō probante debet
absolui. concordat. c. vnicū. ut ecclē. benefi. z. l. qui ac
cusare. C. de edendo. z. l. fi. de rei ven. z vi. q. v. c. fi.

Nota tercio iuncta glo. fi. q vnus testis dicit fa
cere ꝓsumptionē z vide bonū tex. in. c. super eo. §. i. s.
de testi. ubi dicitur q facit presumptionem non modi
cam z est ille bonus tex. maxie ad .f. dicēdū Quar
to nota iuramentū non est de necessitate deferendum
reo uel actori. etiām presumptione faciente pro actore
sed iudex habet hoc arbitrari cōsideratis circumstā
cijs cause z personarum z pro hoc facit verbuz potest
positum in tex. Nam non quicquid iudicis potestati
relinquitur inf. necessitati subijcitur. l. nō quicquid. ff
de iudi. ac. consuluit. de offi. dele. z hoc voluit hosti.
hic qui videtur voluisse hoc fore arbitrarium nedum ī
cui deferendo sed etiam an deferat dici Jo. an. q qui
dam habentes in. l. in bonefidei. C. e. literam oportet
tenent cōtrarium sed ipse dicit se habere verbū potest
z sic concordat huic z sic videt transire cum opi. host.
Sed doct. iuris ciuilis in. d. l. in bonefidei. z bart. in
d. l. admonendi. tenent contrarium. quia tex. ibi dicit
oportet z ideo si iudex nō defert ubi ad hoc concurrūt
necessaria poterit appellari fm eos quod michi satis
placet Nam sicut potest appellari quando defert ha
benti iustam causam non iurandi. l. generaliter. C. e.
ita quādo non vult deferre suggerente legitima causa
z vide in aliquibus libris q tex. in. d. l. i bonefidei di
cit q propter probationum inopiam. litē causa cogni
ta per iusiurandum decidi oportet z sic inducit necessi
tatem z nota ex hoc dicto doctorum q verbum opor
tet inducit necessitatē facit. viij. q. i. c. oportet. ad istū
tex. dico q dat arbitrium in deferēdo reo nisi conside
ratis circumstancijs cē. z sic inspecto fine loquitur de
arbitrio in cui deferendo. Item dz iste tex. reduci ad
terminos illius. l. in bonefidei. do. an. dicit sibi place
re opi. legistarum i iuramento necessario. opinio vero
canonistarum procedat in sacramēto purgationis q
i causa criminali purgationes sunt arbitrarie. hoc vlti
mū nō ē verum quia licet purgationes sint arbitrarie
respectu numeri compurgatorum nō tamen respectu
purgatōnis indicēde ubi causa suggerit. sic loquitur. c
oīnibus. ij. q. v. facat. c. ij. de pur. cano. z. c. inter. z. ij.
q. v. presbiter. si a plebe. Opp. contra tex. videtur
enim q nunqz sit locus delationi iuramenti. aut enim
actor plene probat z reus debet condēnari. s. de pro
ba. c. sicut. Aut non probat z reus debet absolui. l. q̄
accusare. C. ō edē. glo. fi. tacite sentit cōtrarium et nō
formaliter respondet. tu dic ar. non procedere q: fit a
partibus nō sufficienter enumeratis. dic enim q aut
actor plene probat z debet obtinere aut nihil probat
z reꝰ absoluit etiā sine iuramēto. Aut aliqd. pbat seu ē
aliqua. p eo ꝓsumptio. z recurrit ad iuramētū vt hic z ī
d. l. admonēdi. z. l. i bonefidei. z ita i eis nō. z sic sup
pleas primā partē glo. Circa quā primo quero quādo
dicat actor nihil probasse ad ꝫ ut reꝰ possit diffinitiue
absolui. Respondeo vt notāter dicit bar. in d. l. admo
nendi. quandoqz enim iurisdictio iudicis aut instātia
cause hz terminū prefixum a lege z tunc ad ꝫ q dica
tur actorem nihil probasse ad effectuz ut possit sequi
absolutio diffinitiue est necesse q ei sit statutus termi
nus ad ꝓbandū q: si statutus nō essz puta q: semp
fuit absens tūc nō diceret actorē nihil ꝓbasse ꝫ dicere
tur nihil sufficiēter agitatū eē. z sequeret absolutio ab
obseruatōe iudicij nō a causa. ut. C. ō iudi. Pperāduz

§.t si quidem.t dixi in.c.put.de do.t cõtu.t ō per Jnno.in.c.pluit.de offi.dele.qñq; iurisdictioni seu instãtie statutus est terminus a partibus vt in cõpmissis fit tota die vel deputatur iudex cum certo termino de pssensu partiuz t hoc casu termin? appositus habet vim termini pẽptorij dati ad probandũ ita q; si actor p̃ terminũ nil phauerit reus debet absolui t ō b dicit esse casum in.l.si de meis.§.fi.ff.ō arbi.iuncta glo. sup verbo liquere allegat etiã Jnno.in.c.sup eo.n.de appella.li hoc vltimũ esset valde singulare sed non puto verum vel saltem magnam restrictionẽ exposcit.t primo respectu arbitroz potest,pcedere qñãq; data absentia partium non pōt arbiter,pnunciare nisi fuerit in compmisso dictũ.vt.l.diem pferre.§.t si quis litigatoz.ff.de arbi.sed cõmittitur pena cõpmissi.vt ibi t in l.ij.C.de arbi.t ibi per bar. Item oportet q; lis sit cõtes.alias non valeret sententia diffinitiua maxie in iudice delegato vt per totum titulum.vt lit.non contes. oportet ergo q; dictum bar.restringatur t intelligatur quando fuit seruatus ordo iudiciarius t coram arbitro partes sunt presentes tempore,pnuntiationis. vñ terminus appositus ab hoie operatur solus vt habeat vim termini peremptorij dati ad probandum nō aũt supplet defectum aliarum solennitatum.et sic intellige omnia allegata p Bar.t Jnno. Secundo queriẽ quando dicitur plene probatum Jo.bar.multum instat in.d.l.admonẽdi.t vide quod dixi in.c.tercio loco.de proba.in fi.t in sũma.dic q; tunc est plene probatum quando iudex ex his que sibi ostensa sunt é adductus ad fidem t credulitatem eius quod intenditur ff.de testi.l.ad fidem.t de,pba.l.quinq̃ginta.in fi.et qualiter adducatur ad istam fidem t credulitatem nō potest dari certa doctrina.t q̃q; adducitur per testes q̃q; p presumptiones.q̃q; per confessionem t pti per presumptionem de succes.ab intes.c.fi.s.de,pba.c.cum causaz.t vide quod ibi dixi.t in.l.ij.ff.ō test.

Ex his pōt elici qñ dicatur semiplene,pbatum vel minus q̃; semiplene.vel magis.nam dicitur semiplene minus vel magis habito respectu ad extremũ gradum probationis.s.ipsam fidem et credulitatem.

Tercio quero nunquid semper sit recurrendum ad iuramentum dato aliquo gradu,pbationis dic q; sic cãtamen cognita vt dicit tex.in.d.l.in bonefidei.posset eñ esse ita leuissimum iudicium pro actore vt non essz locus huic iuramento.t forte ob hoc dicit tex.hic pōt etiam ꝛc.non eñ hic determinat qualis debet esse presumptio sed in genere loquitur q; presumptione facẽte pro actore pōt deferri iuramentum.presumptionis autem infinite sunt species.vt nō.s.de presumptionibus quanto.tñ est aduertendum q; si presumptio pro actore non facit semiplenam.non pōt deferri iuramentum actori Ratio est in promptu.qz ipse actor maxie in causa ppria non potest facere vltra semiplenaz.t sic nō pōt resultare plena probatio quod etiã sentit bar. in.l.in bonefidei.sed tunc si videbitur iudici deferetur iuramentum reo ad purgandum illam presumptionẽ vt hic.t p hoc.c.tam hñs.de testi.t.d.l.in bonefidei. vbi generaliter dicitur q; ppter probationum inopiaz recurritur ad iusiurandum.Sed nũc quero cui deferetur iusiurandum actori.s.an reo presuppolito q; actor habeat ad minus semiplenam,p se. Jo.hec gl.fi. in.ij.parte sui attingit tacite hoc dubium t clare non decidit.sed dicit q; q̃q; reo quandoq; actori videtur tamen magis velle q; reo regulariter. Sed actori si visum fuerit iudici t habeat pro se vnam bonam presumptionem vel vnum bonum testem.t quantitas nō sit magna t sic sentit quod.s.dixi videlicet non deferendum actori nisi habeat,p se ad minus semiplenam,probationem sed reo sic quia sibi defertur non ad cõplendam,pbationem sed ad purgandam illã presumptionem t sic non est necesse q; ꝓbet semiplena sed sufficit qualiscunq; vrgens ne remaneat suspicio contra eũ Et in principali qõe cui.s.sit deferendum,quot capita tot reperiuntur sententie. Hostien.clare non dicit sed videtur velle q; reo nisi esset vilis t ꝓsueuisset deierare. vel nesciret veritatem qz ex facto alieno litigat.tũc eñ esset deferendũ actori.si hz vnum bonum testem,p se. t est bone fame.t causa non est magna t dicit causam magnam vel paruam ex qualitate psonarum t regionum t sic intelligit tex.duz dicit iuramentũ deferendũ reo.nisi ꝓsideratis circumstantijs deferat actori.t hãc opinionẽ sentiũt gl.cõmuniter iuris ciuilis.vt nõ. in.l admonendi.t.l.in bonefidei.prealle.abbas refert hic Odoff.dixisse deferendum ei pro quo facit semiplena presumptio cui? virtute defertur vt aliquid sibi prosit ar.ff.de le.primo si quando.ad istum tex.dicit q; procedit quando reus est honestior t melius nouit veritatem dicit etiam q; si actor semiplene probauit intentionem t reus semiplene defensionem adhuc deferet reo dato q; in omnibus sit paritas quia reus est fauorabilior t iura sunt promptiora ad absoluendum q̃; ꝓdemnandum ꝛc.de,pba.ex literis.t idem Bal.in spe.de iura.dda.ad fi.v.quid si actor.vbi etiaz recitat sup hoc quatuor opiniones.Ly.in.d.l.in bonefidei.dicit doct. tenere q̃tuor attẽdẽda in pẽligẽdo.s.cui deferat. ꝓmo attẽdenda ẽ ꝓditio psone.Secõo natura cause.Tertiõ q̃ntitas rei.Quarto q̃litas factoz.ꝓditio psone.attẽditur circa legalitatẽ vt legalitori deferatur legalitas aũt ista ꝓsideratur ex origine ex rei accidẽtia. t ex origine p sone.qz si est natus ex bonis t legalib? parentibus p̃sumitur bonus t legalis.vt.ff.de edili.edic.q; si nolit.§.qui mancipia.melius facit.l.si quis.C.ad.l.Jul. ma.et.vi.q.i.verum.§.si quis cum militibus iuxta illud sepe solet filius similis esse patri.ex rerum

acidentia vt ex diuicijs vel paupertatibus. Nam pauperes facilius deierāt q̄z diuites. ff. de testi. l. iij. t. iiij. q. iij. testium fides quod procedit in diuicijs iuste acquisitis. Si autem queste sint per vsuraria prauitatē vel rapinam nō est sic p̄sumendum qz sicut damnauit aiam suā in acquirendo. sic ē nunc p̄sumendum q̄ deieraret vt obtineret in causa ar. c. semel malus. ō re. in. li. vi. Secundo p̄cipaliter attenditur natura causarum vtz sint criminales vel ciuiles exigentes p̄ spicuam probationem de his dixi. s. e. in p̄ma parte.

Tercio attēditur q̄titas rerum vt si magna sit res que petitur opus ē maioribus iudicijs. Magnitudo autē vel prauitas rerum attendēda est fm eum ex condītione personarum litigantium t ex diuersitate locorum Nam in quibusdaz locis res vilis reputatur pretiosa t cara. xcij. di. legim'. Quarto debet attēdi qualitas factorum vt magis scienti factū deferatur iuramentū q̄z ignoranti. ff. ad vell. quanq̄z. Et. l. marcellus. ff. rez amo. Si vero omnia hec sunt hincinde eq̄lia cui sit deferendū. Refert ipe quosdaz dicere q̄ aut vnus petit q̄ sibi deferatur t alter non. t tunc non petenti est deferendū. quia ille qui ingerit se est suspect' ff. ō procu. l. que omnia. Aut vterq̄z se ingerit vel neuter. t tunc actori dicunt deferendum qui laborauit i. probando semiplene hec ratio non placet Ly. quia non ē hic renunciatio facienda. Nam t si actor nihil p̄basset quātumcūq̄z laborasset nulli deferetur iuramentum Refert alios dicere reo esse ō deferendum quia fauorabilior t q̄ non sit actori deferendum videtur. quia nemo est testis idoneus in causa propria. iiij. q. iij. oīnibus. vide Azo. habuit pro absurdo ex hac ratōne vt ipsi actori deferatur. Refert etiaz Ly. canonistas dicere q̄ reo sit deferendum. Refert vltimo petz quē ipse sequitur teneri vt omnibus existentibus partib' actori sit deferendum. t non reo probat hoc ratōe quia iuramentū est deferendū ei ō quo verisimile est q̄ mīn' facile peruret ar. in. l. ij. C. de edic. vidui. tollen. facit c. clericos. ō vi. t ho. de. Sed magis est verisimile q̄ deieraret reus q̄z actor quia grauius ē perdere q̄z nō acquirere. l. si sponsus. §. si maritus. ff. de dona. inter vi. t vxo. Bar. in dicta. l. admonēdi. dicit q̄ aut actor habet pro se tantum q̄ faciat suspitōnez non p̄sumptionem uel semiplenam probatōnem t tunc nunq̄z sibi defertur iuramentum quia iuramentuz suum non perficeret probatōnem vt. s. dixi. sed isto cāu defertur reo ad purgationem sui allegat istum tex. t hoc prodest actori quia admittetur etiam post sentētiam ex nouis instrūmentis. d. l. admonendi. t dixi. s. in p̄ma p̄te. Idem dicit in reo si actor plene probasset intentōem suam t reus probasset solutionem per aliquod indicium leue non enim defertur iuramentuz ipsi reo quia non perficeret probationem suam sed defertur actori eadem ratōne qua. s. Si vero actor haberet semiplenam probationem tunc siquidem actor nescit veritatem per veram scientiam que habetur per sensum posito q̄ sciret per firmam credulitatem t non deferretur ei iuramentum quod videtur tenere glo. in dicta. l. in bonefidei. Ratio quia hoc procederet etiam in extraneo teste cū habeat deponere de his que percepit suo sensu. l. testium. C. de testi. t. iij. q. ix. c. testes. multo fortius in facto proprio t hoc casu defertur reo. si vero actor haberet perfectam scientiam de eo quod queritur vt quia agit de mutuo de se facto t tunc siquidem ipe est vilis persona vel alias infamis tunc nō defertur sibi iuramentum eadem ratione. quia si etiam esset extraneus testis huius conditionis non perficeret probationem t sic defertur reo iuramentuz idē dicit econtra. si reus probasset defensionem suā semiplene. t actor probasset intentionem suam plene non defertur iuramentum reo eo cāu quo. s. dixi non deferendum actori sed si omnia ista cessant quia causa nō ē magna. t actor scit plene veritatem t est persona honesta. si habet pro se vnum bonum testem defertur sibi iuramentum t perficiet probationem. t idē ecōtra si reus semiplene probasset defensionem suam tunc sibi defertur iuramentum scōm illam regulam i ore duorum scilicet dicentis t testis adhibiti. stat omne verbum. per quam regulam respondet ad illud absurdū ego videlicet q̄ quis non debet esse testis in cā p̄pria hoc enim non est absurdum fm euz. Nam decre. s. de iudi. nouit. refert verba domini in euangelio dicentis si peccauerit in te frater tuus tc. in qua quidaz auctoritate innititur vt vnus testis sufficiat cū dicente. t clarius hoc habetur in. c. in oīm. de testi. quod bar. non allegat. t illud ius diuinū alternatiue loquēs interpretatur ius ciuile fm euz q̄ in causis grauib' t magnis requiruntur duo testes euz dicente. in causis nō magnis vbi non possunt haberi alie probatōnes sufficit vnus testis cū dicente in dicta. l. in bonefidei. causa tamen cognita vt ibi t i cause cognitione versatur quicquid. s. dictū ē Jo. an. tenet potius pro reo per hāc decretalē que p̄sumptōe etiā facīte p̄ actore defert potius reo t quia succūbere ob p̄probriosius ē actori q̄ pronocauit ideo de plus periurio est suspectus t per hec tollit motiua Jpe. t Ly. Idē vult dns an. alia ratione. dicit eñ q̄ si actor semiplene probauit. reus deberet ex iuī regula absolui qz actore nō probāte tc. C. de eden. qui accusare. t. c. vt nostrū. vt ecc. bene. Ita actor releuatur t reus grauatur quia pure non absoluitur merito debet reꝰ in hoc releuari vt sibi t nō actori defertur iuramentum per hanc rationem. Idem infert si actor plusq̄z semiplene probauit vt b ar. ad p̄dicta i. l. qui eū. ff. eo. Si vero actor plene p̄basset t reꝰ semiplene defensionem tunc fm euz deferendū est sibi

actori predicta ratione quia deberet de iure reus condemnari cxquo plene nō ꝓbat defensionē suā actor plene probat intentionē suā. Et sm hanc opi. dicit q nūq̄ quis repitur testis in facto ꝓprio nō obstat. c. in omni. ꝛ. c. nouit. q̄ loquūt in materia peccati ꝛ denūciatiōis. quidā alij tenuerūt oppositū cum opi. bar. vt actori sit deferendum p. c. fi. de testi. li. vi. vbi solū dicitur de actore. Ego ꝓsidero nō posse negari quin in cā ꝓpria attentis circūstātijs ꝓsonaꝝ ꝛ cause quis q̄cq̄ testificetur vt hic in fi. c. ꝛ in. d. c. fi. ꝛ expressius in. c. ex rōne de ꝓba. vbi fuit iuramentū delatū actori in cā renocationis ꝓpatoris per quā quidem renocationē omnia gesta venichant annullanda ꝛ sic optime procedit consideratio bar. dico tamen illud indistincte nō admittendum sed placet vt prima fronte iuramentum deferatur reo nisi consideratis circumstantijs personarum ꝛ cause iudex arbitretur deferendū actori. vt q̄ actor melius scit veritatem ꝛ sic procedit dictum. c. ex insinuatiōe vel est legalior ꝛc̄. vt. s. dixi in opi. hosti.

Probatur apertissime hoc hic nō cauillando literam. nec obstat. c. fi. ō testi. li. vi. quia loquitur negatiue dicens non deferendum indistincte actori sed consideratis circūstantijs ꝛc̄. ꝛ sic in effectu prouidet vt hic ꝛ fecit mentionem de actore ꝛ non de reo. quia iudex ibi deferebat indistincte appellanti cum fouendo quia causam ad eum detulerat. Unde papa illum reprehēdit in hoc vt ibi notat Jo. an. in nouella. quicquid tñ hic ꝛ alibi sentiatur hoc tamen videtur arbitrarium. ꝛ raro contingere potest. q̄ omnia vtriusq̄ sint paria sed quid supra incidenter tetigi. an iuramentum sit deferendum eo casu quo actor plene probauit intentionem ꝛ reus semiplene defensionem Quero an hoc sit verum indistincte solutio doct. iuris ciuilis in dicta l. in bonefidei. ꝛ. l. admonēdi. ꝛ doctores nostri hic cōmuniter dicunt q̄ aut in his que sunt directe cōtraria occurrit plena et semiplena. exemplum per duos testes probaui q̄ mutuauit tali. tali loco ꝛ tempore. tu p vnū testem probas q̄ eras eo tempore absens ab illo loco ꝛ non est locus delatiōni iuramenti. sed plena tūc profertur semiplene. ꝛ illam elidit in totum ꝛ hoc casu ꝓcedunt iura dicentia illum debere obtinere qui habet iura potiora vt probatur in. c. in nostra. de testi. ꝛ. c. licet. de proba. ꝛ. l. ñ. C. de edic. diui adri. nota glo. in c. suggestum. de iure patro. Sed si plena ꝛ semiplena sunt compassibilia. Exemplum probo per duos testes de mutuo tu per vnum probas solutionem vel pactū de non petendo. ꝛ nō recurritur ad iuramentum alias sequeretur absurdum sm Jo. an. quia in nulla causa in qua fundata esset de iure communi intentio agentis posset deferri iuramentum per semiplenam probationem factam a reo super defensione sua. Cui autem hoc casu sit iuramentum deferendum. Bar. in questione p̄cedenti sentit q̄ ipso reo si est idoneus. Idem sentit b Jo. an. dum dicit hoc casu ad iuramentum incurrendum si quantitas cause ꝛ alie circumstantie de quib⁹ in precedenti questione hoc suadent. Nam respectu actoris hec non sunt considerāda. quia si nō defertur ipse obtineret vigore sue plene. do. Anto. sentit q̄ actori quia grauatur in hoc q̄ reus pure non condemnatur. vnde debet releuari vt iuramentum sibi deferatur. vt dixi. s. mihi placet hoc dictum quia in defensiōe reus est actor. vt in. l. in exceptionibus. ff. de proba. si ergo habet semiplenam deferatur prima fronte ipsi actori ad purgandam presumptionem ortam contra eum nisi cōsideratis circumstantijs iudex deferat ipsi reo sic supra dixi in actore. Nunc quero q̄ supra pluries facta est mentio de semiplena probatione nūquid vn⁹ testis faciat semiplenam probationem glo. dicit hic q̄ sic. idez dicit glo. in. l. admonendi. ꝛ in. l. in bonefidei prealle. Nam si duo faciunt plenam ergo vnus semiplenam. Exquo deponit super eodem facto nam fidē de aliquo habere est diuiduum. non obstat quod dicitur vox vnius vox nulli⁹. quia illud procedit quo ad plenam probationem non quo ad semiplenam hoc ꝓbatur in. c. ex insinuatione de ꝓcur. ꝛ in. c. fi. de success. ab intesta. facit. l. iij. §. cause. ff. ad carboni. ꝛ hoc communiter tenent legiste. ꝛ cano. Sed aduerte ad aliquas limitationes. dic enim hoc dictum procedere q̄n vnus testis deponit super facto secus si super iudicio factum tunc enim faceret ad semiplenam probationem de iudicio et non de facto vt nō. per gl. ꝛ bar. in. l. fi. C. fami. her. ꝛ in. l. si. ff. de questi. quod nō. Item procedit sm Bar. in. d. l. admonendi. ꝛ glo. et doct. hic quando testis est omni exceptione maior. Si vero testis esset alicuius conditionis propter quas fides ei⁹ vasillaret in aliquo vtputa consanguineus vel multum amic⁹ parti ꝛ similia tūc nō faceret semiplenam probationem. ad hoc quod notat glo. in. l. etiam matris de proba. Item hoc verum sm Bar. nisi circa idem possent verisimiliter haberi plures testes vtputa cum aliquid est probatum per famam. Est enim presumptio contra producentem ꝛ contra testem si solum ꝓducitur vnus testis super ea. Item ꝓcedit illud dictum nisi testis deficiat aliquatenus in dicto vel quia requiratur vltra duos. Nā tunc in similibus casibus vnus nō faceret semiplenam ꝓbationem. Ex his potest instari sup multis limitatiōib⁹ silib⁹ quas ꝓ breuitatis causa obmitto. Alteri⁹ q̄rit ex q̄b⁹ ꝑter depositionē testis resultat semiplena ꝓbatio. Et hoc esset valde lōgū ꝛ magis laboriosū q̄ subtile ꝛ circa ꝫ vide multa q̄ ponit bar. i. d. l. admonēdi. ꝛ. l. fi. ff. de q̄sti. glo. i. d. l. admonēdi. ꝛ. d. l. i bonefidei. ponit exēplū i domestica scripta. ꝛ i figura rei. De ꝑmo videtur q̄ plene dixi i. c. ñ. de fi. instru. de scō in. c. veritatis. de dolo. et

ꝓtu. de vtroq; per bar. in d. l. admonendi. Jo. an. hic
simpliciter approbat hic glo. acur. vnam notabile dictum ponit bar. in dicta. l. admonendi inter alia dicit eñ q; dicta testiu; recepta exaiata inter alias ꝑsonas faciunt semiplenam ꝓbatōnem sicut dicim' de sñia quod limitat si modo illi testes de nouo exaiari non pñt alias ē parti imputandū ar. in. l. fi. C. de testi. t. c presentata. eo. ti. t vide quod dixi in. c. veniens. ij. de testi. Quero vtr; pars possit vl' debeat petere vt h iramentū sibi deferatur Bar. in. d. l. admonēdi dicit q; sic. p. l. iiij. §. hoc aūt iudiciu; .ff. de dam. infec. vbi dr q; iudex non tenet impēdere officiu; ad ꝓmodum ptis nō petentis t dicit q; h petere possit vsq; ad cōclusionem in cā t sic dicit seruare ꝓsuetudinē Ego puto q; sine qualibet petitōne pt iudex t dr hoc iuramētum deferre per tex. in. d. l. in bonefidei in v'. oportet Et facit hic tex. in v'. pōt t in fi. in v'. videat. q; nimo ex petitione vidr pars aliquantulum suspecta. Si eñ extraneus testis se ingerēdo redderet suspectus vt dixi in. c. ij. de testi. fortr ps. p hoc quod dixi in aliis questionibus. Itē orit euidens ꝓsumptio q; p se iurabit exquo illud petit t ideo sibi vt suspecto nō esset deferēdum iuramentū f fortius alteri pti nō petēti. vt q; dam dixerunt vt refert Cy. vbi. s. fz nec ob. si dicat iudicez nō teneri impendere officiū suū non petēti q; satis est ptem a ꝓn. petijsse insticiā iudex aūt debet cūcta rimari. t modis omnibus laborare ad veritatē habēdā xxx. q. v. iudicante. t. C. de test. nullus tē.

Extat h finis ptis scōe domini Nico. abbtis sup fin decretalium. Anno natiuitatis Mcclesimoquadrigentesimooctuagesimo.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

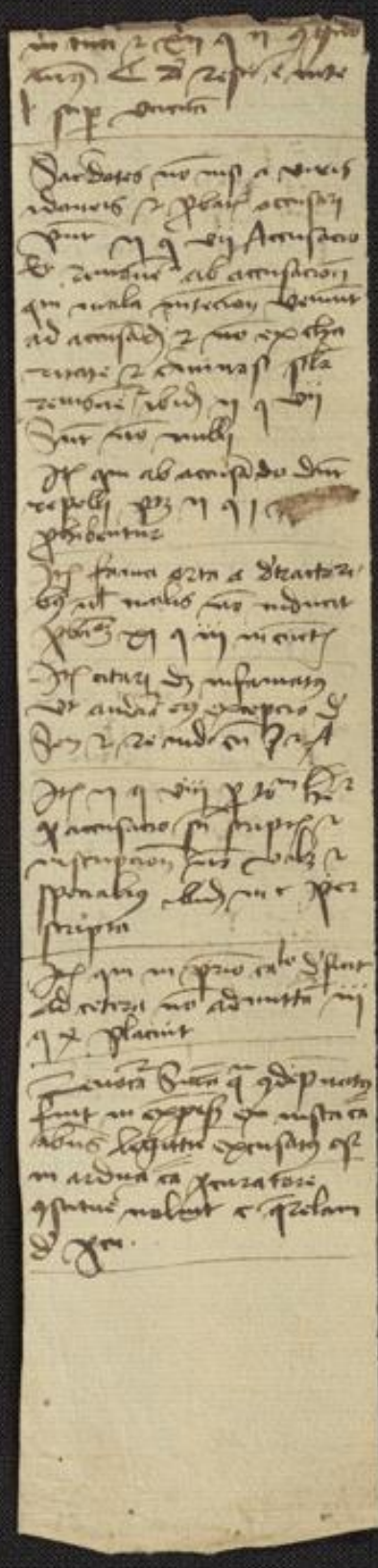

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg